

BIBLE

Bible Sar

Sar Language

Sar - All Bible

Old Testament		New Testament	
GEN	3	NAM	1.501
EXO	91	HAB	1.505
LEV	169	ZEP	1.510
NUM	223	HAG	1.515
DEU	294	ZEC	1.519
JOS	359	MAL	1.536
JDG	403	MAT	1.541
RUT	445	MRK	1.611
1 SA	451	LUK	1.654
2 SA	507	JHN	1.728
1 KI	555	ACT	1.779
2 KI	614	ROM	1.845
1 CH	669	1 CO	1.875
2 CH	724	2 CO	1.904
EZR	789	GAL	1.923
NEH	808	EPH	1.933
EST	849	PHP	1.943
JOB	836	COL	1.951
PSA	908	1 TH	1.958
PRO	1.043	2 TH	1.964
ECC	1.092	1 TI	1.968
SNG	1.107	2 TI	1.976
ISA	1.116	TIT	1.982
JER	1.217	PHM	1.986
LAM	1.318	HEB	1.988
EZK	1.327	JAS	2.009
DAN	1.425	1 PE	2.016
HOS	1.452	2 PE	2.024
JOL	1.467	1 JN	2.029
AMO	1.473	2 JN	2.036
OBA	1.486	3 JN	2.037
JON	1.488	JUD	2.039
MIC	1.492	REV	2.042

Sar - All Bible

GEN

GEN 1

Najē yā yáá ké ta kəga dɔ sasak gē

(1-11)

Néba əndā yáá gē ō, de gē ō

- ¹Ta kəga dɔ sasak Néba əndā dɔ rā ō, dɔ nang ō.
- ²Dɔ nang i ké ndágə doy karī ō, yáá gətóo tū té ō. Loo i mañ malang ō, til utē dɔ ō, bá tā ba ndíí Néba a nēl dɔ mañ té.
- ³Néba əda na kadē loo kə unjē kow, anī loo unjē kow.
- ⁴Dan nī Néba áá loo ké unjē kow ngeé nī toō ní a, loo ké unjē kow ní nelən. Anī Néba ɔr niñ loo ké unjē kow naā té kə tilií.
- ⁵Néba bār loo ké unjē kow na i loo ké kadaá ō, bār til na i loo ké ndɔ́ ō. Loo tíbə nja i kógə́m ō, tīi nja i kógə́m ō, adē i ndɔ́ ké ta kəga dɔ.
- ⁶Néba əda na kadē kə loo ké rāā gār tītē yā gār kújə kə to yā kégə́n mañ gē naā té,
- ⁷anī yáá ní reē tītē nī Néba ədañ ní. Adē Néba rāā loo ké to tītē gār kújə kégə́n mañ ké nang té kə mañ ké dɔ́.
- ⁸Néba bār loo ké to tītē gār kújə ní na i rā. Loo tíbə nja i kógə́m báý tɔ ō, tīi nja i kógə́m báý tɔ ō, adē i ndɔ́ ké nge kɔ jṓ.
- ⁹Néba əda báý tɔ na kadē kə mañ gē ké gir rā té gē kə kánə́n naā loo kógə́m ba kadē loo ké ngañg kə teē. Anī yáá ní reē tītē nī Néba ədañ ní.
- ¹⁰Néba bār loo ké ngañg ní na i nang, ba bār mañ gē nī kánə́n naā loo kógə́m ní na i bā bo. Néba áá kadē i yáá ké majə.
- ¹¹Néba əda na kadē mu gē kə teēn dɔ nang té ō, kōō gē ké kə kumdá gēé kə teēn ō, kágə́ gē ké kə kañd́ gēé kə teēn ō, kə gō giŕd́ gēé. Anī yáá ní reē tītē nī Néba ədañ ní.
- ¹²Nang adē mu gē əbañ ō, kōō ké kə kumdá gēé teēn kə gō giŕd́ gēé ō, kágə́ gē ké kə kañd́ gēé əbañ kə gō giŕd́ gēé ō. Néba áá kadē i yáá ké majə.
- ¹³Loo tíbə nja i kógə́m báý tɔ ō, tīi nja i kógə́m báý tɔ ō, adē i ndɔ́ ké nge kɔ mətá.
- ¹⁴Néba əda báý tɔ na kadē yáá ké ndélē gē kə toñ no rā té yā kɔrə́n niñ loo ké kadaá naā té kə loo ké ndɔ́, yā kɔjə́n nāā gē ō, ndɔ́ gē ō, bāl gē ō,
- ¹⁵kadē ndélēn dɔ rā té yā kəáñ loo dɔ nang té. Anī yáá ní reē tītē nī Néba ədañ ní.

- 16**Néba rāa yáá ké unjē kow ké bo gē jōó: Nge ké bo ngáy i mbang kadē ɔɔ bē do loo ké kadaá té ɔ, nge ké dūú séy i nāa kadē ɔɔ bē do loo ké ndōó té ɔ. Ni-rāa téyō gē ɔ.
- 17**Ni-əndā mbang ɔ, nāa ɔ, do rā té kadē unjēn loo do nang té,
- 18**kadē ɔɔn bē do loo ké kadaá té ɔ, ké ndōó té ɔ, kadē ɔɔn niñ loo ké unjē kow naā té kə loo ké tilií. Néba ɔɔ kadē i yáá ké majə.
- 19**Loo tībə nja i kógēm báy tɔ ɔ, tī nja i kógēm báy tɔ ɔ, adē i ndō ké nge kɔ sɔ.
- 20**Néba əda báy tɔ na kadē kə dā ké kə kumuú gē kə i ngáy kum mañ té ɔ, kadē kə yeĹ gē kə iñ bōgē do nang té kum kə no rā té ɔ.
- 21**Néba əndā dā ké bo bo gē ké kum mañ té ɔ, gír dā gē n niñ i ngáy kum mañ té ní kə gō gírdé gēé ɔ, yeĹ gē kə gō gírdé gēé ɔ. Néba ɔɔ kadē i yáá ké majə.
- 22**Néba rāa majə sedé báy, əda na kə dā ké kum mañ té gē kə ojəñ naā ngáy kadē rosəñ kum bā bo gē ɔ, kə yeĹ gē kə ojəñ naā ngáy do nang té ɔ.
- 23**Loo tībə nja i kógēm báy tɔ ɔ, tī nja i kógēm báy tɔ ɔ, adē i ndō ké nge kɔ mí.
- 24**Néba əda báy tɔ na kə dā gē kə teēn do nang té kə gō gírdé gēé: Yáa kuĹ gēgē, ngán dā ké kagə nang té gēgē, dā ké bembeé gēgē, kə gō gírdé gēé. Anī yáá ní reē tītē n Néba ədañ ní.
- 25**Néba rāa dā ké bembeé gē ɔ, yáa kuĹ gē ɔ, ngán dā ké kagə nang té gē ɔ, kə gō gírdé gēé. Néba ɔɔ kadē i yáá ké majə.
- 26**Ta tōĹ ta anī Néba əda na: Jə-rāaī de gē ké teēnjí, ké toñ tītəjí, ādē ndiñ do kənjē ké kum bā bo gē té ɔ, do yeĹ ké doó gē té ɔ, do dā ké bēé gē té ɔ, do dā ké bembeé gē té ɔ, do ngán dā ké kagə nang té gē té ɔ.
- 27**Néba rāa de gē, ni-əndā de gē ké teēnəñ. I de gē ké teēnəñ n ni-əndādé ní. Əndādé dəngam ɔ, dəyá ɔ.
- 28**Néba rāa majə sedé báy, ədadé na: Ójiñ ngán gē ĩ-bəlaī ĩ-rosiī do nang malang, əlaī do yáa malang n m-rāa ní gír tógə yāsí té. ĩ-ndiī do kənjē ké kum bā bo gē té ɔ, do yeĹ ké doó gē té ɔ, do dā malang ké a njərā nang té té ɔ.
- 29**Néba əda báy tɔ na: M-ādēsí kōō malang ké do nang té n kumən i tū té ní ɔ, kəgə malang n añ ɔ, kumən i tū té ɔ ní. I niñ n i yáa kəsa yāsí ní.
- 30**Ba dā gē malang ké do nang té ɔ, yeĹ gē malang ké doó ɔ, ngán dā ké kagə nang té gē malang ɔ, yáa malang n ndi kə kumuú ɔ ní, i mu n m-ādədé kadē i yáa kəsa yādé ní. Anī yáá ní reē tītē n Néba ədañ ní.
- 31**Dan n Néba ɔɔ yáa malang n ni-rāa ní anī, nelən ngáy. Loo tībə nja i kógēm ɔ, tī nja i kógēm ɔ, adē i ndō ké nge kɔ mehé.

GEN 2

- ¹Nébbā tǎl ta dɔ rā ō, dɔ nang ō, yǎa malang ké tū té gē ō i beé.
- ²Dan ní Nébbā rāa kəla yān malang oy ní, ni-ɔ̄r koō kə ndō ké nge kɔ sīrī.
- ³Nébbā ɔ̄r najē ké majə dɔ ndō ké nge kɔ sīrī tá. Ni-ɔ̄r kamēn tām yān nəkó tá, tɔdō i ndō ní ni-ɔ̄rēn koō gō kəla malang ní ni-rāa tá ní.
- ⁴Adə Nébbā rāa dɔ rā ō, dɔ nang ō i tītē ní noō.

Ndɔ̄r ké Eden

- ⁵Dan ní Kóɔbē Nébbā rāa dɔ rā ō, dɔ nang ō ní, bɔkə kámbé kógēm gətóo dɔ nang tá báy ō, mu kógēm ké əba gətóo báy ō, tɔdō Kóɔbē Nébbā rāa adə mañ edə dɔ nang tá al báy ō, de ké yā ndɔ̄r dɔ nang gətóo báy ō.
- ⁶Ba mañ kéréy teē nang té a əla loo.
- ⁷Kóɔbē Nébbā ɔy náng əbān deē. Ni-əla koō ndi kə kumuú kónən tá adə tél de ké kə kumuú.
- ⁸Gō tá anī, Kóɔbē Nébbā rāa ndɔ̄r gō nang ké Eden tá, dām ké gir bē tá, ba əndā deē ní tū té.
- ⁹Kóɔbē Nébbā rāa adə kágē ké tayā tayā gē, ké majə kəa ngáy gē ō, kañdé majə kəsa ngáy gē ō, əbañ dɔ nang tá. Ni-rāa adə kágē kógēm əba kem ndɔ̄rɔ danaá bang, i kágē ké ré deē əsa kanēn anī a ndi kə kumuú. Ni-əndā kágē ké rang, i kágē ké ré deē əsa kanēn anī a gēr yǎa ké majə ō, yǎa ké majal ō.
- ¹⁰Mañ bā kéréy teē Eden āw kem ndɔ̄r ní tá. Ni-əla gir loo ní noō tá tō dɔ jīn só.
- ¹¹Rī jīn ké ta kəga dɔ na i Pison. I ni n gīr gidə bē ké Habila ní.
- ¹²Lór ké *unjə njáy njáy ō, nō kágē delyom ké otə majə ō, *mbal ké gātən i ngáy ní rīn na i kornalin ní ō, i tū té.
- ¹³Rī jīn ké nge kɔ jōo na i Gihon. I ni n gīr gidə bē ké *Kus ní.
- ¹⁴Rī jīn ké nge kɔ mətá na i Tigər. I ni n nūgə dūn bē ké Asur tá ní. Ba jīn ké nge kɔ só i Opəratə.
- ¹⁵Kóɔbē Nébbā un deē, əndān kem ndɔ̄r ké Eden tá kadə ndɔ̄r ō, ngōm ndɔ̄r ní ō.
- ¹⁶Ni-əda deē ní na: Ásə kəsa kañ kágē malang ké kem ndɔ̄rɔ,
- ¹⁷ba ī-lōo kəsa kañ kágē ké ré deē əsa anī a gēr yǎa ké majə ō, yǎa ké majal ō, tɔdō ndō ní ā əsá tá ní, ā óy.
- ¹⁸Kóɔbē Nébbā əda na: Majə kadə deē ndi kə kərneé alé. M-ā m-rāa de ké nge rāa seneé ké to tītən yā kadən.
- ¹⁹Kóɔbē Nébbā əbā dā gē ké bembeé ō, yēl gē malang ké dɔo ō, i kə nángāá, ba reē sedé rō deē tá yā kəa ké deē a bārdé i bay wa.

²⁰Adē deē əndā rī dɔ d̥á kə bēé gē té ō, dɔ d̥á kə bembéé gē té ō, dɔ yel̥ gē té ō. Ba kə tām̥ yān̥ nəkó té ní, ni-ənge de kə nge rāā seneé kə to tītən̥ alé.

²¹Anī Kóṣṣbē Nóbā ənī b̥ī kə ngaŋg̥ ngáy̥ dɔ deē té adē to a b̥ī. Anī ni-ɔ̄r̥ kəngā nganjən̥ kógə́m̥ ba tél̥ utā ta d̥ən̥ gotoó.

²²Kóṣṣbē Nóbā rāā de kə dəy̥á kə kəngā nganjə deē ní ni-ɔ̄r̥ ní, ba reē seneé rō deē ní té.

²³Dan̥ ní deē ní ɔ̄ d̥əy̥á anī, əga kɔ́r̥ əda na: Á, nge ní toō i kəngām̥ ō, d̥ám̥ ō. A b̥ār̥nəñ̥ na i de kə dəy̥á tɔd̥ō teē i rō de kə dəngam̥ té.

²⁴I tām̥ najē ní toō té n dəngam̥ a əy̥á bɔbən̥ ō, kóɔn̥ ō, ba a taā dəy̥á ní. Niñ̥ jōó a rāān̥ d̥á rō kə kógə́m̥ beē.

²⁵Dəngam̥ ō, nəy̥án̥ ō, niñ̥ jōó mbak gír̥d̥é i karī, banī rōd̥é sɔ́ld̥é ta kum̥ naā té alé.

GEN 3

Kóṣṣbē Nóbā tēbā dəngam̥ niñ̥ kə dəy̥á kem̥ ndɔ́r̥ kə Eden té kṣ

¹Lī i d̥á kə kumən̥ edē tɔ́y̥ gotə d̥á gē malang̥ kə bembéé ní Kóṣṣbē Nóbā rāā ní. Ni-dəje dəy̥á na: Nóbā əda na kə əsaī kañ̥ kāgē kə ndɔ́r̥ malang̥ al̥ rōkum̥ a?

²Dəy̥á tél̥ əda lī na: Nóbā adəjí ta róbə kəsa kañ̥ kāgē gē kə kem̥ ndɔ́r̥.

³Banī kañ̥ kāgē ní ra dan̥ ndɔ́r̥ ní, ɔgəjí kṣ, əda na ré j-əsa ō, j-ɔdə rō ō anī, j-a j-oy.

⁴Lī tél̥ ədan̥ na: Kógə́m̥ alé! Á óyī alé.

⁵Tām̥ Nóbā gēr̥ kadē ndō ní ā əsaī té anī, kumsí a teē kadē ā ī-toī tītē Nóbā ō, ā ī-gerī y̥á kə majə ō, y̥á kə majal̥ ō.

⁶Dəy̥á ɔ̄ kadē kañ̥ kāgē ní majə kəsa ngáy̥ ō, majə k̄ɔ̄ ngáy̥ ō, ngur̥ kəsan̥ kadē gerēñ̥ y̥á ngáy̥ rāān̥ ō. Anī ni-əja kañ̥ kāgē ní kógə́m̥ əsa ō, adē ngaan̥ ní ra kadən̥ té ní adē əsa ō.

⁷Niñ̥ jōó mbak kumdé teē adē gerēñ̥ kadē gír̥d̥é i karī, bāa anī urēñ̥ mbī kótē dɔ́n̥ gír̥d̥é té.

⁸Dəngam̥ niñ̥ kə dəy̥á oñ̥ kōō Kóṣṣbē Nóbā a njērā kem̥ ndɔ́r̥ loo sɔ́lī anī, ɔ́y̥ aŵ̥ b̥ōñ̥ rōd̥é kṣ dan̥ kāgē gē kə kem̥ ndɔ́r̥ té.

⁹Kóṣṣbē Nóbā bār̥ dəngam̥ ədan̥ na: Ī i rá?

¹⁰Dəngam̥ tél̥ əda na: M-ōō kōi kem̥ ndɔ́r̥ bāa bōl̥ rāām̥ tɔd̥ō gír̥ə́m̥ i karī á m̄-bōō rōm̥ ní.

¹¹Kóṣṣbē Nóbā ədan̥ na: I nāā n̄ ədaī na gír̥i na i karī ní? Kañ̥ kāgē ní m-ɔgī kəsa ní əsa a?

¹²Dəngam̥ tél̥ ədan̥ na: I dəy̥á ní ādēm̥ seneé ní n̄ adēm̥ kañ̥ kāgē ní adē m-əsá ní.

- 13**Anī Kóṣṣbē Nóbā əda dəyá na: Ī-rāā yáá n toō i tām rí té? Anī dəyá əda na: I lī n gólōm á m-əsa kañ kǎgē ní.
- 14**Anī Kóṣṣbē Nóbā əda lī na: Ī-rāā yáá n noō bá ní, ndǒl i dǒl té dan dǎ ké bēé gē té ō, ké bembeé gē té ō. Ā ágə i nang té kə kemií, adə bumbəru a ɟi kóní té i kə dɔ ndɔ gē n ā ĩ-ndiñ kə kumuú ní.
- 15**M-ā m-ənī madə baɟ naā dɔ dánsí té kə dəyá ō, dɔ dán gir kaa yái té kə gir kaa yanneé ō. Ni a rējə dǒl, ba ĩ ā ĩ-tégā gir gándən.
- 16**Gō té anī Kóṣṣbē Nóbā əda dəyá na: Ré ĩ-ndān ngōn anī, m-ā m-rāā kadə rǒl a tōrī ngáy. Ā ójə ngōn i kə rǒ tōrōó. Ngur kaw rǒ ngaai té a rāāi, ba ni a ɔɔ bē dǒl té.
- 17**Ta tǒl ta anī ni-əda dəngam na: Ī ōō ta nəyáí adə əsa kañ kǎgē n m-ɔgī kəsa ní bá ní, dɔ nang i ké ndǒl najə yái té. Ā áá tǎpə kə dɔ ndɔ gē n ā ĩ-ndiñ kə kumuú ní tá ā éngéñ yáá kəsa yái tū té.
- 18**Kōn gē kə ngañ gē a əbañ tū té najə yái té. Ā əsa mu ké bembeé.
- 19**Ā ĩ-rāā kəla ké úy tətō tá ā éngéñ yáá kəsa yái, bátə kadə ā ĩ-tél āwñ gogé tū náng n ĩ-teē tū té ní té. Tɔdɔ rāāiñ i kə nángāá, adə ā ĩ-tél kə gogé gir nángāá.
- 20**Adam əndā rī nəyán na i Ebə tɔdɔ i Ebə n i kóɔ de gē malang n ndiñ kə kumdé ní.
- 21**Kóṣṣbē Nóbā rāā ngērā dǎ dɔɔ gir dəngam niñ kə nəyáneé té.
- 22**Gō té anī ni-əda na: De gē tél toñ tītə Nóbā tɔdɔ gerəñ kɔr niñ yáá ké majə ō, yáá ké majal ō, naā té ní, majə kadə m-ɔgədé kəla jidə kəjañ kañ kǎgē ké deē əsa anī a ndi kə kumuú, na sōgə əsañ anī ndiñ kə kumdé ngándáñg.
- 23**Kóṣṣbē Nóbā təbā de gē kɔ́ kem ndɔr ké Eden té kadə aŵ ndɔrəñ dɔ nang n rāandé ní.
- 24**Kóṣṣbē Nóbā təbādé kɔ́ ba əndā *de ké dɔ rǎ té gē ké ngé ngōm loo gē ta ndɔr ké Eden té, dām ké dūñ bē té, kə kaskar ké to tītə ndɔ hor ké tūr gidə naā té, kadə ngōmən ta róbé ké yā kawñ kə rǒ kǎgē ké deē əsa anī a ndi kə kumuú ní té.

GEN 4

Kain niñ kə Abel

- 1**Adam bī kə nəyán Ebə adə ndān ngōn. Ebə ojə Kain anī əda na: Kóṣṣbē rāā sem adə m-éngə deē.
- 2**Ni-ojə ngōkóɔ Kain n rīn na i Abel ní báý tɔ. Abel i nge kul yáá, Kain i nge ndɔr.
- 3**Ugə dan kéréy té anī, Kain ndējə Kóṣṣbē kañ yáá gē n teēn dɔ nang té ní.
- 4**Ba Abel ndējə yān i ngán dǎ gē n kúúddə ojədə ta kəga dɔ ní ō, yibədə ō. Kóṣṣbē ndigə Abel ō, ndigə *yáá ndējə yān ō,
- 5**banī mbátə Kain kə *yáá ndējə yān gēé. Tōr Kain ngáy adə dɔ kumən nelən alé.

- 6** Ba Kóṣḃē ədan na: Ī-rāā wōng ō, do kumií nelī alé ō, i tām rí té?
- 7** Ré kemií ndi kə gōó majanī, ā ún kumií doó. Ba ré kemií ndi majə alé anī, majal a to ta róbí té. Ngur kəhɔī rāān, ba ásə duṃ tan.
- 8** Ba Kain əda ngōkóŋ Abel na kə n-teēn. Dan ní niñ i kem ndɔrɔ anī, Kain ɔ̄ udə kə do ngōkóŋ Abel té tōlən.
- 9** Kóṣḃē dəje Kain na: Ngōkóŋ Abel i rá? Anī Kain tél ədan na: m-geṛ alé. Mā i nge ngōm ngōkóŋ a?
- 10** Kóṣḃē tél ədan na: Ī-rāā i rí? Ndū mósə ngōkóŋ bār do nang té báté teē rōm té.
- 11** Do nang ní teē tan taān mósə ngōkóŋ ní ĩ-tōlən ní jíí té ní, ngolaā ndōlfi.
- 12** Adə ré ā ĩ-ndɔr do nang anī, ni a teē yáḡ yā kadī tɔ alé. Ā ĩ-ndi gotə kógə́m alé, ā ĩ-tél i de kə nge dáy doó.
- 13** Kain əda Kóṣḃē na: Ndéy ní əndaṃ ní tɔy tógə́m, adə m-ásə tégā taṃ girí alé.
- 14** Bōólaā ĩ-təbāṃ kōó do nang ní toō té, adə m-āw yā bōō rōm kōó say ta kumií té. M-ā m-tél de kə nge ndi gotə kógə́m alé, m-ā m-dáy i doó. Náā nəkó ní a əngeṃ anī a tōləṃ.
- 15** Banī Kóṣḃē tél ədan na: I beé alé. Ré deē tōlī anī, a tōlən de gə sīrí kum gotíí yā dalən baḡáí. Kóṣḃē əndā téré yáḡ kógə́m no Kain té yā kadə náā nəkó ní ənge Kain anī, kə tōlən alé.
- 16** Gō té anī Kain aṃ ndi do nang kə Nod té, say kōó ta kum Kóṣḃē té, dāṃ ndɔr Eden kə gir bē té té.

Ngán kaa Kain gə

- 17** Kain bī kə nəyáneé adə ndān ngōn. Ni-ojə Henok. Gō té anī, ni-rāā bē bo kógə́m ba əndā rī ngōnən Henok do bē ní té.
- 18** Henok ojə Irad, Irad ojə Mehuyael, Mehuyael ojə Metusael, ba Metusael ojə Lamek.
- 19** Lamek taā dəyá gə jōó. Rī kə kógə́m na i Ada ō, kə noō na i Sila ō.
- 20** Ada ojə Yabal. Ni i kaa ngé gə ní ndiñ kem kújə tandā té dan yáḡ kuḷ gə té ní.
- 21** Ngōkóŋ Yabal rīn na i Yubal. Ni i kaa ngé kugə kənde gə ō, ngé kōr nal gə ō.
- 22** Sila ojə Tubal Kain. Ni i nge koo yáḡ malang kə rāā kə gində nəngá kasaá ō, kə gində kə karī ō. Rī ngōkóŋ Tubal Kain kə dəyá na i Naama.
- 23** Lamek əda nəyán gə na: Ada ō Sila ō, oōī ndūm! Nəyá Lamek gə, oōī najə kɔrə́m! Ré deē adəṃ do anī, m-ā m-tōl deē kógə́m kum gotə. Ré deē əndaṃ anī, m-ā m-tōl ngōn kógə́m kum gotə.
- 24** Ré a tōlən de gə i sīrí yā dalən baḡ Kain anī, a tōlən de gə i kutə sīrí gidə i sīrí tá yā dalən baḡ Lamek.

²⁵Adam bīi kə nēyáneeé báý, adē nēyán ojä ngōñ ké dəngam, ba əndā rīn na i Set tɔdɔ ni-əda na: Nəbā ndigə kadēm ngōñ ké rang gotə Abel n Kain tōlən té ní.

²⁶Set ojä ngōñ ké dəngam ɔ. Ni-əndā rīn na i Enos. I loo n noō té n de gē əlanəñ gír bār Nəbā na i Kóɔbē dan n a ndōynəñ té ní.

GEN 5

De gē ké gír kaa yā Adam té báté ugēñ dɔ Noe té

¹Rī de gē ké gír kojə yā Adam té n toó: Ndɔ n Nəbā əndāñ deē té ní, ni-rāān adē to tītə Nəbā.

²Ni əndā dəngam ɔ, dəyá ɔ. Ndɔ n əndāñdɔ té ní, əndā rī deē dɔdɔ té, ba rāā majə sedɔ.

³Adam rāā bāl bú kə kutə mətá anī, ojä ngōñ ké dəngam ké to tītən. Ni əndā rīn na i Set.

⁴Adam rāā bāl bú sósó gō kojə Set té. Ni ojä ngán ké dəngam ké rang gē ɔ, ké dəyá gē ɔ.

⁵Bāl Adam malang i bú ndōhó. Gō té anī, ni oy.

⁶Set rāā bāl bú kə kalən ké mí anī, ojä Enos.

⁷Gō kojə Enos té anī, ni-rāā bāl bú sósó kə kalən ké sīrí báý. Ni ojä ngán ké dəngam ké rang gē ɔ, ké dəyá gē ɔ.

⁸Bāl Set malang i bú ndōhó kə kutə kógēm kə kalən ké jōó. Gō té anī, ni oy.

⁹Enos rāā bāl kutə ndōhó anī, ojä Kenan.

¹⁰Gō kojə Kenan té anī, Enos rāā bāl bú sósó kə kutə kógēm kə kalən ké mí báý. Ni ojä ngán ké dəngam ké rang gē ɔ, ké dəyá gē ɔ.

¹¹Bāl Enos malang i bú ndōhó kə kalən ké mí. Gō té anī, ni oy.

¹²Kenan rāā bāl kutə sīrí anī ojä Malalel.

¹³Gō kojə Malalel té anī Kenan rāā bāl bú sósó kə kutə sósó báý. Ni ojä ngán ké dəngam ké rang gē ɔ, ké dəyá gē ɔ.

¹⁴Bāl Kenan malang i bú ndōhó kə kutə kógēm. Gō té anī ni oy.

¹⁵Malalel rāā bāl kutə mehé gidə i mí anī ojä Yered.

¹⁶Gō kojə Yered té anī Malalel rāā bāl bú sósó kə kutə mətá báý. Ni ojä ngán ké dəngam ké rang gē ɔ, ké dəyá gē ɔ.

¹⁷Bāl Malalel malang i bú sósó kə kutə ndōhó kə kalən ké mí. Gō té anī ni oy.

¹⁸Yered rāā bāl bú kə kutə mehé kə kalən ké jōó anī ojä Henok.

- ¹⁹Gō kojə Henok té anī Yered rāā bāl bú sósó báý. Ni ojə ngán ké dəngam ké rang gē ō, ké dəyá gē ō.
- ²⁰Bāl Yered malang i bú ndōhó kə kutə mehé kə kalən ké jōó. Gō té anī ni-oy.
- ²¹Henok rāā bāl kutə mehé gidə i mí anī ojə Metusela.
- ²²Gō kojə Metusela té anī Henok njērā kə Nóbāā bāl bú mətá. Ni ojə ngán ké dəngam ké rang gē ō, ké dəyá gē ō.
- ²³Bāl Henok malang i bú mətá kə kutə mehé gidə i mí.
- ²⁴Henok njērā kə Nóbāā ba ta tōl ta anī ni gətóo, tōdō Nóbā unən kōó.
- ²⁵Metusela rāā bāl bú kə kutə sósó kə kalən ké sīrí anī ojə Lamek.
- ²⁶Gō kojə Lamek té anī Metusela rāā bāl bú sīrí kə kutə sósó kə kalən ké jōó báý. Ni ojə ngán ké dəngam ké rang gē ō, ké dəyá gē ō.
- ²⁷Bāl Metusela malang i bú ndōhó kə kutə mehé kə kalən ké ndōhó. Gō té anī ni oy.
- ²⁸Lamek rāā bāl bú kə kutə sósó kə kalən ké jōó anī ojə ngōn ké dəngam kógēm.
- ²⁹Ni əndā rīn na i Noe əda na: Nge n toō a sōl kemjí dō kər yājí gē té ō, dō kəla ké ngañg gē n j-a jə-rāā té sōn ndōl n Nóbā ndōl dō nang ní ō.
- ³⁰Gō kojə Noe té anī, Lamek rāā bāl bú mí kə kutə ndōhó kə kalən kə mí báý. Ni ojə ngán ké dəngam ké rang gē ō, ké dəyá gē ō.
- ³¹Bāl Lamek malang i bú sīrí kə kutə sīrí kə kalən ké sīrí tá oy.
- ³²Noe rāā bāl bú mí anī, ojə Sem ō, Kam ō, Japet ō.

GEN 6

Nébā ndigə tōl de gē ké dō nang té malang kōó

- ¹Dan n de gē bəlañ ngáy dō nang té ō, ojəñ ngán ké dəyá gē ō anī,
- ²ngán Nébā gē ɔɔñ ngán ké dəyá yā de gē ní mandəñ ngáy ta kumdé té, adə táāñ ngé gē n niñ gērāñdó ní ké dəyá gē té.
- ³Tā anī Kóóbbē əda na: M-ā m-ādē ndílém a ndi kem deē té kə ndō gē ngándáñg alé, tōdō deē i dā rō ké tógən i ngáy alé, adə bālən a aŵ ngáy gē a, i bú kə kutə jōó ngóy.
- ⁴Dan n noó té ní de ké ngāl ngáy gē ndiñ dō nang té. I niñ n i gō rōó ké jōo gē n rīdó bār ngáy ní. I ngán Nébā gē n táāñ ngán ké dəyá yā de gē ní n ojəñdó ní.
- ⁵Kóóbbē ɔɔ kadə kem de ké dō nang té gē ndul ngáy ō, gír yādé i ké majal kə ndō gē ō.
- ⁶Tōrən ngáy adə ndəngā rōn tām rāā n ni-rāā deē əndān dō nang té ní.

⁷Anī Kóṓbē əda na: M-ā m-rāā kadē deē n m-əndān dɔ nang té ní gətóo kṓó. I deē ngóy alé, ba əla gír dɔ deē té báté ugə́n dɔ yáa kuḷ gē té ɔ, dɔ ngán dā ké kagə nang té gē té ɔ, dɔ yeḷ ké dɔ́ gē té ɔ. Tɔdɔ m-ndəngā róm tām rāā n m-rāā deē té ní.

⁸Bá tā ba Kóṓbē rāā kem majə kə Noeé.

Nə́bā ndigə kajə Noe

⁹Gotə najə yā Noe n toó: Noe i de ké súmúú ɔ, najə gətóo dɔn té dan de ké bāl yān té gē té ɔ. Ni njə́rā kə Nə́bāá.

¹⁰Noe ojə ngán ké dəngam gē i mətá: Sem ɔ, Kam ɔ, Japet ɔ.

¹¹De ké dɔ nang té gē nujə́n kṓó ta kum Nə́bā té. De gē malang rāān yáa i kə dónó.

¹²Dan n Nə́bā a loo ké dɔ nang té anī, a kadē hál de gē malang i ké nujə́ kṓó, tɔdɔ niñ njə́rān i dɔ róbé ké súmúú té alé.

¹³Anī ni-əda Noe na: m-gey kadē gír yā de gē gāng kṓó, tɔdɔ yáa ké rāā kə dónó al naā ngáy dɔ nang té, adē m-ā m-nujədé kṓó ɔ, m-ā m-nujə́n dɔ nang kṓó ɔ.

¹⁴Ī-rāā to bo kə kəgə goper tām yāi té. Ī-gāng kemən ɔ, Ī-təyā nō kəgə kemeé ɔ, gidə té ɔ.

¹⁵Ā Ī-rāān i beé: Ngāl to bo ní i kíł deē bú mətá ɔ, laan i kíł deē kutə mí ɔ, ngələn ké kə dɔ́ i kíł deē kutə mətá ɔ.

¹⁶Ā əyā kum loo kadē ra wōy tū to bo ní té dɔ́, kadē asə kíł deē kógə́m. Ā Ī-rāā ta róbé kógə́m kadə to bo ní té. Ā Ī-rāā kemən ké gírí ɔ, kemən ké dɔ́ ké ta kəga dɔ́ ɔ, ké ngə kə jōó ɔ.

¹⁷Ba m-ā m-rāā kadē mañ kaḡ ké ngáy a taā loo dɔ nang té yā tōlən yáa malang ké ndi kə kumuú kṓó. Yáa malang ké dɔ nang té a oy.

¹⁸Ba m-ā m-əhɔ *madə naā seí ĩ. Ā údiī kem to boó, ĩ ɔ, ngání ké dəngam gē ɔ, nəyáí ɔ, umíí gē ɔ.

¹⁹Yáa malang n ndi kə kumuú ní, ā Ī-rāā kadē udə́n jōó jōó kem to boó kə gō gírdé gēé, ké bəra ɔ, ké kóo ɔ, yā ngōmə́ndé kadē ndiñ kə kumdé seí.

²⁰Yeḷ gē ɔ, dā ké bo gē ɔ, ké dūú gē ɔ, kə gō gírdé gēé, a reēn rōi té jōó jōó, kadē ĩ-ngōmə́ndé kadē ndiñ kə kumdé.

²¹Ī-tósə dɔ yáa kəsa gē naā té malang rōi té, Ī-rāā sádə té, tām yāi té ɔ, tām yádé té ɔ.

²²Yáa n Noe rāā ní n noó. Ni rāā yáa malang n Nə́bā ədan kadē rāā ní kə gōó majə.

GEN 7

Noe udə kem to boó

¹Kóṣṣbē əda Noe na: Údiī kem to boó, ǐ ǒ, deē yāi gē malang ǒ, tǒdǒ i ǐ ngóy n i de ké sǔmǔú ta kumrń té dan de ké dǒ nang té gē tá.

²Dǎ gē malang n *unjǎ njáy njáy ní, ǒy ké bǎra gē sǐrǐ ǒ, ké kǒǒ gē sǐrǐ ǒ, kǎ gǒ gírǒdǎ gēé. Ba ngé gē n i ké yǝr ní tá, ún ké bǎra kǒgǎm ǒ, ké kǒǒ kǒgǎm ǒ, kǎ gǒ gírǒdǎ gēé.

³ǒy yeǐ ké bǒbǎ gē sǐrǐ ǒ, ké kǒǒ gē sǐrǐ ǒ, kǎ gǒ gírǒdǎ gēé kadǎ ndiń kǎ kumuú dǒ nang té.

⁴Tǒdǒ nay i ndǒ sǐrǐ kadǎ m-ǎla kǎ maná kadǎ edǎ dǒ nang té ndǒ kutǎ sǒ. M-ǎ m-tǒǐ yǎǎ malang n ndi kǎ kumuú dǒ nang té ní kǒsǒ.

⁵Noe rǎǎ yǎǎ malang n Kóṣṣbē ǒjǎn kadǎ rǎǎ ní.

Mań kaw ké tǒy madǎ gē malang

⁶Dan n mań kaw taǎ loo dǒ nang té malang ní, bǎǐ Noe i bú mehé.

⁷Ni udǎ kem to bo té kǎ ngánǎn ké dǎngam gē ǒ, nǎyǎn ǒ, umǎn gē ǒ, yǎ kǎyń mań ké a rǎǎ yǎ taǎ loo.

⁸Dǎ ké *unjǎ njáy njáy gē ǒ, dǎ ké yǝr gē ǒ, yeǐ gē ǒ, ngán dǎ ké kagǎ nang té gē ǒ,

⁹udǎń kem to boó gǒ Noe té jǒó jǒó, ké bǒbǎ ǒ, ké kǒǒ ǒ, tǐtǎ n Nǎbǎ ədań Noe ní.

¹⁰Rǎǎ ndǒ sǐrǐ gǒ té anǐ mań kaw taǎ dǒ nang.

¹¹Kem bǎǐ n bǎǐ Noe i bú mehé té ní, kǎ ndǒ ké nge kǒ kutǎ gidǎ i sǐrǐ yǎ nǎǎ ké nge kǒ jǒó anǐ, ndǒ n noǒ té ta kǎba mań ké gír nǎngǎǎ gē malang teń ǒ, ta kǎr mań ké dǒǒ gē malang i ké teń ǒ.

¹²Mań edǎ dǒ nang té bátǎ ndǒ kutǎ sǒ.

¹³Ndǒ n noǒ té Noe udǎ kem to bo té niń kǎ nǎyǎneé ǒ, ngánǎn ké dǎngam ké mǎtǎ gē n i Sem ǒ, Kam ǒ, Japet ní ǒ, umǎn ké dǎyǎ ké mǎtǎ gē ǒ,

¹⁴gír dǎ ké bembeé gē malang ǒ, ké bǎé gē malang ǒ, gír ngán dǎ ké dǔú gē malang ǒ, yeǐ gē malang ǒ, kuń gē malang ǒ.

¹⁵⁻¹⁶Yǎǎ malang n Nǎbǎ rǎǎ á ndi kǎ kumuú ní, ké bǎra ǒ, ké kǒǒ ǒ, udǎń jǒó jǒó kem to boó gǒ Noe té tǐtǎ n Nǎbǎ ədań Noe ní. Loo n noǒ té Kóṣṣbē utǎ ta rǒbǎ dǒ Noe té tǎ.

¹⁷Mań kaw taǎ loo dǒ nang té ndǒ kutǎ sǒ, un to kǎ dǒǒ kǎ dǒǒ.

¹⁸Mań ǐǐ ngǎyǎ adǎ ənda to ańń kǎ gǒ nǒó.

¹⁹Mbǎǐ ké dǒ nang té gē ké ngǎǐ ngǎyǎ gē ní, mań un dǒ malang.

²⁰Mań ǐǐ mǎń tadǎ asǎ kíl deē kutǎ gidǎ i mí.

²¹Adǎ yeǐ gē ǒ, dǎ ké bǎé gē ǒ, ké bembeé gē ǒ, ngán dǎ ké kagǎ nang té gē ǒ, de gē ǒ, oyń malang.

²²Yáa malang ké do nang té ní koō ndi kə kumuú i kemən té ní oy.

²³Kóḃbē tǎl yáa malang ní ndi kə kumuú do nang té ní kḳó. De gē gēgē, dā ké bo gēgē, ké dūú gēgē, yeḷ gēgē malang. Nəy i Noe ō, ngé gē ní i seneé kem to boó ní ō ngóy.

Noe teē kem to boó kē ndágá

²⁴Mañ kaw taā loo rāā ndō bú kə kutə mí.

GEN 8

¹Anī əga kem Nébā do Noe té ō, do dā ké bembéé gē té ō, ké bēé gē té ō ní niñ i seneé kem toó ní. Adē ni-rāā adē nél əla do nang té adē mañ i.

²Nébā utə ta kəba mañ ké nang té gē kḳó ō, ta kār mañ ké doó gē kḳó ō. Mañ ké doó edə tḳ alé,

³adē ké nang té gē a iñ i mbée. I kə ndō ké nge kḳ bú kə kutə mí n mañ əlañ gir kiñ ní.

⁴Ndō ké nge kḳ kutə gidə i sīrí yā nāā ké nge kḳ sīrí anī, to bo dəba do mbaḷ Ararat tá.

⁵Mañ i bāté ugē nāā ké nge kḳ kutə tá. Kə ndō ké ta kəga do yā nāā ké nge kḳ kutə anī, do mbaḷ gē teēñ ndágá.

⁶Rāā ndō kutə só anī, Noe teē ta kḳrḳ kújə ní ni rāā tū to bo tá ní.

⁷Ni əyā káā doó adē teē. Káā aḡ ō, tél ō, bāté kadē mañ iñ kḳó malang do nang té.

⁸Gō té anī, Noe əyā dér ndaa doó ō, yā kəań ké mañ iñ do nang té kḳó wa.

⁹Banī dér ndaa ənge loo ké yā jəngā tū té alé adē tél do tá, tām mañ ké i ngáy do nang té té báy. Noe əla jīn əhəñ kə rōn té gogé kem toó.

¹⁰Ni ngóō ndō sīrí ba əyā dér ndaa ní doó báy tḳ.

¹¹Ta loo tǎbé tá anī, dér ndaa ní tél reē gogé rō Noe tá, ba əhə mbī *kəgē olibə tan tá. Loo ní noō tá Noe geḷ kadē mañ iñ do nang té kḳó.

¹²Ni ngóō ndō sīrí báy tḳ tá əyā dér ndaa ní doó, ba dér ndaa ní tél reē gogé rōn té tḳ alé.

¹³Kə ndō ké kété yā nāā ké ta kəga do ké kem bāl ní bāl Noe i bú mehé kə kalən ké kógə́m té ní, mañ iñ do nang té kḳó. Noe tūtə do to bo ba aḳ loo kə ndágá anī, do nang i ké tutə kḳó malang.

¹⁴Do nang tutə kə ndō ké nge kḳ kutə jōó gidə i sīrí yā nāā ké nge kḳ jōó.

¹⁵Anī Nébā əda Noe na:

¹⁶I-teē kḳó kem toó, i ō, nəyáí ō, ngání gē ō, umíí gē ō.

¹⁷Ādē gír dā gē malang ní i seí ní teēn: YeĹ gē ō, dā ké bo gē ō, ké dūú gē ō. Ādē tēndān naā tūn kē loo gē té dō nang té ba ojeñ naā kadē bēlañ.

¹⁸Anī Noe teēn kē ngánən gē ō, nēyán ō, umən gē ō.

¹⁹Gō té anī dā gēgē yeĹ gēgē ngán dā ké kagə nang té gēgē teēn malang kē gō gírdá gēé.

²⁰Noe oy kūbērū mbaĹ gē téndā dō naā té, rāañ *loo tuñ yáa tām yā Kóṽbē té, ba əho dā kógēm kógēm dan dā ké *unjē njáy njáy gē té ō, yeĹ kógēm kógēm dan yeĹ ké *unjē njáy njáy gē té ō, rōo horoo dō *loo tuñ yáa ní té adē Kóṽbē.

²¹Sēēn neĹ Kóṽbē, anī Kóṽbē əda kē kemən té na n-a n-ndōĹ dō nang tām yā deē té tō alé, tōdō gír ké kem deē té majal i kē dūúneé. Adē yáa malang ní ndi kē kumuú ní, n-a n-tōĹ kōs tītē ní na n-tōlən noō i ké báté gē té.

²²Dubē kōō ō, kəja kōō ō, kūĹ ō, loo təngā ō, bāĹ ō, bar ō, loo ké ndōs ō, loo ké kadaá ō, a toñ i mbée báté kadē dō nang gətóoñ.

GEN 9

Néba əho madē naā kē Noe

¹Néba rāa majə kē Noe ō, ngánən gē ō, báý, ədadé na: Ŷjiñ naā ĩ-bēlaĹ, ĩ-rosiñ dō nang.

²Dā gē malang ké dō nang té ō, yeĹ gē malang ō, ngán dā gē malang ō, kənjē ké kum bā bo gē té ō, a bōlənśi ngáy. Ásiñ rāa yáa ní kemsí ndigə ní sedé.

³Yáa malang ní a njērā ō, ndi kē kumuú ō ní, a tél yáa kəsa yāsí. M-ādēsí yáa gē ní noō malang tītē ní m-ādənsí mbī kəmbə kadē əsañ ní.

⁴Bá tā ba ā əsañ dā naā té kē mósən ní rāa adē a ndiñ ké kē kumuú ní alé.

⁵Mósésí ní rāa adē ā ĩ-ndiñ kē kumsí ní, m-ā m-dəje kərān. M-ā m-dəje kərān jī dā ní a tōĹ deē té ní ō, jī deē ní a tōĹ deē madən té ní ō.

⁶Deē ní bōkə mósə deē nang té ní, gár kadē i deē n a bōkə mósə deē ní noō nang té ō ní, tōdō Néba əndā deē adē teēn.

⁷Ba siñ, ójiñ ngán gē ādi kutəsí i ngáy, ba ĩ-taāi gō dō nang malang.

⁸Néba əda Noe niñ kē ngánən gēé báý tō na:

⁹Yām mā tā anī, m-əho *madē naā sesí siñ ō, kē ngánśi gē ní a utēn gōsí ní ō,

¹⁰kē yáa malang ní ndi kē kumuú sesí ní: YeĹ gē ō, dā ké bēé gē ō, dā ké bembeé gē ō, yáa malang ní teē kem to boó ní ō, ngé gē ní ndōñ té a ndiñ kē kumuú dō nang té ní ō.

¹¹Yáa ní m-ā m-rāa ní n toó: Mañ kaw a tōĹ yáa ké ndi kē kumuú dō nang té tō alé ō, mañ kaw ké yā nujə dō nang tō a gətóo ō.

12Néba əda báý tɔ na: Yáá n ɔjə kadə m-ā m-rāā yáá n toō tām yāsí té ō, tām yā yáá malang ké ndi kə kumuú té ō, kə dɔ bāl gə malang n de gə a ndinēn dɔ nang té ní n toó:

13M-əndā ké dēsé bā n i gə gərā yām ní tū kił mañ té. Ni i yáá ké ɔjə kadə m-əho *madə naā kə dɔ nangaá.

14Loo n ré m-ósə dɔ kił mañ gə kə naā té ba ké dēsé bā teē anī,

15a əga kemm dɔ yáá n m-ndigə rāā té tām yāsí té ō, tām yā gir dā gə malang té ō ní. Mañ kaw ké a tōl yáá malang ké ndi kə kumuú tɔ a gətóo i ké báté gə té.

16Ré m-áá ké dēsé bā ní anī, a əga kemm dɔ *madə naā yām ké a to ngándáing n m-əho kə yáá malang n ndi kə kumuú dɔ nang té ní té.

17Ba Néba tél əda Noe tɔ na: Ké dēsé bā i yáá n ɔjə kadə m-əho *madə naā kə yáá malang n ndi kə kumuú dɔ nang té ní.

Ngán Noe ké mətá gə

18Ngán Noe ké dəngam gə n teēn kem to boó ní i Sem ō, Kam ō, Japet ō. Kam i bəbə Kanaan.

19I ngán Noe ké mətá gə n toō n ojeñ naā á taān loo dɔ nang té malang ní.

20Nge ndɔr ké ta kəga dɔ i Noe. Ni əho *kəgə nduú ō,

21əy kasən ō, adə rāān báté rɔy kúbə ké rɔn té kɔs malang ō, to kem kújə tandā yān té girən karī ō.

22Kam, bəbə Kanaan, əə bəbən ké to girən karī anī, tél aŵ ndágá ndang ngákɔon ké jōó gə.

23Anī Sem niñ kə Japet unəñ kúbə, əniñ dɔ bəgədé té, ba télneñ kə gidədə aŵ əniñ dɔ bəbədé n to girən karī té ní. Niñ tūrən kumdé kə loo ké rang té kɔs, adə əəñ bəbədé ké to girən karī alé.

24Dan n kasə gāng kum Noe té ní, oō yáá n ngōnən ké dūú rāā seneé ní anī,

25əda na: Ndól i dɔ Kanaan té! Ādə ni i bəlo yā bəlo yā ngákɔon gə!

26Gō té anī əda na: Ādə de gə tōyñ Kóɔbə Néba yā Sem! Ādə Kanaan i bəlo yā Sem!

27Ādə Néba ɔr gir loo yā Japet kə gogó! Ādə Japet ndi kem kújə tandā gə yā Sem té, ba ādə Kanaan i bəlo yān!

28Noe rāā bāl bú mətá kə kutə mí gō mañ kaw té.

29Noe rāā bāl bú ndōhó kə kutə mí tá oy báý.

GEN 10

Gír de gə ké dɔ nang té

(Áaj 1 Yáá 1.5-23)

- ¹Ngán Noe gē ní i Sem ō, Kam ō, Japet ō ní ojəñ naā gō mañ kaw̄ té. Gír kojə yādé n toó:
- ²Ngán Japet gē i Gomer ō, Magog ō, Maday ō, Yaban ō, Tubal ō, Mesek ō, Tiras ō.
- ³Ngán Gomer gē i Asəkenas ō, Ripat ō, Togarma ō.
- ⁴Ngán Yaban gē i Elisa ō, Tarsis ō, Kitim ō, Rodanim ō.
- ⁵De gē ní tēndāñ naā t̄ññ kə gō doṛ loo gē ní, i niñ n ojəñd́ ní. De gē ní ndiñ i kə gō dɔ nang yādé gēé ō, kə gō ta yādé gēé ō, gír kaa yādé gēé ō, kə gō nápar yādé gēé ō.
- ⁶Ngán Kam gē i *Kus ō, Misəraim ō, Put ō, Kanaan ō.
- ⁷Ngán Kus gē i Seba ō, Habila ō, Sabəta ō, Ragəma ō, Sabəteka ō. Ngán Ragəma gē i Saba ō, Dedan ō.
- ⁸Kus i bəbē Nemrod ō. Nemrod i de kə ta kəga dɔ ní tógəñ i ngáy dɔ nang té ní.
- ⁹Nemrod i gáw kə nge ndɔ kə ta kum Kóṣbē té. I tām̄ najē ní toō té n kəgē najē əda na: Gáw kə nge ndɔ kə ta kum Kóṣbē té tītē Nemrod ní.
- ¹⁰Bē kəy yāñ gē kə ta kəga dɔ i Babel ō, Ereka ō, Akad ō, Kalne ō, gō nang kə Sinear té.
- ¹¹Nemrod əyā dɔ nang ngeé ní noō kṓṓ, ba aṽ ndi dɔ nang kə Asiri té. I ni n rāā bē kə Ninibə ō, kə Rehobot Hir ō, kə Kala ō ní.
- ¹²Ni-rāā bē kə Resen dɔ dán bē kə Ninibə niñ kə Kala ní i bē kə bo ní té ō.
- ¹³Misəraim ojə de gē kə Lud ō, Anem ō, Lehab ō, Napətu ō,
- ¹⁴Patəros ō, Kasəlu ō, Kapətor ō, loo ní Pilistin gē teēñ tū té té ní.
- ¹⁵Kanaan ojə Sidon ní i ngōñ hágəñ ní ō, Het ō,
- ¹⁶Yebus gē ō, *Amor gē ō, Girgas gē ō,
- ¹⁷Hibi gē ō, Arki gē ō, Sini gē ō,
- ¹⁸Arbad gē ō, Semar gē ō, Hamati gē ō. Gō té anī gír kojə yā ngán Kanaan gē tēndāñ naā t̄ññ kə loo gē té.
- ¹⁹Dɔ niñ loo yādé əla gír i Sidon, teēñ Gerar báté ugəñ Gaja ō, Sodom ō, Gomor ō, Adəma ō, Seboim ō, Lesa ō.
- ²⁰Ngán Kam gē n noó kə gō gír kaa yādé gēé ō, ta yādé gēé ō, kə gō dɔ nang yādé gēé ō, kə gō nápar yādé gēé ō.
- ²¹Sem ní i nga tógə Japet ní ojə ngán gē ō. Ni i kaa Eber kə gír kojə yāñ gē malang.
- ²²Ngán Sem gē n toó: Elam ō, Asur ō, Arpaksad ō, Lud ō, Aram ō.
- ²³Ngán Aram gē n toó: Us ō, Hul ō, Geter ō, Mas ō.

²⁴Arpaksad ojə Sela, Sela ojə Eber.

²⁵Eber ojə ngán gē jōó: Rī ká kógēm na i Peleg, kumən na i kēgē naā, tɔdō i bāl yān té n de ká dɔ nang té gē kēgēñneé naā ní, ba rī ngōkóon na i Yokətan.

²⁶Yokətan ojə Almodad ō, Selep ō, Hasarmabet ō, Yera ō,

²⁷Hadoram ō, Ujal ō, Dikəla ō,

²⁸Obal ō, Abimael ō, Saba ō,

²⁹Opir ō, Habila ō, Yobab ō. Niñ malang i ngán Yokətan gē.

³⁰Bē yādé əla gir i Mesa báté ugēñ Separ n i mbał ká gir bē té ní.

³¹Ngán Sem gē n noó kə gō gir kaa yādé gēé ō, ta yādé gēé ō, dɔ nang yādé gēé ō, nápar yādé gēé ō.

³²Gír kaa yā ngán Noe gē n noó kə gō gir kojə yādé gēé ō, napar yādé gēé ō. Nápar de gē malang n tēndāñ naā tīñ kə loo gē té dɔ nang té ní, i niñ n ojəñdé ní.

GEN 11

Kújé ká ngāl bururu

¹Dan n noó té ní de gē malang ká dɔ nang té a ɔrēñ i ta ká kógēm beē, adə kum najə kɔrdé i kógēm beē.

²Dan n niñ iñ i gir bē té ní, aŵ əngeñ ndágə loo kógēm nang ká Sinear té rāñ bē tū té.

³Niñ ədañ naā dɔ dáñdé té na kə n-ɔrēñ bərikə kə n-téngāñ horoó. Bərikə rāñ rōñ i kúbərū mbał té, ba bitum tá rāñ rōñ i bɔr té.

⁴Gō té anī ədañ naā báý tɔ na kə n-rāñ bē bo kógēm ō, kújé ká ngāl bururu ká dɔn ɔdə no rā ō, kadə rīdé kə bārəñ ō, kə n-tēndāñ naā kə n-tīñ kə loo gē té dɔ nang té al ō.

⁵Kóɔbē risə dɔ nang té yā kə bē bo ō, kújé ká ngāl bururu n de gē a rāñ ní ō.

⁶Anī ni-əda na: Niñ malang i gir de ká kógēm beē gē ō, a ɔrēñ i ta ká kógēm beē ō, tá yáú n əlañ gir rāñ ní n toó ní, yáú ká yā kəgədé rāñ yáú malang n a nóməñ yā rāñ ní a gətóo.

⁷Jə-risə j-aŵ jə-təlaī ta yādé naā té, adə oñ ta yā naā tɔ alé.

⁸Kóɔbē tēndā tīñdé naā té loo n noó té, adə aŵñ kə loo gē té malang dɔ nang té ba lōñ gir rāñ bē ní té kóó.

⁹I tām najə n noó té n əndāñ rī bē ní na i Babel ní. Tɔdō Kóɔbē tēla ta yā de ká dɔ nang té gē malang naā té i loo n noó té ō, ni tēndā tīñdé kə loo gē té dɔ nang té malang i loo n noó té ō.

De gē ká gir kaa yā Sem té báté ugēñ dɔ Abəram té

- ¹⁰Gír kojə yā Sem n toó: Sem rāā bāl bú anī, ojə Arpaksad, bāl jōó gō mañ kaw̄ té.
- ¹¹Gō kojə Arpaksad té anī Sem rāā bāl bú mí. Ni ojə ngán ké dəngam ké rang gē ō, ngán ké dəyá gē ō.
- ¹²Arpaksad rāā bāl kutə mətá gidə i mí anī, ojə Sela.
- ¹³Arpaksad rāā bāl bú só kə kalən ké mətá gō kojə Sela té. Ni ojə ngán ké dəngam ké rang gē ō, ngán ké dəyá gē ō.
- ¹⁴Sela rāā bāl kutə mətá anī ojə Eber.
- ¹⁵Gō kojə Eber té anī Sela rāā bāl bú só kə kalən ké mətá. Ni ojə ngán ké dəngam ké rang gē ō, ngán ké dəyá gē ō.
- ¹⁶Eber rāā bāl kutə mətá gidə i só anī ojə Peleg.
- ¹⁷Gō kojə Peleg té anī Eber rāā bāl bú só kə kutə mətá. Ni ojə ngán ké dəngam ké rang gē ō, ngán ké dəyá gē ō.
- ¹⁸Peleg rāā bāl kutə mətá anī ojə Rehu.
- ¹⁹Gō kojə Rehu té anī Peleg rāā bāl bú jōó kə kalən ké ndōhó. Ni ojə ngán ké dəngam ké rang gē ō, ngán ké dəyá gē ō.
- ²⁰Rehu rāā bāl kutə mətá gidə i jōó anī ojə Serug.
- ²¹Gō kojə Serug té anī Rehu rāā bāl bú jōó kə kalən ké sīrí. Ni ojə ngán ké dəngam ké rang gē ō, ngán ké dəyá gē ō.
- ²²Serug rāā bāl kutə mətá anī ojə Nahor.
- ²³Gō kojə Nahor té anī Serug rāā bāl bú jōó. Ni ojə ngán ké dəngam ké rang gē ō, ngán ké dəyá gē ō.
- ²⁴Nahor rāā bāl kutə jōó gidə i ndōhó anī ojə Tera.
- ²⁵Gō kojə Tera té anī Nahor rāā bāl bú kə kutə kógēm̄ kə kalən ké ndōhó. Ni ojə ngán ké dəngam ké rang gē ō, ngán ké dəyá gē ō.
- ²⁶Tera rāā bāl kutə sīrí anī, ojə Abəram ō, Nahor ō, Haran ō.
- ²⁷Gír kojə yā Tera n toó: Tera ojə Abəram ō, Nahor ō, Haran ō.
- ²⁸Haran ojə Lot ba oy kum bəbən Tera té, bē kojən té Ur, dɔ nang ké Kalde té.
- ²⁹Abəram niñ kə Nahor taān dəyá gē. Rī nēyá Abəram na i Sarai, ba rī nēyá Nahor na i Milka. Milka i ngōñ Haran. Haran i bəbē Milka niñ kə Isəka.
- ³⁰Sarai i dəyá ké kujə, ngōnən gətóo.
- ³¹Tera un ngōnən Abəram ō, kaan Lot n̄ i ngōñ Haran ní ō, umən Sarai nēyá Abəram ō, teē sedé kɔ́ Ur, dɔ nang ké Kalde té, ba aŵ sedé kə gō nang ké Kanaan té. Niñ aŵñ báté ugēñ Haran, ba ndiñ tū té.

³²Tera rāa bāl bú jōó kə kalən ké mí anī, oy dɔ nang ké Haran té.

GEN 12

Najē yā Abəraham

(12-25)

Kóṣṣbē ɔ̄ najē kə Abəram kadē əyɔ nang yān ɔ, ngéén gē ɔ

¹Kóṣṣbē əda Abəram na: Əyɔ nang yāi ɔ, ngééi gē ɔ, bē yā bɔbí ɔ, ba āw dɔ nang n m-ā m-ójii té ní.

²M-ā m-rāā kadē ā ī-tél kaa nápar de ké ngáy gē. M-ā m-rāā majə seí ɔ, m-ā m-rāā kadē rii bār ngáy ɔ. De gē a tórēn tadé dɔ naā té i kə rii ɔ.

³M-ā m-rāā majə kə de gē n a tórēn tadé dɔi té ní ɔ, m-ā m-ndól deē n a táji ní ɔ. M-ā m-rāā majə kə gir kojə yā de gē malang ké dɔ nang té ɔɔiñ ĩ.

⁴Abəram āw tītē n Kóṣṣbē ədanəñ ní, ba Lot āw seneé. Dan n Abəram ĩ Haran ní, bālən i kutə siri gidə i mí.

⁵Abəram un nēyán Sarai ɔ, Lot ngōñ ngōkóon ɔ. Dɔñ yáɔ kənge yādé gē malang ɔ, bəlo yādé gē n mangəñdɔ Haran ní ɔ, ba āwñ kumdé kə Kanaan.

Abəram ndi dɔ nang ké Kanaan té ɔ, ké Ejiptə té ɔ

Dan n ɔtēn nang ké Kanaan té ní,

⁶njērān báté ugēn kəgē sən ké More té, loo n a bārēn na i Sisem ní té. Dan n noō té ní, Kanaan gē ndiñ dɔ nang ní té.

⁷Kóṣṣbē ndōbē Abəram ədan na i nang n toō n na n-a n-adē ngán kaan gē ní. Abəram ɔy kübərū mbał gē téndā dɔ naā té, rāān *loo tuñ yáɔ tām yā Kóṣṣbē té loo n ni ndōbēn tū té ní.

⁸Ni-ĩ loo n noō té, ənda dām loo ké mbalá ké Betel gāng, ba āw udə kújə tandā yān dɔ dán Betel niñ kə Ai té. Betel i kə no bē té ɔ, Ai i kə dūn bē té ɔ. Ni-rāā *loo tuñ yáɔ ké rang ɔ, bār Nəbā na i Kóṣṣbē kem ndōy yān té ɔ.

⁹Abəram ndi bāa ndótəñ séy séy kum kə gō nang ké Negeb té.

¹⁰Bō əsō kem bēé, adē Abəram ĩ a āw kə Ejiptə té yā kaw ndi séy, tɔdō bō ní i ngáy dɔ nang ké Kanaan té.

¹¹Dan n a rāān yā kudə kə kem bē ké Ejiptə té anī, ni-əda nēyán Sarai na: Ōō majə! m-geř kadē ĩ i dəyá ké mandə ngáy.

¹²Ré de ké Ejiptə té gē a ɔɔiñ anī, a ədañ na ĩ na i nēyám, adē a tōlmən kōs ba a ngōmīn kadē ā ī-ndi kə kumií.

¹³Ní, m-rāāi bós ba édadé na ĩ na i ngōkóóm ké dəyá, adē rāānəñ majə serm kə kulií ɔ, adē m-ndiñ kə kumr kə ta kulií ɔ.

¹⁴Dan n Abəram ugē Ejiptə té anī, de ké Ejiptə té gē ɔɔiñ kadē nēyán mandə ngáy.

15Ngol áskar yā mbañg *Paraḡ gē ʒaṇəñ anī, aṽ wáləñ najē mandəñ rō kóḍé té. Adē aṽñ kə dəyá ní bē Paraḡ.

16*Paraḡ rāā majə kə Abəram najē yā dəyá ní té. Ni-adē Abəram batē gē ō, mañg gē ō, ngé rāā kəla kə dəngam gē ō, kə dəyá gē ō, kəro kə dəngam gē ō, kóḡ kəro gē ō, jámbal gē ō.

17Banī Kóḍbē ənda *Paraḡ ō, de gē kə kem kújə yāñ té gē ō, kə yáá kə to wur kəl gēé najē yā Sarai nēyá Abəram té.

18Anī *Paraḡ bār Abəram ədan na: Ī-rāā i rí kə beé sem? Ədam na i nēyáí alé i tām rí té?

19I tām rí té á əda na i ngókóóí kə dəyá adē m-taān kə dəyá té ní? N toō ní ʒa nēyáí n toó, Ī-taān ba aṽ kó.

20*Paraḡ əda de gē yāñ gē na kə tēbānəñ kadē aṽ kə nēyáneé ō, kə yáá kənge yāñ gēé malang ō.

GEN 13

1Abəram ĩ Ejiptə aṽ gogé gō nang kə Negeb té kə nēyáneé ō, kə yáá kənge yāñ gēé malang ō. Lot i seneé.

Abəram niñ kə Lot əyañ naā

2Abəram ənge yáá ngáy. Yáá kul yāñ gē ō, gində arjāa yāñ ō, lór yāñ ō, i ngáy.

3Ni-ĩ gō nang kə Negeb té njērā báté ugə Betel, loo n udə kújə tandā yāñ tū té kété té ní, i dō dán Betel niñ kə Ai té.

4I loo n ni-rāā *loo tuñ yáá ba bār Nəbā na i Kóḍbē kem ndōy yāñ té tū té kété ní.

5Lot n i seneé ní aṽ kə batē gē ō, bēyā gē ō, mañg gē ō, kújə tandā gē ō.

6Yáá kənge yādé i ngáy, adē loo asə kadē ndinəñ mbak alé, tōdō Kanaan gē kə Periji gē ndiñ dō nang ní té ō.

7Ngé kul yáá yā Abəram gē ō, ngé kul yáá yā Lot gē ō, kōləñ naā.

8Anī Abəram əda Lot na: Majə kadē kōl naā to dō dánjí té alé ō, to dō dán ngé kul yáá yājí gē té alé ō, tōdō ĩi seí i ngákóḡ naā gē.

9Dō nang n to kə noí té malang noó alé? Ī-ndi sem tō alé. Ré aṽ dām kə kōḡ té anī, m-ā m-āṽ dām kə geleé té. Ré aṽ dām kə geleé té anī, m-ā m-āṽ dām kə kōḡ té.

10Lot un kuməñ kə dō anī ʒa ndágə loo kə Jurde té n mañ aṽ tū té majə ní. Kété tá kadē Kóḍbē nujə Sodom ō, Gomor ō ní, ndágə loo kə Jurde té ní to i tītə loo kə kem ndōr yā Kóḍbē té ō, to i tītə dō nang kə Ejiptə té ō, báté ugəñ Soar.

11I nang kə Jurde té n Lot gērā tām yāñ nəkó té malang ní, adē ni-aṽ kuməñ kə gír bē té. Niñ əyañ naā i beé.

- ¹²Abəram ndi i nang ké Kanaan té, ba Lot ndi i gidə bē gē ké gō nang ké Jurde té. Ni-aw báté udə kújə tandā yān Sodom.
- ¹³De ké Sodom gē i de ké kemdə ndul ngáy gē. Niñ-rāān yáá ké majal ngáy gē ta kum Kóḡbē té.
- ¹⁴Dan ní Lot əyañ naā kə Abəram ní, Kóḡbē əda Abəram na: Ún kumií kə dɔ́ loo ní ĩ-ra tū té noō, ba áá loo kə mbór bē ké kɔ́ó té ɔ, mbór bē ké geleé té ɔ, kum kə gír bē té ɔ, no bē té ɔ.
- ¹⁵Dɔ nang malang ní ááá noó, m-ā m-ādəsí sīi kə ngán kaaí gēé, kadə i yáá yāsí njóm.
- ¹⁶M-ā m-rāā kadə ngán kaaí gē i ngáy tītə náñg ngárəmnjéy, kadə ré deē asə tédá náñg ngárəmnjéy təgā anī, kóḡ a asə tédá ngán kaaí gē təgā ɔ.
- ¹⁷Íi dɔ́, ĩ-njērā áá loo, áá ngələn ɔ, laan ɔ, tɔdɔ m-ā m-ādī loo ní.
- ¹⁸Abəram ndótə kə kújə tandā yān gēé, aḡ ndi bē mbɔ́ kəgə sən gē ké Mamre té kadə Hebron té ngɔr. Ni-ɔy kúbərū mbaí gē tэндā dɔ naā té loo ní noō té, rāān *loo tuñ yáá tām yā Kóḡbē té.

GEN 14

Abəram ɔ, mbañg gē ɔ, Melkisedek ɔ

- ¹Dan ngeé ní noō té ní Amrapel mbañg ké Sinear ɔ, Ariok mbañg ké Elasar ɔ, Kedor Laomer mbañg ké Elam ɔ, Tidal mbañg ké Goim ɔ,
- ²rɔḡñ Bera mbañg ké Sodom ɔ, Birsa mbañg ké Gomor ɔ, Sineab mbañg ké Adəma ɔ, Semeber mbañg ké Seboim ɔ, mbañg ké Bela ní i bē ké Soar ní ɔ.
- ³Mbañg gē ngeé ní toō əngeñ naā i wól loo ké Sidim té ní bā katə i tū té ngɔlaā ní.
- ⁴Kedor Laomer ndi dɔ́dɔ́ té bāl kutə gidə i jɔ́. Ba kem bāl ké nge kɔ́ kutə gidə i mətá té anī niñ mbātənəñ kóḡ.
- ⁵Kem bāl ké nge kɔ́ kutə gidə i sɔ́ té anī, Kedor Laomer niñ kə mbañg gē ní seneé ní aḡ rɔḡñ Repay gē Asətarot Karnaim ɔ, rɔḡñ Susi gē Ham ɔ, Emi gē Sabe Kiryataim ɔ,
- ⁶rɔḡñ Hori gē dɔ́ mbaí yádé ké Seir té báté ugənəñ El Paran ní i kadə dəla loo té ngɔr ní ɔ.
- ⁷Gō té anī niñ tél reēñ En Misəpat ní i Kades ní, ba rɔḡñ Amalek gē dɔ́ nang yádé té malang ɔ, *Amor gē ní ndiñ Hasason Tamar ní ɔ.
- ⁸Anī mbañg ké Sodom ɔ, mbañg ké Gomor ɔ, mbañg ké Adəma ɔ, mbañg ké Seboim ɔ, mbañg ké Bela ní i bē ké Soar ní ɔ, aḡ rañ nodé té wól loo ké Sidim té,

⁹kadē rōōn Kedor Laomer mbañg ké Elam ō, Tidal mbañg ké Goim ō, Amrapel mbañg ké Sinear ō, Ariok mbañg ké Elasar ō. Mbañg gē sō ndigēn rōō mbañg gē mí.

¹⁰Bəlo bitum i ngáy wól loo ké Sidim té. Mbañg ké Sodom ō, mbañg ké Gomor ō, ayñ naā adē teē tésōn tū té. Gotə gē ayñ naā bōōn rōdē dō mbalá.

¹¹Ngé tetə rōō gē oyñ yáa kənge ké Sodom ō, ké Gomor ō, kōō ké tū té gē ō malang, ba aŵn.

¹²Lot ngōn ngōkōo Abəram ní ndi Sodom ní aŵn seneé ō, oyñ yáa kənge yān gē malang ō.

¹³Deē kógēm dan ngé gē ní ayñ naā té ní aŵ əda Abəram ní i Hebəro ní najə ní. Abəram ndi i kem kəgē sən gē yā Mamre té. Mamre tá i *Amor. Ni i ngōkōo Esəkol ō, Aner ō. Niñ mətá mbak əhōn *madə naā kə Abəram.

¹⁴Loo ní Abəram oō kadē əhōn ngōn ngōkōon bəlo té anī, oy de ké bēé looneé gē bú mətá kə kutə kógēm kə kalən ké sósó, adədə yáa rōō, ba sōng gō mbañg gē ní báté ugə Dan.

¹⁵Ni-kəgē bütə de gē yān gē naā té yā rōōndə ndō. Ni-tetədə rōō ba ngōdədə báté ugə sedə Hoba ní ra i dām Damas ké kōo té ní.

¹⁶Ni-taā yáa kənge gē ní oyñ ní malang, téləñ. Ni-tél kə Lot ní i ngōn ngōkōon ní kə yáa kəngen gēé ō, kə dəyá gēé ō, kə kósə de gēé ō.

¹⁷Dan ní Abəram tetə Kedor Laomer niñ kə mbañg madən gē rōō ba a tél kum kə bēé ní a, mbañg ké Sodom teē tēnī tan wól loo ké Sabe té ní a bārēn na i wól loo yā mbañg ní.

¹⁸Mbañg ké Salem ní rīn na i *Melkisedek ní adē reēn kə mápa ō, kasə *nduú ō. Ni i *nge tuñ yáa yā Nəbā ké dō.

¹⁹Ni-tōr tan dō Abəram té, əda na: Ādē Nəbā ké dō say ngáy ní i nge kəndā dō rā ō, dō nang ō, ní rāā majə kə Abəram.

²⁰Ādē de gē tōyñ Nəbā ké dō ní əla madə baāí gē kem jīí té ní. Ba Abəram oī dō yáa malang ké nge kō kutə adən.

²¹Mbañg ké Sodom əda Abəram na kə adən de gē ba kə ngōm yáa kənge gē.

²²Abəram tél əda mbañg ké Sodom na: M-əla jīm kə dō ta kum Kōōbē Nəbā ké dō say ngáy té, ni ní i nge kəndā dō rā ō, dō nang ō ní.

²³M-ā m-ún yáa yāí kógēm alé. Ngōn kəlā alí ō, kəlā sākərā alí ō, na sōgə əda na ādē Abəram yáa kənge.

²⁴M-ā m-ngōm yáa kógēm tām yām té alé. Ba i yáa ní balsáa gē əsañ ní ō, núsə yáa ké tām yā Aner ō, Esəkol ō, Mamre ō ní aŵn seřn té ní tá ngóy. Niñ kó gē a oyñ kum yādə.

GEN 15

Néba əho madē naā kə Abəram

- ¹Gō yáa gē ní noō té anī, Kóṣṣbē ndōbē Abəram ɔ̄ najē seneé ədan na: Abəram, ī-lōō bōl na mā i der yāí. Yáa kəndā nja i ngáy jīm té kadē m-ā m-əndań njaí.
- ²⁻³Abəram tél ədan na: Kóṣṣbē Néba yām, ā ādēm yáa i yā rāań rí? Ngōnēm gətóo, adē nge kənge yáa ndəbām i nge kəla yām Eliejer kə Damas.
- ⁴Anī Kóṣṣbē ədan na: I ni n a tél nge kənge yáa kə ndəbāí té ní alé, ba i ngōn ní ā ójən ní.
- ⁵Kóṣṣbē teē kə Abəram ndágá ba ədan na: Áa loo kə dɔ́. Ré ásé tēda táyō gē ní noō anī, ī-tédádé. Kóṣṣbē əda Abəram báý tɔ́ na: Deē a asə tédá ngán kaaí gē alé, tītē ní deē asəń tēda táyō gē alé ní ō.
- ⁶Abəram taā kem Kóṣṣbē, adē i tām ní noō té n Kóṣṣbē rāānəń de kə sūmūú té ní.
- ⁷Kóṣṣbē ədan na: Mā i Kóṣṣbē, nge teē seí kɔ́ Ur, dɔ́ nang kə Kalde té yā kadī dɔ́ nang ní toō.
- ⁸Abəram tél ədan na: Kóṣṣbē Néba, i yáa rí n a ɔ̄jəm kadē m-ā m-ənge dɔ́ nang ní toō ní?
- ⁹Kóṣṣbē ədan na: Əho mandə mańg kə bāl mətá ō, kɔ́ bəyā kə bāl mətá ō, bal batə kə bāl mətá ō, dér ndaa ō, ngōn dér dum ō, ī-reēń ādēm.
- ¹⁰Abəram əho dā gē ní noō malang, njárdé danaá ba ɔ̄y tэндádé ta naā té. Ba yeł gē tá ni njárdé alé.
- ¹¹Māl gē jəngāń dɔ́ nín dā gē ní té, banī Abəram tēbádé kɔ́.
- ¹²Ta mbang kudə té anī, bī rāā Abəram, adē bī bī kə gōn əsō. Anī bōl kə ngáy rāān.
- ¹³Kóṣṣbē ədan na: Majə kadē ī-geř yáa ní toō kə gōó: Ngán kaaí gē a ndiń dɔ́ nang kə i dɔ́ nang yádé alé. A rāāndé bəlo té ō, a rāān kumdé ndoō té ō, bāl bú s.
- ¹⁴Ba m-ā m-gāńg sarya dɔ́ gír de gē ní a rāāndé bəlo té ní, adē a teēń kem bəlo té kə yáa kənge kə ngáy.
- ¹⁵Banī j, ā ī-tɔ̄gə bəga ō, ā ī-ndi kə rōneléé báté kadē óy āwń bádá gō kaaí gē té ō.
- ¹⁶Ngán kaaí gē kə nge kɔ́ s a téləń yā reē loo ní toō té laā, tām majal yā *Amor gē asə kadē m-təbańd é kɔ́ alé báý, tɔ́dō māń dɔ́ loon alé.
- ¹⁷Dan ní mbang udə kɔ́ á loo risə til nding ní anī, yáa kə to tītē hor mií kə əba sa guy guy ō, ta ndɔ́ hor kə unjə bəlim bəlim ō, mānəń mbɔ́ dā gē ní njárəńd é naā té ní té.
- ¹⁸Ndō ní noō té Kóṣṣbē əho *madē naā kə Abəram. Ni-ədan na: M-ādē ngán kaaí gē dɔ́ nang ní toō ní əla gír bā kə Ejiptə té báté ugəń Opəratə ní i bā kə bo ní té ní.

¹⁹Dɔ nang yā Keni gē yā Keniji gē yā Kademon gē

²⁰yā Het gē yā Periji gē yā Repay gē

²¹yā *Amor gē yā Kanaan gē yā Girgas gē yā Yebus gē ní, m-ādē ngán kaaí gē.

GEN 16

Agar oje Ismael

¹Sarai, nēyá Abəram, oje ngōñ adēn alé. Ba ni-aŵ kə bəlo ké dəyá kógēm kə Ejipta té, rīn na i Agar.

²Anī Sarai əda ngaan Abəram na Kóɔbē na ɔgēn kənge ngōñ kós bá ní, n-rāān bós ba kə aŵ kə bīi kə bəlo yāneé, na majanī n-a n-ənge ngōñ kə kūlneé. Abəram ndigə najē ní Sarai ədan ní.

³Sarai un Agar ní i bəlo yān ní, adē ngaan Abəram ké dəyá té, gō bāl ké kutə ní Abəram ndiń dɔ nang ké Kanaan té ní.

⁴Abəram bīi kə Agar adē ndān ngōñ. Dan ní Agar geŕ gō ndānən ngōñ anī, idə tan gír kóɔn Sarai té.

⁵Ba Sarai əda Abəram na: Ndū ní tájēmēn toó tél əsō i dɔí ikó té. I məkó n m-ādī kə bəlo yām, ba loo ní ɔɔ kadē ndān ngōñ anī, idə tan gírém té. Ní, adē Kóɔbē gāng sarya ké dɔ dánjí té seí.

⁶Abəram tél əda Sarai na: Bəlo yāi i jīi té. Ī-rāā yáá ní kemií ndigə ní seneé. Anī Sarai rāā Agar majal ngáy adē ni ɔy aŵ kem dəla loo té.

⁷*Nge kaŵ kəla yā Kóɔbē əngen ta kəba mañ kógēm kə kem dəla loo té. I ta kəba mañ ké dɔ róbé ké ta kaŵ kə Sur té.

⁸Ni-ədan na: Agar, bəlo yā Sarai, ɔi i rá? Āŵ i kə rá? Agar tél ədan na: M-ɔy i kóɔm Sarai.

⁹Anī *de ké dɔ rā té ní ədan na: Ī-tél aŵ gogé rō kóɔí té ba oō tan majə.

¹⁰Kóɔbē a adī ngán kaaí gē ngáy. Deē a asə təda kutədə alé.

¹¹Ī i kə ngōnōó kemií té. A ójə ngōñ ké dəngam, ba ā əndā rīn na i Ismael, tɔdō Kóɔbē oō nōō wur kəl yāi.

¹²Ni a to tītə kərō ké bembeé. Ni a rōɔ de gē malang ō, de gē malang a rōɔnən ō. Ni a ndi rō madən gē té alé ba a ndi i kə kərneé.

¹³Agar gír najē əda na: Ni ní ɔɔm ní, m-ɔɔn rōkum a? Gō té anī əndā rī dɔ Kóɔbē ní ɔr najē seneé té ní na i El Roi, kumən na i Nóbā ké nge ɔɔm.

¹⁴I tām najē ní noō té n əndānən rī bəlo mañ ní ra dɔ dán Kades niñ kə Bered té ní na i bəlo mañ yā Lahai Roi ní, kumən na i bəlo mañ yā nge ndi kə kumuú ní ɔɔm ní.

¹⁵Agar oje ngōñ ké dəngam kə Abəramaá, adē Abəram əndā rī ngōñ ní na i Ismael.

¹⁶Dan n̄ Agar ojə Ismael kə Abəramaá ní, bāl̄ Abəram i kutə sósó gidə i mehé.

GEN 17

Néba əndā rī Abəram na i Abəraham ō, əhɔ madə naā seneé ō

¹Abəram rāā bāl̄ kutə ndōhó gidə i ndōhó anī, Kóḅbē ndōbēn ədan na: Mā i Néba ké bo ké tógóm i ngáy. Ī-njērā ta kumm̄ té ō, ādē najə gətóo dɔ́i té ō.

²M-ā m-əhɔ *madə naā seí ō, m-ā m-əhɔ kadə gir kaaí a ojə naā ngáy ō.

³Abəram ɔsə non nang té, anī Néba ɔr̄ najə seneé báý tɔ, əda na:

⁴Áá *madə naā yām̄ n̄ m-ā m-əhɔ seí ní n toó: Ā ĩ-tél kaa nápar de ké ngáy gē.

⁵A bārīn̄ Abəram tɔ alé, ba a bārīn̄ na i Abəraham, tɔdō m-ā m-rāāi kadə ā ĩ-tél kaa nápar de gē ké ngáy gē.

⁶M-ā m-ādī ngán kaaí gē ngáy kadə a télēn gir nápar de gē ō, mbañg gē a teēn gir kaa yāi té ō.

⁷M-ā m-əhɔ *madə naā seí ō, kə ngán kaaí gē n̄ a utēn gōi ní ō, kə gō kojədə gēé. I *madə naā ké a to ngándáŋg, adə mā i Néba yāi ō, yā gir kojə yāi n̄ a utē gōi ní ō.

⁸Dɔ nang ké Kanaan n̄ ĩ i mbā tū té toō, m-ā m-ādī ĩ ō, ngán kaaí gē n̄ a utēn gōi ní ō. Dɔ nang ní a tél i dɔ nang yādə ké njóm̄ gē té ō, mā i Néba yādə ō.

⁹Néba əda Abəraham báý tɔ na: ĩ ō, ngán kaaí gē ō, ā əndāi kumsí gir *madə naā n̄ m-əhɔ sesí té toō.

¹⁰Yáá n̄ m-əndā dɔsí té kə ngán kaaí gēé kadə ĩ-rāāi ní n toó: Dəngam gē malang a əjañ mɔtədə.

¹¹Mɔtəsí n̄ ā əjaí ní i yáá ké a ɔjə kadə əhɔi *madə naā seín̄.

¹²Ngánsí ké dəngam gē malang n̄ ā ójiidə ní, ré rāān̄ ndō sósó anī, ā əjaí mɔtədə. I yáá ké kadə ā ĩ-rāāi i kə gō gir kaa yāsí gēé. Bəlo gē n̄ ojəndə bēé loosí, aláa bəlo gē n̄ ĩ-mangiidə kə naraá á niñ i gir kaa yāsí té al ní, ā ĩ-rāāi i beé sedə.

¹³Adə bəlo n̄ ojənən̄ bēé loosí aláa bəlo n̄ ĩ-mangiñ kə naraá ní, ā əjaí mɔtən̄ yā kadə *madə naā yām̄ i ké ndang kem dā rōsí té ō, i ké a to ngándáŋg ō.

¹⁴De ké dəngam n̄ əjañ mɔtən̄ al ní, a ɔr̄nən̄ kōs dan gir de gē yān gē té, tām̄ ni-mbātə *madə naā yām̄.

¹⁵Gō té anī Néba əda Abəraham na: Ā ĩ-bār̄ nēyáí Sarai tɔ alé, ā ĩ-bārən̄ na i Sara.

¹⁶M-ā m-rāā majə seneé ō, m-ā m-ādī ngōñ ké dəngam kə kŭlneé ō. M-ā m-rāā majə seneé kadə a tél kaa nápar de ké ngáy gē. Mbañg ké bo gē yā gir de ké tayā tayā gē a teēn gir kaa yān té.

¹⁷Abəraham ɔsə non nang té ba əgō. Ni-əda ké kemən̄ té na ké deē n̄ bālēn̄ i bú kógóm̄ ní ké a ojə ngōñ wa. Ké Sara n̄ bālēn̄ i kutə ndōhó ní ké a ojə ngōñ ō wa.

- ¹⁸Anī ni-əda Nəbā na: Ādē Ismael ndi kə kumneé ta kumií té!
- ¹⁹Nəbā tél ədan na: Rōkum, nēyáí Sara a ojə ngōñ ké dəngam seí kadē ā əndā rīn na i Isaak. M-ā m-əhə *madē naā seneé ō, kə ngán kaan gēé gotən té ō. I *madē naā ké a to ngándáńg.
- ²⁰Ba yáá n̄ ī-dəje tām yā Ismael té ní m-ā m-ādī. M-ā m-rāā majə seneé. M-ā m-rāā kadē ni a ojə ngán gē ō, kadē gír kojə yān a bəla ngáy ō. Ni a ojə ngār gē kutə gidə i jōó ō, a tél kaa nápar de ké ngáy gē ō.
- ²¹Banī m-ā m-əhə *madē naā i kə Isaak n̄ Sara a ojən yā kadī ní. A ojən dan ké tītē n̄ toō té kem bāl n̄ a reē té toō.
- ²²Dan n̄ Nəbā ɔ̄r najə kə Abərahamaá gír gāńg anī, əyən ba aŵ.
- ²³Abəraham un ngōñən Ismael ō, ɔy bəlo yān ké dəngam gē malang ké bēé looneé, ngé gē n̄ ojəndə bēé looneé ní ō, ngé gē n̄ ni mangdə kə naraá ní ō, əja mətədé ndō nəkó n̄ noō té tītē n̄ Nəbā ədanəń ní.
- ²⁴⁻²⁵Dan n̄ *əjań mətə Abəraham niń kə ngōñən Ismael ní, bāl Abəraham i kutə ndōhó gidə i ndōhó ō, bāl Ismael i kutə gidə i mətá ō.
- ²⁶Əjań mətədé i ndō kógəń beē,
- ²⁷naā té kə bəlo gē malang n̄ ojəndə bēé looneé ní ō, kə bəlo gē n̄ ni mangdə jī tērā gē té ní ō.

GEN 18

Nəbā əda na Sara na a ojə ngōñ ké dəngam

- ¹Kóɔbē ndōbē Abəraham mboq̄ kágē sən gē ké Mamre té. Abəraham ndi i ta kújə yān té. Loo i dan kadə ndaa.
- ²Ni-un kumən kə dɔ́ anī, ɔ̄ de gē mətá rań ngɔr rōn té. Dan n̄ ni ɔ̄də anī, j̄j ta kújə yān té kə ngōdɔ́, aŵ ɔjə nodé. Ni-ɔsə non nang té nodé té
- ³ba əda na: Kóɔbē, ré nelī seń anī, ī-lōō māń dɔ́m té kanjə dəba.
- ⁴A reēń kə maná séy kadē ī-təgoĩń njasí ō, ī-ndiĩ ɔ̄rī koō gír kágē n̄ toō té ō.
- ⁵Tītē n̄ ī-mānī i ta loo yām té bá ní, m-ā m-ādēsí yáá séy kadē əsaĩ, kadē əngeĩń tógé tá úniĩń ta njərā yāsí. Niń tél ədanəń na: Ī-rāā tītē n̄ ədań noō.
- ⁶Loo n̄ noō té Abəraham tél lów, aŵ gō Sara té kújú, ədan na: Ī-ndégē ndujə ké lándē lów ādē asə kem kār tɔjə yáá ké bo nja mətá. Ī-lóy ba ī-təńā bəran.
- ⁷Gō té anī, Abəraham ɔy ngōdē, aŵ gō yáa kuĩ gē té, əhə ngōñ mańg ké dān ngəra al̄ ō, majə ō, adē nge kəla yān kógəń adē rāā dān lów.
- ⁸Ni-reē kə yibə mangá ō, mba mangá ō, ngōñ mańg n̄ rāāń oy ní ō, əndā no mbā yān gē té. Dan n̄ mbā gē a əsań yáá ní, nəkó ra kadədé té gír kágəá.

- ⁹Anī dājenān na ké nāyān Sara ké i rá wa. Ni-tél ədadə na ndi kújú noō.
- ¹⁰Kóṣṣbē əda na: Kem bāl ké gogé té kum beé anī, m-ā m-tél yā reē bēé looí, baa nāyái Sara a oje ngōn ké dəngam kōs. Sara ndi ta róbə kúje té gidə Abəraham té a oñ najə ní.
- ¹¹Abəraham ō, Sara ō, tɔgəñ bəgá ngáy kōs, adə Sara əndā kemən dɔ kojə ngán gə té tɔ alé.
- ¹²Sara əgō kə kemən té ba əda na: Ngɔlaā m-tɔgə kōs ō, ngaam i de ké tɔgə bəga ō. Kum mbang bī kə dəngameé yām mā i ké mān kōs ō.
- ¹³Anī Kóṣṣbē əda Abəraham na: I tām rí té á Sara əgō ba əda na n-tɔgə bəga kōs ké n-a n-oje ngōn i bay wa ní?
- ¹⁴Yáá kéréy ké duñ Nəbā i noó a? Bāl ké gogé té m-ā m-tél yā reē bēé looí, baa Sara a aŵ kə ngōn ké dəngam kógəñ jīn té.
- ¹⁵Ból rāa Sara adə nəjə najə, əda na n-əgō alé. Kóṣṣbē tél ədan na əgō rōkum.
- ¹⁶De gə ní jīn dɔ əsōn róbó, aŵn kum kə Sodom. Abəraham əndədə róbó.
- ¹⁷Kóṣṣbē əda na: Yáá ní m-sāa rāa ní, kə m-mundə Abəraham a?
- ¹⁸Ni a tél kaa gír nápar de ké ngáy gə ké tógédə i ngáy. M-ā m-rāa majə kə nápar de gə malang ké dɔ nang té gə sɔɔnəñ ni.
- ¹⁹m-gəran i tām kadə əndā dɔ ngánən gə té ō, dɔ ngán kaan gə té ō, kadə unəñ róbə yām, kadə háldə i gótə ō, sómúú ō, yā kadə m-rāań yáá ní m-əni míndərm yā rāa kadən ní.
- ²⁰Anī Kóṣṣbē əda Abəraham na: Sekəñ de ké Sodom gə ō, Gomor gə ō, sekə ké ngaŋ ngáy róm té. Yáá gə ní rāań ní majal ngáy.
- ²¹Adə m-ā m-risə yā kaā ké yáa rāadə gə malang to i tītə ní sekənəndə róm té ní rōkum wa. Ré i kə gōó al anī, m-ā m-geř.
- ²²Mbā gə ní, ké jōó gə aŵn kum kə Sodom, banī Kóṣṣbē tá nay gogé kə Abərahamaá.
- ²³Abəraham ndótə kə rōn té ngɔr, dājen na: Ā ĩ-tōl de ké sómúú naā té kə nge kem nduluú a?
- ²⁴Majanī de ké gótə gə kutə mí ndiñ kem bēé ní, ā ĩ-tōldə ō a? Ā ĩ-māy rōí dɔ bē té tām de ké sómúú ké kutə mí gə ní ndiñ kemeé té ní al a?
- ²⁵Tōl de ké sómúú naā té kə nge kem nduluú, kadə yáa yā de ké sómúú to tītə yā nge kem ndul ní i yáa rāaí ĩ alé. Yáá ké rāa tītə ní noō i yáa rāaí ĩ alé. Nge gāŋ sarya dɔ de gə malang ké dɔ nang té té a rāa yáa ké gótə al alé.
- ²⁶Kóṣṣbē tél əda na: Ré m-ənge de ké sómúú gə kutə mí kem bē ké Sodom té anī, m-ā m-māy róm dɔ bē té malang tām yādə té.

- ²⁷Abərahām tél əda na: Kóṣḃē, ī-māy rōí dóm té, tɔdō mā i bumbəru ō, bū ō, ba m-nāā kōr najə seí.
- ²⁸Majanī, dan de ké sůmūú gē ké kutə mí té ní, ké mí gē gətóoñ. Ní, ā ī-nujə bē malang sɔḥn ké mí gē n gətóoñ ní a? Kóṣḃē əda na: Ré m-ənge de ké sůmūú gē kutə só gidə i mí kem bēé anī, m-ā m-nujə bē ní alé.
- ²⁹Abərahām ɔr najə báý tɔ, əda na: Majanī de ké sůmūú gē kemeé i kutə só ngóy. Anī Kóṣḃē əda na: M-ā m-rāā yáá kógə́m alé sɔḥn de ké kutə só gē n noō.
- ³⁰Abərahām əda na: Kóṣḃē, m-rāāí bó, ré m-ɔr najə báý anī, ī-lōō kadə wōng rāāí seím. Majanī, de ké sůmūú gē i kutə mətá beē ngóy kemeé. Kóṣḃē tél ədan na: Ré m-ənge de ké sůmūú gē kemeé i kutə mətá anī, m-ā m-rāā yáá kógə́m alé.
- ³¹Abərahām əda na: Ī-māy rōí dóm té tām ngəra kum tām yám té. Majanī, de ké sůmūú gē i kutə jōó beē ngóy kem bēé. Anī Kóṣḃē tél ədan na: M-ā m-nujə bē alé sɔḥn de ké kutə jōó gē n noō.
- ³²Abərahām əda na: Kóṣḃē, m-rāāí bó, ī-lōō kadə wōng rāāí seím, na m-ā m-ɔr najə gogə́ tɔ alé. Ba ré de ké sůmūú gē kemeé i kutə ngóy ní? Anī Kóṣḃē əda na: M-ā m-nujə bē ní alé sɔḥn de ké kutə gē n noō.
- ³³Dan n Kóṣḃē ɔr najə kə Abərahām oy anī, ɔtə aḡ. Ba Abərahām tá tél aḡ gogə́ bēé.

GEN 19

Lot teē ta hor ké əsō dɔ bē ké Sodom té

- ¹De ké dɔ rā té ké jōó gē ní ugəñ Sodom ta jī loo tóbé té. Lot ndi ta róbé ké yā kudə́n kə kem bē ké Sodom té. Dan n ni aḡdə́ anī, jī aḡ tənī tadə́. Aḡ ɔsə non nang té nodé té,
- ²ədadə́ na: Kóṣḃm gē, m-rāāsí bó, ī-reēí bēé loom ī-təgoí njasí ō, ī-to ī-bī ō. Bírí dəlóí tá únī ta njə́rā yāsí. Niñ tél ədanəñ na: rmm, j-a jə-bī i ndágə́ loó.
- ³Banī Lot ra sedə́ gagar adə́ aḡñ bēé looneé. Ni-rāā yáá kəsa ō, rāā mápá ké kanjə́ *kaan ō, adə́ əsañ.
- ⁴Niñ toñ nang té alé báý anī, de ké Sodom gē reē gīrəñ gidə́ kújə́ yā Lot. I de ké kem bēé gē malang n aḡy reēñ ní, əla gír dɔ balsáa gē té báté ugə́n dɔ de ké tɔgə́ bóga gē té. Deē kógə́m ké nɔy gogə́ gətóo.
- ⁵Niñ bārəñ Lot ədanəñ na: De gē n reēñ looí ndɔ́ laā ní, niñ i rá? Ī-teē sedə́ kə rōjí té adə́ jə-bī sedə́ ké dəyá́ té.
- ⁶Lot teē kə rōdə́ té ndágá, utə́ ta kújə́ gāngə́n gírən,
- ⁷ba ədadə́ na: Madə́m gē, m-rāāsí bó, ī-lōōí rāā yáá ké to kum kaý alé.

⁸Ngánóm ké dáyá gē ké gerēn dəngam al báy gē i jōó. M-ā m-reē sedé yā kadōsí kadē ī-rāāi yáá n kemsí ndigə ní sedé. Banī ī-rāāi yáá kógēm kə de gē n toō alé, tɔdɔ niñ i mbā yām gē.

⁹Niñ tél ədanən na: Ī-tél kə gogé. Ī n i tērā ní, ī-sāā gāng sarya bēé loojí a? Beé bāa j-a jə-rāāi ikó majal kadē tɔy yādé niñ. Niñ mbəreñ Lot kə gogé ba māñ awñ yā tetə ta kújə.

¹⁰Anī ngé kəla ké dɔ rā té ké jōó gē ní əlan jidə ndórənən Lot kum kə gōdó té kemeé ba utēn ta kújə.

¹¹Ba rāān adē kum de gē n rañ ta kújé té ní ɔɔ loo alé, əla gir dɔ ngé ké dūú gē té bátə ugəñ dɔ ngé ké tɔgə gē té, adē niñ sāān ta kújé sété, əngeñ alé.

¹²Ngé kəla ké dɔ rā té ké jōó gē ní ədan Lot na: I nāā yāi n i laā báy ní? I umií aké i ngáni ké dəngam gē, aké i ngáni ké dáyá gē? Ngééi gē malang n kem bē n toō té ní, ī-teē sedé kōó.

¹³Sekān de ké kemeé gē ngáy rō Kóɔbē té, adē ni əlají kadē jə-nujəñ kōó.

¹⁴Lot aw ənge umən gē n nongəñ ngənən ké dáyá gē ní, ədadé na kə iñ dɔɔ kə teēn kōó kem bē n toō té, na Kóɔbē na a nujəñ kōó. Ba umən gē ndiñ tītə ké ni a ɔr i najə kɔsə kum beé.

¹⁵Ta gir loo té anī, *de ké dɔ rā té gē ní rañ kə Lotó ta teē kōó kem bēé, ədanən na kə un nēyən ɔ, kə ɔy ngənən ké dáyá ké jōó gē ɔ, ba kə awñ na sōgə oyñ kem bē n a nujə té ní.

¹⁶Lot a ɔr bāā báy anī, ngé kəla ké dɔ rā té ké jōó gē ní əhɔn ta jīn ɔ, ta jī nēyən ɔ, ta jī ngənən ké dáyá ké jōó gē ní ɔ, teēn sedé ndágá gidə bēé, tɔdɔ Kóɔbē ndigə kajən.

¹⁷Dan n teēn sedé ndágá oy anī, *de ké dɔ rā té kógēm əda Lot na:

Āy əjəñ rōí. Ī-lōō mbel kəɔ loo kə gogé ɔ, ī-lōō dəba kum ndágə mdō té ɔ, ba āy kum kə mbalá na sōgə óy.

¹⁸Lot tél ədan na: Kóɔm, m-ásə alé.

¹⁹Ī ī-rāā kem majə seím rōkum, ójé tár yāi ké ngáy tām yām té tɔdɔ ī-rāā adē m-ndi kə kumm. Tā ba m-ásə kəy kugə mbalá kanjə kadē yáá ké tōr əngeñ róbó alé, adē m-ā m-óy róbó.

²⁰Ā ngōn bē ké dūú n noō a? M-ásə kəy kugə tū té tɔdɔ i ngɔr. Əyām adē m-bōō rōm tū té m-ndiñ kə kumm, tɔdɔ i ngōn bē ké dūú.

²¹*De ké dɔ rā té ədan na: m-rāā kem majə seí báy tɔ, adē m-ā m-nujə bē n əda najən noó alé.

²²Āw lāv ī-bōō rōí kemeé. M-ā m-rāā yáá kógēm alé báté kadē ré údə kemeé pá tá. I tām najə n noō té n əndənən rī bē ní na i Soar ní.

- 23** Dan ní Lot udə kem bē ké Soar té anī, mbang əba.
- 24** Loo ní noō té Kóṣṣbē rāā adē hor bursu ij do rā té edə tītē mañ do bē ké Sodom té ō, Gomor té ō.
- 25** Ni-nujə bē ké jōó gē ní noō kə de ké kemeé gē malang ō, nujə ndágə loo malang ō, yáa malang ké kəba do nang té ō.
- 26** Nēyá Lot mbel aa loo kum kə gogé anī, ni-tél hīl katā.
- 27** Abəraham teē dəloí batə, aṽ loo ní ra ta kum Kóṣṣbē té tū té kété ní.
- 28** Ni-aa loo kum kə Sodom ō, Gomor ō, dām kə ndágə loo té ō anī, aa sa hor ké tītē sa hor mbō beé, əba tū té luk luk.
- 29** Dan ní Nábā a nujə bē ké kum ndágə loo té gē ní, əga kemən do Abəraham té, adē ni-adē Lot teē kōó kum yáa ké tōr té.

Lot niñ kə ngánən ké dəyá gēé

- 30** Lot bōl ndi Soar adē teē kōó kem bēé, aṽ ndi do mbalá kə ngánən ké dəyá ké jōó gēé. Aṽ ndi sedé bəlo mbal kógēm tá.
- 31** Ndō kógēm tá anī, nge ké nga tógə əda gidən na: Bəbəjí bəga kōó, tá de ké dəngam ké loo ní toō té ké yā taājí tītē ní de gə a rāānən kə kem bē gē té malang ní gətóo.
- 32** Ī-reē, j-adē bəbəjí kasə *nduú adē ay, ba jə-to seneé j-ojən ngán kaan gē j-adən, adē kojə yā bəbəjí toń ta kaw kə kété.
- 33** Adē ndō ní noō té ndōó adən bəbədé kasə *nduú adē ay, ba nga tógə aṽ to kə bəbəneé. Bəbən geṽ ta ton al ō, ta kijn al ō.
- 34** Teē kə ndō ké noō anī, nge ké nga tógə əda nge ké dūú na: Ndōó laā m-to kə bəbəjí kōó bá. J-adən kasə *nduú adē ay báy to na ta to seneé i doí té bōólaā. Jə-rāā beé adē gir kaají toń ta kaw kə kété.
- 35** Adən bəbədé kasə nduú ndō ní noō té báy to, ba nge ké dūú aṽ to seneé. Bəbən geṽ ta ton al ō, ta kijn al ō.
- 36** Ngán Lot ké dəyá ké jōó gē ndānən ngán gē kə bəbədé.
- 37** Nga tógə ojə ngōn ké dəngam. Ni-əndā rīn na i Moab. Ni i kaa Moab gē ní ndiñ noó bōólaā ní.
- 38** Nge ké dūú ojə ngōn ké dəngam ō. Ni-əndā rīn na i Ben Ami. Ni i kaa Amon gē n ndiñ noó bōólaā ní.

GEN 20

Abəraham niñ kə Abimelek

- ¹Abərahām aŵ dɔ nang ké Negeb té aŵ ndi dɔ dán Kades niñ kə Sur té. Gō té anī, aŵ ndi Gerar séy tɔ.
- ²Dan ní ni a ɔ̄r najə yā nēyán Sara báa, əda na Sara na i ngòkòɔn ké dəyá, adə Abimelek, mbañg ké Gerar, adə əhɔñ Sara reēn seneé.
- ³Ndɔ́s anī Nə́bā reē dɔ Abimelek té kə nīí, ədan na: Á óy najə dəyá ní adə əhɔ adīn té ní, tɔdɔ ngaan i noó.
- ⁴Abimelek ní aŵ rɔ dəyá ní té aĺ báy ní tél ədan na: Kóɔm, ā ī-tɔ́l nápar de ké súmúú gə a?
- ⁵Abərahām nəkó ədam na i ngòkòɔn ké dəyá, tá dəyá nəkó əda na Abərahām na i ngòkòɔn ké dəngam rɔkum. Adə yáa rāām i kə kem ké *unjə njáy njáy, yáa ké majal ké m-rāa gətóo.
- ⁶Kem nī nəkó ké kógə́m beē ní noó té, Nə́bā tél əda Abimelek na: Mə́kó m-gér kadə yáa ní ī-rāa ní i kə kem ké *unjə njáy njáy ɔ, i mə́kó n m-əhɔ́i gotoó m-ɔ́gī rāa yáa ké majal sém ní ɔ. I tām ní noó té n m-əyáí adə ɔ́də́n rɔn aĺ ní.
- ⁷Ngɔlaā ní ī-tél kə dəyá ní noó adə́n kə ngaaneé gogə́. Ngaan i *nge koó ta yām. Ni a ndɔ́ȳm tām yāí té anī, ā ī-ndi kə kumuú. Ba ré ī-tél adə́n kə ngaaneé gogə́ aĺ anī, ā óyīi s̄ī kə de gə́ yāí gēé malang.
- ⁸Abimelek teē dəlɔí batə, bār ngé kəla yān gə, ənīdə́ gotə yáa gə ní malang, anī bōl rāa de gə ní ngáy.
- ⁹Abimelek bār Abərahām ədan na: I rí ké beé n ī-rāa sejí toó? I rí ké tōr n m-rāa seí á ī-rāají adə́ jə-rāa majal ké bo beé, mā ɔ, de ké kem bē kɔɔ yām té gə ɔ ní? Deə a rāa yáa ké beé sém māá alé.
- ¹⁰I rí n rāāí á ī-rāa yáa ké beé ní?
- ¹¹Abərahām tél ədan na: Mā m-gír m-ə́da na de ké laā gə na bōlɔ́n Ndí́l Nə́bā alé, adə na a tɔ́lmə́n najə yā nēyám té.
- ¹²Tá ké rɔkum té ní, i ngòkòɔ́m ké dəyá. Bə́bəjí i kógə́m beē seneé, ba i kóújí gə n i tayā ní. I yáa ní toó n m-taānə́n ké dəyá té ní.
- ¹³Dan ní Nə́bā bārə́m adə́ m-teē kɔ́ bē yā bə́bə́m té ní, m-ə́da nēyám na ré tárə́m anī, loo malang ní j-a j-aŵ tū té ní, kə əda na mā na i ngòkòɔn ké dəngam.
- ¹⁴Abimelek əhɔ batə gə ɔ, bə́yā gə ɔ, mañg gə ɔ, bə́lo ké dəngam gə ɔ, ké dəyá gə ɔ, adə Abərahām dɔ nēyán Sara té.
- ¹⁵Ni-əda Abərahām na: M-ɔ́gī loo bē yām té alé. Loo ní nelī ní, ī-ndi tū té.
- ¹⁶Gō té anī ni-əda Sara na: Áa, m-ādə́ ngòkòúí sélē ké rāa kə gində́ arjāá dūbú. Nge ní noó i yáa ké ɔ́jə kadə́ najə gətóo dɔ́j té ta kum de gə té.
- ¹⁷⁻¹⁸Kóɔ́bē rāa adə́ dəyá ké kem ndogə́ yā Abimelek té gə malang ojə́n ngán gə tɔ alé najə yā Sara nēyá Abərahām té. Banī Abərahām ndɔ́y Nə́bā, adə́ Nə́bā adə́ rɔ

Abimelek ngáā ō, rō nēyán ngáā ō, rō ngé kəla yān ké dəyá gē ngáā ō, adē niñ tél ojəñ ngán gē gogé.

GEN 21

Sara ojə Isaak

¹Kóṽbē rāā yáá n̄ ənī míndən yā rāā kadē Sara ní.

²Abəraham tɔgə bəga kōó, ba Sara ndāñ ngōñ, ojə ngōñ ké dəngam dɔ bəgan tɛ kə Abərahamaá bāl̄ n̄ Nəbā ojə tɛ ní.

³Abəraham əndā rī ngōñ ké dəngam n̄ Sara ojə seneé ní na i Isaak.

⁴Loo n̄ ngōñ ní rāā ndō sósó anī, Abəraham əja mɔtən tītē n̄ Nəbā ədanəñ ní.

⁵Dan n̄ ojəñ Isaak ní bāl̄ Abəraham i bú.

⁶Sara əda na: Nəbā rāām̄ adē m-əgō kəgō rōneĹ. De gē malang n̄ a oōñ najē yā Isaak ní a əgōñ seřm̄.

⁷Ni-əda báy tɔ na: I náā n̄ əda Abəraham na ndō kógəřm̄ tɛ anī Sara na a adē ngán gē mba ní? Bá tā ba m-ójə ngōñ ké dəngam seneé dɔ bəgan tɛ.

Abəraham tēbā Agar niñ kə Ismael kōó

⁸Ngōñ ní tɔgə adē ɔřnəñ ta mba tɛ. Ba ndō n̄ ɔřnəñ Isaak ta mba tɛ ní, Abəraham rāā yáá kəsa ké ngáy bāřəñ de gē.

⁹Ndō kógəřm̄ tɛ Sara ɔṽ ngōñ n̄ Agar, dəyá ké Ejiptə tɛ, ojə kə Abəraham ní loo kógə naā tɛ anī,

¹⁰əda Abəraham na: Ī-tēbā bəlo ké dəyá n̄ noō kōó kə ngōñəneé. m̄-ndigə kadē ngōñən n̄ noō ənge yáá ndəbā naā tɛ kə ngōñəřm̄ Isaak alé.

¹¹Najē ní neĹ Abəraham al̄ ngáy tɔdō Ismael i ngōñən ō.

¹²Banī Nəbā ədan na: Ī-lōō kadē wōng rāāi najē yā ngōñ tɛ ō, najē yā bəlo yāi ké dəyá tɛ ō. Ī-ndigə najē n̄ Sara ədaī ní malang, tām̄ ngán gē n̄ m-əñī míndəřm̄ yā kadī ní, i Isaak n̄ a ojədé ní.

¹³Ké tām̄ yā ngōñ bəlo yāi ké dəyá tɛ tā anī, m-ā m̄-rāā kadē a ojə nápar de ké ngáy gē ō, tɔdō ni i ngōñī ō.

¹⁴Adē Abəraham teē dəloí batə, un mápa ō, mañ kem sɔlɔó ō, adē Agar, əndā dɔ bōgən tɛ ō, ngōñ ō, ba tēbān. Agar aŵ dáy kem dəla loo ké Beer Seba tɛ.

¹⁵Dan n̄ mañ ké kem sɔlɔó təgā anī, ni-əñī ngōñ gír bəkə kámbə kógəřm̄ tɛ,

¹⁶ba ɔř rōn ndi sɔy. Loo ké dɔ dándé tɛ asə kə dɔ dán loo n̄ deē ur gəřā anī a əsō tū tɛ ní, tɔdō ni-əda na kə n-ɔṽ ngōñən loo koy tɛ alé. Adē aŵ ndi sɔy ndi a nōō.

17Néba oō ndū ngōñ ní loo sōm té, adē nge kəla yā Néba ndi dō rā té bār Agar, ədan na: Agar, i rí n rāāi? Ī-lōō sōl, tōdō Néba oō ndū ngōñ loo sōm té loo ní to tū té té ní.

18Īi dōó, ún ngōñ údən dōó ba ého ta jīn, tōdō m-ā m-rāā kadē ni a ojə nápar de kə ngáy gē.

19Néba teē kum Agar, adē ʒə bəlo mañ kógēm. Ni-aw tūr mañ adē rosə səl reēn adē ngōnən.

20-21Néba ngōm ngōñ ní adē tōgə. Ni-ndi kem dəla loo kə Paran té, tél nge kur gəra kə jīn atə ngáy. Kōon taā dəyá kógēm kə Ejiptə té adən.

Abəraham niñ kə Abimelek əhoñ madə naā

22Dan ní noō té ní, Abimelek niñ kə Pikol ngol áskar yān gē reēn rō Abəraham té, ədanən na: Néba i seí dō yáa malang ní Ī-rāā té ní.

23Adē ənī míndí kə rī Nébaā adēm kadē ā Ī-gólēm mā al̄ o, ngáném gē al̄ o, ngán kaañ gē al̄ o. Tītē ní m-rāāñ kem majə seí ní, Ī-rāā kem majə seím o, kə bē ní Ī-ndi tū té toō o.

24Abəraham əda na n-əni míndən n-adən.

25Abəraham nōō rōn rō Abimelek té najə bəlo mañ ní de gē yā Abimelek gē taān jīn té kə dónó ní.

26Abimelek tél əda na deē ní rāā yáa ní noō ní na n-gerən al̄ o, deē ədanən al̄ o, adē na n-oō tan té na i bōolaā báy.

27Abəraham əho batē gē kə bəyā gē kə mañg gē adē Abimelek, rāāñ *madə naā.

28Abəraham ɔr mandə batē gē sīrí tayā,

29anī Abimelek dəjen na kə ɔr batē kə sīrí gē ní noō kōó tayā kə i tāñ yā rí té wa.

30Abəraham tél ədan na kə taādé jīn té kadē əgañ kemən dō té na i ni n na n-ndēr bəlo mañ ní toō ní

31I tāñ najə ní toō té n əndənən rī loo ní na i Beer Seba ní. Tōdō niñ jōó mbak əniñ míndédé adən naā.

32Adē niñ rāāñ *madə naā i Beer Seba. Gō té anī Abimelek niñ kə Pikol ngol áskar yān gē əsōñ róbó yā tél kaw gogé dō nang yā Pilistin gē té.

33Abəraham əho kəgə tamaris kógēm Beer Seba, ba ndōy kə rī Kóóbē Néba kə ndi ngándáñg.

34Abəraham ndi dan i ngáy dō nang yā Pilistin gē té.

GEN 22

Néba nā Abəraham

- ¹Gō yáá gē ní noō té, Nébā nāā Abərahām. Ni-bārén anī Abərahām ndigə na: Mā n toó.
- ²Anī Nébā əda na: Ún ngōnīí Isaak, ngōnīí ké kal kógēm beē ní ī-tārən ngáy ní, āw seneé dɔ nang ké Moriya té, dɔ mbaí kógēm ké dɔ dán madə gē té ní m-ā m-ójii té ní, ī-róon horoo ádēm.
- ³Abərahām ii dɔɔ ta gír loo té, njār kīr ké yā róon ngōnən kadə Nébā, doo gidə kərō yān té, ba āw kə loo ní Nébā ɔjən té ní. Ni-ɔy ngé kəla yān gē jōó seneé ɔ, un ngōnən Isaak ɔ.
- ⁴Kə ndo ké nge kɔ mətá, Abərahām un kumən kə dɔɔ anī, ɔɔ dɔ mbaí ní a āw kə tū té ní ra non té say.
- ⁵Anī ni-əda ngé kəla yān ké jōó gē ní na: Ī-raī laā kə kərōó. Mā ɔ, ngōn ɔ, j-a j-āw nú yā ndɔy Nébā tá j-a jə-tél.
- ⁶Abərahām əndā kīr dɔ ngōnən té ba nəkó ətō yāl hor ɔ, kəyā ɔ, ba āwñ.
- ⁷Anī Isaak bār bəbən Abərahām na: Bəbém! Bəbən ndigə na: Mā n toó ngōnēm. Isaak əda na: Hor n toó ɔ, kīr n toó ɔ, ba ngōn batə ké yā róo horoo kadə Nébā i rá?
- ⁸Anī Abərahām tél əda na: Ngōnēm, Nébā nəkó a adə ngōn batə ké yā róo horoo kadən. Niñ njərān gō naā té āwñ.
- ⁹Dan ní ugēn loo ní Nébā ɔjə Abərahām té ní anī, Abərahām ɔy kübərū mbaí gē təndā dɔ naā té rāan *loo tuñ yáá, ba ɔsə kīr dɔ té. Ni-doo ngōnən Isaak ənīn dɔ kīr ní té.
- ¹⁰Abərahām əla jīn unəh kəyā yā kəjañ kɔɔ ngōnən,
- ¹¹anī *nge kaw kəla yā Kóɔbē ndi dɔ rā té bārén na: Abərahām! Abərahām! Anī Abərahām ndigə na: Mā n toó.
- ¹²Kóɔbē əda na: Əya ngōn, ī-lōo rāan yáá ké tōr. Ngɔlaā ní m-geer kadə ī-ból ndílém, tɔdɔ ɔgēm ngōnīí ké kal kógēm beē alé.
- ¹³Abərahām un kumən kə dɔɔ anī, ɔɔ bal batə ké gajən naā dan bəkə kámbə gē té. Abərahām āw əhɔ bal batə ní, tɔl róon horoo adə Nébā kum gotə ngōnən.
- ¹⁴Abərahām əndā rī loo ní na i Kóɔbē a adə. I tām ní toó té n bōólaā gəgə a ədañ na dɔ mbaí yā Kóɔbē té Kóɔbē na a adə ní.
- ¹⁵*Nge kaw kəla yā Kóɔbē ndi dɔ rā té bār Abərahām nja ké nge kɔ jōó ədan na:
- ¹⁶⁻¹⁷Najə yā Kóɔbē n toó: m-ənā ndūm yā rāā majə seí tām yáá ní ī-rāā té ní. Īgēm ngōnīí ké kal kógēm beē alé, adə m-ā m-rāā kadə ngán kaaí gē a bəlañ tītə táyɔ gē ké dɔ rā té ɔ, tītə náng ngárēm njéy ké ta bā bo té ɔ. Ngán kaaí gē a taān bē yā madə baádé gē ɔ.

¹⁸M-ā m-rāā majə kə nápar de gē ké dɔ nang té gē malang sɔɔ́n ngán kaaí gē, tɔdɔ́ ĩ ɔɔ́ tam.

¹⁹Abərahā təl reē rɔ́ ngé kəla yān gē té. Niñ tələñ dɔ́ té malang awñ gogé Beer Seba, loo n Abərahā ndi tū té té ní.

²⁰Gō yáá gē n noó té anī, Abərahā oó kadē Milka na oje ngán ké dəngam gē kə ngókóɔn Nahor ɔ.

²¹Rī nge ké nga tógə na i Us. Rī gotə gē na i Bujə ɔ, Kemuel bɔbə Aram ɔ,

²²Kesed ɔ, Hajo ɔ, Pildas ɔ, Yidəlap ɔ, Betuel ɔ.

²³Betuel oje Rebeka. Ngán ké sósó gē n Milka oje kə Nahor ngókóɔ Abərahā ní n noó.

²⁴Dəyá gidə ndogə yān ké nge kɔ́ jɔ́ó n rīn na i Reuma ní oje Teba ɔ, Gaham ɔ, Tahas ɔ, Maaka ɔ.

GEN 23

Abərahā mang loo dubəñ Sara

¹Sara rāā bāl bú kə kutə jɔ́ó kə kalən ké sīrí.

²Ni-oy i Kiryat Arba n i Hebron ní, dɔ́ nang ké Kanaan té. Abərahā nōō nəyán.

³Ni-ij dɔ́ niñ nəyán té aw ɔ́r najə kə Het gēé, ədadə na:

⁴Mā i nge nam dɔ́ dánsí té, adə ədəmī bāá yāsí kógə́m té adə m-dubəñ niñ nəyám.

⁵Het gē təl ədañ Abərahā na:

⁶Kóɔ́jí, ɔɔ́ najə yájí. ĩ i ngār ké Nəbā rāā majə seí dɔ́ dánjí té. ĩ-gə́rā bāá ké nelī dan yájí gē té ĩ-dubəñ nəyái. Deē kógə́m ké a ɔ́gī dubə nəyái kem bāá yān té danjí té laā gətóo.

⁷Abərahā ij ɔ́sə non nang té ta kum kósə de ké kem bēé gē té n i Het gē ní,

⁸ba ədadə na: Ré ĩ-ndigī kadə m-dubə nəyám laā anī, ĩ-rāāī Epəron ngōñ Sohar bó ədəmī té,

⁹ədə ədəm bəlo mbał ké Makəpela n i ta tɔ́l ta ndɔ́r yān té ní, ta kumsí té laā, kə gātə ké asə loon té, kadə təl loo dubə deē yám dɔ́ dánsí té.

¹⁰Epəron n i Het ní ndi dan madəñ gē té. Ni-təl əda Abərahā ta kum Het gē té ɔ, ta kum de gē n reēñ loo sarya té malang ní ɔ, na:

¹¹I beé alé, kóɔ́m. ĩ-nēl mbīí ɔ́on najə yám. M-ādī ndɔ́r ɔ, m-ādī bəlo mbał ké kemeé ɔ, karī ta kum gír deē yám gē té. ĩ-dubə nəyái kemeé.

¹²Abərahā ɔ́sə non nang té ta kum kósə de gē té báy tɔ,

¹³ba ɔ̄r najē kə Epəron ta kum de gē té malang əda na: m̄-rāāī b́ó, ba ī-nēl̄ mbíí ōón najē yām! Ī-taā nar gír ndɔ̄r ní jīḿ té ba ādē m̄-dubē nēyáí.

¹⁴Ba Epəron tél əda Abəraham na:

¹⁵Kóɔ́m, ī-nēl̄ mbíí ōón najē n̄ m-ā m-ədaī ní. Dɔ nang kə gātēn i njár sélē kə rāā kə gindē arjāáá b́ú śó i yáá kə karī dɔ dánjí té seí. Ī-dubē nēyáí.

¹⁶Abəraham gēr kum najē n̄ Epəron ɔ̄r ní, adē t́eda kutə nar n̄ Epəron gāng ní adēn ta kum Het gē té. I njár sélē kə rāā kə gindē arjāáá b́ú śó. I sélē gē n̄ de gē a əsañ kem b́éé ní.

¹⁷Adē ndɔ̄r yā Epəron kə Makəpela n̄ sɔ́n ta naā kə Mamre ní, ndɔ̄r ō, bəlo mbaī n̄ i tū té ní ō, kágē gē malang n̄ rañ kem ndɔ̄rɔ́ ní ō,

¹⁸télēn yáá yā Abəraham. Het gē n̄ reēn loo sarya té malang ní, niñ i kum té.

¹⁹Gō té anī Abəraham dubē nēyán Sara bəlo mbaī kə kem ndɔ̄r kə Makəpela té n̄ sɔ́n ta naā kə Mamre n̄ i Hebron ní, dɔ nang kə Kanaan té.

²⁰Adē ndɔ̄r ō, bəlo mbaī kə kemeé ō, télēn loo dubē de gē yā Abəraham kə mang jī Het gē té ta kumdá té malang.

GEN 24

Isaak taā Rebeka

¹Abəraham tɔgə b́ógá ngáy ḱó. Kóɔ́bē rāā majə seneé tū yáá gē té malang.

²Ndɔ́ kógēḿ té anī, Abəraham əda nge ngōḿ yáá kənge yān gē malang na: Əla jī gír bingēḿ té,

³ba ənī míndí ādēḿ kə rī Kóɔ́bē Nóbā kə nge rāā dɔ rā ō, dɔ nang ō, kadē ā Ī-taā dəyá dan ngán kə dəyá yā Kanaan gē n̄ m̄-ndi dɔ dánđé té toō tāḿ yā ngōnēḿ té alé,

⁴ba kadē ā āw i dɔ nang yāḿ té, bē ngééḿ gēé, yā taā dəyá tāḿ yā ngōnēḿ Isaak té.

⁵Nge kəla ní tél ədan na: Majanī dəyá ní a gey reē seím dɔ nang n̄ toō té alí ní, kə m-āw kə ngōnī́ dɔ nang n̄ Ī-teē tū té ní té a?

⁶Abəraham ədan na: M-úda alé, Ī-lōō kaw kə ngōnēḿ tū té.

⁷Kóɔ́bē Nóbā kə dɔ rā té n̄ teē seím ḱó bē b́óbáḿ ō, bē ngééḿ gēé ō ní, ɔ̄r najē seím ō, ənī míndən adēḿ ō, əda na dɔ nang n̄ toō n-a n-adē ngán kaarñ gē. Ní, nəkó a əla deē yān kə dɔ rā té kété noí té, adē ā Ī-taā dəyá i nú tāḿ yā ngōnēḿ té.

⁸Ré dəyá ní gey reē seí alí anī, míndí n̄ m-ādē ənī ādēḿ ní ā Ī-teē ḱó kum té, ba ngōnēḿ tá, ā Ī-tél yā kaw seneé gogé nú alé.

⁹Nge kəla ní əla jīn gír bingē Abəraham té, ənī míndən adēn, əda na n-a n-rāā yáá gē n̄ Abəraham ədan ní.

- 10**Nge kəla ní əho jámbal kutə kógēm dan jámbal yā kóōn Abəraham gē té ō, gērā yáá ké majə majə gē dan yáa kənge yā kóōn gē té malang ō, ba əsō róbó aw kē do nang ké Mesopotami té, bē Nahor.
- 11**Dan ní aw ugē do bəlo mañ ké gidə bēé té anī, adē jámbal gē tētēn kejədə nang té ərən koō. I kum mbang ké loo solí ní dəyá gē a reēn kuý maná té ní.
- 12**Ni-ndōy Nébā, əda na: Kóōbē, Nébā yā kóōm Abəraham, m-rāāi bós, ī-rāā adē m-əngé yáá ní m-reē sāāá ní bōólaā. Ójə kem majə yāi ké tām yā kóōm Abəraham té kē ndágá.
- 13**m-ra i do bəlo maná n toó. Séy laā anī, ngán ké dəyá yā de ké kem bēé gē a teēn yā reē kuý mañ.
- 14**M-ā m-dəje ngōn ké dəyá kógēm ké dandé té kadē del ta jóo yān kadē m-āyñ mañ. Ré tél ədam na kə m-āy ō, n-a n-adē jámbal yārn gē kadē ayñ ō anī, m-ā m-geř kadē i nge ní əndān tām yā nge kəla yāi Isaak té ní. Loo ní noō té m-ā m-geř kadē ī-rāā i kem majə kə kóōm.
- 15**Ənī tan kē nang té al báy anī, Rebeka reē ugē kə jóo maná do bōgēn té. I Betuel ngōn Milka ké nəyá Nahor ní i ngōkōo Abəraham ní n ojə Rebeka ní.
- 16**Rebeka i ngōn ké dəyá ké mandə ngáy. Ni-geř dəngam al báy. Aw do bəlo maná, ədə mañ adē rosə jóo yān ba a tél a aw i kē bēé.
- 17**Anī nge kəla yā Abəraham ay ngōdē, tēnī tan ədan na: m-rāāi bós, adē m-āy mañ ké kem jóo yāi té séy.
- 18**Rebeka tél ədan na: Kóōm, ay tā. Ni-usə jóo adē ayñ mañ.
- 19**Dan ní adēn mañ adē ay oy anī, əda na: M-ā m-ódə tām yā jámbal yāi gē té kadē ayñ asədə ō.
- 20**Ni-tél kə mañ ké kem jóo yān té, bōkə kem yáa kay mañ yā dā gē té, ba ay ngōdē, aw do bəlo maná gogé aw uy mañ tām yā jámbal gē té malang.
- 21**Dəngam ní əndā kumən dən té kə tan ké mbóó, yā kəań ké Kóōbē a rāā kadē mbā yān a majə aké a majal wa.
- 22**Dan ní jámbal gē ayñ mañ oy anī, dəngam ní un nəngá ké yā kəla kón té ké rāā kə lóró ké əy asə ngán kəlōo mehé ō, nəngá jī ké rāā kə lóró gē jōó ké əyñ təy ngán kəlōo bú ō, adē ngōmandə ní
- 23**ba ədan na: Ī i ngōn náā? m-rāāi bós, ədam. Loo to bē bəbí noō kadē m-toń ndōó bōólaā kə de gē ní seń ní a?
- 24**Rebeka tél ədan na: Mā i ngōn Betuel, ké ngōn Milka niñ kə Nahor.
- 25**Ni-əda báy tə na: Mu ō, méro ō, i ngáy loojí, tá loo to to noó ō.
- 26**Anī dəngam ní tētə kejən, əsə non nang té no Kóōbē té,

- 27 əda na: m-tōy Kóḡbē Nébā yā kóḡm Abərahān n ɔjə kóḡm kem majə yān kə rōkum kə ndágá ní. Kóḡbē ndórēm ta róbə bátə aḡ seḡm bē ngé kóḡm gēé.
- 28 Ngōn kə dəyá ní aḡ ngōdē aḡ bē kóḡneé, aḡ ɔjə gotə yáa gē n toō.
- 29 Ngokóḡ Rebeke kógēm kə dəngam i noó, rīn na i Laban. Ni-teē kə ngōdōó, aḡ kə gō dəngam ní té dɔ bəlo maná,
- 30 tɔdō aḡ nəngá kə kón ngokóḡon té ō, nəngá gē kə jīn té ō. Tá ngokóḡon ənī gotə yáa gē n dəngam ədan ní adə oō ō. Ni-reē ənge dəngam ní dɔ bəlo maná kə jámbal yān gēé,
- 31 anī ədan na: Ī-reē bēé loojí, Ī n Kóḡbē rāā majə seí ní. Ī-ndi ndágá i tām yā rí té? Məkó m-rāā kem kújə ō, m-rāā loo yā jámbal yāi gē ō kóḡ bā.
- 32 Adə nge kəla yā Abərahān aḡ bē Labanā. Laban adə tūtəñ yáa kə gidə jámbal gē té, ba adəñdə mu ō, méro ō, adə reēñ kə mañ tégə njaá adəñ dəngam ní ō, de gē n i seneé ní ō. Gō té anī ni-adəñ yáa kəsa.
- 33 Banī nge kəla yā Abərahān əda na: M-ā m-əsá yáa kété no najə n kadə m-ədə tá ní alé. Anī Laban əda na: Əda tā.
- 34 Dəngam ní əda na: Mā i nge kəla yā Abərahān.
- 35 Kóḡbē rāā majə kə kóḡm adə ni-ənge yáa ngáy. Ənge batə gē kə bəyā gē kə mañ gē. Ni-ənge gində arjāa ō, lór ō, ngé kəla kə dəngam gē ō, kə dəyá gē ō, jámbal gē ō, kəro gē ō.
- 36 Nəyán Sara ɔjə ngōn seneé dɔ bəgan tá, adə ni-tél kə yáa kənge yān gēé malang adə ngōnəñ ní.
- 37 Kóḡm adə m-ənī míndəm na kə m-taā dəyá dan de kə Kanaan té gē n n-ndi dɔ dándə té ní tām yā ngōnəñ té alé,
- 38 banī kə m-āw dan de gē kə gir kojə yā bəbən tá, bē ngéén gēé, kə m-taā dəyá kə m-reēñ m-ədə ngōnəñ.
- 39 Anī m-dəjen m-ədə na: Ba ré dəyá ní mbətə reē seḡm ní?
- 40 Anī ni-tél ədam na Kóḡbē n na n-ndi ta kumən té kə ndō gē ní na a əla deē yān kə dɔ rā té kadə aḡ seḡm ō, ni a rāā kadə mbā yām a majə ō, kadə m-ā m-taā dəyá kə dan ngéén gē té bē bəbəneé yā reēñ kadə ngōnəñ.
- 41 Ré m-āw bē ngéén gēé ba m-ənge dəyá al anī, míndəm n m-ənī m-ədəñ ní, na m-ā m-teē kóḡ kum té ō, na ndól yān na a əsō dɔm té al ō.
- 42 Bōolaā, loo n m-ūgə dɔ bəlo maná ní, m-ndōy Nébā m-ədə na: Kóḡbē, Nébā yā kóḡm Abərahān, Ī-rāā adə mbā yām n toō majə.
- 43 m-ra i dɔ bəlo maná n toó, ba ngōn kə dəyá n a teē yā reē kuḡy maná ní, m-ā m-gəden mañ, m-ā m-ədə na: m-rāāi bó, adəñ mañ kə kem jóo yāi té séy.

- 44 Ba ré a tél ədam̄ na kə m-āȳ ō, n-a n-ɔdə tām̄ yā jámbal yām̄ gə té ō anī, m-ā m-gēr kadə i dəyá ní əndān tām̄ yā ngōñ kóóm̄ té ní.
- 45 M-ənā tam̄ kə nang té al̄ báy anī, Rebeka teē tū té noō, reē kə jóo yānné dɔ bōgən té. Aw̄ uȳ mañ bəloó. m-gəden mañ m-əda na: m-rāāi bó, ādēm̄ mañ té séy m-āȳ.
- 46 Anī ni usē jóo mañ yān ké dɔ bōgən té lów, ba əda na kə m-āȳ ō, n-a n-adə jámbal yām̄ gə kadə aȳñ ō. M-āȳ mañ ní ō, ɔdə mañ adə jámbal gə aȳñ ō.
- 47 m-dəjen m-əda na ké ni i ngōñ náa wa. Anī ni-tél əda na ni na i ngōñ Betuel kə ngōñ Nahor niñ kə Milkaá. Loo ní noō té m-əla nēngá kógēm̄ kónən té ō, m-təla jóo jīn té ō.
- 48 Gō té anī m-əsə nom̄ nang té, m-tōȳ Kóóbē, Nóbā yā kóóm̄ Abəraham, ni ní reē sem̄ kə gōó adə m-taā ngōñ kaa ngōkóó kóóm̄ tām̄ yā ngōnən té ní.
- 49 Ní toō ní, ré i-ndigiī rāā kem̄ majə ō, ra dɔ ndūsí té ō kə kóóm̄ anī, ədamī. Ba ré ódiī al̄ anī, ədamī ādə m-āw̄ kə loo ké rang té.
- 50 Laban niñ kə Betuel tél ədañ na: I Kóóbē n rāā yáa gə ní toō ní, adə najə ké kadə jii j-əda dɔ té gətóo.
- 51 Rebeka n ndi noí té noō, āw̄ seneé ādən kə ngōñ kóóí tītə ní Kóóbē ədañ ní.
- 52 Dan ní nge kəla yā Abəraham oō najə gə ní noō anī, ɔsə non nang té no Kóóbē té.
- 53 Ni-teē ta ngəng mbā yān, ɔy yáa súū rō ké rāā kə gində arjāa ō, kə lóró ō, kúbə gə ō, adə Rebeka. Ni-adə ngōkóon ō, kóon ō, yáa ké gətədé i ngáy gə.
- 54 Gō té anī nge kəla yā Abəraham niñ kə de gə ní seneé ní əsañ yáa ō, aȳñ ō, ba to bīñ. Teē dəloí, dan ní jīñ dɔs anī, nge kəla yā Abəraham əda ngōkóo Rebeka niñ kə kóoneé na: Əyamī ādə m-tél m-āw̄ gogé bē kóóm̄.
- 55 Ngōkóo Rebeka ō, kóon ō, tél ədanən na: Ādə ngōñ ké dəyá ní ndi sejí ndō kutə kógēm̄ séy tá aw̄.
- 56 Nge kəla yā Abəraham tél əda na: Dan ní Kóóbē rāā adə mbā yām̄ majə bá ní, i-lōōi bāām̄, əyamī ādə m-tél m-āw̄ gogé bē kóóm̄.
- 57 Niñ ədanən na: Ādə jə-bār ngōñ ké dəyá j-oō yān tá.
- 58 Niñ bārən̄ Rebeka dəjenən̄ na ké gey kaw̄ kə dəngam̄ ní toō wa. Ni-tél əda na ááá.
- 59 Anī niñ əyañ Rebeka ō, nge kətōn ké dəyá ō, adə aw̄n̄ kə nge kəla yā Abəraham niñ kə de gə yān gēé.
- 60 Niñ tórən̄ tadé dɔ Rebeka té ədañ na: Ī, ngōkóójí ké dəyá, ādə i-tél nge kojə kósə de ké ngáy gə ō, ādə ngán kaaí gə taān̄ bē yā madə baadé gə ō.
- 61 Rebeka niñ kə ngé kəla yān ké dəyá gə alēn̄ gidə jámbal gə té, aw̄n̄ kə nge kəla yā Abərahamaá.

- ⁶²Isaak ndóttē dɔ bəlo mañ ké Lahai Roi té kɔ́, aŵ ndi dɔ nang ké Negeb té.
- ⁶³Ndɔ́ kógēḿ té loo sɔ́lɪ́, Isaak teē aŵ njērā́ kem bembéé. Ni-un kumən kē dɔ́ anī ɔ́ ɔ́ jámbal gē a reēn.
- ⁶⁴Dan ní Rebeka ɔ́ ɔ́ Isaak anī, risə dɔ́ jámbal yān té,
- ⁶⁵ba dəje nge kəla yā Abəraham na ké deē ní a tənī tadé noō ké i náā wa. Nge kəla ní tél ədan na i kɔ́n. Kē ta jī gē té noō, Rebeka un kūbē sél ta kumən té kɔ́.
- ⁶⁶Nge kəla ní ɔ́ ɔ́ Isaak gotə yáá ní ni-rā́ ní malang.
- ⁶⁷Gō té anī Isaak aŵ kə Rebekaá kem kújá ní kóɔn Sara ndi tū té kété ní adē tél nēyān. Ni-tár Rebeka ngáy adē ənge kem sɔ́l gotə kóɔn ní gətóó té ní.

GEN 25

Abəraham oy. Ngán kaa Abəraham ké rang gē

- ¹Abəraham taā dəyá ké rang báý tɔ́, rī dəyá ní na i Ketura.
- ²Ketura ojə Jimran ɔ́, Yokəsan ɔ́, Medan ɔ́, Madian ɔ́, Isəbak ɔ́, Sua ɔ́ seneé.
- ³Yokəsan ojə Saba ɔ́, Dedan ɔ́. Ngán kaa Dedan i Asur gē ɔ́, Letus gē ɔ́, Leum gē ɔ́.
- ⁴Ngán Madian i Epa ɔ́, Eper ɔ́, Hanok ɔ́, Abida ɔ́, Elda ɔ́. De gē ní noō malang i ngán Ketura gē ɔ́, ngán kaan gē ɔ́.
- ⁵Abəraham əyá yáá kənge yān malang adē Isaak.
- ⁶Dan ní ni-ndi kə kumneé báý ní, adē ngán dəyá gidə ndogē yān gē kadē karī gē pá tá kadē əla sedé sɔ́y kɔ́ rɔ́ ngōnən Isaak té dɔ́ nang ké gír bē té té.
- ⁷Abəraham rā́ bāĺ bú kə kutə sīrí kə kalən ké mí anī oy.
- ⁸Ni-ndi kə rɔ́neléé dɔ́ bégan té ngáy pá tá kadē oy aŵ gō kaan gē té báý.
- ⁹Ngánən gē jōó Isaak ɔ́, Ismael ɔ́ dubənən bəlo mbał ké Makəpela té kem ndɔ́r yā Epəron ngōn Sohar ní i Het ní té. Bəlo mbał ní ra sɔ́n ta naā kə Mamre.
- ¹⁰I ndɔ́r ní Abəraham mang jī Het gē té ní. Dubən Abəraham ɔ́, nēyān Sara ɔ́ i loo ní noō té.
- ¹¹Gō yo Abəraham té, Nóbā rā́ majə kə ngōnən Isaak. Ni-ndi i kadə bəlo mañ ké Lahai Roi té.
- ¹²Gír kojə yā Ismael ngōn ní Abəraham ojə kə Agar dəyá ké Ejiptə té ké nge kəla yā Sara ní n toó:
- ¹³Rī ngán Ismael gē kə gō kojədə gēé n toó: Nebayot ɔ́, Kedar ɔ́, Adəbeel ɔ́, Mibəsam ɔ́,
- ¹⁴Misəma ɔ́, Duma ɔ́, Masa ɔ́,
- ¹⁵Hadad ɔ́, Tema ɔ́, Yetur ɔ́, Napis ɔ́, Kedəma ɔ́.

16Ngán Ismael ké kutə gidə i jōó gē n noó. Niñ i ngār gē kə dɔdɔ gēé dɔ gir kojə yādé gē té. Əndāñ rīdɔ dɔ bē yādé gē té ɔ, dɔ kem ndogē yādé gē té ɔ.

17Ismael rāā bāl bú kə kutə mətá kə kalən ké sīrí anī, oy aŵ gō kaan gē té.

18Bē yā ngán kaan gē əla gir i Habila báté ugēñ Sur. Sur i kadə Ejiptə té, kum kə Asur. Niñ ndiñ i kə kérédɔ, boon naā kə gotə ngán kaa Abəraham ké rang gē alé.

Najē yā Jakob

(25-36)

Esau niñ kə Jakob

19Gotə najē yā Isaak ngōñ Abəraham n toó:

20Isaak rāā bāl kutə só anī, taā Rebeka ngōkɔɔ Laban. Rebeka i ngōñ Betuel, de ké Aram ké dɔ nang ké Mesopotami té.

21Isaak rāā Kóɔbē bó tām yā nēyán té, tɔdɔ nēyán i dəyá ké kujə. Anī Kóɔbē ɔɔ kum tō ndoó yān, adē nēyán Rebeka un mósə ngōñ, ndāñ i ndəngā gē.

22Ngán gē tósəñ naā kem kóɔdɔ té, anī kóɔdɔ əda na ré i beé anī ké n-ndāñ ngōñ i yā rāañ rí wa. Ni-aŵ dəje Kóɔbē,

23anī Kóɔbē əda na: Nápar de gē jōó i kemií té. Gir de gē jōó a teēñ kemií té. Gir de ké kógə́m gē a ngangēñ tɔy madədɔ gē. Nge ké nga tógə a əla dɔn gir tógə yā nge ké dūú té.

24Dan n ndɔ kojə yān ugē anī Rebeka ojə ndəngā gē.

25Nge ké teē kété kərə kasə. Rōn i biñ malang tītə rō dā beé, adē əndāñ rīn na i Esau.

26Ba ngōkɔɔn əhɔ i gándən n teēñ, əndāñ rīn na i Jakob. Bāl Isaak i kutə mehé loo n ojəndɔ ní.

27Ngán gē ní tɔgəñ. Esau tél gáw nge ndɔ. Ni i deē bembə, ba Jakob i de ké sol lɔm, ni-ndi i kem kújú bēé.

28Isaak tár Esau tām kəsa n a əsa dā tɔlən té ní, ba Rebeka tár i Jakob tá.

29Ndɔ kógə́m té, dan n Jakob ndi a ndīr yáɔ anī, Esau tél bembéé, kər asən nák.

30Ni-əda Jakob na: m-rāāi bó, adə́m yáɔ ké kərə kasə njo n noó té adə m-əsa na kər rāām ngáy. I tām najē n noó té n əndānəñ rī Esau na i Edom ní. Kumən na i kərə kasə njo.

31Jakob tél ədan na: Adə m-mangiī ta róbə kənge yáɔ ndəbā yāi ké loo ngatógé té pá tá.

32Esau ədan na: M-ā m-óy bō ní, ta róbə kənge yáɔ ndəbā ké loo ngatógé té a teēm i rí?

33Jakob tél ədan na: Ənī míndí adə́m pá tá. Anī Esau ənī míndən adən əda na n-əyá ta róbə kənge yáɔ ndəbā ké loo ngatógé té n-adən.

³⁴Tā anī Jakob adēn mápa ō, kum laṭíi ké ndīr adē to mañ ō. Esau taā əsa ō, aḡ mañ gō té ō, ba aḡ. Esau kídē ta róbə kənge yáa ndəbā ké loo ngatógé té i beé.

GEN 26

Isaak niñ kə Abimelek

¹Bō əsō kem bēé, utē gō bō n rāa de gē bāl yā Abəraham té ní. Adē Isaak ii a aḡ kə Gerar bē Abimelek mbaṅg yā Pilistin gē té.

²Anī Kóóbē ndōbēn ədan na: Ī-lōō kaw Ejiptə té, ba ĩ-ndi dō nang n m-ā m-ójii té ní.

³Ī-ndi kem bē n toō té. M-ā m-ndi seí ō, m-ā m-rāa majə seí ō, tōdō m-ā m-ādī ĩ ō, ngání gē ō, ngán kaaí gē ō, dō nang n toō malang, yā kadē ndūm n m-ənī m-ādē bəbí Abəraham ní reē udəñ gír ké rō té.

⁴M-ā m-rāa kadē ngání gē ō, ngán kaaí gē ō, a bəlañ tītē táyō gē ké dō rā té ō, m-ā m-ādēdē dō nang n toō malang ō. M-ā m-rāa majə kə nápar de ké dō nang té gē malang sōñndé niñ,

⁵tōdō Abəraham oō tañ ō, rāa yáa n m-ədan na kə rāa ní ō, yáa n m-əndā dōn té kadē rāa ní ni-rāa ō, yáa gē n m-ndang kadē yā rāa ní ni-rāa ō, ni ngōm ndū najə yān gē ō.

⁶Isaak ndi i Gerar.

⁷Dan n de ké Gerar gē dəjenəñ najə ké dō nəyān té anī, ədadé na i ngōkōon ké dəyá. Ni-ból kədadé na i nəyān najə kadē tōlnəñ, tōdō Rebeka mandə ngáy.

⁸Isaak ndi noó dan i ngáy. Ndō kógəm té Abimelek, mbaṅg yā Pilistin gē, a loo kōrō kújé té anī, a Isaak loo kógə naā té kə nəyān Rebekaá.

⁹Anī Abimelek adē bārəñ Isaak adənəñ. Ni-ədan na: Rebeka i nəyáí rōkum. Əda na ni na i ngōkóíi ké dəyá i tām rí té? Isaak tél ədan na: I tōdō m-ból kadē tōlməñ najə yān té.

¹⁰Ba Abimelek əda na: I rí ké beé n ĩ-rāa sejí toó? Nəngē té najə a əsō dōjí té, tōdō nəy i séy beé kadē deē kógəm ké dan gír de gē n toō té taā nəyáí.

¹¹Abimelek tāa gír de gē ní malang, əda na: Deē n a dōdə rō dəngam n toō, aláa a dōdə rō nəyān anī, a tōlnəñ kōó.

Isaak əhəñ madə naā kə Abimelek

¹²Kem bāl ngeé n noó té, Isaak dubə kōō anī ənge ngáy, kum kōō kógəm ojə madə i bú, tōdō Kóóbē rāa majə seneé.

¹³Yáa kənge yān aḡ kum i kə kété kété, adē ni-tél de ké nge kənge yáa ngáy.

¹⁴Ni-ənge batē gē ō, bəyā gē ō, maṅg gē ō, ngé rāa kəla gē ngáy ō, adē Pilistin gē əndənəñ ni ngáy.

- 15 Bəlo mañ gē n̄ ngé kəla yā bəbēn Abəraham gē ndērēn̄ dan n̄ ni ndiñ kə kumneé báy té ní, Pilistin gē ɔyñ náñg təlānēn̄ ta malang adē rosə.
- 16 Abimelek əda Isaak na: Ī-teē kōs kem bē yājí té, tədō tógí i ngáy tɔy yājí.
- 17 Isaak j̄i aṽ əhɔ loo wól loo kə Gerar té ndi tū tá.
- 18 Bəlo mañ gē n̄ ndērēn̄ bāl̄ yā bəbēn Abəraham té ní, Isaak tél ɔr gir ba tэндā rī gē n̄ bəbēn tэндā dɔ té kété ní gogé.
- 19 Ndō kógēm̄ té ngé kəla yā Isaak gē ndērēn̄ bəlo mañ kum wól loo té anī, əngeñ mañ kə a əba.
- 20 Anī ngé kuł yáá kə Gerar té gē sāān̄ ta ngé kuł yáa yā Isaak gē, ədañ na mañ na i yādé. Adē Isaak ənda rī bəlo mañ ni na i Esek, kumən na i sāā tām̄, tədō sāān̄ tan dɔ mañ ní té.
- 21 Ngé kəla yā Isaak gē ndērēn̄ bəlo mañ kə rang, ba kōlēn̄ naā dɔ té báy tɔ. Isaak əndā rī bəlo mañ ní na i Sitəna, kumən na i kōl̄ naā.
- 22 Ni-ndótē loo n̄ noō té ba aṽ ndēr̄ bəlo mañ kə rang kə nge kɔ mətá. Bəlo mañ ní tā a kōl̄ gətóo dɔ té, adē əndā rīn̄ na i Rehobot, kumən na i loo kə kɔr kemən kə gogé. Tədō ni-əda na: Kóɔbē aṽ sejí loo kə ndágé té kadē j-əngei yáa dɔ nang n̄ toō té.
- 23 Isaak j̄i loo n̄ noō té aṽ Beer Seba.
- 24 Kóɔbē ndōbēn̄ ndōs ədan na: Mā i Nébā yā bəbí Abəraham. Ī-lōō bōl̄ yáá kógēm̄, tədō mā i naā té seí, adē m-ā m-rāā majə seí. M-ā m-rāā kadē ngání gəgē, ngán kaaí gəgē, a bəlañ tām̄ tár n̄ m-tár nge kəla yām̄ Abəraham té ní.
- 25 Isaak ɔy kúbērū mbał̄ gē tэндā dɔ naā té rāań *loo tuñ yáa tām̄ yā Kóɔbē té loo ní té. Ni-bār̄ Nébā na i Kóɔbē kem ndōȳ yān té. Ni-udə kújə tandā yān loo ní té ō, ngé kəla yān gē ndērēn̄ bəlo mañ kə rang ō.
- 26 Abimelek j̄i Gerar reē kəań té, niñ kə Ahujat n̄ i nge kɔjən gōsə najə ní ō, Pikol n̄ i ngol áskar yān gē ní ō.
- 27 Isaak dəjedə najə əda na: Nełsí serm̄ al̄ á Ī-təbāmī bē yāsí té kōs ní, Ī-reēi kəańm̄ té i najə rí té?
- 28 Niñ tél ədanēn̄ na: J-aa kadē Kóɔbē i naā té seí, adē jə-gír̄ j-əda na majə kadē *madə naā kə rāā kə kənī míndí to dɔ dánjí té seí.
- 29 Ənī míndí kadē ā Ī-rāā yáá kə majal̄ kógēm̄ sejí alé tītē n̄ jə-rāań yáá kə majal̄ seí alé ba jə-rāā i yáá kə majə tá seí, adē j-əyaı̄ adē aṽ kə lɔmɔó ní. Ī i de kə Kóɔbē rāā majə seí rōkum.
- 30 Isaak rāā yáa kəsa kə ngáy adədé, adē əsañ ō, aṽn̄ ō.
- 31 Niñ j̄iñ dɔs kə gir looı̄ batə, əniñ míndédé adēn̄ naā. Isaak rāādé lápəya ba əyadé adē aṽn̄ kə kemdó kə sɔl̄ lɔmɔó.

³²Ndō nəkó n noō té ngé kəla yā Isaak gē reē ədanəñ najē yā bəlo mañ kógēm kə ndērēñ, ədanəñ na n-əngeñ mañ.

³³Isaak əndā rī bəlo mañ ní na i Siba, kuməñ na i míndé ké kəñī. I tām najē n noō té n bōólaa gəgē a bārəñ bē ní na i Beer Seba ní. Kuməñ na i bəlo mañ kəñī míndə.

Esau taā dəyá

³⁴Esau rāā bāl kutə só anī taā Judit ngōñ Beri n i Het ní ō, Basmat ngōñ Elon n i Het ní ō.

³⁵Niñ rāāñ Isaak ō, Rebeka ō, adē wurdé atədé ngáy.

GEN 27

Jakob gól bəbən adē tór tan dən té

¹Isaak tɔgə bégá ngáy adē kuməñ ɔ loo tɔ alé. Ni-bār Esau ngōñən ké nga tógə na: Esau! Anī Esau ndigəñ na: Mā n toó.

²Anī Isaak ədan na: m-tɔgə bəga kós, m-geř ndō koym alé,

³ní m-rāāi bós, ún nənga yāi ō, ngɔng gərə yāi ō, gɔ gərə yāi ō ba āw bembeé i-ndɔ dā adəm.

⁴I-ndīr yáá ké neī tañ i-reēñ adē m-əsa, adē m-tórəñ tañ dɔi té pá tá m-óy báy.

⁵Rebeka oō najē n Isaak ɔř kə Esau ní. Adē dan n Esau ɔtə āw bembeé ndɔ dā yā reēñ anī,

⁶Rebeka əda ngōñən Jakob na: Bəbí əda Esau na

⁷kə tōī dā, kə reē kə rāāñ yáá kəsa ké neī tan kadē n-əsa. Ré n-əsa oy anī na n-tór tan dən té ta kum Kósəbē té pá tá kadē n-oy báy.

⁸Ní, ngōñəm, áá yáá n m-ā m-ójii kadē i-rāā ní.

⁹Āw dan yáá kuī gē té, əhó ngán bəyā ké majə gē jōó, i-reēñ adē m-rāāñ yáá kəsa ké neī ta bəbí ngáy.

¹⁰Ā āwñ yā kadē bəbí əsa ba tórəñ tan dɔi té pá tá oy báy.

¹¹Jakob tél əda kóon na: Esau i nge biī ba mā m-əba biī alé.

¹²Ré bəbəm ɔdə róm anī, a geř kadē m-gólən i mbée, adē a ndóləm ba a tór tan dóm té alé.

¹³Kóon tél ədan na: Ngōñəm, m-ā m-ún ndōl ní dɔi té kós kadē əsə dóm mā té. Ōō najē yām kə noí té, āw əhó ngán bəyā ké majə gē, i-reēñ adəm.

¹⁴Jakob āw əhɔdə reēñ adē kóon. Kóon rāāñ yáá kəsa ké Isaak gey ngáy.

¹⁵Gō té anī Rebeka ɔy kübə yā Esau ké majə ngáy gē n to kújú ní, tɔla rō Jakob tá.

¹⁶Ni-bír ngərə ngán bəyā gē ní gidə jī Jakob té ō, bír kóon n i kanjə biī té ní ō,

- 17ba un yáa kəsa ké neĭ ní ō, mápá n̄ c̄r ní ō adēn.
- 18Jakob aŵ rō bəbēn té bārén na: Bəbém̄. Anī Isaak ndigən na: Mā n toó ngōnēm̄. I ĭ náā n toó?
- 19Jakob tél əda na: I mā Esau ngōnīí ké nga tógə. Yáa n̄ ĭ-mērēm̄ rāā ní, m̄-rāā oy kōó. Ní, ĭi dɔ́ ĭ-ndi dɔ́ rōí té əsa dā tōlēm̄, ba ĭ-tór taí dɔ́m̄ té.
- 20Isaak əda na: Ngōnēm̄, ĭ-rāā i baý n əngeñ dā lāv beé? Jakob tél əda na: I Kōóbē Nébā yāí n reē seneé nom̄ té ní.
- 21Isaak əda Jakob na: Ngōnēm̄, ĭ-reē kə rōm̄ té laā, ādē m-ódīi m-áa ké i ĭ ngōnēm̄ Esau nəkó wa.
- 22Jakob ndótē kə rō bəbēn Isaak té. Bəbēn māmən ba əda na: Ndūn i ndū Jakob, ba ĭin i ĭi Esau.
- 23Ni-gerən alé tɔ́dō ĭin i bĭi tītē ĭi Esau. Ba ni dəjen najē pá tá kadē tór tan dɔ́n té báy
- 24na: ĭ i ngōnēm̄ Esau rōkum a? Jakob ndigə na: Ááá.
- 25Isaak əda na: Ngōnēm̄, ādēm̄ dā tōlíí ādē m-əsa ō, m̄-tórən̄ taím̄ dɔ́í té ō. Jakob adē bəbēn yáa kəsa adē əsa ō, adēn kasə *nduú adē aý ō.
- 26Gō té anī Isaak ədan na: Ngōnēm̄, ĭ-njērā kə laā əhɔ́m̄ kə rōí té.
- 27Ni-reē əhɔ́ bəbēn kə rōn̄ té birən dagə. Isaak un wusə kübē yān gə ba tór tan dɔ́n té, əda na: Wusə ngōnēm̄ otə tītē wusə ndɔ́r ké Nébā rāā majə seneé.
- 28Ādē Nébā adī tal ké dɔ́ rā té ō, dɔ́ nang ké teē kōō ngáy ō, adī gémē ngáy ō, kasə *nduú ngáy ō!
- 29Ādē gir de gə rāān̄ kəla yāí! Ādē gir nápar de gə ɔ́sən̄ nodé nang té noí té! ĭ-tél ngol ngákóóí gə, ādē ngákóóí gə ɔ́sən̄ nodé nang té noí té! Ādē ndōí i dɔ́ deē n̄ a ndōlíí té ní, ba ādē tór ta i dɔ́ deē n̄ a tór tan dɔ́í té ní!
- 30Dan n̄ Isaak tór tan dɔ́ Jakob té oy anī, Jakob teē. Ni-teē gō bəbēn té séy beē ō, ngōkóon̄ Esau tél ndoó ō.
- 31Esau rāā yáa kəsa aŵn̄ adē bəbēn ō, ba ədan na: ĭ ĭ-ndi dɔ́ rōí té əsañ dā n̄ m̄-reēñ kadī té ní, ba ĭ-tór taí dɔ́m̄ té.
- 32Isaak dəjen na: I ĭ náā n toó? Esau tél ədan na: I mā Esau ngōnīí ké nga tógə.
- 33Isaak ndebə kə rōn̄ gə té malang ba əda na: I náā n aŵ ndoó tōí dā reēñ adēm̄ ní? M-əsá yáa malang kété noí té laā kōó. m̄-tór taím̄ dɔ́ deē n̄ reēñ adēm̄ té ní, adē kōó ənge tór ta.
- 34Loo n̄ Esau oō najē kɔ́r bəbēn anī, wurən atən̄ ngáy, adē əga kɔ́r. Ni-rāā bəbēn bó, əda na: Bəbém̄, ĭ-tór taí dɔ́m̄ té ō!
- 35Isaak tél ədan na: Ngōkóóí reē gólēm̄, taā tór ta yāí aŵn̄ kōó.

³⁶Anī Esau əda na: I tām rīn n na i Jakob ní n taān loo yām nja jōó ní a? Ni-taā ta róbə kənge yáa ndəbā ké loo ngōñ hágə té yām kōó, tá n toō reē taā tōr ta yām kōó báy tɔ! Esau dəje bəbən báy tɔ na: Gotə tōr ta ké nɔy tām yām té gətóó bátə a?

³⁷Isaak tél ədan na: M-əndān kadə ni i ngolíf ɔ, m-ādən ngákóon gə malang kadə niñ i ngé rāā kəla yān gə ɔ. M-ādən gémə ɔ, kasə *nduú ɔ. Ngōnə́m, m-ásə rāā yáá kógə́m tām yái té tɔ alé.

³⁸Esau əda bəbən na: I tōr ta n noō ngóy n i kemií té ní a? Bəbə́m, i-tōr taí dóm té ɔ! Ni-nōō kə mañ kumneé.

³⁹Bəbən əda na: Loo n ā i-ndi tū té ní i kadə loo ké teē kōō té ngər alé. Tal ké dɔ rā té a əhɔ tū té alé.

⁴⁰Ā i-ndi kə kumií i kə ta kūl kaskar yái ɔ, ā i-rāā i beř yā ngōkóóí ɔ, ba ā i-tetə njúkə yān kóí té yā teēn dɔ.

Jakob ay aw bē nānēn Laban

⁴¹Esau im Jakob najə tōr ta n bəbən tōr tan dɔn té ní. Ni-əda kə kemən té na: Bəbə́m a oy ngər. Ndɔ n bəbə́m a oy té anī, m-ā m-tōl Jakob.

⁴²Dan n ədañ Rebeka gotə najə kōr Esau n i ngōnən ké ngatógə ní anī, ni-əla bār Jakob ngōnən ké nge kɔ jōó té, ədan na: Áaā, ngōkóóí Esau əhɔi kemən té, a sāā tōlī.

⁴³Ngōnə́m, ɔɔ najə n m-ā m-ədəi toó: Íi dɔó, ay aw Haran, bē ngōkóóm Laban.

⁴⁴Āw i-ndi rōn té adə wōng yā ngōkóóí tetə ɔ,

⁴⁵dɔn ndígənal yáá n i-rāā seneé ní ɔ, pá tá m-əla gōí té anī i-tél báy. m-sāā kadə údii jōó mbak ndɔ mbang kógə́m alé.

⁴⁶Rebeka əda Isaak na: Nelə́m kə rōm tɔ alé sɔɔ́n dəyá Het gə n Esau taā ní. Ré Jakob taā dəyá dɔ nang n toō té báy tɔ anī, ndim kə kumm tɔ al i só té.

GEN 28

¹Isaak bār Jakob, tōr tan dɔn té ba ədan na: Ī-lōō taā dəyá dan ngán ké dəyá gə ké Kanaan té.

²Āw Mesopotami bē kaaí ké dəngam ké ta yā kóóí té n rīn na i Betuel ní, i-taā dəyá dan ngán nānī Laban gə té.

³Adə Nə́bā ké bo ké tógən i ngáy rāā majə seí ɔ, adī ngán gə ngáy kadə i-tél kaa gir de ké ngáy gə ɔ!

⁴Kadə majə n ni-rāā kə Abəraham ní ni-rāā seí ɔ, kə ngání gə ɔ, kə ngán kaaí gə ɔ, tá kadə dɔ nang n Nə́bā adə Abəraham á i mbā tū té toō télə́n dɔ nang yái.

⁵Isaak adə Jakob aw Mesopotami rō Laban ngōn Betuel té. Betuel i Aram. Laban i ngōkóo Rebeka ké dəngam. Rebeka i kóo Jakob niñ kə Esau.

⁶Esau oō kadē Isaak na tór tan dɔ Jakob té ba əlan Mesopotami taā dəyá. Ba loo n̄ na tór tan dɔn té oy anī ədan na kə lōō taā dəyá dan ngán kə dəyá kə Kanaan gē tá.

⁷Tá ni oō kadē Jakob oō ta bɔbɛn ɔ, kóɔn ɔ, adē na aŵ Mesopotami.

⁸Loo n̄ noō té Esau geŕ kadē neĭ bɔbɛn kə ngán kə dəyá kə Kanaan gēé alé.

⁹Adē ni gey taā dəyá kə rang. Ii aŵ rō Ismael ngōn Abəraham té, aŵ taā ngōnən n̄ rīn na i Mahalat ní. Mahalat i ngókóɔ Nebayot kə dəyá.

NĪ RĀĀ JAKOB

¹⁰Jakob ii Beer Seba aŵ kə Haran.

¹¹Ni-ugē loo kógēm̄ té anī mbang udə kɔ́, adē to bī kə loo ní té. Ni-un mbaĭ kógēm̄ taān gir dɔn.

¹²Ni kógēm̄ rāan: Udəñ ríge kógēm̄ nang té, ba dɔn tá ɔdə no rā, anī *de kə dɔ rā té gē alēn dɔ té ɔ, a risēn ɔ.

¹³Kóɔbē ra non té ədan na: Mā i Kóɔbē Nóbā yā kaaĭ Abəraham ɔ, Nóbā yā Isaak ɔ. Dɔ nang n̄ ĩ-to tū té toō m-ā m-ādəsí siĭ kə ngání gē ɔ, ngán kaaĭ gē ɔ.

¹⁴Kutə ngání gē ɔ, ngán kaaĭ gē ɔ, a to tītə bumbérú kə dɔ nang té. Ā ɔrī kem loo yāsí kə gogé kum kə no bē té ɔ, dūn bē té ɔ, mbór bē kə kɔ́ té ɔ, kə geleé té ɔ. M-ā m-rāā majə kə gir kojə kə dɔ nang té gē malang ɔɔiñ ĩ ɔ, ngání gē ɔ, ngán kaaĭ gē ɔ.

¹⁵Mā i naā té seĭ. Loo malang n̄ ā aŵ tū té ní m-ā m-ngōmī ɔ, m-ā m-tél yā reē seĭ dɔ nang n̄ toō té ɔ. M-ā m-əyāĭ kɔ́ alé. M-ā m-rāā yáa malang n̄ m-ədaĭ ní.

¹⁶Jakob ndól dɔ bī té anī əda na Kóɔbē na i loo ní té rókum, ba na n-geŕ kété alé.

¹⁷Ból rāan adē əda na loo ní na to ból ngáy, na kújə yā Nóbā na i loo ní té, na ta róbé kə dɔ rā té na i loo ní té.

¹⁸Jakob ii dɔ́ dəloí batə, un mbaĭ n̄ taān gir dɔn ní, udə kə nja kə dɔ́, ba *ur yibə dɔ té ɔrēn kamən.

¹⁹Ni-əndā rī loo ní na i Betel, kumən na i kújə yā Nóbā. Kété rī bē ní na i Lujə.

²⁰Jakob ənī ndūn əda na: Ré Nóbā i seĭ adē ngōmēm̄ dɔ róbə mbā n̄ m-ā m-aŵ té toō ɔ, adēm̄ yáa kəsa adē m-əsa ɔ, adēm̄ kübə adē m-ōō ɔ,

²¹adē m-tél m-reē rō bɔbém̄ té kə lápəyáá ɔ anī, Kóɔbē a tél Nóbā yām̄.

²²Mbaĭ n̄ m-údə kə nja kə dɔ́ m-ɔrēn kamən ní a tél kújə yā Nóbā ɔ, m-ā *m-ɔr yáa kógēm̄ dan kə kutə té tū yáa malang n̄ ni-adēm̄ té ní yā kadən ɔ.

GEN 29

Jakob əngeñ naā kə Raselé

- ¹Jakob əsō róbó aŵ kē dɔ nang ké gír bē tá.
- ²Ni-aa bəlo mañ kógēm bembéé. Ba gír bütə batə gē mətá ra a ɔrēñ koō kadə té, tɔdɔ a adēñ yáa kuł gē mañ i dɔ bəlo mañ ngeé ní noō té. Mbał ké ta bəlo mañ ní tá i ké bo ngáy.
- ³Adə ré yáa kuł gē kánēñ naā malang pá tá a ndübērūñ mbał ní ta bəlo té yā kadēndé mañ kadə aŷñ ɔ, tél əndāñ ta tá gogó ɔ.
- ⁴Jakob əda ngé ngōm yáa kuł gē ní na: Ngákóóm gē, sīi i de ké bē ké rá tá gē? Anī niñ tél ədanēñ na niñ na i de ké Haran gē.
- ⁵Ni-dəjedé na ké gerēñ Laban ngōñ kaa Nahor wa. Anī ədanēñ na n-geřnēñ.
- ⁶Ni-dəjedé na ké to karī wa. Anī tél ədanēñ na to karī ba na i ngōñən Rasel n a reē kə yáa kuł gēé noō.
- ⁷Jakob ədadé na mbang na i ngáy báy, mbang káñ nja yáa kuł gē na nɔy báy, kə adēñ batə gē mañ kadə aŷñ ba kə aŷñ sedé dɔ mu té kadə əsañ yáa báy.
- ⁸Niñ tél ədanēñ na n-asēñ kadédé mañ alé. Ré nja yáa kuł gē na ɔsə naā malang pá tá n-a n-ndübērūñ mbał ké ta bəlo mañ té kɔs yā kadēndé mañ kadə aŷñ báy.
- ⁹Ni a ɔř najə sedé kə tan tá báy anī, Rasel reē ugə kə yáa kuł yā bɔbən gēé. Tɔdɔ Rasel i nge kuł yáa.
- ¹⁰Dan ní Jakob aa Rasel ní i ngōñ nānēñ Laban ní ɔ, aa yáa kuł yā nānēñ gē ɔ anī, aŵ ndübērū mbał ké ta bəlo mañ té kɔs adēñ yáa kuł yā nānēñ gē mañ adə aŷñ.
- ¹¹Jakob əhɔ Rasel kə rɔñ té birēñ dagə, ba un ndūn kə dɔɔ nōoñ.
- ¹²Jakob əda Rasel na ni na i nge bɔbən, ni na i ngōñ Rebeka. Rasel aŷ ngɔdə aŵ əda bɔbən.
- ¹³Dan ní Laban oō na i Jakob ngōñ ngókóon ké dəyá anī, aŷ ngɔdə tənī tan. Ni əhɔn kə rɔñ té birēñ dagə, ba aŵ seneé bēé looneé. Jakob ənīn gotə yáa gē ní rāāñ yáa ní malang.
- ¹⁴Laban ədan na: ĭ i ngeem rɔkum, jii seí i mósó ké kógēm beé. Jakob rāā nāā kógēm bē Labaná.

Jakob taā dəyá nja jōó

- ¹⁵Laban əda Jakob na: Tām ĭ ní i ngeem ní n kə ĭ-rāā kəla ədēm karī ní a? I rí n kə m-əgāiñ a édam.
- ¹⁶Ngán Laban ké dəyá gē i jōó. Rī nge ké nga tógə na i Lea, ba rī gidən na i Rasel.
- ¹⁷Kum Lea rāāñ séy, ba Rasel tá mandə ngáy ɔ, kumən majə kaā ngáy ɔ.
- ¹⁸Jakob gey Rasel ngáy adə əda Laban na: M-ā m-rāā kəla seí bāl sīrī gír ngōnīí ké nge kɔ jōó té.
- ¹⁹Ba Laban əda na: m-ndigə kadī seneé tɔy kadən kə de ké rangaá. ĭ-ndi semí.

- 20** Jakob rāa kəla bāl sīrí gír Rasel té, ba bāl gē ní mǎnēn ta kumən té i tītē ndō gē beé, tɔdō ni-geyn ngáy.
- 21** Gō té anī Jakob əda Laban na bāl ké sīrí gē ní na asə kōs ní, kə adən nēyǎn kadē kə reē rōn té.
- 22** Laban bār de ké kem bēé gē malang ba rāa yǎa kəsa ké ngáy adēd.
- 23** Ba ndōs anī, un i ngōnēn Lea n aŵ seneé rō Jakob té, adē Jakob bī seneé ní.
- 24** Laban un Silpa adən kə Lea kadē rāa kəla seneé.
- 25** Jakob teē dəloí ǎ kadē i Lea, anī əda Laban na: I rí n ī-rāa seǎm toō? m-rāa kəla seí i gír Rasel té ba ī-gólēm i tām rí té?
- 26** Laban tél ədan na: Yǎa kǎgē bē yǎjí oǰə kadē ngōn ké dūú aŵ ngaawaá no nga tógən té alé.
- 27** Ī-tōl ta ndō ké sīrí ké yā kawń kújə ngaawaá kə nge ké nga tógó, tá ré ī-ndigə tél rāa kəla gír nge ké dūú té bāl sīrí báý tǰ anī, j-a j-adī seneé.
- 28** Jakob ndigə, adē ni tōl ta ndō ké sīrí gē ní kə Leaá, gō té anī Laban adən Rasel.
- 29** Ni un Bila adən kə Raselé kadē rāa kəla seneé.
- 30** Jakob bī kə Raselé. Ni-tǎrən tǰy Lea, adē rāa kəla gírən té bē Labaná bāl sīrí báý.

Ngán Jakob gē

- 31-32** Kóǔbē ǎ kadē Jakob tǎr Lea alé, anī ni rāa adē Lea oǰə ngán gē ba Rasel tá i dəyǎ ké kujə. Lea ndān ngōn, oǰə ngōn ké dəngam əndā rīn na i Ruben, tām ni əda na: Kóǔbē ǎ tél n télēn seǎm kə nang té ní, adē ngolaā ngaam a tǎrēm tā.
- 33** Ni ndān ngōn báý, oǰə ngōn ké dəngam, anī əda na: Kóǔbē geǎ kadē tǎrmēn alé, adē adēm ngōn ké dəngam ké rang báý tǰ. Ni əndā rī ngōn ní na i Simeo.
- 34** Ni ndān ngōn báý, ba oǰə ngōn ké dəngam báý tǰ, anī əda na: Ké bōó n toō ní kem ngaam a əho yǎm, tɔdō m-ójə ngán ké dəngam gē mətá seneé. Əndā rī ngōn ní na i Lebi.
- 35** Ni ndān ngōn báý tǰ, oǰə ngōn ké dəngam ké nge kǰ só, anī əda na: Ké bōó n toō, m-ā m-tǰy Kóǔbē. Adē ni əndā rīn na i *Juda. Anī asən kojə ngán gē tā.

GEN 30

- 1** Dan n Rasel ǎ kadē ni oǰə ngán gē kə Jakobó al anī, rāa ni kə ngōkǰon ké dəyǎ, adē əda Jakob na ré oǰə ngán gē seneé al a n-a n-oy.
- 2** Wōng rāa Jakob seneé ngáy, adē ədan na ké ni i Nébā n ǰgən kojə ngōn ní wa.
- 3** Rasel tél ədan na kə taā Bila nge kəla yān ké dəyǎ kə oǰən ngōn kə ənī njan té adən, kadē n-əngeñ ngōn ō, kə kǔlneé.

- ⁴Adē ni adē Jakob nge kəla yān ké dəyá adē bī seneé.
- ⁵Bila ndān ngōn, ojə ngōn ké dəngam adē Jakob.
- ⁶Rasel əda na Nəbā na gāng sarya yān kə gōó, na oō ndūn, adē na adēn ngōn ké dəngam. I tām ní noō té n əndā rīn na i Dan ní.
- ⁷Bila, nge kəla yā Rasel, ndān ngōn báý tɔ. Ni ojə ngōn ké dəngam ké nge kɔ jōó kə Jakobó.
- ⁸Rasel əda na n-rōō rōō ké ngaŋg ngáy kə ngōkóon ké dəyá, adē n-tetən rōō. Ni-əndā rī ngōn ní na i Nepətali.
- ⁹Dan ní Lea ɔ kadē ni ojə ngōn tɔ al anī, un nge kəla yān ké dəyá ní rīn na i Silpa ní, adē Jakob.
- ¹⁰Silpa ojə ngōn ké dəngam kə Jakobó,
- ¹¹anī Lea əda na kaā na majən. Ni əndā rīn na i Gad.
- ¹²Silpa ojə ngōn ké dəngam ké nge kɔ jōó kə Jakobó,
- ¹³anī Lea əda na rōn na nelən tɔdō ngán ké dəyá gə ədañ na ni na i nge rōneĪ. Adē əndā rī ngōn ní na i Aser.
- ¹⁴Ruben aŋ bembeé dan yā sāā kōō gémē gə té, anī ənge kañ mandəragor. Ni tǎjā reēñ adē kóon Lea. Anī Rasel əda Lea na n-rāān bó, ba kə adēn mandəragor yā ngōnən té séý.
- ¹⁵Lea tél ədan na: Ī-taā ngaam ní asiī al báý á, ā Ī-sāā taā mandəragor yā ngōnəm báý tɔ a? Rasel tél ədan na: Majə! Jakob a to seí ndōó bōólaā tām yā mandəragor yā ngōnīí té.
- ¹⁶Dan ní Jakob tél bembeé loo tǐbí anī, Lea teē aŋ tənī tan ədan na: Bōólaā ā Ī-to i sem māá tɔdō m-mangiī kə mandəragor yā ngōnəm. Adē Jakob to seneé ndō ní noō té.
- ¹⁷Nəbā adē Lea yáá ní gəden ní, adē Lea ndān ngōn. Ni ojə ngōn ké dəngam ké nge kɔ mí kə Jakobó,
- ¹⁸anī əda na Nəbā na əndā njan tām kadē ní n-adē nge kəla yān ké dəyá kə ngaaneé ní. Adē ni-əndā rī ngōn ní na i Isakar.
- ¹⁹Lea ndān ngōn báý tɔ, ojə ngōn ké dəngam ké nge kɔ mehé kə Jakobó,
- ²⁰anī əda na Nəbā na adēn kadē karī ké majə ngáy, adē kə bōó ní toō ngaan na a rōyn tām na n-ojə ngán ké dəngam gə mehé n-adēn. Adē ni əndā rī ngōn ní na i Jabulo.
- ²¹Gō té anī ojə ngōn ké dəyá kógēm, əndā rīn na i Dina.
- ²²Əga kem Nəbā dɔ Rasel té adē adēn yáá ní gəden ní. Ni rāān adē tél dəyá ké nge kojə ngōn.

23Rasel ndān ngōn, oje ngōn ké dɛngam, anī əda na Nəbā na ɔ̄ r̄sɔ̄l̄ yān.

24Ni əda na kadə Kóɔ̄bē kə adən ngōn ké rang gō madə té, adə ni əndā rī ngōn ní na i Jəjep.

Jakob ənge yáá ngáy

25Gō kojə Jəjep té anī, Jakob əda Laban na: Əyām̄ ādē m̄-tél gogə bēé loom̄ da nang yām̄ té.

26Ādēm̄ ta róbə ādē m̄-āw̄ kə ngáném̄ gē ō, nēyám̄ gē n̄ m̄-rāā kəla gírdə té ní ō, tɔd̄ɔ̄ íkó̄ ī-gēr̄ kəla n̄ m̄-rāā m̄-ādī ní.

27Laban tél ədan na: m̄-rāāī b̄ó, ōō najə n̄ m̄-ā m̄-ədaī toó: Tēē yām̄ gē ɔ̄jəm̄əñ kadə Kóɔ̄bē rāā majə sēm̄ sɔ̄ɔ̄ín̄ ĩ.

28Ɔ̄jəm̄ kutə nar n̄ kadə m̄-əgāiñ ní ādē m̄-ādī.

29Jakob ədan na: Kəla n̄ m̄-rāā m̄-ādī ní, íkó̄ ī-gēr̄ ō, majə n̄ yáá kul̄ yāi gē majəñ kə k̄ul̄ém̄ ní, ī-gēr̄ ō.

30Tɔd̄ɔ̄ yáá kul̄ yāi n̄ kété i ngáy al̄ ní, m̄-reē m̄-ūgē looi anī ojəñ naā ngáy. Kuməñ na Kóɔ̄bē əla gir̄ rāā majə sēi i nd̄ɔ̄ n̄ m̄-reē m̄-údəñ ndogó looi té ní bátə bōólaā. Ní, kum mbang ké yā kadə m̄-rāāñ kəla ké tām̄ yā deē yām̄ gē té asə al̄ báý a?

31Laban əda na ké kə n-adən i rí wa. Anī Jakob tél ədan na: Ā ādēm̄ yáá kógēm̄ alé. Ré ī-ndigə yáá n̄ m̄-ā m̄-ɔ̄jiī toó anī, m̄-ā m̄-ūl̄ dā yāi gē ō, m̄-ā m̄-áá gōd̄ə ō, tītə kə kété báý.

32M̄-ā m̄-áá yáá kul̄ yāi gē malang bōólaā. M̄-ā m̄-ɔ̄r̄ ngán batə ké ndang gē ō, kə ndul njútə njútə gē ō, bēyā kə ndang gē ō, tayā, kadə i yáá kəgā jī yām̄.

33Bírí ī-reē əndā māȳ áá ké mā i de kə s̄úm̄ú al̄ wa. Bēyā kə d̄úú aláa kə bo n̄ ā ááā ba i kə ndang al̄ ō, batə n̄ ā ááā ba i kə ndul njútə njútə al̄ ō anī, i kə bogə.

34Laban tél ədan na majə, na n-ndigə yáá n̄ na ɔ̄jə ní.

35Nd̄ɔ̄ nəkó̄ n̄ noō té Laban ɔ̄r̄ bal bēyā kə ndang gē ō, kə rāā bál gē ō, k̄ōō bēyā gē kə rāāñ bál kə bo guri guri gē ō, kə d̄úú gē ō, batə kə ndul njútə njútə gē ō, kə gāng bál kə ndaa gē ō tayā, b̄ɔ̄ɔ̄ ngánən gē.

36Ni əla sedə saȳ k̄ɔ̄. Ngánən gē njērāñ nd̄ɔ̄ mətá pá tá ugəñ loo n̄ aŵñ kə tū té ní, adə Jakob ngōm̄ i gotə yáá kul̄ yā Laban gē.

37Ni tégā ta jī kāgē popəliye ō, kāgē amand ō, pəlatan ō, tól ba gāng bálđə kə ndaa.

38Ni bōkə ta jī kāgē gē n̄ tól ní kem̄ yáá kāȳ mañ yā dā gē té ta kum dā gē n̄ reēñ kāȳ maná té ní. Tɔd̄ɔ̄ yáá kul̄ gē n̄ reēñ kāȳ maná ní a tálēñ i naā.

39Dā gē tálēñ naā ta ta jī kāgē gē ní té, adə bēyā gē ojəñ i ngán bēyā kə ndang gē ō, kə bálđə bo guri guri gē ō, kə d̄úú gē ō.

⁴⁰Jakob ɔ̄r ngán batē gē tayā, kán ngé ké rāā bál ké ndang gē ō, ké ndul gē ō, ké dan yáa kuł yā Laban gē té loo kógóm. Ni ɔ̄r yáa kuł yān gē tayā ba aŵ sedé rō yáa kuł yā Laban gē té alé.

⁴¹Kum mbang malang n̄ dā ké bo majə gē a tálēnə́n naā té ní, Jakob bōkə ta jī kāgē gē nodé té kem yáa kaý mañ té kadē tálēn naā ta té.

⁴²Ba loo n̄ ré i dā ké ngēnjə́ gē anī, ni bōkə ta jī kāgē gē alé adē ké ngēnjə́ gē i yā Laban ō, ké bo majə gē i yān nə́kə ō.

Jakob aý

⁴³Jakob tél de ké nge kənge yáa ngáy. Ənge batē ngáy ō, bəyā ngáy ō, ngé rāā kəla ké dəyá gē ō, ké dəngam gē ō, jámbal gē ō, kəro gē ō.

GEN 31

¹Jakob oō najə kə́r ngán Laban gē n̄ ədañ na ni na taā yáa yā bəbədə́ malang ō, na ənge yáa i kə ta kũl yáa kənge yā bəbədə́ ō ní.

²Ni əndā maý də kum Laban anī, aą kadē də kumən to tītə́ ké kété seneé alé.

³Anī Kóɔ́bē əda Jakob na kə tél kə aŵ gogé də nang yā bəbən gē té, bē kojən té, na ni na i seneé naā té.

⁴Jakob bār Rasel niñ kə Leaá, adē reēn gōn té bembeé loo n̄ yáa kuł yān gē i tū té té ní,

⁵ba ədadé na: M-áa də kum bəbəsí to tītə́ ké kété sem̄ alé, banī Nə́bā yā bəbám i sem̄.

⁶Sij̄ kó gē i-geri kadē m-rāā kəla m-ədē bəbəsí i kə tógóm malang.

⁷Ba bəbəsí lurəm̄, tūr gir kəgā yām nja kutə, tā ba Nə́bā adən ta róbə rāā yáa ké gōté al̄ sem̄ alé.

⁸Ré bəbəsí əda na kəgā yām na i dā ké rāā bál gē anī, kóo batē gē ojən i batē ké rāā bál gē malang, ba ré əda na kəgā yām na i dā ké yerē gē anī, kóo batē gē ojən i ngán batē ké yerē gē malang.

⁹I Nə́bā n taā yáa kuł yā bəbəsí adəm̄ ní.

¹⁰Dan n̄ dā gē a tálēn naā ní, nī rāām̄ adē m-áa kadē bal batē gē kə bal bəyā gē n̄ a tálēn kə kóo gē ní i ké yerē gē ō, ké ndang gē ō.

¹¹Nge kəla yā Nə́bā reē dóm̄ té kə níi bārəm̄ na: Jakob! Anī m-ndigən na: Mā n toó!

¹²Anī ədam̄ na: Áa bal batē gē kə bal bəyā gē n̄ ra a tálēn ké kóo gē ní i ké yerē gē ō, ké gāng bāl gē ō, ké ndang gē ō. Tə́də́ yáa malang n̄ Laban rāā seí ní m-áa.

¹³Mā i Nə́bā n̄ ndə́bī Betel, loo n̄ *úr yibə də mbal̄ té ɔ̄rən̄ kamən ō, əniín nduí tū té adəm̄ ō ní. N̄ toō tā a i-teē kóó kem bē n̄ toō té, i-tél aŵ bē kojií té.

¹⁴Rasel niñ kə Leaá tél ədañ Jakob na yáa ndə́bā yádə́ ké jī bəbədə́ té na gətóo.

- 15 Ni na rāādé na i tārā gē té, na igə sedé ō, nar n kadē téləñ adədé ní na əsa kōó ō.
- 16 Yáá kənge n Nébā taā jī bəbədé té malang kōó ní na i yādé ō, yā ngáñdé gē ō. Ní, kə rāā yáá malang n Nébā ədan ní.
- 17 Jakob jī dōó əy ngánən gē kə nēyán gē dō jámbal gē té.
- 18 Ni əy yáá kuł yān gē ō, yáá gē n ni ənge Mesopotami ní ō malang, ba aŵ kə rō bəbən Isaak té dō nang ké Kanaan té.
- 19 Laban aŵ kəja bī batē yān gē té, anī Rasel bogə besē terapim yān gē gotən té.
- 20 Jakob gól Laban ké Aram tōdō ni ədan najē kəyñ alé.
- 21 Ni əy kə yáá yān gēé malang, teē bā ba aŵ kumən sōó mbał ké Galaad gē.
- 22 Kə ndō ké nge kə mətá anī, ədañ Laban na Jakob na əy kōó.
- 23 Anī ni əy ngákōon gē ba sōngēñ gōn ndō sīrí, aŵ əngenēñ dan mbał ké Galaad gē té.
- 24 Banī Nébā reē dō Laban té kə níí ndōó, ədan na kə lōō rāā yáá kógēm kə Jakobó.
- 25 Laban aŵ ənge Jakob dan mbał ké Galaad gē té n udə kújə tandā yān tū té ní. Laban niñ kə ngákōon gēé reē udəñ yādé loo ní té ō.
- 26 Laban əda Jakob na: Ī-rāā i rí ké beé n toó? Ī-gólēm ō, aŵ kə ngáném ké dəyá gēé tītē ké əhódá i ta rōó té beé ō, i tām rí té?
- 27 Əy loo bōó rō té jəke i tām rí té? Ī-gólēm beé i tām rí té? Ədañ ədē m-geř gō al i tām rí té? Nəngē té ədañ i mbée a, m-ā m-dānī kə pā rōneléé ō, kə kōdōó ō, kə kəndeé ō.
- 28 Ba ĩ ədēm ta róbə kəhə ngáném ké dəyá gē kə ngán kaañ gē kə rōm té alé. Kə bōó n toó Ī-rāā yáá i tītē de ké kuř dən gətóo.
- 29 M-ásə rāāsí yáá ké tōr bá tā ba Nébā yā bəbí ədañ ndōó laā na kə m-lōō rāā yáá kógēm seí.
- 30 Majə, bō kaŵ bē bəbí rāāi ngáy ní aŵ, ba ĩ-bogə besē gē n i nébā yām gē ní i tām rí té?
- 31 Jakob tél əda Laban na: m-bōł najē kadē ĩ-taā ngání ké dəyá gē jīm té kōó.
- 32 Ba deē n ā ənge besē yái gē jīn té ní, ədē kōó oy! Ī-gōō yáá yái, əy dan yām gē té ta kum ngákōójí gē té. Jakob geř kadē Rasel bogə besē terapim gē ní alé.
- 33 Laban udə kem kújə yā Jakob té ō, yā Lea té ō, yā ngé kəla ké dəyá ké jōó gē té ō, ba ənge yáá kógēm alé. Ni teē kem kújə yā Lea té udə kújə yā Rasel té.
- 34 Rasel əy besē terapim gē ní bōké gir sírđi gidə jámbal té ba ndi dō té. Laban gōō kem kújə malang ba ənge yáá kógēm alé.
- 35 Rasel əda bəbən na: Bəbém, ré m-łi dōó noí té al anī ədē wōñg rāāi seř alé, tōdō yáá n a rāā dəyá gē ní rāām. Laban sāā besē terapim gē ní sété, ənge alé.

- 36 Wōng rāa Jakob adē kōl seneé ədan na: Yáá ké gōté al ní m-rāa ní i rí? Yáá ké majal ní m-rāa ní i rí á ī-sōngəñ gōm kə ngangá ngáy ní?
- 37 Dan ní ī-ndūr kem yáa yām gə malang ní ənge i rí yái? Ré əngé yáa anī ī-teēn kə laa ta kum ngákóóm gə té ɔ, ta kum ngákóói gə té ɔ, adə niñ tá gāngəñ sarya ké do dánjí té seí jōó.
- 38 m-rāa bāl kutə jōó bēé looi ní, kóu batə yái gə ɔ, kóu bəyā yái gə ɔ, tórəñ ngán gə alé. M-əsa bal batə ké dan yáa kuł yái gə té al ɔ.
- 39 m-tél kə yáa kuł ké dā əhɔn m-awń m-ādī alé, məkó m-ādə yām kum gotə. Ká bogəñ yáa kuł jīm té i ndɔɔ alaa i kadaa gəgə anī, ī ā ī-dəjem i kərā.
- 40 Mbang ɔsəñ kadaa ɔ, kuł ɔɔm ndɔɔ ɔ, m-áa loo bīi al ɔ,
- 41 m-rāa bāl kutə jōó bēé looi ɔ, m-rāa kəla m-ādī gir ngáni ké dəyá ké jōó gə té bāl kutə gidə i só ɔ, m-rāa kəla bāl mehé gir yáa kuł gə té ɔ, ba ī-tūr gir kəgā yām nja kutə.
- 42 Ré Nəbā yā kaam Abəraham, nge ní Isaak a bōlən ní i sem al anī, ā ī-təbām i jīm karī. Nəbā aa tápə yām ɔ, aa kəla ní m-rāa kə jīm ní ɔ, adə ndɔɔ laa ni gāng i sarya ké majə tām yām té.
- 43 Laban tél əda Jakob na: Dəyá gə ní noo i ngánəm gə, ngándé gə i ngán kaam gə, yáa kuł gə ní too i yáa kuł yām gə, yáa ní áaə malang too i yáa yām. Ba bōolaā yáa ní m-əsə rāa tām yā ngánəm ké dəyá gə té ɔ, tām yā ngán gə ní ojəñ té ɔ ní i rí?
- 44 Ī-reē jə-rāa *madə naā ba adə yáa kógəm i ké kum té do dánjí té seí.
- 45 Jakob un mbał kógəm udə doo kadə i yáa kəga kem do najə té.
- 46 Gə té anī əda de gə yān gə na kə ɔyñ kübərū mbał gə. Niñ ɔyñ kánəñ do naā té, ba əsañ yáa do té malang.
- 47 Laban əndā rī mbał ké kán do naā té ní na i Yegar Sahaduta, ba Jakob tá əndā rīn na i Galed.
- 48 Laban əda na bōolaā mbał ké kán do naā té ní too i yáa ké kum té do dándé niñ kə Jakobó té. I tām najə ní noo té n əndānəñ rīn na i Galed ní.
- 49 Əndāñ rīn na i Misəpa ɔ, kumən na i loo ngōm loo, tɔdɔ Laban əda báy tɔ na: Adə Kóɔbē əndā kumən gōi ī té ɔ, gōm mā té ɔ, dan ní j-a j-aañ naā tɔ al ní.
- 50 Ré ī-rāa ngánəm ké dəyá gə majal ɔ, ī-tāa dəyá ké rang gə báy tɔ ɔ anī, i deē ndul n i ké kum té yājí ní alé, ba i Nəbā n i ké kum té yājí ní.
- 51 Laban əda Jakob na: Áa kübərū mbał ké kán do naā té ní to do dánjí té too ɔ, mbał ké kudə kə nja ké doo yā kəgañ kem do najə té ní m-údə do dánjí té seí too ɔ.
- 52 Niñ i ké kum té yājí gə kadə m-ā m-māñ do té yā kaw rāaiñ yáa ké majal al ɔ, ī ā ī-māñ do té yā reē rāam yáa ké to kum kay al ɔ.

⁵³Ādē Nébā yā Abərahām ō, Nébā yā Nahor ō, gāngēñ sarya ké dɔ dáníjí té. Loo ní noō té Jakob túbə kə rī Nébā ní bəbēñ Isaak a bōlén ní.

⁵⁴Gō té anī ni-*tuñ yáá adē Nébā dɔ mbalá ba mēñ ngákóɔn gə kəsa yáá seneé. Niñ əsañ yáá ō, bīñ kə dɔ mbalá noō ō.

GEN 32

¹Laban ïi dɔ́ kə gír looí batə, əhɔ ngánən ké dəyá gə ō, ngán kaan gə ō, kə rōn té bīrdé dagə. Ni tór tan dɔ́dɔ́ té ba tél ta kaw kə gogé bēé.

Jakob əla ngé kəla yān gə rō Esau té

²Jakob un ta njērā yān anī, ngé kəla yā Nébā gə əngenəñ.

³Dan ní Jakob aadé anī əda na loo ní toō i gérger yā Nébā, adē ni əndā rī loo ní na i Mahanaim.

⁴Jakob əla ngé kəla yān gə kété non té rō ngókóɔn Esau té, dɔ nang ké Seir ní i Edom ní té.

⁵Ni ədadé na: Yáá ní kadə ā ədaí kóɔm Esau ní n toó, ədaiñ na nge kəla yān Jakob əda na n-ndi na i rō Laban té báté bōólaā,

⁶na n-ənge mañg ké bəra gə ō, kərō gə ō, batə gə ō, bəyā gə ō, ngé rāā kəla ké dəngam gə ō, ké dəyá gə ō, adē na n-əla n-əda kóɔn kété kadə kóɔn kə əhɔn kə rōn té majə.

⁷Ngé kaw kəla gə tél reē ədañ Jakob na: J-aw j-ənge ngókóóí Esau, nəkó ɔy de gə bú só a ténin taí.

⁸Ból rāā Jakob ngáy adē kəngā sāā gāngən. Ni kəgə de gə ní seneé ní gír jōó. Kəgə batə gə ō, bəyā gə ō, mañg gə ō, jámbal gə ō,

⁹ba əda na ré Esau reē rōɔ gír bütə ké kógəñ tetən rōɔ anī, bütə ké kógəñ na a ənge ta róbə yā kaññ.

¹⁰Jakob əda na: Nébā yā kaañ Abərahām, Nébā yā bəbəñm Isaak, i ï Kóɔbē n ədañ na kə m-tél kə m-aw bē kojəñm té rō ngéérñ gə té, na ā ï-rāā señ majə ní.

¹¹m-dūú ngáy kadə yáá ké majə gə ō, ra dɔ ndū té ō ní ï-rāā señ mā nge kəla yái ní té. Tɔ́dɔ́ kété m-teē bā Jurde i kə kəgə jī yām ngóy, ba bōólaā m-əndā gír bütə de gə jōó.

¹²m-rāāí bó, ï-taām jī ngókóóóm Esau té. Tɔ́dɔ́ m-ból kadə reē tōlēm mā ō, dəyá gə ō, ngán gə ō.

¹³Ï ədañ na ā ï-rāā señ ō, na ā ï-rāā kadə ngánəñm gə ō, ngán kaañ gə ō, na a toñ tītə náñg ngárəñnjéy ké ta bā bo té ké deē asə téda alé.

¹⁴Jakob rāā loo bīñ loo ngeé ní noō té. Ni gērā yáá kuñ yān kéréy gə dan madə gə té yā kadə ngókóɔn Esau kadə karī té. Ni ɔñ kóɔ bəyā bú jōó ō, bal bəyā kutə jōó ō,

- 15kóǒ batē bú jōó ō, bal batē kutə jōó ō,
- 16kóǒ jámbal kutə mətá naā té kə ngáǎndé gē ní a ilān mba ní ō, kóǒ mañg kutə só ō, mañg ké bəra kutə kógēm ō, kóǒ kərō kutə jōó ō, kərō ké bəra kutə kógēm ō, yā kadə ngōkóǒn Esau.
- 17Ni kēgē yáǎ kul̄ gē ní naā té adē ngé kəla yān gē, ba ədadé na kə mānēn kété non té ba kadə dɔ dán loo kə to mboǒ bütē yáǎ kul̄ gē tá.
- 18Ni əda nge kəla yān ké ta kəga dɔ na: Ré ngōkóǒm Esau əngeī ba dəjeī na ké ī i deē yā náā wa, ké ā āw i kə rá wa, ké bütē yáǎ kul̄ ní noí té noǒ ké i yā náā wa anī,
- 19ī-tél édan na i yā nge kəla yān Jakob, na i kadə karī ké əlañ kadə kóǒn Esau té, ba nəkó na a reē gōsí té noǒ.
- 20Najē ké kógēm nəkó ní toǒ əda nge kəla yān ké nge kə jōó ō, ké nge kə mətá ō, de gē ní unəñ gō yáǎ kul̄ gē ní malang ō, əda na ré əngeñ Esau ní a, najē ní a ədanēn ní n noǒ,
- 21ba kə tél kə ədanēn na nge kəla yān Jakob na a reē gōdé té noǒ. Tɔdɔ Jakob əda na kadə karī ní na āw kété non té noǒ na a sɔl̄ kem Esau, adē gō té anī na n-a n-ǎǎ kumən ō, majanī na a əhɔn kə rɔn té majə ō.
- 22Kadə karī ní āw kété non té, ba nəkó tá nəy gogé ndɔ́ ndɔ́ ní noǒ té, loo ní ndiñ tū té ní.

Jakob rɔ́ɔ naā kə Nébāá

- 23Ni īi dɔ́ ndɔ́ ndɔ́ nəkó ní noǒ té, ɔy nəyán ké jōó gē ō, ngé kəla yān ké dəyá ké jōó gē ō, ngánən ké kutə gidə i kógēm gē ō, ba udə mañ Yabok teē. Udə i loo ní de gē a udəñ mañ tū té kə njadé ní té.
- 24Ni ɔydé teē mañ sedé ō, ɔy yáǎ yān malang teēñ mañ ō.
- 25Ba nəkó tá nəy gogé kə kərneé. Anī deē kógēm rɔ́ɔn ndɔ́ bəté teēñ ta gír loo té.
- 26Loo ní deē ní ǎǎ kadə a asə tetə Jakob rɔ́ɔ al̄ anī, ənda ta rɔtə búrən adē īi ta naā té,
- 27ba ədan na kə əyən kadə n-aŵ na loo na a tīi na i mbée. Anī Jakob tél ədan na ré tɔr̄ tan dɔn té al̄ anī, n-a n-əyən kadə āw alé.
- 28Deē ní dəjen na ké rīn na i rí wa. Anī Jakob tél ədan na rīn na i Jakob.
- 29Deē ní ədan: Ríi na i Jakob tɔ alé. A bāríñ na i Israel, tɔdɔ ī i-rɔ́ kə Nébāá ō, kə de gēé ō, ba tógí tɔy yādé.
- 30Jakob əda na: m-rāāi bó, édam ríi! Anī deē ni-tél ədan na: Ī-dəjem ríi i yā rāañ rí? Ba ni tɔr̄ tan dɔ Jakob té loo nəkó ní noǒ té.
- 31Jakob əndā rī loo ní na i Penuel, tɔdɔ əda na n-ǎǎ ta kum Nébā gágá ba na n-oy alé.

³²Dan n̄ Jakob teē mañ ké Penuel anī, mbang əba. Ni əsō motə tām ta rətə búrən n̄ ij ta naā té ní.

³³I tām najē n̄ noō té n ngán *Israel gē a əsanēñ ngəba dā ké ta rətə búrən té al ní, tɔdō Nəbā ənda Jakob i ta rətə búrən té dɔ ngəban té.

GEN 33

Jakob əngeñ naā kə Esauú

¹Jakob un kumən kə dɔ́ anī, ɔ́ Esau a reē kə de gēé bú sɔ́. Ni kēgē ngán gē adē Lea ō, Rasel ō, ngé kəla ké dəyá ké jōó gē ō.

²Ni əndā ngé kəla ké dəyá gē kə ngáńdɔ́ gēé kété ō, Lea niñ kə ngánən gēé gōdɔ́ té ō, Rasel niñ kə Jəjepé ta tɔ́ ta té ō.

³Nəkó mañ kété nodé té, ba ɔ́sə non nang té báté nja s̄irí ɔ́təñ rō ngōkóɔn té.

⁴Esau ɔ́y ngōdɔ́ tɔ́nī tan, əhɔ́n kə rōn té birən dagə ō, əsō kə kóɔn té ō, ba nōōñ jōó mbak.

⁵Esau un kumən kə dɔ́, ɔ́ dəyá gē ō, ngán gē ō, anī dəjen na ké de gē n̄ seneé toō ké i náā gē wa. Anī Jakob tél ədan na: I ngán gē ké Nəbā adē nge kəla yāí.

⁶Ngé kəla ké dəyá gē ndótəñ kə kété kə ngáńdɔ́ gēé ba ɔ́səñ nodé nang té.

⁷Lea ndótəñ kə ngánən gēé kə kété ba ɔ́səñ nodé nang té ō. Jəjep niñ kə Raselé ndótəñ kə kété ba ɔ́səñ nodé nang té ō.

⁸Esau dəje Jakob na ké gir bütə gē n̄ na n-dərādɔ́ róbó malang ní, ké a s̄ā i rāañ rí wa. Anī Jakob tél ədan na i yā kadə n-adən kadə neĴnəñ seneé.

⁹Banī Esau ədan na: Ngōkóó́m, yáá yām i ngáy. Ĵ-ngōm yáá yāí.

¹⁰Ba Jakob tél ədan na: I beé alé, m-rāāí bó! Ré əhɔ́m kemií té tɔ́ al anī, Ĵ-taā yáá n̄ m-ādī karī ní. Kənge n̄ m-əngeí ní to i tītə loo kənge naā kə Nəbāá, tɔ́dō Ĵ-rāā kem majə seím ngáy.

¹¹Adə m-rāāí bó ba Ĵ-taā kadə karī n̄ m-əlañ m-ādī ní, tām Nəbā rāā kem majə seím asə kə ta té, adə m-naĴ yáá kógə́m alé. Jakob ra kə Esauú ngáy adə Esau taā

¹²ba əda na kə n-əsōñ róbó kə n-aŵñ na n-njərə seneé.

¹³Ba Jakob tél ədan na: Ĵ-geř kadə ngán gē ngangəñ al ō, kadə mā i kə kóɔ batə gēé ō, kə kóɔ mañg gēé ō, ké ngáńdɔ́ gē a iləñ i mba báy. Ré deē njərə sedé ngáy ndō kógə́m anī a oyñ malang.

¹⁴Adə kóó́m aŵ kété no nge kəla yān té, na m-ā m-ún gōn jəke jəke kə gō njərə yáá kul gē n̄ i kété noím té ní ō, kə gō njərə ngán gēé ō, yā kugəñ bē kóó́m dɔ́ nang ké Seir té.

¹⁵Esau əda na n-sāā kəyá deē yān kórēy gē séy kadə Jakob. Banī Jakob tél ədan na ké i yā rāañ rí wa, na əhɔ́n kə rōn té majə bá adə na n-sāā yáá ké rang tɔ́ alé.

¹⁶Adē Esau tél un róbé gír njan ndō nəkó n noō té ta kaw kē Seir.

¹⁷Ba Jakob tá aŵ kē Sukot. Ni rāā kújə tām yān nəkó té ō, rāā bəla tām yā yáa kul yān gē té ō. I tām najə n noō té n əndānəñ rī loo ní na i Sukot n i ngán kújə kámbe gē kē tégāñ i ta jī kágē gē n rāānəñ ní.

Jakob ndi kadə bē ké Sisem té.

¹⁸Jakob tél Mesopotami ugē Sisem dɔ nang ké Kanaan té kə lápəyaá. Ni ndi i kadə bē té.

¹⁹Ni mang núse loo n udə kújə tandā yān tū té ní jī ngán Hamor gē té kə kesita bú kógēm. Hamor i bəbē Sisem.

²⁰Jakob rāā *loo tuñ yáa loo ngeé n noō té ba əndā rīn na i Nóbā i Nóbā yā *Israel.

GEN 34

Simeo ō, Lebi ō, daləñ bəā ngōkóúdé ké dəyá

¹Ndō kógēm té Dina, ngōñ ké dəyá n Lea ojə kə Jakobó ní, teē aŵ kaɔ ngán ké dəyá ké kem bēé gē té.

²Anī Sisem, ngōñ ngār ké kem bēé n rīn na i Hamor ní, ɔɔn. Ni əhɔn aŵ sān dɔ gúú té əlañ rōsɔl dɔn té,

³banī kemən tá nɔy dɔn té. Sisem tár Dina ō, sāa kadə kem Dina ndigən ō,

⁴adə əda bəbən Hamor na kə taā ngōñ ké dəyá n noō kə adən.

⁵Jakob oō kadə Sisem əla rōsɔl dɔ ngōnən Dina té. Ba dan n ngánən ké dəngam gē nɔyñ bembeé kə yáa kul yān gēé báy ní, ni-ndi jəke adə tél reē ugənən bēé.

⁶Hamor bəbē Sisem aŵ rō Jakob té kər najá seneé.

⁷Dan n ngán Jakob gē téləñ bembeé á oñ najə ní ní, wōng rāādé ngáy tām yáa ké to rōsɔl n Sisem rāā té ní. Ni sāa ngōñ Jakob dɔ gúú té, i yáa ké deē a rāā *Israel té alé.

⁸Hamor ɔr najə sedə, əda na: Ngōnəm Sisem gey ngōnsí ké dəyá ngáy ní, m-rāāsí bó, ādiñ seneé ādə taān.

⁹Ī-rāāi *madə naā sejí, ādijí ngánsí ké dəyá gē ādə jə-taā ō, Ī-taāi yájí gē ō.

¹⁰Ā Ī-ndiī sejí ō, dɔ nang a to tām yāsí té ō. Ī-ndiī tū té, Ī-rāāi gātə ō, əngei loo tū té ō.

¹¹Sisem əda bəbē Dina ō, ngákóú Dina ké dəngam gē ō na: Ī-māyī rōsí dɔm té, yáa n ā Ī-gāngī dɔm té ní m-ā m-ādēsí.

¹²Ásiī gāng nar dəyá ngáy dɔm té ō, gāng kadə karī gē ngáy dɔm té kadə m-ādə ō. Yáa malang n ā Ī-dəjemī ní m-ā m-ādēsí, ba ādēmī ngōñ ké dəyá ní ādə m-taā.

- 13Ngán Jakob gē tél ɔrēñ najē kə Sisemé ō, kə bɔbēñ Hamoró ō, kə kum kedēé, tɔdɔ Sisem əla rɔsɔl̄ dɔ ngōkóúdí Dina t́.
- 14Niñ ədanēñ na: Jj̄ j-asə kun ngōkóújí kadē de ká əja mɔtən ál alé, tɔdɔ i yáá ká to rɔsɔl̄ tām yájí t́.
- 15J-a jə-ndigə gōsí t́ i loo n̄ dəngam yāsí gē a əjañ mɔtədé malang tītē yájí ní.
- 16Loo n̄ noō t́ j-a j-adēsí ngánjí ká dəyá gē kadē ā ī-taāi ō, j-a jə-taā yāsí gē ō, j-a jə-ndi bē sesí ō, j-a jə-télii gir de ká kógēm beē gē ō.
- 17Ba ré s̄ī ī-ndigiī kəja mɔtəsí ál báa, j-a j-əhɔ ngōkóújí ká dəyá yā tél seneé.
- 18Hamor niñ kə ngōnən Sisemé ndigēñ najē kɔrdé ní.
- 19Balsáá ní ɔr̄ bāā loo rāā yáá ní t́ alé, tām gey ngōñ Jakob ká dəyá ní ngáy. Tá de ká kem ndogē yā bɔbēñ t́ gē malang a tetən rɔd́ i gōn ni t́.
- 20Hamor niñ kə ngōnən Sisemé aŵñ loo gāng sarya ká kem bēé t́ ba ɔrēñ najē kə de ká kem bē yádé t́ gēé, ədañ na:
- 21De gē n̄ noō girēñ rāā yáá ká majál alé ní, ādē ndiñ sejí kem bēé ō, rāāñ gātē kem bēé ō. Dɔ nang i ká laa asə ta t́ tām yádé t́. J-a jə-táāi ngándé ká dəyá gē ō, j-a j-adídé ngánjí ká dəyá gē kadē taāñ ō.
- 22Ba i loo n̄ dəngam ká dɔ dáníj t́ gē a əjañ mɔtədé malang tītē yádé ní tá a ndigēñ ndi sejí ō, tél gir de ká kógēm beē gē sejí ō báy.
- 23Ré jə-ndigiī anī a ndiñ sejí, adē yáá kul̄ yádé gē ō, yáá kənge yádé gē ō, a télēñ yáá yájí malang.
- 24De gē n̄ reēñ loo gāng sarya t́ malang ní ndigēñ najē kɔr̄ Hamor niñ kə ngōnən Sisemé, adē dəngam ká kem bēé gē malang əjañ mɔtədé.
- 25Kə ndɔ ká nge kɔ mətá dan n̄ do a tōrdé anī, ngán Jakob ká jōó gē Simeo ō Lebi ō, ngákóú Dina gē, ɔyñ kaskar yádé ba udēñ kem bēé. Niñ əhɔñ dəngam gē dɔ jid́ t́, t̄l̄ēñd́ kɔs malang kə kaskaraá.
- 26T̄l̄ēñ Hamor niñ kə ngōnən Sisemé ō, ba əhɔñ Dina kem kújə yā Sisem t́ teēñ seneé.
- 27Ngán Jakob ká dəngam gē udēñ dɔ n̄in gē t́ r̄óyñ yáá kənge gē ká rɔd́ t́ ō, ɔyñ yáá ká kem bēé gē ō, tɔdɔ Sisem əla rɔsɔl̄ dɔ ngōkóúdí ká dəyá t́.
- 28Niñ ɔyñ yáá kul̄ yádé gē ō, mañg yádé gē ō, kərō yádé gē ō, ɔyñ yáá ká bēé ō yáá ká ndɔŕ ō.
- 29Əhɔñ ngándé gē ō, nēyádé gē ō, ɔyñ yáá kənge yádé gē malang ō, yáá ká kem kújú gē malang ō, aŵnəñ.
- 30Anī Jakob əda Simeo niñ kə Lebií na: Ənīi i najē dɔm t́, tɔdɔ ī-rāāi ādē m-tél de ká majál ta kum de ká kem bēé gē t́, ta kum Kanaan gē t́ ō, Periji gē t́ ō. Kutə de

gē yām gē i ngáy alé, de gē n noō a ɔsəñ dɔdɔ naā té yā reē rōōm. Niñ a tetəmēñ rōō, adē a tōlmēñ kə de gē yām gēé kadē gir yām a gāng kōó.

³¹Niñ tél ədanēñ na: I kadē deē kə rāā ngōkóójí kə dəyá ájəba té a?

GEN 35

Jakob ij Sisem aŵ Betel

¹Ndō kógēm té Nəbā əda Jakob na: Ij dɔó āw Betel, āw óy kúbērū mbaI gē i-təndā dɔ naā té i-rāā *loo tuñ yáá té adēm. Kété dan n ā ayñ ngōkóóí Esau ní, m-ndōbī i loo n noō té.

²Jakob əda de kə kújú gōñ té gē ō, de gē n seneé malang ní ō na: Ī-róyī besē gē n i nəbā kə tērā gē ní dɔ dánsí té kōó. Ī-rāāi yáá kə yā kunəñ majal n tákəsí ní kōó ō, i-təlaī kúbē kə rang gē rōsí té ō.

³J-a j-awī Betel yā kadē m-ā m-rāā *loo tuñ yáá noó tām yā Nəbā n ndōbēm ɔñ najē señ ndō wur kəl yām té ní ō, i naā té señ dan n mā m-njərañ mbā té ní ō.

⁴Niñ adēñ Jakob besē yādé gē ní malang ō, nēngá kə mbīdé gē té ō, adē Jakob ndēr bəlo bōɔñ gir kágē kə bo n ra kadə bē kə Sisem té ní,

⁵ba ndótēñ bē aŵñ. Nəbā rāā adē bōl kə ngáy əsō kem bē gē n girēñ gidədé té ní, adē de kə ngōdē gō ngán Jakob gē gətóo.

⁶Jakob ō, de gē n seneé malang ní ō, reēñ ugēñ Lujə n i Betel ní, dɔ nang kə Kanaan té.

⁷Ni rāā *loo tuñ yáá ba əndā rī dɔ té na i Nəbā kə Betel, tām dan n a ayñ ngōkóon kété ní, Nəbā ndōbēñ i loo n noō té.

⁸Debora nge kətō Rebeka, oy adē dubənəñ kadə Betel té, gir kágē séñ kógēm té. Jakob əndā rī kágē ní na i kágē nōō.

⁹Dan n Jakob tél Mesopotami ní Nəbā ndōbēñ, əda najē kə majə dɔn té.

¹⁰Nəbā ədan: Ríi na i Jakob, ba a bāríiñ na i Jakob tɔ alé, a bāríiñ na i *Israel. Adē Nəbā əndā rīn na i Israel,

¹¹ba əda na: Mā i Nəbā kə bo kə tógém i ngáy. M-ā m-ādī ngán gē ngáy adē ā i-tél kaa nápar de kə ngáy gē ō, kaa de kə gir nápar de kə ngáy gē ō. Ā i-tél kaa mbañg gē.

¹²Dɔ nang n m-ādē Abəraham ō, Isaak ō, kété ní, m-ādī ō, m-ā m-ādē ngán kaaí gē gotíí té ō.

¹³Gō té anī Nəbā əyan loo n ɔñ najē seneé tū té té ní ba aŵ.

¹⁴Jakob udə mbaI loo ní té, tēte kasə *nduú dɔ té ō, *ur yibē dɔ té ō,

¹⁵ba əndā rīn na i Betel, kumən na i kújə yā Nəbā.

Rasel ojə Benjamə ba oy tan té

- ¹⁶Jakob niñ kə deē yān gēē iñ Betel a aṽñ kə Epərata. Nayñ kə róbó báy anī, Rasel ojə, ba kojə ní tá tōr rōn ngáy.
- ¹⁷Dan n rāā kem tōr rō Rasel ngáy anī, dəyá kə nge taā ngōñ ədan na kə lōō bōl, na a ojə na i ngōñ kə dəngam báy tɔ.
- ¹⁸Rasel to i kə ta yo té, ba loo n koōn a rāā yā teē anī, əndā rī ngōñ ní na i Ben Oni, kumən na i ngōñ no kisə. Banī Jakob bār ngōñ ní na i Benjame, kumən na i ngōñ jī kɔm.
- ¹⁹Rasel oy adə dubənəñ róbó kə ta kaw kə Epərata n i Betlehem ní tá.
- ²⁰Jakob udə mbał dɔ bádən té. Bōólaā gēgē a bārəñ mbał ní na i mbał kə dɔ bádə Rasel té.
- ²¹*Israel aṽ əndā bē yān gidə Migədal Eder té.
- ²²Ndiñ kə noó anī Ruben aṽ bī kə Bila dəyá gidə ndogə yā bəbəneé, adə bəbən Israel oō najə ní. Ngán Jakob gē i kutə gidə i jōó.
- ²³Ngán Lea gē n toó: Ruben hágə Jakob ɔ, Simeɔ ɔ, Lebi ɔ, *Juda ɔ, Isakar ɔ, Jabulo ɔ.
- ²⁴Ngán Rasel gē n toó: Jəjep ɔ, Benjame ɔ.
- ²⁵Ngán Bila nge kəla kə dəyá yā Rasel gē n toó: Dan ɔ, Nepətali ɔ.
- ²⁶Ngán Silpa nge kəla kə dəyá yā Lea gē n toó: Gad ɔ, Aser ɔ. Ngán Jakob gē n ojədə Mesopotami ní n noó.
- ²⁷Jakob ugə rō bəbən Isaak té Mamre, kadə Kiryat Arba n a bārəñ na i Hebron ní tá. I loo n Abəraham ɔ, Isaak ɔ, ndiñ tū té kété ní.
- ²⁸Isaak rāā bāl bú kə kutə sósó
- ²⁹tá kadə oy. Təgə bégá ngáy pá tá kadə oy aṽ gō kaan gē té báy. Esau ɔ, Jakob ɔ n i ngánən gē ní dubənəñ.

GEN 36

Esau ndi dɔ nang kə Edom té

- ¹⁻²Ngán Esau gē n toó: Esau n rīn na i Edom ní taā dəyá gē i dan ngán kə dəyá kə Kanaan gē té. Kógəm i Ada ngōñ Elon n i Het ní ɔ, kə noō i Oholibama ngōñ Ana kə ngōñ Sibeon n i Hibi ní ɔ.
- ³Ni taā Basmət ngōñ Ismael ɔ. Basmət i ngōkɔ Nebayot kə dəyá.
- ⁴Ada ojə Elipaj adə Esau. Basmət ojə Rewel.
- ⁵Oholibama ojə Yeus ɔ, Yalam ɔ, Kora ɔ. Ngán Esau gē n ojədə dɔ nang kə Kanaan té ní n noó.

⁶Esau ɔy nēyán gē ō, ngánən ké dɛngam gē ō, ngánən ké dəyá gē ō, ngé kəla yān gē malang ō, yáa kuí yān gē ō, dā yān gē malang ō, yáa gē n ɛnge dɔ nang ké Kanaan té ní malang ō, ba aŵ dɔ nang ké rang té, sɔy kɔ́ rɔ ngòkòon Jakob té.

⁷Tɔdɔ yáa kənge yádé i ngáyí aí naā, adē asə kadē ndinēn naā té aí ō, loo n niñ i mbā tū té ní asə tām yádé té tɔ aí ō, najē yáa kuí yádé gē té.

⁸I tām n noó té n Esau n rīn kéréy na i Edom ní aŵ ndiñ bē dɔ mbaí ké Seir té ní.

Ngán Esau gē ō, ngán kaan gē ō

⁹Esau, kaa de ké Edom gē n ndiñ bē dɔ mbaí ké Seir té ní, ngánən gē ō, ngán kaan gē ō n toó:

¹⁰Rī ngánən gē n toó: Elipaj ngōn Ada ké nēyá Esau ō, Rewel ngōn Basmat ké nēyá Esau ō.

¹¹Ngán Elipaj gē i Teman ō, Omar ō, Sepo ō, Gatam ō, Kenas ō.

¹²Timna dəyá gidə ndogē yā Elipaj ké nge kɔ jōó ojə Amalek adē Elipaj. Ngán kaa Esau niñ kə nēyán Adaá n noó.

¹³Ngán Rewel gē n toó: Nahat ō, Jera ō, Sama ō, Mija ō. Ngán kaa Esau niñ kə nēyán Basmat n noó.

¹⁴Ngán Oholibama nēyá Esau n toó: Oholibama ojə Yeus ō, Yalam ō, Kora ō, kə Esauú. Oholibama i ngōn Ana ké dəyá, ba Ana tá i ngōn Sibeon ké dəyá.

¹⁵⁻¹⁶Ngār gē ké dɔ gir kojə yā Esau té n toó: Teman ō, Omar ō, Sepo ō, Kenas ō, Kora ō, Gatam ō, Amalek ō. I niñ n i ngār gē ké dɔ nang ké Edom té ní. Niñ i ngán Elipaj hágə Esau niñ kə nēyán Adaá.

¹⁷Nahat ō, Jera ō, Sama ō, Mija ō n i ngār gē ké dɔ nang ké Edom té ní, niñ i ngán Rewel ké ngōn Basmat nēyá Esau.

¹⁸Yeus ō, Yalam ō, Kora ō n i ngār gē ní, niñ i ngán Esau niñ kə nēyán Oholibama ké ngōn Ana.

¹⁹Ngār ké Edom té gē ké ngán kaa Esau gē n noó.

²⁰⁻²¹De gē n ndiñ dɔ nang ké Edom té kété ní i ngán Seir gē ō, ngán kaan gē ō. Seir i Hori. Ngār yā Hori gē i Lotan ō, Sobal ō, Sibeon ō, Ana ō, Dison ō, Eser ō, Disan ō. Niñ i ngán Seir gē.

²²Ngán Lotan gē i Hori ō, Hemam ō.

²³Rī ngòkòo Lotan ké dəyá na i Timna. Ngán Sobal gē n toó: Alban ō, Manahat ō, Ebal ō, Sepo ō, Onam ō.

²⁴Ngán Sibeon gē n toó: Aya ō, Ana ō. I Ana ngeé n toó n teē dɔ kəba mañ ké tɛngā gē té dan n a ulēn kərō yā bəbən Sibeon gē kem dəla loo té ní.

²⁵Ngán Ana gē i jōó: Ké dɛngam i Dison ō, ké dəyá i Oholibama ō.

- ²⁶Ngán Dison gē n toó: Hemdan ō, Esəban ō, Itəran ō, Keran ō.
- ²⁷Ngán Eser gē n toó: Bilehan ō, Jaban ō, Akan ō.
- ²⁸Ngán Disan gē n toó: Us ō, Aran ō.
- ²⁹Ngār yā Hori gē n toó: Lotan ō, Sobal ō, Sibeon ō, Ana ō,
- ³⁰Disan ō, Eser ō, Dison ō. Ngār yā Hori gē ká dɔ nang ká Seir té n noó.
- ³¹Mbañg gē n ŋŋñ bē dɔ nang ká Edom té kété tá kadē mbañg kógēm ŋŋñ bē dɔ ngán *Israel gē té ní n toó:
- ³²Bela ngōñ Beor ŋŋñ bē dɔ nang ká Edom té ba rī bē yān na i Dinaba.
- ³³Bela oy anī Yobab ngōñ Jera ká Bosra ŋŋñ bē gotən tá.
- ³⁴Yobab oy anī Husam ká bē yā Teman gē té ŋŋñ bē gotən tá.
- ³⁵Husam oy anī Hadad ngōñ Bedad ŋŋñ bē gotən tá. I ni n tetə Madian gē rōō dɔ nang ká Moab té ní. Rī bē yān na i Abit.
- ³⁶Hadad oy anī Samla ká Masəreka ŋŋñ bē gotən tá.
- ³⁷Samla oy anī Saul ká Rehobot dɔ gósə bā té ŋŋñ bē gotən tá.
- ³⁸Saul oy anī Baal Hanan ngōñ Akbor ŋŋñ bē gotən tá.
- ³⁹Baal Hanan ngōñ Akbor oy anī Hadar ŋŋñ bē gotən tá. Rī bē yān na i Paw. Rī nēyán na i Mehetabel ngōñ Matəred n i ngōñ Mejahab ká dəyá ní.
- ⁴⁰Rī ngār ká Edom gē n teēñ gír yā Esau té ní n toó kə gō gír kaa yādá gēé ō, kə gō gír bē yādá gēé ō: Timna ō, Alba ō, Yetet ō,
- ⁴¹Oholibama ō, Ela ō, Pinon ō,
- ⁴²Kenas ō, Teman ō, Mibəsar ō,
- ⁴³Magədiel ō, Iram ō. Ngār ká Edom gē n noó kə gō gír bē yādá gēé. Esau i kaa de ká Edom gē.

GEN 37

Najē yā Jəjep

(37-50)

Nī rāā Jəjep

- ¹Jakob ndi i dɔ nang ká Kanaan té, loo n bəbən i mbā tū té kété té ní.
- ²Gotə najē yā ngán Jakob gē n toó: Jəjep rāā bāl kutə gidə i sīrī anī aŋ kə yāa kul gēé dɔ mu té. Niñ i naā té kə ngán Bila gē ō, ngán Silpa gē ō. Bila ō, Silpa ō, i nēyā bəbən gē. Jəjep reē kə najē kə ngákóŋ ká majal gēé əda bəbədá.
- ³*Israel tár Jəjep tɔy gotə ngánən gē malang tɔdɔ ni oŋen i dɔ bəgan té. Adən kūbē ká majə ngáy ká bələn i ngáy adə əla rən té.

⁴Ngákóṛ Jəjep gē ʒaān kadē bəbədé tárən tɔyde niñ malang adē niñ imənəñ, asəñ kɔr najə seneé kə kemdá ká sɔl lɔmɔɔ alé.

⁵Ndō kógə́m té nī rāā Jəjep. Ni ɔjə ngákóṛn gē gotə anī nelde seneé al tɔy ká kété báy.

⁶Ədadé na: Ōōī nī n rāām ní:

⁷Jə-nda j-a jə-tɔŋi dɔ kōō kem ndɔrɔ, anī dɔ dɔŋ kōō yām i ra dɔɔ, ba dɔ dɔŋ kōō yāsí gē reē gīrəñ gidən ō, ɔsəñ nodé nang té non té ō.

⁸Ngákóṛn gē dəjenəñ na ké a sāā ndi mbañg yā kɔŋ bē dɔdɔ té wa. Adē imənəñ tɔy ká kété báy tām nī n rāān té ní ō, tām najə kɔrəñ té ō.

⁹Nī ké rang rāān báy, anī ɔjə ngákóṛn gē gotə, əda na: Nī kéréy rāām báy. Mbang ō, nāā ō, tɔyŋ gē kutə gidə i kógə́m ō, ɔsəñ nodé nang té noñ té.

¹⁰Ni ɔjə bəbən gotə nī ní ō anī, bəbən gákəñ əda na: Kum nī n rāāi ní na i rí? I kadē mā ō, kóŋi ō, ngákóŋi gē ō, kə jə-reē kə j-ɔsə nojɔ nang té noí té a?

¹¹Ngákóṛn gē əndənəñ ni ba bəbən tá ngōm najə ní kemən té.

Ngákóṛ Jəjep gē igəñ seneé

¹²Ngákóṛ Jəjep gē aŋn Sisem kə yáa kul gēé dɔ mu té.

¹³Anī *Israel əda Jəjep na n-sāā kəlan gō ngákóṛn gē n aŋn Sisem kə yáa kul gēé dɔ mu té ní. Anī Jəjep ndigə əda na: Mā n toó, əlam.

¹⁴Israel ədan na kə aŋ kə ʒa ngákóṛn gē ké toñ karī ō, ké yáa kul gē toñ karī ō wa, ba kə tél kə reē kə ədan kōōdɔ. Israel ndi i wól loo ké Hebron té n əlañ Jəjep ní, adē Jəjep i aŋ Sisem.

¹⁵Deē kógə́m əngen loo dáy té kem bembé anī dəjen na ké a sāā i rí wa.

¹⁶Jəjep tél ədan na n-sāā na i ngákóṛn gē, n-rāān bó ba kə ɔjən loo n aŋn tū té kə dɔ yādé gēé ní.

¹⁷Deē ní ədan na ndótəñ kɔɔ, na n-oō najə kɔrdé ní ədañ na kə n-aŋn dām ké Dotan té. Jəjep aŋ gō ngákóṛn gē té, aŋ əngedé Dotan.

¹⁸Ngákóṛn gē ʒaənəñ say báy anī, oŋn naā yā tɔlən pá tá kadē ugə rɔdɔ té.

¹⁹Ədañ na nge nī ngeé na a reē noó,

²⁰kadē kə n-tɔlnəñ kə n-ənīnəñ bəlo taā mañ ndi kógə́m té, ba kə n-ədañ na dɔ kə dɔ kéréy na əsan kɔɔ, na n-a n-ʒaān ké nī yān gē ní ké a rāān yáa rɔkum wa.

²¹Ruben oō najə kɔrdé ní adē sāā kajə Jəjep. Ni ədadé na kə n-tɔlnəñ alé,

²²kə bōkəñ mósə deē nang té alé, kə ənīnəñ bəlo taā mañ ndi n ra kem dəla loo té noō, ba kə lōŋn tɔlən. Ni núm i taān jidé té yā kəyən kadē tél aŋ gogé rɔ bəbən té.

²³Dan n Jəjep reē ugə rɔ ngákóṛn gē té anī, ngákóṛn gē ngīn kübə yān ké majə ngáy ní rɔn té ɔrəñ,

- 24ba ənīnəñ bəlo taā mañ ndī ké mañ gətóo kemeé té,
- 25ba tél ndiñ nang té a əsañ yáa. Niñ unəñ kumdé kə dɔ́ anī, aḡaḡ bütə ngán Ismael gə ké ngé njərā mbā gə. Iiñ Galaad a reēñ. Jámbal yádá gə ətōñ nō kágə ké kotə majə gə ké rídé na i adəragantə ɔ, bomə ɔ, ladanum ɔ, yā kawñ kə Ejiptə té.
- 26Anī *Juda əda ngákóɔn gə na ré n-tɔlən ngókóúddé n-bɔɔñ nīnən anī, ké n-a n-əngeñ i rí gírí wa.
- 27Kadə kə n-igəñ seneé jī ngán Ismael gə n noó té ba kə n-lōñ tɔlən, tɔdɔ na i ngókóúddé. Ngákóɔn gə ndigəñ gōn té.
- 28Ngé rāa gātə ké Madian gə a mənən anī, ɔrən Jəjep bəloó, igəñ seneé taənən səlē ké rāa kə gində arjəa kutə jōó jī ngán Ismael gə té. Ngán Ismael gə aḡaḡ kə Jəjepé Ejiptə té.
- 29Ruben tél reē ta bəlo taā mañ ndī ní té, anī ənge Jəjep kemeé alé. Ni *rəyā kúbə ké rōn té
- 30ba tél aḡ rō ngákóɔn gə té, ədadé na ngōñ na gətóo kem bəloó ní ké n-a n-rāa i bəy wa.
- 31Tɔlən bal bəyā kógə́m loo n noó té, əlan kúbə ké majə ngáy yā Jəjep ní kum mósən té,
- 32əlanən adən bəbədé ba ədanən na yáa n n-əngeñ ní n noó, kə əndā maḡ kə aḡ ké i kúbə yā ngōnən aké i ni al wa.
- 33Jakob aḡ geḡ, adə əda na: I kúbə yā ngōnəm! Də ké dɔ́ kéréy əho Jəjep réyən naə té, əsan kɔ́.
- 34Jakob *rəyā kúbə ké rōn té ɔ, dɔɔ *kúbə sákə gírən té ɔ, ba nōo ngōnən dan i ngáy.
- 35Ngənən ké dəngam gə ké dəyá gə reēñ rōn té malang yā sɔl kemən tā, ba ni ɔdə alé, əda na n-a n-nōo na i ngōnən báté yā kawñ gōn té bádá, adə ndi a nōo ngōnən.
- 36De ké Madian gə aḡaḡ kə Jəjepé Ejiptə té, aḡ igəñ seneé jī Potipar té. Potipar i de ké mbaḡ *Paraɔ ənī kemən adən ɔ, ni i ngol áskar yān gə ɔ.

GEN 38

Juda niñ kə Tamar

- 1Dan ngeé n noó té ní, *Juda əyā ngákóɔn gə ba aḡ Adulam rō deē kógə́m ké rīn na i Hira té.
- 2Ni aḡ ngōñ ké dəyá yā Kanaan kógə́m ké rīn na i Sua noó. Ni taā ngōñ ké dəyá ní.
- 3Dəyá ní ndān ngōñ ojə ngōñ ké dəngam, anī Juda əndā rīn na i Er.
- 4Tél ndān ngōñ ké rang báy tɔ, ojə dəngam, anī əndā rīn na i Onan.

- ⁵ɔjə ngōñ ké dəngam ké rang báý tɔ, anī əndā rīn na i Sela. Dan ní ojən ní, *Juda i kem bē ké Kejib té.
- ⁶Juda taā dəyá kógə́m ké rīn na i Tamar adə Er ngōñ hágən.
- ⁷Neĭ Kóɔbē kə Er alé, tɔdɔ ni i de ké nge kem ndul, adə Kóɔbē rāā adə oy.
- ⁸Anī Juda əda Onan na kə aŵ rō nēyá ngōkóɔn té kə taān kə ojə́n ngōñ kə adə ngōkóɔn.
- ⁹Onan geŕ kadə ngōñ ní a ojə ní i ngōñ yān alé, adə loo ní a sāā nēyá ngōkóɔn anī a bōkə manən i nang té kɔ́ yā kojə́n ngōñ kadə ngōkóɔn alé.
- ¹⁰Yáá ní ni rāā ní neĭ Kóɔbē alé, adə Kóɔbē rāā adə oy ō.
- ¹¹Anī *Juda əda umən Tamar na kə ndi bē bəbəneé kə kəla ndoó, kadə ngōnən Sela tɔgə tá. Ni ɔŕ najə tītə ní noō i tām bōl ní ni bōl kadə Sela oy tītə yā ngákóɔn gə ní. Adə Tamar aŵ ndi bē bəbəneé.
- ¹²Ndɔ gə mānən anī ngōñ Sua ké nēyá Juda oy. Dan ní Juda rāā ndoō nēyán oy anī, aŵ Timna niñ kə madən ké Adulam ní rīn na i Hira ní kaɔ ngé kəja biĭ batə yān gə té.
- ¹³Deə kógə́m əda Tamar na: Áa umií ké dəngam a aŵ kə Timna kəja biĭ batə yān gə té.
- ¹⁴Anī Tamar ɔŕ kŭbə píŕ ké rōn té kɔ́, seĭ kŭbə dɔn té, ba aŵ ndi ta róbbé ké yā kudə́n kə Enaim té, dɔ róbbé ké kaŵ kə Timna té. Tɔdɔ ni aɔ kadə Sela tɔgə kɔ́ ba adənən seneé alé.
- ¹⁵Juda aɔ Tamar ɔjə́n dəyá ájəba, tām ni utə ta kumən kɔ́ kə kŭbū.
- ¹⁶Ni geŕ kadə i umən ké dəyá ál tā ní, aŵ rōn té kadə róbbé té ba ədan na kadə kə n-sāān. Anī dəyá ní dəjen na ké a adən i rí yā sāānə́n wa.
- ¹⁷*Juda tél ədan na n-a n-əhɔ ngōñ bəyā kógə́m ké dan yáa kuĭ yān gə té yā kəlań kadən. Dəyá ní tél dəjen na ké i rí n a adən yā kɔjə́n kadə na a əla kə ngōñ bəyā ní rōkum wa.
- ¹⁸Juda dəjen na ké kə n-adən i rí wa. Dəyá ní əda na kə adən *tambōɔ yān kə kəla ké gírí ō, kəgə jī yān ō. Juda adən yáa gə ní dəjen ní ba sāān, adə ndān ngōñ seneé.
- ¹⁹Dəyá ní tél aŵ bēé, aŵ ɔŕ kŭbə ké ta kumən té kɔ́ ba tɔla kŭbə píŕ yān gogə́ rōn té.
- ²⁰Juda əla madən ké Adulam ní kə ngōñ bəyāá kadə dəyá ní té, yā taān yáa gə ní ni-əhɔ kərá té ní. Ba madən ənge dəyá ní alé.
- ²¹Madən ní dəje de ké Enaim gə na ké dəyá ájəba ní ndi kadə róbbé té laā ní ké ni i rá wa. Niñ tél ədanən na dəyá ájəba na gətóo laā.
- ²²Ni tél aŵ gogə́ rō *Juda té ədan na n-əngen alé ō, tá na de ké loo ní té gə ədań na dəyá ájəba na gətóo loodə ō, báý tɔ.

- ²³Juda tél ədan na: Ādē yáa gē ní toñ kē jīn té noō, na sōgá de gē lurəñjí. Mā m-əla kə ngōñ bəyāa ba i kənge n ənge dəyá ní alé.
- ²⁴Asə nāā mətá gō té anī, deē kógə́m reē əda Juda na umən Tamar na rāā rāy adē na ndān ngōñ loo rāy tá. Anī Juda əda na kə teēn seneé ndágá kə róonəñ kṓ.
- ²⁵Dan n a teēn seneé kə ndágá anī, Tamar əla əda umən kə dəngam na i kṓ yáa gē n toō n na n-ndān ngōñ seneé ní, na n-rāān b́ ba kə a *tambōo n toō o, kə́lā kə gírí n toō o, kə́gə jī n toō o, kə i yā nāā wa.
- ²⁶Juda a yáa gē ní geē, adē əda na: Yáa rāān i gōtə ngáy tōy yām mā, tōdō m-ādēn kə ngōnə́m Sela alé. Juda sāā Tamar gogé tō alé.
- ²⁷Dan n Tamar a rāā yā kojə anī, de gē gerəñ kadē a ojə i ndəngā gē.
- ²⁸Ndō kojə té anī nge kə kógə́m əla jīn ndágá, adē dəyá kə nge taā ngōñ əho jīn doo kə́lā kə kərə́ tū tá ba əda na i nge n toō n teē kété ní.
- ²⁹Ba ngōñ ní tél kə jīneé adē ngōkóon teē. Anī dəyá kə nge taā ngōñ ní əda na kə i ta bəlo kə báy áké rāā beé wa. Adē əndā rīn na i Peres.
- ³⁰Gō té anī ngōkóon n kə́lā kə kərə́ i jīn té ní teē, anī əndān rīn na i Jera.

GEN 39

Jəjep i bē Potipar

- ¹Ngán Ismael gē n awñ kə Jəjepé Ejiptə té ní aw igəñ seneé jī Potipar de kə Ejiptə té. Ni i de kə mbañg *Parao ənī kemən adən o, ni i ngol áskar yān gē o.
- ²Kóóbbē i naā tá kə Jəjepé adē yáa rāān gē i kə majə malang. Ni-ndi i kem kújə yā kóon té.
- ³Kóon geē kadē Kóóbbē i naā té seneé. Ni a kadē yáa malang n Jəjep rāā ní, Kóóbbē rāā adē majə.
- ⁴Neī Potipar seneé ngáy adē əndān do kə́la kə kem ndogó looneé té o, əyá yáa kənge yān gē malang gír jīn té o.
- ⁵Dan n Potipar əndā Jəjep do kə́la kə kem ndogó looneé té o, do yáa kənge yān gē té malang o anī, Kóóbbē rāā adē kə́la yā Potipar teēn yáa tá majə. Yáa kənge yān kə bēé gə́gə kə bembéé gə́gə teēnəñ yáa majə. Kóóbbē rāā nge n noō i tām yā Jəjep té.
- ⁶Loo n noō té Potipar əyá yáa yān malang jī Jəjep té. Yáa n ni a rāā ní i kun yáa kəsa kawñ tan té ngóy.

Jəjep niñ kə nēyá kóon

Jəjep balsáá ngáy o, majə deē ngáy o.

- ⁷Gō yáa gē n toō té nēyá Potipar əndā kumən rō Jəjep té, adē ədan na kə to seneé.
- ⁸Jəjep mbáté, ədan na kóon na ənī kemən adən, na əndā kumən gír yáa kə kem kújú té alé, na əyá yáa yān malang na i gír jīn té.

⁹Ni na i de ké bo tɔ̄yn kem kújé n toō té al̄ ō, na ɔ̄gēn rāā yáá kógēm̄ al̄ ō, ngáy a na i ni ké nēyán nəkó n na adēn al̄ noō ngóy tá. Ní, kə n-rāā yáá kə to ɔ̄er beé yā rāān majal̄ ta kum Nébā yān té ké i baý wa.

¹⁰Kə dɔ ndō gē n noō dəyá ní a dəje Jəjep kadē kə bī seneé tā, ba Jəjep ənda mbīn dɔ té, mbāté sān kōs.

¹¹Ndō kógēm̄ té Jəjep udə kújú yā rāā kəla yān, ba ngé rāā kəla kə kem kújú gē tá gətóon̄.

¹²Anī dəyá ngeé láā ta kúbē yā Jəjep əhɔ, ba ədan na kə to seneé, na i mbée a Jəjep əyá kúbē yān jīn té ba teē kújú kə ngōdōs.

¹³Dan n̄ dəyá ní ɔ̄ɔ kadē Jəjep əyá kúbē yān jīn té ba teē kə ngōdōs anī,

¹⁴ur sōm̄ bārən̄ ngé kəla yān gē ədadé na kə ɔ̄ɔn̄, ngaan na reē kə Hebəro adədé na i yā mbóon̄ sedé. Hebəro ní na reē yā sān anī na n-əga kɔf.

¹⁵Dan n̄ na ɔ̄ɔ kadē n-ur sōm̄ dɔn té anī, na əyá kúbē yān jīn té ba na teē kə ngōdōs.

¹⁶Dəyá ní ənī kúbē ní ngóon̄ ngaan.

¹⁷Dan n̄ ngaan reē ugē anī ədan na bəlo hebəro n̄ na reē seneé ní na sā kəla mbóo dɔn té,

¹⁸tā ba dan n̄ na n-ur sōm̄ dɔn té anī, na əyá kúbē yān jīn té ba na teē kə ngōdōs.

¹⁹Dan n̄ kós Jəjep oō najē kɔr̄ nēyán n̄ əda na yáá n̄ bəlo yān na rāā seneé ní n noó anī wōnḡ rāān ngáy,

²⁰adē əhɔ Jəjep ənīn̄ dəngáyá, loo n̄ dəngáy yā mbañḡ gē a toñ tū té ní tá.

Jəjep i kújə dəngáyá

Dan n̄ Jəjep to dəngáyá ní,

²¹Kósōbē i naā té seneé. Ni əndā kumən̄ gōn̄ té adē ngol ngé ngōm̄ dəngáy gē rāā majə seneé,

²²əndān̄ dɔ dəngáy gē té malang kadē ngōm̄dé, adē Jəjep i nge kɔjədé kəla kadē rāān̄.

²³Ngol ngé ngōm̄ dəngáy gē ní əyá kəla yān jī Jəjep té malang, əndā kumən̄ girí tɔ alé, tɔdō Kósōbē i naā té kə Jəjepé, adē kəla rāān̄ i ké majə malang.

GEN 40

¹Gō yáá gē n̄ noō té anī, ngol ngé kadē mbañḡ yáá kəȳ gē ō, ngol ngé kɔr̄ mápa gē ō, rāān̄ majal̄ kə kósódé mbañḡ kə Ejiptə té.

²Wōnḡ rāā mbañḡ *Paraɔ sedé,

³adē ni bōkédé kújə dəngáy yā ngol áskar yān gē té gō Jəjep tá.

⁴Ngol áskar gē adēdó kə Jəjepé kadē ngōm̄dó. Adē niñ rāān ndō asə tām dəngáyá.

Jəjep ɔjə dəngáy kə jōó gē kum nī n̄ rāādó ní

⁵Ndōó ndō kógēm̄ tē anī, nī rāā nge kadē mbañg kə Ejiptə tē yáa kəȳ ō, nge kōr mápa yān ō n̄ toñ dəngáyá ní. Kum nī yādó i kə dɔdó gēé.

⁶Jəjep reē goōdó tē dəloí anī aa kadē rōdó neldó alé.

⁷Anī dəjedó na kə i tām rí tē áké dɔ kumdó neldó alé bōólaā beé wa.

⁸Niñ tél ədanēn̄ na nī na rāādó tā ba de kə yā kɔjədó kum na gətóo. Anī Jəjep ədadó na kə i Nébā n̄ i nge kəda kum yáa gē ní al̄ wa. Kə ənīnēn̄ gotə nī n̄ rāādó ní.

⁹Ngol ngé kadē mbañg yáa kəȳ gē ɔjə Jəjep gotə nī n̄ rāān ní, əda na nī na rāān adē *kāgē nduú na ra non tē,

¹⁰ta jīn gē na i mətá. Kāgē nduú ní na tɔgə ō, hūtə ō, dɔ bəran gē kərēn̄ ō.

¹¹Kopə kəȳ yáa yā *Paraɔ na i jīn tē, na n-mbérē nduú kemeé, na n-əla n-adēn.

¹²Jəjep ɔjən kum nī ní, ədan na ta jī nduú kə mətá gē ní na i ndō mətá.

¹³Kem ndō mətá anī *Paraɔ na a un dɔn dɔó, na a tél yā kəndān loo kəla yān tē gogé kadē a əla kópə jīn tē tītē n̄ na a rāān kété ní.

¹⁴Jəjep tél ədan na dan n̄ a ndi majə tā anī kə əga kemən dɔn tē, kə rāā majə seneé, kə ɔr najə kə majə tām yān tē kə Paraɔ kadē kə ɔrən dəngáyá kɔó.

¹⁵Tɔdó na əhɔnēn̄ na i kə gúú dɔ nang yā Hebəro gē tē n̄ na reēn̄ seneé ní, tá laā gəgē ní na n-rāā yáa kə kadē deē ənīnēn̄ dəngáyá al̄ ō.

¹⁶Dan n̄ ngol ngé kōr mápa gē aa kadē kum nī n̄ Jəjep ɔjə ní i kə majanī ənī gotə yān, əda na nī na rāān adē na n-ətō keē mápa gē dɔn tē na i mətá ta naā tē.

¹⁷Yáa kəsa kə lem̄ lem̄ yā *Paraɔ kə kōr púr tē gē na i kem keē n̄ na ndi ta madē gē tē dɔn tē ní tā, ba yeł gē na əsañ dɔn tē kɔó.

¹⁸Jəjep ɔjən kum nī ní ədan na keē kə mətá gē ní na i ndō mətá,

¹⁹na nɔy ndō na i mətá kadē *Paraɔ na a un dɔn dɔó, ba na i kun kə a nelən̄ alé, na a dɔɔ kəlā kóɔn tē yā naān ta jī kāgē tē kadē yeł gē na a əsañ dən̄.

²⁰Ndō mətá gō tē anī *Paraɔ rāā nāā kojən. Ni rāā yáa kəsa kə ngáy adē ngé rāā kəla yān gē malang. Ni əndā ngol ngé kadē mbañg yáa kəȳ gē ō, ngol ngé kōr mápa gē ō, loo kə bo tē ta kum ngé kəla yān gē tē malang.

²¹Əndā ngol ngé kadē mbañg yáa kəȳ gē gotən tē loo kəla yān tē kadē əla kópə yáa kəȳ jīn tē,

²²ba dɔɔ kəlā kóɔ ngol ngé kōr mápa gē tē naānēn̄ ta jī kāgē tē tītē n̄ Jəjep ɔjənēn̄ ní.

²³Ngol ngé kadē mbañg yáa kəȳ gē gír dɔ Jəjep tē tɔ alé, dɔn ndígənalən̄ kɔó.

GEN 41

Nī rāā Paraḡ

- ¹Rāā bāl jōó anī nī rāā *Paraḡ adē ra i ta bā té.
- ²Anī ḡḡ kōḡ maṅg ké bo majə gē sīrí teēn kum mañ té ra a əsañ mu.
- ³Gō té anī maṅg ké rang ké majal ké koṅg ngéngéréng gē teēn gō madədé gē té kum mañ té, reē rañ kadədé té kadə bā té.
- ⁴Maṅg ké majal ké koṅg gē ní əsañ maṅg ké bo majə gē ní kōó, anī *Paraḡ ndól ta té.
- ⁵Tél to a bī gogé anī nī ké rang rāān báý tḡ. Ni ḡḡ dḡ kōó ké majə gē sīrí teēn tū kádé ké kógēm beē té.
- ⁶Gō té anī ḡḡ dḡ kōó ké dūú gē sīrí ké nél ké dūn bē té tutədé teēn yādá.
- ⁷Dḡ kōó ké dūú gē ní túrēn ké bo majə ké sīrí gē ní kōó. Anī *Paraḡ ndól ta té báý tḡ. Nī yā *Paraḡ ní n noó.
- ⁸Teē dəloí anī kem *Paraḡ ndi kə gōó alé, adē bār mbólí gē ō, ngé geṛ yáá ngáy ké Ejiptə té gē ō, malang ɔjədé gotə ní ní tā, ba deē kógēm ké asə kɔjən kum gətóo.
- ⁹Anī ngol ngé kadə mbaṅg yáá kaḡ gē əda *Paraḡ na: Kóó bē gē, m-ā m-áda i gotə yáá ké góté al gē n m-rāā kété ní.
- ¹⁰Ndō kógēm té wōṅg rāāi seṛm máá ō, kə ngol ngé kər mápa gēé ō, adē ī-bōkájí kújə dəngáy yā ngol áskar yā mbaṅg gē té.
- ¹¹Ndōó anī nī rāājí mbak. Ba kum ní n rāājí ní tá i kə dɔjí gēé.
- ¹²Balsáa hebəro kógēm ké bəlo ké nge rāā kəla yā ngol áskar gē i gōjí té kújə dəngáyá. J-ənīn gotə ní n rāājí ní anī ni ɔjəjí kum.
- ¹³Yáá gē reē rāān yáá kə gō kum ní n ɔjəjí ní. *Paraḡ tél əndām gogé loo kəla yām té ō, adē ənīn kəlā kóó ngol ngé kər mápa gē té naənənən dɔó ta jī kágə té ō.

Jəjep ɔjə kum ní n rāā Paraḡ ní

- ¹⁴*Paraḡ əla gō Jəjep té adē aḡn lāv ɔrənən kújə dəngáyá. Dəsān mbāýn ō, əlañ kūbē ké rang rōn té ō, tá aḡ rō *Paraḡ té.
- ¹⁵*Paraḡ əda Jəjep na ní na rāān tā, ba de ké asə kɔjən kum na gətóo, ba na n-oō kadə ré ní rāā deē ba kóó ənīn gotə anī, na a ɔjən kum.
- ¹⁶Jəjep tél əda *Paraḡ na i ni alé, na i Nébā n asə kɔjən kum ní kə gōó majə ní.
- ¹⁷Anī *Paraḡ əda Jəjep na ní na rāān adē na n-ra i ta bā té.
- ¹⁸Anī kōḡ maṅg ké bo majə gē sīrí teēn kum mañ té, na ra a əsañ mu.

- 19Kóo mañg ké rang ké majal ké koñg ngéngéréng ngéngéréng gē sīrí ké dādé gətóo gē teēñ gōdé té, na do nang ké Ejiptə té malang ní na n-aa mañg ké majal gē tītē ngé gē n noō al báý.
- 20Na kóo mañg ké majal gē n dādé gətóo ní na əsañ kóo mañg ké sīrí ké bo gē ní kōó,
- 21na tūrēndé kemdé té kanjē kadē deē geṛ ta kudədé, ba ré deē aadé anī majēñ al na i tītē ké kété báý to. Baa na n-ndól ta té.
- 22Gō té anī na nī ké rang na rāān báý, na n-aa do kōo ké ngóñg gē sīrí na teēñ tū kádé ké kógēm beē té.
- 23Na n-aa do kōo ké sii gē sīrí ké nél ké dūñ bē té tutədé kōó teēñ yādó o,
- 24na do kōo ké sii gē ní na tūrēñ do kōo ké ngóñg ké sīrí gē ní kōó. Əda na n-əñī mbólí gē gotə nī ní tā, ba deē kógēm ké asə kəjən kum na gətóo.
- 25Jəjep əda *Parao na kum nī n na rāān ní na i kógēm beē, na yáá n Nébā a rāā yā rāā ní n na cəjən kété kadē geṛ toó.
- 26Kóo mañg ké majə ké sīrí gē ní na i bāl ké sīrí gē o, do kōo ké ngóñg ké sīrí gē ní na i bāl ké sīrí gē o, adē na i nī ké kógēm beē.
- 27Na kóo mañg ké sīrí ké majal ké koñg gē n na teēñ gō madədé gē té ní o, do kōo ké sii ké sīrí gē n nél ké dūñ bē té tutədé kōó o ní na i bāl ké sīrí gē tā, ba na i bāl ké sīrí gē ké bō a əsōñ do nang té.
- 28Adē tītē n na n-ədañ ní, na i yáá ké Nébā a rāā yā rāā báý n əda *Parao kété kadē geṛ ní.
- 29Kem bāl sīrí yáa kəsa na a to ngáy do nang ké Ejiptə té malang.
- 30Gō té anī bō a utē gō bāl sīrí, adē do de gē na a ndígənal yáá ké kañ naā ngáy n na to do nang ké Ejiptə té ní. Bō ní na a nujə bē,
- 31adē deē a aa yáá ké kañ naā ngáy ní kem bēé to alé sōñ bō n a utē gō ní, todo i bō ké to ból ngáy.
- 32Adē ré nī rāā *Parao nja i jōó o, i nī gē ké tītē n naā o anī, kumən na i yáá n Nébā a sāā rāā ní, adē a ɔr bāā loo rāān té alé.
- 33Ní, kə *Parao kə gērā deē kógēm ké geṛ yáa o, ké kum kedē o, kə əndān do bē ké Ejiptə té.
- 34Kə *Parao kə əndā ngé tīr kōo gē do bē té kadē kə tīrēñ do kōo, kadē ré kōo i kem yáá mí anī, kə taāñ ké nge kə mí kem bāl ké sīrí gē n yáa a toñ ngáy do nang ké Ejiptə té ní.
- 35Kadē kə kánēñ kōo malang ké kem bāl ké majə ké sīrí gē n a reēñ té ní. Kadē kə udəñ dūbē gémē kə gō bē gēé kə ngōmēñ kə gō ndū Parao.

36Kōō ké kán dɔ naā té ní noō i yā ngōm tām bō ké bāl sīrí ní a rāā yā kəsō dɔ bē ké Ejiptə té ní yā, kadə bō nujəñ kə bēé alé.

Jəjep tél ngōmbang yā Paraɔ

37Najə ní neĭ *Paraɔ ɔ, neĭ ngé rāā kəla yān gə malang ɔ.

38Anī *Paraɔ əda ngé rāā kəla yān gə na ké na n-əngeñ de ké aŵ kə Ndíl Nəbāā dɔn té tītə deē ní toō wa.

39Ni tél əda Jəjep na tītə ní Nəbā na ɔjən yáá gə ní toō malang adə na geĭ ní, de ké rang ké geĭ yáá ɔ, kumən edə tītə yān ɔ na gətóo.

40Adə na n-əndān dɔ bē yān té kadə gir deē yān gə malang na a oōñ tan. Yáá ní na n-tɔyñəñ ní na i kōr kāgə mbang yān ngóy,

41na n-əndān kadə a ɔɔ bē dɔ bē ké Ejiptə té malang.

42*Paraɔ ɔr kulūm ké jīn té əla jī Jəjep té ɔ, əla kūbə ké majə ké ɔl lóm lóm rōn té ɔ, ənī məde lór kóɔn té ɔ,

43ba adə aĭ kem púsə səndá ní utə gō yān té ní. Adə deē kógə́m njērā kété non té ənī mbēĭ əda na kə de gə kə tətəñ kejədə nang té. *Paraɔ adən ndū kɔɔ bē dɔ nang ké Ejiptə té malang i beé.

44Ni əda Jəjep báý tɔ na ni na i *Paraɔ bá tā ba dɔ nang ké Ejiptə té malang ní, ré ni Jəjep adə ta róbə aĭ anī, de ké yā kun jīn dɔɔ na a gətóo.

45*Paraɔ əndā rī Jəjep na i Sapənat Paneas ɔ, adən Asənat ngōñ Potipera kadə i nəyán ɔ. Potipera i nge tuñ yáá ké kem bē ké On té. Loo ní noō té Jəjep aŵ kə gō bē gə ké Ejiptə té.

46Dan ní aŵñ kə Jəjepé rō *Paraɔ mbañg ké Ejiptə té ní, bālən i kutə mətá. Jəjep əyá *Paraɔ ba ɔr gō loo njērā kə gō bē ké Ejiptə té gēé malang.

47Kem bāl ké sīrí gə ní dɔ nang majəñ té ní, kōo teē ngáy,

48adə Jəjep tīr dɔ kōo malang ké kem bāl ké sīrí gə ní noō té kə dɔ naā té. Ni kán kōo ké ndɔr kem ngán bē gə té kə kem bē ké bo gə té.

49Jəjep kán kōo gémə ngáy kə dɔ naā té, adə dūbən ra dɔ naā té bing bing tītə dūbə náng ngárə́mñjéy ké ta bā bo té beé, i ngáy aĭ naā adə deē tɔda kutən tɔ alé, tām kutə yáá ké yā tɔdan tɔ gətóo.

50Kété no bāl bō té ní, Asənat ngōñ Potipera nge tuñ yáá ké On oɔ ngán ké dəngam gə jōo adə Jəjep.

51Jəjep əndā rī ngōñ hágən na i Manase, tɔdɔ əda na Nəbā na rāā adə dɔn na ndígənal yáá ké tōr gə ní na rāān ní malang ɔ, ndɔ gə ní na n-əñəñ naā kə bɔbənée aĭ ní ɔ.

52Əndā rī ni ké nge kɔ jōo na i Epəraim, tɔdɔ əda na Nəbā na adən ngán gə kem bē ní na n-əñ tápə ngáy tū té té ní.

53 Bāl ké sīrí gē ní yáá i ngáy dɔ nang ké Ejiptə té ní reē mānēn,

54 bāa bāl bō ké sīrí gē əlan gir reē tītə ní Jəjep ədań ní. Bō əsō kē kem bē gē té malang ba kəsa to dɔ nang ké Ejiptə té.

55 Dan ní bō reē əsō dɔ nang ké Ejiptə té malang ō anī, kósə de gē nōōn kē dɔ *Paraɔ té najē yáá kəsa té. *Paraɔ əda de ké Ejiptə té gē malang na kə aw̄n rō Jəjep té, kə rāān yáá ní na a ədadé ní.

56 Bō rāā de ké kem bēé gē malang tā a Jəjep teē ta loo gē ní kánēn kōō tū té ní malang adē de gē mangəñ. Ba gō té anī bō aw̄ i kum kē kété kété dɔ nang ké Ejiptə té.

57 De gē j̄n kē dɔ bē gē té malang reēn Ejiptə té mang kōó j̄ Jəjep té, tɔdɔ bō i ngáy kē kem bē gē té malang.

GEN 42

Jakob əla ngánən ké dəngam gē Ejiptə té

1 Jakob oō kadē kōō na i dɔ nang ké Ejiptə té anī əda ngánən ké dəngam gē na ké ndiñ kē ta naā té a rāān ké i rí wa,

2 na n-oō kadē kōō na to dɔ nang ké Ejiptə té ní, kə aw̄n kə mangəñ kadē kə n-əsañ kə n-ajənēn na sōgə na n-oyñ.

3 Ngákóɔ Jəjep gē kutə aw̄n Ejiptə té mang kōó.

4 Jakob mbāté kəla Benjamə kem kóɔ madə Jəjep sedé, tām ni bōl kadē yáá kéréy yáá ké to kum kaý al aw̄ rāān.

5 Ngán *Israel gē aw̄ ugəñ Ejiptə té naā té kə de ké rang ké ngé kaw̄ mang kōó gēé, tɔdɔ bō i ngáy dɔ nang ké Kanaan té.

Jəjep əngeñ naā kə ngákóɔn gēé

6 Jəjep ndi dɔ bē té. I ni n i nge kadē de ké kem bēé gē malang kōō kadē mangəñ ní. Ngákóɔ Jəjep gē reē əsəñ nodé nang té non té.

7 Jəjep ɔɔ ngákóɔn gē gerđé, ba rāā tītə ké ni i tērā beé. Ɔr najē sedé kə ngangá ngáy, dəjedé na ké j̄n i rá wa. Niñ tél ədanəñ na n-j̄n na i dɔ nang ké Kanaan té n-reēn mang kōó.

8 Jəjep geñ ngákóɔn gē ba niñ tá geñnəñ alé.

9 Əga kemən dɔ nī ní rāān té ní, anī ədadé na niñ na i ngé kuñ loo gē, na reēn na i kəndā maý loo ké ngañg al gē ké kem bēé té.

10 Niñ tél ədanəñ na i beé alé kóɔ bē gē, niñ ngé kəla yān gē na n-reēn na i mang kōó.

11 Niñ na i ngán de ké kógəñ beé gē malang, niñ na i de ké sew gē ba na i ngé kuñ loo gē alé.

12Ni tél ədadé na séy ál báté, na reēn na i kəndā maḡ loo ké ngaṅg ál gē ké kem bēé té.

13Niñ tél ədanəñ na niñ ngé kəla yān gē na niñ na i deē kutə gidə i jōó. Niñ na i ngákóḡ naā gē, ngán de ké kógə́m beē dɔ nang ké Kanaan té. Ngókóḡd́é ké dūú na ndi bēé noō kə bəbəd́é, ba nge ké kógə́m tá na gətóo.

14Jəjep əda na n-ədadé laā na niñ na i ngé kuṁ loo gē,

15na n-nāād́é yā kəḡ: Tītē n̄ *Paraḡ ndiñ kə kumneé noō na a teēn laā alé yā ngóon ngókóḡd́é ké dūú ní kadē reē pá tá.

16Kə əlañ deē kógə́m dandé té kadē aḡ gō ngókóḡd́é té, ba kə niñ gotə gē kə ndiñ dəngáy. Na n-ḡḡ ké najə kərdé i rōkum wa. Ré najə kərdé i rōkum ál anī, tītē n̄ *Paraḡ ndiñ kə kumneé noō, niñ na i ngé kuṁ loo gē.

17Ba ni bōkéd́é dəngáyá malang ndō mətá.

18Kə ndō ké nge kḡ mətá anī Jəjep ədadé na n-bōl Nébā, adē n-a n-əndā yáḡ kógə́m dɔd́é té kadē rāāñ. Ré rāāñ anī a ndiñ kə kumd́é.

19Ré niñ na i de ké sew gē anī kadē ngókóḡd́é kógə́m kə to dəngáyá kum gotəd́é, ba niñ gotə gē kə aḡñ kə kōó kə adēñ de gē yād́é gē kadē əsañ,

20ba kə reēn kə ngókóḡd́é ké dūú ní kə adənəñ. Bāa n-a n-geḡ kadē ədañ na i najə ké rōkum ō, na a oḡñ ál ō. Niñ ndigəñ rāā tītē n̄ Jəjep ɔjəñ ní.

21Anī niñ tél ədañ naā dɔ dánd́é té na yáḡ ké tōr n̄ toō rāād́é na i najə yáḡ ké majal n̄ na n-rāāñ kə ngókóḡd́é ní, tɔd́o dan n̄ na rāād́é b́o ní, n-ḡḡñ wur kəl yān ba na n-oñ yān ál báté. I tāñ najə n̄ noō té n wur kəl n̄ toō na əsōñ dɔd́é té ní.

22Ruben un najə əda na ké n-ədadé kété ál wa. N-ədadé na kə rāāñ yáḡ ké majal kə ngōñ n̄ noō alé anī na oñ alé. Ní, kə ḡḡñ, i ni n a dəjeñd́é kəra mósən toó.

23Niñ gerəñ kadē Jəjep geḡ kum najə kərdé alé, tɔd́o ni-ɔr najə sedé i kə deē kógə́m ké nge tūr najá.

24Ni ɔtə əja rōn, aḡ ra a nōō.

Ngán Jakob gē tél aḡñ gogé dɔ nang ké Kanaan té

Ni tél reē rōd́é té, ɔr najə sedé ba əho Simeḡ dɔ dánd́é té adē dḡḡnəñ kə súlú ta kumd́é té.

25Jəjep adē ndūn kadē tūrəñ kōō kem ngəng yād́é gē té kadē rosə ō, kadē tél tēlañ nar yād́é gē gogé kem ngəng yād́é gē té kógə́m kógə́m ō, kadē adēñd́é sád́e ō. De gē rāāñ yáḡ gē ní tītē n̄ Jəjep ədañ ní.

26Ngákóḡ naā gē ní ɔḡñ ngəng yād́é gē təndāñ gidə kəro gē té ba tél aḡñ.

27Dan n̄ aḡ dəbañ yā bī anī, deē kógə́m dandé té teē ta ngəng yān yā kadēñ kəro yáḡ kəsa anī teē dɔ nar ké to ta ngəng yān té.

28Ni əda ngákóŋn gē na téləñ kə nar yāneeé gogé na adənəñ, na i ni n to ta ngɔng tá toō. Anī kemdə gāng mañ adə a ndewñ ədañ na dɔ dándé tá na ké i rí ká beé n ké Nəbā rāa sedé toō wa.

29Niñ tél reēñ rō bəbədé Jakob tá dɔ nang ké Kanaan tá. Djənəñ gotə yáa gē í rāādé ní malang, ədanəñ na

30nge kɔɔ bē ní na ɔr najə sedé kə ngangá ngáy ō, na rāādé na i ngé kuñ loo gē tá ō.

31N-ədanəñ na niñ na i de ké sew gē ba na i ngé kuñ loo gē alé,

32niñ ngákóŋn naā gē na i kutə gidə i jōó, bəbədé na i kógə́m beē, ngókóŋ́dɔ́ kógə́m tá na gətóo, ba nge ké dūú na ndi bēé kə bəbədé dɔ nang ké Kanaan tá noō.

33Anī nge kɔɔ bē ní ədadé na loo geɛ́ í na n-a n-gerə́n kadə niñ na i de ké sew gē ní n toó: Kə əyañ ngókóŋ́dɔ́ kógə́m rɔn tá, kə ɔyñ yáa kə yā kulə́n de gē yādə gē, ba kə aŵñ kə reēñ kə ngókóŋ́dɔ́ ké dūú ní kə adənəñ.

34Loo í noō tá na n-a n-geɛ́ kadə niñ na i ngé kuñ loo gē alé ba na i de ké sew gē, na n-tél kə ngókóŋ́dɔ́ yā kadədé gogé ō, na n-əyadé kadə a njərān kem bēé karí ō.

35Dan í a kəjān yáa kə kem ngɔng yādə gē tá anī, əngeñ ngɔng nar kem ngɔng yādə gē tá kógə́m kógə́m kə naraá kemeé. Dan í aŋñ nar ní anī, bōl rāādə malang, rāa bəbədé Jakob ō.

36Bəbədé əda na i niñ n a rāān kadə na n-nał ngánən gē ní. Jəjep na gətóo, Simeo na gətóo, tá í toō ké a sāān taā Benjamə jīn tá báy tɔ wa. Yáa gē í noō na a téləñ na i kə dɔn nəkó tá malang.

37Ruben əda bəbən na ré n-tél kə Benjamə́ n-reē seneé n-adən alé bāa kə tōl ngánən ké dəngam ké jōó gē, ní kə adən seneé na n-a n-tél yā reē seneé kadən.

38Jakob əda na ngōnən na a aŵ sedé alé, tɔdɔ ngókóŋn na oy kɔ́, nəy na i nəkó kə kərneeé ngóy. Ré yáa kə to kum kaý alé na aŵ rāān dɔ róbə mbā í a rāān yā kaŵ tá toō anī, wur kəl na a tōlən kɔ́ kadə najə na a əsō dɔdə tá, tām na n-tɔgə bəgá ngáy kɔ́.

GEN 43

Jakob ndigə kadə Benjamə aŵ Ejiptə tá

1Bō rāa de gē ngáy kem bēé tɔy kə kété báy.

2Dan í de gē yā Jakob gē əsañ kōō í ijnə́n Ejiptə tá ní təgā anī, Jakob əda ngánən gē na kə tél kə aŵñ gogé, kə mangəñ yáa kəsa séy kə reēnəñ.

3*Juda tél ədan na deē ní na ədadé wáng na ré n-aŵñ kə ngókóŋ́dɔ́ alé anī, na n-aŋñ kumən alé.

4Adə ré geý kəyā Benjamə kadə aŵ sedé bāa, na n-aŵñ yā mang kōō reēñ kadən.

⁵Ba ré gey kəyaŋ kadē aŋ al anī, na n-a n-aŋ alé, tɔdɔ deē ní na ədadé na ré ngòkòúdú i sedé al anī, na a ʒaŋ kuməŋ alé.

⁶Anī Israel əda na ké i tām rí tɔ áké ədaŋ deē ní na ngòkòúdú ké rang na ndi noó ní wa, na rāaŋ na i yáá ké majal seneé.

⁷Niŋ tél ədanəŋ na deē ní na dəjedé najə ké dɔdɔ tɔ ɔ, najə ké dɔ de gə yádé gə tɔ ɔ, əda na ké bɔbədé ké ndi noó kə kumneé ɔ, ké ngòkòúdú kéréy ké ndi noó ɔ wa, na n-ndigəŋ na i najə gə n dəjedé ní al aké n-asəŋ geŋ kadē a mērdé kaŋ kə ngòkòúdú wa.

⁸*Juda əda bɔbəŋ Israel na kə əyaŋ ngəŋ kadē kə aŋ seneé ba kadē kə n-ij kə n-aŋ, na ré n-aŋ báa niŋ gəgə ni gəgə ngáńdú gə gəgə na n-a n-oyŋ alé.

⁹Na n-adə rəŋ kum gotə ngəŋ ní. Ndɔ n tɔ ré n-tél n-reé seneé n-adəŋ al a kə dɔje tan. Ré n-tél n-reé seneé n-adəŋ al anī n-rāa na i majal seneé adə najə na i dɔŋ tɔ kə dɔ ndɔ gə.

¹⁰N toó nəngə tɔ n-ɔrəŋ na i bāa al anī, n-aŋ ɔ n-téləŋ ɔ nja na i joo kɔɔ bá.

¹¹Bɔbədé *Israel ədadé na ré i títə n noó báa kə rāaŋ yáá n toó: Kə ɔyŋ yáá ké majə ké bə yádé tɔ gə kem ngɔŋgɔɔ, kə aŋ kə ndəjəŋ deē ní. Kə ɔyŋ nō kəgə ké kotə majə séy, bomə ɔ, adəragantə ɔ, ladanum ɔ, yibə tejə séy ɔ, kaŋ kəgə pistasə ɔ, kaŋ kəgə amand ɔ.

¹²Kə ɔyŋ nar ké rang jídé tɔ ɔ, nar n tél tɔlaŋ ta ngɔŋg yádé gə tɔ ní ɔ, na majanī na híndədé na i mbée.

¹³Kə əhɔŋ ngòkòúdú jídé tɔ ba kə tél kə aŋ kə əngeŋ deē ní.

¹⁴Kadē Nəbá ké bo ké tɔgəŋ i ngáy kə rāa kadē kum dəŋgam ní kə ɔɔŋ tām yádé tɔ, kadē kə əyaŋ ngòkòúdú Simeɔ ɔ, Benjamɔ ɔ, kadē kə tél reəŋ sedé. Ni tā anī ré i yā kadē n-ndi kanjə ngánəŋ gə anī, kadē kə n-ndi títə ké na n-ɔjə ngəŋ al beé.

Jəjep ɔ, ngákooŋ gə ɔ, əngeŋ naə nja ké nge kɔ joo

¹⁵Niŋ ɔyŋ kadē karī gə ní ɔ, nar ké rang ɔ, unəŋ ngòkòúdú Benjamɔ ɔ, ba aŋ Ejiptə tɔ aŋ əngeŋ Jəjep.

¹⁶Dan n Jəjep ʒa Benjamɔ sedé anī, əda pajə yāŋ na kə aŋ kə de gə n noó bée, kə tɔl dā kə rāaŋ yáa kəsa na de gə n noó na a əsaŋ yáa seneé kadaá.

¹⁷Deē ní rāa yáa n Jəjep ədan ní, adə aŋ kə de gə ní bə Jəjepé.

¹⁸Dan n a aŋ sedé kə bə Jəjepé ní a, bɔl asədé nák adə ədaŋ naə na aŋ sedé na i tām nar n tél tɔlaŋ kem ngɔŋg yádé gə tɔ ní, na aŋ sedé na i yā kudə dɔdɔ tɔ rāadé yáa ké tɔr, na a əhɔńdú bəlo tɔ ɔ, na a taŋ kəro yádé gə kɔɔ ɔ.

¹⁹Dan n a rāaŋ yā kudə kə kem ndogó anī, səraŋ kə gə pajə yā Jəjep tɔ ədanəŋ na

²⁰bó kɔɔ bə gə, kə māy rəŋ, na n-reəŋ laə kété mang koo bá.

- 21** Dan í na n-aŵ n-ugēñ loo í kadē na n-bīñ tū té ní a, na n-teēñ ta ngɔng yādó anī n-əngēñ nar yādó ta ngɔng yādó gē té, adē na n-tél na n-reēñ laā kum asə naā.
- 22** Na n-reēñ kə nar ké rangaá yā mangəñ yáa kəsa báý to, na n-gerēñ deē í na tél tēla nar ní ta ngɔng yādó gē té gogó ní alé.
- 23** Pajā tél ədadó na kadē kemdá kə sɔl, kə lōñ sōl yáa kógəñ, na i Nəbā yādó, Nəbā yā bəbədó n na adədó yáa kem ngɔng yādó gē té ní. Nar yādó ní na ɔdə jīn. Gō té anī aŵ reē kə Simeoú rōdó té.
- 24** Deē ní udə sedó ndogó bē Jəjepé, adədó mañ adē təgonəñ njadé ɔ, adē kərō yādó gē yáa kəsa ɔ.
- 25** Niñ əndāñ dɔ *yáa ndējē yādó gē danaá ndi a ngōñəñ Jəjep í a reē kadaá ní, tɔdɔ oñ kadē na a əsañ yáa na i seneé.
- 26** Dan í Jəjep reē udə ndogó anī i ndējəñəñ yáa yādó gē í reēñəñ ní, ba ɔsəñ nodé nang té non té.
- 27** Jəjep dəjedé na ké toñ karī wa, ké bəga bəbədó í ɔrəñ najə yān ní ké to karī wa, ké ndi kə kumneé noō báý wa.
- 28** Niñ tél ədanəñ na bəbədó nge kəla yān na to karī, na ndi kə kumneé noō báý. Anī əlañ dɔdó nang té ɔ, ɔsəñ nodé nang té non té ɔ.
- 29** Jəjep a Benjamə anī dəjedé na ké i ngōkóúdí ké dūú í ədanəñ najə yān ní n toó wa. Gō té anī ədan na: Ngōñəñ, adē Nəbā rāa majə seí!
- 30** Keməñ iin huyuyu tām yā ngōkóon té, adē ngur nōō rāan, anī udə kem kújə kərəý té lów ra a nōō.
- 31** Dan í tégó kuməñ oy anī teē əho rōn tɔgə ba əda ngé kəla yān gē na kə reēñ kə yáa kəsaá.
- 32** Adəñ Jəjep yáa kəsa tayā ɔ, adəñ ngákóon gē tayā ɔ, de ké Ejiptə té gē ké ngé kəsa yáa seneé gē ní adəñdí yādó tayā ɔ, tɔdɔ de ké Ejiptə té gē a əsañ yáa kə Heberó gēé alé, tām na i yáa ké majal ngáy ta kumdó té.
- 33** Təndāñ ngákóo Jəjep gē sɔɔ non i kə gō bāl kojədó gēé, əlañ gir i dɔ nge ké ngatógé té aŵ ugəñəñ dɔ nge ké dūú té. ɔr kumdó ngáy adē aañ ta kum naā kógəñ kógəñ.
- 34** Jəjep adē aŵñ kə yáa kəsa gē í ndiñ non té ní adəñdí, ba Benjamə tá ənge tɔy madəñ gē nja mí. Aŷñ kasə *ndúú naā té kə Jəjepé ɔ, rōdó neldé mbak ɔ.

GEN 44

Jəjep nāa ngákóon gē

- ¹Jəjep ɔ̄r najē kə pajā ké kem kújə yān t́, ədan na kə tūr kōō kadē rosə ngɔng yā de gē n̄ noō, kə adəd́ kadē ré asəñ kətō anī kə aŵnəñ, ba kə tél kə téla nar yād́ ta ngɔng yād́ gē t́ gogá,
- ²kə əla kópə yān ké rāā kə gindē arjāḡḡ ní ta ngɔng yā nge ké dūú t́ naā t́ kə nar mang kōō yāneé. Pajā rāā yáḡ gē n̄ Jəjep ədan ní.
- ³Teē dəloí anī əyāñ de gē ní kə kərō yād́ gēé adē aŵñ.
- ⁴Niñ teēñ kem bēé kōó ba aŵñ say ál báý anī, Jəjep əda pajā yān na kə ngōdē gō de gē n̄ noō. Ré əngedé anī, kə dəjedé na ké i tām rí t́ áké rāāñ majal kum gotə majə ké rāāñ sedé ní wa,
- ⁵ké i tām rí t́ á bogəñ kópə n̄ na n-aȳn yáḡ ō, na n-ndēḡñ sāā ō ní wa. Kə ədadé na yáḡ n̄ rāāñ ní na majə alé.
- ⁶Pajā aŵ əngedé ədadé najē ní.
- ⁷Anī tél ədanəñ na kōó bē gē, ké i baý áké ɔ̄r najē ké beé wa. Niñ na n-nāāñ rāā yáḡ ké beé nja kógəñ ál báý.
- ⁸Kə ḡḡ, loo n̄ na n-əngeñ nar ta ngɔng yād́ gē t́ ní na n-ijnəñ dɔ nang ké Kanaan t́ na n-tél na n-reēnəñ na n-adənəñ. Ní ké na n-bogəñ yáḡ ké rāā kə arjāḡḡ, aláa kə lóró ké kem kújə yā kōñ t́ ké i baý wa.
- ⁹Deē n̄ a teēñ dɔ kópə ní t́ kem ngɔng yān t́ dɔ dándé t́ laā ní, kadē kōó kə oy ō, kadē niñ kə i bəlo yān gē ō.
- ¹⁰Pajā əda na n-a n-rāā tītē n̄ ədanəñ noō. Deē n̄ na n-ənge kópə ní jīn t́ ní na a tél bəlo yān, ba niñ gotə gē tá najē na a gətóo dɔd́ t́.
- ¹¹Niñ tэндāñ ngɔng yād́ gē nang t́ kə ta jī gē t́ noō ba teēñ ta.
- ¹²Pajā gōḡ kem ngɔng gē ní, əla gír dɔ ngɔng yā nge ké ngatógé t́ aŵ tōl ta dɔ yā nge ké dūú t́, anī ənge kópə ní kem ngɔng yā Benjamə t́.
- ¹³Niñ *réyāñ kūbə ké rōd́ t́ gē ō, ɔyñ yáḡ kətō kə dɔ kərō yād́ gē t́ ō, ba tél aŵñ gogé kem bēé.

Juda adē rōn kum gotə Benjamə

- ¹⁴*Juda niñ kə ngákóon gēé reē ugəñ bē Jəjepé. Ni teē ál báý adē əngenəñ bēé. Reē ɔsəñ nodé nang t́ non t́,
- ¹⁵anī Jəjep ədadé na ké i kəla rí n ké rāāñ toó wa, ké gerəñ kadē de ké tītən ni ké asə gēr yáḡ ké to loo mundē t́ ál wa.
- ¹⁶Juda tél ədan na ké kə n-ədañ kōd́ na i rí wa, ké kə n-ədanəñ na i rí yā kəjənəñ kadē niñ na i de ké sew gē ní wa. Na i Nóbā n teē kə gírdé dɔó ní niñ na i bəlo yān gē naā t́ kə deē n̄ əngeñ kópə jīn t́ ní.
- ¹⁷Ba Jəjep əda na n-a n-rāā tītē n̄ noō alé, na i deē n̄ əngeñ kópə jīn t́ ní n na i bəlo yān ní, ba niñ gotə gē kə tél kə aŵñ rō bəbəd́ t́ kə kem ké ɔl̄ lómɔó.

- 18 Anī Juda ndóttē kē rō Jəjep té ngər, əda na: ʔó kōō bē gē, ādē m-ədəī najē kógēm laā, ba ādē wōng rāāī dóm té alé, tōdō ī i nge kəsə kum gotə *Parao.
- 19 Ī-dəjejí kété na ké bəbējí ké ndi noó ō, ké ngōkóójí kógēm ké ndi noó ō wa.
- 20 Anī jə-tél j-ədəī na bəga bəbējí na ndi noó ō, na ngōkóójí ké dūú ké bəbējí ojen dō bəgan té na ndi noó ō. Ngōkóójí ní tá na kem kōo madən na oy kōó, nəy na i nəkó kə kərneé adē bəbējí na tárən ngáy.
- 21 Ī ī-mērijí reē seneé yā kaan kə kumií.
- 22 Jə-tél j-ədəī na ngōn ní na a əyā bəbən alé. Ré na əyan anī, bəbən na a oy.
- 23 Ī ī-tél ədájí na ré ngōkóójí ké dūú na i sejí alé anī, na j-a j-aa kumií gogé tō alé i kə báté gē tá.
- 24 Jə-tél j-aŵ j-əni bəbējí gotə nja najē gē n ōr sejí ní.
- 25-26 Dan n bəbējí ədájí na kə jə-tél kə jə-reē kə jə-mang yāa kəsə séy ní, j-ədan na ré ngōkóójí ké dūú na i sejí tá na j-a j-aŵ, ba ré ni na i sejí alé anī j-a j-aŵ alé, tōdō na ī-tāájí əda na ré na aa ngōkóójí ké dūú sejí alé anī na ā əhójí kə rōí té alé.
- 27 Loo n noó té bəbējí ōr najē sejí əda na nəyān Rasel na oje ngán gē na i jōó beē ngóy n na adən.
- 28 Kə kógēm na gətóo kōó, n-gír kadē i dā n əhən tōdō na n-aa tō alé,
- 29 adē ré jə-taā nge kə kógēm n noó jīn té báy tá yāa kə to kum kaý alé aŵ rāan anī buř na a tōlən kadē najē na i dójí té, tōdō na n-togə ngáy kōó.
- 30 Adē ré m-tél m-aŵ rō bəbém té kanjē ngōnən n kemən i dən té ní anī a oy.
- 31 Buř a tōlən tām ni togə bəgá ngáy kōó kadē najē i dójí té.
- 32 M-ənā míndém m-ādē bəbém tām yā ngōn ní té, m-ədə na ré m-tél m-reē seneé m-ādən alé anī, na m-rāā i majal seneé adē sarya na i dóm té.
- 33 Ní, m-rāāī bó ba ādē m-ndi kum gotə ngōn ní. Mā i bəlo yāí, ba ādē ngōn ní aŵ kə ngákóon gēé.
- 34 Ré ngōn ní i serm alé anī, loo kadē m-tél m-aŵ rō bəbém té gətóo. m-gey kadē yāa kə to kum kaý alé rāā bəbém ta kumm té alé.

GEN 45

Jəjep rāā adē ngákóon gē geřnən

- 1 Jəjep asə tégā tan ta kum de gē n gīrən gidən malang té ní tō alé, adē əga kər əda na kə de gē kə teēn ndágá malang. Adē dan n Jəjep rāā adē ngákóon gē geřnən ní, de kə rang gətóo sedé.
- 2 Ni nōo kə kəró adē de kə Ejiptə té gē oōn, adē aŵ ədañ *Parao.

³Jəjep əda ngákóŋn gē na i ni Jəjep n n-ra toó, ké bəbən ké ndi noó kə kumneé báý wa. Banī ngákóŋn gē gerēñ loo ndigən alé, tɔdɔ kemdé ndi kə gōo ta kumən té tɔ alé.

⁴Ni ədadé na kə ndótēñ kə rōn té ngɔr, anī niñ ndótēñ kə rōn té. Jəjep ədadé na ni na i ngōkóŋdɔ Jəjep n igēñ seneé adə awñ seneé Ejiptə té ní,

⁵kə lōōñ kadə kemdé kə rāādé ō, kə lōōñ sōl najə kigə n igēñ seneé adə reēñ seneé laā ní té ō, tɔdɔ Nəbā na əlan kété nodé té na i tām kadə na niñ-ndiññ kə kumdé.

⁶Na bō to kem bēé rāā bāl na i jōo kɔɔ bá, ba nəy bāl na i mí kadə deə a ndɔr ál ō, deə a əja kōō ál ō,

⁷adə Nəbā na əlan kem bē n toō té kété nodé té na i yā kadə n-kāñ kōō kə dɔ naā té n-əndā dɔ jīn yā kajəndé ō, yā kadə de gē ngáy dandé té teēnəñ kum té ō,

⁸adə na i niñ n əlanəñ laā ní alé, ba na i Nəbā. Na i ni n na əndān adə ni na i bəbə
*Paraŋ ō, kɔɔ yáá kə kem kújə yān té malang ō, nge kɔŋ bē kə Ejiptə té malang ō ní.

⁹Ní, kə tél kə awñ lāv rō bəbən té, kə ədanəñ na ngōnəñ Jəjep na ɔr najə seneé əda na Nəbā na əndāñ kɔɔ dɔ nang kə Ejiptə té malang ní, kə reē rōn té laā kanjə kɔr bāā.

¹⁰Kə reē kə ngánən gēé ō, kə ngán kaan gēé ō, kə batə yān gēé ō, kə bəyā yān gēé ō, kə maŋ yān gēé ō, kə yáá yān gēé malang, kə reē kə ndi dɔ nang kə Gosen té, tɔdɔ na i rōn té ngɔr,

¹¹na i loo n noō té n na n-əŋ gōn, nəkó ō, kojə yān ō, de gē yān gē ō, kə yáá kəsaá kadə naləñ yáá kógəñ alé ní. Tɔdɔ na nəy bāl bō na i mí kə nodé té báý.

¹²Niñ kó gē ō, kem kóŋ madəñ Benjamə ō, na əññ kə kumdé kadə i nəkó n n-ɔr najə sedé toō.

¹³Kə ədanəñ bəbən najə loo kə bo n na n-ndi tū té dɔ nang kə Ejiptə té toō ō, kə ɔjənəñ gotə yáá gē n na əññ malang ní ō, ba kə reēñ seneé lāv.

¹⁴Jəjep əsō kə kóɔ Benjamə té, əhɔñ naā ba nōōñ.

¹⁵Ni tél əhɔ ngákóŋn gē malang kə rōn té biirdé dagə kə nōo kumən té ō. Gō té anī ngákóŋn gē tél ndi wáləñ najə seneé.

Paraŋ bār Jakob kadə aw Ejiptə té

¹⁶Najə kugə ngákóŋ Jəjep gē ní bār teē ndogó mbangāá. Adə dan n *Paraŋ oō ní neləñ ō, nelé gé kəla yān gē ō.

¹⁷*Paraŋ əda Jəjep na kə əda ngákóŋn gē kadə kə ɔyñ yáá gidə dā yādə gē té, kə tél awñ gogé Kanaan,

- ¹⁸kə aŵ reēn kə bɔbədé ɔ, kə kojə yādé gēé ɔ, na n-a n-adədé loo ké majə ngáy do nang ké Ejiptə té kadə ndiñ tū té əngenəñ yáa.
- ¹⁹Kə ədadé kadə ɔyñ púsə mañg ké kem bē ké Ejiptə té gə, kə reēnəñ kə ngáíndé gēé ɔ, kə nəyádé gēé ɔ, kə bɔbədé ɔ,
- ²⁰kadə kə lōōñ ndəngā rōdédé tām yáá n a əyāñ nú té ní, tɔdɔ na a reēn yā ndi loo ké majə ngáy té do nang ké Ejiptə té.
- ²¹Ngán Jakob gə rāāñ yáá n ədañdédé kadə rāāñ ní. Jəjep adədédé púsə mañg gə tītə n *Paraɔ ədanəñ ní ɔ, adədédé sádə tām yā róbə mbā té ɔ.
- ²²Adədédé kúbə ké yā mbéləñ gír madə gə ɔ, ba Benjamə tá adən sélə ké rāā kə gində arjəáá bú mətá ɔ, kúbə mí ɔ.
- ²³Əla kə yáá ké majə ngáy gə ké do nang ké Ejiptə té kərō kutə adə bɔbən ɔ, adə kóo kərō kutə ətōñ kōō ɔ, mápa ɔ, yáa kəsa gə ɔ, yā kawñ kadə bɔbən tām róbə mbā té.
- ²⁴Gō té anī əyā ngákóon gə adə aŵñ ba tāādédé na kə lōōñ túy naā róbó.
- ²⁵Niñ iññ Ejiptə té aŵ ugəñ do nang ké Kanaan té rō bɔbədé Jakob té,
- ²⁶ədanəñ na Jəjep na ndi kə kumneé noō, na i ni n oo bē ké Ejiptə té malang ní gəgə báy. Banī Jakob ugə rōñ dem al bāté, tɔdɔ ni taā kem najə kɔrdé alé.
- ²⁷Ədanəñ najə n Jəjep ɔr sedé ní malang ɔ, áá púsə mañg gə n Jəjep əlañ kadə ətōnəñ ní ɔ, pá tá kadə a ndól kə gō gogé báy.
- ²⁸Loo n noō té *Israel əda na kadə asə, ngōnəñ Jəjep na ndi noó kə kumneé báy, na n-aŵ yā kəan pá tá kadə n-oy.

GEN 46

Jakob aŵ Ejiptə té

- ¹Jakob ɔy yáa yān malang ba əsō róbó, aŵ ugə Beer Seba anī *tuñ yáa adə Nəbā yā bɔbən Isaak.
- ²Nəbā ndɔbən ndɔó, ɔr najə seneé, bārən na Jakob, Jakob! Anī Jakob ndigən na: Mā n toó.
- ³Anī Nəbā əda na ni na i Nəbā yā bɔbən, kə lōō ból kaw Ejiptə té, tɔdɔ n-a n-rāā kadə a tél nápar de ké ngáy gə kem bē n noō té.
- ⁴Nəkó na n-aŵ seneé Ejiptə té ɔ, n-a n-teē seneé kɔó kem bē ké Ejiptə té ɔ, Jəjep na a əho kumən kə naā té ɔ.
- ⁵Jakob i Beer Seba aŵ. Ngán *Israel gə əndāñ bɔbədé Jakob ɔ, ngáíndé gə ɔ, nəyádé gə ɔ, kem púsə mañg gə n *Paraɔ əlañ gōdédé té ní.
- ⁶ɔyñ yáa kul yādédé gə ɔ, yáa gə n əngenəñ do nang ké Kanaan té ní ɔ, ba aŵñ. Jakob aŵ Ejiptə té kə de gə yān gēé malang.

⁷Aw̄ kə ngánən kə dəngam gēé ō, kə dəyá gēé ō, kə ngán kaan kə dəngam gēé ō, kə dəyá gēé ō.

Gír kaa yā Jakob

⁸*Israel gē, adē i Jakob niñ kə gír kaa yāneé n̄ reē ugēñ dɔ nang kə Ejiptə té ní, rīdó n toó: Hágə Jakob i Ruben.

⁹Ngán Ruben gē i Hanok ō, Palu ō, Hesəron ō, Karmi ō.

¹⁰Ngán Simeu gē i Yemuel ō, Yamin ō, Ohad ō, Yakin ō, Sohar ō, Saul ngōñ dəyá kə Kanaan té ō.

¹¹*Ngán Lebi gē i Gerson ō, Kehat ō, Merari ō.

¹²Ngán *Juda gē i Er ō, Onan ō, Sela ō, Peres niñ kə Jeraá ō, ba Er niñ kə Onan tá oyiñ dɔ nang kə Kanaan té. Ngán Peres gē i Hesəron ō, Hamul ō.

¹³Ngán Isakar gē i Tola ō, Puba ō, Yob ō, Simron ō.

¹⁴Ngán Jabulo gē i Sered ō, Elon ō, Yael ō.

¹⁵Ngán gē n̄ Lea ojə kə Jakobó dɔ nang kə Mesopotami té ní n noó, niñ kə ngáńdə gēé. Ngōńdə kə dəyá n̄ rīn na i Dina ní i sedé ō. Ngán Lea gē naā té kə ngáńdə gēé malang ní niñ i deē kutə mətá gidə i mətá.

¹⁶Ngán Gad gē i Sipion ō, Hagi ō, Suni ō, Esəbon ō, Eri ō, Arodi ō, Areli ō.

¹⁷Ngán Aser gē i Iməna ō, Isəba ō, Isəbi ō, Beria ō, Sera n̄ ngōkóúđə kə dəyá ní ō. Ngán Beria gē i Heber ō, Malkiel ō.

¹⁸Silpa n̄ Laban adēn kə ngōnən Lea ní, ngánən gē n noó niñ kə ngáńdə gēé. Silpa ojədə kə Jakobó. Niñ kə ngáńdə gēé malang i deē kutə gidə i mehé.

¹⁹Ngán Rasel kə nēyá Jakob gē i Jəjep ō, Benjame ō.

²⁰Asənat ngōñ Potipera nge tuñ yáá kə On ojə Manase ō, *Epəraim ō, kə Jəjepé dɔ nang kə Ejiptə té.

²¹Ngán Benjame gē i Bela ō, Beker ō, Asəbel ō, Gera ō, Naaman ō, Ehi ō, Ros ō, Mupim ō, Hupim ō, Ard ō.

²²Ngán Rasel gē n̄ ojə kə Jakobó ní n noó kə ngáńdə gēé. Niñ malang i deē kutə gidə i só.

²³Ngōñ Dan i Husim.

²⁴Ngán Nepətali gē i Yasiel ō, Guni ō, Yeser ō, Silem ō.

²⁵Bila n̄ Laban adēn kə ngōnən Raselé ní, ngánən gē kə ngán kaan gē n noó. Bila ojədə kə Jakobó. Niñ malang i deē sīrí.

²⁶Deē yā Jakob gē n̄ reēñ seneé dɔ nang kə Ejiptə té ní, niñ malang i deē kutə mehé gidə i mehé, kanjə téda nēyá ngánən gē.

²⁷Ngán Jəjep ké ojədó dɔ nang ké Ejiptə té gē i jōó. Kutə de gē malang ké kem kojə yā Jakob té ní reē ugēñ dɔ nang ké Ejiptə té ní i deē kutə sīrí.

Jakob ndi Ejiptə té

²⁸Jakob əla *Juda kété non té rō Jəjep té kadə ədan kōō kawñ kē Gosen.

²⁹Jəjep adə sənda yān gē unəñ púsə, aļ kemeé ba aŵ kē Gosen ténī ta bəbən *Israel té. Dan ní aŵ əngeñ naā anī, əsō kē kóó bəbən té ba nōō dan i ngáy.

³⁰Israel əda Jəjep na n-əñ adə na ndi kə kumneé báý ní ká i yo gēgē a kə n-oy tā.

³¹Jəjep əda ngákóon gē ō, gotə de gē yā bəbən gē ō, na n-aŵ yā tāā *Paraɔ kədan na ngákóon gē ō, deē yā bəbən gē ō ní ndiñ dɔ nang ké Kanaan té ní na reē ugēñ rōn té kōó.

³²Niñ na i ngé kuļ yáa gē, adə na reēñ kə batə yādə gēé ō, kə bəyā yādə gēé ō, kə mañg yādə gēé ō, kə yáa yādə gēé malang ō.

³³Adə ré *Paraɔ bārdə ba dəjedə na ké kəla rāādə ké i rí wa anī,

³⁴kə ədanəñ na niñ na i ngé kuļ dā gē, n-əlañ gir na i kə dūúdə n na n-aŵnəñ jīdə té toō tītə yā kaadə gē. Baa na a ndiñ dɔ nang ké Gosen té, tɔdō ngé kuļ yáa gē na i de ké yər gē malang ta kum de ké Ejiptə té gē tá.

GEN 47

¹Jəjep aŵ əda *Paraɔ na bəbən ō, ngákóon gē ō, na iñ dɔ nang ké Kanaan té reē ugēñ kə yáa yādə gēé malang, batə gēgē bəyā gēgē mañg gēgē, na reē na ndiñ dɔ nang ké Gosen té noō.

²Ni oy ngákóon gē mí aŵ ɔjedə kə Paraɔ.

³Anī *Paraɔ dəjedə na ké kəla rāādə ké i rí wa. Niñ tél ədanəñ na niñ na i ngé kuļ yáa gē tītə yā kaadə gē.

⁴Ədañ *Paraɔ báý tɔ na bō na i ngáy dɔ nang ké Kanaan té ō, mu ké kadə yáa kuļ yādə gē əsañ na gətóo ō, adə n-ndótə n-reēñ laā. Ní, kə adədə ta róbə kadə kə n-ndinəñ dɔ nang ké Gosen té.

⁵*Paraɔ əda Jəjep na bəbən ō, ngákóon gē ō, na reēñ i rōn té,

⁶na dɔ nang ké Ejiptə té na i tām yān té kə taá malang. Ní, kə sāa loo ké majə kə əndədə tū té. Kadə ndiñ dɔ nang ké Gosen té. Ba ré kə ənge de ké geñ kəla majə gē dɔ dándə té anī, kə əndədə dɔ yáa kuļ yān ni *Paraɔ gē tá.

⁷Jəjep aŵ kə bəbən Jakobó rō *Paraɔ té, aŵ ɔjən seneé. Jakob rāā *Paraɔ lárəya kə rɔyó.

⁸Anī mbañg *Paraɔ dəjen na ké bālən ké i kóndóing wa.

⁹Jakob tél ədan na bāl̄ gḗ n̄ na n-njērań mbā ní na i bāl̄ bú kə kutə mətá. Ndōn gḗ na tēgāń lāv ngáȳ ǝ, bāl̄ gḗ n̄ yáá kə ngańg gḗ na rāānənēń ní na i ngáȳ ǝ. Bāl̄ən na asə gō yā bəbən ǝ, yā kaan gḗ ǝ n̄ na njērānən mbā té ní alé.

¹⁰Jakob rāā *Paraǝ lápóya kə rɔyó báy tǝ tá teē.

¹¹Jəjep əndā bəbən ǝ, ngákóǝn gḗ ǝ, dɔ nang kə majə kə Ejiptə té, tītē n̄ *Paraǝ ədanən ní. Əndādé kadə bḗ n̄ rīn na i Ramses té ní, ba adədé dɔ nang.

¹²Adə bəbən ǝ, ngákóǝn gḗ ǝ, de gḗ yādé gḗ malang ǝ, yáá kəsa, kə gō kutə de gḗ n̄ a əsań yáá ní.

Hál̄ n̄ Jəjep rāā kə de kə Ejiptə té gḗ bāl̄ bō té ní

¹³Bō i ngáȳ adə yáá kəsa gətóo kem bḗ malang. Tógə de kə Ejiptə té gḗ ǝ, kə Kanaan té gḗ ǝ, gətóo sɔń bō.

¹⁴Jəjep káń nar n̄ de kə Ejiptə té gḗ ǝ, de kə Kanaan té gḗ ǝ, mangənən̄ kōō ní malang ań kem kújə yā *Paraǝ té.

¹⁵Dan n̄ nar kə dɔ nang kə Ejiptə té ǝ, kə dɔ nang kə Kanaan té ǝ, tēgā anī, de kə Ejiptə té gḗ malang reēń rō Jəjep té ədanən̄ na kə adədé yáá kəsa té, kə kadə kə n-oyń kə ta kumən té tām nar kə gətóo jīd é té kə i tām rí té wa.

¹⁶Jəjep əda na ré nar gətóo anī kə adənən̄ yáá kuł yādé gḗ gír yáá kəsaá.

¹⁷Niń reēń kə yáá kuł yādé gḗ adən̄ Jəjep. Ni adədé yáá kəsa tań sonda gḗ ǝ, batə gḗ ǝ, bəyā gḗ ǝ, mańg gḗ ǝ, kərō gḗ ǝ. Jəjep adədé yáá kəsa bāl̄ ngeé n̄ noō té tań yáá kuł yādé gḗ malang.

¹⁸Bāl̄ ní māń. Kem bāl̄ kə kutə gō té anī, reē ədań Jəjep na nar na tēgā kōs jīd é té, adə na n-mundənən̄ alé, tá yáá kuł yādé gḗ na i kə n-adənən̄ kōs ǝ. Yáá n̄ na n-ańwən̄ ní na i dā rōd é ǝ, na i dɔ nang yādé gḗ ǝ ngóy.

¹⁹Ké kadə n-ndiń kə ta kumən té kə n-oyń ǝ, kadə dɔ nang yādé gḗ kə tonən̄ kōs karī ǝ, kə i tām rí té wa. Ní, kə mangd é kə dɔ nang yādé gḗ kə yáá kəsaá, kadə kə n-télnən̄ de gḗ yān gḗ ǝ, dɔ nang yādé kə télən̄ dɔ nang yān ǝ. Kə adədé kōō kə yā dubə kadə n-dubən̄ n-ndinən̄ kə kumd é ba kə n-oyń al̄ ǝ, kadə dɔ nang yādé gḗ kə tonən̄ kōs karī al̄ ǝ.

²⁰Jəjep mang dɔ nang kə Ejiptə té malang adə *Paraǝ, tɔdō de kə Ejiptə té gḗ igən̄ kə ndɔr yād é gḗ jīn té tām bō té, adə bḗ kə Ejiptə té tél i yáá kənge yā *Paraǝ.

²¹Ni ndótə kə gír de kə kem ngán bḗ gḗ ań sed é kem bḗ kə bo gḗ té dɔ nang kə Ejiptə té malang.

²²Banī ni mang dɔ nang yā *ngé tuń yáá gḗ alé, tɔdō yáá gḗ *Paraǝ ndang kadə yā rāā ní kógəm̄ rāā majə sed é. Niń ndiń i kə ta kuł yáá kənge n̄ *Paraǝ a adədé ní. I tām n̄ noō té n igənən̄ kə dɔ nang yād é gḗ al̄ ní.

²³Jəjep əda de kə Ejiptə té gḗ na bōólaā na n-mangd é kə dɔ nang yād é gḗ na n-adə *Paraǝ. Kum kōō n̄ to noó na i tām yād é té, kə tań kə dubən̄.

²⁴Ba dan yā sāā kōō gē té ré jáng kōō i mí anī, kə adēn *Paraḡ kógēm, ba ké só gē kə i yādé kadē dubēn ō, kə əsañ kə ngáńdó gē ō, kə de ké kem kújə yādé gē té ō.

²⁵Kósə de gē ədanēn na i ni n na ajədé, na rāā kem majə sedé ní, adē na n-ndigēn tél bəlo yā *Paraḡ gē.

²⁶Jəjep rāā adē tīr dɔ kōō ní tél i yáá ké ndang kadē yā rāā. Adē bōólaā gāgē ní ré yáá kənge ké dɔ nang ké Ejiptə té i mí anī, kógēm i yā *Paraḡ. I dɔ nang yā *ngé tuñ yáá gē ngóy n i yā *Paraḡ alé ní.

Jakob tāā Jəjep kadē dubēn dɔ bádə kaan gē té

²⁷*Israel gē ndiñ kem bē ké Ejiptə té, dɔ nang ké Gosen té. Əngeñ loo ō, ojēn ngán gē ō, adē bəlañ ngáy.

²⁸Jakob rāā bāl kutə gidə i sīrí dɔ nang ké Ejiptə té, adē bālən malang i bú kə kutə só kə kalən ké sīrí.

²⁹Dan ní Israel a rāā yā koy ngər anī, bār ngōnən Jəjep ədan na ré nelən seneé anī, kə ɔjən tár yān ō, ra dɔ ndūn té ō, kə lōō dubēn Ejiptə té. Ré gey rāā yáá ní na n-dəjen toó anī, kə əla jīn gír bingən té, kə túbəñ kə adēn.

³⁰Ré n-oy anī kə un nīnén kə teēn kōó Ejiptə té, kə aŵ kə dubə kem bāá bádə yā kaan gē té. Jəjep tél ədan na n-a n-rāā kə gō taneé.

³¹Jakob tél ədan na kə túbə kə adēn. Anī Jəjep túbə adēn. Loo ní noō té *Israel əsō kə nang té dɔ tērá yān té.

GEN 48

Jakob tór tan dɔ ngán Jəjep gē té

¹Gō yáá gē ní noō té anī, reē ədañ Jəjep najə yā bəbən ké i moy. Anī ni ɔy ngánən ké jōó gē seneé, Manase ō, *Epəraim ō.

²Dan ní ədañ Jakob kōō ngōnən Jəjep ké a reē kə goḡn té anī, əhɔ rōn tógə ba jī ndi dɔ dɔ tērá yān té.

³Əda Jəjep na Nəbā ké bo ké tógən i ngáy na ndōbən Lujə, dɔ nang ké Kanaan té, na əda najə ké majə dɔn té.

⁴Ədan na n-a n-adēn ngán gē ngáy kadē na a tél gír de ké ngáy gē ō, dɔ nang ní noō na n-adē ngán kaan gē gotən té kadē na i yādé té ngándáńg ō.

⁵Ní toō tā a, ngán ké jōó gē ní na ojədé dɔ nang ké Ejiptə té kété tá kadē na n-reē rōn té ní na i ngán yān gē. *Epəraim ō, Manase ō, na i yān gē tītə Ruben niñ kə Simeoó.

⁶Banī ngán gē ní na ojədé gōdé té ní tá na i yān ni Jəjep gē, na a bārəńdó loo kēgə naā yáá ndəbā té na i kə rī ngákóóddé gēé.

⁷Dan í na n-ij Mesopotami na n-reē ní, Rasel na oy jīn té róbó, do nang ké Kanaan té, ngər kē Epərataá. Na n-dubēn na i loo í noō té, do róbé ké kaw̄ kē kem bē ké Epərata té, Epərata í rīn kórēy na i Betlehem ní.

⁸*Israel ɔɔ ngán Jəjep gē anī əda na ké i náā gē n noó wa.

⁹Anī Jəjep tél əda bəbēn na i ngán gē í Nəbā na adēn do nang ké Ejiptə té ní. Israel əda na kə reē sedé kē rōn té kadē kə n-tír tan dɔdɔ té.

¹⁰Jakob tɔgə bégá ngáy adē kumən ɔɔ loo ngáy tɔ alé. Jəjep reē sedé rōn té, adē əhɔdɔ kē rōn té bírdɔ dagə.

¹¹Gō té anī *Israel əda Jəjep na n-əda na n-a n-ɔɔ kumən tɔ alé, ba Nəbā rāā adē na n-ɔɔ ngán kemən gēgē.

¹²Jəjep ɔr ngánən gē no mbā bəbēn té ba ɔsə non nang té non té.

¹³Gō té anī Jəjep ɔy ngánən gē jōó mbak reē sedé rō bəbēn té. *Epəraim í i do jī kɔn té ní i do jī gel Israel té ɔ, Manase í i do jī gelən té ní i do jī kɔ *Israel té ɔ.

¹⁴Banī Israel téla jīn mánəh gír naā, adē jīn ké kɔ i do Epəraim í i nge ké dūú té ní ɔ, jīn ké gel i do Manase té ɔ. Manase i ngōn hágə bá tā ba i jīn ké gel n əndā dɔn té ní.

¹⁵*Israel tír tan do Jəjep té, əda na: Kadē Nəbā í kaan Abəraham niñ kə bəbēn Isaaká njərān kē non té ní, kadē Nəbā í ngōmən báté bōólaā ní,

¹⁶kadē *de ké do rā té í un yáá ké majal gē kɔs dɔn té ní, kə rāā majə kə ngán gē í toō. Kadē bārəndé kə rīnéé ɔ, kə rī kaan Abərahamaá ɔ, kə rī bəbēn Isaaká ɔ. Kadē ojəñ naā ngáy kem bēé ɔ.

¹⁷Dan í Jəjep ɔɔ kadē bəbēn əndā i jī kɔn do *Epəraim té ní, nelən alé, adē əhɔ jī bəbēn yā tūr do Epəraim té kaw̄n do Manase té,

¹⁸əda bəbēn na i beé alé, nge í noō na i nga tógə, kə əndā jī kɔn dɔn té.

¹⁹Ba bəbēn mbáté ədan na n-geř. N-geř kadē na a tél gír de ké ngáy gē ɔ, na a reē de ké bo ɔ, banī ngōkɔɔn ké dūú tá na a reē de ké bo tɔȳn ɔ, ngán kemən gē na a téləñ nápar de ké ngáy gē ɔ.

²⁰*Israel tír tan dɔdɔ té ndɔ í noō té, əda na ngán Israel gē na a unəñ na i rídé n na a tórnəh tadé do naā té ní, a ədañ na kə Nəbā kə rāā kem majə seí tītə í na rāāñ kə *Epəraim niñ kə Manaseé ní. Jakob əndā Epəraim kété no Manase té.

²¹Gō té anī əda Jəjep na n-a n-oy tā, ba Nəbā na a ndi sedé, na a tél yā kaw̄ sedé do nang yā kaadé gē té.

²²Na n-adēn do nang ké Sisem í na n-taā jī *Amor gē té kə kaskar yānnéé ɔ, kə gə gərə yānnéé ɔ ní, kadē yān na a tɔȳ yā ngákɔɔn gē.

GEN 49

Jakob tǫf tan do ngánen ké kute gidə i jǫó gē té

- ¹Jakob bār ngánen gē ədadé na kə ɔsəñ dɔdɔ ná té kadə n-ədadé yáa gē ní, ndǫñ té anī, a reēñ dɔdɔ té ní.
- ²Ngán Jakob gē, ɔsií dɔsɪ ná té, ba ɔɔī najə kɔr bɔbɔsí *Israel.
- ³Ī Ruben, ngōñ hágém, dan balsáám té báý ní i ĩ-n m-ójií kété ní. De gē bōlən ndílí tɔy yā ngákóóí gē ɔ, ĩ i do madí gē té malang ɔ.
- ⁴Ī-to tītə mañ ké nūgə kə ngangá ngáy, bá tā ba ā ənge loo ké kété tɔ alé, tām ĩ-sāā nəyám kem tērá yám té, élañ rɔsɔĪ dɔm té.
- ⁵Simeo niñ kə ngókóon Lebií oñ naā yā rāā yáa kə dónó,
- ⁶banī mā m-ā m-āw kum té sedé alé ɔ, m-ā m-āw loo kán naā yádé té alé ɔ. Tɔdɔ tɔlən de gē do wōng té ɔ, gángəñ ngəra nja mañg ké bəra gē ndāng ndāng ɔ.
- ⁷m-ndǫldé najə kem tɔngā yádé té ɔ, najə wōng yádé ké rāādé adə kumdé ɔɔdɔ alé té ɔ. M-ā m-ādə gir kaa yádé gē awñ kógəm kógəm kə loo gē té malang ɔ, m-ā m-təndā m-tǫdɔ kɔs dan ngán *Israel gē té ɔ.
- ⁸*Juda, ngákóóí gē a ɔsəñ gɔnií. Ā ĩ-ndi do madə baǫáí gē té. Ngákóóí gē a ɔsəñ nodé nang té yā rɔyíñ.
- ⁹Ngōnəm Juda, ĩ i bɔl ké əho dā əsan, ba tél a aw kə gogé loo ton té. Bɔl tətə kejən ba to nang té anī, i náā-n asə rāān kadə ĩj dɔs?
- ¹⁰Kāgə mbañg a teē jī Juda té alé ɔ, kāgə ngār a ɔr gir njan té alé ɔ, bátə kadə deē ní i kɔɔn, ké gir de ké do nang té gē malang a oñ tan ní reē ugəñ.
- ¹¹*Kāgə nduú gē i ngáy kə loo gē té, adə ni a doo kərɔ yān i tū té. Ni a tɔgo kübə yān i kum kasə *nduú té ɔ, kübə jī yān i kum mañ nduú té ɔ.
- ¹²Kasə *nduú kərə kumən, ba mba ndaa ngāngən.
- ¹³Jabulo a ndi i do gɔsə bā bo té, ta kā yā too bo gē té. Do niñ loo yān a aw bátə teē bē ké Sidon té.
- ¹⁴Isakar i kərɔ ké ngañg ké to kem gɔngɔ.
- ¹⁵Loo ní to tū té ní nelən ngáy ɔ, ni aa kadə bē majə ngáy ɔ, adə ni əla dɔn gir yáa kətɔó ɔ, ni-rāā kəla bəlo ɔ.
- ¹⁶Dan a ɔɔ bē do gir deē yān gē té, tītə ní gotə de ké gir bē ké *Israel té gē a rāānəñ ní.
- ¹⁷Dan i tītə lī ké to kum róbó, tītə lī kakém ké to kadə róbé té. Lī tɔgā gándé sɔnda, anī nge kal sɔnda əsɔ gagəranda.
- ¹⁸Kɔɔbē, m-əndā kemm dɔí té kadə ĩ-djīm.
- ¹⁹Ngéé kɔy yáa yā de gē kə guú a əniñ Gad rɔs, banī ni a rɔsdé ɔ, a ngɔdédé ɔ.

- ²⁰Aser, bē yān a teē kōō ngáȳ ō, do nang yān a teē yáā kəsa ké nel̄ mbañg gē ō.
- ²¹Nepətali i dul ké kəyā doó. Ni i nge kojə ngán ké majə gē.
- ²²Jəjep i kəgē ké a añ ké əba kadə mañ té. Ta jīn gē mənēñ do ndogē mbañ kē doó.
- ²³Ngé kur gərā gē sāān tan, túrnēñ kə gərā yādé gēé ō, sókənēñ ō,
- ²⁴ba gə gərā yān ngañg. Nóbā ké nge tógə yā Jakob rāā adē jī Jəjep ənge tógə. I tītē ní noō n ni téləñ nge ngōm̄ yáā kuñ gē ō, mbañ ní *Israel ndēnā rōn tū té ní ō.
- ²⁵I Nóbā yā bəbí n i nge rāā seí ní. Nóbā ké bo ké tógən i ngáȳ a rāā majə seí. Ni a adī mañ ké kiji do rā té ō, mañ ké teē gír nángāá ō. Ni a adī ngán gē ō, a rāā kadə yáā kuñ yāi gē a ojēñ naā ō.
- ²⁶Tór ta ní bəbí tór tan doó té ní tōy yáā ké majə gē ké do mbañ gē ké rañ ngándáñg té ō, tōy yáā kənge ké do ngán mbañ ké jóo gē té ní deē gey kənge ní ō. Adē tór ta ké do bəbē Jəjep té tél kē do Jəjep té, adē tél kē do nge ní ni i ngār yā ngákōon gē ní té.
- ²⁷Benjamə i soó ké nge ráyā dā naā té. Kə ndōi ni əsa dā kəhən, ba loo solí anī kēgēñ naā yáā ké kənge loo rōó té kə madēñ gēé.
- ²⁸I de gē ní noō malang n ré boon naā anī, niñ i gír bē ké kutə gidə i jōó yā *Israel ní. Bəbədé tór tan doó té i tītē ní noō. Kum najə gē ní bəbədé tórən tan doó té kógēm̄ kógēm̄ ní tītē ní naā alé.

Jakob oy

- ²⁹Gō té anī Jakob əñi ndūn adədé, əda na ré n-oy anī, kə dubēñēñ kem bəlo yā kaan gē té, kem bəlo mbañ ní ra kem ndōr yā Epəron ké Het té Makəpela noó.
- ³⁰Makəpela na i ndōr ní na ra soōn ta naā kə loo ké Mamre, do nang ké Kanaan té ní. Abəraham na mang ndōr ní jī Epəron té na i yā kadə bəlo bádé ké tū té kə tél loo bádə yān yā dubēñ niñ gē.
- ³¹Dubēñ Abəraham niñ kə nēyān Saraá na i loo ní noō té ō, dubēñ Isaak niñ kə nēyān Rebekaá na i loo ní noō té ō, na n-dubē Lea na i loo ní noō té ō.
- ³²Ndōr ō, bəlo mbañ ké tū té ō ní, na i ké mang jī Het gē té.
- ³³Dan ní Jakob əñi ndūn adē ngánən gē oy anī, or njan kə rōn té kem tēráá, gō té anī koōn teē. Ni oy aŵ gō kaan gē té bádá.

GEN 50

Loo dubē Jakob

- ¹Jəjep əsō kē do bəbēñ té, nōō kə mañ kumneé ō, əhən kə rōn té birēñ dagə ō.
- ²Gō té anī ni-adē doktór gē ní a rāāñ kəla yān ní ndūn kadə ndumēñ bəbēñ kəga ké a əgə kadə rō deē ndum, adē doktór gē ndumēñ *Israel kəga ní.
- ³Niñ ndumēñēñ kəga ní ndō i kutə só. De ké Ejiptə té gē nōōñ Jakob ndō kutə sīrí.

⁴Dan í gír ndō gē ké yā nōon Jakob gāng anī, Jəjep əda de gē yā *Paraḡ gē na ré neĩdē seneé anī, n-rāādē bō ba kə ədañ *Paraḡ najē í toō kə adēnəñ, kə ədanəñ na

⁵pá tá kadē bəbēn na oy ní, na mērən túbə kadēn yā kadē ré n-oy anī kə dubēn dō nang ké Kanaan té kem bəlo bádé í na n-ndēr tām yān nəkó té ní. Ní, kə adēnəñ ta róbə kadē n-aw kə n-dubēn tá kə n-tél.

⁶*Paraḡ tél əda Jəjep na kə aw kə dubē bəbēn tītē í na mērən túbə kadēn ní.

⁷Jəjep aw dubē bəbēn té. Ngé rāā kəla yā *Paraḡ gē malang awñ seneé. Kum kōō ké ndogó looneé gē ō, *kum kōō ké Ejiptə té gē ō,

⁸de gē yā Jəjep gē ō, ngákóon gē ō, de gē yā bəbēn gē ō, awñ seneé malang. I ngán gē ō, yáa kuĩ gē ō, ngóy n əyāndé dō nang ké Gosen té ní.

⁹Ngé púsé sēnda gē awñ seneé ō, adē de ké ngé dāñ nīn ta kaw kə bádá gē i ngáy.

¹⁰Dan í aw ugēñ loo kənda kōō yā Atad té í i gidə bā Jurde té ní anī, nōōn yo nōō ké to bōl ngáy loo í noō té. Jəjep rāā yo bəbēn ndō sīrī rōyñəñ.

¹¹De ké dō nang ké Kanaan té gē í aāndé loo kənda kōō yā Atad té loo nōō yo té ní ədañ na i yo ké to bōl ngáy dō de ké Ejiptə té gē n toō. I tām najē í noō té n əndānəñ rī loo kənda kōō yā Atad í i gidə Jurde té ní na i Abel Misəraim ní, kumən na i yo ké tōr rō de ké Ejiptə té gē ngáy.

¹²Ngán Jakob gē rāān yáa í bəbədé mērdé rāā ní i beé.

¹³Unəñ nīnəñ awñəñ dō nang ké Kanaan té, aw dubēñ Makəpela kadə loo ké Mamre té. Abəraham mang ndər ké Makəpela ní jī Epəron í ni i Het ní té i yā kadē bəlo bádé ké tū té téləñ bəlo bádə yān yā dubēñ nīn gē.

¹⁴Dan í Jəjep dubē bəbēn oy anī tél aw gogé dō nang ké Ejiptə té kə ngákóon gē ō, kə de gē í awñ seneé dubē bəbēn té ní ō malang.

Yáa ké gotə Jakob té

¹⁵Dan í ngákóon Jəjep gē aāñ kadē bəbədé oy kōō anī, ədañ na í bəbədé na oy kōō toō majanī Jəjep na a tél yā rāādé yáa ké majal kum gotə yáa ké majal í na n-rāān seneé ní.

¹⁶Adē əlañ ədañ Jəjep na pá tá kadē bəbēn na oy ní na əda na

¹⁷kə ədañ Jəjep najē í toō kə adēnəñ, kə ədanəñ na n-rāān bō ba kə māy rōn dō majal yā ngákóon gē té, tōdō nīn na rāānəñ yáa ké majal. Ní, na n-rāānəñ bō ba kə māy rōn dō majal yādé té tām nīn na i ngé ndōy Nəbā yā bəbēn gē ō. Dan í reē ədañ Jəjep najē ní anī Jəjep nōō.

¹⁸Nīn kó gē reē əsəñ nodé nang té non té, ədañ na nīn na i bəlo yān gē.

¹⁹Banī Jəjep tél ədadé na kə lōōñ bōl, ké ni ké i Nəbā wa.

²⁰Nīn na nóməñ rāān yáa ké majal bá tā ba Nəbā na tūr gír yáa ké majal ní adē na tél yáa ké majə, adē bōólaā na ajə gír de ké ngáy gē tītē í nīn kó gē na aānəñ noō.

²¹Ní, kə lōōñ bōl na n-a n-ḡḡ gōdédē ō, n-ā n-ḡḡ gō ngáńdédē gē ō. Ni-sōl kemdédē i kə najē gē n̄ noō.

²²Adē Jəjep ō, de gē yā bəbən gē ō, ndiñ dɔ nang kə Ejiptə téd. Jəjep rāā bāl bú kə kutə kógēm̄.

²³Ni-ḡḡ ngán *Epəraim gē ō, ngán kaa Epəraim gē ō, taā ngán Makir kə ngōñ Manase rāādédē kə yān téd ō.

²⁴Jəjep əda ngákóŋŋ gē na n-a n-oy ba Nəbā na a diidédē, na a teē sedédē kōs kem bē n̄ toō téd yā kaw sedédē dɔ nang n̄ na ənī ndūn yā kadē Abəraham ō, Isaak ō, Jakob ō ní téd.

²⁵Jəjep mēř ngán *Israel gē kadē ənīñ ndūdédē, əda na loo n̄ Nəbā a diidédē yā teē sedédē anī, kə cyñ kəngān gē kə awnəh̄.

²⁶Jəjep rāā bāl bú kə kutə kógēm̄ anī oy. Ndumnən̄ kəga kə yā kəgəh̄ n̄n̄ ndum, ba ənīnən̄ kem késédē, dɔ nang kə Ejiptə téd.

EXO

EXO 1

Néba teē kə ngán Israel gēe kem bē ké Ejiptə té kōó

(1-15)

Ngán Israel gē i bəlo gē dɔ nang ké Ejiptə té

1-4Ngán Jakob gē, adē i ngán *Israel gē ní reēn kə bəbədé kem bē ké Ejiptə té ní, rīdó n toó: Ruben ō, Simeo ō, Lebi ō, *Juda ō, Isakar ō, Jabulo ō, Benjame ō, Dan ō, Nepətali ō, Gad ō, Aser ō. Niñ-reēn i kə de ké kem ndogē yādá gē té kə dɔdɔ gēe malang.

5Dan ngeé ní noō té ní ngán Jakob gē ō, ngán kaan gē ō, malang i deē kutə sīrí. Jəjep ni i kem bē ké Ejiptə té kété nodé té kōó.

6Gō té anī Jəjep oy ō, ngákóon gē oyñ ō, ngé gē ní reēn sedá ní oyñ malang ō.

7Ngán *Israel gē ojəñ naā ngáy adē kutədá ō, tógádá ō i ngáy. Niñ-taān kem bē malang.

8Loo ní noō té mbañg ké rang ké geē Jəjep alé əla gir koo bē dɔ nang ké Ejiptə té.

9Ni-əda gir deē yān gē na ngán *Israel gē na téləñ gir de ké kutədá i ngáy tɔy yādá niñ gē ō, tógádá i ngáy tɔy yādá ō,

10ní kə n-sāān kum kedē ké yā kəgəndá kojə naā kum kə kété, na sōgə rōō əsō anī boon rōdó tū yā madə bəādé niñ gē té yā rōdó ba teēn kōó kem bēe.

11Loo ní noō té báa təndān kabāta gē dɔ ngán Israel gē té kadə rāān kəla ngamba sedá, kadə kutədá téləñ kə nang té. Adə ngán Israel gē rāān bē bo gē ké yā kán yā kemeé gē adəñ *Parao. Bē gē ní i Pitom ō, i Ramses ō.

12Ba dan ní sāān kadə kutə ngán *Israel gē tél kə nang té anī, i loo ní noō té n a aw i kə kété ō, a taān i loo kum kə kété ō, ní. Adə de gē ndiñ i kə sölóo kekəre najə yā ngán Israel gē té.

13De ké Ejiptə gē əndān kəla dɔdó té kə gúú, rāāndá bəlo té.

14Adəñ a rāān i kəla ké ngañg gē adə rōdó atədó ngáy: I kəla ndām bər ō, kər bərikə ō, kəla ndər gē malang ō. Niñ-təndān kəla gē dɔdó té kə gúú.

Parao rāā kum ngán Israel gē ndoō té

15Hebəro gē awñ kə dəyá ké ngé taā ngán gēe jōo gē. Rī ngé ké kógəm na i Sipəra ō, rī ngé ké noō na i Pua ō. Mbañg ké Ejiptə ədadé na

16ré kə a taān ngán gē gir dəyá Hebəro gē té anī, kə aṅñ ngōñ ní a teē ní majə. Ré i ngōñ ké dəngam anī, kə rāān kadə oy, ba ré i ngōñ ké dəyá anī kə əyənəñ kadə ndi kə kumneé.

17Bá tā ba dəyá ké ngé taā ngán gē ní bōlən ndíl Néba, adə rāān tītə ní mbañg ké Ejiptə ədañdó ní alé. Əyāñ ngán ké dəngam gē adə ndiñ kə kumdó.

¹⁸Anī mbañg əla gōdé té, dəjedé na ké rāān yáa beé i tām rí té wa. Ké əyañ ngán ké dəngam gē adē ndiñ kə kumdé ké i tām rí té wa.

¹⁹Dəyá ké ngé taā ngán gē ní tél ədañ *Paraḡ na dəyá Heberō gē na toñ tītē dəyá ké Ejiptə gē alé. Tógédé na i ngáy adē na ojəñ ngán gē na i kété kōó pá tá kadē dəyá ké ngé taā ngán gē na reē ugəñ báy.

²⁰⁻²¹Nóbā rāā majə kə dəyá ké ngé taā ngán gē ní. Ni-rāā adē ojəñ naā tōdō bōlən ndílən ni Nóbā. Ngán *Israel gē ojəñ naā ngáy ō, téləñ de ké tógédé i ngáy gē ō.

²²Banī *Paraḡ əda gír deē yān gē malang na kə tənīñ ngán Heberō ké dəngam gē kōó kum bā té ba kə əyañ ngé ké dəyá gē.

EXO 2

Kojə Moijə

¹De kógə́m ké gír kojə yā Lebi té taā dəyá ké gír kojə yān té.

²Dəyá ní ndāñ ngōñ ba ojə ngōñ ké dəngam, əa kadē ngōñ ní majə ngáy anī mundə dən nāā i mətá.

³Dan n əa loo mundə də ngōñ ní tɔ al anī, un jáng papirus, tɔyɔ gudəɔ ō, nō kəgə ō, gidə té, ba ənī ngōñ ní kemeé, aŵ əndān dan təbā gē té ta bā Nil té.

⁴Ngōkóɔ ngōñ ní ké dəyá aŵ ra say yā kəaŋ yáa n a rāā yā rāā ngōñ ní.

⁵Anī ngōñ *Paraḡ ké dəyá aŵ bāā ndogə maná ba ngámandə ké ngé njərə gōn té gē a njərəñ kə gō kadə bāá. Dan n əa jáng dan təbā gē té anī əla nge kəla yān ké dəyá kunuú.

⁶Ni-tɛɛ ta anī əa i ngōñ ké dəngam n to kemeé a nōō ní. Kumən ɔon tām yā ngōñ ní té ō, əda na ngōñ ní na i ngōñ Heberō ō.

⁷Ngōkóɔ ngōñ ní dəjen na ké gɛy kadē n-aŵ n-bār dəyá Heberō kógə́m ké nge kətō ngōñ kadē reē adē ngōñ ní mba wa.

⁸Anī ngōñ *Paraḡ ədan na kə aŵ kə reē seneé. Ngōñ ké dəyá ní aŵ bār kóɔ ngōñ ní reē seneé.

⁹Ngōñ *Paraḡ əda dəyá Heberō ní na kə un ngōñ ní kə aŵ kə mba, na nəkó n-a n-əgān. Adē dəyá ní un ngōñ ní aŵ adən mba.

¹⁰Dan n ngōñ ní tɔgə anī, un aŵ seneé adən kə ngōñ Paraḡ adē taān rāān ngōnən té, əndā rīn na i Moijə tōdō əda na n-unən na i kum mañ té.

Moijə aŵ dɔ nang ké Madian té

¹¹Dan n Moijə tɔgə dəngam anī, aŵ gɔɔ ngákóon gē té ndɔ kéréy té. Ni-əa kəla gē n əndān dɔdɔ té gúu kadē rāān ní. Anī əa de kéréy ké Ejiptə ra a təndā ngōkóon Heberō kógə́m.

- ¹²Moijsə mbel loo kə yóo kə laā. Dan ń ɶɶ deē al̄ anī, tēndā de kə Ejiptə ní tēndā tōlən, ba əlan dan náŋg ngárəmnjéy t́.
- ¹³Teē kə ndō kə rangaá reē gogé báy anī, ənge Hebəro gē jōo ra a rōōn naā. Ni-dəje nge ń najə əhən ní na kə ənda madən kə i tām rí t́ wa.
- ¹⁴Anī deē ní tél ədan na kə i náa n əndān ngār dədə niñ t́ yā gāng sarya yādé ní wa, kə gír i tōlən títə ń tōlən de kə Ejiptə ní wa. Dan ń Moijə ɶɶ kadə gír najə ní teē dōó kōó anī bōl rāān.
- ¹⁵*Paraɶ oō najə ní, adə a sāā tōl Moijə. Banī Moijə ɶy aw dɔ nang kə Madian t́, aw ndi ta bəlo mañ kógə́m t́.
- ¹⁶Nge tuñ yáá kə Madian ń rīn na i Jetəro ní ngánən kə dəyá gē i sīrí. Ngán kə dəyá gē ní reēn kuý maná kadə rosə kem yáá kəy mañ yā dā gē kadə yáá kuł yā bəbədé gē reē ɶyñ.
- ¹⁷Báa ngé kuł yáá kə dəngam gē reē təbāndé kōó. Anī Moijə ɶ rōó dɔ ngán kə dəyá gē ní t́, ba adə yáá kuł yādé gē mañ adə ɶyñ.
- ¹⁸Ngán kə dəyá gē ní tél awñ rō bəbədé t́ gogé, anī bəbədé dəjedé na kə i bay áké tél reēn bēé bōólaā batə beé wa.
- ¹⁹Anī niñ-ədanən na de kərəy kə Ejiptə na rōó ngé kuł yáá kə dəngam gē dədə t́ o, na ɔdə mañ adə yáá kuł yādé gē adə ɶyñ o.
- ²⁰Bəbədé tél dəjedé na kə deē ní kə i rá wa, kə reēn seneé al̄ kə i tām rí t́ wa. Kə tél kə aw kə sāān njan kadə reē əsa yáá.
- ²¹Moijsə ndigə ndi bē deē ní, adə deē ni-adən ngōnən kə dəyá ń rīn na i Sepora ní adə taā.
- ²²Sepora ojə ngōn kə dəngam, anī Moijə əndā rīn na i Gersom, kumən na i nge nañ, tōdō əda na ni na i nge nañ dɔ nang yā tērā gē t́.

Nébā gērā Moijə kadə ɔr ngán Israel gē bəloó

- ²³Dan i ngáy gō t́ anī, mbañg kə Ejiptə oy. Ngán *Israel gē ń a rāān kəla bəlo ní nōōn rōdó o, əgañ kōr o, adə nōo yādé aw ugə rō Nébā t́.
- ²⁴Nébā oō nōo yādé, anī əga kemən dɔ *madə naā ń ni-əho kə Abəraham o, Isaak o, Jakob o ní t́.
- ²⁵Ni-ɶɶ ngán *Israel gē o, geř yáá ń rāādé ní o.

EXO 3

- ¹Moijsə a ul̄ i batə gē kə bəyā gē yā umən Jetəro nge tuñ yáá kə Madian. Ndō kərəy t́ anī ni ənda dan dəla loo māñ kə yáá kuł gēé, aw ugə kadə mbał *Horeb ń i mbał yā Nébā ní t́.
- ²*Nge kaw kəla yā Kóóbē ndōbən tū ndɔ hor t́ dan bəkə kámbé t́. Moijə ɶɶ hor kə a əba dan bəkə kámbé ní t́ kanjə kɔɔ bəkə kámbé ní.

³Ni-əda na kə n-rəngō rōn kə n-aw̄ kə n-ḡḡ yáá kə to kər kum n̄ rāā yáá á hor ɔɔn̄ bəkə kámbə al̄ ní.

⁴Dan n̄ Kóɔbē ḡḡn loo rəngō rōn t́ anī, bār bār kə dan bəkə kámbé ní t́, əda na: Moijə, Moijə. Anī Moijə ndigə na: Mā n toó.

⁵Anī Kóɔbē əda na: Ī-lōō reē ngər. Īr̄ sākērā kə njaí t́ kōó, tɔdō ĩ-ra i *loo kə tál t́.

⁶Mā i Nébā yā bɔbí, Nébā yā Abərahām ō, Nébā yā Isaak ō, Nébā yā Jakob ō. Moijə anī kúbə ut́n̄ ta kumən kōó tɔdō ni bōl̄ kḡḡ Nébā.

⁷Kóɔbē t́l̄ əda na: M-ḡḡ loo rāā n̄ rāān̄ kum gír deē yām̄ gē ndoō t́ dɔ nang kə Ejiptə t́ ní. M-ōō nōō yádé dan n̄ ngé rāā kumdé ndoō t́ gē a tēndāndé ní. m-ger̄ tápə yádé.

⁸Adē m-reē i gāng dɔdó t́ jī de kə Ejiptə gē t́ ō, i teē sedé t́ kem bē n̄ toō t́ kōó ō, yā kaw̄ sedé dɔ nang kə majə ō, laa ngáȳ ō t́, dɔ nang kə mba ō, yibē tejə ō i ngáȳ tū t́ t́. I dɔ nang n̄ Kanaan gē ō, Het gē ō, *Amor gē ō, Periji gē ō, Hibi gē ō, Yebus gē ō, ndiñ tū t́ ní.

⁹N̄ toō ní nōō yā ngán *Israel gē əsō mbīm̄ t́ ō, m-ḡḡ loo rāā n̄ de kə Ejiptə gē a rāān̄ kumdé ndoō t́ ní ō,

¹⁰adē m-ā m-əlaī rō *Paraḡ t́. Āw̄ ĩ-teē kə gír deē yām̄ gē n̄ i ngán *Israel gē ní kem bē kə Ejiptə t́ kōó.

Nébā əda Moijə rīn

¹¹Moijə əda Nébā na kə ni i náā áké kə n-aw̄ rō *Paraḡ t́ yā teē kə ngán Israel gē Ejiptə t́ kōó wa.

¹²Nébā t́l̄ ədan na ni na i naā t́ seneé, na yáá n̄ a ɔjə kadē i ni n n-əlan ní n toó. Dan n̄ a teē kə ngán Israel gē kem bē kə Ejiptə t́ kōó anī, na a rāān̄ kəla yān ni Nébā dɔ mbał̄ n̄ toō t́.

¹³Moijə əda Nébā na ré i beé anī na n-aw̄ rō ngán *Israel gē t́ yā kədadé na Nébā yā kaadé gē na əlan kə rōdó t́. Ba ré dəjenəñ rī Nébā ní anī kə kə n-ədadé na i rí wa.

¹⁴Nébā əda Moijə na: Mā i mā n̄ m-ndi noó ní. Najə n̄ kadē édá ngán Israel gē ní n toó: m-ndi noó əlañ rōsí t́.

¹⁵Édadé na i Kóɔbē Nébā yā kaadé gē, adē i Nébā yā Abərahām ō, Nébā yā Isaak ō, Nébā yā Jakob ō n̄ əlaī rōdó t́ ní. Rīm̄ n̄ a to ngándáng kadē de gē a bārməñneé kə dɔ bāl̄ gē ní n noó.

¹⁶Āw̄ ɔsə dɔ *kum kɔō gē yā ngán *Israel gē naā t́, édadé na Kóɔbē, Nébā yā kaasi gē, adē i Nébā yā Abərahām ō, Nébā yā Isaak ō, Nébā yā Jakob ō, na ndɔbī, ədaī na n-gey d̄īsí tām̄ yáá n̄ rāān̄ sesí kem bē kə Ejiptə t́ ní.

¹⁷Adē əda na n-a n-teē sedé kem bē n na rāān kumdé ndoō té tū té ní kōó, yā kaw sedé dɔ nang yā Kanaan gē té ō, Het gē té ō, *Amor gē té ō, Periji gē té ō, Hibi gē té ō, Yebus gē té ō, adē i dɔ nang n mba ō, yibə tejə ō, i ngáy tū té ní té.

¹⁸Ngán Israel gē a oōn taí ō, ā āw kə *kum kɔ́ yádé gēé rō mbaŋg ké Ejiptə té ō. Ā édaĩn na Kóóbbē Nóbā yā Hebəro gē na ndɔ́bəsí, adē na i gár kadē ī-njērāi ndō mətá āwī kem dɔla loo té āw ī-tunī yáa ādiĩn.

¹⁹m-geř majə kadē a əyəsí kadē ā āwī alé, adē ré m-əndā i gúu dɔn té tá.

²⁰Adē m-ā m-rāā yáa ké to kor kum ké tayā tayā gē yā rōón kə bē yānnéé kə ngangá ngáy. Gō té anī a əyəsí kadē āwī.

²¹M-ā m-rāā kadē de ké kem bē ké Ejiptə té gē a rāān majə kə deē yāsí gēé, adē dan n a əyānsí kadē āwī anī, ā āwī jīsí karī alé.

²²Dəyá ké Israel gē a dəjeñ dəyá ké Ejiptə gē n ndiñ kújú gōdó té, aláa ndiñ madē bédé ní, yáa ké rāā kə gindē arjāaá ō kə lórú ō, kúbə ké yā tɔla rō ngáńdó ké dəngam gē té ō, ké dəyá gē té ō. I beé n ā ī-taāineé yáa yā de ké Ejiptə gē jídó té ní.

EXO 4

Nébā cje Moijə tógen

¹Moijə tél əda Kóóbbē na ngán *Israel gē na a taān kemən alé ō, a oōn najə yān alé ō, a ədanəñ na Kóóbbē na ndɔ́bən alé ō.

²Kóóbbē dəje Moijə na ké i rí n i jīn té noō wa. Anī Moijə əda na i kágə.

³Kóóbbē əda na kə ənī nang té. Moijə ənī kágə ní nang té anī kágə ní tél lī, adē Moijə cɔtə ɔy.

⁴Anī Kóóbbē ədan na kə əla jīn kə əhɔ́n kəlán. Moijə əla jīn əhɔ́n kəlán anī, lī tél kágə kə jīn té.

⁵Kóóbbē əda na yáa n kadē ngán *Israel gē taānneé kem kadē i ni Nóbā yā kaadé gē, adē i Nóbā yā Abəraham ō, Nóbā yā Isaak ō, Nóbā yā Jakob ō, n ndɔ́bbē Moijə ní n noó.

⁶Kóóbbē əda Moijə na kə əndā jīn dɔ kemən té. Moijə əndā jīn dɔ kemən té. Dan n un jīn anī, jīn i bānjə malang, i bānjə ké ndaa tītə búy kúbə beé.

⁷Kóóbbē əda na kə tél kə əndā jīn dɔ kemən té gogé. Moijə əndā jīn dɔ kemən té ba un anī, jīn tél to karī gogé.

⁸Kóóbbē ədan na ré ngán *Israel gē taān kemən ō, oōn najə yān ō, tām yáa ké yáa ké ta kəga dɔ té alé anī, na a taān kemən tām yáa ké yáa ké nge kɔ jōó té.

⁹Ré taān kemən tām yáa ké yáa ké jōó gē n noó té alé ō, oōn najə yān alé ō anī, kə cɔdə mañ bā kə bóké nang té, na mañ ní na a tél mósə.

Nébā cje dɔ Aarɔ kadē rāā kəla kə Moijə

10 Moijə əda Kóṽbē na ni na i de ké n-geṛ kəṛ najə alé na i batə, na i tagəbēé laā al̄ ō, na i tagə nd̄ó té al̄ ō, na i kum mbang n̄ na a ɔṛəṇ najə seneé té toō al̄ ō. Ni na i de ké tan ɔy ngáý dɔ najə té na i jóo.

11 Kóṽbē tél əda Moijə na ké i náā n i nge kəbā ta deē ní wa. Ké i náā n i nge rāā kadə gir kəlá nd̄o deē d̄oṽ naā aláa kadə deē tél mbíkī ní wa, kadə kum deē ɟɟ loo aláa kadə deē tél mundō ní wa. Ké i ni Kóṽbē al̄ wa.

12 N̄ toō ní kə ɔtə kə aṽ, na nəkó Kóṽbē na i tan ō, na n-a n-ɔjən yáá n̄ kadə əda ní ō.

13 Moijə rāā Kóṽbē bó ba ədan na kə əla de ké rang.

14 Anī wōng rāā Kóṽbē kə Moijə adə ədan na ké ngók̄oṽn *Aarɔ kə *ngōñ Lebi ní ké ndi noó al̄ wa. Na n-geṛ kadə kəṛ najə na tōṛ rōn alé, tá i Aarɔ nəkó n na a reē kə kəngen té noō. Ré na ɟan anī rōn na a nelən ngáý.

15 Kə ɔṛ najə seneé, kə əndā najə gē n̄ kadə əda ní tan té. Ba na nəkó Kóṽbē na i naā té sedé ō, na n-a n-ɔjədé yáá n̄ kadə rāāñ ní ō.

16 *Aarɔ na a ɔṛ najə kə de gēé kum gotən ni Moijə. Aarɔ na i ta Moijə ō, Moijə na i nəbā yā Aarɔ ō.

17 Kə Moijə kə əhɔ kəgē n̄ noō j̄in té kə rāañ yáá kə yāā gē.

Moijə tél aṽ gogé rō gir deē yān gē té

18 Moijə tél aṽ rō umən Jetəro té ədan na n-a n-tél yā kaṽ gō ngák̄oṽn gē té Ejiptə yā kaṽ kɟɟ ké ndiñ noō kə kumdé báý wa. Jetəro əda Moijə na kə aṽ kə kem sol̄.

19 Kóṽbē ɔṛ najə kə Moijə dɔ nang ké Madian té, ədan na kə tél kə aṽ gogé Ejiptə, na de gē n̄ sāāñ t̄lən ní na oyñ k̄ó malang.

20 Moijə un nəyán ō, ɔy ngánən gē ō, tэндādé gidə kəro yān té, ba tél aṽ gogé Ejiptə. Un kəgē n̄ Nəbā ədan najən ní j̄in té.

21 Kóṽbē əda Moijə na: Yáá ké to kəṛ kum gē n̄ m-ādē ī-rāā malang ní, dan n̄ ī-tél aṽ gogé Ejiptə anī, aṽ ī-rāādé ta kum *Paraɔ té. Ba m-ā m-rāā kadə *Paraɔ a rāā dɔ ngañg adə a əyɟ ngán *Israel gē kadə aṽñ alé.

22 Ā əda *Paraɔ na najə n̄ Kóṽbē əda ní n toó: Israel i ngōñ hágém mā Nəbā.

23 M-ədaī na kə əyɟan kadə aṽ rāā kəla adēm anī ī-mbāté ní, m-ā m-t̄l̄ ngōñ hágí.

24 Dan n̄ niñ i róbó báý á dəbañ loo kəréý té anī, Kóṽbē reē rō Moijə té a sāā t̄lən.

25 Anī Sepora un mbaī ké ta katə *əjañ mətə ngōnən, un ta mətə ngōñ n̄ əja ní ɔdəñ mətə Moijə ba əda na Moijə na i ngaa mósə yān.

26 Loo n̄ noō té Kóṽbē əyɟ Moijə. Sepora əda najə yā ngaa mósə i tām kəja n̄ ni *əja mətə ngōnən ní.

²⁷Kóṣṣbē əda *Aarḡ na kə aṽ kə tənī ta Moijə kem dəla loo té. Aarḡ aṽ ənge Moijə kadə mbaḷ yā Nə́bā té anī əhən kə rən té.

²⁸Moijə ədan kəla n Kóṣṣbē əndā tan té kadə aṽ əda ní ɔ, ɔjən yáá kə yāā gə́ n Kóṣṣbē mērən rāā ní ɔ.

²⁹Moijə niñ kə Aarḡ bārəñ *kum kɔɔ yā ngán *Israel gə́ malang.

³⁰*Aarḡ ədadé kəla n Kóṣṣbē əndā ta Moijə té ní ɔ, ni-rāā yáá kə yāā gə́ ta kum ngán Israel gə́ té ɔ.

³¹Niñ-taāñ kem. Dan n gerəñ kadə Kóṣṣbē ɔ yáá kə tōr gə́ n a rāāñ sedé ní ɔ, kadə ni-reē i kajədə té ɔ ní anī, tətəñ kejədə nang té ɔ, ɔsəñ nodé nang té ɔ, rɔyñəñ Kóṣṣbē.

EXO 5

Moijə niñ kə Aarḡ aṽñ bē Paraḡ

¹Gō té anī Moijə niñ kə *Aarḡ aṽ ədañ *Paraḡ na Kóṣṣbē Nə́bā yā *Israel əda na kə əyḡ gir deē yān gə́ kadə kə aṽ kə rāāñ nāā kem dəla loo té kə ɔsəñneé ɔnən.

²*Paraḡ tél ədadé na ké Kóṣṣbē i náā á kadə n-oō tan ba kə n-əyḡñ ngán *Israel gə́ kadə aṽñ wa. Na n-geṛ Kóṣṣbē al ɔ, n-ndigə kəyḡ ngán Israel gə́ kadə aṽñ al ɔ.

³Moijə niñ kə Aarḡ tél ədañ na Nə́bā yā Hebəro gə́ na ndɔbədé. Ní kə adədé ndɔ mətá kadə kə n-njərā n-aṽñ kem dəla loo té, kə n-aṽ n-tunəñ yáá kə n-adəñəñ, na sōgə tɔ́ldé kə moy ngālbōgī alāa kə kaskaraá.

⁴Mbañg kə Ejiptə tél ədadé na: Moijə ɔ, Aarḡ ɔ, i-sāāi kɔṛ ngán Israel gə́ kɔɔ ta kəla yādé gə́ té i tām rí té? I-tél aṽñ gogə́ ta kəla yāsí gə́ té.

⁵Ní toō ā i-sāāi i kadə de ké ngáy gə́ n noō kə əyḡñ ta kəla yādé gə́ kɔɔ a?

Paraḡ adə́ ngán Israel gə́ kəla ké rang dɔ madə́ té báy

⁶Ndɔ nəkɔ́ n noō té *Paraḡ əda ngəgəra dɔ ngé kəla gə́ ɔ, ngé ndóɔ de gə́ ndū najə́ gə́ yā ngán *Israel gə́ ɔ, na

⁷kə lōñ kadə ngán Israel gə́ mu kadə ɔrəñneé bərikə tītə́ ké kété gə́, ba kadə niñ kɔ́ gə́ kə aṽñ sáá.

⁸Kə rañ sedé ta kɔṛ bərikə kadə asə kə gō kutən n a ɔrəñneé kété gə́ ní, ba kə lōñ kadə dūú gō té, niñ na i de ké yay gə́. Na i tām najə́ n noō té n na a sāāñneé ta róbə kaw tuñ yáá té kadə Nə́bā yādé ní.

⁹Ní ré kəla na i ngáy dɔdɔ́ té anī na a girəñ dɔ najə́ ké soṛ gə́ n noō té alé.

¹⁰Ngəgəra dɔ ngé kəla gə́ ɔ, ngé ndóɔ de gə́ ndū najə́ gə́ ɔ, teñ ndogó mbangāá aṽ ədañ ngán *Israel gə́ na *Paraḡ əda na n-a n-adədé mu tɔ́ alé,

¹¹kə niñ kɔ́ gə́ kə aṽñ sáá, na kutə bərikə́ n gəngəñ dɔdɔ́ té ní na a to gotoó, na deē na a ɔṛ ta alé.

- ¹²Ngán Israel gē tīn naā kē loo gē té do nang ké Ejiptə té aṽn sāa muú.
- ¹³Ngāgəra do ngé kəla gē ɔsəñ sedé ədañdə na kə tōlən ta kəla yādé, kə adən kutə bəriké n gāngən dɔdə té kə do ndō gē tītə n kété mu na toñ ní.
- ¹⁴Təndān ngé ndóo de gē ndū najə gē yā ngán *Israel gē n ngāgəra do ngé kəla gē təndān dɔdə té ní, ba ədañdə na tagəbēé ɔ, bōolaā ɔ, ní ké ɔrən kutə bəriké n gāngən dɔdə té ní tītə kə kété al ké i tām rí té wa.
- ¹⁵Ngé ndóo de gē ndū najə gē aṽ nōn rōdó rō *Paraɔ té ədañ na Kóɔbē gē, ké adə rāān yáá kə beē sedé niñ ngé kəla yān gēé ké i tām rí té wa.
- ¹⁶Na adəndé niñ mu tɔ alé ba na rañ sedé ta kɔr bərikə ɔ, na a təndāndé ɔ. Na i gir deē yān nəkó gē n na rāān yáá góté alé.
- ¹⁷*Paraɔ tél ədadé na niñ na i de ké yay gē, de ké yay gē, na i tām najə n noō té n na a sāān kaw *tuñ yáá kadə Kóɔbē ní.
- ¹⁸Kə ɔtə kə aṽn ta kəla yādé té. Deē na a adədé mu tɔ alé ba na a adən bəriké n gāngən kutən dɔdə té ní.
- ¹⁹Kəda n ədan na kutə bəriké n gāngən ní deē na a ɔr ta alé, kutən kə ndō kógəm n gāngən ní na a ɔrən kadə na a asə kə do ndō gē ní, tōr rō ngé ndóo de gē ndū najə gē yā ngán *Israel gē ngáy.
- ²⁰Dan n teən bē *Paraɔ ní, aṽn kə nāgá rō Moijə niñ kə *Aarɔ n ra a ngóondé ní té,
- ²¹aṽ ədañdə na kadə Kóɔbē kə əndā məy ba kə gāng sarya, na neI *Paraɔ ɔ, ngé kəla yān gē ɔ, sedé tɔ alé i tām yā Moijə niñ kə Aarɔ té, niñ na əlan na i kaskar jī *Paraɔ niñ kə ngé kəla yān gēé té kadə tōlənneédé.
- ²²Moijə tél aṽ ɔr najə kə Kóɔbēé, ədan na ké rāā yáá kə tōr kə gir de gē n noō ké i tām rí té wa. Ké əlan i tām rí té wa.
- ²³Əla gir ndō n na n-ədañ *Paraɔ kəla yān té noō na a rāā kum ngán *Israel gē na i ndoō té ké njóm gē té ɔ, ni Kóɔbē na rāā yáá kərəy séy yā kajən gir deē yān gē al ɔ ní ké i bay wa.

EXO 6

¹Kóɔbē tél əda Moijə na a ɔ yáá n na n-a n-rāā kə Paraɔ ní báy. Na n-a n-ɔjə tógən don té kadə a əyā ngán *Israel gē kadə a aṽn ɔ, kadə a təbədé do nang yān té kō ɔ.

Nəbā ənī mindən yā teē kə ngán Israel gēé

- ²Nəbā əda Moijə báy tɔ na: Mā i Kóɔbē.
- ³Dan n m-ndəbə Abəraham ɔ, Isaak ɔ, Jakob ɔ ní, niñ-germəñ i kə rīm n na i Nəbā kə bo ké tógən i ngáy ní, ba rīm n na i Kóɔbē ní tá niñ-gerən alé.

⁴Gō té m-ého *madē naā sedé yā kadēdē dō nang ké Kanaan ní ndiñ tū té tītē tērā ké ngé nañ gē ní ō.

⁵Ñ toō m-ōō nōō ngán *Israel gē ní de ké Ejiptē gē a rāāñdē bēlo té ní, adē əga kemm dō *madē naā ní m-ého sedé té ní.

⁶Adē m-mērī kēdadé najē ní toō: Mā i Kóṣṣbē. M-ā m-ōrsí ta kēla ngámá té ō, ta kēla bēlo té jī de ké Ejiptē gē té ō kōó. M-ā m-éndádé kē tógém ní yáá ké duñ tan gətóó ní kadē a bōlōñ ō, m-ā m-taāsí jīdē té yā kəyāsí dōó ō.

⁷M-ā m-rāāsí gír deē yām gē té ō, mā i Nóbā yāsí ō. Ā ī-gerī kadē i mā n i Kóṣṣbē Nóbā yāsí, nge kōrsí ta kēla ngámá té dō nang ké Ejiptē té kōó ní.

⁸M-ā m-órsí ta róbē yā kaw sesí dō nang ní m-ēñī ndūm m-ādē Abərahām ō, Isaak ō, Jakob ō, najēñ té ní. M-ā m-ādēsí dō nang ní kadē tél yáa yāsí. Mā i Kóṣṣbē.

⁹Moiyə əda ngán *Israel gē najē ní tā, ba oñ alé tām kēla bēlo tōy dōdē kōó.

¹⁰Kóṣṣbē tél əda Moyē na

¹¹kə aŵ kə ɔr najē kə *Paraḡ mbañg ké Ejiptē kadē əyā ngán Israel gē kadē teñ kem bē yāñ té kōó.

¹²Anī Moyē tél əda Kóṣṣbē na n-geēr kōr najē alé, ngán Israel gē gēgē na oñ najē kōrēñ alé anī, *Paraḡ tá ké a oñ najē kōrēñ i baý wa.

¹³Kóṣṣbē ɔr najē kə Moyē niñ kə *Aarḡ, ədadé na kə aŵ kə əngeñ ngán *Israel gē ō, *Paraḡ mbañg ké Ejiptē ō, kadē ngán Israel gē teñ kem bē ké Ejiptē té kōó.

Gír kaa Moyē niñ kə Aarḡ

¹⁴Rī de gē ké dō gír kojē gē té n toó: Ngán Ruben gē ké ngōñ hágə Jakob i Hanok ō, Palu ō, Hesəron ō, Karmi ō. De ké gír kojē yā Ruben té gē n noó.

¹⁵Ngán Simeḡ gē i Yemuel ō, Yamin ō, Ohad ō, Yakin ō, Sohar ō, Saul ngōñ dəyá ké Kanaan ō. De ké gír kojē yā Simeḡ té gē n noó.

¹⁶Rī *ngán Lebi gē n toó kə gō gír kaadé gēé. Ngánən gē i mətá: Gerson ō, Kehat ō, Merari ō. Lebi rāā bāl bú kə kutə mətá kə kalən ké siri pá tá kadē oy báý.

¹⁷Rī ngán Gerson gē n toó kə gō gír kojē yādé gēé: Libəni ō, Simeí ō.

¹⁸Ngán Kehat gē i Amram ō, Isar ō, Hebron ō, Ujiel ō. Kehat rāā bāl bú kə kutə mətá kə kalən ké mətá pá tá kadē oy báý.

¹⁹Ngán Merari gē i Mali ō, Musi ō. Gír kojē yā Lebi gē n noó kə gō gír kaadé gēé.

²⁰Amram taā Yokebed ngōkōḡ bōbən. Yokebed ojē ngán ké dəngam gē jōó adən, *Aarḡ ō, Moyē ō. Amram rāā bāl bú kə kutə mətá kə kalən ké siri pá tá kadē oy báý.

²¹Ngán Isar gē i Kore ō, Nepeg ō, Jikəri ō.

²²Ngán Ujiel gē i Misael ō, Elisapan ō, Sitəri ō.

23*Aarḡ taā Elijabet ngōñ Aminadab. Elijabet i ngōkóḡ Nason. Ni-ojə ngán gē sá adēn. Rī ngán gē ní n toó. Nadab ō, Abihu ō, Eleajar ō, Itamar ō.

24Ngán Kore gē i Asir ō, Elkana ō, Abiasap ō. Niñ i kaa de gē ká gir kojə yā Kore tá.

25Eleajar ngōñ Aarḡ taā ngōñ Putiel. Ngōñ Putiel ní ojə ngōñ ká dəngam kógə́m ká rīn na i Pinas adēn. I de gē n toó n niñ i dɔ gir kojə gē yā Lebi tá kə gō gir kaa yādə gēé ní.

26Aarḡ niñ kə Moijə i de gē n Kóḡbē ədadə na kə əndāñ ngán *Israel gē kə gō naá, kə teēñeé sedə dɔ nang kə Ejiptə tá kḡó ní.

27I niñ n ɔrēñ najə kə *Paraḡ mbañg kə Ejiptə yā teēñ kə ngán Israel gēé kem bē kə Ejiptə tá kḡó ní.

Nəbā əñī míndəñ adə Moijə báý

28Ndḡ n Kóḡbē ɔrēñ najə kə Moijə dɔ nang kə Ejiptə tá ní,

29ədan na ni na i Kóḡbē, na kə aḡ kə əda *Paraḡ mbañg kə Ejiptə najə gē n n-ədan ní malang.

30Moijə tél əda Kóḡbē na n-geḡ kḡr najə alé, ní kə *Paraḡ a oḡ najə kḡrəñ i baý wa.

EXO 7

1Anī Kóḡbē əda Moijə na: **Áḡḡ**, m-əndāñ i nəbā yā *Paraḡ tá ō, m-əndā ngōkóḡí *Aarḡ i *nge koḡ ta yāí tá ō.

2Najə n m-ā m-ədañ ní ā əda ngōkóḡí Aarḡ. I ni n a ɔr najə kə Paraḡ kadə əya ngán *Israel gē kadə teēñ kem bē yāñ tá kḡó ní.

3M-ā m-rāā kadə *Paraḡ a rāā dɔ ngañg. M-ā m-rāā yáḡ kə yāā gē ō, kə to kḡr kum gē ō, ngáy dɔ nang kə Ejiptə tá,

4banī *Paraḡ a oḡ najə yāsí alé. M-ā m-ənda bē kə Ejiptə kənda kə kadə əla bōí kem de gē tá ō, kadə bē kə Ejiptə gerəñ gō tógə́m ō, ba ngán *Israel gē n i gir deē yāñ gē ní tá m-ā m-əndādə kə gō naá majə yā teēñ sedə kḡó dɔ nang kə Ejiptə tá.

5Ré m-əla jīm kə dɔ de kə Ejiptə gē tá m-rḡndə ba m-teē kə ngán Israel gēé kem bē yādə tá kḡó anī, kumdə a teē adə a gerəñ kadə mā i Kóḡbē.

6Moijə niñ kə *Aarḡ rāāñ tītə n Kóḡbē ədañdə ní.

7Dan n Moijə niñ kə Aarḡ aḡñ rḡ *Paraḡ tá ɔrēñ najə seneé ní, bāl Moijə i kutə sósó ō, bāl Aarḡ i kutə sósó gidə i mətá ō.

Paraḡ mbātə koḡ najə ta Moijə niñ kə Aarḡ tá

8Kóḡbē əda Moijə niñ kə Aarḡ na

9ré *Paraḡ mērdə rāā yáḡ kógə́m kə to kḡr kum anī, kə Moijə kə əda Aarḡ kadə un kəgə yāñ kə əñī nang tá no *Paraḡ tá. Kəgə ní na a tél lī.

10 Moijə niñ kə *Aarɔ awñ rɔ *Paraɔ tɛ ba rāāñ tītə n̄ Kóɔbē ədańdɛ ní. Aarɔ ənī kāgə yān nang tɛ no *Paraɔ tɛ ɔ, no ngé kəla yān gə tɛ ɔ, anī kāgə ní tɛl lī.

11 Baa *Paraɔ bār ngé kum kedə gə kə ngé bógərō de gə kə Ejiptə tɛ adə reē rāāñ tītə n̄ noō ɔ, kə kəga yādə gēé.

12 Niñ-tənāñ kāgə yādə gə kógə́m kógə́m kə dɔdɔ gēé, anī kāgə gə ní tɛlən̄ lī gə. Banī kāgə yā Aarɔ túr kāgə yādə gə kemən tɛ malang.

13 Ba, tītə n̄ Kóɔbē ədań ní, *Paraɔ rāā dɔ ngañg kə non tɛ adə oō najə yā Moijə niñ kə Aarɔ alé.

Yáá kə tōr kə ta kəga dɔ: Mañ kə tɛl mósə

14 Kóɔbē əda Moijə na: *Paraɔ rāā dɔ ngañg, mbātə kəyɔ ngán *Israel gə kadə awñ ní,

15 ĩ-teē dəloí batə āw éngen, kə kum mbang n̄ a awñ ta bā tɛ noō. Āw ĩ-ra ta bā tɛ kété ĩ-ngóon. Ún kāgə n̄ tɛl lī ní jī tɛ.

16 Ədan na Kóɔbē Nóbā yā Hebəro gə əda na kə ĩ-reē ədan kadə əyɔ gir deē yān gə kadə aw rāāñ kəla adənən̄ kem dəla loo tɛ. Banī loo n̄ jóo toó ní *Paraɔ na dɔdɔ koō najə yān alé,

17 adə Kóɔbē əda na a geř kadə ni i Kóɔbē. Na n-a n-ənda mañ bā kə kāgə n̄ jīn tɛ noō kadə a tɛl mósə.

18 Kānjə kə kum mañ tɛ gə a oyñ ɔ, mañ a otə majal ɔ, adə de kə Ejiptə gə a asən̄ kəy alé.

19 Kóɔbē ɔř najə kə Moijə báy əda na: Əda *Aarɔ adə un kāgə yān əla kə dɔ mañ gə kə Ejiptə tɛ, adə i dɔ mbō gə tɛ ɔ, dɔ kə́l mañ gə tɛ ɔ, dɔ dang gə tɛ ɔ, dɔ loo gə n̄ mañ i tū tɛ tɛ ní ɔ malang, kadə mañ gə tɛlən̄ mósə. Kadə kem bē kə Ejiptə i mósə malang. Kadə mósə i kem gájə yáá kə rāā kə kāgāá gə tɛ ɔ, kə rāā kə mbalá gə tɛ ɔ.

20 Moijə niñ kə Aarɔ rāāñ tītə n̄ Kóɔbē ədań ní. Aarɔ un kāgə yān kə dɔɔ əndań mañ bā ta kum *Paraɔ niñ kə ngé kəla yān gēé tɛ, anī mañ bā tɛl mósə malang.

21 Kānjə gə oyñ adə mañ otə majal, adə de kə Ejiptə gə asən̄ kəy alé. Kem bē kə Ejiptə i mósə malang.

22 Anī ngé kəga kə Ejiptə gə rāāñ tītə n̄ noō ɔ, kə kəga yādə gēé. Ba tītə n̄ Kóɔbē ədań ní, *Paraɔ rāā dɔ ngañg kə non tɛ adə ni oō najə yā Moijə niñ kə *Aarɔ alé.

23 Ni-ɔtə tadə tɛ tɛl aw bēé looneé kanjə kadə usən̄ yáá kógə́m.

24 De kə Ejiptə gə malang udən̄ kə rɔ ndēr bəlo mañ gə tɛ kadə bā tɛ yā sāań mañ kə majə, tɔdɔ mañ kə bāá to kəy tɔ alé.

Yáá kə tōr kə nge kɔ jōó: Kəřə gə

25 Ndɔ sīrī māñ gə ndɔ n̄ Kóɔbē əndań mañ bā tɛ ní.

²⁶Anī Kóṣḃē əda Moijə na kə aṽ kə ənge *Paraḡ kə ədan na Kóṣḃē əda na kə əya gir deē yān gē kadē aṽ rāān kəla adənəñ kem dəla loo té.

²⁷Ré na ədə al báy tḡ anī, n-a n-rāā kadē kəṛā gē na a taān loo dḡ nang yān tá malang.

²⁸Kəṛā gē na a taān loo kum bā té ō, na a teēn kum bā té yā túdē kē kem kújə yān gē té ō. Na a túdēn kem kújə yān n na to tū té ní ō, na a alēn dḡ tērá yān té ō, na a túdēn kē kem kújə yā ngé kəla yān gē té ō, yā gir deē yān gē té ō, kē kem púr gē té ō, kē kem yáá lóy ndujə mápa gē té ō.

²⁹Kəṛā gē na a alēn dḡn té ō, dḡ ngé kəla yān gē té ō, dḡ gir deē yān gē té ō malang.

EXO 8

¹Kóṣḃē əda Moijə na kə əda *Aarḡ kadē əla kəgē ká jīn té kum kē dḡ mbō gē té ō, dḡ kəlá mañ gē té ō, dḡ dang gē té ō, kadē kəṛā gē kə teē kə taān kem bē ká Ejiptə.

²Aarḡ əla jīn kum kē dḡ mañ gē ká Ejiptə té, anī kəṛā gē teē taān kem bē ká Ejiptə malang.

³Anī ngé rāā kəga ká Ejiptə gē rāān adē kəṛā gē teēn kem bēé kə kəga yādə gēé ō.

⁴*Paraḡ bār Moijə niñ kə Aarḡ ədadə na kə ndōyñ Kóṣḃē kadē kə tēbā kəṛā gē kōṣ dḡn té ō, dḡ gir deē yān gē té ō, bāa n-a n-əya ngán *Israel gē kadē aṽ tunēñ yáa adēñ Kóṣḃē.

⁵Moijə tél əda *Paraḡ na kə nəkó kə əjə kum mbang n kadē n-ndōyñ Nəbā tān yān té ō, tān yā ngé kəla yān gē té ō, gir deē yān gē té ō ní. Na n-a n-dəjen kadē tōl kəṛā gē ká kem kújə yān gē té ba kadē nḡy i ngé ká kum bā té gē tá ngóy.

⁶⁻⁷*Paraḡ əda na i bírí. Anī Moijə əda na majə, kəṛā gē na a gətóon kōṣ kem kújə yān gē té ō, bē ngé kəla yān gēé ō, bē gir deē yān gē té ō, ba na a nḡyñ na i kum bā té tá ngóy, kadē *Paraḡ gerēñ kadē de ká tītə Kóṣḃē Nəbā yādə na gətóo.

⁸Moijə niñ kə *Aarḡ əyañ *Paraḡ ba teēn. Moijə nōō kē dḡ Kóṣḃē té tān yā kəṛā gē n bēgədə dḡ *Paraḡ té ní.

⁹Kóṣḃē rāā yáá n Moijə dəjen ní adē kəṛā gē oyñ. Kəṛā gē gətóon kōṣ kem kújə gē té ō, ndágə loo gē té ō, kem ndḡr gē té ō.

¹⁰Kánēñ niñdéd kē dḡ naā té kē dḡ naā té, adē kem bē otə ndum rīj.

¹¹Dan n *Paraḡ aḡ kadē loo tóon nél séy anī, rāā dḡ ngañg ba mbátə koō najə yā Moijə niñ kə Aarḡ tītə n Kóṣḃē ədañ ní.

Yáá ká tōr ká nge kə mətá: Yíl gē

¹²Kóṣḃē əda Moijə na kə əda *Aarḡ kadē əla kəgē ká jīn té kə əndañ bumbérú ká dḡ nang tá kadē tél yíl kem bē ká Ejiptə té malang.

13Moiyə niñ kə Aarɔ rāān tītē n Kóṣṣbē ədañ ní. Aarɔ əla kāgē ké jīn té əndañ bumbérú ké dɔ nang té, anī bumbérú tél yíl gē ké əhɔñ loo kə dɔ de gē té ɔ, kə dɔ dā gē té ɔ. Bumbérú ké dɔ nang té malang tél yíl, adē yíl gē taān kem bē ké Ejiptə malang.

14Ngé kəga ké Ejiptə gē nāān rāā yíl gē kə kəga yādó gēé ɔ, banī asəñ alé. Yíl gē əsañ de gē ɔ, dā gē ɔ.

15Ngé kəga gē ədañ *Paraɔ na yáá ní na i Nóbā n a rāā yáá. Banī tītē n Kóṣṣbē ədañ ní, *Paraɔ rāā dɔ ngañg adē oō najə yā Moiyə niñ kə *Aarɔ alé.

Yáá ké tōr ké nge kɔ sɔ: Kóñg mba gē

16Kóṣṣbē əda Moiyə na kə teē dəloí batə, kə aŵ kə ənge *Paraɔ kə kum mbang n a aŵn kə ta bā té ní, kə ədan na Kóṣṣbē əda na kə əyɔ gir deē yān gē kadə aŵ rāān kəla adəñəñ.

17Ré na əyɔdó al anī, n-a n-əla kə kóñg mba gēé dɔn té ɔ, dɔ ngé kəla yān gē té ɔ, dɔ gir deē yān gē té ɔ, dɔ kújə yān gē té ɔ, na a taān loo kem kújə gē ké Ejiptə té ɔ, dɔ nang ké Ejiptə té ɔ.

18Banī dɔ nang ké Gosen n gir deē yān gē ndiñ tū té ní tá kóñg mba gē na a gətóon tū té, kadə gerəñ na Kóṣṣbē i kem bē yān té.

19Yáá ké tōr n a reē dɔ gir deē yān gē té ní na a reē dɔ gir deē yān ni Kóṣṣbē té alé. Yáá ké yáa n noō na a rāā yáa na i bírí.

20Kóṣṣbē rāā tītē n ədañ ní, adē kóñg mba ké ngáy gē udəñ kem kújə yā *Paraɔ tá ɔ, kem kújə yā ngé kəla yān gē té ɔ, kem bē ké Ejiptə té malang ɔ. Kem bē i kóñg mba malang.

21*Paraɔ bār Moiyə niñ kə *Aarɔ ba ədadé na kə aŵ kə tunəñ yáá kə adəñ Nóbā yádó, ba kə tunəñ i kem bē n noō té.

22Moiyə tél əda *Paraɔ na ré na n-rāān beé anī i góté alé, tɔdɔ yáá n n-a n-tunəñ yā kadə Kóṣṣbē Nóbā yádó ní na i yáá ké majal ngáy ta kum de ké Ejiptə gē té. Ré na aḡndó *loo tuñ yáá kadə Nóbā té anī ké a aḡndó karī kanjə tənídó kə mbalá wa.

23Na loo n na n-sāān kaw *tuñ yáá tū té yā kadə Kóṣṣbē Nóbā yádó ní, na n-a n-njərāñ kem dəla loo té ndɔ mətá pá tá n-a n-ugəñ tū té báý. Ba na i *yáá tuñ n Kóṣṣbē yádó na a ɔjədó ní n n-a n-tunəñ yā kadəñ ní.

24*Paraɔ əda na majə, n-a n-əyɔdó kadə aŵ tunəñ yáá adəñ Kóṣṣbē Nóbā yádó kem dəla loo té, ba kə lōon kaw say. Kə ndōyñ tām yān té ɔ.

25Moiyə tél əda *Paraɔ na n-a n-ɔtə rōn té noō a n-a n-aŵ yā ndōy Kóṣṣbē, adē bírí nəkó n toō kóñg mba gē na a gətóon kɔs looneé ɔ, bē ngé kəla yān gē té ɔ, bē gir deē yān gē té ɔ kɔs. Ba kə lōo mbóo sedé, kə lōo kɔgə ngán *Israel gē kaw tuñ yáá kadə Kóṣṣbē.

26Moiyə əyɔ *Paraɔ ba teē aŵ ndōy Kóṣṣbē

²⁷Anī Kóṣṣbē rāā yáá ní Moijə dəjen ní: Ni-tēbā kónḡ mbā gē kṣó dɔ *Paraḡ té ɔ, dɔ ngé kəla yān gē té ɔ, dɔ gír deē yān gē té ɔ. Kónḡ mbā kógēm̄ gēgē nay alé.

²⁸Banī *Paraḡ rāā dɔ ngaṅg báy, ɔdə kəyḡ ngán *Israel gē kadə aṽn̄ alé.

EXO 9

Yáá ké tōr ké nge kɔ mí: Moy ngālbōgīi ké əsɔ dɔ yáá kuī gē té

¹Kóṣṣbē əda Moijə na kə əda *Paraḡ na najə ní Kóṣṣbē Nəbā yā Hebəro gē əda ní n toó: Kə əyḡ gír deē yān gē kadə aṽ rāān̄ kəla adənəñ.

²Ré mbātə ba əhɔdə gotoó kə non té anī,

³Kóṣṣbē na a rāā yáá kuī yān gē ní aṽn̄ kɔḡ bembeé ní gōté alé. Moy ngālbōgīi ké ngaṅg ngáy na a əsɔ dɔ sɛnda yān gē té ɔ, dɔ kərɔ yān gē té ɔ, dɔ jámbal yān gē té ɔ, dɔ maṅg yān gē té ɔ, dɔ batə yān gē té ɔ, dɔ bəyḡ yān gē té ɔ.

⁴Kóṣṣbē na a ɔr kam̄ yáá kuī yā ngán *Israel gē ɔ, yáá kuī yā de ké Ejiptə gē ɔ naə té. Dan yáá kuī yā ngán *Israel gē té ní kógēm̄ ké yā koy na a gətóo.

⁵Kóṣṣbē ɔjə ndɔ ní a rāā yā rāān̄ yáá ní ní, əda na n-a n-rāā yáá ní kem bē ké Ejiptə té na i bírí.

⁶Adə teē kə ndɔ ké noo anī Kóṣṣbē rāā yáá ní. Yáá kuī yā de ké Ejiptə gē oyñ malang, ba yáá kuī yā ngán Israel gē tá kógēm̄ ké koy gətóo.

⁷*Paraḡ əla de gē adə aṽ əndān̄ mḡy anī, dan yáá kuī yā ngán Israel gē té ní, kógēm̄ ké koy gətóo. Banī *Paraḡ rāā dɔ ngaṅg kə non té báy, əyḡ ngán Israel gē adə aṽn̄ alé.

Yáá ké tōr ké nge kɔ mehé: Ngaw

⁸Kóṣṣbē əda Moijə niñ kə *Aarḡ na kə ɔrəñ sa ké gār kújə té kadə asə rosə kem jī deē jōó, kadə Moijə bōkə kum kə dɔɔ ta kum *Paraḡ té.

⁹Sa ní na a tél yā kuī pul pul kə dɔ bē ké Ejiptə té malang, adə na a rāā de gē ɔ, dā gē ɔ kə ngawaá. Ngaw ní a əbadə ní na a tél do səyḡ.

¹⁰Moijə niñ kə Aarḡ ɔrəñ sa ké gār kújə té ba aṽ əngeñ *Paraḡ. Moijə bōkə sa ní kum kə dɔɔ, adə rāā de gē ɔ, dā gē ɔ kə ngaw ké tél do səyḡ.

¹¹Ngé kəga ké Ejiptə gē asəñ ra no Moijə té alé tām̄ ngaw ké əbadə té, tɔdɔ ngaw əbadə niñ kó gē ɔ, de ké Ejiptə gē ɔ malang.

¹²Banī Kóṣṣbē rāā adə *Paraḡ rāā dɔ ngaṅg, adə tītə ní Kóṣṣbē ədañ Moijə ní, *Paraḡ oo najə yā Moijə niñ kə Aarḡ alé.

Yáá ké tōr ké nge kɔ sīrí: Kṣsə

¹³Kóṣṣbē əda Moijə na kə teē dəlói batə, kə aṽ kə ənge *Paraḡ, kə ədan na Kóṣṣbē Nəbā yā Hebəro gē əda na kə əyḡ gír deē yān gē kadə aṽ rāān̄ kəla yān kə adənəñ.

- 14^N toō na n-a n-rāā kadē yáá ká tōr yān gē malang a rāānēn nəkó *Paraḡ ō, ngé kəla yān gē ō, gír deē yān gē ō, kadē gerēn na de ká tītēn ni Kóḡbē na gətóo dɔ nang té laā.
- 15^Nángēté n-əla jīn n-əndasí na i kə moy ngālbḡgí anī, ikó *Paraḡ gēgē, gír deē yāi gē gēgē na ā ī-gətóoī dɔ nang té laā kḡó.
- 16^Banī n-əyaī ādē ī-ndi kə kumií i yā kadē n-ḡjiīn tḡgən ō, kadē rīn bārēn dɔ nang té laā malang ō.
- 17^Ba ī-rāā dɔ ngañg kə noí té ḡgəñ gír deē yān gē kadē aḡñ ní,
- 18^bírí kə kum mbang ní noō, n-a na n-rāā kadē mañ edə kə kḡsḡ, kḡsē ní na a tésō na i kə tḡgḡ ngáá, tá kḡsē ká tésō kə tḡgḡ tītē ní noō, deē na ḡḡ kem bē ká Ejiptə té laā ndḡ kḡgērn al báy.
- 19^Ní kə əla ngɔr ní toō té kadē kánēn nja yáḡ kuí yāi gē kə yáḡ yāi gē ní nḡyñ bembeé ní malang, na deē aláa dḡ ní a nḡy bembeé ní, kḡsē na a tēnī yā tēnī tḡl kḡó.
- 20^Dan ngé kəla yā *Paraḡ gē té ní, ngé gē ní bḡlān najē yā Kóḡbē ní adēn ngé kəla yādé gē ō, yáḡ kuí yādé gē ō, aḡñ kújú.
- 21^Ba ngé gē ní najē yā Kóḡbē usədé al ní, əyañ ngé kəla yādé gēgē yáḡ kuí yādé gēgē bembeé.
- 22^Kóḡbē əda Moijə na kə əla jīn kə dɔ́ kadē kḡsē tésō dɔ nang ká Ejiptə té malang. Kadē tésō dɔ de gē té ō, dɔ dḡ gē té ō, dɔ kḡḡ gē ká ndɔrḡ té ō.
- 23^Moijə əla kḡgē yān kə dɔ́, anī Kóḡbē rāā adē mañ ndang ō, kḡsē tésō ō. Məyā mañ teē əhɔ nang, bāa Kóḡbē rāā adē kḡsē tésō dɔ nang ká Ejiptə té.
- 24^Loo ní əndān bē ká Ejiptə jḡó á teēn dan ní noō té ní deē ḡḡ kḡsē ō, məyā mañ ká to bḡl tītē ní noō ō al báy.
- 25^Kḡsē tēnī de gē ō, dḡ gē ō, ká dɔ nang ká Ejiptə té malang ní nḡyñ bembeé ní. Kḡsē nujə kḡḡ ká ndɔrḡ gē ō, tétē kḡgē gē ō.
- 26^I dɔ nang ká Gosen ní ngán *Israel gē ndiñ tū té ní ngóy n kḡsē tésō tū té al ní.
- 27^{*P}araḡ bār Moijə niñ kə *Aarḡ ədadé na: Ká bḡó ní toō i mā n m-rāā majal ní. Kóḡbē i de ká sḡmūú, adē najē i dɔrn mā té ō, dɔ gír deē yām gē té ō.
- 28^Ī-ndḡyī Kóḡbē tām yām té adē mañ ndang tḡ al ō, kḡsē tésō tḡ al ō, bāa m-ā m-əyási kadē āwī ba m-ā m-ḡgəsi kaw tḡ alé.
- 29^Moijə tél ədan na: Dan ní m-ā m-teē gidə bē té anī, m-ā m-úy jīm kə dɔ́ yā ndḡyñ Kóḡbē. Mañ a ndang tḡ al ō, kḡsē a tésō tḡ al ō, kadē ī-gerēn na dɔ nang i yā Kóḡbē.
- 30^Banī m-geř majə kadē ī ō, ngé kəla yāi gē ō, ī-bḡlīi ndí Kóḡbē Nəbā al báy.
- 31^Kḡsē ní tésō ní nujə mu *lḡḡ ō, kḡḡ őrjə ō, tɔdḡ őrjə ojə kḡó ō, *lḡḡ hḡtə kḡó ō.
- 32^Ba i gémē ō, kḡḡ epotər ō n kḡsē nujəñ al ní, tɔdḡ niñ a ojəñ kum i gḡ gogé.

³³Moiyə teē gō *Paraḡ té kōs ba aṽ gidə bē té. Aṽ ɔy jīn kē dōs ndōyń Kóṽbē. Anī kōsē tōsō tḡ al ȳ, mań ndáńg tḡ al ȳ, edə tḡ al ȳ.

³⁴Dan ní *Paraḡ ɟa kadē kōsē tōsō tḡ al ȳ, mań ndáńg tḡ al ȳ, edə tḡ al ȳ anī, rāa majal nəkó ní ni-rāa kété ní báy. Ni gēgē, ngé kəla yān gē gēgē, tél rāań dō ngańg gogé báy.

³⁵Tītē ní Kóṽbē adē Moijə ədań ní *Paraḡ rāa dō ngańg kē non té, əyḡ ngán *Israel gē adē aṽń alé.

EXO 10

Yáá ké tōr ké nge kḡ sósó: Yīm gē

¹Kóṽbē əda Moijə na kē aṽ kē ənge *Paraḡ, tōdō na i ni Kóṽbē n n-rāa adē *Paraḡ niń kē ngé kəla yān gēe rāań dō ngańg ní, i yā kadē n-rāań yáá ké yāa gē ní noō malang dō dáńdó té ȳ,

²kadē əniń ngání gē ȳ, ngán kaaí gē ȳ, gotə yáá ní n-rāa kē de ká Ejiptə gē kem bē yādó té ní ȳ. Loo ní noō té na ā ī-gerī kadē ni i Kóṽbē.

³Moiyə niń kē *Aarḡ aṽ əngeń *Paraḡ ədanəń na Kóṽbē Nóbā yā Hebəro gē əda na ké i ndō ká rá té n ké dōn a tetəń ní wa. Kə əyḡ gír deē yān gē kadē aṽ rāań kəla adənəń.

⁴Ré na rāa dō ngańg kē non té ba mbāté kəyḡ gír deē yān gē kadē aṽń anī, bírí n-a n-əla kē yīm gēe dō nang yān té.

⁵Na a taāń loo dō nang yān té kadē deē a ɟa loo ká karī alé. Na gotə kōō ká séy beē ní kōsē tōl al ní, na a əsań kōs malang, na a əyḡń yáá kógəńm kadē nḡy dō kágē ká bembeé gē té alé.

⁶Na a taāń kem kújə yān ȳ, kem kújə yā ngé kəla yān gē ȳ, yā de ká kem bē ká Ejiptə té gē malang ȳ. I yáá ké tōr ké kaadé gē ȳ, bəbədó gē ȳ, niń kó gē ȳ, na ɟań nja kógəńm al báy. Loo ní noō té Moijə əyḡ *Paraḡ ba teē aṽ.

⁷Ngé kəla yā *Paraḡ gē ədanəń na ké deē ní noō a rāa kadē yáá ké tōr gē a rāańdó beé ké i ta kaṽ rəngáy té wa. Kə əyḡ dəngam ká Israel té gē kadē aṽ rāań kəla adəń Kóṽbē Nóbā yādó, na bē ká Ejiptə a gətóo na i mbéé ní ké geń al báy wa.

⁸Anī bārəń gō Moijə niń kē *Aarḡ adē tél reēń əngeń *Paraḡ. Paraḡ ədadé na kē aṽ rāań kəla adəń Kóṽbē Nóbā yādó. Ba ké i náa gē n i ngé kaṽ gē ní wa.

⁹Moiyə əda na n-a n-aṽń na i malang: Ngán gē ȳ, de ká tḡgə gē ȳ, dəngam gē ȳ, dəyḡ gē ȳ, batə gē ȳ, bəyḡ gē ȳ, mańg gē ȳ, tōdō n-a n-aṽń na i kē rāa náa yā Kóṽbē Nóbā yādó té.

¹⁰*Paraḡ ədadé na ré n-əyḡdó adē aṽń kē ngáńdó gēe anī, kadē Kóṽbē kē i naā té sedé, gír ká majal ká kemdó té to na i kē dō ndágá,

11Yáá́ n̄ na d̄ajeñ noó de k̄e yā ndigə gōd̄é t̄é na gətóo. Banī k̄e niñ d̄əngam ḡe k̄e aŵ k̄e rāāñ k̄e la k̄e adēñ Kóṣṣbē, t̄od̄o yáá́ n̄ na s̄āāñ ní n̄ noó. Loo n̄ noó t̄é t̄ēbāñd̄é k̄oṣ bē *Paraḡ.

12Kóṣṣbē əda Moijə na k̄e əla j̄in k̄e d̄o bē k̄e Ejiptə t̄é k̄e b̄arónn̄i ȳim̄ ḡe k̄e d̄o t̄é kad̄e reē əsañ mu k̄e kem b̄eé ō, yáá́ n̄ k̄oṣē t̄ōl̄ al̄ b̄áy ní ō malang.

13Moijə əla k̄aḡe yān kum k̄e d̄o bē k̄e Ejiptə t̄é, anī Kóṣṣbē rāā ad̄e n̄él k̄e d̄ūñ bē t̄é əla d̄o bē k̄e Ejiptə t̄é nd̄o n̄ noó t̄é kadaá b̄áté loo t̄ib̄e ō, nd̄oṣ b̄áté loo t̄ī ō. Dan n̄ loo t̄ī anī n̄él ní reē i k̄e ȳim̄ ḡeé.

14Ȳim̄ ḡe t̄ēndāñ naā t̄īñ k̄e loo ḡe t̄é malang d̄o nang k̄e Ejiptə t̄é. Deē asə t̄édádé alé, t̄od̄o niñ i ngáý. Deē aḡ ȳim̄ ḡe k̄e asēñ naā beé k̄été al̄ ō, ḡo ȳim̄ ḡe n̄ noó t̄é ní deē a aḡ k̄e rang ḡe k̄e asēñ naā beé al̄ ō.

15Ȳim̄ ḡe ní taāñ loo d̄o nang t̄é malang ad̄e d̄o nang t̄él ndul mik̄əri. Niñ-əsañ mu ḡe ō, kañ k̄aḡe ḡe ō n̄ k̄oṣē nujeñ al̄ ní, ad̄e d̄o nang k̄e Ejiptə malang ndágə doy ō, k̄aḡe k̄oḡēm̄ k̄e mb̄in̄ n̄ay d̄o t̄é gətóo ō.

16*Paraḡ əla ḡo Moijə niñ k̄e *Aarḡ t̄é ad̄e reēñ l̄áw, ədadé na n-rāā majal̄ k̄e Kóṣṣbē Néb̄a yād̄é ō, sedé ō,

17k̄e māȳñ r̄od̄é d̄o yáá́ k̄e majal̄ n̄ n-rāā t̄é ní n̄ja k̄oḡēm̄ t̄o, ba k̄e nd̄oñ Kóṣṣbē Néb̄a yād̄é kad̄e k̄e t̄ēb̄a yáá́ k̄e to yo n̄ noó d̄on t̄é k̄oṣ.

18Moijə əȳa *Paraḡ ba teē l̄áw aŵ nd̄oñ Kóṣṣbē.

19Anī Kóṣṣbē t̄ūr̄ n̄él ad̄e j̄i no bē t̄é, əla kum k̄e d̄ūñ bē t̄é k̄e ngangá ngáý, ad̄e o ȳim̄ ḡe aŵ b̄okédé kum b̄a t̄ēb̄a ḡe t̄é k̄oṣ. Ad̄e ȳim̄ k̄oḡēm̄ ḡeḡe gətóo d̄o nang k̄e Ejiptə t̄é k̄e taá malang.

20Banī Kóṣṣbē rāā ad̄e *Paraḡ rāā d̄o ngañḡ k̄e non t̄é, əȳa ngán *Israel ḡe ad̄e aŵñ alé.

Yáá́ k̄e t̄ōr̄ k̄e nge ko nd̄ohó: Loo k̄e ris̄e til nding

21Kóṣṣbē əda Moijə na k̄e əla j̄in k̄e d̄oṣ kad̄e loo k̄e ris̄e til d̄o nang k̄e Ejiptə t̄é, til k̄e yā kad̄e deē a m̄ām̄ i loo tá a nj̄erañ.

22Moijə əla j̄in k̄e d̄oṣ, anī loo ris̄e til nding d̄o nang k̄e Ejiptə t̄é nd̄o m̄etá.

23Kem nd̄o ḡe n̄ noó t̄é ní de k̄e Ejiptə ḡe asēñ k̄aḡ naā alé, ad̄e deē aŵ loo alé. Banī loo n̄ ngán *Israel ḡe ndiñ t̄u t̄é ní tá loo k̄e t̄u t̄é unj̄e.

24*Paraḡ b̄ar̄ Moijə ədan na k̄e aŵ k̄e rāāñ k̄e la k̄e adēñ Kóṣṣbē, k̄e əȳañ bat̄e yād̄é ḡe k̄e b̄eȳa yād̄é ḡe k̄e mañḡ yād̄é ḡe, ba k̄e aŵñ k̄e ngáñd̄é ḡeé.

25Moijə ədan na d̄a ḡe k̄e kad̄e n-t̄ōl̄ n-tunēñ ō, ngé ḡe n̄ kad̄e n-r̄oñ horoó n-adēñ Kóṣṣbē Néb̄a yād̄é ō ní k̄e i ni n̄ a ad̄éd̄é ní wa.

²⁶Yáa kuí yádé gē na a awñ sedé, dā kógēm na a nay gogé alé. Tódō n-a n-əhōñ yáa ké yā tuñ na i dan dā gē n noō té. Na n-gerēñ yáa n kadē n-tuñ n-adēñ Kóṣṣbē ní deē dódá laā alé, ré n-ugēñ na i nú pá tá.

²⁷Banī Kóṣṣbē rāā adē *Paraḡ rāā dō ngañg, mbāté kəyádé kadē awñ.

²⁸*Paraḡ əda Moijə na kə teē kṣó. Ré na tél reē gogé tan té bang a na a oy.

²⁹Moijə əda na majə, n-a n-reē gogé tḡ alé.

EXO 11

Nébā tāā najē yáa ké tōr ké yā tōlōñ ta madē gē

¹Kóṣṣbē əda Moijə na n-a n-rāā kadē yáa ké tōr ké yā tōlōñ ta madē gē rāā *Paraḡ ō, de ké Ejiptə té gē ō. Loo n noō té *Paraḡ na a əyádé kadē awñ. Na a əyádé kadē awñ beé ngóy alé, na a tēbādé na i mbée kadē awñ ké njóm gē tá.

²Ní kə əda ngán *Israel gē kadē ké dəngam gē kə gədeñ madē bédé ké dəngam gē yáa ō, ké dəyá gē kə gədeñ madē bédé ké dəyá gē yáa ō, kə gədeñdé yáa ké rāā kə gindē arjāa ō, kə lóró ō.

³Kóṣṣbē rāā adē de ké Ejiptə gē rāāñ kem majə kə ngán Israel gēé. Tá gō nang ké Ejiptə té ní Moijə i de ké bo ta kum ngé kəla yā *Paraḡ gē té ō, ta kum gir deē yān gē té ō.

⁴Moijə əda *Paraḡ na Kóṣṣbē əda na ré dan loo tṡy, anī n-a n-ənda kem bē ké Ejiptə yā gāñg,

⁵adē ngán hágə ké gō nang ké Ejiptə té gē na a oyñ malang. A əla gir na i dō hágə *Paraḡ n kadē ndi dō kōr kāgē mbang té ní, báté kadē ugēñ dō hágə nge rāā kəla ké dəyá n ra ta mbañ riñ yáa té ní ō, hágə yáa kuí gē té malang ō.

⁶De gē na a urēñ sōm ngáy dō nang ké Ejiptə té malang. Deē na oō sōm ké tītē n noō kété alé báy ō, deē na a oō ké rang ké tītē n noō gogé tḡ alé ō.

⁷Banī bē ngán *Israel gēé ní bísə na a ndōgə deē alé ō, dā alé ō, yā kadē gerēñneé kadē Kóṣṣbē i nge kṡr kañ de ké Ejiptə gē ō, ngán Israel gē ō naā tá.

⁸Kum mbang n noō té ní ngé kəla yān gē n rañ noó ní, na a reēñ yā tētə kejədə nang té non ni Moijə té malang ō, a ədanēñ na kə n-teē kṣó kə gir deē yān gēé ō. Loo n noō té n-a n-teē. Wōñg rāā Moijə ngáy adē teē ta *Paraḡ té kṣó.

⁹Kóṣṣbē əda Moijə na ré *Paraḡ ndigə koō najē tadé té alé anī, i yā kadē n-əngeñ ta róbə yā rāāñ yáa ké to kṡr kum gē kem bē yān tá.

¹⁰Moijə niñ kə *Aarḡ rāāñ yáa ké to kṡr kum gē n noō malang ta kum *Paraḡ té. Banī Kóṣṣbē rāā adē *Paraḡ rāā dō ngañg ḡgə ngán *Israel gē teē kem bē yān té kṣó.

EXO 12

Nāā Pákə

- ¹Kóṣṣbē ɔ̄ najə kə Moijə ɔ̄, *Aarɔ̄ ɔ̄, dɔ nang kə Ejiptə tɛ ədadə na:
- ²Tām yāsí tɛ ní nāā n̄ toō i nāā kə ta kəga dɔ. Ā əlaī gir tɛda nāā gə i dɔn ní tɛ.
- ³Ədaī ngán *Israel gə malang kadə kə ndɔ kə nge kɔ kutə yā nāā ngeé n̄ toō ní, kə əhɔ̄n ngōn batə, aláa ngōn bəyā kə ta kújə gēé kógə́m kógə́m.
- ⁴Ré de kə kem ndogə kə kógə́m beé tɛ gə i ngáy alé adə asəñ kəsa dā ní təgā kə taá malang al anī, madə bédé kə ngɔr ngáy rōdɛ tɛ gə a ərōndɛ tɛ yā kəsañ. Ā ī-gə́rāī dā ní i kə gō tógə kəsan yā de gə kógə́m kógə́m.
- ⁵Ngōn bal batə aláa ngōn bal bəyā n̄ ā əhɔ̄i ní, ādə i kə bāl kógə́m ɔ̄, kə loon kógə́m nujə al ɔ̄.
- ⁶Ā ī-ngōmídə bátə ndɔ kə nge kɔ kutə gidə i só yā nāā n̄ toō tɛ. Ngán Israel gə malang a tōlən dā gə ní i ta loo tíbé tɛ.
- ⁷Kújə gə n̄ a əsañ dā gə n̄ noō kemeé ní, a taān mósə dā gə ní yā rāā tū kāgə tadé gə kə dɔ́ tɛ ɔ̄, kə geleé tɛ ɔ̄, kə kɔ́ tɛ ɔ̄.
- ⁸Ndɔ́ ndɔ́ n̄ noō tɛ a təngān dā ní yā kəsa kə mápá kə rāā kanjə *kaa mápá ɔ̄, kə mu kə katə gə ɔ̄.
- ⁹Deə a əsa gójə́rɔ́ al ɔ̄, a ndī́r al ɔ̄, ba ā ī-təngāī i mbée kə dɔn gə kə jīn gə kə njan gə kə tiīn gə malang.
- ¹⁰Ā əyāī gotə kadə loo tīī dɔ tɛ alé. Gotə n̄ loo a tīī dɔ tɛ ní, ā ī-róōī horoó kɔ́.
- ¹¹Loo kəsa dā ní n toó: Ā ī-dɔ́ōī ndār bōdəsí tɛ ɔ̄, ā əlaī sākə́rā njasí tɛ ɔ̄, ā əhɔ̄i kāgə jīsí tɛ ɔ̄, tá ā əsaīn̄. Ā əsaī i lāv lāv. I *Pákə yā Kóṣṣbē.
- ¹²Ndɔ́ ndɔ́ n̄ noō tɛ m-ā m-mān kem bē kə Ejiptə tɛ. M-ā m-tōl ngán hágə kə kemeé gə malang, hágə de gə ɔ̄, hágə dā gə ɔ̄. Sarya n̄ m-gāng dɔ besə gə malang kə Ejiptə tɛ ní n noó. Mā i Kóṣṣbē.
- ¹³Ba mósé kə ta kújə gə n̄ ā ī-ndīī kemeé tɛ ní a rāā rōn i yáá kɔjə dɔ kújə yāsí gə tɛ. Dan n̄ m-ā m-áá mósé ní anī m-ā m-gēlā dɔ adə yáá kə tōr a ɔdə rōsí alé. Adə ré m-ā m-ənda bē kə Ejiptə anī, sīī ā ī-teēī kum tɛ karī.
- ¹⁴Ā ī-rāā i nāā kə bo n̄ toō i kə dɔ bāl gə kadə əgañ kemsí dɔ yáá n̄ a rāā yā rāā yáá tɛ toō, yā rəymə́n mā Kóṣṣbē. I ndū najə kə a to ngándáng tām yāsí tɛ.

Nāā yā mápá kə rāā kanjə kaa mápá

- ¹⁵Ā əsaī i mápá kə rāā kanjə *kaa mápá ndɔ́sí sīrī. Kaa kasə a gətóo kem kújə yāsí tɛ i kə ndɔ́ kə ta kəga dɔ́. Əla gir dɔ ndɔ́ n̄ noō tɛ bátə kadə ugə́n dɔ ndɔ́ kə nge kɔ sīrī tɛ ní, ré de kórəy əsa mápá kə rāā kə *kaa mápá anī, a ɔrə́n kóṣ kóṣ dan ngán *Israel gə tɛ.

16Káñ naā ké yā bōl gidə a to tām yāsí té kə ndō ké ta kəga dɔ́ ɔ́, kə ndō ké nge kɔ́ sírí ɔ́. Deē a rāā kəla kem ndō gə́ ń noō té alé. Kəla ń ā ī-rāāí ní i kəla ndīr yáa kəsasí tá ngóy.

17Ā ī-rāāí nāā mápá ké rāā kanjə́ kaa mápá todṓ i ndṓ ń noṓ té bang n m̄-teēn kə ngán *Israel gēé kem bḗ ké Ejiptə́ té kɔ́ɔ́ ní. Adə́ a əga kemsí dɔ́ yáá́ ń rāā́ yáá ndṓ ń noṓ té ní i kə́ dɔ́ bāl̄ gə́. *Ndū́ najə́ ń noṓ a to i ngándáńg.

18Ā əsaí mápá ké rāā kanjə́ *kaa mápá i kem nāā ké ta kəga dɔ́ té. Ba ā əlaí gir i kə ndṓ ké nge kɔ́ kutə́ gidə́ i sɔ́ ta jī loo tíbə́ té, báté kadə́ ugə́n ndṓ ké nge kɔ́ kutə́ jṓ gidə́ i kógə́m té ta jī loo tíbə́ té.

19Kem ndṓ sírí ní deē a ənge *kaa mápá kem kújə́ yāsí té alé. Tə́rā ké nge nam̄, aláa ngōn Israel ń a əsa mápá ké rāā kə kaa mápá ní a ɔ́rə́n kɔ́ɔ́ kɔ́ɔ́ dan ngán Israel gə́ té.

20Yáá́ ń *kaa mápá i tū́ té ní, sī́ ā əsaí alé. Ká ī-ndiíneé i loo ké rá té gə́gə́ anī ā əsaí i mápá ké rāā kanjə́ kaa mápá.

Loo rāā loo yáa kəsa ké tām yā nāā Pákə té

21Moiyə́ bār̄ *kum kɔ́ɔ́ yā ngán *Israel gə́ malang, ədadé na: Āw̄ əhoi ngán batə́ gə́, aláa ngán bə́yā́ gə́, kə́ gṓ gir kojə́ yāsí gēé, ī-tōlídə́ yā rāan̄ *Pákə.

22Ī-tétí kámbé isópə́, əlaí kum mósədé́ ń ī-taā́ kem səmbēé́ té ní, ī-rāā́ tū́ kəgə́ ta róbə́ ké dɔ́ɔ́ té ɔ́, ké geleé́ té ɔ́, ké kɔ́ɔ́ té ɔ́. Əla gir kum mbang ń noṓ té báté kadə́ loo tíin̄ dɔ́sí té ní, deē a teḗ ndágá alé.

23Kɔ́ɔ́bḗ a mān̄ kem bēé́ yā kənda de ké Ejiptə́ gə́. Ba ré ni-aá mósə́ tū́ kəgə́ ta róbə́ kújə́ ké dɔ́ɔ́ té ɔ́, ké geleé́ té ɔ́, ké kɔ́ɔ́ té ɔ́ anī, a mān̄ dɔ́ɔ́, a əyā́ yáá́ ké majal̄ kadə́ udə́ gṓsí té kújú nujə́ loo alé.

24Sī́ gə́gə́ ngánsí gə́ gə́gə́ ngán gə́ kaasí gə́gə́ ā əndā́ kumsí gir yáá́ ń noṓ té yā rāā. I yáá́ ké ndang kadə́ yā rāā ké a to ngándáńg tām yāsí té.

25Ré ā ūgí dɔ́ nang ń Kɔ́ɔ́bḗ ənī ndūn̄ yā kadə́sí té ní anī, ā ī-rāā́ yáá́ ń noṓ.

26Ré ngánsí gə́ a dəjeńsí kum anī,

27ədaídə́ na i dā́ ké tṓl̄ ba tuń kadə́ Kɔ́ɔ́bḗ tām yā nāā *Pákə té. Kété dan ń ngán *Israel gə́ i dɔ́ nang ké Ejiptə́ té ní, Kɔ́ɔ́bḗ na ənī yo dɔ́ de ké Ejiptə́ gə́ té ba na mān̄ dɔ́ de ké kem kújə́ yāsí gə́ té karī, na ajə́ de gə́ yāsí gə́ na i tītə́ ń noṓ. Anī ngán *Israel gə́ ɔ́sə́n nodé nang té no Kɔ́ɔ́bḗ té.

28Gṓ té anī āw̄ rāan̄ yáá́ ń Kɔ́ɔ́bḗ əda Moiyə́ niń kə́ *Aarɔ́ ní malang.

Yáá́ ké tṓr ké ta tṓl̄ ta té: Koy ngán hágə́ gə́

29Dan loo té anī Kɔ́ɔ́bḗ rāā adə́ ngán hágə́ ké kem bḗ ké Ejiptə́ té gə́ oyń malang. Əla gir i dɔ́ hágə́ *Paraɔ́ ń kadə́ ndi mbańg gotə́ bə́bən té ní, báté ugə́n dɔ́ hágə́ de ké dəngáyá té ɔ́, hágə́ yáá́ kul̄ gə́ té ɔ́.

30Ndō n noō té ní *Paraḡ ō, ngé kəla yān gē ō, de ké kem bē ké Ejiptə té gē ō, malang iḡn dṓ ndṓ, adē kər yo bār kē loo gē té mbitəri dō nang ké Ejiptə té. Tōdō kújé ké yo i kemeé al ní gətóo.

31*Paraḡ bār Moijə niñ kə *Aarḡ ndṓ ndṓ nəkó n noō té, ədadé na kə teēn kem bē yān té kṓ, niñ kó gēgē ngán *Israel gē gēgē, kə aḡ kə rāān kəla kə adēn Kóḡbē tītə n na ədañneé ní.

32Kə ɔyñ yáḡ kuḷ yādó gē malang tītə n na ədañneé ní ba kə tórēn tadó dōn té.

33De ké kem bē ké Ejiptə té gē gírēn kadə n-a n-oyñ malang, adē rañ kə ngán *Israel gēé jalala ta teē kem bē yādó té kṓ.

34I tān najə n noō té n ngán Israel gē ɔyñneé ndujə ké lóy yā rāā mápá té aḡñneé kanjə kadə agē ní. Niñ-bírēn gidə yáḡ lóy ndujə yādó gē kə kúbūú ba tēndān dō bōgədó gē té yā kaḡn.

35Ngán Israel gē rāān yáḡ n Moijə ədadé ní. Niñ-dəjeñ de ké Ejiptə gē yáḡ ké rāā kə gində arjāḡḡ ō, kə lóró ō, dəjeñdó kúbə gē ō.

36Kóḡbē rāā adē de ké Ejiptə gē rāān kem majə kə ngán Israel gēé, adē adēndó yáḡ gē n niñ-dəjeñdó ní. Ngán Israel gē taān yáḡ jī de ké Ejiptə gē té i tītə n noō.

37Ngán Israel gē iḡn Ramses ta kaḡ kə Sukot. De ké dəngam gē asəñ deē dúbú bú mehé n noō kanjə tédá ngán gē.

38Kósə de gē ké dōdó tósə naā gē aḡñ sedó ō. Batə gē kə bəyā gē kə mañg gē n aḡñneé ní boon naā malang, adē i bütə yáḡ kuḷ gē ké séy beē al báté.

39Ngán Israel gē ɔrēn ndujə ké lóy gē n iḡñneé Ejiptə ní makəla té, tōdō dan n tēbāndó kadə teēn kem bēé kṓ ní, niñ-gerēn loo ngóo kadə ndujə ní agē al ō, gerēn loo sāā sádə al ō.

40Ngán Israel gē rāān bāl bú só kə kutə mətá dō nang ké Ejiptə té.

41Dan n bāl ké bú só kə kutə mətá gē ní mānēn anī, asə dō ndō n ngán *Israel gē teēñneé kem bē ké Ejiptə té kṓ ní.

42Ndō teédó té ní, Kóḡbē ənī bī kuməñ té ndṓ alé, teēn sedó kem bē ké Ejiptə té kṓ. Loo ké ndṓ ké ndṓ n noō té i dan ndṓ yā Kóḡbē. Ngán Israel gē malang a ənīn bī kumdó té ndṓ ndṓ n noō té al i kə dō bāl gē.

Ndū najə gē ké dō Pákə té

43Kóḡbē əda Moijə niñ kə *Aarḡ na: *Ndū najə gē ké dō *Pákə té n toó: Tērā a əsa yáḡ Pákə alé.

44Bəlo n i ké mang kə naraá ní, a *əja mətəñ pá tá a əsa yáḡ Pákə báy.

45Tērā ké nge nañ aláa ké nge rāā kəla gír naraá a əsa yáḡ *Pákə alé.

46Dā ké tōl yā rāān nāā *Pákə ní, a əsañ i kújú. Deē a teēn ndágá alé. Deē a tətə kəngān alé.

⁴⁷Ngán Israel gē malang a rāān nāā *Pákə.

⁴⁸Ré tērā ké nge nam̄ ní ndi bē seí ní ndigə rāā nāā *Pákə yā rōyń Kóṓbē anī, ādē de ké dəngam ké kem ndogē yān té gē malang *əjañ mətədé. Loo ní noō té ni-rāā rōn i ngōñ Israel té, adē a asə rāā nāā Pákə. Deē ní əja mətən al ní a əsa yáá Pákə alé.

⁴⁹*Ndū najē ké tām̄ yā ngán *Israel gē té ō, ké tām̄ yā tērā ké ngé nam̄ gē ní ndiñ dɔ nang yāsí té ō ní i ndū najē ké kógə́m̄ beē.

⁵⁰Ngán Israel gē malang rāān yáá ní Kóṓbē əda Moijə niñ kə *Aarɔ ní.

⁵¹I ndō ní noō té bang n Kóṓbē teēñ kə ngán Israel gēé kem bē ké Ejiptə té kōó ní.

EXO 13

Ndū najē ké rang gē ké dɔ nāā Pákə té

¹Kóṓbē ɔr najē kə Moijə, ədan na

²kə ɔr kam̄ hágə ngán *Israel gē malang ō, hágə yáá kul̄ yādé gē ō, kə adən. Tɔdō hágə de ké dəngam ō, hágə dā ké dəngam ō ní, na i yáá yān.

³Moijə əda ngán *Israel gē na: Ādē əga kemsí dɔ ndō ní Kóṓbē ɔrəńsí bəloó kōó dɔ nang ké Ejiptə té ní, tɔdō ni teē sesí i kə tógə jīneé. Deē a əsa mápá ké rāā kə *kaa mápá alé.

⁴A ĩ-teēĩ bōólaā i kem nāā *Abib té.

⁵Loo ní Kóṓbē aŵ sesí adē ūgī dɔ nang yā Kanaan gē té ō, Het gē té ō, *Amor gē té ō, Hibi gē té ō, Yebus gē té ō anī, ā ĩ-rāāĩ nāā yā kadē əgañ kemsí dɔ yáá ní rāā yáá kem nāā ní toō té ní kə dɔ bāl̄ gē. Dɔ nang ní i dɔ nang ní ni-əñĩ míndən dɔ té adē kaasí gē yā kadēsí ní. I dɔ nang ké mba ō, yibə tejə ō i ngáȳ tū té.

⁶Ā əsaĩ mápá ké rāā kanjə *kaa mápá ndō sīrí. Kə ndō ké nge kɔ sīrí anī ā ĩ-rāāĩ nāā yā Kóṓbē.

⁷Kem ndō gē ní noō té ní ā əsaĩ mápá ké rāā kə *kaa mápá alé. Dɔ nang yāsí té malang ní, deē a ənge mápá ké rāā kə kaa mápá al̄ ō, deē a ənge kaa mápá al̄ ō.

⁸Dan ní ā ĩ-rāāĩ nāā ní noō ní, ā ójiĩ ngáńsí gē kum, ā ədaĩdē na Kóṓbē na rāā sesí dan ní ĩ-teēĩneé kem bē ké Ejiptə té kōó ní na i tām̄ yā yáá ní noō té.

⁹Nāā ngeé ní noō ní ā ĩ-rāāĩ ní rāā rōn i yáá ké yā kadē əgañ kemsí dɔ najē té, rāā rōn i téré yáá ké əndāĩ jīsí té, aláa nɔtə nosí té. A teĩ kemsí dɔ ndū najē yā Kóṓbē ké i gár kadē ójiĩ té, tɔdō i ni n teē sesí kem bē ké Ejiptə té kōó kə ta kul̄ tógən ké duñ ta yáá malang ní.

¹⁰Ā ĩ-rāāĩ yáá ké ndang kadē yā rāā ní noō i kə dɔ bāl̄ gē loo ní ndōn a asə ní.

¹¹Kóṓbē a aŵ sesí kadē ūgī dɔ nang yā Kanaan gē té ō, a adēsí dɔ nang ní tītē ní əñĩñ ndūn adē kaasí gē ō, adēsí sīĩ kó gē ō ní. Loo ní noō té

¹²ā ādiīn hágésí gē malang ō, hágē yáa kuī yāsí gē malang ō. Ngán hágē ké dɛngam gē i yáa yā Kóṓbē.

¹³Ba ré i hágē kərō anī, ā ī-mbélī gir kə ngōn batāá aláa kə ngōn bəyāá, al bāa ī-tēndāi gōn ī-tōliīn kōó. Ba ngán hágésí ké dɛngam gē tá ā ī-gāngī dɔdɔ.

¹⁴Ré ndōn té ngánsí gē a dəjeńsí na ké ā ī-rāāi yáa n toō i tām yā rí té wa anī, ī-tél ádaídé na bē ké Ejiptə n sji i bəlo gē kemeé ní Kóṓbē na teē sesí kōó kemeé i kə ta kuī tógən ké duń ta yáa malang.

¹⁵Tɔdɔ dan n *Paraḡ mbāté kəyasí kadē āwī ní, Kóṓbē na rāa adē ngán hágē gē ké Ejiptə té, hágē deē gəgē hágē dā gəgē na oyń malang. Adē na i tām najē n noō té n ā ī-ndējīneé Kóṓbē hágē yáa kuī yāsí gē malang, ba hágésí ké dɛngam gē malang tá na ā ī-gāngī dɔdɔ ní.

¹⁶Yáa ndējē gē n noō rāān rōdɔ i téré yáa ké āndāi jīsí té aláa nɔtə nosí té. A rāān kadē əga kemsí dɔ teē n Kóṓbē teē sejí kem bē ké Ejiptə té kōó kə ta kuī tógən ké duń ta yáa malang ní.

Néba ɔjə gir deē yān gē tá róbə

¹⁷Dan n *Paraḡ əyā ngán *Israel gē adē āwń ní, i róbé ké teē dɔ nang yā Pilistin gē té n i róbé ké gāng dɔó lāv ní, banī Néba adē unəń nge n noō alé, tɔdɔ ni geř kadē ré a ɔań rōó anī, bōl a rāadɔ adē a téləń dɔ tá ta kaw kə gogé Ejiptə té.

¹⁸Néba tūr ta ngán *Israel gē adē unəń róbé ké mángá n teē bā tēbā gē té ní. Ngán Israel gē njērāń i kə gō naá majə n teēńneé kem bē ké Ejiptə té kōó ní.

¹⁹Moijə ɔy kəngā Jəjep āwń, tɔdɔ Jəjep ra kə ngákóon gēé adē túbə adənəń. Ni-ədadé na Néba na a diídé. Loo n diídé anī, kə ɔyń kəngān loo n noō té kōó, kə āwńneé.

²⁰Ngán Israel gē ijn Sukot āw ndiń Etam kadē dəla loo té.

²¹Kóṓbē nəkó i kété nodé té: Kadaá anī ni i dan kił mań ké ra kə ngālāá bururu ké a ɔjədé ta róbé té ō, ndɔó anī ni i tū hor ké ra kə ngālāá bururu ké kadē ɔańneé loo té ō, adē niń-asəń njērā kadaá ō, ndɔó ō.

²²Kadaá anī kił mań ké ngāl bururu n i no ngán *Israel gē té ní əyadé loo al ō, ndɔó anī hor ké ngāl bururu n i nodé té ní əyadé loo al ō.

EXO 14

Paraḡ ngōdē gō Ngán Israel gē

¹Kóṓbē ɔř najē kə Moijə, əda na:

²Ədá ngán *Israel gē ādē tél reē ndiń Pi Hahiroť, dɔ dán Migədol té kə bā boó. Ā ī-ndiī i loo n noō té, kadē bā bo té, sɔó no Baal Sepon.

³Loo n noō té *Paraḡ a əda na ī-ndɔmī na i mbée kem dəla loo té.

⁴M-ā m-rāān kadē a duñ naā, adē a ngōdē gōsí. Ba m-ā m-tetēn rōō kē deē yān gēé malang kadē m-ósēñ gōn rōm. Loo n noō té de ká Ejiptē gē a gerēñ kadē mā i Kóōbē. Ngán Israel gē rāān yáá n Kóōbē ojədó ní.

⁵Dan n ədañ mbañg ká Ejiptē na ngán Israel gē na aŵñ kōó anī, *Paraō niñ kē ngé kəla yān gēé tél tūrēñ gr ká kemdó té ká dō ngán Israel gē té kōó. Niñ-ndēngāñ rōdó ədañ na kē n-rāāñ kē i rí ká beé wa. Ké n-əhōñ ngán Israel gē gotoó adē rāāñ kəla adēñdó al ba kē n-əyāñdó adē aŵñ kē i tāñ rí té wa.

⁶*Paraō adē sēnda yān gē unēñ púsə rōō yān ō, oy gr deē yān gē gōn té adē aŵñ seneé ō.

⁷Ni-oy púsə rōō gē ká Ejiptē té malang aŵñ. Ká majə ngáy gē i bú mehé kə de gēé dō té malang.

⁸Kóōbē rāā adē *Paraō mbañg ká Ejiptē rāā dō ngañg ba ngōdē gō ngán *Israel gē n teēñ kem bē ká Ejiptē té kōó tītē ká niñ i kōó rōdó gē ní.

⁹De ká Ejiptē gē kə sēnda yādó gēé, kə púsə rōō yādó gēé ngōdēñ gō ngán Israel gē aŵ əngeñdó kadə bā bo té, loo n ndiñ tū té ní. I loo n ra sōñ ta naā kə Baal Sepon kadə Pi Hahiroť té ngər ní.

¹⁰Dan n ngán Israel gē aŵñ kadē de ká Ejiptē gē a ngōdēñ gōdó ō, kadē *Paraō a ugē ngər ō anī, bōl rāādó ngáy adē tégāñ kər bārnəñ Kóōbē.

¹¹Niñ-ədañ Moijə na: Bāá bádə gē ká kem bē ká Ejiptē té i ngáy al á i-reē sejí laā kadə j-oy kem dəla loo té a? Ī-teē sejí kem bē ká Ejiptē té kōó i tāñ rí té?

¹²I najə ká j-ədaī dō nang ká Ejiptē té al a? J-əda na kə óyájí kadē jə-rāā kəla j-adē de ká Ejiptē gē. Tōdō rāājí kəla kadē de ká Ejiptē gē i só té ngáy tōy kadē j-oy kem dəla loo té.

¹³Moijə tél ədadó na kə lōōñ bōl, ba kə əhōñ kemdó ngañg na a aŵñ loo kajə n Kóōbē na a ajədó ní bōólaā. De ká Ejiptē gē n na aŵñdó bōólaā toó na a aŵñdó gogó tō alé i ká báté gē té.

¹⁴I Kóōbē n na a rōō kum gotədó ní, ba kə rañ jəke.

Nébā rāā róbə kum bā bo té

¹⁵Kóōbē əda Moijə na kē nōō kə dōn té i tāñ rí té wa. Kə əda ngán *Israel gē kadē əsōñ róbó.

¹⁶Kə un kágə-jí yān, kə əla kum kə dō bā bo té, kə gāngəñ bā bo naā té jōó kadē ngán Israel gē māñēñ danaá.

¹⁷Na n-a n-rāā kadē de ká Ejiptē gē rāāñ dō ngañg adē na a udəñ gōdó té kum bā té. Loo n noō té na n-a n-tetē *Paraō rōō kə deē yān gēé malang, púsə rōō yān gē, ngé kal sēnda yān gē, yā kəsəñ gōnəñ nəkó Kóōbē.

¹⁸Ré n-əsə gōnəñ nəkó tītē n noō anī, de ká Ejiptē gē na a gerēñ kadē ni i Kóōbē.

- 19*De ké dɔ rā́ té yā Nóbā ō, kiĭ mañ ō n a njērāñ kété no Ngán Israel gē té ní tél aŵ rañ gogé gōdó té.
- 20Kiĭ mañ ní ra dɔ dán ngán *Israel gē kə de ké Ejiptə gēé té. Kiĭ mañ ní risə til dām kéréy té ba ndɔ́ anī dāmən yā ngán Israel gē unjə. Adə ndɔ́ báté kadə loo tīn ní, de ké Ejiptə gē asəñ kaw rɔ́ ngán Israel gē té al ō, ngán Israel gē asəñ kaw rɔ́ de ké Ejiptə gē té al ō.
- 21Moiyə əla jīn kə dɔ bā bo té. Anī Kóɔbē teē dan mañ kə gogé kə nəl ká dūñ bē té ká əla kə ngangá ngáy ndɔ́ báté loo tī, adə mañ kəgə naā té jōó, adə loo ká danaá tutə.
- 22Adə ngán *Israel gē mənən dan bā bo té kanjə kadə mañ ɔdə njadé. Mañ ij ra dɔ jīdɔ́ jōó tītə ndogə mbaĭ beé.
- 23De ké Ejiptə gē ngōdən gōdó. Sənda yā *Paraɔ gē malang, naā té kə púsə rɔ́ yān gē, kə ngé kaĭ sənda yān gē, udən gōdó té kem kār bā bo té.
- 24Ta gir loo té anī Kóɔbē n ra kum hor ká ra kə ngālāá bururu té ō, dan kiĭ mañ té ō, a ɔań de ké Ejiptə gē ní, təndā tīdɔ́ kɔ́.
- 25Ni-dɔɔ nja púsə rɔ́ yādé gē gotə kógə́m, adə loo kərdé tōr. Loo ní noó té de ké Ejiptə gē ədañ na kə n-ɔ́yñ naā no ngán *Israel gē té kə n-aŵñ say kɔ́, tɔdɔ́ na i Kóɔbē n a rɔ́dɔ́ adə ngán Israel gē toó.
- 26Kóɔbē əda Moiyə na kə əla jīn kə dɔ bā bo té kadə mañ ɔr tan dɔ púsə rɔ́ gē té ō, dɔ de ké Ejiptə gē kə ngé kaĭ sənda gē té ō.
- 27Moiyə əla jīn kum kə dɔ bā bo té. Dan ní loo a rā́ yā tī anī, bā bo tél aŵ kem kārən té gogé gotən té. De ké Ejiptə gē n a ɔ́yñ naā ní əngeñ mañ nodó té banī Kóɔbē mbəredé kə kum té.
- 28Púsə rɔ́ gē kə ngé kaĭ sənda yā *Paraɔ gē n udən gō ngán *Israel gē té kum bā bo té ní mañ tībə dɔdɔ́ malang. De kógə́m ká teē gətóo.
- 29Banī ngán Israel gē teēn bā bo kə gidə kéréy té kanjə kadə mañ ɔdə njadé. Tɔdɔ́ mañ ij ra tītə ndogə mbaĭ beé dɔ jīdɔ́ kə kɔ́ té ō, kə geleé té ō.
- 30Ndɔ́ ní noó té Kóɔbē gāng dɔ ngán Israel gē jī de ké Ejiptə gē té, adə ngán Israel gē ɔań nīn de ké Ejiptə gē ta gógó té.
- 31Ngán Israel gē ɔań tógə Kóɔbē loo rɔ́ té kə de ké Ejiptə gēé adə bōlnəñ. Niñ-əniñ kemdɔ́ adənən ō, əniñ kemdɔ́ adən Moiyə nge kəla yān ō.

EXO 15

Pā yā Moiyə niñ kə ngán Israel gēé

1Loo ní noó té Moiyə niñ kə ngán *Israel gēé əniñ pā ɔsəñneé gɔn Kóɔbē, ədañ na: m-gey kənī pā yā kɔsən gɔn Kóɔbē, tɔdɔ́ ni-tetə rɔ́ ká bo. Ni-tənā sənda gē kə ngé kaĭdɔ́ gēé kum bā bo té.

- ²Tógám ké ngáy i Kóṣḃē, ni diim̄. Ni i Nébā yām, m-ā m-tōyn. Ni i Nébā yā bəbám, m-ā m-ójə kə ndágá kadē ni i de ké bo.
- ³Kóṣḃē i gɔ rōṣ, rīn əhɔ dɔn majə ngáy, a bārnəñ na i Kóṣḃē.
- ⁴Ni-tənā púsə rōṣ gə kə deē yā *Paraɔ gēé kum bā bo tá. Ngol ngé rōṣ ké Ejiptə gə ɔyñ mañ oyñ kum bā tēbā gə tá.
- ⁵Niñ-risə aŵ ndiñ gir maná tītə mbaḷ gə adə mañ tībə dɔdɔ.
- ⁶Kóṣḃē, tógə jī kɔj i ngáy, I tógə jīi ngeé n toō n a tēndā madə baǰǰi gə a tūidə kōṣ ní.
- ⁷I i de ké bo ngáy. I-tēndā madə baǰǰi gə i-tēnādə. Ré wōng rāāi anī, kemií təngāi dɔdɔ tá, adə i-rōōdɔ tītə hor ké a ɔɔ mu beé.
- ⁸Koō ké teē kóni tá rāā adə mañ udə dūbən dɔ naā tá, rāā adə bəngál mañ gə ij rañ kə njadé dɔṣ tītə ndogə mbaḷ beé, rāā adə katə mañ bā bo ké bülúú n a nūgə ní dəba ra gotə kógəñ.
- ⁹Madə baǰǰi gə ədañ na n-a n-ngōdēñjī yā kəhɔjī, na n-a n-kēgəñ naā yáa kenge yájī gə, na n-a n-ɔyñ kadə māñ dɔ bōn ké kemdɔ tá, na n-a n-rōyñ kaskar yādə gə kem hōpən tá, na n-a n-tetəñ jīdɔ dɔjī tá.
- ¹⁰Banī i Kóṣḃē əlá nəl yāi anī bā bo ɔr tan dɔdɔ tá. Niñ-risə aŵ ndiñ gir mañ ké to bōl ngáy tá tītə gində pəɔm beé.
- ¹¹Kóṣḃē, i nébā ké rá n to tītí ní? I náā n hálən i ké tál ngáy tītə yāi ɔ, to bōl tītí ɔ, asə kadə bōkəñəñ tōy tītí ɔ, asə rāā yáa ké to bōl gə tītə yāi ɔ ní?
- ¹²I əla jī kɔj nja kógəñ ngóy anī, dɔ nang teē tan túrəñ ngé ngōdə gōjī gə.
- ¹³I i-gāng dɔ gir deē yāi gə. I ɔr nodə kə tará ɔ, kə tógó ɔ, āwñ sedə kum kə dɔ nang ké *tál n əndā tām yādə tá ní.
- ¹⁴Gir de gə n niñ i madə bédə gə ní oōñ anī ndewñ. Kəngə sāā gāng Pilistin gə ɔ,
- ¹⁵ngār ké Edom gə ndiñ i kə sōlōó kekəre ɔ, bōl rāā ngār ké dɔ nang ké Moab tá gə ngáy ɔ, tógə Kanaan gə ur wak kōṣ ɔ.
- ¹⁶Ndídə ɔy malang. Kóṣḃē, dan n gir deē yāi gə n i-gāng dɔdɔ ní a māñəñ anī, bōl asə madə bédə gə nák adə ədañ najə alé, tɔdɔ ɔaṅ tógí n i-rōón dɔ deē yāi gə tá ní.
- ¹⁷Ké ngɔr n toō tá ní Kóṣḃē, ā āw sedə i kə dɔ mbaḷ yāi tá yā kaw kəndədə tū tá. I loo n əndā dɔ danaá yā kadə i-ndi tū tá, yā kadə ikó i-rāā *loo ké tál yāi tū tá ní.
- ¹⁸Kóṣḃē i ā ɔɔ bē ngándáŋg.
- ¹⁹Dan n sonda gə kə púsə rōṣ gə kə ngé kaḷ sonda yā *Paraɔ gə udəñ kem kār bā bo tá ní, Kóṣḃē rāā adə mañ tél reē ɔr tan dɔdɔ tá. Banī ngán *Israel gə tá gāngəñ bā bo kanjə kadə mañ ɔdə njadə.
- ²⁰Tā anī Miriam ké *nge koō ta yā Nébā n i ngōkōo *Aarɔ ké dəyá ní, un kɔdə kə jīn tá. Dəyá gə teēñ gōn tá malang kə ndāmāá kə gō ndū kɔdɔ.

²¹Miriam un do pā ní toō adēdē: Ɛnī pā ósiineé gon Kóṣṣbē, toḍō ni-tetə rōō ké bo ngáy. Ni-bōkə sēnda gē kə ngé kaḷdē gēé kum bā bo té.

Ngán Israel gē njērān kem dēla loo té

(15-18)

Mañ ké Mara

²²Ngán Israel gē ní Moijə ɔr nodé ní, iḷn bā tēbā gē té aḡn kum kə dēla loo ké Sur té. Niñ-njērān ndō mətá kem dēla loo té kanjə kənge mañ.

²³Dan ní ugēn Mara anī asēn kaḡ mañ ké Mara alé, toḍō atē kárará (i tām najə ní noō té n əndānneé rīn na i Mara ní, kumən na i yáá ké atē kárará).

²⁴Ngán Israel gē tāmēn kə Moijə ədañ na ké n-a n-aḡn i rí wa.

²⁵Moijə nōō kə do Kóṣṣbē té anī Kóṣṣbē ɔjən kāgē kéréy. Ni-əni kāgē ní kum mañ té anī, mañ tél ɔl to kaḡ. Kóṣṣbē adē ngán *Israel gē ndū najə gē ō, ɔjədé yáá kāgē bē gē ō, i loo ní noō té. Nāādé i loo ní noō té ō.

²⁶Ni-ədadé na ré oōn tan ni Kóṣṣbē Nébā yādé rōkum, adē rāān yáá ní n-aḡ kadē i yáá ké gōté ní ō, əndān mbīdē oōnneé yáá gē ní ndang kadē yā rāā ní ō, rāān yáá malang ní ndū najə yān gē ədañ ní ō anī, moy ké dáng dáng gē ní n-adē rāā de ké Ejiptə gē ní na a rāādé niñ alé, toḍō ni na i Kóṣṣbē nge kajədé do moy té.

²⁷Gō té anī ngán Israel gē ugēn Elim. Ta kəba mañ ké tū té gē i kutə gidə i jōó ō, kāgē túmbur ké tū té gē i kutə sīrí ō. Niñ-ndiñ loo ní noō té kadə mañ té.

EXO 16

Mána ō, kerwey gē ō

¹Ngán Israel gē iḷn Elim malang. Kə ndō ké nge kə kutə gidə i mí yā nāā ké nge kə jōó gō teédé Ejiptə té anī, ugēn kem dēla loo ké Sin té, do dán Elim kə mbaḷ *Sinai té.

²Niñ-tāmēn kə Moijə ō, *Aarə ō, kem dēla loo ngeé ní noō té,

³ədañ na ké i tām rí té áké Kóṣṣbē nəkó tōldé kə jīneé do nang ké Ejiptə té, dan ní n-ndiñneé ta jōó dā gē té ō, n-əsañneé yáá adē asə kemdē ō ní al wa. Niñ na reēn sedé kem dēla loo ní toō té na i yā kəyədé tū té kadē bō kə tōldé malang.

⁴Kóṣṣbē əda Moijə na n-a n-rāā kadē yáá kəsa iḷ do rā té edə tītə mañ beé dōdē té. De gē na a teēn yā kaw kəy, ba na a ɔyñ i ké kum ta kəsa ndō kógēm ngóy kə do ndō gē. Na n-a n-nāādé i tītə ní noō yā kaḡán ké a rāān yáá ní ndū najə yān əda ní aké a rāān al wa.

⁵Kə ndō ké nge kə mehé, ré na a rāān loo yáá kəsa ní ɔyñ ní yā kəsa anī, na a rāān na i ké kum ta ndō jōó, adē na a tɔy nge ní a rāān kə do ndō gē ní.

⁶Moijə niñ kə *Aarə ədañ ngán *Israel gē malang na bōólaā loo tībí anī na a gerēn kadē i Kóṣṣbē n teē sedé kem bē ké Ejiptə té kōó ní.

⁷Bírí dəlói anī na a ɔ̃ɔ̃n *kɔsə ɔɔn yā Kóɔbē, tɔdɔ ni na oō tāḿ ń na tāmēn seneé ní. Ké niñ n-asəñ i rí deē dɔdɔ́ yā kadē tāmēn sedé niñ ní wa.

⁸Kum najḗ ń Moijə sāā kəda ní na a ɔ̃ɔ̃n kɔsə ɔɔn yā Kóɔbē na i dan ń a adədé dā loo tíbí kadē əsañ ō, a adədé yáɔ kəsa bírí dəlói kadē asə tadé ō ní, tɔdɔ́ Kóɔbē na oō tāḿ ń na tāmēn seneé ní. Ké niñ ké n-asəñ i rí deē dɔdɔ́ wa. Na tāmēn na i sedé niñ ní alé, ba na tāmēn na i kə Kóɔbēé.

⁹Moijə əda *Aarɔ na kə əda ngán *Israel gē malang kadē reē kə rañ no Kóɔbē té, tɔdɔ́ na oō tāḿ ń na tāmēn seneé ní.

¹⁰Dan ń Aarɔ a ɔ̃ɔ̃ najḗ kə ngán Israel gēé ní, niñ-tūrēn kumdé i kə dəla loo té. Loo ń noō té *kɔsə ɔɔn yā Kóɔbē teē tū kił mañ té.

¹¹Kóɔbē əda Moijə na,

¹²n-oō tāḿ ń ngán Israel gē na tāmēn seneé ní. Ní kə ədadé na loo tíbí bōólaā na a əsañ dā ō, bírí dəlói na a əsañ yáɔ kadē asədé ō. Loo ń noō té na a gerēn kadē ni na i Kóɔbē Nóbā yādá.

¹³Ndɔ nəkó ń noō té loo tíbí anī, kerwey gē reē əhɔn loo loo ń ngán *Israel gē ndiñ tū té ní té. Niñ-taān loo malang. Ba teē dəlói anī tal əhɔ kə gō gidə loo malang ń ngán Israel gē ndiñ tū té ní.

¹⁴Dan ń tal ur anī, kum yáɔ gē kə toñ tītə ngán kɔsə kə kídə gē beé nɔyñ gotoó nang té.

¹⁵Ngán Israel gē ɔ̃ɔ̃n yáɔ ní banī gerēn yáɔ ní alé, adē dəjeñ naā dɔ dándé té na ké yáɔ ń noō ké i rí wa. Anī Moijə ədadé na: I yáɔ ń Kóɔbē adəsí kadē əsaí ní.

¹⁶Ba yáɔ ń Kóɔbē əda dɔ té ní n toó, əda na kə óyíi kem kórō kógēm kógēm kə dɔ de gē kə kem ndogē yási gē té kadē asə tadé malang.

¹⁷Ngán Israel gē rāān tītə ń noō. Kérēy gē ɔyñ ngáy ō, kérēy gē ɔyñ ngáy al ō.

¹⁸Ba dan ń mbɔjəñ kə kórōo anī, ngé gē ń ɔyñ ngáy ní yádé tɔy dɔ al ō, ngé gē ń ɔyñ séy beē ní yádé dūú gō té al ō. Náā nəkó báa yān asə tan.

Ndū najḗ ké dáng dáng gē kə dɔ mána té

¹⁹Moijə əda ngán *Israel gē na, kadē deē kógēm kə ngōm yáɔ kəsa ń noō kadē loo tī dɔ té alé.

²⁰Banī de kéréy gē oōn ta Moijə alé, ngōmēn báté adē loo tī dɔ té. Teē dəlói anī əsō kəde adē otə ndum rij. Adē wōng rāā Moijə sedé.

²¹Ngán Israel gē ɔyñ yáɔ kəsa ní dəlói kə dɔ ndɔ gē. Niñ-ɔyñ i kɔy kə kadē asə tadé kum ta ndɔ kógēm. Ba dan ń mbang əsō nang té anī, gotən ń nɔy ní yeē kɔó.

²²Kə ndɔ kə nge kɔ mehé anī, ɔyñ kum ta kəsa ndɔ jōó. De kógēm ənge i kem kórō jōó jōó. Ngé kun dɔ ngán *Israel gē malang aŵ ədañ Moijə.

- 23 Anī Moijə ədadé na i yáá n Kóṽbē ɔjə ní n noó. Tɔdɔ́ bírí i ndɔ́ *sabat, i ndɔ́ kɔ́r koó kə́ kɔ́r kaṁ tayā tām yā Kóṽbē tɛ́. Kə́ ndírēñ yáá n majə kadə́ ndírēñ ní ɔ́, kə́ nēgəñ yáá n majə kadə́ nēgəñ ní ɔ́. Ba gotən n̄ n̄y ní kə́ əndāñ kadə́ loo tī́ dɔ́ tɛ́.
- 24 Ngán Israel gə́ əndāñ adə́ ndi loo tī́ dɔ́ tɛ́ tītə́ n̄ Moijə ədañ ní, banī otə́ ndum al̄ ɔ́, əsɔ́ kədə́ al̄ ɔ́.
- 25 Anī Moijə ədadé na kə́ əsañ yáá ní bōólaā, tɔdɔ́ ndɔ́ kə́ bōólaā i ndɔ́ *sabat yā Kóṽbē. Ré na aṽñ sáá gidə́ bḗ tɛ́ anī na a əngəñ alé.
- 26 Tɔdɔ́ yáá kə́sa ní na a ɔyñ na i kem ndɔ́ mehé́, ba ndɔ́ kə́ nge kɔ́ sírí anī na a əngəñ alé, tɔdɔ́ ndɔ́ kə́ nge kɔ́ sírí na i ndɔ́ *sabat.
- 27 Bá tā ba kə́ ndɔ́ kə́ nge kɔ́ sírí anī ngán *Israel kórḗy gə́ teḗ aṽñ gidə́ bḗe sáá, banī əngəñ alé.
- 28 Kóṽbē əda Moijə na yáá gə́ n̄ n-əndā́ dɔ́dɔ́ tɛ́ kadə́ rāāñ ɔ́, yáá gə́ n̄ ndū najə́ yāñ gə́ ədañ kadə́ rāāñ ɔ́ ní kə́ a mbātəñ rāā́ i ta kaw̄ réngáy tɛ́ wa.
- 29 Na yáá n̄ majə kadə́ gerəñ ní n toó, na n-adə́dɛ́ ndɔ́ *sabat i yā kadə́ kə́ ɔrəñneé koó, na i tām najə́ n̄ noó tɛ́ n na n-adə́ndɛ́ yáá kə́sa kum ta ndɔ́ jóó kə́ ndɔ́ kə́ nge kɔ́ mehé́ ní. Kə́ ndɔ́ kə́ nge kɔ́ sírí anī, kə́ ndiñ gotə́ kógə́m, kadə́ deḗ teḗ ndágá alé.
- 30 Adə́ ngán *Israel gə́ ɔrəñ koó kə́ ndɔ́ kə́ nge kɔ́ sírí.
- 31 Ngán Israel gə́ əndāñ rī́ yáá kə́sa ní na i *mána. Yáá ní to i tītə́ kum kór beé ba ndaa ɔ́, nél tītə́ makə́la kə́ rāā́ kə́ yibə́ tejeé ɔ́.
- 32 Moijə əda ngán *Israel gə́ na Kóṽbē əda na kə́ yā kɔ́y *mána kem kórɔ́ kógə́m yā bókə́ kem yáá yā ngɔ́m tām yā ngá́ndɛ́ gə́ tɛ́ ɔ́, ngán kaadé́ gə́ tɛ́ ɔ́, yā kadə́ niñ aṽñneé yáá kə́sa n̄ Kóṽbē ngɔ́mə́ndɛ́ kem də́la loo tɛ́ dan n̄ teḗn sedé́ kem bḗ kə́ Ejiptə́ tɛ́ kɔ́ ní.
- 33 Gɔ́ tɛ́ anī Moijə əda *Aarɔ́ na kə́ ɔy mána kem kórɔ́ kógə́m, kə́ bókə́ kem ngɔ́n jóó ngɔ́m yáá kérḗy tɛ́, kə́ əndā́ ta kum Kóṽbē tɛ́ tām yā ngá́ndɛ́ gə́ tɛ́ ɔ́, ngán kaadé́ gə́ tɛ́ ɔ́.
- 34 Tītə́ n̄ Kóṽbē ədañ Moijə ní, Aarɔ́ əndā́ jóó ní no bar mbál n̄ ndangəñ ndū najə́ gidə́ tɛ́ ní, yā ngɔ́mə́n *mána ní.
- 35 Ngán Israel gə́ əsañ *mána bāl̄ kutə́ sɔ́. Əsañ báté ugəñneé dɔ́ nang kə́ de gə́ ndiñ tū́ tɛ́ tɛ́. I mána n əsañ báté ugəñneé dɔ́ nang kə́ Kanaan tɛ́ ní.
- 36 *Mána kem kórɔ́ kutə́ gidə́ i mí a rosə́ səmbə́ bo kógə́m.

EXO 17

Mañ kə́ Masa ɔ́, Meriba ɔ́

(Áaṽ Tɛ́da 20.2-13)

- ¹Ngán Israel gē malang jīn dēla loo ké Sin té kə gō ndū Kóṣṣbēé. Niñ-dəbañ kə gō róbə gēé báté ugēñneé Repidim. Ndiñ loo ngeé ní noō té, banī əngeñ mañ ké yā kaḃ alé,
- ²adē sāān ta Moijə, ədanəñ na kə adədé mañ kadē n-əḃñ. Moijə tél ədadé na ké a sāān tan i najə rí té wa. Ké a nāān Kóṣṣbē i tām yā rí té wa.
- ³Kəndā mañ rāa ngán *Israel gē ngáy adē tədəñ najə dɔ Moijə té ədañ na ké teē sedé kem bē ké Ejiptə té kóṣ i tām yā rí té wa. Ké i yā reē sedé loo ní toō té kadē kəndā mañ kə tōldé kə ngándé gē ɔ, yáa kuḃ yádé gē ɔ wa.
- ⁴Moijə nōo kə dɔ Kóṣṣbē té ədan na ké i rí n kə n-rāa tām yā gir de gē ní noō té wa, na séy tɔ a na a téninəñ kə kúbərū mbalá.
- ⁵Kóṣṣbē əda Moijə na kə māñ kété no gir de gē té, kə ɔy *kum kɔṣ yā ngán Israel kéréy gē seneé ɔ, kə un kəgə jī yān ní na əndañ bā ní ɔ, ba kə aḃ.
- ⁶Na n-a n-ra kété non té loo ní noō té dɔ mbaḃ ké *Horeb té, na a ənda mbaḃ ní kadē mañ teē tū té kadē de gē əḃñ. Moijə rāa tītə ní noō ta kum *kum kɔṣ gē yā ngán Israel gē té.
- ⁷Əndāñ rī loo ní na i Masa ɔ, Meriba ɔ. Kuməñ na i yáa nāa ɔ, sāa tām ɔ. Tɔdɔ ngán *Israel gē sāān ta Moijə ɔ, nāān Kóṣṣbē ɔ, tɔdɔ niñ dəjeñ na ké Kóṣṣbē i dandé té aké gətóo dandé té wa.

Amalek gē əniñ ngán Israel gē rōṣ

- ⁸Amalek gē reē əniñ ngán *Israel gē rōṣ Repidim.
- ⁹Anī Moijə əda Jojue na kə ɔy de ké asəñ rōṣ dɔdɔ té gē, kə aḃ kə rōṣñ Amalek gē. Na bírí na n-a n-ra dɔ ngōñ mbalá dɔṣ kə kəgə yā Nəbāá jīn té.
- ¹⁰Jojue aḃ rōṣ Amalek gē té tītə ní Moijə ədanneé ní. Moijə ɔ, Aarɔ ɔ, Hur ɔ, aḃ aḃ rañ dɔ ngōñ mbalá dɔṣ.
- ¹¹Loo ní Moijə əla jīn kə dɔṣ anī, i Israel gē n tógədə i ngáy ní, ba ré tél kə jīneé kə nang té anī, i Amalek gē n tógədə i ngáy ní.
- ¹²Dan ní kər rāa Moijə adē jīn ɔy yélélé anī, Aarɔ niñ kə Hur unəñ kúbərū mbaḃ kógəñ əlañ girəñ té adē ndi dɔ té. Aarɔ ra dām kógəñ té ɔ, Hur ra dām kéréy té ɔ, əhɔñneé jī Moijə kə dɔṣ, adē jīn rañ dɔṣ báté mbang udəñ.
- ¹³Jojue tetə Amalek gē rōṣ kə kaskaraá.
- ¹⁴Kóṣṣbē əda Moijə na kə ndang yáa gē ní noō malang na sōgə dɔ de gē ndígənal. Kə əda Jojue na n-a n-rāa kadē Amalek gē gətóoñ kóṣ malang, adē na a əga kem deē dɔdɔ té dɔ nang té tɔ alé.
- ¹⁵Moijə rāa *loo tuñ yáa, əndā rī dɔ té na Kóṣṣbē i dərapóo rōṣ yām,
- ¹⁶ba əda na dan ní Amalek gē unəñ jīdɔ dɔṣ rōṣñneé Kóṣṣbē ní i mbañg yā Israel gē ní, Kóṣṣbē na a rōṣdɔ i ngándáñg.

EXO 18

Moijë niñ kə umən Jetəro

¹Jetəro n i *nge tuñ yáá ké Madian ō, i um Moijë ō ní, oō kōō yáá gē n Kóṣṣbē Nébā rāā tām yā Moijë té ō, tām yā ngán *Israel gē n i gír deē yān gē té ní ō malang. Ni-oō kōō teē n Kóṣṣbē teē sedé kem bē ké Ejiptə té kōó ní,

²⁻⁵adē un ngōnən Sepora ké nēyá Moijë n Moijë əyən ní ō, əy ngán Sepora ké dəngam ké jōó gē ō, aŵ sedé gō Moijë té loo n Moijë ndi tū té mángá kadə mbaĭ yā Nébā té ngər ní. Ngán gē ní rī nge ké nga tógə na i Gersom, kumən na i nge nañ, tɔdō Moijë əda na n-tél nge nañ dɔ nang yā tērā gē té. Rī nge ké dūú na i Eliejer, kumən na Nébā yām diim, tɔdō Moijë əda na Nébā yā bəbən na diin ō, na ajən ta kaskar yā *Paraɔ té ō.

⁶Jetəro əla əda Moijë na i ni umən Jetəro n n-a n-aŵ kə rōn té toō, na nēyən ni Moijë ō, ngánən ké dəngam ké jōó gē ō, na i seneé.

⁷Moijë teē tənī ta umən, ɔsə non nang té non té ō, əhɔn kə rōn té birən dagə ō. Rāān naā lápəya ba ɔtə aŵñ kújə tandā yā Moijë té.

⁸Moijë ənī umən gotə yáá gē n Kóṣṣbē rāā kə *Paraɔ ō, kə de ké Ejiptə gē ō, tām yā ngán *Israel gē té ní malang ō, ənīn gotə yáá ké tōr gē n rāādé róbó á Kóṣṣbē teē sedé kum té kōó ní ō.

⁹Rō Jetəro nelən tām yáá ké majə gē malang n Kóṣṣbē rāā kə ngán Israel gēé té ní, tɔdō ni-ɔrdé gír tógə yā de ké Ejiptə gē té kōó.

¹⁰Adē Jetəro əda na kadə de gē bōkəñ Kóṣṣbē n ɔrdé kōó gír tógə yā *Paraɔ té ō, gír tógə yā de ké Ejiptə gē té ō ní tōy.

¹¹Ká ré wōng rāā besə gē malang ngáy kə de gē yā Kóṣṣbēé gəgə, anī na n-geř kadə Kóṣṣbē i de ké bo tōy besə gē n noō malang.

¹²Jetəro ndējə Nébā *yáá tuñ ké róō horoó ō, *yáá tuñ ké rang gē ō. Adē *Aarɔ ō, *kum kōó gē yā ngán *Israel gē malang ō, reē əsañ yáá kə um Moijë ta kum Kóṣṣbē té.

Moijë tэндā ngār sarya gē

¹³Teē kə ndō ké noō anī Moijë aŵ ndi loo sarya té yā gāng sarya yā ngán *Israel gē. Adē ngán Israel gē rañ no Moijë té dəloí báté loo ɔl dɔdɔ té gír ngóō kum mbang yādé ké yā kawñ rō Moijë té té.

¹⁴Umən əy yáá gē n a rāā tām yā ngán Israel gē té malang ní, anī dəjen na ké a rāā tītə n noō ké i tām rí té wa. Ké a rāā kəla n noō kə kərneé ké i tām rí té wa. Ní toō ní na rāā adē de gē na rañ kə njadé ké dɔ dəloí báté loo ɔl dɔdɔ té gír ngóō kum mbang yādé ké yā kawñ rōn té té.

¹⁵Anī Moijë tél əda umən na ngán Israel gē na reēn rōn té na i yā kadə Nébā kə gāng sarya yādé.

¹⁶Dan n̄ najē na i mboōdé té anī na a reēn̄ na i rōn té yā kadē n-gāng sarya yādē ō, na n-téda yáa gē n̄ n-ndang kadē yā rāa ní ō, na n-adēdé kojē gē yā Nóbā ō.

¹⁷Umən tél ədan na loo rāa n̄ na a rāa noó na majə alé.

¹⁸Na nəkó Moijə gēgē, de gē n̄ seneé ní gēgē, na a ɔrən̄ malang. Kəla n̄ noō na i kəla ké ał dɔ tógən, adē na a asə rāa kə kərneé alé.

¹⁹Ní kə nēl̄ mbīn kə oōn̄ kojē yān, ba kə Nóbā kə i seneé naā té. Kəla yān na i ra ta kum Nóbā té kum gotə ngán *Israel gē, yā kədañ Nóbā najē yādē gē ō,

²⁰yā tédañ yáa gē n̄ Nóbā ndang kadē yā rāa ní kadē de gē ō, ndū najē gē yā Nóbā kadē de gē ō, na i ni n a ɔjədē róbé ké kadē unən̄ ō, hál ké kadē rāan̄ ō ní.

²¹Ní kə rāa ba kə gērā de ké ngāa ngāa gē dan ngán Israel gē té ké bōlōn̄ ndíl Nóbā ō, ké deē asə kənī kemən kadēdé ō, ké a taān̄ yáa jī deē té yā nujən̄ sarya yā deē ał ō. Kə əndādē dɔ ngán Israel gē té kadē niñ kə i ngār gē dɔ de ké dūbú gē té ō, dɔ de ké bú gē té ō, dɔ de ké kutə mí gē té ō, dɔ de ké kutə kógēm̄ gē té ō,

²²kadē ndiñ loo sarya té kə dɔ ndō gē yā rāan̄ sarya yā ngán *Israel gē. Najē ké bo gē báa kadē kə reēneé non té, ba ré i ngán najē gē báa kadē niñ kó gē kə gāngēn̄ sarya ké dɔ té. Na majə kadē kə rāa i tītē n̄ noō tá kəla na a hoólō dɔn té, tɔdō na a əhɔnən̄ ta té.

²³Ré na rāa tītē n̄ noō ō, na i yáa ké Nóbā əndā dɔn té kadē rāa ō ní a, na a ɔr alé ō, de gē n̄ noō malang na a télən̄ yā kaw̄ bēé gogé kə kem soló ō.

²⁴Moijə rāa yáa n̄ umən ədan ní.

²⁵Ni-gērā de ké ngāa ngāa gē dan ngán *Israel gē té əndādē dɔ de gē té. Əndādē dɔ de ké dūbú gē té ō, dɔ de ké bú gē té ō, dɔ de ké kutə mí gē té ō, dɔ de ké kutə kógēm̄ gē té ō,

²⁶kadē ndiñ loo sarya té kə dɔ ndō gē yā gāng sarya yā ngán Israel gē. Najē ké ngañg gē báa reēneé rō Moijə té, banī ré i ngán najē gē báa, niñ kó gē gāngēn̄ sarya ké dɔ té.

²⁷Moijə əya umən adē tél aŵ gogé bēé.

EXO 19

Nóbā əho madē naā kə ngán Israel gēé

(19-24)

Nóbā əda ngán Israel gē najē kəho madē naā sedé

¹Ngán Israel gē iñ̄ Repidim kə ndō ké ta kəga dɔ yā naā ké nge kɔ mətá gō teēdé Ejiptə té, anī aŵ ugən̄ kem dəla loo ké *Sinai té.

²Aŵ ndiñ sɔɔ no mbał *Sinai kem dəla loo té.

³Moijə ał dɔ mbał *Sinai té yā kaw̄ kənge Nóbā. Kóɔbē ndi dɔ mbał té dɔɔ bār Moijə ədan na: Najē n̄ kadē édá kojē yā Jakob gē n̄ i ngán *Israel gē ní n toó:

⁴Siī kó gē áǎi yáá ní m-rāa kə de ké Ejiptə gēé ní ō, áǎi loo reē ní m-reē sesí rōm té laā ngər tītə kərō ké ɔy ngánən gē dɔ bōgən té ní ō.

⁵Adə ní toō ré ōōi najə ní m-édási ní majə ō, i-ngōmī *madə naā yām ō anī, ā i-télii gir deē yām gē ké gātəsi i ngáy dan gir de gē té malang, tɔdɔ dɔ nang malang i yām mā,

⁶adə siī ā i-télii bē koo yā *ngé tuñ yáa gē ō, gir de gē ké *tál gē ō. Yáá ní kadə édá ngán *Israel gē ní n noó.

⁷Moiyə reē bār *kum kɔɔ gē yā ngán *Israel gē, ədadə najə gē ní Kóɔbē ɔr seneé ní malang.

⁸Ngán Israel gē tél ədañ gidə kógəm naā té malang na n-a n-rāān yáa gē ní Kóɔbē əda ní malang. Moyə aŵ əda Kóɔbē najə ní ngán Israel gē ədañ ní.

⁹Anī Kóɔbē əda Moyə na n-a n-bɔɔ rōn dan kiī mañ ké risə til nding té yā kaw kugəñ rōn té, kadə ngán *Israel gē oōñ ndūn loo kər najə té seneé báa kə əniñnee kemdə māmák kə adəñ Moyə. Moyə əda Kóɔbē najə ní ngán Israel gē ədañ ní.

Nébā niñ kə Moyə əngeñ naā dɔ mbaī *Sinai té

¹⁰Kóɔbē əda Moyə na: Āw édá ngán Israel gē ādə ɔrəñ kañdə kɔɔ tū yáa ké yer té bōólaā ō, bíri ō, ādə tégon kúbə yádə gē ō.

¹¹Ādə ndiñ dɔ rōdə té tām yā ndɔ ké nge kɔ mətá té, tɔdɔ ndɔ ní noó té ní m-ā m-risə dɔ mbaī *Sinai té ta kum de gē té malang.

¹²Ójédə dɔ niñ loo kə gō gidə mbalá ba édadə na kə lōōñ kaī dɔ mbalá ō, kə lōōñ kɔdə kadə mbaī ō. Deē ní a ɔdə kadə anī a tōlnəñ kɔɔ.

¹³Deē a ɔdə rō deē ní kə jīneé alé, ba a tənīnəñ i kə mbalá yā tənī tōlən, alí báa a túrnəñ i kə gərá yā túr tōlən. Ká i deē aáa i dā aáa deē a əyən kadə ndi kə kumneé alé. I dan ní tōw a bār ní té ngóy n ngé kéréy gē a aləñ dɔ mbalá ní

¹⁴Moyə risə kɔɔ dɔ mbalá ba aŵ rō de gē té. Aŵ ədadə adə ɔrəñ kañdə tū yáa ké yer té kɔɔ ō, tégon kúbə yádə gē ō.

¹⁵Gō té anī ədadə na kə ndiñ dɔ rōdə té tām yā ndɔ ké nge kɔ mətá té. Kə lōōñ bī kə nəyádə gēé.

¹⁶Teē ké gir looi batə kə ndɔ ké nge kɔ mətá anī, mañ ndang ō, tel ō, kiī mañ risə til nding dɔ mbalá ō, tōw bār ngáy ō, adə de gē ndewñ yakə yakə kem génger ní ndiñ tū té ní té.

¹⁷Moyə teē kə de gēé ndágá kadə aŵñ rō Nébā té ngər. Aŵ dəba rañ nja mbaī té.

¹⁸Dɔ mbaī *Sinai i sa hor malang, tɔdɔ Kóɔbē risə reē dɔ té kum hor té. Sa hor ní əba luk luk tītə sa hor néngā katə beé ō, mbaī ndebə ngin ngin ō.

¹⁹Tōw ní bār tɔy ké kété báy. Moyə ɔr najə anī Nébā tél ədan najə i kə ndū mañ ké ndangaá.

- ²⁰Kóṣṣbē risə dɔ mbaĭ *Sinai té. Ni-bār Moijə dɔ mbalá dɔ́ anī Moijə aĭ dɔ mbalá.
- ²¹Kóṣṣbē əda Moijə na kə tél kə aŵ kə tāā de gē kadə bēgāñ naā reēñ kaḡaṇ té alé, na sōgə de gē oyñ ngáy dɔ dáńdə té.
- ²²Kadə *ngé tuñ yáá gē n asəñ ndótə kə rōn té ní gēgē kə ɔrəñ kaṁdó kɔ́ tū yáá kə yər té, na sōgə n-əndadə.
- ²³Moijə tél əda Kóṣṣbē na ngán *Israel gē na asəñ kaĭ dɔ mbaĭ *Sinai té alé, tɔdɔ nəkó Kóṣṣbē ədadə na kə n-ɔjəñ dɔ niñ loo kə gō gidə mbalá kadə kə i loo kə yā bōĭ gidə tāṁ yān té.
- ²⁴Anī Kóṣṣbē əda Moijə na kə risə kə aŵ, ba kə tél kə reē gogə kə *Aarɔ́ dɔ mbalá. Ba kadə *ngé tuñ yáá gē ō, ngán *Israel gē ō, kə bēgāñ naā kə aləñ dɔ mbalá kum kə rōn té alé, na sōgə n-əndadə.
- ²⁵Anī Moijə risə aŵ rō ngán Israel gē té, ɔr najə sedə.

EXO 20

Ndū najə ké kutə kógəñ gē

(Áaĭ Ndū 5.6-21)

- ¹Najə n Nəbā əda ngán *Israel gē ní n toó:
- ²Bē ké Ejiptə n ĭ i bəlo tū té ní, i mā Kóṣṣbē Nəbā yāĭ n m-teē seĭ kɔ́ kemeé ní.
- ³Ā ĭ-ndōy nəbā ké rang alé, i mā ngóy n ā ĭ-ndōyṁ ní.
- ⁴Ā údə besə ké to tītə yáá kərēy ké dɔ rā té alé ō, ké dɔ nang té alé ō, ké kum mañ té gír nángāá alé ō.
- ⁵Ā ɔsə noĭ nang té nodə té alé ō, ā ĭ-rāā kəla ədədə alé ō. Tɔdɔ mā i Kóṣṣbē Nəbā yāĭ ō, mā i Nəbā ké nge rāā jang ō. Ré de kərēy mbātə najə tañ té anī, m-ā m-ədə yáá ké tōr a reē dɔ kɔ́ té ō, dɔ ngánən gē té ō, dɔ ngán kaan gē té ō, dɔ ngán kaa gugūn gē té ō, dɔ ngán kaa dɔgən gē té ō.
- ⁶Banī de gē n tárməñ ō, rāāñ yáá gē n m-ədədə kadə rāāñ ō ní, m-ā m-rāā kem majə sedə ō, kə dūbə gír kojə yādə gē malang n a reēñ báy ní ō.
- ⁷Ā ĭ-bār rīm kanjə kumən alé, tɔdɔ deē n a bār rīm kanjə kumən ní, mā Kóṣṣbē Nəbā yāĭ m-ā m-əyən karī alé.
- ⁸Ādə dɔĭ ndígənal dɔ ngōṁ ndɔ *sabat té tāṁ yāṁ té alé.
- ⁹Ā ĭ-rāā kəla yāĭ gē malang ndɔ mehə,
- ¹⁰ba ndɔ ké nge kɔ́ sĭrĭ i ndɔ *sabat tāṁ yā Kóṣṣbē Nəbā yāĭ té. Ndɔ n noō té ĭ ō, ngánĭ gē ō, ngé kəla yāĭ ké dəngam gē ō, ké dəyá gē ō, yáá kuĭ yāĭ gē ō, tərā ké nge naṁ n ndi bēé looĭ ní ō, ā ĭ-rāā kəla alé.

11Tɔdɔ dɔ rā ō, dɔ nang ō, bā bo ō, yáa malang ké tū té gē ō ní, m-rāādé i kem ndō mehé, ba m-ōr koō i kə ndō ké nge kɔ siri. I tām najē n noō té n mā Kóɔbē m-édañ najē ké majē dɔ ndō *sabat té ō, m-ndigəñ kadē ɔrnəñ tayā tām yām té ō ní.

12Ī-rɔy bɔbí niñ kə kóóí, kadē ĩ-ndiñ kə kumií ta kaw jóo dɔ nang n Kóɔbē Nébā yái adī té ní.

13Ā ĩ-tōl deē alé.

14Ā ĩ-sāāi naā loo kaya té alé.

15Ā ĩ-bogə alé.

16Ā ĩ-soř dɔ madí té alé.

17Ā ĩ-ndəngā yáa yā madí, adē i kújə yān al ō, nēyān al ō, nge kəla yān ké dəngam al ō, nge kəla yān ké dəyú al ō, mañg yān al ō, kərō yān al ō.

18Ngán Israel gē malang oōñ kōō mañ n ndang ní ō, oōñ kōō tōw ní ō, aṣñ mañ n tel ní ō, aṣñ sa hor n əba dɔ mbał té ní ō. Anī bōl rāādé adē ndewñ yakə yakə ō, rañ say ō.

19Niñ-ədañ Moijə na kə nəkó kə ɔr najē sedé anī n-a n-oōñ, ba kadē Nébā kə ɔr najē sedé tɔ alé na sōgə n-oyñ.

20Moijə tél ədadé na kə lōōñ bōl, tɔdɔ Nébā reē na i nāādé té yā kadē bōlən ndílən báa kə rāāñ majal alé.

21Ngán Israel gē rañ say, ba Moijə tá ndótə kə kadə kił mañ ké ndul kíndíng n Nébā i tū té ní té.

Ndū najē ké dɔ loo tuñ yáa té

22Kóɔbē əda Moijə na: Yáa n kadē əda ngán Israel gē ní n toó: Siñ kó gē aṣñ kadē m-ndi i dɔ rā té n m-ōrəñ najē sesí ní.

23Ā ĩ-rāāmī i nébā ké rāa kə gində arjāaṣ té al ō, nébā ké rāa ké lóró té al ō. Ā ĩ-rāāi nébā gē n noō tām yāsí té alé.

24Ā ĩ-rāāi *loo tuñ yáa kə nángāa yā kadēm. A ĩ-ndējəmī *yáa tuñ ké róo horóo gē ō, *yáa tuñ gē ké tām yā kem kógəñ té ō, i dɔ *loo tuñ yáa ní té. I batə yāsí gē ō, bəyā yāsí gē ō, mañg yāsí gē ō n ā ĩ-tōlī yā tuñ dɔ té kadēm ní. Loo gē n m-ā m-rāa kadē əga kemsí dɔm té tū té ní, m-ā m-āw rōsí té yā rāa majə sesí tū té.

25Ré ā ĩ-rāāi *loo tuñ yáa kə ngán mbał gēé yā kadēm anī, ĩ-lōōi rāa kə ngán mbał ké tósə kadə gēé, tɔdɔ ré ĩ-tósī kadə kə gindí anī, a majə tām yā kəla ké tál té tɔ alé.

26Ā ĩ-rāāi *loo tuñ yáa yām i kanjə loon ké yā kaləñ kə dɔg gē, na sōgə deē ra nang té anī aṣ gir nge kał kə dɔg.

EXO 21

Ndū najē ké tām yā bəlo Hebəro gē té

- ¹Ndū najē gē n kadē ójé ngán *Israel gē ní n toó:
- ²Ré ī-mangii bəlo hebəro anī, a rāā kəla bəlo bāl mehé. Bāl ké nge kə sīrí anī, a teē bəloó kōó kanjē kəgā yáú kógēm.
- ³Ré aŵ bəloó i kə kérneé anī, a teē i kə kérneé ō. Ba ré aŵ i kə dəyá anī, a teēn i jī naā té kə nēyáneé.
- ⁴Ré i kóōn n taā dəyá adēn, adē dəyá ní oje ngán ké dəngam gē aláa ké dəyá gē seneé anī, dəyá gēgē ngán gē gēgē a ndiñ gotoó tām yā kōó bəlo ní té, i bəlo kə kérneé ngóy n a teē yā kaŵ ní.
- ⁵Ba ré bəlo ní əda na n-gey kóōn ō, nēyán ō, ngánən gē ō, adē na n-ndigə teē bəloó al anī,
- ⁶kóōn a aŵ seneé ta róbbé kújé té ta kum Nəbbā té, yā kəndā mbīn tū kəgā ta róbbé kújé té yā mbutə kə nēmé. Loo n noó té ni a tél bəlo yā kóōn i ké ké njóm gē té gē té.
- ⁷Ré de kéréy igə kə ngōnən ké dəyá ké bəlo té anī, ngōn ní a teē bəloó i tītē n dəngam gē a teēnneé bəloó ní alé.
- ⁸Ré kóōn mangən əlan dan nēyán gē té kadē tél nēyán, tá tél nelən seneé tə al anī, ni a əyá bəbbə ngōn ké dəyá ní kadē gāng dən, tōdō ni-aŵ kə tógə kigə seneé jī tēra gē té alé, al báa rāā i majal ké ngáy seneé.
- ⁹Ré mangən i yā kadēn kə ngōnən ké dəngameé anī, i yáú n a rāān kə ngán ké dəyá gēé ní n a rāā seneé ní ō.
- ¹⁰Ré taā dəyá ké rang anī, a kēgə ta yáú yā nge ké kété alé, a kēgə yáú kəsa yān al ō, ta kūbə yān al ō, a asən bī seneé al ō.
- ¹¹Ré adēn yáú ké gir mətá gē n noó al anī, ngōn ké dəyá ní a asə teē kaŵ loo yān kanjē kəgā nar.

Yáú ké majal gē ké deē rāā anī dəngáyn i yo

- ¹²Deē n ənda deē tōl ní, a tōlən kōó ō.
- ¹³Ba ré deē n tōl deē ní núm tōlən kemən té kété alé, ba i Nəbbā n əla nge yo ní jīn té anī, m-ā m-ójésí loo n kadē əy aŵ tū té ní.
- ¹⁴Ba ré deē núm madēn kemən té tá tōlən kə kum kedēé anī, ká ré əy nam i *loo tuñ yáú yām gēgē anī, ā ōriiñ kə gogé yā tōlən.
- ¹⁵Deē n ənda bəbbən aláa kōon ní, a tōlnən kōó.
- ¹⁶Deē n bogə deē ndul ní, a tōlnən kōó, ká igə seneé kōó aáa, ká əngenən bēé looneé báy gēgē anī, a tōlnən kōó.
- ¹⁷Deē n tájə bəbbən aláa kōon ní, a tōlnən kōó.

Ndéy gē kə do gē

- 18 Tītē ní toō de gē ra a kōlēn naā á deē kógēm bir jīn əndañ madēn, aláa ənīn kə mbalá, tá ré madēn ní oy alé ba rōn tōrēn adē to tērá moyoó,
- 19 tá ɿ tósē kāgē teēn ndágá anī, deē a rāā yáa kə nge kəndanéé alé, bá tā ba nge kəndan a əgān ndō gē ní ni toñ moy nang té ní ō, a əgā kērā dáwá gē ní rāānəñnéé moy á rōn ngangēn ní ō.
- 20 Ré de kéréy ənda bəlo yān ké dəngam aláa ké dəyá kə kāgāá adē oy anī, a rāān bāān.
- 21 Ba ré bəlo ní oy alé, adē rāā ndō kógēm aláa ndō jōó anī, deē a rāā bāān alé, tōdō ni i yáa yā kōñ.
- 22 Ré de ké dəngam gē ra a rōñ naā tá mbəreñ dəyá ké kə kemeé adē ɔr ngōñ ké ndōn asə alé, ba yáa ké to kum kaý al teē do dəyá ní té al anī, deē ní najē i dōn té ní a əgā lamán ní ngaa dəyá gāng loo sarya té ní.
- 23 Ba ré yáa ké to kum kaý al teē do dəyá ní té anī, a rāān yáa ké majal kə kōó ní ō. Ré tōl i deē a, a tōlnəñ ō,
- 24 tōō i kum deē a, a tōñ kumən ō, ɔr i ngāng deē a, a ɔrēñ ngāngən ō, tetə i jī deē a, a tetəñ jīn ō, tetə i nja deē a, a tetəñ njan ō,
- 25 ɔsə i deē kə horoó a, a ɔsənəñ kə horoó ō, adē i deē do a, a adənəñ do ō, ənda i deē a, a əndanəñ ō.
- 26 Ré de kéréy ənda kum bəlo yān ké dəngam aláa ké dəyá adē tōō anī, a əyā bəlo ní doó kum gotə kumən ní.
- 27 Ré tetə i ngāngən anī, a əyān doó kum gotə ngāngən ní ō.
- 28 Ré mañg ké bəra ɔsə de ké dəngam aláa ké dəyá adē kōó oy anī, a tónīñ mañg ní kə mbalá yā tónī tōlən ō, deē a əsa dān al ō. Ba najē a gətóo do kōñ tá.
- 29 Ba ré mañg ní i mañg ké a tósē de gē kété séy séy, adē de gē ədañ kōñ tá kōñ ɔdə ngōmən alé adē ɔsə deē tōl anī, a tónīñ mañg ní kə mbalá yā tōlən ō, a tōlən kōñ kōó ō.
- 30 Ré ndigəñ kadē kōó mañg ní gāng do rōn anī, kutə nar ní a gāngəñ dōn té ní a adē malang.
- 31 Ré mañg ní ɔsə i ngōñ ké dəngam aláa i ngōñ ké dəyá n tōl ní anī, i yáa ní ndū najē ké kógēm beē ní toō ɔjə ní n a rāān seneé ní.
- 32 Ré mañg ní ɔsə i bəlo ké dəngam aláa i ké dəyá n tōl anī, kōó mañg ní a adē kōó bəlo ní oy ní njār sélé ké rāā kə gində arjāa kutə mətá ō, a tónīñ mañg ní kə mbalá yā tōlən ō.
- 33 Ré de kéréy əyā ta bəlo mañ wōyōó, aláa ndēr bəlo mañ ba utə ta alé adē mañg aláa kərō əsō kemeé anī,

³⁴kóṣ a əgā kārā dā́ n̄ oy ní. A adē kóṣ dā́ ní nar, ba n̄n̄ dā́ ní i tām̄ yān té.

³⁵Ré maṅg yā de kórēȳ ɔsə maṅg yā madēn tōl̄ anī, a igəñ kə nge n̄ ra kə kumneé ní yā kēgə naā nar gírən̄ ō, a kēgəñ naā dā́ nge n̄ oy ní ō.

³⁶Ba ré maṅg ní i maṅg ké rōṣ kété séȳ séȳ adē de gə gerəñ tá kóṣn̄ ɔdə ngōmən̄ al̄ anī, kóṣn̄ a adē maṅg ké kə kumuú kógə́m̄ kum gotə nge n̄ oy ní ō, n̄n̄ nge n̄ oy ní i tām̄ yān té ō.

Dā́ ké bogə

³⁷Ré de kórēȳ bogə maṅg aláa batē aláa bəyā́, tōl̄ aláa igəñ anī, kóṣ a adē maṅg mí kum gotə maṅg ní ō, batē só kum gotə batē ní ō, bəyā́ só kum gotə bəyā́ ní ō.

EXO 22

¹Ré teēñ dɔ nge bogə té ndōṣ loo mbutə kum loo té ba ənda tōl̄nəñ anī, deē a rāā baā́ mósən̄ alé.

²Ba ré mbaṅ əba dɔn̄ té tá ənda tōl̄nəñ anī a rāāñ baā́ mósən̄. Nge bogə a əgā kārā yáá́ n̄ bogə ní. Ré ənge yáá́ ké yā kəgāñ kārā al̄ anī, a igəñ seneé yā kəgāñ kārā yáá́ n̄ bogə ní.

³Ré əngeñ dā́ n̄ bogə ní kə kumuú j̄n̄ té, ká i maṅg aáa kərō aáa batē aáa bəyā́ aáa, a tél kə dā́ n̄ bogə ní yā kadē kóṣn̄ gogé ō, a adē ké rang dɔ té ō.

Yáa yā de ké nujəñ

⁴Ré de kórēȳ əyā́ dā́ yān adē əsa yáá́ ké kem ndɔ́r̄ yā madēn té, aláa adē əsa yáá́ ké kem ndɔ́r̄ *kəgə́ nduú yān té anī, a əgā kārā i kə yáá́ ké kem ndɔ́r̄ yān ké tee kōō majə té, aláa i kə kañ nduú ké kem ndɔ́r̄ kəgə́ nduú yān ké añ majə té.

⁵Ré de kórēȳ əla hor dɔ ku kōñ té adē hor aŵ əhɔ́ dɔ dɔṵ́ kōō gémē gə, aláa ɔṵ́ kōō gémē ké kem ndɔ́r̄ó ké mbujə kōṣ aláa ké mbujə al̄ báy anī, deē n̄ əla hor loo té ní a əgā kārā yáá́ n̄ hor ɔṵ́ ní.

⁶Ré de kórēȳ bōṣ madēn nar aláa yáá́ kórēȳ ké gātən̄ i ngáȳ, tá deē aŵ bogə, ba əhɔ́n̄ nge bogə ní anī, a əgā kārā yáá́ ní nja jōó.

⁷Ré əhɔ́n̄ nge bogə ní al̄ anī, deē n̄ bōṣnəñ yáá́ ní a bār̄ r̄i Nəbā́ yā kadē de gə gerəñneé kadē i ni n̄ əndā́ j̄n̄ dɔ yáa yā madēn té alé ní.

⁸Tōṵ naā ké ɔjə dɔ maṅg ō, kərō ō, batē ō, bəyā́ ō, kübə ō, aláa yáa malang ké ta t̄l̄ n̄ de gə jōó a nējəñ naā dɔ té á náa nəkó́ báa əda na i yān ní, a aŵñ kə najə ní ta kum Nəbā́ té. Deē n̄ Nəbā́ a əhɔ́n̄ kə sarya ní a adē madēn yáá́ ní nja jōó.

⁹Ré de kórēȳ bōṣ madēn kərō aláa batē aláa bəyā́ aláa dā́ ké rang, tá dā́ ní oy, aláa ənge dɔ, aláa ngé bogə gə reē əhɔ́ aŵñneé kanjə kadē deē aṵ anī,

¹⁰madē bē deē ní a túbə kə r̄i Kóṣbēé, na n-tetə́ j̄n̄ dɔ yáa yā madēn té alé. Kóṣ dā́ ní a ndigə túbə ní ō, madē bēn̄ ní a əgā kārā al̄ ō.

¹¹Ba ré bogəñ dā́ ní dɔ kum madē bēn̄ ní té i bēé looneé anī a əgā kārā dā́ ní.

12Ré i dā ké bembeé n əho dā ní anī, madē bēn a reē kə gotə dā ní yáa əho ní yā kəjə, báa a əgā kērā alé.

13Ré de kéréy ndēmā dā yā madē bēn, tá dā ní ənge do aláa oy gotə kóon té anī, nge ndēmān a əgā kērā.

14Ba ré kóo dā ní i kum té anī, nge ndēmā dā ní a əgā kērā alé. Ré ndēmā dā ní i kə naraá anī, nar ní ndēmań ní a to kum gotə.

Ndū najē ké do háí ké dáng dáng gē té

15Ré de kéréy gól ngōmandə ké deē nongən alí báy bī seneé anī, kóo a taā ngōmandə ní ō, a adē bobēn ní nar ní a adēn gir ngámandə gē té ní ō.

16Ré bobē ngōmandə ní əgən ngōnən gēgē anī, a adēn nar ní a adēn ní.

17Ā əyāi dəyá ké nge rāā kəga kadē ndi kə kumneé alé.

18Deē ní bī kə dāá ní, a tōlnəń kóo.

19Deē ní *tuń yáa adē Kóobē ngóy alé ba *tuń yáa adē besē gē ō ní, a tōlnəń kóo.

20Tērā ké ngé nam gē ní ndiń sesí ní, ā ī-rāāidə majal alí ō, ā əsaī tətódə alí ō, tódə kété sīi i ngé nam gē do nang ké Ejiptə té.

21Dəyá ké ngaa koy gē ō, ngán hal gē ō ní, ā ī-rāāi kumdə ndoō té alé.

22Ré ī-rāāi kumdə ndoō té adē bārməń mā Kóobē kadē m-diidə anī, m-ā m-ōō bār yādə.

23Wōng a rāām dəsí té ō, m-ā m-rāā kadē ā óyī ta rōo té ō, yā kadē i nēyásí gē n a téləń dəyá ké ngé kəlá ndoō gē ō, i ngáńsí gē n a awń hal ō ní.

24Ré ādi ngōń nge bē madəsí ké nge ndoō nar loo tənā té anī, ī-lōōi rāā yáa tītə nge kadē de gē yáa kúl té gē ō, ī-lōōi dəjen manən do té ō.

25Ré ī-taā kúbə yā madí ké tənāineé yáa anī, ī-téləń ādēn gogé pá tá ādē mbang udə báy.

26Tódə yáa ké rang ké kadē əni dən té gətóo, i kúbə nəkó ní noō ngóy. Ré əgən anī, a əni i rī dən té? Loo ní a bārém kadē m-diin anī, m-ā m-ōō bār yān tódə mā i Nóbā kə nge kəa kum tō ndoō yā deē.

27Ā ī-tájə Nóbā alí ō, ā ī-ndól deē ní i ngār ké do gir deē yái gē té ní alí ō.

28Ā őr bāā loo reē té kə kōō yái ō, kə kań *kəgə nduú yái ō, ké tām yām té alé. Ā ādēm ngōń hági ké dəngam.

29A ādēm hágə mańg yái ō, hágə batə yái ō, hágə bəyā yái ō. Ā rāā ndō sīrí gir kóo té, ba ndō ké nge kə sósó anī ā ādēm seneé.

30Ā ī-télii de ké *tál gē tām yām té. Ā əsaī dā ké yáa əho alé. Ā ādi i bísə gē.

EXO 23

Haí k ́ s ́m ́u ́ k ́ y ́ r ́  k  de g  malang

- ¹    n  got  naj  k  r kum al k  loo g  té al  ,    da naj  k  r kum al loo sarya t  y  k n n naj  g r nge r   majal té al  .
- ²    n g  de k  ng y g  y  r  n majal al . Loo n    r naj  d  y   k  i kum t  t  loo sarya t  an ,   i-tet  r i g  de k  ng y g  t  y  k r n naj  k  r kum al al .
- ³   i-r   k  de k  nge r  t  ndo  loo sarya t  kad  te n kum t  al .
- ⁴ R  i-te  d  ma g t  al a i d  k r  y  mad  ba i k  ta t i t  an ,  h  i-re n  d n.
- ⁵ R     k r  y n  s  k  y   gid n t  an , i-l   t i ba  w  n n sene  k  d  .
- ⁶   i-nuj  naj  y  nge r  t  ndo  y i loo sarya t  al .
- ⁷   i-n l mb i y  ko n naj  k  so r g  al .   i-g ng sarya yo d  de k  naj  gat o d n t  t  al  , d  de k  s m u  t  al  , t d  de  n naj   h n n , m  m-  m-r  n de k  kanj  naj  d n t  t  al .
- ⁸   i-ta  kad  kar  y  de  al , t d  i y   k  a t   kum de k  nge k   loo  , a nuj  naj  y  de k  s m u   .
- ⁹   i-r   kum t r  k  nge nam  ndo  t  al . Y   k  t r n   r   de k  nge nam  n  s i k  g  i-ger  mbak, t d  k t  s i i ng  nam  g  d  nang k  Ejipt  t   .

B i k r ko   , nd  k r ko   

- ¹⁰   i-dub  y   d  nang y i t  b i meh   ,   i-s   k o k  t  t   ,
- ¹¹ ba b i k  nge k  s r  an ,    ya d  nang y i kad  ta  ko . Ng  r  t  ndo  g  k  dan g r de  y i g  té a  nge  y   t  t  y  k sa  , got n n   n y n  d  k  bemb e g  a  sa   .   i-r   t t  n no  k  nd r *k g  ndu  y i  , k  nd r *k g  olib  y i  .
- ¹²   i-r   k la y i nd  meh , ba k  nd  k  nge k  s r  an    i-r   k la al , kad  ma g y i ni  k  k r  y i ta n e  ko   , kad  ng n nge k la y i ni  k  t r  k  nge nam   r  n e  ko   .
- ¹³    nd i kums  g r y   g  n m- j s  kad  i-r  i t  n  malang.   i-b r i bes  g  n i n b  k  rang g  n  kad  di ns  al  ,  d  de  o  r d  tas  té al  .

N   g  k  kad  ng n Israel g  r  n

( a  Te  34.18-26; Nd  16.1-17)

- ¹⁴   i-r  i n   nja m t  k  d  b i g e y  r ym ne .
- ¹⁵   i-r  i n   m p  k  r   kanj  *kaa m pa.    sa  m p  k  r   kanj  kaa m pa nd  s r  t t  n m- da s  n  kem n   *Abib t , t d  i-te i kem b  k  Ejipt  t  k o i kem n   n no  t . De  a re  k  *loo k  t l y m t  j n kar  al .
- ¹⁶ G  t  an    i-r  i *n   s   k o n   i n   k ja k o y s  k  ta k ga d   , i n   y   g  n i-dub  kem nd r  n   . R  b i nd  ad  i-k n  nja k o y s  k  nd r  g  malang k o an , i-r  i n   k n nja k o.

17De ké dɛngam ké gir yāsí té gē malang a reēn yā ra ta kumm mā Kóṣbē Nóbā yāsí té nja mətá kə dɔ bāl gē.

18Ā ī-reēi kə mápá ké rāā kə *kaa mápá dɔ dā ké yā tuñ kadēm té alé. Ā ī-ngōmī yibē dā ké tuñ loo tibi kadē loo tīi dɔ té alé.

19Ā ī-reēi kə yáá ké kijə ké ndɔr yāsí gē té kem *kújə yā Kóṣbē Nóbā yāsí té. Ā ī-ndīrī ngōn bēyā kə mba kóṣneé alé.

Nóbā ənī ndūn ō, adē kɔjē ō

20M-ā m-éla *deē yām ké dɔ rā té kadē njērā kété nosí té ō, kadē ngōmsí dɔ róbé té ō. A ɔr nosí yā kaw sesí kem bē n m-ēndā dɔ danaá tām yāsí té ní.

21Ī-rai dɔ rōsí té tām yān té, ōōi tan ba ī-lōōi mbāté najē tan té, na a tégā tan gir dum naā yāsí gē té alé, tɔdɔ a rāā yáá i kə rīm.

22Ré ōōi tan adē ī-rāāi yáá gē n m-édásí ní anī, m-ā m-tél nge baḡ madē baḡsí gē ō, nge rōō ngé rōōsí gē ō.

23Ré *deē yām ké dɔ rā té ɔr nosí aŵ sesí bē yā *Amor gē té ō, Het gē té ō, Periji gē té ō, Kanaan gē té ō, Hibi gē té ō, Yebus gē té ō, adē m-nujédé malang kōó anī,

24ā ɔsíi nosí nang té no besē yādé gē té alé ō, ā ī-rāāi yáá tītē n a rāāneé loodé ní alé ō, banī ā ī-tétī besē yādé gē kōó ō, ā ī-tōōi mbaī yādé ké túdē kə nja ké dɔó gē kōó ō.

25Ba ré i mā Kóṣbē Nóbā yāsí ngóy n ā ī-ndōymī anī, m-ā m-rāā majə sesí ō, m-ā m-ādēsí yáá kəsa ō, mañ kaḡ ō, m-ā m-tēbā moy kōó dɔsí té ō.

26Dəyá ké a ɔr ngōn aláa dəyá ké kujə a gətóo dɔ nang yāsí té ō, m-ā m-ādē ā ī-ndiī kə kumsí dan i ngáy ō.

27Yáá n m-ā m-rāā ní n toó: Ré gir de gē oōn kadē na ā ī-reēi noó anī, bōl a rāādé ngáy ō, nápar de gē malang n ā ūgī kem bē yādé té ní a aḡn naā nosí té ō, madē baḡsí gē malang a tūrēn gándédé yā kadēsí ba kaḡ naā kōó ō.

28M-ā m-éla kə gəmbā gēé kété nosí té kadē tēbān Hibi gē kə Kanaan gē kə Het gē kōó pá tá kadē ā ūgī báy.

29Bá tā ba m-ā m-tēbā gir nápar de gē n noō malang kōó nosí té i kem bāl ké kógēm beē té alé. Ré m-rāā tītē n noō anī, bē a tél ndəbā bē adē dā ké dɔ gē a ojən naā ngáy kemeé, báa a majə tām yāsí té alé.

30M-ā m-tēbādé nosí té kōó i jəke jəke yā kadē ójiineé naā ngáy ī-taāineé bē.

31Dɔ nang yāsí a əla gir i bā tēbā gē té yā kugēn bā bo yā Pilistin gē té ō, a ij dəla loo n mbaī *Sinai ra tū té ní té yā kugēn bā Opəratə té ō. Dan n m-ā m-éla de ké kem bēé gē kem jīsí té adē ā ī-tēbāidé kōó nosí té anī,

32ā əhɔi *madē naā sedé alé ō, ā əhɔi madē naā kə besē yādé gēé alé ō.

33 Ā éyaídé kadē ndiñ dɔ nang yāsí té alé, na sōgé rāānsí adē ī-mānī dɔ ndū najē yām. Tɔdɔ ré ī-ndɔyī besē yādé gē anī, ā ēsōī kum gūmbē rāā besē té.

EXO 24

Nóbā əhɔ madē naā kə ngán Israel gēé

1 Kóɔbē əda Moijə na kə ał dɔɔ kə rɔn té dɔ mbalá, kadē *Aarɔ ɔ, Nadab ɔ, Abihu ɔ, niñ kə *kum kɔɔ kə kutə sīrī gē yā ngán *Israel gē, kə alēn seneé ɔ. Kə rañ say kə ɔsəñneé nodé nang té non té.

2 Gō té anī kə nəkó Moijə kə reē kə kərneé, kə ndótə kə rɔn té ngɔr, ba kadē madən gē kə reēn rɔn té ngɔr al ɔ, kadē ngán *Israel gē alēn dɔ mbalá seneé al ɔ.

3 Moijə tél aŵ əda ngán Israel gē najē gē n Kóɔbē ɔr seneé ní malang ɔ, yáa gē n ədan kadē rāān ní malang ɔ. Anī ngán Israel gē ədañ naā té malang na yáa gē n Kóɔbē əda ní na n-a n-rāān malang.

4 Moijə ndang najē gē n Kóɔbē ədan ní malang. Teē kə ndɔ kə noō anī Moijə ɔ dɔɔ kə gír looí batə, rāā *loo tuñ yáa nja mbał té ɔ, túdē ngán mbał gē kutə gidə i jōó kə nja kə dɔɔ tām yā gír bē kə kutə gidə i jōó yā ngán Israel gē té ɔ.

5 Gō té anī ɔr balsáa kə Israel gē té adē ndējəñ Kóɔbē *yáa tuñ kə rōó horóó ɔ, *yáa tuñ kə tām yā kem kógərn té ɔ.

6 Moijə bōkə núsə mósə dā gē ní kem bay gē té ba tətə gotə dɔ *loo tuñ yáa té.

7 Gō té anī un makətübə *madē naā tēda adē ngán *Israel gē oōñ. Anī ngán Israel gē ədañ na yáa gē n Kóɔbē ədadé malang ní, na n-a n-əndāñ kumdé gírí yā rāā.

8 Tā anī Moijə un mósə, səkā dɔ ngán Israel gē té ba ədadé na kə aḡñ mósə *madē naā n Kóɔbē əhɔ sedé dɔ najē gē n ɔr sedé malang té ní.

9 Gō té anī Moijə ał dɔ mbalá kə *Aarɔ ɔ, Nadab ɔ, Abihu ɔ, *kum kɔɔ kə kutə sīrī gē yā ngán Israel gē ɔ.

10 Niñ-aḡñ Nóbā yā Israel. Yáa kərēy kə to tītə mbał sapir kə kɔsə kə ta naá i gír njan té. Yáa ní *unjə njáy njáy, bálən to tītə bál dɔ rā kə aḡ rá ráng beē.

11 Nóbā rāā majal kə ngār gē yā ngán *Israel gē n noō alé. Niñ-aḡñəñ ɔ, gō té anī əsañ yáa ɔ, aḡñ ɔ.

Moijə əngeñ naā kə Nóbāá dɔ mbalá

12 Kóɔbē əda Moijə na kə ał kə rɔn té dɔ mbalá dɔɔ, kə ndi nang té noō kadē n-adən bar mbał gē n na n-ndang ndū najē gē ɔ, gō míndə gē ɔ gidə té yā ndóó ngán *Israel gē ní.

13-14 Moijə əda *kum kɔɔ gē yā ngán Israel gē na kə ngóōndé loo n noō té kadē n-tél kə n-reē kə n-əngeñdé. *Aarɔ ɔ, Hur ɔ, na a ndiñ sedé kə naā té. Adē ré najē kə to báa, kə aŵñneé rōdđé té. Moijə ɔtə ał dɔ mbalá niñ kə Jojue nge kɔsə kílən.

- 15** Moijə a aī kē dɔ́ anī, kiī mañ utē dɔ mbal̄ kɔ́.
- 16*** Kɔsə gɔn yā Kɔ́ɔbē taā dɔ mbal̄ *Sinai ɔ, kiī mañ utē dɔ ndɔ mehé ɔ. Kə ndɔ ké nge kɔ sīrí anī, Kɔ́ɔbē bār Moijə dan kiī mañ té.
- 17** Yáá ké to *kɔsə gɔn yā Kɔ́ɔbē teē ta kum ngán *Israel gē té tītē hor ké a ɔɔ loo jam mbal̄ té dɔ́ beē.
- 18** Moijə udə dan kiī mañ ní té, a aī kē dɔ mbal̄. Ni-ndi dɔ mbal̄ té noō ndɔ kutə sɔ́ ɔ, kadə kutə sɔ́ ɔ.

EXO 25

Nébbā ɔjə loo rāā kújə ndin

(25-31)

Yáá ké kadə ngán Israel gē ɔsəñ dɔ naā té

- 1** Kɔ́ɔbē əda Moijə na:
- 2** Ədá ngán *Israel gē ādē tɔ́səñ dɔ yáá naā té adēmēñ. De gē malang ní a adēñ kə kemdé ké majaá ní ā ī-taā jīd é té.
- 3** Yáá gē ní kadə a adēñ ní n toó: Lór ɔ, gindē arjāá ɔ, gindē nəngá kasə ɔ,
- 4*** bī batē ké kəla kum mañ yáá ké ndul gusə gusə té ɔ, ké kərə bī té ɔ, ké kərə pírírí té ɔ, *léɛ ɔ, bī bəyā ɔ,
- 5** ndār batē ké kəla kum mañ yáá ké kərə té ɔ, ngərə ké ngañg ɔ, kəgē akasiya ɔ,
- 6** yibē hor ɔ, yáá ké kotə majə gē ké yā rāāñ *yibē ké tál ɔ, ké yā róo horó ɔ,
- 7** mbal̄ *beril ɔ, *mbal̄ ké gātəd é i ngáy ké rang gē ké yā tēla tū epod té ɔ, tū pekətoral té ɔ.
- 8** Ngán Israel gē a rāāñ *loo ké tál tām yām té kadə m-ndiñ dɔ dánd é té.
- 9** Ā ī-rāāi kújə ndim ɔ, ngán gájé yáá rāā kəla ké kemeé gē ɔ, kadə a toñ i tītē ngé gē ní m-ā m-ójiī ní.

Sandúkə ndū najə gē

- 10** A rāāñ sandúkə kə kəgē akasiya, ké ngələn i kí jōo kə núsə ɔ, laan i kí kógəñ kə núsə ɔ, ngələn ké kə dɔ́ i kí kógəñ kə núsə ɔ.
- 11** A rāāñ lór ké *unjə njáy njáy kemeé ɔ, gidə té ɔ, a rāāñ bōgē tan kə lóró kadə gīr gidə əla ta naā té ɔ.
- 12** A rāāñ nəngá lór gē sɔ́ yā tálá kí sandúkə ké sɔ́ gē ní té njan gē té: Jōo dām kógəñ té ɔ, jōo dām kərəy té ɔ.
- 13** A tégāñ sáa kəgē akasiya gē jōo yā rāā lór gidə té,
- 14** yā tēla tū nəngá gē ké kadə sandúkə ní té yā kətōñ.

- 15 Ré tɛlañ tũ té oy anī, deē a ɔ̄r tɔ̄ alé.
- 16 Ā ī-bōkə bar mbaī ké ndang ndũ najə gidə té gə́ n̄ m-ā m-ādī ní kem sandúkə ní té.
- 17 A rāāñ yáa kutə ta sandúkə ní i kə lór ké *unjə njáy njáy. Ngələn i kíł jōó kə núsə ō, laan i kíł kógə́m kə núsə ō.
- 18 A rāāñ *de ké dɔ̄ rā́ té ké ngé ngō̄m loo gə́ jōó kə lór ké kənda kə mōó dɔ̄ yáa ta sandúkə ní té. A rāāñdə́ i bōgə́ tan gə́ té dā̄m jōó,
- 19 kógə́m dā̄m tan kə́rə́y té ō, kógə́m dā̄m tan nge ké noō té ō. A rāāñdə́ i kə lór ké kógə́m beē n̄ rāāñneé yáa ta sandúkə ní, adə́ rāāñdə́ i tũ yáa ta sandúkə té.
- 20 A tūrəñ kumdə́ kə rṓ naā té yā kadə́ ɔ̄ɔ̄n loo kum kə́ dɔ̄ ta sandúkə́ n̄ jāñ bōgə́də́ utəñneé dɔ̄ ní té.
- 21 Ā əndā́ yáa ta sandúkə́ ní ta sandúkə́ té ō, ā ī-bōkə́ bar mbaī ké ndang ndũ najə gidə́ té gə́ n̄ m-ā m-ādī ní kemeé ō.
- 22 M-ā m-ə́ngeī i loo n̄ noō té. M-ā m̄-ndi i dɔ̄ ta sandúkə́ té dɔ́, dɔ̄ dán de ké jōó gə́ ké dɔ̄ rā́ té ké ngé ngō̄m loo gə́ n̄ ndiñ dɔ̄ ta sandúkə́ té ní, yā kədaíneé najə gə́ malang n̄ kadə́ édá ngán *Israel gə́ ní.

Tábəl kəndā́ mápá ké ndējə́

- 23 A rāāñ tábəl kógə́m kə kəgə́ akasiya kadə́ ngələn i kíł jōó ō, laan i kíł kógə́m ō, ngələn ké kə́ dɔ́ i kíł kógə́m kə núsə ō.
- 24 A rāāñ gidə́ i kə lór ké *unjə njáy njáy ō, bōgə́ tan gə́ i kə lóró kadə́ gīr gidə́ əla ta naā té ō.
- 25 A əndāñ kəgə́ ké laan asə kə da jī deé bōgə́ tan ké só gə́ té ō, a tə́ndāñ yáa súun gə́ ké rāā́ kə lóró dɔ̄ té kadə́ gīr gidə́ əla ta naā té ō.
- 26 A rāāñ nə́ngá lór gə́ só yā tɛ́lá kíłən gə́ té, kadə́ njan ké só gə́ té ngɔ̄r.
- 27 Nə́ngá gə́ ní a rañ i kadə́ kəgə́ ké laan asə kə da jī deé ní té ngɔ̄r, kadə́ a tɛ́lañ sáa kəgə́ gə́ tũ té yā kətṓn tábəl ní.
- 28 A tə́gāñ sáa kəgə́ akasiya gə́ jōó yā kətṓn tábəl ní, a rāāñ gidə́ kə lóró.
- 29 A rāāñ ngán gájə́ yáa rāā́ kəla gə́ ké dɔ̄ tábəl ní té: Sə́mbə́ ké laa gə́, kə bay gə́, kə kópə́ gə́, kə bay gír dənjé́ng gə́, ké yā tɛ́teń kasə́ *nduú ké ndējə́ gə́. A rāāñ yáa gə́ n̄ noō malang i kə lór ké *unjə njáy njáy.
- 30 A tə́ndāñ mápá gə́ n̄ ndējə́məñ ní i dɔ̄ tábəl ní té kadə́ toñ ta kumr̄m té ngándá́ng.

Də́ra hor ké ta jīn gə́ t̄s̄ sīrī

- 31 Gṓ té anī a rāāñ də́ra hor kə lór ké *unjə njáy njáy ké kənda kə mōó. A rāāñ nja də́ra hor ní ō, ta jīn gə́ ō, bay gə́ ké gír h́tən gə́ té ō, kəron ké tənī gə́ ō, h́tən gə́ ō, i tũ gində́ lór ké kógə́m beē té.

³²Ta jīn gē a tōōn mehé tū kāgən ké danaá té, mətá dām kógēm té ō, mətá dām kórēy té ō.

³³Ta jīn ké mehé gē ní, bay ké tū té gē i mətá mətá kə dɔdɔ gēé. Bay gē ní a toñ i tītē kañ kāgē amand gē. Gírdé a tēnī kəro, ba tadé a hūtē.

³⁴Kāgən ké danaá nəkó tá, kadē bay ké tū té gē i sɔ. Gír bay gē ní a tēnī kəro ō, tadé a hūtē ō.

³⁵Gír loo gē n ta jī dɛra hor gē ní a tōōn tū té dām jōó jōó ní a tēnī kəro malang.

³⁶Kəron gē, kə ta jīn gē, kə gotə rōn gē malang ní, a rāān i tū gindē lór ké kógēm beē té. Ādē lór ní i lór ké *unjē njáy njáy ké kənda kə mōó.

³⁷A rāān bay hor gē sīrí yā tēndā ta dɛra hor ní té. Ré əndān hor ta bay hor gē ní té anī, i dām loo ké no bay hor gē ní té n a unjē ní.

³⁸A rāān yáá kūsé ta kəlā hor gē ō, yáá kɔy bū hor gē ō, ké tām yā dɛra hor ní té i kə lór ké *unjē njáy njáy.

³⁹A rāān dɛra hor ní ō, yáá rāā kəla ké dɔ té gē ō, i kə lór ké kɔyn i kəlōo kutə mətá.

⁴⁰Ī Moijə, ā əndā kumií gírí kadē rāān yáá ní kadē to tītē nge n m-ójii dɔ mbalá laā ní.

EXO 26

Kújə ndi Kóṣbē

¹Ā ĩ-rāā kújə ndim kə ta kúbə kutə kógēm ké əjōn kə kəlā *léé ké ngañg gēé. A tēlañ kəlā *bii batē ké ndul gusə gusə ō, ké kərəe bii ō, ké kərəe pírirí ō, dan kəlā *léé gē ní té yā rāān *de ké dɔ rā té ké ngé ngōm loo gē tū kúbə gē ní té.

²Ngāl ta kúbə kógēm i kíł kutə jōó gidə i sósó ō, laan i kíł sɔ ō. Ngāldé ō, laadé ō, a asəñ naā malang.

³A urəñ ké mí gē ta naā té pá tá a tél a urəñ ké mí gē ta naā té báy tɔ.

⁴Ké mí gē n urəñ ta naā té ta kəga dɔ ní, a udəñ kəlā ké ndul gusə gusə gē kum naā té yā tēla ta nge n urəñ ta madə gē té gō gogé ní ō, ké mí gē n urəñ ta naā té gō gogé ní, a udəñ kəlā ké ndul gusə gusə gē kum naā té yā tēla ta nge ké kété té ō.

⁵Adə kəlā ké ndul gusə gusə ké kudə kum naā té gē ní i kutə mí ta kúbə ké kété té ō, i kutə mí ta nge ké kɔ jōó té ō. Kəlā gē ní tadé a sɔō naā jōó jōó.

⁶A rāān nəngá lór gē kutə mí yā tēla kum kəlā gē ní té, yā kəhɔn kúbə gē ní ta naā té kadē a tél i tandā ké kógēm beē.

⁷Gō té anī a əjōn kúbə bii bəyā yā rāā tandā ké nge kɔ jōó té yā kutəñ dɔ kújə ndim. A əjōn kúbə gē ní i kutə gidə i kógēm.

- ⁸Ngāldé i kíł kutə mətá ō, laadé i kíł só ō. Ngāldé ō, laadé ō, a asəñ naā malang.
- ⁹A urəñ ké mí gē ta naā té pá tá a urəñ ké mehé gē ta naā té báý. A tetəñ ta nge ké nge kə mehé də madə gē té dām ké ta róbé kújé té.
- ¹⁰Ké mí gē n urəñ ta naā té kété ní a tēlañ kəlā ké kudə kum naā té gē kutə mí ta té. A tēlañ i ta nge ké nge kə mí n urəñ ta madə gē té gō gogé ní. Ké mehé gē n urəñdé ta naā té gō gogé ní, a tēlañ kəlā ké kudə kum naā té gē kutə mí ta té ō.
- ¹¹A rāāñ nəngá gē kutə mí kə gində nəngá kasaá yā tēla kum kəlā ké kudə kum naā té gē ní té yā kəhəñ kúbə gē ní ta naā té kadə tēləñ tandā ké kógəñ beē.
- ¹²Ngāl kúbə bī bəyā ní a māñ də kújə ndim, adə tan a əsə kə gidə té ndágá kíł jōó ō,
- ¹³laan a māñ də kújə ndim adə tan gē a tēsəñ dām kadən kógəñ té kíł kógəñ ō, dām kadən kərəy té kíł kógəñ ō, yā kutəñ də.
- ¹⁴A utəñ gidə kúbə bī bəyā ní i kə ndār batə ké kərə ō, a əñiñ ngərə ké ngañg də ndār batə ní té ō.
- ¹⁵A sāāñ kəgə akasiya ké laa gē yā tūdə kə nja ké dəy yā kəhəñ kújə ndim kə dəy.
- ¹⁶⁻¹⁷Kəgə gē ní a toñ i tītə naā malang: Ngāldé i kíł kutə kógəñ ō, laadé i kíł kógəñ kə núsə ō, a rāāñ mətədə gē kadə naā té jōó jōó tadé gē té ō.
- ¹⁸A rāāñdé kutə jōó tām yā kadə kújə ndim ké dām mbór bē ké geleé té ō,
- ¹⁹a rāāñ bīr njadé gē kutə só kə gində arjəəyā yā tēla tū té ō. Kəgə kógəñ i kə bīr njan gēé jōó tām yā mətən ké jōó gē té.
- ²⁰A sāāñ kəgə akasiya gē ní kutə jōó tām yā kadə kújə ndim ké dām mbór bē ké kəyó té ō,
- ²¹a rāāñ bīr njadé gē kutə só kə gində arjəəyā ō. Bīr njadé gē ní i jōó jōó kə dədə gēé.
- ²²A sāāñ kəgə gē mehé tām yā gélé kújə ndim ké dām ké no bē té ō,
- ²³a tēl a sāāñ ké rang gē jōó tām yā kílən gē té ō.
- ²⁴Ké jōó gē ní, njadé ké nang té i ké teē, ba tadé ké dəy i ké dəy kə nəngá. Kəgə ké kíł té ké jōó gē ní a toñ i tītə n no.
- ²⁵Adə kəgə ké gélé kújə ndim té gē malang i sósó, kə bīr njadé gē kutə gidə i mehé ké rāā kə gində arjəəyā. Bīr njadé gē i jōó jōó kə dədə gēé.
- ²⁶Gō té anī a njārəñ kəgə akasiya gē yā rāā bagété té, bagété mí tām yā kəgə gē ké kadə kújə ndim té ké dām ké kógəñ té ō,
- ²⁷bagété mí tām yā kəgə gē ké kadə kújə ndim té ké dām kərəy té ō, bagété mí tām yā kəgə gē ké gélé kújə ndim té dām ké no bē té ō.

- 28** Bagété ké danaá ní a ñ dām kógēm té yā kugē dām kéréy té ní a doṓn i bōdē kágē gē ní té.
- 29** A rāān lór gidē kágē gē ní té ō, nēngá gē kó tū té kó yā kadē tēlañ bagétē gē tū té ní a rāān i kē lóró ō, bagétē gē ní a rāān lór gidédé té ō.
- 30** A rāān kújē ndim kadē to tītē nge ní m-ójii do mbalá laā ní.
- 31** Gō té anī a əjōñ kúbē ké yā gāngēñ gir loo kē kēlā *léé ké ngañg gēé. A tēlañ kēlā *bii batē kó ndul gusē gusē ō, kē kērē bii ō, kē kērē pírirí ō, dan kēlā *léé gē ní té, yā rāān *de kó do rē té kē ngé ngōm loo gē tū kúbē gē ní té.
- 32** A doṓn kúbē ní tū kágē gē kē kem kújē ndim té i kē máyá lór gēé. Kágē gē ní i só ō, bir njadé gē kē rāā kē gindē arjāá i só ō. Kágē gē ní i kágē akasiya gē kē rāān lór gidē té.
- 33** A doṓn kúbē ní i gir nēngá gē té. A əndāñ sandúkē ní ndū najē gē yā Nébā toñ kemeé ní i kem loo ní gāngēñ gir kē kúbē ngeé ní noō ní té. Adē kúbē ní a gāng gir *loo kē tál naā té kē *loo kē tál ngáy.
- 34** Gō té anī a əndāñ yáa ta sandúkē ta sandúkē ní ndū najē gē yā Nébā i kemeé ní té, kem *loo kē tál ngáy té.
- 35** A əndāñ tábēl i kem *loo kē tál té dām mbór bē kē koú té ō, dēra hor i kem *loo kē tál té dām mbór bē kē geleé té ō, kadē tadé soō naā.
- 36** Gō té anī a əjōñ kúbē ké rang tām yā ta róbé kújē tandā té kē kēlā *bii batē kó ndul gusē gusuú ō, kē kērē bii ō, kē kērē pírirí ō, kē kēlā *léé ké ngañg gēé danaá ō.
- 37** A tégāñ kágē akasiya gē mí tām yā kúbē ní té. A rāān lór gidē kágē gē ní té ō, a rāān máyá gē kē yā doṓn kúbē ní tū kágē gē ní té i kē lóró ō, a rāān bir nja kágē gē ní i kē gindē nēngá kasē kē nō horoó ō.

EXO 27

Loo tuñ yáa

- 1** Gō té anī a rāān *loo tuñ yáa kē kágē akasiya. Ngālēn i kíl mí ō, laan i kíl mí ō, ngālēn gē laan gē asēñ naā, ba ngālēn kē kē doó tá i kíl mētá.
- 2** A rāān gajēn gē ta kílēn kē só gē té, adē gajēn gē kágē rōñ gē i yáa kē kógēm beē. A rāān gidē kē gindē nēngá kasaá.
- 3** A rāān ngán gájé yáa rāā kēla gē kē do *loo tuñ yáa té i kē gindē nēngá kasaá malang: Yáa koy kúl dā gēgē, pél gēgē, sēmbē gēgē, yáa tósē dā do hor té gēgē, ganán gēgē.
- 4** A rāān yengēre kē gindē nēngá kasaá, a tēlañ nēngá gē só kē rāā kē gindē nēngá kasaá kílēn kē só gē té ō.

⁵A əlañ yengəre ní gír *loo tuñ yáá té kadə a reə ugə kə bōdə gə té loo n kəgə ké ta teə kə ndágá i tū té ní té.

⁶A tógāñ sáa kəgə akasiya gə jōó tām yā *loo tuñ yáá té, a rāāñ gində nəngá kasə gidə té.

⁷A təlañ sáa kəgə gə ní kum nəngá gə n rañ kadə *loo tuñ yáá té dām jōó ní té yā kətōñ.

⁸A rāāñ *loo tuñ yáá ní i kə kəgə ké laa gēə adə kemən a to. A rāāñ kadə a to i tītə nge n m-ójii də mbalá ní.

Ndogə kübə gə ké yā gāngəñ gír ndágə loo

⁹Ndágə loo a to gidə kújə ndim té. A gāngəñ gír ndágə loo ní kə ndogə kübūú. A əjōñ kübə gə ní i kə kəla *léé ké ngangá. Ndogə kübə n a gāngəñneé gír ndágə loo dām mbór bə ké geleé té ní, ngələn i kíl bú kógəñ.

¹⁰Adə kəgə ndogə i kutə jōó. A rāāñ biñ njadə gə i kə gində nəngá kasaá. A rāāñ nəngá kəhə kübə gə o, kəla gində ké tū té gə o, i kə gində arjāá.

¹¹Ndogə kübə n a gāngəñneé gír ndágə loo ké dām mbór bə ké koú té ní ngələn i tītə n noo o, a əhəñəñ tū kəgə ndogə gə té i tītə n noo o.

¹²Laa ndágə loo ké gír gidə *kújə yā Kóɔbə ní ké dām ké no bə té a un i ndogə ké ngələn i kíl kutə mí. Kəgə ndogə ké tū té gə i kutə kógəñ o, biñ njadə gə i kutə kógəñ o.

¹³Laa ndágə loo ké gír gidə *kújə yā Kóɔbə ní ké dām ké gír bə té i kíl kutə mí. Ta róbə ké yā kudəñ kem *loo ké tál té i dām n noo té.

¹⁴⁻¹⁵Ré deə ra ta róbə té anī, ndogə gə n gāngəñneé gír ndágə loo á rañ də jī jōó ní, ngāldə gə i kíl kutə gidə i mí o, kəgə ndogə ké tū té gə i mətá mətá o, biñ njadə gə i mətá mətá o.

¹⁶A doṓñ kübə ké ngələn i kíl kutə jōó ta róbə ndogə té. Kəde gə a əjōñ kübə ní i kə kəla *léé ké ngangá o, i kə kəla *biñ batə ké ndul gusə gusuú o, ké kərə biñ o, ké kərə pírií o. Kəgə ndogə gə ké ta róbə té i só o, biñ njadə gə i só o.

¹⁷Kəgə ndogə gə n a túdəñ yā gāngəñ gír nja ndágə loo ní, a túyñ kəla gində arjā gə tū té malang. A rāāñ nəngá ké tū té gə i kə gində arjāá o, biñ nja kəgə ndogə gə ní i kə gində nəngá kasaá o.

¹⁸Adə ngāl ta ndágə loo ké gír gidə kújə ndim ní i kíl bú kógəñ o, laan i kíl kutə mí o, kübə *léé ké tū ngələn ké kə dɔ́ té i kíl mí o. A rāāñ biñ nja kəgə ndogə ké tū té gə i kə gində nəngá kasaá.

¹⁹Ngán gájə yá rāa kəla gə ké kújə ndim té malang ní a rāāndə i kə gində nəngá kasaá. Bəl gə ké yā doṓ kəla kújə ndim tū té gə o, ké yā doṓ kəla kəgə ndogə tū té gə o ní, a rāāndə i kə gində nəngá kasaá.

Yibə ké tām yā dərə hor té

²⁰Ā édá ngán *Israel gē kadē adēnī yibē olibē ké kásē ké *unjē njáy njáy tām yā dēra hor té kadē əndāñnéé hor kə dɔ ndɔ gē.

²¹*Aarɔ niñ kə ngánən gēé a əndāñ dēra hor i kem *kújə kənge naā té no kúbē n gāngəñnéé gír loo n ndū najē gē ké ndang gidə bar mbał té a toñ tū té ní. Hor gē n a tэндāñ ta dēra hor té ní, a unjēñ nońm té ndɔ́ b́até kadē loo tū dɔ té. Nge n noō i ndū najē ké a to ngándáńg tām yā ngán *Israel gē té.

EXO 28

Kúbē gē yā ngé tuñ yáa gē

¹Ī-bār ngókóóí *Aarɔ niñ kə ngánən gēé, Nadab ɔ, Abihu ɔ, Eleajar ɔ, Itamar ɔ, adē reēñ rɔ́í té. Īr kaḿd́é tayā dan ngán *Israel gē té adē rāāñ kəla *tuñ yáa yām.

²Kɔdē gē a əjōñ kúbē ngol ké yā b́ól gidə gē tām yā Aarɔ té.

³Ā ɔr najē kə kɔdē gē malang n m-ólá ndíl kum kedē kemd́é té ní adē urēñ kúbē gē ké yā kadē Aarɔ əla rɔn té ndɔ n a ɔrēñnéé kamēñ tayā té ní ɔ, ndɔ gē n a rāāñ kəla *tuñ yáa kadēm té ní ɔ.

⁴Kúbē gē n a urēñ ní i pekətoral ɔ, epod ɔ, kúbē ngāl ɔ, kúbē ké rang ké gīndē gō madē té ké rāāñ yáa súun gē tū té ɔ, kúbē kənda dɔ ɔ, kəla kúbē ké yā dɔɔ́n b́odē ɔ. Ngókóóí Aarɔ niñ kə ngánən gēé a əlañ rɔ́d́é té yā rāāñ kəla *tuñ yáa kadēm.

⁵Kɔdē gē a əjōñ kúbē gē ní i kə kəla *b́ij batē ké ndul gusə gusuú ɔ, ké kərə b́ij ɔ, ké kərə pírírí ɔ, kə kəla *léé ké kídē dululuú ɔ, kə lórɔ ɔ.

Epod

⁶Kɔdē gē a əjōñ epod kə kəla *léé ké ngañg gēé. A t́elañ kəla *b́ij batē ké ndul gusə gusə ɔ, ké kərə b́ij ɔ, ké kərə pírírí ɔ, dan kəla *léé gē ní té. A rāāñ yáa súun gē tū té kə lórɔ.

⁷A urēñ kəla dɔ b́ogē tū epod té dām j́oó yā kadē deē əlañ rɔn té.

⁸Kəla n kadē deē əla epod rɔn té oy aní dɔɔ́ dɔ té b́odēñ té ní, a əjōñ i kə yáa gē n əjōñnéé kúbē epod ní: Adē i lór ɔ, kəla *b́ij batē ké ndul gusə gusə ɔ, ké kərə b́ij ɔ, ké kərə pírírí ɔ, kəla *léé ké ngañg ɔ.

⁹Gō té aní a ɔyñ mbał beril gē j́oó yā ndang rī ngán Jakob gē dɔ té.

¹⁰A ndangəñ rī ngán Jakob gē mehé dɔ mbał ké ta kəga dɔ té, gō té aní a ndangəñ rī ngé ké rang gē mehé dɔ mbał ké nge kɔ j́oó té, kə gō b́al kojédé gēé.

¹¹I kɔdē ké nge t́sē mbał gē n a ndang rī ngán *Israel gē ní gidə mbał gē ní té, títē n deē a ndangəñ rīn tū *tambōo yān té ní. A t́ela mbał gē ní kem kār lór gē n rāāñ kə rī t́ládé kemeé ní té.

¹²A tэндāñ mbał gē ní dɔ kəla gē n urēñ dām j́oó dɔ b́ogē epod té ní. Mbał gē ní rāāñ rɔ́d́é i yáa gē ké kadē əgañ kem Kóɔbē dɔ ngán Israel gē té. Adē rī ngán Israel

gē a to do bōgē *Aarō té ta kum Kóōbē té, do ta kūbē ké jōó gē ní urēñ do bōgē epod té ní.

13A rāāñ kār mbaī gē ké jōó gē ní i kə lóró.

14A tēlañ kēlā sēñ ké dūú yerere gē jōó, ké rāā kə lóró tadé gē té. A sereñ kēlā sēñ gē ní tītē loo sere kēlā ké karī.

Pekətoral

15Gō té anī kōdē gē a əjōñ pekətoral gāng sarya yā Nébā kə kēlā *lēc ké ngañg gēé. A tēlañ kēlā *biī batē ké ndul gusə gusə ō, ké kərə biī ō, ké kərə pírírí ō, dan kēlā *lēc ké ngañg gē ní té. A rāāñ yáá súūn gē tū té kə lóró tītē yā epod.

16Pekətoral ní i ta kūbē ké udēñ naā té adē tél pósé ké ngālən gē laan gē asēñ naā. Ngālən asə da jī deē mətá ō, laan asə da jī deē mətá ō.

17A tēlañ *mbaī gē ké gātédé i ngáy gē tū té kə ta naá gír loo só. Gírən ké ta kəga do i mbaī sarduan ō, *topajə ō, *emerodə ō.

18Gírən ké nge kə jōó i mbaī esəkarbukəl ō, lajulitə ō, *jaspə ō.

19Gírən ké nge kə mətá i mbaī *kalsedəwan ō, *kornalin ō, ametist ō.

20Gírən ké nge kə só i mbaī *kərijolitə ō, *beril ō, onikəs ō. A tēlañ ngán mbaī gē ní kógēm kógēm i kem kārdé gē ké rāā kə lóró té.

21A ndangēñ rī ngán *Israel ké kutə gidə i jōó gē gidə ngán mbaī gē ní té kógēm kógēm, tītē ní deē a ndangēñ rīn tū *tambōy yān té ní. Ngán mbaī ké kutə gidə i jōó gē ní a əsēñ i kum gotə gír bē ké kutə gidə i jōó gē yā ngán Israel gē.

22A rāāñ ngán sēñ gē jōó ké sereñ tītē loo sere kēlā ké karī, tām yā pekətoral té kə lór ké *unjə njáy njáy.

23A rāāñ nēngá lór gē jōó yā tēlá kíł pekətoral gē té ta té doó.

24A tēlañ ta kēlā sēñ gē ké dām kógēm té ta nēngá gē ní tēlañ kíł pekətoral gē té ní ō,

25a tēlañ tan gē ké dām kéréy té tū kār mbaī gē ké do bōgē té ní rāāñ kə lóró ní té ō, adē pekətoral ní a to i no té kété.

26A rāāñ nēngá lór ké rang gē jōó yā tēlá kíł pekətoral gē ké gírí nang té té. A tēlañ i no kem pekətoral ní tūrēñ kum kə rō epod té ní.

27A rāāñ nēngá lór ké rang gē jōó báý tə yā tēlá gír kēlā gē ké do bōgē epod té dām ké kété no té té, loo ní urēñ kēlā gē ní tū té ní té. Nēngá gē ní a ndiñ i do kēlā epod ní a doqñneé bōdédé ní té.

28Nēngá gē ké tū pekətoral té ō, ké tū epod té ō ní, a əhōndé naā té i kə kēlā ké ndul gusə gusuú yā kadē pekətoral toñ do kēlā ní əhōñneé do epod ní té gotə kógēm kanjə wél kə loo gē té do epod té.

29 Adē ré *Aarō a udə kem *loo ké tál té anī, rī ngán *Israel gē a to do nganjən té tū pekətoral gāng sarya yā Nóbā té. Rī ngán Israel gē ní rāān rōdó i yáa kəga kem do ngán Israel gē té ké a to ngándáng ta kumm mā té.

30 Ā ī-bōkə urim ō, tumim ō, kem pekətoral gāng sarya yā Nóbā té kadē ré Aarō a aŵ kə ta kum Kóṓbē té anī, toñ do nganjən té, adē Aarō a ətō sarya yā ngán Israel gē do nganjən té ta kum Kóṓbē té ngándáng.

Kūbē ké rang gē yā ngé tuñ yáa gē

31 A əjōñ kūbē ngāl n Aarō a əla epod do té ní i kə kəlā *biḷ batē ké ndul gusə gusuú malang.

32 A rāān míndən ké yā kadē deē əlañ dən i danaá bang. Nge kəjō kūbē a əndā kūbē ta míndən ní té kadē ndeř na sōgə rəyā.

33 A rāān kañ kəgə gərenadə gē kə kəlā *biḷ batē ké ndul gusə gusuú ō, ké kərə biḷ ō, ké kərə pírírí ō, yā tēla ta nja kūbē ngāl ní té kadē gīr gidə əla ta naā té. A tēlañ ngán bə ké rāān kə lóró gē mbōō kañ kəgə gərenadə gē ní té.

34 A əlañ kañ kəgə gərenadə kógə́m ō, ngōñ bə kógə́m ō, kañ kəgə gərenadə kógə́m ō, ngōñ bə kógə́m ō, ta nja kūbē ngāl ní té kadē gīr gidə.

35 *Aarō a əla kūbē ngāl ní rōn té yā rāān kəla *tuñ yáa. Ré a udə i kə kem *loo ké tál té ta kum Kóṓbē té anī, ngán bə gē ní a bārəñ kadē deē a oō kōōdó ō, ré a teē i mbée anī, a bārəñ kadē deē a oō kōōdó ō. Tītē n noō bāa, Aarō a oy alé.

36 Gō té anī a rāān yáa súu rō ké to tītē hūtə kəgə kə lór ké *unjə njáy njáy. A ndangəñ najə n na i: Ké kər kañ tām yā Kóṓbē té ní do té, tītē loo ndang rī deē tū *tambōō té beē.

37 A əndāñ yáa súu rō ní i kə kəlā ké ndul gusə gusuú tū kūbē kənda do té kété no té.

38 Aarō a doō yáa súu rō ní nətə non té ngándáng yā kawń ta kumm mā Kóṓbē té. M-ā m-ndigə *yáa ndējə gē n ngán *Israel gē a reēñneé kadə́m té ní i kə ta kūl yáa súu rō n noō. Ká ré ngán Israel gē rāān yáa ké gōté al gē loo reē té kə yáa gē n ɔrəñ kañ tām yām té ní gəgə anī, mā Kóṓbē m-ā m-ndigə.

39 Gō té anī a əjōñ kūbē ngāl kə *léé ō, kūbē kənda do kə *léé ō, kəlā doō bōdə ké rāān yáa súun gē tū té ō, tām yā Aarō té.

40 A əjōñ kūbē ngāl gē ō, kəlā gē ō, jākā gē ō, tām yā ngán *Aarō gē té ō. I yáa gē ké ɔsəñ kum gotə yáa ké to kəsə gən ō, loo ké bo ō.

41 Ā ī-tēla kūbē gē n noō rō ngōkóóí Aarō té ō, rō ngánən gē té ō. Ā úr yibə dɔdó té ō, ā əndədé do kəla tuñ yáa té ō. Ā ɔr kañdó tayā i tītē n noō kadē rāāñneé kəla *tuñ yáa yām.

42 A əjōñ kūbē *léé gē kadē əlañ gírdé té yā kadē gírdé i karī alé.

⁴³Aarɔ niñ kə ngánən gēé a əlañ gírdé té yā kudəñ kem *kújə kənge naā té, al baa yā kawñ kə *loo tuñ yáá té yā rāañ kəla *tuñ yáá kem *loo ké tál té. Tītē n noō baa a reēñ kə majal dɔdɔ té al ɔ, a oyñ al ɔ. Nge n noō i ndū najə ké a to ngándáńg tām yā Aarɔ té ɔ, tām yā ngánən gē té ɔ, ngán kaan gē té ɔ.

EXO 29

Loo kəndā ngé tuñ yáá gē kem kəla tuñ yáá té

¹Loo kəndā n ā əndā *Aarɔ niñ kə ngánən gēé kem kəla *tuñ yáá yām té ní n toó: Ā əhɔ mańg ké bəra kógəñ ɔ, bal batə gē jōó ɔ, ké loodé kógəñ nujə alé.

²Gō té anī ā ún mápá ké karī ké rāā kanjə *kaa mápá ɔ, mápá ké lóy kə yibī ké rāā kanjə kaa mápá ɔ, makəla ké kanjə *kaa mápá ba rāā yibə dɔ té ɔ. Ā ĩ-rāā i kə ndujə gémēé.

³Ā ĩ-bōkédé kem keé yā kawñ kem *loo ké tál té naā té kə mańg ké bəra ní ɔ, bal batə ké jōó gē ní ɔ.

⁴Ā āw kə Aarɔ niñ kə ngánən gēé ta *kújə kənge naā té yā ndogədé mañ.

⁵Gō té anī ā ĩ-təla kúbə gē yā Aarɔ rɔn té. I kúbə *léé ké ngāl ɔ, kúbə ngāl n kadə epod i dɔ té ní ɔ, epod ɔ, pekətoral ɔ. Ā ĩ-dɔɔ bōdēn kə kəla dɔ epod ɔ.

⁶Ā ənda dɔn kə kúbə kənda dɔɔ ɔ, ā əlá yáá súū rɔ n ɔjə kadə *Aarɔ i de ké ɔrəñ kamən tayā ní tū kúbə kənda dɔ ní té ɔ.

⁷Ún *yibə ké tál úr dɔn té ɔrəñ kamən tayā.

⁸Gō té anī ā ədá ngán Aarɔ gē kadə ndótəñ kə rɔí té ngər. Ā ĩ-təla kúbə *léé ké ngāl yádé gē rɔdɔ té ɔ,

⁹ā ĩ-dɔɔ bōdédé kə kəla yádé gēé ɔ, ā ĩ-təla jākā yádé gē dɔdɔ té ɔ. Əla gir kum mbang n noō té ní *Aarɔ niñ kə ngánən gēé a ndiñ kem kəla tuñ yáá té i ngándáńg. Loo kəndā n ā əndádé kem kəla tuñ yáá té ní n toó:

¹⁰A reēñ kə mańg ké bəra ní ta *kújə kənge naā té. Aarɔ niñ kə ngánən gēé a əndāñ jidɔ dɔn té.

¹¹Ā əjá míndə mańg ké bəra ní ta kum Kóɔbē té, ta *kújə kənge naā té.

¹²Ā ĩ-taā mósən yā kɔdə kə ta ngōñ jí yā rāā ta gajə gē ké dɔ *loo tuñ yáá té. Gotən n a nəy ní, ā ĩ-bōkə nja *loo tuñ yáá té.

¹³Ā ɔr yibən ké dɔ tiñ gē té malang ɔ, wurən ɔ, mənjon ké jōó gē naā té kə yibədé ké gidədé té ɔ, yā róo dɔ *loo tuñ yáá té.

¹⁴Nge n noō i *yáá tuñ ké yā kadə Nəbā māyñ rɔn dɔ majal yā *ngé tuñ yáá gē té. Gotən n a nəy ní, dən ɔ, ngərən ɔ, tiñ gē ɔ ní, ā ĩ-róo horóo gidə bēé.

¹⁵Gō té anī a reēñ kə bal batə ké ta kəga dɔɔ. *Aarɔ niñ kə ngánən gēé a əndāñ jidɔ dɔn té.

- 16 Ā éjá míndə bal batē ní, ā ī-taā mósən yā rāā dɔ *loo tuñ yáá té kadē gīr gidə.
- 17 Ā ī-góryō dān gē, ā ī-tégo tiin gē kə njan gē yā bōkə dɔ dān gē ní té kə dɔn gēé.
- 18 Ā ī-róō horoó malang dɔ *lo tuñ yáá té. Nge n noō i *yáá tuñ ké róō horoó tām yā Kóṣbē té ké sēen nelən.
- 19 Gō té anī a reēn kə bal batē ké nge kɔ jōó. *Aarɔ niñ kə ngánən gēé a əndān jīdɔ dɔn té.
- 20 Ā éjá míndə bal batē ní, ā ī-taā mósən yā rāā ta mbī Aarɔ niñ kə ngánən gēé té, ta mbīdɔ ké kɔɔ té. Ā ī-rāā ta bo jīdɔ ké kɔɔ té ɔ, ta bo njadɔ ké kɔɔ té ɔ. Gotə mósé n a nɔy ní ā ī-rāā dɔ *lo tuñ yáá té kadē gīr gidə.
- 21 Ā ɔdɔ mósé ké dɔ *loo tuñ yáá té ɔ, *yibə ké tál ɔ, yā səkā dɔ Aarɔ té ɔ, dɔ kúbə yān gē té ɔ. Ā ī-səkā dɔ ngánən gē té ɔ, dɔ kúbə yádɔ gē té ɔ. Əla gír kum mbang n noō té ní, Aarɔ niñ kə ngánən gēé a téləñ de ké tál gē ɔ, kúbə yádɔ gē a téləñ kúbə ké *tál gē ɔ.
- 22 Ā ɔy loo bal batē ní ké to yibə gē: Kəlán ɔ, yibən ké gidə tiin gē té ɔ, wurən ɔ, mənjon ké jōó gē naā té kə yibédɔ ké gidédɔ té ɔ, ā ún búrən ké kɔɔ ɔ, tɔdɔ i bal batē ké yā kəndān deē kem kəla tuñ yáá té.
- 23 Gō té anī ā ún mápá ké gōr kógə́m ɔ, mápá ké rāā kə yibī kógə́m ɔ, makəla kógə́m ɔ, kem keē mápá ké rāā kanjə *kaa mápa n ndi no Kóṣbē té ní.
- 24 Ā ī-bōkédɔ kem jī *Aarɔ niñ kə ngánən gēé té malang. Ā ɔjédɔ kadē ndējə́n Kóṣbē kə gō looneé.
- 25 Gō té anī ā ī-tél yā taā jīdɔ té yā róō horoó dɔ *loo tuñ yáá té naā té kə dā ké yā róō horoó kadə́m. Nge n noō i yáá ké tuñ kadē Kóṣbē ké sēen nelən.
- 26 Īkó ā ún nganjə bal batē ké nge kɔ jōó ní, ā ī-ndējə́n Kóṣbē kə gō looneé. Ré gír gāng anī, nganjən ní i tām yái té.
- 27 Ā ɔda de gē na nganjə bal batē ní ɔ, búrən ɔ n ndējə́n Kóṣbē kə gō looneé ní na i loon ké *tál gē.
- 28 I tām najə n noō té n ngán *Israel gē a ɔrə́nneé loo gē n noō tū dā gē n a tɔlən yā tuñ kadē Kóṣbē té tām yā kem kógə́m té ní. Niñ a ɔrə́n yā kadē *Aarɔ ɔ, ngánən gē ɔ, ngán kaan gē ɔ ngándáńg.
- 29 Ré Aarɔ oy anī, kúbə yān ké yā bōl gidə gē i tām yā ngánən gē té ɔ, ngán kaan gē té ɔ. A əlañ rōdɔ té ndɔ n a urə́nneé yibə dɔdɔ té ɔ, a əndā́nneédɔ kem kəla tuñ yáá té ɔ ní.
- 30 *Nge tuñ yáá n a un gotə Aarɔ ní a ndiń rən té báté ndɔ sīrí. Nge tuñ yáá ní i ngōnən n a udə kem *kújə kənge naā té, yā rāā kəla *tuñ yáá kem *loo ké tál té ní.
- 31 A ndīrə́n dā bal batē ké nge kɔ jōó n əndā́nneé *ngé tuñ yáá gē kem kəla tuñ yáá té ní i kem loo kógə́m ké *tál té.

32Aarɔ niñ kə ngánən gēé a əsañ i ta *kújə kənge naā té kə gotə mápá n a nay kem keé ní.

33I niñ kó gē ngóy n a əsañ yáá n rāāñneé yáá ké yā kadē Nóbā māyín rōn dɔdɔ té ndō kəndádé kem kəla tuñ yáá té ní ō, yáá n ɔrēñneé kaṁdɔ tayā ní ō. De ké karī a əsa alé tɔdɔ i yáá ké yā bōl gidə.

34Dā alāa mápá n əndāñneé deē kem kəla tuñ yáá té ní, ré gotən nay adē loo tīi dɔ tɔ anī, a rōōñ i mbée horoó kɔ́. Deē a əsa tɔ alé, tɔdɔ i yáá ké yā bōl gidə.

35Yáá gē n ā ī-rāā kə *Aarɔ niñ kə ngánən gēé malang ní, ā ī-rāā i tītə n m-ójiineé noō. Ā əndádé kem kəla tuñ yáá té i ndō sīrí.

36Ā ī-tōl mañg ké bəra kə dɔ ndō gē tām yā majal té, yā rāañ yáá ké yā kadē Nóbā māyín rōn dɔ majal té. Ā ī-ndējə Nóbā *yáá tuñ ké tām yā majal té dɔ *loo tuñ yáá té ō, ā ī-rāā yáá ké yā kadē Nóbā māyín rōn dɔ majal té dɔ té ō, ā *úr yibə dɔ *loo tuñ yáá té yā kɔrəñ kamən tayā ō.

37Ā ī-rāā yáá ké yā kadē Nóbā māyín rōn dɔ majal ké dɔ *loo tuñ yáá té ndō sīrí yā kɔrəñ kamən tayā. Gō té anī *loo tuñ yáá a tél *loo ké tál ngáy, adē yáá malang n ɔdə rō ní a tél yáá ké tál.

Yáá tuñ ké rōō horoó kadē Kóɔbē kə dɔ ndō gē

38A tōlən ngán batə ké bāl kógə́m gē jōó jōó kə dɔ ndō gē yā kadēm dɔ *loo tuñ yáá té ngándáñg.

39A tōlən ngōñ batə ké ta kəga dɔ dəlói ō, ké nge kɔ jōó ta loo tībə té ō.

40A əndāñ ndujə kem lāngá mətá dɔ ngōñ batə ké ta kəga dɔ ní té. A lóyñ kə yibə olibə ké *unjə njáy njáy ké rosə lāngá kógə́m kə núsə. A əndāñ kasə kañ *kəgə nduú ké rosə lāngá kógə́m kə núsə dɔ té ō.

41A təndāñ yáá gē n noō dɔ ngōñ batə ké nge kɔ jōó té ō. I *yáá ndējə ké sēen nelēm mā Kóɔbē.

42I dā ké yā tōl rōō horoó kadē Nóbā ta *kújə kənge naā té ngándáñg n noó. Tɔdɔ j-a j-əngeī naā i loo n noó té ō, m-ā m-ōr najə séi i loo n noó té ō.

43J-a j-ənge naā kə ngán *Israel gēé i loo n noó té. Loo ní a tél loo ké kɔr kam tayā kə ta kūl yáá ké to *kɔsə gɔn n m-rāā tū té ní.

44Mə́kó m-ā m-ōr kam *kújə kənge naā ō, kam *loo tuñ yáá ō, tītə n m-ā m-ōrəñ kam *Aarɔ niñ kə ngánən gēé kadē rāāñ kəla *tuñ yáá adēmən ní.

45M-ā m-ndi dan ngán Israel gē té ō, mā i Nóbā yádé ō.

46Loo n noó té a gerəñ kadē i mā n i Kóɔbē Nóbā yádé n teē sedé kem bē ké Ejiptə té kɔ́ yā ndi dɔ dándé té ní. Mā i Kóɔbē Nóbā yádé.

EXO 30

Loo róō ndujē yáá ké kotə maje

- ¹Gō té anī a rāān *loo róō ndujē yáá ké kotə majə kə kágə akasiya.
- ²Ngālən i kíł kógēm̄ ō, laan i kíł kógēm̄ ō. Ngālən gē laan gē asēn naā, ba ngālən kə kə dɔ́ i kíł jōó. A rāān gajən gē ta té dɔ́ adē gajən gē rōn gē a əhɔ́n ta naā.
- ³A rāān gidə kə lór kə *unjə njáy njáy dɔ́ té ō, tū gajən gē té ō, dām̄ kadən kə só gē té ō. A rāān bōgə tan kə lórɔ́ kadə gīr gidə əla ta naā té ō.
- ⁴A rāān nēngá lór gē jōó yā tɔ́la kadən gē té dām̄ jōó gír bōgə tan ní té. A tɔ́lañ sáa kágə gē kum nēngá gē ní té yā kətōn̄ *loo róō ndujē yáá ní.
- ⁵Sáa kágə gē ní a tégān̄ i kágə akasiya gē n a rāānneé ní ō, a rāān lór gidə té ō.
- ⁶A əndān̄ *loo róō ndujē yáá i no kúbə́ n̄ gāngēñneé gír loo n̄ a əndān̄ sandúka ndū najə́ tū té á i loo kənge naā yájí jji seí ní té.
- ⁷*Aarɔ́ a róō ndujē yáá dɔ́ té i kə dɔ́ ndɔ́ gē, kə kum mbang kə dəloí n̄ a aŵ a kūsén̄n̄ ta kəla hor gē kə kem *loo kə tál té ní ō,
- ⁸kə kum mbang n̄ a aŵ a əndān̄ hor ta jī loo tíbé té ní ō. A róōn̄ ndujē yáá dɔ́ té ngándáŋg yā rɔ́ym̄neé.
- ⁹Deē a róō ndujē yáá kə karī dɔ́ té ál ō, *yáá ndējə́ kə yā róō horoó dɔ́ té ál ō, deē a ndējə́ kōó dɔ́ té ál ō, a tɔ́te kasə́ kə ndējə́ dɔ́ té ál ō.
- ¹⁰*Aarɔ́ a rāā yáá kə yā kadə́ Nébā m̄ayn̄ rōn̄ dɔ́ majal̄ gē kə dɔ́ té té i nja kógēm̄ kə dɔ́ bāl̄ gē. A rāā mósə́ d̄ə́ kə tuñ tām̄ yā majal̄ té tū gajə́ gē kə dɔ́ *loo róō ndujē yáá ní té kə dɔ́ bāl̄ gē. A ɔ́rēn̄ kam̄ *loo róō ndujē yáá ní tām̄ yām̄ té, a rāānēn̄ *loo kə tál ngáy té.

Lambóó kə tām̄ yā loo kə tál té

- ¹¹Kóɔ́bē əda Moijə́ na:
- ¹²Ngán Israel gē n̄ ā ī-təda kutədé ní, ré ā ī-ndang rīdɔ́ yā tɔ́dañdɔ́ anī, a adēm̄ēn̄ yáá kə yā gāngə́n̄ dɔ́ rōdɔ́ kə dɔ́dɔ́ gēé, na sōgə́ yáá kə tōr əsō dɔ́sɔ́ té loo tɔ́da kutə́ de gē té.
- ¹³De kə dəngam̄ gē n̄ a tɔ́dañ kutədé ní a adēn̄ njār̄ sélē kə rāā kə gində́ arjāá kógēm̄ kógēm̄ kə dɔ́dɔ́ gēé, i núsə́ nar n̄ a əsañ kem *loo kə tál té ní. Nge n̄ noó i lambóó kə tām̄ yā Kóɔ́bē té.
- ¹⁴De kə dəngam̄ gē malang n̄ bāldɔ́ j̄i dɔ́ kutə́ jōó té ta kaw̄ kə dɔ́ á tɔ́dañdɔ́ ní a əgān̄ lambóó yā Kóɔ́bē.
- ¹⁵Lambóó n̄ a əgān̄ Kóɔ́bē yā gāngə́n̄ dɔ́ rōdɔ́ ní, de kə nge kənge yáá ngáy a adə́ kadə́ a māñ dɔ́ ál ō, de kə nge ndoó a adə́ kadə́ a dūú gō té ál ō.
- ¹⁶Ré ī-taā nar gānḡ dɔ́ rō ní jī ngán̄ *Israel gē té oy anī, ā ī-rāan̄ kəla *kújə́ kənge naā yā kadə́ əgān̄ kem̄n̄ dɔ́ ngán̄ Israel gē té kadə́ m̄-ngōm̄əndɔ́.

Bay kə yā bōkə́n̄ mañ tɔ́go rō

17Kóṣḃē əda Moijə na:

18Ā ī-rāā bay gindē nēngá kasə ké kə njaneé tām yā mañ tégó rō t́. Ā əndān do dán *kújə kənge naā t́ kə *loo tuñ yáá yā bōkə mañ kemeé.

19*Aarɔ niñ kə ngánən gēé a tégóñ jīd́é gē njad́é gē i kə mañ ké kem bay ní t́.

20-21Ré a rāān yā kudə kə kem *kújə kənge naā t́ aláa yā kaw kə ta *loo tuñ yáá t́ yā *tuñ yáá do t́ kadēm anī, a tégóñ jīd́é gē njad́é gē kə mañ ké kem bay ní t́ na sōǵé oyñ. I ndū najə ké a to ngándáng tām yád́é t́ ō, tām yā ngáád́é gē t́ ō, tām yā ngán kaad́é gē t́ ō.

Yibə ké tál

22Kóṣḃē əda Moijə na:

23Ī-sāā yáá ké kotə majə majə gē, nō kágē mír ké to mañ lāngá mí ō, yibə kágē sinamon lāngá jōó kə núsə ō, yibə kágē kanel lāngá jōó kə núsə ō,

24yibə kágē kásə lāngá mí ō, kə gō yáá mbōj́é yáá ké kem *loo ké tál t́ ō, yibə kañ *kágē olibə lāngá mehé ō.

25Nge rāā yibə a guárd́é naā t́ yā rāān *yibə ké tál. Yibə ń noō i *yibə ké tál.

26Ā úr do *kújə kənge naā t́ ō, do *sandúkə ndū najə t́ ō,

27do tábəl t́ ō, do yáá rāā kəla gē ké do t́ t́ ō, do d́əra hor t́ ō, do yáá rāā kəla gē ké do t́ t́ ō, do *loo rōō ndujə yáá ké kotə majə t́ ō,

28do *loo tuñ yáá ké yā rōoñ dā ké t́l t́ ō, do yáá rāā kəla gē ké do t́ t́ ō, ā úr do bay t́ ō, do njan t́ ō.

29Ré ɔ́r kaṃd́é oy anī, a téləñ yáá ké *tál ngáy gē, adə yáá malang ń a ɔdə rōd́é ní a tél yáá ké tál.

30Ā úr yibə ní do *Aarɔ t́ ō, do ngánən gē t́ ō, yā kɔrəñ kaṃd́é tayā kadə rāāñnee kəla *tuñ yáá adəmən.

31Ā ódá ngán *Israel gē na yibə ń noō i *yibə ké tál. I yibə ké a rāāñnee i kəla yā Kóṣḃē ngóy kə do bāl gē.

32Deē a rāā rōn t́ al ō, deē a ndájə loo rāān al ō. I *yibə ké tál adə ī-bōlí gidə, tɔd́ə i yáá ké yā bōl gidə.

33Ré de kórēy rāā yibə ké to títə nge ń noō rāā rō de ké karī t́ anī, a ɔrəñ kóṣ dan ngán Israel gē t́ kóṣ.

Loo rāā ndujə yáá ké kotə majə

34Kóṣḃē əda Moijə na: Ī-sāā yáá ké kotə majə gē: Setorakəsə ō, ambər ō, galbanum ō, kajaja ké *unjə njáy njáy ō. Ī-sāā adə asə naā.

35Nge tósə do ndujə yáá ké kotə majə gē naā t́ a guárd́é naā t́ ō, a rāā katə tū t́ ō. Ni ń noō i yáá ké kotə majə ké *unjə njáy njáy ō, ké yā bōl gidə ō.

³⁶Ā ún núsən yā rúndē, rāā ndujēn kəndā no bar mbaĪ ndū najē gē té kem *kújə kənge naā té, loo n j-a j-ənge naā seí tū té ní té. Ni n noō i yáá ké *tál ngáy tām yāsí té.

³⁷Deē a ndájē loo rāān yā rāān ndujē yáá ké kotə majə ké tām yā kəla ké karī té alé. Ā ĩ-rāā niī i yáá ké kər kañ tayā té tām yā Kóṓbē té.

³⁸Ré de kórēy rāā ndujē yáá ké kotə majə ké to tītēn yā kotə sēen anī, a ɔrēn kóṓ dan ngán *Israel gē té kóṓ.

EXO 31

Ngé rāā loo ké tál

¹Kóṓbē əda Moijə na:

²Āāā, m-gērā Besalel ngōñ Uri. Ni i ngōñ kaa Hur ō, i de ké gir bē yā Juda té ō.

³m-rāā adē Ndílóm rosə kemən, kadē kumən edē ngáy ō, kadē dən un yáá lāv ngáy ō, kadē geṛ yáá ngáy ō, kadē geṛ loo rāā kəla gē malang ō.

⁴Geṛ núm kəla tá rāā ō, geṛ rāā kəla lór ō, kəla arjāā ō, kəla gindē nəngá kasə ō,

⁵geṛ tósə kadə *mbaĪ gē ké gātədé i ngáy gē ō, geṛ loo təládé kem kārde gē té ō, geṛ kəla tósə kágē ō. Ni-geṛ rāā yáā malang.

⁶M-əndā Oholiab ngōñ Ahisamak ké gir bē yā Dan té kadən té ō, m-ādē kədē gē kum kedē ngáy kə dədé gēé ō, adē a rāān yáā gē n m-ójji ní malang.

⁷A rāān *kújə kənge naā ō, *sandúkə ndū najē gē ō, yáā ta sandúkə ní ō, ngán gájə yáā rāā kəla gē malang ké kem kújə ní té ō,

⁸tábəl ō, yáā rāā kəla gē ké də té ō, dəra hor ké rāā kə lór ké *unjə njáy njáy ō, yáā rāā kəla gē də té ō, *loo róō ndujē yáá ké kotə majə ō,

⁹*loo tuñ yáá ké yā róō dā ké ndējə gē də té ō, yáā rāā kəla ké də té gē ō, bay ké yā bókənnə mañ tégo rō ō, nja bay ní ō,

¹⁰kübē gē ké yā rāān kəla kem *loo ké tál té ō, kübē ké yā bōl gidə gē yā *Aarə *nge tuñ yáā ō, kübē gē n kadē ngán Aarə gē əlañ rōde té yā rāān kəla tuñ yáá ní ō,

¹¹*yibē ké tál ō, ndujē yáá ké kotə majə ké yā róō kem *loo ké tál té ō. A rāān i tītē n m-ójjiineé noō.

Ndō sabat

¹²Kóṓbē əda Moijə na

¹³kə ɔr najə kə ngán *Israel gēé tītē n toó beé: Ā ĩ-bōlí ndō *sabat yām gē, tōdō i yáá ké to mboqm mā té sesí kə də bāl gē, yā kadē de gē gerəñneé kadē i mā Kóṓbē n m-ɔr kañsí tayā ní.

14 Ā ī-bōlī ndō *sabat tōdō i ndō ké yā bōl gidə tām yāsí té. Deē n̄ a rāā ndō n̄ noō ndō ké karī té ní, a tōlnəñ kōó. ǺǺǺ, deē n̄ a rāā kəla ndō n̄ noō té ní a ɔrəñ kōó dan ngán Israel gē té kōó.

15 Ndō ké mehé gē i yā rāān kəla, ba ndō ké nge kọ sīrí i ndō *sabat. I ndō ké kɔr kañ tayā tām yā Kóóbbē té. Deē n̄ a rāā sabat té ní a tōlən̄ kōó kōó.

16 Ngán Israel gē a bōlən̄ ndō *sabat, niñ gē ngáńdé gē ngán kaadé gē, tōdō i yǺǺ ké ɓoojí naā té ké a to ngándáńg.

17 Ndō n̄ noō i ndō ké ɔjə dɔ ɓoo naā yām mā Kóóbbē kə ngán *Israel gēé ké a to ngándáńg. I yǺǺ ké ɔjə kadə m-rāā dɔ rǺ ō, dɔ nang ō, i kem ndō mehé, ba kə ndō ké nge kọ sīrí anī m-ɔr̄ koō.

18 Dan n̄ Kóóbbē ɔr̄ najə kə Moijə dɔ mbał *Sinai té oy anī adən̄ bar mbał ké jōó gē n̄ nəkó ndang ndū najə gē gidə té ní.

EXO 32

Ngán Israel gē nujəñ madə naā n̄ Nəbā əhɔ sedə ní

(32-34)

Ngōñ mańg ké rāā kə lóró

1 Dan n̄ ngán *Israel gē ǺǺñ kadə Moijə risə dɔ mbalá lów al̄ anī, kánən̄ naā rō *Aarɔ té, ədanən̄ na kə rāā nəbā ké kadə njərā kété nodé té kə adədé, tōdō yǺǺ n̄ na rāā Moijə, nge teē sedə kem bē ké Ejiptə té kōó ní na n-gerən̄ alé.

2 Anī Aarɔ tél ədadé na kə rójyñ nəngá lór gē ké mbī nəyǺǺdé gē té ō, ké mbī ngáńdé ké dəngam gē té ō, ké dəyǺ gē té ō, kə reēñneé kə adənən̄.

3 Ngán Israel gē malang rójyñ nəngá lór ké mbīdédé gē té reēñneé adənən̄.

4 Aarɔ taā nō horoó rāā ngōñ mańg té. Anī ngán *Israel gē ədañ na: ǺǺñ nəbā yǺjí n̄ teē sejí kem bē ké Ejiptə té kōó ní n toó.

5 Dan n̄ Aarɔ ǺǺ beé anī, rāā *loo tuñ yǺǺ adə ra sɔɔ no ngōñ mańg ní, ba əñi mbēr əda na bírí na i nāā yā Kóóbbē.

6 Teē bírí anī ngán *Israel gē iñ dɔɔ kə gir looí batə, ndējən̄ *yǺǺ tuñ gē ké yā rōó horoó ō, *yǺǺ tuñ gē ké tām yā kem kógərn̄ té ō. Gō té anī tél ndiñ nang té əsañ yǺǺ ō, Ǻyñ ō, iñ dɔɔ kógərn̄ naā ō.

7 Anī Kóóbbē əda Moijə na kə risə nang té lów, tōdō ngán Israel gē n̄ na teē sedə kem bē ké Ejiptə té kōó ní na rāāñ yǺǺ ké majal̄ ngáy,

8 Na tōñ lów ngáy bǺǺ loo tōó té kōó dɔ róbé n̄ na n-ɔjədé té ní. Na rāāñ ngōñ mańg tām yádé té kə lór ké nō horoó. Na ɔsən̄ nodé nang té non té ō, na tunən̄ yǺǺ adənən̄ ō. Tá ədañ na i nəbā yádé n̄ na teē sedə kem bē ké Ejiptə té kōó ní n noó ō.

9 Kóóbbē əda Moijə na n-ǺǺ kadə ngán Israel gē na i de ké ngé dɔ ngańg gē.

- 10** Ní kə əyən kadə wōng yān kə rāān dɔdɔ́ té, na n-a n-nujədɔ́ kɔ́ malang ba n-a n-rāā kadə Moijə tél gír de kə ngáy gē.
- 11** Banī Moijə rāā Kóɔ́bē Nébā yān bɔ́ kadə wōng yān kə tetə, ədan na kə gír de gē n noō i gír deē yān gē n nəkɔ́ na ɔydɔ́ teē sedé dɔ nang kə Ejiptə té kɔ́ kə jīnéé ɔ, kə tɔgən kə ngáy ɔ ní al wa.
- 12** Ní dan n na a rāā wōng tītē n noō sedé ní, kə bírí a de kə Ejiptə gē a ədañ na i rí wa? A ədañ na ɔrdɔ́ na teē sedé na i yā ndāngənní sedé loo kem ndul té, yā tɔ́ldɔ́ dɔ mbał gē té ɔ, yā tɔ́ kōɔdɔ́ malang kɔ́ dɔ nang té ɔ al wa. Ní kadə wōng yān kə tetə ɔ, kə loo rāā yáá kə majal kə gír deē yān gēé ɔ.
- 13** Kadə kə əga kemən dɔ ngé kəla yān gē té: Abəraham ɔ, Isaak ɔ, Jakob ɔ, n nəkɔ́ túbə kə rōnéé ənīn ndūn adədɔ́ əda na ngán kaadɔ́ gē na a rosəñ loo tītə táyɔ́ gē kə dɔ rā́ té ɔ, ədadɔ́ na dɔ nang n na ɔr najən sedé ní na a adə ngán kaadɔ́ gē kadə tél yáá yádɔ́ kə kə njóm gē té gē té ní ɔ.
- 14** Dan n Kóɔ́bē oō beé anī, lōo gír yáá n əda na n-a n-rāā kə gír deē yān gēé ní tá kɔ́.
- 15** Moijə tél dɔ té, risə dɔ mbalá kə bar mbał kə jōo gēé jīn té. *Ndū najə gē yā Nébā i kə ndang dām jōo tū bar mbał gē ní té. Ndangəñ kem gē gidə gē.
- 16** I Nébā nəkɔ́ n rāā bar mbał gē ní ɔ, ndang yáá gidə té kə jīnéé ɔ ní.
- 17** Dan n Jojue oō kōo kɔ́r n ngán *Israel gē a əgañ ní anī, əda Moijə na i kɔ́r rɔ́ n a bār kem bēé noō.
- 18** Anī Moijə tél ədan na i ngé tetə rɔ́ gē n a əgañ kɔ́r noō al ɔ, i de kə rɔ́ rāādɔ́ gē n a sóm noō al ɔ. Yáá n na n-oō noó na i de gē n a ənīn pā noó.
- 19** Dan n reē əndāñ dɔ bē ngɔr anī, Moijə ɔɔ ngōñ mañg ní ɔ, ɔɔ ngán *Israel gē loo ndām naā té ɔ. Wōng rāān adə tənī bar mbał gē kə jīn té nja mbał té tənī tɔ́ kɔ́,
- 20** ba un ngōñ mañg n rāāñ ní ənī horoó, rúndə kúlən bókə kum mañ té adə ngán Israel gē ɔyñ.
- 21** Tā anī dəje *Aarɔ na kə gír de gē n noō rāān i rí seneé áké ndórdɔ́ aŵ sedé kum majal kə bo kasə naā beé té wa.
- 22** Aarɔ tél ədan na n-rāān bɔ́ ba kə loo rāā wōng, na nəkɔ́ Moijə na geř kadə gír de gē n noō i gír de gē kə əndāñ daw dɔ rāā majal té alé gē.
- 23** Na reē ədanəñ na kə n-rāā nébā kə njērā nodé té kə n-adədɔ́, tɔdɔ́ Moijə deē n na teē sedé kem bē kə Ejiptə té kɔ́ ní na n-gerəñ yáá n na rāān ní alé.
- 24** Na n-dəjedɔ́ n-əda na kə i náā n kə lór yān to noó ní wa. Anī na róyñ nəngá lór kə ta mbídɔ́ gē té, kə ta jī gē té noō na adənəñ. Na n-nō nəngá gē ní horoó adə na teē ngōñ mañg n noō.

Kem tɔngā yā ngán Lebi gē kə tām yā Kóɔ́bē té

²⁵Moijë ɔ̄ɔ kadē *Aarɔ əyɔ ngán *Israel gē adē rāān yáú ká kemdé ndigə kadē madē bāádé gē əgōndé.

²⁶Anī aŵ ra ta róbé ká yā kudə́n kē kem bēé té ba əda na kə deē yā Kóṣbē gē kə reēn rōn té. De gē ká gír bē yā Lebi té gē malang ɔtə aŵn rōn té,

²⁷anī ədadé na najē n̄ Kóṣbē Nébā yā Israel əda ní n toó, na kə ɔȳn kaskar gē jīd́é té kə dɔ́d́é gēé, kə əndañneé kem bē kə gāngēn̄, kə aŵn dām kórēý té ō, kə tél kə ənda gāngēn̄ kə aŵn dām ká noō té ō, kə t̄l̄ēn̄ ngákóú́d́é gē, kə madē tadé gē, kə madē bédé gē.

²⁸*Ngán Lebi gē rāān yáú n̄ Moijë ədadé ní, adē ndō n̄ noō té de gē dūbú mətá oȳn dan ngán Israel gē té.

²⁹Gō té anī Moijë əda *ngán Lebi gē na niñ na i de ká k̄ɔ̄r kam̄ tayā gē ndō n̄ noō té tām kəla yā Kóṣbē té, tɔ́d̄ na ɔrəñ bā̄ loo t̄l̄ ngá́ndé gē té al̄ ō, loo t̄l̄ ngákóú́d́é gē té al̄ ō. Ní kadē Kóṣbē kə rāā majə sedé kem ndō n̄ noō té.

Moijë rāā Nébā b́ kadē māȳ rōn dɔ ngán Israel gē té

³⁰Teē gō té anī Moijë əda ngán *Israel gē na rāān na i majaĺ ká bo ngáȳ ba n̄ toō n-a n-tél yā kāl dɔ́ gogé rō Kóṣbē té dɔ mbalá. Majanī na a ndigə gōn té kadē māȳ rōn dɔ majaĺ yádé té.

³¹Adē Moijë tél aŵ gogé rō Kóṣbē té ədan na ká rōkum gē té gír de gē n̄ noō na rāān majaĺ ká bo ngáȳ, na rāān nébā ká kə lóró tām yádé té.

³²Ba na n-rāān b́, kə māȳ rōn dɔ́d́é té. Ré na māȳ rōn dɔ́d́é té al̄ anī, kə kūsé rīn n̄ na ndang kem makətūbūú ní k̄ó.

³³Kóṣbē tél ədan na i de gē n̄ na rāān majaĺ seneé ní ngóy n n-a n-kūsé rīd́é kem makətūbē yān té k̄ó ní.

³⁴N̄ toō kə aŵ kə ɔr no ngán *Israel gē kə aŵ sedé loo n̄ na n-ɔjən té ní. Na *deē yān ká dɔ r̄á té na a njērā kété nodé té. Ba na ndō n̄ nəkó n-a n-udə danaá té anī, n-a n-əndadé tām majaĺ yádé té.

³⁵Adē Kóṣbē ənda ngán Israel gē tām ngōn mañg n̄ mērēñ Aarɔ rāā té ní.

EXO 33

Nébā əda Moijë najē k̄ɔ́d́é dɔ́

¹Kóṣbē əda Moijë na kə īn̄ loo n̄ noō té k̄ó, nəkó gēgē ngán *Israel gē n̄ teē sedé kem bē ká Ejiptə té k̄ó ní gēgē, kə aŵn dɔ nang n̄ na n-əñī ndūn n-adē Abərahām ō, Isaak ō, Jakob ō, yā kadē ngán kaadé gē ní té.

²Na n-a n-əla deē yān ká dɔ r̄á té kété nodé té ō,, na n-a n-tēbā Kanaan gē ō, *Amor gē ō, Het gē ō, Periji gē ō, Hibi gē ō, Yebus gē ō k̄ó.

³Kə aṽñ dɔ nang í mba ɔ, yibē tejə ɔ, na i ngáy tū té ní té. Ba na n-a n-njērā dɔ dáńdédé té yā kawń sedé alé. Ré na n-njērā dɔ dáńdédé té anī, na n-a n-tǎldé róbó kɔ́ malang, tɔ́dɔ niñ na i gír de ká dɔ́dɔ́ na ngañg ngáy gē.

⁴Dan í ngán *Israel gē oōñ najē ká majal í noō anī, əhɔñ ndoō. Deē tálá yáá sūu rō gē rōn té alé.

⁵Kɔ́ɔ́bē əda Moijə na kə əda ngán Israel gē na niñ na i de ká dɔ́dɔ́ na ngañg ngáy gē. Ré na n-udə dandé té bang anī, n-a n-nujə sedé kɔ́ malang. Adē kə róyñ yáá sūu rō ká rōdédé té gē kɔ́ malang. Tāa í noō n-a n-geř yáá ká yā rāa sedé báy.

⁶Adē ngán Israel gē əlan gír róy yáá sūu rō gē ká rōdédé té i mbaI *Horeb té.

Kújə kənge naā

⁷Moijə aṽ kə kújə tandāá udə gidə bē té say, ba əndā rīn na i *kújə kənge naā. Adē de gē í a sāāñ koō ta Kɔ́ɔ́bē ní a aṽñ i gidə bē té, loo í kújə i tū té ní té.

⁸Dan í Moijə teē a aṽ kə kem kújə tandā ní té anī, ngán *Israel gē malang ij a rañ i kə njadé ká dɔ́ ta kújə tandā yādédé gē té, əṽñneé gōn kadə aṽ udəñ kem kújə tandā ní té.

⁹Dan í ni-aṽ udə kem kújə ní té báa, kiI mañ ká ngāI bururu reē ra ta kújə tandā té, anī Kɔ́ɔ́bē ɔř najə seneé.

¹⁰Ngán Israel gē í əṽñ kiI mañ ní ij ɔsəñ nodé nang té malang kə ta kújə tandā yādédé gē té.

¹¹Dan í Kɔ́ɔ́bē a ɔř najə kə Moijə ní, tadé əṽ i naā tītə í deē a ɔrəñ najə kə madəneé ní beē. Loo í ɔrəñ najə kə naá oy anī, Moijə tél a aṽ i gogé kem bēé, ba nge kɔ́sə kílən ká balsáá ká ngōñ Nun í i Jojue ní tá ndótə loo alé, ni a ndi i gotəñ té kem kújə tandāá.

Kɔ́ɔ́bē ɔř najə kə Moijə

¹²Moijə əda Kɔ́ɔ́bē na kə əṽ, na nəkó na ədan na kə n-ɔr no gír de gē í noō, ba na ɔjən kə deē í na a əlan kadə aṽ seneé ní alé. Tá na i nəkó n na əda na n-gerəñ ni Moijə ɔ, na n-rāa kem majə seneé ɔ ní.

¹³Adē dan í keməñ na i ká majə seneé bá ní, kə ɔjən yáá gē í na núm yā rāa ní kadə n-geř. Na i tītə í noō n n-a n-gerəñneé ká rɔ́kum té ɔ, na n-gerəñ kadə na a rāa kem majə seneé mámak ɔ ní. Gír de gē í noō na i gír deē yān gē ní kadə dən kə ndígənal alé.

¹⁴Kɔ́ɔ́bē dəjen na kə i nəkó n kə n-aṽ sedé bátə kadə əngeñneé loo ndidé ní wa.

¹⁵Moijə tél ədan na ré nəkó Kɔ́ɔ́bē na aṽ sedé alé báa kadə kə n-ndótəñ loo í noō té alé.

¹⁶Tɔ́dɔ ré na aṽ sedé alé anī kə a gerəñ kadə na rāa kem majə kə gír deē yān gē ɔ, seneé ní Moijə ɔ, kə i baý wa. Na i ndin ni Kɔ́ɔ́bē dɔ dáńdédé té ngóy n na a ɔjə kadə niñ na i gír de gē ká na n-toñ tītə gotə gír de ká dɔ́ nang té laā gē alé ní.

- ¹⁷Kóṣḃē tél ədan na n-a n-rāā yáá́ n̄ na əda ngər toó, tɔdɔ na n-rāā kem majə seneé ɔ, na n-gerən kə rīneé ɔ.
- ¹⁸Moiyə əda Kóṣḃē na kə ɔjən *kɔsə gɔn yān kadə kə n-aa.
- ¹⁹Anī Kóṣḃē ədan na n-a n-mān̄ non t́ yā kɔjən kem majə yān gə malang. N-a n-ənī mbēr non t́ kə rīneé na: Kóṣḃē. Deē n̄ na n-ndigə rāā kem majə kə kóṣḃ́ ní n-a n-rāā kem majə kə kóṣḃ́ ɔ, deē n̄ na n-ndigə kadə kumən ɔɔn kə kóṣḃ́ ní, kumən na a ɔɔn kə kóṣḃ́ ɔ.
- ²⁰Bá tā ba Moyə na a asə kaa ta kumən alé, tɔdɔ deē ndul ḱ kadə aa kumən ɔ, ndi kə kumneé ɔ na gətóo.
- ²¹Kóṣḃē ədan na kə aa loo n̄ na to kadən t́ ngər noó, kə ā kə ra loo n̄ noó t́ do mbal̄ t́.
- ²²Adə dan n̄ na n-a n-mān̄ kə *kɔsə gɔn yānneé ní báa, na n-a n-bɔɔn̄ bəlo mbal̄ ní t́ ɔ, na n-a n-ənī jīn dɔn t́ yā kutə́n̄ dɔn ɔ, báté kadə n-mānə́n̄.
- ²³Tāa n̄ noó na n-a n-un jīn dɔn t́ kóṣ́ báý, adə na a aa na i gidən ngóy, tɔdɔ deē na asə kaa kumən alé.

EXO 34

Bar mbal̄ ḱ rang gə

- ¹Kóṣḃē əda Moyə na kə t́sə bar mbal̄ gə jōó, kadə kə toñ tītə́ ngé ḱ kété́ gə ní. Na n-a n-ndang ndū najə gə n̄ na n-ndang gidə ngé ḱ kété́ gə t́ ní do t́.
- ²Kə ndi do rōn t́ tām̄ yā ndɔ́ ḱ bírí dəlɔí t́. Kə teē kə gír looí batə, kə ā do mbal̄ *Sinai t́, kə āw̄ kə ra ta kumən t́ do mbalá dɔ́.
- ³Kadə deē kógə́m̄ kə dānən̄ alé. Kadə deē aa deē kógə́m̄ do mbal̄ *Sinai t́ alé. Kadə batə gə bəyā́ gə maṅg gə āw̄n̄ kɔ́ kadə t́ ngər alé.
- ⁴Moyə t́sə bar mbal̄ gə jōó adə toñ tītə́ ngé ḱ kété́ gə, ɔydə́ jīn t́ ba ā do mbal̄ *Sinai t́ kə gír looí batə tītə́ n̄ Kóṣḃē ədanneé ní.
- ⁵Kóṣḃē risə dan kil̄ mañ t́ reē ra rōn t́. Anī Moyə əda kə ndū boó na: Kóṣḃē.
- ⁶Kóṣḃē mān̄ no Moyə t́, anī əda kə ndū boó na: Mā i Kóṣḃē, mā i Kóṣḃē. Mā i Nəbā́ ḱ kumr̄m̄ a ɔɔm̄ kə deé ɔ, ḱ m-aa kum tō ndoó yā deé ɔ, ḱ m-ā m-rāā wōṅg lāv́ al̄ ɔ, mā m-rāā kem majə ngáy ɔ, mā i de ḱ m-ra do ndūm̄ t́ ɔ.
- ⁷M-ā m-rāā majə kə de gēé ɔ, kə ngá́ndə́ gēé ɔ, bátə́ ugə́n̄ do gír kojə yádə́ ḱ nge kɔ́ dúbú t́ ɔ, tɔdɔ m-ā m-tégā́ tam̄ do yáá́ ḱ gōtə́ al̄ gə n̄ a rāān̄ t́ ní ɔ, do mbātə́ najə́ yádə́ gə t́ ɔ, majal̄ yádə́ gə t́ ɔ. Banī deē n̄ najə́ i dɔn t́ ní, m-ā m-rāān̄ de ḱ najə́ gətóo dɔn t́ t́ alé. Deē n̄ rāā majal̄ ní, m-ā m-éndá́ ngánən̄ gə ɔ, ngán̄ kaan̄ gə ɔ, kaa gugūn̄ gə ɔ, kaa dɔgən̄ gə ɔ, tām̄ majal̄ ní t́.
- ⁸Loo n̄ noó t́ Moyə tétə́ kejən̄ ba ɔsə non nang t́, rɔȳ́n̄ Kóṣḃē.

⁹Gō té anī əda na, dan ní Kóṽbē na rāā kem majə seneé bá ní, na n-rāān bó kadē kə dāndé kə aṽ sedé. Na n-geṛ majə kadē de gē ní noō na i de gē ké dɔdɔ na ngañg ngáyú bá tā ba kə māy rōn dɔ majal yádó gē té ɔ, dɔ yáúú ké gótó al gē ní rāān té ní ɔ, kə rāādé gir deē yān gē ké rōkum té ɔ.

Nébā tél əho madē naā gogó kə ngán Israel gēé

¹⁰Kóṽbē əda Moijə na: M-ā m-əho *madē naā sesí. M-ā m-rāā yáúú ké to kɔr kum gē ké deē əə jóo al báý gē ta kum gir deē yāi gē té malang. Yáúú ké to kɔr kum gē ní m-ā m-rāā ní, deē əə loo kéréý té dɔ nang té dan nápar de gē té nja kógə́m al báý. Loo ní noō té ngán *Israel gē ní ra gīrə́n gidií malang ní a əəñ kadē kəla ní m-únií kadē i-rāā sem ní i kəla ké to bóí ngáyú.

¹¹Yáúú ní m-ā m-ójésí bóólaā kadē i-rāāi ní, əndāi kumsí girí majə, na m-ā m-təbā *Amor gē ɔ, Kanaan gē ɔ, Het gē ɔ, Periji gē ɔ, Hibi gē ɔ, Yebus gē ɔ, nosí té kóó.

¹²I-lóói əho *madē naā kə de gē ní ndiñ dɔ nang ní ā āwī kə tú té ní té, tɔdɔ *madē naā ní a tél gumbə ké a əhosí.

¹³Ā i-tṽṽi *loo tuñ yáúú yádó gē kóó ɔ, ā i-tṽṽi mbaí yádó gē ní túdə́n kə nja ké dɔó ní kóó ɔ, ā i-jéngi kəgə́ besə́ yádó ké yā bóí gidə́ gē ní túdə́n ní kóó ɔ.

¹⁴Ā ósií nosí nang té no nébā ké rang té alé, tɔdɔ rīm mā Kóṽbē na i Nge rāā jang. Mā i Nébā ké nge rāā jang.

¹⁵Ā i-əhoi *madē naā kə de gē ké dɔ nang ní té alé, na sōgə́ a bārə́nsi kadē aṽ i-rāāi besə́ sedé dan ní a rāān besə́ yádó gē ní ɔ, kadē əsaí yáúú gē ní a tuñ adə́n besə́ yádó gē ní ɔ.

¹⁶Ré i-tāāi ngáńdɔ ké dəyú gē ādi ngáńsí ké dəngam gē anī, ngáńdɔ ké dəyú gē ní a rāān kadē ngáńsí ké dəngam gē a rāān besə́ yádó gē.

¹⁷Ā i-nōi gində́ horó yā rāā besə́ gē té alé.

¹⁸Ā i-rāāi nāā mápá ké rāā kanjə́ *kaa mápa. Ā əsaí mápá ké rāā kanjə́ *kaa mápa ndɔ́ siri, títə́ ní m-ədəńsí ní kem na *Abib té. Tɔdɔ i-teēi kem bē ké Ejiptə́ té kóó i kem nāā ní noō té.

¹⁹Ngōñ hágə́ i yáúú yām. Hágó yáúú kul yási gē malang i yáúú yām gē. Ā i-ndə́jə́mi hágə́ mañg yási ɔ, hágə́ batə́ yási ɔ, hágə́ bə́yə́ yási ɔ.

²⁰Ā i-mbéli gir hágə́ kəró i kə ngōñ batāá aláa i kə ngōñ bə́yə́úú, al báa i-tə́ndāi gō i-tōli kóó. Hágósi ké dəngam gē malang tá ā i-gə́ngi dɔdɔ.

Deē a reē rōm té jīn karī alé.

²¹Ā i-rāāi kəla ndɔ́ mehé, ba kə ndɔ́ ké nge kɔ́ siri ā i-rāāi kəla alé, ká i dan yā ndɔ́r gē té, aláa i dan yā sāā kōo gē té gə́gə́ anī, ā i-rāāi kəla alé.

²²Ā i-rāāi *nāā sāā kōo dan yā sāā kōo gémə́ gē ké ta kəga dɔ́ té ɔ, ré bāi ndɔ́ anī, ā i-rāāi *nāā sāā kōo ké ta tōl ta té ɔ.

23Dəngam gē malang ké gir yāsí té a reēn ta kumrn mā Kóṣṣbē Nébā yā Israel té nja mətá kə dɔ bāl gēé.

24M-ā m-taā dɔ nang yā nápar de ké rang gē jídá té yā kərō tū yāsí té, kadē dɔ nang yāsí lań ō, de ké yā nāā taā dɔ nang yāsí jīsí té kem ndɔ gē n ā āwīneé nja mətá loo n m-ā m-ndi tū té té ni a gətóo ō.

25Ā ēndāi mápá ké rāā kə *kaa mápá dɔ dā ké yā tuñ kadēm té alé. Dā ké tuñ kadē Kóṣṣbē tān yā nāā *Pákə té ní loo a tīi dɔ té alé.

26Ā ī-reēi kə kañ yáá ké ta kəga dɔ gē ké kem ndɔr yāsí té loo n mā Kóṣṣbē Nébā yāsí m-ndi tū té ní té. Ā ī-ndīrī ngōñ bəyā kə mba kóṣṣneé alé.

27Kóṣṣbē əda Moijə na kə ndang najə gē n noō, tɔdɔ n-əndā ngəra *madə naā n na ni-əhɔ seneé ō, kə ngán *Israel gēé ō ní na i dɔ najə gē n noō té.

28Moijə ndi kə Kóṣṣbēé loo n noō té kadə kutə sɔ ō, ndɔ kutə sɔ ō, kanjə kəsa yáá ō, kəy mañ ō. Ntang najə ké kutə kógərn gē ké sɔ dɔ *madə naā ní gidə bar mbał gē té.

Moijə tél reē gogé kem bēé

29Moijə risə dɔ mbał *Sinai té kə bar mbał ké jōo gē n ndū najə ké dɔ *madə naā té i ké ndang gidə té ní jīn té. Ta kumən ndələ pipir tān kɔr n ɔr najə kə Kóṣṣbēé ní té, ba nəkó tá geř gō alé.

30Dan n *Aarɔ niñ kə ngán *Israel gēé ɔn ta kumən n ndələ pipir ní anī, bōl rāādə adə reēn rōn té ngɔr alé.

31Moijə bārdə. Tā anī Aarɔ niñ kə ngār gē yā ngán Israel gēé reēn rōn té ō, ni-ɔr najə sedə ō.

32Gō té anī gotə ngán Israel gē malang reēn rōn té, ni ədadə ndū najə gē n Kóṣṣbē adən dɔ mbał *Sinai té ní malang.

33Dan n Moijə ɔr najə sedə oy anī, sel kúbə ta kumən té kɔs.

34Ré a aw kə rō Kóṣṣbē té yā kɔr najə seneé anī, un kúbə n sel ta kumən té ní kɔs. Loo n teə a əda ngán *Israel gē najə gē n Kóṣṣbē ɔr seneé ní anī,

35ngán *Israel gē ɔn ta kumən ké ndələ pipir ní. Gō té anī tél sel kúbə ta kumən té gogé, bátə kadə ré a aw i kə gogé rō Kóṣṣbē té kɔr najə seneé tá.

EXO 35

Ngán Israel gē rāān kújə ndi Kóṣṣbē

(35-40)

Sabat i ndɔ kɔr koō

1Moijə kán ngán *Israel gē malang, ədadə na: Najə n Kóṣṣbē əda ní n toó:

2Ā ī-rāāi kəla ndɔ mehé, ba ndɔ ké nge kɔ siri anī yáá ké kadə ī-bōlīi gidə a to, yáá ní i *sabat, i kɔr koō yā Kóṣṣbē. Deē n a rāā kəla ndɔ n noō té ní a tōlnəñ kɔs.

³Ká ī-ndiī i loo ké rá té gēgē anī, ā ī-rāāī hor ndō *sabat té alé.

Ngán Israel gē reēñ kə yáá ké yā kəsə dɔ naā té

⁴Moijə əda ngán *Israel gē malang na yáá n Kóṓbē əda ní n toó:

⁵Ūrī dɔ yáá yāsí gē tām yā Kóṓbē tá. De gē malang n a adēñ kə kemdá ké majaá ní, a reēñneé yā kadē Kóṓbē. Yáá gē n a reēñneé ní n toó: Lór ō, gindē arjāā ō, gindē nēngá kasə ō,

⁶*bī batē ké kəla kum mañ yáá ké ndul gusə gusə té ō, ké kərə bīj té ō, ké kərə pírírí té ō, *léə ō, bīj bəyā ō,

⁷ndār batē ké kəla kum mañ yáá ké kərə té ō, ngērā ké ngañg ō, kāgē akasiya ō,

⁸yibē hor ō, yáá ké kotə majə gē ké yā rāāñ *yibē ké tál ké yā róō horóō ō,

⁹mbāl *beril ō, *mbāl ké gātədé i ngáy ké rang gē ké yā téla tū epod té ō, tū pekətoral té ō.

¹⁰Ādē kədē gē malang ké dɔ dánsí tá n kumdá edē ngáy ní reē rāāñ yáá gē n Kóṓbē əda ní malang:

¹¹Kújə ndi yāñ kə tandā ké dɔ té ō, yáá kutē dɔn ō, nēngá gē ō, kāgē ké laa gē ō, bagétə gē ō, kāgē ké tītə kāgē nga dan kújə gē ō, bīr nja kāgē gē ní ō,

¹²*sandúkə madē naā té kə sáā kāgē gē ké yā kətón ō, yáá tan ō, kübē ké yā gāngəñ gír *loo ké tál ngáy ō,

¹³tábəl naā té kə sáā kāgē yāñ gēé ō, yáá rāā kəla gē ké dɔ té ō, mápá ké ndējə Nəbā ō,

¹⁴dəra hor naā té kə yáá rāā kəla gē ké dɔ té ō, bay hor gē ké ta té ō, yibē hor ké yā kəñ loo ō,

¹⁵*loo róō ndujə yáá ké kotə majə ō, sáā kāgē ké tū té gē ō, *yibē ké tál ō, ndujə yáá ké kotə majə ké yā róō horóō ō, kübē ké ta róbə *kújə yā Kóṓbē tá ō,

¹⁶*loo tuñ yáá naā té kə yengəre ké tū té ké rāā kə gindē nēngá kasaá ō, sáā kāgē ké tū té gē ō, yáá rāā kəla ké dɔ té gē malang ō, bay ké yā bókəññ mañ təgo rō naā té kə njaneé ō,

¹⁷ndogē kübē gē ké yā gāngəñ gír ndágə loo ké gīr gidə *kújə yā Kóṓbē ō, kāgē ndogē kübē gē ní ō, bīr nja kāgē ndogē gē ní ō, kübē ké ta róbə ndogē tá ō,

¹⁸bēl gē ké yā túy kəlā kújə tandā yā Kóṓbē tū té gē ō, ké yā túy kəlā ndogē kübē tū té gē ō, naā té kə kəlādé gēé,

¹⁹kübē gē ké yā rāāñ kəla kem *loo ké tál té ō, kübē ké yā ból gidə gē yā *Aarə *nge tuñ yáá ō, kübē gē n kadē ngənən gē əlañ rōdé té yā rāāñ kəla tuñ yáá ní ō.

²⁰Ngán Israel gē malang əyāñ Moijə ba ɔtə awñ

- 21 Gō té anī de gē malang n̄ kemdē ndigē rāā yáa tām yā Kóṣṣbē té ō, ndíídé ndigē kadē yáá ngáy ō ní, reēn̄ kə dɔ yáa yādé gē n̄ ɔrēn̄ ní adēn̄ Kóṣṣbē tām yā *kújə kənge naā té ō, tām yā kəla malang kə kemeé té ō, tām yā kúbə kə yā ból gidə gē té ō.
- 22 Dəngam gē kə dəyá gē n̄ kemdē ndigē kadē yáá ngáy ní reēn̄ kə yáá súū rō kə dáng dáng gē kə rāān̄ kə lórɔ: Yáá kə yā kəhɔn̄ nənga dɔ gē ō, yáa ta mbī gē ō, nəngá gē ō, mæde gē ō. Reē ndējən̄ Kóṣṣbē yáa gē n̄ noō kə gō looneé.
- 23 Ngé gē n̄ aw̄n̄ kə *bī batē kə kəla kum mañ yáá kə ndul gusə gusə té ō, kə kərə bī té ō, kə kərə pírírí té ō, kə *léɛ ō, kə bī bəyā ō, kə ndār batē kə kəla kum mañ yáá kə kərə té, aláa kə ngərá dā kə ngangá ní, reēn̄neé malang.
- 24 Ngé gē n̄ ɔrēn̄ dɔ gində arjāa, aláa gində nəngá kasə tām yā Kóṣṣbē té ní reēn̄neé ō, ngé gē n̄ aw̄n̄ kə kəgə akasiya kə to rāān̄ kəla ní reēn̄neé ō.
- 25 Dəyá gē malang n̄ kumdé edē ngáy ní reēn̄ kə kəlá gē kə niñ kə gē əndañ kə jídə: Kəlá *bī batē kə ndul gusə gusə ō, kə kərə bī ō, kə kərə pírírí ō, kəlá *léɛ ō.
- 26 Dəyá kə rang gē malang n̄ kumdé edē ngáy ní əndañ kəlá bī bəyā gē reēn̄neé ō.
- 27 Ngār gē yā ngán *Israel gē reēn̄ kə mbal̄ *beril gē ō, kə *mbal̄ kə gātədá i ngáy kə rang gē ō, yā tála tū epod té ō, tū pekətoral té ō.
- 28 Reēn̄ kə mañ yáá kə kotə majə gē ō, yibə hor ō, *yibə kə tál ō, ndujə yáá kə kotə majə kə yā rōo horoo ō.
- 29 Ngán Israel gē malang, dəyá gē, dəngam gē, adēn̄ yáa kə gō kem ndigē yádə yā rāān̄ kəla n̄ Kóṣṣbē ɔjə Moijə kadē rāā ní i beé.

Besalel ō, Oholiab ō, udəñ rō kəla té

- 30 Moijə əda ngán *Israel gē na: Áaī, Kóṣṣbē gərá Besalel ngōn̄ Uri kə ngōn̄ Hur n̄ i de kə gir bē yā *Juda té ní.
- 31 Rāā adē Ndíí Nəbā rosə kemən̄ adē kumən̄ edē ngáy ō, dən̄ un yáá lów ngáy ō, gēr yáá ngáy ō, gēr loo rāā kəla gē malang ō.
- 32 Gēr núm̄ kəla tá rāā ō, gēr rāā kəla lór ō, kəla arjāa ō, kəla gində nəngá kasə ō,
- 33 gēr loo tósə kadə *mbal̄ gē kə gātədá i ngáy gē ō, gēr loo táládə kem kārđə gē tá ō, gēr kəla tósə kəgə ō, ni gēr rāā yáa malang.
- 34 Kóṣṣbē rāā adē ni gēr loo kəjə de gē yáa ō, tītə n̄ rāān̄ adē Oholiab kə ngōn̄ Ahisamak kə gir bē yā Dan té gerəñ loo kəjə de gē yáa ní.
- 35 Ni-adədá kum kedə kadē rāān̄neé kəla yā nge tósə *mbal̄ gē kə gātədá i ngáy ō, yā nge rāā yáá súū yáa ō, yā nge súū kúbə kə kəlá *bī batē kə ndul gusə gusuú ō, kə kərə bī ō, kə kərə pírírí ō, kə kəlá *léɛ ō. Ni-rāā adē gerəñ rāā kəla yā nge kəjə kúbə ō, yā ngé rāā kəla kə dáng dáng gē ō, yā kəđə gē ō.

EXO 36

- ¹Besalel ō, Oholiab ō, gotə kɔdē gē n̄ Kóṣṣbē adədé kum kedē ō, dɔ ké un yáá láv ngáy ō, yā rāān yáá gē ké tām̄ yā kəla ké kem *loo ké tál té ní, a rāān yáá gē malang kə gō n̄ Kóṣṣbē ɔjə́n ní.
- ²Moiyə bār Besalel ō, Oholiab ō, gotə kɔdē gē n̄ Kóṣṣbē adədé kum kedē ngáy á niñ malang ndigə́n kəndā rōdé ta kəla gē té yā rāā ní ō.
- ³Ni-adədé dɔ yáá ké kɔr̄ gē n̄ ngán *Israel gē reēñneé tām̄ yā rāān *loo ké tál ní. Banī kə dɔ ndō gē dəloí de gē reē a adəñ kadē karī yādó gē báý na i mbée a
- ⁴kɔdē gē malang n̄ əndāñ rōdé ta kəla gē té yā rāān *loo ké tál ní əyāñ ta kəla yādó gē kógə́m kógə́m,
- ⁵ba aŵ ədañ Moyə na yáá rāā kəla gē n̄ de gē na reēñneé ní na māñ dɔ kəla gē n̄ Kóṣṣbē na mḗr rāā ní kṓ.
- ⁶Anī Moyə mḗr kəñī mbḗr kem bēé ɔgə́n dəngam gē dəyá gē reē kə kadē karī tām̄ yā *loo ké tál té. Tāa n̄ noō asə de gē reē kə kadē karī gēé tā,
- ⁷tɔdō dɔ yáá ké kɔr̄ gē n̄ reēñneé ní asə rāā kəla kṓ, gotə n̄y báý gə́gē.

Kújə ndi Kóṣṣbē

- ⁸Kɔdē ké kumdé edē ngáy gē rāān *kújə ndi Kóṣṣbē kə ta kúbə kutə kógə́m ké əjōñ kə kəlā *léé ké ngañg gēé. Təlañ kəlā *bī batē ké ndul gusə gusə ō, ké kərə bī ō, ké kərə pí́rírí ō, dan kəlā *léé gē ní té rāāñneé *de ké dɔ rā té ké ngé ngṓm loo gē tū kúbə gē ní té.
- ⁹Ngā́l ta kúbə kógə́m asə kí́l deē kutə jōó gidə i sósó ō, laan asə kí́l deē só ō. Ngā́ldé ō, laadé ō, asəñ naā malang.
- ¹⁰Urə́n ké mí gē ta naā té pá tá tél urə́n ké mí gē ta naā té báý tɔ.
- ¹¹Ké mí gē n̄ urə́n ta naā té ta kəga dɔ ní, udə́n kəlā ké ndul gusə gusə gē kum naā té təlañ ta nge n̄ urə́n ta madē gē té gō gogé ní ō, ké mí gē n̄ urə́n ta naā té gō gogé ní, udə́n kəlā ké ndul gusə gusə gē kum naā té təlañ ta nge ké kété té ō,
- ¹²adē kəlā ké ndul gusə gusə ké kudē kum naā té gē ní i kutə mí ta kúbə ké kété té ō, i kutə mí ta kúbə ké nge kɔ jōó té ō. Kəlā gē ní rañ tadé sɔ́ naā jōó jōó.
- ¹³Rāāñ nə́ngá lór gē kutə mí təlañ kum kəlā gē ní té əhɔñneé kúbə gē ní ta naā té adē téləñ tandā ké kógə́m beé.
- ¹⁴Gō té anī əjōñ kúbə bī bəyā kutə gidə i kógə́m rāāñneé tandā ké nge kɔ jōó yā kutə́n dɔ *kújə ndi Kóṣṣbē.
- ¹⁵Ngā́ldé i kí́l kutə mətá ō, laadé i kí́l só ō. Ngā́ldé ō, laadé ō asəñ naā malang.
- ¹⁶Urə́n ké mí gē ta naā té pá tá urə́n ké mehé gē ta naā té báý.
- ¹⁷Kúbə gē n̄ urə́ndé ta naā té kété ní, təlañ kəlā ké kudē kum naā té gē kutə mí ta té ō, kúbə gē n̄ urə́ndé ta naā té gō gogé ní, təlañ kəlā ké kudē kum naā té gē kutə mí ta té ō.

- 18 Rāān nēngá gē kutə mí kə gindē nēngá kasaá əhɔ̄nneé kúbē gē ní ta naā té adē téləñ i tandā kə kógēm beē.
- 19 Utəñ gidə kúbē bīj bōyā ní kə ndār batē kə kərə ō, ənīñ ngērā kə ngañg dɔ ndār batē ní té ō.
- 20 Sāñ kāgē akasiya kə laa gē túdēñ kə nja kə dɔ əhɔ̄nneé *kújə ndi Kóɔbē kə dɔ.
- 21-22 Kāgē gē ní toñ tītē naā malang: Ngāldé i kíł kutə kógēm ō, laadé i kíł kógēm kə núsə ō, rāāñ mɔtədé gē kadə naā té jōó jōó tadé gē té ō.
- 23 Sāñ kāgē gē ní kutə jōó tām yā kadə *kújə ndi Kóɔbē kə dām mbór bē kə geleé tá ō,
- 24 rāāñ bīr njadé gē kutə sɔ kə gindē arjāá yā tɔla tū té ō. Kāgē kógēm i kə bīr njan gē jōó tām yā mɔtən kə jōó gē tá.
- 25 Sāñ kāgē ní kutə jōó tām yā kadə kújə ndi Kóɔbē kə dām mbór bē kə kɔú tá ō,
- 26 rāāñ bīr njadé gē kutə sɔ kə gindē arjāá ō. Bīr njadé gē ní i jōó jōó kə dɔdɔ géé.
- 27 Sāñ kāgē gē mehé tām yā gálé *kújə ndi Kóɔbē kə dām kə no bē tá ō,
- 28 sāāñ kə rang gē jōó tām yā kíłən gē tá ō.
- 29 Kə jōó gē ní, njadé kə nang tá i kə teē ba tadé kə dɔ i kə dɔŋ kə nēngáá. Kāgē kə kíł tá kə jōó gē ní toñ i tītē n no.
- 30 Adē kāgē kə gálé *kújə ndi Kóɔbē tá gē malang i sɔsɔ kə bīr njadé gē kutə gidə i mehé kə rāā kə gindē arjāá. Bīr njadé gē ní i jōó jōó kə dɔdɔ géé.
- 31 Gō té anī njārēñ kāgē akasiya gē rāāñ bagété tá: Bagété mí tām yā kāgē gē kə kadə kújə ndi Kóɔbē tá kə dām kógēm tá ō,
- 32 bagété mí tām yā kāgē gē kə kadə *kújə ndi Kóɔbē tá kə dām kéréy tá ō, bagété mí tām yā kāgē gē kə gálé kújə ndi Kóɔbē tá kə dām kə no bē tá ō.
- 33 Bagété kə danaá jī dām kógēm tá ugē dām kéréy tá, dɔŋnəñ bōdē kāgē gē ní tá.
- 34 Niñ-rāāñ lór gidə kāgē kə laa gē ní té ō, gidə bagété gē ní té ō, rāāñ nēngá lór gē tɔlañ bagétə gē ní tū té ō.
- 35 Gō té anī əjōñ kúbē kə yā gāngəñ gir loo kə kəlā *lɛé kə ngañg géé, tɔlañ kəlā *bīj batē kə ndul gusə gusə ō, kə kərə bīj ō, kə kərə pírírí ō, dan kəlā *lɛé gē ní tá yā rāāñ *de kə dɔ rā tá kə ngé ngōm loo gē tū kúbē ní tá.
- 36 Tégāñ kāgē akasiya gē sɔ yā dɔŋ kúbē kə yā gāngəñ gir loo tū tá. A dɔŋ kúbē ní tū kāgē gē ní té i kə máyá lór géé. Rāāñ lór gidə kāgē gē ní té, ba nōñ gindē arjāā rāāñ bīr nja kāgē gē ní tá. Bīr nja kāgē gē ní i sɔ.
- 37 Gō té anī əjōñ kúbē kə rang tām yā ta róbé kújə tandā ní té kə kəlā *bīj batē kə ndul gusə gusə ō, kə kərə bīj ō, kə kərə pírírí ō, kə kəlā *lɛé kə ngañg géé danaá.

³⁸Sān kagē gē mí yā doḡ kūbē ní tū té ō, rāān máyá gē ké yā doḡn kūbē ní ō, rāān yáá ké laa ké yā kəla do kagē gē ní té ō, kəlá gindē ké rāā lór gidə té yā kəhə́n kūbē ní dó ō, rāān biṛ nja kagē gē ní kə gindē nēngá kasaá ō.

EXO 37

Sandúkə madē naā

¹Gō té anī Besalel rāā sandúkə kə kagē akasiya. Ngālən i kíł jōó kə núsə ō, laan i kíł kógēm kə núsə ō, ngālən ké kə dó i kíł kógēm kə núsə ō.

²Rāā lór ké *unjē njáy njáy kemeé ō, gidə té ō, rāā bōgē tan gē kə lóró adē gīr gidə əla ta naā té ō.

³Rāā nēngá lór gē só təlá kíłən gē té nja té nang t́: Jōó dām kógēm t́ ō, jōó dām kórēy t́ ō.

⁴Tégā sáa kagē akasiya gē jōó rāā lór gidə té,

⁵téla kum nēngá gē ké kadə sandúké ní té yā kətṓn.

⁶Gō té anī rāā yáá ta sandúké ní kə lór ké *unjē njáy njáy. Ngālən i kíł jōó kə núsə ō, laan i kíł kógēm kə núsə ō.

⁷Rāā *de ké do rā té ké ngé ngōm loo gē jōó kə lór ké kənda kə mōó do yáá ta sandúké ní t́. Rāādé i bōgē tan gē té dām jōó,

⁸kógēm dām tan kórēy t́ ō, ké kə jōó dām tan ké noó t́ ō. Rāādé i kə lór ké kógēm beē n rāān yáá ta sandúké ní.

⁹De ké do rā té gē ní tūrēn kumdé kə rō naā té aḡḡneé loo kum kə do ta sandúké n jān bōgédé utēñneé do ní t́.

Tábəl kəndā mápá ké ndējē

¹⁰Gō té anī rāā tábəl kə kagē akasiya. Ngālən i kíł jōó ō, laan i kíł kógēm ō, ngālən ké kə dó i kíł kógēm kə núsə ō.

¹¹Rāā gidə kə lór ké *unjē njáy njáy ō, bōgē tan gē kə lóró adē gīr gidə əla ta naā té ō.

¹²Téndā kagē ké laa asə kə da jī deé gē bōgē tan ké só gē té ō, téndā yáá súun ké rāā kə lóró gē do té adē gīr gidə əla ta naā té ō.

¹³Rāā nēngá lór gē só təlá kíłən gē té kadə njan ké só gē té ngər.

¹⁴Nēngá gē ní rañ i kadə kagē ké laa asə kə da jī deé gē ní té ngər, kadə təlá sáa kagē gē ní kum té yā kətṓn tábəl ní.

¹⁵Tégā sáa kagē akasiya gē jōó, rāā lór gidə té, yā kətṓn tábəl ní.

¹⁶Rāā ngán gájé yáá rāā kəla gē ké dɔ́ tɛ́: Səmbē ké laa gē, kə bay gē, kə kópə gē, kə bay gír dɛ́njéng gē, ké yā tɛ́tɛ́n kasə *nduú ké ndɛ́jə gē. Rāā yáá gē n̄ noó malang i kə lór ké *unjə njáy njáy.

Dəra hor ké ta jīn gē t̄ōō sīrī

¹⁷Gō tɛ́ anī rāā dɛ́ra hor kə lór ké *unjə njáy njáy ké kənda kə mōó. Rāā nja dɛ́ra hor ní ō, ta jīn gē ō, bay gē ké gír h́tən gē tɛ́ ō, kəron gē ō, h́tən gē ō, i tū lór ké kógə́m beē tɛ́.

¹⁸Ta jīn gē t̄ōōn mehé tū kəgən ké danaá tɛ́, mətá dām kógə́m tɛ́ ō, mətá dām kórɛ́y tɛ́ ō.

¹⁹Ta jīn ké mehé gē ní, bay ké tū tɛ́ gē i mətá mətá kə dɔ́dɔ́ gēé. Bay gē ní toñ i tītə́ kañ kəgə́ amand gē, gír dɛ́ tɛ́nī kəro ba tadé h́tə́.

²⁰Kəgən ké danaá nə́kɔ́ tá bay ké tū tɛ́ gē i só. Gír bay gē ní tɛ́nī kəro ō, tadé h́tə́ ō.

²¹Gír loo gē n̄ ta jī dɛ́ra hor gē ní t̄ōōn tū tɛ́ dām jōó jōó ní tɛ́nī kəro malang ō.

²²Kəron gē kə ta jīn gē kə gotə r̄on gē malang ní, rāā i tū lór ké kógə́m beē tɛ́. Lór ní i lór ké *unjə njáy njáy ké kənda kə mōó.

²³Rāā bay hor ké sīrī gē ō, yáá kūsé ta kəlá hor gē ō, yáá kɔ́y b̄u hor gē ō, kə lór ké *unjə njáy njáy.

²⁴Rāā dɛ́ra hor ní ō, yáá rāā kəla ké dɔ́ tɛ́ gē ō, kə lór ké kɔ́yn i kəlōo kutə mətá.

Loo róō ndujə yáá ké kotə majə

²⁵Gō tɛ́ anī rāā *loo róō ndujə yáá ké kotə majə kə kəgə́ akasiya. Ngələn i kí́ kógə́m ō, laan i kí́ kógə́m ō. Ngələn gē laan gē asəñ naā, ba ngələn ké kə dɔ́ i kí́ jōó. Rāā gajən gē ta tɛ́ dɔ́, adə́ gajən gē kəgə́ r̄on gē ə́hɔ́n ta naā.

²⁶Rāā gidə́ kə lór ké *unjə njáy njáy, dɔ́ tɛ́ ō, tū gajən gē tɛ́ ō, dām kadən ké só gē tɛ́ ō, rāā b̄ōgə́ tan gē kə lórɔ́ adə́ gír gidə́ ə́la ta naā tɛ́ ō.

²⁷Rāā nə́ngá lór gē jōó tɛ́la kadən gē tɛ́ dām jōó gír b̄ōgə́ tan gē ní tɛ́. Tɛ́lɔ́ sáá kəgə́ gē kum nə́ngá gē ní tɛ́ yā kətṓn *loo róō ndujə yáá ní.

²⁸Tə́gə́ kəgə́ akasiya gē rāā sáá kəgə́ gē ní tɛ́ ō, rāā lór gidə́ tɛ́ ō.

²⁹Rāā yibə́ ké *tál n̄ a rāāñnéé kəla ndṓ kəndá deē kem kəla tuñ yáá tɛ́ ní ō, rāā ndujə yáá ké *unjə njáy njáy ké yā róō horóó dɔ́ *loo róō ndujə yáá tɛ́ ō, i kəla rāā nge rāā yáá ké kotə majə.

EXO 38

Loo tuñ yáá ō, bay ké yā b̄ōkénín mañ tégó r̄ō ō

- ¹Gō té anī rāā *loo tuñ yáá ké kadē róōñ yáá ké tuñ gē dɔ té kə kágē akasiyaá. Ngālən i kíl mí ō, laan i kíl mí ō, ngālən gē laan gē asəñ naā, ba ngālən ké kə dɔ́ tá i kíl mətá.
- ²Rāā gajən gē ta kílən ké sɔ́ gē té, adē gajən gē rō rōn gē əhɔ́n ta naā. Rāā gidə kə gindē nēngá kasaá.
- ³Rāā ngán gájé yáá rāā kəla gē ké dɔ́ *loo tuñ yáá té i kə gindē nēngá kasaá malang: Yáá kɔy kúl dā́ gē ō, pél gē ō, səmbē gē ō, yáá tósē dā́ dɔ́ hor té gē ō, ganán gē ō.
- ⁴Rāā yengəre kə gindē nēngá kasaá, əla gír *loo tuñ yáá ní té adē reē ugē kə bōdē gē té, loo n kágē ké ta teē kə ndágá i tū té ní té.
- ⁵Rāā nēngá gē sɔ́ tálá kíl yengəre ké sɔ́ gē ní té ba tálá sáa kágē gē kum tá.
- ⁶Tégá sáa kágē akasiya gē jōó, rāā gindē nēngá kasə gidə té.
- ⁷Tálá sáa kágē gē ní kum nēngá gē n rañ kadə *loo tuñ yáá té dām jōó ní té yā kətōn. Rāā *loo tuñ yáá ní i kə kágē ké laa gēé adē kemən to.
- ⁸Rāā bay ké yā bōkənn mañ tégó rōn ō, njan ō, i kə gindē nēngá kasaá. Rāā i kə kútəram yā dəyá gē n a rāān kəla ta *kújə kənge naā té ní.

Ndogē kūbē gē ké yā gāngə́n gír ndágə loo

- ⁹Gāng gír ndágə loo ké gír gidə *kújə yā Kóɔ́bē i kə ndogē kūbūú. Əjō kūbē gē ní i kə kəla *léé ké ngangá. Ndogē kūbē n gāngə́n gír ndágə loo dām mbór bē ké gelee té ní, ngālən i kíl bú kógə́m.
- ¹⁰Kágē ndogē gē ní i kutə jōó. Rāā biř njadé ké kutə jōó gē i kə gindē nēngá kasaá. Rāā nēngá kəhɔ́ kūbē gē ō, kəla gindē ké tū té gē ō, i kə gindē arjāá.
- ¹¹Ndogē kūbē n gāngə́n gír ndágə loo ké dām mbór bē ké kɔ́ú té ní, ngālən i tītə n noō ō, əhɔ́n tū kágē ndogē gē té i tītə n noō ō.
- ¹²Laa ndágə loo ní ké dām ké no bē té un i ndogē kūbē ké ngālən i kíl kutə mí. Kágē ndogē ké tū té gē i kutə kógə́m ō, biř njadé gē i kutə kógə́m ō, rāā nēngá kəhɔ́ kūbē gē ō, kəla gindē ké tū té gē ō, i kə gindē arjāá.
- ¹³Laa ndágə loo ní ké dām ké gír bē té i kíl kutə mí. Ta róbə ké yā kudə́n kə kem *loo ké tál té i dām n noō té.
- ¹⁴⁻¹⁵Ré deē ra ta róbə ndogē té anī, ndogē gē n gāngə́n gír ndágə loo ké gír gidə *kújə yā Kóɔ́bē á rañ dɔ́ jī jōó ní, ngā́ldé i kíl kutə gidə i mí ō, kágē ndogē ké tū té gē i mətá mətá ō, biř njadé gē i mətá mətá ō.
- ¹⁶Ndogē kūbē gē n gāngə́n gír ndágə loo ní, rāā i kə kūbē *léé ké ngangá.
- ¹⁷Rāā biř nja kágē ndogē gē ní i kə gindē nēngá kasaá, ba rāā nēngá gē ō, kəla gindē gē ō, i kə gindē arjāá. Dɔ́ kágē ndogē n rāā adē laa ní, rāā gindē arjāá gidə

té. Tóō kəlā gindē gē tū kāgē ndogē gē ní té malang əhɔ́ndé kē rō naā té. Rāā kəlā gindē gē ní i kə gindē arjāá.

¹⁸Ngé kəjō kúbē gē əjōñ ká ta róbə ndogē té i kə kəlā *lécé ká ngañg gēé, təlañ kəlā *bii batē ká ndul gusə gusə ō, ká kərə bii ō, ká kərə pírírí ō, dan kəlā *lécé gē ní té. Ngāl kúbē ká ta róbə ndogē té i kíł kutə jōó, ba ngələn ká kə dɔ́ɔ́ i kíł mí, títə yā ndogē kúbē gē n gāngəñneé gír ndágə loo ká gír gidə *kújə yā Kóɔ́bē ní.

¹⁹Dooñ kúbē ní i tū kāgē ká só gē té. Rāāñ bír nja kāgē ká só gē ní i kə gindē nəngá kasaá. Rāāñ nəngá gē ō, dɔ́ kāgē ndogē gē n rāāñ adə laa ní ō, kəlā gindē gē ō, i kə gindē arjāá.

²⁰Rāāñ bēl gē ká yā kənda nang té dooñ kəlā *kújə ndi Kóɔ́bē ō, kəlā ndogē kúbē gē ō, i kə gindē nəngá kasaá.

Gindē gē n rāāñneé kəla malang ní

²¹Gindē gē malang n rāāñneé *kújə ndi Kóɔ́bē yā kəndā sandúkə ndū najə kemeé ní n toó. I Moijə n mēr *ngán Lebi gē mbōjə kəyñ ní. Deē n ɔ́r no *ngán Lebi gē loo mbōjə kəyñ té ní i Itamar ngōñ *Aarɔ́ nge tuñ yáá.

²²Besalel ngōñ Uri ká ngōñ Hur n i de ká gír bē yā Juda té ní, rāā yáá gē n Kóɔ́bē əda Moijə kadə rāā ní malang.

²³Deē n rāā kəla n noō seneé ní i Oholiab ngōñ Ahisamak ká gír bē yā Dan té. Oholiab i de ká geř tósə kadə ngán *mbal gē ká gātədé i ngáy gē ō, geř rāā yáá súu yáá gē ō, geř rāā yáá súu yáá ká rāā kə kəlā *bii batē ká ndul gusə gusuú ō, ká kərə bii ō, ká kərə pírírí ō, geř rāā yáá súu yáá ká rāā kə *lécé ō.

²⁴Lór n ngán *Israel gē adəñ á rāāñneé kəla ká kem *loo ká tál té malang ní, kəyñ i kəlōo 877 kə ngán kəlōo ká dɔ́ té gē 300. Mbōjəñ kəy lór ní i kə yáá mbōjə kəy yáá ká kem *loo ká tál té.

²⁵Gindē arjāá n ngán Israel ká tədañ kutədé gē adəñ malang ní, kəyñ i kəlōo 3017 kə ngán kəlōo ká dɔ́ té gē 750. Mbōjəñ kəy gindē arjāá ní i kə yáá mbōjə kəy yáá ká kem *loo ká tál té.

²⁶Kutə ngán Israel gē malang n əlañ gír tədádé i dɔ́ de ká bāl kutə jōó gē té ní i dúbú bú mehé kə dúbú mətá kə bú mí kə kutə mí. Ré deē əə kəy gindē arjāá n adəñ ní malang báa, deē kógə́m adə i gindē arjāá ká kəyñ i ngán kəlōo mí.

²⁷Gindē arjāá n nōñ horoó á rāāñneé bír nja kāgē ká bú gē ō, bír nja kāgē gē n dooñ kúbē gāñg gír loo tū té ō, kem *loo ká tál té ní, kəyñ malang i kəlōo dúbú mətá, adə gindē arjāá n rāāñneé bír nja kāgē kógə́m ní kəyñ i kəlōo 30.

²⁸Gotən n nəy á kəyñ i kəlōo 17 kə ngánən ká dɔ́ té gē bú sírí kutə mí ní, rāāñneé nəngá gē ká yā kəhɔ́n yáá tū kāgē ndogē gē té ō, rāāñ gidə dɔ́ kāgē ndogē ká laa gē té ō, rāāñneé kəlā gindē gē ká yā doo tū kāgē ndogē gē té ō.

²⁹Gindē nəngá kasə n ngán *Israel gē reēñneé malang ní kəyñ i kəlōo dúbú jōó kə bú kógə́m kə kutə jōó kə kalən ká só.

³⁰Biṛ nja kāgē gē ké ta róbé *kújə kənge naā té ō, *loo tuñ yáá ké rāā kə gindē nēngá kasaá ō, yengəre ké rāā kə gindē nēngá kasaá ō, yáá rāā kəla gē ké dɔ *loo tuñ yáá té malang ō,

³¹biṛ nja kāgē ndogē gē ō, biṛ nja ngé ké ta róbé té gē ō, bēl gē ké yā kənda nang té doŋ kəla kújə ndi Kóḃbē ō, kəla ndogē kúbē gē ō ní, rāān i kə gindē nēngá kəsə ngeé n noō.

EXO 39

Kúbē gē yā ngé tuñ yáá gē: Epod

¹Əjōñ kúbē ngol gē ké yā rāān kəla kem *loo ké tál té ō, əjōñ kúbē ké yā bōl gidə gē yā *Aarɔ ō, kə kəla *biḷ batē ké ndul gusə gusuú ō, ké kərə biḷ ō, ké kərə pírírí ō, tītə n Kóḃbē ədañ Moijə ní.

²Əjōñ epod kə kəla *léé ké ngañg gēé. Təlañ kəla *biḷ batē ké ndul gusə gusə ō, ké kərə biḷ ō, ké kərə pírírí ō, dan kəla *léé gē ní té. Rāān yáá súun gē tū té kə kəla lóró.

³Kɔdē gē təndāñ lór kə mōó adē laa mbé mbé, təjāñ adē dūú dūú, ba təlañ dan kəla *biḷ batē ké ndul gusə gusə té ō, ké kərə biḷ té ō, ké kərə pírírí té ō, dan kəla *léé gē ní té ō.

⁴Urəñ kəla dɔ bōgē epod ní té dām jōó kadē deē əlañ rōn té.

⁵Kəla n deē əla epod rōn té oy anī a doŋ dɔ té ní, əjōñ i kə yáá gē n əjōñneé epod ní, adē i kə lór ō, kəla *biḷ batē ké ndul gusə gusə ō, ké kərə biḷ ō, ké kərə pírírí ō, kəla *léé ké ngañg gē ō, tītə n Kóḃbē ədañ Moijə ní.

⁶Təlañ mbaḷ beril gē jōó kem kārən gē ké rāā kə lóró té. Ndangəñ rī ngán Jakob gē dɔ té tītə loo ndang rī deē tū *tambōo té beē.

⁷Təndāñ mbaḷ gē ní dɔ kəla gē n urəñ dām jōó dɔ bōgē epod té ní. Mbaḷ gē ní rāān rōdē i yáá gē ké kadē əgañ kem Kóḃbē dɔ ngán *Israel gē té, tītə n Kóḃbē ədañ Moijə ní.

Pekətoral

⁸Gō té anī kɔdē gē əjōñ pekətoral tītə n əjōñneé epod ní. Əjōñ i kə kəla *léé ké ngañg gēé, təlañ kəla *biḷ batē ké ndul gusə gusə ō, ké kərə biḷ ō, ké kərə pírírí ō, dan kəla *léé gē ní té, rāān yáá súun gē tū té kə lóró.

⁹Pekətoral ní i ta kúbē ké udəñ kum naā té adē tél pósé ké ngələn gē laan gē asəñ naā. Ngələn asə da jī deē mətá ō, laan asə da jī deē mətá ō.

¹⁰Təlañ *mbaḷ gē ké gətədē i ngáy gē tū té kə ta naā gír loo só. Gírən ké ta kəga dɔ i mbaḷ sarduan ō, *topajə ō, *emerodə ō.

¹¹Gírən ké nge kɔ jōó i mbaḷ esəkarbukəl ō, lajulitə ō, *jaspə.

¹²Gírən ké nge kɔ mətá i mbaḷ *kalsedəwan ō, *kornalin ō, ametist ō.

13Gíræn ké nge kọ só i mbaĭ kərijolit ȳ, *beril ȳ, onikæs ȳ. Tǎlañ ngán mbaĭ gē ní kógēm kógēm kem kārđé gē ké rāā kə lóró té.

14Ndangēñ rī ngán *Israel ké kutə gidə i jōó gē ní gidə ngán mbaĭ gē ní té kógēm kógēm, tītē n̄ deē a ndangēñ rīn tū *tambōo yān té noō. Ngán mbaĭ ké kutə gidə i jōó gē ní ɔsəñ i kum gotə gír bē ké kutə gidə i jōó gē yā ngán Israel gē.

15Rāāñ ngán sən gē jōó, ké sərəñ tītē loo sərə kəlā ké karī tām yā pekətoral té, kə lór ké *unjə njáy njáy.

16Rāāñ kār mbaĭ gē jōó kə lóró tām yā pekətoral té ȳ, rāāñ nēngá lór gē jōó ȳ tǎlañ kíł pekətoral ké jōó gē té ta té đó.

17Tǎlañ ta kəlā sən gē ké dām kógēm té ta nēngá gē n̄ tǎlañ kíł pekətoral gē té ní ȳ,

18tǎlañ tan ké dām kéréy té tū kār mbaĭ gē ké đó bōgē té n̄ rāāñ kə lóró té ní ȳ, adē pekətoral ní to i no té kété.

19Rāāñ nēngá lór ké rang gē jōó, tǎlañ kíł pekətoral ké jōó gē ké gírí nang té té. Tǎlañ i no kem pekətoral n̄ tūr kum kə rō epod té ní.

20Rāāñ nēngá lór ké rang gē jōó báy tọ, tǎlañ gír kəlā gē ké đó bōgē epod té dām ké kété no té, loo n̄ urēñ kəlā gē ní tū té ní té. Nēngá gē ní ndiñ i đó kəlā epod n̄ a đōñneé bōđéđé ní té.

21Nēngá gē ké tū pekətoral té ȳ, ké tū epod té ȳ ní, əhɔñđé ta naā té i kə kəlā ké ndul gusə gusuú yā kadē pekətoral toń đó kəlā n̄ əhɔñneé đó epod ní té gotə kógēm kanjə wél kə loo gē té đó epod té, tītē n̄ Kóɔbē ədañ Moijə ní.

Kūbē ké rang gē yā ngé tuñ yáa gē

22Əjōñ kūbē ngāl n̄ *Aarɔ a əla epod đó té ní i kə kəlā *biĭ batə ké ndul gusə gusuú malang.

23Rāāñ míndən ké yā kadē deē əlañ đən i danaá bang. Nge kəjō kūbē əndā kūbē ta míndən ní té adē nder na sōgə rēyā.

24Rāāñ kañ kāgē gərenadə gē kə kəlā biĭ batə ké ndul gusə gusuú ȳ, ké kərə biĭ ȳ, ké kərə pírírí ȳ, kə kəlā *léé ké ngañg gēé ȳ, tǎlañ ta nja kūbē ngāl ní té adē gír gidə əla ta naā té.

25Tǎlañ ngán bɔ gē ké rāāñ kə lór ké *unjə njáy njáy ta nja kūbē ngāl ní té dan kañ kāgē gərenadə gē ní té, adē gír gidə əla ta naā té.

26Əlañ kañ kāgē gərenadə ní kógēm ȳ, ngōñ bɔ kógēm ȳ, kañ kāgē gərenadə ní kógēm ȳ, ngōñ bɔ kógēm ȳ, ta nja kūbē ngāl ní té adē gír gidə əla ta naā té, yā rāań kəla kem *loo ké tál té, tītē n̄ Kóɔbē ədañ Moijə ní.

27Gō té anī əjōñ kūbē *léé gē tām yā *Aarɔ té ȳ, tām yā ngánən gē té ȳ.

28 Əjōñ kùbē ké yā kəndañ dɔ ɔ, ké yā rāañ jākā gē ɔ, ké yā kəla gír té ɔ, kə kəla *léé ké ngañg gēé.

29 Əjōñ kəla kəhɔ dɔ kùbē kə kəla *léé ké ngañg gēé ké təlañ kəla bii batē ké ndul gusə gusə ɔ ké kərə bii ɔ ké kərə pírírí ɔ danaá, tītē n Kóɔbē ədañ Moijə ní.

30 Gō té anī rāañ yáá súu rō n ɔjə kadē *Aarɔ i de ké ɔrəñ kamən tayā ní kə lór ké *unjə njáy njáy, adē to tītē hütē kəgē beé. Ndangəñ najə n na i ké kər kam tām yā Kóɔbē té ní dɔ té, tītē loo ndang rī deē tū *tambōu té beé.

31 Əndañ yáá súu rō ní tū kùbē kənda dɔ té kété no té i kə kəla ké ndul gusə gusuú, tītē n Kóɔbē ədañ Moijə ní.

Reēñ kə kəla gē n rāañ oy ní no Moijə té

32 Gír kəla *kújə kənge naā n i kújə ndi Kóɔbē ní gāng i tītē n noō. Ngán Israel gē rāañ yáá n Kóɔbē əda Moijə ní kə gōo malang.

33 Ngán Israel gē aŵñ kə yáá gē n rāañneé kújə ndi Kóɔbē ní rō Moijə té malang: Tandā ɔ, yáá rāā kəla ké tū té gē ɔ, adē i nəngá kəhɔ yáá gē ɔ, kəgē ké laa gē ɔ, bagétə gē ɔ, kəgē gē ké tītē kəgē nga dan kújə gē ɔ, biř nja kəgē gē ɔ,

34- ndār batē ké kərə ké yā kəni dɔ kújə tandā té dɔ ɔ, ngərə dā ké ngañg ké yā kəni dɔ té ɔ, kùbē gāng gír loo ɔ,

35- *sandúkə ndū najə kə sáa kəgē gē ké tū té gē ɔ, yáá tan ɔ,

36- tábəl ɔ, yáá rāā kəla ké dɔ té gē ɔ, mápá ké ndējə gē ɔ,

37- dərə hor ké rāā kə lór ké *unjə njáy njáy ɔ, bay hor ké ta té gē ɔ, yáá rāā kəla ké tū té gē ɔ, yibə hor ɔ,

38- *loo rōo ndujə yáá ké kotə majə ké rāā kə lór ɔ, *yibə ké tál ɔ, yibə ké kotə majə ké yā rōo horoó ɔ, kùbē ké ta róbé kújə tandā té ɔ,

39- *loo tuñ yáá ké rāā kə gində nəngá kasaá ɔ, yengəre ké tū té ké rāañ kə gində nəngá kasaá ɔ, sáa kəgē ké tū té gē ɔ, yáá rāā kəla ké tū té gē malang ɔ. - bay ké yā bōkənn mañ tégə rō ɔ, nja bay ní ɔ,

40- ndogə kùbē gē ké yā gəngəñ gír ndágə loo ké gīr gidə *kújə yā Kóɔbē ɔ, kəgē ndogə gē ní ɔ, biř njadé gē ɔ, kùbē ké ta róbə ndogə té ɔ, kəlān gē ɔ, bələn gē ké yā kənda nang té ɔ, ngán gájə yáá rāā kəla gē malang ké kem kújə ndi Kóɔbē té n i *kújə kənge naā ní ɔ,

41- kùbē gē ké yā rāañ kəla kem *loo ké tál té ɔ, kùbē ké yā bōl gidə gē yā *Aarɔ *nge tuñ yáá ɔ, kùbē gē n kadē ngənən gē əlañ rōdé té rāānən kəla tuñ yáá ní ɔ.

42 Ngán Israel gē rāañ yáá gē n Kóɔbē ɔjə Moijə kadē rāā ní kə gōo malang.

43 Dan n Moijə ađ kadē yáá gē i ké rāā kə gō n Kóɔbē ɔjəneé ní malang anī, tór tan dɔ ngán *Israel gē té.

EXO 40

Kóṣṣbē əda Moijə na kə udə kújə tandā ba kə ɔ̄r kamən tayā

¹Kóṣṣbē əda Moijə na:

²Kem nāā ké ta kəga dɔ́ tɛ́, kə ndɔ́ nāā ké ta kəga dɔ́ anī, ā údé kújə ndi yāḿ ń i *kújə kənge naā ní.

³Ā əndā *sandúkə ndū najə gidə kūbḗ ń gāngəñneé kem kújə ní tɛ́ kadə deē ɔ̄a alé.

⁴Ā ī-reē kə tábəl ba ā ī-təndā mápa gə́ ń ndējəməń ní dɔ́ tɛ́. Ā ī-reē kə dɛ́ra hor ń bay hor gə́ i ta tɛ́ ní yā kəndā hor ta tɛ́.

⁵Ā əndā *loo róo ndujə yáá́ ké kotə majə ké rāā kə lórɔ́ no *sandúkə ndū najə tɛ́, ba ā ī-dɔ́ kúbə́ ta róbé tɛ́.

⁶Ā əndā *loo tuñ yáá́ ké kadə róoñ dā́ ké tuñ gə́ dɔ́ tɛ́ ta kújə ndi yāḿ ń i *kújə kənge naā ní tɛ́.

⁷Ā əndā bay ké yā bōkənń mañ tɛ́go rɔ́ dɔ́ dán kújə kənge naā tɛ́ kə *loo tuñ yáá́ yā bōké mañ kemeé.

⁸Ā ī-gāng gir ndágə loo ké gīr gidə *kújə yā Kóṣṣbē kə ndogə́ kūbūú kadə gīr gidə əla ta naā tɛ́ ɔ́, ā ī-dɔ́ kúbə́ ta róbə́ ndogə́ tɛ́ ɔ́.

⁹Ā ún *yibə́ ké tál yā kur dɔ́ *kújə ndi yāḿ tɛ́ ɔ́, dɔ́ yáá́ ké kemeé gə́ tɛ́ malang ɔ́. Ā ɔ̄r kam kújə ndi yāḿ ɔ́, kam yáa rāā kəla ké kemeé gə́ malang ɔ́, i tītə́ ń noo, kadə kum mbang ń noo tɛ́ kújə ndi yāḿ a tɛ́l kújə ké *tál.

¹⁰Ā úr yibə́ ní dɔ́ *loo tuñ yáá́ ké yā róoñ dā́ ké tuñ gə́ tɛ́ ɔ́, dɔ́ yáa rāā kəla ké dɔ́ tɛ́ gə́ tɛ́ ɔ́ malang. Ā ɔ̄r kamən tayā kadə tɛ́l yáá́ ké *tál ngáy i tītə́ ń noo.

¹¹Ā úr yibə́ ní dɔ́ bay ké yā bōkənń mañ tɛ́go rɔ́ tɛ́ ɔ́, dɔ́ nja bay ní tɛ́ ɔ́, yā kɔ́rəń kamən tayā.

¹²Ā āw kə *Aarɔ́ niñ kə ngánən gēé ta *kújə kənge naā tɛ́ yā ndogədé mañ.

¹³Gə́ tɛ́ anī ā ī-tɛ́la kūbə́ ké yā bōl gidə gə́ yā Aarɔ́ rɔ́n tɛ́ ɔ́, ā úr yibə́ ní dɔ́n tɛ́ yā kəndāneé kem kəla *tuñ yáa yāḿ tɛ́ ɔ́.

¹⁴Ā ədá ngán Aarɔ́ gə́ kadə ndótəń kə kété, kadə ī-tɛ́la kūbə́ ngāl yádé gə́ rɔ́dɛ́ tɛ́.

¹⁵Ā úr yibə́ ní dɔ́dɛ́ tɛ́ tītə́ ń úrəń dɔ́ bɔ́bədé tɛ́ ní yā kəndāndé kem kəla *tuñ yáa yāḿ tɛ́. Yibə́ ń ā úr dɔ́dɛ́ tɛ́ noo a rāā kadə niñ gə́gə́, ngáńdɛ́ gə́gə́, a ndiñ i kem kəla *tuñ yáa yāḿ tɛ́ ngándáńg.

Moijə udə kújə ndi Kóṣṣbē

¹⁶Moijə udə rɔ́ kəla tɛ́, rāā yáá́ ń Kóṣṣbē ədan ní kə gōó,

¹⁷adə udəń *kújə ndi Kóṣṣbē dɔ́ i kə ndɔ́ ké ta kəga dɔ́ yā nāā ké ta kəga dɔ́, kem bāl ké nge kɔ́ jōó tɛ́, gə́ teē ngán *Israel gə́ kɔ́ kem bē ké Ejiptə́ tɛ́.

18Moijə udə kújə ndi Kóṣṣbē dɔ́. Ni-túdē bir njan gē ō, téla kāgən kə laa gē ō, téla bagété kə tū té gē ō, túdē kāgē kə kemeé gē kə yā gāngə́n kem ō, túdē kāgē gē kə ta róbé té ō.

19Ənī tandā dɔ́ kújə ní té ō, tənī yáá gē kə yā kutə́n dɔ́ tandā ní dɔ́ té ō, tītə́ ní Kóṣṣbē ədanneé ní.

20Ɔy bar mbaĭ gē ní ndangə́n ndū najə́ kə kutə́ gē gidə́ té ní bōkódə́ kem sandúkú. Təlá sáá kāgē gē kadə́ sandúkə́ ní té, ba əndā yáá tan ta té.

21Aw̄ kə sandúkə́ ní əndā kem kújə́ ndi Kóṣṣbē té, ba dɔ́ kúbə́ gāng gir loo gāngə́n gir kṵ́, ɔgə́n de gē kṵ́, tītə́ ní Kóṣṣbē ədanneé ní.

22Əndā tábəl kem *kújə́ kəngə́ naā té dā́m, mbór bē kə geleé té, no kúbə́ ní gāngə́n gir loo té ní.

23Bōkə́ mápá kə ndējə́ gē dɔ́ té kə ta naā tītə́ ní Kóṣṣbē ədanneé ní.

24Udə́ dɛ́ra hor ní bay hor gē i ta té ní kem *kújə́ kəngə́ naā té, dā́m mbór bē kə geleé té, adə́ ra sɔ́ ta tábəl.

25Əndā hor ta bay gē ní té ta kum Kóṣṣbē té, tītə́ ní Kóṣṣbē ədanneé ní.

26Əndā *loo róo ndujə́ yáá kə kotə́ majə́ kə rā́a kə lórɔ́ kem *kújə́ kəngə́ naā té, no kúbə́ gāng gir loo té,

27ba róo ndujə́ yáá kə kotə́ majə́ dɔ́ té, tītə́ ní Kóṣṣbē ədanneé ní.

28Dɔ́ kúbə́ ta róbé *kújə́ ndi Kóṣṣbē té.

29Əndā *loo tuń yáá ní kadə́ róoń yáá kə tuń gē dɔ́ té ní ta róbé kújə́ té ndágá, ba ndējə́ *yáá tuń kə róo ō, kōo ō, dɔ́ té, tītə́ ní Kóṣṣbē ədanneé ní.

30Əndā bay kə yā bōkə́nń mań tégə́ rō dɔ́ dán *kújə́ kəngə́ naā té kə *loo tuń yáá, ba bōkə́ mań tégə́ rō kemeé.

31Moijə́ ō, *Aarɔ́ ō, ngán Aarɔ́ gē ō, a tégə́n jídə́ gē njadé́ gē i kə mań ní noo.

32Dan ní a rā́ań yā kudə́ kə *kem kújə́ kəngə́ naā té aláa yā kaw̄ kə *loo tuń yáá té, anī a tégə́n jídə́ gē njadé́ gē tītə́ ní Kóṣṣbē ədań Moijə́ ní.

33Moijə́ ənī ndogə́ kúbə́ gāngə́n gir ndágə́ loo kə gī́r gidə́ *kújə́ yā Kóṣṣbē kə gidə́ *kújə́ ndi Kóṣṣbē té ō, *loo tuń yáá té ō, ba dɔ́ kúbə́ ta róbə́ ndogə́ té. Gāng gir kəla gē malang i tītə́ ní noo.

Yáá kə to kɔ́sə́ gɔ́n yā Kóṣṣbē taā kem kújə́ ndi yān

34Kiĭ́ mań reē utə́ dɔ́ kújə́ kəngə́ naā malang ō, *kɔ́sə́ gɔ́n yā Kóṣṣbē reē taā kem kújə́ yān malang ō.

35Moijə́ asə́ kudə́ kem *kújə́ kəngə́ naā té alé, tɔ́dɔ́ kiĭ́ mań utə́ dɔ́ ō, *kɔ́sə́ gɔ́n yā Kóṣṣbē taā kem malang ō.

36Dan ní kiĭ́ mań ij̄ kṵ́ dɔ́ *kújə́ ndi Kóṣṣbē té anī, ngán *Israel gē ij̄ a əsōń i róbó.

37 Ba ré kiĭ mañ ní ñi al anī, ndótēn loo alé yā ngóón ndō n a ñi n kōs dō *kújə ndi Kóṣṣbē té ní.

38 Tōdō kadaá anī kiĭ mañ yā Kóṣṣbē i dō kújə ndin té, ba ndōs anī hor i tū kiĭ mañ ní té, adē ngán *Israel gē malang aṣṣṣ. Yáá ní to i tītē n noō báté kadē gir njērā mbā yādé gāngəń.

LEV

LEV 1

Ndū najē do yáá ké tuñ kadē Nóbā té

(1-7)

Yáá tuñ ké róo horoo kadē Nóbā

- ¹Kóóbē ndi kem kújə kənge nāā té bářəń Moijə, ɔř najē seneé ədan na
- ²kə əda ngán *Israel gē najē ní toō: Ré deē kógəńm dansí té gey ndējə Kóóbē yáá, adē i mańg, aláa i batē, aláa i bəyā tá ní ndējə Kóóbē.
- ³Ré *yáá ndējə yā deē ní i mańg ké yā róo horoo, adē i mańg ké bəra ké loon kógəńm nujə alé. Ni a aŵ seneé ta *kújə kənge naā té kadē Kóóbē ndigə dā ní pá tá,
- ⁴gō té anī ni a əndā jīn do dā ní Kóóbē ndigə té ní, yā rāań yáá ké yā kutəń do majal yān.
- ⁵Ni a əja kóo dā ní ta kum Kóóbē té. *Ngé tuñ yáá gē ní ngán *Aarə gē ní a ndējəń Kóóbē mósə dā ní pá tá a səkāń kadē gīř gidə *loo tuñ yáá ní ra ta *kújə kənge naā té ní.
- ⁶Ni a tóon ba a ɔř ngərān ō, a tóř dān ō.
- ⁷Ngé tuñ yáá gē a rāań hor do *loo tuñ yáá té ō, a ténīń kīř horoo ō.
- ⁸A ténīń dā ké tóř gē ní ō, yibəń ō kum hor té.
- ⁹Nge ndējə yáá ní a tégə tiin gē njan gē ō kə maná. Gō té anī nge tuñ yáá kógəńm a róo yáá gē ní noō malang horoo do *loo tuñ yáá té. I yáá ké róo horoo kadē Kóóbē ké sēen nelən.
- ¹⁰Ré i batē aláa i bəyā n deē a ndējə róoń tām yā Kóóbē té anī, adē i ké bal ké loon kógəńm nujə al tá.
- ¹¹Ni a ra i dām *loo tuñ yáá ké dām mbór bē ké kəoú té n a əjań kóon ta kum Kóóbē té ní. *Ngé tuñ yáá gē a səkāń mósən do *loo tuñ yáá té kadē gīř gidə.
- ¹²Ni a tóř dān ō, gāńg dən ō, a ɔř yibəń ō. Gō té anī nge tuñ yáá kógəńm a ténī dā ké tóř gē ní ō, dən ō, yibəń ō, kīř té.
- ¹³Nge ndējə yáá ní a tégə tiin gē ō, njan gē ō kə maná. Gō té anī *nge tuñ yáá a ɔjə Kóóbē pá tá a róo yáá gē ní noō malang horoo do *loo tuñ yáá té. I yáá ké róo horoo kadē Kóóbē ké sēen nelən.
- ¹⁴Ré i yeĺ n deē ní a ndējə kadē róoń tām yā Kóóbē té anī, adē i dér gutə aláa i dér dum tá.
- ¹⁵Nge tuñ yáá a aŵ kə yeĺ ní ta *loo tuñ yáá té. Ni a gāńg do yā róo do té. Gō té anī ni a kərā mósə yeĺ ní kadē *loo tuñ yáá té.

¹⁶Ni a c̄r jɔdəbon kə yáá ké kemeé gēé yā kənī kadē *loo tuñ yáá t́, dām ké gír bē t́, loo ń a bōkēñ kúl d̄á ké róō gē tū t́ ní t́.

¹⁷Ni a njar yeĭ ní danaá ba a gāng naā t́ alé. Gō t́ anī *nge tuñ yáá a róō yeĭ ní horoó d̄o kīr gē ń i bōḱ d̄o *loo tuñ yáá t́ ní. Nge ń noō i yáá ké róō horoó kadē Kóṣṣbē ké sēen nelēn.

LEV 2

Kōō ké ndējē Kóṣṣbē

¹Ré deē kógēm̄ reē kə kōó yā ndējē Kóṣṣbē anī, ādē i kōō ké rāā ndujē ké lándē t́ ba bōkēñ yibē ō, kajaja ō d̄o t́.

²Kóṣ a aw̄n r̄o *ngé tuñ yáá gē ń i ngán *Aarɔ gē ní t́. *Nge tuñ yáá a ɔd̄ə d̄o naā t́ kə yibīī ō, kə kajaja malang ō, kem jīn kógēm̄ yā róō d̄o *loo tuñ yáá t́. Nge ń noō i yáá ké ɔjə kadē *yáá ndējē ní i ké kadē kə taá malang. I yáá ké róō horoó kadē Kóṣṣbē ké sēen nelēn.

³Gotə *yáá ndējē ń nay ní i tām̄ yā Aarɔ t́ niñ kə ngánən gēé. I yáá ké tál ngáy tɔd̄o i gotə yáá ké róō horoó kadē Kóṣṣbē.

⁴Ré ī-reē kə yáá ndējēé ba i yáá ké kəla púr t́ anī, ādē i mápá ké kanjē kaa mápá ké lóy kə yibīī, aláa i makəla ké kanjē *kaa mápá ké rāā yibē d̄o t́ t́.

⁵Ré *yáá ndējē yāí ní i ndujē ké lóy ba kəbē kə gajoó anī, adē i ndujē ké lándē ba lóy kə yibīī ō, kanjē kaa mápá ō tá.

⁶Báa ī-tétə naā t́ ō, ī-bōḱ yibē d̄o t́ ō. Nge ń noō i kōō ké ndējē.

⁷Ré *yáá ndējē yāí i ndujē ké lóy tá ndīr kə tawá anī, ādē i ndujē ké lándē ké lóy kə yibīī tá.

⁸Ī-reē kə *yáá ndējē ń toō ādē *nge tuñ yáá kadē aw̄n ta *loo tuñ yáá t́.

⁹Ni a un d̄o yā róō d̄o *loo tuñ yáá t́. Nge ń noō i yáá ké ɔjə kadē *yáá ndējē ní i ké kadē kə taá malang. I yáá ké róō horoó kadē Kóṣṣbē ké sēen nelēn.

¹⁰Gotə *yáá ndējē ń nay ní i tām̄ yā *Aarɔ t́ niñ kə ngánən gēé. I yáá ké tál ngáy tɔd̄o i gotə yáá ké róō horoó kadē Kóṣṣbē.

¹¹Yáá ndējē ké rāā kə kōó ní, ā ī-rāāī *kaa mápá tū t́ alé. Yáá ndējē ké yā róō kadē Kóṣṣbē ní, ā ī-rāāī kaa mápá tū t́ alé ō, yibē tejə tū t́ alé ō.

¹²A adī Kóṣṣbē kaa mápá ō, yibē ō, i tītə loo kadē d̄o kōō ké kijə, banī ā ī-róōidé d̄o *loo tuñ yáá t́ tītə *loo róō *yáá ndējē ké sēen nelē Kóṣṣbē alé.

¹³Yáá ndējē malang ké rāā kə kōó ní, ā ī-sel̄ katē d̄o t́. Ā óyá *yáá ndējē ké rāā kə kōó kanjē sel̄ katē d̄o t́ alé. Tɔd̄o katē i yáá ké ɔjə d̄o *madē naā ń Nébā yāí əho seí ní. I tām̄ najē ń noō t́ n ā ī-bōḱ katē d̄o yáá ndējē yāí gē t́ malang ní.

14-15 Ré ā ī-ndējē Kóṣṣbē dɔ kōō ké kijə ké kem ndɔr yāi té anī, ī-gérē dɔ hor té ba ɔsə, ī-rāā yibə dɔ té ɔ, ī-bōkə kajaja dɔ té ɔ, pá tá ī-reēn. Nge n noō i *yáá ndējē ké rāā kə kōó.

16 *Nge tuñ yáá a ɔdə dɔ kōō ké lóy kə yibíi ní seý naā té kə kajaja gēé malang yā róō horoó. Nge n noō i yáá ké ɔjə kadē *yáá ndējē ní i ké kadē kə taá malang. I yáá ndējē ké róō horoó kadē Kóṣṣbē.

LEV 3

Dā ké tṣI ba tuñ kadē Nébā tāñ yā kem kógēm té

1 Ré deē kógēm gey ndējē yáá kadē tunēñ tāñ yā kem kógēm té ba i mañg anī, ādē i mañg ké bəra aláa i ké kóú ké loon kógēm nujə al tá reēn ndējē Kóṣṣbē tá.

2 Ni a əndā jīn dɔ té pá tá a əja kóɔn ta *kújə kənge naā té báý. Nge tuñ yáá gē n i ngán *Aarɔ gē ní a səkāñ mósən kadē gīr gidə *loo tuñ yáá.

3 Ba mañg ngeé n noō ní yáá gē ké yā róō horoó kadē Kóṣṣbē i yibən ké gidə tiñ gē té malang ɔ,

4 mənjon ké jōó gē kə yibədé ké gidədé té ɔ, yibən kadə kemən gē té ɔ, wurən ɔ. A ɔr wurən i naā té kə mənjon gēé.

5 Ba *ngé tuñ yáá gē a róōndá horoó dɔ *loo tuñ yáá té naā té kə *yáá tuñ ké róō horoó kadē Kóṣṣbē. Nge n noō i yáá ké róō horoó kadē Kóṣṣbē ké sēen nelən.

6 Ré *yáá tuñ yā de ké tāñ yā kem kógēm té i batē aláa i bəyā anī, ādē i ké bal aláa i ké kóú ké loon kógēm nujə alé.

7 Ré i batē anī, a awhí ta kum Kóṣṣbē tá.

8 A əndā jīn dɔ té tá a əja kóɔn ta *kújə kənge naā té *ngé tuñ yáá gē a səkāñ mósən gīr gidə *loo tuñ yáá.

9 Lon ké to yibə gē n a ɔr yā róō horoó kadē Kóṣṣbē ní n toó: Kəlán kə taá malang ta kəngā dūñən té ɔ, yibən ké gidə tiñ gē té malang ɔ,

10 mənjon ké jōó gē kə yibədé ké gidədé té ɔ, yibən ké kadē kemən té ɔ, wurən ɔ. A ɔr wurən i naā té kə mənjon gēé.

11 Ba *nge tuñ yáá a róō yáá gē n noō malang dɔ *loo tuñ yáá tá. Nge n noō i yáá ké róō horoó kadē Kóṣṣbē.

12 Ré i bəyā n deē gey ndējē anī, ādē kóɔ reēn ta kum Kóṣṣbē tá.

13 A əndā jīn dɔ bəyā ní té tá a əja kóɔn ta *kújə kənge naā té. Ngé tuñ yáá gē a səkāñ mósə kadē gīr gidə *loo tuñ yáá.

14 Yááñ gē ké yā róō horoó kadē Kóṣṣbē i yibən ké gidə tiñ gē té malang ɔ,

15 i mənjon ké jōó gē kə yibədé ké gidədé té ɔ, yibən ké kadē kemən gē té ɔ, wurən ɔ. A ɔrēñ wurən i naā té kə mənjon gēé.

16*Nge tuñ yáa a róo yáa gē n noō malang do *loo tuñ yáa té. Nge n noō i yáa ké róo horoó kadē Kóṣṣbē ké sēen nelēn. Loo bēyā ní ké to yibē gē malang i tām yā Kóṣṣbē té.

17I tām najē n toō té n loo malang n ā ī-ndiī tū té ní, ā ésaī yibē dā al̄ o, mósə dā al̄ o ní. I ndū najē ké a to ngándáng tām yāsí té tām yā ngánsí gē té o, ngán kaasí gē té o.

LEV 4

Dā ké tuñ tām yā majalí té:

1. Dā ké ngol ngé tuñ yáa gē tuñ tām yā majalí yān té

1Kóṣṣbē mēṛ Moijə

2kəda ngán *Israel gē n: Ré deē kógēm rāa yáa n ndū najē yā Kóṣṣbē ɔgē rāa ní, ba rāa i kə gō ndigə yāneé alé, mān i do ndū najē kógēm beē ngóy anī,

3ré i ngol *ngé tuñ yáa gē n rāa majalí ní adē najē əsō do ngán Israel gē té anī, a tōl mañg ké bəra ké loon kógēm nujə al̄ yā tuñ kadē Kóṣṣbē tām yā majalí té.

4Ni a aw̄ kə mañg ké bəra ní no Kóṣṣbē té ta *kújə kənge naā té, a ənda jīn dɔn té o, a əja kóɔn loo n noō té ta kum Kóṣṣbē té o.

5Ngol *ngé tuñ yáa gē ní a taā mósə mañg ké bəra ní yā kaw̄n kem *kújə kənge naā té.

6Ni a əla ta ngōñ jīn kum mósə ní té, ba a səkā nja sīrí ta kum Kóṣṣbē té tū kúbə n gāñgnəñ gir̄ *loo ké tál ní té dām gidən ké ké rō de gē té.

7*Nge tuñ yáa a ɔdə mósə ní yā rāa ta gajə gē ké do *loo róo ndujə yáa kotə majə ké kem *kújə kənge naā té ta kum Kóṣṣbē té. Gō té anī a bōkə gotə mósə ní nja *loo tuñ yáa n ra ta *kújə kənge naā té ní.

8A ɔṛ yibē mañg ké bəra ní malang: Yibən ké gidə tiin gē té o,

9mənjon ké jōo gē kə yibədé ké gidədé té o, yibən ké kadə kemən té o, wurən o. A ɔṛ wurən i naā té kə mənjon gēé.

10A ɔṛ yáa gē n noō yā róo horoó do *loo tuñ yáa té, tītə n ɔrəñ ké tū mañg ké bəra ké tōl ba tuñ tām yā kem kógēm té ní.

11-12Gō té anī gotə yáa gē n a nay ní, adē i ngērān o, dān o, njan gē kə jīn gē o, tiin gē o, yedən gē o ní, a mēṛ kadē aw̄nəñ gidə bē té ndágá loo ké *unjə njáy njáy té, loo n a bōkəñ kúl dā ké róo gē tū té ní, ba a róōndə horoó loo ní té do kīṛ gē té.

2. Dā ké ngán Israel gē malang tunēñ tām majalí yādé té

13Ré ngán *Israel gē malang n rāān yáa kógēm ké ndū najē yā Kóṣṣbē ɔgē rāa, ká ré rāān yáa ní i kə gō kem ndigə yādé al̄ o, gerēñ gō al̄ o, anī niñ-mānēñ i do ndū najē kógēm yā Kóṣṣbē té, adē najē i dɔdɔ té,

14 ké reē gerēn yáá ké majal ní rāān ní anī, a tōlēn maṅg ké bəra yā tuñ tām majal ní té. A aṽn kə maṅg ní ta *kújə kənge naā té.

15 Kum kəō gə yā ngán Israel gə a əndān jīdə dən té ō, a əjañ kóon ta kum Kóōbē té ō.

16 Ngol *ngé tuñ yáá gə a taā mósən yā kawín kem *kújə kənge naā té.

17 A əla ta ngōñ jīn kum mósé ní té, ba a səkā nja sīrí tū kúbə ní gāngnəñ gir *loo ké tál ní té.

18 Gō té anī ni a ədə mósé ní yā rāā ta gajə gə də *loo róō ndujə yáá té ní ra ta kum Kóōbē té kem *kújə kənge naā té ní ō. A bōké gotə mósé ní nja *loo tuñ yáá ní ra ta *kújə kənge naā té ndágá ní ō.

19 A ər yibə maṅg ní malang yā róō də *loo tuñ yáá té.

20 Yáá ní ni-rāā kə maṅg ké bəra ní ni tuñ tām majal yān nəkó té ní, a rāā kə maṅg ní noō ō. Ré *ngé tuñ yáá rāā yáá ké yā kutəñ də majal yādə oy anī, Nəbā a māy rōn dədə té.

21 Gotə maṅg ké bəra ní a nay ní, *nge tuñ yáá a mēr kadə aṽnəñ gidə bē té ndágá yā kadə róōñ horóo tītə ní róōnəñ maṅg ké tuñ tām majal yā *nge tuñ yáá nəkó té ní. Nge ní noō i dā ké tuñ tām yā majal yā ngán *Israel gə té.

3. Dā ké ngār tuñ tām majal yān té

22 Ré i ngār n māñ də ndū najə yā Kóōbē Nəbā yān ba i kə gō kem ndigə yānnéé al gəgə, adə ni-rāā yáá ké ndū najə kógəñ yā Kóōbē əgə rāā anī, najə i dən té.

23 Ba ré əjənəñ yáá ké majal ní ni-rāā ní adə geṽ anī a tōl i bal bəyā ké loon kógəñ nujə al yā tuñ tām majal yān té.

24 A əndā jīn də bal bəyā ní té ō, a əja kóon ta kum Kóōbē té loo ní a əjañ kóo dā ké yā róō horóo kadə Kóōbē tū té ní té ō. Nge ní noō i dā ké tuñ tām yā majal té.

25 *Nge tuñ yáá a ədə mósən kə ta ngōñ jīnéé yā rāā ta gajə gə ké də *loo tuñ yáá té. Gō té anī a bōké gotə mósé ní nja *loo tuñ yáá ní té.

26 Ni a róō yibən gə malang horóo də *loo tuñ yáá té, tītə ní róōñ yibə dā ké tuñ tām yā kem kógəñ té ní. Ré *nge tuñ yáá rāā yáá ké yā kutəñ də majal yā ngār oy anī, Nəbā a māy rōn dən té.

4. Dā ké de ké karī ké kem bēé tuñ tām majal yān té

27 Ré i de ké karī ké kem bēé n māñ də ndū najə yā Kóōbē kə gō kem ndigə yānnéé alé, adə rāā yáá ké ndū najə kógəñ yā Kóōbē əgə rāā anī, najə i dən té.

28 Ba ré əjənəñ yáá ké majal ní rāā ní adə geṽ anī, a tōl kóo bəyā ké loon kógəñ nujə al yā tuñ tām majal yān té.

29 A əndā jīn də kóo bəyā ní té ō, a əja kóon loo ní a əjañ kóo dā ké yā róō horóo kadə Kóōbē tū té ní té ō.

30*Nge tuñ yáá a ɔdə mósən kə ta ngōñ jineé yā rāā ta gajə gē ké dɔ *loo tuñ yáá t́. Gō té anī a bōkə gotə mósé ní malang nja *loo tuñ yáá ní t́.

31A ɔr yibēn malang tītē n ɔrēñ yibē dā ké tuñ tām kem kógēm t́ ní, yā róo horoó dɔ *loo tuñ yáá t́ kadē sēēn neĪ Kóɔbē. Ré *nge tuñ yáá rāā yáá ké yā kutēñ dɔ majal ní oy anī, Nóbā a māy rōn dɔ deē ní t́.

32Ré i batē n deē najē i dɔn t́ ní ndigə tuñ tām majal yān t́ anī, adē i mandə batē ké loon kógēm nujə al tá.

33Ni a əndā jīn dɔ batē ní t́ ō, a əja kóɔn loo n a əjan kóɔ dā ké yā róo horoó kadē Kóɔbē tū t́ ní t́ ō.

34*Nge tuñ yáá a ɔdə mósən kə ta ngōñ jineé yā rāā ta gajə gē ké dɔ *loo tuñ yáá t́. Gō té anī ni a bōkə mósé ní malang nja *loo tuñ yáá ní t́.

35Ni a ɔr yibēn malang tītē n ɔrēñ yibē batē ké tuñ tām yā kem kógēm t́ ní, yā róo horoó dɔ *loo tuñ yáá t́ ta kum Kóɔbē t́. Ré *nge tuñ yáá rāā yáá ké yā kutēñ dɔ majal yā deē ní oy anī, Nóbā a māy rōn dɔn t́.

LEV 5

5. Majal kéréy gē

1Ré deē kéréy i kum yáá ké rāā yáá t́, tá oō bār n rāānəñ de gē bó kə rī Nóbāā kadē deē n i kum t́ ní kóɔ kə əda, ba ni-əda al anī, ni-rāā yáá ké majal. Ba yáá ké majal n ni-rāā ní, yáá ké tōr ké tāmən t́ a rāān i nəkó.

2Aláa ré deē kéréy ɔdə yáá ké majal tákən gō geṛ al t́ yáá ké tītē nīñ dā ké bembeé aláa ké bēé, ké yṛ aké i nīñ kuṛ kógēm ké yṛ anī, deē ní a tél de ké yṛ ō, najē i dɔn t́ ō.

3Aláa ré deē kéréy ɔdə yáá ké yṛ ké rō deē t́, gō geṛ al t́, i yáá ké ré ɔdə rō deē anī deē a tél de ké yṛ, tá ré geṛ gō anī, najē i dɔn t́.

4Aláa ré deē kéréy túbə ké kadē rāā majə seneé, aké kadē rāā majal seneé, ba ni túbə i gō gír yáá al t́, najē yáá kéréy ké deē asə túbə tāmən t́ t́, tá ré geṛ kadē ni túbə i gō gír yáá al t́ anī najē i dɔn t́.

5Ré deē kógēm rāā yáá ké majal ké dan yáá gē n noō t́ anī i gár kadē a əda yáá ké majal n ni-rāā ní kə ndágá,

6ba a əho kóo batē aláa kóo bēyā tuñ kadē Kóɔbē tām yā majal ní t́. Loo n noō t́ *nge tuñ yáá a rāā yáá ké yā kutēñ dɔ majal yān.

6. Yáá tuñ yā ngé ndoō gē

7Ré deē kógēm asə kənge batē aké bēyā yā tuñ tām majal yān t́ al anī, ni a reē kə dér gutə gē jōó, aláa dér dum gē jōó yā kadē Kóɔbē. Kógēm i *yáá tuñ ké tām yā majal t́ ō, kéréy i yā róo horoó kadē Kóɔbē ō.

⁸Ni a reē kə yeĭ gē ní yā kadē *nge tuñ yáa. I yeĭ ké yā tuñ tām yā majalá té n *nge tuñ yáa a tǎl yā tuñ kété ní. Ni a əja kóo, ba a gāngə dɔn kóo alé.

⁹Ni a sēkā mósən kadē *loo tuñ yáa té ō, a bōké gotə nja *loo tuñ yáa ní té ō. Nge ní noō i yáa ké tuñ tām yā majalá té.

¹⁰Gō té anī nge tuñ yáa a tǎl yeĭ ké nge kɔ jōo ní yā róo horoo kadē Kóobē kə gō jī *loo róo ní a róonəní ní. Ré *nge tuñ yáa rāa yáa ké yā kutəń dɔ majalá yā deē ní oy anī, Nébā a māy rōn dɔn té.

¹¹Ré deē ní asə kənge dér gutə ké jōo gē aké dér dum ké jōo gē al anī, ni a adē ndujə ké lándē kem lāngá mətá yā tuñ tām yā majalá té. Ni a bōké yibə dɔ té al ō, a bōké kajaja dɔ té al ō, tɔdɔ i yáa ké yā tuñ tām yā majalá té.

¹²Ni a aŵn yā kadē *nge tuñ yáa. Nge tuñ yáa ní a ɔdə dɔ kadē rosə kem jīn, i yā kojəń kadē *yáa ndējə ní i ké kadē kə taá malang ō, a róo horoo dɔ *loo tuñ yáa té naā té kə yáa ké rang gē ké yā róo horoo kadē Kóobē ō. Nge ní noō i yáa ké tuñ tām yā majalá té.

¹³Loo ní noō té *nge tuñ yáa a rāa yáa ké yā kutəń dɔ majalá yā deē ní. Ré ni-rāa oy anī, Nébā a māy rōn dɔn té. Nge tuñ yáa a ndējə yáa ní i tītə yā *yáa ndējə ké rāa kə kōo.

Yáa ké tuñ kadē Nébā yā kəgāń kērā

¹⁴Kóobē əda Moijə na:

¹⁵Ré deē kógəń rāa yáa ké góté al kə Kóobē tām ni-adē Kóobē yáa yān alé, adē ni-rāa yáa ké majə alé, ba i gō geĭ al té anī, ni a adē bal batə ké loon kógəń nujə al yā kəgāń Kóobē kērā. Ni a adē i bal batə ké asə kə gō gātə ní a gāngəń ní i kə gō kɔy nar ké kem *loo ké tál té. Ni a tǎl bal batə ní yā tuñ yā kəgāń kērā yáa ké góté al ni-rāa ní.

¹⁶Yáa ké tām yā *loo ké tál té ní ni-adē al ní, a əgā kērān ō, a ənī manən dɔ té ō, ba a téləń yā kadē *nge tuñ yáa. Ré nge tuñ yáa rāa yáa ké yā kutəń dɔ majalá yān kə bal batə ké yā kəgāń kērā yáa ké góté al ní oy anī, Nébā a māy rōn dɔn té.

¹⁷Ré deē kógəń māń dɔ ndū najə, tɔdɔ ni-rāa yáa kógəń ké ndū najə yā Kóobē ɔgə rāa, ba rāa yáa ní i gō geĭ al té anī, najə i dɔn té ō, yáa ké majalá ní ni rāa ní a ɔyn i nəkó ō.

¹⁸Ni a reē kə bal batə ké loon kógəń nujə alé, ké asə gō gātə ní a gāngəń ní rō nge tuñ yáa té kadē ni tuñ yā kəgāń kērā yáa ní. Ré *nge tuñ yáa rāa yáa ké yā kutəń dɔ yáa ké majalá ní ni-rāa gō geĭ al té oy anī, Nébā a māy rōn dɔn té.

¹⁹Nge ní noō i yáa ké tuñ yā kəgāń kērā yáa ké góté al, tɔdɔ najə i mbɔɔ deē ní té kə Kóobē rókum.

²⁰Kóobē əda Moijə na:

²¹Ré deē kógēm rāā yáá ké gōté al̄ kə Kóṣṣbē tɔdɔ ni-əda ngōn Israel medēn najē ké rōkum alé dɔ yáá ké madēn bōṣn té, aláa dɔ yáá ké ni ndēmā té, aké no bogə té, aké ni kéra ngōn Israel madēn dɔ té,

²²aláa ni baā yáá ké ta t̄i ba bōṣ dɔ, aláa soṛ kə túbūú yā kutēn dɔ yáá majal̄ kéréy ké ni-rāā anī,

²³deē n̄ rāā yáá ké majal̄ beē adē najē i dɔn té ní, i gár kadē a tél kə yáá n̄ ni bogə ní, aláa kə yáá yā madēn n̄ ni kėran dɔ té ní, aláa kə yáá n̄ madēn bōṣn ní, aláa kə yáá ké ta t̄i n̄ ni baā ní.

²⁴Aláa kə yáá n̄ ni soṛ kə túbú yā kutēn dɔ ní, yā kaw̄n kadē kóṣn gogə ndɔ n̄ a teēn dɔ yáá ké majal̄ n̄ ni-rāā té ní. Ni a télēn kə taá malang ō, a ənī manēn dɔ té ō, yā kaw̄n gogə kadē kóṣn.

²⁵Gō té anī ni a reē kə bal batē ké yáa rāā alé, ké asə kə gō gātē n̄ a gāngēn̄ ní yā kadē *nge tuñ yáa yā kəgān̄ kērā yáá ké gōté al̄ n̄ ni-rāā kə Kóṣṣbēé ní.

²⁶Ré *nge tuñ yáa rāā yáá ké yā kutēn dɔ majal̄ n̄ ni-rāā ní ta kum Kóṣṣbē té oy anī, ká i yáá ké gōté al̄ n̄ ni-rāā adē majal̄ i dɔn té gəgə anī, Nəbā a m̄y rōn dɔn té.

LEV 6

Ndū najē ké tām̄ yā ngé tuñ yáa gē té:

1 Yáa tuñ ké róō horó kadē Kóṣṣbē

¹Kóṣṣbē mēṛ Moijə

²kəda *Aarɔ niñ kə ngánən gēé najē n̄ toó: *Ndū najē ké dɔ dā ké yā tōl̄ ba róō horó kadē Kóṣṣbē té n̄ toó: Dā ní a to dɔ *loo tuñ yáá té ndɔ́ bāté kadē loo t̄i ō, a rāān̄ hor girí kadē hor a oy al̄ ō.

³Nge tuñ yáa a əla kúbē *léé ké ngāl̄ rōn té ō, ké gīndē girən té ō, ba a oy kúl̄ dā ké róō gē ké dɔ *loo tuñ yáá té yā bōké nang té kadē *loo tuñ yáá té.

⁴Gō té anī, a ɔṛ kúbē gē ké rōn té kṓ, ba a əla ké rang gē yā kaw̄n kə kúl̄ dā ké tuñ ní yā bōké gidə bē té ndágá loo ké kōṛ kam̄ té.

⁵Hor ké dɔ *loo tuñ yáá té a oy alé, tɔdɔ *nge tuñ yáa a bōké kīṛ gē kum té dəloí kə dɔ ndɔ gē ō, a ténī dā ké yā róō kadē Kóṣṣbē kum té ō, a róō yibē dā ké tōl̄ ba tuñ tām̄ yā kem kógēm̄ té ō.

⁶Hor a unjə dɔ *loo tuñ yáá té ngándáng kanjə koy.

2 Kōō ké ndējē Nəbā

⁷*Ndū najē ké dɔ kōō ké ndējē té n̄ toó: I ngán *Aarɔ gē n̄ a rañ ta *loo tuñ yáá té yā ndējē Kóṣṣbē kōō ní.

⁸Nge tuñ yáá a ɔdɛ dɔ ndujɛ kɛ kɛ yibíí ní ɔ, kajaja kɛ dɔ tɛ malang ɔ, yá róɔ horoó dɔ *loo tuñ yáá tɛ. Nge n noɔ i yáá kɛ ɔjɛ kadɛ *yáá ndɛjɛ ní, i kɛ kadɛ kɛ taá malang. I yáá kɛ sɛɛn nɛl Kóɔbɛ.

⁹Gotɛ *yáá ndɛjɛ n a nay ní, Aarɔ niñ kɛ ngánɛn gɛɛ a ɛsañ, ba a ɛsañ i kanjɛ *kaa mápa kem *loo kɛ tál kógɛm tɛ, adɛ i kem ndogɛ kúbɛ kɛ kɛga dɔ kújɛ kɛnga naá tɛ.

¹⁰Deɛ a láy kɛ kaa mápa yá kɛla horoó alé. Nge n noɔ i núsɛ yáá kɛ ndɛjɛ kɛ Kóɔbɛ adɛdɛ. I yáá kɛ tál ngáy títɛ gotɛ yáá kɛ tuñ tām yá majal kɛ deɛ rāā tɛ ɔ, i títɛ gotɛ yáá kɛ tuñ yá kɛgāñ kɛrā yáá kɛ gótá al kɛ deɛ rāā ɔ.

¹¹I de kɛ dɛngam gɛ malang kɛ gir kaa yá *Aarɔ tɛ n a ɛsañ ní. Nge n noɔ i dɔ yáá kɛ yá tīr ngándáng tām yádɛ tɛ tū yáá kɛ yá róɔ horoó kadɛ Kóɔbɛ tɛ tɛ. Yáá malang n a ɔdɛ rɔ ní a tɛl yáá kɛ kɔr kam tayā tām yá Kóɔbɛ tɛ.

¹²Kóɔbɛ ɛda Moijɛ na:

¹³Yáá n ré *urɛñ yibɛ dɔ Aarɔ tɛ, niñ kɛ ngánɛn kɛ dɛngam gɛɛ oy anī a rāāñ ní n toó: Kɛ ndɔ gɛ niñ a reɛñ kɛ ndujú kem langá mɛtá yá kadɛ Kóɔbɛ. A adɛñ núsɛn kɛrɛy dɛloí ɔ, núsɛn kɛrɛy loo solí ɔ.

¹⁴A lóyñ ndujɛ ní kɛ yibíí, ba a ɔbɛñ kem gajoó kadɛ edɛ. Gɔ tɛ anī a gángɛñ naá tɛ pá tá a ndɛjɛñ Kóɔbɛ kadɛ sɛɛn nɛlɛn.

¹⁵Ngɔñ kaa *Aarɔ n a urɛñ yibɛ dɔn tɛ kadɛ ndi ngol *ngɛ tuñ yáá gɛ gotɛ bɔbɛn tɛ ní, a ndɛjɛ Kóɔbɛ yáá kɛ rāā kɛ kɔó ní títɛ noɔ ɔ. Nge n noɔ i yáá kɛ yá tīr ngándáng yá róɔ horoó kadɛ Kóɔbɛ.

¹⁶Tɔdɔ *yáá ndɛjɛ kɛ rāā kɛ kɔó n *nge tuñ yáá ndɛjɛ Kóɔbɛ ní, deɛ a ɛsa alé. A róɔñ horoó i malang.

Yáá kɛ tuñ kadɛ Nébā tām yá majal tɛ

¹⁷Kóɔbɛ mɛr Moijɛ

¹⁸kɛda *Aarɔ niñ kɛ ngánɛn gɛɛ na: *Ndū najɛ kɛ dɔ dā kɛ yá tuñ tām yá majal tɛ n toó: A ɛjañ kɔɔ dā kɛ yá tuñ tām yá majal tɛ i ta kum Kóɔbɛ tɛ, loo n a ɛjañ kɔɔ dā kɛ yá róɔ horoó kadɛ Kóɔbɛ tū tɛ ní. Nge n noɔ i yáá kɛ tál ngáy.

¹⁹Nge tuñ yáá n a rāā kɛla tuñ yáá n noɔ ní a ɛsa dā ní i kem loo kógɛm kɛ tál tɛ, adɛ i kem ndogɛ kúbɛ n ɛgañ dɔ *kújɛ kɛnga naá tɛ ní.

²⁰Yáá malang n a ɔdɛ rɔ dā n noɔ ní a tɛl yáá kɛ kɔr kam tayā tām yá Kóɔbɛ tɛ. Ré mósɛn kɛrā tū kúbɛ tɛ anī, a tɛgoñ loo kúbɛ n mósɛ kɛrā tū tɛ ní i kem loo kógɛm kɛ tál tɛ.

²¹Jóó nánjɛ n ndīrñɛñ dā ní, a tɔɔñ kɔɔ. Ba ré ndīrɛñ i kɛ jóo gindɛ nɛngá kasaá anī, a kūsɛñ no jóo gindɛ ní pá tá a tɛgoñ kɛ maná báy.

²²Adɛ i de kɛ dɛngam gɛ malang n niñ i *ngɛ tuñ yáá gɛ ní ngóy n a asɛñ kɛsa ní. I yáá kɛ tál ngáy.

²³Banī dā ké tuñ tām yā majalá n awñ kə mósəneé loo ké té kem *kújə kənge naā té yā kutēn dɔ majalá ní, deē a əsa alé, a róon i mbée.

LEV 7

4 Yáá ké tuñ kadē Nébā yā kəgān kērā

¹*Ndū najē ké dɔ dā ké tuñ yā kəgān kērā yáá ké gōté al ké deē rāā té n toó: I yáá ké tál ngáy.

²A əjañ dɔ dā i loo n a əjañ kɔɔ dā ké yā róo horoo tú té ní té. Gō té anī *nge tuñ yáa a sēkā mósən kadē gīr gidə *loo tuñ yáa.

³Ni a ɔr loon ké to yibē gē n.

⁴I kəlān ō, yibēn n utē dɔ tiin gē ní ō, mənjon ké jōo gē naā té kə yibēn ké tú té n əho dām kadən gē ní ō, a ɔr wurən naā té kə mənjon gē ō, yā ndējē Kóɔbē.

⁵Nge tuñ yáa a róodé horoo dɔ *loo tuñ yáá té. I yáá ké róo horoo kadē Kóɔbē. Nge n noō i dā ké tuñ yā kəgān kērā yáá ké gōté al ké deē rāā.

⁶I yáá ké tál ngáy adē de ké dəngam gē malang n niñ i *ngé tuñ yáa gē ní ngóy n a asəñ kəsa ní. Ba a əsañ i kem loo kógə́m ké tál té.

⁷*Ndū najē ké dɔ dā ké tuñ yā kəgān kērā yáá ké deē rāā gōté al ō, ndū najē ké dɔ dā ké tuñ tām yā majalá té ō ní toñ tītē naā. Gotə dā ké tuñ yā kutēn dɔ majalá ní i tām yā nge tuñ yáá té.

5 Yáá ké tām yā nge tuñ yáá té

⁸Ré deē kógə́m ndējē dā yā róo horoo kadē Kóɔbē anī, ngērā dā ní i tām yā nge tuñ yáá ní té.

⁹Yáa ndējē ké kəla hor púr té, aké ké kɔbē kə tawá, aláa kə gajoó ní, i tām yā nge tuñ yáá n a ndējē yáa gē n noō ní té.

¹⁰Ndujē ké lóy kə yibīí, aláa ké kanjē yibē n deē ndējē ní i tām ngán *Aarɔ gē té malang. Niñ a kégə́n naā kadē asə naā.

6 Yáá ké tuñ kadē Nébā tām yā kem kógə́m té

¹¹*Ndū najē gē ké dɔ dā ké tuñ tām yā kem kógə́m té n toó:

¹²Ré deē kógə́m ndējē dā ké yā tuñ tōynə́n anī, deē ní a adē mápá ké rāā kanjē *kaa mápá ō, makəla ké kanjē kaa mápá ba rāā yibē dɔ té ō, ndujē ké lándē ké lóy kə yibīí tá kɔr mápá té ō, dɔ dā ní té.

¹³Ni a adē mápá ké rāā kə kaa mápá dɔ dā ké yā tuñ kadē Kóɔbē yā tōynə́n ní tá.

¹⁴A unə́n dɔ *yáa ndējē gē n toō kógə́m kógə́m yā kadē Kóɔbē ō, a tēlnə́n yā kadē nge tuñ yáá n sēkā mósə dā ké tuñ tām yā kem kógə́m té ní ō.

¹⁵A əsañ dā ké tuñ tām yā kem kógə́m té yā tōyn Kóɔbē ní, i ndō nəkó n noō té. Deē a əyā yáan kéréy séy yā kadē loo tī dɔ té alé.

16Ré deē kógēm ndējē dā ké yā tuñ tām yā kem kógēm té kə gō kem ndigē yāneé, aláa i tām yáá ké ni ənī ndūn yā rāa té anī, a əsañ dā ní i ndō tunən té ō, teē kə ndō ké noō anī a əsañ gotə kōó ō.

17Ba gotən n a nay báý ní, teē kə ndō ké kə mətá anī, a ənīn i horó kōó.

18Deē n a əsa gotə dā yān ké tuñ tām yā kem kógēm té kə ndō ké kə mətá ní a neĭ Kóóbē seneé alé. Yáa tuñ yān a tél yáá ké karī, tōdō dā ní majə tɔ alé. Náa nəkó n a əsa ní, majal yān i dən nəkó tá.

19Dā n a ədə rō yáá ké majal tákən ní, deē a əsa alé ba a ənīn i horoó kōó. I deē n majal i dən té alé ní n a əsa dā ké tuñ ní.

20De ké *unjə njáy njáy n əsa dā ké tuñ kadə Kóóbē tām yā kem kógēm té ní, a ərnən dan ngán *Israel gē té kōó.

21Deē n ədə rō de ké yɛr aké rō dā ké yɛr, aláa rō yáá kéréý ké yɛr, tá əsañ dā ké tuñ kadə Kóóbē tām yā kem kógēm té ní, a ərn deē n noō dan ngán Israel gē té kōó.

Ndū najē ké tām yā ngán Israel gē té malang

22Kóóbē mēr Moijə

23kəda ngán *Israel gē ndū najē gē n toō: Ā əsaī yibə mañg al ō, yibə batə al ō, yibə bəyā al ō.

24Yibə dā ké koy, aláa yibə dā ké yáa əhən ní, ā ī-rāiín kəla ké rang gē, ba a əsa alé.

25Deē n a əsa yibə dā ké yā rōo horoó kadə Kóóbē ní, a ərn deē n noō dan ngán Israel gē té kōó.

26Loo malang n ā ī-ndiī tū té ní, ā əsaī mósə yeĭ al ō, mósə dā al ō.

27Deē n əsa mósə dā kéréý ní, a ərnən dan ngán *Israel gē té kōó.

28-29Kóóbē mēr Moijə kəda ngán Israel gē ndū najē gē n toō báý tɔ: Deē n ndējē dā ké yā tuñ kadə Kóóbē tām yā kem kógēm té ní a ər loo dā ní ké tām yā Kóóbē té yā kadən.

30Nəkó a reē kə yibən gē ké yā rōo horoó yā kadə Kóóbē kə gō looneé tá.

31Nge tuñ yáa a rōo yibən gē ní horoó dɔ *loo tuñ yáá té, nganjən i tām yā *Aarə niñ kə ngənən gēé tá.

32Dā ké tuñ tām yā kem kógēm té ní, ā ərī búrən ké dām ké kəú té yā kadə *nge tuñ yáa.

33A ādī ngōn Aarə n a aŵ kə mósə dā ké tuñ tām yā kem kógēm té ō, yibən ō, dɔ *loo tuñ yáá té ní.

34 Tɔdɔ dā ké yā tuñ tām yā kem kógēm té n ngán *Israel gē a adēn Kóṣṣbē ní, ngranjən ké yā ndējē kə gō looneé ɔ, búrən ké yā kɔr ɔ ní, Kóṣṣbē taā jī ngán Israel gē té adē i Aarɔ *nge tuñ yáá niñ kə ngánən gēé, adē loon gē n noō i tām yādé niñ té ngándáńg.

35 Əla gír ndɔ n əndānəń *Aarɔ niñ kə ngánən gēé kem kəla *tuñ yáá kadē Kóṣṣbē té ní, ngranjə dā ké tuñ kadē Kóṣṣbē ɔ, búrən ké dām ké k tɔ ɔ, i tām yādé tɔ.

36 Loo dā ké tuñ yā kem kógēm té n Kóṣṣbē əndā dɔ ngán *Israel gē té kadē adē Aarɔ niñ kə ngánən gēé ndɔ n a urnəń yibə dɔdɔ tɔ ní n noó. Nge n noō i ndū najə ké a to ngándáńg tām yā ngán Israel gē tɔ.

37 *Ndū najə ké dɔ dā ké róo horoo kadē Kóṣṣbē tɔ ɔ, kōo ké ndējē tɔ ɔ, dā ké tuñ tām yā majal tɔ ɔ, dā ké tuñ yā kəgāń kərā ɔ, kəndā deē kem kəla tuñ yáá tɔ ɔ, dā ké tuñ yā kem kógēm tɔ ɔ n noó.

38 Kóṣṣbē adē Moijə ndū najə gē n noō i dɔ mbaĹ *Sinai tɔ, ndɔ n ədań ngán *Israel gē kadē tunəń yáá adənəń kem dəla loo tɔ ní.

LEV 8

Ɔrəń kań ngé tuñ yáá ké ta kəga dɔ gē

1 Kóṣṣbē əda Moijə na:

2 Ī-bār *Aarɔ niñ kə ngánən gēé ɔ, ɔy kúbə gē ɔ, ún *yibə ké tál ɔ, əho mańg ké bəra ké tuñ tām yā majal tɔ ɔ, bal batə ké jōo gē ɔ, ún keē n mápá ké kanjə *kaa mápa gē i kemeé ní ɔ,

3 ba Ī-bār ngán *Israel gē malang adē kánəń naā ta *kújə kənge naā tɔ.

4 Moijə rāa yáá n Kóṣṣbē ədan ní, adē ngán Israel gē kánəń naā malang ta *kújə kənge naā tɔ.

5 Loo n noō tɔ ni ədadé yáá n Kóṣṣbē əda kadē yā rāa ní.

6 Gō tɔ anī aŵ reē kə *Aarɔ niñ kə ngánən gēé, ndogədé mań.

7 Əla kúbə ké ngāl rō Aarɔ tɔ ɔ, dɔɔ bōdēn kə kəlaá ɔ. Əla kúbə ké ngāl ké rang ké gində gō madə tɔ dɔ tɔ ɔ, əla epod dɔ tɔ ɔ, ba dɔɔ ta kəlān gidən tɔ.

8 Əla pekətoral gɔgərɔn tɔ ba tɔla urim ɔ, tumim ɔ, kemeé.

9 Ənda dɔn kə kúbə kənda dɔɔ ɔ, əla yáá súu rō ké to tītə hútə kəgə ké rāa kə lórɔ no kúbə ní tɔ ɔ, tītə n Kóṣṣbē ədanəń kadē rāa ní.

10 Moijə ún *yibə ké tál, ur dɔ *kújə ndi yā Kóṣṣbē tɔ ɔ, dɔ yáá ké kemeé tɔ malang ɔ, ɔrəń kańdɔ tām yā Kóṣṣbē tɔ.

11 Ni-səkā yibə ní dɔ *loo tuñ yáá tɔ nja sīrí ɔ, səkā dɔ ngán gájé yáá rāa kəla gē ké dɔ *loo tuñ tuñ yáá tɔ malang ɔ, səkā dɔ bay ké yā bōkəneé mań tɔgo rō tɔ ɔ, dɔ njabay ní tɔ ɔ, yā kərəń kamdɔ tām yā Kóṣṣbē tɔ.

- 12Ni-ur yibē ní dɔ *Aarɔ té ɔrēn kamēn tām yā Kóɔbē té.
- 13Gō té anī Moijə əda ngán Aarɔ gē kadē ndótēn kē rōn té ngɔr, ba tɛla kŭbē ká ngāl gē rōdɛ té ō, tɛla jākā gē dɔdɛ té ō, tītē n Kóɔbē ədañ ní.
- 14Moijə reē kə maŋg kə bəra kə yā tuñ tām yā majal té ní, adē Aarɔ niñ kə ngánən gēé əndān jīdɛ dɔ té.
- 15Moijə əja kóɔn. Ni-taā mósən ba ɔdə kə ta ngōn jīnéé rāa ta gajə gē kə dɔ *loo tuñ yáá té yā kunəñ majal kə dɔ té kóɔ. Gō té anī, ni-tél kə gotə mósé ní bōkə nja *loo tuñ yáá té. I tītē n noō n ni-ɔrēn kam *loo tuñ yáá yā tunəñ yáá kə tām yā majal té ní.
- 16Moijə ɔr yibē maŋg ní kə dɔ tiin gē té malang ō, wurən ō, mənjon kə jōó gē naā té kə yibē kə gidədɛ té ō, róodɛ horoó dɔ *loo tuñ yáá té.
- 17Ba gotə maŋg kə bəra n nay ní, ngērān ō, dān ō, tiin gē ō ní, róondɛ horoó gidə bē té ndágá tītē n Kóɔbē ədan ní.
- 18Gō té anī Moijə reē kə bal batē kə yā róó horoó kadē Kóɔbē ní, adē *Aarɔ niñ kə ngánən gēé əndān jīdɛ dɔ té.
- 19Moijə əja kóɔn ba rāa mósən dɔ *loo tuñ yáá té gīr gidə.
- 20Ni-góryō dān gē ba róó horoó naā té kə dɔn gē kə yibən gē.
- 21Ni-tégo tiin gē ō, njan gē ō, kə maná, ba róodɛ horoó naā té kə gotə dā batē ní malang dɔ *loo tuñ yáá té tītē n Kóɔbē ədañ ní. Nge n noō i yáá kə tuñ kadē Kóɔbē kə sēen nelən.
- 22Moijə reē kə bal batē kə nge kɔ jōó n i bal batē kə yā kəndān deē kem kəla tuñ yáá té ní, adē *Aarɔ niñ kə ngánən gēé əndān jīdɛ dɔ té.
- 23Ni-əja kóɔn ba taā mósən rāa ta mbī Aarɔ kə kɔú té ō, dɔ bo jīn kə kɔú té ō, dɔ bo njan kə kɔú té ō.
- 24Gō té anī adē ngán Aarɔ gē reēn rōn té, ni-rāa mósé ní ta mbīdɛ kə kɔú té ō, dɔ bo jīdɛ kə kɔú té ō, dɔ bo njadɛ kə kɔú té ō, ba bōkə gotə mósé ní dɔ *loo tuñ yáá té adē gīr gidə.
- 25Moijə ɔy loo bal batē ní kə to yibē gē: Kəlān ō, yibən kə gidə tiin gē té ō, wurən ō, mənjon kə jōó gē naā té kə yibədɛ kə gidədɛ té ō, un búrən kə kɔú ō,
- 26Ni-un mápá kə rāa kanjə *kaa mápa kógəím ō, makəla kógəím ō, kem keē mápá kə rāa kanjə kaa mápa n ndi no Kóɔbē té ní, ba bōkədɛ dɔ yibē bal batē ní té ō, dɔ búrən kə kɔú té ō.
- 27Ni-bōkə yáá gē n noō malang kem jī *Aarɔ niñ kə ngánən gēé té, adē ndējān Kóɔbē kə gō looneé.

28Gō té anī tél taā jīdé té kṓ, róō horoó dɔ *loo tuñ yáá té naā té kə dā ké yā róō kadē Kóṣṣbē. Nge ní noō i *yáá tuñ ké yā kəndān deē kem kəla tuñ yáá té, adē sēen neĭ Kóṣṣbē.

29Moiyə un nganjə bal batē ní ndējə Kóṣṣbē kə gō looneé. Nganjən ní i tām yān nəkó Moiyə té, tītē ní Kóṣṣbē ədanə́n ní.

30Moiyə ɔdə *yibə ké tál ō, ɔdə mósé ké dɔ *loo tuñ yáá té ō, sēkā dɔ *Aarɔ́ té ō, tū kúbə ké rōn té ō. Ni-sēkā dɔ ngán Aarɔ́ gē té ō, tū kúbə yádé gē té ō. I tītē ní noō n ni ɔrə́n kaṁ Aarɔ́ niñ kə ngánən gēé ō, ɔrə́n kaṁ kúbə yádé gē ō ní.

31Moiyə əda Aarɔ́ niñ kə ngánən gēé na: Ī-ndīrī dā bal batē ké nge kɔ́ jōó ní ta *kújə kənge naā té. Ā əsaī i loo ní noō té kə mápá ké rāā tām yā kəndānsí kem kəla tuñ yáá té ní to kem keé ní. Ā əsaī i loo ní noō té tītē ní m-ədańsí m-əda na i Aarɔ́ niñ kə ngánən gēé n a əsañ ní.

32Ā ĩ-róōi gotə dā ō, gotə mápá ní a nay ní ō, horoó kṓ.

33Ā ĩ-ndiī ta *kújə kənge naā té ndō sīrī kanjə kaṁ loo té, báté kadē ndō gē ní kadē əndānəńsí kem kəla tuñ yáá té ní təgān kṓ pá tá. Tɔ́dō ndō gē ké yā kəndāńsí kem kəla tuñ yáá té i ndō sīrī.

34Kóṣṣbē nəkó əda kadē yā rāā tītē ní jə-rāāin bōólaā toó, yā kutə́n dɔ majal yāsí gē.

35Ā ĩ-ndiī ta *kújə kənge naā té ndṓ ō, kadaá ō, ndō sīrī yā rāān yáá ní Kóṣṣbē əda ní na sōgə́ óyīi. Yáá ní Kóṣṣbē ədaṁ ní n noó.

36*Aarɔ́ niñ kə ngánən gēé rāān yáá malang ní Kóṣṣbē əndā ta Moiyə té adē ədadé ní.

LEV 9

Aarɔ́ ō, ngánən gē ō, əlañ gír kəla tuñ yáá

1Ké ndō ké nge kɔ́ sósó anī, Moiyə bār *Aarɔ́ niñ kə ngánən gēé ō, bār *kum kɔ́ gē yā ngán *Israel gē ō,

2ba əda Aarɔ́ na: Kə əhɔ́ dúl mañg ké yáá rāā alé kadē i *yáá tuñ ké tām yā majal té ō, bal batē ké loon kógə́m nujə alé ké kadē róōn tām yā Kóṣṣbē té ō, kə reē sedé ta kum Kóṣṣbē té.

3Gō té anī kə əda ngán *Israel gē kadē reēn kə bal bəyā́ ké yā tuñ tām yā majal té ō, kə dúl mañg ké bāl kógə́m ké loon kógə́m nujə alé ō, ngōn batē ké bāl kógə́m ké yáá rāā alé ō, yā róódé horoó kadē Kóṣṣbē.

4Kə reēn kə mañg ké bəra kógə́m ō, bal batē kógə́m ō, yā tuñ tām yā kem kógə́m té ta kum Kóṣṣbē té ō, kə ndujə ké lóy kə yibī́ yā ndējə ō, tɔ́dō bōólaā Kóṣṣbē na a ndōbədé kadē a ɔanə́n.

5Dan ní reēn kə yáá gē ní Moiyə tédá ní ta *kújə kənge naā té oy anī, ngán Israel gē malang ndótə́n kə ngɔ́r ba reē rañ ta kum Kóṣṣbē té.

- 6**Moiyə əda na: N-ā n-ójə yáá ní Kóóbē əda kadē rāān tá kəsə ɣən yān na a ndōbəndé ní.
- 7**Gō té anī Moiyə əda *Aarɔ na kə ndóté ngɔr ké rō *loo tuñ yáá té ba kə tuñ yáá ké tām majal yān nəkó Aarɔ té ō, yáá kə yā rōo horoo kadē Kóóbē tām yān nəkó Aarɔ té ō. Kə rāān yáá ké yā kutēn dɔ majal yān ō, yā ngán *Israel gē ō. Gō té anī kə ndējə yáá yádé ké yā kutēn dɔ majal yádé ō, tītə ní Kóóbē ədañ ní.
- 8**Aarɔ ndótə kə rō *loo tuñ yáá té ba əja kóɔ dúl mañg ké tām yā majal yān nəkó té.
- 9**Ngánən gē reēn kə mósəneé adē əla ta ngōn jīn kum té ɔdēn rāā ta gajə gē ké dɔ *loo tuñ yáá té ō, bōkə gotə mósé ní nja *loo tuñ yáá té ō.
- 10**Ni-róo yibə dā ní ō, mənjon gē ō, wurən ō, dɔ *loo tuñ yáá té tītə ní Kóóbē ədañ Moiyə ní.
- 11**Banī róo dān ō, ngərān ō, horoo gidə bē té ndágá.
- 12**Ni-əja kóɔ bal batə ké yā rōo horoo kadē Kóóbē ní ō, ngánən gē reēn kə mósəneé, adē səkā girən gidə *loo tuñ yáá ō.
- 13**Adənən dān ké góryō gē ō, dɔn ō, adē róodé horoo dɔ *loo tuñ yáá té.
- 14**Ni-tégo tiin gē ō, njan gē ō, ba róodé horoo naā té kə dān gē ní dɔ *loo tuñ yáá té.
- 15**Gō té anī *Aarɔ ndējə Kóóbē yáá yā ngán *Israel gē. Ni-əho bal bəyā ké tām yā majal yádé té ní əja kóɔ ba tuñ tītə ní tunən dúl mañg ní.
- 16**Ni-ndējə dā ké jōo gē yā rōo horoo ní ō, tuñ kə gō ní Kóóbē ədañ ní ō.
- 17**Aarɔ ndējə ndujə. Ni-ndégə dɔ ndujə ní adē rosə kem jīn, ba bōkə horoo dɔ *yáá tuñ ké dəloí ké yā rōo horoo kadē Kóóbē té adē hor ɔɔ.
- 18**Ni-əja kóɔ mañg ké bəra ō, kóɔ bal batə ō ní ngán *Israel gē reənən yā tuñ tām yā kem kógəm té ní. Ngánən gē reēn kə mósédé adənən. Ni-taā mósé ní səkā adē gīr gidə *loo tuñ yáá.
- 19**Niñ adənən loo mañg ké bəra ké to yibə gē ō, loo batə ké to yibə gē ō, adē i kəlán ō, yibən ké gidə tiin gē té ō, mənjon gē ō, wurən ō.
- 20**Ngán *Aarɔ gē bōkən loo dā gē ní noo dɔ nganjə dā gē ní té, ba gō té anī Aarɔ róodé dɔ *loo tuñ yáá té.
- 21**Aarɔ ndējə Kóóbē nganjə dā gē ní ō, búrdé ké kɔɔ gē ō, kə gō looneé tītə ní Moiyə ədañ ní.
- 22**Dan ní Aarɔ tuñ yáá ké tām yā majal té ō, róo yáá horoo adē Kóóbē ō, tuñ yáá ké tām yā kem kógəm té ō, oy anī ni ɔy jīn kə dɔɔ ō, tór tan dɔ ngán *Israel gē té ō, ba ɔtə ta *loo tuñ yáá té.
- 23**Moiyə niñ kə Aarɔ udən kem *kújə kənge naā té. Ba tél teēn ndágá tōrən tadé dɔ de gē té. Loo ní noo té *kəsə ɣən yā Kóóbē ndōbə ngán Israel gē malang.

²⁴Hor teē rō Kóṣṣbē té ɔɔ dā ké yā rōo horoo kadē Kóṣṣbē ō, yibē dā gē ō n toñ do *loo tuñ yáá té ní adē ngán Israel gē malang ɔɔñ. Niñ-əgañ kōr rōneĭ ba ɔsəñ nodé nang té rōynəñ Kóṣṣbē.

LEV 10

Ndū najē ké do yo té

¹Nadab ō, kə Abihu ō n i ngán Aarɔ gē ní, ɔyñ yāl hor kem ganána, bōkəñ kajaja kum té, ba aŵnəñ əndāñ ta kum Kóṣṣbē té. Hor ké karī ngeé n əndāñ ta kum Kóṣṣbē té ní i yáá ké Kóṣṣbē mērdé rāā alé.

²Ta anī hor teē rō Kóṣṣbē té ɔɔdā adē oyñ ta kum Kóṣṣbē té.

³Moiyə əda Aarɔ na: I yáá n Kóṣṣbē tāadé do té kété əda na: I kə ta kŭl ngé reē rōn té ngər gē n de gē a geñnəñ kadē ni i ké tál ní ō, i niñ n a ɔsəñ gɔnən ta kum ngán Israel gē té malang ní ō. Aarɔ ndi kə tan ké mbóó.

⁴Moiyə bār Misael niñ kə Elisapan, ngán Ujiel n i bəbē Aarɔ ké dūú ní, ədadé na: Kə reē ɔyñ niñ ngákóódé gē *loo ké tál té kōó. Kə aŵñ sedé say gidə bē té ndágá.

⁵Niñ reē ɔyñdé kə kŭbē gēé rōdé té aŵñ sedé gidə bē té ndágá tītē n Moyyə ədañ ní.

⁶Gō té anī Moyyə əda *Aarɔ niñ kə ngánən ké rang gē n i Eleajar ō, Itamar ō ní na: Kə lōōñ kəyā nənga dɔdɔ kadē to gususu ō, kə lōōñ *rəyā kŭbē ké rōdé té ō, na sōgé niñ kó gē oyñ ō, wōñg rāā Kóṣṣbē kə ngán *Israel gēé malang ō. Na i ngákóódé gē malang n i ngán *Israel gē ní n na a nōōñ ngé gē n Kóṣṣbē tōldé kə horoo ní.

⁷Ba niñ ngán Aarɔ gē na a ndótəñ loo ta *kújə kənge naā té alé, na sōgé oyñ tām *yibē ké tál yā Kóṣṣbē ké kur dɔdɔ té ní na ɔr kañdé. Aarɔ niñ kə ngánən gēé rāāñ tītē n Moyyə ədañdé ní.

Ndū najē ké do kasə té

⁸Kóṣṣbē əda Aarɔ na:

⁹Ni ō, ngánən gē ō, ní ré na a rāāñ yā kaw kə kem *kújə kənge naā té anī, kə aŵñ kasə *nduú al ō, kasə ké rang al ō, na sōgé óyñ. Nge n noō na i ndū najē ké a to ngándáñg tām yā ngáñdé gē té ō, ngán kaadé gē té ō.

¹⁰I beé tá na a geñnəñ kōr kañ yáá ké yā bōl gidə ō, yáá ké karī ō, yáá ké yer ō, yáá ké *unjə njáy njáy ō.

¹¹Na a ndóōnəñ ngán *Israel gē yáá gē n n-ndang kadē yā rāā malang n n-əndā ta Moyyə té kadē ədadé ní ō.

Ndū najē ké do dā ké tuñ kadē Nəbā té

¹²Moiyə əda *Aarɔ niñ kə ngánən ké jōo gē n nayñ ní na: Ndujə ké ndējə Nəbā ní, ré ndégəñ do ké yā rōo horoo kadē Kóṣṣbē oy anī, kə unəñ gotə ɔrəñ mápá té kanjə rāā *kaa mápa tū té, ba kə əsañ kadə *loo tuñ yáá té, tɔdō i yáá ké tál ngáy,

13 adē na ā ésañ i kem *loo ké tál té. Gotə ndujē ké ndégē dɔ róo horoo kadē Kóṣṣbē ní, na i tām yān ni Aarɔ té kə ngánən gēé. Na yáá ní Kóṣṣbē ədan ni n noó.

14 Dā gē ní ngán *Israel gē na tunēñ tām yā kem kógēm té ní, nganjədə ō, búrdé ō, ké ndējē Kóṣṣbē kə gō looneé ní na i yáá yān kə ngánən gēé kadē adēndé. Ni ō, ngánən ké dəngam gē ō, ké dəyá gē ō, na a əsañ i kem loo ké *unjē njáy njáy té.

15 Ngán Israel gē na a reēnəñ i naā té kə yibē dā ké yā róo horoo dɔ *loo tuñ yáá té. Ré na ndējēñ Kóṣṣbē kə gō looneé oy anī, na a tēlnēñ yā kadēn ní ō, ngánən gē ō, ngándáñg kə gō ndū najē Kóṣṣbē.

16 Moijə dəje najē yā bal bēyā ké yā tuñ tām majal yā ngán *Israel gē té ní ədanēñ na i ké róo horoo kṓ. Loo ní noó té wōñg rāān kə Eleajar niñ kə Itamar, ngán *Aarɔ gē ní nayñ ní, adē ni ibədə əda na:

17 Dā bal bēyā ké tál ngáy ní ké əsañ kem *loo ké tál té al i najē rí té wa? Kóṣṣbē na adədə i yā kəreñ majal gē ní ngán Israel gē na rāāñ ní ō, yā rāāñ yáá ké yā kutēñ dɔ majal yádé gē ō ta kumən té.

18 Mósə bal bēyā ní i ké kudəñ kem *loo ké tál té al ní, na majə kadē əsañ dān i *loo ké tál té tītē ní n-ədəndé ní.

19 *Aarɔ tél əda Moijə na ndō n ngánəñ gē na adēnəñ Kóṣṣbē *yáá tuñ yádé ké tām majal té ō, yáá ké yā róo horoo ō ní, yáá ké tōr ní rāān ni Aarɔ ní Moijə na geṛ. Ni ré n-əsa dā ké tuñ tām yā majal té kem ndō ké beē té anī ké a neñ Kóṣṣbē wa?

20 Moijə ndigē najē ní Aarɔ əda ní.

LEV 11

Yáá ké majal tákē ō, yáá ké majal tákē al ō

Dā ké yɛr gē ō, dā ké unjē njáy njáy gē ō

1 Kóṣṣbē mēṛ Moijə niñ kə *Aarɔ

2-3 kəda ngán *Israel gē najē ní toó: Dan dā gē malang ké dɔ nang té ní, i ngé gē ní hēñ njadé gar gajə jōo ō, a ɔsəñ mu ō ní n ā əsaídé ní.

4 Ba dan dā gē ní a ɔsəñ mu té, aké dan dā gē ní hēñ njadé gar gajə té ní, ngé gē ní ā əsaídé al ní n toó: Jámbal, tɔdō ni-ɔsə mu ba hēñ njan gar gajə alé, adē ā ī-rāāñ i dā ké yɛr té.

5 Dā damāā ō, tɔdō ni-ɔsə mu ba hēñ njan gar gajə alé, adē ā ī-rāāñ i dā ké yɛr té.

6 Dɔgəñ, tɔdō ni-ɔsə mu ba hēñ njan gar gajə alé, adē ā ī-rāāñ i dā ké yɛr té.

7 Kosong, tɔdō hēñ njan gar gajə banī ɔsə mu alé, adē ā ī-rāāñ i dā ké yɛr té.

8 Dā gē ní noó ā əsaídé al ō, ā ɔdiñ niñdó jīsí té al ō. Ā ī-rāāñ i dā gē ké yɛr gē ní.

9 Dā gē malang ké kum bā bo té, aké kum ngán mañ gē té ní aṽñ kə jənjədə ō, ngóde ō ní, ā əsaídé.

- 10 Ba ngé gē n̄ jenjədé aké ngódé ō, kuṛ gē ké kum mañ té ō ní, ā ésaǐdé alé.
- 11 Ā ī-rāāǐdé i yáǎ ké yēr té. Ā ésaǐdé al̄ ō, ā ódiī nīndé jīsí té al̄ ō.
- 12 Adē dā gē malang ké maná n̄ jenjədé gətóo ō, ngódé gətóo ō ní, ī-lōōī kəsadé.
- 13 Yeḷ gē n̄ ā ī-rāāǐdé i yáǎ ké yēr té ō, ā ésaǐdé al̄ ō ní, niñ n toó: Kērō, gērā, tósē-ngór,
- 14 holíyō, gír māḷ ké tayā tayā gē,
- 15 gír káǎ ké tayā tayā gē,
- 16 burum, gabə kəsə, yeḷ dɔ bā, gír nənga ké tayā tayā gē,
- 17 kəy múu gē, nūgē,
- 18 kəy ké yōkəlóy, kəy kōrōrōy,
- 19 kóndála, go, ngā wor, dō, dong, birbir.
- 20 Ngán kuṛ gē n̄ njadé to ō, əbañ bōgē ō ní, ā ī-rāāǐdé i yáǎ ké yēr té.
- 21 Ba ngé gē n̄ njadé ké kadē tīnəñ bal dɔ nang té to ní, ā ésaǐdé.
- 22 I niñ n toó: Gír yiñ, gaw, kəndīf ké tayā tayā gē.
- 23 Ba gotə ngán kuṛ gē malang n̄ njadé to ō, a iñ bōgē ō ní, ā ī-rāāǐdé i yáǎ ké yēr té.

Majaí ké tákē deē

- 24 Dā kórēy gē a rāānsí kadē ī-téliī de gē ké yēr gē. Deē n̄ ɔdə nīndé ní, kóɔ a tél de ké yēr báté kadē loo tībə dɔn té.
- 25 Ba deē n̄ a əto nīndé ní, i gár kadē a tégó kúbə yān gē ō, ni i de ké yēr báté kadē loo tībə dɔn té ō.
- 26-28 Dā gē ní niñ n toó: Ngé gē n̄ hēḷ njadé gar gajə al̄ ō, ngé gē n̄ ɔsəñ mu al̄ ō ní, deē n̄ ɔdə rōdé anī, kóɔ a tél de ké yēr. Dā ké nja só gē malang n̄ a əndāñ da njadé nang té a njērānəñ ní, deē n̄ a ɔdə nīndé ní, kóɔ a tél de ké yēr báté kadē loo tībə dɔn té. Tá deē n̄ a ətō nīndé ní, kóɔ a tégó kúbə yān gē ō, ni i de ké yēr báté kadē loo tībə dɔn té ō.
- 29 Dan ngán dā gē ké dɔ nang té ní, ngé gē n̄ ā ī-rāāǐdé i dā gē ké yēr té ní niñ n toó: Yégə so ō, būrū ō, ngarway ō, móngə ō,
- 30 ngol ō, gír kíḷ ké tayā tayā gē ō, liyā ō.
- 31 Ā ī-rāāǐdé i dā gē ké yēr té. Deē n̄ a ɔdə nīndé ní, kóɔ a tél de ké yēr báté kadē loo tībə dɔn té.
- 32 Yáǎ malang n̄ deē a rāañ kəla, adē i bugərū, aké i kúbə, aké i ngērā, aké i ngong ní, ré nīndé əsō dɔ té anī, a tél i yáǎ ké yēr. A tégon̄ yáǎ ní kə maná, ba majaí a nay dɔ té báté kadē loo tībə pá tá a tél yáǎ ké *unjə njáy njáy báy.

- 33 Dan ngán dā gē ní noō té ní, ré kógēm̄ əso kem jóó nánjé té anī, yáá ké kem jóó ní a tél yáá ké yēr ō, i gár kadē ā ī-tōōi jóó ní kōó ō.
- 34 Yáá kəsa malang ní mañ ké kem jóó ní té aŵ do té ní a tél yáá ké yēr. Yáá kaŷ malang, ká i kem yáá rí té gēgē, ré mañ ké kem jóó ní té aŵ do té anī, a tél yáá ké yēr.
- 35 Yáá malang ní nīn nge kógēm̄ a əsō do té ní a tél yáá ké yēr. Ré i púr aláa i hīl n nīn dā ní əsō do té anī, ā ī-rāāi i yáá ké yēr té adē ā ī-tōōi kōó.
- 36 Ba ré nīn dā ní əsō i kum mañ ké kem gárāá té, aké i kum mañ ké a əba té anī, mañ ní i ké *unjē njáy njáy. Ba deē ní a do dē nīn dā ní kum mañ ní té ní, kōó i de ké yēr.
- 37 Ré nīn dā ní əsō i do kum kōō ké yā dubē té anī, kum kōō ní to karī.
- 38 Ba ré kum kōō ní i ké nūm̄ yā kəsa tá nīn dā ní əsō do té anī, ā ī-rāāi kum kōō ní i kum kōō ké *unjē njáy njáy té.
- 39 Dan dā gē ní ā əsaí té ní, ré kógēm̄ oy anī, deē ní a do dē rō nīnén ní, kōó a tél de ké yēr báté kadē loo tībē dōn té.
- 40 Deē ní a əsa nīnén ní, kōó a tégó kúbē yān gē ō, a tél de ké yēr báté kadē loo tībē dōn té ō. Deē ní a ətō nīnén ní, kōó a tégó kúbē yān gē ō, a tél de ké yēr báté kadē loo tībē dōn té ō.
- 41 Ngán kuṛ gē malang ní a agēn nang té ní, ā əsaídé alé, ā ī-rāāidé i yáá ké kōgē té.
- 42 Ngán kuṛ ké kagə nang té gē malang, ngé gē ní a agēn kə kemdé do nang té ō, ngé ké nja só gē ō, ngé ké njadé i ngáy gē ō ní, ā əsaídé alé. Ā ī-rāāidé i yáá ké kōgē té.
- 43 Ī-lōōi kadē ngán kuṛ ké kagə nang té gē ní noō rāānsí kadē ī-télii de ké yēr gē. Ī-lōōi kadē do dēn̄ rōsí ō, ī-lōōi kōdē rōsí ō, ī-lōōi kōdē rōdó ō, na sōgá ī-télii de gē ké yēr gē.
- 44 Tōdō mā i Kóōbē Nébā yāsí. Ā ōrī rōsí kōó tayā tām̄ yām̄ té kadē siṽ i de ké tál gē, tōdō mā i de ké tál, adē ā ódii rō dā ké kagə nang té gē ní noō yā téləń de ké yēr gē alé.
- 45 Tōdō mā i Kóōbē ní m̄-teē sesí kōó do nang ké Ejiptə té yā kadē mā i Nébā yāsí ní. Adē majə kadē siṽ i de ké tál gē tām̄ mā i de ké tál.
- 46 *Ndū najē ké do dā gē té ō, do yeḷ gē té ō, do dā ké maná gē té ō, do dā ké kagə nang té gē té ō n noó.
- 47 *Ndū najē ní i yā kadē ī-geriín yáá ké yēr ō, yáá ké *unjē njáy njáy ō, dā ké ásiī kəsa ō, dā ké ásiī kəsa alé ō.

LEV 12

Ndū najē ké do kó ndō té

¹Kóṣḃē mēř Moijə

²kəda ngán *Israel gə najə́ n̄ toō: Ré dəyá ndān̄ ba oje ngōn̄ ké dəngam anī ā ī-rāāin̄ i dəyá ké ké yər té tītə yā dəyá n̄ mósə əhɔn̄ ní ndō siri.

³Kə ndō ké nge kɔ sósó anī, a *əjan̄ mətə ngōn̄ ní.

⁴Moijə n̄ teē rō dəyá té ndō kojə ngōn̄ té ní rāā adə ni-tél dəyá ké majal̄ tákən, adə ní a ndi ndō kutə mətá gidə i mətá báy tɔ yā ngóon̄ ndō kun mósé ké rōn̄ té té. Ni a ɔdə rō yáá ké kər̄ kam̄ tām̄ yā Nəbā́ té al̄ ō, a udə kem *loo ké tál̄ yā Nəbā́ té al̄ ō, bátə kadə ndō n̄ a unənə́n̄ mósə rōn̄ té ní asə́n̄.

⁵Ré dəyá ní oje i ngōn̄ ké dəyá anī, ā ī-rāāin̄ i dəyá ké yər té tītə yā dəyá n̄ mósə əhɔn̄ ní té dəmásə jōó. Gō té anī a ndi ndō kutə mehə́ gidə i mehə́ yā ngóon̄ ndō kun mósé ké rōn̄ té té.

⁶Ndō n̄ a unənə́n̄ mósé rōn̄ té ní, kó ndōō n̄ oje ngōn̄ ké dəngam aláa ngōn̄ ké dəyá ní a reē kə ngōn̄ batə́ ké bāl̄ kógə́m̄ ō, dér dum aláa dér gutə́ kógə́m̄ ō, yā kadə *nge tuñ yáá ta *kújə kənge naā́ té. Ngōn̄ batə́ ké bāl̄ kógə́m̄ ní i *yáá tuñ ké yā rōó horóó kadə Kóṣḃē, ba dér dum aláa dér gutə́ ní i *yáá tuñ ké tām̄ yā majal̄ té.

⁷Nge tuñ yáá a ndējə́ Kóṣḃē. Ré ni-rāā́ yáá ké yā kutə́n̄ dɔ majal̄ yā dəyá oy anī, mósé ké rōn̄ té ní i ké kun kōó. *Ndū najə́ ké dɔ kó ndō té n noó.

⁸Ré dəyá ní asə́ kənga ngōn̄ batə́ al̄ anī, a əhɔ́ dér gutə́ gə́ jōó aláa dér dum gə́ jōó, yā reḗn̄ kadə *nge tuñ yáá. Ké kógə́m̄ i *yáá tuñ ké yā rōó horóó kadə Kóṣḃē ō, kərə́y i *yáá tuñ ké tām̄ yā majal̄ té ō. Ré *nge tuñ yáá rāā́ yáá ké yā kutə́n̄ dɔ majal̄ yā dəyá ní oy anī, mósé ké rōn̄ té i ké kun kōó.

LEV 13

Moy gə́ ké ndār deḗ té

¹Kóṣḃē əda Moijə niñ kə Aarɔ́ na:

²Ré rō deḗ agə́, aláa moy rāā́ ndārən̄ aláa yáá teḗ tū té ndólē wor wor, adə yáá ní rāā́ rōn̄ i moy ké rō deḗ té ké tītə moy bānjə́ anī a reḗn̄ seneé́ rō *Aarɔ́ nge tuñ yáá té aláa rō ngōn̄ Aarɔ́ kógə́m̄ té.

³Nge tuñ yáá a əndā́ mə́y moy ké rō deḗ ní té. Ré bjí ké tū moy ní té tetə́ ndaá ō, loo ké moy ní rúu kum kə́ kemeé́ ō, anī i moy bānjə́. Ré *nge tuñ yáá əndā́ mə́y nge moy ní oy anī, a ədan wáńg na ni i de ké yər.

⁴Ré moy ní ndólē ba ndaá put put ō, rúu kum ké kemeé́ al̄ ō, bjí ké tū té tetə́ ndaá al̄ ō anī, *nge tuñ yáá a ɔ́r deḗ ní yā kəndā́n̄ kə kərneé́ ndō siri.

⁵Kə ndō ké nge kɔ sirí anī *nge tuñ yáá a əndā́ mə́y moy ní gogé́ rang. Ré moy ní ra gotoó ba aŵ kum kə́ kété́ al̄ anī, *nge tuñ yáá a tél̄ yā kəndā́ nge moy ní kə kərneé́ ndō sirí báy.

- 6**Kə ndō ké nge kɔ sīrí anī, *nge tuñ yáa a əndā māy moy ní gogé báy. Ré loo ké moy ní ndélē tɔ al̄ ō, moy ní āw kə kété tɔ al̄ ō anī, *nge tuñ yáa a əda deē ní wáng na ni i de ké *unjə njáy njáy, tām̄ yáa ní i rō de ké ɟ̄ kɔ́. Deē ní a tɔgo i kũbə yān gə ngóy ō, gō té anī ni i de ké majal̄ tákən al̄ ō.
- 7**Ba ré gō ké gogé té rō deē ní ɟ̄ kɔ́ kum kə kété anī, nge moy ní a tél yā kaw̄ gogé rō nge tuñ yáa té.
- 8**Ré *nge tuñ yáa əndā māy ā kadə moy ní āw kum kə kété anī, a əda nge moy ní wáng na ni de ké yɛr tɔdō moy ní i moy bānjə.
- 9**Ré moy ké tītə moy bānjə rāa deē anī, a reēn seneé rō nge tuñ yáa té.
- 10**Nge tuñ yáa a əndā māy moy ní. Ré rō deē ní agə ba ndaa ō, bɿ̄ ké tū té tetə ndaa ō, d̄ən sālā mba kə ndágá ō anī,
- 11**i kó kə bānjə. Nge tuñ yáa a əda deē ní wáng na ni i de ké yɛr. A ɔ̄r deē ní yā kəndān kə kərneé tɔ alé, tɔdō yɛr ní to i kə ndágá.
- 12**Ba ré yáa teē rō deē ní taā rōn malang, əla gír jam dɔn té bátə ugə́n da njan té anī,
- 13***nge tuñ yáa a əndā māy yā kāa ba a əda deē ní wáng na ni i de ké *unjə njáy njáy, tɔdō moy ní tetə ndaa kɔ́ malang.
- 14**Ba ndō n̄ d̄ən a sālā mbɔ kə ndágá té ní, ni i de ké yɛr.
- 15**Nge tuñ yáa a əndā māy loo n̄ d̄ən sālā mbɔ kə ndágá tū té ní, ba a əda deē ní wáng na ni i de ké yɛr. D̄ən n̄ sālā mbɔ kə ndágá ní i yáa ké yɛr, i moy bānjə.
- 16**Ba ré loo ní tél tetə ndaa anī, deē ní a tél yā reē rō nge tuñ yáa té.
- 17**Nge tuñ yáa a əndā māyn, ba ré ā kadə moy ní tél tetə ndaa rōkum anī, a əda na moy ní i moy ké a tákə deē kə majal̄ alé, deē ní na *unjə njáy njáy ō.
- 18**Ré ngaw ké rō deē kərēy té edə,
- 19**ba gotən agə ba ndaa, aláa kərē suk suk anī, deē ní a reē yā kadə *nge tuñ yáa əndā māy.
- 20**A əndā māy moy ní, ba ré ā kadə loo n̄ adə ní rúu kum kə kemeé ō, bɿ̄ ké tū té tetə ndaa ō anī, ni a əda nge moy ní wáng na ni i de ké yɛr. Tɔdō moy ké tītə moy bānjə teē gotə ngaw ní té ní.
- 21**Ré *nge tuñ yáa əndā māy moy ní ō, ā kadə bɿ̄ ké tū té i ké tetə ndaa al̄ ō, loo n̄ agə ní rúu kum kə kemeé al̄ ō, gotə ngaw ní ndélē wor wor al̄ ō anī, ni a ɔ̄r nge moy ní yā kəndān kə kərneé ndō sīrí.
- 22**Ba ré moy ní āw kum kə kété anī, *nge tuñ yáa a əda nge moy ní wáng na ni i de ké yɛr, tɔdō i moy ké tītə moy bānjə.
- 23**Ba ré moy ní ra gotoó ba āw kum ké kété al̄ anī, i tóre ngaw, adə *nge tuñ yáa a əda deē ní wáng na ni i de ké *unjə njáy njáy.

- 24 Ré hor ɔɔ deē kéréy ba yáá ké ndólē wor wor ba kərə suk suk, aláa ndaa gotə do hor ní té anī, *nge tuñ yáá a əndā māy.
- 25 Ré bī ké loo ní té tetə ndaa ɔ, yáá n teē ní rúu kum kə kemeé ɔ anī, i bānjə n teē gotə do hor ní té. Adə *nge tuñ yáá a əda deē ní wáńg na ni i de ké yɛr tɔdɔ i moy ké tītə moy bānjə.
- 26 Ba ré *nge tuñ yáá əndā māy ɔ kadə bī ké tū yáá n teē té ní tetə ndaa ál ɔ, yáá ní rúu kum kə kemeé ál ɔ, ndólē wor wor ál ɔ anī, ni a ɔr deē ní yā kəndān kə kərneé ndɔ sīrī.
- 27 Kə ndɔ ké nge kɔ sīrī anī, a əndā māy gogé rang. Ré ɔ kadə moy ní āw kum kə kété anī, a əda deē ní wáńg na ni i de ké yɛr tɔdɔ i moy ké tītə moy bānjə.
- 28 Ba ré, moy ní ra gotoó ba āw kum kə kété ál ɔ, ndólē wor wor ál ɔ anī, i hor n ɔɔ deē ní n rāa ndārən adə agə ní. Nge tuñ yáá a əda deē ní wáńg na ni i de ké *unjə njáy njáy, tām yáá ní tere do hor.
- 29 Ré yáá kéréy teē rɔ de ké dəngam té aláa rɔ de ké dəyá té ba i dɔn té, aké bəgen té anī,
- 30 *nge tuñ yáá a əndā māy. Ré yáá ní rúu kum kə kemeé ɔ, bī ké tū té kərə suk suk ɔ, ndaa kok kok ɔ anī, ni a əda deē ní wáńg na ni i de ké yɛr, tām yáá ní i básey adə i moy bānjə ké dɔ té, aláa ké təge té.
- 31 Ba ré *nge tuñ yáá əndā māy básey ní ɔ kadə rúu kum kə kemeé ál bá tā ba bī ké tū té ndul ál anī, ni a ɔr nge básey ní yā kəndān kə kərneé ndɔ sīrī.
- 32 Ré kə ndɔ ké nge kɔ sīrī ni-əndā māy ba ɔ kadə básey ní əsa kum kə kété ál ɔ, bī ké kərə suk suk gətóo kum té ɔ, rúu kum kə kemeé ál ɔ anī,
- 33 nge moy ní a dəsā dɔn, ba a dəsā loo n básey i tū té ní alé. Gɔ té anī *nge tuñ yáá a ɔr nge básey ní yā kəndān kadə ndi kə kərneé ndɔ sīrī báy tɔ.
- 34 Kə ndɔ ké nge kɔ sīrī anī, *nge tuñ yáá a əndā māy básey ní gogé rang. Ré básey ní əsa kum kə kété ál ɔ, rúu kum kə kemeé ál ɔ anī, na a əda deē ní wáńg na ni de ké *unjə njáy njáy. Adə deē ní a təgo i kúbə yān gə ngóy, gɔ té anī ni i de ké *unjə njáy njáy.
- 35 Ba ré *nge tuñ yáá əda nge básey ní na ni i de ké majal tákən alé, ba ré gɔ ké gogé té básey ní əsa rang anī,
- 36 *nge tuñ yáá a tél yā kəndā māy. Dan n básey ní əsa kɔɔ bá ní, nge tuñ yáá a sāa bī ké tū té ké kərə wa tɔ alé, tām deē ní i de ké yɛr.
- 37 Ba ré *nge tuñ yáá ɔ kadə básey ní əsa kum kə kété ál ɔ, bī ké ndul əba kum té ɔ anī, básey ní edə kɔɔ. Deē ní na majal tákən alé, adə *nge tuñ yáá a ədan wáńg na ni de ké *unjə njáy njáy.
- 38 Ré yáá ké ndólē wor wor ɔ, ndɔ, teē rɔ de ké dəngam té, aké dəyá té anī,

39*nge tuñ yáá a əndā māy. Ré yáá ní teē ní ndaa dogəro anī, i ndārən n ɔ̄r bál kə ndaa karī. Deē ní i de kə *unjə njáy njáy.

40Ré nənga dɔ de kə dəngam tésō anī, ni i nge dɔ kɔ̄r adə i de kə *unjə njáy njáy.

41Ré i nənga kə non té n tésō adə non ɔ̄rmo anī, ni i de kə *unjə njáy njáy.

42Ba ré yáá kə ndaa ba kərē suk suk to jam dɔn kə kɔ̄r té aláa ta non kə kɔ̄r té anī, i bānjə n a əla gir teē jam dɔn té aláa non té noō.

43Nge tuñ yáá a əndā māy. Ré yáá ní agə jam dɔn té aláa ta non té ní ndaa ba kərē suk suk ō, to tītə bānjə ō anī,

44deē ní i nge bānjə, adə i de kə yɛr. Nge tuñ yáá a ədan wáíng na ni i de kə yɛr tām bānjə əsa dɔn.

45De kə nge bānjə a ɔ̄ɔ i ngísə kúbə ō, a əyɔ nənga dɔn kadə to gususū ō, ni a dɔɔ yáá dɔ mbáyn té ō, a əga kɔ̄r əda na: Majal tákə̄m, majal tákə̄m ō.

46Ni i de kə yɛr bátə kadə bānjə kə rɔ̄n té urə́n. Ni a ndi i kə kərneé gidə bē té ndágá.

Kúbə kə əba mərō

47Ré kúbə əba mərō, ba kúbə ní i kə rāa kə bī̄ batāá, aké i kə *lɛɛ,

48ba kúbə ní i kúbə kə yā kɔ̄ɔ aláa i bájo kə rāa kə *lɛɛ, aké i kə bī̄ batāá, aláa i ndār n əba mərō, aláa i yáá kərɛ́y kə rāa kə ndārā n əba mərō,

49ba mərō ní i kə ndul gusə gusə tītə mbi kāgə, aláa i kə kərē suk suk tū kúbə té, aké i tū ndār té, aké i tū kúbə kɔ̄ɔ té, aké i tū bájo té, aké i tū yáá kərɛ́y kə rāa kə ndārā té anī, i bānjə kə tū kúbə té, a reēn kə yáá ní əba mərō ní kadə *nge tuñ yáá əndā māy.

50Nge tuñ yáá a əndā māy yáá ní əba mərō ní, ba gō té anī a ənīn tayā kadə to ndō sīrí.

51Kə ndō kə nge kɔ̄ sīrí anī a əndā māy. Ré yáá ní əba mərō kum kə kété anī, i mərō kə loo kɔ̄rən gətóo, adə yáá ní i kə yɛr.

52Nge tuñ yáá a ənī yáá ní horoó kɔ̄s kadə hor ɔ̄ɔ, tɔdō loo kɔ̄r mərō kə tū té gətóo.

53Ba ré *nge tuñ yáá əndā māy yáá ní, ba ɔ̄ɔ kadə əba mərō kum kə kété alé anī,

54ni a mēr tégó yáá ní əba mərō ní. Ba gō té anī a tél yā kənī yáá ní tayā kadə to ndō sīrí báy tɔ.

55Ré tégon yáá ní oy anī, *nge tuñ yáá a əndā māy. Ré bál mərō ní to i kum gotən, aké āw kum kə kété al gəgə anī, yáá ní i kə yɛr. Ká ré i kemən n əba mərō, aké i gidən n əba mərō gəgə anī, a ənī yáá ní horoó kɔ̄s kadə hor ɔ̄ɔ.

⁵⁶Ba ré tégōñ yáá ní oy ba *nge tuñ yáa a kadē mērō ké tū yáá ní tetə ndaa dogəro anī, a ɔ̄r loo ní əba mērō ní kōó. Ré i tū ndār té aké i tū kūbē koō té, aké i tū bájo té anī, a ɔ̄r loo ní əba mērō ní kōó.

⁵⁷Ré ní tél əba mērō báý, adē i kūbē koō, aké i bájo, aké i yáá ké rāā kə ndārā anī, i yā róo yáá ní horoo kōó.

⁵⁸Ré kūbē koō aké bájo aké yáá ké rāā kə ndārā i ké tégō ba tél əba mērō gogé to al anī, i yā tél tégó yáá ní nja ké nge ko jōó, gō té anī yáá ní i ké *unjə njáy njáy.

⁵⁹Kūbē ké rāā kə bīi batāā ō, kə *léé ō, ké əba mērō alāa kūbē koō aké bájo, aké yáá ké rāā kə ndārā ké əba mērō ō ní, ndū najē ké dɔdɔ té n noó. I ndū najē ní noō n a ɔ̄jə kadē yáá ní i ké yɛr, alāa i ké yɛr alé ní.

LEV 14

Loo kun majalí ké tákē nge bānjē

¹Kóó bē əda Moijə na

²lōo kun majalí ké tákē nge bānjē n toó. A reēñ kə nge bānjē rō nge tuñ yáá té.

³Nge tuñ yáa a teē yā kəndā maɣn gidə bē té ndágá. Ré moy ké tītē moy bānjē ní uī rōn té kōó anī,

⁴*nge tuñ yáa a mēr kadē reēñ kə yeī ké *unjə njáy njáy gē jōó ō, kāgē sédər ō, bīi batē ké kəla kum mañ ké kərē pírírí té ō, kámbə isopə ō.

⁵Ba *nge tuñ yáa a mēr kəja kóo yeī ké kógēm dɔ jóo nánjé ké ndi kə mañ ké kəba nang té kemeé.

⁶A un yeī ké kə kumuú ní ō, kāgē sédər ō, bīi batē ké kərē pírírí ō, kámbə isopə ō, ba a əladé malang kum mósə yeī ní əjan kóon dɔ jóo nánjé té ní.

⁷A sēkā nja sírí dɔ deē ní té yā tégōñ bānjē ké rōn té. Gō té anī a əda deē ní wáñg na ni i de ké *unjə njáy njáy ō, a əyā yeī ké kə kumuú ní dɔo kadē i bōgē a w bembé ō.

⁸Deē ní a tégō kūbē yān gē ō, a dəsā bīi ké rōn té malang ō, a ndogē mañ ō. Loo ní noō té ní i de ké *unjə njáy njáy. Ré ni rāā yáa gē ní noō oy anī, a udə kem bēé banī a ndi kem kújə yān té alé ndō sírí.

⁹Kə ndō ké nge ko sírí anī, ni-tél yā dəsā dɔn ō, mbāyn ō, nənga dɔ kumən ō, bīi ké rōn té malang. A tégō kūbē yān gē ō, a ndogē mañ ō, loo ní noō té ni i de ké *unjə njáy njáy.

¹⁰Ké ndō ké nge ko sósó anī, ni a əho bal batē ké loon kógēm nujə al gē jōó ō, mandə batē ké bāl kógēm ké loon kógēm nujə al ō, a reē kə ndujə ké lóy kə yibíi kem lāngá ndōhó yā ndējə ō, yibē ké ndi bōdē lāngá ō,

11ba nge tuñ yáá ní i nge kun majalá ní tákēn ní, a aŵ seneé no Kóṣṣbē té ta *kújə kənge naā té kə *yáá ndējə gē ní noō malang.

12Nge tuñ yáá a əho ngōn bal batē ké kógēm ké yā tuñ kəgān kērā ní ō, a un yibē ké ndi bōdē lāngá té ní ō, yā ndējə Kóṣṣbē kə gō looneé.

13Ni a əja kóɔ ngōn batē ní i loo ní əjan kóɔ dā ké yā tuñ tām yā majalá té ō, dā ké yā rōo horoo kadē Kóṣṣbē ō tū té ní té, adē i kem *loo ké tálá té. Tɔdō dā ké tuñ yā kəgān kērā ō, dā ké tuñ tām yā majalá té ō ní, a tēlnən i yā kadē *nge tuñ yáá, tām i yáá ké tálá ngáy.

14Nge tuñ yáá a ɔdə mósə ngōn batē ní yā rāā ta mbī deē ní té ō, jīn té ō, ta bo njan té ō, yā kunən majalá ní tákēn ní kōó.

15A un yibē ní yā bōkə séy kem jīn nəkó ké geleé té.

16A əla ta ngōn jīn ké kɔó kum té, ba a səkā nja sīrí no Kóṣṣbē té.

17A ɔdə gotə yibē ní yā rāā ta mbī deē ní té ō, ta bo jīn té ō, ta bo njan té ō. Ké dām ké kɔó té. A rāā i dɔ mósə ngōn batē ní rāā kété té ní.

18A rāā gotə yibē ké jīn té dɔ deē ní té ō, a rāā yáá ké yā kutən dɔ majalá yān ta kum Kóṣṣbē té ō.

19Ni a tuñ yáá ké tām yā majalá té ō, a rāā yáá ké yā kutən dɔ majalá yā deē ní ō. Gō té anī a əja kóɔ dā ké yā rōo horoo kadē Kóṣṣbē.

20A rōo dā ní i kə taá malang dɔ *loo tuñ yáá té naā té kə ndujə ké yā ndējə ō, a rāā yáá ké yā kutən dɔ majalá yā deē ní ō. Loo ní noō té ní i de ké majalá tákēn tɔ alé. Deē ní tənā i yáá alé, banī ngán *Israel gē ɔɔn kadē bānjə rāā rōn i majalá té, adē i kērā ké dɔ deē té.

Loo kun majalá ké tákē nge bānjə ké ndoō

21-22Ré nge bānjə ní i de ké ndoō adē ni asə kənge yáá gē ní noō malang alé anī, a əho ngōn batē ké yā tuñ kəgān kērā i kógēm beē yā kadē ndējən kə gō looneé yā rāān yáá ké yā kutən dɔ majalá yān. A reē ké ndujə ké lándē ké lóy kə yibí kem lāngá mətá ō, yibē ké ndi bōdē lāngá té ō, dér gutə gē alāa dér dum gē jōó kə gō tógəneé ō, yā ndējə Kóṣṣbē. Dér gē ní ké kógēm i yā tuñ tām yā majalá té ō, kéréy i yā rōo horoo kadē Kóṣṣbē ō.

23Kə ndō ké nge kɔ sósó anī, a reē kə yáá gē ní noō malang ta *kújə kənge naā té ta kum Kóṣṣbē té yā kadē *nge tuñ yáá kadē rāān yáá kun majalá ní tákēn ní kōó.

24Nge tuñ yáá a taā ngōn batē ní ō, yibē ké ndi bōdē lāngá té ní ō, yā ndējə Kóṣṣbē kə gō looneé.

25Ni a əja kóɔ ngōn batē ní, ba a taā mósən yā rāā ta mbi deē ní té ō, ta bo jīn té ō, ta bo njan té ō, ké dām ké kɔó té.

26Nge tuñ yáá a bōkə yibē ní séy kem jīn nəkó ké geleé té ō,

- 27 a ɔdə kə ta ngōñ jīn ké kɔ́ yā sēkā ta kum Kóṣṣbē tá nja sīrí ō.
- 28 Ni a ɔdə yībē ké jīn té ní yā rāā ta mbī deē ní té ō, ta bo jīn té ō, ta bo njan té ō, ké dām ké kɔ́ té a rāā yībē ní i mósə ngōñ batē n rāā kété té ní.
- 29 A rāā gotə yībē ké jīn té ní dɔ deē ní té, yā rāāñ yáá ké yā kutēñ dɔ majal yān ta kum Kóṣṣbē tá.
- 30 Dér gutə ké jōó gē aláa dér dum ké jōó gē n deē ní a adē ní,
- 31 *nge tuñ yáá a tuñ ké kógēm tām yā majal té ō, a róō noō horóó yā kadē Kóṣṣbē, dɔ ndujē n a ndējē té ní. Gō té anī ni a rāā yáá ké yā kutēñ dɔ majal yā deē ní ta kum Kóṣṣbē tá.
- 32 Nge bānjē n yáá kənge yān asə kadē unəñ majal n tákēn ní kóó al ní, ndū najē ké dɔn té n noó.

Kújé ké əba mērō

- 33 Kóṣṣbē əda Moijə niñ kə *Aarə na:
- 34 Dan n ā ūgī dɔ nang ké Kanaan n m-ādēsí té ní, ba m-rāā adē kújé kógēm ké dɔ nang yāsí té əba mērō anī,
- 35 kóó kújé ní a aŵ rō nge tuñ yáá té yā kədan na n-əə yáá ké to tītē mērō əba kem kújə yān tá.
- 36 Nge tuñ yáá a mēr kəy yáá gē ké kem kújə ní té kóó malang ké ndágá pá tá a udə kemeé yā kəndā məy mērō ní, na sōgə a rāādé yáá ké yər té. Gō té anī a udə kemeé yā kəndā məy kújé ní.
- 37 A əndā məy mērō ní. Ré to tītē yáá ké lu ba rāā bál mbī kəgē aláa kərə suk suk ō, rāā bəlo kadē bɔr té ō anī,
- 38 a teē yā kəra ta kújé ní té ndágá ō, a utē tan kadē ra beé ndō sīrí ō.
- 39 Kə ndō ké nge kɔ́ sīrí anī a tél yā reē kəndā məy. Ré əə kadē mērō ní taā loo kum kə kété kadē bɔr té anī,
- 40 a mēr rōy mbal ké kəba mērō gē ní kóó kadē aŵ bōkēñ loo ké yər té gidə bē té ndágá.
- 41 Ni a mēr kūsé kadē bɔr ké kem kújé ní té kóó malang, kadē aŵ bōkēñ loo ké yər té gidə bē té ndágá.
- 42 Gō té anī a mēr téla mbal ké rang gē gotə madə gē ké kété té ō, a adē lōyñ náñg ké rang yā longəñ kadē bɔr ní gogé rang ō.
- 43 Ré rōyñ mbal ké nujə gē ní kóó ō, kūsēñ kem kújé ní ba lōyñ náñg ké rang longəñ oy pá tá mērō ní tél teē kemeé báy tɔ anī,

44* nge tuñ yáá a tél yā kaw kəndā maḡ kem kújé ní gogé rang. Ré áá kadē mārō ní tél taā loo gogé báý anī, i mārō ké loo kərən gətōō ō, i kújé ké bānjē rāā ō, adē i ké yēr.

45 A bótəyōñ kújé ní kōó. A rōyñ mbaĭ ké tū té gē kōó ō, kāgē ké tū té gē kōó ō, ba a ɔyñ kə yáá gē ní noō malang, naā té kə náñg ní tɛyənəñ kem kújə ní, yā kaw bōkə loo ké yēr té, gidə bē té ndágá.

46 Dan ní kújé ní a rañ kə tan ké kutú ní, ré deē udə kemeé anī kōó i de ké yēr bátá kadē loo tībə dən té.

47 Deē ní a to kemeé aláa a əsa yáá kemeé ní, ni a tégó kúbə yān gē.

48 Ré longəñ kadē bər ní oy ō, *nge tuñ yáá udə ba əndā maḡ áá kadē mārō ní taā loo kum kə kété ál ō anī, a əda wáñg na kújé ní i ké *unjə njáy njáy, tɔdɔ mārō ní əba tū té ní gətóo kōó.

49 Nge tuñ yáá a əho yeĭ gē jōó ō, a un kāgē sédər ō, biĭ batə ké kəla kum mañ yáá ké kərē pírírí té ō, a gáñg kámbə isopə ō, yā kaw tégon majal ní tákə kújé ní kōó.

50 A əja kóɔ yeĭ ké kógəñ dɔ jóó nánjə ké ndi kə mañ ké kəba nang té kemeé.

51 A un kāgē sédər ní ō, kámbə isopə ní ō, biĭ batə ké kərē pírírí ní ō, yeĭ ké noó ké kumuú ní ō. A əladé kum mósə yeĭ ní əja kóɔ té ní ō, kum mañ ké kəba nang té ní té ō. A səkā nja sīrí dɔ kújé ní té.

52 A un majal ní tákə kújé ní i kə mósə yeĭ ní ō, mañ ké kəba nang té ní ō, yeĭ ké kə kumuú ní ō, kāgē sédər ní ō, kámbə isopə ní ō, biĭ batə ké kərē pírírí ní ō.

53 A əyā yeĭ ké kə kumuú ní dɔɔ kadē iĭ bōgē aŵ bembeé. A rāā yáá ké yā kutəñ dɔ majal yā kújé ní ō. Loo ní noō té kújé ní i kújé ké majal tákə tɔ alé.

54* Ndū najə ké dɔ moy ké tītə moy i bānjə té, adē i báseyə ō,

55 Kúbə ké əba mārō ō, kújé ké əba mārō ō,

56 yáá ké agē deē ō, rō de ké iĭ kōó ō, rō de ké ndélē wor wor ō n noó.

57 I tītə ní noō n de gē a geñəñ yáá ké majal tákə ō, yáá ké majal tákə ál ō, ní. *Ndū najə ké dɔ moy bānjə té n noó.

LEV 15

De ké dəngam ké yēr

1 Kóɔbē mēr Moijə niñ kə *Aarɔ

2 kəda ngán *Israel gē ndū najə gē ní toó: Dəngam ní moy bájal rāān ní, wī rāā adē ni i de ké yēr.

3 Ká ré wī ní dəyā rōn té ndágá aké kul kemən té gəgē anī, ni i de ké yēr.

- ⁴Adē tērá malang ní ni a to kemeé ní a tél tērá ké yēr ō, yáa malang ní ni a ndi dɔ té ní a tél yáá ké yēr ō.
- ⁵Deē ní a ɔdɛ tērá yān ní, kóɔ a tégó kúbē yān gē ō, a ndogē mañ ō, a tél de ké yēr báté loo tíbē dɔn té ō.
- ⁶Deē a ndi dɔ yáá ní ni-ndi dɔ té kété ní a tégó kúbē yān gē ō, a ndogē mañ ō, a tél de ké yēr báté kadē loo tíbē dɔn té ō.
- ⁷Deē ní a ɔdɛ rōn ní a tégó kúbē yān gē ō, a ndogē mañ ō, a tél de ké yēr báté kadē loo tíbē dɔn té ō.
- ⁸Ré nge moy ní tíbē hōr dɔ deē kógēm ká *unjē njáy njáy té anī, deē ní a tégó kúbē yān gē ō, a ndogē mañ ō, a tél de ké yēr báté loo tíbē dɔn té ō.
- ⁹Sírdí malang ní ni a ndi dɔ té ní a tél sírdí ké yēr.
- ¹⁰Deē ní a ɔdɛ rō yáá ní ni-əndā gírən dɔ té ní, kóɔ a tél de ké yēr báté kadē loo tíbē dɔn té ō, deē ní a ətō yáá ní ni-əndā gírən dɔ té ní, kóɔ a tégó kúbē yān gē ō, a ndogē mañ ō, a tél de ké yēr báté kadē loo tíbē dɔn té ō.
- ¹¹Deē ní nge moy bájal ɔdɛ rōn kə jīn kə tégó ál ní, kóɔ a tégó kúbē yān gē ō, a ndogē mañ ō, a tél de ké yēr báté kadē loo tíbē dɔn té ō.
- ¹²Jóó nánjé ní nge moy bájal ɔdɛ rō ní i yā tōɔ kóɔ ō, bugērū ní ni ɔdɛ rō ní i yā tégó kə maná kóɔ ō.
- ¹³Ré gír wī ké rō nge moy bájal ní té gāng anī, ni a ngóo ndō sīrí pá tá a tél de ké majal tákən tɔ alé. A tégó kúbē yān gē ō, a ndogē rōn kə mañ ké əba nang té ō. Loo ní noō té ni i de ké majal tákən tɔ alé.
- ¹⁴Kə ndō ké nge kɔ sósó anī, ni a əhɔ dér gutə gē jōó aláa dér dum gē jōó yā kawīn ta *kújə kənge naā té,
- ¹⁵kadē *nge tuñ yáa a tuñ ké kógēm tām yā majal té ō, a rōo ké noō horoo yā kadē Kóɔbē ō. Gō té anī a rāa yáá ké yā kutēn dɔ majal yā deē ní ta kum Kóɔbē té tām moy bájal ní rāan té ní.
- ¹⁶De ké dəngam ní manən teē rōn té ní, kóɔ a ndogē mañ ō, tél de ké yēr báté loo tíbē dɔn té ō.
- ¹⁷Kúbē, aké ngērā ní manən ɔdɛ ní, ni a tégó kóɔ ō, a tél yáá ké yēr báté kadē loo tíbē dɔn té ō.
- ¹⁸Ré dəyá niñ kə dəngameé bīn kə naá anī, niñ jōó mbak a ndogēn mañ ō, a téləñ de gē ké yēr báté kadē loo tíbē dɔdɔ té ō.

Majal ké tákē de ké dəyá

- ¹⁹Dəyá ní mósə əhɔn ní a tél dəyá ké yēr ndō sīrí. Deē ní a ɔdɛ rōn ní a tél de ké yēr báté loo tíbē dɔn té.

- 20Tērá ní ni to kemeé dan ní mósə rāānə́n té ní a tél tērá ké yēr ō, yáá malang ní ni-ndi do té ní a tél yáá ké yēr ō.
- 21Deē ní a ɔdə tērá yān ní a tégə kúbə yān gə ō, a tél de ké yēr báté kadə loo tībə dɔn té ō.
- 22Deē ní ɔdə yáá ní ni-ndi do té ní a tégə kúbə yān gə ō, a ndogə mañ ō, a tél de ké yēr báté kadə loo tībə dɔn té ō.
- 23Deē ní a ɔdə rō yáá ké to kem tērá ní ni to kemeé té ní, aké a ɔdə rō yáá ké to do yáá ní ni-ndi do té té ní, a tél de ké yēr báté loo tībə dɔn té.
- 24Dəngam ní bī seneé dan ní mósə əhɔnə́n té ní, majal ní tákən ní a tákə dəngam ní ō, adə a tél de ké yēr ndō sīrí ō, tērá ní ni to kemeé ní a tél tērá ké yēr ō.
- 25Dəyá ní ndō mósə yān ugə al báy ba mósə teē rɔn té rāā ndō asə tām, aké dəyá ní ndō mósə ugə, ba mósə ní əhɔn adə māñ do ndō ké kété gə ní, ni i dəyá ké yēr báté kadə gir mósə gāngə́n. Ni i dəyá ké yēr tītə ké kété ní mósə rāānə́n ní.
- 26Tērá malang ní ni a to kemeé, aké yáá malang ní ni a ndi do té ní, a tél yáá ké yēr tītə ké ndō gə ní mósə rāānə́n té ní.
- 27Deē ní a ɔdə rō tērá, aké rō yáá ní ni-ndi do té ní, a tégə kúbə yān gə ō, a ndogə mañ ō, a tél de ké yēr báté kadə loo tībə dɔn té ō.
- 28Ré gir mósə ní gāng anī dəyá ní a rāā ndō sīrí pá tá a tél dəyá ké yēr tɔ alé.
- 29Kə ndō ké nge kɔ sósó anī, ni a əhɔ dér gutə gə jōó, aláa dér dum gə jōó, yā reēn ta *kújə kəngə naā té kadə *nge tuñ yáá.
- 30Nge tuñ yáá á tuñ ké kógə́m tām yā majal té ō, a rōó ké noó horoó ta kum Kóɔbē té tām mósə ní rāān adə tél de ké yēr ní.
- 31Ré ngán *Israel gə télə́n de ké yēr gə anī, ā ɔgīdó kudə kem loo ndi yām ní ra do dándé té ní, na sōgə oyñ tām niñ i de ké yēr gə. Tɔdō ré niñ rāān adə loo ndi yām tél loo ké yēr anī, a oyñ.
- 32*Ndū najə ké do de ké dəngam ní bájəl rāān té, aké manə́n teē rɔn té ní ō,
- 33do de ké dəyá ní mósə əhɔn té ní ō, do de ké dəngam ní bī kə dəyá ké majal tákən té ní ō n noó.

LEV 16

Ndō ké bo ké Kóɔbē a məyín rɔn do majal gə té

- 1Gō yo ngán *Aarɔ ké jōó gə ní a wñ ta kum Kóɔbē té ní, Kóɔbē əda Moijə na:
- 2Əda ngókóóí Aarɔ na kə lōō kudə kə noó kem *loo ké tál ngáy ní *sandúkə ndū najə gə ō, yáá tan ō, i tū té á gāngə́n gir kə kúbūú ní, na sōgə a oy loo ní m-ā m-teē tū yáá ké tītə kił mañ té do ta sandúkə té ní.

- ³Yáá gē ní Aarō a rāā tá a udə kem *loo ké tál ngáy té ní n toó: A əho mañg ké bəra ké yā tuñ tām yā majalá té ō, bal batə ké yā róo horoo kadə Kóṣbē ō.
- ⁴A əla kúbə *léé ké ngāl rōn té ō, ké gíndə gírən té ō, a doṙ bōdən kə kələ *léé ō, a ənda dən kə kúbə *léé ō. I kúbə ké yā bōl gidə gē, adə a ndogē mañ pá tá a táládə rōn té.
- ⁵Ngán Israel gē malang a adənəñ bal bəyā gē jōó kadə tuñ tām yā majalá té ō, a adənəñ bal batə kógəm ké yā róo horoo kadə Kóṣbē ō.
- ⁶*Aarō a tōl mañg ké bəra ní yā tuñ tām yā majalá yān nəkó té ō, a rāā yáá ké yā kutəñ do majalá yān ō, yā de gē ké kem kújə yān té ō.
- ⁷A aw kə bal bəyā ké jōó gē ní no Kóṣbē té ta *kújə kənge naā té.
- ⁸Aarō a tógē wēlā do bal bəyā ké jōó gē ní té. Nge ké ta kəga do i tām yā Kóṣbē té ō, ké nge kə jōó i tām yā *Ajajel té ō.
- ⁹Bal bəyā ní wēlā ké tógē tām yā Kóṣbē té əho ní, Aarō a əho yā tuñ tām yā majalá té.
- ¹⁰Ba bal bəyā ní wēlā ké tógē tām yā *Ajajel té əho ní, a udənəñ kə kumuú no Kóṣbē té yā rāā yáá kutə do majalá dən té ō. A awñ seneé kem loo kə mángá té yā kadən kə Ajajel ō.
- ¹¹*Aarō a reē kə mañg ké bəra ké tām yā majalá té ní. Gō té anī rāā yáá ké yā kutəñ do majalá yān ō, yā de gē ké kem kújə yān té ō, ba a əja kóo mañg ní.
- ¹²Ni a əy yāl hor ké do *loo róo ndujə yáá ké kotə majə ní ra no Kóṣbē té ní, kadə rosə kem ganán ō, a əy kajaja kem jīn jōó ō, ba a udəñ kem *loo ké tál ngáy ní gāngəñ gír kə kúbūú ní.
- ¹³A bōké kajaja kum yāl hor ní té ta kum Kóṣbē té kadə san, utə do yáá ta *sandúkə ndū najə gē. Ré rāā beé anī a oy alé.
- ¹⁴Ni a əla ta ngōñ jīn kum mósə mañg ké bəra ní té, ba a səkā kadə yáá ta sandúkə ní té dām ké gír bē té ō, a səkā nja sīrí non té ō.
- ¹⁵A əja kóo bal bəyā ké tuñ tām yā majalá yā ngán *Israel gē té ní ō, a reē kə mósəneé kem *loo ké tál ngáy ní gāngəñ gír kə kúbūú té ní ō. I yáá ní ni rāā kə mósə mángá ní n a rāā kə mósə bal bəyāá ní. Ni a səkā mósé ní do yáá ta sandúkə té ō, non té ō.
- ¹⁶Ni a rāā yáá ké yā kutəñ do majalá do *loo ké tál ngáy té, toḍo majalá ké do ngán Israel gē té ō, yáá ké gōté al gē ní niñ rāān kə gō duñ naā yādé ō ní, rāā adə *loo ké tál ngáy tél loo ké yər. Ni a rāā tītə ní noo tām yā *kújə kənge naā ní ra do dándé té kum majalá ní rāádé adə téləñ de ké yər gē té ní ō.
- ¹⁷Dan ní ni udə kem *loo ké tál ngáy té yā rāā yáá ké yā kutəñ do majalá ní, deē a gətóo kem *kújə kənge naā té báté kadə ni a teēñ ndágá. A rāā yáá ké yā kutəñ do majalá yān nəkó ō, yā de gē ké kem kújə yān té ō, yā ngán *Israel gē malang ō.

- 18A teē kem *kújə kənge naā té yā kaw rāā yáá ké yā kutēn do majal do *loo tuñ yáá ní ra ta kum Kóṣṣbē té ní. A ɔdə mósə mañg ké bəra ní ō, mósə bal bəyā ní ō, yā rāā ta gajə gə ké do *loo tuñ yáá ní té.
- 19A əla ta ngōn jīn kum mósé ní té yā sēkā nja sīrí do té yā kərēn majal yā ngán *Israel gə ké do té kōó ō, yā kərēn kam *loo tuñ yáá ní tām yā Nóbā té ō.
- 20Ré *Aarɔ rāā yáá ké yā kutēn do majal ké tām yā *loo ké tál ngáy té ō, *loo ké tál té ō, *loo tuñ yáá té ō oy anī, ni a adə a reēn kə bal bəyā ké kə kumuú ní.
- 21Aarɔ a əndā jīn jōó mbak do bal bəyā ké kə kumuú ní té ō, a ɔr gir kə do ngañg gə kə yáá ké rāā gōté al gə yā ngán *Israel gə ní malang ō, kadə nayñ do bəyā ní té. Gō té anī ni a adən kə deē ní ndi kə ríí ní kadə aŵ seneé kem dəla loo té.
- 22Bal bəyā ní a ɔy yáá ké gōté al gə malang ní ngán Israel gə rāān ní dən té yā kawñ do nang ké teē al té. Dan ní Aarɔ əla kə bal bəyā ní dəla loo té oy anī,
- 23a tél yā kudə gogé kem *kújə kənge naā té yā kər kübə *léé ní əla rōn té udəñ kem *loo ké tál ngáy té ní. A əyā kübə ní kə noó.
- 24A ndogə mañ kem loo kógēm ké tál té ba a təla kübə yān ké kété gə gogé rōn té. A teē ndágá yā kaw róō dā kógēm tām yān nəkó té ō, kógēm tām yā ngán *Israel gə té ō, yā kadə Kóṣṣbē. A rāā yáá ké yā kutēn do majal tām yān nəkó té ō, tām yā ngán Israel gə té ō.
- 25A róō yibə dā gə ní ni tuñ tām yā majal té ní do *loo tuñ yáá té.
- 26Nge təbā bəyā dəla loo té ní a tégó kübə yān gə ō, a ndogə mañ, pá tá a udə kem bēé báý.
- 27Mañg ké bəra ké tām yā majal té ō, bal bəyā ké tām yā majal té ō ní aŵn kə mósédé kem loo ké *tál ngáy té ní, a ɔyñdé yā kaw sedé gidə bē té ndágá, yā kaw róō ngərādə ō, dādə ō, yedədə ō, kum hor té.
- 28Deē ní a róódé ní, kóó a tégó kübə yān gə ō, a ndogə mañ ō, pá tá a udə kem bēé.
- 29*Ndū najə ké a to ngándáng tām yāsí té n toó: Kə ndō ké nge kɔ kutə yā nāā ké nge kɔ sīrí, ndō ní noó té ní ngán ngé bē gə gəgə, tərā gə ké ngé nam gə ní ndiñ do dásí té ní gəgə, ā ī-*ndi bō tām yā Nóbā té ō, a ī-rāāi kəla al ō.
- 30Tɔdō i ndō ní noó té n a rāānəñ yáá ké yā kutēn do majal yāsí kadə ūnjiin njáy njáy ní. Majal yāsí gə malang a gətóon dəsí té kōó ta kum Kóṣṣbē té.
- 31Ā ī-rāāi ndō ní noó i ndō *sabat ní ā ī-*ndi bō tām yā Nóbā té ní. Nge ní noó i ndū najə ké a to ngándáng.
- 32I *nge tuñ yáá ní urəñ yibə dən té yā kəndānəñ kem kəla tuñ yáá té gotə bəbən té ní n a rāā yáá ké yā kutēn do majal ní. Ni-əla kübə *léé gə ní i kübə ké yā bōl gidə gə ní rōn té

³³yā rāān yáá ké yā kutēn dɔ majal ké kem *loo ké tál ngáy té ɔ, *loo ké tál té ɔ, ké dɔ *loo tuñ yáá té ɔ, yā rāān yáá ké yā kutēn dɔ majal yā *nge tuñ yáá gē ɔ, yā ngán Israel gē n kánēn naā ní ɔ.

³⁴Nge n noō i ndū najē ké a to ngándáng tām yāsí té. Ā ī-rāāī yáá n ndū najē n toō əda ní nja kógēm kə dɔ bāl gē, yā kutēn dɔ majal gē malang n ngán Israel gē rāān ní. *Aarɔ rāā yáá malang n Kóɔbē əda Moijə ní.

LEV 17

Kɔf kañ yā ngán Israel gē

Ndū najē ké dɔ mósé té

¹Kóɔbē mēf Moijə

²kəda *Aarɔ niñ kə ngánən gēé ɔ, kəda ngán *Israel gē malang ɔ, ndū najē gē n toō:

³Ré dəngam kógēm ké Israel té gey tɔl mañg, aké batə, ba gey tɔl i kem bēé, aké i gidə bē té ndágá,

⁴kanjə kawñ ta *kújə kənge naā té ndējə Kóɔbē anī, mósə dā ní a nay dɔn té. Ni-ənī mósə nang té i kə gōó alé, adə a ɔrnən kɔɔ dan ngán Israel gē té.

⁵*Ndū najē ní i kadə ngán *Israel gē reənən kə dā gē n a sāān tuñ kem bembeé ní rō nge tuñ yáá té ta *kújə kənge naā té yā tuñ tām yā kem kógēm té.

⁶Nge tuñ yáá a səkā mósə dā ní dɔ *loo tuñ yáá n ra ta *kújə kənge naā té ní ɔ, a rōo yibən horoo kadə sēn nel Kóɔbē ɔ.

⁷I beé tá ngán Israel gē a lōonən gir tuñ yáá ké rim té kadə besə bal bəyā gē. Nge n noō i ndū najē ké to ngándáng tām yādé ɔ, tām yā ngándé gē té ɔ, ngán kaadé gē té ɔ.

⁸⁻⁹Ā ədá ngán *Israel gē báý tɔ na ré deē kógēm ké dandé té, aláa dan tərā gē n reē ndiñ dandé té ní rōo dā horoo aláa tuñ dā karī adə Kóɔbē kanjə kawñ ta *kújə kənge naā té tá tuñ kadə Kóɔbē anī, a ɔrnən kɔɔ dan ngán Israel gē té.

¹⁰Ré deē kógēm ké dan ngán *Israel gē té, aláa ké dan tərā gē n reē ndiñ dandé té ní əsa mósə dā anī, a nelēm mā Kóɔbē seneé al ɔ, m-ā m-ɔrən kɔɔ dan ngán Israel gē té ɔ.

¹¹Tɔdɔ dā rō a ndi kə kumuú i kə ta kúl mósə. Ba adə ī-rāāī mósə dɔ *loo tuñ yáá té i yā kutēn dɔ majal yāsí gē tām mósə a utə dɔ majal gē tɔdɔ mósé ní asə rāā kadə deē ndi kə kumuú.

¹²I tām najē n toō té n m-ədañ ngán *Israel gē na deē kógēm dansí té a əsa mósə al ɔ, tərā ké ndi dɔ dánsí té a əsa mósə al ɔ ní.

¹³Ré deē kógēm kē dan ngán Israel gē té, aláa kē dan tērā gē ní reē ndiñ dandé té ní aŵ ndo té ba əho dā, aláa əho yeĭ kē to kəsa anī, a ənī mósən nang té ba a əga náñg do té.

¹⁴Tɔdɔ dā rō a ndi kə kumuú i kə ta kũĭ mósé. I tām najē ní toō té n m-éda ngán Israel gē na: Ā ésaī mósə dā alé ní, tɔdɔ dā rō a ndi kə kumuú i kə ta kũĭ mósə, adē deē ní a əsa dā ní, a ɔrñəñ kɔɔ dan ngán Israel gē té.

¹⁵Ngōñ nge bē aláa tērā ní a əsa nīñ dā kē koy, aláa a əsa dā kē yáa əhɔn ní a tégó kũbə yān gē ō, a ndogē mañ ō, tél de kē yer báté kadē loo tībə dɔn té ō. Gō té anī, ni i de kē yer tɔ alé.

¹⁶Ba ré ni tégó kũbə yān gē al ō, ndogē mañ al ō anī, yáa kē gōté al ní ni-rāā ní, a ənī najē dɔn té.

LEV 18

Sāa naā kē Nébā ɔgē

¹Kóɔbē mēř Moijə

²kəda ngán *Israel gē ndū najē gē ní toō: Mā i Kóɔbē yāsí.

³Ī-ndájí yáa rāā de gē kē do nang té Ejiptə té ní ĩ-ndiī tū té ní al ō, yáa rāā de gē kē do nang kē Kanaan ní m-ā m-āw sesí kē tū té ní al ō. Úniī gō ndū najē yādé alé.

⁴Ī-rāāī yáa kāgē bē gē ní m-ā m-ójésí ní ō, ĩ-ngōmī ndū najē yām gē ō. Mā i Kóɔbē Nébā yāsí.

⁵Ī-ngōmī ndū najē yām gē ō, yáa kāgē bē ní m-āa m-ójésí ní ō, tām i deē ní əhɔdó kemən té rāāñ yáa ní n a ndi kə kumuú ní. Mā i Kóɔbē.

⁶De kógēm dansí té a bī kə ngōñ kē dəyá kē dan gír deē yān gē té alé. Mā i Kóɔbē.

⁷Ā ĩ-bī kə kóóí yā kəlañ rōsɔĭ do bɔbí té alé. Ré ĩ-bī seneé anī, éla rōsɔĭ i dɔn té ō, tɔdɔ ni i kóóí.

⁸Ā ĩ-bī kə nēyá bɔbí alé, tɔdɔ ré ĩ-bī seneé anī, éla rōsɔĭ i do bɔbí té.

⁹Ā ĩ-bī kə ngōkóóí kē dəyá alé, kem bəra madí al ō, kem kóo madí al ō. Ká ojənəñ i ta kújə té bē aké i ndágá gēgē anī, ā ĩ-bī seneé alé.

¹⁰Ā ĩ-bī kə ngōñ kaaí kə ngōnīí kē dəngam ojən al ō, kē ngōnīí kē dəyá ojən al ō. Tɔdɔ nge ní noō i kəla rōsɔĭ do rōí ĩkó té.

¹¹Ā ĩ-bī kə ngōkóóí kē dəyá ní i ngōñ nēyá bɔbí ní alé. I bɔbí n ojən adē i kem bəra madí.

¹²Ā ĩ-bī kə ngōkóo bɔbí kē dəyá alé, tɔdɔ i ngeen kē ngɔr ngáy.

¹³Ā ĩ-bī kə ngōkóo kóóí kē dəyá alé, tām i ngeen kē ngɔr ngáy.

- 14 Ā ī-bīi kə nēyá ngōkóo bóbí yā kəlañ rōsɔl dɔn té alé, tɔdɔ nēyán rāa rōn i kóóí tó.
- 15 Ā ī-bīi kə nēyá ngōnīí alé, tɔdɔ i umíí.
- 16 Ā ī-bīi kə nēyá ngōkóóí alé na sōgá ála rōsɔl dɔ ngōkóóí tó.
- 17 Ré ī-bīi kə dəyá anī, ī-lōō bīi kə ngōnən ō, ngán kaan gē ō. Niñ i ngéé naā ké ngɔr ngáyú gē, adē ré ī-bīi sedá anī i gōtá alé.
- 18 Ré nēyáí ndi kə kumneé báy anī, ā ī-taā ngōkóon alé na sōgá əndān naā ni.
- 19 Ā ī-sāa dəyá ké mósə rāan alé, tām ni i de ké yɛr.
- 20 Ā ī-sāa nēyá ngōn Israel madí alé, na sōgá ī-tél de ké yɛr.
- 21 Ā ī-tuñ ngōnīí yā kadə besə Molok alé, tɔdɔ ré ī-rāa beé anī, ā ī-nujə i rī Nəbā yāí. Mā i Kóóbə Nəbā yāsí.
- 22 Ā ī-bīi kə dəngam tītə n̄ bīinəñ kə dəyá ní alé, tɔdɔ nge n̄ noō i yáú ké gōtá alé ngáyú.
- 23 Ā ī-bīi kə dāú alé, na sōgá ī-tél de ké yɛr. Dəyá a bīi kə dāú alé, tɔdɔ nge n̄ noō i lur rō.
- 24 Ādī ī-télii de ké yɛr gē sɔón yáú rāa ké tītə n̄ noō gē alé. Tɔdɔ nápar de gē n̄ m-ā m-təbādé nosí té kóó ní rāan adə téləñ de ké yɛr gē sɔón yáú rāa ké tītə n̄ noō gē.
- 25 Majal tákə bē yádá ō, m-ədan najən té ō, adə ni mbáté de gē ké kemən té kóó.
- 26 Ba sīi, ngán *Israel gē ō, tərā gē n̄ ndiñ dɔ dánsí té ō ní, ī-ngomī ndū najə yām gē ō, yáú kəgə bē gē n̄ m-ójésí ní ō, ba ī-rāa yáú ké gōtá alé gē n̄ noō alé.
- 27 Tɔdɔ de gē n̄ ndiñ kem bēé kété nosí té ní rāan i yáú malang ké gōtá alé gē n̄ noō n bē téləñ bē ké ké yɛr ní.
- 28 Ā-lōōī rāa kadə bē tél bē ké ké yɛr gogá báy tɔ, na sōgá bē mbátésí tītə n̄ mbátənn̄ de gē n̄ ndiñ kemən té kété nosí té ní.
- 29 Tɔdɔ de gē malang n̄ rāan yáú ké gōtá alé gē n̄ noō ní a ɔrəñdé kóó dan ngán *Israel gē tó.
- 30 Ā ī-rāaī yáú gē n̄ m-mērsí rāa ní. Ba yáú ké gōtá alé gē n̄ de gē rāan kété nosí té ní, ā ī-rāaī alé, na sōgá ī-télii de ké yɛr gē. Mā i Kóóbə Nəbā yāsí.

LEV 19

Loo rāa kəla yā Nəbā

1 Kóóbə mēř Moijə

2 kəda ngán *Israel gē malang ndū najə gē n̄ toō: Ādə sīi i de ké tál gē, tɔdɔ mā Kóóbə Nəbā, mā i de ké tál.

- ³Ī-bōlī ndíl kóúsí gē ō, bəbēsí ō, ĩ-ngōmī ndō *sabat yām gē ō. Mā i Kóúḃē Nébā yāsí.
- ⁴Ī-lōōī rōsí kə rō nábā ké rōkum al gē n i besē gē ní té ō, ĩ-lōōī no gindē horoó yā rāān nábā gē n i besē gē ní tām yāsí té ō, mā i Kóúḃē Nébā yāsí.
- ⁵Ré a ĩ-tunī dā yā kadēm tām yā kem kógēm té anī, ā ĩ-rāāi i kə gōō kadē m-ndigə.
- ⁶A əsañ dā ní i ndō tunēn té ō, teē gidə gō ō. Ba kə ndō ké nge kə mətá anī, gotə n a nay ní, a róō horoó kōó.
- ⁷Ré deē kógēm əsa dā ní kə ndō ké nge kə mətá anī, a nelēm seneé alé, tōdō dā ní majə tə alé.
- ⁸Deē n əsa ní bōl i ndíl yáú ké kər kam tām yā Kóúḃē té alé, adē najə a əsō dən té tām yáú ké gōté al n ni-rāā té ní. A ɔrnəñ kōó dan ngán *Israel gē té.
- ⁹Dan yā sāā kōō gē ké kem ndər gē té ní ā ĩ-sāā kōō yāi malang alé. Ā əyá ngé gē n rañ kə ngēng ndəró ní ō, ā ĩ-bur gotə al ō.
- ¹⁰Ā ĩ-tájā gotə kañ kágē ndū n nay ní al ō, ā ĩ-kētō ngé gē n tēsōñ nang té ní al ō. Ā əyá yā kadē nge rō tō ndoō ō, tērā ké nge nam ō. Mā i Kóúḃē Nébā yāsí.
- ¹¹Ī-lōōī bogə ngán nge bē madēsí gē ō, sořdó ō, gól ta kumdá ō.
- ¹²Úniī rīm ĩ-túbiiñ də soř té alé, na sōgə ĩ-nujiī rāā Nébā yāsí. Mā i Kóúḃē.
- ¹³Ī-kéra madí al ō, ĩ-bogə yáú yān al ō. Nar tətō nge kəla yāi a to jíi té kadē loo tī də té alé.
- ¹⁴Ī-tájə mbíkī al ō, ĩ-bāa róbə yā nge kum tōō al ō. Loo bōl ndíl Nébā yāi n noó. Mā i Kóúḃē.
- ¹⁵Ī-gāngī sarya ké gōté al də deē té alé. Ī-lōō kadē nge ndoō, alaa de ké bo najə loo sarya té də bām té karī, ba ĩ-gāng sarya yā ngōñ nge bē madí kə gōō.
- ¹⁶Ī-tétə najə də ngééi gē té alé. Ēndā najə ké asə yo deē də madí té alé. Mā i Kóúḃē.
- ¹⁷Ī-lōō gir də kim ngōkóúí té. Ré ngōñ nge bē madí rāā yáú ké gōté al anī, ĩ-gəríyōn na sōgə najə i dɔi té tām yān té.
- ¹⁸Ēndā baā al ō, əhó ngán nge bē madí gē kemií té al ō. Ī-tár madí tītə rōi ikó. Mā i Kóúḃē.
- ¹⁹Ī-ngōmī ndū najə yām gē. Ī-téla yáú yāi kə dāng dāng gē gō naā té kadē tálēn naā alé. Ī-dubə kōō ké dāng dāng gē kem ndər yāi ké kógēm beē té alé.
- Ōō kúbə ké kəlā kəjōn gē i kəlā ké dāng dāng gē alé.
- ²⁰Ré dəngam kógēm bīi kə dəyá, ba dəyá ní i bəlo ké de ké rang a nongən, ba gāngēñ dən al báý ō, əyənəñ dɔó al báý ō anī, dəngam ní a əga lamén, ba tōlnəñ al ō, a tōlən dəyá ní al ō, tām dəyá ní i ké teē bəloó al báý.

- 21 Dəngam ní reē kə bal batāá ta *kújə kənge naā té yā tuñ kəgān kārā yáá kə gōté al̄ ní ni-rāā ní.
- 22 Nge tuñ yáá a rāā yáá kə yā kutēn̄ dɔ majal̄ yā deē ní ta kum Kóṣṣbē té. Loo ní noó té Nóbā a māȳ rōn̄ dɔ yáá kə majal̄ ní ni-rāā té ní.
- 23 Ré ūgī dɔ nang kə Kanaan té ba éhɔī kəgə kə kañ gə, ká ré i kəgə rí gəgə anī, kañdó kə ta kəga dɔ kə kem bāl̄ mətá ní, ā ī-rāāī i yáá kə majal̄ tákə té, adē ā ésaī alé.
- 24 Ba kañdó kə kem bāl̄ kə nge kɔ sɔ té ní, ā adī Kóṣṣbē malang yā tōynəñ kə rōneléé.
- 25 Kem bāl̄ kə nge kɔ mí té anī, ā ésaī kañdó. Ré ī-rāāī beé anī, kəgə yāsí gə a anəñ ngáȳ kadə ā éjaī kə dɔ bāl̄ gə kə dɔ bāl̄ gə. Mā i Kóṣṣbē Nóbā yāsí.
- 26 Ésaī dā loo ní ənī mósən nang té tū té té ní alé. Ī-rāāī kɔdə sāā alé.
- 27 Éjaī gir̄ nənga dɔsɪ kadə gōr̄ gong al̄ ō, ī-dəsāī mbāýsí kə mbórsí gə té al̄ ō.
- 28 Ī-tájāī rōsí kə doó loo wōng yo té al̄ ō, əndāī tóra rōsí té al̄ ō. Mā i Kóṣṣbē.
- 29 Ī-lōō mēř ngōnī kə dəyá rāā ájəba na sōgə éla rōsɔl̄ dɔn té ō, de kə kem beé gə téləñ ngé rāā ájəba gə ō, yáá kə gōté al̄ i ngáȳ kem bēé ō.
- 30 Ūrī koō ndō *sabat yām̄ té ō, ī-bōlī gidə *loo kə tál̄ yām̄ ō. Mā i Kóṣṣbē.
- 31 Ōōī ta kɔdə sāā gə al̄ ō, ī-sāāī tēē al̄ ō, na sōgə ndíldə rāā adə ī-téliī de kə yər̄ gə. Mā i Kóṣṣbē Nóbā yāsí.
- 32 Ré áá de kə dɔn ndaa báa ĭ dɔ. Ī-rɔȳ de kə tɔgə bəga. Loo bōl̄ ndíl̄ Nóbā yāi n noó. Mā i Kóṣṣbē.
- 33 Ré de kə tərā reē ndi bē sesí anī, ā ī-rāāī kuməñ ndoō té alé.
- 34 Tərā ní ndi dɔ dānsí té ní, ā ī-rāāiñ i ngōñ nge bē té. Ā ī-táriī i tītē ní ā ī-táriñ rōsí sĭ ĭ kó gə ní. Tɔdō kété ní, sĭ ĭ i tərā gə dɔ nang kə Ejiptə té. Mā i Kóṣṣbē Nóbā yāsí.
- 35 Dan ní ā ī-mbōjī yáá kə yáá mbōjə ngāl̄ yáá, aláa kə mbal̄ mbōjə kɔȳ yáá, aláa kə kār̄ tór̄ yáá anī, ī-lōōī gól̄ de gə bogəndó kə yáá gə ní noó.
- 36 Ādī yáá mbōjə kɔȳ yáá yāsí gə ō, mbalən̄ gə ō, kār̄ tór̄ yáá yāsí gə ō, i kə gōté gə. Mā i Kóṣṣbē Nóbā yāsí, nge teē sesí kem bē kə Ejiptə té.
- 37 Ī-ngōmī ndū najə yām̄ gə malang ō, yáá kəgə bē gə malang ní m-ójésí ní ō. Únī gōdó. Mā i Kóṣṣbē.

LEV 20

Yáá gə kə Nóbā ɔgə ndōydé gə

¹Kóṣṣbē mēř Moijə

²kəda ngán *Israel gē na: Ré deē kógēm ké ndi Israel aláa tērā un ngōnən adē besē Molok anī, a tōlnəñ kōs. De ké kem bē gē a téninəñ kə mbalá yā tōlən.

³Tədō məkó m-ā m-tūr rōm rō deē ní. M-ā m-ōrən kōs dan ngán Israel gē té, tām ni un ngōnən adē Molok ō, rāa adē *loo ké tál tél loo ké yēr ō, nujə kə rīm ké tál ō.

⁴Ré de ké kem bēé gē kótəñ kumdé kōs dɔ kəla deē n un ngōnən adē Molok té ní na sōgə n tōlnəñ anī,

⁵m-ā m-tūr rōm yā rō deē ní ō, m-ā m-rōs de gē ké gir kojə yān té ō, m-ā m-ōrən kōs dan gir deē yān gē té ō, naā té kə de gē malang n unəñ gōdə a rāanəñ kəla adəñ besē Molok ní.

⁶M-ā m-tūr rōm yā rōs deē n a oō ta kədē sāa gē ní. M-ā m-ōrən kōs dan gir deē yān gē té.

⁷rī rōs kōs kum yáá ké majal gē té, kadē sīi i ké tál gē, tədō mā i Kóṓbē Nébā yāsí.

Ndéy ké tām yā sāa naā té

⁸I-ngōmī ndū najə yām gē ō, únīi gōdə ō. Mā i Kóṓbē nge gērāsí kadē sīi i gir de ké tál gē.

⁹Adē ré dəngam tájə bəbən aláa kóon anī, a tōlnəñ kōs. Ni-tájə bəbən ō, kóon ō ní, mósən a nay i dɔn nəkó té.

¹⁰Ré dəngam sāa nəyá madən anī, a tōlənđé mbak niñ kə dəyá sāan naā ní.

¹¹Ré dəngam bīi kə nəyá bəbən anī, əla i rōsɔl dɔ bəbən té. A tōlən dəngam ní ō, dəyá ní ō. Mósédə a nay i dɔdə niñ kó gē té.

¹²Ré dəngam bīi kə umneé anī, a tōlənđé kōs jōó mbak. Niñ lurəñ i rōdə adē mósédə a nay i dɔdə niñ kó gē té.

¹³Ré dəngam bīi kə dəngam madən tītə loo bīi kə dəyá anī, niñ jōó mbak rāan i yáá ké gōtə al ngáy, adē a tōlənđé kōs. Mósédə a nay i dɔdə niñ kó gē té.

¹⁴Ré dəngam taā dəyá ō, kóo dəyá ní ō, gidə naā té mbak anī, niñ n noō i kow. A rōon dəngam ní ō, dəyá ké jōó gē ní ō horoó kōs, tá kadē hál ké dəngam gətóon dɔ dánsí té.

¹⁵Ré dəngam bīi kə dāá anī, a tōlən dəngam ní ō, dā ní ō.

¹⁶Ré dəyá bīi kə dāá anī, a tōlən dəyá ní ō, dā ní ō. Mósédə a nay i dɔdə niñ kó gē té.

¹⁷Ré dəngam taā ngókóú ké kem bəra madən, aláa ké kem kóo madən adē gerəñ naā ké dəyá niñ kə dəngam té bá anī, niñ rāan i yáá ké to rōsɔl. A ɔrəndé kōs ta kum gir deē yádə gē té. Ni-sāa ngókóon ké dəyá bá ní najə i dɔn nəkó té.

¹⁸Ré dəngam bīi kə dəyá ké mósə rāan anī, a ɔrəndé kōs jōó mbak dan gir deē yádə gē té, tədō niñ jōó mbak oon naā ba ɔrəñ góy mósə kōs.

- 19** Ā ī-sāā ngōkóó kóóí al̄ ō, ngōkóó bóbí al̄ ō. Deē n̄ bīī kə ngeen ké ngər ngáy tītē n̄ noō ní, najē i dódé té kə ngeen ní mbak.
- 20** Ré dəngam bīī kə nēyá ngōkóó bóbēn anī, ni-əla r̄sɔ̄l̄ i dɔ ngōkóó bóbēn té. Najē i dɔ ngé rāy gē ní t́ jōó mbak. A oyñ kanjē kojə ngōñ.
- 21** Ré dəngam taā dəyá jī ngōkóon té anī, rāā i yáá ké majal̄, əla r̄sɔ̄l̄ dɔ ngōkóon té, adē niñ kə dəyá ní a ojəñ ngōñ alé.
- 22** Ī-ngōmī ndū najē yām̄ gē malang ō, yáa kágē bē gē malang n̄ m-ójésí ní ō, yā kadē bē n̄ m-ā m-āw̄ sesí yā kəndāsí tū té ní mbātésí alé.
- 23** Ī-ndájī yáa rāā nápar de gē n̄ m-ā m-təbādé k̄óó nosí té ní alé. Tɔd̄ɔ i yáa gē n̄ noō malang n̄ rāāñ á nelēməñ sedé al̄ ní.
- 24** I tām̄ najē n̄ noō té n̄ m-édásí na i s̄ī n̄ ā taāi dɔ nang yādé ní. M-ā m-ādēsí i kə yāsí t́. I dɔ nang ké mba ō, yibē tejə ō, i ngáy tū t́. Mā i Kóɔbē Nóbā yāsí, nge gērāsí dan gír de gē té kəndāsí dáng.
- 25** I tām̄ najē n̄ toō té n̄ ā ɔrī kam̄ dā ké yər gē ō, ké *unjē njáy njáy gē ō, yeĭ ké yər gē ō, ké *unjē njáy njáy gē ō ní. Dā ké yər gē ō, yeĭ ké yər gē ō, ngán kuĭ ké kagə nang té gē n̄ m-édásí kadē ī-rāāidé yáá ké yər gē t́ ní, ī-lōōi kɔdə r̄d̄é na sōgá ī-télii de ké yər gē. M-ɔr̄ niñd́ i yā kadē ī-gerīnéé ngé gē n̄ i ké yər gē ní.
- 26** Ādē s̄ī i de ké tál̄ gē, ɔrī kam̄sí k̄óó tām̄ yām̄ t́, tām̄ mā Kóɔbē i de ké tál̄. m-gērāsí dan gír de gē té m-əndāsí dáng kadē s̄ī i deē yām̄ gē.
- 27** Ré dəngam aké dəyá, niñ i kɔdē sāā gē aláa *nge koō ta gē anī, a t̄l̄ēndé k̄óó. A t̄niñd́ kə mbalá yā t̄l̄d́. Mósédé a n̄y i dódé niñ kó gē t́.

LEV 21

Ndū najē gē ké tām̄ yā ngé tuñ yáa gē t́

1. Háidé ké kem kújú bēé

- 1** Kóɔbē mēr̄ Moijə kəda *ngé tuñ yáa gē n̄ i ngán *Aarɔ gē ní ndū najē gē n̄ toō: De ké *nge tuñ yáa a āw̄ r̄o niñ ngeen deē té alé na sōgá t̄l̄ de ké yər.
- 2** Ba ré i ngeen ké ngər ngáy tītē kóon, aláa bóbēn, aláa ngōnən, aláa ngōkóon ké dəngam, tá ni a āw̄ r̄o niñd́ t́.
- 3** Ni a t̄l̄ de ké yər tām̄ yā niñ ngōkóon ké dəyá ké taā dəngam al̄ báy t́ karī, tɔd̄ɔ ngōkóon ké dəyá ní i yā de ké rang alé, ba ni i yā ngéén gē báy.
- 4** Nge tuñ yáa i ngār dan deē yān gē t́, adē a rāā kadē ni a t̄l̄ de ké yər alé, na sōgá t̄l̄ de ké karī.
- 5** Ngé tuñ yáa gē a dəsāñ dódé ō, mbāyédé ké mbórdé gē t́ ō, a əndāñ t̄ere r̄d̄é t́ ō, loo yo t́ alé.

- ⁶A ɔrɛ̃n kaṃdɛ̃ tām yā Nébā yādɛ̃ tɛ̃ ɔ, nujɛ̃n rīn al̃ ɔ. Ādɛ̃ niñ i de kɛ̃ tál gɛ̃, tām i niñ n̄ i ngé ndɛ̃jɛ̃ Kóɔbɛ̃ *yáá tuñ gɛ̃ n̄ i yáá kɛ̃sa yā Nébā yādɛ̃ ní.
- ⁷A taān dɛ̃yá ájɛ̃ba al̃ ɔ, dɛ̃yá kɛ̃ dɛ̃ngam bī seneé əlañ r̄sɔl̄ dɔn tɛ̃ al̃ ɔ. A taān dɛ̃yá kɛ̃ ngaan mbātɛ̃n al̃ ɔ, tɔdɔ *nge tuñ yáá i de kɛ̃ ɔrɛ̃n kamɛ̃n tām yā Nébā yān tɛ̃.
- ⁸Ā ī-rāā *nge tuñ yáá i de kɛ̃ tál tɛ̃ tām i ni n̄ i nge kadɛ̃ Nébā yāi *yáá ndɛ̃jɛ̃ ní. Ā ī-rāān i de kɛ̃ tál tɛ̃, tām mā Kóɔbɛ̃ nge kɔ̃r kaṃsí ní mā i de kɛ̃ tál.
- ⁹Ré ngōñ *nge tuñ yáá rāā ájɛ̃ba əlañ r̄sɔl̄ dɔ r̄n tɛ̃ anī, əla r̄sɔl̄ i dɔ bɔbɛ̃n tɛ̃, adɛ̃ a róɔnɛ̃n horoó kɔ́.
- ¹⁰Ngol *ngé tuñ yáá gɛ̃ n̄ urɛ̃n *yibɛ̃ kɛ̃ tál dɔn tɛ̃ ɔ, əndānɛ̃n kə rī rāā kəla yā Nébāā ɔ, əlañ kūbɛ̃ kɛ̃ *tál gɛ̃ r̄n tɛ̃ ɔ ní, a əyá nɛ̃nga dɔn kadɛ̃ to gususú al̃ ɔ, a *réyā kūbɛ̃ kɛ̃ r̄n tɛ̃ al̃ ɔ.
- ¹¹A aṽ dɔ niñ deē tɛ̃ alé. A aṽ dɔ niñ bɔbɛ̃n tɛ̃ al̃ ɔ, dɔ niñ kóɔn tɛ̃ al̃ ɔ, na sōgɛ̃ ni tél de kɛ̃ yɛ̃r.
- ¹²A teē kɔ́ *loo kɛ̃ tál tɛ̃ alé, na sōgɛ̃ ní n̄ urɛ̃n *yibɛ̃ kɛ̃ tál yā Nébā yān dɔn tɛ̃ ní rāā adɛ̃ *loo kɛ̃ tál yā Nébā yān tél loo kɛ̃ karī. Mā i Kóɔbɛ̃.
- ¹³Ni a taā i dɛ̃yá kɛ̃ gẽr dɛ̃ngam al̃ báý.
- ¹⁴A taā dɛ̃yá kɛ̃ ngaa koy al̃ ɔ, kɛ̃ ngaan mbātɛ̃n al̃ ɔ, kɛ̃ rāā ájɛ̃ba əlañ r̄sɔl̄ dɔ r̄n tɛ̃ al̃ ɔ, banī a taā ngōñ kɛ̃ mandə kɛ̃ dan gír deē yān gɛ̃ tɛ̃.
- ¹⁵Na sōgɛ̃ reē kə dɛ̃yá kɛ̃ gír kaa de kɛ̃ karī tɛ̃ əlan dan de gɛ̃ kɛ̃ gír kojə yān tɛ̃. Mā i Kóɔbɛ̃, nge kɔ̃r kamɛ̃n.

2. Yáá kɛ̃ ɔgɛ̃ teē nge tuñ yáá

- ¹⁶Kóɔbɛ̃ mɛ̃r Moijə
- ¹⁷kəda *Aarɔ ndū najə gɛ̃ n̄ toō:
- ¹⁸De kɛ̃ nujə kɛ̃ gír kojə yāi tɛ̃ a reē ta *loo tuñ yáá tɛ̃ yā ndɛ̃jɛ̃ yáá kɛ̃sa yā Nébā yān dɔ tɛ̃ alé. I ndū najə kɛ̃ a to kə dɔ bāl̄ gɛ̃. Nge nja motə ɔ, de kɛ̃ kónɛ̃n laa mbo ɔ, kɛ̃ loon kéréy ngāl̄ tɔy madə gɛ̃ ɔ, a reē ta *loo tuñ yáá tɛ̃ alé.
- ¹⁹De kɛ̃ njan tetə, aláa jīn tetə,
- ²⁰de kɛ̃ rugə ɔ, kɛ̃ dūú njém njém ɔ, kɛ̃ kumɛ̃n əba ɔ, kɛ̃ kur əsan ɔ, kɛ̃ moy rāā ndārɛ̃n ɔ, *áji mbang i de kɛ̃ ɔrɛ̃n gumɛ̃n kɔ́. ɔ n̄,
- ²¹i de kɛ̃ nujə kɛ̃ gír kaa yā Aarɔ nge tuñ yáá tɛ̃ ní, a reē ta *loo tuñ yáá tɛ̃ yā ndɛ̃jɛ̃ yáá kɛ̃sa yā Nébā yān dɔ tɛ̃ alé.
- ²²Ni a asə kɛ̃sa yáá yā Nébā yān gɛ̃ n̄ i yáá kɛ̃ tál ngáy gɛ̃ ɔ, i yáá kɛ̃ tál gɛ̃ ɔ ní karī.

23 Ba ni asə kaw̄ kugē rō kūbē ní gangnən gír *loo ké tál yā Nébā té al̄ ō, kugē ta *loo tuñ yáá té al̄ ō, na sōgē ni-rāā adē *loo ké tál yām̄ ō, yáá ké kemeé gē ō, téləñ yáá ké karī gē tām̄ ni i de ké nujə. Tɔdō mā i Kóṓbē nge kɔr̄ kam̄ *ngé tuñ yáá gē.

24 Moijə tél kə najə gē ní əda Aarɔ̄ ō, ngánən gē ō, ngán *Israel gē malang ō.

LEV 22

3. Yáá ké ɔgə kəsa yáá ké ndējə gē

1 Kóṓbē əda Moijə na:

2 Ǿjə *Aarɔ̄ ō, ngánən gē ō, yáá gē ní a ɔgēndé reē rō *yáá ndējə ké tál gē ní ngán *Israel gē ɔrēñ kam̄ tām̄ yām̄ té ní, na sōgē nujəñ rīm̄ ké tál. Mā i Kóṓbē.

3 Ədadé na: De ké gír kaasí té ké ngɔr̄ ní toō, aké ké ndōñ té ní majal̄ tákən ba reē rō *yáá ndējə ké tál gē ní ngán Israel gē ɔrēñ kam̄ tām̄ yā Kóṓbē té ní, a ɔrnəñ kōó kem kəla yām̄ té. Mā i Kóṓbē.

4-5 De ké gír kojə yā Aarɔ̄ té ké moy bānjə rāān, aké bájal rāān adē wī a dēyā rōn té ní, a əsa *yáá ndējə ké tál gē alé. De ké ɔdə rō de ké yɛr̄ tām̄ niñ ké kóó ɔdə rō té, aké de ké manən teē rōn té, aké ɔdə rō kuṝ ké a rāā kadə deē tél de ké yɛr̄, aké ɔdə rō de ké a rāā kadə deē tél ké yɛr̄ ní, ká ré i majal̄ rí gēgē anī, a əsa yáá ké tál gē alé. Ni a tél de ké yɛr̄ al̄ pá tá a əsa báy.

6 Deē ní tél de ké yɛr̄ tītə ní noō ní, a ndiñ bátə kadə loo tībə dɔn té. Ré ni ndogə mañ pá tá a əsa *yáá ndējə ké tál gē báy.

7 Ré mbang udə rap anī, ni i de ké *unjə njáy njáy, adə ni a əsa *yáá ndējə ké *tál gē, tɔdō i yáá kəsa yān.

8 Nge tuñ yáá a əsa niñ dā al̄ ō, dā ké yáá əhɔ̄ al̄ ō, na sōgē a tél de ké yɛr̄. Mā i Kóṓbē.

9 Adə *ngé tuñ yáá gē rāān yáá gē ní m-Ǿjédé kadə rāān ní ō, adə əniñ najə dɔdó té tām̄ yā yáá kəsa té al̄ ō. Tɔdō ré rāān yáá ké *tál gē ní noō yáá ké karī té anī, a oyñ. Mā i Kóṓbē nge kɔr̄ kam̄dó.

10 Ngōñ Israel ní i *nge tuñ yáá al̄ ní, a əsa yáá ké *tál alé. Mbā yā *nge tuñ yáá niñ kə nge rāā kəla gír naraá bē nge tuñ yáá ní, a əsañ al̄ ō.

11 Banī bəlo yā nge tuñ yáá ké mangən kə naraá ō, ni ké ojənən bē looneé ō ní, a əsañ yáá kəsan karī.

12 Ngōñ nge tuñ yáá ní ngōñ Israel ké karī taā ní a əsa dɔ *yáá ndējə ké *tál gē ní unəñ ní alé.

13 Banī ngōñ nge tuñ yáá ní ngaan oy, aké ngaan mbātón, ba ojə ngōñ al̄ ō, tél reē ndi bē bɔbəneé tītə ní ndiñ kə mandəneé kété ní, a əsa yáá kəsa bɔbən ní ɔgēñ deē ní i *nge tuñ yáá al̄ kəsa ní karī.

14Ré de kórēy əsa yáá ké tál ní gō geṛ al té anī, a əgā *nge tuñ yáa kēra ō, a ənī manən do té ō.

15Ādē *ngé tuñ yáa gē rāān *yáa ndējē ké tál gē ní ngán *Israel gē ɔrēn tām yā Kóṣbē té ní yáá ké karī té alé.

16Tɔdō ré majə kadē əsañ alé tá əsañ anī, niñ ənīn i najə do ngán Israel gē té, adē i gár kadē əgān kēra. Mā i Kóṣbē nge kɔr kaṁdá.

Loo gēra dā gē ké yā tuñ

17Kóṣbē mēṛ Moijə

18kəda *Aarɔ ō, ngán Israel gē malang ō, ndū najə gē ní toō: Ré deē kógēm ké dan ngán Israel gē té, aké tēra ké ndi dandé té, gey ndējē dā kadē róōn tām yā Kóṣbē té, tām ndūn ké ənī té, aké kə gō kem ndigə yān nəkó anī,

19a əho i mañg ké bəra, aláa i bal batē, aláa i bal bəyā ké loon kógēm nujə alé, tá a nel Kóṣbē.

20Nge ní yáa rāa ní, ī-ndējī alé, na a nel Kóṣbē sesí alé.

21Ré dəngam gey ndējē Kóṣbē mañg, aláa batē, aláa bəyā, tām yā kem kógēm té, adē i tām ndūn ké ənī té, aké i kə gō kem ndigə yān nəkó anī, ādē dā ní i dā ké loon kógēm nujə alé tá a nel Kóṣbē.

22Ba dā ké kumən tōō ō, ké njan tetə, aláa gāng ō, ké kə ngīr kənjá i rōn té ō, ké nger rāān ō, ké moy ké rang i ndārən té ō ní ī-ndējē Kóṣbē alé ō, ənī yáa sáy kum hor té do *loo tuñ yáa té yā kadən alé ō.

23Mañg, aláa batē, aláa bəyā ní njan kógēm ngāl tɔy madē gē aké gindē gō madē gē té ní, ā ī-tuñ kə gō kem ndigə yāi karī. Ba ré ī-tuñ i tām míndí ké ənī té anī, a nel Kóṣbē alé.

24Dā ké tōōn gumən, aké rējən i mbée, aké ɔrēn i mbée, aké əjañ i mbée ní, ī-ndējī Kóṣbē alé. Ī-rāāi yáa ké beé do nang yāsí té alé.

25Ī-taāi dā ké beē jī tēra té yā ndējē Nəbā yāsí yáa kəsan té alé na gumən ní gətóó ní rāa adē dā ní nujə, adē ré ādēmī anī, a neləñ alé.

26Kóṣbē əda Moijə báy tɔ na:

27Ngōn mañg, aké ngōn batē, aké ngōn bəyā ké kojə kijə a rāa ndō sīrí gir kóó té, ba əla gir do ndō ké nge kɔ sósó té ní, ré deē róō horó adē Kóṣbē anī, Kóṣbē a ndigə.

28Ā ī-tōl kóó mañg, aké kóó batē, aké kóó bəyā naā té kə ngōnənéé kem ndō ké kógēm beē té alé.

29Ré a ī-tunī dā yā kadē Kóṣbē yā tōynəñ anī, ā ī-rāāi i kə gō ní kadē ni ndigə ní tá.

30Ā əsaī dā ní i ndō nəkó ní noō té. Ā əyāi yáa sáy kadē loo tīi do té alé. Mā i Kóṣbē.

³¹Ā ī-ngōmī ndū najē yām gē ō, ā ī-rāāī yǎǎ gē n̄ ɔjənsí ní ō. Mā i Kóṽbē.

³²Ā élaī rōsɔl̄ dɔ rīm ká tál té alé, tām m̄-sāā kadē s̄ij ngán *Israel gē ī-gerī kadē mā i de ká *tál. Mā i Kóṽbē nge kɔr̄ kaṁsí tayā.

³³m̄-teē sesí kem bē ká Ejiptə té kṽs i kadē mā i Nóbā yāsí. Mā i Kóṽbē.

LEV 23

Ndṽ gē n̄ ngán Israel gē a rāānəh̄ nāā ní: Ndṽ sabat

¹Kóṽbē mēř Moijə

²kəda ngán *Israel gē ndū najē gē n̄ toō: Ndṽ gē ká yā rāān̄ nāā yā Kóṽbē n̄ ā ənī mbērən ní i ndṽ gē ká ā ī-kánīn̄ naā yā rɔȳn̄ Kóṽbē. Ndṽ gē ní n̄ toó:

³Ā ī-rāāī kəla ndṽ mehé, ba ndṽ ká nge kɔ s̄irí i ndṽ *sabat. Ndṽ n̄ noō té ā ī-kánī naā yā rɔȳ Kóṽbē. Ā ī-rāāī kəla kéréȳ alé. Loo malang n̄ ā ī-ndīi tū té ní, ā ɔrī koō ndṽ n̄ noō té tām i ndṽ *sabat yā Kóṽbē.

⁴Ndṽ gē ká yā rāān̄ nāā yā Kóṽbē n̄ kadē ā ɔsiīn̄ dɔ de gē naā té ní n̄ toó:

Nāā Pákə ō, nāā yā mápá ká rāā kanjə *kaa mápá ō

⁵*Pákə yā Kóṽbē a əla gir i ta jī loo tībə té, kem ndṽ ká nge kɔ kutə gidə i só yā nāā ká ta kəga dɔ té.

⁶Ba nāā yā mápá ká rāā kanjə *kaa mápá i kə ndṽ ká nge kɔ kutə gidə i mí yā nāā ká ta kəga dɔ. Ā ī-rāāī nāā n̄ noō yā rɔȳn̄ Kóṽbē. Ā əsaī mápá ká rāā kanjə kaa mápá ndṽ s̄irí.

⁷Ā ī-kánī naā ká ndṽ ká ta kəga dɔ yā rɔȳm̄. Ā ī-rāāī kəla ká kə tógó gē alé.

⁸Kə dɔ ndṽ ká s̄irí gē n̄ noō ní ā ī-ndējī Kóṽbē *yǎǎ tuñ ká róo horoo kə ndṽ ká nge kɔ s̄irí anī, ā ī-kánī naā yā rɔȳm̄. Ndṽ n̄ noō té ā ī-rāāī kəla ká kə tógó gē alé.

Nāā yā dɔ kōō ká kijə

⁹Kóṽbē mēř Moijə

¹⁰kəda ngán *Israel gē ndū najē gē n̄ toō: Ré ūgī dɔ nang n̄ m-ādəsí té ní ba ī-sāāī kōō tū té anī, ā ī-reēī kə dɔ kōō kə kijə yāsí ká dɔɔ yā kadē *nge tuñ yǎǎ.

¹¹Teē gidə gō ndṽ *sabat anī, *nge tuñ yǎǎ a ndējə Kóṽbē dɔ kōō ká dɔɔ ní kə gō looneé, yā kadē neləh̄ Kóṽbē sesí.

¹²Ndṽ ndējən̄ té ní, ā ī-tōlī ngōn̄ batə ká bal kógəh̄m̄, ká loon kógəh̄m̄ nujə al̄ yā róo horoo kadē Kóṽbē.

¹³Ā ī-ndējī Kóṽbē ndujə ká lándə ká lóȳ kə yibīi kem lāngá mehé dɔ ngōn̄ batə ní té. Nge n̄ noō i *yǎǎ tuñ ká róo horoo ká sēen̄ nel̄ Kóṽbē. Tá ā ī-tátē kasə *nduú ká kem kál ká asə lāngá kógəh̄m̄ kə núsən̄ nang té no Kóṽbē té ō.

14Kōō ndōrsí ní ī-lōōī rāā mápá té, aláa tóngā kesa kə mboló, kété no ndō n̄ ā ī-reēín yā ndējē Nóbā yāsí té ní. Nge n̄ noō i ndū najē ké a to ngándáńg tām ngáńsí gē té ō, ngán kaasí gē té ō, loo malang n̄ ā ī-ndiī tū té ní.

Nāā sāā kōō

15Ā élaī gír tēda dēmāsə sīrī i dō ndō n̄ teē gidə gō ndō *sabat n̄ ī-ndējīn̄ Nóbā dō kōō ké kijə té ní.

16Ndō ké kutə mí gē ní a aw̄n̄ báté teē gidə gō ndō kōr̄ koō ké nge kō sīrī té adē i ndō sabat. Teē gidə gō ndō *sabat ké nge kō sīrī anī, ā ī-ndējī Kóṣṣbē ndujē kōō yāsí ké kijə.

17Ā ii bēé kə mápá jōó reē ndējē Kóṣṣbē. Ā ī-ndējīn̄ i kə gō looneé. Mápá ké jōó gē ní, ndujē n̄ ā ī-rāāín ní i kem lāńgá mehé ō, ā ī-rāāídé i kə *kaa mápá ō. I kōō ké ta kəga dō n̄ ā ī-sāāí ní n̄ ā ī-rāāí mápá té yā ndējē Kóṣṣbē ní.

18Ā ī-reēī kə ngán batē ké bāl kógēm̄ gē sīrī, ké loon kógēm̄ nujə al̄ ō, mańg ké bəra kógēm̄ ō, bal batē gē jōó ō, yā róódé horoó kadē Kóṣṣbē dō mápá gē ní té. Ā ī-reēī kə ndujē ké dō té ō, kasə *nduú ké dō té ō, kadē i *yáá ndējē ké yā róó horoó, ké sēen̄ neī Kóṣṣbē.

19Ā ī-tunī bal bəyā kógēm̄ tām yā majal̄ té ō, ngán batē ké bāl kógēm̄ gē jōó tām yā kem kógēm̄ té ō.

20Nge tuń yáá a ndējē Kóṣṣbē dā gē ní kə gō looneé. Ni a ndējən̄ mápá ké rāā kə ndujē kōō ké kijií ní ō, ngán batē ké jōó gē ní ō. Yáá gē n̄ noō i yáá ké kōr̄ kam̄ tām yā Kóṣṣbē té adē i yáá yā *nge tuń yáá.

21Ndō n̄ noō té ā ī-kánī naā yā rōym̄, adē ā ī-rāāí kəla ké kə tógó gē alé. I ndū najē ké a to ngándáńg tām yā ngáńsí gē té ō, ngán kaasí gē té ō, loo malang n̄ ā ī-ndiī tū té ní.

22Ré ā ī-sāāí kōō ké ndōr̄ yāsí té anī, ā éyāī bōgē ndōr̄ kanjē sāā kōō ké tū té ō, ā ī-télii yā bur gotə al̄ ō. Ā éyāī nge n̄ noō yā kadē de ké rō to ndoō ō, tērā ké nge nam̄ ō. Mā i Kóṣṣbē Nóbā yāsí.

Ndō kəga kōr̄ rōneī dō Kóṣṣbē té

23Kóṣṣbē mēr̄ Moijə

24kəda ngán *Israel gē ndū najē gē n̄ toō: Ndō ké ta kəga dō yā nāā ké nge kō sīrī i ndō kōr̄ koō yāsí, adē i ndō sabat. I ndō kəga kem dō yáá gē n̄ rāān̄ yáá té ní ō, i ndō kəga kōr̄ rōneī dō Kóṣṣbē té ō, i ndō kán̄ naā yā rōym̄ ō.

25Ndō n̄ noō té ā ī-rāāí kəla ké kə tógó gē al̄ ō, ā ī-ndējī Kóṣṣbē *yáá tuń ké róó horoó.

Ndō ké bo ké Nóbā a māyń rōn̄ dō majal̄ gē té

26Kóṣṣbē əda Moijə na:

27Ndō nāā ké nge kọ kutə yā nāā ké nge kọ sīrí i ndō māy rō ké bo. Ā ī-kánī naā yā rōym̄ ō, ā ī-ndiī bō tām yā Nébā té ō, ā ī-ndējī Kóṣṣbē *yáa tuñ ké róō horoó ō.

28Ndō n̄ noō té ā ī-rāāī kəla kógēm̄ alé, tām i ndō n̄ ā rāānəñ yáa ké yā kutəñ dō majal̄ yāsí ta kum mā Kóṣṣbē Nébā yāsí té ní.

29Deē n̄ a *ndi bō al̄ tām yā Nébā té ndō n̄ noō té ní, a ɔrnəñ kōó dan gír deē yān gē té.

30Deē n̄ a rāā kəla kéréȳ ndō n̄ noō té ní, məkó m-ā m-rāā kadē ni a gətóo dandá té.

31Ā ī-rāāī kəla kéréȳ alé. I ndū najē ké a to ngándáng tām yā ngánsí gē té ō, ngán kaasí gē té ō, loo malang n̄ ā ī-ndiī tū té ní.

32Ndō n̄ noō ā ī-rāāīn̄ i ndō kɔr̄ koō té tītē ndō *sabat, ā ī-ndi bō tām yā Nébā té. Ā élaī gír kɔr̄ koō i kə ndō nāā ké nge kọ ndōhó, ta loo tóbé té báté ugəñ ndō ké nge kọ kutə té ta loo tóbé té.

Nāā kújé kámbe

33Kóṣṣbē mēr̄ Moijə

34kəda ngán *Israel gē ndū najē gē n̄ toō: Kə ndō ké nge kọ kutə gidə i mí yā nāā ké nge kọ sīrí ngeé n̄ toō ní, ā ī-rāāī nāā kújé kámbe ndō sīrí yā rōym̄əñ.

35Kə ndō ké ta kəga dō ní, ā ī-kánī naā yā rōym̄, adə ā ī-rāāī kəla ké kə tógó gē alé.

36Ā ī-ndējī Kóṣṣbē *yáa tuñ ké róō horoó ndō sīrí. Kə ndō ké nge kọ sósó anī ā ī-kánī naā yā rōym̄ ō, ā ī-ndējēmī *yáa tuñ ké róō horoó ō. Ndō kán̄ naā ké ta tōl̄ ta té ngeé n̄ toō ní, ā ī-rāāī kəla ké kə tógó gē alé.

37Ndō rāā nāā gē yā Kóṣṣbē n noó. Kem ndō gē n̄ noō té ní ā ī-kánī naā yā rōȳ Kóṣṣbē, ā ī-ndējīn̄ *yáa tuñ ké róō horoó gē, aláa kōō gē, *yáa tuñ ké tām yā kem kógēm̄ té, aláa kasə *nduú ké yā tēte. Ā ī-ndējī yáa gē n̄ noō i kə gō loodé gēé kə dō dódé gēé.

38Dō yáa gē n̄ ī-tunī ndō *sabat yā Kóṣṣbē té ní ō, dō ngé gē n̄ ādiīn̄ karī té ní ō, dō yáa gē n̄ ēnī míndésí yā kadən, aké ādiīn̄ kə gō kem ndigə yāsí té ní ō.

39Kə ndō ké nge kọ kutə gidə i mí yā nāā ké nge kọ sīrí ní, ré ī-sāāī kōō ké ndɔr̄ yāsí gē té oy anī, ā ī-rāāī nāā ké ndō sīrí yā rōȳn̄ Kóṣṣbē. Ndō ké ta kəga dō ō, ndō ké nge kọ sósó ō, i ndō kɔr̄ koō gē.

40Kə ndō ké ta kəga dɔó ní, ā óyīī kán̄ kəgə ké majə gē yāsí té ō,, ta jī túmbur gē ō,, ta jī kəgə gē ké mbīdé i ngáȳ gē ō,, ta jī ndey gē ké kadē mañ gē té ō,, ba ā ī-rāāī rōnēl̄ ta kum Kóṣṣbē Nébā yāsí té ndō sīrí.

41Ā ī-rāāī nāā n̄ noō ndō sīrí té kə dō bāl̄ gē yā rōȳn̄ Kóṣṣbē. I ndū najē ké a to ngándáng tām yā ngánsí gē té ō, ngán kaasí gē té ō.

42Sij̄ ngán *Israel gē malang ā ī-ndiī kem kújé kámbe gē té ndō sīrí,

⁴³yā kadē ngánsí gē ō, ngán kaasí gē ō, geṛnə́n kadē dan ní m̄-teē sesí kem bē ké Ejiptə ní, m-ādē ī-ndiī kem kújé kámbə gē té. Mā i Kóṽbē yāsí.

⁴⁴Moiyə ɔjə ngán Israel gē loo kənge naā kə Kóṽbē ndō rāā nāā gē té i tītə ní noō.

LEV 24

Dəra hor ké kem loo ké táí yā Nə́bā té

¹Kóṽbē əda Moyə na:

²Əda ngán *Israel gē ādē reēn kə yibə olibə, ké kumən *unjə njáy njáy adīn tām yā dəra hor té, yā kəndān hor ndṓ kə dɔ ndṓ gē.

³*Aarɔ a udə dəra hor ní i no kúbə ní gāngnə́n gír *sandúkə madə naā té ní, kem *kújə kənge naā té yā kadē hor gē ní unjə́n ta kum Kóṽbē té ndṓ bətə loo tī. Nge ní noō i ndū najə ké a to ngándáńg tām yā ngánsí gē té ō, ngán kaasí gē té ō.

⁴Aarɔ a tэндā ngán bay hor gē ní i ta dəra hor ké rāā ké lór ké *unjə njáy njáy té, yā kadē hor gē ní unjə́n ngándáńg no Kóṽbē té.

Mápá ké yā ndějə́ Nə́bā

⁵Ā ún ndujə́ yā rāā mápá té dɔ bəra kutə gidə i jōó. Dɔ bəran kógə́m a taā ndujə́ kem lāngá mehé.

⁶Ā ī-bōkédə́ no Kóṽbē té mehé gír loo dɔ tábəl ké rāā kə lór ké *unjə njáy njáy té.

⁷Ā ī-bōkə́ kajaja ké unjə́ majə dɔ mápá ní té gír jōó mbak. A róon kajaja ní horó kum gotə mápá ní. Nge ní noō i yáá́ ké ɔjə kadē *yáá́ ndějə́ ní i ké kadē kə taā malang.

⁸A bōkə́n mápá ní ta kum Kóṽbē té ngándáńg kə ndṓ *sabat gē malang. Nge ní noō i yáá́ ké əndān dɔ ngán *Israel gē té kadē rāān tām yā madə naā ní Nə́bā rāā sedə́ té ní.

⁹Mápá ní i tām yā *Aarɔ té niñ kə ngánən gēé, kadē əsañ kem loo kógə́m ké táí té. I yáá́ ké táí ngáy tām yádə́ té, tɔdṓ i *yáá́ tuñ ní róon núsən horó adə́n Kóṽbē ní. Nge ní noō i tām yádə́ té ngándáńg.

Ndə́y ké tām yā de ké tájə́ Nə́bā té

¹⁰Deē kógə́m ké bɔbən i de ké Ejiptə té, ba kóon i dəyá́ ké Israel té, reē dan ngán *Israel gē té. Deē ní gákə́n naā kə deē kógə́m ké Israel té kem bēé,

¹¹anī ni ndájə́ najə́ dɔ rī Kóṽbē té ō, tájən ō, adə́ awñ seneé rō Moyə́ té. Rī dəyá́ ní i Selomit. Ni i ngōn Dibəri ké gír bē yā Dan té.

¹²Əniñ deē ní kújə́ dəngáyá bətə́ kadē Kóṽbē əda najə́ ké dɔn té.

¹³Anī Kóṽbē əda Moyə́ na:

¹⁴Ī-teē kə nge tájə́ ndū ní gidə́ bē té ndágá, ba de gē malang ní oon najə́ kɔrə́n ní a əndān jidə́ dɔn té ō, ngán *Israel gē malang a téninə́n kə mbalá yā tɔlən ō.

¹⁵Adē édá ngán Israel gē na: Deē n̄ a tájē Nóbā yān ní, yáá ká tōr ká tām yā majal yān té a rāān i nəkó.

¹⁶Deē n̄ a ndájē najē dō rī Kóóbē té ní, a tōlnēn kōó. Ngán Israel gē malang a téninēn kə mbalá yā tōlən. Ká deē ní i tērā, aké ni i de ká Israel té gāgē anī, a tōlnēn kōó, tām ni ndájē najē dō rī Kóóbē té.

¹⁷Deē n̄ tōl madēn anī, a tōlnēn kōó.

¹⁸Deē n̄ tōl yáá kuł yā madēn anī a adē yáá kuł ká rang kum gotə.

¹⁹Ré deē kógēm̄ adē ngōn nge bē madēn dō anī, a adēnēn dō ká tītē nge n̄ adē madēn ní ō.

²⁰Ré ni-tetə kēngā madēn anī, a tetēn yān ō. Ré ni tōó i kum madēn anī, a tōōn yān ō. Ré ni-ɔr̄ i ngāng madēn anī, a ɔrēn yān ō. Yáá ká tōr n̄ ni-rāā kə madēnéé ní, a rāān seneé.

²¹Deē n̄ tōl yáá kuł yā madēn ní, a adē yáá kuł ká rang kum gotə, deē n̄ tōl deē ní, a tōlnēn kōó.

²²*Ndū najē ká tām yāsí té i kógēm̄ beē, tām yā tērā té ō, de ká kōó bē té ō, tōdō mā i Kóóbē Nóbā yāsí.

²³Moiyə əda ngán *Israel gē najē gē ní, anī teēn kə nge tájē ndū ní gidə bē té ndágá, a w̄ téninēn kə mbalá. I beē n ngán Israel gē rāānēn yáá n̄ Kóóbē əda Moiyə ní.

LEV 25

Bāl kər̄ koō yā dō nang

¹Kóóbē ɔr̄ najē kə Moiyə dō mbał *Sinai té əda na:

²Əda ngán *Israel gē ndū najē gē n̄ toō: Ré ūgī dō nang n̄ m-ādēsí té anī, ā əyāi dō nang kadə ɔr̄ koō yā rōyməh̄.

³Ā ī-dubē kōō ndɔr̄ yāi té bāl mehé ō, ā ī-tór̄ ta jī *kāgē nduú yāi bāl mehé ō, ā ī-sāā kōō ká kem ndɔr̄ yāi té ō.

⁴Banī bāl ká nge kə sīrī i bāl kər̄ koō yā dō nang. I bāl kər̄ koō ká yā rōȳn Kóóbē, adē ā ī-dubē kōō ndɔr̄ yāi té al̄ ō, ā ī-tór̄ ta jī *kāgē nduú yāi al̄ ō.

⁵Kum kōō gē n̄ tēsōn kem ndɔr̄ yāi té dan yā sāā kōō gē té á əbañ ní, ā ī-sāādé al̄ ō, kāgē nduú yāi gē ká kanjē tór̄ ta jīdé gē n̄ anēn ní, ā ī-téjā dō bəradé al̄ ō. Tām i bāl ká dō nang ɔrēn̄ koō.

⁶Yáá n a teē dō nang té kem bāl n̄ noō té kə dōneé ní, ā əsaī, ̄ ō, nge kəla ká dəngam ō, ká dəyá ō, nge rāā kəla yāi gir̄ naraá ō, de ká tērā n̄ ndi seí ní ō.

⁷Yáá kuł yāi gē ō, dā ká bembeé ká dō nang yāi té ō ní, a əsañ yáá malang n̄ teē dō nang té bāl kər̄ koō yā dō nang té ní.

Bāl Jubile

- 8** Ā ī-téda bāl sīrí nja sīrí, adē i bāl kutə só gidə i ndōhó.
- 9** Ndō ké nge kọ kutə yā nāā ké nge kọ sīrí i ndō māy rō ké bo. Ndō n noō tá ā ī-bārī tōw dō nang yāsí té malang kadē de gē əganəh kōr rōnel.
- 10** Bāl ké nge kọ kutə mí i bāl ké kōr kam tām yāsí tá. Ā ēnī mbēr teē bəloó kem bēé tām yā de gē té malang. I bāl Jubile tām yāsí tá. Sij kógəh kógəh ā ī-télii yā taā dō nang yāsí gē gogé o, ā ī-télii kē bē ngéésí gēé gogé o.
- 11** Bāl ké nge kọ kutə mí i bāl Jubile tām yāsí tá, adē ā ī-dubī kōō al o, kōō n a teē dō rōn ní, ā ī-sāā al o, *kāgə nduú gē n ī-tōrī ta jīdē al ní, ā ī-tėjāi kañdē al o.
- 12** Tōdō *bāl Jubile, adē ā ī-rāāi i bāl ké kōr kam tá. Ā əsaī yáá n a teē dō rōn kem ndoró ní.
- 13** Kem bāl Jubile ngeé n noō tá ní, sij kógəh kógəh ā ī-télii yā taā dō nang yāsí gē gogé.
- 14** Ré ígiī yáá aké ī-mangiī yáá jī ngōn nge bē madəsí tá anī, ī-lōōi gólən.
- 15** Ré ā ī-mang loo ndōr jī ngōn nge bē madí tá anī, ā əla gir téda bāl ké mān kōs gē i dō *bāl Jubile ké mān kōs tá. Nge kigə yáá a téda bāl sāā kōō gē n nay kē non té báté yā kugəh bāl Jubile ké gogé té ní n a igəh yáá jīi té ní.
- 16** Ré bāl sāā kōō gē i ngáy anī, a əndā gātē i ngáy o, ré bāl sāā kōō gē i ngáy al anī, a tél kə gātāā kē nang té ngáy o, tām i kutə bāl sāā kōō gē n ni a gātəh jīi té ní.
- 17** Deē kógəh dansí té a gól ngōn nge bē madən alé. Ā ī-ból Nəbā yái tām mā i Kósbē Nəbā yāsí.
- 18** Ī-ngōmī ndū najē yām gē o, ī-ngōmī gō míndəh gē o. Ī-rāāi yáá gē n m-ədə ní, anī, ā ī-ndiī kem bēé kanjē sōl yáá kógəh.
- 19** Kañ yáá ké dō nang té gē a teēh kadē əsaī kadē asəsí o, ā ī-ndiī kem bēé kanjē sōl yáá kógəh o.
- 20** Ré sij ədaī na: J-a jə-dubē kōō al o, j-a jə-sāā kōō al o, ba j-a j-əsa i rí kem bāl ké nge kọ sīrí té anī,
- 21** m-ā m-tōr tam dōsí té kem bāl ké nge kọ mehé té, kadē kōō ké tū té asə kəsa bāl mətá té, kadē kōō ké tū té asə kəsa bāl mətá.
- 22** Ā ī-dubī kōō kem bāl ké nge kọ sósó té, ba ā əsaī i kōō ké lōō. Báté teēh dan yā sāā kōō ké kijə gē té kem bāl ké nge kọ ndōhó té ní, ā əsaī i kōō ké lōō.

Ta róbə gāhng dō nang

- 23** Deē a igə kə dō nangaá ké njóm gē té alé, tōdō bē i yām mā Kósbē. Ī-ndiī dō nang yām tá i tītē tērā gē ké ngé nam gē o, tītē de gē ké əhōn loo ndinəh o ngóy.

24 Adē dɔ nang malang n̄ ā ī-taāi yā ndi tū té ní, ā ādī ta róbə gāng dɔ loo ndɔr gē ké tū té.

25 Ré ndoō rāā ngōkóóí adē igə ké núsə loo ndɔr yāneé anī, majə kadē ngeen ké ngɔr ngáy n̄ ta róbə gāng dɔ loo ndɔr i yān ní gāng dɔ adēn.

26 Ré deē kárēy aŵ kə ngeen ké yā gāng dɔ loo ndɔr yān kadēn alé, ba nəkó ənge yáá ké yā gāngəń dɔ anī,

27 a əla gír tédə bāl ké mān kɔ́s gē i dɔ bāl n̄ ni igəń loo ndɔr yān té ní yā kɔr kə gogé. I bāl gē n̄ nay ké kété no té yā kugəń kem *bāl Jubile té ní n tédə na gírdé yā kadē nge mangən loo ndɔr ní ní. Ré ni adē nge mangən loo ndɔr nar gír bāl gē n̄ nayn̄ ní oy anī, ni a tél yā kaŵ gogé loo ndɔr yān té.

28 Ba ré ni-ənge yáá ké yā gāngəń dɔ alé anī, ndɔr ní a to tām yā nge mangən té báté kadē bāl Jubile ugəń. Ré bāl Jubile ugə anī, kɔ́s loo ndɔr ní a tél yā taā loo ndɔr yān ō, nge mangən ní a əyɔ yā kadēn ō.

29 Ré deē kárēy igə kújé ké ra kem bē bo ké ndogə mbał gír gidə té anī, ta róbə gāng dɔ kújé ní a to tām yā kɔ́s kújé ní té báté bāl kógəń.

30 Ré bāl ní mān kanjə kadē deē ní gāng dɔ anī, kújé ní a ra i ké njóm gē té tām yā nge mangən té ō, tām yā ngánən gē té ō, ngán kaan gē té ō. Ré *bāl Jubile ugə anī, ni a teē kemeé kɔ́s alé.

31 Ba kújə gē n̄ rań kem ngán bē gē ké ndogə mbał gír gidə té alé ní, ndū najə ké dɔ té i títə ndū najə ké dɔ loo ndɔr té ō, ta róbə gāng dɔdɔ a to ngándáńg tām yā kɔ́sdé gē té ō, ré bāl Jubile ugə anī, ngé mangdə gē a teēń kɔ́s kemeé ō.

32 Banī *ngán Lebi gē ní, ta róbə gāng dɔ kújə yádé gē ké kem bē yádé gē té a to ngándáńg.

33 Ká ré i ngōń Lebi n mang kújé ké kem bē yā *ngán Lebi gē té gəgē anī, ré *bāl Jubile ugə anī, ni a teē kemeé kɔ́s yā kadēń kɔ́s kújə loo. Tɔdɔ yáá kənge *ngán Lebi gē ké dan ngán *Israel gē té i kújə ngeé n̄ noō.

34 Loo ké gidə bē yā *ngán Lebi gē té ní, deē a igəń alé, tām i yáá kəngedé ké a to ngándáńg.

Yáá ké kadē nge ndoō gē loo tēnā té

35 Ré ndoō rāā ngōkóóí adē ni-aa loo kəgāi kəra yái alé anī, ī-rāā seneé adē ndiń kə kumneé seí. Ā ī-rāā beé kə tēra ké nge nam̄ n̄ ndi kem bē yái té ní ō.

36 Ré adēn yáá loo tēnī té anī, ā ī-taā manən dɔ té alé ō, ré adēn yáá anī, ā ī-taā kūł jīn té alé ō. I beé n̄ ā ī-bóləńń ndił Nəbā yái kadē ngōkóóí ndiń kə kumneé seí ní.

37 Ré adēn nar yái loo tēnā té anī, ā ī-taā manən dɔ té alé ō, ré adēn yáá kəsa yái anī, ā ī-taā kūł jīn té alé ō.

38 Mā i Kɔ́sbē Nəbā yāsí. m̄-teē sesí kɔ́s kem bē ké Ejiptə té i yā kadəsí dɔ nang ké Kanaan ō, i yā kadē mā i Nəbā yāsí ō.

Néba adē ngán Israel gē ta róbe gāng do naā

- 39 Ré ndoō rāā ngōkóóí adē ni igə kə rōneé jíí t́ anī, ā ī-rāān bəlo t́ alé,
- 40 banī i nge rāā kəla gír nar t́ ḱ ndi seí. Ni a rāā kəla yáí báté kadē *bāl Jubile ugəh́.
- 41 Ré bāl Jubile ugə anī, ā éyən kə ngánən gēé kadē tél aw̄ gogé dan ngéén gē t́ do nang yā kaan gē t́.
- 42 Tódō ngán *Israel gē i ngé kəla yām gē ḱ m-teē sedé ḱó Ejiptə t́. Deē a igə sedé títē loo kigə kə bəlo gēé alé.
- 43 Ā əndā dónóí dódé t́ alé yā bōlónń ndíí Néba yáí.
- 44 Ré ā ī-sāā bəlo ḱ dəngam, aké ḱ dəyá anī, ā ī-mangd́ i dan nápar de gē ń ndiñ gírəñ gidəsí t́ ní.
- 45 Ā ī-mangd́ i dan tērā gē ń ndiñ kem bē yāsí t́ ní, aláa i dan ngéédé gē ń ojənd́ kem bē yāsí t́ ní. Niñ a téləñ de gē yāsí gē.
- 46 Ā éyaídé yā kadē ngánsí gē gotəsí t́, kadē niñ i yáa ndəba yádé. Ásií rāādé bəlo gē t́ ngándáńg. Banī ngán *Israel gē ń i ngákóósí gē ní, adē deē kógəḿ dansí t́ əndā dóno dódé t́ alé.
- 47 Ré tērā kógəḿ ḱ ndi bēé looí yáa kənge yān reē ngáy, ba ndoō rāā ngōkóóí adē aw̄ igə kə rōneé jīn t́, aláa jī de ḱ gír kaa yān t́ anī,
- 48 ta róbe gāng do a to tām yān t́. Ngōkóon ḱ dəngam a asə gāng dən.
- 49 Ngókóo bəbən, aláa ngōn ngókóo bəbən, aláa ngeen kórəy ḱ ngər ngáy a asə gāng dən. Aláa ré yáa i jīn nəkó t́ anī, nəkó asə gāng do rōn.
- 50 Loo ń noō t́ ní, asə kadē oōn naā kə nge mangəneé, ba a əla gír t́da bāl ń ni igəh́ kə rōneé t́ ní báté kadē ugəh́ do *bāl Jubile t́. Nar gírən ō, kutə bāl gē ní ō a asəñ naā. Nar gírən ḱ ndō kógəḿ ní, kutən a asəñ naā i kə nar gír kəla ḱ ndō kógəh́.
- 51 Ré kutə bāl gē ń nay ḱ non t́ yā kugəh́ bāl Jubile t́ ní i ngáy anī, nar ń ni a gāngəh́ do rōn ní kutən i ngáy ō. Kutə nar ń ni a gāngəh́ do rōn ní a asəñ naā kə kutə nar ń mangənnəh́ ní.
- 52 Ré gotə bāl gē ń nayñ kə non t́ yā kugəh́ bāl Jubile t́ ní i ngáy al anī, kutə nar ń ni a t́da yā gāngəh́ do rōn ní a asəñ naā i kə kutə nar gír bāl gē ń nayñ ní.
- 53 Ni a ndi bē ḱóneé títē nge rāā kəla gír naraá kə do bāl gē, banī ī ā éyā deē ń ni ndi looneé ní kadē əndā dóno dən t́ alé.
- 54 Ré gāngəñ dən al ō, nəkó asə gāng do rōn al ō, ba *bāl Jubile ugə anī, deē ń mangən ní, a éyən d́ó kadē a teē kə ngánən gēé.

Mā i Kóóbé yāsí

⁵⁵Tɔdɔ i tām yām té n ngán *Israel gē a rāān kəla ní. Niñ i ngé kəla yām gē ké m-teē sedé kɔ́ dɔ nang ké Ejiptə té. Mā i Kɔ́ɔbē Nəbā yāsí.

LEV 26

¹Ī-rāāi besē al̄ ɔ, ĩ-ndɔyī kāgē ké tɔsē al̄ ɔ, mbaĪ ké kudə kə nja dɔ́ al̄ ɔ, údiī mbaĪ ké tɔsē kem bē yāsí té yā rɔy al̄ ɔ, tām mā i Kɔ́ɔbē Nəbā yāsí.

²Ā ɔrī ndɔ *sabat yām gē té ɔ, ā ĩ-bólíi gidə *loo ké táí yām ɔ. Mā i Kɔ́ɔbē.

Tɔ́r ta

³Ré únii gō najə yām gē ɔ, ĩ-rāāi yáa gē n m-édásí kadə ĩ-rāāi ní ɔ anī,

⁴m-ā m-rāā kadə mañ edə tām yāsí té kə dɔ nān gēé. Dɔ nang a teē kō ɔ, kāgē gē a anēn ɔ.

⁵Ā ĩ-səbāi kō ɔ bāté yā kugēn dan yā kəja kañ *kāgē nduú gē té ɔ, ā éjaī kañ kāgē nduú gē bāté yā kugēn dan yā dubə kō ɔ gē té ɔ. Ā éngeī yáa kəsa ngáy ɔ, ā ĩ-ndiī kem bē yāsí té kanjə sōl yáa kógēn ɔ.

⁶M-ā m-rāā kadə bē tél sɔl̄ lɔm ɔ, yáa njəbāsí dɔ bīi té al̄ ɔ, dā ké dɔ gē gətóon̄ kɔ́ gō nang yāsí té ɔ, de ké yā reē sɔsí kem bē yāsí té gətóo ɔ.

⁷Ā ĩ-ngɔdī madə baāsí gē ɔ, ā ĩ-tɔsídé kə kaskaraá kadə a tésōn̄ nosí té ɔ.

⁸De gē mí dansí té ngɔdēn̄ madə baāsí gē bú ɔ, ba de gē bú dansí té a ngɔdēn̄ madə baāsí gē dūbú kutə ɔ. Ā ĩ-tɔsí madə baāsí gē kə kaskaraá kadə a tésōn̄ nosí té.

⁹M-ā m-rāā kem majə sesí. M-ā m-ādēsí ngán gē ngáy ɔ, *madə naā yām a to gətóo sesí ɔ.

¹⁰Ā əsaī kō ɔ ké kété gē ɔ, ā ɔyīi kō ɔ ké lō ɔ gē kɔ́ yā kəyān̄ loo tām yā kō ɔ ké kijə gē té ɔ.

¹¹M-ā m-rāā loo ndi yām dɔ dansí té ɔ, m-ā m-tūr gidən̄ kɔ́ tasí té al̄ ɔ.

¹²M-ā m-njērā dɔ dánsí té, mā i Nəbā yāsí ɔ, s̄i i gir deē yām gē ɔ.

¹³Mā i Kɔ́ɔbē Nəbā yāsí ké nge teē sesí kɔ́ kem bē ké Ejiptə té, ké nge kɔ́rsí bəloó kɔ́. m-tétə njúkə yāsí kɔ́ ɔ, m-ādə ɔrī dɔsí ĩ-njērāin̄ ɔ.

Ndɔ́í

¹⁴Banī ré s̄i ɔ ɔ ɔ tam alé, adə ĩ-rāāi yáa gē n m-ójésí malang alé,

¹⁵ré éyaī ndū najə yām gē kɔ́ ɔ, ĩ-kídī yáa kāgē bē gē n m-ójésí ní ɔ, ĩ-rāāi yáa gē n m-ójésí malang al̄ ɔ, adə ĩ-nujiī *madə naā n m-əho sesí ní anī,

¹⁶yáa n m-ā m-rāā sesí ní n toó: M-ā m-ādə moy gajə a rāāsí kadə kumsí a ra doo ɔ, kadə rɔsí a tɔrsí ɔ. Ā ĩ-dubī kō ɔ yāsí i ndāng karī i madə baāsí gē n a əsañ.

- 17M-ā m-tūr rōm yā rōsī kadē madē baāsī gē tetənsī rōō ō, ngé kiṃsí gē a ndiñ dōsí té ō, ā āyī naā kanjē kadē deē ngōdēsī ō.
- 18Ré m-rāāsī yáá gē n noō ba ōōī taṃ alé báy tō anī, m-ā m-éndásí tām majal yāsí gē té kadē māñ dō ké kété nja sīrí.
- 19M-ā m-ōr tógésí n ā ójiin rōsī ngáy ní. M-ā m-rāā kadē dō rā yāsí tél ngañg tītē gindē adē māñ ké tū té a edə alé ō, m-ā m-rāā kadē dō nang yāsí tél ngañg tītē gindē nēngá kasə ō.
- 20Ā ī-təgāī tógésí i karī, dō nang yāsí a teē yáá alé ō, kāgē yāsí gē a anēñ alé ō.
- 21Ré ī-mbātī najē taṃ té adē ōōī taṃ alé m-ā m-éndásí tām majal yāsí gē té kadē māñ dō ké kété nja sīrí.
- 22M-ā m-éla kə dā dō gēé kadē əhōñ ngánsí gē ō, yáá kuī yāsí gē ō. A əhōnsí kadē ā ī-nayīi i séy beē, kadē deē a áá deē loo njērā té dō ngán róbə yāsí gē té tō alé.
- 23Ré yáá n m-rāā sesí noó asə alé adē ī-mbātī najē taṃ té báy anī,
- 24m-ā m-mbāté najē tasí té ō. M-ā m-éndásí tām majal yāsí gē té māñ dō ké kété nja sīrí.
- 25M-ā m-ādē rō a əsō dōsí té kadē m-dalēñ baā *madē naā n m-ého sesí ā ī-nujiin kōó ní. Ré ósiī dōsí naā té kə kem bē bo yā madē baāsí gē té anī, m-ā m-ənī moy ngālbōgī dōsí té ō, m-ā m-ādē ā əsōī kem jī madē baāsí gē té ō.
- 26Loo n m-ā m-ōgēsí yáá kəsa ní, dəyá gē kutē a boon naā dō sīl ké kógēm beē té yā ndīrēñ yáá adē a ndānsí alé a əjəñ i mbée n a adēnsí ní.
- 27Ré yáá gē n noō malang nānsí banī ōōī taṃ alé, adē ī-nayīi ké loo mbāté najē té tām té báy anī,
- 28m-ā m-mbāté najē tasí té kə wōngōó ngáy. M-ā m-éndásí tām majal yāsí gē té kadē māñ dō ké kété nja sīrí.
- 29Ā əsaī ngán kemsí gē.
- 30Wurəṃ a atēm sesí ngáy, adē m-ā m-nujə loo ndōy yāsí gē kōó ō, m-ā m-tōō *loo rōō ndujə yáá ké kotə majə yāsí gē kōó ō, m-ā m-tétə besə yāsí gē ba m-ā m-kāñ nīnsí gē dō té ō.
- 31M-ā m-rāā kadē bē bo yāsí gē téləñ ndəba bē ō, m-ā m-nujə *loo ké tál yāsí gē kōó ō, m-ā m-sír sēē ndujə yáá ké kotə majə yāsí gē n a soləñ kemm ní tō alé ō.
- 32M-ā m-nujə bē yāsí sák sák kadē a ɔr kum madē baāsí gē n a reēñ yā ndi kemeé ní.
- 33M-ā m-tēndā yā tūsi kōó kadē āwī kə dan nápar de gē té ō, m-ā m-ōr njār kaskar kem hōpən té yā ngōdēnsí ō, bē yāsí a nujə sák sák kōó ō, bē bo yāsí gē a teləñ ndeba bē ō.

34 Baa dan n̄ ā ī-nayiī dɔ nang yā madē baḡsī gē té ní, dɔ nang yāsí n̄ éyaī kōó ní a tél yā kōr koō ō, a ngōm̄ ndō gē n̄ noō ō.

35 Rōkum, dɔ nang yāsí n̄ éyaī kōó ní a ɔr koō yā kəgān̄ kērā ndō *sabat gē malang n̄ sjī ōgīn̄ dan n̄ īndiīn̄ tū té ní.

36 Ngé ké dansí té gē n̄ a ndiīn̄ kə kumdé kem bē yā madē baḡsī gē té ní, m-ā m-éla bōl kemdé té kadē ré oōn̄ i kōō mbī kāgē ké nél yéyn̄ gēgē anī, a aḡn̄ i naā. Niīn̄ a aḡn̄ naā tītē n̄ deē a aḡn̄ kōó ta kaskar té ní ō, a tésōn̄ kanjē deē ngōdédá ō.

37 Niīn̄ a tésōn̄ dɔ naā té tītē ké deē ngōdédá i kə kaskaraá, tá deē ngōdédá alé. Ā ásiī ra ta kum madē baḡsī gē té alé.

38 Ā óyiī dan nápar de gē té ō, dɔ nang yā madē baḡsī gē a éśásí ō.

39 De ké dansí té gē n̄ a ndiīn̄ kə kumdé kem bē yā madē baḡsī gē té ní, tógódé a gətóo sɔɔn̄ dɔ majal̄ yādé gē ō, yā bəbədé gē ō, yā kaadé gē ō.

A əga kem Nébā dɔ madē naā yān̄ té

40 A ɔrēn̄ gir majal̄ yādé gē ō, yā bəbədé gē ō, yā kaadé gē ō. A ədañ na n rāān̄ yáá ké gōté al̄ ngáy gē seḡn̄ ō, na n mbātēn̄ najē taḡn̄ té ō,

41 Adē na m-mbāté najē tadé té ō, na m-āw̄ sedé bē madē baḡdédé gēé ō. Adē majanī a solēn̄ dɔdédé ō, m-ā m-tōl̄ ta ndéy n̄ m-éndádé tām̄ yáá ké majal̄ n̄ niīn̄ rāān̄ té ní ō.

42 A əga kemr̄n̄ dɔ *madē naā ké m-əhɔ kə kaadé Jakob ō, Isaak ō, Abərahān̄ ō té. A əga kemr̄n̄ dɔ nang ké m-ənī míndám̄ yā kadédé té ō.

43 Dan n̄ niīn̄ a gətóon̄ kōó kem bē yādé té ní, dɔ nang yādé n̄ əyañ kōó ni-taā koō. Ba m-ā m-tōl̄ ta ndéy m-éndádé tām̄ tūr ké niīn̄ tūrēn̄ gidédé kōó ta yáá kāgē bē yām̄ gē té ō, tām̄ kidē ké niīn̄ kidēn̄ ndū najē yām̄ gē ō.

44 Nəkó n̄ a ndinēn̄ kem bē yā *madē baḡdédé gē té noō, n-ā tūr gidəḡn̄ tadé té al̄ ō, m-ā m-kidédé báté yā tōlēndé kōó malang al̄ ō, yā nujəñ madē naā n̄ m-əhɔ sedé ní al̄ ō, tɔdō mā i Kóɔbē Nébā yādé.

45 A əga kemr̄n̄ dɔ *madē naā n̄ m-əhɔ jóo kə kaadé gēé á m-teēn̄ sedé kōó dɔ nang ké Ejiptə té ta kum nápar de gē té ní yā kadē mā i Nébā yādé. Mā i Kóɔbē.

46 Yáá gē ké ndang kadē yā rāā ō, yáá kāgē bē gē ō, ndū najē gē ō, n̄ kadē toñ mbəḡ ngán *Israel gē té kə Kóɔbē ní n noó. Ni-adē Moijə i dɔ mbal̄ *Sinai té.

LEV 27

Kutə nar ké yā gāngəñ dɔ yáá

1 Kóɔbē mēḡ Moijə

2 kəda ngán *Israel gē ndū najē gē n̄ toō: Ré deē kórēy ənī ndūn̄ yā kadē Kóɔbē deē anī, a asə kadē nar kum gotə.

- ³Gātē deē n toó: Ii do de ké bāl kutə jōó té báté ugēn do de ké bāl kutə mehé té ní, gātē de ké dəngam i njár sélē arjāā kutə mí, kə gō nar kem *loo ké tál té,
- ⁴ba gātē de ké dəyá i njár sélē kutə mətá.
- ⁵Ii do ngán ké bāl mí gē té báté ugēn do ngán ké bāl kutə jōó gē té ní, ngōn ké dəngam i njár sélē kutə jōó, ba ngōn dəyá i njár sélē kutə kógēm.
- ⁶Ii do ngōn ké nāā kógēm té báté do ngōn ké bāl mí té ní, ngōn ké dəngam i njár sélē arjāā mí, ba ngōn dəyá i njár sélē mətá.
- ⁷Ii do de gē ké bāl kutə mehé té báté ta ké doó ní, de ké dəngam i njár sélē kutə gidə i mí, ba de ké dəyá i njár sélē kógēm.
- ⁸Ré deē n ənī ndūn yā kadē Kóṣṣbē deē ní kóṣ ndoō ngáy adē ni asə kadē kutə nar n gāngēn ní al anī, a aw seneé rō nge tuñ yáá té kadē ɔjə gātən kə gō yáá kəngen.
- ⁹Ré i dā ké dan ngé gē n deē asə ndējə Kóṣṣbē té ní n deē ənī míndən do té anī, dā ní a tél dā ké kər kañ tām yā Kóṣṣbē té.
- ¹⁰Deē a mbél girən alé. Ká i ké majə aké i ké majə al gēgē anī, deē a mbél girən alé. Ré deē rāā báté ba mbél girən gēgē anī, dā n mbélən gir madə ní gēgē, dā ké kété gēgē, niñ jōó mbak a télən i dā ké kər kañ gē tām yā Nébā té.
- ¹¹Ré i dā ké yer, adē i dā ké dan gē n deē asə ndējə Kóṣṣbē té al ní anī, a awñ kə dā ní rō nge tuñ yáá té.
- ¹²Ni a ɔjə gātən i kə gō majən, aláa i kə gō majən al ō, gātē n noō a rāā gətóo ō.
- ¹³Ba ré kóṣ ndigə gāng dən anī, a adē kutə gúrse n *nge tuñ yáá a ɔjə ní ō, a ənī manən do té ō.
- ¹⁴Ré deē kógēm ɔr kañ kújə yān tām yā Kóṣṣbē té anī, *nge tuñ yáá a əndā gātə kújə ní i kə gō majən, aláa i kə gō majən al, ba deē a ra i do gātē n ni a əndā té ní.
- ¹⁵Ba ré kóṣ ndigə gāng do anī, a adē nar gíf kújə ní ō, a ənī manən do té ō, tá a taān kújə yān ní gogé.
- ¹⁶Ré deē kógēm ɔr loo ndɔr yān tām yā Kóṣṣbē té anī, gātə ndɔr ní a asən naā i kə gātə kōō n deē a sāā tū té ní. Kōō ɔrjə kem homer kógēm i njár sélē arjāā kutə mí.
- ¹⁷Ré əla gir i kem *bāl Jubile té n deē ní ɔrən kañ ndɔr yān yā Kóṣṣbē té anī, i gātə n *nge tuñ yáá gāng ní n i yā ənda do té ní.
- ¹⁸Ré bāl Jubile māñ kóṣ tá deē ní ɔr kañ ndɔr yān tām yā Kóṣṣbē té anī, *nge tuñ yáá a gāng gātə ndɔr ní i kə gō kutə bāl gē n nayn yā kugēn bāl Jubile ké rang té ní.
- ¹⁹Ba ré kóṣ ndigə gāng do anī, a adē kutə nar n *nge tuñ yáá gāng ní ō, a ənī manən do té ō, tá a taān ndɔr gogé.

20Ré ni-gāng do ndōr ní alí báý ba igə́n jī de ké rang té anī, loo gāng do ndōr ní a gətóo.

21Ré *bāl Jubile ugə́ anī, ndōr ní tél i yáá kənge yā *nge tuñ yáá, tɔdɔ́ i ndōr ké bāa do tām yā Kóɔ́bē té.

22Ré deē kógə́m ɔ́r kañ ndōr ké mang adə́ i yáá ndəbā yān alé,

23tām yā Kóɔ́bē té anī *nge tuñ yáá a gātə́ i kə gō kutə́ bāl gə́ n a nayñ kə kété no té yā kugə́n bāl Jubile té ní. Nge kadə́ nar ní a adə́ i ndɔ́ nəkó́ n noó té. I nar ké kɔ́r kañ tām yā Kóɔ́bē té.

24Ba ré *bāl Jubile ugə́ anī, ndōr ní tél i ndōr yā kóɔ́n ké kété n mang jīn té ní, tām i yáá kənge yān.

25A əndān gātə́ yáá malang i kə gō nar ké kem *loo ké tál té n kɔ́yn i ngán kəlōo kutə́ ní.

Kadə́ karī ké tayā gə́

26Deē a ɔ́r kañ hágə́ yáá kuł tām yā Kóɔ́bē té tɔ́ alé, tām hágə́ yáá kuł malang i yā Kóɔ́bē kɔ́s bá. Ká i ngōñ mañg, aké i ngōñ batə́, aké i ngōñ bəyā́ gəgə́ anī, i yā Kóɔ́bē.

27Ré i dā́ ké yɛr ojə́ ngōñ ké ta kəga do anī, kóɔ́ yáá kuł ní a gāng do ngōñ dā́ ní i kə kutə́ nar n *nge tuñ yáá a gāng ní ō, a ənī manə́n do té ō, ba ré ni-gāng do alí anī, *nge tuñ yáá a igə́n ké kété jī de ké rang té kə gātə́ n gāng do té ní.

28Yáá malang ké bāa do tām yā Kóɔ́bē té, ká i deē, aké i dā́, aké i ndōr i yáá kənge ní gəgə́ anī, a igə́nə́n alí ō, a gāngə́n do alí ō, tɔdɔ́ yáá ké bāa do tām yā Kóɔ́bē té, i yáá ké tál ngáy.

29Deē n bāān dɔn tām yā Kóɔ́bē té ní, gāngə́n dɔn alé, a tɔ́lnə́n i mbée.

30Do yáá malang ké kɔ́r, adə́ i yáá ké kógə́m ké kɔ́r dan ké kutə́ té ní, ká i do kōo, aké i do kañ kəgə́ anī, i tām yā Kóɔ́bē té, i yáá ké tál ké tām yā Kóɔ́bē té.

31Deē n ndigə́ gāng do yáá yān ké nge kɔ́ kutə́ ké ɔ́r tām yā Kóɔ́bē té anī, a adə́ nar n *nge tuñ yáá a gāng do té ní ō, a ənī manə́n do té ō.

32Mañg, aláa batə́, aláa bəyā́ n a māñ gir jī nge kuł yáá té ní, ké nge kɔ́ kutə́ i yā Kóɔ́bē.

33Ká i ké majə́, aké i ké majal gəgə́ anī, deē a gə́rā alé, tá deē a mbél gir alí ō. Ré deē mbél gir kə madā́ anī, niñ jōó mbak i ké kɔ́r kañdó́ tām yā Kóɔ́bē té ō, deē a gāng dɔdó́ alí ō.

34*Ndū najə́ gə́ n Kóɔ́bē adə́ Moijə́ do mbał *Sinai té tām yā ngán *Israel gə́ té ní n noó.

NUM

NUM 1

Ngán Israel gē i kem dɛla loo ká Sinai t́

(1-9)

T́d́a kutə ngán Israel gē ká ta kəga dɔ

- ¹Kóɔbē ɔ́r najə kə Moijə kem dɛla loo ká *Sinai t́, kə ndɔ́ ká ta kəga dɔ yā nā́ ká nge kɔ́ jɔ́ó, kem bāĺ ń utə́ gō nge ń ngán *Israel gē teēñə́n kɔ́ó kem bḗ ká Ejiptə́ t́ ní. Ɔ́r najə ní seneé i kem *kújə kənge naā́ t́, ədan na:
- ²Ī ō, *Aarɔ́ ō, ĩ-t́daĭ ngán Israel gē malang. Ī-ndangiĭ rĭ de ká dəngam gē malang makətúbúú kə gō gír kaa yádé gēé ō, gír kojə yádé gēé ō.
- ³De ká dəngam gē malang ká bāĺ kutə́ jɔ́ó ō, ká bā́ldé ĩĭ dɔ́ kutə́ jɔ́ó t́ kum kə́ dɔ́ó ō ń niñ i ngé rɔ́ó gḗ ká Israel t́ ní, ĩ-t́daĭd́ kə gō gír bütə́ yádé gēé.
- ⁴Ādĭ de ká bo gḗ kógə́m kógə́m kə dɔ́ gír bḗ gēé t́dañd́ sesí.
- ⁵Rĭ de gḗ ní n toó: Elisur ngōñ Sedor tām yā ngán Ruben gḗ t́.
- ⁶Selumiel ngōñ Surisaday tām yā ngán Simeɔ́ gḗ t́.
- ⁷Nason ngōñ Aminadab tām yā ngán *Juda gḗ t́.
- ⁸Netanel ngōñ Suar tām yā ngán Isakar gḗ t́.
- ⁹Eliab ngōñ Helon tām yā ngán Jabulo gḗ t́.
- ¹⁰Elisama ngōñ Amihud tām yā ngán *Eperaim ngōñ Jəjep t́. Gamliel ngōñ Pedasur tām yā ngán Manase ngōñ Jəjep t́.
- ¹¹Abidan ngōñ Gidoni tām yā ngán Benjamə́ gḗ t́.
- ¹²Ahiejer ngōñ Amisaday tām yā ngán Dan t́.
- ¹³Pagiel ngōñ Okəran tām yā ngán Aser gḗ t́.
- ¹⁴Eliasap ngōñ Dewel tām yā ngán Gad t́.
- ¹⁵Ahira ngōñ Enan tām yā ngán Nepətali gḗ t́.
- ¹⁶De gḗ ká dan ngán *Israel gḗ t́ ń bārə́ndé kadə́ ndiñ dɔ́ gír bḗ yádé gḗ t́ ní n noó. Niñ i ngol ngé rɔ́ó gḗ ká Israel t́.
- ¹⁷Moijə niñ kə́ *Aarɔ́ ɔ́yñ de gḗ ní adə́ ərə́ndé t́,
- ¹⁸ba ɔ́səñ dɔ́ ngán *Israel gḗ malang naā́ t́ kə ndɔ́ ká ta kəga dɔ́ yā nā́ ká nge kɔ́ jɔ́ó. Ndangəñ rĭ ngé gḗ malang ń bā́ldé əla gír dɔ́ kutə́ jɔ́ó t́ kum kə́ dɔ́ó ní makətúbúú kə gō gír kaadé gēé ō, kə gō gír kojə yádé gēé ō.
- ¹⁹Moijə t́d́adé kem dɛla loo ká *Sinai t́ tĭtə́ ń Kóɔbē ədanə́n ní.

20-43 Tédan ngán Israel gē i kə gō gir kaadé gēé ō, kə gō gir kojə yādé gēé ō. De kə dəngam gē malang n bāldé əla gir dɔ kutə jōó té kum kə dɔ́ á niñ i ngé rōō gē ní, ndangəñ rīdɔ́ makətūbūú. Əlan gir i dɔ gir bē yā Ruben hágə Jakob té. Kutə de gē n tédanđé ní n toó: De gē kə gir bē yā Ruben té i deē 46 500. De gē kə gir bē yā Simeo té i deē 59 300. De gē kə gir bē yā Gad té i deē 45 650. De gē kə gir bē yā *Juda té i deē 74 600. De gē kə gir bē yā Isakar té i deē 54 400. De gē kə gir bē yā Jabulo té i deē 57 400. De gē kə gir bē yā *Epəraim ngōñ Jəjep té i deē 40 500. De gē kə gir bē yā Manase ngōñ Jəjep té i deē 32 200. De gē kə gir bē yā Benjamə té i deē 35 400. De gē kə gir bē yā Dan té i deē 62 700. De gē kə gir bē yā Aser té i deē 41 500. De gē kə gir bē yā Nepətali té i deē 53 400.

44 De gē n Moijə ō, *Aarɔ ō, de gē kə gərāndé kə dɔ gir bē kə kutə gidə i jōó gēé ō tédanđé ní, kutədə n noó.

45 Ngán Israel gē n tédanđé kə gō gir kojə yādé gēé á i ngé kə bāldé i dɔ kutə jōó té kum kə dɔ́ n niñ i ngé rōō gē kə Israel té ní,

46 kutədə malang i deē 603 550.

Kəla kə sɔ́ dɔ ngán Lebi gē

47 Tédan de gē kə gir bē yā Lebi té gē naā té kə gotə ngán *Israel gēé alé,

48 tām Kóɔbē əda Moijə na:

49 Ā ĩ-téda de gē kə gir bē yā Lebi té ō, ā ĩ-ndang rīdɔ́ ō, naā té kə gotə ngán *Israel gēé alé.

50 Adədé kəla kə dɔ kújə n *ndū najə yā Nəbā i kemeé té ní ō, kə dɔ yáa rāā kəla gē malang kə tū té té ō. A ətōñ kújə yā Nəbā ní ō, yáa rāā kəla gē malang kə tū té ō. A rāāñ kəla kə tām yā kújə ní té ō, a ndiñ bē i kə gō gidíí ō.

51 Ta ndótə kə kújə yā Nəbāá anī i *ngán Lebi gē n a tútəñ ní ō, ta dəba anī i niñ n a udəñ ní ō. De kə karī n a aŵ rōō té ní a tōlnəñ kōó.

52 Ngán Israel gē a ndiñ i kə gō bütədé gēé kem gérger yādé gē té kə gō gidə dərapóo rōō yādé.

53 Banī *ngán Lebi gē a ndiñ bē i kə gō gidə kújə n *ndū najə yā Nəbā i kemeé té ní, yā rāāñ kəla. Loo n noó té wōng a rāām kə ngán *Israel gēé alé.

54 Ngán Israel gē rāāñ yáa malang n Kóɔbē əda Moijə ní.

NUM 2

Loo ndi bē yā ngán Israel gē

1 Kóɔbē ɔ́r najə kə Moijə ō, *Aarɔ ō, ədadé na:

2 Ngán Israel gē a ndiñ bē i kə gō bütədé gēé, kem gérger yādé gē té, kadə dərapóo kə gir bē yādé gē té. Niñ a ndiñ i kə gō gidə kújə kənge naá, banī dɔ dándé kə kújə ní a to sýy.

3-8*Juda a ndi bē i kē kété, dām ká dūn tá, kə dərapóo yāneé ō, kə bütē ngé rōō yān gēé ō. De ká dəngam gē malang n tédāndá á niñ i ngé rōō gē ní, ngoldá gē i kógēm kógēm kə dɔ gir bē yādá gēé. Ngol ngé rōō gē ká gir bē yā Juda tá i Nason ngōñ Aminadab. De gē yān gē i 74 600. Ngol ngé rōō gē ká gir bē yā Isakar tá i Netanel ngōñ Suar. De gē yān gē i 54 400. Ngol ngé rōō gē ká gir bē yā Jabulo tá i Eliab ngōñ Helon. De gē yān gē i 57 400.

9Adē bütē ngé rōō gē ká gir mətá ká kem gérger yā *Juda tá ní, kutədə malang i deē 186 400. I niñ n njērāñ kété no ngán *Israel gē tá ní.

10-15Ruben a ndi bē i dām mbór bē ká geleé tá, kə dərapóo yāneé ō, kə bütē ngé rōō yān gēé ō. De ká dəngam gē malang n tédāndá á niñ i ngé rōō gē ní, ngoldá gē i kógēm kógēm kə dɔ gir bē yādá gēé. Ngol ngé rōō gē ká gir bē yā Ruben tá i Elisur ngōñ Sedeur. De gē yān gē i 46 500. Ngol ngé rōō gē ká gir bē yā Simeo tá i Selumiel ngōñ Surisaday. De gē yān gē i 59 300. Ngol ngé rōō gē ká gir bē yā Gad tá i Eliasap ngōñ Dewel. De gē yān gē i 45 650.

16Adē bütē ngé rōō gē ká gir mətá ká kem gérger yā Ruben tá ní, kutədə malang i deē 151 450. I niñ a utēñ gō ngé rōō gē yā *Juda ní.

17*Ngán Lebi gē a njērāñ gō ngé rōō gē yā Ruben tá kə kújə kənge naá. Bütē ngé rōō ká jōó gē i kété ō, bütē ngé rōō ká jōó gē i gogé ō, ba niñ i danaá. A njērāñ i kə gō bütē yādá gē n ndinēñ ní, kə gō naá, gō dərapóo yādá gē tá.

18-23*Epəraim a ndi bē i dām ká no bē tá, kə dərapóo yāneé ō, kə bütē ngé rōō yān gēé ō. De ká dəngam gē malang n tédāndá á niñ i ngé rōō gē ní, ngoldá gē i kógēm kógēm kə dɔ gir bē yādá gēé. Ngol ngé rōō gē ká gir bē yā Epəraim tá i Elisama ngōñ Amihud. De gē yān gē i 40 500. Ngol ngé rōō gē ká gir bē yā Manase tá i Gamliel ngōñ Pedasur. De gē yān gē i 32 200. Ngol ngé rōō gē ká gir bē yā Benjamə tá i Abidan ngōñ Gidoni. De gē yān gē i 35 400.

24Adē bütē ngé rōō gē ká gir mətá ká kem gérger yā *Epəraim tá ní, kutədə malang i deē 108 100. Niñ a utēñ i gō *ngán Lebi gē.

25-30Dan a ndi bē i dām mbór bē ká kəú tá, kə dərapóo yāneé ō, kə bütē ngé rōō yān gēé ō. De ká dəngam gē malang n tédāndá á niñ i ngé rōō gē ní, ngoldá i kógēm kógēm kə dɔ gir bē yādá gēé. Ngol ngé rōō gē ká gir bē yā Dan tá i Ahiejer ngōñ Amisaday. De gē yān gē i 62 700. Ngol ngé rōō gē ká gir bē yā Aser tá i Pagiél ngōñ Okəran. De gē yān gē i 41 500. Ngol ngé rōō ká gir bē yā Nepətali tá i Ahira ngōñ Enan. De gē yān gē i 53 400.

31Adē bütē ngé rōō gē ká gir mətá ká kem gérger yā Dan tá ní, kutədə malang i deē 157 600. I niñ n i ta mütē bōy madədá gē kə dərapóo yādá gē.

32Kutə ngán *Israel gē malang n tédāndá kə gō gir bē yādá gēé ō, kə gō bütē ngé rōō yādá gēé ō ní, i deē 603 550.

33Tītē n Kóóbē ədañ Moijə ní tédāñ de gē ká gir bē yā Lebi tá naā tá kə ngán *Israel ká rang gēé alé.

³⁴Yáa malang ní ngán Israel gē rāān ní, rāān i kə gō ní Kóṓbē ədañ Moijə ní. Niñ ndiñ bē i kə gō bütə yādə gēé, kadə dərapoo yādə gē té ō, ré a ndótēñ bē anī a njērāñ i kə gō gír kaadə gēé ō, gír kojə yādə gēé ō.

NUM 3

Kəla rāā ngán Lebi gē

¹Ngán *Aarə ō, Moijə ō, kə kem bāl ní Kóṓbē ɔrēñ najə kə Moijə də mbał *Sinai té ní n toó.

²Ri ngōñ Aarə kə nga tógə na i Nadab. Gotə gē rīdə na i Abihu ō, Eleajar ō, Itamar ō.

³Ngán Aarə gē ní urēñ yibə dədə té əndānəndə kem kəla tuñ yáa té ní n noó.

⁴Nadab niñ kə Abihu oyñ ta kum Kóṓbē té kanjə kojə ngán gē. Niñ oyñ i tām hor kə karī ní awnəñ ta kumən té kem dəla loo kə *Sinai té ní. I Eleajar ō, Itamar ō n rāāñ kəla *tuñ yáa ta kum bəbədə Aarə té ní.

⁵Kóṓbē əda Moijə na:

⁶Ī-bār de gē kə gír bē yā Lebi té ādē reēñ kadə ré kəla to bāa Aarə *nge tuñ yáa əladə, a ɔsəñ kílnə kem kəlaa.

⁷Niñ a rāāñ kəla yān ō, a rāāñ kəla yā ngán *Israel gē malang ō, ta *kújə kənge naā té. I tītə ní noó n a rāānəñ kəla kújə yā Nəbā ní.

⁸Niñ a ɔaṅ gō yáa rāā kəla gē malang kə kem *kújə kənge naā té ō, a rāāñ kəla yā ngán Israel gē ō. I tītə ní noó a rāānəñ kəla kújə yā Nəbā ní.

⁹*Ngán Lebi gē ní ā ādədə kə *Aarə niñ kə ngánən gēé. Ngán Israel gē a adəñdə sedə ō, a ɔrēñ kemdə dədə té ō.

¹⁰Ā əndā Aarə niñ kə ngánən gēé kem kəla tuñ yáa té. Ré de kə karī tuñ yáa ní, bāa a tōlnəñ kōó.

¹¹Kóṓbē əda Moijə na:

¹²I məkó n m-gərā *ngán Lebi gē dan ngán *Israel gē té kum gotə hágə ngán Israel gē ní. *Ngán Lebi gē i yáa yām,

¹³tədō ngōñ hágə i yáa yām. Tām ndō ní m-tōlən hágə de gē kə Ejiptə kōó malang ní, m-ɔr kām hágə ngán Israel gē ō, hágə yáa kuł yādə gē ō, tām yām té. Mā i Kóṓbē.

Tədə kutə ngán Lebi gē kə ta kəga də

¹⁴Kóṓbē ɔr najə kə Moijə kem dəla loo kə *Sinai té, əda na:

¹⁵Ī-təda kutə *ngán Lebi gē kə gō gír kojə yādə gēé ō, gír kaadə gēé ō. Ā Ī-təda dəngam gē malang. Əla gír də ngán kə nāa kógəm gē té kum kə dōó.

- 16Moiḵə tédádé tītə́ n̄ gṓ míndé Kóḵbḗ ɔ̀jənə́n n̄í.
- 17Rī́ *ngán Lebi gḗ n toó: Gerson ɔ̀, Kehat ɔ̀, Merari ɔ̀.
- 18Rī́ ngán Gerson gḗ n toó kə́ gṓ gír kaadé gḗé: Libə́ni ɔ̀, Simeí ɔ̀.
- 19Rī́ ngán Kehat gḗ n toó kə́ gṓ gír kaadé gḗé: Amram ɔ̀, Isar ɔ̀, Hebron ɔ̀, Ujiel ɔ̀.
- 20Ngán Merari gḗ kə́ gṓ gír kaadé gḗé n toó: Mali ɔ̀, Musi ɔ̀. Gír kaa yā́ *ngán Lebi gḗ n tédə́ndé kə́ gṓ gír kojədé gḗé n̄ n̄ noó.
- 21De gḗ kə́ gír kaa yā́ Libə́ni t́ ɔ̀, yā́ Simeí t́ ɔ̀ n̄í, kaadé i Gerson. Gír kaa gḗ yā́ Gerson n noó.
- 22Ngán Gerson kə́ də́ngam gḗ malang n̄ tédə́ndé á ə́lañ gír i dɔ́ ngán kə́ nā́ kógə́m̄ gḗ t́ kum kə́ dɔ́́ n̄í, kutədé malang i deḗ 7 500.
- 23De gḗ kə́ gír kaa yā́ Gerson t́ ndiñ bḗ i gidə́ kújə́ yā́ Nə́bā́ t́, dā́m̄ kə́ no bḗ t́.
- 24De kə́ bo n̄ ə́ndə́nə́ñ ngār dɔ́ gír kojə́ gḗ yā́ Gerson t́ n̄í i Eliasap ngṓñ Layel.
- 25Kə́la rā́a ngán Gerson gḗ kə́ kem *kújə́ kə́nge náa t́ ɔ̀jə́ i dɔ́ kúbə́ n̄ rā́aṅə́n̄ n̄í ɔ̀, yá́á n̄ utə́nə́n̄ dɔ́ n̄í ɔ̀, kúbə́ n̄ utə́nə́n̄ ta *kújə́ kə́nge náa n̄í ɔ̀,
- 26ndogə́ kúbə́ n̄ gā́ngnə́n̄ gír ndágə́ loo kə́ gī́r gidə́ *kújə́ yā́ Kóḵbḗ t́ niñ kə́ *loo tuñ yá́á n̄í ɔ̀, kúbə́ kə́ ta róbə́ ndogə́ n̄í t́ ɔ̀, kə́lā́ gḗ kə́ yā́ t́oḵ kújə́ yā́ Nə́bā́ ɔ̀, ndogə́ ɔ̀.
- 27De gḗ kə́ gír kaa yā́ Amram t́ ɔ̀, Isar t́ ɔ̀, Hebron t́ ɔ̀, Ujiel t́ ɔ̀ n̄í, kaadé i Kehat. Gír kaa gḗ yā́ Kehat n noó.
- 28ngán Kehat kə́ də́ngam gḗ malang n̄ tédə́ndé á ə́lañ gír i dɔ́ ngán kə́ nā́ kógə́m̄ gḗ t́ kum kə́ dɔ́́ n̄í, kutədé malang i deḗ 8 600. Adə́ndé kə́la i kem *loo kə́ tál t́.
- 29Gír kaa gḗ yā́ Kehat gḗ ndiñ bḗ i kadə́ kújə́ yā́ Nə́bā́ t́, dā́m̄ mbór bḗ kə́ geleé t́.
- 30De kə́ bo n̄ ə́ndə́nə́ñ ngār dɔ́ gír kaa gḗ yā́ Kehat t́ n̄í, i Elisapan ngṓñ Ujiel.
- 31Kə́la rā́adé ɔ̀jə́ i dɔ́ sandúkə́ *ndū́ najə́ ɔ̀, tábəl ɔ̀, dərə́ hor ɔ̀, *loo tuñ yá́á gḗ ɔ̀, yá́á rā́a kə́la gḗ kə́ kem *loo kə́ tál t́ ɔ̀, kúbə́ n̄ gā́ngnə́n̄ kem kújə́ yā́ Nə́bā́ n̄í ɔ̀, gotə́ kə́la kə́ rang gḗ ɔ̀.
- 32Ngār kə́ dɔ́ ngār gḗ yā́ *ngán Lebi gḗ t́ i Eleajar ngṓñ *Aarɔ́ *nge tuñ yá́á. I ni n̄ i nge kə́ndā́ kumə́n̄ gṓ ngé rā́a kə́la gḗ kə́ kem *loo kə́ tál t́ n̄í.
- 33De gḗ kə́ gír kaa yā́ Mali t́ ɔ̀, Musi t́ ɔ̀ n̄í, kaadé i Merari. Gír kaa gḗ yā́ Merari n toó.
- 34Ngán Merari kə́ də́ngam gḗ malang n̄ bā́ldé ə́la gír dɔ́ nā́ kógə́m̄ t́ kum kə́ dɔ́́ á tédə́ndé n̄í, kutədé malang i deḗ 6 200.
- 35De kə́ bo n̄ ə́ndə́nə́ñ ngār dɔ́ gír kaa gḗ yā́ Merari t́ n̄í i Suriel ngṓñ Abihail. Ndiñ bḗ i kadə́ kújə́ yā́ Nə́bā́ t́, dā́m̄ mbór bḗ kə́ koḵ t́.

36Kəla rāa ngán Merari gē ɔjə i do kāgē ké yā rāań mbōgē kújə yā Nábā ō, kāgē ké yā dēsé mbōg madē gē t́ ō, kāgē nga dan kújə yā Nábā ō, biř nja kāgē gē ō, gotə kəla ké rang gē ō,

37kāgē ndogē kūbē n̄ gīr gidə ndágə loo ké gīr gidə *kújə yā Kóṣṣbē ní ō, biř njadé gē ō, bēl̄ gē ké tū t́ ō, kəlá gē ō.

38Moiijə ō, *Aarɔ ō, ngán Aarɔ gē ō, ndiń bē i ta *kújə kənge naā t́, dām̄ ké gír bē t́. Niń i ngé rāa kəla kem *loo ké tál t́ tām̄ yā ngán *Israel gē t́. De ké karī n̄ a aw loo kəla n̄ noō t́ ní a t̄lnəń k̄ó.

39*Ngán Lebi ké dəngam gē n̄ Moiijə niń kə Aarɔ t́dańd́ t̄itə gō míndə Kóṣṣbē ɔjəńd́ ní, kutəd́ malang i deē dūbú kutə jōó gidə i jōó. Bāld́ əla gír i do ngán ké nāa kógəń gē t́ kum kə d̄ó.

Kóṣṣbē taā ngán Lebi gē kum gotə hágə ngán Israel gē

40Kóṣṣbē əda Moiijə na: Ī-tédá hágə ngán *Israel gē malang ké dəngam gē, əlá gír do ngán ké nāa kógəń gē t́ kum kə d̄ó, ba əda kutəd́.

41Ā ĩ-taā *ngán Lebi gē tām̄ yām̄ mā Kóṣṣbē t́ kum gotə hágə ngán *Israel gē malang ō, ā ĩ-taā yáa kuł gē malang yā *ngán Lebi gē yā kadəń kum gotə hágə yáa kuł gē malang yā ngán Israel gē ō.

42Moiijə tédá hágə ngán *Israel ké dəngam gē malang t̄itə n̄ Kóṣṣbē ədanəń ní.

43Əla gír i do ngán ké nāa kógəń gē t́ kum kə d̄ó. Kutəd́ malang i deē 22 273.

44Kóṣṣbē əda Moiijə na:

45Ī-taā *ngán Lebi gē adəń mā Kóṣṣbē kum gotə hágə ngán *Israel gē malang ō, ĩ-taā yáa kuł gē yā *ngán Lebi gē adəń kum gotə hágə yáa kuł gē malang yā ngán Israel gē ō.

46Kutə hágə ngán Israel ké dəngam gē n̄ mánəń do kutə *ngán Lebi gē ní, i deē 273. I niń gē n̄ noō n̄ i yā gāńg d̄óđé ní.

47Ā ĩ-gāńg səl̄ə arjāa gē mí mí d̄óđé t́, i nar n̄ a əsań kem *loo ké tál t́ ní, adə səl̄ə kógəń k̄ɔyn i ngán kəl̄o kutə.

48Ā ĩ-tél kə nar ní yā kadə *Aarɔ niń kə ngánən gēé yā gāńgəń do hágə ngán *Israel gē n̄ t̄ɔyn do *ngán Lebi gē ní.

49Moiijə taā nar ké yā gāńgəń do ngé gē n̄ *ngán Lebi gē unəń gotəd́ al̄ ní.

50Nar n̄ ni taā j̄i ngán hágə gē t́ ní, kutən malang i səl̄ə arjāa ké kem *loo ké tál t́ 1 365.

51Ni-téləń adə Aarɔ niń kə ngánən gēé, t̄itə n̄ gō míndé Kóṣṣbē ədań ní.

NUM 4

Kəla rāa gír kaa gē yā Lebi

1. Ngán kaa Kehat gē

- ¹Kóṣṓbē əda Moijə niñ kə *Aarə na:
- ²Ī-ndangiī rī ngán kaa Kehat gē kə dan *ngán Lebi t́ gē makətúbūú kə gō gír kaadé gēé ǝ, gír kojə yádé gēé ǝ.
- ³Ī-ndangiī rī ngé gē malang ń bāldé ij dɔ kutə mətá t́ b́t́ kutə mí t́ ń a rāān kəla tām yā *kújə kənge naā t́ ní,
- ⁴a ɔān gō yáá kə tál ngáy gē.
- ⁵Ré ngán *Israel gē a ndótēn bē anī Aarə niñ kə ngánən gēé a t́tēn kúbə ń gāngnə́n gír *loo kə tál ní, yā b́rən gidə sandúkə *ndū najē.
- ⁶A əniñ ngērā dā kə ngañg dɔ sandúké ní t́ ǝ, a b́rēn gidə kə kúbə kə ndul gusə gusuú ǝ, pá tá a t́lañ sáa kágə gē kə yā kətón sandúké ní dām kadən gē t́ báy.
- ⁷A seləñ kúbə kə ndul gusə gusə dɔ tábəl ndējə yáá t́ ǝ, a t́ndān səmbē kə laa gē ǝ, kópə gē ǝ, ngán bay gē ǝ, səmbē kə rúu gē ń a t́tenən kasə *nduú ní ǝ, dɔ t́. Tá mápá ń a ndējəmən ngándáhg ní a to dɔ t́ ǝ.
- ⁸A seləñ kúbə kə kərə bij dɔ yáá gē ń noō t́ malang pá tá a əlañ ngong ngērā dā kə ngañg dɔ t́ báy. Gō t́ anī a t́lañ sáa kágə gē kə yā kətón tábəl ní kadə t́ dām jōó.
- ⁹A utēn dɔ d́ra hor ǝ, bay hor gē kə ta t́ ǝ, yáá kúsé ta kəla hor gē ǝ, bay gē kə yā kɔyñ b́ hor ǝ, kú yibə gē ǝ, i kə kúbə kə ndul gusə gusuú.
- ¹⁰A bōkəñ yáá gē ń noō malang kem ngērā dā kə ngañg t́, ba a əndān dɔ kágə tē t́ yā kətón.
- ¹¹A seləñ kúbə kə ndul gusə gusə dɔ *loo róō ndujə yáá kə kotə majə kə rāā kə lóró t́, ba a əlañ ngong ngērā dā kə ngañg dɔ t́. A t́lañ sáa kágə gē kə yā kətón kadə t́ dām jōó.
- ¹²A ɔyñ yáá malang ń a rāānən kəla kem *loo kə tál t́ ní yā bōké kem kúbə kə ndul gusə gusə t́ ǝ, a əlañ ngērā dā kə ngañg dɔ t́ ǝ, tá a əndān dɔ kágə tē t́ yā kətón báy.
- ¹³A ɔyñ b́ kə dɔ *loo tuñ yáá t́ kṓ ǝ, a seləñ kúbə kə kərə bij dɔ t́ ǝ.
- ¹⁴A bōkəñ bay hor gē ǝ, yáá rāā kəla gē malang kə dɔ *loo tuñ yáá t́ ǝ, dɔ kúbə ń seləñ t́ ní, a utēn dɔ kə ngērā dā kə ngañg ǝ, a t́lañ sáa kágə gē kə yā kətón *loo tuñ yáá ní kadən gē t́ dām jōó ǝ.
- ¹⁵Dan ń ngán Israel gē a ndótēn bē anī, *Aarə niñ kə ngánən gēé a t́lən ta b́r gidə yáá kə tál gē ǝ, yáá rāā kəla gē kə kem *loo kə tál t́ ǝ, pá tá ngán Kehat gē a reēn yā kɔy kətó báy. Ngán Kehat gē a ɔdən rṓ yáá kə tál gē alé na sōgə ɔyñ. Kəla kətó yáá kə kem *kújə kənge naā t́ ń əndān dɔ ngán Kehat gē t́ kadə rāān ni n noó.

16 Eleajar ngōñ Aarɔ *nge tuñ yáa a əndā kumən gir yibē hor té ɔ, ndujē yáa ké kotə majə ké yā rōo horoó té ɔ, ndujē kōo ké ndējē kə dɔ ndō gē té ɔ, *yibē ké tál té ɔ. Ni a aɔ gō kújə yā Nóbā ɔ, yáa malang ké kemeé ɔ, *loo ké tál ɔ, yáa rāa kəla gē ké kemeé ɔ.

17 Kɔɔbē əda Moijə ɔ, Aarɔ ɔ na:

18 Ī-lōōi rāa kadē gir kaa gē yā Kehat gē gətóon kōɔ dan *ngán Lebi gē tá.

19 Yáa n ā ĩ-rāai tá kadē niñ oynēn loo rāa kəla yáa ké tál ngáy gē tá al ní n toó: Ādī *Aarɔ niñ kə ngánən gēé aŵ tэндāndé kógēm kógēm ta kəla yādé gē tá, alaa ta yáa gē n kadē ətōn té ní.

20 A udəñ kem *loo ké tál té dan n a bírnən gidə yáa ké tál gē ní alé, na ré kumdá əsɔ dɔ té anī a oyn.

2. Ngán kaa Gerson gē

21 Kɔɔbē əda Moijə na:

22 Ī-ndang rī ngán kaa Gerson gē makətübúú kə gō gir kojə yádé gēé ɔ, gir kaadé gēé ɔ.

23 Ā ĩ-tédá ngé gē malang n bāldé ĩ dɔ kutə mətá té báté kutə mí té n a rāan kəla tām yā *kújə kənge naā té ní.

24 Kəla gē n a rāan, alaa yáa gē n a ətōn ní n toó:

25 A ətōn kübē ké dɔ kújə yā Nóbā té ɔ, ké dɔ *kújə kənge naā té ɔ, a ətōn ndār batē ɔ, ngərə dā ké ngaŋg ɔ, ké dɔ *kújə kənge naā té ɔ, kübē ké ta róbən té ɔ,

26 ndogē kübē n əgañ dɔ ndágə loo ké gīr gidə *kújə yā Kɔɔbē té niñ kə *loo tuñ yáa ní ɔ, kübē ké ta róbə ndogē té ɔ, kəla gē ɔ, yáa rāa kəla gē ɔ.

27 Ī *Aarɔ niñ kə ngánən gēé n a ɔjən ngán Gerson gē kəla rāadé gē malang ní. Ká i yáa kətō aké i kəla ké yā rāa gəgē anī, i niñ n i ngé kɔjədé ní. A adəndé yáa malang n kadē ətōn ní.

28 Kəla yáa kújə yā Nóbā n adəñ ngán Gerson gē kadē rāan ní n noó. Ī Itamar ngōñ Aarɔ *nge tuñ yáa n i nge kəndā kumən gir kəla yádé gē tá ní.

3. Ngán kaa Merari gē

29 Ā ĩ-tédá ngán kaa Merari gē kə gō gir kaadé gēé ɔ, gir kojə yádé gēé ɔ.

30 Ā ĩ-tédá ngé gē malang n bāldé ĩ dɔ kutə mətá té báté ugəñ kutə mí té n a rāan kəla tām yā *kújə kənge naā té ní.

31 Kəla gē n a əndān dɔdɔ té kadē rāan ní n toó: A ətōn kəgē ké yā rāan mbögē kújə ɔ, ké yā dəsé mbɔɔ madə gē té ɔ, kəgē nga dan kújə ɔ, bír nja kəgē gē ɔ,

³²kāgē ndogē kūbē gē n̄ əgān dɔ ndágə loo ké gīr gidə *kújə yā Kóṓbē té ní ō, bīr njadé gē ō, bēl̄ gē ká tū té ō, kəlā gē ō, yáḗ rāā kəla gē malang ō. Yáḗ gē n̄ kadē ətōn̄ ní ʒjiidé kógēm̄ kógēm̄ kə dɔdɔ gēé.

³³Kəla yā *kújə kənge naā n̄ kadē ngán Merari gē rāān̄ ní n noó. Itamar ngōn̄ *Aarɔ *nge tuñ yáḗ a əndā kumən girí.

Tédañ ngán Lebi gē n̄ a rāān̄ kəla ní

³⁴⁻⁴⁹Moiyə ō, Aarɔ ō, ngār gē ká dɔ ngán *Israel gē té ō, tédañ ngán kaa Kehat gē ō, Gerson gē ō, Merari gē ō, kə gō gir̄ kaadé gēé ō, gir̄ kojə yādé gēé ō. Tédañ i ngé gē malang n̄ bāldé ʒi dɔ kutə mətá té báté kutə mí té n̄ a rāān̄ kəla tām̄ yā *kújə kənge naā té ní. Kutə de gē n̄ tédañ kə gō ndū Kóṓbē n̄ adē Moyə ní n toó: Ngán kaa Kehat gē i deē 2 750. Ngán kaa Gerson gē i deē 2 630. Ngán kaa Merari gē i deē 3 200. Kutə *ngán Lebi gē malang i deē 8 580. Niñ kógēm̄ kógēm̄ ní ʒjəndé kəla n̄ kadē rāān̄ ní ō, yáḗ n̄ kadē ətōn̄ ní ō. ʒjəndé i tītē n̄ Kóṓbē ədañ Moyə ní.

NUM 5

Təbāñ de ké majal̄ tákədé gē kɔ́ kem bēé

¹Kóṓbē əda Moyə na:

²Ədá ngán *Israel gē adē təbāñ de ké majal̄ tákədé gē kɔ́ kem bēé, de ké ngé bānjə gē ō, ngé bájal gē ō, de gē n̄ ɔdəñ nīn̄ ní ō.

³De ké beé gē ní ká i dəngam aké i dəyá gē anī, ā i-təbāidé kem bēé kɔ́, na sōgə majal̄ tákə bē yā ngán *Israel gē n̄ m̄-ndi dɔ dándé té ní.

⁴Ngán Israel gē rāān̄ yáḗ n̄ Kóṓbē əda Moyə ní. Niñ təbāñ de ké majal̄ tákədé gē malang kem bēé kɔ́.

Nge rāā yáḗ ké gōté al̄ a əgā kərān

⁵⁻⁶Kóṓbē mēr̄ Moyə kəda ngán Israel gē najə n̄ toō: Ré de ké dəngam aláa de ké dəyá rāā yáḗ ké gōté al̄ kə madəneé anī ni-rāā i kə Kóṓbēé, adē najə i dɔn té.

⁷A ɔr̄ gir̄ yáḗ n̄ rāā ní ō, a tél kə yáḗ n̄ ni-ənge kə ta róbé ké gōté al̄ ní yā kadē kóɔn̄ gogé ō, a ənī manən̄ dɔ té ō.

⁸Ré kɔ́ yáḗ ní oy kɔ́ ō, ngeen de ké ngər̄ ngáȳ ká yā taā gotən té gətóo ō anī, i yā téləñ kadē Kóṓbē, adē i yā *nge tuñ yáḗ. Deē n̄ najə i dɔn té ní a adē bal batə kadē nge tuñ yáḗ utēñ dɔ majal̄ yān.

⁹Yáḗ malang n̄ ngán *Israel gē a ndējəñ Kóṓbē ní i yā *nge tuñ yáḗ.

¹⁰Yáḗ ké kər̄ kam̄ tām̄ yā Kóṓbē té ní a adəñ i *nge tuñ yáḗ. Yáḗ n̄ deē adē nge tuñ yáḗ ní i tām̄ yān té.

Ndū najə ké dɔ jang té

¹¹⁻¹⁴Kóṓbē mēr̄ Moyə kəda ngán *Israel gē najə n̄ toō, əda na: Dəyá ké rāā hál̄ ké gōté alé kə ngaaneé, tām̄ ni bīi kə dəngam ké rangaá loo mundə té əlañ r̄sɔl̄ dɔ

rōn nəkó té kanjē kadē deē ɔ́dó ō, kanjē kadē deē əhɔ́dó dɔ naā té ō. Ngaan geṛ gō alé ba kemən tósən dɔ té. Aláa dəyá ní bīi kə dəngam ké rang loo mundē té alé, adē əla rōsɔ́l dɔ rōn té alé, ba kem ngaan tósən dɔn té anī,

15a aṵ seneé rō nge tuñ yáá té ō, a əhɔ́ ndujē ɔ́rjə ké yā ndējē tām yā jang té kem lāngá mətá jīn té ō. Ni a *ur yibē dɔ té alé ō, a bōkə kajaja dɔ té alé ō, tɔ́dɔ i *yáa ndējē ké tām yā kem tósə té, ké yā teēn kə gir de ké rāa yáá ké gōtə alé ndágá.

16Nge tuñ yáa a aṵ kə dəyá ní ta kum Kóɔ́bē té.

17A ɔ́də mañ ké *tál yā bōkə kem jóó nánjé té, ba a ɔ́y bumbəru kem kújə yā Nébā té yā bōkə kum té.

18A tútə nənga dɔ dəyá ní yā kəyá dɔ́, ba a ənī *yáa ndējē ké tām yā kem tósə ní té jī dəyá ní té. Nge n noó i yáa kɔ́r gir deē. Nəkó a əhɔ́ mañ ké katē kárará n, a reē kə ndɔ́l dɔ deē té ní jīn té.

19Ni a mēṛ dəyá ní túbə, a ədan na: Ré dəngam ké rang bīi seí alé ō, i-sāa dəngam ké rang gidə ngaai té əlañ rōsɔ́l dɔ rɔ́i té alé ō anī, adē mañ ké katē kárará n toó reē kə ndɔ́l dɔ́i té alé.

20Ba ré i-sāa dəngam ké rang gidə ngaai té rōkum əlañ rōsɔ́l dɔ rɔ́i té, ré dəngam ké rang bīi seí anī,

21adē Kóɔ́bē rāai yáá ké tōṛ tām yā yáá ké majalé ké i-rāa té. Adē Kóɔ́bē rāa adē i-tél dəyá ké kujə ō, rāa adē kemií tīi ō, yā kadē de gə ké kem bē yái té gə a unəñ i rīi n a túbənəñ ní.

22Adē mañ ké a reē kə ndɔ́l dɔ deē té n toó udə kemií té tīi kemií ō, ɔ́gī kojə ngōñ ō. Dəyá ní a ndigə, a əda na: Rōkum, *adē i tītə n noó.

23Nge tuñ yáa a ndang najē gə n ndɔ́lən dəyá ní. Gō té anī a tégó kum mañ ké katē kárará ní té.

24Kété pá tá kadē *nge tuñ yáa adē dəyá ní mañ ké katē kárará ngeé n toó kadē aṵ kadē aṵ kemən té ní,

25ni a taā *yáa ndējē ké tām yā kem tósə té n to jī dəyá ní té ní yā ndējē Kóɔ́bē kə gō looneé pá tá a aṵn dɔ *loo tuñ yáá té báý.

26Ni a ndégə dɔ n i yáá ké ɔ́jə kadē *yáa ndējē ní i ké kadē kə taá malang ní yā róo horóo dɔ *loo tuñ yáá té. Gō té anī ni a adē dəyá ní mañ ké katē kárará ní kadē aṵ.

27Ba yáá n a rāa yáá ní n toó: Ré dəyá ní sāa dəngam ké rang gidə ngaan té əlañ rōsɔ́l dɔ rōn té rōkum anī, mañ ké katē kárará n a reē kə ndɔ́l dɔ deē té ní a udə kemən té yā tīi kemən ō, yā kɔ́gən kojə ngōñ ō. Loo n noó té ré de ké kem bē yān té gə a túbənəñ anī a unəñ i rīn n a túbənəñ.

28Ba ré dəyá ní əla rōsɔ́l dɔ rōn té alé, ré najē gətóo dɔn té anī, ndɔ́l a reē dɔn té alé ō, ni a ojə ngán gə ō.

29*Ndū najē ké dɔ jang ké rāa dəngam tām yā dəyá ké sāa dəngam ké rang té,

³⁰aláa ké dɔ kem dɛngam ké tɔsɛn tã̃m yã nɛyã́n té n noó. Dɛngam ń kemɛn tɔsɛn ní a aŵ kɛ nɛyã́neé ta kum Kɔ́ɔbɛ́ té kadɛ́ *nge tuñ yáá rã̃ i bɛ́l loo rã̃ yáá gɛ malang ń *ndũ najɛ́ yã Nɛ́bã́ ɛda ní dɔ dɛyã́ ní té.

³¹Loo ń noó té najɛ́ a gɛtɔo dɔ ngaa dɛyã́ ní té. Baní dɛyã́ ń najɛ́ i dɔn té ní, yáá kɛ tɔr tã̃m majal yã́n té a rã̃n i nɛkɔ́.

NUM 6

Ndũ najɛ́ ké dɔ de ké ɔ́r kãm rɔ̃n tã̃m yã́ Kɔ́ɔbɛ́ té

¹Kɔ́ɔbɛ́ mɛ́r Moijɛ́

²kɛda ngán *Israel gɛ najɛ́ ń toó: Ré de ké dɛngam, aláa ké dɛyã́ ɛnɛ́ ndũn yã́ kɔr kãm rɔ̃n tã̃m yã́ Kɔ́ɔbɛ́ té anɛ́,

³a mbátɛ́ kasɛ́ kãm *kãgɛ́ nduú ɔ́, kasɛ́ ké rang gɛ́ ɔ́, a ɔ́y kasɛ́ kãm kãgɛ́ nduú ké masɛ́ al ɔ́, kasɛ́ ké rang ké masɛ́ al ɔ́, a ɔ́y mañ kãm kãgɛ́ nduú al ɔ́, a ɛsa kãm kãgɛ́ nduú ké mbɔ́l al ɔ́, ké tutɛ́ al ɔ́.

⁴Ndɔ́ malang ń a ɔ́rɛ́n kãm rɔ̃n tã̃m yã́ Kɔ́ɔbɛ́ té ní, a ɛsa yáá kɛ́ rã̃ kɛ́ kãm *kãgɛ́ nduú al ɔ́, kɛ́ kumɛneé al ɔ́, kɛ́ gidɛneé al ɔ́.

⁵A dɛsã́ dɔn kɛ́ nɔ́ngá kem ndɔ́ gɛ́ ń ɔ́rɛ́n kãm rɔ̃n tã̃m yã́ Kɔ́ɔbɛ́ té ní alé. A ɛya nɛnga dɔn kadɛ́ ngã́. Ni i de ké tál bátɛ́ kadɛ́ ndɔ́ gɛ́ ń ní gãng ní tɛgãné.

⁶Kem ndɔ́ gɛ́ ń ɔ́rɛ́n kãm rɔ̃n tã̃m yã́ Kɔ́ɔbɛ́ té ní, a aŵ rɔ́ nɛ́n deé té alé.

⁷Ká i nɛ́n bɔ́bɛ́n, aké i kɔ́ɔn, aké i ngɔ́kɔ́ɔn ké dɛngam, aké i ké dɛyã́ gɛ́gɛ́, ni a ɔ́dɛ alé na sɔ́gɛ́ majal tákɛ́n, tã̃m nɛnga dɔn ké kanjɛ́ kɛ́ja ní ɔ́jɛ́ kɛ́ ndágá kadɛ́ ni i de ké ɔ́r kãm rɔ̃n tã̃m yã́ Nɛ́bã́ yã́n té.

⁸Kem ndɔ́ gɛ́ ń ɔ́rɛ́n kãm rɔ̃n tã̃m yã́ Kɔ́ɔbɛ́ té ní, ni i de ké tál tã̃m yã́ Kɔ́ɔbɛ́ té.

⁹Ba ré de kárɛ́y gãng dɔ́ɔ oy kadɛ́n té kem ndɔ́ gɛ́ ń noó té adɛ́ majal tákɛ́n anɛ́, ni a dɛsã́ dɔn ndɔ́ ń a unɛ́nɛ́n majal dɔn té ní, adɛ́ i kɛ́ ndɔ́ ké nge kɔ́ sɛ́rɛ́.

¹⁰Kɛ́ ndɔ́ ké nge kɔ́ sɔ́sɔ́ anɛ́ ni a aŵ kɛ́ dér gutɛ́ gɛ́ jɔ́o, aláa ngán dér dum gɛ́ jɔ́o, ta *kújɛ́ kɛ́nge naã́ té yã́ kadɛ́ *nge tuñ yáá.

¹¹Nge tuñ yáá a tuñ yél ké kɔ́gɛ́m tã̃m yã́ majal té ɔ́, a róo ké noó yã́ kadɛ́ Kɔ́ɔbɛ́ ɔ́. Ni a rã̃ yáá kɛ́ yã́ kutɛ́n dɔ́ majal yã́ nge kɔ́r kãm rɔ̃n tã̃m yã́ Kɔ́ɔbɛ́ té ń nɛ́n ɔ́dɛ́ rɔ̃n ní. Ndɔ́ nɛkɔ́ ń noó té ni a ɛdan na ta róbé to tã̃m yã́n té kadɛ́ tél ɔ́r kãm rɔ̃n gogɛ́ rang tã̃m yã́ Kɔ́ɔbɛ́ té.

¹²Loo ń noó té deé ní a tɔ́l ngɔ́n batɛ́ ké bã́l kɔ́gɛ́m yã́ tuñ kadɛ́ Nɛ́bã́ tã̃m yã́ majal yã́n té, ba a tél yã́ kɔ́r kãm rɔ̃n gogɛ́ rang tã̃m yã́ Kɔ́ɔbɛ́ té. Ndɔ́ ké kété gɛ́ ń ni-gãng yã́ kɔ́rɛ́n kãm rɔ̃n tã̃m yã́ Kɔ́ɔbɛ́ té ní i ké yã́ kɛ́yã́dɛ́ kɔ́ɔ, tã̃m kɔ́r kãm rɔ́ yã́n i ké majal tákɛ́.

¹³Deé ń ɔ́r kãm rɔ̃n tã̃m yã́ Kɔ́ɔbɛ́ té ní, ndũ najɛ́ ké tã̃m yã́n té ń toó: Ta tɔ́l ta ndɔ́ gɛ́ ń ɔ́rɛ́n kãm rɔ̃n té ní, a reé́n seneé ta *kújɛ́ kɛ́nge naã́ té.

14Ni a reē kə *yáa ndējē yānneé yā kadē Kóṣṣbē: Bal batē kə bāl kógēm kə loon kógēm nujə al kadē i *yáa tuñ kə yā róō horoó ō, mandē batē kə bāl kógēm kə loon kógēm nujə al kadē i *yáa tuñ kə tām yā majal té ō, bal batē kə loon kógēm nujə al kadē i *yáa tuñ kə tām yā kem kógēm té ō.

15A adē mápá kə rāā kə ndujē kə lándāá kanjē *kaa mápá kem keē kógēm ō, mápá kə rāā kə ndujē kə lóy kə yibíí ō, makəla gē kə rāāndé kanjē kaa mápá ba tétéñ yibē dɔ té ō, ndujē ō, kasə *nduú kə tām yā yáá kə yā tuñ gē té ō.

16Nge tuñ yáa a aw kə *yáa ndējē gē n noō ta kum Kóṣṣbē té. Go té anī a tuñ dā kə tām yā majal té ní ō, dā kə yā róō horoó kadē Kóṣṣbē ní ō.

17Ni a tuñ bal batē kə tām yā kem kógēm té ní ō, a ndējē Kóṣṣbē mápá kə kanjē *kaa mápá n to kem keé ní ō, ndujē ní ō, a tété kasə kañ *kágē nduú ní ō.

18Nge kɔr kañ rɔn tām yā Kóṣṣbē té ní a dəsā dɔn ta *kújə kənge naā té, ba a bōkə nənga dɔn kum hor n a ɔɔ gir *yáa tuñ kə tām yā kem kógēm té ní.

19Ré deē n ɔr kañ rɔn tām yā Kóṣṣbē té ní dəsā dɔn oy anī, *nge tuñ yáa a un kōbē bal batē n ndīrēñ ní ō, mápá kə rāā kanjē *kaa mápá n to kem keé ní kógēm ō, makəla kə kanjē kaa mápá kógēm ō, yā ténídé kem jīn té.

20Nge tuñ yáa a ndējédé kə gō looneé ta kum Kóṣṣbē té. Yáa ndējē gē n noō i yáa kə a télneñ yā kadē *nge tuñ yáa dɔ nganjə bal batē té ō, dɔ búrən té ō. Loo n noō té nge kɔr kañ rɔn tām yā Kóṣṣbē té a asə kəy kasə kañ *kágē nduú tā.

21* Ndū najē kə dɔ deē n ənī ndūn yā kɔr kañ rɔn tām yā Kóṣṣbē té ní n noóō, yáa gē n ni a adē Kóṣṣbē tām kɔr kə ni-ɔr kañ rɔn tām yān té ní n noó ō. Ré tógən asə anī ni a asə kadē Kóṣṣbē yáa kə rang dɔ té kə gō kem ndigə yānneé. Yáa n ni-əñī ndūn dɔ té yā kadē ní, a adē i kə gō n *ndū najē kə dɔ nge kɔr kañ rɔn tām yā Kóṣṣbē té əda ní.

Loo tóř ta dɔ ngán Israel gē té

22Kóṣṣbē ɔr najē kə Moijə, ədan na:

23Kum najē gē n kadē *Aarɔ niñ kə ngánən gēé tóřnəñ tadé dɔ ngán *Israel gē té ní n toó:

24Ādē Kóṣṣbē rāā majə sesí ō, ngōmsí ō.

25Ādē Kóṣṣbē ɔsís kə kumən kə majaá ō, əhɔsí kə rɔn té majə ō.

26Ādē Kóṣṣbē əndā kumən gōsí té ō, sɔl kemsí ō.

27I beé n a ədanəñ rīm dɔ ngán *Israel gē té kadē m-rāañ majə sedé ní.

NUM 7

Púsə mañg gē kə ngār gē adēñ

¹Ndō n Moijə tōlən ta kújə yā Nébā té ní, *ur yibē ké tál dɔ té ɔrən kamən ō, ɔrən kam̄ yáa malang ké kemeé ō tām yā Nébā té. Ur yibē dɔ *loo tuñ yáa té ɔrən kamən ō, ɔrən kam̄ yáa rāa kəla gē ké dɔ té ō tām yā Nébā té.

²Gō té anī ngār gē ké dɔ gír bē gē yā ngán *Israel gē té n tēdañ kutə de gē ní ndótən kə kété reē adēñ kadē karī yādé gē.

³Niñ adēñ Kóṣṣbē púsə mañg gē mehé ké lábən yáa dɔ té ō, mañg kutə gidə i jōó ō. Púsə gē ní ngār gē əhɔñ naā i jōó jōó n a adēnən ní, ba mañg gē tá i kə dɔdɔ gēé. Niñ awnən ta kújə yā Nébā té.

⁴Kóṣṣbē əda Moijə na:

⁵I-taā kadē karī gē n reēnən ní. Púsə gē kə mañg gē n noō i yā rāan kəla *kújə kənge naā. Ādē *ngán Lebi gē kə gō kəla yādé gēé.

⁶Moijə taā púsə gē kə mañg gē ní nēbō *ngán Lebi gē.

⁷Ni-adē ngán Gerson gē púsə jōó ō, mañg sɔ ō, kə gō kəla yādé gēé.

⁸Adē ngán Merari gē púsə sɔ ō, mañg sɔsɔ ō, kə gō kəla yādé gēé. I Itamar ngōñ *Aarɔ *nge tuñ yáa n i dɔ ngán Merari té yā rāan kəla ní.

⁹Ni-adē ngán Kehat alé, tām kəla yādé i kəla kətō yáa ké yā bōl gidə gē dɔ bōgədá té.

Kadē karī ké yā kɔrən kam̄ loo tuñ yáa

¹⁰Ndō n *urnən yibē dɔ *loo tuñ yáa té yā kɔrən kamən ní, ngār gē reēñ kə kadē karī gē ta *loo tuñ yáa té yā rāan pétən.

¹¹Kóṣṣbē əda Moijə na: Ādē ngār gē reēñ ndō kógəm kógəm kə dɔdɔ gēé ndējən kadē karī yādé gē ké yā rāan pétə *loo tuñ yáa.

¹²⁻⁸³Ndō ké ta kəga dɔ i ndō yā Nason ngōñ Aminadab ké gír bē yā *Juda té. Ndō ké nge kɔ jōó i ndō yā Netanel ngōñ Suar ké gír bē yā Isakar té. Ndō ké nge kɔ mətá i ndō yā Eliab ngōñ Helon ké gír bē yā Jabulɔ té. Ndō ké nge kɔ sɔ i ndō yā Elisur ngōñ Sedeur ké gír bē yā Ruben té. Ndō ké nge kɔ mí i ndō yā Selumiel ngōñ Surisaday ké gír bē yā Simeɔ té. Ndō ké nge kɔ mehé i ndō yā Eliasap ngōñ Dewel ké gír bē yā Gad té. Ndō ké nge kɔ siri i ndō yā Elisama ngōñ Amihud ké gír bē yā *Epəraim té. Ndō ké nge kɔ sɔsɔ i ndō yā Gamliel ngōñ Pedasur ké gír bē yā Manase té. Ndō ké nge kɔ ndōhó i ndō yā Abidan ngōñ Gidoni ké gír bē yā Benjamɛ té. Ndō ké nge kɔ kutə i ndō yā Ahiejer ngōñ Amisaday ké gír bē yā Dan té. Ndō ké nge kɔ kutə gidə i kógəm i ndō yā Pagiél ngōñ Okəran ké gír bē yā Aser té. Ndō ké nge kɔ kutə gidə i jōó i ndō yā Ahira ngōñ Enan ké gír bē yā Nepətali té. Kadē karī gē n reēnən kógəm kógəm kə dɔdɔ gēé ní n toó: Səmbē ké laa ké rāan kə gində arjāa ké kɔyn i ngán kəlōo gē 1 300 ō, səmbē ké lú ké rāan kə gində arjāa ké kɔyn i ngán kəlōo gē 700 ō, kə gō yáa mbɔjə kɔy yáa ké kem *loo ké tál té. Səmbē gē ní ndujə ké yā ndējə ké lóy kə yibíi rosə kemdɔ jōó mbak. Niñ reēñ kə kópə lór ké kɔyn i ngán kəlōo gē bú ké ndujə yáa ké kotə majə rosə kem ō, mañg

ké bəra kógēm̄ ō, bal batē kógēm̄ ō, ngōn batē kógēm̄ ké bāl̄ kógēm̄ ō, kadē i *yáa tuñ ké yā róō horoó, bal bəyā ké yā tuñ tām̄ yā majal̄ té ō, mañg gē jōó ō, bal batē gē mí ō, bal bəyā gē mí ō, ngán batē ké bāl̄ kógēm̄ gē mí ō, kadē i *yáa tuñ gē ké tām̄ yā kem kógēm̄ té.

⁸⁴Kutə kadē karī gē malang n̄ ngār gē yā ngán *Israel gē adēn̄ tām̄ yā *loo tuñ yáá té ndō n̄ *urnēn̄ yibē dɔ té ní n toó: Səmbē ké laa gē ké rāān̄ kə gindē arjāa i kutə gidə i jōó ō, səmbē ké rúu gē ké rāān̄ kə gindē arjāa i kutə gidə i jōó ō, kópə lór gē i kutə gidə i jōó ō.

⁸⁵Səmbē ké laa kógēm̄ kəyn̄ i ngán kəlōo 1 300 ō, səmbē ké dúú kógēm̄ kəyn̄ i ngán kəlōo gē 700 ō. Kəȳ gindē arjāa malang n̄ rāānēn̄ səmbē gē n̄ noō ní i kəlōo 24, i kə gō yáa mbōjə kəȳ yáá ké kem *loo ké tál̄ té.

⁸⁶Kopə lór gē ní kógēm̄ kəyn̄ i ngán kəlōo 100, adē kutə gidə i jōó mbak ní kəȳdē i ngán kəlōo 1 200. Ndujə yáá ké kotə majə rosə kemdē malang.

⁸⁷Kutə dā gē ké róō horoó kadē Nəbā ní n toó: Mañg ké bəra gē i kutə gidə i jōó ō, bal batē gē i kutə gidə i jōó ō, ngán batē ké bāl̄ kógēm̄ gē i kutə gidə i jōó ō, naā té kə ndujə ké yā ndējə dɔdɔ gē té. Bal bəyā gē ké yā tuñ tām̄ yā majal̄ té i kutə gidə i jōó.

⁸⁸Dā gē ké yā tuñ tām̄ yā kem kógēm̄ té n toó: Mañg ké bəra gē i kutə jōó gidə i só ō, bal batē gē i kutə mehé ō, bal bəyā gē i kutə mehé ō, ngán batē ké bāl̄ kógēm̄ gē i kutə mehé ō, kadē karī gē n̄ *urēn̄ yibē dɔ *loo tuñ yáá té oy anī adēn̄ tām̄ yā rāān̄ pətən̄ ní n noó.

⁸⁹Dan n̄ Moijə udə kem *kújə kənge naā té yā kər̄ najə kə Kóṣṣbēé anī, ni oō ndū Kóṣṣbē loo kər̄ najə té seneé. Ndūn̄ ní bār̄ i mbōṓ ngé ngōm̄ loo ké dɔ rā̄ té gē n̄ rañ dɔ ta *sandúkə madē naā té ní. Loo n̄ noō té ni-ɔr̄ najə seneé.

NUM 8

Loo kəndā hor ké ta bay hor gē té

¹⁻²Kóṣṣbē mē̄r Moijə kəda *Aarṓ najə n̄ toó: Ré ā əndā hor ta bay hor ké sīrī gē té anī i loo ké kété no dɛra hor té n a unjə ní.

³Aarṓ rāā yáá n̄ Kóṣṣbē əda Moijə ní: Əndā hor gē ní adē unjēn̄ loo ké kété ní.

⁴Rāān̄ dɛra hor ní kə taá malang, əla gir̄ njan té báté hūtēn̄ ké ta tōl̄ ta té ní i kə lór ké kənda kə mōṓ. Rāān̄ dɛra hor ní adē to i tītə nge n̄ Kóṣṣbē ɔjə Moijə ní.

Loo kər̄ kañ ngán Lebi gē

⁵Kóṣṣbē əda Moijə na:

⁶Ṕr̄ *ngán Lebi gē dan ngán *Israel gē té ba ún̄ majal̄ n̄ tákədé ní dɔdɔ té kōs̄.

⁷Loo rāān̄ n toó: Ī-səkā mañ tégō majal̄ rōdɔ té ō, adē dəsān̄ bī̄ ké rōdɔ té malang kōs̄ ō, tégōn̄ kūbē yādɔ gē ō, unēn̄ majal̄ n̄ tákədé ní kōs̄ ō.

⁸Niñ a əhɔ̃n maŋg ké bəra kógə́m̄ ò, a unə́n ndujə́ ké lóȳ kə yibíí n̄ i yáá́ ké yā ndējə́ dɔ́ té ní ò. Íkó̄ ā əhɔ̃ maŋg ké bəra ké kɔ́ jōó n̄ i maŋg ké yā tuñ tām̄ yā majal̄ té ní ò.

⁹Ā ī-reḗ kə *ngán Lebi gə́ ta *kújə́ kəŋge naā́ té ò, ā ʒsə́ dɔ́ ngán *Israel gə́ malang naā́ té ò.

¹⁰Ā ī-reḗ kə *ngán Lebi gə́ ta kum Kóɔ́bḗ té kadə́ ngán Israel gə́ əndā́n̄ jīdɛ́ dɔ́dɛ́ té.

¹¹Gṓ té anī́ *Aarɔ́ a ndējə́ Kóɔ́bḗ *ngán Lebi gə́ kə gṓ looneé́ tītə́ *yáá́ ndējə́ ké ngán Israel gə́ ndējə́n̄ Kóɔ́bḗ beé́ kadə́ rañ̄ kəla yān̄.

¹²*Ngán Lebi gə́ a əndā́n̄ jīdɛ́ dɔ́ maŋg ké bəra ké jōó gə́ ní té. Aarɔ́ a tuñ ké kógə́m̄ tām̄ yā majal̄ té ò, a róó́ ké noó́ horoó́ yā kadə́ Kóɔ́bḗ ò, yā rāā́n̄ yáá́ ké yā kutə́n̄ dɔ́ majal̄ yā *ngán Lebi gə́.

¹³Ā ādə́ *ngán Lebi gə́ a rañ̄ kə njadɛ́ ké dɔ́ɔ́ no Aarɔ́ té niñ̄ kə ngánə́n̄ gēé́ ò, ā ī-ndējə́dɛ́ kə Kóɔ́bḗ kə gṓ looneé́ ò.

¹⁴Ā ɔ́r̄ *ngán Lebi gə́ dan ngán *Israel gə́ té kadə́ niñ̄ i yáá́ yām̄ gə́.

¹⁵Gṓ té anī́ a reḗn̄ yā rāā́ kəla *kújə́ kəŋge naā́. I beé́ n̄ ā únə́n̄ majal̄ n̄ tákədɛ́ ní kɔ́ ò, ā ī-ndējə́ndɛ́ kə Kóɔ́bḗ kə gṓ looneé́ ò ní.

¹⁶Tɔ́dɔ́ niñ̄ i tām̄ yām̄ té māmák dan ngán *Israel gə́ té. M-ɔ́rdɛ́ tām̄ yām̄ té i kum gotə́ hágə́ ngán Israel gə́ malang.

¹⁷Tām̄ hágə́ yáá́ malang ké dan ngán Israel gə́ té, adə́ i hágə́ deḗ gəgə́ hágə́ dā́ gəgə́ ní niñ̄ i yáá́ yām̄ gə́. M-ɔ́r̄ kaṁdɛ́ tām̄ yām̄ té i ndɔ́ n̄ m̄-tɔ́lə́n̄ ngán hágə́ gə́ malang ké dɔ́ nang ké Ejiptə́ té ní.

¹⁸Ba m̄-taā́ *ngán Lebi gə́ kum gotə́ hágə́ ngán Israel gə́ malang

¹⁹m-ādə́ *Aarɔ́ niñ̄ kə ngánə́n̄ gēé́ i kadə́ rāā́n̄ kəla *kújə́ kəŋge naā́ taṁ̄ yā ngán *Israel gə́ té ò, kadə́ rāā́n̄ yáá́ ké yā kutə́n̄ dɔ́ majal̄ yādɛ́ ò. I beé́ tá yáá́ a rāā́n̄ ngán Israel gə́ n̄ a ndótə́n̄ kə rɔ́ *loo ké tál̄ té ní alé.

²⁰Yáá́ gə́ n̄ Kóɔ́bḗ əda Moijə́ ní Moijə́ ò, Aarɔ́ ò, ngán Israel gə́ malang ò, rāā́n̄ kə *ngán Lebi gēé́ kə ta njaá́.

²¹*Ngán Lebi gə́ rāā́n̄ yáá́ ké yā kunə́n̄ majal̄ n̄ tákədɛ́ ní ò, tégə́n̄ kúbə́ yādɛ́ gə́ ò, Aarɔ́ ndējə́dɛ́ kə Kóɔ́bḗ kə gṓ looneé́ ò, rāā́ yáá́ kutə́ dɔ́ majal̄ dɔ́dɛ́ té yā kunə́n̄ majal̄ n̄ tákədɛ́ ní kɔ́ ò.

²²Gṓ té anī́ *ngán Lebi gə́ əlañ̄ gír rāā́ kəla yādɛ́ ké tām̄ yā *kújə́ kəŋge naā́ té ta kum *Aarɔ́ té niñ̄ kə ngánə́n̄ gēé́. I beé́ n̄ rāā́nə́n̄ yáá́ n̄ Kóɔ́bḗ əda Moijə́ ní kə *ngán Lebi gēé́ ní.

²³Kóɔ́bḗ əda Moijə́ na:

²⁴A ɔ́yñ̄ *ngán Lebi gə́ n̄ bā́ldɛ́ əla gír dɔ́ kutə́ jōó gidə́ i mí té kum kə́ dɔ́ɔ́ ní kəlaá́, kadə́ rāā́n̄ kəla *kújə́ kəŋge naā́.

²⁵Ré bāldé i kutə mí anī a ɔrēndé kɔ́ kəlaá kadə taān koō. A rāān kəla tɔ alé.

²⁶Niñ a ɔsəñ kí *ngán Lebi gē n a rāān kəla *kújə kənge naā ní ba aŵñ kə kəla yādé ké ɔɔ dɔdɔ alé. Loo rāā n ā ī-rāān kəla kə *ngán Lebi gē ní n noó.

NUM 9

Ndō rāā nāā Pákə

¹Kóɔbē ɔr najə kə Moijə kem dəla loo ké *Sinai tɛ, i kem nāā ké ta kəga dɔ yā bāl n utə gō nge n ngán *Israel gē teēnən kɔ́ Ejiptə ní.

²Ni-əda Moijə na: Ādə ngán Israel gē rāān nāā *Pákə kə ndōneé.

³Ā ī-rāāi nāā i ta loo tɛbɛ tɛ, kə ndō ké nge kɔ kutə gidə i sɔ yā nāā n toō. Ā ī-rāāi i kə gō n *ndū najə ō, yáa kágə bē ō ɔjən ní.

⁴Moijə əda ngán *Israel gē kadə rāān nāā *Pákə.

⁵Niñ rāān nāā ní ta jī loo tɛbɛ tɛ, kə ndō ké nge kɔ kutə gidə i sɔ yā nāā ké ta kəga dɔ, kem dəla loo ké *Sinai tɛ. Ngán Israel gē rāān yáa n Kóɔbē əda Moijə ní kə gōo majə.

⁶Banī de kéréy gē n ɔdəñ rō niñ ní asəñ rāā pətɛ *Pákə ndō n noō tɛ alé, tɔdō majal tákədɛ. Ndō nəkɔ n noō tɛ niñ ədañ Moijə niñ kə *Aarɔ na:

⁷J-ɔdə rō niñ adə majal tákəjí, ba i tām rí tɛ á ɔgəñjí ndējə Kóɔbē yáa títə yā gotə ngán *Israel gē kə ndōneé ní?

⁸Moijə tél ədadɛ na: Ī-ngóōi ādə m-ōō najə n Kóɔbē a əda dɔsɛ tɛ ní pá tá.

⁹⁻¹⁰Kóɔbē mēř Moijə kəda ngán Israel gē na: Najə n toō i tām yāsɛ tɛ ō, tām yā ngánsɛ gē tɛ ō, ngán kaasɛ gē tɛ ō. Ré majal tákə deē kógəm ndō nāā *Pákə tɛ tām ni ɔdə niñ deē, aké aŵ i mbā ké say tɛ anī, deē ní a rāā nāā *Pákə yā rɔyñ Kóɔbē,

¹¹banī a rāā i ta jī loo tɛbɛ tɛ, kə ndō ké nge kɔ kutə gidə i sɔ yā nāā ké nge kɔ jōo. A əsa ngōñ batə kə mápá ké rāā kanjə *kaa mápá ō, kə mbī kámbé ké katə ō.

¹²A əyɔ gotə ngōñ dā batə ní kadə loo tī dɔ tɛ al ō, a tətə kəngən gē al ō. A rāā nāā Pákə ní i kə gō looneé.

¹³Banī deē n majal tákən al ō, aŵ mbā tɛ al ō, ba rāā najə yā nāā *Pákə i kə njaneé, adə ni ɔdə rāā nāā *Pákə kə ndō *Pákə al ní, deē n noō a ɔrñən kɔ́ dan ngán *Israel gē tɛ. Ni-ndējə Kóɔbē yáa kə ndōneé al ní, yáa ké tōr tām yā majal yān tɛ a rāān i nəkɔ.

¹⁴Ré tērā n ndi bē sesɛ ní ndigə rāā nāā *Pákə yā kɔsəñ gɔn Kóɔbē anī, a rāā i kə gō ndū najə ō, yáa kágə bē ō ké dɔ tɛ. *Ndū najə ní i tām yā ngán Israel gē tɛ ō, tērā gē tɛ ō.

Kiī mañ utə dɔ kújə yā Nóbā

15Ndō n udənēn kújə yā Nébā té ní, kiī mañ reē utē dō. Kújé ní i kújə tandā n sandúkə *ndū najə i kemeé ní. Ndōs anī kiī mañ ní unjə tītə hor báté kadə loo tīn.

16To i tītə n noō kə ndō gə: Kadaá anī kiī mañ utē dō kújé ní, ba ndōs anī unjə tītə hor beé.

17Ré kiī mañ ní ii kōs anī ngán *Israel gə ndótəñ bē ō, ré dəba gotoó anī niñ ndiñ bē loo n noō té ō.

18Adə ngán Israel gə a ɔrəñ dōs ō, a ndiñ gotoó ō, i kə gō ndū Kóṣbē. Ré kiī mañ ndi dō kújə yā Nébā té báý anī ngán Israel gə a ndiñ i gotoó.

19Ré ndi i ndō ngáy anī ngán *Israel gə a oñ i ta Kóṣbē adə a əsōñ róbó alé.

20Kéréy gə anī ndi dō kújé té rāā ndō ngáy alé. Adə ngán Israel gə a ndiñ gotoó ō, a ɔrəñ dōs ō, i kə gō ndū Kóṣbē.

21Dan kéréy gə té anī kiī mañ ní a dəba gotoó i ndōs kadə loo tī dɔn té ngóy. Ré ii kōs kə ndōy anī ɔrəñ dōs ō. Aláa dəba gotoó kadaá ō, ndōs ō ngóy. Ba ré ii kōs anī ɔrəñ dōs ō.

22Ré kiī mañ ní ndi dō kújə yā Nébā té rāā i ndō jōó, aké rāā i nāā kógə́m, aké rāā i ndō ngáy gəgə anī, ngán *Israel gə a ndiñ i gotoó ba a ɔrəñ dōs alé. Ré kiī mañ ní ii kōs anī ɔrəñ dōs ō.

23Niñ a ndiñ gotə kógə́m i kə gō ndū Kóṣbēé ō, a ɔrəñ dōs i kə gō ndū Kóṣbēé ō. Rañ kəla yā Kóṣbē i kə gō ndū Kóṣbē n adə Moijə ní.

NUM 10

Bə́rúnjə gə ké rāā́ndé kə gində arjā́á

1Kóṣbē əda Moijə na:

2I-mēr rāā bə́rúnjə gə jōó, ādə rāā́ndé kə gində arjā́á ké koó. Bə́rúnjə gə ní i yā bārə́n ngán *Israel gə kadə kánə́nə́n naā ō, ndótə́nə́n bē ō.

3Ré a kṓrə́n bə́rúnjə gə ní jōó mbak anī, i ngán Israel gə malang n a kánə́nə́n naā rṓi té ta *kújə kə́nge naā té ní.

4Ré kṓrə́n i bə́rúnjə ké kógə́m beē anī, i ngār gə n niñ i ngol ngé rṓs gə yā ngán Israel gə ní ngóy n a kánə́nə́n naā rṓi té ní.

5-6Ré ā i-téti ndū bə́rúnjə anī i yā ndótə́n bē. Tétə́n ké ta kəga dō i kadə de gə ké dā́m ké gir bē té gə əsṓnə́n róbó, ké nge kə jōó i tām yā de gə ké dā́m mbór bē ké geleé té.

7Banī ā i-bāríi de gə kadə ɔsə́n dōdó naā té i kə bə́rúnjə ké bār kanjə tétə́n ndūn.

8I ngán *Aarə́ gə n i *ngé tuñ yā́a gə ní n a kṓrə́n bə́rúnjə gə ní. * Ndū najə n toō a to ngándá́ng tām yāsí té ō, tām yā ngá́nsí gə té ō, ngán kaasí gə té ō.

⁹Dan n̄ ā ī-ndiī dɔ nang yāsí té ba ii yā rōō madē baāsí gē ké ngé rāā kumsí ndoō té gē anī, ā ī-tétī ndū bərúnjə gē ní kadē əgañ kem Kóōbē Nébā yāsí dɔsí té ba taānsí jī madē baāsí gē té əyāsí dɔó.

¹⁰Ā ī-kōrīi bərúnjə ndō rōnel̄ té ō, ndō pété té ō, ndō nāā ké kijə té ō, dan n̄ ā ī-rōoiñ dā horoó yā kadē Kóōbē ní ō, ā ī-tunīiñ yáa tām̄ yā kem kógēm̄ té ní ō. Ā ī-kōrīi bərúnjə kadē əgañ kem Nébā yāsí dɔsí té. Mā i Kóōbē Nébā yāsí.

Ngán Israel gē ii Sinai aḡ ugēñ dɔ niñ loo ké Moab té

(10-20)

Ngán Israel gē əsōñ róbó

¹¹Kə ndō kutə jōó yā nāā ké nge koo jōó yā bāl̄ n̄ utə gō nge n̄ ngán *Israel gē teēnəñ kōó Ejiptə ní, kil̄ mañ ii kōó dɔ kújé n̄ sandúkə *ndū najə yā Nébā i kemeé té ní.

¹²Ngán Israel gē ii dəla loo ké *Sinai té kə gō naā aḡñ. Ba kil̄ mañ aḡ əhɔ loo dəla loo ké Paran té.

¹³I ta kəla gír ndótədé loo kə gō ndū Kóōbē n̄ adē Moijə ní báý.

¹⁴I bütə áskar gē ké gō dərápoo yā *Juda té n əsōñ róbó kété ní. Nason ngōñ Aminadab i ngol áskar gē ké gír bē yā Juda té ō,

¹⁵Netanel ngōñ Suar i ngol áskar gē ké gír bē yā Isakar té ō,

¹⁶Eliab ngōñ Helon i ngol áskar gē ké gír bē yā Jabulo té ō.

¹⁷Róyñ kújə yā Nébā ta naā té adēñ ngán Gerson gē ō, ngán Merari gē ō, adē ətōñ aḡñəñ.

¹⁸Bütə áskar gē ké gō dərápoo yā Ruben té utēñ gōd́. Elisur ngōñ Sedeur i ngol áskar gē ké gír bē yā Ruben té ō,

¹⁹Selumiel ngōñ Surisaday i ngol áskar gē ké gír bē yā Simeo té ō,

²⁰Eliasap ngōñ Dewel i ngol áskar gē ké gír bē yā Gad té ō.

²¹Ngán kaa Kehat gē n̄ a ətōñ yáa ké tál̄ gē ní utēñ gōd́. A rāāñ kújé ké tál̄ yā Nébā kadē oy kété pá tá niñ a ugēñ.

²²Gō té anī bütə áskar gē ké gō dərápoo yā *Epəraim té əsōñ róbó. Elisama ngōñ Amihud i ngol áskar gē ké gír bē yā Epəraim té ō,

²³Gamliel ngōñ Pedasur i ngol áskar gē ké gír bē yā Manase té ō,

²⁴Abidan ngōñ Gidoni i ngol áskar gē ké gír bē yā Benjamé té ō.

²⁵Bütə áskar gē ké gō dərápoo yā Dan té utēñ gōd́. Niñ i ta mütə bōy madəd́ gē malang. Ahiejer ngōñ Amisaday i ngol áskar gē ké gír bē yā Dan té ō,

²⁶Pagiel ngōñ Okəran i ngol áskar gē ké gír bē yā Aser té ō,

²⁷Ahira ngōñ Enan i ngol áskar gē ké gír bē yā Nepətali té ō.

²⁸Ngán Israel gē əsōn róbó kə gō naā i tītē n noō n aŵnə́n ní.

Moijə sǎā de ké yā kəjədé ta róbe

²⁹Moijə əda Hobab ngōn umən ké dəngam ké Madian n rīn na i Rewel ní na: J-a j-aŵ i kə bē n Kóṣbē ənī mīndən dɔ́ tɔ́ yā kadəjí ní tɔ́. Ī-reē āw sejí na j-a jə-rǎā majə seí, tɔ́dɔ́ Kóṣbē ənī mīndən yā rǎā majə kə Israel.

³⁰Hobab tél əda na: M-ódə alé, m-ndigə i tél kaŵ bē yām tɔ́, dan ngéém gē tɔ́.

³¹Moijə tél ədan na: m-rǎāi bɔ́, ĩ-lōō kəyǎjí. Ī ĩ-geř loo gē ké mángá n kadə j-əho loo ndi tū tɔ́ ní. Ī i nge kər nojí.

³²Ré āw sejí anī yǎǎ́ ké majə gē n Kóṣbē a adəjí ní, j-a j-ādə ā ənge sejí ō.

³³Ngán Israel gē ĵīn mbał yā Kóṣbē tɔ́, nǰērǎn ndɔ́dɔ́ mətá. *Sandúkə madə naā yā Kóṣbē i kété nodé tɔ́ yā sǎā loo kər koō tām yádé tɔ́.

³⁴Ré ndótə́n bē kadaá anī kił mañ yā Kóṣbē i dɔ́dɔ́ tɔ́ dɔ́.

³⁵Ré sandúkə madə naā a ɔ́r dɔ́ anī Moijə əda na: Kóṣbē, ĵi dɔ́ adə madə baǎǎ́ gē tə́ndǎn naā tīīn kɔ́ ō, adə ngé rɔ́ɔ́i gē aǵn naā kɔ́ noí tɔ́ ō.

³⁶Ba ré a əndǎn sandúkə ní kə nang tɔ́ anī Moijə əda na: Kóṣbē, ĩ-tél ĩ-reē ĩ-ndi dan kósé ngán *Israel gē tɔ́.

NUM 11

Yǎǎ́ n rǎā ngán Israel gē Tabera ní

¹Ndɔ́ kərēy tɔ́ ngán *Israel gē tāmən kə Kóṣbē, adə Kóṣbē oō ní nelən alé. Wōng rǎān adə ni-əla hor yān dɔ́dɔ́ tɔ́ adə ɔ́ɔ loo ta ngóy bē tɔ́.

²Kósə de gē əgañ kɔ́r kə dɔ́ Moijə tɔ́, adə Moijə rǎā Kóṣbē bɔ́ tām yádé tɔ́, anī hor ní oy.

³Əndǎn rī loo ní na i Tabera, tām hor yā Kóṣbē ɔ́ɔ gérger yā ngán *Israel gē tū tɔ́.

De gē nōōn ta dǎ

⁴Ndɔ́ ké rang tɔ́ anī, kósə de gē ké dɔ́dɔ́ tɔ́sə naā gē n ndiñ dan ngán Israel gē tɔ́ ní, ngur kəsa dǎ rǎādé, anī ngurən rǎā ngán Israel gē ō, adə tél a barən najə ədan na: I náa n a adəjí dǎ kadə j-əsaī tā.

⁵Əga kemjí dɔ́ yǎǎ́ kəsa gē n kété j-a j-əsaī dɔ́ nang ké Ejiptə tɔ́ karī ní: Kǎnjə ō, kosə ō, wasə ō, tǎǎ́ puwaro ō, básal ō, túm ō.

⁶Yǎǎ́ gē n noō malang gətóon laā. Rɔ́jí ndələ raw tām j-aǎǎ́ yǎǎ́ ké rang alé ba i *mána ngóy.

⁷*Mána ní i yǎǎ́ ké to tītə kum kór ba ndaa pɔ́t pɔ́t tītə bəto kǎgə delyom beé.

⁸⁻⁹Ndɔ́ anī ur kem bēé naā tɔ́ kə tal n a əho dɔ́ bē tɔ́ ní. Ba teē kə ndɔ́y anī de gē tə́ndǎn naā tīn kə loo gē tɔ́ yā kɔy. A usən *mána ní i kə mbał kusə yǎǎ́, al anī a

urəñ i bírí. A ndiṛnəñ jóó ǝ, a rāāñ makəla té ǝ. Nelən to tītə neĹ makəla ké kǝr kə yibíí beē.

10 Moijə oǝ kǝǝ ngán *Israel gə́ n̄ ndiñ kə́ gǝ́ gír kojə́ yádá gēé a nǝǝñ kə́ ta kújə́ yádə́ gə́ té ní. Wǝñg rāā́ Kǝǝbḗ ngáy. Rǝ́ Moijə nelən alé,

11 ba dəjé Kǝǝbḗ najə́ əda na: Kǝǝbḗ, i tām rí té á ĩ-rāā́ yáá́ ké majalá beē seṁ ní? I tām rí té á ĩ-rāā́ kem majə́ seṁ alé ba əndā́ kəla ngǝm̄ gír de gə́ n̄ toǝ malang n̄ i yáá́ ké ɔ́y ngáy ní dǝm̄ té ní?

12 I mā́ n m̄-ndāñ de gə́ n̄ toǝ kemm̄ té a? I mā́ n m-óǝdédé a? Ba i tām rí té á ĩ-mērəṁ kətǝdédé dan wurəṁ té tītə́ n̄ kó kətǝ ngǝñ a ətǝñ ngǝñ ní, kadə́ m-āw̄ sedé kem bḗ n̄ əñī́ míndí dǝ́ té yā́ kadə́ kaadé́ gə́ té ní?

13 M-ā́ m-əngé dǝ́ i rá yā́ kadə́ gír de gə́ n̄ toǝ malang? Tām niñ nǝǝñ kə́ dǝm̄ té ədañ na kə́ m-ādédé́ dǝ́ kadə́ n-əsañ.

14 Mə́kǝ́ kə́ kéréṁ m-ásə́ kətǝ́ gír de gə́ n̄ toǝ malang alé, ɔ́yñ ngáy.

15 Ré á ĩ-rāāṁ i beé anī́, ĩ-tǝləṁ kǝǝ́ ədə́ i só té. Ré ĩ-tǝləṁ anī́ ĩ-rāā́ i kem majə́ seṁ kadə́ m-áá́ yáá́ ké tǝr̄ n̄ a rāā́ yā́ rāāṁ ní alé.

16 Kǝǝbḗ tél əda Moijə́ na: ĩ-bār̄ *kum kǝǝ́ gə́ yā́ ngán *Israel gə́ kutə́ sīrí ədə́ reēñ rǝm̄ té, ngé gə́ n̄ ĩ-geṛdédé́ adə́ niñ i *kum kǝǝ́ gə́ ǝ, niñ i ngé ndóǝ de gə́ *ndū́ najə́ gə́ ǝ ní. Ədə́ reḗ rañ seí ta kumr̄m̄ té, ta *kújə́ kəngé naā́ té.

17 M-ā́ m-risə́ yā́ kǝr̄ najə́ seí loo n̄ noǝ́ té. M-ā́ m-kégə́ Ndíl n̄ m-ādī́ ní séy yā́ kadədédé. Loo n̄ noǝ́ té a ngǝm̄əñ kósə́ de gə́ seí, ba i ĩkǝ́ n̄ á ĩ-rāā́ kəla ké ngañg ngáy n̄ toǝ kə́ kéré́ ní tǝ́ alé.

18 Ba ədá́ kósə́ de gə́ na: ĩ-təgoī́ rǝsí́ ədə́ majalá gətǝó dǝsí́ té tām yā́ ndǝ́ ké bírí té. ĩ-rāā́ rǝsí́ na á əngeí́ dǝ́ yā́ kəsa. Tām sĹ ĩ-nǝǝ́ adə́ Kǝǝbḗ oǝ nǝǝ́ yāsí. Ədaí na ké i náā́ n̄ a adəsí́ dǝ́ kadə́ əsaí wa ǝ, ədaí na kété́ ĩ-ndiī́ majə́ ngáy dǝ́ nang ké Eǝiptə́ té ǝ. Adə́ Kǝǝbḗ a adəsí́ dǝ́ yā́ kadə́ á əsaí.

19 A əsaí i ndǝ́ kógəṁ ngóy al̄ ǝ, jǝó ngóy al̄ ǝ, mí ngóy al̄ ǝ, kutə́ ngóy al̄ ǝ, kutə́ jǝó ngóy al̄ ǝ.

20 Banī́ á əsaí i ké njǝm̄ gə́ té nāā́ kógəṁ. Á əsaí dǝ́ ní báté́ kadə́ teḗ kǝnsí́ té, kadə́ sēēñ ra dǝsí́ té. Tām sĹ ĩ-mbātī́ Kǝǝbḗ n̄ ndi dǝ́ dáñsí́ té ní kǝǝ́ ǝ, ĩ-nǝǝ́ ta kum Kǝǝbḗ té ədaí na ké ĩ-teḗ kǝǝ́ Eǝiptə́ i tām rí té wa ǝ.

21 Moijə́ tél əda Kǝǝbḗ na: Gír de gə́ n̄ m̄-ndi dǝ́ dándé́ té toǝ niñ i dəngam gə́ dǝbūú́ bú mehé́, anī́ əda na á ədédé́ dǝ́ kadə́ əsañ ké njǝm̄ gə́ té nāā́ kógəṁ a?

22 Ká jə-tǝləñ i batə́ yájí gə́ malang, aké i bəyā́ yájí gə́ malang, aké i mañg yájí gə́ malang gəgḗ anī́ a asədé́ alé. Ká j-əhǝñ i kəñjə́ gə́ ké kum bā́ bo té gəgḗ a asədé́ alé.

23 Kǝǝbḗ tél əda Moijə́ na: Tǝgə́ Kǝǝbḗ asə́ al̄ a? N̄ toǝ ní á ááá́ ké najə́ n̄ m-ədəí́ ní a rāā́ yáá́ aké a rāā́ yáá́ al̄ wa.

Kóṣṣbē kēgē ndílən adē kum kṵṵ gē kutə sīrī

24 Moijə teē aṵ əda gír de gē yáá n̄ Kóṣṣbē əda ní. Gō té anī ni ɔy *kum kṵṵ gē yā ngán *Israel gē kutə sīrī tэндэдé kə gō gidə kújə kənge naāá.

25 Kóṣṣbē risə dan kiī mañ té ɔr najə kə Moijə. Ni-kēgē Ndíl n̄ ndi kem Moijə té ní séy adē *kum kṵṵ gē ní. Dan nəkó n̄ ndíl əhɔ loo dɔdɔ té bang bá ní a, əlan gír kɔr najə kə *ngé koō ta gē té, banī nayñ kə loo kɔr té alé.

26 De gē jōó, Eldad niñ kə Medad, rídé i dan *kum kṵṵ gē ní té. Niñ ndiñ bēé ba aṵñ kə madədé gēé alé. Banī Ndíl əhɔ loo dɔdɔ té adē niñ rāāñ yáá kə *ngé koō ta gē té ɔ.

27 Ngōñ kə dəngam kərēy ɔy ngōdə aṵ əda Moijə na: Eldad niñ kə Medad ra a rāāñ yáá kə *ngé koō ta gē té bēé noō.

28 Jojue ngōñ Nun n̄ rāā kəla yā Moijə i kə ngōñ dūúneé ní əda na: Kóṣṣm̄ Moijə, ɔgədé rāā.

29 Moijə tél ədan na: Ā ī-rāā ni tām yām té a? M-ááá ní majə ngáy kadə Kóṣṣbē adē ngán *Israel gē ndílən kadə niñ malang téləñ *ngé koō ta yān gē.

30 Moijə ɔ, *kum kṵṵ gē yā ngán Israel gē ɔ, tél aṵñ gogé bēé.

Yeī gē kə toñ tītə kerwey gē

31 Kóṣṣbē adē nél kógəñ i dām kə bā bo té reē kə yeī gē kə toñ tītə kerwey gē bōkədé kem bēé ɔ, kə gō gidə bēé adē gír gidə əla ta naā té ɔ. Adē deē a i kem bēé a njərā ndɔ kógəñ tá a ənge ta ngóydé dām kərēy té ɔ. a njərā ndɔ kógəñ tá a ənge ta ngóydé dām kə rang té ɔ. Yeī gē ní toñ dɔ naā té kum kə dɔ asə kí deē jōó.

32 Ndɔ n̄ noō té kósə de gē ɔyñ yeī gē ní báté loo tībə dɔdɔ té ɔ, ɔyñdɔ ndɔ ɔ, teē kə ndɔ kə noō ɔ. Deē n̄ ɔy yeī gē ní adē kɔydé asə kəlōo dūbú mətá aké dūbú só ní, ɔy i séy beē báy. Gō té anī najəndé kum mbang té kə gō gidə bēé.

33 De gē əlañ dā tadé té ba əsa urəñ al̄ báy anī wōng rāā Kóṣṣbē sedé adē rāādé yáá kə tōr ngáy.

34 Əndāñ rī loo ní na i Kibərot Taaba, kumən na i dɔ bádə ngur, tɔdɔ kósə de gē n̄ ngurəñ ngáy dan madədé gē té ní dubəndé i loo n̄ noō té.

35 Ngán Israel gē iñ Kibərot Taaba aṵ ndiñ Haserot.

NUM 12

Kóṣṣbē əñi moy bānjə dɔ Miriam té

1 Moijə taā dəyá *Kus kógəñ. Anī Miriam niñ kə *Aarɔ tāməñ seneé najə dəyá n̄ ni-taā ní.

- ²Niñ ədañ na: Kóṣbē ɔ̄r najē i kə Moijə ngóy a? Ni-ɔ̄r najē sejí ɔ̄ al a? Kóṣbē ɔ̄o najē ní.
- ³Tá Moijə i de kə ndigə tél kə rōneé kə nang tá ngáy. De kə dɔ nang tá kə ndigə tél kə rōneé kə nang tá kə asə seneé gətóo.
- ⁴Kə ta jī té noō Kóṣbē bār Moijə ɔ̄, *Aarɔ ɔ̄, Miriam ɔ̄, ba ədadé na: Sī kó gə mətá mbak āwī kújə kəngə naā té. Anī niñ mətá mbak āwñ.
- ⁵Kóṣbē risə dan kīl mañ tá reē ra ta kújə ní té, ba bār Aarɔ niñ kə Miriam. Anī niñ jōó mbak ndótəñ kə kété.
- ⁶Kóṣbē ədadé na: Najē n m-ā m-ədásí toō ɔ̄oī majə. Ré de kə *nge koō ta yā Nəbā i dansí té anī, mā Kóṣbē m-ā m-ójən róm kadə gerəm i kə ta kúl ndōbē kə m-ā m-ndōbən ɔ̄, kə najē kə m-ā m-ɔ̄r seneé kem nī té ɔ̄.
- ⁷Banī nge kəla yām Moijə n i nge kəɟ gō kósə de gə yām gə malang kə gōó majə ní, m-rāā seneé i beé alé.
- ⁸M-ɔ̄r najē seneé kadə unjə al alé. Tají sɔ̄ ta naā ɔ̄, m-rāā kadə ni ɟəm ɔ̄, adə ni-ɟə yáá n i Kóṣbē ní. Ba i tām rí té á sī i-bólí alé ba i-tāmī kə nge kəla yām Moijə ní?
- ⁹Kóṣbē rāā wōng dɔdɔ té ngáy ba ɔ̄tə āw.
- ¹⁰Dan n kīl mañ j̄ kɔ́ dɔ *kújə kəngə naā té anī, bānjə kə ndaa tītə búy kúbə beé teē rō Miriam té. *Aarɔ mbel ɟən anī rōn i bānjə malang.
- ¹¹Aarɔ əda Moijə na: Sarya əhɔ́jí, banī m-rāāí bɔ́, i-lōo kəndají najē yáá kə majal n jə-rāā loo bɔdə té ní.
- ¹²Adə Miriam to tītə ngán kə koy kem kóúddé gə té n ta teédé kə ndágá anī núsə dɔdɔ i kə nujə kɔ́ noō alé.
- ¹³Tā anī Moijə rāā Kóṣbē bɔ́ əda na: Nəbā, m-rāāí bɔ́, ájən.
- ¹⁴Anī Kóṣbē əda Moijə: Ré bɔbən tībə hōr kumən té anī rōn a sɔlən báté ndɔ sírí al a? I beé ní ɔ̄riñ kɔ́ kem bēé, adə ndi gidə bē té ndágá ndɔ sírí. Gō té anī éyain ādī tél reē gogé kem bēé.
- ¹⁵Təbān Miriam kɔ́ kem bēé adə ndi i gidə bē té ndágá ndɔ sírí, banī ngán *Israel gə ndótəñ loo alé báté kadə tél reēn gogé kem bēé.
- ¹⁶Loo n noō té tā anī niñ ndótəñ Haserot āw ndiñ bē kem dəla loo kə Paran té.

NUM 13

Moijə əla de gə kəndā mɔ́ dɔ nang kə Kanaan té

- ¹Kóṣbē əda Moijə na:

- ²Əla de gē ādē aṵ ɛndān maṵ dɔ nang ké Kanaan n̄ m-ādē ngán *Israel gē ní. Ā ɔr̄ i deē kógēm̄ kógēm̄ kə dɔ gír bē gēé n̄ ā ɛládé ní. De gē ní ā ī-gērādé i dan ngār gē yā ngán Israel gē t́. Moijə rāā yáá n̄ Kóɔbē əda ní.
- ³Ni-ndi i kem dəla loo ké Paran t́ n̄ əlañ de gē ní. De gē n̄ ni əladé ní niñ malang i ngār gē yā ngán Israel gē.
- ⁴Rídé n̄ toō: Samua ngōn Jakur, tām̄ yā gír bē yā Ruben t́.
- ⁵Sapat ngōn Hori, tām̄ yā gír bē yā Simeɔ t́.
- ⁶Kaleb ngōn Yepune, tām̄ yā gír bē yā *Juda t́.
- ⁷Igal ngōn Jəjep, tām̄ yā gír bē yā Isakar t́.
- ⁸Hose ngōn Nun, tām̄ yā gír bē yā *Epəraim t́.
- ⁹Palti ngōn Rapu, tām̄ yā gír bē yā Benjamɛ t́.
- ¹⁰Gadiel ngōn Sodi, tām̄ yā gír bē yā Jabulo t́.
- ¹¹Gadi ngōn Susi, tām̄ yā gír bē yā Manase ngōn Jəjep t́.
- ¹²Amiel ngōn Gemali, tām̄ yā gír bē yā Dan t́.
- ¹³Setur ngōn Mikael, tām̄ yā gír bē yā Aser t́.
- ¹⁴Nabi ngōn Bopsi, tām̄ yā gír bē yā Nepətali t́.
- ¹⁵Gewel ngōn Maki, tām̄ yā gír bē yā Gad t́.
- ¹⁶De gē n̄ Moijə əladé kəndā maṵ nang ké Kanaan t́ ní, rídé n̄ noó. Moijə ənda rī Hose ngōn Nun na i Jojue.
- ¹⁷Pá tá kadē aṵn̄ ní, Moijə ədadé na: Ī-teēi gō nang ké Negeb t́, ba āwī dām̄ ké mbalá t́.
- ¹⁸Loo n̄ noó t́ ā áaī ké dɔ nang ní to baṵ wa, ké gír de ké kemeé gē ngangēn̄ aké ngangēn̄ al̄ wa, ké niñ i ngáý aké i séý beē wa.
- ¹⁹Áaī ké dɔ nang ní majə aké majal̄ wa, ké bē ké kemeé gē i bē ké ngañg gē aké i bē gē ké t́ndāndé kə noó karī wa.
- ²⁰Áaī ké dɔ nang ké tū t́ i ké teē yáá ngáý aké teē yáá al̄ wa, ké kágē gē rañ dɔ nang ní t́ aké gətóon̄ wa. Əhoī r̄sí tɔgə ba ī-təjaī kañ kágē gē ké dɔ nang ní t́ ī-reēiñ. Dan ngeé n̄ noó t́ ní, i dan yā kəja kañ *kágē nduú ké ta kəga dɔ gē.
- ²¹De gē ní aṵ ɛndān maṵ dɔ nang ké Kanaan, əlañ gír kem dəla loo ké Sin t́ b́at́ ugənəñ Rehob, kadə Lebo Hamat t́
- ²²Niñ unəñ gō nang ké Negeb ba aṵn̄ b́at́ ugən̄ Hebron, loo n̄ ngán Anak gē n̄, rídé na i Ahiman ɔ, Sesay ɔ, Talmai ɔ, ndiñ tū t́ ní. Rāān̄ bē ké Hebron adē rāā bāl̄ s̄irí pá tá rāān̄ bē ké Soan ké dɔ nang ké Ejiptə t́ b́áy.

23Niñ aṵ ugēñ wól loo ké Esəkol tá. Əjañ dɔ bəra nduú kógēm loo ngeé n noō tá, ba əlañ sáa kágē ké ngāl danaá adē de gē jōó ətōnəñ. Niñ əjañ kañ kágē gərenadə gē ɔ, əjañ kañ kágē kótə gē ɔ.

24Əndāñ rī loo ní na i wól loo ké Esəkol, kumən na i wól loo ké dɔ bəra nduú i tū tá. Tām ngán *Israel gē əjañ dɔ bəra nduú kógēm loo ní tá.

De gē n Moijə əladé ní tél reēñ

25Ngé kəndā maḃ loo gē ní rāñ ndō kutə só anī téləñ dɔ tá.

26Niñ reē əngeñ Moijə ɔ, *Aarɔ ɔ, ngán *Israel gē ɔ, Kades kem dəla loo ké Paran tá. Niñ-əñīndə gotə yáa malang n aḃñ ní ɔ, ɔjəñdə kañ kágē gē ké kem bē ní tá ɔ.

27Najə n ədañ Moijə ní n toó: J-aṵ j-ugə dɔ nang n əlájí tū tá ní. I dɔ nang ké mba ɔ, yibə tejə ɔ, i ngáy tū tá rɔkum. Áaḃ kañ kágē ké tū tá gē n toó.

28Ba bē bo ké tū tá gē i bē ké ngañg ngáy gē ɔ, gír de gē n ndiñ kemeé ní i gír de gē ké tógədə i ngáy ɔ. Tá j-aḃ de ké ngāl ngáy gē ké gír kaa yā Anak tá dɔ nang ní tá ɔ.

29Amalek gē ndiñ i gō nang ké Negeb tá. Ba Het gē ɔ, Yebus gē ɔ, *Amor gē ɔ, ndiñ i dām ké mbalá tá. Kanaan gē ndiñ i kadə bā bo tá ɔ, kə gō kadə bā Jurde ɔ.

30Kaleb adē de gē n a tāmēñ kə Moijə ní rañ tadé mbóo, ní əda na: J-aṵ jə-taāi dɔ nang ní. J-a jə-tetiī rɔɔ.

31Banī de gē n aṵñ seneé kəndā maḃ loo ní ədañ na: J-asiī rɔɔ de gē n noō alé, tɔdɔ tógədə tɔy yājí.

32Ba əlañ gír a tēdañ najə ké majal gē dɔ bē n aṵ aḃñ tá ní ta kum ngán *Israel gē tá, ədañ na: Dɔ nang n j-aṵ j-əndā maḃ j-aḃñ ní i dɔ nang ké a əsa i de ké tū tá gē. Tá de gē malang n j-aḃdə tū tá ní i de ké ngāl ngáy gē.

33J-aḃ de ké ngāl ngáy gē ké gír kaa yā Anak tá dɔ nang ní tá. J-aḃ rɔjí tītə gaw gē ta kumdə tá ɔ, niñ aḃñjí bāa jə-to tītə n noō rɔkum ɔ.

NUM 14

Kósə de gē mbātēñ kaṵ dɔ nang ké Kanaan tá

1Ngán Israel gē malang unəñ ndūdə kə dɔɔ əganəñ kɔr ɔ, nōñ naā ndō n noō tá ɔ.

2Niñ tēdañ najə dɔ Moijə niñ kə *Aarɔ tá ədañ na: Ré j-oyī i dɔ nang ké Ejiptə tá a i só tá al a? Aláa ré j-oyī i kem dəla loo n toō tá a i só tá al a?

3Kóɔbē a aṵ sejí kə dɔ nang ké to beé tá kadə aṵ tōlənjí tū tá kə kəyā kaskaraá ɔ, kadə madə baḃjí gē əhɔñ nēyájí gē kə ngánjí gē bəlo tá ɔ, i najə rí tá? Jə-tél j-aṵ gogə dɔ nang ké Ejiptə tá i só tá al a?

4Tā anī niñ tél ədañ naā dɔ dándə tá na: Adə j-əndāi ngār kógēm dɔjí tá, ba jə-tél j-aṵ gogə dɔ nang ké Ejiptə tá.

⁵Moiyə niñ kə Aarɔ əsō sébəñ kumdé nang té ta kum ngán *Israel gē malang n kánəñ naā té ní.

⁶Ba Jojue niñ kə Kaleb n niñ i de gē ké dan ngé kaŵ kəndā maŷ dɔ nang ké Kanaan té ní, wōng asədə nak adə *réyāñ kùbē ké rōdéd gē té,

⁷ba ədañ kósə de gē na: Dɔ nang n j-āw j-əndā maŷ j-əa ní i dɔ nang ké majə ngáy,

⁸ké mba ɔ, yibə tejə ɔ, i ngáy tū té. Ré neĭ Kóɔbē seji anī a aŵ seji tū té yā kadəjí.

⁹Ba ĩ-lōōi kəni wúy ĩ Kóɔbē té ɔ, ĩ-lōōi bōl de gē ké dɔ nang ní té ɔ, tɔdɔ j-a jə-tetiídé rōɔ i gidə kógərn beē. Tām besə yādéd gē ké ngé ngōmdéd gē əyāndéd kɔɔ, banī Kóɔbē i naā té seji, adə ĩ-lōōi bōldéd.

¹⁰Ngán Israel gē malang ɔrəñ najə tənīdéd kə mbalá yā tōldéd anī *kɔsə gɔn yā Kóɔbē teē ta kumdé té malang dɔ *kújə kənge naā té.

Moiyə dəje maŷ rō tām yā kósə de gē té

¹¹Kóɔbē əda Moiyə na: I ndɔ ké rá té n a asə gir de gē toō mbātərn ní? m-rāā yáá ké yāā gē malang ké ɔjəñ tógərn kə ndágá dɔ dándéd té, ba i réngáy té n a əniñ kemdéd yā kadərn ní?

¹²M-ā m-əndádéd kə moy ké yā tōldéd ɔ, m-ā m-nujə sedé kɔɔ ɔ. Ba m-ā m-rāāi kadə ā ĩ-tél gir de gē ké kutədə ɔ, tógédéd ɔ, i ngáy tɔy yādéd.

¹³Moiyə tél əda Kóɔbē na: Ejiptə gē gerəñ kadə i kə ta kúl tógi n ĩ-teēn kə de gē n toō kem bē yādéd té ní ɔ,

¹⁴ədañ de ké gō nang n toō té gē gotə adə oōn ɔ. Niñ n toō gerəñ kadə ĩ Kóɔbē ĩ i naā té kə de gē yāi gēé ɔ, ā ɔjédéd rōi ɔ, ā áa ta kum naā ɔ. Niñ gerəñ kadə i ĩ n i nge ngōrn deē yāi gē ní, tām ĩ-njəra nodéd té kadaá dan kiĭ mañ ké ra kə ngālāá bururu té ɔ, ĩ-njəra nodéd té ndɔɔ dan hor ké ra kə ngālāá bururu té ɔ.

¹⁵Adə ré ĩ-tōl gir de gē n toō gidə kógərn anī, gir de gē n oōn kōō yáa malang n ĩ-rāā ní a ədañ na,

¹⁶tógé Kóɔbē na asə kaŵ sedé kem bē n əni mindən dɔ té yā kadədéd ní té alé, i tām noō té n tōləndéd kɔɔ malang kem dəla loo té ní.

¹⁷Ní m-rāāi bɔ Kóɔbē, ɔjə tógi malang kə ndágá, tām əda na:

¹⁸Kóɔbē i de ké nge rāā wōng lāv ál ɔ, nge rāā kem majə ngáy ɔ, nge kəndā njan dɔ yáá ké gōtéd ál ké deē rāā té ɔ, dɔ duŋ naā yā deē té ɔ. Banī deē n najə əhəñ ní, a mbəre najə dɔn té kɔɔ ál ɔ, yáá ké majal gē n bəra ngán gē rāān ní, a ənda ngándéd gē ɔ, ngán kaadéd gē ɔ, kaa gugūdéd gē ɔ, kaa dɔgədéd gē ɔ najəñ té.

¹⁹Kóɔbē dan n kem majə yāi i ngáy bá ní, ĩ-māy rōi báy tɔ dɔ majal yā gir de gē n toō té, tītə n əlañ gir māy rōi dɔdéd té i dɔ nang ké Ejiptə té bátə ũgəñ sedé laā ní.

²⁰Anī Kóɔbē əda na: m-māy rōm dɔdéd té tītə n ĩ-dejeməñ ní.

²¹Ba ré m̄-ndi kə kumuú rōkum ō, kəsə ɣən yām taā loo dɔ nang té malang rōkum ō anī,

²²de gē malang n̄ ɣaṅ kəsə ɣən n̄ noō ō, ɣaṅ yáa kəjē gē n̄ m̄-rāā dɔ nang ké Ejipta té ō, kem dəla loo té ō, banī oōn̄ taṁ alé nāāmənən̄ nja kutə kōó bá ní,

²³m-ənī ndūm̄ kadē deē kógēm̄ dandé té a ugē dɔ nang n̄ m-ənī míndém̄ dɔ té m-ādē kaadé gē ní alé. De gē malang n̄ kídēmən̄ ní, deē kógēm̄ dandé té ké yā kugē dɔ nang n̄ noō té a gətóo.

²⁴Ba ndíl kə rang i kem nge kəla yām Kaleb té, adē ni un gōm̄ kanjē kadē kemən̄ rāān̄ ní, m-ā m-āw̄ seneé kadē ugē dɔ nang n̄ ni-aw̄ tū té kété əndā maḡ ní. Dɔ nang ní m-ā m-ādē ngánən̄ gē ō, ngán kaan̄ gē ō.

²⁵Amalek gē ō, Kanaan gē ō, ndiñ wól loo gē ké dɔ nang n̄ noō té. Ní, bírí anī ī-télii dɔ té, āwī gogé kem dəla loo té, ādī kumsí sɔɔ bā tēbā gē.

Kóóḃē rāā de gē yān̄ gē yáa kə tōr̄

²⁶Kóóḃē əda Moijə niñ kə *Aarɔ báý tɔ na:

²⁷Ngán Israel gē kə ngé ta majal̄ gē n̄ toō a asədə taṁ seṁ i réngáy té?

²⁸Āw̄ édaídé na: Mā Kóóḃē kə m̄-ndi kə kum̄m̄, m-édásí kə ngāā té, m-ā m̄-rāāsí yáa n̄ édaī á m-ōō ní.

²⁹Siī malang n̄ tédan̄ kutəsí ō, ndangən̄ rīsí makətūbūú ō, á bālsí iī dɔ kutə jōó kum̄ kə dɔó ní, ā óyīi kem dəla loo n̄ toō té, tām̄ s̄iī ī-tāmī seṁ.

³⁰Dɔ nang n̄ m-ənī míndém̄ yā kadēsí kadē ī-ndiī tū té ní, ā ūgī tū té al̄ báté, ba i Kaleb ngōñ Yepune ō, Jojue ngōñ Nun ō, ngóy n̄ a ugēñ tū té ní.

³¹Banī ngánsí gē n̄ édaī na madē baāsí gē na a əhɔndé ní, m-ā m-āw̄ sedé kadē ugēñ dɔ nang ní té. Niñ a ɣaṅ dɔ nang n̄ s̄iī ī-mbātíi ní kə kumdá.

³²Niñsí a to kem dəla loo té laā.

³³Ba ngánsí gē a ngōmən̄ yáa kul̄ yādé gē loo n̄ toō té bāl̄ kutə só. Yáa kə tōr̄ a rāādé tām̄ rāā gōtə al̄ yāsí té báté kadē óyīiñ malang kōó kem dəla loo n̄ toō té.

³⁴Əndāi maḡ dɔ nang kə Kanaan i ndō kutə só, adē yáa kə tōr̄ kə tām̄ majal̄ yāsí té a rāāsí i bāl̄ kutə só. Bāl̄ kógēm̄ i tām̄ yā ndō kə kógēm̄ té. I beé tá ā ī-geriīn̄ yáa n̄ a rāā de gē n̄ m̄-mbāté najē gōdó té ní.

³⁵Yáa n̄ kadē mā Kóóḃē m-édásí ní n̄ noó. M-édásí najē kə rōkum, ngán *Israel gē kə ngé ta majal̄ gē n̄ toō n̄ əndāñ rōdó naā té ba mbātémən̄ ní, yáa n̄ m-ā m̄-rāā sedé ní n̄ noó. A oyñ yā tēgā kem dəla loo n̄ toō té.

³⁶De gē n̄ Moijə əladé kəndā maḡ dɔ nang kə Kanaan té, ba télən̄ anī tédan̄ najē kə majal̄ gē dɔ té, adē ngán Israel gē malang tamnən̄ kə Moijə ní

³⁷gāngən̄ dɔó oyñ ta kum Kóóḃē té gō najē kərdé gē té.

³⁸Dan de gē ní Moijə əladé kəndā maḃ dɔ nang ké Kanaan té ní, i Jojue niñ kə Kaleb ngóy n ndiñ kə kumdé, ba gotə gē oyñ kɔ́ malang.

Ngán Israel gē rāān dɔ ngañg

³⁹Moijə tél kə najə malang ní Kɔ́bē ɔ́ seneé ní əda ngán *Israel gē, anī ndəngān rɔ́dɔ ngáy.

⁴⁰Teē kə ndɔ ké noō anī iñ kə gir looí batə, əsōñ róbó a aḃn kə dām ké mbalá té Niñ ədañ na: Jii n toó. J-a j-aḃ loo ní Kɔ́bē əda najən té ní, tām yáá ní i jə-rāā ní i yáá ké majə alé rɔ́kum.

⁴¹Moijə ədadé na: Ā ĩ-rāāi i rí n noó? Siñ ĩ-māni i dɔ ndū Kɔ́bē, adə a majə sesí alé.

⁴²Ī-lōōi kaḃ tām Kɔ́bē i sesí alé. Ī-lōōi kaḃ kadə madə baḃsi gē tetənsi rɔ́.

⁴³Tɔ́dɔ Amalek gē ɔ́, Kanaan gē ɔ́, niñ i nosí té noó. A tələnsi kɔ́ malang tām siñ ĩ-lōōi njərə gō Kɔ́bē té kɔ́, adə Kɔ́bē a aḃ sesí alé.

⁴⁴Ngán Israel gē əndāñ kemdɔ dɔ tɔ́gédɔ niñ kó gē té adə aḃn dɔ mbalá. Banī Moijə ɔ́, *sandúkə madə naā yā Kɔ́bē ɔ́, ndiñ gotə kógə́m kem bēé.

⁴⁵Tā anī Amalek gē ɔ́, Kanaan gē ɔ́ ní ndiñ dɔ mbalá ní risə reē rɔ́n ngán *Israel gē ɔ́, təbāndé báté ugəñ sedé Horma ɔ́.

NUM 15

Ndujə ɔ́, Yibə ɔ́, Kasə ɔ́, ké ndejə

¹⁻²Kɔ́bē mḗ Moijə kəda ngán *Israel gē *ndū najə gē ní toó: Ré ũgī dɔ nang ní Kɔ́bē adəsi kadə ĩ-ndiñ tū té ní té,

³ba ā ĩ-róōi dā horó yā kadə́m, aláa ā ĩ-tunī dā kəni ndū, aláa dā ké kə gō kem ndigə yási, aláa dā ké ndɔ rāā nāá té yā kadə́m anī, ā ĩ-gērāi i mañg, aláa i batə, aláa i bəyā n ā ĩ-tunī yā kadə́m sēen neĭ Kɔ́bē ní.

⁴Ba nge ndejə dā ní a əndā ndujə ké lóy kə yibí kem lāngá mətá dɔ té. A lóy ndujə ní i kə yibə ké asə kem lāngá kógə́m kə núsə.

⁵A adə kasə *nduú ké yā tətə kem lāngá kógə́m kə núsə dɔ ngōñ batə ké yā róo horó té ní, aláa ké yā tuñ karī té ní.

⁶Ré i bal batə anī a adə ndujə ké lóy kə yibí kem lāngá mehé dɔ té. A lóy ndujə ní i kə yibə ké asə kem lāngá jōó.

⁷A adə kasə *nduú dɔ té i kem lāngá jōó ɔ́. Ā ĩ-ndejə Kɔ́bē yáá ké sēen neĭ gē ní noó.

⁸Ré i mañg ké bəra n deē róo horó aláa tuñ tām ndūn ké əni té, aláa tām yā kem kógə́m té adə́m anī,

⁹deē ní a adə ndujə kem lāngá ndōhó dɔ té ɔ́, a lóy ndujə ní kə yibə ké asə kem lāngá mətá ɔ́,

- 10ª adē kasə *nduú kem lāngá mətá dɔ té ɔ. Yáá tuñ ké sēen neĹ Kóɔbē n noó.
- 11 Ré i mañg ké bəra, aké i bal batē, aké i ngōñ batē, aké i ngōñ bəyā n ā ī-tunī yā kadē Kóɔbē anī, ā ī-rāāi i tītē n noō.
- 12 Dā gē n ā ī-tunīdó yā kadē Kóɔbē ní, ré kutədó i kóndóng gēgē anī, ā ādī *yáá ndējē gē ké dɔ té malang.
- 13 Ngán Israel gē malang a unəñ i gō ndū gē n noō n a tunēnəñ yáá ké sēen neĹ Kóɔbē ní.
- 14 Ré tēra n ndi dansí té ngər báý, aláa jóó ngáy ní ndigə tuñ dā kadē sēen neĹ Kóɔbē anī, a rāā i tītē yāsí.
- 15 *Ndū najē ní i tām yā ngé kán naā gē té malang. I tām yāsí sīj ngán *Israel gē té ɔ, tēra gē n ndiñ dɔ dánsí té ní ɔ. I *ndū najē ké a tūr al ɔ, a to ngándáng ɔ, tām yāsí té ta kum Kóɔbē té.
- 16 *Ndū najē ké tām yāsí té ɔ, tām yā tēra gē n ndiñ dɔ dánsí té ní ɔ, i kógə́m beē.

Mápá ké ta kəga dɔ ké ndējē Nóbā

- 17-18 Kóɔbē mēr Moijə kəda ngán Israel gē *ndū najē gē n toō: Ré ā ūgī dɔ nang n Kóɔbē a aŵ sesí kē tū té ní té,
- 19 ba ā ésaī mápá ké tū té anī, ā ɔrī dɔ yā ndējē Kóɔbē.
- 20 Ā ī-lóyī ndujē yā kər mápá té. Ba mápá ké ta kəga dɔ n ā ɔrī ní, ā únīi dɔ yā kadən. Ā únīi dɔ mápá ní yā kadən i tītē loo kər dɔ kōō kem gárāá.
- 21 Adē ké ta kəga dɔ n ɔrī ní, ā ī-ndejī Kóɔbē. Nge n noō i *ndū najē ké a to ngándáng tām yāsí té.

Dā ké tuñ kadē Nóbā yā kutə́n dɔ majal ké deē rāā kə gō kem ndigə yāneé alé

- 22-23 *Ndū najē gē n Kóɔbē əda Moijə kadē ndang adəsí sīj ɔ, ngánsí gē ɔ, ngán kaasí gē ɔ, ta kəla gír té ní, aké ngé gē n adəsí gō madē gē té ní, ré ī-mānī dɔ, ba i kə gō kem ndigə yāsí alé,
- 24 ré yáá ké majal ní ngán *Israel gē gerəñ gō al ɔ anī, i niñ malang n a adəñ mañg ké bəra ké yā róō horoó kadē sēen neĹ Kóɔbē ní. Niñ a ndējəñ ndujē ɔ, a tətēñ kasə *nduú ɔ dɔ té. A tunēñ bal bəyā tām yā majal té ɔ.
- 25 Nge tuñ yáá a rāā yáá ké yā kutə́n dɔ majal ní dɔ ngán Israel gē té. Loo n noō té Nóbā a māy rōn dɔdó té. Tām majal ní i ké rāā kə gō kem ndigə yádé alé ba niñ rōñ yáá horoó ɔ, tunēñ yáá ɔ, ndējəñ Kóɔbē najən té.
- 26 Nóbā a māy rōn dɔ ngán Israel gē té malang ɔ, dɔ tēra gē n ndiñ dɔ dánsí té ní ɔ, tɔdɔ i de gē malang n najē əsō dɔdó té tām majal ké rāā kə gō kem ndigə yádé al ní té.
- 27 Ré i de ké kógə́m beē n rāā yáá ké majal kə gō kem ndigə yāneé alé anī, deē ní a ndējē ngōñ bəyā ké bāl kógə́m ké yā tuñ tām yā majal ní té.

28 Nge tuñ yáa a rāa yáa ké yā kutēn dɔ majal ké rāa kə gō kem ndigií al ní dɔ deē ní té ta kum Kóɔbē té ō, Kóɔbē a māy rōn dɔn té ō,

29 De gē n rāān yáa ké majal kə gō kem ndigə yādó al ní, ká i ngán *Israel gē, aké i tērā gē n ndiñ dandé té ní gēgē anī, *ndū najē ké dɔdɔ té i kógēm beē.

30 Banī deē n rāa yáa ké majal kə gō kem ndigə yāneé ní, ká i ngōn nge bē, aké i tērā gēgē anī, ni kídē i Kóɔbē adē a ɔrñēn kōɔ dan gír deē yān gē té.

31 Ni-kídē najē yā Kóɔbē ō, mān dɔ míndən ō bá ní a ɔrñēn kōɔ: Majal yān nɔy dɔn té.

Deē kógēm mañ dɔ ndū najē ké dɔ sabbat té

32 Dan n Israel gē i kem dɔla loo té báy ní, əngeñ deē kógēm loo kɔy kīr té ndō *sabbat té.

33 De gē n əngeñ deē ní loo kɔy kīr té ní awñ seneé no Moijə té ō, *Aarɔ té ō, ngán *Israel gē té malang ō.

34 Ənīnəñ dəngáyá tām yáa n a rāān yā rāa seneé ní deē əda al báy.

35 Tā anī Kóɔbē əda Moijə na: Deē n toō i yā yo. Ngán Israel gē malang a awñ seneé gidə bē té ndágá yā ténīn kə mbalá yā tōlən.

36 De gē rāān yáa n Kóɔbē əda Moijə ní. Awñ kə deē ní gidə bē té ndágá ba ténīnəñ kə mbalá adē oy.

Kəlā gē ké ta kúbē gē té

37-38 Kóɔbē mēr Moijə kəda ngán *Israel gē *ndū najē gē n toō: Siī ō, ngánsí gē ō, ngán kaasí gē ō ní, ā ī-ténāi kəro ta kəlā kəjō kúbē yāsí gē té, ba a éyāi ta kəlā kəjōn kadē teē kə ndágá ō, ā ī-dɔŋi kəlā ké ndul gusə gusə gē tū kəron gē té ō.

39 Adē ā ŋŋi kúbē gē ké ta kəlā kəjōdó gē teēn kə ndágá, yā kadē ré áaī tadé anī, əga kemsí dɔ *ndū najē gē yā Kóɔbē té malang, kadē ī-rāāiñ yáa gē n ədañ ní. Loo n noō té ā únii gō ngur yáa gē ké kemsí té ō, kum kəsō yáa gē ō, kadē ī-téliiñ ngé rāa yáa gōtá al gē alé.

40 I beé n ā ī-gírīiñ rāa yáa gē n *ndū najē yām gē malang ədañ ní ō, ā ī-téliiñ de ké tál gē tām yā Nəbā yāsí té ō ní.

41 Mā i Kóɔbē Nəbā yāsí, nge teē sesí kōɔ kem bē ké Ejiptə té adē mā i Nəbā yāsí rōkum. Mā i Kóɔbē Nəbā yāsí.

NUM 16

Kore əsō wōñg

1 Kore ngōn Isar n i ngōn Kehat ké ngōn Lebi ní, ɔr Datan niñ kə Abiram ngán Eliab gē ō, On ké ngōn Pelet ō n niñ i de gē ké gír kaa yā Ruben té ní gōn té,

²sāañ ta Moijə. Niñ iñ dɔn té kə ngán *Israel gēé bú jōó kə kutə mí gōdé té. De gə ní i ngol ngán Israel gə ɔ, i ngé kɔsə kum gotə ngé káñ naā gə ɔ, i de kə rīdɔ́ bār gə ɔ.

³Niñ kánēñ naā dɔ Moijə niñ kə *Aarɔ́ té ba ədañdɔ́ na: Ní toō asə tā. Ngán Israel gə malang niñ i de kə tál gə ɔ, Kóɔbē i dɔ dáñdɔ́ té ɔ, ba i náā n adəsí ta róbə kii dɔ ngé gə n Kóɔbē káñdɔ́ naā té ní?

⁴Moijə oō najə gə n noō anī əsɔ́ sɛbə kuməñ nang tá.

⁵Gō té anī əda Kore kə ngé kə gōn té gə malang na: Bírí kə ndɔ́y anī Kóɔbē a ɔjə dɔ deē n i yān ɔ, kə tál ɔ, kə ni ndigəñ kadə aŵ rɔn té ɔ ní. Deē n Kóɔbē a gərān ní, Kóɔbē a ndigə kadə deē ní aŵ rɔn tá.

⁶Beé ní i Kore ɔ, de kə gōí té gə ɔ, ɔyī ganán gə,

⁷ba bírí anī i-bókíi yāl hor gə kemeé ɔ, i-bókíi kajaja kum yāl hor gə ní té ta kum Kóɔbē té ɔ. Ba i deē n Kóɔbē ā gərān ní n i de kə tál ní. *Ngán Lebi gə, n toō asə tā.

⁸Moijə əda Kore báy tɔ na: *Ngán Lebi gə, oōi.

⁹Gərā n Nébā yā Israel gərāsí dan ngán *Israel gə té, ba adəsí ta róbə kaŵ rɔn té ɔ, gərāsí kadə i-rāāi kəla kə tām yā *kújə yā Kóɔbē té ɔ, kadə i-rai no ngé káñ naā kə Israel té i-ndɔ́yī Nébā kə rīdɔ́ ɔ ní asəsí al báy a?

¹⁰Kóɔbē adí i Kore ɔ, ngákóóí gə malang n niñ i *ngán Lebi gə ní ɔ, ta róbə kaŵ rɔn té kɔ́ bā, anī i-sāāi kəñge kəla *tuñ yáa dɔ té báy tɔ a?

¹¹I tām najə n noō té n i ɔ, de kə gōí té gə ɔ, əndāi rɔsí naā té i-mbātíin Kóɔbē ní a? Ba gír yā *Aarɔ́ na i rí á i-tāmī seneé ní?

¹²Gō té anī Moijə əla bār Datan niñ kə Abiram ngán Eliab té kadə reēñ, banī niñ tūr ədañ na: J-a j-aŵ alé.

¹³I-teē seji kɔ́ kem bē kə mba ɔ, yibə tejə ɔ i ngáy tū té té, ba i-reē seji kem dəla loo té kadə j-oy kɔ́ ní asií al báy á i-sāā ndi dɔjí té kə ngār té báy tɔ a.

¹⁴I bē kə mba ɔ, yibə tejə ɔ i ngáy tū té n i-reē seji tū té ní alé. I ndɔ́r gə kə *kəgə nduú gə n ədɛjí kadə i yáa kəñge yájí ní alé. Ójəñ na de gə n toō i de kə kum tɔ́ gə a? J-a j-aŵ alé.

¹⁵Wōng rāā Moijə ngáy adə ni-əda Kóɔbē na: Kóɔbē, i-lōo ndigə *yáa ndějə yādé. m-taā yáa kórɛy jīdɔ́ té alé, kərɔ́ gəgə m-taā alé. m-rāā yáa kə majal kə deē kógəñ dandɔ́ té alé.

Nébā ənda Kore niñ kə de gə kə gōn té

¹⁶Moijə əda Kore na: Bírí i-reēi sii kə de gə kə gōí té gēé malang ta kum Kóɔbē té. *Aarɔ́ a reē sesí ɔ.

¹⁷De kə goí té gə n niñ i deē bú jōó kə kutə mí ní a ɔyñ ganán yādé gə jīdɔ́ gə té kógəñ kógəñ kə yāl hor gēé kemeé. Adə ganán malang i bú jōó kə kutə mí. Niñ a

bōkēñ kajaja kum yāl hor ké kem ganán gē ní tá, ba a reēnēñ ta kum Kóṣbē té. Sīī kə Aarḡ ā ī-reēī kə yāsí ō.

18Kore niñ kə de kó gōn té gē rāāñ yáá n Moijə əda ni. Niñ ɔyñ ganán yādó kógēm kógēm kə jīdó gē tá, ba bōkēñ yāl hor gē kemeé ō, bōkēñ kajaja kum yāl hor gē ní tá ō, ba aŵ rañ ta *kújə kənge naā té kə Moijə ō, Aarḡ ō.

19Kore bār de kó gōn té gē malang adē reē rañ ta kújə ní tá. Anī *kəsə ɔɔn yā Kóṣbē teē ta kum ngán *Israel gē té malang adē ɔɔñ.

20Kóṣbē əda Moijə niñ kə *Aarḡ na:

21Ótiī kōs rō de gē ní noō tá, tɔdō m-ā m-róōdó i gidə kógēm.

22Moijə niñ kə Aarḡ əsō sébēñ kumdé nang té ba ədañ na: Á Nébā, ī n ī-rāā adē de gē malang ndiñ kə kumdé ní, de kó kógēm beē rāā yáá ké majanī, ā ī-rāā wōng kə gotə de gē malang a?

23Kóṣbē tél əda Moijə na:

24Əda de gē ādē ndótēñ kōs kadə kújə yā Kore niñ kə Datan té ō, Abiram té ō, ba aŵñ say.

25Moijə aŵ kənge Datan niñ kə Abiram té, anī *kum kōs gē yā ngán *Israel gē unēñ gōn.

26Moijə əda de gē na: Ī-ndótiī kōs kadə kújə yā ngé kem ndul gē ní noō tá. Ī-lōōī kɔdə rō yáá yādó kógēm, na sōgə óyī sedé loo n Nébā a əndadé tām yáá ké majal gē malang n niñ rāāñ tá ní.

27Anī de gē ɔtēñ kōs kadə kújə yā Kore té ō, Datan té ō, Abiram té ō aŵñ say. Datan niñ kə Abiram teēñ dan ta kújə yādó gē tá kə nēyádó gē, ngáñdó gē, ngán kaadé gē.

28Moijə əda na: Yáá n a rāā yā rāā yáá toō n ā ī-gerīñ kadə i Kóṣbē n əlam rāā yáá gē ní noō tá ní malang, ba i mā n m-rāādó kə dóm ní alé.

29Ré de gē ní toō oyñ i yo n de gē malang a oyñ ní ō, ré i yáá n a rāā de gē malang ní n rāādó ō anī, i Kóṣbē n əlam ní alé.

30Banī ré Kóṣbē rāā yáá ké yāā, adē dɔ nang teē tan urdó kə yáá yādó gēé malang ō, ré aŵñ bádá kə kumdé ō anī, ā ī-gerī kadə niñ-kídēñ i Kóṣbē.

31Dan n Moijə tōl ta najə gē ní noō anī, dɔ nang njar gir nja Datan niñ kə Abiram té.

32Dɔ nang teē tan urdó kə de gē yādó gē malang ō, ur de gē yā Kore gē ō, yáá kənge yádó gē ō malang.

33Dɔ nang ɔr tan dɔdó tá adē niñ aŵñ bádá kə yáá kənge yādó gēé malang. Niñ gətóon kōs dan ngé kán naā gē tá i tītē n noō.

34Ngán Israel gē malang n ra gīrēñ gidədó ní oōñ sōmédó anī ayñ naā kōs tām ədañ na: Ré j-ayī al anī, dɔ nang a urjí.

³⁵De ké bú jōó kə kutə mí gē ní ra a ndējēñ kajaja ní, Kóṣṣbē adē hor kógēm teē róódé malang.

NUM 17

Ganán gē yā de gē ké gō Kore té gē

¹⁻²Kóṣṣbē mēñ Moijə kəda Eleajar ngōñ *Aarə kadē ɔy ganán gē ké kum hor té kōṣ ṓ, kə tēndā yāl hor ké kemeé kə t̄ñ say kōṣ ṓ, tōdō ganán gē ní i yáá ké tál gē.

³Adē tēndāñ ganán gē yā de gē ní oyñ tām majal yādé té ní kə mūú adē hōólō péł péł, ba lābēñ dō *loo tuñ yáá té, tōdō ganán gē ní ugēñ ta kum Kóṣṣbē té kōṣ bá, adē i yáá ké tál gē ṓ, a tēlēñ yáá ké yā kadē əgañ kem ngán *Israel gē dō yáá ní rāā yáá té ní ṓ.

⁴Eleajar ní i nge tuñ yáá ní, ɔy ganán yā de gē ní hor ɔṓdó á i ké rāā kə gindē nēngá kasaá ní adē tēndāñ kə mūú adē hōólō péł péł yā lābē dō *loo tuñ yáá té.

⁵Nge ní noō i yā terēñ kem ngán Israel gē na i de ké rang n a róō kajaja ta kum Kóṣṣbē té alé, ba i de gē ké gír kaa yā *Aarə té ta ngóy. De ké rang ní a róō ní, yáá ní rāā Kore niñ kə de ké gōñ té gē ní a rāāñ ṓ. Yáá ní rāā Kore ní, Kóṣṣbē əndā ta Moijə té adē ədan kété kōṣ.

Kósə de gē tāmēñ kə Moijə niñ kə Aarə

⁶Teē kə ndō ké noō anī, ngán Israel gē malang tāmēñ kə Moijə niñ kə Aarə ədan na: I s̄ij n ī-rāāñ adē gír de gē yā Kóṣṣbē gē oyñ ní.

⁷Ngán Israel gē a kāñ naā kə dō Moijə niñ kə Aarə té, ba niñ tūrēñ kumdé sōṓ *kújə kənge naā. Bá anī kił mañ utē dō kújé ní. *Kósə gɔñ yā Kóṣṣbē teē danaá.

⁸Moijə niñ kə *Aarə aṓñ ta *kújə kənge naā té.

⁹Anī Kóṣṣbē əda Moijə na:

¹⁰Ī-teēi kōṣ dan gír de gē ní toō té, tām m-ā m-nujə sedé i gidə kógēm beē. Moijə niñ kə Aarə əsō sébēñ kumdé nang té.

¹¹Ba Moijə əda Aarə na: Ún ganán yāi, ba ɔy yāl hor ké dō *loo tuñ yáá té ī-bōkə kemeé ṓ, ī-bōkə kajaja kum yāl hor ní té ṓ, ba āw lāv ī-rāā yáa kutē dō majal yā ngán *Israel gē, tām wōng yā Kóṣṣbē ij seneé kōṣ. Áaā moy ké ngañg ngáy əla gír tōl de gē kōṣ bá.

¹²Aarə rāā yáá ní Moijə ədan ní. Ni-un ganán ba aṓ ngōdē aṓ dan de gē té, anī aṓ kadē moy ní əla gír tōl de gē kōṣ bá. Ni-róō kajaja ṓ, rāā yáá ké yā kutēñ dō majal yā ngán Israel gē ṓ.

¹³Ni-ra dō dán de ké koy gē kə de ké kə kumuú gē té. Tā anī moy ké ngañg ngáy ní asən tōl de gē.

¹⁴De gē malang ní moy ní tōldé ní i deē dūbú kutə gidə i só ké bú s̄irí, kanjə téda de gē ké gō Kore té ní oyñ kété ní.

15 Dan í moy ní asen tōl de gē anī, *Aarō tél aṵ gogé rō Moijə té ta *kújə kənge naā té.

Kāgē jī yā Aarō

16 Kóṵbē əda Moijə na:

17 Ədá ngán *Israel gē ādē adīn kāgē ngār kógēm kógēm kə gō gír bē gēé. Ādē ngār gē ké dō gír bē gē té adīn kāgē jīdē gē kógēm kógēm, kadē kāgē malang i kutə gidə i jōó. Ā ī-ndang rīdē tū kāgē yādē gē té.

18 Ba ā ī-ndang rī *Aarō tū kāgē yā de gē ké gír bē yā Lebi té. Tām ngār gē ké dō gír bē gē té a adēn kāgē i kógēm kógēm.

19 Ā ī-bōkə kāgē gē ní kem *kújə kənge naā té, no sandúkə *ndū najə té, loo í m-ā m-əngésí tū té té ní.

20 Deē í kāgē yān sitə anī i deē í noō n m-gērān ní. I beé n gír tām í ngán *Israel gē tāmēn sesí ní a gāngən kōs ta kum í té ní.

21 Moijə əda ngán Israel gē najə ní, anī ngār yādē gē adēnēn kāgē kógēm kógēm kə dō gír bē gēé. Adē kāgē malang í ni-ənge ní i kāgē kutə gidə i jōó, yā Aarō i tū té ō.

22 Moijə bōkə kāgē gē ní ta kum Kóṵbē té, kem kújə í sandúkə *ndū najə i kemeé té ní.

23 Teē kə ndō ké noō Moijə udə kújú anī, əḡ kāgē yā *Aarō í i kāgē yā de gē ké gír bē yā Lebi té ní sitə. Kāgē ní sitə mbī ō, hūtə ō, an kañ kāgē amand gē ké kərēn kōs ō.

24 Moijə əy kāgē gē ní kōs ta kum Kóṵbē té, ba aṵn əjə ngán *Israel gē. De gē malang əḡn ō, ngār gē tél əyñ kāgē yādē gē kógēm kógēm gogé ō.

25 Kóṵbē əda Moijə na: Ī-tél kə kāgē yā Aarō aṵ ēnī no sandúkə *ndū najə té, ba ī-ngōm kadē i yáḡ ké yā kəjə ngé dō ngañg gē. I beé n niñ a bañnēn najə ta kum í té tə al, yā kadē niñ oynēn al ní.

26 Moijə rāa yáḡ í Kóṵbē ədan ní.

Kəla rāa ngé tuñ yáḡ gē ō, ngán Lebi gē ō

27 Ngán Israel gē ədan Moijə na: J-a j-oy i mbée malang ní əḡḡ al a?

28 Náa nəkó í ugə ta *kújə yā Kóṵbē té anī yo tōlən kōs, ní j-a j-oy i beé yā təḡān a?

NUM 18

1 Anī Kóṵbē əda *Aarō na: Yáḡ ké rāa gōté al gē ké kem *loo ké tál yā Nəbā té ní, najēn a əsō i dōs í té ō, dō ngání gē té ō, dō ngán kaaí gē té ō, dō ngééí gē té ō. Ba yáḡ ké gōté al gē í sī kó gē ī-rāaí kə ngání gē loo kəla yāsí té ní, najēn a əsō i dōs í sī kó gē té.

²I ṽ ṽ, ngání gē ṽ n ā āwī ta kújé n sandúkə *ndū najē i kemeé té ní. Ba ādē ngákóóí gē ké gír bē yā Lebi té n i gír bē yā bɔbí ní, aṽñ seí *loo ké tál té. I niñ n a utēñ gōí ṽ, a ɔsəñ kílí ṽ ní.

³A rāāñ kəla yāí ṽ, kəla ké tām yā kújé ní té ṽ, ba a ɔdēñ rō yáá rāā kəla gē kem *loo ké tál té al ṽ, a aṽñ ta *loo tuñ yáá té al ṽ, na sōgə sī gēgē niñ gēgē óyī.

⁴Niñ i ngé kutə gōí gē ṽ, a rāāñ kəla malang ké tām yā *kújə kənge naā té ṽ. De ké karī a ərōsí té alé.

⁵I sī n i ngé rāā kəla gē ké kem *loo ké tál té ṽ, ké dɔ *loo tuñ yáá té ṽ, yā kadē wōñg rāāməñ kə ngán *Israel gēé tɔ al ní.

⁶Ááā, ngákóósí ké *ngán Lebi gē n adēməñ sedé ní, m-tél sedé m-ādēsí kadē rāāñ kəla gē ké tām yā *kújə kənge naā té.

⁷Ba ṽ *Aarɔ sī kə ngání, ā ṽ-rāāí kəla *tuñ yáá kadē Nébā dɔ *loo tuñ yáá té ṽ, kem *loo ké tál ngáy n gāngəñ gír kə kúbūú té ní ṽ. Kəla n ā ṽ-rāāí ní n noó. I mā n m-ādēsí karī. De ké karī n aṽ kadē té ní a tōlnəñ kɔ.

Yáá kəndā nja ngé tuñ yáá gē

⁸Kóɔbē əda *Aarɔ na: Ááā, m-əndāí dɔ kəla yáá ké tál gē n ngán *Israel gē adēməñ ní té ṽ, yáá gē ní m-táləñ m-ādēsí kə ngání gē ṽ, ngán kaaí gē ṽ, kə ndū ké a to ngándáñg.

⁹Yáá ndējə ké tál ngáy gē n róōñ núsəñ yām horóó oy anī a tálnəñ yā kadēsí ní niñ n toó: Yáá ndējə gē malang ké rāā kə ndujú ṽ, də ké tuñ yā kutəñ dɔ majal ṽ, də ké tuñ yā kəgāñ kərə yáá ké rāā gōté al ṽ. Yáá ndējə ké tál ngáy gē n noó a tálnəñ yā kadēsí sī kə ngání gē ṽ, ngán kaaí gē ṽ.

¹⁰Ā əsaídé i kem loo kógəñ ké tál té. Ba i dəngam gē ngóy n a əsañ, tɔdɔ i yáá kəsa ké yā bōl gidə.

¹¹Yáá malang n ngán *Israel gē a ndējəñ Nébā ní, dɔn ké kɔr i tām yāsí té ṽ. M-ādēsí kə ngánsí ké dəngam gē ṽ, ké dəyá gē ṽ, kə ndū ké a to ngándáñg. De gē malang ké kem ndogə yāsí té n majal tákədé al ní, a əsañ.

¹²M-ādī yibə ṽ, kasə *nduú ṽ, kōṽ ṽ, ké majə ngáy gē n i yáá ké ta kəga dɔ gē n ngán Israel gē ndējəñ ní.

¹³Kañ yáá ké ta kəga dɔ gē ké kem ndɔr yādé té n a adēməñ ní, i tām yāí té. De gē malang ké kem ndogə yāí té n majal tákədé al ní a əsañ.

¹⁴Yáá malang n ngán *Israel gē bāāñ dɔ tām yām té ní, i tām yāí té ṽ.

¹⁵Hágé yáá malang, adē i hágə de gē aláa hágə də gē n a ndējəñ Kóɔbē ní, i tām yāí té ṽ. Banī hágə deē ṽ, hágə də ké yer ṽ ní, ādē gāngəñ dɔdɔ.

¹⁶Ré ojəndé rāā nāā kógəñ anī, ādē gāngəñ dɔdɔ kə gō gātə n ā ṽ-gāñg ní. A ṽ-gāñg i sélé arjāá mí, sélé n a əsañ kem *loo ké tál té ní, adē sélé kógəñ kɔyn i ngán kəlōo gē kutə.

17 Banī hágə maṅg ɔ, batə ɔ, bəyā ɔ ní, ā ādī deē ta róbə gāng dɔ alé. Niñ i dā ké yā bōl gidə gə. Ā ī-bōkīl mósédé dɔ *loo tuñ yáá té ɔ, ā ī-róol yibédé horoó kadə sēen nel Kóɔbē ɔ.

18 Gə té anī dādé i tām yāsí té tītə n nganjə dā ké ndējə Nəbā ɔ, búr dā ké ndējə Nəbā ɔ, i tām yāsí té ní.

19 Adə dɔ yáá ké tál gə malang n ngán *Israel gə ɔr adēməñ ní, m-téləñ m-ādī ī ɔ, ngání ké dəngam gə ɔ, ké dəyá gə ɔ, kə ndū ké a to ngándáñg. Nge n noo i *madə naā ké rāā kə katāá ɔ, ké a to ngándáñg tām yāi té ɔ, tām yā ngání gə té ɔ, ngán kaai gə té ɔ, ta kum Kóɔbē té.

20 Kóɔbē əda *Aarɔ báy tɔ na: Dɔ nang n m-ā m-ādə ngán Israel gə kadə kəgəñ naā té ní, ī ā ənge yāi tū té alé. I mā n i núsən yāi n kadə ənge ní ɔ, i mā n i yáá kənge yāi ké dan ngán Israel gə té ɔ ní.

Yáá kəndā nja ngán Lebi gə

21 Ba kəgə yā *ngán Lebi gə n toó: Yáá malang ké nge kɔ kutə n ngán Israel gə a ɔrəñ tām yā Kóɔbē té ní m-ādə *ngán Lebi gə gir kəla n a rāāñ tām yā *kújə kənge naā té ní.

22 Gotə ngán Israel gə a reēñ rɔ *kújə kənge naā té ngɔr alé, tɔdɔ ni n noo i majal ké asə yo deē.

23 I *ngán Lebi gə ngóy n i ngé rāā kəla gə ké kem *kújə kənge naā té ní. Yáá ké gótə al gə n niñ a rāāñ ní, najəñ a əsɔ i dɔdɔ niñ kó gə té. *Ndū najə n toó a to ngándáñg tām yā ngánsí gə té ɔ, ngán kaasi gə té ɔ. *Ngán Lebi gə a əngeñ dɔ nang tītə yā gotə ngán *Israel gə alé.

24 Banī yáá ké nge kɔ kutə gə n ngán Israel gə a ɔrəñ tām yā Kóɔbē té ní, m-ādə *ngán Lebi gə yáá kənge yādé té. I tām najə n noo té n m-ədádé na a əngeñ dɔ nang tītə yā gotə ngán Israel gə al ní.

25-26 Kóɔbē mēr Moijə kəda *ngán Lebi gə *ndū najə gə n toó: Ré ngán Israel gə a adəñsí dɔ yáá ké kɔr gə n Kóɔbē adəsí ké yāsí té ní anī, sīl kó gə ā ī-télii yā kɔr nge ké kɔ kutə yā ndējəñ.

27 Tītə n ngán ngé bē madəsí gə a rāāñəñ ní, nge n noo rāā rɔñ i dɔ kōo yāsí ké kem gáráá té ké ɔr ādī Kóɔbē ɔ, rāā rɔñ i dɔ kasə *nduú yāsí ké kijə té ké ɔsə ādī ɔ.

28 I beé n sīl ā ādiin Kóɔbē dɔ yáá yāsí gə ɔ ní. I yáá ké nge kɔ kutə gə n ā ī-táāi jī ngán ngé bē madəsí gə té ní n ā ɔrī dɔ yā kadəñ ní. Ba ā ādī i *Aarɔ *nge tuñ yáá.

29 Yáá malang n a adəñsí ní, ā ɔrī yā Kóɔbē i dan ngé ké majə ngáy gə té. Nge n noo i *yáá ndējə ké tál.

30 Ré ɔrī dɔ oy anī, gotəñ i tām yāsí té, tītə n gotə kōo ké kem gáráá ké kɔr dɔ ɔ, gotə kasə *nduú ké kɔsə dɔ ɔ, i tām yā ngán *Israel gə té ni.

³¹Loo ké rāā gāgē ā ésaī yáá gē ní tū té kə ngéésí gēé karī, tɔdō i kəgā yāsí ké tām yā kəla n̄ ī-rāāī kem *kújə kənge naā té ní.

³²Ré ɔrī dɔ ké majə ngáȳ n̄ yām ní oy ba ésaī gotə anī, ī-rāāī i yáá ké majal̄ alé. Ī-rāāī *yáá ndējə ké tál gē yā ngán Israel gē yáá ké karī té alé, adə ā óyī alé.

NUM 19

Bū kóo mañg ké kərə

¹⁻²Kóó bē adə Moijə niñ kə *Aarɔ *ndū najə gē n̄ toō: Ādə ngán *Israel gē adənsí kóo mañg ké kərə ké yáá kógərn̄ rāān al̄ ō, ənīñ júgə kóon té nja kógərn̄ al̄ báý ō.

³Kóo mañg ní ā ādī Eleajar n̄ i nge tuñ yáá ní. A teēn̄ seneé gidə bē té ndágá ba a əjañ kóon ta kum Eleajar té.

⁴Eleajar a ɔdə mósən kə ta ngōn̄ jīneé, ba a səkā nja sīrí kum kə ta róbə *kújə kənge naā té.

⁵Gō té anī a róon̄ mañg ní kə taá malang ta kumən té. A róon̄ ndārən̄ ō, dən̄ ō, mósən ō, yedən̄ ō.

⁶Nge tuñ yáá a un kágə sédər ō, kámbə isopə ō, bī batə ké kəla kum mañ yáá ké kərə pírírí té ō, ba a bókédə kum hor n̄ a ɔo kóo mañg té ní.

⁷Gō té anī *nge tuñ yáá a tégə kúbə yān gē ō, a ndogə mañ ō, pá tá a udə kem bēé báý. Banī majal̄ a tákən̄ báté kadə loo tībə dən̄ té

⁸Nge róo mañg ní a tégə kúbə yān gē ō, a ndogə mañ ō, majal̄ a tákən̄ báté kadə loo tībə dən̄ té ō.

⁹Ba i de ké majal̄ tákən̄ alé n a ɔy bū kóo mañg ní yā kaw̄n̄ gidə bē té ndágá yā bókə loo ké *unjə njáy njáy té ní. Ngán Israel gē a ngōmən̄ bū kóo mañg ní yā guř kum mañ tégə rō ké yā kərən̄ majal̄ té. Nge n̄ noō i yáá ké tuñ tām yā majal̄ té.

¹⁰Nge koy bū kóo mañg ní a tégə kúbə yān gē ō, majal̄ a tákən̄ kadə loo tībə dən̄ té ō. Nge n̄ noō i *ndū najə ké a to ngándáng tām yā ngán *Israel gē té ō, tām yā tərā gē n̄ ndiñ dɔ dándə té ní ō.

Ndū najə ké dɔ tégə rō té

¹¹Deē n̄ ɔdə niñ deē ní, tél de ké yər ndō sīrí.

¹²Kóó a tégə rōn̄ kə ndō ké nge kɔ mətá ō, ké nge kɔ sīrí ō, kə mañ tégə rōs pá tá a tél de ké *unjə njáy njáy báý. Ba ré ni tégə rōn̄ kə ndō ké nge kɔ mətá al̄ ō, ké nge kɔ sīrí al̄ ō anī, ndi i de ké *unjə njáy njáy té báý.

¹³Deē n̄ ɔdə rō niñ de ké koy banī tégə rōn̄ adə tél de ké yər al̄ alé ní, kóó a reē i kə yáá ké majal̄ kə dɔ *kújə yā Kóóbē té. A ɔrən̄ deē ní kóó dan ngán *Israel gē té. Mañ tégə rō ɔdə rōn̄ al̄ ní, majal̄ n̄ tákən̄ ní a nəy dən̄ té.

¹⁴*Ndū najə ké rang gē ké yā ngōm̄ n toó: Ré deē kógərn̄ oy kem kújə tandā té anī, ngé kudə gōn̄ té gē ō, de gē n̄ i kum té ní ō a télən̄ de ké yər gē ndō sīrí.

- 15**Səmbē ní ndi kem kújə tandā té ba ta i ké kutē al̄ ō, ké dɔŋ kə kəlaá al̄ ō ní a tél ké yɛr.
- 16**Ré deē kógə́m njə́rā bembéé ba ə́ba dɔ níń de ké t̄l̄nə́n̄ kə kaskaraá aké oy i yo ké karī, aláa ə́ndā njan i dɔ kə́ngā deē té, aké ə́ba i dɔ bádə deē anī, a tél ké yɛr ndō sīrí.
- 17**Deē ní i ké yɛr ní a tégonə́n̄ i kə b̄u kóŋ mańg ké tuń tām yā majal̄ té. A ɔȳn̄ b̄u kóŋ mańg ní yā b̄oké kem jóó, ba a ɔdə́n̄, mań ké a ə́ba nang té yā b̄oké dɔ té.
- 18**De ké yɛr alé a un kámbə isopə yā kəla kum mań ní té, ba a səkā dɔ kújə tandā ní deē oy kemeé té ní ō, dɔ yáa malang ké kemeé té ō, dɔ de gə́ ké kemeé té ō, al̄ anī a səkā dɔ deē ní ɔdə́ kə́ngā de ké koy, aké níń de ké t̄l̄nə́n̄, aké níń de ké oy yo ké karī, aké dɔ bádə deē té ní.
- 19**Deē ní i ké *unjə́ njáy njáy ní, de ké yɛr alé a səkā mań tégó rō dɔn té i kə ndō ké nge kɔ mə́tá ō, kə ndō ké nge kɔ sīrí ō. Kə ndō ké nge kɔ sīrí ré səkāń mań dɔn té oy anī, ni a tégó k̄ubə́ yān gə́ ō, a ndogə́ mań ō. Ba ré loo t̄ibə́ anī, ni a tél de ké *unjə́ njáy njáy.
- 20**Banī deē ní ké yɛr ba tégó rōn al̄ ní, a ɔr̄nə́n̄ k̄óɔ dan ngé káń naā té, tām ni a reē kə majal̄ yā tákən̄ *loo ké tál yā K̄óɔbē. Səkāń mań tégó rō dɔn té al̄ ní ni i de ké yɛr.
- 21**Nge ní noō i *ndū najə́ ké a to ngáńdáng tām yā ngán *Israel gə́ té. De ké nge səkā mań tégó rō dɔ deē té a tégó k̄ubə́ yān gə́ ō, deē ní ɔdə́ rō mań tégó rō ní, a tél de ké yɛr báté kadə́ loo t̄ibə́ dɔn té ō.
- 22**Yáa malang ní de ké majal̄ tákən̄ ɔdə́ rō ní, a tél yáa ké yɛr ō, deē ní a ɔdə́ rō ní a tél de ké yɛr kadə́ loo t̄ibə́ dɔn té ō.

NUM 20

Mań ké Meriba

(Áaṙ Teē 17.1-7)

- 1**Ngán Israel gə́ malang reē ugə́n̄ kem də́la loo ké Sin té kə nāā ké ta kəga dɔ ba ndiń Kades. Miriam oy i loo ní noō té ō, dubə́nə́n̄ i loo ní noō té ō.
- 2**Mań ké tām yā ngán *Israel gə́ té gətóo, adə́ kósə de gə́ kánə́n̄ naā dɔ Moijə́ niń kə *Aarɔ́ té, ba j̄iń sedé kə najá
- 3**k̄l̄ə́n̄ kə Moijə́ ə́dań na: Ngákóŋjí gə́ ní oȳn̄ ta kum K̄óɔbē té ní, j-oy sedé anī i só té.
- 4**J̄iń ní i ngé káń naā gə́ yā K̄óɔbē ní, i-reēi seji kem də́la loo ní toō té kadə́ j-oy naā té kə yáa kul̄ yáji gēé i tām rí té?

⁵I-teēi seji kōs kem bē ké Ejiptə té ba i-reēi seji loo ké majalá n toō té i tām rí té? I loo ké yā dubān kōō al̄ ō, kāgē kótə gətóo tū té ō, *kāgē nduú gətóo tū té ō, kāgē garenadə gətóo tū té ō, mañ ké yā kaḃ lē gətóo ō.

⁶Moiyə niñ kə *Aarō əyañ ngán *Israel gē ba ɔtə aḃn ta *kújə kənge naā té, əsō sébən kumdé nang té. Anī *kəsə gən yā Kóḃbē teē ta kumdé té.

⁷Kóḃbē əda Moyə na:

⁸Ūn kāgē yāi ba siḃ kə ngōkóóí Aarō i-bārī ngán *Israel gē ādē ɔsən dɔdɔ naā té, ba ɔrī najə kə mbaḃ n ra noó ta kumdé té, anī mbaḃ ní a adəsí mañ. Ā i-rāā kadə mañ teē tū mbaḃ ní té kadə ngán Israel gē aḃn kə yáa kuḃ yādó gēé.

⁹Moiyə aḃ un kāgē n to ta kum Kóḃbē té ní tītə n Kóḃbē ədanəñ ní.

¹⁰Moiyə niñ kə *Aarō bārən ngé kañ naā gē adə aḃ rañ kadə mbaḃ ní té ba ədañdɔ na: Siḃ ngé mbátə najə gē, ōōī. J-asə rāā mañ kadə teē tū mbaḃ n toō té a?

¹¹Moiyə un jīn kə dɔɔ ba əndə mbaḃ jīn jōó kə kāgē ké jīn té. Anī mañ teē tū mbaḃ ní té ngáy kə ta jī té noō, adə ngán Israel gē ō, yáa kuḃ yādó gē ō aḃn.

¹²Banī Kóḃbē əda Moyə niñ kə Aarō na: Siḃ i-taāi kemrñ ójiin kə ndágá ta kum ngán *Israel gē té kadə mā i de kó tál al̄ bá ní, i siḃ n ā aḃi kə ngé kañ naā gē n toō yā kugə sedé dɔ nang n m-ādədé té ní alé.

¹³Kāgē najə ké dɔ yáa n noō té əda na: Mañ ké Meriba i mañ kōl. Tɔdɔ ngán Israel gē kōlən kə Kóḃbē loo n noō té. Banī Kóḃbē ɔjədə kadə ni i de kó tál.

Mbañg ké Edom ɔgē ngán Israel gē māñ dɔ nang yān té

¹⁴Moiyə ndi Kades ba əla de gē rō mbañg ké Edom té kadə ədanəñ na: Najə kɔr ngōkóóí Israel n toó: Yáa kə tōr gē n rāāñjī ní, i i-geḃ malang.

¹⁵Kété kaají gē aḃn dɔ nang ké Ejiptə té, adə jə-ndi dɔ nang ní té dan i ngáy, banī de ké Ejiptə gē rāāñ kaají gēgē jii gēgē majalá ngáy.

¹⁶Jə-no kə dɔ Kóḃbē té anī ni oō nōō yājí, adə əla *de ké dɔ rā té kógəñ adə reē teē seji kōs kem bē ké Ejiptə té. Ngolaā ní jii i kem bē ké Kades n i kadə dɔ niñ dɔ nang yāi té ní.

¹⁷Ní əyájí ādē jə-māñ dɔ nang yāi té. J-a jə-gāng kem ndɔr ké dubən yáa tū té al̄ ō, j-a jə-gāng kem ndɔr *kāgē nduú al̄ ō, j-a j-əy mañ ké kem bəlo mañ gē té al̄ ō. J-a j-un i róbə kəsə yā mbañg. J-a j-tə geleé al̄ ō, kɔq al̄ ō, bátə kadə j-əndañ dɔ nang yāi jə-gāng.

¹⁸Banī mbañg ké Edom tél ədan na: Ā i-māñi dɔ nang yāñ té alé. Ré i-nāāi māñ anī m-ā m-rōsí.

¹⁹Ngán Israel gē ədanəñ na: J-a j-un i róbə kəsə. Ba ré j-əy mañ yāi kə yáa kuḃ yājí gēé anī, j-a j-adī nar girí. Yáa n jə-sāā ní i kadə jə-māñ dɔ nang yāi té kə njají ngóy.

²⁰Banī mbañg ké Edom tél əda báý tɔ na: Ā ī-mānī alé. Banī ni ɔy ngé rōō gē ngáy teē tēniń ta ngán *Israel gē.

²¹I beé n mbañg ké Edom ɔgēń ngán Israel gē māń dɔ nang yān té ní. Adē ngán Israel gē unēń róbé ké rang.

Aarɔ oy

²²Ngán Israel gē malang iĩń Kades aŵ ugēń mbaĪ Hor té.

²³MbaĪ Hor ra i dɔ nang ké Edom té. Kóōbē ɔ̄ najē kə Moijə ō, *Aarɔ ō, tū té əda na:

²⁴*Aarɔ a oy ngɔr yā kaŵ gō kaan gē té, tɔdō dɔ nang ń m-ādē ngán *Israel gē ní a ugē tū té alé, tām sjī ī-mbātí koō tam ta kəba mań ké Meriba té.

²⁵Beé ní, ún Aarɔ niń kə ngōnēn Eleajar āŵ sedé dɔ mbaĪ Hor té.

²⁶Ā ī-róy kúbē tuń yáa gē ké rō Aarɔ té yā téla rō Eleajar té. Gō té anī Aarɔ a oy loo ń noō té yā kaŵ gō kaan gē té.

²⁷Moijə rāa tītē ń Kóōbē ədań ní, adē niń mətá mbak alēń dɔ mbaĪ Hor té ta kum ngán *Israel gē té malang.

²⁸Moijə róy kúbē gē rō *Aarɔ té ba táládé rō Eleajar té. Anī Aarɔ oy loo ní té ta tél mbaĪ té. Banī Moijə niń kə Eleajar risēń kōó dɔ mbaĪ.

²⁹Ngán Israel gē malang ɔań kadē Aarɔ oy kōó anī nōōnēń ndō kutə mətá.

NUM 21

Ngán Israel gē tetēń Kanaan gē rōō

¹Mbañg Arad ń i de ké Kanaan ba ndi i gō nang ké Negeb té ní, oō kadē ngán *Israel gē a reēń i kə ta róbé ké Atarim anī ənīdē rōō ō, əhɔ kéréy gē bəloó ō.

²Anī ngán *Israel gē əniń ndūdé adēń Kóōbē ədań na: Kóōbē, ré əla dɔ de gē ń toō gír jijí té anī, j-a jə-*bāa dɔdé yā kadī.

³Kóōbē ndigə gō ngán Israel gē té adē əla dɔ Kanaan gē gír jidé té. Ngán Israel gē bāań dɔdé malang adēń Kóōbē, ba əndāń rī loo ní na i Horma.

Lī gindē

⁴Ngán Israel gē iĩń mbaĪ Hor té, gōngēń gō nang ké Edom, ba unēń róbə kumdé ɔɔ bā tēbā gē. Banī kósə de gē əhɔń rōdē tɔgə dɔ róbé té tɔ alé,

⁵adē əlań gír tēda najē dɔ Nəbā té ō, dɔ Moijə té ō, ədań na: Ī-teē sejí kōó kem bē ké Ejiptə té i tām rí té? I kadē j-oy kem dəla loo té a? Mápə gətoó laā ō, mań gətoó laā ō, *mána ń i yáa kəsa ké bāĪ bō té ní nēĪ tají tɔ alé.

⁶Anī Kóōbē əla lī ké dɔ tór ngáy gē dɔ de gē té adē túũndé. De gē ngáy oyń dan ngán *Israel gē té.

⁷Gír de gē reē əngeñ Moijə ba ədanəñ na: Jə-rāā yáá ké majal tām jə-téda najə do Kóṣṣbē té ɔ, doí té ɔ. Ba ĩ-rāā Kóṣṣbē bɔ́ adə tɔ́bā lí gē n toō kɔ́s dojí té adə aŵñ say. Moijə rāā Kóṣṣbē bɔ́ tām yā gír de gē té.

⁸Anī Kóṣṣbē tél ədan na: Ī-rāā lí gində éla ta kágə ké ngāl té, kadə deē n lí doḡon ba ɟɟ lí gində ní anī, kɔ́s a ajə.

⁹Moijə rāā lí gində ní əla ta kágə ké ngāl té. Anī de gē malang n lí doḡodə ba unəñ kumdé kə doṣ ɟɟnəñ lí gində ní, kɔ́s gē ajəñ.

Loo gē n ngán Israel gē dəbañ tū té tá ugəñ mbaĭ Pisga té ní

¹⁰Ngán Israel gē əsəñ róbó aŵ ugəñ Obot.

¹¹Gō té anī ĩñ Obot aŵ ndiñ Ye Abarim, kem dəla loo n ra sɔ́ñ ta naā kə Moab ní té dām ké gír bē té.

¹²Niñ ĩñ loo n noō té aŵ ndiñ kadə ngəñ mañ ké Jered té.

¹³Niñ ĩñ noō aŵ ndiñ gidə mañ Arnon té kə dām ké nú té. Arnon i ngəñ bā ké ĩ do nang yā *Amor gē té ba ənda dəla loo gāng ɔ, rāā rɔ́n i do niñ bē ké Moab ké do nang yā Amor gē té ɔ.

¹⁴Drəñ najə yā bā Arnon kem makətübə rɔ́s gē yā Kóṣṣbē té ədañ na: Mañ Waheb ké Supa, naā té kə ta ĩñ ké tɔ́s gē, bā Arnon

¹⁵naā té kə ta ĩñ ké tɔ́s gē n kadəñ ké dām ké Ar té i do niñ loo yā Moab ní.

¹⁶Niñ ĩñ loo n noō té aŵ ndiñ Beer n, kuməñ na i bəlo mañ ní té. I looñ noō té n Kóṣṣbē mēr Moijə kɔ́sə do gír de gē naā té tū té kadə n-ədədə mañ ní.

¹⁷Adə ngán *Israel gē unəñ pā n toō ədañ na: Mañ ké bəloó ĩ-teē, ĩ-bókíñ tɔ́y.

¹⁸Bəlo mañ ndēr ngār gē bəlo mañ mbutə de ké bo gē, ndērəñ i kə kágə kɔ́s bē yádə gē ndērəñ i kə kágə ĩ yádə gē. Niñ ĩñ kem dəla loo té aŵñ Matana.

¹⁹ĩñ Matana aŵñ Nahalyel. ĩñ Nahalyel aŵñ Bamot.

²⁰ĩñ Bamot aŵñ wól loo n deē ra tū té anī ɟɟ loo ké Moab ní. Deē ra ta tél mbaĭ Pisga té anī ɟɟ dəla loo malang.

Ngán Israel gē tetəñ mbañg gē rɔ́s

²¹Ngán Israel gē əlañ de gē rɔ́s mbañg yā *Amor gē n rīn na i Sihon ní té kadə ədanəñ na:

²²Əyájí adə jə-māñ do nang yái té. J-a jə-tə yā kaw kem ndɔ́r gē ké dubəñ yáá tū té té al ɔ, j-a j-āw kem ndɔ́r *kágə nduú gē té al ɔ, j-a j-ay mañ ké kem bəlo mañ gē té al ɔ. J-a j-un i róbə kɔ́sə yā mbañg yā kəndañ do nang yái yā gāng ngóy.

²³Banī mbañg Sihon adə ngán *Israel gē ta róbə māñ do nang yān té alé. Ni-ɔy ngé rɔ́s yān gē malang, ba teē tənī ta ngán Israel gē bátə ugə Yahas kem dəla loo té ba ənídə rɔ́s.

²⁴Ngán Israel gē tetēndé rōō ba taān dō nang yān malang. Dō nang yān nī taān ní əla gír i bā Arnon té báté bā Yabok té, báté ugēn dō niñ dō nang yā Amon gē nī rāān bē ké kutə gidə ngañg gē tū té ní té.

²⁵Niñ taān bē yā *Amor gē malang ndiñ tū té. Taān Hesəbon ō, ngán bē ké kadə té gē ō.

²⁶Hesəbon i bē yā mbañg Sihon nī kété rōō mbañg ké Moab ba taā nang yān jīn té kōō malang ní. Dō nang yān nī laan aŵ báté ugē bā Arnon té ní, taā jīn té kōō malang.

²⁷Adə gōsə pā gē ədañ na: Ī-reēi Hesəbon, óyīi kújə gē dōó gogé ō. Ī-rāāi bē yā Sihon gogé rang ō.

²⁸Hor jī Hesəbon. Ta ndo hor teē kem bē yā Sihon té. Gāng əsō dō Ar nī i bē ké Moab ní té ɔɔn ō,

Qɔn ngār gē nī ndiñ dō gósə bā Arnon té ní ō.

²⁹Moab, yáá ké to kum kaŷ al əso dōi té. Sijī ngé rāā besə Kemos gē, tasí tūi kōó. Moab, rāān ngání ké dəngam gē adə aŷn naā ram. Rāān ngé ké dəyá gē bəlo yā Sihon mbañg yā *Amor gē té.

³⁰Əla gír Hesəbon báté ugēn Dibon ní, Yáá malang i ké koy kōó. Jə-túrdə kə kum gərəā jə-mbútədə. Jə-nujə loo báté j-ugē Nopa. Jə-nujə kə yáá gē nī toñ ta kaw Medeba ní.

³¹Ngán Israel gē ndiñ dō nang yā Amor gē té i beé:

³²Moijə əla de gē kadə aŵ əndān maŷ bē ké Yajer. Gō té anī ngán *Israel gē aŵ taān bē ní ō, taān ngán bē ké kadə té gē ō, ba tēbān Amor gē nī ndiñ kemeé kété ní kōó.

³³Gō té anī ngán Israel gē tūrēn rōdə ba unəñ róbé ké Basan. Og mbañg ké Basan ɔy ngé rōō yān gē malang teē tənañ tadə ba ənīdə rōō kem bē ké Edrey té.

³⁴Kóó bē əda Moijə na: Ī-lōō bōlón. M-ā m-əlan kem jīi té kə áskar yān gēé malang ō, m-ā m-adī dō nang yān malang ō. Yáá nī Ī-rāā kə Sihon, mbañg yā *Amor gē nī ndi Hesəbon ní ā Ī-rāā seneé ō.

³⁵Ngán Israel gē tetēn mbañg Og rōō naā té ké ngánən gē ō, ngé rōō yān gē malang ō. Niñ əyān deē kógərn kə kumuú al ō, taān dō nang yān ndiñ tū té ō.

NUM 22

Ngán Israel gē ndiñ ndágə loo gē ké Moab té

(22-36)

Mbañg Balak bār Balam

¹Ngán Israel gē ɔrēn dōó aŵ ndiñ ndágə loo gē ké Moab té, dō gósə bā Jurde ké dām ké gír bē té nī ra ɔɔn ta naā kə bē ké Jeriko ní.

2-4 Dan ngeé ní noō té ní Balak ngōñ Sipor mbañg ké Moab oō kōō yááú ní ngán *Israel gē rāāñ kə *Amor gē ní. Moab gē ʒʒñ kadē kutə ngán Israel gē i ngáy aní bōl rāādé ngáy, adē ədañ *kum kɔɔ gē yā Madian gē na: Kósə de gē ní noō a əsañ yáá malang ké gidəjí té kadē təgā kɔɔ tītə ní mañg gē a əsanəñ mu ké bembéé ní.

5 Mbañg əla de gē gō Balam ngōñ Beor té bē kojən té Petor dɔ gósə bā té kadē ədanəñ na: Kósə de gē ké teēñ Ejiptə reē ndiñ laā. Niñ taāñ dɔ nang malang. Ndiñ i kadē loo yām té ngɔr.

6 Ní, m-rāāñ bó, i-reē i-ndɔldé ədēm tām tógədə tɔy yām. Majanī m-ā m-tetədə rɔɔ ɔ, m-ā m-təbādé kɔɔ dɔ nang ní ndiñ tū té ní ɔ. Tɔdɔ m-gēr kadē deē ní ā i-tír taí dɔn té ní, a ənge tír ta ɔ, deē ní ā i-ndɔlən ní, ndɔl a əsɔ dɔn té ɔ.

7 Kum kɔɔ gē yā Moab gē ɔ, *kum kɔɔ gē yā Madian gē ɔ, ɔyñ yáá gē ké yā kəndāñ nja kɔdē sāā ní i Balam ní jídé té ba aŵñ. Dan ní ugēñ bēé looneé aní ədanəñ kəla yā Balak ní əladé ní.

8 Anī Balam ədadé na: Ī-bñ laā. Bírí anī m-ā m-ədásí yááú ní Kósəbē a ədam ní. Adē de ké bo gē ké Moab toñ bē Balam ndɔ ní noō té.

9 Nəbā reē rɔ Balam té ba dəjen na: De gē ní əhódé mbā toó i náā gē?

10 Balam tél əda Nəbā na: I Balak ngōñ Sipor ní i mbañg ké Moab ní n əladé kadē reē ədaməñ na:

11 Gír de gē ní teēñ kɔɔ kem bē ké Ejiptə ní na taāñ dɔ nang malang. Ní, kə m-āw kə m-ndɔldé m-ədən. Bāa majə a na n-tetədə rɔɔ ɔ, na n-təbādé kɔɔ ɔ.

12 Nəbā əda Balam na: Ī-lōō kaw sedé. Ā i-ndɔl gír de gē ní noō alé, tɔdɔ tír ta i dɔdó té.

13 Teē kə ndɔy anī Balam jɔ dɔɔ ba əda de ké bo gē ní mbañg Balak əladé ní na: Ī-tél āwī gogé bēé, tɔdɔ Kósəbē ɔgēm kaw sesí kɔɔ.

14 De ké bo gē ké Moab ní tél aŵ ədañ Balak na Balam mbāté reē sedé kɔɔ.

15 Banī Balak əla de ké bo ké rang gē báy tɔ, ké kutədə tɔy ngé ké kété gē ɔ, ké bo tɔyñdó gē ɔ.

16 De gē ní reē ugēñ rɔ Balam té anī ədanəñ na: Balak ngōñ Sipor ɔr najə tītə toō beé, əda na: m-rāāñ bó, i-lōō mbāté reē bē yām té.

17 Tɔdɔ m-ā m-ósə gɔnií ngáy ɔ, m-ā m-rāā yáá malang ní ā ədam ní ɔ, ba i-reē i-ndɔl gír de gē ní toō ədēm.

18 Banī Balam tél əda de gē ní Balak əladé ní na: Ká ré Balak adēməñ gində arjāá ɔ, lór ɔ, ké kem kújə yān té malang gēgē, m-ā m-rāā yáá kéréy yā mānəñ dɔ ndū Kósəbē Nəbā yām alé.

19 Ba tītə ní madəsí gē tonəñ kété ní, ndɔɔ bōólaā ní ā i-toi róm té ɔ. Ī-to i-ngóí adē m-ōō yááú ní Kósəbē a ədam báy tɔ ní.

20 Nébā reē rō Balam té ndṓ ò dan na: Ré de gē ní toō reēn i bārī́ té anī āw sedé. Ba i yáá ní m-ā m-ójī́ ní ngóy n ā ī-rāā ní.

21 Teē kə ndóy anī Balam ənī sírdí gidə kóo kərō yān té, ba aŵ kə de ké bo gē ké Moab.

Kóo kərō yā Balam

22 Ba dan ní Nébā ɔan loo kaŵ té anī, wōng rāan adē *nge kaŵ kəla yā Kóṓbē aŵ ra kum róbó non té yā kəgən mān. Balam ndi gidə kóo kərō yān té ō, ngé kəla yān ké jōó gē a dānənən ō.

23 Kóo kərō ɔa *nge kaŵ kəla yā Kóṓbē ní ra kum róbó kə njār kəyā kaskaraá jīn té ní anī tīl udə bembeé. Balam ənda kóo kərō reē seneé róbó.

24 *Nge kaŵ kəla yā Kóṓbē aŵ ra kété non té kum kəlá róbé ké kem ndər *kəgə nduú gē té. Róbé ní ngán ndogə mbał gē i kadə té dām jōó.

25 Dan ní kóo kərō ɔa *nge kaŵ kəla yā Kóṓbē anī, ɔr kə gō kadə ndogə mbał, adē mbał usə nja Balam. Anī Balam əndan báý tɔ.

26 *Nge kaŵ kəla yā Kóṓbē māndé, aŵ kété nodé té báý tɔ kum ngōn róbé ké dūú ngáy té, ké loo tōó tū té geleé aké kóo gətóo.

27 Dan ní kóo kərō ɔa nge kaŵ kəla yā Kóṓbē anī, əsō nang té gir Balam té. Wōng rāā Balam seneé ngáy, adē təndān kə kəgāá.

28 Kóṓbē rāā adē kóo kərō ɔr najə kə Balam. Kóo kərō əda Balam na: m-rāā i rí yāi á ənda m nja mətá ní?

29 Balam tél əda kərō na: I tām ī-mbóo sem. Ré kaskar i jīm té anī m-tōlī ngər ní toō té.

30 Kóo kərō tél əda Balam na: Mā i kóo kərō yāi ní ā ālēm kə ndō gē ní al a? Kété gē ní m-rāā yáá ké beé seí a? Balam əda kərō na: Kété gē ní ī-rāā beé alé.

31 Anī Kóṓbē teē kum Balam adē ni-ɔa *nge kaŵ kəla yā Kóṓbē n ra kum róbó kə njār kəyā kaskaraá jīn té ní. Kə ta jī té noō Balam ɔsə non nang té non té.

32 Anī nge kaŵ kəla yā Kóṓbē ədan na: Əndá kóo kərō yāi nja mətá i tām rí té? I mā n m-reē m-ra róbó m-ɔgī mān, tām mbā ní ā āw toó i mbā ké ī-gír yáá ngáy də té alé.

33 Kóo kərō ni ɔam, adē tīlēm nja mətá. Nəngē té tīlēm al anī m-tōlī kōó ba m-əyan ni.

34 Balam əda nge kaŵ kəla yā Kóṓbē na: m-rāā i yáá ké gōté alé, tōdō m-geř kadə i ī n ī-ra nom té kum róbó ní alé. Ba ní toō ní ré mbā ní nelī al báa m-ā m-tél yā kaŵ gogé bēé.

35 Anī *nge kaŵ kəla yā Kóṓbē tél ədan na: Āw kə de gē ní noō, banī i najə ní m-ā m-əndā taí té ní ngóy n ā ədá ní. Tā anī Balam aŵ kə de ké bo gē yā Balak tá.

Balam niñ kə Balak əngeñ naā

- ³⁶Dan í Balak oō kadē Balam a reē bēé looneé anī, teē tēnī tan bátó ugē Ir Moab. Ir Moab i bē ké dɔ gósə bā Arnon í i dɔ niñ dɔ nang yā mbañg Balak té ní.
- ³⁷Balak dəje Balam na: De gē í m-éládé bāríí té ní asə al i mbée a? Ī-reē al i tām rí té? Ī-gír kadē m-ásə kəsə gɔnii al a?
- ³⁸Balam tél əda Balak na: Mā n toó tā. Ba kum najē í kə m-édaí ní na i rí? I najē í Nóbā a əndā tań té ní ngóy n m-ā m-édaí ní.
- ³⁹Balam niñ kə Balak aŵ ugēñ Kiryat Husot.
- ⁴⁰Balak tōl mañg gē ō, batē gē ō, ba tuńdó. Ni-gāng séy əlań adē Balam ō, de ké bo gē í dānənəñ ní ō.

Balam tór tan dɔ ngán Israel gē té

- ⁴¹Teē kə ndóy anī, Balak aŵ kə Balam Bamot Baal í i loo ké kij kə dɔɔ té ní. Ré deē ra loo ní té anī, a ɟɟ dɔ núsə ngán *Israel gē.

NUM 23

- ¹Balam əda Balak na: Ī-rāā *loo tuñ yáɟ gē gír sírí ādēm loo í toō té ō, Ī-reē kə mañg gē sírí ō, bal batē gē sírí ō.
- ²Balak rāā yáɟ í Balam mērən rāā ní. Gō té anī niñ jōó mbak ndējəñ mañg ké bəra kógəñ ō, bal batē kógəñ ō, kə dɔ *loo tuñ yáɟ gēé.
- ³Balam əda Balak na: Ī-ra laā kadə dā yāi gē í Ī-róō horóó té toō, ba mā m-ā m-ótə kɔɔ rō té yā kaw dan say séy. Majanī Kóɔbē a tēnī tań. Najē í a ədam ní ká i najē rí gēgē anī, m-ā m-édaí. Balam ɔtə aŵ.
- ⁴Nóbā tēnī ta Balam, anī Balam ədan na: m-mēr rāā *loo tuñ yáɟ gē gír sírí, ba m-ādē ndējəñ mañg ké bəra kógəñ ō, bal batē kógəñ ō, kə dɔ loo tuñ yáɟ gē.
- ⁵Anī Kóɔbē əndā najē ta Balam té ədan na: Ī-tél āŵ gogé rō Balak té ba ɔr najē seneé tītə í noō.
- ⁶Balam tél aŵ anī ənge Balak ra i kə njan ké dɔɔ kadə dā yān gē í róō horóó té ní ō, ənge de ké bo gē malang ké Moab ō.
- ⁷Tā anī ni tēda najē gē í toō: Balak əla góm té dɔ nang ké Aram té adē m-reē. Mbañg ké Moab əla bārém té dɔ mbaí gē ké gír bē té té ba ədam na: Ī-reē, Ī-ndōl de gē ké gír kaa yā Jakob té ādēm. Ī-reē ənī taí gō ngán *Israel gē té ādēm.
- ⁸Deē í Nóbā ndólón al ní, loo kadē m-ndólón i baý, deē í Kóɔbē ənī tan gōn té al ní, loo kadē m-ənī tań gōn té i baý?
- ⁹Ré m-ra ta tél mbaí gē té ba m-áɟ dɔdó anī, ré m-ra dɔ ngán mbaí gē té dɔɔ ba m-əndā maýdó anī, m-áɟ i gír de gē ké ndiñ tayā ba əlañ ródó dan nápar de ké rang gē té alé.

10I náā n asə tēda dūbē de ké gír kaa yā Jakob té ní? I náā n asə tēda kutə de ké gír kaa yā Israel té ní? Ādē mākó kə dóm m-óy yo yā de ké sūmūú gē n noō ō, ādē yáá n a rāā kósə Israel gē ní rāām ō.

11Balak əda Balam na: I rí ké beé n ĩ-rāā sem toō? m-reē seí i kadē ĩ-ndól madē baām gē anī ĩ ĩ-tór taí dódé té a?

12Balam tél əda na: Ré m-ā m-ōr najē anī, i najē n Kóóbē əndā tań té ní ngóy n kə m-ōr al a?

Balam tór tan dɔ ngán Israel gē té nja ké nge kɔ jōó

13Balak tél əda Balam na: ĩ-reē ādē m-āw seí loo ké rang té kadē ĩ-ra tū té ááń gír de gē ní, ba ĩ-ndólđá ādēm. Kété ní áá i núsédé ngóy, adē i malang alé.

14Balak āw kə Balam báté teē seneé loo ngōm loo ké dɔ mbaĭ Pisga té. Ni-rāā *loo tuń yáá gír sīrí, ba tōĭ mańg kógēm ō, bal batē kógēm ō, ba tuń kə dɔ *loo tuń yáá gēé.

15Gō té anī Balam ədan na: ĩ-ra laā kadē dā yāi gē n ā ĩ-róo horóó té toō, ba m-ā m-āw yā ra nú ngóo.

16Kóóbē tēnī ta Balam, ni-əndā najē kógēm tan té ba ədan na: ĩ-tél āw gogé rō Balak té, ba najē n ā édá ní n toó.

17Balam tél āw anī ənge Balak ra i kə njan ké dɔ kadē dā yān gē n a róo horóó té ní ō, de ké bo gē ké Moab rań seneé ō. Balak dəjen najē əda na: Kóóbē əda na i rí?

18Anī Balam tēda najē gē n toō: Balak, ĩ dɔ, ōo. Ngōn Sipor, ĩ-nēĭ mbíí ōon najē kərēm.

19Nóbā i deē á a soĭ alé. Ni i ngōn kaa Adam á a tūr ndūn alé. Ni a oĭ najē i karī kanjē rāā yáá a? Yáá n ni-ənī míndən yā rāā ní, a rāā yáá ní yā kadē udə gírí.

20m-ndigə tór tań dɔ kósə de gē n toō té, tɔdō Kóóbē adədé tór ta, m-ā m-tūr yáá kógēm tū té alé.

21Kóóbē áá yáá ké majal dan ngán *Israel gē té al ō, ni-áá yáá ké góté al dɔ dáńdó té al ō. Ni i Nóbā yádó ō, ni-ndi i dɔ dáńdó té ō. Niń bókán mbańg yádó n i Kóóbē ní tōy ō.

22I ni n teē sedé kōó dɔ nang ké Ejiptə té ké tōgé ké tītə tógə dɔgə ní.

23Kəndā gara gətóo dan ngán Israel gē té ō, koō ta kɔdē sāā gē gətóo dan ngán Israel gē té ō. Ré asə dɔ té anī a ədań ngán Jakob gē ō, ngán Israel gē ō, yáá n Nóbā rāā ní.

24Áāi gír de gē ké a ĩĭń kə dɔ tītə dā ké dɔ, áāi kósə de gē ké ĩĭ rań dɔ tītə bɔl. Ni-əsa dā kəhɔn ō, áy mósən ō, pá tá tél to nang té.

25Balak əda na: Ré ĩ-ndigə ndólđá al anī, ĩ-lōo gír tór taí té dódé té.

²⁶Anī Balam tél ədan na: m̄-tāāi kété al a? M-əda na i yáá n Kóṣṣbē a ədam ní ngóy n m-ā m-əda.

Balam tór tan do ngán Israel gē té nja ké nge ko mətá

²⁷Balak əda Balam na: Ī-reē ādē m-āw seí loo ké rang té báy to. Majanī Nébā a ndigə kadē ĩ-ndól kósə de gē n toō loo ní té ādēm.

²⁸Balak aw kə Balam do mbal Peor té ta dəla loo té.

²⁹Balam ədan na: Ī-rāā *loo tuñ yáá gē gir sīrí loo n toō té ādēm, ba ĩ-tól mañg ké bəra sīrí o, bal batē sīrí o, ādēm.

³⁰Balak rāā yáá n Balam ədan ní. Gō té anī ni tól mañg kógəh o, bal batē kógəh o, ba tuñ kə do *loo tuñ yáá gēé.

NUM 24

¹Balam aḷ kadē yáá n Kóṣṣbē ndigə ní i tór tan do ngán *Israel gē té Adē ni-aw kadē Kóṣṣbē əndā najē tan té tītē ké kété gē alé, banī ni tūr kumən kə dəla loo té.

²Dan n ni un kumən kə doḷ á aḷ ngán Israel gē ké ndiñ kem gérger yādə gē té kə gō gir bē yādə gēé ní anī, Ndíl yā Nébā reē doñ té,

³adē ni tēda najē gē n toō: Mā Balam ngōñ Beor, mā n i de ké kumñ aḷ yáá ké to loo mundē té o,

⁴mā n i de ké nge koō najē kər Nébā o, nge kaḷ yáá gē n Nébā ké tógəñ i ngáy oñm o ní, dan n m-rəy Nébā anī, ni tē kumñ adē m-áḷ yáá ké to lo mundē té. Ōōi najē kərəh:

⁵Ngán Israel gē, siḷ n i de gē ké gir kaa yā Jakob té ní, kújə tandā yāsí gē n ĩ-ndiī kemeé ní majəñ ngáy.

⁶Taāñ loo tītē mañ ké iḷ do mbalá, toñ tītē ndōr gē ké kadə bā té. Toñ tītē kəgə aloe gē o, kəgə sédər gē o, ké Kóṣṣbē əndādə kadə mañ té.

⁷Mañ ké kem gembé rəbā adē aw kə kem ndōr gē té do kó gē té adē asə koō gē majə. Mbañg yā ngán *Israel gē a tetə mbañg Agag rōō. Koo bē yān a iḷ kə gidəneé.

⁸Nébā teē sedə kōs Ejiptə té kə tógəñ ké tītē tógə doḷə. Gír nápar de gē n a əniñ ngán Israel gē rōō ní, ngán Israel gē a tetəñndə rōō i gidə kógəh beē. Ngán Israel gē a tētəñ kəngədə o, a tūrəndə kə kum gərə yādə gēé yā kur kədədə o.

⁹Niñ tósəñ yār pá tá toñ nang té tītē bəl gē. I náā n asə kəsə sedə ta kiḷ doḷ? Israel, deē n a tór tan doḷ té ní, tór ta i do kōs té, ba deē n a ndólí ní, a ndóləñ kōs.

¹⁰Wōng rāā Balak ngáy kə Balam, adē ənda jīn naā té kə wōngōó, ba əda Balam na: m-bārí i yā kadē ĩ-ndól madə baḷm gē, ba n toō i nja ké nge ko mətá n ĩ-tór taí doḷé té toō.

¹¹I beé ní ĩ-tél aw gogə bē yái té. M-ədaí kété m-əda na m-ā m-ósə gənií kadə asə ta té, ba n toō Kóṣṣbē oḷə kadə m-ósə gənií.

Balam əda najē rī bāf yā ngán Israel gē ké ndōn té

- 12**Balam tél əda Balak na: m-tāā ngámbang kəla yāi gē al a? M-əda na:
- 13**Ká ré Balak adēməñ gində arjāə ō, lór ō, ké kem kújə yān té malang gəgē anī, m-ā m-māñ də ndū yā Kóōbē alé. Najē n Kóōbē ədam ní m-ā m-əda.
- 14**Ngolaā m-ā m-tél yā kaw gogé rō de gē yām gē té, ba ī-reē adē m-ədaī yāú n ndōn té anī ngán *Israel gē a rāān kə de yāi gēé ní.
- 15-16**Anī Balam tēda najē gē n toō: Mā Balam ngōn Beor, mā n i de ké kumñ əə yāú ké to loo mundē té ō, mā n i de ké nge koō najē kər Nəbā ō, mā n i nge geř yāú yā Nəbā ké dɔɔ say ngáy ní ō, nge kaə yāú gē n Nəbā ké tógən i ngáy ɔjəm ní ō. Dan n m-rɔy Nəbā anī, ni-teē kumñ adē m-əú yāú ké to loo mundē té.
- 17**Ōōi najē kərəm: M-əú yāú n a rāā yā reē ní, ba a reē i ké ngər n toō té al báy. M-əndā məy yāú kógərn ké a rāā yāú m-əú m-geř. Ba i yāú ké a rāā yāú i ndōn té báy. Yāú ní n toó: Təyō kógərn teē gir kaa yā Jakob té, nge koə bē kógərn teē dan ngán *Israel gē té, tēndā no de gē ké Moab gē ō, də ngán Set gē ō, kə kəgə koə bē ké jīn té.
- 18**Ni a taā bē ké Edom ō, gō nang ké Seir n i bē yā madē baən gē ní ō. Israel ɔjə tógən kə ndágá.
- 19**Nge koə bē kógərn teē dan ngán Jakob gē té, gotə de gē n nayn kem bēé ní, ni-tōdó malang.

Balam ɔjə kadē madē baə ngán Israel gē a nujəñ sák sák

- 20**Gō té anī Balam əə Amalek gē ba tēda najē gē n toō: Amalek gē i nápar de gē ké tógédə i ngáy, banī ndō kéréy té anī a nujəndé sák sák kōɔ.
- 21**Balam əə Keni gē ba əda na: Kújə yāsí gē i kújé ké ngañg gē ō, bē yāsí i tītə bē yeł ké ndi i də mbalá ō.
- 22**Banī ndōn té anī hor a ɔə kújə yāsí gē ō, Asiri gē a əhənsí bəlo té ō.
- 23**Ta tōł ta anī Balam tēda najē gē n toō: Ndoō wa. I náā n a teē kum yāú n Nəbā a rāā té ní?
- 24**To bo gē iin kum kə ké Kitim té reē ugəñ. Ngé taā bē gē rāān kum Asiri gē ndoō té ō, rāān kum Eber gē ndoō té ō, banī ta tōł tadé anī, niñ kó gē a nujəñ sák sák kōɔ ō.
- 25**Balam tēda najē gē n noō oy anī, ɔtə əsō róbó ta kaw kə gogé bēé looneé ō, Balak ɔtə aŵ loo yān ō.

NUM 25

Ngán Israel gē ndōyñ besē gē

- 1**Ngán Israel gē ndiñ Sitim anī əlañ gir rāā kaya kə ngán ké dəyá ké Moab gē.

²Ngán ké dɔyá gē ní bārēndé *loo tuñ yáa kadē besē yādé gē té, adē əsañ yáa tū té ō, əsōñ kē nang té no besē gē té ndōyñdé ō.

³Ngán Israel gē əlañ dɔdɔ gir besē *Baal ké Peor té, adē wōng rāa Kóɔbē sedé ngáy.

⁴Kóɔbē əda Moijə na: Ngār gē yā ngán *Israel gē ní éhódé malang, i tūyúdé dɔ tū kágē gē té adē rañ kumdé sɔɔ mbang ta kum Kóɔbē té báté kadē oynēñ Loo n noō té wōng n rāam sesí ngáy ní a tetə.

⁵Moijə əda ngé gāng sarya gē ké Israel té na: Siī kógēm kógēm i-tōlī de gē yāsí gē n əlañ dɔdɔ gir Baal ké Peor té ní.

⁶Kum mbang ngeé n noō té Israel kógēm teē tū té noō kə dɔyá ké Madian reē ugēñ dan ngákóon gē té. Moijə niñ kə ngán *Israel gē n kánēñ naā ta *kújə kənge naā té ba ndi a nōñ ní aṇdɔ.

⁷Dan n Pinas ngōñ Eleajar ké ngōñ *Aarɔ n ni i nge tuñ yáa ní aṇdɔ anī, iñ dan ngé káñ naā gē té ba un nənga jīn té.

⁸Udə gō deē ní té kem kújə tandā n aw kə dɔyá ké Madian kemeé ní té, ba ɔsədé jōó mbak kə nəngaá kemdɔ té adē oyn. Loo n noō té yáa ké tōr n a rāa ngán Israel gē ní dəba.

⁹De ké koy gē asəñ dūbú kutə jōó gidə i sɔ kɔɔ bá.

¹⁰Kóɔbē əda Moijə na:

¹¹Pinas ngōñ Eleajar ké ngōñ *Aarɔ n ni i nge tuñ yáa ní un wōng yām kɔɔ dɔ ngán *Israel gē té. Tɔdɔ jang rāan kum gotəm dan ngán Israel gē té. I yáa n toō n n-tōl Israel gē adē təgāñ kɔɔ alé dan n jang yām ɔsəñ sem ní.

¹²ngɔlaā ní édan na m-ā m-əho *madə naā seneé tām yā kem sɔl té.

¹³I *madə naā ké əndān kem kəla tuñ yáa té kə ngánən gēé ō, ngán kaan gēé ō, kə njóm gē té. Tɔdɔ ni-rāa jang kum gotə Nəbā yān ō, rāa yáa kutə dɔ majal yā ngán *Israel gē ō.

¹⁴Deē n tōlëndé naā té kə dɔyá ké Madian ní i Jimri ngōñ Salu. Ni i ngār ké dɔ de gē ké gir kojə kógēm yā Simeɔ té.

¹⁵Ba dɔyá ké Madian ní rīn na i Kosəbi. Rī bəbən na i Sur. Bəbən i ngār ké dɔ gir kaa kéréy té dɔ nang ké Madian té.

¹⁶Anī Kóɔbē əda Moijə na:

¹⁷I-rɔɔi de gē ké Madian, i-tōlídé kɔɔ malang.

¹⁸Tɔdɔ niñ i madə baṇsí gē ké lurəñ ngáy. Niñ lurənsí tū najə ké Peor té ō, kə najə yā Kosəbi ō. Kosəbi i ngōñ ngār ké Madian n tōlnəñ ndɔ n yáa ké tōr rāan ngán *Israel gē tām najə ké Peor té ní.

NUM 26

Téda kutə ngán Israel gē ké nge kọ jōó

- ¹⁹Gō yáá ké tōŕ ń noō tá anī,
- ¹Kóóḅē əda Moijə niñ kə Eleajar nge tuñ yáá ń i ngōñ *Aarọ ní na:
- ²Ī-tádaī kutə ngán *Israel gē kə gō gír kojə yádá gēé. Ī-tádaī kutə de ké dəngam gē ń udəñ áskaraá á báldé ɟi dɔ kutə jōó tá kum kē dɔ́ ní.
- ³Tā anī Moijə niñ kə Eleajar *nge tuñ yáá ɔrēñ najə kə ngán Israel gēé ndágə loo gē ké Moab tá, dɔ gósə ba Jurde tá, loo ń ra sɔñ ta naā kə bē ké Jeriko ní tá. Niñ ədañdə na:
- ⁴J-a jə-táda kutə de ké dəngam gē ń báldé ɟi dɔ kutə jōó tá kum kē dɔ́ ní tītə ń Kóóḅē ədañ Moijə ní. Ngán Israel gē ń teēñ kɔ́ kem bē ké Ejiptə tá ní, niñ n toó:
- ⁵Ruben i hágə Israel. Ngán Ruben gē n toó: Hanok gē, i de gē ké gír kaa yā Hanok ngōñ Ruben tá. Palu gē, i de gē ké gír kaa yā Palu ngōñ Ruben tá
- ⁶Hesəron gē i de gē ké gír kaa yā Hesəron ngōñ Ruben tá. Karmi gē i de gē ké gír kaa yā Karmi ngōñ Ruben tá.
- ⁷Gír kaa gē yā Ruben n noó. Kutə de ké dəngam gē malang i deē 43 730.
- ⁸Palu ojə Eliab.
- ⁹Eliab ojə Nemuel ō, Datan ō, Abiram ō. Datan niñ kə Abiram i ngé kɔsə kum gotə ngán *Israel gē ń ɟiñ kə Moijə ō, *Aarọ ō, kə najá ní. Niñ i dan de gē yā Kore ń mbātəñ *ndū najə yā Kóóḅē tá ní.
- ¹⁰Dɔ nang teē tan urdə naā tá kə Kore, ndɔ́ ń deē yā Kore gē oynəñ malang tá ō, hor ɔɔñ de gē bú jōó kə kutə mí tá ō ní. Nge ń noō i kadə dɔ gotə de gē reēñ ō, gírñəñ yáá ō.
- ¹¹Banī ndɔ́ ń noō tá ngán Kore gē oynə alé.
- ¹²Ngán Simeɔ gē kə gír kaadé gēé n toó: Nemuel gē i de gē ké gír kaa yā Nemuel tá. Yamin gē i de gē ké gír kaa yā Yamin tá. Yakin gē i de gē ké gír kaa yā Yakin tá.
- ¹³Jera gē i de gē ké gír kaa yā Jera tá. Saul gē i de gē ké gír kaa yā Saul tá.
- ¹⁴Gír kaa gē yā Simeɔ n noó. Kutə de ké dəngam gē malang i deē 22 200.
- ¹⁵Ngán Gad gē kə gír kaadé gēé n toó: Sepon gē i de gē ké gír kaa yā Sepon tá. Hagi gē i de gē ké gír kaa yā Hagi tá Suni gē i de gē ké gír kaa yā Suni tá.
- ¹⁶Osəni gē i de gē ké gír kaa yā Osəni tá. Eri gē i de gē ké gír kaa yā Eri tá.
- ¹⁷Arod gē i de gē ké gír kaa yā Arod tá. Areli gē i de gē ké gír kaa yā Areli tá.
- ¹⁸Gír kaa yā ngán Gad gē n noó. De ké dəngam gē malang i deē 40 500.
- ¹⁹Ngán *Juda gē i Er niñ kə Onan. Er niñ kə Onan oynə kɔ́ dɔ nang ké Kanaan tá.

- ²⁰Ngán *Juda gē kə gír kaadé gēé n toó: Sela gē i de gē kə gír kaa yā Sela tá. Peres gē i de gē kə gír kaa yā Peres tá. Jera gē i de gē kə gír kaa yā Jera tá.
- ²¹Ngán Peres gē n toó: Hesəron gē i de gē kə gír kaa yā Hesəron tá. Hamul gē i de gē kə gír kaa yā Hamul tá.
- ²²Gír kaa gē yā *Juda n noó. De kə dəngam gē malang i deē 76 500.
- ²³Ngán Isakar gē kə gír kaadé gēé n toó: Tola gē i de gē kə gír kaa yā Tola tá. Puba gē i de gē kə gír kaa yā Puba tá.
- ²⁴Yasub gē i de gē kə gír kaa yā Yasub tá. Simron gē i de gē kə gír kaa yā Simron tá
- ²⁵Gír kaa gē yā Isakar n noó. De kə dəngam gē malang i deē 64 300.
- ²⁶Ngán Jabulɔ gē kə gír kaadé gēé n toó: Sered gē i de gē kə gír kaa yā Sered tá. Elon gē i de gē kə gír kaa yā Elon tá. Yalel gē i de gē kə gír kaa yā Yalel tá.
- ²⁷Gír kaa gē yā Jabulɔ n noó. De kə dəngam gē malang i deē 60 500.
- ²⁸Ngán Jəjep gē kə gír kaadé gēé n toó: Manase niñ kə *Epəraim.
- ²⁹Ngán Manase gē n toó: Makir gē i de gē kə gír kaa yā Makir tá. Makir oɟə Galaad. Galaad gē i de gē kə gír kaa yā Galaad tá.
- ³⁰Ngán Galaad gē n toó: Yejer gē i de gē kə gír kaa yā Yejer tá. Helek gē i de gē kə gír kaa yā Helek tá.
- ³¹Asriel gē i de gē kə gír kaa yā Asriel tá. Sekem gē i de gē kə gír kaa yā Sekem tá.
- ³²Semida gē i de gē kə gír kaa yā Semida tá. Heper gē i de gē kə gír kaa yā Heper tá.
- ³³Selopad ngōñ Heper oɟə ngōñ kə dəngam alé, ba oɟə i ngán kə dəyá gē ngóy. Ngán Selopad kə dəyá gē ní rīdá na i Mala ō, Noa ō, Hogəla ō, Milka ō, Tirsa ō.
- ³⁴Gír kaa gē yā Manase n noó. De kə dəngam gē malang i de 52 700.
- ³⁵Ngán *Epəraim gē kə gír kaadé gēé n toó: Sutela gē i de gē kə gír kaa yā Sutela tá. Beker gē i de gē kə gír kaa yā Beker tá. Tahan gē i de gē kə gír kaa yā Tahan tá.
- ³⁶Ngán Sutela gē n toó: Eran gē i de gē kə gír kaa yā Eran tá.
- ³⁷Gír kaa gē yā *Epəraim n noó. De kə dəngam gē malang i deē 32 500. Kutə ngán Jəjep gē malang ní tédəndé kə gō gír kaadé gēé ní n noó.
- ³⁸Ngán Benjamə gē kə gír kaadé gēé n toó: Bela gē i de gē kə gír kaa yā Bela tá. Asəbel gē i de gē kə gír kaa yā Asəbel tá. Ahiram gē i de gē kə gír kaa yā Ahiram tá.
- ³⁹Sepupam gē i de gē kə gír kaa yā Sepupam tá. Hupam gē i de gē kə gír kaa yā Hupam tá.
- ⁴⁰Ngán Bela gē n toó: Ard ō, Naaman ō. Ard gē i de gē kə gír kaa yā Ard tá ō, Naaman gē i de kə gír kaa yā Naaman tá ō.

- ⁴¹Kutə ngán Benjameḡ gē malang n̄ tédāndá kə gō gir kaadé gēé ní n noó. De ká dəngam gē malang i deē 45 600.
- ⁴²Ngán Dan gē kə gir kaadé gēé n toó: Suham gē i de gē ká gir kaa yā Suham tá. Kutə ngán Dan gē malang n̄ tédāndá kə gō gir kaadé gēé ní n noó.
- ⁴³De ká dəngam gē malang ká gir kaa yā Suham tá i deē 64 400.
- ⁴⁴Ngán Aser gē kə gir kaadé gēé n toó: Iməna gē i de gē ká gir kaa yā Yiməna tá. Isəbi gē i de gē ká gir kaa yā Isəbi tá. Beria gē i de gē ká gir kaa yā Beria tá.
- ⁴⁵De gē n̄ ngán Beria gē ojəndá ní n toó: Heber gē i de gē ká gir kaa yā Heber tá. Malkiel gē i de gē ká gir kaa yā Malkiel tá.
- ⁴⁶Rī ngōñ Aser ká dəyá na i Sera.
- ⁴⁷Gír kaa gē yā Aser gē n noó. De ká dəngam gē malang i deē 53 400.
- ⁴⁸Ngán Nepətali gē kə gō gir kaadé gēé n toó: Yasiel gē i de gē ká gir kaa yā Yasiel tá. Guni gē i de gē ká gir kaa yā Guni tá.
- ⁴⁹Yeser gē i de gē ká gir kaa yā Yeser tá. Silem gē i de gē ká gir kaa yā Silem tá.
- ⁵⁰Kutə ngán Nepətali gē malang n̄ tédāndá kə gō gir kaadé gēé ní n noó. De ká dəngam gē malang i deē 45 500.
- ⁵¹Ngán Israel gē ká dəngam gē malang i deē 601 730.

Kóṣṣbē ɔjə loo gāñg dɔ nang ká Kanaan tām̄ yā ngán Israel gē tá

- ⁵²Kóṣṣbē əda Moijə na:
- ⁵³I gir kaa gē n̄ noó n̄ ā ī-gāñg dɔ nang ká Kanaan naā tá yā kadədé ní. Ā ādədé i kə gó kutədé gēé.
- ⁵⁴Gír kaa n̄ de ká tū tá gē i ngáy ní, ā ī-gāñg dɔ nang yádé kadə asə tām̄ ō, gir kaa n̄ de ká tū tá gē i séy beē ní, ā ī-gāñg dɔ nang yádé i kə looneé ō.
- ⁵⁵Ā ī-túgī i wəlā n̄ ā ī-gāngīn̄ dɔ nang kə dɔ gir bē gēé ō, kə gō de gē ká tū tá ō ní.
- ⁵⁶Dɔ nang ká yā kadə gir bē ká bo aké ká dūú ənge ní, i wəlā n̄ a ɔjə dɔ ní.

Tédāñ kutə ngán Lebi gē nja ká nge kɔ jǒ

- ⁵⁷*Ngán Lebi gē n̄ tédāndá kə gō gir kaadé gēé ní n toó: Gerson gē i de gē ká gir kaa yā Gerson tá. Kehat gē i de gē ká gir kaa yā Kehat tá. Merari gē i de gē ká gir kaa yā Merari tá.
- ⁵⁸Gír kaa gē yā Lebi n toó: Libəni gē, Hebron gē, Mali gē, Musi gē, Kore gē. Kehat ojə Amram.
- ⁵⁹Rī nēyá Amram na i Yokebed. Yokebed i ngōñ Lebi ká dəyá. Kǒon ojən i dɔ nang ká Ejiptə tá. Ngán gē n̄ Yokebed ojə adə Amram ní n toó: *Aarɔ ō, Moijə ō, ngókóódé ká dəyá n̄ rīn na i Miriam ní ō.

⁶⁰Aarɔ ojə Nadab ɔ, Abihu ɔ, Eleajar ɔ, Itamar ɔ.

⁶¹Nadab niñ kə Abihu ooyñ tām hor ké karī n awñəñ ta kum Kóɔbē té ní.

⁶²*Ngán Lebi ké dəngam gə malang i deē 23 000 kum naā té kə ngán ké dəngam gə ké bāldé ij dɔ nāā kógəñm té kum kə dɔɔ. Tədañdé naā té kə gotə ngán *Israel gēé alé, tām dɔ nang ké Kanaan n a gəngəñ naā té yā nəbɔ ngán Israel gə ní, niñ a əngəñ alé.

Ta tɔl ta najə ké dɔ tɔda de gə té

⁶³Ngán Israel gə n Moijə niñ kə Eleajar *nge tuñ yáa tədañdé ndagə loo gə ké Moab té, dɔ gɔsə bā Jurde n ra sɔɔñ tá naā kə bē ké Jeriko ní n noó.

⁶⁴Ngé gə n Moijə niñ kə *Aarɔ nge tuñ yáa tədañdé kem dəla loo ké *Sinai té ní, gətóon dandé té.

⁶⁵Tɔdɔ Kóɔbē ədadé na a oyñ kem dəla loo té. Niñ oyñ rɔkum tām deē kógəñm ké dandé té ké teə gətóo, ba i Kaleb ngōñ Yəpune ɔ, Jojue ngōñ Nun ɔ, ngóy n teñ ní.

NUM 27

Ndū najə ké adə dəyá gə yáa ndəbā

¹Ngán ké dəyá yā Selopad ngōñ Heper ké ngōñ Galaad, ké ngōñ Makir ké ngōñ Manase gə n rīdɔ na i Mala ɔ, Noa ɔ, Hogəla ɔ, Milka ɔ, Tirsa ɔ ní, niñ i ngán ké dəyá gə ké gir kaa kógəñm yā Manase ngōñ Jəjep té.

²Niñ aw rañ no Moijə té ɔ, Eleajar nge tuñ yáa té ɔ, no ngán *Israel gə té malang ɔ, no ngār yádɔ gə té ɔ, ta *kújə kənge naā té ba ədañ na:

³Bɔbəjí oy kɔɔ kem dəla loo té. Ni i dan de gə yā Kore n əndāñ tadé naā té ba ijñ kə Kóɔbē kə najá ní té alé. Ni-oy i tām majal yān nəkó té, ba ngōnəñ ké dəngam gətóo.

⁴Ní kə rī bɔbəjí kə gətóo dan de gə ké gir kaa yān té tām ngōñ ké dəngam ké ojə alé té a? Adəjí dɔ nang tītə n adəñ ngákɔɔ bɔbəjí gə ní ɔ.

⁵Moijə ɔr najə kə Kóɔbē dɔdɔ té,

⁶anī Kóɔbē ədan na:

⁷Najə yā ngán Selopad gə i gətə. Ā adədɔ dɔ nang tītə n ā adəñ ngákɔɔ bɔbədɔ gə ní ɔ, yáa ké tām yā bɔbədɔ té anī ā adədɔ i niñ ɔ.

⁸Ba ā ədá ngán Israel gə na: Ré deē kógəñm oy banī ngōnəñ ké dəngam gətóo anī, ā ī-télii kə yáa ndəbān yā kadə ngōnəñ ké dəyá.

⁹Ba ré ngōnəñ ké dəyá gətóo anī ā ī-télii kə yáa kəngen yā kadə ngákɔɔn ké dəngam gə.

¹⁰Ba ré ngákɔɔn ké dəngam gə gətóon anī, ā adī ngákɔɔ bɔbən ké dəngam gə.

11 Ba ré ngákóo bəbən gē gətóon anī, ā adī ngeen ké ngər ngáyú ké gír kaan té. I ni n a ənge yáa ndəbān ní. Nge n noō i *ndū najē ké tām yā ngán *Israel gē té tītē n Kóṣṣbē ɔjəñ Moijə ní.

Joje un gotə Moijə

12 Kóṣṣbē əda Moijə na: Āī do mbaĭ Abarim n noō té, ba áa do nang n m-ā m-ādē ngán Israel gē ní.

13 Ā áa ba gō té anī ā óy kōs tītē yā ngókóóí *Aarə.

14 Tām dan n ngán *Israel gē dəjeñ mañ sānəñ tam kem dəla loo ké Sin té ní, sīī ī-mbātī rāa yáa n m-mērsí rāa ní. Ójiidə kadē mā i de ké tál alé. Ni-əda i najē yā mañ Meriba ké Kades, kem dəla loo ké Sin té.

15 Tā anī Moijə əda Kóṣṣbē na:

16 Kóṣṣbē Nəbā, ī n ī-rāa de gē malang ādē ndiñ kə kumdé ní, əndā deē kógə́m do ngán *Israel gē té,

17 kadē ɔr nodé ta kawdə té ō, ta téldé ō, báa anī de gē a toñ tītē batē gē ké nge kułdə gətóo alé.

18 Kóṣṣbē tél əda Moijə na: Joje ngōñ Nun i de ké ndílóm rāa kəla keməñ té. Ī-bārən ba əndā jīi dən té.

19 Āw seneé no Eleajar nge tuñ yáa té ō, no ngán *Israel gē té malang ō, ba əndāñ kem kəla yān té ta kumdé té.

20 Ā ādēn tógə yāí séy kadē ngán Israel gē malang oñ tan.

21 Joje a aw rō Eleajar nge tuñ yáa té kadē tógə wəla urim tām yān té ta kum Kóṣṣbē té. Ni ō, ngán Israel gē malang ō ní a teēñ ō, tél a udəñ gogé ō, i kə gō ndū n wəla a ɔjə ní.

22 Moijə rāa tītē n Kóṣṣbē ədanəñ ní. Reē kə Joje no Eleajar nge tuñ yáa té ō, no ngán Israel gē té malang ō,

23 ba əndā jīn dən té əndānəñ kem kəla yān té tītē n Kóṣṣbē ədañ ní.

NUM 28

Ndū najē ké do yáa tuñ gē té

1. Yáa tuñ ké kə do ndō gē

1-2 Kóṣṣbē mēñ Moijə kəda ngán *Israel gē yáa gē n toō kadē rāāñ: Yáa ndējē ké tām yā Kóṣṣbē té gē n rāāñ rōdē i yáa kəsa ké rōo horoo ké sēedé nel Kóṣṣbē té ní, ā əndāi kumsí gírdé té yā ndējē kə kum mbandé gēé.

3 Ā ī-ndējī Kóṣṣbē ngán batē ké bāl kógə́m gē ké loodé kógə́m nujə al gē jōo jōo kə do ndō gē. Nge n noō i dā ké rōo horoo ngándáñ kadē Kóṣṣbē.

4 A ndējēñ kógə́m kə ndōy ō, ké noō loo solí ō.

⁵A ndējān Kóṣḃē ngán batē gē ní i naā té kə ndujē ké asə lāngá mətá, ké lóy kə yibē olibə ké kásə ké asə lāngá kógēm kə núsə.

⁶Róo dā horoo kə dɔ ndō gē ngeé n toō un i ta nge n əlañ gir dɔ mbaĭ *Sinai té ní. I yáa kəsa ké sēen sɔĭ kem Kóṣḃē.

⁷A tēteñ kasə ké ngañg ké asə lāngá kógēm kə núsə tām yā ngōñ batē ké kə ndōy té yā ndējā Kóṣḃē kem *loo ké táĭ té.

⁸Ngōñ batē ké nge kɔ jōo ní a ndējān Kóṣḃē i loo sɔĭ. A ndējān ndujē ō, a tēteñ kasə ké ngañg ō dɔ té tītē ké kə ndōy. I yáa kəsa ké sēen sɔĭ kem Kóṣḃē.

2. Yáa tuñ ké ndō Sabat té

⁹Ndō *sabat té anī, a ndējān Kóṣḃē ngán batē ké bāĭ kógēm gē jōo, ké loodá kógēm nujə alé, naā té kə ndujē ké asə lāngá mehé, ké lóy kə yibī ō, kə yáa ké yā tēte dɔ té ō.

¹⁰Nge n noō i dā ké róo horoo ndō *sabat té. Kə dɔ ndō *sabat gē malang ní a róōñ yā kərōñ dā ké róo kə dɔ ndō gē kadē Kóṣḃē ō, kasə ké yā tēte dɔ té ō.

3. Yáa tuñ ké ndō ké ta kəga dɔ yā nāā té

¹¹Kə ndō ké ta kəga dɔ yā nāā gē malang ní, ā ī-ndējī Kóṣḃē dā ké loodá kógēm nujə alé gē, adē i mañg ké bəra gē jōo ō, bal batē kógēm ō, ngán batē ké bāĭ kógēm gē sīrī ō. Ā ī-róōidé horoo.

¹²Ā ī-ndējī Kóṣḃē ndujē ké lóy kə yibī dɔ dā gē n noō té malang: Ndujē ké dɔ mañg ké bəra gē té a asə lāngá ndōhó kə dɔdɔ gēé ō, ndujē ké dɔ bal batē té a asə lāngá mehé ō,

¹³ké dɔ ngán batē gē té a asə lāngá mətá kə dɔdɔ gēé ō. Nge n noō i dā ké róo horoo ké sēen sɔĭ kem Kóṣḃē.

¹⁴Kasə *nduú i lāngá mətá kə dɔ mañg ké bəra gēé ō, lāngá jōo dɔ bal batē té ō, i lāngá kógēm kə núsə kə dɔ ngán batē gēé ō. Dā gē ké yā róodá horoo kə ndō ké ta kəga dɔ yā nāā té kə dɔ bāĭ gē n noó.

¹⁵Ā ī-tunī bal bəyā kógēm yā kadē Kóṣḃē tām yā majal té yā kərōñ dā ké róo horoo kə dɔ ndō gē ō, kasə *nduú ké tēte dɔ té ō.

4. Yáa tuñ ké ndō nāā Pákə té

¹⁶Kə ndō ké nge kɔ kutə gidə i só yā nāā ké ta kəga dɔ ní, ī-rāāĭ *Pákə yā rɔyñ Kóṣḃē.

¹⁷Kə ndō ké nge kɔ kutə gidə i mí yā nāā ngeé n noō ní, ā əlaĭ gir rāā nāā mápá ké kanjə *kaa mápá, ā əsaĭ mápá ké kanjə kaa mápá ndō sīrī.

¹⁸Kə ndō ké ta kəga dɔ ní, ā ī-kánī naā yā rɔy Kóṣḃē ō, ā ī-rāāĭ kəla ké kə tógó gē alé ō.

¹⁹Ā ī-ndējī Kóṣṣbē yáa kəsa ké róo horoó, adē i mañg ké bəra gē jōo ō, bal batē kógēm ō, ngán batē ké bāl kógēm gē sīrī ō. Ā éhwi dā ké loodé kógēm nujə al gē.

²⁰Ā ī-ndējī Kóṣṣbē ndujə ké lóy kə yibíí kə dɔ dā gē n noo malang. Ndujə ké dɔ mañg ké bəra gē tɔ a asə lāngá ndōhó kə dɔdɔ géé ō, ndujə ké dɔ bal batē tɔ a asə lāngá mehé ō,

²¹ndujə ké dɔ ngán batē gē tɔ a asə lāngá mətá kə dɔdɔ géé ō.

²²Ā ī-tunī bal bəyā kógēm tām yā majal tɔ kadē rāanən yáa ké yā kutən dɔ majal yāsí.

²³Ā ī-rāāi yáa gē n noo malang yā kərōn yáa ké róo kə ndɔy kə dɔ ndɔ gē.

²⁴Ā ī-ndējī Kóṣṣbē yáa kəsa ké róo horoó kə dɔ ndɔ ké sīrī gē n noo kadē sēen sɔl kemən. Ā ī-ndējídé i yā kərōn dā ké tuñ kə dɔ ndɔ gē ō, kasə *nduú ké tɔtɔ dɔ tɔ ō.

²⁵Kə ndɔ ké nge kɔ sīrī anī, ā ī-kánī naā yā rɔy Kóṣṣbē báy tɔ ō, ā ī-rāāi kəla ké kə tógó al ō.

5. Yáa tuñ ké ndɔ nāa Pantəkotə tɔ

²⁶Dan n ā ī-ndējī Kóṣṣbē dɔ kōo yāsí ké kijə gē ndɔ *nāa sāa kōo ké ta kəga dɔ tɔ yā rāan nāa yā dəmásə gē anī, ā ī-kánī naā yā rɔy Kóṣṣbē ō, ā ī-rāāi kəla ké kə tógó gē al ō.

²⁷Ā ī-róoī dā horoó kadē sēen sɔl kem Kóṣṣbē. I mañg ké bəra gē jōo ō, bal batē kógēm ō, ngán batē ké bāl kógēm gē sīrī ō.

²⁸Ā ī-ndējī Kóṣṣbē ndujə ké lóy kə yibíí kə dɔ dā gē n noo malang. Ndujə ké dɔ mañg ké bəra gē tɔ a asə lāngá ndōhó kə dɔdɔ géé ō, ndujə ké dɔ bal batē tɔ a asə lāngá mehé ō,

²⁹ndujə ké dɔ ngán batē gē tɔ a asə lāngá mətá kə dɔdɔ géé ō.

³⁰Tá ā ī-ndējī Kóṣṣbē bal bəyā kógēm kadē rāanən yáa ké yā kutən dɔ majal yāsí ō.

³¹Ā ī-ndējī Kóṣṣbē dā gē n noo ō, kasə *nduú ké yā tɔtɔ dɔ tɔ ō, yā kərōn dā ké tuñ kə dɔ ndɔ gē ō, *yáa ndējə ké dɔ tɔ gē ō. Ā éhwi i dā ké loodé kógēm nujə al gē.

NUM 29

6. Yáa tuñ ké ndɔ kəga kɔr rōneí tɔ dɔ Kóṣṣbē tɔ

¹Kə ndɔ nāa ké ta kəga dɔ yā nāa ké nge kɔ sīrī anī, ā ī-kánī naā yā rɔy Kóṣṣbē. Ā ī-rāāi kəla ké kə tógó gē alé, tɔdɔ i ndɔ kəga kɔr rōneí dɔ Kóṣṣbē tɔ.

²Ā ī-róoī dā horoó yā kadē Kóṣṣbē kadē sēen sɔl kemən. Dā ké loodé kógēm nujə al gē n ā ī-tunídé ní n toó: Mañg kə bəra ō, bal batē ō, ngán batē ké bāl kógēm gē sīrī ō.

³Ā ī-ndējī Kóṣṣbē ndujə ké lóy kə yibíí kə dɔ dā gē n noo malang. Ndujə ké dɔ mañg ké bəra tɔ a asə lāngá ndōhó ō, ndujə ké dɔ bal batē tɔ a asə lāngá mehé ō,

⁴ndujē ké dɔ ngán batē gē té a asə lāngá mətá kə dɔdɔ géé ɔ.

⁵Ā ī-tunī bal bəyā kógə́m tām yā majal té kadē rāānə́n yáá ké yā kutə́n dɔ majal yāsí.

⁶Ā ī-róoī dā gē ní noō horoó yā kərṓn dā ké róo ndō nāā ké ta kəga dɔ té kə ndujē ké dɔ té ɔ, dā ké róo kə dɔ ndō gē kə ndujē ké dɔ té ɔ, kasə *nduú ké yā tətə dɔdɔ té gē ɔ. Ā ī-rāāi i kə gō looneé. Nge ní noō i yáá kəsa ké sēen sɔ́l kem Kóɔbē.

7. Yáá tuñ ké ndō māy rō ké bo té

⁷Kə ndō ké nge kɔ kutə yā nāā ké nge kɔ sirí ngeé ní noō ní, ā ī-káni naā yā rɔy Kóɔbē. Ā ī-*ndiī bō tām yā Nə́bā té ɔ, ī-rāāi kəla kógə́m al ɔ.

⁸Ā ī-róoī dā gē horoó kadē sedé sɔ́l kem Kóɔbē. Dā ké loodé kógə́m nujə al gē ní ā ī-róoīdɔ́ horoó ní n toó: Mañg ké bəra ɔ, bal batē ɔ, ngán batē ké bāl kógə́m gē sirí ɔ.

⁹Ā ī-ndējī Kóɔbē ndujē ké lóy kə yibíi kə dɔ dā gē ní noō malang. Ndujē ké dɔ mañg ké bəra té a asə lāngá ndōhó ɔ, ndujē ké dɔ bal batē té a asə lāngá mehé ɔ,

¹⁰ndujē ké dɔ ngán batē gē té a asə lāngá mətá kə dɔdɔ géé ɔ.

¹¹Ā ī-tunī bal batē kógə́m tām yā majal té yā kərṓn dā ní ī-tunī tām yā majal té ndō māy rō ké bo té ní ɔ, dā ké róo kə dɔ ndō gē kə ndujē ké dɔ té ɔ, kasə *nduú ké yā tətə dɔdɔ té gē ɔ.

8. Yáá tuñ ké ndō nāā kújé kámbe gē té

¹²Kə ndō ké nge kɔ kutə gidə i mí yā nāā ké nge kɔ sirí anī, ā ī-káni naā yā rɔy Kóɔbē ɔ, ā ī-rāāi kəla ké kə tógó gē al ɔ. Ā ī-rāāi nāā ndō sirí yā rɔyñ Kóɔbē.

¹³Ā ī-róoī dā gē horoó kadē sedé sɔ́l kem Kóɔbē. Dā ké loodé kógə́m nujə al gē ní ā ī-róoīdɔ́ ní n toó: Mañg ké bəra gē kutə gidə i mətá ɔ, bal batē gē jōó ɔ, ngán batē ké bāl kógə́m gē kutə gidə i sɔ́ ɔ.

¹⁴Ā ī-ndējī Kóɔbē ndujē ké lóy kə yibíi kə dɔ dā gē ní noō malang. Ndujē ké dɔ mañg ké bəra gē té ní a asə lāngá ndōhó kə dɔdɔ géé ɔ, ndujē ké dɔ bal batē gē té ní a asə lāngá mehé kə dɔdɔ géé ɔ,

¹⁵ndujē ké dɔ ngán batē gē té ní, a asə lāngá mətá kə dɔdɔ géé ɔ.

¹⁶Ā ī-tunī bal bəyā kógə́m tām yā majal té ɔ. Ā ī-tunī dā gē ní noō malang yā kərṓn dā ké róo kə dɔ ndō gē kə ndujē ké dɔ té ɔ, kasə *nduú ké yā tətə dɔ té ɔ.

¹⁷Kə ndō ké nge kɔ jōó anī dā ké loodé kógə́m nujə al gē ní ā ī-tunīdɔ́ ní n toó: Mañg ké bəra gē kutə gidə i jōó ɔ, bal batē gē jōó ɔ, ngán batē ké bāl kógə́m gē kutə gidə i sɔ́ ɔ.

¹⁸Ā ī-ndējī Kóɔbē ndujē ɔ, kasə *nduú ké yā tətə ɔ, kə dɔ dā gē ní noō kə gō looneé.

¹⁹Ā ī-tunī bal bəyā kógə́m tām yā majal té yā kərṓn dā ní ā ī-róoī kə dɔ ndō gē ní ɔ, ndujē ké dɔ té ɔ, kasə nduú ké yā tətə gē dɔdɔ té gē ɔ.

- 20 Kə ndō ké nge kɔ mətá anī dā ké loodé kógēm̄ nujə al̄ gē n̄ ā ī-tunīdé ní n toó: Mañg ké bəra gē kutə gidə i kógēm̄ ō, bal batə gē jōó ō, ngán batə ké bāl̄ kógēm̄ gē kutə gidə i s̄ ō.
- 21 Ā ī-ndējī Kóṣḃē ndujə ō, kasə nduú ké yā tətə ō, kə dɔ dā gē n̄ noō kə gō looneé.
- 22 Ā ī-tunī bal bəyā kógēm̄ tām̄ yā majal̄ tē yā kərōn̄ dā n̄ ā ī-róōī kə dɔ ndō gē ní ō, ndujə ké dɔ tē ō, kasə *nduú ké yā tətə dɔ tē ō.
- 23 Kə ndō ké nge kɔ s̄ anī dā ké loodé kógēm̄ nujə al̄ gē n̄ ā ī-tunīdé ní n toó: Mañg ké bəra gē kutə kógēm̄ ō, bal batə gē jōó ō, ngán batə ké bāl̄ kógēm̄ gē kutə gidə i s̄ ō.
- 24 Ā ī-ndējī Kóṣḃē ndujə ō, kasə nduú ké yā tətə ō, kə dɔ dā gē n̄ noō kə gō looneé.
- 25 Ā ī-tunī bal bəyā kógēm̄ tām̄ yā majal̄ tē yā kərōn̄ dā n̄ ā ī-róōī kə dɔ ndō gē ní ō, ndujə ké dɔ tē ō, kasə nduú ké yā tətə dɔ tē ō.
- 26 Kə ndō ké nge kɔ mí anī, dā ké loodé kógēm̄ nujə al̄ gē n̄ ā ī-tunīdé ní n toó: Mañg ké bəra gē ndōhó ō, bal batə gē jōó ō, ngán batə ké bāl̄ kógēm̄ gē kutə gidə i s̄ ō.
- 27 Ā ī-ndējī Kóṣḃē ndujə ō, kasə *nduú ké yā tətə ō, kə dɔ dā gē n̄ noō kə gō looneé.
- 28 Ā ī-tunī bal bəyā kógēm̄ tām̄ yā majal̄ tē yā kərōn̄ dā n̄ ā ī-róōī kə dɔ ndō gē ní ō, ndujə ké dɔ tē ō, kasə *nduú ké yā tətə dɔ tē ō.
- 29 Kə ndō ké nge kɔ mehé anī dā ké loodé kógēm̄ nujə al̄ gē n̄ ā ī-tunīdé ní n toó: Mañg ké bəra gē s̄s̄ ō, bal batə gē jōó ō, ngán batə ké bāl̄ kógēm̄ gē kutə gidə i s̄ ō.
- 30 Ā ī-ndējī Kóṣḃē ndujə ō, kasə nduú ké yā tətə ō, kə dɔ dā gē n̄ noō kə gō looneé.
- 31 Ā ī-tunī bal bəyā tām̄ yā majal̄ tē yā kərōn̄ dā n̄ ā ī-róōī kə dɔ ndō gē ní ō, ndujə ké dɔ tē ō, kasə nduú ké yā tətə dɔ tē ō.
- 32 Kə ndō ké nge kɔ s̄irí anī dā ké loodé kógēm̄ nujə al̄ gē n̄ ā ī-tunīdé ní n toó: Mañg ké bəra gē s̄irí ō, bal batə gē jōó ō, ngán batə ké bāl̄ kógēm̄ gē kutə gidə i s̄ ō.
- 33 Ā ī-ndējī Kóṣḃē ndujə ō, kasə *nduú ké yā tətə ō, kə dɔ dā gē n̄ noō kə gō looneé.
- 34 Ā ī-tunī bal bəyā kógēm̄ tām̄ yā majal̄ tē yā kərōn̄ dā n̄ ā ī-róōī kə dɔ ndō gē ní ō, ndujə ké dɔ tē ō. kasə nduú ké yā tətə dɔ tē ō.
- 35 Ndō ké nge kɔ s̄s̄ i ndō t̄l̄ ta nāā yāsí, ā ī-rāāī kəla ké kə tógó gē alé.
- 36 Ā ī-róōī dā gē horoó kadə sēédé s̄l̄ kem Kóṣḃē. Dā ké loon kógēm̄ nujə al̄ gē n̄ ā ī-róōīdé ní n toó: Mañg ké bəra ō, bal batə ō, ngán batə ké bāl̄ kógēm̄ gē s̄irí ō.
- 37 Ā ī-ndējī Kóṣḃē ndujə ō, kasə *nduú ké yā tətə ō, kə dɔ dā gē n̄ noō kə gō looneé.

³⁸Ā ī-tunī bal bēyā tām yā majal té yā kərōn dā n ā ī-róōī kə dɔ ndō gē ō, ndujē kə dɔ té ō, kasə *nduú kə yā téte dɔ té ō ní.

³⁹Yáá gē n ā ī-ndējī Kóṣṣbē ndō nāā gē té yā kərōn ngé gē n ā ī-tunī tām míndésí kə ēnī té ō, kə gō kem ndigə yāsí ō, ngé gē n ī-róōī horoó ní ō, ndujē kə ndējē ō, kasə nduú kə yā téte ō, yáá kə tuñ tām yā kem kógēm té ō ní n noō.

NUM 30

¹Moiyə əda ngán *Israel gē yáá malang n Kóṣṣbē mērən kədadá ní.

Ndū najē kə dɔ ndū kə kəni té

²Gō té anī Moyē əda ngār gē kə dɔ gír bē yā ngán *Israel gē té na: Yáá n Kóṣṣbē mēr rāā ní n toó:

³Ré de kə dəngam ənī ndūn yā ndējē Kóṣṣbē yáá, aké ənī ndūn yā mbāté yáá kərēy anī, ni a lōō gír yáá n ni-ənī ndūn yā rāā té ní alé, banī a əndā kumən gírí yā rāā kə gōó.

⁴Ré ngōn kə dəyá kə ndi bē bəbəneé báy əda rī rāā yáá kógēm kadē Kóṣṣbē, aláa ənī ndūn yā rāā,

⁵ba bəbən geṛ gō ō, əda yáá al ō anī, ngōn kə dəyá ní a rāā yáá ní.

⁶Ba ré bəbən mbāté gōn té ndō n oōn najē yáá n a sāā rāā té ō, ndūn n ənī yā kə rāān té ō ní anī, ngōn kə dəyá ní a lōō gírí. Kóṣṣbē a māy rōn dɔn té tɔdō bəbən əgən rāā yáá ní.

⁷Ré ngōn kə dəyá əda rī rāā yáá kógēm, aláa ənī ndūn yā rāā yáá kógēm kadē Kóṣṣbē kanjē gír yáá ō, reē taā ngaa dɔ té ō,

⁸ba ngaan oō ō mbāté gōn té al ō anī, dəyá ní a rāā yáá ní.

⁹Ba ré ngaan mbāté gōn té ndō n oōn té ní anī, ndūn n ənī ní a tél yā to karī ō, Kóṣṣbē a māy rōn dɔn té ō.

¹⁰Ré dəyá kə ngaa koy, aláa dəyá kə ngaan mbātən ənī ndūn adē Kóṣṣbē anī, i gár kadē a rāā yáá n ni-ənī ndūn dɔ té ní.

¹¹Ba ré dəyá ndi i jī ngaan té n ədan rī rāā yáá, aláa ənīn ndūn yā rāā yáá

¹²ba ngaan oō ō, mbāté gōn té al anī, i gár kadē a rāā yáá ní.

¹³Ba ré ngaan mbāté gōn té ndō nəkó n oōn té noō anī, kəda rī rāā yáá gēgē, kəni ndū gēgē a tél a toñ i yáá kə karī té. Kóṣṣbē a māy rōn dɔn té tām i ngaan n əgən rāā yáá ní.

¹⁴Adē ré dəyá əda rī *ndi bō tām yā Nébā té, aláa ənī ndūn yā ndi bō anī i ngaan n a adən ta róbə aláa a ogən ní.

¹⁵Ba ré ngaan oō ba ədan yáá al báté loo tī anī ndigə i gōn té. Adē kəda rī rāā yáá gēgē kəni ndū gēgē ní a toñ gotoó, tām ndō n ngaan oōn té ní ədan yáá alé.

¹⁶Ba ré teē kə ndō ké rangaá pá tá ngaan mbāté gōn té anī, najē yā dəyá ní a tél yā kəsō i dō ngaan nəkó té.

¹⁷*Ndū najē ké dō kənī ndū yā dəyá ké taā ngaa té ō, yā ngōn ké dəyá ké taā ngaa aĺ báy ké ndi bē bəbēneé té ō ń Kóṣbē adē Moijə ní n noó.

NUM 31

Ngán Israel gē rṣōn de gē ké Madian

¹Kóṣbē əda Moijə na:

²Āw ī-dal baā yáá ké majaĺ ń de ké Madian gē rāān kə ngán *Israel gēé ní. Gō té anī ā óy yā kaw gō kaaí gē té.

³Moijə əda gir de gē na: Ādī deē kógēm gē dansí té cyñ yáá rṣō yādé gē ba aw ənīn Madian gē rṣō dalnēn baā yā Kóṣbē dódé té.

⁴Ūrī deē dūbú kógēm kə dō gir bē gēé yā ngán *Israel gēé kógēm kógēm adē awñ rṣō té.

⁵Dan ngán Israel gē té ní gērān de gē dūbú kógēm kə dō gir bē gēé, adē de gē malang ń cyñ yáá yā kaw ta rṣō té ní i de gē dūbú kutə gidə i jōó.

⁶Moijə əladé ta rṣō té ba adē Pinas ké ngōn Eleajar ń i nge tuñ yáá ní dāndé. Pinas cy yáá ké tál gē ō, bərunjə ké yā kṣr gē ō jīn té.

⁷Niñ aw rṣōn de ké Madian gē tītə ń Kóṣbē ədañ Moijə ní, ba tōlēn de ké dəngam gē malang.

⁸Niñ tōlēn mbañg ké mí gē ké Madian ō. Rī mbañg gē ní n toó: Ebi ō, Rekem ō, Sur ō, Hur ō, Reba ō. Niñ tōlēn Balam ngōn Beor kə kəyā kaskaraá ō.

⁹Ngán Israel gē əhōn dəyá gē ké Madian kə ngándé gēé bəlo té. Əhōn dā yādé gē ń a ətōnəñ yáá ní kṣ malang ō, cyñ yáá kuł yādé gē malang ō, yáá kənge yādé gē malang ō.

¹⁰Ngán Israel gē tēlañ hor dō bē yā Madian gē té ō, gérger yādé gē té ō kṣ malang.

¹¹Niñ cyñ yáá kənge yā Madian gē malang ō, əhōn de gē ō, dā gē ō, ba awñ.

¹²Niñ awñ kə yáá gē ń noō malang loo ndidé té ndágə loo gē ké Moab té, kadə bā Jurde ń ra sṣōn ta naā kə bē ké Jeriko ní té, ba cəñ Moijə ō, Eleajar *nge tuñ yáá ō, ngán *Israel gē malang ō.

¹³Moijə ō, Eleajar ō, ngār gē malang yā ngán *Israel gē ō, teē tənīn tadé gidə bē té ndágá.

¹⁴Wōng rāā Moijə kə ngol áskar ké dūbú gē ō, ké bú gē ō, niñ ń unəñ dō madədé gē awnəñ ta rṣō té ba télēn ní, adē ni ədadé na:

¹⁵Əyāi dəyá gē kə kumuú a?

16Ī-gerī majə kadə i dəyá gə n noō n taān kojə yā Balam gólñəń ngán *Israel gə adə rāān yáá ké góté al ké Kóǝbēé tū najə yā Peor té á yáá ké tōr əsōń dɔ de gə yā Kóǝbē té ní al a?

17Ngɔlaā ní ĩ-tǝlǝ ngán ké dəngam gə ɔ, dəyá gə n gerəñ dəngam bá ní ɔ, kǝ malang,

18ba ĩ-ngǝmǝ ngán ké dəyá gə n gerəñ dəngam al báy ní tām yāsí té.

19Banǝ sǝ malang n ĩ-tǝlǝ deē, aké ɔdiǝ rǝ nǝn deē ní, ĩ-ndǝ gidə bē té ndágá ndǝ sǝrǝ sǝ gəgə bəlo yāsí ké dəyá gə gəgə. Ā ĩ-təgoǝ rǝsǝ ké ndǝ ké nge kǝ mətá ɔ, kə ndǝ ké nge kǝ sǝrǝ ɔ, kadə ĩ-tǝliǝn de gə ké majal tákədé alé gə.

20Ā ĩ-təgoǝ kǝbə gə malang ɔ, yáá malang ké rāā kə ndār ɔ, kə bǝ bəyáá ɔ, ké rāā kə kəgāá ɔ, kadə tǝlnəń yáá ké majal tákə alé gə.

21Gǝ té anǝ Eleajar *nge tuń yáá əda de gə n awń ta rǝǝ té ní na: *Ndū najə gə n Kóǝbē adə Moijə ní n toó:

22Yáá gə n rāāndé kə lór, aké kə gǝndə arjāa, aké kə gǝndə nəngá kasə, aké kə gǝndə ké karǝ, aké kə gǝndə etē, aké gǝndə pəlm, tū mbal tá kadə to ngándáńg,

23adə i yáá malang n hor a ɔɔ al ní, ā əlaǝdə horoó yā tégódé kadə tǝlnəń yáá ké majal tákə alé gə. Gǝ té anǝ ā əlaǝdə kum mań tǝgo rǝ ké yā kərəń majal tá. Ba yáá malang n hor a ɔɔ ní, ā ĩ-təgoǝ kə maná.

24Ré ĩ-təgoǝ kǝbə yāsí gə kə ndǝ ké nge kǝ sǝrǝ oy anǝ, ā ĩ-tǝliǝ de ké *unjə njáy njáy gə ɔ, ā ĩ-tǝliǝ yā reē kem bēé ɔ.

Loo kǝgə naā yáá kənge ké kɔy ta rǝ té

25Kóǝbē əda Moijə na:

26Ī ɔ, Eleajar *nge tuń yáá ɔ, ngār gə ké dɔ gǝr kojə yā ngán *Israel gə té ɔ, ĩ-tədaǝ kutə yáá malang ké kəhɔ ta rǝǝ té, ĩ-tədaǝ kutə de gə ɔ, kutə dā gə ɔ.

27Ba gǝ té anǝ ā ĩ-kǝgǝ gǝr loo jǝó kadə asə naā. Gǝrən ké kǝgəń i tām yā de gə n awń ta rǝǝ té ní ɔ, gǝrən kərǝy i tām yā gotə ngán Israel gə té malang ɔ.

28De gə n awń ta rǝǝ té ní, ā ĩ-tǝr dɔ yáá kənge ké ta rǝǝ té n i ké yā kadədé ní: Ré bəlo yádé gə i bú mí anǝ, ɔr kǝgəń danaá tām yā Kóǝbē té ɔ, ré mańg yádé gə, aké kərǝ yádé gə, aké batə yádé gə, aké bəyā yádé gə i bú mí anǝ, ā ɔr kǝgəń danaá tām yā Kóǝbē té ɔ.

29Dɔ yáá kənge yádé n a ɔr tām yā Kóǝbē té ní, ā ĩ-tǝlən yā kadə Eleajar *nge tuń yáá.

30Ba núsə yáá kənge ké tām yā gotə ngán *Israel gə té ní, ré bəlo gə, aké mańg gə aké kərǝ gə, aké batə gə, aké bəyā gə, aké gotə dā ké rang gə i kutə mí anǝ, ā ɔr kǝgəń kǝgəń danaá tām yā Kóǝbē té, ba ā ĩ-tǝlən yā kadə *ngán Lebi gə n a rāān kəla tām yā *kújə yā Kóǝbē té ní.

- 31 Moijə niñ kə Eleajar *nge tuñ yáa rāān yáá n Kóṣbē əda Moijə ní.
- 32 Yáá n əhɔ́n ta rṓ t́ á niñ a nēbōn naā ní n toó: Batē gē ō, bəyā gē ō, malang i 675 000 ō,
- 33 mañg gē i 72 000 ō,
- 34 kərō gē i 61 000 ō,
- 35 ngán kə dəyá kə geṛ dəngam ál báy gē i 32 000 ō.
- 36 Núsə yáá n adēn ngé kaṵ ta rṓ t́ gē ní batē gē ō, bəyā gē ō, malang i 337 500,
- 37 ba ɔrēn dɔ tām yā Kóṣbē t́ i 675.
- 38 Mañg gē i 36 000, ba ɔrēn dɔ tām yā Kóṣbē t́ i 72.
- 39 Kərō gē i 30 500, ba ɔrēn dɔ tām yā Kóṣbē t́ i 61.
- 40 Bəlo gē i deē 16 000 ba ɔrēn dɔ tām yā Kóṣbē t́ i 32.
- 41 Moijə tél kə dɔ yáá kə kər tām yā Kóṣbē t́ adē Eleajar *nge tuñ yáá tītə́ n Kóṣbē ədanə́n ní.
- 42-43 Núsə yáá n adēn gotə ngán *Israel gē ní asə naā kə yā de gḗ n aṵn ta rṓ t́ ní ō. Batē gē ō, bəyā gē ō, malang i 337 500 ō,
- 44 mañg gē i 36 000 ō
- 45 kərō gē i 30 500 ō,
- 46 bəlo gē i deē 16 000 ō.
- 47 Núsə yáá kənge kə tām yā gotə ngán *Israel gē t́ ní, ré de gḗ i kutə mí anī, Moijə ɔr dɔ kógə́m ō, ré dā gḗ i kutə mí anī, Moijə ɔr dɔ kógə́m ō, ba télə́n adē *ngán Lebi gḗ n i ngé rāā kəla kə tām yā *kújə yā Kóṣbē t́ ní, tītə́ n Kóṣbē ədanə́n ní.
- Yáá kə kadē Nébā kə gó kem ndigí**
- 48 Ngol gḗ n unə́n dɔ de kə dūbú gḗ ō, de kə bú gḗ ō, aṵnə́n ta rṓ t́ ní, reēn rṓ Moijə t́.
- 49 ba ədanə́n na: Jə-tə́da kutə de gḗ n j-āw sedá ta rṓ t́ ní ba deē kógə́m dandé t́ tan t̩ alé.
- 50 I tām najə́ n toó t́ n jə-reē kə *yáá ndējə́ gḗ yā rāān yáá kə yā kutə́n dɔ majal yájí ta kum Kóṣbē t́ ní. Jə-reē i kə yáá kə rāā kə lór gḗ n j-ənge ní, adē i nəngá gḗ ō, kulū́m ta jī gḗ ō, yáá ta mbī gḗ ō, yáá súu rṓ kə rang gḗ ō.
- 51 Moijə niñ kə Eleajar *nge tuñ yáá taān yáá kə rāā kə lór gḗ n ngol ngé rṓ gḗ reēnə́n ní.
- 52 Yáá malang n ngol ngé rṓ gḗ ndējə́n Kóṣbē ní, kəyn asə kəlōo 176 gḗ n noō karí.
- 53 Ba ngé gḗ n ngé rṓ gḗ ɔyñ ní tá i tām yādé niñ kó gḗ t́.

⁵⁴Moiyə niñ kə Eleajar *nge tuñ yáa taān yáa gē kə rāāndé kə lór n ngol ngé rōō gē ndējān Kóōbē ní, ba aŵ bōkēñ kem kújə kəngə naā tó ta kum Kóōbē tó kadə əgañ kemən do ngán *Israel gē tó.

NUM 32

Gír kaa gē mətá geyñ ndi gidə bā Jurde ké dām ké gír bē tó

¹Yáa kuł yā de gē ké gír bē yā Ruben tó ō, ké gír bē yā Gad tó ō i ngáy. Niñ aṅñ kadə do nang ké Yajer ō, ké Galaad ō, majə tām yā yáa kuł gē tó,

²anī aŵ əngeñ Moiyə ō, Eleajar ō, ngār gē yā ngán *Israel gē ō, ba ədañdé na:

³Atarot ō, Dibon ō, Yajer ō, Nimra ō, Hesəbon ō, Elale ō, Sebam ō, Nebo ō, Beon ō,

⁴i bē gē ké rāāndé i do nang n Kóōbē taā adə ngán Israel gē tó ní. Do nang ní majə tām yā yáa kuł gē tó, tá jii n i ngé kəla yāi gē ní yáa kuł yāsí gē i ngáy.

⁵Ré yáa n j-ɔjə ní i-ndigə gōjí tó anī adə adēñjí do nang ní yáa kəngə yājí tó, i-lōō kaŵ sejí gidə bā Jurde tó.

⁶Banī Moiyə tél ədadé na: Ədaī na i rí? Kə ngákóósí gē aŵñ ta rōō tó ba siṅ kə i-ndiī laā jəke a?

⁷I tām rí tó á i-geyiī kōr tógə ngán *Israel gē yā kogēñdé kaŵ do nang n Kóōbē adədé tó ní?

⁸Dan n jə-ndiī Kades Barnea á m-éla bəbəsí gē kəndā maŷ do nang ké Kanaan tó ní, i yáa n noō n niñ rāān ní.

⁹Niñ aŵñ báté teēñ wól loo ké Esəkol tó. Dan n əndāñ maŷ do nang ké Kanaan oy ba tél reēñ anī ɔrēñ tógə ngán *Israel gē kōó. Niñ səlāñdé kadə aŵñ do nang n Kóōbē adədé tó ní alé.

¹⁰Ndō n noō tó wōng rāā Kóōbē adə túbə əda na:

¹¹Báté gēgē de ké bāl kutə jōó gē ō, ké bāldé tɔy kutə jōó gē ō n teēñ kōó kem bē ké Ejiptə tó ní, kógəñ dandé tó ké yā kaṅ do nang n m-əñi ndūm do tó m-ādə Abərahān ō, Isaak ō, Jakob ō ní a gətóo, tām kemdə tósədé loo kun gōm tó.

¹²I Kaleb ngōñ Yepune n i de ké gír kaa yā Keniji gē tó ní ō, Jojue ngōñ Nun ō, ngóy n ugəñ do nang ní tó, tɔdō niñ unəñ gō Kóōbē kanjə kadə kemdə tósədé.

¹³Wōng rāā Kóōbē kə ngán *Israel gēé adə rāādé adə dáyn kem dəla loo tó báté bāl kutə só, adə de gē n rāān yáa kə neł Kóōbē al ní gətóoñ kōó malang.

¹⁴Ba siṅ gír de ké ngé rāā majal gē, i-ndigiī kun gō bəbəsí gē yā rāā Kóōbē kadə wōng rāān kə ngán Israel gēé a?

¹⁵Tɔdō ré siṅ i-rāāi hál ké sew al kə Kóōbēé anī ni a rāā kadə ndō n ngán Israel gē a rāān kem dəla loo tó ní a ngāl báy tɔ yā kadə ta kósə de gē n toō malang a tii sɔñsí.

- 16**De gē ní ndóttēn kē rō Moijē té ngor ba ədañ na: J-a j-ɔr gong loo ní toō té laā tām yā yǎǎ kuł yǎjí gē té ɔ, j-a jə-rāā bē bo gē tām yā ngánjí gē té ɔ.
- 17**Gō té anī j-a j-ɔy yǎǎ rōō gē lāv yā njərañ kété no ngán *Israel gē té yā kawñ sedé báté kaw kəndədé bē yādó gē té. Ba ngánjí gē a ndiñ laā kem bē bo gē kə ndogē mbał kə ngañg gē gīrēñ gidə té najə yā de kə dɔ nang ní toō gē té té.
- 18**Ngán Israel gē a ndiñ dɔ nang yādó gē té kógēm kógēm pá tá j-a jə-tél yā kaw bēé loojí báý.
- 19**Ré j-ənge dɔ nang yǎjí gidə bā Jurde kə dām kə gír bē té laā anī, j-a j-əyǎ dɔ nang kə gidə bā Jurde kə dām kə nú té yā kadədé niñ.
- 20**Moijē ədadé na: Mindésí ní ənī nuú ī-raī dɔ tá. Ré óyiī yǎǎ rōō gē ta kum Kóōbē té yā kawñ rōō té,
- 21**ré ngé rōō yāsí gē malang teēñ bā Jurde kété no Kóōbē té báté kadə ni tēbañ madə bañ gē malang kōó non té,
- 22**ré dɔ nang i gír tógə yā Kóōbē té pá tá ī-tél āwī bēé anī, najə a gətóo dɔsí té ta kum Kóōbē té ɔ, ta kum ngán *Israel gē té ɔ, dɔ nang kə gidə bā Jurde kə dām kə laā té a tél yǎǎ kənge yāsí ta kum Kóōbē té ɔ.
- 23**Ba ré ī-rāāī tītə ní noō al anī ī-rāāī i yǎǎ kə majal kə Kóōbē, ba majə kadə ī-gerī majə na najə a əsə dɔsí té.
- 24**ī-rāāī bē bo gē tām yā ngánsí gē té ɔ, óriī gong gē tām yā batə yāsí gē té ɔ, ba ādī dɔsí ndígənal dɔ míndésí ní ənī té ní alé.
- 25**De gē kə gír bē yā Ruben té ɔ, yā Gad té ɔ, tél ədañ Moijē na: J-a jə-rāā yǎǎ ní i kóójí ī-mērjí rāā ní.
- 26**Nəyǎjí gē ɔ, ngánjí gē ɔ, yǎǎ kuł yǎjí gē ɔ, dǎ yǎjí gē malang ɔ, a nəyñ gogé laā kem bē gē kə Galaad té.
- 27**Banī jǐi ngé kəla yái gē malang j-a j-ɔy yǎǎ rōō gē yā mənəñ kété no Kóōbē té yā kaw rōón tītə ní i kóójí ədañ ní.
- 28**Moijē adə Eleajar *nge tuñ yǎǎ ɔ, Jojue ngōñ Nun ɔ, ngār gē kə dɔ gír bē gē yā ngán *Israel gē té ɔ, gō míndən gē kə tām yā de gē kə gír bē yā Ruben té ɔ, Gad té ɔ.
- 29**Ni-ədadé na: Ré de gē kə gír bē yā Gad té ɔ, yā Ruben té ɔ, ɔyñ yǎǎ rōō yādó gē ba teēñ bā Jurde sesí ɔ, mənəñ kété no Kóōbē té awñ rōō té ɔ, rāāñ sesí adə əlaī bē gír tógə yāsí té ɔ anī, ādídə dɔ nang kə Galaad kə yādó té.
- 30**Ba ré ɔyñ yǎǎ rōō yādó gē teēnəñ bā Jurde sesí al anī a əngeñ loo i dɔ dánsí té dɔ nang kə Kanaan té.
- 31**De gē kə gír bē yā Gad té ɔ, yā Ruben té ɔ, tél ədañ báý tɔ na: J-a jə-rāā yǎǎ ní Kóōbē ədají ní.

³²Jə kó j-a jə-mān kété no Kóṣṣbē té kə yáa rōṣ gēé yā kudəń dɔ nang ké Kanaan tá. Ba loo yájí i gidə bā Jurde ké dām ké laā tá.

³³Moiijə adē de gē ké gír bē yā Gad tá ɔ, yā Ruben tá ɔ, núsə de gē ké gír bē yā Manase ngōń Jəjep tá ɔ, dɔ nang yā mbańg Sihon n i mbańg yā *Amor gē ní ɔ, dɔ nang yā mbańg ké Basan n rīn na i Og ní ɔ. Ni-adēdɛ dɔ nang gē ní kə bē bo gē ké tū tá ɔ, kə dɔ nang gē ké kadə bē bo gē ní tá ɔ.

³⁴De gē ké gír bē yā Gad tá tél rāāń bē ké Dibon ɔ, Atarot ɔ, Aroer ɔ,

³⁵Atarot Sopan ɔ, Yajer ɔ, Yogəboha ɔ,

³⁶Bet Nimra ɔ, Bet Haran ɔ gogé rang. Niń əńń ndogə mbaġ ké ngāġ gē gidə bē gē ní tá. Niń ɔrəń gong gē tām yā yáa kuġ yādé gē tá ɔ.

³⁷De gē ké gír bē yā Ruben tá tél rāāń bē ké Hesəbon ɔ, Elale ɔ, Kiryataim ɔ,

³⁸Nebo ɔ, Baal Meon ɔ, Sibəma ɔ gogé rang, ba təndāń rī ké kijə gē dɔ tá.

³⁹De gē ké gír kaa yā Makir ngōń Manase tá aŵ taāń dɔ nang ké Galaad ba tēbāń ngán *Amor gē n ndiń tū tá kété ní kōṣ.

⁴⁰Tā anī Moiijə adēdɛ dɔ nang ké Galaad ní adē ndiń tū tá.

⁴¹De gē ké gír kaa yā Yair n i ngōń Manase kéréy ní, aŵ taāń ngán bē gē yā ngán Amor gē ba əndāń rī dɔ ngán bē gē ní tá na i ngán bē gē yā Yair.

⁴²Noba aŵ taā bē ké Kenat kə ngán bē ké kadə tá gē ba əndā rīn nəkó dɔ tá na i Noba.

NUM 33

Loo gē n ngán Israel gē dəbań tū tá ní

¹Loo gē n ngán *Israel gē dəbań tū tá dan n Moiijə niń kə *Aarɔ teēnəń sedé kōṣ kem bē ké Ejiptə tá kə gō naá ní n toó.

²Loo gē n niń dəbań tū tá kə gō ndū Kóṣṣbēé ɔ, ɔrəń dɔṣ tū tá kə gō ndū Kóṣṣbēé ɔ ní Moiijə ndang makətübūú. Rī loo gē ní n toó.

³Ndō nge kɔ kutə gidə i mí yā nāā ké ta kəga dɔ. I teē gidə gō ndō nāā *Pákə n ngán *Israel gē teēnəń kōṣ kem bē ké Ejiptə tá ní. Niń teēn i ké kōṣ rōdɛ gē tá ta kum de ké Ejiptə gē tá malang.

⁴Dan n noō tá ní de ké Ejiptə gē ra a dubəń i hágédɛ gē n Kóṣṣbē tōġdɛ malang ɔjəń tógəń dɔ besə yádɛ gē tá ní.

⁵Ngán Israel gē ĵiń Ramses aŵ ndiń Sukot.

⁶ĵiń Sukot aŵ ndiń Etam ta ngóy dəla loo tá.

⁷ĵiń Etam tél reēń báté ugəń Pi Hahiroť n sɔṣń ta naā kə Baal Sepon ní ba ndiń loo n sɔṣń ta naā kə Migədol ní tá.

⁸Iiñ loo ní sɔɔñ ta naā kə Pi Hahiroṭ ní té gāngēñ bā bo ba aṽñ kem dəla loo té. Niñ njərañ kem dəla loo kə Etam té ndō mətá tá ugēñ Mara.

⁹Iiñ Mara aṽ ndiñ Elim loo ní ta kəba mañ kə tū té gē i kutə gidə i jōó ō, kāgē túmbur kə tū té gē i kutə sīrí ō ní té.

¹⁰Iiñ Elim aṽ ndiñ kadə bā tēbā gē té.

¹¹Iiñ noó aṽ ndiñ dəla loo kə Sin tá.

¹²Iiñ dəla loo kə Sin té aṽ ndiñ Dopəka

¹³Iiñ noó aṽ ndiñ Alus.

¹⁴Iiñ Alus aṽ ndiñ Repidim loo ní kósə de gē əngeñ mañ kə yā kaṽ tū té al ní té.

¹⁵Iiñ Repidim aṽ ndiñ dəla loo kə *Sinai tá.

¹⁶Iiñ noó aṽ ndiñ Kibərot Taaba.

¹⁷Iiñ Kibərot Taaba aṽ ndiñ Haserot.

¹⁸Iiñ noó aṽ ndiñ Ritəma.

¹⁹Iiñ Ritəma aṽ ndiñ Rimon Peres.

²⁰Iiñ Rimon Peres aṽ ndiñ Libəna.

²¹Iiñ noó aṽ ndiñ Risa.

²²Iiñ Risa aṽ ndiñ Kehelata.

²³Iiñ Kehelata aṽ ndiñ dɔ mbaḷ Seper tá.

²⁴Iiñ noó aṽ ndiñ Harada.

²⁵Iiñ Harada aṽ ndiñ Mahehelot.

²⁶Iiñ Mahehelot aṽ ndiñ Tahat.

²⁷Iiñ Tahat aṽ ndiñ Tera.

²⁸Iiñ Tera aṽ ndiñ Mitəka.

²⁹Iiñ noó aṽ ndiñ Hasəmona.

³⁰Iiñ Hasəmona aṽ ndiñ Moserot.

³¹Iiñ noó aṽ ndiñ Bene Yaakan.

³²Iiñ Bene Yaakan aṽ ndiñ Horgidəgad.

³³Iiñ noó aṽ ndiñ Yotəbata.

³⁴Iiñ Yotəbata aṽ ndiñ Abrona.

³⁵Iiñ noó aṽ ndiñ Esion Geber.

³⁶Iiñ Esion Geber aṽ ndiñ Kades kem dəla loo kə Təsin tá.

³⁷Iiñ noó aṽ ndiñ mbaĪ Hor té ta ngóy do nang ké Edom té.

³⁸*Aarḡ nge tuñ yáḡ al do mbaĪ Hor té tītē n Kóṣḡbē ədanəñ ní. Ni-oy i loo n noó té. Ngán Israel gē teēñ kóṣ kem bē ké Ejiptə té rāā bāĪ kutə só tá kadə ni-oy báý. Ni-oy i kə ndō ké ta kəga do yā nāā ké nge kḡ mí.

³⁹Bālēn i bú kə kutə jōó kə kalən ké mətá.

⁴⁰Anī Kanaan gē ō, mbañg ké Arad n ndi Negeb do nang yādə té ní ō, oōñ kōō ngán *Israel gē n reē ugəñ ní.

⁴¹Ngán Israel gē iñ mbaĪ Hor té aṽ ndiñ Salmona.

⁴²Iiñ Salmona aṽ ndiñ Punon.

⁴³Iiñ Punon aṽ ndiñ Obot.

⁴⁴Iiñ noó aṽ ndiñ Ye Abarim ta ngóy do nang ké Moab té.

⁴⁵Iiñ noó aṽ ndiñ Dibon Gad.

⁴⁶Iiñ Dibon Gad aṽ ndiñ Almon Dibəlataim.

⁴⁷Iiñ noó aṽ ndiñ dan mbaĪ gē ké Abarim té sḡḡ no mbaĪ Nebo.

⁴⁸Iiñ dan mbaĪ gē ní té aṽ ndiñ ndágə loo gē ké Moab té, kadə bā Jurḡ n sḡḡ ta naā kə bē ké Jeriko ní té.

⁴⁹Ndiñ i do dán bē ké Bet Yesimot té kə bē ké Abel Sitim.

Loo kēgē naā do nang ké Kanaan

⁵⁰⁻⁵¹Kóṣḡbē mēř Moijə kəda ngán *Israel gē najə n toō ndágə loo gē ké Moab té, kadə bā Jurḡ n sḡḡ ta naā kə bē ké Jeriko ní té: Ré i-teēi bā Jurḡ ba ūgī do nang ké Kanaan té anī,

⁵²i-təbāi de ké tū té gē malang kóṣ nosí té. Ī-tḡḡi besə mbaĪ yādə gē ō, i-nujii besə gē n hēlēn kə gində ké nō horoó ní ō. Ī-nujii loo ndḡy yādə gē kóṣ malang.

⁵³Ī-taāi do nang yādə i-ndiī tū té, tḡḡ do nang ní m-ādəsí i sḡ.

⁵⁴Ā i-túgī i wəłā n ā i-kēgīiñ gír kaa yāsí gē do nang ní. Gír kaa n de gē i ngáy kemeé ní, ā ādídə do nang ní i ngáy ō, gír kaa n de ké kemeé gē i ngáy al ní, ā ādídə do nang ní i séy beē ō. Gír bē gē kógəñ kógəñ a əngeñ do nang ní i kə gō n wəłā a cəñ ní.

⁵⁵Ba ré i-təbāi de gē ké do nang ké Kanaan té nosí té kóṣ malang al anī, ngé gē n ā əyāidə ní, a téləñ kōñ gē ké a rañ kumsí té ō, kōñ gē ké a rañ ngēl kadəsí té ō. Niñ a əñiñsí rḡḡ kə nja naā té kem bē n ā i-ndiī tū té ní té.

⁵⁶Ba yáḡ n m-gír rāā sedə ní, m-ā m-tél yā rāā i sesí sḡ.

NUM 34

Do niñ do nang ké Kanaan

1-2 Kóṣṣbē mēř Moijə kəda ngán *Israel gē gō míndən gē n toō: Ré ā ūgī dɔ nang ké Kanaan té anī, dɔ nang n a tél dɔ nang yāsí ní i dɔ nang ké Kanaan n dɔ ninən gē toñ toó:

3 Loo ké mángá ké Təsin ō, dɔ nang ké Edom ō n i dɔ niñ dɔ nang yāsí ké dām mbór bē ké geleeé té ní. Dɔ niñ dɔ nang yāsí ké dām ké gír bē té a əla gír i ta ngóy bā katē té, a əla gír i ta ngóyn ké dām mbór bē ké geleeé té.

4 A əyḗ loo ké kii kē dɔ́ ké Akrabim kē dām mbór bē ké geleeé té ba a aḡ báté yā kugē Təsin. A əyḗ Kades Barnea kē dām mbór bē ké geleeé té, ba a teē Hasar Adar yā kaḡ Asmon.

5 A ra Asmon noó yā tetə rōn kaḡ bā n rīn na i mañ ké Ejiptə té ní. Ba a un gō mañ ké Ejiptə té yā gāngəñ kum bā bo té.

6 Dɔ niñ dɔ nang yāsí ké dām ké no bē té i bā bo.

7 Ā əlaī gír kəndā dɔ niñ dɔ nang yāsí ké dām mbór bē ké kɔ́ó té i bā bo té báté kadē ūgīn mbaī Hor té.

8 Ā i-raī mbaī Hor té yā njar dɔ niñ ní kadē teē Lebo Hamat báté kadē ugē Sedad.

9 Tá a iḡ noó yā kaḡ kum kē Jipəron báté kadē ugē Hasar Enan. Dɔ niñ dɔ nang yāsí ké dām mbór bē ké kɔ́ó té n noó.

10 Dɔ niñ dɔ nang yāsí ké dām ké gír bē té a iḡ Hasar Enan yā gāng Sepam.

11 A iḡ Sepam yā kaḡ Ribəla ba a əyḗ Ain kē dām ké no bē té. A aḡ báté yā kɔsə kílən tū mbaī gē ké gidə bā bo ké Kineret té dām ké gír bē té.

12 A ra noó yā kaḡ báté kugē bā Jurde té ba kun gō bā Jurde yā gāngəñ kum bā katē té. Dɔ nang yāsí n noó ō, dɔ ninən gē n noó ō.

13 Moijə əda ngán *Israel gē yáá n Kóṣṣbē mēřdē rāā ní. Ba gō té anī ədadé na: Dɔ nang n Kóṣṣbē mēř túgē wēlā yā gāngəñ naā té kadē gír bē ké ndōhó kə núsə gē ní n noó.

14 Tədō de gē ké gír bē yā Ruben té ō, yā Gad té ō, núsə de gē ké gír bē yā Manase té ō, əngəñ dɔ nang yādé kóó bá.

15 Dɔ nang n niñ əngəñ ní i dɔ nang n sɔ́n ta naā kə bē ké Jeriko gidə bā Jurde té, dām ké gír bē té ní.

Rī ngé nēbō dɔ nang ké Kanaan gē

16 Kóṣṣbē əda Moijə na:

17 De gē n a gāngəñ dɔ nang ké Kanaan naā té yā nēbōsí ní i Eleajar *nge tuñ yáá ō, Jojue ngōñ Nun ō.

18 Tá ā óyii ngār gē kógə́m kógə́m kə dɔ gír bē gēé kadē a ərōndé té.

19 Rī de gē ní n toó: De ké gír bē yā Juda té i Kaleb ngōñ Yepune.

- ²⁰De ká gír bē yā Simeo t́ i Semuel ngōñ Amihud.
- ²¹De ká gír bē yā Benjamę t́ i Elidad ngōñ Kislon.
- ²²De ká gír bē yā Dan t́ i Buki ngōñ Yogəli.
- ²³De ká gír bē yā Manase ngōñ Jəjep t́ i Haniyel ngōñ Epod.
- ²⁴De ká gír bē yā *Epəraim ngōñ Jəjep t́ i Kemuel ngōñ Sipətan.
- ²⁵De ká gír bē yā Jabulo t́ i Elisapan ngōñ Parnak.
- ²⁶De ká gír bē yā Isakar t́ i Paltiel ngōñ Ajan.
- ²⁷De ká gír bē yā Aser t́ i Ahihud ngōñ Selomi.
- ²⁸De ká gír bē yā Nepətali t́ i Pedahel ngōñ Amihud.
- ²⁹De gē ń Kóṽbē ɔjə dɔdɔ́ kadə gángəñ dɔ nang ká Kanaan naā t́ ba nəbōñ ngán *Israel gē ní n noó.

NUM 35

Bē gē yā ngán Lebi gē

- ¹Kóṽbē ɔr najə kə Moijə ndágə loo gē ká Moab t́ kadə bā Jurde ń t́, sɔṽñ ta na kə bē ká Jeriko ní. Najə ń əda Moijə ní n toó:
- ²Ədá ngán *Israel gē ədə əyən bē yádə kərəy gē adəñ *ngán Lebi gē kadə ndiñ tū t́. Ədə əyən dɔ nang gē ń gīrəñ gidə bē gē ní adəndə ɔ.
- ³*Ngán Lebi gē a ndiñ kem bē gē ní t́. A ngōmən yəḷ kúl yádə gē ɔ, yəḷ rāā kəla yádə gē ɔ, gotə dā yádə ká rang gē ɔ, i dɔ nang ń gīr gidə bē gē ngeé ń toó ní t́.
- ⁴Ngāl dɔ nang gē ngeé ń toó a asə métər bú mí. A j̄ i kadə ndogə mbał t́ kum kə ndágá, kə gō gidə bē kadə gīr gidə əla ta naā t́.
- ⁵Ā ĩ-mbōj̄i ngāl métər dúbú kógəñ dām ká gír bē t́ ɔ, dām mbór bē ká geleé t́ ɔ, dām ká no bē t́ ɔ, dām mbór bē ká koú t́ ɔ, ká gō gidə bē kadə gīr gidə ba bē i danaá. dɔ nang ń *ngán Lebi gē a əngeñ kə gō gidə bē yádə gē ní n noó.
- ⁶Ādī *ngán Lebi gē bē bṽṽ rṽ mehə kadə ngé t̄l de gē əy əw bṽṽñ rṽdə tū t́. Tá ā ədídə bē ká rang gē kutə gidə i jṽó dɔ t́ báy tṽ.
- ⁷Bē gē ń ā ədī *ngán Lebi gē ní malang i kutə sṽ gidə i sṽsṽ naā t́ kə dɔ nang ká gidədə gē t́.
- ⁸Dan ń ā ĩ-tāāi bē gē j̄i ngán *Israel gē t́ yā kadə *ngán Lebi gē ní, de gē ń loo yádə i ngáy ní ā ĩ-tāāi bē yádə i ngáy ɔ, de gē ń loo yádə i ngáy ál ní ā ĩ-tāāi bē yádə i ngáy ál ɔ. Gír bē gē kógəñ kógəñ a adəñ *ngán Lebi gē bē yádə gē i kə gō loo yádə gē ń a əngeñ ní.

Bē bṽṽ rṽ gē

- 9-10 Kóṣṣbē mēr Moijə kəda ngán Israel gē *ndū najə gē n toō: Ré ī-teēi bā Jurde ba ūgī dɔ nang ké Kanaan té anī,
- 11 ī-gērāi bē kórēy gē kadə téləñ bē bṵṵ rṵ gē. Deē n tṵl deē ba i kə gō kem ndigə yānnéé al ní, kṵṵ a ɔy yā kaw bṵṵ rṵn kemeé.
- 12 I beé n ni a teēñ jī nge rāā baḡ deē n oy té ní ō, deē a tṵlnəñ kété kanjə kadə ngán *Israel gē gāngəñ sarya ké dɔn té al ō ní.
- 13 Ā ī-gērāi bē bṵṵ rṵ gē mehé,
- 14 ké mətá gē i gidə bā Jurde ké dām ké gír bē té ō, ké mətá gē i dɔ nang ké Kanaan té ō.
- 15 Bē ké mehé gē n noō i loo bṵṵ rṵ ké tām yā ngán *Israel gē té ō, ké tām yā tērā gē n ndiñ dandé té ní ō. Náā nəkṵ n tṵl deē ba i kə gō kem ndigə yānnéé al ní, kṵṵ a ənge loo kemeé yā bṵṵñ rṵn ō.
- 16 Ré i gində n deē tṵlən madən anī, kṵṵ i nge tṵl deē, adə a tṵlnəñ kṵṵ.
- 17 Ré i mbał ké asə tṵl deē n deē əniñ madən tṵl anī, kṵṵ i nge tṵl deē, adə a tṵlnəñ kṵṵ.
- 18 Ré i kəgə ké asə tṵl deē n deē əniñ madən tṵlən anī, kṵṵ i nge tṵl deē, adə a tṵlnəñ ō.
- 19 Ré nge rāā baḡ deē n oy ní əngen anī a tṵlən.
- 20 Ré deē im madən kemən té ba mbəren, aláa əniñ kə yáá kórēy kə kem nduluú adə oy,
- 21 aké bīr jīn əndanəñ kə ndāngá adə oy anī, kṵṵ i nge tṵl deē, adə a tṵlən kṵṵ. Ré nge rāā baḡ deē n oy ní əngen anī a tṵlən.
- 22 Banī ré mbəren i kə kem ké majal alé, aláa əniñ kə yáá kórēy ba i kə kem nduluú alé,
- 23 aké ɔ alé adə əyɔ mbał ké asə tṵl deē dɔ adə teē əsə dɔn té tṵlən, banī rāā yáá ní i ndáñg al ō, sāā i rāā yáá ké majal seneé al ō anī,
- 24 ngán *Israel gē a unəñ gō *ndū najə ké tām yáá ké beé gē té yā gāngəñ sarya n to mboō nge tṵl deē té kə nge rāā baḡ deē n oy té ní.
- 25 Ngán Israel gē a taāñ nge tṵl deē ní jī nge rāā baḡ deē n oy té ní yā kəyən dɔ. A téləñ seneé yā kaw seneé gogé kem bē n ɔy aw bṵṵ rṵn tū té kété té ní. Ni a ndi noó báté kadə ngol *ngé tuñ yáá n urəñ *yibə ké tál dɔn té ní oy pá tá.
- 26 Ba ré ni teē dɔ nang yā bē n ni bṵṵ rṵn kemeé té ní kṵṵ,
- 27 adə nge rāā baḡ deē n oy ní əngen ba tṵlən anī najə a gətóo.
- 28 Adə deē n tṵl deē ní a ndi i bē bṵṵ rṵ té báté kadə ngol *ngé tuñ yáá gē oyñ. Ré ngol *ngé tuñ yáá gē oy anī ni a tél yā kaw gogé dɔ nang yān té.

²⁹Ā ī-ngōmī *ndū najē ní noō kə dɔ bāl̄ gē gāngə́n sarya dɔ dánsí té loo malang ní ā ī-ndiī tū té ní té.

³⁰Ré deē tōl̄ deē anī, a tōl̄ēn kó̄s i kə gō najē ké ta ngé ké kum té gē ní ʒə̀nə́n loo tōl̄ de té ní. Ba najē ta de ké kum té ké kal kógə́m beē a asə deē tōl̄ēn ngé tōl̄ deē alé.

³¹Nge tōl̄ deē ní majə kadē ni-oy ní, ī-lōōī taā nar gāng dɔ jīn té ba kə̀yən. I gár kadē ni-oy.

³²Ī-lōōī taā nar ba kə̀yən nge tōl̄ deē kadē ʒȳ aṽ sāā loo bṓɔ́n rṓn kem bē bṓs rṓ té, aláa kadē tél aṽ ndi gogé dɔ nang yān té kété kanjə kadē ngol *ngé tuñ yáa gē oy.

³³Ā ī-nujīī dɔ nang ní ā ī-ndiī tū té ní alé, tām mósə i yáa ké a nujə dɔ nang. Tá a tégə́n mósə ké kə́nī nang té i kə́ mósə deē ní ə́nī mósə madə́n nang té ní.

³⁴Dɔ nang ní ī-ndiī tū té á m-ā m-ndi tū té ō ní, ā ī-rāāī kadē majal̄ tákə́ alé, tɔ́dɔ mā i Kó̄bē ō, m̄ndi dan ngán *Israel gē té ō.

NUM 36

Loo taā ngaa yā də́yá gē ní ə́ngeñ dɔ nang yáa ndə́bā té ní

¹Ngán kaa Jə̀jep gē ní i ngār gē ké dɔ de gē ké gir kaa yā Galaad ké ngṓn Makir ké ngṓn Manase ní, reē ə́ngeñ Moijə ō, ngār gē ké dɔ gir bē yā ngán *Israel gē té ō,

²ba ə́dañdə́ na: Kó̄jī Moijə, dan ní Kó̄bē mḗrī túgə́ wə́lā kadē ī-nə́boń ngán Israel gē dɔ nang ké Kanaan ní, mḗrī i kadē ngán Selopad ké də́yá gē dɔ nang ngṓkó̄jī Selopad ō.

³Ba ré niñ taā́n ngaan gir bē ké rang yā ngán Israel gē té anī, a ɔ́rə́n dɔ nang yā́də́ kó̄ mbə́ō yā bə́bə́jī gē té yā kə́rə́n yā gir bē ké rang ní a aṽñ tū té ní. Adə́ ta dɔ nang ní wə́lā ə́hɔ́ adə́jī ni a gáa.

⁴Adə́ ré *bāl̄ Jubile yā ngán Israel gē ugə́ anī, dɔ nang yā́də́ ké gir bē yā bə́bə́jī gē té a tél i dɔ nang ké gir bē ké rang té ní niñ taā́n ngaa tū té ní ɔ́er.

⁵Moijə adə́ ngán *Israel gē *ndū najē gē ní toō kə́ gō ndū Kó̄bēé ə́da na: Najē ní de ké gir bē yā Jə̀jep té gē ə́dañ ní i najē ké rṓkum.

⁶Adə́ yáa ké dɔ ngán ké də́yá gē yā Selopad té ní Kó̄bē ə́da ní n toó: Niñ asə́n taā́ də́ngam ní kemdə́ ndigə́ ní, ba kadē i də́ngam ké gir bē yā bə́bə́də́ té tá.

⁷I beē tá ngán Israel gē a dá́yə́n kə́ dɔ nangaá dɔ dán gir bē yā́də́ gē té kə́ yó̄o kə́ laā alé. ngán *Israel gē kógə́m kógə́m malang a ə́hɔ́n dɔ nang ní i yáa ndə́bā ké gir bē yā bə́bə́də́ gē té ní jī́də́ jṓo.

⁸Ré ngṓn Israel ké də́yá ə́nge dɔ nang yā bə́bə́n yáa ndə́bā té anī, a taā́ i də́ngam ké dan gir kaa gē ké bē yā bə́bə́n té. I beé n ngán Israel gē kógə́m kógə́m a ə́ngeñ dɔ nang yā bə́bə́də́ gē yáa ndə́bā té ní.

⁹Ngán Israel gē a dáyēñ kə dɔ nangaá dɔ dán gír bē yādé gē té kē yōó kē laā alé. gír bē gē yā ngán Israel gē kógēm kógēm a əhɔñ dɔ nang yādé gē n əngeñ yáa ndəbā té ní jīdā jōó.

¹⁰⁻¹¹Ngán Selopad ké dəyá gē n rīdó na i Mala ō, Tirsā ō, Hogəla ō, Milka ō Noa ō ní, rāāñ tītē n Kóṣṣbē ədañ Moijə ní: Niñ táāñ ngán ngákóo bəbədé gē.

¹²Adē i dəngam gē ké gír kojə gē yā Manase ngōñ Jəjep té. I beé n dɔ nang yādé gē n əngeñ yáa ndəbā té ní nəyñ ké gír bē n gír kaa yā bəbədé i tīi té ní.

¹³Gō míndə gē ō, *ndū najə gē ō n Kóṣṣbē ndang adē ngán *Israel gē kə ta kūl Moijə ndágə loo ké Moab té, kadē bā Jurde té, loo n sɔñ ta naā kə bē ké Jeriko ní n noó.

DEU

DEU 1

Najē kɔ̄r Moijə ké ta kəga dɔ

(1-4)

¹Najē n Moijə ɔ̄r kə ngán *Israel gē malang gidə bā Jurde té, kem dəla loo ké Araba té, loo n ra sɔ̄n ta naā kə bē ké Supə, dɔ dán Paran niñ kə Topel ɔ̄, Laban ɔ̄ Haserot ɔ̄, Dijahab ɔ̄, té ní n toó.

²Ré ii mbaĭ *Horeb té ba ā āw kə Kades Barnea kə róbé ké ta kaw kə mbaĭ Seir té anī, ā ī-njērā ndōí kutə gidə i kógēm.

³Kem bāĭ ké nge kɔ̄ kutə só té, kə ndɔ ké ta kəga dɔ yā nāā ké nge kɔ̄ kutə gidə i kógēm gō teē ngán *Israel gē té kɔ̄ kem bē ké Ejiptə té anī, Moijə əda ngán Israel gē yáa malang n Kó̄bē əndā tan té kadə ədadé ní.

⁴⁻⁵Moijə tetə Sihon mbañg yā *Amor gē n ndi Hesəbon ní rɔ̄ ɔ̄, tetə Og, mbañg ké Basan n ndi Asətarot ní rɔ̄ kem bē ké Edrey té ɔ̄, pá tá əla gir kɔ̄jə ngán Israel gē *ndū najē n tō gidə bā Jurde té, dɔ nang ké Moab té báý.

Néba adē ndūn kadē ngán Israel gē ɔ̄rēn dɔ

⁶Dan n ji i mbaĭ *Horeb té ní, Kó̄bē Néba yājí ɔ̄ najē sejí i beé əda na: Ī-ndi nja mbaĭ n tō té i jóó ngáy,

⁷ní ɔ̄rī dɔ tá. Āwī nang ké mbalá té, loo n *Amor gē ndiñ tū té ní ɔ̄, āwī dɔ nang ké kadə té gē n Kanaan gē ndiñ tū té ní ɔ̄, adē i dɔ nang ké Araba ɔ̄, nang ké mbalá ɔ̄, nang ké mbaĭ bo gətóo tū té té ɔ̄, dɔ nang ké Negeb té ɔ̄, gō nang ké kadə bā bo té ɔ̄. Āwī bátə ũgī mbaĭ gē ké Liban té ɔ̄, ta bā Opəratə n i bā ké bo ní té ɔ̄.

⁸Āāi m-ādəsí dɔ nang n noō. Āw ī-taāi tām i dɔ nang ké mā Kó̄bē m-ənī ndūm kadə m-ādə kaasí gē Abəraham ɔ̄, Isaak ɔ̄, Jakob ɔ̄, kadə m-ādə ngán kaadé gē gotədə té ɔ̄.

Moijə téndā ngé gāng sarya gē

⁹Loo n noō té mā Moijə m-ədásí na m-ásə kɔ̄r nosí kə kéréf alé.

¹⁰Kó̄bē Néba yāsí rāā adē ójii naā ngáy, adē bōólaā kutəsí i ngáy tītə yā táyō gē ké dɔ rā té.

¹¹m-ndəngā kadə Kó̄bē n i Néba yā kaasí gē ní rāā adē kutəsí tɔ̄y nge n tō nja dūbú ɔ̄, kadə ni-rāā majə sesí tītə n nəkó əniñ ndūn yā rāān majə sesí ní ɔ̄.

¹²Ba loo kadə məkó kə kéréf m-ɔ̄ buř yāsí gē ɔ̄, nō yāsí gē ɔ̄, mbátə najə ta naā té yāsí gē ɔ̄, ba kə m-əda najə ké dɔ té majə ní i baý?

¹³Ī-gərái de ké kumdé edə gē ɔ̄, gerēn yáa ɔ̄, ké ī-gerī háldé majə ɔ̄, dan gir bē yāsí gē té kógēm kógēm ī-reēi sedé ādēmī, ādē m-əndādé dɔsí té.

- 14 Anī sīī ī-tél édamī na yáá n m-édásí kadē ī-rāāī ní na i yáá ké majə.
- 15 Adē m-óy ngār gē ké dɔ gir bē yāsí gē té n i de ké kumdé edē gē ō, ké ī-gerī háldé majə gē ō ní m-téndádé dɔsí té. M-ēndā kórēy i ngār gē ké dɔ de ké dūbú gē té ō, ké dɔ de ké bú gē té ō, ké dɔ de ké kutə mí gē té ō, ké dɔ de ké kutə kógə́m gē té ō. M-ēndā kórēy gē i ngé ndóō de gē *ndū najə ké tām yā gir bē yāsí gē té.
- 16 Tā anī m-édá ngé gāng sarya yāsí gē na: Ī-nēlī mbīsí majə ōōīneé najə gē n ngákóósí gē a reēneé rōsí té ní. Ī-gāngī sarya ké dɔ dán ngán *Israel gē té kə naá, aké i ké dɔ dándé té kə tērā gē n ndiñ bēé loodé ní kə gōó.
- 17 A Ī-gāngī sarya tām ta kum deē alé. Ōōī najə yā nge ndoō ō, yā de ké bo ō. Ī-lōōī bōl ta kum deē kógə́m, tɔdɔ sarya n ā Ī-gāngī ní i kə rī Nébāá. Ré najə kórēy tɔy dɔsí anī, ī-reēineé rōm té adē m-ēndā maḃ sesí.
- 18 Dan ngeé n noō té ní m-ójésí yáa malang n kadē ī-rāāī ní.

Israel gē mbātēn kaḃ dɔ nang n Nébā adēdé té ní

- 19 Gō té anī j-īīī mbaī *Horeb té kə gō ndū Kóṣbē Nébā yājí, ba j-əndaī kem dəla loo ké bo ngáy ō, to bōl ngáy ō n ááī kə kumsí ní jə-gāngī. J-unīī i róbə ké teē mbaī n *Amor gē ndiñ tū té ní n jə-reē j-ugīneé Kades Barnea ní.
- 20 Dan n j-ugī Kades Barnea ní, m-édásí na ūgī mbaī yā Amor gē n Kóṣbē Nébā yājí adəjí té ní,
- 21 ba kə ááī, Kóṣbē Nébā yāsí na adəsí dɔ nang n ra nosí té noō. Ní kə āwī kə ī-taāī dɔ nang ní tītə n Kóṣbē Nébā yā kaasí gē əniñ míndən adəsí ní. Kə Ī-lōōī bōl ō, kə Ī-lōōī kadē tógésí uř wak ō.
- 22 Anī sīī malang ī-reēī rōm té ba Ī-dəjemī kadē j-əlaī de gē kəndā maḃ dɔ nang ní té ō, kadē tél reē ɔjənjí najə ké dɔ róbə gē n kadē j-unīī té ní ō, najə ké dɔ bē gē n kadē j-aḃ j-ugī tū té ní té ō.
- 23 Najə n ɔrī ní m-áa kadē i najə ké majə, adē m-ɔr de gē kutə gidə i jōó dɔ dánsí té, m-ɔrdé kógə́m kógə́m kə gō gir bē gēé.
- 24 Niñ teēn róbə ké mbalá ba aḃn bátə ugəñ wól loo ké Esəkol té, ba əndān maḃ wól loo ní.
- 25 Niñ tājān kañ kəgə gē ké dɔ nang ní té reēneé adənjí, ba ədañjí na dɔ nang n Kóṣbē Nébā adəjí ní na i dɔ nang ké majə.
- 26 Banī sīī ī-mbātīī koō ta Kóṣbē Nébā yāsí, adē āwī alé.
- 27 Ba Ī-tāmī kə kem kújə tandā yāsí gē té ədaī na Kóṣbē iḃsí na i mbée n na teē sesí kōó kem bē ké Ejiptə té ní. Na ndigə na i kəlasí kem jī *Amor gē té. Na ndigə na i nujə sesí kōó malang.
- 28 Ní ké kə əlaī dɔsí i rá ta wa. Tógésí ké kadē āwīneé na gətóo, tām ngákóósí gē na ədañsí adē gāng na tógə de ké dɔ nang ní té gē na tɔy yāsí ō, de gē ní na ngələn

tɔȳn̄sí ɔ, bē yādéd gē na i bē ké bo ngáy gē ɔ, ndogē mbaḷ ké gidə bē yādéd gē té na i ké ngāl ngáy kum kē dɔ́ gē ɔ, na n-aañ ngán Anak gē dɔ nang ní té ɔ.

²⁹m-tél m-édásí m-éda na kə ī-lōōī ndebə ɔ, kə ī-lōōī bōldé ɔ,

³⁰na Kóɔbē Nébā yāsí n̄ a njērā nosí té ní na a rōɔ dɔ́sí té, té tītē n̄ rāañ kem bē ké Ejiptə té adē áaī kə kumsí ní ɔ,

³¹tītē n̄ rāañ kem dəla loo té ní ɔ. Kem dəla loo té ní, siī kó gē áaī kadē Kóɔbē Nébā yāsí ətōsí i tītē n̄ deē a ətōn̄ ngōnən ní. Ni-ətōsí dɔ róbé n̄ ī-njērāī tū té báté ī-reē ūgīneé loo n̄ toō té laā ní.

³²Banī kum mbang n̄ noō té ní, siī ənī kemsí ādī Kóɔbē Nébā yāsí alé.

³³Tá i ni n i nge njērā kété nosí té yā sāañ loo ké yā kadē ī-ndiī tū té ní. Ndɔ́ anī ni i sesí kum hor ké ra kə ngālāá bururu n̄ kadē áaīn̄ loo dɔ róbé n̄ ī-njērāī tū té ní té ɔ, kadaá anī ni i sesí tū kiḷ mañ ké ra kə ngālāá bururu té ɔ.

³⁴Tām̄ n̄ ī-tāmī ní Kóɔbē oō. Wōng rāañ adē túbə əda na:

³⁵De ké tɔgə gē n̄ i de ké majal̄ gē ní, deē kógēm̄ dandé té ké yā kaa dɔ nang ké majə n̄ m-ənī ndūm̄ yā kadē kaadé gē ní a gətóo.

³⁶I Kaleb ngōn̄ Yepune ngóy n̄ a aa. Dɔ nang n̄ ni-njērā tū té ní m-ā m-ādən̄ ni ɔ, ngánən̄ gē ɔ, ngán kaan̄ gē ɔ, tām̄ ni-ənī kemən̄ māmák unəñ gōm̄ mā Kóɔbē.

³⁷Kóɔbē rāā wōng seím̄ māá ɔ najē yāsí té. Adē ədam̄ na: Ī ā əndā njaí dɔ nang ní té al̄ ɔ.

³⁸Ba i nge kəla yāí n̄ i Jojue ngōn̄ Nun ní n̄ a əndā njan tū té ní. Əla gɔ kemən̄ té ādē əhɔ rōn̄ tɔgə. I ni n̄ a ɔr no ngán̄ *Israel gē yā kaw̄ kənīn̄ rōɔ ba taañ̄ dɔ nang kadədé ní.

³⁹Tá ngánsí gē n̄ gerəñ̄ dɔ niñ̄ yáá ké majə ɔ, ké majal̄ ɔ, al̄ báy á ədaī na madē baásí gē na a əhɔndé ní, i niñ̄ n̄ a əndāñ̄ njadé dɔ nang ní té ní. I niñ̄ n̄ m-ā m-ādədé dɔ nang ní ní, adē i niñ̄ n̄ a əngeñ̄ ní.

⁴⁰Banī siī ī-rəngōī rōsí, ī-tél̄ āwī gogé kem dəla loo té, kə róbé ké kaw̄ kə bā tēbā gē té.

⁴¹Siī ī-tél̄ ədam̄ na ī-rāāī majal̄ kə Kóɔbēé, adē na ā āwī yā rōɔ kə gō ndū Kóɔbē Nébā yāsí. Adē óyiī yáa rōɔ yāsí gē, ójiineé na kaw̄ dɔ mbalá ní na i yáá ké hɔlyo karī.

⁴²Tā anī Kóɔbē ədam̄ na, ədádé əda na a āwñ̄ al̄ ɔ, na a rōñ̄ al̄ ɔ, tɔdɔ mā Kóɔbē i dɔ dánédé té alé. Kə lōōn̄ rāā kadē madē baadé gē tetəndé rōɔ.

⁴³Adē m-édásí najē ní, ba siī oōī yām̄ alé. Ī-dumī naā ba ī-mbātí koō ta Kóɔbē, adē āwī dɔ mbalá kə gō dum̄ naā yāsí.

⁴⁴Anī *Amor gē n̄ ndiñ̄ dɔ mbaḷ ngeé n̄ noō té ní, teē tənīn̄ tasí ba rōñ̄sí dɔ mbaḷ Seir té. Niñ̄ tetəñ̄sí rōɔ ba ngōdēñ̄sí tītē tejə gē báté ugəñ̄ sesí Horma.

⁴⁵Dan n̄ ī-télii ní ī-nōōi ta kum Kóṣṣbē té banī nōō yāsí əsō mbī Kóṣṣbē té al̄ ō, ni nēl̄ mbīn kə r̄s̄í té al̄ ō.

⁴⁶Adə ī-ndiī Kades Barnea dan i ngáy.

DEU 2

¹Gō té anī jə-tél j-unī róbá kə kem dəla loo té, ba j-awī kumjí s̄w̄ bā tēbā gē tītē n̄ Kóṣṣbē ədamneé ní. Jə-njērāi dan i ngáy tá jə-gōngī gidə mbaī kə Seir báý.

Israel gē əndañ nang kə Edom ō, Moab ō, Amon ō, gāngēñ

²Gō té anī Kóṣṣbē ədam̄ na:

³Ənī giṛ gində gidə mbaī n̄ toō té dan i jóó ngáy ní ī-tūrī r̄s̄í āwī kumsí s̄w̄ loo kə dām̄ mbór bē kə k̄oú té.

⁴Ədá gir de gē najē n̄ toō: Ā ī-teēi d̄o nang kə Seir té, loo n̄ ngákóújí kə ngán Esau gē ndiñ tū té ní. Niñ a b̄ol̄n̄sí, ba ī-lōōi kənīd̄é r̄w̄,

⁵t̄od̄o m-ā m-ādēsí yáú kógēm̄ d̄o nang yādé té alé, loo kə yā kadē əndāineé njasí gēgē a m-ā m-ādēsí alé. Tām̄ mbaī kə Seir ní m-ādē i Esau.

⁶Ā ī-mangiī yáú kəsa yādé i kə naraá tá ā əsaī ō, mañ yādé gēgē ā ī-mangiī i kə naraá tá ā āyī ō.

⁷Tām̄ Kóṣṣbē Nébā yāsí rāā majə sesí tū kəla rāāsí gē té malang dan n̄ əndaī dəla loo kə bo ngáy n̄ toō ī-gāngī ní ō, əndā kumən gōsí té ō. Kóṣṣbē njērā sesí bāl̄ kutə s̄o ngolaā ō, ī-nalī yáú kógēm̄ al̄ ō.

⁸Dan n̄ j-əyaī gō nang kə Seir n̄ ngákóújí kə ngán Esau gē ndiñ tū té ní, j-unī róbá n̄ i Elat ō, Esion Geber ō, ba aw̄ kə Araba ní. Jə-ndaī noó jə-tūrī r̄j̄í j-awī kum kə dəla loo kə Moab té.

⁹Anī Kóṣṣbē ədam̄ na: Ā-lōōi s̄ā ta Moab gē ō, ī-lōōi kənīd̄é r̄w̄ ō, tām̄ m-ā m-ādēsí yáú kógēm̄ d̄o nang yādé té alé, t̄od̄o d̄o nang kə Ar ní m-ādēd̄é i niñ ngán kaa Lot gē.

¹⁰Kété ní i Emi gē n̄ i gir de kə tógédá i ngáy gē ō, kutədá i ngáy ō, ngālēñ tītē Anak gē ō ní n ndiñ d̄o nang kə Ar té ní.

¹¹De kórēy gē rāāndé i Repay gē té tītē yā Anak gē, banī Moab gē a bārēndé na i Emi gē.

¹²Banī d̄o nang kə Seir ní, i Hori gē n ndiñ tū té kété tá kadē ngán kaa Esau gē reē tañ j̄id̄é té ō, t̄l̄ēndé k̄w̄ malang ō, ba ndiñ gotədá té ní. Ngán Israel gē rāāñ i tītē yādé n ndiñneé d̄o nang n̄ Kóṣṣbē adēd̄é té ní.

¹³Ba ngolaā ní əsōi róbó, ī-teēi wól mañ Jered kə gidə kórēy tá. Adə jə-teēi wól mañ Jered kə gidə kórēy tá.

¹⁴Jə-njērāi dɔ dán loo ní ii Kades Barnea báté ugə́n wól mañ Jered té ní bāl kutə mətá gidə i sósó tá jə-teēi wól mañ Jered kə gidə kórēy tá báy. Dan ngeé ní noō té ní de kə tɔgə gə ní ta kɔrsí dɔ́ aní asəñ kaw rɔ́ó té ní, oyñ kɔ́ó malang tītə ní Kɔ́óɓɛ túbəñ njan kété ní.

¹⁵Kɔ́óɓɛ nəkó əndā jīn gōdɛ́ té tə́bańdɛ́ kem bēé kɔ́ó báté adə təgāñneé malang.

¹⁶Dan ní gír de gə́ ní toō gāng kɔ́ó malang anī,

¹⁷Kɔ́óɓɛ ədam na:

¹⁸Bōólaā ā ī-māni dɔ nang kə Moab té, ā ī-teēi i kem bē kə Ar té.

¹⁹Ā ūgī dɔ nang yā ngán Amon ní ra nosí té ní. Ī-lōōi sāa tadé ō, kəniđé rɔ́ó ō. Na m-ā m-ādəsí yáá kógə́m dɔ nang yā ngán Amon gə́ té alé. Tām niñ i ngán kaa Lot gə́ ō, dɔ nang ní noō m-ādədɛ́ i niñ ō.

²⁰De gə́ rāān dɔ nang ní i dɔ nang yā Repay gə́ té, tɔdɔ́ i niñ n ndiñ tū té kété ní. I Repay gə́ ní noō n Amon gə́ a bārəńdɛ́ na i Jamjum gə́ ní.

²¹I de kə tógédɛ́ i ngáy gə́ ō, kutədɛ́ i ngáy ō, ngāləñ ngáy tītə Anak gə́ ō. Banī Kɔ́óɓɛ nujə sedə́ kɔ́ó malang no Amon gə́ té, adə́ Amon gə́ taāñ dɔ nang yādə́ ndiñ tū té.

²²Kɔ́óɓɛ rāā i beé kə ngán Esau gə́ ní ndiñ dɔ nang kə Seir té ní ō. Ni-nujə Hori gə́ kɔ́ó malang nodə́ té, adə́ ngán Esau gə́ taāñ dɔ nang yādə́ ndiñ tū té báté bōólaā.

²³Ba Abit gə́ ní ndiñ loo gə́ kə Gaja té ní, de gə́ kə iiñ Kapətor reé nujəñ sedə́ kɔ́ó malang ba ndiñ gotədɛ́ té.

²⁴Gō té anī Kɔ́óɓɛ əda na:

Ūrī dɔ́ awī, ī-teēi wól mañ Arnon. M-ā m-ə́la mbañg Sihon kə Hesəbon ní ni i *Amor ní jīsí té kadə́ ī-taāi dɔ nang yān. Ə́laí gír taā dɔ nang yān, ə́niñiñ rɔ́ó.

²⁵Ə́la gír bōólaā ní m-ā m-rāā kadə́ gír de gə́ malang kə dɔ nang té gə́ a bṓləńsí ō, kadə́ kəngā sāa a əgadə́ tām yāsí té ō. Ré niñ a oōñ kōōsí anī, bṓl kə ngáy a rāādə́ kadə́ a ndewñ jik jik.

Israel gə́ taāñ bē kɔ́ó yā mbañg Sihon

²⁶Adə́ m-ndi i kem də́la loo kə Kedemot té, ba m-ə́la kəla rɔ́ Sihon mbañg kə Hesəbon té m-ədanneé jəke m-ədə na:

²⁷Ə́yájí adə́ jə-māñ dɔ nang yāi té. J-a j-un i róbə kɔ́sə yā mānəñ ní. J-a jə-tɔ́ kɔ́ó alí ō, geleé alí ō.

²⁸J-a jə-mang yáá kəsa jīi té i kə naraá tá j-a j-əsa ō, j-a jə-mang mañ jīi té i kə naraá tá j-a j-ay ō. Yáá ní jə-sāa ní i kadə́ ə́yájí adə́ jə-māñ dɔ nang yāi té ngóy,

²⁹tītə ní ngán kaa Esau gə́ ní ndiñ dɔ nang kə Seir té ō, de kə Moab gə́ ní ndiñ kem bē kə Ar té ō, ə́yāñneéjí adə́ jə-mānəñ ní. Gō té anī j-a jə-teē bā Jurdé yā kaw dɔ nang ní Kɔ́óɓɛ Nə́bā yájí adə́jí té ní.

- ³⁰Banī Sihon mbañg ké Hesəbon ɔgəjí māñ dɔ nang yān tɛ. I Kóɔbē Nəbā yāsí n rāa adə kemən ngañg, yā kadə ĩ-taāineé dɔ nang yān ndɔ́ n noo tɛ ní.
- ³¹Tā anī Kóɔbē ədam̄ na: ʔaḏ m-ə́lá gír kə́lā mbañg Sihon kə bē yāneé kem jī́ tɛ kɔ́ b́a ní, ə́lá gír taā dɔ nang yān.
- ³²Sihon teē kə gír deē yān gēe malang reē rɔ́ɔ́jí loo n a bārəñ na i Yahas ní tɛ.
- ³³Banī Kóɔbē Nəbā yājí əlan kem jī́j tɛ adə jə-tetəniī rɔ́ kə ngánən gə gəgə, gír deē yān gə gəgə malang.
- ³⁴Jə-táāi bē yān gə kɔ́ malang ba *jə-bāāi dɔdɔ́ j-adī Kóɔbē. Jə-tɔ́lī de kə kemeé gə kɔ́ malang, dəngam gə ɔ, dəyá gə ɔ, ngán gə ɔ. J-əyāi deē kógə́m adə ndi kə kumneé alé.
- ³⁵Ba yáḏ gə n j-ɔyiídə tām yājí tɛ ní i yáḏ kul̄ gə ɔ, yáḏ kənge gə kə kem bē gə n jə-táāi tɛ ní ɔ ngóy.
- ³⁶Əla gír dɔ bē kə dɔ gɔ́sə mañ Arnon tɛ n rīn na i Aroer ní ɔ, dɔ bē n ndi kum wól loo tɛ ní ɔ, b́atə ugə́n dɔ nang kə Galaad tɛ ní, bē kə duḡjí gətóo. Kóɔbē Nəbā yājí əla bē gə n noo malang kem jī́j tɛ.
- ³⁷I dɔ nang yā ngán Amon gə ngóy n j-ugī tū tɛ al̄ ní. Adə i dɔ gɔ́sə mañ Yabok malang ɔ, bē gə kə dɔ mbalá ɔ, loo malang n Kóɔbē Nəbā ɔgəjí ní ɔ n j-ugī tū tɛ al̄ ní.

DEU 3

Israel gə taān bē kɔ́ yā mbañg Og

- ¹Gɔ́ tɛ anī jə-tūrī rɔ́jí j-awī kumjí kə Basan. Banī Og n i mbañg kə Basan ní, teē tənī tají kə deē yān gēe malang reē rɔ́ɔ́jí Edrey.
- ²Tā anī Kóɔbē ədam̄ na: Ī-lōo bōlən, tɔ́dɔ́ ni ɔ, deē yān gə malang ɔ, dɔ nang yān ɔ ní, i kə m-ə́ládə kem jī́ tɛ kɔ́ b́a. Yáḏ n ĩ-rāa kə Sihon, mbañg yā *Amor gə n ndi kem bē kə Hesəbon tɛ ní, ā ĩ-rāa seneé ɔ.
- ³Kóɔbē yājí əla Og, mbañg kə Basan, kə gír deē yān gēe malang kem jī́j tɛ b́áy tɔ́ adə jə-tɔ́līdɔ́ nám nám kanjə kəyá deē kógə́m kadə ndi kə kumneé.
- ⁴Gɔ́ tɛ anī jə-táāi bē yān gə malang, bē yān kógə́m kə duḡjí gətóo. Bē yān gə malang n jə-táāi ní i bē kutə mehé. I bē gə kə gə nang Argob tɛ malang n mbañg Og ɔ bē dɔ tɛ ní. Argob i gə nang kə Basan tɛ.
- ⁵Bē gə ní rāān ndogə mbal̄ kə ngāl ngáy gə gírəñneé gidədə gə ɔ, utəñ tadə gə kə bápə gə jōo jōo ba rákəñ adə ngañg ɔ. Tá ngán bē kə kanjə ndogə bɔr gə i ngáy b́áy tɔ́.
- ⁶*Jə-bāāi dɔ bē gə n noo malang j-adī Kóɔbē, tītə n jə-rāāineé dɔ nang yā Sihon mbañg kə Hesəbon tɛ ní. Jə-tɔ́lī dəngam gə ɔ, dəyá gə ɔ, ngán kə kemeé gə ɔ, kɔ́ malang.

⁷Ba yáa gē n j-oyii tām yājí té ní i yáa kuī ō, i yáa kenge ké kem bē gē ní té ō.

Mojə nēbō nang ké Galaad

⁸Adē bāl ngeé n noō té ní, *Amor ké jōó gē n ndiñ mbañg gidə bā Jurde ké dām ké gir bē té, do dán mañ Arnon té kə mbaī Hermon ní, jə-tāāi do nang yādé gē.

⁹De ké Sidon gē a bārēñ mbaī Hermon na i Sirion. Ba Amor gē a bārēñ mbaī Hermon na i Senir.

¹⁰Jə-tāāi bē ké do mbalá gē malang. Jə-tāāi do nang ké Galaad ō, ké Basan ō, j-awī báté jə-tāāi Salka ō, Edrey ō. Bē gē ké Basan n mbañg Og ɔɔ bē do té ní, jə-tāāi kōó malang ō.

¹¹I Og n i mbañg ké Basan ní ngóy n teē ta yo té dan Repay gē té ní. Ré deē aw Raba n i bē bo yā Amon gē ní té anī a ɔɔ tērá ton báý. I tērá gində. Ngālən asə kí deē nja ndōhó ō, laan asə kí deē nja só ō.

¹²Adē jə-tāāi do nang ní i malang. Núsə mbaī gē ké Galaad kə bē gē ké tū té n əla gir Aroer do gósə mañ Arnon té ní, m-ādē deē yā Ruben gē ō, yā Gad gē ō.

¹³Gotə do nang ké Galaad ō, nang ké Basan malang ō n i bē koo yā mbañg Og ní, m-ādē núsə de gē ké gir bē yā Manase té. A bārēñ gō nang ké Argob malang, naā té kə do nang ké Basan malang na i do nang yā Repay gē.

¹⁴Yair ngōñ Manase taā nang ké Argob báté ugēñ do niñ do nang yā Gesur gē té ō, Maaka gē té ō. Ni-əndā rī do ngán bē gē ké gō nang ngeé n noō té na i ngán bē gē yā Yair. Adē báté bōólaā gēgē ní rī ní to gotoó noō báý.

¹⁵Gō nang ké Galaad ní m-ādē i Makir ngōñ Manase.

¹⁶Ba de gē yā Ruben ō, Gad ō ní, i do nang n to do dán Galaad té kə mañ Arnon ní n m-ādédé ní. Mañ Arnon rāā rōn i do niñ do nang ní té dām mbór bē ké geleé té, ba mañ Yabok rāā rōn i do niñ do nang ní té kə do nang yā Amon gēē.

¹⁷Do niñ do nang ní ké dām ké no bē té un i gō wól mañ Jurde, do dán bā bo Kineret té kə bā katē ké Araba té báté ugēñ nja mbaī Pisga n ra dām ké gir bē té ní.

¹⁸Tā anī m-édásí najē n toō m-éda na: Dan n Kóóbē Nébā yāsí adēsí do nang ké gidə bā Jurde ké dām ké gir bē té oy kōó bá ní, majə kadē ngé rōó gē malang ké do dānsí té ɔyñ yáa rōó yādé gē teēñnéé bā Jurde, ba njērāñ kété no ngákóósí gē n i gotə ngán Israel gē ní té.

¹⁹I nēyásí gē ō, ngánsí gē ō, yáa kuī yāsí gē ō n m-geē kadē i ngáy ní ō, ngóy n a nāyñ gogó laā kem bē gē n m-ādēsí té ní,

²⁰báté kadē Kóóbē rāāñ kadē ngákóósí gē əngeñnéé loo ké yā ndi tū té lom tītē yāsí, do nang n Kóóbē Nébā yāsí adédé gidə bā Jurde ké dām ké nú té ní. Pá tá sīi kógəñ kógəñ ā ī-télii kə bē yāsí gē té, do nang n m-ādēsí té ní báý.

²¹Ba Jojue tā anī m-édan na yáá n Kóṣṣbē Nébā yāsí rāā kə mbañg kə jōó gē n toō ní, nəkó Jojue na ɔ́ kə kumneé. Kóṣṣbē a rāā beé kə mbañg gē n ĩ-teē bā Jurde anī a éngédá dɔ nang yādá gē t́ ní ɔ́.

²²Ní kə ĩ-bōlídá alé, tɔ́dɔ i Kóṣṣbē Nébā yāsí nəkó n a rōō tām yāsí t́ ní.

Moije a ugē nang ké Kanaan t́ alé

²³Tā anī m-rāā Kóṣṣbē b́ m-éda na:

²⁴Kóṣṣbē Nébā, éla gir kɔ́jə̄m mā nge kəla yāi kadē ĩ i de kə bo ɔ́, tógə jíi to ɔ́, kōó bá. Nébā kógə̄m kə dɔ rā t́ aké dɔ nang t́, kə rāā yáá títē yāi ɔ́, kə tógə̄n asə seí ɔ́, ndi noó a?

²⁵Éyā̄m ādē m-teē bā Jurde, ādē m-āw m-áá dɔ nang kə majə kə mbalá n noō ɔ́, mbaí kə Liban t́ gē ɔ́.

²⁶Banī Kóṣṣbē rāā wōng sēm najē yāsí t́, adē mbāté koō ndōy yām. Ni-ədam na: Asə beé. ĩ-lōō kədam najē n noō tɔ́.

²⁷Āi ta tél mbaí Pisga t́, ba áá loo kum kə no bē t́ ɔ́, dām mbór bē kə geleé t́ ɔ́, kə kɔ́ó t́ ɔ́, áá loo kum kə dūñ bē t́ ɔ́. ĩ-teē kumií ngáy áá loo, tɔ́dɔ ā ĩ-teē bā Jurde n toō alé.

²⁸Ójə Jojue yáá gē n ĩ-ndigə kadē rāā ní. ĩ-rāā seneé ādē əho rōn tógə ɔ́, éla go kemən t́ ādē ra dəngam ɔ́. Tɔ́dɔ i ni n a əsō róbó kété no gir de gē n toō t́ yā teē sedé bā Jurde ɔ́, i ni n a rāā kadē a əngə̄n dɔ nang n áá toó ɔ́ ní.

²⁹Loo n noō t́ jə-tél jə-ndii wól loo n ra sɔ́ñ ta naā kə bē kə Bet Peor t́ ní.

DEU 4

Majə kadē deē rāā yáá n ndū najē əda ní

¹Ngán Israel gē, oōi *ndū najē gē ɔ́, jī-bēl loo rāā yáá gē ɔ́ n məkó m-ójésí loo kun gō ní. I beé n ā ĩ-ndiineé kə kumsí ɔ́, ā ĩ-taāineé dɔ nang n Kóṣṣbē Nébā yā kaasí gē adəsí ní ɔ́.

²Yáá gē n Kóṣṣbē Nébā yāsí əndā dɔsí t́ kadē ĩ-rāāi á m-édásí ní, ā əñi kə rang dɔ t́ al ɔ́, ā éyāi kógə̄m kōó al ɔ́, ba ā ĩ-ngōmídá.

³Yáá n Kóṣṣbē rāā Baal Peor ní, s̄i kó gē áá kə kumsí malang. De gē malang n unəñ gō besə Baal kə Peor ní, Kóṣṣbē Nébā yāsí nujə sedé kōó malang dɔ dánsí t́.

⁴Ba s̄i n əhoi gō Kóṣṣbē Nébā yāsí ngañg ní, bōólaā s̄i malang ĩ-ndii kə kumsí.

⁵ĩ-geri kadē m-ójésí *ndū najē gē ɔ́, jī-bēl loo rāā yáá gē ɔ́, títē n Kóṣṣbē Nébā yām ədamneé na kə m-ójésí ní, yā kadē ré ūgi dɔ nang n ā ĩ-taāi t́ ní anī, ĩ-rāāi títē n m-ójənsí ní.

⁶Ré ī-rāāi kə gō n m-ójənsí ní anī, gír de kə rang gē n a oōñ ndū najē gē n toō malang ní, a rāānsí i gír de kə ngāā gē té ō, de kə geēr yáá gē té ō, a ədañ na: Nápar de gē n toō i nápar de gē kə yā kəsə gəndé, i gír de kə ngāā gē ō, kə geēr yáá gē ō.

⁷Tədō i nápar de kə ngáy gē kə rá n besē yādé gē i ngər rōdé té tītē n Kóṣbē Nébā yājí i ngər rōjí té kə dɔ bār gē malang n j-a jə-bārniī kadē dijjí ní ní?

⁸I nápar de kə ngáy kə rá gē n *ndū najē yādé gē ō, jī-bēl loo rāā yáá yādé gē ō, toñ kə gōó majə tītē ndū najē gē malang n m-ójənsí bōólaā ní?

⁹Banī yáá n kadē əndāi kumsí gírí majə ní, i kadē dəsí ndígənal yáá gē n ááí kə kumsí ní alé. Báté gēé ədī dəsí ndígənal alé, ba ójiī ngánsí gē ō, ngán kaasí gē ō, ədē gerəñ.

Nébā teē kum Israel gē dɔ madē naā yān té

¹⁰Ədē əga kemsí dɔ ndō n āw ī-rāineé no Kóṣbē Nébā yāsí té nja mbał *Horeb té ní. Kóṣbē ədañ na: Ósə dɔ gír de gē kə naā té rōm té ədē m-ōr najē sedé, kadē ndóōñ loo bōl ndílém dan n a ndiñneé kə kumdé dɔ nang té ní ō, kadē ndóōñ ngáhdé gē kadē gerəñ ō.

¹¹Ədē ndō n noō té ní sjiī ī-ndótī kə ngər ba ī-rai kə njasí dɔ nja mbał Horeb té. Mbał ní əba hor, ədē ndɔ hor gē əwñ ugəñ bōdē rā té dɔ, dan kił mañ kə ndul ndí ndí té ō, kum loo kə risə til nding té ō.

¹²Kóṣbē ra kum hor té ɔrəñ najē sesí. Sjiī ōōī i ndūn loo kɔr najē té, banī ááí kuməñ alé. I ndūn ngóy n ōōī ní.

¹³Ɔr najē sesí i dɔ *madē naā yān n rāā sesí ní té, ədē i najē kə kutə kógəñ gē n ndangdé dɔ bar mbał gē té jōó ba ədasí na kə úniī gō ní.

¹⁴Dan ngeé n noō té ní, Kóṣbē ədañ na kə m-ndóōsí *ndū najē gē ō, jī-bēl loo rāā yáá gē ō, kadē ré ūgī dɔ nang n ā əwī kə taá té ní anī úniī gō.

Moiyə tāā Israel gē dɔ rāā besē gē té

¹⁵Əndāi kumsí gír rōsí sjiī kó gē té majə, tədō ndō n Kóṣbē ɔrəñ najē sesí kum hor té dɔ mbał *Horeb té ní, ááí ngarā kuməñ nəkó alé.

¹⁶Ədē ī-lōōī rāā yáá kə majal kə tītē kudə besē, aláa tósə kəgə rāā ndíl yáá kórēy té, ndíl de kə dəngam té, aké de kə dəyá té,

¹⁷ndíl də té, aké ndíl yeł té,

¹⁸ndíl kuř kə kəgə nang té té aké ndíl kənjə té.

¹⁹Ī-lōōī kəñi kumsí kə dɔ kəań mbang ō, nāā ō, táyō gē ō, bütē yáá gē kə dɔ rā té malang ō, ba kəyā rōsí kadē góləñsí kadē *ósiī nosí nang té nodé té ō, ī-rāāi kəla ədidé ō. Tədō hál yáá rāā kə tītē n noō ní, Kóṣbē Nébā yāsí ədē i gír de kə rang gē malang n ndiñ dɔ nang té ní.

- 20** Banī Kóṣṣbē ɔysí sīī teē sesí kōṣ kem bē ké Ejiptə n rāā rōn i hor nō gindē té ké njóm gē té ní, yā kadē ī-téliī gir deē yān gē ké yáḡ halan gē té tītē n ī-ndiīneé jīsí té bōólaā toó.
- 21** Kóṣṣbē rāā wōng sem najē yāsí té. Ni-ənī ndūn ədamə́n na m-ā m-teē bā Jurde al̄ ō, na m-ā m-ūgē dɔ nang ké majə́ n ni a rāā yā kadēsí yáḡ halasí té ní al̄ ō.
- 22** Adē m-ā m-óy dɔ nang n toō té kanjē teē bā Jurde. Banī sīī ā ī-teēī bā yā kaw taā dɔ nang ké majə́ ní.
- 23** Ī-lōōī kadē dɔsí ndígə́nal *madē naā n Kóṣṣbē Nə́bā yāsí əhɔ sesí ní ba kīī rāā besē gē ō, tósē yáḡ rāā ndíl yáḡ gē n ni ɔgēsí rāā té ní ō.
- 24** Tām Kóṣṣbē Nə́bā yāsí i hor ké a ɔɔ loo. Ni i Nə́bā ké nge rāā jang.
- 25** Loo n ré ójīī ngán gē ō, ngánsí gē ojə́n ngán kaasí gē ō, adē ī-ndiī dɔ nang n Kóṣṣbē ənī míndə́n yā kadēsí té ní dan i ngáy anī, ī-lōōī rāā besē kəsṓn kum majal̄ té ō, tósē yáḡ kógə́m rāā kum gotə́ yáḡ kéré́y té ō. Ī-lōōī rāā yáḡ ké majal̄ ta kum Kóṣṣbē Nə́bā yāsí té kadē adə́n wōng.
- 26** Ré ī-rāāī yáḡ ké majal̄ ké beé gē anī, m-ədásí bōólaā m-ādē gāng ō, dɔ rā niñ kə́ dɔ nang i ké kum té yām gē ō. Ā ī-gətóoī kōṣ kə́ ta jī té beé dɔ nang n ā əngeī gidə́ bā Jurde ké dām ké nú té ní. Ā ī-ndiī tū té dan i ngáy al̄ n ā ī-gətóoīneé kōṣ malang ní.
- 27** Kóṣṣbē a tə́ndā yā tīīsí kə́ dan nápar de ké rang gē té kōṣ. Ā ī-nayīī i sé́y beé ngóy dan nápar de gē n a aw sesí kə́ dandé té ní.
- 28** Ā ī-ndōyī besē gē n i kāgə́ gē, kə́ mbaī gē n de gē tósə́n kə́ jīdē ní loo ní té. Besē gē n asə́n kaḡ loo al̄ ō, koō loo al̄ ō, kə́sa yáḡ al̄ ō, asə́n kun wusə́ yáḡ al̄ ō ní, ā ī-rāāī kə́la yā kadəd́.
- 29** Loo n noō té ní ā ī-sāāī Kóṣṣbē Nə́bā yāsí. Ré ī-sāāniī kə́ ngarə́ kemsí māmák ō, kə́ rōsí malang ō anī, ā əngeniī.
- 30** Ré yáḡ gē n m-tāāsí najə́n malang toó reē ugə́n dɔsí té adē ī-ndiī dan wur kəl̄ té anī, ā ī-téliī yā reē rō Kóṣṣbē Nə́bā yāsí té ō, yā koō najə́ kə́rə́n gogé rang ō.
- 31** Tɔdō Kóṣṣbē Nə́bā yāsí i Nə́bā ké kumə́n a ɔɔn, adē ni a əyāsí kōṣ al̄ ō, a nujə́ sesí kōṣ malang al̄ ō. *Madē naā n ənī míndə́n rāān kə́ kaasí gēé ní dɔn a ndígə́nal al̄ ō.

Israel gē əngeñ yáḡ ké gotə́ de gē əngeñ alé

- 32** Ī-gírī dɔ yáḡ gē n rāān yáḡ kété jóo nosí té ní, əlaī gir dɔ ndō n Nə́bā əndā́n deē dɔ nang té ní té. Yáḡ gē n rāān yáḡ gir dɔ nang té laā ta kaw kə́ ta ngóy dɔ nang té nú ní, ī-gírī ḡaī ké yáḡ ké bo ngáy ké beé rāā yáḡ kété bá wa. De gē ədañ gotə́ najə́ ké beé kété bá a?
- 33** I gir de ké rá gē n nə́bā kógə́m ɔ́r najə́ sedé kum hor té adē oōn ndūn ba ndiñ kə́ kumdé tītē yāsí dan n Nə́bā yāsí ɔ́rə́n najə́ sesí ní?

34 Aké nábā kógēm nāā kōr deē yān gē kōs bá jī madē baādé gē té kə ta kũl yáa nāā gē ō, yáa kəjə gē ō, yáa kə yāā gē ō, rōs kə rōs de gē ō, kə jīn kə ngañg ngáy ní əla kə dōs ní ō, kə yáa kə to bōl ngáy gē ō, kōs bá tītə ní Kósbē Nábā yāsí rāān adē áaī Ejiptə té ní a?

35 Ɔjənsí yáa gē ní noō adē áaī kə kumsí i yā kadē ī-gerīneé kadē i Kósbē ngóy n i Nábā ní. Nábā kə rang gətóo.

36 Ndū ní ndi dō rā té rāā adē ōōī ní i yā kəjənsí yáa. Ba dō nang té báa ni-rāā adē áaī hor yān kə bo ō, ōōī ndūn loo kōr najə té kum té ō.

37 Nəkó teē sesí kōs dō nang kə Ejiptə té kə ta kũl tógəñ kə ngáy tōdō ni tár kaasí gē ō, gērasí sīl ngán kaadé gē ní.

38 Ngəlaā ni a tēbā nápar de gē kə kutədé ō, tógədé ō, tōy yāsí kōs nosí té, ba a aŵ sesí dō nang yādé té yā kadēsí kadē tél yáa halasí.

39 Ní, yáa ní kadē ī-gerī bōólaā ō, ī-ngōmī kemsí té ō ní n toó: I Kósbē n i Nábā dō rā té ō, dō nang té ō ní. Nábā kə rang gətóo.

40* Ndū najə yān gē ō, yáa gē ní ni-əndā dōsí té kadē ī-rāāī ō ní m-ójésí bōólaā ní, únīi gō, kadē sīl ō, ngánsí gē ō, ngán kaasí gē ní a utēñ gōs ní ō, əngeīneé rōneī ō, ī-ndīīneé kə kumsí ta kaw kə jóo dō nang ní Kósbē Nábā yāsí adēsí kə kə njóm gē té gē té ní ō.

Bē bōs rō gē kə gidə bā Jurde té

41 Tā anī Moijə gērā bē gē mətá gidə bā Jurde kə dām kə gír bē té,

42 kadē i loo bōs rō yā deē ní tōl deē kə gō kem ndigə yāneé al ō, kanjə kimən kemən té kété ō ní. Ré ni ay aŵ bōs rōñ kem nge kə kógēm té dandé té anī a ajə.

43 Bē bōs rō gē ní n toó: Deē yā Ruben gē a bōōñ rōdđ i Beser kem dəla loo kə mbalá té. Deē yā Gad gē a bōōñ rōdđ i Ramot, dō nang kə Galaad té. Deē yā Manase gē a bōōñ rōdđ i Golan dō nang kə Basan té.

Najə kōr Moijə kə nge kə jóo

(4-11)

44-45 Dan ní ngán *Israel gē teēñ kōs kem bē kə Ejiptə té ní, Moijə adədé *ndū najə gē yā Nábā. Ni-adədé ndū kə kun gē ō, ndū najə gē ō, ɔjədé jī-bēl loo rāā yáa gē ō.

46 Dan ní noō té ní niñ i gidə bā Jurde kə dām kə gír bē té, kum wól loo ní ra sōñ ta naā kə Bet Peor ní té, dō nang yā Sihon mbañg yā *Amor gē té. Mbañg Sihon ndi i Hesəbon. Banī Moijə niñ kə ngán *Israel gē tetəñəñ rōs kōs ba tañ dō nang yān.

47 Niñ tañ dō nang yā Og mbañg kə Basan ō. Mbañg kə jóo gē ní toō oon bē i gidə bā Jurde kə dām kə dūñ bē té. Niñ i Amor gē.

48 Adē dō nang ní jū Aroer dō gósə mañ Arnon té báté ugəñ mbañ Hermon ní a bārəñ na i Sion té ní,

⁴⁹gō nang ké Araba ní un núsé wól bā Jurde ké dām ké gír bē té no kem, teēn bā katē té nja mbaĭ Pisga té ní, ngán *Israel gē taān malang.

DEU 5

Ndū najē ké kutē kógēm gē

¹Moiyē bār ngán *Israel gē malang ba ədadé na: Israel gē, oōī *ndū najē gē o, jī-bēl loo rāā yáá gē o ní m-ā m-ədásí bōólaā kadē oōī ní. Ī-ndóōī o, əndāī kumsí gírí kadē únīī gō o.

²Kóóbbē Nébā yājí əho *madē naā sejí dō mbaĭ Horeb té.

³Əho *madē naā i kə kaají gēé alé, ba i kə ngarā kumjí jūī ní bōólaā jə-raī laā malang toō.

⁴Tasí ąą naā kə Kóóbbēé n ɔrəń najē sesí dō mbalá kum hor té ní.

⁵Dan ngeé ní noō té ní m-rā i dō dáńsí sūī kə Kóóbbēé té n m-ədəńsí najē gē ní a ɔr sesí ní. Tɔdō dan ní ąąī hor ní, ĩ-bólíí adē ālī dō mbalá alé. Ni- əda na:

⁶I mā n i Kóóbbē Nébā yāí, nge kərī bəloó kós kem bē ké Ejiptə té ní.

⁷Ā ĩ-ndōy nábā ké rang alé, i mā ngóy n ā ĩ-ndōym ní.

⁸Ā údə besē ké to tītē yáá kórēy ké dō rā té al o, ké dō nang té al o, ké kum mań té gír nángāá al o.

⁹Ā ́sə noí nang té nodé té al o, ā ĩ-rāā kəla ādədé al o. Tɔdō mā i Kóóbbē Nébā yāí o, mā i Nébā ké nge rāā jang o. Ré de kórēy mbáté najē tań té anī, m-ā m-ādē yáá ké tōr a reē dō kós té o, dō ngánən gē té o, dō ngán kaan gē té o, dō ngán kaa gugūn gē té o, dō ngán kaa dɔgən gē té o.

¹⁰Banī de gē ní tárməń o, rāāń yáá gē ní m-ədádé kadē rāāń o ní, m-ā m-rāā kem majə sedé o, kə dūbē gír kojə yádé gē malang ní a reēń báy ní o.

¹¹Ā ĩ-bār rīm kanjē kumən alé, tɔdō deē ní a bār rīm kanjē kumən ní, mā Kóóbbē Nébā yāí m-ā m-əyən karī alé.

¹²Ōr kam ndō *sabat əndā tayā tām yā Kóóbbē té tītē ní ədaíneé ní.

¹³Ā ĩ-rāā kəla yāí gē malang ndō mehé,

¹⁴ba ndō ké nge kə sírí i ndō *sabat tām yā Kóóbbē Nébā yāí té. Ndō ní noō té ĩ o, ngání gē o, ngé kəla yāí ké dəngam gē o, ké dəyá gē o, mańg yāí o, kərō yāí o, dā kógēm ké dan dā yāí gē té o, tərā ké nge nam ní ndi bēé looí ní o, ā ĩ-rāāī kəla ndō ní noō té alé. Majə kadē ngé kəla yāí ké dəngam gē o, ké dəyá gē o, ɔrəń koō tītē yāí.

¹⁵Bəlo ní ĩ-rāā dō nang ké Ejiptə té á Kóóbbē Nébā yāí ɔrī kum té kós kə tógə jīneé o, kə jīn ké kəla kə dɔó o ní, ādē dɔí ndígənal alé. I tām najē ní noō té n ni ədaíneé na kə ɔr koō ndō *sabat té ní.

16Ī-rəȳ bəb́í niñ kə kóóí tītḗ n̄ Kóó̄bḗ Nə́bā́ yā́í ədaíneé́ ní, yā́ kadḗ ĩ-ndiñ́ kə́ kumií́ ta kaw̄́ jóṓ ǝ, kadḗ rṓí nelíiñ́ dɔ́ nang n̄́ Kóó̄bḗ Nə́bā́ yā́í adí té́ ní ǝ.

17Ā ĩ-tǝĪ́ deḗ alé.

18Ā ĩ-sāā́i naā́ loo kayá té alé.

19Ā ĩ-bogə́ alé.

20Ā ĩ-soř́ dɔ́ madí́ té alé.

21Ī-lōṓ sāā́ bī́ kə́ nēyá́ madí́. Ā ĩ-ndəngā́ yáá́ yān kógə́m̄ alé. Ā ĩ-ndəngā́ kújə́ yān al̄́ ǝ, ndɔ́r̄ yān al̄́ ǝ, nge kə́la yān kə́ dəngam al̄́ ǝ, kə́ dəyá́ al̄́ ǝ, mañg yān al̄́ ǝ, kəřə́ yān al̄́ ǝ.

22*Ndū́ najə́ gə́ n̄́ toṓ Kóó̄bḗ ra i dɔ́ mbalá́ kum hor té́ ǝ, dan kiĪ́ mañ́ té́ ǝ, kum loo kə́ risə́ til nding té́ ǝ n ədańsí́ kə́ tógó́ ní. Ə́da najə́ kə́ rang dɔ́ té alé. Ndangd́é i gidə́ bar mbaĪ́ gə́ té́ jóṓ n adə́m̄ ní.

Moijə́ i nge kɔ́r̄ najə́ kum gotə́ Nə́bā́

23Dan n̄́ siĪ́ ǝǝĪ́ ndū́ deḗ ɔ́r̄ najə́ sesí́ kum loo kə́ risə́ til nding té́ ǝ, dɔ́ mbaĪ́ kə́ əba hor té́ ǝ anĪ́, ngār gə́ kə́ dɔ́ gír bḗ yāsí́ gə́ té́ malang ǝ, *kum kɔ́ ɔ́r̄ yāsí́ gə́ ǝ, ndótəñ́ kə́ rṓm̄ té́ ngɔ́r,

24ba ədaməñ́ najə́ n̄́ əndā́i tadé́ té ní, ədañ́ na: Kóó̄bḗ Nə́bā́ yā́jí ɔ́jəjí́ kadḗ ni i de kə́ bo ngáý ǝ, ɔ́jəjí́ yáá́ kə́ to *kɔ́sə́ gɔ́n yān ǝ, adə́ j-aá́ kə́ kumjí́ ǝ, j-oṓ ndūn kum hor té́ ǝ. Bōólaā́ ní jə́-geř́ kadḗ Nə́bā́ asə́ kɔ́r̄ najə́ kə́ de gḗe ba kəyá́dɔ́ kadḗ ndiñ́ kə́ kumd́é.

25Ba i tām̄ rí́ té́ á kə́ hor kə́ bo n̄́ toṓ ɔ́jəjí́ kadḗ j-oy kóó́ ní? Ré jə́-to i dan koṓ ndū́ Kóó̄bḗ Nə́bā́ yā́jí té́ kə́ mbíjí́ tītḗ n̄́ noṓ kə́ njó́m̄ gə́ té́ anĪ́, j-a j-oy kóó́.

26I de kə́ rá n ǝṓ ndū́ Nə́bā́ kə́ ndi kə́ kumneé́ loo kɔ́r̄ najə́ té́ kum hor té́ tītḗ yā́jí ba kóó́ oy al̄́ ní?

27Adə́ Ī́ Moijə́, ĩ-ndótə́ kə́ rṓ Kóó̄bḗ Nə́bā́ yā́jí té́, ǝǝ najə́ malang n̄́ a ɔ́r̄ seí́ ní, ba ĩ-reḗ ənĪ́jí gotə́. Na j-a j-oṓ ǝ, j-a jə́-rāā́ yáá́ n̄́ ni-əda ní ǝ.

28Najə́ malang n̄́ ɔ́r̄ seím̄ ní Kóó̄bḗ ǝǝ, adə́ ni ədam̄ na: Najə́ n̄́ ngán *Israel gə́ ədanĪ́ ní, m-ǝǝ. Najə́ yá́dɔ́ i gótə́.

29Ré rañ́ dɔ́ míndɔ́dɔ́ té́ ǝ, bṓləñ́ ndí́lóm̄ adə́ rāā́n yáá́ malang n̄́ m-ədádɔ́ kadḗ rāā́n ní ǝ, kə́ ndɔ́ gə́ anĪ́, niñ ǝ, ngáńdɔ́ gə́ ǝ, ngán kaadɔ́ gə́ ǝ ní rṓdɔ́ a neĺdɔ́ i ta kaw̄́ kə́ jóo.

30Āw̄́ ədádɔ́ ədə́ tél aŵ́n̄ gogé́ kem kújə́ tandā́ yá́dɔ́ gə́ té́.

31BanĪ́ Ī́ ĩ-ndi gogé́ rṓm̄ té́ laā́. M-ā́ m-ǝjĪ́ gṓ míndə́ gə́ ǝ, *ndū́ najə́ gə́ ǝ, jĪ́-bēĪ́ loo rāā́ yáá́ gə́ ǝ malang. Ā ĩ-ndóṓdɔ́ kadḗ unəñ́ gṓ dɔ́ nang n̄́ m-ā́ m-ədədɔ́ kadḗ taāñ́ jĪ́ madə́ baá́dɔ́ gə́ té́ ní.

³²Yáá n Kóṣṣbē Nébā yāsí ədasí ní, əndāi kumsí gírí ī-rāāi kə gōó kanjə tōō gelee aláa kəó.

³³I róbə n Kóṣṣbē Nébā yāsí njar nosí tə ní n ā úniī kə ndō gə ní, yā kadə ī-ndiīneé kə kumsí ō, rōsí nelənsí ō, ī-ndiīneé ta kaw jóo də nang n ā ī-taāi tə ní ō.

DEU 6

Ā ī-tár Kóṣṣbē Nébā yāi

¹Gō míndə gə ō, *ndū najə gə ō, jī-bēl loo rāā yáa gə ō n Kóṣṣbē Nébā yāsí mērəm ndóōsí kadə úniī gō də nang n ā ī-rāāi yā taā tə ní n toó.

²I beé n ā ī-ndóōineé loo ból Ndíl Kóṣṣbē Nébā yāsí kə də ndō gə malang n ā ī-ndiīneé kə kumsí ní ō, ā ī-ndóōineé loo ngōm ndū najə gə ō, yáa kə yā rāā gə ō n m-ādəsí ní. M-ādəsí i sī ō, ngánsí gə ō, ngán kaasí gə ō, yā kadə ī-ndiīneé ta kaw jóo.

³Ngán Israel gə ōōi ō, əndāi kumsí gírí kadə úniī gō ō, bāa rōsí a nelśi ō, kutəsi a reē ngáy də madə tə ō, kem bē n mba ō, yibə tejə ō, i ngáy tū tə ní tə tītə n Kóṣṣbē Nébā yā kaasí əniīn míndən adəsí ní.

⁴Israel gə, ōōi majə: I Kóṣṣbē kal kógəm beē ngóy n i Nébā yājí ní.

⁵Ā ī-tár Kóṣṣbē Nébā yāi kə kemií malang ō, kə dā rōi malang ō, kə tógí malang ō.

⁶Yáa kə yā rāā gə n m-ójiī bōólaā toó, ā əhódə kemií tə kadə ngañg.

⁷Ā ójə ngáni gə kə nja naā tə dan n ā ī-ndi ta kújí tə, aké ā ī-njērā də róbə tə, aké ā ī-to nang tə, aké ā ī-ra kə njaí də ní.

⁸Ā ī-dəóđə jíi tə ō, nətə noí tə ō, yā kadə dəi ndígənal alé.

⁹Ā ī-ndangdə tū kəgə ta róbə kújə yāi tə ō, ta róbə ndogə kə yā kudən kə kem bē yāi tə ō.

Ādī dəsí ndígənal də Nébā tə alé

¹⁰Ré Kóṣṣbē Nébā yāsí aŵ sesí də nang n əni míndən adə kaasí Abərahām ō, Isaak ō, Jakob ō, yā kadəsí tə ní anī, ā əngei bē bo kə majə gə kə sī ī-rāāi al gə ō,

¹¹kújə gə kə yáa kə majə kə tayā tayā gə kə sī ī-sāāi al gə rosən kem ō, bəlo mañ gə kə sī ī-ndērī al gə ō, *kəgə nduú gə kə kəgə olibə gə kə sī əhəi al gə ō. Ā əngei yáa ngáy yā kəsa kadə ndānsí.

¹²Ba ādī dəsí ndígənal də Kóṣṣbē n ərsí bəloó kōs kem bē kə Ejiptə tə ní alé.

¹³I ni ngóy n ā ī-bólíi ndílən ō, ā ī-ndōyñiī ō, ā ī-túbii kə rīneé ō ní.

¹⁴Ā əlái dəsí gír besə gə yā gír de kə rang gə n ndiñ gīrən gidəsí tə ní alé.

¹⁵Tədō Kóṣṣbē Nébā yāsí n ndi də dānsí tə ní, i Nébā kə nge rāā jang. Ā-lōōi rāā kadə wōñg rāān sesí, na sōgə ni nujə sesí kōs malang də nang tə.

- 16**Ī-lōōī nāā Kóṽbē Nóbā yāsí tītē n̄ Ī-nāāniīneé loo ké Masa té ní.
- 17**Yáá gē n̄ Kóṽbē Nóbā yāsí ədasí kadē Ī-rāāī ní ō, ndū ké kun gē ō, ndū najē yān gē ō ní, ā əndāī kumsí gírí majə.
- 18**Ī-rāāī yáá ké sūmūú ō, yáá ké majə ō, ta kum Kóṽbē té yā kadē rōsí neləńsí ō, Ī-taāīneé dɔ nang n̄ Kóṽbē túbə əníń míndən yā kadē kaasí gē ní ō.
- 19**Ā Ī-təbāī madə bəāsí gē kōṽ kemeé tītē n̄ Kóṽbē ədań ní.
- 20**Ba ré bírí ngáńsí gē a dəjeńsí najē ədań na: Ndū ké kun gē ō, ndū * najē gē ō, jī-bēl̄ loo rāā yáá gē ō n̄ Kóṽbē Nóbā yājí adəsí ní i tām rí tət?
- 21**Anī Ī-tél̄ ədaídə na: Kété ní jji i bəlo gē yā mbaŋg *Paraḡ dɔ nang ké Ejiptə té, banī Kóṽbē teē sejí kōṽ Ejiptə kə tógə jīneé.
- 22**Kóṽbē rāā yáá ké yā kɔjəń yáá gē ō, yáá ké yāā ké to bōl̄ gē ō, ké bo ngáy gē ta kumjí té əníń yáá ké to kum kaý ál dɔ bē ké Ejiptə té ō, dɔ mbaŋg *Paraḡ té ō, dɔ ngéén gē té malang ō,
- 23**ba teē sejí kōṽ Ejiptə yā kaŋ sejí dɔ nang n̄ əní míndən dɔ té adə kaají gē ní, yā kaŋ kadəjí.
- 24**Əndā dɔjí té kadē j-uniī gō *ndū najē gē n̄ noō malang ō, kadē jə-bōl̄lī ndílən nəkó Kóṽbē Nóbā yājí ō, yā kadē rōjí neləńjí kə ndō gē ō, kadē ni ngōməńjí kadē jə-ndiīneé kə kumjí tītē n̄ jə-ndiīneé jiji té bōólaā toó ō.
- 25**Gō míndə gē n̄ noō ré j-əndāī kumjí gírí malang jə-rāāī ta kum Kóṽbē Nóbā yājí té tītē n̄ əndāń dɔjí té ní anī, j-a jə-téliī de ké sūmūú gē.

DEU 7

Israel gē i gír de gē ké ɔrəń kańdə

- 1**Kóṽbē Nóbā yāsí a aŋ sesí dɔ nang n̄ kadē Ī-taāī té ní. A tēbā nápar de ké ngáy gē ké dɔ nang ní té kōṽ nosí té. A tēbā nápar de gē sīrí ké niń i ngáy tɔýsí ō, ngangəń tɔýsí ō, adə i Het gē ō, Girgas gē ō, *Amor gē ō, Kanaan gē ō, Periji gē ō, Hibi gē ō, Yebus gē ō.
- 2**Kóṽbē a əladé kem jīsí té kadē Ī-tetiídə rōṽ ō, *Ī-bāāī dɔdə ədəniī ō. Ī-lōōī əho *madə naā sedé ō, kə kum tō ndoō yādə ō.
- 3**Ā Ī-taāī naā sedé alé: Ā ādī ngáńdə ké dəngam gē ngáńsí ké dəyá gē kadē taāńdə ál ō, ā Ī-taāī ngáńdə ké dəyá gē yā kadē ngáńsí ké dəngam gē ál ō.
- 4**Ré i beé ál anī tərā gē n̄ noō a rāāń ngáńsí gē kadē tūrəń gidədə ta Kóṽbē té kōṽ ba aŋ ndōýń besə gē. Loo n̄ noō té Kóṽbē a rāā wōńg sesí ō, a nuje sesí kōṽ malang kanjə kər bəā ō.
- 5**Banī yáá n̄ ā Ī-rāāī kə nápar de gē n̄ noō ní n toó: Ī-nujiī *loo tuń yáá yādə gē kōṽ ō, Ī-tōṽī mbał yādə gē n̄ túdəń kə nja dɔ́ ní kōṽ ō, Ī-téti kəgə besə yādə ké yā bōl̄ gidə gē kōṽ ō, Ī-rōōī yáá yādə ké tósə kudə gē horó kōṽ ō.

⁶Tɔdɔ sɪ̄ i gir de gē ké ɔrēñ kaṁsí tayā tām yā Kóɔbē Nébā yāsí t́. I sɪ̄ n Kóɔbē gērāsí dan gir de gē malang ké dɔ nang t́ t́ kadē ī-télii gir deē yān gē ké sɔɔ dɔn nəkó ngóy ní.

Kóɔbē i nge tūr ndūn alé

⁷I tām kutəsí ké tɔy yā gir de gē malang n Kóɔbē t́yáñ gōsí t́ ɔ, gērańsí ɔ ní alé. Tɔdɔ sɪ̄ i de ké ngáy al tɔy gotə gir de gē malang.

⁸Ba ré Kóɔbē teē sesí kɔɔ kem bē n ī-rāāi bəlo tū t́ ní t́ kə tógə jīneé ɔ, ré ni-taāsí kɔɔ jī *Paraɔ n i mbañg ké Ejiptə t́ ní əyəsí dɔɔ ɔ anī, kuməñ na Kóɔbē társí ɔ, ra dɔ ndūn n əñi adē kaasí gē ní t́ ɔ.

⁹I Kóɔbē Nébā yāsí ngóy n i Nébā ké rɔkum ní majə kadē ī-gerī. Ngé gē n tárnəñ ɔ, ngōmən gō míndəñ gē ɔ ní, *madə naā yān n rāā sedé ɔ, rāā kə gir kojə yādé gē n a reēñ báy ní ɔ ní a əhɔ gir kadē ngañg ɔ, a tūr ndūn al ɔ.

¹⁰Banī ngé gē n imnəñ ní a rāādá yáá ké tōr kə ta jī t́ noō kanjə kɔr bāā kadē oyñ kɔɔ.

¹¹Gō míndə gē ɔ, *ndū najə gē ɔ, jī-bēl loo rāā yáá gē ɔ n m-əndā dɔsí t́ bōólaā kadē ī-rāāi ní, ī-ngōmī.

¹²Ré ī-nēli mbísí ɔōīneé yáá gē n noō ɔ, əndāi kumsí girī ī-rāāi ɔ anī, Kóɔbē Nébā yāsí a un ta *madə naā n əhɔ kə kaasí gēé ní sesí ɔ, a tūr ndūn al ɔ.

¹³A társí ɔ, a rāā majə sesí ɔ. A adəsí ngán gē ngáy ɔ, kōō gémē ɔ, kasə *nduú ɔ, yibə ɔ. Loo n ā ī-ndiī dɔ nang n əñi míndəñ adē kaasí gē yā kadəsí t́ ní anī, a rāā kadē mañg yāsí gē kə batə yāsí gē ojəñ naā ngáy ɔ.

¹⁴A rāā majə sesí ngáy tɔy yā gir de ké rang gē. De ké dəngam aké de ké dəyá ké kujə a gətóo dɔ dáńsí t́. Yáá kuł yāsí ké kujə a gətóo.

¹⁵Kóɔbē a ɔgə moy gē malang reē rɔsí t́ ngɔr. Nápar moy ké majal gē malang n əsōñ dɔ kósə de gē t́ dɔ nang ké Ejiptə t́ á ī-gerídá ní, Kóɔbē a ɔgədé reē rɔsí t́ ngɔr. Ni a əñi moy gē n noō dɔsí t́ alé, ba a əñidá i dɔ de gē malang n iməńsí t́ ní.

¹⁶Gir de gē malang n Kóɔbē Nébā yāsí a əladé kem jisí t́ ní, ā ī-nujiī sedé kɔɔ malang kanjə kaa kum tō ndoō yādé. Ā ī-ndoyi besə yādé gē alé, tɔdɔ besə yādé gē i gūmbə tām yāsí t́.

Kóɔbē i nge ngōm gir deē yān gē

¹⁷Majanī ā ī-girī kemsí t́ ā édaī na: Nápar de gē n ngangəñ tɔysí ní ké ā ī-rāāi i báy n ā ī-taāīneé dɔ nang yādé ní wa?

¹⁸Ī-lōōi bōldá. Ādə əga kemsí dɔ yáá n Kóɔbē Nébā yāsí rāā kə mbañg *Paraɔ ɔ kə de gē malang ké Ejiptə t́ ní ɔ.

¹⁹Ādə əga kemsí dɔ yáá nāā ké ngañg ngáy gē n reē nāándé adē áaī kə kumsí ní ɔ, dɔ yáá ké tō bōl ngáy gē n ni-rāā t́ ní ɔ, ādə əga kemsí dɔ tógə jīn t́ ɔ, jīn ké kəla

kē dɔ́ t́ n̄ teēn sesí kɔ́ kem bē ké Ejiptə t́ ní ɔ́. Yáá n̄ Kóɔ́bē Nébā yāsí rāā sedé ní, a rāā kə gir de gē malang n̄ i-bólíídé ní.

²⁰A əla gəmbā gē dɔ́dɔ́ t́ kadē t́rēndé gēgē báý. Ngé gē n̄ teēn ta yo t́ jísí t́ á ɔ́ bɔ́ɔ́n rɔ́dɔ́ ní gēgē a gətóon kɔ́ malang.

²¹I-lōōi ndebə ta kumdé t́, tɔ́dɔ́ Kóɔ́bē Nébā yāsí n̄ i Nébā ké bo ɔ́, to bólí ngáy ɔ́ ní i sesí.

²²Ni a tēbādé séý séý kɔ́ nosí t́. Ā ásií tɔ́ldé malang gidə kógēm alé, ré i beé al anī d̄ kə bembéé gē a ojəñ naā ngáy kadē a tél a rāānsí majal.

²³Ba ta tɔ́l ta anī Kóɔ́bē Nébā yāsí a əla nápar de gē n̄ noō jísí t́. A əla bólí kə ngáy kemd́ t́ báté kadē i-tólíneédé kɔ́ malang.

²⁴A əla mbañg yádé gē jísí t́ kadē deē a bār rídé dɔ́ nang t́ tɔ́ alé. Mbañg kə yā dum tasí a gətóo. A i-tólíídé kɔ́ malang.

²⁵Yáá gē n̄ t́sə udəñ besə t́ ní, ā i-róōidé horoó kɔ́ malang. I-lōōi kadē ngur ngōm gində arjāa ɔ́, lór ɔ́, kə rɔ́dɔ́ t́ tām yāsí t́ əhɔ́sí kə gumbə t́. Tɔ́dɔ́ i yáá kə majal ngáy ta kum Kóɔ́bē Nébā yāsí t́.

²⁶Ā āwī kə yáá kə majal kem kújə yāsí t́ alé. Ré āwíneé anī a *bāān dɔ́sí naā t́ kə yáá kə majal ní yā kadē Kóɔ́bē. Ā i-mbātíídé kɔ́ kə taá malang ɔ́, ā i-rāāidé i yáá kə majal t́ ɔ́. Tɔ́dɔ́ yáá kə beé gē i yáá kə yā nujəñ kɔ́ kə taá malang.

DEU 8

Kóɔ́bē cɔ́ Israel gē yáá

¹Gō míndə gē malang n̄ m-ójésí bōólaā ní, əndāi kumsí girí i-rāāi, kadē i-ndiíneé kə kumsí ɔ́, i-téliíneé kósə de kə ngáy gē ɔ́, i-taāíneé dɔ́ nang n̄ Kóɔ́bē əñi ndūn adə kaasí gē najəñ t́ ní ɔ́.

²Ādə əga kemsí dɔ́ róbé n̄ Kóɔ́bē Nébā yāsí rāā adə i-njērāi tū t́ bāl kutə só kem dəla loo t́ ní. Ni-rāā adə yáá kə ngañg gē əngeñsí i yā nāānsí ɔ́, i yā kəñ yáá kə kemsí t́ ɔ́, yā gerəñ kə ā i-rāāi yáá gē n̄ cɔ́sí ní aké ā i-rāāi al wa ɔ́.

³Kóɔ́bē Nébā rāā adə yáá kə ngañg gē əngeñsí ɔ́, bō rāāsí ɔ́, ba adəsí *mána n̄ i yáá kəsa kə s̄i ɔ́, kaasí gē ɔ́, i-gerí gir al ní adə əsaí. Rāā yáá n̄ noō cɔ́sís i kadē deē a ndi kə kumneé i kə ta kúl yáá kəsaá ngóy alé, ba i kə ta kúl najə malang n̄ teē ta Kóɔ́bē t́ ní.

⁴Kem bāl kə kutə só gē n̄ i-rāāi kem dəla loo t́ ní, kúbə yāsí gē ngísəñ al ɔ́, njasí gē tágəñ al ɔ́.

⁵Ní majə kadē i-gerí na Kóɔ́bē Nébā yāsí cɔ́sís i yáá kadē i-gerí títə n̄ bəbə ngōñ a cɔ́jəñ ngōnəñ yáá kadē ger ní.

⁶Únií gō róbə gē yā Kóɔ́bē Nébā yāsí ɔ́, i-bólí ndílən ɔ́, i-rāāíneé yáá gē n̄ ni ədasí kadē i-rāāi ní.

Yáa nāā gē ké do nang yā Israel gē té

- ⁷Kóṣṣbē Nábā yāsí a aṽ sesí i do nang ké majə té, i do nang ké mañ a nūgə tū té ō, mañ ké teē nang té gē a nūgəñ tū té ō, mañ ké gír nángāá gē a kērāñ tū té kum wól loo gē té ō, do mbaĀ gē té ō.
- ⁸I do nang ké kōō gémē ō, kōō órjə ō, a əbañ tū té ō, ké *kāgə nduú ō, kāgə kótə ō, kāgə gərenadə ō, ké yibə olibə ō, yibə tejə ō, i ngáy tū té.
- ⁹A mbōjəñ i yáa kəsa tá a adēñsí do nang ní té al ō, i do nang ké ā ī-nalī yáa tū té al ō. I do nang ké gində i tū mbaĀ gē ké tū té té ō, deē ndēr mbaĀ bo gē ké tū té anī a ənge gində nəngá kasə ō.
- ¹⁰Ā əsaī yáa tū té kadə ā ī-ndāñī ō, ā ədaī najə ké majə do Kóṣṣbē Nábā yāsí n adēsí do nang ké majə ní té ō.
- ¹¹Əndāī kumsí gír yáa yā Kóṣṣbē Nábā yāsí ké yā rāā gē té ō, jī-bēĀ loo rāā yáa yāñ gē té ō, *ndū najə yāñ gē té ō n m-ādēsí bōólaā ní, na sōgə dośí ndígənal do Kóṣṣbē Nábā yāsí té.
- ¹²Loo n ré əsaī yáa ī-ndāñī ō, ī-rāāī kújə ké majə gē ī-ndiī kemeé ō,
- ¹³ré mañg yāsí gē kə batə yāsí gē, kə bəyā yāsí gē ojəñ naā ngáy ō, gində arjāa yāsí gē kə lór yāsí gē kə yáa kənge yāsí ké tayā tayā gē i ngáy ō anī,
- ¹⁴ī-lōōī kəjə rōsí ō, ī-lōōī kadə dośí ndígənal do Kóṣṣbē Nábā yāsí té ō. I ni n i nge kərsí bəloó kōó kem bē ké Ejiptə té ní.
- ¹⁵I ni n rāā sesí adə ī-njērāīneé kem dəla loo ké bo ngáy té ō, to bōĀ ngáy té ō n ĩ ké do tōr ngáy gē ō, gəna gē ō, i ngáy tū té ní. I loo ké kəndā a rāā deē tū té banī deē a ənge mañ tū té yā kəy alé. Ba ni-rāā adə mañ teē tū mbaĀ ké ngañg ngáy té tām yāsí té.
- ¹⁶*Mána n i yáa kəsa ké kaasí gē gerəñ al ní, i ni n i nge kadēsí kadə əsaī kem dəla loo té ní. Ni- rāā adə kəy əngesí i yā nāańsí ō, yáa ké majə gē ké tām yāsí té ní, ni-əndā do jīn yā rāań majə sesí kem ndō gē n a reēñ báy té ní ō.
- ¹⁷ī-lōōī gír kemsí té kəda na əngeī yáa gē n noō na i kə ta kūĀ tógəsí sĭĭ kó gē.
- ¹⁸Ādə əga kemsí na i Kóṣṣbē Nábā yāsí n i nge kadēsí tógə kadə əngeīneé yáa gē n noō ní. Rāā beé i yā kəjəñ na bōólaā gəgē ní ni-əho ta *madə naā n ni-əho kə kaasí gēé ní báy.
- ¹⁹Ré dośí ndígənal do Kóṣṣbē Nábā yāsí té, adə əlaī dośí gír besə gē té ī-rāāī kəla ādídə ō, ósiī nosí nang té nodé té ō anī, m-ədásí ké ngāā té bōólaā m-ādə oōī, ā ī-gətóoī kōó malang.
- ²⁰Rōkum, ré oōī ta Kóṣṣbē Nábā yāsí al anī, ā ī-gətóoī kōó tītə yā nápar de gē n Kóṣṣbē rāadə adə gətóoñ kōó nosí té ní.

DEU 9

Nóbā adē Israel gē dō nang i karī

- ¹Israel gē, oōī majə. Bōólaā ā ī-teēī bā Jurde kē gidə kórēy tē yā kaw tēbā nápar de ké ngáy gē ō, ké ngangēn tōyńsí gē ō, ba taān bē yādə ké bo gē ō, ké ndogē mbaī ké gidə tē gē ngālēn ngáy kum kē dō ō.
- ²Gír de gē n ā ī-tāāī bē yādə gē ní i ngán Anak gē n ī-gerī kadē i gír de ké ngangēn ngáy ō, ngālēn ngáy ō, oōī kadē ədañ dōdə tē na ké i náā n asə ra ta kum ngán Anak gē tē wa ní.
- ³Bōólaā ā ī-gerī kadē i Kóṣṣbē Nóbā yāsí n i nge njērā nosí tē tītē hor ké a ɔɔ loo ní. I ni n i nge tēbā ngán Anak gē kōs nosí tē ō, nge kəla dōdə gír tógəsí tē ō ní. Ā ī-tāāī bē yādə gē ō, ā ī-nujī sedə kōs malang kanjə kər bāḡ tītē n Kóṣṣbē əniñ míndən adəsí ní ō.
- ⁴Dan n Kóṣṣbē Nóbā yāsí a tēbādə kōs nosí tē anī ī-lōōī gír kəda na Kóṣṣbē adəsí ta róbə taā dō nang n toō na i najə kəla rāāsí ké gōtə tē. Ké rōkum tē ní, Kóṣṣbē a tēbā nápar de gē n toō kōs nosí tē i tām yáḡ rāādə ké gōtə al tē gē.
- ⁵I tām kəla rāāsí ké gōtə tē, aké ngarā kemsí ké sūmūú tē n ā ī-taāīneé dō nang yādə ní alé. Kóṣṣbē a tēbā nápar de gē n noō kōs nosí tē i tām háldə ké majal tē ō, i tām míndən n əni adə kaasí gē Abərahām ō, Isaak ō, Jakob ō ní tē.
- ⁶Yáḡ n majə kadē ī-gerī ní, Kóṣṣbē Nóbā yāsí adəsí dō nang ké majə n toō i tām kəla rāāsí ké gōtə tē alé, tōdō sīj i gír de ké ngé dō ngañg gē.

Israel gē nōñ lór rāāñ ngōñ mañg tē

- ⁷Ādə əga kemsí dō rāā n ī-rāāī Kóṣṣbē Nóbā yāsí adə wōñg rāāñ kem dəla loo tē ní. Ī-lōōī kadē dōsí ndígənal nge n noō. Əla gír dō ndō n ī-teēīneé kōs kem bē ké Ejiptə tē ī-reēīneé bátə ūgīneé loo n toō tē laā ní, sīj ī-rāāī i kəla mbātə najə ta Kóṣṣbē tē.
- ⁸Sīj ī-rāāī Kóṣṣbē adə wōñg rāāñ ngáy sesí mbaī ké *Horeb tē, adə ni gey nujə sesí kōs malang.
- ⁹Dan n m-āl dō mbalá yā taā bar mbaī *madə naā n Kóṣṣbē əhə sesí ní, m-rāā ndō kutə sō ō, kadə kutə sō ō, dō mbalá kanjə kəsa yáḡ ō, kəy mañ ō.
- ¹⁰Kóṣṣbē Nóbā adə m bar mbaī ké jōó gē n nəkō ndang najə tū tē kə jīneé ní. I najə gē n ra kum hor tē dō mbalá ɔr sesí ndō káñ naā tē ní.
- ¹¹Dan n ndō ké kutə sō gē ō, kadə ké kutə sō gē ō təgāñ anī, ni-adə m bar mbaī *madə naā gē ní,
- ¹²ba əda m na: Īj dōs ba ī-risə lāv, tōdō gír deē yāī gē n ī-teē sedə kōs kem bē ké Ejiptə tē ní, rāāñ yáḡ ké majal ngáy. Róbə n m-ójédə ní niñ tōñ gō tē kōs bá. Nōñ gīndə horó rāāñ bəsə tē tām yādə tē.
- ¹³Ba Kóṣṣbē tél əda m bá y tō na: M-áḡā ní, gír de gē n toō i gír de ké ngé dō ngañg gē.

14 Ǿyām ādē m-nujə sedé kōs malang. M-ā m-rāā kadē dɔ de gē ndígēnal dɔ rīdē té kōs dɔ nang té. Ba m-ā m-rāāi i kadē i-tél nápar de gē ké tógédé ǒ, kutədé ǒ i ngáy tɔy yādé.

15 M-ého bar mbaī *madē naā gē ní jīm jōó ba m-tūr rōm kadē m-risə kōs dɔ mbaī bo ní hor i tū té ní té.

16 Anī m-ǎásí i-rāāi ngōñ mañg kə gindē ké nō horoó besē té tām yāsí té. Sij i-rāāi majal kə Kóǔbē Nébā yāsí rōkum. Tɔdō róbé ní Kóǔbē ɔjəsí ní i-tǔōi gō té lálw ngáy kōs.

17 Loo ní noō té m-teē gír bar mbaī kə jōó gē ní m-éwádé jīm jōó ní m-tənā m-tōdā ta kumsí té.

Moiyə rāā Nébā bó tām yā Israel gē té

18 Loo ní noō té m-tél m-ēsō kə nang té no Kóǔbē té. m-rāā ndō kutə só ǒ, kadə kutə só ǒ, kanjə kəsa yáa ǒ, kaŷ mañ ǒ, báy tɔ najə yā yáa kə majal ní i-rāāi té ní. Yáa ní i-rāāi ní nel kem Kóǔbē alé.

19 Yáa ní m-ból ní i wōng kə ngáy yā Kóǔbē. Tōrən sesí ngáy adē ni sāa nujə sesí kōs malang. Banī kum mbang ngeé ní noō té ní Kóǔbē oō ndōy yām báy tɔ.

20 Wōng rāān ngáy kə *Aarɔ ǒ, adē ni ndigə tǔl Aarɔ kōs, banī m-rāān bó tām yā Aarɔ té ǒ.

21 M-ún ngōñ mañg ní i-rāāi á i kəla rāāsí kə majal ní m-rōó horoó ba m-úr ndujə té, m-sel kum mañ ní ij dɔ mbalá a nūgə ní té.

22 Sij i-rāāi Kóǔbē ādē wōng rāān Tabera ǒ, Masa ǒ, Kibərot Taaba ǒ.

23 Tá dan ní jij i Kades Barnea á ni-əlasí əda na kə āwī kə i-taāi dɔ nang ní n-ādəsí ní anī, sij i-mbātī koō ta Kóǔbē Nébā yāsí kōs. I-taāi kemən alé, adē oōi tan alé.

24 Joo nəkó ní m-gerəńsí toó ní sij i-rāāi i kəla mbātə najə ta Kóǔbē té.

25 Adē dan ní Kóǔbē əda rī nujə sesí kōs malang ní, m-ēsō kə nang té non té, m-rāā ndō kutə só ǒ, kadə kutə só ǒ.

26 m-rāān bó m-əda na: Kóǔbē Nébā, i-lōō nujə kə gír deē yái gē ní i-gāng dɔdɔ loo de kə bo té ǒ, i-teē sedé kōs Ejiptə kə tógí kə ngáy ǒ ní.

27 Ādē əga kemií dɔ ngé kəla yái gē ní i Abəraham ǒ, Isaak ǒ, Jakob ǒ ní té. I-lōō kəndā kumií gō duñ naā yā gír de gē ní toō té ǒ, kem ndul yādé té ǒ, majal yādé té ǒ.

28 I-lōō rāā kadē de gē kə kem bē ní i-teē seji kōs kemeé ní ədañ na Kóǔbē na asə kaw kə de gē ní toō dɔ nang ní ni-ənī ndūn yā kadədé ní té alé. Na imdə i mbée n teē sedé kōs kem bēé yā kaw kəyadé kadē oyñ kem dəla loo té ní.

29 Kóǔbē, niñ i gír deē yái gē ní i-teē sedé kōs kem bē kə Ejiptə té kə tógí kə ngáy ǒ, kə jii kə kəla kə dɔ ǒ ní.

DEU 10

Néba māy rōn do Israel gē té

- ¹Loo n noō té Kóṣṣbē ədam na: Ī-rāā bar mbaĭ gē jōó ké kadē toñ tītē ngé ké kété gē ní ō, Ī-rāā sandúkə kəgē ō, ba āĭ Ī-reē dɔ́ rōm té do mbaĭ.
- ²Najē gē ké gidə bar mbaĭ ké kété gē n Ī-tōḍdə kṓ té ní, m-ā m-tél yā ndang gidə ngé gē n toō té ō, ā Ī-bōkədə kem sandúkú ō.
- ³Adē m-rāā sandúkə kə kəgē akasiya ō, m-tósə bar mbaĭ gē jōó ké toñ tītē madē ké kété gē ō, ba m-óy bar gē ní jīm té m-ālən do mbaĭ.
- ⁴Najē ké kutə gē n Kóṣṣbē ɔ́r sesí kum hor té do mbaĭ ndō kán naā té ní, ndangdə do bar mbaĭ ké kijə ké jōó gē ní té tītē ké kété, ba gō té anī télən adēm.
- ⁵Dan n m-risə kṓ do mbaĭ ní, m-bōkə bar mbaĭ gē ní kem sandúkə n m-rāā té ní. Toñ kemeé noō kə gō ndū Kóṣṣbē n adēm ní.
- ⁶Ngán Israel gē ĩñ kṓ do bəlo mañ gē ké Bene Yakan té aŵñ Mosera. *Aarɔ́ oy adē dubənən i loo n noō té. Ngōnən Eleajar un gotən kem kəla tuñ yáá té.
- ⁷Ngán Israel gē ĩñ loo n noō té aŵñ Gudəgoda, ĩñ Gudəgoda aŵñ Yotəbata. Yotəbata i loo n ngán mañ ké nūgə kə tógó gē i ngáy tū té ní.
- ⁸Loo n noō té Kóṣṣbē adē de ké gir bē yā Lebi té gē kəla kətō *sandúkə madē naā yā Kóṣṣbē ō, kəla ra ta kum Kóṣṣbē té rāān kəla yān ō, tórən tadə do de gē té kə rīnéé ō. I kəla gē n noō n bōólaā gəgə a rāān báy ní.
- ⁹I tām najē n noō té n de ké gir bē yā Lebi té gē əngeñnéé do nang kə madədə gēé al ní. Tītē n Kóṣṣbē Néba yāsí ədañdə ní, yáá kənge yādə i Kóṣṣbē.
- ¹⁰m-rāā ndō kutə só ō, kadə kutə só ō, do mbaĭ tītē ké kété. Kóṣṣbē oō ndōy yām báy tɔ́ adē lōō gir nujə sesí kṓ malang té.
- ¹¹Tā anī ni ədam na: Íi dɔ́ aŵ Ī-ra no gir de gē n toō té, ba adədə ndūi adē əsōn róbó. Adē aŵ taān do nang n m-ənī ndūm m-adē kaadə gē kadē m-adədə ní.

Ndū najē ké do tár Néba té ō, koō tan té ō

- ¹²Ngán Israel gē, yáá n Kóṣṣbē Néba yāsí ndi a ngóo ta kadē Ī-rāāi ngəlaā ní i rí? Ni a ngóo i kadē Ī-bólí ndílən ba únii gō róbə yān gē ō, Ī-tární ō, Ī-rāāi kəla yān kə ngarə kemsí malang ō, kə rōsí malang ō.
- ¹³Ni a ngóo i kadē Ī-rāāi yáá n ni ədasí kadē Ī-rāāi ní ō, Ī-ngōmī *ndū najē yān gē n m-adəsí bōólaā tām yā rōnel yāsí té ní ō.
- ¹⁴Rōkum, do rə ō, loo ké kij do rə té ta kaŵ kə dɔ́ ō, i yā Kóṣṣbē Néba yāsí. Tá do nang kə yáá malang ké tū té i yān ō.
- ¹⁵Bá tā ba i kaasí gē ngóy n Kóṣṣbē əhɔ́ gōdə tárdə kété ní. Tá i sĭñ ngán kaadə gē n ni gērāsí dan gir de gē té tītē n ááñ bōólaā ní.
- ¹⁶Ā *əja i mətə ké dan wur té ō, Ī-lōōi rāā do ngañg ō.

¹⁷Tɔdɔ i Kɔɔbɛ Nɛbɔ yɛsɪ n i Nɛbɔ yɛ nɛbɔ gɛ ɔ, Kɔɔbɛ yɛ kɔɔ bɛ gɛ ɔ nɪ. Ni i Nɛbɔ kɛ bo ɔ, tɔgɛn i ngɔ́y ɔ, to bɔ́l ngɔ́y ɔ, a sɛɛ ger ta kum deɛ tɔ yɛ rɛɛn majɛ seneɛ al ɔ, ni i nge mbɛtɛ yɛ́ɛ kɛ kɛla nang tɛ kadɛ deɛ kadɛ rɛɛn yɛ́ɛ ɔ.

¹⁸Ni i nge rɔɔ dɔ ngɔ́n hal tɛ ɔ, dɔ dɛyɛ́ kɛ ngaa koy tɛ ɔ, ni i nge tɔr nge nam kɛ yɛ́ɛ kɛsaá ɔ, kɛ kɔ́bɔ́ú ɔ.

¹⁹Adɛ ɪ-tárii ngɛ nam gɛ n ndiɪn dɔ dɛnsɪ tɛ nɪ ɔ, tam dan n ɪ-ndiɪ dɔ nang kɛ Ejiptɛ tɛ nɪ, siɪ i ngɛ nam gɛ.

²⁰I Kɔɔbɛ Nɛbɔ yɛsɪ n ɔ ɪ-bɔ́lɪ ndɪlɛn ɔ, ɔ ɪ-rɛɛi kɛla yan ɔ, ɔ ɛhɔi gɔn ɔ, ɔ ɛni ndusi i kɛ rɛneɛ ɔ nɪ.

²¹I ni n ɔ ɪ-bɔ́kɛni tɔy nɪ ɔ, i nekɔ ngoy n i Nɛbɔ yɛsɪ n rɛɛ yɛ́ɛ kɛ majɛ ngɔ́y gɛ ɔ, kɛ to bɔ́l ngɔ́y gɛ ɔ, tam yɛsɪ tɛ ɔ ɛ́ɛi kɛ kumsɪ nɪ.

²²Dan n kaasɪ gɛ ugɛn dɔ nang kɛ Ejiptɛ tɛ nɪ, niɪ i deɛ kutɛ sirɪ beɛ ngoy, bani ngɔlaɛ nɪ Kɔɔbɛ yɛsɪ rɛɛ adɛ kutɛsɪ asɛ naɛ kɛ kutɛ tɛyɔ gɛ kɛ dɔ rɛ tɛ.

DEU 11

Moiɛ teɪ kem Israel gɛ

¹ɪ-tárii Kɔɔbɛ Nɛbɔ yɛsɪ, unii gɔ *ndu najɛ yan gɛ ɔ, yɛ́ɛ kɛgɛ bɛ yan gɛ ɔ, yɛ́ɛ gɛ n ɛndɛ dɔsɪ tɛ kadɛ ɪ-rɛɛi nɪ ɔ, kɛ dɔ ndɔ gɛ.

²Bɔ́laɛ siɪ ɪ-gerɪ ba i ngánsɪ gɛ n gerɛn al nɪ, tam niɪ ɛ́ɛn alɛ. Siɪ ɪ-gerɪ yɛ́ɛ n Kɔɔbɛ Nɛbɔ yɛsɪ ndóosɪ nɪ: ɪ-gerɪ kadɛ ni i de kɛ bo ɔ, ɪ-gerɪ tɔgɛ jin ɔ, ɛ́ɛi jin kɛ kɛla kɛ dɔ ɔ,

³yɛ́ɛ gɛ n ni-rɛɛ yɛ kɔjɛnsɪ yɛ́ɛ nɪ ɔ, kɛla rɛɛn gɛ ɔ. ɪ-gerɪ yɛ́ɛ n ni-rɛɛ kɛ mbaɛg *Paraɔ kem bɛ kɛ Ejiptɛ tɛ ɔ, kɛ dɔ nang yan malang ɔ,

⁴kɛ áskar yan gɛ ɔ nɪ. Dan n áskar yan gɛ a ngɔ́dɛn gɔsɪ kɛ sɛnda gɛ ɔ, púsɛ sɛnda gɛ ɔ nɪ, Kɔɔbɛ rɛɛ adɛ maɪn bɔ́ tɛbɔ́ gɛ ɔr tan dɔdɛ tɛ, adɛ gir yádɛ gɛng kɔɔ, bátɛ bɔ́laɛ gɛgɛ.

⁵ɪ-gerɪ yɛ́ɛ n ni-rɛɛ sesɪ kem dɛla loo tɛ bátɛ ugɛneɛ loo n toɔ tɛ laɛ nɪ ɔ,

⁶yɛ́ɛ n rɛɛ kɛ Datan ɔ, Abiram ɔ n i ngán Eliab kɛ ngɔ́n Ruben nɪ ɔ. Rɛɛ adɛ dɔ nang teɛ tan urdɛ ta kum ngán *Israel gɛ tɛ malang kɛ gir kojɛ yádɛ ɔ, kɛ kújɛ tandɛ yádɛ gɛ ɔ, kɛ de gɛ malang kɛ gɔ́dɛ tɛ ɔ.

⁷Yɛ́ɛ kɛ bo ngɔ́y gɛ malang n Kɔɔbɛ rɛɛ nɪ siɪ ɛ́ɛi kɛ kumsɪ.

⁸ɪ-rɛɛi gɔ míndɛ gɛ malang n m-ɛndɛ dɔsɪ tɛ bɔ́laɛ kadɛ ɪ-rɛɛi nɪ. ɔ ɛngeɪ tɔgɛ tɔ tɛ yɛ taán dɔ nang n ɔ ɛ́wɪ kɛ tɔ tɛ nɪ.

⁹Loo n noɔ tɛ a ɪ-ndiɪ kɛ kumsɪ bál ngɔ́y kem bɛ n mba ɔ, yibɛ tejɛ ɔ, i ngɔ́y tɔ tɛ, ɔ Kɔɔbɛ ɛni ndun yɛ kadɛ kaasɪ gɛ ɔ, ngándɛ gɛ ɔ, ngán kaadɛ gɛ ɔ nɪ.

Dɔ nang n Kɔɔbɛ ɛ́ɛ gɔ nɪ

- 10** Dɔ nang n̄ ā āwī yā taā ní, to tītē nge ké Ejiptə n̄ ī-teēī kōó kemeé ní alé. Nú ní ī-dubī kum kōō ba ī-rāāī mañ dɔ té i kə njasí tītē loo ndɔr̄ mbī kámbə beé.
- 11** Banī dɔ nang n̄ ā āwī yā taā ní, i dɔ nang ké mbaġ gē ō, wól loo gē ō i tū té. I dɔ nang ké a ǵy i mañ ké edə dɔó n tū té ní ō.
- 12** I dɔ nang ké Kóóḃē Nóbā yāsí ǵǵ gō, əndā kumən girí kanjə kɔr ta té bālāá ō, baraá ō.
- 13** Ré yǵǵ gē n̄ bōólaā m-əndā dɔsí té kadē ī-rāāī ní ī-rāāīdéd rōkum, adē ī-táriī Kóóḃē Nóbā yāsí ō, ī-rāāī kəla ādēniī kə ngarǵ kemsí gēé malang ō, kə rōsí malang ō anī,
- 14** m-ā m-rāā kadē mañ edə dɔ nang yāsí té kə dɔ nāāneé: M-ā m-rāā kadē mañ ta bar ō, mañ ta bāl ō, edəñ dɔ nang yāsí té kadē əngeīneé kōō gémē ō, kasə *nduú ō, yibə ō.
- 15** M-ā m-rāā kadē dɔ nang yāsí gē a əbañ mu tām yā dǵ yāsí gē té ō, ā əsaī yǵǵ kadē ā ī-ndānī ō.
- 16** Ī-lōōī kadē deē gólsí kadē ī-tōōī róbə ō, kadē ī-rāāī kəla ādī besə gē ō, kadē ósiī nosí nang té nodó té ō.
- 17** Tɔdɔ nge n̄ noō a rāā kadē Kóóḃē a rāā wōñg sesí. Ni a utə ta dɔ rǵ kōó kadē mañ a edə tɔ al̄ ō, dɔ nang a teē kōō tɔ al̄ ō, ā ī-gətóoī lálw ngáy kōó kem bē ké majə n̄ Kóóḃē adəsí ní té ō.
- 18** Najə gē n̄ m-ōr̄ sesí toō, ā ī-ngōmīdéd kemsí té. Ā ī-dōōīdéd jīsí té ō, nɔtə nosí té ō, yā kadē dɔsí ndígənal alé.
- 19** Ā ī-ndóoī ngánsí gē. Ré ā ī-ndiī ta kújə yāsí té, aké ā ī-njērāī dɔ róbə té, aké ā ī-toī nang té, aké ā ĵiī dɔó anī, ā ōrī najəñ sedé.
- 20** Ā ī-ndangiīdéd tū kǵgē ta róbə kújə yāsí gē té ō, tū ta róbə ndogə mbaġ ké yā kudəñ kə kem bē yāsí gē té ō.
- 21** Ré ī-rāāī beé anī, siī ō, ngánsí gē ō, ngán kaasí gē ō, ā ī-ndiī ta kaw̄ jóo dɔ nang n̄ Kóóḃē ənī ndūn adə kaasí gē yā kadədéd té ní, kə ndɔ gē malang n̄ dɔ rǵ a rañ dɔó dɔ dɔ nang té ní.
- 22** Tɔdɔ yǵǵ malang n̄ m-əndā dɔsí té kadē ī-rāāī ní, ré ī-rāāīdéd rōkum adē ī-táriī Kóóḃē Nóbā yāsí ō, úniī gō róbə yāñ gē malang ō, əhɔī gōn ō anī,
- 23** gir̄ nápar de gē n̄ kutədéd tɔy yāsí ō, tógédéd tɔy yāsí ō ní, Kóóḃē a təbādéd kōó nosí té kadē ā ī-taāī dɔ nang yādéd.
- 24** Loo malang n̄ ā əndāī da njasí tū té ní a tél loo yāsí: Dɔ nang yāsí a əla gir̄ i dəla loo té dām mbór bē ké geleé té báté kadē ugəñ mbaġ gē ké Liban té dām mbór bē ké kōó té ō, a ĵiī bā Opəratə n̄ i bā ké bo ní té dām ké gir̄ bē té báté kadē ugəñ bā bo té no bē té ō.

²⁵De ké asə ra nosí té a gətóo. Loo malang n̄ āwī tū té ní, Kóṣṣbē a əla sōl̄ ō, bōl̄ ō, kem de gē té tām̄ yāsí té tītē n̄ ədańsí ní.

²⁶Áǎī m-əndā tór̄ ta ō, ndōl̄ ō, nosí té kadē ī-gērāī bōólaā:

²⁷Ré ī-rāāī yǎǎ gē n̄ Kóṣṣbē Nóbā yāsí əndā dɔsí té kadē ī-rāāī á m-ədásí bōólaā ní anī, tór̄ ta i dɔsí té.

²⁸Ba ré ī-rāāī al̄ ō, ī-tūrī gidəsí kōṣ ta róbé n̄ m-ójésí bōólaā té ní, ba āw̄ ī-ndōyī besē gē n̄ i nóbā gē ké ī-gerídó al̄ ní ō anī, ndōl̄ i dɔsí té.

²⁹Dɔ nang n̄ ā āwī kē taá ní, ré Kóṣṣbē Nóbā yāsí rāā adē ūgī tū té anī, ā ī-raī i dɔ mbał̄ Garijim té n̄ ā ī-tórīneé tasí dɔ de gē té ō, ā ī-raī i dɔ mbał̄ Ebal té n̄ ā ī-ndōl̄íneédó ō ní.

³⁰Mbał̄ gē ní rañ i gidə bā Jurde ké dām̄ ké nú té gidə róbé ké no bē té té, dɔ nang yā Kanaan gē n̄ ndiñ wól loo ké Jurde té ní té, ngɔr kē kadə kǎgē sən gē ké More té, loo n̄ ra sɔṣñ ta naā kə Gilgal té ní.

³¹Tɔdō ā ī-teēī bā Jurde yā kaṵ taā dɔ nang n̄ Kóṣṣbē Nóbā yāsí adəsí ní yā ndi tū té.

³²Loo n̄ noō té ndū najē gē malang ō, yǎǎ kǎgē bē gē malang ō n̄ m-ójésí bōólaā ní, ā əndāī kumsí gírí yā rāā.

DEU 12

Ndū najē gē yā Kóṣṣbē

(12-26)

¹*Ndū najē gē ō, yǎǎ kǎgē bē gē ō n̄ ā əndāī kumsí gírí yā rāā kə dɔ ndō gē malang n̄ ā ī-ndiīneé kə kumsí dɔ nang té, kem bē n̄ Kóṣṣbē Nóbā yā kaası gē a adəsí té ní n toó:

Loo ndōyī Nóbā gír i kógēm̄ beē

²Loo rāā besē yā nápar de gē n̄ ā ī-taāī dɔ nang yādé á i dɔ mbał̄ bo gē té ō, dɔ ngán mbał̄ gē té ō, gír kǎgē gē ké mbīdé i ngáy té ō ní, ā ī-nujiīneé kōṣ malang.

³Ā ī-tōṣī *loo tuñ yǎǎ yādé gē ō, mbał̄ yādé gē n̄ túdēñ kə nja dɔṣ ní ō kōṣ. Ā ī-róōī kǎgē besē yādé ké yā bōl̄ gidə gē n̄ a ndōyñ ní horoó kōṣ ō. Ā ī-tétī yǎǎ gē n̄ tósēñ ba rāāndé nóbā yādé gē té ní kōṣ ō. Ā ī-rāāī kadē rī besē gē ní bār dɔ nang ní té tɔ alé.

⁴Ā ī-ndōyī Kóṣṣbē Nóbā yāsí tītē n̄ niñ a ndōyñneé besē yādé gē ní alé.

⁵I loo n̄ Kóṣṣbē Nóbā yāsí a gērā dɔ nang ké gír bē yāsí té yā kəndā rīn dɔ té ō, yā ndi tū té ō ní ngóy n̄ ā āwī tū té yā ndōyñ ní.

⁶Dǎ yāsí gē ké yā róō horoó ō, ké yā tuñ karī gē ō, dɔ yǎǎ yāsí ké nge kɔ kutə ō, yǎǎ yāsí gē n̄ ī-ndējī Nóbā kə gō kem ndigə yāsí ní ō, kadē karī yāsí gē n̄ ādī Nóbā

tām ndūsí ká ēnīí té, aláa kanjē núm kemsí té ní ō, hágə maṅg yāsí gə ō, hágə batə yāsí gə ō, hágə bəyā yāsí gə ō ní, ā āwīneé i loo ní noō té.

⁷Ā ésaī i loo ní noō té ta kum Kóṓbē Nəbā yāsí té kə gír kojə yāsí gēé. Ā ī-rāāī rōnel dɔ kəla malang ní ī-rāāī á Kóṓbē Nəbā yāsí rāā adə teē yáá té ní.

⁸Ā ī-rāāī yáá i tītə ní bōólaā j-a jə-rāāīneé jījí té toō alé. Tām laā ní náā nəkó báa rāā i yáá ní áá kadə i yáá ká majə ta kumən té ní.

⁹Tɔdɔ ūgī loo ní Kóṓbē Nəbā yāsí a adəsí kadə ī-ndiī tū té lom té ní alé báy.

¹⁰Banī ā ī-teēī bā Jurde yā kaw ndi dɔ nang ní ni adəsí té ní. Ni a rāā kadə ī-ndiī lom tām ni a taāsí jī madə baāsí gə malang ní ndiñ gīrēñ gidəsí té ní yā kəyəsí dɔŋ ō, ā ī-ndiī dɔ nang ní té kanjə sōl yáá kógərn ō.

¹¹I loo ní Kóṓbē Nəbā yāsí a gērā yā kəndā rīn dɔ té ní n ā āwī kə yáá malang ní m-ēndā dɔsí té kadə ādī ní tū té ní: Dā yāsí gə kə yā róō horoó kə taá malang ō, kə yā tuñ tām yā kem kógərn ō, dɔ yáá yāsí kə nge kə kutə kə ōrī ō, yáá yāsí gə ní ā ādī kə gō kem ndigə yāsí ní ō, yáá malang ní ā ī-gērāī yā kadə Kóṓbē kadə karī té tām ndūsí ká ēnīí té ō ní, ā āwīneé i loo ngeé ní noō té.

¹²Ā ī-rāāī rōnel ta kum Kóṓbē Nəbā yāsí té kə ngánsí ká dəngam gə ō, kə dəyá gə ō, kə ngé rāā kəla yāsí gə kə dəngam gə ō, kə dəyá gə ō, naā té kə *ngán Lebi gə ní ndiñ kem bē yāsí gə té ní, tām niñ əngeñ dɔ nang yādə dɔ dánsí té alé.

¹³Ī-lōōī róō dā yāsí gə horoó loo malang ní ā ááí té ní.

¹⁴Ā ī-róōī dā yāsí gə i loo ní Kóṓbē a gērā dɔ nang kə gír bē yāsí té ní ngóy. Yáá malang ní m-édásí kadə ī-rāāī ní, ā ī-rāāī i loo ní noō té.

¹⁵Ba ā ī-tōlī dā kə gō kem ndigə yāsí yā kəsa kem bē yāsí gə té malang, kə gō ní Kóṓbē Nəbā yāsí a rāān majə sesí ní. Deē ní i kə yər ní ō, deē ní i kə *unjə njáy njáy ní ō, a əsañ dā ní tītə loo kəsa dā kāl aláa dā lúm beé.

¹⁶Bá tā banī ā ésaī mósə dā alé. Ā ī-bōkíi i nang té tītə mañ.

¹⁷Dɔ kōō gémə aláa kasə *nduú, aláa yibə kə nge kə kutə kə ōrī tām yā Nəbā té ní, ā ésaī kə kem bē yāsí gə té alé. Ā ésaī hágə maṅg alé ō, hágə batə alé ō, hágə bəyā alé ō. Kadə karī yāsí gə ní ādī Nəbā tām ndūsí ká ēnīí té, aláa kanjə núm kemsí té ní ō, yáá yāsí gə ní ī-ndējī Nəbā kə gō kem ndigə yāsí ō ní, ā ésaī kə kem bē yāsí gə té alé.

¹⁸Ā ésaī i ta kum Kóṓbē Nəbā yāsí té ngóy, kem loo ní ni a gērā té ní. Ā ésaī i kə ngánsí ká dəngam gə ō, kə dəyá gə ō, ngé kəla yāsí kə dəngam gə ō, kə dəyá gə ō, kə *ngán Lebi gə ní ndiñ kem bē yāsí gə té ní ō. Ā ī-rāāī rōnel ta kum Kóṓbē Nəbā yāsí té dɔ kəla malang ní ī-rāāī té ní.

¹⁹Ī-lōōī rāā *ngán Lebi gə nja bəyā kə gogə té kə dɔ ndɔ gə malang ní ā ī-ndiīneé dɔ nang yāsí té ní.

- 20** Dan n̄ Kóṽbē Nébā yāsí a teē kem do nang yāsí kē gogé adēsí tītē n̄ ni-ənīn̄ ndūn adēsí ní, ba ngur kəsa dā rāāsí anī, ésaí tītē n̄ kemsí ndigə ní.
- 21** Loo n̄ Kóṽbē Nébā yāsí gērā yā kəndā rīn do té ní, ré ī-ndiī i say rō té anī, ā ī-tōlī mañg, aláa batē, aláa bēyā kə dan yáa kuī yāsí gē n̄ Kóṽbē adēsí té ní kə gō n̄ m-ójənsí ní. Loo n̄ noō té ā ésaí dā tītē n̄ kemsí ndigə ní.
- 22** Ā ésaí i tītē loo kəsa dā kāl, aláa dā lúm beé. De kə yer ō, de kə *unjə njáy njáy ō ní a əsañ dā ní naā té mbak.
- 23** Banī yáa n̄ kadē əndāi kumsí girí kadē ī-rāāi al ní i kógərn̄ beē ngóy. Majə kadē ā ésaí dā n̄ mósə i tū té ní alé. Tədō ndi kə kumuú i tū mósé té.
- 24** Ā ésaí alé ba ā ī-bōkíi i nang té tītē mañ beé.
- 25** Ré ī-rāāi beé anī, siī ō, ngánsí gē ō, ngán kaasí gē ō ní, rōsí a nelsí, tədō ī-rāāi i yáa kə gōté ta kum Kóṽbē té.
- 26** Yáa gē n̄ ā āwīneé loo n̄ Kóṽbē a gērā té ní, i yáa gē n̄ ā ōrī kamdə tayā tām yā Kóṽbē té ní ō, i yáa gē n̄ ənīi ndūsí yā kadē Kóṽbē ní ō ngóy.
- 27** Ré i dā kə yā rōó horoó kə taá malang anī, ā ī-ndēji Nébā dān ō, mósən ō, do *loo tuñ yáa yā Kóṽbē Nébā yāsí té. Ré i dā kə yā tuñ tām yā kem kógərn̄ té anī, ā ī-bōkíi mósən do *loo tuñ yáa yā Kóṽbē té ba ā ésaí dā ní.
- 28** Najə malang kə do yáa kə yā rāā gē té n̄ m-ōr̄ sesí ní, əndāi mbīsí girí majə ō, únīi gō ō. Loo n̄ noō té rōsí siī ō, rō ngánsí gē ō, ngán kaasí gē n̄ a utəñ gōsí ní ō, a nelsí kə do ndō gē. Tām i yáa kə majə ō, i yáa kə gōté ō n̄ ī-rāāi ta kum Kóṽbē Nébā yāsí té ní.

Najə kə do besə gē kə Kanaan té

- 29** Nápar de gē n̄ ndiñ do nang n̄ ā āwī kē tū té ní, Kóṽbē Nébā yāsí a nujədé sák sák kōó nosí té. Loo n̄ noō té ā ī-taāi do nang yādé ō, ā ī-ndiī tū té ō.
- 30** Dan n̄ Kóṽbē Nébā yāsí a nujədé malang kōó nosí té anī, ī-lōōi ndájə yáa rāādé yā kəsōn̄ kum gūmbə yādé té. Ī-lōōi sāa nja besə yādé gē kəda na, nápar de gē n̄ toō a ndōyñ besə yādé gē i bay? Ādē m̄-ndōy tītē yādé ō.
- 31** Ā ī-ndōyi Kóṽbē Nébā yāsí tītē n̄ niñ a ndōyñneé besə yādé gē ní alé. Tədō yáa malang kə to yer ta kum Kóṽbē té ō, yáa malang n̄ nelən al ō ní, niñ rāān̄ tām yā besə yādé gē té. Niñ awñ báté tōlēñ ngán kemdə kə dəngam gē ō, kə dəyá gē ō, ba rōōndé horoó adēñ besə yādé gē.

DEU 13

- 1** Najə malang kə do yáa kə yā rāā gē té n̄ m-ōr̄ sesí ní, əndāi kemsí do té ī-rāāineé kəla. Ā ənīi madə ta té al ō, ā ōrī kuməñ kógərn̄ kōó al ō.

Najə kə do rāā besə gē té

²Majanī a dansí té ní *nge koō ta, aláa de ké ní rāān, a ɣ̣̣ yā kədasí najē yáá kógēm̄ ké to bōl̄ ngáȳ ké a rāā yā rāā yáa.

³Ká ré yáá ní reē rāā yáa rōkum tītḗ n̄ ədañ ní gēgē, ba ni mērsí rāā besē gē ō, rāā kəla kadē besē gē n̄ i nábā ké rang gē ké sɣ̣̣ ī-gerīd̄ al̄ ní ō anī,

⁴ī-lōōī koō najē yān. Tɔdō nge n̄ noō i Kóṣṣbē Nábā yāsí n̄ a nāāsí yā kaḡān ké ī-tárnīī kə ngarā kemsí mámák ō, kə rōsí malang ō, wa noó.

⁵I Kóṣṣbē Nábā yāsí ngóy n̄ ā únīī gōn ō, ā ī-bōl̄lī ndílən ō ní. I yáa gē n̄ ni ədasí kadē ī-rāāī ní ngóy n̄ ā ī-rāāī ní ō. Ā ōōī i ndūn ni ō, ā ī-rāāī i kəla yān ni ō, ā ī-təyāī i gōn ni té ō.

⁶Banī a tōlēn̄ *nge koō ta aláa nge ní rāā gē n̄ toō kōó. Tām̄ ni mērsí tūr gidəsí kōó ta Kóṣṣbē n̄ i Nábā n̄ ɔrsí bəloó kōó ō, teē sesí kōó kem bē ké Ejiptə té ō ní. A tōl̄nəñ kōó tām̄ ni sāā kadē ī-tōōī kōó gō róbə́ n̄ Kóṣṣbē Nábā yāsí mērsí kun té ní. I beé n̄ ā ɔrīneé majal̄ kōó dɔ dánsí té ní.

⁷Majanī ndō kéréȳ té ngōkóóí, aláa ngōnīí ké dəngam, aké ké dəyá, aláa dəyá jīí, aláa madē taí ké nelī seneé ngáȳ, a reē jəke yā kədaī loo mundḗ té na: Ādē j-aw̄ jə-rāā kəla j-adē nábā ké rang gē, nábā gē n̄ noō n̄ sɣ̣̣ gēgē, kaasí gē gēgē ī-gerī gírd̄ al̄ ní,

⁸nábā gē n̄ gir de ké rang gē n̄ ndiñ ngɔr, aké sɔy rōsí té a ndōȳnd̄ə́ ta ngóy dɔ nang kéréȳ té báté ta ngóy dɔ nang ké noō té ní.

⁹Ā ī-ndigə́ yáá ké to tītḗ n̄ noō al̄ ō, i najē ké to kadē ōō mbīí té al̄ ō. Kumií a ɔoī tām̄ yān té al̄ ō, ā ī-bōō dɔn al̄ ō.

¹⁰I gár kadē a tōlēn̄ nge mḗr̄ kaw̄ ndōȳ nábā ké rang gē té ní kōó. I deē n̄ ni sāā kaw̄ seneé ndōȳōó ní n̄ a ɔy mbaī gē yā tənīnneé kété, tá gotə gir de gē a utēn̄ gōn báȳ ní.

¹¹Ā ī-tənānīī kə mbalá yā tōlən̄ kōó tām̄ ni sāā kadē deē kógēm̄ dansí té əyā́ Kóṣṣbē Nábā yāsí n̄ i Kóṣṣbē Nábā ké teē sesí kōó kem bē bəloó dɔ nang ké Ejiptə té ní.

¹²Ngán Israel gē malang a oōn̄ najēn. Niñ a bōl̄l̄n̄, adē a rāān̄ yáá ké majal̄ ké tītḗ n̄ noō dɔ dánsí té gogé tɔ alé.

¹³⁻¹⁴Majanī ndō kéréȳ té ā ōōī kadē kem bē kógēm̄ ké dan ngé gē n̄ Kóṣṣbē Nábā yāsí adəsí kadē ī-ndīī tū́ té ní, na de ké rim gē ké dan deē yāsí gē té na gólēn̄ de ké kemeé gē ədañd̄ə́ na: Ādē j-aw̄ jə-rāāī kəla j-adī nábā ké rang gē, nábā gē n̄ sɣ̣̣ ī-gerī gírd̄ al̄ ní,

¹⁵anī ā ī-sāāī gir najē ní yā geṝ kə gōó. Ré ī-gerī gir yáá ké majal̄ n̄ rāā yáa dɔ dánsí té ní oy anī,

¹⁶ā ī-tōlī de ké kem bē n̄ noō té gē ō, yáa kuī́ ké kemeé gē ō, kōó malang kə kəyā́ kaskaraá. Gō té anī ā ī-*bāāī dɔ bē ní ō, yáa malang ké kemeé ō, tām̄ yā Nábā té.

¹⁷Ā ī-kānī yáa kenge gē ké kem bē ní té ndágə looó malang ba ā élaī hor do té kōó. Ā élaī hor do bē ní té kə taá malang yā rōyīn Kóóḃē Nóbā yāsí. Bē ní a tél i ndəbā bē ké njóm gē té. Deē a tél yā rāā gogé to alé i ké báté gē té.

¹⁸⁻¹⁹Yáa ní i ké *bāā do tām yā Nóbā té ní, ā únīi yā rāā yáa yāsí té alé, yā kadē wōng ké ngáy yā Kóóḃē Nóbā yāsí dəbañ. Ré oōi tan, adē ī-rāāi yáa yān ké yā rāā gē malang ní m-ójésí bōólaā ní ō, ī-rāāi yáa ké sūmūú ta kumən té ō anī, ni a rāā kem majə sesí ō, a rāā kadē kutəsí i ngáy ō, titē ní ənīn ndūn adē kaasí gē ní.

DEU 14

Loo rāā ndoō de ké koy ké ɔgēn Israel gē

¹Sīi i ngán Kóóḃē Nóbā yāsí, adē ā ī-tájāi rōsí, alāā ā ī-dəsāi dəsí yā rāān ndoō de ké koy alé.

²Tədō sīi i gír de ké ɔrēn kañsí tayā gē tām yā Kóóḃē Nóbā yāsí té. I sīi n Kóóḃē gērāsí dan gír de gē malang ké do nang té té kadē ī-télii gír deē yān gē ní.

Dā ké yā kəsa gē ō, ké yā kəsa alí gē ō

³Ā əsaī yáa ké majal tákē alé.

⁴Dā gē ní ā əsaī ní rīdē n toó: Mañg, batē, bēyā,

⁵lúm, kāl, dēɛ, kāl, kaya, nasē, bēyā kōr.

⁶Dā gē malang ní hēl njadé gar gajə jōó ō, a ɔsəñ mu ō ní, ā əsaī.

⁷Ba dā gē ní a ɔsəñ mu ngóy ní ā əsaī alí ō ngé gē ní hēl njadé gar gajə jōó ngóy ō ní ā əsaī alí ō. Ā ī-rāāi jámbal ō, dɔgəñ ō, dā damāa ō, i dā gē ké yər té, tədō niñ a ɔsəñ mu banī njadé gar gajə jōó alé.

⁸Ā ī-rāā kosong i dā ké yər té ō, tədō hēl njan gar gajə jōó bá tā banī ni-ɔsə mu alé. Ā əsaī dā gē ní noō alí ō, ā ɔdiī nīndé alí ō.

⁹Yáa gē malang ní a njərān kum mañ té ní ā əsaī i ngé gē ní əbañ jənjədé ō, ngódé to ō ní.

¹⁰Banī yáa gē malang ní jənjədé gətóo ō, ngódé gətóo ō ní, ā əsaī alé. Ā ī-rāāidé i yáa ké yər té.

¹¹Yeī malang ní i ké *unjə njáy njáy ní, ā əsaī.

¹²Ba yeī gē ní ā əsaī alí ní, rīdē n toó: Kərō, gərā, tósə-ngór,

¹³busar, māī bal mojə, gír kólīyó ké dáng dáng gē,

¹⁴gír káa ké dáng dáng gē,

¹⁵burum, kōy múu gē, yeī do bā, gír nənga ké dáng dáng gē,

¹⁶gír kōy ké dáng dáng gē,

- 17 gír káǎ ké dūú gē, māī yedē, nūgē,
 18 kóndéla, gír gō ké dáng dáng gē, ngā wor, dō.
 19 Ngán kur gē malang ní a iḡn bōgē ní, ā ī-rāāidé i yáǎ ké yer té, adē ā ésaī alé.
 20 Ba ngán kuṛ gē ní a iḡn bōgē ba i ké *unjē njáy njáy ní, ā ésaī.
 21 Ā ésaī niḡn dā alé. I tērā ké ngé naḡn gē ní ndiḡn kem bē yāsí té ní n ā ādidé kadē əsaḡn ní. Al anī ā ígiīnéé jī tērā ké rang gē té. Tɔdɔ sḡi i gír de ké ɔrēn kaḡsí tayā gē tām yā Kóɔbē Nébā yāsí té. Ā əni ngōn bēyā kum mba kōɔn té yā ndirə́n alé.

Ndū najē ké dɔ yáǎ ké kɔṛ dan ké kutə té

- 22 Kōō gē malang ní ī-sāāi kem ndɔṛ yāsí gē té ní, ā ɔrī dɔ ké nge kō kutə kə dɔ bāl gē tām yā Nébā té.
 23 Dɔ kōō ɔ, dɔ maḡn nduú ɔ, dɔ yibē ɔ, ké nge kō kutə ní ɔrī ní ɔ, hágə maḡn ɔ, hágə batē ɔ, hágə bēyā ɔ ní, ā ésaī i ta kum Kóɔbē Nébā yāsí té, loo ní a gērā yā kəndā rīn dɔ té ní té. I beé n ā ī-ndóōineé loo bōl Ndí Kóɔbē Nébā yāsí kə dɔ ndɔ gē ní.
 24 Ré Kóɔbē Nébā yāsí rāā adē əngeī yáǎ ngáy, ba loo ní ni gērā yā kəndā rīn dɔ té ní i say, adē ásiī kaw tū té kə dɔ yáǎ ké nge kō kutə yāsí ní ɔrī tām yān té ní al anī,
 25 ā ígiīnéé kɔɔ ba ā əhɔī narə́n jīsí té yā kawń loo ní Kóɔbē Nébā yāsí gērā té ní.
 26 Ā ī-mangiī yáǎ malang ní kemsí ndigə ní i loo ní té. Ré ī-ndigiī i mang maḡn, aláa batē, aláa bēyā, aláa kasə *nduú, aláa kasə ké ngaḡn gē anī, ī-mangiī. Yáǎ malang ní kemsí ndigə ní, ī-mangiī ba ésaī kə gír kojə yāsí géé kə rōneléé ta kum Kóɔbē Nébā yāsí té.
 27 Ba *ngán Lebi gē ní ndiḡn kem bē yāsí gē té ní, ā ī-rāāidé nja bēyā ké gogé té ndɔ ní noō té alé, tām niḡn əngeḡn núsə dɔ nang ké tām yādé té sesí alé.
 28 Ā ī-tédaī bāl mətá, anī ā ɔrī dɔ kōō yāsí gē malang ké nge kō kutə ké kem bāl ké nge kō mətá té yā káñ loo kógə́m kə kem bē yāsí gē té,
 29 kadē ngán Lebi gē ní əngeḡn dɔ nang ké tām yādé té sesí al ɔ, tērā ké ngé naḡn gē ɔ, ngán hal gē ɔ, dəyá ké ngaa koy gē ɔ ní ndiḡn kem bē yāsí gē té ní əngeḡneé yáǎ kəsa kadē ndānə́n, bá anī Kóɔbē Nébā yāsí a rāā majə sesí tū kəla rāāsí gē té malang.

DEU 15

Bāl kəyā gō kērā gē kɔɔ

- 1 Ā əyāī gō kērā yāsí gē ké dɔ de gē té kɔɔ kem bāl ké nge kō sirí té.
 2 Loo rāān n toó: Ré bāl kəyā gō kērā gē kɔɔ yā rɔyń Kóɔbē ugə adē əniḡn mbērə́n anī, de gē malang ní adə́n madə́ bédé gē, aláa ngákóúddé gē yáǎ loo tənā té ní, a əyāḡn gō kɔɔ. A ɔsə́n kə madə́ bédé gē, aláa kə ngákóúddé gē ní ta kəgā kērā ní alé.

³Ā ósiī kə tərāá ta kəgāsí kērā yāsí, banī yáá yāsí n to jī ngōkósí té ní ā éyaī gō kōó yā kadēn.

⁴Ké rōkum té tā anī majə kadē nge ndoō gətóo dɔ dānsí té. Tɔdɔ Kóɔbē Nébā yāsí a adēsí yáá ngáy dɔ nang n ni a adēsí kadē i yáá yāsí té ní, adē yáá ké kadē ndoōn a rāāsí gətóo.

⁵Yáá n kadē ī-rāāī ní i kadē oōī ta Kóɔbē Nébā yāsí, ī-rāāī gō míndə gē malang n m-édásí bōólaā ní ngóy.

⁶Kóɔbē Nébā yāsí a adēsí yáá kənge ngáy adē yáá ké ndoōn a rāāsí a gətóo tītē n ɛniñ ndūn ní, adē de ké a tēnā yáá a gətóo dɔ dānsí té. Ba i sīī n ā ādī nápar de gē ngáy yáá loo tēnā té ní. Sīī ā oōī bē dɔ nápar de ké ngáy gē té ba niñ a oōñ bē dɔsí té alé.

⁷Ré ngōkóósí kógēm ké nge ndoō i kem bē yāsí té, dɔ nang n Kóɔbē Nébā yāsí a adēsí té ní anī, ā ī-rāāī kem ngañg seneé al̄ ō, ā ī-kótī jīsí kōó dɔ yáá yāsí té tan té al̄ ō.

⁸Banī ā ī-teēī jīsí yā kadēn ō, yáá n ndoōn rāān á tēnāsí ní, ā ādēniī loo tēnā té ō.

⁹Ī-lōōī gír kemsí té kəda na dɔ bāl ké nge kɔ sīrí n i bāl kəya gō kērā gē kōó ní i ngɔr ba rāān kem ngañg kə ngōkóósí ké nge ndoó ō, kəgəñneé yáá ō. Nge n noō i gír kə majə alé. Ré ni sekésí rō Kóɔbē té anī sarya a əhɔsí.

¹⁰Adē ā ādēniī yáá loo tēnā té i kə kem ké majaá banī i kə kem ké majaá alé. Loo n noō té Kóɔbē Nébā yāsí a rāā majə sesí tū kəla rāāsí gē té malang.

¹¹Gír ngé ndoō gē ké kem bē yāsí té a gāñg alé. I yáá n toō n m-édásí ní: Ī-teēī jīsí ngáy kə rō ngákóósí gē n rōdɛ tō ndoō ō, yáá yādɛ gətóo ō n ndiñ kem bē yāsí té ní.

Ɓāl teē ɓəloó

¹²Ré ngōkóóí ké Hebəro kógēm ké dəngam aláa ké dəyá igə kə rōneé jīí té adē ni i ɓəlo yāí anī, a rāā kəla yāí bāl mehé, ba bāl ké nge kɔ sīrí anī ā éyañ dɔó.

¹³Ba ā éyañ kadē aŵ jīn karī alé.

¹⁴Yáá malang n Kóɔbē Nébā yāí rāān kem majə seí á i batē aké i bəyā, aké i kōó gémē, aké i kasə *nduú ní, ā ādēn té.

¹⁵Ādē əga kemií na kété ní ĩ i ɓəlo dɔ nang ké Ejiptə té ba i Kóɔbē Nébā yāí n gāñg dɔí ní. I tām najə n noō té n m-ədəīneé yáá n toō bōólaā ní.

¹⁶Ba ré ɓəlo ní ədaī na n-ndigə kəyaī alé, tām n-táriī kə gír kojə yāí ō, tām n-ndi majə bēé looí ō anī,

¹⁷ā əhɔ mbīn yā kəndā tū kəgə ta róbə kújə yāí té ba ā ī-mbutə kə nēmbé. Loo n noō té ni i ɓəlo yāí ké njóm gē té. Ká ré i ɓəlo ké dəyá gəgē anī ā ī-rāā seneé i beé ō.

¹⁸Ī-lōō kadē tōr rōí najē kəyā ké éyān dɔ́ adē aŵ té. Tɔ́dɔ́ kəla ní ni-rāā adī bāl mehé ní teēi yáa loo nja té jōó tɔ́y yā nge kəla yāi ké rāā kəla yāi gir naraá. Adē ré éyān dɔ́ adē aŵ anī, Kóɔ́bē Nébā yāi a rāā majə seí tū kəla rāāi gē té malang.

Najē ké dɔ́ hágə yáa kuí gē té

¹⁹Hágə yáa kuí yāi gē malang, adē i hágə mañg, aké i batē, aké i bəyā ní, ré i ká dəngam anī ā ɔ́r kamən tayā tām yā Kóɔ́bē Nébā yāi té. Adē hágə mañg yāi ní i ká dəngam ní ā ĩ-rāān kəla alé. Ā éja *bī́ hágə batē yāi ké dəngam alí ɔ́.

²⁰Ā éśádé i kə dɔ́ bāl gē ta kum Kóɔ́bē Nébā yāi té, naā té kə de ká gir kojə yāi té gēé, loo ní Kóɔ́bē Nébā yāi a gērā té ní.

²¹Ba ré dā ní i dā ké nujə, adē a tésō motə, aké kumən aḷ loo alé, aké yáa ké rang ké majal i rōn té anī, ā ĩ-tuñ yā kadē Kóɔ́bē Nébā yāi alé.

²²Ā éśan i bēé looí. De ká yer ɔ́, de ká *unjə njáy njáy ɔ́, a əsañ naā té mbak tītə loo kəsa dā kāl aláa dā lúm beé.

²³Banī ā éśá mósə dā ní alé. Ā ĩ-bōkə mósən i nang té tītə mañ beé.

DEU 16

Nāā Pákə

¹Ādē dɔ́i ndígənal rāā *Pákə kem nāā *Abib té yā rɔ́yñ Kóɔ́bē Nébā yāi alé. Tɔ́dɔ́ Kóɔ́bē teē seí kɔ́ kem bē ká Ejiptə té i kem nāā Abib té ndɔ́.

²Dā gē ní ā ĩ-ndējə Kóɔ́bē ndɔ́ *Pákə té ní i batē ɔ́, bəyā ɔ́, mañg ɔ́. Ā éhódé i dan yáa kuí yāi gē té. Ā ĩ-rāā *Pákə ní i loo ní Kóɔ́bē a gērā yā kəndā rīn dɔ́ té té ní.

³Ā ĩ-rāā *Pákə ní i kə mápá ké rāā kə *kaa mápá alé. Ā éśa i mápá ké rāā kanjə kaa mápá ndɔ́ sīrí, i mápá wur kɔ́l. Tɔ́dɔ́ ĩ-teē kɔ́ kem bē ká Ejiptə té i kə nāgá. Ā éśá mápá ní i kadē əgañ kemií dɔ́ ndɔ́ ní ĩ-teēn kɔ́ kem bē ká Ejiptə té ní kə dɔ́ ndɔ́ ndií kə kumií gē malang.

⁴Kem ndɔ́ ké sīrí gē ní noō té ní deē a ənge *kaa mápá dɔ́ nang yāi té alé. Ba dā ní ĩ-tɔ́l loo tībí kə ndɔ́ ké ta kəga dɔ́ ní, ā ĩ-ngōm kadē loo tīi dɔ́ té alé.

⁵Bē gē ní Kóɔ́bē Nébā yāi adī ní, i bē ká kə noó n ā ĩ-rāā *Pákə kemeé ní alé.

⁶Ba i nge ní ni a gērā yā kəndā rīn dɔ́ té ní tá ngóy. Ā ĩ-tɔ́l dā *Pákə i loo sɔ́lí ta mbang kur té, adē i kə kum mbang ní ĩ-teēn kɔ́ kem bē ká Ejiptə té ní.

⁷Ā ĩ-ndīr dā ní, ba ā éśa i loo ní Kóɔ́bē Nébā yāi a gērā té ní. Ba ré teē dəloí kə ndɔ́ ké noō anī, ā ĩ-tél kə gogé bē yāi té.

⁸Ā éśá mápá ké rāā kanjə *kaa mápá ndɔ́ mehé, ba ndɔ́ ké nge kɔ́ sīrí i ndɔ́ tɔ́l ta nāā yā rɔ́yñ Kóɔ́bē Nébā yāi. Adē ā ĩ-rāā kəla ndɔ́ ní noō té alé.

Nāā dəmásə gē

⁹Ā ī-téda dēmásə sīrí, ba ā élá gir téda i ndō n̄ ēndań ngorong tū kōō őrjə té kadē éjań ní.

¹⁰Gō té anī ā ī-rāā *nāā sāā kōō gē tām yā Kóǔbē Nóbā yāí té. Kadē karī gē n̄ ā ādē Kóǔbē Nóbā yāí ní ā ādēn i kadē asə kə gō rāā majə n̄ ni-rāā seí ní.

¹¹Ā ī-rāā rōneĭ ta kum Kóǔbē Nóbā yāí té, naā té kə ngōnīí kə dəngam ō, kə dəyá ō, nge rāā kəla yāí kə dəngam ō, kə dəyá ō, *ngōñ Lebi n̄ ndi kem bē yāí té ní ō, tērā kə nge nañ ō, ngōñ hal ō, dəyá kə ngaa koy ō n̄ ndiñ seí loo n̄ Kóǔbē Nóbā yāí a gērā té yā kəndā rīn dɔ té ní.

¹²Ādē əga kemií na kété ní ĭ i bəlo dɔ nang kə Ejiptə té. Adē ēndā kumií gir yáa malang n̄ *ndū najə gē n̄ toō ədań ní té ī-rāā.

Nāā kújə kámbə gē

¹³Ré ī-səbā kōō yāí ō, ī-mbérē kañ *kāgē nduú yāí ō, malang adē gir gāng anī, ā ī-rāā nāā kújə kámbə gē ndō sīrí.

¹⁴Ā ī-rāā rōneĭ nāā ní i kum naā té kə ngōnīí kə dəngam ō, kə dəyá ō, nge rāā kəla yāí kə dəngam ō, kə dəyá ō, *ngōñ Lebi ō, tērā kə nge nañ ō, ngōñ hal ō, dəyá kə ngaa koy ō n̄ ndiñ seí ní.

¹⁵Ā ī-rāā nāā ní i ndō sīrí tām yā Kóǔbē Nóbā yāí té, loo n̄ a gērā té ní. Tɔdō Kóǔbē a adī kōō ngáy ō, kəla malang n̄ ā ī-rāā ní, ni a rāā kadē teēi yáa ō. Adē yāí ĭ i rōneĭ rōkum.

¹⁶De kə dəngam gē malang a aŵñ yā ra ta kum Kóǔbē Nóbā yāí té nja mətá kem bāl kógərn̄ kə dɔ bāl gē loo n̄ ni a gērā té ní. A aŵñ yā rāā nāā mápa kə kanjə *kaa mápa ō, *nāā sāā kōō ō, nāā kújə kámbə gē ō. Deē a aŵ yā ra ta kum Kóǔbē té jīn karī alé.

¹⁷De gē malang a aŵñ kógərn̄ kógərn̄ kə yáa kə kadē asə kə gō rāā majə n̄ Kóǔbē rāā sedé ní yā ndējən.

Ndū najə kə dɔ ngé gāng sarya gē té

¹⁸Bē gē malang n̄ Kóǔbē Nóbā yāí a adī ní, ā ī-téndā ngār sarya gē ō, ngé ndóo de gē ndū najə gē ō, kemeé kadē gāngəñ sarya yā de gē kə gir bē yāí gē té kə gōo.

¹⁹Ī-lōo téla ta njaí naā té loo sarya té. Ā ī-gāng sarya tām ta kum deē alé. Ī-lōo taā kadē karī, tɔdō kadē karī i yáa kə a utē kum de kə ngāā gē ō, a nujə najə yā de kə sew gē ō.

²⁰Ā ún i gō yáa rāā kə gōté ngóy, kadē ī-ndiñ kə kumií ō, ī-taāń dɔ nang n̄ Kóǔbē Nóbā yāí a adī ní ō.

Ndōy gē kə neĭ Kóǔbē Nóbā alé

²¹Ā údə kāgē kógərn̄ tām yāí té kadē *loo tuñ yáa n̄ ā ī-rāā tām yā Kóǔbē Nóbā yāí té ní alé.

²²Ā údə mbāl tām yāí té alé ō, tām i yáa kə neĭ Kóǔbē Nóbā yāí alé.

DEU 17

¹Mañg aké batē n loon kéréy nujə ní, ā ī-tuñ yā kadē Kóṣṣbē Nóbā yāí alé, tām nge n noō i yáá ká a yer kum Kóṣṣbē Nóbā yāí.

²Bē gē n Kóṣṣbē Nóbā yāí a adī kadē ī-ndi kemeé ní, ré de ká dəngam, aláa ká dəyá ká ndi kem nge ká kógə́m té rāā yáá ká majal ta kum Kóṣṣbē Nóbā yāí té mānə́n do ndū najē ká do *madē naā yā Kóṣṣbē tá,

³adē rāā kəla adē i besē gē ō, ɔsə i non nang té nodá té ō, no mbang té ō, no nāā té ō, tégə́ gē malang ká do rā té té ō, ndɔ́yɔ́ndé, nge n noō n i yáá ká m-édaí kadē ī-rāā al ní,

⁴ré najən əsō mbíí té anī, ā ī-ndəle gir kə gōó majə. Ré ī-teē do té adē yáá ká to yer kum n toō i kə rāā do nang ká Israel té rōkum anī,

⁵ā ī-teē kə dəngam, aláa dəyá n rāā yáá ká beé ní gidə bē té ndágá yā tənīn kə mbalá tōlən.

⁶Deē a gāng sarya yo do deē té i kə ta kūl najə ta de ká kum té ká kógə́m beē alé, banī i kə ta kūl najə ta de ká kum té gē ká asə́n jōó aláa mətá.

⁷I de ká kum té gē n i ngé tənīn kə mbalá kété pá tá gotə gē a tənīnə́n kə mbalá yā tōlən báy ní. I beé n ā ɔrə́n majal kṓ mbə́ŋí té ní.

Sarya gē ká yā kaŋ́n kem loo ká táí té

⁸Ré ngé sarya gē ká kem bē yāí té asə́n gāng sarya mósə deē, aláa sarya túū naā, aláa sarya do alé anī, ā āwń loo n Kóṣṣbē Nóbā yāí a gērā té ní,

⁹adē i rō *ngán Lebi gē ká *ngé tuñ yáá gē té ō, rō nge gāng sarya ká kem ndō gē n noō té ō, yā kadē ōō yádé. Niñ a ədanī yáá ká do té.

¹⁰Yáá malang n a ədanī loo n Kóṣṣbē a gērā té ní, ā əndā kumií girí yā rāā kə gōó.

¹¹Ā ī-rāā yáá malang n a ədanī ní kanjə tṓ gelee ō, koó ō.

¹²Deē n i nge kəjə rōn adē a rāā yáá i kə dəneé kanjə koō yā *nge tuñ yáá n ra loo ní té á a rāā kəla yā Kóṣṣbē Nóbā yāí ní ō, kanjə koō yā nge gāng sarya ō ní, a tōlənə́n kṓ. I beé n ā ɔrə́n yáá ká majal kṓ dan ngán *Israel gē té ní.

¹³Gír de gē malang n a oōn ní bōl a rāādé kadē de kógə́m a ɔjə rōn gogé tɔ́ alé.

Ndū najē gē ká do mbañg té

¹⁴Loo n ā ūgə́ do nang n Kóṣṣbē Nóbā yāí a adī té ō, ī-taā do nang ní ī-ndi tū té ō, ba ī-sāā kəndā mbañg kógə́m doí té tītə́ yā nápar de ká rang gē n ndiñ girə́n gidíí ní anī,

¹⁵mbañg n ā əndān doí té ní i deē n Kóṣṣbē Nóbā yāí a gērān ní. I ngokóóí kógə́m n ā əndān mbañg doí té ní. Tērā n i ngokóóí al ní, ā əndān mbañg doí té alé.

¹⁶Mbañg yāí a aŋ kə sənda gē ngáy al ō, a əla de gē ngáy mangaá do nang ká Ejiptə té al ō. Tām Kóṣṣbē ədasí na: Ī-lōōí tél kun róbə́ gir njasí.

¹⁷Mbañg yāi a táā dəyá gē ngáy alé, na sōgέ kemən əyá Nəbā kōó. Ni a aw kə gində arjāa ngáy al ó, gində lór ngáy al ó.

¹⁸Ré ndi dɔ kōr kágē mbang yān té oy anī, a taā *ndū najē n toō n to jī *ngán Lebi ká *ngé tuñ yáa gē té ní yā ndang kem makətübūú tām yān nəkó té.

¹⁹Ni a ngōm makətübē *ndū najē ní rōn té yā tēda kə dɔ ndō gē malang n a ndiñ kə kumneé ní, yā ndóon loo bōl Ndíl Kóóbē Nəbā yān. Ni a əndā kumən gir yáa malang n to kem makətübē ndū najē té ní ó, jī bēl loo rāa yáa gē malang n ndū najē əda kadē yā rāa ní ó, yā rāadé.

²⁰I beé n a ɔjəñ rōn dɔ ngákóon gē té al ó, a tōon geleé alaa kɔó dɔ róbé n gō míndə ɔjə ní té al ó ní. Loo n noō té ni gēgē, ngánən gēgē, ngán kaan gēgē, a ɔon bē ta kaw jóo dɔ ngán *Israel gē té.

DEU 18

Yáa yā ngán Lebi gē

¹Ngán Lebi gē ká *ngé tuñ yáa gē ó, gotə de gē malang ká gir bē yā Lebi té ó ní, a əngeñ yáa nəbō, aké yáa ndəbā naā té kə gotə ngán *Israel gēé alé. I dā ká tuñ kadē Nəbā n a əsañ ó, i yáa yā Kóóbē n a əsañ ó ní.

²Niñ a əngeñ núsə dɔ nang ká tām yādé té dan ngán Israel gē té alé, tɔdɔ yáa n əngeñ ní i rāa kəla yā Kóóbē, tītə n Kóóbē ədañdó ní.

³Dā gē n ngán Israel gē a tunəñ tām yā kem kógēm té á i mañg, aké i batə, aké i bəyā ní, kōbədé ó, mbórdé ó, jodé ó, i tām yā *ngé tuñ yáa gē té.

⁴Ā ādídé kōo gémē ó, kasə *nduú ká kijə ó, yibə ó, ká ta kəga dɔ yāsí gē. Ā ādídé *bī batə ká ta kəga dɔ yāsí gē n ā əjaī ní ó.

⁵Tɔdɔ i niñ n Kóóbē Nəbā yāi gērādé kə ngáñdó gēé dan gir bē gē té malang kadē rañ loo n noō té yā rāa kəla kə rī Kóóbē kə dɔ ndō gē ní.

⁶Ré *ngōn Lebi kéréy əyá bē n ndi tū té dɔ nang ká Israel té ní anī, ādē reē tītə n kemən ndigə ní loo n Kóóbē gērā té ní.

⁷Ni a rāa kəla kə rī Kóóbē Nəbā yāneé tītə yā ngákóon ká *ngán Lebi gē malang n ra a rāa kəla ta kum Kóóbē té ní ó.

⁸Yáa kəsa n niñ malang a əngeñ ká dɔ yáa kənge yādé gē n niñ kógēm kógēm əngeñ gir yáa yā bəbədé gē n gātəñneé té ní, a asə naā malang.

Najē ká dɔ ngé koō ta gē té

⁹Ré ūgə dɔ nang n Kóóbē Nəbā yāi adī té ní anī, ā ī-ndájə yáa rāa ká to yər kum gē yā nápar de gē n ndiñ tū té ní alé.

¹⁰Ādē de ká nge kəñi ngōnən ká dəngam, aké ká dəyá kum hor té gətóo mbɔóí té ó, de ká *nge koō ta bádə gē, alaa kɔdə wor, alaa kɔdə gara, alaa nge bógērō de gē,

11aláa nge kəga, aláa kədē sāā, aláa de ké rang ké *nge koō ta ndíl de gē ké koy gətóo mbəŋí tē.

12Tədō de ké nge rāā yáá ké beé i de ké yēr ta kum Kóṣṣbē tē. Ba i tām yáa rāādó ké to yēr kum ké beé gē tē n Kóṣṣbē Nóbā yāi taān dō nang jī nápar de gē n ndiñ tū tē kété noí tē ní.

13Banī ī ní ādē hálí ké kə Kóṣṣbē Nóbā yāi i ké kanjē najē dō tē.

14Nápar de gē n ā ī-rāā yā taā dō nang jīdó tē ní, i nápar de gē ké ngé taā kəjē yā *ngé koō ta bádē gē ō, kədē sāā gē ō. Banī ké tām yāi ī tē ní, Kóṣṣbē Nóbā yāi ndigē kadē ī-rāā yáá ké beé alé.

15I *nge koō ta yā Nóbā ké tītēm mā Moijə n Kóṣṣbē Nóbā yāi a əla seneé yā kadī ní. Deē ní i de ké gír yāi tē, i ni n ā ōō najē yān ní.

16I yáá n noō n ī-dəje Kóṣṣbē Nóbā yāi mbaī ké *Horeb tē, ndō n ī-kānīneé naā tē ní. Ndō n noō tē ní éda na ī-ndigə koō ndū Kóṣṣbē Nóbā yāi loo kər najē tē seí gogé tə al ō, ī-ndigə kəa hor ké bo n toō gogé tə al ō, ī-ndigə koy al ō.

17Adē Kóṣṣbē ədam na: Najē n noō n ədañ ní rāāñ i yáá ké majə.

18M-ā m-əla kə *nge koō ta ké tītí yā kadédó. Deē n m-ā m-əla seneé ní i de ké gír yādó tē. M-ā m-əndā najē yām tan tē, ba yáa malang n m-ā m-mērən kədadé ní, ni a ədadé.

19Najē n *nge koō ta ní a ər kə rīm ní, ré deē kərēy rāā yáá ké karī tē anī, i məkó n m-ā m-dəje kóṣ gír ní.

20Ré kəjə rō rāā *nge koō ta kógēm adē əda najē kərēy kə rīm ba m-mērən kəda alé, aláa ər najē kə rī besə gē n niñ i nóbā yādó gēé ní anī, i *nge koō ta ní n a oy ní.

21Majanī ā ī-dəje rōí najē ā əda na: J-a jə-rāā i bəy n j-a jə-gerēñ kadē i Kóṣṣbē n əda najē al ní?

22Ré yáá n *nge koō ta əda kə rī Kóṣṣbēé ní rāā yáa al anī, najē ní i Kóṣṣbē n əda ní alé. I kəjə rō n rāā *nge koō ta á ədañ najē ní ba ī-lōō bōlən.

DEU 19

Bē bōō rō gē

1Kóṣṣbē Nóbā yāi a nujə nápar de kərēy gē, ba a adī dō nang yādó. I beé n ā ī-taāñ dō nang yādó ō, ā ī-ndiñ kem bē yādó gē tē ō, kem kújə yādó gē tē ō ní.

2-3Ā ī-gāng dō nang n Kóṣṣbē a adī ní naā tē gír loo mətá. Ba gír loo ké mətá gē ní, ā ī-təndā bē gē kógēm kógēm kemeé ō, ā ī-rāā kadē róbə gē ké yā kawñ kə kem bē gē ní tē kundé tōr al ō, yā kadē deē n tōl deē ní əngēñ loo bōō rōn ō.

4I deē n tōl deē ba i kə gō kem ndigə yāneé al ō, kanjē kimən kemən tē kété ō, ní ngóy n a bōō rōn kem bē gē ní tē yā kajəñ rōn ní.

⁵I tītē yā deē n aw̄ kə madēneé kem ku kīgē gē té tégā kīgāá, ba un kēngā kē dōó yā tēgañ kīgē anī, kēngā teē ta kūl té jīn té ur madēn adē tōlən ní. Deē ní asə bōō rōn kem bē kógēm ká dan bē kə mətá gē ní té yā kajəñ rōn.

⁶Adē nge dal baḡ deē n oy ní tēbā gō nge tōl deē ní kə wōngōó ba əhɔn tām róbə kə ngāl ngáy té tōlən alé. Tōdō nge tōl deē ní rāā i yáá kə asə reē kə yoó dɔn té alé, tām ni im̄ deē n tōl ní kemən té kété alé.

⁷I yáá n noō n m-édaī kadē ɔr̄ bē gē mətá əndādó tayā kadē de gē bōōñ rōdó kemeé ní.

⁸⁻⁹Ré əndā kumií gō míndé Nébā n m-ādī bōólaā té ní kə taá ba ī-rāā yáá gē n ədañ ní ō, ī-tár Kóḡbē Nébā yāi ō, ī-rāā yáá n kemən ndigə ní kə ndō gē ō anī, ndō kéréy té ni a adī dɔ nang kə rang dɔ madē té kadē dɔ nang yāi a laa ngáy. Ni a adī dɔ nang malang n əñī ndūn adē kaaí gē yā kadədé ní. Loo n noō té ā ɔr̄ bē gē mətá yā kəndādó tayā báy kadē ərō ngé kə mətá kə kété gē.

¹⁰I beé n a əñīñneé mósə de kə najə gətóo dɔn té dɔ nang n Kóḡbē Nébā yāi a adī té ní al ní. Ré i beé al anī, mósə deē n najə gətóo dɔn té ní a əsō dɔi té.

¹¹Ré de kéréy im̄ madēn, ba um̄ madēn ní ō, əsō seneé ba əndan adē oy ō, tá ḡy aw̄ bōō rōn kem bē bōō rō kógēm té anī,

¹²*kum kɔḡ gē kə kem bē yān té a əlañ deē kógēm gōn té kadē əhɔn. Niñ a əlañ nge tōl deē ní jī nge dal baḡ té kadē tōlən ō.

¹³Kumií a ɔɔi tām yān té alé. Deē n tōl de kə najə gətóo dɔn té ní, ā ɔr̄ kóḡ dan ngán *Israel gē té kóḡ i tītē n noō yā kadē ī-ndiñ majə.

Najə kə dɔ dɔ niñ naā té

¹⁴Yáá n kaaí gē n ugəñ kété dɔ nang n Kóḡbē Nébā yāi adī té ní udəñ dɔ niñsí té kə madē bēi ní, ā ī-ndótəñ alé.

De kə kum yáá té gē

¹⁵Najə ta de kə kum té kə kal kógēm beē asə kadē deē gāngəñ sarya dɔ de kə əndāñ najə tōl deē dɔn té té al ō, dɔ de kə əndāñ najə majal kə rāā dɔn té té al ō, dɔ de kə əndāñ najə rāā yáá kéréy kə gōté al dɔn té té al ō, banī i najə ta de kə kum té gē kə asəñ jōó aláa mətá n a ɔjə kadē deē ní rāā yáá ní rōkum ní.

¹⁶Ré de kə kum té kéréy kə nge soī jū əndā najə dɔ de kéréy té anī,

¹⁷deē ní ō, nge kəndā najə dɔn té ní ō, a aw̄n kem *loo kə tá yā Kóḡbē té yā kaw̄ kɔjə *ngé tuñ yáá gē ō, ngé gāng sarya gē ō n a rāāñ kəla kem ndō gē n noō té ní.

¹⁸Ngé gāng sarya gē a ndəleñ gir najə ní kə gōó. Ré gerəñ gir kə goó majə kadē de kə kum té ní soī i mbée, adē tetə i najə dɔ madēn té kanjə kumən anī,

¹⁹yáá n ni sāā rāā kə madēneé ní, ā ī-rāāi seneé. I beé n ā ɔrəñ yáá kə majal kóḡ mbōói té ní.

²⁰Gotə de gē n a oōn ní, bōl a rāādə adē deē a rāā yáá kə majal kə beē mboōi tə gogə tɔ alé.

²¹Ā áá kum tō ndoō yā deē n sarya əhən ní alé: Ré tōl i deē anī, ā ī-tōlən ō, tōō i kum deē anī, ā ī-tōō kumən ō, tetə i ngāng deē anī, ā ī-tetə ngāngən ō, tetə i jī deē anī, ā ī-tetə jīn ō, tetə i nja deē anī, ā ī-tetə njan ō.

DEU 20

Ndū najə kə dɔ rōō tə

¹Ré āw yā rōō madə baāi gē, ba áá sonda gē ō, púsə rōō gē ō, kósə de gē kə kutədə i ngáy tɔy yāi ō anī, ī-lōō bōl. Tɔdɔ Kóōbē Nóbā yāi n teē seí kōō kem bē kə Ejiptə tə ní i naā tə seí.

²Ré ā ī-rāāi yā rōō ngɔr anī, *nge tuñ yáá a ndótə kə kété ba a ɔr najə kə gír de gēé.

³a əda na: Israel gē ōōi. Bōólaā ā ī-rōōi madə baāsí gē. Ī-lōōi kadə kemsí gāng mañ ō, ī-lōōi bōl ō, ī-lōōi kadə kəngā sāā əgasí ō, ī-lōōi ndebə ta kumdə tə ō.

⁴Tɔdɔ i Kóōbē Nóbā yāsí n a njərə sesí yā rōō madə baāsí gē dɔsí tə ō, yā dīisí ō ní.

⁵Gō tə anī ngé kɔy de gē áskaraá gē a ədañ de gē na: De kə rāā kújə kə kijə ba ndi kemeé al báy i dansí tə laā a? Ādə kōō tél āw gogə bēé na sōgə oy ta rōō tə anī de kə rang āw ndi kemeé.

⁶De kə ndɔr *kəgə nduú ba əja kañ nduú yān kə ta kəga dɔ al báy i dansí tə laā a? Ādə kōō tél āw gogə bēé na sōgə oy ta rōō tə anī de kə rang əja.

⁷I náā n *nong dəyá ba taān al báy ní? Ādə kōō tél āw gogə bēé na sōgə oy ta rōō tə anī de kə rang taā.

⁸Ngé kɔy de gē áskaraá gē a ədañ de gē báy tɔ na: I náā n bōl adə kemən gāng mañ ní, ādə kōō tél āw gogə bēé na sōgə rāā madən gē adə kemdə gāng mañ tītə yān.

⁹Ré ngé kɔy de gē áskaraá gē ɔrən najə kə de gēé gír gāng anī, a tэндān ngol áskar gē dɔ de gē tə.

¹⁰Ré ūgə bē kərəy tə yā rōō bē ní anī, ī-dəje de kə kem bē ní tə gē kadə rōōn alé, ba kadə lápəya to dɔ dānsí tə.

¹¹Ré de gē ní ndigəñ ba teēn ta róbə adənī anī, əndā gúu dɔdə tə ādə rāān kəla adənī.

¹²Ba ré ndigəñ lápəya alé ba ndigəñ i rōō anī, ɔr gong rōō gidə bē ní tə.

¹³Ré Kóōbē Nóbā yāi rāā adə bē ní əsō jīi tə anī, ī-tōl de kə dəngam gē malang kə kemeé kōō kə kaskaraá.

¹⁴Ā əyá i dəyá gē ō, ngán gē ō, yáá kuł gē ō, yáá malang kə kem bē ní tə ō, ngóy tām yāi tə. Ā əsá yáá kənge yā madə baāi gē, tɔdɔ i Kóōbē Nóbā yāi n adī ní.

¹⁵Yáá n̄ ā ī-rāā kə bē ké say gē n̄ i bē gē yā nápar de gē n̄ ā ī-ndiī tū té al̄ té ní n noó.

¹⁶Bē gē n̄ ā áya deē kógēm̄ kadē ndi kə kumneé kemeé al̄ ní i bē gē yā gir de gē n̄ Kóṣbē Nébā yāi adī ní ngóy.

¹⁷Ā ī-*bāā dɔ Het gē ō, *Amor gē ō, Kanaan gē ō, Periji gē ō, Hibi gē ō, Yebus gē ō, kṵṵ malang tītē n̄ Kóṣbē Nébā yāi ədaīneé ní,

¹⁸na sōgē ndóōnsí loo rāā yáá ké to yer kum gē n̄ rāān̄ kadē neī besē yādé gē ní. Nge n̄ noō a rāā kadē ī-rāāi yáá ké majal̄ kə Kóṣbē Nébā yāsí.

¹⁹Ré ā őr gong rṵṵ gidə bē kórēȳ té, ba ā ī-rṵṵ bē ní i ndṵ ngáȳ tá yā taān̄ bē ní anī, ā ī-tégā kágē ké kañ gē yā nujəñ kṵṵ alé, tɔdṵ ā əsa kañd̄. Ní ā ī-tégādé kṵṵ alé. Kágē ké bembeé i deē madí á ā ənīn̄ rṵṵ a?

²⁰Banī kágē gē n̄ ī-geř kadē deē a əsa kañd̄ al̄ ní, m-ādī ta róbé tégādé yā kɔrəñ gong gidə bē n̄ a rṵṵsí té ní báté kadē bē ní əsōn̄.

DEU 21

De ké deē geř nge tōlən alé

¹Ré teēn̄ dɔ niñ deē kógēm̄ ké deē tōlən té bembeé, dɔ nang n̄ Kóṣbē Nébā yāi adī té ní, ba deē geř dɔ deē n̄ tōlən ní al̄ anī,

²*kum kṵṵ yāi gē ō, ngé gāng sarya yāi gē ō, a mbṵjəñ ngāl̄ loo n̄ iṵ rṵ niñ deē ní té ní báté yā kugəñ bē gē n̄ gīrəñ gidə té ní,

³yā gerəñ bē n̄ i ké ngɔr ngáȳ rṵ té ní. Loo n̄ noō té *kum kṵṵ gē ké kem bē ní té a əhəñ mandə mañg ké deē ənī njúké míndən té rāān̄ kəla al̄ báȳ,

⁴yā kaw̄n̄ wól loo ké mañ a nūgē tū té ngándáng té, ké deē ndɔr̄ tū té al̄ ō, dubə yáá tū té al̄ ō té, yā tetə míndən kum mañ ní té.

⁵Tā anī *ngán Lebi gē n̄ niñ i *ngé tuñ yáá gē ní a ndótəñ kə kété, tɔdṵ i niñ n̄ Kóṣbē Nébā yāi gērādé kadē rāān̄ kəla adənəñ ō, tórəñ tadé kə rī Kóṣbēé ō, kadē gāngəñ sarya tūṵ naā gē ō, rṵṵ naā gē ō, sarya do gē ō ní.

⁶Kum kṵṵ gē malang ké kem bēé n̄ reēn̄ ngɔr rṵ niñ deē ní té ní a tégəñ jīd̄ kum mañ té dɔ mandə mañg n̄ tetəñ míndən té ní,

⁷ba a ədañ na: I jii n̄ jə-tōl̄ deē n̄ noō al̄ ō, kumjí aṵ yáá n̄ rāā yáá ní al̄ ō.

⁸Kóṣbē, ī-māȳ rṵi dɔ gir de gē n̄ ī-gāng dɔd̄ té ní. Ī-lōō kəndā najə yo de ké kanjə najə dɔn̄ té dɔ Israel té. Loo n̄ noō té Nébā a māȳ rṵn̄ dɔd̄ té.

⁹Ā ī-rāā beé yā kadē neī Kóṣbē ō, kadē únəñ mósə de ké beé dɔi té kṵṵ ō.

Dəyá ké kəhən ta rṵṵ té

¹⁰Ré āw̄ yā rṵṵ madə baṵāi gē ba Kóṣbē Nébā yāi əladé kem jīi té adə əhódé bəlo té,

11ba áa dáyá ké mandə ngáy dan bəlo gē ní té, adē ī-ndigə taān ké dáyá té anī,

12āw seneé bēé looí. Dáyá ní a dəsā dən ō, a tējā hēl jīn gē ō,

13a ɔr kūbē ní əhɔnəñneé ní rɔn té kɔ́ ō, a əla kūbē ké rang rɔn té ō ba a ndi bēé looí. Dáyá ní a əhɔ ndoō bəbən ō, kɔ́on ō, nāā kógə́m pá tá ā āw rɔn té báý. Loo ní noō té ā ī-taān ké nēyáí té.

14Ba ré nelī seneé tɔ al anī, əyən adē āw loo yān. Ā ígə seneé yā taān nar al ō, ā ī-rāan bəlo té al ō, tām ī-bī seneé kɔ́ bá.

Yáá hágə

15Ré de kéréy taā dáyá jōó, ba tár kógə́m tɔy madə ō, dáyá gē ní ojəñ ngán ké dəngam gē seneé jōó mbak ō, ba ngōñ ké ta kəga dɔ i ngōñ dáyá ní ni tárən ngáy al ní anī,

16ndō ní a nəbō ngánən gē yáá kənge yān té ní, ni a ɔy yáá hágə yā kadē ngōñ dáyá ní tárən ngáy ní alé. Tām i ngōñ dáyá ní ni tárən ngáy al ní n i ngōñ hágən ní.

17Majə kadē geɾ na i ngōñ dáyá ní ni tárən ngáy al ní n i ngōñ hágən ní. Adē yáá kənge yān malang ní ni a kégə yā kadən ní, a adən i loo nja ké jōó té tɔdō i ni n i ngōñ hágən ní ō, ta róbə kənge yáá hágə i yān ō.

Ngōñ ké duñ naā

18Ré deē kógə́m āw kə ngōñ ké dəngam ké dən oō loo al ō, ké duñ naā ō, oō ta bəbən al ō, kɔ́on al ō, adē ká bəbən niñ kə kɔ́oneé əndanəñ i mbée gəgə a oō tadé al ō anī,

19bəbən niñ kə kɔ́oneé a əhɔnəñ yā kaw seneé loo gāng sarya té, rō *kum kɔ́ ké kem bē yān té gē té,

20ba a ədañdé na: Ngōñjí ní toō dən oō loo al ō, duñ naā ngáy ō, usən dɔ najə kɔ́rjí té al ō, əsa wa ngáy ō, əy kasə ngáy ō.

21Loo ní noō té de gē malang ké kem bē yān té gē a téninəñ kə mbalá yā tɔlən. I beé n ā ɔrəñ yáá ké majal kɔ́ mbɔ́í té ní. Ngán Israel gē malang a oōñ adē a bōlən.

Nīn de ké naā dɔ́

22Tītə ní toō ré ī-tɔ́l deē kógə́m ké rāā yáá ké asə kadē ī-tɔ́lən, ba ī-naān dɔ́ tú kəgə té anī,

23loo a tībə dɔ nīnən té alé. I gár kadē ī-dubə kɔ́ ndō nəkó ní noō té. Tɔdō nīn ké beé i yáá ké a ɔr ndɔ́l yā Nəbā yā reēn dɔ bē té. Ī-lōō reē kə majal dɔ bē ní Kɔ́ɔbē Nəbā yáí adí té ní.

DEU 22

Kəgə gō yáá yā madí

- ¹Ré áá mañg aláa batē yā ngōkóóí kē ta tīī anī, ī-lōō kəja rōí kōó ba kəyan kadē māñ aw. Əhən awñ ādēn.
- ²Ré ngōkóóí ní ndi i rōí té ngər alé, aláa ī-gerən alé anī, éhó yáá kuī yān ní awñ bēé looí, ī-ngōm kē njóm gē té ādē nəkó reē dəjeī najən pá tā ādēn.
- ³ré énge i kərō yān aláa i kübē yān anī ā ī-rāā i tītē n noō ō. Yáá malang n ngōkóóí tīī ta ní ré énge anī ā ī-rāā i tītē n noō, ā ī-téja kumií kōó ta té alé.
- ⁴Ré áá kərō, aláa mañg yā ngōkóóí əsō róbó anī, éyan ta té kə kərneé alé: Únən dōó seneé.

Ndū najē kē tayā tayā gē

- ⁵De kē dəyá a oō kübē koō de kē dəngam al ō, de kē dəngam a oō kübē koō de kē dəyá al ō. Tōdō deē n rāā yáá kē beē ní, i de kē yer ta kum Kóóōbē Nóbā yāí tá.
- ⁶Ré ī-teē dō bē yeī té dōó dō kāgāá aláa nang té, kə ngán yeī gēé aláa kaa yeī gēé kemeé, ba kóo yeī to dō ngánən té, aláa to dō kaan té anī, ā éhó kóo yeī ní naā té kə ngánən gēé alé.
- ⁷Ā éyá kóo yeī ní kadē aw ba i ngánən gē ngóy n ā óydá. I beé n ā ī-ndiñ majə ta kaw jóó ní.
- ⁸Ré ī-rāā kújé dúf dur anī, əndā bər ta té dōó, kadē əgē deē kīī dō té kəsō, na sōgə deē iī dō té əsō oy anī, mósən dum dōí tá.
- ⁹Ā ī-dubē yáá kē rang kem ndər *kāgē nduú yāí té alé, na sōgə kum yáá ní gēgē, kañ nduú yāí gēgē malang téləñ yáá kē yā bōl gidə tāñ yā Nóbā tá.
- ¹⁰Ā əndā mañg ō, kərō ō, kadə naā té yā ndərəñ alé.
- ¹¹Ā oō kübē kē əlan *biī batē naā té kə *léə əjōñneé alé.
- ¹²Kübē n ā ənī dōí té ní, ā ī-tənā kəro kəlā gē dām kílən kē só gē té.

Najē kē dō dəyá té

- ¹³Ré deē kógəñ taā dəyá ō, bīī seneé ō, ba gō té anī nelən seneé tō alé,
- ¹⁴adē tēda najē kē majal gē dən té nujəñ kə rīneé əda na: Dəyá n toō m-taān, m-bīī seneé, banī m-áá kadē i dəyá kē geī dəngam kōó bá,
- ¹⁵anī bəbē dəyá ō, kóo dəyá ō, a reēñ loo sarya té kə yáá n əjə kadē ngōndə geī dəngam kété al ní, yā nējəñ najē ta kum *kum kōó gē kē kem bēé tá.
- ¹⁶Bəbē dəyá ní a əda *kum kōó gē na: Dəngam n toō m-ādēn kə ngōnəñ kē dəyá kadē i nəyan, anī lōō gír tárən té,
- ¹⁷ba tētē najē gē dən té, əda na ngōnəñ na geī dəngam kē rang kété kōó. Ba yáá n əjə kadē ngōnəñ geī dəngam kété al ní n toó. Bəbē dəyá ō, kóo dəyá ō, a teēñ kem kübē n ngōndə niñ kə dəngam ní bīīñ kə naá dō té ndō taā naā yādé té ní yā kəjə *kum kōó gē.

- 18**Loo ní noō té *kum kōō gē ké kem bēé a əndañ dəngam ō,
- 19**a taān lamáñ sélē arjāa bú kógēm jīn té yā kadē bōbē dəyá ō, tām ni nujə rī ngōñ ké mandə ké Israel té. Dəngam ní a taān kē non té ō, a asə tēbān al ō, báté kadē nəkó dəngam ní oyñ.
- 20**Ba ré yáa ní i rōkum, adē dəyá ní i dəyá ké geř dəngam kété kōó anī,
- 21**a aŵñ seneé ta kújə yā bōbēn té kadē de ké dəngam ké kem bē yān té gē ténīnēñ kə mbalá yā tōlən. Ni-rāā i yáa ké to rōsōl dō nang ké Israel té, tōdō ndi i bē bōbēneé báy n rāāñ kaya ní. I beé n ā ōrəñ yáa rāā ké majal kōó mboōí té ní.
- 22**Ré əhōñ de ké dəngam loo bī té kə nēyá deé anī, a tōlēndé jōó mbak. A tōlēñ dəngam ō, dəyá ō. I beé n ā ōrəñ yáa ké majal kōó dan ngán *Israel gē té ní.
- 23**Ré əhōñ gātē dəyá ké geř dəngam al báy kōó, tá dəngam ké rang əngen kem bēé ba bī seneé anī,
- 24**ā ī-teēi sedá jōó mbak kə gidə bē té ndágá yā kaw ténidé kə mbalá tōldá. Ā ī-ténāi dəyá ní kə mbalá yā tōlən tām ra i kem bēé ba əga kōr bārəññ deé kadē dīñ al ō, ā ī-ténāi dəngam ní kə mbalá yā tōlən tām bī kə dəyá ké de ké rang əhō gātēn kōó bá té ō. I beé n ā ōrəñ yáa rāā ké majal kōó mboōí té ní.
- 25**Ba ré dəngam ní ənge dəyá ní i bembeé n bī seneé dō gúú té anī, i dəngam ngóy n a oy ní.
- 26**Ā ī-rāāi yáa kógēm kə dəyá alé. Tōdō ni-rāā yáa kógēm ké majal ké asə reé kə yoó dōn té alé. Nge ní noō to i tītē de ké madēn iu udə kə dōn té tōlən beé
- 27**Ni-əngen i bembeé, adē ká dəyá ní əgañ i kōr bārəññ yáa kadē deé dīñneé gēgē anī, de ké yā dīñ a gətóo.
- 28**Ré dəngam kéréy ənge ngōñ ké mandə ké deé əhō gātēn al báy ba əhōn bī seneé dō gúú té tá əhōndé dō naā té anī,
- 29**dəngam ní a adē bōbē dəyá sélē arjāa kutə mí ō, a taā dəyá ní ké njóm gē té ō, a tēbān kōó al ō, báté kadē nəkó dəngam ní oyñ, tām ni bī kə dəyá ní kōó bá.

DEU 23

1Deé a taā nēyá bōbēn al ō, a un kōbē ní bōbēn sel dō nēyān té ní al ō.

De ké əgēndé kudə dan ngé káñ naā té gē

2De ké dəngam ké tōñ kōr ndamən kōó, aláa gāngēñ mōtən kōó, a udə dan ngé káñ naā gē yā Kóōbē té alé.

3Ngōñ ké kojən kə gō ndū najə ké dō taā naā té alé a udə dan ngé káñ naā gē yā Kóōbē té alé. Ngōnən ō, ngōñ kaan ō, kaa gugūn ō, kaa dōgən ō, a udəñ alé. Ká i gír kojə yān ké nge kō kutə gēgē a udə alé.

⁴Amon gē ō, Moab gē ō, a udəñ dan ngé káñ naā gē yā Kóṣṣbē té alé i ká báté gē té. Ngáándé gē ō, ngán kaadé gē ō, kaa gugūdé gē ō, kaa dɔgədé gē ō, a udəñ dan ngé káñ naā gē yā Kóṣṣbē té alé. Ká i gír kojə yādá ká nge kɔ kutə gəgə a udə alé.

⁵Tɔdɔ dan n̄ i-teēi kɔ́ kem bē ká Ejiptə té á s̄ī i róbó báý ní, tén̄n̄ tasí kə yáa kəsaá al̄ ō, kə maná al̄ ō. Moab gē əlañ gō Balam ká ngōñ Beor té Petor, dām nang ká Mesopotami ká k̄ī kə dɔ́ té, ba adəñəñ nar kadə ndɔ́lən̄sí.

⁶Banī Kóṣṣbē Nábā yái mbáté koō najə yā Balam. Ni-rāā adə ndɔ́l̄ tél i tór ta tām yái té tɔdɔ ni tárii.

⁷Kə ndɔ́ gē malang n̄ ā i-ndiñ kə kumií ní, ā i-sāā ta róbə kadə ndiñneé kə rōneléé al̄ ō, kadə əngeñneé yáa al̄ ō.

⁸Ā i-kídə Edom gē alé, tɔdɔ niñ i ngákóóí gē. Ā i-kídə de ká Ejiptə gē al̄ ō, tām kété ní ī i tērā ká nge nañ dɔ́ nang yādá té.

⁹Ngán kaa gugūdé gē n̄ a ndiñ dɔ́ nang yái té ní a asəñ kudə dan ngé káñ naā gē yā Kóṣṣbē té.

Loo ká kem gérgereé

¹⁰Ré āw yā rṓ madə baḡáí gē ba éhɔ loo i-ndiñ anī, i-lōō kadə majal̄ tákī.

¹¹Ré áskar yái kógə́m̄ tél de ká majal̄ tákən̄ tām manən̄ teē rōn̄ té ndɔ́́ anī, ni a teē kɔ́ kem gérgereé ō, a udə kemeé al̄ báté kadə mbang udəñ ō.

¹²Ni a ndogə mañ ta jī loo tíbá té, ba ré mbang udə anī, a udə gogá kem gérgereé karī.

¹³Ā i-rāā loo kéréy gidə gérger té ndágá kadə āw ta wa té tū té.

¹⁴Ā i-ngōm̄ kágə ká ta katə dām kógə́m̄ dan yáa yái gē té, kadə ré āw ta wa té gidə gérger té ndágá anī, i-ndērən̄ bəlo. Ré édə kem bəlo ní té oy anī, i-téla ta.

¹⁵I gár kadə kem gérger yái i ká *tál, tɔdɔ Kóṣṣbē Nábā yái a njērā kemeé yā ngōm̄ineé ō, yā rāañ kadə i-tetə madə baḡáí gē rṓ ō. Ní ré ni teē dɔ́ yáa kéréy ká to yər kum té kemeé anī, a ndi seí alé.

Bəlo ká aý bē kóṣṣneé

¹⁶Ā éhɔ bəlo n̄ aý bē kóṣṣneé ba reē bṓ rōn̄ bēé looí ní yā tél kaw̄ seneé kadən̄ kə kóṣṣneé gogá alé.

¹⁷Ni a ndi mboóí té kem bē n̄ nelən̄ té ní, loo n̄ ni ndigə té ní. Ā i-kéran̄ alé.

Ájəba rāā besə

¹⁸Dəyá aláa dəngam ká Israel té a rāā ájəba n̄ i rāā besə ní alé.

¹⁹Nar ájəba, aláa nar gír bísé ní ā āwñ kem *kújə yā Kóṣṣbē Nábā yái té yā kadən̄ kadə karī té tām yā nduí ká əñī adə Kóṣṣbē té alé, tām kəla rāádé yər kum Kóṣṣbē Nábā yái.

Yáá ké kadē kūl té

²⁰Ré adē ngōkóóí yáá loo tēnā té, adē i nar, aké i yáá kəsa, aké i yáá kórēy ké rang anī, ā ī-taā manēn dɔ té alé.

²¹Ā adē tērā yáá kūl té, banī ngōkóóí ké Israel ní ā adēn yáá kūl té alé, yā kadē Kóṣṣbē Nóbā yāí rāań majə seí tū kəla rāaí gē té malang dɔ nang n ā āw yā taā té ní.

Ndū ké kənī kadē Nóbā

²²Ré ēnī ndūí adē Kóṣṣbē Nóbā yāí yā kadēn yáá kórēy anī, ɔr bāā loo kawń kadēn té alé. Tɔdɔ ré i beé al anī a dəjeí yáá ní, adē a tél i yáá ké majal ké ī-rāā.

²³Ba ré ī-mbātə kənī ndūí anī, ī-rāā i yáá ké majal alé.

²⁴Yáá n teē taí ikó té á i ndūí n ēnī kə gō kem ndigə yāí adē Kóṣṣbē Nóbā yāí ní, ēndā kumíí gīrí ī-rāā.

Ta róbə kəja kań yáá

²⁵Ré āw kem ndɔr *kāgə nduú yā madí té anī, ésa kań nduú ké kemeé tītə n kemií ndigə ní, banī ā ɔtəń kem yáá jīí té alé.

²⁶Ré údə kem kōō yā madí té anī, ī-gāńg dɔ kōō gē ní kə jīí, ba ī-lōō kəja kə kəyá.

DEU 24

Dəyá ké ngaan mbātén

¹Ré de kórēy taā dəyá, ba nelən kə dəyá ní tɔ alé, tām ni-ənge yáá ké to rōsɔl rōn té, báa adē ndang makətübə mbātə naā əla jīn té ba tēbān kōó,

²ba ré dəyá ní āw taā dəngam ké rang,

³ba dəngam ní nelən seneé tɔ alé, adē ndang makətübə mbātə naā əla jīn té ba tēbān kōó, aké oy tan té kōó anī,

⁴ngaan ké kété ní a tél yā taān gogé tɔ alé, tɔdɔ ké tām yān té ní ni-tél i dəyá ké yɛr kōó. Ré taān anī rāā i yáá ké to yɛr ta kum Kóṣṣbē té. Ā ī-rāā yáá ké beé yā kəlań rōsɔl dɔ bē n Kóṣṣbē Nóbā yāí adī té ní alé.

Nгаа dəyá kijə

⁵Nгаа dəyá kijə a udə áskaraá al ɔ, deē a əndā kəla dɔn té al ɔ. A rāā yáá gē n noō al bāí kógəńm yā ndiń bēé kə nēyáneé, yā kadē rō nēyān nelənnéé.

Yáá tēnā yáá

⁶Deē a əhɔ mbaí kusə yáá yā madēn kērā té alé, tɔdɔ nge n noō i taā yáá báā ta yā nge kērāí jīn té kōó.

Najə ké dɔ bogə deē té

⁷Ré de kórēy bogə ngōkóon kógəńm ké dan ngán *Israel gē té rāān bəlo té, aláa igə seneé anī, i gár kadē a tōlnəń kōó. I beé n ā ɔrəń yáá ké majal mbəoóí té kōó ní.

Moy bānjē

⁸Ēndā kumií dɔ rōí té najē yā moy bānjē té. Yáa malang n m-ójó *ngán Lebi ká *ngé tuñ yáa gē á niñ ndóōnsí ní, ēndāi kumsí girí majē ī-rāāi.

⁹Ādē əga kemií dɔ yáa n Kóōbē Nébā yāi rāā kə Miriamá róbó dan n ī-teēineé kōó kem bē ká Ejiptə té ní.

Yáa tēnā yáa báy to

¹⁰Ré ādē madē bēi yáa loo tēnā té anī, ī-lōō kudə kújə yān té kəho yáa kēra té.

¹¹Ī ā ī-ra i ndágá ba i ni n a un yáa tēnā yáa yā reēn kadī ní.

¹²⁻¹³Ré i de ká nge ndoō n un kúbē yān tēnāineé yáa anī, ī-lōō kadē mbang udə dɔ kúbē ní té. Ré mbang a rāā yā kudə anī ī-tél kə kúbē yān ní āwñ gogé ādēn ādē bīiñ. Loo n noō té ni a tōr tan dɔí té ō, Kóōbē Nébā yāi a rāāi de ká sew té ō.

Najē ká dɔ ngé ndoō gē té

¹⁴Ā əsa tətō nge kəla yāi ká nge rō tō ndoō ō, ndoō rāān ō alé. Ká ni i ngōkóóí, aké i tērā ká nge nam ká ndi dɔ nang yāi té, kem bē yāi té gēgē anī, ā əsa tətōn alé.

¹⁵Kəla ká ndō kógēm n rāā adī ní ā ēgān pá tá mbang a udə. Tɔdō ni i de ká nge rō tō ndoō, adē ēndā kemən i dɔ kəgā yān té kekəre. Ī-lōō kadē əga kɔr dɔ Kóōbē té kə rīi tɔdō nge n noō a reē ənī najē dɔí té.

A tōlēn deē tām yā madēn té alé

¹⁶A tōlēn bəbē ngán gē tām majal yā ngándé gē té alé ō, a tōlēn ngán gē tām majal yā bəbədé gē té alé ō, banī a tōlēn de gē kógēm kógēm i tām majal yādé niñ kó gē té.

Yáa ká yā rāā kə ngé ndoō gēé

¹⁷Ā ī-tūr gidə yáa ká gōté yā tērā ká nge nam alé ō, yā ngōñ hal alé ō. Ā əho kúbē yā dəyá ká ngaa koy kēra té girí yáa ká ādēn loo tēnā té té alé ō.

¹⁸Ādē əga kemií na kété ní Ī i bəlo dɔ nang ká Ejiptə té, ba i Kóōbē Nébā yāi n gāñg dɔí ní. I tām najē n noō té n m-ēndā dɔí té kadē ī-rāā yáa gē n m-ədəi toó ní.

¹⁹Ré ī-sāā kōō ká kem ndɔr yāi té, ba dɔí ndígənal dɔ kōō yāi ká dɔɔ kem ndɔrɔ anī, ī-lōō tél kaŵ gō té kun. Ā əyá tām yā tērā ká nge nam té ō, ngōñ hal té ō, dəyá ká ngaa koy té ō. Loo n noō té Kóōbē Nébā yāi a rāā majə seí tū kəla malang n ā ī-rāā té ní.

²⁰Ré ənda kañ *kəgə olibə yāi gē anī, ī-lōō tél kaŵ tājā kanən gē n dɔí ndígənal ní. Ā əyá tām yā tērā ká nge nam té ō, ngōñ hal té ō, dəyá ká ngaa koy té ō.

²¹Ré əja kañ nduú yāi oy kōó anī, ī-lōō tél kaŵ bur gotə. Ā əyá ngé gē n kumií māñ dɔ té ní tām yā tērā ká nge nam té ō, ngōñ hal té ō, dəyá ká ngaa koy té ō.

²²Ādē əga kemií na kété ní Ī i bəlo dɔ nang ká Ejiptə té. I tām najē n noō té n m-ēndā dɔí té kadē ī-rāā yáa gē n m-ədəi toó ni.

DEU 25

Loo gāng sarya

¹Ré de gē kōlēn naā ba aṽn saryaá anī, deē n najē gətóo dɔn té ní a ədañ na najē gətóo dɔn té ō, deē n najē i dɔn té ní a ədañ na najē i əhɔn té ō.

²Ré deē n najē i dɔn té ní asə kadē ənge ndéy anī, nge gāng sarya a mēṛ laan nang té ō, a mēṛ kadē əndanəñ ta kumən nəkó té kadē asə kum gotə yáá n rāā ní ō.

³A əndanəñ i jī kutə só, ba kadē māñ dɔ loo n noō alé na sōgə ənge do ké majal ngáy ō, əlañ rōsɔl dɔ ngōkóóí té ta kumií té ō.

Mañg ké a səbā kōō

⁴Ā əla bendə ta mañg ké a səbā kōō té alé.

Dəyá ké ngaa koy ké ngōnən gətóo

⁵Ré ngákóo naā ké dəngam gē ndiñ loo kógəṁ ba nge ké kógəṁ oy ba ngōnən gətóo anī, nəyán a taā de ké rang alé. I ngōkóo ngaan n a taān ní, tām nge n noō i kəla ké sɔɔ dɔn.

⁶Ngōñ ké ta kəga dɔ n a ojə ní a əndān rī nge yo dɔn té kadē rīn toñ ngándáñg dan ngán *Israel gē té.

⁷Ba ré ngōkóo nge yo ní ndigə taān al anī, dəyá ní a aṽ rō *kum kɔɔ gē té loo sarya té yā kədadə na: Ngōkóo ngaam ndigə kojə ngōñ seṁ kadē rī ngōkóon bārəñ ngándáñg dan ngán *Israel gē té alé ní, ni-mbāté i kojə kadē ni i ngōkóo ngaam.

⁸Kum kɔɔ gē ké kem bē ní té a bārəñ dəngam ní yā kɔṛ najē seneé. Ni a ra loo n noō té yā kədañ na ngur taān na rāān alé.

⁹Anī nəyá ngōkóo dəngam ní a aṽ rōn té ta kum *kum kɔɔ gē té yā kɔṛ sākəṛā ké njan té ō, yā tībə hōṛ kumən té ō. Ba gō té anī a əda na: Yáá n a rāān kə dəngam ké mbāté kojə ngōñ kadē ngōkóon ní n noó.

¹⁰Loo n noō té a bārəñ gír kojə yā dəngam ní dɔ nang ké Israel té na i gír kojə yā dəngam n ɔṛəñ sākəṛā njan té ní.

Yáá ké kɔgə rāā loo rōō naā té

¹¹Ré dəngam gē jōó ra a rōōn naā, ba nəyá nge ké kógəṁ aṽ rōdɔ té yā kɔṛ ngaan kɔɔ jī nge tēndān té, ba ré dəyá ní əla jīn əhɔñ ndam aláa mɔtə nge rōō ngaan ní anī,

¹²kumií a oṛī tām yā dəyá ní té alé: Ā ī-gāng jīn kɔɔ.

Hái ké loo rāā gātə té

¹³Ā ətō mbaḷ gində gē ké yā kɔjəñ kɔy yáá gír naā té jōó kadē kógəṁ i ké bo ō, kəréy i ké dūú ō, kem ngong yái té alé.

14 Ā āw kə kār tór yáá gir jōó kadē kógēm i kə bo ō, kéréy i kə dūú ō, kújú gōi té alé.

15 Mbaĭ gindē kə yā kəjəñ kəy yáá yāi, a to i kə taá ō, kə gōó ō. Kār tór yáá yāi a to i kə taá ō, kə gōó ō, kadē ĩ-ndiñ ta kaw jōo dɔ nang n Kóɔbē Nóbā yāi adī té ní.

16 Tɔdɔ deē n rāā yáá kə góté al kə tītē n noō ní, i de kə to yer ta kum Kóɔbē Nóbā yāi té.

Amalek gē i madē baḡ Israel gē

17 Ādē əga kemií dɔ yáá n Amalek gē rāāñ seí róbó dan n ĩ-teēñ kɔɔ kem bē kə Ejiptə té ní.

18 Niñ bōlōñ Nóbā alé, adē dan n kər asiī nák á tógí gətóó ní, rañ róbó ngóōñi ba nujəñ kə de gē n njadé nɔy gogé gōi té ní kɔɔ malang.

19 Dan n Kóɔbē Nóbā yāi a əndāi loo kə madē baḡi gē malang n gīrēñ gidií ní asəñ kɔdə rōi tū té al té ō, a əndāi dɔ nang n adī kadē ĩ-ndi lom tū té té ní ō anī, ā ĩ-tōĭ Amalek gē kɔɔ malang kadē əga kem deē kógēm kə dɔ nang té dɔdɔ té tɔ alé. Ādē dɔi ndígənal alé.

DEU 26

Ndējē kañ yáá kə ta kəga dɔ gē ō, kəda taā kem ō

1 Ré ūgē dɔ nang n Kóɔbē Nóbā yāi adī té ní, ba ĩ-taā ĩ-ndi tū té anī,

2 kōō yāi kə ta kəga dɔ gē malang ní ā ĩ-kēgē kem jángá yā kawñ loo n Kóɔbē Nóbā yāi a gērā yā kəndā rīn dɔ té ní té.

3 Āw ənge *nge tuñ yáá n a rāā kəla ndɔ n noō té ní ba édan na: M-ədə Kóɔbē Nóbā yāi bōólaā na m-ūgē dɔ nang n əñi ndūn adē kaají gē yā kadəjí ní té.

4 *Nge tuñ yáá a taā jáng n āwñ ní yā kəndā no *loo tuñ yáá yā Kóɔbē Nóbā yāi té.

5 Loo n noō té ā éda ta kum Kóɔbē Nóbā yāi té na: Kaañ i Aram kə nge njērā dɔɔ. Ni-aw dɔ nang kə Ejiptə té aw ndi i kə tērā kə nge nañ té kə de kə séy beē gē n awñ seneé ní. Loo n noō té ni tél nápar de kə tógədə i ngáy ō, kutədə i ngáy ō.

6 Banī de kə Ejiptə gē rāāñjí majə alé. Əñiñjí dan ndoō ō, təndāñ kəla kə ngañg ngañg gē dɔjí té ō.

7 Loo n noō té j-əga kər kə dɔ Kóɔbē n i Nóbā yā kaají gē té ní, anī oō ndūjí. Ni-əa kadē jə-ndoō ō, əa rō tō ndoō yájí ō, əa rāā n rāāñ kumjí ndoō té ní ō.

8 Ni-teē sejí kɔɔ dɔ nang kə Ejiptə té kə ta kŭl yáá kə to bōl gē ō, yáá kə bo gē kə yā kəjəñ yáá gē ō, kə kər kum gē ō.

9 Ni-reē sejí laā ba adəjí dɔ nang kə mba ō, yibē tejə ō, i ngáy tū té ní toō.

10 Adē ngɔlaā ní, Kóṣṣbē m-reē kə dɔ kōō ké kijə gē ké dɔ nang n̄ ādēm té ní m-ndējī. Ā ēndā dɔ kōō ké kijə gē ní no Kóṣṣbē Nébā yāí té ō, ā ʒsə noí nang té non té ō.

11 Gō té anī yáá ké majə gē malang n̄ Kóṣṣbē Nébā yāí adī ĭ naā té de ké kem kújə yāí té gē ní, ā ĩ-rāāi rōnelēn naā té kə *ngōñ Lebi ō, tērā ké nge nañ ō n̄ ndiñ dɔ nang yāí té ní.

Bāl ké nge kɔ mətá

12 Kem bāl ké nge kɔ mətá n̄ i bāl yā dɔ yáá ké nge kɔ kutə ké kɔr tām yā Nébā té ní, ré ɔr dɔ kōō yāí gē malang ādē *ngōñ Lebi ō, tērā ké nge nañ ō, ngōñ hal ō, dəyá ké ngaa koy ō, ādē əsa ndānēñ kem bē yāí té oy anī,

13 Éda kə ta kum Kóṣṣbē Nébā yāí té na: Kóṣṣbē, yáá ké yā bōl gidə ké tām yā Nébā té n̄ to kem kújə yām té ní, m-ādē *ngōñ Lebi ō, tērā ké nge nañ ō, ngōñ hal ō, dəyá ké ngaa koy ō, kə gō míndí n̄ édamneé ní kanjə māñ dɔ ndūí té ō, kanjə kadē dɔm ndígənal ō.

14 Dan n̄ m-rāā ndoō deē yām ké koy ní, m-əsá yáá ní al̄ ō, dan n̄ m-tél de ké yer ní, m-ɔr yáá kógə́m tū té al̄ ō, m-ún m-ādē de ké koy kɔ́ al̄ ō. M-ōō ndū Kóṣṣbē Nébā yām, adē m-rāā yáá malang n̄ ədam kadē m-rāā ní.

15 Beé ní, ĭ n̄ ĩ-ndi dɔ rā té kem *loo ké tál yāí té ní, áa ba ĩ-rāā majə kə ngán *Israel gē n̄ niñ i gír deē yāí gē ní ō, ĩ-rāā majə kə dɔ nang n̄ mba ō, yibə tejə ō, i ngáy tū té á ēnī ndūí ādē kaají gē yā kadəjí ní ō.

Gír de yā Kóṣṣbē gē

16 Bōólaā Kóṣṣbē Nébā yāí ədaī na kə ĩ-rāā yáá gē n̄ *ndū najə yān gē ō, jī-bēl̄ loo rāā yáá yān gē ō ɔjəñ ní. Ā ēndā kumií gírí yā rāā kə gōó. Ā ĩ-rāā i kə ngarə kemií malang ō, kə rōí malang ō.

17 Bōólaā ĩ-rāā ādē Kóṣṣbē ənī ndūn adī, əda na ni i Nébā yāí loo n̄ ún gō róbə yān gē ō, ōō tan ĩ-ngōmən̄ ndū najə yān gē ō, gō míndən̄ gē ō, jī-bēl̄ loo rāā yáá yān gē ō ní.

18 Ni-rāā adē ənī ndūí ādēn̄ ō, éda na ĭ i gír deē yān, nge n̄ ni bārən̄ na i yáá kənge yān ké gātən̄ i ngáy ní ō, ənī ndūí yā ngōmən̄ gō míndən̄ gē malang ō.

19 Rōkum, Kóṣṣbē Nébā yāí ndigə kadē kɔsə gɔn̄ ké tām yāí té ō, rī bār yāí ō, loo ké bo yāí ō, tɔy yā nápar de gē malang n̄ ni əndādé ní ō, kadē ĭ i gír de ké *tal ké tām yā kəla yān té tītə n̄ ədañ ní ō.

DEU 27

Yáá kəga kem dɔ madē naā té

(27-28)

Mbaí gē ké túdēñ dɔ mbaí Ebal té

- ¹Moiyə, naā té kə *kum kɔɔ gə yā ngán *Israel gə, ɔɾ najə kə kósə de gēé ədadə na: Gō míndə Nəbā malang n m-ədəsí bōólaā ní ī-ngōmī.
- ²Ndō n ā ī-teēineé bā Jurde yā kawń dɔ nang n Kóɔbē Nəbā yāsí adəsí té ní, ā óyī mbał kə bo gə yā túdə kə nja dɔɔ, ba ā ī-rāāi hōrō mañ kə ndaa gidədə té.
- ³Ā ī-ndangiī yáá kə yā rāā gə malang n *ndū najə n toō əda ní dɔ té ō. I beé n ā ūgīneé dɔ nang n Kóɔbē Nəbā yāsí adəsí té ní. Dɔ nang n mba ō, yibə tejə ō, i ngáy tū té, tītə n Kóɔbē Nəbā yā kaasí gə ədańsí ní.
- ⁴Loo n ré ī-teēi bā Jurde oy anī, ā údiī mbał gə ní kə nja dɔɔ dɔ mbał Ebal té, tītə n m-ədəńsí bōólaā kadə ī-rāāi ní. Ba ā ī-rāāi hōrō mañ kə ndaa gidədə té.
- ⁵Gō té anī ā ī-rāāi *loo tuñ yáá kə ngán mbał gə kə gində ɔdə rō al gə loo ní té tām yā Kóɔbē Nəbā yāsí té.
- ⁶Ā ī-rāāi *loo tuñ yáá yā Kóɔbē Nəbā yāsí i kə ngán mbał gə kə toñ kə taá. Ā ī-ndējī Kóɔbē Nəbā yāsí dā kə rōo horoó gə i dɔ *loo tuñ yáá ní té.
- ⁷Ā ī-ndējən i dā kə tuñ tām yā kem kógərn té ō, ā əsaī i kə loo n noō té kə rōneléé ta kum Kóɔbē Nəbā yāsí té ō.
- ⁸Ā ī-ndangiī *ndū najə gə n toō malang majə dɔ mbał gə n ī-túdī té ní.
- ⁹Gō té anī Moiyə, naā té kə *ngán Lebi kə *ngé tuñ yáá gə, ɔɾ najə kə Israel gēé malang, ədadə na: Israel gə, ī-raī jəke ōōī. Bōólaā Kóɔbē Nəbā yāsí rāā adə ī-télii gir deē yān gə.
- ¹⁰Beé ní, ā ōōī ndū Kóɔbē Nəbā yāsí. Adə ā ī-rāāi yáá gə n ədasí ní ō, yáá gə n gō míndə yān gə ədańsí ní ō, tītə n m-ədəńsí bōólaā ní.
- ¹¹Ndō n noō té Moiyə mēɾ de gə rāā yáá n toō ō, ədadə na:
- ¹²Loo n ī-teēi bā Jurde oy anī, de gə kə gir bē yā Simeɔ té ō, Lebi té ō, *Juda té ō, Isakar té ō, Jəjep té ō, Benjamə té ō, a rañ dɔ mbał Garijim té yā tórəń tadə dɔ gir deē yāsí gə té.
- ¹³Ba de gə kə gir bē yā Ruben té ō, Gad té ō, Aser té ō, Jabulo té ō, Dan té ō, Nepətali té ō, a rañ dɔ mbał Ebal té yā kədañ najə kə to ndól gə.

Ndól kə kutə gidə i jōó gə

- ¹⁴*Ngán Lebi gə a ədañ dəngam gə malang kə Israel té kə ndūdə kə kə tógó na:
- ¹⁵Deē n a tégā kəgə yā kudə besə té, aké a nō gində horoó yā tósə ba rāā kum gotə yáá kərəy té yā ndōy loo mundə té jəke ní, ndól i dɔn té. Tɔdō yáá kə beé gə n de gə rāān kə jīdó ní, i yáá kə to yɛɾ kum gə ta kum Kóɔbē té. Loo n noō té de gə malang a ədañ na: Aáá *ādə i tītə n noō.
- ¹⁶Deē n kídə bəbən ō, kōɔn ō ní, ndól i dɔn té. Loo n noō té de gə malang a ədañ na: Aáá *ādə i tītə n noō.

- ¹⁷Deē n̄ a ndótē kə dɔ niñ loo yā madē bēneé ní, ndól̄ i dɔn té. Loo n̄ noō té de gē malang a ədañ na: ʌ́ʌ́ ʌ́ ʌ́ *ādē i tītē n̄ noō.
- ¹⁸Deē n̄ a ɔjə de kə nge kum tōō róbé kə góté al ní, ndól̄ i dɔn té. Loo n̄ noō té gir de gē malang a ədañ na: ʌ́ʌ́ ʌ́ ʌ́ *ādē i tītē n̄ noō.
- ¹⁹Deē n̄ a ɔgē tērā kə nge nam̄ ō, ngōñ hal ō dəyá kə ngaa koy ō yáá kə sɔɔ dɔdɔ ní, ndól̄ i dɔn té. Loo n̄ noō té gir de gē malang a ədañ na: ʌ́ʌ́ ʌ́ ʌ́ *ādē i tītē n̄ noō.
- ²⁰Deē n̄ bī kə nēyá bəbēneé ní, ndól̄ i dɔn té, tɔdō un i kübē n̄ bəbən seí dɔ nēyán t́ ní kɔ́. Loo n̄ noō té de gē malang a ədañ na: ʌ́ʌ́ ʌ́ ʌ́ *ādē i tītē n̄ noō.
- ²¹Deē n̄ bī kə dāá ní, ndól̄ i dɔn té. Loo n̄ noō té gir de gē malang a ədañ na: ʌ́ʌ́ ʌ́ ʌ́ *ādē i tītē n̄ noō.
- ²²Deē n̄ bī kə ngōkóon kə dəyá, ká i kem bəra madən, aké i kem kóo madən anī, ndól̄ i dɔn té. Loo n̄ noō té gir de gē malang a ədañ na: ʌ́ʌ́ ʌ́ ʌ́ *ādē i tītē n̄ noō.
- ²³Deē n̄ bī kə umən kə dəyá ní, ndól̄ i dɔn té. Loo n̄ noō té gir de gē malang a ədañ na: ʌ́ʌ́ ʌ́ ʌ́ *ādē i tītē n̄ noō.
- ²⁴Deē n̄ tól̄ deē loo mundē té ní, ndól̄ i dɔn té. Loo n̄ noō té gir de gē malang a ədañ na: ʌ́ʌ́ ʌ́ ʌ́ *ādē i tītē n̄ noō.
- ²⁵Deē n̄ ndigə nar yā tólən de kə najē gətóo dɔn té ní, ndól̄ i dɔn té. Loo n̄ noō té de gē malang a ədañ na: ʌ́ʌ́ ʌ́ ʌ́ *ādē i tītē n̄ noō.
- ²⁶Deē n̄ a rāā *ndū najē yā Nébā nja bēyā kə gogé té ō, a ngōm al ō ní, ndól̄ i dɔn té. Loo n̄ noō té gir de gē malang a ədañ na: ʌ́ʌ́ ʌ́ ʌ́ *ādē i tītē n̄ noō.

DEU 28

Yáa gē kə a reēñ kə rōnelē

- ¹⁻²Ré ōō ta Kóɔbē Nébā yái rókum, adē gō míndə gē n̄ m-ədaí kadē ī-rāā á m-ójíi bōólaā ní əndā kumií girí malang ī-rāā anī, ni a rāā kadē ǐ i de kə kété no nápar de gē malang n̄ əndádé dɔ nang té ní. Yáá kə majə gē n̄ ni a rāā seí ní n toó:
- ³Tór̄ ta a reē dɔí té kem bēé ō, a reē dɔí té bembeé ō.
- ⁴Tór̄ ta a reē dɔ ngán kemií gē té ō, dɔ kōō yái gē té ō, dɔ yáa kul̄ yái gē té ō, dɔ kóo mañg yái gē té ō, dɔ kóo batē yái gē té ō, dɔ kóo bēyā yái gē té ō.
- ⁵Tór̄ ta a reē dɔ jáng yái té ō, dɔ yáa bóké ndujē yái té ō.
- ⁶Tór̄ ta a reē dɔí té ta kawí té ō, ta télí té ō.
- ⁷Ré madē baáí gē a ənīnī rōō anī, Kóɔbē a tetədé rōō yā kadī. Ré unəñ i róbé kə kógəñ beē n reēñneé yā rōōī anī, a télən yā kəy naā noí té i kə ta róbé kə rang gēe gir sīrí.

⁸Kóṣṣbē Nébā yāi a ngōm yáa malang n̄ ī-kān nja kē kem mōy yāi gē té ní ō, kēla malang n̄ ā élá gir rāa ní, a rāadé kadē teēi yáa té ō. Ni a rāa majə seí kem bē n̄ adī té ní.

⁹Dan n̄ ī-rāa gō míndə gē n̄ Kóṣṣbē Nébā yāi əda na kə ī-rāa ní ō, ún gō róbə yān gē ō anī, ni a rāai kadē ī-tél gir de gē ké tām yān té, tītē n̄ ənīn̄ ndūn adī ní.

¹⁰Gír de ké rang gē malang ké dɔ nang té a aṣṣn̄ kadē bārnī i kə rī Kóṣṣbēé anī a bōlnī.

¹¹Kóṣṣbē Nébā yāi a rāa kadē rōi nelī dɔ nang n̄ ənī ndūn adē kaaí gē yā kadī té ní. Tɔdɔ ni a adī ngán gē ngáy ō, a rāa kadē yáa kul̄ yāi gē ojəñ naā ngáy ō, kadē dɔ nang yāi a teē kōō ngáy ō.

¹²Kóṣṣbē a teē ta mañ yān ké majə ké dɔ rā té yā kadī, kadē edə dɔ nang yāi té kə dɔ nāāneé, kadē kēla malang n̄ ī-rāa ní majə. Nápar de gē ngáy a tēnāñ yáa jíi té, banī ī ā ī-tēnā yáa alé.

¹³Kóṣṣbē a əndāi i kété ba i gogé alé. Ngándańg ā āw̄ i kum kē dɔɔ ba ā ī-tél kē nang té alé, tɔdɔ ī-rāa gō míndə gē n̄ Kóṣṣbē Nébā yāi əda na kə ī-rāa á m-ədaí bōólaā na kə ī-ngōm ō, kə ī-rāa ō ní.

¹⁴Ni a rāa majə seí tɔdɔ ī-tṣṣ geleé al̄ ō, kɔɔ al̄ ō, dɔ róbə gē malang n̄ m-ójésí bōólaā té ní ō, ī-ndōȳ besə gē n̄ i nébā ké rang gē ní al̄ ō.

Yáa gē ké a reēn̄ kə yáa ké to kum kaý al̄

¹⁵Ba ré ōō ta Kóṣṣbē Nébā yāi alé, ré gō míndə gē ō, ndū najə gē ō n̄ ni mērēm̄ kɔjii á m-ójii bōólaā ní, ré əndā kumií gírí malang ī-rāa alé anī, ndól̄ gē n̄ a reēn̄ dɔi té ō, a rāanī ō ní n̄ toó:

¹⁶Ndól̄ a reē dɔi té bēé ō, a reē dɔi té bembéé ō.

¹⁷Ndól̄ a reē dɔ jáng yāi té ō, dɔ yáa bōkə ndujə yāi té ō.

¹⁸Ndól̄ a reē dɔ ngání gē té ō, dɔ kōō yāi té ō, dɔ kɔɔ mañg yāi gē té ō, kɔɔ batə yāi gē té ō, kɔɔ bəyā yāi gē té ō.

¹⁹Ndól̄ a reē dɔi té ta kawí ō, ta télí ō.

²⁰Kóṣṣbē a əla kə rō tō ndoó ō, bōl̄ ké ngáy ō, yáa ké to ndíl̄ kaý gē ō, dɔi té tū kēla rāai gē té malang, báté kadē ī-təgān̄ kōs̄ ō, báté kadē ī-gətóon̄ kōs̄ gidə kógēm̄ tām̄ yáa ké majal̄ n̄ ī-rāa á i kəyan̄ kōs̄ ní té ō.

²¹Kóṣṣbē a ənī moy ngālbōgíi dɔi té dɔ nang n̄ ā āw̄ kə taā té ní, kadē tōlī báté kadē ī-təgān̄ kōs̄ malang.

²²Ni a rāai kadē ōnḡ ō, a ənī moy gajə ō, rō kagē ō dɔi té. A rāa kadē rōi a təngā tólóló ō, a rāa kadē mañ a əho laa ō, a ənī moy dɔ kōō gē té kadē kərēn̄ ngér ngér ō, kadē kumdé teē al̄ ō. Yáa ké tōr̄ gē n̄ noō a rāanī báté kadē ī-gətóon̄ kōs̄.

- 23 No rā ké dɔ́í tɛ́ a ngaŋg tītē gindē nēngá kasə beé ō, dɔ́ nang ké gír njaí tɛ́ a ngaŋg tītē gindē beé ō.
- 24 I mañ n Kóɔ́bē a rāā kadē edə dɔ́ nang yāí tɛ́ ní alé, ba i bũ ō, bumbéru ō. A dəsēñ dɔ́í tɛ́ tun tun báté kadē ī-gətóón kɔ́.
- 25 Kóɔ́bē a rāā kadē madē baǎí gē a tetəñī rɔ́. Ré ún i róbé ké kógēm beē n āw ēñíndé rɔ́ anī, ā ī-tél yā kaý nodé tɛ́ i kə ta róbé ké rang gēé gír sīrí. Ā ī-tél yáú ké əga deē kəngā sāā tɛ́ tām yā bē kɔ́ gē malang ké dɔ́ nang tɛ́ n a aǎñ yáú n a rāā ní tɛ́.
- 26 I yeí ké dɔ́ gē, kə dā ké bembeé gē n a əsañ nīní ní. De ké yā tēbādé dɔ́ tɛ́ a gətóo.
- 27 Kóɔ́bē a rāā kadē ngaw n a əba de ké Ejiptə gē ní əbaí ō, a rāā kadē yáú agī ō, kadē kur əsaí ō, kadē rɔ́ ndoq ké dan gāng alé əsɔ́ dɔ́í tɛ́ ō.
- 28 Ni a rāā kadē āy kɔ́r ō, kumií ǎ loo alé ō, dɔ́í ndi góté alé ō.
- 29 A ī-mám loo dan kadē ndaá tītē nge kum tɔ́ ō, yáú ké a teēi do tɛ́ a gətóo ō. De gē a əsanī i mbéé ngándáng ō, a taāñ yáú yāí gē jíí tɛ́ kɔ́ ō, de ké yā dijī a gətóo ō.
- 30 Dəyá n ā əho gātən ní i de ké rang n a bī seneé. Kújé n ā ī-rāā ní, ā ī-ndi kemeé alé. Ā ī-ndɔ́r *kəgē nduú, ba kanən ké ta kəga dɔ́ gēgē ā əja alé.
- 31 A tɔ́lən maŋg yāí ta kumií tɛ́ ba ā əsa dən alé. A əhoñ kərō yāí ta kumií tɛ́ yā kawñ, ba a téləñneé yā kadī gogé tɔ́ alé. Madē baǎí gē a əhoñ batē yāí gē, ba de ké yā dijī a gətóo.
- 32 Ngání ké dəngam gē ō, ké dəyá gē ō a awñ bəloó bē gír de ké rang gēé ta kumií tɛ́. A ɔ́r loo góq ta róbédé tɛ́ dəlói báté kadē mbang udəñ. Ba ī ā əsə rāā yáú kógēm alé.
- 33 Gír de gē ké ī-gerdɛ́ alé gē a əsañ kōō yāí, kə yáú malang n ī-rāā á teē ní. Ngándáng de gē a əsanī i mbéé ō, a rāāñī majal ō.
- 34 Yáú gē n a rāāñ yáú ta kumií tɛ́ á ǎ kə ndɔ́ gē ní, ta tɔ́l ta anī a rāāñī kadē kɔ́r rāāí.
- 35 Kóɔ́bē a rāā kadē do móy-seí əla gír kəsai kejíí tɛ́ ō, búrí tɛ́ ō, pá tá tɔ́ kə loo gē tɛ́ rɔ́í tɛ́. A jí jam dɔ́í tɛ́ báté da njaí tɛ́.
- 36 Kóɔ́bē a əlaí, ī ō, mbaŋg yāí n ā əndā dɔ́í tɛ́ ní ō, jí nápar de gē ké ī gēgē, bɔ́bí gēgē ī-gerídé alé tɛ́, kadē ī-rāā kəla adə besə kəgē gē kə besə mbal gē kem bē yádé tɛ́.
- 37 Gír de gē malang n Kóɔ́bē Nəbā yāí a aw seí bēé loodé ní a ɔ́r kumdé seí. A əgōñī ō, a lurnī ō.
- 38 Ā ī-dubē kōō ngáy kem ndɔ́r yāí tɛ́ ba ā əja i séy beē, tɔ́dɔ́ yim gē a əsañ kɔ́ malang.

- 39A ī-ndōr *kāgē nduú ō, ā ǰǰ gō ō, banī ā āy kasən alé. Ā éja kañ nduú ní alé gēgē, tōdō kuř gē a əsañ malang kōó.
- 40Ā āw kə *kāgē olibə gē dō nang yāi té malang, banī ā ī-ndum yibən alé. Tōdō kañ olibə yāi gē a urən kōó.
- 41Ā ójé ngán ké dəngam gē ō, ké dəyá gē ō, banī ā əsə ngōmđó rōi té alé, tōdō a awñ sedé bəloó kōó.
- 42Kāgē yāi gē malang ō, yǰǰ malang ní teē dō nang yāi té ō ní, yim gē a əsañ kōó.
- 43Tērā ké nge nañ ní ndi mboǰi té ní, tógən a tōy yāi kum kə kété kété, banī tógi ĩ a tél i kum kə gogé kə dō ndō gē.
- 44I ni n a adī yǰǰ loo tənā té ní, ba ĩ ā əngé yǰǰ ké yā kadən loo tənā té alé. Ni a ndi i kété, banī ĩ ā ī-ndi i gogé.
- 45Ndól gē ní noō a reēñ dōi té malang ō, a əhōñ gōi ō, a rāānī báté kadē ī-gətóón. Tōdō ĩ ōō ta Kóóbē Nəbā yāi alé, adē ī-rāā gō míndə gē ní ni ədaī kadē ī-rāā ní alé ō, ī-ngōm *ndū najē yān gē alé ō.
- 46Yǰǰ gē ní noō a rāānī kadē téləñ yǰǰ gē ké yā kəjiineé yǰǰ ō, yǰǰ ké kər kum tām yāi té ō. A to i titē ní noō ké njóm gē té tām yā ngáni gē té ō, ngán kaai gē té ō.
- 47Ré əngé yǰǰ ngáy ba ódə rāā kəla yā Kóóbē Nəbā yāi kə rōneléé alé ō, kə kemií ké nelī ngáy alé ō anī,
- 48Kóóbē a əla kə madē baǰi gēé kadē ī-rāā kəla yādé kə bōó ō, kə kəndā maná ō, kə rōi ké karī ō, kə yǰǰ malang ké ndoōi ō. A ənī njúkə gindē míndi té báté kadē ī-gətóón.
- 49Ni a əy nápar de gē kógēm ké ĩ ī-geř kum najē kōrdé alé gē, ta ngóy dō nang té say yā reē bōkédé dōi té titē kərō ké a jəngā kə dō dā té yā kəhōn beé.
- 50I nápar de gē ké kumdé oǰdó alé, ké a bōlən ndíl de ké tōgə bəga alé ō, a ǰǰ kum tō ndoō yā ngōñ ké dūú alé ō.
- 51A əsañ yǰǰ kuř yāi gē ō, kōō ndōri gē ō, báté kadē ī-gətóón. Niñ a əyañ kōō gémē ō, mañ nduú ō, yibē ō yā kadī alé. A əyañ ngán mañg yāi gē ō, ngán batē yāi gē ō, ngán bəyā yāi gē ō, yā kadī alé, báté kadē ī-gətóón.
- 52Niñ a gīrən gidə bē yāi gē malang yā rōōineé báté kadē ndogē mbal ké ngañg yāi gē ní əndā kemií dō té ní bəngələn kōó malang. A gīrən gidə bē yāi gē malang dō nang ní Kóóbē Nəbā yāi adī té ní yā rōōineé.
- 53Dan ní madē baǰi gē a rōōnī á gīrən gidə bē yāi malang əlañ ta naā té ní, a ənīnī dan ndoō ké ngáy té, adē ā ī-tél a əsa i ngán kemií gē, dā ngáni ké dəngam gē ō, ké dəyá gē ō ní Kóóbē Nəbā yāi adī ní.

54De ké dɛngam ké mboŋí té ké ɔɔn ta rɔn ngáy ɔ, ɛndá kumɛn gír rɔn té ngáy tɔy madɛn gɛ ɔ, a ɔɔ ngákɔɔn gɛ ɔ, nɛyɔn n ni tárɛn ngáy ní ɔ, ngánɛn gɛ n a ngɔmɔdɔ báy ní ɔ, i kɛ kumɛn ké majál.

55Tám dan n madɛ baɔí gɛ a rɔɔnɔ á niñ gírɛn gidɛ bɛ yáí gɛ ɛlan ta naá té, adɛ ndoɔ ké ngáy ɛsɔ dɔí té kɛ kem bɛ yáí gɛ té malang ní, sɔlɛm a ráan, adɛ ni a adɛ deɛ kógɛm ké dandé té dɔ ngánɛn gɛ n ni a ɛsa i kanjɛ kɛyɔ gotɛ ní alé, sɔɔn yáa kɛsa yán ké rang ké gɛtɔo.

56-57Dan n madɛ baɔí gɛ a rɔɔnɔ á niñ gírɛn gidɛ bɛ yáí ɛlan ta naá té adɛ ndoɔ ké ngáy ɛsɔ dɔí té kem bɛ yáí gɛ té ní, dɛyá ké mboŋí té n tár rɔn ngáy ɔ, kumɛn ɔɔn tɔdɔ rɔn ngáy tɔy madɛn gɛ ɔ ní, a ráa títɛ n noɔ ɔ. Ni n tár rɔn ngáy adɛ da njan gɛgɛ ndigɛ kɛndá nang té al ní, a ɔɔ ngaan ɔ, ngɔnɛn ké dɛngam ɔ, ké dɛyá ɔ i kɛ kumɛn ké majál, tám ni a ndigɛ kadɛdɛ kɔw n teɛ kemɛn té ní al ɔ, a ndigɛ kadɛdɛ ngán kemɛn gɛ n ni ojɛdɛ ní al ɔ, a ɛsadɛ i loo mundɛ té jɛke jɛke.

58Ré i-ból rí ké to kɔsɛ gɔn ɔ, to ból ɔ n i Kɔɔbɛ Nɛbá yáí ní alé, adɛ ɛndá kumií gír yáa ké yá ráa gɛ n *ndú najɛ yá Nɛbá ɛda malang á ndangɛn kem makɛtúbɛ n toɔ té ní i-ráa al aní,

59Kɔɔbɛ nɛkɔ a ɛnɔ do ké kumdɛ rúu gɛ ɔ, do sɛyɔ gɛ ɔ, moy ké majál gɛ ké ɛyɔn de gɛ lów alé ɔ, dɔí té ɔ, dɔ ngání gɛ té ɔ, ngán kaaí gɛ té ɔ.

60Ni a tél kɛ moy ké tayá tayá gɛ n i-bóldɛ dɔ nang ké Ejiptɛ té ngáy ní yá reɛn dɔí té kadɛ ráaí.

61Moy gɛ kɛ do gɛ n ndangɛn najɛ yádɛ kem makɛtúbɛ *ndú najɛ n toɔ té al ní gɛgɛ, Kɔɔbɛ a bɛgádɛ dɔí té bátɛ kadɛ i-gɛtɔo.

62Sií n kutɛsí asɛ naá kɛ kutɛ tɛyɔ gɛ ké dɔ rá té ní, á i-tél á i-nɔyií i sɛy beɛ, tɔdɔ ɔɔ ta Kɔɔbɛ Nɛbá yáí alé.

63Títɛ n kɔɔ gɔsí kadɛ i-ndií majɛ ɔ, ráa kadɛ kutɛsí i ngáy ɔ, i yáa ké nel Kɔɔbɛ ngáy ní, yáa n a tél yá nelɛn ní i kɛndá kumɛn gɔsí té yá ráan kadɛ sií i-gɛtɔoí kɔɔ ɔ, yá nujɛnsí kɔɔ malang ɔ. Ni a ngísi yá kɔrsí kɔɔ dɔ nang n á áwí kɛ tú té yá taá ní.

64Kɔɔbɛ a tɛndá yá tɔísi kɛ dan gír de gɛ té malang. A ɛla gír i ta ngóy dɔ nang kɛrɛy té bátɛ ta ngóy dɔ nang ké noɔ té. Loo n noɔ té á i-ráa kɛla yá kadɛ besɛ kɛgɛ gɛ, kɛ besɛ mbaí gɛ n i nɛbá gɛ n i gɛgɛ kaaí gɛ gɛgɛ i-gerídɛ al ní.

65Á ɛnge loo ndi lom dan nápar de gɛ ngeɛ n noɔ té alé. Loo ké yá kadɛ ɛndañ njaí tú té gɛgɛ á ɛnge alé. Kɔɔbɛ a adi dan wur ké a ndi i kɛ sɔlɔɔ ɔ, kum ké ndɛlé al ɔ, rɔ ké ur wak kɔɔ ɔ.

66Yo a otii pipi ɔ, á i-ból ndɔɔ ɔ, kadaá ɔ, á ɔr kemií dɔ rɔí té kɔɔ ɔ.

67Yáa gɛ n a ráan yáa á á ɔɔ ní kemií a gāng mañ. Adɛ ré loo i dɛloí aní á ɛda na ké loo a tɛbɛ i réngáy té wa ɔ, ré loo tɛbɛ aní á ɛda na ké loo a tɛi i réngáy té wa ɔ.

⁶⁸Kóṣṣbē a tél seí kə too boó yā kaṵ seí gogé Ejiptə, do nang n̄ m-édaī na ā ī-tél yā kaa gogé tɔ al i ké báté gē té ní té. Loo n̄ noō té siī kó gē ā ēndāī rōsí gātāá, dəyá gē dəngam gē, kadē madē baṁsí gē mangənsí ba rāānsí bəlo té, banī de ké yā mangsí a gətóo.

Najē kəf Moijə ké nge kɔ mətá

(28-30)

⁶⁹Najē gē n̄ Moijə ɔf kə ngán *Israel gēé *əhɔn madē naā sedé do nang ké Moab té kə gō ndū Kóṣṣbēé ní n toó. Madē naā n̄ ni-əhɔ sedé do nang ké Moab té ní to kə dɔneé, nge ké mbaī *Horeb té i dáng ō.

DEU 29

Yáá n̄ Nébā rāā tām yā Israel gē té ní

¹Moijə bār ngán *Israel gē malang ba ədadé na: Yáá malang n̄ Kóṣṣbē rāā kə mbañg *Paraɔ ō, kə ngé rāā kəla yān gē ō, kə do nang yān ō, ta kumsí té kem bē ké Ejiptə té ní, siī kó gē áaī kə kumsí malang.

²Yáá nāā ké ngañg gē n̄ əngedé ní ō, yáá gē n̄ Nébā rāādé yā kəjəñ yáá ní ō, yáá ké yāā ké to bōī gē n̄ ni rāādé ní ō, siī áaī kə kumsí.

³Bá tā ba báté bōólaā gēgē ní, Kóṣṣbē adəsí dan wur ké yā gerəñ yáá ō, kum ké yā kaañ loo ō, mbī ké yā koñ loo ō al báý.

⁴Ni-rāāsí adē ī-njērāī kem dəla loo té bāī kutə só, banī kúbə ké rōsí té ngísə al ō, sākərá ké njasí té gáñg al ō.

⁵I mápa n̄ əsaī al ō, i kasə *nduú n̄ āyī al ō, i kasə ké tām gē n̄ āyī ní al ō. Adē majə kadē ī-gerī kadē i Kóṣṣbē n̄ i Nébā yāsí ní.

⁶Dan n̄ jə-reē j-ugī laā ní, Sihon mbañg ké Hesəbon niñ kə Og mbañg ké Basan reē rōññjī, banī jə-tetiídé rōō.

⁷Jə-taāī do nang yādé j-adī de ké gír bē yā Ruben té gē ō, Gad té gē ō, núsə de ké gír bē yā Manase té gē ō.

⁸Adē ī-ngōmī najē gē n̄ Nébā əhɔn *madē naā n̄ toō sesí ní ō, ī-rāāī yáá gē n̄ ni-əda ní ō. Loo n̄ noō té yáá malang n̄ ā ī-rāāī ní a majə.

Madē naā yā Nébā i yáá kəsə kum alé

⁹Bōólaā ī-raī ta kum Kóṣṣbē Nébā yāsí té malang kum naā té kə ngār yāsí gē ō, gír bē yāsí gē ō, *kum kəy yāsí gē ō, ngé ndóo de gē ndū najē gē ō, adē i dəngam gē malang ké Israel té.

¹⁰Ngánsí gē ō, nəyásí gē ō, tərā ké ngé nam̄ gē n̄ ndiñ sesí yā sāā kīr ō, kəðə mañ ō, kadəsí ní rañ laā ō.

¹¹Ī-raī laā bōólaā i yā kəhɔ *madē naā ké kə kəni ndūú danaá kə Kóṣṣbē Nébā yāsí. Ni-əhɔ *madē naā ní sesí bōólaā.

12I yā kadē sīī ī-téliīneé deē yān gē ō, ni télə́n Nə́bā yāsí ō, tītḗ n̄ ənín míndə́n adəsí ní ō, ənín ndū́n adḗ kaasí Abə́raham ō, Isaak ō, Jakob ō ní.

13*Madḗ naā́ ké́ rā́a kə́ kəní ndū́u danaá́ n̄ toṓ m-rā́a i sesí sīī́ ngóy alé,

14ba i kə́ deḗ n̄ ra sejí́ bōólaā́ ta kum Kóó́bḗ Nə́bā́ yājí́ té́ ní ō, kə́ deḗ n̄ i sejí́ bōólaā́ aĺ báy ní ō.

15Sīī́ ī-gerī́ loo ndí n̄ jə́-ndiī́ dɔ́ nang ké́ Ejiptə́ té́ ní ō, loo mā́n n̄ jə́-māní dan nápar de gḗ n̄ ī-teḗi dɔ́ nang yādé́ té́ ní ō.

16Yáá́ ké́ to yēr kum gḗ ō, besḗ kágḗ gḗ ō, besḗ mbaí́ gḗ ō, besḗ ké́ rā́a kə́ gindḗ arjā́áá gḗ ō, kə́ gindḗ lóró́ gḗ ō n̄ niń́ aŵń́neé́ bḗ yādé́ té́ ní sīī́ ááí.

17Beé́ ní ádḗ de ké́ dəngam, aláa ké́ dəyá́, aláa de ké́ kem ndogḗ ké́ kógə́m té́ gḗ, aláa de ké́ gír bḗ kógə́m té́ gḗ ké́ dansí́ té́, tūrḗn gidədé́ kóó́ bōólaā́ ta Kóó́bḗ Nə́bā́ yājí́ té́ ba aŵ́ rā́an̄ kə́la adḗn̄ besḗ gḗ yā́ nápar de gḗ n̄ noṓ alé. Ádḗ deḗ kógə́m dansí́ té́ tél to tītḗ ngə́ra kágḗ ké́ a tóĺ deḗ, aké́ ké́ katḗ kárará́ alé.

18Ré de kéré́y oṓ najḗ gḗ n̄ túbə́nneé́ toṓ ba kóó́ gír kemə́n té́ na Nə́bā́ na rā́a majḗ seneé́ kóó́ bá, adḗ əda kə́ kemə́n té́ na: M-əngé́ yáá́ malang tɔ́dɔ́ i yáá́ gḗ n̄ kemm̄ ndigə́ ní n m-əhɔ́ gōdó́ m-rā́adé́ ní, tām̄ dɔ́ nang n̄ adə́nə́n̄ mań́ kóó́ bá ní kəndā́ mań́ rā́an̄ tɔ́ alé anī́,

19Kóó́bḗ a mā́y rṓn dɔ́n té́ alé. Wōńg a rā́an̄ seneé́ ngáý ō, jang a rā́an̄ seneé́ ngáý ō, adḗ ni a əyən̄ karī́ alé. A əndan̄ kə́ yáá́ ké́ tṓr gḗ malang n̄ ndangə́n̄ najḗ yādé́ kem makətúbḗ n̄ toṓ té́ ní ō, a rā́a kadḗ əga kem de gḗ dɔ́n té́ dɔ́ nang té́ tɔ́ aĺ ō.

20Kóó́bḗ a ɔ́rən̄ kóó́ dan gír bḗ gḗ ké́ Israel té́ yā́ kəndā́n̄ kə́ kérneé́ kadḗ yáá́ ké́ tṓr gḗ malang n̄ əniń́ ndūdé́ dɔ́ té́ loo kə́hɔ́ * madḗ naā́ n̄ ndangə́n̄ najḗn̄ kem makətúbḗ *ndū́ najḗ n̄ toṓ té́ ní rā́an̄.

Yáá́ ké́ majaĺ gḗ n̄ Kóó́bḗ ɔ́jə́ ní a reḗn̄

21Najḗ n̄ ngáńsí́ gḗ n̄ a utḗn̄ gōsí́ ní ō, tērā́ gḗ n̄ a iḷń́ dɔ́ bḗ ké́ sɔ́y gḗ té́ ní ō, a ədań loo n̄ a ɔ́an̄ bḗ yāsí́ ké́ nujə́ sák sák kóó́ n̄ toṓ ō, yáá́ ké́ majaĺ gḗ n̄ Kóó́bḗ reḗn̄ dɔ́ té́ ō ní n toó́:

22Dɔ́ nang yādé́ i bursu ō, katḗ ō, hor ō malang. Deḗ dubḗ yáá́ tū́ té́ aĺ ō, yáá́ əba tū́ té́ aĺ ō, mu əba tū́ té́ aĺ ō, tītḗ ké́ Sodom ō, Gomor ō, Adə́ma ō, Seboim ō, n̄ wōńg rā́a Kóó́bḗ á nujə́n̄ kóó́ malang ní.

23Nápar de gḗ malang a dəjeń najḗ, a ədań na: Kóó́bḗ rā́a kə́ bḗ n̄ toṓ yáá́ ké́ beé́ i tām̄ rí́ té́? I tām̄ rí́ té́ á wōńg rā́an̄ ngáý dɔ́ té́ beé́?

24Anī́ a tél a ədańdó́ na: I tām̄ niń́ gāngə́n̄ *madḗ naā́ n̄ Kóó́bḗ Nə́bā́ yā́ kaadó́ gḗ rā́a sedé́ a teḗn̄ sedé́ kóó́ dɔ́ nang ké́ Ejiptə́ té́ ní.

25Niń́ aŵ́ rā́an̄ kə́la adḗn̄ nə́bā́ ké́ rang gḗ n̄ i besḗ gḗ ní ō, ɔ́səń nodé́ nang té́ nodé́ té́ ō, besḗ gḗ n̄ i nə́bā́ gḗ ké́ niń́ gerə́ńdó́ aĺ ō, Kóó́bḗ adədé́ aĺ ō ní.

²⁶I yáá n noō n wōng rāan Kóṣbē adē reēn kə yáá ké majal gē malang n ndangən kem makətübūú ní dɔ bē n toō té ní.

²⁷Kóṣbē ɔrdé dɔ nang yádé té kɔ́ kə wōng ké to ból ngáy, ba ənīdé dɔ nang ké rang té tītē n ááín bōólaā ní.

²⁸Yáá gē n toñ loo mundē té ní, i Kóṣbē Nébā yājí ngóy n i nge geṛdé ní. Banī yáá gē n teēn kumjí dɔ té ní, i tām yājí té ō, ngánjí gē té ō, ngán kaají gē té ō, ngándáng. Yáá gē ní i yáá ké yā rāā gē n *ndū najē yā Nébā əda kadē jə-rāā ní.

DEU 30

Israel a tél yā reē rō Kóṣbē té

¹Dan n tór ta gē ō, ndól gē ō n m-ójíi najēn ní reē ugēn dɔ́ té malang anī, ā ī-gír dɔ té dan nápar de gē malang n Kóṣbē Nébā yāí a aŵ seí loodé ní.

²Ā ī-tél yā reē rō Kóṣbē Nébā yāí té yā koō tan. Yáá gē n ədaí kadē ī-rāā á m-ójíi bōólaā ní, ī ō, ngání gē ō, ngán kaai gē ō, ā ī-rāāi kə gōó kə ngarā kemsí malang ō, kə rōsí malang ō.

³Kóṣbē Nébā yāí a tūr gir yáá gē n a reēn kə dɔ́ té ní kɔ́. Ni a rāā kem majə seí ō, a ɔysí kɔ́ dan gir de gē malang n ni tēndā tīísí kə dandé té ní ō, yā reē sesí gogé bēé.

⁴Ká ré aŵn sesí báté ugēn sesí i ta ngóy dɔ nang té gāgē anī, Kóṣbē Nébā yāsí a aŵ gōsí té loo ní té yā kɔysí reē sesí bēé.

⁵Ni a reē sesí dɔ nang yā kaasí gē té. Ā ī-télii yā taā dɔ nang ní ō, ni a áá gōsí kadē tɔy káá n áá gō kaasí gē ní ō, a rāā kadē kutəsi tɔy yádé ō.

⁶Kóṣbē Nébā yāsí a *əja mɔtə ké dan wursí té ō, ké dan wur ngánsí gē té ō, ngán kaasí gē té ō, kadē ā ī-tárii Kóṣbē Nébā yāsí kə ngarā kemsí malang ō, kə rōsí malang ō tá kadē ī-ndiineé kə kumsí.

⁷Yáá ké tōr gē malang n m-ədásí najēn ní, Kóṣbē Nébā yāsí a reēn dɔ madē baásí gē té ō, dɔ ngé kimsí gē té ō,

⁸banī sīi ā ī-télii yā koō tan gogé rang, adē ā ī-rāāi gō míndə malang n ədasí kadē ī-rāāi á m-ójésí bōólaā ní.

⁹Kóṣbē Nébā yāsí a adəsi rōnel tū yáá malang n ā ī-rāāi té ní, tɔdɔ a adəsi ngán gē ngáy ō, a rāā kadē yáá kul yāsí gē ojəñ naā ngáy ō, a rāā kadē dɔ nang yāsí teē kōō ngáy ō. Tītē n ndi majə yā kaasí gē nelēn Kóṣbē kété ní, yáá n a tél yā nelēn gogé rang ní i ndi majə yāsí sīi ō,

¹⁰tɔdɔ oōi ndū Kóṣbē Nébā yāsí ō, ī-rāāi gō míndə malang n ədasí kadē ī-rāāi ní ō, ī-ngōmī *ndū najē yān gē malang n i ké ndang kem makətübə ndū najē n toō té ní ō, ī-tél ī-reēi rō Kóṣbē Nébā yāsí té kə ngarā kemsí malang ō, kə rōsí malang ō.

Najē yā Nébā i ngɔr rō deē té

11 Gō míndə ní m-ójiī bōólaā ní i yáá ké ngañg ngáyú ké ásə geṛ kum al al ō, ké say ngáyú ké kadə ásə kugə gō té al al ō.

12 To i dɔ rā té á deē a ədañ na: I náā n a aw gō té dɔ rā té yā reēñ kadə j-oō ba jə-rāā kə gōó al ō.

13 To i gidə bā bo té á deē a ədañ na: I náā n a aw gō té gidə bā bo té yā reēñ kadə j-oō ba jə-rāā kə gōó al ō.

14* Ndū najə ní i rōí té ngɔr. I taí té ō, dan wurií té ō, kadə ī-rāāñ yáá ní əda ní.

Gērā kajə

15 Áāā, bōólaā m-əndā ndi kə kumuú niñ kə rōneléé ō, yo niñ kə yáá ké to kum kay al ō noí té.

16 Bōólaā m-əndā dɔí té kadə ī-tár Kóóbē Nébā yái ō, kadə ún gō róbə yāñ gə ō, kadə ī-rāā gō míndə gə ní ni ədaí ní ō, kadə ī-ngōm ndū najə yāñ gə ō, jī-bēl loo rāā yáá yāñ gə ō, kadə ī-ndiñ kə kumií ō, ójiīneé naā ngáyú ō, kadə Kóóbē Nébā yái rāāñ majə seí kem bē ní ā aw kə tū té yā taā té ní ō.

17 Ba ré ī-tūr gidií kóó tan té ō, ōō tan al ō, éyɔ rōí adə awñ seí adə ósə noí nang té no besə gə té ō, ī-rāā kəla adədé ō aní,

18 m-ədaí gāñg bōólaā ā ī-gətóo. Dɔ nang ní ā aw yā taā gidə bā Jurde ké dām ké nú té ní, ā ī-ndi tū té dan i ngáyú alé.

19 Bōólaā m-ún dɔ rā ō, dɔ nang ō, kadə niñ i ngé kəda najə ké kum té dɔí té. Yáá ní m-əndā noí té ní i ndi kə kumuú niñ kə yoó ō, i tór ta niñ kə ndóló ō. Ā ī-gērā i ndi kə kumuú kadə ī-ndiñ kə kumií kə ngání gə ō, ngán kaaí gə ō.

20 Ā ī-tár Kóóbē Nébā yái ō, ōō tan ō, ī-táyɔ gon té ō. I beé n ā ī-ndiñ kə kumií bāl ngáyú dɔ nang ní Kóóbē əñī ndūn yā kadə kaaí Abəraham ō, Isaak ō, Jakob ō té ní.

DEU 31

Ta tɔl ta najə yā Moijə ō, yon ō

Jojué a un gotə Moijə

1 Moijə əda ngán *Israel gə malang na:

2 Ngɔlaā ní bāləñ i bú kə kutə jōó kóó, adə m-ásə kɔr nosí tɔ alé. Tá báý tɔ ní Kóóbē ədam na m-ā m-teē bā Jurde ní toō al ō.

3 Adə i Kóóbē Nébā yái nəkó n a māñ kété noí té ní. I ni n a nujə nápar de gə ní ndiñ gidə bā Jurde ké dām ké nú té ní kóó tá ā ásəñ taā dɔ nang yádé ní. Ba tītə ní Kóóbē ədañ ní, nge njəṛā kété noí té i Jojué.

4 Kóóbē a nujə nápar de gə ní noō tītə ní nujəñ mbañg yā *Amor gə ní i Sihon niñ kə Og ní ō, tītə ní nujəñ bē yádé sák sák kóó ní ō.

⁵Kóṣṣbē a əladé kem jīí té, ba i gō míndə malang n̄ m-ədaī kadē ī-rāā ní n ā ī-rāā sedé ní.

⁶Ého rōí tɔgə ɔ, ī-ra dəngam ɔ, ī-lōō kadē bōl rāāī ɔ, ī-lōō ndebə ta kumdé té ɔ, tɔdɔ Kóṣṣbē Nəbā yāí a njērā seí naā té. Ni a mbātíí al̄ ɔ, a əyɔī kɔ́ ɔ al̄ ɔ.

⁷Gō té anī Moijə bār Jojue ba ədan ta kum ngán *Israel gē té malang na: Ého rōí tɔgə ɔ, ī-ra dəngam ɔ, tɔdɔ i ī n ā āw̄ kə ngán Israel gēé dɔ nang n̄ Kóṣṣbē ənī ndūn adə kaadé gē yā kadədé ní té. I ī n ā ī-nəbōdédé dɔ nang ní ní.

⁸Kóṣṣbē a njērā kété noí té. Ni i seí naā té. A mbātíí al̄ ɔ, a əyɔī kɔ́ ɔ al̄ ɔ. Ní, ī-lōō bōl ɔ, ī-lōō kadē tógí ur̄ wak ɔ.

A tédan̄ ndū najə bāl̄ ké nge kɔ́ sīrí té

⁹Moijə ndang *ndū najə yā Nəbā ní, ba adə *ngán Lebi ké *ngé tuñ yáa gē n̄ i ngé kətō *sandúkə madə naā yā Kóṣṣbē gē ní ɔ, *kum kɔ́ gē malang yā ngán *Israel gē ɔ.

¹⁰⁻¹¹Gō té anī ni ədadé na: Kə dɔ bāl̄ ké nge kɔ́ sīrí gē malang n̄ i bāl̄ ké yā kəyɔñ gō kərā gē kɔ́ ní, ā ī-tədaī ndū najə n̄ toō ndɔ rāā nāā kújé kámbe gē té. Ā únī ndūsí kə dɔ́ yā tédan̄ kadē ngán Israel gē malang n̄ reē rañ no Kóṣṣbē Nəbā té, loo n̄ ni gērā té ní kadē oñ.

¹²Gír de gē malang a kánəñ naā, dəngam gəgē, dəyá gəgē, ngán gəgē, tərā ké nge nam̄ n̄ ndi bēé looí ní gəgē kadē oñ ndū najə n̄ a tédan̄ ní, yā ndóon̄ loo bōl Ndíí Kóṣṣbē Nəbā ɔ, yā rāañ yáa malang n̄ ndū najə əda ní ɔ.

¹³Ngán gē n̄ gerəñ al̄ báý ní a oñ ɔ, yā kadē ndóon̄neé loo bōl Ndíí Kóṣṣbē Nəbā yāí kə dɔ ndɔ́ gē malang n̄ ā ī-ndiñ kə kumií dɔ nang n̄ ā ī-teē bā Jurde yā kaw̄ taā té ní.

Israel gē a rañ dɔ ndūdédé té alé

¹⁴Kóṣṣbē əda Moijə na: Ndɔ́ n̄ kadē óyín ní a ugə ngɔr. Ní ī-bār Jojue ba āwī kem *kújə kənge naā té adə m-ójən yáa ké yā rāā gē. Adə Moijə niñ kə Jojue aw̄n kem *kújə kənge naā té.

¹⁵Kóṣṣbē ɔjə rōn̄ kə ndágá dan kiī mañ ké ra kə ngālāá bururu té. Kiī mañ ní ra i ta *kújə kənge naā té.

¹⁶Kóṣṣbē əda Moijə na: Ā óy yā kaw̄ gō kaaí gē té, ba gír de gē n̄ toō a iñ̄ gotíí té yā rāā besə gē n̄ i nəbā yā tərā gē n̄ ndiñ dɔ nang n̄ niñ a aw̄n kə tū té ní. Niñ a əyɔməñ, adə a gāngəñ *madə naā n̄ m-əho sedé ní kɔ́.

¹⁷Ndɔ́ n̄ noō té wōng a rāām sedé ngáy, adə m-ā m-əyáddé kɔ́ ɔ, m-ā m-tūr gidəñ tadé té kɔ́ kadē niñ a aṅñ ta kum̄ al̄ ɔ. Loo n̄ noō té ngé baādédé gē a əsañdédé ɔ, yáa ké to kum kaȳ al̄ ngáy gē, kə wur kɔ́l ké ngáy gē a rāāndédé ɔ. Adə ndɔ́ n̄ noō té niñ a ədan̄ na: Yáa ké to kum kaȳ al̄ gē n̄ toō rāāñjí i tam̄ Nəbā yájí n̄ gətóo dɔ dánjí té ní al̄ a?

18 Banī ndō ní noō té m-ā m-nay kā loo tūr gidēm tadé té kōó báý najē yáá ké majal ní niñ rāān á i rāā besē gē ní té.

19 Ngolaā ní i-ndangiī kum najē gē ké tū pā ní toō té tām yāsí té. Ī Moijē, ā i-ndóō ngán *Israel gē. Ā ēndā kumiī girí kadē ndóō gerēñ, kadē pā ní toō tél najē ké kum té yām kā no ngán Israel gē té.

20 Tōdō m-ā m-āw sedé do nang ní mba ō, yibē tejē ō, i ngáy tū té á m-ēnī ndūm m-ādē kaadé gē ní té. A əsañ yáá kadē asədé ō, a ndiñ majē ō. Gō té anī a tūrēñ rōdē kā rō besē gē té yā rāā kəla kadədé. Ba a kídēmēñ ō, a gāngēñ *madē naā ní m-əho sedé ní kōó ō.

21 Loo ní noō té yáá ké to kum kay al ngáy gē ō, wur kəl ké ngáy gē ō, a rāāndé. Banī pā ní toō a tél najē ké kum té ké kəda dōdé té. Tōdō do ngáíndé gē ō, ngán kaadé gē ō, a ndígēnal pā ní toō alé. Yáá ní ndi a nómēñ kemdé té bōólaā ní, m-geř majē kōó pá tá kadē m-āw sedé do nang ní m-ēnī ndūm yā kadədé té ní.

22 Moijē ndang kum najē gē ké tū pā ní té, ba ndóō ngán *Israel gē.

23 Gō té anī Kóóbē əda Jojue ngōñ Nun na: Əho rōí tōgē ō, i-ra dəngam ō, tōdō i ĩ n ā āw kə ngán Israel gēé do nang ní m-ēnī ndūm yā kadədé té ní. Ba mā i naā té seí.

24 Dan ní Moijē ndang *ndū najē yā Nóbā kem makətübūú malang oy anī,

25 əda *ngán Lebi gē ké ngé kətō *sandúkə madē naā yā Kóóbē na:

26 Ī-taāi makətübē ndū najē yā Nóbā ní toō ēnī kadē *sandúkə madē naā yā Kóóbē Nóbā yāsí té. A to i loo ní noō té kadē rāā rōñ i yáá ké kum té kə no ngán *Israel gē té.

27 Tōdō m-geř mbāté najē yādé ō, do ngañg yādé ō. Dan ní m-ndi kə kumm dandé té báý á mbātēñ najē ta Kóóbē té toō ní, ré m-óy kōó anī a rāāñ ké kadē māñ loo ní noō.

28 Kum kōó gē ké do gir bē yāsí gē té ō, ngé ndóō de gē ndū najē gē ō ní, i-reēi sedé rōm té malang. Do rā ō, do nang ō, i ké kum té yām gē kə nodé té, kadē m-tédañ kum pā ní Nóbā adēm ní kadē oñ.

29 Tōdō m-geř kadē ré m-óy kōó anī, ngán *Israel gē a rāāñ yáá majal ō, a əyāñ róbé ní m-ójédé ní kōó ō. Ta tōl ta anī yáá ké to kum kay al a reē dōdé té, tām yáá ké majal ní rāāñ adē rō Kóóbē nelēñ al ō, wōñg rāāñ ō ní té.

Pā yā Moijē

30 Loo ní noō té Moijē téda kum pā ní toō ta mbī ngé káñ naā gē malang yā ngán Israel gē té, pā ní n toó:

DEU 32

1 Do rā, i-nēl mbīi oon najē kərēm. Do nang, oō yáá gē ní m-ā m-ədə ní.

- ²Ādē yáá ndóo yām gē edēn tītē mañ ō, ādē najē ké tañ té teē tītē tal ké a tésō ō, i tītē mañ ké edə dɔ mbī kámbé té ō, dɔ mu té ō.
- ³M-ā m-éda rī Kóṓbē kē ndágá wáńg, Ngán Israel gē, ʒsiĩ ɔɔn Nóbā yájí.
- ⁴Kóṓbē i mbaḷ, kəla rāān i ké majə ɔtə kə taá. Tɔdɔ gō róbə yān gē malang i ké sůmūú. Nóbā i nge ra dɔ ndūn té, yáá ké gōtə ál gətóo kemən té. Ni i de ké gōtə ō, ké sůmūú ō.
- ⁵Ta kumən té báa siĩ i yáá ké nujə kɔ́ gē. Siĩ i ngánən gē tɔ alé ɔɔn majal yāsí. Siĩ i ngán ké nujə kɔ́ gē, i-tɔ́i kɔ́ gē róbə ké sůmūú té.
- ⁶Siĩ gir de ké mbóo ké geṛ yáá ál gē, deē a rāā hál ké beé kə Kóṓbēé a? I ni n i bɔbəsí ké nge kəndāsí ní ál a? I ni n rāā adē siĩ i gir deē yān gē ní ál a?
- ⁷Ādē əga kemsí dɔ ndɔ ké kété gē té. Ādē əga kemsí dɔ bāl gē n mánən té ní. Ī-dəjei bɔbəsí gē anī, a ɔjənsí. Ī-dəjei *kum kɔ́ yāsí gē anī, a ədańsí.
- ⁸Dan n Nóbā ké dɔɔ say ngáy gáńg dɔ nang adē nápar de gē ō, ɔr kañ de gē naā té ō ní, əndā dɔ niñ loo yā gir de gē i kə gō kutə ngán *Israel gēé.
- ⁹Tɔdɔ yáá yā Kóṓbē i gir deē yān gē, tá Jakob i yáá kənge yān.
- ¹⁰Kóṓbē ənge gir deē yān gē i kem dəla loo té, loo ké tal gē a nōn tū té té. Ni-aa gōdɔ ō, ɔjədɔ yáá ō, Ni-ngōmɔ́d tītē loo ngōm kumən beé ō.
- ¹¹Tītē n kərō a nələn dɔ ngánən té ba a mērəndə kiji bōgə, aké a jəań bōgən gírdə té yā kəgəndə kəsō ní, Kóṓbē to i tītē n noō tām yā deē yān gē té ō.
- ¹²Kóṓbē ɔr no gir deē yān gē i kə kərneé, kanjə nóbā ké rang seneé.
- ¹³Ni-əndədɔ́ dɔ loo ké kiji kə dɔɔ gē té kem bēé, kadə əsañ kañ yáá ké kem ndɔrɔ́ gē Ni-adədɔ́ yibə tejə ké teē mboq mbaḷ gē té adə ɔqɔn. Adədɔ́ yibə olibə ké teē dɔ mbaḷ té.
- ¹⁴Adədɔ́ yibə mańg gē ō, mba batə gē ō, yibə ngán batə gē ō, yibə bal batə gē ké Basan ō, yibə bal bəyā gē ō, ndujə gémə ké lándə ō. Niñ-ayn kasə kañ *kəgə nduú yádə gē ō.
- ¹⁵Dan n Yesurun əsa yáá ndān anī, rāā dɔ ngańg. Dan n əndā mbólən ō, bo lúbə lúbə ō anī, əyā Nóbā ké nge kəndān kɔ́. Ni-əla rɔsɔ́l dɔ mbaḷ ké nge ngōmən té ō, nge kajən té ō,
- ¹⁶Israel gē rāān yáá ké majal gē ngáy adəńneé Kóṓbē wōńg ō. Niñ ndɔ́yń besə gē adə tɔr Kóṓbē sedə ngáy ō.
- ¹⁷Niñ tunən yáá adən ndíl ké majə ál gē n niñ i Nóbā ál ō ní, niñ gerəndə nja kógəń ál ō, besə ké kijə gē n kaadə gē gerən gírdə ál ō ní.
- ¹⁸Ngán Israel gē, mbaḷ n ojesí ní siĩ i-rāāniĩ nja bəyā ké gogə té. Dɔsɔ́ ndígənal dɔ Nóbā n i bɔbəsí té ní.

- 19** Dan n̄ Kóṣbē ɔ́ ɔ́ ɔ́ n̄ ngán *Israel gē rāān ní anī, ni kídēdē. Ngánən ké dəngam gē ō, ké dəyá gē ō, rāān ɔ́ ɔ́ adē wōng rāān sedé ngáy.
- 20** Adē ni-əda na: M-ā m-tūr gidə́m tadé té kṓ, ba m-ā m-áá ké ta tṓl tadé a to i báy wa. Tɔ́dō niñ i ngán ké nujə kṓ gē. I ngán gē ké deē a ənī kemən adədé alé.
- 21** Niñ rāān adē m-rāā jang kə ɔ́ ɔ́ n̄ i nóbā al ní, rāān adē wōng rāām kə besē gēé. Banī mā m-ā m-rāā kadē niñ a rāān jang kə de gē ké niñ i gír de ké rōkum al gē ō, kadē rāān wōng kə nápar de ké geṛ ɔ́ ɔ́ al gē ō.
- 22** Rōkum, wōng yām ɔ́ sem,
- ɔ́ ɔ́ loo tītē hor báté teē gō ngé n̄ bádá té.
 ɔ́ ɔ́ dɔ nang ō, kañ ɔ́ ɔ́ gē malang ké dɔ nang té ō,
 ɔ́ ɔ́ loo báté teē ngəra mbál gē té nang té.
- 23** M-ā m-kañ ɔ́ ɔ́ ké tṓr gē kə dɔ́dé té. M-ā m-túrdé kə kum gəra yām gēé.
- 24** Dan n̄ bō a taā tógédé kṓ ō, moy gajə ō, moy ngālbōgí ō, a taān tógédé kṓ ō anī, m-ā m-sēlā dā ké dɔ́ gē dɔ́dé té ō, m-ā m-bōkə lī ké kongdē majal gē dɔ́dé té ō.
- 25** Kəyā kaskar a tṓl de gē ndágá ō, bṓl a tṓl de gē kújú ō. Balsáa a oy ō, ngōmandə a oy ō, ngōñ kásə a oy ō, de ké tɔ́gə bəga a oy ō.
- 26** m-gír i nujə sedé kṓ malang ō, rāā kadē əga kem de gē dɔ́dé té tɔ́ al ō.
- 27** Ba m-bṓl i najə kadē madə baḏdē gē gerə́n al ba ɔ́ ɔ́ ədañ na, i niñ n na n-rāān ɔ́ ɔ́ gē n̄ noō malang ní ba na i mā alé.
- 28** Ngán Israel gē i nápar de ké geṛ ɔ́ ɔ́ al gē. Kuṛ dɔ́dé gətóo.
- 29** Ré niñ i de ké ngāā gē anī, a gerə́n loo n̄ ɔ́ ɔ́ gē n̄ noō malang a awñ sedé kə tū té ní.
- 30** Loo kadē de ké kógə́m beē tēbā Israel gē dūbú ō, kadē de ké jṓo beē gē tēbān Israel gē dūbú kutə ō, kanjə kadē i mā Kóṣbē n̄ i mbál yādé ní n m-éládé kem jī madə baḏdē gē té ní i báy?
- 31** Tɔ́dō mbál yā madə baḏjī gē to tītē mbál yājí alé. Nge n̄ noō ní niñ kó gē gerə́n ō.
- 32** Kāgə nduú yādé teē i dan kāgə nduú gē ké Sodom té, teē i kem ndɔ́r gē ké Gomor té. Kañ *kāgə nduú yādé gē i kañ gē ké ɔ́ ɔ́ ké yā yel deē i tū té. Dɔ́ bəra nduú yādé gē i dɔ́ bəra nduú ké katə kárará gē.
- 33** Kasə *nduú yādé to tītē kong lī, majal tītē kong lī hir beé.
- 34** ɔ́ ɔ́ n̄ mā Kóṣbē m-əndā dɔ́ danaá jəke loo mundə té ní n toó, ɔ́ ɔ́ n̄ m-ngōm tām yādé té ní n toó.
- 35** Dal baḏə i yām, m-ā m-əgádé tām kəla rāādé gē té ndō n̄ niñ a əsōñneé té ní. Tɔ́dō ndō ɔ́ ɔ́ ké to kum kaý al yādé dɔ́ i ngɔ́r.

36 Kóṣṣbē a gāng sarya ké gōté yā kadē deē yān gē ō, kumən a ɔɔn tām yā ngé kəla yān gē té ō, loo ní ni a ɔɔ kadē tógédé gətóo ō, yáá ké yā kadē əndān tógédé dɔ té gətóo ō, yáá ké yā kəsə kíldé kə dɔɔ gətóo ō ní.

37 Loo ní noō té a dɛje tadé a əda na: 'Besē gē ní ī-sāāi loo bōō rō yāsí gírdé té ní niñ i rá?

38 Siī ūlídé kə dā ké tuñ gē ō, ādídé kasə *nduú gē kadē ɔyñ ō ní, ādē ɔjəñ rōdédé kə ndágá ba ajəñsí ō, ngōməñsí ō tā.

39 Beé ní ī-gerī kadē i mā n i Nóbā ní, ba nóbā ké rang gətóo kadərn té. I mā n i nge rāā kadē deē oy ō, kadē deē ndi kə kumneé ō ní. I mā n i nge kadē deē do ō, nge rāā kadē do edē ō ní. I náā n asə taā deē jīm té kəyən dɔɔ ní?

40 M-óy jīm kə dɔɔ ba m-əñī ndūrn kə najē ní toō: m-ndi kə kumrn ngándáńg.

41 Ré m-ól kum kaskar yām adē atə ō, ndólē pipir ō, ré m-ún sarya kə jīm té ō anī, m-ā m-dal baɔ dɔ madē baɔm gē té ō, de gē ní iməməñ ní m-ā m-əgádé ō.

42 Gərā yām gē a ɔyñ mósə kadē rāādé ké kasə té ō, kaskar yām a əsa dā yā ndān ō. Adē i mósə de gē ní tōləndé ní ō, de gē ní əhəndé ta rōō té ní ō, ngol áskar gē yā madē baɔ gē ō.

43 Ādē nápar de gē malang tōyñ gir de gē yā Kóṣṣbē. Tɔdō Kóṣṣbē a dal baɔ mósé ngé rāā kəla yān gē. Ni a rāā kadē baɔ əsō dɔ madē kōlən gē té. I beé n a utəñ dɔ majal yā dɔ nang yān ō, dɔ majal yā gir deē yān gē ō ní.

44 Moijə niñ kə Hose ngōñ Nun reē rañ no gir de gē té ba unəñ ndūdédé kə dɔɔ tédəñnéé pā ní malang adē oñ.

45 Dan ní Moijə tédə najē gē ní malang adē ngán *Israel gē oy anī,

46 ni ədadé na: Yáá ké yā rāā gē ní bōólaā m-ójésí kadē ī-rāāi ní, ī-lōōi rāā yáá kógē naā té. Ba ójii ngánsí gē ō, ngán kaasí gē ō, ādē əndān kumdé gir yáá malang ní *ndū najē yā Nóbā əda kadē yā rāā té ní ba rāān.

47 Tɔdō yáá ké yā rāā gē ní m-ójésí ní i yáá ké kanjē kumən alé, tām ā ī-ndiī kə kumsí i kə ta kūldé ō, ā ī-ndiī bāl ngáy dɔ nang ní ā āwī yā taā gidə bā Jurde ké dām ké nú té ní i kə ta kūldé ō.

Kóṣṣbē əda najē koy Moijə

48 Ndō nəkó ní noō té Kóṣṣbē əda Moijə na:

49 Āw dɔ mbaī Abarim gē ní rañ kə ta naá té ní, ba āī ta tél mbaī Nebo ní ra sɔōñ ta naā kə bē ké Jeriko dɔ nang ké Moab té ní, ba ɔɔ dɔ nang ké Kanaan ní m-ādē ngán *Israel gē kadē i yáá kənge yādédé ní.

50 Gō té anī óy dɔ mbaī ní té āw gō kaal gē té tītē ní ngōkóóí *Aarɔ oyñ dɔ mbaī Hor té ba āwñ gō kaan gē té ní.

⁵¹Tɔdɔ sɪ̄ kə ngōkóóí Aarɔ̄ ī-rāāī yáá kə gōté al̄ sem ta kum ngán *Israel gē té Kades, kem dɛla loo kə Təsin té, ta mañ kə Meriba té. Ndɔ̄ n̄ noō té ní sɪ̄ ójɪ̄ kə ndágá ta kum ngán Israel gē té kadē mā i de kə *tál alé.

⁵²Adē ā ī-ra i say n ā ááñ dɔ nang n̄ m-ādē ngán Israel gē ní, ba ā āw tū té alé.

DEU 33

Moijə tɔr̄ tan dɔ gir bē kə kutə gidə i jōó gē té

¹Moijə n̄ i deē yā Nəbā ní, kété pá tá kadē oy ní, najə gē n̄ ni-ɔr̄ á tórən̄ tan dɔ ngán *Israel gē té ní n toó:

²Kóɔbē ɪ̄ i mbāl kə *Sinai té n reē ní. Ni-əba títə mbang beé dām kə Seir té. Ni-ra i mbāl kə Paran té n unjəñ kow dɔ gir deē yān gē té ní. Ni-reē rō ngéén gē té kə dūbē ngé kəla kə dɔ rā té gēé gōn té. Ni-əho ndū najə yān n̄ unjə títə hor ní jɪn té.

³Kóɔbē tár gir bē gē yā ngán Israel gē. Ni-ngōm̄ deē yān gē malang kə ngé kán naā ta kejən té yā tañ̄ kɔjə yān gē.

⁴*Ndū najə yā Nəbā n̄ Moijə adəjí ní i yáá kənge kə gātən̄ i ngáy tām̄ yā ngán kaa Jakob té.

⁵Gerən̄ kadē Kóɔbē i mbañg yā Yesurun. i loo n̄ ngār gē kə dɔ Israel gē té kánən̄ naā ō, gir bē gē malang yā Israel kánən̄ naā ō ní.

⁶Moijə əda báý tɔ na: Ādē de kə gir bē yā Ruben té gē ndiñ̄ kə kumdé ō, oyñ̄ al̄ ō. Ādē deē yān kə séý beé gē ndiñ̄ kə kumdé kə nodé té.

⁷Yáá n̄ Moijə əda dɔ *Juda té ní n toó: Kóɔbē, ōō bār yā Juda, ba ī-tél seneé kə rō gir deē yān gē té. Ādē əho rōn̄ tɔgə rōɔn̄ dɔ rōn̄ té ō. Ré madə bəá gē a rōɔnən̄ anī, ī-dīn̄ ō.

⁸Yáá n̄ Moijə əda dɔ Lebi té ní n toó: Kóɔbē, ngé kəla yāí kə rañ̄ dɔ ndūdé té gē n̄ ī-nāádé Masa ō, ī-gāng sarya dɔdɔ té tām̄ yā najə kə Meriba té ō ní, ī-bōdé tumim yāí ō, urim yāí ō.

⁹Niñ̄ ɔjəñ̄ kə ndágá kadē táriin̄ tɔȳ bɔbədé gē ō, kóódé gē ō, ngákóódé gē ō, ngándé gē ō. Tɔdɔ oōñ̄ taí, adə rāāñ̄ yáá n̄ édadé ní. Niñ̄ əndāñ̄ kumdé gir *madə naā yāí té.

¹⁰I niñ̄ n̄ i ngé ndóo ngán *Israel gē jī-bēl̄ loo rāā yáá yāí gē ō, ndū najə yāí ō ní. I niñ̄ n̄ i ngé ndējī *yáá tuñ̄ gē n̄ sadé udə kóní té ní ō, ngé rōó dā horóo dɔ *loo tuñ̄ yáá yāí té ní ō.

¹¹Kóɔbē, ī-tél̄ ādədé tógə gogé rang ō, ī-ndigə kəla malang n̄ a rāāñ̄ ní ō. Ī-taā tógə madə bəādé gē kɔ́ ādē asəñ̄ kɪ̄ dɔ́ tɔ alé.

¹²Yáá n̄ Moijə əda dɔ Benjamə té ní n toó: Benjamə i de kə Kóɔbē tərən̄ ngáy. Ni-ndi rō Nəbā yān té kanjə sōl̄ yáá kógə. Nəbā ngōmən̄ kə dɔ ndɔ gē ō, Ndi i dan ngán mbāl yān gē té ō.

- 13Yáá n̄ Moijə əda dɔ Jəjep tɛ ni n toó: Kóɔbē rāā majə kə dɔ nang yā Jəjep tām dɔ nang yān ənge tal kə dɔ r̄ə tɛ ɔ, mañ kə teē gír nángāá ɔ.
- 14Mbang rāā adə kum yáá gə əbañ ɔ, kōɔ gə mbūsəñ kə dɔ nāā gə ɔ.
- 15Mbañ kə bo gə ɔ, ngán mbañ gə ɔ, i gō nang yān kə teē yáá ngáy tɛ i jóo.
- 16Ādə yáá kənge gə kə dɔ nang kə teē yáá ngáy n̄ toó tɛ ɔ, kem majə yā nge n̄ ndi dan túpə kámbé tɛ ní ɔ, əla loo kə dɔ Jəjep n̄ kété ni i ngār yā ngákóɔn gə ní tɛ.
- 17Ādə de gə r̄ɔyñ Jəjep. Ni-ngañg tītə mañg kə bəra beé. Gajən kə ngañg ngañg gə i jōó tītə gajə dɔgə. Ni-tósəñ gír de gə ɔ, bugájuñdɛ bátə aŵ sedə əndədɛ ta ngóy dɔ nang tɛ ɔ. Gajən kə kógə́m̄ i dūbə de kə ngáy gə yā *Epəraim, ba gajən kéréy i bütə de kə ngáy gə yā Manase.
- 18Yáá n̄ Moijə əda dɔ Jabulɔ tɛ ɔ Isakar tɛ ɔ ní n toó: Jabulɔ, ĩ-rāā r̄ɔnel̄ tām kəla gātə yāi tɛ, ba ĩ Isakar, ĩ-rāā r̄ɔnel̄ tām ndi lom kem kújə tandā yāi gə tɛ.
- 19Ā ĩ-mērī madə bēsí gə kaw̄ sesí dɔ mbalá kadə āŵ ĩ-tunī yáá kə gō ndū najə yā Nóbāá. Tɔdɔ yáá kənge yāsí s̄i i kə kum bā bo tɛ ɔ, i yáá kənge kə teē tū náñg ngárə́m̄njéy tɛ ɔ.
- 20Yáá n̄ Moijə əda dɔ Gad tɛ ní n toó: Ādə de gə t̄ɔyñ Kóɔbē nge kadə Gad dɔ nang kə laa. Gad to a əsa dā yān kə əhɔn tītə bɔl. Ni-rəyā kɔbən ɔ, njar dɔn ɔ.
- 21Gad gērā dɔ nang kə majə ngáy tām yān tɛ. I dɔ nang kə majə tām yā ngé kɔɔ bē gə tɛ n ni ngōm̄ tām yān tɛ ní. Gō tɛ anī ni-aŵ gō ngār yā ngán *Israel gə tɛ. Ni-rāā yáá kə gōtə yā Kóɔbē ɔ, yáá gə n̄ Kóɔbē əda kadə rāāñ tām yā ngán Israel gə tɛ ní ɔ.
- 22Yáá n̄ Moijə əda dɔ Dan tɛ ní n toó: Dan to tītə balsáa bɔl kə ĩ Basan kə ngōdɔɔ.
- 23Yáá n̄ Moijə əda dɔ Nepətali tɛ ní n toó: Kóɔbē rāā majə kə Nepətalií ngáy. Ni-adən yáá ngáy. Ādə Nepətali ɔr̄ kem dɔ nang yān kə gogə, kum kə no bē tɛ ɔ, mbór bē kə geleé tɛ ɔ.
- 24Yáá n̄ Moijə əda dɔ Aser tɛ ní n toó: Ādə Kóɔbē rāā majə kə Aser dan ngán Jakob tɛ. Ādə ngákóɔn gə rāāñ tɔdɔn. Ādə yibə olibə yān i ngáy kadə asə kəla njan kum tɛ.
- 25Ādə yáá kutə ta róbə yāi gə i kə gində kə karíí aláa i kə gində nəngá kasaá. Ādə tógí i r̄ɔi tɛ kə dɔ ndɔ gə malang n̄ ā ĩ-ndiñ kə kumií ní.
- 26Gō tɛ anī Moijə əda báy tɔ na: Yesurun, nébā kə rang kə to tītə Nébā yāi gətóo. Ni-añ kil̄ mañ séndá tɛ kə tógɔ əndañ dɔ r̄ə gāñg ba māñ reē gōi tɛ yā dii.
- 27Nébā kə nge ndi ngándáñg i loo b̄ɔɔ r̄ɔ yāi. Nəkó n̄ jóo bátə b̄oólaā toó ní, tógən i ngáy dɔ nang tɛ laā. I ni n təbā madə baǰáí gə noí tɛ ɔ, mērī t̄ɔldɛ k̄ɔ ɔ ní.
- 28Ngán Israel gə əniñ kemdɛ bár bár ndiñneé tām yáá kə yā rāādɛ gətóo. Ngán kaa Jakob gə aŵ ndiñ loo kə yáá kə majal̄ a rāādɛ tū tɛ al̄ tɛ. Niñ ndiñ i dɔ nang kə kōɔ gémə ɔ, *kāgə nduú ɔ, a əbañ tū tɛ i kə ta k̄i tal kə ngáy kə ĩ dɔ r̄ə tɛ.

²⁹Israel rōí nelī tɔdō i ɪ ngóy n i gír de gē ká Kóṣṣbē ajədé ní. Ni-rāā rōn i der ká nge kutē gidií tó ō, kaskar ká nge tetə rōṣ kadī tó ō. Dan n madē baḡáí gē a reēn rāāí bó tó kadē ɪ-rajədé anī, ā ɪ-njērā loo ká kij kē dɔ́ ká kem bē yādé gē tó.

DEU 34

Moijə oy

¹Moijə ɪ ndágə loo gē ká Moab tó aṵ dɔ mbaɪ Nebo tó, aṵ aɪ ta tél mbaɪ Pisga n ra sɔṵn ta naā kə bē ká Jeriko ní tó. Kóṣṣbē ɔjən gō nang ká Galaad báté teē gō nang yā Dan tó.

²ɔjən gō nang yā Nepətali ō, yā *Epəraim ō, yā Manase ō, yā *Juda ō, báté teēn bā bo ká no bē tó.

³ɔjən gō nang ká Negeb ō, gō nang ká Jeriko ō n i bē ká kágə túmbur gē i ngáy tū tó ní, kum wól bā Jurde tó báté teēn Soar.

⁴Tā anī Kóṣṣbē ədan na: Dɔ nang n m-ənī ndūm dɔ tó m-ādē Abəraham ō, Isaak ō, Jakob ō, m-ədádé na, m-ā m-ādē ngán kaadé gē ní n toó. M-ójií ɪ kadē áḡá kə kumií, ba ā əndā njaí tū tó alé.

⁵Adē Moijə n i nge kəla yā Kóṣṣbē ní oy i loo n noō tó, dɔ nang ká Moab tó, tītē n Kóṣṣbē ədañ ní.

⁶Nábā nəkó dubən wól loo ká dɔ nang ká Moab tó n sɔṵn ta naā kə bē ká Bet Peor ní. Ba báté bōólaā gəgē ní, loo n dɔ bádən i tū tó ní deē geɪ alé.

⁷Dan n Moijə oy ní, bālən i bú kə kutə jōó. Kumən ḡḡ loo majə báý ō, tógən təgā al báý ō n oyín ní.

⁸Ngán Israel gē nōōn Moijə ndō kutə mətá ndágə loo gē ká Moab tó pá tá kadē asədé báý.

⁹Ndíl kum kedē rosə kem Jojue ngōn Nun, tɔdō Moijə əndā jīn dɔn tó. Ngán Israel gē oōn tan, adē rāān yáḡ i kə gō ndū n Kóṣṣbē ədañ Moijə ní.

¹⁰Ngé koō ta gē n utən gō Moijə dɔ nang ká Israel tó ní, nge ká to tītən gətóo. Tām dan n Kóṣṣbē ɔɪ najə seneé ní ḡḡn ta naā ō,

¹¹ələn dɔ nang ká Ejiptə tó rāā yáḡ ká yāā gē tó ō, yáḡ ká kɔɪ kum gē tó ō, ta kum mbaṅg *Paraḡ tó kə de ká bo yān gēé ō, ta kum de gē malang ká dɔ nang yā mbaṅg *Paraḡ tó ō.

¹²Moijə rāā yáḡ kə tógé ká to bōl ngáy ta kum ngán Israel gē tó malang ō.

JOS

JOS 1

¹Dan n̄ Moijə n̄ nge kəla yā Kóṣṣbē ní oy anī Kóṣṣbē əda Jojue ngōn Nun n̄ i nge kílan ní na:

²Nge kəla yām Moijə oy kṓṣ, adē ngɔlaā ní i ĩ n əndā dɔ rṓí danaá yā teē bā Jurde kə ngán *Israel gēé yā kaw sedé dɔ nang n̄ m-ādēdédé té ní.

³Loo malang n̄ ā əndāi da njasí tū té ní, m-ādēsí tītē n̄ m-ədañ Moijə ní.

⁴Dɔ nang yāsí a əla gír i dəla loo té báté mbaĭ gē kə Liban té ō, a əla gír i bā kə bo n̄ rīn na i Opəratə ní té yā teēn gō nang yā ngán Het gē té báté bā bo kə dām kə no bē té té ō.

⁵De kə asə ra ta kumií té yā dumī a gətóó báté kadē óyń. Tɔdɔ mā i naā té seí tītē n̄ mā i naā té kə Moijə kété ní. M-ā m-əyāi kṓṣ al̄ ō, m-ā m-lo dii al̄ ō.

⁶əhɔ rṓí tɔgə ō, ĩ-ra dəngam ō. Tɔdɔ i ĩ-n ā adē gír de gē n̄ toō dɔ nang n̄ m-əni ndūm m-ādē kaadé gē yā kadēdédé ní.

⁷Yáá n̄ kadē ĩ-rāā ní i kadē əhɔ rṓí tɔgə ō, ĩ-ra dəngam ō, ĩ-ngōm *ndū najə malang n̄ nge kəla yām Moijə adī ní ō ngóy. ĩ-tṓṓ geleé al̄ ō, kɔú al̄ ō. I beé n yáa malang n̄ ā ĩ-rāā ní a majəñ ní.

⁸Yáá ndóo gē n̄ toñ kem makətübə *ndū najə n̄ toō té ní, adē i sɔy rṓí té al̄ ō, ĩ-toñ taí té ndṓṓ ō, kadaá ō, kadē ĩ-rāān yáa malang n̄ i kə ndang kemeé ní. Loo n̄ noō té yáa gē n̄ ā ĩ-rāā ní a majəñ ō, a teēn yáa ō.

⁹Najə n̄ m-ədaī ní adē dɔí ndígənal alé: M-ədaī na kə əhɔ rṓí tɔgə ō, ĩ-ra dəngam dɔ rṓí té ō. ĩ-lōō ndebə ō, ĩ-lōō kadē kemií gāng mañ ō. Tɔdɔ loo malang n̄ āw tū té ní, Kóṣṣbē yāi i naā té seí.

Jojue əndā dɔ rṓn danaá yā teē bā Jurde

¹⁰Jojue mēr ngé gē n̄ i ngé ndóo ngán *Israel gē *ndū najə ní kadē¹¹njərān kem gérgereé ədañ de gē kadē rāān sádē gē, tɔdɔ nɔy na i ndṓ mətá kadē na a teēn bā Jurde yā kaw taā dɔ nang n̄ Kóṣṣbē Nóbā yádé adēdédé ní.

¹²Gō té anī Jojue əda de gē kə gír bē yā Ruben té ō, Gad té ō, núsə de kə gír bē yā Manase té gē ō na:

¹³Adē əga kemsí dɔ yáá n̄ Moijə nge kəla yā Kóṣṣbē ədasí kadē ĩ-rāāi té ní. Ni-ədasí na Kóṣṣbē Nóbā yádé na adēsí loo kə yā kadē ĩ-ndiineé lɔm. Na a adēsí dɔ nang n̄ toō.

¹⁴Na nəyásí gē ō, ngánsí kə dūú gē ō, yáa kul̄ yāsí gē ō, na a nɔyñ gogé dɔ nang n̄ na n-ādēsí gidə bā Jurde kə dām kə laā té ní. Banī sji gɔ rṓṓ gē malang na ā ĩ-māni kété no ngákóósí gē té teē bā Jurde kə yáa rṓṓ yāsí gēé jīsí té yā rāān sedé

¹⁵báté kadē Kóṣṣbē adēndé loo ké yā kadē ndiñneé tū té lom tītē yāsí ō, kadē əngeñneé dɔ nang ní Kóṣṣbē Nóbā yāsí adēdó ní ō, pá tá ā ī-téliī kē gogó dɔ nang ní ni Moijə nge kəla yā Kóṣṣbē n-adəsí gidə bā Jurde ké laā té dām ké gír bē té ní.

¹⁶Niñ tél ədañ Jojue na: Yáa malang ní édájí kadē jə-rāā ní, j-a jə-rāā ō, loo malang ní élájí tū té ní j-a j-aw ō.

¹⁷J-a j-oō taí tītē ní j-oón ta Moijə tū yáa gē té malang ní. Rōkum, Kóṣṣbē Nóbā yāi a ndi seí tītē ní ni ndiñ kē Moijə kété ní.

¹⁸Deē ní a mbáté koō taí ō, a mbáté rāā yáa malang ní édájí kadē j-rāā ō ní, a tōlnəñ kōó. Yāi i yā kadē ého rōi tɔgə ō, ī-ra dəngam ō ngóy.

JOS 2

Jojué əla ngé kəndā maḡ loo gē jōó Jeriko

¹Dan ní Jojué ngōñ Nun i Sitim ní, əla de gē jōó kadē aw əndāñ maḡ dɔ nang ké Jeriko ō, bē ké Jeriko nəkó ō jəke. De gē ní aw ugəñ Jeriko anī əhɔñ bē mbā i bē yā dəyá ájəbá kógəñ ké rīn na i Rahab.

²Anī de gē ədañ mbañg ké Jeriko na ngán *Israel kéréy gē na reē ugəñ ndōó laā, na reēñ i kəndā maḡ looó.

³Anī mbañg ké Jeriko əla əda Rahab na: De gē ní reēñ looi á udəñ kújə yāi té ní, ī-teē sedé adəjí, tɔdō reēñ i kəndā maḡ loo malang ké gō nang yājí té.

⁴Rahab bōó de ké jōó gē ní, banī tél əda na: De gē ní reēñ rōm té rōkum, banī m-geř loo ní iñ tū té ní alé.

⁵Dan ní a utəñ ta róbə ké yā kudəñ kē kem bēé loo tibi ní, de gē ní teēñ kōó, adē m-geř loo ní awñ tū té ní alé. Ba ré ī-ngōdī gōdó lāv anī ā əngeidó.

⁶Ké rōkum té tā anī Rahab bōó de gē ní i dɔ kújú dɔó, gír kádá *léę gē ní ni-najə tá ní.

⁷De gē ní nbañg əladé ní teē ngōdēñ gō ngán *Israel gē ní kum kē bā Jurde tá, dām loo gē ní de gē a udəñ mañ tū té ní té. Dan ní teēñ kōó kem bēé anī, utəñ ta róbə gír njadé tá.

⁸Rahab tél al aw dɔ kújú rō ngé kəndā maḡ loo gē té pá tá kadē toñ nang té báý.

⁹Ni-ədádé na: m-geř kadē Kóṣṣbē adəsí dɔ nang yājí ō, jə-bōłsí ngáý ō, de gē malang ké kem bēé ní kemdó gāng mañ najə yāsí té ō.

¹⁰Tɔdō j-oō kadē Kóṣṣbē rāā adē bā tēbā gē i kōó nosí té adē ī-manīneé dan ní ī-teēñ kōó kem bē ké Ejiptə tá ní ō, j-oō kadē ī-tōlī mbañg ké jōó gē yā *Amor gē ní ndiñ gidə bā Jurde tá ní, adē i mbañg Sihon ō, mbañg Og ō, tá na ī-nujiī yáa yádó gē kōó malang tām yā Nóbā té báý tɔ ō.

¹¹Adē dan ní j-oō beé ní, kemjí gāng mañ kōó ō, tógájí ur wak nosí té ō, tɔdō Kóṣṣbē Nóbā yāsí i Nóbā dɔ rə tá dɔó ō, dɔ nang té laā ō.

- 12**Ngolaā ní ī-túbə ādēmī kə rī Kóṣṣbē, kadə ā ī-rāāi kem majə kə de gə kə gír kojə yām t́ títə́ n̄ m̄-rāān kem majə sesí ní.
- 13**Ādēmī yáá kórēy kə ɔjə kadə bəbərn̄ ō, kóórn̄ ō, ngákóórn̄ kə dəngam gə ō, kə dəyá gə ō, ngéédə́ gə malang ō ní ā éyāidə́ kadə ndiñ kə kumdə́ ō, yáá kə ɔjə kadə ā éyāi de gə kadə t̄l̄n̄j́í al̄ ō.
- 14**De gə ní tūr ədanəñ na: Ré jə-rāā yáá n̄ j-a j-ədaī toó al̄ anī, ādə́ j-oy kṓ, ba i loo n̄ ütə́ taí dɔ́ yáá n̄ jə-rāā ní t́ tá. Ré Kóṣṣbē adə́j́í dɔ́ nang n̄ toó oy anī, j-a jə-rāā seí yáá kə gōtə́, adə́ j-a jə-rāā kem majə seí.
- 15**Gō t́ anī Rahab adə́ teēñ kɔrɔ́ kújə́ t́ kə ndágá, ba risəñ kə kəlaá gidə loo t́, tām kújə́ n̄ ni-ndi kemeé ní rāān̄ i tū ndogə́ mbal̄ kə ənīñ dɔ́ bē t́ t́.
- 16**Ni-ədadə́ na: Āwī kum kə mbalá na sōgə́ ngé ngōdə́ gōś gə əngeñsí, āw̄ ī-bōōī rōś mbōṓ mbal̄ gə́ t́ ndō mətá, ādə́ ngé ngōdə́ gōś gə́ t̄l̄n̄ pá tá ɔrī rōś dɔ́ áwī báy.
- 17**De gə ní ədanəñ na: Ndij́í n̄ ī-mērj́í kəñī kadī ní, j-a jə-ra dɔ́ t́.
- 18**Ba yáá ā ī-rāā ní n̄ toó: Ré j-a j-udə́ kə kem bē kə Kanaan t́ anī, ī-dōṓ kəlá kə kərə́ n̄ toó tū kɔrɔ́ kújə́ n̄ éláj́í kum t́ ādə́ jə-risəñ kə gidə́ kórēy t́ ní, ba ī-kán̄ bəbí gē, kóó́ gə́ gəgḗ ngéé́ gə́ malang ní ī-kāndə́ gṓ t́ kem kújə́ yā́ t́.
- 19**Ré deē kógərn̄ kə dansí t́ teē ndágá anī, mósəñ a əsō i dɔñ nəkó́ t́, ba najə́ a gətóo dɔ́j́í t́, ba ré deē kógərn̄ ndi kújú́ gṓ t́ tá deē əla j̄in ɔdəñneéanī, mósəñ a t̄l̄ yā kəsō dɔ́j́í t́.
- 20**Ba ré édá yáá n̄ jə-reē rāā ní ādə́ deē oō gotə́ anī, ndūj́í n̄ ī-mērj́í kəñī kadī ní, j-a jə-ra dɔ́ t́ alé.
- 21**Rahab t̄l̄ ədadə́ na: Ādə́ i títə́ n̄ édaín̄ noō. Gō t́ anī, ni əyadə́ adə́ aw̄n̄. Dan n̄ aw̄n̄ kṓ anī, dōṓ kəla kə kərə́ ta kɔrɔ́ kújə́ kə́ tū kújə́ yān t́ t́.
- 22**Ngé kum loo gə́ ní aw̄n̄ kumdə́ kə mbalá, aw̄ ndiñ noó ndō mətá, bátə́ adə́ ngé ngōdə́ gōdə́ gə́ t̄l̄ reēñneé gogə́ kem bēé. Ngé ngōdə́ gōdə́ gə́ ní sāāndə́ kə gō róbə́ gēé sət́ əngeñdə́ alé.
- 23**Tā anī ngé kum loo gə́ kə jōó́ gə́ ní risəñ dɔ́ mbalá, teēñ ba Jurdé ba t̄l̄ reēñ gogə́ rō Jojue t́. Niñ əñīnəñ gotə́ yáá malang n̄ rāādə́ ní.
- 24**Niñ ədañ Jojue na: Kóṣṣbē adə́j́í dɔ́ nang ní malang rōkum. Kem de gə́ malang kə́ dɔ́ nang ní t́ gāng mañ, adə́ tógədə́ oy yélélé́ kṓ.

JOS 3

Israel gə́ teēñ bā Jurdé

- 1**Jojue niñ kə ngán *Israel gēé j̄in Sitim kə gír looí batə́, aw̄ ugəñ ta bā Jurdé t́. b̄iñ kə ta bā t́ noó a ngōñnəñ kum mbang kə́ yā teēñ bā Jurdé kə gidə́ kórēy t́.

- ²Kə ndō kə nge kɔ mətá anī ngé gē n i ngé ndōō ngán Israel gē *ndū najē ní njērān mbɔō de gē t́ kem gégereé,
- ³ba ədañd́ na: Ré áǎi ngán Lebi ḱ *ngé tuñ yáǎ gē a ətōñ *sandúkə madē naā yā Kóǎbē Nébā yāsí a awñneé anī, ii kóǎ loo n i-ndiī tū t́ t́ ní ba úniī gōd́.
- ⁴I beé n ā ī-geriīn róbé ḱ yā kun ní, tɔd́ s*ii* úniī róbé n toō kété aĺ báy, bá tā ba ādi dɔ dánsí to asə kilometər kógə́m kə *sandúkə madē naā ní, ba ī-lōōi njērā gō t́ ngɔr.
- ⁵Gō t́ anī Jojue əda gír de gē na: Ōrī kañsí tām yā Nébā t́ ādē majaĺ gətóo dɔ dánsí t́, tɔd́ bíri anī Kóǎbē a rāā yáǎ ḱ kɔr kum gē dɔ dánsí t́.
- ⁶Teē kə ndō ḱ noō anī, ni-əda *ngé tuñ yáǎ gē kadē unəñ sandúkə madē naā ba kə mānəñ kété no de gē t́. Anī niñ rāāñ títē n Jojue ədañd́ ní, adē unəñ *sandúkə madē naā ba mānəñ kété no de gē t́.
- ⁷Kóǎbē əda Jojue na: Bōólaā m-ā m-əlá gír rāā kadē ī-tél de ḱ bo ta kum ngán *Israel gē t́ malang, kadē gerəñ na mā i seí naā t́ títē n kété mā i naā t́ kə Moijə ní.
- ⁸Ba édá *ngé tuñ yáǎ gē n a ətōñ *sandúkə madē naā ní kadē udəñ kum mañ Jurde t́ anī, dəba rañ gotə kógə́m.
- ⁹Jojue əda ngán Israel gē na: Ī-ndótī kə ngɔr oōiñ najē gē n Kóǎbē Nébā yāsí əda ní.
- ¹⁰Ā ī-gerī kadē Nébā ḱ kə kumuúi dɔ dánsí t́ ō, kadē ni a təbā Kanaan gē ō, Het gē ō, Hibi gē ō, Periji gē ō, Girgas gē ō, *Amor gē ō, Yebus gē kóǎ nosí t́ i kə ta k*ii* yáǎ n toō:
- ¹¹*Sandúkə madē naā yā Kóǎbē n i kóǎ dɔ nang malang ní, a teē bā Jurde kété nosí t́.
- ¹²Ī-gērāi de gē kutə gidə i jōo dɔ dánsí t́, de gē kógə́m kógə́m kə dɔ gír bē gēé.
- ¹³Loo n ré *ngé tuñ yáǎ gē n a ətōñ *sandúkə madē naā yā Kóǎbē n i kóǎ dɔ nang malang ní a əndāñ njadé kum bā Jurde t́ anī, bā Jurde a gāng danaá jōo: Mañ n a ii dām loo ḱ k*ii* kə dɔǎ t́ á nūgé kum kə dām loo ḱ risə kə nang t́ t́ ní, a tél yā káñ naā loo kógə́m títē ḱ deē gāng gírən i kə babəraá beé.
- ¹⁴Dan n gír de gē iin kóǎ loo ndidé gē t́ yā teē bā Jurde anī, ngé kətō *sandúkə madē naā n i *ngé tuñ yáǎ gē ní, njērāñ nodé t́ kété.
- ¹⁵I dan yā sāā kōo gē t́ n bā Jurde a iin ngáy adē a taāñ loo ní. Dan nəkó n *ngé tuñ yáǎ gē n i ngé kətō *sandúkə madē naā gē əlan njadé kə kum mañ t́ ta gógé t́ anī,
- ¹⁶bā lōo gír nūgé t́ ba dəba títē ḱ deē gāng gírən i kə babəraá. Mañ dəba i say, bē n rīn na i Dam ní t́, kadə Sartan t́, ba dāmən n a nūgé kum kə bā katē ḱ

Araba té ní gətóo kṓs malang, loo ní noō té gir de gē teēn bā Jurde kē gidə kéréy té, teēn i loo ní ra sṓn ta naā kə bē ká Jeriko ní té.

¹⁷Ngé tuñ yáa gē n̄ ətōn *sandúkə madē naā yā Kṓbē ní, dəba rañ gotə kógēm dan bāá loo kə tutə té, báté adē ngán *Israel gē mánēnən malang kē gidə kéréy té kanjə kadē mañ ɔdə njadó.

JOS 4

Mbał kə kutə gidə i jōó gē

¹Dan ní ngán *Israel gē malang teēn bā Jurde oy anī, Kṓbē əda Jojue na:

²Ī-gērāi de gē kógēm kógēm kə dɔ gir bē gēé, ādē de gē malang i kutə gidə i jōó,

³ba édaídé kadē ɔyñ mbał gē kutə gidə i jōó loo ní *ngé tuñ yáa gē dəba rañ tū té kum bā Jurde té ní, niñ a ɔyñ mbał gē ní yā kaw tэндā loo ní ā Ī-bī tū té ní té.

⁴Gō té anī, Jojue bār de kə kutə gidə i jōó gē n̄ ni gērādə dan ngán *Israel gē té ní,

⁵ba ədadə na: Ī-mānī no sandúkə yā Kṓbē Nəbā yāsí té, āwī kum bā Jurde té āw ɔyñ mbał gē kutə gidə i jōó. Ȯyñ kógēm kógēm ətōi dɔ bṓgəsí gē té, kadē mbał kógēm i tām yā bē kógēm yā ngán Israel gē té.

⁶Mbał gē ní a rāān kadē əga kemsí dɔ yáa n̄ rāā yáa loo ní toō té laā ní. Ré ndōn té ngánsí gē dəjeñsí gir anī,

⁷Ī-tél édaídé na: Dan ní *sandúkə madē naā yā Kṓbē a māñ kum bā Jurde té ní, mañ bā Jurde ní a nūgə ní dəba. Bā Jurde gāng naā té jōó, adē mbał gē ní toō rōdə i yáa i yáa kəga kem dɔ yáa kə rāā yáa té yā ngán Israel gē, kadē əgañ kemdə dɔ yáa kə kər kum ní rāā yáa té ní ngándáing.

⁸Ngán Israel gē rāān yáa n̄ Jojue ədadə kadē rāān ní. Niñ ɔyñ mbał gē kutə gidə i jōó kum bā Jurde té kə dɔ gir bē gē yā ngán *Israel gēé tītə ní Kṓbē ədañ Jojue ní. Niñ ətōn mbał gē ní aṓnən, ba aṓ tэндān loo ní dəbañ tū té ní té.

⁹Jojue adē túdēn mbał kə rang gē kutə gidə i jōó kə njadó dɔ kum bā Jurde té ɔ, túdēn i loo ní ngé kətō *sandúkə madē naā gē dəba rañ tū té ní té. Bōólaā gēgē mbał gē ní rañ loo ní té nuū báy.

¹⁰Ngé tuñ yáa gē n̄ ətōn *sandúkə madē naā ní dəba rañ kum bā Jurde té báté adē de gē rāāneé yáa malang ní Kṓbē mēr Jojue kədadə ní. I beé n̄ Jojue rāān yáa malang kə gō ní Moijə ɔjən ní. Ba de gē gāngēn bā i lāv, ɔrən bāā loon té alé.

¹¹Dan ní de gē teēn bā Jurde kē gidə kéréy té malang oy anī, *ngé tuñ yáa gē māñ aṓ rañ kété nodə té kə *sandúkə madē naā yā Kṓbē.

¹²De gē kə gir bē yā Ruben té ɔ, yā Gad té ɔ, núsə de gē kə gir bē yā Manase té ɔ, ɔyñ yáa rṓ yádə gē ba mánēn kété no ngán *Israel gē té tītə ní Moijə ədañdə ní.

¹³De gē kə ndiñ dɔ rōdə té kṓ tām yā rṓ té asən dūbú kutə sɔ ní nuū, mánēn no Kṓbē té kə yáa rṓ gēé ba aṓn kum kə ndágə loo gē kə Jeriko té.

¹⁴Ndō n nuū té Kóṣṣbē rāā adē Jojue tél de ké bo ta kum ngán *Israel gē té malang, adē niñ bōlōñ ndílən kə dɔ ndō ndin kə kumuú gē malang tītē n bóíneé ndíl Moijə kété ní.

¹⁵Tā anī Kóṣṣbē əda Jojue na:

¹⁶Ódá *ngé tuñ yáá gē ətōñ *sandúkə madē naā ní ādē teēñ kōs bā Jurde té.

¹⁷Anī Jojue əda *ngé tuñ yáá gē kadē teēñ kōs kum bā Jurde té.

¹⁸Dan n *ngé tuñ yáá gē n ətōñ *sandúkə madē naā ní teēñ kōs kum bā Jurde té ba əndāñ njadé kə ndágá anī, mañ bā Jurde tél nūgə gogé adē taā loo tītē ké kété.

¹⁹Ngán Israel gē teēñ bā Jurde i kə ndō ké nge kɔ kutə yā nāā ké ta kəga dɔ. Aw ndiñ Gilgal ba rāāñ génger yādé loo n nuū té. Ré deē ra Jeriko anī, loo n ndiñ tū té ní i kə dām ké gir bē té.

²⁰Mbaī gē ké kutə gidə i jōó n ngán *Israel gē əyñ kum bā Jurde té ní, Jojue adē túdēndé kə nja dɔs Gilgal.

²¹Gō té anī ni-əda ngán Israel gē na: Ré ndōn té ngánsí gē a dəjeñsí najə ké dɔ mbaī gē n toō té anī,

²²ójiidé kadē ngán Israel gē teēñ bā Jurde kə njadé loo ké tutə té.

²³Tɔdō Kóṣṣbē Nóbā yāsí rāā adē bā Jurde i kōs adē ī-māniin, tītē n ni rāāñ adē bā tēbā gē iin kōs tām yájí té adē jə-mānəñ ní.

²⁴Ni-rāā beé i yā kadē gir de gē malang ké dɔ nang té gerəñ kadē tógé Kóṣṣbē i ngáy ó, kadē sīī ī-bōliineé ndíl Kóṣṣbē yāsí kə ndō gē ó.

JOS 5

¹Dan n ngār gē malang yā *Amor gē n ndiñ gidə bā Jurde té kum kə no bē té ní ó, ngār gē malang yā Kanaan gē n ndiñ kə gō kadə bā boó ní ó, oñ kadē Kóṣṣbē rāā adē bā Jurde i kōs no ngán *Israel gē té báté adē jə-teēin bā Jurde anī, kemdá gāng mañ adē rōdó oy yélélé kōs no ngán Israel gē té.

Əjañ mətə ngán Israel gē Gilgal té

²Dan n ngeé n nuū té ní, Kóṣṣbē əda Jojue na: Ī-rāā kəyā mbaī ba *əjañ mətə ngán *Israel ké ngəlaā gē n toō kōs.

³Anī Jojue rāā kəyā mbaī ba əjañ mətədé. Ni-əja mətədé i dɔ ngōñ mbaī n a bārəñ na i Ngōñ Mbaī ta mətə ní té.

⁴Yáá n rāā yáá á Jojue əjañ mətədé ní n toó: Ngán Israel gē malang n teēñ kōs kem bē ké Ejiptə té ní, ké dəngam gē n i ngé rōs gē ní oyñ kōs dɔ róbé té kem dəla loo té.

⁵Niñ i de gē ké əjañ mətədé kōs, ba ngán *Israel ké dəngam gē malang n ojəndé dɔ róbé té kem dəla loo té ní, deē əja mətədé alé. I tām najə n noō té n Jojue əjañ mətədé ní.

⁶Ngán Israel gē njērān bāl kutə só kem dəla loo té. Ta tōl ta anī de gē mang n teēn kōs kem bē ké Ejiptə té á niñ i ngé rōs gē ní oyñ kōs malang tām oñ ta Kósbē alé. Də nang ké mba ō, yibə tejə ō, i ngáy tū té n Kósbē ənī ndūn adə kaadə gē yā kadəjí ní. Kósbē túbə kə rōneé əda na n-a n-əyədə kadə ʒaŋ də nang ní alé,

⁷ba i ngándə gē n ni-aw sedə də nang ní té kum gotədə ní. I ngándə gē ngeé n toə n Jojue əja mətədə ní, tām ta reədə ní deə əja mətədə róbó alé.

⁸Dan n əjañ mətədə malang oy anī, ndiñ gotə kógərn kem gergereé bátə adə do edəñ.

⁹Gō té anī Kósbē əda Jojue na: Rōsōl n iñ də nang ké Ejiptə té i-reēin ní, bōólaə m-ərən kōs dəsí té. I tām najə n noə té n bátə bōólaə gəgə a bārəñ rī loo ní na i Gilgal ní.

Páké ké ta kəga də ké də nang ké Kanaan té

¹⁰Ngán Israel gē ndiñ Gilgal. Niñ rāān nāə *Pákə ndágə loo gē ké Jeriko té kə ndō nāə ké nge kə kutə gidə i só, ta loo tībə té.

¹¹Teə gidə gō ndō *Pákə anī əsañ mápá ké rāā kanjə *kaa mápa ō, əsañ də kōō ké təngə gē ō. Niñ rāān yáə kəsa gē n nuū i kə kum kōō ké də nang ké Kanaan té.

¹²Dan n əsañ kum kōō ké də nang ní té kōs bá ní, teə kə ndō ké nuū anī gir mána gāng kōs, ngán *Israel gē əngeñ mána tə alé. Kem bāl n nuū té əsañ i yáə ké teə də nang ké Kanaan té.

Ngol ngé rōs gē yā Kósbē

¹³Ndō kərəy té Jojue i kadə bē ké Jeriko té ngər ni-ər dən dəs anī, ʒə deə kógərn ra non té kə kaskar ké kər kōs kem kōpən té jīn té. Jojue aw rōn té ba dəjen najə əda na: ĩ i de ké dām yājí té aké ĩ i de ké dām yā madə baəjí gē té?

¹⁴Deə ní tél ədan na: Mā i de ké dām yāsí té al ō, ké dām yā madə baəsí gē té al ō. Mā i ngol kósə ngé rōs gē yā Kósbē ba m-ügə i ngər báy. Tā anī Jojue əsō sébə kumən nang té rōynneé ba ədan na: Mā i nge kəla yái, i rí n kə m-rāə?

¹⁵Anī ngol ngé rōs gē yā Kósbē əda Jojue na: Īr sākərā ké njai té kōs, tām loo n i- ra tū té toó i *loo ké tá. Anī Jojue rāə tītə n ədanəñ ní.

JOS 6

¹Ta róbə ké yā kudəñ kə kem bē ké Jeriko té i ké kutə kōs míf míf, najə yā ngán *Israel gē té De ké ndágə asə kudə kem bēé al ō, de ké kem bēé asə teə ndágə al ō.

²Anī Kósbē əda Jojue na: ʒəə, m-əla bē ké Jeriko kem jīi té, kə mbañg ké kemeé ō, gə rōs gē ké kemeé ō.

³Ba ĩ ō, ngé rōs yái gē ō, ā i-njərā ā i-girī gidə bē nja kógərn kə də ndō gē bátə ndō mehé.

- ⁴Ngé tuñ yáa gē sīrí a njērañ kété no *sandúkə madē naā té kə tōw gajə batāá jīdē gē té kógēm kógēm. Kə ndō kə nge kə sīrí anī, ā ī-njērāī yā gīr gidə bē nja sīrí ō, *ngé tuñ yáa gē a kōrēñ tōw ō.
- ⁵Loo ní ré a kōrēñ tōw kə dan ngāl adē ōōī kōō anī, gír de gē malang a əgañ kōr əda ō, ndogē mbaī ní gīr gidə bē ní a tetə nang té ō. Loo ní nuū té ngán *Israel gē malang a udəñ kem bēé, náā nəkó anī kumən i sūmūú non té.
- ⁶Jojue ngōñ Nun bār *ngé tuñ yáa gē ba ədadé na: Úniī *sandúkə madē naā yā Kóṓbē əndāī də bōgēsí té, ba ādī de gē sīrí dansí té njērāñ kété no té kə tōw gajə batə gēé.
- ⁷Gō té anī əda gír de gē na: Ī-njērā ī-gīrī gidə bē. Ba ādī ngé rōṓ kə ngé njērā kété gē mānəñ kété no sandúkə yā Kóṓbē té.
- ⁸Yáa malang i kə rāā tītē ní Jojue ədañ gír de gē ní: *Ngé tuñ yáa kə sīrí gē ní tōw gajə batə kə sīrí gē i jīdē té ní, njērāñ kété no *sandúkə madē naā té a kōrñəñ tōw gē ní, ba sandúkə madē naā i gōdé té.
- ⁹Būtə ngé rōṓ kə ngé njērā kété gē njērāñ kété no *ngé tuñ yáa gē ní a kōrēñ tōw gē ní té ō, bütə ngé rōṓ kə ngé njērā gogé gē utəñ gō *sandúkə madē naā ō. De gē a njērāñ ō, *ngé tuñ yáa gē a kōrēñ tōw ō.
- ¹⁰Jojue tāā gír de gē, ədadé na: Ā ī-túrī kól ál ō, ādī deē oō ndūsí ál ō, ādī najē kógēm teē tasí té ál ō, kdē ndō ní m-ā m-ədásí kadē ī-túrīnēé kól ní reē ugəñ. Tā anī ā ī-túrī kól báy.
- ¹¹De gē njērāñ kə *sandúkə madē naā gīrəñnēé gidə bē nja kógēm ba tél aṽñ gogé gérgereé aṽ bīīñ.
- ¹²Teē kə ndō kə nuū anī, Jojue ĵ dɔ́ kə gírloí batə ō, *ngé tuñ yáa gē unəñ sandúkə yā Kóṓbē əndāñ də bōgədé té báy tɔ́ ō.
- ¹³*Ngé tuñ yáa kə sīrí gē ní a ətōñ tōw gajə batə kə sīrí gē a njērāñ kété no sandúkə yā Kóṓbē té ní, əsōñ róbó ba kōrēñ tōw gē ní. Bütə ngé rōṓ gē kə ngé njērā kété no madədé gē té njērāñ kété nodé té ō, kə ngé njērā gō madədé gē té utəñ gō sandúkə yā Kóṓbē ō. De gē a njērāñ ō, *ngé tuñ yáa gē a kōrēñ tōw ō.
- ¹⁴Niñ njērāñ gīrəñ gidə bē nja kógēm kə ndō kə kə jōó, ba tél aṽñ gogé gérgereé, rāāñ tītē ní noō ndō mehé.
- ¹⁵Kə ndō kə nge kə sīrí anī, ĵñ dɔ́ kə gírloí ba njērāñ tītē kə kété gīrnəñ gidə bē nja sīrí. I ndō ní nuū té ngóy n niñ gīrəñ gidə bē nja sīrí ní.
- ¹⁶Nja kə nge kə sīrí ní, *ngé tuñ yáa gē a rāāñ yā kōr tōw anī, Jojue əda gír de gē na: Ī-túrī kól, tɔ́dō Kóṓbē adəsí bē ní toō.
- ¹⁷Bē ní kə yáa malang kə kemeé i kə bāā də tāñ yā Kóṓbē té Ba i Rahab ní i dəyá ájəba ní ngóy n ā əyāñ kadē ndi kə kumuú ō, de gē malang ní a ndiñ kújú gon té ní ō, tɔ́dō ni bōṓ ngé kuñ loo gē ní j-əlaīdē ní.

18 Ba siī ī-ngōmī rōsī majə. Yáá n i kə bāā dɔ tām yā Kóṓbē té ní, ī-lōōī kum, na sōgə ī-nujiī kə gérger yā ngán *Israel gēé ō, ī-ndóri yáá kə to kum kaý al ī-reēin dɔ té ō.

19 Ba gində arjāa malang ō, gində lór malang ō, yáa malang kə rāā kə gində nēngá kasə ō, kə gində kə karī ō ní, i kə yā kər kam tayā tām yā Kóṓbē té ō, i kə yā kawñ kem loo ngōm yáa kənge yā Kóṓbē té ō.

20 Ngé tuñ yáa gə kōrēñ tōw. Dan n de gə oōñ kōō anī, túrēñ kól rōō kə to bōl ngáy, anī ndogə mbał tetə. Kə ta jī té nuū ngán *Israel gə udəñ kem bēé, náā nəkə a kumən i sūmūú non té, adə niñ taāñ bē ní.

21 Niñ bāāñ dɔ de kə kemeé gə malang tōlëndé kə kaskaraá dəngam gə, kə dəyá gə, kə ngán gə, kə de kə tɔgə gə, tōlēñ mañg kə bəra gə ō, batə gə ō, kərō gə ō.

Jojué ajə Rahab

22 Jojué əda ngé kuñ loo kə jōó gə n əndāñ maý dɔ nang kə Jeriko ní na: Údiī kújə yā Rahab n i dəyá ájəba ní té, ba ī-teēī seneé ndágá, ī-teēī kə ngéén gēé malang ndágá ō, tītə n əniīn ndūsí adīin ní.

23 Niñ udəñ gə Rahab té ba teēñ seneé ndágá, teēñ kə bəbən ō, kóon ō, ngákóon gə ō, yáa malang n i yān ní teēnəñ ndágá ō. Teēñ sedə kə gir kojə yádə malang aŵ əndāndə gidə gérger yā ngán *Israel gə té ndágá.

24 Ba əlañ hor dɔ bē té ō, dɔ yáa malang kə kem bēé té ō, yáa n əlañ hor dɔ té al ní i gində arjāa ō, lór ō, yáa kə rāā kə gində nēngá kasaá ō, kə gində kə karī ō. Niñ aŵnəñ kem *kújə yā Kóṓbē té aŵ bōkəñ loo n a ngōmən yáa kənge yā Kóṓbē tū té ní té.

25 Jojué ajə Rahab n i ájəba ní ō, ajə ngéén gə malang ō, tɔdō Rahab bōō ngé kum loo gə n ni əladə kəndā maý bē kə Jeriko té ní, adə Rahab ndi dan ngán Israel gə té ō, ngán kaan gə ndiñ dan ngán Israel gə té bátə bōólaə ō.

26 Dan ngeé n nuū té ní, Jojué tāā de gə əda na: Ndōl i dɔ deē n a nāā rāā bē n toō gogə rang té ní. Ni a əndā ngəran i kə ngōñ hágəneé ō, a tálá bápə kə ta té gə i kə ta rúťə ngōñneé ō.

27 Kóṓbē i naā té kə Jojué, adə rīn bār ngáy dɔ nang ní té kə taá malang.

JOS 7

Akan rāā yáá kə gōté al

1 Ngán Israel gə rāāñ yáá kə gōté alé, tɔdō yáa kənge n Kóṓbē ɔgədə kun ní niñ unəñ. I de kə gir bē yā *Juda té n ɔy núsə yáa kənge kéréy gə adə wōñg rāā Kóṓbē kə ngán *Israel gēé ngáy ní. Rī deē ní na i Akan. Ni i ngōñ Karmi kə ngōñ Jabədi kə ngōñ Jera.

2 Jojué ndi Jeriko ba əla de gə bē n a bārəñ na i Ai té, bē ní ra i kadə bē madə n a bārəñ na i Bet Aben ní té Ré deē ra Betel anī, Ai i kə dām kə gir bē té. Ni-mērdə kaw kəndā maý loo ní. Dan n de gə ní aŵ əndāñ maý loo ní oy anī,

- ³tél reē ədañ Jojue na: Ādē gír de gē malang aŵñ alé. De gē dūbú jōó, aláa dūbú, ətá asəñ kaŵ rōó bē ké Ai karī. Ī-lōō kadē gír de gē malang aŵñ njəbānəñ rōdó ndáńg, tɔdó de ké Ai gē ngáy alé.
- ⁴De gē asəñ dūbú mətá n nuū aŵñ, banī aŵ aŷñ naā kōó no de ké Ai gē tó.
- ⁵De ké Ai gē tōlēndé asə de gē kutə mətá gidə i mehé, ngōdēñ gotə gē, iñ sedé ta róbé ké yā kudəñ kə kem bē tó báté ugəñ sedé Sebarim, niñ tōlēndé ta risədé kum kə wól loo tó. Kem ngán *Israel gē gāńg mañ adē tōgədé gətóo.
- ⁶Jojue niñ kə *kum kōó gē yā ngán Israel gēé *rəyāñ kūbə ké rōdó gē tó ō, ɔyñ *bumbəru kə dɔdó tó ō, əsōñ sébəñ kumdé nang tó no sandúkə yā Kóóbē tó. Niñ toñ tītə n nuū báté loo tībə dɔdó tó.
- ⁷Jojue əda na: Kóóbē Nəbā, ādē de gē n toō teēñ bā Jurde i tām rí tó? I kadē əlájí jī *Amor gē tó kadē tōlēñjí a? Jə-ndi i gidə bā Jurde ké dām ké nu tó anī i só tó gəgē.
- ⁸Ngán Israel gē aŷñ naā kōó no madə baədé gē tó toō kə m-əda na i rí tā Kóóbē?
- ⁹Kanaan gē kə de gē malang ké dɔ nang n toō tó a oōñ, adə niñ a əndāñ rōdó naā tó yā reē rōójí, a tōlēñjí kōó malang. Ní ā ĩ-rāā i baŷ n de gē a geñneé ríí ké to kɔsə ɣon ngáy ní?
- ¹⁰Kóóbē əda Jojue na: I dɔó. Əsō ĩ-sébə kumií nang tó tītə n nuū i tām rí tó?
- ¹¹Ngán Israel gē rāāñ majal. Niñ-mānəñ dɔ *ndū najə ké dɔ *madə naā n m-əho sedé tó á m-ədádé kadə ngōməñ ní. Niñ ɔyñ yáú ké bāā dɔ gē n m-ōgədé kɔy ní, bəgəñ yáú gē ní ba aŵ bōōñ dan yáú yādé tó.
- ¹²Adə a asəñ duñ ta madə baədé gē alé. A aŷñ naā no madə baədé gē tó tām téləñ de ké bāāñ dɔdó kōó gē. Adə yáú ké bāā dɔ gē n toñ dɔ dáńsí tó ní ré ɔy ĩ-teēin kōó al anī m-ā m-ōr rōm kōó rōsí tó
- ¹³Ngəlaā ní āŵ əda de gē ādə əndāñ dɔ rōdó danaá tām yām tó. ədádé ādə ɔrəñ kamdə tayā tām yā Nəbā tó, ādə majal gətóo dɔdó tó tām yā ndó ké bírí tó. Tɔdó yáú n Kóóbē Nəbā yā Israel əda ní n toó Siñ ngán *Israel gē, yáú ké bāā dɔ dáńsí tó, adə ā ásií duñ ta madə baəsí gē alé, báté kadə ré unii yáú ní ĩ-teēin kōó pá tá.
- ¹⁴Bírí dəloí ā ĩ-reēi kə gō gír bē yási gēé. Ba gír bē n Kóóbē a ɔjə dɔ ní ké kemeé gē a reēñ kə gō gír kojə yādé gēé ō, gír kaa n Kóóbē a ɔjə dɔ ní de ké kemeé gē a reēñ kə gō gír kojə yādé gēé ō, kojə n Kóóbē a ɔjə dɔ ní de ké kemeé gē a reēñ kógəñ kógəñ ō.
- ¹⁵Deē n ɔy yáú ké bāā dɔ gē á Kóóbē a ɔjə dɔn ní, a ənīnəñ horóó, ni gəgē, yáú kənge yān gəgē malang. Tɔdó ni māñ i dɔ *ndū najə n Kóóbē əhɔñ madə naā ké ngán *Israel gēé ní ō, rāā i yáú ké to rōsɔl ngáy dan ngán Israel gē tó ō.
- ¹⁶Jojue i dɔó kə gír looí batə, ba adə ngán Israel gē reēñ rōn tó kə gō gír bē yádé gēé, anī Kóóbē ɔjə dɔ gír bē yā *Juda.

17Jojuē adē de ké gír bē yā Juda té gē reēñ kə gō gír kaa yādé gēé anī, Kóṣṣbē ɔjə dɔ gír kaa yā Jera. Jojuē adē de ké gír kaa yā Jera té gē reēñ kə gō gír kojə yādé gēé, anī Kóṣṣbē ɔjə dɔ gír kojə yā Jabədi.

18Jojuē adē de ké gír kojə yā Jabədi té gē reēñ kógēm kógēm, anī Kóṣṣbē ɔjə dɔ Akan ní i deē ké gír bē yā Juda té á, ni i ngōñ Karmi ké ngōñ Jabədi ké ngōñ kaa Jera ní.

19Jojuē əda Akan na: Ngōñēm, ɔsə ɡɔn Kóṣṣbē yā Israel ɔ, ĩ-bōkən tōy ɔ, ɔjəm yáá ní ĩ-rāā ní ba ĩ-lōō munēm yáá kógēm.

20Akan tél əda Jojuē na: Ké rōkum té tā anī i mā n m-rāā majal kə Kóṣṣbē Nébā yā Israel, ba yáá ní m-rāā ní n toó:

21M-áá kúbə-jī ké Sinear ké majə ngáy dan yáá gē ké kəhɔ ta rōō té ɔ, m-áá gində arjāá ké kəyn i kəlōo jōo ɔ, m-áá lór ké kəyn i ngán kəlōo bú mí ɔ, əsōñ kumh adə m-óydé. m-dubədé i gír nangāá kem kújə tandā yāñ té dan looó, m-bōkə gində arjāá i gírí pá tá gotə yáá gē ní nuū i dɔ tá.

22Jojuē əla de gē adē aŵñ lāv kem kújə tandā yā Akan té, anī əngeñ yáá ní kem kújə tandā yāñ té rōkum, gində arjāá to i gírí.

23De gē ní ɔrēñ yáá gē ní gír nangāá dan kújú reēñ adēñ Jojuē niñ kə ngán *Israel gēé. bōkəñ yáá gē ní no Kóṣṣbē té

24Jojuē niñ kə ngán *Israel gēé gon té malang əhɔñ Akan ɔ, ɔyñ arjāá ní ɔ, unəñ kúbə-jī ní ɔ, unəñneē lór ní ɔ, əhɔñ ngán Akan ké dəngam gē ɔ, ké dəyá gē ɔ, əhɔñ mañg ké bəra yāñ ɔ, kəro yāñ ɔ, batə yāñ ɔ, bəyā yāñ gē ɔ, ɔrēñ kújə tandā yāñ ɔ, ɔyñ gotə yáá kənge yāñ gē malang ɔ, ba aŵñ sedé wól loo ní y bārəñ na i Akor ní tá.

25Jojuē əda Akan na: ĩ-rāā adē yáá ké to kum kaý al reē dɔjí té i tām rí té? Adə Kóṣṣbē reē kə yáá ké to kum kaý al dɔí té bōólaā. Loo ní nuū té ngán Israel gē malang tənīnəñ kə mbalá tənā tōlnəñ. Tōlnəñ deē yāñ gē i tītə ní nuū ɔ, ba əlañ hor dɔdɔ té. Əlañ hor dɔ yáá kənge yāñ gē té malang ɔ.

26Gō té anī kánəñ mbaĭ gē adē toñ dɔ naā té bing dɔn té. Mbaĭ gē ní kánəñ dɔn té ní toñ nuú báté bōólaā. Loo ní noō té wōñg yā Kóṣṣbē tetə. I tām najə ní nuū té n a bārəñ wól loo ní na i Akor báté bōólaā ní.

JOS 8

Ngán Israel gē taāñ bē ké Ai

1Kóṣṣbē əda Jojuē na: ĩ-lōō ból ɔ, ĩ-lōō kadə kemií gāng mañ ɔ. Ǿy ngé rōō yái gē malang ba aŵ ĩ-rōō bē ké Ai. Áá m-əla mbañg ké Ai kə de gē yāñ gēé kem jíí té, m-ādī bē yāñ ɔ, dɔ nang yāñ ɔ.

- ²Yáá n̄ ī-rāā kə bē kə Jeriko ō, kə mbañg kə Jeriko ō ní, ā ī-rāā kə bē kə Ai ō, kə mbañg kə Ai ō. Ba yáa kənge gə kə yáa kuł gə n̄ ā éngei kemeé ní tá ógiī tām yāsí tə kə ngé rōō yái gēé. Əndā de gə gidə bē tə adə əhɔñ madə baā gə dɔ jīdə tə.
- ³Adə Jojue ij̄ ɔy ngé rōō yān gə malang yā kaw rōɔñ bē kə Ai. Ni-gərā gɔ rōō gə dūbú kutə mətá, əladé ndōó,
- ⁴ba ədadé na: Āwī ī-bōōī rōsí gidə bē kə Ai tə ngɔr, ba ī-ndiī dɔ rōsí tə.
- ⁵Ba mā m-ā m-ndótə kə rō bē kə Ai tə kə de gə malang n̄ i sem̄ ní. Ré de kə kem bēé gə a teēn seji anī, j-a j-əy naā nodə tə tītə kə kété.
- ⁶A ɔjəñ na j-a j-əy naā nodə tə tītə kə kété, adə a ngōdēñjī, ba j-a jə-kóldə yā kaw sedə sɔy rō bē tə.
- ⁷Loo n̄ nuū tə sji ī-teē údiī kem bēé ba ī-taāi bē, tɔdō Kóōbē Nəbā yāsí a əla bē ní jīsí tə
- ⁸Ré ī-taāi bē ní ɔy anī, əlaī hor tū tə kə gō ndū Kóōbē. Yáá n̄ m-ədásí kadə ī-rāāi ní n nuú.
- ⁹Jojue əyā ngé rōō gə n̄ ni gəradé ní adə awñ. Ba nəkó to ndōó ndō n̄ nuū tə kə gotə ngé rōō kə ngáy gēé. Ngé rōō gə n̄ Jojue əladé ní awñ ba aw bōōñ rōdə dɔ dán bē kə Betel kə Ai tə. Ré deē ra Ai anī, loo n̄ bōōñ rōdə tū tə ní i kə dām kə no bē tə.
- ¹⁰Jojue teē dəloí batə, əndā maý ngé rōō yān gə ba əso nodə tə kété, *kum kɔō gə yā ngán *Israel gə njərañ seneé kété no ngé rōō gə tə. Ni-aw sedə yā kadə aw əniñ bē kə Ai rōō.
- ¹¹Niñ aw ugəñ ngɔr kə bē kə Ai, ba ndiñ dām mbór bē kə kɔɔ tə. Wól loo i dɔ dándə tə kə bē kə Ai.
- ¹²Jojue ɔr de gə adə asəñ dūbūú mí n̄ nuū, əndədə dām kə no bē tə, dɔ dán Betel kə Ai tə kadə bōōñ rōdə.
- ¹³Ngé rōō kə ngáy gə ndiñ dām mbór bē kə kɔɔ tə, ba gotə gə ndiñ dām kə no bē tə. Ndō n̄ nuū tə Jojue aw kum wól tə ndōó.
- ¹⁴Dan n̄ mbañg kə Ai aā beé anī, ni teē kem bēé lów kə ngé rōō yān gēé malang yā kaw rōɔñ ngán *Israel gə. Ni-aw kə ngé rōō yān gēé kum kə ndágə loo gə Araba tə, gotə loo n̄ rōɔñ ngán Israel gə tū tə kété ní, ba geɾ kadə ngé kumən gə toñ gidə bē tə alé.
- ¹⁵Jojue niñ kə ngán Israel gēé rāāñ tītə kə rōō rāādə beē adə əyñ naā nodə tə kum kə dəla loo tə
- ¹⁶De kə Ai gə ədañ naā malang na kə n-ngōdēñdə. Loo n̄ noō tə Jojue niñ kə ngán *Israel gēé kóləndə awñ sedə sɔy rō bē tə.
- ¹⁷Deē kógə́m kə dəngam nəy kem bēé alé. niñ teēn gō ngán Israel gə tə malang, ba əyāñ ta róbə kə yā kudəñ kə kem bēé adə ra wōyōó.

18Tā anī Kóṣṣbē əda Jojue na: Əla nənga ké jīí té kum kē dɔ bē Ai té Tɔdɔ m-ā m-rāā kadē ā ī-taā. Anī Jojue əla nənga ké jīn té kum kē dɔ bē ní té.

19Dan ní Jojue əla jīn anī, ngán *Israel gē ní bṣṣn rōdó ní teēn lāv kṣṣ loo ní bṣṣn rōdó tū té té ní, ba ɔyñ ngōdē aŵ udəñ kem bēé, taān bē, ba əlañ hor dɔ té kanjē kɔr bāā.

20Dan ní de ké Ai gē tūrēñ rōdó ɔɔñ loo kum kē gogé anī, ɔɔñ sa hor əba dɔ bē yādó té kum kē dɔ dɔ. Loo ké kadē ɔyñəñ gətóo. Tɔdɔ ngán Israel gē ní ɔyñ naā kum kē dɔla loo té ní, tél tūrēñ rōdó kum kē dɔdó té.

21Jojue niñ kə ngán Israel gēé tél tūrēñ rōdó rṣṣn de ké Ai gē, tām ɔɔñ kadē ngán Israel gē ní bṣṣn rōdó gidə bē té ní, taān bē ō, əlañ hor dɔ té ō.

22Ngán Israel gē ní udəñ kem bēé teē tənīn ta de ké Ai gē. Adē ngán Israel gē i dām kéréy té ō, dām ké noō té ō, ba de ké Ai gē i danaá. Ngán Israel gē tōlēñ de ké Ai gē malang, əyɔñ deē kógəñ adē teē alé.

23Ba i mbañg ké Ai ngóy n əhɔnəñ kə kumuú reēñ seneé adəñ Jojue ní.

24Ngán Israel gē tōlēñ madə bəɔdó gē malang kə kəyā kaskaraá kem dɔla loo ní madə bəɔdó gē ngōdēndə aŵñ sedé tū té ní. Dan ní tōlēndə oy anī tél reē aŵñ kem bēé tōlēñ gotə de ké kem bēé malang.

25De ké Ai gē malang ní tōlēndə ndō ní noō té ní, dəngam gē kə dəyá gē kutədə i dūbú kutə gidə i jōó.

26Jī Jojue ní əlañ nənga kum kē dɔ bē ké Ai té ní ra kə sérá beē báté kadē bāāñnee dɔ de ké Ai gē malang.

27Ngán Israel gē ɔyñ yáɔ kuł gē ō, yáɔ kənge gē ō, tītə ní Kóṣṣbē ədañ Jojue ní.

28Jojue əla hor dɔ bē ké Ai té adə bē ké Ai tél ndəbā bē báté bōólaā.

29Jojue adə əlāñ kəla míndə mbañg ké Ai té ba dɔɔnəñ ta jī kəgē té báté adə oy. Nīnən ra tū té báté loo səlí. Dan ní mbañg udə anī Jojue mēř kɔř nīnən kṣṣ. Ənīnəñ ta róbé ké yā kudəñ kə kem bēé té ba kánəñ mbał gē ngáy dɔn té. Dūbē mbał gē ní ra dɔ naā té noō báté bōólaā.

Jojué téda ndū najē dɔ mbał Ebal té

30Jojue rāā *loo tuñ yáɔ dɔ mbał Ebal té tām yā Kóṣṣbē Nébā yā Israel té.

31Ni-rāā *loo tuñ yáɔ ní i tītə ní Moijə nge kəla yā Kóṣṣbē ɔjəñ ngán *Israel gē ní. ɔjəñ loo rāā *loo tuñ yáɔ ní kem makətübē *ndū najē yā Moijə té i beé: Ā ī-rāāī *loo tuñ yáɔ ní i kə mbał gē ké toñ kə taá ō, ké deē tósə kadē kə yáɔ rāā kəla ké rāā kə gindī al ō. Tunəñ dɔ ké róo horóo ō, dɔ ké tām yā kem kógəñ té ō dɔ *loo tuñ yáɔ ní té adəñ Kóṣṣbē.

32Jojue ndang *ndū najē ní Moijə ndang ní dɔ mbał té loo ní nuū té ta kum ngán *Israel gē té.

³³Ngán Israel gē malang kə *kum kəw̄ yādé gē ō, ngé ndóódé *ndū najē gē ō, ngé gāng sarya yādé gē ō, tērā gē n̄ ndiñ dɔ dándé té ní ō, ɔsēñ naā dām̄ jōó gidə *sandúkə madē naā yā Kóḃbē té, kumdé ɔw̄ ngán Lebi ké *ngé tuñ yáa gē n̄ ətōñ sandúkə ní. Núsédé kéréy i kum kə mbaĭ Garijim té ō, ké noō i kum kə mbaĭ Ebal té ō. Moijə əda kété kadē ré a tórēñ tadé dɔ ngán Israel gē té báa kə rāāñ i tītē n̄ nuū.

³⁴Tā anī Jojue tédá yáa gē n̄ ndangēñ kem makətübē *ndū najē té ní malang, ni téda najē gē n̄ Nóbā a rāāñ majə kə ngán Israel gēé ní ō, najē gē n̄ Nóbā a ndōlən̄ ngán Israel gē ní.

³⁵Jojue tédá yáa gē n̄ Moijə əda kadē rāāñ ní ta kum ngán Israel gē té malang kanjə kəyā yáa kógēm̄ kḓ. Dəyá gē ō, ngán gē ō, tērā gē n̄ ndiñ dan ngán Israel gē té ní ō, niñ i kum té.

JOS 9

Madē naā ké kə de ké Gabaon gē

¹Dan n̄ mbañg gē n̄ ndiñ gidə bā Jurde té gō nang ké mbaĭ bo gē i tū té té ō, ké mbaĭ bo gē gətóon̄ tū té té ō, ké kadē bā bo té báté ugēñ Liban ō, adē i Het gē, kə *Amor gē kə Kanaan gē, kə Periji gē, kə Hibi gē, kə Yebus gē ní, oñ najē yā bē ké Ai ké nujə kḓ anī,

²əndāñ rōdé naā té yā rḓw̄n̄ Jojue ō, ngán *Israel gē ō.

³De ké Gabaon gē n̄ i Hibi gē ní, oñ yáa n̄ Jojue rāā kə bē ké Jeriko ō, kə bē ké Ai ní ō,

⁴ba geyñ rāā yáa i kə kum kedēé. Niñ sāāñ sādé gē ba ɔyñ ngísə ngong gē gidə kərō yādé gē té ō, ɔyñ ngísə ɔl kasə *nduú ké tənī kum gē gidə kərō yādé gē té ō,

⁵télan̄ ngísə kübē gē rōdé té ō, ngísə sākərā ké tənī kum gē njadé té ō, ɔyñ butē mápá ké tutə gē ō,

⁶ba aw̄ñ rō Jojue té génger ké Gilgal té, aw̄ ədañ Jojue ō, de ké dəngam gē ké Israel té ō na: J-ij̄ i dɔ nang ké say té n̄ jə-reē rāā madē naá sesí ní.

⁷De ké dəngam gē ké Israel té tél ədañdé na: Majanī i-ndiñ i rḓj̄i té ngər, adē j-a j-əhɔ *madē naā sesí alé.

⁸Banī niñ ədañ Jojue na: Jij̄ i beñ yāi gē. Anī Jojue dəjedé najē əda na: Siij̄ i náā gē? Jij̄ i rá n̄ i-reēi toó?

⁹Niñ tél ədañ na: Beñ yāi gē ij̄ñ i dɔ nang ké say té n̄ reēñ ní tām̄ oñ lülū Kóḃbē Nóbā yāi, j-oō yáa malang ké kər̄kum gē n̄ ni-rāā dɔ nang ké Ejiptə té ní ō,

¹⁰yáa n̄ ni-rāā kə mbañg yā *Amor gē ké jōó gē n̄ ndiñ gidə bā Jurde ké dām̄ ké nú té ní, adē i yáa n̄ ni-rāā kə Sihon mbañg ké Hesəbon ní ō, kə Og mbañg ké Basan n̄ ndi Asətarot ní ō.

- 11 Kum kōō yājí gē ō, de gē malang ké kem bē yājí té ō, mērēñí kōy sádē jījí té ba kē jə-reē j-əngesí kē kē j-ədasí na jīí i beř yāsí gē. Ní, ēñī ndūsí ādījí ī-éhoín *madē naā sejí.
- 12 Áǎí mápa yājí gē. Ndō n j-ɔrēñ dōó yā reē kē rōsí té ní, j-ɔydé kújú i kē tēngāá n jə-rāā sádē té ní. Ba n toō, áǎí, tutə kōó ō, tétə rárák kōó ō.
- 13 Sól gē n toō, dan n jə-tūr kasə *nduú kemeé ní, toñ i kē kijədé báy. Ba n toō áǎí, rýyañ kōó. Áǎí kúbə yājí gē kē sākərā yājí gē ngísəñ kōó, tōdō j-īí i say.
- 14 Ngán Israel gē taāñ núsé sádē yādé séy əsañ kanjə koō yā Kóóḃē.
- 15 Jojue əñī ndūn adədé əhoñ *madē naā sedé tām yā lom té. Madē naā ní ɔjə kadē ni a əyɔdə kadē a ndiñ kē kumuú. Ngägəra dō ngán *Israel gē túbəñ ɔjəñəñdó kadē najə ní i najə ké rōkum.
- 16 Gō ndūdó n əñiñ té ní, rāā ndō mətá anī, ngán Israel gē oōñ kadē de gē ní i madē bédé gē ndiñ i ngɔr rōdó té.
- 17 Ngán Israel gē əsōñ róbó, ba kē ndō kē nge kɔ mətá anī teēñ bē gē n de gē ní ndiñ kemeé té ní. Rī bē gē ní na i Gabaon ō, Kepira ō, Beerot ō, Kiryat Yearim ō.
- 18 Ngán Israel gē tōləñ de gē ní alé, tōdō ngägəra dōdó gē túbəñ kē rī Kóóḃē Nəbā yā Israel adəñdó. Banī ngán *Israel gē malang tāməñ kē ngägəra dōdó gē.
- 19 Banī ngägəra dōdó gē ədañdó na: Jə-túbə j-adədé kē rī Kóóḃē Nəbā yā Israel kōó bá, adə j-asə rāā yáá ké majal sedé tɔ alé.
- 20 J-a j-əyáidé kadē ndiñ kē kumdé sɔñ túbú n jə-túbə j-adədé ní, ré i beé al anī, j-a j-ɔr wōñg yā Kóóḃē yā reēñ dōjí té. Ba yáá n j-a jə-rāāí sedé ni n toó:
- 21 J-a j-əyáidé kadē ndiñ kē kumdé, ba j-a j-əndāidé ta kəla sāā kīr té ō, kōdə mañ té ō, tām yājí té. Yáá n ngägəra dō ngán *Israel gē ndigəñ rāā ní n nuú.
- 22 Tā anī Jojue bār de ké Gabaon gē ba ədasí na: I tām rí té á ī-gólíjí édaí na ííí say, tá sīí i de gē ké ī-ndií i ngɔr rōjí té ní
- 23 Ngɔlaā ní ndól i dōsí té ō, sīí malang i beř gē ké gir a gāñg dōsí té al ō, ā ī-nārī kīr ō, ā ūyī mañ ō, tām yā kújə yā Nəbā yām té.
- 24 De ké Gabaon gē tūr ədañ Jojue na: J-oō kadē Kóóḃē Nəbā yái mēr nge kəla yān Moijə kadəsí dō nang n toō malang ō, mēr tōl de ké tū té gē kōó malang nosí té ō. I yáá n nuū n jə-bōlsí ngáy á rāān yáá beé ní.
- 25 Ngɔlaā ní jīí i gir tógə yái té, adə ī-rāā sejí yáá n kadē i yáá ké majə ta kumií té ō, i yáá ké gōtə ō ní.
- 26 Yáá n Jojue rāā sedé ní n toó: Ni ɔgə ngán *Israel gē tōldó,
- 27 ba əndā kəla tégā kīr ō, kuý mañ ō, dōdó té kadē rāāñ kəla gē n nuū tām yā ngán *Israel gē té ō, *loo tuñ yáá yā Kóóḃē té ō, loo n Kóóḃē a gərā té ní. Bōólaā gəgə ngán kaadé gē a rāāñ kəla n nuū laā báy.

JOS 10

Israel gē tetəñ mbañg yā Amor gē rōō

- ¹Adoni Sedek n mbañg ká *Jerusalem ní, oō kadē Jojue taā bē ká Ai ba bāā dō adē Nóbā. Ni-oō kadē yáá n Jojue rāā kə bē ká Jeriko o, kə mbañg ká Jeriko o ní, rāā kə bē ká o, kə mbañg ká Ai o, tá ni oō kadē de ká Gabaon gē əhəñ madē naā kə ngán *Israel gēé tām yā lom té o, kadē ndiñ i dan ngán Israel gē té o.
- ²Dan n de ká *Jerusalem gē oōñ najē n nuū ní, bōl asədé nk, tōdō Gabaon i bē ká bo tītē bē ndi mbañg beé o, bo tōy bē ká Ai o, de ká kemeé gē i gō rōō gē malang o.
- ³Anī Adoni Sedek mbañg ká *Jerusalem əla kəla əda Hoham mbañg ká Hebron o, Piram mbañg ká Yarmut o, Yapia mbañg ká Lakis o, Debir mbañg ká Egəlon o na:
- ⁴Āyī kə rōm té, ī-reē ī-rōōi bē ká Gabaon sem, tōdō de ká kemeé gē əhəñ madē naā kə Jojue o, ngán *Israel gē o, tām yā lom té.
- ⁵I beé n mbañg ká mí gē yā *Amor gē, adē i mbañg ká *Jerusalem o, ká Hebron o, ká Yarmut o, ká Lakis o, ká Egəlon o, əndāñneé rōdē naā té ba əynəñ bütē áskar yādē gē malang aŵ utəñneé bē ká Gabaon yā rōōn ní.
- ⁶De ká Gabaon gē əlañ kəla ədañ Jojue gérger ká Gilgal té na: Ī-lōō əyā beŕ yāi gē kōs, ī-reē lāv ī-dijjī ba ájájí. Tōdō mbañg yā Amor gē malang n ndiñ gō nang ká mbalá té ní, boon naā dōjí té.
- ⁷Anī Jojue ij Gilgal, aŵ kə ngé rōō yān gēé malang o, gō rōō yān gēé malang o.
- ⁸Kóōbē əda Jojue na: Ī-lōō bōldé, tām m-əládé kem jī té kōs bá. De ká yā dumī dandé té nuū gətóo.
- ⁹Jojue niñ kə ngé rōō gēé ijn Gilgal, njərāñ ndōs bāté loo tī anī, teēñ kə rōdē té bus.
- ¹⁰Kóōbē tēndā *Amor gē tīdē kōs no ngán *Israel gē té, adē ngán *Israel gē tōlēndé ngáy kadə bē ká Gabaon té. Ngán Israel gē ngōdēñ Amor gē kum kə Bet Horon n i loo ká kij kə dōs té ní, rōōndé bāté ugəñ sedé Ajeka o, Makeda o.
- ¹¹Dan n Amor gē n əyñ naā no ngán Israel gē té ní, ijn Bet Horon ba a risəñ kə wól loo té anī, Kóōbē rāā adē kōsə ká bo tītē kübərū mbañ gē tésōñ dōdē bāté Ajeka. Adē de gē ngáy oyn. De gē n kōsə tōldé ní, kutədé tōy kutə de gē n ngán Israel gē tōlēndé kə kaskaraá ní.
- ¹²Ndō n Kóōbē əlañ Amor gē kem jī ngán Israel gē té ní, Jojue dəje Kóōbē yáá n toō ta kum ngán Israel gē té malang, ni-əga kōf əda na: Mbang, ī-dəba dō bē ká Gabaon té, nāā, ī-dəba dō wól loo ká Ayalon té.
- ¹³Anī mbang dəba o, nāā ra gotə kógəñ o, bāté adē ngán *Israel gē tetəñ madē bəādē gē rōō. Tītē n ndangnəñ kem makətübə yā de ká sūmūú té ní, mbang dəba ra gotə kógəñ bōdē loo té. Ni-lōō gir ngōdē yān ká kum kə no bē té té bāté ndō kógəñ kə taá.

¹⁴Kété no ndō ní nuū tá, aké gō ndō ní nuū tá ní, ndō ké rang ké tītē ndō ní nuū gətóo. I ndō ní nuū tá ngóy n Kóṣṣbē raań yáa kə gō ní deē ndul dəjenəń ní. Tɔdō i Kóṣṣbē nəkó n rōō tām yā ngán Israel gē tá ní.

¹⁵Gō tá anī Jojue o, ngán Israel gē malang o, tél reēń gogá gérger ká Gilgal tá.

Jojue tōl mbańg ké mí gē

¹⁶Mbańg ké mí gē ní aŷ aŷ bōōń rōdó bəlo mbań ká Makeda tá.

¹⁷De gē teēń dɔdó tá ba reē ədań Jojue.

¹⁸Anī Jojue əda na: Ī-ndūbūrū mbań ká bo gē ĩ-téndāi ta bəlo mbań ní tá, ba əndāi ngé ngōm loo gē ta tá.

¹⁹Ba sĭ ĩ-dəbaī alé, ĩ-ngōdī madə bəāsí gē, aŷ ĩ-gāngī tadó, ĩ-lōōi kəyadé kadə tél tudəń gogá kə kem bē yādé gē tá, tɔdō Kóṣṣbē Nəbā yāsí əladé kem jĭsí tá kōó bá.

²⁰Jojue kə ngán *Israel gēé tetəń *Amor gē rōō tetə ká to bōl ngáŷ. Niń nujəń sedé sák sák kōó. Ngé kərēy gē ní teēń ta yo tá ní, aŷ udəń kem bē yādé gē ká ndogə mbań ká ngańg gē gĭrəń gidə tá.

²¹Gō tá anī ngán Israel gē tél reēń malang rō Jojue tá gérger ká Makeda tá kanjə kadə yáa rāa deē kógəń. Deē bār rĭ ngán Israel gē ká majal tɔ alé.

²²Gō tá anī Jojue mēr teē ta bəlo mbań ní mbańg yā Amor ká mí gē toń kemeé, ba kadə teēń sedé ndága reēń sedé rōń tá.

²³De gē rāań yáa ní ni-əda ní, adə tēń kə mbańg ká *Jerusalem o, kə Hebron o, kə Yarmut o, ká Lakis o, ká Egəlon o, reēń sedé rōń tá.

²⁴Dan ní teēń kə mbańg ké mí ní reēń sedé rō Jojue tá oy anī, Jojue bār de ká dəngam gē malang ké Israel tá ba əda ngol ngé rōō gē ní aŷń seneé rō tá ní na: Ī-reē ĩ-téndāi njasí míndə mbań gē ní toō tá. Ngol ngé rōō gē ní reē tэндāń njadé míndə mbańg gē ní tá.

²⁵Anī Jojue ədadé na: Ī-lōō bōl o, ĩ-lōōi kadə kemsí gāńg mań o, əhɔi tɔgə o, ĩ-rai dəngam o, tɔdō madə bəāsí gē malang ní a ĩ-rōōidé ní, Kóṣṣbē a rāadé i tītē ní nuū.

²⁶Gō tá anī Jojue adə tōləń mbańg gē ní, ba doōńdó dɔɔ ta jĭ kəgə gē tá gĭr loo mí. Nĭńdó ra tū kəgə gē ní tá bāté loo səlĭ.

²⁷Dan ní mbang a rāa yā kudə anī, Jojue mēr kərđó kōó ba adə bōkəńdó bəlo mbań ní bōōń rōdó tū tá ní tá. Gō tá anī adə utəń ta bəlo mbań ni kə mbań ká bo gēé. Mbań gē ní toń nuú bāté bōólaā.

Jojue taā bē gē ká Kanaan ká dām mbór bē ká geleé tá

²⁸Ndō nəkó ní nuū tá Jojue taā bē ká Makeda. Ni-tōl mbańg ká Makeda o, de ká kem bē gē malang o, kə kəyā kaskaraá bāań dɔdó adə Nəbā. Ni-əyā deē kógəń adə ndi kə kumuú alé. Yáa ní rāa kə mbańg ká Makeda ní i tītē yáa ní rāa kə mbańg ká Jeriko ní.

29 Jojue niñ kə ngán *Israel gēé malang iñ Makeda aṽñ Libəna, aṽ əniñ bē kə Libəna rōō.

30 Kóōbē əla bē kə Libəna kə mbañg kə tū t́ kem j́d́ b́ý t́. Ngán Israel gē t́lən de kə kem bēé gē malang kə kəyā kaskaraá əyāñ deé kógə́m adē ndi kə kumuú alé. Yáá́ ń rāāñ kə mbañg kə Libəna ní i títē yáá́ ń rāāñ kə mbañg kə Jeriko ní.

31 Jojue niñ kə ngán *Israel gēé malang iñ Libəna aṽñ Lakis, aṽ utən bē kə Lakis ba əniñəñ rōō.

32 Kóōbē əla bē kə Lakis kem j́ ngán Israel gē t́, adē ngán Israel gē taāñ bē kə Lakis kə ndō rōō kə nge kə j́ó. Niñ t́lən de kə kem bēé gē malang kə kəyā kaskaraá títē ń t́lneé de kə Libəna gē ní.

33 Horam, mbañg kə Gejer aṽ d́i bē kə Lakis t́, banī Jojue t́ld́ malang kə de gē yāñ gēé kanjē kadē deé kógə́m teē.

34 Jojue niñ kə ngán *Israel gēé malang iñ Lakis aṽñ Egəlon, aṽ utən bē kə Egəlon ba əniñəñ rōō.

35 Niñ taāñ bē kə Egəlon ndō nəḱ ń nuū t́, ba t́lən de kə kemeé gē malang kə kəyā kaskaraá bāāñneé d́d́ adən Nəbā, títē ń rāāñəñ kə bē kə Lakis ní.

36 Jojue niñ kə ngán Israel gēé malang iñ Egəlon aṽñ Hebron, aṽ əniñ bē kə Hebron rōō.

37 Niñ taāñ bē kə Hebron ba t́lən mbañg kə kemeé ō, t́lən de kə kem bē gē kə kəyā kaskaraá malang ō, taāñ ngán bē gē ń ndiñ kadə bē kə Hebron t́ ní ō, t́lən de kə kemeé gē malang ō. Jojue bāā d́ bē kə Hebron adē Nəbā títē ń bāāñ d́ bē kə Egəlon ní. Ni-t́l de kə kemeé gē malang, ba əyā deé kógə́m adē ndi kə kumuú alé.

38 Gō t́ anī Jojue niñ kə ngán *Israel gēé malang t́l t́rən ŕd́ aṽñ Debir aṽ əniñ bē kə Debir rōō.

39 Niñ taāñ bē kə Debir ō, t́lən mbañg kə tū t́ ō, taāñ bē gē ń ndiñ kadə t́ ní ō. Niñ t́lən de kə kem bēé gē malang kə kəyā kaskaraá bāāñneé d́d́ adən Nəbā, əyāñ deé kógə́m adē ndi kə kumuú alé. Yáá́ ń Jojue rāā kə bē kə Debir ō, kə mbañg kə Debir ō ní, i títē yáá́ ń ni-rāā kə bē kə Hebron ō, kə bē kə Libəna ō, kə mbañg kə tū t́ ō ní.

40 Jojue taā bē malang. Mbañg gē ń ndiñ gō nang kə mbañ bo gē i tū t́ t́ ní ō, gō nang kə Negeb t́ ní ō, gō nang kə mbañ bo gē gətóon tū t́ ní ō, gō nang kə ḱi kə d́ t́ ní, ni tetəd́ rōō. Ni-əyā deé kógə́m alé. Ni-bāā d́ yáá malang ń ndi kə kumuú ní, tām yā Nəbā t́. Ni-rāā i títē ń Kóōbē Nəbā yā Israel ədañ ní.

41 D́ nang ń Jojue taā ní iñ Kades Barnea ō, Gaja ō, b́t́ ugə́n Gosen ō, Gabaon ō.

42 Jojue tetə mbañg gē ń nuū rōō gidə kógə́m ō, taā d́ nang yád́ ō, t́d́ Kóōbē Nəbā yā Israel n rōō tām yā Israel t́ ní.

⁴³Gō té anī, Jojue niñ kə ngán *Israel gēé téləñ malang aŵñ gogé gérger ké Gilgal té.

JOS 11

R55 ké Merom

¹Dan ní Yabin, mbañg ké Hasor, oō najē tetə rōō yā Jojue anī, əla kəla rō Yobab, mbañg ké Madon té ō, rō mbañg ké Simron té ō, rō mbañg ké Akesap té ō,

²rō mbañg gē ní ndiñ gō nang ké mbaĭ bo gē i tū té té dām mbór bē ké kōŋ té ní ō, rō mbañg gē ní ndiñ gō nang ké Araba ní deē ra Kinerot anī, i kē dām mbór bē ké geleé té ní ō, rō mbañg gē ní ndiñ gō nang ké mbaĭ bo gē gətoón tū té té ní ō, rō mbañg gē ní ndiñ loo ké kĭj kē dɔ́ té kadə bē ké Dor té, dām ké no bē té ní ō.

³Kanaan gē ní ndiñ i dām ké gír bē té ō, no bē té ō, *Amor gē kə Het gē kə Periji gē kə Yebus gē ndiñ i dɔ mbalá ō, Hibi gē ndiñ i nja mbaĭ Hermon té gō nang ké Misəpa té ō.

⁴Adə mbañg gē teēñ kə bütə ngé rōō yādé gēé malang. I kósə de ké dum téda, tām niñ toñ tītə kum náñg ngárəmnjēy. Sənda yādé gē i ngáy ō, púsé sənda yādé i ngáy ō.

⁵Niñ-əngeñ naā malang ba aŵ əniñ rōdɔ ta kəba mañ gē ké Merom té yā rōɔñ ngán *Israel gē.

⁶Kóɔbē əda Jojue na: Ī-lōō bōĭ, tɔdɔ bírí kə kum mbañg ní toō, m-ā m-tetədɔ rōō rá tá m-ā m-əla niñdɔ jī Israel gē té báy. Ā Ī-gáñg ngəra nja sənda yādé gē ō, ā əla hor dɔ rúsé sənda yādé gē té ō.

⁷Jojue niñ kə ngé rōō yāñ gēé teēñ kə madə baɔdɔ gēé tətə ta kəba mañ gē ké Merom té, ba udəñ dɔdɔ té rōōndɔ.

⁸Kóɔbē əladɔ jī Israel gē té adə Israel gē tetəndɔ rōō ba ngōdəndɔ bátə teēñ sedə Sidon ké bo té ō, Misərepot Maim té ō, ngōdəndɔ kum kə gír bē té bátə teēñ sedə kum wól loo ké Misəpe té ō. Ngán Israel gē tetəndɔ rōō ō, tōləndɔ malang kanjə kəyā deē kógərn kadə ndi kə kumuú ō.

⁹Jojue rāā yáá ní Kóɔbē ədan kadə rāā ní: Ni-gáñg ngəra nja sənda yādé gē ō, əla hor dɔ púsé sənda yādé gē té ō.

Jojue taā bē ké Hasor

¹⁰Dan ní noō té ní Jojue a tél kə gógé anī taā bē ké Hasor ní kété i bē bo ké dɔ bē kōŋ gē ké dām mbór bē ké kōŋ té ní. Ni-tōĭ mbañg ké tū té kə kaskaraá ō,

¹¹adə tōləñ de ké kem bēé gē malang kə kəyā kaskaraá bāāñneé dɔdɔ adəñ Nəbā ō. Tōləñ yáá malang ké ndi kə kumuú kōɔ ba əlañ hor dɔ bē té.

12Mbañg gē n̄ əndān rōdē naā té ní Jojue tetədē rōō malang ba táā bē yādē gē. Ni-tōl̄ mbañg gē ní ō, de ká kem bēé gē malang ō, kə kəyā kaskaraá bāań dɔdɔ adē Nóbā tītē n̄ Moijə nge kəla yā Kóōbē ədanəń ní.

13Bá tā ba bē gē n̄ tēndāndé dɔ loo ká kij̄ kə dɔɔ gē té ní, Israel gē tálań hor dɔ té alé. I bē ká Hasor ngóy n̄ Jojue əla hor dɔ té ní.

14Yáá kənge gē ká kem bē gē ní tá ō, yáá kuł̄ gē ká kemeé ō ní, ngán *Israel gē ɔyń tām yādē té ba tōl̄n̄ de ká kemeé gē malang. Niń tōl̄n̄ de ká kemeé gēmalang kə kəyā kaskaraá ba əyāń deē kógəń adē ndi kə kumuú alé.

15Yáá n̄ Kóōbē ɔjə nge kəla yān Moijə ní, Moijə ɔjə Jojue kə gō n̄ Kóōbē ɔjənəń ní. Jojue rāā yáá malang n̄ Kóōbē ɔjə Moijə ní kanjə kəyā yáá kógəń kōɔ.

Jojué taā bē malang

16I beé n̄ Jojue taāń dɔ nang malang ní. Ni-taā gō nang n̄ mbał̄ bo gē i tū té ní ō, nang ká Negeb ō, ká Gosen ō, nang ká mbał̄ bo gē gətóon̄ tū té ō, nang ká Araba ō, mbał̄ bo ká Israel té ō, nang ká kadə té ká mbał̄ bo gətóo tū té ō.

17Əla gír mbał̄ Halak n̄ ra sɔɔ Seir ní té, báté teēń Baal Gad kum wól̄ ká Liban té nja mbał̄ Hermon té ní, ni-tetə mbañg ká tū té gē rōō ba tōl̄dē malang.

18Jojue rōō mbañg gē ní dan i ngáȳ.

19I Hibi gē n̄ ndiń Gabaon ní ngóy n̄ əhɔń madə naā kə ngán *Israel gēé tām yā lɔm té ní. Ba gotə de gē n̄ noō malang ní, Jojue taā bē yādē i kə rōō.

20Tɔdɔ Kóōbē rāā adē kemdē ngańg ngóróró yā kadə niń-duńnəń naā ba rōōnneé ngán Israel gē, yā kadə ngán Israel gē *bāāńneé dɔdɔ adəń Nóbā kanjə kəyā kum tó ndoō yādē ba tōl̄nəńdē kōɔ malang tītē n̄ Kóōbē nəkó ədań Moijə ní.

21Dan ngeé n̄ noō té ní Jojue aŵ yā rōō Anak gē n̄ ndiń gō nang ká mbałá Hebron ō, Debir ō, Anab ō, gō nang ká mbałá ká *Juda té malang ō, gō nang ká mbałá ká Israel té malang ō ní. Ni-bāā dɔdɔ naā té kə bē yādē gē adē Nóbā.

22Anak gē gətóon̄ malang dɔ nang yā ngán *Israel gē té, ba ndiń i Gaja ō, Gat ō, Asdod ō ngóy.

23Adə Jojue taā dɔ nang malang tītē n̄ Kóōbē ədań Moijə ní. Gō té anī ni-adə Israel gē dɔ nang ní ká yādē té. Ni-gáńg dɔ nang ní adədē i kə dɔ gír bē yādē gēé. Loo n̄ noō té ngán Israel gē ndiń lɔm tām rōō gətóo tā.

JOS 12

Mbañg gē n̄ tetəńdē rōō ní

1Ngán Israel gē tetəń mbañg gē jōō rōō gidə bā Jurde ká dām ká gír bē té, ba taāń dɔ nang yādē n̄ ij̄ mań Arnon té báté ugə mbał̄ Hermon té ní, niń taāń gō nang ká Araba té dām ká gír bē té malang ō.

²Mbañg ké ta kəga dɔ i mbañg Sihon, ni i mbañg yā *Amor gē ké ndi i Hesəbon. Loo ní ni-ɔɔ bē dɔ té ní əla gír i Aroer dɔ gósə mañ Arnon té báté teēn kum wól té ɔ, núsə nang ké Galaad té báté teēn kum wól mañ Yabok ní i dɔ niñ loo yā ngán Amon té ní ɔ,

³gō nang ké Araba té báté teēn bā bo ké Kinerot té dām ké gír bē té ɔ, báté bā katē té dām ké gír bē té kadə bē ké Bet Yesimot té ɔ, nja mbañ Pisga té dām mbór bē ké gelee té ɔ.

⁴Mbañg ké nge kɔ jōó i mbañg Og. Ni i dan Repay gē ké ta ngóy tá.

⁵Ni-ɔɔ bē dɔ mbañ Hermon té ɔ, dɔ bē ké Salka té ɔ, gō nang ké Basan malang báté teēn dɔ niñ loo yā Gesur gē té ɔ, Maaka gē té ɔ ní ní ɔɔ bē dɔ té ɔ, núsə dɔ nang ké Galaad ní i dɔ niñ loo yā Sihon mbañg ké Hesəbon ní, ni-ɔɔ bē dɔ té ɔ.

⁶Moiyə niñ kə ngán *Israel gē tetəñ mbañg ké jōó gē ní noō rōō, ba Moyyə ní i nge kəla yā Kōōbē ní tél kə dɔ nang yādə adə de gē gír bē yā Ruben té gē ɔ, yā Gad té gē ɔ, núsə de ké gír bē yā Manase té gē ɔ.

⁷Gō té anī Jojue niñ kə ngán *Israel gē tetəñ mbañg gē ní ndiñ dām ké no bē té ní rōō. Dɔ nang yā mbañg gē ní əla gír Baal Gad kum wól loo ké Liban té báté teēn mbañ Halak ní ra kadə bē ké Seir té ní. Jojue adə ngán Israel gē dɔ nang yā mbañg gē ní. Ni-gāng dɔ nang ní adədə kə dɔ gír bē yādə gē.

⁸Dɔ nang ní ni-gāng adədə kə dɔ gír bē yādə gē ní i dɔ nang ké mbalá ɔ, kə mbañ bo gətóo tū té té ɔ, i gō nang ké Araba ɔ, i dɔ nang ní loo ké kiji kə dɔ gē i tū té ní ɔ, i dɔ nang ké mángá ɔ, i gō nang ké Negeb ɔ. I dɔ nang gē ké Het gē ɔ, *Amor gē ɔ, Kanaan gē ɔ, Periji gē ɔ, Hibi gē ɔ, Yebus gē ɔ, ndiñ tū té kété.

⁹Ri bē gē ní tetəñ mbañg ké tū té gē rōō ní n toó: Jeriko ɔ, Ai ní i bē ké kadə bē ké Betel té ní ɔ,

¹⁰*Jerusalem ɔ, Hebron ɔ,

¹¹Yarmut ɔ, Lakis ɔ,

¹²Egəlon ɔ, Gejer ɔ,

¹³Debir ɔ, Geder ɔ,

¹⁴Horma ɔ, Arad ɔ,

¹⁵Libəna ɔ, Adulam ɔ,

¹⁶Makeda ɔ, Betel ɔ,

¹⁷Tapua ɔ, Heper ɔ,

¹⁸Apek ɔ, Saron ɔ,

¹⁹Madon ɔ, Hasor ɔ,

²⁰Simron Meron ɔ, Akesap ɔ,

- ²¹Tanak ō, Megido ō,
²²Kedes Yokəneam ké Karmel ō,
²³Dor ké kadə bā bo té ō, Goim ké kadə Gilgal té ō,
²⁴Tirsa ō. Kutə mbañg gē ní malang i kutə mətá gidə i kógēm.

JOS 13

Dɔ nang gē ké yā taā báý

- ¹Jojué tɔgə bəga, bālən i ngáy. Anī Kóɔbē ədan na: Ī ĩ-tɔgə bəga kɔɔ, ba dɔ nang gē ké yā táa nɔy i ngáy báý.
- ²Dɔ nang gē n nɔy ní i dɔ nang yā Pilistin gē ō, yā Gesur gē ō,
- ³i dɔ nang n rānən i dɔ nang yā Kanaan gē té ní ō. Dɔ nang ní i dɔ nang n ĩ mañ Sihor té dɔ niñ loo ké Ejiptə té báté teən gō nang ké Ekəron té dām mbór bē ké kɔɔ té ní. Mbañg ké mí gē yā Pilistin gē ndiñ i dɔ nang ní té i mbañg ké Gaja ō, ké Asdod ō, ké Askalon ō, ké Gat ō, ké Ekəron ō, Abit gē ndiñ dɔ nang ní té,
- ⁴dām mbór bē ké geleé té ō. Dɔ nang ké yā taā báý tɔ i dɔ nang yā Kanaan gē n əla gir i Meyara dɔ nang yā Sidon gē té báté teən Apek dɔ niñ loo yā *Amor gē té ní.
- ⁵Dɔ nang ké yā taā báý tɔ i dɔ nang ké Gebal ō, dɔ nang Liban ké dām ké gir bē té n a bārən na i Baal Gad á i loo ké nja mbañ Hermon té ní báté teən Lebo Hamat ō,
- ⁶gō nang ké mbalá n ra dɔ dán Liban kə Misərepot Maim té á de ké tū té gē i Sidon gē malang ní ō. Mə́kó m-ā m-təbā de gē n ndiñ dɔ nang gē n noɔ té ní kɔɔ no ngán *Israel gē té. Yáa n kadə i rāa ní i kadə ĩ-gáñg dɔ nang ní adə ngán Israel gē títə n m-ədəin ní ngóy.
- ⁷Adə ĩ-gáñg dɔ nang ní adə de ké gir bē ké ndohó gē té ō, núsə de ké gir bē yā Manase té gē ō.

Loo gáñg dɔ nang ké gidə bā Jurde té

- ⁸De ké gir bē yā Ruben té gē ō, Gad té gē ō, núsə de gē ké ta kəga dɔ ké gir bē yā Manase té ō, əngən dɔ nang yədə gē kɔɔ bá gidə bā Jurde ké dām ké gir bē té. I Moijə ké nge kəla yā Kóɔbē n adədə dɔ nang gē ní.
- ⁹Gō nja loo yədə teē bē ké Aroer dɔ gósə mañ Arnon té ō, teē bē n ra kum wól té ní ō. Gō nja loo ní un loo ké kɔɔ kə dɔ ba gidə asə naā n ĩ Medeba báté Dibon ní ō,
- ¹⁰un bē gē yā Sihon mbañg yā *Amor gē n kété ɔɔ bē ké Hesəbon ní kemeé ō. Gō nang n ɔɔ bāa dɔ té ní, aŵ báté teē dɔ niñ loo yā Amon gē té.
- ¹¹Gō nja loo yədə ní un nang ké Galaad ō, nang yā Gesur gē ō, yā Maaka gē ō, mbañ Hermon malang ō, gō, nang ké Basan malang ō, kemeé, báté ugən Salka.

12Nja loo yādé ní un dɔ nang yā mbañg Og n kété ɔɔ bē ká Asətarot ɔ, Edrey ɔ, dɔ nang ká Basan t́ ní kemeé. Og i ta nóy Repay gā. Kété Moijə tetə de gā ká gō nang gā n noō t́ rōō ba taā bē yādé.

13Banī ngán *Israel gā tēbāñ Gesur gā ɔ, Maaka gā ɔ, kōó alé, ndiñ dɔ dándé t́ noō báté bōólaā.

14I de ká gir bē yā Lebi t́ gā ngóy n Moijə adədé dɔ nang al ní. Tītə n Kóóḃē ədanəñ ní, i núsə yáú ká tuñ kadə Kóóḃē Nəbā yā Israel n i yáú kənge yādé ní.

15Dɔ nang n Moijə adə de ká gir bē yā Ruben t́ gā kə gō gir kaa yādé gēé ní,

16dɔ ninəñ ká dām mbór bē ká geleé t́ i bē ká Aroer n ra dɔ gósə mañ Arnon t́ ní ɔ, i bē n ra kum wól t́ ní ɔ. Nja loo yādé ní un loo ká kij kə dɔ ba gidə asə naā n gir gidə bē ká Medeba ní kemeé.

17Adə i bē ká Hesəbon ɔ, gotə bē ká rang gā ɔ. Rī bē gā ní n toó: Dibon ɔ, Bamot Baal ɔ Bet Baal Meon ɔ,

18Yahas ɔ, Kedemot ɔ, Mepat ɔ,

19Kiryataim ɔ, Sibəma ɔ, Seret Sahar n ndi dɔ ngōñ mbañ n dɔn un dɔ loo ká wól loo t́ ní ɔ,

20Bet Peor ɔ, gō kadə mbañ Pisga n risə kum kə nang t́ ní ɔ, Bet Yesimot ɔ.

21Nja loo yādé ní un i bē gā n ndiñ loo ká kij kə dɔ ba gidə asə naā t́ ní ngóy alé, ba un dɔ nang yā Sihon mbañg yā *Amor gā n kété ɔɔ bē ká Hesəbon ní ɔ. Moijə tetən rōō ɔ, tetən ngār gā ká Madian n əlañ dɔdɔ gir tógə yān t́ ní rōō ɔ. Ngār gā ní i Ebi ɔ, Rekem ɔ, Sur ɔ, Hur ɔ, Reba ɔ.

22Balam ká kədəsā ká ngōñ Beor i dan de gā n ngán *Israel gā tōlənđé kə kaskaraá ní t́ ɔ.

23Dɔ nang n de ká gir bē yā Ruben t́ ká dām ká no bē t́ i bā Jurde. Dɔ nang n de ká gir bē yā Ruben t́ gā əngeñ kə gō gir kaa yādé gēé ní n noó. Bē bo yādé gā n noó ɔ, ngán bē gā n noó ɔ.

24Dɔ nang n Moijə adə de ká gir bē yā Gad t́ gā kə gō gir kaa yādé gēé ní

25un bē ká Yajer ɔ, bē gā ká Galaad malang ɔ, núsə dɔ nang yā ngán Amon gā ɔ, kemeé báté teñ Aroer kadə bē ká Raba t́.

26Dɔ nang ní ij Hesəbon báté ugə Ramat Misper ɔ, Betonim ɔ, ij Mahanaim báté ugə gō nang ká Loo Dabar t́ ɔ.

27Dɔ nang yādé ká ndágə loo gā t́ un bē ká Bet Haram ɔ, Bet Niməra ɔ, Sukot ɔ, Sapon ɔ kemeé. Bē gā n noō i gotə bē gā ká dɔ nang yā Sihon mbañg ká Hesəbon n nayan ní. Dɔ nang yādé ní i gidə bā Jurde t́ dām ká gir bē t́ Dɔ ninəñ i bā Jurde ugəñ bā bo ká Kineret t́, dām mbór bē ká kəó t́.

²⁸Dɔ nang n̄ de ké gir bē yā Gad t́ gē əngeñ kə gō gir kaa yād́ gēé ní n noó. Bē bo yād́ gē n noó ō, ngán bē yād́ gē n noó ō.

²⁹Dɔ nang n̄ Moijə adē núsə de ké gir bē yā Manase t́ gē kə gō girka yād́ gēé ní,

³⁰bē ké Mahanaim i dɔ ninēn ké dām mbór bē ké geleé t́. Dɔ nang ní un gō nang ké Basan malang ō, dɔ nang yā Og mbañg ké Basan ō, ngán bē gē ké kutə mehé yā Yair n̄ i gō nang n̄ noó t́ ní ō,

³¹un núsə dɔ nang ké Galaad ō, Asətarot niñ ké Edrey n̄ kété i bē bo gē yā Og mbañg ké Basan ní ō kemeé. I dɔ nang n̄ noó malang n adēñ núsé ngán kaa Makir ké ngōñ Manase kə gō gir kaa yād́ gēé ní.

³²Dɔ nang n̄ Moijə gáñg adē de gē gidə bā Jurde t́ dan n̄ ndiñ loo gē ké Moab t́ ní n noó. Ré deē ra bē ké Jeriko t́ anī, i kə dām ké gir bē t́.

³³De ké gir bē yā Lebi t́ gē ní, ni-adēd́ dɔ nang alé, ba ədad́ na yáa kənge yād́ na i rāa kəla yā Kóɔbē Nóbā yā Israel.

JOS 14

Loo gáñg dɔ nang ké Kanaan

¹I Eleajar ké *nge tuñ yáa ō, Jojue ngōñ Nun ō, ngār gē ké dɔ gir bē gē yā ngán *Israel gē t́ ō n gángēñ dɔ nang ké Kanaan adēñ ngán Israel gē ní. Ba loo gáñgēñneé ní n toó:

²Kə gō n̄ Kóɔbē ədañ Moijə kadə rāa ní, niñ túgēñ i wēlā n gángēñneé dɔ nang gē ní adēñ gir bē gē ké ndōhó kə núsé n̄ əngeñ dɔ nang aĺ báy ní.

³Moijə gáñg dɔ nang kə gidə bā Jurde ké dām ké gir bē t́ adē gir bē ké jōó kə núsə kóɔ bá, ba i de ké gir bē yā Lebi t́ gē n adēd́ alé ní.

⁴Ngán kaa Jəjep gē kēngēñ naā gir i jōó: Gir bē yā Manase ō, yā *Eperaim ō. Ngán Lebi gē əngeñ dɔ nang alé ba adēñd́ i bē bo gē ké kadə ndiñ kemeé ō, dɔ nang gē ké gidə bē bo gē ní t́ tām yā yáa kaĺ yād́ gē t́ ō, gotə yáa kənge yād́ ké rang gē t́ ō ngóy.

⁵Adē ngán *Israel gē kēgēñ naā dɔ nang i títə n̄ Kóɔbē ədañ Moijə kadə rāa ní.

⁶Dan n̄ ngán *Israel gē ndinneé Gilgal báy ní, ndō káréy t́ de ké gir bē yā Juda t́ gē reēñ rō Jojue t́ Anī Kaleb ngōñ Yepune n̄ ni i Keniji ní ədan na: Yáa n̄ Kóɔbē əda Moijə deē yā Nóbā dóm t́ ō, dɔ́ t́ ō, Kades Barnea ní i-geř majə.

⁷Dan n̄ Moijə nge kəla yā Kóɔbē əlam̄ kənda maý looó ní, bālēm̄ i kutə só. Ni-ndi i Kades Barnea n əlamēñ ní. Ba dan n̄ m-tél ní, m-reē m-ójən yáa ké rókum.

⁸Ngákóóm gē n̄ awñ seřm ní rāāñ adē kem de gē gāng mañ, ba mā m-ún i gō Kóɔbē Nóbā yām̄ kanjə kadə kemm̄ kēgə.

⁹Ndō ní noō té Moijə əni ndūn adēm, əda na dɔ nang ní m-əndā njam̄ tū té ní na a tél yáa yām̄ ɔ, yā ngánám̄ gē ɔ, yā ngán kaam̄ gē ɔ, ké njóm̄ gē té, tɔdɔ mā na m-ún gō Kóɔbē ní i Nábā yām̄ ní kanjə kadə kemr̄m̄ kēgə.

¹⁰Asə bāl̄ kutə sɔ gidə i mí kɔɔ tā-n Kóɔbē ədañ Moijə najə ní noō ní. Dan ní noō té ní ngán *Israel gē i kem loo ké mángá té. Əla gir ndō ní noō té báté bōólaā ní, Kóɔbē ndōmēm̄ adə m̄-ndi kə kumm̄ tītə ní ni-ənīn̄ míndən ní. N̄-toō bālēm̄ i kutə sɔsɔ gidə i mí,

¹¹ba tógám̄ to tītə ké kété ní Moijə əlamēm̄ kəndā māy looó ní. Tógám̄ ké bōólaā to tītə tógám̄ ké kété ní m-ā m̄-rɔɔn̄ ɔ, m-ā m̄-rāan̄ yáa ké rang gē ɔ ní.

¹²Adə adēm̄ gō nang ké mbalá ní Kóɔbē əda najən ndō ngeé ní noō té ní. Tɔdɔ ndō n noō té ní ɔɔ kadə ngán Anak gē ndiñ tū té ɔ, bē bo gē ké ndogə mbal̄ gir̄ gidə gē i tū té ɔ. Ré Kóɔbē i señ anī, m-ā m̄-təbādə kɔɔ tītə ní nəkó ədañ ní.

¹³Jojue tɔr̄ tan dɔ Kaleb ngōñ Yepune té ba adən bē ké Hebron.

¹⁴I tām̄ najə ní noō té n báté bōólaā gēgē bē ké Hebron i bē yā Kaleb ngōñ Yepune ké Keniji ní. Tɔdɔ ni un gō Kóɔbē Nábā yā Israel kanjə kadə kemən̄ kēgə.

¹⁵Kété ní rī bē ké Hebron na i Kiryat Arba. Arba i deē kógēm̄ ké bo tɔy madən gē malang dan ngán Anak gē té. Loo ní noō té de gē ndiñ lom̄ tɔdɔ rɔɔ gətóo kem bēé.

JOS 15

Dɔ nang ké tām̄ yā Juda gē té

¹Dɔ nang ní adən de gē ké gir̄ bē yā *Juda té gē kə gō gir̄ kaadə gēé ní, to ta kaw̄ kə dɔ niñ dɔ nang ké Edom té, dəla loo ké Təsin té, gō nang ké Negeb té, ta ngóy mbór bē ké geleé té.

²⁻⁴Dɔ ninən̄ ké dām̄ mbór bē ké geleé té gir̄ i ta ngóy bā katə té, əla gir̄ i loo ní bā katə əla sɔɔ tū té á ra sɔɔn̄ ta naā kə dɔ nang ké Negeb ní té, dɔ ninən̄ ní əta tan Akrabim āw kum kə dām̄ mbór bē ké geleé té āw teē Təsin gō té anī əyā Kades Barnea kə dām̄ mbór bē ké kɔɔ té ba teē dām̄ mbór bē ké geleé té gāng Hesəron, ra tū té noō āw Adar ní i loo ké k̄ij̄ kə dɔɔ té ní, ba tūr̄ rɔn̄ Karka āw Asmon, ij̄ Asmon āw báté ugə mañ ní a bārən̄ na i mañ ké Ejiptə té ní, ij̄ noó āw báté ugə bā bo té. Loo ní dɔ niñ dɔ nang yādə ké dām̄ mbór bē ké geleé té teē tū té ní n noó.

⁵Dɔ niñ dɔ nang yādə ké dām̄ ké gir̄ bē té i bā katə, ij̄ noó āw báté ugə loo ní bā Jurde əsɔ kum bā katə té tū té ní. Dɔ ninən̄ ké dām̄ mbór bē ké kɔɔ té əla gir̄ i loo ní noō té ɔ.

⁶Dɔ ninən̄ ní əta tan kum kə dɔɔ, āw Bet Hogəla, ra noó əyā Bet Araba kə dām̄ mbór bē ké geleé té ba teē dām̄ mbór bē ké kɔɔ té, āw báté ugə mbal̄ yā Bohan ké ngōñ Ruben té,

⁷ra noó teē wól loo ké Akor té āw Debir, gō té anī ra dām̄ mbór bē ké kɔɔ té tūr̄ rɔn̄ āw kum kə Gilgal, loo ní ra sɔɔn̄ ta naā kə loo ké k̄ij̄ kə dɔɔ ké Adumim té ní, ré

deē ra kum wól té anī, i kē dām mbór bē ké geleé té. Dɔ niñ ní teē kadə kəba mañ gē ké En Semes té, ba aŵ ugē En Rogel.

⁸Tél un gō wól loo ké Ben Hinom kə gō kadə mbaĭ yā Yebus gē ké dām mbór bē ké geleé té n bē ké *Jerusalem i tū té ní, gō té anī teē dɔ mbaĭ n deē ra wól loo ké Hinom té anī i kē dām ké no bē té ō, deē ra wól loo yā Repay gē té anī, i ta ngóy wól loo yā Repay gē té kē dām mbór bē ké kɔ́ó té ō ní.

⁹Ra loo n noó té tūr rōn aŵ kum ká ta kəba mañ gē ké Nepətoa té, aŵ ugē bē gē n rañ kadə mbaĭ Epəron té ní, pá tá aŵ kum kē Baala n a bārēñ na i Kiryat Yearim ní té.

¹⁰Ré deē ra Baala anī, dɔ niñ ní tūr rōn no bē té ba aŵ kum kē mbaĭ Seir té, aŵ teē kadə mbaĭ n a bārēñ na ii mbaĭ ku kágē gē ní té adē i Kesalon, teē i kadən ké dām mbór bē ké kɔ́ó té. Dɔ niñ ní risə aŵ Bet Semes ba aŵ Timna.

¹¹Ii noó aŵ teē kadə Ekəron ké dām mbór bē ké kɔ́ó té, rugə rōn aŵ Sikaron, mañ mbaĭ Baala ba aŵ báté teē Yabəneel, ii Yabəneel aŵ ugē bā bo té.

¹²Dɔ niñ ké no bē té i bā bo. Dɔ niñ dɔ nang n *Juda gē əngeñ kə gír kaadé gēé ní n noó.

¹³Gāngēñ dɔ nang adēn Kaleb ngōñ Yepune dan Juda gē té, tītē n Kóṣbē ədañ Jojue ní. I bē n rīn na i Kiryat Arba á i bē yā Arba ní n adēn Kaleb ní. Arba i rī bəbē Anak.

¹⁴Gír kojə yā Sesay ō, Ahiman ō, Talmai ō n niñ i ngán kaa Anak gē ní, ndiñ kem bē ní té, banī Kaleb tēbādá kṓ ba taāñ bē.

¹⁵Ni-ii noó aŵ rṓ de ké Debir gē, kété ní rī bē ké Debir na i Kiryat Seper.

¹⁶Kaleb əda na deē n rṓ bē ké Kiryat Seper ba tətən rṓ anī, n-a n-adē kṓ ngōnən ké dəyá n rīn na i Aksa ní kadē taā.

¹⁷Anī Otəniel ngōñ Kenas ké ngōkóó Kaleb rṓ bē ké Kiryat Seper rṓ tetən, adē Kaleb adēn ngōnən ké dəyá ní.

¹⁸Dan n Aksa ugē jī Otəniel té anī ra kə Otəniel ta dəje bəbēn Kaleb loo ndɔ́. Aksa risə dɔ kərō yān té anī Kaleb dəjen yáá n kemən gey ní.

¹⁹Anī ni tūr ədan na: Ī-rāā majə señ ādēm ta kəba mañ gē té tām dɔ nang ké Negeb n ādēm ní mañ gətóo tū té. Anī Kaleb adēn ta kəba mañ gē ké loo ké kii kə dɔ́ té ō, ké loo ké tél kē nang té té ō.

²⁰Dɔ nang n de ké gír bē yā *Juda té gē əngeñ kə gír kaadé gēé ní n nuú.

²¹Bē gē ké dɔ nang yā Juda té n ndiñ dām mbór bē ké geleé té kadə dɔ niñ dɔ nang ké Edom té ní rīdá na i Kabəseel ō, Eder ō, Yagur ō,

²²Kina ō, Dimona ō, Adeada ō,

²³Kedes ō, Hasor ō, Itənan ō,

²⁴Jip ō, Telem ō, Bealot ō,

- 25 Hasor Hadata ō, Keriot Hesaron n̄ a bārēn̄ na i Hasor ní ō,
 26 Amam ō, Sema ō, Molada ō,
 27 Haser Gada ō, Hesamon ō, Bet Pelet ō,
 28 Hasar Sual ō, Beer Seba ō, ngán bē gē n̄ ndiñ kə gō gidií ní ō,
 29 Baala ō, Iyim ō, Esem ō,
 30 Eltolad ō, Kesil ō, Horma ō,
 31 Sikəlag ō, Madəmana ō, Sansana ō,
 32 Lebaot ō, Silim ō, Ain ō, Rimon ō. Adē bē i kutə jōó gidə i ndōhó naā té kə ngán bē gē n̄ ndiñ kə gō gidií ní ō.
 33 Bē kə dɔ nang kə mbal̄ bo gətóo tū té té ní i Esətaol ō, Sora ō, Asəna ō,
 34 Janoa ō, En Ganim ō, Tapua ō, Enam ō,
 35 Yarmut ō, Adulam ō, Soko ō, Ajeka ō,
 36 Saraim ō, Aditaim ō, Gederə ō, Gederotaim ō. Adē bē i kutə gidə i só naā té kə ngán bē gē n̄ ndiñ kə gō gidí ní ō.
 37 Bē kə rang gē i Senan ō, Hadasa ō, Migədal Gad ō,
 38 Dila ō, Misəpe ō, Yokəteel ō,
 39 Lakis ō, Boskat ō, Egəlon ō,
 40 Kabon ō, Lahemas ō, Kitəlis ō,
 41 Gederot ō, Bet Dagon ō, Naama ō, Makeda ō. Adē bē i kutə gidə i mehé naā té kə ngán bē gē n̄ kə gō gidií ní ō.
 42 Bē kə rang gē i Libəna ō, Eter ō, Asan ō,
 43 Ipəta ō, Asəna ō, Nesib ō,
 44 Keila ō, Akjib ō, Maresa ō. Adē bē i ndōhó naā té kə ngán bē gē kə kə gō gidií gē.
 45 Bē kə rang gē i Ekəron ō, bē gē n̄ kə Ekəron ɔɔ bē dɔdɔ té ní ō, naā té kə ngán bē gē n̄ ndiñ kə gō gidií ní ō,
 46 bē bo gē malang kə ngán bē gē malang n̄ ndiñ kə gō gidə bē kə Asdod dɔ dán bē kə Ekəron té kə bā boó ní ō,
 47 bē kə Asdod ō, bē gē n̄ Asdod ɔɔ bē dɔ té ní ō, ngán bē gē n̄ ndiñ kə gō gidií ní ō, bē kə Gaja ō, bē gē n̄ bē kə Gaja ɔɔ bē dɔ té ní ō, ngán bē gē n̄ ndiñ kə gō gidií ní ō, bātə ugəñ mañ kə Ejiptə té ō, bā bo té ō.
 48 Bē gē n̄ ndiñ gō nang kə mbalá té ní i Samir ō, Yatir ō, Soko ō,
 49 Dana ō, Kiryat Sana n̄ a bārñēn̄ na i Debir ní ō,

⁵⁰Anab ō, Esətemoa ō, Anim ō,

⁵¹Gosen ō, Holon ō, Gilo ō, adē bē i kutə gidə i kógēm naā té kə ngán bē gē n ndiñ kə gō gidií ní.

⁵²Bē ké rang gē i Araba ō, Duma ō, Esan ō,

⁵³Yanum ō, Bet Tapua ō, Apeka ō,

⁵⁴Humeta ō, Kiryat Arba n a bārēn na i Hebron ní ō, Sior ō, adē bē i ndōhó naā té kə ngán bē gē n ndiñ kə gō gidií ní.

⁵⁵Bē ké rang gē i Maon ō, Karmel ō, Jip ō, Yuta ō,

⁵⁶Jisreel ō, Yokədeam ō, Janoa ō,

⁵⁷Kain ō, Gibeā ō, Timna ō, adē bē i kutə naā té kə ngán bē gē n ndiñ kə gō gidií ní.

⁵⁸Bē ké rang gē i Halul ō, Bet Sur ō, Gedor ō,

⁵⁹Maarat ō, Bet Anot ō, Eltekon ō, adē bē i mehé naā té kə ngán bē gē n ndiñ kə gō gidií ní.

⁶⁰Bē ké rang gē i Kiryat Baal n a bārēn na i Kiryat Yearim ní ō, Raba ō, adē bē gē i jōó naā té kə ngán bē gē n ndiñ kə gō gidií ní.

⁶¹Bē gē ké dəla loo té i Bet Araba ō, Midin ō, Sekaka ō,

⁶²Nibəsan ō, Ir Mela ō, En Gedi ō, adē bē i mehé naā té kə ngán bē gē n ndiñ kə gō gidií ní.

⁶³Yebus gē n ndiñ *Jerusalem ní, *Juda gē asēn tábādé alé, adē niñ kem bē ké Jerusalem té kə Juda gēé báté bōólaā.

JOS 16

Do nang ké tām yā Epəraim gē té ō, Manase gē ō,

¹Do nang n adēn ngán Jəjep ní, i do nang n do ninən əla gir bā Jurde té kadē bē ké Jeriko té ní. Ré deē ra ta kəba mañ ké Jeriko té anī, i kə dām ké gir bē té. Do niñ do nang ní i Jeriko, teē dəla loo té ba əta tan kə doó aŵ mbal ké Betel té.

²I Betel aŵ Lujə, ra nuú gāng bē ké Atarot n Arki gē ndiñ kemeé té ní.

³Do niñ do nang ní tél risə kum kə nang té dām ké no bē té aŵ ugə do niñ do nang yā Yapəlet gē té. Aŵ báté ugə gō nang ké Bet Horon ké wól loo té ō, Gejer ō, ta tō tan i bā bo té.

⁴Manase gē ō, Apəraim gē ō n i ngán kaa Jəjep gē ní əngeñ do nang yādé i tītə n noō.

⁵Do niñ do nang yā *Epəraim gē kə gō gir kaadé gēé n toó: Do niñ do nang yādé ké dām ké gir bē té əla gir i Atarot Adar báté ugəñ Bet Horon ké doó té.

⁶Dɔ niñ ní ìj no bē té aṽ kum kē Mikəmeta dām mbór bē ké kɔ́ó té tél rugə rɔn Tanat *Silo dām ké gír bē té aṽ kum kē Yanoa.

⁷Gō té anī ìj ba risə aṽ Atarot ɔ, Naara ɔ, Jeriko ɔ. Aṽ báté ugə bā Jurde té

⁸Dɔ niñ ní ìj Tapua aṽ mañ ké Kana té dām ké no bē té. ìj mañ ké Kana té aṽ ugə bā bo té. Dɔ nang n de ké gír bē yā Epəraim té gə əngeñ kə gō gír kaadé gēé ní n nuú.

⁹Tá bē bo gə kə ngán bē ké gidə té gə n i bē gə ké rañ i dɔ nang yā Manase gə té ní, adəndé dɔ té báý tɔ.

¹⁰*Epəraim gə tēbāñ Kanaan gə n ndiñ Bejer ní alé. Adə Kanaan gə ndiñ dandé té báté bōólaā. Banī Epəraim gə əndāñ kəla bəlo dɔdɔ té.

JOS 17

¹De ké gír bē yā Manase té gə əngeñ dɔ nang yādé ɔ. Manase i hágə Jəjep. Makir n i gɔ rɔɔ ɔ, ni i hágə Manase ɔ, bɔbɔ Galaad ɔ ní, ənge dɔ nang ké Galaad ɔ, dɔ nang ké Basan ɔ, kɔ́ó bá.

²Gotə ngán Manase gə əngeñ dɔ nang kə gír kaadé gēé. Gír kaa gə n adəndé dɔ nang ní i gír kaa yā Abiejer ɔ, Helek ɔ, Asriel ɔ, Sekem ɔ, Heper ɔ, Semida ɔ. Manase ké ngōñ Jəjep ní, ngánən ké dəngam gə malang n nuú kə gír kaadé gēé.

³Selopad ké ngōñ Heper, ké ngōñ Galaad, ké ngōñ Makir, ké ngōñ Manase ojə ngōñ ké dəngam alé, ba ojə i ngán ké dəyá gə Rī ngánən ké dəyá gə ní n toó: Mala ɔ, Noa ɔ, Hogəla ɔ, Milka ɔ, Tirsa ɔ.

⁴Ngán ké dəyá gə ní aṽ əngeñ nge tuñ yáá n i Eleajar ní ɔ, Jojue ngōñ Nun ɔ, ngəgəra dɔ ngán *Israel gə ɔ, ba ədañdɔ na: Kɔ́ɔbē əda Moijə kadə adəjí dɔ nang dɔ dán ngákóójí ké dəngam gə té. Adə tītə nəkó n Kɔ́ɔbē ədañ ní, adəñ ngán ké dəyá gə ní dɔ nang gə dɔ dán ngágóó bɔbɔ kojədé té.

⁵Adə Manase gə əngeñ dɔ nang gír i kutə ərɔnəñ dɔ nang ké Galaad ɔ, ké Basan ɔ n ké gidə bā Jurde ké dām ké gír bē té ní.

⁶Tām ngán Manase ké dəyá gə əngeñ dɔ nang ní naā té kə ngá ké dəngam gēé. Ba dɔ nang ké Galaad i yā gotə ngán Manase ké rang gə.

⁷Dɔ nang yā Manase gə ìj Aser báté ugə Mikəmeta. Mikəmeta sɔɔñ ta naā kə Sisem. Dɔ nang ní dɔ ninəñ ìj Mikəmeta aṽ kum kē mbór bē ké geleé té, aṽ báté ugə bē yā de gə ké En Tapua té.

⁸Gō nang ké Tapua i yā Manase gə Ba bē ké Tapua n ra i dɔ niní ní i yā ngán *Epəraim gə.

⁹Gō té anī dɔ niñ ní tél kum kē nang té, aṽ ugə mañ ké Kana té. Ugə i dɔ gósən ké dām mbór bē ké geleé té. Bē gə n deə ra mañ ké Kana té anī i kə dām mbór bē ké geleé té ní i dɔ nang yā Manase gə té bá tā ba i yā Epəraim gə. Dɔ niñ ní teə mañ ké Kana kə gidə kéréý té, gidən ké dām mbór bē ké kɔ́ó té ba aṽ ugə bā bo té.

¹⁰Dɔ nang ké dām mbór bē ké geleé té i yā *Epəraim ɔ, nge ké dām ké koó té i yā Manase ɔ, ba bā bo i dɔ nang yādé ké dām ké no bē té. Ré deē ra dɔ nang yā Manase gē té anī, dɔ nang yā Aser gē i kē dām mbór bē ké koó té ɔ, dɔ nang yā Isakar gē i kē dām ké gír bē té ɔ.

¹¹Bē gē n̄ adēn Manase gē dɔ nang yā Isakar gē té ɔ, yā Aser gē té ɔ ní i Bet Sean ɔ, Ibəleam ɔ, naā té ngán bē gē n̄, bē gē n̄ noō ɔn bē dɔ té ní. Tá adēndá bē ké Dor ɔ, En Dor ɔ, Tanak ɔ, Megido ɔ, naā té kə de ké kemeé gē ɔ, ngán bē gē ɔ, ngán bē gē n̄ bē gē n̄ noō ɔn bē dɔ té á i gō nang ké Dor ní ɔ.

¹²Banī ngán Manase gē asēn tēbā de gē ké kem bē gē ní té alé, adē Kanaan gē nayn̄ kə loo ndi té kem bē gē ní té báý.

¹³Dan n̄ ngán *Israel gē ngañgəñ ngáy gəgē ní, tēbān̄ Kanaan gē kɔ́ alé, ba əndān̄ i kəla bəlo tá dɔdɔ té.

¹⁴Ngán kaa Jəjep gē ədañ Jojue na: Jij̄ n̄ Kóɔbē rāa majə sejí ngáy, tɔdɔ ni-adē jə-tél kósə de ké ngáy gē ní, adəjí dɔ nang gír loo kógə́m beé i tām rí té?

¹⁵Jojue tél tūr ədadé na: Ré kutəsí i ngáy ɔ, gō nang ké mbalá yā *Epəraim asəsí al̄ ɔ anī, awī kem ku kəgē gē yā Periji gē té ɔ, Repay gē té ɔ, ā əhɔ́ loo tū té tām yāsí té.

¹⁶Ngán kaa Jəjep gē tél ədañ Jojue na: Gō nang ké mbalá a asəjí alé. Tá Kanaan gē n̄ ndiñ ndágə loo gē té á i ngé gē n̄ ndiñ Bet Sean ɔ, kem ngán bē gē n̄ Bet Sean ɔ bē dɔ té ní ɔ, ngé gē n̄ ndiñ ndágə loo gē ké Jisreel té ɔ ní, awn̄ kə púsə rɔ́ ké rāa kə gindí gē.

¹⁷Tā anī Jojue əda ngán Jəjep gē n̄ i *Epəraim gē ɔ, Manase gē ɔ ní na: Sij̄ i de ké ngáy gē ɔ, tógəsí i ngáy ɔ, adē ā əngeí dɔ nang i gír loo kógə́m beē ngóy alé.

¹⁸Banī gō nang ké mbalá malang n̄ ku kəgē gē i tū té ní a tél gō nang yāsí. Aw̄ ī-rāā loo bē tū té ɔ, ī-ngōmī ta róbən gē ɔ. Kanaan gē n̄ ndiñ tū té ní, awn̄ kə púsə rɔ́ ké rāa kə gindí gē ɔ, tógədá i ngáy ɔ, bá tā ba ā ī-tēbāidá tū té kɔ́.

JOS 18

Túgəñ wə́lā tām̄ yā gír bē gē n̄ nayn̄ té ní

¹Dan n̄ ngán *Israel gē taān̄ bē malang oy anī, kánəñ naā *Silo, ba udəñ *kújə kənge naā kemeé.

²Gír bē gē ké dɔ dándé té n̄ əngeñ dɔ nang al̄ báý ní i sirí.

³Tā anī Jojue ədadé na: Ā ī-ngóoī i báté ndɔ ké rá té tá kadə awī ī-taāi dɔ nang n̄ Kóɔbē Nə́bā yā kaasí gē adəsí ní?

⁴Ī-gəraí de gē mətá kə dɔ gír bē gēé adəmī. M-ā m-əládá kadə aw̄ njərān̄ dɔ nang ní té kadə əndān̄ maȳ dɔ nang ké tām̄ yā gír bē yādé gē té kə gṓ ba tél reē ɔjəməñ ké to i bəý wa.

⁵Niñ a gángēñ dɔ nang ní gír loo sīrí. *Juda gē ndiñ dɔ nang yādé té dām mbór bē ké geleé té ō, ngán kaa Jəjep gē a ndiñ dɔ nang yādé té dām mbór bē ké kɔ́ó té ō

⁶Áǎi dɔ nang ké gāng naā té gír loo sīrí ní ké to i baý wa, ba ī-ndangiī najē ké dɔ té makətübūú ī-reēin ādēmī. M-ā m-túgē wālā ta kum Kóǒbē Nébā yādé té loo ní toó té laā yā kadēn gír bē yāsí gē dɔ nang gē ní.

⁷*Ngán Lebi gē əngeñ dɔ nang dɔ dánsí té alé, tɔdɔ yáǎ kənge yādé i kəla *tuñ yáǎ tām yā Kóǒbē tá. Ba ké tām yā Gad gē té ō, Ruben gē té ō, núsə de gē ké gír bē yā Manase té gē ō ní, əngeñ dɔ nang yādé gidə bā Jurde ké dām ké gír bē té kóó bá. I Moijə ké nge kəla yā Kóǒbē nəkó n adədó ní.

⁸De gē ní gērāndé kadə aŵ əndān maý dɔ nang ní rāān rōdó yā kaŵ. Ba pá té kadə aŵñ ní, Jojue ədadé na: Áŵ ī-njērāi dɔ nang ní té kə taá malang, əndāi maýn kə gōó ké to i baý wa, ba ī-reē ənīmī gotə. M-ā m-túgē wālā dɔ té ta kum Kóǒbē té *Silo laā yā Kadənsí.

⁹De gē ní aŵ njērāñ dɔ nang ní té kə taá malang. Niñ-ndangəñ najē ké dɔ dɔ nang ní niñ-gángēñ naā té gír loo sīrí ní ō, ndangəñ rī bē gē ō, ba tél aŵñ gogé rō Jojue té génger ké *Silo tá.

¹⁰Jojue túgē wālā ta kum Kóǒbē tá, adəñ ngán *Israel gē núsə dɔ nang gē ní. Ni-adə gír bē gē kógə́m dɔ nang gē ní i ké tām yādé gē té ní.

Dɔ nang yā Benjamə

¹¹Wālā ké túgē əhɔ dɔ nang ké ta kəga dɔ adə i de ké gír bē yā Benjamə té gē kə dɔ gír kaa yādé géé. Dɔ nang yādé ní i dɔ dán dɔ nang yā *Juda gē té kə dɔ nang yā Jəjep gē tá.

¹²Dɔ niñ loo yādé ké dām mbór bē ké kɔ́ó té əla gír i bā Jurde té, teē kadə Jeriko ké dām mbór bē ké kɔ́ó té ō, gō nang ké mbalá té ō, ba aŵ kumən kə no bē tá, aŵ báté ugə dəla loo ké Bet Aben tá.

¹³Ra nuú gāng Lujə, ba teē kadə Lujə ké dām mbór bē ké geleé té a bārəñ na i Betel ní, gō té anī risə dɔ mbał ní deē ra Bet Horon ké ta wól té anī i kə dām mbór bē ké geleé té ní ba aŵ Atarot Adar.

¹⁴Ré deē ra mbał ní té anī, dɔ niñ ní tūr rōn aŵ kumən kə mbór bē ké geleé té aŵ teē Kiryat Baal ní bārəñ na i Kiryat Yearim ní, Kiryat Yearim i bē yā ngán *Juda gē. Dɔ niñ ké dām ké no bē té n noó.

¹⁵Dɔ niñ ké dām mbór bē ké geleé té i Kiryat Yearim aŵ kum kə no bē té aŵ teē ta kəba mañ ké Nepətoa tá.

¹⁶Ii loo ní noó té risə aŵ nja mbał ní ra sɔǒñ ta naā kə wól loo ké Ben Hinom ní té. Ré deē ra wól loo yā Repay gē té anī, mbał ní i kə dām mbór bē ké kɔ́ó té Dɔ niñ ní un gō kadə wól loo ké Hinom kə gō kadə mbał yā Yebus gē ké dām mbór bē ké geleé té, ba risə kum kə nang té báté aŵ ugə En Rogel.

¹⁷Loo n̄ noō t́ rugə r̄n dām mbór bē ḱ k̄oú t́ ba āw kum k̄ En Semes ō, Gelilot n̄ ra s̄oñ ta naā k̄ róbé n̄ ɛta tan k̄ d̄ó ta kaw̄ k̄ Adumim ní t́ ō. l̄i loo n̄ noō t́ risə āw mbāl̄ yā Bohan ḱ ngōñ Ruben t́. Bohan i r̄i ngōñ Ruben ḱrēȳ.

¹⁸Gō t́ anī əya mbāl̄ n̄ ra s̄oñ ta naā k̄ ndágə loo ḱ Araba ní k̄ dām mbór bē ḱ geleé t́ ba teē dām mbór bē ḱ k̄oú t́ āw ndágə loo ḱ Araba t́.

¹⁹D̄o niñ ní māñ kadə Bet Hogəla ḱ dām mbór bē ḱ k̄oú t́, āw ta ngóy bā katə ḱ dām mbór bē ḱ k̄oú t́, loo n̄ bā Jurde a əsō kum bā katə t́ tū t́ ní. D̄o niñ ḱ dām mbór bē ḱ geleé t́ n noó.

²⁰D̄o niñ ḱ gir bē t́ i bā Jurde. D̄o nang n̄ ngán Benjamə gə əngeñ k̄ gir kaadé gēé ní n noó ō, d̄o ninən gə n noó ō.

²¹Bē gə yā de gə ḱ gir bē yā Benjamə t́ i Jeriko ō, Bet Hogəla ō, Emek Kesis ō,

²²Bet Araba ō, Semaraim ō, Betel ō,

²³Abim ō, Para ō, Opəra ō,

²⁴Kepar Amona ō, Opəni ō, Geba ō, adə bē malang i kutə gidə i j̄oó, naā t́ k̄ ngán bē gə n̄ ndiñ k̄ gō gidií ní.

²⁵Bē ḱ rang gə i Gabaon ō, Rama ō, Beerot ō,

²⁶Misəpe ō, Kepira ō, Mosa ō,

²⁷Rekem ō, Irpeel ō, Tarala ō,

²⁸Sela ō, Elep ō, bē yā Yebus gə n̄ i *Jerusalem ní ō, Gibeia ō, Kiryat ō, adə bē malang i kutə gidə i s̄ó, naā t́ k̄ ngán bē gə n̄ ndiñ k̄ gō gidií ní. D̄o nang n̄ ngán Benjamə gə əngeñ k̄ gir kaadé gēé ní n noó.

JOS 19

D̄o nang yā Simeo

¹Wālā ḱ t̄ugə əho d̄o nang ḱ nge k̄o j̄oó i de ḱ gir bē yā Simeo t́ gə k̄ gir kaadé gēé. D̄o nang yādé ní yā ngán *Juda gə ḡir gidə.

²Bē bo ḱ tū t́ gə i Beer Seba ō, Seba ō, Molada ō,

³Hasar Sual ō, Baala ō, Esem ō,

⁴Eltolad ō, Betul ō, Horma ō,

⁵Sikəlag ō, Bet Markabot ō, Hasar Susa ō,

⁶Bet Lebaot ō, Saruhen ō, adə bē gə malang i kutə gidə i mətá, naā t́ k̄ ngán bē gə n̄ ndiñ k̄ gō gidií ní.

⁷Bē ḱ rang ḱ gə i Ain ō, Rimon ō, Eter ō, Asan ō, bē gə ní i s̄ó, naā t́ k̄ ngán bē gə n̄ ndiñ k̄ gō gidií ní.

⁸Ngán bē gē malang ká kadə bē gē n noō té báté ugēn Baalat Ber n i Ramat Negeb ní i dɔ nang yādé té. Dɔ nang n de ká gir bē yā Simeo té gē əngeñ kə gir kaadé gēé ní n noó.

⁹I núsə dɔ nang yā ngán *Juda gē n adēndé ní, tɔdɔ dɔ nang n ngán Juda gē əngeñ ní i ngáy adē ał dɔdɔ. I tām najē n noō té n dɔ nang yā ngán Juda gē gīrēn gidə yā ngán Simeo gē ní.

Dɔ nang yā Jabulo

¹⁰Wālā ká túgə əhɔ dɔ nang ká nge kɔ mətá adē i ngán Jabulo gē kə gir kaadé gēé. Dɔ niñ dɔ nang yādé aŵ báté teē Saridə,

¹¹ra noó əta tan kə dɔɔ aŵ kumən kə no bē té, aŵ báté ugē Marala ō, Dabəset ō, mañ n deē ra Yokəneam anī i kə dām ká gir bē té ní ō.

¹²Tá ra Saridə noó aŵ kum kə gir bē té, ɔdə kadə dɔ nang ká Kislot Tabor, teē Dabrat ba əta tan kə dɔɔ aŵ báté ugē Yapia.

¹³Ra noó aŵ kum kə gir bē té aŵ teē Gat Heper ō, Ita Kasin ō, əja dɔɔ aŵ ugē Rimon ba tūr rōn aŵ kum kə Neya.

¹⁴Dɔ niñ ní un gō gidə bē ká Hanaton dām mbór bē ká kɔɔ té, ba aŵ ugē wól loo ká Ipəta El té.

¹⁵Bē gē ká dɔ nang ní té i Katat ō, Nahalal ō, Simron ō, Yideala ō Betlehem ō, bē gē ní malang i kutə gidə i jōó, naā té kə ngán bē gē n ndiñ kə gō gidií ní.

¹⁶Dɔ nang n ngán Jabulo gē əngeñ kə gir kaadé gēé ní n noó. Bē ká tū té gē n noó kə ngán bē gē n ndiñ kə gō gidií ní.

Dɔ nang yā Isakar

¹⁷Wālā ká túgə əhɔ dɔ nang ká nge kɔ sɔ adē i ngán Isakar té kə gir kaadé gēé.

¹⁸Dɔ niñ loo yādé teē Jisreel ō, Kesulot ō, Sunem ō,

¹⁹Haparaim ō, Sion ō, Anaharat ō,

²⁰Rabit ō, Kisiyon ō, Ebes ō,

²¹Remet ō, En Ganim ō, En Hada ō, Bet Pases ō.

²²Dɔ niñ ní teē Tabor ō, Sahasim ō, Bet Semes ō, ba ta tōl tan i bā Jurde té. Bē gē ká dɔ nang ní té i kutə gidə i mehé ō, ngán bē gē ndiñ kə gō gididé ō.

²³Dɔ nang n adēn de ká gir bē yā Isakar té gē kə gir kaadé gēé ní n noó. Bē ká tū té gē n noó kə ngán bē gē n ndiñ kə gō gidədé ní.

Dɔ nang yā Aser

²⁴Wālā ká túgə əhɔ dɔ nang ká nge kɔ mí adē i de ká gir bē yā Aser té gē kə gir kaadé gēé.

²⁵Dɔ niñ loo yādé i bē ká Helkat ō, Hali ō, Beten ō, Akesap ō,

²⁶Alamelek ō, Amad ō, Misal ō, Dɔ niñ ké dām no bē té teē mbaĭ Karmel té ō, un gō mañ Sihor Libnat ō,

²⁷Dɔ niñ ké dām ké gír bē té əta tan kē dɔ́ aŵ kum kē Bet Dagon aŵ teē kadə dɔ nang yā Jabulɔ́ té ō, teē wól loo ké Ipəta El té ō, gō té anī aŵ kum kē mbór bē ké kɔ́ó té aŵ teē Bet Emek ō, Neyel ō, ra noó aŵ teē Kabul ō,

²⁸Abədon ō, Rehob ō, Hamon ō, Kana ō, aŵ báté ugē Sidon ké bo té.

²⁹Dɔ niñ ní tūr rōn aŵ kum kē Rama, aŵ báté ugē bē ké ngañg ń rīn na i Tir ní té. Gō té anī aŵ kum kē Hosa, aŵ ugē bā bo té, ba māñ i Mahalabə ō, Akjib ō,

³⁰Uma ō, Apek ō, Rehob ō n aŵñ. Bē gē ké dɔ nang ní té malang i kutə jōó gidə i jōó naā té kə ngán bē gē ń ndiñ kə gō gidədə ní.

³¹Dɔ nang ń de ké gír bē yā Aser té gē əngeñ kə gír kaadé gēé ní n noó. Bē ké tū té gē n noó ké ngán bē gē ń ndiñ kə gō gididə ní.

Dɔ nang yā Nepətali

³²Wəlā ké tógə əhɔ dɔ nang ké nge kɔ́ mehé adə i ngán Nepətali gē kə gír kaadé gēé.

³³Dɔ niñ loo yādé ké dām mbór bē ké geleé té əla gír i Helep ō, Eton ō, teēñ Sananim ō, Adami Nekeb ō, Yabəneel ō, báté Lakum, ta tōĭ tan i bā Jurdé té

³⁴Dɔ niñ tūr rōn dām ké no bē té aŵ kum kē Asnot Tabor, aŵ ugē Hukok, un gō kadə dɔ nang yā Jabulɔ́ dām mbór bē ké geleé té ō, un gō kadə dɔ nang yā Aser dām ké no bē té ō. Dɔ niñ ké dām ké gír bē té i bā Jurdé.

³⁵Bē ké rang gē i Sidim ō, Ser ō, Hamat ō, Rakat ō, Kineret ō,

³⁶Adama ō, Rama ō, Hasor ō,

³⁷Kedes ō, Edrey ō, En Hasor ō,

³⁸Iron ō, Migədal El ō, Horem ō, Bet Anat ō, Bet Semes ō. Bē gē ní malang i kutə gidə i ndōhó, naā té kə ngán bē gē ń ndiñ kə gō gidíí ní.

³⁹Dɔ nang ń de ké gír bē yā Nepətali té gē əngeñ kə gír kaadé gēé ní n noó. Bē ké tū té gē n noó kə ngán bē gē ń ndiñ kə gō gidíí ní.

Dɔ nang yā Dan

⁴⁰Wəlā ké tógə əhɔ dɔ nang ké nge kɔ́ sīrí adə i de ké gír bē yā Dan té gē kə gír kaadé gēé.

⁴¹Dɔ niñ dɔ nang yādé i Sora ō, Esətaol ō, Ir Semes ō,

⁴²Salabin ō, Ayalon ō, Idəla ō,

⁴³Elon ō, Timna ō, Ekəron ō,

⁴⁴Elteke ō, Gibeton ō, Baalat ō,

⁴⁵Yehud ō, Bene Berak ō, Gat Rimon ō,

⁴⁶mañ Yarkon ō, Rakon ō, gō nang n̄ gīr gidə bē Japa ní ō.

⁴⁷⁻⁴⁸Dɔ nang n̄ adēñ de gē ká gír bē yā Dan té gē kə gír kaadé gēé ní n noó. Bē ká tū té gē n noó kə ngán bē gē n̄ ndiñ kə gō gidií ní. Dan n̄ dɔ nang yā ngán Dan gē teē jidá té kɔ́ ní, niñ aŵ əniñ bē ká Lesem rɔ́ ba taāñəñ. Niñ tɔ́lən de ká kemeé gē kɔ́ malang kə kəyā kaskaraá ba ndiñ gotədé té. Niñ əndāñ rī kaadé Dan dɔ bē ní té.

⁴⁹Dan n̄ ngán *Israel gē nəbōñ naā dɔ nang oy anī, niñ adēñ Jojue ngōñ Nun dɔ nang dɔ dáńdé té.

⁵⁰Niñ adənəñ bē n̄ ni-dəje ní tītə n̄ Kóɔbē ədañ ní. Adənəñ bē ká Timnat Sera gō, nang yā *Epəraim ká mbalá té Jojue rāā bē ní gogé rang ba ndi tū té.

⁵¹Eleajar ká *nge tuñ yáa ō, Jojue ngōñ Nun ō, ngār gē yā ngán *Israel gē ō, tógəñ wə́lā ta kum Kóɔbē té *Silo, ta *kújə kənge naā té n adənəñ dɔ nang gē n̄ noó ní. I beé n tɔ́lənəñ ta nəbō naā dɔ nang ní.

JOS 20

Bē bɔ́ rɔ́ gē

¹Kóɔbē mēñ Jojue

²kəda ngán *Israel gē kadə gərāñ bē bɔ́ rɔ́ gē tām yádé té, tītə n̄ n-ədañ Moija kété ní.

³Kadə deē n̄ tɔ́l deē ba i kə gō kem ndigə yāñneé al ní, kɔ́ əngəñ loo bɔ́ rɔ́n yā teēñ jī nge dal baā deē n̄ oy té ní.

⁴Nge tɔ́l deē ní a ay yā kaŵ kem bē bɔ́ rɔ́ kógəñ té. Ré ni ugə bē ní té anī, a dəba ta róbə ndogə ká yā kudəñ kə kem bē ní té, ba a ɔjə *kum kɔ́ gē ká kem bē ní té yáa n̄ rāā yáa ní. Kum kɔ́ gē ní a əhɔnəñ kə rɔ́dé té, ba adənəñ loo kadə ndiñ sedá kem bēé.

⁵Ré nge dal baā deē n̄ oy ní ngɔdə gōñ anī, niñ a adənəñ seneé alé, tɔ́dɔ ni tɔ́l deē ní i kə gō kem ndigə yāñneé alé, tām ni imən kemən té kété alé.

⁶Nge tɔ́l deē ní a ndi kem bē ní té báté kadə ngé káñ naā gē gāngnəñ sarya yān ō, báté kadə ngol *nge tuñ yáa gē n̄ a rāā kəla kem bāl gē n̄ noó té ní oyñ ō. Gō té anī ni-tél yā kaŵ gogé bēé looneé, kem bē n̄ ni-ndi tū té kété á ayñ ní.

⁷Ngán Israel gē ɔrəñ kañ Kedes ká Galile n̄ i bē ká gō nang kə mbalá yā Nepətali ní ō, Sisem n̄ i bē ká gō nang ká mbalá yā *Epəraim ō, Kiryat Arba n̄ a bārəñ na i Hebron n̄ i bē ká gō nang ká mbalá yā *Juda ní ō tayā.

⁸Gidə bā Jurde n̄ deē ra Jeriko anī i kə dām ká gír bē té ní, gərāñ bē ká Beser ō, Ramot ká Galaad ō, Golan ō tū té. Beser i bē ká kem dəla loo té, ndi i loo ká kii kə

doɔ ba gidə asə naā t́, i bē yā de gē ḱ gir bē yā Ruben t́, Ramot ḱ Galaad i bē yā de gē ḱ gir bē yā Gad t́, Golan ḱ Basan i bē yā de gē ḱ gir bē yā Manase t́

⁹Bē gē ń gērān tām yā ngán *Israel gē t́ malang ō, tām yā tērā gē ń ndiñ dan ngán Israel gē t́ ō ní n noó. Gērān bē gē ní i yā kadē nge dal baā tóləñ nge kəni mósə deē nang t́ kə gō kem ndigē yānnéé al ní kété no sarya yā ngán Israel gē t́ alé.

JOS 21

Bē gē yā ngán Lebi gē

(Áaĭ 1 Yáa 6.39-66)

¹Ngār gē ḱ do gir kojə yā ngán Lebi gē t́ aŵñ rō Eleajar ḱ nge tuñ yáá t́ ō, Jojue ngōñ Nun t́ ō, ngār gē yā gir bē ḱ rang gē yā ngán *Israel gē t́ ō,

²kem bē ḱ *Silo t́, do nang ḱ Kanaan t́, ba ədañdé na: Kété ní Kóɔbē əda Moijə kadē adəñjí bē gē kadē j-ndi tū t́ ō, loo gē ḱ kə gō gidií gē tām yā yáa kuĭ yājí gē t́ ō.

³Adə ngán *Israel gē gērān bē gē ḱ do nang yādə gē t́, kə loo gē ḱ kə gō gidií gē adəñ ngán Lebi gē títə ń Kóɔbē ədañ ní.

⁴Túgəñ wəlá anī i de gē ḱ gir kaa yā Kehat t́ gē n wəlá ɔjə doɔdə kété ní. Adə núsə ngán Lebi gē ń noó ń niñ i ngán kaa *Aarɔ ḱ nge tuñ yáá ní, wəlá əhɔ bē kutə gidə i mətá gō nang yā de gē ḱ gir bē yā *Juda t́ ō, Simeɔ t́ ō, Benjamɛ t́ ō adədə.

⁵Ba gotə ngán Kehat gē ní, wəlá əhɔ bē kutə do nang yā de gē ḱ gir bē yā *Eperaim t́ ō, Dan t́ ō, do nang yā núsə de gē ḱ gir bē yā Manase t́ ō adədə.

⁶Wəlá əhɔ bē kutə gidə i mətá gō nang yā de gē ḱ gir bē yā Isakar t́ ō, Aser t́ ō, Nepətali t́ ō, núsə de gē ḱ gir bē yā Manase t́ ń ndiñ do nang ḱ Basan t́ ní ō, adə ngán Gerson.

⁷Ngán Merari gē əngeñ bē i kutə gidə i jōo kə gir kaadə gēé do nang yā de gē ḱ gir bē yā Ruben t́ ō, Gad t́ ō, Jabulo t́ ō.

⁸Ngán Israel gē túgəñ i wəlá n adəñəñ ngán Lebi gē bē gē ń noó malang naā t́ kə loo gē kə gō gidií gē, títə ń Kóɔbē ədañ Moijə ní.

⁹⁻¹⁰Ngán kaa *Aarɔ gē ń i de gē ḱ gir kaa yā Kehat ḱ ngōñ Lebi ní n wəlá ɔjə doɔdə kété ní. Rī bē gē yā *Juda ō, yā Simeɔ ō, ń adəñdé ní n toó:

¹¹Ta kəga do i Kiryat Arba. Arba i rī kaa Anak gē. Rī bē ní ḱ ngolaā na i Hebron. I bē gō nang ḱ mbaláa yā *Juda t́ Adəñdə bē ní i naā t́ kə do nang gē ń gīrəñ gidə ní.

¹²Ba ndər gē kə ngán bē gē ń kə gō gidií ní, adəñ Kaleb ḱ ngōñ Yepune.

¹³Gō Hebron ń i bē bōɔ rō ḱ tām yā ngé tōĭ de gē t́ ní, bē gē ń adəñ ngán *Aarɔ ḱ nge tuñ yáá ní i Libəna ō,

- 14Yatir ō, Esətemoa ō,
- 15Holon ō, Debir ō,
- 16Asan ō, Yuta ō, Bet Semes ō, adē bē gē yā *Juda ō, Simeo ō n táān ní i ndōhó, naā té kə loo gē kə gō gidií gē.
- 17Bē gē yā de ká gir bē yā Benjamē té gē n táān ní i Gabaon ō, Geba ō,
- 18Anatot ō, Almon ō, adē bē i só naā té kə loo gē ká gō, gidií gē.
- 19Adē bē gē malang n ngán *Aarō ká *ngé tuñ yáa gē əngeñ ní i kutə gidə i mətá naā té kə loo gē ká kə gō gidií gē tām yā yáa kul gē tá.
- 20Wālā əho bē gē ká dɔ nang yā *Eperaim té adē ngán kaa Kehat ká rang gē kə gir kaadé gēé,
- 21bē gē ní n toó: Sisem n i bē bōō rō ká gō nang ká mbalá yā *Eperaim té ní ō, Gejer ō,
- 22Kibəsaim ō, Bet Horon ō, adē bē gē i só naā té kə loo ká kə gō gidií gē.
- 23Bē gē ká dɔ nang yā Dan té n niñ əngeñ ní i Elteke ō, Gibeton ō,
- 24Ayalon ō, Gat Rimon ō, adē bē gē ní malang i só, naā té kə loo ká kə gō gidií gē.
- 25Bē gē ká dɔ nang yā núsə de gē ká gir bē yā Manase té n niñ əngeñ ní i Tanak ō, Ibəleam ō, adē bē gē ní i jōó naā té kə loo gē ká kə gō gidií gē.
- 26Adē ngán kaa Kehat ká rang gē kə dɔ gir kojə yádé gēé əngeñ bē malang i kutə kógəmn naā té kə loo gē ká kə gō gidií gē.
- 27Bē gē ká dɔ nang yā núsə de gē ká gir bē yā Manase té n adēñ ngán Lebi gē ká gir kaa yā Gerson té ní i Golan n i bē ká dɔ nang ká Basan té á i bē bōō rō ní ō, Besətera ō, adē bē gē ní i jōó naā té kə loo gē ká kə gō gidií gē.
- 28Bē gē ká dɔ nang yā Isakar té n əngeñ ní i Kisiyon ō, Dabrat ō,
- 29Yarmut ō, En Ganim ō, adē bē gē ní i só naā té kə loo gē ká kə gō gidií gē.
- 30Bē gē ká dɔ nang yā Aser té n əngeñ ní i Misal ō, Abədon ō,
- 31Helkat ō, Rehob ō, adē bē gē ní i só naā té kə loo gē ká kə gō gidií gē.
- 32Bē gē ká dɔ nang yā Nepətali té n adēñdɔ ní i Kedes ká dɔ nang ká Galile té n i bē bōō rō ní ō, Hamot Dor ō, Kartan ō, adē bē gē ní i mətá naā té kə loo gē ká kə gō gidií gē.
- 33Adē bē gē malang n ngán kaa Gerson gē əngeñ kə gir kaadé gēé ní i kutə gidə i mətá té kə loo gē ká kə gō gidií gē.
- 34Bē gē ká dɔ nang yā Jabulo té n adēñ ngán Lebi ká rang gē n i de ká gir kaa yā Merari té gē ní i Yokəneam ō, Karta ō,

- 35 Dimna ō, Nahalal ō, adē bē gē ní i só naā té kə loo gē ké kə gō gidií gē.
- 36 Bē gē ké dɔ nang yā Ruben té n̄ əngeñ ní i Beser ō, Yahas ō.
- 37 Kedemot ō, Mepat ō, adē bē gē ní i só naā té loo ké kə gō gidií gē.
- 38 Bē gē ké dɔ nang yā Gad té n̄ adēndé ní i Ramot ké dɔ nang ké Galaad té n̄ i bē bōō rō ní ō, Mahanaim ō,
- 39 Hesəbon ō, Yajer ō, adē bē gē ní i só naā té kə loo gē ké kə gō gidií gē.
- 40 Bē gē n̄ wēlā əhɔ adē ngán Lebi ké rang gē n̄ i de ké gir kaa yā Merari té gē ní malang i kutə gidə i jōó.
- 41 Bē gē ké dɔ nang yā ngán *Israel gē té n̄ adēñ ngán Lebi gē ní, malang i kutə só gidə i sósó naā té kə loo gē ké kə gō gidií gē.
- 42 Adēndé bē gē ní kógēm kógēm i naā té kə loo gē ké gō gidií gē. Adēndé i tītə n̄ noō malang.
- 43 Kóōbē adē ngán Israel gē dɔ nang n̄ ni-ənī ndūn yā kadə kaadé gē ní malang. Niñ tañ dɔ nang ní ba ndiñ tū té.
- 44 Kóōbē adē lápəya reē dɔ nang yādé té malang tītə n̄ əniñ ndūn adē kaadé gē ní. Ni-rāā adē niñ tetəñ madə baādé gē malang rōō. Madə baādé kógēm ké asə ra ngañg nodé té gətóo.
- 45 Najə ké majə gē malang n̄ Kóōbē əda ngán *Israel gē ní kógēm ké to karī gətóo, rāāñ yáa malang.

JOS 22

Ngán Israel gē ké gidə bā Jurde té

- 1 Tā anī Jojue bār Ruben gē ō, Gad gē ō, de ké gir bē yā Manase té gē n̄ loo yādé i dām ké gir bē té ní ō,
- 2 ba ədadé na: Siñ i-rāāi yáa malang n̄ Moijə ké nge kəla yā Kóōbē ədasí kadə i-rāāi ní ō, ōōi tam̄ adə i-rāāi yáa malang n̄ m-ədásí kadə i-rāāi ní ō.
- 3 Asə bāl ngáy bōólaā ní siñ əyaī ngákóósi gē kōó alé, siñ ōōi ta Kóōbē Nəbā yāsí adə i-rāāi gō míndə gē n̄ ni ədasí kadə i-rāāi ní.
- 4 Ngəlaā ní Kóōbē Nəbā yāsí adə ngákóósi gē ta róbə adə ndiñ ləm dɔ nang yādé té kōó bá tītə n̄ ni-əniñ ndūn adədé ní, i-tél āwī gogé bēé loosí tā, āw i-ndiñ dɔ nang n̄ Moijə ké nge kəla yā Kóōbē adəsí gidə bā Jurde té dām ké gir bē té ní.
- 5 Ba i-ngōmī *ndū najə gē malang n̄ ni ədasí ní, i-tərii Kóōbē Nəbā yāsí, i-rāāi yáa n̄ kemən ndigə ní, i-rāāi gō míndə gē n̄ ni-əndā dɔsí té kadə i-rāāi ní, əhɔi gōn ba i-rai kəla ādiñ kə ngarə kemsí malang ō, kə rōsí malang ō.
- 6 Gō té anī tór tan dɔdɔ té ba mērdé tél kaw gogé bēé.

7-8 Ni ədadə na: Ī-tél āwī bēé kə yáa kənge ngáy gē n' éneī ní adē i yáa kul gē ō, gindē arjāa ō, lór ō, gindē nēngá kasə ō, gindē kə karī ō, kūbē gē ngáy ō. Yáa kənge yā madē baāsí gē n' ýyī ní ĩ-kēgī naā kə ngákóúsí gēé. Núsə de gē kə ta kəga dɔ kə gír bē yā Manase té ní, Moijə adədé loo dɔ nang ké Basan té, gidə bā Jurde té, dām kə gír bē té. Ba núsə de gē kə nge kə jōó kə gír bē yā Manase té ní, Jojue adədé loo gidə bā Jurde dām kə no bē té tītə yā gotə gír bē kə rang gē.

Loo tuñ yáa kə kadə bā Jurde té

9 Adē ngán Ruben gē ō, ngán Gad gē ō, de kə gír bē yā Manase té kə dām kə gír bē té gē ō, əyan gotə ngán *Israel gē *Silo dɔ nang ké Kanaan té, ba tél āwñ gogé bēé dɔ nang ké Galaad té. Niñ əngeñ dɔ nang ké Galaad ní i kə gō ndū Kóǝbē n' ədañ Moijə ní.

10 Dan n' ugēñ Gelilot kə kadə bā Jurde té n' loo kə dɔ nang ké Kanaan té báý ní anī, rāāñ *loo tuñ yáa kógə́m kə bo ngáy tū té.

11 De gē reē ədañ gotə ngán Israel gē na: Ngán Ruben gē ō, Gad gē ō, de kə gír bē yā Manase té kə dām kə gír bē té gē ō, rāāñ *loo tuñ yáa kadə bā Jurde té dām yājí té, dɔ nang ké Kanaan té.

12 Dan n' ngán Israel gē oōñ najē n' noō ní kánēñ naā malang *Silo yā kaw rōō gír bē gē kə dām kə gír bē té.

13 Niñ əlañ Pinas ngōñ Eleajar kə *nge tuñ yáa dɔ nang ké Galaad té kadə āw ɔñ najē kə ngán Ruben gē ō, ngán Gad gē ō, de kə gír bē yā Manase té kə dām kə gír bē té gē ō.

14 Ngāgəra dɔ ngán *Israel gē kutə kógə́m āwñ seneé ngāgəra dɔ gē ní i kógə́m kógə́m kə dɔ gír bē gēé, niñ malang i ngār gē dɔ kojə yādé gē té dan ngán Israel gē té.

15 Niñ āwñ rō ngán Ruben gē té ngán Gad gē té ō, de kə gír bē yā Manase té dɔ nang ké Galaad té gē ō, ba ədañdə na:

16 Ngán Israel gē n' i de gē yā Kóǝbē ní, najē n' ədañ malang ní n toó, ədañ na ĩ-rāāī yáa kə gōté al ngáy kə asə naā beé kə Nəbā yā Israel i tām rí té? Ī-lōōī gír koō ta Kóǝbē té ngəlaā i tām rí té? Dan n' ĩ-rāāī *loo tuñ yáa yāsí sīī kə gē kə dɔsí ní ĩ-mbātī i najē ta Kóǝbē.

17 Yáa kə gōté al n' jə-rāāī Peor ní asəjí al báý a? Ngán Israel gē n' i de gē yā Kóǝbē gē ní, yáa kə tōr rāādé tāmən té, ba bōólaā gəgē gír yáa kə tōr ní gāng dojí té al báý,

18 anī bōólaā ɔrī rōsí kōó rō Kóǝbē té a? Bōólaā ĩ-mbātī najē ta Kóǝbē té ba bírí anī i ngán *Israel gē malang n' ni a rāā wōng sedé ní.

19 Ré áaī kadə dɔ nang yāsí i kə yer anī, ĩ-tél ĩ-reēī gogé dɔ nang yā Kóǝbē té, loo n' loo ndi yān i tū té ní té. Əhɔī loo ĩ-ndiīn dɔ dájí té ba ĩ-lōōī rāā *loo tuñ yáa kə rang kadə yā Kóǝbē Nəbā yājí té ba mbātənn Kóǝbē ō, mbātənnjí ō.

- 20 Dan n Akan ké ngōn kaa Jera rāa yáá ké gōté alé ké ɔjə do yáá bāa do ní, i ngán *Israel gē malang n wōng rāa Kóṣbē sedé ní al a? Tá Akan oy i kə kérneé tām majal yān té alé.
- 21 Ngán Ruben gē ō, ngán Gad gē ō, de ké gir bē yā Manase té ké dām ké gir bē té gē ō, tél ədañ ngār gē yā kósé ngé rōṣ gē ké Israel té na:
- 22 Nébā ké ngañg, Kóṣbē, Nébā ké bo, Kóṣbē geṛ kōṣ ō, ngán *Israel gē a gerēñ ō. Ré jə-mbāté Kóṣbē, alaa jə-rāa yáá kógēm kə gōté alé kə Kóṣbē anī, adə Kóṣbē ajəjí bōólaā alé.
- 23 Ré jə-rāa *loo tuñ yáá ní i yā kadē jə-turəñ gidəjí kōṣ ta Kóṣbē té, adə i yā kadē jə-róon dā, alaa i yā ndējəñ Nébā kadē karī gē, alaa i yā tunəñ dā ké tām yā kem kógēm té anī, adə Kóṣbē rāají yáá ké tōr tāmən té.
- 24 Jə-rāa *loo tuñ yáá ní i tām jə-bōl najə kadē bírí beē anī ngán kaasí gē ədañ yājí gē na: I rí n boosí naā té kə Kóṣbē Nébā yā Israel gēé ní.
- 25 Sij ngán Ruben gē ngán Gad gē ō, do niñ n Kóṣbē əndā do dánjí té ní i bā Jurde, adə yáá ké boosí naā té kə Kóṣbē gətóo. Loo n noō té ngán kaasí gē a rāāñ kadē yājí gē a ndōyñ Kóṣbē tɔ alé.
- 26 I tām najə n noō té n jə-rāa *loo tuñ yáá n toō n, i yā róon dā al ō, yā tunəñ yáá ké rang gē al ō.
- 27 Ba i yā kadē rāa rōn i yáá ké kum té tām yājí té ō, tām yāsí té ō, tām yā ngán kaají gē té ō, ké ɔjə kadē jə-rāa kəla yā Kóṣbē kə yáá ké róo horoo gē ō, kə tuñ tām yā kem kógēm té gē ō, kə *yáá tuñ yājí ké boodé naā té kə Kóṣbē na gətóo alé.
- 28 J-əda na ré ndōñ té deē ədají jji aké ngán kaají gē najə ké tītē n noō anī, j-a jə-tél yā kəda kōṣ na: Áaj, kaají gē rāāñ *loo tuñ yáá adə to tītē *loo tuñ yáá yā Kóṣbē beé, rāāñ i yā róon dā al ō, i yā tunəñ yáá ké rang gē al ō, ba i yā kadē tél yáá ké kum té ké to do dánjí té sesí.
- 29 Jə-gír mbāté najə ta Kóṣbē té al ō, bōólaā gēgē ní jə-gír tūr gidəjí tan té al ō, tɔdō jə-rāa *loo tuñ yáá yā róon dā al ō, yā ndejəñ kadē karī gē al ō, yā tunəñ yáá ké rang gē al ō. Jə-ndigə tuñ yáá loo ké rang té alé. I *loo tuñ yáá n ra ta *kújə yā Kóṣbē Nébā yājí té ní n jə-ndigə tuñ yáá do té ní.
- 30 Dan n nge tuñ yáá n rīn na i Pinas ní ō, ngé gē n i seneé ō, i ngəgəra do ngán *Israel gē ō, niñ i ngār gē yā kósé ngé rōṣ gē ō, ní oōñ najə kōr ngán Ruben gē ō, ngán Gad gē ō, ngán Manase gē ō anī, ndigəñ najə ní.
- 31 Pinas ngōn Eleajar ké *nge tuñ yáá əda ngán Ruben gē ō, ngán Gad gē ō, ngán Manase gē ō na: Ngolaā ní jə-geṛ kadē Kóṣbē i do dánjí té tām sij i-rāāi yáá ké gōté al ní seneé alé. I beé n ájiñ ngán Israel gē jī Kóṣbē té ní.
- 32 Gō té anī Pinas ngōn Eleajar ké *nge tuñ yáá ō, ngəgəra do gē yā ngán Israel gē ō, əyāñ ngán Ruben gē ō, ngán Gad gē ō, ba téləñ do té. Niñ əyāñ do nang ké

Galaad ba tél aṽñ gogé do nang ké Kanaan té rō ngán Israel gē té, aṽ ɔjəñdé gotə najə ní oōñ nó.

³³Ngán Israel gē ndigəñ najə ní ō, tōyñ Nəbā ō. Niñ lōōñ gir kaw yā rōō ngán Ruben gē ō, ngán Gad gē ō, niñ lōōñ kadə nujə do nang yādé té.

³⁴Loo ní noō té ngán Ruben gē ō, ngán Gad gē ō, əndāñ rī *loo tuñ yáá ní na i yáá ké kum té, tɔdō i yáá ké ɔjədé mbak kadə Kóṽbē i Nəbā.

JOS 23

Jojué tǎā ngán Israel gē

¹Kóṽbē adə ngán *Israel gē ndiñ lom dan i ngáy gō gāng ní ni-gāng dɔdɔ jí madə baḡdédé gē ní girəñ gidədé ní té. Loo ní noō té Jojué tɔgə bəgá ngáy kōó.

²adə ni bār ngán Israel gē malang ku naā té kə *kum kōō yādé gē ō, ngār yādé gē ō, ngé gāng sarya yādé gē ō, ngé ndóō de gē *ndū najə yādé gē ō, ba ədadé na: m-tɔgə bəgá ngáy kōó

³Yáá malang ní Kóṽbē Nəbā yāsí rāā kə nápar de gē ké do nang ní toō té tām yāsí té ní, sīi kó gē áaī kə kumsí. Tɔdō ni tōō tām yāsí té.

⁴Áaī, m-túgə wəlá m-ədəñ gir bē yāsí gē do nang yā nápar de gē ní nɔy kadə yā tetədé rōō báy ní ō, do nang yā nápar de gē ní m-tǔldé bā Jurde té báté bā bo ké no bē té ní ō.

⁵Kóṽbē Nəbā yāsí nəkó a təbədé kōó kadə aṽñ naā nosí té, adə ā i-taāi do nang yādé yā ndi tū té tītə ní Kóṽbē Nəbā yāsí ədañsí ní.

⁶Adə i-rai ngañg do yáa malang ní i ké ndang kem makətübə *ndū najə yā Moijə té ní ō, əndāi kumsí girí i-rāāi kanjə tōō kaw geleé ō, kɔú ō.

⁷I-lōōi kaw dan nápar de gē ní ndiñ rōsí té ní ō, bār rī besə yādé gē ō, túbə kə rī besə yādé gē ō, rāā besə yādé gē ō, kəso kə nang té kə no besə yādé gē té yā rɔyñdé ō.

⁸Əhɔi gō Kóṽbē Nəbā yāsí, tītə ní i-rāāiñ báté bōólaā ní anī,

⁹ni a təbā nápar de gē ké niñ i ngáy ō, ngangəñ ngáy ō, kōó nosí té yā kadəñsí do nang yādé.

¹⁰De kógəñ dansí té a təbā madə baḡsí gē dūbú, tɔdō i Kóṽbē Nəbā yāsí n a rōō tām yāsí té tītə ní ədañsí ní.

¹¹Adə əndāi kumsí majə do rōsí sīi kó gē té i-táriiñ Kóṽbē Nəbā yāsí.

¹²Ré i-tūrī gidəsí kōó ta Kóṽbē té ba i-boi naā kə nápar de gē ní ndiñ rōsí té nói ō, i-taāi ngáñdé kə dəyú gē ō, əwī loodé ō, niñ reēñ loosí ō anī,

¹³Kóṽbē Nəbā yāsí a nɔy kə loo təbā nápar de gē ní noō té kōó nosí té alé, ní, majə kadə i-geri nge ní noō majə. Niñ a téləñ gūmbə tām yāsí té ō, bəlo mbə yāsí té ō,

ndéy ké yā kəndañ gidəsí ō, a rañ kumsí té tītē kōñ ké ra kum deē té ɔgēn kaɔ loo ō. Ta tōl tasí anī, ā ī-gətóoī kōs do nang ké majə ní Kóɔbē Nébā yāsí adəsí té ní.

¹⁴Ké tām yāñ mā té ní, m-ā m-óy ngɔr. Ba sīj gerī kemsí té mámák kadē najē ké majə gē malang ní Kóɔbē Nébā yāsí ədasí ní nge ké kógēm ké rāā yáɔ gətóo, rāāñ yáɔ tām yāsí té malang kógēm ké to karī gətóo.

¹⁵Tītē ní Kóɔbē Nébā yāsí rāā adē najē ké majə gē ní ni ədasí ní rāāñ yáɔ ní, a rāā kadē najē ké majal gē malang ní ədasí ní rāāñ yáɔ ō. Njan a ra gōsí té yā nujə sesí kōs malang do nang ké majə ní ni-adəsí té ní.

¹⁶Ré ī-mānī do *ndū najē ní Kóɔbē Nébā yāsí rāāñ madē naā sesí ní ba āw ī-rāāñ bəsē gē ō, əsōī kē nang té nodé té ī-rɔyīndé ō anī, wōng yān a ij seneé, adē a rāā kadē ī-gətóoī kōs lāv ngáy do nang ké majə ní adəsí té ní.

JOS 24

Ngán Israel gē ndigēñ rāā kəla yā Nébā

¹Jojué adē gír bē gē malang yā ngán *Israel gē kánēñ naā Sisem, ba ni bār *kum kɔɔ yādé gē ō, ngār yādé gē ō, ngé gāng sarya yādé gē ō, ngé ndóo de gē *ndū najē yādé gē ō, adē reē rañ ta kum Kóɔbē té,

²ba ni-əda de gē malang na: Yáɔ ní Kóɔbē Nébā yā Israel əda ní n toó: Kété ní, kaasí gē ndiñ i gidə bā Opəratə té ba a rāāñ i bəsē gē báté ugēñ bāl yā Tera ké bəbē Abərahām niñ kə Nahor té.

³m-teē kə kaasí Abərahām kōs do nang ké gidə bā Opəratə té, ba m-āw seneé do nang ké Kanaan té. m-rāā m-adē ngán kaan gē bəlañ ngáy. M-ādēñ Isaak.

⁴Ba m-ādē Isaak Jakob niñ kə Esau. M-ādē Esau gō nang mbañ ké Seir kadē ndi tū té. Ba Jakob niñ ké ngánən gēé awñ do nang ké Ejiptə té.

⁵Gō té anī m-əla Moijə niñ kə *Aarɔ, ba m-ādē yáɔ ké tōr ké tayā tayā gē rāāñ de ké Ejiptə gē pá tá m-teē sesí kōs kem bē ké Ejiptə té báy.

⁶Dan ní bəbəsí gē teēñ kōs kem bē ké Ejiptə té ní, reēñ báté ugēñ ta bā bo té, banī de ké Ejiptə gē ngōdēñ gōdé kə púsə rōō gē ō, kə sēnda gē ō, reē teēñ gōdé té ta bā tēbā gē té.

⁷Bəbəsí gē əgañ kɔr kə do Kóɔbē té, adē Kóɔbē əndā loo ké risə til do dánsí té kə de gē ké Ejiptə gēé. Ba gō té anī Kóɔbē rāā adē bā bo ɔr tan dɔdɔ té. Yáɔ ní m-rāā kə de ké Ejiptə gē ní, sīj áɔ kə kumsí. Gō té anī ī-ndiñ kem dəla loo té dan i ngáy.

⁸Pá ta m-āw sesí do nang yā *Amor gē ní ndiñ gidə bā Jurde té dām ké gír bē té ní. Niñ-rōōnsí banī m-əládé kem jisí té, adē ī-taāñ do nang yādé, tɔdō m-rāā m-ādē niñ gətóoñ nosí té kōs malang.

⁹Balak ngōñ Sipor ní ni i mbañg ké do nang ké Moab té ní sāā rōō ngán *Israel gē. Ni-əla bār Balam ngōñ Beor té kadē reē ndōlsí.

- 10** Banī m̄-mbāté koō najē yā Balam, adē ni tór i tan tá dōsí té. I beé n m̄-gāngəñ dōsí jī Balak té ní.
- 11** Ī-teēi bā Jurde ba ĩ-reē ūgī Jeriko. De ké Jeriko gē rōōñsí ō, *Amor gē, kə Periji gē, kə Kanaan gē, kə Het gē kə Girgas gē, kə Hibi gē kə Yebus gē rōōñsí ō. Banī m-óládé kem jīsí té malang.
- 12** M-éla kə gəmbā gēé adē tēbāñ mbañg ké jōó gē yā Amor gē kōó nosí té. Tū yáa gē n noō té malang ní, kaskar yāsí gē, kə gə gərə yāsí gē rāāñ yáa kógəñ alé.
- 13** Adē m-ādēsí dō nang ké áaī tápē loo ndōr té tū té kété alé ō, m-ādēsí bē gē ké i sīi n ĩ-rāāi alé adē ĩ-ndiī kemeé ō, m-ādēsí *kāgē nduú gē, kə *kāgē olibə gē ké i sīi n əndāi alé, adē ésaī kañdé gē ō.
- 14** Anī Jojue tél əda na: Ngəlaā ní, ĩ-bōlīi ndíl Kóóbə ō, ĩ-rāāi kəla kə ngarə kemsí malang ādiñ ō, ĩ-rai dō ndūsí té ō. Besə gē n kaasí gē a rāāñ gidə bā té ō, dō nang ké Ejiptə té ō ní, ĩ-róyīdé kōó ba ĩ-rāāi kəla yā Kóóbə.
- 15** Ba ré rāā kəla yā Kóóbə nēlísí alé anī, ĩ-gērāi besə gē n ĩ-ndigiī rāādé ní bōólaā. Ré i besə gē n kaasí gē a rāāñ dan n ndinəñ gidə bā Opəratə té ní n nēlísí sedé anī, ĩ-gērāidé ō, ré i besə gē yā *Amor gē n ĩ-ndiī dō nang yādé té toō n nēlísí sedé anī, ĩ-gērāidé ō. Banī mā ō, de ké kem ndogə yām té gē ō, j-a jə-rāā i kəla yā Kóóbə.
- 16** Ngán Israel gē tūr ədañ na: Jə-gír kəyā Kóóbə kōó ba rāāñ besə gē alé.
- 17** Tōdō i Kóóbə Nəbā yājí n cōrjī kə bəbəjí gēé kōó kem bē ké Ejiptə té ní, ni-rāā yáa ké yāā ké bo ngáy gē ta kumjí té adə j-əā. I ni n ngōmjī dō róbé ké ngāl ngáy n njērā tū té ní ō, dan gír de gē malang n jə-māñ dandé té ní ō.
- 18** I ni n tēbā gír de gē malang kōó nojí té ní ō. I ni n tēbā *Amor gē n ndiñ dō nang n toō té ní. J-a jə-rāā kəla yā Kóóbə ō, tōdō i ni n i Nəbā yājí ní.
- 19** Tā anī Jojue əda de gē na: Ā ásiī rāā kəla yā Kóóbə alé, tōdō ni i Nəbā ké *tál ō, Nəbā ké nge rāā jang ō. Ni a tégā tan dō mbāté najē yāsí gē té alé ō, dō majal yāsí gē té alé ō.
- 20** Ré ā əyāi Kóóbə kōó yā rāāñ kəla kadə nəbā ké mbā gē anī, ni a tūr rōñ kə rōsí té yā rāāsí majal. Ni n kété rāā majə sesí ní, a tél yā rāā kadə ĩ-gətóoi kōó malang.
- 21** De gē tél ədañ na: m-m, i Kóóbə n j-a jə-rāā kəla yāñ ní
- 22** Jojue tél əda na: Loo n noō té ní, i sīi kó gē n i nge kəda najē ké kum té dō rōsí sīi kó gē té ní tōdō i sīi kó gē n ĩ-ndigiī rāā kəla yā Kóóbə ní. Niñ tél ədañ na: Ááā, jīi i ngé kəda najē ké kum té dō rōjí jīi kó gē té.
- 23** Tā anī Jojue əda na: I beé bāa nəbā ké mbā gē n i dō dánsí té ní, ĩ-róyīdé kōó ba ĩ-tūri ngarə kemsí kə rō Kóóbə Nəbā yā Israel té.
- 24** De gē tél ədañ Jojue na: Ááā, j-a jə-rāā kəla yā Kóóbə n i Nəbā yājí ní ō, j-a j-oō tan ō.

25Ndō ní noō té Jojue rāā adē de gē əniñ ndūdé *əhɔnə́n madē naā kə Kóṽbē kem bē ké Sisem té. Ni-əndā *ndū najē dɔ de gē té ɔ, ɔjədé loo rāā yáa gē ɔ.

26Jojue ndang najē gē ní kem makətübē *ndū najē yā Nóbā té. Gō té anī ni un mbaḷ ké ba, udə kə nja dɔ́ gir kágē sən té, *loo ké tál yā Kóṽbē té.

27ba əda de gē na: Mbaḷ ní toō i nge kəda najē ké kum té dɔ́jí té, tɔdō ni oō najē malang ní Kóṽbē ɔ́r sejí ní. Ni i nge kəda najē ké kum té dɔ́sí té yā kəgə́nsí rāā hál ké gōté al kə Nóbā yāsí.

28Loo ní noō té Jojue əyɔ de gē adē aḡñ. Niñ kógə́m kógə́m téləñ kə dɔ nang yādé té.

Jojué oy

29Gō yáa gē ní noō té anī, Jojue ngōñ Nun ké nge kəla yā Kóṽbē oy. Bālən i bú kə kutə kógə́m.

30Dubənəñ i dɔ nang ní adənəñ té ní kem bē ké Timnat Sera té, gō nang ké mbaḷá yā *Epəraim té. Ré deē ra mbaḷ ní rīn na i mbaḷ Gaas ní té anī, loo ní dubənəñ tū té ní i kə dām mbór bē ké kɔ́ú té.

31Ngán Israel gē rāāñ kəla yā Kóṽbē dan ní Jojue ndiñ kə kumneé ní té. Niñ rāāñ kəla yā Kóṽbē gō yo Jojue té dan ní *kum kɔ́ yādé gē ní aḡñ kəla ké bo gē ní Kóṽbē rāā tām yā ngán *Israel gē té ní ndinə́n kə kumdé ní ɔ.

32Ngán Israel gē dubənəñ kəngā Jəjep ní iḡnə́n Ejiptə ní kem bē ké Sisem té. Dubənəñ i kem ndɔ́r ní Jakob mang jī ngán Hamor ké bɔ́bə Sisem té kə kesita bú kógə́m. Ndɔ́r ní dubənəñ kəngā Jəjep tū té ní tél i ndɔ́r yā ngán kaa Jəjep gē.

33Eleajar ngōñ *Aarɔ oy ɔ. Dubənəñ i dɔ ngōñ mbaḷ ní adəñ ngōnən Pinas ní té gō nang ké mbaḷá yā *Epəraim té.

JDG

JDG 1

Israel gē ndiñ Kanaan

- ¹Dan n̄ Jojue oy k̄ó anī ngán *Israel gē aṽñ koō najē ké ta K̄óṽbē té yā gerēñ ké i náā gē d̄o dáńd́é té n a aṽñ yā r̄ōō Kanaan gē kété ní wa.
- ²Anī K̄óṽbē ədadé na i *Juda gē n a aṽñ kété ní. Na n-əla de gē ké d̄o nang ní té kem j̄ídé té k̄óó bá.
- ³Anī *Juda gē mērēñ Simeo gē n̄ i ngákóódé gē ní kaṽ sedé r̄ōō Kanaan gē té, yā taāñ d̄o nang yādé j̄ídé té. Ba gō té anī kə n-boñ r̄ódé tū yā Simeo gē té kə n-aṽ kə na taānēñ d̄o nang yā Simeo gē j̄i Kanaan gē té ō.
- ⁴Loo n̄ noō té Simeo gē booñ r̄ódé tū yā Juda gē té aṽnēñ r̄ōō té. K̄óṽbē əla Kanaan gē ō, Periji gē ō, kem j̄ídé té adē niñ t̄l̄ēñd́é d̄úbú kutə kem bē ké Bejek té.
- ⁵Niñ-əngeñ Adoni Bejek kem bē ké Bejek té adē ənīnēñ r̄ōō. Niñ tetēñ Kanaan gē ō, Periji gē ō r̄ōō.
- ⁶Adoni Bejek teē ǻy, banī ngōdēñ gōn aṽ əhɔnēñ ba gángēñ ta bo j̄in gē kə ta bo njan gē k̄óó.
- ⁷Adoni Bejek əda na: Kété ní mbañg gē kutə s̄irí ké gángēñ ta bo j̄ídé gē kə ta bo njadé gē a ɔyñ butē yáǻ kəsa gē n̄ a t̄sō nang té ní gír tábəl yām té. Adē i yáǻ n̄ m-rāā ní n Nébā rāām kum gotə k̄ērā ní. Aṽñ seneé *Jerusalem adē ni-oy i noó.
- ⁸Ngán *Juda gē ənīñ bē ké *Jerusalem r̄ōō ō, taāñ ō. Niñ t̄l̄ēñ de ké kemeé gē k̄óó malang kə kəyā kaskaraá ba əlañ hor d̄o bē té.
- ⁹Gō té anī aṽ r̄ōōñ Kanaan gē n̄ ndiñ gō nang ké mbalá té ō, ké Negeb té ō, gō nang ké mbaḷ bo gətóo tū té té ō ní.
- ¹⁰R̄ōōñ de ké Hebron gē ō. Kété ní r̄i bē ké Hebron na i Kiryat Arba, adē t̄l̄ēñ Sesay gē ō, Ahiman gē ō, Talmai gē ō.
- ¹¹J̄iñ noó aṽ r̄ōōñ de gē ké Debir. Kété ní r̄i bē ké Debir na i Kiryat Seper.
- ¹²Kaleb əda na deē n̄ taā bē ké Kiryat Seper anī, na n-a n-adē k̄óó ngōnən ké dəyá n̄ r̄in na i Aksa ni kadē taā.
- ¹³Otəniel ké ngōñ Kenas n̄ ni i gidə Kaleb ní aṽ taā bē ní. Adē Kaleb adēñ ngōnən ké dəyá n̄ r̄in na i Aksa ní ké n̄yán té.
- ¹⁴Dan n̄ Aksa reē ugē kújú j̄i Otəniel té anī, ədan najē nd̄ɔr ké kadē dəje b̄ɔbən Kaleb. Aksa risə d̄o k̄erō yān té anī Kaleb dəjen na ké gey i rí wa.
- ¹⁵Anī Aksa tél əda na: Ī-rāā majə señ. Ādēm ta kəba mañ gē té tām d̄o nang ké Negeb n̄ ādēm ní mañ gətóo tū té. Anī Kaleb adēñ ta kəba mañ gē ké loo ké k̄ij kə d̄óó té ō, ké loo ké tél kə nang té té ō.

- 16**Keni gē ní i ngán um Moijə ké dəngam ní, j̄j̄n bē ké kīgē túmbur gē i tū té ba aŵn naā té kə ngán *Juda gē kem dəla loo yā Juda ní deē ra Arad anī i kə dām mbór bē ké geleé té ní. Niñ aŵ ndiñ tū té kə ngán Juda gē.
- 17**Juda gē kə Simeo gē ní i ngákóúdá gē ní, aŵn rōō té anī tetəñ Kanaan gē ní ndiñ Sepatə ní rōō. Niñ bāān dɔ bē ní tām yā Nébā té, ba əndān rīn na i Horma.
- 18**Juda gē taān bē ké Gaja ō, Askalon ō, Ekəron ō, naā té kə loo gē ké gō gīdə bē gē ní té.
- 19**Kóṣbē nəkó i naā té sedé adē niñ taān gō nang ké mbalá. Banī asəñ tēbā de gē ní ndiñ ndágə looó ní alé najə púsə rōō yādé gē ké rāā kə gindīí té.
- 20**Adəñ Kaleb bē ké Hebron tītəñ Moijə ədañ ní, adə taā bē ní jī ngán Anak gē ní ndiñ gír loo mətá té ní.
- 21**Ba Yebus gē ní ndiñ *Jerusalem ní ngán Benjamə gē tēbāndé kōó alé, adə ndiñ naā té sedé kem bē ké *Jerusalem té bāté bōólaā.
- 22***Eperaim gē ō, Manase gē ō ní niñ i ngán Jəjep gē ní, aŵ rōōñ bē ké Betel ba Kóṣbē i naā té sedé.
- 23**Ta kəga dɔ ní əlañ de gē adə aŵ əndān maŷ bē ké Betel. Kété ní rī Betel na i Lujə.
- 24**Ngé kuñ loo gē ní ɔɔñ deē kógəñ teē kem bēé anī ədanəñ na: Ójájí loo ké yā kudəñ kem bēé anī j-a jə-rāā kem majə seí.
- 25**Deē ní ɔjədé loo ké yā kudəñ kem bēé. I beé n niñ tōlnəñ de ké kem bē ní té gē malang kə kəyā kaskaraá ní. Banī əyɔñ deē ní ō, de ké gír kaa yān té gē malang ō, adə aŵn.
- 26**Deē ní aŵ dɔ nang yā Het gē té aŵ rāā bē kógəñ ba əndā rī bē ní na i Lujə. Adə bāté bōólaā gēgē ní rī bē ní na i Lujə.
- 27**Manse gē tēbāñ de gē ké kem bē ké Bet Sean té alí ō, Tanak té alí ō, Dor té alí ō, Ibəleam té alí ō, Megido té alí ō. Tēbāñ de gē ní ndiñ kem ngán bē gē ní bē gē ní noó ɔɔñ bē dɔ té ní alí ō. Adə Kanaan gē ndiñ dɔ nang ní té kə nodé té.
- 28**Nəkó ní ngán *Israel gē ngañgnəñ ngáy gēgē ní, niñ tēbāñ Kanaan gē kōó alé, ba əndān i kəla bəlo kórəy gē tá dɔdó té.
- 29***Eperaim gē tēbāñ Kanaan gē ní ndiñ Gejer ní kōó alé, adə Kanaan gē ndiñ Gejer dandé té.
- 30**Jabulo gē tēbāñ Kanaan gē ní ndiñ Kitəron ní alí ō, Nahalal ní alí ō. Adə Kanaan gē ndiñ dandé té. Banī kəla bəlo kórəy gē tá əndān dɔdó té.
- 31**Aser gē tēbāñ de gē ké Ako ō, Sidon ō, Alab ō, Akjib ō, Helba ō, Apik ō, Rehob ō, kōó alé.
- 32**Adə niñ ndiñ dan Kanaan gē ní ndiñ kem bēé ní, tām niñ tēbāndé kōó alé.

³³Nepətali gē tēbān Kanaan gē n̄ ndiñ Bet Semes ō, Bet Anat ō ní alé. Niñ ndiñ do dándé té banī kəla bəlo kéréy gē tá əndān dɔdɔ té.

³⁴*Amor gē tēān ngán Dan gē rōō aŵ əndāndé gō nang ké mbalá té. Niñ əyañdā adē risə aŵn ndágə looó alé.

³⁵Niñ-ndiñ kem bē ké Har Heres té ō, Ayalon té ō, Salbim té té ō, kē nodé té. Ba dan n̄ *Epəraim gē ō, Manase gē ō, ngangēn ngáy ní anī əndān kəla bəlo kéréy gē do Amor gē té.

³⁶Do niñ do nang yā Amor gē əla gir i mbaĭ n̄ ra loo ké kij kē dɔó ké Akrabim té ní, ba əta tan kum kē dām mbór bē ké kɔó té.

JDG 2

Kóṣbē gákē deē yān gē

¹*Nge kaŵ kəla yā Kóṣbē ij Gilgal aŵ Bokim. Ni-əda ngán *Israel gē na: m̄-teē sesí kṓó kem bē ké Ejiptə té ba m-āw sesí do nang n̄ m-əni ndūm wáng kadē m-ādē kaasí gē ní té. M-édásí na *madē naā n̄ m-əhɔ sesí ní m-ā m-lōō girí al̄ ō,

²sij̄ ā əhɔi madē naā kə de gē ké do nang n̄ toō té al̄ ō, ā i-nujii *loo tuñ yáa yādé gē kṓó ō. Banī sij̄ oōi taŵ alé, ní i rī n rāāi noó?

³Adē m-əda na m-ā m-tēbā de gē ké do nang n̄ toō té nosí té alé. Niñ a gólēnsí yā kaŵ sesí kadē əsōi kum gūmbē n̄ i rāā besə yādé gē ní té.

⁴Dan n̄ *nge kaŵ kəla yā Kóṣbē əda ngán *Israel gē najē gē n̄ noō anī niñ malang nōōn.

⁵Əndān rī loo ní na i Bokim, ba tōlēn dā gē tuñ adēn Kóṣbē loo ní té.

Ngán Israel gē əyañ Kóṣbē kṓó gotə Jojue té

⁶Jojue əya de gē kadē aŵn, adē ngán Israel gē télēn kógēm kógēm kē do nang yādé gē té. I beé n niñ taānən loo ní.

⁷Rāān kəla yā Kóṣbē dan yā Jojue té ō, dan yā *kum kṓó gē yā ngán Israel gē n̄ aṇn yáa ké bo gē n̄ Kóṣbē rāā tām yā ngán Israel gē té á ndiñ kə kumdé gotə Jojue té ní ō.

⁸Dan n̄ Jojue ngōn Nun ké nge kəla yā Kóṣbē oy ní bālēn i bú kə kutə kógēm.

⁹Dubēnən i do nang n̄ adēnən té ní, kem bē ké Timnat Heres té, gō nang ké mbalá yā *Epəraim té. Ré deē ra mbaĭ Gaas té anī loo n̄ dubēnən tū té ní i kē dām mbór bē ké kɔó té.

¹⁰Go té anī de ké bāl̄ yān té gē oyñ ō. De gē n̄ utēn gīdé ní gerēn Kóṣbē al̄ ō, gerēn kəla gē n̄ Kóṣbē rāā tām yā ngán *Israel gē té ní al̄ ō.

¹¹Adē ngán Israel gē rāān yáa ké majal ta kum Kóṣbē té. Niñ ndōyñ besə *Baal gē.

¹²Əyañ Kóṣṣbē Nébā yā kaadé gē ní teē sedé kem bē ká Ejiptə té ni kṵ́ ba unəñ gō besē gē yā gír de gē ní ndiñ gírəñ gidədə ní. Niñ ɔsəñ nodé nang té no besē gē ní té rɔyñdá adə wōng rāā Kóṣṣbē.

¹³Niñ əyañ Kóṣṣbē kṵ́ ba ndōyñ besē *Baal gē kə besē Astarte gē.

¹⁴Adə wōng rāā Kóṣṣbē kə ngán *Israel gēé. Ni-əyađé adə ngé bogə gē ɔyñ yáa kənge yādé gē ɔ, əladé jī madə bađđé gē ní ndi gírəñ gidədə ní té ɔ. Adə ngán Israel gē asəñ duñ tadé tɔ alé.

¹⁵Kə dɔ kawđé rṵ́ té gē malang ní noō, Kóṣṣbē rāā adə rṵ́ rāādé tītə ní ədańdə ní ɔ, tītə ní túbəñ njan adədə ní ɔ. Wur kɔl kə ngáy əsɔ dɔdə té.

¹⁶Tā anī Kóṣṣbē əndā ngé sarya gē adə gāngəñ dɔdə jī ngé bogə gē tá.

¹⁷Banī ngé sarya yādé gəgə ngán *Israel gē oñ tadé alé. Niñ əsɔñ kə nang té no besē gē té rɔyñdá. Niñ tṵ́ñ kṵ́ lów ngáy gō róbé ní kaadé gē unəñ té ní. Ndájəñ kaadé gē ní i ngé ngōm gō míndé Kóṣṣbē ní alé.

¹⁸Dan ní Kóṣṣbē a əla kə nge saryaá anī nəkɔ́ i seneé naā té yā gāngəñ dɔ ngán Israel gē jī madə bađđé gē tá kə ndɔ gē malang ní nge sarya ndiñ kə kumneé ní. Tɔdɔ kum Kóṣṣbē ɔɔn tām yādé té dan ní ngé rāā kumdé ndoō té gē a rāāńdə adə a nōñ ní.

¹⁹Dan ní nge sarya ɔy kṵ́ anī niñ tél rāāñ yáa kə majal ngáy tɔy yā kaadé gē báy. Niñ əhɔñ gō besē gē ɔ, rāāñ kəla adəńdə ɔ, əsɔñ kə nang té nodé té rɔyñdá ɔ. Niñ lōñ gír kəla rāādé gē kə majal gē al ɔ, gír dɔ ngañg té al ɔ.

Kóṣṣbē nāā ngán Israel gē

²⁰Wōng rāā Kóṣṣbē kə ngán *Israel gēé adə əda na: Nápar de gē ní toō mánəñ dɔ *ndū najə gē ní m-rāāñ madə naā sedé á m-əda kaadé gē kadə ngōməñ ní. Niñ oñ tam alé.

²¹Ní m-ā m-təbā nápar de gē ní Jojue təbādé al báy ba ɔy ní kṵ́ nodé té al ɔ.

²²M-ā m-nāā ngán *Israel gē kə nápar de gē ní yā kəań kə a rāāñ yáa ní kemm ndigə ní ɔ, a oñ tam tītə yā kaadé gē ɔ wa.

²³Adə Kóṣṣbē əya nápar de gē ní ni əladé kem jī Jojue té al ní adə ndiñ kem bēé. Ni-təbādé kṵ́ lów alé.

JDG 3

¹Ni-əyađé adə ndiñ kem bēé i yā nāāñ ngán *Israel gē ní rṵ́ñ yā taāñ dɔ nang kə Kanaan kété al báy ní.

²Ni-sāā i kadə ngán Israel kə gō gogə gē ní rṵ́ñ kété al báy ní ndóñəñ loo rṵ́.

³De gē ní ni əyađé adə ndiñ kem bēé ní i mbañg kə mí gē yā Pilistin gē ɔ, Kanaan gē malang ɔ, Sidon gē kə Hibi gē ní ndiñ dɔ mbał gē kə Liban té ní ɔ. Niñ əlañ gír ndi i mbał Hermon té báté ugəñ Lebo Hamat.

⁴Kóṣṣbē s̄āā i n̄āā ngán *Israel gē kə ta kũldé yā kaḡ ké a rāān yáḡ gē ní ni-əndā ta Moijə té adə əda kaadé gē ní wa.

⁵Adə ngán Israel gē ndiñ dan Kanaan gē té ɔ, Het gē té ɔ, *Amor gē té ɔ, Periji gē té ɔ, Hibi gē té ɔ, Yebus gē té ɔ.

⁶Niñ t̄āān ngándé ké dəyá gē ɔ, adəñ ngándé ké dəyá gē t̄āān yádé ké dəngam gē ɔ, niñ rāān besə yádé gē ɔ.

Ngé sarya gē Otəniel

⁷Ngán Israel gē rāān yáḡ ké neĭ Kóṣṣbē Nəbā alé. Dədə ndígənaləñ k̄ṣṣ, adə rāān besə *Baal gē ɔ, *Asera gē ɔ.

⁸Wōñg rāā Kóṣṣbē sedé adə əladé kem jī Kusan Risataim, mbañg ké Mesopotami té. Ngán Israel gē rāān kəla yā Kusan Risataim b̄āl s̄ósó.

⁹Niñ nōñ kə dɔ Kóṣṣbē té kadə d̄iḡd̄é, anī Kóṣṣbē əla kə nge kajədə kógəñ adə ajədə. I Otəniel ngōñ Kenas ní gidə Kaleb ní.

¹⁰Ndíl Kóṣṣbē reə dɔ Otəniel adə no ɔɔ bē dɔ ngán *Israel gē tá. Ni-aw̄ r̄ṣṣ té anī Kóṣṣbē əla Kusan Risataim mbañg ké Mesopotami kem jīn té adə tetən r̄ṣṣ.

¹¹Loo ní noō té bē tél ndi ləm b̄āl kutə só. Gō té anī Otəniel ngōñ Kenas oy.

Ehud

¹²Ngán Israel gē rāān yáḡ ké neĭ Kóṣṣbē al báy tɔ. Adə Kóṣṣbē s̄əlā Egəlon mbañg ké Moab dədə té.

¹³Egəlon ɔy Amon gē ɔ, Amalek gē ɔ, gōñ té reə r̄ṣṣ ngán *Israel gē. Niñ tañ bē ké Jeriko ní k̄agə túmbur gē i ngáy tū té ní.

¹⁴Ngán Israel gē rāān b̄əlo yā mbañg Egəlon b̄āl kutə gidə i s̄ósó.

¹⁵Niñ nōñ kə dɔ Kóṣṣbē té kadə d̄iḡd̄é. Anī Kóṣṣbē əla kə nge kajədə kógəñ adədə. Deə ní i Ehud ngōñ Gera. Ni i Benjamə ba i gel. Ngán Israel gē t̄ir̄əñ dɔ yáḡ adəñəñ kadə awh̄ adə Egəlon, mbañg ké Moab.

¹⁶Ehud oo kəyā ké katə d̄ām̄ j̄ó, ké ngələn asə kíł deə kógəñ. D̄oṣ kəyā ní dɔ búrən ké k̄oṣ té, ba əla k̄ubə dɔ té.

¹⁷Ba aw̄ kə dɔ yáḡ ké t̄ir̄ ní kadə Egəlon té. Tá Egəlon i de ké bo lúté lúté.

¹⁸Dan ní Ehud adəñ yáḡ ké t̄ir̄ ní oy anī, ni-tél kə de gē ní ət̄ōñ yáḡ ní.

¹⁹Dan ní aw̄ ugəñ loo ní besə mb̄āl gē i tū té á i loo ké ngɔr ké Gilgal ní anī tél dɔ té aw̄ əda mbañg na: Á mbañg, najə ké kadə m-ədəi to laā, ba i najə ké kadə ké de ké rang oṣ alé. Mbañg əda ngé kəla yāñ gē kadə teñ ndágá, anī niñ teñ malang ba əyənəñ.

- ²⁰Egəlon ndi i kem kújə ké dɔ́ ké kemən sɔ́l lum tá. Ehud ndótə kə rɔ́n tá ba ədan na: Najə́ n̄ kadə́ m-ədə́i ní i najə́ ké ɟ̣ rɔ́ Nə́bā tá. Aní Egəlon ɟ̣ kɔ́ dɔ́ kɔ́r kəgə́ mbaŋ yān tá.
- ²¹Ehud əla j̄i gelən ɔ́rə́n kaskar dā́m búrən ké kɔ́ dɔ́ ba ɔ́sə́n kem mbaŋ.
- ²²Kəyā́ ní udə́ kem mbaŋ tá malang kə́ kúlən gḗ. Yibə́ mbaŋ ɔ́r tan dɔ́ kəyā́ ní tá, tɔ́dɔ́ Ehud ɔ́r kəyā́ ní kɔ́ kem mbaŋ tá alé.
- ²³Gɔ́ tá aní Ehud utə́ ta kújə́ kə́ lakélé́ ba té kem ngɔ́n kújə́ ké ta róbə́ tá aŋ kɔ́.
- ²⁴Ngé́ kə́la yā́ mbaŋ gə́ ré ugə́n aní ɟ̣ ta róbə́ kújə́ i ké kutə́ kɔ́. Niñ ədañ na: Majaní mbaŋ aŋ i ta wa tá kem kújə́ ké sɔ́l lum tá.
- ²⁵Baní kɔ́r rā́adé loo ngó́ tá kadə́ mbaŋ té ta kújə́. Aní niñ kó gə́ unə́n lakélé́ téenə́n ta. Báa ɟ̣ kadə́ kɔ́dɔ́ i ké oy kɔ́ adə́ nínə́n to nang tá.
- ²⁶a ɔ́rə́n bə́ə́ báy aní Ehud ɟ̣ aŋ aŋ kɔ́. Ni-mā́n loo n̄ besə́ mbál gə́ i tū tá ní ba ɟ̣ aŋ Seira.
- ²⁷Dan n̄ ugə́ loo ní tá aní, kɔ́r tɔ́w dɔ́ mbál yā́ *Epə́raim tá bārə́n ngán *Israel gə́. Gɔ́ tá aní risə́n kɔ́ dɔ́ mbál, nə́kó i kété́ no ngán Israel gə́ tá.
- ²⁸Ni-ədə́dɔ́ na: Únií gɔ́m tɔ́dɔ́ madə́ bə́ə́sí gə́ n̄ i de gə́ ké dɔ́ nang ké Moab tá ní, Kɔ́bɛ́ əladé́ kem j̄isí tá kɔ́ bá. Ngán Israel unə́n gə́ Ehud, aŋ tañ loo kudə́ Jurdé yā́ Moab gə́. Əyā́n dé kógə́m adə́ mā́n tū tá alé.
- ²⁹Ndɔ́ n̄ noɔ́ tá tɔ́lən Moab gə́ dúbū́ú kutə́, ké ngaŋ ngaŋ gə́ ké niñ i gɔ́ rɔ́ gə́ malang. De kógə́m ké té gətóó.
- ³⁰Əla gír ndɔ́ n̄ noɔ́ tá ní Moab gə́ əlan dɔ́dɔ́ nang tá no ngán *Israel gə́ tá ɔ́, bɛ́ tél ndi lom bā́l kutə́ sɔ́sɔ́ ɔ́.

Samgar

- ³¹De ké utə́ gə́ Ehud i Samgar ngɔ́n Anat. Ni-tɔ́l Pílistin gə́ bú mehé́ kə́ kəgə́ rā́a gír maŋ gḗ. Ni-ajə́ ngán Israel gə́ ɔ́.

JDG 4

Debora niñ kə́ Barak

- ¹Dan n̄ Ehud oy kɔ́ aní ngán *Israel gə́ tél rā́ān yá́ú ké nél Kɔ́bɛ́ al báy tɔ́
- ²adə́ Kɔ́bɛ́ əladé́ kem j̄i Yabin mbaŋ ké dɔ́ nang ké Kanaan tá n̄ ndi kem bɛ́ ké Hasor tá ní. Ngol áskar gə́ yā́ Yabin i Sisə́ra. Ni-ndi kem bɛ́ ké Haroset Goim tá.
- ³Púsə́ rɔ́ yān ké rā́a kə́ gindí́ gə́ i bú ndohó́, adə́ ni-rā́a kum ngán Israel gə́ ndoɔ́ tá bā́l kutə́ j̄oó. Loo n̄ noɔ́ tá ngán Israel gə́ nṓn kə́ dɔ́ Kɔ́bɛ́ tá.
- ⁴I dan n̄ Debora *nge koó ta ké nə́yá Lapidot a gāngə́n sarya yā́ ngán Israel gə́ ní.

- ⁵Ni a ndi i gír kágē túmbur n̄ a bārēn̄ na i túmbur yā Debora ní té n̄ a gāngəñ sarya ní. I dɔ dán bē ké Rama kə bē ké Betel, gō nang ké mbalá yā *Epəraim té. Ngán Israel gē aŵn̄ kə saryaá rōn té i loo n̄ noō té.
- ⁶Ndō kéréy té anī Debora əla gō Barak ngōñ Abinoam té kem bē ké Kedes té, dɔ nang yā Nepətali té, ba ədan na: Yáá n̄ Kóṣbē Nóbā yā Israel gē əndā dɔí té kadē ī-rāā ní n̄ toó: Āw̄ óy de gē dūbú kutə dan ngán Nepətali gē té ō, Jabulo gē té ō, ba āw̄ sedé dɔ mbaĭ Tabor té.
- ⁷M-ā m̄-sēlā Sisəra ngol áskar gē yā Yabin kadē aŵ ənī rōō ta mañ Kison té kə púsə rōō yān gēé ō, kə bütə áskar yān gēé ō, ba m-ā m-əlan kem jīí té.
- ⁸Barak ədan na: Ré āw̄ seím anī m-ā m-āw̄, ba ré āw̄ seím al̄ anī, m-ā m-āw̄ alé.
- ⁹Anī Debora ədan na: Bāa m-ā m-āw̄ seí, ba rōō n̄ ā āw̄ kə ta té toō ā énge kəsə gən̄ tū té alé, tɔdō Kóṣbē a əla Sisəra i jī de kə dəyá té. Loo n̄ noō té Debora aŵ kə Barak kem bē ké Kedes té.
- ¹⁰Barak bār Nepətali gē ō, Jabulo gē ō, adē əngeñ naā kem bē ké Kedes té. De gē kutə ndigəñ kaŵ seneé. Debora nəkó aŵ seneé ō.
- ¹¹Heber n̄ i Keni ní ndi i kadē bē ké Kedes té ngɔr. Ni-ɔr̄ rōn̄ kōó rō Keni madən̄ gē n̄ i ngán Hobab sájə Moijə ní té ba aŵ udə kújə tandā yān kadē kágē sən̄ kə Sananim té.
- ¹²Sisəra oō kadē Barak ngōñ Abinoam al̄ dɔ mbaĭ Tabor té.
- ¹³Anī ɔsə nja púsə rōō yān kə rāā kə gindíí gē n̄ i bú ndōhó ní kə naā té ō, de kə dəngam yān gē malang ō, kem bē ké Haroset Goim té. Gō té anī jūñ Haroset Goim aŵn̄ ta mañ Kison té.
- ¹⁴Anī Debora əda Barak na: Īj̄ dɔó tɔdō Kóṣbē a əla Sisəra kem jīí té i kem ndō bōólaā té. Kóṣbē nəkó i kété noí té. Barak risə kōó dɔ mbaĭ Tabor té kə deē yān gē kə dūbú kutuú. Nəkó i kété nodé té.
- ¹⁵Loo n̄ noō té Kóṣbē tēbā Sisəra kōó no Barak té kə púsə rōō yān gēé malang ō, kə ngé rōō yān gēé malang ō. Ni-tēbān̄ i kə kəyā kaskaraá. Sisəra risə kōó dɔ púsə rōō yā té ba əȳ kə njaneé.
- ¹⁶Barak ngōdē gō púsə rōō gē kə ngé rōō gē báté ugē sedé kem bē ké Haroset Goim té. Tōlēñ ngé rōō gē yā Sisəra malang kōó kə kəyā kaskaraá. De kógəñ kə teē gətóo.
- ¹⁷Sisəra əȳ kə njaneé báté ugē kújə tandá yā Yael nēyá Heber kə Keni té, tɔdō kété ní lápəya to dɔ dán Yabin mbañg kə Hasor té kə de gē kə kem ndogē yā Heber té.
- ¹⁸Yael teē tənī ta Sisəra ba ədan na: Údə kə laā, kōóm̄ údə kə kem kújə yām̄ té ba ī-lōō bōl̄. Sisəra udə kem kújə tandá yā Yael té anī Yael bōōn̄ gír bájoó.
- ¹⁹Sisəra əda Yael na: Ādēm̄ mañ té séȳ m-āȳ na kəndā mañ rāām̄ ngáȳ. Anī Yael teē ta ɔl̄ n̄ mba i kemeé ní ba adən̄ adē əȳ. Gō té anī tél̄ ənī bájo dɔn̄ té gogá.

²⁰Sisəra əda Yael báy tɔ na: Ī-ra ta róbé té ba ré deē kógēm̄ reē dəjeī na ké deē i laā wa édan na deē gətóo.

²¹Sisəra bīi ké oy mámák kós tɔdɔ kər rāān ngáy. Tā anī Yael un mūú ō, kāgə nja kújə tandā ō, ba reē rōn té jəke. Ni-ənda kāgə ní dɔn té adə teē dām ké noō té udə nang té adə Sisəra oy.

²²Loo ní noō té Barak ní i nge ngōdə gō Sisəra ní reē ugə. Anī Yael tənī tan ba ədan na: Ī-reē ādə m-ɔjiī deē ní ĩ-sāān ní. Barak udə kújú anī ɔɔ nīn Sisəra to nang té ba dɔn i ké kāgə nja kújə nd tū té teē dām kéréy té.

²³Ndɔ ní noō té Nəbā əla rōsɔl dɔ Yabin mbaŋg ké Kanaan té ta kum ngán *Israel gə té.

²⁴Niñ awñ seneé gadə gadə báté tōlnəñ.

JDG 5

Pā yā Debora

¹Ndɔ ní noō té Debora niñ kə Barak ngōñ Abinoam ənīñ pā ní toō ədan na:

²Dan ní dɔ nang ké Israel té de gə əyɔñ nənga dɔdɔ adə to gususu tām yā rōɔ té ō, adəñ rōdɔ kə gō kem ndigə yādɔ ō anī, ĩ-tɔyī Kóɔbē.

³Sii mbaŋg gə kə ngār gə ĩ-neli mbīsí majə. m-ndigə kónā pā tām yā Kóɔbē té. m-ndigə kəsə gɔn Kóɔbē Nəbā yā Israel.

⁴Kóɔbē, dan ní i dɔ nang ké Edom té ĩ-reē ní, dan ní i dɔ mbaġ gə ké Seir té ĩ-reē ní, dɔ nang ndew ō, dɔ rā yéy ō, kiġ mañ gə tetəñ mañ adə mañ edə ō,

⁵mbaġ gə téləñ kə rōdɔ kə nang té ta kumií té ō, Kóɔbē Nəbā ké *Sinai, Nəbā yā Israel.

⁶Bāġ yā Samgar ké ngōñ Anat té ō, bāġ yā Yael té ō ní, njərə mbā ké kə kósó gətóo ō, ngé kaŋ mbā gə əyɔñ róbə ké bo gə kós, ba unəñ i kəlá róbə gə ō,

⁷Ngār gə gətóon, ngār gə ké dɔ nang ké Israel té gətóon, báté adə mā Debora m-ii dɔ, m-ii dɔ tītə kóɔ ngōñ yā Israel té.

⁸Dan ní ngán *Israel gə gərəñ besə gə anī rōɔ ii ō. Ba loo kənge der kógēm̄, aké nənga kógēm̄ dan ngán Israel ké dūbú kutə sɔ gə té ní i yáá ké ngañg.

⁹Kemm i kə ngal ngé rōɔ gə ké Israel té ō, kemm i kə ngán Israel gə ní adəñ rōdɔ kə gə kem ndigə yādɔ ní ō. ĩ-tɔyī Kóɔbē.

¹⁰Sii ngé kaġ kóɔ kərō ké ndaa gə ō, Sii ngé lábə kübə tapī gə nang té ba ndi dɔ té gə ō, sii ngé njərə róbə gə ō, ĩ-gírī ngáy áaī.

¹¹Ngé nəbō yáá ké kəhɔ ta rōɔ té gə ní rañ kadə loo kəy mañ yā yáá kuġ gə té ní, ənīñ gotə rōɔ gə ní Kóɔbē tetə ní, ənīñ gotə rōɔ gə ní Kóɔbē ɔjəñ tógəñ ta kum ngán

Israel gē té ní. Anī deē yā Kóṣṣbē gē kánēñ naā ta róbə gē ké yā kudəñ kē kem bēé té.

¹²Debora ī-ndól, íi dɔ́ ún pā rɔ́. Barak ngōñ Abinoam íi dɔ́, āw ī-tél kə deē yáí gē n̄ əhɔ́ndé bəloó ní ī-reē sedé gogé.

¹³De gē n̄ teēñ ta yo té ní reē əngeñ ngār gē. Deē yā Kóṣṣbē gē kánēñ naā tām yām té dan gō rɔ́ gē té.

¹⁴Ngé tetə Amalek gē rɔ́ íiñ i dɔ nang yā *Epəraim té n reēñ ní. Benjamə gē utēñ gōdó, ba əlañ rɔ́dó dan deē yádó gē té. Ngol áskar gē teēñ i dan de yā Makir gē té, ba ngār gē teēñ i dan deē yā Jabulo gē té.

¹⁵Ngār gē yā Isakar gē reē əngeñ Debora. Ngán Isakar gē n̄ i ngé kəhɔ gō Barak ní awñ gōn té lów ndágə looó. Banī nējə naā najə ké ngáy íi dan Ruben gē té.

¹⁶Ī-nayii mboṙ gong gē té gir koō ngé kuł yáa gē té loo bār yáa kuł yádó gē té kə ngélé i najə rí té? Anī dəje naā najə ké ngáy íi dan Ruben gē té.

¹⁷Galaad gē ndiñ loo yádó bēé gidə bā Jurde té. I tām rí té á Dan gē əhɔñ loo ndiñ kem to bo gē té ní? Aser gē ndiñ bē kadə bā bo té, niñ rāāñ bē loo dəba to bo yádó gē té.

¹⁸Banī Jabulo gē ɔ, Nepətali gē ɔ, əniñ rɔ́dó adēñ yo ta rɔ́ té.

¹⁹Mbañg gē teē reēñ ba rɔ́ñ, mbañg ké Kanaan gē rɔ́ñ kem bē ké Tanak té kadə mañ gē ké Megido té. Banī əngəñ nar ɔyñ rɔ́ té alé.

²⁰Táyō gē ndiñ dɔ rā té rɔ́ñ ɔ, rɔ́ñ Sisəra kanjə tɔ́ dɔ róbə njərādó té.

²¹Mañ Kison n̄ əla gir nūgé i jóo ngáy ní, mañ Kison ənda madə baā gē awñ kɔ́. Jə-njərāi kə kem kanjə ból j-awī ta rɔ́ té.

²²Tā anī sonda gē mánēñ kə ngōdɔ́, kōo njadé bār buruk buruk buruk.

²³*Nge kaw kəla yā Kóṣṣbē əda na: Ī-ndólíi bē ké Merojə, ī-ndólíi, ī-ndólíi de ké kemeé gē, tɔ́dɔ́ dīiñ Kóṣṣbē alé, rɔ́ñ naā té kə gō rɔ́ yān gēé alé.

²⁴Dan dəyá gē té malang ní adə tór ta i dɔ Yael nēyá Heber ké Keni té. Rɔ́kum, dan dəyá gē malang n̄ ndiñ kem kújə tandā gē té ní, adə tór ta i dɔ Yael té.

²⁵Sisəra gəden mañ, anī adēñ mba mañg, mba mañg ké yibən i kum té kem yáa kaý mañ ké majə ngáy té.

²⁶Gō té anī un kəgə nja kújə jīn kərəy té ɔ, un mūú yā ngé rāā kəla gē jīn ké noō té ɔ. Ni-ənda Sisəra, ənda kār dɔn njar. Ənda kəgə nja kújə ní dɔn té adə teē dām kərəy té.

²⁷Sisəra əsɔ, əsɔ nang té njan té, to bəling njan té. Ni-oy kə loo n̄ əsɔ tū té té noō.

²⁸Kóo Sisəra əla kumən kɔrɔ́ kújə té aañ loo. Ni-aā loo mboṙ párrar té ba nōo rɔ́n əda na: I baý á púsə rɔ́ yān tél alé? I baý á púsə rɔ́ yān ɔr bāā loo reē té beé?

²⁹Najə n̄ dəyá madən ké ngāā ngáy gē ədanēñ ní nəkó tél əda rɔ́n kə nja naā té:

³⁰Áskar gē a oyñ i yáa kenge ké kəho ta rōō té, a kēgēñ i naā yáa kenge ké koy ta rōō té. Áskar kógēñ a ənge ngōmandə kógēñ aláa ngámandə gē jōó. Sisəra a ənge i kúbə ké rāā bál gē ō, ké kəsə desēē tū té gē ō. a ənge i kúbə ké kəsə desēē tū té gidə kógēñ aláa gidə jōó ké yā kəñi míndə nge tetə rōō té.

³¹Kóōbē, ādē madē baḡāi gē malang oyñ yo ké tītē yā Sisəra, banī ādē madē taí gē toñ tītē mbang ní iḡ kē dōó á ndólē ngáy ní. Bē tél ndi lom bāl kutə só.

JDG 6

Madian gē rāāñ kum ngán Israel gē ndoō té

¹Ngán Israel gē tél rāāñ yáa ké majal ta kum Kóōbē té báý to, adē Kóōbē əladə kem jī Madian gē té bāl sīrī.

²Madian gē rāāñ kum ngán *Israel gē ndoō té ngáy, adē niñ rāāñ loo bōō rō yādə mbōō mbaí gē té ō, bəlo mbaí gē té ō, do mbaí gē ké loo kaw kē tū té tōr ngáy té ō.

³Ré ngán Israel gē dubēñ kōō oy anī Madian gē kə Amalek gē, kə ngán ké gír bē té gē reē a rōōñdə i mbée dejə.

⁴Niñ reē a ndiñ i do nang yā ngán Israel gē té n a nujənəñ kañ yáa gē ké kem ndoró báté ta kaw kē Gaja ngor ní. Niñ əyañ yáa kəsa adēñ ngán Israel gē alé. Əyañ batē al ō, mañg al ō, kərō al ō.

⁵Tədō a reēñ i kə yáa kuí yādə géé ō, kújə tandā yādə géé ō. A reēñ i ngáy tītē yim gē beé. Niñ gēgē, jámbal yādə gē gēgē. Kutədə i ngáy al naā adē loo tədádə gətóo. Niñ reē a taāñ kem bē ō, a nujəñ kem bē sák sák kōó ō.

⁶Tógə Israel gē gətóo ké njóm gē té sōñ de ké Madian gē, adē nōōñ kē do Kóōbē té.

⁷Ngán Israel gē nōōñ kē do Kóōbē té kadə ərđə kōó jī Madian gē té,

⁸anī Kóōbē əla *nge koō ta yān kógēñ adē ədadə na: Najə ní Kóōbē Nəbā yā Israel əda ní n toó, əda na i ni n n-teē sesí kōó kem bē ké Ejiptə ní āwī bəloó tū té ní ō,

⁹n-gāñg dōsí jī de gē ké Ejiptə té ō, jī de gē malang ní rāāñ kumsí ndoō té ní ō, n-təbā madē baḡāsí gē nosí té kōó ba n-adəñsí do nang yādə ní ō.

¹⁰N-ədasí kété na ni i Kóōbē Nəbā yādə ba kə ī-lōōi bōl besə gē yā *Amor gē ní ī-ndiī do nang yādə té ní. Banī sji oōi tan alé.

Kəla ké sō do Jedeo

¹¹*Nge kaw kəla yā Kóōbē reē ndi gír kəgē sən yā Yoas té, kem bē ké Opəra té. Yoas i de ké gír kaa yā Abiejer té. Ngōnən Jedeo ra i kem loo mbərə kañ *kəgē nduú té n a ənañ kōō géme, kadə de ké Madian gē ḡəñəñ al ní.

¹²*Nge kaw kəla yā Kóōbē ndōwn ba ədan na: Gō rōō, Kóōbē i naā té seí.

¹³Jedeo tél ədan na: Kóōm, ré Kóōbē i naā té sejí anī yáa malang ké tōr gē ní toō rāāñjī i tām rí té? Yáa ké yāa gē ní kaají gē ədañjī dan ní a əñiñəñjī gotə teē ké

Kóṣṣbē teē sedá kṓ́ kem bē ké Ejiptə té ní i rá? Ké rṓkum té tā anī Kóṣṣbē əyají kṓ́ tām ni ə́lají kem jī Madian gḗ t́.

¹⁴Kóṣṣbē tūr kumən kḗ rṓn té ba ə́dan na: Āw̄ ī-gā́ng dɔ́ ngán *Israel gḗ jī Madian gḗ t́ kə́ tógí́ n̄ noō. I mā́ n m-ə́lái ní.

¹⁵Banī Jedeḡ t́él ə́dan na: m̄́ Kóṣṣm̄́, m-ā́ m-ájé́ ngán Israel gḗ i baý́? Gír bḗ yā́ Manase té ní de ḱ gír kaa yām mā́ t́ gḗ ní tógédé́ gətóo tɔ́y yā́ gotə́ de gḗ malang. Tá kem ndogḗ yā́ bɔ́bém̄́ t́ ní mā́ i ngṓn ḱ dūú ngáý.

¹⁶Anī Kóṣṣbē t́él ə́dan na: Mā́ i seí naā́ t́, i yáá́ n̄ noō n ā́ ī-tetə́n Madian gḗ rṓo títḗ ḱ niñ i de ḱ kógēm̄́ beḗ ní.

¹⁷Anī Jedeḡ t́él ə́dan na: Ré́ ī-rā́a kem majə́ sem̄́ anī ī-rā́a yáá́ kógēm̄́ ójəmḗn kadḗ i ĩ́ Kóṣṣbē n ī-ra ā́ ɔ́r najə́ sem̄́ toō.

¹⁸m̄-rā́aí b́ó ī-ra laā́ ī-ngóōm̄́ ā́dḗ m̄-reḗ kə́ *yáá́ ndējə́ yām m-ādī́ pá tá āw̄. Kóṣṣbē t́él kə́dan na: M-ā́ m-rā́ laā́ yā́ ngóōí.

¹⁹Anī Jedeḡ aḡ t́l̄ ngṓn bə́yā́ ɔ́, un ndujə́ kem sə́mbē boó rā́ań mápá ḱ kanjə́ *kaa mápá ɔ́. Ə́nī dā́ kem keé́ ba bóké́ manən kem jóo ɔ́, ba ɔ́ydé́ malang reḗn adən gír kágḗ sən t́.

²⁰*Nge kaḡ kə́la yā́ Kóṣṣbē ə́da Jedeḡ na kə́ un dā́ ɔ́, kə́ ɔ́y mápá ḱ kanjə́ *kaa mápá ɔ́, kə́ t́ndádé́ dɔ́ mbał́ t́ ba kə́ bóké́ mań dā́ dɔ́ t́. Jedeḡ rā́a títḗ n̄ ə́danə́n ní.

²¹*Nge kaḡ kə́la yā́ Kóṣṣbē ə́la ta kágḗ ḱ jīn t́ ɔ́də́n dā́ ní ɔ́, mápá ní ɔ́, anī hor teḗ tū mbał́ t́ ɔ́ dā́ ɔ́, mápá ɔ́ malang. Gṓ t́ anī nge kə́la ní hində́ kṓ́.

²²Loo n̄ noō t́ Jedeḡ geḡ kadḗ i nge kaḡ kə́la yā́ Kóṣṣbē. Anī ə́da na: Kóṣṣbē Nə́bā, m-áá́ *nge kaḡ kə́la yā́ Kóṣṣbē kə́ kumr̄́n gá gá́ ní yām a majaĺ tā.

²³Banī Kóṣṣbē ə́dan na: Ā́dḗ kemií́ sɔ́l, ī-ból alé na ā́ óy alé.

²⁴Jedeḡ rā́a loo tuń yáá́ loo ní t́ adḗ Kóṣṣbē, ba ə́nī rīn na i Kóṣṣbē i nge sɔ́l kem deḗ. Bóólaā́ gə́gḗ ní *loo tuń yáá́ ní ra kem bḗ ḱ Opə́ra yā́ Abiejer t́ noō.

Jedeḡ nujə́ loo tuń yáá́ yā́ besə́ Baal

²⁵Ndṓ́ ndṓ́ nə́kó́ n̄ noō t́ Kóṣṣbē ə́da Jedeḡ na kə́ ə́hɔ́ mańg ḱ bə́ra ḱ nge kɔ́ jṓo yā́ bɔ́bən n̄ bālən i sī́rí ní ɔ́, kə́ nujə́ loo n̄ bɔ́bən a tuń yáá́ tū t́ adḗ besə́ Baal ní ɔ́, kə́ tégā́ kágḗ besə́ ḱ yā́ ból gidə́ n̄ i ḱ kudə́ kadə́ *loo tuń yáá́ t́ ní kṓ́ ɔ́.

²⁶Kə́ rā́a loo ḱ yā́ tunə́n yáá́ kadḗ Kóṣṣbē Nə́bā yā́n kə́ gṓo kadḗ majə́ ta t́él mbał́ t́ dɔ́ ɔ́, kə́ ə́hɔ́ mańg ḱ bə́ra ní kə́ t́l̄ ba kə́ rṓo horoó adḗ Nə́bā kə́ kágḗ besə́ ḱ yā́ ból gidə́ n̄ ni tégā́ ní ɔ́.

²⁷Jedeḡ gə́rā́ ngé́ kə́la yā́n ḱ də́ngam gḗ kutə́ kógēm̄́ rā́ań yáá́ n̄ Kóṣṣbē ə́dan kadḗ rā́a ní. Banī ni-rā́a yáá́ ní i ndṓ́. Ból rā́a kadaá najə́ yā́ de ḱ kem ndogḗ yā́ bɔ́bən t́ gḗ ɔ́, de ḱ kem bḗé ɔ́.

28Dan n̄ de k̄ kem b̄eē ḡe teēn̄ d̄eloí á ʒ̄ān̄ kad̄e *loo tuñ ȳá̄ kad̄e bes̄e Baal i k̄e nuj̄e k̄ó̄ o, k̄aḡe bes̄e k̄e ȳa b̄ól̄ gid̄e k̄e kud̄e kad̄e t̄e i k̄e t̄eḡa k̄ó̄ o, mañḡ k̄e b̄era k̄e nge k̄o j̄oó i k̄e t̄ól̄ ba r̄oó horoó d̄o *loo tuñ ȳá̄ k̄e r̄āa nḡor̄ b̄áȳ t̄e o,

29anī d̄ajeñ̄ naā na k̄e i n̄āa n̄ r̄āa ȳá̄ n̄ noō wa. Niñ̄ d̄ajeñ̄ de ḡe o, nd̄aleñ̄ ḡir̄ o anī ger̄ēñ̄ kad̄e i Jedeo nḡōñ̄ Yoas n̄ r̄āa ȳá̄ ní.

30Tā anī ədañ̄ Yoas na: Ī-teē k̄e nḡōn̄í nd̄ágá̄ ād̄e ȳa t̄ōl̄en, t̄od̄o ni nuj̄e *loo tuñ ȳá̄ ȳa bes̄e *Baal k̄ó̄ o, t̄eḡa k̄aḡe bes̄e k̄e ȳa b̄ól̄ gid̄e k̄e kud̄e kad̄e t̄e k̄ó̄ o.

31Yoas t̄el̄ əda de ḡe malanḡ n̄ reēñ̄ r̄ōn̄ t̄e ní na: I s̄ī n̄ i nḡe k̄ōr̄ naj̄e t̄ām̄ ȳa bes̄e Baal t̄e a? I s̄ī n̄ i nḡe d̄īn̄ ḡe a? Deē n̄ a ɔ̄r̄ naj̄e kum got̄e bes̄e Baal ní i ȳa t̄ól̄ k̄ó̄ k̄ó̄ pá t̄a kad̄e loo t̄ī b̄áȳ. Ré Baal i N̄éb̄a anī ad̄e n̄ek̄ó̄ ɔ̄r̄ naj̄e d̄o r̄ōn̄ t̄e, t̄ām̄ i loo k̄e ȳa tuñ ȳá̄ d̄o t̄e kad̄eñ̄ n̄ Jedeo nuj̄eñ̄ k̄ó̄ ní.

32Əla ḡir̄ i nd̄o n̄ noō t̄e n̄ a b̄ārn̄eñ̄ Jedeo na i Yerubaal, k̄e ḡo naj̄e n̄ Yoas əda ní. Yerubaal ní kum̄en̄ na i: Ād̄e Baal n̄ek̄ó̄ ɔ̄r̄ naj̄e d̄o r̄ōn̄ t̄e, t̄ām̄ i *loo tuñ ȳá̄ ȳa Baal n̄ i k̄e nuj̄eñ̄ k̄ó̄ ní.

Jedeo d̄aje N̄éb̄a kad̄e r̄āa ȳá̄ k̄óḡeñ̄

33Madian ḡe o, Amalek ḡe o, nḡán̄ k̄e ḡir̄ b̄e t̄e ḡe o, əngeñ̄ naā loo k̄óḡeñ̄ malanḡ. Niñ̄ teēñ̄ b̄a Jurde ba aŵ̄ r̄āañ̄ ḡerger̄ ȳad̄e nd̄áḡe loo k̄e Jisreel t̄e.

34Banī K̄ó̄b̄e əla nd̄il̄en̄ r̄o Jedeo t̄e t̄it̄e k̄ūb̄e k̄e k̄ela r̄o deē t̄e beē ad̄e ni k̄ōr̄ t̄ōw̄ b̄ārn̄eñ̄ Abiejer̄ ḡe o,

35əla nḡambanḡ k̄ela ḡe d̄o nanḡ ȳa Manase t̄e kad̄e b̄ār̄eñ̄ Manase ḡe o, kad̄e un̄eñ̄ ḡōn̄. Əla de ḡe b̄ār̄ Aser ḡe t̄o Jabulo ḡe t̄e o, Nep̄ətali ḡe t̄e o, ad̄e reē əngen̄eñ̄.

36Ḡo t̄e anī Jedeo əda N̄éb̄a na ré nd̄iḡe kun̄en̄ ȳa kaj̄eñ̄ nḡán̄ *Israel ḡe t̄it̄e n̄ ədañ̄ ní anī,

37na n-teē kem teē kem b̄ī bat̄e k̄e k̄aja loo k̄enda k̄ōo t̄e, ré tal̄ əh̄o d̄o t̄e ba loo k̄e gid̄e t̄e to karī b̄a anī n-a n-gēr̄ kad̄e N̄éb̄a nd̄iḡe kaj̄e nḡán̄ Israel ḡe k̄e kul̄neé t̄it̄e n̄ ədañ̄ ní.

38Ȳá̄ ní reē to t̄it̄e n̄ Jedeo d̄ajeñ̄ ní. Teē k̄e nd̄o k̄e noō d̄eloí anī Jedeo aŵ̄ mb̄er̄e b̄ī bat̄e ní, anī tal̄ k̄e t̄u t̄e ros̄e kem k̄ál̄ mañ̄ k̄óḡeñ̄.

39B̄aa Jedeo t̄el̄ əda N̄éb̄a na ré n-d̄ajeñ̄ ȳá̄ b̄áȳ anī k̄e l̄ōo r̄āa w̄ōnḡ seneé. Na n-n̄āa n̄ja k̄óḡeñ̄ b̄áȳ k̄e b̄ī bat̄e ní, n̄ toō ní ād̄e i b̄ī bat̄e nḡoȳ n̄ s̄áw̄ s̄áw̄ ba ād̄e tal̄ əh̄o d̄o nanḡ t̄e ḡir̄ gid̄e.

40N̄éb̄a r̄āa ȳá̄ n̄ Jedeo d̄ajeñ̄ ní nd̄o ngeé n̄ noō t̄e nd̄ó̄, ad̄e i b̄ī bat̄e nḡoȳ n̄ aŵ̄ s̄áw̄ s̄áw̄ ba d̄o nanḡ n̄ ḡir̄ gid̄e ní t̄a tal̄ əh̄o d̄o t̄e.

JDG 7

Jedeo tet̄e Madian ḡe r̄ōo

- ¹Jedeoq n̄ a bārnēn̄ na i Yerubaal ní īi d̄oó kə gír looí batə ba əsō róbó kə de gē n̄ seneé ní. Aw̄ ndiñ ta kəba mañ Harod t́. Génger yā Madian gē i dām̄ mbór bē ká kəoó t́ ndágə looó, dām̄ loo n̄ ngōn̄ mbał ká More i tū t́ ní t́.
- ²Kóɔbē əda Jedeoq na: De gē n̄ seí ní niñ i ngáy adē m-ā m-ādē a tetēn̄ Madian gē rōō alé na sōgə ngán *Israel gē ɔjəñ rōd́ə ədañ na i jid́ə n̄ na ajəd́ə ní ō, tūrēn̄ gír rī bār n̄ i yām̄ ní ká yād́ə t́ ō.
- ³Adē ənī mbēr̄ əda de gē na: Deē n̄ bōl̄ rāān̄ adē a ndew ní kə tél aw̄ gogə bēé. De gē 22 000 dan ngán *Israel gē t́ tél aw̄n̄ bēé. Ba gotə de gē n̄ nayñ ní i 10 000.
- ⁴Kóɔbē əda Jedeoq na: De gē ní nayñ i báy aw̄ sedé ta mañ t́ adē m-gērā dandé m-ādī. Deē n̄ kadē aw̄ seí ní m-ā m-ədəi ō, deē n̄ kadē aw̄ seí al̄ ní m-ā m-ədəi ō.
- ⁵Jedeoq aw̄ kə de gēé ta mañ t́ anī Kóɔbē ədan na: Deē n̄ a tégā mañ kə tan t́ tītə bísə a aȳ mañ ní ɔrēn̄ tayā ō, deē n̄ a tétə i kejən̄ tá a aȳn̄ mañ ní ɔrən̄ tayā ō.
- ⁶De gē n̄ tégān̄ mañ kə jid́ə kə tadé t́ ní niñ i bú mətá, ba gotə de gē malang tétēn̄ i kejəd́ə n̄ aȳn̄əñ mañ ní.
- ⁷Kóɔbē əda Jedeoq na: M-ā m-ájə ngán *Israel gē i kə ta kŭl̄ de ká bú mətá gē n̄ tégān̄ mañ kə tadé t́ ní ō, m-ā m-əla Madian gē kem jí t́ i kə kŭld́ə ō. Ba adē gotə de gē tél aw̄n̄ kógərn̄ kógərn̄ kə bē yād́ə gē t́.
- ⁸Jedeoq ngōm̄ de ká bú mətá gē ba əyā gotə ngán Israel gē adē tél aw̄n̄. Jedeoq niñ kə de ká bú mətá gē ní táān̄ jóo yā ngé kaw̄ gē ō, tōw̄ yād́ə gē ō. Génger yā Jedeoq ndi i loo ká īi kə d̄oó t́, banī génger yā Madian gē ndi i loo ká tél kə nang t́ t́ ndágə looó.
- ⁹Nd̄oó nd̄o n̄ yáá gē n̄ noō rāān̄əñ yáá t́ ní, Kóɔbē əda Jedeoq na: Īi d̄oó aw̄ ənī génger yā Madian gē rōō, t̄d̄o m-əlan kem jí t́ k̄oó.
- ¹⁰Ba ré i-bōl̄ kaw̄ kən̄in̄ rōō anī, aw̄i tū t́ s̄īi kə nge kəla yāi Pura.
- ¹¹Ā ōō yáá n̄ a ədañ kemeé ní ā əngé tōgə yā kaw̄ kən̄in̄əñ rōō. Jedeoq niñ kə nge kəla yāanneé aw̄ ugəñ rō ngé rōō gē n̄ əndānd́ə kété no génger t́ kadē ngōm̄əñ loo ní.
- ¹²Madian gē ō, Amalek gē ō, ngán ká gír bē t́ ō, toñ ta kaw̄ kə nú ngágə looó tītə yiñ gē beé. Deē asə t́da kutə jámbal yād́ə gē alé, tām̄ kutəd́ə i ngáy tītə náñg ngárəmn̄jéy ká ta bā bo t́ beé.
- ¹³Dan n̄ Jedeoq reē ugə anī deē kógərn̄ ndi a ɔjə i madēn̄ gotə nī ká rāān̄. Deē ní əda madēn̄ na: Nī kógərn̄ rāān̄. M-áá mápá ɔrjə ndūburu kem génger yājí t́ reē ənda kadē kújə tandā kógərn̄ adē teē əsō nujə sák sák k̄oó.
- ¹⁴Madēn̄ ní tél ədan na: Nge n̄ noō i kaskar yā Jedeoq ngōn̄ Yoas n̄ i de ká Israel t́ ní ngóy ō ba i rí? Nébā əla Madian gē kə génger yād́ə malang kem jīn̄ t́ k̄oó bá.

15Dan n̄ Jedeḡ oō nī ní ō, kumən ō anī, əsō kē nang té rɔȳ Nəbā ba tél aḡ gogé gérger yā ngán *Israel gē té aḡ əda na: Ílī dɔ́. Tɔ́dɔ́ Kóɔ́bē əla gérger yā Madian gē kem jīsí té kɔ́ b́a.

16Jedeḡ kēgē de ḱ bú mətá gē ní gír loo mətá. Adəd́ tōw̄ gē ō, jóo ḱ kem karī gē ō, hor ngel̄ ḱ yā téla kem jóo gē ní té ō malang.

17Ba ədad́ na: Ré ūgē kadə gérger té anī ááī loo kē dām̄ loo n̄ mā i tū té ní ba ī-rāāī yáá n̄ m-ā m-rāā ní.

18Ré m-kór̄ tōw̄ ō, de gē n̄ sem̄ ní kórēn̄ ō anī, ī-kórī yāsí kə gō gidə gégereé ō, ba ədaī kə tógésí na: I tām̄ yā Kóɔ́bē té ō, Jedeḡ té ō.

19Jedeḡ niñ kə de ḱ bú gē n̄ i seneé ní reē ugēn̄ kadə gérger té i ta kəla gír ngōm̄ loo ḱ dan ndō tɔȳó té. Ngé ngōm̄ loo gē mbélēn̄ gír naā i ngɔr̄ báȳ. Jedeḡ niñ kə de gē n̄ seneé ní kórēn̄ tōw̄ ō, tɔ́n̄ jóo gē n̄ ətōn̄ ní ō.

20Gír bütē ḱ jóo gē ní rāān̄ tītē yádé ō. Niñ əhɔn̄ hor ngel̄ kə jid́ ḱ geleé ō, jī kɔ́d́ əhɔn̄n̄ tōw̄ ō, ba ədañ kə tógó na: I kaskar ḱ tām̄ yā Kóɔ́bē té ō, Jedeḡ té ō.

21Niñ rañ gotə kógēm̄ kə gō gidə gégereé, banī de gē malang ḱ kem gégereé a aḡn̄ i ngōdē ō, a əgañ i kór̄ ō, a aḡn̄ i naā ō.

22Dan n̄ de ḱ bú mətá gē a kórēn̄ tōw̄ ní, Kóɔ́bē rāā adē de gē malang ḱ kem gégereé tél tūrēn̄ ta kaskar kē dɔ naā té tōlnəh̄ naā, ba gotə de gē n̄ n̄ayn̄ ní aḡn̄ naā b́at́ ugēn̄ bē ḱ Bet Sita té kum kə Sereda ō, b́at́ ugēn̄ bē ḱ Abel Mehola té kadə bē ḱ Tabat té ō.

23Bārēn̄ ngán *Israel gē ḱ gír kaa yā Nepətali té ō, Aser té ō, de gē malang ḱ gír kaa yā Manase té ō, adē reē ngōdēn̄ Madian gē.

24Jedeḡ əla de gē gō nang ḱ mbalá yā *Epəraim té kadə ədañ na: Ī-risiī malang ī-gāngī ta Madian gē, ī-ndiī ta loo gē ḱ yā kudəñ mañ teē kə gidə kórēȳ té kə gō kadə bā Jurde b́at́ bē ḱ Bet Bara té. Adē bārēn̄ de ḱ dəngam gē malang ḱ gír kaa yā Epəraim té adē risə ndiñ ta loo gē ḱ yā kudəñ mañ Jurde té b́at́ ugēn̄ bē ḱ Bet Bara té.

25Niñ əhɔn̄ ngār yā Madian gē ḱ jóo gē n̄ kógēm̄ rīn̄ na i Oreb ō, kórēȳ rīn̄ na i Jeb ō ní. Tōlēn̄ Oreb i dɔ mbal̄ n̄ a bārēn̄ na i mbal̄ Oreb ní té ō, tōlēn̄ Jeb i loo n̄ a bārēn̄ na i loo mbérē kañ *kāgē nduú yā Jeb té ní ō.

JDG 8

R̄s de yā Epəraim gē neídé alé

1De yā *Epəraim gē ədañ Jedeḡ na: Dan n̄ ā āw̄ kē rōs̄ Madian gē té ní ī-bārj́í al̄ i tām̄ rí té? Adē tōrdé seneé ngáȳ.

2Banī Jedeḡ ədad́ na: Yáá ḱ mā m-rāā ḱ əndā gō yāsí té i rí? Kañ *kāgē nduú bur Epəraim majə tɔȳ kañ kāgē nduú kəja Abiejer al̄ a?

³Oreb niñ kə Jeb n̄ i ngār gē kə Madian ní Nébā əladé i kem jīsí s̄ī tē. Ní yáá kə mā m̄-rāā kə əndā gō yāsí s̄ī tē i rí? Dan n̄ ni ədadé najē n̄ noō anī wōng kə kemdé tē seneé tetə.

Jedeo i gidə bā Jurde kə dām kə gir bē tē

⁴Jedeo niñ kə de kə bú mətá gē n̄ seneé ní aŵ teēn bā Jurde. Tógádá tægā kōs, banī n̄yñ kə loo ngōdē madə b̄āādé gē tē.

⁵Aŵ ugēn Sukot tē anī Jedeo əda de gē kə kem bē kə Sukot na: m̄-rāāsí b́, ādī de gē n̄ unēn gōm̄ ní yáá kəsa tē séy na k̄r rāādé ngáy. M-ā m̄-ngōdē i gō mbañg gē kə Madian n̄ i Jeba niñ kə Salmuna ní.

⁶Banī ngār gē kə Sukot tél ədanēn na: Əh̄c Jeba niñ kə Salmuna kem jī́ tē kōs b́ á kə j-adə ngé rōs yā́ gē yáá kəsa a?

⁷Jedeo tél ədadé na: Majə, ré Kósbē əla Jeba niñ kə Salmuna kem jīm̄ tē anī m-ā m-əndásí kə kōn kə kem dəla loo tē ō, kə kōn ngaraá ō.

⁸Jedeo ī noó aŵ Penuel aŵ gəde de kə kem bēé gē yáá kəsa b́áy, anī niñ ɔgēnēn tītē yā de kə Sukot gē.

⁹Jedeo əda de kə Penuel gē na: Ré m-āŵ m̄-tetə rōs ba m̄-tél kə lápéyaá anī m-ā m̄-tōs kújə ngōm̄ bē n̄ toō kōs.

¹⁰Jeba niñ kə Salmuna ndiñ i kem loo n̄ a b̄arēn̄ na i Karkor ní tē kə ngé rōs yādé kə 15 000 gēé. Kutə gotə ngé rōs gē yā ngán kə gir bē tē gē n̄ n̄yñ ní n noó. Tām̄ ngé rōs kə ¹²⁰ 000 gē oyñ kōs.

¹¹Jedeo un róbé n̄ a b̄arēn̄ na i róbə yā ngé ndi kem kújə tandā gē tē ní. Ré deē ra Noba aláa Yogəboha anī róbé ní i kə dām kə gir bē tē. Ni-aŵ ənī ngé rōs gē n̄ ɔjēn̄ na n-ndiñ na i loo kə yáá na a rāādé tū tē ál tē ní rōs ba tetədé rōs.

¹²Mbañg kə jōó gē kə Madian n̄ i Jeba niñ kə Salmuna ní aŷñ naā, banī Jedeo ngōdē əh̄cdé ō, əla b̄ól kə ngáy kem ngé rōs yādé gē tē malang ō.

¹³Jedeo ngōn Yoas tél rōs tē. Ta télən ní un i róbé kə Heres n̄ əta tan kə d̄ó ní.

¹⁴Ni-əh̄c balsáá kógēm̄ kə Sukot ba dəjen najē. Anī balsáá ní ndang rī ngār gē ō, *kum kōs gē ō, kə Sukot adēn. De gē malang n̄ balsáá ní ndang rīdē ní i deē kutə s̄írí gidə i s̄írí.

¹⁵Gō tē anī Jedeo aŵ rō de kə Sukot gē tē ba ədadé na: Jeba niñ kə Salmuna n̄ ī-tósí gātēm̄ najē yādé tē ní niñ n toó. Ədaī na kə m-əwádé kem jīm̄ tē kōs b́ á kə kə ādī deē yām̄ kə k̄r rāādé gē yáá kəsa wa.

¹⁶Jedeo əh̄c *kum kōs yā de kə kem bē ní tē gē ba tēndádé kə ndéy kōn gē kə kem dəla loo tē ō, kə ndéy kōn ngār gē ō, adēndé k̄jə.

¹⁷Ni-tō kújə ngōm̄ bē kə Penuel tē ō, t̄l̄ dəngam gē kə kemeé ō kōs.

18Gō té anī əda Jeba niñ kə Salmuna na: De gē n̄ ī-tōlīdē Tabor ní toñ i baý? Niñ tél ədanəñ na: Toñ titíí. Niñ kógēm̄ kógēm̄ kə dɔdɔ gēé toñ titē ngambañg gē.

19Jedeɔ ədadé na: I ngákóóm̄ gē, i kem kóɔ madém̄ gē. Adē titē n̄ Kóɔbē ndiñ kə kumuú noō, ré ī-tōlīdē al̄ anī, m-ā m̄-tōlsí al̄ ō.

20Gō té anī əda ngōñ hágən kə dəngam n̄ rīn na i Yeter ní na: Íl̄ dɔɔ ī-tōldé. Banī ngōnən ní bōl̄ adē ɔr kaskar yān alé tɔdɔ n̄y balsáá báý.

21Tā anī Jeba niñ kə Salmuna ədañ Jedeɔ na: Íkó íl̄ dɔɔ ī-tōljí, tɔdɔ náā nəkó asə rāā kem dəngam i kə gō tógəneé. Loo n̄ noō té Jedeɔ tōl̄ Jeba niñ kə Salmuna, ba róý yáá súu rō gē n̄ tēlañ míndé jámbal yádé gē té ní.

Yáá gē n̄ Jedeɔ rāā tá oy ní

22Ngán Israel gē ədañ Jedeɔ na: Óɔí bē dɔjí té ō, ngōnīí ō, ngōñ kaaí ō, tɔdɔ i ĩ n̄ ī-gāñg dɔjí jī Madian gē té ní.

23Anī Jedeɔ ədadé na: Mā ō, ngōnēm̄ ō, j-a j-ɔɔ bē dɔsí té alé. I Kóɔbē n̄ a ɔɔ bē dɔsí té ní.

24Ni-ədadé báý tɔ na: Bá tā ba m̄-ndigə dəjesí yáá kógēm̄, dan yáá gē əhɔī ta rōɔ té ní, únīi nāngá kógēm̄ kógēm̄ ādēm̄i kə dɔsí gēé. Tɔdɔ Madian gē ɔɔñ nāngá lór titē yā gotə de gē malang kə kem dəla loo té gē.

25Ngán Israel gē tél ədañ na: Ááá j-a j-adī. Niñ selōñ kúbə nang tá ba ɔyñ nāngá gē dan yáá yádé gē n̄ əhɔñ ta rōɔ té ní tənīñ kemeé kógēm̄ kógēm̄ kə dɔdɔ gēé.

26Nāngá lór n̄ Jedeɔ dəje ní kəyñ malang i kəlōo kutə jōó. Ni-ənge yáá súu rōɔ gē dɔ té ō, yáá ta mbī gē ō, kúbə kə kərē ning gē n̄ i kúbə kɔɔ mbañg gē kə Madian ní ō, məde gē n̄ a súūnəñ míndé jámbal yádé gē ní ō.

27Jedeɔ ɔy lór ní rāā besə kógēm̄ tá ba udə kem bē yān tá Opəra. Ngán Israel gē malang ndɔyñ besə ní, adē tél i gūmbə tām̄ yā Jedeɔ té ō, gír kojə yān té ō.

28I beé n̄ Madian gē əngenəñ rōɔl̄ ta kum ngán *Israel gē té ní. Niñ ɔrəñ dɔdɔ tɔ alé. Bē tél ndi ləm kem bāl̄ kə kutə sɔ gē n̄ Jedeɔ ndiñ kə kumneé té ní.

29Yerubaal ngōñ Yoas tél aw gogá bēé looneé.

30Jedeɔ ojə ngán kə dəngam gē i kutə sīrí, tɔdɔ ñi táā dəyá gē ngáy.

31Dəyá gidə ndogə yān n̄ ndi kem bē kə Sisem tá ní ojə ngōñ kə dəngam adən ō. Jedeɔ əndā rī ngōñ ní na i Abimelek.

32Jedeɔ ngōñ Yoas tɔgə bógá ngáy tá kadə oy. Dubənəñ i kem bāá bádə yā bəbən Yoas tá, kem bē kə Opəra yā Abiejer tá.

33Dan n̄ Jedeɔ oy kōɔ ní ngán *Israel gē tél ndɔyñ besə Baal gē báý tɔ. Niñ rāāñ *Baal Berit i nəbā yádé tá.

34Ba dɔdɔ ndígənal Kóɔbē Nəbā yádé n̄ gāñg dɔdɔ jī madə baáddé gē n̄ ndiñ gīrəñ gidədé əlañ ta naā té ní kōɔ.

³⁵Niñ rāān kem majə kə de gē kə gir kojə yā Yerubaal Jedeo tē najə yāa malang kə majə n ni-rāā tē tām yā ngān Israel gē tē ní alé.

JDG 9

Abimelek ndi mbañg Sisem

¹Abimelek ngōñ Yerubaal aŵ ənge nanən gē ō, ngéé bəbə kōon gē malang ō, kem bē kə Sisem tē ba ədadə na:

²Āw ī-dəjeī de kə bo gē malang kə kem bē kə Sisem tē na kə i kə rá n i só tē wa, i kadē ngān Yerubaal gē kutə sīrī n kə oon bē dɔdɔ tē aké i kadē de kə kógēm beē n kə oo bē dɔdɔ tē wa. Ba mā tā a ādē əga kemsí dɔ tē na mā i mósésí ō, ngōñ kemsí ō.

³Nāñ Abimelek gē aŵ ɔrēñ najə ní kə de kə bo gē malang kə kem bēé. Anī kemdā ndigə i Abimelek. Tɔdɔ ədañ na ni i ngōkóódə.

⁴Niñ ɔyñ sélē arjāa kutə sīrī kem kújə besə yā *Baal Berit tē adənəñ. Abimelek ɔy nar ní adē de kə yāa al gē ō, kaya gē ō, kadē unnəñ gōn.

⁵Gō tē anī aŵ bē bəbəneé Opəra aŵ tōl ngákōon kə kutə sīrī gē n i ngān Yerubaal ní malang gidə kógēm i ngōkóódə kə dūú n rīn na i Yotam ní ngóy n teē, tɔdɔ ni bōō rōn kōó.

⁶De kə bo gē malang kə kem bē kə Sisem tē ō, de gē malang kə Bet Milo ō, kánəñ naā ba aŵñ kə Abimelek gir kəgə séñ kə Sisem tē, kadə mbañ n i kə kudə kə nja dɔó ní tē ba əndənəñ mbañgāa loo n noō tē.

Gōsə najə yā Yotam

⁷Ədañ Yotam najə ní, adə aŵ ra dɔ mbañ Garijim tē ba un ndūn kə dɔó ədañ najə: Sij de kə bo kə Sisem gē ooi najə kərēm ō, ādē Nəbā oō najə kərsí ō.

⁸Ndɔ kərēy tē kəgə gē ndigəñ kəndā mbañg kógēm dɔdɔ tē. Adə ədañ *kəgə olibə na: Óo bē dɔjí tē.

⁹Banī kəgə olibə tél ədadə na: Ójiin na m-ā m-lōo gir kaŷ yibə tē yā kaw ra yéy rōm dɔ kəgə gē tē a? I yibəm n nel nəbā gē ō, de gē ō ní al a?

¹⁰Tā anī kəgə gē ədañ kəgə kótə na: Ī ī-reē oo bē dɔjí tē tā.

¹¹Banī kəgə kótə tél ədadə na: Kə m-lōo gir neləm tē ō, kanəm kə majə tē ō, ba kə m-āw kə m-ra kə m-yéy rōm dɔ kəgə gē tē a?

¹²Gō tē anī kəgə gē ədañ *kəgə nduú na: Ī-reē oo bē dɔjí tē.

¹³Banī *kəgə nduú ədadə na: Kasə yām n besə gəgə, de gē gəgə rōnel ní kə m-lōo girí ba kə m-āw kə m-rā kə m-yéy rōm dɔ kəgə tē a?

¹⁴Tā anī kəgə malang ədañ tújə kōñ na: Ī ī-reē oo bē dɔjí tē?

15Anī túpə kōñ əda kágə gə na: Ré ī-ndigiī kəndām mbañg rōkum anī, ī-reē ī-ndiī ndílóm t́. Ba ré ī-mbātí reē ndi ndílóm t́ anī, hor kógərn a teē kemrn t́ yā koo kágə sédər gə ḱ Liban.

16Ní sīj, kəndā ń əndāi Abimelek mbangāá ní ī-rāāi i yáá ḱ gōt́ a? Yáá ń ī-rāāi kə Yerubaal ō, kə de ḱ gir kojə yān t́ gə ō ní i yáá ḱ gōt́ a? Rāā ń ni-rāā sesí ní ī-rāāi seneé ō a?

17Bəbém rōs tām yāsí t́, ni-əndā rōn ta yo t́ gāngərn dósí jī Madian gə t́.

18Ba ré bōólaā bāa sīj ī-mbātí de ḱ gir kojə yān t́ gə, ī-tōlī ngánən ḱ dəngam gə kutə sīrī ndō naā t́. Ba Abimelek ń i ngōñ kem nge kəla yān ḱ dəyá ní tá əndāiñ mbangāá dɔ bē ḱ Sisem t́ tām ni i ngokósí.

19Ré yáá ń ī-rāāi kə Yerubaal ō, kə de ḱ gir kojə yān t́ gə ō ní i yáá ḱ gōt́ anī, ādē Abimelek i rōneĹ yāsí ō, sīj i rōneĹ yān ō.

20Ba ré i beé aĺ bāa ādē hor kógərn teē kem Abimelek t́ oo de ḱ Sisem gə ō, Bet Milo gə ō, ādē hor kógərn teē kem de ḱ Sisem gə t́ ō, Bet Milo t́ gə ō, oo Abimelek ō.

21Gō t́ anī Yotam āy aw bōs rōn Beera tām ni bōĹ ngokóon Abimelek.

De ḱ Sisem gə mbātēñ Abimelek

22Abimelek oo bē dɔ ngán *Israel gə t́ bāl mətá.

23Gō t́ anī Nébā əla ndí ḱ majal mbōōd́ t́ kə de ḱ Sisem gēé, adē de ḱ Sisem gə ij mbātēñ Abimelek

24Tɔdō i gár kadē najē əsō dɔd́ t́ tām yáá ḱ majal ngáy ń rāāñ kə ngán Yerubaal ḱ kutə sīrī gə ní t́ ō, kadē mósə əsō dɔ Abimelek ń tōĹ ngákóon gə ní t́ ō, dɔ de ḱ Sisem gə ń səlānəñ kadē tōĹd́ ní t́ ō.

25De ḱ bo gə ḱ Sisem bōkəñ ngé gāng róbə gə kə dɔ mbaĹ gə t́ kadē táāñ yáa jī ngé māñ róbó gə t́ dɔ gúú t́. Niñ rāāñ nge ń noō i yā nujəñ kəla yā Abimelek adē aw əniñ najēñ mbīn t́.

26Ndō kárēy t́ Gaal ḱ ngōñ Ebed reē kem bē ḱ Sisem t́, anī de ḱ kem bēé gə əndāñ kemd́ dɔn t́.

27Niñ teē awñ kem ndōr *kágə nduú yād́ gə t́, aw t́jāñ kanən gə ba mbérēñ manən. Gō t́ anī rāāñ rōneĹ. Niñ awñ kem kújə yā nábā yād́ t́, əsañ yáa ō, āyñ ō, ba ndōlōñ Abimelek.

28Gaal ngōñ Ebed əda na: Abimelek i náā tām yā Sisem t́ á kə jə-rāāi beř yān ní? Kété ní ngōñ Yerubaal niñ kə pajā yān Jebul i beř gə yā de gə yā Hamor ḱ bəbē Sisem aĺ a? Tá kə jə-rāāi beř yān i tām rí t́?

29Ré əndāmēñ dɔ de gə ń toō t́ anī m-ā m-ōr kōr kágə mbang gir Abimelek t́ kōs. M-ā m-ədan na: J́y ngé rōs yāi gə kə dɔ madē t́ ba ī-reē rōs.

30Dan ń Jebul nge koo bē oō najē kōr Gaal ngōñ Ebed ní wōng rāān.

- 31 Adē əla de gē jəke rō Abimelek t́ kadē ədanəñ na: Gaal ngōñ Ebed niñ kə ngákóŋ gēé reē ugəñ kem bē ḱ Sisem t́ ba səlāñ de gē d́ t́.
- 32 Ní, ǐ nd́ b́laā kə de yāi gēé ĩ-b́ ŕsı kem bembéé.
- 33 Ré bírí dəlói mbang əba anī ĩ-reē ĩ-ŕ bē. Ba ré Gaal niñ kə de gē malang ń i seneé ní teē t́nñ taı anī, yáú ń t́gı asə ní ĩ-rāā seneé.
- 34 Abimelek niñ kə de gē ń seneé ní ǐ nd́ aŵ b́ ŕd́ kadə bē ḱ Sisem t́. Niñ kəgəñ naā gır loo ś.
- 35 Gaal ngōñ Ebed teē ra ta róbə ndogē ḱ yā kudəñ kə kem bē t́, anī Abimelek niñ kə de gē ń seneé ní teē t́t́ gēé loo ń b́ ŕd́ t́ t́ ní t́.
- 36 Dan ń Gaal ǎđé anī əda Jebul na: ǎ b́tə de gē ń ǐ d́ mbalá a reēñ noó. Banī Jebul ədan na: ĩ ndıl mbaı gē ń ĩ ǎ ǎ d́ de gē ní.
- 37 Gaal tél əda báy t́ na: Yáú ní i de gē nəḱ. Teēñ i d́ ngōñ mbaı ń ra dan madə gē t́ noó n a reēñ ní. Ba ḱ madə gē n a reēñ kə ta róbé ḱ teē kəgə sən yā kəđə wor gē t́ toó.
- 38 Tā anī Jebul tél ədan na: ĩ n əda na ḱ Abimelek i náā á kadə jə-rāā beř yān ní aı a? De gē ń ĩ-kídəđé ní i niñ n noó aı a? ĩ-teē ĩ-ŕd́ tā.
- 39 Loo ń noó t́ Gaal teē njərə kété no de gē ḱ Sisem t́ aŵ əññ Abimelek ŕ.
- 40 Banī ni teē ǎy ḱ no Abimelek t́ adə Abimelek ngəđən. De gē oyñ ngáy adə nıńd́ to ta kaŵ kə ta róbə ndogē ḱ yā kudəñ kə kem bēé t́.
- 41 Gō t́ anī Abimelek aŵ ndi Aruma. Banī Jebul t́bā Gaal kə ngákóŋ gēé ɔgəńd́ ndi Sisem.
- 42 Teē kə nd́ ḱ noó anī de ḱ kem bēé gē teē aŵñ kə nd́. Anī deē kógəñ əñ mbı Abimelek t́.
- 43 Báa ni-ǐ d́ ɔy deē yān gē, kəgəđé gır loo mətá, ba aŵ b́ ŕñ bembéé. Dan ń ǎ de gē a teēñ kem bēé kə ndágá anī, teē sed́ t́t́ gēé ba əñıd́ ŕ.
- 44 Abimelek niñ kə b́tə de ḱ seneé gēé aŵñ láw rákəñ ŕd́ ta róbé ḱ kem bēé t́. Ba gır b́tə ḱ j́o gē tá udəñ d́ de gē t́ a t́ləńd́ ta nd́ t́.
- 45 Abimelek ŕ bē ní nd́ kógəñ kə taá. Ni-tā bē ní t́ de ḱ kemeé gē ḱ malang. Nujə bē ní sák sák ḱ ba dubə katə kemeé.
- 46 Dan ń najəñ əsə mbı de gē ḱ kem bē ḱ Migədal Sisem t́ anī kánəñ naā malang kem bəlo loo ḱ gır kújə besə *Baal Berit t́.
- 47 De gē aŵ əññ mbı Abimelek t́ na de ḱ Migədal Sisem t́ gē malang na b́ ŕd́ kem bəlo loo ní t́.
- 48 Anī ni aı d́ mbaı Salmon t́ kə de ḱ seneé gē malang. Un kəngə əgañ ta jı kəgə kógəñ əñ b́gəñ t́ ba mēř de gē ń seneé ní kadə rāāñ tıtə yān kanjə kəř b́.

⁴⁹De gē ní tégān ta jī kīgē gē kógēm kógēm kə dɔdɔ gēé malang ba unēn gōn. Gō té anī kánēn ta jī kīgē gē ní kē dɔ naā té bəlo loo ní té ba əlañ hor tū té, adē ɔɔ loo ní ɔ, de ká kemeé gē ɔ. I beé n de ká Migədal Sisem té gē oynán malang ɔ ní. Dəngam gē dəyá gē niñ malang asēn deē dūbú kógēm.

Abimelek oy

⁵⁰Gō té anī Abimelek aŵ ənī bē ká Tebes rɔɔ. Utə bē ní pá tá tañ kə rɔɔ.

⁵¹Banī kújé kógēm ká ngañg ɔ, ngāl bururu ɔ, ra dan bēé. Adē de ká kem bēé gē malang dəngam gē dəyá gē, de ká bo gē gēgē ay aŵ bɔɔñ rɔdɔ kemeé utēn ta róbə gāngnēn gírdɔ ba aŵ aŵn dɔ kújú dɔɔ.

⁵²Abimelek aŵ báté ugə kadə kújé ní té ba ənī rɔɔ. Ni-aŵ báté ugə ta róbə kújé ní té yā kəla hor dɔ tá.

⁵³Banī dəyá kógēm ənī dɔn kə mbal riñ yáá adē kār dɔn tɔɔ.

⁵⁴Kə ta jī té noō Abimelek bār balsáá ká nge kətō yáa rɔ yān ba ədan na: Ōr kaskar yāl i-tlēmən na sōgə ədan na i de ká dəyá na tɔlēm ní. Loo n noō té balsáá ní əsən kə kaskaraá adē oy.

⁵⁵Dan n ngán *Israel gē aŵn kadə Abimelek oy kɔɔ anī télēn kógēm kógēm kə bē yádɔ gē tá.

⁵⁶Nébā rāa adē majal n Abimelek rāa kə bəbēneé á i tɔl ngákóon ká kutə sīrí gē ní tél nəy dɔn té ɔ,

⁵⁷rāa adē kem ndul yā de ká Sisem gē tél nəy dɔdɔ tá ɔ. Ndɔl n Yotam ngōn Yerubaal ndɔldɔ ní rāadɔ i tītə n noō.

JDG 10

Ngé Sarya ká rang gē

Tola niñ kə Yair

¹Gotə Abimelek té ní i Tola ngōn Puba ká ngōn Dodo n ij yān yā kajə ngán *Israel gē ní. Ni i de ká gir bē yā Isakar tá. Ndi i kem bē ká Samir tá, gō nang ká mbalá yā *Epəraim tá.

²Ni-ɔr no ngán Israel gē bāl kutə jōó gidə i mətá. Gō té anī oy adē dubənən Samir.

³De ká utə gō Tola i Yair. Ni i de ká gō nang ká Galaad tá. ɔr no ngán *Israel gē bāl kutə jōó gidə i jōó.

⁴Ngánən ká dəngam gē i kutə mətá ɔ, kərō kaldɔ gē i kutə mətá ɔ, ngán bē yádɔ gē gō nang ká Galaad té i kutə mətá ɔ. Báté bōólaā gēgē ní a bārən ngán bē gē ní na i ngán bē gē yā Yair.

⁵Yair oy adē dubənən Kamon.

⁶Ngán Israel gē tél rāān yáá ká majal ta kum Kóṣṣbē té báy tɔ. Niñ ndōyñ besē *Baal gē ō, besē Astarte gē ō, besē gē yā Aram gē ō, Sidon gē ō, Moab gē ō, ngán Amon gē ō, Pilistin gē ō. Niñ əyañ Kóṣṣbē kós ba rāān kəla yān tɔ alé.

⁷Loo n noō té wōng rāā Kóṣṣbē sedé adə əladé kem jī Pilistin gē té ō, ngán Amon gē té ō.

⁸Adə bāl n noō té ní tetəndé rōō ō, kem bāl kutə gidə i sósó ní rāān ngán *Israel gē n ndiñ gidə bā Jurde ká dām ká nú té dɔ nang yā *Amor gē té gō nang ká Galaad té ní ká tōr gē ō, rāān kumdé ndoō té ō.

⁹Ngán Amon gē teēn bā Jurde ba aṵ rōōñ *Juda gē ō, Benjamə gē ō, *Eperaim gē ō, adə wur kəl ká ngáy əsō dɔ Israel té.

¹⁰Loo n noō té nōñ kə dɔ Kóṣṣbē té, ədanəñ na: Jə-rāā majal seí, tɔdɔ j-əyañ j Nébā yāj kós ba jə-rāā kəla j-adə besē *Baal gē.

¹¹Kóṣṣbē tél ədadé na: Dan n de ká Ejiptə gē ō, *Amor gē ō, ngán Amon gē ō, Pilistin gē ō,

¹²Sidon gē ō, Amalek gē ō, Maon gē ō, rāān kumsí ndoō té á i-bārmī kadə m-rāā sesí m-ájésí al a?

¹³Banī sji əyamī kós i yā rāān kəla kadə besē gē. I tām najə n noō té n m-ā m-ájésí gogé tɔ al ní.

¹⁴Āw i-nōōi kə dɔ besē gē n únii gōdé ní té adə ajənsí ndɔ n wur kəl ká ngáy əsōñ dɔsí té ní.

¹⁵Anī ngán *Israel gē tél ədan Kóṣṣbē na: Kóṣṣbē, jə-rāā majal seí, adə i-rāā sejí yáa malang n kemí ndigə ní, banī bó i-gāng dɔj bōólaā.

¹⁶Gō té anī rōyñ besē yā tərā gē n udəñ loodé ní kós ba tél rāān kəla yā Kóṣṣbē. Adə Kóṣṣbē asə tégā tan dɔ kɔy yādé té tɔ alé.

¹⁷Ngán Amon gē kánəñ naā ba aṵ əndāñ génger yādé dɔ nang ká Galaad té ō, ngán *Israel gē kánəñ naā ba aṵ əndāñ yādé Misəpa ō.

¹⁸Ngán Israel gē n ndiñ dɔ nang ká Galaad té ní ō, ngār yādé gē ō, ədan naā na: I náā n a aṵ yā rōō ngán Amon gē ní? Deē n a aṵ ní kós a ndi ngār dɔ de gē malang ká dɔ nang ká Galaad té.

JDG 11

Jepte ndi ngār dɔ Israel gē té

¹Jepte n i gɔ rōō kógərn ká Galaad ní, ngōñ dəyá kógərn ká nge rāā ájéba. Rī bəbə kojən na i Galaad.

²Dəyá jī Galaad ojə ngán gē ō. Adə dan n niñ tɔgəñ anī təbāñ Jepte kós. Niñ ədanəñ na: Ā əngé yáa ndəbā yā bəbəjí alé, tɔdɔ j i ngōñ dəyá ká rang.

³Adē Jepte āy ngákóon gē āw say ndi do nang ké Tob té. De ké yáa al gē kánēn naā kē don té o, āwñ rō té seneé o.

⁴Gō té séy anī ngán Amon gē anīn Israel gē rō.

⁵Dan n rō əsō anī *kum kō kē Galaad gē āw sāān nja Jepte do nang ké Tob té.

⁶Niñ ədanēn na: Ī-reē ún do ngé rō yājí gē ādē jə-rōn ngán Amon gē.

⁷Banī Jepte tél ədadé na: I s̄ij n imimī o, ĩ-tēbāmī kō kem ndogē yā bəbém té o ní al a? Ré wur kəl kē ngáy kə əsō dōsī té pá tá ĩ-reē ā ĩ-saī njam i tām rí té?

⁸Kum kō kē Galaad gē ədañ Jepte na: Ré jə-tél j-əda njaí anī i yā kadē ĩ-reē ĩ-rō ngán Amon gē sejí o, kadē o bē dōjí j̄i Galaad gē té malang.

⁹Jepte ədadé na: Ré ĩ-télii serm kadē m-āw m-rō ngán Amon gē o, Kōbē āw əladé kem j̄im té o anī i mā n m-ā m-ō bē dōsī té ní.

¹⁰Anī *kum kō kē Galaad gē ədañ Jepte na: Kōbē rāā kē kum té yājí, adē j-a jə-rāā yáa n ədá ní.

¹¹Loo n noō té Jepte āw naā té kē *kum kō kē Galaad gē. Adē de gē āw əndānēn ngār dōdó té o, ngol ngé rō yādó gē o. Jepte tél tēda najə kərən gē malang ta kum Kōbē té Misəpa.

Jepte əla kəla kē do Amon gē té

¹²Jepte əla de gē rō mbañg yā ngán Amon gē té kadē ədanēn na ké i rí n i do dándó té seneé áké reē anī bē yān rō wa?

¹³Anī mbañg yā ngán Amon gē əda de gē n Jepte əladé ní na: I tām dan n ngán *Israel gē j̄i Ejiptə ní taān do nang yām wól loo kē Arnon té báté ugēñ mañ Yabok té o, bā Jurde té o. Adē ədaī Jepte ādē əyā do nang ní jəke adēm.

¹⁴Jepte tél əla de gē rō mbañg yā ngán Amon gē té báy tɔ.

¹⁵kadē ədanēn na ngán Israel gē taān do nang yā de ké Moab gē al o, yā ngán Amon gē al o.

¹⁶Tōdō dan n Israel gē j̄i Ejiptə ní, njērān kem dəla loo té báté teēn bā tēbā gē té āw ugēñ Kades.

¹⁷Niñ əlañ kəla rō mbañg kē Edom té kadē adədó ta róbə mān do nang yān té, anī ni ɔgədó. Tél əlañ kəla rō mbañg kē Moab té, anī ni ɔgədó báy tɔ. Adē Israel gē tél ndiñ i Kades.

¹⁸Loo n noō té niñ unēn róbó kē kem dəla loo té, ba gōngēn do nang kē Edom o, kē Moab o. Āw ugēñ dām kē gir bē té banī əyān do nang kē Moab kē dām kē no bē té. Niñ əndān gérger yādó gidə mañ Arnon té kē dām kē nú té ba udēn do nang kē Moab té alé. Tōdō mañ Arnon rāā rōn i do niñ do nang kē Moab té.

¹⁹Niñ əlañ kəla rō Sihon mbañg kē Hesəbon n a o bē do *Amor gē té ní, ədanēn na: Əyájí ādē jə-mān do nang yāi té j-āwñ loo n j-a j-āw kē tū té ní.

- 20** Banī Sihon taā kem ngán *Israel gē alé adē ɔgēdé māñ dɔ nang yān té. Ɔy deē yān gē malang a w̄ ndiñ Yahas ba əñī Israel gē rōō.
- 21** Kóōbē Nóbā yā Israel əla Sihon kə deē yān gēé kem jī Israel gē té adē tetəñdā rōō. Israel gē taāñ dɔ nang yā Amor gē jīdó té kōó malang,
- 22** Əla gír wól loo ké Arnon té ugəñ mañ Yabok té ɔ, dəla loo ké dām ké gír bēé té ugəñ bā Jurde té ɔ.
- 23** Kóōbē Nóbā yā Israel rāa adē jii deē yān gē jə-taā dɔ nang yā *Amor gē jīdó té kōó anī ī ī-gey taā jījí té a?
- 24** Nge n besē yāí Kemos adī ní i gír jīí té al báy a? Ní yáá malang n Kóōbē Nóbā yājí adəjí ní kə j-ənge al a?
- 25** Ī-ngañg ī-tɔy Balak ngōñ Sipor n i mbañg ké Moab ní a? Ni-sāa Israel gē báté rōóñdó a?
- 26** Kutə bāl gē n Israel gē ndinəñ Hesəbon ɔ, Aroer ɔ, kem ngán bē gē n bē gē n noō ɔɔñ bē dɔ té ní ɔ, kem bē gē kə gō kadə mañ Arnon ɔ ní i bāl bú mətá. Ní i tām rí té ī-taā dɔ nang ní jīdó té dan n noō té al ní?
- 27** Mā tā anī m-rāa yáá kógəñm ké majal seí alé, ba i ī n ī-rāa yáá ké majal sem tām ī-rōōm ní. Adē Kóōbē n i nge gāng sarya yā de gē ní gāng sarya ké mboq ngán *Israel gē té kə ngán Amon bōólaa.
- 28** Banī mbañg yā ngán Amon gē oō najə n Jepte ədan ní alé.

Jepte əñī ndūn

- 29** Ndíí Kóōbē reē dɔ Jepte té, adē un gō loo ké dɔ nang ká Galaad té ɔ, ké Manase té ɔ, a w̄ Misəpe ké Galaad té ba ra noó ənda dɔ niñ dɔ nang yā ngán Amon gē gāñg.
- 30** Jepte əñī ndūn adē Kóōbē əda na: Kóōbē, ré əlá ngán Amon gē kem jīm té adē m-tetədé rōō ɔ,
- 31** m-tél kə lápəyaa ɔ anī, deē n a teē ndogə yām té yā tənī tam ní, m-ā ɔr kamən tayā tām yāí té ɔ, m-ā m-róon horoo yā kadī ɔ.
- 32** Jepte ənda dɔ niñ dɔ nang yā ngán Amon gē gāñg a w̄ əñīndó rōō ɔ, Kóōbē ədadé kem jīn té ɔ.
- 33** Əla gír Aroer ugəñ ngɔr kə Minitə ní ni-taā bē kutə jōó. Tá taā bē báté ugəñ Abel-Keramim ɔ, adē rōō rāa Amon gē ngáy. I loo n noō té n ngán Amon gē əlanəñ dɔdó nang té no ngán *Israel gē té ní.
- 34** Dan n Jepte a tél a a w̄ kə gogé bēé Misəpa anī, ngōnən ké dəyá teē a tənī tan kə kɔdɔ ɔ, kə ndāmāá ɔ. I ngōnən ké kal kógəñm beē, ngōnən ké rang ké dəyá alaa ké dəngam gətóo.

³⁵Dan ní Jepte ɔ̃an anī əho kūbē ké rōn nə́kó té *rēyā ba əda na: Aa, ngōnēm. ī-rāām ādē rōm óy yélélé kṓ. Ī i dan ngé reē kə yáá ké to kum kay al dōm té gē. M-ənā ndūm m-ādē Kóṣṣbē kṓ bá, adē m-ā m-tūr tɔ alé.

³⁶Ngōnən ké dəyá ədan na: Bɔ́bém, ré ənī ndūi ādē Kóṣṣbē anī ī-rāā yáá ní ədan ní serm. Tɔ́dō ni dal baáí dɔ ngán Amon gē té.

³⁷Bá tā ba b́s éyām karī nāā jōó ādē m-āw m-dáy kə madém gēé dɔ mbaí gē té m-nōón najē geɾ dəngam al yām té rá tá.

³⁸Jepte əyān karī mā jōó adē āw kə madən gēé nōó dɔ mbaí gē té najē geɾ dəngam al té.

³⁹Aw rāā nāā jōó tél dɔ té reē bē bɔ́bēneé adē rāā yáá ní ənī ndūn dɔ té adē Kóṣṣbē ní seneé. Ni-oy kanjē geɾ dəngam.

⁴⁰Adē kə dɔ bāl gē ngán ké dəyá ké Israel té gē a āwñ nōō ngōn Jepte ké Galaad té. A nōōnən i ndō só kə dɔ bāl gē. Adē tél i yáá kágē bē dɔ nang ké Israel té.

JDG 12

Jepte niñ kə Epəraim gē rōṣṣ naā

¹De ké dəngam ké *Epəraim té gē ɔ́sən dɔ́dɔ naā té, teēñ bā Jurde, āwñ Sapon ba ədañ Jepte na: Ī ī-bārjí ādē j-āw dɔ nang yā ngán Amon gē té yā rōṣṣ séi al i tām rí té? J-a j-əla hor dɔ́i té kadē ɔ́ɔi kə kújə yāi.

²Jepte tél ədadé na: Mā ō, gír deē yām gē ō, jə-kōl naā ngáy kété kə ngán Amon gēé, loo ní noō té m-bārsí kadē ī-djīmī, banī ájəmī alé.

³Dan ní m-áá kadē ā ī-reēi yā kajəm al ní, m-ənī rōm kṓ m-ādē yo, adē m-āw dɔ nang yā ngán Amon gē té m-ənídé rōṣ, anī Kóṣṣbē əladé kem jīm té, ba ī-reēi dōm té bōólaā kə rṓ i tām yā rí té?

⁴Gō té anī Jepte kán de ké Galaad gē malang āw ənīn *Epəraim gē rōṣ. Galaad gē rōṣñ Epəraim gē i tām najē kṓrdé té, tɔ́dō niñ ədañ na: Siī Galaad gē, siī i deē yā Epəraim gē ba ayī naā i mbée n ī-ndiī dan Manase gē té ní.

⁵Galaad gē taāñ loo gē ní de gē a udəñ mañ tū té kum bā Jurde té ní yā gāngəñ gír Epəraim gē. Adē ré deē kógəm ké Epəraim té ay ta rōṣ té əda na: Éyām ādē m-údə mañ m-teē kə gidə ké nú té, anī Galaad gē a dəjenən na: Ī, i Epəraim a? Ba ré deē ní tél əda na: Áá,

banī a ədanən na: Majə, əda na Jibolet. Anī *Epəraim ní əda na Sibolet, tɔ́dō ni asə kəda kum najē ni kə gōó alé. Loo ní noō té a əhɔ́nən ō, a əjañ mindən kadə loo kudə mañ bā Jurde té ō. Bāl ní noō té ní Epəraim gē oyñ i 42 000.

⁷Jepte ké Galaad ɔ́r no ngán *Israel gē bāl mehé. Gō té anī oy, adē dubənən i dɔ nang ké Galaad té, kem bē kojən té.

Ibəsən ō, Elon ō, Abədon ō,

- ⁸Nge kɔr no Israel gē ké gotə Jεpte té i Ibəsan. Ni i de ké Betlehem.
- ⁹Ngánən kə dəngam gē i kutə mətá ō, ké dəyá gē i kutə mətá ō. Adē ngánən ké dəyá gē táān ngaa gír bē ké rang gē té ō, táā ngán ké dəyá gē kutə mətá ké gír bē ké rang té adē ngánən ké dəngam gē ō. No ɔr no ngán Israel gē bāl sīrí.
- ¹⁰Gō té anī Ibəsan oy, dubənən i Betlehem.
- ¹¹Nge kɔr no Israel gē ké gotə Ibəsan té i Elon. Ni i de ké gír bē yā Jabulo té. Ɔr no Israel gē bāl kutə.
- ¹²Gō té anī ni oy. Dubənən i kem bē ké Ayalon té, do nang ké Jabulo té.
- ¹³Nge kɔr no Israel gē ké gotə Elon té i Abədon. Ni i ngōn Hilel ké Piraton.
- ¹⁴Ngánən ké dəngam gē i kutə só ō, ngán kaan ké dəngam gē i kutə mətá ō. Kəro gē n ngánən gē ō, ngán kaan gē ō, a alēn ní i kutə sīrí. Abədon ɔr no Israel gē bāl sósó.
- ¹⁵Dubənən i Piraton, do nang ké *Eperaim té, do mbał yā Amalek gē té.

JDG 13

Ojəñ Samsɔ

- ¹Ngán Israel gē tél rāān yáá ké majal ta kum Kóɔbē té báý tɔ, adē Kóɔbē əladá kem jī Pilistin gē té bāl kutə só.
- ²Dan n noō té ní deē kógēm ké gír bē yā Dan té ndi kem bē ké Sora té, rīn na i Manoa. Nēyán i kujə, adē ngōnən gətóo.
- ³*Nge kaw kəla yā Kóɔbē ndəbən ba ədan na: m-beř kadē ĩ i dəyá ké kujə, adē ngōnī gətóo. Ba ā ĩ-ndān ngōn ō, ā ójə ngōn ké dəngam ō.
- ⁴Adē ngolaā ní ĩ-lōō gír kay kasə *nduú té ō, kasə ké ngañg té ō, ĩ-lōō kəsa yáá ké majal tákə ō,
- ⁵ɔdō ā ndān ngōn, ā ójə ngōn ké dəngam. Deē a əndā nánga dɔn té alé, ɔdō ɔrən kam ngōn ní tām yā Nəbā té i dan n ni i kem kóɔn té báý ní ō, i ni n a əla gír taā Israel gē jī Pilistin gē té yā kajədə ní ō.
- ⁶Anī dəyá ní tél aŵ bēé əda ngaan na: Deē yā Nəbā kógēm reē rōm té, to i tītə nge kəla yā Nəbā, tām to bōl ngáy. m-dəjen loo n ĩj tū té ní al ō, ədam rīn al ō.
- ⁷Ba ədam na, m-ā m-ndān ngōn yā kojə ngōn ké dəngam. Ní kə m-āy kasə *nduú tɔ al ō, kasə ké ngāng tɔ al ō, kə m-əsá yáá ké majal tákə al ō, ɔdō a əlan gír kɔr kam ngōn ní tām yā Nəbā té na i kem té báté ndō koyn té.
- ⁸Tā anī Manoa nōō kə do Kóɔbē té ədan na: Bó Kóɔbē, deē yā Nəbā n əlan ní adē tél reē rōjī té báý tɔ ɔjəjí yáá n kadē jə-rāā tām yā ngōn n j-a j-ojə té ní.
- ⁹Nəbā rāā yáá n Manoa dəjen ní. Adē nge kəla yā Nəbā tél reē rō dəyá ní báý tɔ. Dan n reē ní dəyá ní ra i ndɔrɔ, ba ngaan tá i seneé alé.

- 10 Baa ɔ̄y āw əda ngaan na: Deē n̄ reē rōm̄ t́e ndō t́e gēe ní tél ndōbēm̄ báy tɔ.
- 11 Anī Manoa īi dɔ́ kē gō nēyán t́e. Reē rō deē ní t́e ba dɛjen na ké i ni n ɔ̄r najē kə dəyá n̄ toō ní wa? Anī deē ní tél ədan na: ʌ́áá i mā.
- 12 Anī Manoa ədan na: N̄ toō ní taí a əhɔ́j. Ní najē ḱe dɔ ngōn̄ n̄ toō t́e i rí ō, yáá ḱe yā rāa tām̄ yān t́e i rí ō?
- 13 Tā anī *nge kaw̄ kəla yā Kóɔ́bē ní əda Manoa na: Yáá malang n̄ m-ɔ̄gē dəyá n̄ toō kəsa ní a lōō kəsa.
- 14 A əsa yáá kə kañ nduú al̄ ō, a ɔ̄y kasən al̄ ō, a ɔ̄y kasə ḱe ngañg al̄ ō, a əsa yáá ḱe majal̄ tákə al̄ ō. A əndā kumən gír yáá malang n̄ m-ədan t́e ní ō.
- 15 Manoa əda *nge kaw̄ kəla yā Kóɔ́bē na kə ngóodé séy kadē kə n-t̄l̄ēn̄ ngōn̄ bēyā kə n-rāa n-adēnēn̄.
- 16 Anī nge kaw̄ kəla yā Kóɔ́bē əda Manoa na: Ré əhɔ́m̄ mbā gēgē anī m-ā m-əsá yáa yāi alé. Ba ré i-ndigə anī i-róō dā horóo i-ndējē Kóɔ́bē. Manoa gēr kadē i nge kaw̄ kəla yā Kóɔ́bē alé.
- 17 Adē dɛjen na ké rīn na i rí wa kadē ndō n̄ najē n̄ əda ní rāa yáá anī kə n-rɔ̄yñēn̄.
- 18 Anī *nge kaw̄ kəla yā Kóɔ́bē ədan na ké dɛjen rīn i yā rāań rí wa? Tɔdō na i rī ḱe majə al̄ naā ngáy.
- 19 Manoa əhɔ ngōn̄ bēyā kógēm̄ ō, un *yáá ndējē ḱe rāa kə ndujú ō, ba āw tuñ dɔ mbaí t́e adē Kóɔ́bē ḱe yáá rāan̄ majə al̄ naā ngáy. Dan n̄ Manoa niñ kə nēyāneé ra a ɔ̄ań
- 20 ta ndɔ hor ḱe dɔ *loo tuñ yáá t́e loo k̄i t́e kum kē dɔ rā t́e anī, ɔ̄ań *nge kaw̄ kəla yā Kóɔ́bē ní kum t́e ta kaw̄ dɔ́. Loo n̄ noō t́e əsō sébēn̄ kumdé nang t́e.
- 21 Tā anī Manoa gēr kadē deē ní i *nge kaw̄ kəla yā Kóɔ́bē. Ni-teē adē Manoa niñ kə nēyāneé ɔ̄ańēn̄ gogé tɔ alé.
- 22 Manoa əda nēyán na niñ na i ḱe yā koy gē, tɔdō na n-ɔ̄ań Nóbā kə kumdé.
- 23 Anī nēyán tél ədan na ré Kóɔ́bē gey kadē n-oyñ anī na a ndigə dā ḱe róō ō, *yáá ndējē ḱe rāa kə ndujú ō n̄ n-adēnēn̄ ní alé. Naa a ɔ̄jədé yáá n̄ n-ɔ̄ań kə kumdé ō, yáá ḱe yā rāa gē n̄ n-oōn̄ kə mbīdó ō ní na a ɔ̄jədé alé.
- 24 Nēyá Manoa ojə ngōn̄ ḱe dəngam ba ənda rīn na i Samsɔ. Ngōn̄ ní tɔgə ō, Kóɔ́bē rāa majə seneé ō.
- 25 Ndíí Kóɔ́bē əla gír rāa Samsɔ i Mahane Dan, dɔ dán bē ḱe Sora kə bē ḱe Esətaol t́e.

JDG 14

Samsɔ taā dəyá

- 1 Samsɔ āw Timna anī ɔ̄a dəyá kógēm̄ dan ngán Pilistin ḱe dəyá gē t́e.

²Ni-tél aṵ bēé əda bɔbɔn niñ kə kóŋneé na n-ɔɔ dəyá kógə́m dan ngán Pilistin kə dəyá gə́ t́, ba n-gey kadə́ kə taānəñ kə adənəñ.

³Bɔbɔn niñ kə kóŋneé ədanəñ na: Dəyá kə́ yā kadə́ ĩ-taā dan ngééí gə́ t́ aláa dan ngán *Israel gə́ t́ gətóo i mbéé á kə aṵ dan Pilistin gə́ kə́ ngé kəja mɔtədə́ al gə́ t́ t́ kə ĩ-taā a? Banī Samsɔ əda bɔbɔn na kə taā dəyá ní kə adən tɔdɔ́ i ni n na nelən seneé ní.

⁴Bɔbɔn niñ kə kóŋneé gerəñ kadə́ i Kóɔbē n əndā bō dəyá ní kem Samsɔ t́ yā sāan ta Pilistin gə́ ní alé. Dan ngeé́ n noō t́ Pilistin gə́ ndiñ dɔ́ Israel gə́ t́.

⁵Samsɔ niñ kə bɔbɔn ɔ, kóŋn ɔ, a aṵn kə́ Timna. Dan ń ugəñ ndɔ́r *kəgə́ nduú gə́ kə́ Timna t́ anī balsáa bɔl kógə́m ɔ bal ba a nōō reēn kə́ dɔ́ Samsɔ t́.

⁶Loo ń noō t́ Ndíí Kóɔbē udə́ kem Samsɔ t́, adə́ əhɔ́ bɔl ní rəyān naā t́ jōó tītə́ loo rəyā́ ngōñ bəyā́ beé, kanjə́ kadə́ yáá kógə́m i jīn t́. Banī yáá́ ń rāā ní əda bɔbɔn niñ kə kóŋneé gotə́ alé.

⁷Gō t́ anī un ta njērā́ yān aṵ Timna, aṵ wál najə́ kə́ dəyá ní. Nelən seneé ngáyú.

⁸Rāā ndɔ́ kóndóŋg wañ gō t́ anī, Samsɔ t́ aṵ kə́ gogə́ Timna yā kaw taā dəyá ní. Báa tɔ́ kə́ nín bɔl ní t́ anī ənge tejə́ gə́ kə́ ndiñ kem kəngān t́ ɔ, əndāñ yibədə́ kemeé ɔ.

⁹Ni-ɔ́r yibə́ tejə́ ní kem jīn t́ ba ɔɔ dɔ́ dɔ́. Aṵ kə́ tejə́ ní adə́ bɔbɔn niñ kə kóŋneé adə́ ɔɔn ɔ. Ba kadə́ édadé́ na n-ɔ́r na i kem kəngā́ bɔl t́ ní ədadé́ alé.

Samsɔ əga Pilistin gə́ səngó

¹⁰Bɔbə́ Samsɔ aṵ bē dəyá ní t́, tɔdɔ́ Samsɔ rāā́ yáá kújé́ taā naā looneé tītə́ ń balsáa gə́ a rāānəñ ní.

¹¹Dan ń Pilistin gə́ ɔɔn Samsɔ anī gērān balsáa gə́ kutə́ mətá kadə́ ndiñ seneé.

¹²Samsɔ əda balsáa gə́ ní: M-a m-əgásí səngó kógə́m, ba ré édamī kum pá t́ gir ndɔ́ kə́ sīrí gə́ yā yáá kújé́ taā naā gāng anī m-a m-ādəsí ngōmájə́ kutə́ mətá ɔ, kúbə́ kə́ yā mbéləñ gir madə́ gə́ kutə́ mətá ɔ.

¹³Ba ré ásií kədam kum səngó ní al anī i síí n a ādēmī ngōmájə́ kə́ kutə́ mətá gə́ ní ɔ, kúbə́ kə́ kutə́ mətá gə́ kə́ yā mbéləñ gir madə́ gə́ ní ɔ. Tā anī niñ ədanəñ na kə́ əga səngó yān ní kadə́ kə́ n-oñ.

¹⁴Samsɔ ədadé́ na: Yáá kə́ to kəsa kə́ teē kem nge kəsa yáá t́ ɔ, Yáá kə́ neí kə́ teē kem yáá kə́ ngañg t́ ɔ i rí? Balsáa gə́ ní rāān ndɔ́ mətá kanjə́ kadə́ əngeñ kum səngó ní.

¹⁵Kə́ ndɔ́ kə́ nge kɔ́ sɔ́ anī ədañ nəyá́ Samsɔ na: Ī-tóy ngaaí ādə́ ədají kum səngó ní, aĺ báa j-a j-əla hor dɔ́ t́ ɔ, dɔ́ de kə́ kem ndogə́ yā bɔbí t́ gə́ ɔ. Ī-bārīj́ i yā reē táá yáá yáj́ gə́ kɔ́ malang jīj́ t́ a?

¹⁶Nēyá Samsu aw̄ kə nōō gēé əda ngaan na: Īmēm ngáy kemií té ō, nelī sem̄ al̄ ō, tɔdō əga deē yām̄ gē səngó kanjə kɔjəm̄ mā kum. Samsu tél ədan na: Bəbərn̄ niñ kə kúm̄ gəgē m-ójédə kum səngó ní al̄ anī ĩ tá kə m-ójii kum a?

¹⁷Kem ndō ké sīrī gḗ n̄ i ndō yáa kújə taā naā ní, dəyá ní a nōō i mbée kə dɔ Samsu té kə dɔ ndō gē. Kɔr rāā Samsu adē ədan kum səngó ní kə ndō ké nge kɔ sīrī, tɔdō dəyá ní ra seneé katə katə ngáy. Bāa dəyá ní tél kə kum səngó ní aw̄ ɔjə Pilistin gḗ n̄ i deē yān gḗ ní.

¹⁸Kə ndō ké nge kɔ sīrī ngeé n̄ noō, pá tá kadē mbang udə ní, de ké kem bēé gḗ reē ədañ Samsu na: Ké yáa ké nelī tɔy teje i rí wa, ké yáa ké ngañg tɔy bɔl ké i rí wa. Anī Samsu tél ədadə na ré ndɔrən̄ na i kə mandə mañg yān ní al̄ anī na a gerən̄ kum səngó ní alé.

¹⁹Loo ní noō té Ndíí Kóɔbē udə kem Samsu té, adē Samsu aw̄ Askalon tōl̄ de ké kemeé gḗ kutə mətá, ba rɔȳ kúbə ké rōdə gḗ reēñ adē de gḗ n̄ ədanən̄ kum səngó ní. Gō té anī télaw̄ gogə bē bəbəneé kə wōngō.

²⁰Téləñ kə nēyán adēñ madən̄ n̄ aa gō yáa gḗ ké loo yáa kújə taā naā yān té ní adē taā.

JDG 15

Samsu rāā baā

¹Gō té séy anī Samsu aw̄ goō nēyán té. I dan yā sāā kōō gémē gḗ té. Ni-əho ngōñ bəyā jīn té yā kaw̄n kadē nēyán. Sāā kudə kújú gō nēyán té anī umən ké dəngam ɔgən

²ba ədan na: M-ójəñ na nelī kə nēyái alé rōkum adē m-únən m-ādən̄ kə madí n̄ aa gō yáa gḗ ké loo yáa kújə taā naā yái té ní. Ba gidən mandə tɔyn̄ al̄ a? Ī-taān kum gotən tā.

³Samsu ədadə na: Ké bōó n̄ toō ní m-ā m-rāā Pilistin gḗ yáa ké majal, ba najə a gətóo dɔm̄ té.

⁴Samsu aw̄ əho tal̄ gḗ bú mətá ō, ɔy ngel̄ gḗ ō, ba tūr ta kəlá tal̄ gḗ ní ɔsə naā té jōo jōo ba dɔō kə kəlaá ō, tɔla ngel̄ gḗ danaá kógəñ kógəñ ō.

⁵Gō té anī əla hor tū ngel̄ gḗ ní té ba əya tal̄ gḗ ní dɔó adē aw̄n̄ kə kem ndɔr̄ gémē gḗ yā Pilistin gḗ té. I beé n Samsu tɔlañ hor dɔ dɔ dɔō kōō gémē gḗ yā Pilistin gḗ té ō, dɔ kōō gémē gḗ ké ra kə nja dɔó kanjə kəja báy té ō, dɔ *kəgə nduú gḗ té ō, dɔ *kəgə olibə gḗ té ō ní.

⁶Pilistin gḗ dəjeñ na ké i náā n rāā yáa ní wa anī, tél ədañdə na i Samsu n na rāā yáa ní tām̄ umən n̄ i de ké Timna ní un nēyán adē madən̄ ké ndō yáa kújə taā naā té. Loo ní noō té Pilistin gḗ aw̄ əlañ hor dɔ dəyá ní té ō, dɔ bəbən̄ té ō.

⁷Samsu ədadə na n-a n-dal baā dɔdə té tām̄ yáa n̄ rāān̄ té noō pá tá na a asən̄ báy.

⁸Ni-ənīdéd rōō ba tetədéd rōō tetə ké to bōl ngáy. Gō té anī aŵ ndi bəlo mbaĭ ké Etam té.

Samsɔ ɔ, kəngā mbór kərō ɔ

⁹Pilistin gē aŵ əndān gérger yādéd dɔ nang ké *Juda té ba aŵn rōō bē ké Lehi té.

¹⁰Anī de ké dəngam gē ké Juda dəjeñ Pilistin gē na ké reēn yā rōōdéd ké i tām rí té wa? Anī Pilistin gē tél ədañdéd na n-reēn i kəhɔ Samsɔ té yā rāā seneé yáá n ni-rāā sedé ní.

¹¹Loo n noō té de ké dəngam ké Juda té gē dūbú mətá aŵn bəlo mbaĭ ké Etam té ba ədan Samsɔ na i Pilistin gē n ndiñ dɔdéd té ní ké Samsɔ geŕ nge n noō al wa? Ké rāā i rí ké beé sedé wa? Samsɔ ədadéd na i yáá n rāān seneé ní n na n-rāā sedé ɔ ní.

¹²Niñ tél ədanəñ na n-reēn na i kəhɔn té yā dɔŋn kə kəla ba kadən kə Pilistin gēé. Samsɔ ədadéd na ré i niñ kó gē n a tōlnəñ al bāa kə túbəñ njadéd kə adənəñ.

¹³De gē ní ədañ Samsɔ na n-ndigəñ na i túŷn kə kəlaa ba kadən kə Pilistin gēé ngóy walá na n-sāān i tōlən alé. Loo n noō té túŷnəñ kə kəla ké kijə gē jōó ba teēn seneé bəlo mbaĭ.

¹⁴Dan n Samsɔ reē ugē ngər kə kadə bē ké Lehi té anī Pilistin gē teē tóniñ tan kə kór tetə rōó. Banī Ndíl Kóōbē udə kem Samsɔ té, adə kəla gē n túŷnəñ jīn ní tél toñ i tītə kəla kúbə *léé ké hor ɔɔ beé adə gəngəñ i lāv ngáy.

¹⁵Samsɔ teē dɔ kəngē mbór kərō ké tōl ngər báy té anī un tōlən de gē dūbú.

¹⁶Gō té anī Samsɔ əda na n-tōl de gē dūbú kə kəngā mbór kərōó, na n-kān niñ de gē kə dɔ naā té kə kəngā mbór kərōó.

¹⁷Dan n ɔŕ najə oy anī teē gir kəngā mbór kərō ní té əla ta kaw say. I tām najə n noō té n əndānəñ rī loo ní na i Ramatə Lehi, kumən na i loo ké kij kə dɔó yā kəngā mbór, ní.

¹⁸Dan n kəndā mañ rāā Samsɔ ngáy anī bār Kóōbē kadə rāā seneé, ədan na: Kóōbē, m-tetə rōō n toō i kə ta kulií. Ba ngəlaā ní kadə kəndā mañ kə tōlēm ɔ, kadə m-əsō kem jī de ké ngé kəja mətədéd al gē n toō té ɔ a?

¹⁹Loo n noō té Kóōbē njar mbaĭ ké kemən rāā bəlo n ra Lehi ní adə mañ teē tū té. Samsɔ ɔy mañ ní ɔ, tél ənge tōgə gogé rang ɔ. I tām najə n noō té n əndānəñ rī dɔ ta kəba mañ ní té na i En Kore ní. Bōólaā gəgə ta kəba mañ ní to Lehi noó báy.

²⁰Bā yā Pilistin gē té ní Samsɔ ɔŕ no ngán *Israel gē bāĭ kutə jōó.

JDG 16

Samsɔ ɔ, bápə gē ké ta róbé té ɔ

¹Ndō kéréy té Samsɔ aŵ kem bē ké Gaja té, anī ənge dəyá ájəba kógəñ. Ni-bī kə dəyá ní.

²Ədañ de ké kem bē ké Gaja té gē na Samsu ugē laā. Anī njērā a sāānēñ kem bēé ō, gētēñ ta róbə ndogē mbañ ké yā kudəñ kē kem bēé té ō ndōs bāté loo tī dōdó té. Banī rāāñ yáá kógēm kə Samsu ndōs alé, tām gírēñ kadē i dəloí pá tá kə n-tōlnēñ.

³Banī Samsu to nang té bāté ugē i kum mbang ké dan ndō tɔyó té ngóy. Ni-ij dan loo té əhɔ bápə gē ké ta róbə ndogē ké yā kudəñ kē kem bēé té ō, kāgē ta róbə ndogē ké jōó gē ō, ɔrdé gidə kógēm naā té kə sáa kāgē ké yā dēsé kutēñ ta róbə ndogē. Ni-ɔydé bōgēñ té ba aŵ bōkédé dɔ mbañ n ra sɔñ ta naā kə bē ké Hebron ní té.

Dalila ō, Samsu ō

⁴Gō té anī neñ Samsu kə dəyá kógēm ké rīn na i Dalila. Dəyá ní ndi i wól loo ké Sorek té.

⁵Anī mbañg ké mí gē yā Pilistin gē reēñ rō Dalila té ba ədanēñ na n-a n-adēñ sélə arjāā dūbú kə bú kógēm kə dōdó gēé malang, ba kə tóy Samsu kadē ɔjən gír yáá n a ngangēñ ngáy ní ō, yáá n kadē n-rāāñ tá n-tetəññēñ rōs ba n-dɔŋñ kə kəlaá kadē asə rāā yáá tɔ al ní ō.

⁶Tā anī Dalila əda Samsu na kə ɔjən gír yáá n ngangēñ ngáy ní ō, loo dɔŋñ ké kadē asəñ rāā yáá tɔ al ō.

⁷Samsu tél ədan na ré dɔŋñēñ kə kəlā gə gərā ké kijə gē sīrí ké tutēñ al báy anī, tógəñ na a gətóo ō, na n-tél yā to tītə gotə deē ndul gē ō.

⁸Mbañg yā Pilistin gē adēñ Dalila kəlā gə gərā ké kijə gē sīrí ké tutēñ al báy gē adē Dalila dɔŋñ Samsu.

⁹Ni-bō de gē kújú ba un ndūñ kə dɔs ədan Samsu na: Samsu áá Pilistin gē dɔí té. Anī Samsu gāng kəlā gē ké rōñ té kōs tītə loo gāng kəlā ké hor ɔŋ beé. Adə deē geŕ yáá n a ngangēñ ní alé.

¹⁰Tā anī Dalila əda Samsu na: Ī ĩ-lurəñ i mbée, ədam i najə ké rōkum alé. Ní ngəlaā ɔjəñ loo dɔŋñ tā.

¹¹Samsu tél ədan na ré na dɔŋñēñ kə kəlā ké kijə ké deē rāāñ kəla al báy anī tógəñ na a gətóo ō, na n-tél yā to tītə gotə deē ndul gē ō.

¹²Dalila ɔy kəlā ké kijə gē tóoñ Samsu. De gē bōsñ rōdó kújú báy. Anī ni un ndūñ kə dɔs ədañ Samsu na: Samsu áá Pilistin gē dɔí té. Banī Samsu gāng kəlā gē ké jīn té kōs tītə loo gāng ngōñ kəlā ké dūú beé.

¹³Dalila əda Samsu: Ī ĩ-rāā i kəla lurəñ kə noí té, ədam i najə ké mbáy gē. Ní ngəlaā ɔjəñ loo dɔŋñ tā. Samsu tél ədan: Ré ĩ-dɔŋ nənga dɔñ ké tūñ gír loo sīrí n noō tū kāgē kəjō kūbē té anī tógém a gətóo ō, m-ā m-tél yā to tītə gotə deē ndul gē ō.

14Dalila rāa Samsu adē to bīi ba doṓ nēnga dɔn ké tūm gir loo sirí ní tū kāgē kajō kūbē té, ba un ndūn kā dɔ́ ɛdañ Samsu na: Samsu ɔ́ Pilistin gē dɔ́ té. Samsu ndól dɔ bīi té anī ɔ́r yáɔ kajō kūbē ní kɔ́ kə kāgēn gēé malang.

15Dalila ɛda Samsu na: Dan ní ī-taā kemmí al ní loo kadē ɛdañ na nelī sem i baý? Ááá, i nja ké nge kɔ mɛtá n ī-lurēm ō, ɔ́jēm gir yáɔ ní ī-ngangēn ní al ō toó.

16Ba dan ní Dalila a njéba Samsu i kə dɔ ndō gē kə najē kə kógēm beē nəkó n toó ní, kɔr rāa Samsu adē ɔ́jən gir yáɔ ní,

17ɛda na: Jóo toó deē əla nēnga dɔm té dəsān dɔm al báý. Tɔdō ɔ́rēn kamēm tām yā Nébā té i dan ní mā i kem kóm té báý ní. Adē ré deē dəsā dɔm kɔ́ anī tógém a teē róm té kɔ́ ō, m-ā m-ngaŋ al tītē yā gotə deē ndul gē ō.

18Dan ní Dalila ɔ́ kadē Samsu ɔ́jən gir yáɔ ní anī əla bār mbaŋg gē yā Pilistin gē té. ɛdadé na kə reēn tā, tɔdō Samsu na ɔ́jən gir yáɔ ní kɔ́ bá. Mbaŋg gē yā Pilistin gē ní aŋn bē Dalila i kə gúrsuú jīdé té.

19Dalila rāa Samsu adē to i dɔ njan gē té n a bīin ní. Ba ni bār dəngam kógēm adē dəsā dɔ Samsu ní i ké tūm gir loo sirí ní kɔ́. Loo ní noó té Samsu əla gir ngaŋ al ō, tógən teē rōn té kɔ́ ō.

20Dalila un ndūn kā dɔ́ ɛdañ Samsu na: Samsu ɔ́ Pilistin gē dɔ́ té. Samsu ndól dɔ bīi té anī ɔ́jēn na n-a n-teē kum té tītē ké kété báý, tɔdō ni geŋ kadē Kóɔbē ɔ́r jīn girən té kɔ́ alé.

21Pilistin gē əhɔn Samsu ba tósēn kuməngē tōn. Niñ aŋn seneé kem bē ké Gaja té, túŋnēn kə súl gindē nēngá kasə ké kəga gidə naā té jōó ba əndānēn ta kəla kusə ndujē gémé té kújə dəngáyá.

22Banī nēnga dɔn ní i ké dəsā kɔ́ ni-tél əba gogé rang.

Yáɔ ké to rī bār ní Samsu rāa oyín ní

23Ndō kéréý té anī mbaŋg gē yā Pilistin gē kánēn naā yā tuñ yáɔ kadē nébā yádé ní rīn na i Dagon ní ō, yā rāaŋ rōneŋ ō. Niñ ɛdañ na i nébā yádé n na əla madē baɔ́dē Samsu kem jīdé té ní.

24De gē ɔ́jən anī tōyñ nébā yádé ɛdañ na: Madē baɔ́jí ní i nge nujə bē yájí ō, nge tōŋ de gē yájí gē ngáy ō ní, nébā yájí əlan kem jījí té.

25Dan ní rō de gē neŋdé tā ní dəjēn kadē Samsu kə reē kə rāa yáɔ ké to kəgō gē nodé té kadē kə n-əgōnēn naā. Loo ní noó té aŋn gō Samsu té kújə dəngáyá reēn seneé. Ni-rāa yáɔ ké to kəgō gē nodé té adē əgōnēn naā. Ba gō té anī aŋ əndānēn dɔ dán bīr nja kújə gē té adē ndi.

26Samsu ɛda ngōn ké balsáá ní i nge kəhɔ ta jīn ní na kə aŋ seneé kadē n-ɔ́də rō bīr nja kújé ní ɔ́sə kújə besē kə dɔ́ ní kadē n-ndēnā rōn tū té.

²⁷Dəngam gē dəyá gē rosəñ kem kújə besə ní ndáńg ndáńg. Mbańg ké mí gē yā Pilistin gē ní reēñ kum té ō, tá de gē ké asəñ dūbú mətá n noō, dəngam gē dəyá gē kum naā té n kánəñ naā dɔ kújú dɔó ní.

²⁸Samsɔ ɔr najə kə Kóɔbēé əda na: Kóɔbē Nəbā, m-rāāi bó, Nəbā, ādē əga kemií dɔm té ba ādēm tógé té nja kógəñ beē ngóy, ādē m-daləñ baā dɔ Pilistin gē té gidə kógəñ tām yā kumñ ké jōó gē n tɔɔñ té ní.

²⁹Gō té anī Samsɔ máñ kadə bīr nja kújə ké jōó gē n ɔsə kújə besə kə dɔó ní, ba əndā jī kɔn kadə nge ké dām ké kɔó té ō, əndā jī geləñ kadə nge ké dām ké gelee té ō,

³⁰ba əda na kadə n-oy kə Pilistin gēé. Gō té anī mbərə kəgə nga dan kújə ké jōó gē ní kə tógəñ gēé malang, adə kújə besə ní tētə dɔ mbańg gē té ō, de gē malang n kánəñ naā kemeé ní ō. De gē n oyñ kə Samsɔó ndɔ n noō té ní, kutədə tɔy de gē n tɔɔdɔ dan n ndiñ kə kumneé báy ní.

³¹Ngákóɔn gē ō, de gē malang ké kem ndogə yā bɔbən té gē ō, reē unəñ nīnəñ aŵnəñ. Aŵ dubəñ dɔ dán bē ké Sora té kə bē ké Esətaol, kem bəlo bádə yā bɔbən Manoa té. Samsɔ ɔr no ngán Israel gē i bāl kutə jōó.

JDG 17

Loo ndɔy Nəbā yā Mika

¹De kógəñ ndi gō nang ké mbalá yā *Epəraim té, rīn na i Mika.

²Ndɔ kərəy té anī deē ní əda kóɔn na: Arjāa yāi ké njár sélé dūbú kə bú kógəñ n deē bogə á i-ndɔl ta kumñ té ní, to jīm té laā, i mā n m-óy. Anī kóɔn ədan na: Ngōnəñ, ādē Kóɔbē rāa majə seí.

³Mika tél kə sélé ké dūbú kə bú kógəñ ní adə kóɔn gogé. Banī kóɔn ədan na: Ngōnəñ, mā m-ɔr kañ nar ní m-ādə Kóɔbē i tām yāi i té. Ba nar ní i yā rāań besə arjāa ké nō horoó, adə ngɔlaā m-tél kə nar ní m-ādī.

⁴Adə dan n Mika tél kə njár sélé ní adə kóɔn gogé anī, kóɔn ɔr bú jōó danaá adə kɔdə nge nō yáa horoó. Kɔdə no njár sélé ní horoó rāa besə té ba aŵ əndāñ kem kújə yā Mika té.

⁵Tá Mika ngeé n toō i de ké udə mbal kə nja dɔó bēé looneé kété adə Nəbā. Loo n noō té Mika mēr rāa besə Epod kógəñ ō, besə Terapim gē ō, ba ɔr ngōnəñ kógəñ əndān *nge tuñ yáa yān té.

⁶Dan n ngeé n noō té ní mbańg gətóo dɔ nang ké Israel té, adə náa nəkó a rāa i yáa n keməñ gey ní.

⁷Balsáa kógəñ ndi Betlehem ké *Juda té, ni i ngōñ Lebi ba nañ i kə bē ké Betlehem n i bē yā gir kaa kógəñ ké Juda ní.

⁸Ni-əyá bē ké Betlehem ké Juda ba aŵ a sāa loo ké rang yā naməñ. Ni-aŵ báté teē bē yā Mika té, gō nang ké mbalá yā Epəraim té.

⁹Mika dɔ̄jen na ké ij i rá wa? Anī tél ədan na ni na i ngōn Lebi ké Betlehem ké Juda tó, ba na n-sāa na i loo ké yā namə́n.

¹⁰Anī Mika ədan na kə ndi looneé ba kə tél bəbən ō, *nge tuñ yáa yān ō. Ba n-a n-adən njár sélé arjāa kutə kə dɔ̄ bāl̄ gə ō, n-a n-adən kübə gə ō, yáa kəsa ō.

¹¹Ngōn Lebi ní ndigə, adə ndi kə Mika. Mika rāan i ngōn kemən tó.

¹²Ni-əndān kem kəla tuñ yáa tó adə tél *nge tuñ yáa yān ō, adən loo bēé looneé adə ndiŋ ō.

¹³Mika əda na ngəlaā ní nan-geŋ kadə Kóɔbē a rāa majə seneé tɔdɔ̄ ngōn Lebi ní toō na tél *nge tuñ yáa yān.

JDG 18

Dan gə əngeŋ dɔ̄ nang ké rang

¹Dan ní noō tó ní mbaŋg gətóo dɔ̄ nang ké Israel tó ō, de ké gir bē yā Dan tó gə a sāan i loo ké yā ndiŋ ō, tām niŋ əngeŋ dɔ̄ nang tītə yā gotə gir bē ké rang gə yā ngán *Israel gə al̄ báy.

²Niŋ gērān gɔ̄ rɔ̄o gə mí dándé tó kadə ijŋ kem bē ké Sora tó ō, Esətaol tó ō, kadə aŋ əndān maŋ loo. De ké mí gə ní aŋ ugəŋ bē Mika, gə nang ké mbalá yā *Epəraim tó ba taŋ looneé.

³Niŋ oōn ndū ngōn Lebi ké balsáa ní bē Mika anī gerəŋ ndūn. Adə aŋ rōn tó ba dɔ̄jenəŋ najə ədaŋ na ké i náa n reē seneé laā wa? Ké a rāa i rí laā wa? Ké i rí yān n i loo ní toō tó laā wa?

⁴Anī tél ədadé na Mika na rāa yáa ké beé, yáa ké beé, tām yān tó. Na unən adə na n-tél *nge tuñ yáa yān.

⁵De gə ní tél ədanəŋ na beé báa kə sāa kadə n-aŋ ké Nəbā a əda na mbā ní n-a n-aŋ toó a majə wa?

⁶Nge tuñ yáa ní ədadé na kə lōon sōl̄ yáa kógəŋ, tām Kóɔbē na i sedə naā tó dɔ̄ róbə mbā yādé tó.

⁷De ké mí gə ní ɔrəŋ dɔ̄, aŋ bətə ugəŋ kem bē ké Lais tó. Niŋ aŋ kadə de ké Lais gə i de gə ké ndiŋ kanjə sōl̄ yáa kógəŋ ō, háldé sɔl̄ lóm lóm ō, əniŋ kemdə bár bár ndinəŋ ō, tītə yā de ké Sidon gə. Tá báy tɔ̄ ní mbaŋg gətóo kem bē ní tó ō, de ké yā kɔ̄ bē dɔdɔ́ tó gətóo ō. Niŋ ndiŋ bē i say rō Sidon gə tó ō, ndiŋ i kə ta kŋl̄ de kógəŋ al̄ ō.

⁸De ké mí gə ní tél aŋ gogə rō ngákóúddé gə tó kem bē ké Sora tó ō, Esətaol tó ō. Ngákóúddé gə dɔ̄jeŋdɔ́ gir yádé ké dɔ̄ loo ní aŋ əndān maŋ tó ní.

⁹Anī niŋ tél ədaŋ na: ij dɔ̄ adə j-aŋ jə-rɔ̄o Lais gə tām j-aŋ kadə dɔ̄ nang yádé ní i dɔ̄ nang ké majə ngáy. Á, sŋl̄ i-ndiŋ tasí mbóo a? I-lōo kadə kɔr bāy yási ɔgəsí kəw kugə dɔ̄ nang ní tó ba taā ké yási tó.

10Ré ūgī kem bē ní té anī, ā éngeī de gē ké ndiñ kanjē sōl yáá kógēm. Yáá kógēm ké ɔgē kudə kem bē ní té gətóo, tɔdɔ Nóbā əla bē ní kem jisí té kɔ́ b́. Loo ní i loo kógēm ké yáá kənge malang ké dɔ nang té i tū té.

11-12Loo ní noō té de ké gír kojə yā Dan té gē bú mehé iñ kem bē ké Sora té ō, ké Esətaol té ō, kə yáá rɔ́ yádé gēé jídé té, ba aŵ əndān gérger yádé Kiryat Yearim, dɔ nang ké *Juda té. Ré deē ra Kiryat Yarim anī loo ní əndān gérger yádé tū té ní i kə dām ké no bē té. I tām najə ní noō té n báté bōólaā gēgē a bārəñ loo ní na i Mahane Dan ní.

13-14Niñ iñ loo ní té aŵ ugəñ bē Mika, gō nang ké mbalá yā *Epəraim té. Anī de ké mí gē ní aŵ əndān maý dɔ nang ké Lais kété ní ədañ madədé gē na: Besə Epod ō, Terapim gē ō, besə ké tól ō, besə yáá ké rang ké no horoó ō, toñ kem kújé kógēm ké dan madə gē ní noō té ní i-gerī a? Ngɔlaā ní majə kadə i-gerī yáá ní sɔ́ kadə i-rāā ní.

15Gō té anī de ké mí gē ní ɔtə aŵ udəñ kem kújə yā Mika té ba dəjeñ ngōñ Lebi ké balsáá ní ndi kemeé ní na ké to i baý wa?

16Ba de ké bú mehé gē ké gír kaa yā Dan té ní aŵñ kə yáá rɔ́ yádé gēé ní rañ ta kújé té ndágá.

17De ké mí gē ní aŵ aŵñ kem kújé ké dɔ́ té aŵ unəñ besə ké tól ō, Epod ō, ɔyñ Terapim gē ō, unəñ besə yáá ké rang ké nō horoó ō, ba nge tuñ yáá tá ra ndágá kə de ké bú mehé gē ní yáá rɔ́ i jídé té ní.

18Nge tuñ yáá əda de ké mí gē ní unəñ besə ké tól ō, Epod ō ɔyñ Terapim gē ō, unəñ besə ō, yáá ké rang ké no horoó ō ní na ké a rāāñ i rí n noó wa?

19Anī niñ tél ədanəñ na kə utə tan, kə lōo kɔ́ najə ba kə aŵ sedé, kə tél bɔbədé ō, *nge tuñ yáá yádé ō. Ké tām yān té ní i tél nge tuñ yáá yā gír bē ké Israel té kə taā malang n i sóté aké i ndi tuñ yáá tām yā gír kojə yā de ké kógēm beē té n i só té ní wa.

20Najə ní noō neŵ kem nge tuñ yáá ní. Adə un Epod ō, ɔy Terapim gē ō, un besə ní ō, ba udə dan bütə de gē ní té.

21De gē yā Dan gē ní tél unəñ róbé gír njadé. Adəñ ngán gē ō, yáá kul gē ō, yáá kətō gē ō, i kété nodé té, ba niñ kó gē tá i gogé.

22Dan ní əyañ kújə yā Mika ba aŵ teēñ say anī Mika niñ kə madə bēn gēé ndangəñ naā ba ndədəñ gōdó.

23Niñ əgañ kɔ́ dɔ de gē yā Dan té anī de gē ní tūrəñ tadé ba ədañ Mika na ké i rí n rāān aké ndang de gē kə ngɔdɔ́ beē wa?

24Anī ni-tél ədadé na: Besə gē ní m-rāādé tām yām té ní siŵ óyiídé kɔ́ ō, āwī kə *nge tuñ yáá yām kɔ́ ō. Yáá yām ké nɔy gətóo anī i-tél i-dəjemī na ké i rí n rāām wa a?

²⁵Niñ tél ədanəñ na: Ādē deē oō kōōí tɔ alé. Na sōgə wōñg rāā de kéréy gē anī a rōōñsí. Loo n noō té ā ī-tū ta rōí ō, ā ī-tū ta de gē ké kem kújə yāí té gē ō.

²⁶Gō té anī de gē yā Dan gē ní ɔrəñ dɔ́ awñ Dan n Mika ɔ́ kadē tógədə́ tɔy yān anī tél dɔ́ té aw gogə bēé.

Bē ké Dan ō, loo ké táí ké tū té ō

²⁷Deē yā Dan gē ní awñ kə yáá gē n Mika rāā ní ō, kə *nge tuñ yáá yān ní ō. Aw ugəñ Lais anī rōōñ de ké kem bēé gē n ndiñ loo yādə jəke kanjə sōl yáá kógə́m ní. Niñ tōlə́ndé malang kṓ kə kəyā kaskaraá ba əlañ hor dɔ́ bē té.

²⁸Lais i bē ké ndi ndágə loo ké Bet Rehob tá. Ndi i say kə bē ké Sidon. Tá de ké kemeé gē ndiñ i kə ta kúl deē kógə́m alé i tām najə n noō té n de ké kadē reē diidə gətóón ní. Deē yā Dan gē tél rāāñ bē ní gogə rang ba ndiñ kemeé.

²⁹Túrəñ gir rī ké kété n na i Lais ní kṓ ba əndāñ rī kaadə Dan n i ngōñ Jakob ní tá dɔ́ té.

³⁰Udəñ besə yā Mika ní ō, Yonatan ngōñ Gersom ké ngōñ Moijə tél *nge tuñ yáá yā de gē ké gir bē yā Dan té ō. Ngán Yonatan gē ō, ngán kaan gē ō rāāñ kəla tuñ yáá ní báté bāl n de ké kem bēé gē awñəñ bəlo té ní.

³¹Niñ-ngōməñ besə ké tól yā Mika ní adə ra loo n udəñəñ tū té ní báté ndō n kújə yā Nə́bā gətóón *Silo té ní.

JDG 19

Benjamə gē ké Gibeá té rāāñ yáá ké majáí ngáy

¹Dan ngeé n noō té ní mbañg gətóo dɔ́ nang ké Israel tá. Ngōñ Lebi kógə́m ké ndi i ta ngóy dɔ́ nang ké mbalá yā *Eperaim té taā dəyá gidə ndogə kem bē ké Betlehem tá, dɔ́ nang ké *Juda tá.

²Dəyá gidə ndogə ní rāā rāy adə əyən ba aw ndi bē bəbəneé Betlehem na sɔ́.

³Dəngam ní əsə róbó yā kaw gō nəyən ní té kəsōn naā tá ba tél reē seneé gogə bēé. Nge kəla yān kógə́m dānəñ ō, aw kə kərō gē jōó ō. Dəyá gidə ndogə ní adə ngaan udə kem ndogó yā bəbəneé. Dan n bəbə dəyá ɔ́ umən ní anī tənī tan kə rōneléé.

⁴Əhɔn mbā adə ndi looneé ndō mətá. Niñ kə nge kəla yāñneé əsañ yáá ō, ɔ́yñ ō, toñ kə noó bīnəñ ō.

⁵Teē kə ndō ké nge kɔ́ sɔ́ anī iñ dɔ́ kə gir looí batə. Ba dan n ngōñ Lebi ní a rāā yā kaw dɔ́ anī, bəbə dəyá ní ədan na kə əsa yáá séy kadē tógəñ kə to pá tá kə awñ báy.

⁶Loo n noō té niñ jōó mbak tél ndiñ nang té ba əsañ yáá ō ɔ́yñ ō. Gō té anī bəbə dəyá əda umən na: m-sāā kadē ī-bī laā báy kadē rōí nelé ní. m-rāāí bó ba ī-ndigə gōm tá.

- ⁷Dəngam ní s̄āā kaṵ tā, ba dan ní umən n̄ay kē loo dəjen té kadē kē b̄ī na i mbé gár tā ní, tél lōō mbā ní ba to kē noó.
- ⁸Teē kē ndō kó nge k̄o mí anī, ni-ij d̄ó kē gír looí batə yā kaṵ. Anī b̄obē dəyá ní ədan na: m̄-rāāī b̄ó, əsá yáá pá tá āw. Ba ī-ngóōī ādē loo s̄ól pá tá. Loo ní noó té niñ əsañ yáá naā té mbak.
- ⁹Dan ní dəngam ní s̄āā k̄ōr d̄ó kē dəyá gidə ndogē yān ō, nge kəla yān ō anī, b̄obē dəyá ədan na: Loo a s̄ól i mbéé ní ī-b̄ī d̄er, ba d̄eloí anī ā ōrī d̄ó yā kadē ā ūgē b̄éé.
- ¹⁰Dəngam ní ndigə b̄ī alé, adē ōr d̄ó kē dəyá gidə ndogē yān ō, k̄erō yān kē j̄óó gē ní yáá k̄etō i gidədé té ní ō. Aṵ əndāñ d̄o b̄ē kē Yebus ní i *Jerusalem ní.
- ¹¹Dan ní ugēñ kē gidə b̄éé nḡor anī, loo s̄ól ngáý k̄ó Nge kəla ní əda k̄óñ na: Ādē j-dəbaī b̄ē yā Yebus gē ní ra noó té ba jə-b̄ī.
- ¹²Ba k̄óñ tél əda na: J-a jə-dəbaī b̄ē yā t̄erā gē ní noó té alé, t̄ədō niñ i ngán *Israel gē alé, j-awī Gibeā.
- ¹³Gō té anī əda nge kəla yān na: J-awī Gibeā aláa Rama. B̄ē kē j̄óó gē ní noó j-aw b̄ī kem nge kē kógēm̄ té.
- ¹⁴Adē niñ m̄anēñ d̄ó. Aṵñ báté ré ugēñ kadē b̄ē kē Gibeā té nḡor, d̄o nang yā Benjam̄e té anī mbang udə rititi.
- ¹⁵Loo ní noó té t̄ōō aṵñ kem b̄ē kē Gibeā té yā kaṵ b̄ī. Niñ udəñ kem b̄éé ō, aṵ ndiñ ndagə looó ō, banī de kē kadē əh̄odé mbā looneé gətóo.
- ¹⁶Anī de kē dəngam kógēm̄ kē t̄ogə b̄óga tél nd̄oró loo t̄íbí a aṵ kē b̄éé. Deē ní i de kē gō nang kē mbalá yā *Ep̄eraim té, ba ndi i Gibeā ní i b̄ē kē de kē kemeé gē i Benjam̄e gē ní.
- ¹⁷Deē ní ōr d̄on d̄ó anī ḡḡ mbā ra ndágə loo kē kem b̄éé té. Ni-dəjen na kē ij i rá ō, kē aṵ i kē rá ō wa?
- ¹⁸Mbā tél ədan na: J-ij i Betlehem kē *Juda té, ba j-a j-aw i kē ta ngóy d̄o nang kē mbalá yā *Ep̄eraim ní i b̄ē yām̄ ní té. M-ij mbā té i Betlehem kē Juda té. M-ā m-tél m-ā m-aw i kē gogé b̄éé, banī de kē yā kadē əh̄om̄ mbā b̄éé yān té gətóo.
- ¹⁹Nəngēté jə-naī yáá k̄esa tá, ba j-ətō mu ō, méro ō, tām̄ yā k̄erō yājí té ō, mápa ō, kasə *nduú ō, tām̄ yām̄ té ō, tām̄ yā nəyám̄ té ō, nge kəla yām̄ té ō. Jə-naī yáá kógēm̄ alé.
- ²⁰De kē t̄ogə b̄ógá ní tél ədan na: Ādē kemií s̄ól l̄om. Yáá ní ī-naī ní m-ā m-ādī, ba ī-lōō k̄eto ndágə looó nd̄ó.
- ²¹Ni-aw sedé b̄éé looneé ō, adē k̄erō gē méro ō. Mbā gē t̄egoñ njadé ba əsañ yáá ō, ḡyñ ō.
- ²²Dan ní ndiñ a əsañ yáá kē r̄oneléé anī, de kē kem b̄éé kē ngé rāā hál gē reē ḡirēñ gidə kújə əlañ ta naā té, ba əndañ ta r̄óbə kē ngangá ngáý. Niñ ədañ de kē t̄ogə

bógá ní i kṓs kújé ní na: Deē ní udə looí laā ní ī-teē seneé kə rōjí té laā ādē jə-bī seneé.

²³Kṓs kújé ní teē ndágá ba ədadé na: Madóm gə, m-rāasí bós, ī-lōōī rāā yáú kə majal. Dəngam ní toō əla dən gir kújé yām té kṓs bá ní, ī-lōōī rāā yáú kə ta rṓsəl tītē ní noō.

²⁴Ngōnēm kə dəyá kə geṛ dəngam al báy i laā. M-ā m-teē seneé ndágá yā kadəsí kadē ī-rāāī yáú ní kemsí ndigə ní seneé. Ba ī-lōōī rāā hál kə ta rṓsəl beé kə dəngam ní toō.

²⁵Banī de gə ní ndigəñ koō najē yān alé. Taā anī dəngam ní əhə dəyá gidə ndogə yān teē seneé ndágá adədé. Niñ sāānəñ də gúú té ndṓs báté loo tī. Ta gir loo unjə wororo anī əyənəñ ba awñ.

²⁶Dan ní mbang rāā yā kəba anī, dəyá ní reē əsō ta kújé yā dəngam ní ngaan to kújé yān té ní. Ni to kə ta kújé té noō adē loo tī unjə dən té.

²⁷Ngaan ij dṓs teē ta kújə ba teē ndágá yā kər dṓs kaw. Anī aən to ta kújé té ba bōkə jīn kə ta róbé kújé té.

²⁸Ni ədan na: Ij dṓs ādē j-aw. Banī dəyá ní tūrən najē té alé. Loo ní noō té dəngam ní un nīn nēyān də kərō yān té, ba aw seneé bēé.

²⁹Dan ní ugə bēé anī, un kəyā ba góriyō dəyá gidə ndogə yān ní naā té dugəju dugəju gir loo kutə gidə i jōo ba təlān kógēm kógēm kə gō də nang yā ngán *Israel gə malang.

³⁰De gə malang ní aən yáú ní noō ní ədañ na: Əla gir ndṓs ní ngán *Israel gə teēnəñ kṓs kem bē kə Ejiptə té báté bōólaā ní, yáú kə beé rāā yáú bá a? Əndāī maṽ najē ní noō o, oōī yā naā o, ba ədaī yáú kə də té.

JDG 20

Israel gə rṓsñ Benjamə gə

¹Ngán Israel gə malang teēñ gidə kógēm kánəñ naā ta kum Kṓsəbē té kem bē kə Misəpa té. Ijñ i kə də bē yādé gə té malang n reēñ ní. Ijñ i bē gə ní əla gir Dan báté teēñ Beer Seba ní o, ijñ i də nang kə Galaad té o.

²Ngār gə o, gir bē gə o, malang yā ngán *Israel gə i kum kán naā yā gir deē yā Nəbā gə ní té. Ngé njərā kə njaa rṓcñ kə kaskaraá gə i deē dūbūú bú sṓ.

³Banī ngán Benjamə gə oōñ kadē gotə ngán Israel gə awñ Misəpa. Ngán Israel gə dəjeñ najē ədañ na: Jjiijí loo reē ní yáú kə majal ngáy ní toō reē ní.

⁴Anī ngōñ Lebi ní tōlən nēyān ní tél ədadé na: M-aw kem bē kə Gibeā yā Benjamə té kə dəyá gidə ndogə yām kadē m-bī kemeé ndṓs.

⁵Anī de kə kemeé gə ijñ señ kə rṓs o, ndṓs anī reē gīrən gidə kújé ní m-to kemeé ní o. Niñ sāāñ tōlēm o, sāāñ dəyá gidə ndogə yām də gúú té báté adē oy o.

- ⁶M-ún nīnə́n m̄-góryō dugəju ba m̄-télań kə dɔ nang yā ngán *Israel gē malang. Tɔdɔ niń rāāń i yáá kə majal ngáy ɔ, kə to rɔsɔl ngáy ɔ dɔ nang kə Israel té.
- ⁷Ngɔlaā ní sīj ngán Israel gē malang n̄ ī-kńi naā ní, ɔrī ní mboɔsí tɔ ɔ, ədaī yáá kə dɔ tɔ ɔ.
- ⁸De gē malang ijn dɔɔ gidə kógə́m ba ədań na: De kógə́m danjí tɔ kə yā tél kaw gogə kem kújə tandā yāń tɔ ɔ, bēé looneé ɔ ní a gətóo.
- ⁹Ba yáá n̄ j-a jə-rāāi kə bē kə Gibeá ní n toó: J-a jə-túgī wə́lā pá tá j-a j-awī yā rɔɔn.
- ¹⁰j-a j-ɔrī de gē i kə gō gír bē yā Israel gēé malang kadə aw reēń kə yáá kəsaá tām yā ngé gē n̄ a awń yā rɔɔ bē kə Gibeá tām yā yáá kə majal ngáy n̄ de kə kemeé gē rāāń dɔ nang kə Israel té ní. Ré de gē i bú anī j-a j-ɔrī de gē kutə danaá ɔ, de gē i dúbú anī j-a j-ɔrī de gē bú danaá ɔ, de gē i dúbú kutə anī j-a j-ɔrī de gē dúbú danaá ɔ.
- ¹¹I beé n ngán *Israel gē malang əndānə́n rɔdɔ naā tɔ yā kaw rɔɔń bē kə Gibeá ní.
- ¹²Gír bē gē kə Israel tɔ əla ədań de kə gír bē yā Benjamə tɔ gē malang na: I rí kə majal beé n rāā yáá dansí tɔ toó?
- ¹³Ngɔlaā ní ədījí kə ngé rāā hál gē kə Gibeá n̄ rāāń yáá n̄ toó ní kadə j-tɔ́ldɔ ba j-unəń majal kɔɔ dɔ ngán *Israel gē tɔ. Banī ngán Benjamə gē mbātəń koó najə n̄ ngákóóđɔ Israel gē ədańdɔ ní.
- ¹⁴Niń ijn kə bē yádɔ gē tɔ ba reē kánəń naā kem bē kə Gibeá tɔ yā rɔɔ ngán Israel gē.
- ¹⁵Ndɔ n̄ noó tɔ tɔdań kutə ngán Benjamə gē n̄ ijn kə gō bē gēé reēń ní anī de kə dəngam gē kə gerəń rɔɔ kə kaskaraá gē i dúbú kutə jɔó kə dúbú mehə kanjə tɔda Gibeá gē n̄ gɔ rɔɔ yádɔ i bú sīrí ní.
- ¹⁶Dan de gē n̄ noó tɔ malang ní gɔ rɔɔ kə gel gē i bú sīrí. Niń kógə́m kógə́m malang gerəń kəńi mbał kem bėjə tɔ serəń nənga dɔ deē majə yā kɔdən kanjə nalən.
- ¹⁷De kə dəngam kə Israel tɔ gē reēń adə tɔdań kutədɔ ɔ. Ngé kə geɾ rɔɔ kə kaskaraá gē i dúbú bú sɔ kanjə tɔda Benjamə gē Niń i deē rɔɔ gē malang.
- ¹⁸Niń awń Betel koó ta Nə́bāá yā gerəń kə a ɔjə i dɔ náā dandɔ tɔ kadə aw kété kəńi ngán Benjamə gē rɔɔ tɔ wa? Anī Kɔ́ɔbē əda na: I *Juda gē n̄ a awń kété ní.
- ¹⁹Ngán Israel gē ijn dɔɔ kə gír looí batə ba aw rāāń génger yádɔ kadə bē kə Gibeá tɔ.
- ²⁰Niń teē téniń rɔdɔ kə ta naā kumdɔ sɔɔ Gibeá yā rɔɔń Benjamə gē.
- ²¹Ndɔ n̄ noó tɔ ngán Benjamə gē teēń Gibeá tɔ kə ndágá ba tɔlən de kə dəngam kə Israel tɔ gē dúbú kutə jɔó gidə i jɔó.

22-23 Ngán Israel gē aṽ nōōñ dɔ Kóṽbē té báté loo tíbə dɔdɔ té. Aṽ koō ta Kóṽbēé yā gerēñ ké kə n-aṽ kə n-rōṽñ ngán Benjamē gē n i ngákóúódé gē ní báý wa. Kóṽbē tél ədadé na kə aṽ kə rōṽñdɔ. Loo n noō té ngán *Israel gē tél əhɔñ rōdɔ tɔgə ba aṽ tənīñ rōdɔ gotədɔ ké kété n rañ tū té rōṽnəñ ní.

24-25 Ənīñ ngán Benjamē gē rōṽ báý tɔ. Ndō rōṽ ké kɔ jōó ngeé n noō té ní, Benjamē gē teēñ Gibeá té kə ndágá ba tōlēñ ngán *Israel gē dūbú kutə gidə i sósó báý tɔ. Tōlēñ i de ké geñ rōṽ kə kaskaraá gē malang.

26 Tā anī de ké dɔ nang ké Israel té gē malang aṽñ Betel. Aṽ ndiñ nang té ta kum Kóṽbē té ba nōōñ. Ndō n noō té *ndiñ bō tām yā Nébā té báté kadə loo tíbə dɔdɔ té. Róōñ dā horoó kə taá malang ɔ, tunēñ yáá tām yā kem kógərn té ɔ adēñ Kóṽbē.

27-28 Dan n noō té ní *sandúkə madə naā yā Nébā ndi i Betel. Ba i Pinas ngōñ Eleajar ké ngōñ *Aarɔ n i nge ra no sandúkə ní té. Ngán Israel gē aṽñ koō ta Kóṽbē té yā dəjenəñ ké kə n-aṽ n-ənīñ ngán Benjamē gē n i ngákóúódé gē ní rōṽ aké kə n-lōōñ girí wa? Anī Kóṽbē tél ədadé na kə aṽ kə rōṽñdɔ, tɔdɔ bírí n-a n-əlādɔ kem jidɔ té.

29 Ngán Israel gē təndāñ de gē kə gō gidə bē ké Gibeá adə bōṽñ rōdɔ.

30 Ba kə ndō ké nge kɔ mətá anī aṽ ənīñ ngán Benjamē gē rōṽ. Niñ tənīñ rōdɔ banī kumdɔ sɔṽ Gibeá tītə kə kété gē.

31 Ngán Benjamē gē teē reēñ kə rōdɔ té yā rōṽdɔ. Niñ télēñ kə ngán *Israel gē aṽñ sedə rō bē té pá tá əlañ gir a tōlēñdɔ tītə ké kété gē. Ngán Israel gē n tōlēñdɔ kem bembeé dɔ róbə gē n kéréý aṽ kə Betel ɔ, kéréý aṽ kə Gibeá ɔ ní asəñ kutə mətá.

32 Ngán Benjamē gē ədañ na n-tetəñdɔ rōṽ kɔṽ bá tītə ké kété. Banī Israel gē oōñ naā dɔ dándɔ té ədañ na: Ādə j-ayí naā ba ré ngōdēñ gōjí anī j-awī sedə say rō bē té dɔ róbə gē tá.

33 Gō té anī de ké dəngam ké Israel té gē teēñ loo ndidə gē té ba ɔsəñ dɔdɔ naā té Baal Tamar. Niñ-tənīñ rōdɔ yā rōṽ. Anī ngé gē n Israel gē bōṽñdɔ gidə bē té ní teēñ rété géé Geba dām ké no bē té.

34 I beé n gɔ rōṽ gē dūbú kutə reē ugənəñ ta bē ké Gibeá té ní ɔyñdɔ i kə loo gē té Israel té malang. Rōṽ ní təngā ngáy banī Benjamē gē gerēñ yáá ké to kum kay al n a reē kə dɔdɔ té ní alé.

35-36 Kóṽbē tetə Benjamē gē rōṽ adə Israel gē. Ndō noō té ní ngán *Israel gē tōlēñ Benjamē gē 25 100 rōṽ. Niñ malang ní i gɔ rōṽ gē. Ré ngán Israel gē ayñ ba əyən loo adēñ ngán Benjamē gē kété ní anī, i tām niñ əndāñ kemdɔ dɔ de gē n bōṽñdɔ gidə bē ké Gibeá té ní.

37 De gē ngeé n toō bōkəñ rōdɔ kə ngōdɔṽ kum kə Gibeá. Taāñ kem bē ɔ, tōlēñ de ké kemeé gē malang kɔṽ kə kəyā kaskaraá ɔ.

38 Ngán Israel gē oōñ naā kə ngé gē n bōṽñ rōdɔ ní kadə ré udəñ kem bēé anī kə rāāñ sa hor kadə əba kum kə dɔṽ dɔṽ kadə kə n-əṽñ.

- ³⁹Dan í ngán *Israel gē rāān tītē ngé kaḃ rōō gē ní, Benjamē gē tōlēndé asə deē kutə mətá ō, ɔjənēn na n-tetēndé rōō kōō bá tītē ká kété gē ō.
- ⁴⁰Banī kum mbang ngeé í noō té ní, sa hor í ngán Israel gē oōn naā dɔ té ní, əba kem bē ká Gibeá té ngāl bururu kum kē dɔ. Benjamē gē tūrēn rōdɔ anī ɔɔn hor ká a ɔɔ bē bəlim bəlim.
- ⁴¹Tā anī de ká dəngam ká Israel té gē tél tūrēn rōdɔ rété gē kē dɔ Benjamē gē té adē bōl rāādɔ ngáy. Tɔdɔ ɔɔn kadē yáá ká to kum kaḃ al reē dɔdɔ té.
- ⁴²Anī niñ tūrēn gándédɔ adēn dəngam ká Israel té gē ba ɔyñ naā kumdé sɔɔ dəla loo. Banī ngé ngōdē gōdɔ gē ō, ngé teē kem bēé gē ō, ənīndé dɔ dáná ba tōlēndé.
- ⁴³Ngán Israel gē gīrēn Benjamē gē ō, ngōdēndé kanjē kəyadé kadē ɔrēn koō ō, təbāndé njadɔ té bátá ugēn sedá ta bē ká Gibeá té dām ká gīr bē té ō.
- ⁴⁴Gɔ rōō yā Benjamē gē dūbú kutə gidə i sósó oyñ malang.
- ⁴⁵Gotə gē ɔyñ naā kum kē loo ká mángá té, kumdé sɔɔ mbaĭ Rimon. Tōlēndé dūbú mí róbó ba ngōdēn gáa gē ugēn sedá Gidom. Tá tél tōlēndé dūbú jōó báy tɔ.
- ⁴⁶Benjamē gē 25 000 oyñ ndō í noō té. I de ká geṛ rōō kə kaskaraá gē ō, i gɔ rōō gē malang ō.
- ⁴⁷Ba dan de gē í ɔyñ naā kē dəla loo té kumdé sɔɔ mbaĭ Rimon ní, ká bú mehé gē teēn ta yo té. Adē aḃ ugēn mbaĭ Rimon té. Niñ ndiñ noó nāá sɔ.
- ⁴⁸De ká dəngam ká Israel té gē tél tūrēn rōdɔ kē dɔ gotə ngán Benjamē gē í nɔyñ ní té ba tōlēndé kə gō bē gēé kə kəyā kaskaraá. Niñ tōlēn de gē ō, yáa kul gē ō, yáa malang í niñ əngeñ ní ō. Gō té anī tēlañ hor dɔ bē gē malang í ugēn tū té ní.

JDG 21

Gír bē yā Benjamē tél ojə naā gogé rang

- ¹Dan í de ká dəngam ká Israel té gē ɔsəñ dɔdɔ naā té Misəpa ní, túbəñ njadɔ ədañ na deē kógəñ dandé té a adē Benjamē deē ngōnən ká dəyá kadē taā alé.
- ²Bá tā ba ngán *Israel gē aḃ kánēn naā Betel. Niñ ndiñ ta kum Nábā té adē loo tībə dɔdɔ té. Əgañ kɔr ō, nōōn ngáy kə mañ kumdé ō,
- ³ba ədañ na: Kóɔbē Nábā yā Israel, i tām rí té bōólaā anī gír bē kógəñ gətóo dan gír bē gē ká Israel té ní?
- ⁴Teē kə ndō ká noō anī iñ dɔ kə gír looi batə rāān *loo tuñ yáa loo ní té, ba róōn dā horóo kə taá malang ō, tunēn yáa tām yā kem kógəñ té ō dɔ té.
- ⁵Gō té anī ngán *Israel gē dəjeñ naā dɔ dándé té na: Dan gír bē gē malang ká Israel té ní, i nge ká rá n aḃ kán naā Misəpa al ní? Tɔdɔ na n-əniñ ndūdɔ adē gō ngañ ngáy n-ədañ na deē í a aḃ kán naā ká Misəpa té al ní na n-a n-tōlēn.

- ⁶Kum Israel gē ɔɔdɛ́ ngáy tām yā ngákóúódé ké Benjamɛ́ gē t́, adē ədañ na: Ɔrēñ gír bē kógēm kɔ́ bōólaā dan gír bē gē ké Israel t́.
- ⁷Tá j-ənī ndūjí ta kum Kóɔ́bē t́ kadē j-adē Benjamɛ́ gē ngánjí ké dɛ́yá gē kadē taāñ alé ní j-a jə-rāāi i baý n j-a j-əngēñ dɛ́yá gē yā kadē ngé gē n nɔ́yñ ní ní?
- ⁸Tā anī ədañ na: Dan gír bē gē ké Israel t́ ní, de kérēy ké aŵ ta kum Kóɔ́bē t́ Misəpa al i noó? Anī niñ ɔ́ɔñ kadē de ké kem bē ké Yabes ké Galaad t́ ní aŵñ káñ naā alé.
- ⁹Tām ɔ́ɔndé dan de gē n aŵñ kəndā rídé makətúbūú t́ ní alé.
- ¹⁰Tā anī ngé káñ naā gē əlañ ngé rɔ́ɔ gē dúbú kutə gidə i jōó Yabes ké Galaad t́ ba ədañdɛ́ na: Āŵ ī-tōlī de ké kemeé gē kɔ́ malang kə kəyā kaskaraá. Ī-tōlī dəngam gē ō, dɛ́yá gē ō, ngán gē ō.
- ¹¹Ba yáú n ā ī-rāāi ní n toó: ī-tōlī dəngam gē ō, dɛ́yá gē n gerēñ dəngam kɔ́ ní ō, ba əyáí dɛ́yá ké geŕ dəngam al báý gē.
- ¹²Dan de gē ké kem bē ké Yabes t́ ní, ngé rɔ́ɔ gē əngēñ ngámandə ké geŕ dəngam al báý gē i bú sɔ́. Niñ reēñ sedé gérger ké *Silo t́ dɔ nang ké Kanaan t́.
- ¹³Ngé káñ naā gē malang əlañ de gē rɔ́ Benjamɛ́ gē n bɔ́ɔñ rɔ́dɛ́ mbal Rimon t́ ní kadē ədañdɛ́ najə rɔ́ɔ ké kadē gətóo.
- ¹⁴Loo n noó t́ Benjamɛ́ gē tél reēñ gogá bēé, adē adəñdɛ́ dɛ́yá gē ké Yabes n t́ləñdɛ́ al ní. Banī asə dɔ́dɛ́ alé.
- ¹⁵Kum ngán *Israel gē ɔɔdɛ́ kə Benjamɛ́ gēé, tām Kóɔ́bē ɔ́r gír bē kógēm kɔ́ dan gír bē gē ké Israel t́ adē gotə loo ra wōy.
- ¹⁶Tā anī *kum kɔ́ gē yā ngé káñ naā gē ədañ na: Dɛ́yá Benjamɛ́ gē gətóoñ malang ní j-a jə-rāāi i baý n gotə de gē n nɔ́yñ ní a əngēñ dɛ́yá gē ní?
- ¹⁷Benjamɛ́ gē n teēñ ta yo t́ ní i gár kadē səlēñ kōdɛ́ kum kə kété, yā kadē gír bē kógēm gətóoñ dan madə gē ké Israel t́ alé.
- ¹⁸Banī jii kó gē j-asii kadédɛ́ ngánjí ké dɛ́yá gē kadē taāñ alé. Tɔ́dɔ́ kété ní j-ənī ndūjí j-ədañ na: Ndɔ́l i dɔ deē n a adē Benjamɛ́ deē ngōnən ké dɛ́yá kadē ta ní t́.
- ¹⁹Loo n noó t́ əga kemdɛ́ dɔ́ t́ kadē séy baa na a rāāñ nāā yā Kóɔ́bē tītə ké kə dɔ́ bāl gē kem bē ké *Silo t́. Deē ra Betel anī *Silo i kə dām mbór bē ké kɔ́ t́, ba ré ra Lebona anī i kə dām mbór bē ké geleé t́. Ré deē ra dɔ́ róbə n ii Betel a aŵ kə Sisem ní t́ anī i kə dām ké gír bē t́.
- ²⁰Adē niñ ədañ ngán Benjamɛ́ gē na: Āŵ ī-bɔ́ɔi rɔ́sɔ́ kem ndɔ́r *kəgə nduú gē t́,
- ²¹ī-to ūmiiñ loo. Ba ré ɔ́ɔi ngán ké dɛ́yá gē ké kem bē ké *Silo t́ a teēñ yā ndām anī, ī-teē əhɔ́idɛ́ kógēm kógēm kə dɔ́sɔ́ géé aŵi sedé dɔ́ nang ké Benjamɛ́ t́ adə téləñ nɔ́yásɔ́ gē.

²²Ré bɔbɛ́dɛ́ gɛ́ aláa ngákóú́dɛ́ gɛ́ reé nṓōn rṓdɛ́ rṓjí tɛ́ anī j-a j-ɛ́dadɛ́ na: Jɛ́-rā́ásí b́ó, ī-rā́āī kem majɛ́ sedɛ́, tɔ́dɔ́ j-ɛ́nge dɛ́yá ta rṓɔ́ kɛ́ Yabes tɛ́ adɛ́ tósɛ́ dɔ́dɛ́ alé. Tá dan ní i sī́ kó gɛ́ n ā́dī́dɛ́ ngáńsí kɛ́ dɛ́yá gɛ́ kɛ́ jīsí al ní i náā n a ɛ́ndā najɛ́ dɔ́sí tɛ́ ní?

²³Ngán Benjamɛ́ gɛ́ rā́ān tītɛ́ ní ɛ́danɛ́n ní. Niñ ɛ́hɔ́n dɛ́yá gɛ́ dan ngé gɛ́ ní a ndāmɛ́n tɛ́ ní adɛ́ kutɛ́dɛ́ asɛ́ dɔ́dɛ́ ba aŵ́n sedɛ́ dɔ́ nang yā́dɛ́ tɛ́. Niñ tél rā́ān bɛ́ yā́dɛ́ gɛ́ gogɛ́ rang ba ndiñ tū tɛ́.

²⁴Loo ní noó tɛ́ ngán *Israel gɛ́ ní kánɛ́n naā ní tñ naā. Niñ kógɛ́m kógɛ́m tél aŵ́n kɛ́ gír bɛ́ yā́dɛ́ gɛ́ tɛ́ dan gír kaadɛ́ gɛ́ tɛ́. Niñ aŵ́ ndiñ dɔ́ nang yā́dɛ́ gɛ́ tɛ́.

²⁵Dan ngeé ní noó tɛ́ ní mbaŋg gɛ́tɔ́o dɔ́ nang kɛ́ Israel tɛ́, adɛ́ náā nɛ́kó a rā́ā i yáá ní kemɛ́n gey ní.

RUT

RUT 1

Yáá ké tōr gē ké reēn do gir kojə yā Elimelek tá

¹Bāl yā ngé sarya gē tá ní bō əsō kem bēé. Anī deē kógēm ké Betlehem ké do nang ké *Juda tá ndótēn niñ kə nēyān ō, ngánən ké dəngam ké jōó gē ō, ba aŵ ndiñ do nang ké Moab tá.

²Rī deē ní na i Elimelek ba rī nēyān na i Noemi. Ngánən ké dəngam ké jōó gē ní rī nge ké kógēm na i Malon ō, rī kéréy na i Kilyon ō. Niñ i Epərata gē. Dan n ndiñ do nang ké Moab tá ní,

³Elimelek oy ba n̄y i Noemi niñ kə ngánən ké dəngam ké jōó gē.

⁴Ngánən gē ní táān dəyá gē ké do nang ké Moab tá. Rī dəyá kéréy na i Orpa, ba nge ké noō rīn na i Rutə. Niñ ndiñ do nang ké Moab tá asə bāl kutə.

⁵Gō tá anī Malon niñ kə Kilyon oyñ jōó mbak kōs ba n̄y i Noemi kə kérneé. Ngánən gē gətóon kōs ō, ngaan gətóo kōs ō.

Rutə aŵ kə Noemi Betlehem

⁶Dan n Noemi ndi do nang ké Moab tá ní, ni oō kadə Kóṣbē aḷ gō gir deē yān gē adə adədə yáá kəsa. Ni-ij dɔ́ kə umən ké dəyá ké jōó gēé yā tél kaw gogá do nang ké Juda tá.

⁷Niñ ɔrēn dɔ́ mbak. Ba dan n niñ i róbó ní anī,

⁸Noemi əda umən gē ní na: Ī-tél āwī bē kóúsí gēé tā. Ba adə Kóṣbē rāā yáá ké gōtə sesí tītə n Ī-rāāineé kə ngaasí gē n oyñ kōs ní ō, tītə n Ī-rāāineé sem mā ní ō.

⁹Adə Kóṣbē rāā adə əngeī dəngam kógēm kógēm kə dɔ́s ō, rāā adə Ī-ndiī lɔm kem kújə yā ngaasí gē tá ō. Ba gō tá anī ni-əhɔ́də kə rōn tá bírdə dagə. Loo n noō tá dəyá gē ní mbutəñ kə nōō tá nōōn,

¹⁰ba ədanəñ na: A ḷ j-a j-aŵ seí dan deē yāí gē tá.

¹¹Banī Noemi ədadə na: Ngánə́m gē, Ī-tél āwī bēé! Ī-sāāi kaw sem i najə rí tá? Ngán ké dəngam gē i kemm tá laā kadə téləñ ngaasí gē báy a?

¹²Ngánə́m gē, Ī-tél āwī bēé. Āwī ba əyāmī tɔ́dɔ́ m-tɔ́gə bə́gá ngáý kōs adə m-ā m-taā dəngam tɔ́ alé. Ká ré m-əndañ kemm do kənge dəngam tá ndɔ́s bōólaā yā kojəñ ngán ké dəngam gē gəgə anī,

¹³ā Ī-ndiī yā ngóó́də kadə tɔ́gəñ a? Ā Ī-lōōī gir taā de ké rang tá tām yādə tá a? I beé alé ngánə́m gē! Wurə́m ɔlēm ngáý, wur kɔl yām tɔ́y yāsí, tɔ́dɔ́ Kóṣbē əndañ kə ndéy jīneé.

¹⁴Loo n noō tá dəyá gē ní mbutəñ kə nōō tá báy tɔ́. Gō tá anī Orpa əhɔ́ umən ké dəyá kə rōn tá bírən dagə ba ɔtə aŵ. Banī Rutə tɔ́yá gō umən tá.

¹⁵Tā anī Noemi əda Rutə na: ǺǺ madí tél aŵ gō de gē yān gē té ō, gō besē yān gē ní i nábā yān gē té ō ní ī-tél aŵ gō madí té ō.

¹⁶Banī Rutə tél ədan na: Ī-lōō kəsə seím ta kəyāī ba tél gōí té. Loo ní ā aŵ kē tū té ní m-ā m-āw tū té ō, loo ní ā ī-bīī tū té ní m-ā m-bīī tū té ō. De gē yāī gē a téləñ de gē yām gē ō, Nábā yāī a tél Nábā yām ō.

¹⁷Loo ní ā óy tū té ní m-ā m-óy tū té ō, a dubēmēñ i loo ní té ō. Ré i yo tá a kēgājí naā té seí, ba ré i yǺǺ ké rang anī ādē Kóǽbē rāām yǺǺ ké tōr ní toō ō, rāām adē tǽy dǽ ō!

¹⁸Dan ní Noemi ǺǺ kadē Rutə əho ngañg sāā kaŵ seneé gár tā ní asən ra seneé ta tél kaŵ gogó bēé.

¹⁹Ba niñ jōó mbak aŵñ báté ugēñ Betlehem. Dan ní niñ ugēñ ní najədó bār kem bēé sow. DəyǺ gē ədañ na: I Noemi nəkó a?

²⁰Banī Noemi ədadé na: Ī-lōōī bārém Noemi, banī ī-bārmī Mara! Tǽdō Nábā ké tógən i ngáy rāām adē wurəm ǽlēm ké tǽy dǽ.

²¹Ta kaŵm ní yǺǺ i ngáy jīm té, banī ta télóm anī Kóǽbē rāā adē m-tél i jīm karī. Dan ní Kóǽbē tél tūr tan kē dǽm té sekém ō, Nábā ké tógən i ngáy rāām yǺǺ ké majal ō ní, kē ī-bārmī Noemi kumən na i rí?

²²I beé n Noemi əyǺñ dǽ nang ké Moab kǽs ba tél reēñ gogó bēé kē umən ké dəyǺ ní i Rutə ké Moab ní. Dan ní ugēñ Betlehem ní de gē a əlañ i gír sāā kōō órjə gē.

RUT 2

Rutə bur kōō kem ndǽr yā Boj té

¹Tá deē kógēm ké gír kojə yā Elimelek ké ngaa Noemi té i noó. Deē ní i de ké ənge yǺǺ ō, ké ngāā ō. Rīn na i Boj.

²Ndō kéréy té anī Rutə əda Noemi na n-sāā kaŵ bur kōó gō ngé sāā kōō gē té kem ndǽr yā deē ní a rāā kem majə seneé té ní. Anī Noemi tél ədan na kē aŵ tā.

³Adē Rutə aŵ ra a bur kōō gō ngé sāā kōō gē té kem ndǽr kéréy té. Kólən majə adē ndǽr ní i ndǽr yā Boj ké gír kojə yā Elimelek té.

⁴Gō té anī Boj ĩ Betlehem reē ugē. Ni-əda ngé sāā kōō gē na: Ādē Kóǽbē i naā té sesí! Anī ngé sāā kōō gē tél ədanəñ na: Ādē Kóǽbē rāā majə seí!

⁵Gō té anī Boj dəje ngəgəra dǽ ngé sāā kōō gē na: DəyǺ ké mandə ní noō i yā náā?

⁶Anī ngəgəra dǽ ngé sāā kōō gē tél əda na: I dəyǺ ké Moab ní ĩ dǽ nang ké Moab té reē kē Noemi ní.

⁷Ni-dəje ta róbə kətó dǽ kōō gē ní a tésō gō ngé sāā kōō gē té ní. Ni-ra ta kəla té i kē ndǽi beé adē ǺǺ loo ké bēé alé.

- ⁸Tā anī Boj əda Rutə na: Ngōnēm̄ ōō a? ĩ-lōō kaw̄ bur kōó kem ndōr̄ ké rang tá. ĩ-ra laā ĩ-rāā kəla kə ngé kəla yām̄ ké dəyá gēé.
- ⁹Əndā kumií dɔ loo n̄ dəngam gə a sāān̄ kōō tū té ní té majə ba ún gōdó. M-ōgə ngé kəla yām̄ ké dəngam gə kɔdə rōí. Ré kəndā rāāi anī āw̄ ǎȳ mañ n̄ ɔdə bōkəñ kə kem jóo gə té ní.
- ¹⁰Rutə ɔsə non nang té no Boj té ba əda na: ĩ-rāā kem majə señ ngáȳ i tām̄ rí té? Mā n̄ i tērā ní əndā kumií dɔm̄ té majə i tām̄ rí té?
- ¹¹Boj tél ədan na: Ənīmēñ gotə yáa malang n̄ ĩ-rāā kə umií ké dəyá gō yo ngaai té ní ō, gotə kəyá n̄ éyá bɔbí ō, kóóí ō, dɔ nang n̄ ojənī tū té ní ō, ba ĩ-reē ĩ-ndiñ dan de gə ké ĩ-geřdó kété al̄ té ní ō.
- ¹²Ndəngā yām̄ i kadə Kóɔbē əndā njaí tām̄ yā yáa gə n̄ noō té malang. Kadə Kóɔbē Nəbā yā *Israel əndā njaí ngáȳ kadə tɔȳ dɔ. Tɔdɔ ĩ-reē ĩ-bɔɔ rōí i gír bōgəñ tá.
- ¹³Loo n̄ noō té Rutə əda na: Kóɔm̄, ĩ-rāā kem majə señ! Tɔdɔ najə ké majə n̄ ɔr̄ señ ní adēm̄ tógə. Tá mā i de ké m-ásə kadə beř yāi ké dəyá kógəñ tá alé.
- ¹⁴Dan n̄ mbang kəsa yáa asə anī, Boj əda Rutə na kə reē kə əsa yáa sedó, kə un núsə mápa kə əla kum kasə *nduú ké masə té. Rutə ndi i kadə ngé sāā kōō gə té, ba Boj adən kōō ké ndaw̄. Rutə əsa ndāñ ō, gotən̄ nɔȳ ō.
- ¹⁵Dan n̄ Rutə tél āw̄ gogé bur kōó anī Boj əda ngé rāā kəla yān̄ ké dəngam gə na: Əyānií ādə bur kōō ké mbɔɔ dūbə kōō gə té ō, ba ĩ-lōōi kəla rōsɔl̄ dɔn tá.
- ¹⁶Dɔ dɔɔ kōō gə n̄ ā ətōi ní gəgə ĩ-róyī kōō kəréȳ gə danaá ĩ-təñāi nang tá ādə bur ba ĩ-lōōi ndəngəñ.
- ¹⁷Rutə bur kōō kem ndōr̄ yā Boj té báté loo sɔl̄ dɔn tá. Ba dan n̄ ənda kōō n̄ bur ní anī njárən̄ asə səmbē bo kógəñ.
- ¹⁸Ni-ɔȳ aw̄ñ bēé ɔjə umən ō, gotə yáa kəsa n̄ dumən̄ ní adən ō.
- ¹⁹Umən dəjen na ké bur kōō i rá bōólaā wa, ké rāā kəla i rá wa, kadə Nəbā rāā majə kə deē n̄ əndā kumən̄ dɔn té majə bōólaā toó! Anī Rutə ədan na n-rāā kəla na i kem ndōr̄ yā deē kógəñ ké rīn̄ na i Boj té.
- ²⁰Loo n̄ noō té Noemi əda na: M-áa kadə Kóɔbē rāā yáa ké gōtə kə non tá kə ngé gə n̄ ndiñ kə kumdé ní ō, kə ngé gə n̄ oyñ ní ō. Ādə ni-rāā majə kə deē n̄ toó! Gō té anī ni-əda Rutə na: Boj i ngeejí ké ngər̄ ngáȳ. Ni i deē kógəñ ké dan de gə n̄ kadə a gəngəñ dɔjí ní tá.
- ²¹Anī Rutə əda na: Tá ədam̄ báȳ tɔ na kə m-nɔȳ kə loo bur kōō té gō ngé kəla yān̄ ké dəngam gə té báté kadə gír sāā kōō kə gəngəñ.
- ²²Anī Noemi əda Rutə na: Ngōnēm̄, majə kadə āw̄ kə ngé kəla yān̄ ké dəyá gēé na sōgə de gə rāānī majal̄ kem ndōr̄ ké rang tá.
- ²³Rutə tɔyá gō ngé kəla ké dəyá yā Boj gə té burəñ kōō báté kadə gír sāā kōō ɔrjə ō, gémē ō, gəngəñ. Ni-ndi i kə umnéé.

RUT 3

Rutə to kem gār yā Boj té

- ¹Ndō kéréy té anī Noemi əda Rutə na: Ngōnēm, i yām kadē m-sāa loo ndi lom ké majə tām yāi té al a?
- ²Boj n āw kə ngé kəla yān ké dəyá gēé ní i ngeejí. Ni a ənda kōō ɔrjə ké kem gār yān té ndōó bōólaā.
- ³Ní, ī-ndogē mañ ō, ī-ndum ítər ō, əla kúbē rōi té ō, ba āw loo kənda kōō té. Ba ī-lōō kadē gerī báté ādē ré əsa yáa ō, ay yáa ō oy pá tá.
- ⁴Dan n a to nang té anī ā ī-geř loo n a to tū té ní. Loo n noō té āw ún ta kúbē ké do njan té ba əyá njan ādē to ndágá karī. Gō té anī ī-to nang té njan té. Nəkó a ɔjī yáa ké yā kadē ī-rāā.
- ⁵Rutə tél ədan na: M-ā m-rāa yáa malang n ɔjəm ní.
- ⁶Rutə āw loo kənda kōō té ba rāa yáa malang n umən ədan ní.
- ⁷Boj əsa yáa ō, ay yáa ō, adē rōn nelən. Gō té anī āw to ta kōō yān ké kán do naā té té. Rutə āw rōn té jəke, un kúbē ké do njan té kə gogə ba to nang té.
- ⁸Dan ndō tɔyó anī Boj j̄ óy óy do bīi té, nōr kum kə kété anī a de ké dəyá to nang té njan té.
- ⁹Boj əda na: I ī náā n toó? Anī dəyá ní əda na: I mā Rutə nge kəla yāi ba ənī ta kúbē yāi kə do nge kəla yāi té tōdō ī i nge gāng do.
- ¹⁰Tā anī Boj əda na: Ngōnēm, ādē Kóóbē rāa majə seí. Yáa ké gōté n ī-rāa gō gogə laā ní majə tɔy ké kété. Tōdō ī ī-sāa balsáa ké ngé kənge yáa gə al ō, ké ndoō gə al ō.
- ¹¹Beé ní ngōnēm, ī-lōō bōl. Yáa malang n ā ədá ní m-ā m-rāa tām yāi té. Tōdō de ké kem bēé gə malang gerēn kadē ī i dəyá ké ngāā.
- ¹²Mā i nge gāng dɔi ō, bá tā ba nge ngaai kéréy ké ngər ngáy tɔym ké nge gāng dɔi ō ndi noó.
- ¹³Ī-to laā ādē loo tīi dɔi té đer. Bírí dəloí j-a j-aq ké a gāng dɔi aké a gāng al wa. Ré ndigə gāng dɔi anī ādē gāng. Ba ré ndigə al anī, tītə n Kóóbē ndi n kə kumneé noō, mā m-ā m-gāng dɔi! Ba ī-to kə nang té ādē loo tīi dɔi té.
- ¹⁴Adē Rutə to nang té nja Boj té báté ta gir loo té. Dan n loo to pipitə báy á deē a madən a gerēn al noō anī Rutə j̄ dɔi kōó. Tōdō Boj əda na: Ādē deē ger kadē Rutə reē kem gārāa alé.
- ¹⁵Boj əda Rutə na: Ādēm kúbē n ī-sel dɔi té noō ba əhɔ ta. Anī Rutə əhɔ ta kúbē ní. Boj mbɔjə kōō ɔrjə kem kórō kutə kógərn bōkə kem kúbē ní té ba əndā do Rutə té adē awn bēé rō

¹⁶uməŋ té. Noemi dəje Rutə na: Ī i náā ngōnə́m? Loo n noō té Rutə ɔjə Noemi gotə yáá malang n dəngam ní rāā tām yān té ní.

¹⁷Ba Rutə əda báy tɔ na: Adə́m kōō ɔ́rjə ké kem kórō kutə n toō ba ədam na m-ā m-tél yā kaw gogá bē umə́m jīm karī alé.

¹⁸Noemi əda Rutə na: Ngōnə́m, i-ndi jəke ááŋ ta tṓl ta yáá ní. Ré dəngam n noō əndā najə ní naā té bōólaā pá tá a ɔ́r kōō báy.

RUT 4

I náā n i nge gāng dɔ ní

¹Boj aŋ ndi loo sarya té. Anī nge gāng dɔ n ni-əda Rutə najə yān ní a māñ. Ni-bārən ba ədan na kə reē kə ndi laā. Anī deē ní reē ndi.

²Gō té anī ni mēr *kum kɔ́ kə kem bēé gə kutə kógə́m kadə reē ndiñ sedá. Dan n niñ reē ndiñ nang té oy anī,

³əda nge gāng dɔ ní na: Noemi n aŋ dɔ nang ké Moab té ní tél adə a igə kə loo ndɔ́r yā ngókóójí Elimelek.

⁴Ba mā m-əda na m-ā m-ədaī kadə i-geŋ gō ō, m-mērī mang loo ndɔ́r ní ta kum *kum kɔ́ gə yā gir de gə yām gə té ō, ta kum de ké rang gə n ndiñ laā té ní ō. Ta róbə gāng dɔ loo ndɔ́r i yāi Ī ní ré i-ndigə anī i-gāng dɔ. Ba ré i-ndigə al anī ədam ādə m-geŋ. Tɔdɔ deē n kadə gāng dɔ loo ndɔ́r ní i Ī ngóy, ba ré ɔ́də al tá i mā báy. Anī deē ní əda na n-ndigə gāng dɔ loo ndɔ́r ní.

⁵Anī Boj əda na: Ndɔ́ n ā i-mangə́n loo ndɔ́r ní jī Noemi té ní, ndɔ́ n noō té ā i-taā Rutə ké Moab ō. Rutə n i nēyá nge yo ní ā i-taān yā kunə́n rī nge yo dɔ́ kadə rīn bārən dɔ yáá ké gotən té.

⁶Anī nge gāng dɔ ní əda na: Ré i beé anī m-lōō girí na sōgə́ m-nujə yáá kənge yām. Ta róbə gāng dɔ ní m-téləñ m-ādī tɔdɔ m-ásə alé.

⁷Kété dɔ nang ké *Israel té ní, ré de gə a mangə́n naā yáá, aké a adəñ naā ta róbə gāng dɔ yáá anī, a rāāñ i tītə n noō. De kógə́m a ɔ́r sākə́rā ké njan té yā kadə madən kadə gir najə gāngə́n. Sākə́rā ké nja té ké kɔ́r kadə deē i yáá ké ɔjə kadə najə i ké kəndā naā té kɔ́.

⁸Adə nge gāng dɔ ní əda Boj na: Ī-mang loo ndɔ́r ní tām yāi té! Ba gō té anī ɔ́r sākə́rā ké njan té adə Boj.

⁹Tā anī Boj əda *kum kɔ́ gə ō, de gə malang n ndiñ sedá loo sarya té ní ō na: Bōólaā sīj i ké kum té yām kadə yáá malang n i yā Elimelek ō, i yā Kilyon niñ kə Malon ō ní, m-mang jī Noemi té kɔ́.

¹⁰Tá Rutə ké nēyá Malon n i dəyá ké Moab ní, m-taā ō. Adə ni i nēyám kadə m-únə́n rī nge yo dɔ́, kadə rīn bārən dɔ yáá ké gotən té ō, kadə rīn gətóón kɔ́ dan ngákóon gə té al ō, loo sarya té al ō. Nge n noō ní sīj i ké kum té yām ō.

11Anī gír de gē malang n̄ ndiñ loo sarya té ní ō, *kum kɔ̄ gē ō, ədan na: Ááá j̄j̄ i de ká kum té yáí gē! Ādē Kó̄bē rāā kə dəyá n̄ a aw̄ kújú j̄j̄i té ní tītē n̄ rāāñ kə Rasel niñ kə Lea adē ojəñ gír de gē yā *Israel ní! Ī-rāā yáá kə de kə ngáā té kem bē kə Epərata té ō, əndā rī kem bē kə Betlehem té ō!

12Ādē Kó̄bē adī ngán gē kə ta kŭl̄ dəyá kə mandə n̄ toō kadē kojə yáí toñ tītē kojə yā Peres ngōñ *Juda niñ kə Tamar!

Boj taā Rutə ojəñ Obed

13Boj taā Rutə adē tél nēyán. Kó̄bē rāā adē Rutə ndāñ ngōñ ba ojə ngōñ kə dəngam.

14Anī dəyá gē ədañ Noemi na: Ādē de gē bōkəñ Kó̄bē tōy! Bōólaā Kó̄bē rāā adē ĩ-naĭ nge gāng dɔ́í tɔ́ alé. A bārəñ rī nge gāng dɔ́í ní dɔ́ nang kə *Israel tá.

15Ngōñ kaaí ní a rāā kadē dɔ́í a ĭj̄ dɔ́ wáńg wáńg ō, a ngōm̄ bégáí ō. Umií kə dəyá i só té tōy ngání kə dəngam gē sīrí. Tɔ́dɔ́ ni tarii ō, ojə ngōñ kaaí n̄ toō adī ō.

16Noemi taā ngōñ ní əhɔn kə rōn té ba tél nge ngōmən.

17Madē bēn kə dəyá gē əndāñ rī dɔ́ ngōñ ní té ədan na: Noemi ənge ngōñ kə dəngam! Niñ əndāñ rī ngōñ ní na i Obed. Obed i bɔ́bɔ́ Jese kə bɔ́bɔ́ Dabid.

Rī de gē kə gír kaa yā Dabid té

18De gē kə gír kaa yā Peres té n̄ toó: Peres ojə Hesəron.

19Hesəron ojə Ram. Ram ojə Aminadab.

20Aminadab ojə Nason. Nason ojə Salma

21Salma ojə Boj. Boj ojə Obed.

22Obed ojə Jese, ba Jese ojə Dabid.

1 SA

1 SA 1

Ana aṵ loo ké táí ké Silo té

- ¹De kógēm̄ ndi Ramataim Sopim, gō nang ké mbalá yā *Epəraim té. Rī deē ní na i Elkana. Ni i ngōñ Yeroam ké ngōñ Elihu, ké ngōñ Tohu, ké ngōñ Supə́ n̄ i de ké Epərata ní.
- ²Nēyán gē i jōó. Kógēm̄ rīn na i Ana, ba kéréy rīn na i Penina. Penina ojə ngán gē, banī Ana ojə ngōñ alé.
- ³Dəngam ní a ɲi bē yān té kə dɔ bāl gē a aṵ *Silo kəsə non nang té no Kóṣbē nge tɔgə yáa malang té ɔ, tuñ yáa kadən té ɔ. Ngán Eli ké jōó gē n̄ i Hopəni niñ kə Pinas ní n i *ngé tuñ yáa gē yā Kóṣbē ké kem bē ké *Silo té ní.
- ⁴Kə dɔ tuñ yáa gē malang n̄ noō Elkana a kēgə núsə dā ké tuñ a adə nēyán Penina ɔ, ngán Penina gē ɔ.
- ⁵Ba a adə Ana i loo nja té jōó tām̄ ni tár Ana ngáy. Kóṣbē adə Ana ngōñ alé bá tā ba Elkana tárən ngáy.
- ⁶Banī Penina a əda Ana i najə ké tōr tōr gē dejə a əlañ rōsɔ́l dɔn té tām̄ ngōñ n̄ Kóṣbē adən ál ní té.
- ⁷Adə kə dɔ bāl gē n̄ noō ré Ana aṵ kem *kújə yā Kóṣbē té anī, yáa n̄ Elkana a rāa seneé ní n noó ɔ, yáa n̄ Penina a rāa seneé ní n noó ɔ. Bāl kéréy té dan n̄ Ana mbāté kəsə yáa ba ndi a nōó ní anī,
- ⁸ngaan dəjen najə əda na: Ana ā ī-nōó i rí? Ī-mbāté kəsə yáa i tām̄ rí té? I bay á rōi nelī ál beē? Mā i só té ngáy tām̄ yāi té tɔy ngání ké dəngam gē kutə kógēm̄ ál a?
- ⁹Dan n̄ əsañ yáa ɔ, ayñ yáa ɔ, loo ké *Silo té gir gāng anī, Ana ɲi dɔ́ aṵ ta róbə ké yā kudən kə kem *kújə yā Kóṣbē té té. Eli n̄ i nge tuñ yáa ní ndi dɔ kōmbéré yān té ta róbə kújə ní té.
- ¹⁰Wur Ana ɔlən ngáy, adə ni ndōy Kóṣbē i kə mañ nōó kumən té.
- ¹¹Ni-ənī ndūn əda na: Kóṣbē ké bo ké tógən i ngáy, ré áa kum tō ndoó yām̄ mā nge kəla yāi ɔ, əga kemií dɔm̄ té ɔ, dɔi ndígənaləm̄ ál ɔ, adə ādēm̄ ngōñ ké dəngam anī, m-ā m-ɔr̄ kamən tayā tām̄ yāi té kə dɔ ndɔ gē malang n̄ a ndiñ kə kumneé ní ɔ, deē a əndā nənga dɔn té yā dəsān dɔn ál ɔ.
- ¹²Ana ndōy Kóṣbē dan i ngáy. Eli əndā maɲn
- ¹³anī áa i ndār tan ngóy n a yéy banī oō ndūn alé, tām̄ ndōy i kə kemən té. Eli rāan i nge kasə rāa té,
- ¹⁴adə ədan na: Kasə ní a rāai ngáy bay a? Āw̄ ī-to ī-bīi adə kasə gāng kumií té.
- ¹⁵Ana tél ədan na: Kóṣm̄, mā i dəyá ké wurəm̄ ɔlēm̄ ngáy. M-āy kasə *nduú ál ɔ, m-āy yáa kógēm̄ ké rāa deē kasə té ál ɔ, ba m-ɔjə i Kóṣbē yáa ké kemm̄ té.

16Ī-lōō rāām mā nge kəla yāi dəyá kə hálən nujə kōó té. Tədō i gír najə kə tɔy dɔm ngáy ō, i wurəm kə ɔlēm ngáy ō n ndeē kadə m-ɔrən najə dan i ngáy ní.

17Tā anī Eli əda na: Āw kə kem ɔlɔ́ ō, ādə Nəbā yā *Israel adī yááú n̄ ĩ-dəjen ní ō.

18Ana tél ədan na: Ī-rāā kem majə sehm mā nge kəla yāi kə noí té. Ana ɔtə āw. Ni-əsa yááú tā ō, dɔ kumən nelən ál tītə kə kété tɔ ál tā ō.

19Elkana niñ kə deē yān gēé iñ dɔ́ kə gír looí batə ngáy ba āw ɔsəñ nodé nang té no Kóóḃē té rɔynəñneé. Gō té anī tél āwñ gogé bē yādó té Rama.

Kojə Samuel

Elkana bī kə nēyān Ana, anī əga kem Kóóḃē dɔ Ana té,

20adə Ana ndāñ ngōñ. Dan n̄ ndō kojə yān asə anī ojə ngōñ kə dəngam, ba əndā rīn na i Samuel, tədō ni-əda na n-gəden na i jī Kóóḃē té.

21Teē bāl kə rang té anī ngaan Elkana āwñ niñ kə de kə ta kújə yān té gə malang kadə Kóóḃē *yááú tuñ kə kə dɔ bāl gə té ō, rāā yááú n̄ ni-əñī ndūn yā rāā kadə Kóóḃē té ní ō,

22banī Ana āw sedó alé. Ni-əda ngaan na n-ngóó kadə ré n-ɔr ngōñ ta mba té pá tá n-āw seneé *Silo ta kum Kóóḃē té báý ō, n-əyān kadə ra kə noó kə njóm gə té ō.

23Ngaan Elkana tél ədan na yááú n̄ áá ta kumən té kadə i yááú kə majə ní kə rāā. Kə ndi kə ngōñ ní báté kadə ɔrən ta mba té, ba kadə Kóóḃē rāā yááú n̄ əñī ndūn yā rāā ní. Adə Ana tél ndi gogé Rama adəñ ngōñ mba báté ɔrəñneé ta mba té.

Ana ndējə Samuel ō, ndadə Kóóḃē ō

24Dan n̄ ɔrən ta mba té kōó anī āw seneé kem *kújə yā Kóóḃē té. Niñ kə ngaaneé əhɔñ mañg kə bəra kə bālən i mətá jidé té ō. Unəñ ndujə kem kál kə bo kógə́m té ō, kasə *nduú jidé té kem ɔlɔ́ ō. Adə Samuel tél nge rāā kəla yā Kóóḃē.

25Ana niñ kə ngaaneé tōlən mañg kə bəra ní ba tuñ adəñ Nəbā. Gō té anī āwñ kə ngōñ ní rō Eli té.

26Ana əda Eli na: Kóó́m, tītə n̄ ĩ-ndiñ kə kumií noó, dəyá n̄ ndō té gēé ra rōí té loo n̄ toó té laā a ndōyñ Kóóḃē ní i mā.

27Ngōñ n̄ m-gəde Kóóḃē kem ndōy yām té ní n toó, Kóóḃē adəñ yááú n̄ m-gəden ní.

28Ba mā m-ndigə télən kadən. Adə kə dɔ ndō gə malang n̄ a ndiñ kə kumneé ní ni i deē yā Kóóḃē. Gō té anī ɔsə non nang té ta kum Kóóḃē té, rɔynneé.

1 SA 2

1Ana ndōy Nəbā əda na: M-ənge rōnel dan wurəm té kə ta kúl Kóóḃē ō, m-ɔr dɔm dɔ́ i kə ta kúl Kóóḃē ō. M-ásə kəgō madə baám gə ō, m-rāā rōnel tədō Nəbā dijīm ō.

2De kə tál tītə Kóóḃē gətóo. I ĩ ngóy n i de kə ndi noó rōkum ní, mbaí kə tītə Nəbā yájí gətóo.

³I-lōōi ndájē najē ō, i-lōōi ngonjē ō, tɔdō Kóṣṣbē i Nébā ké geṛ yáa malang. Ni i nge gāng sarya do yáa malang ní de gē rāān té ní.

⁴Ga gērā yā go rōō gē i ké tētē kōó, ba de gē ní tésōn ní əngeñ tógə.

⁵Ngé gē ní kété niñ i ngé ndān gē ní, ngolaā a rāān i kəla yā madədé gē yā kəngeñ yáa kəsa, ba ngé gē ní kété niñ i ngé bō gē ní, ngolaā rāān kəla tɔ alé. Dəyá ké kujə gēgē oje ngán gē nja sīrí, ba rō kóó ngán kósə ndələ kōó.

⁶I Kóṣṣbē n i nge rāā kadē deē oy ō, ndi kə kumneé ō ní. I ni n i nge kaw kə deé bádá ō, teē seneé ō ní.

⁷I Kóṣṣbē n i nge rāā kadē deé tél nge rō tō ndoō ō, nge kənge yáa ō ní. Ni i nge tél kə deé kə nang té ō, nge kəsən kə dōó ō.

⁸I ni n i nge kun nge tógə gətóó ní teē əsō ní dōó ō, i nge kun nge rō tō ndoō kōó do bū loo té ō ba kadədé loo ké to ngol dan ngār gē té kadē ndiñneé ní. Do nang malang i yā Kóṣṣbē. I ni n i nge kəndā do nang do birən té ní.

⁹Ni a ngōm nge ra do ndūn té loo njērān gē té, banī ngé kem ndul gē tá a oyñ kum til té. Tɔdō i tógə deē n i nge tetə rōō kadēn ní alé.

¹⁰Kóṣṣbē a tetə madē baān gē rōō. Ni a ndi do rā té yā ndángəñ rōn dɔdó té. Kóṣṣbē a gāng sarya do de gē té báté ta ngóy do nang té. A əndā mbañg yān ní urəñ yibē ngār dɔn té gērāñneé ní ō, a adē mbañg ní tógə ō, a ɔsə gɔnən ō.

¹¹Gō té anī Elkana tél aḡ gogé bē yān ké Rama té. Ba ngōn tá nay gogé *Silo yā rāā kəla yā Kóṣṣbē ta kum Eli nge tuñ yáa té.

Ngán Eli gē

¹²Ngán Eli gē i *ngé tuñ yáa ké háldé nujə kōó gē. Niñ gerəñ Kóṣṣbē alé.

¹³Hál ké majal ní a rāān kə gir de gēé ní n toó: Tītē ní toō ré deē kéréy tōl də yā tuñ anī, dan ní a ndīrəñ də ní ngōn nge kəla yā *nge tuñ yáa a reē kə gindē ké tan i mətá jīn té

¹⁴yā kəsəñ də do horoó kem jóó. Ká jóó ní i jóo gindē ké bo, aké i ké dūú, aké i jóo nánjə gēgē anī, ni a tósə i də ké kemeé. Də malang ní gindē ké ta mətá a teēn ní i yā *nge tuñ yáa. Yáa ní ngán Eli gē rāān kə ngán *Israel gē malang ní a aḡn *Silo ní n noó.

¹⁵Kéréy gē anī pá tá kadē róōn yibē də ní tōlən yā tuñ ní, ngōn nge kəla yā *nge tuñ yáa a reē ba a əda deē ní a tuñ yáa ní na: Ādēm də ké yā tēngā tām yā nge tuñ yáa té. Ni a taā də ké ndīr jīi té al báté. Ni-ndigə i də ké mbōl ngóy.

¹⁶Ba ré deē ní tél ədan na: Ādē róōn yibē də ní horoó pá tá ún də ní kemií ndigə ní anī ngōn ní a tél a ədan na: M-ódə alé. m-gey kadē ādēm ngər ní toō té. Ba ré i-gey al a m-ā m-taā kə gúú.

¹⁷Majal yā balsáa gē ní i ké bo ngáy ta kum Kóṣṣbē té, tɔdō niñ rāān yáa ké tuñ yā Kóṣṣbē i yáa ké karī té.

18Ba Samuel ní ni i ngōñ ní a rāā kəla i ta kum Kóṓbē té. Kūbē ké gírən té i epod *léé.

Gír kojə yā Samuel

19Kə dɔ bāl gē ní noō kóṓn a uř ngōñ kūbē kŭl a aŵn adən. A aŵn i dan ní niñ kə ngaaneé a aŵn *Silo tuñ yáá ké kə dɔ bāl gēé té ní.

20Eli tór tan dɔ Elkana té ɔ, dɔ nēyán té ɔ, ba əda Elkana na: Ādē Kóṓbē adī ngán ké rang gē kə dəyá ní toō kum gótə ngōñ ní i ké kadē Kóṓbē té ní. Gō té anī Elkana niñ kə Ana tél aŵn bēé.

21Kóṓbē dij Ana adē ojə ngán ké dəngam gē mətá ɔ, ké dəyá gē jōó ɔ báy tɔ. Ba Samuel ní ni i ngōñ ní tɔgə kə ta kum Kóṓbē té.

Eli kŭl kə ngánən gēé

22Eli tɔgə bégá ngáy kŭó. Dan ní ni oō yáá ní ngánən ké dəngam gē a rāāñ kə ngán *Israel gēé ní ɔ, bīl ní a bīl kə dəyá gē ní ɔsəñ dɔdɔ naā té ta kújə kənge naā té ní ɔ anī,

23ədadə na: Ī-rāāi yáa beé i tām rí té? De gē malang a ədañ i najə hálsí ké majal.

24Ngánərn gē, adī asəsí. Najə yāsí ní deē yā Kóṓbē gē a ɔrəñ á m-ōó ní i najə ké majal ngáy.

25Ré i deē n rāā majal kə deē madəneé anī Nəbā a ra danaá yā māyďé naā té. Ba ré deē rāā majal i kə Kóṓbēé anī, i náa n asə ra danaá yā māy ní? Banī najə ní bəbədə ədadə ní usədə alé. Tɔdɔ Kóṓbē ndigə kadə oyñ.

26Ba Samuel ní ni i ngōñ ní nɔy kə loo tɔgə té ɔ, kə loo majə té ɔ, kum kə kété kété, ta kum Kóṓbē té ɔ, ta kum de gē té ɔ.

Kənda ké a ənda Eli kə deē gēé

27Deē yā Nəbā kógərn reē ənge Eli ba ədan na: Najə ní Kóṓbē əda ní n toó: Kété dan ní kaaí gē i gír tɔgə yā mbañg *Paraɔ té dɔ nang ké Ejiptə té ní, m-tɛɛ kumdə adə ɔa gərməñ.

28Dan de gē ké gír bē yā ngán *Israel gē té malang ní, i kaaí *Aarɔ n m-gərən kadə i ni n i *nge tuñ yáa yām ké kadə al aŵ dɔ *loo tuñ yáa yām té ɔ, róó kajaja ɔ, ra ta kumm té kə epod. Tá yáa malang ní ngán Israel gē a tuñ adəməñ ní, m-tél kə núsəneé m-ədən ɔ, m-ədə ngánən gē ɔ, ngán kaan gē ɔ.

29Ba Ī-kídí *yáa tuñ gē kə *yáa ndējə gē ní m-əda kadə de gē reēneé kem *loo ké tál té ní i tām rí té? Ī-ból ngáni gē tɔym mā tɔdɔ ngán Israel gē ní i deē yām gē ní reēñ kə *yáa ndējə gē adəməñ, anī əsaí loon ké majə majə gē kŭó malang əndāineé yibəsí i tām rí té?

30I beé bá ní, mā ní i Kóṓbē Nəbā yā ngán Israel gē ní, yáa ní m-ā m-ədaí ní n toó: Kété ní m-ənī ndūm m-ədə gír kojə yāi ɔ gír deē yāi gē ɔ, m-əda na i sŭi n i *ngé tuñ yáa yām gē bátə kə no té ní. Ba ngəlaā ní i tītə ní noō tɔ alé adə m-ədə wáñg.

Tɔdɔ de gē n̄ bōlān̄ ndílám̄ ní mā̄ m̄-bōl̄ ndíldé̄ ɔ, de gē n̄ a kídēmēn̄ ní a rāāndé̄ nja bāyā̄ ká gogé̄ té ɔ.

³¹Ndɔ̄ gē a reēn̄ noó kadē de ká ngāā ngāā gē ká gír kojə yāí té ɔ, ká gír kaa yāí té ɔ ní, m-ā m-ɔr̄d̄é̄ kɔ́ kadē deē a ɔ̄ de ká tɔgə b́oga ta kújí té tɔ alé.

³²Madí n̄ ā ī-rāāī naā dɔ̄ loo té seneé ní, ā ɔ̄an loo rāā kəla té kem *loo ká tál̄ té ɔ, ā ɔ̄á yáá ká majə gē malanḡ n̄ ni a rāā kə ngán̄ *Israel gēé ní ɔ. Banī de ká tɔgə b́ogá ká gír kojə yāí té a gətóo i ká báté̄ gē té.

³³Bá tā ba m-ā m-əyā deē kógēm̄ ká gír yāí té kadē a ra ngər kadə *loo tuñ yáa yām̄ té, yā rāān̄ kadē ī-nōō, kadē mañ nōō ndum kumií dɔ́i té ɔ, kadē wōnḡ rāāī ɔ. Ba gotə de ká ngāā ngāā gē malanḡ ká gír kojə yāí té a oyñ malanḡ.

³⁴Yáá n̄ ā ī-gerēn̄ kadē najē n̄ m-əda toó i najē ká rōkum ní, i yáá n̄ a rāā yā reē kə dɔ̄ ngání ká dəngam̄ ká jōó gē n̄ i Hopəni niñ kə Pinas ní té: Niñ jōó mbak a oyñ ndɔ̄ kógēm̄ beē.

³⁵Gō té anī m-ā m-gērā nge tuñ yáá ká sew ká ni a rāā i yáá n̄ kemm̄ ndigə ní ɔ, yáá n̄ bōn̄ i kemm̄ té ní ɔ. M-ā m-rāā kadē gír kojə yān̄ a ndi kem̄ kəla tuñ yáá té ndi ká dan gānḡ al̄. Ni a njērā i ta kum mbañḡ yām̄ n̄ urəñ yibē dɔn̄ té ní ngándáinḡ.

³⁶Ba de ká gír kojə yāí té n̄ a n̄ay ní a aŵ yā kəsō kə nang té no nge tuñ yáá ní té najē yā súū ká kum mbutə té ɔ, yáa kəsa té ɔ, ba a əda na: m-rāāī b́ó, əndām̄ tū kəla kógēm̄ yā *ngé tuñ yáa gē té, ədē m-əngeñ yáa kəsa ká tam̄ té.

1 SA 3

¹Ba Samuel n̄ i ngōn̄ ní, a rāā kəla yā Kóɔbē i ta kum Eli té.

Nébā əndā Samuel nge koō ta yān̄ té

Dan ngeé n̄ noō té ní Kóɔbē a ɔr̄ najē kə deé i lāv̄ lāv̄ al̄ ɔ, a rāā kadē deē ɔ̄ yáa i lāv̄ lāv̄ al̄ ɔ.

²Ndɔ̄ kórēȳ té ndɔ́ anī Eli n̄ kumən̄ ɔ̄ loo ngáȳ tɔ al̄ ní, to a b̄ī loo n̄ a to tū té kété gē té ní.

³Samuel to kem̄ *kújə yā Kóɔbē té loo n̄ sandúkə yā Nébā i tū té ní té a b̄ī ɔ, hor yā Nébā i ká deē t̄l̄ al̄ b́áȳ ɔ.

⁴Kóɔbē bār Samuel anī Samuel ndigən̄ na: Mā n toó.

⁵Samuel ɔ̄ ɔ̄ȳ ngōdē aŵ rō Eli té ba ədan na: Ī-bārəṁ ní mā n toó. Anī Eli tél̄ ədan na n-bārən̄ alé ba kə tél̄ aŵ kə to nang té. Samuel tél̄ aŵ to nang té.

⁶Kóɔbē bār Samuel nja ká nge kə jōó b́áȳ tɔ na: Samuel. Anī Samuel ɔ̄ aŵ rō Eli té ba ədan na: Ī-bārəṁ ní mā n toó. Anī Eli tél̄ ədan na: Ngōnəṁ, m-bārī alé, ba ī-tél̄ āw̄ ī-to nang té.

⁷Dan n̄ noō té ní Samuel geṛ Kóɔbē al̄ b́áȳ, tɔdɔ̄ Kóɔbē ɔr̄ najē seneé nja kógēm̄ al̄ b́áȳ.

- ⁸Kóṣṣbē bār Samuel nja ké nge kṛ mətá anī Samuel ij̄ aw̄ rō Eli té ba ədan na: Ī-bārēm̄ ní mā n toó. Loo n̄ noō té Eli gēr kadē i Kóṣṣbē n a bār ngōñ ní.
- ⁹Adē əda Samuel na: Ī-tél aw̄ ī-to nang té. Ba ré a bārīí báȳ tṛ anī, əda na: Kóṣṣbē, ɔ̄r najē na nge kəla yāi nēl̄ mbīn yā koōñ. Samuel tél aw̄ to gotən té gogó.
- ¹⁰Kóṣṣbē reē ra ba bārón tītē ké kété gē na: Samuel, Samuel. Anī Samuel tél ədan na: Ɔ̄r najē na nge kəla yāi nēl̄ mbīn yā koōñ.
- ¹¹Kóṣṣbē əda Samuel na: M-ā m-rāā yáá kógēm̄ dan *Israel gē té ké kadē náā nəkó n̄ a oō anī ndílən a aȳ.
- ¹²Ndō n̄ noō té ní yáa malang n̄ m-ədə dṛ Eli té ō, dṛ gir kojə yān té ō ní m-ā m-rāā. M-ā m-éla gir i ta kəla gir té báté ta tōl̄ ta té kanjə kəyā yáá kógēm̄ kōó.
- ¹³Ngɔlaā ní m-tāān adē aw̄ ədan na m-ā m-gāng sarya ké ngándáing dṛ de ké ta kújə yān té gē té, tām̄ yáá ké majal̄ n̄ ni-rāā té ní. Yáá ké majal̄ ní i ngánən gē n̄ aamēñ adē mā i yáa al̄ ta kumdé té ō, ni gēr ō, ba əyadé dṛ háldé té ní.
- ¹⁴I tām̄ najē n̄ noō té n m-túbə m-ādē de ké gir kojə yān té gē m-ədə na: Yáa tuñ gē, aláa yáa ndējə gē a asəñ kōl̄ yáá ké majal̄ n̄ de ké gir kojə yā Eli té gē rāāñ ní al̄ báté ní.
- ¹⁵Samuel to nang té báté loo tīi. Gō té anī ij̄ aw̄ teē ta *kújə yā Kóṣṣbē. Ni bōl̄ kaw̄ kəjə Eli gotə yáá n̄ aq̄ ní.
- ¹⁶Banī Eli bārón na: Ngōnēm̄ Samuel. Anī Samuel ndigən na: Mā n toó.
- ¹⁷Anī Eli dəjen najē əda na: Ədaī na i rí? Bó, najē n̄ ədaī ní ī-lōō mundēm̄. Ré ī-mundēm̄ najē kógēm̄ ké dan najē gē n̄ ɔ̄r seí té ní anī, ādē Nébā rāāi yáá ké tōr̄ n̄ toō ō, nge ké tōr̄ n̄ toō ō.
- ¹⁸Loo n̄ noō té Samuel ədan yáa malang n̄ Kóṣṣbē ɔ̄r seneé ní kanjə mundən yáá kógēm̄. Eli əda na: Ni i Kóṣṣbē. Ādē rāā yáá n̄ ni-aq̄ kadē i yáá ké majə ní.
- ¹⁹Samuel tɔgə. Kóṣṣbē i naā té seneé ō, əyā najē yān kógēm̄ adē əsō nang té al̄ ō.
- ²⁰I beé n de gē malang ké dṛ nang ké *Israel té n̄ əla gir dṛ bē ké Dan té báté ugəñ Beer Seba ní gerəñneé kadē Samuel i *nge koō ta yā Kóṣṣbē ké rōkum ní.
- ²¹Kóṣṣbē naȳ kə loo rāā té kadē Samuel aq̄n *Silo. Tɔdō Kóṣṣbē ɔ̄r najē seneé *Silo, ba najē ní rāā adē kumən teē dṛ Kóṣṣbē té.

1 SA 4

¹Ba najē kōr Samuel i tām̄ yā ngán *Israel gē té malang.

Sandúkə yā Nébā i kem jī Pilistin gē té

Ndō kéréȳ té anī ngán Israel gē aw̄ñ yā rōō Pilistin gē. Niñ əndāñ génger yādé i kadə Eben Ejer té, banī Pilistin gē əndāñ yādé i Apek.

- ²Pilistin gē reē rañ kə ta naá no ngán Israel gē té yā rōōdó. Rōō ní reē tēngā ngáy. Pilistin gē tetəñ ngán Israel gē rōō. Niñ tōlēndé asə dūbú só loo rōō ní té bembeé.
- ³Ngán Israel gē tél aŵñ gogé génger yādé té. Anī *kum kōō ká Israel té gē ədañ na: Kóōbē əyā Pilistin gē adə tetəñjí rōō bōólaā i tām yā rí té? J-awī gō *sandúkə madə naā yā Kóōbē té *Silo, ādə reē ajəjí jī ngé baājí gē té.
- ⁴Ngán Israel gē əlañ de gē *Silo adə aŵ reēñ kə *sandúkə madə naā yā Kóōbē nge tōgə yáa malang n ndi dō *de kə dō rā té gē kə ngé ngōm loo gē té ní. Ngán Eli kə jōó gē n i Hopəni niñ kə Pinas ní, niñ i kadə sandúkə madə naā yā Nébā té.
- ⁵Dan n *sandúkə madə naā yā Kóōbē ugə gégereé anī, ngán *Israel gē malang túrəñ kól rōnel kə ngáy, adə dō nang ndebə.
- ⁶Pilistin gē oōñ kōō kól rōnel kə ngáy ní anī ədañ na: Kól rōnel n bār ngáy kem génger yā Hebəro gē té noō kuməñ na i rí? Gō té báa gerəñ kadə i sandúkə yā Kóōbē n ugə kem gégereé.
- ⁷Ból rāā Pilistin gē tām ədañ na: Nébā kógəñ reē kem génger yādé té. Ədañ báy tō na: Yáa kə to kum kaŷ al əsō dōjí té tōdō kété gē ní i beé alé.
- ⁸Yáa kə to kum kaŷ al əsō dōjí té. I náā n a cōjí jī nébā kə nge tógé n toō té ní? I nébā n tēndā de kə Ejiptə gē kem dəla loo té kə ndéy kə tayā tayā gē ní.
- ⁹Pilistin gē, əhōī rōsí tōgə. Ī-raī dəngam, na sōgə Ī-rāāi bəlo yā Hebəro gē tītə n niñ rāāñnéé bəlo yāsí kété ní. Ī-raī dəngam ba Ī-rōōidó.
- ¹⁰Pilistin gē əlañ gír rōō ngán *Israel gē. Niñ tetəñdé rōō, adə ngán Israel gē aŷñ naā kógəñ kógəñ kə bē yādé gē té. Rōō ní rāadé ngáy. Dan deē yādé gē té ní, ngé kə kə njadé gē n tōlēndé ní asəñ dūbú kutə mətá.
- ¹¹Sandúkə yā Nébā i kə kun kōó ō, ngán Eli kə dəngam kə jōó gē n i Hopəni niñ kə Pinas ní oyñ ō.

Eli nge tuñ yáa oy ō, uməñ kə dəyá oy ō

- ¹²De kógəñ kə gír bē yā Benjamə té aŷ ta rōō té aŵ ugə *Silo ndō nəkó n noō té. Kūbə kə rōñ té i kə *rəyā kōó ō, dōñ i bumbəru malang ō.
- ¹³Dan n ni ugə ní Eli ndi i kadə róbé té dō kəgə ndi yāñ té. Ndi a um i ta róbə, tōdō keməñ sōl ngáy najə yā sandúkə yā Nébā té. Deē ní reē əda de kə kem bēé gē yáa n rāā yáa ní, adə de kə kem bēé gē malang nōñ naā.
- ¹⁴Eli oō sōm ní anī əda na: Kum sōm n kósə de gē n toō a sōməñ ní na i rí? Deē ní reē kə nāgá kəda Eli najə ní té.
- ¹⁵Ba dan ngeé n noō té ní bāl Eli i kutə ndōhó gidə i sósó. Kuməñ ra ro ba a loo tō alé.
- ¹⁶Deē ní əda Eli na: I mā n m-íi ta rōō té ní. M-əy ta rōō té i bōólaā nəkó n toō. Eli dəjen na: Ngōnəñ, i rí n rāā yáa?

¹⁷Ni-tél ədan na: Ngán *Israel gē ǵyñ naā no Pilistin gē té. Rōō rāādé rāā ké majal ngáy. Tá ngání ké jōó gē n̄ i Hopəni niñ kə Pinas ní oyñ ǫ. Sandúkə yā Nəbā ní unəñ kōó ǫ.

¹⁸Dan nəkó n̄ əda rī sandúkə yā Nəbā anī, Eli ij̄ dɔ kāgē ndi yān té əsǫ kə gōneé ta róbé kújé té, gár gōn tōō yók yók adē oy. Tɔdō ni i de ké tɔgə ǫ, ɔy ngáy ǫ. Ni-ndi ngār sarya dɔ ngán Israel gē té i bāl̄ kutə só.

¹⁹Um Eli ké dəyá n̄ i nəyá Pinas ní ndāñ ngōñ, ba dɔ kojən i ngər. Loo n̄ ni oō najē yā sandúkə yā Nəbā n̄ taāñ ní ǫ, najē yā yo umən Eli ǫ, yo ngaan ǫ anī, kem ɔsə seneé adē ndi kə nang té ojə ngōñ.

²⁰Dan n̄ rāā loo koy anī, dəyá gē n̄ ndiñ rōn té ní ədanəñ na: Ī-lōō bōl̄, tɔdō ngōñ n̄ ójən ní i ké dəngam. Banī ni dal al̄ ǫ, əndā kumən gir najē ní té al̄ ǫ.

²¹Ni-əndā rī ngōñ ní na i Ikabod. Kumən na *Kɔsə gɔn gətóo kōó. Tɔdō dəyá ní əda na: Unəñ kɔsə gɔn dɔ nang ké Israel té awñneé kōó. Ni-əda najē ní ɔɔñ i sandúkə yā Nəbā n̄ i ké kun kōó ní ǫ, ɔɔñ i umən ǫ, ngaan ǫ.

²²Ni-əda na: Kɔsə gɔn gətóo kōó dɔ nang ké Israel té i tām sandúkə yā Nəbā n̄ madə baḡ gē un awñneé kōó ní té.

1 SA 5

¹Dan n̄ Pilistin gē unəñ sandúkə yā Nəbā ní, ij̄ñneé Eben Ejer awñneé Asdod,

²ba aw̄ əndāñ kem kújə besə yādə té. Rī besə ní na i Dagon. Niñ əndāñ sandúkə yā Nəbā ní i kadə Dagon té.

³Teē kə kōrneé, dan n̄ Asdod gē reēñ kem kújə yā Dagon té kə gir looí batə anī, Dagon i ké əsǫ sébə kumən nang té no sandúkə yā Kóɔbē té. Unəñ Dagon dɔɔ ba əndānəñ gotən té.

⁴Teē kə ndō ké noō, dan n̄ Asdod gē teē reēñ kem kújə yā Dagon té kə gir looí batə anī, Dagon i ké teē əsǫ ba sébə kumən nang té no sandúkə yā Kóɔbē té. Dɔn ǫ, jīn ké jōó gē ǫ, i ké teē tésōñ ta róbé kújé té, ba n̄y i rōn ngóy.

⁵I tām najē n̄ noō té n bāté bōólaā gēgē ní ngé tuñ yáa yā Dagon gē kə de gē malang n̄ a udəñ kem kújə yā Dagon té ní, ré reē ɔtəñ ta kújə yā besə Dagon ké Asdod té anī a gəlāñ dɔ ta róbé ní.

⁶Kóɔbē rāā adē yáa ké tōr rāā de ké Asdod gē. Ni- rāā adē yáa gē nujəñ ngáy kem bē yādə té ǫ, adē yáa agədé ǫ, agē de ké gō nang ké Asdod té gē malang ǫ.

⁷Dan n̄ de ké Asdod gē ǵaḡ yáa n̄ rāā yáa ní anī ədañ na: Ādī sandúkə yā Nəbā yā ngán *Israel gē ndi loojí laā alé. Tɔdō rāā adē yáa ké tōr rāājí ǫ, rāā Dagon nəbā yājí ǫ.

⁸Əlañ gō ngār gē yā Pilistin gē té malang adē reēñ ba dəjeñdé na ké kə n-rāāñ i baḡ kə sandúkə yā Nəbā yā ngán *Israel gēé wa. Anī ngār gē tél ədañdé na kə awñneé kem bē ké Gat té. Loo n̄ noō té niñ ndótəñ kə sandúkə ní awñneé Gat.

⁹Dan n̄ sandúkə ugə kem bē ké Gat té anī Kóṣbē rāā adē yáá ké tōr rāā bē ké Gat. Adē bōl rāā de gə ngáy. Kóṣbē rāā adē yáá agə de ké kem bēé gə malang. Yáá ní agə ngán ké dūú gə gəgə de ké tɔgə gəgə.

¹⁰Loo n̄ noō té niñ əlañ kə sandúkə yā Nəbāá Ekəron. Dan n̄ sandúkə yā Nəbā reē ugə kem bē ké Ekəron té anī, de ké Ekəron gə nōōñ ngáy ədañ na reēñ kə sandúkə yā Nəbā yā Israel gēé bēé loodə na i yā tōləndə.

¹¹Əlañ gō ngār gə yā Pilistin gə té adē reēñ malang ba ədañdə na: Əlañ kə sandúkə yā Nəbā yā *Israel gēé gogə bēé. Ré əlañeé al anī j-a j-oyi malang. Kóṣbē rāā adē yáá ké to yo reē dɔ bē yādə té, adē de gə malang bōləñ ngáy.

¹²De gə n̄ oyñ al ní yáá agədə, adē kɔr wur kɔl ké kem bēé bār bátə teē dɔ rā té.

1 SA 6

Pilistin gə əlañ kə sandúkə yā Nəbāá gogə adəñ Israel gə

¹Sandúkə yā Kóṣbē rāā nāā siri dɔ nang yā Pilistin gə té.

²Pilistin gə dəjeñ *ngé tuñ yáá yādə gə ɔ, kɔdə sāā yādə gə ɔ, na ké kə n-rāāñ i bay kə sandúkə yā Kóṣbēé wa. Kə ojəndə loo tél kəlañ gogə bēé.

³Anī niñ tél ədañdə na: Ré i-ndigi tél kəla kə sandúkə yā Nəbā yā ngán *Israel gēé gogə anī ā əlañeé i karī alé. Ā adəni yáá kógəñ yā kəsōñneé naā. Loo n̄ noō té ā əñgei rō ngañg ɔ, ā i-geri yáá n̄ rāā tá yáá á asəñ Nəbā rāāsí yáá ké tōr al ní ɔ.

⁴Ba Pilistin gə tél dəjeñdə na ké kə n-əsōñəñ naā i kə rí wa. Anī *ngé tuñ yáá gə kə kɔdə sāā gə tél ədañdə na kə adəñəñ yáá gə ké toñ tītə yáá ké agə de ké rāā kə lórɔ gə mí ɔ, yégə gə ké rāāñdə kə lórɔ gə mí ɔ, kə gə kutə ngār gə yā Pilistin gēé. Tɔdɔ i yáá ké tōr ké kógəñ beē n rāāsí ɔ, rāā ngar yāsí gə ɔ ní.

⁵I-rāāi yáá gə ké toñ tītə yáá ké agə de gə ɔ, ké toñ tītə yégə gə n̄ nujəñ bē yāsí ní ɔ, ɔsiñeé gɔñ Nəbā yā *Israel gə. Majani a rāā kadə yáá ké tōr rāāsí ɔ, rāā nəbā yāsí gə n̄ i besə yāsí gə ní ɔ, bē yāsí ɔ, tītə ké kété tɔ alé.

⁶I-lōōi rāā kem ngañg tītə yā *Paraɔ niñ kə de ké Ejiptə té gēé. Ādə əga kemsí dɔ yáá n̄ rāā sedə té ní, rāādə yáá ké tōr bátə adə əyañneé Israel gə adə awñ.

⁷Adə i-rāāi púsə ké kijə ba əhɔi kɔɔ mañg gə jōó ké ngáñdə gə a iləñ mbadə ɔ, əniñ njúkə míndədə té kété al báy ɔ, adə unəñ púsə ní. Ba i-télii kə ngáñdə gēé awi sedə gogə kem kújə kəsa yáá yādə té.

⁸Úni sandúkə yā Kóṣbē əndāi kem púsə ní té. Ba yáá ké rāā kə lórɔ gə n̄ ā adī Nəbā yā kəsōñneé naā ní, i-bōkíidə kem ngōñ sandúkə kéréy té ba əndāi kadə sandúkə yā Kóṣbē té. Gə té anī əyañ mañg gə adə awñ kə púsə ní.

⁹Ba áái gōdə: Ré mañg gə unəñ i róbə ké ta kaw kə dɔ nang ké *Israel té adə kumdə sɔṣ Bet Semes anī, kuməñ na i Nəbā yā Israel gə nəkó n rāāji yáá ké tōr n̄ tōo ní. Ba ré unəñ i róbə ké rang anī i ni alé ba i kól n rāāji ní.

10 Pilistin gē rāān tītē ní ədañneédé ní. Əhəñ kóo mañg gē ké ngáńdédé gē a iləñ i mba báý gē jōó adē unəñ púsə ba utəñ ta ngáńdédé gē ní gəngwó.

11 Əndāñ sandúkə yā Kóṽbē kem púsé ní té ǝ, əndāñ ngōñ sandúkə ní yáá ké to tītē yáá ké agē deē, ké rāā kə lóró gē i kemeé ǝ, yégē ké rāā kə lóró gē i kemeé ǝ ní kem púsé ní té ǝ.

12 Kóo mañg gē ní unəñ róbé sǔmūú ta kaw kē Bet Semes kə nōó tadé té, kanjē tōó geleé ǝ, kóó ǝ. Ngār gē yā Pilistin gē unəñ gōdédé báté ugəñneé də niñ də nang ké Bet Semes té.

13 De ké kem bē ké Bet Semes té gē rañ kum wól té a əjañ gémē. Dan ní ɔrəñ dədé dódé á ɔañ i sandúkə yā Kóṽbē ní anī, rōdédé nełdédé ngáy.

14 Púsə aŵ ugē ndɔr yā Jojue ké Bet Semes té anī dəba kadə kǔbərū mbał kógəñ ké bo té. Njárəñ kágē púsé ní ǝ, tǔlən kóo mañg ké jōó gē ǝ ní róōñ horoó kə taá malang adəñ Kóṽbē.

15* Ngán Lebi gē unəñ sandúkə yā Kóṽbē kem púsú əndāñ də kǔbərū mbał ké bo ní té ǝ, unəñ sandúkə ké dūú ní yáá ké rāā kə lóró gē i kemeé ní əndāñ də kǔbərū mbał ké bo ní té ǝ. Ndō nəkó ní noó té de ké kem bē ké Bet Semes té gē tǔlən dā gē ba róōndédé horoó kə taá malang adəñ Kóṽbē ǝ, tǔlən dā ba tuñ adəñ Kóṽbē tām yā kem kógəñ té ǝ.

16 Dan ní ngār ké mí gē yā Pilistin gē ɔañ yáá ní anī, tǔlən də té ndō nəkó ní noó té aŵñ Ekəron.

17 Kutə yáá gē ké toñ tītē yáá ké agē de gē ké rāāndédé kə lóró gē ní Pilistin gē adəñ Kóṽbē yā kəsōñneé naā ní n toó: Yā bē ké Asdod i kógəñ, yā bē ké Gaja i kógəñ, yā bē ké Askalon i kógəñ, yā bē ké Gat i kógəñ, yā bē ké Ekəron i kógəñ ǝ.

18 Ba kutə yégē lór gē ní adəñ Kóṽbē ní i kə gō kutə bē bo gē ké ndogē mbał gē i gidə té gē ǝ, ngán bē ké ndágá gē ké kanjē ndogē mbał gidə té gē ǝ ní ngār ké mí gē yā Pilistin gē ɔoñ bē də té ní. Bōólaā gəgē kǔbərū mbał ké bo ní əndāñ sandúkə yā Kóṽbē də té ní to kem ndɔr yā Jojue ké Bet Semes té noó báý.

19 Kóṽbē rāā adē yáá ké tōr rāā de ké Bet Semes gē tōdō kumdédé ɔa sandúkə yāñ. Ni-rāā adē de ké dəngam gē oyñ kutə sīrí də dáńdédé té. Loo ní noó té gotə de gē ní nayñ ní əhəñ ndoó tām yā yáá ké tōr ngáy ní Kóṽbē rāā sedé té ní.

20 Gō té anī ədañ na: Kóṽbē Nəbā ké tál ní toó ké i náā n asə ra ta kuməñ té wa. Ré ɔj loodé anī ké a aŵ i bē nááá wa.

21 Niñ-əlañ ngé kəla gē rō de ké Kiryat Yearim gē té kadə ədańdédé na Pilistin gē na reəñ kə sandúkə yā Kóṽbē ní kōó ba kə reə kə un kə aŵñneé bēé loodé.

1 SA 7

¹Adē de ké Kiryat Yearim gē reē unēñ sandúkə yā Kóṣṣbē ní awñneé. Niñ awñ ké sandúkə ní aw̄ əndāñ kem kújə yā Abinadab n̄ ndi i dɔ ngōñ mbalá ní té. Ba ɔrēñ ngōñ Abinadab n̄ rīn na i Elajar ní əndānēñ ké rī ngōm sandúkə yā Kóṣṣbē.

Tetēñ Pilistin gē rōṣ. Samuel i ngār ké Israel té

²Ndō gē mānēñ ngáy gō ndō n̄ əndānēñ sandúkə yā Kóṣṣbē Kiryat Yearim té ní. Ndō gē n̄ mānēñ ní asēñ bāl kutə jōó pá tá kadē ngán *Israel gē əlañ gír nōō ké dɔ Kóṣṣbē té báý.

³Tā anī Samuel ədadé na: Ré ī-tél ī-reēī rō Kóṣṣbē té i ké kemsí malang anī, besə yā tērā gē ō, besə Astarte gē ō, ké dɔ dánsí té ní, ī-róyídə kōṣ ō, əhoī gō Kóṣṣbē ō, i ni ngóy n ā ī-rāāi kəla yān ō ní. I loo n̄ noō té n̄ ni a ɔrsí kōṣ jī Pilistin gē té ní.

⁴Adē ngán Israel gē róyñ besə *Baal gē, ké besə Astarte gē ké dɔ dándé té kōṣ ba rāāñ i kəla yā Kóṣṣbē ngóy.

⁵Gō té anī Samuel əda na: Ādī Israel gē kánēñ naā malang Misəpa na m-ā m-ndōy Kóṣṣbē tāñ yāsí té loo n̄ noō té.

⁶Niñ kánēñ naā Misəpa. Uyñ mañ ba bōkēñ nang té no Kóṣṣbē té. *Ndiñ bō tāñ yā Nóbā té ndō n̄ noō té ba ədañ wáng na n-rāāñ yáá ké majal ké Kóṣṣbē. Samuel əla gír kər no ngán Israel gē i loo ngeé n̄ noō té Misəpa.

⁷Dan n̄ Pilistin gē oōñ kadē ngán Israel gē kánēñ naā Misəpa anī, ngār yādé gē awñ yā rōṣ Israel gē. Adē dan n̄ ngán Israel gē oōñ ní bōl rāādé ngáy.

⁸Niñ ədañ Samuel na: Ī-lōō ndi taí mbóo ō, kəyájí kōṣ ō. Ī-nōō ké dɔ Kóṣṣbē Nóbā yájí té ədē ajəjí jī Pilistin gē té.

⁹Samuel əho ngōñ batē ké ta mba té tōl ba róo horoo adē Kóṣṣbē. Gō té anī no ké dɔ Kóṣṣbē té tāñ yā *Israel gē té. Anī Kóṣṣbē adēñ yáá n̄ dəjen ní.

¹⁰Dan n̄ ra a róo ngōñ batē horoo báý ní a, Pilistin gē reēñ yā rōṣ Israel gē. Banī Kóṣṣbē rāā adē mañ ndang ké ngangá ngáy dɔdɔ té ndō n̄ noō té. Kóṣṣbē əla bōl ké ngáy kemdə té adē ayñ naā no Israel gē té.

¹¹De ké Israel té gē teēñ kem bē ké Misəpa té ngōdēñ Pilistin gē. Tōlēndé bátə ugēñneé gidə bē ké Bet Kar té.

¹²Samuel un mbał kógēm̄ udə ké nja dɔ dɔ dán bē ké Misəpa ké Hasen té ba əndā rī mbał ní na i Eben Ejer. Kuməñ na i mbał dij. Tɔdō əda na: Kóṣṣbē dijí bátə ugēñ sejí loo n̄ toō té.

¹³Nóbā əla dɔ Pilistin gē nang té adē əndāñ njadé dɔ nang yā *Israel gē té tɔ alé. Dan n̄ Samuel ndiñ ké kumneé báý ní, Kóṣṣbē a rāā yáá ké tōr ké Pilistin gē i ké dɔ ndō gē.

¹⁴Bē gē n̄ Pilistin gē táāñ jī Israel gē té adē əla gír i dɔ bē ké Ekəron té bátə ugēñ Gat ní, tél reēñ gír jī ngán Israel gē té gogé malang. Israel gē tél taāñ dɔ nang yādé jī Pilistin gē té. Lom to dɔ dán Israel gē ké *Amor gē té.

¹⁵Samuel ndi ngār sarya dɔ Israel gē té báté oyń.

¹⁶Kə dɔ bāl gē ń noō ní a njērā a teē Betel ɔ, Gilgal ɔ, Misəpa ɔ, a gāngəń sarya yā Israel gē ń ndiń kə gō loo gē ń noō ní.

¹⁷Pá tá a tél a aŵ gogé bēé Rama báý. Tɔdɔ kújə yān i noó ɔ, a gāng sarya yā *Israel gē i noó ɔ, rāā loo tuń yáa yā Kóɔbē i noó ɔ.

1 SA 8

Ngán Israel gē geyń mbańg

¹Dan ń Samuel tɔgə ngáy kɔ́ ní, əndā ngánən ké dəngam gē kadə niń i ngé gāng sarya yā *Israel gē kum gotən.

²Rī ngōnən ké nga tógə na i Joel ɔ, ké nge kɔ jōó na i Abia ɔ. Ngánən gē ní ndiń i Beer Seba n a gāngəńneé sarya ní.

³Banī unəń gō njan alé. Ngur kənge yáa rāādé, adə táāń yáa gē ń de gē adəńdə kadə əndāńneé najə yādé gē naā té ní. Adə sarya gāngdə i góté alé.

⁴Tā anī *kum kɔ́ gē yā Israel gē kánəń naā malang reēń rō Samuel té kem bē ké Rama té,

⁵ba ədanəń na: Ngɔlaā ní ĩ-tɔgə ngáy ɔ, ngáni gē unəń gō njaí al ɔ ní, əndā mbańg kógəń dɔjí té adə gāng sarya yájí, tītə ń nápar de gē malang a rāāńneé ní.

⁶Kəda ń ədań na kə Samuel kə əndā mbańg kógəń dɔdɔ té kadə kə gāng sarya yādé ní neĹ Samuel alé. Adə Samuel rāā Kóɔbē bó tām yādé té.

⁷Anī Kóɔbē tél əda Samuel na: Ōō najə yā ngán *Israel gē ba ĩ-rāā yáa malang ń dəjenī ní. Tɔdɔ i ĩ n mbātəńi ní alé ba i mā n mbātəməń ní. Ndigəń kadə m-ɔɔ bē dɔdɔ té tɔ alé.

⁸Əla gír ndɔ ń m-teēń sedé kɔ́ kem bē ké Ejiptə té báté bōólaā ní, asədé kəyāń kɔ́ ba ndɔyń besə gē alé. I yáa ń rāāń seń ní n rāāń seí ɔ ní.

⁹Beé ní ɔɔ yādé ba ɔjédé loo kɔɔ ń mbańg a ɔɔ bē dɔdɔ té ní kété adə gerəń.

Loo kɔɔ ń mbańg a ɔɔ bē ní

¹⁰Samuel tél kə najə ń Kóɔbē ɔ́ seneé ní əda ngán *Israel gē ń geyń mbańg ní.

¹¹Ədadé na: Mbańg ń a ɔɔ bē dɔsí té ní, yáa ń a rāā ní n toó: a əhɔ ngáńsí ké dəngam gē kadə niń i áskar gē ké ngé kaĹ púsə rɔɔ yān gē ɔ, ké ngé kaĹ sənda rɔɔ yān gē ɔ, kadə ɔyń ngɔdɔ kété no púsə sənda yān té ɔ.

¹²A əhɔdɔ yā kəndədɔ ngəgəra dɔ de ké dūbú gē té ɔ, de ké kutə mí gē té ɔ, kadə ndɔrəń ndɔr yān gē ɔ, sāāń kōō yān gē ɔ, rāāń yáa rɔɔ yān gē ɔ, yáa kaĹ sənda yān gē ɔ.

¹³Ni a əhɔ ngáńsí ké dəyá gē kadə téləń ngé rāā ítər gē ɔ, ngé ndiř yáa gē ɔ, ngé kɔr mápa gē ɔ.

- 14**A taā ndōr yāsí kə majə gə ɔ, *kāgə nduú yāsí kə majə gə ɔ, *kāgə olibə yāsí kə majə gə ɔ, yā kadə ngé kəla yān gə.
- 15**A ɔr dɔ kōō yāsí gə ɔ, kañ kāgə nduú yāsí gə ɔ, kə nge kɔ kutə yā kadə ngé gə n ənī kemən adədé ní ɔ, ngé kəla yān gə ɔ.
- 16**A əhɔ ngé kəla yāsí kə dəngam gə ɔ, kə dəyá gə ɔ, balsáa yāsí kə ngañg gə ɔ, kərɔ yāsí gə ɔ, kadə a rāāñ kəla yān.
- 17**Ré batə yāsí gə i kutə anī a əhɔ kógə́m ɔ, ré bəyā yāsí gə i kutə anī a əhɔ kógə́m ɔ. Yā tɔlən ta báa sɪ̄ ā ī-téliī bəlo yān gə ɔ.
- 18**Ndɔ n noō té ā ī-nōōī najə yā mbañg n ī-gērāī té ní, banī Kóɔbē a dalsí alé.
- 19**Ngán *Israel gə mbātəñ koō yā Samuel ba ədañ na: Nge n noō usəjí alé. Jə-sāā i mbañg kadə ndi dɔjí té,
- 20**yā kadə jə-toñ tītə gotə nápar de gə malang. Jə-sāā i mbañg kadə gāng sarya yājí kə gōō ɔ, kadə njərə kété no ngé rɔɔ yājí gə té ɔ, kadə rɔɔ naā té sejí ɔ.
- 21**Samuel oō najə gə malang n ngán *Israel gə ɔrəñ seneé ní, ba ni-tél kə najə gə nī ənī mbī Kóɔbē té.
- 22**Anī Kóɔbē tél ədan na: Ōō najə kərɔdə ba ādədé mbañg. Anī Samuel əda de kə Israel té gə na: Ī-tél āwī kə bē yāsí gə té.

1 SA 9

Saul ɔ, kóɔ kərɔ kə ta tɪ̄ gə ɔ

- 1**Dan n noō té ní deē kógə́m ndi dɔ nang yā Benjamə té, rīn na i Kis. I de kə gír bē yā Benjamə té. Ni i ngōñ Abiel kə ngōñ Seror, kə ngōñ Bekorat, kə ngōñ Apia. Ni i de kə ngāā ɔ, i de kə ənge yáá ɔ.
- 2**Ngōnən kógə́m kə dəngam rīn na i Saul. Ngōnən ní i balsáa kə majə deē ngáy. Adə dan ngán *Israel gə té ní de kə majə deē tɔyn gətóo. Ngələn tɔy de gə malang. Dɔ de gə malang ndi i gír sɔlən té.
- 3**Ndɔ kərēy té ta kóɔ kərɔ gə yā Kis n i bɔbə Saul ní tɪ̄. Anī ni-əda ngōnən Saul na kə bār nge kəla kógə́m ba kə āw kə sāāñ kóɔ kərɔ gə ní.
- 4**Saul niñ kə nge kəla ní unəñ gə nang kə mbalá yā *Epəraim malang ɔ, gə nang yā Salisa malang ɔ, ba əngeñ kóɔ kərɔ gə ní alé. Unəñ gə nang yā Salim banī əngeñdə alé báy. Unəñ gə nang yā Benjamə banī əngeñdə alé báy tɔ.
- 5**Dan n rēē ugəñ dɔ nang kə Supə té anī Saul əda nge kəla n dānən ní na: Jə-tél j-āw gogé bēé. m-ból najə kadə bɔbə́m gír dɔ kóɔ kərɔ gə ní té tɔ alé ba tél a sɔl i jí jɪ̄.
- 6**Anī nge kəla ní tél ədan na: Bē n ra kété nojí té noō deē yā Nəbā kógə́m kə rīn bār ngáy ndi kemeé noō. Yáá malang n a əda ní i yáá kə a rāā yáá gáf. Ní, j-āw rɔn té na majanī a ədají najə kə dɔ mbā n j-a j-āw té toō.

- ⁷Saul əda nge kəla yān ní na: Majə, j-aw̄ tā. Ba yáá́ n̄ j-a j-aw̄n̄ yā kadēn̄ ní i rí? Mápá ké kem ngong yājí té tēgā kṓ. Tá majə kadē deē adē deē yā Nóbā sádē alé. Ní, yáá́ n̄ to jijí té ní i rí?
- ⁸Nge kəla ní tél əda Saul na: Ngōn̄ njár sélē arjāa kógēm̄ to laā. Ní, m-ā m-ādē deē yā Nóbā ní kadē ədańjí najē ké dō mbā yājí té.
- ⁹Jóo dō nang ké *Israel té ní ré de gē aw̄n̄ kē koō ta Nóbā té anī a ədañ na: Ī-reē j-awī rō nge kaa yáá́ té. Tɔ́dɔ́ kété ní a bārēn̄ *nge koō ta na i nge kaa yáá́.
- ¹⁰Saul əda nge kəla yān na: Majə, j-aw̄ tā. Adē niñ əsōn̄ róbó a aw̄n̄ kē kem bē n̄ deē yā Nóbā ndi tū té ní té.
- ¹¹Dan n̄ unəñ róbé ké əta tan kē dɔ́ ta kaw̄ kē kem bēé anī, dərān̄ ngámandə gē ké j̄j̄n̄ kem bē ní té a reēn̄ kē kuý maná. Dəjeñdə na ké nge kaa yáá́ ndi noó wa.
- ¹²Anī ngámandə gē ní tél ədañdə na: Aáá, ugē i ngɔr báy. Reē kem bē yājí té bōólaā. Tɔ́dɔ́ bōólaā i ndō n̄ de ké kem bēé gē a tunēñneé yáá́ dō loo ké kij̄ kē dɔ́ té ní, adē awī lálw.
- ¹³Ré údiī kē kem bēé anī ā éngeniī. Ā éngeniī kété pá tá kadē aw̄ kəsa yáá́ loo ké kij̄ kē dɔ́ té báy. Ré ugē al̄ anī deē a əsa yáá́ alé. Tɔ́dɔ́ i ni n a t̄r̄ tan dō yáá́ ké tuñ té pá tá de gē n̄ bārēñdə ta kəsa yáá́ ní a əsañ báy ní. Āwī na ā éngeniī ngɔr n̄ toó té. Saul niñ kə Samuel əngeñ naā
- ¹⁴anī ɔrēn̄ dɔ́ a aw̄n̄ kē kem bē ní té. A udəñ kē kem bēé anī Samuel teē kem bēé a aw̄ kē loo ké kij̄ kē dɔ́ té.
- ¹⁵Ba Kóɔ́bē tāā Samuel rāā ndō kógēm̄ pá tá kadē Saul ugē báy. Ni-əda Samuel na:
- ¹⁶Bírí, kə kum mbang nəkó n̄ toō, m-ā m-ə́la kə de kógēm̄ ké gō nang ké Benjamé té yā kadī kadē úr yibē dɔn̄ té, kadē ni i ngār yā deē yām̄ gē n̄ i ngán̄ *Israel gē ní ō, kadē ɔr̄ deē yām̄ gē kṓ j̄i Pilistin gē té ō. Tɔ́dɔ́ m-áá́də ō, nōō yádə əsō mbīm̄ té ō.
- ¹⁷Adē dan n̄ Samuel aá Saul ní Kóɔ́bē ədan na: Deē n̄ m-ə́daī najē yān̄ ní n toó. I ni n a ndi ngār dō deē yām̄ gē té ní.
- ¹⁸Saul aw̄ ngɔr rō Samuel té ta róbə ndogē ké yā kudəñ kē kem bēé té ba dəjen najē əda na: m-rāā́ bó, ɔ́jəñ kújə n̄ nge kaa yáá́ a to tū té ní.
- ¹⁹Anī Samuel tél əda Saul na: I mā n̄ i nge kaa yáá́ ní, ba ĩ-māñ kē noó ādē j-aw̄ loo ké kij̄ kē dɔ́ té. Bōólaā ā əsaī yáá́ señ. Ba bírí dəloí ré m-ə́daī yáá́ malang n̄ kemii a gir̄ najē dō té ní oy anī, m-ā m-ə́yaī kadē aw̄.
- ²⁰Ba kóo kərō yāí gē n̄ tadé t̄j̄ asə ndō mətá bōólaā ní, ĩ-lōō sōl̄ tām̄ yádə té, tɔ́dɔ́ əngeñdə kṓ. Ba yáá́ malang ké *Israel té n̄ i yáá́ ké gātēn̄ i ngáy ní a to i tām̄ yā náā té? I tām̄ yāí ĩ́ té ō, de gē malang ké kem kújə yā bəbí té ō al̄ a?

²¹Saul tél əda na: Mā i de ké Benjamę. I gír bē ké dūú ngáy ké dan gír bē gē yā Israel gē té al a? Tá i gír kojə yām n i gír kojə ké dūú ngáy tɔy gotə gír kojə gē ké gír bē yā Benjamę té ní al a? Ɔr najə ké beē seń i tām rí té?

²²Banī Samuel aŵ kə Saul ɔ, nge kəla yān ɔ, kem kújə kəsa yáú té. Ni-əndədó loo ké kété té dan de gē n mērəndó kəsa yáú té ní. Niń malang asəń deē kutə mətá.

²³Samuel əda nge ndīr yáú na: Úń yáú n m-ādī ba m-mērī kəndā tayā ní i-reėń.

²⁴Nge ndīr yáú aŵ un búr dā ɔ, kəlán ɔ, reėń əndā no Saul té. Ba Samuel əda Saul na: Yáú n i ké ngōm tām yái té yā kadī kum mbang n toō té ní n ndi noí té noō, əsa. Adə ndō n noō té Saul əsa yáú kə Samuelé.

²⁵Gō té anī risəń loo ké kij kə dɔ́ té ní ba tél aŵń kem bēé. Samuel aŵ ɔr najə kə Saul dɔ kújə dúr duruú.

Samuel əndā Saul mbańg dɔ Israel gē té

²⁶Teē kə ndō ké noō anī, Saul niń kə nge kəla yāneé ndóləń kə gír looí batə. Dan n loo tī unjə anī, Samuel bārən dɔ kújə dúr duruú ba ədan na: Ɔ́ dɔ́ adə m-əndāi róbó. Saul Ɔ́ dɔ́, ba teėń ndágá mbak kə Samuelé.

²⁷Dan n ugəń ta ngóy bē té anī Samuel əda Saul na: əda nge kəla yái adə māń kété nojí té. Nge kəla ní māń kété. Ba Samuel əda báy tɔ na: Ɔ-dəba adə m-ədaí najə yā Nəbā.

1 SA 10

¹Samuel un yibə n ətə jīn té kem kūú ní ur dɔ Saul té. Gō té anī birən kə rōn té dagə ba ədan na: I Kóɔbē nəkó n ur yibə dɔ́ té kadə Ɔ́ i ngār yā deē yān gē ní.

²Bōólaā nəkó n toō ré əyām ba ɔtə anī, ā i-dərā de gē jōó ngər kə dɔ bádə Rasel té, bē ké Selsa té, dɔ niń dɔ nang yā Benjamę té. Anī de gē ní a ədanī na: Kóɔ kərō gē n āŵ sādə té ní əngeńdó kɔ́, adə dɔ bɔbí ndígənal dɔdə té kɔ́, banī tél a sōl i sí sƆ́. Adə əda na ké na n-rāā i báy tām yā ngōnən té wa.

³Ré Ɔ́ loo n noō té āŵ ũgə kəgə sən ké Tabor té anī ā ənge de gē mətá ké a aŵń kə rō Nəbā té kem bē ké Betel té. Nge ké kógəń i kə ngán bəyā gē mətá ɔ, kərėy i kə mápa mətá ɔ, ké nge kɔ́ mətá i kə sɔl kasə nduú kógəń ɔ.

⁴Niń a dəjenī na ké i-to karī wa, ba a adəńī mápa jōó. Ba Ɔ́ ā i-taā mápa gē ní jidə té.

⁵Gō té anī ā ɔtə Gibeá Eloim n i bē n ngé kɔ́ bē gē yā Pilistin gē ndiń tū té ní. Ré ā údə kə kem bēé anī, ā ənge bütə *ngé koō ta gē ké Ɔ́ loo ké kij kə dɔ́ té a reėń. Ngé kugə kənde ké kəlān i ngáy gē ɔ, ké kəlān i ngáy al gē ɔ, ngé kənda kɔdə gē ɔ, ngé kɔ́ nal gē ɔ, a njərāń kété nodə té. Ba niń kó gē tá a ɔrəń najə ké loo *ngé koō ta gē té beé.

⁶Loo n noō té Ndíl yā Kóɔbē a reē dɔ́ té kə tógó adə ā i-rāā yáú ké de ké yáú rāān té tītə yádə ɔ, ā i-tél de ké rang ɔ.

⁷Ré yáa gē ní noō rāān yáa malang anī, yáa ní kadē ī-rāā ní ī-rāā tɔdō Nébā i naā té seí.

⁸Āw Gilgal kété. Ba m-ā m-āw gōí té yā kaw ndējē Nébā *yáa tuñ ké róō horoó kə taá malang ō, *yáa tuñ ké tām yā kem kógēm té ō. Ā ī-ngóōm ndō sīrí. Ré m-ūgē anī m-ā m-édaī yáa ní kadē ī-rāā ní.

⁹Dan ní Saul tūr gidēn adē Samuel ba ɔtə a aw kē bēé anī, Nébā tūr kemən ō, yáa gē ní Samuel əda ní rāān yáa malang ndō nəkó ní noō té ō.

¹⁰Dan ní Saul niñ kə nge kəla yāneé ugēñ Gibeā anī, əngeñ bütē *ngé koō ta gē ké a reēñ kum kē rōdédé té. Loo ní noō té Ndíl yā Nébā reē dɔ Saul té kə tógó adē udə dandé té ba rāā yáa tītē ké yáa rāān beé.

¹¹Dan ní ngé gē ní gērnēñ jóó ní aḡnēñ loo rāā yáa ní té dan *ngé koō ta gē té tītē yādédé anī, ədañ naā dɔ dándé té na: I rí n rāā ngōñ Kis? Saul i dan ngé koō ta gē té ō a?

¹²De kógēm ké dandé té tél ədadé na: Ba gotə gē ní i náā n i bɔbədédé ní? Adē najē ní tél kāgē najē ní de gē a ədañ na ké Saul i dan *ngé koō ta gē té ō wa ní.

¹³Dan ní yáa ní rāā Saul ní tél tetə kē rōn té anī, ni aw loo ké kij kē dɔó té.

¹⁴Bɔbēñ ké ngókóo bɔbē kojən dəjen na ké awñ i rá niñ kə nge kəla yāneé wa. Anī ni tél ədan na: J-aw i sāā kóo kərō gē té ba j-aḡdédé alé, adē j-əja dɔó j-aw i rō Samuel té koō yáa ní a ədají té ní.

¹⁵Anī bɔbēñ ní dəjen na kə ɔjən gotə najē gē ní Samuel ədadé ní.

¹⁶Saul ədan na ədadé na i najē yā kóo kərō gē ní əngeñdédé ní, ba əda bɔbēñ ní najē ké dɔ kəndān mbañg té ní Samuel ɔr seneé ní alé.

Túgēñ wēlā əndāñnéé Saul mbañg

¹⁷Samuel bār ngán *Israel gē malang adē kánēñ naā rō Kóɔbē té kem bē ké Misəpa té,

¹⁸ba ədadé na: Kóɔbē Nébā yā Israel ɔr najē i tītē ní toō beé: I mā n m-teē sesí sīi Israel gē kóó kem bē ké Ejiptə té ní. I mā n m-ōrsí kóó jī de ké Ejiptə gē té ō, ngé koo bē ké rang gē ní rāān kumsí ndoō té ō ní. Najē ní Kóɔbē əda ní n noó.

¹⁹Ba bōólaā ní sīi ī-mbātīi Nébā yāsí ní ɔrsí kóó kum yáa ké tōr gē té ō, ajəsí dan yáa ké to kum kay alé gē té ō ní, ba édaī na kə m-əndā mbañg kógēm dɔsí té a? Beé ní ī-reēī ī-raī ta kum Kóɔbē té kə gō gir bē yāsí gēé ō, kə gō gir kaa yāsí gēé ō.

²⁰Samuel əda de gē ké gir bē yā ngán *Israel gē té kadē ndótēñ malang kē ngɔr. Ba ni túgē wēlā anī wēlā əho i gir bē yā Benjamé gē.

²¹Ni-əda de ké gir bē yā Benjamé gē té kadē reēñ kə gō gir kaa yādédé gēé, anī wēlā əho i de gē ké gir kaa yā Matəri té. Go té anī dan de gē ké gir kaa yā Matəri té ní wēlā əho i Saul ngōñ Kis, ba sanēñ sété əngenēñ alé.

- 22**Tél dɔjeñ Kóṓbē báy tɔ na ké de ké rang reē laā wa. Anī Kóṓbē əda na: I ni n bōō rōn dan yáa mbā gē té toō.
- 23**Ayñ ngōdē aṽ sānəñ dan yáa mbā gē té reēñ seneé. Anī reē ra dan de gē té. Ngāl tɔy de gē malang: dɔdɔ ndi i gír sólən tá.
- 24**Samuel əda ngán *Israel gē malang na: Áaī deē n Kóṓbē gērān ní a? Dan ngán Israel gē té malang ní, de ké tītən gətóo. Loo n noō té de gē malang urəñ kól rōneī ba ədañ kə tógó na: Ādē dɔ mbañg ngañg májé májé.
- 25**Samuel ɔjə de gē *ndū najē gē yā mbañg. Ni-ndangdé kem makətübūú ba ənī no Kóṓbē té. Gō té anī əyɔ de gē adē téləñ kə bē yādá gē té.
- 26**Saul tél aṽ gogé bēé Gibeá ɔ. Ba de ké wur kil gē n Nébā ɔr najē sedé kemdé té ní aṽñ seneé.
- 27**Banī de ké yáa al gē ədañ na: Deē n noō a ajəjí i bay? Niñ kídəñəñ ba ndējəñəñ yáa alé. Ba ni tā a usən alé.

1 SA 11

Saul tetə Amon gē rōō

- 1**Nahas n i mbañg yā Amon gē ní, aṽ ndi gidə bē ké Yabes té, dɔ nang ké Galaad té, yā kəñín bē ké Yabes rōō. De gē malang ké kem bēé ké Yabes té ədañ Nahas na: ɔjəjí yáa gē n kemií ndigə ní, ba ādē lápəya i mboŋjí té, tɔdɔ jə-ndigə kəla dɔjí gír tógí té.
- 2**Anī mbañg Nahas ədadé na: Ré i-ndigiī kadə jə-ndiī kanjə rōō anī ādē m-tōō kumsí ké dām ké koŋ té m-əlañ rōsɔl dɔ *Israel gē té malang.
- 3**Kum koō ké kem bē Yabes té gē tél ədanəñ na: Ādəjí ndō siri ādē j-əlañ kəla gō nang ké Israel té malang. Ré deē kógəñ reē dijji al anī, j-a jə-teē ndágá yā kaw rōi té ba kəyɔ rōjí kadī.
- 4**Ngé kaw kəla gē ní reē ɔtəñ Gibeá bē yā Saul té anī əñiñ najē ní mbī de gē té. Loo n noō té de ké kem bēé gē malang əgañ unəñ ndūdé kə dɔɔ nōñeé ɔ.
- 5**Kum mbañg ngeé n noō té ní Saul tél bembéé kə mañg yāñ gēé. Ni-dəje de gē na ké i rí n rāā yáa á de gē a nōñ naā beé wa. Anī ɔjəñəñ najē n de ké Yabes gē ədañ ní.
- 6**Dan n Saul oō najē ní anī, Ndíl yā Nébā reē dɔn té kə tógó adē wōñg rāān ngáy.
- 7**Ni-əhɔ mañg ké bəra gē jōó tɔl, ba góriyō dādé dugəju dugəju téləñ gō nang ké *Israel té malang. Ba əndā kəla dɔ té əda na: Deē n a mbəté kaw rōō té gō Saul niñ kə Samuelé té ní, yáa n a rāāñ kə mañg yāñ gēé ni n noó. Kóṓbē əla bōl ké ngáy kem ngán Israel gē té, adē niñ malang bəngāñ naā gidə kógəñ buk aṽñ gō Saul té.

⁸Saul t́da kutəd́ kẹm b́ ḱ Bẹjek t́. Israel ǵ i d́b́ b́ mət́ ́, *Juda ǵ i d́b́ kutə mət́ ́.

⁹Ədañ ngé kəla ǵ n de ḱ Yabes ǵ əlañd́ ní na: Āẃ ədaī de ǵ ḱ Yabes ḱ ǵ nang ḱ Galaad t́ ǵ na bírí dan kadaá anī a əngeñ ngé d́d́ ǵ. Ngé kaẃ kəla ǵ ní t́l reē ədañ de ḱ kẹm b́ ḱ Yabes t́ ǵ najə ní, anī ŕd́ neld́ ngáý.

¹⁰Niñ ədañ Nahas na: Bírí j-a jə-teē yā kaẃ ŕś t́ kadə ī-rāāij́ yáá́ n kẹmś ndigə ní.

¹¹Teē kə kórneé anī Saul kégə ngé ŕ yān ǵ gír loo mət́ adə udəñ kẹm gérger yā madə baād́ ǵ t́ pá tá loo t́. T́ləñ Amon ǵ báté dan kadaá. Ngé ǵ n oyñ al ní t́ naā kógəñ kógəñ malang adə de ḱ əhəñ naā j́o gətóo.

¹²Anī ngán Israel ǵ ədañ Samuel na: De ǵ n ndigəñ kadə Saul ɔɔ b́ d́j́ t́ al ní i náā ǵ? Ādij́ sedé adə jə-t́d́ ḱ.

¹³Banī Saul əda na: Nd́ ḱ títə n toó ní a t́ləñ deē kógəñ kemeé alé. T́d́ b́olaā i nd́ n Ḱb́ tetəñ ŕ nang ḱ Israel t́ ní.

¹⁴Ǵ t́ anī Samuel əda ngán *Israel ǵ na: Ī-reē j-awī Gilgal j-aẃ j-əndāī Saul mbañg gogé rang.

¹⁵Adə ngán Israel ǵ malang awñ Gilgal aẃ əndāñ Saul mbañg báy tɔ ta kum Ḱb́ t́. Go t́ anī ndějəñ Ḱb́ *yáa tuñ ǵ ḱ taḿ yā kẹm kógəñ t́ ́, Saul niñ kə de ǵ malang ḱ dɔ nang ḱ Israel t́ rāāñ ŕnel ngáý ́.

1 SA 12

Najə n Samuel ɔr kə Israel ǵe ní

¹Samuel əda *Israel ǵ malang na: Yáa malang n ī-dəjemī kadə m-rāā m-ādəś ní m-rāā ḱ b́, m-əndā mbañg kógəñ d́ś t́.

²Adə ngólaā ní i ni n a ɔr nosí tā. T́d́ mā m-təgə b́ga ḱ ́, d́m ndaa ́. Ba ngánəñ ǵ i dɔ dánś t́. I mā n m-ɔr nosí kə balsáám báté b́olaā ní.

³Mā n m-rā toó. Ré awī kə najá señ kẹmś t́ anī, ədaī kə ta kum Ḱb́ t́ ́, ta kum mbañg n ni gərə t́ ní ́. I náā n m-taā mañg yān aké kərō yān ní? I náā n m-ésa tətōn, aké m-rāā kuməñ ndoó t́ ní? I náā n m-taā nar jīn t́ yā kótəñ kumñ ḱ dɔ najə yān t́ ní? M-ā m-téləñ yā kadəś gogé.

⁴*Israel ǵ t́l ədanəñ na: Əsa tətój́ al ́, ī-rāā kumj́ ndoó t́ al ́, ī-tāā yáa j́ de ǵ t́ al ́.

⁵Samuel t́l ədadé báy tɔ na: De ḱ kum t́ ǵ i Ḱb́ niñ kə mbangāá. Niñ aṅñ kadə sṳ́ əngeī yáa kógəñ jīm t́ b́olaā alé. De ǵ t́l ədanəñ na: I ŕkum.

⁶Samuel ədadé na: Ḱb́ n un Moijə niñ kə *Aarɔ adə teñ kə kaasí ǵe kẹm b́ ḱ Ejiptə t́ ḱ ní i kum t́.

- ⁷Ba ngɔlaā ní ī-raī loo n noō té ta kum Kóṣṣbē té. M-ā m-tédá yáá ké góté gē malang n Kóṣṣbē rāa sesí ō, kə kaasí gēé ō ní.
- ⁸Dan n Jakob ugē dɔ nang ké Ejiptə té ní, kaasí gē nōōn kə dɔ Kóṣṣbē té adē Kóṣṣbē əla Moijə niñ kə Aarɔ adē aŵ teēn sedé kɔ́ kem bē ké Ejiptə té, ba reēn sedé əndāndé i loo n toō té laā.
- ⁹Ba dɔ kaasí gē ndígənal Kóṣṣbē Nə́bā yádá kɔ́. Adē Kóṣṣbē əyɔ́ Sisəra n i ngol ngé rɔ́ gē ké Hasor ní ō, Pilistin gē ō, mbañg ké Moab ō, adē rɔ́n kaasí gē tetəndé.
- ¹⁰Loo n noō té kaasí gē nōōn kə dɔ Kóṣṣbē té kadē rāa sedé báy tɔ, ədanəñ na: Kóṣṣbē, jə-rāa yáa majə alé. J-əyɔ́ kɔ́ ba jə-rāa bəsə Baal gē ō, bəsə Astarte gē ō. Ba ngɔlaā ré ī-gāng dɔjɪ jɪ madə baḷḷjɪ gē té anɪ j-a jə-rāa kəla yáí.
- ¹¹Anɪ Kóṣṣbē əla Jedeɔ́ ō, Bedan ō, Jepte ō, adē gāngəñ dɔsɪ jɪ madə baḷḷsɪ gē n gɪrəñ gidəsɪ té ní. Ta tɔ́ ta té anɪ əlam mā Samuel adē m-gāng dɔsɪ jɪ madə baḷḷsɪ gē n gɪrəñ gidəsɪ té ní ō. I beé n ī-ndiineé kem bēé kanjə sɔ́ yáá kógə́m ní.
- ¹²Ba dan n sɪ́ áaɪ kadē mbañg yā ngán Amon gē n i Nahas ní a reē yā rɔ́sɪ anɪ ədamɪ na ī-sāaɪ mbañg kadē ɔ́ bē dɔsɪ té, tɪtə́ ké Kóṣṣbē i mbañg yásɪ alé beé.
- ¹³Ngɔlaā ní mbañg n ī-gəraɪ ō, ī-dəjeɪ ō ní n ra toó. Kóṣṣbē adəsɪ seneé.
- ¹⁴Ré ī-bólɪ́ ndí́l Kóṣṣbē Nə́bā yásɪ ō, ī-rāaɪ kəla yān ō, ōŋɪ tan ba ī-mbatɪ́ yáa gē n ədasɪ kadē ī-rāaɪ ní al ō, ré sɪ́ gəgə́, mbañg yásɪ gəgə́ únɪ gɔn anɪ, yáa malang a njə́rə majə.
- ¹⁵Ba ré sɪ́ ōŋɪ tan al ō, ī-mbatɪ́ rāa yáa gē n ədasɪ kadē ī-rāaɪ ní ō anɪ, a əndasɪ tɪtə́ n əndañneé kaasí gē ní ō.
- ¹⁶Ba ngɔlaā ní ī-raɪ dɔ rɔ́sɪ té kadē áaɪn yáa ké to kɔ́r kum ngáy n Kóṣṣbē a rāa yā rāa ta kumsɪ té ní.
- ¹⁷I dan yā kəja gémə́ gē n toó al a? Ba m-ā m-dəje Kóṣṣbē adē rāa kadē mañ ndang ō, edə ō. Loo n noō té kumsɪ a teē adē ā ī-gerɪ kadē majal n ī-rāaɪ kə Kóṣṣbēé á ī-dəjen mbañg ní i majal ké bo ngáy.
- ¹⁸Samuel dəje Kóṣṣbē anɪ ndɔ́ nə́k n noō té Kóṣṣbē rāa adē mañ ndang ō, edə ō. Adē ngán *Israel gē malang bólə́n Kóṣṣbē ō, Samuel ō ngáy.
- ¹⁹Ədañ Samuel na: Ī-rāa Kóṣṣbē Nə́bā yáí bɔ́ tām yájɪ té adē j-oy alé. Tɔ́dɔ́ j-əñɪ yáa ké majal ké rang n i dəje mbañg kógə́m tām yájɪ té ní dɔ gotə́ yáa ké majal gē malang n jə-rāa té ní.
- ²⁰Samuel tél ədadé na: Ī-lōŋɪ ból. Rɔ́kum, i sɪ́ n ī-raɪ yáa ké majal ngáy n noō ní. Banɪ ī-lōŋɪ tūr gidəsɪ ta Kóṣṣbē té gogə́ tɔ. Ī-rāaɪ kəla ədəniɪ kə ngarə́ kemsɪ gēé malang.
- ²¹Ré ī-tūrɪ gidəsɪ kɔ́ tan té anɪ, ā ī-rāaɪ i kəla yā bəsə gē n i nə́bā ké rɔ́kum al gē n asəñ dɪ́ deé al ō, kajə deé al ō ní.

²²Kóṣṣbē a əyāsí kṵ́ alé. Tṵ́dṵ́ i nəkó n ndigə rāāsí gír deē yān gē té tām yā rīn ké to kṵ́sə gṵ́n ngáyí té ní.

²³Mā tā a m-ā m-lōō gír rāā Kóṣṣbē bṵ́ té tām yāsí té alé. Tṵ́dṵ́ ré m-lōō gírí anī m-rāā i majal kə Kóṣṣbēé. M-ā m-nay kə loo kṵ́jəsí róbé ké majə té ō, ké sṵ́mṵ́ú té ō.

²⁴Ba yáá n kadē sīī ī-rāāī ní i bōl Kóṣṣbē ō, i rāā kəla yān kə gō róbé ké sṵ́mṵ́ú ō, kə ngarang kemsí gēé malang ō. Tṵ́dṵ́ ááī yáá ké to bōl ngáyí gē ní ni-rāā tām yāsí té ní.

²⁵Ba ré ī-rāāī yáá ké majanī sīī gēgē, mbaṅg yāsí gēgē, a nujəñsí sák sák kṵ́.

1 SA 13

Israel gē rṵ́ṣṵ́n Pilistin gē ō, Saul rāā yáá ké gōté al ō

¹Bāl Saul i... loo n əndānəñ mbaṅg ní. Ni-ṵṵ́ bē dṵ́ *Israel gē té bāl jōó.

²Ni-gērā de gē dūbú mətá dan *Israel gē té kadē niñ i ngé rṵ́ṵ́ yān gē. Ké dūbú jōó gē ndiñ seneé Mikəmas ō, gō nang ké mbalá ké Betel té ō. Ba ké dūbú kógəñ gē ndiñ i kə ngōnəñ Jonatan kem bē ké Gibeá yā Benjamə té. Saul əyá gotə ngán Israel gē adē tél aṵ́n bēé.

³Ndṵ́ kərēyí té anī Jonatan tṵ́l nge kṵṵ́ bē yā Pilistin gē n ndi kem bē ké Geba té ní, anī Pilistin gē oōñ. Loo n noō té Saul adē kṵ́rəñ tōw dṵ́ nang ké Israel té malang, tṵ́dṵ́ əda na: Ādē Hebəro gē gerəñ gō.

⁴Israel gē malang oōñ kadē Saul tṵ́l nge kṵṵ́ bē yā Pilistin gē, adē wōṅg na rāā Pilistin gē kə *Israel gēé ngáyí. Loo n noō té Israel gē malang ṵ́səñ dṵ́dṵ́ naā té rṵ́ Saul té Gilgal.

⁵Pilistin gē ṵ́səñ dṵ́dṵ́ naā té yā rṵ́ṵ́ Israel gē ō. Púsə rṵ́ṵ́ yādé gē i dūbú kutə mətá ō, ngé kal sonda rṵ́ṵ́ yādé gē i dūbú mehé ō, kutə ngé rṵ́ṵ́ yādé ké ngé njērā kə njadé gē i ngáyí tītə náṅg ngárəñnjéy ké ta bā té ō. Niñ aṵ́ ndiñ Mikəmas. Loo n ndiñ tū té ní, ré deē ra Bet Aben anī i kə dām ké gír bē té.

⁶Dan n de ké Israel gē ááñ kadē yo oté bij tṵ́dṵ́ Pilistin gē n gírəñdṵ́ ní reēñ ngṵ́r ngáyí anī bṵ́ṵ́n rṵ́dṵ́ kə kem bəlo gē té ō, kem bəlo mbał gē té ō, dṵ́ mbał gē té ō, kem loo ké rāā gír nángāá gē té ō, kə kem bəlo ké ndēr yā taāñ mañ ndī gē té ō.

⁷Ngé kərēyí gē gāngəñ bā Jurde yā kaw dṵ́ nang ké Gad té ō, Galaad té ō. Dan n noō té ní Saul nay Gilgal báy ō, de ké gōn té gē malang a ndewñ i mbée ō.

⁸Saul ngóó kum mbaṅg kənge naā yādé kə Samuelé n Samuel ṵ́jən ní ndṵ́ sīrí. Banī Samuel ugē Gilgal al ō, de gē əlañ gír kəyən kṵ́ ba a tīīn i naā ō.

⁹Anī Saul əda de gē na kə reēñ kə *yáá tuñ ké yā rōó horoó ō, *yáá tuñ ké tām yā kem kógəñ té ō, kə adəñəñ laā. Gō té anī nəkó ndējə Nəbā *yáá tuñ ké yā rōó horoó ní.

- 10** Dan n̄ t̄l̄ ta k̄la nd̄j̄ N̄b̄a *ȳa tuñ k̄ ȳa r̄o horoó n̄ an̄i Samuel uḡe o. Ni-
ot̄e t̄n̄i ta Samuel ȳa r̄ān l̄áp̄ya.
- 11** Samuel d̄aj̄en na k̄e i r̄i n r̄ā noó wa. An̄i ni-t̄el̄ ədan na: Dan n̄ m-á kad̄e de ḡe
a əȳam̄ēn̄ i mb̄ee o, a t̄ūn̄ i naā o, i ūḡe t̄it̄e n̄ ój̄əñ n̄ al̄ o, Pilistin ḡe k̄ān̄ēn̄ naā
Mik̄emas o n̄i,
- 12** m̄-əda na Pilistin ḡe a reēn̄ ȳa r̄ōm̄ Gilgal k̄eté kanj̄e kad̄e m̄-s̄l̄ kem K̄óḡb̄e. I
t̄ām̄ naj̄e n̄ noó t̄e n̄ m̄-nd̄ej̄əñ K̄óḡb̄e *ȳa tuñ k̄e r̄o horoó k̄e d̄əm̄ n̄i.
- 13** Samuel əda Saul na: Ī-r̄ā ȳa i t̄it̄e de k̄e kuñ d̄on ḡət̄oo beē. Ȳa n̄ K̄óḡb̄e N̄b̄a
ȳa ĩ əd̄a kad̄e ĩ-r̄ā n̄i ĩ-r̄ā i ȳa k̄e kar̄i t̄e. N̄ənḡēt̄e ḡe ĩ-r̄ā i ḡo m̄ind̄e n̄ K̄óḡb̄e
N̄b̄a əd̄a n̄i an̄i, K̄óḡb̄e a r̄ā kad̄e i ḡir koj̄e ȳa n̄ a oḡ b̄e d̄o *Israel ḡe t̄e i k̄e
mb̄óŋḡe ḡe t̄e n̄i.
- 14** Ba n̄ toó n̄i ā oḡ b̄e kad̄e dan aḡ say t̄o al̄e. K̄óḡb̄e ḡer̄a deē n̄ kem̄en̄ n̄ək̄o ndiḡe
n̄i k̄ó b̄a o, oḡ d̄on kad̄e i ni n̄ i nḡar ȳa deē ȳan̄ ḡe n̄i b̄a o. T̄od̄o ĩ-r̄ā ȳa n̄ əd̄a
kad̄e ĩ-r̄ā n̄i al̄e.
- 15** Ḡo t̄e an̄i Samuel ot̄e əs̄o r̄ób̄o aḡ. Ni-ij̄ Gilgal ba aḡ kem̄ b̄e k̄e Gibeā ȳa
Benjam̄e t̄e. Saul t̄eda kut̄e de ḡe n̄ seneé n̄i an̄i as̄ēn̄ bú meh̄e.
- 16** Saul o, nḡon̄en̄ Jonatan o, de ḡe n̄ sed̄e n̄i o, ndiñ i kem̄ b̄e k̄e Geba ȳa Benjam̄e
t̄e. Ba Pilistin ḡe ndiñ i Mik̄emas.
- 17** B̄ūt̄e nḡe r̄ō k̄e nḡe nuj̄e loo ḡe teēn̄ ḡerger ȳa Pilistin ḡe t̄e ba k̄eḡēn̄ naā ḡir loo
m̄ət̄a. Ḡir b̄ūt̄e k̄e ta k̄ega d̄o aḡ kum̄ k̄e Op̄era d̄o nang ȳa Sual t̄e o,
- 18** k̄e nge k̄o j̄oo aḡ kum̄ k̄e Bet Horon o, k̄e nge k̄o m̄ət̄a aḡ kum̄ k̄e d̄o niñ n̄i i loo
k̄e k̄ij̄ k̄e d̄o n̄ deē ra d̄o t̄e an̄i aḡ w̄ol loo ȳa boŋḡe ḡe kum̄ k̄e d̄əla loo t̄e n̄i o.
- 19** D̄o nang k̄e *Israel t̄e malang n̄i deē aḡ k̄od̄e k̄e nge koo ȳa t̄o al̄e, t̄od̄o Pilistin
ḡe ndiḡēn̄ kad̄e Heb̄ero ḡe ooñ kaskar al̄ o, n̄ənga al̄ o.
- 20** Ad̄e Israel ḡe malang a aḡn̄ i b̄e Pilistin ḡe n̄ a ol̄ēn̄ ta k̄os̄e maŋḡe ȳad̄e ḡe o,
k̄os̄e k̄e kar̄i ȳad̄e ḡe o, k̄ənḡa ȳad̄e ḡe o, ḡind̄e nj̄ar̄ k̄aḡe ȳad̄e ḡe o n̄i.
- 21** Ḡat̄e k̄ol̄ ta k̄os̄e maŋḡe o, k̄os̄e k̄e kar̄i o, k̄ənḡa o, ḡind̄e k̄e ȳa k̄əla ta k̄aḡe t̄e r̄ōj̄
ḡir maŋḡe ḡe o n̄i, ré deē k̄eḡe nj̄ar̄ s̄al̄e arj̄a naā t̄e ḡir loo m̄ət̄a an̄i, k̄e j̄oo ḡe i
ḡat̄e k̄ol̄ ta ȳa ḡe n̄ noo.
- 22** Ad̄e nd̄o r̄ō t̄e n̄i b̄ūt̄e nḡe r̄ō ḡe ȳa Saul niñ k̄e Jonatan i k̄e kaskaraá al̄ o,
n̄əngaá al̄ o. Ba ənḡēn̄ i t̄ām̄ ȳa Saul niñ k̄e nḡon̄en̄ Jonatan t̄e nḡoȳ.
- 23** B̄ūt̄e nḡe r̄ō ḡe k̄oḡēm̄ ȳa Pilistin ḡe aḡ ndiñ ta r̄ób̄e k̄e d̄uú k̄e Mik̄emas t̄e n̄
teē m̄boḡ m̄bal̄ ḡe t̄e n̄i.

1 SA 14

Jonatan ən̄i b̄ūt̄e nḡe r̄ō ḡe k̄oḡēm̄ ȳa Pilistin ḡe r̄ō

- ¹Ndō kéréy té anī Jonatan ní i ngōñ Saul ní dāje nge kəla yān ké balsáá ní a ətō yáa rōō yān gē ní na: Ī-reē ādē j-aw̄ báté rōō bütē ngé rōō gē yā Pilistin gē ní ndiñ sōō nojí gidə kéréy té noō. Banī Jonatan əda bəbən alé.
- ²Bəbən Saul ndi i ta ngóy də nang ké Gibeá té, gir kágē gərenadə ké Migəron té. De gē ní seneé ní asəñ bú mehé.
- ³Deē ní epod i jīn té ní i Ahia ngōñ Ahitub. Ahitub i ngōkóo Ikabod ké ngōñ Pinas. Pinas i ngōñ Eli ní kété i *nge tuñ yáa yā Kóōbē kem bē ké *Silo té ní. Jonatan ní aw̄ ní de gē gerēñ gōñ alé.
- ⁴Yā kaw̄ kugēñ rōō bütē ngé rōō gē yā Pilistin gē té ni, Jonatan māñ i mboō mbañ gē ké toñ tītē ngāng deē beé ké rañ dām̄ jōó té. Kógēm̄ rīn na i Boses ō, kéréy rīn na i Sene ō.
- ⁵Mbañ gē ní kógēm̄ ra i dām̄ mbór bē ké koo té, ba sōñ ta naā kə bē ké Mikəmas ō, kéréy ra i dām̄ mbór bē ké geleé té ba sōñ ta naā kə bē ké Geba ō.
- ⁶Jonatan əda nge kətō yáa rōō yān na: Ī-reē ādē j-aw̄ báté loo ní ngé *kəja mətədə al̄ gē ní noō ndiñ tū té ní. Majanī Kóōbē a rāā yáa tām̄ yājí té. Ká ré jīi i ngáy aké i séy beē gēgē anī yáa ké a ɔgē Kóōbē tetə rōō kadəjí gətóo.
- ⁷Nge kətō yáa rōō yā Jonatan tél ədan na: Ī-rāā yáa malang ní kemií ndigə ní. Ī-njērā kə noó ādē j-aw̄ na mā i gōi té tītē ndílí ké a un gōi beē.
- ⁸Jonatan tél əda na: Ngəlaā ní j-a j-aw̄ i kum kə rōdə té adə de gē yādə gē a ɔñjī.
- ⁹Ré ədañjí na: Ī-dəbaī, Ī-raī gotoó noo, Ī-ngóōijī ādē j-aw̄ j-ugēñ rōsí té anī, j-a jə-ra gotə kógēm̄ ō, j-a j-aw̄ rōdə té al̄ ō.
- ¹⁰Ba ré ədañjí na: Ālī kə dɔó rōjí té laā anī, j-a j-al̄ yā kaw̄. Tədō nge ní noō i yáa ké ɔjə kadə Kóōbē əladə kem jījí té kóó.
- ¹¹Adə niñ jōó mbak ní əyāñ rōdə adə Pilistin gē ɔñdə. Anī Pilistin gē ədañ na: Ālī Hebəro gē ní bōōñ rōdə kem bəlo gē té ní n a teēñ noó.
- ¹²Ba Pilistin gē ní ədañ Jonatan niñ kə nge kətō yáa rōō yāneé na: Ālī kə rōjí té laā na j-aw̄ kə yáa kógēm̄ yā kədasí. Anī Jonatan əda nge kətō yáa rōō yān na: Ālī gōm̄ té na Kóōbē əladə kem jī *Israel gē té kóó bá.
- ¹³Jonatan əndā jīn gē kə njan gē nang té a alēñ ta kaw̄ dɔó, ba nge kətō yáa rōō yān al̄ gōñ té. Jonatan tósə Pilistin gē ténidə. Ba nge kətō yáa rōō yān i nge tōldə gōñ té.
- ¹⁴Tetə rōō ké ta kəga də yā Jonatan niñ kə nge kətō yáa rōō yāneé ní rāā adə Pilistin gē kutə jōó oyñ. Loo ní Pilistin gē oyñ tū té ní i loo ké séy beē ngóy.
- ¹⁵Ból ké ngáy əsə kem génger yā Pilistin gē té ō, kem de gē malang ní ndiñ kə gō gidə gérgereé ní ō. Bütē ngé rōō gē ké ngé nujə loo gē ní kəngā sāā gāngdə ō. Də nang ndebə, adə i ból ké jī i rō Nəbā té.

- 16**Ngé kuṃ loo yā Saul gē rañ kem bē ké Gibea yā Benjameṭ té a ʒaṃneé loo. Niñ ʒaṃ kósə Pilistin ké ngáy gē n ʒaṃ woy woy kē loo gē té ní.
- 17**Saul əda ngé rōṽ yān gē na: Ī-bārī de gē ba ʒaṃ ké i náā n ʒi danjí té laā aṽ wa. Bārēn de gē anī i Jonatan niñ kə nge kətō yáṗ rōṽ yāneé n gətóon ní.
- 18**Ndō ngeé n noō té ní sandúkə yā Nóbā i dan ngán *Israel gē té, adē Saul əda Ahia na: Ādē reēn kə sandúkə yā Nóbāá.
- 19**Dan n Saul ra a ɔr najə kə nge tuñ yáṗ ní loo majal kem gérger yā Pilistin gē té i kum kə kété kété. Anī Saul əda Ahia na kə lōō gir sāā kem ndigə yā Nóbā té.
- 20**Saul niñ kə de gē n seneé ní kánēn naā ba aṽn ta rōṽ té. Madē baṗdéd gē télēn kə kaskaraá kə dɔ naā té tōlēnneé naā, adē yáṗ ʒaṗ gō naā al báté dɔ dandé té.
- 21**Hebéro gē n əlañ dɔdɔ gir tógə yā Pilistin gē té aṽnneé rōṽ té sedé ní, tél bōṽn rōdɔ kə ngán Israel gē n niñ i kə Saul o, Jonatan o ní.
- 22**Gotə de gē malang ké Israel té n bōṽn rōdɔ gō nang ké mbalá yā *Eperaim té ní, dan n oon kadē Pilistin gē ʒyñ naā anī, teē ndōdēndé o, rōṽndé o.
- 23**Kóṽbē tetə rōṽ adē *Israel gē ndō n noō té i tītə n noō.

Ngán Israel gē ajəñ Jonatan

Rōṽ ní aṽ báté mān bē ké Bet Aben kum kə gidə ké nú té.

- 24**Ndō n noō té ní de ké *Israel té gē ʒaṃ tápə, tɔdɔ Saul ədadé na: Deē n a əsa yáṗ kété no mbang kudə té kanjə kadē m-dal baṗ dɔ madē baṗm gē té ní ndól i dɔ kóṽ té. Adē dan ngán Israel gē té ní deē əsa yáṗ alé.
- 25**Niñ malang ugəñ kem ku kəgə gē té. Tá yibə tejə to nang té loo ní té.
- 26**Dan n ngán Israel gē udəñ kem ku kəgə gē té ní, ʒaṃ yibə tejə ké a ʒy nang té to beé bá tā ba deē ɔdə tan té alé, tɔdɔ de gē malang bōlən ndól n Saul ədadé najən ní.
- 27**Ba Jonatan geṛ kadē bəbən əndā gúu dɔ de gē té kadē túbəñ alé. Adē ni-əla ta kəgə n ʒin té ní ɔdəñ yibə tejə aṽn tan té. Loo n noō té kumən ʒaṗ loo raráng.
- 28**Anī deē kógəṃ ké dan ngán *Israel gē té ədan na: Bəbí əndā gúu dɔjí té adē jə-túbī əda na: Deē n a əsa yáṗ bōólaā ní ndól i dɔ kóṽ té. I yáṗ n noō n tógə de gē malang gətóon ní.
- 29**Jonatan əda na: Bəbəṃ reē i kə yáṗ ké to rō tō ndoó dɔ bē té. Tām sīj kó gē ʒaṗ kadē dan n m-ɔdə yibə tejə n toō tam té séy ní kumm ʒaṗ loo ʒáṗ.
- 30**Adē ré bōólaā de gē əsañ i yáṗ gē n əhən ta rōṽ té ʒi madē baṗ gē té ní anī tógédé ké yā rōṽn Pilistin gē a tɔy nge n toō al a?
- 31**Ndō ngé n noō té ní tetəñ Pilistin gē rōṽ, ba ngōdēndé Mikəmas báté Ayalon. Kəɔ asə ngán Israel gē nák,

- 32** adē udəñ dɔ yáá kənge ké kəhɔ ta rɔɔ té gē ní i batē gē kə bəyā gē kə mañg gē kə ngán mañg gē ní, əjañ míndédé ba əsañdé kə loo nəkó ní mósédé aȳ tū té ní té.
- 33** De gē aȳ reē ədañ Saul na: Ngán *Israel gē rāān yáá ké gōté al̄ kə Kóɔbēé, tɔdɔ əsañ d̄ə dɔ mósən té. Anī Saul əda na: Sī i de ké sew al̄ gē. Ī-ndübürüi mbaī kógə́m ké bo ĩ-reēineé róm té ngər ní toō té.
- 34** Ba āw ədaī de gē ādē náā nəkó a reē kə mañg yān, aláa batē yān róm té laā. A əjañ míndə d̄ə yādé gē i loo ní toō té laā tá gō té anī a əsañ báý. I beé tá a rāān majal̄ kə Kóɔbēé kə ta kũl̄ kəsa d̄ə yādé gēé loo ní əjañ míndédé tū té adē mósédé aȳ tū té ní alé. Ndɔɔ ndɔ ngeé ní noō té ní ngán Israel gē malang reēñ kógə́m kógə́m kə mañg yādé gē ní əhɔñ ní ba əjañ míndédé loo ngeé ní noō té.
- 35** I beé n Saul rāān *loo tuñ yáá adē Kóɔbē ní. Loo tuñ yáá ké ta kəga dɔ ní Saul rāā adē Kóɔbē ní n noó.
- 36** Gō té anī Saul əda deē yān gē na: J-awī ngōdē Pilistin gē té ndɔɔ. J-ɔyīi yáá kənge yādé gē báté kadē loo tīi dɔjí té ɔ, j-əyāi deē kógə́m ādē ndi kə kumneé al̄ ɔ. De gē tél ədanəñ na: Yáá malang ní ááá kadē i yáá ké majə ní ĩ-rāā. Banī *nge tuñ yáá əda na: Ādē j-oōi yā Nébā pá tá.
- 37** Tā anī Saul dəje Nébā na ké kə n-aw ngōdē Pilistin gē té wa. Ké Nébā a əla Pilistin gē kem jī ngán *Israel gē té wa. Banī Nébā ədan najə ndɔ ní noō té alé.
- 38** Anī Saul bār ngār gē malang ba ədadé na: Ēndāi maý majə ááí ké i yáá rí ké majal̄ n i ké rāā bōólaā ní wa.
- 39** Tītē ní Kóɔbē nge kajə ngán Israel gē ndiñ kə kumneé noō ní, deē ní rāā yáá ké majal̄ bōólaā toó, ká i ngōnə́m Jonatan gəgē anī a oy. Ba dan de gē té malang ní, deē kógə́m ké tūrən najə té gətóo.
- 40** Loo ní noō té Saul tél əda *Israel gē malang na: Sī ĩ-raī dām kógə́m ɔ, jīi kə ngōnə́m Jonatan, j-a jə-ra dām kéréý té ɔ. De gē ədañ Saul na: Yáá ní ááá kadē i yáá ké majə ní ĩ-rāā.
- 41** Anī Saul əda Kóɔbē na: Nébā yā Israel, ədájí najə ké kumən unjə wáñg wáñg. Gō té anī niñ-túgəñ wəlā báa wəlā ɔjə i dɔ Saul niñ kə ngōnən Jonatan, banī ngán Israel gē tá teēñ karī.
- 42** Saul əda na: Ī-túgī wəlā dɔjí té kə ngōnə́m Jonatan. Niñ-túgəñ wəlā anī wəlā ɔjə i dɔ Jonatan.
- 43** Saul əda Jonatan na: Ədam̄ yáá ní ĩ-rāā ní. Anī Jonatan əda Saul na: I kəgē ké jīm̄ té n m-əla ta m-ódəñ yibə tejə séý m-óú ní. Ba mā n toó, m-əndā dɔ róm danaá kɔɔ bá tām yā yo té.
- 44** Saul əda na: Ādē Nébā rāā yáá ké tōr ní toō ba tél rāā báý tɔ. Ááá Jonatan ā óy.
- 45** Banī de gē ədañ Saul na: Jonatan ní tetə rɔɔ ké bo ngáy ní toō adē ngán *Israel gē ní kə oy a? Nge ní noō i yáá ké majal̄ báté. Tītē ní Kóɔbē ndiñ kə kumneé noō,

nəŋga dɔn kógə́m gēgē a əsō nang té alé. Tām yáá n ni-rāā kem ndō ké bōólaā té ní niñ rāāñ i naā té kə Nábāá. I beé n ngán Israel gē taāñneé Jonatan ta yo té ní.

⁴⁶Saul lōō gír ngōdā Pilistin gē té, adē tél aŵñ gogá bēé.

Gotə najē yā Saul ké rang gē

⁴⁷Dan n Saul o o bē dɔ *Israel gē té ní, ni-ənī madə bəān gē malang n ndiñ gīrēñ gidən ní rōō. Ni-rōō Moab gē o, Amon gē o, Edom gē o, mbañg ké Soba o, Pilistin gē o. Kə dɔ kaŵn rōō té gē malang n noō ni a tetə i rōō. Ndō kéréy té ni tetə Amalek gē rōō ɔjəñ tógən kə ndágá.

⁴⁸Ni-gāñg dɔ ngán Israel gē jī ngé rōōdā ba kəyñ yáa kənge yādá gē té i tītə noō.

⁴⁹Ngán Saul ké dəngam gē i Jonatan o, Isəbi o, Malkisua o. Rī ngánən ké dəyá ké jōó gē na i Merab o, Mikal o. Merab i nga tógə, ba Mikal i gidən.

⁵⁰Rī nəyá Saul na i Ahinoam ké ngōñ Ahimas. Rī ngol ngé rōō gē yā Saul na i Abner ké ngōñ Ner. Ner i ngōkōg bəbə Saul.

⁵¹Tɔdō Kis ké bəbə Saul o, Ner ké bəbə Abner o ní niñ i ngán Abiel gē.

⁵²Dan n Saul ndiñ kə kumneé ní, ni rōō Pilistin gē kə ngangá ngáy. I tām najē n noō té n ni a ɔyñ de ké ngé kəhɔ rōdā tógə gē o, de ké ngañg gē o áskaraá ní.

1 SA 15

Nébā mbáté Saul

¹Samuel əda Saul na: I mā n Kóóbə əlam adə m-úr yibə dɔí té m-əndāineé mbañg dɔ gír deē yān gē n i *Israel gē ní té. Adə o o najē n Kóóbə əlam kədaí té ní.

²Najē n Kóóbə ké bo ké tógən i ngáy ɔr ní n toó: Yáá n Amalek rāā kə Israel gēé dan n teēñneé kōó kem bē ké Ejiptə té ní, m-ā m-dəjen gír. Ni-ɔgə Israel gē māñ.

³Ngolaā ní āw i-rōōn. Ī-nujə yáa yān gē sák sák kōó malang kanjə kəyā yáa kógə́m. Ī-tōl yáa malang n ndi kə kumuú ní kōó, Ī-tōl dəngam gē o, dəyá gē o, ngán gē o, ngán ké ta mba té gē o, mañg gē o, batə gē o, jámbal gē o, kəro gē o.

⁴Saul bār ngé rōō yān gē ɔsə dɔdā naā té, ba tēda kutədá kem bē ké Telaim té. Ngé njērā kə njadé gē i dūbú bú jōó o, deē yā *Juda gē i dūbú kutə o.

⁵Saul aŵ ugə kadə bē yā Amalek gē té anī ndi kem gúr kéréy té a uməñ loo.

⁶Ni-əda Keni gē na: Ī-teēi kōó dan Amalek gē té na sōgə jīsí a boo naā, tɔdō sī Ī-rāāi kem majə kə ngán *Israel gēé dan n teēñneé kōó kem bē ké Ejiptə té ní. Adə Keni gē ɔrəñ rōdā kōó dan Amalek gē té.

⁷Saul rōō Amalek gē Habila bátə aŵ ugə sedá ta bē ké Sur n ra sōō ta Ejiptə ní té.

⁸Ni-tōl Amalek gē malang kōó kə kəyā kaskaraá, ba i mbañg yādá Agag ngóy n əhən kə kumneé ní.

⁹Saul niñ kə ngán *Israel gēé əyañ Agag ɔ, yáa kuł kə majə majə gə ɔ. Niñ əyañ mañg gə ɔ, batə gə ɔ, bəyā gə ɔ, yáa kuł kə bo majə gə ɔ, ngán batə gə ɔ. I yáa kuł kə majə ngáy gə n niñ əyañdə kə kumuú ní. Ba i ngé kə to yáa al gə ɔ, majəñ al ɔ n tɔləndə kɔ́ malang tām yā Kɔ́ɔbē té ní.

¹⁰Tā anī Kɔ́ɔbē əda Samuel na:

¹¹m-ndəngā róm tām kəndā n m-əndā Saul mbañg té ní. Tɔdɔ ni tūr gidən kɔ́ tañ té ɔ, rāā yáa gə n m-ədan ní al ɔ. Najə n noɔ tɔr kem Samuel ngáy, adə ni nɔɔ kə dɔ Kɔ́ɔbē té ndɔ́ batə loo tī dən té.

¹²Ni-teə kə gír looí batə aŵ kənge Saul té, anī de gə ədanəñ na Saul na aŵ Karmel kudə mbał kə kadə əgañ kem de gə dən té té, ba na tél dɔ té na aŵ Gilgal kɔ́.

¹³Dan n Samuel aŵ ugə rɔ Saul té anī Saul ədan na: Adə Kɔ́ɔbē rāā majə seí. Yáa n Kɔ́ɔbē ədam ní m-rāā.

¹⁴Samuel dəje Saul na: I rí gə n a nɔɔñ ta mbím té tītə batə gə ɔ, mang gə ɔ noó? Saul əda na:

¹⁵Ngé rɔ gə əyañ yáa kuł kə majə majə gə yā Amalek gə kə kumuú ba reēñneé laā i yā tuñ kadə Kɔ́ɔbē Nəbā yái. Ba gotə gə tá jə-tɔ́də kɔ́ malang.

¹⁶Samuel əda Saul na: Asii najə. Adə m-ədaí yáa n Kɔ́ɔbē ədam ndɔ́ laā ní. Saul əda na: Əda tā.

¹⁷Anī Samuel əda na: Ī áa rói i yáa al ta kumií ikɔ́ té bá tā, ba i Ī n i dɔ gír bē gə yā ngán *Israel gə té ní al a? Kɔ́ɔbē ur yibə dɔí té kadə Ī i mbañg yā ngán Israel gə.

¹⁸Kɔ́ɔbē əlaí, ədaí na kə aŵ kə Ī-rɔɔ Amalek gə n i ngé rāā majal gə ní, kə Ī-tɔ́də kɔ́ malang.

¹⁹Ba i tām rí té á Ī Ī-rāā yáa n ni ədaí ní al ní? Udə dɔ yáa kənge kə kəhɔ ta rɔɔ té ɔy, adə Ī-tél nge rāā majal ta kum Kɔ́ɔbē té i tām rí té?

²⁰Saul əda Samuel na: Mā m-rāā yáa n Kɔ́ɔbē ədam ní tām m-aŵ rɔɔ té loo n Kɔ́ɔbē əlam tū té ní ɔ, m-aŵ m-reē kə Agag mbañg yā Amalek gə ɔ, m-tɔ́ Amalek gə kɔ́ malang ɔ.

²¹Ba yáa kuł gə n i kə yā tɔ́də kɔ́ ní, ré ngé rɔɔ yām gə gərāñ kə majə gə anī i yā tɔ́də Gilgal laā ba tuñ kadə Kɔ́ɔbē yái.

²²Banī Samuel əda na: Də gə kə rɔɔ horoó ɔ, yáa kə tuñ gə ɔ ní, neł Kɔ́ɔbē tītə n koɔ tan neləñneé ní a? Yətə alé. Koɔ ta Kɔ́ɔbē majə tɔy yáa kə tuñ kadəñ ɔ, sɔł dɔ majə tɔy yibə bal batə gə ɔ.

²³Tɔdɔ mbátə ndū Kɔ́ɔbē i yáa kə majal ngáy tītə rāā kəndə sāā ɔ, rāā dɔ ngañg i yáa kə majal ngáy tītə rāā besə ɔ. Adə dan n Ī Ī-mbátə najə ta Kɔ́ɔbē té bá ní Kɔ́ɔbē mbátí kɔ́ ɔ. Adə Ī i mbañg tɔ alé.

- ²⁴Saul əda Samuel na: m̄-rāā majal, tām m̄-rāā yáá n̄ Kóṣṣbē ədam̄ ní al̄ ō, m̄-mbāté najə gē n̄ ĩ ōr̄ seṁ ní ō. Tədō m̄-bōl̄ i de gē, adē m̄-rāā i yáá n̄ kemdé ndigə ní.
- ²⁵N̄-toō ní m̄-rāāi bós, əyá gō majal yām̄ n̄ noō kōs, ba ĩ-tél seṁ ādē m-āw̄ m-ósə noṁ nang té no Kóṣṣbē tá.
- ²⁶Banī Samuel ədan na: M-ā m̄-tél yā kaw̄ seí alé, tədō ĩ ĩ-mbāté rāā yáá n̄ Kóṣṣbē ojii ní, Kóṣṣbē mbātíi kōs, adē ĩ i mbaṅg yā ngán *Israel gē tō alé.
- ²⁷Ba dan n̄ Samuel tūr rōn yā kaw̄ anī, Saul əho ta kūbē kə rōn té adē ta kūbē ní gāṅg kə jīn tá.
- ²⁸Anī Samuel əda Saul na: Bōólaā Kóṣṣbē rāā adē gír ndií mbaṅg dō ngán Israel gē té gāṅg kōs, ba téləṁ adē madí kə rang kə majə tōyī.
- ²⁹Kóṣṣbē n̄ i tógə yā ngán Israel gē ní, a soṛ al̄ ō, a tūr ndūn al̄ ō, tədō ni i deē á a tūr ndūn alé.
- ³⁰Saul tél əda báý tō na: m̄-rāā majal rōkum. Ba n̄-toō ní m̄-rāāi bós, ĩ-rōȳm̄ ta kum *kum kōs gē yā deē yām̄ gē té ō, ta kum ngán *Israel gē té ō. ĩ-tél seṁ ādē m-āw̄ m-ósə noṁ kə nang té no Kóṣṣbē yāi tá.
- ³¹Samuel tél kə gō Saul tá, adē Saul aṽ osə non nang té no Kóṣṣbē tá.
- ³²Gō té anī Samuel əda na: ĩ-reēi kə Agag n̄ i mbaṅg yā Amalek gē ní ādēmī. Agag aṽ rō Samuel tá kə rōneléé. Djəṁ na n-ā n-oy tō alé.
- ³³Banī Samuel əda Agag na: Kaskar yāi rāā adē dəyá gē naləṁ ngáíndé gē ní, kóóí a nal̄ ngōnən dan dəyá madən gē té ō. Loo n̄ noō té Samuel tōl̄ Agag ta kum Kóṣṣbē té Gilgal.
- ³⁴Samuel tél aṽ Rama, ba Saul tél aṽ gogé bēé looneé kem bē kə Gibeá yā Saul tá.
- ³⁵Samuel aṽ kaa Saul tá tō al̄ báté oyí. Ni a nōō i Saul, tədō Kóṣṣbē ndəngā rōn najə kəndā n̄ n-əndā Saul mbaṅg dō ngán *Israel gē té ní.

1 SA 16

Nébā gērā Dabid kadē ndi mbaṅg

- ¹Kóṣṣbē əda Samuel na: Mēkó m̄-mbāté Saul kōs ō, ni i mbaṅg yā ngán *Israel gē tō al̄ ō, ba ĩ ā ĩ-to i dan nōōn té báté a? ĩ-tūr yibē kem gajə dā yāi té ba ōr̄ dōs. M-əlaí bē Jese kə Betlehem, tədō mbaṅg n̄ m̄-gērān ní i dan ngánən gē té.
- ²Samuel əda na: M-ā m-āw̄ i baý? Ré Saul oō anī a tōlēm̄. Kóṣṣbē əda Samuel na: Ā əho mandə maṅg jii tá, ba ā əda na ĩ-reē na i tuñ yáá yā kadē Kóṣṣbē.
- ³Ba ā ĩ-bār Jese kadē reē *loo tuñ yáá ní té. Loo n̄ noō té mēkó m-ā m-ójii yáá n̄ kadē ĩ-rāā ní. Deē n̄ m-ā m-ójii seneé ní, ā úr yibē dən té yā kōr̄n̄ kamən kadēm̄.
- ⁴Samuel rāā yáá n̄ Kóṣṣbē ədan ní. Ni-aṽ Betlehem anī *kum kōs kə kem bēé gē teē tənīñ tan kə sōlōó kekəre ba dəjenən̄ na kə reē i reē kə majə nəkó wa.

- ⁵Anī ni ədadə na: Aájā, m-reē i tuñ yáá té yā kadē Kóṓbē. Ní ī-təgoī rōsí ādē *unjə njáy njáy ba ī-reē āwī seṁ *loo tuñ yáá té. Samuel mēṛ Jese niñ kə ngánən kə dəngam gēé kadē təgoñ rōdó kadē unjə njáy njáy ba kə āwñ *loo tuñ yáá ní té ō.
- ⁶Loo ní niñ ugəñ ní Samuel aḷ Eliab anī əda kə kemən té na: Deē ní Kóṓbē a ur yibə dən té mandang ní n ra nom té toō.
- ⁷Banī Kóṓbē əda Samuel na: Ī-lōō kaḷ gidən kə ndágá kə majə ō, kaḷ ngālən kə ngáy ō. Tədō m-gērān alé. Najə ní toō i najə kaḷ yáá ní kə deē ndul té alé. De gə a aḷ i gidə deē ndágá banī Kóṓbē a aḷ i kem deē.
- ⁸Gō té anī Jese bār Abinadab adē māñ ta kum Samuel té, banī ni-əda na: I ni ní toō n Kóṓbē gērān ní alé ō.
- ⁹Jese adē Sama māñ ta kum Samuel té banī ni-əda na: I ni ní toō n Kóṓbē gērān ní alé ō.
- ¹⁰I beé n ngán Jese gə sīrí māñēñneeé ta kum Samuel té ní banī Samuel əda Jese na: Kóṓbē gērā deē kógəṁ dandé té alé.
- ¹¹Gō té anī Samuel dəje Jese na: Balsáa yái gə i laā malang a? Jese ədan na: Nge kə dūú nəy noó báý. Ni a ngōm i yáa kuḷ gə. Anī Samuel əda Jese na: Əla gōn té ādē reē. Ré ni ugə pá tá j-a j-əsaī yáá báý.
- ¹²Loo ní noō té Jese əla gō ngōnən kə dūú ní té adē reē. Ngōnən ní i de kə kərə kasə ō, ta kumən majə deē ō, balsáa ngáy ō. Kóṓbē əda Samuel na: Ī dɔ́ úr yibə dən té na i ni.
- ¹³Samuel un yibə ní kem gajə dáj ní ur dɔ́ Dabid té ta kum ngákóon gə té. Əla gir i ndō ní noō té n Ndí Kóṓbē reēñ dɔ́ Dabid té ní. Gō té anī Samuel ɔ́ dɔ́ ta kaw Rama.
- ¹⁴Ndí Kóṓbē əyḷ Saul ba ndí kə majal kógəṁ kə ĩ rō Kóṓbē té tá reē a tápə Saul.
- ¹⁵Anī ngé kəla yā Saul gə ədanəñ na: Jə-geṛ kadē ndí kə majal kógəṁ kə ĩ rō Nóbā té reē a tápí.
- ¹⁶Kóṓjí ɔ́ najə na ĩ i tām yái té. J-a jə-sāa deē kógəṁ kə geṛ kugə kənde majə yā kadī, kadē ré ndí kə majal kógəṁ kə ĩ rō Nóbā té reē a njəbāi anī kóṓ a ugə kənde dɔ́ té kadē i sói té.
- ¹⁷Saul əda ngé kəla yān gə na: Ré i beé anī ī-sāai gōsə kógəṁ kə ugə kənde majə ī-reē seneé ādēmī.
- ¹⁸Anī nge kəla kógəṁ əda na: J-ədaī kə laā alé ní m-geṛ deē kógəṁ noō, deē ní i ngōñ Jese kə Betlehem. Ni i gōsə kə ugə kənde majə ngáy. I de kə nge wur kil ō, go rō ō. Najə kərən to ngāā ō, i de kə majə deē ō, Kóṓbē i naā té seneé ō.
- ¹⁹Saul əla de gə rō Jese té kadē əla kə ngōnən Dabid ní a ngōm yáa kuḷ gə ní kə adən.

²⁰Jese əho kərō kógēm̄ ō, un mápa ō, sol kasə *nduú ō, əho ngōñ bəyā ō, adē Dabid kadē aŵn̄ adē Saul.

²¹Dabid aŵ ugē rō Saul té ba rāā kəla yā Saul. NeĪ Saul seneé ngáy, adē Saul unən adē i ni n i nge kətō yáḡ rō yān gē ní.

²²Gō té anī Saul əla əda Jese na: M-gey kadē Dabid rāā kəla adēm̄ kə non té, tɔdō nelēm̄ seneé ngáy.

²³Adē dan n̄ ndíl kə majál n̄ Nəbā əlan ní reē a njəbā Saul anī, Dabid un kənde kə jīn té a ugə bá anī ndíl ní əyḡ Saul adē tél ndi jəke ō, rōn əsō naā té ō.

1 SA 17

Dabid ō, Goliat ō

¹Pilistin gē kánēñ dɔ ngé rō yādó gē naā té yā kaw̄ sedó ta rō té. Niñ əngeñ naā kem bē kə Soko té dɔ nang kə *Juda té ba əndāñ gérger yādó Epes Damim, dɔ dán bē kə Soko kə bē kə Ajeka té.

²Saul niñ kə de kə *Israel té gē kánēñ naā ō. Niñ əndāñ gérger yādó wól loo kəgə sən gē té, ba aŵ tənīñ rōdó no Pilistin gē té kə ta naā kə jī loo rō.

³Pilistin gē rañ kadə mbaĪ té dām̄ wól loo kərēy té ō, ngán Israel gē rañ kadə mbaĪ té dāmən kə noō té ō, adē wól loo i dɔ dándó té.

⁴Báa gō rō kógēm̄ teē dan Pilistin gē té, rīn na i Goliat. Ni i de kə Gat. Ngələn asə kíł deē mehé kə da jī deē kógēm̄ ta té.

⁵Ni-ōḡ jākā gindē nəngá kasə dɔn té ō, kúbē gindē nəngá kasə kə ngóɔn ndi gidə naā té tītə ngóɔ kənjə ō. Kúbē gindē ní kəyñ asə kəlōo kutə mehé.

⁶Ni-ōḡ yáḡ kə rāā kə gindē nəngá kasaá njan té utēñ gidə kāsə njan ō, naā nənga kógēm̄ kə rāā kə gindē nəngá kasaá gidən té ō.

⁷Kəgə səngɔy yān bo tītə kəgə kəjō kúbē ō, njārən ɔy tɔy kəlōo sīrí ō. Nge kətō der yān njərā kété non té.

⁸Goliat dəba ba un ndūn kə dɔɔ ədañ ngé rō gē yā ngán *Israel gē na: Ī-teē Ī-tənāī rōsí kə ta naā kə jī loo rō i tām̄ rí té? Mā i Pilistin ō, sīĪ i bəlo yā Saul gē ō al a? Ī-gərāī deē kógēm̄ adē reē rōm̄.

⁹Ré tógən to adē rō tetēm̄ anī, j-a jə-tél bəlo yāsí gē. Ba ré tógəm̄ tɔy yān adē m̄-tetən rō anī, ā Ī-télii bəlo yājí gē ō, ā Ī-rāāi kəla adījí ō.

¹⁰Pilistin ní tél əda báy tɔ na: Bōólaā m̄-tósə gātə ngé rō kə *Israel té gē. Ādēm̄i deē kógēm̄ adē jə-rō naā seneé.

¹¹Dan n̄ Saul niñ kə ngán Israel gē malang oñ najə kər Pilistin ngeé n̄ toō ní ndíldé ay ō, bōl rāādé ngáy ō.

- 12Dabid i ngōn Jese n gir kaan i Epərata ní. Jese ndi bē i Betlehem ké *Juda tá. Ngánən ké dəngam gē i sósú. Bāl yā Saul té ní, Jese tɔgə kós adē asə kaw ta rōs té tɔ alé ba əla i kə de gēé.
- 13Banī ngánən ké tɔgə gē mətá awn ta rōs té kə Saul. Rī nge ké nga tɔgə na i Eliab ō, nge ké kɔ jōó na i Abinadab ō, ké nge kɔ mətá rīn na i Sama ō.
- 14Ngōn Jese ké dūú i Dabid. Ngé ké tɔgə ké mətá gē awn kə Saul,
- 15ba Dabid a aw a rāa kəla yā Saul ō, a tél a reē a ngōm yáa kuł gē yā bəbən kem bē ké Betlehem té ō.
- 16Pilistin ní a aw a ra ta kum ngán *Israel gē tá i dəloí gē loo solí gē. Ni-rāa beé bəté ndō kutə só.
- 17Ndō kéréy té anī Jese əda ngōnən Dabid na: Ī-taā kōō ké ndaw ō, mápá ké kutə gē n toō ō, ba ay ngōdē awn gérgereé adē ngákóóí gē.
- 18Ba mba maŋg ké sīsəri ké kutə kógēm n toō tá awn adē ngol áskar gē. Áa ngákóóí gē ké toñ karī wa. Ba adē adēni yáa kógēm ké ɔjə kadē na n-toñ karī.
- 19Niñ i naā té kə Saul ō, ngé rōs gē malang yā ngán *Israel gē ō. Ndiñ i wól loo kágə sən gē té n a rōñneé Pilistin gē ní.
- 20Dabid ij dɔs kə gir looí batə. Əyá yáa kuł gē jī nge ngōmdə kógēm tá. Ni-un yáa n əlanəneé ní ba ɔr dɔs kə gō ndū Jese. Dan n ni ugə gérgereé anī ngé rōs gē a awn i kə ta rōs té ō, a túrən i kól rōs ō.
- 21Israel gē ō, Pilistin gē ō, rañ kə nja loo rōs naá kumdé sɔs ta naā.
- 22Dabid usə yáa n ətō ní əyá jī nge ngōm yáa gē tá ba ay ngōdē aw loo n ngé rōs gē rañ tū té ní tá. Ni-aw rō ngákóon gē tá ba dəjedé na ké toñ i baý wa.
- 23Dan n ni a ɔr najə sedə báy anī Pilistin ké Gat n rīn na i Goliat ní, teē reē ra kété no ngé rōs yān gē tá ba ɔr najə gē n ni a ɔr kété gē ní báy adē Dabid oō.
- 24Dan n de ké dəngam gē malang ké *Israel té aṅn Pilistin ngeé n toō anī ból asədə nák adē ayñ kós non té.
- 25Niñ ədan na: Áaí deē n a reē noó a? A reē i kə tósə gātəjí tá. Deē n a tōlən anī mbaŋg a adən yáa ngáy ō, a adən ngōnən ké dəyá kadē taā ō, a əndā yáa ké kɔy gē dɔ gir kojə yān té dɔ nang ké Israel tá al ō.
- 26Dabid dəje ngé rōs gē n rañ rōn té ngər ní na: Deē n tetə Pilistin n toō rōs yā kərən rōsɔl kós dɔ ngán Israel gē tá ní a əndān njan i kə rí? Pilistin ké *kəja mətən al nəkó n toō i náa á a tósə gātə ngé rōs gē yā Nábā ké kə kumneé beé?
- 27De gē tél unəñ gō ndūdə ɔjəneé yáa n a rāān tām yā deē n a tetə rōs té ní.
- 28Ngökóo Dabid ké ngatógə n rīn na i Eliab ní, oō najə n Dabid ɔr kə ngé rōs gēé ní anī wōŋg rāān seneé adē ədan na: Ī-reē laā i sāa rí tá? Yáa kuł yái ké séy beē ní

áyádé kem dəla loo té i kə nááá? Mā m-geṛ tām̄njē yāi ō, gír ké majal̄ gē ké kemií té ō. m-geṛ kadē ī-reē i k̄aḡ rōó.

29Dabid əda na: I rí ké majal̄ n m-rāā? m-dəje i najē ngóy al̄ a?

30Gō té anī ni ɔtə kōó ta ngákóon gē té aṵ rō áskar ké rang té, ba dəjen najē ní báý. Anī de gē tél ədanēn̄ i rōkum najē ké kété nəkó n̄ noō.

31Ba najē gē n̄ Dabid ɔṛ ní de gē oōn̄ adē aṵ ədañ Saul gotə. Anī Saul əla gō Dabid té adē reē.

32Dabid əda Saul na: Ādē ndíl deē kógēm̄ aṵ najē yā Pilistin n̄ toō té alé. Mā nge kəla yāi m-ā m-āṵ yā rōōn.

33Banī Saul əda Dabid na: Ī ásə rōō Pilistin n̄ noō alé. Tɔdō Ī i de ké balsáá báý, ba ni i dəngam rōō ké kə ngōn̄ dūúneé beē.

34Dabid tél əda Saul na: Dan n̄ nge kəla yāi ndi bē bəbəneé ní ul̄ i yáḡ. Adē ré bɔl, aláa d̄ə úrsə reē əhɔ batē kógēm̄ dan madē gē té anī

35ni ngōdən̄ ō, tēndān̄ ō, taā batē ké tan té ō. Ba ré tél a rōōn̄ anī əhɔ mbāýn̄ ba tēndān̄ báté tēndā tōlən.

36Nge kəla yāi tōl̄ bɔl̄ ō, tōl̄ d̄ə úrsə ō. Adē yáḡ n̄ m-rāā kə d̄ə gē n̄ noō ní m-ā m-rāā kə Pilistin ké *nge kəja mɔtən̄ al̄ n̄ toō ō. Tɔdō ni tósə gātə ngé rōō gē yā Nóbā n̄ ndi kə kumneé ní.

37Dabid əda tɔ na: Kóóbē n̄ ɔṛēm̄ kōó ta hēl̄ jī bɔl̄ té ō, ta hēl̄ jī d̄ə úrsə té ō ní, a ɔṛēm̄ kōó jī Pilistin n̄ toō té ō. Saul əda Dabid na: Āṵ ba ādē Kóóbē i naā té seí.

38Saul ɔy kúbə rōō yān gē tēla rō Dabid té. Ni-əla jākā gindē nēngá kasə yān dɔn̄ té ō, kúbə gindē yān rōn̄ té ō.

39Dabid dɔṵ kaskar yā Saul bōdēn̄ té dɔ kúbə gindē té ba nāā njērā anī njērā sété, tɔdō ni geṛ loon alé. Ni-əda Saul na: M-ásə njērā kə yáḡ gē n̄ toō rōm̄ té alé, tɔdō m-geṛ loon alé. Adē Dabid rōý yáḡ gē ní kōó rōn̄ té.

40Ni-un sálang kágē yān ba aṵ kum wól mañ té aṵ kētó kəkərō ké gidədə ndélé majə gē mí, ba bōkədə kem ngong kul̄ yáḡ yān té. Gō té anī əhɔ bējē jīn̄ té ba aṵ kum kə rō Goliat té.

41Pilistin ní njērā a reē kumən̄ kə rō Dabid té. Nge kətō der yān i kété non té.

42Pilistin ní ḡḡ Dabid ba kídēn̄, tɔdō Dabid i ngōn̄ ké dūú báý adē rōn̄ kərē kasə ō, ta kumən̄ majə ngáy ō.

43Pilistin ní ədan na: Mā i bísé á ī-reē kə rōm̄ té kə sálang kágāá a? Gō té anī Pilistin ní bāf̄ rī besə yān gē ndóləñ Dabid,

44ba ədan na: Ī-reē kə rōm̄ té laā ādē m-ādē yeí ké dɔó gē ō, d̄ə ké bembeé gē ō əsañ d̄əí.

45 Dabid tél əda Pilistin ní na: Ī ī-reē kē rōm té i kə kaskaraá ō, səngɔɔɔ ō, nəngaá ō. Ba mā m-ā m-āw kē rōi té i kə rī Kóɔbē ké bo ké tógən i ngáy. Ni i Nóbā yā ngé rōɔ gē ká *Israel té n ī-tájən ní.

46 Bōólaā nəkó n toō Kóɔbē a əlaī jīm té adē m-ā m-tōlī ō, m-ā m-əja dɔi yā gāng ō. Bōólaā nəkó n toō m-ā m-ādē yeĪ ké dɔɔ gē, kə dā ké dɔ nang té gē nīn ngé rōɔ gē yā Pilistin gē. Loo n noō té de ké dɔ nang té gē malang a gerēn kadē Nóbā yā Israel gē ndi noó o,

47 ngán Israel gē malang n kánēn naā laā ní a gerēn kadē Kóɔbē a sāa i kaskar, aké i səngɔɔ tá yā kajən deē alī ō. Ni i ngol rōɔ n toō adē a əlasí jiji tá.

48 Dan n Pilistin ní ɔtə wət a reē kum kē rō Dabid té anī Dabid ɔy ngōdē ngáy tənī tan.

49 Dabid əla jīn lāv kem ngɔngɔɔ unəh kəkəɔ kógēm ənī kem bejēé wél ba ənīn Pilistin ní adē ɔdən non té. Kəkəɔ ní udə kār dən té adē əsə ɔsə non nang té.

50 Dabid tetə Goliat rōɔ i kanjə kaskar jīn té. Ni-tetən rōɔ i kə bējēé ō, kə kəkəɔ ō. Ni-ənda Pilistin ní tōlən i tītē n noō.

51 Dabid ɔy ngōdē aŵ ra dɔ Pilistin ní té. Ni-ɔr kaskar yā Pilistin ní kem hōpən té tōlənneé ba əja dən gāng. Pilistin gē ɔɔn kadē gɔ rōɔ yādá oy kōɔ anī ɔy n naā.

52 Ngé rōɔ gē ká *Israel té ō, ké *Juda té ō, urən kól rōɔ ba bəngān naā buk reē ngōdēn Pilistin gē báté ugēn sedé ta róbé ké yā kudən kə kem bē ké Gat té ō, Ekəron té ō. Nīn Pilistin gē to kə gō róbé ké Saraim báté ugē Gat ō, Ekəron ō.

53 Ngán Israel gē lōōn gir ngōdē Pilistin gē té ba tél reēn gérger yādá té ɔy n yāa kənge yādá gē.

54 Dabid un dɔ Goliat aŵn Jerusalem ba ngōm yāa rōɔ gē yā Goliat gōn té kem kúje tandā yān té.

Jonatan əhɔ madē naā kə Dabid

55 Dan n Dabid a aŵ kə kənī Pilistin rōɔ té ní, Saul ɔɔn anī dəje Abner ngol ngé rōɔ gē na: Balsáa n noō i ngōn náa? Anī Abner tūr ədan na: Kóɔbē gē, ké rōkum té m-gerən alé.

56 Mbaŋg əda na: Āw ī-dəje yā koō ké i ngōn náa wa.

57 Dan n Dabid tél tōl Goliat té ní, Abner reē aŵ seneé rō Saul té. Dabid əhɔ dɔ Pilistin ní jīn té.

58 Saul dəje Dabid na: Ngōnəm, Ī i ngōn náa? Anī Dabid tūr ədan na: Mā i ngōn Jese nge kəla yāi ké Betlehem.

1 SA 18

1 Dan n Dabid a tōl ta najə n ɔr kə Saulú ní anī neĪ Jonatan ngōn Saul seneé ngáy, adē tárən tītē rōn nəkó beē.

²Ndō ní noō té Saul ngōm Dabid rōn té ba əyaŋ adē tél aŵ bē bōbōneé alé.

³Jonatan əho madē naā kə Dabidí tōdō tárən tītē rōn nəkó beē.

⁴Ni-ɔ̄r kūbē ké rōn té ní əla dɔ madē gē té ní ō, rōy kūbē áskar yān ké rōn té gē ō, adē Dabid. Adən kaskar yān ō, gə gərā yān ō, ndār dōq bōdē yān ō.

⁵Loo malang ní Saul əla Dabid tū té ní, kəla ké tū té njērā majə. Saul əndān dɔ ngé rōō gē té. Neĭ de gē malang seneé ō, neĭ ngé kəla gē yā Saul seneé ō.

Saul sāā tōĭ Dabid

⁶Dan ní Dabid tōĭ Pilistin ní gír gāng á ngé rōō gē téləñ kə bēé ní, dəyá gē teēn kem bē gē ké gō nang ké *Israel té malang kə ndágá ba tənīn ta mbañg Saul kə pāá ō, kə ndāmāá ō. De gē əndañ kəðə ō, yáá ké bār gōsə ké rang gē ō, urəñ kəl rōneĭ ō.

⁷Dəyá gē ní a ndāməñ naā ní unəñ pā ədañ na: Saul tōĭ madē baḡən gē i dūbú ba Dabid tōĭ i dūbú kutə.

⁸Wōng rāā Saul ngáy tām najə ní neləñ alé. Ni-əda na: Ɔjəñ yā Dabid i dūbú kutə ba yām mā báa i dūbú kógəñ beē ní. Nəy i kadē əndənəñ mbañg ngóy tā.

⁹Əla gír ndō ní noō té ní Saul a ḡḡ Dabid i kə kum səwāá.

¹⁰Teē kə kōrneé anī ndíl ké majal kógəñ ĭi rō Nəbā té reē udə kem Saul té ba rāān adē ḡḡ oy oy kem kújə yān té. Dabid ugə kənde adē Saul tītē ní a ugəñ kété gē ní, ba Saul ndi i kə nəngaá ĭin té.

¹¹Saul un nənga kə dɔɔ ba əda na: M-ā m-ósə Dabid yā kəren kadə ndogə mbaĭ té. Banī Dabid əja rōn kōɔ ta nənga té nja jōó.

¹²Loo ní noō té Saul bōĭ Dabid, tām ni geĕr kadē Kóɔbē i naā té seneé ba əyaŋ ni kōɔ.

¹³Ni-ɔ̄r Dabid rōn té kōɔ ba əndān adē ni i ngol áskar ké dūbú gē. Adē Dabid a un dɔ de gē aŵn ta rōō té ō, téləñ sedé ō.

¹⁴Yáḡ malang ní teē kə de gēé yā kaŵ rāā ní rāān majə ō, Kóɔbē i naā té seneé ō.

¹⁵Dan ní Saul ḡḡ yáá ké bo ngáy gē ní Dabid rāā ní anī ni bōlən kōɔ.

¹⁶Banī de gē malang ké gō nang ké *Israel té ō, ké gō nang ké *Juda té ō, tárən Dabid, tōdō i ni n un dɔdɔ aŵn sedé ta rōō té ō, téləñ sedé ō ní.

Dabid taā Mikal ké ngōñ Saul

¹⁷Saul əda Dabid na: Ngōnəñ ké dəyá ké ngatógé ní toō rīn na i Merab. I ni n m-ā m-ādī seneé kadē ĭ-taān ní. Banī əho rōĭ tɔgə loo rāā kəla yām té ba ĭ-rōō rōō gē yā Kóɔbē. Saul gír keməñ té kété na: Jə-lōōĭ tōlən kə ĭĭĭ ba ādē i Pilistin gē tá tōĭnəñ.

¹⁸Dabid əda Saul na: Mā i náā, aké gír kaañ i náā, aké gír yā bōbóm i náā dɔ nang ké Israel té á kadē m-tél um mbañg ní?

19Ba ndō n̄ kadē Merab taān̄ Dabid té anī Saul unən adēn i kə Adriel ké Abel Mehola tá kadē taān.

20Ba ngōn̄ Saul ké dəyá n̄ rīn na i Mikal ní rāā tōdō Dabid ngáy. Ba dan n̄ ədañ Saul gotə anī Saul ɔɔ kadē i yáá ké majə.

21Ni-əda kə kemən té na: M-ā m-adēn̄ Mikal kadē tél gūmbə ké yā kəhonneé kadē əsōn̄ jī Pilistin gē té. Adē malang ní bāa Saul mēr̄ Dabid tél umən i nja jōó.

22Saul əda ngé kəla yān gē na: Īrī najə n̄ toō loo mundē té kə Dabidí édainiī na: NeĪ mbañg seí ō, jī ngé kəla yān gē malang jə-táriī ō ní ĩ-tél mum mbañg.

23Ngé kəla yā Saul gē aŵ ədañ Dabid najə ní. Anī Dabid ədadé na: Sij̄ ɔɔ kadē tél um mbañg ní i yáá ké holiyo a? Tá mā i nge ndoō ō, de ké bo al̄ ō.

24Ngé kəla gē yā Saul téləñ kə najə gē n̄ Dabid ɔ̄r sedé ní aŵ ədañ Saul. Niñ ədanəñ na: Najə gē n̄ Dabid ɔ̄r sejí ní n noó.

25Anī Saul əda na: Āŵ ədaī Dabid na: Kadē karī ké tām̄ yā taā naā té n̄ mbañg a sāa ní i ta mətə Pilistin gē bú kógēm̄ ngóy yā daləñ baɔ̄ dɔ madə baɔ̄n̄ gē té. Saul núm̄ kəla Dabid jī Pilistin gē té i tītə n̄ noó.

26Ngé kəla gē yā Saul aŵ ədañ Dabid najə ní, anī ni ɔɔ kadē yáá n̄ mbañg gānḡ dən̄ té ní i yáá ké majə, adə ni ndigə tél um mbañg. Kété pá tá kadē ndō n̄ mbañg ɔjə ní asə anī.

27Dabid niñ kə deē yān gēé aŵ tōlən̄ Pilistin gē bú jōó ba reē kə ndār ta mətədə adə tēdañ ta kum Saul té yā kadē ni téləñ umən. Loo n̄ noó té Saul adə ngōnən̄ Mikal taā Dabid.

28Dan n̄ Saul ɔɔ ō, gē ō, kadē Kóṣṣbē i naā té kə Dabid ō, kadē ngōn̄ kemən ké dəyá n̄ rīn na i Mikal ní tár Dabid ō anī,

29ni bōl̄ Dabid tɔ̄y ké kété báy ō, tél madə baɔ̄ Dabid i ké mbónḡ gē té ō.

30Dan ngeé n̄ noó té ní ngār gē yā Pilistin gē teē a rōōn̄ ngán̄ *Israel gē. Ba kə dɔ kaŵdə rōō té gē malang ní Dabid rōō tɔ̄y gotə ngol áskar gē yā Saul malang adə rīn bār ngáy.

1 SA 19

Jonatan rōō dɔ Dabid té

1Saul əda ngōnən̄ Jonatan ō ngé kəla yān gē malang ō, najə núm̄ n̄ ni núm̄ tōl̄ Dabid ní. Ba Jonatan n̄ i ngōn̄ Saul ní tár Dabid ngáy.

2Adə tāān̄ əda na: Bəbərm̄ Saul a sāa tōlī, adə bírí kə dəloí ní ĩ-ndi dɔ rōí té. Ī-sāa loo ĩ-bōō rōí tū té kōó.

3Mā m-ā m-teē yā dān̄ bəbərm̄ kaŵ seneé kem bembə n̄ ā ĩ-bōō rōí tū té ní té. M-ā m-ōr̄ najə yáí kə bəbərm̄. Ba yáá n̄ m-ā m-áɔ̄ɔ̄ tū té ní m-ā m-ədəī.

⁴Jonatan ɔ̄ najē ké majə tām yā Dabid té kə bəbēn Saulú əda na: Bəbém, majə kadē ī-rāā yáá ké majal kə nge kəla yāi Dabid alé, tɔdō ni-rāā yáá ké majal séi alé. Tá kəla ké bo gē n̄ ni-rāā ní i majə ngáy tām yāi té.

⁵Ni-un rōn adē i yo n tōlən Pilistin deē ní. Kóɔbē tetə i rōɔ ké bo ngáy n adē ngán *Israel gē ndō n̄ noō té ní. Īkó ááā ō, rōi nelī ō. Ba i tām rí té á ī-sāā bōkə mósə de ké kanjē najē dɔn té nang té yā rāan yáá ké majal ní? I tām rí té á ī-sāā tōl Dabid kanjē kumən ní?

⁶Saul ndigə najē n̄ Jonatan ədan ní, adē túbə əda na: Tītē n̄ Kóɔbē ndiñ kə kumneé noō, deē a tōl Dabid alé.

⁷Loo n̄ noō té Jonatan aŵ ənge Dabid ɔjən gotə najē gē n̄ ɔrēn ní malang. Gō té anī aŵ kə Dabid rō Saul té adē tél rāā kəla yā Saul tītē ké kété gē.

Mikal ajə Dabid

⁸Rōɔ tél ij̄ dɔɔ gogé báý tɔ adē Dabid aŵ yā rōɔ Pilistin gē. Ni-rāā Pilistin gē majal ngáy adē aȳn naā kōɔ non té.

⁹Ndō kórēý té ndíl ké majal kógēm̄ ij̄ rō Kóɔbē té reē udə kem Saul té. Saul ndi i kem kújə yān té kə nəngaá j̄n té, ba Dabid a ugə i kənde.

¹⁰Anī Saul sāā kɔsə Dabid kəren kadə ndogə mbał té kə nənga yāneé, banī Dabid əja rōn kōɔ ta nənga té adē nənga māñ ɔsə kadə bɔr. Dabid teē aȳ ndōɔ ndō n̄ noō té.

¹¹Saul əla de gē kadē gētēn Dabid ta kújə yān té kadē ré teē dəloí anī kə tōlnēn. Banī Mikal n̄ i nōyá Dabid ní ədan yáá n̄ a rāā yā rāā yáá ní, ədan na: Ré aȳ ndōɔ laā al anī bírí a tōlnī.

¹²Mikal əla Dabid kɔrɔ kújé té dɔɔ adē Dabid risə kə gidə kórēý té ba aȳ ajəñ rōn.

¹³Gō té anī Mikal un besə ənī kem tərá gotə Dabid té, ba taā gír dɔ besə ní kə yáa taā gír dɔ ké rāā kə b̄ij̄ bəyāá ō, sél kúbə dɔ besə ní té ō.

¹⁴Saul əla de gē kəhɔ Dabid té anī Mikal ədadə na: Ni i moy.

¹⁵Saul tél əla de gē ní báý tɔ ba ədadə na: Únəniī kə tərá yān gēé ī-reēi seneé ədēmī adē m-tōlən.

¹⁶Ba dan n̄ de gē ní aŵn anī əngeñ i besə kem tərá ō, yáa taā gír dɔ ké rāā kə b̄ij̄ bəyāá i gír dɔn té ō.

¹⁷Saul dəje Mikal na ké gólən beé i tām rí té wa. Ké əyá madə baān ní adē aȳ i tām rí té wa. Anī Mikal tūr ədan na: I nəkó n ədam̄ na kə m-əyən kadē n-aŵ al anī n-a n-tōlēm̄ ní.

Dabid ō, Saul ō, niñ i Nayot

¹⁸I beé n Dabid teē aȳn ní. Ni-aŵ rō Samuel té Rama aŵ ɔjən gotə yáa malang n̄ Saul rāā seneé ní. Ni ō, Samuel ō, aŵ ndiñ Nayot.

¹⁹De gē ədañ Saul na Dabid na i Nayot ké Rama té.

²⁰Anī Saul əla de gē kəhɔ Dabid té báý tɔ. Dan ní de gē ní Saul əladé ní ɔɔñ bütə *ngé koō ta yā Nóbā gē ké Ndíl yā Nóbā ɔsə sedé adə ɔɔñ oy oy tītə de gē ké yáɔ rāádé beé ɔ, ɔɔñ kadə Samuel i ngəgəra dɔ ngé koō ta yā Nóbā gē ní ɔ anī, Ndíl yā Nóbā udə kemdé té adə niñ ɔɔñ oy oy tītə de ké yáɔ rāádé beé ɔ.

²¹De gē reē ədañ Saul gotə anī əla de ké rang gē. Banī Ndíl yā Nóbā rāádé adə ɔɔñ oy oy tītə ké yáɔ rāádé gē beé ɔ. Saul əla de ké rang gē nja ké nge kɔ mətá anī Ndíl yā Nóbā rāádé adə ɔɔñ woy woy tītə ké yáɔ rāádé beé báý tɔ.

²²Tā anī Saul nəkó ɔ kə rōneé aŵ ta kaw Rama. Dan ní ugē ta bəlo taā mañ ndi ké bo ké Seku té anī, dəje na ké Samuel niñ kə Dabidí i rá wa. Anī ədanəñ na niñ na i Nayot ké Rama té.

²³Anī ni-aŵ Nayot ké Rama té. Dan ní ni i dɔ róbó báý ní, Ndíl yā Nóbā rāān adə ni-ɔɔ oy oy báté ugəñ Nayot ké Rama té.

²⁴Ni-ɔɔr kúbə ké rōn té tītə yā madən gē ɔ, ba ɔɔ oy oy no Samuel té ɔ. Gō té anī teē əsō nang té ba to rōn karī ndō ní noō té báté loo tībə dɔn té ɔ, loo tīi dɔn té ɔ. I tām najə ní noō té n de gē a ədañneé na ké Saul i dan *nge koō ta gē té ɔ wa ní.

1 SA 20

Jonatan ndigə kadə yáɔ ké majal rāā Dabid alé

¹Dabid teē Nayot ké Rama té ɔy kɔɔ. Ni-aŵ ənge Jonatan ba dəjen na: m-rāā i rí yā bɔbí? I yáɔ rí ké góté alí n m-rāā seneé ní? I majal rí n m-rāā kə bɔbí á sāan tōlēm ní?

²Anī Jonatan tél ədan na: M-ā m-ɔɔ kumñ té alé, ɔ ā óy alé. Bɔbəhí a rāā yáɔ kanjə kɔɔr najən señ kété alé, a mundēm najə ní toō i tām rí té? Yáɔ ní noō a rāā yáɔ alé.

³Dabid túbə ba əda báý tɔ na: Bɔbí geɔ majə ngáy kadə ndílí aŵ dɔ yām té adə ni-əda kə kemən té na: Adə Jonatan geɔ alé na wurən a ɔlən ngáy. Ba tītə ní Kóɔbē ndiñ kə kumneé noō ɔ, ɔ i-ndiñ kə kumií toō ɔ ní, mā i de kə gir yām gāng kɔɔ.

⁴Jonatan əda Dabid na: M-ā m-rāā yáɔ ní kemií gey ní yā kadí.

⁵Anī Dabid əda Jonatan na: Bírí i ndō rāā nāā ké teē kijə ɔ, i mā n m-ā m-ndi kadə mbañg té loo kəsa yáɔ té ɔ ní. Ba adēm ta róbə adə m-aŵ m-bɔɔ róm bembeé báté kadə teē loo tīi loo ɔlí.

⁶Ré bɔbí ɔ kadə m-gətóo anī ədan na Dabid rāāi bó adə éyan kadə n-aŵ bē yān té Betlehem, tām yáɔ tuñ ké kə dɔ bāl gē na i noō tām yā de gē malang ké gir yān té.

⁷Ré ni ədaí na majanī yáɔ a rāām alé. Ba ré rāā wōng anī i loo ní noō té n ā i-gerən kadə ni-əndā kemən dɔ tōlēm té ní.

- ⁸Bá anī ī-rāā yáá kə rōkum ādē m-áá, tɔdō madē naā n jə-rāā kə rī Kóṣṣbēé ní dɔṙǒjí naā té seí. Adē ká ré m-rāan i yáá kə majal gēgē anī ikó ī-tōlēm ba ī-lōō kəlam jī bɔbí té.
- ⁹Jonatan əda na: M-ā m-á kumń té alé. Ré m-geř kə gōo majə kadē bɔbóm əndā kemən dɔ tōlī té anī m-ā m-ədəī. Nge n noō m-túbə m-ādī loon té.
- ¹⁰Dabid dəje Jonatan na: Ba ré bɔbí dɔṙǒ rōō ní i náā n a ədam?
- ¹¹Jonatan tūr ədan na: Ī-reē, jə-teē, j-aw kem bembeé. Anī niñ jōo mbak teē awñ kem bembeé.
- ¹²Jonatan əda Dabid na: Kóṣṣbē Nóbā yā *Israel gē i kə kum té yām. Bírí aláa loo tī m-ā m-nāā bɔbóm yā kəán gír kə kemən té kə kum mbang n toō. Ré gír kə kemən té i kə majə tām yāí té tá m-éla m-ədəī al anī,
- ¹³ādē Kóṣṣbē rāām yáá kə tōr ba tél rāām báy tɔ. Ba ré bɔbóm gír rāāi yáá kə to kum kay al anī m-ā m-tāāi kadē aw kōó kanjə sōl yáá kógēm. Ba ādē Kóṣṣbē i naā té seí tītē n ni i naā té kə bɔbóm kété ní.
- ¹⁴Ndōń té ré m-ndi kə kumń báy anī ī-rāā seń kə ta kŭl kem majə yā Kóṣṣbēé. Ba ré m-óy anī,
- ¹⁵ún ta kem majə yāi kə kété kə gír kojə yām. Ká ré Kóṣṣbē rāā adē madē baāi gə gətōñ kógēm kógēm kōó dɔ nang té gēgē anī ī-rāā nəkó.
- ¹⁶Adē Jonatan əhɔ madē naā kə Dabid ō, kə de gē kə kem kújə yā Dabid té ō. Ni-əda na: Ādē Kóṣṣbē dal baā dɔ madē baā Dabid gē té.
- ¹⁷Jonatan mēr Dabid túbə kadən báy tɔ kə rī tár n awñ kemən té tām yāń té ní. Tɔdō nəkó Jonatan tár Dabid kə ngarə keməneé malang.
- ¹⁸Jonatan əda Dabid na: Bírí loo rāā nāā kə kijə té ní de gē a gerēñ kadē ĩ ī-gətóo, tɔdō loo yāi a to i karī.
- ¹⁹Ba teē loo tī anī ī-risə aw báté loo n ī-bōō rōi tū té ndō té gēé ní té, ba aw ī-ndi kadē mbal Ejel té.
- ²⁰Ba mā m-ā m-tūr kum gərā kə mətá gē n toō kum kə loo ní té tītē kə m-ā m-úr i yáá kógēm beē.
- ²¹Gō té anī m-ā m-éla balsáá kə nge kəla yām kadē aw gō gərā gē ní té. Ré m-ədan na kum gərā gē ní toñ i kum kə gogé laā, ī-tél ī-reē óydé, anī kumən na yáá malang i kə majə tām yāi té ō, ásə kadē ī-tél dɔ té ī-reē ō. M-ədə i najə kə rōkum ta kum Kóṣṣbē té, yáá a rāāi alé.
- ²²Ba ré m-ədə balsáá ní na kum gərā gē ní toñ i kum kə kété báy anī, aw loo yāi tɔdō Kóṣṣbē ndigə kadē aw.
- ²³Ba najə n j-ɔr kə naá ní, Kóṣṣbē i kum té báté kə no té.

- 24 Adē Dabid aṽ bōō rōn kem bembéé. Dan ní nāā ké kijə teē anī mbañg Saul aṽ ndi ta tábəl té yā kəsa yáa.
- 25 Ni-ndi i dɔ kōr kágē yān té, kadə ndogē mbaḷ té tūtē ké kété gē. Abner ní i ngol ngé rōō gē ní ndi kadən té ō, Jonatan ndi non té ō, ba loo yā Dabid té to i karī.
- 26 Ndō ní noō té ní Saul əda yáa alé, tām ɔjə́n na i yáa kéréy n rāā Dabid adē ni *unjə njáy njáy al i mbéé á girə́n reē al ní.
- 27 Ba teē kə kōrneé, kə ndō ké nge kɔ jōo yā nāā ké kijə anī, loo yā Dabid to i karī báy tɔ. Anī Saul dəje ngōnən Jonatan na: I tām rí té á ngōn Jese reē loo kəsa yáa té tagəbēé al ō, bōólaā al ō ní?
- 28 Tā anī Jonatan tūr ədan na: Dabid rāām bó kadə m-ādən ta róbə kadə n-aṽ Betlehem.
- 29 Ni-rāām bó ba ədam na kə m-əyən kadə n-aṽ, na yáa tuñ ké tām yā gir kojə yádé té na to kem bē ké Betlehem té noō, adə ngókóon ké dəngam ədan na kə n-aṽ kum té. Ré na m-gey najə yān rōkum anī kə m-əyən kadə n-aṽ n-aṽ ngéén gē. I tām najə́n ní noō té n ni gətóon loo kəsa yáa yāi té ní.
- 30 Wōng rāā Saul ngáy kə Jonatan adē ni ədan na: Ngōn dəyá ké kaya, m-geṛ kadə ī-ndigə i najə́ yā ngōn Jese kadə élañ rōsəl dɔ rōi té ō, dɔ kóóí té ō.
- 31 Banī ōō najə́ ní toō majə, ré ngōn Jese ní noō ndi kə kumneé ta kaṽ joo anī, ngəraí ī a əhɔ nang al ō, ngəra kɔɔ bē yāi a əhɔ nang al ō. Adə ī-mēr kəhɔn ngər ní toō té adə reēn seneé adəmən, tɔdō ni-rāā yáa ké asə yon.
- 32 Jonatan tél əda bəbən Saul na: Kadə tōlnən kōó i tām rí té? Rāā i rí?
- 33 Saul un nənga yān kə dɔó yā kəsən Jonatan. Loo ní noō té Jonatan geṛ kadə bəbən əndā kemən dɔ tōl Dabid té.
- 34 Jonatan ij ta tábəl té kōó kə wōngōó ba mbāté kəsa yáa kə ndō ké nge kɔ jōo yā nāā ké kijií, tām tōrən najə́ yā Dabid té ngáy tɔdō bəbən tájən.
- 35 Teē kə kōrneé dəlói anī Jonatan aṽ bembéé loo ní niñ oōn naā kə Dabidí yā kənge naā tū té ní. Ba balsáá ké nge kəla yān i seneé.
- 36 Ni-əda balsáá ní na: Āy ngōdē óy kum gərə gē ní m-ā m-túrdé ní adəm. Balsáá ní aý ngōdē aṽ kété ba Jonatan ur kum gərə adə mān dɔn té.
- 37 Dan ní balsáá ní aṽ ugē loo ní kum gərə əsō tū té ní té anī Jonatan əga kɔ́r əda na: Gərə ní i kum kə kété noi té nú báy al a?
- 38 Jonatan əga kɔ́r ba əda balsáá ní báy tɔ na: Āṽ láy ba ī-lōō dəba. Balsáá ní un kum gərə ní ba tél reē rō Jonatan té.
- 39 Ni-geṛ kum najə́ gē ní alé, ba i Jonatan niñ kə Dabid ngóy n gerən.
- 40 Jonatan adə balsáa yān ní gə gərə ō, gərə gē ō, ba ədan na kə tél kə aṽn gogé bēé.

⁴¹Dan ní balsáá ní aŵ kɔ́ anī, Dabid teē loo ní bɔ́ rɔ́n tū té ní té dā́m mbór bē ké geleé té. Ni-ɔ́sə non nang té nja mətá kē no Jonatan té. Gō té anī birēn naā dagē ba nōōn mbak báté kadē asən Dabid.

⁴²Jonatan əda Dabid na: Āw kə kem sɔ́l. Ba ādē əga kemií dɔ́ madē naā ní jə-túbə j-adē naā j-əhɔ́n kə rī Kɔ́ɔ́bēé ní té. Ādē Kɔ́ɔ́bē ra dɔ́ dánjí té ō, dɔ́ dán ngánjí gē té ō, ngán kaají gē té ō, báté ta kaŵ jóo.

1 SA 21

¹Tā anī Dabid əsō róbó ō, Jonatan tél ta kaŵ gogé bēé ō.

Dabid ugē Nob bē Ahimelek

²Dabid aŵ Nob bē Ahimelek *nge tuñ yáá. Ahimelek tənī tan kə bōló ba dəjen na: I baý á ikó i kə kəri ba de ké dānī gətóó ní?

³Anī Dabid tūr ədan na: Mbañg əlam̄ ba ədam̄ na: Kəla ní m-əlaī toó ā édá yáá ké tū té kógə́m̄ kadē deē geṛ alé. I tām̄ najē ní noō té n m-ójə loo kógə́m̄ kadē j-ənge naā tū té kə ngé dānə́m̄ gēé ní.

⁴I rí n i ké to kəsa ngɔ́r ní toō té ní? Ādēm̄ mápá mí, aláa yáá kəsa ké rang ní to jíí té ní.

⁵Nge tuñ yáá tél əda Dabid na: Mápá ké karī gətóo ba i mápá ké kɔ́r kaṁ n to laā. Adē ré madē mbái gē ní ɔ́dēn rō dəyá gē al pá tá m-ā m-ādī báý.

⁶Dabid əda nge tuñ yáá ní na: Ááá ɔ́gə́njí sāa dəyá gē kɔ́ tītə́ ní a ɔ́gə́nneéjé kété dan ní m-rāa yā kaŵ kē ta rṓ té ní. Adē balsáa gē ní yáádé i ké tál. Mbā ní j-a j-aŵ toó i mbā ké karī. Bá tā ba tél ké tál bōólaā kə ta kúl yáádé gē ní toō.

⁷Adē *nge tuñ yáá adē Dabid mápá ké kɔ́r kaṁ gē ní, tɔ́dō mápá ké rang gətóo. Mápá gē ní i ké ndējə́n̄ Kɔ́ɔ́bē pá tá gō té anī ɔ́yñ kɔ́ kem *loo ké tál té yā bōkə́n̄ ké kijə gotoó.

⁸Ba ndō ngeé ní noō té ní nge kəla yā Saul kógə́m̄ ndi ta kum Kɔ́ɔ́bē té yā rāa yáá ké sɔ́ dɔ́n. Deē ní rīn na i Doeg. Ni i Edom deē. Ba ni i ngol ngé kul yáá gē yā Saul.

⁹Dabid əda Ahimelek báý tɔ́ na: Yáá ké tītə́ nənga, aláa kaskar gətóo jíí té a? M-ún kaskar yā́m̄ al ō, m-óy yáá rṓ yā́m̄ gē al ō, tɔ́dō mbañg əlam̄ i kəla ké lálw ngáy.

¹⁰Anī nge tuñ yáá tél ədan na: Pilistin ní i-tɔ́lən wól loo kəgə́ sən gē té á rīn na i Goliat ní, kaskar yā́n to laā. I ké bír gidə kə kúbūú ba to gidə kúbə́ yā nge tuñ yáá té noō. Ré i-ndigə́ kun anī ún, tɔ́dō yáá rṓ ké rang gətóo laā. Dabid əda na: Kaskar ké rang ké to tītən gətóo, adē ādēm̄ seneé laā.

Dabid i bē Pilistin gē ké Gat té

¹¹Dabid ɔ́r dɔ́ ndō ní noō té. Ni-ay Saul aŵ say. Aŵ ugē rō Akis mbañg ké Gat té.

¹²Ngé kəla yā Akis gə ədañ Akis na: I deē n toō n i Dabid n i mbañg ké do nang yā ngán Israel gə té ní al a? I ni n de gə əniñ pā seneé ndāmēneé ədañ na Saul tōl dúbú ba Dabid tōl i dúbú kutə ní al a?

¹³Najə ní əla bōl kem Dabid té, adə ni bōl Akis n i mbañg ké Gat ní ngáy.

¹⁴Ni-tō rāa yáa tītə de ké nge kōr kə ta kumdé té noō: Ɔr najə mbit mbit dandé té o, a tējā yáa gə tū bápə gə ké ta róbə kújé té o, əyā ndəl tan adə dəyā mbāyñ té o.

¹⁵Anī Akis əda ngé kəla yān gə na: Siñ i-gerī majə kadə i nge kōr tá i-reēi seneé rōm té i tām rí té?

¹⁶Ndoō ngé kōr gə rāām á i-reēi kə deē n toō kadə rāa kōr doñm té a? Deē n noō kadə udə kem kújə yām mā té a?

1 SA 22

Dabid tél ngol de ké gōn té gə

¹Dabid i noó ay aw bōō rōn bəlo mbañ ké Adulam té. Ngákōon gə o de ké ta kújə yā bəbən té gə malang o oñ kōon adə awñ gōn té loo ní té.

²Tá de gə ké yáa ké ngañg əngedə gə o ké kərā i dođé té gə o ké rōdə nełdə al gə o niñ malang asəñ deē bú só n noō, kánəñ naā rōn té, adə ni-tél ngoldə.

³Dabid i noó aw Misəpe do nang ké Moab té, ba əda mbañg ké Moab na: Adə bəbəm o kōm o ndiñ sesí bátə kadə m-gerəñ yáa n Nəbā a sāa rāa sem ní.

⁴Ni-aw sedə rō mbañg ké Moab té adə ndiñ seneé kem ndō gə n ni bōōn rōn té ní.

⁵Ndō kərəy té anī *nge koō ta yā Nəbā n rīn na i Gad ní əda Dabid na: I-ndi loo n ā i-bōō rōi tū té toō to alé. i-teē tū té kōō ba aw do nang ké *Juda té. Adə Dabid aw ndi kem ku kəgə gə ké Heret té.

Saul tōl ngé tuñ yáa gə ké kem bə ké Nob té

⁶Saul oō kadə de gə aāñ Dabid niñ kə madən gēé. Saul ndi i Gibeā gir kəgə tamaris ké ra loo ké i kə dođ té. Nənga yān i jīn té o ngé kəla yān gə malang rañ kə njadə dođ rōn té o.

⁷Ni-ədadə na: Siñ Benjamə gə, i-nēli mbisí majə oōineé. Siñ malang n i-rai toó, ngōñ Jese a adəsí loo ndōr gə kə *kəgə nduú gə o a? Aké a əndəsí ngol de ké dúbú gə o ké bú gə o á,

⁸siñ malang oōi naā seneé kadə kətaā ngār jīm té a? Dan n ngōnəm əho madə naā kə ngōñ Jese ní, de kógəñ dansí té ké ədam gətóo. Tá dan n sēlā nge kəla yām doñm té kadə əyā gūmbə əhoñneé tītə n to bōōlā toó ní deē kógəñ dansí té ké oon dođm kadə bogə do ədam gətóo.

⁹Anī Doeg ké Edom n ra kadə ngé kəla yā Saul gə té ní əda Saul na: Ndō kógəñ té m-áa ngōñ Jese aw Nob rō Ahimelek ngōñ Ahitub té.

10Ahimelek s̄ā d̄on t̄é r̄ō K̄óḅbē t̄é ba ad̄ēn ȳáá k̄esa ō kaskar yā Goliat k̄é Pilistin ní ō.

11Tā anī mbañg əla gō Ahimelek nge tuñ ȳáá k̄é ngōñ Ahitub t̄é ō, gō ngéén gē ní i *ngé tuñ ȳáá k̄é Nob t̄é gē ní ō adē reēn malang r̄ō mbañg t̄é.

12Saul əda Ahimelek na: Ngōñ Ahitub, ī-nēl̄ mbīi majə ōoñ. Ahimelek t̄él ədan na: K̄óḅ bē gē, mā n toó.

13Anī Saul əda Ahimelek na: I tām rí t̄é á s̄ī k̄ə ngōñ Jese ōōī naā d̄om̄ t̄é ní? Ī ad̄ēn mápá ō kaskar ō ī-s̄āā d̄on t̄é r̄ō Nébā t̄é ō kadē tūrən̄ gidən tar̄n t̄é ō əyāñ gūmbē yā kəh̄omneé ō tītē ní ni r̄āañ bōólaā toó i najə rí t̄é?

14Ahimelek t̄él əda mbañg na: K̄óḅ bē gē dan ngé k̄əla yāi gē t̄é malang ní, de k̄é sew tītē Dabid i noó a? Ni i umíi ō, pajā yāi k̄é nge ngōmī ō i ni n de gē r̄oynən̄ bēé looi ní ō.

15I ndō ní noō t̄é n m-əlan̄ gir̄ s̄āā d̄on t̄é r̄ō Nébā t̄é ní a? Nébā oō ndūm̄. Bó k̄óḅ bē gē, ī-lōō k̄əndā najə kógēm̄ d̄om̄ mā nge k̄əla yāi t̄é ō d̄o ngéém̄ gē t̄é malang ō t̄odō mā nge k̄əla yāi m-gēr̄ ȳáá kógēm̄ tū najə ní toō t̄é alé.

16Banī mbañg əda na: Ahimelek, ā óy naā t̄é k̄ə ngééi gē malang.

17Gō t̄é anī mbañg əda pajā yān gē k̄é ngé ngōmən̄ gē ní rañ kadən t̄é ní na: Ótə ī-t̄ōl̄i *ngé tuñ ȳáá yā K̄óḅbē gē, t̄odō niñ i ngé k̄ənī najə gir̄ Dabid t̄é ō. Niñ gerēñ kadē Dabid aȳ i mbée ba ədamēñ alé. Banī ngé k̄əla yā mbañg gē ndigēñ kun j̄id̄é t̄ōl̄ən̄ ngé tuñ ȳáá yā K̄óḅbē gē alé.

18Anī mbañg əda Doeg na: Ótə ī-t̄ōl̄i *ngé tuñ ȳáá gē ní noō. Anī Doeg k̄é Edom njērā k̄ə r̄ō *ngé tuñ ȳáá gē t̄é t̄ōld̄é k̄ə j̄īneé. Ndō ní noō t̄é ni t̄ōl̄ de gē kutə s̄ósó gidə i mí k̄é ɔɔñ epod *l̄éɛ r̄ōd̄ó t̄é gē.

19Saul adē t̄ōl̄ēn̄ d̄əngam gē ō, dəȳá gē ō, ngán k̄é dūú gē ō, ngán k̄ásē gē ō, mañg gē ō, k̄ərō gē ō, batē gē ō, b̄əȳā gē ō malang k̄é Nob ní i bē yā *ngé tuñ ȳáá gē ní toó ní k̄ə kaskaraá.

20I ngōñ Ahimelek k̄é ngōñ Ahitub kógēm̄ beē ngóy n teē aȳ. R̄in na i Abiatar. Ni aȳ aŵ gō Dabid t̄é,

21ba ədan na Saul t̄ōl̄i *ngé tuñ ȳáá gē yā K̄óḅbē k̄ós.

22Anī Dabid ədan na: Ndō t̄é gēé ní m-áá Doeg k̄é Edom, adē m-gēr̄ kadē a əda Saul. I mā n m-r̄āā ȳáá á najə əsōñ d̄o ngééi gē t̄é ní.

23Ī-ndi sem̄ ba ī-lōō bōl̄. Deē ní a s̄āā t̄ōl̄i ní a s̄āā i t̄ōl̄ēm̄ mā. Ȳáá a r̄āāi r̄óm̄ t̄é alé.

1 SA 23

1Ədañ Dabid ndō k̄ér̄éȳ t̄é na Pilistin gē ra na a r̄ōñ bē k̄é Keila noó ō na ra a ɔyn̄ k̄ōō k̄é kem gárāá gē noó ō.

- ²Anī Dabid dąje Kóṣḃē na ké kə n-aṵ kə n-ənī Pilistin gē ní rōṣ wa. Kóṣḃē ədan na kə aṵ na a tetə Pilistin gē rōṣ ō na a taā bē ké Keila jīdė té yā kəyən dɔṣ ō.
- ³Banī deē yā Dabid gē ədanəñ na: Jī i dɔ nang ké *Juda té ba bōl rāājī kōṣ bá. Ré j-awī Keila kənī bütə áskar gē yā Pilistin gē rōṣ té tɔ anī bōl a rāājī ké tɔy dɔ nge n toō.
- ⁴Dabid tél dąje Kóṣḃē najə báy tɔ, anī Kóṣḃē ədan na kə ɔr dɔṣ kə aṵ Keila na n-a n-əla Pilistin gē jīn té.
- ⁵Loo n noō té Dabid aṵ Keila kə deē yān gēé ba aṵ ənī Pilistin gē rōṣ. Ni-tetədė rōṣ tetə ké to bōl ngáy ō ɔy yáa kuł yādė gē téləñ ō. I beé n Dabid ajəñ de ké kem bē ké Keila té gē ní.
- ⁶Dan n Abiatar ngōñ Ahimelek ąy reē bōṣ rōn rō Dabid té ní, ni-aṵ Keila kə yáa ndeē sáa jīn té.
- ⁷Dan n Saul oō kadə Dabid udə kem bē ké Keila té anī əda na: Nəbā əlan jīm té tā. Nəkó utə ta róbə dɔn té tɔdɔ udə kem bē ké a utəñ ta i kə bápé ké rákə yáa ta té kadə ngañg té.
- ⁸Saul bār ngé rōṣ gē malang kadə aṵñ Keila kutə Dabid niñ kə deē yān gēé té.
- ⁹Dan n Dabid geř kadə Saul a nóməñ i ni anī əda Abiatar n i nge tuñ yáa ní kadə reē kə yáa ndeē sáa.
- ¹⁰Ba gō té anī əda na Kóṣḃē Nəbā yā *Israel gē, mā nge kəla yái m-ōō kadə Saul núm reē kem bē ké Keila té yā nujəñ kōṣ najə yām té ní,
- ¹¹de ké kem bēé gē a əlaməñ jīn té a? Tītə n nge kəla yái oōñ ní, Saul a reē rōkum a? Kóṣḃē Nəbā yā Israel, m-rāāi bó ba édam. Kóṣḃē tél ədan na: Saul a reē.
- ¹²Anī Dabid tél dąje báy tɔ na: De ké Keila té gē a əlaməñ kə deē yām gēé jī Saul té a? Kóṣḃē tél ədan na: A əlañsí jīn té.
- ¹³Tā anī Dabid ɔr dɔṣ kə deē yān gē ké asəñ bú mehé n noō. Niñ teēñ kōṣ kem bēé ba dáyn kə loo gē té. De gē ədañ Saul na Dabid na teē kem bē ké Keila té ąy kōṣ, anī Saul loo gír kaw rō té kōṣ.
- ¹⁴Dabid aṵ ndi kem dəla loo ké Jip té, mbog mbal gē ké loo kaw tū té tōr ngáy té, gō nang ké mbalá té. Saul ndəlen i kə dɔ ndɔ gē, banī Nəbā əyą Dabid adə əsō jīn té alé.
- ¹⁵Dabid ąą geř kadə Saul a ndəlen i yā tōlən. Ba dan ngeé n noō té ní Dabid ndi i Horsa kem dəla loo ké Jip té.
- ¹⁶Ndɔ kéréy té anī Jonatan ngōñ Saul aṵ rō Dabid té Horsa. Ni-aṵ ɔr najə seneé kə rī Nəbāá mbūsəñneé.
- ¹⁷Ni-əda Dabid na: Ī-lōō bōl tɔdɔ bəbəím Saul a əhɔi alé. I ĩ n ā ɔg bē dɔ ngán *Israel gē té ní, ba mā i pajā yái. Adə nge n noō ní bəbəím Saul nəkó geř majə.

¹⁸Jonatan o Dabid o enin ndude joo mbak ta kum Kooobe te raanen madē naa. Go te ani Jonatan tel aw goge bee, ba Dabid ndi Horsa.

Saul saa koho Dabid

¹⁹De ge ke Jip awn ro Saul te Gibea ba edanen na: Dabid boon ron i go nang yaji te ni i-ger al a? Boon ron i mboon mbaal ge ke loo kaw tu te ngaing ngay te, ngor ke Horsa, dan ngan mbaal ge ke Hakila te. Re de ra kosaani i dam mbor be ke gelee te.

²⁰Adē koo be ge, re i-ndigē kohon do jin te ani i-reē na i jji ko ge n j-a j-adi seneē ni.

²¹Saul edade na: Adē Kooobe ra majē sesī tam ka n jji kum to ndoo yam te ni.

²²Ba awi, i-dajei najē ke don te bay to kadē i-gerineē loo n ta njan i tu te ni ke goo majē. De kerey gan tu te a? Todē edamēn na ni i de ke kumen edē ngay.

²³Awī jji loo ge n a boon ron tu te ni malang. Re i-geri ke goo majani i-tel i-reē ojami. Loo n noo te m-a m-aw sesī. Re ni i do nang n noo te ani m-a m-saan dan gir kojē yā *Juda ge te malang yā teē don te.

²⁴De ge ni eson robō awn ta kaw ke Jip kete no Saul te. Dan n noo te ni Dabid nin ke deē yan gee nin i wól loo, kem dala loo ke Maon te. Re de ra kosaani loo n nin i tu te ni i ke dam mbor be ke gelee te.

²⁵Saul nin ke deē yan gee awn saan te. De ge edan Dabid adē ni oo koo. Adē ni-aw ndi mbaal bo n ra kem dala loo ke Maon te ni. Dan n Saul oo ani ni song go Dabid kem dala loo ke Maon te.

²⁶Saul nin ke deē yan gee i gidē mbaal ke dam kerey te o, Dabid nin ke deē yan gee i gidē mbaal ke dam ke noo te o. Dabid nin ke deē yan gee njeran ke naga yā teēn koo ji Saul te. Nay i ngor kadē Saul nin ke deē yan gee ugēn ro Dabid ge te yā girde pa te kahode.

²⁷Ani ngombang kala kogem reē ugē ba eda Saul na: I-reē lay na Pilistin ge a roon i be.

²⁸Ani Saul loo gir song go Dabid te ba tel aw tani ta Pilistin ge te yā roode. I tam najē n noo te n endanneē ri loo ni na i Mbaal-keya-naa ni.

1 SA 24

Dabid mbate tsi Saul

¹Dabid ndote loo n noo te koo ba aw ndi mboon mbaal ge ke En Gedi te, loo ke loo kaw tu te tor ngay te.

²Dan n Saul tel taba Pilistin ge te ni a, edanen na Dabid i dala loo ke En Gedi te.

³Ani Saul gera go ro ge dubu mata dan ngan *Israel ge te malang, ba aw sede ndole Dabid nin ke deē yan gee te, loo n ra soon ta naa ke mbaal n beya kor ge ran tu te ni te.

⁴Niñ ugēñ loo n gong batē gē i tū té kə gō kadə róbó ní té, anī Saul aŵ ta wa té kem bəlo mbaĭ kógēm kə ra loo ní té té. Ba Dabid niñ kə deē yān gēé ndiñ gəle bəlo mbaĭ ní té.

⁵Deē yā Dabid gē ədanəñ na: Ndō n Kóṣṣbē ədaĭ najən ní n toó. Ni-ədaĭ kété na ndō kórēy té anī n-a n-əla madə baḡāĭ jīí té kadə ĩ-rāā yáá n kemií ndigə ní seneé. Anī Dabid ĩ dɔ́ ba gāng ta kŭbē yā Saul jəke.

⁶Dan n Dabid rāā yáá n noō oy anī kemən əgan biting tām kŭbē yā Saul n ni-əja ta ní té.

⁷Ni-əda deē yān gē na: Ré m-rāā yáá kə tītē n noō kə kóṣṣm n Kóṣṣbē ur yibē ngār dɔn té ní anī, ādē mā i yáá kə to yər kum tām yā Kóṣṣbē té. M-ā m-əla jīm yā kɔdanneé alé, tɔdɔ ni i deē n Kóṣṣbē ur yibē ngār dɔn té ní.

⁸Dabid ɔgə deē yān gē rō Saul i kə najə gē n noō. Saul ĩ dɔ́, ni teē kɔ́ kem bəlo mbalá ba un ta róbə yān.

⁹Gō té anī Dabid ĩ dɔ́, teē bəlo mbalá kə ndágá ba bār gō Saul, əda na: Kóṣṣm, mbañg. Anī Saul mbel ḡ loo kumən kə gogá. Dabid tétə kəjən nang té ba ɔsə non nang té no mbañg té.

¹⁰Gō té anī ni-əda Saul na: I tām rí té á oō najə kɔr de gē n a ədañ na Dabid na sāā kadə yáá kə to kum kaŷ al əsō dɔ́ té ní?

¹¹Īkó ḡḡḡ kə kumií bōólaā kadə Kóṣṣbē əlaĭ jīm té kem bəlo mbaĭ n toō té. Deē yāñ gē mērməñ tōlī, banī kumñ ɔɔm tām yāí té adə m-əda na: M-ā m-əla jīm yā kɔdən rō kóṣṣm alé, tɔdɔ ni i deē n Kóṣṣbē ur yibē ngār dɔn té ní.

¹²Bəbám, ḡḡḡ, ta kŭbē yāí n to jīm té toō. Dan n m-gāng ta kŭbē yāí ba m-tōlī al ní, asə kadə ĩ-geŕ na m-əhoĭ kemñ té al ō, m-gír kənī wúy jīí té al ō, m-rāā majal seí al ō. Ba i ĩ n ā ĩ-ndəleñ patə patə yā tōlēm ní.

¹³Ādə Kóṣṣbē gāng sarya kə dɔ dáníjí té seí. Ādə Kóṣṣbē dal baḡām dɔ́ té. Ba mā m-ā m-əla jīm yā kɔdiineé alé.

¹⁴Tītē n kəgə najə kə jóo ədañ na kem ndul əho i ngé kem ndul gē ní, m-ā m-əla jīm yā kɔdiineé alé.

¹⁵Mbañg kə Israel té ā ĩ-rōō i náā? Ā ĩ-ngōdē i náā? Ā ĩ-ngōdē i bísé kə nger əsan a? Ā ĩ-ndəle i ngáber kənjá a?

¹⁶Kóṣṣbē a tél nge gāng sarya. Ādə ni-gāng sarya kə dɔj jī seí jóo té. Ādə əndā maŷ najə yām ō ĩ-rōō dɔm té ō ba ɔrēm kɔ́ jīí té.

¹⁷Dan n Dabid ɔr najə oy anī, Saul dəjen na: Ngōnəñ Dabid, i ĩkó n ɔr najə señ toō a? Gō té anī Saul mbutə kə nōo té,

¹⁸ba əda Dabid na: Ī i de kə súmūú tɔyñ mā, tām ĩ-rāā majə señ ba mā m-rāāĭ majal.

¹⁹Bōólaā ójəñ kem majə yāí kə ndágá, tɔdɔ Kóṣṣbē əlam jīí té ba ĩ-mbátə tōlēm.

²⁰Ré deē ənge madē baḡan róbó anī a əyan kadē aḡ loo yān karī a? Yáá n̄ ī-rāā sem̄ bōólaā toó, adē Kóóḡbē əndā njaí tāmən té.

²¹Ngɔlaā ní m̄-geṛ tā: I ḡ n̄ ā ī-ndi mbaḡ ḡ ā ḡḡ bē dɔ nang kó *Israel té ḡ ní. De ká rang a taā kḡḡ bē ní jīí té alé.

²²Adē ī-túbə ādēm̄ kə rī Kóóḡbēé kadē ā ī-tḡl̄ gír kaaḡm̄ kóó gotəm̄ té al̄ ḡ ā ī-tḡl̄ rīm̄ kóó dan rī de ká kem ndogē yā bəbəḡm̄ té gē al̄ ḡ.

²³Dabid túbə adē Saul. Gō té anī Saul tél dɔ té aḡ bēé, ba Dabid niñ kə deē yān gēé tél aḡn̄ gogé loo bó rō yādé té.

1 SA 25

Nabal mbāté rāā kə Dabidí

¹Samuel oy. Ngán *Israel gē malang kánēñ naā ba nōñnēñ ḡ rāāñ yon ḡ. Dubēñnēñ i bē yān té Rama. Gō té anī Dabid aḡ kem dəla loo ká Paran té.

²De kógēm̄ ndi Maon, banī yáá kənge yān i Karmel. Deē ní ənge yáá ngáy. Batē yān gē i dūbú mətá ḡ bēyā yān gē i dūbú kógēm̄ ḡ. Deē ní aḡ kəja *biḡ batē yān gē té Karmel.

³Rī deē ní na i Nabal, ba rī nēyān na i Abigail. Dəyá ní kumən edē ngáy ḡ mandə ngáy ḡ ba dəngam̄ ní tá hálən ngaḡng ngáy ḡ kemən ndul ngáy ḡ. Dəngam̄ ní i de ká gír yā Kaleb té.

⁴Dan n̄ Dabid ndi kem dəla loo té ní oḡ kadē Nabal a əja i biḡ batē yān gē,

⁵anī əla balsáa yān gē kutə kógēm̄ rō Nabal té. Ni-əda balsáa gē ní na: Āwī Karmel rō Nabal té āw̄ ī-rāāniī lápéya ādēm̄i.

⁶Ədaniī na ndəngā yāñ i kadē bāl̄ ká kijə majə seneé. Kadē yáá malang i ká majə tām̄ yān té ḡ tām̄ yā de ká ta kújən té gē ḡ yáá yān gē té malang ḡ.

⁷M-ōḡ kadē na kəja biḡ batē i bēé looneé. Ba dan n̄ ngé kul̄ yáá yān gē ndiñ sejí Karmel ní, jə-rāādé majal̄ al̄ ḡ tá yáá yādé kógēm̄ ta tḡ al̄ ḡ.

⁸Ré ni dəjedé anī a ədañ kadē i najə ká rōkum. Ədaniī kadē əḡsí kə rōñ té majə, tɔdō āwī rōñ té i ndō rāā nāā té. m̄-rāāñ bó kadē adēsí siḡ ḡ mā Dabid n̄ i ngōñən ní ḡ yáá n̄ tógən asə kadē adəjí ní.

⁹Balsáa yā Dabid gē aḡ ugēñ rō Nabal té anī ədanēñ najə gē n̄ toḡ malang kə rī Dabidí ba tél ndi ngóñ.

¹⁰Anī Nabal tūr ədadé na: Dabid ngōñ Jese i náā? Ngɔlaā bəlo gē ká aḡñ bē kóóḡḡ gēé kóó gē i ngáy,

¹¹anī de gē ká loo n̄ jḡñ tū té ní gēgē m̄-geṛ al̄ anī kə m-ún mápa yāñ ḡ mañ yāñ ḡ dā yāñ ká m̄-tḡl̄ tām̄ yā ngé kəja *biḡ batē yāñ gē té ḡ kə m-ādədé a?

¹²Balsáa yā Dabid gē télēñ dɔ té ba aḡ ədañ Dabid najə n̄ Nabal ədadé ní.

13Anī Dabid əda deē yān gē na: Ādē nāā nəkó un kaskar yān doḡ bōdēn té. Anī niñ unəñ kaskar yādé gē túññ bōdédé gē té. Dabid nəkó un kaskar yān doḡ bōdēn té ō. De gē n̄ aḡñ seneé ní asəñ bú só, ba de gē n̄ ndiñ ta yáa mbā gē té ní asəñ bú jōó.

Abigail rāā kə Dabidí

14De kógēm̄ dan balsáa yā Nabal gē té əda Abigail nēyá Nabal na: Dabid ndi kem dəla loo té ba əla de gē rāā kóǵjí láréya té, banī kóǵjí i sedé kə ngangá ngáy.

15Tá de gē ní rāāñ kem majə sejí ngáy. Niñ rāāñjí majal al̄ ō dan n̄ j-a jə-njərañ mbōḡdó té bembeé ní yáa yájí kógēm̄ ta t̄i al̄ ō.

16Dan n̄ j-a jə-ngōmən̄ yáa kul̄ gē rōdó té ní, ndōó gē kadaá gē niñ rāāñ rōdó i ndogē mbaI kə gīr gidəjí té yā ngōm̄jí.

17Adē ngəlaā ní əndā maḡ yáa n̄ kadē ī-rāā ní majə. Tədō yáa kə tōr̄ a əsō dō kóǵjí té ō dō de kə ta kújə yān té gē ō. Hálən̄ nəkó majal ngáy, adē deē asə kədan yáa alé.

18Abigail əy mápá bú jōó ō səl kasə *nduú gē jōó ō batē kə tōlən̄ ba rāāñ dādé kōó gē mí ō, əy kōó kə ndaḡ kem kār tōjə yáa mí ō, əy bəra kañ *kəgē nduú kə tutə gē bú ō kañ kótə kə mbō dō naā té ba kər̄ makəla té gē bú jōó ō, kanjə kər̄ bāa. Ni-təndā yáa gē n̄ noō malang dō kərō gē té,

19ba əda balsáa yān gē kadē aḡñ kété na n-a n-utē gōdó. Ba ni-əda ngaan Nabal adē geḡ gō alé.

20Ni-ndi dō kərō yān té risəñ dō mbalá kum kə gidə kéréy té adē mbaI əgə kaan, ba Dabid niñ kə deē yān gēé risəñ dō mbalá kum kə rōn té ō. Ni-ndədédé pō.

21Kété ní Dabid gīr najə əda na: Yáa kənge yā deē n̄ toō m̄-ngōm̄ kem dəla loo té malang adē ta kógēm̄ t̄i al̄ ní, yáa n̄ m-əngé girí ní n toó: Ni-rāām̄ i majal kum gotə majə n̄ kə m̄-rāā seneé ní.

22Beé báa de gē malang kə ta kújə yā Nabal té ní, ká ré i dəngam kógēm̄ n m-əyən̄ adē loo t̄i dən̄ té gəgē anī adē Nəbā rāām̄ yáa kə tōr̄ ba tél rāām̄ báy tō.

23Dan n̄ Abigail aḡ Dabid anī risə lāv̄ kōó dō kərō yān té. Ni-əsō sébə kumən̄ nang té kə no Dabid té ba əsə non nang té.

24Gō té anī əsō kə nja Dabid té, ba əda na: Kóǵm̄, i mā n̄ m̄-rāā gōté al̄ ní. Bá tā ba adēm̄ ta róbə adē m-ōr̄ najə seí ō oō yáa n̄ m-ā m-ədaī ní ō.

25Ī-lōō kaw̄ gīr najə yā Nabal té. I de kə mbóó ngáy adē rīn əhə dən̄ majə ngáy. Rīn na i Nabal, kumən̄ na i mbóó deē, adē ni i de kə mbóó rōkum. Kə tām̄ yām̄ mā té tā anī m-áa balsáa yáí gē n̄ əládé ní alé.

26Ba kə ngər̄ n̄ toō té ní, tītə n̄ Kóǵbē ndiñ noō ō tītə n̄ ī-ndiñ kə taí toō ō ní, i Kóǵbē nəkó n̄ əgī kadē aḡ bátə ī-tōl̄ deē əgañ kərā rōí ikó ní. Kóǵm̄, adē ngé baḡáí gē ō ngé gē n̄ sāāñ rāāí yáa kə majal ō ní, adē ta tōl̄ tadé i tītə yā Nabal.

- 27 Ī-taā kadē karī gē n̄ m̄-reēn kadī té ní, ĩ-nēbō balsáa yāi gē.
- 28 Ba ĩ-māy rōi dō yáá ká gōté ál yām té. m̄-geṛ majə kadē Kóṣṣbē a rāā kadē gír kojə yāi a oṟ bē ngándáng, tɔdō ĩ-rōō rōō gē yā Kóṣṣbē ō kə dō ndō gē malang n̄ ĩ-ndiñ kə kumií ní deē oō najə ká majal kógə́m dɔ́i té ál ō.
- 29 Kóṣṣm̄, gír n̄ deē kórēy aṽn̄ kemən té ní i kógə́m beē, i ndəle gōi. Deē ní sāā i kadē óy kōó. Ba Kóṣṣbē Nébā yāi a ngōmī kadē ā ĩ-ndi kə kumií kə ndō gē. Banī ni a əni koō kajə yā madē baḡāi gē say kōó rōn té tītə ká əni i kə bējéé beē.
- 30 Ī-lōō rāā kadē ré ndōn̄ té Kóṣṣbē rāā yáá malang ká majə gē n̄ ni-əni mindən yā rāā kadī ní ō, əndāi ngār ká *Israel té ō,
- 31 anī kemií rāāi najə yā de ká ĩ-tōl̄ əgañ kērā té. Kóṣṣm̄, ré ndōn̄ té Kóṣṣbē rāā adē ĩ-ndi majanī, ādē əga kemií dɔ́m té.
- 32 Dabid tél əda Abigail na: m̄-ndadē Kóṣṣbē Nébā yā Israel gē n̄ bōólaā əlaī adē ĩ-reē ĩ-ndōdēm̄ ní ō.
- 33 m̄-ndadē m-ādī ĩkó tām̄ yā gír ká majə yāi té ō, tɔdō ɔgēm̄ kadē m-āw̄ báté m-tōl̄ deē m-əgañ kērā rōm̄.
- 34 Ba ká rōkum té tā anī tītə n̄ Kóṣṣbē Nébā yā ngán *Israel gē ndiñ kə kumneé noō ní, ni n̄ ɔgēm̄ rāāi yáá ká majal ní, néngēté gēé ĩ-reē lāv̄ ĩ-tənā tam̄ ál anī, bíri kə gír looi ní deē kógə́m ká ta kújə yā Nabal té, dəngam kógə́m gəgē ká yā ndi kə kumneé a gətóo.
- 35 Dabid taā yáá n̄ Abigail reēn kadən̄ té ní jīn̄ té ba ədan na: Ī-tél āw̄ gogé bēé kə kemií ká sɔl̄ lɔmɔ́. Áḡḡ, m̄-ndigə yáá n̄ ĩ-rāām̄ bó najən̄ té ní.

Nabal oy, Dabid taā Abigail

- 36 Dan n̄ Abigail tél aṽ ugē bēé anī, ənge Nabal i ta yáá kəsa ká ngáy té. I yáá ká ngáy ká tītə yáá kəsa mbañg beé. Rō Nabal nelən̄ ngáy. Kasə rāān̄ kōó, adē Abigail ədan yáá kógə́m alé báté ta gír loo té.
- 37 Abigail ngōō adē dan n̄ ta gír loo té á kasə gáñg kum Nabal té noō pá tá ni-əniñ gotə yáá n̄ rāā yáá ní báý. Loo n̄ noō té kəngā sāā əga Nabal adē rōn̄ oy yélélé.
- 38 Gō té rāā ndō kutə kógə́m anī Kóṣṣbē ənda Nabal adē oy.
- 39 Dan n̄ Dabid oō kadē Nabal oy anī əda na: m̄-ndadē m-ādē Kóṣṣbē n̄ rō dɔ́m té dan n̄ Nabal tájēm̄neé té ní. m̄-ndadē m-ādēn̄ tām̄ kɔgē n̄ ni ɔgēm̄ rāā majal té ní ō tām̄ rāā n̄ ni-rāā adē kem ndul yā Nabal tél əsō i dɔn̄ nəkó té ní ō. Gō té anī Dabid əla de gē kəda Abigail té na n-ndigə taān̄.
- 40 Ngəmbang kəla gē ní aṽ ugēn̄ rō Abigail té Karmel ba ədanən̄ na Dabid əladé gōn̄ té i yā kadē kə tél nēyán.
- 41 Abigail əsō ɔsə non nang té kə nodé té ba tél ədadé na: M-ā m̄-tél bəlo yā kóṣṣm̄. M-əndā dō rōm̄ danaá kōó bá yā kadē m̄-təgo nja ngé kəla yān gē.

⁴²Abigail ī lāv aī dɔ kərō yān t́ ɔ ngé kəla yān ké dəyá gē mí dānēnēn ɔ. Ni-un gō ngám̄bang kəla gē yā Dabid ba tél nēyán.

⁴³Dabid taā Ahinoam ké Jisreel kété. Adē Ahinoam ɔ Abigail ɔ i nēyán gē jōó mbak.

⁴⁴Ba Mikal ké ngōn Saul ń i nēyá Dabid ké ta kəga dɔ ní bɔbēn unən adēn kə Palti ngōn Lais ké Galim.

1 SA 26

Dabid mbāté tōl Saul báy tɔ

¹De gē ké Jip aṽ əngeñ Saul kem bē ké Gibeá t́ ba ədanēn na: Dabid bōō rōn i dɔ ngán mbaī gē ké Hakila t́, ngɔr kə kəsāá ní ī-geṛ aī a?

²Anī Saul aṽ kem dəla loo ké Jip t́ yā ndəle Dabid. Ngé rōō gē ké *Israel t́ ké gerēñ rōō tɔy madədé gē asēñ dūbú mətá aṽn seneé.

³Saul rāā génger yān i kadə róbé t́ dɔ ngán mbaī gē ké Hakila t́ ń rañ sɔōñ ta naā kə loo ké kəsāá t́ ní. Dabid ndi i kem dəla loo t́. Ni-ḡḡ kadə Saul reē i ngōdən t́ kem dəla loo t́,

⁴tām ni-əla de gē kəndā maṽ looó, adē ni geṛ káy káy kadə Saul ugē.

⁵Ni-aṽ ugē loo ń Saul rāā génger yān tū t́ ní t́, ba ḡḡ loo ń Saul niñ kə Abner ké ngōn Ner ń i ngol áskar gē ní toñ tū t́ ní. Saul to i danaá kem gégereé, ba bütə ngé rōō gē toñ gīrēñ gidən.

⁶Dabid əda Ahimelek ń i Het ní niñ kə Abisai ké ngōn Seruya ɔ ké ngōkóo Joab ɔ na: I náā n ndigə kaṽ seṛn bátá rōō Saul t́ kem gégereé ní? Anī Abisai tél ədan na: M-ā m-aṽ seí.

⁷Ndōó anī Dabid niñ kə Abisai udēñ kem génger yā ngé rōō gē t́. Saul to kem gégereé danaá to a bī ɔ. Nənga yān i ké kudə kum kə dɔ t́, ba Abner niñ kə bütə ngé rōō gēé toñ kə gō gidəneé a bīñ.

⁸Abisai əda Dabid na: Bōólaā Nébā əla madə baḡá jī t́. Adē ādēm ta róbə ādē m-āṽ m-ósən kə nəngaá ta kógēm ngóy m-əren nang t́. M-ā m-ósən i nja jōó alé.

⁹Dabid əda Abisai na: Ī-lōō tōlən. Ójəñ na deē a tōl mbañg ké Kóóbē ur yibə ngār dɔn t́ kanjə kənge najə a?

¹⁰Tītə ń Kóóbē ndiñ kə kumneé noō ní, m-ədəī najə ké rōkum, Kóóbē nəkó a tōlən. Majanī a oy i yo ké karī, aláa a oy i ta rōō t́.

¹¹Ré m-tōl mbañg ń Kóóbē ur yibə ngār dɔn t́ ní anī, ādē mā i yáá ké to yṛ kum tām yā Kóóbē t́. Ní ɔr nənga ń ra kum kə dɔn t́ noō ɔ, ún gal mañ yān ɔ, ba ādē j-aṽ.

12 Adē Dabid un nənga ō gal mañ ō ké dɔ Saul té ba ɔtə aŋñ. Deē ɔɔdɛ al ō deē geŋ gōdɛ al ō de ké ndól dɔ bīi té gətóo ō. De gē malang a bīiñ i mbée, tɔdɔ Kóɔbē əñi bīi katə dɔdɛ té.

13 Dabid māñ aŋ ra gidə ké nú té dɔ mbalá dɔɔ, ba dɔ dándɛ kə gérger yā Saul i say.

14 Dabid tūr kumən kə rō bütə ngé rōɔ gē té ba əga kɔr ədañ Abner ké ngōñ Ner na: Abner, ā ī-ndigəñ al a? Abner tél ədan na: I ī náā n ā əga kɔr ta mbī mbañg tá toō?

15 Dabid əda Abner na: Abner, ī i de ké dəngam al a? Tá de ké tītī gətóo dɔ nang ké *Israel té báý tɔ. Ba i baý á ī-ngōñ mbañg n i kóɔí ní alé ní? Deē kéréý reē tōlən té.

16 Yáá n ī-rāāi ní majə alé. Tītə n Kóɔbē ndiñ kə kumneé noō ní, majə kadə óyīi malang, tɔdɔ kóɔsí n i mbañg n Kóɔbē ur yibə ngār dɔn té ní sīi ī-ngōñni alé. Áa loo kum kə dɔn té ké nənga yān ō gal mañ yān ō toñ noó wa.

17 Saul geŋ ndū Dabid adə ni-əda na: Ngōñəñ Dabid, i ikó n m-ōō ndūi toō a? Dabid ndigən əda na: Kóɔ bē gē, i mā nəkó.

18 Gō té anī əda na: Kóɔ bē gē, ā ī-ndələñ i tām rí té? m-rāā i rí yāi? I rí ké majal n m-rāā ní.

19 Kóɔ bē gē, m-rāāi bɔ, ōō najə n mā nge kəla yāi m-ā m-ədañ ní: Ré i Kóɔbē n ra seí ta rāāñ yáá ké beē anī, ādə un usə *yáá ndējə ké kotə majə. Ba ré i de gē anī, ādə Kóɔbē ndóldɛ. Tɔdɔ bōólaā təbāməñ kóɔ, ɔgəməñ ndi dɔ nang n Kóɔbē adə deē yān gē té ní. Adə to i tītə ké ədaməñ na kə m-āŋ kə m-rāā besə gē beé.

20 Ba mā m-ndigə koy say rō Kóɔbē té alé. Kóɔ bē gē, i tām rí té á ī-rōñm mā n i ngáber kəñjá ní? I tām rí té á ā ī-ngōdəñ tītə loo ngōdə kerwey dɔ mbañ gē té ní?

21 Saul əda na: m-rāā majal. Ngōñəñ Dabid, ī-tél ī-reē. M-ā m-rāāi majal tɔ alé, tām ndóɔ laā ī áa kadə ndi kə kumuú yām mā i yáá ké gātən i ngáy ta kumií té. Rōkum, yáá n m-rāā ní i tītə ké i nge kōr n rāā yáa beé. m-rāā i yáá ké gōtə al ngáy.

22 Dabid tél əda na: Kóɔ bē gē, nənga yāi n toó. Adə balsáa yāi kógəñ reē un.

23 Adə Kóɔbē əndə njají kógəñ kógəñ tām yáá ké gōtə n jə-rāāi té ní ō tām yáá ké rōkum té ō. Bōólaā Kóɔbē əlañ jīm té banī m-óðə tōlī alé. Tɔdɔ ī i mbañg n Kóɔbē ur yibə ngār dɔi té ní.

24 Tītə n ndiī ī kə kumií i yáá ké gātən i ngáy ta kum mā té ní, ādə ndiñ mā kə kumñ i yáá ké gātən i ngáy ta kum Kóɔbē té ō ba ādə ɔrəñ kóɔ kum yáá ké to yo gē té malang.

25 Saul əda Dabid na: Ngōñəñ Dabid, ādə Kóɔbē rāā majə seí. Rōkum ā ī-rāā yáá ké bo gē ō ā ī-teē deē ō. Dabid aŋ loo yān, ba Saul tél dɔ té aŋ gogé bēé.

1 SA 27

Dabid b̄ōō r̄ōn b̄ē Pilistin ḡēé

- ¹Dabid gír najē əda na: Ndō k̄ér̄éy t̄é anī Saul a ndi yā t̄ōlēm b̄áy. Yáá k̄é só t̄é n̄ kadē m̄-r̄āā ní i kadē m-āy m-āw d̄o nang yā Pilistin ḡē t̄é k̄ōó ngóy. Loo n̄ noō t̄é Saul a l̄ōō gír nd̄ələm̄ t̄é d̄o nang yā ngán *Israel ḡē t̄é malang ō m-ā m̄-teē j̄in t̄é ō.
- ²Dabid j̄i əsō róbó k̄ə deē yān ḡē k̄é bú meh̄é ba aṽn̄ r̄ō mbañg k̄é Gat n̄ i Akis ngōn Maok ní t̄é.
- ³Niñ malang ndiñ r̄ō Akis t̄é kem b̄ē k̄é Gat t̄é k̄ə gír kojə yād̄é ḡēé. Dabid ndi k̄ə n̄ȳán k̄é j̄ōó ḡē n̄ i Ahinoam k̄é Jisreel ō Abigail k̄é Karmel n̄ i n̄ȳá nge yo Nabal ní ō.
- ⁴Dan n̄ Saul oō kadē Dabid aṽ aṽ b̄ōō r̄ōn kem b̄ē k̄é Gat t̄é ní anī, ni-l̄ōō gír nd̄alen t̄é.
- ⁵Ndō k̄ér̄éy t̄é anī Dabid əda Akis na: K̄óōb̄ē ḡē, ré ī-ndigə r̄āā kem majə seṽn̄ anī, ādēm̄ ta róbə ādē m̄-ndi ngōn b̄ē k̄ér̄éy k̄é kem muú t̄é. K̄ə m̄-ndi seí kem b̄ē bo yā mbañg t̄é i t̄ām rí t̄é?
- ⁶Ndō nək̄ó n̄ noō t̄é Akis adēn b̄ē k̄é Sikəlag. I t̄ām najē n̄ noō t̄é n̄ b̄ē k̄é Sikəlag i b̄ē yā mbañg k̄é *Juda t̄é ḡē b̄áté b̄ōólaā ní.
- ⁷Dabid ndi d̄o nang yā Pilistin ḡē t̄é r̄āā b̄āl̄ kógēm̄ k̄ə n̄āá só.
- ⁸Dabid niñ k̄ə deē yān ḡēé a j̄iñ i Sikəlag n̄ a aṽ a r̄ōōñneé Gesur ḡē ō Girji ḡē ō Amalek ḡē ō ní. Gesur ḡē k̄ə Girji ḡē k̄ə Amalek ḡē i de ḡē k̄é ndiñ ḡō nang n̄ noō t̄é i j̄óo. Niñ ndiñ ta kaw̄ k̄ə Sur ō ndiñ b̄áté kum k̄ə d̄o niñ d̄o nang k̄é Ejiptə t̄é ō.
- ⁹Dabid t̄ōl̄ de k̄é kem b̄ēé ḡē malang. Ni-əȳa dəȳá al̄ ō d̄əngam al̄ ō. Ni-əh̄o mañg ḡē ō bat̄ə ḡē ō b̄əȳā ḡē ō k̄ər̄ō ḡē ō jámbal ḡē ō oȳ k̄ūb̄ə ḡē ō. Ta t̄ələn anī ni a aṽ i r̄ō Akis t̄é dejə.
- ¹⁰Ba ré Akis d̄əjen na k̄é b̄ōólaā k̄é r̄ōōñ i de k̄é rá ḡē wa anī, ni a t̄ūr a əda Akis na n-r̄ōōñ na i de ḡē n̄ ndiñ ḡō nang k̄é Negeb k̄é *Juda t̄é ní, aláa de ḡē n̄ ndiñ ḡō nang k̄é Negeb yā Yerameel ḡē t̄é ní, aláa de ḡē n̄ ndiñ ḡō nang k̄é Negeb yā Keni ḡē t̄é ní.
- ¹¹Dabid əȳa adē deē reē k̄ə de k̄é d̄əngam aké de k̄é dəȳá kem b̄ē k̄é Gat t̄é alé. Ni-b̄ōl̄ najē kadē de ḡē ní teēn̄ k̄ə gírneé d̄o. Yáá n̄ Dabid r̄āā ní n̄ noó ō h̄álən n̄ ndiñ d̄o nang yā Pilistin ḡē t̄é ní n̄ noó ō.
- ¹²Akis ənī kemən m̄ámák adē Dabid. Ni gír kemən t̄é na: Dabid r̄āā ngán *Israel ḡē n̄ i deē yān ḡē ní yáá k̄é t̄ōr̄ ngáȳ, adē niñ aṽn̄ loo t̄égā tadé d̄on t̄é t̄o alé, adē a r̄āā i k̄əla yām̄ mā k̄é njóm̄ ḡē t̄é.

1 SA 28

- ¹Dan ngeé n̄ noō t̄é ní Pilistin ḡē kánēñ ngé r̄ōō yād̄é ḡē k̄ə naā t̄é yā kaw̄n̄ r̄ōō ngán *Israel ḡē t̄é. Anī Akis əda Dabid na: Majə na ī-geṽ kadē j̄i ní ā aṽ seṽn̄ ta r̄ōō t̄é k̄ə deē yāi ḡēé.

²Anī Dabid tél əda Akis na: Majə, ikó ā ī-geṛ yáá n nge kəla yāi a rāā ní báy. Akis tél əda Dabid báy tɔ na: Majə, m-úniī kadə ĩ i nge ngōmēm kə njóm gə té.

Saul aṵ koō taá rō dəyá ké En Dor té

³Samuel oy kōó adə ngán Israel gə malang rāān yon ō dubənən kem bē yān té Rama ō Saul ɔgə kadə deē oō ta kədə sāā gə dɔ nang yān té ō.

⁴Ndō kərəy té anī Pilistin gə kánən bütə ngé rōō yádá gə naā té malang loo kógēm, ba aṵ ndiñ sedə kadə bē ké Sunem té ō. Saul kán ngé rōō gə yā ngán *Israel gə malang ba aṵ ndiñ kadə mbaĭ ké Gilboa té ō.

⁵Dan n Saul ɔgə gérger yā Pilistin gə anī kemən gāng mañ.

⁶Saul dəje Kóóḃē najə, banī Kóóḃē dalən alé. Kóóḃē ɔṛ najə seneé kə níí alé ō kə wəlá ké tál gə yā *nge tuñ yáá yā Nəbāá alé ō kə *nge koō ta kógēm alé ō.

⁷Tā anī Saul əda ngé kəla yān gə na: Ī-sāāi kədə sāā kógēm ké dəyá ādə m-āw ndeē sāā rōn té. Anī ngé kəla yān gə ədanən na kədə sāā kógēm ké dəyá na ndi kem bē ké En Dor té noō.

⁸Saul ɔṛ kúbə ké rōn té kōó ba tálá ké rang gə rōn té adə deē gerən alé, ba adə de gə jōó dānənən. Niñ aṵ ugən rō dəyá ní té ndōó. Saul əda dəyá ní na: m-sāā kadə ĩ-dəje de ké koy kógēm najə ādēm. Deē n m-ā m-ədaī rīn ní ĩ-bārən ādə teē reē.

⁹Dəyá ní tél ədan na: Yáá n Saul rāā ní ikó ī-geṛ majə. De ké kem bēé gə n a bārən de ké koy gə kadə teē reē adə de gə oōn tadə ní, Saul tōldə kōó malang. Gūmbə ké a tōl deē n noō əyā kadə əhəm i tām rí té?

¹⁰Saul túbə kə rī Kóóḃēə əda na: Tītə n Kóóḃē ndiñ kə kumneé noō ní, yáá a rāāi dan najə n toō té alé.

¹¹Dəyá ní əda na: Kə m-bār i náā n kə m-ādī? Saul əda na: Ī-bār Samuel ādēm.

¹²Dəyá ní ɔgə Samuel anī əga kər ngáy ba əda na: Ī-gólēm i najə rí té? ĩ i Saul.

¹³Mbañg tél əda dəyá ní na: Ī-lōó bōl ba ədam yáá n áá ní. Dəyá ní əda Saul na n-ɔgə na i ndíl deē kógēm ké koy ké teē gír nángāá n a reē ní.

¹⁴Saul dəje dəyá ní na ké deē ní ké to i baý wa. Anī dəyá ní tél ədan na i de ké tɔgə bóga n teē gír nángāá a reē ní. Ba rōn i ké bír kə kúbú. Loo n noō té Saul geṛ kadə i Samuel. Adə ni-ɔsə non nang té non té rōynneé.

¹⁵Samuel dəje Saul na: Ī-njóbām i najə rí té? Ī-bārəm i tām rí té? Anī Saul ədan na: m-ndi i kə sōlōó kekəre. Pilistin gə a sāān i rōōm ō Nəbā əyām kōó ō daləm najə tɔ alé ō. ɔṛ najə seṛn kə *ngé koō ta gēé alé ō kə níí alé ō. Adə m-bārī i yā kadə ĩ-reē ədam yáá n sōó kadə m-rāā ní.

¹⁶Samuel əda na: Ká ré Kóóḃē əyāi kōó ō ni-tél madə baáī ō anī ĩ-dəjem mā najə i tām rí té?

- 17 Kóṣḃē rāā i yáá n ni ədam̄ á m-ədaī najēn kété ní, ni-taā ngār jīí té kṵ́ ba télə́n adē de ké rang n i Dabid ni.
- 18 Ī ī-mbāté ta Kóṣḃē adē ī-tōl̄ Amalek gē malang ī-tetə́n wōng yān kē nang té alé. I tām najē n noō té n ni rāān yáá ké beé seí bōólaā ní.
- 19 Adē Ī ō ngán *Israel gē ō ní, Kóṣḃē a əlasí jī Pilistin gē té. Bírí ní Ī ō ngání ké dəngam gē ō ā ī-reēī gōm̄ té bádá. Ba ngé rṵ́ gē yā ngán Israel gē ní, Kóṣḃē a əladé jī Pilistin gē té.
- 20 Kē ta jī té noō Saul teē əsō nang té kə ngələn gēé malang, tṵ́ḃō najē n Samuel ədan ní rāān kə bōló. Tá tógən gətóó báý tṵ́ tām əsa yáá kadaá al̄ ō ndṵ́ al̄ ō.
- 21 Dəyá ní reē rṵ́ Saul té anī ḡḡ kadē kem Saul nujə sák sák kṵ́. Ni-əda Saul na: Kṵ́ bē gē, ḡḡ m-ōō taí, m-əni rṵ́m̄ kṵ́ m-rāān yáá n édá ní.
- 22 Ba ngṵ́laā ní ta i dṵ́í té kadē ōō yām̄ tā. M-ā m-reē kə yáá kəsaá kadē əsá əngen̄ tṵ́gē pá tá kadē əsō róbó báý.
- 23 Saul mbāté kəsa yáá kṵ́, banī ngé kəla yān gē ō dəyá ní ō rañ seneé ngáy adē ta tōl̄ ta té anī ni ndigə. Ni-ij̄ ndi dṵ́ tērá.
- 24 Dəyá ní aḡ kə ngōn̄ maṅ kógə́m̄ ké a ulēn kadē əndā yibēn. Ni-əhṵ ngōn̄ maṅ ní tōl̄ lāv̄ kanjə kər̄ bāā. Gō té anī ndégə ndujə́ lṵ́y ba c̄r̄ makəla té.
- 25 Ni-reē kə yáá kəsa ní adē Saul niñ kə ngé kəla yān gēé adē əsañ. Gō té anī niñ əsōn̄ róbó ta kaw̄ gogé kə ndṵ́ ndṵ́ nəkṵ́ n noō té.

1 SA 29

Pilistin gē tēbān̄ Dabid

- 1 Pilistin gē kánəñ bütə́ ngé rṵ́ yādé gē malang Apek, ba ngán *Israel gē ndiñ i ta kəba mañ n ra ngər̄ kə Jisreel té ní.
- 2 Ngār ké bo gē yā Pilistin gē njērān̄ kə gō naá kə deē yādé ké bú gē ō ké dūbú gē ō. Ba Dabid niñ kə deē yān gē n̄ dānəñ mbaṅ Akis ní njērān̄ i ta ngóydé té.
- 3 Ngār yā Pilistin gē dəjeñ na ké Heberō gē n̄ toō i náā gē wa. Anī Akis tél ədadé na: I Dabid ké nge kəla yā Saul mbaṅ ké Israel té ní ī-gerñiī al̄ a? Ni-ndi seṅ̄ asə bāl̄ kógə́m̄ aláa jōó kṵ́ bá. Ba əla gir̄ ndṵ́ n̄ ni reēñ rṵ́m̄ té báté bōólaā ní m-ōō najē kógə́m̄ dən̄ té alé.
- 4 Wōng rāā ngār gē yā Pilistin gē kə Akis adē ədanəñ na: Ī-tēbā deē n̄ noō adē tél aḡ gogé loo n̄ ójən̄ kadē ndi tū́ té ní té. Adē aḡ sejí ta rṵ́ té al̄ na sōgə́ tél tūr̄ rōn̄ rṵ́jī. Yáá n̄ kadē rāā tá kṵ́n̄ a tél yā ndigə́nneé gogé ní i kəla de gē yājí gē n̄ toō jīn̄ té ngóy al̄ a?
- 5 I Dabid n̄ noō n̄ dəyá gē əniñ pā ndām̄ kə rīneé ədan na Saul tōl̄ madē baḡn̄ gē i dūbú, ba Dabid tōl̄ i dūbú kutə́ ní al̄ a?

⁶Akis bār Dabid ba ədan na: Tītē n̄ Kóṣṣbē ndiń kə kumneé noō, ǐ i de ké sew, adē nelēm kadē āw seń rōō n̄ toō tá. Tɔdō əla gír ndō n̄ ǐ-reēń rōm̄ tá báté bōólaā ní, m-ōō najē kógēm̄ ké majal̄ dɔ́i tá alé. Ba dan n̄ nel̄ ngār ké bo gē seí al ní,

⁷ǐ-tél āw kə kem ké sɔ́l̄ lɔmɔ́. I beé n̄ ā ǐ-rāan̄ yáá kə nel̄ ngār ké bo gē yā Pilistin gē al alé ní.

⁸Dabid əda Akis na: Yáá n̄ m-rāā ní i rí? Əla gír ndō n̄ m-údən̄ kem kəla yāi tá báté bōólaā i ní najē rí ké majal̄ n̄ oō dɔ́m̄ tá á a ɔgēm̄ kaw seí kaw rōō madē baáǐ gē tá al ní?

⁹Akis tél əda Dabid na: m-geř kadē najē gətóo dɔ́i tá. Rōkum, nelēm seí tītē ké ǐ i *de ké dɔ rā tá yā Nóbā beé. Banī ngār gē yā Pilistin gē ədamən̄ na kə āw sejí ta rōō tá alé.

¹⁰Adē bírí báa ǐi dɔ́ kə gír looí batə kə deē yā kóɔ́i gē n̄ reēń seí ní. ǐi dɔ́ kə gír looí batə, ba ré loo tīi unjē anī āwī.

¹¹Teē kə ndō ké noō anī Dabid niń kə deē yān gēé ǐi dɔ́ kə gír looí batə yā tél dɔ́ tá kaw gogé dɔ́ nang yā Pilistin gē tá. Loo n̄ noō tá Pilistin gē aŵń Jisreel.

1 SA 30

Ɔyń yáá kənge ké Sikəlag. Dabid ngōdē gō Amalek gē

¹Dabid niń kə deē yān gēé ugən̄ kem bē ké Sikəlag tá i kə ndō ké nge kɔ́ mətá. Ba kété pá tá kadē niń ugən̄ ní, Amalek gē aŵ bogən̄ de gē ké dɔ́ nang ké Negeb tá o de gē ké kem bē ké Sikəlag tá o. Niń nujən̄ bē sák sák kɔ́ o əlan̄ hor dɔ́ tá o.

²Niń əhɔ́n̄ dəyá gē o ngán̄ ké dūú gē o de ké tɔgə gē o bəloó, banī tɔlən̄ deē alé. Gō tá anī aŵń loo yádé kə de gē n̄ niń əhɔ́ndé bəloó ní.

³Adē dan n̄ Dabid niń kə deē yān gēé reē ugən̄ kem bēé ní, niń aŵń kadē bē i ké əlan̄ hor dɔ́ tá kɔ́ o nēyádé gē kə ngándé ké dəngam gē o ké dəyá gē o i ké əhɔ́ndé aŵń sedé kɔ́ o.

⁴Dabid niń kə madən̄ gēé mbutən̄ kə nōō tá nōōń báté adē tógádé ké yā kadē nōōńneé tɔ́ gətóo kɔ́.

⁵Nēyá Dabid ké jōó gē n̄ i Ahinoam ké Jisreel o Abigail ké nēyá nge yo Nabal ké Karmel o ní, əhɔ́ndé aŵń sedé o.

⁶Loo təngā Dabid ngáy tɔdō de gē ɔrən̄ najē ténin̄ kə mbalá yā tɔlən̄: de gē malang ní wurdé atədé ngáy tām̄ yā ngándé ké dəngam gē o ké dəyá gē o tá. Banī Dabid tél əhɔ́ rōn̄ tɔgə kə ta kŭl̄ Kóṣṣbē Nóbā yāneé.

⁷Dabid əda nge tuń yáá n̄ i Abiatar ngōń Ahimelek ní na: m-rāāi bó, ún epod ǐ-reēń adēm̄. Anī Abiatar un epod reēń adən̄.

⁸Dabid dəje Kóṣṣbē na: Ré m-sōnḡ gō ngé bogə gē n̄ noō anī m-ā m-əngédé a? Anī Kóṣṣbē ədan na: ǐ-sōnḡ gōdé na ā əhódé o ā ǐ-gānḡ dɔ́ deē yāi gē o.

⁹Dabid niñ kə deē yān kə bú mehé gēé aŵñ. Niñ ugēñ ta mañ kə Besor té.

¹⁰Anī de gē bú jōo kər rāādé ngáy adē asēñ teē mañ alé. Niñ dəbañ loo n noō té. Banī Dabid niñ kə gotə de kə bú só gēé aŵñ kə nodé té. Niñ nɔyñ kə loo sōng gō ngé bogə gē ní té.

¹¹⁻¹²Əngeñ deē kógēm kə Ejiptə kem bembéé anī reēñ seneé rō Dabid té. Ni-əsa yáa al o ay mañ al o ndō mətá. Adənəñ mápa kadə əsa o mañ kadə ay o. Gō té anī adənəñ kótə kə mbō do naā té kə kər makəla té o, do bəra nduú kə tutə gē jōo o. Dan n ni-əsa yáa ní oy anī ənge tógə.

¹³Dabid dəjen najə əda na: Ī i deē yā náa? Ī i rá? Anī deē ní əda na: Mā i de kə Ejiptə, bəlo yā Amalek kógēm. Ba asə ndō mətá bōólaā n kóóm əyāmneé kōó ní, tōdō moy rāām.

¹⁴Kété ní j-aŵ jə-bogə yáa gō nang kə Negeb yā Kəretə gē té o yā *Juda gē té o gō nang kə Negeb yā Kaleb té o. J-əla hor do bē kə Sikəlag té o.

¹⁵Dabid dəjen na kə ndigə kərən ta róbə yā kaŵ seneé gō bütə ngé bogə gē ní té wa. Anī deē ní tél ədan na: Ré əñī míndí kə rī Nəbāā ādēm kadə ā ĩ-tōlēm al o ā ĩ-tél yā kəlam ĵi kóóm té gogé to al o anī, m-ā m-órii ta róbə yā kaŵ seí gōdó té.

Dabid tetə Amalek gē rōó

¹⁶Adə deē ní ɔr no Dabid aŵ seneé gō Amalek gē té. Dan n əngeñdé ní tūñ naā i kə loo gē té n ndi a əsañneé yáa o ayñneé yáa o rāanneé rōnel yáa kənge kə ngáy n ɔyñ do nang yā Pilistin gē té o *Juda gē té o ní.

¹⁷Dabid tōldé kə gír looí batə báté loo tībə, loo tī tél tībə gotə madāá. Deē kógēm kə teē gətóo, ba i balsáá kə bú só gē n aləñ gidə jámbal gē té á ay aŵñ kōó ní tá ngóy.

¹⁸Dabid taā yáa malang n Amalek gē ɔyñ ní. Ni-taā nəyən kə jōo gē o.

¹⁹Dan ngán kə dūú gē té o de kə togə gē té o ngán kə dəngam gē té o kə dəyá gē té o ní, ta deē kógēm tū alé. Yáa malang n ɔy aŵñneé ní Dabid taā reēñ gogé malang.

²⁰Ni-əho mañg gē kə batə gē kə bəyā gē malang téləñ. Ba najə n ngé njərə kété no yáa kul gē n toō té a ədañ ní n toó: Yáa kənge yā Dabid n əho ta rō té ní n toó.

²¹Dabid tél reē ugə ngər rō de kə bú jōo gē n kər ɔgədé kaŵ seneé adə əyāñdé ta mañ kə Besor té ní. De gē ní aŵ ɔjəñ no Dabid niñ kə bütə ngé rōó gē n seneé ní. Dabid njərə kə kété rōdó té kə bütə ngé rōó gē n i seneé ní ba rāādé lápəya.

²²Ba dan de gē n aŵñ kə Dabidí té ní, ngé kem ndul gē o ngé rāá hál gē o ədañ na: Niñ aŵñ sejí al ní j-a j-adidé yáa kógēm dan yáa gē n j-əhoi ta rōó té ní alé. Ba yáa gē n j-a j-adidé ní i nəyáddé gē o ngándé gē o ngóy. Adə ɔyñdé ba aŵñ loo yádé.

²³Banī Dabid əda na: Ngákóóm gē, ĩ-lōoī rāá yáa kə tītə n noō kə yáa n Kóóbə adəjí ní. Ni-ngōmjí o əla bütə ngé bogə gē n rōñjí ní kem ĵíjí té o.

- 24**Yáá n̄ édaī noó de ké yā ndigə gōsí té gətóo. Tɔdō nge kaw̄ ta rōō té ō nge ndi ta yáa mbā té ō ní, yáa nēbō yādé a asə i naā: A nēbōn̄ naā yáa dɔ dándé té.
- 25**Əla gir ndō n̄ noō té ní Dabid rāa adē najē n̄ ni əda ní tél i *ndū najē ō jī-bēl̄ loo rāa yáa ō yā ngán *Israel gē. Ba *ndū najē ní to báté bōólaā báy.
- 26**Dan n̄ Dabid tél ugē Sikəlag anī, əla kə núsé yáa ké kəhɔ ta rōō té gē adē *kum kɔō gē ké *Juda n̄ i madē tan gē ní ba ədadé na: Yáa kənge yā madē baā Kóōbē gē n̄ jə-taā jīdē té ní núsən ké tām̄ yāsí té ké yā rɔȳnsí n toó.
- 27**Ni-əlan̄ adē ngé ké Betel ō ké Ramot n̄ ndiñ gō nang ké Negeb té ní ō ké Yatir ō
- 28**Aroer ō Sipəmotə ō Esətemoa ō
- 29**Rakal ō ngé gē n̄ ndiñ kem bē gē yā Yerameel gē té ō ngé gē n̄ ndiñ kem bē yā Keni gē té ní ō
- 30**ngé ké Horma ō Bor Asan ō Atak ō
- 31**Hebron ō ngé gē n̄ ndiñ kə gō ngán bē gē malang n̄ ni māñ tū té kə deē yān gēé ní ō.

1 SA 31

Saul oy

- 1**Pilistin gē rōōn̄ *Israel gē, ba Israel gē ayn̄ naā nodé té. Ngáy gē oyñ adē niñdé to mbał ké Gilboa té.
- 2**Nja Pilistin gē ra gō Saul niñ kə ngánən gēé té. Niñ tōlən̄ ngánən gē n̄ i Jonatan ō Abinadab ō Malkisua ō ní,
- 3**ba tél tūrən̄ rōdé i kə dɔn nəkó té, adē rōō tél bo i kum kə dɔ Saul té. Dan n̄ ngé kur gərā gē teēn̄ dɔn té á ni aadé ní kemən gāng mañ,
- 4**adē ni-əda nge kətō yáa rōō yān na kə ɔr̄ kaskar yān kə ɔsənnéé na sōgə de ké ngé *kəja mɔtədé al̄ gē n̄ noō reē ɔsənən̄ ba mbóon̄néé seneé. Banī nge kətō yáa rōō yān ɔdə alé, tɔdō bōl̄ asən nák. Anī Saul un kaskar yān nəkó ba əsō ta té.
- 5**Dan n̄ nge kətō yáa rōō yā Saul aā kadē Saul oy kōó anī, əsō ta kaskar yān té ō ba oy seneé.
- 6**I beé n Saul ō ngánən ké dəngam ké mətá gē ō nge kətō yáa rōō yān ō deē yān gē ō oyñnéé malang ndō n̄ noō té ní.
- 7**Dan n̄ ngán *Israel gē n̄ ndiñ gidə wól loo ké dām̄ ké nú té ō ngé gē n̄ ndiñ gidə bā Jurde ké dām̄ ké nú té ō aān̄ kadē ngé rōō gē yā Israel gē ayn̄ naā kōó ō Saul niñ kə ngánən ké dəngam gēé oyñ kōó ō anī, əyañ bē yādé gē kōó ba ayn̄ naā, adē Pilistin gē reē ndiñ gotədé té.
- 8**Teē kə ndō ké noō anī Pilistin gē n̄ reēn̄ rōȳ yáa ké rōō niñ gē té ní əngeñ niñ Saul ō ngánən ké mətá gē ō dɔ mbał ké Gilboa té.

⁹Niñ gāngēñ dɔ Saul ɔ rɔȳñ yáa yān gē ká rōn té ɔ ba əlañ de gē adē ədañ najē yon dɔ nang yā Pilistin gē tá. Ədañ kem kújə besē yādə gē tá ɔ ədañ de gē ɔ.

¹⁰Gō tá anī bōkēñ yáa rō yān gē kem kújə besē Astarte tá, ba doḡñ nīnən kadə ndogē mbaI ká Bet Sean tá.

¹¹De ká Yabes ká Galaad tá gē oññ yáa n̄ Pilistin gē rāāñ kə Saulú ní.

¹²Anī ngé gē n̄ wurdə il ngáȳ tɔȳ yā madədə gē ní əsōñ róbó ba njērāñ ndɔ́ bātə ugēñ Bet Sean. Niñ ɔrēñ nīñ Saul ɔ nīñ ngánən ká dəngam gē ɔ kadə ndogē mbaI tá kɔ́, ba tél aŵñneé gogé bēé Yabes aŵ əlañ hor dɔ tá.

¹³Gō tá anī ɔyñ kəngādə gē dubēñ gir kāgē masē ká Yabes tá, ba əsañ yáa al ndɔ́ sīrī.

2 SA

2 SA 1

Dabid oō najē yo Saul

¹Dan ní Dabid tetə Amalek gē rōō á tél reē ndi kem bē kə Sikəlag té ní, Saul i kə oy kōó. Dabid ndi Sikəlag rāā ndō jōó.

²Kə ndō kə nge kə mətá anī deē kógēm̄ ij gérger yā Saul té reē ugē. Kūbē kə rōn té i kə *rēyā kōó ō, náng i dōn té ō. Dan ní deē ní reē ugē ngər rō Dabid té anī əsō ɔsə non nang té.

³Dabid dəjen na kə ij i rá wa. Anī əda na n-əy na i gérger yā *Israel gē té.

⁴Dabid ədan na kə ɔjən gotə yáá ní rāā yáá ní. Anī deē ní əda na ngán Israel gē na əyñ naā kōó ta rōō té ō, ngáy gē na oyñ ō, tá Saul niñ kə ngōnən Jonatan na oyñ ō.

⁵Dabid tél dəjen na kə rāā i baý n gerēñ najē yo Saul niñ kə ngōnən Jonatan ní wa.

⁶Anī balsáá ní əda na: m̄-ra i dō mbaĀ Gilboa té, anī m-áa Saul udə nənga yān nang té ba əhɔ rañ, banī madə baā gē kə ngé púsə rōō gē ō, kə ngé kaĀ sənda gē ō, ra gīrnəñ. Niñ i ngər rōn té.

⁷Ni-tūr rōn əam̄ anī bārəñ. m̄-ndigən m-əda na: Mā n toō.

⁸Anī ni dəjeñ na kə i mā náā wa. Anī m-ədan na mā i Amalek.

⁹Loo ní noō té ədam̄ na kə m̄-reē kə m̄-tōlən, tōdō non na ijñ na i mbée banī ndílən na i rōn té báý.

¹⁰Adə m̄-njērā kə rōn té m-āw̄ m̄-tōlən, tōdō m̄-geñ kadə gō rōō ní rāān té ní a ndi kə kumuú alé. Gō té anī m-ōr̄ *jākā mbañg kə dōn té ní ɔjə kadə ni i mbañg ní ō, m-ōr̄ nəngá kə jīn té ō, m̄-reēñ laā kadə m-ādī.

¹¹Dabid əhɔ ta kūbē kə rōn té rēyā ō, de kə gōn té gē malang *rəyāñ kūbē gē kə rōdó té ō.

¹²Niñ nōñ ō, *ndiñ bō tām̄ yā Nébā té ō, báté adə loo tībə dōdó té, əhɔnəñ ndoō Saul niñ kə ngōnən Jonatan ō, əhɔnəñ ndoō ngán *Israel gē malang ní niñ i de gē kə dan gír deē yā Kóōbē gē té ba oyñ ta rōō té ní ō.

¹³Gō té anī Dabid dəje balsáá ní reē kə najá ədan ní na kə ni i de kə rá wa. Anī balsáá ní tél ədan na ni na i ngōñ Amalek kógēm̄ kə nge nam̄.

¹⁴Dabid əda balsáá ní na: I baý á ĩ-bōĀ al ba ĩ-tōĀ mbañg ní Kóōbē gērān ní ní.

¹⁵Dabid bār nge kəla yān kógēm̄ ba ədan na: ĩ-njērā kə rōn té ĩ-tōlən. Nge kəla ní tōĀ Amalek ní.

¹⁶Dabid əda Amalek ní na: Ādə mósí i dōĀ ĩkó té, tōdō ĩkó ĩ-gāng sarya dō rōĀ ĩkó té əda na mbañg ní Kóōbē ur yibə dōn té gērānné ní i ĩ n na ĩ-tōlən ní.

Pā nōō yo yā Dabid

- 17**Loo n̄ noō té Dabid un pā yo nōon Saul niñ kə ngōnən Jonatan.
- 18**Ni-mēr ndóo *Juda gē pā ní. I pā nōo yo yā gə gərə. Pā ní to kem makətübē yā de ké sūmūú té i tītē n̄ toō:
- 19***Israel, i tām rí té á gə rōō gē oyñ ní? Ngé rōō yāí gē n̄ i yáa kəsə gən yāí ní i tām rí té á nīndé to də ngōn mbalá ní?
- 20**Ī-lōōī kəda najēn kem bē ké Gat té. Ī-lōōī kəda gotə kum róbə gē ké kem bē ké Askalon té, na sōgə adē ngán Pilistin ké dəyá gē rōneĪ, na sōgə ngán ké dəyá gē yā ngé *kəja mətədá al gē n̄ noō rāān walya.
- 21**MbaĪ gē ké Gilboa, ādē tal əhə dəsí té al ō, mañ edə dəsí té al ō, ādē ndōr gē ké dəsí té teēn kōō al ō. Tədō əlan rōsəl də der yā gə rōō gē té i loo n̄ noō té, də der yā Saul n̄ a ndumənən
- 22**mósə madē baā gē ō, yibē gə rōō yā madē baā gē ō ní. Əlan rōsəl də gə gərə yā Jonatan n̄ tél kə goneé al té ní ō, də kaskar yā Saul n̄ a tél a udə gogé kem hōpən té karī al ní ō.
- 23**Saul niñ kə Jonatan, de gē rāān tədōdé ngáy. Dan n̄ niñ ndiñ kə kumdé, aké ndō yodé té ní, yáa kógēm gāngdə naā té alé. Niñ ələn tōyñ kərō gē ō, ngangən tōyñ bəl gē ō.
- 24**Ngán ké dəyá gē ké *Israel té, Ī-nōōī Saul, nge kadēsí kübē ké ndélē gē ō, ké səl lóm lóm gē ō, nge kadēsí yáa sūū rō ké rāā kə lóró gē n̄ ā Ī-təlaī tū kübē yāsí gē té ní.
- 25**I tām rí té á gə rōō gē əsō oyñ ta rōō ké təngā ngáy té ní? I tām rí té á niñ Jonatan to də ngōn mbalá ní?
- 26**Ngökóóm Jonatan, wurəm əlēm ngáy, tədō ɔum tədōí. Tár n̄ Ī-tərəm ní nelēm ngáy tōy tár yā dəyá gē.
- 27**Gə rōō gē n̄ noō oyñ i tām rí té? Ta yáa rōō gē tū kós i tām rí té?

2 SA 2

Əndān Dabid mbañg

- 1**Gō yáa gē n̄ noō té anī, Dabid dəje Kóōbē na ké kə n-aw kem bē kógēm ké dan bē gē yā *Juda té wa. Anī Kóōbē ədan na kə aw. Dabid tél dəje Kóōbē báy tə na ké kə n-aw i kem nge ké rá té wa. Anī Kóōbē tél ədan na kə aw kem bē ké Hebron té.
- 2**Dabid aw kem bē ní té kə nəyān ké jōó gēé. Dəyá gē ní i Ahinoam ké Jisreel ō, Abigail ké Karmel n̄ kété i nəyá nge yo Nabal ní ō.
- 3**Dabid adē de ké gōn té gē awñ seneé ō. De gē ní awñ i kə ngéédé gēé. Niñ aw ndiñ kem ngán bē gē ké kadə Hebron té.

⁴Loo ní noō té *Juda gē reē urəñ yibē ngār dɔ Dabid té kem bē ké Hebron té. Niñ əndānəñ mbañg dɔ *Juda gē té. Dan ní reē ədan Dabid na i de gē ké Yabes ké gō nang ké Galaad té gē ní dubēñ Saul anī,

⁵ni-əla kəla əda de gē ní na: Ādē Kóṽbē rāā majə sesí, siḯ ní ĩ-dubī Saul ní, tām ĩ-rāāi i hál ké súmúú kə kóṽsí.

⁶Ādē Kóṽbē rāā kem majə sesí ɔ, rāā hál ké súmúú sesí ɔ. Mā, m-ā m-rāā majə sesí tām yā yáúú ní ĩ-rāāi té ní ɔ.

⁷Ba ngɔlaā ní əhɔi rōsí tɔgə, ādē siḯ i de ké dəngam gē. Rōkum, kóṽsí Saul oy, ba i mā n *Juda gē əndāməñ mbañg kadē m-ɔṽ bē dɔdɔ té ní.

Əndāñ Isəboset mbañg ké Israel té

⁸Abner ké ngōñ Ner ní i ngol ngé rōṽ gē yā Saul ní un Isəboset ké ngōñ Saul, aḯ seneé Mahanaim.

⁹Ni-aḯ əndāñ mbañg dɔ de ké Galaad gē té ɔ, Aser gē té ɔ, Jisreel gē té ɔ, *Eperaim gē té ɔ, Benjamə gē té ɔ, dɔ *Israel gē té malang.

¹⁰Dan ní Isəboset ndi mbañg dɔ Israel gē té ní, bālən i kutə só. Ni-ɔṽ bē bāl jōó. Banī de ké gír bē yā *Juda té gē unəñ i gō Dabid.

¹¹Dabid ɔṽ bē dɔ Juda gē té bāl sīrí kə na mehé. Ni-ndi i Hebron n a ɔṽn bē ní.

Juda gē rōṽñ naā kə Israel gē Gabaon

¹²Abner ké ngōñ Ner niñ kə ngé rōṽ gē yā Isəboset ké ngōñ Saul teñ Mahanaim ba aḯñ kumdé kə Gabaon.

¹³Joab ké ngōñ Seruya niñ kə ngé rōṽ yā Dabid gē teñ ɔ. Niñ əngenəñ naā kadə dang ké Gabaon té. Deē yā Abner gē rañ gidə dang ní té dām kórēy té ɔ, deē yā Joab gē rañ gidə dang ní té dāmən ké noō té ɔ.

¹⁴Abner əda Joab na: Ādē balsáa gē iḯñ dɔɔ ba nāāñ tɔgə naā ta kumjí té yā kə kə ní nāā n ngañg ngáyú ní wa. Joab əda na: Ādē iḯñ dɔɔ tā.

¹⁵Niñ iḯñ dɔɔ anī tédañdɔ kutə gidə i jōó dan de gē ké gír bē yā Benjamə té kadə ɔsəñ kum gotə Isəboset ngōñ Saul ɔ, tédañdɔ kutə gidə i jōó dan deē yā Dabid gē té kadə ɔsən kum gotə Dabid ɔ.

¹⁶Ngé rōṽ gē ní náā nəkó əhɔ dɔ madə baḡən ba ɔsə ngél kadən kə kaskaraá adə əsōñ i mbak. Əndāñ rī loo ní na i ndɔr ké mbalá. Loo ní i Gabaon.

¹⁷Ndɔ ní noō té rōṽ ké ngañg ngáyú əsɔ. Banī ngé rōṽ yā Dabid gē tetəñ Abner niñ kə ngé rōṽ ké *Israel té gē rōṽ.

¹⁸Ngán Seruya ké mətá gē ní rīdɔ na i Joab ɔ, Abisai ɔ, Asael ɔ ní niñ i kum té. Asael i de ké ngōdə ngáyú tītə kāl ké bembeé beé.

¹⁹Ni-tetə rōñ gō Abner té a ngōdən kanjə tōṽ kɔṽ ɔ, geleé ɔ.

- 20** Anī Abner tūr tan ədan na ké i ni Asael n toó wa. Anī Asael tél ədan na i ni.
- 21** Abner ədan na kə tō̄ koḡ aláa geleé, kə əho balsáá kógēm̄ kə tō̄lən ba kə rō̄y yáá kə rōn té. Banī Asael gey tél gō Abner té alé.
- 22** Abner tél ədan báý tḡ na kə tél kōs̄ gōn té. Ké i gár kadē n-tō̄lən tá wa. Ré n-tō̄lən anī n-a n-asə kəḡ ngōkōḡon Joab dan kumən té alé.
- 23** Banī Asael mbāté kəyḡ gō Abner. Loo n̄ noō té Abner əsə kemən kə gír nənga yānnéé adē teē dām̄ kéréy té. Asael əsō oy kə loo nəkó n̄ noō té. De gē malang n̄ reē ugēn̄ dɔ nīnən̄ té ní dəbañ.
- 24** Joab niñ kə Abisai sōngēn̄ gō Abner. Dan n̄ ugēn̄ Gibeá Ama anī mbang a udə i mbée. Ré deē ra Giya anī Gibeá Ama i kə dām̄ kə gír bē té, dɔ róbé kə kem dəla loo kə Gabaon té.
- 25** Ngán Benjamə gē əndān̄ rōdó naā té gidə Abner té mejeje ō, ndiñ dɔ loo kə k̄ij̄ kə dɔ́ kógēm̄ té ō.
- 26** Abner bār̄ Joab ədan na: J-a jə-tō̄lī naā kə kaskaraá i kə njóm̄ gē té kanjə dəba a? Ta tō̄l̄ ta anī rōnel̄ a gətóó ní ī-geī al̄ a? I rəngáy té n̄ ā éda deē yāí gē kadē asədá ngōdē ngákóúódé gē ní?
- 27** Joab tél ədan na: Tītē n̄ Kó̄sbē ndiñ kə kumuú noō, ré ɔ̄r̄ najə al̄ anī, i bírí dəloí ngóy n̄ a asə deē yām̄ gē ngōdē gō ngákóúódé gē ní.
- 28** Joab bār̄ tōw̄ anī ngé rō̄s̄ yān gē malang dəbañ. Niñ tēbān̄ *Israel gē tḡ alé, asədá rō̄s̄ kōs̄.
- 29** Abner niñ kə deē yān gēé njērān̄ kum ndágə mbō kə Araba té ndṓs̄ báté loo tī dɔ́dó té. Gō té anī teēn̄ bā Jurde ba əndañ dan wól loo kə Bitəron gāngēn̄, aḡ ugēn̄ Mahanaim.
- 30** Dan n̄ asə Joab ngōdē gō Abner ní, ni-ə́sə nja deē yān gē kə naā té ba bārdé anī, i de gē kutə gidə i ndōhó ngóy n̄ gətóon̄ dan ngé rō̄s̄ yā Dabid gē té ní, tá Asael gətóo tḡ.
- 31** Banī Benjamə gē ō, gotə de kə rang gē ō n̄ niñ i deē yā Abner gē ní, ngé rō̄s̄ yā Dabid gē tō̄lēndé bú mətá kə kutə mehé.
- 32** Unəñ niñ Asael aḡ dubēn̄ kem bəlo mbaī n̄ dubēn̄ bəbēn̄ tū té ní té kem bē kə Betlehem té. Gō té anī Joab niñ kə deē yān gēé njērān̄ ndṓs̄ báté loo tī. Dan n̄ mbang əba anī ugēn̄ Hebron.

2 SA 3

1 Deē yā Saul gē ō, yā Dabid gē ō, rō̄n̄ naā dan i ngáy. Tógə Dabid aḡ i kum kə kété kété, banī tógə deē yā Saul gē a tél i kum kə gogó gogó.

Ngán gē n̄ Dabid ojədé Hebron ní

(Áaī 1 Yáa 3.1-4)

- ²Dabid ojə ngán gē Hebron. Ngōñ hágən i Amnon, ojən i kə Ahinoam kə Jisreel.
- ³Ngōnən kə nge kɔ jōó i Kilab, ojən i kə Abigail kə Karmel n i nēyá nge yo Nabal ní. Ngōnən kə dəngam kə nge kɔ mətá i Absalom ojən i kə Maaka kə ngōñ Talmai n i mbañg kə Gesur ní.
- ⁴Ngōnən kə dəngam kə nge kɔ só i Adonia, ojən i kə Hagit. Ngōnən kə dəngam kə nge kɔ mí i Sepatia, ojən i kə Abital.
- ⁵Ni kə nge kɔ mehé i Itəream, ojən i kə nēyán Egəla. Ngán kə dəngam gē n Dabid ojədé Hebron ní n noó.

Abner niñ kə Isəboset télañ tadé naā té

- ⁶Dan n deē yā Saul gē a rōōñ naā kə deē yā Dabid gēé ní, Abner əndā rōn ngañg ngáy i dām yā deē yā Saul gē tá.
- ⁷Kété Saul aŵ kə dēyá gidə ndogē kógēm, kə rīn na i Risəpa, i ngōñ Aya. Ndō kéréy té anī Isəboset ɔr najə yā dēyá ní kə Abner, əda na: Ī-bī kə dēyá gidə ndogē yā bəbém i tām rí té?
- ⁸Dan n Abner oō najə n noó ní, wōñg rāān ngáy adē əda Isəboset na: Mā i bísə kə *Juda gē mangəñ kadē rōō dɔdɔ té a? Báté bōólaā ní m-ra dɔ ndūm té kə kojə yā bəbí Saul ō, kə ngákóŋ gē ō, madə tan gē ō. M-əyáī adē əsō kem jī Dabid té al ō anī bōólaā ĩ-gɔrəyōm najə dēyá n toō té a?
- ⁹Yáá n Kóṣbē túbə ənīn ndūn yā rāā tām yā Dabid té ní, ré m-rāā m-ādən al anī, adē Kóṣbē rāām yáá kə tōr n toō ō, tél rāām ngé kə tōr n toō ō.
- ¹⁰Kóṣbē túbə əda na n-a n-taā kɔŋ bē jī de gē kə gír kojə yā Saul té, na n-a n-rāā kadē Dabid oŋ bē dɔ *Israel té ō, dɔ *Juda té ō, a əla gír i Dan báté Beer Seba.
- ¹¹Isəboset asə tūr Abner najə té alé tɔdɔ bōlón.

Abner tetə rōn gō Dabid té

- ¹²Abner əla de gē kadē ədañ Dabid na kə bē i yā náā wa. Ré Dabid na əhɔ madə naā seneé anī, n-a n-rāā seneé kadē Israel gē tél reēñ gōn té malang.
- ¹³Dabid tél ədan na: Majə, m-ndigə əhɔ madə naā seí. Ba yáá n m-dəjeí ní i kógēm beē: Nēyám Mikal kə ngōñ Saul ní, ré əla seneé adē ugə rōm té kété noí té al anī, ĩ-lō reē rōm té.
- ¹⁴Gō té anī Dabid əla de gē rō Isəboset ngōñ Saul té kadē ədanəñ na kə adən nēyán Mikal n n-taān kə ta mɔtə Pilistin gē bú ní.
- ¹⁵Loo n noó té Isəboset əla gō Mikal té bē ngaan Paltiel kə ngōñ Lais.
- ¹⁶Paltiel dāñ Mikal báté ugə seneé Bahurim. Ni-njērā gō Mikal té i kə nōó. Loo n noó té Abner ədan na kə tél dɔ tá kə aŵ gogó bēé, anī ni-tél dɔ tá.
- ¹⁷Abner ɔr najə kə *kum kɔŋ yā ngán *Israel gēé əda na: Ī-sāāī kadē Dabid i mbañg yāsí i jóo.

18 Ba kum mbang ké yā rāán yáa n toó. Tām najē n Kóṣbē əda dɔ Dabid té ní n toó: M-ā m-gāng dɔ gir deē yām gē n i Israel gē ní jī Pilistin gē té ō, jī madē baḡdédé ké rang gē té ō, i kə ta kūl nge kəla yām Dabid.

19 Abner ənī najē ní mbī Benjamē gē té, ba gō té anī aḡ gō Dabid té Hebron yā kədan yáa malang n Israel gē ō, Benjamē gē malang ō ndigēn ní.

20 Ni-aḡ ənge Dabid kem bē ké Hebron té. De gē n aḡn seneé ní i deē kutə jōó. Dabid rāa yáa kəsa ké ngáy adəd.

21 Abner əda Dabid na: M-ā m-əla dɔ *Israel gē malang gir tógə yā kóṣ bē gē n i mbaḡ yām ní té. Niñ a rāān madē naā seí ō, loo malang n kemií ndigə koo bē dɔ té ní ā ɔo bē dɔ té ō. Dabid əyā Abner adə aḡ kə lápəyaá.

Joab tōl Abner

22 Gō té séy anī Joab niñ kə ngé rōṣ gē yā Dabid téləñ ta rōṣ té kə yáa kənge ké ngáy gē n táān jī madē baḡdédé gē té ní. Abner gətóo kóṣ rō Dabid té Hebron, tɔdɔ Dabid əyān adə tél aḡ gogé bēé kə lápəyaá.

23 Dan n Joab niñ kə ngé rōṣ yān gēé malang reē ugēñ anī, deē kógəñ reē əda Joab na Abner ké ngōñ Ner na reē bē mbangáá, ba mbaḡ na əyān adə na tél aḡ bēé kə lápəyaá.

24 Joab aḡ ənge mbaḡ ba əda na: Ī-rāa i rí ké beé? Abner reē bēé looí anī əyān adə tél aḡ tītə n noo i tām rí té?

25 Īkó Ī-geñ Abner ké ngōñ Ner majə. Ni-reē i gólí té yā gerəñ loo kawí ō, loo télí ō, yā gerəñ yáa malang n ā Ī-rāa ní ō.

26 Joab teē bē Dabidí anī əla de gē kadə sōngēñ gō Abner. De gē ní aḡ əngenəñ ta bəlo taā mañ ndí ké Sira té ba téləñ seneé kanjə kadə Dabid geñ gōn.

27 Dan n Abner tél dɔ té reē ugə Hebron anī, Joab bārəñ kə gogé aḡ seneé ta róbə ndogə té kum kə kemeé, tītə ké yā kaw kəñ najə ké loo mundə té seneé beē. Ni-ɔsə kem Abner kə kəyá tōlən loo n noo té kum gotə ngókóoñ Asael n Abner tōlən ní.

28 Dan n Dabid oō anī əda na: Mósə Abner ngōñ Ner i dɔm té alí ō, dɔ koo bē yām té alí ō, ta kum Kóṣbē té.

29 Adə mósən əsə dɔ Joab té ō, dɔ ngéén gē té malang ō. Adə de ké bájəl rāādé gē, aláa bānjə gāngdédé gē ō, dəngam ké ngé rāa kəla rāa dəyá gē ō, dəngam gē ké oyñ yo kaskar, aláa naləñ yáa kəsa ō, toñ gir kojə yā Joab té ngándáing!

30 Joab niñ kə ngókóoñ Abisai tōləñ Abner tɔdɔ ni tōl ngókóódé Asael ta rōṣ ké Gabaon té.

31 Dabid əda Joab niñ kə de gē malang n i seneé ní na: Ī-*réyāi kúbə yásí gē ō, ōṣi kúbə kəhɔ ndoō ō, əwāineé ndoō Abner. Mbaḡ Dabid nəkó njərə gō niñ Abner té.

- ³²Dubēñ Abner i Hebron. Mbañg mbutə kē nōō té nōō dɔ bádə Abner té, anī de gē malang nōōñ ɔ.
- ³³Gō té anī mbañg un pā yo nōoñ Abner tītē n toō: Abner, óy yo ká tītē yo de ká mbóo beé i tām rí té?
- ³⁴Tóŋñ jīi gē kə kəlaá al ɔ, əniñ kángéla njaí té al ɔ, banī əsō óy tītē n deé a oyín no de ká nge rāā yáá majal té ní. Loo n noō té de gē malang nōōñ Abner báy tɔ.
- ³⁵Gō té anī reē mērēñ Dabid kəsa yáá pá tá kadē mbang udə báy, banī ni-əni mindən əda na: Ré m-əsá mápa aláa yáá kéréy ká rang kété no mbang kudə té anī, adē Kóṣbē rāām yáá ká tōr n toō ɔ, tél rāām nge n toō ɔ, tām majal yām té!
- ³⁶De gē malang oōñ najē ní ɔ, ɔñ kadē i yáá ká majə ɔ, adē ndigəñ. Yáá malang n mbañg rāā ní, de gē malang ɔñ kadē i yáá ká majə adē ndigəñ gōn té.
- ³⁷Ndō n noō té ní *Juda gē malang ɔ, *Israel gē malang ɔ, gerēñ kadē i mbañg n mēr tōl Abner ká ngōñ Ner alé ní.
- ³⁸Mbañg əda de ká bo yān gē na: Bōólaā ní, i ngār kógəñ, i de ká bo kógəñ ká Israel té n oy ní, i-geri al a?
- ³⁹Urēñ yibē ngār dɔm té adē mā i ngār bá tā, ba bōólaā ní tógəñ gətóo adē de gē n noō, ngán Seruya gē n noō, dónɔ yádé tɔy yām mā. Banī adē Kóṣbē əgā nge kem ndul sɔñ kem ndul yān.

2 SA 4

Baana niñ kə Rekab tōlēñ Isəboret

- ¹Dan n Isəboret ngōñ Saul oō kadē Abner oy kōs Hebron, anī tógəñ uñ wak ɔ, kem ngán *Israel gē malang ndi kə gōo tɔ al ɔ.
- ²Isəboret ngōñ Saul aŋ kə ngol bütə ngé rōs gē jōo: Kógəñ rīn na i Baana, ba kéréy rīn na i Rekab. Niñ i ngán Rimon ká Beerot. Rimon i de ká gir bē yā Benjamé té. Tɔdō tɔdañ bē ká Beerot i dan bē gē yā Benjamé té.
- ³De ká Beerot gē ɔy aŋ ndiñ Gitaim. Niñ ndiñ noō báté bōólaā.
- ⁴Jonatan ngōñ Saul aŋ kə ngōnən ká dəngam kógəñ ká njan lígərī dām jōo mbak. Rī ngōnən ní na i Mepiboret. Dan n najē yo Saul i Jisreel reē ugē ní, bāl Mepiboret i mí. Kókətōn unən yā kəy seneé, banī tebəle asən nák adē ngōñ ní teē jīn té əsō. I yáá n noō n nja ngōñ nujəñ kōs ká njóm gē té ní.
- ⁵Ngán Rimon ká Beerot n i Rekab niñ kə Baana ní əsōñ róbó, aŋ ugēñ bē Isəboret i kə kum mbang n mbang a sən ngáy ní té. Isəboret to nang té a ɔr koō.
- ⁶⁻⁷Niñ udəñ kújú gōn té tītē ká aŋ i kə kōo géméé beé, əngenəñ kújə bīn té, to nang té kem tərā. Niñ sənəñ kemən té sə tōlnəñ, ba gāngəñ dɔn aŋneé. Njərān ndōs ká njóm gē té kə róbé ká gō nang ká Araba té.

⁸Awñ kə dɔn ní adēñ mbañg Dabid kem bē ké Hebron té ba ədanəñ na: Kóɔ bē gē, dɔ Isəboset ké ngōñ madē baǵáí Saul n̄ gey tōlī ní n toó. Bōólaā Kóɔbē dal baǵáí dɔ Saul té ɔ, dɔ gír kaan té ɔ.

⁹Dabid tél əda ngán Rimon ké Beerot n̄ i Rekab niñ kə ngōkóɔn Baana ni na: Tītē n̄ Kóɔbē nge kərēm̄ kum yááú ké tōr̄ gē té malang ndiñ kə kumneé noō,

¹⁰deē n̄ ədam̄ na Saul na oy ní gír kadē n-ədam̄ na i najē ké majə, banī m-əhɔn m̄-tlən kem bē ké Sikəlag té. M-əndā njan tām̄ najē ké majə yān té i tītē n̄ noō.

¹¹Anī ngé rāā majal̄ gē ké tōlēñ de ké kanjē najē dɔn té, ké to kújú kem tērá yān té ní tá, kə m-əndā njadé kadē tōy nge n̄ noō al̄ a? Deē n̄ ī-tōlī ní mósən a əsō dɔsí té. M-ā m̄-rāā kadē a ī-gətóoī kóɔ dɔ nang té.

¹²Dabid mēř balsáa gē tōldé, adē balsáa gē tōlēñ Rekab niñ kə Baana. Gō té anī gángēñ jīdé gē ɔ, njadé gē ɔ, ba əgañdé dɔɔ kadə dang ké Hebron té. Banī dɔ Isəboset tá un dubēñ Hebron kem bəlo n̄ dubēñ Abner tū té ní tá.

2 SA 5

Əndāñ Dabid mbañg dɔ Israel gē té

(Áaī 1 Yáa 11.1-3)

¹Gír bē yā *Israel gē malang reēñ rō Dabid té Hebron ba ədanəñ na: Jii i kojə yāi, jii i mósí.

²Dan n̄ Saul ɔɔ bē dɔjí té kété ní, i īkó n̄ i nge teē kə ngán Israel gēé kaw̄ sedá ta rōɔ té ɔ, nge tél sedá ɔ ní. Tá Kóɔbē ədaī na i ī n̄ ā ūl̄ Israel gē n̄ i deē yān gē ní ɔ, i ī n̄ ā ī-ndi ngār dɔdɔ té ɔ ní.

³Kum kɔɔ ké Israel té gē malang reēñ rō mbañg Dabid té Hebron. Ni-əhɔ madē naā sedá ta kum Kóɔbē té ɔ, urəñ yibē ngār dɔn té əndanēé mbañg ké Israel té ɔ.

⁴Dan n̄ əndāñ Dabid mbañg ní bālən i kutə mətá. Ni-ɔɔ bē bāl̄ kutə só.

⁵ɔ bē Hebron bāl̄ sīrí kə núsə dɔ gír bē yā *Juda té. Gō té anī ɔɔ bē Jerusalem bāl̄ kutə mətá gidə i mətá dɔ *Israel gē té malang ɔ, dɔ *Juda gē té ɔ.

Dabid taā bē ké Jerusalem

(Áaī 1 Yáa 11.4-9; 14.1-2)

⁶Mbañg Dabid niñ kə deē yān gēé awñ kənī bē ké Jerusalem rōɔ té. Anī Yebus gē n̄ ndiñ gō nang n̄ noō té ní ədañ Dabid na de gē n̄ ni na a mbérédé kə gogé yā kudəñ kem bē yādé niñ té ní na i ngé kum tōɔ gē ɔ, ngé nja motə gē ɔ. Kumən na Dabid na a udə loodé alé.

⁷Bá tā ba Dabid taā bē ké *Siyɔ n̄ i bē ké ngañg ngáy ní. Gō té anī əndā rī bē ní na i bē yā Dabid.

⁸Ndō n̄ noō té ní Dabid əda na: Deē n̄ ndigə tetə Yebus gē rōɔ anī ādē kóɔ udə kem bəlo n̄ mbutəñ tū mbał̄ té kadē mañ mānəñ ní té ba al̄ aw̄ gōdɔ té. Nelēm̄ mā

Dabid kə ngé nja motə gēé al̄ ō, kə ngé kum tōō gēé al̄ ō. I tām najē n̄ noō té n ədañ na ngé kum tōō gē ō, ngé nja motə gē ō, a udəñ kem kújə yā Kóōbē té al̄ ní.

⁹Dabid ndi kem bē ká ngañg ngáyú té ba əndā rīn na i bē yā Dabid. Gō té anī ni-rāā kújə gē gidə bē yān ní té dɔ dán Milo té kə kújə n̄ ni-ndi tū té ní.

¹⁰Dabid tél de ká bo kum kē kété kété tɔdō Kóōbē Nábā ká bo ká tógəñ i ngáyú i naā té seneé.

¹¹Mbañg ká Tir n̄ rīn na i Hiram ní əla ngé kəla yān gē rō Dabid té kə kāgē sédər gēé ō, kə ngé njar kāgē gēé ō, ngé tósə ndogə mbal̄ gēé ō, kadə rāāñ kújə adəñəñ.

¹²Loo n̄ noō té Dabid gēr kadə Kóōbē əndān mbañg dɔ *Israel gē té ō, ɔsə koo bē yān kə dɔɔ sɔɔñ ngán Israel gē n̄ i gir deē yān gē ní ō.

Ngán gē n̄ Dabid ojədé Jerusalem ní

(Áaī 1 Yáa 3.5-9; 14.3-7)

¹³Dan n̄ Dabid əyá bē ká Hebron kōɔ ba aŵ ndi Jerusalem ní, ni-taā dəyá ká rang gē báy tɔ ō, ɔy dəyá gidə ndogə gē ō. Dəyá gē ní ojəñ ngán ká dəngam ká rang gē ō, ngán ká dəyá ká rang gē ō adəñəñ.

¹⁴Ngán ká dəngam gē n̄ Dabid ojədé Jerusalem ní rīdɔ n̄ toó: Samua, Sobab, Natan, Salomɔ,

¹⁵Ibar, Elisua, Nepeg, Yapia,

¹⁶Elisama, Eliada, Elipelet.

Dabid tetə Pilistin gē rōō

(Áaī 1 Yáa 14.8-16)

¹⁷Dan n̄ Pilistin gē oōñ na urəñ yibə ngār dɔ Dabid té kadə ndi mbañg dɔ *Israel gē té anī, unəñ róbə ká əta tan kə dɔɔ yā kaŵ kəhɔn. Ba dan n̄ Dabid oō najē n̄ noō ní, un róbə ká risə kum kə nang té yā kaŵñ loo bōō rō yān té.

¹⁸Pilistin gē reēñ ba tōōñ naā kə loo gē té kum wól loo yā Repay gē té.

¹⁹Anī Dabid aŵ koō najē ká ta Kóōbē té. Ni-dəje Kóōbē na ká kə n-aŵ kə n-rōō Pilistin gē wa. Ké Kóōbē a əladé kem jīn té wa. Anī Kóōbē tél əda Dabid na kə aŵ kə rōdɔ na n-a n-əladé kem jīn té ká rōkum té.

²⁰Anī Dabid aŵ Baal Perasim. Ni-tetə Pilistin gē rōō loo n̄ noō té. Ni-əda na: Kóōbē tetə madə baām̄ gē rōō nom̄ té i tītə loo tetə n̄ mañ a tetəñ babəra ní. I tām najē n̄ noō té n əndāñneé rī loo ní na i Baal Perasim ní. Kuməñ na i mojə nge tэндā kum loo gāñg.

²¹Pilistin gē əyāñ besə yádə gē kōɔ loo ní té, adə Dabid niñ kə deē yān gēé ɔy aŵñneé.

²²Pilistin gē tél aŵñ gogé əññ rōō báy tɔ. Niñ tōōñ naā kə loo gē té kum wól loo yā Repay gē té.

²³Dabid tél aṽ koō najē ké ta Kóṽbē té báý tṵ. Anī Kóṽbē ədan na: Ī-lōō kə tēnī tadé yā rōṽndé, ba ĩ-rəngō rōí gidədé té, ĩ-teē dan ku kágē mikokuli gē té kum kə rōdé té.

²⁴Ré oō kōō yáa bār jam kágē gē ní té tītē nja deē anī, ĩ-lōō kər bāā banī ĩ-nāgə láw, tōdō i kum mbang ní noō té n m-ā m-mānə́n kété noí té yā rōṽn ngé rōṽ gē yā Pilistin gē ní.

²⁵Dabid rāā tītē ní Kóṽbē ədanə́n ní, adē ni-tetə Pilistin gē rōṽ ba tēbādé Geba báté ugē sedé ngər kə Gejer.

2 SA 6

Dabid aṽ gō sandúkə yā Kóṽbē té

(Áaṽ 1 Yáa 13.4-14)

¹Dabid kán gṵ rōṽ gē malang ké *Israel té. Niñ i dūbú kutə mətá.

²Niñ-dānə́n Dabid aṽn seneé Baala gō sandúkə yā Nə́bā té. Baala i bē ké gō nang yā *Juda té. Ba sandúkə ní aṽn gō té ní i sandúkə yā Nə́bā ní əndān rī Kóṽbē dṵ té na i Kóṽbē ké bo ké tógən i ngáy, nge ndi dṵ *de ké dṵ rā té ké ngé ngōm loo gē té ní.

³Unə́n sandúkə ní kem kújə yā Abinadab ní ra i dṵ loo ké kji kə dṵ té ní, ba əndān kem púsé ké kijə té aṽnneé. I Uja niñ kə Ahio n i ngé kəhṵ ta maṅ gē ní. Niñ i ngán Abinadab gē.

⁴Ahio a njērā i kété no sandúkə té.

⁵Dabid niñ kə ngán *Israel gē malang əjə́n rōneĪ yādé kə ndágá. Niñ-ugə́n yáa ké bār gōsə ké tayā gē ké rāāndé kə kágē sipəres gē, adē i kənde gē ké kəlādé i ngáy gē ō, ké kəlādé i ngáy al gē ō. Əndañ kə́də gō té ō, səkān yáa gō té ō, dānə́n gō kə kōō gində ké laa gē ké yā kənda naā té kadē bār gē ō.

⁶Dan ní aṽ ugə́n kadə gār yā Nakon té ní a, maṅ gē rāān yáa adē nay i séý a sandúkə yā Nə́bā əsō. Uja əla jīn əhṵn sandúkə ní kə dṵ.

⁷Anī wōṅg rāā Kóṽbē seneé adē Kóṽbē əndan tām yā yáa ké gōté al ní ni-rāā té ní. Uja oy kə loo nə́kó ní noō té kadə sandúkə yā Nə́bā té.

⁸Tōr Dabid ngáy najə kənda ní Kóṽbē ənda Uja ənda tōlən ní té. Ni-əndā rī loo ní na i Peres Uja, adē báté bōólaā gəgē rī loo ní na i Peres Uja.

⁹Ndō ní noō té Dabid bṓl Kóṽbē adē əda na: Loo kadē sandúkə yā Kóṽbē reē bēé loom i báý?

¹⁰Ni-lōō gír kaw kə sandúkə yā Kóṽbē bēé looneé kṓ, ba adē əndān kem kújə yā Obed Edom ní i de ké Gat ní té.

¹¹Sandúkə yā Kóṽbē ndi kem kújə yā Obed Edom té rāā nāā mətá, ba Kóṽbē rāā majə kə Obed Edom ō, kə deē yān gēé malang ō.

Sandúkə yā Kóṣṣbē reē ugə Jerusalem

(Áaṙ 1 Yáa 15.25-16.3)

12Reē ədañ mbañg Dabid na Kóṣṣbē na rāā majə kə gir kojə yā Obed Edom ɔ, kə yáa yān gə malang ɔ, sɔɔñ sandúkə yā Nəbā. Tā anī Dabid aṽ gō sandúkə yā Nəbā tə bē Obed Edom, un reēñ kem bē yān tə kə rōnelē.

13Dan n ngé kətō sandúkə yā Kóṣṣbē gə njērāñ ta njadé mehə anī Dabid tuñ mañg kə bəra kógəñ ɔ, ngōñ mañg kə yembə kógəñ ɔ adə Nəbā.

14Gō tə anī ni ndām kə tógəñ gē malang ta kum Kóṣṣbē tə ɔsəñ gɔñ Kóṣṣbē. Kūbə n dɔɔ girən tə ní i ta kūbə *lé.

15Dabid niñ kə ngán *Israel gē aṽñ kə sandúkə yā Kóṣṣbē Jerusalem i kə kɔr rōnel gē ɔ, niñ kōrəñ ga ɔ.

16Dan n sandúkə yā Kóṣṣbē udə kem bē yā Dabid tə ní a, Mikal kə ngōñ Saul a loo kɔrɔ kújə tə. Ni-a mbañg Dabid loo ndām tə ɔ, loo kəñi gir gində tə no sandúkə tə ɔ anī ni idə tan girən tə.

17Aṽ əndāñ sandúkə yā Kóṣṣbē loo n kadə ndi tū tə ní, kem kújə tandā n Dabid udə kə rī tə ní. Gō tə anī Dabid ndējə Kóṣṣbē dā kə rō horoó gə ɔ, dā kə tuñ tām yā kem kógəñ tə ɔ.

18Dan n ni ndējə Kóṣṣbē dā kə tuñ gə oy anī, tɔr tan dɔ ngán *Israel gə tə kə rī Kóṣṣbē kə bo kə tógəñ i ngáy.

19Gō tə anī adə nəbōñ kósə ngán Israel gə yáa kəsa. De gə malang dəngam gə ɔ, dəyá gə ɔ, əngeñ mápá kə gōr kógəñ kógəñ ɔ, makəla kañ túmbur kógəñ kógəñ ɔ, makəla kañ *kəgə nduú kə tutə kógəñ kógəñ ɔ. Gō tə anī de gə malang téləñ kə bē gə tə.

20Dan n Dabid tél reē bē yā tɔr tan dɔ de gə kə kem kújə yān tə anī, Mikal ngōñ Saul te tənī tan ba ədan na: Mbañg kə Israel tə ɔr ta rōñ bōólaā tā! Ɔr yáa rōñ tə ta kum ngé kəla kə dəyá yā bē yān gə tə tītə de kə karī beé!

21Dabid tél ədan na: m-ndām m-ósəñ i gɔñ Kóṣṣbē n gərām mā ba əyá bəbí ɔ, gir kojə yān ɔ kós ní. Kóṣṣbē gərām, əndām dɔ gir de yān gə n i ngán Israel gə ní tə, kadə mā i ngār yādə, adə m-ā m-ójə rōnel yām kə ndágá yā kə səñ gɔñ báy tɔ.

22M-ā m-tél kə róm kə nang tə, m-ā m-áa róm i yáa kə karī tə ta kum məkó tə báy tɔ, ba i loo n no tə n ngé rāā kəla kə dəyá gə n əda najə yādə ní a rəyməñ báy ní.

23I tām najə n no tə n Mikal ngōñ Saul ojəñ ngōñ al bətə oy ní.

2 SA 7

Nəbā əñi mindəñ adə Dabid

(Áaṙ 1 Yáa 17.1-15)

- ¹Dan ní mbañg Dabid ənge kújə ndi kemeé ɔ, Kóɔbē rāā adē ngé baḡḡn gē malang ní gírēñ gidə bē yān əlañ ta naā té ní əyənəñ adē taā koō ɔ anī,
- ²ni-əda Natan ní i *nge koō ta yā Nóbā ní na: Áḡḡ, mā m-ndi i kem kújə kə rāā kə kəgə sédərəé té, banī sandúkə yā Nóbā ndi i gír kújə kúbūú.
- ³Natan əda mbañg na: Yḡḡ malang ní i-gír kemií té yā rāā ní aḡ i-rāā, tɔdɔ Kóɔbē i seí naā té.
- ⁴Banī ndɔ ní noō té ní Kóɔbē ɔr najə kə Natan dan ndɔs ədan na:
- ⁵Āw ənge nge kəla yām Dabid ba ədan na najə ní Kóɔbē ɔr seneé ní n toó: I ĩ n ā i-rāā kújə yā kadə m-ndi tū té a?
- ⁶Əla gír ndɔ ní m-teēñ kə ngán *Israel gēé kɔs kem bē kə Ejiptə té báté bōólaā ní, m-ndi kem kújú al báy. m-njəra i dɔs dɔs adē loo ndi yām i gír kújə tandā té.
- ⁷Dan ní mā m-njərañ kə ngán Israel gēé ní, ngār gē ní m-ādədé ta róbə kɔr no ngán Israel gē ní i gír deē yām gē ní niñ i ngáy, bá tā ba m-əda deē kógəñ dandé té na kə tām rí té áké rāā kújə kə kəgə sedər adəñ al wa alé.
- ⁸Adə ngɔlaā ní ā əda nge kəla yām Dabid na: Najə ní Kóɔbē kə bo kə tógən i ngáy ɔr ní n toó: I mā n m-ɔrī ta yḡḡ kuł gē té loo ní ā i-ngɔm yḡḡ kuł gē tū té ní té kadə i-ndi ngār dɔ gír deē yām gē ní i ngán Israel gē ní té.
- ⁹Loo malang ní āw tū té ní mā i seí naā té, adə m-rāā adə madə baḡḡi gē gətóon kɔs malang noí té. M-ā m-rāā kadə rīi a bār tītə rī mbañg kə bo ngáy gē kə dɔ nang té.
- ¹⁰M-ā m-gō loo yā kadə gír deē yām gē ní i *Israel gē ní. M-ā m-əndədé tū té kadə ndiñ gotə kógəñ loo yádé té. Yḡḡ a yéydə tɔ al ɔ, ngé rāā majal gē a rāāndə ndoó té tītə kə kété ní
- ¹¹m-əndañ ngé sarya gē dɔdɔ té ní tɔ al ɔ. Kété m-ādə i-taā koō tɔdɔ m-rāā adə madə baḡḡi gē gətóon kɔs malang rōi té. Ba ngɔlaā məkó Kóɔbē m-ədañ na m-ā m-rāā kújə yā kadī.
- ¹²Loo ní ré ndɔi gē təgāñ adə óy āw gō kaaí gē té anī, m-ā m-əndā ngōñ kemií gotíí té. M-ā m-rāā kadə a ndi ngañg dɔ ngār yān té.
- ¹³I ni n a rāā kújə yām ní, ba mā m-ā m-rāā kadə kōr kəgə yān a ndi ngañg ngándáñg.
- ¹⁴Kə tām yān té baa mā i bəbən ba kə tām yām mā té baa ni i ngōnəñ. Ré ni-rāā majal baa, m-ā m-ójən kum kə ndéyé ɔ, m-ā m-əndan tītə ní de gē a əndañneé ngándé gē ní ɔ.
- ¹⁵Banī m-ā m-ɔr jīm gírən té kɔs, tītə ní m-ɔrəñ jīm gír Saul té ba m-əndāineé gotən té ní alé.
- ¹⁶De kógəñ dan de gē kə gír kojə yāi té a ɔɔ bē gotíí té ngándáñg, tɔdɔ yḡḡ a yéy kɔɔ bē kə gír kojə yāi té alé.

17Natan əda Dabid yáa malang n Nóbā cjen yáa n ni aq té ní.

Ndōy yā Dabid
(Áaī 1 Yáa 17.16-27)

18Anī mbañg Dabid aṽ ndi nang té ta kum Kóṣbē té ba əda na: Kóṣbē Nóbā, mā i náā, aké de ké gir kojə yām té gə niñ i rí kógəṁ á ī-reē sem báté loo n toō té laā ní?

19Tá nge n noō asə al báy ta kumií ī Kóṣbē té, adə ər najə ké tām yā gir kojə yām té kété no ndōn té báy tɔ. Nge n noō i yáa ndóo yā deē ndul a Kóṣbē Nóbā?

20Dan n ī-gerəṁ mā nge kəla yāi kōṣ bá ní, najə ké rang ké yā kadə m-ədaī dɔ té i rí báy tɔ Kóṣbē Nóbā?

21I tām najə yāi té ɔ, i kə gō kem ndigə yāi ɔ n ī-rāān yáa malang ké bo ngáy gə n noō ba ójəṁ mā nge kəla yāi adə ṁ-geṁ ní.

22Adə Kóṣbē Nóbā, ī i de ké bo, de ké tītí gətóo. Nóbā ké rang gətóo, ba i ikó ngóy tītə n j-oōn kə mbījí ní.

23I nápar de ké rá gə n toñ tītə gir deē yāi gə n i ngán *Israel gə ní? Gir de gə ké dɔ nang té ké toñ tītə gir deē yāi gə n i ngán Israel gə ní gətóo. Ī ī-reē ī-gāng dɔdɔ jī de gə ké Ejiptə té n i ngé rāādə majal gə ní té ɔ, ī-gāng dɔdɔ jī besə gə yā de gə ké Ejiptə té ɔ, ba ī-rāādə gir deē yāi gə té. Ī ī-rāā adə rīdə bār ngáy, tɔdɔ ī-rāā yáa ké bo gə aláa ké toñ bōl gə tām yādə té kem bē yāi té.

24Kóṣbē, ī ī-rāādə gir deē yāi gə té ké njóm gə té ɔ, ī-tél Nóbā yādə ɔ.

25Ba ngəlaā ní Kóṣbē Nóbā yām najə n əda dɔṁ mā nge kəla yāi té ɔ, dɔ gir kojə yām té ɔ ní, ī-ra dɔ té ba ī-rāā tītə n taí ədañ ní.

26I beé tá rīf a bār ngándáŋg. De gə a ədañ na Kóṣbē ké bo ké tógəñ i ngáy i Nóbā yā *Israel. Ī-rāā adə gir kojə yām ndi ngañg ta kumií té.

27Tɔdɔ Kóṣbē ké bo ké tógəñ i ngáy, Nóbā yā *Israel, i ikó n ədam na ā ī-rāā kúje yā kadəṁ ní. I tām n noō té n m-əngeñ tógə yā ndōyī tītə n toō ní.

28Kóṣbē Nóbā, i ī n i Nóbā. Najə kərīf i najə ké rōkum. Ba ngəlaā ī əñī ndūf yā kadəṁ rōnel n toō.

29ṁ-rāāf bó, ī-rāā majə kə gir kojə yām adə ɔɔ bē ngándáŋg ta kumií té. Kóṣbē Nóbā yām, tītə n əniñ ndūf ní, ī-rāā majə kə gir kojə yām ngándáŋg.

2 SA 8

Dabid tetə madə baḡān gə rōṣ
(Áaī 1 Yáa 18.1-13)

1Gō té anī Dabid tetə Pilistin gə rōṣ. Ni-taā kɔɔ bē jīdə té kōṣ əlañ rōṣɔf dɔdɔ té.

²Ni-tetə Moab gē rōō ō, laadé nang té ba tōl kéréy gē ō, əya kéréy gē ō. Ré niñ i mətá anī tōl ké jōó gē ba əya kógēm. Loo n noō té Moab gē téləñ bəlo yā Dabid gē ō, niñ a tīrəñ dō yáa gē a adənəñ ō.

³Dabid tetə Hadadejer ngōñ Rehob rōō. Hadadejer i mbañg ké Soba. Dabid tetən rōō i dan n a sāań taā bā Opəratə gogé ní.

⁴Dabid əhə ngé kał sənda yā Hadadejer gē dūbú kə bú sīrí ō, ngé rōō yān gē ké ngé njərā kə njadé gē dūbú kutə jōó ō. Ni-gāñg ngəra nja sənda gē n a ndórəñ púsə rōō gē ní kōó malang, ba ngōm sənda gē kə púsə rōō gē bú kógēm tām yān té.

⁵Loo n noō té Aram gē ké Damas reē diññ Hadadejer mbañg ké Soba. Banī Dabid tōl de gē dūbú kutə jōó gidə i jōó dandé té,

⁶ba tэндā ngé kəq bē gē dō nang ké Aram té n bē bo yān i Damas ní. Loo n noō té Aram gē téləñ bəlo gē yā Dabid ō, a tīrəñ dō yáa gē a adənəñ ō. Adə Kóōbē rāa adə Dabid tetə rōō loo malang n ni-aw rōō té tū té ní.

⁷Dabid taā der lór gē n ngé kəla yā Hadadejer gē a ətōñ ní, ba əy awń Jerusalem.

⁸Mbañg Dabid taā gində nəngá kasə ké ngáy kem bē gē yā Hadadejer té. Rī bē gē ní na i Beta ō, Berotai ō.

⁹Mbañg ké Hamat n rīn na i Toi ní, oō kadə ngé rōō gē malang yā Hadadejer i ké Dabid tetədé rōō kōó.

¹⁰Anī əla ngōnən Yoram rāa Dabid lápəya té ō, kadə əa yáa ta kumən té najə rōō n rōō Hadadejer ba tetən rōō té ní ō. Tədō Hadadejer i madə baq Toi. Yáa n Yoram awń kadə Dabid té ní i yáa ké rāa kə gində arjāa ō, kə gində lórú ō, kə gində nəngá kasaá ō.

¹¹Mbañg Dabid ər kañ yáa ní tayā tām yā Kóōbē té tītə n ərəñ kañ gində arjāa ō, lór ō n ni-taā jī nápar de gē n əla dədé gir tógə yān té ní.

¹²Nápar de gē ní i Aram gē ō, Moab gē ō, Amon gē ō, Pilistin gē ō, Amalek gē ō. Yáa kənge gē n Dabid taā jī mbañg ké Soba té n i Hadadejer ngōñ Rehob ní, ni-ər kañdé tayā tām yā Kóōbē té ō.

¹³I beé n rī Dabid bārəñ ngáy ní. Dan n Dabid tetə Aram gē rōō oy anī, tél dō té reē ənī Edom gē rōō kum wól loo katə té ba tetədé rōō. Ni-tōldé dūbú kutə gidə i sósó.

¹⁴Dabid tэндā ngé kəq bē gē dō nang ké Edom té kə taá malang, adə Edom gē téləñ bəlo gē yā Dabid. Kóōbē rāa adə Dabid tetə rōō loo malang n ni-aw rōō té tū té ní.

Rī de ké bo gē yā Dabid

(Áaī 1 Yáa 18.14-17)

¹⁵Dabid əq bē dō ngán *Israel gē té malang. Ni-gāñg sarya yā de gē malang i kə gōó.

¹⁶Ngol ngé rōō gē i Joab ngōñ Seruya. Kədə mbēr yā mbañg i Yosapat ngōñ Ahilud.

¹⁷Ngé tuñ yáa gē i Sadok ngōñ Ahitub niñ kə Ahimelek ngōñ Abiatar. Nge ndang makətübē i Seraya.

¹⁸Ngol ngé ngōm̄ dɔ ngār gē n̄ i Kereti gē kə Peleti gē ní i Benaya ngōñ Yoyada. Ngán Dabid gē niñ i ngé tuñ yáa gē ō.

2 SA 9

Dabid əhɔ Mepiboset kə rōn té majə

¹Ndɔ kórēy té anī Dabid dəje na ké de kórēy ké gir kojə yā Saul té ké ndi kə kumneé i noó wa, na n-ndigə rāā majə kə kóó tá m̄ yā Jonatan té.

²Nge kəla kórēy ké kem ndogə yā Saul té i noó, rī deē ní na i Siba. A w̄ reēn seneé rō mbañg Dabid té, anī Dabid dəjen na ké i ni Siba n toó wa. Deē ní əda na: **Ááá** i mā nge kəla yāí.

³Mbañg tél əda na: De ké gir kojə yā Saul té ké n̄ay ké ndi kə kumneé kadə m̄-rāā kem majə yā Nóbā seneé gətóo a? Siba əda mbañg na: Ngōñ Jonatan kógə m̄ i noó, ba njan i ké lígərī dām̄ jōó mbak.

⁴Mbañg dəje Siba na ké ni i rá wa. Anī Siba əda na, ni i bē Makir ké ngōñ Amiel, kem bē ké Loo Dabar té.

⁵Mbañg Dabid əla deē kógə m̄ gōn té kem bē ké Loo Dabar té.

⁶Dan n̄ Mepiboset ké ngōñ Jonatan n̄ i kaa Saul ní ugə rō Dabid té anī, ɔsə non nang té no mbañg té. Dabid dəjen na ké i ni Mepiboset n̄ toó wa, anī ni-tél əda na: Mā nge kəla yāí n toó.

⁷Dabid ədan na: **Ī-lōō bōí**. M-ā m̄-rāā majə seí ɔɔ́n bɔbí Jonatan. Dɔ nang yā kaaí Saul ní m-ā m̄-téləñ yā kadī gogé malang ō, ĩkó ā əsá yáa ta tá bəl yām̄ té kə dɔ ndɔ gē ō.

⁸Mepiboset ɔsə non nang té rɔȳn̄ mbañg Dabid ba əda na: Mā n̄ i bísé ké nger əsan ní, mā i rí kógə m̄ á kadə ĩ-tūr kumií kə rōm̄ té ní.

⁹Dabid bār nge kəla yā Saul n̄ i Siba ní adə reē, ba ədan na: **Yáa** yā Saul malang ō, yā gir kojə yān ō ní, m-ādə Mepiboset ngōñ kaa kóóí.

¹⁰Ī ō, ngání gē ō, ngé kəla yāí gē ō ní, ā ĩ-ndɔrī dɔ nang yā kadən ō, ā ĩ-reēi kə yáa kəsa ké tá m̄ yā kojə yān té ō. Tɔdɔ Mepiboset a əsa yáa ta tá bəl yām̄ té kə dɔ ndɔ gē. Ngán Siba gē i kutə gidə i mí ō, ngé kəla yān gē i kutə jōó ō.

¹¹Ni-əda mbañg na: **Yáa** malang n̄ ədam̄ mā nge kəla yāí kadə m̄-rāā ní, m-ā m̄-rāā. Loo n̄ noó té Mepiboset əsa yáa i ta tá bəl yā Dabid té tītə ké ni i ngōñ Dabid beé.

¹²Ngōñ Mepiboset ké dəngam kógə m̄ ké dūú i noó, rīn na i Mika ō, de gē malang ké kem ndogə yā Siba té i ngé rāā kəla yā Mepiboset gē ō.

¹³Mepiboset ndi Jerusalem, tɔdɔ ni a əsa yáa i ta tábel yā mbañg té kə ndɔ gə. Njan i ké ligərī dām jōó.

2 SA 10

Əlañ rɔsɔl dɔ de ké bo gə yā Dabid té

(Áaj 1 Yáa 19.1-5)

- ¹Gɔ té anī mbañg yā ngán Amon gə oy, ba ngɔnən Hanun ɔɔ bē gotən té.
- ²Anī Dabid əda na: M-ā m-rāa majə kə Hanun ngɔñ Nahas tītə ní bɔbən rāań majə serń ní. Dabid əla de ké bo yān gə rɔ Hanun té kadə sɔlən kemən tām yā bɔbən ní oy té ní. Ba dan ní de ké bo gə yā Dabid ɔtən kem bē yā ngán Amon gə té anī,
- ³ngār yádə gə ədań kɔɔdə Hanun na: Dan ní Dabid əla de ké bo yān gə kadə sɔlən kemií ní, ɔjəń na ndigə i rɔy bɔbí a? Əladə i kadə njərāń kem bēə əndāñneé maɣ bē, ba kadə ndɔ kərēy té anī ni nujəń bē.
- ⁴Loo ní noɔ té Hanun əhɔ de ké bo gə ní Dabid əladə ní, dəsā mbāyđə dām kógərn ɔ, tējā kŭbə yádə gə gāng danaá adə gində ugə ta gírdə té ɔ, ba əyadə adə awñ.
- ⁵Dabid oɔ najə ní, adə əla de kógərn adə tənī tadə tɔdɔ rɔsɔl rāadə ngáy. Mbañg əla ədadə na kə ndiń Jeriko bátə kadə mbāyđə il pá tá kə reən báy.

Rɔsɔñ Amon gə ɔ, Aram gə ɔ

(Áaj 1 Yáa 19.6-19)

- ⁶Amon gə aɣn kadə Dabid əhɔdə kemən té najə yáa ní niń rāań té ní, adə əlań kəla rɔ Aram gə ké Bet Rehob té ɔ, ké Soba té ɔ, kadə rɔsɔñ Dabid sedə ba kadə n-adəndə nar. Adə ngé rɔs gə ké ngé njərā kə njadə gə reən dŭbú kutə jōó ɔ, de gə yā mbañg ké Maaka i dŭbú kógərn ɔ, de gə ké Tob i dŭbú kutə gidə i jōó ɔ.
- ⁷Dabid oɔ beé anī əla Joab niń kə áskar yān gə ké niń i gɔ rɔs gə malang ta rɔs té.
- ⁸Amon gə teē rań kə ta naá ta róbə ní a udəñneé kə kem bē bo yádə té ní kə jī loo rɔs. Ba Aram gə ké Soba ɔ, ké Rehob ɔ, de gə ké Tob ɔ, ké Maaka ɔ, tá rań i tayā kem bembeé.
- ⁹Dan ní Joab aɣ kadə rɔs i non té ɔ, gɔn té ɔ anī gərā gɔ rɔs gə ké *Israel té əndədə kə ta naá no Aram gə té.
- ¹⁰Gotə ngé rɔs gə tá ni-adədə kə ngɔkɔɔn Abisai kadə əndədə kə ta naá no Amon gə té.
- ¹¹Joab əda ngɔkɔɔn na: Ré tógə Aram gə tɔy yām anī i-reē i-djīm, ba ré tógə Amon gə tɔy yāi anī m-ā m-āw yā dijī ɔ.
- ¹²I-ra dəngam ɔ, ādə jji jə-ra dəngam ɔ, tām yā gir deē yājí gə té ɔ, bē gə yā Nəbā yājí té ɔ, ba ādə Kɔsɔbē rāa yáa ní kemən ndigə ní.
- ¹³Loo ní noɔ té Joab niń kə bŭtə de gə ní seneé ní njərāń kum kə rɔ Aram gə té yā rɔsɔdə. Anī Aram gə aɣñ naā kɔs.

¹⁴Dan ní Amon gē ɔ̀ɔ̀n kadē Aram gē ɔ̀ɔ̀n naā kṓ anī, niñ ɔ̀ɔ̀n naā kṓ no Abisai té ō, ba udəñ kem bēé. Loo ní noō té asə Joab rōō Amon gē ba ni-tél do té aŵ gogé Jerusalem.

¹⁵Dan ní Aram gē ɔ̀ɔ̀n kadē *Israel gē tetəndá rōō, anī ɔ̀səñ dɔ́dɔ́ naā té malang.

¹⁶Hadadejer əla kəla gō Aram gē ké gidə bā Opəratə ké dām kéréy té té. Niñ reē ugəñ Helam. I ngol ngé rōō gē yā Hadadejer ní rīn na i Sobak ní n un dɔ́dɔ́ ní.

¹⁷Dan ní Dabid oō anī, ɔ̀y ngé rōō gē yā *Israel gē malang, teē sedé bā Jurde ba aŵ sedé Helam. Aram gē rañ kə ta naā no Dabid té kə jī loo rōó, ba ənīnəñ rōō.

¹⁸Banī Aram gē ɔ̀ɔ̀n naā no Israel gē té. Adə Dabid tōl sənda gē ní a ndórəñ púsə rōō ké bú sīrí gē ní ō, ngé kał sənda gē dūbú kutə só ō. Ni-ɔ̀sə Sobak ní i ngol ngé rōō gē ké Aram ní adə oy kə loo nəkó ní noō té.

¹⁹Dan ní mbañg gē malang ní Hadadejer ndi dɔ́dɔ́ té ní ɔ̀ɔ̀n kadē Israel gē tetəndá rōō, anī tél ndiñ ləm kə Israel gēé ō, əlan dɔ́dɔ́ gir tógə yā Israel gē té ō. Loo ní noō té Aram gē bōlón dī Amon gē.

2 SA 11

Dabid niñ kə Batəseba

¹Dan ní bāl ké kijə reē ugə anī, kem nāā ní mbañg gē a aŵñneé rōō té ní, Dabid əla Joab niñ kə gō rōō gē ō, *Israel gē ō, malang ta rōō té. Adə niñ tōləñ ngán Amon gē ngáy ō, girəñ gidə bē ké Raba ō. Ba Dabid tá ndi bēé Jerusalem.

²Ndō kógərn té loo solí dan ní Dabid ɔ̀r koō oy anī, jī do tərá yān té ba aŵ njərā do kújé dúr dur yā mbañg té. Ni-ra do kújé ní té, anī ɔ̀ɔ̀ dəyá kógərn loo ndogə mañ té. Dəyá ní mandə ngáy.

³Dabid əla de gē kadə dəjeñ najə ké do dəyá ní té. Anī ədan na i Batəseba ké ngōñ Eliam, ba na i nəyá Uri ní ni i Het ní.

⁴Dabid əla gō dəyá ní té adə reē, ba ni bī seneé. Dəyá ní tógə rōn ké tām yā mósə ké əhən té i ngər báy. Ni-tél aŵ gogé bēé looneé.

⁵Batəseba un mósə ngōñ anī əla əda Dabid na n-ndāñ ngōñ.

⁶Anī Dabid əla kəla əda Joab n i ngol áskar gē ní na kə əla kə Het ní rīn na i Uri ní kə adən. Adə Joab əla seneé adən.

⁷Dan ní Uri reē ɔ̀tə rō Dabid té anī, Dabid dəjen kōō Joab ō, kōō ngé rōō gē ō, dəjen najə ké do rōō té ō.

⁸Gō té anī Dabid əda Uri na kə aŵ bēé kə tógə njan. Uri teē kṓ ndogó mbangáá, ba mbañg əla ké yáá gōn té.

⁹Uri to ta kújə yā mbañg té naā té kə ngé kəla gē yā kóñneé, ba aŵ bēé alé.

10 Reē ədañ Dabid na Uri na aŵ bēé alé. Anī Dabid dəje Uri na ké tél i mbā té al wa. Ké aŵ bēé al i najē rí té wa.

11 Anī Uri tél əda Dabid na sandúkə yā Nóbā ndi i gír kújə kámbə té ō, *Israel gē ō, *Juda gē ō, ndiñ i gír kújə kámbə gē té ō. Kóóm Joab ō, ngol ngé rōō gē yā kóóm ō, ndiñ i kem gérgereé bembeé ō. Anī mā kə m-āw kem kújə yām té kə m-ésá yáa ō, kə m-āy ō, kə m-bī kə nēyám ō a? Tītə n i-ndiñ kə kumií noō, m-ā m-rāa nge n noō al i ké báté gē té!

12 Dabid əda Uri na: Majə. Bōólaā i-ndi laā báy. Bírí anī m-ā m-əyaī kadē i-tél āw gogá. Adē Uri ndi Jerusalem báté loo ti dɔn té.

13 Dabid bārén adē əsa yáa ō, ay ō ta kumən té. Ni-adən kasə ngáy adē kasə rāan. Ba ndóó anī Uri teē aŵ to kə ngé kəla yā kóon gēé, banī aŵ bēé alé.

14 Teē dəloí anī Dabid ndang makətübə əla jī Uri té kadē aŵñ adē Joab.

15 Najē n ni ndang kem makətübūú ní n toó: Əndāi Uri kété no madən gē té ta rōō té, loo ké rōō təngə ngáy tū té té, ba i-télii kóó gōn té adē tōlnəñ.

Uri ké ngaa Batəseba oy

16 Joab n i nge kəndā kumən gír yáa gē n a rāan yáa kem bē n áskar yān gē gīrēñ gidə té ní, geñ loo n gō rōō yā madə baq gē rañ tū té a ngōmən ní, adē ni-əndā Uri loo ní té.

17 Ngé rōō dɔ bē té gē teēñ kem bēé reē əniñ Joab rōō. Niñ tōlən de kórēy gē dan ngán *Israel gē té ō, dan ngol ngé rōō yā Dabid gē té ō. Uri n i Het ní oy ō.

18 Joab əla deē kadē aŵ oje Dabid gotə yáa gē n rāan yáa ta rōō té ní malang,

19 ba əda nge kaw kəla ní na: Ré óje mbañg gotə yáa gē n rāan yáa ta rōō té ní malang oy,

20 ba wōng rāa mbañg adē dəjei na ké i tām rí té á kə āwī ngər rō bē té əniñ rōō wa? Ké i-geri kadē de gē a rañ dɔ ndogə mbał té yā kurənsí al wa?

21 Ké i náa n tōl Abimelek ké ngōñ Yerbesetə ní wa? Ké i de ké dəyá n ra dɔ ndogə mbał té əniñ kə mbał ri yáa ní al wa? ké Abimelek oy kem bē kə Tebes té i tītə n noō al wa? Ké āwī ngər rō bē té i tām rí té wa? Anī i-tél édan na: Nge kəla yái Uri n i Het ní oy ō.

22 Nge kəla ní aŵ əda Dabid yáa malang n Joab ədan ní.

23 Ni-əda Dabid na: De gē ní tógədə tōy yájí. Niñ teēñ kem bēé ba reēñ gōjí té kem bembeé əniñj rōō. Banī jə-tədə rōō j-aŵ sedə báté j-ugə sedə ta róbə ké yā kudən kə kem bēé té.

24 I loo n noō té n ngé kur gərā gē rañ dɔ ndogə mbał té dɔó túrən ngé kəla yái gē ní. Ngé kəla yā mbañg kórēy gē oyñ ō, nge kəla yái Uri n i Het ní oy ō.

²⁵Mbañg tél əda nge kəla ní na: Āw əda Joab na kə lōō kadə najə́ n noō tōrən ngáy. Tɔdō kéréy gə anī kaskar a tōl laā ō, nú ō, ba kə tél kə əndā rōn nang té gogé rang kə rōō bē ní kə ngangá kə tetən. Əla gə kem Joab té tītə́ n noō.

²⁶Dan nī Batəseba oō kadə ngaan Uri oy anī, ni nōō ngaan.

²⁷Dan nī ni-rāā ndoō ngaan oy anī, Dabid reē seneé rōn té. Ni-taān ké dəyá́ té adə oḡə ngōñ ké dəngam seneé. Banī yáá́ n Dabid rāā ní nel Kóōbē alé.

2 SA 12

Natan əda Dabid najə́ ndéy yā Nə́bā

¹Kóōbē əla Natan rō Dabid té. Natan aŵ rō mbañg té ba ədan na: De gə jōó ndiñ kem bē kógə́m té. Kógə́m i de ké ənge yáá́ ngáy, ba kéréy i de ké nge ndoō.

²Nge kənge yáá́ ngáy ní batə́ yān gə i ngáy ō, mañg yān gə i ngáy ō.

³Ba nge ndoō ní ənge yáá́ ké rang alé, yáá́ kənge yān i ngōñ mandə́ batə́ ké dūú nī ni mang ní ngóy. Ni-ul ngōñ batə́ ní adə tɔgə́ naā té kə ngánən gēé. Ngōñ batə́ ní a əsa i yáá́ n ní a əsa ní ō, a aŷ mañ i kem kál yān té ō, a to i kem jīn té ō. Ni-rāān i ngōñ kemən ké dəyá́ té.

⁴Ndō kéréy té anī de ké nge kənge yáá́ ngáy ní ənge mbā. Ni-mbātə́ kəhó yáá́ kuł yān rāān mbā, ba əhó ngōñ batə́ yā nge ndoō ní tá tōl rāān mbā.

⁵Wōng rāā Dabid ngáy dɔ deē ní té adə ni-əda Natan na. Tītə́ n Kóōbē ndiñ kə kumneé noō deē nī rāā yáá́ ké tītə́ n noō ní majə́ kadə́ ni-oy.

⁶Ni a adə batə́ gə sɔ́ yā kəgān kērā́ ngōñ batə́ ní tām yáá́ n ni-rāā tītə́ n noō té ní ō, tām kumən nī ɔɔn alé té ní ō.

⁷Anī Natan tél əda Dabid na: Deē nī rāā tītə́ n noō ní i ɪ! Ba yáá́ n Kóōbē Nə́bā yā *Israel əda ní n toó: I mā n m-úr yibə́ ngār dɔ́i té kadə́ ɪ i mbañg ké Israel té ní ō, i mā n m-taā́ jī Saul té m-əyā́i dɔ́i ní ō.

⁸M-əla de gə ké kem ndogə́ yā kóó́i Saul té gír tɔgə́ yā́i té ō, m-ādī nə́yān gə́ adə́ əhódə́ kem jī́i té ō. M-ādī de gə́ ké Israel té ō, de gə́ ké Juda té ō. Ba ré asíi alé báy anī m-ā m-ādī yáá́ ké rang gə́ dɔ́i té báy.

⁹I tām rí té á ídə́ taí gír najə́ yā́ Kóōbē té ba ĩ-rāā́ yáá́ ké nelən alé ní? I ɪ n ĩ-tōl Uri ké Het kə kaskaraá ní. ĩ-rāā́ yáá́ adə́ Amon gə́ tōlnə́n kə kaskaraá ba gṓ té anī ĩ-taā́ nə́yān.

¹⁰Adə́ ngolaā́ ní kaskar a əyā́ gír kojə́ yā́i tɔ́ alé i ké bátə́ gə́ té, tɔdṓ ɪ́ ídə́ taí gírím té ō, ĩ-taā́ nə́yā́ Uri ké Het ō.

¹¹Najə́ n Kóōbē əda ní n toó: M-ā m-rāā́ kadə́ yáá́ ké to kum kaŷ alé əsṓ dɔ́i té. Yáá́ ké majal ní a ɪ́i i dan de gə́ ké gír kojə́ yā́i ĩkó́ té. M-ā m-taā́ nə́yā́i gə́ jī́i té yā́ kadə́ ngeé́ kéréy ké ngɔ́r ngáy kadə́ bī́i sedé kadaá.

12Ī ī-rāā yāi loo bōō rō té, ba mā m-ā m-rāā yām i dan kadaá njóy njóy ta kum ngán *Israel gē té malang.

13Dabid tél əda Natan na: m-rāā majal kə Kóōbēé. Tā anī Natan əda Dabid na: Ré i beé bá anī Kóōbē əndā njan dɔ majal yāi té adē ā óy alé.

14Ba yáá n ī-rāā ní adē madē baā Kóōbē gē ta róbé kídēn. Adē ngōn n ójé ní a oy.

15Ba Natan tél dɔ té aŵ gogé bēé.

Ngōn Batəseba oy

Kóōbē rāā adē ngōn n Batəseba nēyá nge yo Uri ojə adē Dabid ní əsō moy.

16Dabid rāā Nébā bó tām yā ngōn ní té. Ni-*ndi bō tām yā Nébā té ō, ré a aŵ kə kətoó nang té ndōó anī, a to i dɔ dā nang té ō.

17Kum kɔɔ gē kə bēé looneé rañ seneé ngáy kadē ĩ dɔɔ banī ni dɔə al ō, əsa yáa sedé al ō.

18Kə ndō kə nge kɔ sīrí anī, ngōn ní oy. Ngé kəla yā Dabid gē bōlən kəda Dabid najə yon, tɔdō ədañ naā dɔ dándé té na: Dan n ngōn i kə kumneé báy ní, j-ədan najə anī dɔə koō najə yājí alé. Ba n ngōn oy toó ní, loo kədan na ngōn na oy i bay? Ré j-ədaneē anī a ĩ yā rāā yáá kə to kum kay al!

19Dan n Dabid aā kadē ngé kəla yān gē a kɔdēñ naā najə dɔ dándé té anī, geñ kadē ngōn ní oy. Ni-dəje ngé kəla yān gē na kə ngōn ní kə oy wa? Anī niñ tél ədanəñ na ngōn ní na oy.

20Loo n noō té Dabid cəə nang ĩ dɔɔ, ndogə mañ ō, rāā ítər dɔn té ō, tɔla kūbə kə rang gē rōn té ō. Gō té anī udə kem *kújə yā Kóōbē té ba cəə non nang té rɔyñ Kóōbē. Dan n tél aŵ bēé anī dəje yáa kəsa, adē reēñneé adē əsa.

21Ngé kəla yān gē ədanəñ na: I rí kə beé n ā i rāā toó? Dan n ngōn i kə kumneé anī ī-*ndi bō tām yā Nébā té najə yān té ō, ī-nōō tām yān té ō. Ba ré ngōn oy anī ósə nang ĩ dɔɔ ba əsá yáa!

22Dabid əda na: Dan n ngōn i kə kumneé báy ní, m-*ndi bō tām yā Nébā té ō, m-nōō ō tɔdō m-gír kemm té m-əda na majanī Kóōbē a aā kum tō ndoō yām yā kadē ngōn a ajə.

23Ba dan n ni-oy kɔɔ bá ní, kə m-*ndi bō tām yā Nébā té i tām rí té? M-ásə rāā kadē ni-tél reē gogé báy a? I mā n m-ā m-āw gōn té, banī ni a tél yā reē rōm té tɔ alé.

24Gō té anī Dabid sɔl kem nēyán Batəseba. Ni-aŵ rōn té, bī seneé. Batəseba ojə ngōn kə dəngam, anī Dabid əndā rīn na i Salomɔ. Kóōbē tár ngōn ní

25adē əla əda Dabid najən. Deē n Kóōbē əlan ní i nge koō ta yān Natan. Ni-əndā rī ngōn ní na i Yedidia tām tár yā Kóōbē ní té. Kum Yedidia ní na i Kóōbē tárən.

Dabid taā bē kə Raba

(Áaī 1 Yáa 20.1-3)

- ²⁶Joab rōō bē ké Raba n̄ i bē yā ngán Amon gē ní. Ni taā bē yā mbañg,
- ²⁷ba əla kəla əda Dabid na: m̄-rōō bē ké Raba. m̄-taā núsən n̄ mañ i tū té ní kōó,
- ²⁸ba óy gotə de gē n̄ nayñ ní, ī-reē ī-gīrəñ gidə bē, ba ī-tetən rōō, na sōgə ré i mā n̄ m̄-tetə bē ní rōō anī, i rīm mā n̄ a bār dɔ té ní.
- ²⁹Dabid ɔy gotə ngán *Israel gē malang n̄ nayñ ní aŵ rōóñ bē ké Raba ba tetən.
- ³⁰Ni-ɔr̄ *jākā mbañg yā mbañg yādə dɔn té kōó, kɔy jākā ní tɔy kəlōo kutə mətá. *Mbañ gē ké gātədə i ngáy gē i tū té. Ɔrəñ əndāñ dɔ Dabid té. Yáa kənge gē n̄ Dabid ɔy kem bēé aŵñ ní i ngáy.
- ³¹Ba de ké kem bēé gē tá ni ɔydə aŵ sedə kadə əjañ kəgə gē kə síí ō, tósəñ mbañ gē ō, tégāñ kəgə gē ō, ɔrəñ bəríkə gē ō. Ni-rāā tītə n̄ noō kə gotə bē gē yā ngán Amon gē malang. Gō té anī Dabid niñ kə ngán *Israel gē malang tél reēñ gogə Jerusalem.

2 SA 13

Amnon niñ kə Tamar

- ¹Gō té anī yáa n̄ rāa yáa ní n toó. Ngōñ Dabid n̄ rīn na i Absalom ní, ngōkóon ké dəyá kógəñ ké mandə ngáy i noó, rīn na i Tamar. Anī ngōñ Dabid ké rang n̄ rīn na i Amnon ní gey Tamar ní ngáy.
- ²Gey n̄ Amnon gey ngōkóon Tamar ngáy ní rāa adə Amnon əsə moy, tām ni geř yáa ké yā rāa tá kawñ rōn té alé, tɔdə Tamar geř dəngam al báy.
- ³Banī madə Amnon kəréy ké kumən edə ngáy i noó, rīn na i Yonadab. Ni i ngōñ Sama ké ngōkóo Dabid.
- ⁴Yonadab əda Amnon na: Ngōñ mbañg i baý á kə dɔ ndə gē dəlói anī ā ī-njērā i so so ní? Ī-ndigə kədam̄ yáa n̄ rāa yáa ní al a? Anī Amnon tél əda Yonadab na: I ngōkóo Absalom ké dəyá n̄ rīn na i Tamar ní n̄ m̄-geyn ngáy ní.
- ⁵Anī Yonadab əda Amnon na: Ī-to kem tərāá ba ī-rāa tītə ké ĩ i moy beé. Ré bɔbí reē goōí té anī, ədan na kə adə ngōkóóí Tamar ta róbə kadə reē kə rāa yáa kəsa kə adī kadə əsa. Kadə rāa yáa kəsa ní i ta kumií té kadə áaā ō, kadə nəkó Tamar reēñ adī ō.
- ⁶Loo n̄ noō té Amnon to nang té ba rāa tītə ké ni i moy beé. Dan n̄ mbañg reē goōn té anī ədan na: Ādə ngōkóóm̄ Tamar ta róbə ādə reē rāa mápa jōó kə yibíí ta kumñ té ō, ādə nəkó reēñ adəñ kadə m-əsa ō.
- ⁷Dabid əla əda Tamar bēé looneé na kə aŵ kə rāa yáa kəsa kə adə ngōkóon Amnon.
- ⁸Tamar aŵ anī ənge Amnon to kem tərāá. Tamar ndégə ndujə lóy ō, rāa yibə tū té ō, ba ɔr̄ mápá té ta kum Amnon té.

⁹Gō té anī Tamar un mápá ní kə gájə bong gēé bōkə malang kem yáá ba əndā no Amnon té kadə əsa. Banī Amnon mbātə kəsa kōó. Ni-əda na: Ādə de gə malang teēn ndágá! Anī de gə malang n ndiñ rōn té ní teēn ndágá.

¹⁰Gō té anī əda Tamar na kə reē kə mápá kə rāā kə yibīí ní ta tērá té kə adēn kadə n-əsa. Tamar un mápá kə rāā kə yibīí n ɔ̄r ní awñ adə Amnon ta tērá yān té.

¹¹Ni-əla adēn, anī Amnon əhɔn ba ədan na: Ngōkóóm, i-reē i-to seń!

¹²Tamar tél ədan na: Ngōkóóm, i beé alé! Ī-lōō sām dɔ gúú té, tɔdɔ a rāān yáá kə beé dɔ nang kə *Israel té alé! Ī-lōō rāā yáá kə to rōsɔl beé.

¹³Loo n kadə m-āw tū té kə rōsɔl yām ní i rá? Ba ĩ, de gə a rāāiñ i de kə nge kem ndul té dɔ nang kə Israel té. I beé báa āw ɔ̄r najən kə mbaŋá na ni a ɔgī taām alé.

¹⁴Banī Amnon gey koō najə yā Tamar alé. Ni-əsō seneé ba sāān dɔ gúú té.

¹⁵Gō té anī Amnon əla gir kiñ Tamar ngáy. Ni-imən ngáy tɔy gey n ni-geyn kété ní. Amnon əda Tamar na: ĩj dɔɔ ba āw kōó!

¹⁶Tamar tél əda Amnon na: I beé alé, tɔdɔ ré i-təbām anī, i-rāā i majal kə ngáy tɔy nge n i-rāā seń ngɔr toó. Banī Amnon gey koō najə yā Tamar alé.

¹⁷Ni bār nge kəla yān kə balsáa ba ədan na: Ī-teē kə ngōñ kə dəyá n noō kōó gōm té ba ütə ta kújə ādə ngañg i-gāngəń girən.

¹⁸Kübə n Tamar əla rōn té ní i kübə kə jīn ngāl, tɔdɔ i kübə koɔ ngán mbañg gə kə dəyá gə dan n niñ gerəñ dəngam alé báy ní. Nge kəla yā Amnon teē kə Tamar ndágá ba ütə ta kújə gāngəń girən kōó.

¹⁹Tamar ɔy bū hor rāā dɔn té ɔ, kübə yān kə majə ngáy n rōn té ní, əhɔ *rəyā ɔ. Ni bōkə jīn dɔn té ba ɔtə āw kə nōō gēé.

²⁰Ngōkóon Absalom dəjen na: Amnon bīi seí dɔ gū té a? Ī-lōō kəda najə n noō kə kété na ni i ngōkóó. Ī-lōō gir najə. Adə Tamar ndi i bē ngōkóon Absalom tītə dəyá kə əyanəñ kōó beē.

²¹Mbañg Dabid oō najə ní malang adə wōñg rāān ngáy.

²²Absalom əda ngōkóon Amnon najə tɔ alé. Ni-əhɔn kemən té najə bīi n bīi kə ngōkóon Tamar ní té.

Absalom mēf tō Amnon ba ɔy

²³Bāl jōó māñ gō yáá gə n noō té. Ba ndɔ kéréy té anī kəja *bīi batə i bē Absalom loo n a bārəñ na i Baal Hasor ní té. I loo kə ngɔr kadə bē kə *Eperaim té. Absalom bār ngákóon gə n i ngán mbañg gə ní malang kadə awñ loo kəja bīi batə ní té.

²⁴Ni-aw rō mbañg té ba ədan na: Kəja bīi batə i bēé loorñ mā nge kəla yái. Ní, m-rāāi bó ba i-dānmī loo kəja bīi batə ní té kə ngé kəla yái gēé.

- 25**Mbañg tél əda Absalom na: Ngōnēm, i beé alé, ré j-aw malang anī j-a j-ɔyī ngáy. Absalom ra seneé gar gar ta kaw, banī mbañg ɔdə alé. Ni tór i tan dɔn té.
- 26**Absalom əda báy tɔ na: Ré ɔdə kaw sejí al gēgē anī, adē ngōkóóm Amnon ta róbə adē aw sejí. Mbañg tél dəjen na ké kadē Amnon dānən i najə rí té wa.
- 27**Absalom ɔsə kə mbangāá gagar, adē mbañg əya Amnon adē aw seneé ɔ, adē gotə ngánən kə rang gē malang awñ seneé ɔ.
- 28**Absalom əda ngé kəla yān gē na: Əndāi kumsí gir Amnon tá majə. Ré ɟaī kadē kasə rāān adē rōn nelən ngáy ɔ, m-édásí na: Əndaī Amnon ɔ anī, ī-tōliin, ba ī-lōōi bōl. I mā n m-mērsí tōlən ní al a? I beé ní, əhɔi rōsí tɔgə ba ɔjiī kadē siī i de kə dəngam gē.
- 29**Ngé kəla gē rāān yáá n Absalom ədadé ní, adē niñ tōlən Amnon. Loo n noō té gotə ngán mbañg gē iñ dɔɔ malang. Niñ alən gidə kərō rapáy yādé gē té ba ayñ naā.
- 30**Niñ i róbó báy anī najə ní ugə rō Dabid té kété kɔɔ. Ədañ Dabid na Absalom na tōl ngán mbañg gē malang kɔɔ, ngōn mbañg kógēm kə teē na gətóo.
- 31**Adē mbañg i dɔɔ, əhɔ kübə gē kə rōn té réyādé, ba to dɔ dā nang té. Ngé kəla yān gē malang n rañ rōn té ní *réyāñ kübə yādé gē ɔ.
- 32**Banī Yonadab ngōn Sama kə ngōkóo Dabid ɔr najə əda na: Kɔɔ bē gē, ī-lōō kɔjəñ na tōlən ngání gē malang. I Amnon ngóy n oy. I ndɔ n Amnon sāān ngōkóon Tamar dɔ gúú té ní n Absalom ənīn ndūn yā tōlən Amnon ní.
- 33**Adē ī-lōō kɔjəñ na i ngání gē malang n oyñ ní. I beé alé, i Amnon ngóy n oy ní.
- 34**Absalom ay kɔɔ. Balsáá n əndānən kadē ngōm loo ní ɟa bütə de kə ngáy gē a reēn. Niñ teēn i gidən té kadə mbał té, kə róbə kə Horonaim n a risən kum kə rōn té ní. Balsáá ní ay reē əda mbañg.
- 35**Anī Yonadab əda mbañg na: I ngání gē n a reēn tītə n m-ədəineé ní.
- 36**Yonadab ɔr najə ba ré ni-ənī tan kə nang té anī ngán mbañg gē ugən ɔ. Niñ mbutən kə nōō té. Mbañg niñ kə ngé kəla yān gē malang nōōn ngáy ɔ.
- 37-38**Absalom ay aw ndi bē Talmai kə ngōn Amihud n i mbañg kə Gesur ní té. Ni-rāā bāl mətá rōn té. Kem bāl kə mətá gē n noō té ní, Dabid əhɔ i ndoō ngōnən Amnon.
- 39**Ta tōl ta anī, wōng n ni-awñ kemən té kə Absalom ní tetə, tɔdɔ kemən tél ɔl kɔɔ najə yā Amnon té.

2 SA 14

Absalom tél aw gogé Jerusalem

- 1**Joab ngōn Seruya ɟa kadē kem mbañg i dɔ Absalom té.

- ²Ni-əla gō dəyá kógēm ká kumən edē ngáy té kem bē ká Tekoa té adē reē, ba ədan na: Ā ī-rāā tītē ká deē yāi kógēm oy adē ā əho i ndoōn. Ā ōō pír ō, ā ī-ndum yibē al ō, ā ī-rāā tītē ká ī i dəyá kógēm ká a əho i ndoō deē yān ká oy jóo ngáy beé.
- ³Ā āw rō mbañg té ba ā ədan yáá n m-ā m-ójii toó. Loo n noō té Joab əjə dəyá ní najē n kadē əda mbañg ní.
- ⁴Adē dəyá ká Tekoa ní āw kər najá kə mbangāá. Ni-əsō əsə non nang té no mbañg té, ba əda na: Kóó bē gē, ī-dijim tá!
- ⁵Mbañg dəjen na ké i rí n rāān wa. Anī ni-tél ədan na: Mā i dəyá ká nge kəla ndoō. Ngañ oy kóó,
- ⁶ba ngánərn ká dəngam gē i jóo. Niñ rōōn naā bembéé, ba de ká yā māyďd gətóo, adē nge ká kógēm ənda madən tōl.
- ⁷Loo n noō té ngéen gē malang əgañ naā dərń té, ədamēñ na kə m-ādədé kə nge tōl madən ní kadē kə n-tōlnəñ kum gotə ngōkóon n ni-tōlən ní, kadē nge kənge yáá ndəbā kə gətóon kóó der. I tītē n noō n ndigəñneé tōl ngōnərn n nay ní yā kadē rī ngaarn kə bārən tō al ō, kadē gir kaa yān kə gətóon də nang té ō ní.
- ⁸Mbañg əda dəyá ní na: Ī-tél āw bēé na m-ā m-ədə yáá ká tām yāi té.
- ⁹Dəyá ká Tekoa ní tél əda mbañg na: Kóó bē gē, ká i rí n rāān yáá gēgē anī najən i dərń mā té ō, də ngéem gē té ō, ba i dərń té ō, də kəg bē yāi té ō alé.
- ¹⁰Mbañg əda dəyá ní na: Deē n a ər najən seí ní, ī-reē seneé ādēm! Kóó a tél yā rāāi kə najá tō alé.
- ¹¹Dəyá ní əda báy tō na: Kóó bē gē, ənī ndūi ādēm kə rī Kóóbē Nəbā yāi, ādē nge rāā bəə ngōnərn n oy ní tōl deē ərōn madə tō alé, ādē ni- tōl ngōnərn n nay ní tō alé. Mbañg əda na: Tītē n Kóóbē ndiñ kə kumneé noō, nənga də ngōni kógēm a əsō nang té alé.
- ¹²Dəyá ní tél əda báy tō na: Kóó bē gē, ādēm ta róbə ādē m-ədəi yáá kógēm báy tō. Mbañg əda na kə əda yáá ní.
- ¹³Anī dəyá ní əda na: Ba i tām rí té á ī-núm rāā yáá ká majal ká tītē n noō kə gir deē yā Nəbā gēé ní? Najē n mbañg əda ngər toó, gāng i sarya də rōn nəkó té, tōdō deē n ni-təbān bē yān té kóó ní, tél reē seneé gogé alé.
- ¹⁴Rōkum yojí i tītē mañ n deē bōké nang té anī loo tél kəyn gogé gətóo ní. Bá tā ba yáá n Nəbā núm tām yā Absalom té ní, kə ngər n toō té i nge n noō alé. Ni əndā də rōn danaá kóó yā kadē Absalom ndi say rōn té alé.
- ¹⁵Kóó bē gē, ré m-reē m-ədəi yáá gē n toō malang ní báa, kumən na de gē rāāmēñ adē m-bōl. Adē m-gir kemń té m-ədə na kə m-reē kə m-ədəi na majani ā ī-rāā yáá n m-ədəi ní.
- ¹⁶Adē deē n sāā təbājí kə ngōnərn kóó kem bē n Nəbā adē gir deē yān gē té ní, ī ā ī-ndigə taājí kə ngōnərn kem jī kóó té yā kəyají dō.

17Mā nge kəla yāi kə dəyá m-gír kemm té m-éda na yáá n ā édá ní a rāā kadē ndíl de gē a tél yā reē rōdó té gogó. Tɔdō mbañg i tītē *de kə dɔ rā té yā Nóbā beé. Yáá kə majanī ɔɔ geēr ō, yáá kə majanī ɔɔ geēr ō. Beé ní ādē Kóɔbē yāi i seí naā té.

18Mbañg tél əda dəyá ní na: M-ā m-dəjeī najē kógēm laā, ba ī-lōō mundēm yáá kéréy. Anī dəyá ní əda mbañg na kə əda najē ní.

19Anī mbañg dəjen na kə najē gē n ɔr malang toó ní kə i Joab n əndā tan té al wa. Anī dəyá ní əda mbañg na: Kóɔ bē gē, tītē n ī-ndiñ kə kumií noō, i ngarā kum najē n édá ní. Rōkum, i nge kəla yāi Joab n ədam na kə m-rāā yáá n m-rāā toó ní ō, i nəkó n əndā najē gē n toō malang tam té kadē m-ɔr ō ní.

20Nge kəla yāi Joab rāā yáá n noō i yā tūrən gir yáá n rāā yáá ní kóɔ. Banī kóɔm i de kə kumən edē ngáy tītē *de kə dɔ rā té yā Nóbā beé. Ni geēr yáá malang n a rāā yáá dɔ nang té ní.

21Mbañg əda Joab na: Majə! Gir najē gāng. Āw ī-reē kə Absalom.

22Joab ɔsə non nang té ɔyñ mbañg ō, rāān kéra ō, ba əda na: Kóɔ bē gē, bōólaā m-geēr kadē ī-rāā kem majə kə nge kəla yāi, tɔdō ī-ndigə rāā yáá n m-ədəi ní.

23Joab ij dɔɔ aŵ Gesur, aŵ reē kə Absalomoó gogó kem bē kə Jerusalem tá.

24Mbañg əda na: Ādē Absalom tél aŵ gogó bēé, ādē əndā njan rōm té laā alé. Loo n noō té Absalom tél aŵ gogó bēé kanjə kɔɔ kum mbañg.

Dabid tél əndāñ najē naā té kə Absalomoó

25Dɔ nang kə *Israel té malang ní de kə rīn bār tām yā majən té tītē yā Absalom beé gətóo. Əla gir da njan té báté ugəñ jam dɔn té dɔɔ ní, loon kógēm kə nuje gətóo.

26Ni a dəsā dɔn i ta ngóy bāl té kə dɔ bāl gē. I dan n nənga dɔn a ɔyn ngáy ní n a dəsā ní. Kɔy nənga dɔn ɔy kəlōo jōó kə gō yáá mbɔjə kɔy yáá yā mbangāá.

27Ngán Absalom kə dəngam gē i mətá ō, ngōnən kə dəyá i kógēm ō. Nge kə dəyá ní rīn na i Tamar. Ni mandə ngáy.

28Absalom ndi Jerusalem bāl jōó kanjə kɔɔ kum mbañg.

29Ndō kéréy té ni-əla gō Joab té yā kəlan bē mbangāá anī Joab mbāté reē rōn té kóɔ. Ni-tél əla kəla nja kə nge kɔ jōó gō Joab té, banī Joab mbāté báy to.

30Anī Absalom əda ngé kəla yān gē na: Āɔi ndɔr kōo ɔrjə yā Joab n i kadə yām té noō wam? Āw əlaī hor dɔ té kóɔ. Ngé kəla gē aŵ rāān yáá n Absalom əda ní.

31Tā anī Joab aŵ gō Absalom té bēé dəjen na: Ngé kəla yāi gē əndañ hor dɔ kōo yām té i tām rí té?

32Anī Absalom tél ədan na: I tām kəla n m-əla gōi té kadē ī-reē anī ī-mbāté reē ní. m-sāā i kəlaī rō mbañg té kadē ī-dəjen na kə m-āy m-āw Gesur ba m-tél dɔ té m-

reē i tām yā rí té wa? Ndim gogé Gesur i só té. Ngolaā m-gey kaw rō mbañg té. Ba ré najē i dóm té anī adē mbañg tōlēm.

³³Joab aṽ əda mbañg kəla yā Absalom. Mbañg əla gō Absalom té anī ni-reē ɔsə non nang té non té. Loo n noō té mbañg əho Absalom kə rōn té birən dagə.

2 SA 15

Absalom sāa taā ngār jī bəbən Dabid té

¹Gō té anī Absalom sāa púsé kógēm ō, sāa sénda gē ō, ɔy de gē kutə mí kadē aṽn ngōdē kété non té ō.

²Kə ndōí batə anī ni a ra i kadə róbó kə yā kudəń kə kem bēé té. De gē malang n a mānən kógēm kógēm a aṽn kə bē mbangāá yā kadē mbañg gāng sarya yādé ní, ni-bārdé ba dəjedé na ké niñ i de kə rá gē wa. Bá a de gē ní tél ədanən na niñ na i ngán *Israel gē kə dan gír bē kə beé té.

³Anī ni ədadé kógēm kógēm kə dɔdɔ gēe na: Majə, najē yāí majə ō, i gōté ō, banī de kə kadē mbañg əndən kadē oō najē yāí gətóo.

⁴Absalom əda báý tɔ na: Ré i mā n i nge gāng sarya kə kem bē n toō té anī, de gē malang a reēn saryaá i rōm mā té ō, m-ā m-gāng sarya yādé i kə gōó yā kadədé ō.

⁵Ba ré de gē ní a reēn kə rōn té yā kɔsə nodé nang té non té anī, ni-əla jīn əhońdɔ ba birde dagə kə rōn té.

⁶Yáá n Absalom a rāa kə ngán *Israel gē malang n a mān a aṽn kə bē mbangāá yā kadē mbañg gāng sarya yādé ní n noó. I kum kedē n noō n Absalom tūrən ngán Israel gē gidə yān té adē niñ geyn najē yān ní.

⁷Ta tōl ta bāl kə nge kɔ só té anī, Absalom əda mbañg na: Adēm ta róbə adē m-āw Hebron rāa yáá n m-ənī ndūr yā rāa tām yā Kóɔbē té ní té.

⁸Tɔdɔ dan n m-ndi Gesur dɔ nang kə Aram té ní, m-ənī ndūr m-ādē Kóɔbē m-əda na ré Kóɔbē tél reē sem gogé Jerusalem anī, m-ā m-tuñ yáá yā kadən kem bē kə Hebron té.

⁹Mbañg tél əda Absalom na: Āw kə kem soló. Anī ni-aṽ Hebron.

¹⁰Absalom əla deē yān gē kadē ədan gír bē gē yā *Israel gē malang na ré kə oōn kōo tōw anī, kə ədan na: Absalom ndi mbañg kem bē kə Hebron té.

¹¹Absalom mēr de kə Jerusalem gē bú jōó adē dānənən. Ba de gē ní tá ndiñ i dāyáa gerən gō yáá gē n a rāan yáá ní alé.

¹²Dan n Absalom a tuñ yáá anī əla gō Ahitopel nge kadē Dabid kɔjə té kem bē yān té Gilo. Adē kutə de gē yā Absalom a reē i kə dɔ madə té ō, koō naā ní tógən aṽ i kum kə kété kété ō.

Dabid teē Jerusalem aṽ

- 13 De kógēm reē əda Dabid na de kə dəngam gē kə *Israel té na tetəñ rōdó malang gō Absalom té kōs.
- 14 Anī kə ta jī té noō Dabid əda ngé kəla yān gē malang n̄ ndiñ seneé Jerusalem ní na: J-əyī naā kōs na Absalom a əyaji kadə jə-ndiī kə kumji alé. Adə j-əyī naā lāv na a ɔr bāḷ loo reē yā rōji té alé. Ni a tōl de kə kem bēé gē malang yā rāań kadə yáá kə majal taā loo kem bēé.
- 15 Ngé kəla gē yā mbañg tél ədañ mbañg na: Ká kōjji mbañg ndigəñ i rāa rí gəgē, jji ngé kəla yān gē jə-ndi dɔ rōji té kōs yā rāa yáá ní.
- 16 Adə mbañg teē kə njaneé naā té kə kojə yān gēé malang, ba i dəyá gidə ndogə yān gē n ni əyadé kutə kógēm kadə aḷań gō kem kújé ní.
- 17 Mbañg niñ kə de kə gōn té gēé teēñ kə njadé ba aḷ dəbañ kadə kújé kə ta ngóy bē té té.
- 18 Ngé kəla yān gē malang mənəñ ta kumən té: Kereti gē ɔ, Peleti gē ɔ, Gat kə bú mehə gē n̄ reēñ gōn té ní ɔ. Niñ malang mənəñ ta kum mbañg té.
- 19 Mbañg əda Itai n̄ i ngol ngé rōs gē kə Gat ní na: Ī ĩ-ndigə kaw seji ɔ, i tām yā rí té? Ī-tél āw ĩ-ndi kə mbañg kə kijií. Tɔdɔ ĩ i tərā ɔ, ásé tél kaw gogé kem bē yāi té tɔ al ɔ.
- 20 Ī ĩ-reē góm té i kə tagəbēé laā anī bōólaā kə m-āw seí loo bá a? Loo nəkó n̄ kadə m-āw tū té ní gəgē m-geḗ al kə laā anī, kə m-úniī kadə āw seji a? I beé alé, ĩ-tél āw gogé kem bēé kə ngákójí gēé, ba adə Kóḡbē rāa kem majə seí ɔ, rāa yáá kə gōtə seí ɔ.
- 21 Banī Itai tél əda mbañg na: Tītə n̄ Kóḡbē ndiñ kə kumneé noō ɔ, ĩ ĩ-ndiñ kə kumií ɔ noó, loo n̄ ā ĩ-ndi tū té ní m-ā m-ndi tū té ɔ, yā kadə ré ā ĩ-ndi loo ní té i kə kumií a, m-ā m-ndi tū té kə kumñ ɔ, ā óy i loo ní té a, m-ā m-óy tū té ɔ.
- 22 Dabid əda Itai na majə, kə māñ. Anī Itai māñ naā té kə ngé rōs yān gē ɔ, kojə yā ngé rōs yān gē ɔ.
- 23 Dan n̄ de gē a mənəñ anī, de kə kem bēé gē malang unəñ ndūdé kə dɔ a nōonneé. Mbañg teē mañ Sedəron kə gidə kéréy té ɔ, de gē malang mənəñ kumdé sɔs róbé n̄ to kə gō kadə dəla loo ní ɔ.
- 24 Sadok *nge tuñ yáá ɔ, *ngán Lebi gē n̄ niñ malang i ngé kətə *sandúkə madə naā yā Nəbā ní ɔ, niñ i sedé. Niñ əndāñ sandúkə madə naā yā Nəbā nang té ba Abiatar al dɔs báté adə de kə kem bēé gē n̄ a teēñ ní mənəñneé malang.
- 25 Tā anī mbañg əda Sadok na: Ī-tél kə sandúkə yā Nəbāá āwñ gogé kem bēé. Ré Kóḡbē ndigə rāa majə seím anī a tél yā reē seím gogé kadə m-áḷ sandúkə yān báy ɔ, kadə m-áḷ loo ndi yān báy ɔ.
- 26 Ba ré Kóḡbē əda na n-geym̄ al anī, adə rāa yáá n̄ kemən ndigə ní seím.

²⁷Mbañg əda Sadok báy tɔ na: ǀ ǀ, ngōnǀ Ahimas ǀ, Abiatar niñ kə ngōnən Jonatan ǀ ní, ǀ-tél āwǀ gogə kem bēé kə kem sǀl.

²⁸Mā m-ā m-nay kem dəla loo té ngər kə kadə loo n a udəñ mañ Jurde tū té ní té, bátə kadə ré m-ǀǀ najə kə ǀǀ rǀsǀ té pá tá.

²⁹Adə Sadok niñ kə Abiatar téləñ kə sandúkə madə naā yā Nəbāá āwǀneé gogə Jerusalem ǀ, niñ ndiñ kə noó ǀ.

Dabid əla Husai kadə āw uǀ Absalom

³⁰Dabid un rǀbə kə əta tan ta kaw kə dǀ mbaǀ *kǀgə olibə gə té i kə nǀó kumən té. Ni dǀǀ kǀbə ta kumən té ǀ, njərá i njan karǀ ǀ. De gə malang n dǀnənəñ ní dǀǀ kǀbə ta kumdə té ǀ, njəráñ i kə nǀó ǀ.

³¹Reə ədāñ Dabid na Ahitopel i dan ngé koǀ naā gə té, adə ni na i gǀ Absalom té. Anǀ Dabid əda na: m-rǀāǀ bǀ Kǀǀbē, ǀ-rǀā ādə kǀjə yā Ahitopel tél kǀjə kə to mbǀo ro karǀ.

³²Dan n Dabid āw ugə dǀ mbaǀ té dǀǀ loo n a ǀsəñ nodə nang té tū té ta kum Nəbā té ní anǀ, ǀǀ Husai n i Arki ní a tǀnǀ tan. Kǀbə ngǀ yǀn i kə *rǀyǀ ǀ, *bumbəru i dǀn té ǀ.

³³Dabid ədan na: Ré āw seǀ anǀ ā ǀyǀm ngǀy.

³⁴Ba ré ǀ-tél āw gogə kem bēé ba əda Absalom na: Kǀǀ bē gə, mā i nge kəla yǀǀ. Kétə m-rǀā kəla m-ādə bǀbǀ, banǀ ngǀlaā mā i nge kəla yǀǀ. Anǀ ā ənge ta rǀbə bā ta kǀjə gə yā Ahitopel yā rǀāñ seǀ.

³⁵Tá *ngé tuñ yǀǀ gə n i Sadok niñ kə Abiatar ní niñ i seǀ nú al a? Najə malang n ā ǀǀ kem kǀjə yā mbañg té ní, ədǀd.

³⁶Ngǀn Sadok niñ kə Abiatar n i Ahimas ǀ, Jonatan ǀ ní, niñ i sedə noǀ. Adə najə malang n ā ǀǀ ní əlá ədamǀ kə kǀǀd.

³⁷Dan n Absalom udə kə kem bē kə Jerusalem té anǀ, Husai madə Dabid udə kem bēé ǀ.

2 SA 16

Dabid niñ kə Siba

¹Dabid risə dǀ mbaǀ té séy kum kə gidə kǀrǀy té anǀ ənge Siba kə nge kəla yā Mepiboset n reə tǀnǀ tan té kə kǀrǀ gə jǀǀ kə yǀǀ kǀtǀ i gidədə té ní: Mápa i bú jǀǀ ǀ, bəra nduú kə tutə gə i bú kǀgǀm ǀ, kañ kǀgə kə mbǀǀ gə i bú kǀgǀm ǀ, sǀl kasə *nduú i kǀgǀm ǀ.

²Mbañg dǀjen na kə ndigə i rǀā rǀ kə yǀǀ gə n noǀ wa. Anǀ Siba tél əda mbañg na kǀrǀ gə i tǀm yā kadə kojə gə yā mbañg gə aləñ dǀ té ǀ, mápa gə kə kañ kǀgə gə i kadə ngé rǀǀ gə yā mbañg əsañ ǀ, kasə *nduú i tǀm yā ngé gə n kǀr a rǀādə kem dəla loo té ní ǀ.

³Mbañg dɔje Siba báy tɔ na ké ngōn kaa kóɔn ké i rá wa. Anī Siba tél ɛdan na: Ndi gogé Jerusalem, tɔdɔ ni ɔjɛn na ngán *Israel gɛ a télɛn kɛ kɔɔ bɛ yá kaneé yá kadɛn bɔ́ólaā.

⁴Mbañg ɛda Siba na: Majɛ, yáɔ malang n i yá Mepiboset ní m-ādī. Anī Siba ɔsɛ non nang té ba ɛda na: Kóɔ bɛ gɛ, m-rāāi kéra tām kem majɛ ké i-rāā serm té.

Simei ndǒl Dabid

⁵Dan n mbañg Dabid ugɛ ngɔr kɛ Bahurim anī deē kógɛm teē kemeé kɛ ndǒl tan té. Ni a ndǒl i Dabid. Deē ní i de ké gir kojɛ yá Saul té, rīn na i Simei. Ni i ngōn Gera.

⁶Kóɔsɛ de gɛ ké ngé rɔɔ gɛ a njɛrān dɔ jī kɔ Dabid té ɔ, dɔ jī gelɛn té ɔ, bá tā ba Dabid niñ kɛ ngé kɛla yān gɛé ní ni a tɛnīdɛ i mbée kɛ mbalá.

⁷Kum najɛ gɛ n a ndǒlɛn Dabid ní n toó: Mbóo deē, nge bóké mósɛ de gɛ nang té, āw kóɔ, āw kóɔ!

⁸I ɔɔ bɛ gotɛ Saul té ba Kóɔbɛ rāā adɛ mósɛ Saul ɔ, mósɛ kojɛ yān gɛ malang ɔ, ɛsɔ dɔi té. Kóɔbɛ adɛ ngōnīi Absalom kɔɔ bɛ. Yáɔ ké to kum kay al ɛsɔ dɔi té tɔdɔ i nge bóké mósɛ de gɛ nang té.

⁹Abisai ngōn Seruya ɛda mbañg na: Bísé ké nger ɛsan n toó a ndǒl mbañg yām beé i tām rí té? Ādɛm ta róbɛ ādɛ m-āw m-éja dɔn m-gāng.

¹⁰Mbañg tél ɛda Abisai na: Siī ngán Seruya, ā élaī tasí danaá i tām rí té? Ré Kóɔbɛ ɛdan na kɛ reē kɛ ndǒl Dabid anī, i náā n asɛ dɛjen gir ní?

¹¹Dabid ɛda Abisai ɔ, ngé kɛla yān gɛ malang ɔ na: Ngōn kemm mǛkɔ ba sāā tǔlɛm anī, i ngōn Benjamɛ n toó tá a. Éyāñ! Ré i Kóɔbɛ n ɛdan anī ādɛ ndǔlɛm.

¹²Na majanī Kóɔbɛ a ɔɔ kum tɔ ndoɔ yām adɛ a rāā kadɛ ndǒl yān a tél i tǔr ta.

¹³Dabid niñ kɛ deē yān gɛé āwñ kɛ nodé té. Simei njɛrā kɛ gɔ kadɛdɛ kadɛ mbal té ba a ndǔlɛn Dabid ɔ, a tɛnīnneé kɛ mbalá ɔ, a ɔyñ *bumbɛru kɛ dɔɔ kɛ dɔɔ ɔ.

¹⁴Mbañg niñ kɛ de ké gōn té gɛ malang ugɛn kadɛ ba Jurde té anī kɔr asɛdɛ nák, adɛ ɔrɛn koɔ loo n noɔ té.

Husai āw gɔ Absalom té

¹⁵Absalom udɛ kem bɛ ké Jerusalem té kɛ bǔtɛ de ké dɛngam gɛ malang ké *Israel té. Ahitopel i seneé ɔ.

¹⁶Husai ké Arki n i madɛ Dabid ní ugɛ ngɔr rɔ Absalom té anī ɛga kɔr ɛda na: Ādɛ kóɔ bɛ gɛ ndi ngándáñg! Ādɛ kóɔ bɛ gɛ ndi ngándáñg!

¹⁷Absalom dɔje Husai na ké i hál ké gótɛ ké yá kadɛ deē rāā kɛ madɛneé n noó wa. Ké āw kɛ madɛneé al i tām rí té wa.

¹⁸Husai tél ɛda Absalom na: m-óɔdɛ alé, tɔdɔ i deē n Kóɔbɛ ɔ, ngán *Israel gɛ malang ɔ, gɛrānɛn kadɛ i ni n i mbañg ní n mā i deē yān ní. Adɛ m-ā m-ndi i seí iī.

¹⁹Tá yáá kéréy tɔ ní, i náā n kə m-rāā kəla kə m-ādēn ní? I ngōnən n majə kadē m-rāā kəla m-ādēn ní al a? I ĩ n m-ā m-rāā kəla yāi tītē n m-rāān kəla yā bɔbɔ kété ní.

Absalom niñ kə nēyá Dabid gə

²⁰Absalom əda Ahitopel na: Ōōi naā dɔ yáá n kadē jə-rāāi té ní.

²¹Ahitopel əda Absalom na: Āw ĩ-bī kə dēyá gidə ndogə yā bɔbɔ gə n əyadé kadē ɔɔn gə kem kújé ní. Tītē n noō bāa ngán *Israel gə malang a gerəñ kadē ĩ ĩ-rāā i yáá ké nel bɔbɔ al ngáy, adə bɔbɔ asə tégā tan dɔi té tɔ al ō, de ké gōi té gə malang a əngeñ tógə ō.

²²Adə rāān kújə tandā dɔ kújé dúr dur yā mbañg té dɔɔ adə Absalom sāān dēyá gidə ndogə yā bɔbɔn gə ta kum ngán Israel gə té malang.

²³Dan n noō té ní de gə a oñ kɔjə yā Ahitopel i tītē loo koō najə ké teē ta Nəbā tá beē. Dabid ō, Absalom ō, a oñ kɔjə yān gə malang n a adə ní i tītē n noō ō.

2 SA 17

Husai tūr gir kɔjə ké Ahitopel adə

¹Gə té séy anī Ahitopel əda Absalom na: Ādēm ta róbə adə m-óy de gə dūbú kutə gidə i jōō m-ngōdən gə Dabid ndɔɔ laā nəkó n toō.

²M-ā m-teē rōn té i dan n kər a rāān ní. M-ā m-əla bōl kemən té. De gə n dānənəñ ní a ɔyñ naā malang kɔɔ. Adə i nəkó kə kərneé n m-ā m-tōlən.

³Gə té anī m-ā m-tél kə de gēé malang yā reē sedé kadī. Tɔdɔ deē n ĩ-sāā kadē gətóo kɔɔ ní ré oy anī, de gə malang a téləñ yā reē rōi té ō, a ndiñ majə ō.

⁴Najə ní majə ta kum Absalom té ō, ta kum *kum kɔɔ gə yā ngán *Israel gə té ō.

⁵Bá tā ba Absalom əda na kə bārəñ Husai ké Arki kadə n-oñ yān ō, ké a əda na i rí wa.

⁶Dan n Husai reē ugə anī, Absalom ədan yáá n Ahitopel ɔjə kadē yā rāā ní. Ba gə té anī dəjen na ké kə n-rāān yáá ní aké kə n-rāān al wa. Ké a əda yān na i rí wa.

⁷Husai tél əda Absalom na: Kɔjə ké bōo n Ahitopel adə toó majə alé.

⁸Īkó ĩ-geř bɔbɔ ō, deē yān gə ō majə. Niñ i gɔ rōō gə malang, tá wōñg rāādó tītē dā úrsə ké tū ta ngōnən bembeé beé. Bɔbɔ i nge rōō adə a to kə gotə de gēé alé.

⁹N toō ni bōō rōn kɔɔ kem bəlo mbaī kéréy té, alāa ni i loo kéréy té. Adə ré deē yāji gə oyñ ta kəla gir rōō té anī, de gə a oñ i lāv ngáy ō, a ədañ na de gə na oyñ dan de gə n unən gə Absalom té ní ō.

¹⁰Loo n noō té ká i de ké ngañg ké kemən i kem bɔl gəgə, tógən a uř wak kɔɔ. Tɔdɔ *Israel gə malang gerəñ kadē bɔbɔ i gɔ rōō ō, de gə n seneé ní i de gə ké gerəñ rōō majə ō.

11 Adē gír yām mā n toó: Óy ngé rōō gē ká *Israel té malang, élá gír Dan báté Beer Seba, ādē kutədé asēñ naā kə kutə náñg ngárēmñjēy kə ta bā té ō, íkó āw sedé ta rōō té ō.

12 Ká Dabid toñ i rá gēgē, j-a j-əngeiñ. J-a j-əsōi dən té tītə tal kə əsō dɔ nang té beē. Ni ō, deē yān gē ō ní deē kógēm kə yā teē a gətóo.

13 Ré bōō rōn i kem bē kógēm té anī, ngé rōō yājí gē malang a reēñ kə kəlaá yā kadə jə-ndórīneé bē ní j-awī j-ənīñ kum wól mañ té, adē kúbērū mbañ kógēm gēgē a nay alé.

14 Absalom ō, de kə dəngam gē kə Israel té ō, ədañ na: Kəjə n Husai adē ní majə tɔy yā Ahitopel. Tədō Kóōbē ndigə rāā kadə kəjə kə majə yā Ahitopel to karī kōó, yā rāāñ kadə yáá kə to kum kaý al əsō dɔ Absalom tá.

Dabid teē bā Jurde

15 Husai tél a wə ɔjə *ngé tuñ yáá gē n i Sadok ō, Abiatar ō ní gotə kəjə n Ahitopel adē Absalom niñ kə kum kōó gē yā ngán Israel gē ní ō, ɔjedé gotə kəjə n ni-adē ní ō,

16 ba ta tōl ta anī ədadé na kə əla kə ədañ Dabid lów kadə oō ō, kə ədanəñ kadə kə lōō bī ndágə mbō kə Jurde tá ndōó bōólaā ō, ba kə teē bā kə gidə kéréy tá. Ré teē bā al anī a tōlənđé kə deē yān gēé malang kōó.

17 Jonatan niñ kə Ahimas rañ i En Rogel. Ba i nge kəla kə dəyá kéréy n kadə reē ədadé tá kadə niñ a télənnéé yā kaw kəda mbañg Dabid báý. Niñ udəñ kem bēé al i najə kadə deē ɔɔd.

18 Ba balsáá kógēm ɔɔd adē a wə əda Absalom. Banī Jonatan niñ kə Ahimas ɔtəñ lów kōó a wñ bē deē kógēm kə Bahurim. Bəlo mañ i kem ndogə yā deē ní té adē niñ risə a w bōōñ rōd kemeé.

19 Nəyá deē ní un tandā əñi ta bəlo mañ ní té ba najə kōō kemeé, adē deē ɔɔ ger alé.

20 Ngé kəla gē yā Absalom reē udəñ kem ndogə yā dəyá ní té ba dəjenəñ na kə Ahimas niñ kə Jonatan i rá wa. Anī dəyá ní ədadé na teēñ mañ kōó. Ngé kəla gē ní sāāndé ba əngeñdé alé, adē tél a wñ gogé Jerusalem.

21 Dan n a wñ kōó anī Ahimas niñ kə Jonatan teēñ kōó kem bəlo mañ ní té ba a w tāāñ mbañg Dabid. Niñ ɔjənəñ gotə kəjə n Ahitopel adē ní ō, ədanəñ na kə teēñ bā Jurde lów kanjə kɔr bāā ō.

22 Adē Dabid ɔr dɔ kə de gē malang n seneé ní. Niñ udəñ bā Jurde, loo a rāā yā tī anī teēñ malang kə gidə kéréy tá, de kə nay gogé gətóo.

23 Dan n Ahitopel ɔɔ kadə de gē tetəñ rōd gō kəjə yān té al anī, əndā sírdí gidə kəro yān té ba i dɔ té a w bēé. Ni ɔjə de kə ta kújə yān té gē yáá gē kə kadə rāāñ rāāñ, ba gō té anī əñi kəla oy kōó. Dubənəñ i kem bəlo bádé n dubən bəbən tū té kété ní té.

Dabid i Mahanaim

- ²⁴Dan ní Absalom niñ kə bütē ngé rōō gē malang kə *Israel té a teēn bā Jurde anī, Dabid ugē Mahanaim kōó.
- ²⁵Absalom gērā Amasa əndān ngol áskar gē té kum gotə Joab. Tá Amasa ní i ngōñ dəngam kógərn kə *Israel té kə rīn na i Yeter. Dəngam ní taā Abigal ngōñ Nahas, ba Abigail i ngōkōo Seruya kə kōo Joab.
- ²⁶Absalom niñ kə ngán Israel gēé əndān gérger yādé i do nang kə Galaad té.
- ²⁷Dan ní Dabid ugē Mahanaim anī, Sobi kə ngōñ Nahas kə Raba ní i bē bo yā Amon gē ní ō, Makir kə ngōñ Amiel kə Loo Dabar ō, Barjilai kə Rogelim ní i bē kə do nang kə Galaad té ní ō,
- ²⁸reēn kə yáa bī gē ō, kə kúbē bī batē gē ō, kə səmbē gē ō, kə kōō gémē gē ō, kə kōō ɔrjə gē ō, kə ndujə gē ō, kə kum kōō kə ndaw gē ō, kə kum mənjo gē ō, kə kum lətí gē ō,
- ²⁹kə yibē tejə gē ō, kə yibē maŋg gē ō, kə mba maŋg kə sīsērī gē ō, kə mba batē kə sīsērī gē ō, adēn Dabid niñ kə de gē ní seneé ní. Tədō niñ gírēn kadə de gē ní mánēn kem dəla loo té ní bō rāādé ō, kər rāādé ō, kəndā mañ rāādé ō.

2 SA 18

Rōō rāā deē yā Absalom gē

- ¹Deē yā Dabid gē rañ kə ta naá, adē Dabid mān aadé. Ni tándā ngoldé gē kógərn kógərn dódé té. Ngol kéréy gē aŋn kə de gē dúbú ō, kéréy gē aŋn kə de gē bú ō,.
- ²Dabid kēgē áskar gē naā té gír loo mətá: Kéréy gē i jī Joab kə ngōñ Seruya té ō, ngé kéréy gē i jī Abisai kə ngōkōo Joab té ō, gotə gē i jī Itai ní i de kə Gat ní té ō. Gō té anī mbaŋg əda áskar gē ní na nəkó n-a n-aŋ rōō té sedé ō.
- ³Banī áskar gē ní tél ədanēn na: Ā aŋ sejí ta rōō té alé! Tədō ré jī j-ay naā anī, a usə madə baā gē alé. Ká ré i núsəjí n oy gəgə anī a usədé alé. Banī j kal kógərn beē i-rāā rōí i de kə dúbú kutə gē té danjí té. Adē majə kadə i-ndi i kem bēé tá i-dīnjí.
- ⁴Mbaŋg ədadé na majə, n-a n-rāā yáá ní kəmdé gey ní. Gō té anī mbaŋg ra kadə ta róbé kə yā kudəñ kə kem bēé té ba ngé rōō gē teēn kə gō bütədé gēé: De kə bú gē ō, kə dúbú gē ō.
- ⁵Mbaŋg əda Joab ō, Abisai ō, Itai ō, na ré bōlōn ndílən anī kə lōōn rāā ngōnən Absalom yáá kə tōr gē. Najə ní mbaŋg əda ngol áskar gē tām yā Absalom té ní ngé rōō gē malang oōn.
- ⁶Ngé rōō yā Dabid gē teēn aŋn dan bembeé, ténīn ta deē yā Absalom gē yā rōódé. Niñ udəñ naā té rōōn naā kem ku kə *Epəraim té.
- ⁷De gē yā Dabid gē tetəñ de gē yā Absalom gē rōō. Ndō ní noō té rōō rāā de gē yā Absalom gē ngáy, adē oyñ asəñ dúbú kutə jōó.

⁸Rō ní i kē loo gē té malang gō nang ngeé ní noō tá. De gē ní ku tōldé ní kutədə tōy de gē ní oyñ yo kaskar ní.

Joab tōl Absalom

⁹Ugē dan loo kéréy té anī Absalom əba bus kē dō ngé rō yā Dabid gē té. Kērō ní ni-ndi dō té ní i kērō rapáy. Kērō ní udə gir kágē kógēm ká bo ká ta jīn gē súndēñ naā ngáy tá. Ta jīn gē ní əhōñ dō Absalom adē dōn ngaḡ mbōōd tá. Anī kērō rapáy ní Absalom ndi dō té ní teē girən té aḡ kōs, adē Absalom naā bōdē loo té dō rənge.

¹⁰Deē kógēm ḡan anī aḡ əda Joab na n-ḡ Absalom na naā ta jī kágē kógēm tá dō rənge.

¹¹Joab tél əda deē ní əda najē ní na adē ké ḡan wa, ba ké i tām rí té áké ósən dō té tōlən đer al wa? Nəngē té gēé ósən dō té tōlən i mbée anī n-a n-adēñ njár sélé arjḡ kutə kógēm ō, ndār dōḡ bōdē ō.

¹²Banī deē ní tél əda Joab na: Ká ré ādēməñ i njár sélé arjḡ dūbú gēgē anī, m-ā m-éla jīm yā kōdēñ rō ngōñ mbañg alé. Tōdō najē ní mbañg ədaī ō, əda Abisai ō, Itai ō ní, j-oō malang. Mbañg ədasí na n-rāāsí bó ba kə ī-lōōī tōl ngōnən Absalom.

¹³Ká ré m-tōlən ba m-ədəñ na m-ōō najē ní mbañg əda ní al gēgē anī, mbañg a rāā báté yā teē dō soř yām tá, tōdō ni i nge teē dō yḡ malang tá, adē ikó gēgē ā ī-mbāté kun najē dōm tá kōs.

¹⁴Joab əda deē ní na n-a n-udə yā ra kē tan tá alé. Ni oy kágē ká ta katə gē mətá, aḡ tósən Absalom ní naā dō rənge ta jī kágē té ba oy al báy ní dō kújé mósən tá.

¹⁵Gō té anī balsáá ká kutə kógēm gē ní niñ i ngé kətō yḡ rōs gē yā Joab ní reē girēñ gidə Absalom ba tósə tōlnəñ.

¹⁶Gō té anī Joab kōr tōw kadə gir rōs gāng. Anī ngé rōs yā Dabid gē lōōñ gir ngōdē ngé rōs yā Absalom gē té.

¹⁷Unəñ niñ Absalom əniñ kem bəlo ká bo ngáy tá kem kuú, ba kánēñ kūbērū mbañ gē dō té adē ra dō naā té bing. Ngé rōs yā Absalom gē ḡyñ naā malang. Niñ télən kógēm kógēm kə bē yādé gē té.

¹⁸Dan ní Absalom ndi kə kumneé báy ní, adē udəñ mbañ kə nja dō kum wól yā mbañg tá. Tōdō ni gir kemən té na ngōñ kemən na gətóo adē rīn na a to ta kaw jóo alé. Ni əndā rīn dō mbañ ká kudə kə nja dō ní tá. Bōólaā gēgē a bārēñ mbañ ní na i yḡ kəga kem dō Absalom tá.

Dabid oō najə yo Absalom

¹⁹Ahimas ká ngōñ Sadok dəje Joab ta róbə kadə n-aḡ n-əda mbañg gotə najē ká majə. Najē ní i gāng ká Kóóbē gāng sarya yā mbañg, tōdō Kóóbē oř mbañg kōs jī madə bḡan gē té.

²⁰Banī Joab tél ədan na: Bōólaā i ndō kəda gotə najē ká majə alé, i ndō ká rang tá tá. Ā əda i gotə najē ká majə alé tām najē ní i najə yo ngōñ mbañg.

21Gō té anī Joab əda deē kógēm kə *Kus na: Ī, yáá n ááā ní āw əda mbañg. De kə *Kus ní əsə ɔsə non nang té no Joab té ba ay ngōdē aw.

22Ahimas kə ngōñ Sadok tél əda Joab báý tɔ na ká i rí n a rāā yā rāāñ yáá gēgē anī, əyām ādē m-āy ngōdē m-āw gō de kə *Kus n toō té. Banī Joab dəjen na: Ngōnēm, najē kə majə kə yā kadē éngé yáá gírí gətóo, ba ī-sāā kay ngōdē i tām yā rí té?

23Ahimas tél əda báý tɔ na: Ká i rí n a rāā yā rāāñ yáá gēgē anī, usēm alé, m-a m-āy ngōdē yā kaw. Joab ədan na majə kə aw tā. Ahimas un róbé kə teē ndágē mbō kə Jurde té kə ngōdō, adē ni māñ no de kə *Kus ní.

24Kum mbañg ngeé n noō té ní Dabid ndi i ta róbə ndogē bɔr kə yā kudəñ kə kem bēé té. Nge kum loo ra dɔ ndogē mbañ té dɔ a um loo. Dan n ɔr dɔn dɔ anī a de kə kə kərneé kə a ay ngōdē a reē.

25Ni-əga kɔr ədañ mbañg yáá n a de kə ay ní. Anī mbañg əda na: Ré deē ní i kə kərneé anī a reē i kə najē kə majaá. Dan n deē ní a reē kə non té anī,

26nge kum loo ní a de kə rang kə a ay ngōdē a reē báý tɔ. Ni-əga kɔr ədañ nge ra ta róbə ndogē té na: De kə rang kə kə kərneé a ay ngōdē a reē noō báý tɔ. Anī mbañg əda na: Nge n noō a reē i kə najē kə majaá o.

27Nge kum loo ní əda na n-geɛ de kə ta kəga dɔ n ay ngōdē a reē ní ɔɔñ ngōdē yān. Deē ní na i Ahimas kə ngōñ Sadok. Anī mbañg əda na: I de kə majə adē a reē i kə najē kə majaá.

28Dan n Ahimas reē ugē anī, əga kɔr ədañ mbañg na: Yáá malang njērā majə! Ni ɔsə non nang té no mbañg té ba əda na: Kóɔ bē gē, ādē de gē tōyñ Kóɔbē Nábā yāi n əla ngé mbāté najē gōi té gē gír tógə yāi té ní.

29Mbañg dəje Ahimas na kə ngōnən Absalom to karī wa. Anī Ahimas tél ədan na: Kum mbañg n Joab əlañ nge kəla yāi kə rang té o, əlamēñ té o ní, m-áá kadē de gē aay yiw yiw ngáy, ba m-geɛ yáá n rāā yáá ní alé.

30Mbañg əda na: Majə, əja rōi kə gogé, ī-ra loo n noō té. Ahimas əja rōn kə gogé ba ra loo ní té.

31Loo n noō té de kə *Kus ní ugē. Ni-əda mbañg na: Kóɔ bē gē, najē kə majə tām yāi té n toó: Kóɔbē gāng sarya yāi bōólaā. De gē malang n mbātīn ba tél a rōiñ ní, Kóɔbē taāi jidé té əyāi dɔ.

32Mbañg dəje de kə *Kus ní na kə ngōnən Absalom to karī wa. Anī ni-tél ədan na: Kóɔ bē gē, ādē yáá n rāā balsáá n noō ní rāā madē baāi gē o, rāā de gē malang n mbātīn ba geyñ kadē yáá kə to kum kay al reē dɔi té ní o.

2 SA 19

Wur Dabid ɔlən

1Loo n noō té mbañg Dabid ndebə. Ni al aw kem kújé kə dɔ kə rāāñ dɔ ta róbə ndogē mbañ kə yā kudəñ kə kem bēé té ba ndi kemeé a nō. Ni-njērā i kə najē n

toō tan té: Ngōnēm Absalom, ngōnēm, ngōnēm Absalom, mēkó m-óy kum gotíí alí i tām yā rí té? Absalom, ngōnēm, ngōnēm!

²Əla ədañ Joab na mbañg na a nōō na i Absalom ō, nōō rōn na i kə najá tan té ō.

³Ndō ní noō té ngé rōō gē rāāñ rōnel tetə rōō yādé alé, banī əhōñ i ndoō, tōdō niñ oñ kadē wur mbañg ɔlən ngáy najē yo ngōnən té.

⁴Niñ udəñ kem bēé i jəke tītə ngé rōō gē kə rōō tetədé adə əyñ naā kə rōsɔlɔ́ beē.

⁵Mbañg seí kúbə ta kumən té kōó. Ni un ndūn kə dɔ́ nōon kə najá tan té, əda na: Ngōnēm Absalom, Absalom, ngōnēm, ngōnēm!

⁶Joab udə kújú gō mbañg té ba ədan na: Ngé kəla yāí gē ní ajiñ bōólaā ō, ajəñ ngání kə dəngam gē ō, kə dəyá gē ō, nəyáí gē ō, dəyá gidə ndogə yāí gē ō ní, ĩ əla rōsɔ́ dɔ́dɔ́ té bōólaā malang.

⁷De gē ní imiñ ní, ĩ-tárdé, ba de gē ní táriñ ní ĩ ĩmdá. Īkó ɔjə kə ndágá bōólaā kadē ngé rōō yāí gē ō, ngoldé gē ō, niñ i yáá kógēm ta kumií té alé. M-áá ní, ré i Absalom n ndi kə kumneé ba i jji n j-oy bōólaā malang anī ĩ ā áá kadē i yáá kə majə ngáy.

⁸Ní ngɔlaā ĩ dɔ́ ba ĩ-teē āw ɔr najē kə ngé rōō yāí gēé adə kemdɔ́ sɔ́l. Tōdō m-ədəí kə rī Kóóbeé, ré ĩ-teē āw alí anī, deē kógēm kə yā ndi seí ndɔ́ bōólaā a gətóo. Nge ní noō a tél i yáá kə to kum kay alí kə reē dɔ́í té kə tɔy gotə gē malang ní rāāñ dan balsáíí té báté ngɔlaā ní.

⁹Tā anī mbañg ĩ dɔ́ ba āw ndi ta róbə ndogə kə yā kudəñ kə kem bēé té. Ədañ ngé rōō gē na mbañg na ndi ta róbə ndogə té noō. Anī ngé rōō gē malang kánəñ naā rōn té.

Mērəñ Dabid tél kaw gogé Jerusalem

Ngé rōō yā Absalom gē əyñ naā. Niñ téləñ kógēm kógēm kə kújə yādé gē té.

¹⁰De gē malang kə gir bē yā *Israel té gē a kōləñ i naā. Niñ ədañ na: Mbañg Dabid ɔrjí kōó jī madə bəjí gē té, ni-taájí jī Pilistin gē té əyájí dɔ́. Ngɔlaā ni teē kem bēé əy i najə yā Absalom té.

¹¹Ba Absalom ní j-urii yibə dɔn té kadē i ni n i mbañg yájí ní, oy ta rōō té kōó. Ní āw ĩ-télii kə mbañg Dabid ĩ-reē seneé gogé alí ba údə ĩ-ndi ā ĩ-ngóo i rí?

¹²Kə dām yā mbañg Dabid té báa anī, ni-əla əda ngé tuñ yáá gē ní i Sadok ō, Abiatar ō ní kadē ɔrəñ najē kə *kum kōó yā de kə *Juda té gē, kə ədañdɔ́ na najē kə Israel gē malang na ugə rō mbañg té ba kə i bəy á niñ i de kə gō gogé gē loo tél reē kə mbangáá gogé bēé té wa.

¹³Niñ na i kojə yān gē, ba kə i bəy á niñ i de kə gō gogé gē loo tél reē kə mbangáá gogé bēé té wa.

14Ba gō té anī kə dəjeñ Amasa na ké ni i kojə yān ál wa. Ré ni Dabid n-əndān ngol áskar yān gē té kum gotə Joab ál anī, kadə Kóṣṣbē rāān yáá kə tōŕ ń toō ǝ, tél rāān nge kə tōŕ ń toō ǝ.

15Dabid əhɔ de kə dəngam gē malang kə Juda té kə najá, adə giŕ yādá i gō naā té malang. Niñ əlañ kəla gō mbañg Dabid té, ədanəñ na kə tél kə reē kə ngé kəla yān gēé malang.

16Tā anī mbañg tél un róbá giŕ njan. Ni-reē bátá ugə ta bā Jurde té.

Dabid əya Simeï adə ndi kə kumneé

De kə *Juda té gē reēñ tóni ta mbañg Dabid té Gilgal yā teē seneé bā Jurde.

17Anī Simeï ngōñ Gera kə Bahurim ń ni i de kə Benjamə ní, nāgá lāv reē tóni ta mbañg té.

18-19Benjamə gē dūbú aṽñ seneé. Siba ń i nge rāā kəla yā de kə giŕ kojə yā Saul té gē ní, aṽ seneé kə ngánən kə kutə gidə i mí gēé ǝ, ngé kəla yān kə kutə jōó gēé ǝ. De gē ngeé ń toō yáá ń kadə rāāñ ní i kadə dan ń a teēñ bā Jurde kə de kə kem kújə yā mbañg té gē kə toó anī, i kadə niñ əyñ ngōdə reēñ ta bā té tóni ta mbañg té ǝ, i kadə rāāñ yáá ń mbañg a ədadé kadə rāāñ ní ǝ. Dan ń mbañg teē bā Jurde oy anī, Simeï əsǝ kə nang té non té

20ba ədan na: Kóṣṣ bē gē, ĩ-lōō tɔda majaĺ yām. Ādə dǝí ndígənal yáá kə majaĺ ń m-rāā ndǝ teēí kǝ́ kem bē kə Jerusalem té ní. ĩ-lōō kəhɔm kemií té najəñ té.

21Kóṣṣ bē gē, m-geř majə kadə m-rāā yáá kə majaĺ. Ba bōólaā ááá, i mā n m-reē tóni taí té kété no de gē kə giŕ kojə yā Jəjep té ní.

22Abisai ngōñ Seruya un najə ɔř, ni-əda mbañg na: Nge ń noō i yáá kə asə kadə deē əyáñ Simeï ń ndǝ́ mbañg ń Kóṣṣbē ur yibə ngar dɔn té gərānneé ní a?

23Banī Dabid əda Abisai niñ kə ngōkǝon Joab na: Siĭ ngán Seruya gē, əlaī tasí danaá i tām rí té? Yáá gē ń mā m-sāā rāā ní bāa siĭ ĩ-mbātíi kum mbang ń toō té i tām rí té? m-ndigə kadə deē tǝ́ de kə *Israel té kem ndǝ kə bōólaā ń toō té alé, tɔdǝ i ndǝ ń m-gerəñ māmák kadə mā i mbañg kə *Israel té ní.

24Gō té anī mbañg əda Simeï na a oy alé, ba túbə adəñ.

Dabid tél əndā najə naā té kə Mepiboset

25Mepiboset ń i ngōñ kaa Saul ní aṽ tóni ta mbañg té ǝ. Əla giŕ ndǝ ń mbañg teēñ kǝ́ kem bē kə Jerusalem té bátá ugəñ ndǝ ń mbañg tél reē ugəñ gogá kem bē kə Jerusalem té kə lápəyaá ní, Mepiboset əja mbāy tan kə dǝ́ ál ǝ, tégə njan ál ǝ, tégə kǝbə yān ál ǝ.

26Dan ń ni-reē rǝ mbañg té ní mbañg dəjen na ké i tām rí té áké aṽ seneé ál wa.

27Anī ni-tél əda mbañg na: Kóṣṣ bē gē, i nge kəla yām n góləñ ní. Tɔdǝ m-giŕ kəñi yáá gidə kǝ́ kə rǝ yām té ba kaĺ ndi dǝ té tá dānəñ mbañg tām mā i de kə nge nja lígəri.

28Anī ni-aw tetə najə dɔm té rɔí té. Banī Kóó bē gē, ɪ i de ké ɪ-to tītə *de ké dɔ rā té yā Nábā beé, adə yáá n áá ta kumií té kadə i yáá ké majə ní ɪ-rāā.

29Tām ta kumií té ní de gē ké gir kojə yā kaam Saul té i de gē ké kadə oyñ kóó malang bá tā, ba ɪ əhɔm kē rɔí té adə mā i dan de gē n a əsañ yáá ta tábəl yáí té ní. Adə i góté kadə mā m-dəjei yáá ké rang tɔ alé.

30Mbañg əda Mepiboset na: Kɔr najə kadə danən ngāl báy i tām rí té? Yáá n m-ā m-rāā ní n toó. Ā ɪ-kēgī naā dɔ nang yā Saul sɪ kə Siba.

31Anī Mepiboset əda mbañg na: Dan n kóóm mbañg tél ugə bēé kə lápəya bá ní, adə Siba taā dɔ nang ní malang ké yān té.

Dabid əndā nja Barjilai

32Barjilai n i de ké gō nang ké Galaad té ní, ɪ Rogelim reē ugə bā Jurde té ɔ. Ni teē bā Jurde kē gidə kórēy té kə mbangāá pá tá kadə əyən ba tél báy.

33Ni i de ké tɔgə bógá ngáy kóó, bālən i kutə sósó. Dan n mbañg i Mahanaim ní, i ni n i nge kəgə gōn ní, tɔdɔ ni i de ké nge kənge yáá.

34Mbañg ədan na kə aw kə ndi seneé Jerusalem kadə n-əgə gōn.

35Anī ni-tél əda mbañg na: Bāləm ké yā kadə m-ndiñ dɔ nang té nay i ngáy alé. Asə kadə m-aw m-ndiñ seí Jerusalem alé.

36Bāləm i kutə sósó kóó, adə m-ásə geɪ kɔr niñ yáá ké majə naā té kə yáá ké majá alé. M-ásə geɪ neí yáá kəsañ al ɔ, yáá kəyɪm al ɔ, m-ásə geɪ ndū de ké dəngam aláa ndū de ké dəyá loo kəni pā té al ɔ. Anī kə m-tél yáá ké kəy tām yáí té báy tɔ i tām rí té?

37m-sāā i teē seí bā Jurde kē gidə kórēy té ngóy. Əndā njam kə yáá ké asə naā beé i tām rí té?

38Əyām adə m-tél m-aw gogé bēé m-aw m-óy kem bē yám té kadə bádə bəbəm niñ kə kóóm té. Banī ngōnəm Kimham n toó, adə aw kə kóóm mbañg. Yáá n áá ta kumií té kadə i yáá ké majə ní ɪ-rāā seneé.

39Mbañg əda na: Majə, adə Kimham aw seím. Yáá n nelī ní m-ā m-rāā tām yān té ɔ, yáá malang n ā ɪ-dəjeim ní, m-ā m-rāā tām yáí té ɔ.

40Mbañg teē bā Jurde, kósə de gē malang teēn ɔ. Dabid əhɔ Barjilai kē rɔn té birən dagə ba tɔr tan dɔn té. Gō té anī Barjilai tél dɔ té aw gogə bēé,

41ba Kimham aw kə mbangāá Gilgal.

Juda gē ɔ, Israel gē ɔ, kɔlən naā

*Juda gē malang ɔ, núsə *Israel gē ɔ, teēn bā Jurde kə mbangāá.

42De ké dəngam ké Israel té gē aw ugəñ rō mbañg té. Anī niñ ədan mbañg na: Deē yáí gē malang niñ i seí ɔ, ba i tām rí té á de ké *Juda té gē n niñ i ngákóójí gē ní taāñ gidə yádé té ba teēn seí bā Jurde naā té kə kojə yáí gēé ní?

⁴³Anī Juda gē malang tél ədañ Israel gē na: I tām jii i ngéé mbañg ké ngor ngáy gē tōy yāsí. Ā ī-rāāi wōñg najən té i tām rí té? I mbañg n uljí ní a? Mbañg adəjí kadē karī gē a?

⁴⁴Israel gē tél ədañ Juda gē na: Mbañg i yājí tōy yāsí nja kutə. Dabid nəkó gəgē ní i yājí jii tōy yāsí ba ī-kídījí beé i tām rí té? I jii n j-əda rī tél reē kə mbañg yājí gogé beé kété nosí té ní al a? Banī Juda gē ɔrəñ najə kə ngangá ngáy tōy Israel gē.

2 SA 20

Seba sēlā de gē kadē mbātēñ Dabid

¹Benjamə kórēy ké nge rāā hál ndi noó, rīn na i Seba, ngōñ Bikri. Ni kōr tōw ba əga kōr ədañ de gē na: Yáa yājí i dɔ naā té kə Dabidí alé. Yáa ndəbā yājí i dɔ naā té kə ngōñ Jese alé! Sii *Israel gē ī-télii kógə́m kógə́m kə bē yāsí gē tá!

²Loo ní noó té *Israel gē malang mbātēñ Dabid ba ndigəñ Seba ngōñ Bikri. Banī *Juda gē əhɔñ gō mbañg yādé. Niñ jii seneé bā Jurde té báté ugəñ seneé Jerusalem.

³Dabid tél aŵ gogé kem kújə yān ké Jerusalem té. Ni bōkə dəyá gidə ndogə yān ké kutə gē ní əyadé kadē ngōmən kem kújə yān ní kem kújə kórēy té, ba əndā ngé ngōm loo gē tadé té adē ngōmēndé majə. Ni-aa gōdé majə banī aŵ rōdé tɔ alé. Utəñ tadé kújú báté ndō yodé té. Niñ ndiñ i titə dəyá ké ngaa koy gē beé.

Joab tōl Amasa

⁴Gō té anī mbañg əda Amasa na: Ī-bār ngé rōō ké *Juda té gē malang ədēm. M-ādī ndō mətá kadē ī-bārənné. Gō té anī ī-ra loo ní toō té.

⁵Amasa rāā yáa ní mbañg ədan ní, ba ndō ní mbañg gāng ní māñ pá tá kadē ni ugə báy.

⁶Dabid əda Abisai na: Seba ngōñ Bikri a rāājí yáa ké majal tōy Absalom, adə yú deē yām gē, ba ī-sōng gōn na sōgə ənge bē bo gē ké ndogə mbañ i gidə té gē anī a aýjí.

⁷Deē yā Joab gē ō, Kereti gē ō, Peleti gē ō, gɔ rōō gē malang ō, aŵñ kə Abisai. Niñ teēñ kem bē ké Jerusalem té ba sōngəñ gō Seba ngōñ Bikri.

⁸Niñ i kadə mbañ bo ké Gabaon té n Amasa aŵ əngeéndé ní. Joab ra i kə kúbə áskar yān gēé rōn té. Ni dōō kaskar kə hōpən gēé gírən té dɔ kúbə ní té. Dan ní Joab a njərə kə kété anī kaskar ní teē əsō.

⁹Joab əda Amasa na: Ngōkóóm, ī-to karī a? Ba láā mbáy Amasa kə jīn ké kɔq əhɔneé kə rōn té.

¹⁰Kaskar ní Joab un kə jī gelneé ní Amasa əndā kemən dɔ té alé. Joab ɔsəñ kemən adə tiñ kəjā nang té. Ni ɔsən ké kɔ jōó tɔ alé, ba Amasa oy.

Gír dum naā yā Seba gāñg

Gō té anī Joab niñ kə ngōkóon Abisai sōngəñ gō Seba ngōñ Bikri.

11Ngōñ yā Joab kógēm ra do niñ Amasa té ba əda na: De gē n ndigēñ Joab ō, Dabid ō ní, kadē unēñ gō Joab!

12Ba Amasa to i kum mósən té kum róbó adē de gē malang dəbañ. Dan n ngōñ yā Joab ní ǵǵ kadē de gē malang n reē ugēñ rō Amasa té ní dəbañ anī, ni unən kōs kum róbó aŵ ənīn kem mu té ba ənī kūbē dən té.

13Dan n ni unən kōs kum róbó anī, de gē malang mǎnēñ gō Joab té ba sōngēñ gō Seba ngōñ Bikri.

14Joab mǎñ dan gír bē gē ká *Israel té malang, aŵ ugē Abel Bet Maaka. Beritə gē malang kǎnēñ naā ba aŵñ gōñ té ō.

15Joab niñ kə deē yǎn gēé reē gírēñ gidə bē ká Abel Bet Maaka tǎdō Seba i kemeé. Niñ əsəñ náñg kə nja ndogē mbał té adē ra do naā té bing, gidən asə naā kə ta ndogē mbałá dǎó. Gō té anī ndērēñ gír ndogē mbał kadē tetə.

16Anī dəyǎ kógēm ká kumən edē ngǎy un ndūn kə dǎó ɔrēñ najə kem bēé, əda na: Ōōi boo! Ədai Joab adē reē na m-sǎā kǔr najə seneé.

17Joab aŵ rōn té, anī dəyǎ ní dǎjen na kə i ni Joab n toó wa. Anī Joab tél ədan na i ni. Loo n noō té dəyǎ ní ədan na: Ōō najə n mā nge kəla yǎi m-ā m-ədəi ní. Anī Joab tél ədan na: m-nēl mbīm laā yā koñ.

18Dəyǎ ní əda na: De gē a ədañ kǎgē najə kógēm kété jóo na: Āwī i-dəjei najə ká do té kem bē ká Abel Bet Maaka té adē gír najə gǎñg.

19Do nang ká *Israel té ní yǎǵ ká reē kə lǎpəyaá tǎy gotə yǎǵ gē malang i bē yǎji ō, yǎǵ ká kadē deē ənī kemən adən tǎy gotə yǎǵ gē malang i bē yǎji ō. Banī i i-sǎā nujə bē ká bo ká dan madə gē té do nang ká Israel té. Yǎǵ n i yǎǵ yā Kósbē ní i-sǎā nujəñ i tǎm rí té?

20Joab tūr əda dəyǎ ní na: Najə! m-gír nujə loo sák sák kadē bē gətóo kōs alé.

21I yǎǵ n noō n m-sǎā rǎā ní alé. I deē kógēm ká do mbał yā *Eperaim té ká rīn na i Seba ngōñ Bikri n un jīn dǎó yā rōñ mbañg Dabid ní. Əhçiñ nəkó kə kérneé adəmī seneé anī m-ā m-əyǎ bē. Dəyǎ ní əda Joab na: Majə, j-a j-əni dən do ndogē mbał té yā kadī.

22Dəyǎ ní tél aŵ kem bēé aŵ ɔjə de gē malang kum kedə yǎn ní, adē gǎngēñ do Seba ngōñ Bikri əniñ do bɔr té kə gidə kéréy té adēñ Joab. Joab kǔr tōw anī, deē yǎn gē n gírēñ gidə bē ní tūñ naā kógēm kógēm, tél aŵñ kə bē yǎdə gē té. Joab tá tél aŵ gogə rō mbañg té Jerusalem.

Rī ngé kəla yā Dabid gē

23Joab i ngol ngé rōs gē malang ká *Israel té. Benaya ngōñ Yehoyada i ngol Kereti gē ō, Peleti gē ō.

24Adoram i ngǎgəra do ngé rǎā kəla ngǎmba gē. Yehosapatə ngōñ Ahilud i kodə mbēr yā mbañg.

²⁵Sewa i nge ndang makətübē. Sadok ō, Abiatar ō, i ngé tuñ yáa gē.

²⁶Ira n i de ké Yair té ní i *nge tuñ yáa yā Dabid.

2 SA 21

Gabaon gē niñ kə de ké gír kojə yā Saul té gē

¹Dan n Dabid a ɔɔn bē ní, bō kógə́m əsō kem bēé. Bō ní rāā de gē bāl mətá. Dabid aŵ koō taá rō Kóɔbē té anī, Kóɔbē ədan na: I bōkə́ n Saul niñ kə gír kojə yān gēé bōkə́n mósə de gē nang té ní n bō əsōn kem bēé ní. I tōl n ni tōl Gabaon gē ní.

²Loo n noō té mbañg bār Gabaon gē ba ɔr najə sedé. Gabaon gē i ngán *Israel gē alé. Niñ i gotə *Amor gē n teēn ta yo té ní. Kété ní ngán Israel gē ənīn ndūdə adəndə, ədañ na n-a n-əyañdə kadə ndiñ kə kumdə. Banī mósə Saul təngān ngáy najə yā Israel gē té ō, *Juda gē té ō, adə ni sāā tōl Gabaon gē kōɔ malang.

³Dabid dəje Gabaon gē na ké i yáa rí n kə n-rāā tām yādə té wa. Ké yáa ké majal n rāādə ní ké n-a n-əgā kərān i kə rí tá a tórəñneé tadə dɔ de gē yā Kóɔbē té wa.

⁴Gabaon gē tél ədañ Dabid na najə n to dɔ dándə té kə Saulú ō, kə de gē ké gír kojə Saul té ō ní, deē na a əndā naā té i kə gində arjəa al ō, kə lórɔ al ō, kə yo de kərəy ké *Israel té al ō. Anī Dabid tél ədadə na kə ədanəñ yáa n kemdə gey ní na n-a n-rāā yā kadədə.

⁵Loo n noō té Gabaon gē ədañ mbañg na: Deē n sāā tōljí kōɔ malang ō, ni ɔjəñ na jə-gətóo kōɔ dɔ nang ké Israel té ō ní,

⁶Adə adəñjí de ké gír kaan té gē siri adə jə-rāādə yáa ké tōr ta kum Kóɔbē té kem bē ké Gibeá yā Saul té, Saul n i de ké Kóɔbē gərān ní. Mbañg əda na n-ā n-adədə kə de gē ní.

⁷Banī mbañg əya Mepiboset ngōn Jonatan ké ngōn Saul adə ndi kə kumneé sɔɔn madə naā n to dɔ dándə té ní. Tɔdɔ kété ní Dabid niñ kə Jonatan ké ngōn Saul əhɔn madə naā kə rī Kóɔbēé.

⁸Mbañg əhɔ ngán Risəpa ké ngōn Aya n ojədə kə Saulú ní adə i Armoni ō, Mepiboset ō, əhɔ ngán Mikal ké ngōn Saul n ojədə kə Adriel ngōn Barjilai ké Mehola ní mí ō,

⁹ba adədə kə Gabaon gēé adə rāāndə yáa ké tōr dɔ mbał té ta kum Kóɔbē té. Niñ oyñ naā té siri mbak. Tōləndə i dan n a əlañ gír sāā kōɔ ɔrjə gē ní.

¹⁰Risəpa ké ngōn Aya n i dəyá gotə yo yā Saul ní un kúbə yo, sel dɔ mbał té, ba ndi loo ní té dan yā kəla gír sāā kōɔ té bátə adə mañ ké dɔɔ reē edəñ dɔ niñ gē ní té. Kadaa anī ni ɔgə yeł gē jəngā dɔ niñ gē ní té ō, ndɔɔ anī ni ɔgə də ké bembéé gē reē rō té ō.

¹¹Ədañ Dabid yáa n Risəpa ké ngōn Aya rāā ní.

12Dabid aŵ taā kēngā Saul gē ō, kēngā Jonatan gē ō, jī de ké kem bē ké Yabes ké Galaad té gē té. Tɔdō i niñ n aŵ bogəñ niñ Saul niñ kə Jonatan ta bē ké Bet Sean té ní. Tām dan n Pilistin gē tetəñ Saul rōō Gilboa ní doqñ nínən ō, niñ Jonatan ō i loo ní té.

13Dabid oy kēngā Saul gē ō, kēngā Jonatan gē ō, kōó kem bē ké Yabes té aŵn. Gō té anī oyñ kēngā de ké siri gē n tōləndé ní,

14aŵ bōkəñ kem bəlo bádə yā Kis ké bəbə Saul té, naā té kə kēngā Saul gē ō, kēngā Jonatan gē ō, kem bē ké Sela té gō nang yā Benjamé té. Dan n rāāñ yāa malang n mbañg ədadé kadə rāāñ ní oy anī, Nóbā ɔjə kem majə yān ké tām yā bē té kə ndágá.

Israel gē rōōñ Pilistin gē

(Áaṙ 1 Yáa 20.4-8)

15*Israel gē niñ kə Pilistin gēé rōōñ naā báy tɔ. Dabid niñ kə deē yān gēé aŵ əniñ Pilistin gē rōō. Kɔr rāa Dabid.

16Anī Isəbi Benob n i de ké gir kaa yā Harapa té ní gey tōlən. Yáa rōō gē yā Isəbi Benob i ké kijə ō, njār nēngā yān n i gində nēngá kasə n ooñneé ní kəyñ tɔy kəloə mətá ō.

17Banī Abisai n rī kəqon na i Seruya ní diṙ mbañg, adə ni tōl Pilistin ní. Loo n noō té áskar gē əniñ ndūdé adəñ Dabid ədañ na n-aŵñ sedé ta rōō té tɔ alé, tá kadə bē kəqo udəñ kōó *Israel té alé.

18Gō té anī Israel gē rōōñ naā kə Pilistin gēé báy tɔ kem bē ké Gob té. Sap n i de ké rang ké gir kaa yā Harapa té ní, Sibəkai ké ngəñ Husa tōlən i ta rōō ngeé n noō té.

19Israel gē rōōñ naā kə Pilistin gēé Gob báy tɔ. Elanan ngəñ Yaare Oregim ké Betlehem tōl Goliat ké Gat i ta rōō ngeé n noō té. Kāgə nənga yā Goliat ní bon asə naā kə goy kəlá ké jī nge kəjə kəbə tá.

20Rō ké rang əsə kem bē ké Gat té báy tɔ. Gə rōō kógəñ i noó. Ta ngán jīn gē i mehé mehé ō, ta ngán njan gē i mehé mehé ō, adə ta ngán jīn gē njan gē malang i kutə jōó gidə i s. Ni i de ké gir kaa yā Harapa té ō.

21Gə rōō ní sāa ta *Israel gē, ni tájədé. Anī Yonatan ngəñ Simea ké ngəkəqo Dabid tōlən.

22Dabid niñ kə deē yān gēé tōlən Pilistin ké sɔ gē n niñ i de gē ké gir kaa yā Harapa ké Gat té ní.

2 SA 22

Dabid ndadə Nóbā

(Áaṙ Pá 18)

1Dan n Kóóbə ɔr Dabid kōó jī madə baān gē té ō, jī Saul té ō ní anī, əni pā n toō adə Kóóbə,

- ²əda na: Kóṣṣbē i mbaḷ yām, ni i kújé ké ngañg ngáy yām ké m-ndi kemeé anī, yáa a odə róm alé.
- ³Nábā i mbaḷ bōō rō yām. Ni i der yām ō, gindē n m-ā m-tetəń rōō ní ō. Ni i kújé ké ngañg yām ō, ké m-ndi kemeé anī m-ájə, loo bōō rō yām ō, nge kajəń ō. Ni i nge kərēm kōō jī ngé dóno gē té.
- ⁴I-tōyī Kóṣṣbē! m-bār Kóṣṣbē, anī m-tetə madə baām gē rōō.
- ⁵Yo bírēm kə tógó tītə bəngál mań beé, m-ból tódō to i tītə mań do mbaḷ ké a nūgá kə tógó yā nujə loo beé.
- ⁶Kəlā ké bádá gē bírməń, yo əyā gūmbə noń té.
- ⁷Dan n wur kəl ké ngáy əsō dóm té ní, m-bār Kóṣṣbē, m-bār Nábā yām. Anī ni-ndi kem *kújə yāń té oō ndūń. Kór yām əsō mbīń té.
- ⁸Loo n noō té do nang ndebə ō, do rā yéy ō. Dan n wōñg rāā Kóṣṣbē ní, do rā ō, do nang ō ndewń.
- ⁹Sa teē kónən té ō, hor teē tan té ō, yāl hor gē teēń gō té ō.
- ¹⁰Kóṣṣbē tetə ta do rā kə nang té ba risə nang té. Kiḷ mań ké ndul ndí ndí i gir njan té.
- ¹¹Ni-ndi i gidə *de ké do rā té kógəń té n a risəń ní Ni teē hoy do nél té.
- ¹²Ni utə gidə rōn kə loo ké risə tilií. Bōō rōn dan kiḷ mań ké ndul ndí ndí té, dan kiḷ mań gē ké mań i tū té té.
- ¹³Loo ké unjə kow ké ndələ ngáy i kété non té. Hor ké tū té ndów adə kərə sir sir.
- ¹⁴Kóṣṣbē ndi do rā té ndāñg loo, Nábā ké dój say ngáy rāā adə ndūn bār.
- ¹⁵Ni túrdé kə kum gərə anī tēndāń naā tīń. Ni urdé kə tel maná anī tīń naā kógəń kógəń.
- ¹⁶Ndū Kóṣṣbē n ndáñgəń loo ní ō, koō n teē kónən té ō ní, rāā adə gir bā bo teē dój ō, gir ngəra do nang teē dój ō.
- ¹⁷Ni-ndi dój əla jīn əhəməń. Unəń kōō kum yáa ké tōr gē n reēń dóm té ní.
- ¹⁸Ni ərēm kōō jī madə baām gē ké tógédé i ngáy té, jī madə baām gē n tógédé i ngáy tōy yām ní té.
- ¹⁹Ndō n tógəń gətóon té ní, niń əńiməń rōō kə ngangá ngáy, banī Kóṣṣbē reē diń.
- ²⁰Ni-taā əyām dój adə mā i kōō róm, ni ajəm tódō tárəm.
- ²¹I tām hál ké góté ké m-rāā té, I tām jīm ké *unjə njáy njáy té n Kóṣṣbē rāāń yáa ké beē seń ní.
- ²²Tódō m-rāā yáa gē n Kóṣṣbē ɔjəm ní, m-rāā hál ké sew al kə Nábā yām alé.

- 23 M-ēndā kumm gir *ndū najē yān gē té m-ngōm majə. Gō mində gē ní ni-əda kadē yā rāā ní mā m-mbāté rāā alé.
- 24 m-ndigə kadē ənge yáá kə yā kəda dóm té alé. m-gey kadē najē əhóm alé, adē m-ngōm róm.
- 25 Loo ní noō té Kóṣṣbē əndā njam najē hál kə gōté kə m-rāā seneé té, najē hál kə *unjē njáy njáy kə m-rāā adē ɔɔ kə kumneé té.
- 26 Kóṣṣbē, deē ní ra dɔ ndūn té anī, ī ī-ra dɔ ndūí té seneé ɔ. Deē ní najē gətóo dɔn té ní, ī ɔjən kadē najē gətóo dɔí té ɔ.
- 27 Deē ní *unjē njáy njáy ní ī a ɔjən kadē ī i kə *unjē njáy njáy ɔ. Ba ī ā i lur de kə nge gól loo.
- 28 ī ī-dī gir de gē ní madədá gē rāāndá mbóo té ní, ba ī-kídē ngé kɔjə rō gē.
- 29 Kóṣṣbē, i ī n i lám̄ba yām ní, adē loo kə ndṣó ní m-ndi kum té ní, ī ūnjē tū té.
- 30 M-í bal dɔ bəlo té i kə ta kúlí, m-āl dɔ ndogē mbal té m-jəngā kə gidə kéréy té i kə Nəbā yām.
- 31 Róbə yā Nəbā i róbé kə majə ɔtə ta. Najē yā Kóṣṣbē rāā yáá kə ɔjə kadē i najē kə rókum. Kóṣṣbē i der yā de gē malang ní a namnən ní.
- 32 Kóṣṣbē ngóy i Nəbā! I Nəbā yájí ngóy n i mbal yájí ní!
- 33 I ni n i loo bṣṣ rō yām kə ngaṅg ngáy ní! I ni n i nge rāā róbə nom té ní.
- 34 Ni-rāā adē njam ɔl tītə nja dul. Ni-əhóm adē m-rā kə njam dɔɔ dɔ loo kə kī kə dɔɔ gē té.
- 35 I ni n i nge ndóom loo rṣṣ ɔ, nge rāā sem kadē jīm rugə gə gəra kə rāā kə gində nəngá kasaá ɔ ní.
- 36 Kóṣṣbē, ī-ra nom té tītə der ɔ, ájəm ɔ. Ré m-bārí anī ī ī-ndigəm ɔ, ī ī-rāā adē tógóm to ɔ.
- 37 M-āy ngōdē ngáy ɔ, njam udə ál ɔ, i kə ta kúlí.
- 38 m-ngōdē madə baām gē ba m-tǎldé kṣ malang. Dan ní m-tǎldé ál báy ní, m-tél gōdé té alé.
- 39 Ré əngəñ dɔ kə asə yodé anī, m-ósédé dɔ té m-tǎldé. Deē kógəm dandé té kə m-éyan gətóo, m-tǎldé malang. Niñ iñ dɔɔ tɔ alé, niñ i nang té ba m-əndā njam dɔdɔ té.
- 40 ī ādēm tógə kadē m-rṣṣ. Ngé kəñim rṣṣ gē ní, ī éla dɔdɔ gir njam té.
- 41 ī ī-rāā ādē madə baām gē tūrən gándédé tam té kə ngōdṣ. Ngé rṣṣm gē ní, m-tǎldé kṣ nám nám.
- 42 Niñ əgañ kɔf ba de kə dīdɔ gətóo. Niñ əgañ kɔf kə dɔ Kóṣṣbē té, ba ni dal alé.

- 43 m-rāādé bumbéru tá. m-rējédé, m-tébādé tītē bɔr ké kum róbó beē.
- 44 Ī ɔrēm kɔ́ ta deē gir yām gē n̄ ɔnīn wúy jīm tá ní, adē rāān yáá ké majal sem alé Ī ɔndām dɔ gir nápar de gē té ba ĩ-ngómēm adē mā i dɔdɔ tá dɔ́. Gir de ké m-geɔ́dɔ al gē a rāān kəla yām.
- 45 Tērā gē reē a gólēn kumm, m-édádé najē ta kógēm anī oōn tam.
- 46 Kemdá taā loo tɔ alé adē niñ teēn loo bɔɔ rɔ yādé gē té kə rɔ ndebeé.
- 47 Kɔ́ɔbē ndi ngándáng! m-rāā mbaĪ yām kéra! Nébā i gɔ rɔɔ, ni i mbaĪ yām ō, nge kajəm ō.
- 48 Ni i Nébā ké nge dal baām, ké nge kəla dɔ nápar de gē gir tógə yām tá.
- 49 Kɔ́ɔbē, Ī ɔrēm kɔ́ ta madē baām gē tá. Ī ĩ-rāā adē ngé gē n̄ ɔnimēn rɔɔ ní m-tetédé rɔɔ. Ī ɔrēm kɔ́ jī ngé dɔnɔ gē tá.
- 50 Adē m-ndigə bókī tōy dan nápar de gē té ō, m-ndigə kɔsə ɔnií kə pā yām gēé ō.
- 51 Kɔ́ɔbē rāā yáá ké bo gē dijín mbaŋg n̄ ni gērā ní. Ni-rāā kem majə kə nge n̄ ni ur yibē ngār dɔn tá ní, adē i kə Dabidí ō, kə gir kaa yāneé ō, báté kə no tá.

2 SA 23

Najē gē n̄ Dabid ɔr gō gogé ní

- 1 Najē gē n̄ Dabid ɔr gō gogé ní n toó: Ōōī najē kɔr Dabid ngōn Jese, najē kɔr deē n̄ ɔndānēn loo ké bo tá ní, deē n̄ Nébā yā Jakob ur yibē ngār dɔn tá ní, deē n̄ nel ngán *Israel gē tōy kə pāá ngáy ní.
- 2 Ndíl Kɔ́ɔbē ɔr najē kə kúlēm, ni-ɔndā najē yān ta ndom tá.
- 3 Nébā yā Israel ɔr najē, nge ngōm Israel ɔdam na: Deē n̄ ɔɔ bē dɔ de gē té kə hál ké góté ní, deē n̄ ɔɔ bē dɔ de gē té kə ból ndíl Nébāá ní,
- 4 to tītē mbang ké ɔba dəloí ndɔ ké kiĪ mañ gətóó tá adē ndálē dɔ rā tá beē. Yer mbang ké gō mañ ké edə té rāā adē mu ɔba.
- 5 Yáá n̄ Nébā rāā kə kojə yām ní n toó. Ni-əho *madē naā ké a to ngándáng sem. tēndā *ndū najē gē dɔ tá ō, ɔjə loo ngómən majə ō. I ni n rāā adē m-tetə rɔɔ ō, rāā yáá malang ké nel de gē ō ní.
- 6 Banī ngé gē malang n̄ háldé nujə kɔ́ ní toñ i tītē kōn ké yā tégā kɔ́ gē. Deē a ɔydé kə jīneé alé.
- 7 Deē n̄ a sāā kɔdə rɔdɔ ní a əho i gində aláa i kágə nənga jīn tá, ba a əla hor dɔdɔ tá malang i kə loo nəkó n̄ noō tá.

Ngé rɔɔ yā Dabid gē

(ÁaĪ 1 Yáa 11.10-47)

⁸Rī gō rōō yā Dabid gē n toó: Isəbaal ní i Hakəmon ní, i ngəgəra dō gō rōō ké mətá gē. Rīn kərēy ní a bārənēnéé ní na i Adoni ké Esəni. I ni n tōl de gē bú sósó gidə kógə́m ní.

⁹Nge kutə gōn i Eleajar ngōn Dodo ké ngōn deē kógə́m ké Ahoa. Dan ní Dabid gē aŵ ənīn Pilistin gē rōō ní, ni i dan ngé rōō ké mətá gē ní dānēn Dabid ní té. Pilistin gē ní kánēn naā ní i yā rōō *Israel gē. Ngé rōō yā Israel gē aŷn naā,

¹⁰banī ni-ra gotoó beé, tōl Pilistin gē bátá adə jīn oy yélélé ō, ngōngərō tū kūl kaskar yān té ō. Ndō ní noō té Kóōbē tetə rōō ké bo adə ngán Israel gē. Ngé rōō yā Israel gē tél reēn gogé rō Eleajar té i kə rī kəy yáa kənge gē ké ta rō té ngóy.

¹¹Nge kutə gōdó i Sama ngōn Age ké Harar. Dan ní Pilistin gē əsəñ dódó naā té Lehi, loo ní ndōr kōō lətíi gē i tū té ní anī, ngé rōō ké Israel té gē tūrēn gándádó adēndó.

¹²Banī Sama ra gotoó kem ndōr ní té. Ni ngōm ndōr ní ō, tōl Pilistin gē ō. I beé n Kóōbē tetə́n rōō ké bo adə ngán *Israel gē ní.

¹³Ndō kərēy té anī, ngé rōō gē mətá dan ngé rōō ké kutə mətá gē té reē əngēn Dabid kem bəlo mbał ké Adulam té, i dan yā sāa kōō gē té. Būtə ngé rōō yā Pilistin gē aŵ rāān gérger yádé wól loo yā Repay gē té.

¹⁴Dan ngeé ní noō té ní Dabid ndi loo bōō rō yān ké ngaŋg té ō, bütə ngé rōō yā Pilistin gē ndiñ kem bē ké Betlehem té ō.

¹⁵Anī yáa ní ngurən rāa Dabid ní, Dabid əda kə ndágá. Ni-dəje na ké i náa n a adən mañ ké kem bəlo mañ ké ta bē ké Betlehem té kadə n-aŷ wa.

¹⁶Anī ngé rōō ké mətá gē ní udəñ kem gérger yā Pilistin gē té ba ədēñ mañ ké kem bəlo taā mañ ndi ké ta róbé ké yā kudəñ kə kem bē ké Betlehem té ní reēñnéé adənəñ. Ba Dabid mbáté kaŷ mañ ní. Ni bōkə nang té ndējə Kóōbē

¹⁷ba əda na: Kóōbē, kə m-əŷ mañ ní toō a? To i tītə loo kaŷ mósə de gē ní ənīn kəla jī yo aŷñnéé gō té ní. Adə Dabid mbáté kaŷ mañ ní. Yáa ní ngé rōō ké mətá gē ní toō rāān ní n noó.

¹⁸Abisai ké ngōkōo Joab i ngōn Seruya. Ni i ngol ngé rōō gē ké niñ i kutə mətá kem bütə yádé té. Ndō kógə́m té anī, ni tōl madə baā gē bú mətá kə nənga yāñnéé, adə rīn bār dan ngé rōō ké kutə mətá gē té.

¹⁹Ké rōkum té ní rīn bār ngáy tōy yádé ō, tél ngəgəra dódó ō, ba ni-əndā gō gō rōō ké mətá gē ní té alé.

²⁰Benaya ké Kabəseel ní i ngōn Yoyada ké ngōn gō rōō kógə́m ní, rāa yáa ké to bōl gē i ngáy. I ni n tōl gō rōō ké jōó gē ké Moab ní ō, risə gō bəl té aŵ tōlən kem bəlo taā mañ té, ndō ní néjə a dəsén tun tun té ní ō.

²¹Tōl bāw deē kógə́m ké Ejiptə ké kə nəngaá jīn té. Ni-əho kəgə jīn té ənīn deē ní rōō. Taā nənga yān jīn té ba tósə tōlnəñ.

- 22 Yáá ké to bōl gē ní Benaya rāā ní n noó. Ni-rāā adē rīn bār ngáy dan ngé rōō ké mētá gē té.
- 23 Rīn bār ngáy tōy yādó ba ni-əndā gō gō rōō ké mētá gē ní té alé. Dabid əndān dō áskar gē ké ngé ngōm dōn gē té.
- 24 Asael ké ngōkō Joab i dan ngé rōō ké kutə mētá gē ní té. Gat de ké rang ké sedé gē i Elanan ngōn Dodo ké Betlehem ō,
- 25 Sama ké Harod ō, Elika ké Harod ō,
- 26 Heles ké Pelet ō, Ira ngōn Ikes ké Tekoa ō,
- 27 Abiejer ké Anatot ō, Mebunai ké Husa ō,
- 28 Salmon ké Ahoa ō, Marai ké Netopa ō,
- 29 Heleb ngōn Baana ké Netopa ō, Itai ngōn Ribai ké Gibeá ké dō nang yā Benjame té ō,
- 30 Benaya ké Piraton ō, Hidai ké kem wól loo gē ní mañ gē ké dō mbañ Gaas té a nūgēñ tū té ní ō,
- 31 Abialbon ké Bet Araba ō, Asmabet ké Bahurim ō,
- 32 Eliaba ké Saalbon ní i ngōn Yasen kógēm ké dan madē gē té ní ō, Yonatan ō,
- 33 Sama ké Harar ō, Ahiam ngōn Sarar ké Harar ō,
- 34 Elipelet ngōn Ahasəbai ké ngōn deē kógēm ké Maaka ō, Eliam ngōn Ahitopel ké Gilo ō,
- 35 Hesərai ké Karmel ō, Parai ké Arab ō,
- 36 Igal ngōn Natan ké Soba ō, Bani ké gír kaa yā Gad té ō,
- 37 Selek ní ni i Amon ní ō, Narai ké Beerot ní i nge kətō yáá rōō gē yā Joab ké ngōn Seruya ní ō,
- 38 Ira ō, Gareb ō ní niñ i de ké gír kojə yā Yeter té ní ō,
- 39 Uri ní i Het ní ō. Malang báa niñ i deē kutə mētá gidə i sīrí.

2 SA 24

Dabid téda kutə Israel gē

(Áaí 1 Yáá 21.1-6)

- 1 Wōng rāā Kóōbē kə ngán *Israel gēé báy tō. Ni sēlā Dabid dōdó té. Mērən téda kutə *Israel gē ō, *Juda gē ō,
- 2 adē Dabid əda Joab ní i ngol ngé rōō gē ní ra kadən té ní na kə njērāñ kə gō gír bē gē malang ké Israel té, kə əlañ gír Dan bátó Beer Seba. Kə tédañ de gē malang kadē n-gerēñ kutədó.

³Joab tél əda mbañg na ndəngā yān i kadē Kóṣṣbē Nə́bā yā kóṣn mbañg kə rāā kadē ngán Israel gē bəlañ ngáy, kadē kutədə́ tɔ́y nge kə ngəŕ n toṓ t́ nja bú ō, kadē kóṣn mbañg ɔ́ kutədə́ ní kə kumneé ō. Ba Joab tél dəje Dabid na ké ndigə rāā yáá kə títə́ n noṓ i najə́ rí t́ wa.

⁴Banī Joab niñ kə ngol áskar gē yā mbañg gēé asəñ mbātə́ rāā yáá́ n mbañg əndā́ dɔ́dɔ́ t́ kadē rāāñ ní alé, adə́ teē əsōñ róbó awñ kə t́da kutə́ ngán Israel gē t́.

⁵Niñ teēñ bā Jurdé ba əlañ gír dɔ́ bē kə Aroer t́ ō, bḗ n ndi wól loo t́ ní ō. Niñ əndañ dan de gē kə gír kaa yā Gad t́ gē mənəñ, ba awñ kumdə́ kə Yajer.

⁶Niñ ugəñ dɔ́ nang kə Galaad t́ ba awñ kem bḗ yā Het gē t́. Awñ Kades ō, Dan Yaan ō, kem ngán bḗ gḗ n ndiñ kə gō gidíí ní ō, awñ Sidon ō.

⁷Tiŕ n i bḗ kə ngañǵ n ndogə́ mbaĪ́ gīr gidə́ ní ō, awñ kem bḗ gḗ n kété́ i bḗ yā Hibi gḗ ō, Kanaan gḗ ō, ní malang ō, awñ Beer Sebá n i bḗ kə gō nang kə Negeb yā *Juda t́ ní ō.

⁸Unəñ gō bḗ gḗ malang, rāāñ nāā ndōhó kə ndṓ kutə́ jōó pá t́ kadē tél ɔ́təñ gogə́ Jerusalem báý.

⁹Joab adə́ mbañg kutə́ de gḗ n t́dañ ní: *Israel gḗ kə asəñ kaw ta rṓ t́ gḗ i deḗ 800 000 ō, Juda gḗ i deḗ 500 000 ō.

Nə́bā rāā Dabid yáá́ kə tōr

(ÁaĪ́ 1 Yáá 21.7-17)

¹⁰Kem Dabid əgan biting biting najə́ t́da n ni t́da kutə́ ngán Israel gḗ ní t́. Ni-əda Kóṣṣbē na n-rāā́ i yáá́ kə majaĺ ngáy, ba ngolaā́ ní kə māy rōn dɔn t́, tɔ́dɔ́ n-rāā́ yáá́ i títə́ de kə kuř dɔn gətóo beé.

¹¹Loó n noṓ t́ Kóṣṣbē ɔ́ najə́ kə nge kaá yáá́ yā Dabid́ n i Gad kə *nge koṓ ta yā Nə́bā ní ədan na:

¹²Kə aw kə əda Dabid na najə́ n Kóṣṣbē ədan ní n toó: M-ǰiĪ́ yáá́ kə tōr gḗ mətá kə tām yā majaĺ n ĩ-rāā́ t́ ní kadē ĩ-gērā́ kógə́m danaá. Ngé n ā́ ún ní, m-ā́ m-ādə́ a rāā́. Teḗ bírí dəlói dan n Dabid ndól dɔ́ bī́ t́ anī,

¹³Gad aw ədan kəla yā Nə́bā ní. Ni dəjen na ké ndigə́ i kadē bō əsō kem bḗ yān t́ bāl sīrí, aké i kadē madə́ bañ gḗ ngōdəñəñ ba kə ay nodé́ t́ nāā mətá, aké i kadə́ moy ngālbōgī́ əsō kem bēé ndṓ mətá wa. Kə gír dɔ́ t́ ba kə ədan najə́ n kadə́ n-tél n-aw n-əda nge kəlan ní.

¹⁴Dabid əda Gad na n-sā́ ngáy. Bá t́ ba kəsō kem jī́ Kóṣṣbē t́ i só t́ tɔ́y kəsō kem jī́ deḗ ndul gḗ t́. Tɔ́dɔ́ Nə́bā́ i de kə kumən ɔ́n seí ngáy.

¹⁵Adə́ Kóṣṣbē əla kə moy ngālbōgī́ dɔ́ nang kə *Israel t́ dəlói ndṓ nə́kó́ n noṓ t́ bátə́ kadē asə́ kum yān. De gḗ n moy ngālbōgī́ t́ldə́ Dan bátə́ ugə́ Beer Sebá ní kutədə́ malang i deḗ dūbú kutə́ sīrí.

16*De ké dɔ rā́ té əla jīn kē dɔ bḗ ké Jerusalem té yā́ nujə́n kɔ́ɔ́ anī́ Kóɔ́bḗ lṓo gír nujə́ loo té ba ədan na: Asə́ beé, ī-tetə́ jī́ kē nang tá. Ngé kə́la ní ra i kadə́ loo kə́nda kṓo gémḗ yā́ Arona ké Yebus tá.

17Dan ní Dabid ɔ́ɔ́ *de ké dɔ rā́ té loo tṓl de gḗ té anī́, ədá Kóɔ́bḗ na i ni Dabid n n-mā́n dɔ́ *ndū́ najə́ yā́ Nə́bā́ ɔ́, n-rā́a yá́á ké gṓtə́ al ɔ́ ní, ba ké batə́ gḗ ní noó́ ké rā́ā́n yā́dɔ́ i rí wa. Ní kadə́ kə́ Kóɔ́bḗ kə́ rā́ā́n nə́kɔ́ ɔ́, gír kojə́ yā́n ɔ́, yá́á ké tṓr.

Dabid rā́a loo tuń yá́á tām̄ yā́ Kóɔ́bḗ té

(Áaṙ 1 Yáá 21.18-26)

18Ndṓ nə́kɔ́ ní noó́ té Gad aṙ əngé Dabid ba ədan na kə́ aṙ kə́ rā́a *loo tuń yá́á loo ní Arona a ənda kṓo yā́n tū́ té ní tá, kə́ adə́ Kóɔ́bḗ.

19Anī́ Dabid aṙ loo kə́nda kṓo ní tá tītə́ ní Kóɔ́bḗ ədań Gad ní.

20Dan ní Arona ɔ́ɔ́ mbańg niń kə́ ngé́ kə́la yā́n gḗe a reḗn kum kə́ rṓn té anī́, ɔ́tə́ tónī́ tadə́ ba aṙ ɔ́sə́ non nang tá no mbańg tá,

21ba də́je kó́ɔ́n mbańg na ké reḗ i baý́ wa. Anī́ Dabid tél ədan na n-reḗ i mangə́n loo kə́nda kṓo yā́n tá, yā́ rā́a loo tuń yá́á tū́ té yā́ kadə́ Kóɔ́bḗ, kadə́ gír yá́á ké tṓr ní reḗ dɔ́ de gḗ té kem bḗe ní gā́ngə́n.

22Anī́ Arona ədá Dabid na: Kó́ɔ́ bḗ gḗ, yá́á ní kemí gey ní ī-taā́ ī-ndə́jə́n Nə́bā́ *yá́á tuń ké róó́ horoó́. Mańg yā́m̄ gḗ n toó́ kadə́ ī-rā́adé́ *yá́á tuń ké yā́ róó́ horoó́ té ɔ́, púsə́ mańg kə́ yá́á ké yā́ rákə́ kó́ɔ́ mańg tá gḗ n toó́ kadə́ ī-rā́a kī́r tá ɔ́.

23M-ādī́ yá́á gḗ ní noó́ malang ɔ́, ndə́ngā́ yā́m̄ i kadə́ Kóɔ́bḗ Nə́bā́ yā́i ndigə́ *yá́á ndə́jə́ yā́i ɔ́.

24Banī́ mbańg ɔ́də́ al gṓ Arona tá. Ni ədan na n-sā́a i mangə́n kə́ gātə́ ní a ɔ́jə́ ní, tām̄ n-gey ndə́jə́ Kóɔ́bḗ Nə́bā́ yā́n yá́á ké n-adə́ yá́á gírí al alé. Adə́ Dabid mang loo kə́nda kṓo ní ɔ́, mańg gḗ ní ɔ́, kə́ njár sélə́ arjā́a kutə́ mí.

25Ni-rā́a *loo tuń yá́á loo ní tá ba ndə́jə́ Kóɔ́bḗ *yá́á tuń ké róó́ horoó́ gḗ ɔ́, *yá́á tuń ké tām̄ yā́ kem kó́gə́m̄ tá gḗ ɔ́. Loo ní noó́ té Kóɔ́bḗ ɔ́jə́ kem majə́ yā́n ké tām̄ yā́ bḗ tá kə́ ndágá, adə́ gír yá́á ké tṓr ní reḗ dɔ́ de gḗ té kem bḗ ké *Israel té ní gā́ng.

1 KI

1 KI 1

Adonia s̄āā kadē əndānēñ mbañg

¹Dan ní noō té ní mbañg Dabid tɔgə bəgá ngáy k̄ó. Təniñ k̄ubə dɔn té ngáy bá tā ba k̄ul a ɔɔn i mbéé báy.

²Anī ngé kəla yān gə ədanəñ na majə kadē kə n-sāāñ ngōñ ké dəyá ké geř dəngam al báy kə n-adənəñ kadē rāā kəla yān ɔ, ɔg gōn ɔ, to kadən té kadē loo təngān ɔ.

³⁻⁴Ngé kəla gə ní sāāñ ngōñ ké dəyá ké mandə ngáy dɔ nang ké *Israel té malang ba əngeñ i kem bē ké Sunem té. Rī ngōñ ké dəyá ní na i Abisag. Niñ reēñ seneé adənəñ kə mbangāá adē rāā kəla yā mbañg ɔ, ɔg gōn ɔ, banī mbañg bī seneé alé.

⁵Dan ngeé n noō té ní Adonia ké ngōñ Dabid ní ojən kə Hagit ní, ɔsə rōn kə dɔó əda na i ni n n-a n-ɔɔ bē ní. Ni s̄āā púsə s̄ənda ɔ, s̄ənda gə ɔ, ɔy de gə kutə mí adə a ngōdēñ kété non té ɔ.

⁶Nəkó ní k̄oɔn ojən joo noó bəbən gákən al báy. Kadē ədan na i-rāā yáa beé i tām rí té wa ní gətóo. Tá ni balsáá ngáy ɔ, ojəñ Absalom pá tá k̄oɔn ojən báy ɔ.

⁷Adonia oñ naā kə Joab ké ngōñ Seruya ɔ, Abiatar ké *nge tuñ yáa ɔ, adə niñ tetəñ rōdé gōn té.

⁸Ba Sadok *nge tuñ yáa ɔ, Benaya ké ngōñ Yoyada ɔ, Natan *nge koō ta yā Nóbā ɔ, Simeï ɔ, Rei ɔ, gɔ rōy yā Dabid gə ɔ, tá niñ i gōn té alé.

Natan ɔ, Batəseba ɔ, ndigəñ i Salomɔ

⁹Ndō kéréy té Adonia tuñ yáa kadə mbal̄ Johelet té, ngɔr kə ta kəba mañ yā ngé rāā kəla k̄ubə gə té. Ni tuñ i batə gə ɔ, mañg gə ɔ, duł mañg ké yembə gə ɔ. Ni mēř ngán mbañg Dabid gə ní i ngák̄oɔn gə ní ɔ, de ké bo gə ké gō nang yā *Juda té ké ngé rāā kəla yā Dabid gə ɔ, malang reē loo ní té.

¹⁰Banī ni mēř Natan ké *nge koō ta al ɔ, mēř Benaya al ɔ, gō rōy yā Dabid gə al ɔ, mēř ngōk̄oɔn Salomɔ al ɔ.

¹¹Anī Natan əda Batəseba k̄oɔ Salomɔ na: Adonia ngōñ Hagit ndi mbañg kanjə kadē k̄óɔjí Dabid geř gō ní i ɔɔ al a?

¹²M-ā m-ādī k̄ojə k̄ogəím laā kadē ajəñ rōí ɔ, ajəñ ngōnī Salomɔ ɔ.

¹³Āw rō mbañg Dabid té i-dəjen ké i ni K̄óɔbē yāi n əni míndən adī ədaī na ngōnī Salomɔ na a ɔɔ bē gotən té ɔ, na a ndi dɔ k̄ōr k̄agə mbang yān té ɔ ní al wa. Ba ké i báy á i Adonia n ndi mbañg ní wa.

¹⁴Ba dan ní ā ɔr najə kə mbangāá báy anī, mā m-ā m-údə gōí té yā kadē m-ā m-ósə gír najə yāi kə dɔó.

¹⁵Batəseba āw rō mbañg té kem kújə yān té. Mbañg tɔgə bəgá ngáy k̄ó adə Abisag ké Sunem ra a rāā kəla yān.

- 16** Batəseba ɔsə non nang té no mbañg té. Anī mbañg dəjen na ké i rí wa.
- 17** Anī ni-tél əda mbañg na: Kóɔ bē gē, i ĩ n ɛnī míndí kə rī Kóɔbē Nébā yāí ādēm mā nge kəla yāí kadē ngōnēm Salomɔ a ɔɔ bē gotíí té ɔ, a ndi dɔ kōr kāgē mbañg yāí té ɔ ní al a?
- 18** Ba n toō báa i Adonia n ndi mbañg gotíí té kanjə kadē ĩ-geř gō ní.
- 19** Ni tuñ mañg ké bəra gē ɔ, duł mañg ké bo majə gē ɔ, batə gē ngáy ɔ, ba mēř ngání gē malang ɔ, Abiatar ké *nge tuñ yáa ɔ, ngol ngé rɔɔ gē n i Joab ní ɔ, kaw *loo tuñ yáa ní té, banī mēř ngōnīí Salomɔ alé.
- 20** Ba ngɔlaā ní, kóɔ bē gē, *Israel gē malang ndiñ a nēlən mbídá i kə rɔí té kadē édadé rī deē n kadē ɔɔ bē gotíí té ní.
- 21** Ré kóɔ bē gē oy aŵ gō bəbən gē té kóɔ anī, mā ɔ, ngōnēm Salomɔ ɔ ní, a rāānjí yáa n a rāān de ké ngé rāā majal gē ní.
- 22** Batəseba ra a ɔř najə kə mbañgáá báy anī, Natan ké *nge koō ta udə ndogó mbañgáá.
- 23** Ədañ mbañg na Natan ké *nge koō ta na ra ndágá laā. Ni udə gō mbañg té, ɔsə non nang té non té,
- 24** ba ədan na: Kóɔ bē gē, i ĩ n əda na kə Adonia kə ɔɔ bē gotíí té ɔ, kə ndi dɔ kōr kāgē mbañg yāí té ɔ ní a?
- 25** Tɔdɔ bōólaā ni-aŵ ta kəba mañ ké Rogel té aŵ tuñ mañg ké bəra gē ɔ, mañg ké bəra ké bo majə gē ɔ, batə gē ngáy ɔ, ba mēř ngání gē ɔ, ngol ngé rɔɔ gē ɔ, Abiatar ké *nge tuñ yáa ɔ, kaw *loo tuñ yáa ní té. Ndi a əsañ yáa ɔ, a aŷn ɔ, seneé noō ba əga kɔř əda na kadē dɔ mbañg Adonia kə ngañg májé májé!
- 26** Banī ni mēř Sadok *nge tuñ yáa al ɔ, Benaya ngōn Yoyada al ɔ, ngōnīí Salomɔ al ɔ, mēřēm mā al ɔ.
- 27** Kóɔ bē gē, loo kadē ĩ-gērā de ké kadē ndi gotíí té kanjə kadē édájí ĵii ngé kəla yāí gē ní i baý?

Dabid ɔjə dɔ Salomɔ kadē un gotən

- 28** Loo n noō té mbañg Dabid əda na kə bārən Batəseba kə adənən. Dan n Batəseba tél reē rɔn té anī
- 29** ədan na: Kété m-ənī míndém m-ādī m-ədə na i ngōnīí Salomɔ n a ɔɔ bē gotəm té ɔ, a ndi dɔ kōr kāgē mbañg yām té ɔ ní. Tītə n Kóɔbē ké nge gāng dɔm kem wur kɔl gē té ngándáng ndiñ kə kumneé noō,
- 30** m-ā m-rāa yáa n m-ənī míndém ta kum Kóɔbē Nébā yā *Israel gē té m-ādī najən té ní bōólaā.
- 31** Batəseba ɔsə non nang té ɔ no mbañg té ɔ, ba əda na: Ādē dɔ kóɔ bē gē, mbañg Dabid, ngañg májé májé!

32Loo ní noō té mbañg Dabid əda na kə bārəñ Sadok ké *nge tuñ yáa̱ ɔ, Natan ké *nge koō ta ɔ, Benaya ngōñ Yoyada ɔ, kə adəñəñ. Dan ní niñ reē rañ non té anī,

33ni ədadé na kə ɔyñ ngé kəla yān gə ɔ, kə əndāñ ngōnən Salomɔ dɔ kərɔ rapáy yān nəkó Dabid té ɔ, ba kə aŵñ seneé ta kəba mañ ké Gihon té.

34Sadok ké *nge tuñ yáa̱ ɔ, Natan ké *nge koō ta ɔ, a urəñ yibə dɔn té loo ní noō té yā kəndāñneé mbañg dɔ *Israel gə té. Gɔ té anī ĩ-kōrĩ tōw gə ɔ, ədaĩ kə ndū boó na kadə dɔ mbañg Salomɔ ngañg májé májé ɔ.

35Loo ní ā ĩ-téliĩ ní a, ĩ-njērāĩ gōn té. Ni a reē yā ndi dɔ kōr kəgə mbang yāñ té. I ni n a ɔɔ bē kum gotəñ ní. Tɔdɔ i ni n m-əndān dɔ Israel gə té ɔ, dɔ *Juda gə té ɔ, kadə ni i ngār yādé ní.

36Benaya ké ngōñ Yoyada təl əda mbañg na: Kóɔ bē gə, ādē i tītē ní noō! I Kóɔbē Nəbā yāĩ nəkó n əndā najē taĩ té toō!

37Ādē ni i naā té kə Salomɔ tītē ní ni i naā té seĩ ní ɔ, ādē ni-rāā adē bē kɔɔ yā Salomɔ bo tɔy yāĩ ɔ!

Əndāñ Salomɔ mbañg

(Áaĩ 1 Yáa̱ 29.21-25)

38Anī Sadok ké *nge tuñ yáa̱ ɔ, Natan ké *nge koō ta ɔ, Benaya ké ngōñ Yoyada ɔ, naā té kə Kereti gə kə Peleti gə ní i ngé ngōm dɔ mbañg gə ní ɔ, aŵñ rɔ Salomɔ té. Niñ əndāñ Salomɔ dɔ kərɔ rapáy yā mbañg Dabid té, ba aŵñ seneé ta kəba mañ ké Gihon té.

39Sadok *nge tuñ yáa̱ un gajə dā ké kem kújə tandā té ní *yibə ké tál i kemeé ní jīn té. Ni ur yibə ní dɔ Salomɔ té əndāñneé mbañg. Loo ní noō té kōrəñ tōw gajə dā ɔ, de gə malang ədañ kə ndū boó na ādē dɔ mbañg ngañg májé májé ɔ.

40Gɔ té anī de gə malang njērāñ gɔ Salomɔ té təl aŵñneé seneé gogé kem bēé. Niñ kōrəñ yáa̱ gə ɔ, rāāñ rōneĩ ngáy ɔ. Niñ urəñ kól ngáy tītē ké yā kadə dɔ nang njar beé.

Salomɔ māy rōn dɔ Adonia té

41Dan ní Adonia niñ kə ngé gə ní ni mērdé kəsa yáa̱ ní əsañ yáa̱ gír gāng anī, oōñ káa̱ de gə ní a bār gijə gijə ní. Joab oō kōɔ tōw anī, dəje na ké i rí n rāā yáa̱ áké loo ndir nji kem bēé beé wa.

42A ɔr najē báy anī, Jonatan ké ngōñ Abiatar *nge tuñ yáa̱ reē ugə. Adonia ədan na: ĩ-reē kə laā tɔdɔ ĩ i de ké ngáā, adē ĩ-reē i kə najē ké majaá yā kədají.

43Jonatan təl əda Adonia na: Kógəñ al báté! Kóɔjí mbañg Dabid əndā Salomɔ mbañg kadə ɔɔ bē gotən té!

44Mbañg mēr Sadok *nge tuñ yáa̱ ɔ, Natan ké *nge koō ta ɔ, Benaya ké ngōñ Yoyada ɔ, Kereti gə ɔ, Peleti gə ɔ, dāñ Salomɔ. Niñ əndāñəñ dɔ kərɔ rapáy yā mbañg té.

⁴⁵Sadok *nge tuñ yáa ò, Natan ké *nge koō ta ò, urəñ yibə dɔn té əndānəñ mbañg kadə kəba mañ ké Gihon té. Gō té anī niñ téləñ dɔ té seneé ta kaŵ gogó bēé kə rōneléé. Rō de ké kem bēé gə malang nelédé, adə i kōōdó n oōī ní.

⁴⁶Tá Salomɔ ndi dɔ kōr kəgə mbañg té gəgə.

⁴⁷De ké bo yān gə reē tōyñ mbañg Dabid kə dɔ té báý gəgə ədañ na n-ndəngāñ kadə Nóbā yān kə rāā kadə rī Salomɔ kə bār tōy yān ò, kə rāā kadə bē kɔɔ yā Salomɔ kə bo tōy yān ò. Mbañg ɔsə non nang té kem tərá yān té,

⁴⁸ba əda na n-ndadə Kóɔbē Nóbā yā *Israel gə ń bōólaā adən de ké nge ndi gotən té dɔ kōr kəgə mbañg yān té ò, rāā adə n-ɔa deē ní kə kumneé ò ní.

⁴⁹De gə malang ń Adonia mērdé kəsa yáa seneé ní bōl rāādé adə ndewñ yakə yakə. Niñ iñ dɔɔ, ɔyñ naā aŵñ kə loo yādé gə té kógə́m kógə́m.

⁵⁰Adonia nəkó bōl asən nák adə i aŵ nañ kíł *loo tuñ yáa ń rāāñ adə to tītə gajə dā ní. Ni-bōl i Salomɔ.

⁵¹Ədañ Salomɔ na Adonia bōlón ngáy adə aŵ nañ gajə *loo tuñ yáa. Ba əda na ré mbañg Salomɔ əñi ndūn yā tōlən alé pá tá na n-əya loo ń toō báý.

⁵²Salomɔ tél əda na ré əhɔ hálən sew anī, nənga dɔn kógə́m gəgə na a ɔdə nang alé. Ba ré rāā hál ké majal séý yetə anī a oy.

⁵³Mbañg Salomɔ əla de gə gō Adonia té kadə risə kóɔ dɔ *loo tuñ yáa té. Adonia reē ɔsə non nang té no mbañg Salomɔ té. Loo ń noō té Salomɔ ədan na kə tél kə aŵ gogó bēé.

1 KI 2

Kɔjə gə ń Dabid adə Salomɔ pá tá kadə oy ní

¹Dan ń Dabid a rāā yā koy ngɔr anī ɔr najə kə ngōnən Salomɔ, ədan na:

²M-ā éyá dɔ nang ń toō ngɔr, əhɔ rōl ngañg, i-ra dəngam.

³I-ngōm yáa gə ń Kóɔbē Nóbā yāí əda kadə yā ngōm ní ò, ún gō róbə yān gə ò, i-ngōm *ndū najə yān gə ò, gō míndə gə ń ni-əda kadə yā rāā ní ò, jī bēl loo rāā yáa yān gə ò, i-rāā yáa gə ń ni-ɔsə seí ta rāā ní ò, tītə ń i ké ndangə́n kem *ndū najə yā Moijə té ní. I beé tá yáa malang ń ā i-rāā ní a teē yáa majə.

⁴Loo ń noō té Kóɔbē a rāā yáa ń ni-əñi míndən yā rāā kadə́m ní. Ni ədam na ré ngánə́m gə ngōməñ hálédé majə ba njərāñ ké de ké sew gə té kə non té kə ngarə kemdé mámák ò, kə dā rōdédé malang ò anī, na m-ā m-nal deē kógə́m ké gír yām té dɔ kōr kəgə mbañg ké *Israel té alé.

⁵Tá báý tɔ ní, yáa ń Joab ké ngōn Seruya rāā seím ní i-geř majə. I ni n tōl ngol ngé rōɔ ké jōó gə ké Israel té ń i Abner ké ngōn Ner ò, Amasa ké ngōn Yeter ò ní. Ni-tōlédé ndɔ ké karī té daləñ baā mósé ké ndɔ rōɔ té, adə mósé ní to bōdən té ò, tū sāā yān té ò.

- ⁶Ī-rāā kə gō kum kedē yāí, ba ī-lōō kəyaŋ kadē oy yo bəga aŋn bádá kə kem soló.
- ⁷Banī ī-rāā kem majə kə ngán Barjilai kə Galaad. Ādē niñ i dan de gē n a əsañ yáa ta tábel yāí té ní. Tədō niñ rāān kem majə sem dan n m-ā m-āyñ ngōkóóí Absalom ní.
- ⁸Ba ááá, Simeí ngōñ Gera kə Bahurim n i de kə gír kaa yā Benjamə té ní, ni i ngər rōí té. Ndō n m-āyñ ta kaw kə Mahanaim ní, ni ndólém kə najē kə tōr ngáy gēé. Banī ni-reē kəjə nom té bā Jurde té, adē m-ənī míndóm kə rī Kóóbēé m-ādēn, m-éda na m-ā m-tōlən alé.
- ⁹Banī ĩ n i de kə nge kum kedē ní, ā ī-rāān de kə najē gətóo dən té té alé. yáá n kadē ī-rāā seneé ní, ā ī-geř. Ni i de kə təgə ngáy bá tā ba adē oy yo mósa.

Dabid oy adē Salomə un gotən

(Áaī 1 Yáa 29.26-28)

- ¹⁰Dabid oy aŋ gō kaan gē té. Dubənən i kem bē yā Dabid té Jerusalem.
- ¹¹Ni-oo bē dɔ *Israel gē té bāl kutə s. Oo bē kem bē kə Hebron té bāl sirí ō, kem bē kə Jerusalem té bāl kutə mətá gidə i mətá ō.
- ¹²Salomə ndi dɔ kōr kágə mbaŋ yā bəbən Dabid té, ba əho koo bē yān adē ngaŋg.

Salomə tōī Adonia

- ¹³Ndō kógēm té Adonia kə ngōñ Hagit aŋ ənge Batəseba kə koo Salomə. Anī Batəseba dəjen na kə reē i reē kə lápéya nəkó wa. Anī Adonia ndigən na ááá,
- ¹⁴ba tél ra dɔ té ədan na n-sāā kōr najē seneé. Anī Batəseba ədan na kə əda.
- ¹⁵Loo n noō té Adonia əda na: Īkó ī-geř kadē koo bē i yām mā. Tá *Israel gē malang ndi a ngóōn kadē i mā n i mbaŋ ní. Banī kōr kágə mbaŋ māñ tañ kó adē i ngōkóóm Salomə n ndi mbaŋ ní, ba i mā alé, tədō i Kóóbē nəkó n ndigə kəndān mbaŋ ní.
- ¹⁶N toō m-ā m-dəjeī yáá kə kal kógēm beē, ba ī-lōō kəgēm. Anī Batəseba ədan na: Əda!
- ¹⁷Adonia tél ədan na: Mbaŋ Salomə ndigə ndílí ngáy ní, m-rāāí bó ba ədan adē adēm Abisag kə Sunem kadē tél dəyá jīm.
- ¹⁸Batəseba əda na: Majə, məkó m-ā m-āw yā kōr najē kə mbaŋá tāñ yāí té.
- ¹⁹Adē Batəseba aŋ rō mbaŋ Salomə té yā kōr najē seneé tāñ yā Adonia té. Mbaŋ ĩ dɔ tēnī tan ba əsə non nang té non té. Gō té anī tél ndi nang té, ba adē əndān kōr kágə mbaŋ kógēm kadən té dɔ jī kɔn té adē koo ndi dɔ té.
- ²⁰Batəseba ədan na: I yáá kə séy beē ngóy n m-ā m-dəjeī ní ba ī-lōō kəgēm. Mbaŋ tél ədan na: Kóm, ī-dəjeīm yáá n kemií gey ní na m-ā m-ōgī alé.
- ²¹Batəseba əda na: Abisag kə Sunem ní deē a adēn kə ngōkóóí Adonia kadē tél nəyán karī al a? Salomə tél əda koo na:

22Ī-dəje Abisag ké Sunem tām yā Adonia té i tām yā rí té? Dan ní i nga tógém ní, yáá ní kadē Ī-dəje tām yān té ní i koo bē, i tām yān té ō, tām yā Abiatar nge tuñ yáá té ō, Joab ngōñ Seruya té ō!

23Mbañg Salomō túbə kə rī Kóṣbēé əda na: Adonia ní bōl al ba nāa dəje yáá ké beé ní noó, ré m-ādē oy al anī, ādē Nébā rāām yáá ké tōr ké beé ba tél rāām nge ké beé!

24Tītē ní Kóṣbē ndiñ kə kumneé noō ō, mbūsēm adē m-ndi ngañg, dɔ kōr kāgē mbañg yā bɔbém Dabid té ō, rāa adē m-údə dan gir kaa yā ngār gē té tītē ní ədañ kété ō ní, bōólaā nəkó ní toō Adonia a oy.

25Mbañg Salomō əla Benaya ngōñ Yoyada adē aṽ tōl Adonia. I tītē ní noō n Adonia oyñ ní.

Salomō tēbā Abiatar Jerusalem kōṣ

26Gō té anī mbañg əda Abiatar *nge tuñ yáá na: Āṽ Ī-ndi dɔ nang yāí té Anatot, tām ĩ i de ké majə kadē óy tā ba m-ā m-tōlī bōólaā alé, tɔdō ətō sandúkə yā Kóṣbē Nébā bāl yā bɔbém Dabid té ō, Ī-tápī naā té ō.

27Salomō tēbā Abiatar kōṣ kem kəla *tuñ yáá yā Kóṣbē té, adē najə ní Kóṣbē əda dɔ gir kojə yā Eli té kem bē ké *Silo té ní udə girí.

Salomō tōl Joab

28Najə ní əsō mbī Joab té, tām kété Joab ndigə i najə yā Adonia, ba i Absalom n ni ndigə najə yān al ní, adē ni-aṽ bōṣ rōn kem kújə tandā yā Kóṣbē té, ba nañ gajə ké dɔ *loo tuñ yáá té.

29Ədañ mbañg Salomō na Joab na aṽ aṽ bōṣ rōn kem kújə tandā yā Kóṣbē té, na ra na i kadē *loo tuñ yáá té. Anī Salomō əla Benaya ngōñ Yoyada, ədan na kə aṽ kə tōlən.

30Benaya udə kem kújə tandā yā Kóṣbē té ba əda Joab na: Mbañg əda na kə Ī-teē! Banī Joab tél ədan na: M-ā m-teē alé, m-ā m-óy i loo ní toō té. Benaya tél aṽ əda mbañg najə ní Joab tūr ədan ní.

31Mbañg əda Benaya na: Ī-rāa tītē ní ədaín noō. Ī-tōlən ba Ī-dubən. I tītē ní noō n ā únəñ najə yo de ké jōó gē ní Joab tōldé kanjə kumən ní kōṣ dɔ gir kojə yā bɔbém té ō, dɔm mā té ō ní.

32Kóṣbē tél kə mósəneé ənī i dɔn té. Ni tōl de gē jōó ké niñ i de ké sůmūú tɔyn gē ō, kə majə tɔyn gē ō. Ni-tōldé kə kaskaraá i gidə bɔbém té jəke kanjə kadē bɔbém geṛ gō. De gē ní ni-tōldé ní i Abner ké ngōñ Ner ní i ngol áskar gē ké *Israel té ní ō, Amasa ngōñ Yeter ní i ngol áskar gē ké *Juda té ní ō.

33Ādē mósédé tél əsō dɔ Joab nəkó té ō, dɔ ngánən gē té ō, ngán kaan gē té ō, ta kaṽ joo. Ba ādē Kóṣbē rāa adē Dabid ō ngánən gē ō, ngán kaan gē ō, gir kojə yān ō, mbañg gē ní a oon bē gotən té ō ní, ndiñ majə ngándáñg.

³⁴Adē Benaya tél aṽ gogé aṽ ɔsə Joab tōlən, ba dubēn kem kújə yān nəkó Joab ní ra i kem dəla loo té ní té.

³⁵Mbañg əndā Benaya gotē Joab té dɔ ngé rōō gē té ō, əndā Sadok *nge tuñ yáa gotē Abiatar té ō.

Salomɔ tōl Simeí

³⁶Salomɔ bār Simeí ba ədan na: Ī-rāā kújə yāí Jerusalem, ĩ-ndi kem bēé, ba ĩ-teē aṽ loo ké rang té alé.

³⁷Ndō ní ā ĩ-teē té, adē ĩ-teē wól mañ Sedəron kē gidə kórēy té anī ā óy ní m-ədəí m-ādē gāñg. Mósí a tél yā kəsō i dɔí ikó té.

³⁸Simeí tél əda mbañg na: I najə ké majə! Kóōm, m-ā m-rāā tītē ní édañ noō. Adē Simeí ndi Jerusalem dan i ngáy.

³⁹Kem bāl ké nge kɔ mətá té anī, bəlo yān gē jōó aṽñ naā, aṽñ bē Akis ké ngōñ Maaka ní i mbañg ké Gat ní té. Dan ní Simeí oō kadē bəlo yān gē i bē Akis anī,

⁴⁰əndā sírdí gidə kərō yān té ba aṽ Gat rō Akis té, gō bəlo yān gē té tél reē sedé gogé Jerusalem.

⁴¹Ədañ Salomɔ na Simeí na ĩ Jerusalem aṽ Gat ba na tél dɔ té reē ugē gogé bēé.

⁴²Loo ní noō té mbañg əla gōn té adē reē ba ədan na: m-ra seí adē ənī ndūí ta kum Kóōbē té yā teē loo alé. Tām m-tāí m-ədə na ré ĩ-teē kem bēé aṽ loo kórēy té, ká i rá gēgē anī a óy. Anī ĩ-tél édam na i najə ké majə.

⁴³Ba rāā i baý á ĩ-ra dɔ ndūí ní ənī ta kum Kóōbē té ní al ní? I tām rí té á ĩ-duñ naā ba ĩ-rāā gō míndə ní m-ədəí kadē ĩ-rāā ní al ní?

⁴⁴Gō té anī mbañg əda Simeí na: Yáa ké majal gē malang ní ĩ-rāā kə bəbóm Dabid ní ikó ĩ-geř majə. Kóōbē a rāā kadē kem ndul yāí tél əsō dɔí ikó té,

⁴⁵ba kadē tór ta i dɔm mā té ō, kadē kōr kágē mbang yā Dabid ndi ngañg ta kumən té ngándáng ō.

⁴⁶Mbañg adē Benaya ké ngōñ Yoyada ndūn, adē teē kə Simeí aṽ tōlən. Yáa ní Salomɔ rāā á ndiñ ngañg dɔ kōr kágē mbang té ní n noó.

1 KI 3

Salomɔ taā ngōñ Paraɔ

¹Salomɔ tél um *Paraɔ, mbañg ké Ejiptə. Ni-taā ngōnən əhɔn madə naā seneé. Ni-aṽ kə nəyáneé əndān kem bē yā Dabid té Jerusalem, báté kadē rāañ kújə mbañg yān ō, *kújə yā Kóōbē ō, ndogē mbał ké gidə bē ké Jerusalem té ō, adē oy.

²Dan ní noō té ní ngán *Israel gē a tunəñ yáa i loo ndōy gē té báý. Tɔdō báté bāl ní noō té ní, deē rāā *kújə yā Kóōbē al báý.

³Salomɔ rāā jī bēl loo rāā yáa gē n bɔbɛn Dabid ədan na kə rāā ní ɔjə́n tár yān kə tām yā Kóɔbē té kə ndágá. Banī ni tuñ yáa adē Nébā ō, róō ndujē nō kágē kə kotə majə ō, i loo ndōy gē tá.

Salomɔ dɛje Nébā kum kedē kə yā kɔɔ́n bē

(Áaɪ 2 Yáa 1.2-13)

⁴Ndō kéréy té mbañg aŵ tuñ yáa Gabaon. Tɔdō loo kə kii kə dɔ́ kə bo tɔy gotə madə gē malang i noó. Salomɔ tɔl dā gē dūbú kógə́m róō horoó dɔ loo ní té tām yā Kóɔbē té.

⁵Dan n Salomɔ i Gabaon ní, Kóɔbē Nébā ndɔbɛn kem nī té dan ndɔ́, ədan na kə dɛjen yáa n kemən gey ní na n-a n-adən.

⁶anī Salomɔ tél əda Kóɔbē na: Kóɔbē, i-rāā kem ndaa ngáy kə bɔbɛ́m Dabid nge kəla yái. Tɔdō ni-ra dɔ ndūn té ō, kə góté ō, kə súmūú ō seí. Kem ndaa yái kə ngáy ní to gotoó tām yān té, adē bōólaā ādɛn ngōñ kógə́m adē ndi dɔ kōr kágē mbañg yān té gotən té.

⁷Ngɔlaā ní, Kóɔbē Nébā yām, i i n əndām mā nge kəla yái mbañg gotə bɔbɛ́m Dabid té ní. Ba mā i ngōñ báy, adē m-geɛ loo rāā kəla mbañg alé.

⁸Tá m-ndi i dan gír deē yái gē n i-gə́rādé ní té. Niñ i ngáy, adē deē asə tɔda kutədé kə gōó alé.

⁹Ní Kóɔbē, ādəm kem kə geɛ najə ādē m-ndiñ dɔ gír deē yái gē té ō, kadē m-gerə́n kōr kam yáa kə majə ō, kə majal ō naā té. Tɔdō kanjə nge n noó anī, de kə asə ndi dɔ gír deē yái gē té gətóo, tām niñ i ngáy.

¹⁰Yáa n Salomɔ dɛje ní nel Kóɔbē,

¹¹adē ni-tél əda mbañg na: I i-dəjeṁ i kutə bālí kə kadē reē ta madə té al ō, i yáa kənge al ō, i yo madə baai gē al ō, ba i-dəje i kadē kə i-geɛ kōr kam yáa kə majə ō, kə majal ō, naā té yā kɔɔ́n bē kə gō gēé ní,

¹²m-ā m-rāā yáa n i-dəjeṁ ní: M-ā m-ādī kum kedē ō, kem kə geɛ najə ō. M-ā m-ādī i kadē kə deē ənge kété noí té al ō, a ənge gotí al ō.

¹³Tá yáa gē n i-dəjeṁ al ní gəgē m-ā m-ādī: M-ā m-ādī yáa kənge ō, kəsə gɔn ō. Adē báté kadē óyń ní, mbañg kə títí a gətóo.

¹⁴Tá báy tɔ ní, ré ún gō róbə yām gē, adē əhɔ *ndū najə yām gē kemií té i-rāań yáa ō, i-rāā gō míndə gē n m-əndā dɔ́ té kadē i-rāā ní ō, títə yā bɔbí Dabid anī, m-ā m-rāā kadē i-ndi kə kumií bāl ngáy.

¹⁵Salomɔ ndól, banī nī yān ní n noó. Ni-tél aŵ gogé Jerusalem, ba aŵ ra ta kum Kóɔbē té no *sandúkə madə naā té. Ni ndējə Nébā *yáa tuñ kə róō horoó kə taá malang gē ō, *yáa tuñ kə tām yā kem kógə́m té gē ō, ba ta tɔl ta anī rāā yáa kəsa kə ngáy tām yā de kə bo yān gē té malang.

Salomɔ gāñg sarya kə kum kedēé

- 16**Ndō kógēm té dəyá ájéba gē jōó aw̄n rō mbañg Salomō té, ndiñ non té.
- 17**Nge ké kógēm əda na: Kós bē gē, bós ōō najē yām. Mā ō, dəyá n toō ō, jə-ndi i kem kújé ké kógēm beē té. Dan n m-ójə ngōñ ní ni i noó kem kújé ní té.
- 18**Rāā ndō mətá gō té anī ni oje yān ō. De ké rang ké sejí gətóo, i jji kó jōó ngóy n jə-ndi kem kújé ní té.
- 19**Ndōó ndō kógēm té anī ni to dō ngōnən té adē ngōnən oy.
- 20**Ba dan n m-to mā m-bī anī, ni-ji dōó dan ndōó, un ngōnēm n to kadēm té ní aw̄ ənī kem tērá yān té ba un ngōnən n oy kós ní reēn ənī kadēm té.
- 21**Dan n m-ji dōó kə ndōy laā yā kadē ngōnēm mba anī, ngōñ i ké oy kós. M-əndā mañn kum loo ké unjə kow té anī m-áá m-geē kadē i ngōnēm n m-ójən ní alé.
- 22**Anī dəyá madēn ní əda na: Rōkum alé, ngōñ ké kə kumuú i ngōnēm mā, ba ngōñ ké koy i ngōñī j̄! Ba dəyá ké kété ní tél əda na: Rōkum alé, ngōñ ké koy i ngōñī j̄, ba ngōñ ké kə kumuú i ngōnēm mā! Dəyá gē ní nējēn naā najē ta kum mbañg té i tītē n noō.
- 23**Mbañg un najē c̄r, əda na: Dəyá n toō əda na: Ngōñ ké kə kumuú i ngōnēm mā, ba ngōñ ké koy i ngōñī j̄. Dəyá madēn əda na: Rōkum alé, ngōñ ké koy i ngōñī j̄, ba ngōñ ké kə kumuú i ngōnēm mā.
- 24**Tā anī mbañg əda na kə reēn kə kaskaraá kə adēnən. Reēn kə kaskaraá adēn mbañg.
- 25**Mbañg əda na kə gāngēn ngōñ ké kə kumuú ní naā té kə kaskaraá, kə adēn dəyá gē ní.
- 26**Anī dəyá n ngōñ ké kə kumuú i yān ní kumən ɔɔn ngáy tām yā ngōnən té, adē əda mbañg na: Kós bē gē, m-rāāi bós, ādēn ngōñ ké kə kumuú ní ba i-lōō tōlən! Banī dəyá madēn əda na: Ī-gāngī ngōñ ní danaá, ādē i yām al̄ ō, i yān al̄ ō!
- 27**anī mbañg əda na kə adēn dəyá ké kété ní ngōñ ba kə tōlēn alé, tōdō i ni n i kōy ngōñ ní.
- 28**Ngán *Israel gē malang oōñ sarya n mbañg gāng ní adē rōyñ mbañg. Tōdō aañ kadē Nóbā adēn kum kedē yān yā gāngən sarya.

1 KI 4

Salomō rāā bē yān

- 1**Salomō i mbañg yā ngán *Israel gē malang.
- 2**Rī ngé kəla yān ké bo gē n toó: Ajaría ngōñ Sadok i *nge tuñ yáa.
- 3**Ngé ndang makətübē gē i Eliorep ō, Ahia ō. Niñ i ngán Sisa gē. Kədē mbēr yā mbañg i Yosapat ngōñ Ahilud.
- 4**Ngol áskar gē i Benaya ké ngōñ Yoyada. Nge tuñ yáa gē i Sadok ō, Abiatar ō.

- ⁵Ngār yā ngé kọọ bē gē i Ajaria ká ngōn Natan. Nge tuñ yáa ọ, nge kadē mbañg kọjē ọ, i Jabud ká ngōn Natan.
- ⁶De ká do yáa kenge yā mbañg té i Ahisar. Ngār ká do kəla ngámá té i Adoniram ngōn Abəda.
- ⁷Salomọ tэндā ngé kọọ bē gē kutə gidə i jōó gō nang ká *Israel té malang. Niñ kógēm kógēm a ɗɗn gō mbañg kə deē yān gēé kə yáa kəsaá kem nāa kógēm kə do bāl gē.
- ⁸Ngé kọọ bē gē ní n toó: Ngōn Hur i nge kọọ bē ká gō nang ká mbalá yā *Eperaim té.
- ⁹Ngōn Deker i nge kọọ bē ká gō nang ká Makas té ọ, Salbim té ọ, Bet Semes té ọ, Elon Bet Hanan té ọ.
- ¹⁰Ngōn Hesed ní ndi Arubot ní i nge kọọ bē ká gō nang ká Soko té ọ, ká gō nang ká Heper té malang ọ.
- ¹¹Ngōn Aminadab i nge kọọ bē ká gō nang malang ní ngán mbaġ gē ká Dor i tū té ní tá. Ni-taā i Tapat ngōn Salomọ ká dəyá.
- ¹²Baana ngōn Ahilud i nge kọọ bē ká gō nang ká Tanak té ọ, Megido té ọ, ká Bet Sean ká taá malang ní i kadə bē ká Sartan té gír Jisreel té nang té ní ọ. Gō nang ní aŵ ugə Abel Mehola, ba ra noó un Yokəmeam no kem.
- ¹³Ngōn Geber ní ndi Ramot ká Galaad té ní i nge kọọ bē ká gō nang ní ngán bē gē yā Yair ká ngōn Manase ká Galaad i tū té ní ọ, ni i nge kọọ bē ká gō nang Argob ká Basan té ọ. Bē bo gē ká gō nang ní noó té malang i kutə mehé. Ndogə mbaġ gē i gidə bē bo gē ní tá ọ, utəñ ta róbə ndogə gē ká yā kudəñ kə kem bē bo gē ní tá i kə bápá ọ, rákəñ gində nəngá kasə gē ta té ọ.
- ¹⁴Ahinadab ká ngōn Ido i nge kọọ bē ká gō nang ká Mahanaim té.
- ¹⁵Ahimas i nge kọọ bē ká gō nang ká Nepətali té. Ni-taā Basmat ká ngōn Salomọ.
- ¹⁶Baana ká ngōn Husai i nge kọọ bē ká gō nang yā Aser té ọ, i nge kọọ bē ká Bealot ọ.
- ¹⁷Yosapat ká ngōn Parua i nge kọọ bē ká gō nang yā Isakar té.
- ¹⁸Simei ká ngōn Ela i nge kọọ bē ká gō nang yā Benjamə té.
- ¹⁹Geber ká ngōn Uri i nge kọọ bē ká Galaad té, adə i gō nang yā Sihon mbañg yā *Amor gē ọ, gō nang yā Og mbañg ká Basan ọ. Tá nge kọọ bē ká rang i noó báy kem bēé gō nang ká *Juda té.
- ²⁰De ká *Juda té gē ọ, ká *Israel té gē ọ, i ngáy titə náñg ngárəmnjéy ká ta bā tá beē. Niñ-əsañ ọ, ɗyñ ọ, rāāñ rōnel ọ.

1 KI 5

¹Salomḡ ndi dɔ bē kḡḡ gē té malang, əla gír dɔ bē kḡḡ gē ké kadə bā Opəratə té ɔ, dɔ nang yā Pilistin gē té ɔ, báté ugə́n dɔ niñ dɔ nang ké Ejiptə té. Bē kḡḡ gē ní əgānəñ lambóo ɔ, rāān kəla yān ɔ, báté kadə oyń.

²Yáá ní Salomḡ a əsa kə deē yān gēé kə dɔ ndɔ gē ní n toó: Jéngá ké kəyñ i kəlōo dūbú ndohó ɔ, ndujə́ ké lándə́ ké kəyñ i kəlōo dūbú kutə gidə i sósó ɔ,

³mañg ké kəṛ guṁdé gē kutə kógə́m ɔ, mañg ké kəhɔ dan madə́ gē té dɔ mu té kutə jóo ɔ, batə́ gē bú ɔ. Ba gotə́ dā́ ké rang gē ké tītə́ lúm gē kə jaḷ gē kə dée gē kə ndābə́ ké yəmbə́ gē ní, deē tédádə́ alé.

⁴Gō nang malang ní deē ra bā Opəratə té anī i dɔ dán mbór bē ké geleé té kə no bēé ní, Salomḡ ɔḡ bē dɔ té, əla gír i Tipəsa báté Gaja. Adə́ mbañg gē ké gō nang ní noó té malang əlañ dɔdə́ gír tógə́ yān té. Lápə́ya to dɔ dán Salomḡ té kə madə́ bēn gē malang ní ndiñ gírəñ gidən ní.

⁵Dan ní Salomḡ ndiñ kə kumneé ní, de ké *Juda té gē ɔ, ké *Israel té gē ɔ, ndiñ lápə́ya. Əla gír Beer Seba báté ugə́n Dan ní, náā nəkó a ndi i gír *kəgə́ nduú yān nəkó té ɔ, gír kəgə́ kótə́ yān nəkó té ɔ.

⁶Sənda gē ní a ndórəñ púsə́ rɔɔ́ yā Salomḡ gē ní gəngə́n loo ndadə́ gē i gír loo dūbú kutə́ sɔ ɔ, ngé kaḷ sənda yān gē i dūbú kutə́ gidə i jóo ɔ.

⁷Ngé kḡḡ bē ké kutə́ gidə i jóo gē ní mbañg Salomḡ gərādə́ ní, niñ kógə́m kógə́m a əlañ kə yáa kəsaá nja kógə́m kem nāā kógə́m yā kadə́ mbañg Salomḡ ɔ, de gē malang ní a əsañ yáa ta bē yān té ní ɔ. Niñ a əndān kumdə́ gír mbañg té majə́ kadə́ naḷ yáa kógə́m alé.

⁸Kōo ɔrjə́ ɔ, mu ké tutə́ ɔ, ké tām yā sənda gē té ní, ngé kḡḡ bē gē a əlañneé i loo ní mbañg i tū té ní, kə gō ní gāngə́nneé dɔdə́ té ní.

Kum kedə́ yā Salomḡ tɔy yā de gē malang

⁹Nəbā rāā adə́ kum Salomḡ edə́ ngáy ɔ, ni geṛ yáa ngáy ɔ. Bō geṛ yáa ké kemən té i ngáy tītə́ ngərə́mñjéy ké ta bā bo té beē ɔ.

¹⁰Kum kedə́ yā Salomḡ tɔy kum kedə́ yā ngán ké dūñ bē té gē malang ɔ, tɔy kum kedə́ gē malang ké dɔ nang ké Ejiptə té ɔ.

¹¹Kum kedə́ yān tɔy yā de gē malang, tɔy yā Etan ní i Ejərahit ní ɔ, yā ngán Mahol ní i Heman ɔ, Kalkol ɔ Darda ɔ ní ɔ. Rīn bār dan nápar de gē malang ní ndiñ girəñ gidən ní té.

¹²Kəgə́ najə́ gē ní ni tətə́ ní i dūbú mətá ɔ, pā gē ní ni-rāā ní i dūbú kógə́m kə kalən ké mí ɔ.

¹³Ni-ɔṛ najə́ yā kəgə́ sédər ké Liban ɔ, yā kəmbə́ isopə́ ní a əba dɔ ndogə́ mbaḷ té ní ɔ. Ni-ɔṛ najə́ yā dā́ gē ɔ, yeḷ gē ɔ, kuṛ ké kəgə́ nang té gē ɔ, kənjə́ gē ɔ.

14De gē teēn dan gír de gē malang ní oōn najē kum kedē yā Salomō té ní kadē reē oōn kə mbīdē ō, mbañg ké dɔ nang té gē malang ní oōn najē kum kedē yā Salomō ní əlañ de gē kadē reē oōn kə mbīdē ō.

Salomō əndā dɔ yáa rāa kújə yā Kóɔbē naā té

(Áaí 2 Yáa 2.2-15)

15Hiram mbañg ké Tir i madē Dabid kété. Dan ní ni oō kadē əndān Salomō mbañg gotə bəbən Dabid té anī, əla ngé kəla yān gē rōn té.

16Salomō əla əda Hiram na:

17Ī-geř kadē bəbəm Dabid ənge ta róbə rāa kújə ké yā kəndā rī Kóɔbē Nəbā yān dɔ té alé, tɔdɔ madē bañ gē əyənən adē taā koō alé. Niñ ənīnən rōō kə ta loo gē té. Ba ta tōl ta anī Kóɔbē rāa adē tetədē rōō.

18Ngɔlaā ní Kóɔbē Nəbā yām rāa adē loo gē ní gīrən gidəm ní tél sələn tā: De ké yā rōōm gətóo ō, yáa ké to kum kaŷ al ké yā rāam gətóo ō.

19Adē m-gey rāa kújə ké yā kəndā rī Kóɔbē Nəbā yām dɔ té tītə ní Kóɔbē ədañ bəbəm Dabid ní. Ni-əda Bəbəm na i ngōnən ní n-a n-əndān gotən té dɔ kōr kəgə mbañg yān té ní n a rāa kújə ké yā kəndā rīn dɔ té ní.

20Ní, m-rāaī bó ba əda ngé kəla yāí gē ədē tégān kəgə sédər gē ké Liban tá adəmən. Tɔdɔ ĩ-geř kadē deē yāí gē gerən tégā kəgə tɔy deē yām gē. Ngé kəla yām gē a ɔsən kíł ngé kəla yāí gē kə dɔɔ kem kəla té. Gō té anī kutə nar ní ā ĩ-gāng dɔm tá tām yā ngé kəla gē té ní, m-ā m-ādī i gidə kógəm.

21Dan ní Hiram oō najē yā Salomō anī, rōn nelən ngáy, adē əda na: *Kɔsə gɔn i yā Kóɔbē bōolaā, tɔdɔ ni-adē Dabid ngōn ké kumən edē kadē ndi dɔ gír de ké ngáy gē ní toō té.

22Gō té anī Hiram əla əda Salomō na n-oō kəla yān majə. Na n-ndigə kadən kəgə sédər gē ō, kəgə sipəres gē ō, malang ní gey ní.

23Ngé kəla yān gē na a risənné dɔ mbał Liban té yā kaŷn bátə kum kə té. Na a túyndə naā té ba na a nələndə dɔ bā bo té yā kaŷn loo ní nəkó Salomō na a ɔjən té ní. Ngé kəla yān gē na a tútən kəgə gē ní naā té loo ní té, kadē ngé kəla yā Salomō gē ɔy awnneé. Ni Salomō tá kə əgān kə yáa kəsaá kadē n-adē de ké kem kújə yān té gē.

24Hiram adē Salomō kəgə sédər gē ō, kəgə sipəres gē ō, kə gō ní kemən gey ní.

25Salomō adē Hiram gémə kem səmbə bo dúbú bú jōó kadē i yáa kəsa ké tām yā de ké kem kújə yān té gē ō, adən yibə ké kumən unjə majə səmbə bo bú jōó ō. Yáa ní Salomō a adē Hiram kə dɔ bāl gē ní n noó.

26Kóɔbē adē Salomō kum kedē tītə ní ədanneé ní, adē mbənədə niñ kə Hiram to majə ō, niñ jōó mbak əhən madē naā ō.

Salomō ɔy de gē adē rāan kəla ngamba

(Áaṙ 2 Yáa 1.18; 2.1; 2.16-17)

- 27**Mbañg Salomḡ ɔy de gē dūbú kutə mətá dan ngán *Israel gē té kadə rāān kəla ngámba.
- 28**Kə dɔ nāā gē ní noō ni-əla sedé dūbú kutə dɔ mbaḷ kə Liban té kadə mbéləñ gir naā. A rāān nāā kógə́m dɔ mbaḷ Liban té ɔ, nāā jōó kem bē yādé gē té ɔ. Ngol ngé rāā kəla ngámba gē ní i Adoniram.
- 29**Ngé kətō yáa gē i dūbú kutə sīrí ɔ, ngé tósə mbaḷ gē ní a rāān kəla dɔ mbalá tām yā Salomḡ té ní niñ i deē dūbú kutə sósó ɔ.
- 30**Ngəgəra dɔ ngé kəla gē ní ngé kḡḡ bē yā Salomḡ gē təndāndé dɔ de gē té kadə rañ sedé ta rāā kəla ní niñ i deē dūbú mətá kə bú mehé, tədañdé kə ngé rāā kəla alé.
- 31**Mbañg adə ndūn kadə rōyñ mbaḷ kə bo kə majə ngáy gē ɔ, kadə tósəñ kadə ɔ, yā kəndān gir *kújə yā Kóḡbē.
- 32**Ngé kəla yā Salomḡ gē ɔ, yā Hiram gē ɔ, de kə Gebal gē ɔ, tégān kāgə gē ɔ, mbaḷ gē ɔ, ba kánəñ kə dɔ naā té yā rāān *kújə yā Kóḡbē.

1 KI 6

Rāān kújə yā Kóḡbē

(Áaṙ 2 Yáa 3.1-14)

- 1**Bāḷ bú sɔ kə kutə sósó gō teē ní ngán *Israel gē teēñ kōó kem bē kə Ejiptə té ní anī, Salomḡ əla gir rāā *kújə yā Kóḡbē. Ni-əla gir i kem bāḷ kḡḡ bē yān kə nge kḡ sɔ té, kem nāā kə nge kḡ jōó ní i nāā *Jib ní té.
- 2**Kújə ní Salomḡ rāā tām yā Kóḡbē té ní, ngələn i métər kutə mətá ɔ, laan i métər kutə kógə́m ɔ, ngələn kə kə dɔó i métər kutə gidə i mí ɔ.
- 3**Ngōñ kújə kə ta róbé té ní deē a ənda kem yā gāng tá a udəñ kə kem nge kə bo té ní, ngələn i métər kutə kógə́m tītə yā laa *kújə yā Kóḡbē ɔ, laan i métər mí ɔ.
- 4**Mbútəñ kḡḡ kújə gē tū bɔr té ba utəñ kum kə yengəreé.
- 5**Təndān kújə gē dɔ naā té mətá mətá kə gō gidə ndogə mbalá, ba adə ndənān bɔr kújə ní kemən i kə bo ní ɔ, bɔr kújə ní kemən i kə yā bōl gidə ní ɔ.
- 6**Kújə gē ní ndiñ dɔ naā té mətá mətá ní, laa ngé kə girí nang té gē i métər jōó kə núsə ɔ, laa ngé kə danaá gē i métər mətá ɔ, laa ngé kə ta té dɔó gē i métər mətá kə núsə ɔ. Tɔdɔ bɔr *kújə yā Kóḡbē ní ii nang té báté ugə dɔó ní, nderən kə gidə té ndágá asə naā alé. Nge kə girí nang té nder tɔy nge kə danaá, ba nge kə danaá nder tɔy nge kə ta té dɔó. Adə kāgə kújə udə kem bɔr *kújə yā Kóḡbē té alé.
- 7**Rāān *kújə yā Kóḡbē i kə mbaḷ gē kə toñ i kə jī loo kii ní iiñneé sedé loo tósə mbaḷ té ní. I beé n deē oōñ kōō martóo ɔ, dəga ɔ, gində rāā kəla kə rang ɔ, loo rāā kújə yā Kóḡbē té al ní.

⁸Kújə gə́ n̄ rāā́ndé́ dɔ́ naā́ té mətá́ mətá́ adḗ ndḗnā́n kadə́ *kújə́ yā́ Kóṣṣbḗ ní, a udə́n̄ kemə́n kə́ gírí nang té́ té́ i kə́ ta róbé́ kə́ dā́m̄ mbór bḗ kə́ geleé́ té́. Rañ kemə́n kə́ gírí nang té́ té́ noṓ rāā́n loo kə́ yā́ njērā́ dɔ́ té́ kaḷ́ kaw̄́n̄ kemə́n kə́ dɔ́ kə́ nge kɔ́ jṓo té́ ɔ́, kə́ nge kɔ́ mətá́ té́ ɔ́. Ba deḗ a rḗngṓ i rṓn n a alḗn ta kaw̄́ dɔ́ ní.

⁹Yā́ tṓlən̄ ta *kújə́ yā́ Kóṣṣbḗ ní, rāā́n no ró́ng kújə́ yā́ Kóṣṣbḗ i kə́ sáa kā́gə́ sédər gə́ ɔ́, kə́ kā́gə́ sédər gə́ kə́ njār kadə́ laa ba kɔ́sədé́ ta naā́ té́ gə́ ɔ́.

¹⁰Kújə́ gə́ n̄ rāā́ndé́ dɔ́ naā́ té mətá́ mətá́ kə́ gṓ gidə́ kújə́ yā́ Kóṣṣbḗ ní, ngā́ldé́ kə́ kə́ dɔ́ i métər jṓo kə́ núsə́ kə́ dɔ́dé́ gḗe ɔ́, tḗlañ sáa kā́gə́ sédər gə́ i kadə́ bɔ́r *kújə́ yā́ Kóṣṣbḗ té́ dɔ́ ɔ́.

¹¹Kóṣṣbḗ ə́da Salomɔ́ na:

¹²Ī́ ĩ-rāā́ kújə́ n̄ toṓ, ba ré ĩ-rāā́ yáá́ n̄ *ndū́ najə́ yām̄ ə́da ní ɔ́, ré ĩ-rāā́ yáá́ i tītḗ n̄ m-ǰjī́neé́ kadə́ ĩ-rāā́ ní ɔ́, gṓ míndə́ gə́ n̄ m-ə́daĭ kadə́ ĩ-rāā́dé́ ní ə́ndā́ kumií́ gírídé́ té́ ba ĩ-rāā́dé́ malang ɔ́ anī́, m-ā́ m-rāā́ yáá́ n̄ m-ə́nī́ míndém̄ yā́ rāā́ kadī́ á m-ə́da bɔ́bɔ́ Dabid ní.

¹³M-ā́ m-reḗ yā́ ndi dan ngán̄ *Israel gə́ té́ kem kújə́ n̄ toṓ té́ ɔ́, m-ā́ m-ə́yɔ́ Israel gə́ n̄ i gír deḗ yām̄ gə́ ní kɔ́o ál ɔ́.

Súū́n kem kújə́ yā́ Kóṣṣbḗ

¹⁴Dan n̄ ə́ndā́n̄ *kújə́ yā́ Kóṣṣbḗ kə́ gṓ ndū́ Salomɔ́ oy anī́,

¹⁵rāā́n̄ kem kə́ kā́gə́ sédər gḗe, ə́lañ gír nang té́ báté́ dɔ́. Gṓ té́ anī́ ɔ́sə́n̄ kā́gə́ sipə́res nang té́ kem kújú́.

¹⁶Tə́ndā́n̄ kā́gə́ sédər gə́ kadə́ bɔ́r té́ gəlélé́ kújə́ té́, nang té́ báté́ dɔ́. Rāā́n̄ gəlélé́ kújə́ ní i loo kə́ndā́ *sandúkə́ madə́ naā́ yā́ Kóṣṣbḗ té́, ngālən̄ kə́ kə́ dɔ́ i métər kutə́ kógə́m̄. Ə́ndañ rī́n na i *loo kə́ tál ngáý.

¹⁷Kem kújə́ kə́ bo n̄ ĩ́ deḗ ā́ ə́ngé́ kété́ no nge kə́ yā́ bṓl gidə́ té́ ní, ngālən̄ i métər kutə́ jṓo.

¹⁸Kā́gə́ sédər gə́ n̄ tḗndā́n̄ kem *kújə́ yā́ Kóṣṣbḗ té́ ní, tósə́n̄ ndíl yáá́ kə́ tītḗ kosó́ katə́ gə́ ɔ́, hūtə́ kā́gə́ gə́ ɔ́ tū́ té́. Kem kújə́ i kə́ rāā́ kə́ kā́gə́ sédər malang, deḗ ɔ́ mbal̄ alé́.

¹⁹Rāā́n̄ loo kə́ yā́ bṓl gidə́ gəlélé́ kújə́ té́ ə́ndā́n̄neé́ sandúkə́ yā́ Kóṣṣbḗ.

²⁰⁻²¹Ngāl loo ní i métər kutə́ kógə́m̄ ɔ́, laan i métər kutə́ kógə́m̄ ɔ́, ngālən̄ kə́ kə́ dɔ́ i métər kutə́ kógə́m̄ ɔ́. Rāā́n̄ kem kə́ lór kə́ *unjə́ njáy njáy. Gotə́ kem *kújə́ yā́ Kóṣṣbḗ malang ní, rāā́n̄ i kə́ lór kə́ *unjə́ njáy njáy ɔ́. Dēsə́n̄ lór kə́ kə́nda kə́la té́ ta róbə́ kə́ yā́ kudə́n̄ kə́ gəlélé́ kújə́ té́ ní ɔ́, ə́ndañ yáá́ róo ndujə́ yáá́ kə́ kotə́ majə́ kə́ rāā́ kə́ kā́gə́ sédərə́e ta róbé́ kújə́ ní té́ ɔ́, ba rāā́n̄ lór gidə́ yáá́ róo ndujə́ yáá́ kə́ kotə́ majə́ ní té́.

²²Adə́ kem *kújə́ yā́ Kóṣṣbḗ i lór malang ɔ́, yáá́ róo ndujə́ yáá́ kə́ kotə́ majə́ n̄ ə́ndañ ngər kə́ ta róbé́ kújə́ kə́ yā́ bṓl gidə́ té́ ní gidən̄ i lór malang ɔ́.

23-26 Rāān *de ké dɔ rā́ té ké ngé ngōm loo gē jōó kə *kāgē olibə yā kəndādé kem kújé ké yā bōl gidə ní té. De ké dɔ rā́ té gē ní ngāldé i métər mí mí kə dɔdɔ gēé. Bōgē nge ké ta kəga dɔ ní kógēm ngālən i métər jōó kə núsə. Adə bōgēn gē jōó mbak ta naā té i métər mí. De ké dɔ rā́ té ké nge kɔ jōó ní ngālən i métər mí ɔ. Ngālən gēgē, bon gēgē, to tītə yā nge ké kété.

27 Təndān *de ké dɔ rā́ té gē ní i kem kújé ké tál ngáy té danaá bang. De ké dɔ rā́ té gē ní jān bōgədé, adə nge ké ta kəga dɔ ní bōgēn kógēm ɔdə kadə ndogē mbal ɔ, nge ké kɔ jōó ní bōgēn kógēm ɔdə kadə ndogē mbal ɔ. Ba gotə bōgədé ké jōó gē ní, tadé ɔdə naā dan kújú bang.

28 Rāān lór gidə de ké dɔ rā́ té ké jōó gē ní té.

29 Ndogē mbal *kújə yā Kóɔbḗ n ɛndān ní, tósə́n ndíl yáa gē tū té gidə té gē, kemeé gē malang. Ndíl yáa gē ní i de ké dɔ rā́ té ké ngé ngōm loo gē ɔ, i ta jī kāgē túmbur gē ɔ, hūtə kāgē gē ké tadé ndɔbə́ gē ɔ.

30 Rāān lór nang té kem *kújə yā Kóɔbḗ té ɔ, rāān nang té ta té ndágá ɔ.

31 Rāān bápə gē jōó kə *kāgē olibə yā kutə́n ta loo ké yā bōl gidə. Kāgē ta róbé kújé ké dɔ ɔ, ngé ké kadə té ké jōó gē ɔ ní, rāān yáa súun gē ké tū té gir i mí.

32 Tósə́n ndíl yáa gē tū bápé ké jōó gē ní té. Adə i ndíl *de ké dɔ rā́ té ké ngé ngōm loo gē ɔ, ta jī kāgē túmbur gē ɔ, hūtə kāgē ké tadé ndɔbə́ gē ɔ, ba rāān lór gidə té. Əndān lór gidə ndíl de ké dɔ rā́ té ké ngé ngōm loo gē ní té ɔ, gidə ndíl ta jī kāgē túmbur gē ní té ɔ.

33 Rāān bápə yā kutə́n ta kem kújé ké bo ɔ. Banī rāān kāgē tan gē i kə *kāgē olibə ɔ, yáa súu kāgē tan gē ní i só ɔ.

34 Rāān bápé ké jōó gē i kə kāgē sipəres. Tósə́n ndíl nə́ngá gē jōó tū nge ké kógēm té ɔ, jōó tū nge ké noó té ɔ, yā súúndé.

35 Tósə́n ndíl *de ké dɔ rā́ té ké ngé ngōm loo gē tū té ɔ, ndíl ta jī kāgē túmbur gē ɔ, ndíl hūtə kāgē gē ké tadé ndɔbə́ gē ɔ, ba rāān lór gidə té.

36 Gō té anī əndān ndogē mbal gāngə́nneé gir ndágə loo ké gīr gidə *kújə yā Kóɔbḗ ké kemeé. Ndogē mbal n ɛndān ní, ɔsə́n i mbal ké tósə́ gē dɔ naā té mətá n əndā́nneé ní ɔ, bōkə́n sáa kāgē sédər gē i kə gō naá n əndā́nneé ní ɔ.

37 Əndān ngəra *kújə yā Kóɔbḗ i kə nāā *Jib, kem bāl kɔɔ bḗ yā Salomɔ ké nge kɔ só té.

38 Ba tōlən ta kəla malang ké tū *kújə yā Kóɔbḗ té i kə nāā ké nge kɔ só́só n i nāā *Bul ní, kem bāl kɔɔ bḗ yā Salomɔ ké nge kɔ kutə́ gidə i kógēm té. Adə rāān kújə yā Kóɔbḗ i bāl sīrí.

1 KI 7

Kújé ké ndogó mbangā́ gē

1 Salomɔ əndā́ kújə halan gē ɔ. Ni-rāā kəlan bāl kutə́ gidə i mətá pá tá tōl ta báý.

- ²Rāa kújé n̄ əndān rīn na i ku kāgē gē ké Liban ní: Ngālən i métər kutə mí ̄, laan i métər kutə jōó gidə i mí ̄, ngālən ké kē dɔ́ i métər kutə gidə i mí ̄. Əndān rī kújé ní tītə n̄ noō i tām kāgən gē n̄ rañ kə ta naā gír i só té ní. I kāgē sédər gē ké tənīn sáan gē dɔ́ té.
- ³Rákēn kāgē sédər gē dɔ́ sáa kāgē ké kutə só gidə i mí gē n̄ dēsəndé kutə gidə i mí gír loo mətá dɔ́ madə gē té ní.
- ⁴Mbútəñ kɔrɔ́ kújə gē ké kə kāgē tadé gēé kə ta naā gír loo mətá dām kújé kéréy té ̄, dāmən ké noō té ̄. kɔrɔ́ kújə gē ní rañ tadé sɔ́ naā.
- ⁵Kɔrɔ́ kújə gē ní i mətá dām kújé kéréy té ̄, mətá dāmən ké noō té ̄. Ré ún kógə́m̄ anī ngālən ̄, laan ̄ asə naā. Kɔrɔ́ kújə gē ní rañ tadé sɔ́ naā gír loo mətá.
- ⁶Gō té anī rāa kújé n̄ a bārəñ na i kújə bīr nja gē ní. Ngālən i métər kutə jōó gidə i mí ̄, laan i métər kutə gidə i mí ̄. Kújé ní rāa rōn i ngōñ kújé ké ta róbé té, adə deə a ənda kem a gāng pá tá a udəñ kə kem kújé ké rang gē té báy. Kāgē i kemeé ̄, rāān ndíl ta té ndágá ̄.
- ⁷Gō té anī rāa kújé n̄ əndān rīn na i kújə kōr kāgē mbang ní. Kéréy gē anī a bārəñ kújé ní na i kújə gāng sarya, tɔ́dɔ́ Salomɔ́ a gāng sarya i kemeé. Rāān kemən i kə kāgē sédər gēé malang, əlañ gír i nang té bətə dɔ́.
- ⁸Kújé n̄ Salomɔ́ ndi kemeé ní ra i ta ndágə loo ké rang té, ba ra i ta ndágə loo n̄ ku kāgē ké Liban ra tū té ní alé, ni-ra i kə gogé séy, ba to tītə kījə kōr kāgē mbang beé. Kújé n̄ Salomɔ́ rāa tām yā nēyán ké ngōñ *Paraɔ́ té ní, to i tītə kújé n̄ rīn na i ku kāgē gē ké Liban té ní.
- ⁹Kújə gē malang n̄ noō rāāndé i kə mbaĭ ké bo ké tégā majə gē, ba tējān dāmən ké kemeé ̄, ké gidə té ndágá ̄ i kə síí. Əlañ gír rāa kəla kə mbaĭ gē ní i nja kújé té nang té bətə ta té dɔ́ ̄, rāān kəla ké ndágá gē n̄ i kəndā ndogə mbaĭ gē n̄ gāngəñneé gír ndágə loo ké bo ké kem ndogó ní i kə mbaĭ gē ní ̄.
- ¹⁰Mbaĭ gē n̄ əndāñneé nja ndogə mbaĭ ní i mbaĭ ké bo ké majə gē ké ngāldé i métər só ̄ mí ̄.
- ¹¹Təndāñ mbaĭ ké tósə kadə gē n̄ əndāñneé ndogə mbaĭ gē ní i dɔ́ mbaĭ ké bo gē ní té ̄, bōkəñ sáa kāgē sédər gē i dɔ́ té ̄.
- ¹²Əndāñ ndogə mbaĭ n̄ gāngəñneé gír ndágə loo ké gír gidə *kújə yā Kóɔ́bē ké bo ké kem ndogó ní i kə mbaĭ ké tósə kadə gē ké təndāndé dɔ́ naā té mətá mətá kə ta naá ̄, kə sáa kāgē sédər gē ké tənīndé kə ngālāá nja kógə́m̄ ̄. Əndāñ ndogə mbaĭ ní i tītə n̄ əndāñneé ndogə mbaĭ n̄ gāngəñneé gír ndágə loo ké kemeé ké gidə *kújə yā Kóɔ́bē té ní ̄, i tītə n̄ əndāñneé ngōñ kújə ké ta róbé té ní ̄.

Kəla gē n̄ adəñ Hiram kadə rāa ní

(**Áaĭ** 2 **Yáa** 2.12-13)

- ¹³⁻¹⁴Deə kógə́m̄ ké Tir ké geř rāa kəla kə gində nəngá kasaá ngáy ndi noó, rīn na i Hiram. Bəbən i de ké Tir, ba kəon i de ké gír bē yā Nepətali té. Kəon ní i dəyá ké

ngaa koy. Hiram ngeé n toō jīn geēr kəla ngáy ō, i de ké aŵ kə kum kedēé ō, geēr rāa kəla kə gindē nēngá kasaá ngáy ō. I tām najē n noō té n mbañg Salomō əla gōn tá Tir kadē reē rāa kəla adēn ní.

Gindē nēngá kasə ké ngāl bururu gē

(Áaī 2 Yáa 3.15-17)

15Hiram nō gindē nēngá kasə ké ngāl bururu gē jōó. Ngāldé ké kə dōó i métər ndōhó ō, bo bōdédé i métər mehé ō.

16Ni-rāa yáá súun gē jōó yā tēndādé ta tá. Rāādé i kə gindē nēngá kasə ké nō horoó. Kógēm ngālən ké kə dōó i métər jōó kə núsə ō, kéréy ngālən ké kə dōó i métər jōó kə núsə ō.

17Ni-rāa yáá súu ké rang gē báy tō kə gindē nēngá kasaá. Rāa yáá ké toñ tītē réng gē ō, ké toñ tītē kəla ké tēnī kəro gē ō, kə gindē nēngá kasaá sīrí sīrí tām yā yáá súu ké jōó gē ní tá.

18Ni-rāa yáá súu ké rang gē báy tō ké toñ tītē kañ kágē gərenadə gē kə ta naá gir jōó, dō réng gē n selēn dō yáá súu ké jōó gē té ní.

19Yáá súu gē n ndiñ ta gindē nēngá kasə ké ngāl gē té ní rāān yáá ké tītē hūtē mu lis ké ngāldé i métər jōó tēndān ta té kógēm kógēm.

20Yáá súu gē n tēndāndé ta gindē nēngá kasə gē té kum kə dōó ní, əniñ réng gidə té pá tá tēlañ kañ kágē gərenadə gē kə ta naá adə gīr gidə báy. Tēlañ kañ kágē gərenadə gē adə gīr gidə yáá súu gē ní jōó mbak.

21Udēn gindē nēngá kasə ké ngāl ké jōó gē ní i ta ngōñ kújé ké ta róbé té n deē a gāng kem tá a udēn kə kem *kújə yā Kóḃbē té ní. Kógēm i dām ké kōó té ō, kéréy i dām ké geleé té ō. Əndān rī nge ké dām ké kōó té na i Yakin, kumən na i Nóbā mbūsə gir ō, əndān rī nge ké dām ké geleé té na i Boaj, kumən na i tógə i kem Nóbā té ō.

22Hiram tōl ta kəla gindē nēngá kasə ké ngāl gē i tītē n noō.

Bay ké bo ké rāān kə gindē nēngá kasaá

(Áaī 2 Yáa 4.2-5)

23Hiram rāa bay ké bo kə gindē nēngá kasaá. Tan laa asə métər mí ō, rúun i métər jōó kə núsə ō, bōdēn i métər kutə gidə i mí ō, i bay ké gōr.

24Tósēn ndíl kosé katē gē gir mbī bay ní té adə gīr gidə əla ta naā té. Tósēn ndíl kosé katē gē ní i kə ta naā gir jōó, métər kógēm i kosé katē kutə jōó, métər kógēm i kosé katē kutə jōó. Nōn kosé katē gē ní horoó i dan n nōñneé bay ní horoó ní.

25Bay ní ndi i dō mañg ké bəra gē ké kutə gidə i jōó gē n rāāndé i kə gindē nēngá kasaá ní tá. Mañg ké bəra ké kutə gidə i jōó gē ní, ké mətá gē tūrēn kumdé i kə dām mbór bē ké kōó té ō, ké mətá gē tūrēn kumdé i kə dām ké no bē té ō, ké mətá gē tūrēn kumdé i kə dām mbór bē ké geleé té ō, ké mətá gē tūrēn kumdé i kə gir bē té ō, banī gírdé i kə kemeé malang gir bayaá.

26Ndeř bay ní i ngán métər sósú. Rāāñ bōgē tan adē to tītē bōgē ta kōy mañ ké rāāñ adē to tītē hūtē mu lís beé. Mañ kem bay ní i lítər dūbú kutə sósú.

Púsə gindē nēngá kasə gē

27Gō té anī Hiram rāā púsə nēngá kasə gē kutə kógēm. Ngāldé i métər jōó ō, laadé i métər jōó ō, ngāldé ké kē dǒó i métər kógēm kə núsə ō, kə dǒdǒ géé malang.

28Rāāñ púsə gē ní i beé: Rāāñ kāgē púsə gē ní i kə gindē nēngá kasə ké dūú géé. Təlañ gindē nēngá kasə ké rang ké dūú tītē madē gē mbōō kāgē púsə gē ní té.

29Ba tósēñ ndíl bǒl gē ō, ndíl mañg ké bəra gē ō, ndíl *de ké dǒ rǎ té ké ngé ngōm loo gē ō, tū gindē nēngá kasə ké dūú gē ní té ō, tósēñ tū kāgē púsə gē ní té ta té dǒó ō. Rāāñ kəla hūtē kámbé gír bǒl gē kə mañg ké bəra gē ní té nang té adē, naā rēngə kum kə nang té.

30Nja púsə gē ní i sósú kə dǒdǒ géé malang. Rāāndé i kə gindē nēngá kasaá. Əhōndé ta naā té i kə gindē nēngá kasaá. Gindē nēngá kasə gē ní təlañdé i kílən ké sǒ gē té tū njadé gē té. Nōñ njan gē i tū kádər púsə gē ní té. Ba njan gē ní ngāl mánēñ kəla hūtē kámbə gē alé.

31Bəlo kógēm ké tan gōr gong i ta púsə té dǒó. Əndāñ yǎǎ ta té rǒtəñnéé ta adē ngāl kum kə dǒó. Ngālən ní asə kíl deē kógēm ba əndāñ bay ta té. Laa ta bəlo ní asə kíl deē kógēm kə núsə. Lon n māñ ta kāgē púsə ké rāā kə gindē nēngá kasaá kə ndágá ní, laan ō, ngālən ō, asəñ naā ba gōr alé ō, tósēñ ndíl yǎǎ gē tū té ō.

32Nja púsé ké sǒ gē ní təlañdé i gír kāgən gē té nang té. Áks nja púsə gē ní teē kem púsú gírí nang té. Nja púsə gē ní laadé i kíl deē kógēm kə núsə.

33Rāāndé i tītē n rāāñnéé nja púsə rǒō gē ní. Rāāñ áksdǒ gē ō, gǎdǒ gē ō, riyōō yǎdǒ gē ō, moyēē yǎdǒ gē ō, rāāñ yǎǎ gē n noō malang i kə gindē nēngá kasə ké nō horoó.

34Gindē ké sǒ gē n rañ kíl púsə ké sǒ gē té á toñ tītē nja deē ní, booñdé i naā té kə kāgē púsú.

35Rañ yǎǎ súū ké gōr ké ngālən ké kə dǒó i núsé kíl deē kógēm, əndāñ ta bəlo n ta púsé té ní adē gír gidə tan. Rāāñ yǎǎ ké yā kadē deē əga jīn tū té ta púsé té dǒó ō, gindē nēngá kasə ké laa ta púsé té dǒó ō. Yǎǎ gē n noō booñ naā kə gotə púsə rǒō malang adē télən i yǎǎ ké kógēm beé.

36Tósēñ ndíl *de ké dǒ rǎ té ké ngé ngōm loo gē ō, ndíl bǒl gē ō, ndíl ta jī kāgē túmbur gē ō, tū loo gē ké yā kəga jī tū té té gē ō, tū gindē ké laa gē té ō, ba rāāñ kəla hūtē kámbə gē adē gír gidə.

37Rāāñ púsé ké kutə kógēm gē ní adē toñ tītē naā malang, ngāldé asə naā ō, bodé asə naā ō.

38Hiram rāā bay gindē nēngá kasə gē kutə kógēm báý tǒ, yā təndǎdé ta púsé ké kutə kógēm gē ní té. Lúu bay gē ní i métər jōó kə dǒdǒ géé ō, kemdá a asə tóká sósú kə dǒdǒ géé ō.

39Téndān púsé ké mí gē dām *kújə yā Kóṽbē ké kọ́ t́, ba téndān ké mí gē dāmēn ké geleé t́. Əndān bay ké bo i dām kújə yā Kóṽbē ké kọ́ t́, dɔ dán mbór bē ké geleé kə gír bēé t́.

Yáá ké tām yáá kújə yā Kóṽbē t́ ké rāā kə gindī

(Áaī 2 Yáá 4.7-5.1)

40Dan n Hiram rāā bay gē ō, pél gē ō, səmbē gē ké yā t́teń yáá ō oy ní, rāā yáá malang n mbańg Salomɔ mērən rāā tām yā *kújə yā Kóṽbē t́ ní oy kɔ́:

41Gindē nēngá kasə ké ngāl bururu gē jōó ō, yáá súú gē jōó ké yā téndādé ta gindē nēngá kasə gē ní t́ ō,

42kań kágē gərenadə gē bú só ō. T́lań kań kágē gərenadə gē ní ta réng ké jōó gē n selēń ta yáá súú ké jōó gē t́ ní. T́lańd́ kə ta naá gír jōó, réng kógēm awń kə ta naá gír jōó ō, kérēy awń kə ta naá gír jōó ō.

43Hiram rāā púsə kutə kógēm ō, rāā bay gē kutə kógēm téndādé ta púsə gē ní t́ dɔ́ ō,

44rāā bay kógēm ké bo ké gōr ō, mańg ké bəra gē kutə gidə i jōó ké ətōń bay ké bo ní ō,

45rāā yáá kɔy b́ gē ō, pél gē ō, səmbē gē ké yā t́teń yáá ō, gotə yáá rāā kəla gē malang ō. Yáá malang n Hiram rāā kem *kújə yā Kóṽbē t́ tām yā mbańg Salomɔ t́ ní, i kə gindē nēngá kasə ké kusə gidə kadē ndóléé.

46Mbańg adē nōń yáá gē n noō malang i kem wól loo ké Jurde t́, dɔ dán bē ké Sukot kə Sartan t́, nang ké to bɔr t́.

47Gō t́ anī Salomɔ adē téndān yáá gē n noō malang kem *kújə yā Kóṽbē t́. Banī kutə yáá gē ní i ngáy al naā, adē kɔy gindē nēngá kasə malang n rāāńneé kəla ní gəgē deē sāā geř tɔ alé.

48Salomɔ rāā yáá malang ké tām yā *kújə yā Kóṽbē t́ kə lórɔ́. Adē i *loo róō ndujə nō kágē ké kotə majə ō, tábəl n a bōkēń mápá ké ndējə gē dɔ t́ ní ō.

49Rāā d́əra hor ké kutə gē kə lór ké *unjə njáy njáy. Téndān d́əra hor gē ní i ta kújé ké yā bōl gidə t́: Mí dām ké kọ́ t́ ō, mí dām ké geleé t́ ō. Rāā h́tə kágē gē ké tām yā d́əra hor gē ní t́ ō, bay hor gē ō, yáá kúsé ta kəla hor gē ō, i kə lórɔ́.

50Rāā kɔy gē ō, kəyā gē ō, səmbē gē ké yā t́teń yáá ō, kópə gē ō, ganán gē ō, i ké lór ké *unjə njáy njáy. Kem kújé n a bārēń na i *loo ké tál ngáy ní ō, kem kújé ké bo ō ní, rāā yáá súú gē kə lórɔ́ téndā ta t́.

51Dan n Salomɔ t́l ta kəla gē ké dɔ *kújə yā Kóṽbē t́ malang anī, adē reēń kə gindē arjāá ō, kə lórɔ́ ō, ngán gájé yáá rāā kəla gē ō n bəbēń Dabid ɔr kańd́ tayā tām yā Kóṽbē t́ ní, ba bōkédé loo n a ngōmēń yáá kənge ké kem kújə yā Kóṽbē t́ tū t́ ní malang.

1 KI 8

Əndāñ sandúkə madə naā kem kújə yā Kóṣḃē té

(Áaṙ 2 Yáa 5.2-6.2)

¹Anī mbañg Salomḡ bār *kum kṵḡ gē malang yā ngán *Israel gē kadē reēñ rōn té Jerusalem, i ngār gē ké dṵ gir bē gē té ṵ, ngār gē ké dṵ gir kojə gē té ṵ. Ni-bārdé i ta teē kə *sandúkə madə naā yā Kóṣḃēé kem bē yā Dabid n̄ rīn na i *Siyḡ ní té yā kaḡñ kem *kújə yā Kóṣḃē té.

²De ké dəngam gē malang kə *Israel té kánēñ naā rō mbañg Salomḡ té kem nāā *Etanim n̄ i nāā ké nge kḡ sīrī ní té yā rāā nāā.

³Dan n̄ *kum kṵḡ gē yā ngán Israel gē reē ugēñ malang anī *ngé tuñ yáa gē unəñ sandúkə yā Kóṣḃē.

⁴Niñ ṵ, *ngán Lebi gē ṵ, ətōñ sandúkə ní ṵ, *kújə kənge naā ṵ, ngán gájé yáa ké yā bōl gidə gē malang kə kemeé ṵ aḡñneé.

⁵Mbañg Salomḡ niñ kə ngán *Israel gē malang n̄ kánēñ naā rōn té ta *sandúkə madə naā té ní, tunēñ batə gē ṵ, mañg gē ṵ, ngáy al̄ naā adēñ Kóṣḃē, adə deē tédádé al̄ ṵ, geñ kutədə al̄ ṵ.

⁶Ngé tuñ yáa gē aḡñ kə *sandúkə madə naā yā Kóṣḃēé əndāñ loo ndin té kem kújé n̄ a bārēñ na i loo ké yā bōl gidə ní té, gir bōgə *de ké dṵ rə té ké ngōm̄ loo gē té.

⁷Tṵdṵ ngé ngōm̄ loo gē ní jāñ bōgədə dṵ loo n̄ kadē *sandúkə madə naā ndi tū té ní, yā kutēñ dṵ sandúkə ṵ, dṵ sáa kəgə ké yā kətōñ gē ṵ.

⁸Sáa kəgə gē ní ngālēñ ngáy adə ré deē ra kem *loo ké tál n̄ deē a māñ tū té tá a aḡñ kə kem loo ké yā bōl gidə té ní anī, a aḡ tadé. Ba ré deē ra i gidə té ndágá anī, a aḡ tadé ní alé. Yáa gē n̄ noṵ toñ gotədə té noṵ bōólaā gəgē báy.

⁹Yáa ké kem sandúkə té i bar mbañ kə jōḡ gē n̄ Moijə bō kemeé ní ngóy. Ni-taā jī Kóṣḃē té i dṵ mbañ kə *Horeb té, dan n̄ Kóṣḃē *əhəñ madə naā kə ngán *Israel gēē gō teē sedə kṵḡ kem bē ké Ejiptə té ní.

¹⁰Dan n̄ *ngé tuñ yáa gē teēñ kṵḡ kem *loo ké tál té anī, kiñ mañ kógəñ reē taā kem *kújə yā Kóṣḃē malang.

¹¹Ngé tuñ yáa gē asəñ tél kun ta kəla yādə tḡ alé sṵñ kiñ mañ ní, tṵdṵ i kṵsə gṵn yā Kóṣḃē n̄ taā kem kújə malang ní.

¹²Loo n̄ noṵ té Salomḡ əda na: Kóṣḃē, i-ndigə i ndi kem loo ké risə til nding té,

¹³ba mā m-rāā kújé ké to ngol m-ādī, i loo ké kadē i-ndi tū té ngándáñg!

Najə n̄ Salomḡ cṙ dṵ kújə yā Kóṣḃē té ní

(Áaṙ 2 Yáa 6.3-11)

¹⁴Ngán *Israel gē n̄ kánēñ naā ní rañ i kə njadé dṵ malang. Mbañg Salomḡ tūr kuməñ kə rōdṵ té ṵ, tṵr tan dṵdṵ té ṵ,

15ba əda na: Ādē jə-tōyī Kóṣṣbē Nə́bā yā *Israel ní ɛnī míndən adē bə́bám Dabid ō, rāā yáá ní tan əda ní kə jīneé ō ní. Ni-əda bə́bám Dabid na

16əla gír ndō ní na n-teēn kə ngán Israel gē ní i gír deē yān gē ní kṓ tó kem bē ká Ejiptə tó ní, na n-gērā bē kógēm dan bē gē yā ngán Israel gē tó yā kadē rāān kújə yān kemeé kadē rīn bār dɔ́ tó alé, banī na n-gērāī ī Dabid kadē ī i ngār yā gír deē yān gē ní i Israel gē ní.

17Tá bə́bám Dabid gír kemən tó kété yā rāā kújə ká tām yā rī Kóṣṣbē Nə́bā yā Israel gē tó.

18Banī Kóṣṣbē əda bə́bám Dabid na gír ní na gír kemən tó yā rāā kújə tām yā rīn ni Kóṣṣbē tó ní, na majə ngáy.

19Bá tā ba i Dabid n na a rāā kújə ní alé, ba na i ngōn kemən. I ni n na a rāā kújə ní tām yā rīn ni Kóṣṣbē tó ní.

20Kóṣṣbē rāā yáá ní əda ní, adē m-ndi gotə bə́bám Dabid tó. m-ndi dɔ́ kōr kágē mbang yā *Israel tó tītē ní Kóṣṣbē ədań ní ō, m-rāā kújə ní toō tām yā rī Kóṣṣbē Nə́bā yā Israel tó ō.

21m-rāā loo ká tām yā sandúkə ní ndū najə ká dɔ́ madē naā tó to kemeé ní kem kújə ní tó gēgē. *Ndū najə ni i ndū najə ká dɔ́ madē naā ní Kóṣṣbē əhɔ́ kə kaají gēé dan ní ni teē sedé kṓ kem bē ká Ejiptə tó ní.

Salomɔ ndōy Nə́bā

(Áaī 2 Yáá 6.12-40)

22Gō tó anī Salomɔ aŵ ra ta *loo tuñ yáá yā Kóṣṣbē tó, ta kum ngán Israel gē malang ní kánēn naā tó ní, ɔy jīn kə dɔ́

23ba əda na: Kóṣṣbē Nə́bā yā *Israel, Nə́bā ká tītī gətóo dɔ́ rā tó dɔ́ ō, dɔ́ nang tó laā ō. Ngé kəla yāi gē ní njērān kə noí tó kə kemdə́ māmák ní *madē naā yāi to gotoó sedé ō, kem ndaa yāi to gotoó tām yādé tó ō.

24Ī-rāā yáá ní ɛnī ndūi yā rāā kadē bə́bám Dabid nge kəla yāi ní. Ādē yáá ní taí əda ní jīi rāā ādē de gē ɔań bōólaā.

25Ngəlaā ní, Kóṣṣbē Nə́bā yā *Israel, ĩ-rāā yáá ní ɛnī ndūi yā rāā kadē bə́bám Dabid nge kəla yāi ní. Ɛnī ndūi əda na ré ngánən gēgē ngán kaan gēgē na rāān hál ká sūmūú seí tītē ní nə́k Dabid na rāān seí ní anī, deē kógēm dandé tó na a ndi ta kumií tó dɔ́ kōr kágē mbang yā ngán Israel gē tó ngándáńg.

26Ní Nə́bā yā Israel, m-rāāi bó, ĩ-rāā yáá ní ɛnī mindí yā rāā kadē bə́bám Dabid nge kəla yāi ní ngəlaā.

27Ba Nə́bā a ndi bē dɔ́ nang tó kə de gēé a? De rāā ní laa ngáy ní gēgē ba asə ndin alí anī kújə ní m-rāā ní tá a asə i baý?

28Bó Kóṣṣbē Nə́bā yām ĩ-nēl mbíi oon ndōy yā nge kəla yāi ní rāāi bó ní. Ōō nōō ní nge kəla yāi nōō kə dɔ́ tó bōólaā ní ō, ōō ndōy ní nge kəla yāi ndōyī bōólaā ní ō.

- 29 ǺǺ kúǺé n̄ toō kə kumií kə majaá ndōó ǫ, kadaá ǫ. Ādē kumií i kə dɔ loo n̄ éda na ríí na a bār dɔ té ní té. Ōō ndōȳ n̄ nge kəla yāí a ndōyī loo n̄ toō té laā ní.
- 30 Mā ǫ, gír deē yāí gē n̄ i ngán *Israel gē ní ǫ, jə-tūr kumǺí sɔɔ loo n̄ toō ba jə-rāāí bó ní, Kǫɔbē ǫō ndūǺí. Ī n̄ ĩ-ndi dɔ rā té ní ǫō ndūǺí loo n̄ ĩ-ndi tū té ní. Ōō ndūǺí ǫ, ĩ-māȳ rǫí dɔǺí té ǫ.
- 31 Ré ɔsəñ deē kógəǺm̄ rāā yǺǺ kə majal̄ kə madēneé ba rañ kə deē ní ta túbə kə yǺǺ kə majal̄ kógəǺm̄ kadē rāān, adē deē ní reē ra ta *loo tuñ yǺǺ yāí té kem kúǺé n̄ toō té túbəñ anī,
- 32 Kǫɔbē Ī n̄ ĩ-ndi dɔ rā té ní ǫō najē yā kǫɔ. Ī-rāā yǺǺ kógəǺm̄ ĩ-gāngəñ sarya kə dɔ dán ngé kəla yāí gē té. Deē n̄ najē i dɔn té ní ĩ-rāā ādē hál kǫɔ tél əsǫ dɔ kǫɔ té ǫ, deē n̄ najē gətóo dɔn té ní, ǫjə kə ndágá kadē najē gətóo dɔn té kə ta kũl̄ rāā seneé yǺǺ kə ɔjə kadē hálən i kə sǫmũú ǫ.
- 33 Ré madē baǺ ngán *Israel gē tetəñdē rǫɔ, tɔdɔ niñ rāāñ majal̄, ba tél tūrəñ hálđé ǫ, bǫkĩñ tǫy ǫ, ndōyīñ ǫ, rāāñ bó kem kúǺé n̄ toō té ǫ anī,
- 34 Ī n̄ ĩ-ndi dɔ rā té ní ĩ-nēl̄ mbīí ǫoñ ndūdé ǫ, ĩ-māȳ rǫí dɔ majal̄ yā Israel gē té ba ĩ-tél ĩ-reē sedé gogé dɔ nang n̄ ādē kaadé gē kété ní té, tɔdɔ niñ i gír deē yāí gē.
- 35 Aláa ré dɔ rā utē tan adē mañ edə al̄ tɔdɔ ngán Israel gē rāāñ majal̄ seí, ba ré niñ tūrəñ kumdé kə loo n̄ toō té ndōyīñneé ǫ, tǫyñneé ríí ǫ, tūrəñ hálđé ǫ, tɔdɔ ĩ-rāādé yǺǺ kə tǫr anī,
- 36 Ī n̄ ĩ-ndi dɔ rā té ní ĩ-nēl̄ mbīí ǫoñ ndūdé ba ĩ-māȳ rǫí dɔ majal̄ yādé gē té, tɔdɔ niñ i ngé kəla yāí gē ǫ, i gír deē yāí gē ǫ. ǫjédé róbé kə majə kə kadē unəñ, ba gǫ té anī ĩ-rāā ādē mañ edə dɔ nang yāí n̄ toō n̄ ādədé yǺǺ haladé té ní.
- 37 Ré bǫ, aláa moy ngālbǫgíí əsǫ kem bēé, ré kǫǫ gē tutəñ aláa nduməñ kə njadé dɔɔ, ré yim̄ gē, aláa gaw̄ gē teēñ ngǺȳ kem bēé, aláa madē baǺ gē gírəñ bē gē kə kem bēé kə rǫɔ, ká i yǺǺ kə tǫr kə baǺ n rāāñ yǺǺ gēgē, ká i moy kə baǺ n əsǫñ kem bēé gēgē,
- 38 ré kem ngán *Israel gē n̄ i gír deē yāí gē ní rāādé sarya dɔ yǺǺ n̄ rāā yǺǺ té ní, ba rāāñ bó ǫ, tūrəñ kumdé sɔɔ kúǺé n̄ toō ǫ, ɔyñ jǺđé kə dɔɔ ndōyīñneé ǫ anī,
- 39 Ī n̄ ĩ-ndi dɔ rā té ní ĩ-nēl̄ mbīí ǫoñdé, ĩ-māȳ rǫí dɔdé té, ĩ-rāā yǺǺ kə deē kógəǺm̄ kógəǺm̄ sɔɔñ dɔ kəla rāān, tām̄ Ī ĩ-geř kem de gē i ĩkó ngóy n ĩ-geř kem de gē malang ní.
- 40 Ī-rāā tītē n̄ noō tá ādē ngán Israel gē bǫləñneé ndílí kə dɔ ndō gē malang n̄ a ndiñneé kə kumdé dɔ nang n̄ ādē kaají gē té ní.
- 41 Ré tǫrā n̄ i *Israel alé, adē i de kə dan gír deē yāí gē té al̄ ní, ĩ dɔ nang kə say té reē najē ríí té,
- 42 tɔdɔ ríí a bār ngǺȳ adē de gē a ǫǫñ ǫ, a ǫǫñ najē yā jǺí kə kə tǫgǫ n̄ éla kə dɔɔ ní ǫ, ré tǫrā ní reē tūr kuməñ sɔɔ kúǺé n̄ toō ndōyīneé anī,

43^I Kóṣṣbē ní ī-ndi dɔ rā té ní ōō najē yā kóṣ. Ī-rāā yáa malang ní dəjeī ní ādē gír de ké dɔ nang té gē malang gerēñneé rīí ba bōlíñneé tītē ní *Israel deē yāí gē a bōlíñneé ní ō, kadē gerēñneé kadē rīí bār dɔ kújé ní toō ní m-rāā té ní ō.

44Ré gír deē yāí gē aŵñ yā rōṣ madē baḡādé gē dām loo ní éladé tū té ní té, ba tūrēñ kumdé kē bē ní ī-gērā ní té, sɔṣ kújé ní m-rāā kadē rīí bār dɔ té ní, ba ndōyīñ anī,

45^I ní ī-ndi dɔ rā té ní ōō ndōy yādé ō, ōō rāā bó yādé ō, ba ī-rāā sedé ādē əngeñ yáá ní i yáá ké sɔṣdó ní.

46Ré ngán *Israel gē rāāñ majal séí, tɔdɔ de ké rāā majal al gətóo, adē wōñg rāāñ sedé ba éladé kem jī madē baḡādé gē té, adē tetēndé rōṣ ba əhɔñdé aŵñ sedé bəlo té dɔ nang yādé té loo ké say té, aké i loo ké ngɔr té,

47ré ndiñ kē bē bəlo té noō gírēñ yáa ba ndəngāñ rōdó ō, rāāñ bó dɔ nang yā madē baḡādé gē té ō, ədañ na niñ na i ngé rāā majal gē, na n-rāāñ yáa gōté alé, na najē na i dɔdó té,

48ré tél reēñ gogé rōí té dɔ nang yā madē baḡā gē té kē ngarā kemdó mámák ō, kē rōdó gēé malang ō, ba tūrēñ kumdé kē rōí té, kum kē dɔ nang yādé ní ādē kaadé gē té ní, kumdé kē bē ní ī-gērā té ní, sɔṣ kújé ní m-rāā kadē rīí bār dɔ té ní ba ndōyñ anī,

49-50^I ní ī-ndi dɔ rā té ní ōō ndōy yādé ō, ōō rāā bó yādé ō, ba ī-rāā sedé tām najē i yādé. Ī-māy rōí dɔ gír deē yāí gē ní rāāñ majal séí té ní, dɔ mbāté ní mbātēñ najē taí té ní, ba ī-rāā ādē madē baḡādé gē ní əhɔñdé bəlo té ní aḡñ kum tō ndoō yādé.

51Tɔdɔ niñ i gír deē yāí gē, yáa halaí gē, niñ i de gē ní ī-teē sedé kóṣ kem bē ké Ejiptə té, kum hor ké təngā ngáy ké yā nōon gindē té ní.

52Kóṣṣbē Nébā ī-teē kumií. Ré mā nge kəla yāí ō, ngán *Israel gē ní i gír deē yāí gē ní ō, jə-rāā bó ō, jə-nōō kē dɔí té ō anī, ōō ndūjí.

53Tɔdɔ Kóṣṣbē Nébā, i ĩ n ɔr kamdó dan gír de gē malang ké dɔ nang té té tām yāí té kadē niñ i yáa halaí gē, tītē ní əndāñ ta nge kəla yāí Moijə té ādē ədañ dan ní ī-teēñ kē kaají gēé kóṣ kem bē ké Ejiptə té ní.

Salomɔ deje Nébā kadē rāā majə kə ngán Israel gēé

54Salomɔ tetə i kejən nang té ta *loo tuñ yáá té ō, ɔy jīn i kē dɔṣ ō n a ndōyñ Kóṣṣbē ō, a rāāñneé bó ō ní. Dan ní ni ndōy Kóṣṣbē oy anī, ɔsə nang ĩ dɔṣ

55ba ra kə njan dɔṣ əga kɔr tɔrəñ tan dɔ *Israel gē malang ní kánēñ naā té ní əda na:

56m-tōy Kóṣṣbē ní adē Israel gē ní i gír deē yāñ gē ní loo kɔr koō tītē ní ədañ kété ní. Kóṣṣbē əda kété na najē ké majə gē malang ní n-əndā ta nge kəla yāñ Moijə té adē əda ní ké kógərn ké əsō kóṣ na gətóo.

57Ní, ādē Kóṣṣbē Nébā yājí i sejí naā té tītē ní ni i naā té kē kaají gēé kété ní. Ādē ni-mbātéjí al ō, əyājí kóṣ al ō.

⁵⁸Ādē tūr kemjí kē rōn té kadē j-uniín gō róbé n ni ɔjəjí ní: Adē ī-rāā yáǵ gē n ni ədají kadē jə-rāāī ní ō, yáǵ gē n *ndū najē əda ní ō, yáǵ kǵgē bē gē n ɔjə kaají gē ní ō.

⁵⁹Bó n m-rāā Kóǔbē Nébā yājí toō, ādē əga kemən dɔ té kadaá ō, ndɔ́ ō, ba rāān sejí kə dɔ ndɔ́ gē sesí sǔ ō, sem mā ō, jǔ n i gir deē yān gē ní.

⁶⁰I beé tá gir de ké dɔ nang té gē malang a gerēn kadē i Kóǔbē ngóy n i Nébā ní ba nébā ké rang gətóo.

⁶¹Loo n noō té ā adī Kóǔbē Nébā yājí kemsí mámák yā rāān yáǵ gē n *ndū najē yān əda ní ō, gō míndə gē n ni-əndā dɔsí té kadē ī-rāāī ní ō, tītē n ā ī-rāāīnneé bōólaa toó.

Yáǵ tuñ gē ké ndējē Kóǔbē

(Áaǐ 2 Yáǵ 7.4-10)

⁶²Mbañg niñ kə ngán *Israel gē malang tunēn yáǵ adēn Kóǔbē.

⁶³Salomǵ tǎ mañg gē dūbú kutə jōó gidə i jōó ō, batə gē kə bəyā gē dūbú bú kə kutə jōó ō, ba tuñ adē Kóǔbē tām yā kem kógēm té. I beé n mbañg ō, ngán Israel gē malang ō, ɔrēnneé kam *kújə yā Kóǔbē tayā ní.

⁶⁴Ndɔ́ n noō té mbañg ɔr kam ndágə loo ké gír gidə *kújə yā Kóǔbē ké danaá n to ta kújə yā Kóǔbē té ní, tām *loo tuñ yáǵ ké rāā kə gində nəngá kasaá n ra no Kóǔbē té ní asə alé. asə kadē deē bōkə *yáǵ ndējē gē dɔ té alé. Adē ni ndējē Kóǔbē dǵ ké róo horoo ō, kōo ō, yibə dǵ ké tuñ tām yā kem kógēm té ō, i ndágə loo ní té.

⁶⁵Dan ngeé n n noō té ní Salomǵ niñ kə ngán *Israel gē malang rāān nāa kújə kámbe gē ō. I kán naa ké bo ngáy. De gē n kánēn naa ní jǔn i kə gō bē gē malang ké Israel té n əla gir i Lebo Hamat bátə mañ ké Ejiptə té ní n reēn ní. Niñ rāān nāa ta kum Kóǔbē Nébā té ndɔ́ siri.

⁶⁶Kə ndɔ́ ké nge kǵ sósó anī Salomǵ əyǵ de gē adē awñ. De gē ní rāān mbañg lápəya ba téləñ kə bē yádə gē té kə rōneléé. Kemdə nelďə ngáy najē yáǵ ké majə gē n Kóǔbē rāā kə nge kəla yān Dabid ō, kə *Israel gē n i gir deē yān gē ō, ní té.

1 KI 9

Kóǔbē ndɔ́bē Salomǵ nja ké nge kǵ jōó

(Áaǐ 2 Yáǵ 7.11-22)

¹Dan n Salomǵ rāā *kújə yā Kóǔbē oy ō, rāā kújə mbañg yān nəkó oy ō, rāā yáǵ ké rang gē n ni sāā rāā ní oy ō anī,

²Kóǔbē ndɔ́bən nja ké nge kǵ jōó. Ndɔ́bən i tītē n ndɔ́bənneé kem bē ké Gabaon tá kété ní.

³Kóǔbē ədan na n-oō ndɔ́y yān ō, rāā n na rāān bó ní na n-oō ō: Kújə n na rāā ní na n-ɔr kamən tayā kadē rīn kə bār dɔ té ngándáǵ. Kumən na a ra dɔ té ō, kemən na i dɔ té ō, ngándáǵ.

⁴Ré Salomɔ na njērā kē non té tītē n bōbēn Dabid na njērañ kété ní kē kem kē rōkum ō, kē hál kē sūmūú ō, ré na rāā yáá malang n n-ədan kadē rāā ní ō, rāā yáá n *ndū najē yān əda ní ō, rāā yáá kē gō jī loo rāā yáá n ni n-ɔjə ní ō anī,

⁵n-a n-rāā kadē kōr kāgē mbaŋg yān a ndi ngándáŋg dɔ *Israel té, tītē n n-ədañ bōbēn Dabid kété ní. Ni-əda bōbēn Dabid kété na ngándáŋg deē kógēm kē gír yān té na a ndi dɔ kōr kāgē mbaŋg kē Israel té.

⁶Ba ré niñ ō, ngándé gē ō, na tūrēñ gidədé kōɔ tan té ō, na rāāñ gō míndə n n-ədadé kadē rāāñ ní al ō, na rāāñ yáá n *ndū najē yān əda ní al ō, na aŵ rāāñ kəla adēñ nábā kē rang gē ō, ɔsəñ nodé nang té nodé té ō anī,

⁷na n-a n-tēbā ngán Israel gē dɔ nang n n-adədé té ní kōɔ ō, na n-a n-mbāté kújé n n-ɔr kamēn tayā kadē bārēñ rīn dɔ té ní ō, adē n-a n-əndā kumən dɔ té tɔ alé. Adē Israel a tél i mēlē tām ō, kuř kəgō ō, yā gír de gē malang.

⁸Kújé kē ngāl ngáy kum kē dɔɔ n toō ní de gē malang n a mānēñ kadə té ní a ɔr kumdé ngáy ō, a yáādé ngáy ō. Adē a dəjeñ na kē i tām rí té áké Kóɔbē rāā yáá kē tītē n toō kē bē n toō ō, kē kújé n toō ō wa.

⁹Anī a tél a ədañdé na i tɔdɔ niñ əyañ Kóɔbē Nábā yādé n teē kē kaadé gēé kōɔ kem bē kē Ejiptə té ní. Niñ əyañēñ kōɔ ba tél namēñ kē nábā kē rang gē ō, ɔsəñ nodé nang té nodé té ō, rāāñ kəla adēñdé ō. I tām n noō té n Kóɔbē reēñ kē yáá kē to kum kaŷ al gē malang n toō dɔdɔ té ní.

Kəla kē tayā tayā gē n Salomɔ rāā ní

(Áaī 2 Yáa 8.1-18)

¹⁰⁻¹¹Hiram mbaŋg kē Tir, adē Salomɔ kāgē sédər gē ō, kāgē sipəres gē ō, lór malang n sāā yā rāāñ kəla kújə gē ní ō. Salomɔ rāā *kújə yā Kóɔbē ō, kújə yān nəkó ō, oy i kem bāl kutə jōó. Dan n gír bāl kē kutə jōó gē ní gāngēñ anī, Salomɔ adē Hiram bē kutə jōó gō nang kē Galile té.

¹²Hiram jī Tir reē kəa bē gē n Salomɔ adēñ té ní ba nelēñ kē bē gē ní alé,

¹³adē ni-əda na kē i bē kē baŷ gē n ngōkóon Salomɔ adēñ toó wa. I tām najē n noō té n bāté bōólaā gēgē a bārēñ gō nang n noō na i bē kē Kabul ní.

¹⁴Hiram əla kē lór kē kəyñ i kəlōo dūbú mətá kē núsə adē Salomɔ.

¹⁵Mbaŋg Salomɔ ɔy de gē kəla ngámbá té rāāñ *kújə yā Kóɔbē ō, kújə yān nəkó ō, náŋg kē ra dɔ naā té bing ba gidə asə naā n a bārēñ na i Milo ní ō, ndogē mbał kē Jerusalem ō, bē kē Hasor ō, Megido ō, Gejer ō.

¹⁶Kété ní *Paraɔ n i mbaŋg kē Ejiptə ní aŵ ənī bē kē Gejer rōɔ. Ni-taā bē ní, tōl Kanaan gē n ndiñ kemeé ní kōɔ malang ba əla hor dɔ bē té. Ba dan n ngōnən taā Salomɔ anī, adē ngōnən bē ní kadē karī té.

¹⁷I tām najē n noō té n Salomɔ rāāñ bē kē Gejer gogé rang ní. Ni-rāā bē kē Bet Horon kē wól loo té ō,

- 18**Baalat ō, Tamar ní i bē ké kem dēla loo ké dɔ nang yā *Juda té ní ō,
- 19**ni-rāā bē ké bo gē malang ní a kǎn yǎa yān gē kemeé ní ō, bē bo gē ní a tēndā púsə rōō yān gē kemeé ní ō, bē bo gē ké tām yā sēnda yān gē té ō. Salomɔ rāā kújə gē malang ní kemən gey ní kem bē ké Jerusalem té ō, dɔ mbaĭ Liban té ō, kem bē gē malang ní əlañ dɔdɔ gir tógə yān té ní ō.
- 20**Kété ní gotə *Amor gē ō, Het gē ō, Periji gē ō, Hibi gē ō, Yebus gē ō, nayñ kem bēé. Niñ i *Israel gē alé.
- 21**Ngáńdɔ gē ní nayñ gotədɔ té kem bēé á ngán Israel gē asəñ tōĭdɔ malang kōs al ní, Salomɔ ɔydɔ adə rāāñ kəla ngámɔá báté bōólaā.
- 22**Salomɔ adə ngán Israel gē rāāñ kəla ngámɔa alé, tɔdɔ niñ i ngé rōō gē ō, ngé kəla yān gē ō, ngār yān gē ō, gɔ rōō yān gē ō, ngol ngé kaĭ púsə rōō gē ō, ngol ngé kaĭ sēnda yān gē ō.
- 23**Ngāgəra dɔ kəla gē ní gərāńdɔ kadə əndāñ kumdɔ gir kəla gē ní de gē a rāāñ tām yā Salomɔ té ní kutədɔ i bú mí kə kutə mí.
- 24**Dan ní ngōñ *Paraɔ ké dəyá ndótə kōs kem bē yā Dabid té ba aŵ ndi kem kújə ní rāāñ tām yān té ní anī, Salomɔ rāā Milo.
- 25**Salomɔ a ndējə Kóōbē *yǎa tuñ ké róō horoó ō, *yǎa tuñ ké tām yā kem kógərn té ō, dɔ *loo tuñ yǎa ní rāā tām yā Kóōbē té ní i nja mətá kem bāĭ kógərn ō, ni a róō ndujə yǎa ké kotə majə i dɔ *loo tuñ yǎa ní ra no Kóōbē té ní ō. I beé n ni rāāñ adə kum rāā kújə ní toń ní.
- 26**Mbañg Salomɔ rāā to bo gē Esion Geber, ngɔr kə Elat, kadə bā tēbā gē té, dɔ nang ké Edom té.
- 27**Hiram adə Salomɔ ngé kəla yān gē ké gerəñ bā bo majə, adə niñ i naā té kə ngé kəla yā Salomɔ gēé.
- 28**Niñ aŵñ báté Opir, aŵ ɔyñ lór ké tū té reēñneé adəñ mbañg Salomɔ. Lór ní reēñneé ní kəyñ tɔy kəlōo dūbú kutə gidə i jōó.

1 KI 10

Mbañg ké dəyá ké Saba reē gɔɔ Salomɔ té

(Áaĭ 2 Yǎa 9.1-12)

- 1**Mbañg ké dəyá ké Saba oō najə yā Salomɔ, tɔdɔ rī Salomɔ bār ngáy sɔōñ rī Kóōbē. Ni-reē kənge Salomɔ té yā nāā kum kedə yān kə najə ké ngañg ngañg gēé.
- 2**Reē ugə Jerusalem kə de ké ngáy gēé gōn té ō, kə jámbal gē ké ətōñ yǎa ké kotə majə gē ō, lór ké ngáy ō, *mbaĭ gē ké gātədɔ i ngáy gē ō. Dan ní ugə rō Salomɔ tá anī, yǎa malang ní ni nūm kemən té yā kər seneé ní ɔr seneé.
- 3**Salomɔ tūrən najə malang ní ni dəjen ní, najə kógərn ké dumən gətóo.

⁴Mbañg ké dəyá ké Saba oō najē kōr Salomɔ gē ké kum kedē i ngáy kemeé gē ō, ʒa kújé n rāa ní ō,

⁵yáa kəsa gē n a reēñneé kē dɔ tábəl gē té ní ō, loo ndi yā ngé kəla yān gē ō, ʒa kúbə kɔɔ ngé kadē de gē yáa kəsa ō, mañ kaɣ ō, ʒa yáa ké tuñ gē n Salomɔ a ndējə Kóɔbē kem *kújə yā Kóɔbē té ní ō. Yáa gē n noō malang yáan ngáy,

⁶⁻⁷adē əda mbañg na dan n na n-ndi bēé ní na n-oō najē yān ō, na n-oō najē kum kedē yān ō. Ba dan n nəkó na n-reē n-ʒa kə kumneé al báý ní, na n-taā kem najē gē n ədanəñ ní alé. Ba yáa malang n ədanəñ ní na i yáa ké rōkum. Ba kum kedē yā Salomɔ gēgē, yáa kənge yān gēgē malang ní na tɔy nge n n-oō ní say: Núsən gēgē nge n n-oō ní na əndā gō té alé.

⁸Na ngé kəla yā Salomɔ gēgē, de gē malang ké ndogó bē Salomɔ gēgē ní rōdɔ na neldé, tɔdɔ niñ na i rō Salomɔ té kə ndɔ gē, adē na a oōñ najē kərən ké kə kum kedéé gē.

⁹Kóɔbē Nóbā yā Salomɔ n gērā Salomɔ kadē ɔɔ bē dɔ *Israel gē té ní, adē de gē bōkəñəñ tɔy. Kóɔbē na tár Israel gē na i ké njóm gē té á na əndā Salomɔ kadē ni i mbañg yādé kadē gāng sarya yādé kə gō gēé ní.

¹⁰Gō té anī mbañg ké dəyá ké Saba ní adē mbañg Salomɔ lór ké kɔyn malang asə kəlōo dúbú mətá kə núsə ō, adən yáa ké kotə majə gē ngáy ō, *mbal gē ké gātədɔ i ngáy gē ō. Yáa ké kotə majə gē n ni reēñ adē mbañg Salomɔ ní, ké rang ké asə beé gətóo i ké báté gē té.

¹¹To bo gē yā Hiram n reēñ kə lór ké Opir ní, reēñ kə kəgē santal ngáy ō, *mbal gē ké gātədɔ i ngáy gē ō.

¹²Mbañg rāa yáa ndənā rō ké tū *kújə yā Kóɔbē té ō, ké tū kújə yā mbañg té ō, kənde gē ké tām yā gōsə pā gē té ō, kə kəgē santal gē ní. Kəgē santal ké rang reé gogé tɔ al ō, deé ʒa kəgē santal tɔ al i ké báté gē té bōólaə ō.

¹³Salomɔ adē mbañg ké dəyá yáa malang n kemən gey ní. Ni-adən kadē karī gē ngáy dɔ té báý tɔ. I mbañg Salomɔ ngóy n asə kadē kadē karī ké tītə n noō ní. Gō té anī mbañg ké dəyá ké Saba niñ kə nge kəla yān gēé tələn dɔ té awñ gogé dɔ nang yādé té.

Ngán najə ké séy séy gē ké dɔ yáa kənge yā Salomɔ té

(Áaɣ 2 Yáa 1.14-17; 9.13-28)

¹⁴Lór ké kem bāl kógəñ beé n Salomɔ a ənge ní, kɔyn malang i kəlōo dúbú kutə jōó

¹⁵kanjə tɔda yā ngé njərā mbā gē ō, yā ngé rāa gātə gē ō, yā mbañg gē malang ké no bē té ō, yā ngé kɔɔ bē gē ké kem bēé ō.

¹⁶Mbañg Salomɔ rāa der lór ké bo bo gē bú jōó kə lór ké tām yā deé kógəñ ké bo té i kəlōo mehé.

17Ni-rāa de lór ké dūú gē bú mətá kə lór ké kəndaá ō. Kōy lór ké tām yā der kógēm kə dūú té i kəlōo kógēm kə núsé. Mbañg káñ de gē ní kem kújé n a bārēñ na i ku kāgē gē ké Liban ní té.

18Mbañg rāa kōr kāgē mbañg ké bo kə ngāng dāḡ ba rāa lór ké *unjē njáy njáy gidə té.

19Kōr kāgē mbañg ní ndi i dō loo ké kiji kə dōj té. Loo gē ké kadē deē tēndā njan tū té tá aī aḡ ndiñ kemeé ní gir i mehé, ba loo ndēnā dūñ ké tū té i kə kū. Loo ké tū té kə yā kadē deē tēnī jīn dō té i dām jōó. Bəl gē rañ kə gō kadaá dām jōó.

20Ba loo ké mehé gē ké kadē deē tēndā njan tū té ní, rāāñ bəl gē kutə gidə i jōó kə gō kadaá, mehé dām kéréy té ō, mehé dām ké noō té ō. Rāāñ yáḡ ké tītē n noō kem bē kōḡ kéréy té aī báy.

21Kópə yā mbañg Salomḡ gē malang i kə rāāndé kə lóró ō, ngáñ gájé yáḡ rāa kəla gē malang ké kem kújé n rīn na i ku kāgē gē ké Liban té ní i kə rāa kə lór ké unjē njáy ō. Deē rāa yáḡ kə gindē arjāḡ alé. Tōdō bāl yā Salomḡ té ní, de gē rāāñ gindē arjāḡ i yáḡ té alé.

22Mbañg Salomḡ aḡ kə to bo gē ké Tarsis ké a əladá loo ké say gē té naā té kə to bo gē yā Hiram. Kə dō bāl mətá gē malang noō to bo gē ní a tēlēñ kə lór gē, kə gindē arjāḡ gē, kə ngāng dā gē, kə betē gē kə yeī páḡ gē.

23Mbañg Salomḡ tōy gotə mbañg gē malang ké dō nang té kə yáḡ kənge yānné ō, kə kum kedē yānné ō.

24De ké dō nang té gē malang a sāāñ i kḡḡ Salomḡ yā koō najē ké kə kum kedē gē n Nóbā adēñ kemēñ té ní.

25Kə dō bāl gē n noō niñ a reēñ i kə yáḡ ké rāa kə gindē arjāḡ gē ō, kə rāa kə lór gē ō, kūbē gē ō, yáḡ rōḡ gē ō, yáḡ ké kotə majə gē ō, sonda gē ō, kərō rapáy gē ō n a ndējēñ Salomḡ ní.

26Salomḡ káñ púsə rōḡ yāñ gē ō, sonda yāñ gē ō. Púsə rōḡ yāñ gē i dūbú kə bú só ō, sonda yāñ gē i dūbú kutə gidə i jōó ō. Ni ngōm núsé kéréy gē rōñ té Jerusalem, ba aḡ kə gotə gēé kem bē gē n kadē ngōmēndé tū té ní té.

27Mbañg rāa yáḡ adē gindē arjāḡ ké Jerusalem i ngáy tītē kəkəro beē ō, kāgē sédər i ngáy tītē kāgē sikomor gē ké dō nang ké mbaī bo gē gətōōñ tū té té beē ō.

28Sonda yā Salomḡ gē i sonda ké a iñ sedé i dō nang ké Ejiptə té ō, dō nang ké Silisi té ō. Ngé rāa gātē gē a aḡ a mangēndé i loo gē n noō té tām yā mbañg té.

29Púsé ké kijiñ Ejiptə té ní, gātēñ i njár sélé arjāḡ bú mehé, ba sonda i njár sélé arjāḡ bú kə kutə mí. Ngé rāa gātē ké kógēm beē gē nəkó n toō a reēñné tām yā mbañg yā Het gē té ō, mbañg gē ké Aram té ō.

1 KI 11

Salomḡ rāa hál ké gōté aī kə Kóḡbēé

(Áaṛ 2 Yáa 11.18-12.1)

- ¹Mbañg Salomḡ ní taā ngōñ mbañg ká Ejiptə ní, táā dəyá tərā, aké rang gē i ngáy báy tḡ. Ni-taā dəyá Moab gē ō, Amon gē ō, Edom gē ō, Sidon gē ō, Het gē ō.
- ²Niñ i dəyá gē ká dan nápar de gē ní Kóṣbē tāā ngán *Israel gē najē yádé té ní, ədadé na kə lōōñ kudə dandé té ō, kə lōōñ kəyadé kadē udəñ dandé niñ té ō. Tədō na a rāāñ kadē ngán Israel gē ndōyñ nóbā yádé gē ní i besē yádé gē ní. Banī Salomḡ əhə gō nápar de gē ní adē ngañg, tədō ni gey dəyá yádé gē ní ngáy.
- ³Nəyán gē ní ká kó bē gē i bú sīrī ō, dəyá gidə ndogē yān gē i bú mətá ō. Dəyá gē ní noō malang tūrēñ dən kōó.
- ⁴Dan ní Salomḡ tḡgə bégá ní, nəyán gē ní rāānəñ adē ndōy nóbā ká rang gē, ba lōō gír tár Kóṣbē Nóbā yān té kə ngarə kemən gēé mámák tītē yā bəbən Dabid.
- ⁵Salomḡ rāā besē Astarte ní i besē ká dəyá yā Sidon gē ní ō, rāā besē Milkom ní i besē ká majal ngáy yā Amon gē ní ō.
- ⁶Salomḡ rāā yáá ká majal ngáy ta kum Kóṣbē té ō, un gō Kóṣbē mámák tītē yā bəbən Dabid al ō.
- ⁷Dan ngeé ní noō té ní Salomḡ rāā loo ká kij kə dɔ́ dɔ mbal ní ra sɔ́ no bē ká Jerusalem ní té tām yā besē Kemos ní i besē ká majal ngáy yā Moab gē ní té ō, rāā loo ká kij kə dɔ́ ká rang tām yā besē Milkom ní i besē ká majal ngáy yā Amon gē ní té ō.
- ⁸Ni-rāā loo ká kij kə dɔ́ gē ní kógēm kógēm kə dɔ besē gē yā nəyán ká tərā gē ní malang. Dəyá gē ní a ndējēñ besē yádé gē ndujē yáá ká kotə majə gē ō, dā ká tuñ gē ō.
- ⁹⁻¹⁰Kété ní Kóṣbē Nóbā yā *Israel gē ndōbē Salomḡ nja jōó ba ədan na kə lōō ndōy nóbā ká rang gē. Banī Salomḡ rāā yáá ní Kóṣbē ədan ní alé. Loo ní noō té wōng rāā Kóṣbē kə Salomḡ
- ¹¹adē ədan na dan ní na rāā hál ká beé ō, *madē naā ní ni-əhə seneé ní na ngōm al ō, yáá gē ní n-ədan kadē rāā ní na rāā al ō ní, na n-a n-taā kḡḡ bē jīn té kōó yā kadē nge kəla yān kógēm.
- ¹²Bá tā ba tām yā Dabid bəbē Salomḡ té ní, na n-a n-rāā yáá ní na i dan ní Salomḡ na ndiñ kə kumneé té toō alé. N-a n-taā kḡḡ bē ní na i jī ngōñ Salomḡ té.
- ¹³N-a n-taā kḡḡ bē ní na i malang alé, n-a n-əyḡ gír bē kógēm yā kadē ngōñ Salomḡ tām yā Dabid bəbē Salomḡ té ō, tām yā bē ká Jerusalem ní ni Kóṣbē na n-gērā ní té ō.

Madē baḡ Salomḡ gē

- ¹⁴Kóṣbē sēlā madē baḡ kógēm dɔ Salomḡ té. Rīn na i Hadad. Ni i de ká Edom, gír kaan i gír kaa mbañg.

15Kété dan ní Dabid rōō bē ké Edom ní, Joab ní i ngol áskar yān gē ní oy ngé rōō yān gē aŵ dubēñ niñ ngán *Israel gē ní oyñ ta rōō té ní kem bē ké Edom té. Gō té anī ni tōl de ké dəngam gē ké kem bē ké Edom té kōó malang.

16Joab niñ kə ngé rōō yān gēē rāāñ nāā mehé kem bē ké Edom té gir tōl de ké dəngam gē té.

17Hadad aŷ aŵ Ejiptə kə de ké Edom kéréy gē ké kété niñ i ngé rāā kəla yā bəbən gē. Dan ní noō té ní Hadad nəy ngōñ báý.

18Niñ iññ Madian aŵ ugēñ Paran. Dyñ de ké Paran gē dódé té ba aŵñ Ejiptə rō mbañg *Parao té. Mbañg *Parao adē Hadad kújə ō, yáa kəsa ō, adēn də nang ō.

19*Parao rāā kem majə ngáy kə Hadad. Ni-adēn ngōkōo nēyān Tapənes ní i mbañg ké dəyá ní adē taā.

20Ngōkōo Tapənes ojə ngōñ ké dəngam kə Hadad, anī Hadad əndā rī ngōñ ní na i Genubat. Tapənes ətō ngōñ ní i ndogó bē *Parao, adē ra i dan ngán *Parao gē té.

21Dan ní Hadad i Ejiptə té báý ba oō kadē Dabid na oy aŵ gō kaan gē té kōó ō, na ngol áskar gē ní i Joab ní na oy kōó ō anī, dəje *Parao kadē əyən kadē kə n-tél kə n-aŵ gogó də nang yān té.

22Anī *Parao tél dəjen na ké ndi rōn té ní ké nal i rí wa. Ké sāā tél kaŵ gogó də nang yān té ní ké i tām rí té wa. Anī Hadad tél əda *Parao na n-nal yáa kógəím alé bá tā ba kə əyən kadē kə n-aŵ nəkó.

23Nəbā sēlā madē baā ké rang báý tə də Salomə té. Madē baā ní i Rejon ké ngōñ Eliada. Rejon aŷ kōó bē kōōn Hadadejer ní i mbañg ké Soba ní té.

24Kem bāl ní Dabid tōlən ngé rōō gē yā Hadadejer té ní, Rejon oy de gē gōn té ba tél ngoldé. Ni-aŵ ndi sedé Damas. Ta tōl ta anī oō bē ké Damas.

25Adē Rejon i madē baā *Israel gē bāl koo bē yā Salomə té. Tá Hadad a rāā Israel gē majal dām kéréy té báý tə.

Jeroboam tél madē baā Salomə

(Áaī 2 Yáa 9.29-31)

26-27Jeroboam mbáté najə yā mbañg. Najə yān ní n toō: Jeroboam ngōñ Nebat i de ké gir bē yā *Epəraim té. Rī bē yān na i Sereda ō, rī kōon na i Serua ō. Kōon i dəyá ké ngaa koy. Nəkó Jeroboam i nge kəla yā Salomə banī mbáté najə yā Salomə kōó. Dan ní Salomə a rāāñ Milo ō, a utēñ kum bəlo ké tū ndogə mbał ké gidə bē yā Dabid té ō ní,

28Jeroboam i balsáá ké aŷ jájá ō, əhə rōn təgə ngáy ō. Dan ní Salomə aŷ kadē ni-rāā kəla yān majanī, əndān kabata də ngé kəla gē ké gir kaa yā *Epəraim té ō, Manase té ō.

29Ndō kógēḿ t́ Jeroboam teē ndágá kṓ kem bē ḱ Jerusalem t́ anī, *nge koō ta yā Nébā ḱ *Silo ń rīn na i Ahia ní əngen róbó. Niñ ḱ gē i jōó beē ngóy bembeé. Kūbē ḱ dō madē t́ ḱ kijə yā Ahia i rōn t́.

30Anī ni-ɔ̄r kūbē ni rýyā naā t́ gír loo kutə gidə i jōó,

31ba əda Jeroboam na kə ɔy ta kūbē ḱ gāng gē ní kutə kógēḿ tɔdō najē ń Kóṣbē Nébā yā *Israel əda ní n toó, əda na n-a n-taā kɔɔ bē kṓ jī Salomɔ́ t́, ba na n-a n-adī ĩ Jeroboam gír bē gē ḱ kemeé kutə kógēḿ.

32Ba gír bē ḱ kógēḿ ń a nāy tām yā Salomɔ́ t́ ní na i tām yā Dabid ḱ nge kəla yān ni Kóṣbē t́ ɔ, tām yā bē ḱ Jerusalem ń ni Kóṣbē n-gērā dan gír bē gē malang ḱ Israel t́ ní ɔ.

33Na n-a n-rāā yáá ń noō na i tām kəyā ń ngán Israel gē na əyənəñ ni Kóṣbē kṓ ba na ndōyñ nébā Astarte ń i nébā ḱ dəyá yā Sidon gē ɔ, nébā Kemos ń i nébā yā Moab gē ɔ, nébā Milkom ń i nébā yā Amon gē ɔ ní t́. Na unəñ róbə gē ń ni Kóṣbē n-ɔjədé ní alé, adē yáá ń ta kumən ní t́ i yáá ḱ gōtə ní niñ na rāān alé. Niñ na rāān yáá ń *ndū najē yān əda ní al ɔ, na rāān yáá kə gō jī loo rāā yáá gē ń ni n-ɔjədé ní al ɔ, yáá ń Dabid bəbē Salomɔ́ na rāā ní niñ na rāān alé.

34Bá tā ba na n-a n-taā yáá kógēḿ ḱ kem bē kɔɔ ní t́ jī Salomɔ́ nəkó t́ alé. Tɔdō n-əndān kadē ndi ngār dō gír deē yān gē t́ i kə dō ndō gē malang ń ni a ndiñ ḱ kumneé ní t́ tām yā yā nge kəla yān Dabid t́. Dabid ń na n-gērān ní na oō tan adē na rāā gō míndə gē ń n-ədan kadē rāā ní ɔ, na rāā yáá gē ń *ndū najē yān əda ní ɔ.

35Ba na n-a n-taā kɔɔ bē ní na i jī ngōñ Salomɔ́ t́. Na n-a n-adī ĩ Jeroboam gír bē gē kem bē kɔɔ ní t́ kutə kógēḿ.

36Na n-a n-əyā gír bē ḱ kógēḿ yā kadē ngōñ Salomɔ́, yā kadē nge kəla yān Dabid əngeñ de ḱ gír kojə yān t́ dō kōr kəgē mbang t́ ngándáing ta kum Kóṣbē t́ Jerusalem, bē ń ni Kóṣbē n-gērā yā kəndā rīn dō t́ ní.

37Na n-a n-uniī ĩ Jeroboam kadē ā ɔɔ bē dō loo malang ń kemií a ndigə t́ ní. Na ā ɔɔ bē dō *Israel t́.

38Ré na oō yáá malang ń n-ədaī ní ɔ, na ún gō róbə gē ń n-ɔjī ní ɔ, na ĩ-rāā yáá ḱ gōtə ta kumən t́ ɔ, na ĩ-rāā yáá gē kə gō *ndū najē gē ń n-adī ní ɔ, na ĩ-rāā gō míndə gē ń n-ədaī kadē ĩ-rāā ní tītə ń nge kəla yān Dabid rāān kété ní ɔ anī, ni na i naā t́ seí ɔ, gír kojə yáí na a ɔɔ bē ngándáing tītə gír kojə yā Dabid ɔ, na n-a n-adī Israel ɔ,

39yā kəlañ rōsɔ̄l dō de gē ḱ gír kojə yā Dabid t́, banī na n-a n-əla rōsɔ̄l dɔdɔ t́ na i ngándáing alé.

40Salomɔ́ sāā tō̄l Jeroboam, anī ni əy āw Ejiptə, āw bōō rōn bē Sisak mbañg ḱ Ejiptə t́. Ni-ndi noó bátə adē Salomɔ́ oyñ.

⁴¹Gotə yáá ké rang gē malang n̄ Salomɔ rāā ní ndangəñ kem makətübē kəla rāā Salomɔ té. Ndagəñ kum kedē yān gē kemeé ɔ.

⁴²Salomɔ ɔɔ bē dɔ ngán *Israel gē té malang bāl kutə só kem bē ké Jerusalem té.

⁴³Ni-oy aŵ gō kaan gē té ba dubənən̄ i kem bē yā bəbən Dabid té. I ngōnən Roboam n ɔɔ bē gotən té ní.

1 KI 12

Ngé káñ naā gē ké Sisem

(Áaḷ 2 Yáa 10.1-15)

¹Roboam aŵ Sisem, tɔdɔ *Israel gē malang reən̄ kəndā mbañg té Sisem.

²Jeroboam ké ngōn Nebat nay Ejiptə báy. I loo n̄ ni aŷ mbañg Salomɔ aŵ bɔɔ rōn tū té ní té. Dan n̄ Jeroboam oō najə káñ naā ké Sisem ní anī, tél ndi gogé Ejiptə.

³Banī əlañ de gē gōn té adē ni-reē kə ngé káñ naā gē malang ké Israel té. Niñ ədañ Roboam na:

⁴Bəbí əndā júgə ké kəy dɔjɪ té. Ba ĩ-rāā adē júgə n̄ i kəla bəlo n̄ bəbí əndā dɔjɪ té ní hɔlɔ, anī j-a jə-rāā kəla yāi.

⁵Roboam ədadé na: Āwī, bírí i karī ba lootī tá ĩ-reēi. Anī kósə de gē ɔtə aŵn̄.

⁶Mbañg Roboam dəje kəjə rɔ *kum kɔɔ gē n̄ rāāñ kəla kə bəbən Salomɔ kété, dan n̄ ndiñ kə kumneé báy té ní. Ni dəjedé na ké kə n-əda de gē ní na i rí wa.

⁷Anī niñ tél ədanən̄ na: Ré bōólaā ójódə kadē ĩ-ndigə rāā kəla yā kósə de gē n̄ toō ɔ, ĩ-tél ədádə najə ké majə gē ɔ anī, a rāāñ kəla yāi ngándáñg.

⁸Banī Roboam mbātə kəjə n̄ de ké *kum kɔɔ gē adənən̄ ní. Ni-dəje balsáa gē n̄ tɔgəñ naā té seneé ɔ, rāāñ kəla yān ɔ ní kəjə.

⁹Ni ədadé na: Ba sɪj, kəjə yāsí n̄ ā ədēmī ní na i rí? Gír de gē n̄ toō n̄ dəjemən̄ kadē m-rāā kadē njúkə yā bəbən̄ kə hɔlɔ dɔdə té ní, kə m-tél kə m-ədádə na i rí?

¹⁰Balsáa gē n̄ tɔgəñ naā té seneé ní tél ədanən̄ na: Gír de gē n̄ toō n̄ ədañ na bəbí na əndā júgə ké kəy dɔdə té ba kə ĩ kə ĩ-rāā kadē hɔlɔ dɔdə té ní. Yáá n̄ kadē ĩ-tél ədádə ní n toó:

¹¹Ta ngōn jīi na bo tɔy bōdə bəbí. Bəbí na əndā júgə ké kəy dɔdə té, ba ĩ na ā əndā júgə ké kəy tɔy yā bəbí dɔdə té. bəbí na əndadé na i kə ndéy məraw ké karī, ba ĩ na ā əndádə na i kə ndéy məraw ké gində i ta té.

¹²Kə ndɔ ké nge kɔ mətá anī, Jeroboam niñ kə ngán *Israel gēé tél reē əngən̄ Roboam tītə n̄ ədañdə ní.

¹³Mbañg mbātə kəjə yā *kum kɔɔ gē kɔɔ, ba ɔr najə ké majal̄ kə kósə de gēé

14Tītē n̄ balsáa madēn gē ədañneé ní. Ni ədadé na: Bəbém̄ əndā júgə kə kəȳ dəsí tē, ba mā m-ā m-əndā júgə kə kəȳ təȳ yā bəbém̄ báȳ dəsí tē. Bəbém̄ əndasí i kə ndéy mərəw kə karī, ba mā m-ā m-əndásí i kə ndéy mərəw kə gində i ta tē.

15I tītē n̄ noō n mbañg oōn najē yā ngán *Israel gē alé ní. Ta róbé n̄ Kóṣṣbē rāa yā kadē najē n̄ ni-əda Jeroboam ngōñ Nebat ní reē udəñ girí ní n noó. Kóṣṣbē əndā najē ní i ta *nge koō ta yān kə *Silo n̄ rīn na i Ahia ní tē.

Bē kēgē naā

(Áaṙ 2 Yáḡ 10.16-11.4)

16Dan n̄ ngán *Israel gē ḡḡñ kadē mbañg oō yādé niñ al̄ anī, tél ədañ na: Usəjí i rí kə Dabid? Yáḡ ndəbā yājí i də naā tē yā ngōñ Jese n̄ noō alé! *Israel gē, ī-tél āwī gəgə kem kújə tandā yāsí gē tē! Ngəlaā ní Dabid, īkó ḡḡ gō kem kújə yāí! Loo n̄ noō tē ngán Israel gē tīñ naā kə bē yādé gē tē.

17I ngán Israel gē n̄ ndiñ kem bē gē kə *Juda tē ní ngóy n Roboam nay kə loo kəḡ bē tē dədə tē ní.

18Mbañg Roboam əla Adoram n̄ i ngol ngé kəla ngámba gē ní rō Israel gē tē kum gotəñ, banī niñ téninəñ kə mbalá ténī tōlnəñ. Nay i séy anī mbañg Roboam kə dəneé teē alé. Ni al̄ kem púsə rōṣ yān tē ba ḡȳ aḡ Jerusalem

19I beé n̄ *Israel gē mbətəñneé kadē gir kojə yā Dabid ḡḡñ bē dədə tē bətə bōólaā ní.

20Dan n̄ Israel gē malang oōñ kadē Jeroboam na tél anī, əlañ gōn tē adə reē loo káñ naā tē ba əndānəñ mbañg kə Israel tē. I gir bē yā *Juda ngóy kə kərneé n əho gō de gē kə gir kojə yā Dabid tē ní.

21Dan n̄ Roboam aḡ ugē Jerusalem anī, káñ áskar kə geṙ rōṣ ngáȳ gē dūbú bú kə kutə sósó dan de gē kə gir bē yā Juda tē ō, Benjamə tē ō, yā kaw rōṣñ bē kə Israel ba taāñ bē kadē Roboam ngōñ Salomḡ.

22Banī Nəbā ṙ̄ najē kə deē yān n̄ rīn na i Semaya ní, ədan na:

23Əda Roboam ngōñ Salomḡ n̄ i mbañg kə Juda ní ō, de gē malang kə gir bē yā Juda tē ō, Benjamə tē ō, gotə de gē malang ō na:

24Najē n̄ Kóṣṣbē əda ní n toó: Ī-lōōī kaw kəñī *Israel gē n̄ niñ i ngákóṣsí gē ní rōṣ. Sīñ kógəñ kógəñ ī-téliī kə bē yāsí gē tē, təḡḡ i məkó n̄ m-rāa yáḡ n̄ noō ní. Loo n̄ oō najē n̄ Kóṣṣbē ədadé ní anī ndigəñ, adə téləñ kə bē yādé gē tē.

25Jeroboam əñī ndogē mbaḗ kə ngañg gīrəñ gidə bē kə Sisem, gō nang kə mbalá yā *Eṙəraim tē, ba ndi kem bē kə Sisem tē. Gō tē anī ni teē kōṣ kem bē kə Sisem tē ba aḡ əñī ndogē mbaḗ kə ngañg gīrəñ gidə bē kə Penuel.

Majaḗ yā Jeroboam

26Jeroboam gir keməñ tē əda na: Tītē n̄ yáḡ gē a rāāñneé yáḡ á m-ḡḡ toó ní, bē kəḡ yām ní a tél yā kaw jī de gē kə gir kojə yā Dabid tē gogé.

²⁷Ré gir de gē ní toō nayñ kē loo kaw tē Jerusalem yā ndējē Kóṣṣbē yáá ká tuñ gē tē kem *kújə yā Kóṣṣbē tē anī, kemdá a tēl yā kəhə gō kóṣṣdó ká kété ní i Roboam mbañg ká *Juda tē ní. A tōlmēñ kóṣ ba a tēlēñ yā kaw gō Roboam mbañg ká Juda tē.

²⁸Gír kógēm reē dɔ mbañg Jeroboam tē, adē ni mēr rāā duł mañg lór gē jōó, ba əda de gē na: *Israel gē, ngándáng ā āwī i Jerusalem, ba ngɔlaā ní asə tā. Nébā ní tēē sesí kóṣ kem bē ká Ejiptə tē ní ni n toó.

²⁹Jeroboam əndā duł mañg lór ní kógēm Betel ɔ, kógēm Dan ɔ.

³⁰Majał ní n noó. kósə de ká ngáy gē dānēñ duł mañg ká nge kɔ jōó ní aŵ ugēñ seneé Dan.

³¹Jeroboam rāā kújə gē dɔ loo ndōy tē, ba gērā de gē ká gir bē yā Lebi tē al gē dan ngán Israel gē tē əndādé *ngé tuñ yáá gē tē.

³²Jeroboam rāā nāā kógēm ká to tītē nge ní a rāāñ *Juda ní kem nāā ká nge kɔ sósó tē, kə ndō nāā ká nge kɔ kutə gidə i mí, ba nəkó al aŵ tuñ yáá dɔ *loo tuñ yáá tē. Ni-rāā tītē ní noō Betel ɔ, tuñ yáá adē duł mañg gē ní ni rāādé ní ɔ. Ngé tuñ yáá gē ká loo ndōy gē tē ní ni əndādé kem kəla tuñ yáá tē ní, əndādé Betel ɔ.

Gāngēñ sarya dɔ loo ndōy ká Betel tē

³³Kə ndō ká nge kɔ kutə gidə i mí yā nāā ká nge kɔ sósó anī, Jeroboam rāā nāā kógēm tām yā ngán *Israel gē tē. I nəkó n gērā ndō nāā ní. Ndō ngeé ní noō tē nəkó al dɔ *loo tuñ yáá ní mēr rāā tē ní yā róó yáá ká kotə majə gē dɔ tē.

1 KI 13

¹Dan ní Jeroboam ra a róó *yáá ndējē gē dɔ *loo tuñ yáá tē anī, deē yā Nébā kógēm iñ *Juda reē ugē Betel. Deē ní i Kóṣṣbē n ədan najə á reēñ ní.

²Ni un ndūn kē dɔ ədañ najə yā Kóṣṣbē dɔ *loo tuñ yáá tē, əda na: Loo tuñ yáá! Loo tuñ yáá! Ōō najə ní Kóṣṣbē əda ní! A ojēñ ngōñ ká dəngam dan de gē ká gir kojə yā Dabid tē. A əndāñ rī ngōñ ní na i Josias. Ni a tōl *ngé tuñ yáá gē ká loo ndōy gē tē ní a róōñ yáá ká kotə majə gē dɔ tē ní, yā róōdó horóó dɔ tē. A róōñ kəngə de gē horóó dɔ tē ɔ.

³Deē yā Nébā ní əda najə ní toō báý tɔ, əda na yáá ní kadə deē gerēñ kadə i Kóṣṣbē n ɔñ najə ní n toó: Loo tuñ yáá a njar naā tē ɔ, yibə dā ká dɔ tē a tésə nang tē ɔ.

⁴Dan ní mbañg Jeroboam oō najə ní deē yā Nébā əda dɔ *loo tuñ yáá ká Betel tē ní anī, əla jīn dɔ *loo tuñ yáá tē kum kə rō deē yā Nébā tē ba əda na: Əhəni! Banī jīn ní əla kə dɔ deē yā Nébā tē ní tutə njururu, adē asə tēlēñ kə rōn tē tɔ alé.

⁵*Loo tuñ yáá ní njar naā tē ɔ, yibə dā ká dɔ tē tésə nang tē ɔ, tītē ní deē yā Nébā ədañ kə gō ndū Kóṣṣbēé ní.

⁶Kē ta jī té noō mbañg əda deē yā Nə́bā ní na: m̄-dəjeī kadē ī-rāā Kóṣṣbē Nə́bā yāí b́ó ādē māȳ r̄ōn d̄óm té ō, adē rāā jīm̄ ādē tél kē r̄óm té ō. Deē yā Nə́bā ní rāā Kóṣṣbē b́ó, anī jī mbañg tél kē r̄ōn té.

⁷Anī mbañg ədan na: Ī-reē j-aw̄ bēé j-əsa yáa. Gō té anī m-ā m-ādī kadē kari.

⁸Banī deē yā Nə́bā ní tél əda mbañg na: Ká i núsé yáa kenge yāí malang n ā ādēm̄neé gēgē, m-ā m-aw̄ bēé looí alé. M-ā m-əsa mápa laā al̄ ō, m-ā m-āȳ mañ laā al̄ ō.

⁹Tɔd̄ō Kóṣṣbē ədam̄ na kē m-əsa yáa al̄ ō, kē m-āȳ mañ al̄ ō, ré m-ā m̄-tél yā kaw̄ kē gogé bēé anī, kē m-ún róbé gir̄ njan̄ al̄ ō.

¹⁰Adē deē yā Nə́bā ní un i róbé ké rang n télə́n d̄o té ta kaw̄ kē gogé bēé ní ba un i róbé gir̄ njan̄ n̄ aw̄n̄ Betel ní alé.

Deē yā Nə́bā rāā yáa ké Nə́bā ɔgēn rāā

¹¹Banī *nge koō ta kógēm̄ ké tɔgə ndi Betel noó. Ngánən gē reē ənīnə́n gotə yáa malang n̄ deē yā Nə́bā kē k̄ij̄ *Juda reē rāā nd̄ō n̄ noō té kem̄ bē ké Betel té ní ō, ədanə́n najē n̄ ní əda mbañg ní ō.

¹²Anī bɔ́bɔ́ ngán gē ní dəjedé na ké deē yā Nə́bā ní ké un i róbé ké rá n aw̄n̄ wa. Ngán gē aw̄ ɔ́ɔ́n̄ róbé n̄ aw̄n̄ ní.

¹³Gō té anī bɔ́bɔ́d̄é ədadé na kē ənīn̄ sírdí gidə kərō yān té kē adənə́n. Ngán gē ənīn̄ sírdí gidə kərō té adēn̄ bɔ́bɔ́d̄é al̄ ndi d̄o té.

¹⁴Nge koō ta ké tɔgə ní ngōd̄ə gō deē yā Nə́bā ní aw̄ əngen gir̄ kágē kógēm̄ ké bo té, anī dəjen na ké i ni n i deē yā Nə́bā ké k̄ij̄ *Juda ní wa. Anī deē yā Nə́bā ní ədan na i ni.

¹⁵Nge koō ta ké tɔgə əda deē yā Nə́bā ní na kē reē kē aw̄ seneé bēé kē aw̄ kē əsa yáa.

¹⁶Anī deē yā Nə́bā ní tél ədan na n-asə tél al̄ ō, n-asə kaw̄ gogé seneé al̄ ō. Na n-a n-əsa yáa seneé loo n̄ noō té al̄ ō, na n-a n-āȳ mañ seneé loo n̄ noō té al̄ ō,

¹⁷tɔd̄ō Kóṣṣbē na ədan na kē n-əsa yáa loo n̄ noō té al̄ ō, kē n-āȳ mañ loo n̄ noō té al̄ ō, kē n-tél kē róbé gir̄ njan̄ al̄ ō.

¹⁸Banī *nge koō ta ké tɔgə ní əda na: Mā i *nge koō ta madí, adē *de ké d̄o r̄ā té kógēm̄ ədam̄ na Kóṣṣbē əda na kē m̄-tél kē m-aw̄ seí bēé loom̄ kadē əsá yáa ō, āȳ mañ ō. Nge koō ta ké tɔgə ní gólən̄ i mbée.

¹⁹Deē yā Nə́bā ní tél aw̄ seneé bēé aw̄ əsa mápa ō, āȳ mañ ō.

Gāngēn̄ sarya d̄o deē yā Nə́bā té

²⁰Dan n̄ ndiñ ta yáa kəsa té anī Kóṣṣbē ɔ́r̄ najē kē *nge koō ta ké tɔgə ní tél kē deē yā Nə́bāá ní,

- ²¹adē əda deē yā Nəbā́ n̄ ī gō nang kə́ *Juda té ní na: Najḗ n̄ Kóṣṣbḗ əda ní n toó: Ī́ ĩ-mbāté ta Kóṣṣbḗ, adē ĩ-rāā́ gō míndə́ n̄ Kóṣṣbḗ Nəbā́ yāí ədaí na kə ĩ-rāā́ al ní.
- ²²Loó n̄ Kóṣṣbḗ ɔgí kəsa yáá́ tū́ té ɔ́, kəy mañ tū́ té ɔ́ ní, ĩ́ ésá yáá́ ɔ́, ɔ́y mañ ɔ́ tū́ té, adē a ɔy, ba a əniñ n̄n̄i kem bāá bádə́ yā kaaí gə́ té alé.
- ²³Dan n̄ əsañ yáá́ ɔ́, ɔ́yñ mañ ɔ́ oy anī́, *nge koō ta kə́ tɔgə́ ní əni sírdí gidə́ kərṓ yā *nge koō ta n̄ ni-tél seneé ní té,
- ²⁴ba adēn adḗ aŵ. ʔɔl kógə́m̄ əhɔn adḗ n̄n̄ən to kum róbó. Kərṓ ra dɔ́ n̄n̄ən tá dām kéré́y té ɔ́, ʔɔl ra dām kéré́y té ɔ́.
- ²⁵Ngé máñ róbə́ gə́ ɔ́n̄ n̄n̄ ní kum róbó ba ʔɔl ra kadə́ té, anī́ aŵ ədañ kem bḗ n̄ *nge koō ta kə́ tɔgə́ ndi kemeé ní té.
- ²⁶Dan n̄ nge kṓ ta n̄ tél reḗ kə́ madə́neé gogá kem bḗ ní oō najḗ ní anī́, əda na: I deḗ yā Nəbā́́ n̄ mbāté ta Kóṣṣbḗ ní n̄ Kóṣṣbḗ əlan ta ʔɔl tá adḗ tətə́ kəngān ɔ́, əhɔn tītə́ n̄ Kóṣṣbḗ ədanə́n ní ɔ́.
- ²⁷Ni mḗr ngánən gə́ kənī́ sírdí gidə́ kərṓ yān tá.
- ²⁸Gṓ té anī́ ni-aŵ ənge n̄n̄ ní to kum róbó ba kərṓ niñ kə́ ʔɔlɔ́ rañ dɔ́ tá. ʔɔl əsa n̄n̄ al ɔ́, rṓ kərṓ al ɔ́.
- ²⁹Nge koō ta kə́ tɔgə́ ní un n̄n̄ deḗ yā Nəbā́́ ní, əni dɔ́ kərṓó tél aŵ́n bḗé aŵ́ nōn ba dubən.
- ³⁰Ni-əni n̄n̄ ní i kem bə́lo bádə́ yān nəkó́ tá. Nṓn̄ yo ədañ na: A ngókóóm̄!
- ³¹Dan n̄ *nge koō ta ní dubən oy anī́, əda ngánən gə́ na ré n-oy anī́ kə́ dubənən kem bə́lo bádé́ n̄ dubən deḗ yā Nəbā́́ tū́ té ní té. Kə́ əniñ n̄n̄ən kadə́ yān tá.
- ³²Tɔdɔ́ najḗ́ n̄ kə́ dɔ́ *loo tuñ yáá́ kə́ Betel té ɔ́, dɔ́ kújə́ gə́ malang kə́ dɔ́ loo ndṓy gə́ kə́ kem bḗ kə́ Samari té ɔ́ n̄ ni un ndū́ kə́ dɔ́ ədañ ní i najḗ́ yā Kóṣṣbḗ, adḗ a rāā́ yáá́ rókum.
- ³³Gṓ yáá́́ n̄ toó́ té ní, mbañg Jeroboam əyá́ yáá́́ rāān kə́ majal gə́ kṓ alé. Ni nəy kə́ loo kəndā́ ngán Israel kə́ karī́ gə́ kem kə́la tuñ yáá́́ té báy. Deḗ n̄ kemií ndigə́ anī́ əndā́i kem kə́la tuñ yáá́́ té dɔ́ loo ndṓy gə́ té.
- ³⁴Majal yā́ Jeroboam niñ kə́ de gə́ kə́ gir kojə́ yān tá gə́ n noó. Nujə́ndə́ sák sák ɔ́, gətóon dɔ́ nang té kṓ ɔ́, i tām majal n̄ noó tá.

1 KI 14

Gotə́ yáá́́ kə́ rang gə́́ n̄ Jeroboam rāā́ ní

- ¹Dan ngeé́ n̄ noó́ té ní, ngṓn̄ Jeroboam n̄ r̄in na i Abia ní əsṓ moy.
- ²Anī́ Jeroboam əda nəyán̄ na kə́ əla kū́bə́ kə́ kadə́ deḗ ɔ́n̄ anī́ gér kadə́ i nəyá́ Jeroboam n̄ aŵ́ toó́ alé, ba kə́ aŵ́ *Silo na Ahia *nge koō ta na ndi noó. I ni n̄ ədan na n-a n-ndi yā́ kɔg bḗ dɔ́ ngán̄ *Israel gə́́ té ní.

- ³kə ɔy mápa kutə kógēm̄ ō, mápa ké rāā kə yibē gē ō, kə un kū yibē tejə kógēm̄ ō, ba kə aŵ kə əngen. Na a ədan yáá n̄ a rāā yā reē dɔ ngōndé té ní.
- ⁴Nəyá Jeroboam rāā tītē n̄ noō. Ni-ij̄ dɔ́ əsō róbó ta kaw̄ kə *Silo, aŵ ugē ta kújə yā Ahia té. Ahia ɟa loo tɔ alé, kumən ra ro, tɔdɔ ni tɔgə bógá ngáȳ kɔ́.
- ⁵Banī Kóɔbē tāān kété ədan na nəyá Jeroboam na a reē noó, ba na rāā rōn dəyá ké rang té kadē deē gerən alé. Na a dəjen najē ké dɔ ngōnən kə moy té. Ba kə tél kə tūr kə ədan najē ké beé ō, ké beé ō.
- ⁶Dan n̄ kōō nja dəyá n̄ a reē kə ta kújé té ní əsō mbī Ahia té anī, Ahia un ndū kə dɔ́ ədanən̄ na: Nəyá Jeroboam, údé kújú! Ī-rāā tītē ké Ī i dəyá ké rang i tām rí té? Najē ké majal̄ ké kadē m-ədəi to laā.
- ⁷Ī-tél aŵ əda Jeroboam na najē n̄ Kóɔbē Nóbā yā *Israel əda ní n toó: M-ɔrī dan de gē té m-əndāi ngār dɔ gir deē yām̄ gē n̄ i ngán Israel gē ní té.
- ⁸m̄-taā kɔɔ bē jī de gē ké gir kojə yā Dabid té m-ādī. Banī Ī Ī-to tītē nge kəla yām̄ Dabid n̄ m-ədan yáa anī rāā ō, ənī kemən māmák unən̄ gōm̄ ō, yáá n̄ i yáá ké gōtə ta kumm̄ té tá ní a rāā ō ní alé.
- ⁹Ī Ī-rāā yáá ké majal̄ tɔy de gē malang n̄ reēn̄ kété noí té ní. Ī éyām̄ kɔ́ ba Ī-rāā nóbā ké rang gē tām̄ yāi té, Ī-nō nēngá kasə horoó Ī-rāā yáá kéréȳ ké ɔsə kum gotə yáa gē n̄ a ndōȳn̄ té ní Ī-rāān̄ adē wōng rāām̄.
- ¹⁰I tām̄ najē n̄ noō té n m-ā m-rāā kadē yáá ké to kum kaȳ al̄ a reē dɔ gir kojə yāi té ní. M-ā m-tɔl̄ de ké dəngam gē ké gir yāi té malang kɔ́, ngán ké dūú gēgē, de ké tɔgə gēgē. M-ā m-rāā kadē de ké gir kojə yāi té gē gətóon̄ kɔ́ malang tītē n̄ deē a ɔȳn̄ loo ké yer kɔ́ kə ndəsá ní.
- ¹¹De ké gir kojə yāi té n̄ a oy kem bēé ní, bísə gē a əsanən̄ ō, aké a oy bembeé ní yeĪ ké dɔ́ gē a əsanən̄ ō. Najē n̄ Kóɔbē əda ní n noó.
- ¹²Banī Ī nəyá Jeroboam, ij̄ dɔ́ aŵ bēé. Dan n̄ ā əndā njaí kə kem bēé anī, ngōnī a oy.
- ¹³Ngán *Israel gē malang a nōōnən̄ ō, a dubənən̄ ō, tɔdɔ i ni ngóy n̄ i de ké gir kojə yā Jeroboam té ké a dubənən̄ kem bəlo bádé té ō, ké Kóɔbē yā Israel ɟa yáá ké majə kemən té ō ní.
- ¹⁴Kóɔbē a əndā mbaŋg kógēm̄ dɔ ngán Israel gē té kadē a nujə gir kojə yā Jeroboam kɔ́. I tām̄ yā ndɔ́ ké bōólaā té. M-ədə na i rí? I tām̄ yā kum mbang ké ngɔr n̄ toó té.
- ¹⁵Gō té anī Kóɔbē a ənda *Israel gē. Niñ a yéȳn̄ tītē mu tēbā ké kadə mañ té. Kóɔbē tēbādé dɔ nang ké majə n̄ adē kaadé gē té ní kɔ́, ba a tēndā yā tūidé gidə bā Opəratə ké dām̄ ké nó té, tɔdɔ niñ udən̄ kāgə besə ké yā bōl̄ gidə gē adəñneé Kóɔbē wōng.

- 16 Kóṣḃē a əyadé kṵ́ tām majal̄ yā Jeroboam té ̄, tām rāā́ n̄ Jeroboam rāā́ ngán Israel gē adē rāā́n majal̄ ní ̄.
- 17 Nēyá Jeroboam ̄ī aṵ gogé bēé Tirsā. Dan n̄ ni-əndā njan kē ta kújə yān té anī, ngōnən oy ̄.
- 18 Dubēn ngōn ní ̄, *Israel gē malang nōōnən ̄, tītḗ n̄ Kóṣḃē ədań ní. Kóṣḃē əndā najē ní i ta nge kəla yān Ahia n̄ i *nge koō ta ní té.
- 19 Gotə yáá kə rang gḗ n̄ Jeroboam rāā́ ní, ndangə́n kem makətübḗ kəla rāā́ mbaṅg gḗ kə́ Israel té té. Ɔjə́n gotə rṵ́ yān gḗ kemeé ̄.
- 20 Jeroboam ɔɔ bḗ bāl̄ kutə́ jōó gidə́ i jōó pá tá kadə́ oy aṵ gō kaan gḗ té báý. Dan n̄ ni-oy anī, ngōnən Nadab ɔɔ bḗ gotən té.

Yáá kə́ rang gḗ n̄ Roboam mbaṅg kə́ Juda rāā́ ní

(Áā 2 Yáa 12.1-16)

- 21 Bāl̄ Roboam ngōn Salomɔ́ i kutə́ só gidə́ i kógə́m dan n̄ əndānən mbaṅg kə́ *Juda té ní. Ni-ɔɔ bḗ bāl̄ kutə́ gidə́ i sīrí Jerusalem, bḗ n̄ Kóṣḃē gērā dan gir bḗ gḗ yā ngán *Israel gḗ té yā kəndā́ rīn dɔ́ té ní. Rī kóɔ Roboam na i Naama. Kóɔn i dəyá́ Amon.
- 22 Juda gḗ rāā́n yáá kə́ majal̄ ta kum Kóṣḃē té. Niñ rāā́n yáá kə́ majal̄ gḗ adēñneé Kóṣḃē wōṅg tɔ́ yā kaadé gḗ báý.
- 23 Rāā́n loo ndṓy gḗ tītḗ yā kaadé gḗ ̄, túdḗn mbaḷ gḗ kə́ nja kə́ dɔ́ ̄, túdḗn kəgə́ besə́ kə́ yā bōl̄ gidə́ gḗ kə́ dɔ́ ngán mbaḷ gḗ té malang ̄, gir kəgə́ gḗ kə́ mbídə́ əga ku gḗ té malang ̄.
- 24 Dəngam gḗ kə́ dəyá́ gḗ kə́ ngé rāā́ ájə́ba kə́ tām yā besə́ gḗ té toñ kem bēé. *Juda gḗ ndájə́n hál̄ kə́ majal̄ ngáy gḗ yā napar de gḗ n̄ Kóṣḃē tḗbādé kṵ́ yā kəyáń loo kadə́ ngán *Israel gḗ ní.
- 25 Kem bāl̄ kə́ nge kɔ́ mí n̄ Roboam ɔɔn̄ bḗ té ní, Sisak, mbaṅg kə́ Ejiptə́ reḗ ənī bḗ kə́ Jerusalem rṵ́.
- 26 Ni ɔ́y yáá kə́nge gḗ kə́ kem *kújə́ yā Kóṣḃē té ̄, kə́ kem kújə́ yā mbaṅg té ̄ aṵn̄. Ni ɔ́y yáá malang aṵn̄. Der lór n̄ Salomɔ́ rāā́ ní gəgḗ, ɔ́y malang aṵn̄.
- 27 Mbaṅg Roboam rāā́ der kə́ rang gḗ kum gotə́ kə́ gində́ nēngá kasaá, ba adḗ ngol gḗ kə́ dɔ́ ngé ngṓm loo gḗ n̄ rań ta kújə́ yā mbaṅg té ní kadə́ ngṓmən̄.
- 28 Adə́ ngándáńg ré mbaṅg a aṵ kə́ kem *kújə́ yā Kóṣḃē té anī, ngé ngṓm loo gḗ a ɔ́yñ der gḗ ní, ba gṓ té anī a tél a aṵñneé gogé kem kújə́ yā ngé ngṓm loo gḗ té.
- 29 Gotə́ yáá kə́ rang gḗ malang n̄ Roboam rāā́ ní, ndangə́n kem makətübḗ kəla rāā́ mbaṅg gḗ kə́ *Juda té.
- 30 Kə́ dɔ́ ndṓ gḗ malang n̄ noṓ rṵ́ i mbṓ Roboam niñ kə́ Jeroboam té.

31Roboam oy aŵ gō kaan gē té, dubēnēn i kem bē yā Dabid té, kem bəlo bádé n dubēn bəbēn ō, kaan ō tū té ní té. Rī kōḡ Roboam na i Naama. Kōḡon i dəyá Amon. I ngōnən Abiam n ḡḡ bē gotən té ní.

1 KI 15

Abiam mbañg ké Juda

(Áaṙ 2 Yáḡ 13.1-3; 22-23)

1Kem bāl kḡḡ bē ké nge kḡ kutə gidə i só só yā Jeroboam ngōn Nebat té ní, Abiam ndi mbañg dɔ *Juda gē té.

2Ni-ḡḡ bē bāl mətá Jerusalem. Rī kōḡon na i Maaka, i ngōn Abisalom.

3Abiam ndájē yáá ké majal gē n bəbēn rāā kété non té ní malang. Ni-adē Kóḡbē Nóbā yān kemən mámák tītē yā kaan Dabid alé,

4ba tā ba Kóḡbē Nóbā yān adən ngōn kógēm kadə ḡḡ bē gotən té, kadə ta gir kojə dógəroń al ō, Jerusalem ndiń gotoó ō, tām yā Dabid té.

5Tɔdɔ Dabid rāā yáá ké gōté ta kum Kóḡbē té kə ndɔ gē malang n ndiń kə kumneé té ní ō, un rón kɔɔ dan yáá kógēm ké Kóḡbē ədan té al ō. Ba yáá ké majal n rāā ní i najē yā Uri ké Het ní ngóy.

6Rɔɔ i mbɔ mbɔḡ Roboam niń kə Jeroboam té kə ndɔ gē malang n ni ndiń kə kumneé ní.

7Gotə yáá ké rang gē malang n Abiam rāā ní, ndangən kem makətübə kəla rāā mbañg gē ké *Juda té. Abiam rɔɔ Jeroboam ō.

8Abiam oy aŵ gō kaan gē té, ba dubēnēn i kem bē yā Dabid té. I ngōnən Asa n ḡḡ bē gotən té ní.

Asa mbañg ké Juda

(Áaṙ 2 Yáḡ 14.1-2; 15.16-19; 16.1-6; 11-14)

9Kem bāl kḡḡ bē ké nge kḡ kutə jōó yā Jeroboam mbañg ké *Israel té ní, Asa ndi mbañg dɔ *Juda gē té.

10Ni-ḡḡ bē bāl kutə só gidə i kógēm Jerusalem. Rī kaan ké dəyá na i Maaka, i ngōn Abisalom.

11Asa rāā yáá ké gōté ta kum Kóḡbē té tītē yā kaan Dabid.

12Ni-təbā dəngam gē ō, dəyá gē ō, ké ngé rāā ájəba tām yā besə gē té kɔɔ ō, nujə ndiń yáá gē n kaan gē rāāń besə té ní kɔɔ ō,

13loo ké to rɔy n əndān kaan Maaka tū té á a bārñēn na i dəyá ké bo ní, ni ɔrən tū té kɔɔ ō. Tɔdɔ kaan ní rāā ndiń yáá ké majal ngáy tām yā besə *Asera té. Asa nujə besə ké majal ngáy ní kɔɔ, ba róon kadə mañ Sedəroḡ té.

14Ba de gē əyañ loo ndōy gē kōó alé. Bá tā ba Asa əndā kemən do Kóóbé té mámák kə do ndō gē malang ní ni ndiñ kə kumneé té ní.

15Yáá gē ní niñ kə bəbəneé ɔrən kaṁdá tām yā Nóbā té á i gindē arjāá ɔ, lór ɔ, ngán gájé yáá rāā kəla gē ɔ ní, ni awh kem *kújə yā Kóóbé té.

16Rōó i mbo mbóó Asa niñ kə Baasa mbañg kə *Israel té báté oynēñ.

17Baasa mbañg kə Israel awh ənī bē kə *Juda rōó. Ni ɔr gong gidə bē kə Rama té ɔgēñ Asa mbañg kə Juda māñ.

18Anī Asa ɔy gotə arjāá ɔ, lór ɔ, kə kem loo ngōm nar kə kem *kújə yā Kóóbé té ɔ, kə kem loo ngōm nar kə kem kújə yā mbañg té ɔ, malang adē ngé kəla yān gē kadē awhneé adēñ Ben Hadad ngōñ Tabərimon kə ngōñ Hejion, mbañg kə Aram ní ndi Damas ní, ba əndā kəla ní toó tadé té kadē ədanēñ:

19Adē madē naā to do dánjí té seí tītē ní toñ do dán bəbém té kə bəbí kété ní. M-əla kə kadē karī arjāá ɔ, lór ɔ ní toó i kadī té. Ba ĩ-gāng madē naā ní əhə kə Baasa mbañg kə *Israel té ní kōó, adē ɔy áskar yān gē kōó do nang yām té.

20Ben Hadad ndigə yáá ní mbañg Asa dəjen kadē rāā ní. Ni-əla ngol ngé rōó yān gē adē awh rōōñ bē gē kə Israel té. Ni-taā bē kə Iyon ɔ, Dan ɔ, Abel Betə Maaka ɔ, gō nang Kinerot malang ɔ, gō nang malang yā Nepətali do té báý tɔ ɔ.

21Dan ní Baasa oó gotə anī, əyā ta kəla kutə bē kə Rama ba tél awh ndi Tirsa.

22Loo ní noó té mbañg Asa bār de kə *Juda té gē malang adē reēñ nám nám. Niñ reē ɔyñ mbañ gē kə kágə gē ní Baasa ɔrən gong gidə bē kə Rama té ní kōó. Mbañ gē kə kágə gē ní mbañg Asa ɔrən gong gidə bē kə Geba yā Benjamé té ɔ gidə bē kə Misəpa té ɔ.

23Gotə yáá kə rang gē malang ní Asa rāā ní, ndangəñ kem makətübə kəla rāā mbañg gē kə Juda té. Ndangəñ kəla rāān kə to kəsə gɔn gē malang ɔ, yáá malang ní ni-rāā ní ɔ, loo kəndā ní ni-əndā bē gē ní ɔ, kem makətübə ní té. Dan ní ni tɔgə ngáy ní, moy kə nja té rāān.

24Asa oy awh gō kaan gē té. Dubənəñ i kem bē yā kaan Dabid té. I ngōnən Josapat n ɔɔ bē gotən té ní.

Nadab mbañg kə Israel

25Kem bāl kɔɔ bē kə nge kɔ jōó yā Asa mbañg kə *Juda té ní Nadab kə ngōñ Jeroboam ndi mbañg do *Israel gē té. Ni-ɔɔ bē bāl jōó.

26Ni-rāā yáá kə majal ta kum Kóóbé té. Ni ndájə kəla rāā bəbən ɔ, yáá kə majal ní bəbən rāā ba sēlā Israel gē kadē rāāñ ní ɔ.

27Tā anī Baasa ngōñ Ahia kə gir bē yā Isakar té oōñ naā kə madən gēé dɔn té ba tōlən dan ní Nadab niñ kə Israel gē malang a rōōñ bē kə Gibeton yā Pilistin gē ní.

28Baasa tōl Nadab i kem bāl kɔɔ bē kə nge kɔ mətá yā Asa mbañg kə Juda té, ba ɔɔ bē gotən té.

²⁹Dan ní ni-ndi mbañg ní, ni tǎl de ké gir kojə yā Jeroboam té gē malang kǒs kanjə kəyā deē kógēm. Ni-tǎldé malang kə gō najə ní Kǒsbē əndā ta nge kəla yān Ahia kə *Silo té ní.

³⁰Yǎg gē ní noō malang rāān yǎg i tǒdō Jeroboam rāā yǎg kə majal ǒ, ni sēlā ngán *Israel gē adē rāān yǎg kə majal ǒ. Yǎg gē ní ni-rāā ní adē Kǒsbē Nəbā yā Israel gē wōng ngáy.

³¹Gotə yǎg kə rang gē malang ní Nadab rāā ní, ndangəñ kem makətübē kəla rāā mbañg gē kə Israel té.

³²Rǒs i mbo mbóo Asa niñ kə Baasa mbañg kə Israel té bátə oyñneé.

Baasa mbañg kə Israel

³³Kem bāl koo bē kə nge kə mətá yā Asa mbañg kə *Juda té ní Baasa ngōñ Ahia ndi mbañg dō *Israel gē té kem bē kə Tirsa té. Ni-oo bē bāl kutə jōo gidə i sǒ.

³⁴Ni-rāā yǎg kə majal ta kum Kǒsbē té. Ni ndájə kəla rāā Jeroboam ǒ, yǎg kə majal ní Jeroboam rāā á sēlā ngán Israel gē adē rāān ní ǒ.

1 KI 16

¹Kǒsbē əda Yehu ngōñ Hanani najə ní toō kadə əda Baasa:

²M-úniī i dan bumbérú té n m-əndāi mbañg dō ngán *Israel gē té ní. Ba ī-ndájə kəla rāā Jeroboam ǒ, ī-sēlā ngán Israel gē adē rāān majal adēməñneé wōng ǒ.

³I tām ní noō té n mā m-rāā kadə ā ī-gətóo kǒs kə gir kojə yāi gēé malang tītə ní deē a oyñ loo kə yer kǒs kə ndəsá ní. M-ā m-rāāsí yǎg ní m-rāā kə Jeroboam ngōñ Nebat ní.

⁴De kə gir kojə yāi té ní a oy kem bēé ní, bísə gē a əsanəñ ǒ, de kə gir kojə yāi té ní a oy kem bembeé ní, yeł kə dǒs gē a əsanəñ ǒ.

⁵Gotə najə yā Baasa i kə ndang kem makətübē kəla rāā mbañg gē kə *Israel té. Ndangəñ yǎg gē ní ni-rāā ní ǒ, kəla rāān kə to kǒsə gǒn gē ǒ, kem makətübē ní té.

⁶Baasa oy aŵ gō kaan gē té, dubənəñ i Tirsa. I ngōnən Ela n oo bē gotən té ní.

⁷Kǒsbē əndā kəla ta Yehu ngōñ Hanani té kadə əda Baasa niñ kə deē yān gēé i tām yǎg kə gir jōo gē ní toō té: Ta kəga dō i tām rāā ní Baasa niñ kə deē yān gēé rāān yǎg kə majal kə neł Kǒsbē alé, adə kəla rāādə gē adə Kǒsbē wōng tītə ní kəla rāā Jeroboam niñ kə de kə gir kojə yān té gēé adəñ Kǒsbē wōng ní ǒ, kə nge kə jōo i tām tǎl ní Baasa tǎl de gē kə gir kojə yā Jeroboam té malang kǒs ní té ǒ.

Ela mbañg kə Israel

⁸Kem bāl koo bē kə nge kə kutə jōo gidə i mehé yā Asa mbañg kə kə *Juda té ní Ela, ngōñ Baasa ndi mbañg dō *Israel gē té kem bē kə Tirsa té. Ni-oo bē bāl jōo.

⁹Nge kəla yān Jimri ní i ngār ké dɔ núsə púsə rōs yān gē té ní oōn naā kə madən gēé dɔn té. Adə dan ní mbañg Ela ndi Tirsa kem kújə yā Arsa nge ngōm kújə yā mbañg té ndi a ɔy kasə adə kasə rān kōs ní a,

¹⁰Jimri udə kújú gōn té ɔsə tələn. Yáá ní noō rāā yáá i kem bāl kɔɔ bē ké nge kɔ kutə jōó gidə i sīrí yā Asa mbañg ké Juda té. Jimri ɔɔ bē gotə Ela té.

¹¹Dan ní ni i mbañg á ndi dɔ kōr kāgē mbañg té bá ní, ni tōl gir kojə yā Baasa malang kōs kanjə kəyá deē kógēm. Ngōn ké dūú aā de ké tɔgə aā ni əyá alé. Ni tōl ngéén gē ō, madən gē ō malang.

¹²Jimri tōl de gē ké gir kojə yā Baasa té malang kōs tītə ní Kóɔbē əndān ta *nge koō ta yān Yehu té adə ədān dɔ Baasa té ní.

¹³Yáá gē ní noō malang rān yáá i tɔdɔ Baasa niñ kə ngōnən Ela rān yáá ké majal ō, səlān *Israel gē adə rān yáá ké majal ō, niñ ndōyñ besə gē adēñneé Kóɔbē Nóbā yā Israel gē wōng ō.

¹⁴Gotə yáá ké rang gē malang ní Ela rāā ní, ndagəñ kem makətübə kəla rāā mbañg gē ké Israel té.

Jimri, mbañg ké Israel

¹⁵Kem bāl kɔɔ bē ké nge kɔ kutə jōó gidə i sīrí yā Asa mbañg ké *Juda té ní, Jimri ndi mbañg ndō sīrí kem bē ké Tirsa té dɔ *Israel gē té. Dan ní noō té ní ngán Israel gē a rōs i bē ké Gibeton yā Pilistin gē.

¹⁶Ngán Israel gē ní ta rōs té ní oōn kadə Jimri na oōn naā kə madən gēé dɔ mbañg té ō, na tōl mbañg ō. Anī kə ndō nəkɔ noō té Israel gē malang ní rañ gérgereé noō ní əndān Omri ní i ngol áskar gē ní mbañg ké Israel té.

¹⁷Loo ní noō té Omri niñ kə Israel gē malang jūñ Gibeton a w bē ké Tirsa.

¹⁸Dan ní Jimri ɔɔ kadə de gē taān bē kōs anī, udə kem kújə ké dɔ yā mbañg té, ba əla hor dɔ té adə hor ɔɔn kem kújə ní té ɔɔ tələn.

¹⁹Yáá gē ní noō malang rān yáá i tān yáá ké majal ní Jimri rāā té ní. Ni-rāā yáá ké majal ta kum Kóɔbē té, ndájə kəla rāā Jeroboam ō, yáá ké majal ní Jeroboam rāā á səlā *Israel gē adə rān ní ō.

²⁰Gotə yáá ké rang gē ní Jimri rāā ní ndagəñ kem makətübə kəla rāā mbañg gē ké Israel té. Əniñ gotə koō naā yān loo mundə té kə madən gēé kem makətübə ní té ō.

²¹Gō yo Jimri té ní Israel gē kəgəñ naā gir loo jōó. Núsə de kéréy gē i gō Tibəni ngōn Ginat té, niñ ndigəñ kəndān mbañg. Ba núsə de kéréy gē i gō Omri té.

²²Ta tōl ta anī i deē yā Omri gē n tógədə tɔy yā deē yā Tibəni ngōn Ginat gē ní. Tibəni oy ba Omri ndi mbañg.

Omri mbañg ké Israel

²³Kem bāl koo bē ké nge ko kutə mətá gidə i kógēm gō Asa mbañg ké *Juda té ní, Omri ndi mbañg do *Israel gē té. Ni-oo bē bāl kutə gidə i jōó. Ni-ndi kem bē ké Tirsa té oon bē bāl mehé.

²⁴Gō té anī aw mang mbañ ké Samari jī Semer té kə nar gində arjāa dūbú mehé. Ni-rāa bē do mbañ ní té ba əndā rī bē ní na i Samari kə rī Semer kóó mbañ ní.

²⁵Banī Omri rāa yáá ké majal ta kum Kóóbē té. Ni majal ngáy tōy mbañg ké kété non té gē malang.

²⁶Ni ndájē kəla malang n Jeroboam ngōn Nebat rāa ní ō, yáá ké majal gē n Jeroboam rāa á sālā ngán *Israel gē adē rāan adēnneé Kóóbē Nébā yā Israel wōng ní ō. Yáá ké majal gē ní i rāa ndíl yáá ké yā ndōy gē.

²⁷Gotə yáá ké rang gē n Omri rāa ní ō, kəla rāan ké to kəsə gon gē ō ní, ndangən kem makətübə kəla rāa mbañg gē ké Israel té.

²⁸Omri oy aw gō kaan gē té, ba dubənən i Samari. Ngōnən Akab oo bē gotən té.

Akab, mbañg ké Israel

²⁹Kem bāl koo bē ké nge ko kutə mətá gidə i sósó yā Asa mbañg ké *Juda té ní, Akab ngōn Omri ndi mbañg do *Israel gē té. Ni-oo bē bāl kutə jōó gidə i jōó Samari.

³⁰Ni-rāa yáá ké majal ta kum Kóóbē té tōy yā mbañg ké kété non té gē malang.

³¹Majal gē yā Jeroboam ngōn Nebat n ni ndájē ní asən al báý, adē taā Jesabel ngōn Etəbaal mbañg yā Sidon gē báý tō ō, səsə non nang té no besə *Baal té ō.

³²Ni-rāa loo ké yā tunən yáá kadē besə Baal kem kújé n ni-rāa tām yān té kem bē ké Samari té ní ō,

³³udə besə *Asera kem kújé ní té ō. Yáá gē n Akab rāa kadē wōng rāa Kóóbē Nébā yā *Israel ní i ngáy tōy yā mbañg ké Israel té ké kété non té gē malang.

³⁴I bāl yān té n Hiyel ké Betel tél rāan bē ké Jeriko gogé rang ní. Banī yáá n Kóóbē əndā ta Jojue ngōn Nun té adē əda ní rāa yáá: Hágə Hiyel ké dəngam n rīn na i Abiram ní oy dan n a ndērən bəlo ké yā kəndān ngəra bē ní ō, gidə hágən n rīn na i Segub ní oy dan n a tēlañ bápə gē ké ta róbé ké yā kudən kə kem bē ní té ní ō.

1 KI 17

Eli tāa najē mañ ké a edə alé

¹*Eli ké Tisbe n i de ké gō nang ké Galaad té ní əda mbañg Akab na: Tītē n Kóóbē Nébā yā *Israel n mā i nge kəla yān ní ndín kə kumneé noō, mañ a edə tō al ō, tal a əho tō al ō, kem bāl gē n a reən té noō báté ré m-əda najē pá tá.

Eli ndi kadə mañ ké Kerit té

²Gō té anī Kóóbē əda *Eli na:

³Ī-ndó̄tē laā kṓ, āw kum kē gír bē té ĩ-bṓ rṓí wól loo ké Kerit té. Loo ní ā ĩ-bṓ rṓí tū té ní, ré deē ra bā Jurde té anī, i kē dām kē gír bē té.

⁴Ā énge mañ loo ní té yā kaḃ̄ ō, m-ā m-édá káḃ̄ gē kadē aḃ̄n kē yáḃ̄ kəsaá adēnī ō.

⁵Eli rāā yáḃ̄ ní Kó̄bē édan ní, āw ndi wól loo ké Kerit té.

⁶Káḃ̄ gē aḃ̄n kē mápa ō, dā ō, adēnēn kē ndṓy ō, loo solí ō. Ni ay mañ ní a nūgé kem wól loo té ní.

Eli i bē dəyá ké ngaa koy ké Sarepta

⁷Ugē dan kéréy té anī mañ kē wól loo té ní ĩ kṓ tām mañ kē dṓ edə kem bēé alé.

⁸Anī Kó̄bē c̄r najē kē *Eli édan na:

⁹Ī dṓ, āw Sarepta ní i bē kē kadē bē kē Sidon té ní āw ĩ-ndi kemeé. M-éda dəyá kógēm kē noō kē ngaa koy kadē aḃ̄ gṓi kē yáḃ̄ kəsaá.

¹⁰*Eli ĩ dṓ əsō róbó aḃ̄ kē Sarepta. Dan ní ugē ta róbé kē yā kudə́n kē kem bēé té anī, aḃ̄ dəyá kógēm kē ngaa koy ra a oy kīr. Ni bār dəyá ní édan na kē aḃ̄ kē sāā mañ séy kem jóó kē reēn kadē n-ay.

¹¹Dəyá ní a aḃ̄ kē sāā mañ ní té anī, Eli bār gōn ba édan na kē reē kē gūrū mápá dṓ té kē adēn.

¹²Anī dəyá ní tél édan na: Tītē ní Kó̄bē Nébā yāi ndín kē kumneé noō mápa gətóo. Yáḃ̄ ní m-āwń ní i ndujē kē séy beē kem jóó ō, i yibē kē séy beē kem kūú ō. m-reē i sāā kīrī yā kaw rāan tām yājí té kē ngōnēm. Ré j-əsa oy anī j-a jə-ngóo i yo ngóy.

¹³Ī-sōl alé! Āw ĩ-rāā tītē ní édan noō. Ba ĩ-rāā ngōn mápá kē dūú té ĩ-reēn ādēm pá tá ĩ-rāā yāi ō, yā ngōnī ō báy.

¹⁴tōdō najē ní Kó̄bē Nébā yā *Israel éda ní n toó: Ndujē a tēgā kem jóó al ō, yibē a tēgā kem kūú al ō, báté ndṓ ní Kó̄bē a rāan kadē mañ a edə́n dṓ nang té ní.

¹⁵Dəyá ní aḃ̄ rāā tītē ní *Eli édanneé ní. Gō té anī ni ō, ngōnən ō, Eli ō, əngeñ yáḃ̄ kəsa adē niñ əsañ yáḃ̄ ta kaw jóo.

¹⁶Ndujē tēgā kem jóó al ō, yibē tēgā kem kūú al ō, tītē ní Kó̄bē əndān ta Eli té adē édan ní.

Eli ndó̄l ngōn kē oy

¹⁷Gō yáḃ̄ gē ní noō té anī moy rāā ngōn dəyá ní əho Eli mbā ní. Moy ní rāā ngōn ní ngáy adē koōn teē kṓ.

¹⁸Anī dəyá ní éda *Eli na: Deē yā Nébā, i rí n i dṓ dánjí té? Ī-reē bēé loom i kadē əga kem Nébā dṓ yáḃ̄ kē gōté al kē m-rāā té ba kadē ngōnēm kē oyń a?

¹⁹Eli tél éda dəyá ní na: Ādēm ngōnī! Ni-taā ngōn ní jī dəyá ní té aḃ̄n kem kújé kē dṓ ní a to kemeé té ní ba ənīn kem tērá.

²⁰Gō té anī ni bār Kóṣṣbē əda na: Kóṣṣbē Nébā yām, dəyá ké ngaa koy ní əhəm mbā ní gēgē ā ī-rāān yáá ké tōr kadē ngōnən oy a?

²¹*Eli laa dɔ ngōn ní té nja mətá ba bār Kóṣṣbē əda na: Kóṣṣbē Nébā yām, adē koō ngōn ní toō tél reē gogé kemən tá!

²²Kóṣṣbē oō ndū Eli, adē koō ngōn ní tél reē gogé kemən tá. Ngōn ní ajə, adē tél a taā koō.

²³Eli un ngōn ní reē seneé kem kújé ké nang tá, adən kə kóṣṣeé, ba əda na: ǺǺǺ, ngōnī ndi kə kumneé.

²⁴Dəyá ní əda *Eli na: Ngɔlaā m-geṛ kadē ī i deē yā Nébā ō, Kóṣṣbē əndā najē taí té rōkum ō.

1 KI 18

Eli tāā najē mañ ké a edə

¹Gō té ndō gē ngáy mánēn, anī Kóṣṣbē ɔr najē kə *Eli kem bāl ké nge koo mətá ní mañ edəń al tá ní, ədan na: Āw adē mbañg Akab ǺǺ, tɔdō m-ā m-rāā kadē mañ a edə dɔ nang tá.

²Eli aṽ kadē Akab ǺǺn. Dan ngeé ní noō tá ní bō i ngáy Samari.

³Akab bār Obadia ní i de ké dɔ yáǺ kənge yā mbañg tá ní. Tá Obadia i de ké bōl ndí Kóṣṣbē ngáy,

⁴adē dan ní Jesabel adē tōlēn *ngé koō ta yā Kóṣṣbē gē ní, ni ɔy *ngé koō ta yā Kóṣṣbē gē bú bōdédé kutə mí kutə mí kem bəlo mbaḷ gē té gír loo jōó, ba ǺǺ gödédé kə yáǺ kəsaá ō, kə mañ kayá ō.

⁵Akab əda Obadia na: Ī-njērā aṽ ǺǺ ta kəba mañ gē ké kem bēé malang ō, kem gúr gē malang ō, na majanī j-a j-əngeī mu yā kulēń sēnda gē ō, kərō rapáy gē ō. I beé tá j-a jə-tōlī núsə dǺ kərēy gē kōó alé.

⁶Niñ kēgēn naā loo gē ní kadē aṽn tū tá ní. Akab un róbə yān kə kərneé aṽ ō, Obadia un róbə yān kə kərneé aṽ ō.

⁷Dan ní Obadia i dɔ róbé tá ní a, *Eli ndōdən. Ni-ǺǺ Eli gerən anī əsō kə nang tá non tá ō, əga kumən nang tá ō, ba əda na: Kóṣṣm Eli, i ī nəkó a?

⁸Anī Eli tél ədan na: I mā nəkó, ba aṽ ədá kóṣṣí Akab na Eli a aṽ noó.

⁹Obadia əda na: I rí ké majal n m-rāā á əlam mā nge kəla yái kem jī Akab tá kadē tōlēm ní?

¹⁰Tītə ní Kóṣṣbē Nébā yái ndiń kə kumneé noō, nápar de gē, aláa bē koo ké kóṣṣm Akab əla de gē tū tá sāái tá al gətóo. Ré de gē ní ədanən na *Eli na gətóo loodé anī, ra sedé adē túbəñ kadē ɔjəñneé kadē sāānī ba əngenī alé.

¹¹Anī əndā dɔm tá kadē m-aṽ m-ədá kóṣṣm na Eli a reē noó a?

12Ré m-éyāī ba m-ótə kōó anī, Ndíí Kóóḃē a reē yā kuniī kaḡ seí loo ké m-ā m-geḡ aĺ té. Ré m-éda Akab kōōí ba əngeī aĺ anī a tōlēm. Tá mā m-éla gir bōl Kóóḃē i dan n mā i balsáá báý ní.

13Kóóm, yáá n m-rāā dan n Jesabel a tōlən *nge koō ta yā Kóóḃē gē té ní ədaīn aĺ a? m-bōō *ngé koō ta yā Kóóḃē gē bú kem bəlo mbaḷ gē té, kutə mí kem bəlo mbaḷ kógēm té ō, kutə mí kem bəlo mbaḷ kéréy té ō, m-ngōmđə kə yáá kəsaá ō, kə mañ kayá ō.

14Anī ngōlaā éda na kə m-āw kə m-éda kóóm na Eli na a reē noó a? Akab a tōlēm! Banī *Eli tél ədan na:

15Tītə n Kóóḃē ké bo ké tógən i ngáy n mā i nge kəla yān ní ndiīn kə kumneé noō, bōōlaā nəkó n toō m-ā m-āw yā ra no Akab té.

Eli aḡ no Akab té

16Obadia aḡ ənge Akab, əjən gotə najə ní, anī Akab aḡ tənī ta *Eli té.

17Dan n Akab aḡ Eli ní a, ədan na: Nge reē kə yáá ké majal də bē ké *Israel té, i ĩ nəkó a?

18Eli tél ədan na: I mā n i nge reē kə yáá ké majal də bē ké Israel té ní alé, i sīī kə ngééí gēé! Tōdō ĩ-rāāī gō míndə n Kóóḃē ədasí kadə ĩ-rāāī ní alé, ba ĩ-ndōyī besə *Baal gē.

19Banī ké ngər n toō té ní éla de gē ādə bārēn Israel gē malang ādə reēn rōm té də mbaḷ Karmel té ō, ādə *ngé koō ta gē bú só yā besə Baal bú só kə kutə mí ō, *ngé koō ta gē ké yā besə *Asera ō n a əsañ yáá ta tábəl yā Jesabel té ní adə reēn ō.

Eli niñ kə ngé koō ta gē yā Baal gē əngeñ naā

20Akab əla gō ngán Israel gē té malang ō, gō *ngé koō ta gē té ō, adə reēn də mbaḷ Karmel té.

21*Eli ndótə kə rō de gē té malang ba ədadə na: I róngáy té n a asəsí ndām də njasí ké kógēm té ō, tél ndām də njasí ké rang té ō ní? Ré i Kóóḃē n i Nébā anī úniī gōn ō, ré i Baal n i Nébā anī, uniī gōn ō! Banī deē kógēm ədan najə alé.

22Eli əda de gē báý tɔ na: I məkó ngóy n i *nge koō ta yā Kóóḃē ké nəy ní, banī *ngé koō ta yā *Baal gē niñ i deē bú só kə kutə mí.

23Ādə adəñjí mañg ké bəra gē jōó. Niñ a gērān kógēm yā tōl ba góriyō dān kán də kīr té kanjə kəla hor tū kīr ní té ō, mā m-ā m-rāā tītə n noō kə mañg ké bəra ké noō ō. M-ā m-kán dān də kīr té ba m-ā m-éla hor tū kīr ní té alé ō.

24Niñ a bārēn nébā yādə ō, mā m-ā m-bāf Kóóḃē ō. Nébā n a ndigə bār n bārñəñ adə a əla hor də kīr té ní, i ni n i Nébā ní. De gē malang ndigəñ najə ní, ədan na i najə ké majə.

- 25 Anī *Eli əda *ngé koō ta yā nébā Baal gē na: Ī-gērāī maṅg ké bəra ba élaī gír kété tɔdō i sīj n kutəsi i ngáy ní. Gō té anī ĩ-bārīí nébā yási ba ĩ-lōōī kəla hor tū kīr tá.
- 26 Niñ taān maṅg ké bəra n adēndé ní t̄lēn ba góriyōn d̄an bōkēn dɔ kīr té yā tuñ, ba bārēn Baal. Əlañ gír bārén dəloí báté mbang ugē dan bēé. Niñ-bārnəñ ədañ na: *Baal, ĩ-ndigəjí! Banī deē oō ndū deē al̄ ō, deē ndigə bār ní al̄ ō. Niñ ndāmēñ gīrēñnee gidə *loo tuñ yáá n rāān ní.
- 27 Dan n mbang i dan bēé anī, *Eli lurdé əda na: Əgaī kɔr̄ ādē ndūsí māñ dɔ nge ké kété! Ni i nébā adē kəla i ngáy dɔn tá. Majanī gətóo bēé, majanī a w̄ mbā tá, majanī a b̄ī i mbée, adē gár kadē ni ndól̄ i mbée nəkó tá.
- 28 Niñ əgañ kɔr̄ kə ndūdé ké bo tɔy ké kété. Tá niñ tējān rōdó kə doó kə kaskaraá ō, kə nəngaá ō, tītē n i jī bēl̄ loo rāādé té ní adē mósə āy rōdó té mbong.
- 29 Ba dan n mbang əja rōn séy ní a, ndewñ ngangan loo bār *Baal tá. Niñ-bārnəñ kə rō ndebeé báté ugē kum mbang ndējə yáá ké loo sɔlí. Banī deē oō ndū deē al̄ ō, deē ndigə bār ní al̄ ō, yáá ké rāā yáá séy gətóo ō.
- 30 *Eli əda ngán *Israel gē malang na kə reēn kə rōn tá ngɔr. Anī niñ-reēn. Ni-tél rāā *loo tuñ yáá yā Kóɔbē n de gē bótəyōn kété kōó ní gogé rang.
- 31 Ni-ɔy mbał kutə gidə i jōó, kə gō kutə gír bē ké kutə gidə i jōó gē yā ngán Jakob n Kóɔbē ədan kété na a bārnəñ ngəlaā na i Israel ní.
- 32 Mbał ké kutə gidə i jōó gē ní Eli tél rāān *loo tuñ yáá ké kə rī Kóɔbēé gogé rang. Gō té anī əja bəlo gīrəñ gidə *loo tuñ yáá ní. Bəlo n ni-əja ní mañ kem səmbē bo kógəh̄ a a w̄ kemeé malang karī.
- 33 Ni ɔsə kīr dɔ *loo tuñ yáá ní té ba góriyō d̄ə maṅg ké bəra ní bōké dɔ tá.
- 34 Gō té anī əda de gē n rañ ní na kə ɔdəñ mañ kem jóó só kə bōkēn dɔ *yáá tuñ ké yā róo té ō, dɔ kīr gē té ō. De gē ní rāān tītē n *Eli ədañ ní. Eli tél ədadé na kə bōkēn ké rang báy tɔ. Anī niñ bōkēn nja ké nge kɔ jōó. Eli tél ədadé na kə bōkēn nja ké nge kɔ mətá. Anī niñ-bōkēn nja ké nge kɔ mətá.
- 35 Mañ rəbā dɔ *loo tuñ yáá té gīr gidə əla ta naā té ō, rosə kem bəlo ō.
- 36 Dan n kum mbang tuñ yáá ké loo sɔlí asə anī, Eli ndótə kə ta *loo tuñ yáá té ba əda na: Kóɔbē, Néba yā Abərahām ō, yā Isaak ō, yā Jakob ō, ɔjə kə ndágá bōólaā ādē de gē gerēñ kadē i ĩ n i Néba dɔ nang ké *Israel té ō, mā i nge kəla yāi ō, m-rāā yáá gē n toō malang i kə gō najə ké taí té ō.
- 37 Ī-ndigə m̄, Kóɔbē, ĩ-ndigə m̄, ādē de gē n toō gerēñ kadē i ĩ Kóɔbē n i Néba ō, nge tūr kem deē yāi gē kə rōí té ō ní.
- 38 Anī hor yā Kóɔbē əsə dɔ *yáá tuñ ké yā róo té ɔɔ ō, ɔɔn̄ kīr gē ō, mbał gē ō, bumbəru ō, rāā adē mañ ké kem bəloó ĩi kōó ō.

³⁹Dan ní ngán *Israel gē ɣ̄ān yáá ní anī, niñ malang əsōñ kē nang té, ɔsəñ nodé nang té ba ədañ na: I Kóṣṣbē ní i Nə́bā ní! I Kóṣṣbē n i Nə́bā ní!

⁴⁰*Eli ədadé na: Əhɔ́i *ngé koō ta yā *Baal gē, ĩ-lōōi kəȳa deē kógēm dandé té kadē teē ɣ̄y! Anī əhɔ́ndé. Eli aṵ sedé kem gúr ní mañ Kison a nūgá tū té ní té ba əja kóḁé loo ní noō té.

Mañ tél edə gogé

⁴¹Gō té anī Eli əda Akab na kə aṵ kə əsa yáá ō, kə ɣ̄y mañ ō, tɔḁḁ n-oō kōō mañ kə a edə.

⁴²Akab aṵ kəsa yáá ō, kəȳ maná ō, banī *Eli al ḁ mbal Karmel té. Ni-ɔsə non nang té ba əla ḁn mbān té.

⁴³Ni-əda nge kəla yān na kə al kə ḁḁ ba kə gōō loo kə dām kə bā bo té. Nge kəla yān ní al ḁḁ, gōō loo ba ədan na yáá na gətóo. Eli ədan nja siri na kə tél kə aṵ kə gōō loo.

⁴⁴Nja kə nge kə siri anī nge kəla əda na n-ɣ̄ā ngōñ kił mañ kə dūú kə asə kə da jī deé ḁ bā bo té. Anī *Eli ədan na kə aṵ kə əda Akab kadē əñi yáá kə sənda yān gē té ba kə aṵ na sōgá mañ ɔgəñ kaw.

⁴⁵Kił mañ gē ní nəl reē sedé ní rāān adə ḁ rā ndul kum kə kété kété ō, mañ edə ngáy ō. Akab al kem púsé sənda yān té ba tél ḁ té ta kaw gogé Jisreel.

⁴⁶*Eli ḁḁ bōdēn ō, Kóṣṣbē adēn tógé ngáy ō, adē ni ɣ̄y ngōḁé kété no púsé sənda yā Akab té báté ugəñ Jisreel.

1 KI 19

Eli ɣ̄y

¹Mbañg Akab ɔjə nēyān Jesabel gotə yáá malang ní *Eli rāā ní ō, ədan najə tōl ní Eli tōl *ngé koō ta yā *Baal gē malang kōḁ kə kaskaraá ní ō.

²Anī Jesabel əla deē kadē aṵ əda Eli na: Biri kə mbang kə beē, ré m-tōli tītə ní ĩ-tōlən *ngé koō ta gē ní al anī, ādē nə́bā gē rāāmən yáá kə tōr kə beé ba tél rāāmən nge kə beé!

³*Eli ɣ̄a beé anī ɣ̄y yā kajəñ rōn. Ni-aṵ ugə Beer Seba kə gō nang kə *Juda té anī əȳa nge kəla yān noó.

⁴Nəkó njērā ndō kógēm aṵn kem ḁəla loo té. Dan ní ugə kem ḁəla loo té anī, aṵ ndi gir kəgə jene kógēm kə ra kə kərneé té. Ni ndəngā yo əda na: Ngɔlaā m-ásə tɔ alé. Kóṣṣbē, ĩ-taām kə rōi té, tɔḁḁ m-majə m-tōy kaañ gē alé.

⁵Gō té anī ni to bīi gir ngōñ kəgə jene ní té. Banī *de kə ḁ rā té kógēm reē ɔḁn ba ədan na: İ ḁḁ əsá yáá!

⁶Anī ni-ḡḡ mápá ké laa n̄ a ɔbēn̄ i dɔ mbaĭ ké kənī horoó kadē tēngá té ní to kadən té ngɔr ɔ, jóo mañ ɔ. Dan n̄ ni-əsa mápá ní oy ɔ, ḡy mañ ní oy ɔ anī, tél to nang té gogó.

⁷Banī *de ké dɔ r̄á té yā Kóɔbē tél dɔ té reē ɔdən ba ədan na: Í dɔɔ əsá yáḡ, tɔdɔ ré i bəra al anī róbə a ngāĭ ngáy tām yāí té.

⁸*Eli í dɔɔ əsa yáḡ ɔ, ḡy mañ ɔ. Yáḡ kəsa ní adən tógə adē njērā ndɔ kutə sɔ ɔ, kadə kutə sɔ ɔ, tá ugē mbaĭ yā Nəbā n̄ i mbaĭ *Horeb ní té.

Nəbā adē Eli tógə gogó rang

⁹*Eli ugē mbaĭ *Horeb té anī udə kem bəlo mbaĭ kógə́m̄ té, to kemeé báté loo tī dən té. Kóɔbē ɔr̄ najə seneé dəjen na: Eli, i-reē laā i sāā rí té?

¹⁰Anī ni tūr əda Kóɔbē na: Kemm̄ tēngām̄ ngáy tām yā Kóɔbē Nəbā ké bo ké tógən i ngáy té. Ngán *Israel gē əyḡñ *madə naā yāí n̄ əhɔ sedé ní kɔɔ ɔ, tɔɔñ *loo tuñ yáḡ yāí gē kɔɔ ɔ, tɔlən̄ *ngé koɔ ta yāí gē kə kaskaraá ɔ. I məkó kógə́m̄ beē ngóy n m̄-nay ní, ba a sāāñ tɔlēm̄ kɔɔ báý tɔ.

¹¹Kóɔbē əda *Eli na kə teē kə aŵ kə ra dɔ mbaġa ta kumən té na n-a n-māñ. Kə ta jī té noɔ nəl kógə́m̄ ké ngañg ngáy māñ kə tógó kété no Kóɔbē té. Nəl ní usə kadə mbaĭ bo gē adē ur̄ pul pul ɔ, tɔɔ ngán mbaĭ gē ɔ, banī Kóɔbē i kum nəl ní té alé. Gō nəl ní té anī dɔ nang ndebə, banī Kóɔbē i tū dɔ nang n̄ ndebə ní té alé.

¹²Gō dɔ nang n̄ ndebə té ní hor unjə, banī Kóɔbē i kum hor ní té alé. Gō hor té anī nəl kógə́m̄ ké dūú ngáy əla pelele adē deē oɔ kōn.

¹³Dan n̄ *Eli oɔ kōɔ nəl ní anī, utə ta kumən kɔɔ kə kŭbē yāñneé. Ni teē aŵ ra ndágá ta bəlo mbaĭ té, anī ndū deē n̄ ɔr̄ najə seneé kété ní tél ɔr̄ najə seneé báý tɔ əda na: Eli, ā i-rāā i rí laā?

¹⁴Anī Eli əda na: Kemm̄ tēngām̄ ngáy tām yā Kóɔbē ké bo ké tógən i ngáy té. Ngán *Israel gē əyḡñ *madə naā yāí n̄ i-rāā sedé ní kɔɔ ɔ, tɔɔñ *loo tuñ yáḡ yāí gē kɔɔ ɔ, tɔlən̄ *ngé koɔ ta yāí gē kə kaskaraá ɔ. I məkó kógə́m̄ beē ngóy n m̄-nay ní, ba a sāāñ tɔlēm̄ kɔɔ báý tɔ.

¹⁵Banī Kóɔbē ədan na: Ī-tél ún róbé gír njaí kem dəla loo tá ta kaw̄ kə Damas. Ré ūgē Damas anī, *úr yibə dɔ Hajael té əndāñneé mbañg dɔ bē ké Aram té.

¹⁶Gō té anī āŵ *úr yibə dɔ Yehu ké ngōñ Nimsi té əndāñneé mbañg dɔ bē ké *Israel té ɔ, úr yibə dɔ Elije ngōñ Sapat ké Abel Mehola té kadē ni i *nge koɔ ta yām gotíí té ɔ.

¹⁷Deē n̄ a teē ta kaskar yā Hajael té ní, Yehu a tɔlən ɔ, deē n̄ a teē ta kaskar yā Yehu té ní, Elije a tɔlən ɔ.

¹⁸Banī m-ā m-əyḡ de gē dŭbú sīrī dan ngán Israel gē té kadē ndiñ kə kumdé. I de gē n̄ niñ-tətēñ kejədé no *Baal té al ɔ, njíbənən̄ kə tadé al ɔ ní.

Eli ənda Elije kum gotən

19* Eli iḷ loo n̄ noō té aṽ. Ni-ənge Elije ngōn Sapat. Ndoṛ yān i kəla kutə gidə i jōó, ba ni a ndoṛ i kə maṅ gēé kem kəlān ké nge ko kutə gidə i jōó té. Eli mān kadən té ba ənī kūbē yān doṅn té.

20 Anī Elije əya maṅ gē, ni aȳ ngōdē gō *Eli té ba ədan na: Ādēm ta róbə ādē m-āw m-əho bəbém̄ ō, kóóm̄ ō kə rōm̄ té, pá tá m-āw gōí té báý. Anī Eli ədan na: Āw loo yāí, m-rāā i rí seí?

21 Elije tél aṽ ta ndoṛ yān té əho maṅ yān ké jōó gē tōl̄ ba tuñ adē Nébā. Ni-rāā hor kə júgə ké kóo maṅ gē té ō, kə kəgē kəsə n̄ doḷ gir maṅ gē té a ndoṛəñ ní ō, ndīrəñ dā maṅ gē ní adē deē yān gē adē əsañ. Gō té anī aṽ gō *Eli té yā rāā kəla yān.

1 KI 20

Mbaṅ ké Aram adē ngé rōō gē girəñ gidə bē ké Samari

1 Ben Hadad mbaṅ ké Aram kán ngé rōō yān gē malang. Mbaṅ gē i kutə mətá gidə i jōó seneé ō, aṽ kə sonda gē ō, púsə rōō gē ō. Ni-reē kə ngé rōō yān gē ní girəñ gidə bē ké Samari yā kəñinneé rōō.

2 Ni-əla de gē kem bēé rō Akab mbaṅ ké *Israel té

3 kadē ədañ Akab na Ben Hadad oṛ najē i beé: Gindē arjāa yāí gē kə lór yāí gē ō, nēyáí gē kə ngání ké majə ngáy gē ō, i tām̄ yām̄ mā té.

4 Anī mbaṅ ké *Israel té tél əla ədan na: Tītē n̄ ədañ ní, kóóm̄ mbaṅ, mā i tām̄ yāí té ō, yāa yām̄ malang i tām̄ yāí té ō.

5 Ngé kəla gē téləñ do té reēñ báý to kə kəla ké rang ədañ na: Ben Hadad oṛ najē i beé, əda na: M-əla m-ədəí kóó bá, m-ədə na kə ādēm̄ gindē arjāa yāí ō, lór yāí ō, nēyáí gē ō, ngání gē ō.

6 Adē bírí ní kə mbaṅ ké beē, m-ā m-ələ ngé kəla yām̄ gē kadē aṽ ndúrəñ kem kújə yāí ō, kem kújə yā ngé kəla yāí gē ō. Loo n̄ noō té yāa malang n̄ neí kumií ní niñ a əndāñ jīdē do té yā kun.

7 Mbaṅ ké *Israel té əla gō *kum kōō gē malang ké gō nang yān té ba ədadé na: Siḷ kó gē ī-gerī majə kadē dəngam̄ n̄ noō a sāā i rāā yāá ké majal̄ seím̄. Dan n̄ əda na kə m-ādēn nēyám̄ gē ō, ngánóm̄ gē ō, gindē arjāa yām̄ ō, lór yām̄ ō ní, m-əgən alé.

8 Anī *kum kōō gē malang ō, Israel gē malang ō, ədañ Akab na: Ī-lōō koō najē yān, Ī-lōō ndigē gon té.

9 Akab əda ngé kəla gē yā Ben Hadad na: Ədaí kóóm̄ mbaṅ na néngē té m-ā m-rāā yāa malang n̄ əla dəjeím̄ kété ní. Banī nge ké gogé laā n̄ əla dəjeím̄ ní m-əsə rāā alé. Ngé kəla gē aṽ ədañ Ben Hadad najē n̄ Akab tūr əda ní.

10 Ben Hadad əla əda na: Ré bumbóru ké Samari asə kadə de gə malang n̄ dānəmən̄ ní əngeñ asə kem j̄idə kógə́m kógə́m an̄i, adə nóbā gə rāāmən̄ yáá ké tōr ké beē ba tél rāāmən̄ nge ké beē.

11 Mbañg ké Israel tél əda na: Ədaī Ben Hadad báý na, deē n̄ aŵ ta rōō té ní a ɔjə rōn tītə yā deē n̄ aŵ ta rōō té ba tetə rōō kōó á tél ní alé.

12 Dan n̄ Ben Hadad oō najə n̄ noō ní ndi a ay i kasə kə mbañg gēé gir kújə tandā té. Ni-əda ngé kəla yān gə na kə aŵ kə ən̄iñ rōō. Adə niñ aŵ rañ dɔ rōdó té loo rōō yādó gə té yā rōō bē.

Mbañg Akab tetə rōō

13 An̄i *nge koō ta kógə́m ndótə kə rō Akab mbañg ké *Israel té ba əda na: Kóóbə əda na: Áá kósə de ké ngáy gə n̄ noō a? M-ā m-əládé kem j̄ií té bōólaā. Loo n̄ noō té ā ī-geñ kadə mā i Kóóbə. Akab əda na:

14 Ā ún i náā n̄ ā əlańdó kem j̄im̄ té ní? An̄i *nge koō ta ní əda na: Najə n̄ Kóóbə tūr əda ní n toó: I kə ta kũl balsáa gə n̄ ngār gə ké ngán bē ké ndágá gə té ɔyńdó ní. Akab dəje na ké i náā n̄ a əla gir rōō ní wa. An̄i *nge koō ta tél əda na: I ĩ.

15 Balsáa gə n̄ ngār gə ké ngán bē ké ndágá gə té ɔyńdó ní rañ kə ta naá ba Akab māñ ɔadó. Niñ i deē bú jōó kə kutə mətá gidə i jōó. Gō té an̄i ni māñ ɔɔ ngán *Israel gə malang, adə i de ké dəngam gə dūbú s̄irí.

16 Niñ ən̄iñ rōō i dan kadaá, dan n̄ Ben Hadad niñ kə mbañg ké kutə mətá gidə i jōó gə n̄ boon̄ rōdó yān té ní ndiñ loo kaý kasə té gir kújə tandā gə té adə kasə asədó nák ní.

17 Balsáa gə n̄ ngār gə ké ngán bē ké ndágá gə té ɔyńdó ní aŵñ kété aŵ ən̄iñ rōō. Ben Hadad əla de gə kadə aŵ ɔań yáa gə n̄ rāāñ yáá ní ba kə reē kə ədanən̄. An̄i reē ədanən̄ na de ké dəngam gə na teēñ kōó kem bē ké Samari té.

18 An̄i ni-əda na: Ré teēñ i yā reē dəjejí najə lápəya an̄i, əh̄oídó kə kumdó ō, ré teēñ i yā reē rōjí an̄i, əh̄oídó kə kumdó ō!

19 De gə n̄ teēñ kem bēé ní i balsáa gə n̄ ngār gə ké ngán bē gə té ɔyńdó ní ō, ngé rōō gə utən̄ gōdó ō.

20 Niñ tōlən̄ deē kógə́m kógə́m kə dɔdó gēé. Aram gə ayñ naā, ban̄i *Israel gə ngōdēńdó. Ben Hadad, mbañg ké Aram ay i dɔ sonda kógə́m té naā té kə ngé kał sonda kéréy gēé.

21 Mbañg ké Israel teē tōl sonda gə malang ō, nujə púsə rōō gə ō. Ni-tetə Aram gə rōō tetə ké to bōl ngáy.

22 An̄i *nge koō ta yā Nóbā aŵ rō mbañg ké Israel té ba ədan na: Əh̄o rōí tɔgə ba ī-gír yáá n̄ kadə ī-rāā ní majə, tɔdō mbañg ké Aram a tél yā reē rōí kem bāl ké gogó té.

Akab tetə rōō báý tɔ

23Ngé kəla yā mbañg yā Aram gē ədanəñ na: Besē yādé i besē dɔ mbaĭ, i yáá n noō n tógédé tɔyñ yājí ní. Ādē jə-rɔɔ́idé kum ndágə mbō té anī ké rɔkum té j-a jə-ngangī yā tɔydé.

24Ī-rāā yáá n toō: Īr mbañg gē kógə́m kógə́m kɔ́ loo yādé gē té ba ĩ-tə́ndā ngé kɔɔ bē gē gotədə́ té.

25Īkó yú áskar ké rang gē ādē niñ i ngáyú títē ngé gē n ĩ-tíĭ tadé kété ní ō, yú sonda gē ō, púsə rɔɔ gē ō, ādē i ngáyú títē ké kété ō, ba ādē jə-rɔɔ́idé kum ndágə mbō té. Loo n noō té tógéjǐ a tɔy yādé. Mbañg oō najē yādé ba rāā títē n noō.

26Adē bāĭ ké gogé té anī, Aram gē rañ kə ta naá adē Ben Hadad māñ ɔ́ɔ́dédé, ba aŵ sedé Apek kadē rɔɔñ *Israel gē.

27Ngán Israel gē rañ kə ta naá adē Akab māñ ɔ́ɔ́dédé ō, adə́ndé yáá kəsa ō, tá kadē aŵñ tənī ta Aram gē té báý. Niñ rañ no Aram gē té títē bütē bəyā ké séý beé gē gír loo jōó, banī Aram gē i ngáyú, niñ taāñ loo malang.

28Deē yā Nábā aŵ rɔ mbañg ké Israel té ɔr najē seneé əda na: Kóɔ́bē əda na Aram gē ədañ na mā i besē dɔ mbaĭ ba na mā i besē ké kum ndágə mbō té alé, adē tām najē n noō té ní m-ā m-ə́la kósə de ké ngáyú gē n toō kem jíí té. Loo n noō té ā ĩ-gerī kadē mā i Kóɔ́bē.

29Niñ ndiñ kumdé sɔɔ ta naā báté ndō sírí. Kə ndō ké ngé kɔ sírí anī udəñ rɔɔ naā té píté rɔɔñ naā. Ngán Israel gē tóləñ Aram gē ké ngé njērā kə njadé gē dūbú bú kem ndō ké kógə́m beé té.

30Ngé gē n teēñ ta yo té ní ɔy aŵñ kem bē ké Apek té. Banī ndogə mbaĭ n əndāñ gírəneé gidə bē ní tetə dɔdédé té. Niñ i deē dūbú kutē jōó gidə i sírí.

Akab əyā mbañg yā Aram gē adē ndi kə kumneé

Ben Hadad ɔy aŵ udə kem bēé ba bɔɔ rɔn gélé kújé kógə́m tá.

31Ngé kəla yān gē ədanəñ na: J-oō kadē mbañg ké *Israel té gē na i mbañg gē ké kumdé ɔɔ́dédé ngáyú. Ní ādē jə-təlāi kūbē kəhɔ ndoō gē rɔjǐ té ō, j-əgaĭ jǐjǐ dɔjǐ té ba jə-dɔɔ́i kə kəlaá ō, ba jə-teē j-aŵ j-ɔjǐi no mbañg ké Israel. Na majanī a əyāĭ kadē ā ĩ-ndi kə kumií.

32Niñ tɔlañ *kūbē sákə gē rɔdédé té ō, əgañ jǐdédé dɔdédé té dɔɔ́ñ kə kəlaá ō, ba aŵñ rɔ mbañg ké Israel té ədanəñ na: Bəlo yāi Ben Hadad əda na n-dəjeĭ kadē kə ájən. Akab əda na: Ndi noó kə kumneé báý a? Ni i ngòkóóǐ.

33De gē n Ben Hadad əladé ní ɔ́ɔ́ñ kadē najē ní a majə tām yā Ben Hadad té adē ədañ na: Ben Hadad i ngòkóóǐ! Akab əda na: Āŵ ĩ-reēĭ seneé. Ben Hadad teē aŵ rɔ Akab té. Ba Akab adē aĭ kem púsə yān nəkó té.

34Ben Hadad əda Akab na: Bē gē n bɔ́bérn taā jǐ bɔ́bí té ní, m-ā m-téləñ yā kadī gogé. Ba ĩ-rāā loo gātē yāi gē kem bē ké Damas té, títē n bɔ́bérn rāañ yān gē kem bē ké Samari té ní. Akab əda na: Ba mā m-ā m-ə́hɔ madə naā séi gō té anī m-ā m-ə́yāĭ kadē āŵ. Akab əhɔ madə naā seneé ba əyān adē aŵ.

Nge koō ta kógēm teē kə gir majal yā Akab dɔ́

- ³⁵Kum mbang ngeé n noō té ní, deē kógēm kə dan bütē yā *ngé koō ta gē té əda madən kə gō ndū Kóṣbēé na: m-rāāi b́, ādēm do! Banī madən mbāté kadən do.
- ³⁶Anī *nge koō ta ní əda madən ní na: Dan n̄ oō ta Kóṣbē aĺ bá ní, ́tə rōm té laā anī bɔl kógēm a əhɔi. Madə *nge koō ta ní ɔtə rōn té aṽ, anī bɔl kógēm əngen róbó əhɔn.
- ³⁷Nge koō ta ní ənge de kə rang anī ədan na: m-rāāi b́, ādēm do! Deē ní adən do.
- ³⁸Anī *nge koō ta ní seĺ kúbə dɔn té adə utə ta kumən kadə deē gerən alé, ba aṽ ra róbó a ngóo mbañg.
- ³⁹Dan n̄ mbañg a māñ anī, un ndūn kə dɔ́ ədanə́n na: Kóṣ bē gē, mā nge kəla yāi m-teē m-āṽ ta rōṣ té anī, de kéréy ɔtə ta rōṣ té reē kə deē kógēm adēm ba əda na kə m-ngōm deē ní. Ré na m-əyṽ deē ní adə aṽ anī, yáá n̄ rāā kóṣ ní na a rāām ɔ, aláa na m-ā m-ādə sélé arjāṽ dúbú mətá tām yā deē ní té ɔ.
- ⁴⁰Ba dan n̄ m-rā m-ā m-rāā kəla dām kéréy té anī, dəngáy ní ṽy aṽ kóṣ. Anī mbañg kə *Israel té tél ədan na: Majə, i ikó n̄ i-gāñ sarya dɔ rói té ní.
- ⁴¹Kə ta jī té beē *nge koō ta ní ɔr kúbə kə ta kumən té kóṣ adə mbañg kə Israel ṽṽ gerən kadə ni i deē kógēm kə dan *ngé koō ta gē té.
- ⁴²Nge koō ta ní əda mbañg na: Kóṣbē əda na: Dan n̄ əyṽ deē n̄ m-əda na kə i-tlən kóṣ ní ādə teē jí té ṽy aṽ ní yáá n̄ kadə rāān ní a rāāi ɔ, yáá n̄ kadə rāā deē yān gē ní a rāā deē yāi gē ɔ.
- ⁴³Mbañg kə *Israel té ur wak ɔ, wōñg rāān ɔ. Ni-tél dɔ té aṽ gogé bēé Samari.

1 KI 21

Mbañg Akab əyṽ adə de gē tɔlən Nabot

- ¹Gō yáṽ gē n̄ noō té ní, yáá n̄ rāā yáá ní n toó. Nabot kə Jisreel aṽ kə ndɔr *kəgə nduú kem bē kə Jisreel té. Ndɔr ní i kadə kújə yā Akab mbañg kə Samari té,
- ²anī Akab əda Nabot na: Əyṽ ndɔr *kəgə nduú yāi ādēm ādə m-rāā loo ndɔr tṽṽ yām té, tɔdɔ ndɔr kəgə nduú yāi ní i kadə kújə yām té ngɔr ngáy. M-ā m-ādī kə rang kə majə tɔy kum gotə, aláa ré i-gey anī m-ādī gursə girí.
- ³Banī Nabot tél əda Akab na: Ta kum Kóṣbē té kə njóm gē té, m-ásə kadī ndɔr *kəgə nduú n̄ kaam gē əyṽn adēmən ní alé!
- ⁴Rō Akab ur wak ɔ, wōñg rāān ɔ, tām kəda n̄ Nabot tél ədan na n-a n-adən yáṽ ndəbā yā kaan gē alé ní té. Ni-tél dɔ té aṽ gogé bēé, aṽ to dɔ tərā yān té ba tūr kumən kə kadə bɔr té ɔ, mbāté kəsa yáṽ ɔ.
- ⁵Nəyṽn Jesabel reē rōn té ba dəjen na kə i baý á rōn nelən aĺ beē ɔ, mbāté kəsa yáṽ ɔ ní wa.

⁶Anī ni-tél əda nēyān na: I tām m-əda Nabot na kə əyā ndōr *kāgē nduú yān kə adēm, ba kə m-ādēn gúrsə gírí, aláa ré gey anī kə m-ādēn ndōr kāgē nduú kə rang m-mbéləñ gír yān. Anī ni-tél ədam na n-a n-əyā ndōr kāgē nduú yān yā kadēm alé.

⁷Nēyān Jesabel tél ədan na: I ǐ n i nge koo bē dɔ *Israel gē té ní al a! ǐ dɔ əsa yáa, ədē rōí nelī. I mā n m-ā m-ādī ndōr kāgē nduú yā Nabot kə Jisreel ní.

⁸Jesabel ndang makətübē kə rī Akab ba əndā *tambōo *yā Akab dɔ té. Ni-əla kə makətübē ní adē *kum kɔɔ gē ō, ngār gē ō, kə kem bē yā Nabot té.

⁹Najē gē n ni ndang kem makətübūú ní n toó: Ənī mbēr kadē de gē *ndiñ bō tām yā Nəbā té, ba əndāi Nabot no ngé káñ naā gē té malang.

¹⁰Əndāi de kə ngé rāā yáa gōtə al gē jōo non té ədē ədañ najē n toō dɔn té: ni na ndōl Nəbā ō, na ndōl mbañg ō. Gō té anī i-teēi seneé gidə bē té ndágá ba i-təniñ kə mbalá ədē oy.

¹¹De kə kem bē kə Jisreel té gē, adē i *kum kɔɔ gē ō, ngār gē ō n ndiñ kem bēé ní, rāāñ yáa n Jesabel ədadə kadē rāāñ ní kə gō n ni ndang adəndə kem makətübūú ní.

¹²Niñ əniñ mbēr kadē de gē *ndiñ bō tām yā Nəbā té ō, əndāñ Nabot kété no ngé káñ naā gē té malang ō.

¹³De kə jōo gē kə ngé rāā yáa gōtə al gē ní reē rañ no Nabot té, ba ədañ ta kum kósə de gē té malang na Nabot na ndōl Nəbā ō, na ndōl mbañg ō. Anī kə ta jī té beē de gē teēñ kə Nabotoó awñ seneé gidə bē té ndágá aw tənīnəñ kə mbalá adē oy.

¹⁴Əlañ ədañ Jesabel na tənīñ Nabot kə mbalá adē oy,

¹⁵anī Jesabel əda Akab na kə ǐ dɔ kə aw kə taā ndōr *kāgē nduú yā Nabot kə Jisreel n mbətə kadēñ gír gúrsuú ní, tɔdɔ Nabot na i kə kumneé tɔ alé, na oy kɔɔ.

¹⁶Dan n Akab oō kadē Nabot na oy anī, ǐ dɔ aw kə taā ndōr kāgē nduú yā Nabot kə Jisreel té.

Nəbā gāñg sarya dɔ hál Akab té ō, dɔ hál Jesabel té ō

¹⁷Kɔɔbē ɔr najē kə *Eli kə Tisbe, ədan na:

¹⁸Akab mbañg kə *Israel té n ndi kem bē kə Samari té ní, ǐ dɔ aw i-tənā tan. Ni i kem ndōr *kāgē nduú yā Nabot n aw taā té ní.

¹⁹Aw ədan na Kɔɔbē əda na: Adē i-təl deē ba i-reē yā taā yáa yān dɔ té ní! Gō té anī ədan na Kɔɔbē əda báy tɔ na: Loo n bísə gē tənəñ mósə Nabot tū té ní, bísə gē a tənəñ mósí ikó tū té ō.

²⁰Akab əda *Eli na: Madē baām, i-tél əngeñ gogə báy m? Eli tél ədan na: m-tél m-əngei gogə báy tɔ i tām əyā rōi i-rāañ yáa kə majal ta kum Kɔɔbē té.

²¹M-ā m-rāā kadē yáá ké to kum kaý al teē dǎí té. M-ā m-rāā kadē ā ī-gětóo kǎó. M-ā m-tǎl de kǎ dǎngam gē kǎ gír yái té malang, ngán kǎ dūú gǎgē, de kǎ tǎgē gǎgē, m-ā m-tǎldǎ kǎó malang dǎ nang kǎ *Israel té.

²²M-ā m-rāā gír kojǎ yái yáá nī m-rāā kǎ gír kojǎ yā Jeroboam ngōn Nebat ní ō, yáá nī m-rāā kǎ gír kojǎ yā Baasa ngōn Ahia ní ō, tām ī-rāām ādē wōng rāām ngáy ō, ī-sēlā ngán Israel gē ādē rāān yáá kǎ majal ō.

²³Kǎóǎbē əda najē kǎ dǎ Jesabel té ō, əda na bísə gē a əsañ Jesabel kem ndǎr yā de kǎ Jisreel té.

²⁴De kǎ gír kojǎ yā Akab té nī a oy kem bēé ní bísə gē a əsanəñ ō, nge nī a oy bembeé ní yeł kǎ dǎó gē a əsanəñ ō.

²⁵Jóo toó deē ǎǎ de kǎ nelēn rāā yáá kǎ majal ta kum Kǎóǎbē té tītē yā mbañg Akab beé al báý, tǎdǎ nēyǎn Jesabel sēlān.

²⁶Ni-rāā yáá kǎ majal ngáy tǎdǎ ni rāā besə gē tītē yā *Amor gē nī Kǎóǎbē tǎbādǎ kǎó ba əyǎñ loo adē ngán *Israel gē ní

Akab tél kǎ rǎneé kǎ nang té

²⁷Dan nī Akab oǎ najē gē nī noǎ anī, ni *rǎyǎ kǎbē kǎ rǎn té ba əla kǎbē sǎkē rǎn té adē ǎdǎ ndǎrén ō, *ndi bǎ tām yā Nǎbǎ té ō, a to i kǎ *kǎbē sǎkē ní ō, a njǎrǎ i jǎke jǎke ō.

²⁸Tā anī Kǎóǎbē əda *Eli kǎ Tisbe na:

²⁹ǎǎ tél nī Akab tél kǎ rǎneé kǎ nang té ta kumm té ní a? Dan nī ni-tél kǎ rǎneé kǎ nang té beé bá ní, m-ā m-ādē yáá kǎ to kum kaý al a rāā de gē kǎ gír kojǎ yān té bǎl yān té alé, banī m-ā m-ādē a rāādǎ i bǎl yā ngōnən té.

1 KI 22

Akab sǎā tél taā bē kǎ Ramot gogǎ

(ǎǎ 2 Yǎǎ 18.1-3)

¹Aram gē kǎ *Israel gē ndiñ bǎl mǎtǎ kanjǎ rǎó naā.

²Kem bǎl kǎ nge kǎ mǎtǎ té anī Josapat, mbañg kǎ *Juda, reē goǎ mbañg kǎ Israel té.

³Mbañg kǎ Israel əda ngé kǎla yā gē kǎté na: Ī-gerī kadē bē kǎ Ramot kǎ gō nang kǎ Galaad té i yǎjí. Ba i tām rí té á kemjí a rāájí loo kaw taā té jī mbañg kǎ Aram té ní?

⁴Mbañg kǎ Israel dǎje Josapat na kǎ a aǎ yā rǎó Aram gē dǎ bē kǎ Ramot kǎ Galaad té seneé wa. Anī Josapat tél ədan na n-a n-aǎ seneé, ré yáá rāān a, na rāān na i ni ō, ré yáá rāā deē yān gē a, na rāā na i deē yān ni gē ō, ré yáá rāā sǎnda yān gē a, na rāā na i sǎnda yān ni gē ō.

Ngé koǎ ta gē ədǎñ Akab na a tetǎ rǎó

(Áaṙ 2 Yáa 18.4-11)

- 5**Josapat əda mbañg ké *Israel té báý tɔ na kə oō yā Kóṣṣbē pá tá.
- 6**Anī mbañg ké Israel té ɔsə dɔ *ngé koō ta gē bú só naā té, ba dəjedé na ké kə n-aw kə n-rōṣ Aram gē dɔ bē ké Ramot ké Galaad té, aké kə n-lōō girí wa. Anī *ngé koō ta gē ní tél ədanəñ na kə aw Kóṣṣbē na a əla bē ní kem jīn té.
- 7**Banī Josapat dəje na ké *nge koō ta ké rang ké kadə n-oōñ najə ké ta Kóṣṣbē tá tan té ké gətóo wa.
- 8**Anī mbañg ké Israel té tél əda Josapat na deē kógēm na nay noó báý, ba deē ní tá na nelən ni seneé alé, tɔdɔ deē ní na i de ké a əda najə ké majə dɔn ni té alé, ba a əda na i najə ké majal tá dejə: Deē ní i Mise ngōñ Yimla. Josapat əda mbañg ké Israel té na kə lōō kɔr najə beé.
- 9**Mbañg ké Israel té bār nge kəla yān kógēm ba ədan na kə aw kə reē kə Mise ké ngōñ Yimla lāv.
- 10**Mbañg ké *Israel té ō, Josapat mbañg ké *Juda ō, təlañ kúbə mbañg yādə gē rōdə té ba ndiñ dɔ kōr kəgē mbang yādə gē té ndəgə looó ta róbə ké yā kudəñ kə kem bē ké Samari té. Anī *ngé koō ta gē malang ra a tədəñ najə gē ké loo *ngé koō ta gē té nodə té ké dādə ndām ngangan.
- 11**Sidekia ké ngōñ Kenana rāa gajə dā kə gindīi ba əda na: Kóṣṣbē əda na ā i-tetə Aram gē rōṣ kə gajə dā ní toō.
- 12**Gotə *ngé koō ta gē malang ədañ yādə i tītə ní noō ō, ədañ na: Āw ənī bē ké Ramot ké Galaad rōṣ, na ā əngé yáá ní kemií gey ní. Kóṣṣbē a əla bē ké Ramot ké Galaad jī mbañg té!

Mise ké nge koō ta əda na rōṣ na a rāa Akab

(Áaṙ 2 Yáa 18.12-27)

- 13**Nge kəla ní aw bār Mise té ní ədan na míndə *ngé koō ta gē malang na i gō naā té, na ədañ i najə ké majə dɔ mbañg té. Ní kə Mise kə ɔr najə ké tītə yādə, kə əda najə ké majə.
- 14**Anī Mise tél əda na: Tītə ní Kóṣṣbē ndiñ kə kumneé noō, i yáá ní Kóṣṣbē a ədam ní n m-ā m-ədə ní!
- 15**Mise reē rō mbañg té, anī mbañg dəjen na ké kə n-aw kə n rōṣñ bē ké Ramot ké Galaad aké kə n-lōōñ girí wa. Anī Mise tél əda mbañg na kə aw na a ənge yáá ní kemən gey ní, Kóṣṣbē na a əla bē ní kem jīn té.
- 16**Anī mbañg tél əda Mise na: I nja kóndóng n kə m-rā seí kadə ənī míndi ādēm kadə i najə ké rōkum ké kə rī Kóṣṣbēé ngóy n kə ədam ní?
- 17**Anī Mise tūr ədan na n-aa ngán *Israel gē malang tīñ naā kə dɔ mbañ gē té tītə batə gē ké nge kułdə gətóo beé, ba Kóṣṣbē əda na de gē ní toō ngoldə gətóo ní, ādə náa nəkó a tél ta kaw gogə bēé kə kem ké ɔl lɔmɔ!

- 18**Mbañg ké Israel té əda Josapat na: M-ədaī najē ní noō al a? M-əda na ni na a əda najē ké majə dɔm té alé, i najē ké majal tá dejə.
- 19**Mise əda na: Majə, oō najē ní Kóṣṣbē əda ní: M-áá Kóṣṣbē ndi dɔ kōr kágə mbañg yān té, ba *de ké dɔ rā té gə malang rañ rōn té kə njadé dɔ, rañ dɔ jī kɔn té o, dɔ jī gelən té o.
- 20**Anī Kóṣṣbē dəje na ké i náā n ndigə kaw gól Akab kadə ənī bē ké Ramot ké Galaad rōṣ kadə tōlən Akab tū té ní wa. Anī deē kógə́m əda yān i beé, ba de ké rang əda yān i beé.
- 21**Loo ní noō té ndíl kógə́m ndótə kə kété aw ra no Kóṣṣbē té ba əda na: I mā n m-ā m-āw yā gólən ní. Anī Kóṣṣbē dəjen na ké a rāā i baý wa.
- 22**Anī ndíl ní əda na n-a n-aw, ba n-a n-tél ndíl ké nge soř ké a ndi ta *ngé koō ta gə malang yā mbañg té. Anī Kóṣṣbē tél əda ndíl ní na: Ā ī-gólən, ta róbə i yái. Āw ī-rāā tītə ní noō.
- 23**Adə ré Kóṣṣbē əndā ndíl soř ta *ngé koō ta yái gə té malang báa kumən na nəkó əda najē yáá ké to kum kay al ké a rāā yā rāāi.
- 24**Sidekia ké ngōn Kenana ndótə kə ngɔr, ənda mbór Mise ba əda na: Ndíl Kóṣṣbē teē kemm té i kə ta róbé ké rá n aw ɔř najē seí ní? Mise tél ədan na:
- 25**Majə, ndō ní ā āy yā kaw bōṣ rōi gélé kújé té ní, ndō ní noō té ā ī-geř.
- 26**Loo ní noō té mbañg ké *Israel té əda nge kəla yān kógə́m na: Əhɔ Mise āw seneé adən kə Amon nge kɔɔ bē o, Yoas ngōn mbañg o,
- 27**ba ədádə na: Mbañg əda na kə ənīn deē ní toō dəngáyá ba kə aṣṣn gōn kə mápá ké séy beē o, kə mañ ké séy beē o, báté kadə n-télən ta rōṣ té kə lápəya.
- 28**Mise əda mbañg na: Ké rōkum té, ré ī-tél kə lápəya anī, kumən na Kóṣṣbē ɔř najē kə kúləm alé. Gō té anī Mise əda báý tɔ na: Sīḡ gir de gə oōi.

Mbañg Akab oy ta rōṣ té

(Áaī 2 Yáa 18.28-34)

- 29**Adə mbañg ké *Israel té o, Josapat mbañg ké *Juda té o, awn kənā bē ké Ramot ké Galaad té rōṣ.
- 30**Mbañg ké Israel té əda Josapat na: M-ā m-əla kúbə ké kadə deē aṣṣm a gerəm alé rōm té yā kawń ta rōṣ té, ba ī əla kúbə mbañg yái rōi té. Adə mbañg ké Israel té əla kúbə ké yā kadə deē aṣṣn a gerən al rōn té yā kawń ta rōṣ té.
- 31**Banī mbañg ké Aram tāā ngol ngé púsə rōṣ gə ní niñ i deē kutə mətá gidə i jōó ní na kə lōōn rōṣ áskar gə o, ngoldé gə o, ba kə sɔñ dɔ mbañg ké Israel té nəkó tá ngóy.
- 32**Adə dan ní ngol ngé púsə rōṣ gə aṣṣn Josapat ní ɔjəñneé mbañg ké Israel té, adə tūrən rōdé kə rōn té yā rōñ na i mbée a Josapat ɔř najē kə tógó.

33 Dan í ngol ngé púsə rōō gē ʒaṅ kadē ni i mbaṅg ké *Israel té al ní a, əyaṅə́n ba aṽñ.

34 Banī deē kógə́m ur gērā yān kē noó, anī gēra ní əhə mbaṅg ké Israel té mbōō kūbē gindē ké rōn tá. Mbaṅg əda nge púsə rōō yān na kə tūr də púsə ba kə teē seneé kōó dan rōō tá, tōdō n-ənge do.

35 Ndō í noō té rōō təngā ngáy adē əyaṅ mbaṅg kem púsə rōō yān té no Aram gē tá, banī loo səlí anī ni-oy. Mósən ʒy kem púsú.

36 Dan í mbaṅg aṽ kē kuduú anī, mbēr bār kem gérgereé na: Ādē de gē téləñ kógə́m kógə́m kē bē yādé gē tá ō, kē gō nang yādé gē tá ō,

37 tōdō mbaṅg oy kōó. Reēñ kə nīñ mbaṅgāá kem bē ké Samari tá, ba dubəñəñ noó.

38 Dan í a tégəñ púsə rōō yān kum dang ké Samari tá ō, bísə gē a tōñəñ mósə ō ní a, ájəba gē tégəñ rōdó kum dang ní tá ō, tītə ní Kóóbə ədañ ní.

39 Gotə yáá ké rang gē í Akab rāā ní ndangəñ kem makətübē kəla rāā mbaṅg gē ké *Israel té tá. Ndagəñ yáá malang í ni-rāā ní kemeé: Loo rāā í ni-rāā kújə mbaṅg yān kə ngāṅg dāá ní ō, bē gē í ni-rāā ní ō.

40 Dan í Akab oy adē aṽ gō kaan gē tá ní, i ngōnən Akajias n ʒə bē gotən té ní.

Josapat mbaṅg ké Juda

(Āaṅ 2 Yáa 20.31-21.1)

41 Kem bāl kə bē ké nge kə só yā Akab mbaṅg *Israel té ní, Josapat ngōñ Asa ndi mbaṅg də *Juda gē tá.

42 Dan í noō té ní bālən i kutə mətá gidə i mí. Ni-ʒə bē bāl kutə jōó gidə i mí Jerusalem. Rī kóon na i Ajuba, i ngōñ Sili.

43 Ni ndájə kəla malang í bəbən Asa rāā ní ba tōō gō tá alé. Ni-rāā yáá ké gōtə ta kum Kóóbə tá.

44 Banī de gē əyaṅ loo ndōy yādé gē kōó alé. Ngán Juda gē nayñ kē *loo tuñ yáá tá ō, *loo róō ndujə yáá ké kotə majə tá ō də tá.

45 Josapat niñ kə mbaṅg ké *Israel té ndiñ kə naá majə

46 Gotə yáá ké rang gē í Josapat rāā ní ndangəñ kem makətübē kəla rāā mbaṅg gē ké *Juda tá. Əniñ gotə yáá ké to kəsə gən gē í ni-rāā ní ō, rōō yān gē ō,

47 tōl ké ni tōl dəngam gē kə dəyá gē ké ngé rāā ájəba ndōyñ besə gē í teēñ ta yo tá bāl yā bəbən Asa tá ní ō, kem makətübē ní tá.

48 Tá báy tə ní dan ngeé í noō té ní mbaṅg gətóo də nang ké Edom tá, ba i mbaṅg ké Juda n əndā nge kə bē kógə́m də nang ké Edom tá ní.

49 Josapat adē rāāñ to bo ké Tarsis gē kutə kógə́m yā kaṽñ sāā lór ké kem bē ké Opir tá. Banī ni-aṽ alé, tōdō to bo gē ní tōñ yók yók kōó Esion Geber.

⁵⁰Anī Akajias ngōñ Akab əda Josapat na: Ādē ngé kəla yām gē alēñ kem to bo gē té kə ngé kəla yāí gēé! Banī Josapat ɔdə alé.

⁵¹Dan n̄ Josapat oy ba aŵ gō kaan gē té ní, dubēnēñ i loo n̄ dubēñ kaan gē tū té ní té kem bē yā Dabid té. I ngōnən Joram n̄ ɔɔ bē gotən té ní.

Akajias mbañg ké Israel

⁵²Kem bāl ká nge kɔ kutə gidə i sīrī n̄ Josapat ndiñ mbañg ké *Juda té ní, Akajias ngōñ Akab ndi mbañg ɔɔ *Israel gē té kem bē ké Samari té. Ni-ɔɔ bē bāl jōó.

⁵³Ni-rāā yáúú ké majal ta kum Kóɔbē té. Ni ndájē kəla rāā bəbən ō kóɔn ō, kəla rāā Jeroboam ngōñ Nebat n̄ sēlā ngán Israel gē adē rāāñ yáúú ké majal ní ō.

⁵⁴Ni-rāā kəla adē besē *Baal ō, ɔsə non nang té non té ō. Ni-rāā Kóɔbē Nóbā yā Israel adē wōñg rāāñ tītē n̄ bəbən rāāñ kété ní.

2 KI

2 KI 1

Néba gāng sarya do Akajias té

- ¹Gō yo mbañg Akab té anī, Moab gē mbātēn kadē *Israel gē ndiñ dɔdɔ té.
- ²Ndɔ kórēy té mbañg Akajias ndi kem kújə yān ké dɔɔ ké Samari té anī teē korō kújé té əsɔ adə ənge do ngáy. Ni-əla koō taá rō *Baal Jebul, néba ké Ekəron té yā gerēn ké rōn a ngāa wa.
- ³Anī *de ké do rā té yā Kóɔbē əda *Eli ké Tisbe na kə ɟɟ dɔɔ kə aŋ kə tənī ta ngé kəla gē yā mbañg ké Samari, ba kə dəjedé na ké Néba gətóo i mbée *Israel té áké aŋn sáa rō Baal Jebul néba ké Ekəron té ní wa.
- ⁴Ba gō té anī kə ədadé na najə n Kóɔbē əda tām yā mbañg ké Israel té ní n toó: Tərá n ĩ-to do té toō ā ɟɟ do té karī alé, a oy gár. Anī Eli ɔtə aŋ.
- ⁵Ngé kəla gē ní téləñ do té reēn gogé rō mbañg té. Mbañg dəjedé na ké i tām rí té áké téləñ róbó ní wa.
- ⁶Anī tél ədanəñ na: Deē kógə́m tənī tají ba ədají na kə jə-tél do té kə jə-reē kə j-ədaí na Kóɔbē əda na ké Néba gətóo i mbée *Israel té áké əla *koō taá rō Baal Jebul néba ké Ekəron té ní wa. Beé bá ní tərá n ĩ-to do té toō ā ɟɟ do té karī alé, a oy gár.
- ⁷Mbañg dəjedé na ké deē n tənī tadá ba ədadé najə n noō ní ké to i báy wa.
- ⁸Anī tél ədanəñ na deē ní na ɔɔ i kúbə bɟɟ jámbal ba na əhɔ bōdēn na i kə ndárá. Anī mbañg əda na i *Eli ké Tisbe.

Akajias nāə kəhɔ Eli

- ⁹Mbañg əla áskar yān gē kutə mí kəhɔ *Eli té. Ngol áskar gē ní aŋ gō Eli té kə áskar yān gēé. Eli ndi i ta tél mbał té dɔɔ. Ngol áskar gē ní əda Eli na: Deē yā Néba, mbañg əda na kə ĩ-risə nang té!
- ¹⁰Banī *Eli tél əda ngol áskar gē ní na: Ré mā i deē yā Néba anī, ādə hor ɟɟ do rā té ɔɔ naā té kə deē yāí ké kutə mí gēé! Anī kə ta jī té noō hor kógə́m ɟɟ do rā té ɔɔ ngol áskar gē ní kə deē yān ké kutə mí gēé malang.
- ¹¹Mbañg əla ngol áskar gē ké rang báy tɔ kə áskar gēé kutə mí gō Eli té. Ngol áskar gē ní əda Eli na: Deē yā Néba, mbañg əda na kə ĩ-risə nang té lów!
- ¹²Banī *Eli tūr əda na: Ré mā i deē yā Néba anī, ādə hor ɟɟ do rā té ɔɔ kə deē yāí ké kutə mí gēé! Anī kə ta jī té noō hor yā Néba ɟɟ do rā té ɔɔ ngol áskar gē ní kə deē yān ké kutə mí gēé malang.
- ¹³Mbañg əla ngol áskar gē ké nge kɔ mətá kə áskar yān ké kutə mí gēé báy tɔ. Ngol áskar gē ké nge kɔ mətá ní ał aŋ gō Eli té kə deē yān gēé. Ba dan n ugəñ anī, ɔsə kejən nang té no Eli té ba rāan bó əda na: Deē yā Néba, m-rāā bó! Ādə ndim

kə kumm̄ ō, ndi ngé kəla yāi ké kutə mí gē ní toō kə kumdé ō, i yáá ké ngáy ta kumií t́, ba ī-lōō t́lǐj́.

14 m̄-geēr kadē hor ǐ dɔ rā́ t́ ɔɔ ngol áskar gē ké jōó gē kété kə deē yādé gēé. Banī kə ngər ní toō t́ ní m̄-rāāi b́, ādē ndim̄ kə kumm̄ i yáá ké ngáy ta kumií t́ ba ī-lōō t́lēm̄!

15 Loo ní noō t́ *de ké dɔ rā́ t́ yā Kóṽbē əda Eli na kə risə kə aṽ seneé ba kə bōlən alé. Anī *Eli ǐ dɔ́ b a risə aṽ kə ngol áskar gē ní rō mbaṅg t́.

16 Eli əda mbaṅg na: Kóṽbē əda na éla de gē *koō taá rō Baal Jebul nébā ké Ekəron t́, títē ké Nébā ké yā kadē deē aṽ *koō taá rōn t́ gətóo *Israel t́ beē bá ní, t́rā ní ī-to dɔ t́ toō ā ǐ kó́ dɔ t́ karī alé a oy gár.

17 Akajias oy títē ní Kóṽbē əndān ta *Eli t́ adē ədań ní. Ngōnən gətóo adē i Joram n ɔɔ bē gotən t́ ní. I kem bāl kɔɔ bē ké nge kɔ jōó yā Joram ngōn Josapat mbaṅg ké *Juda t́.

18 Ndangən gotə najē ké rang gē yā Akajias i kem makətübē kəla rāā mbaṅg gē ké *Israel t́.

2 KI 2

Nébā un Eli aṽ seneé dɔ́. Elije un gotən

1 Dan ní Kóṽbē un *Eli kum nél māl t́ aṽ seneé dɔ rā́ t́ ní, yáá ní rāā yáá ní n toó. *Eli niñ kə Elije ǐñ i Gilgal.

2 Anī Eli əda Elije na: B́, ī-ndi laā, tɔ́dɔ́ Kóṽbē əlaṁ Betel. Banī Elije tél ədan na: Títē ní Kóṽbē ndiń kə kumneé noō ō, ǐ ī-ndiń kə kumií ō noó, m-ā m-əyā gōi alé! Tā anī niñ aṽñ Betel mbak.

3 Bütē *ngé koō ta gē ní ndiń Betel ní teē reēn rō Elije t́ ba dəjenən na Kóṽbē na a un kóṽn bōólaā yā kaṽ seneé dɔ rā́ t́ ní ké geēr wa. Anī Elije tél ədadé na nəkó na n-geēr ō, ba kə utən tadá.

4 *Eli tél əda Elije báý tɔ́ na: Elije, b́ ī-ndi laā tɔ́dɔ́ Kóṽbē əlaṁ Jeriko. Banī Elije tél ədan na: Títē ní Kóṽbē ndiń kə kumneé noō ō, ǐ ī-ndiń kə kumií ō noó, m-ā m-əyā gōi alé! Tā anī niñ aṽñ Jeriko i mbak.

5 Bütē *ngé koō ta gē ní ndiń Jeriko ní reēn rō Elije t́, ba dəjenən na Kóṽbē na a un kóṽn bōólaā yā kaṽ seneé dɔ rā́ t́ ní ké geēr wa. Anī Elije tél ədadé na nəkó na n-geēr ō, ba kə utən tadá.

6 *Eli ədan na: B́, ī-ndi laā tɔ́dɔ́ Kóṽbē əlaṁ bā Jurde t́. Banī Elije tél ədan na: Títē ní Kóṽbē ndiń kə kumneé noō ō, ǐ ī-ndiń kə kumií ō noó, m-ā m-əyā gōi alé! Tā anī aṽñ Jurde t́ mbak.

7 Bütē *ngé koō ta gē kutə mí aṽ dəba rañ say kumdé sɔ́ ba Jurde, ba Eli niñ kə Elije tá dəbañ ta bā t́.

8*Eli ɔ̄r kūbē ké rōn té ké dɔ madē té bīr ba ɛndañ mañ bā adē kēgē naā té jōó. Niñ mānēñ jōó mbak kanjē kadē mañ ɔdə njadé.

9Dan ní teēñ kē gidə kéréy té anī Eli ɛda Elije na: Ī-dəjeñ yáá ní kemií gey kadē m-rāā m-ādī ní pá tá adē Kóṣṣbē unəñ taí té kóṣ báy. Anī Elije tél ɛda *Eli na: m-rāāí bó, adē ndílí ní a kegēñjí naā té ní, m-éngé núsən nja jōó.

10Eli ɛda na: Ī-dəje i yáá ké ngañg. Ba ré áṣm dan ní Kóṣṣbē a unəñneé kóṣ taí té ta kaw dɔṣ ní anī, ā éngé yáá ní Ī-dəje ní. Ré áṣm alí báa ā énge alí ɔ.

11Niñ wálēñ najē dɔṣ dɔṣ a aṣñneé anī, púsə hor kógēm kə sēnda hor gēé kēgēndé naā té. *Eli aṣ dɔ rā té dan nəl māl té.

12Dan ní Elije áṣ yáá ní anī ɛda kə tógó na: Bɔbém! Bɔbém! Púsə rōṣ gē kə ngé kalí sēndá ké *Israel té gē! Gō té anī ni áṣn tɔ alé. Loo ní noō té ni-əho kūbē yān *rēyā naā té jōó.

13Ni un kūbē yā *Eli ní teē dɔ bōgē Eli té ɛsō ní ba tél dɔ té reē dəba ta bā Jurde té.

14Ni-un kūbē ní ɛndañ mañ bā ba ɛda na: Kóṣṣbē Nébā yā *Eli i rá? Adē ni-ɛnda mañ bā tītē yā Eli ɔ. Mañ kēgē naā té jōó anī ni māñ danaá.

15Būtē *ngé koō ta gē ké Jeriko ní rañ sɔy a áṣñneé Elije ní ɛdañ na: Ndíl *Eli reē dɔ Elije té. Niñ ɔjēñ no Elije ɔ, ɔsēñ nodé nang té non té ɔ,

16ba ɛdanēñ na n-aṣñ kə de ké kəho rōdéd tɔgə gē kutə mí adē na n-a n-əlañdé sāā kóṣn té. Tɔdō Ndíl Kóṣṣbē ní na un kóṣn aṣ seneé ní majanī na aṣ ɛñn dɔ mbaí kógēm té, aláa wól loo kéréy té. Elije tél ɛdadé na: Ī-lōōí kəla deē!

17Banī ɔsēñ seneé gar gar ngáy, adē ta tōl ta anī ni ɛdadé na beé bá anī kə ɛlañdé tā. Niñ ɛlañ de ké kutə mí gē ní sāā Eli té, banī sāāñ Eli ndō mətá kanjē kəngen.

18Dan ní télēñ dɔ té reēñ rō Elije ní ndi i kem bē ké Jeriko té báy ní anī, Elije ɛdadé na: M-édásí na kə āwī alé alí a?

Elije rāā mañ ké majalí adē to kay

19De ké Jeriko gē ɛdañ Elije na: Tītē ní íkó kóṣjí áṣn ní, loo ní bē yājí ndi tū té toó majə bá tā ba mañ ké tū té majalí ɔ, dɔ nang teē yáá alí ɔ.

20Anī Elije ɛdadé na kə reēñ kə katāá kem kār ké kijə té kə adēñēñ. Niñ reēñneé adēñēñ.

21Ni teē aṣ loo ní mañ a ɛba nang té tū té ní, bōké katē kum mañ té ba ɛda na: Kóṣṣbē ɛda na n-a n-rāā mañ ké majalí ní toō kadē tél to kay. A tōl deē tɔ alí ɔ, a rāā kadē dɔ nang teē yáá alí tɔ alí ɔ.

22Adē báté bōólaā gēgē mañ ní to kay tītē ní Elije ɛdañ ní.

Elije ndólí ngán gē ké mbóon seneé

²³Elije īi noó āw Betel. Dan n̄ ni un róbé ké əta tan kē dɔ́ ta kaw kē Betel anī, ngán ké dəngam gē teēn kem bēé mbóon seneé ədan na: Nge bay ndələ, āw kē noí tá!

²⁴Anī ni mbel ɔ́adé ba ndóldé kə rī Kóɔ́bēé. Loo n̄ noó té dā úrsə gē jōó teēn kem ku kágē gē té əhɔ́n ngán gē ní kutə só gidə i jōó, réyāndé naā té.

²⁵Gō tá anī Elije ra noó gāng mbāl Karmel tá ba tél dɔ́ tá reē Samari gogé.

2 KI 3

Joram mbāng ké Israel

¹Kem bāl̄ kɔ́ɔ́ bē ké nge kɔ́ kutə gidə i sósó yā Josapat mbāng ké *Juda té ní, Joram ngōn Akab ndi mbāng dɔ́ *Israel gē té. Ni-ɔ́ɔ́ bē bāl̄ kutə gidə i jōó.

²Ni-rāā yáá ké majal ta kum Kóɔ́bē té, ba i tītə yā bɔ́bən niñ kə kóoneé alé. Tɔ́dɔ́ ni-ɔ́r̄ mbāl yā *Baal n̄ bɔ́bən udə dɔ́ ní kɔ́.

³Ba yáá ké majal n̄ Jeroboam ngōn Nebat sēlā ngán Israel gē adə rāān ní n ni ndájə ní. Əhɔ́ gō adə ngāng ba əyá gō kɔ́ alé.

Rɔ́ɔ́n bē ké Moab

⁴Mesa, mbāng ké Moab i nge kul̄ batə gē. Kə dɔ́ bāl̄ gē ní ni a adə mbāng ké *Israel ngán batə gē dúbú bú ɔ́, bal batə ké kə bīndé géé dúbú yáá tīr té.

⁵Ba dan n̄ Akab oy kɔ́ anī, Mesa mbátə kadə Joram n̄ ɔ́ɔ́ bē gotən tá ní ni-ndi dɔ́n tá.

⁶Anī kə ndɔ́ nəkó n̄ noó té mbāng Joram teē kem bē ké Samari té āw ɔ́ ngé rɔ́ɔ́ yān gē ké *Israel té malang.

⁷Ba gō tá anī əla əda Josapat mbāng ké *Juda na: Mbāng ké Moab gey kadə m̄-ndi dɔ́n tá tɔ́ al̄ ní ī-gey reē kəngem̄ kadə j-āw j-əni bē yān rɔ́ɔ́ a? Anī mbāng ké Juda ədan na n-a n-reē. Ré yáá rāān a, rāān na i ni ɔ́, ré yáá rāā deē yān gē a, rāā na i deē yān ni gē ɔ́, ré yáá rāā sɔ́nda yān gē a, rāā na i sɔ́nda yān ni gē ɔ́.

⁸Mbāng ké Juda tél dəjen báý tɔ́ na: Ba j-a j-āw i kə róbé ké rá? Anī ni-tél ədan na: I kə róbé ké kem dəla loo ké Edom té.

⁹Adə mbāng ké *Israel ɔ́, mbāng ké *Juda ɔ́, mbāng ké Edom ɔ́, əsōn róbó āwñ. Niñ njērān ndɔ́ sīrí anī əngeñ mañ tām yā de gē té tɔ́ al̄ ɔ́, tām yā dā gē té tɔ́ al̄ ɔ́.

¹⁰Anī mbāng ké Israel tél əda na: Ajá! I Kóɔ́bē n ndóɔ́r̄jí jii mbāng ké mətá gē reē sejí loo n̄ toó tá yā kəlaǰi kem jī Moab gē tá ní!

¹¹Ba Josapat dəje na ké *nge koó ta yā Kóɔ́bē ké yā kadə n-oōn najə ké ta Kóɔ́bē té rɔ́n té ké gətóo laā wa. Anī ngol áskar gē kógə̄m yā mbāng ké Israel té əda na: Elije ké ngōn Sapat n̄ kété a bókə mañ dɔ́ jī *Eli té ní i laā.

¹²Josapat əda na: Najə yā Kóɔ́bē i kemən tá noó. Mbāng ké Israel ɔ́, Josapat ɔ́, mbāng ké Edom ɔ́, āwñ rɔ́ Elije té.

- 13** Elije əda mbaŋg kə *Israel na: I rí n ɓoojí jii seí naā té. Āw rō *ngé koō ta yā ɓɔbí gē ō, yā kóóí gē ō té. Mbaŋg kə Israel tél ədan na: I tītē n noō alé, tɔdɔ kə rōkum gē té ní Kóɔbē əla gō mbaŋg kə mətá gē n toō té i yā kəladé kem jī Moab gē té.
- 14** Elije əda na: Tītē n Kóɔbē nge tɔgə yáa malang n mā i nge kəla yān ní ndiñ kə kumneé noō, nəngē té Josapat mbaŋg kə *Juda i de kə ngāa ta kumín té al ní anī, m-ā m-nēl mbīm kə rōí té al ō, m-ā m-áa loo kə rōí té al ō.
- 15** Ba kə ngər n toō té ní, i-rēēí kə gōsə kógərn ādēmī. Dan n gōsə a ugə kənde ní a, Kóɔbē əhɔ Elije kə tɔgəneé,
- 16** adē Elije əda na: Kóɔbē əda na adē ndērən ɓəlo gē kem wól loo n toō té adē i ngáy.
- 17** Ā áaí nəl loo kəla té al ō, mañ loo kedə té al ō, ba mañ a rosə kem wól loo n toō kadə ā ayī sií ō, yáa kul yāsí gē ō, dā gē n ā ətōineé yáa yāsí gē ní ō.
- 18** Ba nge n noō i yáa kə ngáy ta kum Kóɔbē té al ɓáy, tɔdɔ a əla Moab gē kem jīsí té ō.
- 19** Ā i-nujií bē kə ngaŋg gē kə ənīn ndogə mbaí gīrəñneé gidə gē malang ō, ā i-nujií bē kə bo gē malang ō, ā i-tégāi kágə kə kañ gē kōs malang ō, ā ūtī ta kəba mañ gē kōs malang ō, ā i-tənāi mbaí gē kem ndɔr gē té yā nujəñ ndɔr gē kōs malang ō.
- 20** Teē dəlói ɓáa kə kum mbang n a ndējəñneé Kóɔbē yáa té ní anī, mañ ii dām kə Edom té reē əla loo, taā loo kem bēé malang.
- 21** Moab gē malang oōn na mbaŋg gē a reēn yā rōɔdɔ adē ɓārən de gē malang n ɓāldɔ asə kadə ətōn yáa rōs gē ní ō, de gē malang n ɓāldɔ mañ dɔ ɓāí kə ngé kə yā kudəñ áskaraá ní ō, adē aŋ rañ dɔ niñ bē kə Moab té.
- 22** Tā anī dəlói dan n mbang ɔsə dɔ mañ té ō, Moab gē iin dɔɔ ba áaŋ mañ to nodé té kərə tītē mósə beé ō ní anī,
- 23** ədañ na: I mósə! Rōkum, mbaŋg gē rōsñ naā kə kaskaraá, niñ tégān naā kə kaskaraá. Kə ngər n toō té ní sií Moab gē āw óyíi yáa yádé gē!
- 24** Niñ aŋ ugəñ ngər kadə gérger yā *Israel gē té. Anī Israel gē teēñ sedé rété gē rōsñdɔ adə ayñ naā nodé té. Israel gē udəñ dɔ nang kə Moab té, rōsñ bē kə Moab rōs tetənən.
- 25** Niñ nujəñ bē gē ō, niñ kógərn kógərn tənīn mbaí yádé gē kə kem ndɔr gē té, adē loo gē kə kem ndɔr gē té i mbaí malang ō. Niñ utən ta kəba mañ gē malang kōs ō, tégān kágə kə kañ gē kōs malang ō. Ta tól ta ní i ndogə mbaí kə gidə bē kə Kir Hareset té ngóy n nay ní. Adē ngé bējə gē gīrən gidə ba rōsñ bē ní.
- 26** Dan n mbaŋg kə Moab áa kadə rōs tetən kōs anī, ɔy ngé kaskar gē bú sirí yā mbəlān loo kum kə rō mbaŋg kə Edom té, banī ngé kaskar gē ní asən alé.

²⁷Anī ni un ngōñ hágən n̄ kadē ɔɔ bē gotən té ní t̄lən ba róon ké *loo tuñ té do ndogē mbaī té. Loo n̄ noō té n̄l əsō ngán *Israel gē ngērāá adē əyañ mbañg ké Moab ba t̄lən do té aw̄n gogé do nang yādó té.

2 KI 4

Elije diī dəyá ké ngaa koy

¹Nəyá deē kógēm̄ ké dan b̄tē yā *ngé koō ta gē tá rāā Elije b̄ kadē kə rāā seneé. Ni-əda Elije na: Ngaam̄ n̄ i nge kəla yāi ní oy k̄ó ɔ, i-gēr majə kadē ni i de ké nge b̄óí ndíí K̄óɔbē ɔ. Ba d̄ngam̄ n̄ k̄rā yān i dojí té ní reē kəhɔ ngánóm̄ ké d̄ngam̄ ké j̄ó gē tá yā kaw̄ rāádó b̄elo té kum k̄rā ní.

²Anī Elije dəjen na ké i rí n kə n-rāā tām̄ yān té wa. Ké yáá n̄ aw̄n kem kújú b̄éé ní ké i rí wa, kə ədan. Dəyá ní t̄l əda Elije na n-ənge yáá alé, ba i na yibē ké yā ndum ngóy n noō ní.

³Elije ədan na: Āw̄ i-ndēmā madē b̄éí gē malang k̄u yibē ké kem karī gē. Ba i-ndēmādó k̄u yibē gē ní ādē t̄sóo.

⁴Gō té anī ūtī ta kújə d̄sí té kə ngání gēé, ba i-tūr yibē ní kem k̄u gē ní té. Ré k̄u kógēm̄ rosə anī, ɔrən kə gogé, ɔrən kə gogé.

⁵Dəyá ní ɔtə aw̄. Dan n̄ ugə b̄éé anī, utē ta kújə d̄ɔn té kə ngánən gēé. Ngánən gē i ngé kadən k̄u gē ba ni i nge tūr yibē kemeé.

⁶Rāān̄ kəla ní beé anī k̄u gē rosəñ k̄ó malang. Adē dan n̄ dəje ngōnən kógēm̄ k̄u yibē ké kem karī anī, ngōnən əda na k̄u ké kem karī na gətóo. Loo n̄ noō té yibē n̄ a aȳ ní gír gāñg k̄ó.

⁷Dəyá ní aw̄ ɔjə deē yā Nəbā yáá n̄ rāā yáá ní, anī deē yā Nəbā ədan na kə aw̄ kə igə yibē ní kə əgañ k̄rā d̄ɔn té. Ba gotə nar n̄ a n̄ay ní kə əsañneé yáá kə ngánən gēé.

Elije i kem b̄é ké Sunem t̄

⁸Nd̄ kógēm̄ té Elije māñ Sunem. Anī dəyá kóməlō kógēm̄ ké ndi kem b̄é ní té ɔsə seneé gar gar ta kaw̄ kəsa yáá b̄é looneé. Əla gír nd̄ n̄ noō té ní, ré Elije māñ Sunem anī, a aw̄ i b̄é yā dəyá ní té kəsa yáá.

⁹Dəyá ní əda ngaan na: m̄-gēr kadē d̄ngam̄ n̄ a reē loojí ngándáng ní i de ké *tál yā Nəbā.

¹⁰Adē majə kadē jə-rāā ngōñ kújə do kújə dúr dur yājí té d̄ó, ba j-udē t̄rā ɔ, j-əndā tábəl ɔ, kōmb̄éré ɔ, lám̄ba ɔ kemeé, kadē ré reē b̄éé loojí anī, ndiñ.

¹¹Nd̄ kógēm̄ té Elije reē b̄éé loodé anī aw̄ to kem kújə ké d̄ó ní té.

¹²Ni-m̄er nge kəla yān Geaji kadē b̄ar dəyá ké Sunem ní. Dan n̄ Geaji b̄ar dəyá ní anī, ni-reē ra non té.

¹³Elije əda nge kəla yān na kə əda dəyá ní na ʒʒ tápē tām yādé té ngáy ní ké i rí n kə n-rāā n-adəñəñ wa. Kə n-ɔrəñ najə kə mbangāá, aké kə ngol áskar gēé tām yān té wa. Dəyá ní tūr əda na n-ndi dan ngéén gē té majə karī.

¹⁴Anī Elije tél dəje Geaji na ké i rí n kə n-rāāñ tām yā dəyá ní té tā wa. Anī Geaji əda na: Dəyá ní ojə ngōñən ál ō, ngaan tɔgə bóga kóó ō.

¹⁵Elije əda Geaji na: Ī-bārón! Geaji bārón anī reē ra ta róbá kújé tá.

¹⁶Elije əda na: Kem bāl kə gogé tá, kə nāā kə beē n a ətō ngōñ kə dəngam jíí té. Dəyá ní əda na: I beé alé, kóóm, deē yā Nəbā, ĩ-lōō kədam mā nge kəla yāí kə dəyá najə kə soř.

¹⁷Dəyá ní ndāñ ngōñ ba ojə kem bāl kə kutə gō té, kə nāā n Elije ədaneeé té ní.

Elije ndól ngōñ bəra mbān kə dəyá kə koy

¹⁸Ngōñ ní tɔgə. Ndō kógəñm té aŵ gō bəbən té rō ngé kəja kōō gē té,

¹⁹ba əda bəbən na: Dóm! Dóm! Anī bəbən əda nge kəla yān kógəñm na: Aŵ seneé adən kə kóoneé!

²⁰Nge kəla ní unən aŵ seneé adən kə kóoneé. Ngōñ ní ndi nja kóon té, ba dan n mbang ugə dan bēé anī ngōñ oy.

²¹Kóon aŵ əñin dɔ tərāá kem kújé n Elije a to tū té ní té, utə ta kújə dɔn té ba teē.

²²Dəyá ní bār ngaan ba ədan na: Bó, adə nge kəla kógəñm reē kə kóo kərōó adə m-āwñ lāv bē deē yā Nəbāá té m-tél.

²³Ngaan əda na: Bōólaā i ndō nāā kə kijə ál ō, i ndō *sabat ál ō, ba i baý á ā aŵ kə bēé looneé ní? Dəyá ní tél əda ngaan na: Ī-lōō sōl!

²⁴Ni dɔɔ sírdí gidə kóo kərō té ba əda nge kəla yān na kə əhɔ kərō kə ndórəñ kanjə dəba, báté kadə ré nəkó kə n-ədan tá.

²⁵Dəyá ní aŵ kənge deē yā Nəbā dɔ mbal Karmel té. Dan n deē yā Nəbā ʒʒn kə say anī, əda nge kəla yān Geaji na: I Dəyá yājí kə Sunem ní n a reē noó.

²⁶Āy ngōdə ĩ-təñā tan, ba ĩ-dəjen əda na kə to baý wa, ké ngaan to karī ō, ngōñ to karī ō wa. Anī dəyá ní tél ədan na n-toñ karī malang.

²⁷Ba dan n ugə rō deē yā Nəbā té dɔ mbalá anī, əhɔ njan. Geaji reē rō dəyá ní té yā kəhɔn kə gogé, anī deē yā Nəbā ədan na: Əyən tɔdɔ rōn atən. Ba yáá n rāā yáá á rōn atəñneeé ní Kóóbē mundəñm dɔ adə m-geř alé.

²⁸Dəyá ní əda na: Kóóm, i mā n m-dəjei ngōñ a? M-ədəi na kə ĩ-lōō góləñm ál a?

²⁹Elije əda Geaji na: Ī-dɔɔ bōdīí ō, ĩ-taā kəgə yām jíí té ō, ba aŵ. Ré ənge deē róbó anī, ĩ-lōō rāān lápəya ō, ré deē rāái lápəya anī, ĩ-tūr ál ō, ba aŵ əñi kəgə yām ta kum ngōñ ní té.

30Banī kóo ngōn ní əda na: Tītē n̄ Kóṣṣbē ndiñ kə kumneé noō ō, ǐ ǐ-ndiñ kə kumií ō noó, m-ṣr̄ rōm̄ rōí t́ alé! Loo n̄ noō t́ Elije ǐi d̄ɔ́ un gō dəyá ní.

31Geaji aṽ kété nodé t́. Ni-əni kágē ta kum ngōn ní t́, ba ngōn sōm̄ al̄ ō, rāa rōn al̄ ō. Adē Geaji tél d̄ɔ́ t́ t́ni ta Elije ba ədan na: Ngōn ní ndól alé.

32Elije reē ugē ta kújé t́ anī ǎǎ n̄n̄ ngōn to kem t́rā rōkum.

33Ni udə kújú gō ngōn t́, utē ta kújə d̄ɔn t́ ba ndōȳ Kóṣṣbē.

34Gō t́ anī laa d̄ɔ́ ngōn t́ ba əndā tan ta yān t́ ō, əndā kumən ta yān t́ ō, əndā j̄in d̄ɔ́ yān t́ ō. Dan n̄ ni laa d̄ɔn t́ tītē n̄ noō ní a, rō ngōn əba təngā.

35Elije ǐi kṓ d̄ɔ́ ngōn t́, njērā kem kújú aṽ ō, tél ō. Gō t́ anī al̄ to d̄ɔ́ ngōn t́ gogé. Ngōn ur ádəsó nja s̄irí ba teē kumən.

36Elije bār Geaji ba ədan na: ǐ-bār dəyá ké Sunem ní ādē reē. Geaji aṽ bārən. Dan n̄ ni-reē ugē anī, Elije ədan na: ǐn̄ ngōn̄í aṽ seneé.

37Ní reē əsō kə nja Elije t́, ɔsə non nang t́. Gō t́ anī un ngōnən ba teē aṽ.

Tá ké duñ kaṽ

38Elije tél aṽ Gilgal. Dan n̄ noō t́ ní bō əsō gō nang ngeé n̄ noō t́. Būtē *ngé koō ta gē ndiñ rō Elije t́, anī ni-əda nge kəla yān na: Əndā jóó ké bo horoó ǐ-négán̄n̄ táǎ ādē *ngé koō ta gē.

39Ngé koō ta kógēm̄ aṽ bembéé s̄ā mbī kámbé ké yā kəsa t́, anī ənge yáǎ ké to tītē kal kosé ké d̄ɔ́ryɔ. Ni t́jā kanən adē rosə kem kúbə yān, aṽn̄ bēé t́jā bōkə kem jóó. Banī deē geṽ yáǎ ní alé.

40Dan n̄ ndirēn̄ yáǎ ní oy anī bōkēn̄ kem kārāá adēn̄ de gē kadē əsañ. Ba dan n̄ de gē nāñ yáǎ ní tadé t́ anī, əgañ k̄ɔ́r ədañ na: Deē yā Nóbā, yáǎ ké a tōl̄ deē i kem jóó! Adē niñ asən̄ kəsa yáǎ ní alé.

41Deē yā Nóbā əda na: ǐ-reēi kə ndujú ādēm̄i! Ni ndégē ndujə ní bōkə kem jóó kum yáǎ ní t́, ba əda nge kəla yān na kə adē de gē kadē əsañ. Yáǎ ké kem jóó ní tél to kəsa kṓ.

Mápa ké seý beē asə ta de ké ngáy gē

42Deē kógēm̄ ǐi Baal Salisa, reē kə mápa kṓ ké kijə adē deē yā Nóbā. Ni-reē kə mápa kṓ ɔrjə kutə jṓ ō, njār kṓ gémé ké kijə kem ngongoó ō. Elije əda nge kəla yān na kə nēbō de gē kadē əsañ.

43Anī nge kəla yān tél ədan na ké loo kadē n-adē de gē bú ké i baý wa. Elije tél ədan báý t̄ɔ́ na: ǐ-nēbō de gē ādē əsañ, t̄ɔ́dō Kóṣṣbē əda na: de gē a əsañ ba gotən a teē.

44Nge kəla ní nēbō yáǎ ní ta kum de gē t́. De gē əsañ ba gotə teē tītē n̄ Kóṣṣbē ədañ ní.

2 KI 5

Elije rāā bānjē ké rō Naaman té adē uř

- ¹Naaman ní i ngol áskar gē yā mbañg ké Aram ní i deē ké kóñ geyn ngáy, adē ąą tan loo kōř najē té kari, tōdō Kóñbē tetē rōñ adē Aram gē i kē kũlneé. Ba deē ngeé ní toō ní i gō rōñ ní, i nge bānjē.
- ²Kété ní bütē Aram kórēy gē teē aŵ nujēñ loo ba ɔyñ yáą yā de gē dō gúú té. Niñ əhōñ ngōñ ké dəyá kógēm ké dō nang ké *Israel té, aŵñ seneé adē tél nge kəla yā nēyá Naaman.
- ³Ndō kógēm té anī, ngōñ ké dəyá ní əda kóñ ké dəyá na: Nəngé té kóñm Naaman aŵ ugē rō *nge koō ta ké Samari té anī, ni a rāā kadē bānjē ké rōñ té uř a kōó.
- ⁴Najē ní ngōñ ké dəyá ké *Israel té əda ní, Naaman téləñ aŵ əda mbañg.
- ⁵Anī mbañg əda na: Majə, aŵ ənge mbañg ké Samari kē makətübē ní m-ā m-ādī kadē aŵñ ādēn ní. Ādē Naaman əsō róbó aŵ. Ni ɔy gindē arjāą ké kōyñ i kəlōo bú mətá o, lór ké kōyñ i kəlōo kutə mehé ō, kübē gē ké yā kəla rō té ndō nāā gē té kutə kógēm ō, jīn té.
- ⁶Ni-adē mbañg ké Israel té makətübē ní mbañg ké Aram ndang najē ní toō kemeé ní: M-əla Naaman, ngol áskar yām gē rōí té kē makətübē ní toō kadē ĩ-rāā bānjē ké rōñ té ādē uř kōó.
- ⁷Dan ní mbañg ké Israel té tēda makətübē ní oy anī, *rēyā kübē ké rōñ té ba əda na: Mā i Nəbā á m-ásə rāā kadē de gē oyñ ō, ajēñ ō a, á deē ní noō əla kē deē kadē m-rāā bānjē ké rōñ té kadē uř ní. Beé ní ąąī ō, ĩ-gerī ō, kadē a sāā i tam!
- ⁸Dan ní Elije oō kadē mbañg ké Israel té na *rēyā kübē ké rōñ té anī, əla əda mbañg na: ĩ-rēyā kübē yāi i najē rí té? Ādē Naaman reē loom laā, na a geř kadē *nge koō ta kógēm ndi dō nang ké Israel té!
- ⁹Adē Naaman reē dəba ta kújə yā Elije té kē púsə yāñneé ō, kē sēnda yāñ gēé ō.
- ¹⁰Elije əla deē kógēm rōñ té kadē ədan na: Āŵ ĩ-ndogē mañ bā Jurde nja sīrī anī dāi a unjē ō, bānjē ké rōí té a uř kōó ō.
- ¹¹Loo ní noō té wōng rāā Naaman adē ní ɔtə kē wōngōó ba əda na: Mā m-ójəñ na a teē yā reē rōm té yā ra kē njan ké dōó bārəññ rī Kóñbē Nəbā yāñ ō, kəla jīn kōdəñ loom ní moy i tū té ní ō, kadē bānjē ké rōm té urəñ.
- ¹²Bā gē ké Damas té ní i Labana ō, Parpar ō ní majēñ tōyñ mañ gē malang ké *Israel té al a? M-ásə ndogē rōm kum té kadē rōm unjē al a? Naaman tūr rōñ ba tél dō té kē wōngōó ta kaw gogé.
- ¹³Banī ngé kəla yāñ gē aŵñ rōñ té ɔrəñ najē seneé ədam na: Bəbəjí, ré *nge koō ta ədai na kē ĩ-rāā yáą ké ngañg ngáy anī, ā ĩ-rāā al a? Á ĩ-ndogē mañ ngóy kadē rōí unjēñ tá ĩ-mbāté ní.
- ¹⁴Naaman aŵ əla rōñ kum bā Jurde té nja sīrī tītē ní deē yā Nəbā ədañ ní, anī bānjē ké rōñ té uř ō, dāñ tél to tītē dā ngōñ kásə beé ō.

15Ni-tél dɔ té reē rō deē yā Nébā té kə de gē malang ké gōn té, reē ra non té ba əda na: Ngɔlaā ní m̄-geṛ kadē Nébā gətóo loo ké rang té ba i dɔ nang ké *Israel té ngóy. Adē m̄-rāāi b́, i-taā kadē karī ké jīm mā nge kəla yāi té.

16Banī Elije tél ədan na: Tītē n̄ Kóṣbē n̄ mā i nge kəla yān ní ndiín kə kumneé noō, m-ā m̄-taā yáá kógēm̄ jīi té alé. Naaman rāān b́ kadē ndigə, ba ni ɔdə alé.

17Anī Naaman əda na: Ī-mbāté bá ní, ādēm̄ ta róbə ādē m-úy nang ké bē yāi té séy ādē asə kətō kərō rapáy gē jōó. Tɔdɔ m̄-ndigə ndējə nébā ké rang gē *yáá tuñ ké rōó horoó gē ō, *yáá tuñ ké tām̄ yā kem kógēm̄ té gē ō tɔ alé, ba m̄-ndigə i ndējə Kóṣbē ké *Israel té tá ngóy.

18Banī m̄-dəje Kóṣbē m̄y rō tām̄ yā yáá n̄ toō té: ré kóṣm̄ n̄ i mbañg ké Aram ní a udə kújə yā nébā yān n̄ i besə Rimon ní té yā ndōyn anī, m-ā m-údə seneé yā kɔsə noím nang té seneé, tɔdɔ ni a ndēnā rōn i tū jīm té. Ní ādē Kóṣbē m̄y rōn dóm̄ té tām̄ yā yáá n̄ noō n̄ m-ā m̄-rāā té ní.

19Elije tél ədan na: āw lápəya! Loo n̄ noō té Naaman ɔtə āw.

Yáá ké góté al̄ n̄ Geaji rāā ní

Dan n̄ Naaman ɔtə rō Elije té āw bēé teē say ngáy al̄ báy anī,

20Geaji nge kəla yā Elije əda kə kemən té na: Kóṣm̄ əyā Naaman n̄ i Aram deē n̄, adē āw kanjə taā *yáá ndējə gē n̄ reēn̄ ní jīn té. Tītē n̄ Kóṣbē ndiín kə kumneé noō, m-ā m̄-ngōdē gōn kadē m-āw m-ənge yáá kógēm̄ jīn té!

21Geaji ngōdē gō Naaman. Dan n̄ Naaman aā kadē Geaji a ngōdē gōn anī, risə nang té lāv̄ kóó kem púsə yān té, ɔjə non ba dəjen na ké to karī wa.

22Anī Geaji tél ədan na: Ááā m̄-to karī, ba i kóṣm̄ n̄ əlam̄ ní, na kə m̄-reē kə m-ədəi na balsáa gē jōó ké dan bütə *ngé koō ta gē té na jīn̄ gō nang ké mbalá yā *Epəraim té reē ugəñ rōn té na i ngər báy. Ní na n-rāāi b́ ba kə ādēn̄ gindē arjāa ké kɔyn̄ i kəlōo kutə mətá o, kúbə ké yā mbéləñ gir madē gē jōó ō, kadē n-adədé.

23Naaman əda Geaji na: Beé báa i-taā gindē arjāa ké kɔyn̄ i kəlōo kutə mehé d̄er. Ni-ɔsə seneé kadē ndigəə, ba bóké gindē arjāa ní ō, kúbə gē ní ō, kem ngong gē té jōó, ba adē ngé kəla yān gē jōó kadē ətōñ njərañneé kété no Geaji té.

24Dan n̄ ugəñ Opel anī Geaji taā ngong gē ké jī ngé kəla gē ní té āw tēndā bēé looneé ba əyadé adē āwñ.

25Nəkó tá āw rō kóṣn̄ Elije té. Elije dəjen na: Geaji, jī i rá? Ba ni-tél ədan na: Kóṣm̄, m-āw loo alé.

26Elije ədan na: Deē n̄ risə kem púsə sēnda yān té ba āw ton a taí ní, ndílém̄ áan̄ al̄ a? Dan n̄ j-awineé toō i mbañg taā nar ā? I mbañg taā kúbə ō, *kāgə olibə ō, ndɔr̄ *kāgə nduú ō, batə ō, mañg ō, kə ngé kəla ké dəngam, aláa ké dəyá ō a?

27Ááā bānjə yā Naaman a əhɔ gōi j̄ ō, gō ngání gē ō, ngán̄ kaaí gē ō yā rāási báté kə no té. Geaji əyā Elije ba āw. Rō Geaji i bānjə malang adē tetə ndaa túl túl tītē búy kúbə beé.

2 KI 6

Njār kēngā ké əsō gir maná

- ¹Ngé koō ta gē ədañ Elije na: Áḡḡ, loo n̄ jə-ndi tū té j-a j-oōn najē taí té ní asəjí alé.
- ²Ní, ādējí ta róbə ādē j-aw̄ bā Jurde té jə-tégā sáā kágē gē yā reē rāań səlá ké rang loo n̄ toō té kadē jə-ndií girí. Ni tūr ədadé na kə aw̄n̄.
- ³Anī deē kógēm̄ dandé té əda na: Bó, aw̄ sejí! Anī Elije tél əda na: Majə m-ā m-aw̄ sesí!
- ⁴Adē ni-aw̄ sedé. Niñ aw̄ ugēn̄ bā Jurde té anī tégān̄ kágē gē.
- ⁵Deē kógēm̄ dandé té ra a tégā kágē anī njār kēngā yān teē əsō maná. Deē ní un ndūn kə dɔ́ ədan na: Á, kóóm̄, i kēngā ké m̄-ndēmā i mbée!
- ⁶Anī deē yā Nóbā dəjen na ké əsō i rá wa. Anī ni ɔjən loo n̄ əsō tū té ní. Elije téga gūrū kágē kógēm̄ ənī loo n̄ njār kēngā əsō tū té ní. Anī njār kēngā ní teē al dɔ mañ té.
- ⁷Elije əda deē ní na kə un. Anī deē ní əla jīn unəń.

Elije əhɔ ngé rōō gē ké Aram

- ⁸Mbañg ké Aram a rōō i *Israel gē. Dan n̄ oōn̄ naā kə ngol ngé rōō yān gēé ba ədadé na: N-a n-ənda gérger yān na i loo kə beē té,
- ⁹anī deē yā Nóbā əla əda mbañg ké Israel té na: Ī-lōō teē dām̄ loo n̄ noō té, tɔdō Aram gē i noó.
- ¹⁰Loo n̄ noō té mbañg ké Israel əla de gē loo n̄ deē yā Nóbā ɔjən té ní. Ni tāā mbañg adē ndi dɔ rōn̄ té. Ni-rāā yáá ní i nja kógēm̄ beē ngóy alé.
- ¹¹Kem mbañg ké Aram ndi kə gōó tɔ alé najē yáá gē n̄ rāān̄ yáá té ní. Ni bār ngol ngé rōō yān gē ba ədadé na: De kógēm̄ danjí té i nge rāā kəla yā mbañg ké Israel té. Ī-ndigií teē kə gir kóō á ndágá rōm̄ té al a?
- ¹²Ngol ngé rōō yān gē kógēm̄ ké dan madē gē té tél əda na: Kóōbē gē, deē kógēm̄ ké nge rāā kəla yā mbañg ké Israel gətóo danjí té laā, ba i Elije *nge koō ta n̄ ndi Israel té ní tá. Ni asə kəda mbañg najē n̄ Ī ɔr̄ kem kújə toí té ní.
- ¹³Loo n̄ noō té mbañg ké Aram əda na: Aw̄ áḡḡ loo n̄ ni i tū té ní ādē m-əla de gē gōn̄ té ādē əhɔnəń. Ədañ mbañg na Elije na i kem bē ké Dotan té.
- ¹⁴Anī mbañg əla de ké ngáy gē kə sənda gēé ɔ, kə púsə sənda gēé ɔ, adē aw̄ ugēn̄ ndɔ́ ba girəń gidə bē əlañ ta naā té.
- ¹⁵Nge kəla yā Elije ĩ dɔ́ kə gir looí ba teē kóó kem bēé, anī áḡ kadē bütə ngé rōō gē girəń gidə bē kə sənda gēé ɔ, kə púsə sənda gēé ɔ. Ni-əda Elije na: Á! Kóóm̄, j-a jə-rāā i bay?
- ¹⁶Anī Elije tél ədan na: Ī-lōō bōí! De gē n̄ i sejí ní niñ i ngáy tɔy ngé gē n̄ i sedé ní.

17Gō té anī Elije ndōy Nóbā, əda na: Bó, Kóṓbē, ī-teē kumən ādē ɟɟ loo! Kóṓbē teē kum nge kəla yā Elije. Anī ni-ɟɟ sənda gē ō, púsə hor gē ō, gīrēn gidə Elije, taān loo dɔ mbalá malang.

18Aram gē a aw̄n kē rō Elije té, anī ni ndōy Nóbā əda na: Kóṓbē, ī-rāā ādē kum nápar de gē n toō ɟɟ loo alé! Anī Kóṓbē rāā adē kumdé ɟɟ loo alé tītē n Elije ədañ ní.

19Elije ədadé na: Úniī i róbá ká gōté alé. Bē n ɔjənsí ní n toó alé. Úniī gōm anī m-ā m-āw sesí gō deē n ā ī-sāniī té ní. Ni-aw̄ sedé Samari.

20Dan n udəñ kem bē ká Samari té anī, Elije ndōy Nóbā əda na: Kóṓbē, ī-teē kum de gē n toō ādē ɟɟ loo! Anī Kóṓbē teē kumdé anī niñ ɟɟ kadē niñ i dan bē ká Samari té.

21Dan n mbañg ká *Israel ɟɟdé anī dəje Elije na: Bəbóm, m-tōldé a?

22Anī Elije tél ədan na: Ī-tōldé alé! Kété gē ní Ī-tōldé de gē n, ī-tetədə rō kə kaskaraá ō, kə ɟɟ gərā yái ba éhódé dəngáy ní a? Ādədə yáɟ kəsa ādē əsañ ō, ādədə mañ ādē ɟyñ ō, ba ādē aw̄n gogé rō kóṓdé té.

23Mbañg adədə yáɟ ngáy adē əsañ ō, ɟyñ ō. Gō té anī əyɟədə adē tél aw̄n rō kóṓdé té. Əla gír ndō noō té ní bütə Aram ká ngé bogə gē əyɟə kaw̄ nujə looó dɔ nang ká Israel té.

Bō əsō Samari

24Gō té anī Ben Hadad, mbañg ká Aram, ɔsə dɔ ngé rō yān gē naā té malang ba aw̄ girēn gidə bē ká Samari.

25Loo n noō té bō ká ngáy əsō kem bēé. Ngé rō gē n girēn gidə bē ní utəñ bē i kutə ká ngañg ngáy adē gātə dɔ kərō kógəñ i njár sélé arjəɟ sós ō, gātə yedə dér ká rosə kem kōy kógəñ i njár sélé arjəɟ mí ō.

26Ndō kógəñ té mbañg ká *Israel njərā dɔ ndogə mbał té a māñ anī dəyá kógəñ un ndūn kē dɔ ədanəñ na: Kóṓm mbañg, ī-rāā señ!

27Banī mbañg tél ədan na: Ré Kóṓbē mbāté rāā seí anī, mā m-ā m-ásə kayī mbērē té i kə rí? I kə njār kōō gémé ká kjiñ loo kənda kōō gémé té aké i kə kasə kañ *kəgə nduú ká kjiñ loo mbérē kañ kəgə nduú té?

28Gō té anī mbañg dəjen na kə gey i rí wa. Anī dəyá ní tél ədan na: Dəyá n toō ədam na kə j-əsa ngōnəñ ba ré kə teē kə bírí anī kə j-əsa yān.

29Adē jə-ndīr ngōnəñ j-əsa. Ba teē kə ndō ká noō ré m-ədan na kə reē kə ngōnəneé kadē j-əsa anī bōō dɔn kōó.

30Mbañg oō gotə najə n dəyá ɔjən ní beē anī, əhə kúbə ká rōn té rəyā. Ba dan n ni a māñ i dɔ ndogə mbał té ní, de ká kem bēé gē malang ɟɟ kadē mbañg oō *kúbə sákə rōn té gír kúbə madə gē té, adē kúbə ní ɔdə ndārən.

³¹Mbañg əda na: Ré m-əȳa dɔm dɔ Elije ngōñ Sapat adə ndi ta míndən té bōólaā anī, ādə Nəbā rāām̄ yáá kə tōr̄ n̄ toō ō, nge kə tōr̄ n̄ toō báý tɔ ō.

Elije əda na gír bō na a gāng

³²Dan n̄ mbañg əla nge kəla yān kógēm̄ rō Elije té ní, Elije ndi i bēé looneé kə *kum kɔɔ gə yā *Israel gēé n mbañg əlañ rōn té ní. Ba pá tá kadə nge kəla ní reē ugə rōn té anī, Elije əda *kum kɔɔ gə na: Áḡāī, ngōñ nge tōl̄ deē n̄ noō əla deē kadə reē əja míndám̄. Ré nge kəla ní ugə anī, ūtī ta kújə kɔɔ ba ī-mbəreiñ̄ kə bápá kum kə ndágá. Ba i kóɔn̄ n̄ utə gōn̄ ní n, kōō njan a bār̄ noó al̄ a?

³³Ni a ɔr̄ najə sedə kə tan té báý anī mbañg nəkó reē ugə ba əda na: I Kóɔbē n reē kə yáá kə to kum kaȳ al̄ n̄ toō dɔjí té ní! Ní i yáá rí n kə m-əndā kemm̄ dɔ kənge té jī Kóɔbē té ní?

2 KI 7

¹Elije tūr̄ əda na: Sīī malang, ōōī najə n̄ Kóɔbē əda ní: Bírí kə mbang kə beé gātə ndujə kə ta róbə kə yā kudəñ̄ kə kem bē kə Samari té ní dójə kógēm̄ i njár sélé arjāḡ kógēm̄ beē ngóy ō, kōō ɔrjə kem səmbē bo kógēm̄ i sélé arjāḡ kógēm̄ beē ngóy ō.

²Nge kətō der yā mbañg n̄ mbañg ndənā rōn dɔ jīn̄ té ní tél əda deē yā Nəbā na: Ká ré Kóɔbē mbútəñ̄ i korō kújə gə dɔ rā té gəgə anī, yáá n̄ əda noō a reē yā kudə gír nəkó a? Anī Elije tél ədan na: Majə, ā ḡḡā kə kumií ba a ɔdə taí alé.

Aram gə əyāñ gérger yādə kɔɔ ba ḡyñ̄ naā

³Dan ngeé n̄ noō té ní ngé bānjə gə sɔ ndiñ̄ ta bē kə Samari té. Niñ̄ ədañ̄ naā dɔ dándə té na: Jə-ndiī laā j-a jə-ngóōneé yo i tām̄ rí té?

⁴Ré j-udiī kem bēé anī j-a j-oyī, tɔdɔ bō i ngáȳ. Ré jə-ndiī i laā a j-a j-oyī ō. Ní, ādə j-awī gérger yā Aram gə té, j-osoī kə no mbādə té. Ré geyñ̄ i kəyájí anī əyāñj́í ō, i tōl̄jí anī tōl̄ñj́í ō.

⁵Ngé bānjə gə ní jīn̄ loo tíbí aḡñ̄ gérger yā Aram gə té. Ba dan n̄ ugəñ̄ ta gérger té ní a, ḡḡñ̄ deē alé.

⁶Tɔdɔ Kóɔbē rāā adə Aram gə oōñ̄ ká púsə gə ō, ká sənda gə ō, ká ngé rōɔ kə ngáȳ gə ō, kem gérger yādə té, ba ədañ̄ naā na mbañg kə *Israel té na adə mbañg gə yā Het gə ō, mbañg gə kə Ejiptə té, ō nar kadə rōɔñ̄neédə dɔn̄ té.

⁷Adə Aram gə jīn̄ loo tíbí, əyāñ̄ gérger jəke kə jī loo toneé beē ba ḡyñ̄ naā yā kajəñ̄ rōdə. Əyāñ̄ kújə tandā gə ō, sənda gə ō, kərō gə ō.

⁸Dan n̄ ngé bānjə gə ugəñ̄ ta ngóy gérger té anī udəñ̄ kem kújə tandā kógēm̄ té. Yáḡ gə n̄ əngeñ̄ kemeé ní əsañ̄ ō, ḡyñ̄ ō. Gō té anī ɔyñ̄ gində arjāḡ ō, lór̄ ō, kübə gə ō aḡ bōɔñ̄. Ba téləñ̄ dɔ té udəñ̄ kem kújə tandā kə rang té, ɔyñ̄ yáá kə kemeé gə aḡ bōɔñ̄ báý tɔ.

Gír rōɔ gāng ō, gír bō gāng ō

⁹Ngé bānjē gē ní ədañ naā dɔ dándé té na: Yáá n̄ jə-rāāi ní i gōté alé. Ndō ké bōólaā i ndō yā najē ké majə. Ní ré jə-ndiī kə tají ké mbóo beē jə-ngóōineé kadē mbang əba anī, Nóbā a əndají. J-aw̄ j-udiī kem bēé, ba j-ədaī de ké ndogó mbangāá gē najē.

¹⁰Niñ aw̄n bārēñ ngé ngōm̄ ta róbə ndogē ké yā kudəñ kē kem bēé gē, ba ədañdā na: J-udē kem génger yā Aram gē té, banī j-aā deē kógēm̄ al̄ ō, j-oō ndū deē al̄ ō, ba j-ənge i sēnda gē ō, kərō gē ō ké doḡndé, kújə tandā ké kəyā kōó gē ō ngóy.

¹¹Ngé ngōm̄ ta róbə ní gē bārēñ deē kógēm̄ əlanəñ kadē aw̄ əda najē ní ndogó mbangāá.

¹²Mbañḡ ī dɔó ba əda de ké bo yān gē na: M-a m-ójésí yáá n̄ Aram gē a nómēñ yā rāā sejí ní! Niñ-gerēñ kadē bō rāājí ngáy. I yáá n̄ noō n teēnəñ kōó gérgereé ba aw̄ bōñnəñ rōdó bembeé ní. Niñ ədañ na j-a jə-teēī kem bēé, adē loo n̄ noō té n-a n-əhōñjí kə kumjí ō, n-a n-udəñ kem bē yājí té ō.

¹³Anī de ké bo yā mbañḡ kógēm̄ un najē ɔr̄, əda na: Gotə sēnda gē n̄ n̄yñ ní, adē j-əhōī mí danaá, j-əlaīneé de gē kadē j-aāín gir̄ yáá n̄ a rāā yā rāā yáá ní. Yáá n̄ a rāādé ní i tītē yáá n̄ a rāā *Israel ké ngáy gē n̄ ndiñ kem bēé á a rāāñ yā kudə kōó ní.

¹⁴ɔyñ púsə gē jōó ō, əhōñ sēnda gē ō, adēñ mbañḡ adē əlañ de gē ndəle nja ngé rōó gē yā Aram gē té. Mbañḡ əda de gē ní na: Āw̄ áaī!

¹⁵De gē ní unəñ tó ngé rōó gē báté aw̄ ugēñ bā Jurde té. Niñ-aāñ kúbə gē ō, yáa gē ngáy ō, ké toñ kə gō róbó gō tóo Aram gē n̄ āyñ naā kə tebəle gēé á bōkəñ kōó té ní. Ngé kəla gē tél reē ədañ mbañḡ.

¹⁶Loo n̄ noō té de ké kem bēé gē teē ɔyñ yáá ké kem génger yā Aram gē té. Ba tītē n̄ Kóóbē ədañ ní, mangəñ ndujē dójé kógēm̄ i kə njár sélē arjāā kógēm̄ beē ngóy ō, kōó őrjə kem səmbē bo kógēm̄ i kə sélē arjāā kógēm̄ beē ngóy ō.

¹⁷Mbañḡ əndā nge kətō der yān n̄ ni a ndēnā rōn dɔ jīn té ní kadē ngōm̄ ta róbə bē. Banī de ké kem bēé gē ərenəñ kadē bápé té adē oy tītē n̄ deē yā Nóbā ədañ ní. Ni-əda najē ní i dan n̄ mbañḡ aw̄n̄ kə rōn té ní báý.

¹⁸Tɔdō dan n̄ deē yā Nóbā əda mbañḡ na bírí kə kum mbang nəkó n̄ toō kōó őrjə kem səmbē bo kógēm̄ kə súkə ké Samari té i sélē arjāā kógēm̄ beē ngóy ō, ndujē kem dójé kógēm̄ i njár sélē arjāā kógēm̄ beē ngóy ō ní,

¹⁹nge kətō der yā mbañḡ əda deē yā Nóbā na ká ré Kóóbē mbutəñ i kərō kújə gē dɔ rā té gēgē anī, najē n̄ əda noó na a reē yā kudə gir̄i nəkó a? Ba Elije tél ədan na: Majə, ā áā kə kumií ba a ɔdə taí alé.

²⁰I yáá n̄ noō n̄ rāā yáá ní: De ké kem bēé gē əreñ nge kətō der kadē bápé té adē oy.

2 KI 8

Ta tōl ta gotə najə yā dəyá kə Sunem

¹Elije əda dəyá n̄ rāa ngōnən adē ndól ní na: Ī ō, kojə yái gē ō, ĭi laā kōs āwī. Loo n̄ asiī kaw̄ tū té ní i rá anī, āw̄ ī-ndiī tū té. Tōdō Kóṣbē gey kadē bō əsō dō nang kə *Israel té. Bō ní a rāa de gē bāl sīrí.

²Dəyá ní rāa yáá n̄ deē yā Nóbā ədan ní. Aw̄ kə de kə gir kojə yān té gēe aw̄ ndiñ dō nang yā Pilistin gē té bāl sīrí.

³Dan n̄ gir bāl kə sīrí gē ní gāng anī, dəyá ní ĭi dō nang yā Pilistin gē té tél reē. Ni-aw̄ rō mbañg té rāan bō najə yā kújə yān té ō, ndōr yān té ō.

⁴Dan n̄ noō té ní mbañg ndi a ɔr̄ i najə kə Geaji nge kəla yā Elije. Ni mēr̄ Geaji kojən gotə yáá kə to kər kum gē malang n̄ Elije rāa ní.

⁵Adē Geaji ndi a ən̄in i gotə rāa n̄ Elije rāa de kə koy adē ndól ní. Anī kə ta ĭi té noō dəyá n̄ Elije ndól ngōnən kə koy ní reē rō mbañg té yā rāan bōs najə yā kújə yān té ō, ndōr yān té ō. Anī Geaji əda na: Kóṣbē gē, dəyá ní n toó ō, ngōnən kə koy n̄ Elije rāan adē ajə ní n toó ō.

⁶Mbañg dəje dəyá najə ní, anī ni ɔjən gotə kə ta nja malang. Kə ta ĭi té noō mbañg adē dəyá ní nge kəla yān kógə́m ba əda nge kəla ní na: Ādē adənəñ yáa yān malang gogé ō, əndāñ njan tām yáá n̄ əngəñ ndōr yān té əla gir ndō n̄ ni teēn kōs kem bēe bāté bōólaā ní ní ō.

Elije niñ kə Hajael

⁷Elije aw̄ Damas. Ba Ben Hadad, mbañg kə Aram, i moy. Ədāñ mbañg na deē yā Nóbā na reē bāté na téē laā.

⁸Anī mbañg əda Hajael na: Ún yáá kə yā ndējə ĭi té, āw̄ ənge deē yā Nóbā ba ī-ndēḡən sāa dóm̄ té rō Kóṣbē té kə m-ā m-ĭi dō moy n̄ toō té wa.

⁹Hajael aw̄ ənge Elije. Ni ɔy yáá kə majə majə gē kə Damas adē jámbal gē kutə sō ətōñ. Ni-aw̄ kə yáa gē ní yā ndējə Elije. Dan n̄ reē ugē rō Elije té anī, əda na: Ngōnī Ben Hadad, mbañg kə Aram, əlañ rōí té, əda na kə m-reē kə m-dəjei kə n-a n-ĭi dō moy n̄ toō té wa.

¹⁰Elije tél ədan na: Āw̄ ədan na kə rōkum té a ĭi dō moy ní té. Banī Kóṣbē ɔjəñ kadē a oy.

¹¹Gō té anī deē yā Nóbā tél ndi tītə kə súū əndān ta loo té beé. Ni-rāa kumən adē seṁ sésém aī naā. Ta tōl ta anī ni nō.

¹²Hajael dəjen na: Kóṣm̄, ā ī-nōō i rí? Elije tél ədan na: m-nōō i tōdō m-geṛ yáá kə majal̄ n̄ ā ī-rāa yā rāa kə ngán *Israel gēe ní: Ā ī-təla hor dō bē kə ngañg yādə gē té ō, ā ī-tōl balsáa yādə gē kə kaskaraá ō, ā ī-rējə ngándə kə dūú gē ō, ā ī-njār kem dəyá yādə kə ndān ngán gē ō.

13Hajael əda na: Mā n̄ i nge kəla yāi ké m-ásé yáa al báté ní, loo kadē m-rāa yáa ké bo ngáy gē ké tītē n̄ noō i baý? Elije tél ədan na: Kóṣṣbē ɔjəṁ kadē ndōn̄ té ā ī-ndi mbañg dɔ bē ké Aram té.

14Hajael əya Elije ba tél dɔ té reē gogé rō kóṣn̄ té. Kóṣn̄ dəjen na ké Elije ədan na i rí wa. Anī Hajael tél ədan na: Ədaṁ na ké rōkum té ā iḷ dɔ moy ní té.

15Teē kə ndō ké noō anī Hajael un bájo əla kum mañ té ənī ta kum mbañg té utəñ ta kumən adē oy. Ni-oo bē gotən té.

Joram mbañg ké Juda

(Áaṙ 2 Yáa 21.2-20)

16Kem bāl̄ koo bē ké nge kɔ mí yā Joram ngōñ mbañg Akab ké *Israel té ní, Joram ngōñ mbañg Josapat ké *Juda ndi mbañg. Dan n̄ noō té ní Josapat i mbañg ké Juda báý.

17Dan n̄ Joram ndi mbañg ní bālēn i kutə mətá gidə i jōó. Ni-oo bē bāl̄ sósó kem bē ké Jerusalem té.

18Ni ndájə kəla rāa mbañg ké *Israel té gē tītē yā de ké gír kojə yā Akab té gē, tɔdō ni-taā i ngōñ Akab. Ni rāa yáa ké majal̄ ta kum Kóṣṣbē té.

19Banī Kóṣṣbē gey nujə bē koo ké *Juda alé, tɔdō ənī ndūn adē nge kəla yān Dabid, ədan na ngánən gē ō, ngán kaan gē ō, na a ɔoñ bē ngándáñg.

20I dan n̄ Joram a ɔoñ bē ní n de ké Edom gē mbātəñneé kadē Juda gē ndiñ dɔdɔ té ba niñ kó gē əndāñ mbañg yádé ní.

21Adē Joram aṁ Sair kə púsə rōṣ yān gēé malang. Edom gē gīrəñ gidə Joram kə ngol ngé púsə yān gēé. Banī ni iḷ ndōṣ ənīdɔ rōṣ ō, tetədɔ ō, adē ngé rōṣ yān gē aṁñ naā, tél aṁñ gogé bē yádé gē té.

22I beé n Edom gē mbātəñneé kadē Juda gē ndiñ dɔdɔ té báté bōólaā ní. Dan ngeé n̄ noō té ní de ké Libəna gē mbātəñ kadē Juda gē ndiñ dɔdɔ té ō.

23Gotə yáa ké rang gē malang n̄ Joram rāa ní, ndangəñ kem makətübə kəla rāa mbañg gē ké Juda té.

24Joram oy aṁ gō kaan gē té. Dubənəñ i kem bē yā Dabid té, loo n̄ dubən̄ kaan gē tū té ní té. Ngōnən Akajias ɔo bē gotən té.

Akajias mbañg ké Juda

(Áaṙ 2 Yáa 22.1-6)

25Kem bāl̄ koo bē ké nge kɔ kutə gidə i jōó yā Joram ngōñ mbañg Akab ké *Israel té ní, Akajias ngōñ mbañg Joram ké *Juda ndi mbañg.

26Dan n̄ Akajias ndi mbañg ní bālēn i kutə jōó gidə i jōó. Ni-oo bē bāl̄ kógərn̄ kem bē ké Jerusalem té. Rī kóoñ na i Atali. Kóoñ i ngōñ kaa mbañg Omri ké Israel.

²⁷Akajias ndájē kəla rāā de ké gír kojə yā Akab té gē ō, rāā yáá ké majal ta kum Kóṣṣbē té tītō ní de ké gír kojə yā Akab té gē rāān ní ō, tɔdō ni i nge de ké gír kojə yā Akab té gē.

²⁸Ni-aw rōō Hajael mbañg ké Aram kem bē ké Ramot ké Galaad té kə Joram ngōñ Akab. Banī Aram gē adēñ mbañg Joram do ta rōō té.

²⁹Joram tél dɔ té reē gogé Jisreel kadē doṣṣñ don té. Loo ní noō té Akajias aw goṣṣñ té Jisreel tām do ní ənge té ní.

2 KI 9

Əndāñ Yehu mbañg

¹Elije *nge koō ta bār deē kógēm ké dan bütē *ngé koō ta gē té ədan na: Ī-doṣṣñ bōdīí ō, ún kú yibē ní toō jíí té ō, ba aw Ramot ké Galaad.

²Ré ūgē anī, aw ənge Yehu ngōñ Josapat ké ngōñ Nimsi. Ī-bārēñ dan madēñ gē té, aw seneé kem kújé ké gálá té té.

³Ūr yibē ké kem kúú dɔn té ba ədan na, Kóṣṣbē əda na n-əndāñ mbañg ké *Israel té. Gō té anī Ī-teē ta kújə ba āy kanjə kɔr bāā.

⁴Adē balsáá ké *nge koō ta ní aw Ramot ké Galaad.

⁵Dan ní ni ugē ní ngol ngé rōō gē ndiñ i loo káñ naā té. Ni-əda na: Ngol, m-aw kə najə kógēm yā kədaí! Yehu dəjen na ké sāā kɔr najə i kə nááá dandé té wa. Anī tél ədan na: Ngol, m-sāā kɔr najə i seí ĩkó!

⁶Yehu ĩi dɔ́, ba aw seneé kújú. Balsáá ní ur yibē dɔn té ba ədan na: Kóṣṣbē, Nébā yā *Israel, əda na n-əndāñ mbañg kadē oṣṣ bē dɔ gír deē yān gē té, dɔ Israel té.

⁷Ā Ī-tōl de gē ké gír kojə yā kóṣí Akab té. I beé n n-a n-rāāñ baṣṣ mósé ngé kəla yān gē malang, adē i *ngé koō ta yān gē ō, ngé kəla yān ké rang gē ō ní Jesabel tōldé ní.

⁸De ké gír kojə yā Akab té gē malang a oyñ. N-a n-tōl de ké dəngam gē ké gír kojə yā Akab té malang, ngán ké dūú gəgə de ké tɔgə gəgə ō.

⁹Yáá ní na n-rāā kə de gē ké gír kojə yā Jeroboam ngōñ Nebat té ō, de gē ké gír kojə yā Basa ngōñ Ahia té ō ní, na n-a n-rāā kə de gē ké gír kojə yā Akab té ō.

¹⁰Ba Jesabel tā a deē a dubēñ alé, tɔdō bísə gē a əsañ nīnəñ kem ndɔr ké Jisreel té. Dan ní balsáá ní əda najə gē ní noō oy anī, teē ta kújə ba ay.

¹¹Yehu teē aw rō ngol ngé rōō gē yā kóṣñ té, anī dəjenəñ na ké i rí n rāā yáa wa, ké nge kɔr ní noō reē rōñ té i najə rí té wa. Anī ni-tél ədadé na: Sij kó gē Ī-gerī deē ní noō majə kə najə kɔrəñ gēé.

¹²Anī niñ tél ədanəñ na: ĩ Ī-soř i mbée, ədájí najə ní ədaí ní. Yehu tél ədadé na: Najə malang ní ɔr seř ní n toó: Kóṣṣbē əda na: M-əndāñ mbañg ké *Israel té.

13Kē ta jī té beē ngol ngé rōō gē rōyñ kūbē yādé ké dō madē té gē rōdédé té, lābēñ dō loo ké kijj kē dōó n deē a tēndā njan i dō loo tēndā nja gē té tá a aī a aŵñ kē tū té ní té kadē Yehu ndi dō té. Niñ kōrēñ tōw gajē dā ō, ədañ na Yehu i mbañg ō.

Yehu niñ kē madēñ gēé oññ naā dō mbañg Joram té

14-15Dan n noō té ní ngé rōō ké *Israel té gē malang a ngōmēñ i bē ké Ramot ké Galaad na sōgē Hajael, mbañg ké Aram, reē rōō bē ní. Ba dan n mbañg Joram a rōōñ Hajael té ní, Aram gē adēñēñ dō. Adē tél aŵ Jisreel kadē doqōñ don, adē ni to i dō tērá moyoqō kem bē ké Jisreel té. Loo n noō té Yehu ngōñ Josapat ké ngōñ Nimsi oññ naā kē madēñ gēé dō Joram té. Ni-əda madēñ gē ké ngol ngé rōō gē na: Kemjí i yā naā bá ní, ādē deē kógēm teē kem bēé aŵ Jisreel kəda yáá n rāā yáá laā té ní alé!

16Gō té anī Yehu aī kem púsé sēnda yāñ té ba aŵ Jisreel, loo n Akajias mbañg ké *Juda aŵ goqō Joram to dō tērá moyoqō tū té ní.

17Nge ngōm loo n ra i dō kújé ké ngāī bururu kum kē dōó ké Jisreel té ní aq bütē de gē n i kē Yehu ní anī əla əda mbañg na n-aq bütē de gē ké a reēñ. Anī Joram ədan na kē bār nge kaī sēndá kógēm kē əlan kadē tēñi tadé ba kē dəjedé na ké loo to karī wa.

18Nge kaī sēndá ní tēñi tadé ba əda na mbañg əda na ké loo to karī wa. Anī Yehu tél ədan na: Ká ré loo to karī gēgē a usi i rí? Ī-tūr taí ba ún gōm. Nge kum loo əda na: Nge kəla ugē rōdédé té ba tél alé.

19Mbañg əla nge kaī sēndá ké nge ko jōó. Ni ugē rōdédé té, ədadé na: Mbañg əda na ké loo to karī wa. Anī Yehu tél ədan na: Ká ré loo to karī gēgē a usi i rí? Ī-tūr taí ba ún gōm!

20Nge kum loo əda na: Nge kəla aŵ ugē rōdédé té ba tél alé. Deē n a reē ní, loo njērā kē púsú yāñ i tītē loo njērā kē púsú yā Yehu ngōñ kaa Nimsi beé. Tōdō a reē i kē ngōdē ké to bōl ngáy.

21Joram əda na: Ādē doqōñ púsé gír sēnda gē té! Anī doqōñ púsə yāñ gír sēnda gē té. Joram mbañg ké *Israel ō, Akajias mbañg ké *Juda ō, ndiñ i kem púsə yādédé gē té kógēm kógēm kē dōdédé gēé n teēñeé kōó kem bēé ba a aŵñeé kē tēñi ta Yehu té ní. Niñ əngenēñ i kadē ndōr yā Nabot ké Jisreel té.

Joram, mbañg ké Israel, oy

22Loo n Joram əla kumən lap aqñ Yehu anī dəjen najē, əda na: Yehu, loo to karī a? Yehu tél ədan na: Ī-dəjem najē ké beē i tām rí té? Dan n kóqí Jesabel a rāā kaya ō, a rāā kəga ō, jīn té laā báy ní, loo a to karī i baý?

23Joram tūr ta sēnda yāñ ba ay. Ni-əda Akajias na: Akajias, əññj kōó!

24Yehu ōr ga gērā yāñ urēñ Joram gidən té, dō dán kār bōgēñ ké jōó gē té. Kum gērā əsə kújé mósən ba teē dām kéréy té. Adē Joram əsō kem púsə yāñ té.

25Yehu əda Bidkar nge kətō der yān na: Únən āw ēnīn kem ndōr yā Nabot ké Jisreel té. Ba ādē əga kemií dō najē n Kóṣṣbē əda bəbēn kété dan n jji seí jōó, ī ō, mā ō, jə-ndi kem púsú gō bəbēn té j-a jə-dānēnəh ní té.

26Kóṣṣbē əda bəbēn kété na mósə Nabot niñ kə ngánən gēé ní na n-əā. N-əā na i joó ngáy alé. Na n-a n-rāā seneé kadē əgā kārān kem ndōr nəkó n toō té. Yehu əda báy tō na: I beé ní ún Joram ēnīn kem ndōr n toō té, tītē n Kóṣṣbē ədañ ní.

Akajias mbañg ké Juda oy

(Áaṙ 2 Yáa 22.7-9)

27Dan n Akajias mbañg ké *Juda əā beé anī, ɔtə əy kə róbə ké ta kaw kə Bet Gan. Banī Yehu sōñg gōn. Ni-əda deē yān gə na kə tōlēn Akajias ō. Adē urəñ Akajias kem púsə yān té dō róbé ké əta tan kə dō ta kaw kə Gur té, kadə bē ké Ibəleam té. Akajias əy aḡ oy Megido.

28Ngé kəla yān gə aḡn seneé kə púsú Jerusalem. Dubənəñ i kem bāá bádə yān té kadə kaan gə té, kem bē yā Dabid té.

29I kem bāl kōḡ bē ké nge kō kutə gidə i kógēm yā Joram ngōñ Akab té n əndāñneé Akajias mbañg *Juda té ní.

Jesabel oy

30Yáa malang n rāā yáá ní Jesabel oō. Adē rāā yáá súū rō dō kumən té ō, rāā dən adē majə ō. Ba dan n Yehu tél dō té reē gogé Jisreel anī, Jesabel aḡ ndi kum kōḡ kújé ké bo ké rāāñ tū kújé té.

31Dan nəkó n Yehu əndā njan kə ta róbə ndogē té ba māñ a udə kə kem bēé anī, Jesabel ədan na: Jimri ké nge tōl mbañg yān, ī-to karī a?

32Yehu ɔr dən dō əā loo kum kə kōḡ kújé té ba əda na: I náā n i deē yām mā? I náā? Anī ngé kəla yā mbañg gə jōó aké mətá wañ əlañ dōdə kə ndágá kum kə rōn té.

33Yehu ədadé na kə mbərəñ Jesabel kadē əsō nang té. Niñ mbərənəñ adē əsō. Mósən kārā tū ndogē mbañ té ō ɔdə sənda gə ō. Yehu tēbān kə njaneé.

34Gō té anī udə kújə yā mbañg té, əsa yáa ō, əy ō, ba əda na: Áaṙ gō dəyá ké ndól i dən té n noō, ī-dubīñ, tōdō i ngōñ mbañg.

35Aḡn dubən té anī əngeñ i kār dən ō, njan gə kə jīn gə ō ngóy.

36Tél reē ədañ Yehu anī Yehu əda na: I yáá n noō n Kóṣṣbē əndā ta nge kəla yān *Eli ké Tisbe té adē əda ní, əda na bísə gə a əsañ dā Jesabel kem ndōr ké Jisreel té ō,

37nīnəñ a to i tītē yedə dā ké deē seí kem ndōr ō, adē deē a asə kəda na yáá n toō i Jesabel alé.

2 KI 10

T̄l̄ān de ké gír kojə yā Akab t́ gē malang

¹Ngán Akab ké dɛngam gē i kutə s̄írí kem bē ké Samari t́. Anī Yehu ndang makət̄ubē əlañ Samari adē ngol ngé r̄ōō gē ké kem bēé ō, adē *kum k̄ōō gē ō, adē ngé ndóō ngán Akab gē yáa ō. Najə n̄ ni ndang kem makət̄ubūú adəd́ ní n toó:

²S̄ī i ngé k̄aa gō ngán ké ndogó mbaṅgāá gē. Púsə r̄ōō yāsí gē i noó ō, s̄ənda yāsí gē i noó ō, yáa r̄ōō yāsí gē i noó ō, tá ī-ndī i kem bē ké ngaṅg t́. Ré makət̄ubē n̄ toō ɔdə j̄isí anī,

³ī-gērāi ngōñ mbaṅg n̄ i ké asə kadē ndi mbaṅg ní dan madēn gē t́ əndāiñ d̄o kōr̄ k̄agē mbaṅg t́, ba ī-ndī d̄o r̄ōsí t́ kadē ī-r̄ōōi t̄ām yā gír kojə yā k̄ōōsí t́.

⁴De gē ní bōl asəd́ nák adē ədañ naā na: Mbaṅg gē j̄ōo ba asəñ duṁ ta Yehu al̄ anī j̄ī j-a j-asii i baý?

⁵De ké d̄o yáa kənge yā mbaṅg t́ ō, ngol ngé r̄ōō gē ké kem bēé ō, Kum k̄ōō gē ké kem bēé ō, ngé ndóō ngán Akab gē yáa ō, əla ədañ Yehu na: J̄ī i ngé kəla yāi gē. Yáa malang n̄ ā ədájí ní j-a j-rāā. J-a j-əndā deē kógēm̄ mbaṅg alé. Yáa n̄ áa ta kumií t́ kadē i yáa ké majə ní ī-rāā.

⁶Yehu ndang makət̄ubē nja ké nge k̄o j̄ōo əlañ adəd́. Ni ədadá kemeé na: Ré s̄ī i deē yām gē ō, ōōi t̄ām ō anī, ī-gángi d̄o ngán mbaṅg gē malang ī-reēineé bíri ādēm̄i kə kum mbaṅg ké beé kem bē ké Jisreel t́. Ba ngán mbaṅg ké dɛngam gē ké kutə s̄írí gē ní tā anī b̄ōōd́ i kə de ké bo gē ké kem bēé kadē ətōnd́.

⁷Dan n̄ makət̄ubē ní ugē r̄ōd́ t́ anī, əh̄oñ ngán gē ní t́j̄ān̄ míndéd́ malang ba kánəñ d̄od́ kə kem jáng gē t́ əlañneé adēn̄ Yehu kem bē ké Jisreel t́.

⁸Ngōmbang kəla kógēm̄ reē əda Yehu na reēñ kə d̄o ngán mbaṅg gē ní noō. Anī Yehu əda na: Ī-kánid́ d̄o naā t́ gír loo j̄ōo ta róbé ké yā kudəñ kə kem bē t́, ād̄o to b́at́ loo t̄ī d̄o t́!

⁹Teē kə nd̄o ké noō d̄əloí anī, Yehu teē k̄ōō kem bēé, ba ra d̄o ədañ de gē malang na: S̄ī i de ké sew gē! I mā n j-oō naā kə madém̄ gēé d̄o k̄ōōm̄ t́ ō, i mā n m-t̄lən̄ ō ní. Ba ngé gē n̄ toō malang ní i náā n t̄l̄d́ ní.

¹⁰I beé ní, ī-gerī kadē najə malang n̄ K̄ōōbē əda d̄o de ké gír kojə yā Akab t́ gē ní, kógēm̄ ké reē udə gírí al̄ ní gətóo! K̄ōōbē rāā yáa malang n̄ əndā ta nge kəla yān̄ *Eli t́ adē əda ní.

¹¹Yehu t̄ōl̄ gotə gír kojə yā Akab n̄ nay Jisreel ní malang, de ké bo gē ō, ngé ndi seneé gē ō, *ngé tuñ yáa gē n̄ rāāñ kəla yān̄ ní ō, ni əya deē kógēm̄ alé.

T̄l̄ān ngán mbaṅg ké Juda gē malang k̄ōō

(Áā 2 Yáa 22.8)

¹²Gō t́ anī Yehu ɔr̄ d̄o aṽ Samari. Dan n̄ ugē Bet Eked yā ngé kūl̄ yáa gē t́ anī,

¹³ənge ngák̄o Akajias mbaṅg ké *Juda gē. Ni d̄əjed́ na ké niñ i náā gē wa. Anī niñ t́l̄ ədanəñ na niñ na i ngák̄o Akajias gē, ba na n-aṽñ na i kə rāā ngán mbaṅg ō, ngán Jesabel ké k̄o mbaṅg ō, l̄áp̄ya t́.

14Yehu ədadé na: Əhɔ́ídé kə kumdé! Anī ngé njērā seneé gə əhɔ́ndé kə kumdé, tɔ́lɛ́ndé pá tá kánə́n nínédé kem bəlo mañ ké Bet Eked tá. Niñ i deē kutə só gidə i jōó. Deē kógə́m dandé tá ké teē gətóo.

Yehu əngeñ naā kə Yonadab

15Ni ɔ́tə loo ní noō tá anī ɔ́ɔ́ Yonadab ké ngōñ Rekab a reē kə rɔ́n tá. Yehu rāān lárə́ya ba ədan na: Kemií i gō yā́m tá tītə́ ní kemḿ mā i gō yā́i tá rɔ́kum ní a? Yonadab tél ədan na: **Ááá!** Anī Yehu əda na: Ré kemií i gō yā́m tá anī ə́hɔ́ jīm! Yonadab ə́hɔ́ jīm. Loo ní noō tá Yehu adə́ Yonadab aĺ ndi dɔ́ɔ́ rɔ́n tá kem púsə yān tá.

16Ni-əda Yonadab na: Ī-reē j-aŵ, ba ɔ́ɔ́ təngā́ ní m-ā m-təngā́ tām yā Kóɔ́bē tá ní! Adə́ Yehu unən kem púsə yān tá aŵ seneé.

17Dan ní Yehu ugə́ Samari anī, tɔ́l gotə́ de ké gír kojə́ yā Akab tá gə́ ní nayñ kem bēé ní malang kɔ́ɔ́. Ni-tɔ́lédə́ malang tītə́ ní Kóɔ́bē ədañ *Eli ní.

Yehu tɔ́l ngé rāā besə́ Baal gə́

18Gō tá anī Yehu ɔ́sə dɔ́ de ké kem bē ké Samari tá gə́ naā tá malang ba ədadé na: Mbañg Akab rāā besə́ *Baal i séy beē, mā Yehu m-ā m-ndɔ́yn kadə́ tɔ́y yān.

19Ké ngɔ́r ní toō tá ĩ-bāríí *ngé koō ta yā Baal gə́ malang ɔ́, ngé kəla yān gə́ ɔ́, *ngé tuñ yáá yān gə́ malang ɔ́, adə́ reēñ rɔ́m tá laā. Adə́ deē kógə́m nɔ́y alé, tɔ́dɔ́ m-gey tuñ yáá ké ngáy yā rɔ́yñ Baal. De gə́ ní a reēñ aĺ ní a tɔ́lɛ́ndé kɔ́ɔ́. Tá Yehu rāā yáá ní i kə kum kedéé yā rāān kadə́ ngé rāā kəla yā Baal gə́ gətóon kɔ́ɔ́ malang.

20Ni ədadé na: Kadə́ kán naā kógə́m ké bo to yā rɔ́yñ *Baal! Anī ndangə́n makətübə́ bār de gə́,

21adə́ ni əlañ de gə́ gō nang ké *Israel tá malang. Ngé rāā kəla yā Baal gə́ reēñ malang. Deē kógə́m ké reē aĺ gətóo. De gə́ ní udəñ kem kújə́ yā Baal tá adə́ kem kújə́ rosə́ dá dágé kə de gēé.

22Yehu əda nge ngōm kübə́ gə́ na kə teē kə kübə́ gēé tām yā ngé rāā kəla yā Baal gə́ tá malang. Anī ni teēñ adədé.

23Loo ní noō tá Yehu niñ kə Yonadab ké ngōñ Rekab udəñ kem kújə́ yā *Baal tá. Yehu əda ngé rāā kəla yā Baal gə́ na: **Ááí** ké deē kógə́m ké dan ngé rāā kəla gə́ yā Kóɔ́bē tá gətóo dansí tá wa ɔ́, ɔ́áí ké i ngé rāā kəla gə́ yā Baal ngóy ɔ́ wa.

24Yehu tэндā áskar gə́ kutə́ sósó gidə́ kújə́ besə́ tá ndágá ba ədadé na: M-ā m-əla de gə́ ní toō malang kem jisí tá. Ré deē kógə́m dansí tá əyɔ́ nge dandé tá adə́ teē ɔ́y anī, kɔ́ɔ́ a oy kum gotən. Yehu niñ kə Yonadab ndótəñ kə kété yā ndējə́ *yáá tuñ tām yā kem kógə́m tá ɔ́, *yáá tuñ ké yā róo horoó ɔ́.

25Dan ní Yehu tuñ yáá oy anī əda áskar gə́ ɔ́, ngol áskar gə́ ɔ́ na: **Údií, ĩ-tɔ́lídé!** Adə́ deē kógə́m dandé tá teē alé! Adə́ niñ tɔ́lɛ́ndé ba bókəñ nínédé gidə́ bē tá ndágá. Gō tá anī udəñ kem *loo ké tál ngáy ké kem kújə́ yā *Baal tá.

26Niñ unən kəgə́ besə́ ké kem kújú teēneé ndágá ba əlañ hor dɔ́ tá kɔ́ɔ́.

27 Gō té anī tōñ mbañ ní udəñ kə nja dɔ́ tām yā besē Baal té ní. Ta tōñ ta anī tōñ kújə besē ní kɔ́ ba rāñ gotən loo bōkə yáá kə yər gə kə kem bēé té. Loo ní to noó báté bōólaā gəgə báý

Yehu mbañg ké Israel

- 28** I tītē ní noó n Yehu rāñ adē rāñ besē *Baal gətóon kɔ́ dɔ́ nang kə *Israel té ní.
- 29** Bá tā ba ni un rōn kɔ́ gō yáá kə majal gə ní Jeroboam ngōñ Nebat rāñ á sālā Israel gə adē rāñ ní té alé. Yáá kə majal gə ní i mañg lór gə ní rañ Betel ō, Dan ō ní.
- 30** Kɔ́bē əda Yehu na rāñ na i yáá kə majə, i yáá kə ni Kɔ́bē n-aa ta kumən té kadē i yáá kə gōtə, i yáá ní na n-ndigə ní bang n na rāñ kə de gə kə gir kojə yā Akab té ní, I beé ní ngōnən ō, ngōñ kaan ō, kaa gugūn ō, kaa dɔ́gən ō, na a ndiñ dɔ́ kōr kəgə mbañg kə Israel té.
- 31** Banī Yehu njērā gō *ndū najə yā Kɔ́bē Nóbā yā Israel té i kə ngarā kemən gēé māmák alé. Ni un rōn kɔ́ gō yáá kə majal gə ní Jeroboam sālā Israel gə adē rāñ ní té alé.
- 32** Dan ngeé ní noó té ní Kɔ́bē əla gir kəgə dɔ́ nang kə *Israel té kɔ́. Adē Hajael tetə Israel gə rō,
- 33** ba taā dɔ́ nang yādé kə gidə bā Jurde té dām kə gir bē té, adē i gō nang malang kə Galaad ō, gō nang yā ngán Gad gə ō, yā ngán Ruben gə ō, yā ngán Manase gə ō. Əla gir dɔ́ bē kə Aroer dɔ́ gɔ́sə bā Arnon té báté ugəñ gō nang kə Galaad té ō, Basan té ō.
- 34** Ndangəñ gotə najə kə rang gə yā Yehu i kem makətübē ní rīn na i kəla rāñ mbañg gə kə Israel té ní. Ndangəñ yáa malang ní ni-rāñ ní kemeé ō, ɔ́jəñ gotə kəho rō tógə yān kemeé ō.
- 35-36** Ni-oo bē bāl kutə jōó gidə i sós dɔ́ *Israel gə té kem bē kə Samari té. Dan ní oy ní dubənən i Samari. I ngōnən Joakajə n oo bē gotən té ní.

2 KI 11

Atali taā bē dɔ́ gū té Jerusalem

(Áaī 2 Yáa 22.10-12)

- 1** Dan ní Atali, kóo Akajias, aa kadē ngōnən oy kɔ́ anī, gey tōñ de gə kə gir kojə yā mbañg té kɔ́ malang.
- 2** Banī Yoseba ní i ngōñ kem mbañg Joram kə dəyá ō, i ngōkóo Akajias ō ní, un Joas ngōñ Akajias dəyáá dan ngán mbañg gə ní a rāñ yā tōldé ní té, a w bōñ naā té kə kóo kətōné kem kújə kañ tərā gə té. Atali geř gō alé, adē ngōñ ní teē ta yo té.
- 3** Ngōñ ndi kə kóo kətōné bāl mehə loo bō rō té kem *kújə yā Kɔ́bē té dan ní Atali ndiñ dɔ́ bē té ní.

Əndāñ Joas mbañg

(Áaṙ 2 Yáa 23.1-21)

- ⁴Kem bāl ké nge ko sīrí té anī, Yoyada *nge tuñ yáa əla gō ngol áskar gē yā Kari gē té ō, ngol áskar ké ngé ngōm loo gē té ō, adē reēñ rōn té kem *kújə yā Kóṣbē té. Ni-rāā kem kógēm sedé ō, dəjedé kadē əniñ ndūdé adēnəñ kem kújə yā Kóṣbē té ō. Gō té anī ɔjedé kə ngōñ mbaṅgáá,
- ⁵ba ədadé na: Yáa n kadē ī-rāā ní n toó: Būtəsi ké mətá gē a rāāñ kəla ndō *sabat té. Kə gō gēé báa bütə ké ta kəga dɔ a ngōm i kújə yā mbaṅg ō,
- ⁶bütə ké nge ko jōó a ngōm i ta róbé ké Sur ō, bütə ké nge ko mətá a ngōm i ta róbé ké gidə bütə áskar gē ké ngé ngōm loo gē té ō. Ba ké ngɔr n toó té bá anī bütə ké gir mətá gē n noō a ngōmən i kújə yā mbaṅg, niñ a mbéləñ gir naā loon té.
- ⁷Gotə bütə yási ké rang ké jōó gē n kə gō gēé báa a rāāñ kəla ndō *sabat té al ní, a reēñ yā ngōm *kújə yā Kóṣbē n mbaṅg ké dūú báý i kemeé ní.
- ⁸Áskar gē malang a rañ kə yáa rōṣ gēé jidé té. A girəñ gidə mbaṅg ō, loo n mbaṅg aṯ kə tū té ní, niñ a dānəñəñ ō. Deē n a sāā kənda dansí yā manəñ kə gúú ní kóṣ a oy.
- ⁹Ngol áskar gē rāāñ yáa malang n Yoyada *nge tuñ yáa ədadé ní. Niñ kógēm kógēm aṯñ rō Yoyada nge tuñ yáa té kə de gē yádé gē n ɔtəñ ta kəla ngōm loo té ní ō, kə ngé gē n kadē unəñ ta kəla ngōm loo ndō *sabat té ní ō.
- ¹⁰Nge tuñ yáa adē ngol áskar gē nənga gē kə der gē yā mbaṅg Dabid n toñ kem *kújə yā Kóṣbē té ní.
- ¹¹Ngé ngōm loo gē rañ kə ta naá kə yáa rōṣ yádé gēé jidé té, kíł bɔr *kújə yā Kóṣbē ké dām ké koḡ té báté ugəñ kíłən ké dām ké geleé té. Niñ rañ i ta kújə yā Kóṣbē té, no *loo tuñ yáa té, rañ dɔ rōdé té yā gir gidə mbaṅg.
- ¹²Loo n noō té Yoyada teē kə ngōñ mbaṅgáá ndágá. Əla yáa súu rō ké ɔjə kadē ni i mbaṅg dɔn té ō, adēn makətübə Ndū najə gē ké kadē ɔɔn bē ō. Gō té anī urəñ yibə dɔn té əndānəñəñ mbaṅg. Kə ta jī té noō de gē malang ndigəñəñ adē əndañ jidé girəñ té ō, unəñ ndūdé kə dɔɔ ədañneé na: Adē mbaṅg ndi kə kumneé ō.
- ¹³Dan n Atali oō káa de gē tītə n noō ní a, teē aṯ gō de gē té kem *kújə yā Kóṣbē té.
- ¹⁴Dan n ni-aa mbaṅg ra kə njan ké dɔɔ loo ké kij kə dɔɔ té kə gō yáa kəgə bēé ō, ngār gē kə ngé kór bərúnjə gē i rō mbaṅg té ngɔr ō, de ké kem bēé gē malang i kə rōneléé ō, a kōrəñ bərúnjə ō ní a, ni-*rəyā kúbə ké rōn té kóṣ ba əga kór əda na: Əniməñ kóṣ! Əniməñ kóṣ!
- ¹⁵Banī Yoyada *nge tuñ yáa əda ngol áskar gē na kə teēñ seneé dan de gē té kóṣ. Deē n a aṯ gōn té ní kóṣ a oy yo kaskar. Nge tuñ yáa əda na majə kadē ni-oy kem *kújə yā Kóṣbē té alé.
- ¹⁶Niñ əhɔñ Atali teē aṯñ seneé kə ta róbé n sənda gē a udəñneé ní ba a ugəñ kə kújə yā mbaṅg té ngɔr anī tɔlñəñ loo n noō té.

¹⁷Yoyada rāā adē ndūdé Kóṣṣbē ō, mbaṅg ō, ngán *Israel gē ō, əhɔn *madē naā yā kadē ngán Israel gē téləñneé gir deē yā Kóṣṣbē. Ni-rāā adē kəhɔ *madē naā to dɔ dán mbaṅg té kə ngán Israel gēé ō.

¹⁸Gō té anī de kə gō nang kə *Juda té gē malang aṽ tōñ kújə yā *Baal kṣó, tōñ *loo tuñ yáa yān gē kṣó ō, tétəñ yáa kə tṣə ba kudə kum gotən gē kṣó ō, ba tōlən Matan *nge tuñ yáa yā Baal ta *loo tuñ yáa gē tá. Gō té anī Yoyada *nge tuñ yáa əndā de gē kadē ngəmən *kújə yā Kóṣṣbē.

¹⁹Ni-ɔy ngol áskar gē ō, Kari gē ō, gotə áskar kə rang gē kə ngé ngōm loo gē ō, naā té kə de kə gō nang kə Juda té gē malang, dānəñ mbaṅg. Niñ-ijñ seneé kem *kújə yā Kóṣṣbē tá, teēñ kə ta róbə yā ngé ngōm loo gēé, ba aṽñ kem kújə yā mbaṅg tá. Joas ndi dɔ kōr kəgə mbaṅg tá.

²⁰Rṣ de kə gō nang kə Juda té gē malang neldé, banī de kə kem bēé gē ndiñ loo yādé jəke. Atali tā anī tōlnəñ i kə kaskaraá kem kújə yā mbaṅg tá.

2 KI 12

Joas mbaṅg kə Juda

(Áaī 2 Yáa 24.1-3)

¹Dan nī əndāñ Joas mbaṅg ní bālən i sīrí.

²I kem bāl kɔɔ bē kə nge kɔ sīrí yā Yehu té nī əndāñneé Joas mbaṅg ní. Ni-ɔɔ bē bāl kutə só Jerusalem. Rī kɔɔn na i Sibia, i dəyá kə Beer Seba.

³Joas rāā yáa kə gōté ta kum Kóṣṣbē té kə dɔ ndō gē malang nī ni ndiñ kə kumneé ní, tɔdō Yoyada *nge tuñ yáa ndóñ yáa.

⁴Bá tā ba ni-rāā adē loo ndōy gē gətóñ kem bēé alé. Adē de gē nɔyñ kə loo ndējə yáa kə tuñ gē tá ō, kə *loo róō ndujə yáa kə kotə majə gē tá ō, dɔ loo ndōy kə kij kə dɔ́ gē tá.

Joas mē rāā kújə yā Kóṣṣbē kə nuje

(Áaī 2 Yáa 24.4-14)

⁵Ndō kógəñ té anī Joas əda *ngé tuñ yáa gē na kə tañ nar kə kōr tām yā Kóṣṣbē té gē malang nī de gē reñneé kem *kújə yā Kóṣṣbē té ní ō, nar nī de gē a əsañ kem bēé á adēñ yā gāngəñ dɔ rōdé ní ō, nar malang nī de gē reñneé kógəñ kógəñ kə dɔ́dɔ́ gēé kem kújə yā Kóṣṣbē té kə gō kem ndaa yādé ní ō,

⁶kə niñ kógəñ kógəñ kə tañ jī de gē nī niñ gerəñdé ní tá tām yādé tá ba loo malang kə tū *kújə yā Kóṣṣbē té nī nuje ní tá kə rāāñ.

⁷Banī bāl kɔɔ bē kə nge kɔ kutə gidə i mətá yā Joas té ní, *ngé tuñ yáa gē rāāñ loo kə nuje gē kə tū *kújə yā Kóṣṣbē té al báy.

⁸Tā anī mbaṅg Joas bār Yoyada *nge tuñ yáa ō, ngé tuñ yáa kə rang gē ō, ba dəjedé na kə i tām rí tá áké rāāñ loo kə nuje gē kə tū *kújə yā Kóṣṣbē té al wa. Əla

gír ngɔlaā ní ā ī-taāī nar ká jī de gē n̄ ī-gerīdé ní té tɔ alé, tɔdɔ i kadē ādī tām yā kújə yā Kóɔbē ká nujə té.

⁹Ngé tuñ yáá gē ndigəñ táā nar jī de gē té tɔ al̄ ɔ, ndigəñ kadē kəla rāā loo *kújə yā Kóɔbē ká nujə gē i tū té tɔ al̄ ɔ.

¹⁰Yoyada *nge tuñ yáá un sandúkə kógə́m, rāā bəlo tū yáá tan té, ba əndā kadē *loo tuñ yáá té. Ré deē a udə kə kem *kújə yā Kóɔbē té anī sandúkə ní ndi i dām jī ká kɔú té. Nar malang n̄ de gē a reēñneé kem kújə yā Kóɔbē té ní, *ngé tuñ yáá ká ngé ngɔ́m ta róbá kújə gē a bókəñ i kemeé.

¹¹Dan n̄ ɔ́n kadē nar ní i ngáy kem sandúkú anī, adəñ nge ndang makətübə yā mbañg ɔ, ngol *ngé tuñ yáá gē ɔ, reē ɔy tɔdañ.

¹²Ré tɔdañ ɔy anī téləñneé adəñ de gē n̄ əndāñdɔ dɔ kəla *kújə yā Kóɔbē té ní, kadē əgāñneé ngé rāā kəla gē ká tū kújə yā Kóɔbē gē, adə i ngé kəja kəgə gē ɔ,

¹³ngé kəndā kújə gē ɔ, ngé tégā mbañ gē ɔ, kadē mangəñneé kəgə gē kə mbañ ká tégā kadē gē, yā rāān loo ká nujə gē ká tū kújə yā Kóɔbē té ɔ, adə i tām yā kəla malang ká tū kújə yā Kóɔbē té ká yā rāā kə naraá té.

¹⁴Bá tā ba kadē karī gē n̄ de gē reēñneé kem *kújə yā Kóɔbē té ní, rāāñneé səmbə ká lú gē ká rāā kə gində arjāá al̄ ɔ, kəyā gē al̄ ɔ, kópə gē al̄ ɔ, bərúnjə gē al̄ ɔ, ngán gájé yáá rāā kəla gē ká rāā kə lórɔ al̄ ɔ, kə arjāá al̄ ɔ, tām yā kújə yā Kóɔbē té.

¹⁵Téləñneé malang adəñ i de gē n̄ əndāñdɔ dɔ kəla *kújə yā Kóɔbē té ní adə niñ rāāñneé i kəla gē ká tū té.

¹⁶De gē n̄ adəñdɔ nar ngeé n̄ toɔ kadē əgāñneé ngé rāā kəla gē ní, dəjeñdɔ kadē ɔjəñdɔ gír yáá gē n̄ rāāñ kə nar ní alé. Tɔdɔ niñ rāāñ yáá i kə gɔó.

¹⁷Banī nar n̄ de kéréy gē adəñ kum gotə *yáá tuñ ká tām yā majal té ní, bókəñ kem sandúkú alé, téləñneé adəñ i *ngé tuñ yáá gē.

Gír kɔɔ bē yā Joas gāng

(Áaī 2 Yáá 24.23-27)

¹⁸Dan ngeé n̄ noɔ té ní Hajael, mbañg ká Aram, reē ənī bē ká Gat rɔɔ. Dan n̄ taā bē ká Gat ɔy anī, gey kaw rɔɔ bē ká Jerusalem.

¹⁹Loo n̄ noɔ té Joas mbañg ká *Juda, ɔy yáá gē n̄ mbañg ká Juda ká kété gē, adə i kaan Josapat ɔ, Joram ɔ, bəbən Akajias ɔ, ɔrəñ kañ tām yā Kóɔbē té ní ɔ, yáá gē n̄ nəkó ɔr kañ tām yā Kóɔbē té ní ɔ, lór ká loo ngɔ́m nar ká kem *kújə yā Kóɔbē té ɔ, ká kem kújə yā mbañg té ɔ malang, əlañ adə Hajael, mbañg ká Aram. Loo n̄ noɔ té mbañg ká Aram lōo gír kaw rɔɔ bē ká Jerusalem té.

²⁰Gotə yáá ká rang gē malang n̄ Joas rāā ní, ndangəñ kem makətübə kəla rāā mbañg gē ká *Juda té.

²¹Ngé kəla yāñ gē mbătəñəñ ba oñ naə dɔn té. Niñ tɔlnəñ Bet Milo dan n̄ a aŵ kə Sila ní.

²²Ngé kəla yān gē n̄ tōlnēn n̄ i Yojabad ngōn Simeat niñ kə Yehojabad ngōn Somer. Dubēnēn̄ i kem bāá bádə yā kaan gē t́, kem bē yā Dabid t́. I ngōnən Amasia n̄ ɔɔ bē gotən t́ ní.

2 KI 13

Joakajə, mbañg ké Israel

¹Kem bāl̄ kɔɔ bē ké nge kɔ kutə jōó gidə i mətá yā Joas ngōn Akajias mbañg ké *Juda t́ ní, Joakajə ngōn Yehu ndi mbañg *Israel t́. Ni-ɔɔ bē bāl̄ kutə gidə i s̄irí kem bē ké Samari t́.

²Ni-rāā yáá ké majal̄ ta kum Kóɔbē t́. Ndájə yáá ké majal̄ gē n̄ Jeroboam ngōn Nebat s̄əlā ngán Israel gē adē rāān̄ ní. Ni-lōō gir̄ rāā yáá ké majal̄ gē ní t́ alé.

³Loo n̄ noō t́ wōng rāā Kóɔbē kə Israel gēé adē ni əladé kem jī Hajael mbañg ké Aram t́ ɔ, Ben Hadad ngōn Hajael t́ ɔ, dan oy tām̄.

⁴Banī Joakajə rāā Kóɔbē b́ kadə wōng yān tetə. Kóɔbē oō ndūn, tɔdɔ ɔɔ kɔy n̄ mbañg ké Aram ənda Israel gē tū t́ ní,

⁵adē ni-adē *Israel gē deē kógəh̄n̄ ké nge kajəd́. Loo n̄ noō t́ niñ əngeñ dɔd́ jī Aram gē t́ ɔ, ndiñ lápəya tītə ké kété ɔ.

⁶Bá tā ba niñ lōōn̄ gir̄ yáá ké majal̄ gē n̄ Jeroboam niñ kə de ké gir̄ kojə yān t́ gē s̄əlān̄ Israel gē adē rāān̄ ní t́ alé. Niñ toñ dan rāā adē i tītə n̄ toō n̄ besə *Asera gēgē a rañ dɔ́ kem bē ké Samari t́ báy ní.

⁷Ngé r̄ɔɔ gē n̄ əyānd́ adēn̄ Joakajə ní, ngé kal̄ s̄ənda gē i kutə mí ɔ, púsə r̄ɔɔ gē i kutə kógəh̄n̄ ɔ, ngé r̄ɔɔ ké ngé njērā kə njadé gē i dūbú kutə kógəh̄n̄ ɔ ngóy. Tɔdɔ mbañg ké Aram t̄l̄ gotə gē ngáy k̄ɔ́. Ni rāād́ i bumbéru nja de gē t́.

⁸Gotə yáá ké rang gē n̄ Joakajə rāā ní, ndangəñ kem makətübə kəla rāā mbañg gē ké Israel t́. Ənañ gotə yáá malang n̄ ni-rāā ní ɔ, gotə yáá ké to kɔsə gɔn gē n̄ ni-rāā ní ɔ kemeé.

⁹Joakajə oy aŵ gō kaan gē t́ ɔ, dubēnēn̄ i Samari ɔ. I ngōnən Joas n̄ ɔɔ bē gotən t́ ní.

Joas mbañg ké Israel

¹⁰Kem bāl̄ kɔɔ bē ké nge kɔ kutə mətá gidə i s̄irí, yā Joas mbañg ké *Juda t́ ní, Joas ngōn Joakajə ndi mbañg *Israel t́. Ni-ɔɔ bē bāl̄ kutə gidə i meh́ kem bē ké Samari t́.

¹¹Ni-rāā yáá ké majal̄ ta kum Kóɔbē t́. Ni-lōō gir̄ yáá ké majal̄ gē n̄ Jeroboam ngōn Nebat s̄əlā Israel gē adē rāān̄ ní t́ alé. Ni n̄y kə loo rāā t́.

¹²Gotə yáá ké rang gē n̄ Joas rāā ní, ndangəñ kem makətübə kəla rāā mbañg gē ké Israel t́. Əniñ gotə yáá malang n̄ ni-rāā ní ɔ, yáá ké to kɔsə gɔn gē n̄ ni-rāā ní ɔ, r̄ɔɔ n̄ ni ni r̄ɔɔ Amasia mbañg ké Juda ní ɔ kemeé.

13Joas oy aṽ gō kaan gē té. Dubēnēñ i Samari kem bāá bádə yā mbañg gē ké Israel té. I Jeroboam n ndi mbañg gotən té ní.

Elije əda na a tetəñ Aram gē rōō

14Elije əsō moy. I moy ní a tōlən ní. Anī Joas mbañg ké Israel aṽ rōñ té, əga kumən kē ta yān té nōon ba əda na: Bəbərm! Bəbərm! Púsə rōō gē kə ngé kał səndá ké Israel té gē.

15Elije ədan na kə un gə gərə ō, oy kum gərə gē ō. Anī Joas un gə gərə ō, oy gərə gē ō.

16Elije əda mbañg ké *Israel na kə əndā gərə tū kələ gə gərə té ba kə ɔr gō kələ ní kadə gə gərə bəndā. Anī mbañg əndā gərə tū kələ gə gərə té ba ɔr gō kələ ní adə gə gərə bəndā. Elije əndā jīn dɔ yā mbañg té,

17ba ədan na kə teē ta kɔrō kújé ké dām ké gír bē té. Joas teē ta kɔrō kújé ní. Anī Elije ədan na kə ur kum gərə ní. Joas ur gərə ní anī Elije əda na nge ní noō i kum gərə tetə rōō yā Kóōbē, gərə ké tām yā Aram gē ní tetəñdə rōō té ní n noó. Ā ī-tetə Aram gē rōō Apek ō, ā ī-tōldə kōó malang ō.

18Gō té anī Elije əda Joas na kə oy kum gərə ké rang gē. Mbañg ké Israel ɔydə. Anī Elije ədan na kə ənda dɔ nang. Ni ənda dɔ nang nja mətá anī dəba.

19Loo ní noō té wōng rāā deē yā Nəbā seneé adə ədan na: Nəngē té gēé ənda dɔ nang nja i mí aláa i mehé n toó ní a, ā ī-tetə Aram gē rōō ō, ā ī-tōldə malang kōó ō. Ba ní toó ní a, ā ī-tetədə rōō i nja mətá beē ngóy.

20Elije oy adə dubēnēñ. Kə dɔ bāl gē ní a ndō noó, bütə Moab gē ké ngé bogə gē a reēñ i dɔ nang ké *Israel té dejə.

21Ndō kógərm té anī de ké ngé kaw dubə yoó gē ɔñ dɔ bütə ngé bogə gē ní say loo reē té. Anī əññ nīn deē ní a aṽñ kə dūbūú ní kem bāá bádə ní dubēñ Elije tū té ní té, ba ɔtə ɔyñ naā. Dan ní nīn deē ní ɔdə kəngə Elije anī ndól ba jū ra dɔó.

22Hajael mbañg ké Aram rāā kum *Israel gē ndoō té kə dɔ ndō gē malang ní Joakajə ndiñ kə kumneé té ní.

23Banī ta tōl ta anī Kóōbē ɔñ kum tō ndoō yádə. Ni māy rōñ dɔdə té sɔñ *madə naā ní ni-əhɔ kə Abərahā ō, Isaak ō, Jakob ō ní té. Adə ni-lōō gír tōldə malang kōó té. Jóo nəkó ní toó ní, ni-ɔrdə say kōó rōñ té alé.

24Dan ní Hajael mbañg ké Aram oy kōó ní, i ngōnən Ben Hadad n ɔɔ bē gotən té ní.

25Joas ké ngōñ Joakajə tél taā bē gē ní Hajael táā jī bəbən Joakajə té dan ní a rōñ bəbən té ní jī Ben Hadad ngōñ Hajael té. Joas tetə Ben Hadad rōō nja mətá. Ni-tél taā bē gē ké *Israel té gogé.

2 KI 14

Amasia mbañg ké Juda

(Áaṙ 2 Yáa 25.1-4, 11-12, 17-28; 26.1-2)

- 1**Kem bāl koo bē ké nge ko jōó yā Joas ké ngōñ Joakajə mbañg ké *Israel té ní, Amasia ngōñ Joas mbañg ké *Juda ndi mbañg.
- 2**Bālən i kutə jōó gidə i mí dan n ndi mbañg ní ō, oo bē bāl i kutə jōó gidə i ndōhó kem bē ké Jerusalem té ō. Rī kōon na i Yoadan, i dəyá ké Jerusalem.
- 3**Amasia rāa yáá ké gōté ta kum Kóōbē té, banī i tītə yā Dabid alé. Ni-rāa yáa i tītə yā bəbən Joas jéjé.
- 4**Bá tā ba ni-rāa adə loo ndōy gə gətóon kōó kem bēé alé. Adə de gə nayn kə *loo tuñ yáa gə té ō, kə *loo róo ndujə yáá ké kotə majə gə té ō, do loo ndōy gə té.
- 5**Dan n Amasia mbūsə gir ngəra koo bē yān adə ngañg ní a, tōl ngé kəla yān gə n tōlən bəbən mbañg Joas ní.
- 6**Banī ni tōl ngán ngé tōl bəbən gə alé, kə gō n ndangəñneé kem makətübə *ndū najə yā Moijə té ní. Tōdō Kóōbē əda kem makətübə *ndū najə yā Moijə té na a tōlən bəbə ngán gə tām yā yáá ké majal gə n ngán gə rāān té ní al ō, a tōlən ngán gə tām yā yáá ké majal gə n bəbədə gə rāān ní té al ō. A tōlən deə i tām yā yáá ké majal gə n kōó rāa té ní.
- 7**I Amasia n tetə Edom gə ké dūbú kutə kógəñ gə rōó wól loo ké katə i tū té té ní ō, taā bē ké Sela kə rōó ba əndā rīn na i Yokəteel ní ō. Bōolaā gəgə a bārən rī ní noō báy.
- 8**Tā anī Amasia əla de gə rō mbañg ké *Israel té n i Joas ké ngōñ Joakajə ké ngōñ Yehu ní té kadə ədanəñ na kə reə kadə kə n-rōñ naā.
- 9**Anī Joas əda Amasia na: Ndō kógəñ té kōñ ngār ké Liban əla əda kəgə sədər ké Liban na: Adə ngōnəñ ké dəngam ngōnī ké dəyá adə taā. Banī də ké bembeé ké Liban māñ anī tēbā kōñ ngār njan té.
- 10**Ba Joas əda gō té na: I tām tetə n i-tetə Edom gə rōó ní n ā jə rōí noō. Ní, ór ta rōí ba i-ndi bēé looí! I-sāa kəla gir rōó ké ta tōl ta a majal tām yāi té i najə rí té? Tōdō a tetiñ rōó naā té kə ngé rōó ké *Juda té gə malang loo rōó ní té.
- 11**Banī Amasia oō najə yān alé. Loo n noō té Joas mbañg ké *Israel aŵ əngeñ naā kə Amasia mbañg ké *Juda kem bē ké Bet Semes ké Juda té ba udəñ naā té rōñ naā.
- 12**Israel gə tetəñ Juda gə rōó adə ayñ naā kógəñ kógəñ ta kaw bēé.
- 13**Joas mbañg ké Israel əho Amasia mbañg ké *Juda n i ngōñ Joas ké ngōñ Akajias ní dəngáy kem bē ké Bet Semes té. Ni-ii noó aŵ Jerusalem, aŵ tetə ndogə mbał ké Jerusalem nang té adə asə kíł deə bú só. Əla gir tetə nang té i ta róbə ké *Eperaim té bátə ugəñ ta róbə ké kíł ndogə mbał té.

14Ni-oy lór ô, gindê arjāa ô, yáa känge gē ké gātédé i ngáy gē ní toñ kem *kújə yā Kóṣḃē té ô, toñ lo ngōm nar yā mbañg té ô ní malang ô, əho de kéréy gē tām kadē Amasia rāań yáa ní n-ndigə ní ô, ba tél do té aŵ gogé Samari.

15Gotə yáa ké rang gē ní Joas rāa ní, ndangəñ kem makətübə kəla rāa mbañg gē ké *Israel té. Ənīñ gotə yáa gē ní ni-rāa ní ô, yáa ké to kəsə gən gē ní ni-rāa ní ô, rōō ní ni rōō Amasia mbañg ké *Juda ní ô kemeé.

16Joas oy aŵ gō kaan gē té. Dubənəñ i Samari kem bāá bádə yā mbañg gē ké *Israel té. I ngōnən Jeroboam n ɔɔ bē gotən té ní.

17Gō té ní Joas ngōñ Joakajə, mbañg ké Israel, oy ní, Amasia ngōñ Joas mbañg ké Juda, ndi kə kumneé bāl kutə gidə i mí báy.

18Gotə yáa ké rang gē ní Amasia rāa ní, ndangəñ kem makətübə kəla rāa mbañg gē ké Juda té.

19Oōñ naā dən té kem bē ké Jerusalem té adə aŷ aŵ Lakis. Banī əlañ de gē gōn té adə aŵ tōlnəñ noó.

20Ətōñ nīnən kə sənda gēé aŵñneé Jerusalem. Dubənəñ i loo ní dubən kaan gē tū té ní té, kem bē yā Dabid té.

21Juda gē malang unəñ Ajaría ní bālən i kutə gidə i mehé ní əndənəñ mbañg gotə bəbən Amasia té.

22I ni n tél taā bē ké Elat, tél rāa gogé, gotə bəbən té adə Juda ní.

Jeroboam ké nge kɔ jōó ndi mbañg Israel té

23Kem bāl koo bē ké nge kɔ kutə gidə i mí yā Amasia ngōñ Joas, mbañg ké *Juda té ní, Jeroboam ngōñ mbañg Joas ké *Israel ndi mbañg kem bē ké Samari té. Ni-ɔɔ bē bāl kutə só gidə i kógə́m.

24Ni-rāa yáa ké majal ta kum Kóṣḃē té. Yáa ké majal gē ní Jeroboam ngōñ Nebat rāa ô, sēlā ngán Israel gē adə rāań ô ní, ni əyá kógə́m kōó alé.

25I ni n rāa adə do niñ bē ké Israel tél to tītə ké kété ní, adə əla gir i Lebo Hamat bátə ugəñ bā katə ké Araba té, tītə ní Kóṣḃē Nəbā yā Israel əndən ta *nge koō ta yān Jonas ngōñ Amitay ké Gat Heper té adə ədań ní.

26Tədō Kóṣḃē aŷ rōsɔl ké ngáy ní rāa ngán Israel gē ní. Bəlo, aláa de ké kōó rōn, kal deé kógə́m ké yā dij Israel gətóo.

27Kadə rī Israel kə gətóo do nang té ní, Kóṣḃē əda rī gāng gir yā Israel gē kōó do nang té kə taneé alé, ni ajədə kə ta kūl Jeroboam ké ngōñ Joas.

28Gotə yáa ké rang gē ní Jeroboam rāa ní, ndangəñ kem makətübə kəla rāa mbañg gē ké *Israel té. Ənīñ gotə yáa malang ní ni-rāa ní ô, yáa ké to kəsə gən gē ní ni-rāa ní ô, rōō yān gē ô, loo tél ní ni-tél kə bē ké Damas ô, kə bē ké Hamat ô, adə Israel gogé ní ô.

²⁹Dan í Jeroboam oy ní dubēnēñ i Samari, kem bəlo bádə yā mbañg gē ké Israel t́. I ngōnən Jakari n ɔɔ bē gotən t́ ní.

2 KI 15

Ajaria, mbañg ké Juda

(Áaj 2 Yáa 26.3-4, 21-23)

¹Kem bāl kɔɔ bē ké nge kɔ kutə jōó gidə i sírí yā Jeroboam mbañg ké *Israel t́ ní, Ajaria ngōñ Amasia, mbañg ké *Juda, ndi mbañg.

²Bālən i kutə gidə i mehé n əlañ gír ndi mbañg ní. Ni-ɔɔ bē bāl kutə mí gidə i jōó kem bē ké Jerusalem t́. Rī kóɔn na i Yekolia, i dəyá ké Jerusalem.

³Ajaria rāā yáá ké gótə ta kum Kóɔbē t́ títə yā bəbən Amasia.

⁴Bá tā ba ni-rāā adə loo ndōy gē gətóon kōó kem bēé alé. Adə de gē nayñ kə *loo tuñ yáa gē t́ ɔ, kə *loo róó ndujə yáá ké kotə majə gē t́ ɔ, dɔ loo ndōy gē t́.

⁵Kóɔbē ənda mbañg Ajaria kə moy bānjāá, adə bānjə rāān bátə oyñ. Ni-ndi i kə kerneé kem kújə kógə́m t́. Ngōnən Yotam ní i de ké dɔ yáa kənge yā mbañg t́ ní, ɔɔ bē dɔ *Juda gē t́.

⁶Gotə yáa malang í Ajaria rāā ní ndangəñ kem makətübə kəla rāā mbañg gē ké Juda t́.

⁷Ajaria oy aŵ gō kaan gē t́. Dubēnēñ i kem bāá bádə yā kaan gē t́, kem bē yā Dabid t́. I ngōnən Yotam n ɔɔ bē gotən t́ ní.

Jakari mbañg ké Israel

⁸Kem bāl kɔɔ bē ké nge kɔ kutə gidə i sósó yā Ajaria mbañg ké *Juda t́ ní, Jakari ngōñ Jeroboam ndi mbañg dɔ *Israel gē t́ kem bē ké Samari t́. Ni-ɔɔ bē nāā mehé.

⁹Rāā yáá ké majal ta kum Kóɔbē t́ títə ní kaan gē rāāñneé ní. Əyá gō yáá ké majal gē ní Jeroboam ngōñ Nebat rāā ɔ, səlā Israel gē adə rāāñ ɔ ní alé.

¹⁰Salum ngōñ Yabes oōñ naā kə madən gēé dɔn t́, adə t̄lən ta kum de gē t́ malang ba ɔɔ bē gotən t́.

¹¹Gotə yáá ké rang gē ní Jakari rāā ní, ndangəñ kem makətübə kəla rāā mbañg gē ké Israel t́.

¹²Yáá ní noō rāā adə najə ní Kóɔbē əda Yehu kété ní reē udə gírí rōkum. Nī-ədan na ngōnən ɔ, ngōñ kaan ɔ, kaa gugūn ɔ, kaa dɔgən ɔ, na a ndiñ dɔ kōr kəgə mbañg ké *Israel t́.

Salum mbañg ké Israel

¹³Salum ngōñ Yabes ndi mbañg dɔ *Israel gē t́ i kem bāl kɔɔ bē ké nge kɔ kutə mətá gidə i ndōhó yā Ojias mbañg ké *Juda t́. Ni-ɔɔ bē nāā kógə́m kem bē ké Samari t́.

14 Menahem ké ngōn Gadi ɔ̄ Tirsā reē tōl Salum ké ngōn Yabes kem bē ké Samari tá ba ɔ̄ bē gotən tá.

15 Gotə yáá ké rang gē n Salum rāā ní, ndangēn kem makətübē kəla rāā mbañg gē ké *Israel tá. Ɔ̄jəñ gotə koō naā yān kemeé ɔ̄.

16 Dan n noō tá ní Menahem rōō bē ké Tipəsa ba tōl de ké kemeé gē malang. Ni nujə loo gō nang n ɔ̄ Tirsā báté ugēn Tapua ní tá. Ni rōō bē ní i tām mbāté n mbātēn teē ta róbé ké yā kudəñ kē kem bēé kadən ní. Ni njār kem dəyá ké ndān ngán gē malang.

Menahem, mbañg ké Israel

17 Kem bāl kɔ̄ bē ké nge kɔ̄ kutə mətá gidə i ndōhó yā Ajaría mbañg ké *Juda tá ní, Menahem ké ngōn Gadi ndi mbañg dɔ̄ *Israel gē tá kem bē ké Samari tá. Ni-ɔ̄ bē bāl kutə kógēm.

18 Ni-rāā yáá ké majal ta kum Kóōbē tá kə dɔ̄ ndō gē malang n ni ndiñ kə kumneé ní. Əyá gō yáá ké majal gē n Jeroboam ngōn Nebat rāā ɔ̄, sēlā Israel gē adə rāān ɔ̄ ní alé.

19 Pul, mbañg ké Asiri, reē dɔ̄ nang ké Israel tá. Anī Menahem adən sélē arjāa ké kɔ̄yñ i kəlōo dūbú kutə mətá kadə rāān seneé kadə n-ndiñ ngañg dɔ̄ bē tá.

20 Menahem gāñg i lambóo dɔ̄ Israel gē tá n əngeñ nar ngeé n noō ní. Ba gāñg i dɔ̄ de ké ngé kənge yáa gē tá. Deē kógēm adə i njār sélē arjāa kutə mí kutə mí. Dan n adən Pul mbañg ké Asiri nar ní oy anī, ni əyá bē ké Israel ba tēl dɔ̄ tá aŵ gogé bēé looneé.

21 Gotə yáá ké rang gē malang n Menahem rāā ní ndangēn kem makətübē kəla rāā mbañg gē ké *Israel tá.

22 Dan n Menahem oy ní i ngōnən Pekaya n ɔ̄ bē gotən tá ní.

Pekaya, mbañg ké Israel

23 Kem bāl kɔ̄ bē ké nge kɔ̄ kutə mí yā Ajaría mbañg ké *Juda tá ní, Pekaya ké ngōn Menahem ndi mbañg dɔ̄ *Israel gē tá kem bē ké Samari tá. Ni-ɔ̄ bē bāl jōó.

24 Ni-rāā yáá ké majal ta kum Kóōbē tá. Əyá gō yáá ké majal gē n Jeroboam ngōn Nebat rāā ɔ̄, sēlā Israel gē kadə rāān ɔ̄ ní alé.

25 Peka ngōn Remalia n i nge kətō der yān ní, oōn naā kə madən gēé dən tá ba tōlən ɔ̄, tōl Argob ɔ̄, Ariye ɔ̄, kem kújə ké dɔ̄ yā mbañg tá, kem bē ké Samari tá. De ké Galaad gē i kutə mí kə Peka n rāān yáá n noō ní. Peka tōl Pekaya ba ɔ̄ bē gotən tá.

26 Gotə yáá ké rang gē malang n Pekaya rāā ní, ndangēn kem makətübē kəla rāā mbañg gē ké *Israel tá.

Peka, mbañg ké Israel

27 Kem bāl̄ kọọ bē ké nge kọ kutə mí gidə i jōó yā Ajaria mbañg ké *Juda ní, Peka ké ngōñ Remalia ndi mbañg dɔ *Israel gē té kem bē ké Samari té. Ni-ọọ bē bāl̄ kutə jōó.

28 Ni-rāā yáá ké majal̄ ta kum Kóṣbē té. Ʋya gō yáá ké majal̄ gē n̄ Jeroboam ngōñ Nebat rāā ɔ, sēlā Israel gē adē rāān̄ ɔ ní alé.

29 Dan yā Peka mbañg ké Israel té ní, Tigəlatə Pileser mbañg ké Asiri reē taā bē ké Iyon ɔ, Abel Betə Maaka ɔ, Yanoa ɔ, Kedes ɔ, Hasor ɔ, gō nang ké Galaad ɔ, gō nang ké Galile ɔ, gō nang ké Nepətali malang ɔ. Ni-ɔy de ké kemeé gē aṽ sedé dɔ nang ké Asiri té.

30 Ose ngōñ Ela oōñ naā kə madən gēé dɔ Peka ké ngōñ Remalia té. Ose tōlən ba ọọ bē gotən té kem bāl̄ kọọ bē ké nge kọ kutə jōó yā Yotam ngōñ Ojias té.

31 Gotə yáá ké rang gē malang n̄ Peka rāā ní, ndangəñ kem makətübə kəla rāā mbañg gē ké *Israel té.

Yotam, mbañg ké Juda

(Áaj̄ 2 Yáa 27.1-3, 7-9)

32 Kem bāl̄ kọọ bē ké nge kọọ jōó yā Peka ngōñ Remalia, mbañg ké *Israel té ní, Yotam ngōñ Ojias mbañg ké *Juda ndi mbañg.

33 Dan n̄ əla gir̄ ndi mbañg ní bāl̄ən i kutə jōó gidə i mí. Ni-ọọ bē bāl̄ kutə gidə i mehé kem bē ké Jerusalem té. Rī kọyon na i Yerusa, i ngōñ Sadok.

34 Ni-rāā yáá ké gōtə ta kum Kóṣbē té tītə n̄ bəbən̄ Ojias rāān̄ ní.

35 Bá tā ba ni-rāā adē loo ndōȳ gē gətóon kōó kem bēé alé, adē de gē n̄yñ i kə *loo tuñ yáa gē té ɔ, róo ndujə yáá ké kotə majə gē té ɔ, dɔ loo ndōȳ gē té. I Yotam n̄ rāā ta róbé ké dɔó ké tū *kújə yā Kóṣbē té ní.

36 Gotə yáá ké rang gē malang n̄ Yotam rāā ní, ndangəñ kem makətübə kəla rāā mbañg gē ké *Juda té.

37 Dan ngeé n̄ noō té ní, Kóṣbē əla gir̄ rāā kadə Resin mbañg ké Aram ɔ, Peka ngōñ Remalia ɔ, reē rōñ bē ké Juda.

38 Yotam oy aṽ gō kaan gē té. Dubənəñ i kem bē yā Dabid té kem bāá bádə yā kaan gē té. Ngōnən Akaj ọọ bē gotən té.

2 KI 16

Akaj mbañg ké Juda

(Áaj̄ 2 Yáa 28.1-27)

1 Kem bāl̄ kọọ bē ké nge kọ kutə gidə i sīrí yā Peka ngōñ Remalia té ní, Akaj ngōñ Yotam mbañg ké *Juda ndi mbañg.

²Dan ní Akaj əla gírndi mbañg ní bālən i kutə jōó. Ni ɔɔ bē bāl kutə gidə i mehə kem bē ké Jerusalem té. Ni rāā yáá ké gōté ta kum Kóɔbē Nəbā yān té tītə yā kaan Dabid alé,

³banī ni ndájə i kəla rāā mbañg gə ké *Israel té. Ndējə ngōnən adə róon horó kə gō yáa kəgə bē yā nápar de gə ní Kóɔbē tēbādé kōɔ no ngán Israel gə té ní gēgə.

⁴Tuñ yáa ɔ, róo ndujə yáa ké kotə majə ɔ, dɔ loo ndōy gə té ɔ, dɔ ngán mbañ gə té ɔ, gír kəgə gə ké mbīdó i ngáy gə té ɔ.

⁵Tā anī Resin mbañg ké Aram ɔ, Peka ngōn Remalia ní i mbañg ké Israel té ní ɔ, reēn yā rōɔ bē ké Jerusalem. Niñ gírən Akaj banī asəñ kənīn rōɔ alé.

⁶Dan ngeé ní noo té ní Resin, mbañg ké Aram, tēbā *Juda gə kōɔ kem bē ké Elat té, ba télən adə Edom gə, adə Edom gə tél reē ndiñ gogə kem bē ké Elat té. Niñ ndiñ noó báté bōólaā.

⁷Akaj əla əda Tigəlatə Pilesər mbañg ké Asiri na: Mā i nge kəla yāi ɔ, ngōnī ɔ. Ī-reē Ī-taām jī mbañg ké Aram té ɔ, mbañg ké *Israel té ɔ, tɔdɔ niñ ĩñ sem kə rōɔ.

⁸Akaj ɔy lór ɔ, arjāa ɔ, ké kem *kújə yā Kóɔbē té ɔ, ké loo ngōm nar yā mbañg té ɔ, əlañ adə mbañg ké Asiri kadə karī té.

⁹Mbañg ké Asiri rāā yáa ní Akaj dəjen ní, aŵ ənī bē ké Damas rōɔ. Ni-taā bē ba ɔy de ké kemeé gə aŵ sedé Kir ɔ, tōl Resin ɔ.

¹⁰Mbañg Akaj aŵ Damas kənge Tigəlatə Pilesər mbañg ké Asiri té. Ni-aa *loo tuñ yáa ké Damas anī, rāā ngōn *loo tuñ yáa ní ké dūú əlañ adə Uria *nge tuñ yáa kem bē ké Jerusalem té ɔ, ɔjə loo rāān ɔ, kadə Uria rāā *loo tuñ yáa ké teēn naā kə nge ké Damas jéjé.

¹¹Uria *nge tuñ yáa rāā *loo tuñ yáa ké teēn naā kə nge ní mbañg Akaj ndi Damas rāā əlañ adən ɔ, ɔjə loo rāān ɔ ní. Ni-rāā ɔy pá tá kadə mbañg Akaj tél Damas reē ugə báy.

¹²Dan ní mbañg tél Damas anī aa *loo tuñ yáa ní. Ni ndótə kə rō té,

¹³ba nəkó tuñ yáa ké yā róo horó dɔ té ɔ, ndējə ndujə dɔ té ɔ, tətə kasə *nduú dɔ té ɔ, tuñ yáa gə ké tām yā kem kógəm té, ba səkā mósédé dɔ té ɔ.

¹⁴Gō té anī ndótə kə *loo tuñ yáa ké rāā kə gində nēngá kasaá ní ra no Kóɔbē té ní kōɔ. Kété ní *loo tuñ yáa ní ra i ta róbə kújə té, dɔ dán *loo tuñ yáa ké kijə té kə *kújə yā Kóɔbēé té. Ba ni ndótəñ aŵ əndə gidə *loo tuñ yáa ké kijə té, dām mbór bē ké kɔó té.

¹⁵Gō té anī mbañg Akaj əda Uria *nge tuñ yáa na ngəlaā na a tuñ yáa na i dɔ *loo tuñ yáa ké bo té. Na a tuñ yáa ké yā róo horó ké dəlói ɔ, ndujə ké ndējə loo solí ɔ, *yáa tuñ yā mbañg ké yā róo horó ɔ, ndujə ké dɔ té ɔ, *yáa tuñ yā *Juda gə ké yā róo horó ɔ, ndujə ké dɔ té ɔ, kasə *nduú ké dɔ té ɔ, na i dɔ té. Ni a bōkə mósə dā ké tōl yā tuñ gə na i dɔ *loo tuñ yáa ké bo ní té ɔ. Ba *loo tuñ yáa ké rāā kə gində nēngá kasaá ní tá nəkó n-a n-əda najə ké dɔ té báy.

¹⁶Uria *nge tuñ yáa ráa yáa malang n mbañg Akaj mēren ráa ní.

¹⁷Mbañg Akaj gāng kēngā púsə gē ké kem *kújə yā Kóṣbē té n ráān i kə gindē nēngá kasaá ní ō, ɔy səmbē ké rúu gē n tēndān ta púsə gē té ní kṵó ō. Ni un bay ké bo ké gōr n ndi dɔ mañg gindē nēngá kasə ké kutə gidə i jōó gē té ní kṵó, ba əndā nang té dɔ mbañ gē ké kṵsə nang té té.

¹⁸Ta tōl ta anī utē ta kújə ké ta róbé té ké tū *kújə yā Kóṣbē té n a bārēn na i kújə ké ta róbé té ké ndō *sabat té ní kṵó ō, utē ta róbé ké ndágá n a bārēn na i ta róbə kudə mbañg ní kṵó ō, kadə neñ mbañg ké Asiri.

¹⁹Gotə yáa ké rang gē malang n Akaj ráa ní, ndangəñ kem makətübə kəla ráa mbañg gē ké *Juda té.

²⁰Dan n Akaj oy ní dubənəñ i kem bāá bádə yā kaan gē té kem bē yā Dabid té. I ngōnən Ejekias n ɔɔ bē gotən té ní.

2 KI 17

Ojee, mbañg ké Israel taān bē ké Samari

¹Kem bāl kɔɔ bē ké nge kɔ kutə gidə i jōó yā Akaj mbañg ké *Juda té ní, Ose ngōn Ela ndi mbañg dɔ *Israel gē té kem bē ké Samari té. Ni ɔɔ bē bāl ndōhó.

²Ni-rāa yáa ké majal ta kum Kóṣbē té, bá tā ba i tītə yā mbañg ké Israel té ké kété non té gē alé.

³Salmanasar, mbañg ké Asiri, reē rṵṵ Ose. Anī Ose əla dɔn gir tógən té ō, tīr yáa adən ō.

⁴Ba gō té anī Ose oñ naā kə madən gēé dɔn té. Ni-əla de gē Sayis rṵ mbañg ké Ejiptə té ō, mbátə kadə mbañg ké Asiri yáa tīr ō. Dan n Salmanasar reē geñ kadə Ose oñ naā kə madən gēé anī, əhə ənīn dəngáyá ō, ənī súl njan té ō.

⁵Gō té anī aṵ rṵṵ bē ké *Israel kə taá malang, ni rṵṵ bē ké Samari, gīren bāl mətá.

⁶Kem bāl kɔɔ bē yā Ose ké nge kɔ ndōhó té anī, mbañg ké Asiri taā bē ké Samari ba ɔy Israel gē aṵ sedé gō nang ké Asiri té. Aṵ tēndádé Hala ō, dɔ gósə Habor n i bā ké gō nang ké Gojan té ní ō, tēndádé kem bē gē ké Medi té ō.

Yáa gē n nujəñ bē kɔɔ ké Israel sák sák kṵó ní

⁷Yáa n noō ráa yáa i tɔdɔ ngán Israel gē ráān yáa ké majal kə Kóṣbē Nébā yádé n taādé jī *Paraɔ mbañg ké Ejiptə té, ba teē sedé kṵó kem bē ké Ejiptə té ní ō, i i tɔdɔ niñ bōlən ndíl nébā gē n i besə gē ō ní.

⁸Niñ unəñ gō *ndū najə gē yā nápar de gē n Kóṣbē tēbádé kṵó nodé té ní ō, unəñ gō *ndū najə gē n mbañg ké *Israel té gē əndān ngəran ní ō.

⁹Ngán Israel gē ráān yáa ké to kadə deē ráa al gē kə Kóṣbē Nébā yádé: Ráān loo ndōy gē kə kem bē yádé gē té malang, kə kem kújə ngōm gē té ō, kə kem bē ké ngañg gē té ō.

- 10 Túdēn ngán mbaĭ gē kə nja dɔ́ ɔ, kāgē besē ké yā bōl gidə gē ɔ, kə dɔ ngán mbaĭ gē té malang ɔ, gir kāgē gē ké mbīdē i ngáy gē té malang ɔ.
- 11 Róōn ndujē yáá ké kotə majə gē dɔ loo ndōy gē té malang tītē yā nápar de gē n Kóṣbē ɔydé aŵ sedé loo ké rang té ba əyān loo adədé ní. Niñ-rāān yáá ké majal gē adē tōr Kóṣbē.
- 12 Ndōyñ besē gē n Kóṣbē ɔgədé ndōy ní.
- 13 Kóṣbē əndā najē ta *ngé koō ta yān gē té malang ɔ, ta ngé kaḡ yáa yān gē té malang ɔ, tāān *Israel gē ɔ, *Juda gē ɔ, kété, ədadé na: Əyāi kəla rāāsí ké majal gē kṣ́ ba ĩ-rāāi gō míndə gē n m-ədásí kadē ĩ-rāāi ní ɔ, yáa gē n m-ndang kadē yā rāā ní ɔ, kə gō *ndū najē malang n m-ādē kaasí gē ɔ, m-əndā ta ngé kəla yām gē n i *ngé koō ta yām gē ní té adē ədañsí ní ɔ.
- 14 Banī niñ mbātēn koō yáá n ədañdé ní. Duməñ naā tītē yā kaadé gē n taān kem Kóṣbē Nəbā yādé al ní.
- 15 Niñ mbātēn *ndū najē yān gē ɔ, *madē naā n ni-əho kə kaadé gēé ní ɔ, yáa gē n ni-ra sedé ta rāā á teř kemdē dɔ té ní ɔ. Unəñ gō yáá ké karī gē, adē niñ kó gē téləñ yáá ké karī gē ɔ. Ndájēñ nápar de gē n girēñ gidədé ní. I yáá ké Kóṣbē ɔgədé rāā ba niñ rāān. Tá Kóṣbē ədadé na kə lōōn rāā yáa tītē yādé.
- 16 Niñ mbātēn rāā gō míndə gē n Kóṣbē Nəbā yādé əndā dɔ́dɔ́ té kadē rāān ní malang, ba rāān duĭ mañg gē jōó kə gindē ké nō horó tām yādé té. Niñ udəñ besē *Asera ɔ, ɔsəñ nodé nang té no táyō gē malang ké dɔ rā té ɔ, rāān kəla adēñ besē *Baal ɔ.
- 17 Ngáñdé ké dəngam gē ɔ, ké dəyá gē ɔ ní, niñ róōndé horoó. Ndeñ sāā ɔ, ɔōñ ta kɔ́dē sāā gē ɔ, rāān yáá ké majal ta kum Kóṣbē té báté adē wōñg rāān ɔ.
- 18 Loo n noō té wōñg yā Kóṣbē ĩ seneé kə *Israel gēé, ni ɔydé aŵ sedé say kṣ́ rōn té. I gir bē yā *Juda ngóy n ndi gotoó ní.
- 19 Banī de ké gir bē yā Juda té nəkó gəgē a rāān gō míndə gē n Kóṣbē Nəbā yādé əndā dɔ́dɔ́ té kaadé rāān ní al ɔ. Niñ unəñ gō *ndū najē gē n Israel gē tēndān ní.
- 20 I tām najē n noō té n Kóṣbē mbātēn Israel gē malang ní. Ni-əla rōsɔl dɔ́dɔ́ té, əyadé adē ngé bogə gē ɔyñ yáa kənge yādé gē ɔ, ta tōl ta anī təbādé əndədé say kṣ́ rōn té ɔ.
- 21 Dan n Kóṣbē taā Israel gē kṣ́ jī de gē ké gir kojə yā Dabid té ba əndān Jeroboam ngōñ Nebat mbañg ní, Jeroboam rāā adē Israel gē tūrēñ gidədé kṣ́ ta Kóṣbē té ɔ, ɔōñ tan tɔ al ɔ, rāā adē Israel gē rāān yáá ké majal ngáy gē ɔ.
- 22 Ngán *Israel gē ndájēñ yáá ké majal gē malang n Jeroboam rāā ní, niñ əyān gō kṣ́ alé.

23Ta tōl ta anī Kóṣṣbē gey kaḡadé ta kumən té tɔ alé. Ni ɔydé aṵ sedé dɔ nang ké Asiri té, adē ndiñ noó báté bōólaā gēgē. I beé n Kóṣṣbē rāān adē najē n ni-əda kété ní reē udəñ gírí ní. Ni-əndā najē ní i ta ngé kəla gē n i *ngé koō ta yān gē té ní.

Ta kəla gír de gē ké Samari

24Mbañg ké Asiri ɔy de ké *Babilon gē ō, ké Kuta gē ō, ké Awa gē ō, ké Hamat gē ō, ké Separbaim gē ō, reē tэндэдэ kem bē ké Samari té gotə ngán *Israel gē té. Niñ taāñ gō nang ké Samari ba ndiñ tū té kē kem bē gē té.

25Ta kəla gír té, dan n ndiñ dɔ nang ké Samari té ní niñ ndōyñ Kóṣṣbē alé, adē Kóṣṣbē əla bɔl gē adē əhɔñ de gē ngáy dandé té.

26Ədañ mbañg ké Asiri na nápar de gē n na ɔydé aṵ tэндэдэ kem bē ké Samari té ní na gerəñ loo ndōy nábā ké kem bē ní té alé. I beé n nábā ní əla kə bɔl gēé adē tōldé, tɔdō niñ-gerəñ loo ndōy nábā ní alé.

27Anī mbañg ədadé na kə unəñ nge tuñ yáḡ kógəm dan *ngé tuñ yáḡ ké Samari té gē n ɔyñdé reēn sedé ní té kadē aṵ ndi gogé Samari, kadē ndóödé loo ndōy nábā kem bē ní té.

28Adē nge tuñ kógəm dan *ngé tuñ yáḡ ké Samari té gē n ɔyñdé aṵn sedé ní tél reē ndi Betel. Ni ndóödé loo bōl ndíl Kóṣṣbē.

29Nápar de ké tayā tayā gē rāān ndíl yáḡ gē ké ɔsəñ kum gotə nábā yādé gē kə dɔdɔ gēé, ba tэндəñ kem kújé ké rāān dɔ loo ndōy gē té. I de ké kem bē ké Samari té ké kété gē n rāān kújə gē ní. Gír nápar de gē ndéng ndéng rāān i tītə n noō kem bē gē n niñ ndiñ kemeé té ní.

30De ké *Babilon gē udəñ i besə Sukot Benot ō. De ké Kuta gē udəñ i besə Nergal ō, Hamat gē udəñ i besə Asima ō,

31Awi gē udəñ i besə Nibajə ō, besə Tartakə ō. Separbaim gē nɔyñ i kə *loo róō ngáñdé gē horó té yā rōyñ besə Adəramelek ō, Anamelek ō.

32Niñ bōləñ ndíl Kóṣṣbē ō, gərāñ de gē dandé té tэндəñdé *ngé tuñ yáḡ gē té loo ndōy gē té kadē rāān kəla *tuñ yáḡ kem kújə ké rāān loo ndōy gē ní té tām yādé té.

33A bōləñ Kóṣṣbē dām kéréy té ō, a rāān kəla adəñ besə yādé gē dām ké rang té kə gō yáḡ kəgə bē yā nápar de gēé ō.

34Bōólaā gēgē ngán kaadé gē a rāān yáḡ kəgə bē yādé ké jóo gē noó báy. Niñ ndōyñ Kóṣṣbē ké rō rō gē té alé. Rāān gō míndə gē n əndəñ dɔdɔ té kadē rāān ní alé ō, rāān yáḡ kəgə bē yā *Israel alé ō, rāān yáḡ n *ndū najə yā Kóṣṣbē əda ní alé ō, yáḡ gē n Kóṣṣbē əda kadē ngán Jakob gē rāān ní alé ō. I Jakob ngeé n toō n Kóṣṣbē əndā rīn na i Israel ní.

35Kóṣṣbē əhɔ *madə naā kə ngán Jakob gēé ba ədadé na kə rāān besə gē alé ō, kə ɔsəñ nodé nang té nodé té alé ō, kə rāān kəla kə adəñdé alé ō, kə tunəñ yáḡ kə adəñdé alé ō.

36I Kóṣṣbē ní teē sedé kṓṣ kem bē ké Ejiptə té kə tógən ké ngáȳ ō, kə jīn ké kəla kə dṓṣ ō ní n kə ndōyñəñ ní. I ni n kə ɔsəñ nodé nang té non té ō, kə tunəñ yáa kə adəñəñ ō ní.

37Gō míndə gē ní Kóṣṣbē əndā dṓ *Israel gē té kadə rāāñ ní ō, yáa kágə bē yādə gē ō, *ndū najə ō, yáa ní Kóṣṣbē əda kadə yā rāā ní ō. Yáa malang ní Kóṣṣbē ndang adədə ní kə əndāñ kumdə girí kə rāāñ kə dṓ ndṓ gē kə rāāñ besə gē alé.

38Kadə dṓdṓ kə ndígənal *madə naā ní n-əhɔ sedé ní alé. Kə ndōyñ nábā gē ní i besə gē ní alé.

39I Kóṣṣbē Nébā yādə n kə ndōyñəñ ní. I ni n na a taādə jī madə baḡədə gē té malang yā kəyədə dṓṣ ní.

40Banī niñ oñ alé. Nəyñ kə loo rāā yáa kágə bē yādə ké jóo gē tá.

41Adə a ndōyñ Kóṣṣbē dām kéréy té ō, dām ké rang té anī a rāāñ kəla adəñ besə yādə gē ō. Ba gotədə té ní, ngáñdṓ gē ō, ngán kaadə gē ō, a rāāñ i yáa ké kógərn beē nəkṓ ní noō báy bātə bōólaā gēgē.

2 KI 18

Ejekias mbañg ké Juda

(Áaṙ 2 Yáa 29.1-2; 31.1)

1Kem bāl kṓṣ bē ké nge kṓ mətá yā Ose ngōñ Ela, mbañg ké *Israel té ní, Ejekias ngōñ Akaj mbañg ké *Juda ndi mbañg.

2Dan ní əla gir ndi mbañg ní bālən i kutə jōó gidə i mí. Ni ɔṓ bē bāl kutə jōó gidə i ndōhó kem bē ké Jerusalem té. Rī kṓṓn na i Abi, i ngōñ Jakari.

3Ejekias rāā yáa ké gōté ta kum Kóṣṣbē té tītə yā kaan Dabid jéjé.

4Ni nujə loo ndōy gē ō, tṓṓ mbañ ké kudə dṓṣ gē ō, tégə kágə besə ké yā bōl gidə gē kṓṣ ō. Ni jéñg lī gində nəngá kasə ní Moijə rāā ní kṓṣ ō, tṓdṓ bātə ugəñ dan ngeé ní noō té ní ngán *Israel gē a róōñ ndujə yáa ké kotə majə gē a adəñ lī gində ní. Niñ əndāñ rīn na i Nehustan.

5Ejekias ənī kemən adə Kóṣṣbē Nébā yā Israel. Kété non té ní mbañg ké tītən dan mbañg gē ké *Juda té gətóo ō, gotən té ní mbañg ké tītən gətóo ō.

6Ni-əhɔ gō Kóṣṣbē kanjə kəyṓ gōn. Ni ngōm gō míndə gē ní Kóṣṣbē adə Moijə ní.

7Kóṣṣbē i naā té seneé adə yáa malang ní əla gir rāā ní tōl ta majə. Ni-mbātə kəla dṓn gir tógə yā mbañg ké Asiri té.

8Tetə Pilistin gē rṓṓ, təbādə bātə ugə sedə gō nang ké Gaja té. ba taā bē ké ngañg gē ō, kújə ngōm gē ō.

Najə ké dṓ bē ké Samari ké taāñ té

⁹Kem bāl kọọ bē yā Ejekias ké nge kọ só tá, ba i ké nge kọ sīrí té yā Ose ngōn Ela mbañg ké *Israel té ní, Salmanasar mbañg ké Asiri reē gīr gidə bē ké Samari.

¹⁰Rāā bāl mətá pá tá de ké Asiri gē taān bē ké Samari báý. Taān i kem bāl kọọ bē ké nge kọ mehé yā Ejekias té ō, i kem bāl kọọ bē ké nge kọ ndōhó yā Ose mbañg ké Israel té ō.

¹¹Mbañg ké Asiri ɔy Israel gē aŵ sedé dɔ nang ké Asiri té, aŵ tēndādé gō nang ké Hala tá ō, dɔ gósə Habor n i bā ké gō nang ké Gojan tá ní ō, kem bē gē ké Medi tá ō.

¹²Yáá gē n noō malang rāān yáá i tɔdɔ Israel gē oōn ndū Kóɔbē Nábā yādé ní al ō, rañ dɔ madē naā yān tá al ō. *Ndū najē gē n Moijə nge kəla yā Kóɔbē adədé ní niñ nēlēn mbidé oōnneé al ō, rāān yáá gē n *ndū najē gē ədañ ní al ō.

Senakerib taā loo kem bē kọọ ké Juda té

(Áaī lɔ 36.1; 2 Yáá 32.1)

¹³Kem bāl kọọ bē ké nge kọ kutə gidə i só yā Ejekias té ní, Senakerib mbañg ké Asiri reē ənī rɔɔ bē ké ngañg ngañg gē malang ké kem bē kọọ ké *Juda té ba táā.

¹⁴Ejekias mbañg ké Juda əla əda mbañg ké Asiri kem bē ké Lakis té na n-rāā yáá ké góté alé, ba kə lōō rɔɔn na yáá malang n na a əndā dɔn té ní na n-ā n-rāā. Mbañg ké Asiri gāng arjāá ké kɔyn i kəlōo dūbú ndōhó ō, lór ké kɔyn i kəlōo bú ndōhó ō, dɔ Ejekias té kadē adē.

¹⁵Ejekias ɔy gindē arjāá malang ké kem *kújə yā Kóɔbē té ō, ké loo ngōm yáá kənge ké kem kújə yā mbañg té ō adē.

¹⁶I dan ngeé n noō té n Ejekias tétəñ bápə gē ké ta *kújə yā Kóɔbē té ō, tétəñ kəgə ta róbé kújə gē yā Kóɔbē ō n nəkó mbañg ké *Juda rāā lór gidə té ní. Ni ɔy malang adē mbañg ké Asiri.

Najē kɔr nge kɔsə kíl Senakerib

(Áaī lɔ 36.2-22; 2 Yáá 32.9-16)

¹⁷Mbañg ké Asiri ndi Lakis ba əla ngol áskar yān gē ō, ngol áskar ké bo gē ō, nge kɔsə kílən ō, bütə áskar ké ngáy gē sedé ō, rɔ mbañg Ejekias té Jerusalem. Niñ reē ugēñ Jerusalem anī rañ kadə bəlo ké ndēr kadē mañ ké kem gār ké dɔɔ té mañ tū té ní tá, dɔ róbé ké yā kaŵn kə kem ndɔr yā ngé rāā kəla kūbə gē tá.

¹⁸Rañ loo n noō té ba geyñ kadē mbañg reē rɔdé tá. Banī i Eliakim ngōn Hilkia n i ngār kem ndogə yā mbañg ní ō, Sebəna nge ndang makətübə ō, Yoa ké ngōn Asap n i kɔdē mbēr ní ō n teē aŵñ rɔdé tá ní.

¹⁹Ngol ngé kadē mbañg yáá kəy ədadé na: Āŵ ədaī Ejekias na mbañg ké bo n i mbañg ké Asiri ní, əda na: Yáá n əndā kemií dɔ tá á ĩ-ndiñ ní i rí?

²⁰Ī əda na i najē ké taí té ngóy n ā əngeñ kajə ō, tógə ō loo rɔɔ tá! Əndā kemií i dɔ náā tá n ĩ-mbātənn kōō najē tañ tá ní?

21I do bē ké Ejiptə té a? Ēndā kemií i do tēbā ké tetə kōó n̄ a sēr jī náā nəkó n̄ a ndēnā rōn tū té ní té a? *Paraḡ mbaṅg ké Ejiptə i tītē n̄ noō kə de gē malang n̄ a əndān kemdó dɔn té ní.

22Ā édamī na əndāi kemsí na i do Kóóḃē Nébā yāsí tē. Ba i Ejekias n nujə loo ndōy gē yā Kóóḃē Nébā yāsí ō, *loo tuñ yáa yān gē ō, ba əda de ké Jerusalem gē ō, de ké *Juda gē ō, na kə ndōyñ loo ké rang té alé, ba na i ta *loo tuñ yáa ké Jerusalem té ngóy ní alé a?

23Beé báa ī-tósi gātē naā kə kóóm mbaṅg ké Asiri: Ré ĭ Ejekias ásə kənge ngé kał sənda gē dūbú jōó anī, m-ā m-ādī sənda dūbú jōó kadē alēñ.

24Ī n̄ əndā kemií do kənge púsə rōó gē ō, sənda gē ō, jī bē ké Ejiptə té ní, ā ásə rāā kadē kógərn̄ dan ngol áskar gē yā kóóm té tél kə gogó i baý? Ká i ngol áskar gē ké dūú gēgē a tél kə gogó i baý?

25m-reē rōó bē n̄ toō té yā nujəñ kōó i kanjə kadē Kóóḃē ndigə gōrn̄ té a? I Kóóḃē n ədam̄ na kə m-reē kə m-rōó bē n̄ toō, ba kə m-nujəñ sák sák kōó ní!

26Eliakim ngōñ Hilkia ō, Sebəna ō, Yoa ō, ədañ ngol nge kəsə kíł Senakerib na:

Ōr̄ najə sejí jū ngé kəla yāi gēé kə ta Aram, tɔdō jə-geř ta Aram. Ba ī-lōō kər̄ najə sejí kə ta Hebəroó ta mbī ngán *Israel gē n̄ rañ do ndogə mbał yā bē té ní.

27Ngol nge kəsə kíł Senakerib tél ədadé na: Najə n̄ kóóm əlam̄ kəró ní i tām yā kóosi té ō, tām yāsí sū té ō ngóy a? I tām yā de gē malang n̄ rañ do ndogə mbał té noō ō, niñ n̄ a əsañ yedədé tītē yāsí ō, a aýñ ngédə māndé tītē yāsí ō ní!

28Gō té anī ngol ngé kadē mbaṅg yáa kaý ra dɔó ba əga kər̄ əda kə ta Hebəroó na: Ōōī najə n̄ mbaṅg ké bo n̄ i mbaṅg ké Asiri əda ní!

29Mbaṅg əda na kə ī-lōōī kadē Ejekias gółsí, tɔdō ni na asə kər̄sí jīn té alé.

30Ni ədasí na kə ənī kemsí adī Kóóḃē na Kóóḃē a gāng dɔsí rōkum. Ni-əda na, rōkum bē n̄ toō a əsō kem jī mbaṅg ké Asiri té alé.

31Ī-lōōī koō najə kər̄ Ejekias, banī ōōī najə n̄ mbaṅg ké Asiri ɔr̄ sesí ní, ni-əda na: Ī-tél əndāi najə naā té seřn̄, əyāi rōsí kem jīrn̄ té. Loo n̄ noō té sū kógərn̄ kógərn̄ ā əsañ kañ kəgə *nduú yāsí gē ō, ā aýī mañ ké kem bəlo taā mañ ndī yāsí gē té ō.

32yā ngóon̄ kadē n-aw̄ n-ɔýsí n-aw̄ sesí kem bē ké tītē yāsí té, bē ké gémē ō, kasə *nduú ké kijə ō, mápa ō, ndɔr̄ *kəgə nduú gē ō, *kəgə olibə gē ké yā rāā yibə ké kijə té ō, yibə tejə ō i tū té. I beé n̄ ā ī-ndiñeé kə kumsí ba ā óyīneé alé ní. Ōōī najə yā Ejekias alé, tɔdō ni gółsí əda na Kóóḃē na a gāng dɔsí.

33Nébā gē n̄ i besə yā nápar de ké rang gē ní ɔgəməñ taā bē yádé a?

34Nébā gē yā bē ké Hamat ō, yā bē ké Arpad ō, rāāñ i rí? Tá nébā gē yā bē ké Separbaim ō, yā bē ké Hena ō, yā bē ké Aba ō, niñ rāāñ i rí? Niñ ɔgəməñ taā bē ké Samari a?

³⁵Dan nábā gē malang yā bē gē n noō té ní, i nge ké rá ké dandé té n taā bē yān jīm té ní? Ní, Kóṣṣbē asə kəgēm taā bē ké Jerusalem a?

³⁶De gē malang rañ kə tadé ké mbóó, ədañ najē kógēm alé, tɔdō mbañg adədó ndūn, ədadó na kə dalēn alé.

³⁷Eliakim ngōñ Hilkia n i de ké dɔ yáa kənge yā mbañg té ní ō, Sebəna nge ndang makətübē ō, Yoa ngōñ Asap n i kɔdē mbēr ní ō, *rəyāñ kübē yádé gē ba tél reēn gogé rō Ejekias té ɔjənəñ gotə najē yā ngol ngé kadə mbañg yáa kəy.

2 KI 19

Ejekias əla koō taá bē ljai nge koō ta yā Kóṣṣbē té

(Áaṛ lɔ 37.1-7)

¹Dan n mbañg Ejekias oō najē yádé ní anī, rəyāñ kübē ké rōn té ō, doō *kübē sákə girən té ō, ba aṽ kem *kújə yā Kóṣṣbē té.

²Gō té anī əla Eliakim de ké dɔ yáa kənge yā mbañg té ō, Sebəna nge ndang makətübē ō, *ngé tuñ yáa ké ngé rāā kəla tuñ yáa kété joó gē ō, rō ljai *nge koō ta yā Nábā n i ngōñ Amots ní té. Niñ malang oōñ *kübē sákə té rōdó té n aṽñ ní,

³yā kədan na: Ejekias ɔr najē i beé əda na: Bōólaā i ndō wur kɔl ō, ndéy ō, rōsɔl ō! Ngán gē əndāñ rōdó ta róbé té yā teē kem kóda gē té kə ndágá, banī tógé ké yā kojəndé gətóo!

⁴Majanī Kóṣṣbē Nábā yái a oō najē gē malang n mbañg ké Asiri əla ngol ngé kadə yáa kəy gē adə tájəñ Nábā ké ndi kə kumneé ní ō, majanī a əndan tām najē kərən té ō! Ba ĩ ĩ-ndōyñ tām yā gotə deē yān gē n nāyñ té ní.

⁵Ngé kəla yā Ejekias gē reē ugēñ rō ljai té,

⁶anī ni ədadó na kə aṽ kə ədañ ngoldé na Kóṣṣbē əda na kə lōō ból najē ké to ngonjə gē n ngé kəla yā mbañg ké Asiri gē ədañ dɔn ni Kóṣṣbē té á oō ní.

⁷Na n-a n-adə mbañg ndíl kógēm ké kadə ré oō najē kógēm anī a tél dɔ té yā kaw gogé bē yān té. Na n-a n-rāā kadə a oy yo kaskar kem bē yān nəkó té.

Senakerib tél əla de gē rō Ejekias té báy tɔ

(Áaṛ lɔ 37.8-13; 2 Yáa 32.17)

⁸Dan n ngol ngé kadə mbañg yáa kəy oō kadə mbañg ké Asiri gətóo Lakis anī, aṽ əngen Libəna loo n a rōō tū té ní té.

⁹Tɔdō mbañg oō kadə Tiraka mbañg ké *Kus na a reē kə áskar yān gēé yā kəninneé rōō. Mbañg ké Asiri tél əla de gē rō Ejekias báy tɔ, ədadó na

¹⁰kə aṽ kə ədañ Ejekias mbañg ké *Juda na: ĩ-lōō kadə Nábā yái n əndā kemií dɔn té ní gólī ədañ na Jerusalem na a əsō kem jī mbañg ké Asiri té ál alé.

¹¹Īkó ĩ-geṛ yáa n mbañg ké Asiri té gē rāāñ kə gotə bē ké rang gē malang ní: Niñ nujəñ bē gē ní sák sák kōó. Anī ĩ ɔjəñ na ā ĩ-teē kum té a?

12 Bē ké Gojan ō, Haran ō, Resep ō, ngán ké Eden té gē n̄ ndiñ Telasar á mbañg ké Asiri té ké kété nom̄ té gē nujēndé sák sák kōó ní ō ní, besē yādé gē taāndé əyāndé dōó noō a?

13 Ī-gír dō yáá n̄ rāā mbañg gē ké Hamat ō, Arpad ō, Lair ō, Separbaim ō, Hena ō, Aba ō ní té!

Ndōy yā Ejekias

(Áaī Ij 37.14-20)

14 Ejekias taā makətübē ké jī ngámbang kəla gē té, tēda ba aw̄n kem *kújə yā Kóóḃē té. Ni teē kem makətübē ní ta kum Kóóḃē té,

15 ba ndōy əda na: Kóóḃē Nəbā yā *Israel, ĩ n̄ ĩ-ndi dōó dō ngé ngōm̄ loo ké dō rā té gē té ní, i ĩ kógēm̄ beē ngóy n i Nəbā ké tām̄ yā bē koo gē malang ké dō nang té té, tām̄ i ĩ n̄ ĩ-rāā dō rā ō, dō nang ō ní.

16 Kóóḃē, ĩ-nēl̄ mbīl̄ oón̄ nduñ, ĩ-teē kumií áa loo! Ōō najē gē n̄ Senakerib əla de gē adē reē tájēñné Nəbā ké ndi kə kumneé ní!

17 Kóóḃē, i rōkum kadē mbañg ké Asiri té gē nujēñ nápar de ké rang gē ngáy ō, nujēñ dō nang yādé gē sák sák kōó ō.

18 Niñ róōñ nəbā gē n̄ i besē yādé gē ní, tōdō besē gē ní i Nəbā ké rōkum alé. I yáa gē ké deē ndul rāā kə jīneé. Besē gē ní i kágē gē ō, mbañ gē ō, adē mbañg ké Asiri té gē nujēndé kōó malang.

19 Banī ĩ Kóóḃē Nəbā yājí, ĩ-taājí jī Senakerib té əyájí dōó. Loo n̄ noō té, Kóóḃē, de ké kem bē koo gē ké dō nang té gē malang a gerēñ kadē i ĩ ngóy n i Nəbā ní.

Ijai əda najē n̄ Kóóḃē tūr əda ní

(Áaī Ij 37.21-35)

20 Ijai ngōñ Amots əla əda Ejekias na: Yáá n̄ Kóóḃē Nəbā yā *Israel əda ní n̄ toó: M-ōō ndōy n̄ ĩ-ndōyñ najē yā Senakerib mbañg ké Asiri té ní.

21 Ba ōō najē gē n̄ m̄-téda dōn té ní. Ngōmandə ké *Sion kídī ō, əgōī ō. Ngōñ ké dəyá ké Jerusalem wél̄ dōn gidií té.

22 I Náā n̄ ĩ-tájēñ ō, ĩ-téda najē ké to ngonjē gē dōn té ní ō? I náā n̄ ún ndūl̄ kə dōó ōrəñ najē dōn té ní? I náā n̄ áa kə ngēl̄ kumií ní? ĩ-rāā yáa gē n̄ noō i kə ké *tál̄ yā *Israel.

23 ĩ əla de gē adē tájēñ Kóóḃē kum gotií. Əda na ĩ Senakerib na āl̄ ta tél mbañ gē té, na āw̄ báté ũgē loo bōō rō gē ké Liban té, ké duñ kadē deē aw̄ tū té gē té kə ta kūl̄ púsə rōō yāi ké ngáy gēé, yā tégā kágē sédər ké majə ngáy gē ké tū té ō, kágē sipəres ké ngāl̄ ngáy gē ké tū té ō. Əda na ā āw̄ báté yā kugē dō mbañ yān ké ngāl̄ tōy madē gē malang té ō, na ā āw̄ báté yā kugē kem ku kágē yān gē té ō.

24 Əda na ĩ-ndēr mañ ō, na āy mañ yā gír de ké rang gē ō, na ĩ-rāā adē ta jī mañ gē ké Ejiptə té gē na iñ kōó malang gír njaí té ō.

25 Senakerib, m̄-nóm̄ rāā yáa gē n̄ noō i kété jóó ngáy ní, ī-geṛ al̄ a? M-ólá gír nómdé i kem bāl̄ gē ká jóó ngáy té ní, ī-geṛ al̄ a? Ngolaā ní m̄-rāādé. M-ēndāi i yā kadē ī-nujə bē ká ngaṅg gē sák sák kōó kadē télēn̄ ndəbā bē gē.

26 Tógə de ká kemeé gē gətóo kōó. Niñ-urēn̄ wak ō, rōdó sōldé ō. Toñ tītē mbī kōō ká kem ndoró beē, tītē mu ká mbōl̄ gē beé. Tītē kámbé ká kəba dɔ kújə té gē n̄ tɔgəñ al̄ báý anī gāṅg tutēn̄ kōó ní beē.

27 Tá m̄-geṛ yáa rāai gē malang. Ré ā ī-ndi i kē nang té a m̄-geṛ ō, ā ī-teē i kē ndágá a m̄-geṛ ō, ā údə i kē kújú a m̄-geṛ ō, Ā ī-rāā i wōṅg sem̄ a m̄-geṛ ō.

28 ī-rāā wōṅg sem̄ ō, najə ká to ngonjə gē n̄ ɔṛ dɔm̄ té ní m-ōō ō, Adē m-ā m-éla nēngá kóní té ō, m-ā m-ólá jámá tai té ō. M-ā m-ādē ā ún róbé gír njaí yā tél kaw̄n̄ gogó bēé.

29 Ba ĩ Ejekias, yáa n̄ a rāā yā reē ní, ādē m-édaī najēn̄ kété: Kōnīl̄ laā de gē a əsañ dā kōō gémē, bāl̄ ká nge kɔ jōó té anī de gē a əsañ i kōō ká teē dɔ rōn. Banī bāl̄ ká nge kɔ mətá té anī, ī-dubī kōō gē ō, ī-sāai kōō gē ō, əhɔi *kāgē nduú gē ō, ba əsañ kañdó gē.

30 De ká kem bē kɔɔ ká *Juda té gē n̄ teēn̄ ta yo té ní, a télēn̄ yā to tītē kāgē ká əla nḡeran nang té ō, ta jīn̄ gē anēn̄ ō.

31 Tɔdɔ gotə de ká nɔy gē a teēn̄ kem bē ká Jerusalem té ō, de ká teē ta yo té gē a jīn̄ dɔ mbał̄ *Sion té ō. Ijai əda báý tɔ na: Yáa n̄ Kóɔbē a rāā sɔɔn̄ tár yān ká ngáy ní n noó.

32 Ba ngolaā ní, yáa n̄ Kóɔbē əda dɔ mbaṅg ká Asiri té ní n toó: Ni a udə kem bē n̄ toō té alé, a túrən̄ kə kum gərá alé, a déw gidə der té yā kənīnneé rōs alé, a ɔy nāṅg kə dɔ naā té kadə ndogē mbał̄ ká gidə té alé.

33 A tél yā kun róbé gír njan ba a udə kem bē n̄ toō té alé. I Kóɔbē n̄ əda ní.

34 M-ā m̄-ngōm̄ bē ká Jerusalem ō, m-ā m-ájən̄ ō, i najə yām̄ mā té ō, i najə yā nge kəla yām̄ Dabid té ō.

Senakerib tél aṵ bēé ō, oy ō

(Áaī l̄j 37.36-38; 2 Yáa 32.21-22)

35 Teē kə ndɔ ká noō ndɔs anī, *nge kaw̄ kəla yā Kóɔbē udə kem gérger yā de ká Asiri gē té ba tōl̄ de gē 185 000. Dan n̄ de gē ndótēn̄ kə gidə gōó dəloí anī loo i niñ malang.

36 Loo n̄ noō té Senakerib mbaṅg ká Asiri ndóté kə gérger yāneé. Ni-tél dɔ té aṵ ndi gotə Ninibə.

37 Ndɔ kógēm̄ té ndi a ndōy kem kújə yā nébā yān n̄ i nébā Nisrok ní té anī, ngánən̄ ká dəngam̄ gē jóó, Adəramelek niñ kə Sareser tōlnēn̄ kə kaskaraá ba aṵ aṵn̄ dɔ nang ká Ararat té. Ngōnən̄ ká dəngam̄ ká rang n̄ rīn̄ na i Asaradon ní ɔɔ bē gotən̄ té.

2 KI 20

Ejekias rāā moy ō, rōn ngañg ō

(Áaī Ij 38.1-8; 2 Yáa 32.24)

¹Dan ngeé ní noō té ní moy ké asə tōl deē əho Ejekias. Anī Ijai *nge koō ta ké ngōn Amots reē aḡan ba ədan na: Kóṽbē əda na kə ójə de ké kem kújə yái té gə yáa gə ní kadə rāān ní, tɔdō ā óy, ā ájə alé!

²Anī Ejekias tūr kumən kə kadə bɔr té ba ndōy Kóṽbē, əda na:

³Kóṽbē ādē əga kemií na m̄-njērā kə ta kumií té i kə háł ké gōté ō, kə kem ké súmūú ō, m̄-rāā yáa ké nelī ō. Gō té anī Ejekias nōō ngáy kə mañ kumneé.

⁴Ijai ugə kem ndogə ké danaá té al báy anī, Kóṽbē ədan na

⁵kə tél dɔ té kə aŵ gogé rō Ejekias, ngār ké dɔ gir de gə yān ni Kóṽbē té té. Kə ədan na yáa ní Kóṽbē Nébā yā kaan Dabid əda ní n toó: M-ōō ndōy yái ō, m-áa mañ kumií ō, adē m-ā m̄-rāā kadə rōí ngañg. Bírí i karí, ba loo tūī anī ā ásə kaŵ kem *kújə yā Kóṽbē té.

⁶M-əñā bāl kutə gidə i mí ta madə té m-ādī. Ī ō, bē ké Jerusalem ō ní, m-ā m̄-taāsí jī mbañg ké Asiri té yā kəyási dɔɔ. M-ā m̄-ngōm bē ní toō i najə yām mā té ō, i najə yā nge kəla yām Dabid té ō.

⁷Ijai adə əsəñ kañ kótə ba əndān dɔ loo ní agə té ní kadə rō mbañg ngangəñ.

⁸Anī Ejekias dəje Ijai yáa ní əjə kadə Kóṽbē na a rāā kadə rōn ngañg kadə loo tī a n-a n-asə kaŵ kem *kújə yā Kóṽbē té ní.

⁹Anī Ijai tél ədan na yáa ní a əjə kadə Kóṽbē a rāā yáa ní əda ní n toó: Ndíl a aḡy kōɔ dɔ loo kəndā nja gə ní Akaj a aləñ kə dɔɔ kem kújə yān té ní gir loo kutə. Ní ĩ-gey i kadə aḡy i kum kə kété aké i kum kə gogé?

¹⁰Ejekias tél əda na: Yā kadə ndíl aḡy kum kə kété ní i yáa ké tōr alé. m̄-gey kadə tél i kum kə gogé.

¹¹Loo ní noō té Ijai *nge koō ta ndōy Kóṽbē, anī Kóṽbē rāā adə ndíl aḡy kōɔ dɔ loo kəndā nja gə ké kutə kógəñ gə té kum kə gogé.

Ejekias əho ngámbang kəla gə ké Babilon kə rōn té.

(Áaī Ij 39)

¹²Dan ní noō té ní Merodak Baladan ní i mbañg ké Babilon ní əla kə makətübūú ō, kə kadə karí gēé ō, adə Ejekias, tɔdō ni oō najə moy yān.

¹³Ejekias rāā rōnel ngámbang kəla gə ní reē ugəñ ní ō, əjədə loo gə ní a ngōm yáa kənge yān gə tū té ní ō malang. Ījədə gində arjāa ō, lór ō, yáa ké kətə majə gə ō, yibē ké rāā ndujə yáa ké kotə majə kum té ō, yáa rōɔ yān ké ngáy gə ō, yáa malang ké loo ngōm yáa kənge yān gə té ō. Yáa ké kem kújə yā Ejekias té, aláa ké dɔ nang yān té ké ni əjədə al gətóo.

14Gō té anī Ijai *nge koō ta reē ənge mbañg Ejekias ba dəjen na ké de gē ní ədanəñ na i rí ō, iññ i rá ō wa. Anī Ejekias tél ədan na iññ na i bē ké say ngáy té, iññ na i Babilon.

15Ijai dəjen báý tɔ na ké yáá n ɔaɔ kem kújə yān té ní ké i rí wa. Anī Ejekias tél ədan na ɔaɔ yáa malang ké kem kújə yān té. Yáa kənge yān ké n-ɔjədé al na gətóo.

16Tā anī Ijai əda Ejekias na kə oō najə n Kóɔbē əda ní:

17Ndō kógəñ té anī a ɔyñ yáa malang ké kem kújə yāi té ō, yáa gē n kaaí gē kánəñ kə dɔ naā té kemeé ní ō, yā kaŵñ *Babilon. Yáa kógəñ a nɔy alé, i Kóɔbē n əda ní.

18A ɔyñ ngán kemií gē ngáy yā rāādé *aji mbañg gē té kem ndogē yā mbañg ké Babilon té.

19Ejekias tél əda Ijai na najə yā Kóɔbē n ədan ní na i najə ké majə. Tɔdō Ejekias gír keməñ té na lápəya na a to ō, na n-a n-ndiñ kanjə sōl yáa kógəñ bátə kadə n-oyñ ō.

20Gotə yáa ké rang gē n Ejekias rāā ní, ndangəñ kem makətübə kəla rāā mbañg gē ké *Juda té. Əniñ gotə yáa ké to kɔsə ɔɔn gē n ni-rāā ní ō, ɔjəñ loo rāā n ni-rāā gír mañ ní ō, loo ndēr n ni ndēr bəlo ké kə ngālāá ké kadə mañ aŵñ kem bē ké Jerusalem té ní ō, kem makətübə ní té.

21Dan n Ejekias oy ní, i ngönən Manase n ɔɔ bē gotən té ní.

2 KI 21

Manase mbañg ké Juda

(Áaɪ 2 Yáa 33.1-10; 18-20)

1Dan n Manase əlañ gír ndi mbañg ní bālən i kutə gidə i jōó. Ni-ɔɔ bē bāl kutə mí gidə i mí kem bē ké Jerusalem té. Rī koon na i Hepsi Ba.

2Ni-rāā yáa ké majal ta kum Kóɔbē té. Ndájə yáa ké majal ngáy gē yā nápar de gē n Kóɔbē təbədé kōɔ no ngán *Israel gē té ní.

3Ni-tél rāā loo ndōy gē n bəbən Ejekias nujəñ kōɔ ní gogé. Ni-rāā *loo tuñ yáa gē adə besə *Baal ō, udə kəgə besə ké yā bōl gidə kógəñ tītə n Akab mbañg ké Israel rāañ ní ō. Ni-ɔsə non nang té no táyō gē malang ké dɔ rā té ō, rāā kəla adədə ō.

4Ni-rāā *loo tuñ yáa gē kem *kújə yā Kóɔbē n Kóɔbē nəkə əda na n-a n-əndā rīn dɔ té kem bē ké Jerusalem té ní.

5Ni-rāā *loo tuñ yáa gē ké yā tunəñ yáa kadə táyō gē malang ké dɔ rā té ndágə loo ké gír gidə *kújə yā Kóɔbē ké jōó gē ké ta kújə yā Kóɔbē té.

6Rōo ngönən ké dəngam horoó adə besə ō, rāā kəga ké tayā tayā gē ō, aŵ ndeɛ sāá rō kədə sāā gē té ō. To dan rāā yáa ké majal ta kum Kóɔbē té kə non té adəñ Kóɔbē wōng.

⁷Rāā besē *Asera awñ əndā kem kújé n Kóṣbē əda Dabid ō, ngōnən Salomḡ ō, najēn kété na n-a n-əndā rīn dɔ té ō, dɔ bē ká Jerusalem n n-gērā dan gír bē gē malang ká *Israel té ō, kadē to ngándáńg ní.

⁸Ré na ngán Israel gē rāān yáa malang n n-ədádé kadē rāān ní ō, ngōmēñ *ndū najē gē malang n nge kəla yān Moijə ədadé ní ō anī, n-a n-rāā kadē dáýñ say rō bē n n-ādē kaadé gē ní té alé.

⁹Banī niñ oñ ndūn alé. Manase səlādé adē rāān hál ká majal tɔy yā nápar de gē n Kóṣbē tǎldé kōs malang ba əyɔn loo adē ngán Israel gē ní.

¹⁰Tā anī Kóṣbē əndā najē ta nge kəla yān gē n i *nge koō ta gē ní té adē ədañ na:

¹¹Manase, mbañg ká *Juda rāā yáa ká majal ngáy gē n noō malang. Ni-rāā yáa ká majal tɔy yā *Amor gē n rāān kété non té malang ní ō, səlā de ká Juda gē adē rāān majal kə ta kúl besē yān gē ō.

¹²Tām najē n noō té ní, yáa n Kóṣbē Nəbā yā *Israel əda ní n toó: M-ā m-reē kə yáa ká to kum kaý al kógēm ká kadē deē oō anī, bār mbīn té majə alé dɔ bē ká Jerusalem té ō, dɔ de ká *Juda gē té malang ō.

¹³M-ā m-nujə bē ká Jerusalem tītə n m-nujəñ bē ká Samari ō, de gē ká gír kojə yā Akab té ō ní. M-ā m-təgo kem bē ká Jerusalem tītə n deē a təgoñ səmbē ba sébə kemən nang té ní.

¹⁴Gotə deē yām gē n teēñ ta yo té ní m-ā əyádé kōs. M-ā m-əládé kem jī madə baḡádé gē té kadē əhōndé awñ sedé ō, ɔyñ yáa kənge ká kem bē yádé gē té malang ō.

¹⁵M-ā m-rāā yáa tītə n noō tɔdɔ əla gír ndɔ n kaadé gē teēñneé kōs kem bē ká Ejiptə té báté bōólaā ní, asə deē yām gē rāā yáa ká majal ta kumñ té al ō, asədə kadēm wōng al ō.

¹⁶Mbañg Manase tǎl de ká kanjə najē dɔdɔ té gē i ngáy, adē mósə taā loo kem bē ká Jerusalem té malang. Majal n noō əsɔ dɔ majal n ni səlā de ká *Juda gē adē rāān ní té. Ni səlādé adē rāān yáa ká majal ta kum Kóṣbē té.

¹⁷Gotə yáa ká rang gē n Manase rāā ní, ndangəñ kem makətübə kəla rāā mbañg gē ká Juda té. Əññ gotə yáa malang n ni-rāā ní ō, gotə majal n ni-rāā ní ō kemeé.

¹⁸Dan n Manase oy ní, dubənəñ i kem ndɔrɔ gidə kújə yān té. A bārəñ loo ní na i ndɔr yā Uja. I ngōnən Amon n ɔɔ bē gotən té ní.

Amon mbañg ká Juda

(Áaɪ 2 Yáa 33.21-25)

¹⁹Dan n Amon əla gírndi mbañg ní bālən i kutə jōó gidə i jōó. Ni-ɔɔ bē bāl jōó kem bē ká Jerusalem té. Rī kóɔn na i Mesulemet, i ngōñ Harus ká Yotəba.

²⁰Ni-rāā yáa ká majal ta kum Kóṣbē té tītə yā bəbən Manase.

²¹Ndájē kəla rāa bəbēn. Rāa kəla adē besē gē n̄ bəbēn rāa kəla adēdē ní ō, ɔsə non nang té nodé té ō.

²²Éyá Kóɔbē n̄ i Nəbā yā kaan gē ní kōó, un gō róbə yān alé.

²³Ngé kəla yā Amon gē oōn̄ naā dɔn̄ té ba tōln̄ən̄ kem kújə yān té.

²⁴Banī de kə gō nang kə *Juda té gē tōlən̄ de gē malang n̄ oōn̄ naā dɔ mbañg Amon té ní, ba əndān̄ ngōnən̄ Josias mbañg gotən̄ té.

²⁵Gotə yáá kə rang gē n̄ Amon rāa ní, ndangən̄ kem makətübē kəla rāa mbañg gē kə Juda té.

²⁶Dubənən̄ i kem bāá bádə yān té kem ndɔr̄ yā Uja té. Ngōnən̄ Josias ɔɔ bē gotən̄ té.

2 KI 22

Josias mbañg kə Juda

(Áaṽ 2 Yáa 34.1-2)

¹Dan n̄ Josias əla gír ndi mbañg ní bālən̄ i sósó. Ni-ɔɔ bē bāl̄ kutə mətá gidə i kógəṁ kem bē kə Jerusalem té. Rī kōon̄ na i Yedida, ngōn̄ Adaya kə Boskat.

²Josias rāa yáá kə gōté ta kum Kóɔbē té. Ni ndájē kəla rāa kaan Dabid kanjə tōɔ geleé aláa kɔó.

Ngol ngé tuñ yáa teē dɔ makətübē ndū najə té

(Áaṽ 2 Yáa 34.8-18)

³Kem bāl̄ kə nge kɔ kutə gidə i sósó n̄ Josias ndiñ mbañg té ní, ni-əla Sapan nge ndang makətübē kə ngōn̄ Asalia kə ngōn̄ Mesulam kem *kújə yā Kóɔbē té. Ni ədan na kə

⁴aṽ rō Hilkia ngol *ngé tuñ yáa gē té kə ədan kadə tēda kutə nar n̄ de gē reēñnee kem kújə yā Kóɔbē té á ngé ngōṁ ta róbé kújə gē táān̄ jī ngán̄ *Israel gē té ní.

⁵Kadə télən̄ kə nar ní kə bōkəñ̄ jī de gē n̄ tēndāndé dɔ kəla *kújə yā Kóɔbē té ní, kadə əgāñnee de gē n̄ a rāān̄ loo kə nujə kə tū té gē ní.

⁶De gē ní i ngé kəja kəgə gē ō, ngé kəndā bɔr̄ gē ō, ngé kɔsə kíldé kem kəla gē té ō, kadə mangəñnee sáa kəgə gē ō, mbañ kə tósə kadə gē ō, yā rāān̄ loo kə nujə gē kə tū *kújə yā Kóɔbē té.

⁷Banī kadə deē dəjedé gír yáá n̄ rāān̄ kə nar n̄ adēndé ní alé, tɔdō niñ rāān̄ yáa i kə gōó.

⁸Dan n̄ ngol *ngé tuñ yáa gē oō najə ní oy anī, əda Sapan na n-ənge makətübē *ndū najə kem *kújə yā Kóɔbē té. Ni adē Sapan makətübē ní adē tēda.

⁹Gō té anī Sapan nge ndang makətübē tél aṽ rō mbañg té aṽ ɔjən̄ gotə yáa malang əda na: Ngé tuñ yáa gē ɔyñ̄ nar malang kə kem sandúkə ngōṁ nar kə kem

*kújə yā Kóṣḃē té adēn de gē n̄ tēndāndé dɔ kəla rāā loo ké nujə gē ké tū kújə yā Kóṣḃē té ní.

10Gō té anī Sapan əda na Hilkia ngol *ngé tuñ yáá gē na adēn makətübē n̄ toō. Sapan téda makətübē ní adē mbañg.

Josias mēf kaḡ koō taá rō Hulda té

(Áaī 2 Yáá 34.19-28)

11Dan n̄ mbañg oō najə ké kem makətübē *ndū najə té oy anī, *rəyā kübē gē ké rōn té.

12Ni-bār Hilkia ngol *ngé tuñ yáá gē ō, Ahikam ngōñ Sapan ō, Akbor ngōñ Mikaya ō, Sapan nge ndang makətübē ō, Asaya pajā yā mbañg ō, ba ədadé na

13kə aḡ kə sāān dɔn té ō, dɔ de ké *Juda té gē ō, rō *nge koō ta yā Kóṣḃē té, tām yā najə ké kem makətübē n̄ əngeñ ní té. Wōñg n̄ rāā Kóṣḃē sedé ní na i wōñg ké ngáy, tɔdō yáá gē n̄ i ké ndang kem makətübū kadē yā rāā ní kaadé gē na nēlən mbīdé oōneé al̄ ō, rāāñ al̄ ō.

14Hilkia ngol *ngé tuñ yáá gē ō, Ahikam ō, Akbor ō, Sapan ō, Asaya ō, aḡ əngeñ Hulda *nge koō ta ké dəyá. I nēyá Salum ké nge ngōm̄ kübē tuñ yáá gē ké kem *kújə yā Kóṣḃē té. Salum i ngōñ Tikəba ké ngōñ Haras. Hulda ndi i Jerusalem kem bē ké kijə té. Dan n̄ de gē ní c̄jən̄ *nge koō ta ké dəyá yáá gē n̄ rāāñ yáá ní oy anī,

15ni ədadé na: Kóṣḃē Nəbā yā *Israel əda na kə ədaī deē n̄ əlasí rōm̄ té ní na:

16M-ā m-reē kə yáá ké to kum kaḡ al̄ dɔ bē ké Jerusalem té ō, dɔ de ké kemeé gē té ō, tītə n̄ ndangəñneé kem makətübē n̄ mbañg ké *Juda téda té ní.

17De ké Jerusalem gē əyāmən̄ kōṣ, niñ-tunən̄ yáá adēn̄ nəbā gē n̄ i bēsə gē ní. Yáá malang n̄ niñ rāāñ ní adēm̄ wōñg. Ba wōñg n̄ rāām̄ kə bē n̄ toō ní i wōñg ké ngáy adə a dəba alé.

18Banī ədaī mbañg ké Juda n̄ əlasí koō ta Kóṣḃē té ní na najə n̄ Kóṣḃē yā *Israel əda ní n toó: Ī ōō najə ké kem makətübē ní té majə.

19Najə n̄ m-ədə kemeé dɔ bē ké Jerusalem té ō, dɔ de ké kemeé gē té ō, na loo n toō a tél loo ké to kum koo ō, ní ĩ-nēl̄ mbīl̄ oón̄ majə, adə ĩ-ndəngā rōl̄ ō, ĩ-tél kə rōl̄ kə nang té ta kum̄m̄ té ō, ĩ-*rəyā kübē yāl̄ gē ō, ĩ-nōō kə mañ kumíí ō. Ní, mā Kóṣḃē m-ədəī na m-ōō ndūl̄.

20Adə m-ā m-əyāī kadē óy aḡ gō kaaí gē té kə kem ké sɔl̄ lɔmɔṣ. A əlanī bádá kanjə kadē áá yáá ké to kum kaḡ al̄ gē malang n̄ m-ā m-reēn̄ dɔ bē ké Jerusalem té ní.

Josias un ta madē naā kum kə kété ké Nəbā

(Áaī 2 Yáá 34.29-32)

Hilkia ngol *ngé tuñ yáá gē niñ kə madən̄ gēé tél reē ədañ mbañg Josias najə n̄ *nge koō ta ké dəyá tūr ədadé ní.

2 KI 23

¹Mbañg əla gō *kum kɔɔ gē ká *Juda té ō, ká Jerusalem té ō, adə reēn rōn té malang.

²Ni-aw sedə kem *kújə yā Kóɔbē té. De ká Juda gē malang ō, ká Jerusalem gē malang ō, dānəndə, adə *ngé tuñ yáa gē ō, *ngé koō ta gē ō, ngán gē ō ngátógə gē ō. Mbañg téda najə gē ká kem makətübə *madə naā n əngeñ kem *kújə yā Kóɔbē té ní adə oōn malang.

³Mbañg ra njan ká dɔɔ ta kum Kóɔbē dɔ loo ndōy ká kii kə dɔɔ té rāań madə naā kə Kóɔbē. Ni-ənī ndūn yā kun gō Kóɔbē ō, yā rāa gō míndə gē n əda ní ō, yáa gē n ɔjə ní ō, yáa gē n *ndū najə yān əda ní ō, kə ngarā kemənnéé mámak ō, kə rōnéé malang ō. Ni-ənī ndūn yā rāa yáa malang n i ká ndang kem makətübə madə naā té ní ō. Ngán *Israel gē malang ndigəñ madə naā ní adə niñ ənīn ndúd.

Nujəñ besə gē ká dɔ nang ká Juda té kɔɔ

(Áaī 2 Yáa 34.3-5)

⁴Mbañg əda Hilkia ngol *ngé tuñ yáa gē ō, ngé tuñ yáa ká gōn té gē ō, ngé ngōm ta róbə kújə gē ō, kadə teēn kə yáa gē n rāań yā rōyń besə *Baal ō, besə *Asera ō, besə táyō gē malang ká dɔ rā té ō ní kɔɔ kem *kújə yā Kóɔbē té. Róōn yáa gē ní horó gidə bē ká Jerusalem té ndágá kem wól mañ Sedəron té ba ɔyń búdə gē awñnéé Betel.

⁵*Ngé tuñ yáa ká rōkum al gē n mbañg ká *Juda gē adəñ a tunəñ yáa dɔ loo ndōy gē té kem bē gē ká Juda té ō, kə gō gidə bē ká Jerusalem ō ní, mbañg Josias tēbādə kɔɔ. Ni-tēbā ngé rōō ndujə yáa ká kotə majə gē kadə besə Baal ō, besə Mbang ō, besə Nāa ō, besə Táyō gē malang ká dɔ rā té ō.

⁶Ni un kāgə besə *Asera kem *kújə yā Kóɔbē té awń gidə bē ká Jerusalem té ndágá adə rōōn horó wól loo ká Sedəron té. Róōn kāgə besə Asera ní ba ɔyń bün bōkəñ dɔ bádá n kənəñ niñ kósə de gē kemeé té ní.

⁷Kújə gē ká kadə *kújə yā Kóɔbē té n de gē a rāyń kemeé a ndōynəń besə gē ní mbañg Josias tōdđ kɔɔ. Dəyá gē a əjōn kübə gē ká yā ndōy besə Asera i kem kújə gē ní té.

⁸Gō té anī Josias əla gō *ngé tuñ yáa gē ká gō nang ká *Juda té malang adə reēn Jerusalem ō, ni-rāa adə majal tákə loo ndōy gē n a rōōn ndujə yáa ká kotə majə gē dɔ té ní ō, əla gir i Geba bátə ugəń Beer Seba. Ni nujə ngé ká ta róbə té gē kɔɔ, nujə nge n ra ta róbə yā Jojue nge kōɔ bē té kum kə kemeé ní té ō, nge n deə a udə kə kem bēé anī ra i dɔ jī gel té ní ō.

⁹Bá tā ba ɔgəñ *ngé tuñ yáa loo ndōy gē té kaw tuñ yáa loo yā Kóɔbē té kem bē ká Jerusalem té. Yáa n asəñ rāa ní i kəsa mápa ká rāa kanjə *kaa mápa naā té kə ngákóódə gēé ngóy.

10Mbañg rāā adē majal tákē loo ké Topet n ra kum wól loo ké Ben Hinom té ní adē de gē rōō ngáándé ké dəngam gē ō ké dəyá gē ō, horoó kadē besē Molok báý tǝ alé.

11Ni-adē sēnda gē n mbañg ké Juda gē rāā tēndān ta *kújə yā Kóṣṣbē té yā ndōyñ mbang ní gətóon kōó. Sēnda gē ní rañ i kadə kújə yā Netan Melek n i de ké tōōñ gumən kōó ní té. Ba kújə yā Netan Melek ní ra i kadə kújə madē gē n əhōñ ta naā kə kújə yā Kóṣṣbēé ní té. Mbañg Josias əla hor dǝ púsə yā mbang té kōó.

12Ni tōō *loo tuñ yáá gē n mbañg ké *Juda gē rāān dǝ kújə ké dǝó yā Akaj té ní kōó ō, tōō *loo tuñ yáá gē n Manase rāādé ndágə loo ké gīr gidə kújə yā Kóṣṣbē ké jōó gē ké ta *kújə yā Kóṣṣbē té ní kōó ō. Ni dǝydé loo ní té kōó ba bōkə būdé kum wól loo ké Sedəron té.

13Ni-rāā adē majal tákē loo ndōy gē n rañ sǝó ta bē ké Jerusalem ní. Ré deē ra mbañ *kāgə olibə gē té anī, loo ndōy gē ní rañ i kə dām mbór bē ké geleé té. Salomǝ mbañg ké *Israel rāā loo ndōy gē ní kété adē i Astarte n i besē ké majal ngáy yā Sidon gē ní ō, adē i Kemos n i besē ké majal ngáy yā Moab gē ō, Milkom n i besē ké majal ngáy yā Amon gē ní ō.

14Ni tōō mbañ ké kudə dǝó gē kōó ō, tégā kāgə besē ké yā bōl gidə gē kōó ō, ba káñ kəngā de gē gotoó.

Nujəñ besē gē ké dǝ nang ké Israel té

(Áaī 2 Yáá 34.6-7)

15Josias bótəyō *loo tuñ yáá ké Betel kōó ō, nujə loo ndōy ké kij kə dǝó n Jeroboam ngōñ Nebat rāā ba sēlā *Israel gē adē rāān majal ní kōó ō. Ni-əla hor dǝ té ō, rāā adē əsō bū ō, rōó kāgə besē ké yā bōl gidə kōó horoó ō.

16Josias tūr rōñ anī áá dǝ bádə gē dǝ mbalá. Anī əla adē dǝyñ kəngā de gē ké kem bāá bádə gē ní té, ba rōódé dǝ *loo tuñ yáá té. Ni-rāā adē majal tákē *loo tuñ yáá tītə n Kóṣṣbē ədañ ní. Kóṣṣbē əndā najə ní i ta deē yā Nəbā té, deē n un ndūn kə dǝó ngáy ədañ yáá gē n toō ní.

17Josias dəje na ké mbañ ké kudə dǝó n n-áá noó ní ké i mbañ kəga kem dǝ rí té wa. Anī de ké kem bēé gē tūr ədanəñ na i dǝ bádə deē yā Nəbā ké dǝ nang ké *Juda té. Ba yáá gē n i-rāā dǝ ō tuñ yáá ké Betel té toō i ni n reē cǝ najəñ kété kə ndū boó ní.

18Loo n noō té Josias əda na: Əyāi bádé n noō! Adē deē dǝdə rō kəngā deē yā Nəbā n noō alé! I beé n əyāñneé kəngān gē ō, kəngā *nge koō ta yā Nəbā ké kij Samari ní.

19Kújə gē n mbañg ké *Israel té gē rāān dǝ loo ndōy gē té kə gō kem bē gē ké Samari adəñneé Kóṣṣbē wōng ní, Josias bótəyōdǝ malang kōó tītə n rāān Betel ní.

20Ni tōl *ngé tuñ yáá gē n a tunəñ yáá dǝ loo ndōy gē té ní kōó malang dǝ *loo tuñ yáá gē té ō, rōó kəngā de gē dǝ té ō. Gō té anī Josias tél dǝ té reē gogé Jerusalem.

De ké Juda gē rāān nāā Páke

(Áaṛ 2 Yáa 35.1, 18-19)

21Mbañg Josias əda ngán *Israel gē malang na kə rāān nāā *Pákə kə rəyñneé Kóṣbē Nábā yádá tītē n̄ ndangəñneé kem makətübē *madē naā t́ ní.

22Tədō əla gír dɔ bāl̄ gē n̄ nge sarya gē ō, mbañg gē ō, a ɔɔñneé bē Israel t́ ō, *Juda t́ ō ní, deē rāā nāā *Pákə ḱ tītē n̄ toō al̄ báy.

23Rāān nāā *Pákə ní rəyñneé Kóṣbē kem bē ḱ Jerusalem t́ i kem bāl̄ ḱ nge kɔ kutə gidə i sósó n̄ Josias ndiñ mbañg t́ ní.

Ta t̄l̄ ta najē ḱ dɔ kɔɔ bē yā Josias t́

(Áaṛ 2 Yáa 35.20-27; 36.1)

24Josias rāā adē *ngé koō ta de ḱ koy gē ō, kəḍē sāā gē ō, besē Terapim gē ō, gotə besē ḱ rang gē ō, gətóon̄ k̄ó malang dɔ nang ḱ Juda t́ ō, kem bē ḱ Jerusalem t́ ō. Ni-rāā yáá n̄ ndangəñ kem makətübē *ndū najē n̄ Hilkia ngol *ngé tuñ yáa gē ənge kem *kújə yā Kóṣbē t́ ní.

25Mbañg ḱ kété no mbañg Josias t́ ḱ tél reē rō Kóṣbē t́ kə ngarə kemən gēé mámák ō, kə rōn gēé malang ō, kə tógən gēé malang ō, tītē n̄ *ndū najē yā Moijə ədañ ní gətóo ō, mbañg ḱ gotən t́ tītən̄ gətóo ō.

26Bá tā ba wōng ḱ ngáy n̄ rāā Kóṣbē dɔ bē kɔɔ ḱ *Juda t́ ní tetə alé sɔñ yáá ḱ to wur t̄r̄ gē malang n̄ mbañg Manase rāā seneé t́ ní.

27Adē Kóṣbē əda na tītē n̄ na n-geyñ kaa de ḱ kem bē kɔɔ ḱ *Israel t́ gē ta kumən t́ tɔ al̄ ní, na n-gey kaa ngé ḱ Juda t́ gē ta kumən tá al̄ ō. Na n-mbātó bē ḱ Jerusalem n̄ na n-gērā ní ō, kújə yān n̄ n-ənī ndūn yā kəndā rīn dɔ t́ ní ō.

28Gotə yáá ḱ rang gē malang n̄ Josias rāā ní, ndangəñ kem makətübē kəla rāā mbañg gē ḱ Juda t́.

29I kem bāl̄ kɔɔ bē yān t́ n̄ *Paraɔ Neko, mbañg ḱ Ejiptə, aḡn̄ kə ngé rōy yān gēé kum kə bā Opəratə t́ yā kaḡ d̄iñ mbañg ḱ Asiri ní. Mbañg Josias gey kəgə de ḱ Ejiptə t́ gē māñ, adē dan n̄ *Paraɔ aḡn̄ Megido ní t̄lən.

30Ngol áskar yān gē unəñ n̄inən̄ Megido kem púsú reēñneé Jerusalem. Dubənən̄ i kem bāá bádə yān t́. De ḱ *Juda gē unəñ Joakajə ngōñ Josias urəñ yibə dɔn t́ ba əndənən̄ mbañg gotə bəbən̄ t́.

Joakajə mbañg ḱ Juda

(Áaṛ 2 Yáa 36.2-4)

31Dan n̄ Joakajə ndi mbañg ní, bālən̄ i kutə jōó gidə i mətá. Ni-ɔɔ bē Jerusalem i nāā mətá. Rī kóɔn̄ na i Hamutal, i ngōñ Irmeya ḱ Libəna.

32Joakajə rāā yáá ḱ majal̄ ta kum Kóṣbē tītē yā kaan gē.

33*Paraɔ Neko əhɔ ənīn̄ dəngáyá kem bē ḱ Ribəla t́ dɔ nang ḱ Hamat t́. I beé n̄ gír kɔɔ bē yān gāngəñ ní. *Paraɔ Neko gāng gində arjāa ḱ kəyñ i kəlōo dūbú mətá ō, lór ḱ kəyñ i kəlōo mətá ō, dɔ bē ḱ *Juda t́.

³⁴Gō té anī əndā Eliakim ngōñ Josias mbañg gotə bəbən té ba tūr rīn kṓ, əndā na i Joakim. Joakajə tá aŵ seneé Ejiptə té adə oy i nú.

³⁵Joakim adə *Paraḡ Neko gində arjāḡ ṓ, lór ṓ n gāñg dɔn té ní. Ni gāñg i lambóo dɔ de ké kem bēé gə té n əngeñ kutə nar n *Paraḡ gey ní. Gində arjāḡ ṓ, lór ṓ n ni-gāñg dɔ de ké kem bēé gə té yā kadə *Paraḡ ní, gāñg i kə gō yáḡ kənge yādé gēé.

Joakim mbañg ké Juda

(Áaṙ 2 Yáḡ 36.5-8)

³⁶Dan n Joakim ndi mbañg ní bālən i kutə jōó gidə i mí. Ni-ḡḡ bē bāl kutə gidə i kógə́m kem bē ké Jerusalem té. Rī kóḡon na i Jebuda, i ngōñ Pedaya ké Ruma.

³⁷Joakim rāa yáḡ ké majal ta kum Kóṓbē té tītə yā kaan gə.

2 KI 24

¹I bāl kḡḡ bē yān té n Nabukodonosor, mbañg ké *Babilon iḡn dɔ́ yā rṓ de gə ní. Joakim əla dɔn gir tógə yān té bāl mətá, banī gō té anī mbátə kṓ.

²Loo n noō té Kóṓbē əla bütə ngé bogə gə ké dɔ nang ké Kalde té ṓ, ké Aram té ṓ, ké Moab gə ṓ, ké Amon gə gə ṓ, dɔ Joakim té. Ni əladé kadə nujə bē ké *Juda sák sák tītə n Kóṓbē əndān ta *ngé koō ta gə kété adə ədañ ní.

³I Kóṓbē n rāa adə yáḡ ké majal gə malang n noō reēn dɔ bē kḡḡ ké *Juda té ní, tām ni gey kḡḡ bē kḡḡ ké Juda ta kumən té tḡ alé. Tɔdṓ mbañg Manase rāa majal ngáy,

⁴ni tṓ de ké kanjə najə dɔ́dɔ́ té ngáy adə majal i ngáy kem bē ké Jerusalem té. I tām najə n noō té n Kóṓbē geyn māy rōn al ní.

⁵Gotə yáḡ ké rang gə malang n Joakim rāa ní, ndangəñ kem makətübə kəla rāa mbañg ké Juda té.

⁶Dan n Joakim oy ní, i ngōnən Joakin n ḡḡ bē gotən té ní.

⁷Mbañg ké Ejiptə té teē loo tḡ alé, tɔdṓ əla gir i mañ ké Ejiptə té bátə ugəñ bā Opəratə té ní, mbañg ké *Babilon taā yáḡ malang n kété i yā mbañg ké Ejiptə ní jīn té kṓ.

Joakin mbañg ké Juda Kaŵ bəloó ké ta kəga dɔ

(Áaṙ 2 Yáḡ 36.9-10)

⁸Dan n Joakin ndi mbañg, bālən i kutə gidə i sósó. Ni-ḡḡ bē Jerusalem i nāa mətá. Rī kóḡon na i Nehusta, i ngōñ Elnatan ké Jerusalem.

⁹Ni-rāa yáḡ ké majal ta kum Kóṓbē té tītə yā bəbən.

¹⁰Dan ngeé n noō té ní ngol áskar gə yā mbañg Nabukodonosor əyñ ngé rṓ ké *Babilon gə reēneé kəñi bē ké Jerusalem rṓ té. Niñ gīrəñ gidə bē ké Jerusalem.

¹¹Nabukodonosor nəkó reē kum té ṓ.

¹²Loo ní noō té mbañg Joakin əya rōn adē mbañg Nabukodonosor. Ni teē kem bēe reē rō mbañg Nabukodonosor té. Reēñ niñ i kə kóŋneé ō, kə ngé kəla yān gēé ō, kə de kə bo yān gēé ō, kə ngol áskar yān gēé ō. Mbañg kə Babilon əhɔdɔ dəngáy. I kem bāl kɔɔ bē yā Nabukodonosor kə nge kɔ sósó té.

¹³Tītə ní Kóɔbē ədañ kété ní, Nabukodonosor ɔy yáa kənge kə kem *kújə yā Kóɔbē té ō, kə kem kújə yā mbañg té ō, malang aŋh. Ni tōɔ ngán gájé yáa rāa kəla gə ní mbañg Salomɔ adē rāāñ kə lóró tām yā *kújə yā Kóɔbē té ní kōɔ malang.

¹⁴Ni ɔy de kə Jerusalem gə malang aŋ sedé, ngār gə ō de kə bo gə ō. Malang i deē dūbú kutə kanjə tɔda kɔdə gə ō, ngé rāa lakélé ta róbə gə ō. De gə ní Nabukodonosor əyadé ndiñ gotoó kem bēe ní i nge ndoŋ gə.

¹⁵Ba mbañg Joakin ō, kóŋŋ ō, nəyān gə ō, ngol áskar yān gə ō, ngār gə kə *Juda ō ní, ni ɔydé Jerusalem aŋ sedé *Babilon.

¹⁶Ni ɔy de kə bo gə malang aŋ sedé Babilon, adē i de gə dūbú sīrí ō, kɔdə gə kə ngé rāa lakélé ta róbə gə i deē dūbú ō, gɔ rōɔ gə malang ō.

¹⁷Mbañg kə Babilon əndə Matania ní i bɔbə Joakin kə dūú ní mbañg gotə Joakin té. Ni tūr rīn kə Matania kōɔ, ba əndə na i Sedekias.

Sedekias mbañg kə Juda

(Áaī Jer 52.1-3; 2 Yáa 36.11-12)

¹⁸Dan ní Sedekias ndi mbañg ní, bālən i kutə jōó gidə i kógəh. Ni-ɔɔ bē bāl kutə gidə i kógəh kem bē kə Jerusalem té. Rī kóŋŋ na i Hamutal, i ngōñ Irmeya kə Libəna.

¹⁹Sedekias rāa yáa kə majal ta kum Kóɔbē té tītə yā Joakim.

²⁰I wōñg n ndeē Kóɔbē rāa kadə yáa kə majal gə ní noō reēñ dɔ bē kə Jerusalem té ō, dɔ bē kɔɔ kə *Juda té ō ní. Ta tōl ta anī ni-təbādə əndədə sɔy kōɔ rōn té.

Nabukodonosor gīr gidə bē kə Jerusalem

(Áaī Jer 39.1-7; 52.3-11)

Sedekias mbāté kəla dɔn gīr tógə yā mbañg kə *Babilon té.

2 KI 25

¹Kem bāl kɔɔ bē yā Sedekias kə nge kɔ ndōhó té, kə ndō nāa kə nge kɔ kutə yā nāa kə nge kɔ kutə kógəh té anī, Nabukodonosor mbañg kə *Babilon reē kə bütə áskar yān gēé malang yā rōɔñ bē kə Jerusalem. Ni əndə gérger yān adē sɔɔ ta bē. De kə Babilon gə ndērən bəlo adē gīr gidə bē.

²Niñ utən bē bátə ugə bāl kɔɔ bē yā Sedekias kə nge kɔ kutə gidə i kógəh té.

³Bō i ngáy kem bēe. De gə əngeñ yáa kə yā kəsa tɔ alé. Kə ndō nāa kə nge kɔ ndōhó yā nāa kə nge kɔ sɔ anī,

⁴de kə Kalde gə tetən dām ndogə mbañ kógəh kə gidə bē kə Jerusalem té nang té. Niñ gīrən gidə bē əlan ta naa té bá tā banī ndōɔ anī, ngé rōɔ kə *Juda gə əyñ naa

malang kə ta róbə ké mbəná ndogə mbaí ké jōó gə té, kadə ndɔ̄r yā mbaŋg té. Ngé kāy naā gə unəñ i róbə ké ndágə mbō té.

⁵Banī bütə ngé rōō ké Kalde gə sōngəñ gō mbaŋg, āw əngenəñ kum ndágə mbō ké Jeriko té. Ngé rōō yān gə əyənəñ malang ba āyñ naā kōó.

⁶De ké Kalde gə əhəñ mbaŋg Sedekias āwñ seneé Ribəla rō mbaŋg ké *Babilon té ba ədanəñ najə ní mbaŋg əda dɔn té ní.

⁷Təjāñ míndə ngán Sedekias gə ta kumən té. Gō té anī Nabukodonosor tósə kumən tōō ō, dōŋn kə súl ké rāā kə nəngá kasaá adə ngaŋg ō, ba əla seneé Babilon.

Taāñ bē ké Jerusalem Kāw bəloó ké nge kə jōó

(Áā Jer 39.8-10; 52.12-30; 2 Yáa 36.17-21)

⁸Kem bāí ké nge kə kutə gidə i ndōhó ní Nabukodonosor ndiñ mbaŋg Babilon ní, kə ndō ké nge kə sīrí yā nāā ké nge kə mí té anī, Nebujaradan ngol ngé ngōm mbaŋg gə ní ni i nge kəla yā mbaŋg ké Babilon ní, udə kem bē ké Jerusalem té.

⁹Ni-əla hor dɔ *kújə yā Kóóbə té ō, kújə yā mbaŋg té ō, kújə gə ké kem bēé té ō, ba mandang ní ni tēla hor i dɔ kújə yā de ké bo gə té malang.

¹⁰Ngol ngé ngōm dɔ mbaŋg adə bütə áskar gə malang ké Kalde té gə tōōñ ndogə mbaí ké gidə bē ké Jerusalem té kōó.

¹¹Gō té anī Nebujaradan əy gotə de gə ní n̄yñ kem bēé ní ō, ngé gə ní āyñ ta rōō té a reē naməñ mbaŋg ké *Babilon té ní ō, gotə kədə gə ō, āw sedə Babilon.

¹²Banī əyā núsə ngé ndoō gə ké kem bēé gə kadə ndɔ̄rəñ kem *kəgə nduú gə ō, kadə ndɔ̄rəñ ndɔ̄r ké rang gə ō.

¹³De ké Kalde gə tōōñ gində nəngá kasə ké ngāí gə ké ta kújə *yā Kóóbə té kōó ō, tétəñ púsə gə ō, tōōñ bay ké bo ké rāā kə gində nəngá kasaá ō, ké ndágə kújə yā Kóóbə té kōó, ba əyñ gində nəngá kasə gə ní rāānəñ yáa gə ní noō ní āwñneé Babilon.

¹⁴Niñ əyñ səmbə ké rúu gə ō, péł gə ō, kəyā gə ō, kōy gə ō, ngán gájə yáa rāā kəla gə ké rāāñ kə gində nəngá kasaá yā rāāñ kəla ké kem *kújə yā Kóóbə té malang ō, āwñneé.

¹⁵Ngol ngé ngōm mbaŋg gə əy ganán gə ō, bay gə ké yā tétéñ yáa gə ō, ké rāāñ kə lór ō, kə gində arjāa ō āwñ.

¹⁶Banī gində nəngá kasə ké ngāí ké jōó gə ō, bay ké bo ō, púsə gə ō ní mbaŋg Salomɔ rāā tām yā *kújə yā Kóóbə té ní tá duñ kadə deē gēr kōy gində

¹⁷nəngá kasə ní rāāñ ní. Gində nəngá kasə ké ngāí ké jōó gə ní asəñ kíł kutə gidə i sósó ké dɔdɔ géé. Rāāñ yáa ké tītə jóo bo gə jōó kə nəngá kasaá təndāñ tadə gə té. Yáa ké tītə jóo bo gə ní ngāldə ké kə dɔó i kíł mətá. Seləñ réng gində nəngá kasə

do yáá ké tītē jóo bo gē ní té súūnəndé ō, súūn gidədé kə kañ kágē gərenadə gē ké rāāñ kə gindē nəngá kasaá gē ō. Gindē nəngá kasə ká ngāl ká jōó gē ní toñ tītē naā ō, réng gē ní toñ tītē naā ō.

¹⁸Ngol ngé ngōm mbañg gē əho Seraya ngol *ngé tuñ yáá gē ō, Sepania *nge tuñ yáá ké nge kọ jōó ō, ngé ngōm ta róbé kújə gē n niñ i deē mətá ní ō.

¹⁹Ni-əho ngā gəra do áskar gē kógə́m ō, de ká ndogó mbangáá gē mí ō, ngol áskar gē ké nge ndang makətübē n i nge kọy de gē áskaraá ní ō, de ká gō nang ká *Juda té gē kutə mehé ō. Dan n noō té ní de gē n noō malang niñ i kem bē ká Jerusalem tá.

²⁰Nebujaradan ngol ngé ngōm mbañg gē əhdé dəngáy. Ni-aw sedé Ribəla rō mbañg ká *Babilon tá.

²¹Mbañg ká Babilon tǎ́dđ Ribəla, do nang ká Hamat tá. I beé n əyñneé de ká *Juda gē do nang yádé té awhneé sedé say kōó ní.

Gedalia, nge kọọ bē ká do nang ká Juda tá

(Áaĭ Jer 40.7-41.18)

²²Nabukodonosor mbañg ká Babilon əyā núsə de kérēy gē kem bēé do nang ká *Juda tá. Ni-əndā Gedalia ngōñ Ahikam ká ngōñ Sapan dɔ́dɔ́ tá.

²³Dan n ngol áskar gē malang kə deē yádé gēé oōñ kadə mbañg ká Babilon əndā Gedalia do bē té anī, reēñ kə de gē yádé gēé əngeñ Gedalia kem bē ká Misəpa tá. Ngol áskar gē ní i Ismael ká ngōñ Netania ō, Yohanan ká ngōñ Karea ō, Seraya ká ngōñ Tanəhumet ká Netopa ō, Yajania n i de ká gir kojə yā Maaka tá ní ō.

²⁴Niñ malang ní Gedalia əñī ndūn adədé əda na: Ī-lōō bōl rāā kəla yā de ká Kalde tá gē! Ī-ndiī kem bēé, Ī-rāāi kəla ādī mbañg ká *Babilon anī rōsí a nelśí.

²⁵Banī kə nāā ká nge kọ sīrī anī, Ismael ká ngōñ Netania, ká ngōñ Elisama n girən i mbañg ní, əy de gē kutə reē tōlən Gedalia ō, de ká *Juda gē kə de ká Kalde tá gē n niñ i seneé ní ō, kem bē ká Misəpa tá.

²⁶Loo n noō té de ká kem bē gē malang ō, ngol áskar gē ō, awh Ejiptə, tɔ́dɔ́ niñ bōlən de ká Kalde tá gē.

Mbañg ká Babilon rajə Joakin

(Áaĭ Jer 52.31-34)

²⁷Əhoñ Joakin mbañg ká *Juda awh seneé Babilon. Ni rāā bāl kutə mətá gidə i sīrī Babilon. Kem bāl ká nge kọ kutə mətá gidə i sīrī tá, kə ndō ká nge kọ kutə jōó gidə i sīrī yā nāā ká nge kọ kutə gidə i jōó anī, Ewil Merodak mbañg ká Babilon rāā kem ndaa seneé. Ni ərən dəngáyá kem bāl n ndiñ mbañg tá ní.

²⁸Ewil Merodak ər najə seneé kə kemən ká majaá ō, adən kor kágē mbañg ká bo tɔ́y yā mbañg ká rang gē n ndiñ *Babilon tītē yāñ ní ō.

²⁹Ni-adən ta róbə kər kübə dəngáy rōñ tá kōó ō, əla gir ndō n noō té ní Joakin a əsa yáá i ta kum mbañg ká Babilon tá ō.

³⁰I beé n mbañg adēn Joakin yáa kəsa kə dɔ ndɔ̄ gə malang n̄ Joakin ndiñ kə kumneé ní.

1 CH

1 CH 1

Gír kaa əla gír dɔ Adam té báté ugə́n dɔ Esau té

- ¹Adam i bɔbɛ Set, Set i bɔbɛ Enos,
²Enos i bɔbɛ Kenan, Kenan i bɔbɛ Malalel, Malalel i bɔbɛ Yered,
³Yered i bɔbɛ Henok, Henok i bɔbɛ Matusalem, Matusalem i bɔbɛ Lamek,
⁴ba Lamek i bɔbɛ Noe. Noe i bɔbɛ Sem ɔ, Kam ɔ, Japet ɔ.
⁵Ngán Japet gə́ i Gomer ɔ, Magog ɔ, Maday ɔ, Yaban ɔ, Tubal ɔ, Mesek ɔ, Tiras ɔ.
⁶Ngán Gomer gə́ i Asəkenas ɔ, Dipat ɔ, Togarma ɔ.
⁷Ngán Yaban gə́ i Elisa ɔ, Tarsis ɔ, Kitim ɔ, Rodanim ɔ.
⁸Ngán Kam gə́ i *Kus ɔ, Misəraim ɔ, Put ɔ, Kanaan ɔ.
⁹Ngán *Kus gə́ i Seba ɔ, Habila ɔ, Sabəta ɔ, Ragəma ɔ, Sabəteka ɔ. Ngán Ragəma gə́ i Saba ɔ, Dedan ɔ.
¹⁰*Kus i bɔbɛ Nemrod ɔ. Nemrod i de ké ta kəga dɔ n tógən i ngáy dɔ nang té ní.
¹¹Misəraim ojə Lud gə́ ɔ, Anem gə́ ɔ, Lehab gə́ ɔ, Napətu gə́ ɔ.
¹²Patəros gə́ ɔ, Kasəlu gə́ n Pilstin gə́ teēn tū té ní ɔ, Kapətor gə́ ɔ.
¹³Kanaan ojə Sidon n i ngə́n hágən ní ɔ, Het ɔ,
¹⁴Yebus gə́ ɔ, *Amor gə́ ɔ, Girgas gə́ ɔ,
¹⁵Hibi gə́ ɔ, Arki gə́ ɔ, Sini gə́ ɔ,
¹⁶Arbad gə́ ɔ, Semar gə́ ɔ, Hamati gə́ ɔ.
¹⁷Ngán Sem gə́ i Elam ɔ, Asur ɔ, Arpaksad ɔ, Lud ɔ, Aram ɔ, Us ɔ, Hul ɔ, Geter ɔ, Mesek ɔ.
¹⁸Arpaksad ojə Sela, Sela ojə Eber.
¹⁹Eber ojə ngán ké dəngam gə́ jɔó. Rī nge ké nga tógə na i Peleg, kumən na i kəgə naā. Tām de ké dɔ nang té gə́ kəgə́n naā i bāl yān té. Rī ngə́kɔɔn na i Yokətan.
²⁰Yokətan ojə Almodad ɔ, Selep ɔ, Hasarmabet ɔ, Yera ɔ,
²¹Hadoram ɔ, Ujal ɔ, Dikəla ɔ,
²²Ebal ɔ, Abimael ɔ, Saba ɔ,
²³Opir ɔ, Habila ɔ, Yobab ɔ. Ngán Yokətan gə́ malang n noó.
²⁴Sem i bɔbɛ Arpaksad, Arpaksad i bɔbɛ Sela, Sela i bɔbɛ Eber,

- 25 Eber i bəbē Peleg, Peleg i bəbē Rehu, Rehu i bəbē Serug,
 26 Serug i bəbē Nahor, Nahor i bəbē Tera,
 27 Tera i bəbē Abəram n̄ gō té anī əndān rīn na i Abəraham nī.
 28 Ngán Abəraham gē i Isaak ō, Ismael ō.
 29 Gír kojə yādé gē n toó: Nebayot i hágə Ismael. Gō té anī Ismael ojə Kedar ō, Adəbeel ō, Mibəsam ō,
 30 Misəma ō, Duma ō, Masa ō, Hadad ō, Tema ō,
 31 Yetur ō, Napis ō, Kedəma ō. Ngán Ismael gē n noó.
 32 Ketura dəyá gidə ndogē Abəraham ojə Jimran ō, Yoksan ō, Medan ō, Madian ō, Isəbak ō, Sua ō. Ngán Yokəsan gē i Saba ō, Dedan ō.
 33 Ngán Madian gē i Epa ō, Eper ō, Hanok ō, Abida ō, Elda ō. Ngán Ketura gē malang n noó.
 34 Abəraham ojə Isaak. Ngán Isaak gē i Esau ō, Israel ō.
 35 Ngán Esau gē i Elipaj ō, Rewel ō, Yeus ō, Yalam ō, Kora ō.
 36 Ngán Elipaj gē i Teman ō, Omar ō, Sepi ō, Gatam ō, Kenas ō, Timna ō, Amalek ō.
 37 Ngán Rewel gē i Nahat ō, Jera ō, Sama ō, Mija ō.
 38 Ngán Seir gē i Lotan ō, Sobal ō, Sibeon ō, Ana ō, Dison ō, Eser ō, Disan ō.
 39 Ngán Lotan gē i Hori ō, Homam ō. Ngōkóŋ Lotan ké dəyá i Timna.
 40 Ngán Sobal gē i Alyan ō, Manahat ō, Ebal ō, Sepi ō, Onam ō. Ngán Sibeon gē i Aya ō, Ana ō.
 41 Ngōn Ana i Dison. Ngán Dison gē i Hamran ō, Esəban ō, Itəran ō, Keran ō.
 42 Ngán Eser gē i Bilehan ō, Jaban ō, Yakan ō. Ngán Disan gē i Us ō, Aran ō.

Mbañg gē ō, ngār gē ō, ké dɔ gír kaa gē yā Edom té

(Áaī Tkg 36.31-43)

- 43 Mbañg gē n̄ ɔŋn̄ bē dɔ nang ké Edom té pá tá kadē mbañg gē ɔŋn̄ bē dɔ nang ké *Israel té báy nī rīdé n toó: Bela ngōn Beor, ni i de ké kem bē ké Dinaba té.
 44 Dan n̄ Bela oy nī i Yobab ké ngōn Jera ké Bosra n ɔŋ bē gotən té nī.
 45 Dan n̄ Yobab oy nī i Husam ké dɔ nang yā Teman gē té n ɔŋ bē gotən té nī.
 46 Dan n̄ Husam oy nī i Hadad ké ngōn Bedad n ɔŋ bē gotən té nī. I ni n tetə Madian gē rōŋ dɔ nang ké Moab té nī. Rī bē yān na i Abit.
 47 Dan n̄ Hadad oy nī i Samla ké Masəreka n ɔŋ bē gotən té nī.
 48 Dan n̄ Samla oy nī i Saul ké Rehobot ké dɔ bā Opəratə té n ɔŋ bē gotən té nī.

- ⁴⁹Dan ní Saul oy ní i Baal Hanan ké ngōñ Akbor n ɔɔ bē gotən té ní.
- ⁵⁰Dan ní Baal Hanan oy ní i Hadad n ɔɔ bē gotən té ní. Rī bē yān na i Pai, ba rī nēyān na i Mehetabel, i ngōñ Matæred ké ngōñ Mejahab ké dɔyá.
- ⁵¹Dan ní Hadad oy ní ngār gē n ndiñ dɔ bē ké Edom té ní. Rīdɔ n toó: Timna, Alba, Yetet,
- ⁵²Oholibama, Ela, Pinon,
- ⁵³Kenas, Teman, Mibesar,
- ⁵⁴Magædiel, Iram. Ngār gē ké Edom n noó.

1 CH 2

De ké gir kojə yā Juda té gē, adē i ngán Israel gē

- ¹Rī ngán *Israel gē n toó: Ruben, Simeɔ, Lebi, *Juda, Isakar, Jabulo,
- ²Dan, Jəjep, Benjamɛ, Nepətali, Gad, Aser.
- ³Ngán *Juda gē i Er ɔ, Onan ɔ, Sela ɔ. I nēyān ké Kanaan ké ngōñ Sua ní n ojədɔ seneé ní. Banī Er ní i hágə Juda ní, najə i dɔn té ta kum Kóɔbē té, adē Kóɔbē rāā adē oy.
- ⁴Gō té anī Tamar ní i um *Juda ní ojə Peres ɔ, Jera ɔ, adē Juda. Adē ngán Juda malang i deē mí.
- ⁵Ngán Peres gē i Hesəron ɔ, Hamul ɔ.
- ⁶Ngán Jera gē i Jimri ɔ, Etan ɔ, Heman ɔ, Kalkol ɔ, Darda ɔ. Ngánən gē malang i deē mí.
- ⁷Ngōñ Karmi i Akar. I ni n rāā adē yáá ké to kum kaý al reē dɔ *Israel té ní tɔdɔ ni ɔy núsə yáá ké bāā dɔ tām yā Kóɔbē tām yān té.
- ⁸Ngōñ Etan i Ajaría.
- ⁹Ngán Hesəron gē i Yerameel ɔ, Ram ɔ, Kaleb ní bārnəñ na i Kelubai ní ɔ.
- ¹⁰Ram ojə Aminadab. Aminadab ojə Nason, ni i ngár ké dɔ ngán *Juda gē té.
- ¹¹Nason ojə Salma. Salma ojə Boj.
- ¹²Boj ojə Obed. Obed ojə Jese.
- ¹³Jese ojə ngán gē sīrí, rīdɔ n toó: Hágə Jese i Eliab. Abinadab i ngōnən ké nge kɔ jōó, Simea i ngōnən ké nge kɔ mətá,
- ¹⁴Netanel i ngōnən ké nge kɔ só, Radai i ngōnən ké nge kɔ mí,
- ¹⁵Osem i ngōnən ké nge kɔ mehɛ, Dabid i ngōnən ké nge kɔ sīrí.
- ¹⁶Ngákóódɔ ké dɔyá gē i Seruya ɔ, Abigail ɔ. Ngán Seruya gē i Abisai ɔ, Joab ɔ, Asael ɔ. Niñ malang i deē mətá.

- 17 Abigail ojə Amasa, ba bəbə Amasa i Yeter. Yeter i de ké gir kaa yā Ismael tá.
- 18 Kaleb ngōn Hesəron ojə ngán gē sá kə nēyán Ajuba. Ngōnən ké dəyá i Yeriot, ba ngánən ké dəngam gē i Yeser ō, Sobab ō, Ardon ō.
- 19 Dan ní Ajuba oy ní Kaleb taā Epərata ojəń Hur.
- 20 Hur ojə Uri, ba Uri ojə Besalel.
- 21 Gō té anī Hesəron taā ngōn Makir ké bəbə Galaad. Dan ní ni-taā ngōn Makir ní bālən i kutə mehé. Dəyá ní ojə ngōn ké dəngam kógəńm adən, rī ngōn ní na i Segub.
- 22 Segub ojə Yair. Yair ənge bē kutə jōó gidə i mətá dɔ nang ké Galaad tá.
- 23 Banī Gesur gē ō, Aram gē ō, taāń bē gē yā Yair kōó. Niń taāń bē ké Kenat ō, ngán bē gē ní bē ké Kenat ɔɔ bē dɔ tá ní ō. Bē gē malang ní niń taāń ní i kutə mehé. De ké kemeé gē malang i de gē ké gir kojə yā Makir bəbə Galaad tá.
- 24 Dan ní Hesəron oy ní, Kaleb taā Epərata nēyá bəbən ojəń Asehur ké bəbə Tekoa.
- 25 Ngán Yerameel ké hágə Hesəron i Ram ō, Buna ō, Oren ō, Osem ō, Ahia ō. Ram i hágə Yerameel.
- 26 Yerameel taā dəyá ké rang. Rī dəyá ní na i Atara. Atara i kóɔ Onam.
- 27 Ngán Ram ké hágə Yerameel i Maas ō, Yamin ō, Eker ō.
- 28 Ngán Onam gē i Samai ō, Yada ō, ba ngán Samai gē i Nadab ō, Abisur ō.
- 29 Rī nēyá Abisur na i Abihail. Abihail ojə Aban ō, Molid ō, adə Abisur.
- 30 Ngán Nadab gē i Seled ō, Apaim ō. Seled oy kanjə kojə ngōn.
- 31 Ngōn Apaim i Isei. Ngōn Isei i Sesan. Ngōn Sesan i Alai.
- 32 Ngán Yada ké ngókóɔ Samai i Yeter ō, Yonatan ō. Yeter oy kanjə kojə ngōn.
- 33 Ngán Yonatan gē i Pelet ō, Jaja ō. Ngán Yerameel gē n noó.
- 34 Sesan ojə ngōn ké dəngam alé ba ojə i dəyá gē. Bəlo yāń kógəńm i noó, rīn na i Yara, i de ké Ejiptə.
- 35 Sesan un ngōnən ké dəyá kógəńm adə bəlo yāń Yara. Ngōnən ké dəyá ní ojə Atai adən.
- 36 Atai ojə Natan. Natan ojə Jabad.
- 37 Jabad ojə Epəlal. Epəlal ojə Obed.
- 38 Obed ojə Yehu. Yehu ojə Ajaría.
- 39 Ajaría ojə Heles. Heles ojə Eleasa.
- 40 Eleasa ojə Sisəmai. Sisəmai ojə Salum.

- ⁴¹Salum ojə Yekamia. Yekamia ojə Elisama.
- ⁴²Ngán Kaleb ká ngōkóo Yerameel n toó. Rī nge ká nga tógə na i Mesa, ni i bəbə Jip, ba Maresa i bəbə Hebron.
- ⁴³Ngán Hebron gə i Kora ō, Tapua ō, Rekem ō, Sema ō.
- ⁴⁴Sema ojə Raham ká bəbə Yorkeam. Rekem ojə Samai.
- ⁴⁵Samai ojə Maon ká bəbə Bet Sur.
- ⁴⁶Dəyá gidə ndogə yā Kaleb n rīn na i Epa ní ojə Haran ō, Mosa ō, Gajej ō. Haran ojə Gajej.
- ⁴⁷Ngán Yadai gə i Regem ō, Yotam ō, Gesan ō, Pelet ō, Epa ō, Saapa ō.
- ⁴⁸Dəyá gidə ndogə yā Kaleb n rīn na i Maaka ní ojə Seber ō, Tirnana ō.
- ⁴⁹Ni ojə Sapə ká bəbə Madəmana ō, Sewa ká bəbə Makəbena niñ kə Gibeia ō. Rī ngōn Kaleb ká dəyá na i Aksa.
- ⁵⁰Ngán Kaleb gə n noó. Ngán Hur ká hágə Epərata i Sobal kəndā gir bē Kiryat Yearim ō.
- ⁵¹Salma nge kəndā gir bē ká Betlehem ō, Harep nge kəndā gir bē ká Bet Gader ō.
- ⁵²Sobal nge kəndā gir bē ká Kiryat Yearim ojə gir deə yān gə, adə i Haroe gə ō, núsə Manahat gə ō,
- ⁵³gir kaa gə ká Kiryat Yearim, adə i Yitəri gə ō, Puti gə ō, Sumati gə ō, Misərai gə ō. I niñ n ndiñ kem ngán bē gə ká Sora tó ō, ká Esətaol tó ō ní.
- ⁵⁴Ngán Salma gə i de ká Betlehem gə ō, Netopa gə ō, Atrot Bet Yoab gə ō, núsə Manahat gə ō, Sora gə ō,
- ⁵⁵gir kaa gə yā Sopəri gə n ndiñ Yabes ní ō, Tireati gə ō, Simeati gə ō, Sukati gə ō. Niñ i Keni gə ká gir kojə yā Hamat kaa de ká gir kojə yā Rekab tó gə.

1 CH 3

De ká gir kojə yā Dabid tó gə

- ¹Ngán gə n Dabid ojədə Hebron ní rīdə n toó: Nge ká nga tógə i Amnon kə ngōn Ahinoam ká Jisreel. Gidən i Daniel ká ngōn Abigail ká Karmel.
- ²Ká nge kə mətá i Absalom ká ngōn Maaka ká ngōn Talmai n i mbañg ká Gesur ní. Ká nge kə só i Adonia ká ngōn Hagit.
- ³Ká nge kə mí i Sepatia ká ngōn Abital. Ká nge kə mehé i Itəream ká ngōn Egəla, Egəla i nēyá mbañg ō.
- ⁴Niñ mehé mbak ní Dabid ojədə i Hebron. Ni oo bē bāl siri kə nāā mehé kem bē ká Hebron tó. Gō tó anī oo bē bāl kutə mətá gidə i mətá kem bē ká Jerusalem tó.

- ⁵Ngé gē ní ni ojədé Jerusalem ní rīdē n toó: Simea ō, Sobab ō, Natan ō, Salomō ō. Niñ só mbak ní kóǵá i Batəseba ká ngōñ Amiel.
- ⁶Gō tá anī ojə ngán ká rang gē ndōhó báý tǵ: I Ibar ō, Elisama ō, Elipelet ō.
- ⁷Noga ō, Nepeg ō, Yapia ō,
- ⁸Elisama ō, Eliada ō, Elipelet ō.
- ⁹Rī ngán Dabid gē malang n noó. Tá dəyá gidə ndogē gē ojəñ ngán ká rang gē adənəñ báý tǵ. Ni ojə ngōñ ká dəyá ō, rīn na i Tamar.
- ¹⁰De ká gír kojə yā Salomō n toó kə gō naá Roboam ō, Abia ō, Asa ō, Josapat ō,
- ¹¹Joram ō, Akajias ō, Joas ō,
- ¹²Amasia ō, Ajaria ō, Yotam ō,
- ¹³Akaj ō, Ejekias ō, Manase ō,
- ¹⁴Amon ō, Josias ō.
- ¹⁵Rī ngán Josias gē n toó: Nge ká nga tǵgə i Yohanan, gidən i Joakim, ká nge kə mətá i Sedekias, ká nge kə só i Salum.
- ¹⁶Ngán Joakim gē i Yekonia ō, Sedekias ō.
- ¹⁷Yekonia ní əhənəñ aŵñ seneé bəloó dǵ nang ká *Babilon té ní ngánən gē i Saltiel ō,
- ¹⁸Malkiram ō, Pedaya ō, Senasar ō, Yekamia ō, Hosama ō, Nedabia ō.
- ¹⁹Ngán Pedaya gē i Jorobabel ō, Simei ō. Ngán Jorobabel ká dəngam gē i Mesulam ō, Hanania ō, ngōnən ká dəyá i Selomit ō.
- ²⁰Ngán Mesulam gē i Hasuba ō, Ohel ō, Berekia ō, Hasadia ō, Yusab Hesed ō. Niñ malang i de mí.
- ²¹De ká gír kojə yā Hanania i Pelatia ō, Yesaya ō, ngán Repaya gē ō, ngán Arnan gē ō, ngán Obadia gē ō, ngán Sekania gē ō.
- ²²Rī ngōñ Sekania na i Semaya. Rī ngán Semaya gē na i Hatus ō, Igal ō, Baria ō, Nearia ō, Sapat ō. Niñ malang i deē mehé.
- ²³Rī ngán Nearia gē na i Eliohenai ō, Hijəkia ō, Ajrikam ō. Niñ malang i deē mətá.
- ²⁴Rī ngán Eliohenai gē na i Hodabia ō, Eliasib ō, Pelaya ō, Akub ō, Yohanan ō, Delaya ō, Anani ō. Niñ malang i deē sīrí.

1 CH 4

Rī de ká rang gē ká gír kaa yā Juda té

- ¹Rī ngán *Juda gē na i Peres ō, Hesəron ō, Karmi ō, Hur ō, Sobal ō.

- ²Reaya ngōñ Sobal oje Yahat. Yahat oje Ahumai ō, Lahad ō. I niñ n i kaa de ké gir kojə yā Sora té gē ní.
- ³⁻⁴Hur n i hágə Epərata ō, i ni n əndā gir bē ké Betlehem ō ní, oje Etam ō, Jisreel ō, Isama ō, Idəbak ō. Ni-oje ngōñ ké dəyá kógəím ō, rīn na i Hasəlelponi. Gō té anī oje Penuel nge kəndā gir bē ké Gedor ō, Ejer nge kəndā gir bē ké Husa ō.
- ⁵Asehur nge kəndā gir bē ké Tekoa taā dəyá gē i jōó, kógəím rīn na i Hela ō, kərəy rīn na i Naara ō.
- ⁶Naara oje Ahujam ō, Heper ō, Temni ō, Ahasetari ō. Rī ngán Naara gē n noó.
- ⁷Rī ngán Hela gē na i Seret ō, Sohar ō, Etənan ō.
- ⁸Kos oje Anub ō, Sobeba ō, de ké gir kaa yā Aharel ngōñ Harum té gē ō.
- ⁹De gē tádañ Yabes tɔy gotə ngákóon gē. Kóon əndā rīn na i Yabes, tɔdɔ əda na dan n-ojən ní na tōr rōn ngáy.
- ¹⁰Yabes ndɔy Nəbā əda na: Nəbā yā *Israel, i-rāā majə sem, i-teē kem dɔ nang yām kə gogé adəím ō, əndā jīi dɔm té i-ngɔməímneé ō, ədā yáú ké to kum kaý al teē dɔm té al ō, ədā m-áú tápə al ō. Anī Nəbā rāā yáú n i dəjen ní.
- ¹¹Kelub ngókóo Suha oje Mehír ké bəbə Esəton.
- ¹²Esəton oje Bet Rapa ō, Pasea ō, Tehina ké bəbə Ir Nahas ō. I niñ n i de ké Reka gē ní.
- ¹³Rī ngán Kenas gē na i Otəniel ō, Seraya ō. Rī ngán Otəniel gē na i Hatat ō, Menotai ō.
- ¹⁴Menotai oje Opəra ō, Seraya oje Yoab kaa kɔdə gē n ndiñ wól loo yā kɔdə gē té ní ō.
- ¹⁵Rī ngán Kaleb ké ngōñ Yepune na i Iru ō, Ela ō, Naam ō. Ngōñ Ela i Kenas.
- ¹⁶Rī ngán Yehalelel gē na i Jip ō, Jipa ō, Tiria ō, Asarel ō.
- ¹⁷⁻¹⁸Rī ngán Esdras gē na i Yeter ō, Mered ō, Eper ō, Yalon ō. Mered taā Bitia ngōñ mbañg ké Ejiptə ojəñ Miriam ō, Samai ō, Isəba nge kəndā gir bē ké Esətemoa ō. Mered taā dəyá ké *Juda ojəñ Yered nge kəndā gir bē ké Gedor ō, Heber nge kəndā gir bē ké Soko ō, Yekutiel nge kəndā gir bē ké Janoa ō.
- ¹⁹Hodia taā ngókóo Naham ké dəyá. Rī de ké gir kojə yádə té gē i Garmi gē n ndiñ Keila ní ō, Maaka gē n ndiñ Esətemoa ní ō.
- ²⁰Rī ngán Simon gē na i Amnon ō, Rina ō, Ben Hanan ō, Tilon ō. Kojə yā Isei i Johet niñ kə ngōnəneé.
- ²¹Rī de ké gir kojə yā Sela ngōñ *Juda té gē n toó: Er nge kəndā bē ké Leka ō, Lada nge kəndā gir bē ké Masera ō, i gir kaa gē ké ngé rāā kəla kúbə *léé ké kəlá kəjōn kídə yululu gē n ndiñ Bet Asəbea ní.

22Sela i kaa Yokim ō, de gē ní ndiñ Kojəba ní ō, Yoas ō, Sarap ō, i niñ n táāñ dəyá Moab gē pá tá tél reē ndiñ Lehem ní. Yáa gē ní noō i yáa ká jóó ngáy gē.

23I de ká gír kojə yádé té gē ní i kədē gē jóo ní. Ndiñ i Netaim ō, Gedera ō. Ndiñ i loo gē ní noō té n a rāāñneé kəla yā mbañg ní.

De ká gír kojə yā Simeo té gē

24Rī ngán Simeo gē na i Nemuel ō, Yamin ō, Yarib ō, Jera ō, Saul ō.

25De ká gír kojə yā Saul té gē kə gō naá n toó: Salum ō, Mibəsam ō, Misəma ō.

26Yā Misəma gē i Hamuel ō, Jakur ō, Simei ō.

27Ngán Simei ká dəngam gē i kutə gidə i mehé ō, ngánən ká dəyá gē i mehé ō, banī ngán ngákəon gē i ngáy alé. I tām najə ní noō té n gír kaa gē ká gír bē yā Simeo té i ngáy tītə yā *Juda al ní.

28Niñ ndiñ i Beer Seba ō, Molada ō, Hasar Sual ō.

29Bila ō, Esem ō, Tolad ō,

30Betuel ō, Horma ō, Sikəlag ō,

31Bet Markabot ō, Hasar Susim ō, Bet Biri ō, Saraim ō. Niñ ndiñ i kem bē gē ní noō té ō, kem ngán bē yádé gē té ō, báté ugəñ bāl kəon bē yā Dabid té.

32Niñ ndiñ kem bē ká mí gē ní toō té ō, adə i bē ká Etam ō, Ain ō, Rimon ō, Token ō, Asan ō.

33Ndiñ ngán bē gē ká gidə bē gē ní té báté ta kaw Baalat ō. Rī loo gē ní niñ ndiñ tū té ní n noó ō, rī de ká gír kojə yádé gē té n noó ō.

34Mesobab ō, Yamlek ō, Yosa ká ngōñ Amasia ō,

35Yoel ō, Yehu ká ngōñ Yosibia ō, ngōñ Seraya ō, ngōñ Asiel ō,

36Eliohenai ō, Yakoba ō, Yesohaya ō, Asaya ō, Adiel ō, Yesimiel ō, Benaya ō,

37Jija ká ngōñ Sipei ō, ngōñ Alon ō, ngōñ Yedaya ō, ngōñ Simri ō, ngōñ Semaya ō.

38De gē ní tédāñ rīdē noō, niñ i ngār gē ká də de gē ká gír kaa yádé gē té ō, kojə yádé gē ojəñ naā ngáy adə kutədə i ngáy ō.

39Niñ tēndāñ naā tūñ kə loo gē té yā sāañ mu ká mbōl gē té tām yā yáa kuñ yádé gē té. Awn báté ugəñ kadə bē ká Gedor té ngər. Ré deē ra wól loo té anī, niñ i kə dām ká gír bē té.

40Niñ əngeñ loo ká mu ká mbōl majə i tū té gē ō, də nang ní laa majə ō, ndi ləm ō. De ká gír kojə yā Kam té gē ndiñ də nang ní té kété.

41De gē ní tédāñ rīdē kété laā ní, bāl yā Ejekias mbañg ká *Juda té ní, reē nujəñ kújə tandā gē yā de ká gír kojə yā Kam té gē ní kōó ō, nujəñ loo bōó rō yádé gē kōó ō, tōləñ de ká kem bēé gē malang kōó ō. Bōólaā gəgə deē aə gōtóo de ká gír kojə

yā Kam té gē ní alé. De gē n̄ tēdañ rīdá kété laā ní ndiñ gotədé té, tɔdō loo gē ká mu ká majə i tū té gē toñ loo ní té tām yā batə yādá gē té ɔ, bəyā yādá gē té ɔ.

⁴²Ngán Simeo kéréy gē aŵ ndiñ dɔ mbaĭ ká Seir té. De ká sedé gē i bú mí. Jamā dɔdɔ gē i ngán Isei gē n̄ i Pelatia ɔ, Nearia ɔ Repaya ɔ, Ujiel ɔ ní.

⁴³Niñ tōlāñ Amalek ká ngé teē ta yo té gē n̄ ay aŵ ndiñ noó ní kōs ba ndiñ gotədé té. Bōólaā gēgē niñ ndiñ noó báý.

1 CH 5

De ká gír kojə yā Ruben té gē

¹⁻³Ruben i hágə Jakob bá tā ba ni bī kə nēyá bəbəneé adə téləñ kə yáa ndəba yān ká loo ngōñ hágə té adəñ i ngán Jəjep gē. Jəjep i ngōñ *Israel ɔ. Adə rāāñ Ruben i ngōñ hágə té tɔ alé. *Juda i de ká bo tɔy ngákóon gē malang. Mbañg ká Israel té teē i gír yān té. Banī ta róbə kənge yáa ndəbā ká loo ngōñ hágə té i yā Jəjep. Rī ngán Ruben ká hágə Jakob na i Hanok ɔ, Palu ɔ, Hesəron ɔ, Karmi ɔ.

⁴De ká gír kojə yā Joel té gē kə gō naā n toó: I Semaya ɔ, Gog ɔ, Simeï ɔ,

⁵Mika ɔ, Reaya ɔ, Baal ɔ,

⁶Beera ká ngār yā ngán Ruben gē n̄ Tigəlatə Pileser mbañg ká Asiri əhən aŵ seneé bəloó ní ɔ.

⁷Ngákóo Beera gē n̄ niñ i dɔ gír kaa yādá gē té, aláa dɔ kojə yādá gē té ní, rīdá i ká ndang kem makətübūú. Nge ká ta kəga dɔ rīn na i Yeyel, nge kutə gōn i Jakari,

⁸nge tōl tadé i Bela ngōñ Ajaj ká ngōñ Sema ká ngōñ Joel. Loo n̄ ngán Ruben gē ndiñ tū té ní, ré deē ra tū té anī Aroer i kə dām mbór bē ká geleé té ɔ, mbaĭ Nebo ɔ, bē ká Baal Meon ɔ, rañ i kə dām mbór bē ká kəó té ɔ.

⁹Dām ká gír bē té báa niñ ndiñ báté ta kaw kə kadə dəla loo n̄ kēgə dɔ nang yādá naā té kə bā Opəratə ní té, tɔdō yáa kuĭ yādá gē i ngáy dɔ nang ká Galaad té.

¹⁰Bāĭ yā Saul té ní niñ rōñ Hagəri gē rō tetəñdá, adə əlañ dɔdɔ gír tógə yādá té. Gō té anī gō nang n̄ deē ra Galaad anī i kə dām ká gír bē té ní, niñ ndiñ tū té malang.

De ká gír kojə yā Gad té gē

¹¹Ré deē ra bē ngán Ruben gēe anī, de ká gír kojə yā Gad té gē ndiñ i kə dām mbór ká kəó té, dɔ loo ká kji kə dɔs ba gidə asə naā ká Basan té ɔ, ndiñ báté ta kaw kə Salka dām ká gír bē té ɔ.

¹²De gē n̄ ndiñ noó kété ní de ká ta kəga dɔ gē i gír kaa gē yā Joel. Ká nge kə jōó i gír Sapan. Gō té anī i gír kaa gē yā Yanai ɔ, yā Sapat ɔ.

¹³Tá kadə gír kaa ká rang gē i sīrī báý tɔ: I gír kaa gē yā Mikael ɔ, Mesulam ɔ, Seba ɔ, Yorai ɔ, Yakan ɔ, Jia ɔ, Eber ɔ.

14Ngé kəndā gir kaa gē n noō ní niñ i ngán Abihail gē. De ké gir kojə yādə gē kə gō naá n toó: Huri ō, Yaroa ō, Galaad ō, Mikael ō, Yesisai ō, Yado ō, Bujə ō.

15De ké dɔ gir kojə gē n noō té i Ahi ké ngōñ Abədiel ké ngōñ Guni.

16Adə de ké gir kojə yā Gad té gē ndiñ i dɔ nang ké Galaad té ō, ké Basan té ō, gō nang gē n bē ké Galaad ō, ké Basan ō, ɔɔ bē dɔ té ní ō, ndiñ i loo gē ké Saron n a awñ kə yāa kuł gēé dɔ mu té tū té ní ō, báté ta kaw kə ta ngóy loo gē ní té.

17Ndangəñ rī de gē ké gir bē n noō té gē makətübūú i bāl yā Yotam mbañg ké *Juda té ō, i bāl yā Jeroboam mbañg ké *Israel té ō.

18Ngán Ruben gē ō, ngán Gad gē ō, núsə de gē ké gir bē yā Manase té gē ō ní, niñ i gɔ rɔɔ gē ō. Niñ i deē dūbú kutə sɔ gidə i sɔ kə dɔn ké bú siri kə kutə mehé. Niñ asəñ kaw ta rɔɔ té.

19Niñ rɔɔñ Hagəri gē ō, de gē ké gir kojə yā Yetur té ō, yā Napis té ō, yā Nodab té ō.

20Nəbā rāa sedə loo rɔɔ ní té. Ni-əla Hagəri gē ō, de ké sedə gē malang ō, kem jidə té. Tɔdɔ dan n udəñ rɔɔ naā té a rɔɔñ naā ní, niñ əgañ kɔr kə dɔ Nəbā té adə Nəbā oō ndudə ba diidə, tām niñ əniñ kəmdə adəñ Nəbā.

21Niñ əhɔñ yāa kuł yādə gē jámbal gē dūbú kutə mí ō, batə gē ō, bəyā gē ō, malang i dūbú bú jɔó kə kutə mí ō, kəro gē dūbú jɔó ō, de gē dūbú bú ō.

22Madə baā gē ngáy óyñ tɔdɔ rɔɔ ní i rɔɔ yā Nəbā. Niñ ndiñ gotədə té báté bāl kaw bəloó té.

De ké gir kojə yā Manase té gē

23Núsə de ké gir bē yā Manase té gē reē ndiñ bē Basan báté ugəñ Baal Hermon ō, Senir ō, Hermon ō, i kə dām mbór bē ké kɔ té ní ō. Niñ i ngáy.

24Rī de ké dɔ gir kojə yādə gē té n toó: Eper ō, Isei ō, Eliel ō, Ajriel ō, Yirmea ō, Hodabia ō, Yadiel ō. Niñ i gɔ rɔɔ gē ō, rídə bār ngáy ō.

25-26Gir bē gē yā Ruben ō, yā Gad ō, núsə de ké gir bē yā Manase té gē ō, rāāñ hál ké sew al kə Nəbā yā kaadə gēé. Niñ-əyənəñ kɔɔ ba ndɔyñ nəbā gē n i besə gē yā gir de gē n Nəbā tɔldə kɔɔ malang nodə té ní. Tā anī Nəbā yā *Israel səlā mbañg gē ké Asiri n i Pul ō, Tigəlatə Pileser ní ō, adə reē taāñ dɔ nang yā gir bē gē n noō, ba ɔyñ de ké tū té gē awñ sedə gō nang ké Hala té ō, Habor té ō, Hara té ō, kadə mañ ké Gojan té ō. Bōólaā gəgē niñ-ndiñ noó báy.

De ké gir kojə yā Lebi té gē: Ngol ngé tuñ yāa gē

27Rī *ngán Lebi gē na i Gerson ō, Kehat ō, Merari ō.

28Rī ngán Kehat gē na i Amram ō, Isar ō, Hebron ō, Ujiel ō.

29Rī ngán Amram gē na i *Aarɔ ō, Moijə ō, Miriam ō. Rī ngán Aarɔ gē na i Nadab ō, Abihu ō, Eleajar ō, Itamar ō.

- 30 Eleajar ojə Pinas ō, Pinas ojə Abisua ō,
 31 Abisua ojə Buki ō, Buki ojə Uji ō,
 32 Uji ojə Jeraya ō, Jeraya ojə Merayot ō,
 33 Merayot ojə Amaria ō, Amaria ojə Ahitub ō,
 34 Ahitub ojə Sadok, Sadok ojə Ahimas,
 35 Ahimas ojə Ajaria, Ajaria ojə Yohanan,
 36 Yohanan ojə Ajaria. I ni n i nge tuñ yáá ké kem kújé n Salomŋ rāā Jerusalem té ní.
 37 Ajaria ojə Amaria, Amaria ojə Ahitub.
 38 Ahitub ojə Sadok, Sadok ojə Salum,
 39 Salum ojə Hilkia, Hilkia ojə Ajaria,
 40 Ajaria ojə Seraya, Seraya ojə Yosadak.
 41 Dan í Kóṣṣbē adē Nabukodonosor əhɔ de ké Jerusalem gē ō, de ké gō nang ké *Juda té gē ō, aṽ sedé bəloó ní, Yosadak aṽ bəloó ō.

1 CH 6

De ké rang ké gir kojə yā Lebi té gē

- 1 Rī *ngán Lebi gē na i Gersom ō, Kehat ō, Merari ō.
 2 Rī ngán Gersom gē na i Libəni ō, Semei ō.
 3 Rī ngán Kehat gē na i Amram ō, Isar ō, Hebron ō, Ujiel ō.
 4 Rī ngán Merari gē na i Mali ō, Musi ō. De gē í rīdé i dɔ gir kaa gē yā Lebi té ní n noó.
 5 De ké gir kojə yā Gersom té gē n toó kə gō naá: Libəni ō, Yamat ō, Jima ō,
 6 Yoa ō, Ido ō, Jera ō, Yeatərai ō.
 7 De ké gir kojə yā Kehat té gē n toó kə gō naá: Aminadab ō, Kore ō, Asir ō,
 8 Elkana ō, Abiasap ō, Asir ō,
 9 Tahat ō, Uriel ō, Ujia ō, Saul ō.
 10 Rī ngán Elkana gē na i Amasai ō, Ahimot ō.
 11 De ké gir kojə yā Ahimot té gē n toó kə gō naá: Elkana ō, Sapar ō, Nahat ō,
 12 Eliab ō, Yeoram ō, Elkana ō.
 13 Ngán Samuel gē n toó: Nge ké nga tógə rīn na i Joel ō, gidən rīn na i Abia ō.

- 14De ké gír kojə yā Merari té gē n toó kə gō naá: Mali ō, Libəni ō, Simeï ō, Uja ō,
 15Sima ō, Hagia ō, Asaya ō.
- 16Dan í əngeñ loo əndāñneé *sandúkə madē naā yā Kóṣṣbē oy anī, Dabid adē de ké gír kojə yā Lebi té gē kəla kəni pā kem *kújə yā Kóṣṣbē tá.
- 17Kété pá tá kadē Salomḡ rāā *kújə yā Kóṣṣbē kem bē ké Jerusalem té ní, de gē ní rāāñ kəla kəni pā i ta *kújə kənge naā tá. Niñ rāāñ kəla ní i kə gō í ɔjəñneé kadē rāāñ ní.
- 18De gē í a rāāñ kəla kəni pā kə ngé kəni pā yādá gēé ní niñ n toó: Gōsə pā ké gír kaa yā Kehat té i Heman. Ni i ngōñ Joel ō, ké ngōñ Samuel ō,
 19Elkana ké ngōñ Yeroam ké ngōñ Eliel ké ngōñ Toa ké ngōñ
 20Supə ké ngōñ Elkana ké ngōñ Mahat ké ngōñ Amasai ké ngōñ
 21Elkana ké ngōñ Joel ké ngōñ Ajaría ké ngōñ Sepania ké ngōñ²²Tahat ké ngōñ Asir ké ngōñ Abiasap ké ngōñ Kore ké ngōñ
 23Isar ké ngōñ Kehat ké ngōñ Lebi ké ngōñ Jakob ō.
 24Madē Heman í ra do jī kəñ té ní i Asap ké ngōñ Berikia ké ngōñ Sima ké ngōñ
 25Mikael ké ngōñ Baaseya ké ngōñ Malkia ké ngōñ
 26Etəni ké ngōñ Jera ké ngōñ Adaya ké ngōñ
 27Etan ké ngōñ Jima ké ngōñ Simeï ké ngōñ
 28Yahat ké ngōñ Gersom ké ngōñ Lebi.
 29Ngákóódé ké gōsə pā gē ké gír kaa yā Merari té gē rañ i do jī geldé tá. Jamā dɔdɔ i Etan ké ngōñ Kisi ké ngōñ Abədi ké ngōñ Maluk,
 30Hasabia ké ngōñ Amasia ké ngōñ Hilkia ké ngōñ
 31Amsi ké ngōñ Bani ké ngōñ Semer ké ngōñ
 32Musi ké ngōñ Merari ké ngōñ Lebi.
 33Gotə kəla ké rang gē malang ké kem kújə yā Nəbā té ní i ngákóódé ké rang gē ké gír bē yā Lebi té gē n əndāñdé ta té adē a rāāñ ní.
 34*Aarḡ niñ kə ngánəñ gēé rāāñ i kəla róo dā ké tuñ gē do *loo tuñ yáá ké róo té ō, i kəla róo ndujə yáá ké kotə majə gē do *loo róo ndujə yáá ké kotə majə gē té ō. Niñ i ngé kəndā kumdé gír yáá malang ké kem *loo ké tál ngáy té ō, ngé rāā yáá ké yā kadē Nəbā māyñ rōn do majal tá tām yā ngán *Israel gē té ō. Niñ-unəñ i gō yáá malang í Moijə nge kəla yā Nəbā əda ni n rāāñneé yáá gē í noó ní.
 35Ri de gē ké gír kojə yā Aarḡ té gē kə gō naá n toó: Eleajar ō, Pinas ō, Abisua ō,
 36Buki ō, Uji ō, Jeraya ō,

³⁷Merayot ō, Amaria ō, Ahitub ō,

³⁸Sadok ō, Ahimas ō.

Bē gē n̄ adēn̄ de ká gir kojə yā Lebi t́ gē ní

³⁹Rī loo ká kem bēé gē n̄ de ká gir kojə yā *Aarɔ́ t́ gē ká kem gir kaa yā Kehat t́ gē ndiñ tū t́ ní n toó. Tɔ́dō i niñ n wēlā ká t́gē əhɔ́ dɔ́ nang adēd́ kété ta kəga dɔ́ ní.

⁴⁰Adēnd́ i bē ká Hebron ká dɔ́ nang ká *Juda t́, kə dɔ́ nang ká gidə t́ gē ká yā kadē yáa kuł gē əsañ yáa tū t́.

⁴¹Banī ndɔ́r gē ká kem bēé ō, ngán bē ká ndágá gē ō ní, adēn̄ Kaleb ngōñ Yepune kété kɔ́.

⁴²⁻⁴⁵Bē gē n̄ adēn̄ de ká gir kojə yā *Aarɔ́ t́ gē kadē i bē bɔ́ɔ́ rɔ́ gē ní n toó: Hebron, Libəna, Yatir, Esətemoa, Hilen, Debir, Asan, Bet Semes. Ngé ká gō nang yā Benjamé t́ gē i Geba ō, Alemet ō, Anatot ō. Adēnd́ bē ká kutə gidə i mətá gē n̄ noō ō, loo ká gidə t́ gē ká yā kadē yáa kuł gē əsañ yáa tū t́ ō.

⁴⁶Bē gē n̄ wēlā əhɔ́ adē ngán Kehat ká rang gē kə gir kaad́ gēé ní i bē kutə. I bē ká gō nang yā *Epəraim t́ ō, Dan t́ ō, gō nang yā núsə de gē ká gir bē yā Manase t́ ká dāñ ká no bē t́ ō.

⁴⁷De ká gir kojə yā Gersom t́ gē əngeñ bē i kutə gidə i mətá, i bē gē ká gō nang yā Isakar t́ ō, Aser t́ ō, Nepətali t́ ō, gō nang yā núsə de ká gir bē yā Manase t́ gē n̄ ndiñ Basan ní ō.

⁴⁸Wēlā ká t́gē əhɔ́ bē i kutə gidə i jōó n adē de ká gir kojə yā Merari t́ gē ní. I bē gē ká dɔ́ nang yā Ruben t́ ō, Jabulo t́ ō.

⁴⁹Ngán *Israel gē adēn̄ de ká gir kojə yā Lebi t́ gē bē gē ní ō, loo gē ká gidə bē gē ní t́ ká yā kadē yáa kuł yád́ gē əsañ yáa tū t́ ō.

⁵⁰Bē gē n̄ t́dañ ríd́ kété laā á i bē gē ká gō nang yā *Juda t́ ō, Simeɔ́ t́ ō, Benjamé t́ ō ní, t́gēñ i wēlā n adēñneé bē gē ní ō.

⁵¹⁻⁵⁵Bē bɔ́ɔ́ rɔ́ gē n̄ de ká gir kojə yā Kehat t́ gē əngeñ yā ndi tū t́ ní n toó: Gō nang ká mbalá yā *Epəraim t́ i Sisem ō, Gejer ō, Yokəmeam ō, Bet Horon ō, Ayalon ō, Gat Rimon ō. Gō nang yā núsə de ká gir bē yā Manase t́ gē n̄ ndiñ dāñ ká no bē t́ ní i Aner ō, Bileam ō. Adēnd́ bē gē ní i naā t́ kə loo ká gidə t́ gē ká yā kadē yáa kuł gē əsañ yáa tū t́.

⁵⁶⁻⁶¹Bē gē n̄ de ká gir kojə yā Gersom t́ gē əngeñ ká gō gir kaad́ gēé ní n toó: Gō nang yā núsə de ká gir bē yā Manase t́ gē n̄ ndiñ dāñ ká gir bē t́ ní i Golan dɔ́ nang ká Basan t́ ō, Asətarot ō. Dɔ́ nang yā Isakar t́ i Kedes ō, Dabrat ō, Ramot ō, Anem ō. Dɔ́ nang yā Aser t́ i Masal ō, Abədon ō, Hukok ō, Rehob ō. Dɔ́ nang yā Nepətali t́ i Kedes ká gō nang ká Galile t́ ō, Hamon ō, Kiryataim ō. Adēnd́ bē gē ní i naā t́ kə loo ká gidə t́ gē ká yā kadē yáa kuł gē əsañ yáa tū t́.

62-66 Bē gē n̄ gotə *ngán Lebi ké rang gē əngeñ, adē i de ké gír kaa yā Merari té gē ní n toó: Gō nang yā Jabulo té i Rimon ō, Tabor ō. Gō nang yā Ruben té i Beser. Ré deē ra bā Jurde té anī, i kē dām ké gír bē té, sōñ ta naā kə bē ké Jeriko. Kem dəla loo té i Yahas ō, Kedemot ō, Mepat ō. Gō nang yā Gad té i Ramot ké Galaad ō, Mahanaim ō, Hesəbon ō, Yajer ō. Adēndə bē gē ní naā té kə loo ké gidə té gē ká yā kadə yāa kul̄ gē əsañ yāa tū tá.

1 CH 7

De ké gír kojə yā Isakar té gē

- 1** Ngán Isakar gē i só, rīdē n toó: Tola ō, Puba ō, Yasub ō, Simron ō.
- 2** Rī ngán Tola gē na i Uji ō, Repaya ō, Yeriel ō, Yamai ō, Ibəsam ō, Semuel ō. Niñ i de ké də de ké gír kojə yā Tola té gē ō, niñ i gō rōō gē ō. Bāl̄ yā Dabid té ní, niñ i deē dūbú kutə jōó gidə i jōó kə ká bú mehé.
- 3** Rī ngōñ Uji na i Yijəraya. Rī ngán Yijəraya gē na i Mikael ō, Obadia ō, Yoel ō, Isia ō. Niñ malang i deē mí ō, niñ i ngār gē ō.
- 4** Niñ aŵñ kə ngé rōō gē dūbú kutə mətá gidə i mehé ká əyən̄ yāa rōō gēé jīdā tá. Tá kem kojə yādə gē tá ní, dəyá gē ō, ngán gē ō i ngáy.
- 5** Ngákóódə gē malang ké gír kaa yā Isakar té gē i deē 87 000. Niñ i gō rōō gē ō, ndangən̄ rīdē malang kem makətūbūú ō.

De ké gír kojə yā Benjamə té gē ō, Nepətali té gē ō

- 6** Ngán Benjamə gē i mətá, rīdē n toó: Bela ō, Beker ō, Yediael ō.
- 7** Rī ngán Bela gē na i Esəbon ō, Uji ō, Ujiel ō, Yerimot ō, Iri ō. Niñ i deē mí. Niñ malang i gō rōō gē ō, de ké gē də kojə yādə gē tá ō. Ndangən̄ rī de ké kem kojə yādə gē tá makətūbūú. Kutədə malang i deē 22 034.
- 8** Rī ngán Beker gē na i Jemira ō, Yoas ō, Eliejer ō, Eliohenai ō, Omri ō, Yeremot ō, Abia ō, Anatot ō, Alemet ō. Rī ngán Beker gē malang n noó.
- 9** De gē n̄ noō malang niñ i de ké də kojə yādə gē tá. Ndangən̄ rī de ké kem kojə yādə gē tá makətūbūú anī, kutədə malang i deē 20 200.
- 10** Rī ngōñ Yediael na i Bilan. Rī ngán Bilan gē na i Yeus ō, Benjamə ō, Ehud ō, Kenana ō, Jetan ō, Tarsis ō, Ahisahar ō.
- 11** Deē yā Yediael gē malang n noó. Niñ i gō rōō gē ō, de ké də gír kojə yādə gē tá ō. De gē yādə gē ká asən̄ kaŵ ta rōō tá gē i deē 17 200.
- 12** Supim niñ kə Hupim i ngán Hir gē. Husim i ngōñ Aher.
- 13** Rī ngán Nepətali gē na i Yasiel ō, Guni ō, Yeser ō, Salum ō. Niñ i ngán Bila gē.

De ké gír kojə yā Manase té gē ké gidə bā Jurde ké dām ké gír bē té

¹⁴De ké gír kojə yā Manase té gē i Asriel ō, Makir ō. Manase ojədé i kə dəyá gidə ndogē yān ké Aram. Makir i bəbē Galaad.

¹⁵Makir taā dəyá adē Hupim ō, Supim ō. Rī ngōkóŋon ké dəyá na i Maaka. Rī ngōnən ké kə jōó na i Selopad. Ba Selopad ojə i ngán ké dəyá gē ngóy.

¹⁶Nəyá Makir n rīn na i Maaka ní ojə ngōn ké dəngam adē Makir ba əndā rīn na i Peres. Gō té anī ojə ké rang ba əndā rīn na i Seresə. Seresə i bəbē Ulam niñ kə Rekem,

¹⁷ba Ulam i bəbē Bedan. Ngán Galaad gē n noó. Galaad i ngōn Makir ké ngōn Manase.

¹⁸Ngōkóŋ Galaad ké dəyá n rīn na i Hamoleket ní ojə Isod ō, Abiejer ō, Mala ō.

¹⁹Rī ngán Semida gē na i Ahian ō, Sekem ō, Leki ō, Aniam ō.

De ké gír kojə yā Epəraim té gē

²⁰Rī de ké gír kojə yā *Epəraim té gē n toó: Sutela, Bered, Tahat, Elada, Tahat,

²¹Jabad, Sutela. Ngán Epəraim ké rang gē n i Ejer ō, Elad ō ní nāān bogə yáa kuł yā de ké Gat gē, banī de ké Gat gē tōlōndé.

²²Bəbədé *Epəraim rāā ndoódé ndō ngáy, banī ngéén ké ngər ngáy gē reē solēn kemən.

²³Gō té *Epəraim bī kə nəyáneé anī nəyān ndān ngōn, ba ojə ngōn ké dəngam. Ni-əndā rīn na i Beria, tōdō yáa ké to kum kaý al əsō dō de ké kem kújə yān té gē tá.

²⁴Epəraim ojə ngōn ké dəyá ō, rīn na i Sera. I ni n əndā bē ké Bet Horon ké gírí nang té ō, ké dōó ō, bē ké Ujen Sera ō ní.

²⁵De ké gír kojə yā Beria té gē i Repa ō, Resep ō, Tela ō, Tahan ō,

²⁶Ladan ō, Amihud ō, Elisama ō,

²⁷Nun ō, Jojue ō.

²⁸Loo n adēn de ké gír kojə yā *Epəraim té gē kadē ndiñ tū té ní, əga bē ké Betel ō, bē ké Naaran dām ké gír bē té ō, Gejer dām ké no bē té ō, loo ké dō dán Sisem niñ kə Aya tá ō, náā tá kə ngán bē gē n i gír tōgə yā bē gē n noō kemeé.

²⁹De ké gír kojə yā Manase té gē taān bē ké Bet Sean ō, Tanak ō, Megido ō, Dor ō, naā té kə ngán bē gē n i gír tōgə yā bē gē n noō ō. De ké gír kojə yā Jəjep ké ngōn Jakob té gē ndiñ i kem bē gē n noō tá.

De ké gír kojə yā Aser té gē

³⁰Rī ngán Aser gē na i Iməna ō, Isəba ō, Isəbi ō, Beria ō, Sera n i ngōkóŋódé ké dəyá ní ō.

³¹Rī ngán Beria gē na i Heber ō, Malkiel ō. Malkiel i nge kəndā gír bē ké Birjait.

- ³²Heber ojə Yapəlet ō, Semer ō, Hotam ō, Sua ní i ngōkóúddé ké dəyá ní ō.
- ³³Rī ngán Yapəlet gē na i Pasak ō, Bimal ō, Asəwat ō. Rī ngán Yapəlet gē n noó.
- ³⁴Rī ngán Semer gē na i Ahi ō, Roga ō, Yehuba ō, Aram ō.
- ³⁵Ngōkóúon ní rīn na i Helem ní rī ngánən gē na i Sopa ō, Iməna ō, Selesə ō, Amal ō.
- ³⁶Rī ngán Sopa gē na i Sua ō, Harneper ō, Sual ō, Beri ō, Yimri ō,
- ³⁷Beser ō, Hod ō, Sama ō, Silsa ō, Itəran ō, Beera ō.
- ³⁸Rī ngán Yeter gē na i Yepune ō, Pisəpa ō, Ara ō,
- ³⁹Rī ngán Ula gē na i Ara ō, Haniyel ō, Risia ō.
- ⁴⁰De ké gir kojə yā Aser té gē malang n noó. Niñ i de ké dɔ kojə yādé gē té ō, niñ i de gē ké kété no madədé gē té tū yáa gē té malang ō, i gó rɔɔ gē ō, i ngār gē ké dɔ ngán ngār gē té ō. Kutə de yādé gē ké asəñ kaw ta rɔɔ té ní ndangəñ rīdɔ makətúbūú ní i deē 26 000.

1 CH 8

Rī de ké gir kojə yā Benjamé té ké rang gē

- ¹Hágə Benjamé i Bela. Ngōnən ké nge kɔ jōó i Asəbel. Nge ké nge kɔ mətá i Ara,
- ²nge ké nge kɔ sɔ i Noha, nge ké nge kɔ mí i Rapa.
- ³Rī ngán Bela gē i Adar ō, Gera ō, Abihud ō,
- ⁴Abisua ō, Naaman ō, Ahoa ō,
- ⁵Gera ō, Sepupan ō, Huram ō.
- ⁶Ngán Ehud gē ní i de ké dɔ kojə gē yā de ké Geba té gē ní, ɔyñ de ké Geba gē aŵñ sedé Manahat. Rīdɔ n toó:
- ⁷Naaman ō, Ahia ō, Gera ō. Nge kɔr no de ké Geba gē loo ndótə bē té i Gera bəbə Uja niñ kə Ahihud.
- ⁸⁻⁹Saraim təbā nəyán ké jōó gē ní i Husim ō, Baara ō ní kɔó. Gō té anī ni-taā dəyá ké rang dɔ nang ké Moab té ojəñ ngán gē. Rī dəyá ní na i Hodes. Hodes ojə Yobab ō, Sibia ō, Mesa ō, Malkam ō,
- ¹⁰Yeus ō, Sakia ō, Mirma ō. Ngán Saraim gē ní noó. Niñ malang i ngār gē dɔ kojə yādé gē té.
- ¹¹Kété ní Saraim ojə ngán gē jōó kə nəyán ní rīn na i Husim ní. Ngán gē ní kógəñ rīn na i Ahitub ō, kéréy rīn na i Elpaal ō.
- ¹²Rī ngán Elpaal gē na i Eber ō, Misam ō, Semed ō. I Semed n rāā bē ké Ono ō, ké Lod ō, ngán bē gē ní Lod ndi dɔ té ní ō.

13Beria ō, Sema ō i ngār gē ké dɔ gir kojə yā de ké Ayalon té gē. I niñ n rāān adē de ké Gat gē ɔyñ naā kōó ní.

14Sasak ō, Yeremot ō, i ngákóódé gē.

15Rī ngán Beria gē na i Jebadia ō, Arad ō, Eder ō,

16Mikael ō, Isəpa ō, Yoha ō.

17-18Rī ngán Elpaal gē na i Jebadia ō, Mesulam ō, Hijəki ō, Heber ō, Isəmerai ō, Ijəlia ō, Yobab ō.

19-21Ngán Simeí gē i Yakim ō, Jikəri ō, Jabədi ō, Elienai ō, Siletai ō, Eliel ō, Adaya ō, Beraya ō, Siməratə ō.

22-25Rī ngán Sasak gē na i Isəpan ō, Eber ō, Eliel ō, Abədon ō, Jikəri ō, Hanan ō, Hanania ō, Elam ō, Anetotia ō, Ipədeya ō, Penuel ō.

26-27Rī ngán Yeroam gē na i Samsərai ō, Secharia ō, Atalia ō, Yaresia ō, Elia ō, Jikəri ō.

28Ngār gē ké dɔ kojə gē té n noó kə gō bāl kojədé gēé. Kété ndiñ i Jerusalem.

29Nge kəndā gir bē ké Gabaon ndi i Gabaon. Rī nēyán na i Maaka.

30Ngōñ hágən i Abədon, ba gotə gē i Sur ō, Kisə ō, Baal ō, Nadab ō,

31Gedor ō, Ahio ō, Jeker ō,

32Mikəlotə n i bəbə Simeia ní ō. Niñ gēgē a ndiñ Jerusalem tītə ngákóódé gē ō.

De ké gir kojə yā Saul té gē

(Áaj 9.39-44)

33Ner ojə Kis. Kis ojə Saul. Saul ojə Jonatan ō, Malkisua ō, Abinadab ō, Esəbaal ō.

34Meribaal i ngōñ Jonatan. Meribaal ojə Mika.

35Rī ngán Mika gē na i Piton ō, Melek ō, Tarea ō, Ahaj ō.

36Ahaj ojə Yehoda. Yehoda ojə Alemet ō, Asmabet ō, Jimri ō. Jimri ojə Mosa.

37Binea ojə Rapa, Rapa ojə Elasa, Elasa ojə Asel.

38Ngán Asel gē i mehé, rīdé n toó: Ajrikam, Bokəru, Ismael, Searia ō, Obadia ō, Hanan. Rī ngán Asel gē malang n noó.

39Ngōkóo Asel kógə́m i noó, rīn na i Esek. Esek ojə ngán gē mətá: Rī nge ké nga tógə na i Ulam ō, rī gidən na i Yeus ō, rī gidən ké dūú na i Elipelet ō.

40Ngán Ulam gē i gɔ rōó gē ō, niñ gerəñ kur gərə ngáy ō. Ngándé gē ō, ngán kaadé gē ō i ngáy. Niñ malang i deē 150. De gē n noó malang i de ké gir bē yā Benjamə té gē.

1 CH 9

¹Tédañ kutə ngán *Israel gē malang ō, ndangəñ rīd é kem makətübē yā mbañg gē ké Israel té ō.

De ké Jerusalem gē.

Dyñ de ké *Juda gē aŵñ sedé *Babilon i najə hál ké gōté al ké niñ rāāñ kə Nóbāá tá.

²De gē n̄ tél reē ndiñ kem bē yād é té gogé ta kəga dɔ ō, əngeñ yáa yād é gē ō ní i ngán Israel ké karī gē ō, *ngé tuñ yáa gē ō, *ngán Lebi gē ō, ngé rāā kəla gē ō.

³De kórēy gē ké gir kojə yā *Juda té gē ō, yā Benjamé té gē ō, yā *Epəraim té gē ō, yā Manase té gē ō, ndiñ Jerusalem.

⁴Utai ké ngōñ Amihud ké ngōñ Omri, ké ngōñ Imri ké ngōñ Bani i dan ngán Peres ké ngōñ *Juda té.

⁵Asaya niñ kə ngánən gēé i dan de gē ké gir kaa yā Sela tá. Ni i ngōñ hágə.

⁶Yewel i dan de gē ké gir kaa yā Jera tá. De ké gir kaa yā Juda té gē malang n̄ ndiñ Jerusalem ní i deē 690.

⁷Salu i dan ngán Benjamé gē tá. Ni i ngōñ Mesulam ké ngōñ Hodabia ké ngōñ Hasenua.

⁸Ibəneya i ngōñ Yeroam. Ela i ngōñ Uji ké ngōñ Mikəri. Mesulam i ngōñ Sepatia ké ngōñ Rewel ké ngōñ Ibənia.

⁹De gē n̄ noō malang ní niñ i de ké dɔ gir kojə yād é gē tá. De ké gir kaa yā Benjamé té gē n̄ ndiñ Jerusalem malang ní i deē 956.

¹⁰Ngé tuñ yáa gē i Yedaya ō, Yoyarib ō, Yakin ō,

¹¹Ajaria ké ngōñ Hilkia ō. Hilkia i ngōñ Mesulam ké ngōñ Sadok. Sadok i ngōñ Merayot ké ngōñ Ahitub n̄ i ngār ké dɔ kújə yā Nóbā tá ní.

¹²Adaya ké ngōñ Yeroam ké ngōñ Pasəhur ké ngōñ Malkia i sedé ō. Masai ké ngōñ Adiel ké ngōñ Yajera ké ngōñ Mesulam ké ngōñ Mesilemit ké ngōñ Imer i sedé ō.

¹³Naā té kə ngákóúddé gē ké dɔ gir kojə yād é gē tá ní niñ i deē dūbú kə bú sīrī kə kutə mehé. Niñ malang i de ké ngañg gē ō, ké kəhɔ rōd é tɔgə gē ō, ké ngé rāā kəla kem kújə yā Nóbā tá gē.

¹⁴Dan *ngán Lebi gē tá ní Semaya ké ngōñ Hasub, ké ngōñ Ajrikam, ké ngōñ Hasabia i de ké dan de ké gir kaa yā Merari gē tá ō.

¹⁵Bakbakar ō, Heres ō, Galal ō, Matania ké ngōñ Mika, ké ngōñ Jikəri ké ngōñ Asap ō.

¹⁶De ké rang ké sedé gē i Obadia ké ngōñ Semaya ké ngōñ Galal ké ngōñ Yedutun ō, ta tōl ta i Berekia ké ngōñ Asa ké ngōñ Elkana n̄ ndi i dɔ nang yā de ké Netopa gē tá ní.

- 17**Ngé ngōm ta róbé kújə gē i Salum ō, Akub ō, Talmon ō, Ahiman ō, ngákóúódé gē ō. Salum i ngār dódé.
- 18**Ké tām yā génger yā *ngán Lebi gē té ní, i niñ n i ngé ra ta róbé té ní. Báté bōólaā gēgē i niñ n i ngé ra ta róbə yā mbañg té dām ké gir bē té ní.
- 19**Salum ké ngōñ Kore ké ngōñ Ebiasap ké ngōñ Kore, naā té kə ngákóúon gē ké kem kojə ké kógēm beē té, adē i de gē yā Kore ní, kəla yādé i kəla ngōm ta *kújə kənge naā. Kété ní kəla rāā bəbədé gē i ngōm ta róbé ké yā kudəñ kə kem génger yā Kóóbē té.
- 20**Kété ní ngār yādé i Pinas ké ngōñ Eleajar ō, Kóóbē i naā té seneé ō.
- 21**Jakari ké ngōñ Meselemia i nge ngōm ta *kújə kənge naā ō.
- 22**De gē malang n gārāndé kadē ngōmēñ ta róbé kújə gē ní i deē 212. Ndangəñ rīdē makətūbūú i bē yādé gē té. I Dabid ō, Samuel nge koō ta ō n i ngé kəndādé kem kəla ké deē a taā i kem deē tá a əndān tū té té ní.
- 23**Niñ ō, ngáńdē gē ō ní adēńdē i kəla ngōm ta róbé *kújə gē yā Kóóbē, adē i *kújə kənge naā.
- 24**Ngé ngōm ta róbə gē ndiñ dām só: Dām ké gir bē té ō, no bē té ō, mbór bē ké koú té ō, ké gelee té ō.
- 25**Ngákóúódé gē n ndiñ kə kem ngán bē yādé gē té ní a reēñ yā rāā kəla sedé dəmásé kógēm tá a télñ.
- 26**Banī ngār ké só gē yā ngé ngōm ta róbə gē tá niñ a ndiñ noó ké njóm gē té. Niñ i *ngán Lebi gē ké adēńdē kəla ngōm kem kújə gē ō, ngōm loo bóké yáa kənge gē ké kem kújə yā Nóbā té ō.
- 27**Niñ a bīñ i gidə kújə yā Nóbā té. Tódō kəla n adēńdē ní i kəla ngōm kújə yā Nóbā ō, teē ta dəlói kə ndō gē ō.
- 28**Kəla rāā ngé ngōm ta róbé kújé kéréy gē i tédá ngán gájé yáa rāā kəla gē n a cūñ yā teēñ ndágá ō, yā téləñ gogó ō ní.
- 29**Ngé ké rang gē ní kəla yādé i kəndā kumdé gir bay gē té. Ba i kəla yādé ké ngáy i kəndā kumdé gir bay ké yā ból gidə gē té ō, ndujə ké lándē té ō, kasə *nduú té ō, yibə té ō, kajaja té ō, ndujə yáa ké kotə majə gē té ō.
- 30**Banī i *ngé tuñ yáa gē n i ngé tósə dō yáa naā té yā rāañ ndujə yáa ké kotə majə gē ní.
- 31**Ngōñ Lebi kógēm rīn na i Matitia. Ni i hágə Salum, ba Salum i de ké gir kaa yā Kore té. Kəla yān i kəla kər makəla ké rāā kanjə *kaa mápa yā ndējə.
- 32**Kəla rāā *ngán Lebi kéréy gē ké gir kaa yā Kehat té i kər mápá ké tál gē n a ndējəñ Nóbā kə ndō *sabat gē malang ní.

³³Adēn de ké dɔ gir kojə yā *ngán Lebi té gē ní i gōsē pā gē ní, kújə ndidé gē ō, adē rāān kəla ké rang gē al ō, yā kadə əndañneé rōdɔ ta té ndɔ́ ō, kadaá.

³⁴De ké dɔ gir kojə yā *ngán Lebi gē té kə gō gir kojə yādɔ gēé n noó. Niñ ndiñ i Jerusalem.

Kojə yā Saul

(Áaṙ 8.29-38)

³⁵Nge kəndā gir bē ké Gabaon ní rīn na i Yeyel ní ndi i Gabaon. Rī nēyān na i Maaka.

³⁶Rī ngōnən ké nga tógə na i Abədon. Gotə gē rīdɔ na i Sur ō, Kisə ō, Baal ō, Ner ō, Nadab ō,

³⁷Gedor ō, Ahio ō, Jakari ō, Mikəlotə ō.

³⁸Mikəlotə ojə Simeam. Niñ ndiñ bē Jerusalem kə ngákóúddɔ tītə yādɔ.

³⁹Ner ojə Kis. Kis ojə Saul. Saul ojə Jonatan ō, Malkisua ō, Abinadab ō, Esəbaal ō.

⁴⁰Meribaal i ngōn Jonatan. Meribaal ojə Mika.

⁴¹Ngán Mika gē i Piton ō, Melek ō, Tarea ō.

⁴²Ahaj ojə Yara. Yara ojə Alemet ō, Asmabet ō, Jimri ō, Jimri ojə Mosa.

⁴³Mosa ojə Binea, Binea ojə Repaya, Repaya ojə Elasa, Elasa ojə Asel.

⁴⁴Ngán Asel gē i mehé, rīdɔ n toó: Ajrikam, Bokəru, Ismael, Searia, Obadia, Hanan. Ngán Asel gē n noó.

1 CH 10

Gotə najə yā Dabid, mbañg ké Israel té

Koy Saul

(Áaṙ 1 Sam 31.1-13)

¹Ndɔ kógə́m té Pilistin gē rōwñ *Israel gē, adē Israel gē aṙñ naā nodɔ té ō, ngáy gē oyñ dɔ mbaḷ ké Gilboa té ō.

²Nja Pilistin gē ra kɔ́r kɔ́təyɔ gō Saul té niñ kə ngánən gēé. Niñ tōlēñ ngánən gē ní i Jonatan ō, Abinadab ō, Malkisua ō ní.

³Ba tél tūrēñ rōdɔ kə dɔ Saul té. Dan ní ngé kur gə́rə gē teēñ dɔn té á aṙdɔ ní ndebə.

⁴Ni-əda nge kətō yáa rōw yān gē na: Ṓr kaskar yāi ósə́mneé na sōgə́ ngé kəja mɔ́tədɔ al gē ní noó reē mbóón sém. Banī nge kətō yáa rōw gē ɔdə alé tɔ́dɔ bōl asən nák. Anī Saul nəkó un kaskar ba əsō ta té.

⁵Dan ní nge kətō yáa rōw gē yā Saul aṙ kadə Saul oy kṓ anī, əsō ta kaskar yān té ō, ba oy seneé.

⁶Saul oy ō, ngánən ké dɛngam ké mətá gē oyñ ō. De ké gír kojə yān té gē oyñ malang gidə kógərn.

⁷Dan n ngán *Israel gē ɔɔn kadə ngé rōō gē yā Israel gē ɔɔn naā kōó ō, Saul niñ kə ngánən ké dɛngam gēé oyñ kōó ō anī, əyɔn bē yādó gē ba ɔɔn naā, adə Pilistin gē reē ndiñ gotədə té.

⁸Teē kə ndō ké noō anī Pilistin gē n reēn rōy yáú ké rō niñ gē té ní, əngeñ niñ Saul ō, niñ ngánən ké mətá gē ō, dɔ mbał ké Gilboa té.

⁹Niñ gāngəñ dɔ Saul ō, rōyñ yáú rōō yān ké rōn té gē ō, ba əlañ de gē adə ədañ najə yon dɔ nang yā Pilistin gē té ō, ndōbēñ besə yādó gē ō, ədañ de gē ō.

¹⁰Niñ bōkəñ yáú rōō yān gē kem kújə yā nóbā yādó té ō, əndañ kār dɔn kə máyá adə ra kadə bɔr té kem kújə yā nóbā Dagon té ō.

¹¹De ké Yabes ké Galaad té gē oōn yáú malang n Pilistin gē rāān kə Saul ní.

¹²Anī gɔ rōō gē jñ dɔó malang aŵ unəñ niñ Saul ō, ɔyñ niñ ngánən ké dɛngam gē ō, reēñneé kem bē ké Yabes té. Niñ dubəñ kəngədó gē gír kəgə ké bo ké Yabes té. Gō té anī *ndiñ bō tām yā Nóbā té ndō siri.

¹³⁻¹⁴Saul oy i najə hál ké sew al ké ni-rāā kə Kóóbbéé té. Tɔdō ni rāā yáú n Kóóbbé əda ní al ō, aŵ sāā té rō Kóóbbé té alé ba aŵ sāā té rō kɔdə sāā gē té ō. Adə Kóóbbé rāā adə Saul oy, ba ni tél kə kɔɔ bēé adə Dabid ngōñ Jese.

1 CH 11

Əndāñ Dabid mbañg dɔ Israel gē té

(Áaṙ 2 Sam 5.1-3)

¹*Israel gē malang kánəñ naā rō Dabid té Hebron ba ədanəñ na: Jii i kojə yái, jii i mósí.

²Kété nəkó n Saul a ɔɔn bē dɔjí té ní, i jñ i nge teē kə Israel gēé kaw sedə ta rōō té ō, nge tél sedə ō ní. Tá Kóóbbé Nóbā yái ədañ na i jñ n ā ũl Israel gē n i deē yān gē ní ō, na i jñ n ā i-ndi ngār dɔdó té ō ní.

³Kum kɔó ké Israel té gē malang reē əngeñ mbañg Dabid Hebron ō, ni-əhɔ madə naā sedə ta kum Kóóbbé té ō. Niñ urəñ yibə ngār dɔn té əndanəñneé mbañg ké Israel té titə n Kóóbbé əndāñ ta Samuel té kété adə əda ní.

Dabid taā bē ké Jerusalem

(Áaṙ 2 Sam 5.6-10)

⁴Dabid niñ kə Israel gē malang aŵñ Jerusalem n i Yebus ní. Yebus i bē yā Yebus gē n ndiñ dɔ nang n noō té kété ní.

⁵De ké Yebus gē ədañ Dabid na: Ā údə laā alé. Banī Dabid taā *Siyo n i bē ké ngañ ngáy ní. Gō té anī ni-əndā rī bē ní na i bē yā Dabid.

⁶Tɔdɔ ni-ɛda na deē n̄ j̄n a ɔdɔ Yebus gē kété ní, ni a tél de ké bo dɔ ngol áskar gē t́. Joab ngōn Seruya aŵ ənī Yebus gē rɔɔ kété, adē i ni n i de ké bo ní.

⁷Dabid ndi kem bē ké ngaŋg ngáy ní t́. I tām najē n̄ noō t́ n a ɓarəñneé bē ní na i bē yā Dabid ní.

⁸Gō t́ anī ni-rāa kújə gē gidə bē yān ní t́, əla gír Milo ugəñ loo ké ngɔr gē ké gidə bē ní t́ ɔ, Joab rāa gotə bē n̄ n̄ay ní ɔ.

⁹Dabid tél de ké bo kum kē kété ɔ, Kɔɔbē ké bo ké tógən i ngáy i naā t́ seneé ɔ.

Ngé rɔɔ gē yā Dabid

(Áaṙ 2 Sam 23.8-39)

¹⁰Gɔ rɔɔ gē yā Dabid n̄ niñ kə *Israel gē malang əndān Dabid mbaŋg kə gō najē n̄ Kɔɔbē əda dɔ gír deē yān gē t́ ɔ, ɔsəñ kílən kə dɔɔ ɓāl̄ kɔɔ bē yān t́ ɔ ní, rídá n toó:

¹¹Ta kəga dɔ i Isəbaal ngōn Hakəmon. Ni i ngol de ké mətá gē. I ni n tɔl̄ madə ɓaā t́ gē bú mətá kə nənga yāneé ta rɔɔ ké nja kógərn̄ beē t́ ní.

¹²Nge kutə gōn i Eleajar ngōn Dodo ké Ahoa. Ni i dan ngé rɔɔ ké mətá gē t́.

¹³Dan n̄ Pilistin gē kánəñ naā Pas Damim yā rɔɔ ngán *Israel gē ní, ni i kadə Dabid t́ loo ngeé n̄ noō t́. Ngán Israel gē aŷn̄ naā no Pilistin gē t́ ɔ, ndɔr̄ kōɔ ɔrjə i loo ní t́ ɔ.

¹⁴Eleajar niñ kə deē yān gēé rañ kem ndɔr̄ ní t́ danaá bang. Niñ-əndañ Pilistin gē ba tɔbāndə kɔɔ kemeé. I beé n Kɔɔbē tetəñ rɔɔ ké bo ní.

¹⁵Ndɔ kógərn̄ t́ ngé rɔɔ gē mətá dan ngé rɔɔ ké kutə mətá gē t́ reē əngeñ Dabid kem ɓəlo mbał̄ ké Adulam t́, tɔdɔ Pilistin gē əndān gérger yádá kum wól loo yā Repay gē t́.

¹⁶Dan ngeé n̄ noō t́ ní Dabid ndi i loo ɓɔɔ rɔ yān t́ ɔ, ɓütə ngé rɔɔ yā Pilistin gē ndiñ i Betlehem ɔ.

¹⁷Anī yáá n̄ ngurəñ rāa Dabid ní ni-ɛda kə ndágá. Ni-dəje na ké i náa n a adəñ mañ ké kem ɓəlo taā mañ ndi ké ta róbé ké yā kudəñ kə kem bē ké Betlehem t́ yā kadə m-āy ní wa.

¹⁸Anī ngé rɔɔ ké mətá gē ní aŵ udəñ kem gérger yā Pilistin gē t́, ba ɔdəñ mañ ké kem ɓəlo mañ ké ta róbé ké yā kudəñ kə kem bē ké Betlehem t́ ní reenneé adəñ Dabid. Banī Dabid mbátə kəy mañ ní. Ni ɓökə mañ ní nang t́ ndējə Kɔɔbē,

¹⁹ba əda na: Kɔɔbē, kə m-āy mañ n̄ toō a? To i tītə loo kəy mósə de gē n̄ ənīñ kəlā j̄i yo t́ aŷñneé gō t́ ní. Adə ni mbátə kəy mañ ní. Yáá n̄ ngé rɔɔ ké mətá gē rāān ní n noó.

²⁰Abisai ké ngökóɔ Joab i ngol ngé rɔɔ gē n̄ niñ i deē kutə mətá ní. I ni n ndɔ kógərn̄ t́ tósə madə ɓaā d́ gē bú mətá kə nənga yāneé tósə tɔl̄ d́ ní. Rīn ɓār dan ngé rɔɔ ké kutə mətá gē t́.

- 21 Rīn bār tōy yādé loo nja ké jōó té, tá ni-tél ngoldé gēgē báý, banī ni-əndā gō ngé ké mətá gē té alé.
- 22 Benaya ké Kabəseel i ngōñ Yoyada ké ngōñ gō rōō kógēm ní, rāā yááú ké to bōl gē i ngáy. I ni n tōl gō rōō ké jōó gē ké Moab ní ō, risə gō bɔl té aŵ tōlən kem bəlo taā mañ té, ndō n nējə a dəsəñ tun tun té ní ō.
- 23 I ni n tōl bāw deē kógēm ké Ejiptə ní ō. Bāw deē ní ngālən asə métər jōó kə nūsə, ba nənga ké jīn té bo tītə kīgē yā ngé kəjō kūbē gē beé. Yááú n əhɔ jīn té a aŵn kə rōñ té ní i kīgē. Ni-taā nənga ké jīn té tél tōlənneé.
- 24 Yááú n Benaya ké ngōñ Yoyada rāā ní n noó. Ni-rāā adə rīn bār dan ngé rōō ké kutə mətá gē té.
- 25 De gē rōynəñ tōy ngé ké kutə mətá gē, banī ni-əndā gō ngé ké mətá gē té alé. Dabid əndān dɔ áskar gē ké ngé ngōm dɔn gē té.
- 26 Gotə gō rōō ké rang gē i Asael ngōkōg Joab ō, Elanan ngōñ Dodo ké Betlehem ō,
- 27 Samotə ké Haror ō, Heles ké Palon ō,
- 28 Ira ngōñ Ikes ké Tekoa ō, Abiejer ké Anatot ō,
- 29 Sibəkai ké Husa ō, Ilai ké Ahoa ō,
- 30 Marai ké Netopa ō, Heled ngōñ Baana ké Netopa ō,
- 31 Itai ngōñ Ribai ké Gibeá ké gō nang yā Benjamə gē té ō, Benaya ké Piraton ō,
- 32 Hurai ké loo gē n mañ gē ké dɔ mbaĀ Gaas té gē a nūgēñ tū té ní ō, Abiel ké Bet Araba ō,
- 33 Asmabet ké Bahurim ō, Eliaba ké Saalbon ō,
- 34 ngán Hasem gē ké Gijon ō, Yonatan ngōñ Sage ké Harar ō,
- 35 Ahiam ngōñ Sakar ké Harar ō, Elipal ngōñ Ur ō,
- 36 Heper ké Mekəra ō, Ahia ké Palon ō,
- 37 Hesəro ké Karmel ō, Naarai ngōñ Ejəbai ō,
- 38 Joel ké ngōkōg Natan ō, Mibar ngōñ Hagəri ō,
- 39 Selek ké Amon ō, Narai ké Beerot n i nge kətō yááú rōō gē yā Joab ké ngōñ Seruya ní ō,
- 40 Ira ō, Gareb ō n niñ i de ké gír kojə yā Yeter té ní ō,
- 41 Uri n ni i Het ní ō, Jabad ngōñ Alai ō,
- 42 Adina ngōñ Sija ké ngār ké gír bē yā Ruben té ō, áskar ké seneé gē i kutə mətá ō,
- 43 Hanan ngōñ Maaka ō. Yosapat ké Meten ō,
- 44 Ujia ké Asətarot ō, Sama ō, Yeyel ō n niñ i ngán Hotam gē ké Aroer ní ō,

⁴⁵Yediael ngōñ Simri ō, ngōkóon Yoha ké Tisə ō,

⁴⁶Eliel ké Mahaba ō, ngán Elnam gē n̄ i Yeribai niñ kə Yosabia ní ō, Itəma ké do nang ké Moab té ō,

⁴⁷Eliel ō, Obed ō, Yasiel ké Soba ō.

1 CH 12

Madē Dabid ké ta kəga do gē reēñ gōn té Sikəlag

¹De gē n̄ reēñ gō Dabid té Sikəlag dan n̄ Dabid āyñ Saul ngōñ Kis ní i gō rōō gē. Adē ré rōō to anī niñ a āwñ i ta rōō té.

²Yáa rōō yādé gē i gērā ō, bējē ō. Niñ a ténīn̄ kəkərō i kə jī geldé ō, kə jī kōdó ō, a urēñ kum gērā i kə jī geldé ō, kə jī kōdó ō. Ngéé Saul gē ké gir bē yā Benjamē té gē n̄ reēñ ní i:

³Ahiejer ké ngār niñ kə ngōkóon Yoas n̄ niñ i ngán Sema ké Gibeia ní ō, Yejiel niñ kə Pelet n̄ niñ i ngán Asmabet ní ō, Beraka ō, Yehu ké Anatot ō,

⁴Isəmaya ké Gabaon ō. Ni i gō rōō ké dan ngé ké kutə mətá gē té ō, ni i ngol ngé ké kutə mətá gē ō.

⁵Kutə gō i Irmeya ō, Yajiel ō, Yohanan ō, Yojabad ké Gedera ō,

⁶Elujai ō, Yerimot ō, Bealia ō, Semaria ō, Sepatia ké Harupə ō,

⁷ngán kaa Kore gē n̄ i Elkana ō, Isia ō, Ajarel ō, Yoejer ō, Yasobam ní ō,

⁸Yoela ō, Jebadia ō n̄ niñ i ngán Yeoram ké Gedor ní ō.

⁹De ké gir bē yā Gad té gē əyāñ madədé gē ba reēñ gō Dabid té loo bōō rō yān ké kem dəla loo té. Niñ i gō rōō gē ké ndóōñ rōō adē gerēñ majə ngáy. Yáa rōō yādé gē i der ō, nənga ō. Niñ toñ bōl̄ tītē bōl̄ gē ō, ɔl̄n̄ tītē kāl̄ gē ké do mbaī ō.

¹⁰⁻¹⁴Niñ i deē kutə gidə i kógēm̄. Rīdé n̄ toó: Ejer, Obadia, Eliab, Misəmana, Irmeya, Atai, Eliel, Yohanan, Eljabad, Irmeya, Makəbanai.

¹⁵De ké gir bē yā Gad té gē n̄ niñ i ngol ngé rōō gē ní niñ n̄ noó. De ké dūú ngáy dandé té i kum gotə de gē bú ō, de ké bo ngáy ké dandé té i kum gotə de gē dūbú ō.

¹⁶I niñ n̄ teēñ bā Jurde kem nāa ké ta kəga do té n̄ bā Jurde a rəbañ kem kārən té kə ndágá ní ba tēbāñ de gē malang n̄ ndiñ kum wól loo gē té dām̄ ké gir bē té ō, no bē té ō, ní.

¹⁷De ké gir bē yā Benjamē té gē ō, yā *Juda té gē ō, reēñ báté ugēñ gō Dabid té loon̄ bōō rōn̄ tū té.

¹⁸Ni teē ténī tadé ba ədadé na: Ré ī-reēī kəngem̄ té i najē lápəya té ō, i najē kəse kílém̄ té kə doó ō anī, m̄-ndigē ngáy kadē m̄-bo rōm̄ yāsí té kə ngarā kemm̄ mámák. Ba ré ī-reēī i gólēm̄ té yā kəlam̄ jī madə baām̄ gē té, tá m̄-rāa yáá kógēm̄

ké majal alé anī, ādē Nóbā yā kaají gē i ké kum té ō, rāāsí yáá ké tōr tām majal yāsí té ō.

¹⁹Loo ní noō té Ndíl yā Nóbā reē dō Amasai té, ni ní i ngol ngé ké kutə mətá gē ní, adē ni un ndūn kē dōó ədań na: Dabid, jji i deē yāí gē, ngōn Jese, jji i naā té seí! Ādē kem səl ləm i seí té ō, ādē kem səl i kə nge rāā seí ō! Tōdō i Nóbā yāí n rāā seí ní! Loo ní noō té Dabid əhədá kē rōn té ba əladé dan ngol ngé rōō yān gē tá.

²⁰Dan ní Dabid bō rōn tū yā Pilistin gē té yā kaw rōón Saul ní, de ké gír bē yā Manase té gē tetəñ rōdó gōn té. Ké rōkum té tā anī Dabid niñ kə deē yān gēé rōōn naā té kə Pilistin gēé alé, tām ngol ngé rōō gē yā Pilistin gē tēbāndé kōó, tām ədań naā dō dándé té na: Dabid a tetə rōn gō Saul ní i kōōn ké kété ní té, adē a əlají kem jīn té.

²¹Ba i dan ní Dabid tél ugē gogé kem bē ké Sikəlag té ní n de ké gír bē yā Manase té gē tetəñ rōdó gōn té ní. De gē ní i Adəna ō, Yojabad ō, Yediael ō, Mikael ō, Yojabad ō, Elihu niñ kə Siletai ní niñ i ngol ngé rōō ké dūbú gē ké gír bē yā Manase té ní ō.

²²Niñ malang i gō rōō gē, adē niñ rāān kə ngé rōō gē yā Dabid. Niñ téləñ ngol ngé rōō gē.

²³Kə dō ndō gē ní noō de gē a reē bōōn rōdó tū yā Dabid té yā kəsə kílən kē dōó, adē ngé rōō yān gē bəlañ ngáy.

Kutə de gē ní ndigəñ najē yā Dabid á reēñ gōn té Hebron ní

²⁴De ké kasə kaw ta rōō té gē ní awñ gō Dabid té Hebron yā kəndān mbañg kum gotə Saul kə gō ndū Kóōbēé ní kutədó ní toó:

²⁵De ké gír bē yā *Juda té gē i deē 6 800. Yáá rōō yādó gē i der ō, nənga ō.

²⁶De ké gír bē yā Simeo té gē i deē 7 100. Niñ malang i gō rōō gē.

²⁷De ké gír bē yā Lebi té gē i deē 4 600

²⁸naā té kə Yoyada ní ni i ngār ké gír kaa yā *Aaro té ní ō, de ké seneé gē i 3 700 ō.

²⁹Sadok ní i ngōn ké balsáá báy ní ni i sedé ō. Ni i gō rōō. Ngār gē ké gír kojə yān nəkó té gē ní awñ seneé ní niñ i deē 22.

³⁰De ké gír bē yā Benjamə té gē ní niñ i ngákōo Saul gē ní, niñ i deē 3 000. Bátə ugəñ dan ní noō té ní, ngáy gē dandé té a rāān i kəla yā de ké gír kojə yā Saul té gē.

³¹De ké gír bē yā Benjamə té gē i deē 20 800. Niñ malang i gō rōō gē ō, i de gē ké rīdó bār ngáy dan kojə yādó gē té ō.

³²Núsə de ké gír bē yā Manase té gē ní ndiñ no bē té ní, de ké tū té gē i deē 18 000. Ojəñ dōdó kadə aw əndān Dabid mbañg.

³³De ké gír bē yā Isakar té gē i deē 200. Niñ malang i ngol áskar gē. De ké gír tógə yādó gē té i naā té sedé. De gē ní niñ malang i ngé kəndā may ndō gē ní a mənəñ ní, yā gerəñ yáá ní kadə ngán *Israel gē rāān ní.

- ³⁴De ké gir bē yā Jabulo té gē i deē 50 000. Niñ rāān gō rōdē kōó bá yā kaw ta rōó té kə yáa rōó yādē gēé malang ō, yā rōó kə kem ké kógēm ō.
- ³⁵De ké gir bē yā Nepətali té gē i deē 1 000. Niñ malang i ngār gē. Deē yādē gē i 37 000. Yáa rōó yādē gē i der ō nənga ō.
- ³⁶De ké gir bē yā Dan té gē i deē 28 600. Niñ rāān gō rōdē kōó bá yā kaw ta rōó té.
- ³⁷De ké gir bē yā Aser té gē i 40 000. Niñ rāān gō rōdē kōó bá yā kaw ta rōó té ō.
- ³⁸De ké gir bē yā Ruben té gē ō, yā Gad té gē ō, yā núsə de ké gir bē yā Manase té gē ō n niñ i de ké gidə bā Jurde ké dām ké nú té gē ní, niñ malang i deē 120 000, ké yáa rōó ké tayā tayā gēé jīdē té.
- ³⁹De gē n noō malang i ngé rōó gē. Niñ ndiñ dō rōdē té kōó tām yā rōó té. Niñ reēn Hebron kə kem ké kógēm yā kəndā Dabid mbañg dō *Israel gē té malang. Gotə Israel gē malang reēn kəndā Dabid mbañg té kə kem ké kógēm ō.
- ⁴⁰Niñ rāān ndō mətá rō Dabid té, əsañ ō, ayn ō. Tōdō ngákóóđé gē sāān yáa kəsa tām yādē té.
- ⁴¹De gē n ndiñ ngər ō, de gē n ndiñ say nú gō nang yā Isakar té ō, Jabulo té ō, Nepətali té ō ní, reēn kə yáa kəsa gēé ō. Niñ reēneé i gidə kərō gē té ō, gidə jámbal gē té ō, gidə kərō rapáy gē té ō, gidə mañg gē té ō. Yáa gē n reēneé ní i ndujə ō, i kótə ké najə kadə tutə ō, i kañ *kəgə nduú ké najə kadə tutə ō, i kasə *nduú ō, i yibə ō, i mañg gē, kə batə gē, kə bəyā gē ngáy ō, tōdō rō Israel gē malang nełdē.

1 CH 13

Dabid gey reē kə sandúkə madə naā yā Kóóbə Jerusalem

(Áaī 2 Sam 6.1-11)

- ¹Dabid oōn naā kə ngol áskar gē ké dō de ké dūbú gē té ō, de ké bú gē té ō, kə de ké bo gēé malang ō.
- ²Gō té anī ni-əda *Israel gē malang n kánēn naā ní na: Ré sīi áaī kadə i yáa ké majə ō, ij i rō Kóóbə Nóbā yājí té ō anī, ādē j-əla j-ədaī ngákóójí gē n ndiñ gō nang ké Israel té malang ní ō, *ngé tuñ yáa gē ō, *ngán Lebi gē ō, kem bē gē n ndiñ tū té ní té ādē reē əngeñjí.
- ³Ba jə-tél jə-reēi kə sandúkə yā Nóbā yājí gogé rōjí té, tōdō dan yā Saul té ní j-əndāi kumjí gir sandúkə ní té alé.
- ⁴Ngé kán naā gē malang ndigəñ rāā tītə n noō, tām yáa ní majə ta kum ngán Israel gē té malang.
- ⁵Dabid bār Israel gē malang, əla gir mañ ké Ejiptə té báté gāng Lebo Hamat, kadə aŵ reēn kə sandúkə yā Nóbā n ndi kem bē ké Kiryat Yearim ní té.

⁶Ni-aw sedé Baala ní i Kiryat Yearim té ní dɔ nang ké *Juda té, gō sandúké ní té. Kóṣṣbē ní loo ndin i dɔ́ dɔ́ *de ká dɔ́ rā́ té ké ngé ngɔ́m loo gē té ní, a bārēn rīn i loo ní noō té.

⁷Unēn sandúkə yā Nóbā ní kújú bē Abinadab əndān kem púsə maṅg ké kijə té. Uja niñ kə Ahio i ngé rāā gír maṅg gē.

⁸Dabid ō, *Israel gē malang ō, ənīn pā ndāmēnneé kə tógádé gēé malang ō, ugəñ kənde gē ké kəladé i ngáy gē ō, ké kəladé i ngáy al gē ō, əndañ kɔdə tamburē gō té ō, əndañ gində ké laa gē ké yā kənda naā té kadə bār gē ō, kōrēn bərúnjə gē ō.

⁹Dan ní reē ugəñ loo kənda kōō yā Kidon té ní anī, Uja əla jīn yā kəhɔ́n sandúkə, tɔdɔ́ nɔ́y i séy anī maṅg gē rāān adə teē əsō.

¹⁰Loo ní noō té wōṅg yā Kóṣṣbē jī seneé adə ənda Uja, tām ni əla jīn ɔdə́n sandúkə. Uja oy kə loo nəkó ní noō té ta kum Nóbā té.

¹¹Wōṅg rāā Dabid najə kənda ní Kóṣṣbē ənda Uja ndéy ké beé ní. Adə báté bōólaā gəgē ní a bārēn loo ní na i Peres Uja.

¹²Ndɔ́ ní noō té Dabid bōl Nóbā kɔ́, adə əda na n-asə kaw kə sandúkə yā Nóbāá bēé looneé alé.

¹³Adə ni-aw kə sandúké ní bēé looneé alé, banī adə əndān kem kújə yā Obed Edom ní i de ké Gat ní té.

¹⁴Sandúkə yā Nóbā rāā nāā mətá bē Obed Edom. Adə Kóṣṣbē rāā majə kə de gē ké kem kújə yā Obed Edom té ō, kə yáa kənge yān gēé malang ō.

1 CH 14

Dabid ndi Jerusalem

(Áaṛ 3.5-9; 2 Sam 5.11-16)

¹Hiram mbaṅg ké Tir əla de gē rō Dabid té kə kəgə sédər gēé ō, kə ngé tósə mbaṛ gēé ō, kə ngé njār kəgə gēé ō, kadə rāān kújə adə́n Dabid.

²Loo ní noō té Dabid geṛ kadə Kóṣṣbē əndān mbaṅg dɔ́ *Israel gē té ō, geṛ kadə ɔsə́n gɔ́n kɔ́ɔ́ bē yān ngáy ɔɔ́n Israel gē ní i gír de gē yā Nóbā ní ō.

³Dan ní Dabid i Jerusalem ní, ni-taā dəyá ké rang gē báy tɔ́ ojə́n ngán ké dəngam gē ō, ngán ké dəyá gē ō.

⁴Ngán ké dəngam gē ní ni ojədé Jerusalem ní rīdɔ́ n toó: Samua, Sobab, Natan, Salomɔ,

⁵Ibar, Elisua, Elpelet,

⁶Noga, Nepeg, Yapia,

⁷Elisama, Beelyada, Elipelet.

Dabid tetə Pilistin gē rṣṣ

(Áaṗ 2 Sam 5.17-25)

- ⁸Pilistin gē oōñ kadē *urēñ yibē dō Dabid té əndanəñneé mbañg dō *Israel gē té malang. Anī niñ malang aṽñ sāa Dabid té. Dabid oō adē teē aṽ tənī tadá.
- ⁹Pilistin gē reē ugēñ ba taāñ loo malang wól loo yā Repay gē té.
- ¹⁰Dabid aṽ koō ta Nóbā té, dəje Nóbā na ké kə n-aṽ kə n-rōō Pilistin gē wa, ké a əladá kem jīn té wa. Anī Kóṽbē tél ədan na: Kə aṽ na n-ā n-əládá kem jīn té.
- ¹¹Pilistin gē aṽñ báté ugēñ Baal Perasim, ba Dabid tetədé rōō loo n noō té əda na: Nóbā un jīm mbutəñ kum loo adē ra wōy dan madē baṗm gē té tītē mañ ké mbutə kum loo beé. I tām najē n noō té n əndāñneé rī loo ní na i Baal Perasim ní.
- ¹²Pilistin gē əyañ nóbā gē n i besē yádé gē ní kōó loo ní té, adē Dabid əda na kə rōōñ besē gē ní horoó kōó.
- ¹³Pilistin gē tél taāñ loo malang wól loo Repay gē té báý tō.
- ¹⁴Dabid aṽ koō ta Nóbā té báý tō, anī Nóbā ədan na: Ī-lōō kənī rōí gidədé té rōóndé. Ī-tūr rōí aṽ say, ba əñī rōí dām loo n kágē mikokuli gē i tū té ní té tá í tū té ĩ-reē kum kə dədə té.
- ¹⁵Ré oō kōō yáa bār jam kágē gē ní té tītē nja deē anī, ĩ-teē aṽ əñī rōō, tōdō i Nóbā n a njārā kété noí té yā tetə génger yā Pilistin gē rōō ní.
- ¹⁶Dabid rāa tītē n Nóbā ədanəñ ní. I beé n *Israel gē tetənəñ génger yā Pilistin gē rōō ba tēbāñneédé Gabaon báté ugēñneé sedé Gejer ní.
- ¹⁷Loo n noō té rī Dabid bār kem bē gē té malang o, Kóṽbē rāa adē nápar de gē malang bōlnəñ o.

1 CH 15

Dabid rāa loo kun sandúkə ké tál

- ¹Dabid adē rāañ kújə yāñ kem bē yāñ té. Ni-rāa loo tām yā sandúkə ké tál yā Nóbā té ba udə kújə tandā tū té kadē sandúkə ní ndi gírí.
- ²Gō té anī, ni-əda na: I *ngán Lebi gē ngóy n a ətōñ sandúkə ké tál yā Nóbā ní, tōdō i niñ n Kóṽbē gērādé kadē ətōñ sandúkə yāñ o, kadē rāañ kəla yāñ o ngándáing ní.
- ³Dabid bār *Israel gē adē kánəñ naā Jerusalem malang, kadē aṽ unəñ sandúkə yā Kóṽbē reēñneé əndāñ loo n ni-rāa tām yāñ té ní té.
- ⁴Ni-əsə dō *ngé tuñ yáa gē n i de ké gír kaa yā *Aarō té gē ní o, əsə dō *ngán Lebi gē o naā té.
- ⁵De ké gír kaa yā Kehat té gē i deē 120. Ngoldé i Uriel.
- ⁶De ké gír kaa yā Merari té gē i deē 220. Ngoldé i Asaya.
- ⁷De ké gír kaa yā Gersom té gē i deē 130. Ngoldé i Joel.

- ⁸De ké gír kaa yā Elisapan té gē i deē 200. Ngoldá i Semaya.
- ⁹De ké gír kaa yā Hebron té gē i deē 80. Ngoldá i Eliel.
- ¹⁰De ké gír kaa yā Uziel té gē i deē 112. Ngoldá i Aminadab.
- ¹¹Dabid bār *ngé tuñ yáa gē ní i Sadok niñ kə Abiatar ní ō, *ngán Lebi gē ní i Uriel ō, Asaya ō, Joel ō, Semaya ō, Eliel ō, Aminadab ō ní ō,
- ¹²ba ədadə na: Sij gē ní i ngār gē ké dɔ de gē ké gír kojə yā Lebi té gē ní, sij gēgē, ngákóósí gēgē, ɔrī kaṁsí ba āw úniī sandúkə yā Kóɔbē Nəbā yā *Israel ī-reēineé loo ní m-rāā tām yān té ní té.
- ¹³Tām dan ní sij ī-gətóoī ní, Kóɔbē Nəbā əndají tɔdɔ jə-rāā yáa i kə gō ní ni ndigə ní alé.
- ¹⁴Loo ní noō té *ngé tuñ yáa gē ō, *ngán Lebi gē ō, ɔrēn kaṁdɔ yā kətōn sandúkə yā Kóɔbē Nəbā yā *Israel.
- ¹⁵Gō té anī *ngán Lebi gē unəñ sandúkə ní kə sáa kəgə gēé əndān dɔ bōgədə té tītə ní Kóɔbē əndān ta Moijə té adə ədañ ní.
- ¹⁶Dabid əda ngol *ngán Lebi gē kadə tэндān ngákóódə ké ngé kəni pā gē kem kəla yādə té, kadə əniñ pā kə yáa ké bār gōsə gēé. Yáa gē ní i kənde gē ké kəlādə i ngáy gē ō, ké kəlādə i ngáy al gē ō, i gində ké laa gē ké yā kənda naā té kadə bār gē ō. A ugəñ kənde gē ní ō, a əndañ gində ké laa gē ní naā té ō, kadə kōódə bār ngáy yā kəjəñ na rōneĹ to.
- ¹⁷De gē ní *ngán Lebi gē tэндāndə kem kəla yādə gē té ní i Heman ngōn Joel ō, Asap ngōn Berekia ní gərānəñ dan ngákóon gē té ní ō, Etan ngōn Kusaya ní gərānəñ dan ngán Merari gē ní i ngákóódə gē ní té ō.
- ¹⁸De gē ní i sedə ō, utəñ gōdə ō ní, i ngákóódə gē ké ngé ngōm ta róbə kújə gē. Rīdə n toó: Jakari, Ben, Yajiel, Semiramot, Yehiel, Uni, Eliab, Benaya, Maseya, Matitia, Elipəlehu, Mikəneya, Obed Edom, Yeyel.
- ¹⁹Dan ngé kəni pā gē té ní, ngé kənda gində ké laa gē ké yā kənda naā té kadə bār gē i Heman ō, Asap ō, Etan ō.
- ²⁰Ngé kugə kənde ké kəlādə i ngáy ba bār ndū dūú gē i Jakari ō, Ajiel ō, Semiramot ō, Yehiel ō, Uni ō, Eliab ō, Maseya ō, Benaya ō.
- ²¹Ngé kugə kənde ké kəlān i ngáy gē yā kunəñ dɔ pā gē i Matitia ō, Elipəlehu ō, Mikəneya ō, Obed Edom ō, Yeyel ō, Ajajia ō.
- ²²Dan *ngán Lebi gē té ní Kenania i ngār yā ngé kətō *sandúkə madə naā. I ni n i nge kəndā kuməñ gō kəla ní noō té ní, tɔdɔ geĹ loon majə.
- ²³⁻²⁴Dan ngé ngōm ta róbə gē té ní Berekia niñ kə Elkana ō, Obed Edom niñ kə Yehiya ō, i ngé ngōm sandúkə gē. Ngé tuñ yáa gē ní i Sebania ō, Yosapat ō, Netanel

ō, Amasai ō, Jakari ō, Benaya ō, Eliejer ō ní, niñ i ngé kōr bərunjə gē no sandúkə yā Nóbā t́.

Unəñ sandúkə madē naā reēnəñ Jerusalem

(Áaī 2 Sam 6.12-19)

²⁵Loo ní noō t́ Dabid ō, *kum kəw gē yā *Israel gē ō, ngol de ká dúbú gē ō, aŵñ kə rōneléé gō sandúkə yā Kóṽbē t́ bē Obed Edom yā kun reēñ.

²⁶Tá t̄lən mañg ká bəra gē sīrī ō, bal batē gē sīrī ō, ba tunən kadē Nóbā rāañ kə *ngán Lebi ká ngé kətō *sandúkə madē naā yā Kóṽbē gē ní

²⁷Dabid ō, *ngán Lebi gē ká ngé kətō sandúkə gē ō, gōsə gē ō, ngār yā gōsə gē ní i Kenania ní ō, ɔŋñ i kúbə *léé ká kəlā kəjōn kídə yululu. Dabid əla kúbə epod *léé rōn t́.

²⁸Ngán *Israel gē malang unəñ *sandúkə madē naā yā Kóṽbē aŵñneé Jerusalem. Niñ əgañ kōr rōnel dō t́ ō, kōrən tōw ō, bərunjə ō, əndañ gində ká laa gē ká yā kənda naā t́ kadē bār gē ō, ugən kənde gē ká kəlādé i ngáy gē ō, ká kəlādé i ngáy al gē ō.

²⁹Dan ní *sandúkə madē naā yā Kóṽbē ugē bē yā Dabid t́ ní anī, Mikal nēyá Dabid ká ngōñ Saul əga kumən kə ndágá kōrō kújé t́ ɔań loo. Ni-ɔa mbañg Dabid loo t̄i bal ndām t́ anī idə tan gírən t́.

1 CH 16

¹Reē əndāñ sandúkə ní kem kújə tandā ní Dabid adē udən kə rīf ní danaá bang. Gō t́ anī ndējən Nóbā *yáa tuñ gē ká rōō horoó ō, *yáa tuñ gē ká tām yā kem kógəñ t́ ō.

²Dan ní Dabid tuñ yáa gē ní noō malang adē Nóbā oy anī tór tan dō kósə de gē t́ kə rī Kóṽbēé.

³Gō t́ anī nēbō ngán *Israel gē malang ká dəngam gē kə dəyá gē yáa kəsa: Mápá ká gōr ō, kañ túmbur ká kósə ba tənī dō bəran ō, kañ *kəgə nduú ká kósə ba tənī dō bəran ō, kógəñ kógəñ kə dódé gēé.

Ngán Lebi gē t̄yñ Kóṽbē kə pāá

(Áaī Pā 105.1-15; 96; 106.1,47-48)

⁴Dabid tэндā *ngán Lebi kéréy gē ní ta kəla i dódé t́ ní no sandúkə yā Kóṽbē t́, kadē rāañ nāā yā Kóṽbē Nóbā yā Israel ō, kadē t̄yñ Kóṽbē Nóbā yā Israel ō, ɔsən gənən ō.

⁵Jama dódé i Asap, ba nge kósə kíł Asap kem kəlaá i Jakari. Gō t́ anī i Ajiel ō, Semiramot ō, Yeyel ō, Matitia ō, Eliab ō, Benaya ō, Obed Edom ō. Yeyel i nge kugə kənde ká kəlān i ngáy ō, kənde ká kəlān i ngáy al ō. Ba Asap i nge kənda gində ká laa gē ká yā kənda naā t́ kadē bār gē.

- ⁶Ngé tuñ yáa gē n i Benaya o, Yajiel o, ní, niñ i ngé kōr bərunjé ngándáńg no *sandúkə madē naā yā Nəbā té.
- ⁷Dabid əla gír kəndā kəla tōy Kóṣṣbē dɔ Asap té kə ngákóŋ gēé i ndō n noō té.
- ⁸Ósiī gɔn Kóṣṣbē, i-bārī rīn kə ndū boó. Ənī gotə yáa kə to bōl gē n ni-rāā ní dan gír de gē té ādē oōñ.
- ⁹Ənī pā o, əndaī yáa kə bār gōsə gē o, tām yān té. Ənī gotə yáa kə yāā gē malang n ni-rāā ní.
- ¹⁰Siī ngé sāā Kóṣṣbē gē, órii ta rōsí tām yā rīn kə *tál té, ādī rōsí nelsí.
- ¹¹Ī-sāāi Kóṣṣbē o, tógəŋ o, Ī-sāāi kadē Ī-ndiī ta kuməŋ té ngándáńg.
- ¹²⁻¹³Siī ngán kaa nge kəla yān *Israel gē, siī ngán Jakob gē n ni-gērāsí ní, ādē əga kemsí dɔ yáa kə yāā gē o, kə to bōl gē o n ni-rāā té ní o, dɔ sarya gē n ni-gāńg té o ní.
- ¹⁴I ni n i Kóṣṣbē Nəbā yājí kə nge kɔŋ bē dɔ dɔ nang té malang ní.
- ¹⁵Ādē əga kemsí dɔ *madē naā yān té ngándáńg. I najē kə tām yā de gē té o, ngándé gē té o, ngán kaadé gē té o, báté ugəñ dɔ ngán kaadé gē kə nge kɔ dūbú té.
- ¹⁶Madē naā ní i *madē naā n ni-əhɔ kə Abərahəŋ o, túbə adē Isaak najəŋ té ɔjəŋ kə ndágá kadē i rōkum o,
- ¹⁷rāā adē tél i yáa kə ndang kadē yā rāā tām yā Jakob té o, *madē naā kə ngándáńg tām yā *Israel té o ní.
- ¹⁸Dan n ni-əda na: M-ādī dɔ nang kə Kanaan n i núsə dɔ nang kə gāńg kadəsí kə ngánsí gē o, ngán kaasí gē o, kadē i yáa kəŋge yāsí ní
- ¹⁹Dan ngeé n noō té ni, kutədé i ngáy alé. I ngé nañ bē gē kə niñ i séy beē ngóy.
- ²⁰Niñ aŋñ o, téləñ o, kə dan nápar de kə rang gē té. Niñ iññ bē kɔŋ kéréy té aŋñ kə noō té.
- ²¹Banī Nəbā əyɔ deē kógəŋm adē rāādé yáa kə majal alé. Ənda mbańg gē najē yādé té.
- ²²Əda de gē na: Ī-lōōi kɔdə rō ngé gē n m-úr *yibə dɔdé té ní, Ī-lōōi rāā *ngé koō ta yām gē yáa kə majal!
- ²³De kə dɔ nang té gē malang, ənī pā tām yā Kóṣṣbē té, ədaī de gē kə ndō gē na ni i nge kajə deē.
- ²⁴Ójiī de gē malang najē kəsə gɔn yān. Yáa kə to kɔr kum gē n ni-rāā ní, ójiī gír de gē malang gotə.
- ²⁵Tɔdō Kóṣṣbē i de kə bo o, asə kadē de gē bōkəŋəñ tōy o. Ni to bōl ngáy tōy nəbā gē malang n i besə gē ní.
- ²⁶Nəbā gē malang yā gír de gē i yáa kə kanjə kuməŋ. Banī Kóṣṣbē rāā dɔ rā.

- 27 Loo ké ndélē pipir ō, unjē kow ō, i kété non té. Loo ní ni-ndi tū té ní tógə ō, rōnel ō, i ngáy tū té.
- 28 Gír de gē ké kə gō bē gē malang, ī-reē ī-rɔyī Kóṣṣbē, édaī najē kəsə gɔn yān ō, tógə yān ō.
- 29 Ī-reē ́sīi gɔn rīn, ī-reēi kə kadē karī yāsí gēé kē non té. ́sīi nosí nang té no Kóṣṣbē té loo ní ni ɔjə háł kə tál yān ní.
- 30 De gē malang kə dɔ nang té, ī-ndebīi ta kumən té. Dɔ nang ra ngaŋg, yáá yéyŋ alé.
- 31 Ādē dɔ rā rāā rōnel. Ādē dɔ nang tū bal walya. Édaī dan nápar de gē té malang na Kóṣṣbē i mbaŋg.
- 32 Ādē kōō bā bo kə yáá malang kə tū té bār bu bu! Ādē loo kə bembéé kə yáá kə kemeé gē malang rāān rōnel!
- 33 Ādē kāgē gē malang kə kem ku gē té túrēn kól rōnel, tɔdɔ ni-reē i kɔɔ bēé dɔ nang té.
- 34 Ī-tɔyī Kóṣṣbē tɔdɔ ni i nge kem majə ō, kem majə yān a to ngándáŋg ō.
- 35 Ba égaī kɔr kə dɔn té édaī na: Nábā nge kajəjí, ájəjí! Ī-gāŋg dɔjí jī nápar de kə rang gē té, ba ́sə njají kə naā té. Loo ní noō té ré j-a jə-tɔyī anī, j-a j-əda rīí kə tál ō, j-a j-aa yáá ta kum naā té tām kəsə kə j-ɔsə gɔnīí té ō.
- 36 Ādē de gē bōkán Kóṣṣbē ní i Nábā yā *Israel ní tɔy! Ī-tɔyīn kə kum mbaŋg gē malang! Loo ní noō té ngé kán naā gē malang unəñ ndūdé kə dɔɔ ədanəñ na: *Adē i tītə ní noō, ́sīi gɔn Kóṣṣbē!
- 37 Dabid əndā Asap niñ kə ngákóɔn gēé ta *sandúkə madə naā yā Kóṣṣbē té, kadē rāān kəla yádé ta té kanjə kəyɔ ta kə gō ní kadē rāānneé kə dɔ ndɔ gē ní ō,
- 38 əndā Obed Edom kə ngéén gēé, deē kutə mehé gidə i sósó, kadē ngōmən ta loo ō, əndā Obed Edom kə ngōn Yedutun ō, Hosa ō, kadē ngōmən ta loo ō.
- 39 Dabid əndā Sadok *nge tuñ yáá niñ kə ngákóɔn kə *ngé tuñ yáá gēé ta *kújə yā Kóṣṣbē té, loo kə kji kə dɔɔ kə Gabaon té,
- 40 kadē ndējən Kóṣṣbē *yáá tuñ kə róō horóó gē *loo tuñ yáá té dəloí ō, loo sɔlí ō, kə dɔ ndɔ gē kanjə kəyɔ ta ō, kadē rāān yáá malang kə ndang tū *ndū najē ní Kóṣṣbē adē *Israel gē té ní ō.
- 41 Heman niñ kə Yedutun i sedé ō, gotə de kə rang gē ní gārāndé kə rī tɔy Kóṣṣbēé kadē ədañ na kem majə yān a to ngándáŋg ní niñ i sedé ō.
- 42 Kəla rā Heman niñ kə Yedutun i kaa gō bərúnjə gē ō, gində kə laa gē kə yā kənda naā té kadē bār gē ō, yáá kə rang kə bār gōsə gē ní a dānənən gō pā gē yā Nábā ní ō. Ngán Yedutun gē i ngé ngōm ta róbə gē.

⁴³Gō té anī ngán *Israel gē malang téləñ kē bē yādé gē té kógēm kógēm ō, Dabid tél aŵ gogé bēé yā tōr tan dɔ deē yān gē ké kem kújə yān té ō.

1 CH 17

Néba enī míndən adē Dabid

(Áaī 2 Sam 7.1-17)

¹Dabid ndi kem kújə mbañg yān té, anī ndō kógēm té əda Natan *nge koō ta yā Néba na n-ndi na i kem kújé ké rāā kē kágē sédərəé té, ba *sandúkə madē naā yā Kóṣbē na ndi na i gír kújə tandāá ní ké i baý wa.

²Anī Natan tél ədan na yáa malang n na gír rāā ní kē rāā, tɔdō Néba na i naā té seneé.

³Banī ndōó ndō n noō té anī Néba ɔr najə kē Natan ədan na:

⁴Āw əda nge kəla yām Dabid na yáa n Kóṣbē əda ní n toó: I ĩ n ā ĩ-rāā kújə kadē m-ndi kemeé ní alé.

⁵Tɔdō əla gír ndō n m-teēñ kē *Israel kōó kem bē ké Ejiptə té báté bōólaā ní, m-ndi i kem kújú alé, banī m-ndi i gír kújə tandā gē té n m-ā m-ndótəñ kē kété kété ní.

⁶Tá báý tɔ ní loo malang n m-njərā kē Israel gēé tū té ní, m-əya kəla kɔɔ bē dɔ gír deē yām gē té i gír jī ngé sarya gē té. Banī deē kógēm dandé té ké m-dəjen najə m-əda na ké i tām rí té áké rāā kújə kágē sédər adēm al wa ní gətóo.

⁷Adē ngɔlaā ní āw ɔr najə kē nge kəla yām Dabid ədan na: Najə n Kóṣbē ké bo ké tógən i ngáy ɔr ní n toó: I mā n m-ɔrī ta yáa kuł gē té bembé ba m-əndāi ngār dɔ Israel gē n i gír deē yām gē ní té.

⁸Loo malang n āw tū té ní mā i seí naā té ō, m-rāā adē madē baāi gē gətóon kōó noí té malang ō, m-ā m-rāā kadē rīi bār tītə yā mbañg ké bo ngáy ké dɔ nang té gē ō.

⁹M-ā m-gō loo yā kadē gír deē yām gē n i Israel gē ní. M-ā m-əndādé tū té kadē ndiñ gotə kógēm loo yādé té. Yáa a yéydé tɔ al ō, ngé rāā majal gē a rāāndé ndoō té tītə ké kété n,

¹⁰m-əndañ ngé sarya gē dɔdɔ té ní tɔ al ō. m-tetə dɔ madē baāi gē malang. Ba ngɔlaā ní məkó Kóṣbē m-ədaī na m-ā m-rāā kújə yā kadī.

¹¹Loo n ré ndōi gē təgāñ adē óy āw gō kaaí gē té ní anī, m-ā m-əndā ngōñ kemií gotíí té. M-ā m-rāā kadē a ndi ngañg dɔ kɔɔ bē yān té.

¹²I ni n a rāā kújə yām ní, ba mā m-ā m-rāā kadē kōr kágē mbañg yān a ndi ngañg ngándáñg.

¹³Ké tām yān té báa mā i bɔbən, ba ké tām yām mā té báa ni i ngōnəm. M-ā m-ɔr jīm gírən té kōó tītə n m-ɔrən jīm gír mbañg ké kété noí té ní alé.

14M-ā m-rāā kadē ni a ndi ngándáńg kem kújə yām té ō, kem bē koḡ yām té ō, kōr kágə mbańg yān a ndi ngańg ngándáńg ō.

15Natan əda Dabid yáa malang n Nóbā ədan kem nī n toō té ní.

Ndōy yā Dabid
(Áaī 2 Sam 7.18-29)

16Tā anī mbańg Dabid aŵ ndi nang té ta kum Kóōbē té ba əda na: Kóōbē Nóbā, mā i náā ō, gír kojə yām i rí kógəŵ ō, tɔdō yáa malang n ādəjí kōó bá ní, jə-ndetə kadə alé.

17Banī Kóōbē, ké tām yāí té báa nge n noō asə al báý adə ənī míndí yā rāā yáa tām yā kojə yām té báý. Ī ĩ-rāām mā i de ké bo ngáyú té. Kóōbē Nóbā yām,

18kəsə n ʒsə gəŵəŵ ní kə m-əda na i rí dɔ té? Tām ĩ ĩ-gerəŵ mā nge kəla yāí.

19Kóōbē, ĩ-rāā yáa malang ké majə ngáyú gə n noō ʒjəŵ kəla yāí ké bo al naā gə kə ndágá i tām tár ké ĩ-tárəŵ té.

20Kóōbē, de ké tītí gətóo. Kə gō yáa malang n j-oō kə mbijí ní, Nóbā ké rang gətóo ba i ĩkó ngóy n i Nóbā ní.

21Dan nápar de gə malang ké dɔ nang té ní, nápar de gə kógəŵ gə ké toŵ tītə *Israel gə ndiŵ noó a? I niŵ ngóy n ĩ-gāńg dɔdɔ jí de ké Ejiptə gə té ba ĩ-rāādé gír deē yāí gə té ní al a. Ī ĩ-rāā yáa ké to kɔr kum ngáyú gə, adə i yáa ké to bōl ngáyú gə, ĩ-təbāń nápar de ké rang gə kōó no gír deē yāí gə té adə ríí bār n.

22Kóōbē, ĩ ĩ-rāādé gír deē yāí gə té ké njóm gə té. Ī ĩ-tél Nóbā yādé.

23Ngɔlaā ní Kóōbē, ĩ-rāā yáa n ədá ní, adə kəŵ míndə yāí ké ɔjə dɔŵ mā ō, gír kojə yām ō, reē udə gírí majə ngándáńg.

24Ááá, adə kəŵ míndé ní reē udə gírí adə de gə tōyŵneé ríí ngándáńg. A ədaŵ na Nóbā yā *Israel, Nóbā n i Nóbā ké tām yā Israel té ní i Kóōbē ké bo ké tógəŵ i ngáyú. Ī-rāā adə gír kojə yā nge kəla yāí to ngándáńg ta kumií té.

25Tɔdō Nóbā yām, i ĩkó n ĩ-tām mā nge kəla yāí əda na ā ĩ-rāā kújə yā kadəŵ ní. I tām najə n noō té n m-əhɔŵ rōŵ tɔgə m-ɔrəŵ najə n toó seí ní.

26Kóōbē, i ĩ n i Nóbā ō, ənī nduí yā rāā kadə m-ndi majə ō ní.

27Ngɔlaā ní ĩ-rāā majə kə gír kojə yām mā nge kəla yāí, adə gír kojə yām to ta kumií té ngándáńg. Kóōbē, dan n i ĩ n ĩ-rāā majə seneé ní, ni a ndi majə ngándáńg.

1 CH 18

Dabid tetə rōó

(Áaī 2 Sam 8.1-14)

1Gō té anī Dabid tetə Pilistin gə rōó ba əla rōsɔl dɔdɔ té. Ni-taā bē ké Gat ō, ngán bē gə n bē ké Gat ɔɔ bē dɔ té ní ō jídé té.

- ²Ni-tetə Moab gē rōō ō, adē niñ téləñ ngé kəla yān gē ká a əgānəñ tíř.
- ³Ni-tetə Hadadejer rōō ō. Hadadejer i mbañg ká Soba. Bē kq̄q̄ yān to ta kaw̄ kē Hamat. I dan n̄ Hadadejer sāa kq̄q̄ bē d̄o bā Opəratə té ní n ni tetən rōō ní.
- ⁴Dabid taā púsə rōō yān gē dūbú ō, ngé kaļ sonda yān gē dūbūú siri ō, ngé rō yān gē ká ngé njərā kə njadé gē dūbú kutə jōō ō. Ni-gāñg ngəra nja sonda gē n̄ a ndórəñ púsə rōō gē ní kōs malang, ba ngōm̄ sonda gē kə púsə rōō gē bú kógəñ tām̄ yān té.
- ⁵Aram gē ká Damas reē diññ Hadadejer mbañg ká Soba, banī Dabid tetədé rōō ō, tōl̄ de ká dəngam̄ gē dūbú kutə jōō gidə i jōō dandé té ō.
- ⁶Loo n̄ noō té Dabid tondā ngé kq̄q̄ bē gē d̄o Aram gē ká gō nang ká Damas té, adē téləñ ngé kəla yān gē ká a əgānəñ tíř. Adē loo malang n̄ Dabid aŵ rōō té tū té ní Kóōbē tetə rōō adən.
- ⁷Der lór gē n̄ ngé kəla yā Hadadejer gē a otōñ ní Dabid táa aŵñ Jerusalem.
- ⁸Tibatə ō, Kun ō n̄ i bē gē yā Hadadejer ní, Dabid ɔy gində nəngá kasə ká kemeé gē ngáy aŵñ. Salomq̄ rāań bay ká bo ō, gində ká bo ká ngāļ bururu gē ō, ngáñ gájə yáa rāa kəla gē ká kem *kújə yā Kóōbē té ō.
- ⁹Dan n̄ Towu, mbañg ká Hamat, oō kadē ngé rōō gē yā Hadadejer mbañg ká Soba ní Dabid na tetədé rōō kōs malang anī,
- ¹⁰əla ngōnən Hadoram rō mbañg Dabid té kadē rāan lápəya ō, tōyn najə rōō n̄ rōō Hadadejer ba tetən rōō ní ō, tōdō Hadadejer i madə kōl̄ Towu. Hadoram reē kə yáa malang ká rāa kə lórú ō, kə gində arjāa ō, kə gində nəngá kasaá ō, adē Dabid.
- ¹¹Mbañg Dabid ɔř kañ yáa gē ní tayā tām̄ yā Kóōbē té tītə n̄ ɔřəñ kañ gində arjāa ō, lór ō n̄ táa jī nápar de ká rang gē té ní. Nápar de gē ní i Edom gē ō, Amon gē ō, Pilistin gē ō, Amalek gē ō.
- ¹²Abisai ká ngōñ Seruya tetə Edom gē rōō wól loo n̄ katə i tū té ní. Ni-tōldé dūbú kutə gidə i sós.
- ¹³Ni tondā ngé kq̄q̄ bē gē gō nang ká Edom té, adē Edom gē malang téləñ ngé rāa kəla yā Dabid gē. Loo malang n̄ Dabid aŵ rōō tū té ní, Kóōbē tetə rōō adən.

Rī ngé kəla yā Dabid gē

(Áaļ 2 Sam 8.15-18)

- ¹⁴Dabid q̄q̄ bē d̄o nang ká *Israel té malang kə taá, ĩ deē n̄ najə i yái anī Dabid adi najə ō, sarya gāngən i gōté ō. Ni-rāa tītə n̄ noō kə Israel gēé malang.
- ¹⁵Joab ngōñ Seruya i ngol ngé rōō gē. Yosapat ngōñ Ahilud, i kōdē mbēr yā mbañg.
- ¹⁶Sadok ngōñ Ahitub niñ kə Abimelek ngōñ Abiatar i *ngé tuñ yáa gē. Sawəsa i nge ndang makətübə.

¹⁷Benaya ngōñ Yoyada i ngol Kereti gē ō, Peleti gē ō n̄ niñ i ngé ngōm̄ dō mbañg Dabid gē ní ō, ngán Dabid gē i de ká bo ká nḡr ngáy gē ká rō Dabid té gē ō.

1 CH 19

Əlañ rōsɔl̄ dō de ká bo gē yā Dabid té

(Áaj̄ 2 Sam 10.1-5)

- ¹Gō té anī Nahas, mbañg yā Amon gē, oy ba ngōnən ndi mbañg gotən té.
- ²Anī Dabid əda na n-gey rāā kem majə kə Hanun ngōñ Nahas, tɔdō bɔbən na rāā kem majə seneé. Adə Dabid əla de gē sɔl̄ kem Hanun té najə yā bɔbən té. Dan n̄ de gē n̄ ni əladé ní reē ugəñ bē yā Amon gē té anī,
- ³de ká bo yā Amon gē ədañ Hanun na ká ɔjəñ na Dabid əla de gē sɔl̄ kemən té i yā rɔyñ bɔbən wa. Na i yā kadə njərāñ kem bēé əndāñ maý loo ba kadə ndō kéréy té anī reē taāñ bē.
- ⁴Loo n̄ noō té Hanun adə əhɔñ de ká bo gē yā Dabid, dəsāñ mbāyđé ō, tėjāñ kübə ká rōdó té gē adə gīndə ugə ta gírđé té dɔɔ ō, ba tēbāñđé.
- ⁵Ədañ Dabid najə yáá n̄ rāā de ká bo yān gē ní, anī ni-əla de gē tóni tadé té, tɔdō rōdó sɔldé ngáy. Mbañg əla ədadé na kə ndiñ Jeriko báté kadə mbāyđé əba pá tá kə reēñ báy.

Dabid rōs Amon gē ō, Aram gē ō,

(Áaj̄ 2 Sam 10.6-19)

- ⁶Dan n̄ Hanun niñ kə Amon gē gerəñ kadə yáá n̄ rāāñ ní rāā adə niñ téləñ de ká majal̄ ngáy gē ta kum Dabid té anī, əlañ kə gīndə arjāá ká kɔyñ i kəlōo dūbú kutə mətá mangəñneé Aram gē ká bā ká jōó gē té ō, Aram gē ká Maaka ō, ká Soba ō, púsə rōs gē ō, ngé kal̄ sonda gē ō.
- ⁷Ndəmāñ púsə rōs gē dūbú kutə mətá gidə i jōó kə naraá ō, əndāñ yáá jī mbañg ká Maaka té kə deē yān gēé kadə rōñ tām yādó té ō. Mbañg ká Maaka niñ kə ngé rōs yān gēé reē ndiñ ta bē ká Medeba té, banī Amon gē teēñ kə kem bē yādó gē té reē əngeñ naā yā rōs.
- ⁸Dabid oō najən adə əla Joab kə ngé rōs yān gēé malang loo rōs ní té.
- ⁹Amon gē teē aŵ rañ kə ta naá kə jī loo rōs ta bē yādó té. Banī mbañg gē n̄ reēñ dīđé té ní tá rañ i loo ká rang té kem bembeé.
- ¹⁰Joab ɔɔ kadə rōs i kété ō, gogó ō. Anī gərā de gē dan gɔ rōs gē ká *Israel té malang ba tэндэдə kə ta naá kə jī loo rōs no Aram gē té.
- ¹¹Ni əya gotə ngé rōs gē jī ngōkɔɔn Abisai té. Niñ tэндэндə kə ta naá kə jī loo rōs no Amon gē té.
- ¹²Gō té anī Joab əda ngōkɔɔn na ré tógə Aram gē tɔy yān anī kə reē kə dīñ. Ba ré tógə Amon gē tɔy yā ngokɔɔn anī i ni n na n-aŵ yā dīñ ní.

- 13** Kə əho rōn tɔgə ɔ, kə n-ɔjəñ kadə tógédé to ɔ, tām yā gir deē yādé gə té ɔ, tām yā bē yā Nébā yādé té ɔ. Ba kadə Kóɔbē kə rāā yáá n̄ ɔ kadə i yáá kə majə ní.
- 14** Loo n̄ noō té Joab niñ kə bütə ngé rōō yān gēé ndótəñ kə kété yā rōō Aram gə. Aram gə ɔyñ naā kōó no Joab té.
- 15** Dan n̄ Amon gə ɔyñ kadə Aram gə a ɔyñ i naā anī, niñ ɔyñ naā kōó no Abisai ngókóɔ Joab té ɔ, ba udəñ kem bēé. Joab tél dɔ té aŵ gogé Jerusalem.
- 16** Dan n̄ Aram gə ɔyñ kadə *Israel gə tetəñdé rōō anī əlañ gə ngákóódé Aram gə kə gidə bā té adə reēñ. Sopak, ngol áskar gə yā Hadadejer n̄ ndi dɔdɔ té ní.
- 17** Ədañ najəñ Dabid adə ɔ. Anī ni ɔy Israel gə malang gāngəñ bā Jurde ba reē ndi no Aram gə té. Ni təndā deē yān gə kə ta naá kə jī loo rōó no Aram gə té. Aram gə əniñ Dabid rōō.
- 18** Banī ɔyñ naā kōó no Israel gə té. Dabid niñ kə deē yān gēé tōləñ ngé púsə rōō gə dūbú sīrí ɔ, ngé rōō gə kə ngé njərə kə njadé gēé dūbú kutə sɔ ɔ, tōləñ ngol áskar gə n̄ i Sopak ní ɔ.
- 19** Dan n̄ mbañg gə n̄ əlañ dɔdɔ gir tógə yā Hadadejer té ní ɔyñ kadə Israel gə tetəñdé rōō anī, əniñ ndūdé adəñ Dabid rāāñneé kem kógəñ seneé tām yā lom té ɔ, əlañ dɔdɔ gir tógə yān té ɔ. Loo n̄ noō té Aram gə ndigəñ dij̄ Amon gə tɔ alé.

1 CH 20

Joab taā bē kə Raba

(Áaī 2 Sam 11.1; 12.26-31)

- 1** Dan n̄ bāl kə rang ndɔ adə i dan yā kaŵ rōō té yā mbañg gə ní a, Joab ɔy ngé rōō gə aŵ nujəñ loo gə nang yā Amon gə té, ba aŵ əni bē bo kə Raba rōō. Banī Dabid ndi gogé Jerusalem. Dan n̄ Joab taā bē kə Raba ba nujəñ sák sák kōó ɔy anī,
- 2** Dabid taā *jākā mbang kə dɔ mbañg yā Amon gə té. Rāāñ jākā ní i kə lórú. Kəyñ tɔy kəlōo kutə mətá. Əlañ *mbāl kə gātəñ i ngáy tutə. Əlañ jākā ní dɔ Dabid té. Ni ɔy yáá kəngə kə kem bē ní té ngáy aŵñ.
- 3** Dabid ɔy de kə kem bēé gə aŵ sedé kadə rāāñ kəla bəlo, adə i kəla njār kəgə ɔ, tégā mbāl aláa tégā kəgə ɔ. Ni-rāā i tītə n̄ noō kə gotə bē kə rang gə malang yā Amon gēé. Gə té anī tél dɔ té aŵ gogé Jerusalem kə ngé rōō yān gēé malang.

Israel gə rōōñ Pilistin gə

(Áaī 2 Sam 21.18-22)

- 4** Gə té anī *Israel gə rōōñ Pilistin gə Gejer. Sibəkai kə Husa tōl Sipai kə gir kaa yā Repay gə té i loo rōō ngeé n̄ noō té. Adə əlañ rōsɔl dɔ Pilistin gə té.
- 5** Rōō kə rang to báy tɔ kə Pilistin gēé. Elanan ngəñ Yair tōl Lami kə ngókóɔ Goliat kə Gat n̄ kəgə nənga yān bo tītə kəgə kəjə kəbə ní loo rōō ní té.

⁶Rōō ké rang to báý tᵒ kem bē ké Gat té. Báw de kógēm ké ta ngán jīn gē njan gē i mehé mehé, adē malang báa i kutə jōó gidə i só i noó. Ni i de ké gir kaa yā Harapa té ō.

⁷Deē ní tósə gātə Israel gē. Anī Yonatan ké ngōn Simea ké ngōkóo Dabid tōlən.

⁸Pilistin gē n noō n Dabid niñ kə ngé kəla yān gēé tōlēndé ní, i de ké gir kaa yā Harapa ké Gat té gē.

1 CH 21

Dabid adē tédañ ngán Israel gē

(Áaī 2 Sam 24.1-9)

¹Ndō kógēm té *Sətan gey nujə kə *Israel gēé, adē sālā Dabid ta téda kutədə.

²Adē Dabid əda Joab ō, ngār gē ké dᵒ ngán Israel gē té ō, na kə aᵂ kə tédañ kutə Israel gē. Kə əlañ gir Beer Seba báté kadə ugēñneé Dan, ba kə reē kə ɔjənəñ kutədə kadə kə n-geṛ.

³Anī Joab tél ədan na: Mbañg, ndēngā yām i kadə Kóᵔbē rāā adē kutə ngán Israel gē i ngáy nja bú! Bōólaā ní niñ malang i ngé kəla yāi gē al a? Ī-sāā geṛ kutədə kadə najə əsō dᵒ Israel té i tām rí té?

⁴Banī Joab asə mbāté rāā yáá n mbañg əndā dᵒn té kadə rāā ní alé. Adē ɔtə aᵂ. Ni un gō nang ké Israel malang ba tél reē gogé Jerusalem té.

⁵Ni-əda Dabid kutə de gē n ni tédá ní. *Israel gē malang i deē 1 100 000. De gē malang n noō i de kasə rōō kə kaskaraá gē. De ké *Juda gē i deē 470 000.

⁶Ni tédá *ngán Lebi gē al ō, ngán Benjamə gē al ō, tᵒdᵒ yáá n mbañg əndā dᵒn té kadə rāā ní nelən al ngáy.

Nébā ənda Dabid najə yáá ké gōté al té

(Áaī 2 Sam 24.10-17)

⁷Yáá ní majə alé ta kum Nébā té adē ni ənda *Israel gē.

⁸Anī Dabid əda Nébā na n-rāā i yáá ké majal ngáy. Ngəlaā ní kə Nébā kə māy rōn dᵒ yáá ké gōté al n nge kəla yān na rāā ní té. Tᵒdᵒ na n-rāā yáá ní na i tītə nge kōṛ beé.

⁹Kóᵔbē əda Gad nge kəy yáa yā Dabid na:

¹⁰Āw əda Dabid na yáá n Kóᵔbē əda ní n toó: M-ójii yáá gir i mətá kadə ĩ-gērā kógēm danaá kadə m-rāā m-ādī.

¹¹Adē Gad aᵂ ənge Dabid ba ədan na yáá n Kóᵔbē əda ní n toó ba i nge ké rá n ĩ-gey ní?

¹²I bō ké kadə rāā de gē bāl mətá, aké i rōō ké kadə rāāi nāā mətá kadə madə baᵂᵂi gē tégāiñ kə kaskaraá m? Aké i Kóᵔbē ké kadə tōl de ké kem bēé gē kə kaskar

yānneé, adē i deē yān ké dɔ rā té ké nge tōl yo ké əlan kə rī tōl de gēé kə moy ngālbōgīl gō nang ké *Israel té malang m? Ī-gír yáa ba ədam yáa n kadē m-tél, m-əda nge kəlam ní.

13Anī Dabid tél əda Gad na kəngā sāa na əgan ta ba na n-ndigə kəsō jī Kóṣṣbē té tɔy kəsō jī de gē té, tɔdō Kóṣṣbē na i de ké kumən ɔon ngáy kə deé.

14Loo n noō té Kóṣṣbē rāa adē moy ngālbōgīl əsō kem bē ké Israel té, adē de gē dūbú kutə sīrī oyñ.

15Nəbā əla *de ké dɔ rā té kadē aṽ nujə bē ké Jerusalem. Ba dan n Kóṣṣbē aṽ deē ní loo nujə loo té anī tél ndəngā rōn adē ədan na: Kə tél kə ənī jīn nang té, kadē asə bərá! Ba dan n noō té ní de ké dɔ rā té yā Kóṣṣbē ní ra i kadə loo kənda kōo yā Ornan ké Yebus té.

16Dabid ənī kumən kə dɔɔ anī aṽ *de ké dɔ rā té yā Kóṣṣbē bōdē loo té, ra i dɔ dán dɔ rā niñ kə dɔ nangaá té. Nge kəla ní ɔr kaskar yān kem hōpən té, ba əla kum kə dɔ bē ké Jerusalem té. Dabid niñ kə kum kōó gē n əlan kūbē kəhɔ ndoō rōdɔ té ní əsō sébən kumdə nang té.

17Dabid əda Nəbā na: I mā n m-mēr tɔda kutə ngán *Israel gē ní al a? I mā n m-mān dɔ ndū Nəbā á m-rāa yáa ké majal ní! Ba batə gē n noō rāan i rí? Kóṣṣbē Nəbā yām, əndam mā ō, gir kojə yām ō, ba ĩ-lōo rāa gir deē yāi gē yáa ké tōr!

Dabid rāa loo tuñ yáa tām yā Kóṣṣbē té

(Áaī 2 Sam 24.18-25)

18*De ké dɔ rā té yā Kóṣṣbē mēr Gad kəda Dabid kadē aṽ rāa *loo tuñ yáa loo kənda kōo yā Ornan té tām yā Kóṣṣbē té.

19Dabid aṽ tītə n Gad ədanneé kə rī Kóṣṣbēé ní.

20Ornan ra a ənda i gémē yān. Ni tūr rōn anī aṽ *de ké dɔ rā té ní, ba ngánən ké dəngam ké só gē n rañ seneé ní tá bōōn rōdɔ kōó.

21Dabid aṽ kə rō Ornan té. Dan n Ornan aṽ mbañg anī, ni ɔtə loo kənda kōo té ba reē ɔsə non nang té no Dabid té.

22Dabid ədan na kə adən loo kənda kōo yān kadē n-rāa *loo tuñ yáa yā Kóṣṣbē tū té, kadē yáa ké tōr n əsō dɔ de gē té ní dəbañ. Kə adən na n-a n-adən nar girí kadē asə kə gō gātəneé.

23Ornan tél ədan na: Kóṣṣbē gē, yáa n ā ĩ-sāa ní ĩ-taā ĩ-rāan yáa n kemií gey ní. Mañg yām gē n toó, ĩ-taā ĩ-rāa *yáa tuñ ké yā rōo horoó té ō, púsə gē n toó ĩ-taā ĩ-rāa kīr té ō, gémē n toó ĩ-rāa kōo ké yā ndējə té ō, m-ādī yáa gē noō malang!

24Banī mbañg Dabid əda Ornan na n-ɔdə alé, na n-gey na i mang. Na n-a n-adə nar girí, tɔdō yáa n i yáa yān ni Ornan ní, loo kadē n-taā jīn té karī n-adə Kóṣṣbē ké i baý wa. Loo kadē n-ndējə Kóṣṣbē *yáa tuñ n-ənge karī ní ké i baý wa.

25Adə Dabid adə Ornan lór ké ɔyñ i kəlōo sīrī gir loo ní té.

²⁶Ni-rāā *loo tuñ yáa tām yā Kóṣṣbē té loo ní té, ba ndējān *yáa tuñ ké róō horoó ō, *yáa tuñ ké tām yā kem kógēm té ō do té. Gō té anī ni bār Kóṣṣbē, anī Kóṣṣbē ndigē bār yān ba rāā adē hor i do rā té reē o *yáa tuñ gē n toñ do *loo tuñ yáa té ní.

²⁷Loo n noō té Kóṣṣbē əda *de ké do rā té na kə tél kə əla kaskar yān gogé kem hōpēn té.

²⁸Dabid aā kadē Kóṣṣbē ndigē bār yān loo kənda kōō yā Ornan ké Yebus ní té. Anī əla gir ndō n noō té ní a ndējē Kóṣṣbē *yáa tuñ gē i loo ní té.

²⁹Dan ngeé n noō té ní *kújə yā Kóṣṣbē n Moijə rāā kem dəla loo té ní ō, *loo tuñ yáa ké tām yā *yáa tuñ ké yā róō horoó té ō ní, rañ i loo ké kij kə doó ké Gabaon té.

³⁰Banī Dabid asə kaw koō ta Kóṣṣbē té tū té alé. Tədō ni bōl kaskar yā *de ké do rā té yā Kóṣṣbē ní.

1 CH 22

¹I tām najē n noō té n ni ədañ na *kújə yā Kóṣṣbē Nəbā ō, *loo tuñ yáa n kadē *Israel gē ndējān *yáa tuñ ké yā róō horoó gē do té ō ní na i loo ni té ní.

Dabid cəə nja yáa gē naā té yā rāān kújə yā Kóṣṣbē

²Dabid adē cəəñ do tērā gē n ndiñ do nang ké Israel té ní naā té ba c̄r de gē dandá té kadē tósēñ mbal yā rāān kújə yā Nəbā.

³Ni káñ gindē ké karī ngáy kə do naā té yā rāān mayá gē ba kəndañ bápə ta róbé gē té ō, yā rāān kəlá gindē gē ké yā kəhəñ yáa gē ō. Ni káñ gindē nəngá kasə ngáy kə do naā té adē duñ kadē deē mbōjə kəyñ ō,

⁴káñ kəgē sédər gē n Sidon gē ō, Tir gē ō, adənəñ ní kə do naā té ngáy.

⁵Tədō Dabid əda na ngōnən Salomō na dūú báy ō, tógən na gətóo ō. Tá majə kadē *kújə yā Kóṣṣbē i kújə ké kadē rīn bār kə kem bē gē té malang najē bon té ō, majən té ō. Ní na n-gey kəcəə nja yáa gē malang ké yā rāān kə kújə ní kə naā té. Adē Dabid cəə nja yáa gē kə naā té ngáy pá tá kadē oy báy.

Dabid əndā kəla rāā kújə yā Kóṣṣbē do Salomō té

⁶Dabid bār ngōnən Salomō ba ədan na kə rāā kújə kógēm tām yā Kóṣṣbē Nəbā yā *Israel té.

⁷Ni ədan na: Ngōnəm, məkó m-gīr kemm té kadē m-rāā kújə kógēm tām yā Kóṣṣbē Nəbā yām té.

⁸Banī Kóṣṣbē ədam na m-bōké mósə de gē nang té ngáy ō, na m-āw ta rōō ké bo gē té ō ní, na i mā n m-ā m-rāā kújə ké kadē de gē ndōynən kemeé ní alé. Tām mā m-bōké mósə de gē nang té ngáy ta kumən té.

⁹Banī na m-ā m-ójə ngōñ ké dəngam, ngōñ ní na i de ké nge kem səl adē na n-a n-əyā madē baān gē n ndiñ gīrēñ gidən ní kadē njəbānəñ alé. A bārēñ ngōñ ní na i Salomō, ké kumən na i de ké gey ndi majə kə madē bēn gēé. Tədō na bāl kəq bē

yān té ní n-a n-adē *Israel kem sōl̄ ō, na n-rāā kadē ndi jøke kanjē sōl̄ yǎǎ kógēm̄ ō, bāl̄ koo bē yān té.

¹⁰I ni Salomō n na a rāā kújə yā kadēn ní. Ké tām yān ni Kóṣṣbē té bá Salomō na i ngōnən ō, ni Kóṣṣbē na i bəbən ō. Na n-a n-rāā kadē kōr kǎgē mbaŋ yān ndi ngaŋ ngándáŋg kadē ɔɔn̄ bē dɔ Israel gē té.

¹¹Beé ní, ngōnēm̄, ādē Kóṣṣbē Nébā yāi i naā seí kadē ī-rāān̄ *kújə yān ādē majə tītē n̄ əndān̄ dɔi té ní.

¹²Ādē Kóṣṣbē rāā seí adē ī-geṛ kəndā maḃ yǎǎ ō, ādē adī geṛ yǎǎ ō, kadē ī-ngōmən̄ *ndū najē yān dan n̄ a adī əndā ɔɔ bē dɔ Israel gē té ní.

¹³Ndū ké kun gē ō, yǎǎ kǎgē bē gē ō n̄ Kóṣṣbē adē Moijə tām yā ngán *Israel gē té ní, ré ī-ngōm̄dē ō, ī-rāān̄ yǎǎ ō anī, ā ī-teē deē. Əhɔ rōi tɔgə ō, ī-ra dəŋgam ō! Ī-sōl̄ yǎǎ kógēm̄ al̄ ō, ī-lōō bōl̄ ō.

¹⁴Mā i yǎǎ alé ba m̄-kān̄ lór kē dɔ naā té tām yā *kújə yā Kóṣṣbē té adē kəyn̄ mān̄ kəlōo 3 000 000 ō, gindē arjǎǎ ké kəyn̄ tɔȳ kəlōo 30 000 000 ō, gindē nēngá kasə ō, gindē ké karī ō, kē dɔ naā té ngáȳ al̄ naā adē loo mbōjə kəydə gətóo. m̄-sāā kǎgē gē ō, mbał̄ gē ō kōṣ bá, ba ī-sāā ké rang gē kē dɔ té báȳ tɔ.

¹⁵Ngé kəla gē i ngáȳ tām yāi té: Ngé tégā mbał̄ gē ō, ngé tósə mbał̄ gē ō, ngé tégā kǎgē gē ō, kɔdē kəla ké tayā tayā gē ō.

¹⁶Lór ō, gindē arjǎǎ ō, gindē nēngá kasə ō, gindē ké karī ō ní, deē asə tédádé alé. Īi dɔɔ ī-rāā kəla ba ādē Kóṣṣbē i naā té seí!

¹⁷Gō té anī Dabid əda ngár gē malang ké *Israel té kadē rāān̄ kə ngōnən Salomō. Ni ədadé na:

¹⁸Kóṣṣbē Nébā yāsí i naā té sesí al̄ a? Ni-rāā adē ī-ndiī majə kə nápar de gē n̄ ndiīn̄ gīrēn̄ gidəsí ní. Tɔdɔ ni-əla de gē n̄ ndiīn̄ kété dɔ nang n̄ toō té ní kem jīm̄ té. Adē niīn̄ əlan̄ dɔdɔ gir̄ tɔgə yā Kóṣṣbē té ō, gir̄ deē yān gē té ō.

¹⁹Ngolaā ní əndāi rōsí ta sāā yǎǎ n̄ kem Kóṣṣbē Nébā yāsí ndigə ní té kə dan wursí gēé māmák kadē ī-gerī. Īi dɔɔ ī-rāāi kújə ké tál̄ yā Kóṣṣbē Nébā ba ī-reēi kə *sandúkə madə naā yā Kóṣṣbē ō, yǎǎ ké yā bōl̄ gidə ké tām yā Nébā té gē ō, ī-təndāi kem kújə n̄ ī-rāāi kə rī Kóṣṣbēé ní té.

1 CH 23

Dabid tēndā ngán Lebi gē kə gō bütədé gēé

¹Dan n̄ Dabid əndā ngōnən Salomō mbaŋg dɔ *Israel gē té ní, ni tɔgə bégá ngáȳ kōṣ.

²Gō té anī ni-əla gō ngār gē ké Israel té malang ō, *ngé tuñ yǎǎ gē té ō, *ngán Lebi gē té ō adē reēn̄.

- ³Loo ní noō té tédāñ *ngán Lebi gē ní bāldé ɲi do kutə mətá té ta kaw kē doó ní kógēm kógēm malang. Niñ malang i deē dūbú kutə mətá gidə i sósó.
- ⁴Dabid gērā de gē dūbú kutə jōó gidə i só dandé té kadē niñ i ngé kəndā kumdá gír kəla *kújə yā Kóṣbē té gē ō, gērā de gē dūbú mehé dandé té kadē niñ i ngé ndóo de gē *ndū najə gē ō, ngé gāng sarya gē ō,
- ⁵gērā ngé ra ta róbé kújé té gē dūbú só ō, ngé tōy Kóṣbē kə yáá kə bār gōsōo gē dūbú só ō. Yáá kə bār gōsə gē ní i ni n mēr rāādé yā bōkənn Kóṣbē tōy ní.
- ⁶Dabid tēndā bütədé kə gō gír kaa *ngán Lebi gē ní i Gerson ō, Kehat ō, Merari ō ní.
- ⁷Ngán Gerson gē i Ladan ō, Simeï ō.
- ⁸Ngán Ladan gē i Yehiel kə ngār ō, Jetam ō, Joel ō. Niñ i deē mətá.
- ⁹Ngán Simeï gē i Selomit ō, Hajiel ō, Haran ō. Niñ i deē mətá. I niñ n i ngār gē kə do gír kojə yā Ladan té ní.
- ¹⁰Ngán kə rang gē i Yahat ō, Jija ō, Yeus ō, Beria ō. Ngán Simeï kə só gē n noó.
- ¹¹Yahat i nga tógə, Jija i gidən. Ngán Yeus ō, Beria ō i ngáy alé, adə ndangəñ rīdə makətūbūú i tītə gír kojə kə kógēm beē.
- ¹²Ngán Kehat gē i Amram ō, Isar ō, Hebron ō, Ujiel ō. Niñ deē só.
- ¹³Ngán Amram gē i *Aarə niñ kə Moijə. Ōrəñ kañ Aarə əndənəñ tayā kə ngánən gēé kadə əndāñ rōdó ta kəla kə kem *loo kə tál ngáy té, kə njóm gē té. Yáa gē ní kadə rāāñ ní i ndējə Kóṣbē ndujə yáá kə kotə majə gē ō, rāā kəla kə rīnéé ō, tór tadé do de gē té kə rīnéé ō.
- ¹⁴Moijə i deē yā Nóbā. Tédāñ ngánən gē i dan de gē kə gír bē yā Lebi té gē.
- ¹⁵Ngán Moijə gē i Gersom ō, Eliejer ō.
- ¹⁶Ngōñ Gersom i Sebuél. Ni i ngār.
- ¹⁷Ngōñ Eliejer i Rehabia. Ni i ngār. Eliejer ojə ngán kə rang gē alé, banī ngán Rehabia gē i ngáy.
- ¹⁸Ngōñ Isar i Selomit. Ni i ngār.
- ¹⁹Ngán Hebron gē i só: Nge kə nga tógə rīn na i Yeria, gidən rīn na i Amaria. Nge kə kə mətá rīn na i Yajiel. Nge kə kə só rīn na i Yekamam.
- ²⁰Ngán Ujiel gē i jōó: Nge kə nga tógə rīn na i Mika, ba rī gidən na i Isia.
- ²¹Ngán Merari gē i Mali niñ kə Musi. Ngán Mali gē i Eleajar ō, Kis ō.
- ²²Eleajar oy kanjə kojə ngōñ kə dəngam. Ni ojə i ngán kə dəyá gē. I ngákóúú kə dəngam gē ní i ngán Kis gē ní n táāndé kə nēyáúú gē té ní.
- ²³Ngán Musi gē i Mali ō, Eder ō, Yeremot ō. Niñ i deē mətá.

²⁴Ngán yā Lebi gē n noó kə gō gir kojə yādé gēé. Niñ i de ké dɔ gir kojə yādé gē té. Ndangəñ rīdɔ kógəñ kógəñ kə dɔdɔ gēé kem makətübūú. Niñ əlañ gir rāa kəla yādé ké kem *kújə yā Kóṣbē té i dan n bāldɔ ɟ dɔ kutə jōó té kum kə dɔó ní.

²⁵Tɔdɔ Dabid əda na Kóṣbē Nəbā yā *Israel na rāa adə gir deē yān gē na ndiñ majə ō, na nəkó Kóṣbē na ndi kem bē ké Jerusalem té na i ké njóm gē té ō.

²⁶Adə *ngán Lebi gē na a ətōñ *kújə kənge naā tɔ al ō, na a ətōñ yáa rāa kəla gē malang ké kemeé tɔ al ō.

²⁷Ba *ngán Lebi gē n bāldɔ ɟ dɔ kutə jōó té kum kə dɔó ní, ndangəñ rīdɔ makətübūú i kə gō ndū Dabid ké ta tɔl ta té.

²⁸I ngán *Aarɔ gē n a ɔjəndɔ kəla gē ké kem kújə yā Kóṣbē té ké yā rāa gē ní. Adə i kəla ké ta ndágə loo ké gīr gidə kújə yā Kóṣbē té gē ō, ké kem kújə gē ké kadə *kújə yā Kóṣbē té ō, kəla tégó yáa malang ké kɔr kañ tām yā Nəbā té kadə unjə ō, kəla ké tayā tayā gē ké kem kújə yā Nəbā té ō.

²⁹Kəla rāadɔ i kəla kɔr mápá ké yā ndējə ō, i kəla landə ndujə yā ndējə ō, i kəla kɔr makəla kanjə *kaa mápa ō, kɔr mápa kə yibíi dɔ gində ké laa té ō, rāa gotə yáa ké rang gē kə ndujə ké lóyōó gē ō, i kəla kəndā kumdé gir kār tɔjə yáa gē té ō, gir yáa kojə ngāl yáa gē té ō.

³⁰Niñ a ndiñ dɔ rɔdɔ té yā kəsə gɔn Kóṣbē té ō, yā bókən tɔy ō,

³¹a rāan beé tām *yáa tuñ ké rōó horó kadə Kóṣbē té ō, a rāan beé ndɔ *sabat gē té ō, ndɔ rāa nāa ké teē kijə té ō, ndɔ rōnel ké rang gē té ō, kə dɔ kutə *yáa tuñ gē n ndang adəndɔ kadə to ngándáng ta kum Kóṣbē té ní.

³²Niñ a aḡan gō *kújə kənge naā ō, *loo ké tál ō, a aḡan de ké gir kojə yā *Aarɔ té gē n i ngákóúddɔ gē ní ō, yā kadə kəla njərañ kem *kújə yā Kóṣbē té.

1 CH 24

Gír bütə gē yā ngé tuñ yáa gē

¹Gángəñ de ké gir kaa yā *Aarɔ té gē kə bütəddɔ gēé. Ngán Aarɔ gē i Nadab ō, Abihu ō, Eleajar ō, Itamar ō. Niñ i deē só.

²Nadab niñ kə Abihu oyñ kété no bəbədɔ té kanjə kojə ngán gē. Adə kəla tuñ yáa ní adəñ i Eleajar niñ kə Itamar.

³Dabid gáñg ngán Aarɔ gē tэндэд kə bütəddɔ gēé tām yā kəla n kadə rāan té ní. Ni un Sadok n i de ké gir kaa yā Eleajar té ní ō, Ahimelek n i de ké gir kaa yā Itamar té ní ō seneé n gángəndɔ kə bütəddɔ gēé ní.

⁴De ké gir kaa yā Eleajar té gē i ngáy tɔy ké gir yā Itamar té gē. Adə tэндəñ bütə de ké gir kaa yā Eleajar té gē gir i kutə gidə i mehé, banī yā de ké gir kaa yā Itamar té gē gir i sósó kə ngār dɔdɔ gēé.

⁵Túgēñ i wēlā n tēndāñneé bütē gē ní, tām de ká bo gē ká *loo ká tál tē gē i dan de ká gír kaa yā Eleajar gē tē ō, dan ngé ká gír yā Itamar tē gē ō, de ká bo gē yā Nébā i dan de ká gír kaa yā Eleajar tē gē ō, dan ngé ká gír yā Itamar tē gē ō.

⁶Semaya nge ndang makētübā ká ngōñ Netanel n i de ká gír bē yā Lebi tē ní ndang rīdé makētübūú ta kum mbañg tē ō, ngār gē tē ō, ta kum Sadok nge tuñ yáá tē ō, Ahimelek ká ngōñ Abiatar tē ō, ta kum ngār gē ká dō gír kojə yā *ngé tuñ yáá gē tē ō, ká dō gír kojə yā gotə *ngán Lebi gē tē ō. Ká tām yā de ká gír kaa yā Eleajar tē gē bāa túgēñ wēlā nja i jōó, ba ká tām yā de ká gír kaa yā Itamar tē gē bāa túgēñ nja i kógēm beē.

⁷Wēlā ká ta kəga dō ɔjə i dō Yoyarib. Ká nge kɔ jōó ɔjə i dō Yedaya.

⁸Ká nge kɔ mətá ɔjə i dō Harim, ká nge kɔ sɔ ɔjə i dō Seorim,

⁹ká nge kɔ mí ɔjə i dō Malkia, ká nge kɔ mehé ɔjə i dō Miamin,

¹⁰ká nge kɔ sīrí ɔjə i dō Hakos, ká nge kɔ sósó ɔjə i dō Abia,

¹¹ká nge kɔ ndōhó ɔjə i dō Yesua, ká nge kɔ kutə ɔjə i dō Sekania,

¹²ká nge kɔ kutə gidə i kógēm ɔjə i dō Eliasib, ká nge kɔ kutə gidə i jōó ɔjə i dō Yakim,

¹³ká nge kɔ kutə gidə i mətá ɔjə i dō Hupa, ká nge kɔ kutə gidə i sɔ ɔjə i dō Yesebab,

¹⁴ká nge kɔ kutə gidə i mí ɔjə i dō Bilga, ká nge kɔ kutə gidə i mehé ɔjə i dō Imer,

¹⁵ká nge kɔ kutə gidə i sīrí ɔjə i dō Hejir, ká nge kɔ kutə gidə i sósó ɔjə i dō Hapises,

¹⁶ká nge kutə gidə i ndōhó ɔjə i dō Petahia, ká nge kɔ kutə jōó ɔjə i dō Ejekiel,

¹⁷ká nge kɔ kutə jōó gidə i kógēm ɔjə i dō Yakin, ká nge kɔ kutə jōó gidə i jōó ɔjə i dō Gamul,

¹⁸ká nge kɔ kutə jōó gidə i mətá ɔjə i dō Delaya, ká nge kɔ kutə jōó gidə i sɔ ɔjə i dō Maajia.

¹⁹Gír bütē gē ní a awñ kem *kújə yā Kóṣbē tē rāā kəla yādé tē i kə gō naā kə gō n ndangəñneé toō. Niñ a rāāñ kəla yādé i tītē n kaadé *Aarɔ ɔjəñdé ní. I Kóṣbē Nébā yā *Israel nəkó n ɔjə kaadé Aarɔ loo rāā yáá gē ní ní.

Gotə ngán Lebi ká rang gē

²⁰Gotə *ngán Lebi ká rang gē n toó: Subael i dan de ká gír kaa yā Amram tē gē ō, Yedia i dan de ká gír kaa yā Subael tē gē ō.

²¹Isia i dan de ká gír kaa yā Rehabia tē gē ō. Ni i ngār.

²²Selomot i dan de ká gír kaa yā Isar tē gē, ba Yahat i dan de ká gír kaa yā Selomot tē gē.

- ²³Ngán Hebron gē n toó: Ngōnən ké ta kəga dɔ i Yeria. Rī nge ké kɔ jōó na i Amaria, nge ké kɔ mətá i Yajiel, nge ké kɔ sɔ i Yekamam.
- ²⁴Mika i ngōñ Ujiel. Samir i dan de ké gír kaa yā Mika té gē.
- ²⁵Jakari i dan de ké gír kaa yā Isia ké ngōkóo Mika té gē.
- ²⁶Ngán Merari gē i Mali ō, Musi ō, Yajia ō.
- ²⁷Ngán Yajia ké ngōñ Merari i Soham ō, Jakur ō, Ibəri ō.
- ²⁸Ngán Mali gē i Eleajar n oja ngōñ alé ní ō,
- ²⁹Kis n ngōnən i Yerameel ní ō.
- ³⁰Ngán Musi gē i Mali ō, Eder ō, Yerimot ō. I rī *ngán Lebi gē n noó kə gō gír kojə yādé gēé.
- ³¹Niñ-túgēñ i wēlā tītē yā ngákóódé ké ngán *Aarɔ gē n gerēñneé loo rāā kəla yādé kə gō naá ní. Túgēñ wēlā ní i ta kum mbañg Dabid té ō, Sadok té ō, Ahimelek té ō, ta kum ngār gē ké dɔ gír kojə yā *ngé tuñ yáa gē té adē i *ngán Lebi gē té ō. Adē yáa n rāāñ kə de gē ké kem kojə yā ngōñ ké nga tógə té ní, rāāñ kə de gē ké kem kojə yā gidən ké dūú té ō.

1 CH 25

Gír bütē gē yā ngé kənī pā gē

- ¹De ké gír kaa yā Asap té gē ō, Heman té gē ō, Yedutun té gē ō n niñ i ngé dāñ gō najē kɔrdé ké loo *ngé koō ta gē té i kə kənde gē ké kəlādé i ngáy gē ō, ké kəlādé i ngáy al gē ō, i kə gindē ké laa gē ké yā kənda naā té kadē bār gē ō ní, Dabid niñ kə ngəgəra dɔ bütē gē ké dɔ kəla rɔy Nəbā té gē ɔrēñ kañdé tayā tām yā kəla rɔy Nəbā té. Rī de gē n a rāāñ kəla n noō ní n toó:
- ²Ngán Asap gē i Jakur ō, Jəjɛp ō, Netania ō, Asarela ō. Jama dɔdɔ i bɔbədé Asap, ba bɔbədé a ɔr najē ké loo *nge koō ta té i kə gō n mbañg a dəjenneé ní.
- ³Ngán Yedutun gē i Gedalia ō, Seri ō, Yesaya ō, Simeï ō, Hasabia ō, Matitia ō. Niñ mehé mbak ní i bɔbədé Yedutun n ɔr nodé ní. Bɔbədé i nge dāñ gō najē kɔrən ké loo *nge koō ta té i kə kəndeé yā kɔsəñ gɔn Kóɔbē ō, yā tɔyñneé ō.
- ⁴Ngán Heman gē i Bukia ō, Matania ō, Ujiel ō, Sebuël ō, Yerimot ō, Hanania ō, Hanani Eliata ō, ō, Gidalti ō, Romameti Ejer ō, Yosebekasa ō, Maloti ō, Hotir ō, Mahajiot ō.
- ⁵Ngán Heman gē malang n noó. Heman i nge kaa yáa yā mbañg. I ni n i nge kəda mbañg najē ké ta Nəbā té yā kɔsəñ gɔnən ō, yā kadənən tógə ō ní. Nəbā adē Heman ngán ké dəngam gē kutē gidə i sɔ ō, ngán ké dəyá gē mətá ō.
- ⁶De gē malang n noó i bɔbədé n i nge kɔrdé ta róbé á a əññneé pā kem *kújə yā Kóɔbē té ní. A dānən gō pā yādé i kə gindē ké laa gē ké yā kənda naā té kadē bār

gē ō, i kə kənde gē kə kəlādé i ngáy gē ō, kə kəlādé i ngáy ál gē ō. I mbañg ō, Asap ō, Yedutun ō, Heman ō n i ngé kər nodó loo rāa kəla yādó té tām yā kújə yā Nóbā té ní.

⁷Gōsə pā gē ō, de kə kem bütə yādó gē té ní ndóōndé loo kənī pā tōyń Kóōbē ō ní, niñ malang naā té i deē bú jōó kə kutə sósó kə kalən kə sósó.

⁸Yā kadə kəla njərań kə gōó majə ní, túgəñ i wēlā tām yā de kə tɔgə gē té ō, ngán gē té ō, ngol de gē té ō, de kə nge ndóó yáá té ō, kanjə kər kañ deē.

⁹⁻³¹Ngār gē kə dɔ bütə gē té ní wēlā ɔjə dɔdɔ ní rīdɔ n toó: Wēlā kə ta kəga dɔ ɔjə i dɔ Jəjep ngōñ Asap. Kə nge kɔ jōó ɔjə i dɔ Gedalia. Kə nge kɔ mətá ɔjə i dɔ Jakur. Kə nge kɔ só ɔjə i dɔ Isəri, kə nge kɔ mí ɔjə i dɔ Netania, kə nge kɔ mehé ɔjə i dɔ Bukia. Kə nge kɔ sīrí ɔjə i dɔ Yesarela. Kə nge kɔ sósó ɔjə i dɔ Yesaya. Kə nge kɔ ndōhó ɔjə i dɔ Matania. Kə nge kɔ kutə ɔjə i dɔ Simei. Kə nge kɔ kutə gidə i kógəñ ɔjə i dɔ Ajarel. Kə nge kɔ kutə gidə i jōó ɔjə i dɔ Hasabia. Kə nge kɔ kutə gidə i mətá ɔjə i dɔ Subael. Kə nge kɔ kutə gidə i só ɔjə i dɔ Matitia. Kə nge kɔ kutə gidə i mí ɔjə i dɔ Yeremot. Kə nge kɔ kutə gidə i mehé ɔjə i dɔ Hanania. Kə nge kɔ kutə gidə i sīrí ɔjə i dɔ Yosebekasa. Kə nge kɔ kutə gidə i sósó ɔjə i dɔ Hanani. Kə nge kɔ kutə gidə i ndōhó ɔjə i dɔ Maloti. Kə nge kɔ kutə jōó ɔjə i dɔ Eliata. Kə nge kɔ kutə jōó gidə i kógəñ ɔjə i dɔ Hotir. Kə nge kɔ kutə jōó gidə i jōó ɔjə i dɔ Gidalti. Kə nge kɔ kutə jōó gidə i mətá ɔjə i dɔ Mahajiot. Kə nge kɔ kutə jōó gidə i só ɔjə i dɔ Romameti Ejer. Ngār kə dɔ bütə kə kógəñ té naā té kə ngánən gē ō, ngákóon gē ō ní, malang báa niñ i deē kutə gidə i jōó. I tītə ní noō kə dɔ bütə gēé malang.

1 CH 26

Bütə gē yā ngé ra ta róbé kújé té gē

¹Bütə gē yā ngé ra ta róbé kújé té gē i noó ō. Meselemia kə ngōñ Kore kə ngōñ Abiasap kə gír kaa yā Kore té

²ɔjə ngán gē i sīrí. Nge kə ta tógə rīn na i Jakari. Nge kə kɔ jōó rīn na i Yediael. Nge kə kɔ mətá rīn na i Jebadia. Nge kə kɔ só rīn na i Yatəniel,

³nge kə kɔ mí rīn na i Elam. Nge kə kɔ mehé rīn na i Yohanan. Nge kə kɔ sīrí rīn na i Eliohenai.

⁴⁻⁵Ngán Obed Edom gē i sósó tɔdɔ Nóbā rāa majə seneé. Rī ngōnən kə nga tógə na i Semaya. Rī gidən na i Yehojabad. Rī nge kə kɔ mətá na i Yoa. Rī nge kə kɔ só na i Sakar. Rī nge kə kɔ mí na i Netanel. Rī nge kə kɔ mehé na i Amiel. Rī nge kə kɔ sīrí na i Isakar. Rī nge kə kɔ sósó na i Pewultai.

⁶Ngōnən kə ngatógé ní rīn na i Semaya ní ɔjə ngán kə dəngam gē kə ndiñ dɔ de gē kə kem kojə yādó gē té, tɔdɔ niñ i de kə ngāa gē.

⁷Ngán Semaya gē i Otəni ō, Repael ō, Obed ō, Eljabad naā té kə ngákóon gē ní i de kə ngāa gē ní ō, adə i Elihu ō, Semakia ō.

⁸Niñ malang i ngán Obed Edom gē. Niñ ō, ngándé gē ō, ngákóúddé gē ō ní, niñ i de ká ngáá gē. Tɔdɔ ɔjəñ tógádé tū kəla rāādé gē t́. Niñ malang i deē kutə mehé gidə i jōó.

⁹Deē yā Meselemia gē i ngánən gē ō, ngákóúon gē ō. Niñ malang i deē kutə gidə i sósó, i de ká ngáá gē.

¹⁰Hosa ní i de ká gír kaa yā Merari té ní, oja ngán gē i só. Ngār yādé i Simri. I ni n i ngōñ hágə ní alé, ba i bɔbɛn n əndān ngār ní.

¹¹Ké nge kɔ jōó i Hilkia. Ké nge kɔ mətá i Tebalia. Ké nge kɔ só i Jakari. Deē yā Hosa gē ní i ngánən gē ō, ngákóúon gē ō ní, niñ malang i deē kutə gidə i mətá.

¹²Ngol de gē ō, de gē ká kem bütə gē t́ ō ní niñ i ngé ngōm ta róbə gē ní, a rāāñ kəla yādé i naā t́ malang kem *kújə yā Kóóbbé t́.

¹³Niñ-túgəñ i wəlá n adəñneé naā ta róbə gē ká yā ngōm ní. Túgəñ tām yā de ká ngán gē t́ ō, tām yā de ká tɔgə gē t́ ō, kə gír kojə yādé gēé.

¹⁴Ké tām yā ta róbé ká gír bē t́ ní, wəlá əho i Selemia. Banī ngōnən Jakari ní kɔjə yān gē i kɔjə ká majə gē dejə ní, wəlá əho i ta róbé ká dām mbór bē ká kɔú t́ n adən ní.

¹⁵Yā Obed Edom i ta róbé ká dām mbór bē ká geleé t́, banī yā ngánən gē i ta róbé kújə káñ yáá gē.

¹⁶Supim niñ kə Hosa kəgəñ naā kəla ngōm ta róbé ká no bē t́ ō, ta róbé ká Saleketə ní deē ij kem kújú ba teē kə ndágá anī ɔɔ kəlá róbé ká əta tan kə dɔɔ ní ní ō. Bütə ngé ngōm loo gē ní kəgəñndé i beé:

¹⁷*Ngán Lebi gē ká ta róbé ká dām ká gír bē t́ t́ i mehé kə dɔ ndɔ gē. Ká ta róbé ká dām mbór bē ká kɔú t́ i só kə dɔ ndɔ gē. Ká ta róbé ká dām mbór bē ká geleé t́ i só kə dɔ ndɔ gē. Ká tām yā ta róbé kújə káñ yáá gē t́ ní, niñ i jōó jōó.

¹⁸Ké tām yā kújə ká kadə madə t́ ní rāānəñ i dām ká no bē t́ ní, de ká dɔ róbé t́ gē i só, banī de gē jōó i kem kújə ní t́.

¹⁹Bütə gē yā ngé ngōm ta róbé kújə gē n noó. Dɔñdé i dan de gē ká gír kaa yā Kore t́ gē ō, Merari t́ gē ō.

Kəla ká tayā ká adəñ ngán Lebi kéréy gē

²⁰Adəñ *ngán Lebi gē kəla ngōm yáá kənge ká kem kújə yā Nébā t́ ō, ngōm yáá ká yā bōl gidə gē ō.

²¹De ká gír kojə yā Ladan t́ gē ní i gír kaa yā Gerson t́ ní, ngār gē ká dɔ kojə yādə gē t́ i Yehieli ō,

²²ngán kemən gē ní i Jetam niñ kə ngókóúon Joel ní ō. Adəñndé kəla ngōm yáá kə ngé gē ká kem *kújə yā Kóóbbé t́.

²³Ké tām yā Amram gē t́ ō, Isar gē t́ ō, Hebron gē t́ ō, Ujiel gē t́ ō ní,

- 24**i Sebuél ká ngōñ Gersom, ká ngōñ Moijə n adēnēñ kəla ngōm yáa kənge gē ní.
- 25**Ngákóon gē ká gír yā Eliejer té i Rehabia ngōñ Eliejer ō, Yesaya ō, Yoram ō, Jikəri ō, Selomit ō.
- 26**Yáa gē n mbañg Dabid ō, ngār gē ká dɔ gír kojə gē té ō, ngol áskar ká dūbú gē ō, ká bú gē ō, ngol ngé rɔɔ gē ō, ɔrēñ kam tayā tām yā Nóbā té ní, i Selomit ngeé n toō n i nge ngōm naā té kə ngákóon gēé ní.
- 27**I núsə yáa kənge ká kəho ta rɔɔ té n de gē ngeé n toō ɔrēñ kam tayā tām yā Nóbā té yā rāañ loo ká nuje gē ká tū *kújə yā Kóɔbē té ní.
- 28**Yáa malang n Samuel nge kəa yáa ō, Saul ngōñ Kis ō, Abner ngōñ Ner ō, Joab ká ngōñ Seruya ō, ɔrēñ kam tayā tām yā Nóbā té ní, i Selomit niñ kə ngákóon gēé n i ngé ngōm gē ní.
- 29**Kenania niñ kə ngánən gēé n i de ká gír kaa yā Isar té gē ní, i niñ n i ngé kəndā kumdé gír yáa ká kem bē ká *Israel té ní. Tɔdɔ i niñ n i ngé ndóo de gē *ndū najə gē ō, ngé rāā sarya gē ō ní.
- 30**Hasabia niñ kə ngákóon gēé n i de ká gír kaa yā Hebron té gē ní i de ká ngāā gē. Niñ malang i deē dūbú kə bú sīrí. I niñ n i ngé kəndā kumdé gír dɔ nang ká Israel té gē n deē ra bā Jurde té anī i kə dām ká no bē té ní ní. I niñ n i ngé kəndā kumdé gír yáa gē yā Nóbā té malang ō, kəla yā mbañg té malang ō ní.
- 31**Yeria i ngār ká dɔ de ká gír kaa yā Hebron té gē. Kem bāl ká nge kə kutə só té n Dabid ɔon bē ní, tūtəñ gír kəlá nge naā yā de ká gír kojə yā Hebron gē té kem bē ká Yajer ká Galaad té, anī əngeñ de ká ngāā gē dandé té.
- 32**Yeria niñ kə ngákóon gēé ní niñ malang i deē dūbú jōo kə bú sīrí. I de ká ngāā gē malang. Niñ i de ká dɔ gír kojə yádé gē té. Mbañg Dabid əndádé dɔ Ruben gē té ō, Gad gē té ō, núsə de ká gír bē yā Manase té ō, kadə əndāñ kumdé gír kəla gē malang yā Nóbā té ō, yā mbañg té ō.

1 CH 27

Loo rāā kəla yā áskar gē ká kem bē kəy yā Dabid té

- 1**Ngán *Israel gē n a rāāñ kəla yā mbañg ní i de ká dɔ gír kojə gē té ō, ngol gē ká dɔ de ká dūbú gē té ō, ká dɔ de ká bú gē té ō, pajā gē yā mbañg n kəla yádé i kəla malang ká ɔjə dɔ bütə ngé rɔɔ gē ní ō. Bütə gē ní a mánēñ i gír naā, ngé reē gē ō, ngé kaw gē ō. Bütə kógəñ a rāā kəla nāā kógəñ. A rāāñ i tītə n noo kə dɔ nāā gē malang, báté kadə nāā gē ká kem bāl ká kógəñ té təgāñneé. Bütə ká kógəñ bē ní de ká kemeé gē i dūbú kutə jōo gidə i só.
- 2**De ká dɔ bütə ká ta kəga dɔ té ká kem nāā ká ta kəga dɔ té i Yasobam ngōñ Jabədiel. De ká kem bütə yāñ té gē i deē dūbú kutə jōo gidə i só.
- 3**Ni i de ká gír kaa yā Peres té. I ni n ɔɔ bē dɔ ngol gē ká dɔ ngé rɔɔ gē té malang kem nāā ká ta kəga dɔ té ní.

⁴De ké do bütē ké kem nāā ké nge ko jōó té i Dodai ké Ahoa. I nge kōsə kílən kem kəla yān té n rīn na i Mikəlotə ní n i ngol ké do bütē yān té ní. De ké kem bütē yān té gē i deē dūbú kutə jōó gidə i só.

⁵Ngol bütē ké nge ko mətá ké tām yā nāā ké nge ko mətá té, i Benaya ngōn ngol *ngé tuñ yáa gē n i Yoyada ní. De ké kem bütē yān té gē i deē dūbú kutə jōó gidə i só.

⁶Benaya ngeé n toó i dan de ké kem bütē yā ngé ké kutə mətá gē té ō, ni i ngol ké do bütē yā ngé ké kutə mətá gē té ō. Ngōnən Amijabad i kem bütē yān té ō.

⁷Ngol ké nge ko só ké tām yā nāā ké nge ko só té i Asael ké ngōkōo Joab. I ngōnən Jebadia n un gotən ní. De ké kem bütē yān té gē malang i deē dūbú kutə jōó gidə i só.

⁸Ngol ké nge ko mí ké tām yā nāā ké nge ko mí té i Samutə. Ni i de ké gír kaa yā Ijəra té. De ké kem bütē yān té gē malang i deē dūbú kutə jōó gidə i só.

⁹Ngol ké nge ko mehé ké tām yā nāā ké nge ko mehé té i Ira ké ngōn Ikes ké Tekoa. De ké kem bütē yān té gē malang i deē dūbú kutə jōó gidə i só.

¹⁰Ngol ké nge ko sīrí ké tām yā nāā ké nge ko sīrí té i Heles ké Palon. Ni i de ké gír bē yā *Eperaim té. De ké kem bütē yān té gē malang i deē dūbú kutə jōó gidə i só.

¹¹Ngol ké nge ko sósó ké tām yā nāā ké nge ko sósó té i Sibəkai ké Husa. Ni i de ké gír kaa yā Jera té. De ké kem bütē yān té gē malang i deē dūbú kutə jōó gidə i só.

¹²Ngol ké nge ko ndōhó ké tām yā nāā ké nge ko ndōhó té i Abiejer ké Anatot. Ni i de ké gír bē yā Benjamə té. De ké kem bütē yān té gē malang i deē dūbú kutə jōó gidə i só.

¹³Ngol ké nge ko kutə ké tām yā nāā ké nge ko kutə té i Marai ké Netopa. Ni i de ké gír kaa yā Jera té. De ké kem bütē yān té gē malang i deē dūbú kutə jōó gidə i só.

¹⁴Ngol ké nge ko kutə gidə i kógēm ké tām yā nāā ké nge ko kutə gidə i kógēm té i Benaya ké Piraton. Ni i de ké gír bē yā *Eperaim té. De ké kem bütē yān té gē malang i deē dūbú kutə jōó gidə i só.

¹⁵Ngol ké nge ko kutə gidə i jōó ké tām yā nāā ké nge ko kutə gidə i jōó té i Heday ké Netopa. Ni i de ké gír kaa yā Otəniel té. De ké kem bütē yān té gē malang i deē dūbú kutə gidə i só.

Ngār gē ké do gír bē gē té

¹⁶Rī ngār ké do gír bē gē ké *Israel té n toó: Ngār ké do de gē ké gír bē yā Ruben té gē i Eliejer ngōn Jikəri. Ngār ké do de gē ké gír bē yā Simeo té gē i Sepatia ngōn Maaka.

¹⁷Ngār ké do de ké gír bē yā Lebi té gē i Hasabia ké ngōn Kemuel. Ngār ké do de ké gír kojə yā Aarə té gē i Sadok.

18Ngār ké do de gē ké gir bē yā *Juda té i Elihu ní i dan ngákou Dabid kógēm ní. Ngār ké do de gē ké gir bē yā Isakar gē té i Omri ké ngōn Mikael.

19Ngār ké do de ké gir bē yā Jabulo té gē i Isəmaya ké ngōn Obadia. Ngār ké do de ké gir bē yā Nepətali té gē i Yerimot ké ngōn Ajriel.

20Ngār ké do de gē ké gir bē yā *Eperaim té gē i Ose ké ngōn Ajajia. Ngār ké do núsə de gē ké gir bē yā Manase té gē ní ndiñ dām ké no bē té ní i Joel ké ngōn Pedaya.

21Núsə de gē ké gir bē yā Manase té gē ní ndiñ do nang ké Galaad té dām ké gir bē té ní, ngār ké do de ké gir bē yā Benjame té gē i Yasiel ké ngōn Abner.

22Ngār ké do de ké gir bē yā Dan gē té i Ajarel ké ngōn Yeroam. Rī ngār ké do gir bē gē ké *Israel té gē n noó.

23De gē ní bāldé i do kutə jōó té ba tél kum kē nang té ní Dabid téda kutədə alé, tɔdɔ Kɔɔbē əda kété na n-a n-rāā kadə kutə Israel gē a reē ngáy tītə yā kutə táyō ké do rā té gē.

24Joab ké ngōn Seruya əla gir téda kutə de gē ní, banī ni tōl ta alé. Tɔdɔ wōng rāā Nəbā kə Israel gēə najə yā téda kutə de gē ní tá. Adə ndangəñ kutə de gē ní kem makətübə kəla rāā mbañg Dabid té alé.

Ngé kəndā kumdé gir yáa kənge yā mbañg té gē

25De ké do yáa kənge yā mbañg té i Asmabet ké ngōn Adiel. Yáa kənge ké do nang ké Israel té, adə i yáa kənge ké kán kə do naā té kem bē bo gē té o, kə kem ngán bē gē té o, kə loo ngom gē té o ní, i Yonatan ké ngōn Ojias n ndi do té ní.

26De ké do ngé ndor gē ké kem ngán bē gē té i Ejəri ké ngōn Kelub.

27De ké do ngé ndor *kəgə nduú gē té i Simei ké Rama. Kasə *nduú ké yā ngōm gē ní iñneé loo ndor kəgə nduú gē té ní, de ké do té i Jabədi ké Sepam.

28*Kəgə olibə gē o, kəgə sikomor gē o, ké gō nang ké mbal bo gətóo tū té té ní, de ké do té i Baal Hanan ké Bet Geder. De ké do yibə ké kán kə do naā té yā ngōm té i Yoas.

29Mañg gē ní a əsañ yáa wól loo ké Saron té ní, de ké do ngé kuldé gē té i Sitərai ké Saron. Mañg gē ní a əsañ yáa wól loo ké rang gē té ní, de ké do ngé kuldé gē té i Sapat ké ngōn Adəlai.

30De ké do ngé kul jəmbal gē té i Obil ní i de ké gir kaa yā Ismael té ní. De ké do ngé kul kōo kərō gē té i Yedia ké Meronot.

31De ké do ngé kul batə gē té o, bəyā gē té o, i Yajijə ní ni i Hagəri deē ní. Rī de ké do yáa kənge gē yā mbañg Dabid té gē malang n noó.

De ké ngor rō Dabid té gē

³²Yonatan i nge kadē mbañg kəjē. Ni i ngōkōḡ bəbē Dabid. I de ké geṛ najē ō, i nge ndang makətübē ō, Yehiel ké ngōñ Hakəmon i nge ndōō ngán kem mbañg yáḡ i Yehiel.

³³Ahitopel i nge kadē mbañg kəjē kəréy tḡ, Husai i madē ta mbañg. Ni i Arki deē.

³⁴De gē n unəñ gotə Ahitopel ní i Yoyada ké ngōñ Benaya ō, Abiatar ō. Ngol ngé rōō gē yā mbañg i Joab.

1 CH 28

Dabid ɔjə de gē kadə i Salomḡ n i nge kun gotən ní

¹Mbañg Dabid bār ngār ké *Israel gē malang té adē reēñ Jerusalem: I ngār ké do gir bē gē té ō, ngol ngé rōō gē ké do bütē ngé rōō gē n i ngé rāā kəla yā mbañg ní ō, adē i ngol ngé rōō gē ké do de ké dūbú gē té ō, ké bú gē té ō. Ni bār de gē n ndiñ do yáḡ kənge gē té ní malang ō, ngé ndi do yáḡ kuḷ gē yā mbañg té ō, yā ngánən gē té ō. Bār pajā ké bo gē ō, gḡ rōō gē ō, de ké ngāā ngāā gē malang ō.

²Mbañg Dabid ij ra doḡ ba ədadé na: Ngákóḡm gē ō, gir deē yām gē ō, ōōī najē n m-ā m-ədásí ní. m-gír rāā kújé ké yā kadē *sandúkə madē naā yā Kóḡbē n i kōṛ kəgə kəndā nja yā Nəbā yājí ní ndi kemeé. Adē m-ósə do yáḡ gē naā té malang yā rāā kújé ní,

³banī Nəbā ədam na i mā n m-ā m-rāā kújé ké yā kadē rīn bārēñ do té ní alé, toḡ mā na i de ké nge rōō ké na m-bōkə mósə de gē nang té ngáy,

⁴tá dan de gē malang ké kem kojə yā bəbém té ní, i mā n Kóḡbē Nəbā yā *Israel gērām yā kadē mā ō, ngáném gē ō, ngán kaam gē ō, j-ḡḡ bē do Israel té ngándáng ní. Kété ní i gir bē ké *Juda té n ni gērāā kadē ni i kété no madən gē té yā kər nodé ní. Gō té anī, ni gəra gir kojə yā bəbém n dan gir kojə gē ké Juda té ní. Banī dan ngán ké dəngam gē n bəbém ojə té ní, i mā n ni əndām kə gō kemən kadē m-ḡḡ bē do Israel gē té malang ní.

⁵Kóḡbē adēm ngán gē i ngáy. Ba dan ngáném gē té malang ní, i ngóném Salomḡ n Kóḡbē gērān kadē ndi do kōṛ kəgə mbañg ké Israel té kadē ḡḡ bē kə rīnéé ní.

⁶Gō té anī Kóḡbē ədam na kújə yān ō, ndágə loo ké gīr gidə kújə yān gē ō ní, i ngóném Salomḡ n a rāā ní. Toḡ na n-gērā Salomḡ kadē tél ngónən ō ni n-reē i bəbən ō.

⁷Gō míndə gē n n-əndā do de gē té kadē rāān ō, yáḡ kəgə bē yān gē ō ní, ré Salomḡ əndā rōn ta té rāā tītē n bōólaā a rāān toō anī, na n-a n-rāā kadē ḡḡ bē ngándáng.

⁸Ngolaā ní ənī ndūsí ta kum ngán *Israel gē té malang, ta kum ngé kán naā gē yā Kóḡbē té ō, ta kum Nəbā yājí n a oō najē kōṛjí ō ní té, yā ndóō gō míndə gē malang n Kóḡbē Nəbā yājí əndā doḡjé té kadē jə-rāā ní ō, ənī ndūsí yā rāā ní ō. I beé n a əngeineé bē ké majə n i-ndi kemeé té toō ō, a ásiineé kəyā bē ní yā kadē ngánsí gē ō, ngán kaasí gē ō, gotəsí té kadē i yáḡ ndəbā yádə ké a to ngándáng ní ō.

⁹Banī ī ngōnéń Salomō, Nébā nī m-rāā kəla yān ní, ī-ndōō loo gerēn kə gōō majə. Ādē kemíí kēgē loo rōyn té al̄ ō, ādē rōí neli loo rāā kəla yān té ō. Tōdō kum Kóṣṣbē ɟɟ loo báté ugē gále kem de gē té malang ō, Kóṣṣbē əndā maɣ gír gē malang kə kem deē té ō. Ré ī-sāān anī, a əya rōn yā kadē əngen. Banī ré əyaŋ kōó anī, a mbātīi i kə njóm gē té.

¹⁰Ngolāā ní ɟɟ, Kóṣṣbē gērāī kadē ī-rāā kújé kə a tél *loo kə tál yān. I beé ní, əho rōí tōgə ba údə kē rō kəla té ī-rāā.

Dabid adē Salomō makətübē kə ɔjə loo rāā kújə yā Kóṣṣbē

¹¹Dabid adē ngōnən Salomō makətübē kə ɔjə loo rāā ngōn kújé kə ta róbə té naā té kə kújé kə kadə té gēé. Adē i kújə ngōm yáɟ gē ō, kújé kə dōó gē ō, kújé kə kemeé gē ō, kújé nī sandúkə kə tál a ndi kemeé ní ō.

¹²Ni-adən makətübē yáɟ malang nī ni núm rāā ní ō, adē i ndágə loo gē kə gidə *kújə yā Kóṣṣbē té ō, kújə gē kə gidə ndágə loo kə gír gidə kújə yā Kóṣṣbē gē ní té ō, kújə ngōm yáɟ kə gātədé i ngáy gē kə tām yā kújə yā Nébā té ō, yáɟ kə yā bōl gidə kə ndējə gē ō.

¹³Ni-adən makətübē rī *ngé tuñ yáɟ gē ō, rī *ngán Lebi gē ō, makətübē kəla kə yā rāā gē kə kem *kújə yā Kóṣṣbē té ō, makətübē yáɟ rāā kəla gē kə kem kújə yā Kóṣṣbē té ō.

¹⁴ɔjən kōy lór kə yā rāān yáɟ kə yā rāādé kə lóró gē ō, ɔjən kōy arjāɟ kə yā rāān yáɟ kə yā rāādé kə arjāɟ gē ō, kə gō nī asə loon té yā rāān yáɟ gē ní kógēm kógēm malang ní.

¹⁵Ni ɔjən kōy yáɟ kəndā bay hor gē kə rāāndé kə lóró gē ō, kōy bay hor gē kə rāāndé kə lóró gē ō, kōy yáɟ kəndā bay hor gē kə rāāndé kə gində arjāɟ gē ō, kə gō nī asə loon té yā rāāndé kógēm kógēm malang ní.

¹⁶ɔjən kōy tábəl gində lór gē kə yā bōkə mápá kə ndējə gē dō té ō, kōy tábəl gində arjāɟ gē ō,

¹⁷kōy yáɟ kəsə dā dō hor té gē ō, kōy səmbē tété yáɟ gē ō, kōy bay gír dénjéng gē kə rāāndé kə lór kə *unjə njáy njáy gē ō, kōy səmbē lór gē ō, səmbē arjāɟ gē ō, kə gō nī asə loon té yā rāāndé kógēm kógēm malang ní.

¹⁸ɔjən kōy yáɟ kə yā rōó ndujə yáɟ kə kotə majə dō té kə rāā kə lór kə *unjə njáy njáy ō. Ta tōl ta anī adən sandúkə kə tál kə yā ndájə loo rāān, adē i *de kə dō rā té gē nī jān bōgədé utēñneé dō *sandúkə madə naā yā Kóṣṣbē ní.

¹⁹Dabid əda na yáɟ gē nī noō malang na toñ kem makətübē nī n-ənge jī Kóṣṣbē té ní. Makətübē ní na ɔjə loo rāā yáɟ gē ní kógēm kógēm malang adē unjə.

²⁰Gō té anī əda ngōnən Salomō na: Ī-lōō kəya rōí yəkəlo ba əho rōí tōgə ī-rāān yáɟ! Ī-lōō sōl ō, Ī-lōō bōl ō, tōdō Kóṣṣbē Nébā yām i seí naā té. Ni a əyaī kōó al̄ ō, a tél gōí té al̄ ō, báté kadē ī-rāān kəla *kújə yān kadē təgā.

21 Būtē *ngé tuñ yáa gē n toó ō, *ngán Lebi gē n toó ō, tām yā kəla malang ké kem kújə yā Nébā té. Tá de ké kemdé gey rāa kəla gē ō, ké geř kəla malang majə gē ō, a booñ rōdó yāi té tū kəla malang n toó té. Ngār gē malang ō, Israel gē malang ō, a oōñ taí adē a rāāñ yáa malang n ā édadé ní.

1 CH 29

Kadē karī gē ké yā rāań kəla kújə yā Kóǝbē

1 Mbañg Dabid əda ngé káń naā gē malang na: Ngōnēm Salomō n Nébā gērān ní i ngōñ ō, tógəñ asə yáa al ō, tá kəla ní i kəla ké bo ngáy ō. Tōdō kújə mbañg ní i tām yā deē té alé, banī i tām yā Kóǝbē Nébā té.

2 M-əho rōm təgə m-ósə nja yáa gē malang naā té tām yā kújə yā Nébā té. m-káń lór ō, gindē arjāa ō, gindē nēngá kasə ō, gindē ké karī ō, kəgə ō, kə dō naā té yā rāań yáa malang ké yā rāa kə yáa gē n noō. m-káń mbaļ *kornalin ō, mbaļ ké rang gē ké yā rāań rō yáa gē ō, mbaļ ké ndul gē ō, ké báldé i tayā tayā gē ō, *mbaļ gē ké gātədé i ngáy gē ō, mbaļ albatər ō, ngáy kə dō naā té.

3 Yáa malang n m-ósə dō naā té yā rāań kújə ké tál ngeé n toō ní, m-ādē lór yām məkó ō, gindē arjāa yām məkó ō, dō té báy tō, tām nel ké nelēm kə kújə yā Nébā yām ngáy.

4 Lór ké Opir n m-ādē ní, kəyñ i kəlōo dūbú bú ō, gindē arjāa ké *unjə njáy njáy ké yā kutəń gidə bər ké tū *kújə yā Kóǝbē té n m-ādē ní, kəyñ i kəlōo dūbú bú jōo kə kutə só ō.

5 Ba ngolaā ní i náa ké rang ké dō dáńsí té n ndigə kadē Kóǝbē lór, alaa gindē arjāa kə gō kem ndigə yāñ nəkó kadē kōdē gē rāańneé yáa malang ké yā rāa kə lóró alaa kə gindē arjāa ní?

6 Loo n noō té ngār gē ké dō gír kojə gē té ō, ké dō gír bē gē yā *Israel té ō, ngol áskar ké dūbú gē ō, ké bú gē ō, jama dō ngé rāa kəla yā mbañg gē ō, adēñ yáa kə gō kem ndigə yādé niñ kó gō,

7 tām yā kəla kújə yā Nébā té. Lór n adēñ ní kəyñ i kəlōo dūbú bú kə kutə siri ō, sélē lór gē i dūbú kutə ō. Gindē arjāa n adēñ ní kəyñ māñ kəlōo dūbú bú mətá ō. Gindē nēngá kasə n adēñ ní, kəyñ asə kəlōo dūbú bú mehé ō, gindē ké karī n adēñ ní, kəyñ māñ kəlōo dūbú mətá ō.

8 Ngé gē n əngeñ *mbaļ gē ké gātədé i ngáy gē ní, adēñ Yehiel ké gír kaa yā Gerson té tām yā rāań loo ngōm yáa yā Kóǝbē ké gātədé i ngáy.

9 De gē malang n noō adēñ yáa kənge yādé gē tām yā Kóǝbē té i kə kem ké majaá ō, rōdó neldé tāmən té ō. Rō mbañg Dabid nelən ngáy ō.

Ndōy yā Dabid

10 Dabid tōy Kóǝbē ta kum ngé káń naā gē té malang əda na: Kóǝbē, Nébā yā kaań *Israel, adē de gē bōkəni tōy kə kum mbañg gē malang.

- 11 Kóṣṣbē, ǐ i de ké bo ǒ, tógí i ngáy ǒ, ǐ-ndélē pipir ǒ, ǐ-to bǒl ǒ, ǐ-to kadē ɔsəñ gənií ǒ, tɔdɔ yáa malang ké dɔ rā té ǒ, ké dɔ nang té ǒ i yái. Koo bē i yái ǒ, i ǐ n i dɔ de gē té malang ǒ ní.
- 12 Yáa kənge ǒ, kɔsə gəñ ǒ, ǐiñ i rǒl té ǒ, i ǐ n ɔo bē dɔ yáa gē té malang ní ǒ. Tógə ǒ, ngañg ǒ, i kem jǐl té. Kɔsə yáa kē dɔɔ ǒ, kadē yáa tógə ǒ, i kəla rāái.
- 13 Nəbā yájí, i tām najē n noo té n j-ɔsəñ gənií ǒ, jə-tɔyñ rǐl ké majə ngáy ǒ ní.
- 14 Mā ǒ, gír deē yām gē ǒ, ǐi i yáa alé. I ǐi kə dɔjǐ n j-asə ndējǐ kadə karǐ gē n too kə gō kem ndigə yájí ní alé. Yáa malang ǐi i rǒl té ǒ, yáa n j-adǐ ní teē i jǐl ǐkó té ǒ.
- 15 Tɔdɔ ta kumií té ní, ǐi i tərā gē ǒ, ngé nañ gē ǒ, tītə yā kaajǐ gē malang. Ndɔjǐ gē n jə-ndiñ kə kumjǐ dɔ nang té ní mənəñ lāv ngáy tītə ndíl beé ǒ, j-asə kəñǐ ndɔjǐ ta madə té al ǒ.
- 16 Kóṣṣbē Nəbā yájí, yáa malang n j-ɔsə dɔ naā té yā rāañ kújə yái ké tām yā rǐl ké tál té ní, ǐi i rǒl té ǒ, i yáa yái ǒ.
- 17 Nəbā yām, m-geř kadē ǐ i nge kəndā maý kem deē ǒ, nge ndigə hál ké súmúú ǒ. Adə i kə kem ké súmúú n m-ndējǐneé yáa malang n noo kə gō kem ndigə yām ní. Ba bǒólaā gír deē yái gē n kánəñ naā á rañ laā ní, m-áádə loo rāā té tītə yām kə rǒneléé ǒ.
- 18 Kóṣṣbē, Nəbā yā kaajǐ Abəraham ǒ, kaajǐ Isaak ǒ, kaajǐ *Israel ǒ, ǐ-rāā adə ndíl deē yái gē ndigə yáa ké beē ngándáñg ǒ, ǐ-tūr kemdə kə ngangá kum kə rǒl té ǒ.
- 19 Adə ngōnəñ Salomɔ kem ké ndigə ngōm gō míndí gē ǒ, yáa ndóo yái gē ǒ, yáa gē n ǐ-ndang kadə yā rāā gē ní ǒ, tá kadə rāañ yáa gē n noo malang ǒ, rāañ kújə mbañg n m-ɔsə nja yáa gē n too malang naā té yā rāañ ní ǒ.
- 20 Gō té anǐ Dabid əda ngé káñ naā gē malang na: ǐ-ndadǐ Kóṣṣbē Nəbā yāsí! Anǐ ngé káñ naā gē malang ndadəñ Kóṣṣbē Nəbā yā kaadə gē. Niñ ɔsəñ nodə nang té no Kóṣṣbē té ǒ, no mbañg té ǒ rɔyñneédə.

Əndāñ Salomɔ mbañg - Dabid oy

- 21 Teē kə ndɔ ké noo anǐ ndējəñ Kóṣṣbē *yáa tuñ gē ké tām yā kem kógəñm té ǒ, *yáa tuñ ké rǒo horoo gē ǒ. Adə i mañg ké bəra gē dúbú ǒ, bal batə gē dúbú ǒ, ngán batə gē dúbú ǒ, tətəñ kasə *nduú dɔ té ǒ. Kutə dā gē n tǒl tunəñ tām yā kem kógəñm té ní i ngáy adə asə kadə Israel gē malang n kánəñ naā ní əsañ.
- 22 Ndɔ n noo té əsañ yáa ǒ, ayñ ǒ, kə rǒnel ké ngáy ta kum Kóṣṣbē té, ba əndāñ Salomɔ ngōñ Dabid mbañg nja ké nge kɔ joo ǒ, *urəñ yibə mbañg dɔn té tām yā Kóṣṣbē té ǒ, urəñ yibə dɔ Sadok té kadə ni i *nge tuñ yáa ǒ.
- 23 Salomɔ ndi dɔ kōr kəgə mbañg yā Kóṣṣbē té gotə bəbən Dabid té. Ni ɔjə hálən ké majə kə ndágá adə Israel gē malang oon tan.
- 24 Ngār gē malang ǒ, gɔ rɔɔ gē ǒ, gotə ngán Dabid ké rang gē malang ǒ, əlañ dɔdɔ gír tógə yā mbañg Salomɔ té.

25 Kíṣṣbē ɔsə Salomɔ kə dɔ́ ngáy ta kum *Israel gē té malang ō, adē kɔɔ bē yān kɔsə gɔn kə tɔ́ yā mbaŋg gē n̄ ndiñ dɔ kōr kāgē mbaŋg kə Israel tá kété non té ní ō.

26 Dabid ngōñ Jese ɔɔ bē dɔ Israel gē té malang.

27 Ni-ɔɔ bē dɔ Israel gē té bāl kutə sɔ. Adē i bāl sīrī Hebron ō, bāl kutə mətá gidə i mətá Jerusalem ō.

28 Ni-ndi i kə rōneléé dɔ b́égan té n oyín ní. Ndōn gē i ngáy ō, ənge yáá ngáy ō, ɔsəñ gɔnən ngáy ō. I ngōnən Salomɔ n ɔɔ bē gotən té ní.

29 Kəla rāā mbaŋg Dabid kə ta kəla gír té báté ta tōl ta té ní, i kə ndang kem makətübə kəla rāā Samuel nge kaa yáá té ō, makətübə kəla rāā Natan *nge koō ta yā Nábā té ō, makətübə kəla rāā Gad nge kaa yáá té ō.

30 Ɔjəñ najə kɔɔ bē yān kemeé ō, najə ngangən ō, yáá kə ngaŋg gē n̄ əngen ní ō, yáá kə ngaŋg gē n̄ rāā *Israel gē ō, bē kɔɔ gē malang ní ō.

2 CH

2 CH 1

Gotə najē yā Salomō, mbañg ké Israel té

(1-9)

¹Salomō ngōñ Dabid ndi ngañg dɔ kɔr kãgē mbañg yān té Kóṣṣbē Nébā yān i naā té seneé ɔ, ɔsən kē dɔɔ ngáy ɔ.

Salomō dɔje Nébā kum kedē yā koṙñ bē

(Áaī 1 Mba 3.4-15)

²Salomō bār *Israel gē malang, adē i ngol áskar ké dūbú gē ɔ, ké bú gē ɔ, ngé sarya gē ɔ, ngār gē ké dɔ gir kojə gē té malang ɔ n niñ i de ké bo gē ké Israel té ní ɔ.

³Salomō niñ kə ngé káñ naā gē malang aṽñ loo ké kijj ké dɔɔ ké Gabaon té. Tɔdɔ *kújə kənge naā kə Nébāá n Moijə ké nge kəla yā Kóṣṣbē rāā kem dəla loo té ní udəñ i loo n noō té.

⁴Dabid un sandúkə yā Nébā kem bē ké Kiryat Yearim té reēñ Jerusalem ba əndā loo n rāā kə rīí té ní, gir kújə tandā kógəñ té.

⁵Loo ké yā tuñ dɔ té ké rāā kə gində nəngá kasaá n Besalel ngōñ Uri, ké ngōñ Hur rāā ní i ta *kújə yā Kóṣṣbē té Gabaon. I Kóṣṣbē n Salomō niñ kə ngé káñ naā gē sāānəñ ní.

⁶Salomō aṽ ta yáá ké yā tuñ yáa dɔ té ké rāā kə gində nəngá kasaá té, ta kum Kóṣṣbē té kadə *kújə kənge naā té, ba ndējə Kóṣṣbē *yáa tuñ ké róo horoo gē dūbú kógəñ.

⁷Nébā ndōbē Salomō ndɔ n noō té ndɔɔ ba ədan na: Yáá n kemií gey ní i rí anī ī-dəjəñ ədə m-ədī!

⁸Salomō tél əda Nébā na: I ī n ī-rāā kem majə kə bəbəñ Dabid ngáy ɔ, əndām kadə m-óo bē gotən té ɔ ní.

⁹Ngolaā ní Kóṣṣbē Nébā, ī-rāā yáá n əñī ndūí yā rāā kadə bəbəñ ní. Tɔdɔ i ī n əndām kadə m-óo bē dɔ gir de gē ké kutədé i ngáy tītə náñg ngárəñnjéy ké dɔ nang té ní.

¹⁰I beé ní ədəñ kum kedə ɔ, geñ kəndā maý yáa ɔ, kadə m-gerəñ loo njərā kété no gir de gē n toō té. Tɔdɔ kanjə nge n noō anī de ké asə koṙ bē dɔ gir deē yāí gē té gətóo, tām niñ i ngáy.

¹¹Anī Nébā əda Salomō na: I yáa kənge ké ngáy n ī-dəje al ɔ, i kadə ɔsən gəñí al ɔ, i kadə madə baáj gē oyñ al ɔ, i kadə ī-ndi kə kumií ndɔ ngáy al ɔ, ba i kum kedə ɔ, geñ yáa ké majə ɔ, ké majal ɔ, kadə óoñ bē dɔ gir deē yām gē n m-ədə óo bē dɔdɔ té ní ní,

¹²beé b́aa m-ādī kum kedē ō, geṛ yáá ké majə ō, ké majal̄ ō. Tá m-ā m-ādī yáa kənge ké ngáy ō, kəsə ɣən ō, dɔ té báy tɔ. Mbaṅg gē n̄ ɔɔn̄ bē kété noi té ní, nge ké ənge asə seí gətóo ō, mbaṅg gē n̄ a ɔɔn̄ bē gotií té ní, nge ké a ənge asə seí a gətóo ō.

¹³Loo n̄ noō té Salomɔ̄ ī loo ké k̄ī kē dɔ́ kē Gabaon té, loo n̄ *kújə kənge naā kə Nóbā i tū té ní té, ba tél dɔ́ té reē gogé Jerusalem. Ni-ɔɔ bē dɔ́ *Israel gē té.

Tɔ́gə Salomɔ̄ ō, yáa kənge yān ké ngáy ō

(Áā 1 Mba 10.26-29; 2 Yáa 9.25-28)

¹⁴Salomɔ̄ kán púsə rɔ́ gē ō, śnda gē ō, kē dɔ́ naā té. Ni-ənge púsə rɔ́ gē dúbú kə bú ś ō, śnda gē dúbú kutə gidə i jóo ō. Ni ngōm̄ kórēy gē rɔn̄ té Jerusalem, ba kēgə gotə gē əlañ kē kem bē gē té, loo gē ké rāān̄ tām̄ yādé té.

¹⁵Mbaṅg rāā adē gindē arjāa ō, lór ō, ké Jerusalem i ngáy tītē kəkəɔ gē ō, kāgē sédər gē i ngáy tītē kāgē sikomor gē ké dɔ́ nang ké mbał bo gē gətóon̄ tū té té beé ō,

¹⁶Śnda gē yā Salomɔ̄ i śnda gē ké īn̄ sedé i dɔ́ nang ké Ejiptə té ō, dɔ́ nang ké Silisi té ō. Ngé rāā gātē gē yā mbaṅg a aṵ a mangəndé i loo gē n̄ noō té tām̄ yā mbaṅg té.

¹⁷Ngé rāā gātē gē ni a mangəñ púsə rɔ́ kē Ejiptə kógə́m̄ i kə njár sélē arjāa bú mehé ō, śnda kógə́m̄ i kə njár sélē bú kə kutə mí ō. Niñ a reenneé tām̄ yā mbaṅg gē yā Het gē té ō, mbaṅg gē yā Aram gē té ō.

Salomɔ̄ əndā dɔ́ yáa gē danaá yā rāān̄ kújə yā Kóɔ́bē ō, kújə mbaṅg ké tām̄ yān nəkó té ō.

(Áā 1 Mba 5.15-32; 7.13-14)

¹⁸Salomɔ̄ əda kadē rāān̄ *kújə yā Kóɔ́bē ō, kújə mbaṅg ké tām̄ yān nəkó té ō.

2 CH 2

¹Ni ɔy de gē dúbú kutə s̄irí kadē ətōn̄ yáa ō, de gē dúbú kutə sósó kadē tégān̄ mbał dɔ́ mbał bo té ō, de gē dúbú mətá kə bú mehé kadē əndān̄ kumdé gir kəlaá ō.

²Salomɔ̄ əla kəla əda Hiram mbaṅg ké Tir na: Ī adē bəbə́m̄ Dabid kāgē sédər gē adē rāān̄ kújə yān.

³Ba mā m-gey i rāā kújə ké tām̄ yā rī Kóɔ́bē Nóbā yām̄ té, kadē ra tām̄ yān té. A róon̄ ndujə yáa ké kotə majə gē tām̄ yā Kóɔ́bē té kem kújə ní té ō, a bōkəñ mápá ké ndējə gē ta kum Kóɔ́bē té kem kújə ní té ngándáng ō, a ndējəñ Kóɔ́bē *yáa tuñ ké róo horoo dəloí ō, loo sɔ́lí ō, *yáa tuñ gē ké róo horoo ndō *sabat gē té ō, ndō teē nāā gē té ō, ndō rāā nāā gē yā Kóɔ́bē Nóbā yājí té ō, kem kújə ní té. A tunəñ yáa gē n̄ noō dɔ́ nang ké *Israel té i ngándáng.

⁴Tá kújə n̄ m-sāā rāā ní i kújə ké bo, tɔ́dō Nóbā yājí i Nóbā ké bo tɔ́y nóbā gē malang.

⁵Ké rōkum té tā anī de ké asə rāā kújə kadēn gətóo, tām dɔ rā́ n bo ngáy ní gēgē asən alé. Mā kə dɔm m-ásə rāā kújə tām yān té alé, banī m-ā m-rāā i loo ké kadē de gē rañ tū té ndējənəñneé yáá ké tuñ gē ngóy.

⁶Beé ní éla kə kɔdē kógēm̄ ādēm̄, kɔdē ké geṛ rāā kəla lór ɔ, kəla gindē arjāā ɔ, gindē nēngá kasə ɔ, gindē ké karī ɔ, ké geṛ rāā kúbē ké kəla kum mañ yáá ké kərē gē té ɔ, kum mañ yáá ké kərē pírírí gē té, aláa ndul gusə gusə gē té ɔ, ké geṛ tósə yáá ɔ. Ni a rāā kəla kə kɔdē yām gēé, ngé gē n bɔbóm̄ Dabid gērādé á ndiñ Jerusalem aláa loo ké rang gē té dɔ nang ké *Juda té ní,

⁷Əla kə kágē sédər gē ké Liban ɔ, kágē sipəres gē ɔ, kágē santal gē ɔ, ādēm̄. Tɔdɔ m-geṛ kadē ngé kəla yái gē gerēñ tégā kágē gē ké Liban ngáy. Ngé kəla yām gē a awñ yā rāā kəla kə ngé kəla yái gēé,

⁸adē niñ malang a sāāñ kágē ngáy tām yām té tɔdɔ *kújə yā Kóɔbē n m-gey rāā ní i kújé ké bo ɔ, ké majə kəā ngáy ɔ.

⁹Ngé kəla yái gē n a tégāñ kágē ní, m-ā m-ādədé kōō gémē ké kəyñ asə kəlōo dúbú mehé ɔ, kōō ɔrjə ké kəyñ asə kəlōo dúbú mehé ɔ, kasə *nduú jóo dúbú kutə jóo ɔ, kú yibə ké bo gē dúbú kutə sósó ɔ.

¹⁰Hiram mbañg ké Tir tél ndang makətübə əlañ gogé adē Salomɔ. Najə n ni ɔr seneé kemeé ní n toó: I tām tár ké Kóɔbē tár gir deē yān gē n ni əndāineé mbañg dɔdɔ té ní.

¹¹Kóɔbē Nébā yā *Israel n rāā dɔ rā́ ɔ, dɔ nang ɔ ní, m-bōkén tōy, tɔdɔ ni-adē Dabid ngōñ ké ngāā ngáy ɔ, ké kumən edə ɔ, ké geṛ yáá ngáy ɔ, ké asə rāā kújə tām yā Kóɔbē té ɔ, kújə mbañg ké tām yān nəkó té ɔ.

¹²Adē ngɔlaā ní m-éla kə kɔdē kógēm̄ ké geṛ yáá ngáy m-ādī. Rīn na i Hiram Abi.

¹³I ngōñ dəyá kógēm̄ ké gir bē yā Dan té, ba bɔbən i de ké Tir. Ni geṛ rāā kəla lór ɔ, kəla gindē arjāā ɔ, kəla gindē nēngá kasə ɔ, gindē ké karī ɔ, kəla mbał ɔ, kəla kágē ɔ, kəla tɔla kúbē gē kum mañ yáá ké kərē té ɔ, kum mañ yáá ké ndul gusə gusə té ɔ, kum mañ yáá ké kərē pírírí té ɔ, geṛ rāā kəla kúbē *léə ɔ, geṛ kəla tósə yáá ɔ. Kəla ké rá nəkó n deē adēn kadē rāā ní ni a rāā ɔ. Ni a rāā kəla kə kɔdē yái ĩkó gē ɔ, kə kɔdē gē yā kóɔm̄ Dabid n i bɔbí ní ɔ.

¹⁴Ba ngɔlaā ní kóɔm̄ mbañg, kōō gémē ɔ, kōō ɔrjə ɔ, yibə ɔ, kasə *nduú ɔ n éda najən ní, əlañ ādējí.

¹⁵J-a j-aw yā tégā kágē malang n kemií gey ní dɔ mbał Liban té yā kəlañ kadī. J-a j-ɔsədé ta naā té kadē laa, ba j-a jə-tóɔdɔ ta naā té kə kəlaá. J-a jə-bōkédé dɔ bā bo té yā kawñ báté Japa kadī. Ba ĩ ā óyédé noō yā kawñ Jerusalem.

¹⁶Salomɔ ɔy de ké dəngam gē malang ké tərā gē n ndiñ dɔ nang ké *Israel té ní, kə gō kutədé n bɔbən Dabid tédáñdɔ ní. Kutədé malang i deē 153 600.

¹⁷Ni-c̄r de gē 70 000 dandé té kadē ətōñ yǎā ō, 80 000 kadē tégāñ mbaī dō mbaī bo té ō, 3 600 kadē ɛndāñ kumdé gir̄ kəlaá ō, kadē rāāñ kəla kə de gē n̄ noō malang ō.

2 CH 3

Salomō rāā kújə yā Kǎḡbē

(Áaī 1 Mba 6.1-38)

¹Salomō əla gir̄ rāā *kújə yā Kǎḡbē kem bē ké Jerusalem té dō mbaī Moriya té, loo n̄ Kǎḡbē ndōbē bəbən Dabid tū té ní té, I loo n̄ Dabid rāā kété loo kənda kōō yā Ornan ké Yebus té ní.

²Ni-əla gir̄ rāā kújə ní i kem nāā ké nge kə jōó té, kem bāī kəḡ bē yān ké nge kə só té.

³Ngəra kújə n̄ Salomō ɛndā yā rāāñ kújə yā Nəbā ní n toó: Ngələn i kíl deē kutə mehé ō, laan i kíl deē kutə jōó ō.

⁴Ngōñ kújə ké ta róbé té n̄ ngələn asəñ naā kə laa kújə yā Nəbāā ní, ngələn asə kíl deē kutə jōó ō, ngələn ké kə dɔ́ asə kíl deē bú kə kutə jōó ō. Rāāñ kemən kə lór ké *unjə njáy njáy.

⁵Rāāñ kem kújə ké bo kə kəgē sipəres ba tɛyāñ gidə kəgē gē ní kə lór ké hɔ́lɔ́ péí péí ō, rāāñ ta jī kəgē túmbur gē ō, hútə mu lis gē ō, gidə lór ní té.

⁶Rāāñ rə kem kújə ké bo ní kə *mbaī gē ké gātədé i ngáy gē báý tɔ́ ō. Lór n̄ rāāñneé kəla n̄ noō ní i lór ké Parbaim.

⁷Rāāñ kem kújə ní i kə lórɔ́ malang: Rāāñ tū kəgē nga danən gē té ō, tū kəgē ta róbə gē té ō, kadə ndogē mbaī gē té ō, tū ta róbə gē ké yā kudəñ kə kem kújú gē té ō, rāāñ *de ké dɔ́ rə té gē kadə bɔ́r gē té ō.

⁸Rāāñ kújə n̄ a bārəñ na i *loo ké tál ngáy ní ō, ngələn asə kíl deē kutə jōó títə yā laa kújə yā Nəbā ō, laan asə kíl deē kutə jōó ō. Lór ké hɔ́lɔ́ péí péí n̄ rāāñ kemeé malang ní, kəyñ asə kəlōo dūbú kutə jōó.

⁹Máyú lór gē n̄ rāāñneé kəla ní kəyñ asə ngán kəlōo bú mí. Tɛyāñ lór gidə kəgē gē ké gār kújə té ō.

¹⁰Gō té anī rāāñ *de ké dɔ́ rə té gē jōó kə gində ké nō horoó ō, rāāñ lór gidədé té ō, ba tɛndāndé kem *loo ké tál ngáy ní té.

¹¹⁻¹³De ké dɔ́ rə té gē ní rañ i kə njadé dɔ́ kadə naā té, ba tūrəñ kumdé kə ta róbé té. Bəgədé gē i jōó jōó ō, jāñ bəgədé gē ní ō. Ngāl bəgə de ké dɔ́ rə té kógə́m ké jā ta naā té i kíl deē mí. Ta bəgən ké dām kógə́m té dɔ́ kadə bɔ́r ō, ta bəgən ké dām ké noō té dɔ́ ta bəgə de ké dɔ́ rə té ké nge kə jōó ō. Adə bəgədé ké só mbak gē ké jā ta naā té ní ngāldé i kíl deē kutə jōó.

¹⁴Ojōn kūbē ké yā gāngə́n kem kújə kə kəlā *léé, ba əlañ kum mañ yáá ké ndul gusə gusə té ō, ké kərə bji té ō, ké kərə pírírí té ō. Rāān de ké dɔ rā té gē tū kūbē ké yā gāngə́n kem kújə ní té.

Gindē nēngá kasə ké bo ké ngāl bururu gē ō, loo tuñ yáá ō

(Áaī 1 Mba 7.15-22)

¹⁵Rāān gindē nēngá kasə ké bo ké ngāl bururu gē jōó ké ngāldé kə kə dɔ́ i kíł deē kutə mətá gidə i mí, yā tэндэдэ ta kújə yā Kóṣṣē té. Tэндән yáá ké tītə joo bo gē tadé té dɔ́. Yáá gē ní ngāldé ké kə dɔ́ i kíł deē mí.

¹⁶Rāān yáá ké tītə məde ké sūr ta naā té gē təlañ ta gindē nēngá kasə ké bo ké ngāl bururu gē ní té dɔ́ báy tɔ. Gō té anī rāān yáá súu yáá kə kañ kəgə gərenadə gēé asə bú n noō ba təlañ tū kəlā məde gē ní té.

¹⁷Túdən gindē nēngá kasə ké bo ké ngāl bururu gē ní ta *kújə yā Kóṣṣē té: Kógə́m i dɔ́ jī kɔ́ té ō, ké noō i dɔ́ jī gel té ō. Rī nge ké dɔ́ jī kɔ́ té na i Yakin, kumə́n na Nə́bā i nge mbūsə ngəra yáá kadə ra ngañg, ba rī nge ké dɔ́ jī gel té na i Boaj, kumə́n na Tógə i kem jī Nə́bā té.

2 CH 4

¹Rāān *loo tuñ yáá kógə́m kə gindē nēngá kasaá. Ngələn i kíł deē kutə jōó ō, laan i kíł deē kutə jōó ō, ngələn ké kə dɔ́ i kíł deē kutəŋ.

Bay ké bo ō, səmbē gē ké rāāndé kə gindē nēngá kasaá ō

(Áaī 1 Mba 7.23-26)

²Rāān bay ké bo ké gōr gong kə gindē nēngá kasaá. Laan i kíł deē kutə ō, ngələn ké kə dɔ́ i kíł deē mí ō, bōdən i kíł deē kutə mətá ō.

³Rāān mañg gē gidə bay ní té adə gīrə́n gidə əlañ ta naā té, gír bay ní té nang té. Mañg kutə kógə́m i tū loo ké asə kíł deē kógə́m té. Rāān mañg gē ní adə rañ kə ta naá gír loo jōó. Nōñ mañg gē ní horoó i naā té kə bayaá.

⁴Bay ní ndi i dɔ́ mañg gē ké rāāndé kə gindē nēngá kasaá té. Mañg gē ní i kutə gidə i jōó. Ké mətá gē tūrə́n kumdé kə dām mbór bē ké kɔ́ té ō, ké mətá gē kumdé i kə dām ké no bē té ō, ké mətá gē kumdé i kə dām mbór bē ké geleé té ō, ké mətá gē kumdé i kə dām ké gír bē té ō. Niñ malang ní tūrə́n gírdé i kum kə kemeé, gír bayaá.

⁵Ndeř bay ní asə kə laa da jī deē. Tan ké teē kə ndágá ní rāān adə to tītə ta kópə, adə to i tītə hūtə lis beé. Ré mañ i kem joo mañ dúbú mətá pá tá a rosə kemə́n.

⁶Rāān səmbē ké lú gē kutə kógə́m kə gindē nēngá kasaá. Tэндән ké mí gē dām *kújə yā Kóṣṣē ké kɔ́ té ō, ké mí gē dāmən ké geleé té ō, i kə rī tégə yáá tégəñ dā ké yā róo horoó gē i kem səmbē gē ní té, banī *ngé tuñ yáá gē a tégəñ rōdó i kə mañ ké kem bayaá.

Tédañ yáá ké rāā kə gindī gē

(Áaī 1 Mba 7.40-51)

⁷Rāān đəra hor gē kutə kógēm kə lórú, kə gō n̄ ɔjəñneé kadē rāāñneé ní, ba aw̄ tэндāndé kem *kújə yā Kóṣṣbē té. Ké mí gē i dām kə koḡ té ō, ké mí gē i dām kə geleé té ō.

⁸Rāān tábəl gē kutə kógēm ba tэндāndé kem *kújə yā Kóṣṣbē té, ké mí gē i dām kə koḡ té ō, ké mí gē i dām kə geleé té ō. Rāān kópə kə yā tēteñ yáa gē bú kə lórú.

⁹Rāān ndágə loo kə gīr gidə kújə yā Kóṣṣbē yā *ngé tuñ yáa gē ō, rāān ndágə loo kə rang kə bo ngáy ō, rāān ta róbə gē kə yā kudəñ kə ndágə loo gē ní té ō. Rāān gidə bápə gē kə tū ta róbə gē ní té i kə gində nēngá kasaá.

¹⁰Əndāñ bay kə bo kə gōr gong ní i dām *kújə yā Kóṣṣbē kə koḡ té, ngər kə kadə kílən kə dɔ dán mbór bē kə geleé té kə gír bēé té.

¹¹Hiram rāā səmbē kə lú gē ō, péł gē ō, kópə kə yā tēteñ yáa gē ō. Ni tōl ta kəla gē n̄ kadē ni-rāā tām yā mbañg Salomḡ té kem kújə yā Nébā té ní.

¹²Rāā gində nēngá kasə kə bo kə ngāl bururu gē jōó ō, yáa kə tītə jóo bo gē jōó yā tэндādé tadé gē té dɔc ō, yáa kə tītə réng gē jōó yā seldé dɔ jóo bo gē ní té ta gində nēngá kasə kə bo kə ngāl bururu gē ní té ō.

¹³Kañ kāgə gərenadə gē bú só kə tēlañ kə ta naá gír jōó tū réng gē n̄ ténīñ dɔ jóo bo gē té ní ō,

¹⁴ni-rāā púsə gē ō, səmbē kə lú gē kə yā tэндādé ta púsə gē ní té ō,

¹⁵bay kə bo kə gōr gong ō, mañg kə bəra gē kutə gidə i jōó kə a ətōñ bay ní ō,

¹⁶yáa kəy bū gē ō, péł gē ō, yáa tósə dā dɔ hor té gē ō. Yáa gē n̄ noō malang n̄ Hiram Abi rāādé tām yā *kújə yā Kóṣṣbē té kə gō ndū mbañg Salomḡ ní, i kə rāādé kə gində nēngá kasə kə kusə gidə kadē ndəlēé.

¹⁷Nōñ yáa gē ní i gō nang kə Jurde té dɔ dán bē kə Sukot kə bē kə Seredata té, kem jóo nō gində gē kə rāāndé kə nánjá té.

¹⁸Salomḡ rāā yáa gē ní i ngáy adə kəy gində nēngá kasə n̄ rāāñ ní deē asə geñ alé.

¹⁹Salomḡ rāā yáa malang kə kem kújə yā Nébā té ō, adə i *loo tuñ yáa kə rāā kə lór ō, tábəl gē n̄ a bōkəñ mápá kə ndējə gē dɔ té ní ō,

²⁰đəra hor gē ō, bay hor kə ta té gē kə yā kəndā hor tū té kadē ɔɔ kə gō looneé ta kújə kə yā bōl gidə té kə rāāndé kə lór kə hɔólō péł péł ō.

²¹Hútə kāgə gē kə rāāndé tū kāgə hor gē té ō, bay hor gē ō, yáa kūsé ta kəlā hor gē ō, i kə rāāndé kə lór kə majə ngáy.

²²Kəyā gē ō, səmbē təté yáa gē ō, kópə gē ō, ganán gē ō, i kə rāāndé i kə lór kə hɔólō péł péł. Ta róbé kə yā kudəñ kə kem *kújə yā Kóṣṣbē té ō, ta róbə gē kə kem kújə kə yā kudəñ kə kem *loo kə tál ngáy té ō, ta róbə gē kə tū kújə yā Kóṣṣbē té kə yā kudəñ kə kem kújə kə bo té ō, i kə rāā kə lórú.

2 CH 5

¹Dan n̄ Salomɔ tɔl̄ ta kəla malang kə tū *kújə yā Kóɔbē té ní anī, adē reēn̄ kə yáa gē n̄ bəbēn̄ Dabid ɔr̄ kamdē tayā tām̄ yā Kóɔbē té ní, adē i gindē arjāa ɔ, lór ɔ, ngán gájə yáa rāa kəla gē malang ɔ, yā kadē bōkəñ loo ngōm̄ yáa té kem kújə yā Kóɔbē tá.

Əndān̄ sandúkə madē naā kem kújə yā Kóɔbē té

(Áaī 1 Mba 8.1-13)

²Dan ngeé n̄ noō té ní mbañg Salomɔ bār *kum kɔɔ gē yā ngán *Israel gē ɔ, ngār gē kə dɔ gir bē gē té ɔ, kə dɔ gir kojə gē yā ngán Israel gē té ɔ, kadē reēn̄ Jerusalem kun *sandúkə madē naā yā Kóɔbē té, yā kijn̄ bē yā Dabid n̄ rīn̄ na i Sion ní té yā kaw̄n̄ kem *kújə yā Kóɔbē té.

³Loo n̄ noō té de kə dəngam gē malang kə Israel té kánēn̄ naā rō mbañg té tām̄ ndō rāa nāa té, kem nāa kə nge kɔ siri té.

⁴Dan n̄ *kum kɔɔ gē malang yā ngán Israel gē ugēn̄ anī, *ngán Lebi gē unəñ *sandúkə madē naā.

⁵Niñ-unəñ *sandúkə madē naā ɔ, *kújə kənge naā ɔ, ɔyñ yáa kə yā bōl gidə gē kə kem kújə tandā té ɔ aw̄nneé. De gē ní i *ngé tuñ yáa gē ɔ, *ngán Lebi gē ɔ.

⁶Mbañg Salomɔ ɔ, ngán *Israel gē malang n̄ kánēn̄ naā rōn̄ té kə no *sandúkə madē naā té ɔ ní, tɔlēn̄ batē gē ɔ, mañg gē ɔ, ba tuñ adēn̄ Nóbā. Kutə mañg gē kə batē gē ní i ngáy al̄ naā, adē deē asə tédádé al̄ ɔ, deē asə gēr kutədé al̄ ɔ.

⁷Ngé tuñ yáa gē aw̄n̄ kə *sandúkə madē naā yā Kóɔbēé əndān̄ loo n̄ rāān̄ yā kəndān̄ tū té té ní, kem kújə n̄ a bārēn̄ na i *loo kə tál ngáy té ní, gir bōgə *de kə dɔ rā té kə ngé ngōm̄ loo gē tá.

⁸De kə dɔ rā té gē ní jāñ bōgədé dɔ loo ndi sandúkə ní té utēñneé dɔ *sandúkə madē naā ɔ, utēñneé dɔ sáa kəgə gē kə yā kətōn̄ gē ɔ.

⁹Sáa kəgə gē ní ngālēn̄ ngáy, adē ré deē ra ta róbə kə yā kudəñ kə kem kújə kə yā bōl gidə té anī, a ɔa tadé kə teē kə ndágá. Banī ré deē ra i ndágá anī a ɔa alé. Bōólaa gēgē toñ noó báy.

¹⁰Yáa gē n̄ toñ kem sandúkú ní, i bar mbañ kə jōó gē n̄ Moijə bōkədé kemeé ní ngóy. I bar mbañ gē n̄ ni-ənge dɔ mbañ *Horeb té dan n̄ Kóɔbē əhɔñ *madē naā kə ngán *Israel gēé, gō teē n̄ teē sedé kɔɔ kem bē kə Ejiptə té ní.

¹¹Ngé tuñ yáa gē teēn̄ kɔɔ kem *loo kə tál té. Niñ malang n̄ rañ loo n̄ noō té ní, təgoñ rōdɔ i kə noó kanjə kaw̄ gō najə kə dɔ gir bütə gē té tá.

¹²Gōsə gē kə *ngán Lebi gē n̄ i Asap ɔ, Heman ɔ, Yedutun ɔ, ngándé gē ɔ, gotə ngéédé kə rang gē kə gir kaa yādé gē té ɔ, ní, təlañ kübə *léɛ rōdɔ té ɔ, rañ i kə gində kə laa gē kə yā kənda naā té kadē bār gē ɔ, kənde gē kə kəlādé i ngáy al̄ gē ɔ, kə kəlādé i ngáy gē ɔ jidə té. Ré deē ra *loo tuñ yáa té anī, loo n̄ niñ rañ tū té ní i kə dām̄ kə gir bē té. Ngé tuñ yáa gē bú kə kutə jōó i sedé. Ngé tuñ yáa gē ní a kōrēn̄ i bərunjə.

¹³Ngé kōr bərúnjə gē gēgē, ngé kənī pā gē gēgē, bōkēñ ndūdé gō naā té malang yā tōyñ Kóṣṣbē ō, kəsəñ gənən ō. Dan n̄ kōō bərúnjə gē ō, gindē ké laa gē ké yā kənda naā té kadē bār gē ō, gotə yáá ké bār gōsē ké rang gē ō bār anī, tōyñ Kóṣṣbē ədañ na: Ī-tōyī Kóṣṣbē tɔdō ni i de ké majə ō, tɔdō kem majə yān to ngándáńg ō. Loo n̄ noō té kił mañ ké kem *kújə yā Kóṣṣbē té taā kem kújə malang.

¹⁴Ngé tuñ yáá gē asəñ tél kun ta kəla yādó gogé tɔ alé najə kił mañ ní té, tɔdō *kəsə gən yā Kóṣṣbē taā kem kújə yā Nəbā malang.

2 CH 6

¹Loo n̄ noō té Salomɔ əda na: Kóṣṣbē, ĩ-gey i ndi kem loo ké risə til té.

²Mā m-rāā kújə ké bo m-ādī i loo ké kadē ĩ-ndi tū té ngándáńg!

Najə n̄ Salomɔ əda ɔrēñ kañ kújə yā Kóṣṣbē ní

(Áaĭ 1 Mba 8.14-21)

³Mbañg tūr kumən kē rō ngé káñ naā gē malang ké *Israel té ba tór tan dɔdó té. Ngé káñ naā gē ní rañ i kə njadé ké dɔó.

⁴Gō té anī mbañg əda na: m-tōy Kóṣṣbē Nəbā yā Israel! Nəkó rāā yáá n̄ ənī ndūn adə bɔbám Dabid najən té ní. Ni-əñī ndūn adə bɔbám Dabid i beé, əda na:

⁵Əla gír ndō n̄ na n-teēñ kə gír deē yān gēé kɔ́ kem bē ké Ejiptə té ní, na n-gērā bē kógə́m dan bē gē ké Israel té adə rāāñ kújə kógə́m ké rīn i dɔ té kemeé al báy ō, na n-gērā deē kógə́m adə ndi ngār dɔ Israel gē n̄ i gír deē yān gē ní té al báy ō,

⁶banī na n-gērā bē ké Jerusalem kadē rīn i dɔ té ō, na n-gērā ĩ Dabid kadē ɔ́ bē dɔ gír deē yān gē té ō.

⁷Tá bɔbám Dabid gír rāā kújə ké tām yā Kóṣṣbē Nəbā yā *Israel té.

⁸Banī Kóṣṣbē ədan na gír rāā kújə ké tām yān ni Kóṣṣbē té n̄ na aŵn kemən té ní na i gír ké majə ngáy.

⁹Banī na i ni Dabid n̄ na a rāā kújə ní alé ba na i ngōnən. Ááá, na i ngōñ kemən n̄ na a rāā ní.

¹⁰Adə Kóṣṣbē ra dɔ míndən n̄ əñī té ní: M-ɔ́ bē gotə bɔbám Dabid té, m-ndi dɔ kōr kágə́ mbang yā *Israel té tītə́ n̄ Kóṣṣbē ədañ ní ō, m-rāā kújə n̄ toō tām yā Kóṣṣbē Nəbā yā Israel té ō.

¹¹M-əndā sandúkə́ n̄ madə naā yā Kóṣṣbē i kemeé ní tū té ō. I madə naā n̄ ni-əho kə ngán Israel gēé ní.

Salomɔ ndōy Nəbā ta kum ngán Israel gē té

(Áaĭ 1 Mba 8.22-53)

¹²Gō té anī mbañg ra ta *loo tuñ yáá yā Kóṣṣbē té, ta kum ngán *Israel gē malang n̄ kánəñ naā té ní, ba ɔy jīn kə dɔ́ yā ndōyñ Kóṣṣbē.

- 13** Kété ní Salomɔ adē rāān yáá ká yā kadē deē ra dɔ té kə gindē nēngá kasaá əndān ndágə looó danaá bang. Yáá ní ngālən i kíl deē mí ɔ, laan i kíl deē mí ɔ, ngālən ká kə dɔ́ i kíl deē mətá ɔ. Salomɔ aǎ dɔ té ba tétə kejən nang té ta kum ngán Israel gə malang n kánəñ naā té ní. Ni ɔy jīn kə dɔ́ ndɔ́yn Nəbā,
- 14** əda na: Kóɔbē Nəbā yā Israel, Nəbā ká tītí gətóo dɔ rā́ té dɔ́ ɔ, dɔ nang té laā ɔ. Tām dan n ngé kəla yāi gə ənīñ kemdə māmák njərāñneé noí té ní, *madə naā yāi to gotoó sedə ɔ, kem ndaa yāi to gətóo sedə ɔ.
- 15** Yáá n ənī ndūi yā rāā kadē bəbə́m Dabid ká nge kəla yāi ní, i-rāā kóɔ bá. Aáá, yáá n ədan kété ní, i-rāā bōólaā kóɔ.
- 16** I beé ní Kóɔbē Nəbā yā *Israel, yáá n əda bəbə́m Dabid ká nge kəla yāi ní, i-rāā ngəlaā ɔ. Tām ənī ndūi ədən əda na, ré ngánən gə, ngán kaan gə na bōlən *ndū najə yāi adə ngəməñ háldə majə njərāñneé kə noí té tītə yān anī, ngándáhg deē kógə́m dandə té na a ndi ta kumií té yā kɔɔ bē dɔ Israel gə té.
- 17** Ní Kóɔbē Nəbā yā Israel, i-rāā yáá n ənī míndí yā rāā kadē nge kəla yāi Dabid ní ngəlaā!
- 18** Nəbā asə ndi kə deē ndul gēé dɔ nang té rəkum a? Dɔ rā́ n laa ngáy ní gəgə ba asə ndin al anī, kújə n m-rāā toó tá a asən i bay?
- 19** Bá tā ba Kóɔbē Nəbā yām, i-tūr kumií kə róm té ɔɔ ndɔ́y yām ɔ, ɔɔ rāā bó yām ɔ. Ī-nel mbīi ɔon bār n m-bārī ní ɔ, ɔon ndɔ́y n m-ndɔ́y ní ɔ.
- 20** Adə kumií i kə dɔ kújə n toó té ndɔ́ ɔ, kadaá ɔ. Loo n əda na ā əndā rīi dɔ té ní, adə kumií i dɔ té. ɔɔ ndɔ́y n m-ndɔ́y loo n toó té ní.
- 21** ɔɔ bār n mā ɔ, *Israel gə n i deē yāi gə ní ɔ, j-tūr kumjí kə loo n toó té j-bārī ní ɔ. Kóɔbē, ɔɔ ndújí loo n i-ndi tū té dɔ rā́ té ní. ɔɔ ndújí ɔ, i-māy rōi dɔjí té ɔ.
- 22** Ré ɔsəñ deē kógə́m rāā yáá ká majal kə madəneé ba rañ kə deē ní ta túbə kə yáá ká majal kógə́m kadə rāān, adə kóɔ reē ra ta *loo tuñ yáá yāi té kem kújə n toó té túbəñ anī,
- 23** Kóɔbē, Ī n i-ndi dɔ rā́ té ní ɔɔ najə. Ī-rāā yáá kógə́m i-gəngəñ sarya ká dɔ dán ngé kəla yāi gə té. Deē n najə i dɔn té ní, i-rāā adə hál kóɔ tél əsə dɔ kóɔ té ɔ, deē n najə gətóo dɔn té ní, ɔjə kə ndágá kadə najə gətóo dɔn té ɔ, i-rāā seneé kə gə hálən ká gətə ɔ.
- 24** Ré *Israel gə n i gir deē yāi gə ní, madə baədə gə tetəndə rōō tɔdɔ niñ rāān yáá ká majal seí, banī tél tūrəñ háldə ɔ, tōyñ rīi ɔ, ndɔ́yni ɔ, rāā bó kem kújə n toó té ɔ anī,
- 25** Ī n i-ndi dɔ rā́ té ní ɔɔ ndūdə ɔ, i-māy rōi dɔ majal yādə té ɔ, i-tél i-reē sedə gogə dɔ nang n ədədə niñ, kaadə gə ɔ ní té.

26 Aláa ré dɔ rā utē tan adē mañ edə alé, tɔdɔ ngán Israel gē rāāñ yáá ké majal seí, ba ré niñ tūrēñ kumdá kē loo n toō té ndōyñineé ɔ, tōyñneé rīí ɔ, tūrēñ háldá tɔdɔ ī-rāādé yáá ké tōr ɔ anī,

27 Ī n ī-ndi dɔ rā té ní ɔɔ ndūdé ɔ, ī-māy rōí dɔ majal yādé té ɔ, tɔdɔ niñ i ngé kəla yāí gē ɔ, i gir deē yāí gē ɔ. Tá báy tɔ ní, ójédé ta róbé ké majə n kadē unəñ ní ɔ. Gō té anī ī-rāā adē mañ edə dɔ nang yāí n ādədá ké yādé té ní.

28 Ré bō aláa moy ngālbōgī əsō kem bēé, aláa kōō gē tutəñ aké nduməñ kə njadé dɔ, ré yim gē aláa gaw gē teēñ ngáy kem bēé, aláa madə baā *Israel gē gīrēñ gidə bē yādé gē kə rōó, ká i yáá ké tōr ké bay n rāāñ yáá gəgē, ká i moy ké bay n əsōñ kem bēé gəgē,

29 ká i yáá rí n deē ndōyī najēn té gəgē, ká i yáá rí n deē rāāī bó najēn té gəgē, ká i de ké kal kógəñ beē, aláa i Israel gē malang n i gir deē yāí gē ní n rāāñ bó gəgē, ré niñ kógəñ kógəñ gerēñ kum yáá ké majal n reē dɔdɔ té ní ɔ, gerēñ kum yáá ké tōr n rāādé ní ɔ, ba tūrēñ kumdé sɔɔ kújé n toō ba ɔyñ jīdɔ kē dɔ ndōyñineé anī,

30 Ī n ī-ndi dɔ rā té ní, ɔɔ ndūjí loo n ī-ndi tū té ní té. Ī-māy rōí dɔdɔ té ba ī-rāā yáá n majə kadē ī-rāā sedé ní kógəñ kógəñ kə dɔdɔ gēé sɔɔñ háldá tām ī-geñ kemdɔ. Tɔdɔ i Ī kógəñ beē n i nge geñ kem de gē ní.

31 Ī-rāā tītə n noō adē Israel gē unəñneé hál n kemií ndigə ní ɔ, bōləñneé ndílí kə dɔ ndɔ gē n niñ a ndiñneé kə kumdá dɔ nang n adē kaají gē té ní ɔ.

32 Ré tərā n i *Israel alé, adə i de ké dan gir deē yāí gē té al ní ĩ dɔ nang ké say té reē najə rīí té tɔdɔ rīí a bār ngáy adə de gē a oñ ɔ, a oñ najə yā jīí ké kə tógó n əla kə dɔ ní ɔ, ré tərā ní reē tūr kuməñ sɔɔ kújé n toō ndōyineé anī,

33 Ī Kóɔbē n loo ndíí i dɔ rā té ní, ī-ndi tū té ɔɔñ ndū tərā ní ba ī-rāā yáá malang n dəjeí ní. I beé tá gir de ké dɔ nang té gē malang a gerēñneé rīí ɔ, a bōləñneé ndílí tītə n gir deē yāí gē a bōləñneé ndílí ní ɔ, a gerēñneé kadē rīí bār dɔ kújé n toō n m-rāā té ní ɔ.

34 Ré gir deē yāí gē a wñ yā rōō madə baāđé gē dām loo n əládé tū té ní té, ba tūrēñ rōđé kə rōí té kumdá sɔɔ bē n toō n ī-gərā ní ɔ, kújé n toō n m-rāā kadē rīí bār dɔ té ní ɔ, ba ndōyñī anī,

35 Ī n ī-ndi dɔ rā té ní ɔɔ ndōy yādé ɔ, ɔɔ rāā bó yādé ɔ, ba ī-rāā sedé adə tetəñ rōō tām najə i yādé.

36 Ré niñ a rāāñ yáá ké majal seí - tɔdɔ deē ndul ké rāā yáá ké majal al gətóo - adə wōng rāāī sedé ba əládé kem jī madə baāđé gē té adə tetəñdɔ rōō ba əhəñdɔ a wñ sedé bəloó dɔ nang ké say té, aláa i loo ké ngɔr té,

37 ré ndiñ kə bē bəlo té noō gīrēñ yáá ba ndəngāñ rōđé ɔ, rāāñ bó dɔ nang yā madə baāđé gē té ədañ na n-rāāñ yáá ké majal gē ɔ, ké gōté al gē ɔ, adə najə na i dɔdɔ té,

³⁸ré tél reēn gogé rōí té dɔ nang yā madē baḡádé gē té kə ngarā kemdé mámák ō, kə rōdé malang ō, ba tūrēn kumdé sɔɔ dɔ nang n̄ ādē kaadé gē ní ō, bē n̄ toō n̄ ī-gērā ní ō, kújé n̄ toō n̄ m̄-rāā kadē rīí bār dɔ té ní ō, ba ndōynī anī,

³⁹ī n̄ ī-ndi dɔ rā té ní ōō ndōy yādé ō, ōō rāā bōō yādé ō loo n̄ ī-ndi tū té ní té. Ba ī-rāā sedé ādē tetēn rōō tām najē i yādé ō, ī-māy rōí dɔ gír deē yāí gē n̄ rāān majal seí té ní ō.

⁴⁰Ngɔlaā ní Nóbā yām, ī-teē kumií ō, ī-nēī mbīí ōon ndōy n̄ m̄-ndōyī loo n̄ toō té ní ō.

⁴¹Ba ngɔlaā ní Kóḡbē Nóbā, īi dɔɔ ī-reē loo kər koō yāí té, ī ō, sandúkə n̄ tógə yāí i kemeé ní ō. Kóḡbē Nóbā, ādē əlañ kúbə kajə rō *ngé tuñ yáá yāí gē té ō, ādē deē yāí gē n̄ rañ dɔ ndūdé té ní ndiñ majə kə rōneléé ō.

⁴²Kóḡbē Nóbā, ī-lōō mbāté mbañg yāí n̄ úr yibə dɔn té ní. Ādē əga kemií dɔ yáá kə majə gē malang n̄ ī-rāā ādē nge kəla yāí Dabid ní té.

2 CH 7

Yáá tuñ gē ké ndējēn Kóḡbē

(Áaī 1 Mba 8.62-66)

¹Dan n̄ Salomɔ ndōy Nóbā oy anī *yáá tuñ kə yā rōō horoó ō, *yáá tuñ kə tām yā kem kógēm té ō ní, hor īi dɔ rā té əsō dɔ té ɔɔ malang ō, *kɔsə gɔn yā Kóḡbē taā loo malang kem *kújə yā Kóḡbē té ō.

²Ngé tuñ yáá gē asəñ kudə kem *kújə yā Kóḡbē té alé, tɔdō *kɔsə gɔn yā Kóḡbē taā kem malang.

³*Israel gē malang n̄ rañ ní aḡñ hor ní loo kii té dɔ rā té ō, aḡñ *kɔsə gɔn yā Kóḡbē n̄ ndélē kem *kújə yā Kóḡbē té ní ō. Niñ ɔsəñ nodé nang té ō, dɔ loo kə batə kə mbalá té ō rōyñneé Kóḡbē ō, tōyñneé Kóḡbē najə kem majə yān té ō, tár yān kə a tēgā alé té ō.

⁴Mbañg ō, *Israel gē malang ō, tunēn yáá adēn Kóḡbē.

⁵Dā gē n̄ tōlēn ba tuñ adēn Kóḡbē ní mañg gē i dūbú kutə jōó gidə i jōó ō, batə gē kə bəyā gē i dūbú bú kə kutə jōó ō. Niñ rāān yáá kújə kə tām yā kújə yā Nóbā té i tītə n̄ noō.

⁶Ngé tuñ yáá gē rañ ta loo kəla yādé gē té ō, *ngán Lebi gē rañ kə yáá kə bār gōsə gē n̄ mbañg Dabid rāā yā bōkənn̄ Kóḡbē tōy najə tár yān kə a tēgā alé té ní ō. Ngé tuñ yáá gē rañ nodé té a kōrēn bərúnjə ō, ngán Israel gē malang rañ kə njadé dɔɔ ō.

⁷Salomɔ ɔr kam ndágə loo kə danaá n̄ to ta *kújə yā Kóḡbē té ní, tām *loo tuñ yáá kə rāā kə gində nəngá kasaá n̄ ni-rāā ní asə kadē deē bōkə yáá kə tuñ gē dɔ té malang alé. Adə mbañg rōō dā gē kə yā tuñdə kə taá malang ō, kōō kə ndējə gē ō,

yibē dā gē ké yā tuñdé tām yā kem kógēm té gē ō, i ndágə loo ké gīr gidə kújə yā Kóṣṣbē ní tá.

⁸Dan ngeé ní noō té ní Salomḡ rāā nāā kújé kámbə gē báté ndō sīrí kə ngán *Israel gēé malang. Ngán Israel gē ní iḡḡ i kē loo gē té malang n reēñ ní. Bē gē ní iḡḡ tū té malang ní əla gír i dɔ bē ké Lebo Hamat té dām mbór bē ké koḡ té báté ugəñ ngōñ mañ ké Ejiptə té.

⁹Kāñ naā ké bo to kə ndō ké nge ko sósó. Rāāñ yáḡ kújé ké tām yā kújə yā Nəbā té i ndō sīrí ō, nāā kújé kámbə gē i ndō sīrí ō.

¹⁰Kə ndō ké nge ko kutə jōó gidə i mətá yā nāā ké nge ko sīrí anī, mbañg əyḡ ngán Israel gē adə teēñ kē bē yādé gē té. Niñ aḡñ kə rōneléé ō, kemdé nelédé ō, tɔdō Kóṣṣbē rāā majə kə Dabid ō, kə Salomḡ ō, kə ngán Israel gē ní i gír deē yāñ gē ní ō.

Kóṣṣbē ndōbē Salomḡ nja ké nge ko jōó

(Áḡḡ 1 Mba 9.1-9; 2 Yáḡ 1.7-12)

¹¹Dan ní mbañg Salomḡ rāā *kújə yā Kóṣṣbē oy ō, rāā kújə mbañg yāñ nəkó oy ō, rāā yáḡ gē ní ni gír rāā kem kújə yā Kóṣṣbē té ō, kem kújə yāñ nəkó té oy ō ní anī,

¹²Kóṣṣbē ndōbən dan ndós ba ədan na: M-ōō ndōy yái ō, m-ndigə gērā loo ní toō kadə tunəñ yáḡ tū té adəmən ō.

¹³Tītə ní toō ré m-ūtə ta dɔ rḡ adə mañ edə alé, aláa m-ədə yim gē kadə nujəñ loo sák sák kósó kem bēé, aláa m-ənī moy ngālbōgí dɔ gír deē yām gē té,

¹⁴ba ré gír deē yām gē ní m-əndā rīm dɔdó té ní téləñ kə rōdé kə nang té ō, ndōymən ō, sāāmən ō, lōōñ gír háldé ké majal gē té ō anī, mā m-ā m-nēl mbīm dɔ rḡ té yā koón ndūdé. M-ā m-māy róm dɔ majal yādé té ō, m-ā m-rāā kadə bē yādé ndi kə lápəyáá ō.

¹⁵Əla gír ngər ní toō té ní m-teḡ kumñ ō, m-nēl mbīm kadə m-ōon ndōy gē malang ní a ndōymən loo ní toō té ní ō.

¹⁶Ba ngəlaā ní m-gērā kújé ní toō ō, m-ōr kamən tayā ō, kadə rīm i dɔ té ngándáñg. Kumñ i dɔ té ngándáñg ō, kemñ i dɔ té ngándáñg ō.

¹⁷I tā anī ré i-rāā hál ní bɔbí Dabid rāā ní serm, adə i-rāā yáḡ malang ní m-ədəi kadə i-rāā ní ō, i-ngōm *ndū najə yām gē ō, yáḡ kəgə bē yām gē ō anī,

¹⁸m-ā m-rāā kadə ā i-ndi ngañg dɔ kōr kəgə mbang yái té, tītə ní m-ənañ míndém m-ādə bɔbí Dabid ní. M-ənā míndém m-ādən m-ədə na deē yāñ kógēm na a ɔḡ bē dɔ *Israel gē té ngándáñg.

¹⁹Banī ré i-tūrī gidəsí kósó tam té, ré i-mbātíi rāā yáḡ gē ní *ndū najə yām ədasí kadə i-rāāi ní ō, i-mbātíi rāā gō míndém gē ní ō, ré āw i-rāāi kəla adí besə gē ō, əsōi kə nang té nodé té i-royidə ō anī,

²⁰m-ā m-ngīsí yā kōrsí kṓ do nang ní m-ādēsí té ní ō, kújə ní toō ní m-ōr kamən tayā kadə bārēn rīm do té ní, m-ā m-ún kumm kṓ ta té ō, a tél i yáa mēlē tām ō, kuṛ kəgō ō, yā gír de gē malang.

²¹Kújə ké ngāl ngáy kum kə dó ní toō ní, náā nəkó ní a mān kadə té anī a ɔr kumən ngáy ō, a yān ngáy ō, adə a dəje najə a əda na ké Kóṣbē rāā yáa ké tītə ní toō kə bē ní toō ō, kə kújə ní toō ō, i tām rí té wa.

²²Anī a téləñ yā kədan na: I tām kəyá ké ngán *Israel gē əyān Kóṣbē Nóbā yā kaadé gē ní teē sedé kṓ kem bē ké Ejiptə té ní kṓ té. Kóṣbē rāādé yáa ké to kum kaý al gē ní noō malang i tām kəsō ké niñ əsōñ kə nang té kə no nóbā ké rang gē té rōyñdā ō, rāān kəla adəñ nóbā ké rang gē ō té.

2 CH 8

Kəla ké tayā tayā gē ní Salomḡ rāā ní

(Áaṛ 1 Mba 9.10-28)

¹Salomḡ rāā *kújə yā Kóṣbē ō, kújə mbañg yān nəkó ō, kem bāl kutə jōó tá tōl ta báý.

²Ni-tél rāā bē gē ní mbañg Hiram adəñ ní gogé rang ba təndā ngán *Israel gē kemeé.

³Gō té anī, ni-aw ənī bē ké Hamat Soba rōō ba taā.

⁴Ni-tél rāā bē ké Tadəmor ní i bē ké gō nang ké mángá té ní gogé rang ō, bē gē ní ni rāādé kété gō nang ké Hamat té yā kán sádə yān gē kemeé ní, ni-tél rāādé gogé rang ō.

⁵Bet Horon ké dó ō, Bet Horon ké nang té ō ní i bē ké ngañg gē ō, ké tənīñ ndogə mbaḷ gē adə gīr gidə ō, utəñ tadé kə bápə gē ō, kə lakélé gē ō ní, ni-tél rāādé gogé rang ō.

⁶Bē ké Baalat ō, bē yān gē malang ní ni kán yáa gē kemeé ní ō, ngé gē ní ni təndā púsə rōō gē kemeé ō, ngé gē ní ni bōkə ngé kaḷ sənda gē kemeé ō ní, ni-tél rāādé gogé rang ō. Kújə gē malang ní kemən gey rāā ní, ni rāādé kem bē ké Jerusalem té ō, do mbaḷ Liban té ō, kem bē gē malang ní ni-oo bē do té ní ō.

⁷Het gē ō, *Amor gē ō, Periji gē ō, Hibi gē ō, Yebus gē ō ní niñ i *Israel gē al ní, nəyñ i ngáy kem bēé báý.

⁸Ngáñdə gē ní nəyñ gotədé té kem bēé á ngán *Israel gē tōləñdə kṓ malang al ní, Salomḡ təndā kəla kəréy gē dódə té, adə bōólaā gəgə niñ a rāān kəla gē ní noō báý.

⁹Banī Salomḡ təndā kəla gē ní do ngán Israel gē té alé, tām niñ i ngé rōō gē ō, niñ i ngol gē ké do ngol áskar gē té ō, ngol ngé kaḷ púsə rōō gē ō, ngé kaḷ sənda gē ō.

¹⁰Ngé koo bē gē ɔyñ kabāta gē bú jōó kə kutə mí kadə əndāñ kumdé gír kósə de gē ní a rāān kəla yā mbañg Salomḡ té ní.

11 Salomɔ adē nēyān ké ngōñ *Paraɔ teē kōó kem bē yā Dabid té ba adē aŵ ndi kem kújé ní ni-rāā tām yān té ní té. Tām ni-əda na majə kadē nēyān kə ndi kem kújə yā Dabid ní i mbañg ké Israel té ní alé. tɔdɔ kújə gə ní əndāñ sandúkə yā Kóóbbē kemeé ní i kújé ké tál gə.

12 Loo ní noó té Salomɔ ndējə Kóóbbē *yáá tuñ ké róó horoó kə taá malang gə do *loo tuñ yáá ní ni-rāā tām yā Kóóbbē té ta ngōñ kújé ké ta róbé té ní.

13 Ni ndējə Kóóbbē *yáá tuñ gə ndɔ *sabat té ɔ, ndɔ teē nāā té ɔ, ndɔ nāā ké bo gə ní a rāāñ nja mətá kem bāl kógə́m té ní ɔ, adē i ndɔ nāā yā mápa gə ké kanjə *kaa mápa té ɔ, ndɔ *nāā sāā kōō gə té ɔ, ndɔ nāā yā kújə kámbə gə té ɔ. Ni ndējə *yáá tuñ gə ní i kə jī bēl loo rāā yáá gə ní Moijə ɔjə́n kadē ndējəñ kə do ndɔ gə ní noó ní.

14 Salomɔ rāā jī bēl loo rāā yáá gə ní ɔɔbən Dabid gey rāā ní, ni tэндā bütə gə yā *ngé tuñ yáá gə kem kəla yádé gə té ɔ, *ngán Lebi gə n əndāñ dɔdɔ té kadē ɔsəñ gɔn Kóóbbē kə do ndɔ gə aláa kadē ɔsəñ kíl *ngé tuñ yáá gə kem kəla yádé té ní, ni tэндādé kem kəla yádé gə té ɔ, ni tэндā ngé ngōm ta róbə gə kem kəla yádé gə té kə gō bütə yádé gēé ta róbə gə té kógə́m kógə́m ɔ. Yáá ní Dabid ké deē yā Nábā əda kadē yā rāā ní n noó.

15 jī bēl loo rāā yáá gə ní mbañg əda tām yā *ngé tuñ yáá gə té ɔ, tām yā *ngán Lebi gə té ɔ ní, deē tɔɔ kōó gō nge ké kógə́m té al ɔ, deē tɔɔ kōó gō yáá gə ní ni-əda tām yā yáá kənge gə té ní al ɔ.

16 I beé n kəla yā Salomɔ malang udə́n girí báté ndɔ ní əndāñneé ngəra *kújə yā Kóóbbē té ɔ, ndɔ ní tɔləñneé ta té ɔ ní. Adē kújə yā Kóóbbē i ké rāā oy kōó.

17 Loo ní noó té Salomɔ aŵ Esion Geber ɔ, Elat ɔ ní i bē gə ké do gósə bā bo ké do nang ké Edom té ní.

18 Mbañg Hiram əla ngé kəla yān gə kə too bo gēé kadən té ɔ, adən ngé kəla gə ké gerəñ bā bo majə ɔ. Ngé kəla gə ní aŵñ naā té kə ngé kəla gə yā Salomɔ do nang ké Opir té, aŵ reēñ kə lór ké kəyñ təy kəlōo dúbú kutə gidə i mətá adəñ mbañg Salomɔ.

2 CH 9

Mbañg ké dəyá ké Saba reē goṵ Salomɔ té

(Áaṵ 1 Mba 10.1-13)

1 Mbañg ké dəyá ké Saba oṵ najə yā Salomɔ anī reē dəjen najə ké ngañg gə té nāāñ kum kedə yān. Ni-reē Jerusalem i kə de gēé ngáy gōn té ɔ, kə jámbal gə ké ətōñ yáá ké kotə majə gə ɔ, lór ké ngáy ɔ, *mbal gə ké gətədé i ngáy gə ɔ. Dan ní ugə rō Salomɔ té anī dəjen najə gə malang ní ni núm dəjen ní.

2 Salomɔ tūrən najə gə malang, kógə́m ké dumən gətóo.

3 Mbañg ké dəyá ké Saba aṵ kum kedə yā Salomɔ ɔ, aṵ kújé ní rāā ní ɔ,

⁴yáa kəsa ké ta tábel yān té ō, kújə bīi ngé kəla yān gē ō, ʒa majə ngé rāa kəla kem kújə yān té gē ō, kübə koḡdédé ké i tayā ō, ʒa ngé bōkə kasə yān gē ō, kübə koḡdédé ké i tayā ō, ʒa *yáa tuñ ké yā róo horoo kə taá malang gē n Salomḡ a tuñ kem *kújə yā Kóḡbē té ní ō, anī kəngā sāa gāngən.

⁵Loo n noō té ni-əda mbañg na: Najə kərīf gē ō, kəla rāaif gē ō, kum kedə yāf ō n m-ndi bēe m-ōo kōo ní, i yáa ké rōkum.

⁶Dan n m-reē m-ʒaʒa kə kumm al báy ní m-taā kem alé. Tá kum kedə yāf ké ngáy ní, núsən gēgē a ɔjəmən alé! Kōof n m-ōo ní i-mān do say ngáy.

⁷Deē yāf gē ō, ngé kəla yāf gē ō, n asən ndi ta kumif té ngándáng yā koōn kum kedə yāf ní, niñ i kə rōnelé!

⁸Kóḡbē Nóbā yāf n əndāi mbañg do *Israel gē té kadə ɔo bē doḡdédé té kə rīneé ní, adə de gē bōkənən tōy! I tām tár ké Nóbā yāf tár Israel gē ō, gey rāa kadə ndiñ ngándáng ō té n ni əndāineé mbañg doḡdédé té ō, əndān dof té kadə i-gāng sarya kə gō róbé ké sūmūú ō, ké gōtə ō ní.

⁹Gō té anī mbañg ké dəyá ké Saba adə mbañg Salomḡ lór ké kōyn asə kəlōo dūbú mətá kə doḡ ō, adən yáa ké kotə majə gē ngáy ō, adən *mbal gē ké gātədédé i ngáy gē ō. Deē ʒa yáa ké kotə majə gē ké tītə n noō kété al báy.

¹⁰Ngé kəla gē yā mbañg Hiram niñ kə ngé kəla gē yā Salomḡ n aḡn Opir ní, tél reēn kə lór ō, kə kəgə santal ō, kə *mbal gē ké gātədédé i ngáy gē ō.

¹¹Mbañg Salomḡ ɔy kəgə santal ní ɔsə kə ta naā nang té kem *kújə yā Kóḡbē té ō, kem kújə yā mbañg té ō, rāa kəgə kənde gē ké kəlādédé i ngáy té ō, ké kəlādédé i ngáy al té ō, tām yā ngé kənī pā gē té. Jóo toó deē ʒa kəgə ké tītə n noō do nang ké *Juda té al báy.

¹²Mbañg Salomḡ adə mbañg ké dəyá ké Saba yáa malang n kemən gey á dəjen ní. Yáa n mbañg Salomḡ adə mbañg ké dəyá ké Saba ní tōy nge n ni reēn adən ní. Gō té anī mbañg ké dəyá ní tél do té aḡ gogá bēe kə ngé kəla yān gēe.

Yáa kənge yā Salomḡ

(ʒa 1 Mba 10.14-29)

¹³Lór ké kem bāl kógəm beē n Salomḡ a ənge ní kōyn malang i kəlōo dūbú kuta jōo,

¹⁴kanjə təda nge n ngé njərā mbā té ō, ngé rāa gātə gē ō, a reēneé adənən ní. Mbañg gē malang ké do nang yā Arabə gē té ō, ngé koḡ bē ké kem bēe gē ō, i ngé reē kə lór ō, kə gində arjāa ō, kadə Salomḡ.

¹⁵Mbañg Salomḡ rāa der ké bo gē bú jōo kə lór ké təndāa. Kōy lór ké tām yā der ké kógəm beē té i kəlōo mehé.

16Ni-rāā ngán der ké dūú gē bú mətá kə lór ké tēndāá. Kəy lór tām yā ngōn der ké kógēm beē té i kəlōo mətá. Mbañg káñ der gē ní i kem kújé n a bārēñ na i ku kágē gē ké Liban té ní.

17Mbañg rāā kōr kágē mbañg ké bo kə ngāng dāá, ba rāā lór ké *unjə njáy njáy gidə té adē utē gidə malang.

18Kōr kágē mbañg ní əndāñ i dɔ loo ké rāāñ adē ij kə dɔ́ té. Ba rāāñ loo tēndā nja ké yā kał kaŵn dɔ loo ní té gír i mehé. Rāāñ yáá kəndā nja dɔ té kógēm kə lórɔ ta kōr kágē mbañg ní té ō. Rāāñ loo bōkə jī gē tū kōr kágē mbañg ní té dām jōó ō, rāāñ bɔl gē jōó ba tēndāñdɛ kadə loo bōkə jī gē ní té ō,

19rāāñ bɔl ké rang gē kutə gidə i jōó ba tēndāñdɛ dɔ loo tēndā nja gē ní té mehé mehé dām jōó ō. Deē rāā yáá ké tītə n noō kem bē kórɛy té al báy.

20Kópə kaŷ yáá gē malang yā mbañg Salomɔ i ké rāā kə lór ō, gájé yáá rāā kəla gē malang ké kem kújə n a bārēñ na i ku kágē gē ké Liban té ní, i ké rāāñdɛ kə lór ké *unjə njáy njáy ō. Bāl yā Salomɔ té ní, rāāñ gində arjāá i yáá ké karī té.

21Tɔdɔ mbañg aŵ kə to bo gē ké a əlañ Tarsis kə ngé kəla gē yā Hiram. Kə dɔ bāl ké nge kɔ mətá gē malang n noō to bo gē ní a tél reēñ kə lór ō, kə gində arjāá ō, kə ngāng dāá ō, kə betə gēé ō, kə yeł páá gēé ō adənəñ.

22Mbañg Salomɔ tɔy gotə mbañg gē malang ké dɔ nang té kə yáá kəngeé ō, kə kum kedéé ō.

23Nábā rāā adē kum kedə yāñ i ngáy, adē mbañg gē malang ké dɔ nang té a reēñ rɔñ té koō kum kedə yāñ té.

24Kə dɔ bāl gē n noō malang mbañg gē ní a reēñ kə kadə karī yádé gēé a adən Salomɔ, a adənəñ yáá gē ké rāāñdɛ kə gində arjāáá ō, kə lórɔ ō, kúbə gē ō, yáá rɔɔ gē ō, yáá ké kotə majə gē ō, sonda gē ō, kərɔ rapáy gē ō.

25Salomɔ aŵ kə kújə sonda gē dúbú sɔ ō, púsə rɔɔ gē ō, ngé kał sonda gē dúbú kutə gidə i jōó ō. Ni gangdɛ kə kem bē gē té ō, bōkédə ngɔr rɔ mbañg té kem bē ké Jerusalem té ō.

26Ni-ɔɔ bē dɔ mbañg gē malang n dɔ nang yádé əla gír i bā Opəratə té bátə ugəñ dɔ nang yā Pilistin gē té ō, dɔ niñ dɔ nang ké Ejiptə té ō ní.

27Mbañg rāā adē gində arjāá i ngáy tītə kəkəɔ beé kem bē ké Jerusalem té ō, rāā adē kágē sédər gē i ngáy tītə kágē sikomor gē n a əbañ gō nang ké mbał ké bo gē gətóon tū té ní té beé ō.

28A ijñ kə sonda gē yā Salomɔ i gō nang ké Ejiptə té ō, gō nang ké rang gē té ō.

Salomɔ oy

(Áaī 1 Mba 11.41-43)

29Gotə yáá ké rang gē n Salomɔ rāā ní, adē i yáá gē ké ta kəla gír té gē ō, ké ta tɔł ta té gē ō ní, ndangəñdɛ i kem makətübə gē n a bārəñdɛ na i Kəla rāā Natan ké

*nge koō ta ō, najē kōr Ahia ké loo *nge koō ta té ké *Silo ō, yáá ké Yedo ké nge kaá yáá áá ō ní té - nge ké gō gogé laā n toō ɔjə i gotə najē yā Jeroboam ngōñ Nebat, mbañg ké *Israel té.

³⁰Salomō ɔɔ bē bāl kutə sɔ Jerusalem dɔ ngán Israel gē té malang.

³¹Dan n oy ní dubēnēn i kadə bɔbēn té kem bē yā Dabid té. I ngōnən Roboam n ɔɔ bē gotən té ní.

2 CH 10

Gotə najē yā Mbañg gē ké Juda té

(10-36)

Ngé káñ naā gē ké Sisem

(Áaī 1 Mba 12.1-15)

¹Roboam aŵ Sisem tɔdɔ *Israel gē malang reēn kəndān mbañg té i noó.

²Dan ngeé n noó té ní Jeroboam ké ngōñ Nebat i Ejiptə, tɔdɔ ni áy mbañg Salomō aŵ ndi i noó. Dan n oō najē káñ naā ké Sisem anī, ɔ Ejiptə reē.

³Əlañ gōn té adē reē naā té kə Israel gēé malang. Najē gē n ɔrēn kə Roboam ní n toó, niñ ədanēn na:

⁴Bɔbí əndā júgə ké kɔy dɔjɪ té. Ba n toō ní ĩ-rāā ədē njúgə n i kəla bəlo ké bɔbí əndā dɔjɪ té ní hɔlɔ séy anī j-a jə-rāā kəla yāí.

⁵Roboam tél ədadé na: Āwī ĩ-rāāi ndɔ mətá ba ĩ-tél ĩ-reē əngemī. Loo n noó té niñ aŵñ.

⁶Mbañg Roboam dəje *kum kɔɔ gē kɔjə. I *kum kɔɔ gē n kété rāān kəla kə bɔbēn Salomō dan n ndiñ kə kumneé báy ní. Ni dəjedé na ké kɔjə n niñ a adēnēn ní ké na i rí wa.

⁷Kum kɔɔ gē ədanēn na: Ré ɔjə de gē n toō kadē ĩ i de ké majə ō, ré yáá gē n niñ-dəjeñ ní ĩ-rāā ədədé ō, ədádé najē ké majə gē ō anī, a téləñ ngé rāā kəla yāí gē ngándáñg.

⁸Banī Roboam əyá kɔjə yā *kum kɔɔ gē n adēnēn ní kɔɔ. Ni-dəje balsáa madən gē n tɔgəñ naā té ō, a rāān kəla yān ō ní kɔjə.

⁹Ni dəjedé na ké i kɔjə rí n niñ a adēnēn ní wa. Gír de gē n toō ní na ədanēn na kə n-rāā njúgə n bɔbēn əndā dɔdɔ té ní kadē hɔlɔ séy ní ké kə n-tél kə n-ədadé na i rí wa.

¹⁰Balsáa gē n tɔgəñ naā té kə Roboam ní tél ədanēn na: De gē n ədanī na bɔbí na əndā júgə ké kɔy dɔdɔ té, ba ĩ kə ĩ-rāā kadē hɔlɔ séy ní, najē n kadē ĩ-tél ədádé ní n toó, ədádé na ta ngōñ jíí ké bɔgə té na bo tɔy kāsə jī bɔbí.

¹¹Bɔbí na əndā njúkə ké kɔy dɔdɔ té, ba ĩ na ā əndā nge ké kɔy tɔy dɔdɔ té báy tɔ. Bɔbí na əndadé na i kə ndéy məraw ké karíí a ba ĩ na ā əndádé na i kə ndéy məraw ké kə gindíí ta té.

¹²Kə ndō ké nge kɔ mətá té anī, Jeroboam ō, ngán *Israel gē malang ō, reē əngeñ Roboam tītē ní ni ədańdó ní.

¹³Mbañg əyɔ kɔjē yā *kum kɔɔ gē ní adənəñ ní kɔɔ.

¹⁴Ni un kɔjē yā balsáa gē ɔrəń najē ké ngañg ngáy kə kósə de gēé əda na: Bɔbəńm əndā júgə ké kɔy dɔsí té, banī mā m-ā m-əndā júgə ké kɔy tɔy báy dɔsí té. Bɔbəńm əndásí i kə ndéy məraw ké karīí, banī mā m-ā m-əndásí i kə ndéy məraw ké kə gindíí ta té.

¹⁵Adē mbañg oō najē yā kósə de gē alé. Ba i ta róbé ní noō n Nəbā un rāań yáá ní Kóɔbē əndā ta Ahia ké *Silo tá adē əda Jeroboam ké ngōñ Nebat ní.

ʔē kɔɔ kēgē naā té. Roboam, mbañg ké Juda

(Áaī 1 Mba 12.16-25)

¹⁶Dan ní ngán *Israel gē malang gerəñ kadē mbañg mbāté yáá ní niñ geyñ ní anī, niñ tél ədanəñ na: Usəjí i rí kə Dabidí? Yáá ké ɔoójí naā té kə ngōñ Jeseé gətóo! Israel gē, ĩ-télií kógəńm kógəńm kə kem kújə tandā yāsí gē té! Ba ĩ ní i de ké gír kojə yā Dabid té ní, ikó áa gō kem kújə yáí ngɔlaā! Loo ní noō té niñ tūñ naā.

¹⁷Ngán Israel gē ní Roboam ɔɔ bē dɔdɔ té báy ní i ngé gē ní ndiñ gō nang yā *Juda té ní ngóy.

¹⁸Mbañg Roboam əla Hadoram ngol ngé kəla ngamba gē rō ngán Israel gē té, banī niñ téninəñ kə mbalá tənī tɔlnəñ. Loo ní noō té mbañg Roboam al dɔɔ lów kem púsé sənda yāń té ba ay aw Jerusalem.

¹⁹I beé n ngán Israel gē mbātəñneé kəla dɔdɔ gír tógə yā de gē ké gír kojə yā Dabid té bāté ɔoólaā ní.

2 CH 11

¹Dan ní Roboam ugē Jerusalem ní anī, ɔy de ké gír bē yā *Juda té gē ō, yā Benjamə té gē ō, adē i de ké geř rōɔ majə gē dūbú bú kə kutə sósó yā kaw rōɔń ngán *Israel gē ba kɔɔń bē dɔdɔ té.

²Banī Kóɔbē əda Semaya ké *nge koō ta na:

³Əda Roboam ngōñ Salomɔ mbañg ké *Juda ō, ngán *Israel gē malang ké dɔ nang yā Juda té ō, yā Benjamə té ō na:

⁴Kóɔbē ɔř najē i beé, əda na: ĩ-lōōí kaw rōɔ ngákóósí gē. ĩ-télií kógəńm kógəńm kə bē yāsí gē té! Tɔdɔ i mā n m-rāā á yáá ní noō rāań yáá ní. Dan ní oōñ najē yā Kóɔbē ní noō anī, lōōñ gír kaw kəni Jeroboam rāā té.

Roboam rāā bē ké tayā tayā gē adē ngañg

⁵Roboam ndi Jerusalem. Ni-rāā bē ké ngañg gē gō nang yā Juda té.

⁶Rāā i bē ké Betlehem ō, Etam ō, Tekoa ō,

⁷Bet Sur ō, Soko ō, Adulam ō,

⁸Gat ō, Maresa ō, Jip ō,

⁹Adoraim ō, Lakis ō, Ajeka ō,

¹⁰Sora ō, Ayalon ō, Hebron ō. Bē ké ngañg gē ní noō i bē gē ké gō nang yā *Juda tá ō, yā Benjamę tá ō.

¹¹Roboam rāā bē ké ngañg gē ní adē ngangēñ loo nja ké jōó tá báý ō, tэндā ngé koo bē gē kemeé ō, káñ yáa kesa ō, yibē ō, kasə *nduú ō, kē dɔ naā tá kem bē gē ní tá ō.

¹²Der gē kə nənga gē i kem bē gē ní tá kété, ba ni-reē kə ké rang gēé ngáy dɔ madē tá báý. Adē de gē ké dɔ nang yā Juda tá ō, yā Benjamę tá ō, i deē yān gē.

Ta tǎl ta koo bē yā Roboam

¹³Ngé tuñ yáa gē ō, *ngán Lebi gē ō, iññ kə loo gē tá dɔ nang ké *Israel tá malang reēñ gō Roboam tá.

¹⁴*Ngán Lebi gē əyañ loo yádé gē ké gidə bē gē tá ba aŵñ dɔ nang yā *Juda té ō, kem bē ké Jerusalem tá ō, i tām kəgə ké Jeroboam niñ kə ngánən gē ɔgēndá rāā kəla *tuñ yáa yā Kóɔbē kóó tá.

¹⁵Banī Jeroboam tэндā *ngé tuñ yáa yān nəkó gē kadē niñ i *ngé tuñ yáa gē yā nábā ké rókum ál gē ní de gē a ndōyñ loo ndōy tá ní, adē i besə bal bəyā gē ō, besə ngán mañg gē ō ní nəkó rāā ní.

¹⁶De gē malang ké gír bē gē yā ngán *Israel gē tá ní, ngé gē ní kemdé gey rɔy Kóɔbē Nábā yā Israel ní, aŵñ Jerusalem gō *ngán Lebi gē tá yā ndējə Kóɔbē Nábā yā kaadé gē yáa ké tuñ gē.

¹⁷Niñ rāāñ adē bē koo ké *Juda ndi ngañg ō, əhɔñ Roboam ké ngōñ Salomɔ dɔɔ bāl mətá ō. Tɔdɔ ni un gō róbə yā Dabid ō, yā Salomɔ ō, báté bāl mətá.

Gír kojə yā Roboam

¹⁸Roboam taā Mahalat ké ngōñ Yerimot ké ngōñ Dabid. Koo Mahalat i Abihail ké ngōñ Eliab ké ngōñ Jese.

¹⁹Mahalat ojə ngán ké dəngam gē mətá adē Roboam. Rī ngán gē ní i Yeus ō, Semaria ō, Jaham ō.

²⁰Gō tá anī Roboam taā Maaka ké ngōñ Absalom. Maaka ojə ngán ké dəngam gē sɔ adēñ. Rī ngán gē ní i Abia ō, Atai ō, Jija ō, Selomit ō.

²¹Roboam gey Maaka ké ngōñ Absalom tɔy gotə nəyán gē malang ō, tɔy ké dəyá gidə ndogə gē malang ō. Tām nəyán gē i kutə gidə i sósú ō, dəyá gidə ndogə gē i kutə mehé ō. Ngánən ké dəngam gē i kutə jōó gidə i sósú, ba ngánən ké dəyá gē i kutə mehé.

²²Roboam əndā Abia ké ngōñ Maaka kété kadē ni i ngār yā ngákooñ gē tɔdɔ ni sāā kadē i Abia n oo bē gotən tá ní.

²³Ni-rāā kə kum kedēé, tēndā gotə ngánən kə dəngam kə rang gə malang tū́dó kə loo gə té dɔ nang yā *Juda té ɔ, yā Benjamə té ɔ. Ni tēndādé kə kem bē kə ngañg gə té malang. Adədó yáá kəsa ngáy ɔ, əho gātə dəyá gə ngáy adədó ɔ.

2 CH 12

Sisak mbañg kə Ejiptə taā dɔ nang kə Juda

(Áaṽ 1 Mba 14.25-28)

¹Dan ń bē koṛ yā Roboam tél ndi majə ɔ, Roboam ndi ngañg dɔ bē té ɔ anī, ni ɔ, ngán *Israel gə malang əyá *ndū najə yā Kóṣbē kṵó.

²Sɔṵń háł kə sew al ń niñ rāāñ kə Kóṣbēé ní, bāl koṛ bē yā Roboam kə nge ko mí té anī, Sisak mbañg kə Ejiptə reē ənī bē kə Jerusalem rṵṵ.

³Ni-reē i kə púsə rṵṵ gə dūbú kə bú jṵó ɔ, ngé kał sənda gə dūbú kutə mehə ɔ, tá de gə ń iṵñ dɔ nang kə Ejiptə té reēñ seneé ní, deē asə tɔda kutədó alé. De gə ní i Libi gə ɔ, Suki gə ɔ, Nubi gə ɔ.

⁴Ni-taā bē kə ngañg gə kə dɔ nang yā *Juda té ɔ, reē báté ugə Jerusalem ɔ.

⁵Semaya kə *nge koṛ ta reē rṵ Roboam té ɔ, rṵ ngār gə kə Juda té ń kánəñ naā Jerusalem najə yā Sisak kə reē ugə ngər rṵdó té ní ɔ, ba ədadé na: Kóṣbē ɔñ najə i beé, əda na: Siṽ əyámī kṵó, adə mā m-əyási kṵó jī Sisak té ɔ.

⁶Mbañg niñ kə ngār kə *Israel té gə gerəñ yáá kə gṵté al ń niñ rāāñ ní ɔ, ədañ na najə i yā Kóṣbē ɔ.

⁷Dan ń Kóṣbē áá kadə gerəñ yáá kə gṵté al ń niñ rāāñ ní anī, ɔñ najə kə Semayaá báy tṵ, əda na: Dan ń niñ gerəñ yáá kə gṵté al ń rāāñ ní kṵó bá ní, m-ā m-nujə sedé alé. M-ā m-gāñg dɔdó kem ngər ɔ, m-ā m-lṵṵ gir bəgā wṵñg yám dɔ bē kə Jerusalem té ɔ, adə m-ā m-əyá Sisak kadə nujə bē ń toṵ alé.

⁸Bá tá ba a téləñ ngé rāā kəla yān gə kadə gerəñneé na rāā kəla yám mā ɔ, rāā kəla yā gotə bē koṛ kə rang gə ɔ, i yáá kə to tītə naā alé.

⁹Adə Sisak mbañg kə Ejiptə aṵ ənī bē kə Jerusalem rṵṵ. Ni ɔy yáá kənge gə kə kem *kújə yā Kóṣbē té ɔ, kem kújə yā mbañg té ɔ. Ni ɔy yáá malang, adə ɔy der lór gə ń Salomṵ rāā ní ɔ.

¹⁰Mbañg Roboam rāā der gində nəngā kasə gə kum gotə, ba bṵṵ ngol áskar gə ń a ngṵməñ ta róbə kújə yā mbañg ní.

¹¹Adə kə dɔ kaṵ mbañg *kújə yā Kóṣbē té gə malang ń noṵ, ngé ngṵm loo gə a aṵ a ɔyñ der gə ní, ba gṵ té anī tél aṵñneé gogé kem kújə yā ngé ngṵm loo gə té.

¹²Wṵñg ń rāā Kóṣbē dɔ Roboam té ní tetə, adə ni-lṵṵ gir nujə loo sák sák kṵó té, tṵdṵ geṛ kə Roboam geṛ gṵ té al yān té ɔ, tṵdṵ yáá kə majə gə kə toñ dɔ nang yā *Juda té báy té ɔ.

Gír koṛ bē yā Roboam gāñg

(Áaṛ 1 Mba 14.21-24, 29-31)

13Mbañg Roboam ɔɔ bē Jerusalem ɔ, mbūsē gír kɔɔ bē yān adē ngañg ɔ. Dan ní ɛndānēn mbañg ní, bālēn i kutə só gidə i kógērn. Ni-ɔɔ bē Jerusalem bāl kutə gidə i sīrí. Tɔdɔ Jerusalem i bē ní Kóɔbē gērā dɔ nang ké *Israel té malang ní. Ni gērān i yā rāā yáa kemeé kadē de gē gerēñneé na ni i dan gír deē yān gē té. Rī kóɔ Roboam na i Naama. I dəyá Amon.

14Roboam rāā yáa kə majə alé, tɔdɔ ɛndā rōn ta sāā Kóɔbē té kə ngarā keməñneé māmák alé.

15Ndangēn kəla rāā Roboam gē ké ta kəla gír té báté ta tōl ta té i kem makətübē kəla rāā Semaya *nge koō ta té ɔ, i kem makətübē kəla rāā Ido nge kaa yáa té ɔ. Rī gír kaa de gē i kem makətübē gē ngeé ní noō té. Roboam niñ kə Jeroboam a rōñ i naā ngándáñg.

16Dan ní Roboam oy ní dubēnēn i kem bē yā Dabid té. I ngōnən Abia n ɔɔ bē gotən té ní.

2 CH 13

Abia ɔɔ bē

(Áaṛ 1 Mba 15.1-8)

1Abia əla gír kɔɔ bē ké *Juda i kem bāl kɔɔ bē yā Jeroboam ké nge kɔ kutə gidə i sósó té.

2Ni ɔɔ bē bāl mətá kem bē ké Jerusalem té. Rī kóɔn na i Mikaya. Kóɔn i ngōñ Uriel ké Gibeá. Abia niñ kə Jeroboam rōñ naā.

3Abia ɔy i gɔ rōɔ gē n əlañ gír rōɔ ní. I de gē dúbú bú só ké geṛ rōɔ majə gē. Jeroboam gērā de gē dúbú bú sósó tэндэдэ ta kə naá no Abia té kə jī loo rōɔ. De gē ní i gɔ rōɔ gē malang.

4Abia ra dɔɔ dɔ mbaḷ Samaraim ní i mbaḷ ké gō nang ké mbalá yā *Eperaim té ní ba un ndūn kə dɔɔ ɔrēñ najə, əda na: Jeroboam ɔ, *Israel gē malang ɔ, ɔɔi najə ní m-ā m-ɔr ní.

5Kɔɔ bē ké Israel té ní, Kóɔbē Nébā yā Israel adē i Dabid kə gír kojə yāñneé. I *madə naā ké loo nujən gətóo ní i-gerī al a.

6Banī Jeroboam ké ngōñ Nebat ní i nge kəla yā Salomɔ ké ngōñ Dabid ní, ɔjə rōn ɔ, əsɔ wōñg ta kóɔn té ɔ.

7De ké ngār al gē, ngán ké nujə kóɔ gē əgañ naā gidən té, ba ɛndāñ gúu dɔ Roboam ngōñ Salomɔ té. Roboam ní i ngōñ báy ɔ, hálən to ngōñ báy ɔ ní duñ tadé alé.

⁸Ba n̄ toō b́aa ɔ̄rī i najē mbāté koo bē yā Kóɔbē n̄ i kem jī ngán Dabid té ní! Sīi i kósə de ké ngáy gē ō, ngán mañg lór gē n̄ Jeroboam rāadé nóbā gē té adēsí ní niñ i sesí ō.

⁹Ngé tuñ yáa yā Kóɔbē gē n̄ i ngán *Aarɔ gē ní ō, *ngán Lebi gē ō ní, sīi i-təbāidé kóɔ ba i-gērāi de gē əndāidé *ngé tuñ yáa yāsí gē té tītē n̄ gir de gē ké kem bē ké rang gē té a rāāñneé ní. Deē n̄ reē kə mañg ké bəra kógə́m̄ ō, bal batē gē sirí ō, bá anī sīi əndānīi nge tuñ yáa té kadē rāa kəla adē nóbā ké niñ i Nóbā al gē.

¹⁰Banī yājí jii b́aa i Kóɔbē n̄ i Nóbā yājí ní ō, j-əyan kóɔ al ō. Lojí b́aa *ngé tuñ yáa gē n̄ a rāāñ kəla yā Kóɔbē ní i de ké gir kaa yā Aarɔ té gē ō, *ngán Lebi gē rāāñ kə yádé gē ō.

¹¹Niñ róōñ *yáa tuñ ké kə taá malang gē tām yā Kóɔbē té kə dɔ ndō gē dəlói ō, loo solí ō, róōñ ndujē yáa ké kotə majə gē ō, bókəñ mápa gē dɔ tábəl ké *unjə njáy njáy té ō, əndāñ hor loo solí kə dɔ ndō gē ta dɔra hor ké rāa kə lóró té ō, ta bay hor ké tū té gē té ō. Tɔdɔ yáa gē n̄ Kóɔbē Nóbā yājí əda kadē yā rāa ní, jii j-əndā kumjí girí jə-rāa kə gōo banī sīi əyanī kóɔ.

¹²Áaī, Nóbā i sejí, i ni n̄ i ngār yājí ní. Ngé tuñ yáa yān gē i sejí ō, j-aw kə bərunjə gē ké yā kór dɔsí té yā rɔɔ́nsí ō. Beé ní, ngán *Israel gē, i-lōōi rɔɔ́ Kóɔbē Nóbā yā kaasí gē tām ā i-tetənīi rɔɔ́ alé.

¹³Jeroboam adē bütē áskar gē rəngōñ rōdé gidə *Juda gē té a ngeyñneédé. Adē Israel gē i no Juda gē té ō, ngé ngey Juda gē i gidədə té ō.

¹⁴Dan n̄ Juda gē tūrəñ kumdé ní anī aḡñ kadē rɔɔ́ i kété ō, gogó ō. Anī əgañ kór kə dɔ Kóɔbē té ō, *ngé tuñ yáa gē kōrəñ bərunjə gē ō.

¹⁵De ké dəngam ké Juda té gē tūrəñ kól rɔɔ́. Dan n̄ niñ tūrəñ kól anī, Nóbā tetə Jeroboam niñ kə Israel gē malang rɔɔ́ kóɔ no Abia té ō, no Juda gē té ō.

¹⁶Ngán Israel gē aḡñ naā kóɔ no Juda gē té adē Nóbā əladé kem jidé té.

¹⁷Abia niñ kə deē yān gēé tetəndé rɔɔ́ tetə kə to bōl ngáy. Niñ tōləñ *Israel ké gēr rɔɔ́ majə gē dūbú bú mí.

¹⁸Dan ngeé n̄ noō té ní əlañ rɔɔ́l dɔ Israel gē té banī *Juda gē tá tetəñ rɔɔ́, tām niñ əndāñ tógədə i dɔ Kóɔbē n̄ i Nóbā yā kaadé gē ní té.

¹⁹Abia ngōdē Jeroboam. Ni-taā bē gē jīn té, taā bē ké Betel ō, Yesana ō, Epəron ō, ngán bē ké dūū gē n̄ bē gē n̄ noō oḡñ bē dɔ té ní ō.

²⁰Dan n̄ Abia a oḡñ bē ní tógə Jeroboam to tītē kə kété tɔ alé. Ta tōl ta anī Nóbā əndan adē oy.

²¹Banī Abia mbūsə gir koo bē yān adē ra ngañg. Ni taā dəyá gē kutə gidə i só ō, ojə ngán ké dəngam gē kutə jōó gidə i jōó ō, ngán ké dəyá gē kutə gidə i mehé ō.

²²Gotə yáa ké rang gē n̄ Abia rāa ní, ndangəñ i kem makətübə n̄ a bārəñ na i yáa gē n̄ əga kem Ido ké *nge koō ta dɔ té ní té.

²³Dan ní Abia oy ní dubēnēñ i kem bē yā Dabid té. I ngōnən Asa n ɔɔ bē gotən té ní.

Ta kəla gír kɔɔ bē yā Asa

(Áaɪ 1 Mba 15.9-11)

Dan ní Asa a ɔɔñ bē ní loo to lom kem bēé bāl kutə kógə́m.

2 CH 14

- ¹Ni-rāā yáá ké majə ɔ, yáá ké súmūú ɔ, ta kum Kóɔbē Nə́bā yān tá.
- ²Ni-rāā adə *loo tuñ yáá yā tərā gə kə loo ndōy yādə gə gətóon kɔɔ kem bēé ɔ, ni tɔɔ mbaɩ ké túdē kə nja dɔɔ gə ɔ, tégā kágə besə ké yā ból gidə gə kɔɔ ɔ.
- ³Ni-əda *Juda gə kadə sāāñ Kóɔbē ní i Nə́bā yā kaadə gə ní ɔ, kadə rāāñ yáá ní *ndū najə yān əda ní ɔ, yáá gə ní ni-əda kadə yā rāā ní ɔ.
- ⁴Asa rāā adə loo ndōy gə ɔ, *loo róo ndujə yáá ké kotə majə gə ɔ, gətóon kem bē gə malang ké Juda té kɔɔ, adə bē kɔɔ ndi jəke bāl yān tá.
- ⁵Ni-rāā bē ké ngañg gə ké Juda té tɔdɔ bē ndi jəke. Kem bāl gə ní noo té ní deē rɔɔñ alé, tɔdɔ Kóɔbē rāā adə ni-ɔr koɔ.
- ⁶Ni-əda *Juda gə na: Ādə jə-rāāi bē gə ní noo ɔ, jə-tənāi ndogə mbaɩ ké nder gə gididə gə té ɔ, jə-rāāi kújé ké ngāl kə dɔɔ gə tū ndogə mbaɩ gə ní té ɔ, jə-təlaɩ bápə gə ta bē gə ní té ba jə-dēsɩ kágə gə ta tá j-utīneé ta ɔ. Bē to lom nojí té, tɔdɔ jə-sāāi Kóɔbē Nə́bā yājí, jə-sāāniɩ adə ni əyājí adə j-ɔrɩ koɔ tām madə baājí gə ní ndiñ gírēñ gidəjí ní rɔɔñjí alé. Loo ní noo té niñ-rāāñ bē gə ní adə bē gə ní téləñ bē ké ngañg gə.
- ⁷Ngé rɔɔ yā Asa ké Juda gə i deē dūbú bú mətá. Yáá rɔɔ yādə i der ké bo ɔ, nənga ɔ. Ngé rɔɔ yān gə ké Benjamə i deē dūbú bú jōo kə dūbú kutə sósó. Yáá rɔɔ yādə i ngán der ké dūú gə ɔ, niñ i ngé kur gərā gə ɔ. Niñ malang i gɔ rɔɔ gə.
- ⁸Jera ní i de ké Nubi ní reē kə de gə ké kutədə i dūbú bú nja kutə ɔ, kə púsə rɔɔ gə bú mətá ɔ, əniéndə rɔɔ. Ni-reē bátə ugə Maresa.
- ⁹Asa teē tənɩ tan adə niñ-rañ kə ta naá kə jɩ loo rɔɔ wól loo ké Sepata tá, ngɔr kə Maresa.
- ¹⁰Asa əga kɔr kə dɔ Kóɔbē Nə́bā yān tá, əda na: Kóɔbē, de ké asə ra dɔ dán de ké tógən i ngáy té kə de ké tógən gətóo té ké rang gətóo, i ɩ ngóy. Kóɔbē Nə́bā yājí, ɩ-rāā sejí! Tɔdɔ j-əndā tógəjí i dɔɩ té ɔ, kósə de ké ngáy gə ní too, jə-reē yā rɔɔdə i kə rɩ ɔ. Kóɔbē, ɩ i Nə́bā yājí. Ādə deē ndul tósə gātí alé!
- ¹¹Kóɔbē tetə Nubi gə rɔɔ no Asa tá ɔ, no *Juda gə tá ɔ, adə Nubi gə əyñ naā.
- ¹²Asa niñ kə deē yān gēé ngōdēndə bátə ugəñ Gerar. Nubi gə oyñ malang sutə. Deē kógə́m dandə té ké teē t yo té gətóo. Tɔdɔ Kóɔbē ɔ, ngé rɔɔ gə ɔ, nujəñ sedə kɔɔ. Deē yā Asa gə ɔyñ yáá kənge ké kəhɔ ta rɔɔ té kɔy ké to ból ngáy.

¹³Gō té anī niñ taāñ bē gē n̄ gīrēñ gidə bē ké Gerar ní malang, tɔdɔ́ Kóɔ́bē əla bōl̄ ké ngáȳ kem de ké kemeé gē té ɔ, ɔȳñ yáá ké kem bē gē ní té ɔ, tɔdɔ́ yáá kənge ké kemd́ gē té ké yā kɔy gē i ngáȳ.

¹⁴Niñ əññ ngé kuł̄ yáá gē n̄ ndiñ kem gong yádé gē té ní rɔɔ́ ɔ, adə əhɔñ batə gē ɔ, jámbal gē ɔ ngáȳ. Gō té anī niñ tél aw̄ñ gogé Jerusalem.

2 CH 15

Asa tūr gir̄ yáá

(Áaī 1 Mba 15.12-15)

¹Ajaria ngōñ Oded n̄ Ndíl Nóbā i dɔn té ní

²teē tənī ta Asa ba ədan na: Mbañg Asa ɔ, *Juda gē malang ɔ, Benjamə gē malang ɔ, ɔɔī najə n̄ m-ā m-ɔr̄ ní! Kóɔ́bē i sesí dan n̄ s̄ī i seneé ní. Ré ĩ-sāñiñ anī ni a əyá rɔn yā kadə éngeniñ. Banī ré əyain̄ kɔ́ɔ́ anī, ni a əyási kɔ́ɔ́ ɔ.

³*Israel gē ndiñ kanjə Nóbā ké rɔkum ɔ, kanjə nge tuñ yáá ké yā ndóódé yáá ɔ, kanjə *ndū najə ɔ, dan i ngáȳ.

⁴Ba dan n̄ wur kɔl əsɔ dɔd́ té anī, tél reēñ gogé rɔ́ Kóɔ́bē té, rɔ́ Nóbā yā Israel té. Niñ sāñ Kóɔ́bē ɔ, Kóɔ́bē əyá rɔn adə əngənəñ ɔ.

⁵Dan ngeé n̄ noɔ́ té ní, de gē n̄ a aw̄ñ ɔ, a téləñ ɔ, ní asəñ kənī kemd́ alé. I bōl̄ ké ngáȳ n rāa de gē malang kə kem bē gē té ní.

⁶Nápar de gē a rɔɔ́ñ i naā ɔ, bē gē a rɔɔ́ñ i naā ɔ, tɔdɔ́ Nóbā yéydé kə wur kɔl ké tayā tayā gē ké əsɔñ dɔ bē té.

⁷Banī s̄ī ĩ-ndiñ ngañg. ĩ-lɔɔ́i kəyá rɔɔ́sí kadə ɔrəñ tógésí kɔ́ɔ́. A əndāñ njasí tām yā kəla n̄ ĩ-rāāi té ní.

⁸Dan n̄ Asa oɔ́ najə gē n̄ noɔ́ ɔ, najə gē n̄ Oded *nge koɔ́ ta ɔr̄ ké *nge koɔ́ ta té ɔ ní anī, ənge tógə adə ni-rāa adə bəsə gē gətɔoñ kɔ́ɔ́ dɔ nang ké *Juda té malang ɔ, dɔ nang yā Benjamə té ɔ, kem bē gē n̄ ni táādé gō nang ké mbalá yā *Epəraim té ní ɔ. Ni-rāa *loo tuñ yáá yā Kóɔ́bē n̄ ra ta ngōñ kújé ké ta róbé *kújə yā Kóɔ́bē té ní adə to kijə ɔ.

⁹*Israel gē ngáȳ ké gir̄ bē yā *Epəraim té ɔ, Manase té ɔ, Simeɔ́ té ɔ, tél reēñ gō mbañg Asa té. Niñ ndiñ kem bē kɔɔ́ yān té tɔdɔ́ ɔrəñ kadə Kóɔ́bē i naā té seneé. Mbañg bārdé ɔ, bār̄ *Juda gē malang ɔ, Benjamə gē ɔ.

¹⁰Niñ kánəñ naā Jerusalem kem naā ké nge kɔ́ mətá té, yā bāl̄ nge kɔ́ kutə gidə i mí n̄ Asa ɔɔ́ñ bē té ní.

¹¹Yáá kənge ké kəhɔ ta rɔɔ́ té gē n̄ ɔy reēñneé ní, ɔrəñ mañg gē bú s̄irí ɔ, batə gē dúbú s̄irí ɔ, ba tuñ adəñ Kóɔ́bē ndɔ́ n̄ noɔ́ té.

¹²Niñ-əhɔñ *madə naā kə Kóɔ́bē gogé rang yā rāañ yáá n̄ Kóɔ́bē Nóbā yā kaadé gē ndigə ní kə ngarə kemd́ māmák ɔ, kə rɔd́ malang ɔ.

- 13Ngōñ, aláa de ké tɔgə, dɔngam, aláa dəyá n̄ a rāa yáá n̄ kem Kóɔbē Nóbā yā *Israel ndigə ní al̄ ní a tɔlnəñ kɔ́.
- 14Ndūdé n̄ əniñ adəñ Kóɔbē ní dānəñ gō kə kɔ́ kə kur ngáȳ ɔ, kə tōw kə kɔ́ gə ɔ, kə bərúnjə kə kɔ́ gə ɔ.
- 15Tā anī *Juda gə malang rāāñ rōneĭ najə ndūdé n̄ əniñ té ní. Tɔdɔ əniñ i kə ngarə kemdə mámák ɔ, sāāñ Kóɔbē i kə gír kə majaá ɔ. Loo n̄ noɔ té Kóɔbē əyā rōn adə əngenəñ ɔ, rāa adə lápáya to dɔ niñ dɔ nang yādé gə té malang ɔ.
- 16Loo ké to rɔȳ n̄ əndāñ Maaka kaa mbañg Asa tū té a mēř kadə a bārəñ kaan na i dəyá ké bo ní, Asa ɔrən tū té kɔ́. Tɔdɔ Maaka udə besə kógə́m kə majal̄ ngáȳ yā rɔȳn̄ *Asera. Asa tégā besə kə majal̄ ngáȳ ní kɔ́. Ni tətən rárak ba əla hor dɔ té kum wól loo ké Sedəřɔ tá.
- 17Banī ni-rāa adə loo ndōȳ gə gətóoñ kɔ́ dɔ nang kə *Israel té alé. Bá tā ba Asa tár Kóɔbē kə ngarə keməneé mámák kə dɔ ndɔ gə malang n̄ ni ndiñ kə kumneé ní.
- 18Yáá ndējə gə n̄ bɔbən ɔř kañ tayā ɔ, nəkó ɔř kañ tayā ɔ ní, aw̄n̄ kem *kújə yā Kóɔbē tá, adə i gində arjāa ɔ, lór ɔ, yáá kə rang kə tayā tayā gə ɔ.
- 19Rɔɔ gətóo bāté ugə́n̄ bāl̄ kɔɔ bē kə nge kɔ kutə mətá gidə i mí yā Asa tá.

2 CH 16

Asa rɔɔ Basa mbañg kə Israel

(Áaĭ 1 Mba 15.16-22)

- 1Kem bāl̄ kɔɔ bē kə nge kɔ kutə mətá gidə i mehé yā Asa té anī, Basa mbañg kə *Israel reə əni bē kə *Juda rɔɔ ɔ. Əni rōn rāa bē kə Rama kadə ngañg yā kɔgə́n̄ Asa mbañg kə Juda māñ ɔ.
- 2Asa ɔy gində arjāa ɔ, lór ɔ, kə loo ngōm̄ yáa kənge kə kem *kújə yā Kóɔbē tá ɔ, kə loo ngōm̄ yáa kənge kə kem kújə yā mbañg tá ɔ, ba əlan̄ adə Ben Hadad mbañg kə Aram n̄ ndi Damas ní té. Ni ədan na:
- 3Adə j-əhɔ *madə naā tītə n̄ bɔbəjí gə əhɔñneé madə naā kété ní. Áaā, m-əla kə gində arjāa ɔ, lór ɔ m-ādī. Adə ĭ-gāñg madə naā n̄ əhɔ kə Basa mbañg kə *Israel ní kɔ́ adə reə rɔɔm̄ tɔ alé.
- 4Ben Hadad oɔ najə yā mbañg Asa, adə əla ngol áskar yān gə adə aw̄ rɔɔñ bē gə kə Israel tá. Niñ taāñ bē kə Iyon ɔ, Dan ɔ, Abel-Maim ɔ, bē gə yā Nepətali n̄ kújə kán yáa gə i kemdə gə té ní malang ɔ.
- 5Dan n̄ Basa oɔ najə n̄ noɔ anī lōo gír rāa bē kə Rama tá kadə ngañg ɔ, əyā ta kəla yān gə ɔ.
- 6Mbañg Asa aw̄ kə *Juda gə malang adə ɔyñ mbaĭ gə kə kəgə gə n̄ Basa a rāan̄ bē kə Rama kadə ngañg ní. Ni ɔydə rāan̄ bē kə Geba ɔ, Misəpa ɔ, adə téləñ bē kə ngañg gə.

Asa əla Hanani dəngáyá

⁷Dan ngé n noō té ní Hanani nge kǎǎ yǎǎ reē ənge Asa mbañg ké Juda ba ədan na: Dan n əndā tógí i dɔ mbañg ké Aram té ba i dɔ Kóǔbē Nébā yǎi té al bá ní, ādē i ngé rōō gē yā mbañg ké Aram ta róbə teē kōó gír tógə yǎi té.

⁸Kété ní Nubi gē ō, Libi gē ō, boon naā adē niñ i ngé rōō ké kósé ngáy gē ké awñ kə púsə rōō gē ō, ngé kaǎ sénda gē ō al a? Ba Kóǔbē əladé gír tógə yǎi té, tām dan n noō té ní əndā tógí i dɔn té.

⁹Tām kum Kóǔbē ǎǎ loo dɔ nang té malang i yā kəsəñ kíí ngé gē n kemdá i yān kə taá malang ní kə dɔó. I beé n a i-rāā yǎǎ i tītə de ké kuñ dɔn gətóo ní. Adē əla gír bōólaā báté kə no té ní ā i-ra i dan rōó.

¹⁰Wōñg rāā Asa kə nge kǎǎ yǎǎ adē əhɔ ənīn dəngáyá. Tɔdɔ najə gē n ɔr ní adən wōñg ngáy. Dan ngeé n noō té ní Asa rāā kum ngán *Israel kéréy gē ndoō té.

Gír koo bē yā Asa gāñg

(Áǎǎ 1 Mba 15.23-24)

¹¹Ndangəñ gotə najə yā Asa ké ta kəla gír té báté ta tǔl ta té kem makətübə yā mbañg gē ké Juda té ō, ké Israel té ō.

¹²Asa əsō moy bāl koo bē yān ké nge kə kutə mətá gidə i ndōhó té. I moy ké nja té ké ngañg ngáy n rāān ní. Nəkó n i moy rāāneé noō gəgē ní Asa sāā nja Kóǔbē alé, banī sāā i nja doktór gē tá kadə tɔləñ moy dɔn té.

¹³Asa oy aw gō kaan gē té. Ni oy i kem bāl koo bē yān ké nge kə kutə só gidə i kógəñ té.

¹⁴Dubənəñ i kem bəlo bádé n adē ndērəñ tām yān té kem bē yā Dabid té ní. Ənīnəñ i dɔ tərá ké yǎǎ ké kotə majə gē ō, ké gír yibə ndum ké tayā tayā gē ō, i tū té té ō, rāāñ hor ké bo ngáy tām yān té ō.

2 CH 17

Koo bē yā Josapat: Háí ké gōté n ni-rāā kə Nébāá ní

¹Ngōnən Josapat oo bē gotən té. Ni-ndi dɔ rōn té majə yā rōón *Israel.

²Ni təndā bütə áskar gē kə kem bē ké ngañg ngañg gē ké dɔ nang ké *Juda té ō, təndā ngé koo bē gē dɔ nang ké Juda té ō, kem bē gē yā *Eperaim n bəbən Asa taā té ní ō.

³Kóǔbē i naā té kə Josapat, tɔdɔ ni un hál kaan Dabid ta kəla gír koo bē yān té. Ni sāā nja besə *Baal gē alé.

⁴Banī sāā i nja Kóǔbē Nébā yā kaan gē. Ni-rāā i gō míndə gē n Kóǔbē Nébā yā kaan gē əda kadə yā rāā ní, banī ni-rāā yǎǎ gē n a rāāñ *Israel té ní alé.

⁵Kóǔbē mbūsə gír koo bē ké jīn té adē ra ngañg ō, *Juda gē malang reēñ kə *yǎǎ ndējə gēé adənəñ ō. Adē ni-ənge yǎǎ ngáy ō, ənge kəsə gɔn ngáy ō.

⁶Kemən ndigə njērā dɔ róbə gə yā Kóṽbē tá kum kə kété kété, adə ni-rāā adə loo ndōy gə ɔ, kəgə besə kə yā bōl gidə gə ɔ, gətóon kōɔ dɔ nang kə Juda tá.

⁷Kem bāl koo bē yān kə nge koo mətá tá anī, əla de kə bo yān gə ndōo de gə yáá tá kem bē gə kə Juda tá. De gə ní i Ben Hail ɔ, Obadia ɔ, Jakari ɔ, Netanel ɔ, Mikaya ɔ.

⁸*Ngán Lebi gə i sedé naā tá. *Ngán Lebi gə ní i Semaya ɔ, Netania ɔ, Jebadia ɔ, Asael ɔ, Semiramot ɔ, Yonatan ɔ, Adonia ɔ, Tobia ɔ, Tob Adonia ɔ. Ngé tuñ yáá gə i Elisama ɔ, Yoram ɔ.

⁹Niñ aṽñ kə makətübə *ndū najə yā Kóṽbēé jidə tá. Niñ ɔrəñ gə bē gə kə Juda tá malang, ndóonneé de gə yáá.

Tógə Josapat

¹⁰Bē koo gə malang ní ndiñ gīrəñ gidə bē kə *Juda ní bōlən Kóṽbē kōɔ, adə deē kógəñ kə anī Josapat rōɔ gətóo.

¹¹De gə iñ kə kadə karī gə ɔ, nar ɔ, dɔ yáá kə tīr gə ɔ, bē Pilistin gēe reēneé adəñ Josapat. Arabə gə reēñ kə yáá kuł gēe adənəñ ɔ, adənəñ bal batə gə dūbú sīrī kə bú mí ɔ, bal bəyā gə dūbú sīrī kə bú sīrī ɔ.

¹²Tógə Josapat aṽ i kum kə kété kété. Ni-rāā loo kə ngañg ngáy gə dɔ nang kə Juda tá ɔ, bē gə kə yā kán yáá kemeé gə ɔ.

¹³Yáá gə kə ni káñdə əndādə koñ tá gə i ngáy kem bē gə kə Juda tá ɔ, aṽ kə ngé rōɔ kə ngañg ngañg gə kə niñ i go rōɔ gə kem bē kə Jerusalem tá ɔ.

¹⁴Ɔsəñ dɔ ngé rōɔ gə ngeé ní too naā tá i kə gə gir kojə yādə gēe. Rī ngol ngé rōɔ gə kə dɔ de kə dūbú gə tá kə *Juda tá n toó: Adəna, ni i ngol de kə dūbú bú mətá gə. Niñ malang i go rōɔ gə.

¹⁵De kə kadə Adəna tá i Yohanan. Ni i ngol de kə dūbú bú jōo kə dūbú kutə sósó gə.

¹⁶De kə rang i Amasia kə ngōñ Jikəri. Ni-adə rōñ kə gə kem ndigə yāneé yā rāañ kəla yā Kóṽbē. Ni i ngol de kə dūbú bú jōo gə. Niñ malang i go rōɔ gə.

¹⁷Rī ngol ngé rōɔ gə kə gir bē yā Benjamə tá gə n toó: Eliada, ni i go rōɔ ɔ, ngol de kə dūbú bú jōo gə ɔ. Yáá rōɔ yādə i ga gəra ɔ, der ɔ.

¹⁸De kə kadən tá i Yehojabad. Ni i ngol de kə dūbú bú kə dūbú kutə sósó gə. Niñ malang ní adəndə yáá rōɔ gə kə yā rōɔñ.

¹⁹Kutə ngé rāā kəla yā mbañg gə n noo kanjə kadə deē tédá ngé gə ní ni bōkədə kə kem bē kə ngañg gə kə dɔ nang kə *Juda tá ní.

2 CH 18

Josapat boo rōñ tū yā Akab mbañg kə Israel tá

(Áaī 1 Mba 22.1-4)

¹Josapat ənge yáá ngáy ō, ɔsəñ ɔnəñ ngáy ō. Niñ téləñ ngée naā gə kə mbañg Akab kə ta kuł taā naā kógə́m kə to dɔ dáńdɔ́ tɔ́.

²Gō tɔ́ asə bāl kóndóńg wań baa Josapat aŵ bē Akab kem bē kə Samari tɔ́. Akab tɔ́ batə gə ngáy ō, mañg gə ngáy ō, rāanneé mbā kə de kə gōn tɔ́ gə. Anī Akab mēr Josapat kaw seneé kadə n-aŵ n-əñīñ bē kə Ramot kə Galaad rōō.

³Ni-dəje Josapat mbañg kə *Juda na kə ndigə kaw seneé kəñī bē kə Ramot kə Galaad tɔ́ rōō wa. Anī Josapat tél əda Akab na n-a n-aŵ seneé ta rōō tɔ́. Ré yáa rāan a rāa na i ni ō, ré yáa rāa deē yān gə a na rāa na i deē yān ni gə ō.

Ngé koō ta gə ədañ najə kə majə tām yā mbañg tɔ́

(Áaĭ 1 Mba 22.5-12)

⁴Bá tā ba Josapat əda mbañg kə *Israel báý tɔ́ na kə oō yā Kóōbē pá tá.

⁵Loo n noō tɔ́ mbañg kə Israel káñ *ngé koō ta gə bú sɔ́ ba dəjedé na kə kə n-aŵ kə n-rōōñ bē kə Ramot kə Galaad aké kə n-lōō gírí wa. Ngé koō ta gə tél ədanəñ na kə aŵ na Nóbā na a əla bē ní kem jīn tɔ́.

⁶Banī Josapat dəje na kə *nge koō ta kə rang kə kadə n-oōñ najə kə ta Kóōbē tɔ́ tan tɔ́ kə gətóo wa.

⁷Mbañg kə *Israel tɔ́ tél əda Josapat na nɔy deē kógə́m noō báý, banī na neləñ ni kə deē ní alé, tām na a əda najə kə majə tām yān ní tɔ́ alé, ba na a əda i najə kə majal tá dejə. Deē ní na i Mise kə ngōñ Yimla. Josapat əda na kadə mbañg ɔ́ najə beé alé.

⁸Loo n noō tɔ́ mbañg kə Israel bār nge kəla kógə́m ba ədan na kə aŵ lów kə reē kə Mise kə ngōñ Yimla.

⁹Mbañg kə Israel ō, mbañg kə *Juda ō, tɔ́lañ kúbə mbañg yádé gə rōdɔ́ tɔ́, ba ndiñ dɔ́ kōr kágə mbang yádé gə tɔ́ ndágə looó, ta róbə kə yā kudəñ kə kem bē kə Samari tɔ́ tɔ́. Ngé koō ta gə malang rañ a ɔrəñ najə kə loo *ngé koō ta gə tɔ́.

¹⁰Sidekia kə ngōñ Kenana rāa gajə dā gə kə gindí ba əda na: Kóōbē əda na i gajə dā gə n toō n ā ĩ-tetəñ Aram gə rōō ní.

¹¹Gotə *ngé koō ta gə malang ədañ yádé i tītə n noō ō, ədañ na kə aŵ kə əñī bē kə Ramot kə Galaad rōō na a ənge yáá n keməñ gey ní! Kóōbē na a əla bē kə Ramot kə Galaad kem jī mbañg tɔ́.

Mise nge koō ta əda na a tetəñ mbañg rōō

(Áaĭ 1 Mba 22.13-28)

¹²Nge kəla n aŵ bār Mise tɔ́ ní ədan na kə aā, *ngé koō ta gə malang na ədañ na i yáá kə kógə́m beē, ədañ na i najə kə majə tām yā mbañg tɔ́. Ní, kadə najə kə rəñ ni Mise kə i gō yádé tɔ́, kə əda yáá kə majə tām yā mbañg tɔ́ ō.

¹³Banī Mise tél ədan na: Tītə n Kóōbē na ndiñ kə kumneé noō ní, na i yáá n Nóbā yān na a əda ní n na n-a n-əda ní.

- 14 Ni-reē rō mbañg té anī mbañg dajen na: Mise, j-aw̄ jə-rōōī bē ké Ramot ké Galaad aké m-lōō girí ní? Anī Mise tél ədan na kə aw̄n̄ na a tetəñ rōō, Kóōbē na a əla bē ké Ramot ké Galaad kem jidó té.
- 15 Banī mbañg tél ədan na: I nja kóndóŋg n kə m-rā seí kadə ənī míndí ādəm̄ kadə i najə ké rōkum ké kə rī Kóōbē ngóy n kə ədam̄ ní?
- 16 Loo ní noō té Mise əda na n-aḡ ngán *Israel gə malang t̄t̄n̄ naā kə dɔ mbaĭ gə té t̄t̄ə batə gə ké nge kuĭdá gətóo beé. Kóōbē əda na de gə ní toō ngoldá gətóo ní, ādə naā nəkó a tél ta kaw̄ gogé bēé kə kem ké sɔĭ lɔmɔ.
- 17 Mbañg ké Israel əda Josapat na ké n-ədan najə ní noō al̄ wa, na n-ədan na a əda najə ké majə dɔn ni té alé, na a əda na i najə ké majal̄ dejə.
- 18 Banī Mise əda báý tɔ na kə oōn̄ najə ní Kóōbē əda ní, tɔdɔ na nḡḡ Kóōbē ndi dɔ kōr̄ kəgə mbañg yān té ō, ngé kəla yān ké dɔ rā té gə malang na rañ kə njadé dɔɔ dɔ jī kɔn té ō, jī gelən té ō.
- 19 Kóōbē dəje na ké i náā n ndigə kaw̄ gól Akab té kadə ənī bē ké Ramot ké Galaad rō kadə tōlən̄ Akab tū té wa. Anī deē kógərn̄ əda yān i beé, ba de ké rang əda yān i beé.
- 20 Loo ní noō té ndíl ndótə kə kété aw̄ ra no Kóōbē té ba əda na, i ni n n-ā n-aw̄ yā gólən̄ ní. Banī Kóōbē dajen na ké a rāā i baý wa.
- 21 Anī ndíl əda na n-a n-aw̄, ba na n-aw̄ yā rāā kadə *ngé koō ta gə malang yā mbañg tɔdan̄ najə ké soř gə. Kóōbē tél ədan na, asə gólən̄ ní kə aw̄ kə rāā t̄t̄ə ní noō.
- 22 Adə ré Kóōbē əndā ndíl soř ta *ngé koō ta yāi gə té malang báa kumən na nəkó əda najə yáḡ ké to kum kaý al̄ ké a rāā yā rāāi.
- 23 Sidekia ngōn̄ Kenana ndótə kə ngɔr, ənda mbór Mise ba əda na: Ndíl Kóōbē teē kemm̄ té i kə ta róbé ké rá n aw̄ ɔrəñ najə seí ní?
- 24 Mise tél ədan na: Majə, ndɔ ní ā ḡȳ yā kaw̄ bōō rōi gélé kújé té ní, ndɔ ní noō té ā ĩ-geř.
- 25 Loo ní noō té mbañg ké *Israel té əda ngé kəla yān gə na kə əhɔn̄ Mise, kə tél kə aw̄n̄ seneé gogé kə adəñ Amon nge koo bē niñ kə Yoas ké ngōn̄ mbañg
- 26 Ba kə ədañdɔ na mbañg əda na kə əniñ deē ní toō dəngáyá, ba kə ḡḡn̄ gōn kə mápá ké séý beé ō, kə mañ ké séý beé ō, bátə kadə n-télən̄ ta rōō té kə lárəyaá.
- 27 Mise tél ədan na: Ké rōkum té, ré ĩ-tél kə lárəya anī, kumən na najə ní m-ədaī ní i Kóōbē n əndā tam̄ té ní alé. Gō té anī əda báý tɔ na: Siĭ gir̄ deē gə malang oōi najə ní noō.

Tōlən̄ mbañg ké Israel ta rōō té

(Áaĭ 1 Mba 22.29-40)

28Mbañg ké Israel niñ kə Josapat mbañg ké *Juda aṽ əniñ bē ké Ramot ké Galaad rōō.

29Mbañg ké *Israel əda Josapat na n-a n-əla kübē ké kadē deē ʒaṅ a gerēn alé rōn té yā kudəñ dan rōō, banī ni Josapat kə əla kübē mbañg yān rōn té. Adē mbañg ké Israel té əla kübē ké yā kadē deē ʒaṅ a gerēn alé rōn té ba udə dan rōō té.

30Banī mbañg ké Aram tāā ngol ngé púsə yān gē na kə lōōñ rōō áskar gē ní əsañ kəla al ní ō, ngol áskar gē ō, ba kə rōōñ rō mbañg ké Israel té nəkó ngóy.

31Adē dan ní ngol ngé púsə rōō gē ʒaṅ Josapat ní, ɔjəñneé na i mbañg ké Israel té, adē tənīñ rōdó girēñ gidəñ yā rōōñ, banī Josapat əga kəf. Kóōbē diṽn adē Nəbā tūr tadé kōó dən té.

32Dan ní ngol ngé púsə rōō gē ʒaṅ kadē ni i mbañg ké Israel té al anī, əyənəñ ba aṽñ.

33Banī deē kógə́m ur gərā yān kə noó anī gərā ní ur mbañg ké *Israel mboō kübē gində ké rōn té té. Mbañg əda nge kun púsə rōō yān na kə tetə dɔ púsə ba kə teē seneé kōó loo rōō té, tɔdō n-ənge do.

34Ndō ní noó té rōō təngā ngáý adē mbañg ra kem púsə rōō yān té no Aram gē té báté loo tībə dən té. Dan ní mbañg udə anī ni-oy.

2 CH 19

Josapat tэндā ngé sarya gē dɔ nang ké Juda té

1Josapat mbañg ké *Juda tél aṽ gogé bēé Jerusalem kanjə kadē yáá kógə́m rāān.

2Yehu *nge koō ta ké ngōñ Hanani tənī tan ba ədan na: I nge kem ndul n ā ī-rāā seneé ō, i madə baā Kóōbē gē n ā ī-geydé ō ní a? Wōñg yā Kóōbē a reē dɔí té najə yáá gē ní noó té.

3Bá tā ba yáá ké majə to kemií té báý, tɔdō ī ī-rōō kəgə besə *Asera gē adē gətóon kem bē yái té ō, ī ōō ta Nəbā kə ngarə kemií mámák adē ī-rāā yáá ní kemən ndigə ní ō.

4Josapat ndi i Jerusalem. Gō té anī ni teē njərā kə gō bē gē yā ngán Israel gēé. Əla gir i Beer Seba báté ugəñ gō nang ké mbalá yā *Epəraim té. Ni-tél kə de gēé reē sedé gogé rō Kóōbē Nəbā yā kaadé gē té.

5Ni tэндā ngé sarya gē kem bēé, tэндādé kə kem bē ké ngañg ngañg gē ké dɔ nang ké *Juda té malang,

6ba ədadé na: Əndāi kumsí gir kəla ní ā ī-rāāi yā rāā ní té majə, tām sarya ní ā ī-rāāi yā rāā ní i kə rī deé alé, ba i kə rī Kóōbē. Adē dan ní ā ī-gāñgī sarya ní anī, Kóōbē nəkó i naā té sesí.

⁷Ní, ĩ-bólíí Kóṣṣbē ō, āndāi kumsí gír yáá n ā ĩ-rāāi té ní majə ō. Tɔdɔ Kóṣṣbē Nébā yājí i nge rāā yáá gōtə ál ál ō, i nge rāā yáá tām ta kum deē ál ō, i nge ndigə kadə karī yā nujəń sarya ál ō.

⁸Josapat tэндā *ngán Lebi gə kə *ngé tuń yáá gə kə ngār gə kə dɔ gír kojə gə yā ngán *Israel gə té kem bē kə Jerusalem té ō, yā kadə gāngəń sarya kə rī Kóṣṣbē ō, yā kadə gāngəń sarya kōl naā gə yā de kə kem bēé gə ō.

⁹Ni ədadə kadə rāāń yáá gə n toō: Ā ĩ-rāāi i tītə n toō beé: ĩ-bólíí ndíí Kóṣṣbē loon té ō, ĩ-rāāi i kə hál kə gōtə ō, kə kem kə rōkum ō.

¹⁰Kə dɔ reē ngákóósi gə n ĩń kə kem bē yādə gə té a reēń kə najə yādə gēé nosí té noō, ká i najə kə dɔ tōl deē té, aké i kə dɔ *ndū najə té, aké i kə dɔ yáá gə n ĩ-ndang kadə yā rāā gə ní té, aké i kə dɔ yáá kāgə bē té anī, ĩ-ndóoidə ādə gerəń, na sōgə rāāń yáá kə majal kə Kóṣṣbē kadə najə i dɔdə té. Loo n noō té wōńg a rāā Kóṣṣbē sesí ál ō, wōńg a rāāń kə ngákóósi gēé ál ō. ĩ-rāāi tītə n noō anī najə a əsə dɔsí té alé.

¹¹Ba áai, Amaria ngol ngé tuń yáá gə ndi dɔsí té tām yā yáá malang yā Kóṣṣbē té ō, Jebadia ngōń Ismael n i ngār kə dɔ de gə kə kem bē kə yā *Juda té gə malang ní a ndi dɔsí té tām yā yáá malang yā mbańg té ō. *Ngán Lebi gə i ngé sarya gə ta kumsí té. Əhɔi rōsí tɔgə ĩ-rāāi kəla! Ba ādə Kóṣṣbē i naā té kə deē n a rāā yáá kə majə ní!

2 CH 20

Əniń bē kə Juda rōṣ. Josapat ndōy Nébā

¹Gō té anī Moab gə ō, Amon gə ō, naā té kə Mewni gə, reē əniń Josapat rōṣ.

²Reē ədań Josapat na: Kósə de kə ngáy gə reēń yā rōṣi. ĩń i gidə bā bo té, adə ĩń i Edom. Ngolaā niń i Hasason Tamar adə i En Gedi té.

³Ból rāā Josapat adə ni gey sāā Kóṣṣbē. Ni-əni mbēr kadə de gə *ndiń bō tām yā Nébā té gō nang kə *Juda té malang.

⁴*Juda gə ĩń kə bē gə té malang reē kánəń naā yā rāā Kóṣṣbē bó kadə Kóṣṣbē rāā sedə.

⁵Josapat ra kə njan kə dɔɔ dan ngé káń naā gə kə Juda té ō, kə Jerusalem té ō, kem *kújə yā Kóṣṣbē té, kuməń sɔṣ loo n a bārəń na i ndágə loo kə kijə ní,

⁶ba əda na: Kóṣṣbē, Nébā yā kaají gə, i ĩ n i Nébā dɔ rā té ō, ĩ-ndi dɔ bē kə yā malang yā nápar de gə té ō ní ál a? Tógí to ō, ĩ-ngańg ō, adə de kə asə rōṣ seí gətóo.

⁷Nébā yājí, i ĩ n ĩ-təbā de kə dɔ nang n toō té gə kōɔ no *Israel n i gír deē yái gə ní té, ba ādə ngán kaa madí Abəraham dɔ nang n toō kə yādə té ní ál a?

⁸Niń ndiń tū té ō, rāāń *loo kə táł kə kər kam tām yái té tū té ō, ba ədań na:

⁹Ré yáá ké to kum kaŷ al ɛsɔ dɔdɛ té adɛ i kaskar, aláa i kɔɔ gɛ n ndumɛn kɛ njadɛ dɔɔ, aláa i moy ngálbɔgí, aláa i bɔ ké ɛsɔ kem bɛé, ba ré n-reɛ n-ndañ noí té ta kújé n toɔ té, tɔdɔ ríi i kem kújé n toɔ té, ba ré n-ɛgañ kɔr kɛ dɔí té kadɛ i-djídɛ, tɔdɔ wur kɔl ké ngáy ɛsɔ dɔdɛ té aní, kɛ ɔɔ ndúdɛ ba kɛ ájédɛ.

¹⁰Ngɔlaā ní ááā, Amon gɛ ɔ, Moab gɛ ɔ, de ké dɔ mbaĪ Seir té gɛ ɔ, reɛ ɛnīñjǐ rɔɔ. Dan n kaajǐ gɛ teɛn kɔɔ kem bɛ ké Ejiptɛ té ní, ĩ ɔgɛdɛ kɛnda dɔ nang yā gír de gɛ n noɔ gāng. Adɛ niñ gɔngɛndɛ ba tɔlɛndɛ malang kɔɔ alé.

¹¹Banī yáá n niñ ɛndāñneɛ njajǐ bɔɔlaā ní i reɛ tɛbājǐ dɔ nang n ĩ ādɛjǐ té ní.

¹²Kɔɔbɛ Nábā yājǐ, ā ĩ-gāng sarya dɔdɛ té al a? Jɛ-tūr kumjǐ kɛ rɔí té ba jɛ-rāāi bɔ tām tógájǐ gɛtɔo no kɔsɛ de ké ngáy gɛ n a reɛn kɛ rɔjǐ té toɔ ɔ, jɛ-geɛ yáá ké yā rāā al ɔ.

¹³*Juda gɛ malang rañ kɛ njadɛ dɔɔ ta kum Kɔɔbɛ té kum naā té kɛ ngéédɛ gɛɛ adɛ i nɛyádɛ gɛ ɔ, ngándɛ gɛ ɔ.

Kɔɔbɛ tetɛ rɔɔ adɛ Juda gɛ

¹⁴Loo n noɔ té Ndíí Kɔɔbɛ reɛ dɔ Yajiel té dan ngé kán naā gɛ té. Yajiel i ngɔn Jakari ké ngɔn Benaya ké ngɔn Matania. Ni i ngɔn Lebi ké dan ngán Asap gɛ té.

¹⁵Ni-ɛda na: Sij malang, *Juda gɛ ɔ, de ké Jerusalem gɛ ɔ, mbañg Josapat ɔ, ĩ-nɛlǐ mbísǐ majɛ ɔɔīneɛ! Najɛ n Kɔɔbɛ ɛda ní n toɔ: ĩ-lɔɔi sɔl ɔ, ĩ-lɔɔi kadɛ ndílsǐ ay ɔ, no kɔsɛ de ké ngáy gɛ n toɔ té, tām rɔɔ n toɔ i rɔɔ yásǐ alé ba i rɔɔ yā Nábā.

¹⁶Ī-teɛi bíri ĩ-risɛ āwī kum kɛ dɔdɛ té. I niñ n al a reɛn kum kɛ dɔɔ kɛ gɔ kadɛ loo n a bārɛn na i hútɛ yáá ní té toɔ. Ā ɛngeídɛ ta ngóy wól loo té, loo n ra sɔɔn ta naā kɛ dɛla loo ké Yeruel té ní.

¹⁷Ā ĩ-rɔɔidɛ loo n noɔ té alé. Āw ĩ-rai loo ní té gotɛ kógɛm ba áái loo tetɛ n Kɔɔbɛ a tetɛ rɔɔ yā kadɛsǐ ní. De ké Juda gɛ ɔ, Jerusalem gɛ ɔ, ĩ-lɔɔi bɔl ɔ, ĩ-lɔɔi kadɛ ndílsǐ ay ɔ. Bíri ĩ-teɛ ĩ-tɛnāi tadɛ loo n noɔ té na Kɔɔbɛ i naā té sesǐ.

¹⁸Josapat ɛsɔ sɛbɛ kumɛn nang té. Aní *Juda gɛ malang ɔ, de ké Jerusalem gɛ malang ɔ, ɛsɔ sɛbɛn kumdɛ nang té yā rɔyñ Kɔɔbɛ ɔ.

¹⁹Gɔ té aní *ngán Lebi gɛ ké gír kaa yā Kehat té ɔ, yā Kore té ɔ, ĩñ dɔɔ ba unɛn ndúdɛ kɛ dɔɔ tɔyñneɛ Kɔɔbɛ Nábā yā *Israel gɛ kɛ tógɔ.

²⁰Niñ ĩñ dɔɔ kɛ gír looí batɛ ɛsɔn róbɔ ta kaw kɛ dɛla loo ké Tekoa té. Dan n a rāān yā kɔr dɔɔ aní Josapat ɛdadɛ na: De ké Jerusalem gɛ ɔ, Juda gɛ ɔ, ɔɔi najɛ n m-ā m-ɔr ní! Ī-taāi kem Kɔɔbɛ Nábā yásǐ aní ā ɛngei tógɛ adɛ ā ĩ-rai ngañg. Ī-taāi kem *ngé koɔ ta yān gɛ aní ā ĩ-teti rɔɔ.

²¹Josapat ɔɔn naā kɛ ngán Israel gɛɛ ba ɛndā ngé pā gɛ ké tɛlañ kúbɛ ké *tál gɛ rɔdɛ té kadɛ njɛrān kɛtɛ no ngé rɔɔ gɛ té kadɛ ɔsɛn gɔn Kɔɔbɛ kɛ pāá ɛdañ na: Ī-tɔyǐ Kɔɔbɛ tɔdɔ kem majɛ yān to ngándáñg.

22Dan í əlañ gir kun pā tōy anī, Kóṣḃē rāā adē ngé tēla de gē naā té gē iñ dan ngán Amon gē té ō, ngán Moab gē té ō, dan ngé ké dɔ mbaĭ ké Seir té gē ō í reēñ yā rōṣ *Juda gē ní té, adē niñ kó gē tēlən̄ kē dɔ naā té a rōṣn̄ naā.

23Ngán Amon gē ō, Moab gē ō, əlañ gir rōṣ de ké dɔ mbaĭ ké Seir té gē. Niñ tōlən̄dā nám nám. Gō té anī niñ kó gē tēl tēlən̄ naā kōṣ malang.

24Dan í Juda gē ugēñ loo ké kij̄ kē dɔ́ í deē ra tū té a ɔ loo kē mángá ní anī tūrēñ kumdá kē dām̄ loo í kósə de ké ngáȳ gē i tū té ní té loo í noō té ɔ loo niñ de gē n oyñ kanjē kadē deē kógēm̄ teē dandé té ní.

25Josapat niñ kē deē yān gēé ɔyñ yáɔ kənge gē ké ta rōṣ té. ɔyñ i yáɔ kul̄ gē ngáȳ ō, yáɔ kənge gē ō, kúbē gē ō, yáɔ ké gātédé i ngáȳ gē ō. ɔyñ yáɔ ndō mətá ba dum̄dó.

26Kə ndō ké nge kɔ só anī əngeñ naā wól loo í a bārēñ na i wól loo tōy té ní, tɔdō niñ tɔyñ Kóṣḃē loo í noō té. Adē báté bōólaā gēgē ní a bārēñ loo ní na i wól loo tōy.

27Gō té anī de ké dəngam gē malang ké *Juda ō, ké Jerusalem ō í Josapat un dɔdó reē sedé ní, tēlən̄ dɔ té ta kaw̄ gogé Jerusalem kə rōneléé. Tɔdō Kóṣḃē rāā adē rōdó niñ neĭdó ngáȳ, banī rāā adē rō madē baɔdó gē neĭdó alé.

28Niñ ugēñ i kənde gē ké kəlādó i ngáȳ al̄ gē ō, ké kəlādó i ngáȳ gē ō, kōrēñ bərúnjə gē ō n udəñneé kem bē ké Jerusalem té ō, aŵñneé báté ugēñ ta *kújə yā Kóṣḃē té ō ní.

29Dan í de ké kem bē kɔɔ gē yā tērā gē té oōñ kadē Kóṣḃē na rōṣ madē baɔ *Israel gē anī niñ malang bōlən̄ Nóbā.

30I beé n yáɔ rāañ yáɔ bāl̄ kɔɔ bē yā Josapat té alé, adē loo toñ lom̄ ní. Tɔdō Nóbā yān rāā adē madē baɔñ gē í ndiñ girēñ gidən̄ ní rōṣn̄ən̄ alé.

Ta tōĭ ta kɔɔ bē yā Josapat

(Áaĭ 1 Mba 22.41-51)

31Josapat ngōñ Asa ɔɔ bē dɔ *Juda gē té. Dan í ndi mbañḡ ní bālən̄ i kutə mətá gidə i mí. Ni ɔɔ bē bāl̄ kutə jōó gidə i mí Jerusalem. Rī kóɔn̄ na i Ajuba, i ngōñ Sili.

32Ni un gō tóo nja bəbən̄ Asa ba tōṣ róbə alé, tām̄ ni rāā yáɔ ké sómūú ta kum Kóṣḃē té.

33Bá tā ba loo ndōȳ gē toñ kem bēé báȳ ō, kem de gē əhɔ yā Nóbā yā kaadé gē al̄ báȳ ō.

34Gotə yáɔ ké rang gē í Josapat rāā á i ngé ké ta kəla gir̄ té gē ō, ngé ké ta tōĭ ta té gē ō ní, ndangəñdó i kem makətübē kəla rāā Yehu ngōñ Hanani té. Ndangəñ ba əlañ i kem makətübē yā mbañḡ gē ké *Israel té.

35Gō té anī Josapat í i mbañḡ ké *Juda ní booñ naā kē Akajias mbañḡ ké Israel té í hálən̄ majal̄ ní.

³⁶Niñ booñ naā ba rāān to bo gē ká yā kadē awñneé Tarsis. Niñ rāān to bo gē ní i Esion Geber.

³⁷Banī Eliejer *nge koō ta ká ngōñ Dodaba ká Maresa əda Josapat na: Kóṣṣbē nujə kəla yāi i tām boo ká ī-boī naā kə Akajias. Adē to gē ní njārēñ naā t́ kṣ́ kanjə kadē awñ Tarsis.

2 CH 21

¹Josapat oy aw̄ gō kaan gē t́. Dubēnēñ i loo n̄ dubēñ kaan gē tū t́ kem bē yā Dabid t́ ní. I ngōnən Joram n ɔɔ bē gotən t́ ní.

Joram ɔɔ bē (Áaḯ 2 Mba 8.16-24)

²Ngákóɔ Joram ká ngán Josapat mbañg ká *Israel t́ gē i ngáy. Rīd́ n toó: Ajaria, Yehiel, Jakari, Ajarياهو, Mikael, Sepatia.

³Bəbəd́ Josapat adəd́ kadē karī gē ngáy. I yáa gē ká rāānd́ kə gindē arjāaá ō, kə lóró ō, kə yáa gē ká gātəd́ i ngáy gē ō, adəd́ bē ká ngañg gē ká *Juda t́ adē ndiñ dɔ t́ ō. Banī i Joram n ni gērān kadē ɔɔ bē gotən t́ ní, tɔd́ ni i ngōñ hágən.

⁴Adē Joram ɔɔ bē gotə bəbēñ t́ ō, mbūsə gir kɔɔ bē yān adē ngañg ō. Gō t́ anī t́l̄ ngákóɔn gē malang kṣ́ ō, t́l̄ ngār kérēy gē ká *Israel t́ kṣ́ ō kə kaskaraá.

⁵Dan n̄ Joram ndi mbañg ní bālēn i kutə mətá gidə i jōó. Ni ɔɔ bē bāl̄ sósó kem bē ká Jerusalem t́.

⁶Ni ndájə hál ká majal̄ gē yā mbañg gē ká Israel t́ títē n̄ de ká kem kújə yā Akab t́ gē rāānneé ní, tɔd́ n̄yān i ngōñ Akab. Ni rāā yáa ká neḯ Kóṣṣbē alé.

⁷Banī Kóṣṣbē ndigə nujə de ká gir kojə yā Dabid t́ gē kṣ́ alé, sɔṣ́ñ *madē naā n̄ ni əhə kə Dabidí ní ō, kəda n̄ ni əda na n-a n-adē Dabid niñ kə ngánən gēə hor lám̄bá ká a to ngándáñg ō ní.

⁸I bāl̄ kɔɔ bē yā Joram t́ n Edom gē mbātēñneé kadē *Juda gē ndiñ dɔd́ t́ ba əndāñneé mbañg yād́ dɔd́ t́ ní.

⁹Joram ɔy ngol áskar yān gē ō, púsə rṣ́ yān gē malang ō, ba aw̄ rṣ́ t́. Ni ɪ̄ dɔ́ ndṣ́ tēndā Edom gē n̄ gīrēñ gidən ní ō, ngol ngé kaḯ púsə rṣ́ gē ō, tēndā t̄l̄d́.

¹⁰Bá tā banī báté bōólaā gēgē ní Edom gē mbātēñ kadē Juda gē ɔɔñ bē dɔd́ t́. Dan ngeé n̄ noō t́ ní bē ká Libəna mbāté kadē Juda gē ndiñ dɔd́ t́ ō, tām Joram əyá Kóṣṣbē yā kaan gē kṣ́.

¹¹Ni rāā loo ndṣ́y gē dɔ mbaḯ gē ká Juda t́ sēlañ de ká Jerusalem gē ō, ká Juda t́ gē ō, kadē rāāñ ájəba rāā besə ō, hál ká gōt́ al̄ ō.

¹²Joram ənge makətübē kógəḯm ká *Eli *nge koō ta ndang əlañ adēn. Najə ká kem makətübē ní t́ n toó: Najə n̄ Kóṣṣbē Nəbā yā kaaí Dabid əda ní n toó: ̄ ī-ndájə hál bəbí Josapat al̄ ō, hál kaaí Asa mbañg ká Juda t́ al̄ ō,

13ba ī-ndájē i hál mbañg gē ká *Israel té. Ī ī-sēlā de ká Jerusalem gē ō, de ká *Juda gē ō, adē tūrēñ rōdē kē rō nēbā ká rōkum al gē té tītē yā de ká kem kújə yā Akab té gē. Ngákóóí gē n majəñ tōyñí ní gēgē Ī ī-tōldó kōó.

14I tām najē n noō té n Kóóḃē a ənda gír deē yāi gē ō, ngání gē ō, nēyáí gē ō, yáa kənge yāi gē malang ō ndéy ká ngáy ní.

15Īkó tā a moy ká ngañg ká tayā tayā gē a rāānī. Ba dan moy gē ngeé n toō té ní nge ká kógērn a aŵ i kum kē kété kété kə dɔ ndō gē báté kadē tíí gē teēñnéé ndágá.

16Loo n noō té Kóóḃē sēlā Pilistin gē ō, Arabə gē n ndiñ kadə Kusi gē té ní ō, kadē rōñ Joram.

17Niñ reē ənīñ bē ká *Juda rōō ba udəñ kemeé. ɔyñ yáa kənge gē ká kem kújə yā mbañg té malang ō, əhɔñ ngánən gē ō, nēyən gē ō, aŵñ sedé bəloó. I ngōnən ká dūú n rīn na i Ahajia ní ngóy n nay ní.

18Gō yáa gē n noō té malang báa Kóóḃē ənda Joram báy tɔ kə moy ká a əyā deē alé tíin té.

19Ndō gē mánēñ. Ba dan n bāl ká nge kɔ jōó rāā yā tēgā anī, moy ní rāā adē tíin gē teēñ ndágá, adē ni-oy kə rō tōr ká to bōl ngáy. Gír deē yān gē rāāñ hor ká bo rōyñəñnéé tītē n rāāñ tām yā kaan gē té ní alé.

20Dan n Joram ndi mbañg ní bālən i kutə mətá gidə i jōó. Ni ɔɔ bē bāl sósó kem bē ká Jerusalem té. Dan n oy ní deē nōō ndoōn alé. Dubənəñ i kem bē yā Dabid té, banī i kem bəlo bádá yā mbañg gē té alé.

2 CH 22

Akajias ɔɔ bē

(Áaī 2 Mba 8.25-29; 9.27-29)

1De ká Jerusalem gē əndāñ Akajias n i ngōñ Joram ká dūú ní mbañg adē ɔɔ bē gotən té, tɔdō de gē n udəñ kem gérgereé naā té kə Arabə gēé ní tōlēñ ngákóon gē ká tɔgə gē kōó malang. I tītē n noō n Akajias ngōñ Joram ndiñ mbañg dɔ nang ká *Juda té,

2dan n bālən i kutə jōó ní. Ni ɔɔ bē Jerusalem bāl kógērn. Rī kóon na i Atali. I de ká gír kojə yā Omri té.

3Akajias rāā yáa majə alé tītē yā de gē ká gír kojə yā Akab té ō, tɔdō kóon i nge kadən kɔjə ká majal gē.

4Ni rāā yáa ká nel Kóóḃē alé tītē yā de ká gír kojə yā Akab té gē. Tām dan n bəbən oy kōó ní, niñ téləñ ngé kadən kɔjə ká yā nujə seneé gē.

⁵Ni oō i kojē yādē n aḡn̄ kə Joram ngōn̄ Akab mbañg kə *Israel yā rōō Hajael mbañg kə Aram kem bē kə Ramot kə Galaad té ní. Aram gē adēn̄ Joram do ta rōō té,

⁶adē ni tél reē gogé Jisreel kadē doḡn̄ don. I loo n̄ noō té n Akajias aḡ goḡn̄ té do moy té Jisreel ní.

⁷I Nóbā n ndigə kadē Akajias ənge yo oy kə ta kŭl̄ kaḡn̄ goḡ Joram té ní. Tām̄ dan n̄ Akajias reē ugē ní, ni teē aḡ tēn̄i ta Yehu ngōn̄ Nimsi té kə Joram. Tá Yehu i deē n̄ Kóḡbē ur yibē mbañg dɔn̄ té kadē tōl̄ de kə gir kojə yā Akab té gē malang kōó ní.

⁸Yehu gāng sarya yā Nóbā do de kə gir kojə yā Akab té gē. Dan n̄ ni-ənge ngār gē kə *Juda ō, ngán ngákóḡ Akajias gē ō n̄ niñ malang i ngé rāā kəla gē yā mbañg ní anī tōl̄dē kōó malang.

⁹Gō té anī adē sāān̄ Akajias, əhɔnəñ kem bē kə Samari té loo n̄ ni bōō rōn̄ tū té ní té reēn̄ seneé adēn̄ Yehu, ba tōlnəñ. Banī dubənəñ tām̄ ədañ na ni i de kə gir kojə yā Josapat n̄ sāā Kóḡbē kə ngarə keməneé māmák ní. De kə gir kojə yā Akajias kə asə kəḡ bē gətóo.

Atali ɔḡ bē do gúú té

(Áaḡ 2 Mba 11.1-3)

¹⁰Dan n̄ Atali kóḡ Akajias aḡ kadē ngōnəñ oy kōó anī, gey tōl̄ de kə gir kojə yā mbañg kə Juda té gē kōó malang.

¹¹Banī Yoseba ngōn̄ mbañg kə dəyá un Joas ngōn̄ Akajias dan ngán mbañg gē n̄ a rāān̄ yā tōl̄ēndé té ní, aḡ bōōn̄ naā té kə nge ngōmən kə dəyá kem kújə kəndā tērā gē té, adē Atali tōlən̄ alé. Yoseba nēyá Yoyada *nge tuñ yáḡ i ngōn̄ mbañg Joram kə Juda, adē ni i ngókóḡ Akajias kə dəyá.

¹²Joas ndi sedé loo bōō rō té kem kújə yā Nóbā té bāl̄ mehé. Dan n̄ noō té ní i Atali n̄ ndi do bē té ní.

2 CH 23

Əndān̄ Joas mbañg

(Áaḡ 2 Mba 11.4-20)

¹Kem bāl̄ kə nge kə sīrí té anī, Yoyada *nge tuñ yáḡ rāā kem kógēm̄ kə ngol áskar kə bú gēé. Adē i kə Ajaría ngōn̄ Yeroam ō, Ismael ngōn̄ Yohanan ō, Ajaría ngōn̄ Obed ō, Maseya ngōn̄ Adaya ō, Elisapat ngōn̄ Jikəri ō.

²Niñ unəñ gō bē gē kə *Juda ba bārəñ *ngán Lebi gē kə kem bē gē kə Juda té malang ō, ngār gē kə do gir kaa gē yā ngán *Israel gē té ō, ba reēn̄ sedé Jerusalem.

³Ngé kán̄ naā gē malang rāān̄ kem kógēm̄ kə mbangāá kem kújə yā Nóbā té Yoyada ədadé na: Ngōn̄ mbañg n̄ toó. I gár kadē ni-ɔḡ bē kə gō najə n̄ Kóḡbē əda tām̄ yā ngán Dabid gē té ní.

- 4**Yáá ní kadē ī-rāāī ní n toó: Dan ní *ngé tuñ yáá gē ō, *ngán Lebi gē ō, a rāāñ kēla yādá kē ndō *sabat té anī, gír bütē kē ta kēga dō a ngōm ta róbē gē kē yā kudēñ kē kem *kújə yā Kóṣṣbē té ō,
- 5**bütē kē nge kọ jōó a ngōm kújə yā mbañg ō, bütē kē nge kọ mətá a ngōm ta róbé ní a bārēñ na i ta róbē ngəra kújé ní ō. Ngán Israel gē malang a rañ ndágə loo kē gír gidə kújə yā Kóṣṣbē gē kē ta *kújə yā Kóṣṣbē té.
- 6**Ādē de kē rang udə kem kújə yā Kóṣṣbē té alé, ba ādē i *ngé tuñ yáá gē ō, *ngán Lebi gē ō ní niñ i ngé rāā kēla gē ní tá ngóy. Niñ asēñ kudə tām ɔrēñ kamdē tayā. Ba de gē malang a télēñ ngé ngōm loo gē yā Kóṣṣbē.
- 7**Gotə *ngán Lebi kē rang gē a rañ kə yáá rōō gēé jidá té. Niñ a gírēñ gidə mbañg ō, a dānēñ loo ní a aŵ kē tū té ní ō. Deē ní a sāā kudə kem *kújə yā Kóṣṣbē té ní a tōlēñ kóṣ kóṣ!
- 8***Ngán Lebi gē ō, *Juda gē malang ō, rāāñ yáá malang ní Yoyada *nge tuñ yáá ədadé kadē rāāñ ní. Niñ kógēm kógēm ɔyñ deē yādá gē, ngé kun kēla ndō sabat té gē ō, ngé kɔtə kēla ndō *sabat té gē ō, tɔdō Yoyada əyā bütē kárēy adē aŵ bēé alé.
- 9**Yoyada adē ngol ngé rōō kē bú gē nənga gē ō, der kē tayā tayā gē yā mbañg Dabid ní bōkēñ kem kújə yā Nébā té ní ō.
- 10**Ni tэндā de gē malang kə yáá rōō yādá gēé jidá té kíł bɔr *kújə yā Kóṣṣbē té no *loo tuñ yáá té, rañ dō rōdó té yā gír gidə mbañg.
- 11**Loo ní noō té teēñ kə ngōñ mbañgāá ndágá, adēñēñ yáá súū rō kē ɔjə kadē ni i mbañg ō, makətübē *ndū najə gē ō. Gō té anī Yoyada niñ kə ngánēñ gēé urēñ yibē dɔn té əndānēñēñ mbañg, ba unēñ ndūdé kē dɔɔ ədañneé kə tógédé na: Ādē mbañg ndi kə kumneé!
- 12**Dan ní Atali oō káá de gē ní a aŷñ ngōdē a reēñ ō, a urēñ kól rōneĭ tām yā mbañg té ō ní anī, aŵ gōdó té kem *kújə yā Kóṣṣbē té.
- 13**Dan ní áá mbañg ra kə njan kē dɔɔ dō loo yāñ kē kĭj kē dɔɔ té ta róbé kújé té ō, ngār gē kə ngé kōf bərúnjə gē i rō mbañg té ngɔr ō, rō de kē kem bēé gē malang neĭdó ō, a kōrēñ bərúnjə ō, gōsə gē a əndañ yáá kē bār gōsə yādá gē ō, a ɔrēñ no ngé kur kól rōneĭ gē kə yáá kē bār gōsōó gē ō anī *réyā kübē kē rōñ té gē ba un ndūñ kə dɔɔ ədañ kə tógəneé na: Əñīmēñ kóṣ! Əñīmēñ kóṣ!
- 14**Yoyada ndigə kadē tōĭnēñ kem *kújə yā Kóṣṣbē té alé, adē bār ngol ngé ngōm loo gē ba ədadé na: Ī-teēī seneé kóṣ dan de gē té! Deē ní a aŵ gōñ té ní kóṣ a oy yo kaskar!
- 15**Niñ əhōñ Atali aŷñ seneé ta kaw kē kújə yā mbañg té. Dan ní ugē ta róbə yā sėnda gē té anī tōĭnēñ loo ní noō té.
- 16**Yoyada əñī mındən ō, adē de gē əñīñ mındédé ō, adē mbañg əñī mındən ō, kadē niñ i gír de gē yā Kóṣṣbē.

17Gō té anī kósə de gē malang aŵ tōñ kújə yā besə *Baal ō, tōñ *loo tuñ yáa yān gē ō, tētēñ yáa ké tósə ba kudə kum gotən gē ō, tōlēñ Matan *nge tuñ yáa yā besə Baal ta *loo tuñ yáa gē té ō.

18Gō té anī Yoyada adē *ngé tuñ yáa ké *ngán Lebi gē kəla ngōm *kújə yā Kóṣbē. Kété ní Dabid əndādé i kə gō bütə yādé gēé kadē ndējēñ *yáa tuñ ké róo horoo kə taá malang gē kem kújə yā Kóṣbē té kə gō n ndangəñneé kem *ndū najə yā Moijə té ní. Ni ədadé kadē rāāñ kəla ní i kə rōnelēé ō, kə pā gēé tadé té ō.

19Yoyada əndā ngé ngōm loo gē ta róbé kújə gē yā Kóṣbē té kadē əgēñ de ké majal tákədə gē kudə kem kújə yā Kóṣbē té ō.

20Yoyada əy ngol ngé rōṣ ké bú gē ō, de ké bo gē ō, ngé kər no de gē ō, de ké gō nang ké *Juda té malang ō, ba teē kə mbaṅgā kōṣ kem *kújə yā Kóṣbē té. Niñ udəñ seneé kem kújə yā mbaṅg té kə ta róbé ké dōṣ ba əndāñəñ dō kōr kəgə mbaṅg té.

21Rō de ké gō nang ké *Juda té gē malang nełdə ba de ké Jerusalem gē ndiñ loo yādé jəke. Tōlēñ Atali i kə kaskaraá.

2 CH 24

Joas adē rāāñ loo ké nujə gē ké tū kújə yā Kóṣbē té

(Áaĭ 2 Mba 12.1-17)

1Dan nī Joas ndi mbaṅg ní bālən i sīrī. Ni ɔɔ bē bāl kutə só kem bē ké Jerusalem té. Rī kōɔn na i Sibia, i dəyá ké Beer Seba.

2Joas rāā yáa ké gōté ta kum Kóṣbē té kə dō ndō gē malang nī Yoyada *nge tuñ yáa ndiñ kə kumneé ní.

3Yoyada táā dəyá gē jōó adē Joas ojəñ ngán ké dəngam gē ō, ngán ké dəyá gē ō.

4Gō té anī Joas gey rāā loo ké nujə gē ké tū *kújə yā Kóṣbē té.

5Ni káñ *ngé tuñ yáa gē ō, *ngán Lebi gē ō, ba ədadé na: Āwī kem bē gē ké *Juda té ĩ-táāi nar jī ngán Israel gē té malang, ĩ-rāāineé loo ké nujə gē ké tū kújə yā Nóbā yāsí té kə dō bāl gē. ĩ-rāāi lāv tá. Banī *ngán Lebi gē ɔrəñ bāq loon té.

6Adē mbaṅg bār Yoyada ngol *ngé tuñ yáa gē ba ədan na: Lambóo nī Moijə nge kəla yā Nóbā ō, ngé káñ naā gē ké *Israel té ō, gāngəñ tām yā *kújə kənge naā té ní, i tām rí té á ĩ-ra kə *ngán Lebi gēé ədē aŵ táāñ jī de ké Jerusalem gē té ō, jī *Juda gē té ō al ní?

7Tōdō Atali nge rāā yáa gōté al niñ kə ngánən gēé əyāñ kújə yā Nóbā adē nujə kōṣ. Yáa ké yā bōl gidə gē malang ké kem *kújə yā Kóṣbē té gəgə əy aŵ rāāñneé kəla adēñ besə *Baal gē

8Mbaṅg mēr rāā sandúkə kógəñ adē əndāñ ta róbé *kújə yā Kóṣbē té ndágá,

⁹ba adē ɛniñ mbēr Jerusalem ɔ, dɔ nang ké *Juda té malang ɔ, kadē de gē kógēm kógēm reēñ kə lambóó ní Moijə nge kəla yā Nébā gāng dɔ *Israel gē té kem dəla loo té ní adēñ Kóṣbē.

¹⁰Ngār gē malang ɔ, de gē malang ɔ, rāāñ rōnel. Niñ reēñ kə naraá bōkəñ kem sandúkə ní té báté adē rosə kem.

¹¹Dan ní kum mbañg ké kadē *ngán Lebi gē aṽñneé kə sandúkú kadē mbañg ɔ yáá ké kemeé ugə anī, ɔñ kadē nar i ngáy kemeé. Loo ní noō té nge ndang makətübə yā mbañg ɔ, pajā yā ngol *ngé tuñ yáá gē ɔ, reē ɔyñ nar ké kem sandúkə ní té kṣó, ba téləñ kə sandúkə ní kadē ɛndāñ gogé loo ndin té. Niñ rāāñ tītə ní noō kə dɔ ndɔ gē adē nar malang ní kánəñ ní i ngáy.

¹²Mbañg niñ kə Yoyada téləñ kə nar ní adēñ ngol ngé rāā kəla gē. Adē niñ ɔyñ ngé tégā mbañ gē ɔ, ngé njār kágə gē ɔ, ngé rāā kəla gində ké karī gē ɔ, gində nēngá kasə gē ɔ, kadē tél rāāñ loo ké nujə gē ké ta *kújə yā Kóṣbē té gogé.

¹³Ngé kəla gē udəñ kə rɔ kəla té rāāñ. Geñ kəla yádə rāā adē kəla ndótə kə kété ɔ, kújə yā Nébā tél majə gogé ɔ, tél ngañg gogé ɔ.

¹⁴Dan ní gír kəla gāng anī ngol ngé rāā kəla gē reēñ kə gotə nar ní adēñ mbañg niñ kə Yoyada. ɔyñ gotə nar ní rāāñneé yáá rāā kəla gē ké kem *kújə yā Kóṣbē té, adē i yáá rāā kəla *yáá ndējə gē ɔ, yáá rāā kəla *yáá tuñ ké kə taá malang gē ɔ, bay gē kə səmbə gē ké rāāndə kə lórɔ gē ɔ, kə gində arjāá gē ɔ. Ndējəñ Kóṣbē *yáá tuñ ké róo horoo gē kem kújə yā Kóṣbē té kə dɔ ndɔ gē malang ní Yoyada ndiñ kə kumneé ní

Joas rāā yáá ké gótə al kə Nébā

¹⁵Yoyada tɔgə bégá ngáy kṣó. Dan ní oy ní bālən i bú kə kutə mətá.

¹⁶Dubənəñ i kem bē yā Dabid té, bāá bádə yā mbañg gē té, tɔdɔ ni-rāā i yáá ké majə ngándáng tām yā *Israel té ɔ, tām yā Nébā té ɔ, tām yā kújə yā Nébā té ɔ.

¹⁷Dan ní Yoyada oy kṣó anī, ngār ké *Juda gē reē ɛsɔ ɔsəñ nodə nang té no mbañg té adē mbañg oɔ najə yádə.

¹⁸Adē niñ ɛyāñ *kújə yā Kóṣbē Nébā yā kaadə gē kṣó ba rāāñ besə kágə ké yā bōl gidə gē ɔ, besə ké rang gē ɔ. Yáá ké gótə al ní niñ rāāñ ní rāā adē wōñg rāā Nébā kə dɔ nang yā Juda ɔ, kə bē ké Jerusalem ɔ.

¹⁹Gō té anī Kóṣbē əla *ngé koɔ ta yāñ gē kadē tél reēñ sedə gogé rōñ té, banī deə oɔ najə yádə alé.

²⁰Anī Ndí Nébā reē dɔ Jakari ngōñ Yoyada nge tuñ yáá té, adē ni-ij ra no kósə de gē té ba ɛdadə na: Nébā ɛda na yáá gē ní n-ɛdasí kadē i-rāāi ní i-mbātí rāā i tām rí té? Nge ní noō ā ɛngei yáá tū té alé. Dan ní ɛyāñ Kóṣbē kṣó ní, ni ɛyási kṣó ɔ.

²¹Loo ní noō té kósə de gē oñ naā dɔ Jakari té, anī mbañg adədə ta róbə adē tənīnəñ kə mbalá ndágə loo ké gír gidə *kújə yā Kóṣbē té.

22 Kem majə́ n̄ Yoyada bə́bə́ Jakari rā́a kə́ mbañg Joas ní, dɔ́ mbañg Joas ndígə́nal kɔ́ɔ́, adə́ tɔ́l̄ ngṓnən. Dan n̄ Jakari a rā́a yā́ koy ní ə́da na: Ádə́ Kɔ́ɔ́bḗ ɔ́ ɔ́ ɔ́ ɔ́ n̄ rā́a yá́ ɔ́ ní ba rā́a ɔ́ kə́ tṓr kum gotə́.

Gír kɔ́ ɔ́ bḗ yā́ Joas gā́ng

(Áā 2 Mba 12.18-22)

23 Dan n̄ bāl̄ ndɔ́ anī́ ngé́ rɔ́ɔ́ yā́ Aram gə́ reḗ ə́nī́n Joas rɔ́ɔ́. Niñ taā́n dɔ́ nang kə́ *Juda ɔ́, bḗ kə́ Jerusalem ɔ́. Niñ tɔ́l̄n̄ ngār gə́ kə́ dɔ́ ngán̄ *Israel gə́ tɔ́ malang kɔ́ɔ́ ɔ́, yá́ ɔ́ kə́nge gə́ n̄ ɔ́ȳn ta rɔ́ɔ́ tɔ́ ní ə́lañneé adə́n̄ mbañg kə́ Damas malang ɔ́.

24 Ngé́ rɔ́ɔ́ kə́ Aram gə́ n̄ reḗn ní niñ i ngáý ál b́a ta banī́ Kɔ́ɔ́bḗ ə́la ngé́ rɔ́ɔ́ kə́ ngáý gə́ n̄ i Juda gə́ ní kem j̄idé́ tɔ́, tām̄ kə́ȳ ɔ́ ə́ȳnə́n̄ ni Nə́bā́ yā́ kaadé́ gə́ kɔ́ɔ́ ní tɔ́. Adə́ gā́ngə́n̄ sarya dɔ́ Joas tɔ́ i tītə́ n̄ noó́.

25 Dan n̄ ngé́ rɔ́ɔ́ kə́ Aram gə́ a_w̄n̄ ní ə́ȳnə́n̄ i kə́ mɔ́y kə́ ngañg ngáý. Ngé́ kə́la yā́n gə́ oó̄n naā́ ba rā́ān̄ b̄ā ngṓn̄ Yoyada nge tuñ yá́ ɔ́ n̄ oy ní. Niñ tɔ́l̄n̄ kem tə́ra yā́n tɔ́. Dubə́nə́n̄ i kem bḗ yā́ Dabid tɔ́, banī́ i kem bā́ b́adə́ yā́ mbañg gə́ tɔ́ alé.

26 De gə́ n̄ oó̄n naā́ dɔ́n tɔ́ ní i Jabad ngṓn̄ də́yá́ Amon n̄ r̄in na i Simeat ní ní ɔ́, Yehojabad ngṓn̄ də́yá́ Moab n̄ r̄in na Simrit ní ɔ́.

27 Najə́ kə́ dɔ́ ngánən̄ gə́ tɔ́ ɔ́, najə́ gə́ n̄ *ngé́ koó́ ta gə́ ə́dañ dɔ́n tɔ́ ngáý ní ɔ́, najə́ kə́ dɔ́ kújə́ yā́ Nə́bā́ kə́ nujə́ tɔ́ n̄ ni-tél̄ rā́a gogé́ rang ɔ́ ní, i kə́ ndang kem makətúbə́ kə́ yā́ kadə́ ə́gañ kem de gə́ dɔ́ mbañg gə́ tɔ́ ní. I ngṓnən̄ Amasia n̄ ɔ́ ɔ́ bḗ gotə́n tɔ́ ní.

2 CH 25

Amasia ɔ́ ɔ́ bḗ

(Áā 2 Mba 14.1-7)

1 Dan n̄ Amasia ndi mbañg ní bāl̄n̄ i kutə́ j̄óó gidə́ i mí, Ni ɔ́ ɔ́ bḗ bāl̄ kutə́ j̄óó gidə́ i ndóhó kem bḗ kə́ Jerusalem tɔ́. Rī kóɔ́n̄ na i Yoadan i də́yá́ kə́ Jerusalem.

2 Amasia rā́a yá́ ɔ́ kə́ gṓtə́ ta kum Kɔ́ɔ́bḗ tɔ́ b́a t̄a ba i kə́ kemən̄ kə́ nelən̄ ngáý alé.

3 Dan n̄ Amasia mbūsə́ gír ngə́ra kɔ́ ɔ́ bḗ yā́n adə́ ngañg anī́, tɔ́l̄ ngé́ kə́la yā́n gə́ n̄ tɔ́l̄n̄ bə́bən̄ mbañg Joas ní.

4 Banī́ tɔ́l̄ ngáñd́ gə́ alé tītə́ n̄ ndangə́n̄neé kem makətúbə́ *ndū najə́ yā́ Moijə́ tɔ́ ní. Tɔ́dɔ́ Kɔ́ɔ́bḗ ə́da kemeé na: Deḗ a tɔ́l̄ bə́bə́ ngṓn̄ tām̄ majal̄ yā́ ngṓn̄ tɔ́ ál ɔ́, deḗ a tɔ́l̄ ngṓn̄ tām̄ majal̄ yā́ bə́bə́ ngṓn̄ tɔ́ ál ɔ́. Banī́ náá nəkó́ a oy i najə́ majal̄ yā́n tɔ́.

5 Amasia adə́ de kə́ də́ngam kə́ kem bḗ yā́n tɔ́ gə́ kánə́n̄ naā́, adə́ i *Juda gə́ ɔ́, Benjamə́ gə́ ɔ́. Ba ni téndā́ ngol ngé́ rɔ́ɔ́ gə́ dɔ́ de kə́ dúbú gə́ tɔ́ ɔ́, de kə́ bú gə́ tɔ́ ɔ́, kə́ dɔ́ gír kaa gēé. Ni tɔ́da de gə́ n̄ bā́ldé́ ɔ́ dɔ́ kutə́ j̄óó tɔ́ kum kə́ dɔ́ ní anī́ ə́nge de gə́ i dúbú bú mətá. I de kə́ asə́n̄ kaw̄ ta rɔ́ɔ́ tɔ́ gə́ ɔ́, gerə́n̄ rɔ́ɔ́ kə́ nə́ngaá gə́ ɔ́, kə́ dereé gə́ ɔ́.

⁶Ni ɔy ngé rōō ké rang gē *Israel té dūbú bú báý tɔ kə nar gindē arjāa ké kōyn asə kəlōo dūbú mətá. De gē ní i gɔ rōō gē malang.

⁷Banī deē yā Nóbā kógēm reē ədan na: Á mbañg, ādē ngé rōō ké Israel té gē aŵñ seí alé, tɔdō Kóōbē i kə Israel gēé alé. Ngán *Epəraim gē malang n noō Kóōbē i sedé alé!

⁸Tɔdō ré aŵñ seí anī ā ī-ngañg ngáy ta rōō té bá ta ba Kóōbē a rāāi kadē ā āy no madē baāi gē tá. Tɔdō i Nóbā kógēm beē ngóy n asə rāā kadē deē tetə rōō ō, i ni ngóy n asə rāā kadē rōō rāā deē ō ní.

⁹Amasia əda deē yā Nóbā ní na: Ba nar n m-ādē bütē ngé rōō gē ké Israel té ní m-ā m-rāañ i baý? Anī deē yā Nóbā ní tél ədan na: Yáá n Kóōbē a adī ní tɔy nge n noō say ngáy.

¹⁰Loo n noō té Amasia əya bütē ngé rōō gē n iñ *Epəraim reēñ ní adē tél gogé kə bē yādé gē tá. Banī wōñg rāādé ngáy kə bē kɔɔ ké *Juda. Niñ tél aŵñ gogé bēé i kə wōngōó.

¹¹Dan n Amasia ənge tógé ngáy anī, njērā kété no ngé rōō yāñ gē tá aŵ sedé wól loo n katē i tū té ní tá. Ni tōl ngé rōō ké Edom gē dūbú kutə kógēm loo ní tá.

¹²Ngán Juda gē əhɔñ ké rang gē dūbú kutə kə kumdé, aŵñ sedé ta tél mbaI kógēm tá ba mbéréndé adē təsō tétēñ rárak kōó nang tá.

¹³Ngé rōō ké *Israel té gē n Amasia ɔgədé kaw seneé ta rōō té ní udəñ dɔ bē gē kə dɔ dán bē ké Samari té kə bē ké Bet Horon n i bē gē kə dɔ nang ké *Juda té ní rōōndé. Niñ tōlēñ de ké kemeé gē dūbú mətá ō, ɔyñ yáa kənge kə kemeé gē ngáy aŵñneé ō.

Joas mbañg ké Israel tetə Amasia rōō

(ÁaI 2 Mba 14.8-14)

¹⁴Dan n Amasia tetə Edom gē rōō ba tél ní, ɔy besə Edom gē n i nóbā yādé gē ní reēñ jīn tá. Ni rāādé nóbā yāñ gē tá ō, ɔsə non nang tá nodé té rɔyñdó ō, ndējədé kajaja ō.

¹⁵Wōñg rāā Kóōbē seneé adē əla *nge koō ta kógēm adē reē ədan na: Nóbā gē yā gír de gē n toō n asəñ taādé jīí tá al ní ī-rɔyđé i tām rí tá?

¹⁶Dan n a əda Amasia najə n noō báý anī Amasia dəjen na ké əndānəñ nge kadē mbañg kɔjə wa. Ré gey kadē əndanəñ al báa kə lōō kaw kə najə ní kə kété. Nge koō ta aŵ kə najə ní kə kété tɔ alé banī əda na: Mā m-geř kadē Nóbā gey rāā kadē óy kōó tām ī ī-rāā yáá n noō ō, ōō najə yām al ō.

¹⁷Amasia mbañg ké *Juda gey i najə ké rang gē tá ō, əla de gē rō Joas mbañg ké *Israel té n i ngōñ Joakajə ké ngōñ Yehu ní ō. Ni-əla ədan na: Ī-rēē ādē jə-rōō naā.

¹⁸Joas tél əda Amasia na: Ndō kógēm té kōñ ngār ké Liban əla əda kəgē sédər ké Liban na: Ādē ngōnēm kə dəngam ngōnīí kə dəyú ādē taā. Banī dā ké bembéé ké Liban māñ anī tóbā kōñ ngār njan tá.

- ¹⁹Ī Amasia, i tām tetə́ n̄ ĩ-tetə́ EDOM gē rōō ní n ā ójə rōí noō. Ní, ór ta rōí ba ĩ-ndi bēé looí. Ī-ndigə́ kəla gír rōō kə́ ta tōl ta a majə́ al tām yāí té i najə́ rí té? Tōdō a tetənī rōō naā té kə́ ngé rōō kə́ Juda té gē malang loo rōō ní té.
- ²⁰Banī Amasia oō najə́ yān alé. Nóbā gey kadə́ Amasia niñ kə́ ngé rōō yān gēé gətōōn kōó i tām tūr kə́ niñ tūrēn rōdó kə́ rō nóbā gē yā EDOM gē tá.
- ²¹Loo n̄ noō té Joas mbañg kə́ *Israel aṽ rōó. Ngé rōō yān gē ō, ngé rōō yā Amasia gē ō, dəbañ naā té Bet Semes, dɔ nang kə́ *Juda té.
- ²²Ngé rōō kə́ Israel té gē tetəñ ngé kə́ Juda té gē rōō, adə́ niñ malang aṽñ naā aṽñ kə́ bē yādó gē tá.
- ²³Joas mbañg kə́ *Israel əho Amasia mbañg kə́ *Juda n̄ i ngōñ Joas kə́ ngōñ Akajias ní bəlo té kem bē kə́ Bet Semes té ba aṽ seneé gogé Jerusalem ō, ni tētə́ ndogə́ mbał kə́ Jerusalem kə́ dɔ dán ta róbə́ yā *Epəraim té kə́ ta róbé kə́ kíł loo té ní nang té kōó ō. Ngāl ndogə́ mbał n̄ ni tētə́ nang té ní asə́ kíł deē bú só.
- ²⁴Ni ɔy lór ō, gində́ arjāa ō, yāa malang kə́ kem *kújə́ yā Kóóbē té n̄ Obed EDOM a ngōm̄ ní ō, ɔy yāa kənge gē kə́ kem kújə́ yā mbañg té ō, əho de gē kə́ kadə́ gāngəñ dɔdó ō, ba tēl dɔ té aṽ gogé Samari.

Gír koo bē yā Amasia gāng

(Áaṽ 2 Mba 14.15-20)

- ²⁵Dan n̄ Joas mbañg kə́ *Israel oy ní, Amasia mbañg kə́ *Juda ndi kə́ kumneé gotən té bāl kutə́ gidə́ i mí báý.
- ²⁶Gotə́ kəla gē n̄ Amasia rāā ní, nge kə́ ta kəla gír té báté ugə́n dɔ nge kə́ ta tōl ta té ní, ndangəñ kem makətübə́ yā mbañg gē kə́ Juda té ō, kə́ Israel té ō.
- ²⁷De gē oōñ naā dɔ Amasia té kem bē kə́ Jerusalem té i kem bāl n̄ ni tūrə́n gidən kōó ta kum Kóóbē té ní. Ndō kógə́m̄ té ni aṽ aṽ Lakis, banī ngōdəñ gōn, tōlnəñ i loo n̄ noō té.
- ²⁸Ənīñ nīnə́n i kem púsú adə́ sənda gē ndórəñ ō, dubə́nəñ i kem bāá bádə́ yā bəbən gē té kem bē kógə́m̄ kə́ dɔ nang kə́ Juda té ō.

2 CH 26

Ojias oo bē

(Áaṽ 2 Mba 14.21-22; 15.1-3)

- ¹*Juda gē malang unəñ Ojias n̄ bālən i kutə́ gidə́ i mehé ní əndānəñ mbañg gotə́ bəbən Amasia té.
- ²I ni n taā bē kə́ Elat dan n̄ bəbən oy kōó ní. Ni-tél rāā bē ní gogé rang.
- ³Dan n̄ Ojias ndi mbañg ní bālən i kutə́ gidə́ i mehé ō, oo bē bāl kutə́ mí gidə́ i jōó kem bē kə́ Jerusalem té ō. Rī kōon na I Yekolia i dəýá kə́ Jerusalem.
- ⁴Ojias rāā yāá kə́ gōtə́ ta kum Kóóbē té tītə́ yā bəbən Amasia

Ojias rāā hál ké sew kə Nébāā ba gō té anī tél rāā hál ké sew al

- ⁵Ojias sāā Nébā kə dɔ ndō gə malang n̄ Jakari nge ndóōn bōl̄ ndíl̄ Nébā ndiñ kə kumneé ní. Adē Nébā rāā seneé tū yáá gə té malang.
- ⁶Ojias aŵ rōō Pilistin gə. Ni tétē ndogə mbaĭ gə ké gidə bē gə ké Gat té ō, Yabəne té ō, Asdod té ō, nang té kōó malang. Gō té anī rāā bē gə n̄ ndiñ kə gō gidə bē ké Asdod ní ō, bē gə ké dɔ nang yā Pilistin gə té ō.
- ⁷Nébā rāā seneé loo rōō Pilistin gə té ō, Arabə gə n̄ ndiñ Gur Baal ní ō, Mewni gə ō.
- ⁸Mewni gə əgānəñ tīr̄. Tógə Ojias i ngáy adē rīn bār̄ báté ugə dɔ niñ dɔ nang ké Ejiptə té.
- ⁹Ni-rāā kújə ké ngāl̄ bururu kum kə dɔó gə Jerusalem dɔ ta róbə ké kíl loo té té ō, ké wól loo té té ō, ké loo ké ndogə mbaĭ ké tū té teē kum kə ndágá té ō.
- ¹⁰Ni-rāā kújə ké ngāl̄ bururu gə kem dəla loo té ō, ndēr̄ bəlo taā mañ gə ngáy ō, tɔdō yáá kuĭ yān gə i ngáy loo ké mbaĭ bo gə gətóōñ tū té té ō, wól loo té ō. Ni-aŵ kə ngé ndɔr̄ gə ō, ngé ndɔr̄ *kágə nduú gə ō, tɔdō kəla ndɔr̄ nelən ngáy.
- ¹¹Ojias aŵ kə áskar gə ké gerēñ rōō majə ō, asəñ kaw̄ ta rōō té ō. Rāāñ bütə gə i kə gō kutə de gə n̄ Yeyel nge ndang makətübə niñ kə Maseya nge kɔɔ bē ɔyñ ní. Deē n̄ i dɔ gɔ rōō gə ngeé n̄ toō té ní i Hanania. Ni i kógərn̄ ké dan pajā yā mbañg gə té.
- ¹²Ngār̄ gə ké dɔ gír kaa gə té n̄ tэндāndé dɔ gɔ rōō gə ngeé n̄ toō té ní, niñ malang i deē dūbú jōó kə bú mehé.
- ¹³Ba gɔ rōō gə ní niñ malang i deē dūbú bú mətá kə dūbú sīrī kə dɔn ké bú mí. Niñ ngangəñ ngáy ō, ndiñ dɔ rōdó té kōó yā rōō madə bəā mbañg gə dɔn té ō.
- ¹⁴Kə dɔ kaw̄dó rōō té gə malang n̄ noō mbañg a adədó der gə ō, nənga gə ō, jākā gində gə ō, kübə gində gə ō, gə gərā gə ō, mbaĭ kem bējə gə ō.
- ¹⁵Ojias adə deē kógərn̄ ké geŕ̄ yáá ngáy rāā yáá rōō gə tэндādó Jerusalem dɔ kújə ké ngāl̄ kə dɔó gə té ō, kíl ndogə mbaĭ gə té ō, yā kurəñ kum gərā gə ō, tənañ kɔkəɔ ké bo gə ō. Nébā rāā kə Ojias adə tél de ké tógən i ngáy ō, rīn bār̄ teē say ō.
- ¹⁶Banī tógəñ ní rāān adə ɔjə rōñ, ba kɔjə rō yān ké keməñ té ní aŵ seneé báté tū tan. Ni-rāā hál ké sew al kə Kóɔbē Nébā yāneé, udə kem *kújə yā Kóɔbē té yā rōó kajaja dɔ *loo rōó ndujə yáá ké kotə majə té yā kadə Kóɔbē.
- ¹⁷Ajaria ngol *ngé tuñ yáá gə udə gōn té kə *ngé tuñ yáá gə yā Kóɔbē ké ngé kəho rōdó tɔgə gə kutə sósó.
- ¹⁸Niñ rañ no mbañg Ojias té ba ədanəñ na: Ojias, ndējə Kóɔbē ndujə yáá ké kotə majə i yáá rāāí ĭ alé! I kəla yā *ngé tuñ yáá gə n̄ niñ i de ké gír kojə yā *Aarɔ té gə ní. Əndāndé niñ i kə rī rāā kəla n̄ noō. Ī-teē kōó kem *loo ké tál̄ té, tɔdō yáá n̄ ĩ-rāā ní i gótə alé. Nge n̄ noō Kóɔbē a ɔsə gɔnií najəñ té alé!
- ¹⁹Ojias n̄ əho ganán jīn té tɔdō ni-rāā i najə rōó kajaja ní, wōñg rāān kə *ngé tuñ yáá gēé. Anī kə ta jī té noō bānjə teē notə non té kə loo nəkó noō té, ta kum *ngé

tuñ yáa gē té, kem *kújə yā Kóṣṣbē té, ngər kē kadə *loo róō ndujə yáa ké kotə majə té.

²⁰Ajaria ngol *ngé tuñ yáa gē ō, *ngé tuñ yáa gē malang ō n ra a ɣaŋ loo kē rōn té ní ɣaŋ bānjə ní notə non té. Niñ teēñ seneé ndágá lálw kṣó ō, nəkó ɔr bāa loo teē té al ō, tɔdṣ Kóṣṣbē əndan ɔjənəñ kum.

Gír kɔɔ bē yā Ojias gāng

(Áaṙ 2 Mba 15.5-7)

²¹Bānjə rāa mbaŋg Ojias bátə oyñ. Ndi i kə kerneé kem kújə kógə́m té ɔɔ́n moy bānjə ní. Adənəñ ta róbə tél kaŋ gogé kem *kújə yā Kóṣṣbē té tɔ alé. I ngōnən Yotam n i ngār ké kem kújə yā mbaŋg té ní n i nge kɔɔ bē ní.

²²Gotə yáa ké rang gē n Ojias rāa ní, ngé ké ta kəla gír té gē ō, ta tṣl ta té gē ō ní i Ijai *nge koō ta ké ngōñ Amots n ndang makətübúú ní.

²³Ojias oy aŋ gō kaan gē té. Dubənəñ i loo dubə mbaŋg gē té, banī i kem bāa báda yā de ké gír kojə yān té gē alé, tɔdṣ ni i nge bānjə. I ngōnən Yotam n ɔɔ bē gotən té ní.

2 CH 27

Yotam ɔɔ bē

(Áaṙ 2 Mba 15.32-38)

kəlōo

¹Dan n Yotam ndi mbaŋg ní bālən i kutə jōó gidə i mí. Ni ɔɔ bē Jerusalem bāl kutə gidə i mehé. Rī kóɔn na i Yerusa, i ngōñ Sadok.

²Yotam rāa yáa ké súmūú ta kum Kóṣṣbē té tītə n bəbən Ojias rāa ní ō, kudə kem *kújə yā Kóṣṣbē té n i yáa ké gōtə al n bəbən rāa ní ni rāa alé ō. Bá tā ba Juda gē nɣn kə loo rāa hál ké majal té báy.

³I Yotam n rāa ta róbə ké dɔ́ ké tū *kújə yā Kóṣṣbē té ō, kújə gē ké tū ndogə mbał ké Opel té ō ní.

⁴Ni rāa bē gē gō nang ké mbalá ké Juda té ō, ngán ndogə mbał ké ngaŋg gē kə kújə ké ngāl kə dɔ́ gē loo gē ké ku kəgə gē i tū té té ō.

⁵I ni n rōṣ mbaŋg yā Amon gē ba tetən rōṣ ní. Bāl ngeé n noō té ní ngán Amon gē əgənəñ tīr kə gində arjāa ké kɔ́yn i kəlōo dūbūú mətá ō, kə kōō gémə ké kɔ́yn i mbátəmbɔ́jə ndōhó ō, kə ɔ́rjə ké kɔ́yn i mbátəmbɔ́jə ndōhó ō. Yáa gē n ngán Amon gē adənəñ ní n noó. Adənəñ tītə n noō kem bāl ké nge kɔ́ jōó té ō, ké nge kɔ́ mətá té ō.

⁶Yotam tél de ké tógən i ngáy tɔdṣ hálən i súmūú ta kum Kóṣṣbē Nəbā yān té.

⁷Ndangəñ gotə najə ké rang gē yā Yotam i kem makətübə yā mbaŋg gē ké *Israel té ō, ké *Juda té ō. ɔ́jəñ gotə rōṣ yān gē kemeé ō, kəla rāan gē ō.

⁸Dan ní ndi mbañg ní bālēn i kutə jōó gidə i mí ō, ɔɔ bē bāl kutə gidə i mehé kem bē ké Jerusalem té ō.

⁹Dan ní Yotam oy ní dubēnēn i kem bē yā Dabid té. I ngōnən Akaj n ɔɔ bē gotən té ní.

2 CH 28

Akaj ɔɔ bē

¹Dan ní əndān Akaj mbañg ní bālēn i kutə jōó. Ni ɔɔ bē bāl kutə gidə i mehé kem bē ké Jerusalem té. Ni-rāā yáá ké sūmūú ta kum Kóɔbē té tītə yā kaan Dabid alé,

²ndájə i hál mbañg ké *Israel té gē. Aw báté udə besə tām yā *Baal gē té.

³Ni-rāā yáá ké yər kum gē yā nápar de gē ní Kóɔbē tēbādə kó ba əyañ loo adə ngán Israel gē ní: Róo kajaja wól loo ké Ben Hinom té ō, róo ngánən ké dəngam gē horó ō.

⁴Ni tuñ yáa ō, róo kajaja ō, loo ndōy gē té ō, gir kágə gē ké mbīdə əga ku gē té ō.

⁵Kóɔbē Nóbā yān əlan kem jī mbañg ké Aram té adə tetən rōō ō, əho deē yān gē ngáy bəlo té ba aw sedə Damas ō. Əlan kem jī Peka ké ngōn Remalia ní i mbañg ké *Israel té ní ō, adə tetən rōō tetə ké to bōl ngáy.

⁶Peka tōl gə rōō ké Juda té gē dūbú bú kə dūbú kutə jōó ndō kógə́m beē, tōdō əyañ Kóɔbē Nóbā yā kaadə gē kó.

⁷Jikəri ní i de ké ngañg ké *Epəraim té ní tōl Maseya ngōn mbañg ō, Ajrikam ngār ké ndogó mbangāá ō, Elkana pajā yā mbañg ō.

⁸Ngán *Israel gē əhoñ ngákóúddə gē dūbú bú jōó bəlo té, əhoñ i dəyá gē ō, ngán ké dəngam gē ō, ngán ké dəyá gē ō, cyñ yáa kənge gē ní əhoñ ta rōō té ní ngáy awñneé Samari ō.

⁹Nge koō ta yā Kóɔbē kógə́m ndi Samari noó, rīn na i Oded. Ni teē tənī ta ngé rōō ké Israel té gē ní tél a reēn kə bēé ní ba ədadə na: Wōng rāā Kóɔbē Nóbā yā kaasi gē kə *Juda gēé adə əladə kem jisí té. Banī wōng ní rāasi á i-tōlīneé de kéréy gē dandə té ní to bōl ngáy adə aw báté ugə də rā té.

¹⁰Tá ní toō báa dəngam gē kə dəyá gē ké Juda té ō, Jerusalem té ō ní toō ɔrī i najə rāadə bəlo yāsí gē té báy tɔ. Ní sū kó gē kə dɔsí i-rāā yáá ké gōtə al gē kə Kóɔbē Nóbā yāsí adə najə i dɔsí té al a?

¹¹Ngəlaā ní oōi najə yām, ngákóúsi gē ní əhoídə bəlo té ní əyaídə dɔ́ adə awñ, tōdō wōng rāā Kóɔbē sesí ngáy.

¹²Tā anī Ajaría ngōn Yohanan ō, Berekiá ngōn Mesilemot ō, Yehijəkia ngōn Salum ō, Amasa ngōn Hadəlay ō ní i ngār gē dan ngār gē yā ngán *Epəraim gē té ní, jī mbātəñ najə gō ngé gē ní téləñ ta rōō té ní,

13ədañdé na: De gē n̄ əhɔ̄idə bəlo tɛ n̄ i-lōōi reē sedé laā, tɔdō ré i-reēi sedé anī, jə-rāāi i yáá ké gōté al̄ kə Kó̄bēé, adə najə a əsō dɔjɪ tɛ. Yáá ké gōté al̄ n̄ jə-rāāi ní ɔyɪ ngáȳ ō, wōng rāā Kó̄bē ngáȳ kə *Israel gēé ō anī i-sāāi rāā yáá ké majal̄ ké rang gē ō, yáá ké gōté al̄ ké rang gē ō, kə dɔ tɛ báý a?

14Loo n̄ noō tɛ ngé rōō gē əyañ bəlo gē dɔ́ ō, əyañ yáá kənge gē n̄ ɔyñ ta rōō tɛ ní kṓ ō, ta kum ngār gē tɛ ō, ngé káñ naā gē tɛ malang ō.

15Gō tɛ anī de gē n̄ tɛdañ rīdɛ ní rāāñ kə de gē n̄ əhɔ̄ndə bəlo tɛ ní: ɔyñ kúbə gē ō, sākərá gē ō, dan yáá kənge ké kɔy ta rōō tɛ gē tɛ adəñ ngé gē n̄ kúbə yádə gətóo ō, sākərá yádə gē gətóo ō ní. Adəñ de gē malang yáá kəsa ō, yáá kaý ō, ngé gē n̄ əngeñ dɔ ní dɔŋñ ta ō, ɔyñ ngé ké tógə gətóo gē dɔ kərō gē tɛ awñ sedé rō ngákóódə gē tɛ Jeriko, bē ké kəgə túmbur gē i tū tɛ tɛ ō. Gō tɛ anī téləñ dɔ tɛ awñ gogé Samari.

Akaj bār Asiri gē kadə dīñəñ

(Áaj 2 Mba 16.7-20)

16Dan ngeé n̄ noō tɛ ní mbañg Akaj əla de gē rō mbañg ké Asiri tɛ yā dəjeñ kadə reē kə dīñ.

17Tɔdō Edom gē tél reē ənīñ bē kɔŋ ké Juda rōō gogé báý tɔ. Niñ əhɔ̄ñ de gē awñ sedé bəlo tɛ.

18Pilistin gē rañ yádə dām kórɛý tɛ táāñ bē ké gō nang ké mbañ bo gē gətóon̄ tū tɛ tɛ ō, bē gē yā *Juda ké dām mbór bē ké geleé tɛ ō, taāñ i bē ké Bet Semes ō, Ayalon ō, Gederot ō, Soko ō, ngán bē gē n̄ bē ké Soko ɔŋ bē dɔ tɛ ní ō, Timna ō, ngán bē gē n̄ bē ké Timna ɔŋ bē dɔ tɛ ní ō, Gimjo ō, ngán bē gē n̄ bē ké Gimjo ɔŋ bē dɔ tɛ ní ō.

19Kó̄bē əla rōsɔ́ dɔ bē kɔŋ ké Juda tɛ tītə n̄ noō i najə yā mbañg Akaj tɛ. Tām Akaj səlā deē yāñ gē kadə rāāñ Kó̄bē nja bəyā ké gogé tɛ ō, ni-rāā Kó̄bē yáá ké gōté al̄ gē ō.

20Tigəlatə Pileser mbañg ké Asiri reē dīñ alé, banī reē rōōñ ō, adə ngé rōō yāñ gē gírəñ gidə bē yāñ əlañ ta naā tɛ ō.

21Tá Akaj ɔy yáá kənge ké kem *kújə yā Kó̄bē tɛ ō, yā mbañg tɛ ō, yā de ké bo yāñ gē tɛ ō, adə mbañg ké Asiri, banī nge n̄ noō rāā majə seneé al̄ bátə.

22Dan n̄ yáá tɔyñ dɔ Akaj ngáȳ gəgə ní, ni to dan rāā yáá ké gōté al̄ tɛ kə Kó̄bē

23Ni tuñ yáá adə nábā gē ké Damas n̄ tetəñəñ rōō ní ba əda na: Nábā gē yā mbañg Aram gē dīñdɛ, adə i niñ n̄ m̄-tuñ yáá m-ədədə kadə dīñməñneé ní.

24Akaj káñ gájə yáá rāā kəla gē ké kem *kújə yā Nábā tɛ ba tōdɛ kṓ. Gō tɛ anī utə ta róbə kújə gē yā Kó̄bē kṓ ō, rāā *loo tuñ yáá gē kə dɔ gajə róbə gē malang ké Jerusalem ō,

25rāā loo ndōy gē kə kem bē ké *Juda tɛ malang yā ndəjəñ nábā ké mbā gē ndujə yáá ké kotə majə gē ō. I tītə n̄ noō n̄ Akaj adəñ Nábā yā kaan gē wōng ní.

²⁶Gotə yáá ké rang gē ní rāā ní, əla gír dɔ nge ké ta kəla gír t́ b́at́é ugḗn dɔ nge ké ta t́ĺ ta t́ ní ndangḗnd́é i kem makət́üb́é yā mbaṅg gē ké *Juda t́ é, ké *Israel t́ é é.

²⁷Akaj oy aŵ gō kaan gē t́. Dubēnḗn i kem b́é ké Jerusalem t́, banī i kem b́āá b́ádə yā mbaṅg gē ké Israel t́ é alé. I ngōnən Ejekias n ɔɔ b́é gotən t́ é ní.

2 CH 29

Ejekias ɔɔ b́é. T́égoṅ kújə yā Ḱóɔb́é

(Áaī 2 Mba 18.1-4)

¹Dan ní Ejekias ndi mbaṅg ní b́ālən i kutə jōó gidə i mí. Ni ɔɔ b́é Jerusalem b́āl kutə jōó gidə i ndōhó. Rī kóɔn na i Abia, i ngōn Jakari.

²Ejekias rāā yáá ké śúmúú ta kum Ḱóɔb́é t́ t́t́é yā kaan Dabid jéjé.

³Kem nāā ké ta kəga dɔ t́ é yā b́āl kɔɔ b́é yān ké ta kəga dɔ t́ é ní, ni teē ta *kújə yā Ḱóɔb́é é, t́él rāā ta róbé kújə yā Ḱóɔb́é gogé rang é.

⁴Ni b́ār *ngé tuñ yáá gē o, *ngán Lebi gē é, ɔsə dɔd́é naā t́ é ndágə loo ké dūn t́ é,

⁵ba ədadé na: *Ngán Lebi gē, ééí najə ní m-ā m-ədásí ní: Ngəlaā ní í-tégoí ŕśí é, í-tégoí *kújə yā Ḱóɔb́é Nóbā yā kaasí gē é. Yáá ké yər gē malang ké kem *loo ké tál t́ é ní ýyí ḱó é.

⁶Tɔd́ó b́əb́əjí gē rāān yáá ké góté al é, rāān majal ta kum Ḱóɔb́é Nóbā yájí t́ é é, niñ əyənə́n ḱó, unə́n kumdé ḱó ta kújə yān t́ é é, t́ūrḗn gidédé adēnə́n é.

⁷Ngōn kújé ké ta róbé t́ é ní gégé a utḗn ta ḱó é, t́lḗn hor gē ḱó é, róōn ndujə yáá ké kotə majə é, yáá ké yā tuñ kə taá é, kem *loo ké tál t́ é adḗn Nóbā yā *Israel t́ é al é.

⁸Loo ní noó t́ é wṓng rāā Ḱóɔb́é kə b́é ké Jerusalem é, kə dɔ nang ké *Juda é. Yáá ní ni-rāā sedé ní i yáá ké to ndíl kəy é, ké to kər kum é, ké to kadé deē lurdé é, t́it́é ní śií ḱó gē ááí́n kə kumsí ní.

⁹I yáá ní noó n rāā adə b́əb́əjí gē oyñnéé yo kaskar é, əhɔ́ñnéé ngánjí ké dəngam gē é, ké dəyá gē é, nəyájí gē é, aŵñnéé sedé b́élo t́ é ní.

¹⁰Ngəlaā ní m-sāā əhɔ *madə naā kə Ḱóɔb́é Nóbā yā Israel, yā kadé wṓng ní rāān sejí ngáy ní tetə́n.

¹¹Ní ngánə́m gē, í-lōóí rāā yáá jingə́ling, tɔd́ó i śií n Ḱóɔb́é gērásí kadé í-raí non t́ é í-rāāí kəla adḗnií é, kadé śií i de ké bo yān gē é, kadé í-róóí ndujə yáá ké kotə majə adḗnií é ní.

¹²*Ngán Lebi gē ní ndótḗn kə kété ní, ngé ké gír kaa yā Kehat t́ é gē i Mahat ké ngōn Amasia é, Joel ké ngōn Ajaría é, Ngé ké gír kaa yā Merari t́ é gē i Kis ké ngōn Abədi é, Ajaría ké ngōn Yehalelel é. Ngé ké gír kaa yā Gerson t́ é gē i Yoa ké ngōn Jima é, Eden ké ngōn Yoa é.

- 13Ngé ké gír kaa yā Elisapan té gē i Simri ō, Yeyel ō. Ngé ké gír kaa yā Asap té gē i Jakari ō, Matania ō.
- 14Ngé ké gír kaa yā Heman té gē i Yehiel ō, Simei ō. Ngé ké gír kaa yā Yedutun té gē i Semaya ō, Ujiel ō.
- 15Niñ kánēñ ngákóúddé gē ké gír kaa yādé gē té ba niñ malang tégōñ rōdó. Gō té anī awñ kem *kújə yā Kóóbbē té tītē ní mbañg ədañ kə gō ndū Kóóbbēé ní yā tégó kújə yā Kóóbbē.
- 16Ngé tuñ yáá gē udəñ kem *kújə yā Kóóbbē té yā tégó kem, niñ teēñ kə yáá ké yər gē malang ní əngeñ kemeé ní tэндāñ ndágə loo ké gír gidə kújə yā Kóóbbē té. Gō té anī *ngán Lebi gē langəñ ta əy teēñneé ndágá aw bōkəñ wól loo ké Sedəro té.
- 17Əlañ gír tégó kem kújə ní i kə ndō ké ta kəga də yā nāā ké ta kəga dɔ́. Kə ndō nāā ké nge kə sósó anī ugəñ ngōñ kújə ké ta róbé té. Niñ tégōñ *kújə yā Kóóbbē ndō sósó. Tōləñ ta kem nāā ké ta kəga də té, kə ndō ké nge kə kutə gidə i mehé yā nāā.
- 18Gō té anī awñ bē mbañg Ejekias ba ədanəñ na n-tégōñ *kújə yā Kóóbbē oy kɔ́. Na n-tégōñ loo ké yā tuñəñ yáá ké yā rōó horoó kə taá ō, yáá rāā kəla kə tū té gē malang ō, tábəl ní a bōkəñ mápá ké ndējə gē də té ní na n-tégōñ ō, na n-tégōñ yáá rāā kəla ké tū té gē malang ō.
- 19Yáá rāā kəla ké tál gē ní mbañg Akaj nujəñ dan ní a mbátənní *ndū najə gē yā Nébā bāl kəo bē yān té ní, na n-tél na n-tégōñ ō, na n-tél na n-tэндāndé gogé ō, na n-əwəñ kamdə tayā ō. Na n-tэндāñ yáá gē ní ta *loo tuñ yáá yā Kóóbbē té.
- 20Mbañg Ejekias ij dɔ́ kə gír looí batə əsə də ngər gē ké kem bēé naā té ba aw sedé kem *kújə yā Kóóbbē té.
- 21Reēñ kə mañg ké bəra gē sīrí ō, bal batə gē sīrí ō, ngán batə gē sīrí ō, bal bəyā gē sīrí ké yā tuñ tām majal yā de ké ndogó mbangāá gē té ō, majal ké *loo ké tál té ō, majal yā *Juda gē té ō. Gō té anī mbañg əda *ngé tuñ yáá gē ní i ngán *Aarə gē ní na kə tunəñ yáá gē ní də *loo tuñ yáá yā Kóóbbē té.
- 22Tā anī əjañ míndə mañg gē ní adə *ngé tuñ yáá gē taāñ mósédé aw bōkəñ də *loo tuñ yáá té ō, əjañ míndə bal batə gē ba bōkəñ mósédé də *loo tuñ yáá té ō, əjañ míndə ngán batə gē ba bōkəñ mósédé də *loo tuñ yáá té ō.
- 23Gō té anī reēñ kə bal bəyā gē ké yā tuñ tām yā majal té ní no mbañg té ō, no ngé kán naā gē té ō, adə tэндāñ jidé də té.
- 24Ngé tuñ yáá gē əjañ míndə bal bəyā gē ní ba bōkəñ mósédé də *loo tuñ yáá té utəñneé də majal yā *Israel gē malang. Tɔ́dɔ́ mbañg əda gāng kadə *yáá tuñ ké rōó horoó kə taá ō, *yáá tuñ ké tām yā majal té ō ní i tām yā Israel gē té malang.
- 25Gō té anī mbañg tənī *ngán Lebi gē kem *kújə yā Kóóbbē té kə gində ké laa gē ké yā kənda naā té kadə bār gēé ō, kə kənde gē ké kəlādé i ngáy gēé ō, kə ngé ké kəlādé i ngáy al gēé ō, jidé té, kə gō ní Dabid ō, Gad nge kəy yáá yā mbañg ō, Natan

*nge koō ta ō, ədañneé kadē rāān ní. Tɔdɔ i Kóɔbē n əda kadē yā rāā ní. Ni-əndā najē ní i ta *ngé koō ta yān gē té kadē ədañ.

²⁶Dan n *ngán Lebi gē aŵ rañ kə yáá kə bār gōsə gē n Dabid rāā ní ō, *ngé tuñ yáa gē aŵ rañ kə bərúnjə gēé ō oy anī,

²⁷Ejekias əda kadē tunēñ yáa kógēm kə taá dɔ *loo tuñ yáá té. Dan n əlañ gir tuñ anī unəñ pā kə yā rɔyñ Kóɔbē ō, kōrəñ bərúnjə gē ō, ugəñ yáá kə bār gōsə gē yā Dabid mbañg kə *Israel té ō.

²⁸Ngé káñ naā gē malang ɔsəñ nodé nang té yā rɔyñ Kóɔbē ō, gōsə gē aŵñ najē kəñi pā ō kōr bərúnjə ō, kə njóm gē té adē gir tuñ yáá kə yā tuñ kə taá gāngəñ.

²⁹Dan n gir gāng anī, mbañg ō, de gē malang n seneé ní ō, ɔsəñ nodé nang té.

³⁰Gō té anī mbañg Ejekias ō, ngār gē ō, mērəñ *ngán Lebi gē tōy Kóɔbē báy tɔ kə pā gē n Dabid rāā ní ō, kə pā gē n Asap nge kaŵ yáa rāā ní ō, adē niñ tōyñ Kóɔbē kə rōneléé ō, tétəñ kejədə ba ɔsəñ nodé nang té rɔyñneé Kóɔbē ō.

³¹Mbañg Ejekias tél un najē ɔr báy tɔ əda na: Ngɔlaā ní sɪj gē n āwī kə yáa gē kə yā ndējə Kóɔbē jisí té ní, i-reēi kə *yáa tuñ yāsí gē kə tām yā kem kógēm té ō, *yáa tuñ yāsí gē kə yā tōyiñ Kóɔbē ō, kem *kújə yā Kóɔbē té. Anī ngé káñ naā gē reēneé. Ngé gē n kem ndaa yádə tōy yā madədə gē ní ndējəñ Kóɔbē *yáa tuñ gē kə yā róō horoó kə taá gē ō.

³²Yáa tuñ kə yā róō kə taá gē n ngé káñ naā gē reē ndējəñ Kóɔbē ní mañg kə bəra gē malang i kutə siri ō, bal batə gē i bú ō, ngán batə gē i bú jōó ō,

³³*yáa tuñ kə rang gē n ndējəñ Kóɔbē ní mañg gē i bú mehé ō, batə gē kə bəyā gē i dúbú mətá ō.

³⁴Kutə *ngé tuñ yáa gē asə toó dā kə yā tuñ kə taá gē ní malang alé, adē ngákóúódə kə *ngán Lebi gē reē diñndə adē gir kəla tóo dā gāngəñ ō, adē *ngé tuñ yáa kə rang gē təgoñneé rōdə oy ō. Tɔdɔ *ngán Lebi gē təgoñ rōdə lāv ngáy tōy *ngé tuñ yáa gē.

³⁵Tá báy tɔ ní *yáa tuñ kə yā róō kə taá gē i ngáy pá, tá kasə *nduú kə yā tətə dɔ té gē i kadə té báy, tá dā gē n tunēñ tām yā kem kógēm té ní yibədə kə yā róō dɔ *loo tuñ yáá té i noó báy tɔ. I beé n rāāñneé adē kəla kə kem *kújə yā Kóɔbē té tél majəñ gogé rang ní.

³⁶Yáa n Nəbā rāā tām yā ngán *Israel gē té ní adē Ejekias rōnel ō, adē ngán Israel gē malang rōnel ō, tɔdɔ rāāñ yáa ní i kə ta jī té kanjə kadē deē nōm kemən kété.

2 CH 30

Ejekias əla gō Israel gē té malang kadē reē rāāñ nāā Pákə

¹⁻⁵Mbañg Ejekias oñ naā kə de kə bo yān gē ō, ngé káñ naā kə Jerusalem malang ō, yā rāā nāā *Pákə kə ndɔ n ɔjəñneé ní alé, tɔdɔ kutə *ngé tuñ yáa gē n təgoñ rōdə ní asə al ō, ngán *Israel gē kánəñ naā Jerusalem al ō. Mbañg ō, ngé káñ naā gē ō,

ṗaān kadē gir ní i gir ké majə. Loo n noō té niñ ndigəñ bār de gē ké gō nang ké Israel té malang, əla gir dām mbór bē ké geleé té báté dām mbór bē ké kqó té kadē reēn Jerusalem rāā nāā *Pákə té. Tām kété ní i de ké ngáy al gē n rāān nāā *Pákə ní kə gō n ndangəñneé kem makətübūú ní. Tā anī mbañg əla gō de gē té dɔ nang ké Israel té malang ɔ, dɔ nang ké *Juda té ɔ, kadē reē rāān nāā *Pákə ní yā rɔyñ Kóɔbē Nəbā yā Israel kem *kújə yā Kóɔbē té. Ni-ndang makətübə əlañ gō *Epəraim gē té gəgē Manase gē té gəgē.

⁶Makətübə gē n mbañg niñ kə de ké bo yān gēé ndangəñ ní, ngámbang kəla gē aŵñneé kə gō bē gē ké *Israel té malang ɔ, gō bē gē ké *Juda té ɔ. Niñ ədañ de gē kə gō ndū mbangāá na: Ngán Israel gē, siḷ n i-teēi ta yo té jī mbañg gē ké Asiri té ní, i-tél i-reēi gogé rɔ Kóɔbē Nəbā yā Abəraham ɔ, Isaak ɔ, Israel ɔ té, anī ni a tél yā reē rɔsí té ɔ.

⁷I-lōōi ndájə kaasi gē ɔ, ngákóúsi gē ɔ n rāān háł ké góté al kə Kóɔbē Nəbā yā kaadé gē ní. Ni əladé kem jī madə baādé gē té adə nujəñ sedé sák sák kɔɔ tītə n siḷ kó gē ṗaān ní.

⁸Ngəlaā ní i-lōōi rāā dɔ ngañg tītə yādé ba ɔɔi ta Kóɔbē. i-tél i-reēi gogé *loo ké tál yān n ɔr kamən tayā ké njóm gē té té ní ɔ, ədə siḷ i ngé rāā kəla gē yā Kóɔbē Nəbā yāsí ɔ. Loo n noō té wōñg n rāān sesí ngáy ní a tetə.

⁹Ré i-tél i-reēi gogé rɔ Kóɔbē té anī, de gē n ɔyñ ngákóúsi gē ɔ, ngánsí gē ɔ, aŵñ sedé bəloó ní kumdé a ɔɔdédé sedé, adə a əyañdédé kadə a tél a reēn gogé dɔ nang n toō té. Tɔdɔ Kóɔbē Nəbā yāsí i nge kem majə ɔ, kumən a ɔɔn kə deē ɔ, adə ré i-tél i-reēi gogé rɔn té anī, a tūr gidən tasí té alé.

¹⁰Ngámbang kəla gē ní aŵñ kə gō bē gē ké dɔ nang yā *Epəraim té ɔ, Manase té ɔ, báté bē gē ké dɔ nang yā Jabulɔ té. Banī de gē əgōñdédé ɔ, lúrəñdédé ɔ.

¹¹Bá tā ba de kéréy gē ké gir bē yā Aser té ɔ, Manase té ɔ, Jabulɔ té ɔ, tél gerəñ kadə rāān i yáá ké góté alé, adə aŵñ Jerusalem.

¹²Kóɔbē rāā kəla kem de gē té dɔ nang ké Juda té ɔ, adə de gē malang geyñ rāā yáá n mbañg ɔ, de ké bo gē ɔ, ədañ kə gō ndū Kóɔbēé ní.

Ejekias rāā nāā Pákə

¹³Kósə de gē kánəñ naā Jerusalem kem nāā ké nge kɔ jōó té, yā rāā nāā yā mápa ké kanjə *kaa. De gē n kánəñ naā ní i kósə de ké séy beé té alé gē.

¹⁴Niñ əlañ gir nujə *loo tuñ yáá kadə bəsə gē ké Jerusalem ɔ, *loo róó kajaja yādé gē malang ɔ, ba ɔy aŵ bókəñ wól loo ké Sedəron té.

¹⁵Niñ tōlən dā *Pákə gē kə ndɔ ké nge kɔ kutə gidə i só yā nāā ké nge kɔ jōó. Rɔ *ngé tuñ yáá gē ɔ, *ngán Lebi gē ɔ sɔldé, adə tégəñ rɔdédé ba ɔyñ dā ké yā róó kə taá gē aŵñneé kem *kújə yā Kóɔbē té.

16Niñ rañ loo kəla yādé gē té tītē n i jī bēl loo rāādé ní, kə gō *ndū najē yā Moijə n i deē yā Nóbā ní. *Ngán Lebi gē i ngé taā mósə dā kə tuñ gē kadē *ngé tuñ yáá gē, baa niñ gē n toō i ngé taā bōké dɔ *loo tuñ yáá té.

17De gē ngáy dan ngé káñ naā gē té tégōñ rōdó alé, adē unjēñ njáy njáy yā rāan yáá kə yā bōl gidə yā Kóṣbē alé. I tām najē n noō té n *ngán Lebi gē əndāñneé rōdó ta kəla kəja míndə dā *Pákə gē té kum gotədə ní.

18De gē ngáy unjēñ njáy njáy alé. Ngáy gē i de kə gír bē yā *Epəraim té gē ō, Manase té gē ō, Isakar té gē ō, Jabulo té ō. Adē niñ əsañ dā *Pákə i kə gō n ndangəñneé kem makətübúú ní alé. Banī Ejekias rāa Nóbā bó tām yādó té əda na:

19Kóṣbē, Nóbā yā kaají gē, ɿ n i de kə majə ní, de gē malang n bōkéñ rōdó a sāāni kə ngarā kemdó māmák ní, ká ré niñ unjēñ njáy njáy tām yā yáá kə tál gē té al gēgē anī, ɿ-māy rōi dɔdó té.

20Kóṣbē rāa yáá n Ejekias dəjen ní, adē lōō gír rāa ngán *Israel gē yáá kə tōr té.

21Ngán Israel gē n əngeñ naā Jerusalem ní rāāñ nāa mápá kə kanjə *kaa ndō sīrī kə rōnel kə ngáy. *Ngán Lebi gē ō, *ngé tuñ yáá gē ō, tōyñ Kóṣbē kə dɔ ndō gē kə yáá kə bār ngáy gē, rōyñneé Kóṣbē.

22*Ngán Lebi gē malang n gerēñ yáá yā Kóṣbē majə ní, Ejekias ɔr najē sedé adəndó tógə. De gē rāāñ nāa ndō sīrī, ndējēñ *yáá tuñ gē kə tām yā kem kógəñ té ō, ndadə adəñ Kóṣbē Nóbā yā kaadé gē ō.

23Gō té anī ngé káñ naā gē ndigəñ kadē ndō nāa ní kə to ndō sīrī báy, adē rāāñ nāa ní ndō sīrī báy kə rōnelé.

24Tɔdō mbañg Ejekias adē ngé káñ naā gē mañg kə bəra gē dūbú ō, batə gē dūbú sīrī ō, de kə bo gē adəndó mañg kə bəra gē dūbú ō, batə gē dūbú kutə ō. Tá *ngé tuñ yáá gē ngáy tégōñ rōdó ō.

25Rō de gē malang nelđá, adē i *Juda gē ō, *ngé tuñ yáá gē ō, *ngán Lebi gē ō, de gē n ɿñ bē kɔɔ yā *Israel té reēñ kə rī rāa nāa ní ō, Israel gē n ndótēñ bē reē ndiñ dɔ nang kə *Juda té ní ō.

26Rōnel i ngáy kem bē kə Jerusalem té, tām əla gír dɔ bāl yā Salomɔ kə ngōñ Dabid n i mbañg kə Israel té ní, yáá kə beē gətóo kem bē kə Jerusalem té báy.

27Gō té anī *ngán Lebi kə *ngé tuñ yáá gē ɿñ dɔɔ ba tórēñ tadé dɔ de gē té. Ndōy yādó aŵ báté teē dɔ rā n i loo ndi kə tál yā Nóbā ní té ō, Nóbā rāa yáá n dəjeñ ní ō.

2 CH 31

Ejekias rāa adē kəla njērā majə

1Dan n gír yáá gē n noō malang gāñg anī, ngán *Israel gē malang n niñ i noó ní, aŵñ kə kem bē gē kə *Juda té aŵ tōñ mbał kə túdə kə nja dɔɔ gē kōó ō, jéngəñ kəgə bəsə kə yā bōl gidə gē kōó ō, nujēñ kə loo ndōy gē ō, kə *loo tuñ yáá kə tū té

gē ō kṓ. Rāān tītē n noō dɔ nang ké Juda té malang ō, ké Benjamé té ō, *Eperaim té ō, Manase té ō. Gō té anī niñ malang télən kógēm kógēm kē bē yādá gē té.

²Ejekias tēnda bütē *ngé tuñ yáá gē ō, *ngán Lebi gē ō. Ni-adḗdḗ kəla kógēm kógēm kə dɔdɔ́ gēé kem bütē yādá gē té. Adḗ i kəla yáá ké yā tuñ kə taá gē ō, *yáá tuñ gē ké tām yā kem kógēm té ō, kəla ndadḗ ō, tṓy Kóó́bē ō, kadḗ rāān kem *loo ké tál yā Kóó́bē n ɛniñ ndogḗ dɔ té ní té.

³Mbañg ɔ́r núsə yáá kənge yān tām yā yáá ké yā tuñ kə taá gē té, adḗ i ké yā tuñ dəlói ō, loo sɔ́lí ō, ndṓ *sabat gē té ō, ndṓ teē nāā gē té ō, ndṓ rāā nāā gē té ō, tītē n ndangəñneé kem makətübḗ *ndū najḗ yā Kóó́bē té ní.

⁴Mbañg əda de ké Jerusalem gē malang kadḗ adḗn *ngé tuñ yáá gē ō, *ngán Lebi gē ō, núsə́ yáá ké tām yādá té n sɔ́w kadḗ adḗndé́ ní, tá kadḗ niñ asəñneé kadḗ rṓdɔ́ kə taá malang ta kəla gē n ɔ́jəñ tām yādá té kem *ndū najḗ yā Kóó́bē té ní.

⁵Dan n ədañ najḗ n noō anī, ngán *Israel gē adḗn dɔ kṓo ké kijə́ gē ké ndɔ́r yādá gē té ngáy. Adḗn kṓo gémé ō, kasə́ *nduú ō, yibə́ ō, yibə́ tejé ō, yáá ké rang gē ō. Reḗn kə yáá gē ké kɔ́rdá kógēm kógēm dan ké kutə́ gē té ngáy adḗn ō.

⁶*Juda gē ō, Israel gē n ndiñ kem bḗ gē ké Juda té ō ní reḗn kə dā́ yādá gē ké ɔ́rə́ndé́ kógēm kógēm dan ké kutə́ gē té adḗn. Adḗn i mañg gē ō, batə́ gē ō, *yáá ndējə́ ké kɔ́r kam tayā́ tām yā Kóó́bē yādá té gē ō. Kánə́n dúbə́ yáá ké tayā́ tayā́ gē ní adḗ ra dɔ naā́ té bing.

⁷Əlañ gír kán dɔ naā́ té i kem nāā́ ké nge kɔ́ mətá́ té ba tṓlən ta i kem nāā́ ké ngé kɔ́ sīrɪ́ té.

⁸Dan n Ejekias niñ kə de ké bo géé reḗ ɔ́aɔ́n dɔ dúbə́ yáá ké kán gē ní anī, ndadḗn Kóó́bē ō, *Israel gē n i gír deḗ yān gē ní ō.

⁹Mbañg də́je *ngé tuñ yáá gē ō, *ngán Lebi gē ō, najḗ ké dɔ yáá gē ké kán dɔ naā́ té ní,

¹⁰anī Ajaría ngol *ngé tuñ yáá gē n i de ké gír kojə́ yā Sadok té ní tél ədan na: Əla gír ndṓ n de gḗ reḗn kə *yáá ndējə́ géé kem *kújə́ yā Kóó́bē té ní, j-əsa yáá jə-ndā́n ō, gotə́ yáá teē ngáy ō. Tɔ́dṓ Kóó́bē rāā́ majə́ kə gír deḗ yān géé. Yáá gē n kánə́n dɔ naā́ té bing bing toó́ i gotə́ yáá ké teḗ kə ndágá gē.

¹¹Mbañg əda kadḗ rāā́n kújə́ ngṓm yáá gē kadə́ *kújə́ yā Kóó́bē té. Dan n rāā́n oy anī

¹²reḗn kə dɔ yáá ké kɔ́r géé kemeé ngándá́ng. Reḗn kə yáá ké kɔ́r kógēm dan ké kutə́ té gē ō, *yáá ndējə́ gē ō. I Konania ké ngṓn Lebi n i nge kə́a gṓ ní. Ngṓkɔ́on Simeí i nge kə́a gṓ seneé.

¹³De ké gír jī́dɔ́ gē té n a rāā́n kəla sedé́ kə gṓ kem ndigə́ yā mbañg Ejekias niñ kə Ajaría nge kə́a gṓ *kújə́ yā Kóó́bē ní i Yehiel ō, Ajajía ō, Nahat ō, Asael ō, Yerimot ō, Yojabad ō, Eliel ō, Ismakia ō, Mahat ō, Benaya ō.

14Kore ngōn Iməna ké ngōn Lebi ké nge ngōm ta róbé ké dām ké gir bē té i nge kaa gō *yáa ndējē gē ní de gē ndējēn Nóbā ní ō, i nge nēbō *ngé tuñ yáa gē do yáa ké kōr tām yā Kóṣbē té gē ō, yáa ké tál ngáy gē ō.

15De ké gir jīn té gē ní a rāān kəla seneé ní i Eden ō, Miniamin ō, Yesua ō, Semaya ō, Amaria ō, Sekania ō, Niñ ndiñ i kem bē gē yā *ngé tuñ yáa gē té. Kəla rāādé i nēbō ngákóódé gē ní i de ké tɔgə gē ō, ngán gē ō ní yáa kəsa kə gōó kanjə kōr kamdó ō, kə gō gir bütə yādə gēé ō.

16De ké dəngam gē ō, ngán ké dəngam gē ní bāldé jī do mətá té kum kə doó á ndangəñ rīdé kem makətübūú ní, adēndé yáa ō, de gē malang ní reēn rāa kəla yādə té kə gō gir bütə yādə gēé kem *kújə yā Kóṣbē té ní adēndé yáa kə do ndō gē ō.

17Ndangəñ rī *ngé tuñ yáa gē makətübūú i kə gō gir kojə yā bəbədé gēé. Banī yā *ngán Lebi gē bāa bāldé jī do kutə jōó té kum kə doó pá tá ndangəñ rīdé makətübūú kə gō bütə yādə gēé ō, kə gō kəla rāādé gēé ō báy.

18Ndangəñ rīdé i kum gotə deē yādə gē malang, kum gotə nēyádé gē ō, ngándé ké dəngam gē ō, ké dəyá gē ō, de gē malang ní ndiñ girēn gidədé á asəñ kəsa *yáa ndējē ké tál gē kə kum mbang gē malang ní ō.

19Ké tām yā *ngé tuñ yáa gē ní i de ké gir kaa yā *Aarɔ té gē ba ndiñ i bembé kə gō gidə bē gē yā *ngé tuñ yáa gēé ní, téndān de gē kem bē gē yā *ngé tuñ yáa gē ní té kə rī nēbōdédé niñ ō, *ngán Lebi gē ní ndangəñ rīdé makətübūú ní ō, núsən yādə.

20Ejekias rāa yáa i tītə ní noō do nang ké *Juda té malang. Ni-rāa i yáa ké majə ō, yáa ké súmūú ō, ra do ndūn té ō, ta kum Kóṣbē Nóbā yān té.

21Dan ní ni gey rāa loo *kújə yā Kóṣbē Nóbā ké nuje gē ō, gey rāa kadə de gē bōlən *ndū najə yā Nóbā ō, gō míndé Nóbā gē ō ní, ni-əho rōn tɔgə geŕ yáa ní kem Nóbā ndigə ní. Ni-rāa yáa tītə ní noō i kə ngarə kemən gēé māmák, adə Nóbā rāa adə kəla yān teē yáa.

2 CH 32

Senakerib taā loo bē koo ké Juda té

(Áaṙ 2 Mba 18.13, Ij 36.1)

1Gō yáa gē ní noō té ō, ra do ndū té ní Ejekias ra do té kə Nóbāá ní ō anī, Senakerib mbañg ké Asiri reē do nang ké *Juda té ba əndā génger yān ta bē ké ngañg ngañg gē ké kem bē kóó ké Juda té ní ni núm taā ní.

2Dan ní Ejekias aṙ kadə Senakerib reē i yā rōō bē ké Jerusalem anī,

3oōn naā kə de ké bo yān gē ō, ngol áskar yān gē ō. Ni dəjedé kadə utəñ ta kəba mañ gē ké gidə bē té ndágá kōó. Anī niñ ndigəñ gōn té.

⁴Loo n noō té kósə de ké ngáy gē teē əngeñ naā ba utēñ ta kəba mañ gē malang ō, utēñ ta nge n a nūgə kem bəlo loo n ndērēñ gir nāngāá té ní ō. Tɔdɔ niñ ədañ na: Kadē mbañg ké Asiri gē reē ugēñ anī əngeñ mañ ngáy i tām rí té?

⁵Ejekias əhɔ rōn tɔgə, tél rāā ndogē mbañ n tētēñ nang té kɔɔ ní gogə rang ō, rāā kújə gē ta té dɔɔ ō, ənī ndogē mbañ ké rang gidə madə té ndágá ō, tél rāā Milo gogə rang kem bē yā Dabid té ō, adə ooñ nənga gē ngáy ō, der gē ngáy ō.

⁶Ni-téndā ngol áskar gē dɔ de gē té ba bārdé malang adə reēñ ndágə loo ké ta bē té, ba ɔjədé əda na:

⁷Ādī kem kəngāsí ngañg ō, əhɔī rōsí tɔgə ō. Ī-sōlī yáá kógə́m al ō, ĩ-lōōī bōl mbañg ké Asiri ō, kósə de ké ngáy gē n seneé ní ō. Tɔdɔ deē n sejí ní i de ké bo tɔy ngé gē n i seneé ní.

⁸Ngé rōɔ gē n seneé ní i de gē, banī jīī bāa Kóɔbē Nəbā yājí n i sejí ní. Ni a dījī adə a rōɔ dɔjí té. Najə n mbañg Ejekias ɔr ní adə de gē malang tógə.

Najə n Senakerib ɔr kə de ké Jerusalem gēé ní

(Áaī 2 Mba 18.17-37; Ij 36.2-22)

⁹Gō té séy anī Senakerib mbañg ké Asiri ɔy ngé rōɔ yān gē malang aŵ girəñ bē ké Lakis. Ni-ndi Lakis noó ba əla ngé kəla yān gē Jerusalem rō Ejekias mbañg ké *Juda té ō, rō de ké dəngam gē malang ké Juda té n ndiñ Jerusalem ní ō, kadə ədañdé na:

¹⁰Najə n Senakerib mbañg ké Asiri əda ní n toó, əda na: Jerusalem n i bē ké ngañg ngáy ní əndāi kemsí i dɔ rí té n ĩ-ndiīneé kemeé ní?

¹¹Ejekias ədasí na Kóɔbē Nəbā yāsí na a taāsí jīm té. Kógə́m alé, ni gólsí i mbée yā kadə bō tōlsí ō, kəndā mañ tōlsí ō.

¹²I Ejekias n nujə loo ndōy gē yā Kóɔbē ō, *loo tuñ yáa yān gē ō, kɔɔ ba əda de ké *Juda gē ō, Jerusalem gē ō, kadə kə ɔsəñ nodé nang té na i ta *loo tuñ yáá ké gir kógə́m beē té ngóy ō, kə rōñ kajaja na i loo nəkó n noō té ngóy ō ní al a?

¹³Yáá n mā ō, kaañ gē ō, jə-rāā kə gir de gē malang ké dɔ nang té ní ĩ-gerī al a? Nəbā gē n i besə yā nápar de gē n noō ní ɔgəməñ taā bē yādé a?

¹⁴Dan nəbā gē malang yā nápar de gē n kaañ gē nujəñdé sák sák kɔɔ té ní i besə ké rá n taā gir deē yān gē jīm té á Nəbā yāsí a asəñ taāsí jīm té ní?

¹⁵Beé ní ĩ-lōōī kəyə Ejekias kadə sořsí ō, gólsí ō tītə n noō, ĩ-lōōī taā keməñ! Tɔdɔ nəbā kógə́m yā nápar de gē kógə́m, aláa yā bē kɔɔ kógə́m ké asə taā gir deē yān gē jīm té aké jī kaañ gē té gətóo. Adə nəbā yāsí gē a ajəñsí al ō.

¹⁶Ngəmbang kəla gē yā mbañg ké Asiri nəyñ kə loo tədə najə ké majal gē dɔ Kóɔbē Nəbā té ō, dɔ Ejekias nge kəla yān té ō.

Senakerib ndájə najə dɔ Kóɔbē té

(Áaī 2 Mba 19.14-19; Ij 37.14-20)

17Gō té anī Senakerib ndang makētübē sāan ta Kóṣbē Nóbā yā *Israel ō, tédañ najē ké majal gē dɔn té ō. Ni-əda kem makētübē ní té na: Besē gē yā nápar de gē ké rang ké dɔ nang té gē asēn taā gir deē yādó gē jīm té al ní, Nóbā yā Ejevias a asə taā gir deē yān gē jīm té al ō.

18Ngámbang kəla yā Senakerib gē unəñ ndūdé i kē dɔɔ n a ɔrəñneé najē kə tógó kə de gē n rañ dɔ ndogē mbał ké Jerusalem té ní. Niñ ɔrəñ najē sedé i kə ta Hebəro. Sañ i kəla bōl kemdá té ō, kɔr tógódé kɔɔ ō, yā taāñ bē.

19Niñ ədañ najē yā Nóbā ké Jerusalem i tītə n ədañneé najē yā besē gē yā gir de ké rang gē n i yáá ké jī deē rāa gē ní.

De ké Asiri gē aḡñ naā ō, Senakerib oy ō

(Áaḡ 2 Mba 19.15,35-37; Ij 37.15,36-38)

20Loo n noō té mbañg Ejevias niñ kə Ijai *nge koō ta ké ngōñ Amots ndōyñ tām yā najē n noō té ō, əgañ kɔr kə dɔɔ dɔ rā té ō.

21Anī Kóṣbē əla *de ké dɔ rā té yān kógəñ kem gérger yā mbañg ké Asiri té adē tōl gɔ rōō gē malang kɔɔ ō, tōl ngol ngé rōō gē ō, de ké bo gē ō. Mbañg ké Asiri tél kə rōsɔl gēé ta kaw gogé bēé. Dan n udə kem kújə yā nóbā yān té anī, ngán kemən nəkó gē tōlnəñ kə kaskaraá.

22Kóṣbē ajə Ejevias ō, de ké Jerusalem gē ō, jī Senakerib mbañg ké Asiri té ō, jī madə baḡadé ké rang gē té ō, i tītə n noō. Ni-rāa adə ndiñ majə tɔdɔ rāa adə madə baḡadé gē n ndiñ girəñ gidədé ní rōōndé alé.

23De gē ngáy reēñ Jerusalem kə *yáa ndējə yādó gēé adəñ Kóṣbē ō, kə kadə karī gēé adəñ Ejevias mbañg ké Juda té ō. I loo n noō té n nápar de gē malang əlañ gir bōl ndíl Ejevias ngáy ní.

Gír kɔɔ bē yā Ejevias gāñg

(Áaḡ 2 Mba 20.1-21; Ij 38.1-8; Ij 39)

24Dan ngeé n noō té ní moy kógəñ ké ngañg ngáy əhɔ mbañg Ejevias yā tōlən. Ni-ndōy Kóṣbē, anī Kóṣbē tūrən najē té ō, rāa yáá ké to kɔr kum tām yān té ō.

25Banī Ejevias geñ majə n Nóbā rāa seneé ní alé, ba ɔjə rōn ngáy adə Kóṣbē rāa wōñg seneé ō, rāa wōñg kə bē ké Jerusalem ō, kə bē kɔɔ ké *Juda ō.

26Bá tā ba Ejevias ō, de ké Jerusalem gē ō, gerəñ majal yādó, adə bāl kɔɔ bē yā Ejevias té ní Kóṣbē jī sedé kə wōngó alé.

27Yáa kənge yā Ejevias i ngáy ō, de gē ɔrəñ tan ngáy ō. Ni-rāa kújə gē ké yā ngəməñ arjāa ō, lór ō, *mbał gē ké gātədé i ngáy gē ō, yáá ké kotə majə gē ō, der gē ō, gotə yáá ké rang ké tayā tayā gē malang ké gātədé i ngáy gē ō.

28Ejevias adə rāañ kújə gē ké yā kánəñ kōō gē ō, kasə *nduú ō, yibə ō. Adə rāañ kújə yā dā yān gē ō, gong gē ké tām yā yáa kuł yān gē té ō.

²⁹Adē rāān bē gē adēnēn ō, ənge yǎǎ kul gē ngáy ō, ul batē gē ō, bēyā gē ō, mañg gē ō, tɔdō Nóbā adēn yǎǎ kənge ngáy.

³⁰Loo ké dɔ mbalá n mañ Gihon a teē tū té ní i Ejekias n utē ta ba rāā adē mañ Gihon nūgē kum kē nang té, dām ké no bē té, kem bē yā Dabid té ní. Yǎǎ malang n Ejekias rāā ní majē ō, teē yǎǎ ō.

³¹Bá tā ba dan n ngé kɔɔ bē ké *Babilon gē əlañ de ké bo yādē gē rōn té kadē dəjenēn najē ké dɔ yǎǎ ké to kɔr kum n rāā yǎǎ kem bēé té ní anī, Nóbā əyən kɔɔ sāān najē ké kemən té, yā gerēn yǎǎ malang ké kemən té.

³²Ndangēn gotē najē ké rang gē yā Ejekias i kem makətübē yǎǎ gē n Ijai *nge koō ta ké ngōñ Amots ǎǎ té ní ō, kem makətübē yā mbañg gē ké *Juda té ō ké *Israel té ō.

³³Dan n Ejekias oy ní dubēnēn i loo n dubēn de ké gír kojə yā Dabid té gē tū té ní. Ba dubēnēn i dāmēn ké kiji kē dɔɔ té. Juda gē malang ō, de ké Jerusalem gē ō, ɔrēn tan ndō yon té. I ngōnən Manase n ɔɔ bē gotən té ní.

2 CH 33

Manase ɔɔ bē

(Áaī 2 Mba 21.1-18)

¹Dan n Manase ndi mbañg ní, bālən i kutə gidə i jōó. Ni ɔɔ bē Jerusalem bāl kutə mí.

²Ni rāā yǎǎ ké neĭ Kóɔbē alé, tɔdō ndájə yǎǎ ké to yɛr kum gē malang yā nápar de gē n Kóɔbē tēbādē kɔɔ kem bēé ba əyən loo adē ngán *Israel gē ní.

³Loo ndōy gē n bəbēn Ejekias nujən kɔɔ ní ni tél rāādē gogé rang. Ni rāā *loo tuñ yǎǎ gē ké yā tunən yǎǎ kadē besē *Baal gē ō, tūdē kǎgē besē ké yā bōl gidə gē ō, ɔsə non nang té no táyō gē malang ké dɔ rǎ té té rɔyéndē ō, rāā kəla adēdē ō.

⁴*Kújə yā Kóɔbē n Kóɔbē əda najē ké dɔ té na rīn na a to Jerusalem ngándáng ní, Manase rāā ké yā tunən yǎǎ kadē besē gē kemeé ō.

⁵Ndágə loo ké gīr gidə *kújə yā Kóɔbē ní, ni-rāā loo gē tū té yā tunən yǎǎ kadē táyō ké dɔ rǎ té gē ō.

⁶Ni-aŵ báté tōl ngánən ké dəngam gē ba tuñdē wól loo ké Ben Hinom té. Ni-rāā mbólí ké tayā tayā gē ō, rāā kəga ké tayā tayā gē ō, aŵ ndeē sāā bē kɔdē sāā gē té ō. Ni-rāā yǎǎ ké neĭ Kóɔbē al gē ngáy adē wōng rāā Kóɔbē seneé.

⁷Ni udə besē kǎgē ké tósə kem kújə yā Nóbā té ō. Tá kété ní Nóbā əda Dabid niñ kə ngōnən Salomɔ na: Kújə n toō ō, bē ké Jerusalem ō n i bē n m-gērā dan gír bē gē malang ké *Israel té ní rīm a bār dɔ té ngándáng.

⁸yǎǎ gē malang n m-ndang kadē yā rāā ní ō, *ndū najē gē ō, jī bēl loo rāā yǎǎ gē ō n m-ndang m-ādē ngán Israel gē kə ta kŭl Moijə ní, ré ngán Israel gē əndān

kumdé girí malang rāān anī, m-ā m-rā sedé kə gúu ta teē kōó kem bē n m-ādē kaadé gē té ní tɔ alé.

⁹Banī Manase ndóm kə *Juda gēé ɔ, kə de ká Jerusalem gēé ɔ, adē rāān yáá ká majal tɔy yā nápar de gē n Kóóbbē tǎldé kōó malang ba əyáñ loo adē ngán Israel gē ní.

¹⁰Kóóbbē ɔr najē kə mbañg Manase ɔ, kə gir deē yān gē ɔ, banī de ká əndā kumən girí gətóo.

¹¹Loo n noō té Kóóbbē rāā adē ngol gē yā ngé rōó gē yā mbañg ká Asiri reē rōóndé. Niñ əhɔñ Manase kə kuyú, túyñəñ kə súl gindē nəngá kasə ká kəga gidə naā té jōó, ba awñ seneé *Babilon.

¹²Dan n wur kəl əsɔ dɔ Manase té anī, Manase rāā Kóóbbē Nəbā yān bɔ. Yáá ká góté al gē malang n ni-rāā ní ni ndigə ta kum Nəbā yā kaan gē té ɔ,

¹³rāān bɔ ɔ. Kum Nəbā ɔɔn adē rāā yáá n Manase dəjen ní. Nəbā tél aw seneé gogé Jerusalem ɔ, əndān mbañg gogé ɔ. Loo n noō té Manase geɔr kadə i Kóóbbē kal kógəñ beē ngóy n i Nəbā ká rɔkum ní.

¹⁴Gɔ yáá gē n noō té anī Manase ənī ndogə mbañ ká ngāl ngáy kum kə dɔó gidə bē yā Dabid té. Ré deē ra loo n mañ Gihon a əba tū té ní té anī ndogə ní i kə dām ká no bē té. Ndogə ní un gɔ kadə wól loo ká Sedəron ɔ, teē gidə bē ká Opel té ɔ, ba aw báté ugə ta róbə yā kənjə gē té. Manase tándā ngol áskar gē kem bē ká ngañg ngañg gē ká *Juda té malang ɔ,

¹⁵nəbā ká mbā gē ɔ, besə kəgə ká tósə ɔ n aw tándādé kem *kújə yā Kóóbbē té ní ɔy teēñ ndágá kōó ɔ, *loo tuñ yáá gē n rāādé dɔ mbañ kújə yā Kóóbbē té ɔ, kem bē ká Jerusalem té ɔ ní, nujəñ kōó malang ba ɔydé bókédé gidə bē té ndágá kōó ɔ.

¹⁶Ni-tél rāā *loo tuñ yáá yā Kóóbbē gogé rang ba tuñ yáá gē ká tām yā kem kógəñ té ɔ, yáá gē ká yā bókəñ Kóóbbē tɔy ɔ dɔ tá. Ni-əda *Juda gē kadə rɔyñ Kóóbbē Nəbā yā *Israel ɔ.

¹⁷Bá tā ba dan ngeé n noō té ní ngán Israel gē a tunəñ yáá i kə loo gē té loo ndɔy gē té báý, banī i yā rɔyñ Kóóbbē Nəbā yādé ngóy.

¹⁸Ndangəñ gotə yáá ká rang gē n Manase rāā ní ɔ, najē n ɔr kə Nəbā yāñneé ní ɔ, najē gē n *ngé koō ta gē ədanəñ kə rī Kóóbbē Nəbā yā Israeleé ní ɔ, i kem makətübə kəla rāā mbañg gē ká Israel té.

¹⁹Ba najē n ɔr kem ndɔy yān té ɔ, loo koō n Nəbā oō ndūn ba rāā yáá n dəjen ní ɔ, yáá ká majal gē malang n ni-rāā ɔ, hál ká góté al gē n rāā kə Nəbāá ní ɔ, rī loo gē n ni-rāā loo ndɔy gē tū té ɔ, túdə kəgə besə ká yā ból gidə gē tū té ɔ, túdə yáá ká tósə ba rāādé kum gotə yáá gē tū té ɔ, pá tá kadə tél geɔr yáá rāān ká majal gē ta kum Kóóbbē té ní, ndangəñ yáá gē n noō malang i kem makətübə n rīn na i kəla gē n Hojai rāā ní té.

²⁰Dan n Manase oy ní dubəñəñ ndogó looneé. I ngōnəñ Amon n ɔɔ bē gotəñ té ní.

Amon ɔɔ bē
(Áaṙ 2 Mba 21.19-26)

- 21** Dan ní Amon ndi mbañg ní bālēn i kutə jōó gidə i jōó. Ni ɔɔ bē Jerusalem bāl jōó.
- 22** Rāā yáá ké neĭ Kóṣbē alé tītē yā bəbēn Manase: Besə gē ní bəbēn túdē ní ni tuñ yáá adədə ɔ, rɔyđə ɔ.
- 23** Ni geṙ majal yān ta kum Kóṣbē tá ɔ, rāān bó ɔ, tītē yā bəbēn Manase alé, banī rāā yáá ké majal tɔy dɔ yā bəbēn báy.
- 24** Ngé kəla yān gē oōñ naā dɔn tá ba tōlnəñ kem kújə mbañg yān tá.
- 25** Banī *Juda gē tōlən de gē ní oōñ naā dɔn tá ní ɔ, əndāñ ngōnən Josias mbañg gotən tá ɔ.

2 CH 34

Josias ɔɔ bē ɔ, tūr gir yáá gē ɔ

(Áaṙ 2 Mba 22.1-2; 23.4-20)

- 1** Dan ní Josias ndi mbañg ní bālēn i sósó. Ni ɔɔ bē Jerusalem bāl kutə mətá gidə i kógəñ.
- 2** Ni-rāā yáá ké súmūú ta kum Kóṣbē tá. Un i gō tóo kaan Dabid kanjə tōō gelee aké kɔó.
- 3** Kem bāl kɔɔ bē yān ké nge kɔ sósó tá, adə dan ní ni i soñg deē báy ní, əla gir sāā Nəbā yā kaan Dabid. Ba kem bāl kɔɔ bē yān ké nge kɔ kutə gidə i jōó tá anī, ni nujə loo ndōy gē ɔ, rɔy besə kəgə ké túdē gē kɔ́ ɔ, besə kəgə ké tósə ké yā bōl gidə gē ɔ, besə gində ké nō horoó gē ɔ ní ni nujəñ kɔ́.
- 4** Loo tuñ yáá gē ní a tunəñ yáá dɔ tá adəñ besə *Baal gē ní, nujəñneé kɔ́ i ta kumən tá ɔ. Ni nujə *loo rōo ndujə yáá ké kotə majə gē ké dɔ *loo tuñ yáá gē ní tá kɔ́ ɔ. Jéñg kəgə besə ké túdē gē ɔ, kəgə besə ké tósə ké yā bōl gidə gē ɔ kɔ́. Besə gində ké nō horoó gē ní, ni nujəñ kɔ́ ɔ. Ni tétədə rárak ba sel butədə dɔ bádə de gē ní tunəñ yáá gē adəñdə ní tá.
- 5** Josias rōo kəngā *ngé tuñ yáá gē dɔ *loo tuñ yáá yádə gē tá. Ni tégə bē ké Jerusalem ɔ, bē kɔɔ ké *Juda ɔ, adə *unjə njáy njáy i tītē ní noō.
- 6** Ni aṙ kem bē gē yā Manase tá ɔ, *Epəraim tá ɔ, Simeɔ tá ɔ, bē gē ké Nepətali tá gəgə, aṙ gō nang gē ké kadədə gē tá ɔ.
- 7** Aṙ nujə *loo tuñ yáá gē ɔ, kəgə besə ké yā bōl gidə ké túdē gē ɔ, besə ké rang gē ɔ ní, ni tétədə rárak adə ojəñ butə bét bét ɔ, nujə *loo rōo ndujə yáá ké kotə majə gē ké dɔ nang ké *Israel tá malang kɔ́ ɔ. Gō tá anī tél dɔ tá reē gogə Jerusalem.

Ngol ngé tuñ yáá gē teē dɔ makətübə ndū najə tá

(Áaṙ 2 Mba 22.3-10)

⁸Kem bāl̄ koo bē yā Josias ká nge ko kutə gidə i sósó té ní, dan ní Josias tégó bē ō, *kújə yā Kóṣṣbē ō oy anī, ni-əla Sapan ngōñ Asalia ō, Maseya ngār kem bē ō, Yoa ká ngōñ Yoakaj ní i ngōmbang kəla yā mbañg ní ō, kadə aṽ rāāñ loo kújə yā Kóṣṣbē Nəbā yāñ ká nujə kóṣ gə.

⁹De gə ní reē adēñ Hilkia ngol *ngé tuñ yáa gə nar ká reēñ kem *kújə yā Kóṣṣbē té ní *ngán Lebi ká ngé ngōm̄ ta róbə kújə, gə taāñ jī Manase gə té ō, *Epəraim gə té ō, gotə *Israel gə té ō, *Juda gə té ō, Benjamə gə té ō, de ká Jerusalem gə té ō ní.

¹⁰Téləñ kə nar ní adēñ ngé ká do kəla té gə ní a rāāñ loo ká nujə gə ká tū *kújə yā Kóṣṣbē té ní adə rāāñneé loo ká nujə gə ká tū kújə yā Kóṣṣbē tá.

¹¹I beé n téləñneé kə nar ní adēñ ngé kəja kəgə gə ō, ngé kəndā kújə gə ō, kadə mangəñneé mbañ ká tégā kadə gə ō, kəgə ká njār gə ní ō, yā rāāñ kújə ká rang gə ní mbañg ká Juda té gə əyāñ adə nujə kóṣ ní ō.

¹²Ngé kəla gə rāāñ kəla yādə kə gōó majə. Ngé kun do kəla gə i *ngán Lebi gə adə i Yahat ō, Obadia ō. Niñ i de ká gír kaa yā Merari té gə. Jakari ō, Mesulam ō, i de ká gír kaa yā Kehat té gə. Gotə *ngán Lebi ká rang gə ká ngé geṽ kugə yáa ká bār gōsə gə ní,

¹³niñ i do ngé kətō yáa gə té ō, do ngé kəla gə té malang kə gō kəla rāādə gēé kógəñ kógəñ ō. Dan *ngán Lebi gə té ní, ngé kərēy gə i ngé ndang makətübə gə ō, kərēy gə i ngé koo bē gə ō, kərēy gə i ngé ngōm̄ ta róbə kújə gə ō.

¹⁴Dan ní a əyñ nar ní reēñneé kem *kújə yā Kóṣṣbē té ní yā rāāñ kəla anī, Hilkia *nge tuñ yáa teē do makətübə ndū najə yā Kóṣṣbē ní Moijə adə ní té.

¹⁵Hilkia əda Sapan nge ndang makətübə na n-ənge makətübə *ndū najə kem *kújə yā Kóṣṣbē tá. Gō té anī ni-tél kə makətübə ní adə Sapan.

¹⁶Sapan aṽñ adə mbañg ba əjən gotə yáa gə əda na: Kəla malang ní adə ngé kəla yāñ gə kadə rāāñ ní, rañ ta té a rāāñ noó.

¹⁷Ngé tuñ yáa gə əyñ nar malang ká kem sandúkə ngōm̄ nar ká kem *kújə yā Kóṣṣbē té adēñ ngé ká do kəla té gə ō, ngé rāā kəla gə ō.

¹⁸Gō té anī Sapan nge ndang makətübə əda mbañg na Hilkia *nge tuñ yáa na adəñ makətübə kógəñ. Sapan tédə makətübə ní adə mbañg.

Josias mēf̄ kaṽ koō ta Kóṣṣbē té

(Áaṽ 2 Mba 22.11-20a)

¹⁹Dan ní mbañg oō najə gə ká kem makətübə *ndū najə ní té oy anī, *rəyā kübə gə ká rōñ té kóṣ

²⁰ba əda Hilkia ō, Ahikam ngōñ Sapan ō, Abədon ngōñ Mika ō, Sapan nge ndang makətübə ō, Asaya nge kəla yā mbañg ō na:

²¹Áwī áw̄ oōī ta Kóṣṣbē tām̄ yām̄ té ō, tām̄ yā gotə *Israel gə ní nəyñ ní té ō, *Juda gə té ō, sɔṣñ najə gə yā makətübə ní teēñ do té ní. Tɔdō wōñg ní rāā Kóṣṣbē sejí ní i

wōng ké ngáy, tām kaají gē rāān yáá n Kóṣṣbē əda ní alé, tɔdɔ rāān yáá malang n i ké ndang kem makətübē n toō té ní alé.

²²Hilkia ɔ, de gē n mbañg gērādé ní ɔ, awñ bē Hulda *nge koō ta ké dəyá. Hulda ndi i ngōñ bē ké kijə té Jerusalem. Ngán Salum i nge ngōm kūbē ké tál gē ké kem *kújə yā Kóṣṣbē té. Ngán ní i ngōñ Tokatə ké ngōñ Hasəra. De gē ní ədañ *nge koō ta ké dəyá ní yáá gē n rāān yáá ní.

²³anī ni-tél ədadé na: Kóṣṣbē, Nəbā yā Israel əda na: Āw ədaī deē n əlasí rōm té ní na,

²⁴najə n Kóṣṣbē əda ní n toó: M-ā m-reē kə yáá ké to kum kaý al dɔ bē ké Jerusalem té ɔ, dɔ de ké kemeé gē té ɔ. Tām m-ā m-rāā kadə ndól gē malang n ndangəñ kem makətübē n tɔdañ ta kum mbañg ké Juda té ní rāān yáá.

²⁵Tɔdɔ de ké Jerusalem gē əyāmēñ kɔs, niñ-tunēñ yáá adēñ nəbā ké rang gē. Yáá malang n rāān ní adēm wōng ngáy. Wōng n rāām kə bē n toō ní i wōng ké ngáy adə a tetə lálw alé.

²⁶Banī mbañg ké *Juda n əlasí koō tam té ní tá āw ədaniī na yáá n mā Kóṣṣbē Nəbā yā *Israel m-ədan ní n toó: Ī ɔɔ najə ké kem makətübē n toō té majə.

²⁷Najə ké dɔ Jerusalem té ɔ, dɔ de ké kemeé gē té ɔ n m-ɔr kemeé ní Ī ĩ-nēl mbíí majə ɔoñ, tɔdɔ najə ní tōr kemií adə ĩ-tél kə rɔí kə nang té ta kumñ té ɔ, ĩ-*rəyā kūbē gē ké rɔí té ɔ, ĩ-nōɔ kə mañ kumií ɔ. Ní mā Kóṣṣbē m-ədaī na m-ɔɔ ndūí.

²⁸Ā ɔy yā kaw gō kaaí gē té. Ba ā āw bádá i kə kem sɔlɔ. Kumíí a ɔɔ yáá ké to kum kaý al n m-ā m-rāā yā rāā kə bē ké Jerusalem ɔ, kə de ké kemeé gē ɔ ní alé.

Josias tél əhɔ madə naā kə Nəbāá gogé rang

(Āaī 2 Mba 22.20b-23.3)

Hilkia ngol *ngé tuñ yáá gē niñ kə madəñ gēé reē ədañ mbañg Josias najə ní.

²⁹Anī ni bār kum kɔs gē malang ké Jerusalem ɔ, ké *Juda ɔ,

³⁰ba awñ kem *kújə yā Kóṣṣbē té, naā té kə de ké Jerusalem gē ɔ, de ké Juda gē ɔ, *ngé tuñ yáá gē ɔ, *ngán Lebi gē ɔ, de gē malang, ké bo gəgə, ké dūú gəgə. Gō té anī mbañg un ndūñ kə dɔt tɔdañ najə gē ké kem makətübē *madə naā n əngēñ kem *kújə yā Kóṣṣbē té ní adə de gē malang.

³¹Ni-ra kə njan ké dɔt dɔ loo yāñ ké kii kə dɔt té ba əhɔ *madə naā kə Kóṣṣbē ni gey kun gō tó Kóṣṣbē ɔ, gey rāā gō míndə gē n Kóṣṣbē əda ní ɔ, gey rāā yáá gē n *ndū najə yā Kóṣṣbē əda ní ɔ, kə ngarə keməñ māmák ɔ, kə rōneé ɔ. Ni-gey rāā yáá gē ké tām yā *madə naā té n ndangəñ kem makətübē n toō té ní.

³²Mbañg rāā adə de ké Jerusalem gē malang ɔ, Benjamə gē ɔ, əhɔñ *madə naā kə Kóṣṣbēé. Loo n noō té de ké Jerusalem gē tél a rāāñ i yáá gē n *ndū najə gē ké dɔ *madə naā yā Nəbā yā kaadé gē té əda ní.

³³Josias bā ta yáá ké to yer kum gē n de gē a rāān dɔ nang ké Israel té ní kɔ́ ó, ra kə de ké kem bēé gēé ta rɔ́y Kóɔ́bē Nébā yādó ó. Adē dan n Josias ndi kə kumneé ní niñ tūrēñ gidédó kɔ́ ta Kóɔ́bē Nébā yā kaadé gē tá alé.

2 CH 35

Josias rāā nāā Pákə

(Áaṽ 2 Mba 23.21-23)

¹Josias rāā nāā *Pákə kem bē ké Jerusalem té rɔ́yñ Kóɔ́bē. Əjañ míndə dā *Pákə gē ní i kə ndó ké nge kɔ́ kutə gidə i só yā nāā ké ta kəga dɔ.

²Josias əla gɔ́ kem *ngé tuñ yáá gē tá adə́ndá tógə kadə rāāñneé kəla *kújə yā Kóɔ́bē.

³*Ngán Lebi gē n əndāñ kəla ndóó ngán *Israel gē yáá dɔdó té ó. Kóɔ́bē ɔ́rdé tayā kə rī kəla yāñneé ó ní, ni-ɔ́r najə sedé əda na: Kújə yā Kóɔ́bē n Salomɔ ngōñ Dabid mbañg ké Israel té rāā ní, ré əndāi sandúkə ké tál i kemeé anī ā ɔ́tōniī dɔ bɔ́gəsí tá tɔ́ alé. Ngɔ́laā ní i-rāāi kəla yā Kóɔ́bē Nébā yāsí ó, yā deē yān gē n i Israel gē ní ó.

⁴Ɔrī naā kə gō gir kojə yāsí gē ó, kə dɔ kəla yāsí gē ó, kə gō n Dabid mbañg ké Israel té niñ kə ngōnən Salomɔ ndangəñneé ní.

⁵Sii *ngán Lebi gē i-rai kem *loo ké tál tá kə gō bütə yāsí gē ké gir kojə yāsí gē tá, tām yā ngákóósi gē n i gotə de ké kem bēé gē ní tá.

⁶Ā i-tōli dā Paákə adə majə kadə i-təgoi rōsí ba i-dii ngákóósi gē yā rāān yáá n Kóɔ́bē əndā ta Moijə tá á əda ní.

⁷Josias adə ngán *Israel gē ngán batə gē kə ngán bəyā gē n a sāān yā rāān nāā *Pákə ní. Kutədə malang i dúbú kutə mətá ó, mañg gē i dúbú mətá ó, ɔ́rdé i dan yáá kuł yān gē tá.

⁸De ké bo yān gē adəñ de ké kem bēé gē ó, *ngé tuñ yáá gē ó, *ngán Lebi gē ó, yáá kuł yādé gē ngáy kə gō kem ndigə yādé niñ kó gɔ́. De ké dɔ *kújə yā Kóɔ́bē té gē n i Hilkia ó, Jakari ó, Yehiel ó ní, adəñ *ngé tuñ yáá gē ngán batə gē kə ngán bəyā gē dúbú jōó kə bú mətá ó, mañg gē bú mətá ó, yā tuñ ndó *Pákə tá.

⁹Ngār gē yā *ngán Lebi gē n i Konania niñ kə ngákóon gēé, adə i Semaya ó, Netanel ó, Hasabia ó, Yeyel ó, Yojabad ó ní, adəñ *ngán Lebi gē ngán batə gē ó, ngán bəyā gē ó, dúbú mí ó, mañg gē bú mí ó.

¹⁰Niñ oōn naā dɔ kəla gē tá i beé: Ngé tuñ yáá gē rañ loo kəla yādé gē tá ó, *ngán Lebi gē rañ kə gō bütə yādé gēé ó, tītə n mbañg ədañ ní.

¹¹De gē tōlən dā *Pákə gē ní, taān mósédə adəñ *ngé tuñ yáá gē, anī *ngé tuñ yáá gē taā bókəñ dɔ *loo tuñ yáá tá. Kəla rāā *ngán Lebi gē i tóo dā.

12Dan n̄ a adēn ngán *Israel gē dā kə gō gir bütē yādé gē n̄ əndān kə dɔ gir kojə yādé gēé ní anī, ɔrēn loon ké yā rōo kə taā kadē Kóṣṣbē əniñ tayā tītē n̄ ndangəñnéé kem makətübə yā Moijə té ní. Rāān i tītē n̄ noō kə mañg gēé ɔ.

13Kə gō n̄ ɔjəñnéé kadē yā rāān ní təngān ngán batē *Pákə gē i kum hor té, banī ndirēn gotə yáa kəsa ké yā bōl gidə ké rang gē i kem jóo nánjə gē té ɔ, jóo gində gē té ɔ, gájə gē té ɔ, ba aŵñnéé lów adēn de gē malang.

14Gō té anī loo dā ké yā tuñ gē n̄ télñnéé adēn *ngé tuñ yáa gē ɔ, *ngán Lebi gē ɔ ní, *ngán Lebi gē rāān loon tām yā *ngé tuñ yáa gē té ɔ, tām yādé niñ kó gē té ɔ. Tɔdɔ ngé tuñ yáa gē n̄ i ngán kaa *Aarɔ gē ní rāān i kəla rōo dā ké yā tuñ kə taá gē ɔ, kəla rōo yibə dā gē ɔ, báté loo tībə dɔdɔ té. I tām najə n̄ noō té n̄ *ngán Lebi gē rāāñnéé loo yáa kəsa tām yādé niñ kó gē té ɔ, tām yā *ngé tuñ yáa gē té ɔ ní.

15Gōsə pā gē n̄ i de ké gir kaa yā Asap té gē ní rañ loo kəla yādé gē té, kə jī bēl loo rāā yáa gē n̄ Dabid niñ kə Asap ɔ, Heman ɔ, Yedutun nge kaa yáa yā mbañg ɔ, ɔjəñnéé ní. Ngé ngōm ta róbé kújə gē rañ kə ta róbé kújə gē ɔ. Niñ əyañ ta kəla yādé gē alé tɔdɔ ngákóóddé ké *ngán Lebi gē rāān loo yáa kəsa tām yādé té.

16Kəla malang yā Kóṣṣbē ké ndɔ n̄ noō té ní i yā kəsəñ gɔn nāā *Pákə ɔ, i yā tunəñ yáa kə taá dɔ *loo tuñ yáa yā Kóṣṣbē té ɔ, tītē n̄ jī bēl loo rāā yáa gē yā mbañg Josias ədañ ní.

17Adə ngán *Israel gē n̄ niñ i noō ní rāān nāā *Pákə ndɔ n̄ noō té ɔ, gō té anī rāān nāā mápá ké kanjə *kaa dɔ ndɔ siri ɔ.

18Əla gir bāl yā Samuel *nge koō ta té ní, deē rāā nāā *Pákə ké tītē n̄ noō dɔ nang ké *Israel té al báy. *Pákə n̄ Josias niñ kə *ngé tuñ yáa gē ɔ, *ngán Lebi gē ɔ, de ké Jerusalem gē ɔ, *Juda gē ɔ, ngán Israel gē n̄ niñ i kum té ní ɔ rāān ní, mbañg kógəmh ké Israel té ké rāā ké tītē n̄ noō gətóo.

19Rāān nāā *Pákə ngeé n̄ toō i kem bāl kɔɔ bē yā Josias ké nge kɔ kutə gidə i sósó té.

Ta t̄l ta kɔɔ bē yā Josias

(Áaṽ 2 Mba 23.28-30)

20Gir yáa gē n̄ noō malang gāng ɔ, Josias rāā loo ké nuje gē ké tū *kújə yā Kóṣṣbē té oy ɔ. Banī ndɔ kéréy té Neko, mbañg ké Ejiptə, a aŵ kə kəni bē ké Karkemis rōo té dɔ gósə bā Opəratə té anī, Josias aŵ gāng tan.

21Banī Neko əla de gē kadē aŵ ədanəñ na: Mbañg ké Juda, i rí n̄ to dɔ dáníjé té jii seí ní? Bōólaā m̄-reē i yā rōo i alé, banī m̄-reē i yā rōo madə baām n̄ a rōom ngándáñg ní. Nébā ədam na kə m-ɔr bāa alé. Adə i-lōo dēsé rōi no Nébā n̄ i sem té ní, na sōgé a rāā kadē óy.

22Banī Josias lōo gir rōo Neko té alé, tɔdɔ kété gəgə ní a sāa i ta róbé ké yā rōoñnéé. Adə ni oō najə n̄ Neko ɔr seneé ní alé. Tá i Nébā nəkó n̄ əndā najə ní ta

Neko tá. Josias əla kùbē ké kadə deē ʒaŋ a gerən alé rōn té ba aŋ rōō té wól loo ké Megido tá.

²³Ngé kur gərā gē urnəñ ur ɔdənəñ. Anī ni-əda ngé kəla yān gē na: Únəmī āwī señ kōó, tɔdō m-ənge do ké majal ngáy.

²⁴Ngé kəla yān gē unənəñ kem púsə rōō té kōó ənīnəñ kem púsə yān ké rang té, ba aŋñ seneé Jerusalem. Adə oy i noó ba dubənəñ i kem bāá bádə yā kaan gē té. *Juda gē ō, de ké Jerusalem gē ō malang nōōñ Josias.

²⁵Jeremi *nge koō ta rāā pā kógəñ nōon Josias. Əla gir ndō n noō té báté bōólaā ní, gōsə pā ké dəngam gē ō, ké dəyá gē ō, malang a ɔrəñ i najə yā Josias kem pā nōō rō yádə gē té, tɔdō tél i jī bēl loo rāā yáá ké do nang ké *Israel té kōó. Ndangəñ pā gē ní i kem makətübə pā nōō rō gē té.

²⁶⁻²⁷Ndangəñ gotə najə ké rang gē yā Josias kem makətübə yā mbañg gē ké Israel té ō, ké Juda té ō. Əlañ gir i do nge ké ta kəla gir té báté ugəñneé do nge ké ta tōl ta té. Ɔjəñ gotə hál ké gōté yān kemeé, tɔdō ni-rāā yáá n ndangəñ kem *ndū najə yā Kóóbə té ní.

2 CH 36

Joakajə ō, Joakim ō, Joakin ō, ɔɔñ bē

(Áaṙ 2 Mba 23.30-24.17)

¹De ké kem bēé gē unəñ Joakajə ké ngōñ Josias əndānəñ mbañg gotə bəbən té Jerusalem.

²Dan n Joakajə ndi mbañg ní bālən i kutə jōó gidə i mətá. Ni-ɔɔ bē i nāā mətá kem bē ké Jerusalem tá.

³Mbañg ké Ejiptə n rīn na i Neko ní ɔrəñ mbangāá kōó ba gāng yā tīr do *Juda gē té, kadə adəñ gində arjāá ké kəyñ i kəlōo dūbú mətá ō, lór ké kəyñ i kəlōo kutə mətá ō.

⁴Gō té anī ni-əndā Eliakim ké ngōkóɔ Joakajə mbañg do bē kɔɔ ké Juda té ō, do bē ké Jerusalem té ō, ba tūr rīn kōó, əndā na i Joakim. Ba un ngōkóɔn Joakajə aŋ seneé Ejiptə tá.

⁵Dan n Joakim ndi mbañg ní bālən i kutə jōó gidə i mí. Ni-ɔɔ bē Jerusalem bāl kutə gidə i kógəñ. Ni-rāā yáá ké majal ta kum Kóóbə Nóbā yān tá.

⁶Nabukodonosor mbañg ké *Babilon reē ənīn rōō. Dɔɔn kə súl gində nəngá kasə ké kəga gidə naā té jōó ba aŋ seneé Babilon.

⁷Nabukodonosor ɔy yáá ké tayā tayā ké kem *kújə yā Kóóbə té gē aŋ təndā kem kújə mbañg yān té Babilon.

⁸Gotə najə yā Joakim n nɔy ní ndangəñ i kem makətübə yā mbañg gē ké *Israel té ō, ké *Juda té ō. Yáá gē n ɔjəñ kemeé ní i yáá ké to yer kum gē n ni-rāā ní ō, yáá n teē dɔn tá ní ō. I ngōnən Joakin n ɔɔ bē gotən tá ní.

⁹Dan ní Joakin ndi mbañg ní bālēn i sósó. Ni-oo bē nāā mətá kə ndō kutə kógēm kem bē ké Jerusalem té. Ni-rāā yáá ké majá ta kum Kóṣbē té.

¹⁰Dan ní bāl ké kijə ugə anī mbañg Nabukodonosor əla de gə adə reēn kə Joakin ō, yáá gə ké kem *kújə yā Kóṣbē té ké gātədé i ngáy gə ō, *Babilon. Ba əndā Sedekias ké ngókoo Joakim mbañg də bē ké Jerusalem té ō, Juda té ō.

Sedekias oo bē. Taān bē ké Jerusalem

(Áaī 2 Mba 24.18-25.21; Jer 39.1-10; 52.1-27)

¹¹Dan ní Sedekias ndi mbañg ní bālēn i kutə jōo gidə i kógēm. Ni oo bē Jerusalem bāl kutə gidə i kógēm.

¹²Ni rāā yáá ké majá ta kum Kóṣbē Nébā yān té ō, gey tél kə rōneé kə nang té ta kum Jeremi *nge koō ta ní Kóṣbē əndā najə tan té kadə ɔr ní al ō.

¹³Mbañg Nabukodonosor ní ni ənī míndən adən kə rī Nébāá ní ni mbáté kadə ndi dən té ō. Ni rāā də ngañg, mbáté tél kə rō Kóṣbē Nébā yā *Israel té.

¹⁴Tá ngār gə yā *ngé tuñ yáá gə ō, yā de ké kem bē gə ō, malang rāān hál ké gōté al gə i ngáy. Niñ rāān yáá ké to yər kum gə malang ní nápar de gə rāān ní ō, rāān adə kújə ní Kóṣbē ɔr kamən tayā tām yān té Jerusalem ní tél kújə ké yər ō.

¹⁵Kóṣbē Nébā yā kaadé gə əla ngámbang kəla yān gə adə tāāndé kə kum mbañg ké majaá ō, tāāndé i kə nja naā té ō. Tām kumən oon najə yā gír deē yān gə té ō, kújə yān té ō.

¹⁶Banī niñ mbóon kə ngámbang kəla yā Nébā gēé ō, kídēn najə gə ní Nébā ɔr sedé ní ō, bōlén *ngé koō ta yān gə al ō, adə wōng ní rāā Kóṣbē kə gír deē yān gēé ní dáwán gətóo.

¹⁷Ta anī Kóṣbē rāā adə mbañg ké *Babilon reē ənīdó rōō, tāl ngé rōō yādé gə báté ugəh kem *loo ké tál yādé té gəgə kə kaskaraá. Kumən oon tām yā balsáá té al ō, mandə té al ō, de ké tɔgə najə té al ō, de ké tɔgə bógá té al ō. Kóṣbē əla yáá malang kem jī mbañg ké Babilon té.

¹⁸Yáá malang ké bo gəgə ké dūú gəgə, ké kem kújə yā Nébā té gəgə, yáá bōō gə ké kem *kújə yā Kóṣbē té gəgə, yáá bōō gə yā mbañg gəgə, yā de ké bo yān gə gəgə ní mbañg ké Babilon ɔy aŵn Babilon malang.

¹⁹De ké Babilon gə əlañ hor də kújə yā Nébā té ō, tetəñ ndogə mbał ké Jerusalem nang té ō, télañ hor də kújə mbañg gə ké kemeé té kōó ō. yáá ké gātədé i ngáy gə ní nujəñneé kōó malang ō.

²⁰De gə ní teēn ta yo kaskar té ní, mbañg ké *Babilon ɔydé aŵ sedé Babilon. Niñ téləñ bəlo yān gə ō, yā ngánən gə ō, yā ngán kaan gə ō, báté Persə gə reē oonnee bē.

²¹Najə ní Kóṣbē əndā ta Jeremi *nge koō ta té adə əda ní rāā yáá i tītə ní noō. Jeremi əda kété na: A əyañ bē kōó bāl kutə sīr kadə də nang ɔrəh koō kum gotə ndō *sabat gə ní ngán *Israel gə əndān kumdé gírí al ní té.

Sirus adē ta róbə rāā kújə yā Kóṣṣbē

²²Kem bāl kọọ bē ká ta kəga dɔ yā Sirus mbaŋg ká Persə té ní, Kóṣṣbē gey rāā yáá ní ni əndā ta Jeremi *nge koō ta té adē əda kété ní. Ni ndól hángal Sirus mbaŋg ká Persə kadē ənī mbēī kógəh̄n̄ ō, ndang makətübə kógəh̄n̄ ō, kadē ədañ de ká kem bē kọọ yān té gə malang na:

²³Sirus mbaŋg ká Persə ɔr̄ najə i beé, əda na: Kóṣṣbē, Nəbā ká dɔ rā té adəm̄ bē kọọ gə malang ká dɔ nang té ō, nəkó əndā dɔr̄n̄ té kadē m-rāā kújə kógəh̄n̄ Jerusalem ká *Juda té kə m-ədən̄ ō. Ní, i náā ká dansí té n i de ká gírən teē i dan deē yān gə tá ní? Ādē Kóṣṣbē Nəbā yān i seneé ō, ādē kóṣṣ aw̄ ō.

EZR

EZR 1

Mbañg Sirius ndigē kadē tél rāāñ kújə yā Kóṽbē gogē rang

¹Kem bāl kə ta kəga dɔ́ n̄ Sirius ndiñ mbañg dɔ́ bē kɔɔ kə Persə té ní, Kóṽbē gey rāā yáá n̄ ni-əndā ta Jeremi *nge koō ta té adē əda kété ní. Ni ndól hángal Sirius mbañg kə Persə kadē ənī mbēr ɔ́, ndang makətübə ɔ́, yā kədañ de kə kem bē kɔɔ yān té gē malang na:

²Sirus mbañg kə Persə ɔ́r najə i beé, əda na: Kóṽbē, Nəbā kə dɔ́ rā́ té, adēm bē kɔɔ gē malang kə dɔ́ nang té ɔ́, nəkó əndā kəla rāā kújə kógə́m dɔ́m té kadē m-rāā m-ādən kem bē kə Jerusalem kə *Juda té ɔ́.

³Ní i náā kə dansí té n i de kə gírən teē dan deē yān gē té ní, anī adē Nəbā yān i seneé, ba adē aṽ Jerusalem kə *Juda té aṽ rāā *kújə yā Kóṽbē Nəbā yā Israel, adē i Nəbā n̄ ndi Jerusalem ní.

⁴Loo malang n̄ gotə ngán *Israel gē ndiñ tū té ní, adē de kə loo ní té gē adə́ndə kadē karī gē kə rāāñ kə gində arjāáá ɔ́, kə lóró ɔ́, yáá kənge kə rang gē ɔ́, yáá kuł gē ɔ́, *yáá ndējə kə kadē kə gō kem ndigií gē ɔ́, tām yā kújə yā Nəbā kə Jerusalem té.

⁵Loo n̄ noō té ngār gē kə dɔ́ de kə gír kojə yā *Juda té gē ɔ́, Benjamə té gē ɔ́, *ngé tuñ yáá gē ɔ́, *ngán Lebi gē ɔ́, de gē malang n̄ Nəbā ndól hángaldé kadē aṽn Jerusalem yā rāā *kújə yā Kóṽbē té ní, rāāñ gō rōdə́ yā kaṽ.

⁶Madə bədə́ gē rāāñ sedə́, adə́ndə́ ngán gájə́ yáá rāā kəla gē kə rāāñ kə gində arjāáá ɔ́, kə lóró ɔ́, yáá kənge kə rang gē ɔ́, yáá kə tayā tayā gē kə gətədə́ i ngáy gē ɔ́, yáá kuł gē ɔ́, adə́ndə́ *yáá ndējə́ gē kə niñ kó gē adə́n kə gō kem ndigə́ yādə́ tām yā *kújə yā Kóṽbē té ɔ́.

⁷Yáá gē kə kem *kújə yā Kóṽbē té n̄ Nabukodonosor ɔ́y Jerusalem aṽ téndā kem kújə yā nəbā yān gē n̄ i besə́ yān gē ní té ní, mbañg Sirius adē tél sāāñ nja nám nám.

⁸Mbañg Sirius adē Mitəredat nge ngōm nar ɔ́y kṓ kem kújə ní té ba télə́n adə́ Sesəbasar ngōñ ngār kə *Juda té.

⁹Yáá gē ní n toó: Səmbə́ lór kə laa gē i 30. Səmbə́ arjāá kə laa gē i 1 000. Kəyā i 29.

¹⁰Səmbə́ lór kə rúu gē i 30. Səmbə́ arjāá kə rúu gē kə utə́n gō madə́ gē i 410. Yáá kə rang gē i 1 000.

¹¹Yáá malang kə rāā kə lóró ɔ́, kə arjāáá ɔ́, i 5 400. Sesəbasar ɔ́y malang aṽn Jerusalem dan n̄ ngán *Israel gē teēñneé bə́loó kṓ kem bē kə *Babilon té ní.

EZR 2

Rī ngán Israel gē n̄ tél reēñ gogé dɔ́ nang yādə́ té ní

- ¹Gír kojə n Nabukodonosor mbañg ká *Babilon cydá aŵ sedé dɔ nang ká Babilon té ní, de ká tū té gə ngáy tél reēn gogé Jerusalem ɔ, dɔ nang ká *Juda té ɔ. Niñ téləñ kógərn kógərn kə bē yádá gə tá.
- ²De gə n ɔrəñ nodé reēn sedé ní i Jorobabel ɔ Yesua ɔ Nehemia ɔ Seraya ɔ Relaya ɔ Mordokai ɔ Bilsan ɔ Misəpar ɔ Bigwai ɔ Rehum ɔ Baana ɔ. Rī gír kojə gə ní n toó ɔ, kutə ngán *Israel gə ká kə dɔ bütə gēé n toó ɔ.
- ³De ká gír kaa yā Paros té gə i deē 2 172.
- ⁴De ká gír kaa yā Sepatia té gə deē i 372.
- ⁵De ká gír kaa yā Ara té gə i deē 775.
- ⁶De ká gír kaa yā Pahat Moab té gə, adə i ngán kaa Yesua gə ɔ, Yoab gə ɔ ní, niñ malang i deē 2 812.
- ⁷De ká gír kaa yā Elam té gə i deē 1 254.
- ⁸De ká gír kaa yā Jatu té gə i deē 945.
- ⁹De ká gír kaa yā Jakai té gə i deē 760.
- ¹⁰De ká gír kaa yā Bani té gə i deē 642.
- ¹¹De ká gír kaa yā Bebai té gə i deē 623.
- ¹²De ká gír kaa yā Ajəgad té gə i deē 1 222.
- ¹³De ká gír kaa yā Adonikam té gə i deē 666.
- ¹⁴De ká gír kaa yā Bigwai té gə i deē 2 056.
- ¹⁵De ká gír kaa yā Adin té gə i deē 454.
- ¹⁶De ká gír kaa yā Ater té gə, adə i ngán Yehijəkia gə ní, niñ malang i deē 98.
- ¹⁷De ká gír kaa yā Besai té gə i deē 323.
- ¹⁸De ká gír kaa yā Yora té gə i deē 112.
- ¹⁹De ká gír kaa yā Hasum té gə i deē 223.
- ²⁰De ká gír kaa yā Gibar té gə i deē 95.
- ²¹De ká Betlehem gə i deē 123.
- ²²De ká Netopa gə i deē 56.
- ²³De ká Anatot gə i deē 128
- ²⁴De ká Asmabet gə i deē 42.
- ²⁵De ká Kiryat Yearim gə ɔ, de ká Kepira gə ɔ, Beerot gə ɔ ní, niñ malang i deē 743.
- ²⁶De ká Rama gə ɔ, Geba gə ɔ ní, niñ malang i deē 621.

- 27De ká Mikəmas gē i deē 122.
- 28De ká Betel gē ō Ai gē ō ní, niñ malang i deē 223
- 29De ká Nebo gē i deē 52.
- 30De ká Magəbisa gē i deē 156.
- 31De ká gír kaa yā Elam ká rang t́ gē i deē 1 254.
- 32De ká gír kaa yā Harim t́ gē i 320.
- 33De ká Lod gē ō, de ká Hadid gē ō, de ká Ono gē ō ní, niñ malang i deē 725.
- 34De ká Jeriko gē i deē 345.
- 35De ká Senaa gē i deē 3 630.
- 36Būtə *ngé tuñ yáa gē ní de ká tū t́ gē i de ká gír kaa yā Yedaya t́ gē adə i ngán kaa Yesua gē. Niñ i deē 973.
- 37De ká gír kaa yā Imer t́ gē i deē 1 052.
- 38De ká gír kaa yā Pasəhur t́ gē i deē 1 247.
- 39De ká gír kaa yā Harim t́ gē i deē 1 017.
- 40Būtə *ngán Lebi gē ní de ká tū t́ gē i de gē ká gír kaa yā Yesua niñ kə Kadəmiel t́ adə i ngán kaa Hodabia gē. Niñ malang i deē 74.
- 41Būtə yā gəsə pā gē ká gír *kújə yā Kóḃbē t́ ní, de ká tū t́ gē i de ká gír kaa yā Asap t́ gē. Niñ i deē 128.
- 42Būtə ngé ngōm ta róbé kújə gē ní, de ká tū t́ gē i de ká gír kaa yā Salum t́ gē ō, Ater t́ gē ō, Talmon t́ gē ō, Akub t́ gē ō, Hatita t́ gē ō Sobai t́ gē ō. Niñ malang i deē 139.
- 43Būtə ngé kəla gē ní de ká tū t́ gē i ngán kaa Siha gē ō Hasupa gē ō Tabaotə gē ō
- 44Keros gē ō Siaha gē ō Padon gē ō
- 45Lebana gē ō Hagaba gē ō Akub gē ō
- 46Hagab gē ō Samlai gē ō Hanan gē ō
- 47Gidel gē ō Gahar gē ō Reaya gē ō
- 48Resin gē ō Nekoda gē ō Gajam gē ō
- 49Uja gē ō Pasea gē ō Besai gē ō
- 50Asəna gē ō Meunim gē ō Nepusim gē ō
- 51Bakbuk gē ō Hakupa gē ō Harur gē ō
- 52Baslut gē ō Mehida gē ō Harsa gē ō

- 53 Barkos gē ō Sisəra gē ō Tema gē ō
- 54 Nesia gē ō Hatipa gē ō.
- 55 Būtə de kə gir kaa yā ngé rāā kəla yā Salomɔ tɛ gē ní, de kə tū tɛ gē i ngán Sotai gē ō Soperet gē ō Peruda gē ō
- 56 Yala gē ō Darkon gē ō Gidel gē ō
- 57 Sepatia gē ō Hatil gē ō Pokeret Hasəbaim gē ō Ami gē ō.
- 58 Būtə gē yā ngé kəla gē ō, yā ngán kaa ngé rāā kəla yā Salomɔ gē ō ní, niñ malang i deē 392.
- 59 De gē ní ɔyñdɛ awñ sedɛ Tel Mela ō Tel Harsa ō Kerub ō Adan ō Imer ō, bəlo tɛ á tél reēn ba asəñ kəda najə kə dɔ gir kojə yā kaadɛ gē tɛ yā kəjəñ kə kadə niñ i *Israel gē al ní
- 60 i ngán kaa Delaya gē ō Tobia gē ō Nekoda gē ō. Niñ malang i deē 652.
- 61 De kórɛy gē dan *ngé tuñ yáa gē tɛ i ngán kaa Hobaya gē ō, Hakos gē ō Barjilai gē ō. Əndāñ rī Barjilai dɔn tɛ i tām taā kə ni-taā dəyá dan ngán kə dəyá gē yā Barjilai kə Galaad tɛ,
- 62 De gē ní sāāñ makətübə gē ní ndangəñ rī kaadɛ gē tū tɛ ní sɛtɛ əngəñ alé. Adə de gē rāāñdɛ i de gē kə yɛr gē tɛ ō, ɔgəñdɛ rāā kəla *tuñ yáa kɔs ō.
- 63 Nge kɔɔ bə ɔgədɛ kəsa yáa kə *tál ngáy gē bátɛ kadə ré *nge tuñ yáa kógəñ sāā kə urim ō tumim ō pá tá.
- 64 Ngán *Israel gē ní tél reēn gogɛ bēé ní kutədɛ malang i deē 42 360.
- 65 Ngé kəla kə dəngam gē ō kə dəyá gē ō ní reēn mbak ní, kutədɛ malang i 7 337. Gɔsə pā kə dəngam gē ō, kə dəyá gē ō i deē 200.
- 66 Sənda gē i 736 ō, kərɔ rapáy gē i deē 245 ō,
- 67 jəmbal gē i deē 435 ō, kərɔ gē i deē 6 720 ō.
- 68 Dan ní reē ugəñ Jerusalem ní i bə ní *kújə yā Kɔɔbə i tū tɛ ní anī, ngər kórɛy gē kə dɔ gir kojə kórɛy gē tɛ adəñ kadə karī niñ kə gē adəñ kə gɔ kem ndigə yádɛ tām yā kújə yā Nəbā tɛ, kadə tél rāāñneé *kújə yā Nəbā gogɛ rang kə kɛtɛ ní.
- 69 Niñ adəñ yáa ní tógədɛ asə ní kem sandúkə ngɔñ nar kə tām yā kəla ní tɛ. Adəñ səlɛ lór 61 000 ō gində arjəa ní adəñ ní kəyñ i kəlɔ 2 500 ō, adəñ kübə kə ngāl gē bú tām yā *ngé tuñ yáa gē tɛ ō.
- 70 *Ngé tuñ yáa gē ō, *ngán Lebi gē ō, núsə de kórɛy gē adə i gɔsə pā gē ō, ngé ngɔñ ta róbə gē ō, ngé rāā kəla gē ō, ndiñ kem bə gē ní adəñdɛ ní tɛ. Ngán *Israel gē malang ndiñ kə kem bə yádɛ gē tɛ.

EZR 3

Nduy Nóbā tél tél əsō naā tá

- ¹Dan ní nāā ké nge kọ sīrí ugē anī, *ngán Israel gē malang ní ndiñ kē kem bē yādá gē té ní, iññ dɔ́ gidə kógēm̄ ba reē əngeñ naā Jerusalem.
- ²Yesua *nge tuñ yáá ké ngōñ Yosadak niñ kē ngákóon ké ngé tuñ yáa gē ō, Jorobabel ngōñ Sealtiel niñ kē ngéén gēé ō, iññ dɔ́ rāāñ *loo tuñ yáa yā Nóbā yā Israel, yā ndējəñ *yáa tuñ gē ké yā róo horoo gē tītē ní *ndū najə yā Moijə deē yā Nóbā ədañ ní.
- ³Niñ bōlāñ de ké kem bēé gē bá tā ba rāāñ *loo tuñ yáa gotən ké kété té. Niñ ndējəñ Kóṽbē *yáa tuñ ké róo horoo gē dɔ́ té, ndējəñəñ *yáa tuñ ké róo horoo dəloí ō, loo səlí ō.
- ⁴Gō té anī rāāñ nāā kújə kámbə gē tītē ní ndangəñneé ní: Ndējəñ Kóṽbē *yáa tuñ ké róo horoo gē kə dɔ́ ndō gē. Kutə dā gē ní a tōlāñ kə dɔ́ ndō gē a tunəñ ní asə naā i kə nge ní yáa kágə bē ɔ́jə ní.
- ⁵Əla gír ndō ní noō té ní niñ a ndējəñ Kóṽbē i *yáa tuñ ké róo horoo kə dɔ́ ndō gē kanjə kəyā ta ō, *yáa tuñ ké kə dɔ́ ndō nāā ké ta kəga dɔ́ gē malang ō, *yáa tuñ ké ndō nāā yā Kóṽbē té gē ō, *yáa tuñ ké ndējə Kóṽbē kə gō kem ndigií gē ō.
- ⁶Kə ndō ké ta kəga dɔ́ yā nāā ké nge kọ sīrí ní, niñ əlan gír ndējə Kóṽbē *yáa tuñ ké róo horoo gē kṽ. Tá *kújə yā Kóṽbē i ké kəndā ngəran ál báý.
- ⁷Adə adəñ ngé rāā kəla gē nar kadə tégāñneé mbał gē ō, njárəñneé kágə gē ō. Adəñ Sidon gē ō Tir gē ō yáa kəsa ō yáa kəy ō yibə ō, kadə iññneé ál kə kágə sédər dɔ́ nang ké Liban té dɔ́ bā bo té reēñneé Japa. Niñ rāāñ yáa i kə gō ní Sirus mbañg ké Persə adəñdə ta róbə ní.
- ⁸Kem nāā ké nge kọ jōó té yā bāl ní utə gō nge ní niñ ugəñneé Jerusalem, bē ní *kújə yā Nóbā i kemeé té ní anī, Jorobabel ngōñ Sealtiel ō, Yesua ngōñ Yosadak ō gáá ngákóódə gē ké *ngé tuñ yáa gē ō, ngán Lebi gē ō, de gē malang ní ɔ́yñdə awñ sedə bəlo té tá tél reēñ gogə Jerusalem ní ō, udəñ kə rō kəla té rāān naā tá. Niñ təndāñ *ngán Lebi gē ké bāldə i kutə jōó gē ō, ngé ké bāldə i dɔ́ kutə jōó té ta kaw kə dɔ́ gē ō, kadə unəñ dɔ́ kəla *kújə yā Kóṽbē.
- ⁹Banī Yesua niñ kə ngánən gē ō, ngákóon gē ō, Kadəmiel niñ kə ngánən gē ní i de ké gír kaa yā Hodabia té ní ō, niñ malang ní rāāñ gō rōdə yā kəndā kumdə gír ngé rāā kəla kújə yā Nóbā tá. *Ngán Lebi gē ké gír kaa yā Henadad té gē ɔ́səñ kíldə kem kəla ní té ō.
- ¹⁰Dan ní ngé kəndā kújə gē ra a əndāñ ngəra *kújə yā Kóṽbē anī, adəñ *ngé tuñ yáa gē ndótəñ kə kété kə kúbə gēé rōdə té ō, kə bərunjə yādə gēé ō, adəñ ngán Lebi gē ké ngán kaa Asap gē ndótəñ kə kété kə gində ké laa gē ké yā kənda naā té kadə bār gē ō, yā bōkəñ Kóṽbē tōy kə gō ní Dabid mbañg ké *Israel té ɔ́jəñ ní.

¹¹Niñ unəñ pā tēda ɔsəñneé ɔɔn Kóɔbē ō, bōkənəñneé tōy ō ədañ na: Kóɔbē i de ké majə, tár yān ké tām yā *Israel té i tár ké ta ngóyn gətóo! Ngán Israel gē urəñ kóɔ ngáy ɔsəñneé ɔɔn Kóɔbē ō, tām kəndā ké əndañ ngəra kújə yān ní tē.

¹²Anī de gē ngáy dan *ngé tuñ yáa gē té ō, *ngán Lebi gē té ō, de ké dɔ gir kojə gē té ō ní tɔgən ngáy á aañ *kújə yā Kóɔbē ké kəndā kété ní, dan ní niñ aañ de gē loo kəndā ngəra nge ké kijə té anī, unəñ ndūdé kē dɔɔ nōñneé. Banī ngáy gē unəñ ndūdé kē dɔɔ əganəneé i kɔr rōneĭ ō.

¹³Adē i kɔr rōneĭ a ĭ-geř ál ō, i nōō a ĭ-geř ál ō. Tām de gē malang unəñ ndūdé kē dɔɔ ngáy əgañneé kɔr, adē de gē ní rañ say ngáy ní gəgē oōñ ndūdé.

EZR 4

Madə baā Jipə gē sāāñ nuje kəla kújə yā Kóɔbē

¹Dan ní madə baā *Juda gē ō Benjamə gē ō oōñ kadə ngé gē ní ɔyñdā aŵñ sedə bəloó tá tēl reēñ gogé bēé ní, na ra na a rāāñ *kújə yā Kóɔbē yā Israel noó anī,

²reē əngeñ Jorobabel ō, de ké dɔ gir kojə gē té ō, ba ədañdā na: Jə-ndigə rāā kəla *kújə yā Kóɔbē sesí. Tā m i Nóbā yāsí ní ā ĭ-rɔyñi ní n jji jə-rɔyñ ō ní. Tá j-əla gir ndējən yáa ké tuñ gē i dan ní Asaradon mbañg ké Asiri ɔyji reēñ seji loo ní toō tá laā ní.

³Banī Jorobabel ō Yesua ō, gotə de ké dɔ gir kojə gē yā *Israel té gē ō, tēl ədañdā na: Rāā *kújə yā Nóbā yāji seji i kəla ké ndetəsí alé! I jji kó gē ngóy n j-a jə-rāā kújə yā Kóɔbē Nóbā yā Israel tītə ní Sirus mbañg ké Persə ədañji kadə jə-rāā ní.

⁴Loo ní noō té de ké kem bēé gē əlañ gir kɔr tógə *Jipə gē ō, rāādé kadə bōlən ō, kadə lōñneé gir rāā *kújə yā Kóɔbē tá.

⁵Adə əla gir bāl koo bē yā Sirus mbañg ké Persə té bátə ugəñ bāl koo bē yā Darius mbañg ké Persə té ní, əndañ yáa ji ngé kadə kɔjə ké ndogó mbañgāá gē té kadə rāāñ adə ta kəla ní Jipə gē a sāāñ rāā ní ta to kə to kó.

Sekəñ Jipə gē rō mbañg Artajerses té

⁶Bāl gē ní Jerses əlañ gir koo bē ngər báy té ní madə baā Jipə gē ndangəñ makətübə adəñəñ sekəñneé *Juda gē ō, de ké Jerusalem gē ō.

⁷Bāl koo bē yā Artajerses mbañg ké Persə té ní, Bisəlam ō Mitəredat ō Tabeel ō, niñ kə madədé ké rang gēé ndangəñ makətübə adəñ Artajerses. Ndagəñ makətübə ní i kə ji loo ndangən yā Aram gē ō, i kə ta Aram ō.

⁸Rehum nge koo bē niñ kə Simsai nge ndang makətübə yāñneé ndangəñ makətübə ké ɔjə dɔ de ké Jerusalem gē adəñ mbañg Artajerses ō. Ta kəla gir makətübə ní n toó:

⁹I Rehum nge koo bē niñ kə Simsai nge ndang makətübə ō, gotə madədé ké rang gē ní i de gē ké Din ō, ké Aparsatak ō, ké Tarpel ō, ké Aparas ō, ké Erek ō, ké *Babilon ō, ké Sujə ō, ké Deha ō, ké Elam ō,

¹⁰gotə nápar de ké rang gē n Asənapar mbañg ké bo ō, rīn bār ngáy ō, cydé reē sedé Samari ō, tэндэдэ kē kem ngán bē gē té ō, gō nang n deē ra bā Opəratə té anī i kē dām ké no bē té ō ní n ndangəñ makətübə n toō ní. Gotə najə ké rang gē i ta najə n toō té báý.

¹¹Najə n ndangəñ kem makətübūú əlañneé adənəñ ní n toó: I ngé kəla gē yā mbañg Artajerses, adə i de ké g ō nang ké gidə bā Opəratə ké dām ké no bē té gē n ndangəñ makətübə adəñ mbañg Artajerses toó.

¹²Kóṽbē gē, Jipə gē n jīn looí reēñ loojí ní ugəñ Jerusalem, adə majə kadə j-ədaī ādə ōō. Niñ geyn rāā bē n de ké kemeé gē dɔdɔ ngañ ngáy ō, kemdə ndul ngáy ō ní gogé rang. Ndogə mbaī ké gidə bē ní té n i ké tétə nang té kṽ ní, niñ tél əndāñ ngəran gogé rang ō, tél a əndāñ ndogə mbaī ní gogé rang ō.

¹³Adə majə kadə mbañg geṛ kété ta na ré tél rāāñ bē n noō gogé rang ō, tél əndāñ ndogə mbaī ké gidə té gogé rang ō anī, de ké kemeé gē a lōñ gir kəga tīr té ō, kadə lambóó té ō, kadə nar n gāngəñ dɔ ngé māñ r óbə gē té ní ō. Ba nge n noō a rāā majə kə mbañgā alé.

¹⁴Ké ngəñ n toō té ní jīi n kóljī majə adə jə-tōñ jījī i kə kūlīi, ī mbañgāá ní j-aā kadə ndi kəḷ loo kə rōi té kadə de gē mbóon seí ní i yáá ké gōtə alé. J-əla j-ədaī najə gē n toō i

¹⁵kadə de yāi gē ndəleñ gir kem makətübə yáá ké rāā yáá jóo gē yā ngé gē n oon bē kété noí té ní. Ā ī-teē dɔ té kemeé ō, ā ī-geṛ kadə de ké kem bē ngeé n toō té gē i de ké dɔdɔ ngañ ngáy gē ō, i de ké ngé nujə yáá yā mbañg gē ō, yā ngé kəḷ bē gē ō. Tá niñ a oñ naā i kem bē ngeé n toō té n a əñīneé wúy ní ō. Əlañ gir rāā yáá n noō i jóo ngáy. Adə i tām najə n noō té n nujəñneé bē ngeé n toō kṽ ní.

¹⁶Ní, j-əda mbañg kadə oō. Ré tél rāāñ bē n noō gogé rang ō, əñīn ndogə mbaī ké ngañ dɔ té gogé rang ō anī, ā əsə kəḷ bē gē nang ké gidə bā Opəratə ké dām ké laā té tɔ alé.

Najə n mbañg Artajerses tūr əda ní

¹⁷Najə n mbañg tūr əda ní n toó, ni ndang makətübə əda na: m-ndang makətübə n toō m-ādə i Rehum nge kəḷ bē ō, Simsai nge ndang makətübə ō, madədə gē n ndiñ Samari ō, kem bē gē ké gō nang ké gidə bā Opəratə ké dām ké no bē té ní ō. m-rāāsí lápəya! Tá gotə najə ké rang gē i ta té noō báý.

¹⁸Makətübə n əlañneé ādijī ní, tədəñ ta kum té adə unjə.

¹⁹m-mēr ndəle gir yáá gē ba teēñ dɔ té kadə de ké Jerusalem gē əlañ gir səlā naā dɔ mbañg gē té ō, mbātə koō ta ngé kəḷ bē gē ō, kəñi wúy jī ngé kəḷ bē gē té kə rṽ ō i jóo ngáy.

²⁰Kété ní mbañg ké tógədə i ngáy gē ndiñ Jerusalem ba oon bē dɔ nang ké gidə bā Opəratə ké dām ké no bē té malang. De gē əgāndə tīr ō, adəndə lambóo ō, ngé njərə mbā gē adəndə yáá n gāngəñ najə njərə mbā róbə gē té ní ō.

²¹Banī ngolaā ní ɔgī Jipə gē rāā kəla yādá. Ādē deē tél rāā bē ní noō gogé rang alé, báté kadē ré i mā n m-éda najēn pá tá.

²²Ī-lōōī rāā najē ní noō kə njasí, na sōgé majal ní bo adē nujə mbañg gē kum kə kété.

²³Dan ní tēdañ makətübē yā mbañg Artajerses ní adēñ Rehum ɔ, Simsai nge ndang makətübē ɔ, madēdé gē ɔ oy anī, niñ iññ dɔɔ awñ Jerusalem kə nāgá aw əndāñ tógódé dɔ Jipə gē tá ɔgēñneédé rāā kəla.

²⁴Adē ta kəla *kújə yā Nóbā kə Jerusalem dəba báté ugē bāl kɔɔ bē kə nge kɔ jōó yā Darius mbañg kə Persə tá. Tél unēñ ta kəla rāā kújə yā Nóbā gogé

EZR 5

¹Banī ndō kéréy tē anī *ngé koō ta gē ní i Aje ɔ Jakari kə ngōñ Ido ɔ ní ɔrēñ najē kə Jipə kə Jerusalem gē ɔ, kə *Juda gē ɔ. I Nóbā yādá ní i Nóbā yā *Israel ní n əndā najē tadé tē ní.

²Tā anī Jorobabel kə ngōñ Sealtiel ɔ, Yesua kə ngōñ Yosadak ɔ, iññ dɔɔ ba əlañ gir rāā *kújə yā Nóbā kem bē kə Jerusalem tá. *Ngé koō ta gē yā Nóbā i naā tē sedé adē ɔsəñ kíldé kem kəlaá.

³Loo ní noō tē Tatənai nge kɔɔ bē kə gidə bā Opəratə kə dām kə no bē tē tē ɔ, Setar Bosənai ɔ, madēdé gē ɔ, reē əngeñdé ba ədañdé na: I náā n ədasí na kə ĩ-tél kə ĩ-rāāi kújə ní toō gogé rang ɔ, kə ĩ-tél kə əndā i bɔr ní toō gogé rang ɔ ní?

⁴Ādijí rī de gē ní tél a əndāñ kújə ní toō gogé ní.

⁵Banī Nóbā əndā kumən gō *kum kɔɔ gē yā Jipə gē tá, adē deē ɔgədé rāā kəla al báté, adē najē kə dɔ kəla ní tē aw ugēñ rō Darius tē ɔ, najē ní ni-əda dɔ tē ní tél reē ugēñ ɔ.

Sekēñ Jipə gē rō mbañg Darius tē

⁶Najē ní Tatənai nge kɔɔ bē kə gidə bā Opəratə kə dām kə no bē tē ɔ, Setar Bosənai ɔ, madēñ gē ní i de gē kə Aparsak, gō nang kə gidə bā Opəratə kə dām kə no bē tē ní ɔ, əlañneé adēñ mbañg Darius ní,

⁷ñ toó: Mbañg Darius, lápəya ngáy!

⁸Kóɔ bē gē, j-aw gō nang kə *Juda tē *kújə yā Nóbā kə bo tē. Adē majə kadē j-ədañ adē ĩ-geñ gō. Tél n da a rāāñ kújə yā Nóbā ní gogé rang noó kə mbañ kə tósə kadē gē ɔ, kə sáa kāgē gē kə kəndā bɔr gidə tē gē ɔ. Əndāñ kumdé gir kəla ní tē rāāñneé adē majə ngáy ɔ, kəla ní ay lāv ngáy ta jīdé tē ɔ.

⁹Jə-dəje *kum kɔɔ gē najē j-əda na kə i náā n ədadé na kə tél kə rāāñ kújə ní toō gogé ɔ, kə tél kə əndāñ b ɔr ní toō gogé ɔ ní wa.

¹⁰Jə-dəjedé rīdé gē kadē ĩ-gerəñdé ɔ, jə-ndang rī ngoldé gē makətübūú ɔ.

11Niñ tél ədañjí na niñ na i ngé rāā kəla gē yā Nəbā ké kóō do rā̄ ō do nang ō. Na i kújé ké mbañg kógə́m ké bo ké *Israel té rāā jóó ngáý n ra na n-a n-rāāñ gogé rang ní.

12Banī kaadé gē na rāāñ adē wōñg na rāā Nəbā ké do rā̄ té adē na əladé kem jī Kalde deḗ n i Nabukodonosor mbañg ké *Babilon té ní. Nabukodonosor na nuje kújə ngeé́ n toō kóō ō, na cy ngán Israel gē aŵ sedé Babilon ō.

13Bá tā ba na kem bāl ké ta kəga dó n Sirus ɔɔ́ n bē gō nang ké Babilon té ní, na ni na adē ndūn kadē rāāñ *kújə yā Nəbā ngeé́ n toō gogé rang.

14Gájé yáa rāā kəla gē ké kem *kújə yā Kóōbē té Jerusalem n rāāñ kə lór ō, kə arjāa ō, á mbañg Nabukodonosor cy aŵ tēndā kem kújə besḗ té *Babilon ní, mbañg Sirus na cy kem kújə besḗ ké Babilon té ba na adē deḗ n rī n na i Sesəbasar ní. Sesəbasar ngé́ n toō na i Sirus n na əndān do bḗ té kadē ɔɔ́ ní.

15Sirus ədan na kə cy gájé yáa gē ngeé́ n toō kə aŵ kə tēndā kem *kújə yā Kóōbē té Jerusalem, ba kadē rāā kújé ní gotə loo n rāāñ tū́ té kété ní.

16Adē Sesəbasar ngeé́ n toō na reē əndā ngəra *kújə yā Nəbā Jerusalem. Na əla gir kum mbañg ngeé́ n noō té báté ngəlaā ní, na a rāāñ kújə ní noō, banī na tōlən ta al báy.

17Adē ngəlaā ní, ré mbañg gey bāa, adē ndəleñ gir yáa gē kem makətübə́ gē yā mbañg té Babilon yā gerə́ n ké mbañg Sirus əda kadē tél rāāñ kújə yā Nəbā gogé rang kem bḗ ké Jerusalem té rōkum al wa. Ba gō té anī ədájí yáa n ĩ əda do té ní.

EZR 6

Najə́ n mbañg Darius tūr əda ní

1Tā anī mbañg Darius əda kadē ndəleñ gir yáa gē kem makətübə́ gē n bōkəñ kem kújə ngōm makətübə́ gē té ō, yáa ké gātə́dđ i ngáý gē ō té, kem bḗ ké *Babilon té ní.

2Banī əngeñ ndār ndang najə́ kógə́m ké bír gidə naā té i kem bḗ ké ngañg ngáý n rīn na i Ekəbatan ní té gō nang ké Medi té. Najə́ n ndangəñ kem makətübə́ ngeé́ n toō té ní n toó:

3Kem bāl kɔɔ́ bḗ yā mbañg Sirus ké ta kəga dó té ní, ni-əda kadē de gē tél rāāñ *kújə yā Nəbā Jerusalem gogé. A rāāñ kújé ní i loo n de gē ndējəñ Nəbā yáa ké tuñ gē tū́ té ní ō, loo n ngəran i tū́ té kété ní té ō. Ngələn ké kə doó a asə kíł deḗ 60 ō, laan a asə kíł deḗ 60 ō.

4A əsəñ mbał ké tósə kadə́ gē kə ta naá nja mətá ō, sáa kəgə́ ké kijə́ gē kə ta naá nja kógə́m ō. I nar ké kem kújə ngōm nar yā mbañg té n a rāāñneé́ kəla gē n noō ní.

5Tá gájé yáa rāā kəla gē ké kem *kújə yā Nəbā té ké rāā kə lór ō kə gində arjāa ō n Nabukodonosor cy kem *kújə yā Kóōbē té Jerusalem aŵn *Babilon ní, i yā tél

kaŵn gogé kem kújə yā Kóṣbē té Jerusalem, kadē tél tándāndé kógərn kógərn loo ndidé gə té.

⁶Loo n noō té Darius ndang makətübē əlañ adē Tatənai nge koo bē ké gō nang ké gidə bā Opəratə ké dām ké no bē té ō, adē Setar Bosənai ō, madədé gə n i de gə ké Aparsak gō nang ké gidə bā Opəratə ké dām ké no bē té ní ō. Najə n ni ədadé kem makətübūú ní n toó: Asəsi kəndā kumsí gir najə n noō té.

⁷Əyāi *Jipə gə adē tél rāān *kújə yā Nəbā gogé rang. Nge koo bē do Jipə gə té a rāā kújə ngeé n toō i naā té kə *kum kōṣ gə yā Jipə gēé. Niñ a rāān kújə ní i gotən ké kété té.

⁸Adē m-mērsí rāā kə *kum kōṣ gə yā Jipə gēé kadē tél rāānneé kújə yā Nəbā gogé rang. Ā adidé yáa i ngándáng tām yā kəla té kanjə kadē dan gāng. I yáa kənge yā mbañg, adē i lambóó ké táā jī de gə té gidə b ā Opəratə ké dām ké no bē té n ā ōrī yáa tū té yā kadədé ní.

⁹Yáa gə n *ngé tuñ yáa ké Jerusalem gə a geyñ á niñ a dəjeñsí ní, adidé kə do ndō gə. Yáa gə ní n toó: Mañg ké bəra gə ō, bal batə gə ō, ngán batə gə ō, ké yā róó horóó kadē Nəbā ké do rā té ō, kōō gémē ō, katə ō, kasə *nduú ō yibə ō.

¹⁰I beé tá niñ a asəñneé ndējə Nəbā ké do rā té *yáa tuñ ké kotə majə ō, ndōy tām yā kadē mbañg ō, ngánən gə ō ndiñneé kə doṣé doṣ ní.

¹¹Yáa gə n m-əda kadē rāān kə deē n a māñ do ndūm n toō ní n toó: A ɔrəñ kəgə kújə yān yā kudə nang té ba bərən ta té ō, a rāān kújə yān do bū loo bōkə yáa ké yə gə té ō.

¹²Mbañg, aláa gir de gə n a māñəñ do ndūm ba a əlañ jidé yā nujəñ *kújə yā Nəbā n toō kōṣ kem bē ké Jerusalem té ní, adē Nəbā n rāā adē rīn to kem bē ké Jerusalem té ní mbərə tənīdé kōṣ. I mā Darius n m-əda kadē rāān yáa gə n toō ní. Ādē de gə əndān kumdé girí majə rāān.

¹³Loo n noō té Tatənai nge koo bē gidə bā Opəratə ké dām ké no bē té ō, Setar Bosənai ō, madədé gə ō, rāān tītə n mbañg Darius ədañ ní.

Rāān nāa kújə yā Kóṣbē n tél rāān gogé rang ní

¹⁴Najə gə n Aje niñ kə Jakari ké ngōñ Ido ədañ ké loo *ngé koō ta gə té ní, adē *kum kōṣ gə yā *Jipə gə tógə adē niñ rāānneé kəla *kújə yā Kóṣbē. Kəla ní njəra majə. Niñ tōlən ta kəla kújə ní tītə n Nəbā yā Israel ədañ ní ō, tītə n mbañg gə ké Persə té ədañneé ní ō. Mbañg gə ní i mbañg Sirius ō Darius ō Artajerses ō.

¹⁵Tōlən ta kújə ní i kem bāl koo bē yā Darius ké nge kə mehé té, kem nāa *Adar té, kə ndō nāa ké nge kə mətá.

¹⁶Ngán *Israel gə ō, *ngé tuñ yáa gə ō, *ngán Lebi gə ō, gotə de ké rang gə n télən bəloó ní ō, tunəñ yáa ɔrəñneé kam *kújə yā Nəbā ngeé n toō i kə rōneléé.

¹⁷Yáa gə n niñ tunəñ ní i mañg ké bəra gə bú ō, bal batə gə bú jōó ō, ngán batə gə bú só ō, bal bəyā gə kutə gidə i jōó ō. Bal bəyā ké kutə gidə i jōó gə ní i kógərn

kógēm kə dɔ gir bē gē yā ngán Israel gēé, kadē Nóbā māyín rōn dɔ majal yā ngán *Israel gē té malang.

¹⁸Niñ rāān bütē gē yā *ngé tuñ yáa gē ō, *ngán Lebi gē ō, kə gō kəla yādó gē n̄ a rāān tām yā Nóbā té Jerusalem ní i tītē n̄ ndangəñneé kem makətübē yā Moijə té ní.

Jipə gē rāān nāā Pákə

¹⁹Ngán *Israel gē n̄ téləñ bəloó ní rāān nāā *Pákə kə ndō ké nge kɔ kutə gidə i sɔ yā nāā ké ta kəga dɔɔ.

²⁰*Ngé tuñ yáa gē ō, ngán *Lebi gē ō, tégəñ rōdó i naā té adē niñ malang unjəñ njáy njáy. Loo n̄ noō té ngán Lebi gē tējañ míndə ngán batə *Pákə gē tām yā ngán Israel gē té ō, ngákóódó gē n̄ i *ngé tuñ yáa gē ní té ō, tām yādó niñ kó gē té ō.

²¹Ngán *Israel gē n̄ téləñ bəloó ní əsañ yáa *Pákə kə de gē malang n̄ ndiñ sedá á ɔrəñ rōdó kɔɔ tū yáa ké yɛr gē yā nápar de ké kem bēé gē té yā ndɔyín Kóɔbē Nóbā yā Israel ní.

²²Gō té anī rāān nāā mápá ké kanjə *kaa kə rōneléé báté ndō sīrí. Kóɔbē rāā adē rōdó neldé ngáy tɔdɔ ni tūr kem mbañg ké Asiri adədá. Nge n̄ noō rāā adē jīdɔ ngañg loo rāā kəla *kújə yā Nóbā yā Israel té.

EZR 7

Esdras nge tuñ yáa

¹Gō yáa gē n̄ noō té anī bāl koo bē yā Artajerses mbañg ké Persə té ní, Esdras ngōñ Seraya ké ngōñ Ajaría ké ngōñ Hilkiá

²ké ngōñ Salum ké ngōñ Ahitub

³ké ngōñ Amaria ké ngōñ Ajaría ké ngōñ Merayot

⁴ké ngōñ Jeraya ké ngōñ Uji ké ngōñ Buki

⁵ké ngōñ Abisua ké ngōñ Pinás ké ngōñ Eleajar kə ngōñ *Aarɔ n̄ i ngol *ngé tuñ yáa gē ní,

⁶ii *Babilon reē ugə. Ni i nge ndang makətübē ké geñ ndóo de gē *ndū najə n̄ Kóɔbē Nóbā yā *Israel adē Moijə ní ngáy. Jī Kóɔbē Nóbā yān i dɔn té adē mbañg adən yáa malang n̄ ni-dəje ní.

⁷Ngán *Israel gē ō, *ngé tuñ yáa gē ō, *ngán Lebi gē ō, gōsə pā gē ō, ngé ngōm̄ ta róbə kújə gē ō, ngé kəla gē ō ní, kərəy gē tél reēñ gogé Jerusalem bāl koo bē yā Artajerses ké nge kɔ sīrí té.

⁸Esdras reē sedá ō. Niñ reē ugəñ i kem nāā ké nge kɔ mí té.

⁹Ni-əndā ndō kǎrdé dǎó *Babilon i kə ndō ké ta kəga dǎ yā nāā ké ta kəga dǎó. Ba kə ndō ké ta kəga dǎ yā nāā ké nge kǒ mí anī ugə Jerusalem. Tǎdǎ Kǎóǎbē Nǎbā yān ngǎmən ta yǎǎ ké majǎl gə tǎ.

¹⁰Tām Esdras əndā rǎn ta ndǎó *ndū najə yā Kǎóǎbē tǎ ǎ, yǎǎ n ndū najə əda ní ni-əndā rǎn ta tǎ rāā ǎ, tǎ yǎǎ gə n ndū najə əndā dǎ de gə tǎ kadə rāān ní ǎ, jī bēl loo rāā yǎǎ gə n ndū najə ǎǎ ǎ ní, ni-əndā rǎn ta tǎ ndǎó ngán *Israel gə ǎ.

Kəla gə n mbañg Artajerses adə Esdras ní

¹¹Najə n mbañg Artajerses ndang adə Esdras nge tuñ yǎǎ ké ngé ndǎó de gə *ndū najə ǎ, ké nge ndang yǎǎ gə n Kǎóǎbē əda kadə yā rāā ní ǎ, ké nge ndang ndū najə gə yā Kǎóǎbē ké tām yā Israel tǎ ǎ ní, n toó:

¹²m-rāāsí lǎpǎya! I mā Artajerses, mbañg ké dǎ mbañg gə tǎ n m-ndang makətǔbē n toó m-ādə Esdras *nge tuñ yǎǎ, ké nge ndǎó de gə *ndū najə yā Nǎbā ké dǎ rǎ tǎ ní. Ta gotə najə ké rang gə i ta tǎ noó bǎy tǎ.

¹³*Israel gə malang ké gǎ nang yām tǎ n geyñ kaw Jerusalem, adə i de ké karī gə ǎ, *ngé tuñ yǎǎ gə ǎ, *ngán Lebi gə ǎ ní, m-əda kadə əyǎndə kadə awñ seí.

¹⁴I mǎkǎ ǎ, ngé kadə kǎǎ yām ké sǎrǎ gə ǎ n j-əlasí Jerusalem ǎ, gǎ nang ké *Juda tǎ ǎ ní. I kadə aw əndā maǎ loo bǎl n de ké kemeé gə a bǎlǎn *ndū najə yā Nǎbā yāi n makətǔbən to jǎi tǎ toó.

¹⁵Tǎ yǎǎ ké rang i kadə j-əlaí kə gǎndə arǎǎ ǎ, lǎr ǎ n mā ǎ ngé kadə kǎǎ yām gə ǎ jə-gey ndejə Nǎbā ké Israel tǎ n kǎǎ yān i Jerusalem ní.

¹⁶Gǎndə arǎǎ ǎ, lǎr malang ǎ n ngán *Israel madí gə, adə i *ngé tuñ yǎǎ gə aké i de ké karī gə a adəñ kə gǎ kem ndigə yǎdǎ niñ kǎ gǎó tām yā *kǎǎ yā Nǎbā yǎdǎ ké Jerusalem tǎ á ā ī-taā jǎdǎ tǎ gǎ nang ké *Babilon tǎ ní, ā ǎy malang yā kawñ ǎ.

¹⁷Gǎndə arǎǎ ngeé n toó ní, ré ugə nú anī, ā əndā kumií gǎ tǎ majə yā mangəñ mañg ké bəra gə ǎ, bal batə gə ǎ, ngán batə gə ǎ, yǎǎ malang ké tām yā *yǎǎ ndejə ké rāā kə kǎó tǎ ké yā ndejə dǎdǎ gə tǎ ǎ, kasə *nduú ké yā tǎte dǎdǎ gə tǎ ǎ, ba ā ī-ndejə yǎǎ gə n noó malang dǎ *loo tuñ yǎǎ tǎ, kem kǎǎ yā Nǎbā yāsí tǎ Jerusalem.

¹⁸Gǎ tǎ anī gotə gǎndə arǎǎ ǎ, gotə lǎr ǎ n a teē ní, ī ǎ madí gə ǎ ǎyī ī-rāāineé yǎǎ n ǎǎ ta kumsí tǎ kadə i yǎǎ ké majə ní. Banī kadə i kə gǎ n kem Nǎbā yāsí ndigə ní tǎ.

¹⁹Ngán gǎǎ yǎǎ gə n adəñī yā rāān kəla kem *kǎǎ yā Nǎbā yāi tǎ ní, ī-təndǎdǎ ta kum Nǎbā yāi tǎ Jerusalem.

²⁰Ré i yā kadə ī-rāā yǎǎ ké rang gə tǎ kǎǎ yā Nǎbā yāi tǎ bǎy anī, ǎy nar ké kǎǎ ngǎm nar yā mbañg tǎ ī-rāān.

²¹Mā mbañg Artajerses m-əda ngé ngǎm nar gə malang ké gidə bā Opəratə ké dām ké no bē tǎ kadə rāān yǎǎ malang n Esdras *nge tuñ yǎǎ ké nge ndǎó de gə *ndū najə yā Nǎbā ké dǎ rǎ tǎ a dǎjedə ní kə gǎó.

²²Niñ a adēnēñ gindē arjāa báté kadē kōyn asē kəlōo 3 000 ō, kōō gémē báté kadē kōyn asē kəlōo 30 000 ō, kasē *nduú báté kadē asē lítēr 4 000 ō, yibē báté kadē asē lítēr 4 000 ō, a adēnēñ katē kanjē tēda kōyn ō.

²³Yáa malang n Nóbā ké dō rā té a əda tām yā kújə yān té ní, ādē i ké rāā kə gōó, na sōgə wōng rāān kə bē kōo yā mbangāá ō, kə mbangāá ō, kə ngánən gēé ō.

²⁴Tá j-əda ngé ngōm nar gē kadē gerēñ báy tō na deē a taā tīr aké lambóo jī *ngé tuñ yáa gē té al ō, jī *ngán Lebi gē té al ō, jī gōsē pā gē té al ō, jī ngé ngōm ta róbə kújə gē té al ō, jī ngé kəla gē té aké de ké rang ké dan ngé rāā kəla gē ké kem kújə n toō té al ō, niñ a əgāñ lambóo róbə al ō.

²⁵Ba ĩ Esdras, ĩ-téndā ngé sarya gē ō, ngār sarya gē ō, kə kum kedē yā Nóbā yāí n makətübēn to jīí té ní, ādē gāngēñ sarya yā de gē malang ké gō nang ké gidə bā Opəratə ké dām ké no bē té n gerēñ *ndū najē yā Nóbā yāí ní. Ba de gē n gerēñ al ní, ĩ-ndóōídé ādē gerēñ.

²⁶Deē n a mbáté rāā yáa n ndū najē yā Nóbā yāí əda ní kə gōó ō, a mbáté rāā yáa n ndū najē yā mbañ g əda ní kə gōó ō anī, a gāngēñ dəngáy koy dən té, aláa a əgēnēñ ndi kem bē yān té, aláa əndāñ lamán dən té, aláa a ənīnēñ dəngáyá.

Esdras tōy Nóbā

²⁷Ādē de gē tōyñ Nóbā yā kaají gē n rāā adē mbañg rōy *kújə yā Kóōbē ké kem bē ké Jerusalem té beé ní! I ni n rāā adē gír n noō reē kem mbañg té ní.

²⁸Kóōbē oja kem majə n rāā seím ní kə ndágá ta kum mbañ g té ō, ngé kadē kōjə yān gē té ō, de ké bo yān gē malang n ndi gīrēñ gidən ní té ō. Loo n noō té m-ənge tógə tōdō jī Kóōbē Nóbā yām i dōm té, adē m-ósə nja ngār kéréy gē ké *Israel té kə naā té kadē aŵñ seím.

EZR 8

De gē n ĩñ Babilon naā té kə Esdras ní

¹De ké dō gír kojə gē té n j-ĭj *Babilon mbak bāl kōo bē yā mbañg Artajerses té jə-reē ní rīdē n toó ō, rī de gē ké gír kojə yādé gē té n toó ō.

²De ké gír kaa yā Pinas té i Gersom. De ké gír kaa yā Itamar té i Daniel. De ké gír kaa yā Dabid té i Hatus.

³De ké dan ngán Sekania gē té i kógēm. Jakari i de ké gír kaa yā Paros té. De ké gōn té gē i deē 150.

⁴Eliohenai ké ngōñ Jeraya i de ké gír kaa yā Pahat Moab té. De ké gōn té gē i deē 200.

⁵Sekania ké ngōñ Yajiel i de ké gír kaa yā Jatu té. De ké gōn té gē i deē 300.

⁶Ebed ké ngōñ Yonatan i de ké gír kaa yā Adin té. De ké gōn té gē i deē 50.

⁷Yesaya ké ngōñ Atalia i de ké gír kaa yā Elam té. De ké gōn té gē i deē 70.

- ⁸Jebadia ké ngōñ Mikael i de ké gír kaa yā Sepatia tá. De ké gōn té gē i deē 80.
- ⁹Obadia ké ngōñ Yehiel i de ké gír kaa yā Yoab tá. De ké gōn té gē i deē 218.
- ¹⁰Selomit ké ngōñ Yosipia i de ké gír kaa yā Bani tá. De ké gōn té gē i deē 160.
- ¹¹Jakari ké ngōñ Bebai i de ké gír kaa yā Bebai tá. De ké gōn té gē i deē 28.
- ¹²Yohanan ké ngōñ Hasatan i de ké gír kaa yā Ajəgad tá. De ké gōn té gē i deē 110.
- ¹³De ké mətá ké gō gogé gē ké gír kaa yā Adonikam tá i Elipelet ō, Yeyel ō Semaya ō. De ké gōdá té gē i deē 60.
- ¹⁴De ké gír kaa yā Bigwai tá gē i Utai niñ kə Jakur. De ké gōdá té gē i deē 70.

Esdras rāā gō rōn yā kaw Jerusalem

- ¹⁵m-kāñ de gē n̄ noō malang kadə ngōñ mañ n̄ a nūgá kum kə Ahaba tá ní, ba jə-ndi loo n̄ noō té ndō mətá. M-əndā məyđá anī, m-əḷḷ i de ké karī gē ō, *ngé tuñ yáa gē ō, banī m-əḷḷ ngōñ Lebi dandé té alé.
- ¹⁶Loo n̄ noō té m-əla ngār gē n̄ i Eliejer ō Ariel ō Semaya ō Elnatan ō Yarib ō Elnatan ō Natan ō Jakari ō Mesulam ō, ngé kəjə de gē *ndū najə gē n̄ i Yoyarib niñ kə Elnatan ní ō,
- ¹⁷kadə aḡñ rō Ido ngār ké Kasipia tá. M-ədádé najə n̄ kadə aḡ ədanəñ ō, ədañ ngákóḡon gē ké ngé kəla gē ké Kasipia ní ō, kadə reēñ kə ngé rāā kəla gē ké tāñ yā *kújə yā Nəbā yājí té adəñjí.
- ¹⁸Dan n̄ jī Nəbā yājí ké majə i dɔjí té ní, niñ reēñ kə deē kógə́m ké nge kum kedə adəñjí. Deē ní i de ké gír kaa yā Mali ké ngōñ Lebi ké ngōñ Jakob tá. Rīn na i Serebia. Ngánəñ gē ō, ngákóḡon gē ō n̄ reēñ seneé ní, niñ malang i deē 18.
- ¹⁹Reēñ kə Hasabia niñ kə Yesaya n̄ i de ké gír kaa yā Merari tá ní. Ngákóḡon gē ō, ngán ngákóḡon gē ō i seneé. Niñ malang i deē 20.
- ²⁰Reēñ kə de gē 220 ō. I de gē ké gərāndé i dan ngé kəla gē tá. De gē ní i ngé gē n̄ Dabid niñ kə ngār gēé əndāndé kə rī rāā kəla yā *ngán Lebi gēé ní. I de gē ké ndangəñ rīdé kem makətübūú malang.
- ²¹m-ra kə kadə mañ ké Ahaba tá noō m-ədañ de gē malang kadə jə-*ndi bō tāñ yā Nəbā tá j-ɔjəñ sɔl̄ ké jə-sɔl̄ dɔjí kə no Nəbā yājí té i kanjə kəjə rō, yā kadə ni-rāā tá yáa ké majal̄ rāanjí dɔ róbə mbā yājí té alé. Kadə yáa rāanjí jii kə gē al̄ ō, ngánjí gē al̄ ō, yáa kənge yājí gē al̄ ō.
- ²²Rōsɔl̄ ɔgə́m dəje mbañg kadə adəjí bütə áskar gē ké ngé kał sənda gē kadə dānəñjí, kadə ngōməñjí róbó najə yā madə baḷḷ gē tá. Tɔdō j-əda mbañg na: De gē malang n̄ a sāñ Nəbā yājí ní, jīn ké majə i dɔdó tá. Banī de gē malang n̄ əyənəñ kɔ́ ní, wōng rāan sedé ngáy.
- ²³Adə jə-*ndi bō tāñ yā Nəbā tá, jə-dəjəñ Nəbā yājí kadə rāā kem majə sejí ba kə ngōm̄jí. Anī ni-rāā yáa n̄ jə-dəjen ní.

24Gō té anī m-ōr *ngé tuñ yáá ké bo bo gē kutə gidə i jōo kə kérédá. Serebia o Hasabia o ngákóóó ké kutə gē i sedé o.

25Ba m-mbōjé gində arjāa o lór o, yáá ké gātédé i ngáy gē o n mbañg o, ngé kadə kəjə yān gē o, de ké bo yān gē o, ngán *Israel gē n ndiñ noó ní o, adəñ tām yā *kújə yā Nébā yājí té ní ta kumdé té.

26I beé n m-bōóndé gində arjāa ké kəyñ i kəlōo 20 000 ní o, yáá ké gātédé i ngáy gē ké rāāndé kə gində arjāa ké kəyñ malang i kəlōo 3 000 ní o, lór ké kəyñ i kəlōo 3 000 ní o,

27səmbē ké rúu gē kutə jōo ké rāāndé kə lór ké gātédé i sélé lór gē dūbú ní o, joo gində nəngá kasə ké majə ngáy gē jōo, ké ndélé pipir gē, ké gātédé i ngáy tītə yā joo lór gē ní o.

28Gō té anī m-édádé na: Tītə n sji i de gē ké ɔrəñ kañsí tām yā kəla yā Kóóóbé té ní, ɔrəñ kañ yáa gē n toó tām yā Kóóóbé té o. Ba gində arjāa o lór o ní, i yáá ké ndējə Kóóóbé Nébā yā kaasí gē kə gō kem ndigí.

29I-ngōmī majə báté kadə ūgīnéé Jerusalem. Ré ūgī nú anī, ā i-mbōjídé ta kum *ngé tuñ yáá ké bo gē té o, *ngán Lebi gē té o, ta kum de gē ké dɔ gir kojə yā ngán *Israel gē té o, kem kújə gē ké ndənāñ naā kə *kújə yā Kóóóbéé n gāngəñ gir té ní.

30Loo n noó té *ngé tuñ yáa gē o, *ngán Lebi gē o, ɔyñ yáa malang n i ké mbōjé kəyñ ní, adə i gində arjāa o, lór o, yáá ké gātédé i ngáy gē o, yā kaə gō kawñ Jerusalem kem *kújə yā Nébā yājí té.

Esdras niñ kə madəñ gēé ugəñ Jerusalem

31Kə ndō ké nge kə kutə gidə i jōo yā nāā ké ta kəga dɔó anī, j-ji kadə mañ ké Ahaba té yā kaw ta kaw kə Jerusalem. Dan n jji i róbó ní, Nébā yājí əndā jin dɔjí té ngōmjí ta madə baájí gē té o, ta ngé kum róbə gē té o.

32Dan n j-ugə Jerusalem anī, jə-tāā koó ndō mətá.

33Teə kə ndō ké nge kə só anī jə-mbōjé kəy gində arjāa o, lór o, yáá ké gātédé i ngáy gē o, kem kújə yā Nébā yājí té pá tá j-adə Meremot *nge tuñ yáá ké ngōñ Uria báý. De gē n seneé ní i Eleajar ké ngōñ Pinas o, *ngán Lebi gē i Yojabad ké ngōñ Yesua o, Noadia ké ngōñ Binui o.

34Jə-téda kutə yáa malang o, jə-mbōjé kəy yáa malang o, j-aə anī to i kum gotəñ. Jə-ndang kəyñ malang kem makətübú.

35De gē malang n aŋñ sedé bē bəloó tá téləñ ní, ndējəñ Nébā yā *Israel yáá ké tuñ gē. Niñ ndējəñəñ mañg ké bəra gē kutə gidə i jōo tām yā Israel gē té malang o, bal batə gē 96 o, ngán batə gē 77 o, bal bəyā gē 12 tām yā majal té o. Róon dā gē n noó horó malang tām yā Kóóóbé té.

36Gō té anī tédañ *ndū najə gē yā mbañg adəñ ngé kəsə kum gotə mbañg dɔ bē té gē o, ngé kəo bē ké gō nang ké gidə bā Opəratə ké dām ké no bē té o. Loo n noó té niñ rāāñ kə ngán Israel gēé tām yā *kújə yā Nébā té.

EZR 9

Jipə gē ngáy táān dəyá ké tēra gē

¹Gō yáa gē n noō té anī ngār gē reē ədamēn na ngán *Israel gē ō, *ngé tuñ yáa gē ō, *ngán Lebi gē ō, na ɔrēn rōdó kōs rō de ké kem bēé gē té alé. Niñ na rāān yáa ké to yer kum gē yā Kanaan gē ō Het gē ō Periji gē ō Yebus gē ō Amon gē ō Moab gē ō Ejiptə gē ō *Amor gē ō.

²Na táān dəyá gē dan gir de gē n noō té tām yādé niñ kó gē té ō, tām yā ngándé ké dəngam gē té ō. Adə ngán Israel gē n i de ké *tál gē ní na gurēn naā kə de ké kem bēé gēé. Na i ngār gē ō, de ké bo gē ō n əlañ gir rāa yáa gē ké majal n noō n ɔjə kadə niñ rañ dɔ ndūdé té al ní.

³Dan n m-ōō najə n noō ní, m-əhɔ kúbə yām ké gir madāa m-*rəyā ō, m-rəyā nge ké dɔ madə té ō, m-róy nənga dóm ō, mbáyém ō, m-ndi nang té ō, tɔdɔ tógám ur wak kōs.

⁴Banī de gē malang n a oōn najə yā Nébā yā Israel anī a ndewn i mbéé ní kánēn naā kə dóm té najə yā yáa ké majal n ngé tél bəloó gē rāān ní té.

Esdras ndōy Nébā tām yā de gē n najə i dɔdɔ té ní

Tógám ur wak adə m-ndi nang té bátə ugēn kum mbang ndējə yáa ké loo tibi té.

⁵Dan n mbang ndējə yáa ké loo tibi asə anī m-lōō gir rāa rōm ndoō té, ba m-ii kə kúbə ké *rəyā gēé rōm té m-tétə kejəm, nang té ō, m-ɔy jim kə dɔs kum kə rō Kósbə Nébā yām té ō,

⁶ba m-ədan na: Nébā yām, rōm solēm ngáy ō, yáa əla jim mbām té ō, adə m-ásə kɔr dóm dɔs kəaŋ loo kum kə rōi té alé. Tɔdɔ yáa ké gótə al gē n jə-rāa ní i ngáy al naā adə tɔy dɔji ō, majal yāji aŋ bátə ugə dɔ rə té ō.

⁷Əla gir bāl yā kaaji gē té bátə bōolaā ní, gir deē yāji gē rāān yáa ké gótə al gē ngáy. I tām najə n noō té n mbaŋg ké tēra gē ndiñneé dɔji té ō, dɔ mbaŋg yāji gē té ō, dɔ *ngé tuñ yáa yāji gē té ō, rōñneéji ō, aŋñneé seji bəloó ō, ɔyñneé yáa kənge yāji gē ō, əlañneé rōsɔl dɔji té ō tītə n rāāñneé bōolaā báy ní.

⁸Ngolaā ní Kósbə Nébā yāji i-rajəji i ngɔr báy. Tɔdɔ i i-teē ta róbə adə gir deē yāji gē n teēn ta yo té ní tél reē ndiñ dɔ nang yāi ké *tál té gogə. I beé n Nébā yāji, i-rāān adə kumji teēn yer séy ō, dɔji iin dɔs jájə ō, dan n jii i bəlo gē báy ní.

⁹Tɔdɔ jii i bəlo gē. Ba dan n jii i bəloó ní i əyáji kōs alé. I i-rāa adə mbaŋg ké Persə té gē rāān kem majə seji. Niñ əyāñji adə jə-ndi kə kumji ō, adəñji ta róbə adə jə-tél jə-rāa kújə yāi gogə ō, tɔdɔ j-unən dɔs gogə loo n ni nujə tū té sák sák kōs té ní ō, niñ rāān adə j-ənge loo bōs rō yāji ké ngaŋ Jerusalem ō, dɔ nang ké *Juda té ō.

¹⁰⁻¹¹Ba ngolaā ní Nébā yāji, kə j-əda na i rí gō yáa n rāa yáa té ní? Tɔdɔ i i-tāaji kété əda na: Bē n ā āwī kə tū té yā taā ní i bē ké yer, tɔdɔ gir de gē n ndiñ kemeé ní i gir de ké yer gē, adə yáa rāadé ké yer gē taā kem bē ní əla gir bōgə bē kórəy té bátə bōgən ké rang té.

¹²Ní ī-lōōī kəyā ngánsí kə dəyá gē kadē ngáńdǎ kə dəngam gē ō, ī-lōōī táā ngáńdǎ kə dəyá gē kadē ngánsí kə dəngam gē ō. Ā ī-sāāī ta róbə lápəya aké ndi majə tām yádé té al i kə báté gē tá. I beé n ā ī-téliīneé gir de kə tógádé to gē ō, ā ésaīneé yáá kə majə gē kə kem bēé ba ā éyaīneé gotə yā kadē ngánsí gē kadē i yáá yádé kə njóm gē té ní ō.

¹³Nóbā yājí, yáá kə tōr gē malang n rāānjí ní, sɔɔ́n i kəla rāājí kə góté al gē ō, majal yājí kə bo ngáy ō, bá tā, ba ī əndā njaí dɔ yáá kə góté al yājí kéréy gē tá. Adē ndéy n əndájí ní asə g ō ndéy n kadē j-ənge tām majal yājí té ní al ō, ī ī-ngōmjí jii núsə de kéréy gē n jə-teē ta yo té ní adē jii n toó ō.

¹⁴Ní loo kadē jə-tél jə-mbāté najə taí té gogé báy kadē taā naā toñ dɔ dánjí té báy kə de kə ngé rāā yáá kə yer gē n noó i bay? Wōng a rāāī sejí ngáy adē ā ī-nujə sejí kɔ́ malang kanjə kəyā deē kógə́m al a?

¹⁵Kɔ́ɔ́bē, Nóbā yā Israel, ī i de kə sew, tɔ́dɔ bōólaā jii i gotə de gē kə teēn ta yo té gē. Jii ní n jə-ra ta kumií té kə majal yājí gēé toó. Tá ré i kə gō gēé báa deē asə ra ta kumií té kə majal gēé dɔn té alé.

EZR 10

Jipə gē mbātəñ nēyádé kə tērā gē

¹Dan n Esdras tətə kejən nang té ta *kújə yā Kɔ́ɔ́bē té ba ndi a nōō ō, a ndōy Nóbā ō, a dəje Nóbā māj rō ō ní anī, *Israel gē ngáy, kə dəngam gē kə kə dəyá gē kə ngán gē kánəñ naā kə dɔn té. Niñ malang nōōñ ngáy kə mañ kumdé.

²Anī Sekania kə ngōñ Yehiel n i de kə gir kaa yā Elam té ní, əda Esdras na: Jə-rāā yáá kə góté al ngáy kə Nóbā yājí, tām jə-tāā dəyá tērā gē dan de kə kem bēé gē tá. Banī kə ngər n toó té báa yáá kə kadē Israel əndā kemən dɔ té to noó:

³Adē j-əñī ndūjí j-adē Nóbā yājí kadē jə-təbā dəyá kə tērā gē kɔ́ malang kə ngáńdǎ gēé. I beé n j-a j-unəñ gō kəjə yāsí n ngé bōl gō míndə Nóbā yājí ō ī ō ədijí ní. Adē i kə rāā tītə n ndū najə ədañ ní.

⁴Īi dɔ́ tɔ́dɔ najə ní sɔ́ɔ́ī. Jii i seí. Ī-lōō kə hýā ba údə kə rō kəla té ī-rāā.

⁵Loo n noó té Esdras ĩi ba ra kə ngār gē yā *ngé tuñ yáá gē ō, yā *ngán Lebi gē ō, ngār gē yā ngán Israel gē malang ō, kadē əñīñ ndūdǎ yā rāā tītə n Sekania ədañ ní. Adē niñ malang əñīñ ndūdǎ.

⁶Esdras ĩi kɔ́ ndágə loo kə ta *kújə yā Kɔ́ɔ́bē té ba aŵ ndi bē Yohanan kə ngōñ Eliasib. Banī ni-mbāté kəsa yáá ō, mbāté kəy mañ ō, tɔ́dɔ əhɔ ndoō i tām hál kə góté al n ngé kaw bəloó gē rāāñ té ní.

⁷Gō té anī əñīñ mbēr Jerusalem ō, dɔ nang kə *Juda té ō, kadē de gē malang n aŵñ bəloó ní kánəñ naā Jerusalem.

⁸Deē n ngār gē ō, de kə bo gē ō, a adənəñ ndō mətá yā reēn tá reē al ní, a ɔyñ yáá kənge yān gē malang ō, a ɔrñəñ kɔ́ dan ngé káñ naā gē té ō.

⁹Adē dan n̄ ndō ké mətá gē ní asē anī de ké d̄əngam gē ké *Juda té ō Benjamē té ō əngeñ naā malang Jerusalem. I kə ndō ké nge k̄ə kutə jōó yā nāā ké nge k̄ə ndōhó. Niñ kánēñ naā i loo n̄ *kújə yā Nóbā i tū té ní té. De gē malang ndewñ tām yáá n̄ noō té ō, tām mañ ké a edə té ō.

¹⁰Esdras *nge tuñ yáá i d̄əw ba ədadé na: Siñ i-rāāi yáá gōté al̄ báté ō, dəyá tērā gē n̄ i-tāai ní rāāñ adē majal̄ yā *Israel i ngáy t̄əy ké kété gē ō.

¹¹Ngolāā ní ədaī Kóḅbē Nóbā yā kaasí gē yáá ké gōté al̄ n̄ i-rāāi ní ō, i-rāāi yáá n̄ kemən ndigə ní ō. Īrī rōsí kōó rō de ké kem bēé gē té ō, i-mbātí n̄yásí ké tērā gē kōó ō.

¹²Ngé kán naā gē malang tūr ədañ kə tógó na: Najə yái i gōté, ta i d̄əjí té kadə jə-rāā yáá n̄ əda ní!

¹³Banī jii i ngáy ō, loo i bar adē mañ a edə i mbée ō. Adē loo ra ndágá gətóo. Tá báy t̄ə ní najə ní i najə ké yā kəndā naā té i kem ndō kógəñ al̄ ō jōó al̄ ō, t̄əḅ jii gē n̄ jə-rāā majal̄ n̄ noō ní kutəjí i ngáy.

¹⁴Ní jə-dəje kadə ngār yājí gē ndiñ tām yā ngé kán naā gē té kadə ngán *Israel gē malang n̄ táāñ dəyá tērā gē ní ré ndō n̄ adēñdé ní asē anī reēñ kə *kum kōó gē ō, ngé sarya gē ō ké kem bē yādé gē té yā kəndā najə ní naā té báté kadə wōñg n̄ rāā Nóbā yājí sejí tām najə n̄ noō té ní tetəñ.

¹⁵Ba Yonatan ké ngōñ Asael ō, Yajia ké ngōñ Tikəba ō, mbātēñ gir̄ yādé n̄ noō kōó ō, tá Mesulam ō, Sabetai ké ngōñ *Lebi ō əsəñ gir̄ najə ní ō.

¹⁶Banī gotə *Israel ké rang gē n̄ iñ bəloó ní tītə n̄ Esdras ō, gotə ngé kán naā gē ō ədañnéé ní. Esdras *nge tuñ yáá gērā de gē ké d̄ə gir̄ kojə gē té kə rīdā gēé kógəñ kógəñ, kə d̄ə gir̄ kaa gēé. De gē ní əngeñ naā loo sarya té kə ndō ké ta kəga d̄ə yā nāā ké nge k̄ə kutuú yā kəndā najə ní naā té.

¹⁷Ba kə ndō ké ta kəga d̄ə yā nāā ké ta kəga d̄ə ké kem bāl̄ ké gogá té anī gir̄ najə yā ngé táā dəyá tērā gē gāng.

Rī Jipə gē n̄ najə i d̄əḅé té ní

¹⁸Dan *ngé tuñ yáá gē té ní ngé táā dəyá tērā gē n̄ toó: De gē ké dan ngán Yesua ké ngōñ Yosadak té kə ngákóḅdé gēé i Maseya ō, Eliejer ō, Yarib ō, Gedalia ō.

¹⁹Niñ əniñ ndūdé yā tēbā n̄yáḅdé gē kōó ō, yā kadə bal batə ké yā tuñ tām yā majal̄ té ō.

²⁰De ké dan ngán Imer té gē i Hanani ō Jebadia ō.

²¹De ké dan ngán Harim té gē i Maseya ō Elia ō Semaya ō Yehiel ō Ujia ō.

²²De ké dan ngán Pasəhur té gē i Elyohenai ō Maseya ō Ismael ō Netanel ō Yojabad ō Elasa ō.

²³De gē ké dan *ngán Lebi gē té i Yojabad ō Simeï ō Kelaya n̄ bārñəñ na i Kelita ní ō Petahia ō Yehuda ō Eliejer ō.

- ²⁴De ké dan gōsē pā gē té i Eliasib. De gē ké dan ngé ngōm ta róbé kújə gē té i Salum ō Telem ō Uri ō.
- ²⁵Ké sōō dō ngán *Israel ké karī gē ní, de gē ké dan ngán Paros té gē i Ramia ō Ijia ō Malkia ō Miamin ō Elajar ō Malkia ō Benaya ō.
- ²⁶De ké dan ngán Elam té gē i Matania ō Jakari ō Yehiel ō Abədi ō Yeremot ō Elia ō.
- ²⁷De gē ké dan ngán Jatu té gē i Elohenai ō Eliasib ō Matania ō Yeremot ō Jabad ō Ajija ō.
- ²⁸De ké dan ngán Bebai té gē i Yohanan ō Hanania ō Jabai ō Atəlai ō.
- ²⁹De gē ké dan ngán Bani té gē i Mesulam ō Maluk ō Adaya ō Yasub ō Seal ō Yeremot ō.
- ³⁰De ké dan ngán Pahat Moab té gē i Adəna ō Kelal ō Benaya ō Maseya ō Matania ō Besalel ō Binui ō Manase ō.
- ³¹De ké dan ngán Harim té gē i Eliejer ō, Isia ō Malkia ō Semaya ō Simon ō
- ³²Benjamə ō Maluk ō Semaria ō.
- ³³De ké dan ngán Hasum té gē i Matenai ō Matata ō Jabad ō Elipelet ō Yeremai ō Manase ō Simeï ō.
- ³⁴De ké dan ngán Bani té gē i Maadai ō Amram ō Uwel ō
- ³⁵Benaya ō Bedia ō Keluhu ō
- ³⁶Bani ō Meremot ō Eliasib ō
- ³⁷Matania ō Matenai ō Yasai ō
- ³⁸Bani ō Binui ō Simeï ō
- ³⁹Selemia ō Natan ō Adaya ō
- ⁴⁰Makənadebai ō Sasai ō Sarai ō
- ⁴¹Ajarel ō Selemia ō Semaria ō
- ⁴²Salum ō Amaria ō Jəjep ō.
- ⁴³De gē ké dan ngán Nebo té gē i Yeyel ō Matitia ō Jabad ō Jebina ō Yadaï ō Joel ō Benaya ō.
- ⁴⁴De gē ní noō malang táān dəyá tərā gē. Kérēy gē ojəñ ngán gē sedá gəgē.

NEH

NEH 1

¹Najē kōr Nehemi ké ngōñ Hakalia.

Nehemi oō najē ké do bē ké Jerusalem té

Kem bāl ké nge ko kutə jōó té n Artajerses oun bē té ní kə nāā *Kislew anī, mā Nehemi m-ndi i Sujə n i bē ké ngañg ní té.

²Ngōkóóm kógēm ké dan madə gə té n rīn na i Hanani ní jī gō nang ké *Juda té reē kə de kéréy gē seneé. M-dəjedé kōō *Jipə gə n tél aŵ ndiñ Jerusalem ní ō, m-dəjedé najē ké do bē ké Jerusalem té ō.

³Anī niñ tél ədaməñ na de gə ní na ndiñ na i gō nang ké Juda té. Banī ndiñ na i dan yáá ké to kum kaý al ké ngáy té ō, kum rōsōl té ō. Kə tām yā bē ké Jerusalem té bá anī ndogə mbał n əniñ do té ní dāmən kéréy gə na i kə tətə nang té kōó ō, bápə gə kə ta róbə gə té na i kə kəla hor do té kōó ō.

Nehemi ndōy Nébā tām yā Jipə gə té

⁴Dan n m-ōō najē n gə noō ní m-ndi nang té m-nōō ō, m-əho ndoō ndō ngáy ō, m-ndi bō tām yā Nébā té ō. m-ndōy Nébā ké do rā té

⁵m-əda na: Á, Kóóbē Nébā ké do rā té, Nébā ké bo ō, kə to bōl ngáy ō! Ngé gə n tárnī ō, rāāñ gō míndə gə n əndā dódə té kadə rāāñ ní ō ní, j əya *madə naā yāi ədə to gotoó sedə ō, i-ra do ndūi té sedə ō.

⁶Ī-tūr kumií kə rōm té ba Ī-nēl mbíi ōon ndōy yām mā nge kəla yāi. Ngolaā ní m-ndōyī ndōó ō, kadaá ō, tām yāi jī ngán *Israel gə n i ngé kəla yāi gə té ní. m-dəjei kadə Ī-māy rōi do yáá ké gōtə al gə n jə-rāā té ní. Rōkum, mā nəkó ō, kaam gə ō, jə-rāā yáa majal.

⁷Jə-rāā yáa adə tōrī tōdō yáa gə n əndā ta nge kəla yāi Moijə té kadə ədají á i gō míndə gə n əndā do jí té kadə jə-rāā ní ō, yáa gə n *ndū najə əda ní ō, yáa kəgə bē gə ō ní, jī jə-rāā alé.

⁸Bá tā ba ədə əga kemií do najē n əndā ta nge kəla yāi Moijə té ədə əda ní. Ni ədají na ré jə-ra do ndūjí n j-əni j-adí té ní al anī Ī na ā Ī-təndā yā tūjī kə loo gə té dan gir de gə té.

⁹Banī ré gō té jə-tél jə-reē gogé rōi té ba jə-ngōm gō míndə gə n ədají kadə jə-rāā ní ō, jə-rāādə ō anī, kə ré cyñjī aŵñ sejí i ta ngóy do rā té gəgə anī, Ī na ā aŵ gōjí té yā reē sejí loo n Ī-gərə yā kadə rīi i do té ní té.

¹⁰Kóóbē, jī i ngé kəla yāi gə, jī i gir deē yāi gə! I jī n toō n Ī-gəñg dojí kə ta kūl tógí kə ngáy ō, kə ta kūl tógə jī ō ní.

¹¹Kóóbē, m-rāāi bó, Ī-nēl mbíi ōon ndōy yām mā nge kəla yāi ō, ndōy yā gotə ngé kəla yāi ké rang gə n rōdə nełdə loo bōl ndūi té ní ō. Ī-rāā ədə yáa n m-ā m-rāā

loon bōólaā ní teē yáá ō, ī-rāā ādē dāngam ní noō rāā kem majə semí ō. Dan ngeé ní noō té ní mā i nge kadē mbañg yáá kaý.

NEH 2

Adōñ Nehemi ta róbə tél kaŵ gogé Jerusalem

¹Kem bāl koo bē yā mbañg Artajerses ké nge kə kutə jōó té, kem nāā *Nisan té ní, ndō kéréy té mbañg ndi ta yáá kəsa té, anī m-ún kasə m-úr m-ādēn. Joo toó rōm nelēm alé ta kum mbañg té alé báý. Banī ndō ní noō té rōm nelēm alé,

²adē mbañg dajem gir əda na: I tām rí té á dɔ kumií nelí alé ní? Ī i moy a? I najə n a tōr kemií aké i yáá ké rang m? Loo ní noō té bōl rāām ngáy

³banī m-əda na: Kóó bē gə, yáá ní m-ndəngā tām yāi té ní i kadē ī-ndi kə kumií ngándáñg! Dan ní bē ní dubēñ kaañ gə kemeé ní i ké nujə sák sák kóó ō, bápé ké ta té gə i ké hor oo kóó ō ní, loo kadē dɔ kumín a nelēm i baý?

⁴Mbañg dajem na ké i rí n m-gey kadē n-adēm ní wa. Anī m-ndōy Nóbā ké dɔ rā té,

⁵ba m-tél m-əda mbañg na: Kóó bē gə, ré áá ta kumií té kadē i yáá ké majə ō, ré nelí semí mā nge kəla yāi ō anī, ādēm ta róbə ādē m-āw gə nang ké *Juda té, kem bē ní dubēñ kaañ gə tū té ní té, kadē m-tél m-rān gogé rang.

⁶Mbañg ní dəyá jiñ ndi kadən té ní dajem báý tɔ na ké mbā ní m-ā m-āw ní ké m-ā m-rāā i ndō kóndóng wa, ké m-ā m-tél i ndō ké ra té wa. Mbañg ndigə kadē m-āw ō, m-ədan ndō ō.

⁷M-əda mbañg báý tɔ na: Kóó bē gə, ré áá ta kumií té kadē i yáá ké majanī, ādē adēmēñ makətübə gə tām yā ngé koo bē gə ké gidə bā Opəratə ké dām ké no bē té, kadē adēmēñ ta róbə adē m-māñ m-āw dɔ nang ké Juda té.

⁸Adē adēmēñ makətübə ké tām yā Asap nge ngōm ku kagə gə yā mbañg té ō, kadē adēmneé kagə té tām yā ta róbə gə ké tū kújé ké ngañg ké kadə *kújə yā Kóóbē té ō, ndogə mbañ ké dɔ bē té ō, kújé ní mā m-ā m-ndi kemeé ní ō. Mbañg adēm makətübə gə ní, tɔdō jī Nóbā yām ké majə i dóm té.

⁹M-āw rō ngé koo bē gə ké gidə bā Opəratə ké dām ké no bē té ba m-ādədə makətübə gə yā mbañg ní. Mbañg adə ngol áskar gə ō, ngé kañ sənda gə ō, dānēmēñ.

¹⁰Dan ní Sanbalat ké Horon ō, Tobia ké Amon ní i nge kəsə kilən kem kəlaá ní ō, oōñ kadē m-ā m-reē noó anī, rōdə neldé alé ngáy, tām oōñ kadē deē kógəñ a reē kə sāā ta róbə ndi majə yā ngán *Israel gə té.

Nehemi əndā maý ndogə mbañ ké gidə bē té

¹¹Dan ní m-ūgə Jerusalem ní, m-ōr koō ndō mətá.

¹²Ba yáá ní Nóbā yām əndā kemín té kadē m-rāā tām yā bē té ní m-əda deē kógəñ alé. Gə té anī m-ji dɔó ndóó, de kéréy gə i semí. Dā ké rang ké semí gətóo ba i kəro ní m-āñ m-reēñ ní tá ngóy.

13 M̄-teē kṓ kem bḗe ndṓ kə ta róbé ké wól loo té ba m-āw kum kə ta kəba mañ n̄ a bārnəñ na i dərəgō ní té ō, ta róbə dɔ bū loo té ō. M-əndā maḃ ndogə mbał ké gidə bē ké Jerusalem té anī m-ǰa kadə dāmən ké tətə nang té gə toñ ō, ta róbé ké tū té gə i ké hor ɔɔ kṓ ō.

14 m̄-māñ m-āw kum kə ta róbé n̄ rīn na i ta kəba mañ té ní ō, m-ādə kumr̄n sɔɔ dang mañ yā mbañg té ō. Gō té anī kərō n̄ m̄-ndi dɔ té ní ǰa loo māñ tɔ alé.

15 Loo n̄ noō té m-ún gō wól loo ké Sedəɔ n̄ ətə tan kum kə dɔ́ ní i ndṓ ndō nəkó n̄ noō té m-əndāñ maḃ ndogə mbał ní. Ba m-tél dɔ té m-āw bḗe kə ta róbé ké wól looó.

16 Ngé rāa sarya ké kem bḗe gə gerəñ loo n̄ m-āw tū té ní al̄ ō, gerəñ yǰa n̄ m-rāa ní al̄ ō, tɔdō báté kum mbang n̄ noō té ní najə ké kemr̄n té ní m-éda deē alé. M-éda *Jipə gə al̄ ō, *ngé tuñ yǰa gə al̄ ō, de ké bo gə al̄ ō, nge rāa sarya gə al̄ ō, gotə de ké rang gə ké ngé kəndā kumdé gir̄ kəla gə té al̄ ō.

17 Tā anī m-édádé na: ǰaī yǰa ké to kum kaḃ al̄ n̄ jə-ndiīneé toō: Jerusalem i ké nujə sák sák kṓ, bápé ké ta té gə i ké hor ɔɔ kṓ! J-aw̄ jə-rāaī ndogə mbał ké Jerusalem jə-tōlīneé ta rōsɔl̄ n̄ toō kṓ.

18 M-ójédé loo kəndā n̄ Nəbā yām̄ əndā jīn ké majə dɔ́m té ní ō, m-édádé yǰa n̄ mbañg ədam̄ ní ō. Anī niñ ədañ na: ǰiī dɔ́ jə-rāaī bē gogé rang! Adə niñ əhɔñ rōdó tɔgə rāaīneé kəla ké majə n̄ toō.

19 Dan n̄ Sanbalat ké Horon ō, Tobia ké Amon nge kəsə kílən kem kəlaá ō, Gesem n̄ i Arabə ní ō, oōñ gotə najə ní anī əgōñjī ō, idəñ tadé gir̄jī té ō, ba dəjeñjī na ké j-a jə-rāa ké i rí n noó wa, ké j-a jə-sāa i mbáté najə ta mbañg té wa.

20 m̄-tél m-édádé na: I Nəbā ké dɔ rā té nəkó n̄ a rāa kadə kəla yājī a majə ní. Jii ngé kəla yān gə j-a j-ii dɔ́ yā rāa bē. Banī ké tām̄ yāsí sīi té ní ta róbə kənge yǰa aké ta róbə kɔɔ bē ní sīi ā əngeī kem bē ké Jerusalem té al̄ ō, a əga kem deē dɔ́sī té al̄ ō!

NEH 3

Jipə gə tél əndāñ ndogə mbał ké Jerusalem

1 Eliasib ké ngol *ngé tuñ yǰa gə niñ kə ngé tuñ yǰa madən gēe iin̄ dɔ́ rāaīn kəla. Niñ rāaīn ta róbə yā batə gə gogé rang. Ɔrəñ kamən tayā ba təlañ bápə gə ta té. Niñ rāaīn loo ké nujə gə ké tū ndogə mbał té báté ugəñ kújé ké ngāl̄ bururu yā ngé ké bú gə té. Dan n̄ ɔrəñ kamən tayā oy anī unəñ ta kəla yādé rāaīn báté ugə kújé ké ngāl̄ bururu yā Hananel té.

2 De gə n̄ rāaīn kəla kadədé té ní i de ké Jeriko gə. Ba deē n̄ rāa kəla kadə de ké Jeriko gə té ní i Jakur ké ngōñ Imri.

3 De gə n̄ rāaīn ta róbə yā kənjə gə ní i de ké Senaa gə. I niñ n̄ rāaīn dɔ ō, təlañ bápə gə ta té ō, rákəñ yǰa ta té ō, əgañ kélé ta té ō ní.

⁴Deē n̄ rāā kəla kadədé té ní i Meremot ké ngōn Uria ké ngōn Hakos. Deē n̄ rāā kəla kadə Meremot té ní i Mesulam ké ngōn Berekia ké ngōn Mesejabel. Deē n̄ rāā kəla kadə Mesulam té ní i Sadok ké ngōn Baana.

⁵De gē n̄ rāān̄ kəla kadə Sadok té ní i de ké Tekoa gē. Banī de ké bo yādá gē mbātēn̄ rāā kəla n̄ kóō kəla gē ɔjəndé ní.

⁶De gē n̄ rāān̄ ta róbé ké Yesana ní i Yoyada ké ngōn Pasea niñ kə Mesulam ké ngōn Besodia. I niñ n̄ rāān̄ dɔ ɔ, tɔlañ bápə gē ta té ɔ, rákēn̄ yáa ta té ɔ, əgañ kélé ta té ɔ ní.

⁷De gē n̄ rāān̄ kəla kadədé té ní i Melatia ké Gabaon ɔ, Yadon ké Meronot ɔ, de ké dəngam gē ké Gabaon ɔ, ké Misəpa ɔ. Niñ rāān̄ kəla ní i tām̄ yā nge koo bē ké gō nang ké gidə bā Opəratə ké dām̄ ké no bē té.

⁸Deē n̄ rāā kəla kadədé té ní i Ujiel ké ngōn Haraya nge rāā kəla lór. Ba deē n̄ rāā kəla kadə Ujiel té ní i Hanania nge rāā ndujə yáa ké kotə majə gē.

⁹Deē n̄ rāā kəla kadədé té ní i Repaya ké ngōn Hur. Ni i ngār ké dɔ núsə dɔ nang ké Jerusalem té.

¹⁰Deē n̄ rāā kəla kadədé té ní i Yedaya ké ngōn Harumapə. Núsə loo n̄ ni-rāā kəla tū té ní ɔɔn̄ ta naā kə kújə yāneé. Deē n̄ rāā kəla kadədé té ní i Hatus ké ngōn Hasabəneya.

¹¹Malkia ké ngōn Harim niñ kə Hasub ké ngōn Pahat Moab rāān̄ i núsən̄ ké kɔ jōó. Niñ rāān̄ kújə ké ngāl̄ bururu n̄ a bārón̄ na i kújə púr gē ní ɔ.

¹²Deē n̄ rāā kəla kadədé té ní i Salum ké ngōn Haloheš. Ni i ngār ké dɔ núsə dɔ nang kógərn̄ ké Jerusalem té. Ngánən̄ ké dəyá gē rāān̄ kəla seneé.

¹³Hanun niñ kə de ké Janoa gē rāān̄ i ta róbé ké wól loo té. I niñ n̄ rāān̄ ta róbé ní ɔ, tɔlañ bápə gē ta té ɔ, rákēn̄ yáa ta té ɔ, əgañ kélé ta té ɔ ní. Ndogə mbañ n̄ niñ rāān̄ ní ngələn̄ asə métər bú mí. Niñ rāān̄ báté ugəñ ta róbə dɔ bū loo té.

¹⁴Deē n̄ rāā ta róbə dɔ bū loo ní i Malkia ké ngōn Rekaβ. Ni i ngār ké gō nang ké Bet Kerem té. I ni n̄ rāā tar óbé ní ɔ, tɔlá bápə gē ta té ɔ, rákə yáa ta té ɔ, əga kélé ta té ɔ ní.

¹⁵Deē n̄ rāā ta róbə ta kəba mañ ní i Salum ké ngōn Kolhojə. Ni i ngār ké gō nang ké Misəpa té. I ni n̄ rāā ta róbé ní ɔ, rāā dɔ ɔ, tɔlá bápə gē ta té ɔ, rákə yáa ta té ɔ, əga kélé ta té ɔ ní. Ndogə mbañ ké kadə dang ké Siloe té n̄ i dɔ dán ndɔr̄ yā mbañg té kə loo tэндā nja yā njərañ n̄ ij̄ bē yā Dabid té dɔɔ ba reē kum kə nang té ní i ni n̄ rāā ɔ ní.

¹⁶Deē n̄ rāā kəla kadə Salum té ní i Nehemi ké ngōn Asbuk. Ni i ngār ké dɔ núsə gō nang ké Bet Sur té. Ni ra kəla báté ugə dɔ bádə gē yā Dabid té, báté ugə dang n̄ de gē rāān̄ té ní ɔ, kújə yā gɔ rɔɔ gē té ɔ.

- 17**De gē n̄ rāān̄ kəla kadən té ní i *ngán̄ Lebi gē, adē i Rehum ké ngōn̄ Bani ō, Hasabia n̄ i ngār ké dɔ núsə gō nang ké Keila té ní ō. Ni-rāā kəla i tām̄ yā gō nang yān té.
- 18**Deē n̄ rāā kəla kadən té ní i Binui ké ngōn̄ Henadad n̄ i ngār ké dɔ núsə gō nang ké Keila té ní.
- 19**Deē n̄ rāā kəla kadə Binui té ní i Ejer ké ngōn̄ Yesua n̄ i ngār ké Misəpa ní. Ni-rāā núsə ndogē mbaī n̄ ra sɔɔn̄ ta naā kə loo n̄ deē a aī a aw̄n̄ kə loo rāā yǎǎ rɔɔ gē té ní kíł ndogē mbaī té.
- 20**Deē n̄ rāā kəla kadə Ejer té kə ngangá ngáy ní i Baruk ké ngōn̄ Jabai. Ni-rāā núsə loo n̄ ɔ̄ kíł ndogē mbaī té báté ugē ta róbé kújə yā Eliasib ké ngol *ngé tuñ yǎǎ gē té ní.
- 21**Deē n̄ rāā kəla kadən té ní i Meremot ké ngōn̄ Uria ké ngōn̄ Hakos. Ni-rāā núsə ndogē mbaī n̄ ɔ̄ ta róbé kújə yā Eliasib té báté ugē ta tɔl ta kújə yān té ní.
- 22**De gē n̄ rāān̄ kəla kadə Meremot té ní i *ngé tuñ yǎǎ gē n̄ ndiñ̄ kə gō gidə bē ké Jerusalem ní.
- 23**De gē n̄ utēn̄ gō *ngé tuñ yǎǎ gē ní i Benjamē niñ̄ kə Hasub. Niñ̄ rāān̄ i núsə ndogē mbaī n̄ ra sɔɔn̄ ta naā kə kújə yādó gē ní. Deē n̄ rāā kəla kadədé niñ̄ té ní i Ajaria ké ngōn̄ Maseya ké ngōn̄ Anania. Ni-rāā kəla i kadə kújə yān té.
- 24**Deē n̄ rāā kəla kadə Ajaria té ní i Binui ké ngōn̄ Henadad. Ni-rāā i núsə ndogē mbaī ké kɔ jōó n̄ ɔ̄ kújə yā Ajaria té báté ugē kíł loo té ní.
- 25**Deē n̄ rāā kəla kadə Binui té ní i Palal ké ngōn̄ Ujai. Ni-rāā i loo ké dɔ dán̄ kíł ndogē mbaī té kə kújé ké n̄ gāl̄ bururu kə dɔɔ n̄ ra kə kété no kújə yā mbañg té, kadə ndágə loo ké ta kújə dəngáy té ní. Deē n̄ rāā kəla kadə Palal té ní i Pedaya ké ngōn̄ Paros.
- 26**Ngé kəla gē n̄ ndiñ̄ Opel ní rāān̄ kəla ugēn̄ kújé ké ngāl̄ bururu ké teē kə ndágá n̄ deē ra ta róbə yā mañ té anī i kə dām̄ ké gír bē té ní.
- 27**De gē n̄ rāān̄ kəla kadədé té ní i de ké Tekoa gē. Əlañ̄ gír i loo n̄ ra sɔɔn̄ ta naā kə kújé ké ngāl̄ bururu ké bo n̄ teē kə ndágá té ní, báté ugēn̄ ndogē mbaī ké Opel té.
- 28***Ngé tuñ yǎǎ gē əlañ̄ gír kəla yādó i ta róbə yā sənda gē té. Niñ̄ kógəñ̄ kógəñ̄ rañ̄ i loo ké sɔɔn̄ ta naā kə ta kújə yādó té n̄ a rāān̄neé kəla ní.
- 29**Deē n̄ rāā kəla kadə *ngé tuñ yǎǎ gē té ní i Sadok ké ngōn̄ Imer. Ni-ra i loo ké sɔɔn̄ ta naā kə kújə yānneé té n̄ rāān̄ kəla ní. Deē n̄ rāā kəla kadən té ní i Semaya ké ngōn̄ Sekania. I ni n̄ i nge ngōm̄ ta róbé ké dām̄ ké gír bē té ní.
- 30**Deē n̄ rāā kəla kadə Semaya té ní i Hanania ké ngōn̄ Selemia. Ba deē n̄ rāā kəla kadə Hanania té ní i Hanun n̄ i ngōn̄ Salap ké nge kɔ mehé ní. Deē n̄ rāā kəla kadə Hanun té ní i Mesulam ké ngōn̄ Berekia. Loo n̄ ni-rāā kəla tū té ní sɔɔn̄ ta naā kə kújé n̄ ni to kemeé ní.

³¹Deē n rāā kəla kadən té ní i Malkia nge rāā kəla lór. Ni-rāā kəla báté ugē kújə yā ngé kəla gē té ō, ngé rāā gātē gē té ō. Rāā kəla ní i loo n sɔɔn ta naā kə ta róbé ké Mipəkad ní té. Ni-rāā kəla báté ugē kújé ké kíl loo té.

³²Ngé rāā kəla lór gē ō, ngé rāā gātē gē ō, rāān kəla i loo n to dɔ dán kújé ké dɔɔ ké kíl loo té té kə ta róbə yā batē gēé ní té.

Madē baḡḡ Jipə gē geyñ bāḡ ta kəla

³³Dan n Sanbalat oō kadē jii *Jipə gē j-a j-əndā ndogē mbaī ní anī wōng rāān ngáy. Ni rāājí i yáá té alé,

³⁴əda ta kum ngákouŋ gē té ō, áskar ké Samari gē té ō na: Jipə gē n tógédé gətóo toó ra a rāān i rí? A əyāndé kadē rāān a? A tunēn yáa a? A tōlēn ta kəla n noō bōólaā a? A rāān mbaī ké hor oḡ kōs gē n toñ gotə horoó kum bumbérú té ní kadē ajəñ a?

³⁵Tobia ké Amon n ra kadən té ní əda na: I ndogē mbaī ké baý beē! Ndogē mbaī yādé n rāān kə mbaī gēé noō, ré njā aī dɔ té anī a tetə nang té kadē dām loo a ra wōy tū té!

³⁶Loo n noō té m-əda na: Kóɔbē Nébā yājí, áá mbóó n madē baḡḡ gē mbóon sejí ní! Ī-rāā adē ndū n tájəñjí ní tél əsō dɔdɔ niñ kó gē té! Ī-rāā adē de gē kídəndé bē bəlo té.

³⁷Ī-lōō māy rōí dɔ yáá ké gōté al gē n rāān té ní ō, Ī-lōō kun majal yādé kōs ta kumií té ō, tɔdɔ niñ tájəñ ngé rāā kəla gē.

³⁸Adē j-əndā ndogē mbaī adē udə girí. Ngələn ké kə dɔɔ ugē kə bōdē gē té. Tɔdɔ de gē malang ní əndān rōdɔ ta rāā kəlan té i kə ngarə kemdɔ gēé māmák.

NEH 4

¹Dan n Sanbalat ō Tobia ō Arabə gē ō Amon gē ō Asdod gē ō oōn kadē kəla kəndā ndogē mbaī ké Jerusalem a aŵ i kum kə kété ō, kum loo ké ra wōy ké tū té gē i ké kutə kōs ō anī, wōng rāādé ngáy.

²Niñ oōn naā yā reē malang gidə kógə́m yā kəni bē ké Jerusalem rōs ō, yā nujə loo kemeé ō.

³Tā anī jə-ndōy Nébā yājí ba j-əndā de gē kadē ngōmēn loo kadaá ō ndōs ō najə yādé té.

⁴Bá tā ba de ké dəngam ké *Juda té gē ədañ na: Tógé ngé rāā kəla gē təgā kōs! Loo ké nujə gē i ngáy! J-asii kəndā ndogē mbaī tōl alé!

⁵Madē baḡḡ gē ədañ yādé na: A gerəñ gōjí al ō, a aḡñjí al ō, báté kadē j-ugīnee dandé té. Loo n noō té j-a jə-tōlídə ō, j-a jə-bāāi ta kəla ō.

Nehemi adē ngé rāā kəla gē yáa rōs gē

6*Jipə gē n ndiñ bē kadə madə baājí gē té ngər ní reē tāānjí kē nja naā té najə yáá kə to yo n a ngey jí nang té ní, ədañ na: Loo malang n sií awí tū té ba ī-tél ī-reē ní, niñ teēñ kə ta gē té yā reē rō jí! Loo n noō té m-áa ku loo gē gidə ndogə mbaí té ndágá.

7Anī m-təndā ngé rōō gē tū té kə gō gir kaa yādə gēé. Yáa rōō yādə gē i kaskar o nənga o gə gərā o.

8M-áa loo oy anī m-əda de kə bo gē o, ngé rāā sarya gē o, gotə ngán *Israel gē o na: Ī-lōōī bōldé! Ādə əga kemsí dɔ Kóōbē n i de kə bo o, to bōl ngáy ní o té, ba ī-rōōī tāñ yā ngákóósí gē té o, ngánsí gē té o nēyásí gē té o, kújə yāsí gē té o.

9Dan n madə baājí gē oōñ kadə tāānjí kōs anī, niñ gerəñ kadə Nóbā nujə yáá n niñ nóməñ yā rāā ní kōs. Loo n noō té jii malang jə-tél j-aw ta kəla kəndā ndogə mbaí té gogé. De gē kógəñ kógəñ rañ ta kəla yādə gē té.

10Banī əla gir ndō n noō té ní i núsə de gē ngóy n a rāāñ kəla. Gotə gē rañ i kə yáa rōō gēé. Rañ i kə nənga gē, kə der gē, kə gə gərā gē, kə kübə gində gē. Ngər gē əndāñ kumdə gir *Juda gē té malang.

11Ngé kəndā ndogə mbaí gē o, ngé kətō yáa gē o, ngé kɔy yáa kə dɔs gē o, a rāāñ kəla i kə jidə kə kógəñ, banī jidə kórēy a əho i yáa rōō.

12Ngé kəndā ndogə mbaí gē rañ i kə kaskar gēé bōdədə té n a əndāñneé ndogə mbaí ní. Nge kōr tōw ra i kadəñ mā té.

13M-əda de kə bo gē o, ngé rāā sarya gē o, gotə ngán *Israel gē o na: Kəla i ngáy o, laa ngáy o, jə-təndā jə-tii naā kə loo gē té dɔ ndogə mbaí té o, adə jii i say rō naā té ní,

14ré oōī kōō tōw kə bār anī, ósi dɔs naā té rōm té. Nóbā yājí a rōō tāñ yājí té.

15Dan n jə-ra j-a jə-rāā kəla ní, deē yājí kórēy gē rañ i kə nənga gēé jidə té. J-əla gir rāā kəla i dan n ta gir loo unjə wororo ní. Jə-rāā bátə kadə táyō gē ndangəñ ngururu dɔjí té.

16I dan ngeé n noō té n m-ədañ ngán *Israel gē najə n toō ní. M-ədádə na: Sií kógəñ kógəñ ní, ndɔ anī ī-toī Jerusalem kə ngé kəla yāsí gēé. Ndɔ anī adə j-əndāi ngé ngōm loo gē dɔjí té, banī kadaá anī jə-rāāi kəla malang.

17Məkó o, ngéém gē o, madə kəlañ gē o, ngé ngōm loo gē n a unəñ gōm o ní, de kə danjí té kə ɔr kübə rōn té gətóo. Jii kógəñ kógəñ malang ní, yáa rōō yājí gē i jiji kə kɔó té.

NEH 5

Nehemi rāā adə gir háí kə gōté al gē kə kem bēé gāng

1Ndō kórēy té anī de kə kem bēé gē niñ kə nēyádə gēé nōōñ rōdə ngáy dɔ ngákóódə *Jipə gē té.

- ²De kéréy gē dandé té ədañ na: Ngánjí ké dəngam gē ō ké dəyá gē ō, jii kó gē ō ní, jii i ngáy. Adə adəñjí kōō gémē adə j-əsa tá jə-ndiñ kə kumjí.
- ³Ngé ké rang gē ədañ na: Ndoṛ yājí gē ō, *kāgē nduú yājí gē ō, kújə yājí gē ō ní, j-adə əhəñ kəṛā té gír kōō gémē té dan yā bō té.
- ⁴Ngé ké rang gē báý tɔ ədañ yādé na: J-ɔṛ i ta nar ndoṛ yājí gē ō, nar ndoṛ *kāgē nduú yājí gē ō n j-əgāñ tīr yā mbañg ní.
- ⁵Tá dájí to tītə də ngákóójí gē ō, ngánjí gē toñ i tītə yādé gē ō. Banī i gár kadə j-əya ngán jí ké dəngam gē ō ké dəyá gē ō kadə rāāñ kəla bəlo. Tá ngánjí ké dəyá kéréy gē a rāāñ i kəla bəlo kɔ́ bá. J-asə rāā yáá kógə́m tū té alé. Ndoṛ yājí gē kə ndoṛ *kāgē nduú yājí gē i tām yā de ké rang gē té.
- ⁶Dan n m-ōō najə gē n noō ō, nōō rɔ́ gē n noō ō anī, wōñg rāām ngáy.
- ⁷Loo n noō té m-gey gákə de ké bo gē ō, ngé rāā sarya gē ō, adə m-ədádé na: I yáa kətō ké ɔy n i-təndāi dɔ naā té ní! Gō té anī m-bārdé loo káñ naā ké bo té
- ⁸ba m-ədádé na: Jii jə-gāñg dɔ ngákóójí *Jipə gē n igəñ kə rɔ́dɛ jī nápar de ké rang gē té ní kə gō n tógájí asə ní, banī siḷ ígiī kə ngákóósí gēé, tá ígiī sedé i jiji jii kó gē té báý tɔ! Niñ ndiñ tadé mbóo, tām əngəñ najə ké yā kəda alé.
- ⁹Tā anī m-ədádé na: Yáá n i-rāāi ní majə alé. Yáá n kadə i-rāāi ní i kadə i-bolfi ndií Nəbā yājí. Tá kadə nápar de ké rang gē n i madə baājí gē ní əlañ rɔ́sɔ́l dɔjí té alé.
- ¹⁰Mə́kɔ́ ō ngákóóm gē ō, ngé kəla yām gē ō, j-adədé nar ō kōō gémē ō loo tənā té. Beé ní adə j-əyaḷi gō kəṛā yājí gē kɔ́.
- ¹¹I-télii kə ndoṛ yādə gēé ō, ndoṛ *kāgē nduú yādə gēé ō, *kāgē olibə yādə gēé ō, kújə yādə gēé ō, adídə gogə bōólaā nə́kɔ́ n toō té. Yáa gē n adídə loo tənā té á i nar, aké i kōō gémē, aké i kasə *nduú ké kijə, aké i yibə ní, manəñ ké dɔ té gē n i-taāi jidə té ní i-téliineé adídə gogə ō.
- ¹²Niñ tél ədañ na: J-a jə-rāā tītə n ədañjí ní. Yáa gē n jə-tāā jidə té ní j-a jə-tələn yā kadədə gogə ō, j-a jə-dəjedə yáá kógə́m dɔ té alé ō. Loo n noō té m-bār *ngé tuñ yáa gē ba m-adə de gē n kəṛā yādə i dɔ madədə gē té ní túbəñ kadə rañ dɔ míndədə té.
- ¹³Gō té anī m-yéy ta kúbə yām yakə yakə ba m-ədə na: De gē malang n a rañ dɔ míndədə té alé ní, Nəbā a yéydə yakə yakə kɔ́ tītə n noō, kadə a teñ kem kújə yādə té yā kəsō ndágá ō, kadə a teñ kadə yáa kəngə yādə té yā kəsō say ō. A yéydə yakə yakə ō, a əyañdə kanjə yáá kógə́m ō tītə n noō! Ngé káñ na ā gē malang ədañ na: *Adə i tītə n noō! Gō té anī tɔyñ Kóɔ́bē ō, rāāñ yáá n i ké kəda ní ō.
- ¹⁴Əla gír ndō n əndāñneé dɔm té kadə i mā n i nge kɔ́ bē dɔ *Jipə gē té gō nang ké *Juda té, adə i bāl kɔ́ bē yā Artajerses ké nge kɔ́ kutə jōó té bátə bāl kɔ́ bē yāñ ké nge kɔ́ kutə mətá gidə i jōó té, adə i bátə bāl kutə gidə i jōó ní, tīr n mbañg

adē ngé koo bē gē ta róbə taā jī de gē té do lambóó té ní, mā ō ngákóórú gē ō jə-taā jī de gē té alé.

¹⁵Ngé koo bē ká kété nomé té gē rāān de gē rakəta ngáy: Niñ taān sélé arjāa kutə só jīdé té ō, rañ do té taān yāa kəsa yādé gē ō, kasə *nduú yādé gē ō. Ngé kəla yādé gē rāān kum de gē ndoō té ō. Banī mā m-rāā tītē n noō nja kógə́m alé tədō m-ból ndíl Nóbā.

¹⁶Məkó m-əndā róm ta kəla kəndā ndogē mbał té ō, m-mang loo ndor al ō. Ngé kəla yām gē n rāān kəla kəndā ndogē mbał ō ní mangəñ loo ndor al ō.

¹⁷Tá *Jipə ká ngé rāā sarya gē bú kə kutə mí a əsañ yāa i bēé loom, naā té kə mbā gē n reēñ dojí té ní. Mbā gē ní jūñ i dan nápar de gē n ndiñ gīrəñ gidəjí té ní.

¹⁸Yāa kəsa n a ndirəñ kə do ndō gē tām yām té ní i mañg kógə́m ō batə gē mehé ká gərāndé dan madə gē té ō, kənjá gē ō. Ba kə do ndō ká nge kə kutə gē malang ní kasə *nduú i ngáy. Bá tā ba m-dəje najə kəsa n a adəñ ngé koo bē gē ní alé, tədō kəla rāā de gē ngáy kóó bá.

¹⁹Nóbā yām, adə əga kemií do yāa malang n m-rāā tām yā gir de gē n toō té ní ba i-rāā kem majə serí.

NEH 6

Madə baā gē tél reēñ gogé báý

¹Sanbalat ō Tobia ō Gesem n i Arabə ní ō, gotə madə baājí ká rang gē ō, oñ kadə m-tél m-əndā ndogē mbał gidə bē té gogé ō, kadə loo gē n ndogē mbał tətə nang té tū té ní i ká tənī kum kóó malang ō. Dan ngeé n noō té ní m-téla bápə gē ta róbə ndogē gē té al báý.

²Sanbalat niñ kə Gesem əla ədaməñ na: I-reē adə j-əngei naā Kepirim, wól loo ká Ono té ba j-orí najə. Niñ núməñ rāām yāa ká majal.

³Banī m-əla m-ədádé na: Kəla n m-ā m-rāā ní i kəla ká ngáy adə m-əsə kaw alé. Kə m-əyā ta kəla kóó ba kə m-āw rósí té i najə rí té?

⁴Niñ əlañ de ká kógə́m beē nəkó n noō nja i só, ba m-tél m-ədádé i kum najə ká kógə́m beē.

⁵Nja ká nge kə mí anī Sanbalat əla i nge kəla yān kógə́m kə makətübə ká ta woyóó.

⁶Najə ká kem makətübə ní té n toó: Najə n nápar de gē a orəñ ní n toó, tá Gesem əda ō, na i ō, *Jipə gē ō, na i-gírī i tə mbañg rō. Na i-tél na i-rāā ndogē mbał gogé rang na i tām najə n noō té, na i na i-sāā kadə kə i i mbañg yādé tītē n de gē a ədañnéé ní. Tá Gesem əda i beé ō.

⁷Tá i na i-təndā *ngé koō ta gē Jerusalem gəgə báý kadə əniñ mbēr ədañ na i na i mbañg ká *Juda. N to ō ní a ədañ mbañg najə n noō malang. Adə i-reē adə j-oō naā do té.

⁸Loo ní noō té m-éla m-édan na: Najē ké rōkum gətóo tū najē kōrīí ní noō té. I kemií íkó n a ɔjīí najē gē ní noō ní!

⁹Niñ malang ní s̄āān i kəla bōl kemjí té, kadē tógǎjí uř wak kadē j-əyǎ ta kəla k̄s̄. K̄s̄bē, ādēm tógə loo kəla yām té!

¹⁰Ndō kárēy té m-āw bē Semaya ké ngōñ Delaya ké ngōñ Metabel, t̄dō ni-ənge ta róbə reē rōm té alé. Anī ni ədam̄ na: Ādē j-ənge naā kem *kújə yā Nóbā té, kem *kújə yā K̄s̄bē té, ba ādē j-utē ta róbə gē k̄s̄ dǎjí té, t̄dō madē baǎí gē a reēn yā t̄lī. A reēn t̄līí té i ndōs̄.

¹¹m-tél m-édan na: De ké dəngam ké tītēm mā ní toō a ǎy a? Tá de ké tītēm mā ní toō ré udə kem *kújə yā K̄s̄bē té anī a ndi kə kumneé a? M-aā m-údə kemeé alé.

¹²m-geř majə ngáy kadē i Nóbā n əndā najē tan té kadē ədam̄ ní alé. Ba i Tobia niñ kə Sanbalat n adənən nar kadē ɔrēn naajē seř tītē ní noō ní.

¹³Adənən nar gírí i tām yā rí té? I yā kadē ré bōl kə rāām bāa kə m-rāa tītē ní ədañ ní kadē m-mānə ní dɔ ndū Nóbā. Loo ní noō té niñ a əngeñ ta róbə kənda rīm loo té kadē rīm bār majə al̄ ō, kadē ədañ na mā n a i nge tájə Nóbā ō.

¹⁴Nóbā yām, ādē əga kemií dɔ Tobia niñ kə Sanbalat té najē yǎ rāādé gē té ō, ādē əga kemií dɔ Noadia *nge koō ta ké dəyǎ té ō, dɔ gotə *ngé koō ta gē ní s̄āān kəla bōl kemm̄ té ní ō!

¹⁵Gír kəla kəndā ndogē mbał gāng i kem nāa *Elul té, kə ndō nāa ké nge kɔ kutə jōó gidə i mí. Malang bāa kəla kəndā ndogē mbał rāa i ndō kutə mí gidə i jōó.

¹⁶Dan ní madē baǎjí gē malang oōñ ní, nápar de gē malang ní ndiñ gīrēñ gidəjí ní bōlən̄ ō, r̄d̄ s̄l̄d̄ ngáy ō. Niñ gerēñ kadē i Nóbā yǎjí n rāa kəla ní sejí ní.

¹⁷Dan ngeé ní noō té ní de ké bo ké *Juda té gē ndangən makətübə ngáy adən̄ Tobia ō, Tobia ndang adədé ngáy ō.

¹⁸T̄dō Juda gē ngáy túbən̄ əniñneé míndédə adənən̄, tām ni i um Sekania ké ngōñ Ara ō, ngōnən Yohanan taā ngōñ Mesulam ké ngōñ Berekia ō.

¹⁹Niñ ədañ najē yān ké majə ta kumr̄m té gēgē, t̄lən̄ kə najē k̄rēm̄ gē aŵ ədanən̄ ō. Kété ní Tobia ndang makətübə əlañ adēm̄ yā kəlañ bōl kemr̄m té.

NEH 7

Yǎ ké rāa tām yā ngōmən̄ bē té

¹Dan ní əndān̄ ndogē mbał oy ō, t̄lañ bápə gē ta róbə gē té oy ō anī, t̄ndān̄ ngé ngōm̄ ta róbə gē ō, gōsə pā gē ō, *ngán Lebi gē ō, kem kəla yādé gē té.

²M-éda kadē əndān̄ ngōkóóm̄ Hanani dɔ bē ké Jerusalem té ō, kadē əndān̄ Hanania ní i de ké ra dɔ ndūn̄ té ō, bōl̄ ndíí Nóbā t̄y madən̄ gē ō ní ngol áskar gē ké dɔ loo ké ngañg ké kem bēé té ō.

³M-édádé na: Ré mband tɔgə kə dɔ́ pá tá deē a teē ta róbə ké yā kudə́n kə kem bē ké Jerusalem té báý ō, ré ngé ngōm ta róbə gə reēn ta kəla yādé té al báý anī ta róbə gə a rañ i kə kutú ō, tadé i ké rákə ō. A əndān ngəra kəla ngōm loo dɔ de ké Jerusalem gə té kadə ngōmən kə kum mbandneé. De kógə́m kógə́m a ənge kəla ngōm loo, náā nəkó a ra i loo ké sɔ́n ta naā kə kújə yāneé té.

Rī Jipə gə́ n tél reēn gogé dɔ nang ké Palestin té ní

⁴Bē ké Jerusalem bo ō, laa dɔ jī jṓ ō, banī de ké kemeé gə́ i séý beē. Kújé ké tétə nang té gə́ ní deē tél rāádé gogé al báý.

⁵Nábā əndā kemḿ té kadə m-ósə dɔ de ké bo gə́ ō, ngé rāā sarya gə́ ō, gotə ngán *Israel gə́ ō naā té kadə m-téda kutədə́. M-ənge makətübə rī de gə́ n télə́n bəloó kété ní, ba yáú n m-teē dɔ té kemeé ní n toó.

⁶De gə́ n Nabukodonosor mbañg ké *Babilon ɔydə́ aŵ sedə́ dɔ bē ké rang té ní, ngáy gə́ tél aŵn gogé Jerusalem ō, dɔ nang ké *Juda té ō. Niñ kógə́m kógə́m tél aŵn kə́ bē yādé gə́ té.

⁷Niñ reēn i kə Jorobabel ō Yesua ō Nehemia ō Ajaría ō Raamia ō Nahamani ō Mordokai ō Bilsan ō Misəparet ō Bigwai ō Nehum ō Baana ō. Kutə de ké dəngam ké Israel té gə́ n toó:

⁸De ké gír kaa yā Paros té gə́ i deē 2 172.

⁹De ké gír kaa yā Sepatia té gə́ i deē 372.

¹⁰De ké gír kaa yā Ara té gə́ i deē 652.

¹¹De ké gír kaa yā Pahat Moab té gə́, adə́ i ngán kaa Yesua gə́ ō Yoab gə́ ō ní, niñ malang i deē 2 818.

¹²De ké gír kaa yā Elam té gə́ i deē 1 254.

¹³De ké gír kaa yā Jatu té gə́ i deē 845.

¹⁴De ké gír kaa yā Jakai té gə́ i deē 760.

¹⁵De ké gír kaa yā Binui té gə́ i deē 648.

¹⁶De ké gír kaa yā Bebai té gə́ i deē 628.

¹⁷De ké gír kaa yā Ajəgad té gə́ i deē 2 322.

¹⁸De ké gír kaa yā Adonikam té gə́ i deē 667

¹⁹De ké gír kaa yā Bigwai té gə́ i deē 2 067.

²⁰De ké gír kaa yā Adin té gə́ i deē 655.

²¹De ké gír kaa yā Ater té gə́ adə́ i ngán kaa Hijəkia gə́ ní niñ malang i deē 98.

²²De ké gír kaa yā Hasum té gə́ i deē 328.

²³De ké gír kaa yā Besai té gə́ i deē 324.

- ²⁴De ká gír kaa yā Harip t́ gā i deē 112.
- ²⁵De ká Gabaon t́ gā i deē 95.
- ²⁶De ká Betlehem t́ gā ō ká Netopa t́ gā ō i deē 188.
- ²⁷De ká Anatot t́ gā i deē 128.
- ²⁸De ká Bet Ajəməbet t́ gā i deē 42.
- ²⁹De ká Kiryat Yearim t́ gā ō Kepira t́ gā ō Beerot t́ gā ō i deē 743.
- ³⁰De ká Rama t́ gā ō ká Geba t́ gā ō i deē 621.
- ³¹De ká Mikəmas t́ gā i deē 122.
- ³²De ká Betel t́ gā ō, ká Ai t́ gā ō i deē 123.
- ³³De ká Nebo ká rang t́ gā i deē 52.
- ³⁴De ká gír kaa yā Elam ká rang t́ gā i deē 1 254.
- ³⁵De ká gír kaa yā Harim t́ gā i deē 320.
- ³⁶De ká Jeriko t́ gā i deē 345.
- ³⁷De ká Lod t́ gā ō ká Hadid t́ gā ō ká Ono t́ gā ō i deē 721.
- ³⁸De ká Senaa t́ gā i deē 3 930.
- ³⁹Būtə yā *ngé tuñ yáa gā ní de ká kemeé gā n toó: De ká gír kaa yā Yedaya t́ gā, adə i ngán kaa Yesua gā ní, niñ malang i deē 973.
- ⁴⁰De ká gír kaa yā Imer t́ gā i deē 1 052.
- ⁴¹De ká gír kaa yā Pasəhur t́ gā i deē 1 247.
- ⁴²De ká gír kaa yā Harim t́ gā i deē 1 017.
- ⁴³Būtə yā *ngán Lebi gā ní de ká kemeé gā n toó: Yesua ō Kadəmiel ō n i ngán kaa Hodəba gā ní, de ká gír kaa yádá t́ gā i deē 74.
- ⁴⁴Būtə yā ngé kəni pā gā ní, de ká kemeé gā n toó: De ká gír kaa yā Asap t́ gā i deē 148.
- ⁴⁵Būtə yā ngé ngōm ta róbá kújə gā ní de ká kemeé gā n toó: De ká gír kaa yā Salum t́ gā ō yā Ater t́ gā ō yā Talmon t́ gā ō yā Akub t́ gā ō yā Hatita t́ gā ō yā Sobai t́ gā ō i deē 138.
- ⁴⁶Būtə yā ngé kəla gā ní de ká tū t́ gā i ngán kaa Siha gā ō Hasupa gā ō Tabaotə gā ō
- ⁴⁷Keros gā ō Sia gā ō Padon gā ō
- ⁴⁸Lebana gā ō Hagaba gā ō Salmai gā ō

- 49Hanan gē ō Gidel gē ō Gahar gē ō
- 50Reaya gē ō Resin gē ō Nekoda gē ō
- 51Gajam gē ō Uja gē ō Pasea gē ō
- 52Besai gē ō Meunim gē ō Nepusim gē ō
- 53Bakbuk gē ō Hakupa gē ō Harur gē ō
- 54Baslit gē ō Mehida gē ō Harsa gē ō
- 55Barkos gē ō Sisəra gē ō Tema gē ō
- 56Nesia gē ō Hatipa gē ō.
- 57Būtē de ká gír kaa yā ngé rāā kəla yā Salomō tó gē ní de ká tū tó gē i ngán kaa Sotai gē ō Soperet gē ō Perida gē ō
- 58Yala gē ō Darkon gē ō Gidel gē ō
- 59Sepatia gē ō Hatil gē ō Pokeret Hasəbaim gē ō Amon gē ō.
- 60Būtē gē yā ngé kəla gē ō, yā ngán kaa ngé rāā kəla yā Salomō gē ō ní niñ malang i deē 392.
- 61De gē n̄ cyñdó awñ sedó bəlo tó Tel Mela ō Tel Harsa ō Kerub Adon ō Imer ō á tél reēñ ba asəñ kəda najə ká dɔ gír kojə yādó gē tó yā kəjəñ kadə niñ i *Israel gē al ní,
- 62i ngán kaa Delaya gē ō Tobia gē ō Nekoda gē ō. Niñ malang i deē bú mehé kə kutə só kə kalən ká jōó.
- 63*Ngé tuñ yáá kéréy gē ní loo kəjən dum̄ dɔdó ō. Niñ i ngán kaa Hobaya gē ō Hakos gē ō Barjilai gē ō, əndāñ rī Barjilai dɔn tó i tām̄ taā ká ni-taā dəyá dan ngán ká dəyá gē yā Barjilai ká Galaad tó.
- 64De gē ní sāāñ makətübə n̄ ndangəñ rī kaadé gē tū tó ní sétə əngeñ alé, adə de gē rāāndé i de ká yer gē tó ō, əgəñdó rāā kəla *tuñ yáa kóó ō.
- 65Loo n̄ noō tó nge koo bē əgədó kəsa yáa ká *tál ngáy gē báté kadə ré *nge tuñ yáa aw̄ sāā tó kə urim ō tumim ō pá tá.
- 66Ngán *Israel gē n̄ téləñ bəloó ní niñ malang i deē dūbú kutə só gidə i jōó kə bú mətá kə kutə mehé,
- 67kanjə tóda ngé kəla yādó ká dəngam gē ō ká dəyá gē ō n̄ niñ i deē dūbú sīrī kə bú mətá kə kutə mətá kə kalən ká sīrī ní. Gōsə pā yādó ká dəngam gē ō ká dəyá gē ō i deē bú jōó kə kutə só kə kalən ká mí.
- 68Jámbal yādó gē i bú só kə kutə mətá gidə i mí ō, kərō yādó gē i dūbú mehé kə bú sīrī kə kutə jōó ō.

⁶⁹De kórēy gē ká dɔ gir kojə gē té adēn kadē karī gē ká tām yā kəla té. Nge koo bē adē sélē lór 1 000 0, kópə təté yáa gē 50 0, kúbə ngāl yā *ngé tuñ yáa gē 530 0.

⁷⁰Kadē karī gē n de kórēy gē ká dɔ gir kojə gē té adēn ní i sélē lór 20 000 0, gində arjāa n adēn ní kəyn malang i kəlōo 1 100 0.

⁷¹Gotə ngán *Israel ká rang gē adēn sélē lór 20 000 0, gində arjāa n adēn ní kəyn i kəlōo 1 000 0, kúbə ngāl ká tām yā *ngé tuñ yáa gē té n adēn ní i 67 0.

⁷²Ngé tuñ yáa gē 0, *ngán Lebi gē 0, ngé ngōm ta róbə kújə gē 0, gōsə pā gē 0, de gē ká dan de ká kem bēé gē té 0, ngé kəla gē 0, ngán Israel gē malang 0, ndiñ i kə kem bē yádé gē té.

Esdras tēda makətübə ndū najə ta kum kósə de gē té malang

Dan n nāa ká nge kɔ sīrí ugə anī, ngán Israel gē teēn malang kə kem bē yádé gē n ndiñ tū té ní té reēn.

NEH 8

¹⁻²Kə ndɔ ká ta kəga dɔ yā nāa ká nge kɔ sīrí anī ngán *Israel gē kánēn naā ndágə loo ká ta róbə yā mañ gē té. Niñ malang ní kemdé i kógēm. Niñ ədañ Esdras nge ndóo de gē ndū najə kadē reē kə makətübə *ndū najə n Kóɔbē adə Moijə kadə adə Israel gē ní. Esdras reēn nodé té, adə i no dəngam gē té 0 dəyá gē té 0 ngán ká bāldé asə kadə gerēn kum najə gē té 0.

³Esdras tēda najə ká kem makətübə ní té adədé. Ni-əla gir tēda i dəlói batə bátə mbang ugə dan bēé. Ni-ra i ndágə loo ká sɔñ ta naā kə ta róbə yā mañ gē té n tēdañ ní. De gē malang nēlən mbídé oñneé najə ká kem makətübú.

⁴Esdras nge ndóo de gē ndū najə ra i kə njan ká dɔ dɔ loo ká kij kə dɔ ká rāa kə kəgāa tām yā kán naā ní té. De gē n rañ dɔ jī kɔn té ní i Matitia 0 Sema 0 Anaya 0 Uria 0 Hilikia 0 Maseya 0. De gē ká dɔ jī gelən té i Pedaya 0 Misael 0 Malkia 0 Hasum 0 Hasəbadana 0 Jakari 0 Mesulam 0.

⁵Esdras ra i dɔ dɔ ngé kán naā gē té, adə dan n ni teē kem makətübə ní de gē malang gəñ adə jī rañ kə njadé dɔ.

⁶Esdras tōy Kóɔbē Nəbā ká bo. Anī de gē malang ɔyñ jídé kə dɔ ba tūr ədañ na: *Adə i tītə n noō! Adə i tītə n noō! Gō té anī ɔsəñ nodé nang té no Kóɔbē té 0, rɔynən 0.

⁷Yesua 0 Bani 0 Serebia 0 Yamin 0 Akub 0 Sabetai 0 Hodia 0 Maseya 0 Kelita 0 Ajaria 0 Yojabad 0 Hanan 0 Pelaya 0 ngán *Lebi gē 0 ɔjəñ de gē kum *ndū najə, ba de gē rañ gotə kógēm kə njadé kə dɔ oñneé.

⁸Niñ tēdañ najə ká kem makətübə *ndū najə yā Nəbā té adə unjə wáng wáng 0, ɔjəñ de gē kum adə de gē gerēn kum najə n tēdañ ní 0.

⁹Dan n de gē oñ najə n tēdañ ní anī, niñ malang nōñ. Adə Nehemi nge koo bē 0, Esdras *ngé tuñ yáa ká nge ndóo de gē ndū najə 0, *ngán Lebi gē ká nge kəjə de

gē kum najē gē ō, ədañ de gē na: Ndō ké bōólaā i ndō ké kōr kam̄ tayā tām yā Kóṣbē Nábā yāsí t́! Ī-lōōī kəhɔ ndoō ō nōō ō.

10 Esdras əda báy tɔ na: Ī-tél āwī kē bē yāsí gē t́, āw əsaī dā ké yembə gē ō, āyī kasə ké neĭ gē ō, ĩ-kēgī əlaïneé ādī de gē n̄ ndīrēñ yáa al ní t́ ō. Tɔdō ndō ké bōólaā i ndō ké kōr kam̄ tay ā tām yā Kóṣbē yājí t́. Ī-lōōī kəhɔ ndoō. Tɔdō rōneĭ yā Kóṣbē i tógásí!

11* Ngán Lebi gē səlēñ kem de gē ō, niñ ədañ na: Ī-raī tasí mbóo! Ndō ké bōólaā i ndō ké kōr kam̄ tayā tām yā Nábā t́. Ādī wursí ɔlsí alé.

12 Loo n̄ noō t́ de gē malang tél āwñ kē bē gē t́ yā kəsa yáa ō, kaḃ yáa ō. Niñ əlañ kə núsə yáa k əsa yádé gēé adēñ ngé gē n̄ yádé gətóo ní ō, rāāñ rōneĭ ngáy ō, tɔdō niñ gerēñ kum najē gē n̄ ɔjəñd́ ní majə.

Rāāñ nāā kújé kámbə gē

13 Teē kə ndō ké nge kɔ jōo anī, de ké dɔ gir kojə gē yā ngán *Israel gē t́ malang ō, *ngé tuñ yáa gē ō, *ngán Lebi gē ō, kánēñ naā rō Esdras nge ndóo de gē ndū najē t́ yā kəndā maḃ najē gē n̄ *ndū najē əda ní yā geḃ kum kə góo majə.

14 Kumd́ teē dɔ ndū najē n̄ Kóṣbē adē Moijə ndang ní t́ adē gerēñ na ré ngán Israel gē a rāāñ nāā ké kem nāā ké nge kɔ sīrí t́ anī, a ndiñ i kem kújé kámbə gē t́ ō,

15 a əniñ mbēḃ n̄ toō kē kem bē yádé gē t́ malang ō, kem bē ké Jerusalem t́ ō, a ədañ na: Ī-teē āwī dɔ mbalá, āw ĩ-reēī kə ta jī *kāgē olibə ké ndōr gē ō, ké əbañ dɔ rōd́ gē ō, ta jī kāgē mirtə gē ō, ta jī kāgē túmbur gē ō, ta jí kāgē gē ké mbídé əga ku gē ō, yā rāāñ kújé kámbə gē títə n̄ i ké ndang ní.

16 Loo n̄ noō t́ ngán *Israel gē teē āw sāāñ ta jī kāgē gē yā reē rāāñ kújé kámbə gē. Ngé kéréy gē rāāñ kújé kámbə yádé gē i dɔ kújé dúr dur yádé gē t́ ō, kéréy gē rāāñ yádé gē i ndágə loo ké ta kújə yádé gē t́ ō, kéréy gē rāāñ yádé gē i ndágə loo ké ta *kújə yā Kóṣbē t́ ō, kéréy gē rāāñ yádé gē i ndágə loo ké ta róbə yā mañ t́ ō, ndágə loo ké ta róbə yā *Epəraim t́ ō.

17 Ngé káñ naā gē malang, adē i ngé gē n̄ télēñ bəloó ní, rāāñ kújé kámbə gē ba ndiñ kemeé. Rō de gē neldé ngáy, tɔdō əla gir bāl yā Jojue ngōñ Nun t́ b́t́ bōólaā ní, ngán Israel gē rāāñ yáa ḱ títə n̄ noō alé.

18 T́dañ najē ké kem makətübə *ndū najē yā Nábā t́ kə dɔ ndō gē. Əlañ gir i ndō n̄ əlañneé gir rāā nāā t́ ní b́t́ ndō ké ta t́l ta t́. Rāāñ nāā ní i ndō sīrí, ba ndō ké nge kɔ sósó anī t́lēñ ta rāā nāā ní i kə káñ naā ké bo ngáy títə n̄ ndū najē ədañ ní.

NEH 9

Ngé káñ naā gē ɔrēñ gir majal yádé gē

¹Kem nāā ké kógēm beē nekó n noō té, kə ndō ké nge kə kutə jōó gidə i só anī, ngán *Israel gē kánēn naā yā *ndi bō tām yā Nébā té. Niñ oun kúbə kəhə ndoō ō, ɔyñ náŋg kə dɔdɔ té adē rōdɔ i náŋg malang ō.

²Niñ ɔrēn rōdɔ kɔ́ rō tārā gē té ba ndiñ kə kerdé ō, ɔrēn gir majal yādá gē ō, gir yáá ké gōté al gē n kaadé gē rāān ní ō.

³Niñ unēn kum mbang mətá rañneé kə njadé dɔ́ gotə kógēm oōñneé najē n a tēdañ kem makətübə *ndū najē y ā Kóɔbē Nébā yādá té ní. Tél unēn kum mbang mətá báý tɔ ɔrēñneé gir majal yādá gē ō, əsōñneé kə nang té no Kóɔbē Nébā yādá té ō.

⁴Yesua ō Bani ō Kadəmiel ō Sebania ō Buni ō Serebia ō Banī ō Kenani ō ɔsəñ nang iñ dɔ́ loo yā *ngán Lebi gē té ba nōōn kə dɔ́ Kóɔbē Nébā yādá té yā dəjeñ kadə diidé.

⁵Gō té anī Yesua ō Kadəmiel ō Banī ō Hasabəneya ō Serebia ō Hodia ō Sebania ō Petahia ō n i *ngán Lebi gē ní ədañ na: Iñ dɔ́ ɔsi gɔn Kóɔbē Nébā yási! Əlañ gir kɔsə gɔnən i jóó ngáy ō, a to i ta kaw jóo ō!

Ndōy ké bo

Kóɔbē, adə de gē ədañ rīí ké majə! Rīí to kɔsə gɔn ō, bo tɔy najə ké majə gē malang n de gē asəñ kəda d ɔ́ té ní ō,

⁶I ikó ngóy kal kógēm beē n i Kóɔbē ní! I ñ n ĩ-rāā dɔ́ rā adə bo ngáy ní ō, i ñ n ĩ-rāā tɔyō gē malang ké dɔ́ rā té ō, i ñ n ĩ-rāā dɔ́ nang kə yáá malang ké tū té ō, bā bo gē kə yáá malang ké kum té gē ō ní. I ñ n ĩ-rāā adə yáá gē n noō malang ndiñ kə kumdé ní ō, i ñ n yáá malang ké dɔ́ rā té a əsō kə nang té a rɔyī ō ní.

⁷I ñ Kóɔbē Nébā n ĩ-gērā Abəram ní. I ñ n ĩ-rāā adə ni teē kɔ́ kem bē ké Ur té, dɔ́ nang ké Kalde té, ba əndā rīn na i Abəraham dɔn té ní.

⁸Áāā kadə ni i de ké ra dɔ́ ndūn té, adə ənī ndūí yā kadən dɔ́ nang yā Kanaan gē ō Het gē ō *Amor gē ō Periji gē ō Yebus gē ō Girgas gē ō, kadə ngánən gē ō ngán kaan gē ō ndiñ tū té. ĩ-rāā yáá n ənī ndūí yā rāā ní tɔdɔ ñ i de ké súmū.

⁹Áā kaají gē loo kəá tápə té dɔ́ nang ké Ejiptə té ō, ōō kɔ́ n əgañ ta bā tēbā gē té ní ō.

¹⁰Ī-rāā yáá gē ké yā kɔjəñ yáá gē ō, yáá ké to kɔr kum gē ō, dɔ́ *Paraɔ té ō, ngé rāā kəla yān gē té ō, de gē malang ké kem bē yān té gē ō. Tɔdɔ ĩ-geř kɔjə n de ké Ejiptə té gē ɔjəñ rōdɔ dɔ́ kaají gē té ní. Adə rīí bār ngáy. Rī bār yāí ní to bōólaā báý.

¹¹Ī-gāng bā bo no ngán *Israel gē té adə mánēn danaá loo ké tutə té. Ī-mbárē ngé ngōdə gōdɔ́ gē ĩ-ténádé dan bŭl bā té. Niñ jəngā aw ndiñ gir maná tītə mbal beé.

¹²Ór no gir deē yāí gē kadaá i kə kił mañ ké ra kə ngālāá bururu ō, ndɔ́ anī i kə hor ké ra kə ngālāá bururu kadə ɔñneé loo dɔ́ róbé n njərádé tū té ní té ō.

- 13Ī n̄ ī-ndi dɔ r̄ā t́ ní ī-risə dɔ mbaĪ *Sinai t́ ba ɔ̄r najē sedé. Édadé gō míndə ké góté ké kadē rāān gē ɔ, ɔ́jédé *ndū najē ké rōkum gē ɔ, jī bēĪ loo rāā yáa gē ɔ, yáa ké majə gē ké kadē rāān gē ɔ.
- 14Ī-rāā ādē gerēn̄ ndɔ *sabat n̄ i ndɔ yāí ké kɔ̄r kam̄ tayā ní ɔ, édadé yáa gē ké kadē rāān gē ɔ, ɔ́jédé jī bēĪ loo rāā yáa gē ɔ, ādédé ndū najē ɔ, kə ta kŭĪ nge kəla yāí Moijə.
- 15Ādédé yáa kəsa ké j̄i dɔ r̄ā t́ adē əsañ adē t̄Ī bōdó ɔ, ī-rāā ādē mañ teē tū mbaĪ t́ adē aṽn̄ adē gānḡ kəndā n̄ rāādé ní ɔ. Édadé na kə reē kə taān̄ bē n̄ ɔy j̄i kə dɔɔ ī-túbəñ éda na ā ādédé ní.
- 16Banī kaají gē ɔjəñ rōdó ɔ, rāān dɔ ngañg ɔ, yáa gē n̄ édadé kadē rāān ní oōn̄ al̄ ɔ.
- 17Niñ mbātəñ koō ɔ, dɔdó ndígənal yáa ké yāā gē n̄ ī-rāā tāñ yādó t́ ní kɔ́ ɔ. Niñ rāān dɔ ngañg ɔ, loo dum̄ naā yādó t́ ní gírēn̄ tél kaw̄ Ejiptə ta kəla bəlo yādó t́ gogé ɔ. Banī Ī i Nébā ké ā ī-māȳ rōí ɔ, kemií majə ɔ, kumií a ɔɔī ɔ, ī-rāā wōñg lāv al̄ ɔ, ī-rāā kem majə ngáy ɔ, adē éyádé kɔ́ alé.
- 18Niñ nōñ gindē rāān ngōñ mañg t́ ba ədañ na: Nébā yājí n̄ teē sejí kɔ́ kem bē ké Ejiptə t́ ní ni n t oó! Háldé n̄ rāān seí ní i hál ké majal̄ ngáy adē najē i dɔdó t́.
- 19Banī kumií ɔɔī ngáy adē éyádé kɔ́ kem dəla loo t́ alé. KiĪ mañ ké ra kə ngālāā bururu n̄ a ɔjədé róbə kadaá ní ɔ̄r rōn̄ kɔ́ rōdó t́ al̄ ɔ, hor ké ra kə ngālāā bururu n̄ a aṽñnéé loo dɔ róbé njērādé t́ ní ɔ̄r rōn̄ kɔ́ rōdó t́ al̄ ɔ.
- 20Ī ādédé ndílí ké majə kadē gerñnéé yáa ɔ, ɔ́gədé *mána al̄ ɔ, ādédé mañ adē aṽn̄ kadē t̄Ī kəndā n̄ rāādé ní ɔ.
- 21Āa gōdó bāl̄ kutə só kem dəla loo t́. Niñ naləñ yáa kógəñ alé. Kūbē yādó gē ngísəñ al̄ gē ɔ, njadé tágə al̄ ɔ.
- 22Ī éla bē kɔɔ ɔ, gír de gē ɔ, kem j̄idó t́. Niñ táān̄ dɔ nang ké kadə dɔ nang yādó t́, adē i dɔ nang yā Sihon mbañg ké Hesəbon ɔ, dɔ nang yā Og mbañg ké Basan ɔ.
- 23Ādédé ngán gē ɔ, ngán kaadé gē ɔ, kutədé i ngáy t̄itə t́yɔ gē ké dɔ r̄ā t́ ɔ. Ĵr nodé āw sedé dɔ nang n̄ éda kaadé gē kadē āw taān̄ ní t́ ɔ.
- 24Ngáñdó gē āw ugəñ dɔ nang ní t́ ba taān̄ rōkum. Ī-tetə dɔ Kanaan gē n̄ i de ké kem bē ní t́ gē ní kɔɔ nodé t́ ba éla dɔdó gír tógə yādó t́, naā t́ kə mbañg yādó gē ɔ, de ké kem bēé gē ɔ, kadē rāān sedé yáa n̄ kemdó ndigə ní.
- 25Niñ taān̄ bē ké ngañg gē ɔ, nang ké teē kōō ngáy gē ɔ, kújé ké yáa kənge rosə kem gē ɔ, bəlo mañ ké ndēr̄ kɔ́ gē ɔ, *kāgə nduú gē ɔ, *kāgə olibə gē ɔ, gotə kāgə ké rang ké kañ gē ɔ. Niñ əsañ yáa ɔ, əsa ndānəñ ɔ, boon̄ lúbé lúbé ɔ, ndiñ dan rōnēl̄ t́ ɔ, i kə ta kŭĪ rāā kem majə yāí ké ngáy.
- 26Banī niñ rāān dɔ ngañg, mbātəñ kadē ɔɔ bē dɔdó t́. Taān̄ *ndū najē yāí ənīñ gidədé t́ ta kaw̄ kə nú. Niñ t̄oləñ *ngé koō ta yāí gē n̄ i ngé ra sedé gagar ta tél reē gogə rōí t́ ní. Háldé n̄ rāān ní majal̄ ngáy,

27 adē éladé kem jī madē baḡḡdé gē té adē rāān kumdé ndoō té. Dan n wur kəl ké ngáy əsō dɔdɔ té ní, nōōn kē dɔí té, anī ī-ndi dɔ rā té oō nōō yādé. Kumíí ɔɔī adē ādēdé ngé gāng dɔdɔ gē adē ɔrēndé kɔɔ jī m adē baḡḡdé gē té.

28 Ba dan n əngeñ loo taā koō anī tél əlañ gír a rāān majal ta kumíí té. Tā anī ī éyádé kē jī madē baḡḡdé gē té adē rāāndé ndoō té. Tél nōōn kē dɔí té báý tɔ, anī ī-ndi dɔ rā té oō nōō yādé. Ájédé nja i ngáy tɔdɔ ī-tárdé.

29 Ī-ra sedé ta tél reē gogé dɔ *ndū najē yāí té, banī niñ rāān dɔ ngañg oōn yáḡ gē n édadé ní alé. Gō míndə gē n éda kadē deē rāā anī a ndi kə kumuú ní, niñ mbātəñ rāā kɔɔ. Niñ duməñ naā ɔ, rāān dɔ ngañg ɔ. Niñ mbātəñ koō najē yāí ɔ kɔɔ.

30 Ī-tégā taí dɔdɔ té bāl ngáy. Ī-ndāngdɔ dɔ háldé ké majal té kə ta kúl Ndílí, tɔdɔ əndā najē ta *ngé koō ta yāí gē té adē ədañdɔ, banī niñ nēlən mbīdɔ oōñneé najē ní alé. Adē éladé kem jī de gē kə dɔ bē ké rang gē té.

31 Banī kumíí ɔɔī ngáy, adē éyádé ādē nujəñ sedé kɔɔ malang ál ɔ, éyádé kɔɔ ál ɔ. Tɔdɔ ī i Nóbā ké nge kem majə ɔ, ké kumíí a ɔɔī adē ā ī-māy rɔí ɔ.

32 Ba ngɔlaā ní Nóbā yājí, Nóbā ké bo ɔ, ké tógí i ngáy ɔ, ké ī-to bōl ngáy, ī n ā ī-ra dɔ ndūí ké ənī té ɔ, ā ī-rāā hál ké sew ɔ ní, kɔy gē malang n jji ɔ, mbañg yājí gē ɔ, ngār yājí gē ɔ, *ngé tuñ yáḡ yājí gē ɔ, *ngé koō ta yājí gē ɔ, kaají gē ɔ, gír deē yāí gē malang ɔ, j-əla gír kənge bāl yā mbañg gē ké Asiri té báté bōólaā ní, ī-lōō rāā yáḡ ké séy beē té.

33 Ī i de ké góté dan yáḡ gē malang n teēñ dɔjí té ní, tɔdɔ ī ī-rāā i yáḡ ké rɔkum, banī jji jə-rāā i kem ndul.

34 Mbañg yājí gē ɔ, ngār yājí gē ɔ *ngé tuñ yáḡ yājí gē ɔ kaají gē ɔ, rāān yáḡ n *ndū najē yāí əda ní ál ɔ, əndāñ kumdé gír yáḡ gē n édadé kadē rāān ní té ál ɔ, əndāñ kumdé gír tāā gē n ī-tāādé kə nja naā té ní ál ɔ.

35 Dan n niñ a ɔɔñneé bē té ɔ, ī-rāāñ majə sedé adē əngeñneé yáḡ ngáy té ɔ, dɔ nang ké laa ɔ teē yáḡ ngáy té ɔ n āw sedé tū té ní, niñ rāān kəla adəñí ál ɔ, tūrəñ gidédé kɔɔ ta kəla rāādé ké majal gē té ál ɔ.

36 Bōólaā anī jji i bəlo gē! Jji i bəlo gē dɔ nang n ādē kaají gē kadē əsañ kañ kəgē ké tū té gē ɔ, yáḡ ké majə ké tū té gē ɔ ní!

37 Dɔ nang ní teē yáḡ ké majə gē ngáy adē mbañg gē n əndādé dɔjí té tām majal yājí gē té ní. Niñ ɔɔñ bē dɔ dā rɔjí té ɔ, dɔ yáḡ kul yājí gē té ɔ, tītə n kemdɔ ndigə ní. Ba jji jə-ndi i dan wur kəl ké ngáy té.

NEH 10

Ngán Israel gē əniñ ndūdé yā rāā yáḡ n *ndū najē əda ní

1 J-əñí ndūjí kə ngangá ngáy sɔɔñ yáḡ malang n teē dɔjí té ní. Ba ndūjí n j-əñí ní jə-ndang kem makətübúú ɔ, j-əndā *tambōɔ dɔ té ɔ. Ngār yājí gē ɔ *ngán Lebi yājí gē ɔ, *ngé tuñ yáḡ yājí gē ɔ, əndāñ jīdɔ gír makətübē ní té.

- ²De gē n̄ əndān̄ jīdē girí ní rīdē n toó: Nehemi ké ngōn̄ Hakalia, ni i nge koō bē. Sidekia,
- ³Seraya, Ajaria, Irmeya,
- ⁴Pasəhur, Amaria, Malkia
- ⁵Hatus, Sebania, Maluk,
- ⁶Harim, Meremot, Obadia,
- ⁷Daniel, Gineton, Baruk,
- ⁸Mesulam, Abia, Miamin,
- ⁹Maajia, Bilgai, Semaya. Niñ malang i *ngé tuñ yáā gē.
- ¹⁰*Ngán Lebi gē i Yesua ké ngōn̄ Ajania ō, Binui n̄ i de ké gir kaa yā Henadad té ní ō, Kadəmiel ō,
- ¹¹ngákóódé gē i Sebania ō Hodia ō Kelita ō Pelaya ō Hanan ō
- ¹²Mika ō Rehob ō Hasabia ō
- ¹³Jakur ō Serebia ō Sebania ō
- ¹⁴Hodia ō Bani ō Beninu ō.
- ¹⁵Ngār gē yā ngán *Israel gē i Paros ō Pahat Moab ō Elam ō Jatu ō Bani ō
- ¹⁶Buni ō Asgad ō Bebai ō
- ¹⁷Adonia ō Bigwai ō Adin ō
- ¹⁸Ater ō Hijəkia ō Ajur ō
- ¹⁹Hodia ō Hasum ō Besai ō
- ²⁰Harip ō Anatot ō Nebai ō
- ²¹Magəpias ō Mesulam ō Hejir ō
- ²²Mesejabel ō Sadok ō Yadua ō
- ²³Pelatia ō Hanan ō Hanania ō
- ²⁴Ose ō Hanania ō Hasub ō
- ²⁵Halohes ō Pila ō Sobek ō
- ²⁶Rehum ō Hasabəna ō Maseya ō
- ²⁷Ahia ō Hanan ō Anan ō
- ²⁸Maluk ō Harim ō Baana ō.
- ²⁹Gotə ngán *Israel gē ō, *ngé tuñ yáā gē ō, *ngán Lebi gē ō, ngé ngōm̄ ta róbé kújā gē ō, gōsə pā gē ō, ngé kəla gē ō, de gē malang n̄ ɔrəñ rōdē kōó rō de gē ké dɔ bē ké

rang gē té yā kunə́n gō *ndū najē yā Nə́bā ní ō, nə́yá́dédé gē ō, ngá́ndé ké dəngam gē ō, ké də́yá gē ō n̄ asə́n gér kum najē ní ō,

30boon̄ rṓdédé tū yā ngá́kóú́dédé gē n̄ i de ké bo gē ní té. Niñ túbə́n njadé ə́niñneé ndū́dédé yā rā́a yá́á n̄ *ndū najē yā Nə́bā ə́da ní ō, gō míndə́ gē malang n̄ Kó́ṣṣbḗ n̄ i kó́ṣṣj́ ní ə́da kadḗ yā rā́a ní ō, yā rā́ań yá́á kə́ g ō, j́i bḗl loo rā́a yá́á yān gē ō. Nə́bā adḗ ndū najē ní i kə́ ta kú́l Moijə́ ké ngé kə́la yān.

31Adḗ de gē n̄ ndiñ kem bḗé ní j-adḗdédé ngá́njí́ ké də́yá gē al̄ ō, j-a jə́-taā́ ngá́ndé ké də́yá gē yā kadḗ ngá́njí́ ké dəngam gē al̄ ō.

32Ré reḗn kə́ kṓo géméé, aláa yá́á gātḗ ké rang gḗé yā kigə́n ndṓ *sabat yā Nə́bā té, aláa ndṓ rā́a nā́a té anī́, j-a jə́-mangdédé yá́á kógə́m alé́. Kə́ dɔ́ bāl̄ ké sī́rí gē malang ní, j-a j-ə́yá dɔ́ nang kadḗ taā́ kṓo ō, j-a jə́-lṓo gír də́je kə́rā́ gē té ō.

33J-ə́ndā́ *ndū najḗ kógə́m dɔ́jí jjí kó́ gē té kadḗ j-adḗ kəlṓo gē só́ kə́ dɔ́ bāl̄ gḗé yā rā́ań kə́la ké kem *kú́jə́ yā Nə́bā yá́jí té.

34Adḗ i yā sā́ań mápá́ ké yā ndḗjə́ Nə́bā ō, *yá́á tuñ ké yā ró́o horoó́ gē ō, *yá́á ndḗjə́ ké rā́a kə́ kṓo gḗ ké yā ndḗjə́ kə́ dɔ́ ndṓ gē ō, *yá́á tuñ gḗ ké ndṓ *sabat té ō, ndṓ teḗ nā́a té ō, ndṓ rā́a nā́a gḗ té ō, yá́á ké kɔ́r kam̄ tayā́ tām̄ yā Nə́bā té gē ō, *yá́á tuñ gḗ ké yā kutə́n dɔ́ majal̄ gḗ yā ngán Israel gḗ ō, yā rā́ań kə́la malang ké tū́ *kú́jə́ yā Nə́bā yá́jí té ō.

35Jjí *ngé́ tuñ yá́á gē ō, ngán *Lebi gē ō, de ké karī́ gē ō, jə́-túgə́ wə́lā́ j-adə́n gír kojə́ yá́jí gē kum m bang gḗ ké yā reḗn kə́ kī́rí yā ndḗjə́ kem kú́jə́ yā Nə́bā yá́jí té. A reḗnneé i kə́ dɔ́ bāl̄ gḗ yā tə́ngaan̄ yá́á ké tuñ dɔ́ *loo tuñ yá́á yā Kó́ṣṣbḗ Nə́bā yá́jí té títḗ n̄ *ndū najḗ ə́dań ní.

36Kań yá́á ké dɔ́ nang yá́jí té ké ta kə́ga dɔ́ ō, kań kə́gə́ yá́jí ké ta kə́ga dɔ́ gē ō ní, i gár kadḗ jə́-reḗn kem *kú́jə́ yā Kó́ṣṣbḗ té kə́ dɔ́ bāl̄ gḗ.

37I gár kadḗ jə́-reḗ kə́ ngán hágə́jí́ ké dəngam gē ō, hágə́ yá́á kúl yá́jí gē ō, kem *kú́jə́ yā Kó́ṣṣbḗ té títḗ n̄ ndangə́ñneé kem makətúbə́ *ndū najḗ té ní. Hágə́ mańg yá́jí gē ō, hágə́ batḗ yá́jí gē ō, hágə́ bə́yā́ yá́jí gē ō ní, j-a jə́-reḗn kem kú́jə́ yā Nə́bā yá́jí té yā kadḗ *ngé́ tuñ yá́á gḗ n̄ a rā́ań kə́la kem kú́jə́ yā Nə́bā yá́jí té ní.

38J-a jə́-kə́gə́ ndujə́ yá́jí ké majə́ yā kadḗdédé ō, j-a j-adḗdédé *yá́á ndḗjə́ yá́jí ké kə́la kə́ dɔ́ gē ō, kań kə́gə́ yá́jí gē ō, kasə́ *nduú́ yá́jí ké kijə́ ō, yibə́ ō. J-a j-áwń kem kú́jə́ ké kadḗ *kú́jə́ yā Nə́bā yá́jí té yā kadḗdédé. Kań yá́á gḗ n̄ teḗn dɔ́ nang yá́jí té ní i kutə́ anī́, j-a j-ɔ́r kógə́m danaá́ yā kadḗ *ngán Lebi gē ō. Niñ kó́ gḗ ngán Lebi gḗ kə́ deḗ dɔ́dédé a áwń kə́ kem bḗ gḗ malang n̄ j-a jə́-rā́a kə́la kemeé́ té ní yā káw taā́ dɔ́ yá́á ké kɔ́r kógə́m dan ké kutə́ gḗ té.

39Dan n̄ a taā́n anī́ *ngé tuñ yá́á kógə́m ké ngṓn *Aarɔ́ a ra loo taā́n té sedé́ ō, ré dɔ́ yá́á ké kɔ́r kógə́m dan ké kutə́ gḗ té ní ugə́ kutə́ anī́, niñ a ɔ́rə́n kógə́m tām̄ yā *kú́jə́ yā Nə́bā yá́jí té ō, ba a áwńneé i kem kú́jə́ ngṓm yá́á kə́ngé té.

40Tām̄ ngán *Israel gē ō, ngán Lebi gē ō, a reḗn kə́ kṓo gémé ké ndḗjə́ gē ō, kasə́ *nduú́ ké gum̄ ō, yibə́ ō, a bṓkə́n̄ i kem kú́jə́ ngṓm yá́á kə́ngé ní té. Yá́á rā́a kə́la gḗ

ké kem *loo ké tál tá a toñ i kem kújí ní té ō, *ngé tuñ yáa gē ní a rāāñ kəla ní ō, ngé ngōm ta róbá kújə gē ō, gōsə pā gē ō ní a rañ i kemeé. I tītə ní noō n j-a j-əyañ *kújə yā Nəbā yājí kōó al ní.

NEH 11

Rī Jipə gē ní tél reē ndiñ gogé Jerusalem ní

¹Ngār gē yā ngán *Israel gē ndiñ i Jerusalem. Gotə de gē ní nayan ní ré de gē i kuta anī, túgəñ wēlā ɔrəñneé deē kógə́m danaá kadə aŵ ndi Jerusalem ní i bē ké *tál ní tá, ba gotə ké ndohó gē a ndiñ i kem ngán bē kə ndágá gē tá.

²Ngán Israel gē tórəñ tadé dɔ madədé gē malang ní ndigəñ ndi Jerusalem kə gō kem ndigə yādé niñ kó gē ní tá.

³Ngār gē ké ngán bē ké ndágá gē tá ndiñ i Jerusalem. Banī gotə ngán *Israel ké rang gē ō, *ngé tuñ yáa gē ō, *ngán Lebi gē ō, ngé kəla gē ō, ngán kaa ngé rāā kəla yā Salomɔ gē ō, ndiñ i dɔ nang yādé tá kə kem bē yādé gē tá.

⁴De kórəy gē ké *Juda tá ō Benjamə tá ō, ndiñ i Jerusalem. De gē ké dan Juda gē tá i Ataya ké ngōñ Ujia, ké ngōñ Jakari, ké ngōñ Amaria, ké ngōñ Sepatia, ké ngōñ Malalel, ké dan ngán Peres gē tá ō,

⁵Maseya ké ngōñ Baruk, ké ngōñ Kolhojə, ké ngōñ Hajaya, ké ngōñ Adaya, ké ngōñ Yoyarib, ké ngōñ Jakari i, ké ngōñ Ha Siloni ō.

⁶Ngán Peres ké ngak ngak gē ní ndiñ Jerusalem ní kutədé malang i deē 468.

⁷De gē ní toō i dan Benjamə gē tá: Salu ké ngōñ Mesulam, ké ngōñ Yoed, ké ngōñ Pedaya, ké ngōñ Kolaya, ké ngōñ Maseya, ké ngōñ Itiel, ké ngōñ Yesaya ō,

⁸gō tá anī i Gabai ō Salai ō. Kutə Benjamə gē malang i deē 928.

⁹Joel ké ngōñ Jikəri i ngoldá. Banī kem bēé ní Yehuda ké ngōñ Hasenua i pajā yān.

¹⁰De gē ké dan *ngé tuñ yáa gē tá i Yedaya ké ngōñ Yoyarib ō Yakin ō

¹¹Seraya ké ngōñ Hilkia ké ngōñ Mesulam ké ngōñ Sadok ké ngōñ Merayot ké ngōñ Ahitub ngār ké dɔ *kújə yā Nəbā tá ō,

¹²ngákóóddé ké 822 gē ní a rāāñ kəla kem kújə yā Nəbā tá ní ō. Adaya ké ngōñ Yeroam ké ngōñ Pelalya ké ngōñ Amsi ké ngōñ Jakari ké ngōñ Pasəhur ké ngōñ Malkia ō,

¹³ngákóon gē ké dɔ gir kojə gē tá ní niñ i deē 242 ní ō. Amasai ké ngōñ Ajarel ké ngōñ Ajai ké ngōñ Mesilemot ké ngōñ Imer,

¹⁴naā tá kə ngákóon ké gɔ rōō gē ní niñ i deē 128 ní ō. Ngoldá i Jabədiel ké ngōñ Hagədolim.

¹⁵De gē ní ké dan *ngán Lebi gē tá i Semaya ké ngōñ Hasub ké ngōñ Ajrikam ké ngōñ Hasabia ké ngōñ Buni ō

16Sabetai o Yojabad o n niñ i dan ngār gē yā *ngán Lebi gē té ní, i niñ n əndān dɔdɔ té kadē rāān kəla gē ké gidə *kújə yā Nəbā té ní.

17Matania ké ngōñ Mika ké ngōñ Jabədi ké ngōñ Asap nge kəla gir ndōy, Bakbukia n dan ngákóon gē té báa ni i ké nge kə jōó ní o, Abəda ké ngōñ Samua ké ngōñ Galal ké ngōñ Yedutun o.

18*Ngán Lebi gē malang n ndiñ kem bē ké *tál té ní i deē 284.

19De gē n toō i nge ngōm ta róbə gē: Akub o Talmon o ngákóódé ké ngé ngōm ta róbə gē o. Niñ malang i deē 172.

20Gotə ngán *Israel gē o, *ngé tuñ yáa gē o, ngán Lebi gē o ní, niñ kógēm kógēm ndiñ i kə kem bē gē malang ké *Juda té, dɔ nang yādé gē té.

21Ngé kəla gē ndiñ i Opel. Ngoldé gē i Siha o Gispa o.

22Nge kəndā kumən gir *ngán Lebi gē ké Jerusalem té i Uji ké ngōñ Banī ké ngōñ Hasabia ké ngōñ Matania ké ngōñ Mika ké ngōñ Asap. Ngán kaa Asap gē i gōsə pā gē ké ngé rāā kəla kənā pā kem *kújə yā Nəbā té.

23Tɔdɔ mbaŋg əndā *ndū najə kógēm tām yādé té o, doon yáa kógēm naā té adə ngaŋg tām yā gōsə pā gē té kə dɔ ndɔ gē o.

24Petahia ké ngōñ Mesejabel n i de ké gir kaa yā Jera ké ngōñ *Juda té ní, ɔsə kum gotə ngán *Israel gē n malang rɔ mbaŋg té.

Ngán Israel gē té ndiñ i kem bē ké ndágá gē té

25Gir kojə kéréy gē ké Juda té ndiñ i kem bē ké ndágá gē té: Ndiñ i Kiryat Arba o, kem ngán bē gē ké gidə té o, Dibon o, kem ngán bē gē ké gidə té o, Yekabəsel o, kem ngán bē gē ké gidə té o,

26Yesua o Molada o Bet Pelet o

27Hasar Sual o Beer Seba o, kem ngán bē ké gidə té gē o,

28Sikəlag o Mekona o, kem ngán bē ké gidə té gē o,

29En Rimon o Sora o Yarmut o

30Janoa o Adulam o, kem ngán bē yādé gē té o, Lakis o, gō nang ké gidə té o, Ajeka o, kem ngán bē gē ké gidə té o. Bē gē n ndiñ kemeé ní əla gir i Beer Seba bátə ugəñ wól loo ké Hinom té

31Bē gē n de ké gir bē yā Benjamə té gē ndiñ kemeé ní i Geba o, Mikəmas o Aya o Betel o, ngán bē ké gidə té gē o,

32Anatot o Nob o Anania o

33Hasor o Rama o Gitaim o

34Hadid o Seboim o Nebalat o

³⁵Lod ō Ono ō, wól loo yā kɔdē gē ō.

³⁶*Ngán Lebi kéréy gē ká *Juda té ndótēn aw̄ ndiñ gō nang ká Benjamę té.

NEH 12

Rī ngé tuñ yáa gē ō ngán Lebi gē ō

¹*Ngé tuñ yáa gē ō *ngán Lebi gē ō n reēn naā té kə Jorobabel ká ngōn Saltiel ō Yesua ō ní rīdē n toó: Seraya, Irmeya, Esdras,

²Amaria, Maluk, Hatus,

³Sekania, Rehum, Meremot,

⁴Ido, Gineto, Abia

⁵Miamin, Maadia, Bilga,

⁶Semaya, Yoyarib, Yedaya,

⁷Salu, Amos, Hilkia, Yedaya. Bāl yā Yesua té ní niñ malang i ngār gē yā *ngé tuñ yáa gē ō, yā ngákóúdé gē ō.

⁸*Ngán Lebi gē i Yesua ō Binui ō Kadəmiel ō Serebia ō Yehuda ō Matania ō. Matania niñ kə ngákóúon gēé i ngé kəni pā gē ká yā bókənn Kósóbe tōy.

⁹Niñ rañ kumdé sō ta naā kə ngákóúdé gē n i Bakbukia ō Uni ō ní. Bakbukia niñ kə Uni rañ i ta kəla yādé té.

¹⁰Yesua ojə Yoyakim, Yoyakim ojə Eliasib, Eliasib ojə Yoyada.

¹¹Yoyada ojə Yonatan, Yonatan ojə Yada.

¹²Bāl n Yoyakim i ngol *ngé tuñ yáa gē té ní, ngé tuñ yáa gē n niñ i de gē ká də gir kojə gē té ní niñ n toó: Ká tām yā gir kojə yā Seruya té i Meraya, yā Irmeya i Hanania,

¹³yā Esdras i Mesulam, yā Amaria i Yohanan,

¹⁴yā Meliku i Yonatan, yā Sebania i Jəjəp,

¹⁵yā Harim i Adəna, yā Merayot i Helsai,

¹⁶yā Ido i Jakari, yā Gineton i Mesulam,

¹⁷yā Abia i Jikəri, yā Miniamin i..., yā Moadia i Piltai,

¹⁸yā Bilga i Samua, yā Semaya i Yonatan,

¹⁹yā Yoyarib i Matenai, yā Yedaya i Uji,

²⁰yā Salai i Kalai, yā Amos i Eber,

²¹yā Hilkia i Hasabia, yā Yedaya i Netanel.

22 Bāl yā Eliasib té ō Yoyada té ō Yohanan té ō Yadua té ō ní, *ngán Lebi gē ní i de ké dɔ gir kojə gē té ní ndangəñ rīdɛ kem makətübūú. Rāāñ yā *ngé tuñ yáá gē i tītē ní noō ō báté ugəñ bāl koq bē yā Darius mbañg ké Persə té.

23 *Ngán Lebi gē ní niñ i de ké dɔ gir kojə gē té ní, ndangəñ rīdɛ kem makətübē yáá ké bo gē ké rāāñ yáá té báté ugəñ bāl yā Yohanan ké ngōñ Eliasib té.

24 Hasabia ō Serebia ō Yesua ké ngōñ Kadəmiel ō ní i ngār gē ké dɔ *ngán Lebi gē té ní, ré ta kəla i dɔdɛ té anī niñ rañ kumdé sɔɔ ta naā kə ngán Lebi ké rang gēé yā kəniñ pā gē ké yā bōkənn Kóɔbē tōy ō, ké yā ndadəñneé tām yā kem majə yān té ō, tītē ní Dabid ké deē yā Nəbā ədañ kadē yā rāā ní.

25 Ngé ngōm ta róbə gē ní i Matania ō Bakbukia ō Obadia ō Mesulam ō Talmon ō Akub ō ní, kəla rāādɛ i ngōm l o ta róbə *kújə yā Kóɔbē té.

26 Niñ rāāñ kəla yādɛ i bāl yā Yoyakim ké ngōñ Yesua ké ngōñ Yosadak té ō, Nehemi nge koq bē té ō, Esdras *nge tuñ yáá ké nge ndóo de gē ndū najə té ō.

Nehemi i dɔ kəla rāā nāā ndogē mbañ té

27 Dan ní əndāñ ndogē mbañ ké Jerusalem oy anī, əlañ gō *ngán Lebi gē té loo malang ní ndiñ tū té ní té kadē reē ɔrəñ kamən tayā tām yā Nəbā té ō, rāāñ nān kə rōneléé ō, kə tōy gē ō, pā gē ō, gində ké laa gē ké yā kənda naā té kadē bār gē ō, kənde ké kəlān i ngáy ké kugə gē ō, ké kəlān i ngáy al ké kugə gē ō.

28 De gē ní niñ i kem bütē yā gōsə pā gē té ní kánəñ naā. Niñ iñ i kə kem ngán bē gē ní ndiñ kə gō gidə bē ké Jerusalem ní té ō, ngán bē gē ké Netopa té ō,

29 Bet Gilgal ō, gō nang ké Geba té ō Asmabet té ō.

30 *Ngé tuñ yáá gē ō ngán *Lebi gē ō təgoñ yer ké rōdɛ niñ kó gē té ō, ké rō ngán *Israel gē té ō, ké tū ndogē mbañ té ō.

31 M-ādē ngār gē ké *Juda aləñ dɔ ndogē mbañ té ō, m-əndā bütē yā gōsə pā gē ké niñ i ngáy gē gir loo jōo ō. Bütē ké kógərn aw dām ké koq té dɔ ndogē mbañ té, kum kə ta róbə dɔ bū loo té.

32 De gē ní njərāñ gōdɛ té ní i Hosaya ō, núsə ngār gē ké Juda ō,

33 Ajaria ō Esdras ō Mesulam ō

34 Yehuda ō Benjame ō Semaya ō Irmeya ō.

35 *Ngé tuñ yáá gē utəñ gōdɛ kə bərúnjə gēé. Jakari ké ngōñ Yonatan ké ngōñ Semaya ké ngōñ Matania ké ngōñ Mikaya ké ngōñ Jakur ké ngōñ Asap,

36 niñ kə ngákəon gē ní i Semaya ō Ajarel ō, Milalai ō Gilalai ō Maai ō Netanel ō Yehuda ō Hanani ō ní, utəñ gōdɛ kə yáá ké bār gōsə gē ní Dabid ké deē yā Nəbā mēr rāā ní ō. Esdras nge ndóo de gē ndū najə i kété nodɛ té.

³⁷Dan ní ugēñ ta róbə kəba mañ té anī, róbə ké əta tan kə dɔ́ ta kaŵ kə kem bē yā Dabid té i nodé té. Niñ-unəñ róbə ní dɔ́ ndogə mbañ té adə kújə mbang yā Dabid i kə nang té. Niñ-awñ bátə ugēñ ta róbə mañ té dām ké gír bēé té.

³⁸Bütə gōsə pā gə ké nge kɔ́ jōó aw dām ké geleé té. Mə́kó m-ütə gōdə dɔ́ ndogə mbañ té. Núsə de gə i señ. Jə-māñ ngər kadə kújə ké ra kə ngālāá bururu ní hor púr gə i kemeé té ní. Gō té anī jə-teē loo ní ndogə mbañ i tū té ní té.

³⁹Jə-māñ dɔ́ róbə yā *Epəraim té ō yā Yesana té ō yā kānjə gə té ō. Jə-māñ kújə ké ngāl bururu yā Hananel ō yā ngé ké bú gə ō, ta róbə yā batə gə ō, ba j-aw jə-dəba ta róbə yā ngé ngōm loo gə té.

⁴⁰Gōsə pā ké gír jōó gə ní dəbañ kem *kújə yā Nə́bā té. Mā m-dəba ō, ngé rāā sarya gə ní njərañ señ ní dəbañ ō.

⁴¹*Ngé tuñ yáá gə ní i Eliakim ō Maseya ō Miniamin ō Mikaya ō Eliohenai ō Jakari ō Hanania ō ní kōrəñ bərúnjə.

⁴²Rī de ké sedé gə n toó: Maseya, Semaya, Eleajar, Uji, Yohanan, Malkia, Elam, Elam Ejer. Gōsə pā gə əniñ pā adə de gə oñ. Ngoldə i Yijəraya.

⁴³Ndējəñ Kóɔ́bē yáá ké tuñ gə ngáy ndō ní noó té ō, rō de gə neldə ō, tɔ́dɔ́ Nə́bā rāā adə rōdə neldə ngáy. Dəyá gə kə ngán gə rāāñ rōnel ō, adə de gə ní rañ say gəgə ní oñ kōó kór rōnel ké kem bē ké Jerusalem té.

Yáá ké tām yā ngé tuñ yáá gə té ō, yā ngán Lebi gə té ō

⁴⁴Kújə gə ní a bōkəñ yáá ké ndējə gə ō, a kánəñ yáá ké ta kəga dɔ́ gə ō, *dɔ́ yáá ké kōr kógə́m dan ké kutə té gə ō, kemeé ní, təndāñ de gə ndō ngeé ní noó té kadə ngōməñ ō, kadə táāñ yáá gə ní *ndū najə adə *ngé tuñ yáá gə ō ngán *Lebi gə ō ní kem ndɔ́r gə ké kə gō gidə bē gēé té yā reēñ kemeé ō. Kəla ní ngé tuñ yáá gə ō ngán Lebi gə ō rāāñ ní, nel de gə malang ké *Juda té.

⁴⁵Niñ əndāñ kumdə gír kəla yā Nə́bā yādə té rāāñ ō, rāāñ kəla təgo majal ké tákə de gə ō. Ba gōsə pā gə ō, ngé ngōm ta róbə gə ō ní, rāāñ i yáá ní Dabid niñ kə ngōnəñ Salomɔ́ ədañ kadə yā rāā ní.

⁴⁶Tɔ́dɔ́ kété bāl yā Dabid té ō Asap té ō ní, ngər yā gōsə pā gə ō, pā tōy gə ō, pā ndadə Nə́bā kə tām yā kem majə yāñ té ō toñ.

⁴⁷Bāl yā Jorobabel té ō Nehemi té ō ní, ngán *Israel gə malang adəñ gōsə pā gə ō, ngé ngōm ta róbə gə ō, yáá ké tām yādə té kə dɔ́ ndō gə. Yáá ndējə ké *tál gə ní i yā kadə *ngán Lebi gə ní, niñ adəñdə ō, ngán Lebi gə adəñ ngán *Aarɔ́ gə yādə ké sɔ́ dɔ́də ō.

NEH 13

Nehemi tūr gír yáá gə

- ¹Dan ngeé ní noō té ní tédañ makətübē yā Moijə adēñ de gē oōñ ndágə looó, anī teēñ dɔ loo ní ndangəñ tū té na Amon ō Moab ō na a udəñ dan ngé káñ naā gē yā Nóbā té al i kə báté gē té ní té.
- ²Tɔdō niñ ténīñ ta ngán *Israel gē kə yáa kəsaá al ō, kə maná al ō. Tá Moab gē mangəñ Balam kə naraá kadē ndól ngán Israel gē ō, banī Nóbā yājí tūr ndól adē tél i tór ta.
- ³Dan ní oōñ *ndū najə ní anī ɔrəñ tērā gē kɔɔ dan ngán Israel gē té.
- ⁴Kété ní i Eliasib kə *nge tuñ yáa n əndāñ dɔn té kadē əndā kuməñ gō kújə gē kə kadə *kújə yā Nóbā yājí té ní. Ni i nge Tobia kə ngɔr ngáy,
- ⁵adē ni-adēñ kem kújə kógəñ kə keməñ bo. Kété ní a kánəñ yáa kə ndējə gē ō, kajaja ō, ngán gájə yáa rāa kəla gē ō, dɔ kōō gémē kə kɔr ō dɔ kasə *nduú kə gum ō, dɔ yibə ō, yáa kə tām yā *ngán Lebi gē té ō, gōsə pā gē té ō, ngé ngōm ta róbə gē té ō, *yáa ndējə kə tām yā *ngé tuñ yáa gē té ō, i kem kújə ní té.
- ⁶Dan ní yáa gē ní noō a rāāñnee yáa té ní mā i Jerusalem alé, tɔdō m-tél m-āw gogə rō Artajeres mbañg kə *Babilon té, bāl kɔɔ bē yān kə nge kɔ kutə mətá gidə i jōó té. Gō té séy anī m-dəje mbañg ta róbə
- ⁷ba m-tél m-reē gogə Jerusalem. Loo ní noō té m-áa yáa kə majal ní Eliasib rāa tām yā Tobia té ní: Ni-adēñ kem kújə kógəñ kə dan kújə gē kə kadə *kújə yā Nóbā té.
- ⁸Tōrəñ ngáy adē m-ādə ɔyñ yáa malang kə kem kújə yā Tobia té bōkəñ ndágə kɔɔ.
- ⁹Gō té anī m-ādə ɔyñ kem kújə gē kɔɔ adē unjə ō, m-ādə tél reēñ kə ngán gájə yáa rāa kəla gē kə kem *kújə yā Nóbā té ō, yáa kə ndējə gē ō, kajaja ō, gogə kemeé.
- ¹⁰M-ōō kadē yáa kə tām yā *ngán Lebi gē té ní adəñdə alé, adē ngán Lebi gē ō, gōsə pā gē ō ní a rāāñ kəla ní ayñ naā loo ndídə gē té kógəñ kógəñ kɔɔ.
- ¹¹m-gákə ngé rāa sarya gē m-édádə na: De gē əyāñ *kújə yā Nóbā kɔɔ i tām rí té? Gō té anī m-káñ *ngán Lebi gē ō, gōsə pā gē ō, ba m-ādə tél unəñ ta kəla yádə gogə.
- ¹²Loo ní noō té *Juda gē malang reēñ kə dɔ kōō gémē kə nge kɔ kutə kə kɔr gē ō, dɔ kasə *nduú kə kújə ō, dɔ yibə ō, yā káñ kem kújə ngōm yáa gē té.
- ¹³De gē ní m-gərādə kadē ngōməñ kújə ngōm yáa gē ní i Selemia kə *nge tuñ yáa ō, Sadok nge ndang makətübə ō, Pedaya kə ngōñ *Lebi ō. Deē ní ərōdə té ní i Hanan kə ngōñ Jakur kə ngōñ Matania. Niñ malang ní de gē rāāñdə i de gē kə rañ dɔ ndūdə té. I niñ n i ngé nəbō ngákóúddə gē *yáa ndējə gē ní.
- ¹⁴Nóbā yām, ādē əga kemií dɔm té najə yáa ní noō té. Ī-lōō kadē dɔi ndígənal hál kə sūmūú ní m-rāañ kəla tām yā *kújə yā Nóbā yām té ō, kəla yān té ō ní.
- ¹⁵Dan ngeé ní noō té ní m-áa *Juda gē loo mbəsā kañ *kəgə nduú té kə njadə ndō *sabat té, i loo mbərə kañ kəgə nduú gē té. Ngé kərəy gē ətōñ dɔ dɔɔ kōō gémē gē

ō, ɔyñ kasə *nduú gē ō, kañ kāgē nduú gē ō, kótē gē ō, yáa ké rang ké tayā tayā gē ō, gidə kərō gē tá aŵñneé Jerusalem ndō *sabat tá. m-kōl sedé ndō kigə yáa yádə gē tá.

16De ké Tir gē n ndiñ kem bēé ní reēñ kə kānjē gē ō, yáa gātē ké rang ké tayā gē ō igəñneé jī *Juda gē tá ō, kem bē ké Jerusalem tá ō, ndō *sabat tá.

17m-gákē de ké bo ké Juda tá gē m-édádé na: I majal ké bay n ā ī-rāāi beé ní? Siī ī-rāāi ndō sabat i ndō ké karī tá!

18Kaasí gē rāān i tītē n noō ō al a? I tām najē n noō tá n Nóbā yājí rāā adē yáa ké to kum kaý al gē malang n toō reēñneé dǔjí tá ō, dǔ bē n toō tá ō ní. Ba siī, ndō *sabat n ī-rāāi i ndō ké karī tá ní, ī-rāāi i kadē wōñg tél rāā Nóbā kə ngán *Israel gēé gogó báy tǔ!

19Loo n noō tá m-éda kadē utēñ ta róbə gē ké Jerusalem loo tíbí kōs pá tá kadē ndō *sabat əla gír báý ō, kadē teēñ ta alé báté kadē ré gír ndō *sabat gāng tá ō. m-téndā ngé kəla yām kórēy gē ta róbə gē tá kadē ngōmēñ majə kadē yáa gātē kórēy udə kem bēé ndō ké kər kañ tá alé.

20Adē ngé gātē gē ō, ngé kigə yáa ké tayā tayā gē ō, bīñ gidə bē ké Jerusalem tá ndágá ndō kógēm aláa jōó.

21m-tāádé m-éda na: Ī-bī gidə ndogē mbał tá i tām rí tá? Ré ī-tél əlaí gír gogó rang tǔ anī m-ā m-ādē a əhōñsí! Əla gír kum mbañg ngeé n noō tá ní niñ reēñ ndō *sabat tá tǔ alé.

22Gō tá anī m-éda *ngán Lebi gē kadē tǔgoñ majal ké rōdē tá kōs kadē unjēñ njáy njáy, ba kə aŵ kə n gōmēñ ta róbə gē ké yā kudəñ kə kem bēé, yā kadē de gē bōlēñneé ndō *sabat ba rāāñneé ndō ní i ndō ké kər kañ tām yā Nóbā tá. Nóbā yām, adē əga kemií dǔm tá tām yā nge n noō tá ō, áa kum tō ndoō yām tām kem majə yāi ké ngáy tá ō.

23I dan ngeé n noō tá n m-áañ *Jipə gē ké táāñ dəyá Asdod gē ō Amon gē ō, Moab gē ō ní.

24Núsə ngándé kórēy gē a ɔrēñ i ta Asdod, ba deē kógēm dandé tá ké geñ kər ta yā Jipə gē ní gətóo. Niñ gerēñ i ta yā gír de ké rang gē.

25m-kōl sedé ō, m-ndōldé ō. M-énda de ké dəngam kórēy gē ké dandé tá ō, m-róy nənga dǔdē ō. Gō tá anī m-ādē túbēñ njadé kə rī Nóbāá kadē adēñ tērā gē ngándé ké dəyá gē kadē táāñ tǔ al ō, kadē táāñ dəyá tērā gē adēñ ngándé ké dəngam gē tǔ al ō, táāñ tām yádé niñ kó gē tá tǔ al ō.

26I yáa n noō n rāā adē Salomǔ mbañg ké *Israel tá rāāñ majal ní al a? Dan nápar de gē malang tá ní mbañg ké tītēñ gətóo. Kété ní Nóbā tárən ō, əndāñ mbañg dǔ ngán Israel gē tá malang ō. Bá tā ba i ni n dəyá tērā gē rāāñ adē rāā majal ní!

27Kadē de gē oōñ naā tá na siī na ī-rāāi yáa ké majal ngáy kə Nóbā yājí ō a? Kadē ədañ na siī na ī-rāāi háł ké sew al kə Nóbāá, adē na ī-tāāi dəyá tērā gē a?

28Ngōñ Yoyada kógēm kə dəngam kə ngōñ Eliasib ngol *ngé tuñ yáa gē i um Sanbalat kə Horon, adē m-tébān kōs rōm tá.

29Nábā yām, adē əga kemií dɔdɔ tá, tɔdɔ kəla *tuñ yáa ō, *madē naā kə kəhɔ kə *ngé tuñ yáa gēé ō ngán *Lebi gēé ō ní, niñ rāān adē majal tákē!

30M-ōr tērā gē malang mboōdé tá m-tégoñ majal kə dɔ dándé tá kōs adē unjēñ njáy njáy ō, m-ādē kəla yā *ngé tuñ yáa gē ō ngán *Lebi gē ō to gotoó gogé ō. Niñ kógēm kógēm rañ ta kəla yādé gē tá.

31M-ādē de gē tél ndējēñ kīr gogé kə ndōn gēé ō, ndējēñ kañ yáa kə teē ta kəga dɔ gē ō. Nábā yām, adē əga kemií dɔm tá tām yā yáa kə majə tá!

EST

EST 1

Mbañg Jerses rāā yáa kəsa ké ngáy

¹Gotə najə́ n̄ toō i yáa ké rāā yáa bāl̄ yā mbañg Jerses té. I Jerses n̄ ɔɔ bē dɔ nang gē ké gir i bú kə kutə jōó kə kalən ké sīrí gē té ní. Bē kɔɔ yān əla gir i dɔ nang ké ɛndə té báté ugə́n dɔ nang ké *Etiopi té.

²⁻³Bāl̄ kɔɔ bē yān ké nge kɔ mətá té anī ni-ndi dɔ kōr kāgē mbañg yān ké kem bē ké Sujə té ba rāā yáa kəsa ké ngáy tām̄ yā de ké bo yān gē té ɔ, ngé rāā kəla seneé gē té ɔ. Ni káñ ngol ngé rōɔ gē ké Persə té ɔ, Medi té ɔ, ngé kɔɔ bē gē ɔ, ngār dɔ nang gē ɔ, rōn té.

⁴Ni ɔjəd́é yáa kənge yān ké majə ngáy gē ɔ, yáa gē ké gātəd́é i ngáy tām̄ yā majəd́é té n̄ ɔjəñ kadə́ kɔɔ bē yān i kɔɔ bē ké to kəsə gən ní ɔ. Ni ɔjəd́é yáa gē ní ndō i ngáy, i ndō bú kə kutə sósó.

⁵Dan n̄ gir ndō gē ní gāng anī ni-rāā yáa kəsa ké rang tām̄ yā de gē malang ké kem bē bo ké Sujə té, adə́ i tām̄ yā ngé kənge yáa gē té ɔ, ngé ndoō gē té ɔ. Əsañ yáa ní i ndágə looó dan ndɔr ké ndogó mbañgáá té.

⁶Tóɔn̄ kúbə́ *léé ké sɔl̄ lóm̄ lóm̄ ba ndaa ngóng ngóng gē ɔ, ké kərē gusə gusə gē ɔ, dɔ́ kə kəla ké kərē bij̄ gēé tū nəngá gində́ arjā́ gē ké təlañ tū mbāl̄ márbər gē té. Təndāñ yáa ndi ké ngāl̄ gē ké rāāñ kə lór ɔ, kə gində́ arjā́ ɔ dɔ nang ké batə́ té. Batəñ dɔ nang ní i kə mbāl̄ ké kərēé ɔ, ké ndaa ɔ, ké ndaa put put ɔ ké nduluú ɔ.

⁷Adəñ de gē yáa kəy i kem kópə ké rāā kə lór gē té. Kópə gē ní toñ tītə naā malang alé. Kasə *nduú n̄ mbañg adə́ ní i ngáy ɔ, adəñ de gē i ngáy tītə n̄ mbañg a adəñ deé yáa ní ɔ.

⁸Deé ra kə deé ta kəy yáa alé, tɔdō mbañg əda ngé rāā kəla yān gē ké ndogó mbañgáá malang kadə́ rāāñ i yáa n̄ kem deé ndigə́ ní tá.

⁹Basti n̄ i nəyá mbañg ní rāā yáa kəsa ké ngáy tām̄ yā dəyá gē té ɔ. Ni-rāā yáa kəsa ní i kem kújə ké majə ngáy yā mbañg Jerses té.

Najə́ a majal̄ dɔ Basti té

¹⁰Kə ndō ké nge kɔ sīrí anī mbañg aȳ kasə adə́ rōn nelən. Ta anī ni-əda Mehuman ɔ, Bijta ɔ, Harbona ɔ, Bigta ɔ, Abagta ɔ Jetar ɔ, Karkas ɔ n̄ niñ i *áji mbañg yān ké sīrí gē ní,

¹¹kadə́ aŵ əlañ *jākā mbañg dɔ nəyán Basti té ba kə reēñ seneé rōn té, kadə́ de ké bo yān gē ɔ, kósə de gē n̄ ndiñ noó ní ɔ, kə aṅñ mandən. Tá nəyán mandə́ ngáy rōkum.

12Áji mbaṅg gē aṅ ɛdañ Basti kəla n mbaṅg ɛnda tadé té ní, banī ni-mbāté reē kōó. Loo n noō té wōṅg rāa mbaṅg ngáy.

13Mbaṅg dəje gír kə kem ngé geṛ *ndū najē gē té o jī bēl loo rāa yáa gē té o, tɔdō aṅn kə najē yān malang i nodó niñ tá.

14Ba ngé geṛ yáa gē ngeé n toō kə kadə mbaṅg té ngɔr gē ní i Karsena o Setar o Adəmata o Tarsis o Meres o Marsena o Memukan o. Niñ i ngé rāa kəla kə bo gē yā bē kə Persə o, kə Medi o. I niñ n i ngé kaw rō mbaṅg té gē o, ngé ndi loo kə kété té kə kem bē kɔo malang yā mbaṅg té o ní.

15Mbaṅg ɛdadé na: Mā mbaṅg Jerses, m-ɛnda kəla ta *áji mbaṅg yām gē té adē aṅ ɛdañ nēyám Basti anī ni-mbāté rāa yáa n m-ɛda ní, ní yáa n *ndū najē ɛda kadə yā rāa seneé ní i rí?

16Anī Memukan ɛda mbaṅg o, de kə bo yān gē o na: Basti nēyá mbaṅg rāa majal i kə mbaṅgáa ngóy alé, ba i kə de kə bo yān gēé o, kə de kə dɛngam gē malang n ndiñ gō nang yā mbaṅg té ní o.

17Tɔdō dəyá gē malang a oōn yáa n ni-rāa ní, adē a mbātēn koō ta ngaadé gē ba a ɛdañ na mbaṅg Jerses na mēṛ kadə reēn kə nēyān Basti i rōn té báa na mbāté reē!

18Bōolaā nəkó n toō nēyá de kə bo kə Persə té gē o, kə Medi té gē o a oōn hál n nēyá mbaṅg rāa ní, ba yā kɔsə najē ta ngaadé gē té o, wōṅg a rāa ngaadé gē najē bōl kə niñ bōlēn ndíldé alé té o.

19Ré mbaṅg ndigə anī adē ni teē kə *ndū najē kə ɔgə Basti kaw ta kumən té i kə báté gē té o, kadə i dəyá kə rang na bārnəñ na i nēyá mbaṅg kum gotən o. A əlañ *ndū najē ngeé n toō dan ngé kə Persə té o, Medi té o kanjə kadə deē a tūr.

20Yáa gē n mbaṅg ndang kadə yā rāa ní a bār kadə de kə kem bē kɔo yān n bo ngáy té ní a oōn malang. Adē dəyá gē malang a rōyñ ngaadé gē n i de kə bo gē o, ngé ndoō gē o ní.

21Najē ní neī mbaṅg o, neī de kə bo yān gē o. Adē mbaṅg rāa yáa n Memukan ɛdan ní.

22Ni ndang makətübə əlañ kə gō bē gē malang n ni-ndi dɔ té ní. Ndagəñ makətübə gē ní i kə jī loo ndagən kə kem bē gē ní té o, i kə ta bē yādá kə kemeé gē o. ɛdañ kem makətübə gē ní té na i de kə dɛngam gē malang n i kóo loo gē kə ta kújə yādá gē té o, kadə niñ kə ɔrēñ ta bē yā gír deē yādá gē o ní.

EST 2

Ester tél nēyá mbaṅg

1Gō yáa gē n noō té ní dan n wōṅg yā mbaṅg Jerses tetə anī, ni gír dɔ Basti té o, dɔ yáa n Basti rāa té ní o, dɔ yáa n i kə yā rāa seneé té ní o.

- ²Anī ngé kəla yān gē ədanəñ na: Ādē sāāñ ngáməndə ké geř dəngam ál báý gē ké majəñ kaḗ ngáy gē adəñ mbañg.
- ³Ādē mbañg təndā de gē kem bē gē ké gō nang yān té malang, kadē ɔyñ ngáməndə ké geř dəngam ál báý gē ké majəñ kaḗ ngáy gē reēñ sedé kem kújə yā dəýá gē té kem bē bo ké Sujə té. Ādē Hege n i *áji mbañg yā mbañg ké nge ngōm dəýá gē ní ndi dɔdɔ té ɔ. Ādē adəñdɔ yibə gē ké a nduməñ anī rɔdɔ ndélē ɔ.
- ⁴Ngōñ ké dəýá n a nel mbañg seneé ní a ndi mbañg gotə Basti té. Mbañg ḡḡ kadē i yáá ké majə adə ni-rāā tītə n noō.
- ⁵Jipə kógəñ ké rīn na i Mardose ndi kem bē bo ké Sujə té. Ni i de ké gír kaa yā Yair ngōñ Simeï ké ngōñ Kisə té. Ni i de ké gír bē yā Benjamə té.
- ⁶Kété ní ni i dan de gē n Nabukodonosor mbañg ké *Babilon ɔydə Jerusalem naā té kə Yekonia mbañg ké *Juda aḡ sedé bəlo té ní.
- ⁷Tá i Mardose ngeé n toō n i nge kətō Hadasa n i Ester ní. Tām kóɔn ɔ bəbən ɔ gətóon kɔ́. Ester ní i ngōñ ngókóɔ bəbən. Ngōñ ké dəýá ní ngāl sapə ɔ, ta kumən majə kaḗ ngáy ɔ. Dan n bəbən niñ kə kóɔn oyñ kɔ́ ní i Mardose n un ngōmən tītə ngōñ kemən ké dəýá beé ní.
- ⁸Dan n əññ mber ədañneé de gē yáḡ gē n mbañg ndang kadē yā rāā ní ɔ, *ndū najə yān ɔ oy anī, kánəñ ngán kə dəýá gē ngáy aḡñ sedé kem bē bo ké Sujə té. Ester i dandé té. Aḡñ seneé tītə yā gotə ngán ké dəýá madən gē kem kújə yā mbañg té. Hege nge ngōm dəýá gē n ndi dɔn té aḡ seneé ní.
- ⁹Nel Hege kə Ester ngáy adə ni ḡḡ jájá dan madən gē té. Ni-adən yibə rāā mandə ké to yáḡ ɔ, yáḡ kəsa ɔ, ngán ké dəýá ké ndogó mbañgáá ké siri gē ɔ. Gō té anī ni aḡ əndā Ester kem kújə yā dəýá gē ké majə ngáy té, naā té kə ngáməndə gē ní.
- ¹⁰Ester əda kadē gír kaan i *Jipə alé, tɔdɔ Mardose ɔgən kəda kɔ́.
- ¹¹Kə dɔ ndɔ gē n noō Mardose a njəra i ta kújə yā dəýá gē té yā dəjeñ kōō Ester ké to i baý wa ɔ, yā gerəñ yáá n a rāāñ seneé ní ɔ.
- ¹²Ngōñ ké dəýá a rāā rōn kem nāā kutə gidə i jōó pá tá ré ta i dɔn té kadē aḡ rō mbañg Jerses té anī a aḡ báý. Dan n dəýá gē a rāāñneé rɔdɔ té ní, a nduməñ yibə kəgə *mír nāā mehé. Kem nāā ké mehé gē n nəyñ té ní a nduməñ nō kəgə ké kotə majə ɔ, yibə gē ké rāāñ rɔdɔ kadē ndélē gē ɔ.
- ¹³Dan n ngōñ ké dəýá a jī kújə yā dəýá gē té ta kaḡ kə kújə yā mbañg té ní, a adənəñ yáḡ malang n kemən ndigə kaḡñ jīn té ní.
- ¹⁴A aḡ rō mbañg tá i loo tibi, ba teē dəloí anī a aḡñ seneé kem kújə ké nge kɔ jōó yā dəýá gē té. Sasgas ké *áji mbañg ké nge ngōm dəýá gē yā mbañg n əndanəñ dɔn té kadē aḡ seneé ní. Ni a tél yā kaḡ gogé rō mbañg té tɔ alé. Ba ré i mbañg n geyn ɔ bārən kə rīneé ɔ tá.

¹⁵Ndō kógēm té anī ta i dɔ Ester ngōn kətō Mardose té kadē aw̄ rō mbañg tá. Ester i ngōn Abihail ngōn ké nān Mardose. Ni-dəje yáá ké rang alé ba dəje i yáá n Hege, áji mbañg yā mbañg ké nge ngōm dəyá gē ɔjən kadē dəje ní tá ngóy. De gē malang n̄ dərān Ester dɔ róbé té ní ɔjənən kem majə yādá.

¹⁶Adē aw̄n kə Ester rō mbañg Jerses té, kem kújə mbañg yān té. I bāl̄ kɔɔ bē yān ké ngé kɔ sīrí té, kem nāā ké nge kɔ kutə té, adē i kem nāā *Tebet té.

¹⁷Anī mbañg gey Ester tɔy gotə dəyá gē malang ō, rāā majə seneé ō, ənī kemən adən tɔy ngámandə gē malang ō. Ni-əla *jākā mbañg dɔn té ō, rāān mbañg ké dəyá té kum gotə Basti ō.

¹⁸Ni-rāā yáa kəsa ké ngáy najə yā Ester té, ba bār de ké bo yān gē malang ō, ngé rāā kəla seneé gē ō, adē reēn loo kəsa yáá té. Ni-ɔr̄ ta lambóó ké dɔ de ké kem ngán bē ké ndágá gē té kɔs̄ ō, adē de gē kadə karī gē adē asə kə gō tógəneé ō.

¹⁹Dan n̄ ɔyñ ngán ké dəyá gē nja ké nge kɔ jōó reēn sedé ní, Mardose ndi i ta róbə kújə yā mbañg tá.

²⁰Ester əda deē rī ngé kojən gē al̄ ō, ɔjə gír kaan al̄ ō tītə n̄ Mardose ɔgəñneé kəda ní. Ni-əndā kemən dɔ najə gē yā Mardose té tītə n̄ ndiñ looneé ní.

Mardose teē dɔ najə ké koō naā dɔ té té

²¹Dan ngeé n̄ noō té ní Mardose ndi i ta róbə kújə yā mbañg tá. Anī wōñg rāā Bigtan ō Teres ō n̄ i *áji mbañg gē ké nge rāā kəla dan ngé ngōm ta róbə kújə té ní, adē sāān tōl̄ mbañg Jerses.

²²Banī Mardose gēr gō adē əda Ester nəyá mbañg. Ester tél̄ kə najə ní əda mbañg kə rī Mardose.

²³Ndəleñ gír yáá ní anī teēn dɔ té kadē i rōkum. Anī ənīñ kəla míndé áji mbañg ké jōó gē ní té ba dɔq̄ndé dɔs̄ tū kəgē té adē oyñ. Ndangəñ yáá ní kem makətübə kənā gotə najə yā mbañg gē té ta kum mbañg tá.

EST 3

Haman niñ kə Mardose téləñ madə baḡā naā gē

¹Gō yáa gē n̄ noō té ní mbañg Jerses əndā Haman ké ngōn Hamedata n̄ i de ké gír yā Agag té ní loo ké bo té. Ni-ɔsə ɔɔnən ō, əndān dɔ de ké bo yān gē té malang ō.

²Ngé kəla gē malang yā mbañg n̄ ndiñ ta róbə yā mbañg té ní ɔsəñ kejədé nang té no Haman té ō, ɔsəñ nodé nang té non té ō, tītə n̄ mbañg ədañ ní. Banī Mardose ɔsə kejən nang té non té al̄ ō, ɔsə non nang té non té al̄ ō.

³Tā anī ngé kəla gē yā mbañg n̄ ndiñ ta róbə té ní dəjeñ Mardose na ké mbātə rāā gō míndə mbañg ké i tām rí té wa.

⁴Niñ a dəjenəñ najē ní i kə dɔ ndō gē, banī ni un mbīn dɔ té kōó. Loo ní noō té niñ ədañ Haman najē ní yā kəaṅ kə Mardose a to i dan rāā hál ní té báý wa. Tɔdō ni ədadó na ni na i *Jipə.

⁵Dan ní Haman aṅ kadē Mardose ɔsə kejən nang té non té ál ō, ɔsə non nang té non té ál ō anī, wōñg rāān ngáy.

⁶Ba ni aṅ kadē dal baṅ dɔ Mardose té kə kərneé ngóy ní asə alé. Adē ni sāā ta róbə tōl gír de gē yā Mardose kōó, adē i *Jipə gē malang ní ndiñ kem bē kɔɔ yā mbañg Jerses té ní, tɔdō ədanəñ na Mardose na i Jipə.

⁷Kem bāl kɔɔ bē yā mbañg Jerses kə nge kɔ kutə gidə i jōó té ní, kem nāā kə ta kəga dɔ té ní i nāā *Nisan ní, túgəñ wēlā gē ní a bārəñdó nāā i Purim gē ní ta kum Haman té yā gerəñ ndō gē ō, nāā gē ō ní majəñ tām yān té ní anī wēlā əhɔ i dɔ nāā kə nge kɔ kutə gidə i jōó té, adē i nāā *Adar.

Haman sāā ta róbə tōl Jipə gē malang

⁸Haman əda mbañg Jerses na: Kōó bē gē, gír deē kógəñ kə dáng gē kə tēndā tūñdó kə loo gē té dan gír de gē té gō nang gē kə kem bē kɔɔ yāí té ndiñ noó. Niñ ndiñ i tayā ō, yáa kəgə bē yādó tō tītə yā gír de kə rang gē ál ō, yáa gē ní *ndū najē yā mbañg əda kadē yā rāā ní niñ rāāñ ál ō. Ré mbañg əyadé adē ndiñ jəke anī yáa kə mbañg a ənge gírí gətóo.

⁹Banī ré mbañg ndigə anī adē ndangəñ makətübə kadē tōləñdó kōó malang. Loo ní noō té m-ā m-ādə ngé rāā kəla séi gē njár səlē arjāa dūbú kutə kadē bōkəñ loo ngōm yáa kənge gē té.

¹⁰Loo ní noō té mbañg ɔr kulūm kə jīn té adē Haman kə ngōñ Hamedata ní i de kə gír yā Agag té ō, i madə baṅ *Jipə gē ō ní.

¹¹Gō té anī mbañg əda Haman na: Nar i kə kəyā kadī ō, gír de gē ní i kə kadī sedé kadē ī-rāā yáa ní kemií ndigə ní sedé ō.

¹²Tā anī bārəñ ngé ndang makətübə gē yā mbañg kem nāā kə ta kəga dɔ té, kə ndō nāā kə nge kɔ kutə gidə i mətá, adē ndangəñ makətübə gē yā kəlañ kadē ngé kɔsə kum gotə mbañg dɔ bē té gē ō, ngé kɔɔ bē gē kə gō nang gē té ō, ngār gē yā gír de kə tayā tayā gē ō, tītə ní Haman ədañ ní. Ndangəñ makətübə gē ní yā kəlañ gō nang gē té i kə gō jī loo ndangəñ yā de kə gō nang gē ní té ō, adəñ gír de gē kógəñ kógəñ i kə ta bē yādó géé ō. Ndangəñ makətübə gē ní i kə rī mbañg Jerses ō, tēndāñ *tambōg gē dɔ té i kə kulūm yā mbañgāá ō.

¹³Gō té anī adəñ ngəmbang kəla gē makətübə gē ní kadē aŵñneé gō nang gē yā mbañg té yā nujəñ *Jipə gē malang kōó: Kadē tōləñdó ō, rāāñ kadē gətóoñ kōó malang ō. Kadē tōləñ balsáa gē ō de kə tɔgə gē ō ngán gē ō dəyá gē ō kadē ɔyñ yáa kənge yādó gē ō. Kadē tōləñdó i kem ndō kə kógəñ beé té, kə ndō kə nge kɔ kutə gidə i mətá yā nāā kə nge kɔ kutə gidə i jōó, adē i kem nāā *Adar té.

¹⁴Makətübē ngeé n̄ toō rāā rōn̄ i yáá kə ndang kadē yā rāā té tām̄ yā gō nang gē té kógēm̄ kógēm̄, kadē ədañ gir de gē malang, na kə ndiñ dɔ rōdɔ́ té tām̄ yā ndō n̄ ədañ ní té.

¹⁵Ngámbang kəla gē aŵñ lāv̄ tītē n̄ mbañg ədañ ní ō, əniñ mbēr dɔ té kem bē bo kə Sujə té ō. Mbañg niñ kə Haman ndi a aŷñ yáa, banī de kə kem bē bo kə Sujə té gē tá aŷñ oy oy.

EST 4

Mardose mēf Ester rāā yáá kógēm̄

¹Mardose oō yáa malang n̄ rāā yáá ní adē ni *rəyā kübē yān gē kə rōn̄ té ba oō kübē kəhɔ ndoō ō, ɔy bū kə dɔn̄ té ō. Ni teē aŵ njērā kem bēé ba əga kɔf kə wur katāá.

²Dan n̄ ugē ta róbə ndogē yā mbañg té anī dəba tɔdɔ́ de kə oō kübē kəhɔ ndoō a udə kem ndogē yā mbañg té alé.

³Tá gō nang gē kógēm̄ kógēm̄ n̄ yáa n̄ mbañg ndang kadē yā rāā ní ugē tū té ní, *Jipə gē n̄ ndiñ tū té ní əhɔñ ndoō ngáy: Niñ *ndiñ bō tām̄ yā Nəbā té, nōñ kə mañ kumdé ō, nōñ rōdɔ́ ō. Ngáy gē oōñ kübē kəhɔ ndoō ō, toñ dɔ bū té ō.

⁴Ngán kə dəyá yā Ester gē ō, *áji mbañg yān gē ō reē ədañ Ester anī ni n̄ i nēyá mbañg ní sōl̄ ngáy. Ni-əla kə kübūú kadē Mardose əla rōn̄ té ba kə ɔrəñ kübē kəhɔ ndoō rōn̄ té kɔ́, banī Mardose ɔdə alé.

⁵Ester bār Hatak, áji mbañg kə dan madē gē té n̄ mbañg adēn seneé kadē rāā kəla yān ní, əlan kadē aŵ dəje Mardose yáa n̄ rāā yáa ní ō, kadē Mardose ɔjən gir ō.

⁶Hatak teē ənge Mardose ndágə loo kə kem bēé té ta róbə ndogē yā mbañg té.

⁷Anī Mardose ɔjən yáa malang n̄ rāān̄ yáa ní ō, ɔjən kutə nar n̄ Haman ɔjə kadē a bōkəñ loo ngōm̄ yáa kənge yā mbañg té loo n̄ tōl̄əñ *Jipə gē malang oy kɔ́ ní ō.

⁸Mardose adē Hatak makətübē mbēr tōl̄ Jipə gē n̄ əniñ kem bē kə Sujə té ní kadē aŵñ ɔjə Ester ō, ədan na kə əda Ester najə ní kadē kə oō ō, kə mērən̄ kaw̄ rō mbañg té yā dəjen kadē rajən ō, kadē ra ta kum mbañg té kə rāān̄ bó tām̄ yā gir deē yān gē té ō.

⁹Hatak reē əda Ester najə gē n̄ Mardose ɔr̄ seneé ní.

¹⁰Anī Ester ədan na kə tél̄ kə aŵ kə əda Mardose na

¹¹de gē malang n̄, əla gir dɔ ngé rāā kəla kə ndogó mbañgāá gē té bāté ugəñ dɔ de kə kem bēé gē kə gō nang yā mbañg té ní na gerəñ *ndū najə kə tām̄ yādé té majə: Kadē náā nəkó n̄ i dəngam aláa i dəyá n̄ aŵ ta kum mbañg té ndágə loo kə ta kújə yān té kanjə kadē i ni n̄ bārən̄ ní, *ndū najə kə tām̄ yā de kə beé té i kógēm̄ beé ngóy, i tōl̄ kɔ́ kɔ́. Ba ré i mbañg n̄ əla kəgə kɔɔ bē yān kə rāā kə lórɔ́ kum kə rō deē ní té tá kɔ́ a ndi kə kumneé. Ba kə tām̄ yān ni Ester té tá na asə ndō kutə mətá kɔ́ tā n̄ əlan̄ gōn̄ té al̄ ní.

¹²Ɖdañ Mardose najē gē n Ester ɔ̄ ní.

¹³Anī ni-əda kadē tél ɛdanēñ na: Yáá n na a rāā yā rāā *Jipə gē malang ní kə lōō kəjēñ na ni a teē kum té tām ndi ké ndi i kem ndogē yā mbañg té.

¹⁴Tɔdɔ ré na ndi tan mbóo dan n toō té anī, a rāāñ kə Jipə gēé kə ta róbə ké rangaá kadē niñ a ajēñ. Banī ni na a oy, adē ta gír kojə yān na a udə kɔ́. Tá i náā n gēr? Majanī ni na tél nēyá mbañg i kadē ɛndāñ rōn ta yáá ké beé gē té.

¹⁵⁻¹⁶Loo n noō té Ester əla əda Mardose na Jipə gē malang n ndiñ kem bē ké Sujə té ní, kə aŵ kə ɔsə dɔdɔ naā té ba kə *ndiñ bō tām yān té ndō mətá. Kadaá ō ndɔ́ ō ní kə *ndiñ bō tām yā Nábā té ō, kəy yáá ō. Ba ni kə ngáñ ké dəyá yān gēé n-a n-rāāñ tītē n noō ō. Gō té anī n-ā n-rāā yáá n *ndū najē ɔgə rāā ní. N-a n-aŵ rō mbañg té. Ba ré i yā kadē n-oy gēgē anī kə n-oy.

¹⁷Loo n noō té Mardose ɔtə aŵ ba ra yáá malang tītē n Ester ɛdanneé ní.

EST 5

Ester aŵ rō mbañg té

¹Dan n ndō ké mətá gē ní tēgāñ anī Ester əla kúbə mbañg rōn té ba aŵ ra ndágə loo ké ta kújə yā mbañg té kumən ɔɔ́ kújə yā mbañg sew. Mbañg ndi kújú dɔ́ kōr kágə mbañg yān té ba kumən i kə ta róbə té.

²Dan n mbañg ɔ́ nēyān Ester ra kə njan ké dɔ́ ndágə looó anī rāā kem majə seneé adē əla kágə kɔɔ́ bē ké rāā kə lórɔ́ n əhɔ́ jīn té ní kum kə rōn té. Ester reē ngɔr ba ɔdə ta kágə kɔɔ́ bē ní.

³Loo n noō té mbañg dəje Ester na: Ester, nēyá mbañg, i rí n rāā yáá? Ī-gey i rí? Ká i núsə bē kɔɔ́ yām gēgē anī m-ā m-ādī.

⁴Ester tél əda na: Ré mbañg ndigə anī ādē aŵ loo yáá kəsa n m-rāā tām yān té ní bōólaā niñ kə Haman.

⁵Loo n noō té mbañg əla deē kógə́m gō Haman té kadē reē lāv yā rāā yáá n Ester ndigə ní. Mbañg niñ kə Haman reēñ loo yáá kəsa n Ester rāā ní té.

⁶Dan n əsañ yáá oy anī mbañg əda Ester na ké gēy i rí wa. Ká gēy i núsə bē kɔɔ́ gēgē anī n-a n-adēn.

⁷Ester tél ɛdan na: Yáá n m-gey dəje ní a?

⁸Ré mbañg rāā kem majə sēm ō, ndigə kadēm yáá n m-gey ní ō anī, ādē mbañg niñ kə Haman reēñ loo yáá kəsa n m-ā m-rāā té tām yādó té bírí ní. Bá anī m-ā m-ədə́ yáá ní.

Haman rāā loo kágə́ ké yā dɔ́ Mardose tū té

⁹Ndɔ́ n noō té ní Haman teē bē nēyá mbañgāá i kə rōneléé ō, kemən nelēn ō. Ba dan n ɔ́ kadē Mardose n ndi ta róbə ndogē yā mbañg té ní ĩ dɔ́ tām yān té al̄ ō, yéy rōn séy tām yān té al̄ ō anī, wōñg rāān ngáy seneé.

¹⁰Banī ni-əho rōn tɔgə aŵ bēé. Gō té anī əla gō madēn gē té ō, gō nēyān Jeres té ō adē reēn.

¹¹Ni ədadé najē yā yáa kənge yān ké majə ngáy gē ō, ngánən ké ngáy gē ō, yáa malang n mbañg rāā á əndāneé loo ké bo té ní ō, loo kəndā n əndān dɔ de ké bo gē té ní ō, dɔ ngé rāā kəla kə ndogó mbañgāá gē té ní ō.

¹²Gō té anī əda na: Tá báý tɔ ní yáa kəsa n Ester nēyá mbañg rāā ní i mā ngóy n ni bārəṁ ta kəsa adē m-āw loon té bōólaā kə mbañgāá ní. Tá i mā n ni bārəṁ ta kəsa yáa bírí kadē m-āw loon té kə mbañgāá báý tɔ ní.

¹³Banī kə dɔ kəa n m-áa Mardose, *Jipə n ndi ta róbə yā mbañg té noō malang ní, rōnel yáa malang n noō ɔr kemm té kōó.

¹⁴Anī nēyān Jeres ō, madēn gē malang ō, ədanəñ na: Ādē udəñ kəgē tōl de ké ngələn ké kə dɔ i métər kutə jōó gidə i mí. Ba bírí dəloí anī əda mbañg ādē əniñ kəla míndə Mardose té ba dɔɔnəñ ta té dɔ. Gō té anī ā āw kəsa yáa kə mbañgāá kə rōneléé. Haman ndigə yáa n ɔjəñ ní adē rāāñ kəgē tōl deē ní.

EST 6

Haman ɔsə gɔn Mardose dɔ gúú té

¹Ndōó ndō ngeé n noō té ní bīi ɔdə reē kum mbañg té alé. Adē ni-əda kadē reēn kə makətübə yáa gē n rāāñ yáa bāl kɔɔ bē yān té ní. Tədañ makətübə ní ta kumən té.

²Tədañ i gotə najē yā Bigtan niñ kə Teres *áji mbañg ké jōó gē ké ngé ngōm ta róbə ndogə yā mbañg n sāāñ tōl mbañg Jerses á Mardose teē kə gírdə dɔ ní.

³Anī mbañg əda na: Əndāñ nja Mardose i kə rí tāmən té ō, ɔsəñ gɔnən i baý ō? Ngé kəla yān gē tél ədanəñ na deē na rāā yáa kógəṁ sey tām yān té alé.

⁴Anī mbañg əda na: I náā n i ndágə looó? Tá Haman reē ndágə loo ké gidə kújə yā mbañg té i kəda mbañg té kadə əni kəla míndə Mardose té ba kə dɔɔn dɔ tū kəgē tōl deē n n-rāā tām yān té ní té.

⁵Ngé kəla gē tél ədan na: I Haman n i ndágə looó ní. Anī mbañg əda na: Ādē udə kə laā!

⁶Haman udə anī mbañg dəjen na ké deē n mbañg gey kɔsə gɔnən ní ké a rāāñ seneé i baý wa? Anī Haman gír najē kə kemən té əda na: I náā ké rang n mbañg a ɔsə gɔnən kanjə kadē i mā ní?

⁷Tā anī Haman əda mbañg na: Deē n mbañg gey kɔsə gɔnən ní a?

⁸A reēn kə kübə mbañg ké mbañg əla rōn té ō, səndá ké mbañg alən kōó ké əlañ yáa súu rō yā mbañg dən té ō.

⁹A adəñ de ké bo kógəṁ yā mbañg kübə ní ō, səndá ní ō. Ni a əla kübə ní rō deē n mbañg gey kɔsə gɔnən ní té ō, a əndān dɔ səndá ní té ō. A njərə seneé kə gō róbə

kɔsə ké kem bēé ba a əda de gē non té na: Deē n mbañg gey kɔsə gɔnən ní mbañg a rāān i beé!

¹⁰Tā anī mbañg əda Haman na: Āw lāv ún kúbē ō, éhó sonda ō, ba ī-rāā tītē n ədañ noō kə Mardose *Jipə n ndi ta róbə yā mbañg té ní. Yáa malang n ójé ní ī-lōō kəyā kógərn kōó!

¹¹Haman un kúbē ō, əhɔ sonda ō. Əla kúbē ní rō Mardose té ō, əndān dɔ sonda ní té ō, ba njērā seneé kə gō róbə kɔsə ké kem bēé. Ni-əda de gē non té na: Deē n mbañg gey kɔsə gɔnən ní mbañg a rāān i beé!

¹²Gō té anī Mardose tél aŵ gogé ta kújə yā mbañg té. Haman tél aŵ gogé bēé kə nāgá. Rōn uŵ wak kōó. Ni sel yáa ta kumən té kōó yā kutəñ dɔ rōsɔl yān.

¹³Ni ɔjə nēyān Jeres gotə yáa malang n rāān ní ō, ɔjə madən gē malang ō. Ngé kum kedə yān gē ō, nēyān ō, ədanəñ na: Ré Mardose n élá gír kəsō non té toō i *Jipə anī ā ásə rāā yáa kógərn seneé alé, ā ī-to i dan tésō té non té ngándáing!

¹⁴Niñ a ɔrəñ najə seneé báy anī *áji mbañg gē reē ugəñ, ba ɔsəñ kə Hamanaá ta kaŵ loo yáa kəsa n Ester ra ní té kanjə kɔr bāā.

EST 7

Najə a majal dɔ Haman té ō, oy ō

¹Mbañg niñ kə Haman reē əsañ yáa kə Ester nēyá mbañgāá.

²Kə ndō ké nge kɔ jōó ngeé n toō dan n əsañ yáa oy anī mbañg tél əda Ester báy tɔ na: Ester, nēyá mbañg, i rí n ī-sāā dəjeñ ní? M-ā m-ādī yáa ní! Yáa n ī-gey ní i rí? Ká i núsə bē kɔɔ yām gəgē a m-ā m-ādī.

³Ester tél ədan na: Kōó bē gē, ré ī-rāā kem majə serm ō, ī-ndigəñ ō anī, ādē m-óy al ō, ādē gír deē yām gē oyñ al ō, yáa n m-sāā dəjeñ ní n noó.

⁴Tɔdō igəñ serm mā ō gír deē yām gē ō kadə nujəñ sejí kōó! Kadə tōlənji kadə jə-gətóo kōó! Ré igəñ sejí i kadə jji i bəlo gē anī m-ā m-ndi tañ mbóo. Tɔdō rāā kum naā ndoō té ké tītē n noō asə kadə deē njəbañ mbañg alé.

⁵Anī mbañg Jerses dəje nēyān Ester na: Deē n gír rāā yáa ké beē ní i náā? Ndi i rá?

⁶Ester tél əda na: Nge rāā kumji ndoō té ō, madə bāāji ō, i Haman de ké majal n ndi toó! Loo n noō té Haman oy māmák ta kum mbañg té niñ kə nēyān.

⁷Mbañg jji kə wōngōó ta yáa kəsa té ba teē aŵ kem ndɔr ké kem ndogē yān té. Haman geŵ kadə mbañg gey i kadə yáa ké to kum kaŵ al rāān. Adə ni-ndi gotoó yā rāā Ester nēyá mbañg bó kadə ajən.

⁸Ni-əsō bəruk dɔ yáa ndi n Ester ndi dɔ té ní anī, mbañg tél kem ndɔrɔ udə kújə kəsa yáa té gogé. Kə ta ji té noō mbañg əda na: I gey sāā nēyá mbañg dɔ gúú té kə dɔ té báy ta kumrn té kem kújə yām té a? Mbañg əda najə tan kógərn anī jóó n jóo toó ngé kəla gē utəñ ta kum Haman kə kúbūú kōó.

⁹Anī *áji mbaŋg kógēm kē dan madē gē té n rīn na i Harbona ní əda ta kum mbaŋg té na: Ee, kágē tōl deē n Haman nəkó rāā tām yā Mardose n najē kē tan té ajə mbaŋg ní n noó. Kágē ní ra i ta kújə yā Haman tē. Ngələn kē kē dɔ́ i métər kutə jōó gidə i mí. Anī mbaŋg əda na: Ənī kəlā míndən té ba ī-dɔ́nī tū té!

¹⁰Adē ənīn kəlā míndə Haman té ba dɔ́nən dɔ́ tū kágē tōl deē n ni-rāā tām yā Mardose té ní. Loo n no ō té wōŋg yā mbaŋg tetə.

EST 8

¹Ndō nəkó n noó té mbaŋg Jerses tél kə yáa malang yā Haman kē madē baā *Jipə gē adē nēyán Ester. Tá Ester əda mbaŋg na Mardose i ngeen adē Mardose reē rō mbaŋg té.

²Mbaŋg ɔ́r kulūm kē jīn té n adē Haman tá tél taā kōó ní adē Mardose. Tá báý tɔ́ ní Ester əndā Mardose dɔ́ yáa malang yā Haman tē.

Ndū najē yā mbaŋg kē rāā majə kə Jipə gēé

³Ester ɔ́r najē kə mbaŋgá báý tɔ́. Ni-əsō nang té njan té ba rāān bó kə mañ nōó kumən té kadē mbāté yáa kē to kum kaý al n Haman de kē gir kaa yā Agag té sāā rāā kə Jipə gēé ní té kōó.

⁴Mbaŋg əla kágē kɔ́ bē yān kē rāā kə lóró kum kə rō Ester té anī ni-ij ra dɔ́ no mbaŋg té

⁵ba əda na: Kōó bē gē, ré ī-ndigəm ō, ī-rāā kem majə sem ō, áa kadē i gir kē majə ō, i gir kē gōté ō, nelī sem ō anī, adē ndangən makətübē kē najē kē kemeé gāng gir nge kē kété n Haman ngōn Hamedata, de kē gir kaa yā Agag té ndang yā tōlən *Jipə gē malang kē gō nang yāi té ní kōó.

⁶Tɔ́dō loo kadē m-áa yáa kē to kum kaý al loo reē té kə dɔ́ gir deē yām gē té ba kə m-tégā tam ní loon i báý? Kadē m-rā m-áa loo kə rō gir deē yām gē té kadē tōlənneédé kōó malang ní loon i báý?

⁷Mbaŋg Jerses tél əda nēyán Ester ō, Mardose n i *Jipə ní ō na: Ōōī a, m-ādē ənīn kəlā míndə Haman té ba dɔ́nən dɔ́ tū kágē té i tām sāā kē ni sāā tōl Jipə gē té, ba m-tél kə yáa kənge yān gēé malang m-ādē Ester kōó bá.

⁸Banī yáa n m-əda de gē kadē rāān á m-əndā rīm girí kōó ō, əndān *tambō dɔ́ té kə kulūm yām kōó ō ní, loo lōō girí gətóo. Bá tā ba sī kōó gē ási ndang najē n kemsí ndigə ní tām yā Jipə gē té kə rī mbaŋgá ba əndāi rīm girí ō, əndāi tambō dɔ́ té kə kulūm yām ō.

⁹Kum mbaŋg nəkó n noó té, kə ndō kutə jōó gidə i mətá n i nāā *Siwan ní, əlañ gō ngé ndang makətübē gē yā mbaŋg té adē ndangən yáa malang n Mardose əda kadē yā rāā ní kem makətübē gē té ba əlañneé adēn Jipə gē ō, ngé kəsə kum gotə mbaŋg dɔ́ bē té gē ō, ngé kɔ́ bē gē ō, de kē bo gē n ndiñ gō nang gē yā mbaŋg té ní ō. Adē i gō nang kē bú kə kutə jōó gidə i sīrī n ij Əndə té báté ugə *Etiopi té ní. Ndagən makətübē gē ní adēn gir de gē n ndiñ gō nang gē ní té i kə ta bē yádé gē

ō, i kə gō jī loo ndang makətübē yādé gē o, ndang adēñ Jipə gē i kə ta bē yādé ō, kə gō jī loo ndang makətübē yādé ō.

¹⁰Ndangəñ makətübē gē ní i kə rī mbañg Jerses ō, təndāñ *tambōo gē dɔ té i kə kulūm yā mbañgāá ō, i sənda kə kújé sənda yā mbañg té gē n adēñ ngámbang kəla gē kadē aŵñneé kə makətübē gē ní ō.

¹¹Ndangəñ kem makətübē gē ní té na mbañg adē *Jipə gē kə kem bē gē kə gō nang yān té malang ta róbə kadē kánēñ naā yā rōō dɔ rōdɔ té, yā kadē ré de gē kə dan gír nápar de kéréy gē té kə niñ i kə yáa rōō gēé jīdɔ té ba əññ Jipə gē rōō anī, kə Jipə gē kə tājāñ míndádá kōō ō kə tōlēñdɔ malang kanjə kəa kum tō ndoō yādé ō, kə tōlēñ nēyádá gē ō, ngáñdɔ gē ō, kə ɔyñ yáa kənge yādé gē ō.

¹²Ta róbé ní mbañg Jerses adē ní i tām yā ndō kógə́m beé té dɔ nang yān té malang. Ndō ní i ndō kutə gidə i mətá yā nāā kə nge kɔ kutə gidə i jōó adē i nāā *Adar.

¹³Makətübē ní rāā rōn i yáa kə ndang kadē yā rāā té tām yā de gē ní a əngeñ ní té gō nang malang yā mbañg té. I yā kadē de gē malang gerəñneé na ré ndō ní asə anī *Jipə gē na a ndiñ dɔ rōdɔ té yā dal baā dɔ madə baādɔ gē té.

¹⁴Ngámbang kəla gē ní ndiñ i dɔ sənda gē kə kújé sənda yā mbañg té ní, ɔrəñ dɔɔ kə ngōdə kə to bōl ngáy tītə ní mbañg ədañdɔ ní ō, əññ mbēr yáa kə ndang kadē yā rāā ní kem bē bo kə Sujə té ō.

¹⁵Dan ní Mardose teé bē mbañgāá kə ndágá ní, kübə yā mbañg kə ndul gusə gusə ō, ndaa ō, i rōn té. Kübə kə dɔ madə gē té kə rōn té i kübə *léé kə kərə ō, *jākā mbañg kə bo kə rāā kə lórɔ i dɔn té ō. De kə kem bē kə Sujə té gē túrəñ kól rōneŵ ō, rōdɔ neldɔ ō.

¹⁶Rō *Jipə gē neldɔ ngáy ō, rāāñ walya ō, tōyəñ jīdɔ ō.

¹⁷Gō nang gē kógə́m kógə́m ō, bē gē kógə́m kógə́m ō ní yáa ní mbañg ndang kadē yā rāā ugə tū té ní, rō Jipə kə tū té gē neldɔ ō, niñ ɔjəñ rōneŵ yādé kə ndágá ō, rāāñ yáa kəsa kə ngáy ō, rāāñ nāā ō. De gē ngáy dan gír de kə rang gē té téləñ Jipə, tɔdɔ niñ bōləñ Jipə gē ngáy.

EST 9

Jipə gē daləñ baā

¹Ndō kə nge kɔ kutə gidə i mətá yā nāā kə nge kɔ kutə gidə i jōó ní i nāā *Adar ní ugə. Yáa ní yáa kə mbañg ndang kadē yā rāā əda ní ɔjəñ rāā i ndō ní noō té ō, madə baā *Jipə gē əndāñ kemdɔ dɔ tetə Jipə gē rōō té i ndō ní noō té ō. Banī yáa gē túrəñ gírdɔ kem kār kə rang té adē i Jipə gē n tetəñ ngé kiñdɔ gē rōō ní.

²Bē gē malang kə gō nang yā mbañg Jerses té ní Jipə gē ndiñ tū té ní, Jipə kə kemeé gē kánēñ naā yā rōō de gē ní a sāāñ rāādɔ majal ní. De kə duñdɔ gətóo, tɔdɔ de gē malang bōləñdɔ ngáy.

³Tá de ké bo gē malang ō, ngé kəsə kum gotə mbañg dɔ bē té gē ō, ngé kɔɔ bē gē ō, ngé rāa kəla kə mbangāá gē ō, rāān i kə Jipə gēé báý tɔ ō, tɔdɔ niñ bōlēñ Mardose ngáy.

⁴Tɔdɔ Mardose i de ké bo ké ndogó mbangāá ō, rīn bār asə gō nang gē malang ō, tógən reē dɔ madē té ō.

⁵Adē *Jipə gē tósēñ madē baādé gē kə kəyā kaskaraá. Niñ tōlēñdé ō, rāān adē niñ gətóon malang kɔ́ ō. Niñ rāān yáá n kemdá ndigə ní kə ngé kiṁd́ gēé.

⁶Niñ tōlēñ de ké dəngam gē bú mí kem bē bo ké Sujə té, nujəñ sedé kɔ́ malang.

⁷⁻¹⁰Haman ké ngōñ Hamedata ké nge rāa kum Jipə gē ndoō té ní, ngánən ké kutə kógēm gē n rīd́ na i Parsandata ō Dalpon ō Asəpata ō Porata ō Adalia ō Aridata ō Parmaseta ō Arisai ō Aridai ō Waijata ō ní, niñ-tōlēñdé kɔ́ malang. Banī niñ ɔyñ yáá kənge gē alé.

¹¹Ədañ mbañg kutə de gē malang n tōlēñdé kem bē bo ké Sujə té ní ndō nəkó n noō té.

¹²Tā anī mbañg əda nəyán Ester na: Kem bē bo ké Sujə té ngóy ní *Jipə gē tōlēñ de ké dəngam gē i bú mí o, ngán Haman ké kutə kógēm gē ō. Ní gotə loo ké rang gē ké kem bē kɔɔ té ní a tōlēñ i kónđónđ? Bá tā ba ré i-gey dəjem yáá kórēy báý anī m-ā m-ādī yáá ní, m-ā m-rāa yáá malang n kemií ndigə ní.

¹³Ester tél ədan na: Kɔ́ bē gē, ré i-ndigə anī, ədē Jipə ké Sujə té gē ta róbə ədē yáá n i ké ndang kadē yā rāa á ədəd́ ta róbə rāa i bōólaā ngóy ní ədē rāān bírí báý tɔ ō, əda ədē tónīñ kəlā míndə nīn ngán Haman ké kutə kógēm gē té ba tɔŋndé dɔ́ tū kágə gē té ō.

¹⁴Anī mbañg əda na: A rāān tītē n noō. Yáá n mbañg ndang kadē yā rāa ní ənīñ mbērən kem bē ké Sujə té, ədē tónīñ kəlā míndé ngán Haman ké kutə kógēm gē té ba tɔŋndé dɔ́ tū kágə tōl deē té.

¹⁵Adē *Jipə ké Sujə té gē kánēñ naā kə ndō kutə gidə i sɔ́ yā nāa *Adar báý tɔ. Niñ tōlēñ de ké dəngam gē bú mətá kem bē ké Sujə té. Banī ɔyñ yáá kənge yād́ gē alé.

¹⁶Jipə ké rang gē n ndīñ gō nang gē yā mbañg té kə gō gidí ní kánēñ naā yā rōs dɔ rōd́ té ō. Niñ rāān adē madē baādé gē əyañd́ jəke ō, tōlēñ ngé kiṁd́ gē 75 000 ō, banī ɔyñ yáá kənge yād́ gē alé.

¹⁷Yáá n noō rāa yáá i kə ndō kutə gidə i mətá yā nāa *Adar. Kə ndō ké nge kɔ́ kutə gidə i sɔ́ anī niñ ɔrēñ koō ō, rāān ndō ní i ndō rāa yáá kəsa ké ngáy ké tītē yáá kəsa ké ndō nāa té ō, rāān ndō ní i ndō rōnel té ō.

¹⁸Banī *Jipə ké Sujə té gē n kánēñ naā kə ndō ké nge kɔ́ kutə gidə i mətá ō sɔ́ ō ní, ɔrēñ koō kə ndō ké nge kɔ́ kutə gidə i mí. Rāān ndō ní i ndō rāa yáá kəsa ké ngáy té tītē yáá kəsa ké ndō nāa té ō, rāān ndō ní i ndō rōnel té ō.

19I tām najē n noō té n Jipē ké ngán bē ké ndágá gē té a rāān ndō ké nge kọ kutə gidə i só yā nāā *Adar i ndō rōnelē té ō, i ndō rāā yáá kəsa ké ngáyú té ō, i ndō rāān nāā té ō ní. I ndō ngeé n noō té n niñ a əlañneé kə núsé yáá gēé a adēn naā ní.

Əndān ngəra rāā nāā kógərn

20Mardose ndang yáá gē n rāān yáá ní ba əla kə makətübūú adē Jipē gē malang n ndiñ kem bē kọọ yā mbañg Jerses té gō nang ké ngər ngər gē té aláa gō nang ké say say gē té ní.

21Ni mērdé rāā nāā kógərn kə dɔ bāl gē, kə ndō ké nge kọ kutə gidə i só ō mí ō yā nāā *Adar.

22Tɔdō *Jipē gē rāān adē madē baādéd gē əyāndé jəke i kem ndō gē ngeé n noō té. I kem nāā n noō té n ngāng nōō téləñ ngāng kəgō ō, yáá ké majal ké reē dɔdɔ té téləñ yáá rōnelē ō ní. Niñ rāān ndō gē ngeé n noō i ndō kəsa yáá kə rōnelēé yādé té. Niñ əlañ kə núsə yáá gēé adēn naā kem ndō gē ngeé n noō té ō, adēn ngé ndoō gē yáá karī ō.

23Jipē gē unəñ gō yáá n Mardose ɔjədé ní, adē ndigəñ kadē nāā n niñ rāān nja kógərn kɔs bá ní tél yáá kəgə bē yādé.

24Mardose ndang makətübə adədé terəñ kemdɔ dɔ yáá n toō té əda na: Haman ngōñ Hamedata, de ké gir yā Agag té, madē baā Jipē gē, gey tɔl Jipē gē malang kɔs. Ni tógə wəlá gē n bārəndé na i Purim gē ní yā kɔjəñ ndō tɔldé malang kɔs.

25Banī dan n najē ní ugə rō mbañg té anī ni-əda adē ndangəñ na yáá ké majal n Haman sāā rāā kə *Jipē gēé ní a tél yā rāān nəkó. I beé n əniñneé kəlá míndə Haman té ō, míndə ngánən gē té ō, ba túñneédé dɔs tū kəgə tɔl deē gē té ní.

26I tām n noō té n a bārəñneé ndō gē ní na i Purim gē ní. Ba əlañ gir i dɔ Purim n kumən na i wəlá ní té. Jipē gē əndān kumdé gō yáá n Mardose ɔjədé kem makətübūú ní ō, yáá n niñ kó gē ɔñ kə kumdé ō, rāādé ō ní té majə.

27Niñ əndān ngəra yáá kəgə bē kógərn ké tām yādé niñ kó gē té ō, tām yā ngáñdɔ gē té ō, ngán kaadé gē té ō, de gē malang n a téləñ *Jipē gē ní té ō. Yáá kəgə bē ní i kadē rāān nāā kə dɔ bāl gē kem ndō ké jōó gē n noō té kanjə lōō girí. A rāān i ndō n ɔjəñ té ní ō, kə jī bēl loo rāā yáá gē n Mardose ɔjəñ ní ō.

28Gír kojə yā Jipē ké gō gogé gē malang n a reēn ní, adē i kojə yā Jipē gē kógərn kógərn n a ndiñ kə gō nang gē té ō, kə kem bē gē té ō, kem bē kọọ té ní, i gár kadē nɔyñ kə loo rāā nāā Purim gē té. I gár kadē Jipē gē ō ngáñdɔ gē ō ngán kaadé gē ō lōōñ girí yáá kəgə bē ngeé n toō té al ō, kadē dɔdɔ ndígə nal yáá n rāā yáá ní al ō.

29Ester ké nəyá mbañg n i ngōñ Abihail ké dəyá ní ō, Mardose n i *Jipē ní ō, ndangəñ makətübə ké nge kọ jōó ədañneé kə tógédé malang kadē makətübə ké kété n najə yā Purim gē i kemeé ní i makətübə ké rókum.

³⁰Makətübē ké gō gogé laā ní əlañneé adēñ i Jipə gē malang ké gō nang ké bú kə kutə jōó kə kalən ké sīrí yā mbañg Jerses ní tá. Najə gē n ndangəñ kemeé ní i najə lápəya ō, ndi kanjə sōl yáá kógəím ō.

³¹Makətübē ní ədañneé i Jipə gē kadē rāāñ nāā Purim ndō n cjané té ní, kə gō n Ester niñ kə Mardose cjannee ní. Niñ əndāñ ndō gē ní i tām yādé niñ kó gē té ō, tām yā ngáñdé gē té ō, ngán kaadé gē té ō. Ədañ kadē de gē *ndiñ bō tām yā Nóbā té ō, kadē de gē əgañ kəf kə wur kataā ō.

³²Yáá gē n Ester əda kadē yā rāā ní i yáá gē n noō n əndāñ ngəra nāā Purim ní ō, ndangəñ yáá gē ní i kem makətübē kógəím té ō.

EST 10

Mardose i de ké bo

¹Mbañg Jerses gāng lambóo dō de gē n ndiñ dō nang ké laa ngáyé té ní ō, de gē n ndiñ dō doř loo gē ké kum bā bo té ní ō.

²Yáá ké bo gē malang n ni-rāā cjané tógən ō, kəhə rō tógə yān ō, loo kəndā n ni-əndā Mardose loo ké bo té ō ní, ndangəñ kem makətübē kəla rāā mbañg gē ké Medi té ō, Persə té ō tá.

³Tədō kem bē kəg yā mbañg Jerses té ní de ké utē gō mbañg Jerses i Mardose n ni i *Jipə deē ní. Mardose i de ké bo ké dan Jipə gē té ō, neł ngákəon ké Jipə gē malang seneé ō. Ni sāā yáá ké majə tām yā gír deē yān gē té ō, cř najə lápəya tām yādé té ō.

JOB

JOB 1

Yáá ké ta kəga dɔ́ n nā́ Job ní

¹Kété ní dəngam kógə́m ndi dɔ́ nang ké Us t́, a bā́rnə́n na i Job. Ni i de ké najə́ gətóo dɔ́n t́. I de ké súmúú ō, i de ké bṓl ndí́l Nə́bā ō, i de ké nge mbāté rā́a yáá ké majal ō.

²Ngánən ké dəngam gə́ i sī́rí ō, ké dəyá gə́ i mətá ō.

³Batə́ yān gə́ i dúbú sī́rí ō, jámbal gə́ i dúbú mətá ō, maŋg gə́ ké kadə́ naā́ t́ jṓo jṓo i bú mí ō, kóo kərṓ gə́ i bú mí ō, ngé kə́la yān gə́ i ngáy ō. Deē ngeé́ n toṓ i de ké bo tɔ́y gotə́ de gə́ malang ké dā́m ké gír bḗ t́.

⁴Ngánən ké dəngam gə́ jī́n báa a aŋ́n i bḗ naá kə́sa yáá ké rā́a ngáy tītə́ yáá kə́sa ké ndṓ pété́ t́ beḗ. Niñ a rā́ań yáá kə́sa ní i kə́ ndɔ́n yādé́ gḗé, ba a bā́rə́n ngákóó́d́ ké dəyá ké mətá gə́ loo kə́sa yáá ní t́ kadə́ ə́sań sedá ō, aŋ́n yáá sedá ō.

⁵Ré ə́sań yáá gír gā́ng anī́, Job bā́rd́, ba rā́a yáá ké yā́ kunə́n majal dɔ́d́ t́ kṓo kadə́ niñ-unjə́nneé́ njáy njáy. Ni a jī́ dɔ́o i kə́ gír loóí batə́ yā́ ndə́jə́ Nə́bā *yáá tuń ké róo horoó kə́ taá tāḿ yā́ ngánən gə́ t́ kógə́m kógə́m. Tɔ́dɔ́ ni-ə́da kə́ kemən t́ na: Majanī́ ngánə́m gə́ rā́ań yáá kərḗy ké góté́ al, aláa ndṓlə́n Nə́bā kemd́ t́! Job a rā́a i beé́ dejə́.

⁶Ndṓ kógə́m t́ anī́ de gə́ ké dɔ́ rā́ t́ yā́ Nə́bā reḗn kɔ́jə́ Kóó́bḗ gotə́ yáá gə́ n rā́ań yáá t́ ní, anī́ *Sə́tan, nge seké́ de gə́, reḗ ra ta kum Kóó́bḗ t́ sedá ō.

⁷Kóó́bḗ dəjən na: Jī́ i rá? Anī́ ni-tél ə́da Kóó́bḗ na: M-jī́ i njə́rā́a dɔ́ nang t́.

⁸Anī́ Kóó́bḗ dəjən na: Áá nge kə́la yāḿ Job a? De ké tītə́n gətóo dɔ́ nang t́. Ni i de ké najə́ gətóo dɔ́n t́ ō, i de ké súmúú ō, i de ké bṓl ndí́l Nə́bā ō, i de ké nge mbāté rā́a yáá ké majal ō.

⁹Banī́ nge seké́ de gə́ tél ə́da Kóó́bḗ na: Job bṓl ndí́l Nə́bā i gír yáá kógə́m t́ al bátə́ a?

¹⁰Ī́ ə́nī́ ndogə́ kógə́m dɔ́n t́ ĩ́-ngṓmnə́n ō, ĩ́-ngṓmnə́n de ké ta kújə́ yān t́ gə́ ō, yáá kə́nge yān gə́ ō al a? Ī́ ĩ́-rā́a adə́ kə́la yān teḗ yáá, adə́ yáá kúl yān gə́ taā́n loo kem bḗé malang.

¹¹Banī́ ĩ́-nā́a kə́la jī́ kɔ́də́n yáá kə́nge yān ááá, mā́ m-gér majə́ kadə́ a ra ta kumí t́ yā́ ndṓlíń.

¹²Anī́ Kóó́bḗ tél ə́da nge seké́ de gə́ na: Majə́, yáá kə́nge yān malang ní, m-ə́yá m-ādə́ ĩ́-rā́ań yáá n kemí ndigə́ ni. Ba ĩ́-lṓo kə́la jī́ kɔ́də́n rɔ́n. Loo n noṓ t́ nge seké́ de gə́ ɔ́tə́ kó́o ta kum Kóó́bḗ t́.

¹³Ndṓ kərḗy t́ ngáń Job ké dəngam gə́ ō, ké dəyá gə́ ō, ndi a ə́sań yáá ō, a aŋ́n kasə́ *nduú ō, bḗ ngókóó́d́ ké nga tógó,

- 14**anī ngōmbang kəla kógēm̄ reē əda Job na: Mañg gē ra a ndɔrēn̄ ō, kǒu kərō gē rañ kadədé té a əsañ mu ō,
- 15**anī de kə Saba té gē əhɔndé aŵñ sedé kǒs ō, tǒlēn̄ ngé kəla yāi gē kə kaskaraá kǒs ō. I mā ngóy n m̄-teē á m̄-reē kadē m-ədəi ní.
- 16**Ngōmbang kəla ní a ɔr̄ najē kē tan té báý anī, nge kə rang reē əda na: Mañ ndang batē gē ō, ngé kəla yāi gē ō, əla hor dɔdɔ té adē hor ní ɔɔdɔ malang ō. I mā ngóy n m̄-teē á m̄-reē kadē m-ədəi ní.
- 17**Ni a ɔr̄ najē kē tan té báý anī, nge kə rang reē əda na: De kə Kalde té gē kə bütədé gir̄ i mətá reē əhɔñ jámbal gē aŵñneé ō, tǒlēn̄ ngé kəla yāi gē malang kǒs kə kaskaraá ō. I mā ngóy n m̄-teē á m̄-reē kadē m-ədəi ní.
- 18**Ni a ɔr̄ najē kē tan té báý anī, nge kə rang reē əda na: Ngání kə dəngam gē ō, kə dəyá gē ō, ndi a əsañ yáa ō, a aŷñ kasə *nduú ō, bē ngókóúdí kə nga tógó,
- 19**anī nəl balway kógēm̄ kə əla kə tógó j̄i dām̄ kə mángá té, reē mbəre kújə dām̄ kíln̄ kə só gē té, adē əsō dɔ ngání kə balsáa gē ō kə mandə gē ō té, adē oyñ malang. I mā ngóy n m̄-teē á m̄-reē kadē m-ədəi ní.
- 20**Anī Job j̄i dɔs, əhɔ ta kúbə kə dɔ madə gē té kə rōn té *rəyā ō, dəsā dɔn ō. Gō té anī əsō sébə kumən nang té
- 21**ba əda na: m̄-teē kem kóúóm̄ té i róm̄ karī ō, m-ā m̄-tél yā kaw gir̄ nángāá i róm̄ karī ō. Kǒsbē adē ō, Kǒsbē taā kǒs ō. Ādē de gē tōyñ rī Kǒsbē.
- 22**Tū yáa gē n̄ noō té malang ní, Job rāa majal̄ al̄ ō, əndā najē kógēm̄ dɔ Nəbā té al̄ ō.

JOB 2

Yáa nāa kə nge kɔ jōó n̄ nāa Job ní

- 1**Ndō kógēm̄ té de gē kə dɔ rā té yā Nəbā reēn̄ kɔjə Kǒsbē gotə yáa gē n̄ rāān̄ yáa té ní, anī nge sekə de gē reē ra ta kum Kǒsbē té sedé yā kɔjən̄ gotə yáa gē n̄ rāān̄ yáa ní ō.
- 2**Kǒsbē dəjen najē əda na: J̄i i rá? Anī ni-tél əda Kǒsbē na: M-j̄i i njērāá dɔ nang té ō, dáy gē té ō.
- 3**Anī Kǒsbē dəjen najē ədan na: Áa nge kəla yām̄ Job a? De kə tītēn̄ gətóo dɔ nang té. Ni i de kə najē gətóo dɔn̄ té ō, i de kə súmūú ō, de kə bǒl̄ ndíl̄ Nəbā ō, i de kə nge mbāté rāa yáa kə majal̄ ō. Ni-əhɔ rōn̄ tɔgə kem hál̄ kə góté yān̄ té, banī ī i-ra seím̄ ta rāān̄ yáa kə góté al̄ kanjə kumən.
- 4**Banī nge sekə de gē tél̄ əda Kǒsbē na:Yáa malang n̄ deē ənge ní, a adē yā kajəñ rōn̄.
- 5**Ba ī-nāa kəla j̄i kɔdəñ dān̄ ō, kəngān̄ ō áa. Mā m̄-geř̄ majə ngáy kadē ni a ra ta kumíí té yā ndǒlíín̄.

⁶Anī Kóṓbē əda nge seké de gē na: Majə, ī-rāā yáá n kemií ndigə ní seneé, ba ī-lōō tōlən.

⁷Loo n noō té nge seké de gē ɔtə kōs ta kum Kóṓbē té. Ni-ənī moy bānjə kógēm kə majal ngáy dɔ Job té. Moy ní əla gir i da njan té báté jam dɔn té.

⁸Job ndi i kum bū té ō, un i kéngələ n a ndoṓn rōn ō.

⁹Anī nēyān ədan na: Ā ī-nay kə loo kəhɔ rōí tɔgə kem hál kə gōté yāi té báý a? Ī-ndōl Nóbā ba óy kōs!

¹⁰Job tél ədan na: Īr najə tītə mbóo dəyá beē. Ré Nóbā rāā adə jə-ndiī majanī, jə-ndigiī. Ba ré ni-rāā adə jə-ndiī dan yáá kə to kum kay al té anī, jə-ndigiī al i tām rí té? Tū yáá gē n noō té malang ní, najə kə majal kógēm teē ta Job té alé.

Madə Job kə mətá gē reē ugəñ

¹¹Madə Job kə mətá gē, adə i Elipaj kə Teman ō, Bildad kə Suwa ō, Sopar kə Naama ō, oñ gotə yáá kə to kum kay al malang n rāā Job ní, adə iñ kə bē yādə gē té kógēm kógēm reēñ. Niñ oñ naā yā nōō Job ō, ɔl kemən ō.

¹²Niñ unəñ kumdə kə dɔs ɔnəñ say anī, geñnəñ alé. Anī unəñ ndūdə kə dɔs nōōnəñ. Niñ kógēm kógēm kə dɔdə gēé ní rýyāñ kübə kə dɔ madə gē té kə rōdə té kōs, ba ɔyñ *bumbəru bōkəñ kə dɔs adə tél dəse pul pul dɔdə té.

¹³Gō té anī, ndiñ nang té dɔ də nang té seneé, báté ndō siri kanjə kədan najə kógēm. Tɔdō niñ ɔn kadə wur kɔl yān ní i wur kɔl kə al naā ngáy.

JOB 3

Najə n Job ō, madən kə mətá gē ō ɔrəñ kə naá ní

(3-31)

Job nōō rōn, əda na kə kə n ndi kə kumneé i yā rāā rí báý wa

¹Ta tōl ta anī, Job teē tan ɔr najə. Ni ndōl ndō kojən.

²Najə n ni-ɔr ní n toó:

³Ādə ndō kojəm gətóo ō, loo kə ndōs n deē əda na unəñ mósə ngōñ kə dəngam ní gətóo ō!

⁴Ādə loo kə kadaá kə ndō n noō té tél loo kə risə til nding! Ādə Nóbā kə dɔ rā té sāā ndō n noō tɔ alé! Ādə loo kə unjə kow gətóo ndō n noō té!

⁵Ādə loo kə ndul ō, loo kə risə til nding kə bádá ō, dəjeñ ndō ní ba taāñ. Ādə kił mañ kə ndul ndí ndí i dɔ ndō ní té! Ādə loo kə risə til nding əla bōl kemən té!

⁶Ādə loo kə ndōs kə ndō n noō té ní, ndul tɔy gotə loo kə ndōs gē malang! Ré a tédan ndō gē anī, ādə tédanəñ al ō, ré a tédan nāā gē anī, ādə tédanəñ al ō!

⁷Āāā, ādə loo kə ndōs kə ndō n noō té i loo kə ndōs kə teē yáá al ō, ādə kɔr rōnel bār ndōs ndō n noō té al ō!

- 8** Ādē ngé ndǎ́ ndō gē ndǎ́lǎ́n loo ké ndǎ́ó ké ndō ní noō té, ngé gē ní i ngé ndǎ́l Dā mañ ké bo ké majal ngáy do bīi té gē ní.
- 9** Ādē loo ké ndǎ́ó ngeé ní toō ɔ́ ɔ́ tǎyō ké ta gir loo té alé! ādē əndā kemən do loo tīi té ba ngóó ta sétá! Ādē ɔ́ loo ké ta gir loo té ké unjē wororo alé!
- 10** Tǎdō ni-rāā yáá ké yā kǎgēmən teē kem kǎóóm té alé, adē bōólaā m-ɔ́ɔ́n tǎpē ngáy ní.
- 11** M-óy kem kǎóóm té kǎó alí i najē rí té? m-teē kem kǎóóm té oy anī m-óy kǎó alí i tām rí té?
- 12** Deē əndā kejən gē jōó ta naā té taāmən i tām rí té? m-ənge mba jōó m-íl i tām rí té?
- 13** Nəngētá bōólaā m-to loo yām jəke bádá. Loo ní noō té m-ā m-bīi ō, m-ā m-ōr koō ō,
- 14** naā té kə mbaŋg gē ō, ngé kadē kǎjə ké do nang té gē ō, ngé tél rāā loo ké nujə kǎó gē gogé rang tām yádé niñ kó gē té ō.
- 15** Alí anī mā i naā té kə ngār gē ké ngé kənge lór gēé, ngé gē ní sǎlé arjāa i ngáy kem kújə yádé gē té ní.
- 16** Alí anī m-gətóo tītē ngōñ ké teē nīn ké əlanən gir nángāá kǎó beē, tītē ngán gē ké ɔ́ɔ́n loo ké unjē kow alí beē.
- 17** Ngé kem ndul gē a rāān deē yáá ké tōr bádá alí ō, de gē ní kǎr rāādá ní a taān koō loo ní noō té ō.
- 18** Dəngáy gē malang ndiñ majə loo ní noō té, niñ oōñ ndū nge ngōm loo tǔ alé.
- 19** De ké dūú ō, de ké bo ō asən naā loo ní noō té ō, gāngən do bəlo jī kǎón té loo ní noō té ō.
- 20** Nəbā rāā adē ojən nge rō tō ndoō adē ɔ́ loo ké unjē kow i tām rí té? Ni-rāā adē ngé gē ní wurdé ɔ́ldé ngáy ní ndiñ kə kumdé i tām rí té?
- 21** Niñ ngóon yo ba yo reē alé. Niñ sāān yo sāā ké ɔ́odé tǎdō tǎy sāā yáa kənge.
- 22** Ré əngen i bəlo yodé anī, rǎdǎ a nǎldé ngáy ō, a rāān walya ō.
- 23** Deē ní geŕ róbé ké yā kun alí ní, i tām rí té n Nəbā rāā adē ni-ndi kə kumneé ní? Tá i ni n Nəbā ənī ndogē kǎgəm dǎn té ngōmneé ní.
- 24** Yáa kəsam i síkə nōo yām gē ō, m-tǔŕ kə gir naá tītē mañ ké a nūgé kə tǔgǔ ō.
- 25** Yáa ní m-bǎlən ngáy kemm té ní n reē rāām ní ō, yáa ní kété m-ndi kə sǎlōo kekəre najən té ní n teē dǎm té ní ō.
- 26** Yáa ní na i ndi jəke ō, ndi ké lǎpəyāá ō, kǎr koō ō ní, m-geŕdǎ tǔ alé, Banī i yáa ké tōr tōr gē tá teēn dǎm té.

JOB 4

Elipaj əda na: Deē n Nəbā əndan ní rōn nelān

- ¹Loo n noō té Elipaj n i de ké Teman ní ɔ̄r najē kə Jóbó əda na:
- ²Ré j-ɔ̄r najē anī, ā ɔ̄r ta té a? Ba i náā n asə ndi tan mbóó ní?
- ³Ī i nge kəjə kósə de gē yáá, de gē n jīdē sāryā kōó ní, Ī ĩ-rāā adē jīdē tél ngañg gogé rang.
- ⁴De gē n asəñ ra dɔ́ tɔ̄ al ní, najē kərīí undé dɔ́. De gē n kejədé oy yélélé ní, Ī ĩ-rāā adē kejədé tél ngañg gogé rang.
- ⁵Ba ré ta i dɔ́ té adē yáá kə tōr teē dɔ́ té anī, tógí gətóo kōó. Ré i Ī n yáá kə tōr ɔ̄dīī b́áa, áá woy woy.
- ⁶I dan n ĩ-ndi majə ní ngóy n ā ĩ-ból Nəbā ní a? I yáá gē n əndā kemií dɔ́dɔ́ té ní ngóy n əndāñ ngəra hálí kə majə ní a?
- ⁷Ī-gír ááá: I de kə najē gətóo dɔ̄n té kə rá n oy al ní? Deē áá de kə śmúú gē loo gətóo té kōó i loo kə rá té?
- ⁸Yáá n m-əndā māy m-ááá majə ní n toó: I ngé ndɔ̄r yáá kə góté al gē ō, i ngé dubə yáá kə tōr gē ō n a əjañ yáá kə góté al gē ō, yáá kə tōr gē ō ní.
- ⁹Koō kə teē ta Nəbā té tōldé ō, koō kə teē kónən té ɔ̄ɔ́dɔ́ kə hor té ō.
- ¹⁰Nəbā rāā adē asədé nōō tītə bɔ́l ō, ni tétə ngañg ngán bɔ́l gē n noō kōó ō.
- ¹¹Ré dā kə yā kəsa gətóo anī, kagə oy yo bō ō, ngán bɔ́l gē tīīn naā kōó gir kóúúdé té ō.
- ¹²M-ənge najē kógərn loo mundə té jəke, adə mbīm oō yūr najē ní.
- ¹³Dan n nī kə ndɔ́ gē a dáyn kə gir yā deé kə loo gē tá, dan n deē bīī bīī kə gōn əsō ní,
- ¹⁴ndílərn áy ō, dām ndām ngangan ō, kem kəngərn ndew yakə yakə ō.
- ¹⁵Nél kógərn tóo ta kumrn pelele, rāā adə bīīrn ĩi mugugu.
- ¹⁶Deē kógərn ra kə njan kə dɔ́, ba m-gēr ta kumən alé, ndíl deē ra ta kumrn té. Loo to kúkúkú ba gō té anī m-ōō ndū deē ɔ̄r najē əda na:
- ¹⁷Deē ndul i śmúú tɔ̄y Nəbā a? Deē ndul *unjə njáy njáy tɔ̄y nge rāān a?
- ¹⁸Ré ngé kəla gē yā Nəbā nəkó gəgē ni-əni kemən adədé alé, ré de gē yā Nəbā kə dɔ́ rā té gəgē ni-áá hál kə góté al rōdɔ́ té anī,
- ¹⁹deē ndul gē n rāāndé i kə nánjá ō, rōdɔ́ i náñg ō, asəñ tōldé tītə loo tōl kóng beé ō ní, loo kadə ni-əni kemən adədé i báy?

²⁰Dəloí báté kadē loo tíbə ní ní, a rúndēndé. Niñ a gətóon i ké njóm gē té, kanjē kadē usə deē dɔdɔ té.

²¹Gángēñ kəlā kújə tandā yādé gē kɔ́ al a? Niñ oyñ sɔ́n kum kedē yādé ké gətóo.

JOB 5

¹I-bār bār tā! Deē kógēm ndi noó yā ndigií a? I de ké *tál ké rá n ā ī-tūr rōí kē rōn té ní?

²Tɔdɔ wōng tōl de ké bodə ō, nii tōl mbóo deē ō.

³Ááá, m-áá de ké geṛ yáá al loo teē deē té. Banī de gē ké kem kújə yān té ní, m-ór bāá loo ndóldé té alé. m-ndóldé m-éda na:

⁴Ádē deē dii ngánən gē alé. Ré rañ loo sarya té anī, ádē gāngēñ sarya dɔdɔ té kanjē kadē deē diidé

⁵Ba ni báa, kōō ní sāa ní, ádē nge bō əsa! Ádē nge bō aṽ báté gō té dan kōñ gē té ō, ádē nge sāa yáá pak pak gē əsañ yáá kənge yān gē kɔ́ malang ō!

⁶Tɔdɔ yáá ké nujə sák sák teē i dɔ nang té al ō, rō ndoō ké al naā əba i nang té al ō.

⁷Ááá, ojəñ deē i yā kadē ndi dan ndoō ké al naā té, tītē ní hor ndōbē anī a kērā i kum kē dɔ́ ní.

⁸Mā tā a, i Nóbā n m-ā m-ōr najē seneé ní ō, i ni n m-ā m-ójən najē yām ō ní.

⁹Nge rāa yáá ké bo gē ké deē asə geṛ kum al gē, ni ní deē asə tóda kutə yáá ké to kər kum gē ní ni-rāa ní malang al ní.

¹⁰I ni n i nge rāa kadē mañ edə dɔ nang té ní ō, nge rāa kadē mañ edə dɔ ndōr gē té ō ní.

¹¹I ni n i nge kōr nge kəto girí nang té gē kəndádé ta té dɔ́ ní ō, nge rāa kadē rō nge kəhɔ ndoō gē tél neldé gogé, tām ajəñ kɔ́ ní ō.

¹²Yáá gē ní nge kum kedē ngáy gē rāāñ loo mundə té ní, ni nujəñ kɔ́. Yáá gē ní niñ sāāñ rāa ní nujə jidé té kɔ́.

¹³I ni n i nge kəhɔ nge kum kedē gē kə gūmbē kum kedē yādé niñ kó gɔ́ ní. Adē kɔjə yādé gē ké kə kum kedēé ngáy rāa yáá kógēm tɔ alé.

¹⁴Loo ké risə til əgadé bədē té dan kadaá. Niñ-mámēñ loo dan kadə ndaá tītē ké ndiñ i ndɔ́ beē.

¹⁵Banī ni ajə nge ndoō ta kaskar yādé té ō, tadé té ō, ta hēl jidé ké tógən i ngáy té ō.

¹⁶Ngé gē ní tógédé gətóo al naā ní, ni-rāa adē niñ tél əndāñ kemdɔ́ dɔ yáá kógēm té báy ō, ni utə ta nge rāa yáá majal gē malang kɔ́ ō.

- 17 **Ááá**, rōnel i kə deē n Nébā ndángən ní. I beé ní ī-lōō kídē gōryō n Nébā ké tógən i ngáy gōryōi ní.
- 18 I ni n i nge kadē do ō, nge ndem ta do ō ní. Ni-adē deē do ō, jīn rāā do ní adē idē ō.
- 19 Ni a ɔrī kum yáá ké to ndíl kaý ké mehé gē té, tá ké nge kō sīrí té anī, yáá ké majal a ɔdiī alé.
- 20 Ni a taāi jī yo té dan yā bō té. Dan n rōō tēngā ngáy ní, ni ajiī ta yo kaskar té.
- 21 Ndéy ta deē a rāā yáá seí alé, tɔdō ā ī-ndi loo ké ni a rāā yáá seí alé. Ré yáá ké majal teē dɔí té anī, ā ī-sōl yáá kógēm alé.
- 22 **Ā** ēgō yáá ké majal ké teē dɔí té ō, ā ēgō bō ō, ā ī-ból dā ké dɔ ké bembéé gē alé ō.
- 23 Ngán kəkəɔ gē n a ténīn kē kem ndōr yāi té ō, dā ngāng gē n a mānēn ō ní, a nujēn ndōr yāi alé.
- 24 **Ā** ī-ndi majə kem kújə yāi té. **Ā** ī-tél yā konge yáá kul yāi gē gogó kadē kumdá ɔsə naā.
- 25 **Ā** ááá kadē ngáni gē i ngáy ō, ngán kaaí gē a toñ tītē mu ké dɔ nang té ō.
- 26 Tītē n kum mbang asə anī ɔyñ dɔ kōō aŵnən ní, ā ī-tɔgə bégá pá tá ā āw bádá báy.
- 27 Yáá n jə-ndəle gir dan oy tām tá jə-teē dɔ té ní n noó. Yáá ní to i tītē n noō rōkum. Ōō yáá ní, ba ī-ndigə tām yāi té.

JOB 6

Najē n Job tūr əda ní: Ni nōō i madēn gē

- 1 Anī Job tél əda na:
- 2 Háy, m-ndigə ngáy kadē deē mbōjé kɔy wur kɔl yām ō, kadē deē ɔjə kɔy yáá ké tōr n rāām ní kə gōó ō!
- 3 Banī niñ ɔyñ tɔy náng ngárəmnjēy ké ta bā bo gē té. I tām najē n noō té n m-ɔrən najē mbitə mbitə ní.
- 4 **Ááá**, Nébā ké tógən i ngáy tūrēm kə kum gərə yān gēé, adē dā rōm njībē kong kəga ké majal ngáy ké ta gərə yān gē té. Yáá gē malang n Nébā a əlañ ból ké ngáy kem de gē té ní, əndān rōdó kə ta naá kə jī loo rōó yā rōōm.
- 5 Ré kərō ké bembéé ra ta mu ké mbōl té anī, a mbutə kə nōō té a? Ré mañg ra ta méro yān té anī, a nōō a?
- 6 Deē a əsa yáá ké nel alé kanjə katə a? Mañ kaa kēnjá ké gójəró nel a?
- 7 Mā m-gey kɔdə rō yáá kəsa gē n noō alé, i yáá kəsa ké yer gē.

- 8** m-gey ngáy kadē adēmēn yáá n m-dəje ní, kadē Nóbā adēm yáá n m-ēndā kemrń dɔ té ní.
- 9** Adē Nóbā ndigə ba rējēm tā. Jīn n a sāan rāa yáá ké majal seń ní, adē un kē dɔɔ ba əndań góm adē gir yām gāng kɔɔ ɖer.
- 10** M-ā m-ənge kem sɔl, m-ā m-ənge rōnel dan yáá ké tōr ké ngáy té, tām dɔm ndígənal ndū ké kun gē yā Nge ké *tál alé.
- 11** Tógəńm ké yā kadē m-ēndāń kemrń dɔ yáá té n to rá? Ta tɔl tań a to i baý á kadē m-nayń kē loo ngatəra té yā ndiń kə kumń ní?
- 12** m-ngańg tītē mbał a? Rāāń dām i kə gindē nəngá kasaá a?
- 13** Nge dīim n m-ndi m-ā m-ngóōn ní gətóo a? Yáa malang ké yā kadē m-teēń kum ké tōr té aym kɔɔ a?
- 14** Deē n tógən gətóo kɔɔ ní, i gár kadē deē madən aa kum tō ndoō yān. Al baa ni a əya bɔl ndil Nóbā ké tógən i ngáy kɔɔ.
- 15** Ngákóóm gē gólmeń tītē mań dɔ mbał beé, tītē mań dɔ mbał ké kem kārən tutə kám kám kɔɔ beé.
- 16** Kɔsə mań ké dɔ mbalá ké tɔɔ kɔɔ gē rāāń adē mań ij ngáy kem kārən té, dan n néjə ké dɔ mbalá gē yeēń kɔɔ ní.
- 17** Ngā nəngāá anī, mań dɔ mbał i kɔɔ. Dan n mbang ɔsə ngáy anī, mań dɔ mbał ij saɔ kɔɔ kē loo nəkó n noō té.
- 18** Būtē ngé njərā mbā gē əyań róbə kundé kɔɔ, ba awń kumdé kē mángá, gō té anī tadé tī.
- 19** Būtē ngé njərā mbā gē ké Tema ndəleń mań kə kumdé, būtē ngé njərā mbā gē ké Saba əndāń kemdé dɔ mań dɔ mbał té.
- 20** Banī niń ndəngāń rɔdó tām kəndā ké əndāń kemdé dɔ té té: Dan n reē ugəń wól mań dɔ mbał té anī, kəndā kem dɔ mań té yádé ní gotə i rɔsɔl.
- 21** Tá sīj i-toi i tītē n noō tām yā madəsí té! Dan n aa yáá ké majal ngáy rāa yáa anī, bɔl rāasí.
- 22** Nja kógəńm m-ədásí na: Ī-ndējəmī yáa,
 ɔrī dɔ yáa kənge yāsí gē adēmī,
- 23** Ī-gāngīneé dɔm jī madē baɔ kógəńm té, ajəmīneé jī deē kógəńm ké kumən ɔɔn al té a?
- 24** Jəmī adē m-geř, anī m-ā m-ūtē tań. Jəmī yáá kógəńm n m-ədə ké to mbóo tū té ní.
- 25** Najē ké góté i najē ké a adē deē do a? Ī-gɔrɔyɔmī i dɔ rí té?

²⁶I najē ní m-ōr ní n ī-sāāi gōryō a? De ké əndā kemən do yáá kógēm té to alé a or i najē ké māñ kə nélé.

²⁷Kadē āwī báté ī-túgī wēlā do ngōñ hal té a? Kadē ígīi kə madē tasí a?

²⁸Majə! Áamī, adī kumsí ra ta yām té, ba édamī ké m-gólsí i mbée wa.

²⁹I beé ní ādī asəsí! M-édá báý to, ādī asəsí! Najē ní i najē ké do hál ké gōté yām mā té.

³⁰Ta ndom əda najē kógēm ké gōté al i mbée a? Tam geñ nāa wur kəl al i mbée a?

JOB 7

Najē ní Job tūr əda ní, ni nōñ rōñ kə do Nébā té

¹I kəla bəlo n deē reē rāāá do nang té ní al a? Ndō yām gē i tītē ndō yā ngé rāā kəla ngamba gē beé,

²tītē bəlo ké ra kum mbang té ké ngur kaw ndílí rāān ngáy beē, tītē nge ndoō ké rāā kəla ba ra a ngóō kəgā yān beé.

³Yām mā i tītē ní noō ō: Kəndā kem do té yām gotə to i karī asə nāa ngáy, m-tégā tam gíf yáá ké tōr rōm té ndōó kə do ndō gē.

⁴m-to kə nang té séý beē anī, m-gír m-éda na: M-ā m-íi doó i réngáy té? Ba ré m-íi doó anī, m-gír m-éda na: Loo a tībə i réngáy té? M-áa woy woy, m-ōr najē mbitə mbitə báté ta gír loo té.

⁵Rōm i kəde malang ō, ngəngō do malang ō. Ndārém or kōó ō, rāā wī ō.

⁶Ndōm māñ lāv ngáy tōy goy kəlá ké jī nge kəjō kúbə té, ndōm tégā dan ní kəla kəndā kem do té yām ugē ta ngóy té kōó ní.

⁷Nébā, adē əga kemií do té na ndim kə kumñ i koō ngóy ō, tá kumñ a tél yā kəa rōnēl gogé to al ō.

⁸Kum deē ní aam kété ní, a tél yā kəam gogé to alé. Kumií a ra doñ té ba m-ā m-gətoó kōó.

⁹Tītē ní kií mañ a tūñ kōó ō, a gətoón kōó ō ní, deē aŵ bádá i yā teē to alé.

¹⁰Deē ní aŵ tītē ní noō ní, a tél yā reē gogé kem kújə yān té to alé, loo ní ndi tū té kété ní a gerən to alé.

¹¹Adē m-ā m-əho tam to alé. Yáa tōy doñ, adē i gár kadē m-ōr najē, Wurém atēm, adē m-ā m-nōō rōm.

¹²Mā i bā bo, aláa dā mañ, á əndā deē tam té kadē ngōmēm a?

¹³Dan ní m-éda na ré m-to kem tēráá anī i sóm té, aláa na m-ā m-ənge kem səl lom,

¹⁴anī ī əla bōl ké ngáy kemñ té kə ta kúl nī ké majal ngáy gēé ō, yáá ní ójəm adē m-áa ní rāām kə bōló ō.

- 15** m̄-gey kənī kəlā. m̄-gey yo, ba m̄-gey kəto kəngā ngongərong alé!
- 16** Kər asəm ta rōm té, m-ā m̄-ndi kə kumm ngándáng alé. Óyām, tɔdō ndōm gē a tégān i mbée.
- 17** Deē ndul i rí kógēm á ī-rāān yáá kə sáláng té ní? Ni i rí kógēm á usiī dɔn té ní?
- 18** Á ī-goōn kə ndōy kə ndō gē ní? Á ī-nāān kə kum mbang gē malang ní?
- 19** I rəngáy té n a asiī kəndā kumií girém té jəke loo mundē té ní? I rəngáy té n ā éyām kadē m-úr mañ míndém ní?
- 20** Nge kuñ deē ndul, kumií ra dɔm té sew i tām rí té? m̄-rāā yáá kógēm kə majal a? m̄-tél yáá kə kɔy tām yāi té i tū rí té?
- 21** Ásə tégā taí dɔ mbātə najə yām té al a? Yáá kə gótə al n m̄-rāā ní ásə kəyā gō kō al a? Tɔdō n toō ní, m̄-to i kum bumbérú té kōó bá. Á ī-sāām, banī mā m̄-gətóo kōó.

JOB 8

Bildad əda na: A egān kērā yáá kə gótə al i ngɔr n toō té, aláa i ndōn té báy

- 1** Loo n noō té Bildad kə Suwa un najə ɔr, ni-əda Job na:
- 2** Á édá yáá gē n noō kə najə kə kər tītə nəl mañ kə əla kə tógó beē i bátə rəngáy té?
- 3** Nəbā i nge rāā kadē yáá kə sūmūú tél yáá kə sūmūú al a? Nəbā kə tógən i ngáy i nge nujə yáá kə gótə a?
- 4** Majə al anī, ngání gē rāān i yáá kə gótə al seneé n ni əndadə ní.
- 5** Ba ré ī ī-sāā Nəbā ō, ī-rāā Nəbā kə tógən i ngáy bō ō,
- 6** ré jə kadē ī i de kə rōkum ō, kə sūmūú ō anī, ni a gə gōi ō, loo n ásə ndi tū té ní, ni a téləñ yā kadī gogé ō.
- 7** Loo n noō té ndií kə kété ō, ndií kə ndōn té ō ní, ré deē əndədə kadə naā té anī, nge kə kété i yáá kə séy beē.
- 8** I beé ní, ngé gē n ojəndə kem bāl kə kété té ní, ī-dəjedə najə ō, ī-nēl mbíi ōon yáá n kaadə gē gerəñ majə ní ō.
- 9** Jii i de kə tagəbēé laā gē ō, jə-geř yáá kógēm al ō. Tɔdō ndōjī gē n jə-ndiñ kə kumjī dɔ nang té ní, toñ i tītə ndíí yáá kə a māñ beé.
- 10** Banī niñ a ɔjiñ yáá ō, a ɔrəñ najə seí ō. Niñ a əngeñ najə kemdə té yā kəda:
- 11** Mu papirus a əba i ndágá kanjə kadē i kum mbō té a? Təbā asə tɔgə kanjə kadē i kum mañ té a?
- 12** Hútən i tū té báy ō, əjanəñ al ō anī, ni tutə kété no mu kə rang gē té.

- ¹³Ngé gē n̄ dɔdɔ ndígēnal Nébā kɔ́ó ní, yáá n̄ əndān̄ dɔdɔ té kadē rāādé ní n̄ noó. Kəndā kem dɔ té yā nge tósē najē kē ndágá a oy kɔ́ó.
- ¹⁴Kem sōl̄ yáá kógēm̄ al̄ yān ní, kəngōn a tētē rárak kɔ́ó, tām̄ kənī kem bār bār yān to i tītē dəndō súū ngóy.
- ¹⁵Ni ndēnā rōn̄ tū kújə yān té anī, kújé yéȳ. Ni-əho kújə yān adē ngañg anī, kújə əsō.
- ¹⁶Ni-ra kum mbang té tītē kāgē ká bəton i ngáy rōn̄ té beé, adē tənī ta jīn gē dɔ ndɔr̄ tǎa yān té.
- ¹⁷Ni tēla ngəran gē mboṛ mbaĭ gē té ō, ngəran gē túdēn̄ kē kem bəlo mbaĭ gē té ō.
- ¹⁸Banī ré deē ɔrən̄ kɔ́ó loo n̄ ni-ra tū té ní anī, loo ní a nējē a əda na ni na n-əaŋ nja kógēm̄ alé.
- ¹⁹Áaā, rōnel̄ ká tū yáá n̄ to a ngōon̄ té ní n̄ noó ō, kāgē ká rang a əba tóon̄ té ō.
- ²⁰Áaā, de ká nge kəndā kumən̄ gír yáá ká súmūú té rāā kə gōó majə ní, Nébā a kídēn̄ al̄ ō, Nébā i nge rāā kə ngé rāā yáa majal̄ gēé al̄ ō.
- ²¹Ni a rāāi kadē ā əgō ngáy ō, kadē ā əga kɔ́r rōnel̄ ō.
- ²²Rō madē baāi gē a sɔldé ō, kújə tandā yā ngé kem ndul gē a gətóo kɔ́ó ō.

JOB 9

Najē n̄ Job tūr əda ní, əda na Nébā ngañg tɔȳn

- ¹Tā anī Job ɔr̄ najē əda na:
- ²Rōkum, m̄-geṛ kadē to i tītē n̄ noó. Loo kadē najē yā deē i gōté banī yā Nébā i gōté al̄ ní i baý?
- ³Ré deē gey kadē najē yān i gōté ba kadē yā Nébā i gōté al̄ anī, ré kɔ́ó əda najē tan i dūbú anī, ni a tūr kógēm̄ alé.
- ⁴Rōkum, tógən̄ ni i ngáy al̄ naā ō, i de ká geṛ najē ngáy al̄ naā ō. I náā n̄ ənīn̄ rōó kanjə bōl̄ ō, teē kum té kanjə kadē yáá kógēm̄ rāān̄ ō ní?
- ⁵Ni n̄ i nge ndótē kə mbaĭ gēé kɔ́ó loo ndadé té kanjə kadē niñ gerēn̄ gō ní, ni n̄ wōñg rāān̄ anī mbéré tənīdé gagəranda ní,
- ⁶ni-rāā adē dɔ nang yéȳ ō, biṛ njan gē n̄ dɔ nang ndi tadé té ní yéȳn̄ ō.
- ⁷Ni-əda kadē mbang əba alé, anī mbang əba al̄ ō, ni utē ta táyō gē kə lakélé ō.
- ⁸Ni teē kem dɔ rā kə kərneé ō, njērā dɔ bəngál bā bo gē té ō.
- ⁹Ni-rāā táyō gē n̄ a bārəndé na i ngán̄ ngé rāā kār gē ō, dɔgə loo tī ō, nja dabə ō ní.
- ¹⁰Ni-rāā yáá ká bo gē ká deē asə geṛ al̄ gē. Yáá ká majə ká to kɔ́r kum gē n̄ ni-rāā ní, deē asə tēda kutədə alé.

- 11 Ni māñ kadə́m té ngər ɔ, m-áɗan ál ɔ, ni-aw̄ ɔ, m-geř kum yáá kógə́m tū té ál ɔ.
- 12 Ré ni un yáá kə gúu gēé anī, i náā n a rāān kadə́ əya ní? De ké yā dəjen na ké a rāā i rí n toó wa ní gətóo.
- 13 Nóbā əhɔ gír wōñg yān alé. Dā mañ kə kum bā bo té gə́, adə́ i Rahab niñ kə ngé rāā seneé gēé ní, tógədə́ gətóo gír njan tá.
- 14 Ní i mā n kə m-tūr m-édan najə́ a? Kə m-óy najə́ gə́ kə m-rɔɔ́n seneé a?
- 15 Ká ré mā i de ké góté gə́gə́ a, m-ásə tūr najə́ kógə́m yā kəda ál ɔ, i gár kadə́ m-dəje nge sekə́m kadə́ rajə́m tá ɔ!
- 16 Ká ré m-bārə́nní yáá adə́ ni ndigə́mə́n gə́gə́ a, m-taā kem kadə́ ni a oó bār yā́m alé.
- 17 Ni-ra kum né́l ké əla kə ngangá ngá́y té rējə́mneé ɔ, adə́m do kum kə kété kanjə́ kumə́n ɔ ní,
- 18 əyám adə́ m-taā koó sé́y alé, banī ni rāā́m adə́ wurə́m atə́m ngá́y.
- 19 Ré i kadə́ jə-rɔɔ́ naā seneé anī, ni ngañg tɔ́ȳm! Ré i kadə́ jə-rāā sarya kə naá yā kadə́ jə-gāngə́n najə́ n to do dáńjí té ní anī, a ndigə́ bārə́m loo sarya té nə́kó a?
- 20 Ká ré mā i de ké góté gə́gə́ anī, najə́ ké tań té a gāñg sarya dońm tá. Ká ré najə́ gətóoń dońm tá gə́gə́ anī, ni a ɔjə kadə́ mā i de ké majə́ alé.
- 21 Mā ní najə́ gətóo dońm tá a? Mə́kó m-ásə geř alé. Ndi kə kumuú nelə́m tɔ alé.
- 22 Tā́m yā́m mā té bāa i yáá kə kógə́m beé, i yáá n noó n m-éda na: De ké najə́ gətóo dońm tá a ni nujən ɔ, nge tɔ́l deé a ni nujən ɔ ní.
- 23 Loo n ré yáá kə majal kógə́m teé réte gēé do de gə́ té ɔ, wur kɔl əsə do de ké kanjə́ najə́ doədə́ té gə́ ɔ anī, Nóbā ndi a əgə́ i yáá kə tōr n teé doədə́ té ní.
- 24 Loo n ré bē kógə́m əsə jī ngé tɔ́l de gə́ té anī, Nóbā utə́ kum ngé gāñg sarya gə́ kɔ́! Ré i ni n rāā yáá n noó ál anī, i náā ké rang tā?
- 25 Ndṓm gə́ əȳn ngə́də́ tɔ́ȳ ngé kaý ngə́də́ gə́, niñ əȳ aw̄n kɔ́ kanjə́ kadə́ gerə́n yáá n i ndi majə́ ní.
- 26 Niñ aw̄n lálw ngá́y títə́ too tə́bā gə́ beé ɔ, títə́ kərṓ ké iɹ doó a jəngā́ kə do dā́ yān tá beé ɔ.
- 27 M-ɔ́r najə́ kə rṓm m-éda na: Majə́ kadə́ dońm ndígə́nal nō rṓ yā́m kɔ́ ɔ, m-lōó gír rṓnel ál yā́m té ba m-ədə́ rṓm nelə́m ɔ.
- 28 Banī yáá malang n tōr rṓm ngá́y ní, rāā adə́ m-nay kə loo bṓl té ɔ, m-geř majə́ ngá́y kadə́ Nóbā a əda na najə́ na gətóo dońm tá ál ɔ.
- 29 I gár kadə́ najə́ i dońm tá. Ní, kə m-njə́bā rṓm kanjə́ kumə́n i tā́m rí tá?
- 30 Ká ré m-ndogə́n i mañ kə *unjə́ njáy njáy gə́gə́, aláa m-təgoń jīm i kə sabū́n katā́a gə́gə́ anī,

³¹Ī Nóbā, ā ī-tél yā kəlam̄ gogé kum bɔr té i kə ta jī té beé, yā kadē ká i kúbē yām̄ gəgē a mbātəmēn̄ kōs̄.

³²Tɔdō Nóbā i deē ndul tītēm̄ á kadē m̄-tūrēn najē té alé, aláa m̄-sekén rō ngé gānḡ sarya gē té alé.

³³Nəngēté nge māj̄jī naā té kógēm̄ i danjī té kadē əndā jīn dɔjī té jōo mbak.

³⁴anī, ni a əhɔ ta ndéy yā Nóbā dɔm̄ té kōs̄ ō, yáa yān ké to ndíl kəȳ a əla bōl kemm̄ té tɔ al̄ ō.

³⁵Loo n̄ noō té m-ā m-ɔr̄ najē kanjē bōlón. Ba dan n̄ nge n̄ noō gətóo ní, mək̄ó i kə kérémm̄.

JOB 10

Najē n̄ Job tūr̄ əda ní, əda na Nóbā na rāā adē ojenēn̄ i yā kadē nujēn̄ seneé ngóy

¹Ndi kə kumuú ɔr̄ wurēm̄ adē m-ā m-əȳa tam̄ dɔs̄ yā nōon̄ banī m-ā m-əhɔ rōm̄ tɔ alé. M-ā m-ɔr̄ najē kə wur̄ katāá.

²M-ā m-ədə́ Nóbā na: Ī-lōō kəndā najē dɔm̄ té, ba ɔjēm̄ yáa ké majal̄ n̄ m-rāā á ī-ndángēm̄ najē n̄ té ní.

³Yáa ké tōr̄ n̄ ī-rāām̄ ní nelī a? Yáa n̄ ik̄ó ī-rāā kə jīí á tōr̄ rōí ní nelī kídēn̄ a? Rāā n̄ ī-rāā majə kə ngé kem̄ ndul gēé adē niñ rāānəñ̄ yáa gē n̄ niñ nómēm̄ ní nelī ngáȳ a?

⁴Kəa loo yāí i tītē kəa loo yā deē ndul a? Ī áa loo ī-tɔȳ deē ndul al̄ a?

⁵Ā ī-ndi kə kumií dan i ngáȳ al̄ tītē yā deē ndul a? Bālīí gē i ngáȳ al̄ tītē yā deē á

⁶kadē ī-sāā geṝ yáa ké gōté al̄ n̄ m-rāā ní ō, kadē ī-ndəle gir̄ majal̄ yām̄ ō ní a?

⁷Tá ī-geṝ majə kadē najē gətóo dɔm̄ té ō, de ké yā taām̄ jīí té gətóo ō.

⁸I ik̄ó n̄ əndām̄ ō, əbām̄ kə jīí ō, ba ngɔlaā ī-birēm̄ kə jīí ní adē ngañḡ ō, ī-sāā nuje sem̄ kōs̄ ō!

⁹Ādē əga kemií dɔ té na əbām̄ i tītē loo kəbā yáa kə nánjá beē ō, ā ī-rāām̄ kadē m-tél̄ náñḡ gogé ō.

¹⁰Ī-bōkém̄ i tītē loo bōké mba kem̄ yáa beē al̄ a? Gō té anī, ī-rāām̄ adē m-sisērī tītē yibē mba mañḡ beé al̄ a?

¹¹Ī ī-rāā ndāróm̄ ō, dām̄ ō, ba ī-téládé rōm̄ té tītē kúbē beé. Ī ī-rāā kəngām̄ gē ō, ngəram̄ gē ō.

¹²Ī ī-rāā adē m-ndi kə kumm̄ ō, ī-ngōm̄ koóm̄ ō.

¹³Tá āw̄ kə yáa kógēm̄ ké ī-mundēm̄ kemií té noō. Banī yáa n̄ ī-gir̄ kemií té ní, m-geṝ.

14I kadē ré m-rāā yáa majanī, áam̄ ō, m-rāā yáa gōté al̄ anī, éda na najē na gətóo dóm té al̄ ō.

15Ré najē i dóm té anī, yām̄ a majə alé! Ká ré najē gətóon̄ dóm té gēgē anī, kə m̄-ndi báa kə m-éla i dóm nang té, tām̄ róm̄ solēm̄ ngáȳ ō, yáa kə to kum kaȳ al̄ əsō dóm té ō.

16Ba ré m-ōr̄ dóm dōc anī, ī-ndoōm̄ tītē kagə kə a ndoō dā beé ō, yáa rāāí kə to bōl̄ ngáȳ gē ní, ī-rāādə kə nja naā té ī-rōon̄ sem̄ ō,

17Ī ēnīm̄ rōc kə ngangá ngáȳ kə nja naā té ō, wōnḡ rāāí sem̄ tōȳ dō ni kə kété ō, bütē ngé rōc yāí gē mbélēn̄ gír naā loo rōom̄ té ō.

18Ī ī-rāā ādē m-teē kem̄ kóom̄ té i tām̄ rí té? M-óy kemən̄ té kōc anī, kum deē kógēm̄ a áam̄ al̄ ō,

19m-ā m-āw̄ i sūmūú kə bádá, tītē kə m̄-ndi kə kum̄m̄ nja kógēm̄ al̄ beé ō.

20Ngolaā ní, ndō n̄ kadē m̄-ndiín̄ kə kum̄m̄ ní, naȳ i ngáȳ tō alé. I beé ní, ādē asī̄ kənīm̄ rōc ō, éyām̄ ādē m-rāā rōnel̄ gotə ndō kə séȳ beē n̄ naym̄ té ní ō,

21pá tá kadē m-ā m-āw̄ kə bē kə til̄ ō, ndíl yo ō i tū té té kanjē tél.

22I bē kə ta gír loo kə tū té i loo kə ndōc kə risə til̄ nding. I bē kə ndíl yo utē dō yáa kə kaā gō naā al̄ gē kə tū té kōc ō, loo kə kadá kə tū té i tītē loo kə ndōc kə risə til̄ nding ō.

JOB 11

Sopar əda na: Ī-tél ī-reē rō Nébā té

1Loo n̄ noō té Sopar kə Naama ōr̄ najē, əda na:

2Najē kə kōr̄ kadē asə naā beé n̄ toō kə deē tūr̄ al̄ a? I gēr̄ kōr̄ najē ngáȳ n̄ ōjə kadē najē i yā deē ní a?

3Najē kōr̄í kə kanjē kumən̄ gē rāā adē ta de gē ra kə wōyōó yaka. Ī ī-mbóo kə de gēē kanjē kadē əlan̄ rōsol̄ dōí té.

4Tá ī-nāā kəda na najē na gətóo dō yáa gēr̄ yāí té ō, Ī na i de kə *unjē njáȳ njáȳ ta kum Nébā té ō.

5Aa, m̄-ndigə ngáȳ kadē Nébā əda yān, kadē teē tan ōr̄ najē seí!

6Ni a ōjī̄ kum kedē yān kə to loo bōc té, kə majə ngáȳ al̄ naā tām̄ yā kūr̄ dōjí té. Loo n̄ noō té ā ī-gēr̄ kadē Nébā əndā njan dō yáa rāāí kə gōté al̄ gē té nja i ngáȳ.

7Ásə gēr̄ rúú Nébā a? Ásə gēr̄ bo Nébā kə tógən̄ i ngáȳ a?

8I dōc saȳ tītē dō rā ní ā ī-rāā i baȳ? Lúu tōȳ loo kə bádá ní ā ī-gēr̄ i rí tū té?

9Laa tōȳ dō nang ō, laa tōȳ bā bo ō.

- 10** Adē ré Nóbā a mān ba əho de ké najē i dɔn té ɔ, bārən saryaá ɔ anī, i náā n a ɔgən ní?
- 11** Tɔdɔ de gē n i ngé soṛ gē ní, Nóbā geṛdɔ majə. Kaa loo n majal i tū té ní, tōṛ rɔn ni alé.
- 12** De n yaa tɔy tɔgən ní geṛ najē tɔ alé. Deē malang n i ngōn kásé báy ní, to i tītē ngōn kərō ké bembéé beé.
- 13** Dan n ngəra geṛ kum yaa yai əho nang majə ɔ, dan n ā ī-séra jii kum kə rɔ Nóbā tá yā ndɔynneé ɔ ní,
- 14** ré jii tákə yaa ké majanī, ī-təgon kɔɔ ɔ, ī-lōo kəyɔ loo kem kújə yai tá kadə yaa rāa ké gɔtə al ɔ.
- 15** Loo n noo té najē a gətóo dɔi té adē ā ɔṛ dɔi dɔɔ ɔ, ā ũnjə soy tītē gində ké nɔ horoo beé ɔ, adē ā ī-ból yaa kógə́m alé.
- 16** Tɔdɔ ā ī-gír dɔ tápə yai gē té tɔ alé. A əga kemií dɔ té i tītē loo kəga n əga kemií dɔ mañ ké nūgé aw kɔɔ té ní beē.
- 17** Ndií kə kumií a majə tɔy loo ké dan kadaá. Loo ké risə til nding a tél loo ké tii unjə.
- 18** Ā ī-tél yā kəndā kemií dɔ Nóbā tá gogé ɔ, yā kənī kemií mámák kadən gogé ɔ: Ká ré yaa ké to kum kay al teē dɔi té gəgē anī, ā ī-bii kə lɔmɔɔ.
- 19** Dan n ā ɔṛ koɔ anī, de ké yā reē njébaī a gətóo ɔ, ngáy gē a gólñi ɔ.
- 20** Banī kum ngé kem ndul gē roo loo sāa nge reē diidé té ɔ, niñ əngeñ loo ké yā bɔɔn rɔdɔ al ɔ. Yaa n niñ əndān kemdɔ dɔ té ní, i kadə koɔdɔ teē ngóy.

JOB 12

Job tūr əda na Nóbā na i nge rāa deē yaa ké tōṛ

- 1** Anī Job ɔṛ najē əda na:
- 2** Rɔkum, ndusi i ndu de ké kem bēé gē malang. adē ré sji óyiī anī, kum kedə a oy sesí.
- 3** Mā m-geṛ najē tītəsí ɔ, m-taā kem kadə m-mbóo m-tɔysí al ɔ. Najē n ədaī ní de gē malang gerəñ ɔ.
- 4** Nóbā n kété bārənəñ anī ni a ndigə ní, m-ór loo bārən té. Mā n i de ké gɔtə ɔ, i de ké majə ɔtə kə taá ɔ ní, m-tél i kuṛ kəgō yā madə tan gē ɔ, yā de gē ɔ.
- 5** Najē kɔṛ ngé gē n yādé i só té ní n toó: Yaa ké yā rāa kə de ké nge rɔ tō ndoō i kídən! Najē n a ədañ ngé gē n njadé əho nang tɔ al ní n noó.

⁶De ké ngé rāā yáá majal̄ gē ndiñ loo yādé kanjē sōl̄ yáá kógēm̄ kē kem kújə tandā yādé gē t́. Ngé sāā ta Nébā gē ndiñ loo yādé kanjē kadē yáá kógēm̄ rāādé: tógádé ngóy n i nábā ké rōkum al̄ n̄ niñ gerēñ ní ngóy.

⁷Ba ré ī-dəje dā gē anī, niñ a ɔjēñī. Ī-dəje yeĭ gē anī, niñ a ndóōñī.

⁸Ōr̄ najē kə dɔ nangaá anī, ni a ɔjiī yáá ō, kānjē ké kum bā bo t́ gē aŵñ kə yáá gē ngáy yā kɔjiī ō.

⁹Tɔdɔ dandé niñ malang n̄ noō t́ ní, i nge ké rá n geř kadē i jī Kóōbē n rāā yáá n̄ noō al̄ ní?

¹⁰Yáá gē malang n̄ ndiñ kə kumdé ní, ndi kə kumuú yādé i kem jī Kóōbē t́. Koō i kem jīn t́ ō.

¹¹Ədañ na mbī na i nge geř neĭ najē gē, tītē n̄ kem ta deē i nge geř neĭ yáá gē ní.

¹²Kum kedē i bē *kum kɔō gēé ō, geř kum yáá əhɔ i de ké bālən i ngáy ō.

¹³Ba ké rōkum t́ ní, kum kedē ō, tógə ō, i kem jī Kóōbē t́. Kɔjē ō, geř kum yáá ō, i yáá yān gē.

¹⁴Yáá n̄ ni nujəñ kɔō ní, deē a rāā gogé tɔ alé. Deē n̄ ni-əhɔn dəngáy ní deē a əyən dɔɔ alé.

¹⁵Ré ni-əhɔ mañ anī, mañ əhɔ laa, ba ré ni əyɔ mañ dɔɔ anī, mañ nujə loo dɔ nang t́.

¹⁶Tógə, ō yáá ké teē majə ō, i kem jī Kóōbē t́. De ké nge ndúm̄ ō, nge rāān kadē ndúm̄ ō ní, niñ i deē yān gē.

¹⁷Ni-rāā ngé geř yáá ngáy gē adē tāmēñ mbitə mbitə ō, rāā adē kuř dɔ ngé gāng sarya gē ndi majal̄ al̄ ō.

¹⁸Ni-taā kɔɔ bē jī mbañg gē t́ kɔɔ, ba əla kúbə dəngáy rōd́ t́.

¹⁹Ni i nge rāā *ngé tuñ yáá gē kadē tāmēñ mbitə mbitə ō, ngé gē n̄ deē asə kōrdé loo kəla yādé t́ al̄ ní, ni mbéré ténidé kɔɔ.

²⁰Ni i nge rāā kadē najē gətóo kɔɔ ta ngé geř kɔjə najē ngáy gē t́ ō, nge rāā kadē kəndā maŷ yáá teē kɔɔ jī b́ga gē t́ ō.

²¹Ni-rāā adē kídēñ ngé gē n̄ de gē a rɔyñd́ ní ō, ɔr̄ tógé ngé rāā kum de gē ndoō t́ gē ō.

²²Ni i nge kɔr̄ ngērā ndɔ gir bəlo loo ké rúú ngáy t́ gē ō, nge teē kə ndíl yoó ndágá kum loo ké unjə kow t́ ō.

²³Ni-ɔsə nápar de gē kə dɔɔ, ba gō t́ anī nujə sedé sák sák kɔɔ. Ni əyɔ nápar de gē kadē teēñ kem loo yādé kə gogé, ba gō t́ anī ɔydé dɔ gúú t́ aŵ sedé loo ké rang t́.

²⁴Ni-rāā adē kuṛ dō ngār gē ké kem bēé ndi gōté al̄ ō, əyadé adē dáýñ kem dēla loo ké róbə gətóo tū té té ō,

²⁵adē mámāñ loo kum til té ō, rāādá adē ndúmāñ tītē ngé kasə rāā gē beē ō.

JOB 13

Job tūr əda na n gey kōr najē kə Nébāá kə gō kemənnéé

¹Aáá, yáá malang ní noō ní, kumṁ áá ō, mbīm̄ ōō ō, m-geṛ kum ō.

²Yáá ní sīī ī-gerī ní, mā m-geṛ ō, tá mā m-mbóo m-tōysí al̄ ō!

³Ba mā, m-sāā kōr najē i kə Nébā ké tógəñ i ngáy. M-ōr najē dō rōm̄ té i kə Nébāá.

⁴Ba yāsí sīī ngé gól̄ loo gē tāa anī, sīī i ngé rāā de gē moy ké rōkum al̄ gē.

⁵Nəngēté ī-ndiī i kə tasí ké mbóo anī, ā ī-toī tītē de ké ngāá gē!

⁶Ní, ōōī najē ní m-ā m-ōr yā nējəñ najē dō rōm̄ té ní, ī-nēlī mbīsí ōōiñ najē ní a teē tañ té kadē m-rōwñ dō rōm̄ té ní.

⁷I Nébā n úniī rīn ōrīnéé najē kə ngamaá ní a? Ī-tédaī najē gē ī-gólīnéé loo i tām̄ yāñ té a?

⁸Ī-tetiī rōsí i gōñ té a? I Nébā n ā ōrī najē tām̄ yāñ té ní a?

⁹Ré ni goō gále kemsí anī, a majə tām̄ yāsí té a? Ā ī-gólīniī tītē loo gól̄ deē ndul a?

¹⁰Ká ré sīī āwī kə gír yāsí ké ī-raī dō té loo mundē té gēgē anī, ni a gákēsí najəñ té.

¹¹Bo yā Nébā adəsí bōl̄ alé a? Ni-əla bōl̄ ké ngáy kemsí té alé a?

¹²Najē gē ní ýyī kə naā té ní, toñ i tītē bū ké əga nding beē ō, najē gē ní ütīnéé gidə rōsí ní toñ i tītē ndogē mbał̄ beé ō.

¹³Ūtī tasí! Əyāmī! Ká i rí n a rāām̄ gēgē anī, i mā n m-ā m-ōr najē!

¹⁴Ká ré i yā kadē m-əñī rōm̄ kōs gēgē anī, m-əndā dō rōm̄ danaá kōs bá.

¹⁵Rōkum, Nébā a tōlēm̄. Yáá ké kadē m-əndā kemṁ dō té gətóo. Bá tā ba, m-ā m-rā non té yā nējəñ najē dō hálóm̄ té.

¹⁶Tá i loo rāāñ ké tītē ní noō n a ajəñ ní. Tōdō deē kógəñ ké nge gól̄ loo asə ra ta kum Nébā té alé.

¹⁷Ōōī a, ōōī najē kōrəñ! Ādē najē ní m-ā m-tútésí kum ní, udə mbīsí té.

¹⁸Adē i ni n toó: M-āw̄ kə najē yām̄ no nge gāñg sarya té, ba m-geṛ kadē najē i yām̄.

¹⁹I beé ní, i náā n ndigə kəjə kadē najē i gōté al̄ ní? M-əndā dō rōm̄ danaá kōs bá kadē ré najē əhəñ anī, m-ūtē tañ ō, m-óy ō.

- 20 Nébā yām, ún yáá jōó ngóy dóm té kōs ādēm, loo n noō té m-ā m-lōō bōō rōm kōs ta kumií té.
- 21 Ún jīí dóm té kōs. Ī-lōō kēla bōl ké ngáy kemm té tō.
- 22 Gō té anī ōr najē na m-ā m-tūrī té. Aláa ré m-ōr najē anī, ā Ī-dalēm.
- 23 Yáá ké gōté al gē n m-rāā ní i kóndóng? Majal yām gē i kóndóng? Kēsō n m-ēsō wōng ō, majal n m-rāā ō ní, ójēm ādē m-geř.
- 24 Ún kumií kōs ta yām té ō, Ī-rāām madē baāí té ō, i tām rí té?
- 25 I mbī kámbó n nēl un a dáyn ní n Ī-sāā kēhōn ní a? i mu ké tutē n Ī-gey ngōdē gō ní a?
- 26 Ī Ī-ndang najē ké ngañg ngáy gē dóm té ō, yáá ké gōté al gē n m-rāādē dan balsáám té ní, Ī ēndā najēn dóm té ō,
- 27 Ī ēnī kángólá njam té ō, ēndā kumií gō yáá rāām gē té malang ō, ēndā maý gotē njam ō?
- 28 Tá mā i yáá ké a ur ndujē pul pul tītē kágē ké ur ruú beé ō, tītē kūbē ké kíndír gē esañ beé ō.

JOB 14

Job tūr ēda kē tógó na i yáá ké to wur tōr n rāā deē ndul ní

- 1 Deē ndul n dēyá ojēn ní, ndōn gē i ngáy al ō, āá tápē ngáy ō.
- 2 Ni to tītē hūtē yáá ké ndōw ba gōté anī, ndalē kōs beē ō, āy tītē ndíl kágē beē ō, ndi dan i ngáy al ō.
- 3 Tá i ni n ēndā kumií dōn té ní, i mā n āw seím kē loo sarya té ní!
- 4 I náā n asē rāā kadē yáá ké *unjē njáy njáy teē tū yáá ké majal tákē té ní? De ké asē rāā nge n noō gētóo.
- 5 Dan n ndōn ké kadē ndiñ kē kumneé i ké kōjē kōs bá ní, dan n Ī ójē kutē nāā gē ké tām yān té kōs bá ō, éja nja loo ké kadē ni māñ dō té al bá ō ní,
- 6 Ī-tūr kumií áá loo kē loo ké rang té ādē ni-taā koō séy ō, rāā rōnel ndō kōr koō yān té ō, tītē yā nge rāā kēla gír naraá beē.
- 7 Tōdō kágē ēndā kemēn dō yáá kógēm té báy. Ré deē tégān kōs anī ni-tél sitē gogé ō, asēn tōō ta jīn gē al ō.
- 8 Ká ngēran tōgēn i bégá gír nángāá, aké bēdēn oyín i kōs kum bumbérú té gēgē,
- 9 ré usē mañ otēn anī ni sitē ō, tōō ta jīn gē tītē yā ngōn kágē ké dūú ō.
- 10 Banī gō rōō a oy ō, a sitē ō. Dan n koō deē teē kōs ní ni i rá?
- 11 Mañ bā bo ĩi ō, mañ bā gē ĩiñ ō, loo tutē kám kám kem kārdé gē té ō.

- ¹²De gē ní oyñ ní a iññ dɔ́ alé. Niñ a ndólēñ al̄ ō, a iññ dɔ́ bī té al̄ ō, báté kadē dɔ́ rā gətóón kɔ́.
- ¹³Nángēté ī-bɔ́m̄ i bádá anī, loo ní de ká koy gē toñ tū té ní anī, nángēté ī-ngōmēñ i báté kadē wōng yāi mánēñ kɔ́ anī, nángēté ɔ́jə i ndɔ́ gē ká kadē gírdá gāng a, a əga kemií dɔ́m̄ té anī,
- ¹⁴banī deē ní oy ní a tél yā ndi kə kumneé báý a? Ré i beé anī, dan ní m-ā m-rāāñ kəla ngámbá ní, m-ā m-ngóō báté kadē nge māñ gíróm̄ reē unəñ ta kəla kə kété.
- ¹⁵Loo ní noō té ré ī-bārēm̄ anī, m-ā m-ndigiī. Ngur kə́ yáá ní ī-rāā kə jíí ní rāāi ngáy.
- ¹⁶Ba ngɔ́laā bāa ī-ī-téda njañ gē ō, əndā kumií gír yáá rāām̄ kə góté al̄ gē té ō.
- ¹⁷ī-ī-tūr mbáté najē yām̄ gē kem ngɔ́ngɔ́ ba ūtə ta ō, yáá kə góté al̄ ní m-rāā ní, ī-utə gidə kə hōrōó kɔ́.
- ¹⁸Bá tā ba mbaí bo əsō tétē rárak ō, mbaí kə ngañg ndótə loo yān té kɔ́ ba aŵ loo kə rang té ō,
- ¹⁹mañ əsa mbaí gē ō, mañ kə nūgé ndēr nang kə a ur ndujə ō. Kəndā kem dɔ́ té yā deē ndul ní, ī-ī-nujəñ sák sák kɔ́ ō.
- ²⁰ī-əñin nang té ō, ni-aŵ i kaŵ kə njóm̄ gē té ō. ī-ī-tūr ta kumən kɔ́, adə deē ɔ́an a gerən tɔ́ al̄ ō, ī-təbān kɔ́ ō.
- ²¹Rɔ́yñ i ngánən gē a geṛ al̄ ō, əlan̄ i rɔ́sɔ́l̄ dɔ́dɔ́ té a usən al̄ ō.
- ²²I dā rōn nəkó ngóy kə kərneé n ɔ́a tápə ní, i wurən nəkó ngóy kə kərneé n tōrən ní.

JOB 15

Elipaj əda na: Nge kem ndul a teē kum té alé

- ¹Loo ní noō té Elipaj kə Teman ɔ́r najē, ni-əda Job na:
- ²De kə nge kum kedē kə tītí ī ní toō a əsa i nəl n a ndiñ kə kumneé ní a? Najē tūrən i najē kə əhɔ́ naā al̄ tītē ní noō a?
- ³Najē gē ní ɔ́ydá kə naā té ní, kumdé gətóo. Yáá malang ní ədá ní, nge kə to kun rāāñ yáá gətóo.
- ⁴ī-āŵ báté ī-nujə kə bōl̄ ndíl yáá yā Nábāá kɔ́ ō, ī-nujə kə gír yáá kə dɔ́ yáá té ta kum Nábā té kɔ́ ō.
- ⁵Yáá kə góté al̄ gē ní ī-rāā ní, əndā najē taí té ō, ī ún i najē kɔ́r ngé kɔ́r najē kə ngamaá gē ō.
- ⁶I najē kə taí ikó té n gāng sarya dɔ́i té ní, ba i mā alé. I najē kɔ́rī n əndā najē dɔ́i té ní.

- 7 I i Adam a? I i n ojīnī kété ní a? Ojīnī kété no ngán mbaī gē té a?
- 8 Koō naā yā Nébā ní i i kum té, adē óy kum kedē ké tū té tām yāi ikó té ngóy a?
- 9 Yáá ké i i-geē ké jii jə-geē al i rí? Yáá ké i i-geē kum ké i yáá ké mbā tām yājí té i rí?
- 10 Áā, *kum kō kógēm, adē i deē kógēm ké tōgə bōga i danjí té ō, tá madēn ní bālēn i ngáy tōy yā bōbī ō.
- 11 Najē gē n Nébā ɔ̄ səlēn kemií ō, ngé gē n j-ɔ̄ seí kə looneé ō ní, i yáa al ta kemií té a?
- 12-13 Ngarā kemií ndórī aŵ seí say i najē rí té? Dan n i-tūr ta wur katē yāi kē dō Nébā té ō,
ɔ̄ najē ngáy ō ní, i-mbel áájí kə kēlá kemií i najē rí té?
- 14 Deē ndul i rí ké ngáy á rāā tītē ké ni i de ké *unjē njáy njáy ní? Deē n i dəyá n ojən ní i rí á əda na ni na i de ké gōté ní?
- 15 De ké *tál gē yā Nébā gēgē Nébā ənī kemən adədé al ō, dō rā i ké *unjē njáy njáy ta kumən té al ō.
- 16 Anī deē ndul n i yáá ké to yēng ō, nujə kōs ō, rāā yáá ké gōté al lāv ngáy tītē loo kəy mañ beé ō ní, yān i ké to ráá al a?
- 17 Ōō najē yām, m-ā m-ójii yáá kógēm kadē i-geē, yáá n m-áa majən ní, m-ā m-ójə gotə.
- 18 Yáá n ngé kum kedē gē əngeñ jī kaadé gē té ní, ɔ̄jən gotə kə ta njaá kanjē mundē yáá kógēm.
- 19 I niñ ngóy n Nébā adədé dō nang ké yādé té ní. Dan ngeé n noō té ní tārā kógēm ké udə dandé té gətóo.
- 20 Áā, nge kem ndul ndi i kə sōlōó kə dō ndō gē ō, bāl gē n adēn de ké kumən ɔ̄ɔn al ní, ká i kóndóng gēgē anī,
- 21 ndū yáá ké to bōl gē a bārēn ta mbīn té. Ni-ndi kem lom ké ngáy té bá tā, ba nge nujə loo aŵ yā kənīn rōs aláa?
- 22 Ni-taā kem kadē ré na n-udə kum tíl té anī, n-a n-teē tō al ō, kaskar to a ngóon ō.
- 23 Əndānēn i kə rī kadē ni i dā yā māī gē. Ni geē kadē yáá n to a ngóo tan ní, i ndō ké risə til nding.
- 24 Wur kəl ō, sōl ō, a əlañ bōl ké ngáy kemən té. Niñ bēgān naā dən té tītē mbañg kógēm ké əndā dō rōn danaá yā kənī rōs kə ngangá beē.
- 25 I tōdō ni un jīn dōs yā rōcōn Nébā ō, ni tósə gātē Nébā ké tógən i ngáy ō.
- 26 Ni əga dən nang té ba əla ngōdē dō Nébā té, der yān ké ndeē utē gidə rōn.

- ²⁷Yibēn rāā adē ta kumēn ndélē ō, mbólēn rāān adē bo lúté lúté ō.
- ²⁸Kété ní ni-ndi i kem bē gē ké nujēñneé sák sák kōó té ō, i kem kújə gē ké deē ndi kemeé tɔ al té ō, tɔdɔ i kújə gē ké a rāān i loo tésō kōó gē.
- ²⁹Banī ni a asə tél de ké nge kənge yáá ngáy al báté, alaa yáá kənge yān a to alé. Ni a tél de ké bo kem bēé alé.
- ³⁰Ni a teē kōó kum til té alé. Ni i kāgē ké hor ɔɔ ta jīn gē kōó! Koō ké ta Nébā té a unən yā kaw seneé say kōó.
- ³¹Ādē ni-əndā kemən dɔ gól loo té alé, na sōgə ndúm ta róbə. Tɔdɔ gól loo a tél yáá kəndā nja yān.
- ³²Yáá n noō a rāā yáá kété pá tá kadē ni a oy báý ō, ta jīn gē a sitēn tɔ al ō.
- ³³Kanēn ké bogéro gē a tésōn kōó tītē kan *kāgē nduú beē ō, hūtēn ké ndōbē gē a urēn kōó tītē hūtē *kāgē olibə beé ō.
- ³⁴Āáá, gír kojə yā nge kem ndul a ojə ngōñ al ō, hor kógēm a ɔɔ kújə tandā gē yā de ké nge kəndā yáá jī de gē té nujəñ najə ō.
- ³⁵Deē n ndān i ngōñ yáá ké majal ní, a ojə i yáá ké to kum kay al ō, yáá n ni núm kemən té ní, a gól i ngarə kemən nəkó ō.

JOB 16

Najə n Job tūr əda kə tógó ní, əda na de ké kum té yān na ndi dɔ rə té noō

- ¹Anī Job ɔr najə əda na:
- ²M-ōō najə ké tītē n noō nja i ngáy. Siī malang i ngé sɔl kem de gē ké i-njébaī loo ngáy.
- ³Siī édamī na: Najə ké kanjə kumən gē n noō gírdə a gāng i réngáy té ō, i rí ké tōr róm n ɔsə seń ta tūr kəda beé ō ní.
- ⁴Ré yáá n rāām toó i siī n rāāsí anī, mā m-ā m-ōr najə i tītē yāsí beé ō. M-ā m-óy najə gē kə naā té yā kɔr sesí majə ngáy ō, m-ā m-wél dóm yā kəjəñ kadē kumñ ɔɔm ō,
- ⁵m-ā m-éla gɔ kemsí té kə najə ké tam té ō, tam ké hólō a tél i dáwá ké nge rāā kadē kemsí tetə kə nang té ō.
- ⁶Ré m-ōr najə anī, rō tōr yām dəba séý al ō, m-ndi i tam mbóo anī, ni əyām al ō.
- ⁷Ké rōkum té báa, Nébā taā tógém malang kōó. De gē n ndiñ gīrēñ gidəm ní, ni nujə sedə malang kōó.
- ⁸Dɔ kumñ n i-rāā adē sáá kídé ní tél i yáá ké kum té yām. Kuñg n m-ūng ní sekēm ō, əndā najə dóm té ō.

- ⁹Ááá, ni ngōdē gōm kə wōngōó yā réyām naā té, ni ngor gogən mur mur dóm té, madē baám əndā kumən ké saan pírírí dóm té.
- ¹⁰Ta de gē ra kə wōyōó dóm té. Niñ əndañ mbórém ō, tájēmēñ ngáy ō, kánēñ naā kə dóm té ō.
- ¹¹Nébā əlam kem jī ngōñ ké dūú ké kuř dən gətóó té. Ni əlam kem jī de ké ngé rāā yáá gōté al ngáy gē té.
- ¹²m-ndi loo yām jəke anī, ni-reē mbəreñ, əhəm góra gōm té ō, nujə señ sák sák kōó ō, gō té anī rāām i yáá ké yā kadē ni ser kə gərə yān gēé té.
- ¹³Kum gərə yān gē n ni túrdé ní gīrēñ gidəm əlan ta naā té gejə. Ni túrēm kə kum gərə yān gēé, adē kum gərə əsə dūnēm teē dām kórēy té kanjə kadē ni-áá kum tō ndoō yām ō, ni-rāā adē đáyím dəyā nang té ō.
- ¹⁴Ni-əla ngōdē dóm té tītə nge rōō kógēm ō, ni əndañ ō, adēm do ba tél adēm do báy tɔ ō.
- ¹⁵M-ūr kūbē kəhə ndoō m-əla róm té m-ūtəñ təre doo gē ō, m-əla nətə nom kum bumbérú té ō.
- ¹⁶m-nōō ngáy adē kumím kərə káté káté ō, deē áá yo do kumím té geř ō.
- ¹⁷Tá jīm rāā yáá kógēm kə dónó al ō, ndōy yām i ké *unjə njáy njáy ō.
- ¹⁸Do nang, bó i-lōō kəga náñg kutēñ do mósém, ādē de gē oōñ kər yām kə loo gē té!
- ¹⁹Əla gir ngəlaā ní, de ké kum té yām kógēm i do rā té noō. Ááá, m-āw kə deē kógēm dōó noō ké ni i nge kəda najə ké kum té yām.
- ²⁰Madē tam gē mbóon señ, banī m-áá loo kə rō Nébā té i kə mañ nōó kumím té.
- ²¹Ādē de ké kum té yām tōtēñ naā do najə té kə Nébāá tam yā deē té, tītə n deē a rōón do deē ndul madēñ té ní.
- ²²Ááá, ādē ni-əla tan tū té, tōdō ndóm gē i ké tēdañ kōó ō, m-ā m-āw i kə do róbə ké deē ugē tū té a, a tél tɔ al ō.

JOB 17

Najə n Job tūr əda kə tógó ní, əda na n-əndā kemən do yáá kógēm té tɔ alé

- ¹m-taā koō sété ō, ndóm gē a təgāñ i mbée ō, ta bāá dubēm ra i ké wōyōó ō.
- ²I ngé mbóo kə de gēé gē n gīrēñ gidəm ní al a? Najə ké tōr gē n tēdañ dóm té ní əgēm loo bī.
- ³Bó Nébā, əndā rōí ta najə yām té. Kanjī i ní, i náā ké rang n a ndigə kəndā rōn ta najə yām mā té ní?
- ⁴Rōkum, i əgē kemdə geř najə kōó, adē ā əyáđé kadē tetēñ rōō alé.

- ⁵Deē əla gō madē tan gē té ta kəsa yáa, banī əya ngánən gē adē ndi ngóōn ta yáa kəsa ké tām yādé niñ té sété.
- ⁶Rāāmān ādē m-tél i kuṛ kəgō yā de gē. m-tél i deē n de gē a tībēn hōr dan kumən té ní.
- ⁷Wur kəl sitē kumm kōó. Rōm i kum til té.
- ⁸De ké sūmūú gē aṅn anī ɔr kumdá. Deē n najē gətóo dɔn té ní, rāa wōng kə de ké nge gól looó.
- ⁹Banī de ké gōté əho hál ké gōté yān jīn jōó ō, ādē deē n jīn *unjē njáy njáy ní, əho rōn tɔgə loo nja ké jōó té ō.
- ¹⁰Yāsí sīi madóm gē tā a ī-reēi, ī-tél ī-reēi malang! M-ā m-ənge deē kógóm ké nge kum kedē dansí té alé.
- ¹¹Ndōm təgā, yáa n m-ójə rāa ní, yáa n kemm gey ní, ta to siriri kōó.
- ¹²Niñ ədañ na loo ké ndōó na i loo ké kadaá, ədañ na loo a tīi ngɔr, tá loo a tībə i mbée.
- ¹³I rí n kə m-əndā kemm dɔ té ní? Loo ké bádá i loo ndi yām. M-ənā yáa toṛi i kum til té.
- ¹⁴M-éda bāá dubém kə tógó na: Ī i bəbém ō, m-éda kuṛ kə tógó na: Ī i kóúm ō, Ī i ngókóúm ké dəyá ō.
- ¹⁵Ní, kəndā kem dɔ yáa té yām n to rá? Kəndā kem dɔ yáa té yām ní, i náa n aṅn say gerən ní?
- ¹⁶Ni a aṅw sem bádá, j-əsō naā té mbak, j-aṅw báté j-ugē kum bumbérú té.

JOB 18

Bildad əda najē gūmbē ké tām yā nge kem ndul té

- ¹Loo n noō té Bildad ké Suwa ɔr najē, əda na:
- ²I réngáy té n a asəsí kɔr najē ké tītē n noō gē ní? Ī-gírī yáa ba gō té anī j-ɔrī najē.
- ³J-əyaī adē rāānjí mbóo de gē té i tām rí té? I tām rí té á ī-rāājí i de ké kuṛ dɔdɔ gətóo gē té ní?
- ⁴Yái Ī n wōng a rāāi anī ā ī-réyā i rōi ní, i gár kadē dɔ nang tél loo ké deē gətóo tū té ō, kadē mbaī ndóté kōó loo ran té ō, najē yái Ī té a?
- ⁵Aáa, loo ké unjē kow yā nge kem ndul a oy ō, hor ké dan sīl yān té a unjē tɔ al ō.
- ⁶Hor ké unjē kow a oy muk kem kújə tandā yān té ō, hor lámhá ké dɔn té a oy ō.
- ⁷Njērā n kété ni a njērā i kə tógó ní, gō a tél yā sɔl kōó ō, yáa rāān nəkó ké loo mundē té gē a əganən bədē té ō.

- ⁸Tɔdɔ njan a aw seneé yā kəlan kum réng té ɔ, ni a əla njan kum gumbə té kadə əhɔn ɔ.
- ⁹Gumbə a əhɔ gándən, kum kōkəmkōy a túy yā kəhɔn.
- ¹⁰Kəlá n a əhɔn ní, i ké rāān náng dɔ té kɔ́ ɔ, əjañ bəlo mbē dɔ róbə njān té ɔ.
- ¹¹Yáá ké to bɔ́l gə teēn kə ta gə té əlañ bɔ́l ké ngáy kemən té. Niñ unəñ gɔn tɛ tɛ, tэндān njadé gotə yān té.
- ¹²Bɔ a taā tógən kɔ́, kum tɔ ndoɔ i kadən té ngɔr ngɔr.
- ¹³Kum tɔ ndoɔ ní a əsa núsə ndārən gə ɔ, yáá ké majal ngáy ké əsɔ dɔ de gə té kem bēé a əsa jīn gə kə njan gə ɔ.
- ¹⁴Kújə tandā yān n ni-taā kem kadə yáa na a rāān kemeé al ní, a reēn yā kɔrən kemeé kɔ́ dɔ gúú té, yā kaw seneé rɔ mbañg ké nge kəla bɔ́l kem de gə té.
- ¹⁵Kújə yān a ra i kem karī, de ké rang asə ndi tū té. A selān bursu dɔ dɔ nang yān té.
- ¹⁶Ngəran gə a tutəñ nang té ɔ, a tégān ta jīn gə dɔ́ kɔ́ ɔ.
- ¹⁷Əga kem de ké dɔ nang té gə dɔn té tɔ alé. A bārən rīn loo kéréy té dɔ nang té tɔ alé.
- ¹⁸A mbərenəñ dan loo ké unjə kow té yā kənīn kum til té ɔ, a təbānəñ kɔ́ dɔ nang n de gə ndiñ tū té i ké njóm gə té ní ɔ.
- ¹⁹Ngōnən ké gir kojə yān té ké yā kaw kə ta ndoneé kum kə kété gotən té a gətóo ɔ, dan de gə malang ké kem kújə yān té ní, deē kógə́m ké yā teə a gətóo ɔ.
- ²⁰Yáá n əndān dɔn té kadə rāān ní, ɔr kum de ké no bē té gə ngáy ɔ, yɛr kum de ké gir bē té gə ngáy ɔ.
- ²¹Adə niñ a ədañ na: I yáá n noɔ ngóy n nay loo bɔ́s rɔ yā de ké majal té ɔ, yā kojə yān té ɔ ní. Loo n toɔ i loo ké kété de gə gerəñ Nə́bā tū té alé.

JOB 19

Najə n Job tūr əda kə tógó ní, əda na nge rɔ́s dɔn té a jī yān na i ta tɔ́l ta té

- ¹Anī Job ɔr najə əda na:
- ²Ā ĩ-rāāi kumrī ndoɔ té kə najá ɔ, ā ĩ-rējəmī kə najá ɔ, i báté ndɔ ké rá té?
- ³Ī-tájəmī nja kutə kɔ́ bá. Rɔ́sɪ sɔ́lɪ loo rāām yáá ké tōr té al a?
- ⁴Ká ré ké rɔ́kum té m-ndúm i mbée gəgə anī, i najə yām məkó.
- ⁵Rɔ́kum, sī ĩ-télii sem kə nang té i kadə sī kó gə ĩ-togiineé kum kə dɔ́ ɔ, sī ĩ-kōlī sem tām rɔ́sɔ́l ké ngáy ké əlañ dɔ́m té ɔ.

- ⁶I beé ní, majə kadə ĩ-gerī na i Nəbā n rāā yáá ké gōté aĺ n noō seń ní ō, i ni n bĳrēm kə réng yāneé ní ō.
- ⁷Yáá n rāāń seń dɔ gúú té ní, ré m-teē kə gírneeé ndágá anĳ, deē tūrēm najə té alé. Ré m-bār yáá kadə deē dijĳm gəgə anĳ, de ké yā gāng sarya yām kə gōó gətóo ō.
- ⁸Ni-dēsé yáá róbəm té ɔgēmneeé māń ō, ni-ənĳ til dɔ kəlá róbə yām gə té ō.
- ⁹Ni-ɔr kɔsə gɔn yām kɔó ō, ɔr *jākā mbang ké dɔm té kɔó ō.
- ¹⁰Ni-gāng ngəram kə loo gə té malang adə m-óy kɔó. Ni-ɔr kəndā kem dɔ té yām kɔó tĳtə loo kɔr kəgə beé.
- ¹¹Ni bəgā wōng yāń dɔm té ō, rāām i madə bəān kógēm té ō.
- ¹²Būtə ngé rɔó yāń gə reēń reē ké to ból ngáy. Niń njarən róbə tām yādé té bátə reē ugəńneeé róm té ō, gĳrən gidə kújə tandā yām ō.
- ¹³Ni-təbā ngákóóm gə róm té kɔó əndədé say ō, ngé gə n geřmən ní, rāāń rɔdė i tərā gə té tām yām té ō.
- ¹⁴Ngéém gə əyāmən kɔó ō, dɔ madə tam gə ndígənaləm kɔó ō.
- ¹⁵Mbā yām ké kújú góm té gə ō, ngé kəla yām ké dəyá gə ō, rāāmən i tərā deē té. Mā i tərā kɔr ta kumdé té.
- ¹⁶m-bār nge kəla yām ké dəngam anĳ, ni ndigəm alé. m-rāāń bó kə tam gəgə, ni tūrēm najə té alé.
- ¹⁷Koó ké tam té i yáá ké yər tam yā nəyám té ō, neĳ ngán kemm gə seń tɔ aĺ ō.
- ¹⁸Ngán ké dūú gəgə kídəmən, m-ĳ dɔó anĳ niń tāmən seń.
- ¹⁹m-tél i yáá ké to yər kum tam yā madəm gə ké j-ənĳ kemjĳ j-adə naā malang té ō, ngé gə n m-tárdé ní gəgə a, tél a rɔómən i mbée ō.
- ²⁰Ndārəm law gidə kəngām gə ō, dām ō. m-teē kum té i kə ndār gidə gɔgəm.
- ²¹Sĳ madəm gə, áá kum tō ndoó yām té, áá kum tō ndoó yām té, tɔdō Nəbā əndań.
- ²²Ī-ngɔdəmĳ tĳtə n Nəbā a ngɔdəmən ní i tam rĳ té? Dām asə tasĳ aĺ i mbée a?
- ²³Aa, m-ndigə ngáy kadə ndangən najə kɔrəm, kadə ndangən kadə to ngándáng!
- ²⁴Kadə ndangən kə gində ké ta kataá ō, kə gində pəɔm ō.
- ²⁵Mā m-geř majə kadə nge gāng dɔm ndi kə kumneeé ō, m-geř kadə a ĳ dɔó gō gogé dɔ nang té ō.
- ²⁶Dan n a nujən ndārəm kɔó anĳ, m-ā m-áá majə Nəbā.
- ²⁷Məkó m-ā m-áá kə kumm. I mā n m-ā m-áá ní, ba i de ké rang alé. M-ór ngáy loo ngóo kum mbang ngeé n noó tá.

²⁸Siī ī-dəjeī rōsī najē édaī na ké ā ī-rāāī i baý n ā ī-rāāīneé yáá ké tōr, yā kəngen yáá ké yā kəga rō gidə té, ba rāān sarya seneé ní wa.

²⁹Ī-bōlī kaskar ké kadē a əsəsī siī kó gē, tōdō taya lagəra gō yáá té a reē kə yoó dəsī té. Majə kadē ī-gerī na sarya kógēm to noó!

JOB 20

Sopar əda na yáá ké tōr na rāā nge kem ndul

¹Loo ní noó té Sopar ké Naama ər najē əda na:

²Yáá gē ní kem rāā yām tél reē seím dō té ō, loo tégā ní m-tégā taím sété ō ní n toó:

³M-ōō yáá ndóō kógēm ké to tájē ndū ngáy tām yām té, banī dóm ədam najē ké yā kadē m-tūr m-əda dō té.

⁴⁻⁵Nəkó ní jóo toó, əla gir ndō ní əndānəñ deē ndul dō nang té ní, tetə rōō yā ngé kem ndul gē aŵ say ál ní ī-geř ál a? Rōnel̄ yā nge kídē yáa yā Nébā i rōnel̄ ké dan i ngáy alé.

⁶Ká ré ni ngāl bātə ugəñ dō rā té gēgē, ká ré dən ədəñ no rā gēgē anī,

⁷ni a gətóo kōó i ké njóm gē té, tītē ní yedən gətóon ní beē. Ngé gē ní kété aənəñ ní, a ədañ na ké ni i rá wa.

⁸Ni a aŵ tītē loo kaw nī kōó beé. I náā n a əngen dan ní tēbānəñ adē ni aý aŵ kōó tītē yáá ké deē aā kem nī té dan ndōó beé ní.

⁹Deē ní aən kété ní, a aən tō alé. Loo ní ni-ndi tū té ní gēgē a, loo ní a aən tō alé.

¹⁰I gár kadē ngánən gē əgāñ tətō ngé ndoō gē ō, nəkó a tél kə yáá ní ənge kə ta róbé ké gōté ál ní yā kadē gogé kə jīneé ō.

¹¹Kem kəngān ngañg tītē yā de ké balsáa beé bá tā, ba ni a oy i kə balsáaneé.

¹²Yáá ké majal̄ nel̄ tan ngáy adē ni bōōn i gir kəlā ndon té.

¹³Nel̄ tan ngáy, adē a əsan i jəke jəke kanjə kəyan dōó ō, ni ngōmən kem tan té báý ō.

¹⁴Yáá ní ni-əsa ní ndum kemən té ō, tél kong lī kemən té ō.

¹⁵I gár kadē tōmbē yáa kənge gē ní ni táā jī de gē té ní, yáá ní ur kemən té ní, Nébā rāā adē tōmbē kōó.

¹⁶Yáá ní ni njībē manən ní, i kong lī. Ndō lī kakém a tōlən.

¹⁷Yibē tejə ké ngáy tītē bā ō, yibē mba ké ngáy tītē mañ dō mbaī ō ní, kum de ké majal̄ a aə tō alé.

¹⁸Ni-tél kə yáa tətōneé adē gogé, tōdō ni asə kur alé. Yáá ní a rāā majə seneé alé. Ni a rāā rōnel̄ yáá ní ni-ənge tū gātē yan té ní alé.

- ¹⁹Tɔdɔ ni-əsa tətɔ ngé tógə gətóo gə ɔ, əyɔdɛ kɔɔ ɔ, taā kújə yádɛ ɔ, ni-rāā kújə kógə́m al ɔ.
- ²⁰Dan n yáá asə tan al ní, yáá kógə́m ké tū yáá kənge yān gə té ké ni a asə ngɔ́m a gətóo.
- ²¹Kəsa wa yān rāā adə yáá mān tan alé, adə ni a ndi majə dan i ngáy alé.
- ²²Ni-ndi i dan yáá kənge ké ngáy té, banī wur kəl əsɔ dɔn té, ngé rɔ tɔ ndoɔ gə malang a tetə́n jidɛ dɔn té.
- ²³Dan n ndi a káñ yáá kə kemən té kadə rosə kemən anī, Nə́bā a bə́gā wōng yān dɔn té. Wōng ní a edə ké mañ té dɔn té kum gotə yáá kəsa.
- ²⁴Ré ni ay ta yáá rɔɔ ké rāā kə gindī́ té anī, gə gərə ké rāā kə gində nə́ngá kasaá a ɔsən kadə teē dām kéré́y té.
- ²⁵Ni mbī́r kum gərə ɔ́r, kum gərə ní teē rɔn té. Dan nə́kɔ́ n kum gərə teē wurən té kɔɔ mbatə anī, bɔ́l ké ngáy udə kemən té.
- ²⁶Loo malang n ni bɔɔ rɔn tū té ní, loo ké risə til nding udə tū té. Hor kógə́m ké deē ɔsə gir alé ɔɔn. Yáá ké to kum kay al teē dɔ gotə yáá n nɔy kem kújə tandā yān té ní!
- ²⁷Dɔ rə ɔjə yáá ké gɔtɛ al n ni-rāā ní kə ndágá wáńg ɔ, dɔ nang teē kə girneé dɔɔ ɔ!
- ²⁸Yáá kənge ké kem kújə yān té ay aw kɔɔ ndɔ wōng yā Nə́bā té tītə mañ ké nūgə beé.
- ²⁹Yáá n Nə́bā ngɔ́m tām yā nge kem ndul té ní n noó, yáá ndəbā n Nə́bā adən ní n noó.

JOB 21

Najə́ n Job tūr əda kə tógó ní, əda na ndi majə́ yā ngé kem ndul gə na i yáá ké to rɔ́kum

- ¹Anī Job ɔ́r najə́ əda na:
- ²Ōŏi a, ōŏi najə́ kɔ́rə́m, i tītə́ n noó n ā ī-sɔ́līnɛ́e kemŕm ní.
- ³Ī-tégāi tasí dɔ́rń té, anī m-ā m-ɔ́r najə́. Ba ré m-ɔ́r najə́ oy anī, ásiī mbóo seḿ.
- ⁴Deḗ n m-ā m-nɔ́o rɔ́m dɔn té ní i deḗ ndul a? Ní loo kadə́ m-tégā tań i bay?
- ⁵Ī-tūrī rɔ́sí kə rɔ́m té anī yáá a ɔ́r kumsí, yā kadə́ ā əndāi jisí tasí té.
- ⁶Dan n əga kemŕm məkɔ́ dɔ yáá malang n rāām té ní, bɔ́l rāām ngáy ɔ, dām ndām ngaa ngaan ɔ.
- ⁷Ngé kem ndul gə ndiń kə kumdé ɔ, tɔgə́n bə́ga ɔ, tógédə́ aw kum kə kété kété ɔ, i najə́ rí té?
- ⁸Ngáńdɛ́ gə ndiń ngańg kadədɛ́ té ɔ, Niń ɔ́ń ngán kaadé́ gə ɔ.

- ⁹Lom i kem kújə yádé t́, adē gerēn yáá ké to bōl alé. Ndéy yā Nébā ɔdə rōd́é nja kógēm alé.
- ¹⁰Mañg ké bəra yádé tál ké kóo anī, a ndān i ngōn ō, kóo mañg yádé ɔr ngōn alé, ba ojə i ngōn tá ō.
- ¹¹Niñ əyañ ngándé gē adē rāān walya tītē bütē yáa kuī gē beé ō, əyañ ngán kaadé gē adē kógēm naā ō.
- ¹²Niñ dānēn gō pā yádé gē i kə kɔdɔ́ ō, kə kəndeé ō, kōrēn nal rāānneé rōneī ō.
- ¹³Niñ ndiñ majə báté kadē ndōd́é təgān. Kum i ngáy al anī, niñ i bádá kōs.
- ¹⁴Tá kété ní, niñ ədañ Nébā na kə ɔr rōn rōd́é t́ kōs, na neĺd́é geṛ róbə yān gē alé.
- ¹⁵Nébā ké tógən i ngáy ní, ké asə kadē deē rāā bəlo yān wa. Ké deē a ənge i rí gir rāān bó t́ wa.
- ¹⁶De gē ngeé n noō ní ndi majə yádé i kem jīd́é niñ kó gē t́ al a? Loo n noō t́ ní najə n na: Ādē yáá ké rāā loo mundē t́ yā ngé tōl de gē i rōm t́ ngər alé ní, kum kədan na i rí?
- ¹⁷Hor lám̄ba yā ngé tōl de gē a oy i dɔ́ dɔ́ a? Yáá ké nujə sák sák a teē dɔ́d́é t́ i dɔ́ dɔ́ a? Nébā a rāā wōñg sedé i dɔ́ dɔ́ a?
- ¹⁸Bá ta ba de gē ədañ na: Ādē niñ toñ tītē mu ké nəl un aṽn beé ō, təsá ké nəl mañ ɔy aṽn beé ō.
- ¹⁹De gē a ədañ na Nébā na ngōm ndéy yā bɔbē ngōn tām yā ngōn t́ a? Ādē yáá ké tōr rāā bɔbē ngōn nəkó t́ bɔbē ngōn geṛ!
- ²⁰Ādē ni-aa nujə n ni a nujə sák sák ní kə kumneé ō, ādē tan nāā wōñg yā Nébā ké tógən i ngáy ō!
- ²¹Tɔ́d̄, dan n gir ndō yān gāng kōs ní, yáá n a rāā ngánən gē gotən t́ ní usən alé.
- ²²Nébā n i nge rāā sarya mósə de ké ay nang t́ ní, i ni n deē a ndóon yáa gē n noō ní a?
- ²³De kéréy ké tógən i ngáy báy ō, ndi majə ō, ndi kə lɔmɔ́ ō, gāng oy.
- ²⁴Yibēn rāā adē ngēl kadən gē ɔyñ ō, kem kəngān ngañg ō.
- ²⁵De ké madē ndi kə wur kataá ō, tan nāā yáá n i ndi majə ní al ō, ba əsō oy.
- ²⁶Niñ malang toñ gir nángāá ō, kəde gē taān rōd́é malang ō.
- ²⁷Mā m-geṛ gir ké kemsí t́ majə ō, yáa gē n ā ī-gírī dɔ́m t́ ní, m-geṛ ō.
- ²⁸Tɔ́d̄ sīl édaī na ké kújə yā deē n kumən ɔon al ní ké i rá wa, ké i rí n rāā kújə tandā yā ngé gāng róbə gē ní wa.
- ²⁹Ngé njērā mbā gē ní, ī-dəjeid́é najə al a? Ī-gerī kum najə kōrd́é al a?

³⁰Ndō n yáá ké majal teēn do de gē té ní, ngōmēn nge kem ndul adē teē kum té. Ndō wōng té anī, bōōnēn adē yáá do rōn alé.

³¹I náā n a cjen hálēn ké majal ta kumēn té ní? Yáá ké majal n ni-rāā ní, i náā n a egān kārā ní?

³²Ni-oy anī, de gē dānēnēn bádá o, ngōmēn do bádēn o.

³³Nāng ta kōsē ké kum wól loo té hólō tām yān té o, de ké kem bēē gē malang dānēnēn bádá o. Deē asē tēda kutē ngé reē yon té gē alé.

³⁴I beē ní, ī-nāāi sōl kemm kē najē ké kanjē kumēn gēē i tām rí té? Yáá n teē tū najē gē n sī ī-tūr édaī té ní, i yáá ké gōté alé.

JOB 22

Elipaj əda na Job na rāā yáá ké gōté al rōkum

¹Loo n noō té Elipaj ké Teman cō najē əda na:

²Deē ndul asē rāā yáá kógēm ké majē tām yā Nóbā té a? Ni asē rāā yáá kógēm ké majē tām yā rōn nākó té i dan n kumēn edē ní.

³Hál ké gōté yāi neī Nóbā ké tógēn i ngáy a? Ré ī-tūr hálī anī, ni a ənge i rí girí?

⁴Najē ké yā kunēn najē do n té kōó n ni a cō seī o, kaw n ni-aw seī saryaá o ní, cje kadē ni bōlī i mbēe a?

⁵Rōkum, kem ndul yāi i ngáy, ta ngóy yáá rāāi ké gōté al gē gətóo.

⁶ī-tāā yáá tēnā yáá jī ngákóóí té kanjē kumēn, ī-tāā kūbē yān ké kal kógēm beē jīn té.

⁷Deē n kēndā mañ rāān ní, ī adēn mañ o, deē n bō rāān ní, ī cōgēn yáá kēsa o.

⁸Deē n a oō bē i kē tógó ní ənge do nang o, deē n de gē ndigēn najē yān ngáy ní n ndi tū té o ní.

⁹ī-tēbā dəyá ké ngé ngaa koy gē adē awn kōó jīdē karī o, ī ī-rāā kum ngán hal gē ndoō té o.

¹⁰I tām najē n noō té n əyān gūmbē adē gīr gidī o, bōl ké ngáy nujē kemií gidē kógēm o ní.

¹¹Al bāa, i loo ké risē til nding adē áá loo to al o, i mañ ké ngáy ké un doí kōó o.

¹²Nóbā ndi i doó do rā té al a? Áá no rā n tēyō gē ndangēn ngururu tū té ní, i doó say ngáy rōkum.

¹³Loo n noō té bāa, əda na ké i rí n Nóbā asē geī wa, ké ni asē káá loo kum kil mañ ké risē til nding té yā rāān sarya sejí wa.

- 14Kiĭ mañ gē na utēñ ta kuməñ kōó, adē na asə kaa loo alé. Ni na njērā a gīr na i gidə dɔ rā ngóy.
- 15I beé ní, ĩ-ndigə kun róbə ká jóó n de ká háldə nujə kōó gē unəñ ní a?
- 16Ɔyñdə awñ sedə kété kōó no ndōdə tá. Gír gisədə i tītə mañ bā ká a nugə beé.
- 17Niñ ədañ Nóbā na kə tūr gidəñ kōó tadə tá! Ké Nóbā ká tógəñ i ngáy a rāā i rí sedə wa.
- 18Tá i ni n i nge rāā kadə ndiñ majə kem kújə yādə té ní. Banī ni-əda na: Ādē yáá ká rāā loo mundə té yā ngé tōl de gē i rōm té ngər alé.
- 19De ká gōtə gē a aḡñ anī a rāāñ rōnel. De ká rōkum a əgōdə ba a əda na:
- 20Áḡāi, nujəñ madə baḡjī gē sák sák kōó, yáa gē n niñ əngeñ ní, hor ɔɔ kōó!
- 21I beé ní, ĩ-tél əndā najə yái naā té kə Nóbāā ō, ĩ-rāā adə lom to mboḡsí té seneé ō. I beé n ā ĩ-téləñ yā ndi majə gogé ní.
- 22I beé ní ĩ-taā yáá ndóō ká tan té ō, adə najə yāñ əho kemií ō.
- 23Ré ĩ-tél ĩ-reē rō Nóbā ká tógəñ i ngáy té anī, ni a tél yā rāā kadə ĩ-ndi majə gogé. Yáa malang n i yáá ká gōtə al ní, ɔrəñ bēé looí kōó āw seneé say.
- 24Gō té anī, əñī lór kum bumbérú té ō, əñī lór ká Opir kōó dan kəkəɔ gē ká kum wól mañ dɔ mbaĭ té ō.
- 25I Nóbā ká tógəñ i ngáy n i lór yái ō, i ni n i gində arjāa yái ká káñ dɔ naā té ngáy ní ō.
- 26Tɔdɔ i loo n noō té n ā ĩ-rāā Nóbā ká tógəñ i ngáy rōnel yái ká al naā té ní ō, ā ɔr dɔí dɔó yā kaa loo kum kə rō Nóbā té ō ní.
- 27Dan n ā ĩ-rāāñ bó anī, ni a oō nōō yái ō, yái i kadə ĩ-rāā yáá n əñī nduí yā rāā ní ngóy ō.
- 28Ré ĩ-gey rāā yáá kógəñ anī, yáá ní a udə róbó majə ō, loo a unjə kow dɔ róbə yái té ō.
- 29Ré tógé ngé kéréy gē gətóo anī, ā əsə kədadə na kə jūñ dɔó! Tɔdɔ ni ajə deē n əla dɔn nang té ní.
- 30Deē n najə i dɔn té ní gəgē, ni a gāng dɔn. Áḡā, deē ngeé n toō ní, a gāngəñ dɔn i kə ta kŭl jī ká *unjə njáy njáy.

JOB 23

Job tūr əda kə tógó na Nóbā mbātə kɔr najə seneé

- 1Loo n noō té Job ɔr najə əda na:
- 2M-əho rōm tɔgə kadə m-nōō rōm alé, banī bōólaā gəgē ní, túy tɔy tógám.

³Aa! Néngēté m̄-geṛ i loo ní kadē m-éngen tū té ní anī, m-ā m-āw báté yā kugē ta kōr kāgē m̄bang yān té.

⁴M-ā m-ójən gír najē yām, m-ā m-ójən yáa gē ngáy ká ɔjəñ kadē najē yām i rōkum.

⁵Loo ní noō té m-ā m̄-geṛ najē gē ní ni a tūr yā kədam ní ō, najē gē ní ni awñ yā kədam ní, m-ā m̄-geṛ kum ō.

⁶Rāā kə dónó i loo kun najē kōs do deē té yān a? I beé alé! I kadē ni nēl mbīn oñ najē yām ngóy.

⁷Loo ní noō té a tótēñ naā kə de ká súmūú do najē té ō, m-ā m̄-teē jī nge gāng sarya do m̄ té té ō, m-ā m̄-tetə rōs ō.

⁸Ba ré m-āw dām ká gír bē té anī, ni gətóo noó ō, m-āw no bē té anī, m-áa alé ō.

⁹A rāā i kəla kógēm dām mbór bē ká koo té a, m-ásə kaan noó alé ō, bōs rōn i dām mbór bē ká gelee té a, m-áa noó alé ō.

¹⁰Tá ni geṛ róbé ní m-ún ní majə. Ré ni nāām anī, m-ā m̄-teē kum té ō, m-ā m-ūnjə njáy njáy tītə lór beé ō.

¹¹M-əndā njam gotə yān té m-únəñ tóon, m-ún róbə yān kanjə tōs.

¹²Yáa ní ni-əda na kə m-rāā ní, m̄-mbāté alé. m̄-ndigə yáa gē ní ni ndang kadē yā rāā ní tōy gír yām məkó ní m-rā do té yā rāān yáa ní.

¹³Banī ni i de ká gír yān i kógēm beē ngóy, i náā n asə rāā kadē ni əyə gír yān kōs ní? Ni a rāā i yáa ní kemən gey ní ngóy!

¹⁴Ni a rāā i yáa ní əndāñ do m̄ té á i ká ndang ní, tītə ní a rāān ngé ká rang gē ní nayñ ngáy báy ní ō.

¹⁵I tām najē ní noō té n bōl rāām ngáy ta kumən té ní. Dan ní m-gír do té ngáy anī, m-éja m-bólén ká alé naā.

¹⁶Nébā rāā adə tógēm gətóo. Nébā ká tógən i ngáy rāā adə ndílém ay.

¹⁷Todō nujəñ se m̄ kōs kété no loo ní a rāā yā risə til té ní alé, banī ni ɔgē kadē loo ká risə til nding reē do m̄ té alé.

JOB 24

Job tūr əda kə tógó na Nébā əyə ngé kem ndul gē adə rāān yáa ní kemdə gey ní

¹Nébā ká tógən i ngáy ɔr ndō gē əndədə do jīn alé ō, deē yān gē aāñ ndō yān gē ní alé ō, i tām rí té?

²De gē ndótēñ kə do niñ ndōr gēé kum kə gogé ō, awñ kə bütə yáa kul ká bogə gēé do mu té ō.

³I kəro yā ngōñ hal n əho awñneé ní ō, i mañg yā dəyú ká ngaa koy n əhoñ ta kəra té ní ō.

- ⁴Tābāñ ngé rō tō ndoō gē kōs kum róbó ō, yáá n kadē ngé ndoō ké kem bēé gē rāāñ ní, i kadē niñ bōōñ rōdē kōs ngóy ō.
- ⁵Niñ toñ i tītē kārō ké bembéé gē ké rañ kem dāla loo té beē. A awñ kēlaá i kē gír looí batē yā sāā yáá kēsa ké tām yādá tá. Niñ a əngēñ yáá kēsa ké tām yā ngáñdā gē tá i kem kēsā gē tá.
- ⁶Niñ sāāñ mu bembéé tām yādá niñ kó gē tá ō, burēñ gotē kañ nduú kem ndōr yā nge kem ndul tá ō.
- ⁷Ndōs anī niñ toñ i rōdē karī sōñ kúbē ké gətóo ō, dan n kūl ōo anī, bájo ké kadē selēñ dōdē tá gətóo ō.
- ⁸Mañ ké edē dō mbalá əndadē adē nōl kúbē yādá. Niñ əhōñ kadē mbal gañg rañneé, tōdō loo ké yā kadē niñ bōōñ rōdē tū tá gətóo.
- ⁹Drēñ ngōñ hal kōs ta mba tá kadē kōon tá ō, əhōñ yáá yā nge ndoō gír yáá ké tēnā tá ō.
- ¹⁰Gēnēñ kúbē yāñ kōs adē njērā i rōñ karī ō, adēñ de ké bō rāādē gē ətōñ dō dōo kōo kē bōo ō.
- ¹¹Niñ usēñ kañ olibē kē mbalá kadē ay yibē kem ndogē yā madēdē gē tá ō, rāāñ kasē kañ *kāgē nduú kanjē kadē dō tadē ō.
- ¹²De ké kem bēé gē nōōñ rōdē. Ngé gē n əngēñ do ní, kōr ké dan gāng al yādē rāā rōñ i bār ké niñ a bārēñ yáá kadē rāāñ sedē tá. Ba usē Nóbā dō yáá ké majal ngáy gē n noō tá alé!
- ¹³Ngé rāā yáá gē n noō i ngé mbātē najē gō loo ké unjē kow tá gē. Niñ gerēñ róbē gē n loo ké unjē kow i tū tá ní al ō, njērāñ dō róbē gē ní tá al ō.
- ¹⁴Dan n loo a rāā yā tī anī, nge tōl deē ij dōs, ni tōl nge ndoō ō, de ké nge rō tō ndoō ō. Ba ndōs anī, ni-rāā yáá ké de ké nge bogē tá.
- ¹⁵Ngaa dəyá ké nge sāā dəyá loo kaya tá a ngōo i loo ké to pit pit. Ni-əda na: Deē a aam alé. Loo n noō tá ni utē ta kumən kē kúbūú kōs.
- ¹⁶Ndōs anī, nge bogē tūdē kē kem kújē gē tá. Kadaá anī, ni utē ta kújē dōn tá kōs ō, ni geñ yáá n i loo ké unjē kow ní al ō.
- ¹⁷Ta gír loo i loo ké risē til nding tām yā de gē n noō tá malang. Banī bōl ké ngáy n loo ké risē til nding a əla kem nge kōy yáá yā de gē dō gúú tá ní ndérən kōs.
- ¹⁸Ni-ij kal dōs tītē ké to i dō mañ tá beē. De ké kem bēé gē ndōlēñ loo yāñ. Banī ni un róbē ké ta kawē kē ndōr n *kāgē nduú i tūtē ní tá tō alé.
- ¹⁹Dō nang ké tutē kám kám ō, loo tēngā ō, rāāñ adē mañ néjē gē iin kōs malang. Adē de gē ədañ na i tītē n noō n loo ké bádā a urēñ nge rāā yáá majal ní.

²⁰Dɔ dəyá n ndānən kemən té ní ndígēnalən kɔ́, banī ni i yáa kəsa ké neĭ tām yā kəde gē té, əga kem deē dɔn té tɔ alé. Tetəñ yáa rāa ké gōté al i tītē loo tetə kāgē beé.

²¹Ni-rāa dəyá ké kujə majal ō, rāa kem ndaa kə dəyá ké ngaa koyoó al ō.

²²Banī Nəbā n ɔy de ké ngañg gē aŵ sedé kɔ́ dɔ gúú té ní, ɟ ra dɔ́ anī, deē yājí ngeé n toō əndā kemən dɔ ndin kə kumneé té tɔ alé.

²³Bá tā ba Nəbā əyan adē ra ngañg ō, ndi loo yān jəke kanjə sōĭ yáa kógēm ō, banī ni-əndā kumən gír hál de ké rang gē té.

²⁴Ɔsəndé kē dɔ́ i kum mbang ké séy beē té, ba gō té anī gətóon kɔ́. Niñ tésō tētēñ tītē de gē malang n əjañdé tītē loo kəja kōō beé ní ō, a əjañdé i tītē loo kəja dɔ kōō beé ō.

²⁵Yáa n m-ədə ní i yáa ké rɔkum! I náa n asə kɔjə kadē najə kərēm i najə ké kanjə kumən ní?

JOB 25

Bildad əda na Nəbā ɔɔ bē dɔ rā té ō dɔ nang té ō

¹Loo n noō té Bildad ké Suwa ɔr najə əda na:

²Nəbā n rāa adē lom to kem loo yān gē ké dɔ́ dɔ rā té ní, kɔɔ bē ō, yáa ké to bōĭ ngáy ō, i yáa yān gē.

³Deē asə tēda bütə ngé rɔ́ yān gē a? I náa n loo ké unjə kow yān teē dɔn té al báy ní?

⁴Loo kadē najə yā deē i gōté banī yā Nəbā i ké gōté al ní i báy? Deē n dəyá ojən ní, loo kadē əda na ni na i de ké *unjə njáy njáy ní i báy?

⁵Ré náa gēgē ndaa ta kum Nəbā té al ō, táyō gē unjēñ njáy njáy ta kumən té al ō anī,

⁶deē ndul n i kəde ō, ngōñ kem Adam n i ngōñ kuŕ ō ní, yān a to i báy?

JOB 26

Job tūr əda kə tógó na dīñ n na ĩ-dīñ ní i dīñ ké to ngār al báté!

¹Anī Job tél əda na:

²Deē n tógən gətóó ní ĩ ĩ-geŕ loo rāa seneé ngáyáá! Deē n tógə jīn gətóó ní ĩ ĩ-geŕ loo dīñ ngáyáá!

³Deē n kum kedē yān gətóó ní ĩ ĩ-geŕ loo kadēñ kɔjə ngáyáá! ĩ ójə kē ndágá kadē kum kedē yái i ngáy ké njóm gē té!

⁴Ba i náa n ɔr najə seneé ní? I náa n əndā najə taí té ní?

Néba ọọ bē do yáa gē té malang

- ⁵Loo ní de ké koy gē to a ndewñ tū té ní, rúu tōy gir bā bo ní yáá ké kə kumuú gē i tū té ní.
- ⁶Tɔdō loo ké bádá to i kē do ndágá doy ta kum Néba té ọ, yáá ké utē do bəlo ké bo gətóo ta kumən té ọ.
- ⁷I ni n teē kem do rā ké dām mbór bē ké koú té kē gogé do bōdē loo té ní ọ, rāā adē do nang ra bōdē loo té ní ọ.
- ⁸I ni n ngōm mañ dan kiñ mañ gē té kanjē kadē kiñ mañ gē tōñ kōó girí sōñ kōy mañ ní ọ,
- ⁹utē kum nāā ké ndaa ngóng ngóng kə kiñ maná ọ.
- ¹⁰Ni-əja nja loo ké gōr gong do mañ té, i do niñ loo ké unjē kow niñ kə loo ké risə til ndingií té.
- ¹¹Dan ní ni ndāng biñ njan gē ní do rā ndi do té ní anī, doygē ndewñ ọ, bōl rāādé ọ.
- ¹²Néba njar bā bo kə ta kūl tógəneé ọ, Ni-tetə tógé nəl balway kə ta kūl kuñ doneé ọ.
- ¹³Koō ké tan té ọy loo do rā té ọ. Ni-əsə lī ké to bōl ngáy kə jīneé adē teē dām kərəy té ọ.
- ¹⁴Kəla rāān gē ní ré i núsən ké séy beē ngóy n noó, i kōon ké séy beē ngóy n j-ōōi noó anī, kəla rāān ké bo gē ní kōodá bār tītē ndāng mañ beé ní, i náā n a geñ kum ní?

JOB 27

Job tūr əda kə tógó na ké deē n rāā yáa ké gōté al ní ké a bār Néba wa

- ¹Job un ta kōr najē yān kə míndé ké kə gōsōó əda na:
- ²m-túbə kə Néba ní ndi kə kumneé ní, ni ní mbāté geñ yáa ké gōté yām ní. m-túbə kə Néba ké tógən i ngáy, ni ní rāā adē rōm atēm ngáy ní.
- ³Dan ní m-ásə taā koō báy ọ, koō yā Néba i kóném té báy ọ ní,
- ⁴yáa ké rōkum al ní, tam a əda al báté ọ, ta ndoóm a gól loo al báté ọ.
- ⁵Ré m-əda na najē yāsí na i gōté anī, adē yáa ké tōr rāām. M-ā m-əda na najē gətóo doóm té, báté kadē m-óyñ.
- ⁶m-ra ngañg do yáa ké gōté yām té, m-ā méya alé! Kemrñ rāām najē yáa kógēm kə gōté al ké m-rāā té alé.
- ⁷Adē yáa ní rāā nge kem ndul ní rāā madē baām, adē yáa ní rāā nge rāā yáa majal ní rāā nge rōm!

⁸Dan n Nóbā gāng ta ndō yā nge rāā yáá gōté al kōó, aláa ɔ̄r koōn kōó ní, ni a əndā kemən i dɔ rí té báý?

⁹Dan n wur kɔl a əsō dɔn té ní, Nóbā a oō nōō yān a?

¹⁰Ré ni-ənge rōnel yān i rō Nóbā ká tógən i ngáy té anī, a ndōy Nóbā i kə kum mbang gə malang.

¹¹M-ā m-ójésí yáá n Nóbā rāā ní, yáá n Nóbā ká tógən i ngáy gir ní, m-ā m-mundəsí alé.

¹²Dan n siī malang áá kadē i rōkum ní,

ōrī najē ká kanjē kumən i tām rí té?

Yáá ká majə ká to dan i ngáy alé

¹³Yáá n Nóbā núm rāā kə nge kem nduluú ō, yáá ndəbā n de ká nge rāā de gə yáá ká tōr a ənge jī Nóbā ká tógən i ngáy té ō ní n toó:

¹⁴Ré ngánən gə ojēn naā ngáy anī, rōō a tōldé kōó ō, ngán kaan gə a nalēn yáá kəsa ō.

¹⁵Ngé gə n a teēn ta yo té ní, moy ngālbōgī a tōldé kōó ō, nēyáde gə a asēn nōōdé al ō.

¹⁶Ré ni kán nar kə dɔ naā té ngáy tītə bumbəru gəgə anī, ré ni kán kúbə gə kə dɔ naā té ngáy tītə nánjə gəgə anī,

¹⁷ādə kándé kə dɔ naā té, tɔdō i de ká gōté n a oōdé ō, i de ká sew n a ɔy nar ní ō ní.

¹⁸Kújə rāān ngañg al tītə dəndō beé, ngañg al tītə dabə ngōm yā nge kuñ loo beé.

¹⁹Ni to nang té ká loo de ká nge kənge yáá té, banī i ta tōl ta. Dan n ni teē kumən anī, yáá gətóo kōó.

²⁰Yáá ká to ndíl kəy gə reēn kə dɔn té tītə bəngal mañ beé. Néł māł kógə́m unən ndōó aŵ seneé kōó.

²¹Néł ká təngā ká dūn bē té unən aŵ seneé kōó, néł ɔrən bē yān té aŵ seneé.

²²Urnən kanjə kə kum tō ndoō yān, ba ni-əho rōn tɔgə yā teē kōó ta jī nge kur gərə tá.

²³Dan n ni nujə sák sák kōó anī, de gə əndañ jīdé bur bur ō, Kōrēn ngél rōnel dɔn té kem kújə yān nəkó té ō.

JOB 28

Kum kedē i yáá ká loo gerən ngañg ngáy

¹Gerēn bəlo n a ndērēn gində arjāá tū té a ɔrən ní ō, gerēn loo gə n a tégōn lór tū té ní ō.

- ²A ndērēñ gindē ké karī i nang té n a ɔrēñ ō, gindē nēngá kasə a teē i tū mbaĭ ké yeē té ō.
- ³De gē ndērēñ bəlo ké dúú ngáy ba risəñ kemeé kə hor lámhá sāānəñ mbaĭ gē ní.
- ⁴De gē ndērēñ bəlo gír nángāá say rō bē tá, loo ké deē asə kaw tū tá al tá. Ngé ndēr bəlo gē ní əhəñ kəlá n aw sedá kə kété gāgē, tél sedá kə gogá gāgē ní adə ngañg
- ⁵Dɔ nang n yáa kəsa a teē tū tá ní, keməñ i ké nujə sák sák kōs tītə ké i hor kógəñ n ɔɔ keməñ ní beē.
- ⁶A əngēñ mbaĭ *sapir i tū mbaĭ gē ké dɔ nang té ō, a əngēñ lór i tū náñg ké dɔ nang té ō.
- ⁷Róbé ké gír nángāá gē n noō māĭ bal mojə geĭ alé. Kum yeĭ ké nge kəsa madəñ gē a a nja kógəñ alé.
- ⁸Dā ngāñg gē unəñ róbé n noō al báý ō, bɔl əndā njan tū tá al báý ō.
- ⁹De gē əññ mbaĭ ké ngañg ngáy n i mbaĭ silekəs ní rōō ō, ndērēñ mbaĭ bo bátə ugəñ gír ngəran té nang té ō.
- ¹⁰Mbutəñ róbé ké tēla naā ngáy gē kem mbaĭ bo té ō, yáa malang ké gātəñ i ngáy ní, kum deē a a ō.
- ¹¹Rāāñ adə ta kəba mañ bā gē iñ kōs malang ō, yáa n kété to loo bōō tá ní, teēnəñ ndágá ō.
- ¹²Banī deē a ənge kum kedə i rá? Geĭ yáa ndi i loo ké rá tá?
- ¹³Deē ndul gē gerəñ gātəñ al ō, deē a əngen bē yā ngé ndi kə kumdé gēé tá al ō.
- ¹⁴Bəlo loo ké lú ngáy əda na gətóo keməñ ni té ō, bā bo əda na gətóo looneé ō.
- ¹⁵Deē a mbéĭ gírəñ kə lór ké *unjə njáy njáy alé, deē a mangəñ kə gindē arjāa ké mbōjé kōyn alé.
- ¹⁶Lór ké Opir ō, kornalin n i *mbaĭ ké gātəñ i ngáy ní ō, mbaĭ *sapir ō ní, gātədə əndā gō yān té alé.
- ¹⁷Lór əndā gō gātəñ tá al ō, yáa rāa wér əndā gō gātəñ tá al ō, jóó ké rāa kə lór ké *unjə njáy njáy ní, deē asə kun taāñ al ō.
- ¹⁸Yā kómbár niñ kə kəristal tā anī i ké yā kaw gō té alé. Sāa kum kedə i só té tɔy sāa məde kōĭ.
- ¹⁹Gātə mbaĭ *topajə ké *Etiopi té əndā gō yān té alé. Gātə lór ké *unjə njáy njáy gāgē ní, asə yáa gōn té alé.
- ²⁰Ba kum kedə i i rá n reē ní? Geĭ yáa ndi i loo ké rá tá?
- ²¹De gē malang n ndiñ kə kumdé ní, ni bōō rōñ kōs adə kumdé a a alé. Yeĭ gē n iñ bōgə awñ no rā tá ní a a n al ō.

- 22bɛlo ké bo ɔ, yo ɔ, ədañ na mbīdé na oɔ lūlūn.
- 23Banī i Nébā n geṛ róbə kum kedə. Ni geṛ loo n ni-ndi tū té ní.
- 24I ni n ɔɔ loo báté ta kaw kē ta ngóy dɔ nang té ɔ, ɔɔ yáɔ malang ké gír dɔ rā té ɔ ní.
- 25Tɔdɔ i ni n adə néł tógə ɔ, mbɔjə mañ ɔ,
- 26ɔjə dɔ niñ loo adə mañ ké edə dɔɔ ɔ, njar róbə adə mañ ké ndang ɔ ní.
- 27I dan ngeé n noɔ té n Nébā ɔɔñ kum kedə ɔ, ɔjəñ gātən ɔ ní. Ni-ɔɔ gerən ɔ, sāa kɔɔ gātən ɔ.
- 28Gɔ té anī əda deē ndul na: Yáɔ n i kum kedə ní, i bɔl ndí Kɔɔbē! Yáɔ n i geṛ yáɔ ní, i kɔɔ yáɔ ké majal a kɔy kɔɔ ta té!

JOB 29

Job tūr əda na: Á, ndɔ ké kété jóo gə majəñ ngáyáɔ!

- 1Job nɔy kə loo kɔṛ najə té kə míndə ké kə gɔsɔɔ báy, əda na:
- 2I náa n a rāa kadə m-tél m-ndi tītə n m-ndiñ kété kem náa gə n mənən kɔɔ té ní? Kem ndɔ gə ngeé n noɔ té ní, Nébā ngɔməm.
- 3Hor lámba yān unjə dɔm té ɔ, m-ɔɔ loo ndɔɔ i kə ta kūl loo yān ké unjə kow n m-ā m-njərañ ní ɔ.
- 4Dan ngeé n noɔ té ní mā i de ké tɔgə nājə ɔ, Nébā ngɔm kújə yām tɔdɔ ni i madəm ɔ.
- 5Nébā ké tógən i ngáy i naa té seṛ ɔ, ngánəm ké dəngam gə gīrən gidəm ɔ,
- 6Dan ngeé n noɔ té ní m-ndi i dan yáɔ kəngeé ɔ, yibə ɔy ngáy loo mbéré yibə yām té ɔ.
- 7Ré m-teē m-ā-m-āw kə loo gāng sarya ké kem bēé té, ré m-əndā kəgə ndi yām ndágə loo ké kem bēé té,
- 8ba balsáa gə ɔɔmən anī, sindən lim kɔɔ ɔ, de ké tɔgə bóga gə i rañ kə njadé dɔɔ ɔ.
- 9Asə de ké bo gə kɔṛ najə yádə ba əndāñ jídə tadə té ɔgənən de gə kɔṛ najə ɔ.
- 10Ngār gə télən kə ndūdə kə nang té ɔ, tél ndiñ tadə mbóo ɔ.
- 11Ngé gə n oɔn najə kɔrəm ní bókəməñ tɔy ɔ. Ngé gə n kumdə ɔɔm ní, ədañ najə yām ké majə ɔ.
- 12Tɔdɔ m-ájə nge ndoɔ n noɔ kə dɔm té ní ɔ, m-ájə ngɔn hal n de ké nge rāa seneé gətóo ní ɔ.
- 13Deē n to i kə ta yo té ní, tɔṛ tan dɔm té ɔ, m-rāa adə rɔnel tél reē gogə kem dəyá ké ngaa koy té ɔ.

- 14Kübē koṛm i yáá ké gōtá. Yáá ké sūmūú i kübē jī yām ō, i kübē kənda do yām ō.
- 15Mā m-tél i kum nge kum tōō ō, mā i nja nge nja nuje ō.
- 16De gē n rōdā tō ndoō ngáy ní, mā m-tél i bəbədá ō, deē n m-gerēn ál ní, m-ndēr gír najē yān m-ādē unjē ō.
- 17Banī de ké nge rāā yáá gōtá ál ní, m-tétē səlēn kōó ō, m-rāā adē dā kəhən teē ta ngāngən té əsō ō.
- 18M-éda kē kemm té na: Dan n m-ā m-óy kem kújə yām té tītē yeĭ Penikəs ké oy kem bēn té beé anī, m-ā m-rāā kadē ndōm gē ojəñ naā ngáy.
- 19m-to tītē kágē ké əla ngəran kum mañ té beé ō, tal əho do ta jīm gē té ndōó bátá loo tī ō.
- 20De gē a rəymēn kanjē kəyā ta ō, tógóm a to kijə ngándáng tītē gā gərā ké kər gō majə ō.
- 21Dan ngeé n noō té ní, de gē oōñ najē yām ō, ngōōñ tañ ō. De gē ndiñ tadé mbóo oōñneé kəjē yām gē ō.
- 22Dan n m-ōr najē gír gāng anī, deē əda yáá ké rang do té alé. Najē yām tésō dəy dəy dədá té tītē tal beé.
- 23De gē ngōōñ tañ tītē loo ngōō mañ ké kadē a edə beé. Niñ teēñ tadé tītē ké a taānəñ i mañ ndī yeĭ beé.
- 24Niñ sāān kəā ké do kumm majə wa. Dan n m-mūr kəgō sedá anī, niñ taān kem alé.
- 25Mā i so nodé, nge kəjədá róbə. m-ndi sedá i tītē mbañg ké ndi dan áskar yān gē té beé, i tītē nge səl kem ngé wur kəl gē beé.

JOB 30

Najē n Job tūr əda kə tógó yā kadē gír najē yān gāngəñ ní

- 1Ba ngəlaā mā i kuī kəgō yā ngé gē n bālēm tōy yādá ní, niñ n kété m-kídē bəbədá gē, adē m-mbāté kəladé dan bísé ké ngé ngōm yáá kuĭ yām gē té ní.
- 2M-ā m-rāā i rí kə tógə jīdā? Tógədá malang i ké oy kōó.
- 3Ndoō ō, bō ō ndəlédá. Niñ-sāān yáá ké yā ngōy kem kəsā gē té, kem loo ké to bōĭ ké ndágə doy ké deē gətóo tū té té.
- 4Niñ rōyñ mu ké đa katē kadə túpə kəmbə gē té, yáá kəsadé i ngəra kágē jene.
- 5De gē təbāndá kōó kem bēé ō, ndangəndá tītē loo ndang ngé bogə gē beé ō.
- 6Niñ toñ i kadə kóongó gē té ō, kem bəlo loo gē ké do nang té ō, kem bəlo mbaĭ gē té ō.

- ⁷Niñ nōōñ kem túpé kámbə gē té tītē mañg gē beé ō, kánēñ naā kē dɔ naā té gír kōñ gē té ō.
- ⁸Niñ i ngán de ké kuř dɔdɔ gətóo gē ō, ngán de ké rīdɔ gətóo gē ō. Təbāñdɔ kɔs kem bēé i kə sálang kágāá.
- ⁹Ba ngolaā niñ a əniñ pā i sem māá ō, m-tél i kuř kəgō yádé ō.
- ¹⁰Nełdɔ sem alé, niñ tūrēñ gidədɔ tam té kɔs, aláa tībēñ hōř kumm té kanjə kadə usədɔ yáá kógēm.
- ¹¹Dan n Nəbā ɔř tógém kɔs ō, əniñ nang té ō ní, yáá ké ɔgədɔ rāa yáá ké majal sem gətóo.
- ¹²Kósə de ké ngáy gē ij rañ dɔs yā sekəm, niñ sāāñ tɔla njadɔ gəlarím té kadə m-tee m-əsō. Niñ rāāñ róbə yádɔ báté reē ugəñnee róm té, yā rāań kadə tam tii.
- ¹³Niñ gāngēñ gírém ō, rāāñ kəla ké yā kadə yáá ké majal rāāmnee ō, sāāñ kadə deē diidɔ loo rāa kəla ní té al ō.
- ¹⁴Niñ mānēñ dan yáá ké tɔs kɔs gē té lów ngáy kum kə róm té. Niñ mbérēñ naā gír gájé yáá ké tétə gē té.
- ¹⁵Yáá ké to ndíl kaŷ reē kə dɔm té kə ngangāá ngáy. Ni-ɔř sōl yáa al yām kemím té kɔs gidə kógēm tītə nəl beé. Gír ndi majə yām gāng tītə kił mañ ké tii kɔs beé.
- ¹⁶Ngolaā kajə yām teē róm té tītə mañ ké a dəyā kɔs beé. Ndɔ ké majal gē əhɔmēñ kə rɔdɔ té adə ngañg.
- ¹⁷Ndɔs anī róm tōrēm báté kem kəngām té ō, tōrēm kanjə kəyām kadə m-taā koō ō.
- ¹⁸Kūbə ké róm té nujə sɔñ yáa rāān ké kə tógó. Ni birēm tītə kɔs kūbə ngāl yām ké gír madə gē té beé.
- ¹⁹Ni-əniñ kum bɔr té. m-tél m-to tītə bumbəru ō, bū ō.
- ²⁰M-əga kɔř ngáy kə dɔl té, banī j Nəbā yām i-ndigəm alé. m-ra noł té, banī usii dɔm té alé.
- ²¹i-tél de ké kumən ɔon al tam yām té ō. j i-rāām yáá ké tōř kə tógí ō.
- ²²i únəm dɔ səndá nəl té āw sem kɔs kə ngɔdə boó ō, nəl mañ ké əla kə tógó yéym kə loo gē té ō.
- ²³Mā m-geř majə kadə i-tél ā āw sem i kə bē yā yo té. I loo kənge naā yā de gē malang n ndiñ kə kumdɔ ní.
- ²⁴Ba dan n ni səra jīn anī, bār yáa a rāa yáá kógēm alé, ká ré yáá ké tōř rāadɔ adə əgañ kɔř gəgē anī, bār yáa a rāa yáá kógēm alé.
- ²⁵Tá ngé gē n yáa tōř rɔdɔ ngáy ní, m-nōō sedɔ al a? Dan n m-áa nge ndoō ní, m-sōl m-ādən al a?

- 26**M-ēndā kemm̄ dɔ ndi majə té anī, i yáá ké tōr̄ n teē kē ta róbé té ní. m̄-ndi m-ā m̄-ngōō i loo ké unjē kow, anī i loo ké risə til n reē ugā.
- 27**Kemm̄ négóm̄ wut wut kanjē dəba. Ndō ké majal̄ gē teēn̄ dóm̄ té.
- 28**m̄-njērā kə kəhɔ ndoó. Mbang gətóo tām̄ yām̄ té! Dan kósə de gē té gāgē, m̄-bār̄ yáá kadē deē rāā seń.
- 29**m̄-tél̄ i madē tal̄ gē ō, ngōkóo burum̄ ō, sɔón̄ nōō yām̄ ké to bōl̄.
- 30**Ndārém̄ tél̄ ké ndul̄ ō ɔr̄ ō. Moy gajə əla hor dóm̄ té adē kēngām̄ ɔɔ hor bir bir.
- 31**M-úgə kənde m̄-dānəń i gō nōō rō ō, m̄-kōr̄ nal̄ m̄-dānəń i gō ndū ngé nōō gē ō.

JOB 31

Job tūr̄ əda na: M-āw̄ m̄-ra no Nébā té ō, dóm̄ i dɔ́ ō

- 1**J-oō naā jjī kə kumm̄, kadē m-ēndā kumm̄ dɔ ngōmandə ké gēr̄ dəngam̄ al̄ té.
- 2**Ré i beé al̄ ní m-ā m-ēndā kemm̄ i dɔ kənge rí té jī Nébā ké tógən̄ i ngáȳ n̄ ndi dɔ́ té ní?
- 3**Nujə sák sák i tām̄ yā de ké nge rāā hál̄ té al̄ a? Kól̄ a əsō i gō ngé rāā yáá majal̄ gē té al̄ a?
- 4**Hálóm̄ mā ní, ni ɔā al̄ a? Ni tēda kutə njam̄ n̄ m̄-njērań ní malanḡ al̄ a?
- 5**Ní, sōr̄ i madē njērām̄ a? m̄-nāgə lāv̄ kadē m-āw̄ m̄-bogə a?
- 6**Ādē Nébā mbōjə kəȳm̄ kə yáá mbōjə kəȳ yáá ké gōtə. Loo n̄ noō té ní, a gēr̄ kadē najē gətóo dóm̄ té.
- 7**Ré róbé n̄ ni njar ní njam̄ əyā kṓ ō, ré kemm̄ un gō kumm̄ ō, ré yáá ké yēr̄ kógēm̄ tákə jīm̄ ō anī,
- 8**ādē yáá n̄ m̄-dubē ní de ké ranḡ əsa, al̄ anī ādē rōȳn̄ kōō yām̄ kṓ!
- 9**Ré kemm̄ geȳ dəȳá kərēȳ tām̄ majən̄ té, adē m-rā m-ūmən̄ ta kújə yā madē bēm̄ té anī,
- 10**ādē nēyám̄ ur̄ yáá adē de ké ranḡ ō, ādē de ké ranḡ gē bīn̄ seneé ō.
- 11**Tɔdō nge n̄ noō ní m-rāā i yáá ké majal̄ ngáȳ ō, ké to yēr̄ kum̄ ké ngé gānḡ sarya gē a gāngēn̄ sarya dɔ́ té ō.
- 12**Nge n̄ noō i hor kógēm̄ ké a ɔɔm̄ báté kem̄ bəlo ké bo té ō, i hor kógēm̄ ké a nuje yáá malanḡ n̄ m-əngé ní kṓ ō.
- 13**Dan n̄ nge kəla yām̄ ké dəngam̄, alāa ké dəȳá, reē nōō rōn̄ rōm̄ té tām̄ najē kərēȳ ké to dɔ́ dánjī té seneé té ní, yáá n̄ najən̄ i yādé ní, mā m̄-bōl̄ gidə ngándáŋg.
- 14**Ré i beé al̄ ní, dan n̄ Nébā a əndā najən̄ dóm̄ té ní, m-ā m-əda na i rí? Dan n̄ ni a dəje najē ké dɔ́ té ní, m-ā m̄-tél̄ yā kədan na i rí?

- 15 Deē n rāām kem kóóm té ní, rāādé niñ o al a? I Nébā ké kógēm beē n rāājí kem kóójí gē té ní.
- 16 Nja kógēm m-mbāté rāā yáá ké ngé ndoō gē dajemēñ a? m-rāā dāyá ké ngaa koy adē kumən tō ndoō a?
- 17 Yáá kəsa ké tām yām té ní, m-ésa ké kéréím kanjē kadē m-kēgē m-ādē ngōñ hal a?
- 18 Tá əla gír kə ngōñ dūúm beē n m-ətōñ ngōñ hal tītē ngōñ kemm beē adē tɔgə ní. Nəkó n jóo toó m-ā m-ādē i dāyá ké ngaa koy kɔjə.
- 19 M-áá nge rō tō ndoō ké nal kúbə, de ké ndoō ké ənge yáá ké yā kəñi dɔn té alé,
- 20 kanjē kadē ni tór tan dóm té najē kúbə ké rāā kə *bi̯ batē yām ké m-ādēn té a? tām loo təngān hɔy i kə ta kũlneé.
- 21 Ré m-ún jīm ké bīr kə dɔɔ yā kəndañ ngōñ hal, tām m-geř kadē ngé sarya gē ndigəñ najē góm té anī,
- 22 adē kār bōgēm ɔr ta naā té o, adē jīm ɔr kɔɔ ta kílóm té o.
- 23 A á, kété ní m-ból ndéy jī Nébā ngáy. Ni i kə bo adē m-rā ta kumən té anī, m-ásə rāā yáá kógēm alé.
- 24 Ré m-ənī kemm mámák m-ādē lór o, m-éda lór ké *unjē njáy njáy najē n m-éda na m-ndi kə kũlí adē m-sól yáá alé o,
- 25 Ré i yáá kənge yām ké ngáy n i rōnel yām o, i yáá n m-əngé ngáy kə ta kũl jīm ní n i rōnel yām o,
- 26 ré m-áá loo ké unjē kow ké ndélē o, nāā ké ndaa ngóng ngóng loo njērā té o,
- 27 ba nelēm sedé kemm té loo mundē té o, m-rāādé i nébā yām gē té o, m-rɔyíndé o anī,
- 28 nge n noō m-rāā i yáá ké majal ngáy o, ké nge gāng sarya yām a gāng sarya dɔ té o. Tɔdɔ nge n noō i nējē ké m-nējē m-éda na Nébā ké dɔɔ i Nébā yām alé.
- 29 m-rāā rōnel najē nujə ké madē baām nujə sák sák kɔɔ té a? Dan n yáá ké to kum kaý al teē dɔn té ní m-rāā walya a?
- 30 Mā m-əyá tam adē rāā majal seneé alé, m-ndəngān yo alé.
- 31 I náā n m-ādēn dā adē əsa asə tan al ní? Mbā gē ədañ nge n noō o al a?
- 32 M-əyá mbā adē bī ndágá alé, tɔdɔ m-tɛɛ ta róbə yām gē m-ādēn.
- 33 m-bɔɔ dɔ majal yām gē tītē n Adam rāañ kété ní a? m-mundē dɔ yáá ké gōtə al kemm té a?

³⁴m-rāa nge ní noō i tām bōl ké m-bōl gir yā kósə de gē té ō, tām kídē ké gir kojə gē kídēmēñ adē bōl rāām ngáy té ō, adē m-ndi kə tam ké mbóó ō, m-teē ndágá al ō a?

³⁵I náā n a adēm de ké kadē oō najē yām ní? Ta tōl ta najē yām n noó. Adē Nóbā ké tógən i ngáy tūrēm najē té! Ba makətübē ní madē kōlēm ndang sekéməñ ní tā anī,

³⁶m-ā m-ētōn dɔ bōgēm té, m-ā m-élan dɔm té tītē *jākā mband beé.

³⁷Ááá, m-ā m-ójé Nóbā too njam gē. M-ā m-āw kə rōn té i tītē ngōñ mbañg beé.

³⁸Ré dɔ nang yām mbāté najē gōm té ō, ré náñg ta kósə ké tū té gē nōōñ kə mañ kumdé ō,

³⁹ré m-ésá yáá ké tū té kanjē kadē m-ādē yáá girí, tɔdō m-rāa kum kóñ ndoō té anī,

⁴⁰adē kōñ tɔgə dɔ nang yām té kum gotə gémē ō, bañ tɔgə tū té kum gotə kōō órjə ō. Gir najē yā Job gāng loo ní toō té.

JOB 32

Najē kɔr Elihu

(32-37)

¹Loo ní noō té de ké mətá gē ní i Elipaj ō, Bildad ō, Sopar ō ní daləñ Job najē tɔ alé, i tām kaɗ ní Job ɗɗ rōn i de ké gōté té ní.

²Banī wōng rāa Elihu. Ni i ngōñ Barakel ké Bujə ní i de ké gir kaa yā Ram té ní. Ni-rāa wōng kə Jobó, tām kəda ní Job əda na ni na i de ké gōté ngáy tɔy Nóbā ní té.

³Rāa wōng kə madē Job ké mətá gēé ō, tām najē ní əngeñ yā tūr kəda Job al ní té. Tɔdō i nge ní noō n ɔjə kadē niñ ndigəñ kadē najē i dɔ Nóbā té ní.

⁴Elihu ndi ngóō ba ɔr najē kə Jobó alé, i tām bāl madən gē tɔy yān.

⁵Ba dan ní Elihu ɗɗ kadē de ké mətá gē əngeñ najē ké yā tūr kəda Job tɔ al anī, wōng rāan.

Elihu ɔjə gir kəñi ní əñi tan tū najē té ní

⁶Loo ní noō té Elihu ké ngōñ Barakel ké Bujə ɔr najē əda na: Mā i ngōñ ké balsáá báy, ba sɪi i de ké tɔgə gē. I tām najē ní noō té n m-bōl kɔjəsí yáá ní m-geñ ní.

⁷Kété ní m-éda kemm té na: I de ké bāldé i ngáy gē n a ɔrəñ najē ní ō, i *kum kɔɔ gē n i ngé ndóō de gē kum kedē ní ō.

⁸Ba ké rōkum té báa, i ndíí ní Nóbā ké tógən i ngáy adē deē ní n i nge rāa kadē deē ngāa ní.

⁹I bāl de ké ngáy n i nge kadē deē kum kedē ní al̄ ō, i de ké tɔgə bəga n i nge kaɔ yáá ké súmūú geṛ ní al̄ ō.

¹⁰I tām najē n̄ noō té n m-éda na kə ī-nēl̄ mbīl̄ kə ōoń najē yām ní. m-gey kɔjīl̄ yáá n̄ m-geṛ ní ō.

¹¹Áaī, m-ēndā kemm̄ dɔ najē kɔrsí gē té, m-nēl̄ mbīm̄ m-ōoń gír yāsí gē, m-ōoń najē ké majə gē ō, ké majal̄ gē ō n̄ ī-tédaī dɔ najē kɔṛ Job té ní.

¹²m-nēl̄ mbīm̄ majə m-ōoń najē yāsí, banī deē kógə́m̄ dansí té ké tūr Job najē té gətóo ō, deē kógə́m̄ ké mbāté najē gō Job té gətóo ō.

¹³Ī-lōōī kəda na: J-əngeī kum kedē, i Nə́bā ngóy n a tetən rōō ba i deē alé.

¹⁴Ni-ɔṛ najē i seṛm̄ māá al̄ ō, najē n̄ m-ā m-tūr yā kədan ní, i nge n̄ s̄j̄ édaī ní al̄ ō.

¹⁵Tógədé uṛ wak kōó, niñ dalēn̄ najē tɔ alé. Gāngə́n̄ najē tadé té kōó.

¹⁶m-ngóōdédé i mbée anī m-ā m-ngóōdédé sété, niñ a ədañ najē alé. Tɔdō niñ dalēn̄ Job najē tɔ alé.

¹⁷Najē n̄ noō n̄ i ké yā tūr kəda ní, i mā n m-ā m-tūr yā kəda ní! Ké tām yām té ní, yáá n̄ m-geṛ ní, m-ā m-ójə kə ndágá ō.

¹⁸Tɔdō najē rosə kemm̄ ō. Koō ké kemm̄ té ɔsə seṛm̄ ta kōṛ najē ō.

¹⁹To kemm̄ té i tītə kasə *nduú ké tām ké deē utə ta beé, i tītə sɔl ké kijə gē ké a rāān̄ yā ndūbə beé!

²⁰I beé ní m-ā m-ōṛ najē yā kadē koōm̄ teē pá tá kemm̄ tetə. M-ā m-teḗ tam̄ yā kɔrēń najē, adə m-ā m-tūr i najē yā kəda.

²¹M-ā m-ōṛ kam̄ deē al̄ ō, m-ā m-tóy gidə deē kə najá al̄ ō.

²²Tá mā m-geṛ tóy gidə deē kə najá alé. Ré m-rāā beé anī, nge kəndām̄ a unəṛm̄ kōó i lāv ngáy.

JOB 33

Yáá n̄ ɔjə kadē najē yā Elihu i najē ké rōkum ní: Nə́bā tāā deē

¹I beé ní, Ī Job ōō najē n̄ m-ā m-édaī ní, ī-nēl̄ mbīl̄ ōoń najē yām malang.

²Áaā m-teḗ tam̄, adə m-ā m-ōṛ najē.

³M-ā m-ōṛ i najē ké rōkum ké kemm̄ té ō, najē n̄ a teē tam̄ té ní, i najē ké kumən̄ unjə ō.

⁴I Ndí Nə́bā n əndām̄ ní ō, i koō Nə́bā ké tógə́n̄ i ngáy n i nge rāā kadē m-ndi kə kumm̄ ní ō.

⁵Ré ásə tūrəṛm̄ najē té anī, ī-tūrəṛm̄ té tā. Ī-rāā gō rōí majə kadē ī-rōōm̄ kə najá, ī-ra dɔ rōí tá!

- ⁶Áaā, m-ásə seí ta kum Nébā té, əbāmēñ i kə nánjá ō.
- ⁷Kadə ĩ-bōlóm mā ní kumən gətóo ō, kadə ĩ-gír éda na mā na m-gey i rējī kós ní, kumən gətóo ō.
- ⁸Ba ĩ éda ta mbīm té adə m-ōō majə ō, tá ndūí n̄ ɔrəñ najə ní, a bār ta mbīm té laā báy ō.
- ⁹Éda na najə na gətóo dɔí ĩ té ō, ĩ na ĩ-mbāté najə ta Nébā té al̄ ō, tá yáá ké gōté al̄ ké ĩ-rāā na gətóo ō, adə ĩ na i de ké ũnjə njáy njáy.
- ¹⁰Banī Nébā na ənge yáá ké yā kōlən seí báy, ni na rāāi na i madə baān tá.
- ¹¹Ni na ənī kángéla njaí té ō, na əndā kumən gír yáá rāāi gə té malang ō!
- ¹²Job, loo n̄ noō té báa mā m-édaī na najə i yāi alé. Tɔdō Nébā tɔy deē say ngáy.
- ¹³Ni n̄ i nge kɔjə gír yáá rāān gə al̄ ní, ĩ-rāā sarya seneé i tām rí té?
- ¹⁴Tá loo kɔr najə yā Nébā kórēy i beé ō, loon ké rang i beé ō, banī deē əndā kumən gírí alé.
- ¹⁵Ni a ɔr najə i kə nīí ō, i kə yáá ké deē aā ndós ō, dan n̄ bīi rāā de gə ngáy á to a bīiñ dɔ tērā yādó gə té ní.
- ¹⁶Loo n̄ noō té ni teē mbī deē ba tāān ba bang nja kógēm kadə gír gāngəñ
- ¹⁷yā tūrəñ deē kós ta yáá rāān gə té ō, yā rāān kadə deē ɔjə rōn al̄ ō.
- ¹⁸I tītə n̄ noō n ni ɔgəñ deē kaw bádá ō, ɔgəñ deē kənī rōn ta nənga té ō ní.
- ¹⁹Kórēy gə anī, Nébā ndángən kə rō tōrōó kem tērā yān té, adə moy gajə rāān adə ni ndew kanjə dəba.
- ²⁰Ni-mbāté yáá kəsa kós, yáá kəsa ké majə n̄ nel̄ tan ngáy kété ní, ngurən rāān tɔ alé.
- ²¹Ni ɔñg ngáy adə deē aān, a gerən lów alé. Kəngən gə n̄ kété deē aā al̄ ní, teēn ndágá malang.
- ²²Loo n̄ noō té njan i kə ta bāá yo té ō, əyāñ ndi kə kumuú yān i kem jī ngé tōl̄ yo gə té ō.
- ²³Ba ré deē yā Nébā ké dɔ rā té kógēm i kadə nge moy ní té, adə i nge kɔr najə tām yā deē té kógēm, ké kunən dan ngé ké dūbú gə té, yā kadə teɾ kem nge moy ní dɔ yáá ké kadə rāā té,
- ²⁴ké kadə kumən ɔɔn tām yā nge moy ní té ba əda Nébā na: ĩ-lōō kəyən kadə aŵ bádá, na m-əngé yáá gāng dɔn kós!
- ²⁵Loo n̄ noō té, nge moy tél ənge tógə gogé rang, rōn tél to mbōl̄ tītə ké kə ngōñ dūúneé beé.

²⁶Ni ní neĭ Nóbā seneé ní, rāā Nóbā b́. Ni əga kór rōneĭ, tɔdɔ ʒa ta kum Nóbā ní i nge rāā kadē deē tél de ké góté ní.

²⁷Ni-ənī pā ta kum de gē té malang əda na: Kété ní m-rāā yáa góté alé, m-ból *ndū najē gē alé. Banī Nóbā rāā hál ké tītē yām mā alé.

²⁸Ni-gāng dóm jī yo té kɔ́, adē m-ndi kə kumm̄ ō, m-ʒa loo ké unjē kow ō.

²⁹ʒa, yáa gē ní noō malang ní, Nóbā rāādé nja jōó, nja mətá tām yā deē té,

³⁰yā teén seneé kɔ́ bāá yo té, yā rāan kadē loo ké unjē kow yā ngé ndi kə kumdá gē unjēn dɔ deē té.

³¹Job, ĭ-neĭ mbīí ōón najē korēm̄. ĭ-ndi taí mbóo, i mā n m-ā m-ōr najē ní.

³²Ré āw kə najē ké yā tūr kəda anī əda, tɔdɔ m-gey ka hál ké góté yái.

³³Ré āw kə najē ké yā kəda al anī, ōō yām mā. ĭ-ndi taí mbóo, anī m-ā m-ndóo kum kedē.

JOB 34

Elihu əndā najē dɔ Job té

¹Anī Elihu tél ɔr najē báý əda na:

²Sī ngé kum kedē gē, ōōī najē korēm̄ ō, sī ngé geĕ yáa gē, ĭ-neĭ mbīsí kə róm té ō.

³Tɔdɔ mbī deē i nge kəndā maý najē, tītē ní ta deē i nge nāā neĭ yáa kəsa ní.

⁴Yájí i kəndā maý yáa ké góté. I beé ní, adē j-ʒa yáa ké majə dɔ dánjí té jə-gerí!

⁵ʒa, Job əda na: Mā i de ké góté, ba Nóbā mbāté geĕ hál ké góté yām.

⁶Ni-gāng sarya yām i kə gō róbə najē ké rókum alé. Ni-adēm̄ dɔ ké asə yorín kanjē kadē m-rāā yáa kógēm̄ ké majal.

⁷Ní, de ké tītē Job i noó a? Mbóo kə deé yān i tītē loo kaý mañ beé.

⁸Ni a njērā i kə ngé rāā majal géé ō, kə ngé kem ndul géé ō.

⁹Sāā ta róbə kadē mbóosí to majə kə Nóbāá na i yáa ké teē deē yáa té alé.

¹⁰I beé ní, sī ngé dɔ ndi majə gē ōōī najē yām: Kem ndul i yáa ké ndetə rō Nóbā ngor alé, yáa ké góté al i yáa ké ndetə rō Nóbā ké tógən i ngáy alé.

¹¹Tɔdɔ ni a əndā nja deē i kə gō kəla rāan géé ō, yáa ní ni-rāā kə de géé kógēm̄ kógēm̄ ní, i kə gō kəla rāādé géé ō.

¹²Ké rókum té, Nóbā rāā yáa kə kem nduluú alé. Nóbā ké tógən i ngáy əre dɔ yáa ké sūmūú kə nang té alé.

¹³I de ké rang n adən dɔ nang kadē ʒa gō ní a? I de ké rang n əndān ta dɔ nang malang té kə taá ní a?

- 14 Ré Nóbā gír i dɔ rɔn nəkó té ngóy ɔ, koɔ ké yā ndiñ kə kumuú ní ré ni-tél taā kɔɔ ɔ anī,
- 15 yáá malang ké ndi kə kumneé a oy i gidə kógēm beē ɔ, deē ndul a tél i bumbəru gogá kɔɔ ɔ.
- 16 Ré ī-geēr najē anī ɔɔ najē ní toɔ, ī-nēl mbīl ɔon najē kərēm.
- 17 Deē ní i nge baā kə yáá ké góté ní, a asə kɔɔ bē a? De ké góté ɔ, ké bo ngáy ɔ ní, ī-nāā gāng sarya dɔn té a?
- 18 I ni ngóy n asə kəda mbañg na ī i de ké kuī dɔl gətóo ní ɔ, i ni ngóy n asə kəda ngán mbañg gə na siī i de ké ngé rāā yáá góté al gə ní ɔ.
- 19 I ni ngóy n i nge rɔy ngār gə tām ta kumdé té al ní ɔ, nge kər kañ nge kənge yáá naā té kə nge ndoo al ní ɔ. Tɔdɔ i ni n i nge rāādé jōo mbak ní.
- 20 Niñ oyñ gidə kógēm dan ndɔɔ. Kósə de gə aān woy woy ɔ, gətóon kɔɔ ɔ. Əjañ nge rāā de gə yáá ké tōr kə gogá, kanjə kadə deē kógēm un jīn dɔɔ.
- 21 Tɔdɔ Nóbā i nge kəndā kumən gír hál de gə té ɔ, gír pā njērā de gə té malang ɔ.
- 22 Loo ké risə til nding, aké ndíl yo, asəñ kutə dɔ ngé rāā yáá majal gə alé.
- 23 Ni gey kəndā kumən gír deē té jəke loo mundə té dan i ngáy, tá yā kadə deē aŵñ loo gāng sarya té ta kumən té alé.
- 24 Ni tətə kəngā de ké bo gə rárak kanjə ndɔ gír najē yādé, ba əndā de ké rang gə gotədé té.
- 25 Kumən na yáá rāādé ké ni geēr al gətóo. Ni mbéré tənídé ɔ, rējədé ɔ, kem ndɔ ké kógēm beē té ndɔɔ.
- 26 Ni ənda mbórdé dan de gə té, tītə ní a təndāñneé mbór ngé rāā yáá góté al gə ní.
- 27 Tɔdɔ niñ geyñ kun gōn tɔ alé, əyañ gō róbə yān gə malang kɔɔ.
- 28 Niñ aŵñ báté rāāñ adə nge ndoo əga kər adə kər yān aŵ ugə rɔn té. Tá ni i nge koɔ kər yā ngé gə ní rāāñ kumdé ndoo té ní.
- 29 Ba ré ni udə ndi beé loo yān anī, i náā n a gāng sarya dɔn té ní? Ré ni bɔɔ ta kumən kɔɔ anī, i náā n a aān ní? Tá ni i nge kəndā kumən gō nápar de gə té, tītə ní a əndāñ kumən gō de gə té ní ɔ.
- 30 Ni gey kadə de ké nge rāā yáá gō yā Nóbā té al ɔɔ bē alé ɔ, gey kadə deē əyā gūmbə no de gə té al ɔ.
- 31 Ba ré deē kógēm əda Nóbā na n-taā ndéy tām yā yáá ké majal ké n-rāā té kɔɔ bá ní, n-a n-rāā yáá ké majal tɔ alé.
- 32 Banī yáá ké majal ní na n-rāā ba kumən teē dɔ té al ní, kə Nóbā nəkó kə ɔjən kum. Ré n-rāā yáá ké majal anī, na n-tél yā rāā gogá tɔ alé.

33 Anī kə gō n̄ ĩ ĩ-gírəń té ní, i gár kadē Nóbā ənda deē ní tām majal̄ yān té a? m̄-geř kadē usiĭ ĩ alé. ĩ ĩ-gey kadē i tītē n̄ noō, nge n̄ noō i ĩ ba i mā alé. Bá tā ba yáá n̄ ĩ-geř tū té ní, éda kə noí té.

34 De kə dɔdɔ ndi majə gə ɔ, nge kum kedə gə malang n̄ oōn̄ najə yām ɔ ní, a ədaməñ na:

35 I beé alé, Job geř yáá n̄ a ɔř najən ní alé. Najə kɔrən ɔjə kadə ni i de kə geř yáa alé.

36 m̄-gey kadē rāān̄ Job yáá kə tōř, báté kadē əyɔ najə kɔrən kə tītē najə kɔř de kə nge rāā yáa góté al̄ n̄ noō kɔ́.

37 Tɔdɔ ni-rāā yáá kə góté al̄ ɔ, ra dɔ té noō əsɔ wōng ɔ. Ni dubə kem tɔsə danj̄i té ɔ, kán̄ kɔl̄ kə ni kɔl̄ kə Nóbāá kə dɔ naā té ɔ.

JOB 35

Elihu ɔā kadē najə kɔř Job i najə kə kanjə kumən

1 Tā anī Elihu tél un najə ɔř báy, əda na:

2-3 Job, dan n̄ éda Nóbā na najə na gətóo dɔí té gəgə a, na usə Nóbā alé, ĩ na éngé yáá girí alé ní, áá kadē nge n̄ noō i góté a? Áá kadē najə i yāi ta kum Nóbā té a?

4 Najə yāi ĩ ɔ, yā madí gə ɔ ní, najə kógəń a ɔjə kə ndágá kadē i najə kə kanjə kumən.

5 Áa dɔ rə majə ɔ, əndā maý kil̄ mañ gə ɔ. Niñ i dɔ́ dɔ́i té!

6 Dan n̄ ĩ-rāā yáá kə majal̄ ní, i kə Nóbāá a? Dan n̄ ĩ-mbāté najə tan té nja i ngáy ní, rāā i rí kógəń seneé?

7 Dan n̄ ĩ i de kə góté ní, ni-ənge i rí girí? Ni-ənge yáá kəřéy jīi té a?

8 Kem ndul yāi a ɔdə i rɔ deē madí gə ɔ, i niñ n̄ yáa rāā kə góté yāi a rāā majə sedə ɔ ní.

9 Dan n̄ rāā kum de gə ndoō té i ngáy al̄ naā anī, de gə nōōn̄ rōdɔ́. De gə əgañ kɔř tɔdɔ de kə bo gə rāāndə yáá kə tōř.

10 Ba de kə yā kəda na Nóbā n̄ rāām̄ ní, ni i rá wa ní gətóo. Ni n̄ i nge kəndā pā ta deē té kadē ənī dan ndɔ́ ɔ,

11 nge ndóojí yáa kə ta kŭl̄ d̄ə kə bembeé gə ɔ, nge ndóojí kum kedə kə ta kŭl̄ yeĭ gə ɔ ní.

12 Loo n̄ noō té de gə əgañ kɔř, banī ni dal alé, i tām̄ kɔjə rɔ yā nge kem ndul gə té.

13 Najə n̄ Nóbā a oō al̄ ní i najə kə kanjə kumən gə ngóy. I najə gə n̄ noō n̄ Nóbā kə tógən i ngáy a geř kumdé al̄ ní.

¹⁴Tá ǐ ǐ-ból alé, ba éda na ǐ na áan alé, najē yáí na i ké kənī kē non té, ba ǐ na ǐ-ndi na i gír ngóō tan té.

¹⁵I tām ndi n Nébā ndi tan mbóo ba rāa yáa kə wōng yāneé al̄ ǒ, ni əho gō mbóo najē kər de gē al̄ ǒ ní n

¹⁶Job teēn tan a ɔr̄n mbóo najē gē ngáy ǒ, ɔr̄n mbóo najē gē kē do naā té kanjē gēr kum ǒ ní.

JOB 36

Elihu ɔjə loo ndóō n Nébā a ndóō deē yáá ní

¹Elihu ɔr̄ najē báý, əda na:

²Job, ǐ-tégā taí báý ādē m-ndóōi yáa. Yáá ké rang ké kadē m-éda tām yā Nébā té i noō báý.

³M-ā m-ǐi kə yáa gēr yām say yā reēn, yā kɔjə́n kadē najē yā nge rāām i gótá.

⁴Tɔdō ké rōkum té ní, gól̄ loo gətóo tū najē kɔrēm̄ té. Tá mā i de ké yáa gēr yām i yáa gēr ké rōkum n m-ndiñ ngɔr rōi té ní.

⁵Áa bo yā Nébā! Ni a əda na usēm̄ al̄ alé. Ni-rāa hál de ké bo ngáy, kə ta kǐl̄ ra ké ni-ra ngañg do yáa gē n ni gey rāa té ní.

⁶Ni əya nge kem ndul adē ndi kə kumneé alé, banī gāng sarya ké gótá adē ngé gē n rāān kumdé ndoō té ní.

⁷Ni un kumən kɔ́ ta de ké gótá gē té alé. J-ɔr̄i najē yā mbañg gē n ndiñ do kōr̄ kágē mbañg té ní ǒ. Nébā əndādé do té i yā kadē niñ ɔɔn bē dan i ngáy. Banī niñ ɔjə́n rōdó.

⁸Ba ré əhɔ́ndé dəngáy ǒ, túñndé kə súl̄ ǒ, rāān kumdé ndoō té ǒ anī,

⁹kumən na kəla rāādé gē ǒ, kəsō wōng yādé gē ǒ, ké loo kɔjə́ rō té ní, Nébā gey teēn ndágá yā bóké ta kumdé té.

¹⁰Ni teē mbīdé yā kadē oōñneé kōl̄ yān ǒ, ədadé na kə tūrēn gidədə́ kɔ́ ta yáa ké aḡ gō naā al̄ té ǒ.

¹¹Ré niñ oōn ba sɔlēn dɔdó kə no Nébā té anī, a tōlēn ta ndōdé i dan ndi majə́ té ǒ, a tōlēn ta bāldé gē i dan rōnel̄ té ǒ.

¹²Ba ré niñ oōn al̄ anī, a oyñ yo nənga ǒ, koōdé a teē kanjē kadē gerēn gō ǒ.

¹³Banī ngé taā kem al̄ gē n doōñ kemdé ngañg tām wōng rāādé ní, dan n ni túūdó kə súl̄ ní, niñ rāānēn bó alé.

¹⁴Niñ gāngēn dɔ́ oyñ dan balsáádé té ǒ, ndōdé a tégā loo sāa naā loo kaya té ǒ.

¹⁵Banī Nébā ajə́ deē n rāān kumən ndoō té ní i kə ta kǐl̄ rāa ké rāān kumən ndoō té ǒ, ni taān i kə ta kǐl̄ wur kɔl̄ n əsō dɔn té ní ǒ.

16 Kété ní Nóbā un yáá ké majal dǎi té kǒs, ba adī ndi majə ké ngáy kum gotə. Dan ngeé ní noō té ní, yáá kəsa ké neī gē i ngáy dǎ tabəl kəsa yáa yāi té.

17 Banī gāngēn sarya dǎi té ō, sarya n gāngēn ní, loo tǔtən gətóo ō.

18 Adē wōng aw seī adē ī-rāa yáá ké mān dǎ loon alé! Gír n na ā ī-mang Nóbā kə kadē karī yāi gē ké adēn ní, ī-lōō kəyā kadē gír n noō gólī.

19 Tǎdǎ yáa kənge yāi, aké lór yāi, a asə kadē ī-mangēn Nóbā alé, ká ré ého rǒi tǎge ngáy gēgē, ā ásə alé.

20 Loo ké ndǎs ní a ǎǎ gír nápar de gē loo gətóo kǒs té ní, ī-lōō kəndā kemií dǎ té ō.

21 Ī-ngōm rǒi ba ī-lōō tūr rǒi kə rǒ yáá ké majal té. tǎdǎ yáá ké majal teē dǎi té i najēn té.

Nóbā aw kə tǎge dǎ yáa gē té malang

22 ǎǎǎ, Nóbā i dǎ yáa gē té malang, tām tǎgən i ngáy. Nge ndi dǎ de gē té ké nge ndóo de gē yáa majə tǎyn i náa?

23 De kógēm əndā kumən gír hálən té a? De kógēm ədan na ī-rāa yáá ké majal a?

24 I beé ní, ī-lōō kadē dǎi ndígēnal kəsə gən yáá n ni-rāa ní, yáá n de gē malang a ǎsən gən kə pā yādé gēé ní.

25 Yáá n de gē malang asən ra say kǎǎn ō, ra say kǎǎn majən ō ní.

26 ǎǎǎ, Nóbā i ké bo, banī jə-gerī bo yān ní alé. Deē asə tǎda bālən gē alé.

27 Ni ndǎr mañ ké tǎsǎ dǎy dǎy gē kə rǎn té ō, rāa mañ ké edə dǎ adē tél ké dímsir ō.

28 I mañ ngeé ní toō n teē tū kiī mañ té edə dǎ kǎsə de gē té ní.

29 I náa n asə geī loo tēndā n kiī mañ gē a tēndā tūn naā kə loo gē té ō, loo ndang n mañ a ndang no rǎ té ō ní?

30 Ī ǎǎǎ majə ngáy kadē i Nóbā n rāa adē mañ tel dǎ dǎn nəkǎ té ō, i ni n utə dǎ bǔl bā bo gē ō ní.

31 Ni-gāng sarya dǎ gír de gē té i kə ta kǔl kiī mañ gē ō, adē de gē yáa kəsa ké ngáy aī naā i kə ta kǔldé ō.

32 Məyā mañ gē i kem jīn gē té jǎo mbak ō, ni ǎǎdǎ yáá ké yā kadē niñ aw ǎdēn ō.

33 Mañ yān ké ndang əda kōō reēn ō, yáa kǔl gē gēgē dǎdǎ ədadǎ na ni a reē ngər ō.

JOB 37

1 Wurəm tégām diw diw najēn té ō, ĩ bal kǎs loo ran ké kété té ō.

2 Ōōī, Ōōī ndūn n a bār ngin ngin ní ō, ndāng n ni a ndāng loo ní ō.

- ³Ni-rāā adē ndūn ní bār kē loo gē té malang no rā té ō, mēyā mañ yān ɔdə ta ngóy dɔ nang ō.
- ⁴Gō té anī ndūn bār tītē nōō bɔl beé, Nóbā ká bo ndāng loo ngáy tītē mañ ká ndang beé. Dan ní ndūn bār oy anī, ni-əho tel mañ gē adē rañ gotə kógēm tɔ alé.
- ⁵Nóbā ndāng loo kə ndūn ká boó anī, ɔr kumjí. Nge ní noō i yáá ká to kɔr kum ká deē asə geñ loon alé.
- ⁶Dan ní ni-əda néjə na kə tésō nang té ō, rāā adē mañ tetə edə ngáy ō, nūgé kə ngangá ngáy ō ní,
- ⁷ni ɔgə i de gē rāā kəla, yā kadə de gē malang gerēñneé na i ni n rāā kəla ní.
- ⁸Dā gēgē tél awñ gogé loo bōō rō yādé gē té, aw toñ gálé té kem bāá yādé gē té.
- ⁹Nél balway teē dām mbór bē ká geleeé té ō, nél kũl teē dām mbór bē ká kɔú té ō.
- ¹⁰Koō Nóbā rāā mañ adē tél kōsə ō, rāā adē mañ ngañg tītē gindē beé ō.
- ¹¹Gō té anī loo ká ɔa rá ráng ɔy kiñ mañ gē awñ kōs ō, kiñ mañ gē ní tel mañ i ngáy tū té ní, ni tēndā tīdéd kōs ō.
- ¹²I ni n i nge rāā kadē niñ əniñ giñ gindē yā rāañ yáá malang ní ni ədadé kadē rāāñ dɔ rā té ō dɔ nang té ō ní, kə gō ní ni nóməñ ní.
- ¹³Ká ré i yā rāañ kadē yáá tɔy tógə dɔ nang, aké i yā sēkañ mañ dɔ nang té, aké i yā rāañ majə kə dɔ nangaá gēgē anī, i niñ n ni a əladé ní.
- ¹⁴Job, majə kadē əndā kumií gir yáá gē ní noō té malang. Ī-dəba ba áá yáá ká to kɔr kum gē yā Nóbā!
- ¹⁵Loo kəndā ní Nóbā a əndā dɔ yáá ká to kɔr kum gē ní noō té ní, Ī Ī-geñ majə a? Loo rāā ní kiñ mañ gē a rāāñ adē mañ tel ní Ī-geñ a?
- ¹⁶Ī-geñ loo njērā ní kiñ mañ gē a njērāñ kanjə kəsō ní a? Nge ní noō i yáá ká majə ká to kɔr kum ká ɔjə kadē deē geñ yáá rōkum.
- ¹⁷Ī ní nél ká təngā ká dām mbór bē ká geleeé té əla anī dɔ nang tutə kám kám ō, kũbə ká rōí té təngā ngáy ō ní,
- ¹⁸dan ní Nóbā a rāañ dɔ rā ní i yáá ká ngañg tītē kútəram ká rāā kə gindií beé ní, Ī Ī-rāā seneé a?
- ¹⁹Yáá ní j-asə kəda Nóbā ní, Ī-ndóōm ədē m-geñ! Najə ká əho naā majə ká kadē j-ɔr seneé gətóo! Tɔdō jə-ndi i kum loo ká risə til nding té.
- ²⁰Dan ní m-ā m-ɔr najə kógēm anī, i gár kadē tāānəñ kété a? I gár kadē ədanəñ na deē kógēm na ɔr najə a?
- ²¹Loo tībə kōs kə ta jī té beē, tɔdō kiñ mañ gē utəñ kum mbang kōs. Gō té anī nél kógēm əla ō, ɔydé aw sedé kōs ō.

22Loo ké unjē tītē lór ij dām mbór bē ké koó té a reē. Loo ké unjē kow to bōl ngáy unjē gīr gidē Nébā.

23Ni i Nébā ké tógən i ngáy, j-asiī kugē rōn té alé. Ni i ké bo kə ta kŭl tógən ō, kə ta kŭl hálən ké gōtē ō. Deē n hálən ké gōtē i ngáy ní, ni-rāā kumən ndoō té alé.

24I tām najē n noō té n de gē bōlōn ndílən ní. Banī usən kə ngé gē n taān kem kadē niñ na i ngé kum kedē gē ní alé.

JOB 38

Najē koŕ Kóōbē

(38-41)

1Kóōbē ōŕ najē kə Jobó kum nél balway té əda na:

2Deē n ōŕ najē ké kanjē kumən gē rāān adē yáá gē n m-ójə rāā ní kumdé unjē al toō i náā?

3I beé ní, ī-ndi dəngam dō rōí té na m-ā m-dəjeī najē ō, ā ójə m yáá kadē m-geŕ ō.

Nébā i kóō yáá ké taā koō al gē

4Dan n m-ā m-rāān dō nang ní, ī i loo ké rá té? Tītē n ī-geŕ yáá ngáy ní, ədam!

5Deē n ójə ngālən ō, laan ō, ngālən ké kē dōó ō, rúun ké kē nang té ō ní, ī-gerən a? Aláa deē n əndā kəlā dō nang té ba ōŕ gō mbōjənn dō nang ní, ī-gerən a?

6Yáá n gír gisə dō nang ndi dō té ní ī-geŕ a? Deē n əndā mbaī ké kíł dō nang té

7dan n táyō ké ta gír loo té gē a taānəñ pā naā té malang ō, *de ké dō rā té gē yā Nébā a túŕnəñ kól rōneī ō ní, ī-gerən a?

8Deē n utē ta róbə dō bā bo té dan n ni ənda loo teēn gír nangāá kə tógó ní i náā?

9I mā! M-əla kŭbē kíł mañ gē rōn té loo n noō té ō, m-bír gidən kə ké dímsir ké ngáy ō.

10m-tetə tógən n ósə nang ijñ yā ngōdəñ ní kōó ō, m-əja nja loo ké kadē māñ dō té alé, tōdō m-údé bápé ké dēsəñ kīgē ta té non té ō,

11ba m-ədan na: Ā ī-reē báté yā kugē loo n toō té laā, ba ā ī-māñ dō loo n toō alé. Āáá, bəngál mañ yāí gē n ójəñ rōdē ngáy ní, a dəbañ loo n toō té laā!

12Jóo toó əndā gúu dō ndō té əda na kə loo kə tī adē loo tī kə gō ndūi nja kógə m bā a? Ójə ta gír loon kadē ra tū té

13əhčn ta dō nang ba yéyən ngé kem ndul gē tū té kōó bā a?

14Loo n noō té dō nang tél to tītē nánjé ké deē əndā *tambōo dō té adē gotən to tū té beē ō, yáá malang teē tū té kə yáá súu rō ké majə ngáy rōn té ō.

15Banī dan n loo tī unjē anī, ngé kem ndul gē tīn ta loo ké unjē kow yādē kōó ō, deē n un jīn kə dōó yā kəndañ ndéy ní, jīn tetə ō.

- 16 Ī āw báté ūgē ta kəba mañ bā katē té ō, ĩ-njērā áa loo ké gir bā bo té ō bá a?
- 17 Ɔjiñ ta róbə gē yā yo bá a? Áa ta róbə gē yā ndíl yo bá a?
- 18 Ī-geř laa do nang a? Ré ĩ-geř yáa gē n noō malang anī éda!
- 19 Bē yā loo ké unjē kow i dām ké rá té? Loo n loo ké risə til a to tū té ní i rá?
- 20 Ásə kəhədé do niñ loo yādé té ō geř kəlá róbə ké kaw kə bēé loodé ō a?
- 21 Ī ĩ-geř majə tām ojiñ i jóo!
- 22 Ī-njērā báté ūgē loo n ngōmēñ néjə tū té ní a? Áa loo n ngōmēñ kōsə tū té ní a?
- 23 m-ngōmdé i tām yā kum mbang wur kəl té, i tām yā ndō məla ndaa té ō, ndō rōō té ō.
- 24 Ī-geř róbə n loo ké unjē kow un á reē unjēñ dojí té ní a? Ī-geř loo n néł ké təngā ké gir bē té teē tū té á reē tañ loo do nang té ní a?
- 25 Mañ n edə ní, i náā n rāā róbə do rā té adēn ní? Kił mañ n ndang ní, i náā n njar róbə non té ní?
- 26 I náā n rāā mañ adē edə do nang ké deē gətóo tū té ní? I náā n rāā mañ adē edə dəla loo ké deē gətóo tū té,
- 27 yā rāāñ kadē mañ i ngáy loo ké yáa ké ndi kə kumuú gətóo tū té té ō, kadē mu əba tū té ō, təgə ō ní?
- 28 Mañ n edə ní bəbən i noó a? Aké i náā n ojə tal n tésō ní?
- 29 Mañ ké tél kōsə teē i kem náā té? I náā n ojə dímsir ké tél kōsə ké laa mbé mbé ní?
- 30 Loo n noō té kūł rāā mañ adē tél ngañg tītə mbał ō, rāā adē do būł mañ ngañg ō.
- 31 Áa bütə týō gē: Ásə kəhə ngán ngé rāā kār gē kadē ndiñ naā té a? Ásə tūtə kəlā n əhə do gə loo tī gotoó ní a?
- 32 Ásə rāā bütə týō gē n rīdé na i Majarotə ní kadē teēñ kə kum mbang yādé gēé a? Ásə kər no bīsə tēbā tal gē kə ngáñdó gēé a?
- 33 Ī-geř *ndū najə gē ké do rā té a? Ī-rāā adē de ké do nang té gē rāāñ yáa kə gō *ndū najə gē ní a?
- 34 Ásə kun ndūí kə do kədañ kił mañ gē najə kadē mañ edə doí té ngáy a?
- 35 Dan n mañ tel ní, i ĩ n ĩ-rāā adē tel ní a? Tel mañ ní ədaī na mā n toó yā rāā yáa n əndā doñ té kadē m-rāā ní a?
- 36 I náā n adē kōó bəyā kum kedə ō, kəra kənjá kuř do ké yā geřn yáa ō ní?
- 37 I náā n geř tēda kił mañ gē majə ō, del ta səl ké do rā té gē yā kəjāñ mañ ké kemeé ō,

³⁸dan ní do nang tél ngañg tītē gindē ō, náñg əho naā majə kem ndɔr gē té ō ní?

Néba i kɔ́ɔ dā gē

³⁹I ĭ n ĭ-ndoo dā ādē koo bɔl ō, ĭ-tɔl bō ké kem ngán bɔl gē té ō,

⁴⁰dan ní toñ kem bāádé té, aláa déwñ kem looó ní a?

⁴¹I náā n i nge kəndā do yáa kəsa yā káa danaá dan ní ngánən gē a bārēñ Néba kadē rāa sedé ō, tógédé gətóo sɔñ yáa kəsa ké gətóo ō ní?

JOB 39

¹Ī-geř kum mbang ní bəyā kɔr gē a ojenəñ ngáńdó gē ní a? Ĕndā maý dul gē loo kojə ngáńdó gē té a?

²Ī-téda náā gē ní niñ jə-ndānənəñ ngáńdó gē ní a? Ī-geř kum mbañg ní niñ ojenəñneé ngáńdó gē ní a?

³Niñ rodəñ ojenəñneé ngáńdó gē ō, gir rɔdó ní tɔrdó loo kojə té ní gāñg kɔ́ɔ ō.

⁴Gō té anī ngáńdó gē ngangəñ ō, tɔgəñ kum ndágə mbō té ō. Ndō kərēy té anī əyañ kóúddé gē, ba awñ kanjə tél reē gogé rɔdó té.

⁵I náā n əyā kərō ké bembéé doó ní? I náā n tútə kəlā ké njan té ba əyā doó ní?

⁶M-ādəñ dəla loo kadē i kújə yān ō, do nang ké katē i tū té kadē i loo ndin ō.

⁷Usən do yáa ké bār ngáy gē ké kem bēé té al ō, ni-oō ndū nge rāa gir kərō loo ndāñg loo té nja kógəñ al ō.

⁸Ni-njərā mboō mbał gē ní i loo kəsa yáa yān ní té, a sāań ngán mu ké mbōl gē.

⁹Doğə a ndigə rāa kəla yā kadī a? Ni a ra loo ní dā yāi gē a rañ tū té ní a?

¹⁰Ásə rákə kəlā rɔn té yā ndɔrəñ ndɔr yāi a? Ni a jɔryō náñg ta kəsə gōi té kum wól loo té kə yáa jɔryō náñg ta kəsə ní rīn na i hərsə ní a?

¹¹Ā əñi kemií māmák yā kadən ō, ā əyā kəla yāi jīn té ō, tām tógən ké ngáy té a?

¹²Ā əndā kemií dɔn té kadē reē kə kum kōo yāi bēé ō, kadē kañ mōyōó ō a?

¹³Burum ənda bɔgəñ kə rɔneléé, banī ni asə kəba beł tītē yā kóndəla alé.

¹⁴Ni əyā kaan nang té kɔ́ɔ, kadē náñg ké təngā ɔbən.

¹⁵Ni gir kadē deē kógəñ a əba do alé, kadē dā kógəñ ké bembéé a əba do alé.

¹⁶Ni-rāa hál ké ngañg ngáy kə ngánən gēé tītē ké niñ i ngán kemən gē al beē. Ni sōl tām yā kaq tápə ké ndāng karī té alé.

¹⁷Kumən na Néba ɔgəñ kum kedē kɔ́ɔ ō, adən kuř do ké geř yáa al ō.

¹⁸Ba dan ní ni-ĭ doó ō, ɔr doó kə ngɔdɔ́ɔ ō anī, ni əgō sənda ō, əgō nge kalən ō.

¹⁹I ĭ n ādē səndá tógə ō, ĭ-rāa ādē hoyn əba gósən té ō ní a?

- 20 I ɪ n ɪ-rāān ādē ɪ bal tītē gaw ní a? Sōm kɔjə rō yān əla bōl loo tá.
- 21 Ni tū bal walya kə tógó kum wól loo tá, ənda njan kə kété nang té ɔ, ɔy dɔɔ ɔ kum wól loo tá, ba ɔr dɔɔ kə ngɔdɔɔ kum kə dɔ ngé rōɔ gə yā madə baā tá.
- 22 Ni bōl ál ɔ, ndílən ɔy yáá kógēm ál ɔ, tél kə gōneé ta kaskar té ál ɔ.
- 23 Ngong gərə ɔ, nənga kə kumən ndélē pipir ɔ, səngɔy ɔ, tэндān kadən adə kōdɔ bār.
- 24 Ni-ndebə ngangan tɔdɔ tégā tan sété, ɔy ngɔdɔ lāv ngáy. Dan n kō bərúnjə bār anī ni-ra gotoó tɔ alé.
- 25 Ni a ndigə kō bərúnjə kə bār i kə sōm. Ni-ra say unəh usə rōɔ ɔ, geɾ ndāng loo yā ngol gə kə dɔ ngé rōɔ gə té ɔ, geɾ kɔl rōɔ ɔ.
- 26 Nənga əba beł ɔ, tūr kumən kə dām mbór bē kə geleé té tá jā bōgən ɔ ní, i kə ta kūl kuɾ dɔ a?
- 27 I ɪ n éda kərō na kə ɪ bōgə kə aɔ dɔ tá kə rāā bən dɔ mbalá dɔ ní a?
- 28 Ni-rāā bən dɔ mbalá, ta yīgə mbał kógēm kə deə asə kaɔ kugə tū té ál tá.
- 29 Ni-ndi dɔ nú a uməh dā kə yā kəhɔ kəsan. Kumən ɔ loo teə say.
- 30 Tɔdɔ dā kə kə mósó neł ta ngánən gə ngáy. Loo malang n nīn i tū té ní, deə a ənge kərō tū tá.

JOB 40

Deə n kadə tūr najə əda ní i Job

- 1 Anī Kóɔbē dəje Job najə kə ngangā əda na:
- 2 Madə kōl Nəbā kə tógən i ngáy aɔ kə najə kə yā kəda dɔ yáá gə n noɔ té a? Nge təda najə kə majal gə dɔ Nəbā té gey tūr Nəbā najə té a?
- 3 Tā anī Job tūr əda Kóɔbē na:
- 4 Mā i yáá kógēm alé. I rí n kə m-tūr kə m-ədəi ní? M-əndā jīm taɾn té kɔɔ.
- 5 M-ɔr najə i nja kógēm, m-ā m-tūr najə yā kəda tɔ alé. Nja kə nge kɔ jōɔ, m-ā m-əna kə rang ta té alé.

Job ɔā kadə nəkó i Nəbā a?

- 6 Loo n noɔ té Kóɔbē ra kum nəl balway té tūrən najə əda Job na:
- 7 Ī-ndi dəngam dɔ rɔi té na m-ā m-dəjei najə ɔ, i kadə ā Ī-tūrəm té ɔ.
- 8 Kə rɔkum té ní Ī-ndigə tútə sarya yām kɔɔ a? Ī-ndigə kəndā najə dɔm té yā kɔjən na yáá rāai na i góté a?
- 9 Jí i tītə jī Nəbā á? Ndūi bār tītə mañ kə ndang tītə yān a?

- 10 Beé báa ī-súū rōí kə kəsə ɡɔn ō, kə hál kə loo de kə bo té ō, éla loo kə ndólē ngáy ō, kə unjə kow ō, rōí té tītə kúbə beé!
- 11 Ī-bəgā wōng yāí kə to bōl ngáy dɔ deē ndul gə té. Ī-tél kə ngé kɔjə rōdɔ gə malang kə nang té, kə ta kúl kɔɔ kə áádɔ kə kumií ta kógə́m.
- 12 Ááá, ādə kumií kə ááádɔ ta kógə́m rāā adə niñ malang əlañ dɔdɔ nang té. Ī-rējə ngé kem ndul gə kə loo nəkó n noō té.
- 13 Ī-bōdɔ kə loo gə té gir nángāá, ūtə tadə kem kújə dəngáy yā yo té.
- 14 Loo n noō té məkó kə dɔm m-ā m-bōkí tōy tɔdɔ jī kɔí tetə rōō adī.

Yabə

- 15 Yabə n i dā mañ ní áan majə. I mā n m-rāān tītə n m-rāāín ĩ ō ní. Ni-əsa mu tītə mañg beé.
- 16 Áá tógə kə dūnən té ō, áá nder n dā kemən nder ní ō!
- 17 Kəlán ngañg tītə bōdə kəgə sédər beé. Rāān dā búrən gə i kə ngəba kə ngañg gēé.
- 18 Kəngān gə ngangəñ tītə gində nəngá kasə kə kemən ra bəlo beé ō, kəngā nganjən gə toñ tītə gində kə koo beé ō.
- 19 I ni n i kəla rāā Nəbā kə majə páráng ní. Nge rāān əla kaskar yān kə dɔn té sāā kəsənəñ.
- 20 Dɔ mbał gə əbañ mu kə yā kadə əsa ō, dā kə bembeé gə rāān rōneł gīrnəñ gidən ō.
- 21 Ni to gir bala gə té ō, bōō rōn dan təbā gə kə kum dang té ō.
- 22 Ni-ənge loo bōō rō yān gir bala gə té, kə gō gir kəgə popiliye gə n rañ kadə mañ té ní.
- 23 Katə mañ kə ngáy ay ndílən alé. Ká ré mañ kərā bátə ugəñ ngaān té gəgə a, ni to beé.
- 24 Dan n ni to kə kumneé ní, i náā n asə kəhɔn ba mbutə kɔnən kə kəgāá ní?

Mar, alaa dā mañ kə bo kə majal ngáy

- 25 Ā əhɔ mar kə kuyú a? Ā ənda kuý yāí kadə əga ndɔn kadə əhɔnneé a?
- 26 Ásə kəla təbā kɔnən té a? Ásə mbutə tan kə gində kə rugúú a?
- 27 Ójəñ na ni a rāāí bó a? Ni a ɔr najə seí kə tárá a?
- 28 Ni a ənī ndūn yā kadī kadə ni i bəlo yāí bátə n-oyñ a?
- 29 Ā ĩ-kógə naā seneé tītə loo kógə naā kə yelée beé a? Ā ĩ-dɔɔn kə kəlaá yā kadə ngání kə dəyá gə kógəñ naā seneé a?

³⁰Ngé ndo k̄anjē gē ká ɛndān̄ rōdē naā té a ɛndān̄n̄ gātāá a? Ā ī-gōryō d̄an yā kadē ngé gātēn̄ gē a?

³¹Ā ī-mbútē ndārēn̄ kə gindē ká ta katə gēé a? Gō té anī, ā ʒsə d̄on kə s̄əngɔɔɔ yā mbutə a?

³²Beé báa ɛndā jīi d̄on té tā: Ré əga kemií d̄o rōō ní té anī, ā ī-tél yā kəndā jīi d̄on té gogé tɔ alé!

JOB 41

¹Ré deē ɛndā kemən d̄o tetən̄ rōō té anī, gól̄ i rōn̄ karī. K̄aṇ kə kumuú ngóy rāā adē deē gānḡ ɛsō gagəra ndaa.

²I náā n kōr̄ yān̄ asə kadē aŵ s̄āań tan ní? Deē n̄ náā duń tam̄ mā ní, kōr̄ yān̄ i kə mān̄ yā deē n̄ noō báý.

³De ká adēm̄ mā yáa loo tēnā té, yā kadē m-əgā kóō kērā i náā? Yáa malang ká d̄o nang té i yām̄ mā!

⁴Banī najē ká d̄o jīn̄ gē kə njan̄ gē té ō, tógən̄ té ō, yáa rōō ká rōn̄ té kə majə ngáȳ té ō ní, m-ʒjə najē ká d̄o té alé.

⁵I náā n ra non̄ té ɔrēn̄ ndārēn̄ ní? Ngāngən̄ gē n̄ rań kə ta naá gir̄ loo jōó ní, i náā n mān̄ tadé té kə dām̄ kórēý té ní?

⁶I náā n əho ndār̄ tan̄ gē ba teēdē d̄o gúú té ní? Ból̄ ká ngáȳ gir̄ gidə sələn̄ gē!

⁷Der rōō ká k̄sə kə ta naá gē utēn̄ gidən̄ malang, télēn̄ i mambā gidən̄ gē ká tēndān̄ ta naā té adē əhōn̄ ta naā ngañg.

⁸Niń kógēm̄ kógēm̄ əhōn̄ ta naā ngañg. Adē nél̄ kógēm̄ asə kudə mboūdē té alé.

⁹Mambā gidən̄ gē ní t́yān̄ naā kógēm̄ kógēm̄ ō, yáa gē ká k̄sədē ta naā té beē ní yáa ká asə k̄rdé ta naā té gətóo ō.

¹⁰Dan n̄ ni ur̄ ádəsó anī, loo unjē kow ō, kumən̄ əba hor ká unjē tītē ta gir̄ loo beé ō.

¹¹Ndo hor gē teēn̄ tan̄ té bəlim̄ bəlim̄ ō, hor ká ndów̄ gē kérān̄ tan̄ té sir̄ sir̄ ō.

¹²Sa hor kógēm̄ teē kónən̄ té, tītē ká teē i kem̄ jóó nánjá beē, aláa i kem̄ jóo gindē ká mań a nēgá kemeé té beē.

¹³Koō ká tan̄ té təngā ngáȳ, rāā adē yāl̄ hor gē tél̄ ajēn̄ ying gogé. Ndo hor gē teēn̄ tan̄ té bəlim̄ bəlim̄.

¹⁴Tógə i mindən̄ té ō, ból̄ ij̄ bal̄ kété non̄ té ō.

¹⁵Ndārēn̄ ká kudē kem̄ naā té gē nderēn̄ pij̄, adē ká ré deē əreń ngáȳ gēgē anī, yáa kógēm̄ ká yéý tū té gətóo.

¹⁶Kújé mósən̄ ngañg tītē mbaĺ beé, ngañg tītē mbaĺ riĩ yáa ká gir̄ madāá beē.

- ¹⁷Dan ní ni-ɔ̄r dɔn dɔ́ anī, ngār gēgē ndíldé ɔ̄y adē ɔ̄yñ naā kē loo gē té.
- ¹⁸Tégānēñ kə kaskaraá ba kaskar rāā yáá kógēm seneé alé. Nənga, aláa səngɔy, aláa gərā, rāā yáa seneé al̄ ō.
- ¹⁹Ni-rāā gindē i kádé yáá té ō, rāā gindē nēngá kasə i kágē ké ur ruú té ō.
- ²⁰Ni ɔ̄y ta gərā té alé. Tām yām té báa, mbaI ké téninən kə bējéé to i tītē mu beé.
- ²¹Rəngō ké tan bo dām kéréy té to i tītē mu beé tām yān té. Kōō səngɔy n̄ a bār ta kaw kē dɔn té ní, usən al̄ báté.
- ²²Kéngélé ké ta katə gē i gir kemən té, gō tóon to dɔ bɔr té tītē gō tóo yáa jōryō nāng ta kɔsə n̄ rīn na i hērsə ní beē.
- ²³Dan ní ni udə kum mañ té anī, mañ nēgá. Ni-rāā adē bā bo tél to tītē jóo ké mañ nēgá ngáy kemeé beé.
- ²⁴Loo unjē kow gō tóon té, to tītē ké hoj batē ké ndaa i dan būI maná beē.
- ²⁵De ké i kóɔn dɔ nang té gətóo. m-rāan adē ni bōI yáa alé.
- ²⁶Madē kōlən ké bo ngáy gē ō, ké tógédé i ngáy gē ō ní, ənīd́ rōō kanjē bōI. Ni i mbañg ké dɔ dā ké bo gē té malang.

JOB 42

Job əda na geŕ yáa yān na asə loon té alé

- ¹Loo n̄ noō té Job tūr əda Kóɔbē na:
- ²m-geŕ kadē ásə rāā yáa malang ō, yáa ké núm rāā ké duñ tógí gətóo ō.
- ³I édá bá, éda na yáa gē n̄ i-nóm̄dé ní, mā na m-nāā rāā kadē kumdé unjē alé, tɔdō mā na m-ɔ̄r najē yáa ké m-geŕ al̄ gē kē nja naā té. Rōkum, m-ɔ̄r najē yáa ké to loo bōō té gē ké télamēñ mēkó naā té kanjē kadē m-geŕ.
- ⁴I édam̄ na kə m-ōō najē kɔrīI, tɔdō ta kɔr najē i dɔ́ té. M-ā m-dəjeI najē ō, ā i-tūrēm̄ té ō.
- ⁵Kété ní, m-gerī i kə ta kūI najē yāI ké ədañ adē m-ōō ngóy. Ba ngɔlaā ní, m-áaI kə kum̄.
- ⁶Adē m-áa rōm̄ i yáa ké majal ngáy té ta kum̄ mēkó té ō, m-mbaté najē kɔrēm̄ mēkó ō. Adē m-ndi kum bumbérú té ō, kum bū té ō.

Kóɔbē rāā adē Job tél ndi majə gogé

- ⁷Dan ní Kóɔbē ɔ̄r najē gē n̄ noō kə Jóbó oy anī, əda Elipaj ké Teman na: Wōng rāām seI ō, kə madí ké jōó gēé ō. Tɔdō sīI édaI najē ké rōkum dɔr̄m̄ té tītē yā nge kəla yām Job alé.
- ⁸Ba n̄ toō báa éhɔI mañg ké bəra gē sīrī ō, bal batē gē sīrī ō, ba āw éngeI nge kəla yām Job. I-tōlī dā gē n̄ noō i-tunídé kə taá malang tām yáa ké góté al̄ n̄ i-rāāI té ní

ō, ādē nge kəla yām Job ndōy Nóbā tām yāsí té ō. Ré m-rāāsí yáá kə tōr tām kōr yāsí té al anī, i najē yā nge kəla yām Job té. Tōdō sīī édaī najē kə rōkum dóm té tītē nge kəla yām Job alé.

⁹Elipaj kə Teman ō, Bildad kə Suwa ō, Sopar kə Naama ō, aw rāān yáá n Kóōbē adadé ní ō, Kóōbē ndigə ndōy yā Job ō.

¹⁰Dan n Job ndōy Nóbā tām yā madən gē té oy anī, Kóōbē rāā adē ni-tél ndi majə gogé. Yáá n Job ənge kété ní, Kóōbē rāā adē ni-tél ənge gogé loo nja té jōó.

¹¹Loo n noō té ngákóō Job kə dəngam gē ō, kə dəyá gē ō, de gē malang n geřnəñ kété ní ō, reēñ goōn té. Niñ əsañ yáa seneé kem kújə yān té. Niñ nōōnəñ ō, soləñ kemən najē yáá kə to kum kaý al gē malang n Kóōbē rāā adē reē dən té ní ō. Niñ adənəñ kesita kógəñ kógəñ kə dōdó gēé ō, nəngá lór kógəñ kógəñ kə dōdó gēé ō, kadē karī té.

¹²Kóōbē rāā majə kə Jóbó ngáy tōy kə kété. I beé n Job əngəñ batē gē dūbú kutə gidə i só ō, jámbal gē dūbú mehé ō, mañg kə bəra gē jōó jōó nja dūbú ō, kóō kərō gē dūbú ō ní.

¹³Ni oje ngán kə dəngam gē sīrí báý tō ō, kə dəyá gē mətá báý tō ō.

¹⁴Ni-əndā rī ngōnən kə dəyá kə ta kəga dō na i Yemima ō, rī nge kə kō jōó na i Kesiya ō, rī nge kə kō mətá na i Keren Hapuk ō.

¹⁵Deē ənge dəyá gē kə mandən tītē ngán Job kə dəyá gē beé kem bēé al ō, bōbōdó kēgə yáa kənge yān adədó tītē n adən ngákóōdó kə dəngam gē ní ō.

¹⁶Gō yáa gē n noō té ní, Job rāā bāl bú kə kutə só báý. Ni aa ngán kemən gē ō, ngán kaan gē ō, kaa gugūn gē ō, kaa dōgən gē ō.

¹⁷Gō té anī, Job rāā bāl ngáy adē tōgə bégá pá tá kadē oy báý.

PSA

PSA 1

Makətübē ké ta kəga dɔ*(Pā gē 1-41)***Rōneī ké rōkum**

¹⁻²Rōneī i kə deē n un kɔjē yā ngé kem ndul gē rāān kəla al ní. Ni dəba ra gətóo dɔ róbə yā ngé rāā majal gē tɔ al ɔ ndi kə ngé lur loo gēé al ɔ, ba gey i *ndū najē yā Kóṣbē ɔ, gír dɔ tɔ ndɔ́ ɔ kadaá ɔ ní.

³Ni to i tītē kágē ké əhɔn kadə mañ tɔ beē, adə a ɟɟn i kə dɔ nāaneé ɔ, mbīn ndələ al ɔ. Yáɟ malang n ni-rāā ní teē majə.

⁴Banī yā ngé kem ndul gē i tītē n noō alé, niñ toñ i tītē təsá ké nəl tēndā t̄t̄ kē loo gē tɔ beē.

⁵Adə ndɔ gāng sarya tɔ anī ngé kem ndul gē a asəñ ra dɔ́ al ɔ, ngé rāā majal gē a asəñ kudə loo kán naā yā de ké súmūú gē tɔ al ɔ.

⁶Tɔdɔ́ Kóṣbē geñ róbə yā de ké súmūú gē. Banī róbə yā ngé kem ndul gē i róbé ké ta to siriri.

PSA 2

Mbañg n Nébā əndān ní

¹Nápar de gē ɟɟn woy woy i tām rí tɔ? Gír de gē oōn naā ba i karī.

²Mbañg gē ké dɔ nang tɔ rāān gō rɔdɔ́ yā rɔɔ. De ké bo gē oōn naā dɔ Kóṣbē tɔ ɔ, dɔ mbañg yān tɔ ɔ.

³Niñ ədañ na: Ādē jə-gángi kəla yādé gē n tɔ́nneéjı́ ní kɔ́! Jə-mbātíídé, ādē ndiñ dɔjı́ tɔ tɔ alé!

⁴Banī Kóṣbē əgō mey, nge n ndi dɔ rā́ tɔ ní mbóo sedé.

⁵Gō tɔ anī ni-ɔr najē sedé kə wōngōó. Wōng yān adədé bōl.

⁶Ni-əda na: Mbañg n m-gērān ní m-əndān mbañg i *Siyo, dɔ mbał yām ké *tál tɔ.

⁷Yáɟ n Kóṣbē ndang kadə yā rāā ní m-ā m-ənī mbērən, ni ədam na: Ī i ngōnə́m, bōólaā ní, mā i Bɔbí.

⁸Ré ĩ-dəjem nápar de gē malang anī m-ā m-ādī sedé kadə niñ i yáɟ yái gē ɔ, dɔ nang yái a laa báté yā kugē ta ngóy dɔ nang tɔ ɔ.

⁹Ā éla dɔdɔ́ gír tógə yái tɔ i kə kɔɔ bē ké ngañg ngáy ɔ, ā ĩ-tɔ́ kōódé i tītē loo tɔ́ jóo nánjə beé ɔ.

¹⁰Bá anī siḷ mbañg gē, ójiḷ kadē siḷ i de ké geṛ kum najē gē! Ngé gāng sarya ké do nang té gē, ādē ɔjēñsí!

¹¹Ī-rāāi kēla ādi Kóḽbē kē bōló ō, Ī-rāāi walya kē rō ndebeé ō.

¹²Ī-rɔyī ngōñ, na sōgē wōñg rāān anī ā óyiḷ róbó. Yááú ké séy beē gēgē anī wōñg rāān kōó. De gē malang n ni i loo bōó rō yādé ní rōdē nēldá.

PSA 3

Madē baḷm gē gīrēñ gidēm

¹Pā yā Dabid, i dan n ayñ kōó no ngōnən Absalom té ní.

²Kóḽbē, madē baḷm gē i ngáy! Ngé kji sem kē rōó gē i ngáy!

³Ngé téda najē dóm té gē i ngáy, niñ ədañ na: Nébā a ajən alé!

⁴Banī Kóḽbē, Ī i der yām. Ī i *kɔsə gɔn yām, nge kun dóm dō.

⁵M-ún ndūm kē dōó m-bārən Kóḽbē anī ni ndigēm dō mbaḷ yān ké *tál té.

⁶m-to kē nang té ō m-bī ō. m-ndól anī m-áú kadē tógám i Kóḽbē.

⁷Loo n noó té m-ból dūbē de ké ngáy gē n tēññ rōdē kē loo gē té gīrēñ gidēm ní tɔ alé.

⁸Kóḽbē, ĩ dōó! Nébā yām, ájəm! Ī n i nge kēnda mbór madē baḷm gē ō, nge tētē ngāng ngé kem ndul gē ō ní.

⁹Kóḽbē, i ĩ n ásə kajə deē ní. Ādē tór ta yái i dō gir deē yái gē té!

PSA 4

Tetēñ najē dən té ba Nébā un dən té

¹Pā ké kem makətūbē yā ngār yā gōsē pā gē té. I pā yā Dabid. A dānēñ gō i kē kēndeé.

²Nébā, ĩ n i de ké sew yām ní, loo n ré m-bārī anī ĩ-ndigēm té! Dan n wur kəl əsō dóm té ní ĩ-rāā sem adē loo tōom nél té. Ādē kumií ɔɔi ba ōō ndōy yām.

³Siḷ de gē n nelsí seké deē kanjē kumən ō, ĩ-sāāi tetē najē dóm té ō ní, i rəngáy té n a asəsí kídē *kɔsə gɔn yām ní?

⁴Yááú n kadē ĩ-gerī ní n toó: Kóḽbē ɔr kam deē yān tayā, dan n m-bārən kadē diḷm anī ni ndigēm.

⁵Ré wōñg rāāsí anī ĩ-lōōi rāā majál. Ī-gírī yáú dō tērá bīsí té ba ĩ-lōōi kēda najē.

⁶Ī-ndēji Kóḽbē *yáú tuñ gē n sɔó kadē ĩ-ndēji ní ba əndāi kemsí dən té.

⁷Ngáy gē ədañ na, i náā n a rāā sejí kadē jə-ndiī majə ní? Kóḽbē, áájí kē kumií ké majaá!

⁸Ī-rāā ādē kemm nelēm tōy rōnel yādó ké kem ndō gē n gémē yādó ō, kasə *nduú yādó ō, i ngáy té ní.

⁹m-to kē nang té kə kem səló ō, m-bīi kē ta jī té noō ō. Tōdō Kóṣṣbē, i ĩ ngóy n i nge rāā kadē m-ndi kanjē sōl yáá kógēm ní.

PSA 5

Ndōy yā de ké Kóṣṣbē əhən kē rōn té

¹Pā ké kem makətübē yā ngār yā gōsē pā gē té. A dānēn gō i kə nalaá. I pā yā Dabid.

²Kóṣṣbē, ĩ-nēl mbīi ōoń najē kərēm, ōō tōō n m-ā m-tōō ní.

³Mbañg yām, Nébā yām, ĩ-nēl mbīi ōoń nōō yām. I ĩ n m-ndōyī ní.

⁴Kóṣṣbē, dəlói anī ōō ndūr. Kə ndōi anī m-əndā dō yáá malang danaá tām yāi té, ba m-tél m-ndi m-ngóō!

⁵Ī i Nébā ké madē majal alé. Loo yā nge kem ndul gətóo looi.

⁶De ké nge bōl ndíl deē alé a aw ta kumií té alé. Ngé rāā majal gē malang ní nelī sedé alé.

⁷Ī i nge rāā kadē ngé kər najē ké soř gē oyñ. De ké nge gól de gē ō, bōkə mósə de gē nang té ō ní nelī Kóṣṣbē seneé al bátá.

⁸Banī i ndūi n ĩ-ra dō té tām yām té ní n ndeē kadē mā m-údəń kújə yāi té ní. M-əso kē nang té noí té i kə bōló kemm té, kumm sō *loo ké tál yāi.

⁹Kóṣṣbē, ĩ n i Nébā ké nge rāā yáá ké gōté ní, ór nom najē yā madē baām gē té. Ī-rāā róbə yāi nom té ādē dō asə naā.

¹⁰Deē asə taā kem najē kərđé alé. Yáá n niñ a gírēn ní i nujə kə deé ngóy. Najē ké ta ndodé té i najē ké kadē nelī de gē, ba nga ngáádé i bāá bádé ké ta ra kə wōyō.

¹¹Nébā, əndádé tām majal yādó té! Ādē yáá gē n niñ kó gē nómēn rāā ní rāādé adē tēsōn! Ī-təbādé kō tām yáá rāādé malang ké gōté al gē té, tām niñ oñ taí alé.

¹²Loo n noō té de gē malang n ĩ i loo bōō rō yādó ní a rāān rōnel. Niñ a rāān walya ngándáŋg. Ngé gē n rīi nelđé ní ā ĩ-rāādé kadē əgañ kər rōnel ō, ā ĩ-ngōmđé ō.

¹³Kóṣṣbē, i ĩ n i nge rāā majə kə de ké sūmūú ní. Kem majə yāi ké tām yān té to i tītə der ké utə gidən beé.

PSA 6

Kóṣṣbē ĩ-lōō gāñg sarya dōm té

¹Pā ké kem makətübē yā ngār yā gōsē pā gē té. A dānēn gō i kə kənde ké kəlān i sósó. I pā yā Dabid.

- ²Kóṣṣbē, ī-lōō kəndaṃ kə wur kataá! Ī-lōō kəndaṃ kə wōngōó!
- ³Kóṣṣbē, ādē kumií ɔɔī tāṃ yām tá, tɔdɔ tógám gətóo. Kóṣṣbē, ṃ-ndebə kə kem kəngám gə tá malang, ī-rāā ādē róm ngaṅ.
- ⁴ṃ-ndebə kə róm gə tá malang. Ní, Kóṣṣbē, ā éhɔṃ kemií tá i báté róngáy tá?
- ⁵Kóṣṣbē, ī-tél ī-reē ī-gāṅ dɔṃ! Ájəṃ sɔṣn ndūí n ī-ra dɔ tá ní!
- ⁶Tɔdɔ deē n oy ní a əga kemən dɔí tá tɔ alé. De gə n oyṃ ní asəṃ bókí tɔy tɔ alé.
- ⁷ṃ-tɔɔ báté adə kɔr tɔɔ taā tógám kɔs. Maṃ kumṃ nɔl tərá yām ndɔs kə dɔ ndɔ gə. Maṃ nō kə kumṃ tá nɔl yáa toṃ.
- ⁸Róm neləṃ al báté adə kumṃ ɔa loo kə gōó alé. Madə baṣṣám gə aləṃ naā, adə kumṃ ɔa loo ngáy alé.
- ⁹Sij ngé rāā yáa kə majal gə malang, ɔrī rɔsí róm tá kɔs, tɔdɔ Kóṣṣbē oō kōo síkə nōo yām.
- ¹⁰Kóṣṣbē oō ndūṃ n ṃ-rāāneé bɔ ní, ni ndigə ndɔy yām.
- ¹¹Ādə rō madə baṣṣám gə malang sɔlɔdɔ gidə kógám. Ādə téləṃ kə rō sɔlɔ ɔ, ndewṃ kə rɔdɔ gə tá malang ɔ.

PSA 7

Kóṣṣbē, ī-gāṅ sarya yām

- ¹Pā nōo rō yā Dabid. Ni-ənī pā ní i kə Kus kə Benjamə n adə Kóṣṣbē ní.
- ²Kóṣṣbē, Nəbā yām, ṃ-namī. Ájəṃ, ī-taāṃ jī ngé rāā kumṃ ndoō tá gə tá malang.
- ³Ré i beé al anī a rýāṃəṃ naā tá tītə bɔl gə kanjə kadə deē taāṃ jidə tá.
- ⁴Kóṣṣbē, Nəbā yām, ré ṃ-rāā yáa n ədaṃ ní, ré jīm rāā yáa kéréy kə gətə al,
- ⁵ré deē n rāāṃ kə majal ní ṃ-rāāṃ kə majal kum gotə, ré deē n gir kə majal i kemən tá seṃ kanjə kumən ní ṃ-taā yáa yān,
- ⁶anī ādə madə baṣṣám ngɔdə əhɔṃ ɔ, ənīm nang tá kum bumbəru tá ba tɔbām kə njaneé ɔ, əlaṃ rɔsɔl dɔṃ tá.
- ⁷Kóṣṣbē, ij dɔs kə wōngōó! Ngé róm gə n wōṅ rāādə ngáy ní ī-tɔdɔ rō. Ī nge kəda yáa kə gətə, ī-ra jájá kadəṃ tá!
- ⁸Gir de gə kánəṃ naā girəṃ gidií, ī-tél āw ī-ndi gotí tá dɔs dɔdɔ tá!
- ⁹Kóṣṣbē, nge gāṅ sarya yā nápar de gə, ī-gāṅ sarya yām sɔṣn yáa rāām kə gətə ɔ, najə kə gətóo dɔṃ tá ɔ!
- ¹⁰Ī-dogérō ta kəla yā ngé kem ndul gə! Ī-mbūsə de kə sūmūú adə ra ngaṅ! Tɔdɔ nge geṃ gir kə kem deē tá i Nəbā kə sūmūú.
- ¹¹Der yām kə nge taā dɔṃ i Nəbā kə nge kajə de gə n kemdɔ i sūmūú ní.

- 12**Nébbā i nge gāng sarya ké gōté. Ni i nge rāā ngañg ngáy kə de gēé kə ndō gē.
- 13**Ré nge kem ndul əyā gir majal yān al anī, Nébbā a ɔl kum kaskar yān kadē atə ō, a əndā gərə tū kələ gə gərə té ō, a ɔr gō ō, a serən ō.
- 14**Yáá rōō gē kə yā tōlən deē ní ni-əndā dɔ jīn, Ni-əndā hor ta kum gərə yān gē té yā kə rōón loo.
- 15**Deē n a gir i yáá kə majal ō, a núm i rāā yáá kə gōté al ō ní, a ojə i najə kə rōkum alé.
- 16**Ni əga dɔ mbē kə jīneé, ndēr adə lú ba nəkó a tél yā kəsō kemeé.
- 17**Yáá kə majal n sāā rāā ní tetə ənda i dɔn nəkó. Yáá n ni sāā rāā kə dónó ní tél əsō i kār dɔn nəkó té.
- 18**M-ā m-ndadə Kóṣṣbē tām hál kə gōté yān té ō, m-ā m-tōy rī Kóṣṣbē Nébbā kə dɔɔ say ngáy ō.

PSA 8

Kəsə gɔn yā Nébbā ō yā deē ō

- 1**Pā kə kem makətūbə yā ngār yā gōsə pā gē té. I pā yā Dabid. A dānəñ gō i kə kənde kə Gat.
- 2**Kóṣṣbē, kóṣjī, rīi majə to bōl ngáy dɔ nang té malang! Dɔ rā bo bá tā ba ĩ ĩ-bo tōyn.
- 3**Banī ā ĩ-rōō madə baāi gē i kə ndū ngán gē, i kə ndū ngán kə dūú ngáy gē. Ndūdə ní to i tītə ndogē bē kə ngañg ngáy kə əndā ɔgəñ madə baāi kə ngañg ngáy gē kər najə.
- 4**Dan n m-áá dɔ rā n i kəla kə ĩ-rāā kə jīi ní ō, nāā ō, táyō gē ō n ĩ-téndādé ní ō anī,
- 5**m-éda kə kemm té na: Deē i rí kə sáláng á ā ĩ-gír dɔn té? Deē ndul ndetə kadə usi dɔn té a?
- 6**Ĩ ĩ-rāān adə əndā gō *de kə dɔ rā té gē té ngɔr. ĩ ütə gidən kə *kəsə gɔnɔ ō kə rɔyɔ ō.
- 7**Ĩ əndān dɔ yáá gē n ĩ-rāā kə jīi té ní. Əlá yáá malang gir njan té:
- 8**Batə gē ō bəyā gē ō mañg gē ō dā kə bembéé gē ō
- 9**yel kə dɔɔ gē ō kənjə kə maná gē ō yáá gē malang n a unəñ gō kələ róbə gē kum bā bo gē té ní ō.
- 10**Kóṣṣbē, kóṣjī, rīi majə to bōl ngáy dɔ nang té malang!

PSA 9

Kóṣṣbē i nge kajə ngé ndoō gē

- ¹Pā ké kem makətübē yā ngār yā gōsē pā gē té. A dānēn gō i kə kənde ké ndū dūú. I pā yā Dabid.
- ²Kóṣṣbē, m̄-ndigə bōkī tōy kə ngarā kemm̄ gēé malang ō, m̄-ndigə kənī gotə yáa malang ké majə ngáy gē n̄ ī-rāā ní ō.
- ³Nébā ké dɔɔ say ngáy, m-ənī pā kə rīí ō, m̄-ndām̄ kə rōnelēé ō, najē yāí té.
- ⁴Madē baām̄ gē téləñ kə gōdē ō, bīñ kə njadé əhɔ dɔ nang al̄ ō, oyñ kə ta kumií té noō ō.
- ⁵Tɔdō ī ī-rōō dɔm̄ té ō, ī-gānḡ sarya yām̄ ō. Ī-ndi dɔ kōr̄ kāgē mbang yāí té, ī i nge gānḡ sarya ké gōtá.
- ⁶Ī ójə rāā yáa ké tōr̄ kə nápar de gē n̄ noō. Ī-rāā adē de ké sew al̄ gē oyñ. Īr̄ rīdá kōɔ dɔ nang té ké njóm̄ gē té.
- ⁷Gír yā madē baām̄ gānḡ kōɔ, ni asə yáa tɔ al̄ báté. Ī-nujə bē yān gē sák sák kōɔ, a əga kem de gē dɔ bē yān té tɔ alé.
- ⁸Kóṣṣbē ɔɔ bē ngándáñg! Ni-rāā adē kōr̄ kāgē mbang yān ndi ngañḡ yā rāañ sarya.
- ⁹I ni n i nge kɔɔ bē kə gōó majə dɔ de gē té ō, nge gānḡ sarya yā gír de gē kə gō róbé ké súmūú ō ní.
- ¹⁰Kóṣṣbē i loo bōō rō yā deē n̄ rāāñ kumən ndoō té ní, i loo bōō rō yā de ké wur kəl̄ əsō dɔn té.
- ¹¹Kóṣṣbē, adē ngé gē n̄ gerēñ rīí ní əndāñ kemdā dɔí té, tɔdō ī óyá ngé gē n̄ a sāānī ní kōɔ alé.
- ¹²Kóṣṣbē n̄ kōr̄ kāgē mbang yān ndi *Siyɔ ní, j-ənī pā j-ɔsiineé gɔnən. Yáa ké to bōl̄ gē n̄ ni-rāā ní ənī mbērən dan gír de gē té!
- ¹³Tɔdō i ni n i nge ndəle nja nge tōl̄ deē ní, ni i nge rāā baā. Dɔn ndígənal ngé rō tō ndoō gē n̄ nōñ kə dɔn té ní alé.
- ¹⁴Kóṣṣbē, áa kum tō ndoō yām̄! Áa rōsɔl̄ ké asə naā beē n̄ madē baām̄ gē əlan̄ dɔm̄ té toó. I ī n i nge kərēm̄ kōɔ ta yo té ní.
- ¹⁵Loo n̄ noō té m-ā m̄-tédá yáa malang n̄ ndeē kadē m̄-bōkī tōy ní dan ngé kán naā gē ké *Siyɔ té rang báy ō, m-ā m̄-rāā rōnelí ī nge kajám̄ ō.
- ¹⁶Nápar de ké rang gē əsōñ kem bəlo n̄ niñ kó gē ndērēñ té ní, əlan̄ njadé kum gūmbə n̄ niñ kó gē əyāñ ní té.
- ¹⁷Kóṣṣbē rāā adē de gē geñnēñ i kə ta kūl̄ sarya n̄ nəkó gānḡ ní. Gūmbə yā de ké sew al̄ tél əhɔn nəkó.
- ¹⁸Adē de ké sew al̄ gē tél aṽñ gogó bádá, nápar de gē n̄ noō malang n̄ dɔdó a ndígənal dɔ Nébā té ní.

¹⁹Banī do Nébā a ndígēnal do nge rō tō ndoō té al i ké báté gē té. Kēndā kem do Nébā té yā ngé rō tō ndoō gē ní gotē a to karī alé.

²⁰Kóṣṣbē, ii dṓ! Ādē tógē deē ndul tōy yāi alé! Āw kē gir nápar de ké rang gēé ta loo gāng sarya yāi tá!

²¹Kóṣṣbē, éla bōl ké ngáy kemdé té, ādē gir nápar de gē n noō gerēn kadē niñ i deē ndul gē!

PSA 10

¹Kóṣṣbē, ī-ra say i najē rí té? Kem ndō gē n wur kṓl əsōn do deē té ní ī-bṓṓ rōi kṓ i tām rí té?

²Nge kem ndul báṃ ngé ndoō gē kanjē rṓsṓl, əhṓdṓ kē kəla rāān ké majal gē ké loo mundē té.

³Nge kem ndul ənda kadən najē kəla rāān ké udə girí té. Dan n ni-ənge yáá n kemən ndigə ní oy anī, lur Kóṣṣbē kē tōyṓ.

⁴Nge kem ndul ṓsə rōn kē dṓ, əda na Nébā na gətóo. Kum kedē yān malang n noō ngóy.

⁵Kəla rāān gē i ké a teēnēn yáá té ngándáng. Sarya gāng Nébā rāā yáá kógēm seneé alé. Ni tībē hōr do madē bāān gē té malang.

⁶Ni-əda kē kemən té na: Yáá a yéym yek alé, yáá ké to kum kaṓ al a əsō dṓm té al báté!

⁷Ni ndōl loo kanjē dəba o,

ṓr najē gól loo ngáy o, kē dónó tá o. Kəlā ndoṓn geṓ i ndōl de gē o, kənī kum tō ndoō kē do de gē té o ngóy.

⁸Ni bṓṓ rōn gidə bē té ngər a uməñ loo. Tōl de ké najē gətóo dən té loo mundē té. Kumən i do de ké tógən gətóo té.

⁹Ra loo bṓṓ rō té a uməñ loo. Bṓṓ rōn majə tītē bṓl ké to kem ku té beē. Um nge rō tō ndoō yā kəhən. Gētən aw seneé kem réng yān té pá tá əhən báy.

¹⁰Ni agə nang té, ṓsə rōn kē naā té, ba ii kē tógən gēé malang əsō kē nge tógē gətóo, tetən rṓ.

¹¹Nge kem ndul gir kemən té na usə Nébā do yáá rāān té alé. Nébā na bṓṓ ta kumən kṓ, Nébā na aṓ yáá kógēm yetə al báté.

¹²Kóṣṣbē, ii dṓ! Nébā, ī-rāā yáá kógēm! Ādē dṓi ndígēnal do ngé rō tō ndoō gē té alé!

¹³Ādē nge kem ndul mbóo seí i tām rí té? Ni-əda na: Ā ī-sāā njan alé.

¹⁴Tá yáá ké góté al ngáy ní ni-rāā kə nge ndoó ō, kə tápə yā nge ndoó ō ní, ĩ ááā ō, ĩkó əndā rōi ta yáá gə ní reēn dən té ní malang. Nge tógə gətóo əya rōn i kem jíi ĩ té. ĩ i nge rāā kə ngōn halaá.

¹⁵Ī-taā tógə nge kem ndul. Ādə əgā kārā yáá ké góté al ní ni-rāā ní ō, ādə deē bār rīn tɔ al ō.

¹⁶Kóṣṣbē i mbaŋ ngándáng, nápar de ké rang gə a gətóon kóó kem bē yān té.

¹⁷Kóṣṣbē, ngé tél kə rōdó kə nang té gə ní, ĩ ādədó yáá ní bōn i kemdá té ní. Ī-rāā ādə kemdá tetə kə nang té ō, ĩ-nēl mbīi ōon bār yādé ō,

¹⁸yā gāngəñ sarya yā ngōn hal ō, yā deē ní rāān kumən ndoó té ní ō, kə gō róbé ké sūmūú. Loo ní noó té de ké dɔ nang té ké yā rāā madən majal a gətóo.

PSA 11

Kóṣṣbē a duñ ta ngé rāā majal gə

¹Pā ké kem makətübə yā ngār yā gōsə pā gə té. I pā yā Dabid. m-rāā Kóṣṣbē i loo bōō rō yām té. Loo kadə édamī na kə m-āy tītə yeĭ beé, kə m-āw dɔ mbalá ní i baý?

²Ááā, ngé kem ndul gə rañ tilií ba tэндān gərā yādé tū kəlān té ō, ndórən gō ō, yā túrən de ké sūmūú gə.

³Dan ní yáá ké majə nujə kóó ní, de ké sūmūú a rāā i baý?

⁴Kóṣṣbē ndi kem kújə yān ké *tál té. Kōr kəgə mbang yān ndi i dɔ rā té. Ni-əndā maý de gə kə kumneé, anī geṛ kəla rāā deē ndul gə kógəñ kógəñ.

⁵Kóṣṣbē ndigə de ké sūmūú. Banī nelən kə nge kem nduluú al ō, kə deē ní rāā yáá i kə dónó ní al ō.

⁶Ādə ni-rāā yāl hor ō, hor bursu ō adə edən ké mañ té dɔdó té. Ādə nəl mañ bā ké bo undé no kem! Yáá kəndā nja yādé n noó.

⁷Tɔdō Kóṣṣbē i de ké sūmūú, ni geý yáá malang ní i yáá ké góté ní ō, de ké sūmūú gə a aṅn ta kumən ō.

PSA 12

Najə yā Kóṣṣbē dan de ké nujə kóó gə té

¹Pā ké kem makətübə yā gōsə pā gə té. A dānən gō i kə kənde ké kəlān i sósó. I pā yā Dabid.

²Kóṣṣbē, ĩ-djīm té! Gír de ké rañ dɔ ndūdó té gə təgān kóó, de ké asən kadə deē ənī kemən adədó gətóon kóó.

³De gə a tédān i najə ké majal gə dɔ naā té, tadə nel ngáy kə naá, ba kemdá əho naā alé.

⁴Ādē Kóṣṣbē rāā adē ngé ta neĪ gē ba kemdá i yáá ké rang gē ō, ngé gáñg rōdó gē ō n noō gətóoñ kṣó.

⁵Niñ n édañ na n-gerēñ najē ké yā kəda tetəñ rṱṱ, na n-a n-əhəñ tadé ngañg adē na n-bōlēñ deē alé ní.

⁶Banī Kóṣṣbē əda na, n toō ní n-a n-ii dṱṱ yā dii ngé tógə gətóo gē n a rāāñ kumdé ndoō té ní ō, ngé rṱ to ndoō gē n a túyūñ ní ō. Na n-a n-diī deē n a əjanəñ kə gogé kə gidə jīdó ní ō.

⁷Najē kṱr Kóṣṣbē i najē ké unjē. To i tītē gindē arjāṱ ké nō horoó beē, ké ɔrēñ yedēn nja sīrí adē *unjē njáy njáy.

⁸⁻⁹Kóṣṣbē, ngé kem ndul gē dáýñ kə loo gē té ō, gír rāā majal rosə kemdá ō, ba ā ī- ngōmjí ngándáñg ta de ké majal gē n noō té, tṱṱ i nge ra dṱ ndūí té.

PSA 13

Kóṣṣbē, dṱí a ndígənalərn i báté ta ké rá?

¹Pā ké kem makətübē yā ngār yā gōsə pā gē té. I pā yā Dabid.

²Kóṣṣbē, dṱí a ndígənalərn i báté ta ké rá? I réngáy té n a asiī bṱṱm ta kumií ní?

³Kə m-ndi kə sōlōó ō, kə wurərn ɔləm kə ndṱ gē ō i yā tōĪ ta rá? Madə baṱṱm a ndi dṱm té i kə non té a?

⁴Kóṣṣbē Nəbā yām, ī-mbel ṱṱm ba ī-tūrēm najē té. Ādē kumrn teē yer séy, na sōgə m-bī bī ké kanjē ndól,

⁵na sōgə madə baṱṱm əda na n-tetəm rṱṱ ō, ngé rṱṱm gē tṱyñ jīdó dṱm mā n m-to nang té ní ō.

⁶Mā m-əndā kemrn i dṱ ndūí n ī-ra dṱ té ní, ādē m-rāā rṱneĪ kajə ké ájərn. Ādē m-əñī pā m-rṱyñ Kóṣṣbē tām majə n rāā seṱm té ní.

PSA 14

De gē yā Nəbā ō, Nəbā yādé ō, dan de ké nujə kṱṱ gē té

(ĀaĪ Pā 53)

¹Pā ké kem makətübē yā ngār yā gōsə pā gē té. I pā yā Dabid. De ké mbóo gē ədañ naā dṱ dandé té na Nəbā na gətóo! Niñ i de ké nujə kṱṱ gē. Yáṱ rāādé to yer kum. De kógərn séy dandé té ké rāā yáṱ kə gōó gətóo.

²Kóṣṣbē ndi dṱ rā té ba əga kuməñ kə nang té əndāñ maý de gē, yā kaṱ ké nge kərəy kuməñ edə séy adə a sāā Nəbā wa.

³Niñ malang əyṱn róbé ké majə kṱṱ. Niñ malang i de ké nujə kṱṱ gē. De kógərn dandé té ké rāā yáṱ kə gōó beē gətóo.

⁴Kóṣṣbē əda na ngé rāa yáa majal gē n noō na gerēn yáa al rōkum, tɔdɔ na əsañ jī gir deē yān gē ajəñneé, ba na bārēn rīn nja kógə́m al bāté.

⁵I niñ n rañ a ɔaṅ woy woy noó. Tɔdɔ Kóṣṣbē i dām yā de ké sūmūú gē té.

⁶Yáa gē n nge ndoō əndā kemən dɔ té ní sū i-rāāi i yáa ké karī té, banī Kóṣṣbē i loo bōō rō yān.

⁷I náa n ndi *Siyɔ nú yā tetə́n rōō kadə́ *Israel ní? Dan n Kóṣṣbē a tél kə ngé gē n rō gāngd́é ní yā reē sedé dan gir deē yān gē té anī, Jakob a rāa walya, Israel a ndi i kə rōneléé.

PSA 15

Yáa n Nébā sāa kadə́ deē yān gē rāān ní

¹I pā yā Dabid. Kóṣṣbē, i náa n a asə kadə́ əhɔn kə rōi té kem kújə yāi té ní? I náa n a ndi dɔ mbaī ké *tál yāi té ní?

²I deē n najə gətóo dɔn té ní, i nge n rāa yáa ké gōtə́ ní ō, najə ké tan té i najə n ni gir kemən té rōkum ō ní.

³Ni t́da najə ké majal gē dɔ madən gē té al ō, rāa madən yáa ké majal al ō, tájə deē al ō.

⁴Ké tam yān té báa de gē n Nébā ndigəd́é al ní i de ké yā kídəd́é kōó gē. Banī de gē n bōlən ndíl Kóṣṣbē ní ni rōyd́é. Ré ni-əni ndūn, ba i kəni ndū ké tōr rōn ngáy gēgē anī ni tūr ndūn alé.

⁵Ni-adə nar yān bélé té alé. A taā yáa jī deē té yā kəndān najə dɔ de ké najə gətóo dɔn té alé. Deē n a əhɔ hálən sūmūú beé ní a ndi ngaṅ kə dɔ ndō gē.

PSA 16

Deē n Nébā ɔrən kōó ta yo té ní

¹I pā yā Dabid. Nébā i-ngōmēm, tɔdɔ i j n m-rāāi loo bōō rō yām té ní.

²M-ədə́ Kóṣṣbē na i ni n i Kóṣṣbē ní. m-ndi rō Kóṣṣbē té anī m-ndi majə ngáy.

³Besə gē ké dɔ nang té laā, adə́ i tógə́ gē n nelēm sedé kété ngáy ní,

⁴nujəñ loo ngɔlaā tɔy ké kété báy. De gē bəgān naā awñ gōd́é té. Banī mā m-ā m-tété mósə nang té yā ndējəd́é tɔ al ō tam a əda rīd́é tɔ al ō.

⁵Kóṣṣbē, ndóm gē malang i kem jīi té. j i yáa ndəbā yām ō, yáa kəy yām ké sɔɔ dóm kem kopoó ō,

⁶Yáa n wəlá ké tógə́ əhɔ adēm ní to rōnel ngáy, m-ənge i yáa ké majə al naā.

⁷m-ndadə́ m-ādə́ Kóṣṣbē nge kadēm kəjə, m-to ndōó anī gir yām ɔjəm.

⁸M-áá Kóṣṣbē ta kuḿm té ngándáhg. Ni i dɔ jī kɔḿm té adə́ m-ā m-ndi ngaṅ.

⁹M-ēnā kemm̄ m̄-ndiñ adē m̄-rāā rōnel̄ ō, m-ḷi bal walya ō.

¹⁰Tɔdō ā éyām bádá alé, ā éyā deē yāi kadē ɔɔ bāá yon kə kumneé alé.

¹¹Ī ɔjəṁ róbé ké aṁ kə deē tū ndi kə kumuú té adē m̄-geṛ. Ré deē i rōi té ngɔr anī rōn nelēn ngáy. Rōnel̄ ké ngándáñg i dɔ jī kɔi té.

PSA 17

Nébā m̄-reē kə sarya yām rōi té

¹Ndōy yā Dabid. Kóɔbē, ĩ-nēl̄ mbīi ōoñ nōō yām. Ōō yáá ké gōté n̄ m̄-dəjei ní,

²Majə kadē i ĩ n ĩ-gāñg sarya yām ní. Yáá ké gōté i dām yā náā té anī ĩkó ēndā maṁ ɔɔ.

³Ī ĩ-reē dan ndōɔ ēndā maṁm̄ ō, i-nāām ō, banī énge najē ké yā kəda dɔm̄ té alé. Mā m̄-téda najē dɔ yáá rāā deē té alé.

⁴M-áá yáá rāā de gē anī, m̄-rā dɔ najē yāi té, m̄-ngōm̄ rōm̄ najē róbə yā ngé dɔno gē té.

⁵M-ého rōm̄ tɔgə dɔ róbé ké kunən tōr ngáy té. Njam̄ tōɔ séy dɔ róbé n̄ éda na kə m-úñ ní té alé.

⁶Ngɔlaā ní m̄-reē kə sarya yām rōi té kadē ĩ-gāñg kə gōó. Tɔdō ĩ i Nébā ké deē bārī anī ā ĩ-ndigən. ĩ-nēl̄ mbīi kə rōm̄ té, ōō yáá n̄ m-édá ní.

⁷Ī n̄ ájé ngé namī gē jī ngé rōɔdɔ gē té kə jī kɔi ní, ɔjəṁ kem majə yāi.

⁸Ī-ngōm̄m̄ tītə loo ngōm̄ njār kumií beē. ĩ-bōōm̄ gír bōgī té,

⁹say rō ngé kem ndul gē n̄ ɔyñ yáá yām malang kōɔ dɔ gúú té ní ō, say rō madē baṁm̄ gē n̄ gīrmēñ yā tōlēm̄ té ní ō.

¹⁰Niñ ndāngēñ ō, gāngēñ rōdɔ ō.

¹¹Njadé i gōm̄ té ngɔr, i niñ n̄ gīrmēñ toó, a ngeymēñ yā kəsō sem̄.

¹²Niñ toñ tītə bɔl ké ngōo ta dā seṛ yā réyān naā té beē, toñ tītə balsáa bɔl ké bōo rōn kem túpə kámbə té beē.

¹³Kóɔbē, ĩ dɔɔ! ĩ-tə madē baṁm̄ gē rōo, əsō sedə nang té, ĩ-taām̄ jī ngé kem ndul gē té kə kaskar yāi.

¹⁴Ī-tōldɔ kə kaskar yāi ādē gətóoñ kōɔ dan de gē té. ĩ-tōldɔ kə jīi! Ādē yáá kəndā nja yādé i kadē gətóoñ kōɔ dɔ nang té! ĩ-rāā ādē ɔyñ mañ ké katē kárará n̄ ĩ-ngōm̄ tām̄ yādé té ní. ādē ngáñdɔ gē ɔy ndānēñ ba əyāñ gotə ēndāñ ngán kaadé gē!

¹⁵Ba mā m-ā m-áá kumií, tɔdō i yáá ké gōté. Dan n̄ m-ā m-ndól dɔ bīi té anī, m-ā m-áá ndílí kadē tōl̄ bōm̄.

PSA 18

Mbañg kógēm rāā Nébā kéra gō tetə rōō tá

(Áaj 2 Sam 22.1-51)

- ¹Pā ké kem makətübē yā ngār yā gōsē pā gē té. I pā yā Dabid ké nge kəla yā Kóōbē. Ni-ɔ̄r najē kə Kóōbēé kə pāā i gō gāng n Kóōbē gāng dɔn jī Saul té ō, jī madē baḡān gē té malang ní ō, əda na:
- ²Kóōbē, ǐ i tógə yām, ɔ̄ɔ̄m tɔdōí ngáy!
- ³Kóōbē i mbaī yām ō, loo ndim ké ngañg ngáy ō, nge gāng dɔm ō. Ni i Nébā yām ō, mbaī bōō rō yām ō. Ni i der yām ō, yáá n m-tetəñ rōō ní ō, loo ndim ké ngañg ō.
- ⁴Ādē de gē bōkəñ Kóōbē tōy. m-bār Kóōbē, anī m-tetə madē baḡām gē rōō.
- ⁵Yo bírēm kə tógú tītē katə mañ ō, aḡ ndílám ō.
- ⁶Loo ké bádá bírēm ō, yo əyā gūmbē nomé té ō.
- ⁷Dan n wur kəl əsō dɔm té ní m-bār Kóōbē, m-nōō kə dɔ Nébā yām té kadē dīim. Ni-ndi kem kújə yān té oō ndūm. Nōō yām əsō mbīn té.
- ⁸Loo n noō té wōng rāā Kóōbē adē dɔ nang yéy ō ndebə ō. Ngəra mbaī gē ndāmēñ ngin ngin ō yéyñ ō.
- ⁹Sa kógēm teē kón Kóōbē tá, hor ké ɔ̄ɔ̄ bəlim bəlim ō, yāl hor ō teēñ tan tá.
- ¹⁰Kóōbē tetə ta dɔ rā kə nang té ba risə. Kiī mañ ké ndul ndi ndi i gir njan tá.
- ¹¹Ni aī *de ké dɔ rā tá séndá tá ba iin bōgē. Ni nēl dɔ bōgē nél tá.
- ¹²Ni bōō rōn dan kiī mañ ké ndul ndi ndi tá, utə gidə rōn kə kiī mañ ké risə til ndingí. Kiī mañ gē ní nduləñ tītē kum mañ ké rúu ngáy beē.
- ¹³Loo ndələ kété non té ō kiī mañ yān gē mānēñ naā tá kə kōsōō ō, kə yāl hor ké a kərə sirí ō.
- ¹⁴Kóōbē rāā adē mañ ndang dɔ rā tá, Nébā ké dɔó say ngáy rāā adē ndūn bār.
- ¹⁵Ni-túr kum gərə yān gē tēndā tūndá kə loo gē té ō, rāā adē tel mañ ké ngáy gē tēndā gāngdə naā tá kōō ō.
- ¹⁶Kóōbē, nang ké gir bā bo té ō ké gir ngəra dɔ nang té ō ní, dɔdɔ teē ndágá i kə ta kúl ndāng rō yāí ō, i kə ta kúl koō ké kóni tá n ənī pij ō ní.
- ¹⁷Tā anī Kóōbē n ndi dɔ rā tá ní əla jīn əhɔmneé Ni-teē sem kōō kum mañ ké bo ngáy tá.
- ¹⁸Ni-gāng dɔm jī madē baḡām ké ngañg ngáy tá ō, jī ngé rōō sem gē ké tógədə tōy yām tá ō.
- ¹⁹Niñ-ənīmēñ rōō ndō ké tógám gətóó tá, banī Kóōbē rāā sem.
- ²⁰Ni-taām jidé té əyām dɔó ō gāng dɔm ō, tɔdō ni tárēm.
- ²¹Kóōbē rāā yáá ké beé sem sɔñ i hálám ké gōtə ō, jīm ké unjə njáy ō.

- 22 Tɔdɔ mā m̄-ngɔm̄ gō róbə gē yā Kóɔbē majə, mā m̄-rāā hál ké gōté al̄ kə Nébā yām alé.
- 23 m̄-ngɔm̄ *ndū najə yān gē malang ta kumím té ngándáng ō, gō míndən gē ní m̄-í bal dɔ té al̄ ō.
- 24 M-əhɔ róm̄ tɔgə kadə najə gətóo dɔm̄ té ta kumən té. m̄-tūr gidərm̄ ta yáá ké gōté al̄ gē té kɔ́ malang.
- 25 Loo n̄ noō té Kóɔbē əndā njam̄ sɔɔn̄ hálərm̄ ké gōté ō, jīm̄ ké *unjə njáy njáy n̄ ni ɔ́ ní ō.
- 26 Kóɔbē, deē n̄ ra dɔ ndūn té seí ní ĩ ĩ-ra dɔ ndūí té kə kóɔ́ ō, deē n̄ əndā kumən gír yáá té rāā kə gōó ní ĩ ɔ́jé kóɔ́ kadə ĩ i nge kəndā kumií gír yáá té rāā kə gōó ō.
- 27 Deē n̄ *unjə njáy njáy ní ĩ ɔ́jən kadə ĩ ũnjə njáy njáy ō, ba ĩ i nge kəla mbóo dɔ nge gól̄ loo té ō.
- 28 Gír de gē n̄ madədé gē əlañ rɔsɔ́ dɔdɔ́ té ní, i ĩ n i nge rāā kadə niñ tetəñ rɔ́ ō, i ĩ n i nge rāā kadə kum ngé kɔ́jə rɔ́dɔ́ gē tetə kə nang té ní ō.
- 29 I ĩ n i nge kəndā hor tū lám̄ba yām̄ té ní. Kóɔbē Nébā yām̄ rāā adə loo n̄ risə til dɔm̄ té ní unjə kow.
- 30 M-í bal dɔ bəlo té i seí í. M-í bal dɔ ndogə mbal̄ té i kə Nébā yām̄.
- 31 Róbə yā Nébā i róbé ké majə ɔ́tə kə taá. Najə kɔ́r Kóɔbē a rāā yáá gár. Ni i der yā de gē malang n̄ a bɔ́ɔñ rɔ́dɔ́ rɔ́n té ní.
- 32 Ní i náā n i Nébā ní, i Kóɔbē ngóy al̄ a? I náā n i mbal̄ ní, má i Nébā yájí ngóy al̄ a?
- 33 I ni n adəm̄ tógé á m̄-rāān yáá ní. Ni-rāā adə kəla rāārm̄ udə gírí majə.
- 34 Rāā adə njam̄ ɔ́l títə nja dul beé, rāā adə m̄-rā ngañg loo ké k̄i kə dɔ́ gē té.
- 35 I ni n ɔ́jəm̄ loo rɔ́ ō, rāā jīm̄ adə geŕ ndór̄ gə gərā ké rāā kə gində nəngá kasaá adə rugə ní ō.
- 36 ĩ adəm̄ der yái n̄ ĩ-tetəñ rɔ́ ní. Jī kɔ́í ɔ́səm̄ kə dɔ́. Kem majə yái rāā adə m̄-tél de ké bo.
- 37 M-ún njam̄ m̄-əndā say kanjə kadə udə i kə ta k̄ilí.
- 38 m̄-ngɔdə madə baám̄ gē m̄-əwádé. Ré m̄-tɔ́dɔ́ tɔgā al̄ anī m̄-tél gōdɔ́ té alé.
- 39 m̄-rāádɔ́ rāā ké majal̄ ngáy adə tésɔ́n̄ nang té njam̄ té, asəñ k̄i dɔ́ tɔ́ alé.
- 40 ĩ adəm̄ tógə kadə m̄-rɔ́ɔ́n̄. ĩ əla dɔ ngé kənim̄ rɔ́ gír tógə yām̄ té.
- 41 ĩ ĩ-rāā adə madə baám̄ gē tūrəñ gándédé adəm̄əñ, adə m̄-tɔ́ ngé rɔ́ɔ́m̄ gē kɔ́ malang.
- 42 Niñ əgañ kɔ́r banī deē d̄iídɔ́ alé. Nōñ kə dɔ Kóɔbē té banī ədadé najə alé.

⁴³ṁ-rāādé adē télēñ bumbérú ké kadē nél ɔy dáýñ. ṁ-téḃādé njaḿ té tītē ɓɔr ké kum róbó beē

⁴⁴Ī Ī-gāng dɔḿ jī gír de gē ké əsōñ wōnǵ t́. Ī əndāḿ dɔ nápar de gē t́. De ké ṁ-geṛd́ kété al gē rāāñ kəla beṛ adēmāñ.

⁴⁵M-éda najē tañ kógēḿ beē anī niñ rāāñ yáá́ n m-édá ní. Tērā gē reē a gólēñ kuḿ.

⁴⁶Tógə tērā gē ur wak. Niñ əndañ loo teēñ loo ɓɔɔ rō yādé gē t́.

⁴⁷Kóḃbē ndi ngándááng! M-ór ta mbaĪ yāḿ! Nóbā́ n ajēḿ ní adē de gē tōynēñ!

⁴⁸Ni i Nóbā́ n rāā ɓəḷ adēḿ ō, əla dɔ gír de gē gír tógə yāḿ t́ ō ní.

⁴⁹Kóḃbē, Ī Ī-gāng dɔḿ jī madē ɓəḷḿ gē t́. Tá báý tɔ ní ngé gē n əñimēñ rōɔ ní, Ī Ī-rāā adē ṁ-tetəd́ rōɔ ō,

ɔrēḿ kōɔ́ jī ngé rāā dónɔ gē t́ ō.

⁵⁰Adē ṁ-ndigə ɓōkĪ tōy dan nápar de gē t́ ō, kənī pā kə rīí yā kəsəñ gɔnīí ō.

⁵¹Kóḃbē tetə rōɔ ké bo gē ō ké ngañg gē ō adē mbañg yāñ. Ni-rāā kem majə kə Dabid́ n ni ur *yibē dɔn t́ ní ō, kə gír kaa yāñ ō, ta kaŵ jóo.

PSA 19

Kəsə gɔn yā Nóbā́ ō Ndū najē yāñ ō

¹Pā ké kem makətübē yā ngār yā gōsə gē t́. I pā yā Dabid.

²Dɔ rā ɔjə i *kəsə gɔn yā Nóbā́ kə ndágá, no rā ɔjə i yáá́ n Nóbā́ rāā ní kə ndágá.

³Loo ké kadaá əñī gotə yáá́ n Nóbā́ rāā ní adē loo ké kadaá madēñ oō ō, loo ké ndōɔ ɔjə madēñ adē geṛ ō.

⁴I gotə najē ké kənī alé, kum najē gē gətóon tū t́ ō. Deē oō kōōd́ al ō.

⁵Banī ndūd́ əsō gō naā t́ ō, taā loo dɔ nang t́ malang ō. Deē ra i ta ngóy dɔ nang t́ gēgē anī a oō najē kōrd́ ní. Nóbā́ udə kújə tandā́ nú tāḿ yā mbañg t́.

⁶Kə ndōí anī mbañg əba. Teē tītē ngaa dəyá́ kijə ké teē kújə ɓīñ t́ kə ndágá beē. Teē tītē nge rāā gɔ ngōdē ké rāā walya ngōdē n a rāā yā kaý ní beē.

⁷Ni teē ta ngóy dɔ rā ké dāḿ kéréy t́, njērā báté ugə ta ngóy dɔ rā ké dāḿ ké noō t́ ō, yáá́ ké kəngāñ ɔdən al gətóo ō.

⁸*Ndū najē yā Kóḃbē majə ɔtə kə taá, rāā adē deē tél ajə gogó. Yáá́ gē n Kóḃbē əda ní i yáá́ ké rōkum gē, rāā adē de ké mbóo tél de ké ngāā.

⁹Yáá́ gē n Kóḃbē ra kə deē ta rāā ní i yáá́ ké góté gē, ā əlañ rōnel kem deē t́. Gō míndə gē n Kóḃbē əda kadē yā rāā ní i yáá́ ké *unjə njáy njáy gē, a rāāñ kadē kum deē ɓə loo rá ráng.

¹⁰Ból ndíl Kóṣṣbē i yáá ké majə ɔ, to ngándáng kə dɔ bāl gə ɔ. Ndū gə n Kóṣṣbē ra dɔ té ní i ndū ké rɔkum gə, i ndū ké gɔté gə malang.

¹¹Adə nel kem de gə ngáy tɔy lór, tɔy dūbə lór ké *unjə njáy njáy. Adə nelđə ngáy tɔy yibə tejə, tɔy yibə tejə ké kijə.

¹²Kóṣṣbē, mā nge kəla yái m-geɾ yáa i kə ta kuldə ɔ, rāān sem ngáy dan n m-ún gōdə ní ɔ.

¹³I náā n kumən teə dɔ yáá ké rāā gə geɾ al té ní? Ī-māy rōi dɔ yáá ké gɔté al n m-rāā ba m-geɾ alé ní té.

¹⁴^r nge kəla yái kɔɔ dan ngé kɔjə rōdə gə té. Ī-rāā adə asəñ yáa rōn té alé. Bá anī najə a gətóo dɔn té ɔ, deə a bār rī majal ké ngáy dɔn té al ɔ.

¹⁵Kóṣṣbē, mbał yām, nge rōɔ dɔm té, adə najə gə n teēñ tam té ɔ, ngé gə n m-yūrđə kemm té ɔ ní, əsōñ kumií.

PSA 20

Ndōy ké tām yā mbañg té

¹Pā ké kem makətübə yā ngār yā gōsə pā gə té. I pā yā Dabid.

²Adə Kóṣṣbē oɔ ndūi ndɔ n wur kɔl əsōñ dɔi té ní! Adə Nəbā yā Jakob ngōmī!

³Adə ni n ndi kem loo yān ké *tál té ní əla kə yáá rāān seí ɔ. Adə ni n ndi *Siyɔ ní ɔsə kílí kə dɔɔ ɔ!

⁴Adə əga kemən dɔ yáa malang n Ī-ndējən ní té, adə ndigə yáa gə n Ī-rōo horoo adən ní!

⁵Adə ni adī yáá n kemií gey ní, adə rāā yáa malang n Ī-sāā rāā ní adə udə girí!

⁶Loo n noo té j-a jə-rāā rōnel rōɔ n Ī-tetə ní, j-a j-əhɔ dərapoo rōɔ dɔji té dɔɔ yā rōyñ Nəbā yāji. Adə Kóṣṣbē tōl ta yáa malang n Ī-dəjen kadə rāā adī ní.

⁷Ngɔlaā m-geɾ tā: Kóṣṣbē tetə rōɔ adə mbañg n ni gērān ní. Ndi i kə kem *loo ké tál yān ké dɔ rə té té n oñ ndūn ní. Ji kɔn rāā yáá ké to rī bār tetən rōɔ adən.

⁸De kéréy gə əndāñ kemdə i dɔ púsə rōɔ yādə gə té ɔ, ké madə gə əndāñ kemdə i dɔ sɔnda yādə gə té ɔ. Ba jji tā a jə-nōo i kə dɔ Kóṣṣbē Nəbā yāji té.

⁹Njadə ɔl yélélé ɔ, tésōñ ɔ, banī jji jə-ra dɔɔ.

¹⁰Kóṣṣbē, Ī-rāā kə mbañgāá, tá kadə ré jə-bārən kadə rāā sejí anī, ni ndigəji.

PSA 21

Mbañg əndā kemən dɔ Kóṣṣbē té karī

¹Pā ké kem makətübə yā ngār yā gōsə pā gə té. I pā yā Dabid.

²Kóṣṣbē, mbañg rāā rōnel tógi ké ngáy. Dan n Ī-tetə rōɔ adən ní rōn nelən ngáy!

- 3^I ādēn yáá n̄ kemən gey ní, ĩ ɔgən yáá n̄ dəjeī ní alé.
- 4^I ɔy yáá ké majə gē ngáy dɔí t́, ĩ-tənañ tan yā rāañ majə seneé. ĩ éla *jākā mbang ké rāa kə lórɔ dɔn t́.
- 5^I ĩ-rāa ādē ndi kə kumneé tītē n̄ dəjeīn̄ ní, ndi i ndi ké dan a gāng al̄ b́áté.
- 6^I-tetə rɔɔ ādēn adē rīn bār ngáy. ĩ-rāa ādē ni-tél de ké bo, adē de gē bōlən̄ ndílən.
- 7^I ĩ-rāa ādē de gē a tórən̄ tadé dɔ naā t́ i kə rīneé ngándáng. Ndin ta kumií t́ adēn rɔnel̄ ngáy.
- 8^Aáā, mbañg əndā kemən i dɔ Kɔɔbē t́ ɔ, kem majə yā Nébā ké dɔɔ say ngáy rāa adē ni-ra ngañg ɔ.
- 9^A éhɔ madē baāí gē malang kə jīí. Ā éhɔ ngé kənī rɔɔ gē kə jī kɔí.
- 10^Ndɔ n̄ ā ĩ-teē bus t́ ní, ā ĩ-rāa kadē toñ tītē hor ké ajə ying beé. Kɔɔbē a nuje sedé sáksák kɔɔ kə wōngɔɔ ɔ, hor a ɔɔdɔ ɔ.
- 11^A ĩ-rāa kadē ngán kaadé gē gətóon̄ kɔɔ dɔ nang t́. Ā ĩ-tɔɔ kōɔdɔ kɔɔ dan de gē t́.
- 12^Ré nómən̄ rāa yáá ké majal̄ seí ɔ, oon̄ naā dɔí t́ loo mundē t́ ɔ anī, a asən̄ rāa yáá kógəm̄ seí alé.
- 13^A ĩ-túrɔdɔ kə gɔ gərā yāí gēé. Ā ĩ-rāadɔ kadē a ɔyñ naā.
- 14^Kɔɔbē, ɔjé tógí ké ngáy kə ndágá. Ba yājí jji b́aa, jə-ndigə i kənī pā ɔ, *kɔsə gɔn yáa rāaí kə to rī bār gē ɔ.

PSA 22

Nébā yām, Nébā yām, éyām̄ kɔɔ i tām̄ rí t́?

- 1^Pā ké kem makətübē yā ngār yā gɔsə pā gē t́. A ənīn̄ i tītē loo kənī pā: Wāl̄ ké ta gír loo t́ beē. I pā yā Dabid.
- 2^Nébā yām, Nébā yām, éyām̄ kɔɔ i tām̄ rí t́? ĩ-ra dan say kanjē dīim̄ ɔ, kanjē koɔ nōɔ yām̄ ɔ i tām̄ rí t́?
- 3^Nébā yām, kadaá m̄-bārī kadē ĩ-dīim̄ ba ĩ-ndigəm̄ alé. Ndɔɔ anī m̄-bārī báý, ba m-ənge kem sɔl̄ alé.
- 4^Banī ĩ i Nge ké *Tál, ĩ-ndi dɔ kōr kágē mbang yāí t́, adē *Israel gē a bōkənī tɔy.
- 5^Kété kaají gē əndān̄ kemdɔ dɔí t́, Niñ əndān̄ kemdɔ dɔí t́, anī ɔrdɔ kɔɔ kum yáá ké tōr t́.
- 6^Niñ nōon̄ kə dɔí t́ kadē ĩ-rāa sedé, anī ĩ-gāng dɔdɔ. Əndān̄ kemdɔ dɔí t́, anī rɔdɔ sɔldɔ alé.
- 7^Ba mā tā a rāāmən̄ i ngōn̄ kuř t́ ba i deē t́ tɔ alé. De gē tájəmən̄ ɔ, gír deē yām̄ gē mbátəmən̄ kɔɔ ɔ.

- ⁸De gē malang ní ʒamēn ní mbóon sem. Əgōmēn ō tégān dɔdɔ nek nek ō.
- ⁹Niñ ədañ najə dɔm tɛ, ədañ na: Ni əyɔ rɔn kem jī Kɔɔbɛ tɛ ní, ədɛ Kɔɔbɛ ɔrən kɔɔ kum yáá ké ngañg tɛ tā! Kɔɔbɛ tárən ní ədɛ ajən tā!
- ¹⁰Kɔɔbɛ, i ĩ n ĩ-teē sem kem kóóm tɛ ba ənīm kadən tɛ, loo ké yáa a rāām tū tɛ al tɛ ní.
- ¹¹Dan ní m-teē kem kóóm tɛ hap ní adēmēn seí. Mā i kem kóóm tɛ báy n ĩ i Nébā yām ní!
- ¹²Ní ĩ-lōo kadə danií i say róm tɛ, tɔdɔ yáá ké ngañg dɔ i ngɔr ō, de ké yā rāa sem gətóo ō.
- ¹³Ngé róm gē ĩn sem tītə mañg ké bəra gē ō, gīrēn gidərn əlañ ta naā tɛ tītə dɔ ké ngañg ngáy gē ké dɔ nang ké Basan tɛ ō.
- ¹⁴Toñ tītə bɔl kɔr gē ké a nōn ō, teēn nga ngádɔ tañ tɛ ō.
- ¹⁵Tógám teē róm tɛ tītə mañ ké a dəyā beé. Kəngām gē ĩn ta naā tɛ malang. Wurəm yeē kə kemm tɛ tītə tībə tejə bəyā beé.
- ¹⁶Kem kóm tutə ká kákərá ō, Ndɔm tɔyɔ kem ngaām tɛ ō. ĩ ənīm ta bāa yo tɛ.
- ¹⁷Bísə gē ĩn sem, bütə ngé rāa majal gē gīrēn gidərn. Niñ mbütēn jīm gē njarñ gē.
- ¹⁸Deə asə tɛda kəngām gē malang. De gē ʒamēn, niñ əndañ kumdə dɔm tɛ.
- ¹⁹Niñ nəbōn naā kübə róm gē ō, tógēn wəla dɔ kübə ké bo yām tɛ ō.
- ²⁰Banī Kɔɔbɛ, ĩ-lōo kadə danií i say róm tɛ beé. ĩ ní i tógám ní ĩ-reē lów ĩ-dīm!
- ²¹Ɔrēm ta yo kaskar tɛ kɔɔ. ĩ-taām ta ngañg bísə gē ní noo tɛ.
- ²²ĩ-taām ta ngañg bɔl tɛ ō, ĩ-taām ta gajə dɔgə tɛ ō. ĩ ōo ndūm adə ĩ-dīm.
- ²³M-ā m-tél yā bār rīi dan ngákóóm gē tɛ ō, m-ā m-tɔyī dan ngé kán naā gē tɛ ō.
- ²⁴Sī ngé ból ndíl Kɔɔbɛ gē, ĩ-bókəni tɔy! Sī gir kaa yā Jakob gē malang, ósi gɔn Kɔɔbɛ! Sī gir kaa yā *Israel gē malang, ĩ-bólí gidə Kɔɔbɛ.
- ²⁵Ni kídə deé ní ndoō rāan al naā ní al ō, mbátən al ō. Ni tūr gidən tan tɛ alé. Dan ní noo kə dɔn tɛ ní ōo nōo yān.
- ²⁶Kɔɔbɛ, i ĩ n ĩ-rāa adə m-bókí tɔy dan kósə ngé kán naā ké ngáy gē tɛ ní. M-ā m-ra dɔ ndūm ní m-ənī m-ādī tɛ ní ta kum ngé ból ndíl gē tɛ.
- ²⁷m-bār ngé ndoō gē adə əsañ yáa ndānēn. Adə ngé sāa Kɔɔbɛ gē ɔsəñ gɔn Kɔɔbɛ ō, ndiñ majə ta kaw jóo ō!
- ²⁸A əga kem de ké dɔ nang tɛ gē malang dɔ Kɔɔbɛ tɛ ō, a téləñ kə rɔn tɛ ō. Gir kojə gē yā nápar de gē a ɔsəñ nodə nang tɛ non tɛ!
- ²⁹Kɔɔbɛ i mbañg, ni-oo bē dɔ nápar de gē tɛ.

³⁰De gē malang ní ndiñ dɔ nang té kə rōnelēé ní n ɔsəñ nodé nang té toō. De gē malang ní njadé i kə ta bāá yo té á əlañ dɔdɔ nang té ta kumən té ní, ni əyɔdɔ adə ndiñ kə kumdé alé.

³¹Ngán kaadé gē a rāāñ kəla yā Kóṣṣbē, a əniñdɔ gotə najə yān.

³²Niñ a reēñ yā kəni mbēr dɔ yáa rāāñ ké góté gē té kə ndū boó ō, a ədañ gir de gē ní a ojeñdɔ báý ní yáa ní Nóbā rāā ní ō.

PSA 23

Kóṣṣbē i nge kulə́m

¹Pā yā Dabid. Kóṣṣbē i nge kulə́m, adə m-ā m-nał yáa alé.

²Ni-aw seń dɔ mu ké mbōł té. Njērā seń kə gō kadə mañ ké to lɔmɔ́.

³Rāām adə m-tél m-ngañg májə májə. Njērā seń dɔ róbə ké góté gē té i tām yā rīn ké bo té.

⁴Kóṣṣbē, ká ré m-njērā i wól loo ké loo ndul tū té, aké yo i tū té gəgə anī, m-sōł yáa kógə́m alé, tɔdɔ ĭ i seń. M-əna kemń tɔdɔ kəgə ké jīł té ō, tógə yāı ō a rāāñ seń.

⁵Ī-rāā yáa kəsa əndā noń mā té, ta kum madə baām gē té. Ī-təte *yibə ké otə mbɔɔ dɔm té, ĭ Ī-rāā adə yáa ké kem kál yām té rosə rerep.

⁶Aáa ndi majə ō, kem majə ō, a unəñ gōm kə dɔ ndɔ gē malang ní m-ā m-ndiñ kə kumń ní. Kóṣṣbē, m-ā m-tél yā rāā bē kem kújə yāı té ké njóm gē té.

PSA 24

Kóṣṣbē a udə kə kem kújə yān té

¹Pā yā Dabid. Dɔ nang i yáa yā Kóṣṣbē ō, yáa malang ké tū té i yān ō. Dɔ nang kə taá malang i yáa yā Kóṣṣbē ō, de ké tū té gē malang i deē yān gē ō.

²I ni n əndā dɔ nang dɔ bā bo gē té ní ō, i ni n əhɔn gotə kógə́m dɔ mañ gē té ní ō.

³I náā n asə kaw dɔ mbał yā Kóṣṣbē té ní? I náā n asə ra kem *loo ké táł yān té ní?

⁴I deē ní jīn *unjə njáy njáy ō kemən ndaa tá táł ō ní. I deē ní əga rōn gidə Nóbā tá rāāñ yáa ké majal al ō, túbə yā góləń deē al ō ní.

⁵Kóṣṣbē a rāā majə seneé, ni a tél de ké súmūú kə ta kūł Nóbā yān ké nge kajən.

⁶Ngé sāā Kóṣṣbē gē ní tūrəñ rōdɔ kə rō Nóbā yā Jakob té ní, toñ i tītə ní noō kə gir kaadé.

⁷Ī-teēi ta róbə, óyīi kəgə tan ké dɔ́ gē kə dɔ́! Ī-teēi ta róbə ké jóo gē adī laa kadə mbañg ké bo udəń!

⁸Mbañg ké bo ní i náā? I Kóṣṣbē ní i gō rōō ké tógəñ i ngáy ní. I Kóṣṣbē ní ta rōō té anī ni i gō rōō ní.

⁹Ī-teēi ta róbə, ósiī kāgē tan ké dɔ́ gē kē dɔ́! Ī-teēi ta róbé ké jóó gē ādī laa, kadē mbañg ké bo udə́n!

¹⁰Mbañg ké bo ní i náā? I Kóṣṣbē ké boo ké tógə̀n i ngáy ní, i ni n i mbañg ké bo ní.

PSA 25

Ādē m-geř kem ndigə yāi ǒ ĩ-māy rōi dɔ́m té ǒ

¹Pā yā Dabid. Kóṣṣbē, m-tūr rōm kē rōi té.

²Néba yām, m-ə̀ndā kemm dɔ́i té ba ĩ-lōō kəla rōsɔ́l dɔ́m té! Ādē madē baqām gē tetəmēn rōō alé!

³De gē n ə̀ndān kemdē dɔ́i té ní, deē kógə̀m ké tél ndə̀ngā rōn gətóo. Banī ngé gē n télə̀n kōó gōi té ní rōdā sɔ́ldé, tām jīdē i karī!

⁴Kóṣṣbē, ĩ-rāā ādē m-geř gō róbə yāi gē. Ójə̀m loo rāā kem ndigə yāi,

⁵ādē m-njērā dɔ́ róbé n a aṽ kē tū najə́ ké rōkum yāi té ní ǒ, Ójə̀m yáa ādē m-geř ǒ. Tɔ́dɔ́ i ĩ n i Néba n ajə̀m ǒ, m-ə̀ndā kemm dɔ́i té kə dɔ́ ndō gē malang ǒ ní.

⁶Kóṣṣbē, ādē ə̀ga kemií na ĩ i Néba ké nge tár deē ǒ, nge kem majə ǒ, ngándáńg.

⁷Yáa ké majal gē ǒ, yáa ké gōtə́ al gē ǒ n m-rāā kə ngōn dūúm ní, ĩ-lōō gīr dɔ́ té. Banī Kóṣṣbē, ĩ-gīr dɔ́m té tām ĩ i nge ra dɔ́ ndūi té, sɔ́n kem majə yāi.

⁸Kóṣṣbē i de ké majə ngáy ǒ, ni i de ké sūmūú ngáy ǒ. Ādē ɔ́jə́ ngé rāā yáa majal gē róbé n kadē unə́n ní.

⁹Ngé gē n sɔ́lən dɔ́dē ní, ni-aṽ sedé kē tū yáa ké gōtə́ té ǒ, ɔ́jə́dē róbə yān ǒ.

¹⁰Yáa gē n Kóṣṣbē ɔ́jə́ malang ní i kem majə ǒ, ra dɔ́ ndū té ǒ tām yā ngé gē n rāān yáa n *ndū najə́ ké dɔ́ *madē naā yān té ə́da ní.

¹¹Kóṣṣbē, i tām yā rīi té n ā ĩ-māyń rōi dɔ́ yáa ké gōtə́ al yām ké ngáy té ní?

¹²Deē n bōl ndíl Kóṣṣbē ní, ni a ɔ́jə̀n róbé n kadē a un ní.

¹³Deē ní a ndi majə ǒ, ngánə̀n gē a ə̀ngeñ dɔ́ nang n Néba ə̀nī míndə̀n yā kadə́dē ní ǒ.

¹⁴Kóṣṣbē ə̀nī kemə̀n adē ngé gē n bōlən ndílən ní. Ni-rāā adē gerə̀n *madē naā yān.

¹⁵Kumm i kē dɔ́ Kóṣṣbē té ngándáńg, tɔ́dɔ́ ni ɔ́rə̀m kum gūmbə́ n ə̀hə̀m té ní.

¹⁶Kóṣṣbē, ĩ-tūr kumií kē rōm té áa kum tō ndoō yām, tɔ́dɔ́ məkó i kə kéré́m ǒ kumm tō ndoō ngáy ǒ.

¹⁷Ōr sōl ké kemm té kōó ādē nél tóom séy.

Ōrə̀m kōó kum yáa ké ngañg té.

¹⁸Áa yáa ké to kum tō ndoō n rāām ní ǒ áa tápə́ yām ǒ, ba ɔ́r yáa ké gōtə́ al yām gē kōó malang.

- ¹⁹Áa madē baām gē n kutədé i ngáy ní ō, áa kiīm n imēmēn kə ngangá ngáy ní ō.
²⁰Ī-ngōmēm ō ī-gāng dóm ō! m-rāāi i loo bōō rō yām té, ba ī-lōō rāā kadē m-tél m-ndōngā róm.
²¹Ādē hálí kə gōté ō kə sūmūú ō ngōmēmēn, tōdō m-ēndā kemm dōí té.
²²Nóbā, bō ī-gāng dō *Israel!
 Ōrən kōó kum yáá kə majal gē malang n reēn dōn té ní.

PSA 26

De kə najē gətóo dōn té sāā kadē Nóbā rāā seneé

- ¹Pā yā Dabid. Kóōbē, ī-gāng sarya yām, tōdō m-rāā yáa i kə gōō ō, m-ēndā kemm dōí té kanjē kadē kemm tósēm ō.
²Kóōbē, ēndā maým ō ī-nāām ō, áa gir kə kemm té ō.
³Kem majə yāi to i kə ndágá ta kumm té ō, m-rāā yáá kə rōkum yāi gē ō.
⁴M-ého loo rō ngé soī gē té al ō, m-ēndā njam bē yā ngé gól loo gē té al ō.
⁵M-áa bütē ngé rāā majal gē kə kum sēbāá ō, m-ého loo rō ngé kem ndul gē té al ō.
⁶Kóōbē, m-tégo jīm m-ójəñ kadē najē gətóo dóm té, yā kadē m-njərañ kə gō gidə *loo tuñ yáa yāi
⁷yā kədaín na m-geī majə kə ī-rāā seím ō, yā kəjəñ gotə yáá kə to kər kum gē malang n ī-rāā ní ō.
⁸Kóōbē, kújé n ī-ndi kemeé ní nelēm ō, loo n *kəsə gōn yāi i tū té ní nelēm ō.
⁹Ī-lōō boo jīm naā té kə ngé rāā majal gēé. Ī-lōō boo jīm naā té kə ngé tōl de gēé.
¹⁰Yáá kə to yer kum tákə jidé ō, nar kə kəndā jī naā té rosə jī kōdó ō.
¹¹m-rāā yáa malang kə gōó majə. Ní bō, ī-gāng dóm!
¹²m-rā i dō loo kə ngañg majə té, adē m-ā m-tōy Kóōbē dan ngé káñ naā gē té.

PSA 27

m-ndi bē Kóōbēé anī m-sōl yáa alé

- ¹Pā yā Dabid. Kóōbē i loo kə unjə kow yām ō i nge kajəñ ō, ní m-ā m-bōl i náā? Kóōbē i loo ndim kə ngañg ngáy, ní m-ā m-ndebə i ta kum náā té?
²Ré ngé ndāng gē ənimēñ rōō yā réyām naā té anī, i niñ kó gē madē kōlēm gē ō, madē baām gē ō n njadé a tégā naā ō, a tēé tésōñ ō ní.
³Ré bütē ngé rōō gē reē əhōñ loo kadəñ té yā kənim rōō anī kemm gāng mañ alé. Ká ré rō udə naā té pít gēgē anī, mā m-əni kemm.

⁴m-daje Kóṣṣbē yáá kógēm̄ ō, m-gey kənge gár ō. I kadē m-ndi kem *kújə yā Kóṣṣbē té kə dɔ ndɔ gē malang ní m-ndiín kə kumrín ní, yā kadē m-ááán majə Kóṣṣbē ō, m-əndań kumrín gír kújə yāń té ō.

⁵Tām ndɔ ní yáá ké to kum kaý al teē dɔrín té ní, ni bōṣṣm looneé. Ni bōṣṣm gélé kújə yāń té ō, əndām dɔ́ dɔ mbaI té ō.

⁶Ní toō ní dɔrín un dɔ madē baám̄ gē ní gīrēn gidēm̄ ní, dɔrín un dɔdɛ malang. M-ā m-tuń yáá yā kadē Kóṣṣbē kem kújə yāń té kə kɔr rōnelēé ō, m-ā m-ənī pā yā kɔsəń gɔn Kóṣṣbē ō.

⁷Kóṣṣbē, ōō bār yām! Bó, i-ndigēm̄ té!

⁸Kóṣṣbē i éda na kə jə-tūr kumjí kə rōí té! M-əndā kemrín dɔ najə ní noō té, adē Kóṣṣbē, m-tūr kumrín kə rōí té.

⁹Nébā ké nge kajəm̄, i-lōō tūr gidíí tam̄ té! I-lōō kɔrēm̄ mā nge kəla yái kə gogé kə wōngóó! i ní i-diim̄ ní, i-mbātém̄ alé, əyám̄ kɔ́ alé!

¹⁰Bɔbám̄ ō kóóm̄ ō əyám̄ən̄ kɔ́ ba Kóṣṣbē əhɔm̄ kə rōn té.

¹¹Kóṣṣbē, əjəm̄ róbə yái ō, i-ndóráēm̄ kə dɔ róbé ké majə té ō, najə yā madē baám̄ gē té.

¹²Adē m-əsō jidé té alé, tɔdɔ de ké kum té al gē tétēn najə dɔrín té ō, sāān rāā dónɔ dɔrín té ō.

¹³m-geř majə kadē m-ā m-áá kem majə yā Kóṣṣbē dɔ nang té laā.

¹⁴I-ngóō ta Kóṣṣbē. Əhɔ rōí tɔgə ō, əhɔ kemií ngańg ō! I-ngóō ta Kóṣṣbē.

PSA 28

Ndōy yā de ké teē ta yo té

¹I pā yā Dabid. Kóṣṣbē, m-bāríí, i mbaI yām, i-nēI mbíí ōoń ndūm̄! Ré i-ndi mándańg anī, mā i de ké gír yām gāńg kɔ́.

²Ōō ndūm̄ ní m-rāāineé bó dan ní m-égań kɔr kə dɔí té, m-óyń jīm̄ kə dɔ́ kum kə *loo ké táI ngáy yái ní, i-ndi kemeé té ní.

³I-lōō boo jīm̄ naā té kə ngé kem ndul gēé ō, kə ngé rāā majal gēé ō. Niń ɔrēn najə lápéya kə tadé, banī ndāńg rosə kemdó.

⁴I-rāādé yáá ké tōr tām yáá rāādé té, tām yáá rāādé ké majal té. I-rāādé yáá ní niń rāāń kə madédé gēé ní. I-rāā adē yáá rāādé ké majal tél ənda dɔdɛ niń kó gē gogé.

⁵Tɔdɔ usədá dɔ kəla rāā Kóṣṣbē té al ō, dɔ yáá ní Kóṣṣbē rāā kə jīneé té ní al ō. I beé ní, adē Kóṣṣbē nujədə sák sák kɔ́ ō, tél undé dɔ́ gogé tɔ al báté ō!

⁶m-ndadē Kóṣṣbē tām ni oō ndūm̄ dan ní m-rāāń bó ní!

⁷Kóṣṣbē i loo bōṣṣ rō yām ké ngańg ngáy ō, i der yām ō. M-əndā kemrín dɔn té, anī ni diim̄. Adē m-rāā walya ō m-ənī pā m-ósəń gɔnən ō!

- ⁸Kóṣṣbē i tógə yā gír deē yān gē, ni i loo bṵṵ rṵ kə ngañg ngáy kə ajə mbañg yān.
⁹Kóṣṣbē, ájə gír deē yāi gē ō, ī-rāā majə kə yáa halaí gēé ō. ādē ī i nge kuldé ō, nge kaa gōdə ngándáing ō!

PSA 29

Ndū Kóṣṣbē

- ¹Pā yā Dabid. Sīī de kə bo kə dṵ rā tə gē, ī-rṵyī Kóṣṣbē. Ósiī gṵnən ō, ójiī tógən ō.
²Ósiī gṵn Kóṣṣbē ō, ī-tṵyī rīn ō. Ósiī nosí nang tə non tə ndágə *loo kə táí yān tə.
³Ndū Kóṣṣbē bār dṵ mañ tə. Nábā kə nge *kṵsə gṵn rāā adē mañ ndang. Kóṣṣbē ɔɔ bē dṵ mañ kə bo gē tə.
⁴Ndū Kóṣṣbē bār kə tógó. Ndūn bār ngo ngo, ndū de kə bo.
⁵Ndū Kóṣṣbē tétə kágə sédər gē. Kóṣṣbē tétə kágə sédər kə Liban tə gē.
⁶Ni-rāā adē mbaí kə Liban tə gē tīīn bal tītə dul mañg gē ō, adē mbaí Hermon tīī bal tītə balsáa dṵgə ō.
⁷Ndū Kóṣṣbē rāā adē ndṵ hor gāng bəlim bəlim.
⁸Ndūn rāā adē dəla loo ndebə. Kóṣṣbē rāā adē dəla loo kə Kades ndebə.
⁹Ndū Kóṣṣbē rāā adē dul gē ojəñ dṵ gúú tə ō, rāā adē ngán bəyā kṵr gē teēn kem kóđə gē tə ō. Yáa gē malang kə kem *kújə yā Kóṣṣbē tə ədañ na: *Kṵsə gṵn i yā Nábā!
¹⁰Kóṣṣbē ndi dṵ mañ kə taā loo tə, ni-ndi mbañg ngándáing.
¹¹Kóṣṣbē a adē gír deē yān gē tógə. Ni a rāā sedé kadē ndiñ kə lápəyaá.

PSA 30

Kóṣṣbē ajəñ

- ¹Pā rāā nāā *kújə yā Kóṣṣbē. I pā yā Dabid.
²Kóṣṣbē, m-ósə gṵnii, tṵdṵ ōrēm bəlo kə lú ngáy tə kṵṵ. Ī éyā madə baām gē adə əgōñ naā dṵm tə alé.
³Kóṣṣbē Nábā yām, m-nōō kə dṵí tə, anī ī ī-rāā adə rṵm ngañg.
⁴Kóṣṣbē, ī ī-teē seím bádá kṵṵ. Mā i de kə gír yām gāng kṵṵ, banī rāā adə m-ndi kə kumím gogá.
⁵Sīī deē yā Kóṣṣbē gē əñī pā ādīīn, ī-bōkíīnneé tṵy ədaī na, ni i de kə *táí.
⁶Kóṣṣbē a rāā wōñg kə deé i kum mbang kógəím beē ngóy, banī a rāā kem majə seneé i kə dṵ ndṵ gē malang n kṵṵ ndiñ kə kumneé ní. Loo tíbí anī nōō bār dan i ngáy, ba dəloí i kṵr rṵneí.

- ⁷Ba mā tā a dan ní m̄-ndi majə ní m-éda na: Yáa a yéym yek alé.
- ⁸Kóṣṣbē, m̄-ndi loo ké ngañg té i kə ta kũl kem majə yái. Banī ĩ ĩ-tũr gidií kṳ́ tañ té, adə bõl rāām.
- ⁹Kóṣṣbē, m̄-nōō kə dɔ́i té, m̄-rāā Kóṣṣbē bó.
- ¹⁰Mósám a teē i rí tām yái té? Ā ónge i rí gotə yom̄ mā té? Deē ní tél bumbəru kṳ́ ní a bōkíi tōy báy a? A ənī gotə ra ké ĩ-ra dɔ ndūi té i báy?
- ¹¹Kóṣṣbē, oō ndūm, áa kum tō ndoō yām! Kóṣṣbē, ĩ-rāā seń!
- ¹²Ĩ ĩ-rāā ādə kəhɔ ndoō yām tél ndām rōnel. ĩ ɔ̄r kũbə ndoō rōm̄ té kṳ́ ba éla kũbə rāā nāā gətóo.
- ¹³Adə m-ósə gɔnií kə pāá kanjə kər ta té. Kóṣṣbē Nábā yām, m-ā m̄-ndadī ngándáńg!

PSA 31

Kóṣṣbē, ĩ i loo bṳ́ rṳ́ yām

- ¹Pā ké kem makətübə yā ngār yā gōsə pā gə té. I pā yā Dabid.
- ²Kóṣṣbē, m̄-rāāi i loo bṳ́ rṳ́ yām té, ĩ-lōō kəla rṳ́ɔ̄l dɔm̄ té! ĩ-gāñg dɔm̄ kə yáa rāāi ké gōté gə.
- ³Ĩ-nēl mbíi kə kōōm̄ té, ĩ-reē lāv ĩ-gāñg dɔm̄. Ādə ĩ i mbaĭ yām ké ngañg ngáy o, loo ndim̄ ké ngañg ní a ajəm̄ ní o.
- ⁴Mbaĭ yām o loo ndim̄ ké ngañg ngáy o i ĩ. Ójəm̄ róbə o ɔr nom̄ o ādə de gə tōyñneé ríi.
- ⁵Ĩ-rāā ādə m̄-teē kṳ́ kum gũmbə ní əyāñ yā kəhɔm̄neé té ní. Tɔdṳ́ loo bṳ́ rṳ́ ké ngañg yām i ĩ.
- ⁶Kóṣṣbē, Nábā ké rṳ́kum, ĩ ní ĩ-gāñg dɔm̄ ní, m-əyá ndílám̄ kem jíi té.
- ⁷M-ĩm̄ ngé gə ní ndōyñ yáa ké kem wōy karī gə ní. Kóṣṣbē, mā m-əndā kemm̄ i dɔ́i ĩ té
- ⁸M-ā m̄-ndām̄ kə rōneléé tām̄ yáa rāāi kem majə yái té, tɔdṳ́ ĩ áa rṳ́ tō ndoō yām o, ĩ-geř wur kəl yām o.
- ⁹Ĩ əyām̄ ādə m-əsō kem jíi madə baām̄ kógəńm̄ té alé. ĩ ún údəńm̄ dɔ́ɔ gogé o, ĩ-taā əyām̄ dɔ́ɔ o.
- ¹⁰Kóṣṣbē áa kum tō ndoō yām, tɔdṳ́ mā i dan wur kəl té. Gír najə nujə kumm̄ o míndám̄ o kemm̄ o.
- ¹¹Rōm̄ neləm̄ al báté kadə ndōm̄ təgāń. m̄-ra i dan tɔṳ́ té báté kadə bāləm̄ təgāń. Yáa ké majal ní m̄-rāā ní rāā adə tógəńm̄ gətóo kṳ́ o, əsa kəngām̄ o.

¹²Madē baām gē tájēmēn ō, madē bēm gē tájēmēn adē mān do báý tō ō. Ngé gē n j-ənī kemjí bār bār j-adē naā ní bōlmēn kōó. Ré əngemēn róbó anī aýn naā kōó.

¹³Dodé ndígənal dóm té, tītē de ké koy n deē gir don té tō al ní. m-to i tītē gájé jóó ké deē rāān kəla tō alé.

¹⁴Najē n de ké ngáy gē tēdañ dóm té ní m-ōō kə mbīm. Niñ ədañ na m-éla bōl kem de gē n ndi girēñ gidəm té ní. Niñ sēlāñ naā dóm té, oñ naā loo mundē té yā tōlēm.

¹⁵Banī Kóóbē, mā m-əndā kemm i doí i té. M-éda na: Nébā yām i i.

¹⁶Ndóm gē malang i kem jíi té. I-taām jíi madē baām gē n a rōmēñ kə ngangá ngáy ní té.

¹⁷Áam mā nge kəla yái kə kumií ké majaá, ájēm tām kem majə yái té.

¹⁸Kóóbē, m-bāríi kadē i-díim ní, i-lōō rāā kadē m-tél m-ndəngā róm. Banī adē rō ngé taā kem Nébā al gē sōldé ō, adē yo utē tadé ogedé kōr najē ō!

¹⁹Ngé soř gē n a tájēñ de ké sūmūú ō, a gəngēñ rōdó don té ō, a kídēnēñ ō ní, i-rāā adē tadé doō naā kōó!

²⁰Banī Kóóbē, kem majə n i-ngōm tām yā ngé bōl ndlíi gē té ní, i kem majə ké to bōl ngáy! Ngé gē malang n i i loo bōō rō yādé ní, ójə kem majə ní kə ndágá tām yādé té i ta kum de gē té malang.

²¹I-bōdó i loo n ikó ā i-bōō rōi tū té ní té, adē yáá ké majal ké de gē rāāñ loo mundē té asə kədə rōdó alé. I-bōdó i kem kújə yái té, adē najē ké majal ké ta de gē té asə rāā yáa sedé alé.

²²Kóóbē, m-tōyi tōdō m-to tītē bē ké ngé rōō gē girēñ yā taā, ba i i-ra do ndūi té señ adē or kumm ngáy.

²³Kété ní hángaləñ ndi majə alé, adē m-éda na: Ořmēñ kə gogé kōó adē ā áam tō alé. Ba m-éga kōr kə doí té anī, i oō ndūm ké m-rāāineé bó adē i-díim.

²⁴Siñ de gē malang yā Kóóbē, i-tárii Kóóbē. Tōdō Kóóbē oge kadē yáa rāā ngé taā kemən gē. Banī əgā ngé kōjə rōdó gē kērā ké nja ngāā té.

²⁵Siñ malang n əndāi kemsí do Kóóbē té ní, əhōi rōsí tōgə ō, əhōi kemsí ngañg ō.

PSA 32

Rōneī i kə deē n Nébā māy rōñ don té ní

¹Pā yā Dabid ké yā ndoón deē yáa. Rōneī i kə deē n Nébā un yáá ké gōté al yāñ don té kōó ō, māy rōñ do yáá ké majal n ni-rāā té ō ní.

²Rōneī i kə deē n Kóóbē əhō gir yáá ké gōté al yāñ al ō, deē n gōl loo al ō ní!

³Dan n m-mundē do majal yām ní kem kəngām sōl yélélé ō, m-ā m-tōō i mbée kə do ndō gē ō.

⁴Tɔdɔ kadaá gē, ndɔ́ɔ́ gē ní, Kɔ́ɔ́bē, ndéy jī́ bār dɔ́m té rututu. Adē tógém gətóo tītē yā kōo ké mañ əhɔ laa dɔ́ té beé.

⁵Yáá ké majaĺ n̄ m-rāā ní m-édaí wáng. Yáá ké góté aĺ n̄ m-rāā ní m-mundī alé. M-éda na: M-ā m-ójó Kɔ́ɔ́bē yáá ké majaĺ gē n̄ m-rāā ní. Anī ĩ́ ún majaĺ yām n̄ oyīm ní dɔ́m té kɔ́.

⁶I tām najē n̄ noō té n deē yāi gē malang ndōynī ndō n̄ tasí aḡn naā té ní. Ká ré mañ ké bo ngáy taā loo gēgē anī, a ɔdə rɔ́dɔ́ alé.

⁷Ī i loo bɔ́ɔ́ rɔ́ yām, ādē yáá ké to wur kɔ́l əngem̄ alé. Ī ĩ-gāng dɔ́m adē m-ənī pā rōnel̄ m-ósə́n gɔ́nī.

⁸Kɔ́ɔ́bē əda na: M-ā m-ndóoī yáa ɔ́, m-ā m-ójii róbé n̄ kadē ún ní ɔ́. M-ā m-ādī kɔ́jē kógēm̄. M-ā m-əndā kumr̄n girí té.

⁹Ī-lōo ndájē sɔ́nda, aláa kərō rapáy n̄ mbóon páráng á, a əhɔ́ndɔ́ gətóo i kə jámáá ɔ́ kə kəlāá ɔ́ ní. Loo n̄ noō té yáa a rāāi alé.

¹⁰Yáá ké tōr ngáy gē a rāān deē n̄ bōl ndíl Nébā aĺ ní. Ba Kɔ́ɔ́bē a rāā kem majə kə deē n̄ əndā kemən dɔ́n té ní ngándáng.

¹¹Sī de ké góté gē ĩ́i bal walya najē yā Kɔ́ɔ́bē té ɔ́, ĩ-rāāi rōnel̄ ɔ́. Sī malang n̄ kemsí i sůmúú ní, əgaí kɔ́r rōnel̄!

PSA 33

Ādē de gē bōkén Nébā tōy

¹Sī de ké góté gē əgaí kɔ́r rōnel̄ dɔ́ Kɔ́ɔ́bē té! Bōkén tōy əhɔ́ i de ké sůmúú gē.

²Úgi kənde ĩ-bōkííneé Kɔ́ɔ́bē tōy. Úgi kənde ké kəlān i kutə ādēniī!

³Əni pā ké kijə ādēniī. Loo n̄ ā əgaí kɔ́r rōnel̄ anī úgi kənde ādī majə.

⁴Tām najē yā Kɔ́ɔ́bē i najē ké sůmúú ɔ́, kəla rāān malang i kəla ké rōkum ɔ́.

⁵Ni gey i yáá ké rāā ké góté, ɔ́ yáá ké sůmúú ɔ́. Kem majə yā Kɔ́ɔ́bē taā loo dɔ́ nang té malang.

⁶Kɔ́ɔ́bē rāā dɔ́ rā i kə najē ké tan té ɔ́, rāā tóyɔ́ gē malang i kə kōo ké tan té ɔ́.

⁷Ni kán mañ bā bo loo kógém gidə babəra kógém té. Ni kán mañ bā bo kem kārən té.

⁸Ādē dɔ́ nang kə taá malang bōl ndíl Kɔ́ɔ́bē. Ādē de ké dɔ́ nang té gē malang bōlnəñ.

⁹Ni-ɔ́r najē anī yáá n̄ ni-əda ní rāā yáa, Ni-əda najē anī, yáá n̄ əda najən ní teē ndi.

¹⁰Kɔ́ɔ́bē bā ta róbə yáá n̄ nápar de gē sāān rāā ní. Ni nuje yáá n̄ gir de gē nóməñ rāā ní.

- 11** Banī yáá ní Kóṣṣbē gir̄ rāā ní a to ngándáng. Yáá ní ni gir̄ kemən té yā rāā ní a to i kə dɔ bāl̄ gə, kə dɔ bāl̄ gə.
- 12** Rōnel̄ i kə nápar de gə ní Kóṣṣbē i Nóbā yādé ní. Rōnel̄ i kə gir̄ de gə ní Kóṣṣbē gērādé kadə niñ i yáá kəngen gə ní.
- 13** Kóṣṣbē ndi dɔ rā té dɔ́ ɗań loo, ni-ɗa de gə malang.
- 14-15** Ni ní əbā kem de ké dɔ nang té gə malang adə to tītə naā ō, əndā kumən gir̄ yáá rāādé gə té malang ō ní, ndi dɔ kōr̄ kāgə yān té əndāń maýdé.
- 16** I kutə ngé rṓ ká ngáy gə n a ajə mbañg ní a? I tógə ká ngáy n a ajə gɔ rō ní a?
- 17** Sánda i yáá gól̄ rō karī, deē a tetəń rṓ alé, tógə ká ngáy a teē kə deé ta yo tá alé.
- 18** Banī Kóṣṣbē əndā kuməń gō ngé gə ní bōlən̄ ndílən ō, əndāń kemdé dɔ kem majə yān té ō ní.
- 19** Adə a ɔrdé kṓ ta yo té ō, a ajədé bāl̄ bō té ō.
- 20** Jj̄ j-əndā kemjí i dɔ Kóṣṣbē té, i ni n i der yājí ō, nge dij̄jí ō ní.
- 21** Rōnel̄ ká kemjí té j̄ i rōn ni té ō, j̄ j-əndā kemjí i dɔ rīn ká *tál̄ ngáy té ō.
- 22** Kóṣṣbē, j-əndā kemjí dɔ́ té kə ngangá ngáy ní ī-rāā kem majə sejí!

PSA 34

Kóṣṣbē ɔrēm kem sōl̄ yām gə té

- 1** Pā yā Dabid. Ni-rāā kōr̄ ta kum Abimelek té. Dan ní Abimelek tēbān kṓ anī ni-ɔ́ najə gə ní toō:
- 2** M-ā m-ndadə Kóṣṣbē kə dɔ ndō gə malang. M-ā m-əni tań nang té loo tōyn té alé.
- 3** M-əndá gúúm najə yā Kóṣṣbē té. Ādə ngé tél̄ kə rṓdə kə nang té gə rāāń rōnel̄ loo koō najə kərēm té.
- 4** Ī-boī rṓsí tū yām té ādə j-ósiineé gən Kóṣṣbē. Jə-boī tají naā té malang jə-tōyineé rīn.
- 5** M-ədə́ Kóṣṣbē najə anī ni tūrēm té. Ni ɔrēm kem yáá ká to kaý ndíl̄ gə té kṓ malang.
- 6** Ngé gə ní ɗań loo kum kə rōn té ní ta kumdé i kə kəgṓ jarya ō, dɔ kumdé a síndərī tɔ́ al̄ ō.
- 7** Nge rṓ tō ndoō kógēm̄ bār̄ yáá anī Kóṣṣbē oō ō, ɔrən kṓ dan wur kəl̄ yān gə té malang ō.
- 8** *Nge kaŵ kəla yā Kóṣṣbē a ngēm̄ dɔ ngé bōl̄ ndíl̄ Kóṣṣbē gə ō, a ɔrdé kṓ kum yáá ká majal̄ gə té ō.

- ⁹Kóṣṣbē i de ké majə ngáy, ī-nāāī majən áǵāī. Rōnel̄ i ké deē n̄ ni i loo bōṣ rō yān ní.
- ¹⁰Sīl̄ n̄ Kóṣṣbē ɔ̄r kaṁsí tayā tām yān té ní, ī-bōlīl̄ ndílən! Tɔdō ngé gē n̄ bōlén̄ ndílən ní a nalēn̄ yáǵ kógēm̄ alé.
- ¹¹Ndoō ō bō ō a rāā ngé kənge yáǵ gē, banī ngé sāā Kóṣṣbē gē nalēn̄ yáǵ kógēm̄ alé.
- ¹²Ngáném̄ gē, ī-reē ōōī najə kɔrēm̄! M-ā m-ójésí loo bōl̄ ndíl̄ Kóṣṣbē.
- ¹³Deē n̄ gey ndi kə kumneé ō gey ndi kə rōnelēé ō báa,
- ¹⁴ādē kóṣ mbāté kɔr najə ké majal̄ ō, tétə najə al̄ ō.
- ¹⁵Ādē kóṣ ɔ̄r rōn̄ kóṣ kadə yáǵ ké majal̄ té ō, rāā yáǵ ké majə ō, sāā róbə kem sɔl̄ lɔm ō, ǵy ngōdē gō té ō.
- ¹⁶Kum Kóṣṣbē i kə dɔ de ké góté gē té ō, nēl̄ mbīn̄ yā koōn̄ nōō yādé ō.
- ¹⁷Kóṣṣbē ənī ngé rāā majal̄ gē rō, i yā kadə əga kem deē dɔdɔ té dɔ nang té tɔ alé.
- ¹⁸De ké sew gē əgañ kɔr anī Kóṣṣbē oō ō, ɔrdé kóṣ kem wur kɔl̄ yādé gē té malang ō.
- ¹⁹Kóṣṣbē i ngɔr rō de gē n̄ kemdɔ nujə sák sák kóṣ té ní ō, ni ajə ngé gē n̄ ndíldɔ sɔy kóṣ ní ō.
- ²⁰Yáǵ ké to kum kaý al̄ gē rāān̄ de ké súmūú ngáy, ba Kóṣṣbē ɔrən̄ kóṣ kum té malang.
- ²¹Ni ngōm̄ kəngān̄ gē malang. Kógēm̄ ké tetə gətóo.
- ²²Kəla rāā nge kem ndul a tɔlən̄ nəkó ō, madə baǵ de ké súmūú gē a əngeñ ndéy ō.
- ²³Kóṣṣbē gānḡ dɔ ngé kəla yān̄ gē, ngé gē n̄ rāānəñ̄ i loo bōṣ rō yādé té ní, deē kógēm̄ dandé té ké a ənge ndéy gətóo.

PSA 35

De ké najə gətóo dɔn̄ té rāā Kóṣṣbē bó

- ¹Pā yā Dabid. Kóṣṣbē, m-rāāī bó, əndā najə dɔ ngé sekém̄ gē té ō, ī-rōṣ ngé rōṣm̄ gē ō!
- ²Ún der ō, kúbə gində ō, ba l̄l̄ dɔṣ ī-dīl̄m̄!
- ³Əhɔ nənga dɔṣ ɔgəñ̄ madə baǵm̄ gē ngōdə gōm̄. m-ngóo kadə édam̄ na i l̄ n̄ ā ájəm̄ ní.
- ⁴Ngé gē n̄ sāān̄ tɔlēm̄ ní ādə ndəngān̄ rōdɔ ō, ādə rōdɔ sɔldɔ ō! Ngé gē n̄ nóməñ̄ rāām̄ yáǵ ké to kum kaý al̄ ní ādə télən̄ kə gōdɔ kə rōsɔlɔṣ.
- ⁵Loo n̄ *nge kaṁ kəla yā Kóṣṣbē a mbəredə kə gogé anī, ādə toñ̄ tītə təsá ké nəl̄ ɔy dáyñ̄ beé!

- 6**Loo n̄ *nge kaw̄ kəla yā Kóṣṣbē a ngōdédé róbó anī ādē loo risə til dɔdɔ́ té ɔ, ādē loo ndəte sedé ɔ.
- 7**Niñ bṵṵñ dɔ mbē ɔ réng ɔ yā kəhɔm̄neé kanjə kumən, ndērən̄ bəlo kadē m-əsō kemeé.
- 8**Ādē yáá ké majal̄ ngáy kógēm̄ ké rāā yáá jóo al̄ báy teē rété kə rōdɔ́ té. Ādē gūmbē n̄ niñ kó gē əyāñ ní tél əhɔdɔ́ ɔ, ādē yáá ké majal̄ n̄ noō tɔ́ldɔ́ ɔ.
- 9**Anī m-ā m-tíí bal walya najə yā Kóṣṣbē té ɔ, m-ā m-ndām̄ ndām̄ kə rōneléé tām̄ kajə kó ni ajəm̄ té ɔ.
- 10**Najə n̄ a j̄i ngarā kemm̄ té yā teē tam̄ té ní n toó: Kóṣṣbē, de kə to títí i náá? Ī ī-gāng dɔ de kə tógən gətóo j̄i de kə ngañg tɔ́yn té, ī-gāng dɔ de kə əlañ rōsɔ́l dɔn té ɔ nge ndoō ɔ j̄i nge kəsa tətōdɔ́ té.
- 11**De kə kum té al̄ gē j̄iñ seṁ ba dəjemən̄ gír najə kə m-geṛ kum al̄.
- 12**Rāāñ yáá ké majal̄ seṁ kārā majə kə m-rāā sedé té ba əyāmən̄ kə kéréṁ.
- 13**Dan n̄ toñ moy ní, m-ōō kūbē kəhɔ ndoō ɔ, m-*ndi bō tām̄ yā Nóbā té m-télən̄ kə rōm̄ kə nang té ɔ, m-ndōȳ ndōȳ kə kógēm̄ beē kə nja naā té ɔ.
- 14**M-āw̄ ɔ m-tél ɔ tītə kə i madē tam̄ aké i ngókóŕm̄ deē n i moy ní. Rōm̄ neləm̄ al̄ báté ɔ, tógém̄ uṛ wak ɔ, tītə kə i kóŕ kojəm̄ n oy beé.
- 15**Ba dan n̄ m-ā m-bibérī ní, niñ ɔsəñ dɔdɔ́ naā té ba əgōmən̄ ɔ, əndāñ rōdɔ́ naā té yā rōṣm̄ ɔ. Tērā gē n̄ i de kə m-geṛdɔ́ al̄ gē ní, əgañ naā dɔm̄ té ɔ, əgañ kɔ́r ɔ.
- 16**Dan n̄ ɔṣñ kadē njam̄ əhɔ dɔ nang al̄ anī niñ lurmən̄ ɔ, dɔŕñ tadé dɔm̄ té ɔ.
- 17**Kóṣṣbē, loo kadē ī-ra áá yáá n̄ noō kə kumií karī i baý? Ī-lōō kadē yáá ké majal̄ n̄ toō rāām̄ ɔ, ī-taām̄ j̄i bɔl gē n̄ toō té ɔ.
- 18**M-ā m-rāāi kéra dan ngé kán naā kə ngáy gē té, m-ā m-bōkíi tōy dan kósə de gē té.
- 19**Ādē mā i kuṛ kəgō yā ngé gē n̄ kemdɔ́ majal̄ seṁ kanjə kumən ní alé. Ngé gē n̄ iməmən̄ kanjə kumən ní, ādē asədɔ́ kɔ́r najə kə naá kə ngēl̄ kumdá.
- 20**Najə kə ɔjə dɔ lápəya teē tadé té nja kógēm̄ alé, ba a tétən̄ i najə tá dɔ de gē n̄ ndiñ loo yádɔ́ jəke kem bēé té ní.
- 21**Niñ teēñ tadé ngáy ədañneé najə dɔm̄ té na: Ha, j-ɔṣñ loo rāā yáá kə gōtə al̄ kə kumjí!
- 22**Banī Kóṣṣbē, yáá n̄ rāā yáá ní Ī ááṣ kə kumií, adē ī-lōō ndi taí mbóo ɔ, ī-lōō kɔ́r rōi rōm̄ té kóṣ ɔ!
- 23**Nóbā yām̄, ĩ dɔɔ ī-gāng sarya yām̄, Kóṣṣbē, áá loo ráy ráy ba ī-rōṣ dɔm̄ té!
- 24**Kóṣṣbē, ĩ n̄ i de kə gōtə ní, ī-gāng sarya yām̄! Nóbā yām̄, ādē asədɔ́ rāām̄ kuṛ kəgō yádɔ́ té!

²⁵Ī-lōō kadē ədañ na: Ha, j-a j-əlaniī tají té i gidə kógēm beē! Ī-lōō kadē ədañ na: J-urən kós bál!

²⁶Ngé gē ní rāāñ rōnel tām yáá kə to kum kaŷ al kə teē dóm té ní, ādē rōdó sōldé malang! Ngé gē ní əjəñ rōdó dóm té ní, ādē rōsōl əhōdó ō, ādē əlañ rōsōl dōdó té ō.

²⁷Ngé gē ní ndigəñ kadē gāngəñ sarya yām kə gōo ní, a əgañ kər rōnel. Niñ a ədañ, ba tél a ədañ báý tɔ na: Kósōbē tetə rōō, ni ndigə kadē nge kəla yān ndi majə.

²⁸Ta ndom a əsə gən hál kə gōté yāi ō, a bōkí tōy kə do ndō gē ō!

PSA 36

Kósōbē, ta kəba mañ ndi kə kumuú i bēé looi

¹Pā kə kem makətübē yā ngār yā gōsə pā gē té. I pā yā Dabid kə nge kəla yā Kósōbē.

²Əga kemín do gir ní nge kem ndul mbātənn ndōy Kósōbē ní té, Tām yān té ní bōl Nəbā i yáá kə kanjə kumən.

³Ni gir kadē ni i de kə majə, adē geŷ majal yān al ō, mbātə majal yān al ō.

⁴Najə kə tan té i soŷ ō gól loo ō ngóy. Tām yān té bāa rāa yáá kə majə i yáá kə kumən gətóo.

⁵Dan ní to ndōó anī, a núm i yáá kə majal kə yā teē rāa. Ni un gō róbó kə majal kə non té, mbātə yáá kə majal al báté.

⁶Kósōbē, kem majə yāi asə naā kə do rāá ō, ra do ndūi té yāi aŷ báté ənge kił mañ gē dōó ō.

⁷Hál kə gōté yāi asəñ naā kə mbał gē kə ngāləñ ngáy. Yáa gē ní ədá ní kumdé rúu ngáy tītə gir bā bo beé. Kósōbē, ĩ əjə de gē ō, dā gē ō.

⁸Nəbā, kem majə yāi i yáá kə majə ngáy! De gē sāāñ loo bōō rō yādó i gir bōgíi té.

⁹Niñ əsañ yáá kə nel gē kə kem kújə yāi té adē ndāndó ō, ādədó yáá kə nel yāi gē kə ngáy tītə mañ bā beé ní adē əyñ ō.

¹⁰Ta kəba mañ ndi kə kumuú i bēé looi. Jə-ndi kə kumjí i kə ta kūl loo kə unjə kow yāi.

¹¹Ngé gē ní geŷni ní ĩ-rāa kem majə sedó kə noí té ō, ngé gē ní kemdó i sūmūú ní, i rāa hálí kə gōté sedó kum kə kété ō.

¹²Ādē de kə nge gāng rōn əndā njan loom alé! Ādē jī ngé kem ndul gē təbām kə gogó alé!

¹³I bēé looi laā n ngé rāa majal gē tēé tésōñ ō, mbərə tənīndó ō, asəñ kəsə nang kii ra dōó al ō ní.

PSA 37

Ī-lōō rāā wōñg najē yā ngé kem ndul gē ké kəla rāādé teē yáá tá

- ¹Pā yā Dabid. Ādē wōñg rāāi kə ngé kem ndul gēé alé, ēndā ngé rāā yáá majal gē nii alé.
- ²Tədō niñ a ndəlēñ lāv tītē mu beé ō, a tutēñ tītē mbī kámbə beé ō.
- ³Ēndā kemií dɔ Kóɔbē tá ba ĩ-rāā yáá ké majə, kadē ĩ-ndiñ dɔ nang n Nóbā adī tá ní ō, ésañ yáá ō, kanjə sōl yáá kógēm.
- ⁴Ādē i Kóɔbē n i nge rāā kadē rōi nelī ngáy ní. Loo n noō té ni a adī yáá n ĩ-dəjen ní.
- ⁵Éyā rōi kem jī Kóɔbē tá. Ēndā kemií dɔn té anī ni a rāā yáá tām yāi tá.
- ⁶Ni a ɔjə hál ké sůmūú yāi kə ndágá tītē loo ké tīi unjə ō, a rāā kadē yáá ké gōtə yāi teē ndágá tītē loo ké dan kadə ndaá ō.
- ⁷Ī-ndi jəke rō Kóɔbē tá, ēndā kemií dɔn tá. Ī-lōō kadē tōrī kə deē n kəla rāān teēn yáá tá ní ō, kə deē n a rāā yáá i kə gól looó ō ní.
- ⁸Ī-lōō gir rāā wōñg tá. Ādē wōñg yāi ké ngáy tetə. ĩ-lōō kadē wōñg jī seí na sōgə ta tōl tan a majə alé.
- ⁹Tədō a ɔrēñ ngé kem ndul gē kōɔ. Banī ngé gē n ēndāñ kemdə dɔ Kóɔbē tá ní a ndiñ dɔ nang n Nóbā adədé tá ní.
- ¹⁰Nay dan i ngáy tɔ alé kadē nge kem ndul a gətóo kōɔ. Ká ēndā maý gotə loo n ni-ndi tū té ní ngáy gēgē anī, ā áá gō tóon alé.
- ¹¹Banī ngé gē n télēñ kə rōdē kə nang tá ní a əngeñ dɔ nang. Niñ a ndiñ kə kem sōl lom ké ngáy.
- ¹²Nge kem ndul núm yáá ké majal loo mundə tá yā rāā kə de ké sůmūú. Ni ēndān bam.
- ¹³Banī Kóɔbē əgōn, tədō ni-áá ndō yān n a asə ní.
- ¹⁴Ngé kem ndul gē ɔrēñ gō gə gərā yādé gē yā túrəñ de ké nge rō tō ndoō ō, de ké ndoō ō, yā tōldé. Róyñ kaskar yādé gē yā tégañ kóɔ de ké sůmūú gē.
- ¹⁵Banī kaskar yādé a ɔsə i kújə mósédé niñ kó gē ō, gə gərā yādé a tētə kōɔ ō.
- ¹⁶Yáá kənge ké séy beē yā de ké sůmūú i só tá, tɔy yáá kənge ké ngáy yā nge kem ndul.
- ¹⁷Tədō jī ngé kem ndul gē a tētə. Banī Kóɔbē rāā kə de ké sůmūú gēé.
- ¹⁸Kóɔbē geñ ndō yā de ké rōkum gē ō, yáá kənge yādé a to ngándáng ō.
- ¹⁹Dan yáá ké to kum kay alé tá anī rōdē a sōldé alé ō, dan yā bō tá anī niñ a ndānēñ ō.

- 20Ngé kem ndul gē a oyñ. Madē baḡ Kóḡbē gē a oyñ kḡ tītē hūtē mu kē bembēē beē. Niñ a awñ kḡ, a awñ tītē sa hor beē.
- 21Nge kem ndul taā yáḡ loo ndēmā té ba télēn adē kḡn gogé alé. Kum de kē súmūú ɔɔn adē yáḡ ní to jīn té ní ni-adē.
- 22Ngé gē ní Nébā rāā majə sedé ní a əngeñ dɔ nang, ba ngé gē ní ni ndḡldé ní a ɔrēndé kḡ.
- 23Nja deē a ngañg loo njērā té i kə ta kŭl Kóḡbēē ō, róbé ní un ní neŭ Kóḡbē ō.
- 24Ré yáḡ əgan anī a əsō alé, tāḡ Kóḡbē əhɔ ta jīn.
- 25Kə ngōñ dūúm báté ḡ-tɔgəñ toō ní m-ḡḡ de kē súmūú kē əyənəñ kḡ alé báy ō, m-ḡḡ de kē gír kaa yān té loo gəde yáḡ kəsa té alé báy ō.
- 26Kum de kē súmūú ɔɔn kə dɔ ndḡ gē, ni-adē yáḡ loo tēnā té ō, de kē gír kojə yān té gē i ngé rāā majə kə de gēē ō.
- 27Ī-gōñg yáḡ kē majal ba Ī-rāā yáḡ kē majə, anī ā ənge loo yā ndiñ ngándáñg.
- 28Tɔdḡ Kóḡbē gey yáḡ kē súmūú, ni əyḡ deē yān gē kḡ alé, a ngḡḡndé ngándáñg. Banī a tḡñ kḡ de kē gír kaa yā nge kem ndul gē té kḡ.
- 29De kē súmūú gē a əngeñ dɔ nang ní Nébā əñī míndən yā kadədé ní, niñ a ndiñ tū té ngándáñg.
- 30Ta de kē súmūú əda yáḡ kē ngāā ō, ta ndɔn əda yáḡ kē gḡté ō.
- 31*Ndū najə yā Nébā yān i keməñ té, adē njan a ngañg.
- 32Ngé kem ndul gē uməñ de kē súmūú ō, sāāñ tḡlən ō.
- 33Banī Kóḡbē əyən adē əsō kem jīdḡ té alé. Ré rāāñ sarya seneé anī ni əyḡ adē sarya əhɔn alé.
- 34Ré Ī-tégā taí ba Ī-ngóō Kóḡbē ō, un gō róbé yān ō anī, ni a ɔsiī kə dɔ kadē Ī i kḡ dɔ nang ní ni-əñī míndən yā kadī ní ō, ā ḡḡ ngé kem ndul gē ní ɔrēndé kḡ ní ō.
- 35M-ḡḡ nge kem ndul loo kəndā tógəñ dɔ de gē té ō, loo jḡḡ bḡgəñ té tītē kḡgē kē sitə majə té ō.
- 36Banī ni gətóo gír yān gāñg kḡ. ḡ-sāā njan banī loo kəngen dūḡ.
- 37Ēndā məy de kē sew, ḡḡ de kē súmūú. Tɔdḡ de kē najən gətóo a əndā kḡn.
- 38Banī tḡlən ngé mbáté najə gē malang gidə kḡgəḡ ō, tḡñ kḡ ngé kem ndul gē kḡ ō.
- 39I Kóḡbē n i nge kajə de kē súmūú gē ní, ni i loo ndidḡ kē ngañg ngáy ndḡ ní a ngangəñ sedé té ní.
- 40Kóḡbē rāā sedé ō, gāñg dɔdḡ ō. Ni-gāñg dɔdḡ jī ngé kem ndul gē té ō, ajədḡ ō, tɔdḡ niñ rāānəñ i loo bḡḡ rḡ yādḡ té.

PSA 38

Ndōy yā nge moy kógēm

- ¹Pā yā Dabid ké yā terēn kem Nébā dɔn tá.
- ²Kóḡbē, ī-lōō kəndaṁ kə wur kataá! Ī-lōō kəndaṁ kə wōngōó!
- ³Kum gērā yāi gē n̄ ī-túrēmneé ní túdēn rōm tá. Ndéy jīi n̄ éndaṁneé ní ɔdēm.
- ⁴Rōm i do malang ɔḡn wōng yāi. Kem kēngām i lápóya alé ɔḡn majal yām.
- ⁵Tɔḡdō yáá ké gōté al yām gē alēn dɔm ngáy. Ɔyṁmēn tītē yáa kətō ké ɔy ngáy al naā beé.
- ⁶Do ké rōm tá gē aṡn wī, otēn ndum rij, ba nge n̄ noō ɔḡn i mbóo yām mēkó.
- ⁷m-rugə ngung ō m-laa kemm nang té ō, m-ūr wak ō, m-ého ndoō dəlói báté loo tībə dɔm tá kə dɔ ndō gē ō.
- ⁸Tɔḡdō dūnēm tēngām tólóló, rōm i do malang.
- ⁹Rōm aṡm yaw, tógém yētə gətóo. Kemm bār bururu adē m-toḡ. Wurēm tōrēm, adē m-éya taṁ dɔḡ m-éga kór.
- ¹⁰Kóḡbē, toḡ yām gē malang i ta kumií té ō, sōm yām ké ĩ ī-geṛ gō al gətóo ō.
- ¹¹Ta wurēm ndigə diw diw ō, tógém gətóo ō, ta kumm ndélē to al ō.
- ¹²Madē taṁ gē ō, ngé njērā sem gē ō, aṡn do gē ké rōm tá anī télēn kə gidədé ō, ngéém gē rañ say ō.
- ¹³Ngé sāa tōlēm gē əyān gūmbə noṁ tá. Ngé gē n̄ sāān kadē yáá ké to kum kaṡ al rāām ní ɔrēn najē dɔm tá kadē m-údə kōḡ. Niñ yūrēn najē ké majal ngáy gē dɔm tá kə dɔ ndō gē.
- ¹⁴Banī mā m-rāa mbíkī ta tá ō, m-ūr najē alé tītē de ké gir kəlā ndon doḡ naā ō.
- ¹⁵m-to tītē de ké mbīn oō loo al ō, ké najē ké yā dal gətóo tan tá ō.
- ¹⁶Kóḡbē, m-ēndā kemm i dɔi ĩ tá: Kóḡbē Nébā yām, i ĩ n̄ ā ī-tūr najē yā kəda ní.
- ¹⁷Tɔḡdō m-dəjeī kadē ɔgədé mbóo sem ō, ɔgədé kɔjə rōdḡ dɔm tá ō, dan n̄ njam əho dɔ nang kə gōó al ní.
- ¹⁸Nay i ngɔr kadē m-ūr wak ō, rōm tōrēm tōr ké dan gāng al ō.
- ¹⁹Aáa, m-édá yáá ké gōté al yām kə ndágá wáng, majal yām aṡ ndílém mēkó.
- ²⁰Madē baṡm gē ndiñ kə kumdé majə ō, ngangēn ngáy ō. Ngé kimēm kanjə kumən gē i ngáy.
- ²¹Ngé rāām yáá ké majal kum gotə majə n̄ m-rāa ní sekēmēn najē yáá ké majə ké m-āy ngōdḡ gō tá tá.

²²Kóṣṣbē, ī-lōō kəyṁ kōṣ! Nébā yām, ī-ra say beé alé!

²³Ī-reē lāv ī-dijm! Kóṣṣbē, nge kajəm!

PSA 39

Ādē m-taā koō na deē a ndi ta kaw say alé

¹Pā ké kem makətübē yā ngār yā gōsē pā gē té, adē i yā Yedutun. I pā yā Dabid.

²M-éda na: M-ā m-ého rōm tṁgə kadē m-ōr najē ké majal alé. Ré m-ndi loo kə nge kem nduluú anī, m-ā m-ého tam dṁ najē té.

³Adē m-ndi sélélé, m-ndi tam mbóo. Banī rōm tōrēm ké al naā.

⁴Wurəm nēgēm biting biting. Gír najē tṁy dṁm ō kemm ɔɔ hor ō. Anī m-teē tam m-ōr najē m-éda na:

⁵Kóṣṣbē, ójəm ndō n gir yām a gāngəh ní ādē m-geēr. M-ā m-rāā i ndō kóndónḡ? Ādē m-geēr kadē mā i de ké ndōm i ngáy alé!

⁶Ī-rāā ādē ndōm malang asə naā i kə laa da jī deé. Bālēm gē malang i yáa alé ta kumií té. Ááá, de ké ngaṅ sim gēgē ni i koō ngóy ta kumií té!

⁷Rōkum, deē aṁ ō tél ō banī ni i ndíl yáa karī! Ááá aṁ kə yóo aṁ kə laā, banī ni i koō ngóy! Ni kán yáa kə dṁ naā té banī geēr deē n a ɔy ní alé.

⁸Báa n noō ní Kóṣṣbē, kə m-ngóo i rí ké rang? I ĩ ngóy n m-əndā kemm dṁí té ní.

⁹Ī-gāṅ dṁm tū majal yām gē té malang. Ī-lōō kəyṁ kadē mbóo gē əgōmēn.

¹⁰M-ūtē tam kōṣ, m-ā m-éda najē tṁ alé, tṁdṁ i ĩ n Ī-rāā yáa ní.

¹¹Ādē asiī kəndaṁ, na ndéy jī a tōlēm.

¹²Ī ójə deē yáa kə ndéy jī tam yáa rāān ké gōté al té. Yáa n kemən gey ngáy ní ĩ-nujən kōṣ tītē yā kuṛ beé. Rōkum deē ndul i nél karī.

¹³Kóṣṣbē, ōo ndōy yām ō nōo yām ō. Ī-nēl mbíí ōon nōo yām. Tṁdṁ mā i de ké nge nam bēé looí, mā i mbā tītē yā kaaṁ gē malang.

¹⁴Ún kumií kōṣ tam té, ādē m-mūr kəgō tá m-āw ō, m-gətóo kōṣ ō.

PSA 40

Ādē gerēn yáa n Ī-rāā tam yām té ní

(K. 14-18: Áaī Pā 70.2-6)

¹Pā ké kem makətübē yā ngār yā gōsē pā gē té. Pā yā Dabid.

²M-əndā kemm dṁ Kóṣṣbē té adē ngaṅ ngáy, anī ni nēl mbīn ōon nōo yām.

³Ni ɔrēm kem bəlo ké majal ngáy té ō, kum bɔr ké loo ké lú ngáy té ō, teē semn ndágá. Un udəm dṁ dṁ mbaí té ō, rāā adē njam əho dṁ nang majə ō.

- ⁴Ni-əndā pā ké kijə taḿ té, i pā tōy Nóbā yājí. Ngáy gē a ʒaṅ, adē a bōlān ō, a əndān kemd́ dɔ́ Kóṣbē té ō.
- ⁵Rōnel̄ i kə deē n̄ ənī kemən adē Kóṣbē, ba tūr gidən adē ngé kəjə rō gē ō, ngé soŕ gē ō ní.
- ⁶Kóṣbē Nóbā yām, yáá n̄ ī-nóm ō, yáá ké to kər kum gē n̄ ī-rāā tām yājí té ō ní, i yáá ké bo ngáy gē! De ké tītí gətóo. m̄-gey kəda najə yáa gē ní ō, tél kəda kə nja naā té ō, tā ba yáá ké yā kəda gē ní alēn naā ngáy.
- ⁷Ī-ndigə *yáa tuñ al̄ ō, *yáa ndējə al̄ ō. Ī-mbutə bəlo mbīm kadə m-ōoñ loo. Ī-dəje *yáa tuñ ké rōo horoo al̄ ō *yáa tuñ ké tām yā majal̄ té al̄ ō.
- ⁸Tā anī m-éda na: Áaā, məkó m̄-reē rōí té. M-əngé yáá n̄ kadə m-rāā ní kem ndār ndang najə kógə́m ké bíŕ gidə naā té.
- ⁹Nóbā yām, m̄-gey rāā yáá n̄ nelī ní ō, ndū najə yāí i kemŕm té ō.
- ¹⁰M-éda najə yáá ké gōtə́ gē n̄ ī-rāā ní dan ngé kán naā ké ngáy gē té. Kóṣbē, ī-geŕ kadə m-ūtə taḿ alé.
- ¹¹m̄-bōō dɔ́ yáa rāaí ké gōtə́ kemŕm té alé. M-éda na: Ī i de ké rōkum ō nge kajə deē ō. m̄-bōō dɔ́ kem majə yāí ō najə ké rōkum yāí ō, dan ngé kán naā ké ngáy gē té alé.
- ¹²Ī Kóṣbē, kumií a ɔoī tām yām té. Kem majə yāí ō, najə ké rōkum yāí ō, a ngə́mə́mən̄ kə ndō gē.
- ¹³Yáá ké to kum kaý al̄ gē rāāmən̄ ngáy, m-ásé tēda malang alé. Yáá ké gōtə́ al̄ gē n̄ m-rāā ní m-əgā kərādé, adē m̄-gey kəa yáá ké gōtə́ al̄ yām gē ní tɔ́ alé. Kutədə tōy kutə nəŋa dɔ́m, adē tōy tógə́m.
- ¹⁴Kóṣbē, bó ī-gāŋg dɔ́m! Kóṣbē, ī-reē lów ī-djīm!
- ¹⁵Ngé gē n̄ sāān tōlēm ní, ādē rōdó sɔ́ldé! Ngé gē n̄ sāān kadə yáá ké to kum kaý al̄ teē dɔ́m té ní, ādē télə́n̄ kə gidədə́ kə rōsɔ́l̄ ké ngáy!
- ¹⁶Ngé kəgóm gē ní, ādē rōsɔ́l̄ ɔgədə́ rāā yáá kógə́m.
- ¹⁷Banī ngé sāaí gē malang ní, ādē rōnel̄ asədə́ nák najə yāí té ō, ngé gē n̄ tárnī Ī nge kajə de gē ní, ādē ədañ ngándáng na Kóṣbē i de ké bo ō.
- ¹⁸Ndoō rāām ō róm tō ndoō ō, banī Kóṣbē gír dɔ́m té. Nge rāā seń ō, nge gāŋg dɔ́m ō, i Ī. Nóbā yām, ī-lōō kər bāā!

PSA 41

Ndōy yā de ké rāān kumən ndoō té

- ¹Pā ké kem makətübə yā ngār yā gōsə́ pā gē té, i pā yā Dabid.

- ²Rōnel i kə deē n gir dɔ de ké tógən gətóó té ní! Kóṣṣbē a ajən ndō ké yáá ké to kum kaý al teēn dɔn té té.
- ³Kóṣṣbē a ngōmən kadē ndi kə kumneé ō, a rāā kadē rōn nelən dɔ nang té ō, a əyən kadə əsō jī madē baḡən gē té al ō.
- ⁴Kóṣṣbē a ngōmən dɔ tērá moy yān té, adē a tūr gir yáá ton kə dɔ ndō gē.
- ⁵Mā m-éda na: Kóṣṣbē, m-rāā majal séi rōkum, ba áá kum tō ndoō yām, ī-rāā adē rōm ngañg.
- ⁶Madē baḡām gē ədañ najē ké majal dɔm té na: A oy i rəngáy té! Adē deē oō najē yān tɔ alé!
- ⁷Ré deē kógēm ké dandé té reē goṣm té anī, i yā tél kaw tətən najē dɔm té. Kóṣ ní oy najē ké rōkum al gē rāā sádē té, ba ré teē ndága anī séldé kə gō róbó.
- ⁸Ngé kimēm gē malang n noō, kánēn naā yā kəté naā najē dɔm té. Niñ tetən kemdá ədañ na yáá ké to kum kaý al na a rāām,
- ⁹ədañ na: Moy n rāān noó i moy ké majal ngáy, ré ənī ī deē nang té anī ā iú dɔɔ tɔ alé!
- ¹⁰Madē tañ n m-əndā kemm dɔn té ngáy ō, m-adē əla jīn gōm té kem kārāā ō ní, ɔr njan əbamən.
- ¹¹Banī Kóṣṣbē, áá kum tō ndoō yām, únəm dɔɔ gogé, adē m-rāādé yáá n rāān seím ní!
- ¹²Yáá n m-gerən kadē nelī seím ní n toó: Madē baḡām əga kɔr tetə rōṣ dɔm té tɔ alé.
- ¹³ī ənī najē girém té i tām najē ké gətóo dɔm té ō, ī ī-rāā adē rōm ngañg gogé ō, adē m-ndi ta kumií té ngándáñg.
- ¹⁴Adē de gē ɔsən gɔn Kóṣṣbē Nóbā yā *Israel! Ta kəla gir *kɔsə gɔnən i jóo ngáy ō, a to i ta kaw kə jóo ō. *Adē i tītē n noō, adē i tītē n noō!

PSA 42

Makətübē Pā gē ké nge kɔ jōó

(Pā gē 42-72)

Tītē n kəndā mañ rāān dul ní

- ¹Pā ké kem makətübē yā ngār yā gōsə pā gē té, i pā yā ngán Kore gē.
- ²Tītē n kəndā mañ rāān wāl adē sāān mañ pa pak ní, Nóbā yām, m-sāāi pa pak ō.
- ³Kəndā Nóbā rāām, kəndā Nóbā ké ndi kə kumneé rāām. I rəngáy té n m-ā m-úde kem kújə yān té yā ra ta kumən té ní?
- ⁴Kadaá ō ndɔɔ ō ní yáá kəsám i mañ kumm, tām a dəjemən ngándáñg na ké Nóbā yām ngaá i rá wa.

⁵Əga kemm do yǎǎ gē n toō té anī kemm əgam biting. Kété m-njērā no kósə de ké ngáy gē té, m-ór nodé báté m-āw sedé kújə yā Nóbā té. I kósé ngé rāā nāā gē ké əgañ i kór rōnel do Nóbā té o, a bōkēñ i Nóbā tōy o.

⁶Kə m-rāā rōm ndoō i najə rí té? Kə m-nōō rōm i tām rí té? Kəndā kem do Nóbā té ba tél bōkēñ tōy gogé rang i só té. Ni i nge kajəñ o Nóbā yām o!

⁷Nóbā yām, m-ndigə rāā rōm ndoō alé, ba i kór najə seí loo n toō té, ta kəba mañ Jurde té, kadə mbañ n a bārnəñ na i ngōñ mbañ ní té, do mbañ Hermon gē té.

⁸Ī-rāā ādē kōō mañ gē bārēñ pukətu pukətu, mañ kógəñ bār mañ madən. Ī-rāā ādē mañ gē ní reēñ dōm té malang, taāñ dōm kōó.

⁹Kadaá anī Kóṣbē rāā kem majə señ, ndōó anī m-əñī pā yāñ o, m-ndōy Nóbā n i nge rāā kadə m-ndi kə kumñ ní o.

¹⁰m-ndigə kəda Nóbā n i mbañ yām ní na: Dóí ndígənaləñ i tām rí té? I tām rí té á m-njērā kə rōneléé al o, madə bañ rāā kumñ ndoō té o ní?

¹¹Ndū n madə bañ gē tájəməñ ní tətə kəngəñ rárak. Niñ ədaməñ kə do ndō gē na ké Nóbā yām ngaá i rá wa.

¹²Kə m-rāā rōm ndoō i najə rí té? Kə m-nōō rōm i tām rí té? Kəndā kem do Nóbā té, ba tél bōkēñ tōy gogé rang i só té. Ni i nge kajəñ o, Nóbā yām o.

PSA 43

¹Nóbā, Ī-gāng sarya yām, Ī-rōō dōm té ta ngé ra do ndūdé té al gē té. Ī-taām jī nge gól loo té o, nge rāā yǎǎ majal té o, əyām dōó!

²Tōdō Ī i Nóbā n i loo bōō rō ké ngañg ngáy yām ní. Ī-mbātəñ kōó i najə rí té? I tām rí té á m-njērā kə rōneléé al o, madə bañ rāā kumñ ndoō té o ní?

³Ī-rāā ādē m-ǎǎ loo ké unjə kow yāí o, najə ké rōkum yāí o. Ādē loo ké unjə kow yāí o, najə ké rōkum yāí o ərməñ ta róbə aŵñ señ kadə mbañ ké *tál yāí té, aŵñ señ kújə yāí té!

⁴Loo n noō té m-ā m-ūgə *loo tuñ yǎǎ yāí té, rōí Ī n i nge rāā kadə m-ndām ndām rōnel ní té. M-ā m-ún kənde yām kə jīm té yā kugə bōkíneé tōy, Ī n i Nóbā yām ní!

⁵Kə m-rāā rōm ndoō i najə rí té? kə m-nōō rōm i tām rí té? Kəndā kem do Nóbā té, ba tél bōkēñ tōy gogé rang i só té. Ni i nge kajəñ o Nóbā yām o,

PSA 44

Ɓá tā ba Ī-mbātəjí kōó

¹Pā ké kem makətübə yā ngār yā gōsə pá gē té. I pā yā ngán Kore gē.

²Nóbā, yǎǎ ké to rī bār gē n Ī-rāā kété jóo bāl yā kaají gē té ní, bəbəjí gē əññjé gotə, adə j-oō kə mbijí.

- ³Ī ī-taā dɔ nang yā nápar de ké rang gē jīdɛ́ tɛ́ kə jīī ādḗdɛ́. Ī ī-rāā gír de ké rang gē majal yā kadḗ gír deḗ yāī gē taāñneé loo kē loo gē tɛ́.
- ⁴Kaají gē taāñ bē, banī i kə ta kŭl kaskar yādó alé. Niñ tetəñ rōō, ba i kə tógə jīdɛ́ niñ kó gē alé. I ikó n ī-dīīdɛ́ kə tógí ō, éhódá kə rōī tɛ́ majə ō, ójédá kadḗ nelī sedé ō ní.
- ⁵Bó Nábā, Ī ní i mbañg yām ní, ādḗ ndūī anī Jakob a tetə rōō.
- ⁶Jə-tā́ madḗ baājí gē rōō j-əndádá say i kə ta kŭlīī ō, jə-tábā ngé rōōjí gē kə njají i kə ta kŭlīī ō.
- ⁷M-əndā kemrń dɔ gə gərā yām tɛ́ al ō, kaskar yām tetə rōō adēm al ō.
- ⁸Tɔdɔ i Ī n i nge kajəjí jī ngé rōōjí gē tɛ́ ní ō, nge kəla rōsɔl kə ngáy dɔ madḗ baājí gē tɛ́ ní ō.
- ⁹J-əñī pā kə dɔ ndɔ gē jə-tōyń Nábā yājí. Jə-ndigə tōy rīn ngándáang.
- ¹⁰Ba ní toō bāa ī-mbātəjí kōó ō, əla rōsɔl dɔjí tɛ́ ō, ī-teē kə ngé rōō yājí gēé tɔ al ō.
- ¹¹Ī ī-rāā ādḗ jə-tél kə gidəjí ta kum ngé rōōjí gē tɛ́. adḗ madḗ baājí gē ɔyń yáa kənge yājí gē aŵñneé.
- ¹²Ī əlájí kem jīdɛ́ tɛ́ tītə batə́ gē kə aŵñ sedé́ kə loo tōldé́ tɛ́ beē. Ī ī-təndā ī-tījí kə dan nápar de gē tɛ́.
- ¹³Ī əyá ādḗ mangəñ gír deḗ yāī gē kə gātə́ kə ngāā al, manəñ kə séy beē gəgə ā ənge dɔ tɛ́ alé.
- ¹⁴Əyá madḗ bējí gē adḗ tájəñjí ō, de gē ní ndiñ gīrəñ gidəjí ní lúrəñjí ō əgōñjí ō.
- ¹⁵Ī əyá nápar de gē adḗ əñiñ pā sejí ō, gír de gē tégāñ dɔdɔ nek nek mbóoñneé sejí ō.
- ¹⁶Dan ní m-ōō ndū madḗ baā́ kə nge kəñī rō loo sa tají tɛ́ ō, loo tájə́ Kóóɔbḗ tɛ́ ō anī,
- ¹⁷m-áa kadḗ m-tél kə nang tɛ́ kə dɔ ndɔ gē ō, rōm sɔlēm ō.
- ¹⁸Yáa gē ní noō malang rāāñjí ba dɔjí ndígənalí al ō, jə-mbātə́ *madḗ naā yāī al ō.
- ¹⁹J-əyá gōí al ō, jə-tṓ kōó dɔ róbə́ yāī tɛ́ al ō.
- ²⁰Banī Ī ī-rējəjí adḗ jīī i loo yā tal gē tɛ́. Ī əñī loo kə risə til nding dɔjí tɛ́.
- ²¹Ré kété ní dɔjí ndígənal rī Nábā yājí ō, jə-səra jījí kə rō nábā kógə́m kə mbā tɛ́ ō anī,
- ²²Nábā ní i nge geṛ yáá kə to loo bōó tɛ́ kem de gē tɛ́ ní a aá al a?
- ²³Banī i najə́ yāī tɛ́ n tōləñneéjí kə dɔ ndɔ gē ō, rāāñneéjí batə́ kə yā tōl gē tɛ́ ō ní.
- ²⁴Kóóɔbḗ, ī-ndól! Ā ī-bī i najə́ rí tɛ́? Ī-ndól, ba ī-lōō mbātə́jí kə njórm gē tɛ́!

²⁵Ī-bōō ta kumií kōō i tām rí té? Yáá ké to kum kaý alí n teē dojí té o, rāā n rāān kumjí ndoō té o ní, doí ndígēnal kōō i tām rí té?

²⁶Tōdō jə-to i kum bumbérú té o, jə-laa ta kemjí i nang té o.

²⁷Íi doó, ĩ-díjji! Ī-gāng dojí soón kem majə yái!

PSA 45

Pā kəndā mbañg o kaw kújú yā nēyān o

¹Pā ké kem makətübē yā ngār yā gōsē pā gē té. A dānēn gō i kə kəndeé. Pā yā ngán Kore gē yā ndoón deē yáá. I pā tár.

²Najē ké majə ngáy i kemmí té, m-ého tam do té sété. m-téda pā yā rōyñ mbañg kógēm. Adē ta ndom i yáá ndang makətübē ké jī de ké geē ndang makətübē ngáy té.

³Ī-balsáa ĩ-tōy dəngam gē malang o. Najē gē n teēn taí té ní i najē ké nel ngáy gē o. Adē de gē a gerēn kadē Nóbā rāā majə seí i ké ké njóm gē té gē o.

⁴Gō rō, ĩ-doō kaskar yái do búrí té, i rī bār yái o, i yáá súu rō yái o.

⁵Āl sonda o, úr gērā o, ba ĩ-tetə rōō tām yā najē ké rōkum té o, yā rōōn do ngé ndoō gē té o, do yáá ké súmūú té o! Adē jī koí rāā yáá ké to bōl gē.

⁶Adē kum gērā yái ké ta katə gē əlan bōl ké ngáy kem de gē té o, adē gērā yái gē tósēn kújé mósə madə baai gē o.

⁷Nóbā, kōr kágē mbañg yái ndi ngándáñg. Kágē mbañg yái i yáá rāai ké súmūú o.

⁸Yáá ké gōté nelī, ba yáá ké majal nelī al ngáy. Nóbā, i tām n toō té n Nóbā yái ur *yibē rōnel doí té gērāineé ĩ ba i madí gē al ní.

⁹*Mír o aloe o kanel o, otēn mboō tū kübē yái gē té. Kújə mbañg yái n súūn kə ngāñg dāñ ní, ndū yáá ké bār gōsē majə teē tū té adī rōnel.

¹⁰Ngán mbañg ké dəyá gē rañ kə yáá súu rō yái gēé o, nēyá mbañg súu rōn kə lór ké kji Opir rañ do jī koí té o.

¹¹Ngōnēm ké dəyá, oō! Áaā o, ĩ-nēl mbíí majə o. Adē doí ndígēnal gir deē yái gē o, gir kojə yái o.

¹²Adē nel mbañg seí tām mandíí té! I ni n i kōōí ní. Ósə noí nang té ĩ-rōyñneé.

¹³Tir gē n i de ké ngé kənge yáá tōy gir de ké rang gē ní, a adīn kadē karī gē kadē nelīneé sedé.

¹⁴Ngōn mbañg ké dəyá ndələ pipir kem kújə yā mbañg té, əjōn kübē yān i kə kələ lór.

¹⁵Súūnēn kə yáá ké rāā bál ngáy gē ba reēn seneé kə rō mbañg té. Ngámandə madēn gē n njērān gōn té ní reēn sedé rōí té.

¹⁶Niñ njērāñ i kə gō naá tururu ō, kə rōneĪ ké ngáy ō n udəñneé ndogó mbangāá ní.

¹⁷Ngání ké dəngam gē a unəñ gotə bəbí gē ō kaaí gē ō. Ā ĩ-téndādé ngār kə gō loo gēé də nang tá.

¹⁸M-ā m-teř kem de gē də rīí té kə də bāl gē malang, adē gír de gē a bōkəñī tōy ngándáńg.

PSA 46

Kóṣṣbē ké boó ké tógən i ngáy i naā té sejí

¹Pā ké kem makətübē yā ngār yā gōsə pā gē té ō, i pā yā ngán Kore gē ō. A dānəñ gō i kə ndū ké dūú ngáy.

²Néba i loo bōō rō yājí ké ngańg. Ni i nge dijjí ké ndi də rōn té ngándáńg yā rāā sejí ndō ké wur kəl əsōń dəjí tá.

³I tām najə ní noō té n ká ré də nang ndebəñ gēgē, ká ré mbaĪ bo gē yéyñneé kum bā bo té gēgē anī, jə-sōĪ yáá kógə́m alé ní.

⁴Káá bā bo gē ní bār bu bu ō, húulú dədá ĩi puk puk ō, bā bo gē ní ĩiñ ō, mbaĪ bo gē ndāməñ ngingin ō.

⁵Banī bā kógə́m i noó ké ta jīn ké tōō gē rāāñ adē rō de ké kem bē yā Néba tá gē neĪdá, adē rō de ké kem *loo ké táí ngáy yā Néba ké dōó say ngáy té gē neĪdá.

⁶Néba i kem bē ní té adē bē ní a ndebə alé. Ni diĵ bē ní dəloí batə.

⁷Nápar de gē túyñ rōō, bē kəq gē tésōñ kōó. Banī Néba rāā ndūn adē bār, anī də nang ndebə.

⁸Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy ní i naā té sejí. Néba yā Jakob i loo ké ngańg yājí ké kem bēé.

⁹Ī-reē ááí kəla rāā Kóṣṣbē, yáá ké də nang té gē ní ni nujəñ sák sák ní!

¹⁰Ni-rāā adē rōō dəba báté ta ngóy də nang tá. Ni tətə gə gərə gē ō nənga gē ō, təla hor də púsə rō gē té ō kōó.

¹¹Əyāi yáá rō gē dōó! Áá ĩ-geřmī kadē mā i Néba! m-ndi də nápar de gē té. M-óq bē də də nang tá.

¹²Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy i naā té sejí. Néba yā Jakob i loo ké ngańg yājí ké kem bēé.

PSA 47

ƏndaĪ jīsí gír Kóṣṣbē ní i mbańg ké bo ní té

¹Pā ké kem makətübē yā ngār yā gōsə pā gē té. I pā yā ngán Kore gē.

- ²Siī gir de gē malang éndaī jīsí. Úriī kól rōnel ī-tōyīneé Nébā.
- ³Tɔdɔ Kóɔbē Nébā ké dɔɔ say ngáy to ból ngáy. Ni i mbañg ké bo dɔ dɔ nang té malang.
- ⁴Ni-əla dɔ gir de gē gir tógə yājí té, əla dɔ nápar de gē gir njají té.
- ⁵Ni gērā dɔ nang adəjí yáa yājí té. I yáa kənda nganjə yājí jii de ké gir yā Jakob té gē n ni tárjí ngáy ní.
- ⁶Dan n Nébā a aŵ kə *Siyɔ ní əgañ kɔr rōnel dɔn té. Kōrēn tōw gō Kóɔbē té.
- ⁷Ósiī gɔn Nébā kə pāá, ósiī gɔnən, ósiī gɔn mbañg yājí kə pāá, ósiī gɔnən!
- ⁸Tɔdɔ dɔ nang malang ní, mbañg ké dɔ té i Nébā. Ādə kum pā yāsí rāā adə de gē gerēn nge n noō.
- ⁹Nébā ɔɔ bē dɔ nápar de gē té. Ni-ndi dɔ kōr kəgə mbañg yān ké yā ból gidə té.
- ¹⁰Ngār gē yā gir de gē kánēn naā: I gir de gē yā Nébā yā Abəraham. Tɔdɔ mbañg ké dɔ nang té gē i de gē yā Nébā n ni i dɔ yáa gē té malang ní.

PSA 48

Bē yā mbañg ké bo

- ¹I pā yā ngán Kore gē.
- ²Kóɔbē i de ké bo, bōkénən tōy asə ta té kem bē yā Nébā yājí té, dɔ mbañ yān ké *tál té.
- ³Mbañ ní majə ō, ngāl kə dɔɔ bururu ō, rāā adə rō dɔ nang malang nelən ō. Bē bo ké dɔ bē gē ké dɔ nang té laā malang, i mbañ *Siyɔ. I bē yā mbañg ké bo.
- ⁴De gē n ndiñ kem kújə ké bo gē ké *Siyɔ té ní gerēn kadə Nébā i loo ké ngañg ké kem bēé.
- ⁵Mbañg gē ɔsəñ dɔdə naā té, reēn malang yā rōɔ bē ké *Siyɔ.
- ⁶Dan n niñ aḡn yáa n Kóɔbē rāā ní anī sitēn sata ō, ɔr kumdə ngáy ō. ból ké ngáy rāādə adə aḡn naā kɔɔ.
- ⁷Niñ-ndewn yakə yakə kə loo nəkɔ n noō té, aḡn loo kɔtə kum kə kété alé, tītə dəyá ké a rāā kem beé.
- ⁸To i tītə néli ké dūn bē té, dan n a tōɔ too bo gē ké Tarsis ní.
- ⁹Yáa n ənīnjí gotə adə j-oō ní, j-aḡ kem bē yā Kóɔbē ké bo ké tógən i ngáy té, kem bē yā Nébā yājí té. Nébā əhɔ bē ní dɔɔ ngándáñg.
- ¹⁰Nébā dan n jii i kem kújə yāi té ní, jə-tél jə-gír dɔ kem majə yāi n ī-rāā seji té ní.
- ¹¹Nébā, rii bār taā dɔ nang malang ō, de gē tōyni kə gō loo gē malang ō. Yáa ké gōtə rosə kem jī kɔi.

¹²Mbaĭ bo ké *Siyō rāā rōneĭ. Bē gē ké *Juda iĭn bal walya tām yā sarya gāngī gē tó!

¹³Ī-njērāī kə gō naá tururu dɔ ndogē mbaĭ ké gidə bē ké *Siyō té té. Ī-tédaī kutə kújə ngōm bē ké dɔ té gē.

¹⁴Áāī ndogē mbaĭ ké gidə té gē majə. Ī-tédaī kutə loo ké ngañg ngañg ké tū té gē majə ĩ-gerī, kadə édaīneé ngé ké ndōn té gē gotə.

¹⁵Tɔdɔ i Nábā n noō n i Nábā yājí ngándáŋg ɔ, ké njóm gē té ɔ ní. I ni n i nge kɔjəjí róbə báté ndɔ yojí té ní.

PSA 49

Deē oy anī un yáá kógēm jīn té awh alé

¹Pā ké kem makətübə yā ngār yā gōsə pā gē té. I pā yā ngān Kore gē.

²Siĭ gir de gē malang ɔɔī najə n toō, siĭ de ké dɔ nang té gē malang ĩ-nēlī mbīsī!

³Beĕ gē ɔ, de ké bo gē ɔ, ngé kənge yáá gē ɔ, ngé ndoō gē ɔ, naā té malang.

⁴Tam əda yáá ké ngāā. Kemm gir najə ké kə kumneé.

⁵m-nēl mbīm majə m-ɔon kágə najə gē. M-ā m-úgə kənde yām yā kɔjəñ kum səngó kógēm.

⁶Ndɔ ké majal té anī, m-sōl ngam yā ngé gól loo gē n gīrməñ ní i tām rí té?

⁷Niñ əndāñ kemdə dɔ yáá kənge yādə té. Djəñ rōdə kə yáá kənge yādə ké ngáy.

⁸Deē asə gāng dɔ deē madən al ɔ, asə kadə Nábā nar yā gāngəñ dɔ rōn nəkó al ɔ.

⁹Ká ré ədəñ nar ngáy yā ndiñ kə kumií gəgə anī, i gár kadə ā óy.

¹⁰Ni a ndi kə kumneé ngándáŋg a? A oy yā kaw bádá al a?

¹¹Tá de gē ɔɔn de ké ngāā gē loo koy té kə de ké mbóó ngáy ɔ, kə de ké geĕ najə al ɔ. Niñ oyñ ba əyən yáá kənge yādə gē adəñ de ké rang gē.

¹²Niñ ɔjəñneé na kújə yādə gē na a toñ ngándáŋg, na loo ndidə gē na a nujə alé, adə tэндāñ rīdə gē dɔ dɔ nang yādə gē té.

¹³Deē n de gē ɔsəñ gɔnən ní a ndi dan i ngáy alé. Ni to i tītə dā n əho tan kə naā té kɔó ní.

¹⁴De gē n əndāñ kemdə dɔ rōdə niñ kó gē té ngáy ní, yáá n a rāādə ní n toó, de gē n neldə koō najə kɔrdə niñ kó gē ngáy ní, ta tōl tadə a to i beé:

¹⁵Kánəndə bádá tītə batə gē, i yo n i nge kaw sedə dɔ mu té ní. Teē kə ndɔ ké noō anī de ké sūmūú gē tɔbāndə njadə té. Deē asə geĕ ta kumdə bádá tɔ alé. Niñ i say ngáy kadə kújə ké ngāā ngāā yādə gē té.

¹⁶Banī Nábā a gāng dɔm mā jī yo té, ɔɔā, ni a unəñ.

¹⁷I-lōō kadē tōrī najē kənge kə deē ənge yáá t́, najē yáá kənge yān kə kem kújú kə a ojə madē kē kété kété t́.

¹⁸Tɔdɔ dan ń a oy ní a un yáá kógə́m yā kaŵń aĺ ɔ́, yáá kənge yān kə ngáý a aŵ gōn t́ bádá aĺ ɔ́.

¹⁹Dan ń ndi kə kumneé ní, əda na n-ndi majə. De gē əndañ jídé girən t́, tɔdɔ yáa malang i kə majə tām yān t́.

²⁰Bá tā ba i gár kadē a oy yā kaŵ gō kaan gē t́. Kaan gē ní a ɟaŋ loo kə unjə kow tɔ aĺ i kə báté gē t́.

²¹Deē ń de gē ɔsəñ gɔnən banī geŕ najē aĺ ní, to i tītē dā́ ń əhɔ tan kə naā t́ kɔ́ ní beē

PSA 50

Néba reē yā gāng sarya

¹I pā yā Asap. Néba, Néba ń i Kóɔbē ní, ɔŕ najē. Ni bār dɔ nang, əla gir loo ń mbang a əba tū t́ ní, báté loo ń mbang a udə tū t́ ní.

²*Siyɔ ń i bē kə majə ngáý ní, Néba ndi kemeé ndálē pipir.

³Ādē Néba yájí reē ba ndi tan mbóo alé! Hor kógə́m a ɔɔ loo kété non t́ ɔ́, néli kə ngaŋ ngáý əla kə gō gidəneé ɔ́.

⁴Néba bār dɔ rā́ dɔ́ nú ɔ́ dɔ nang ɔ́ kadē reēn kum sarya yā gir deē yān gē t́.

⁵Ni-əda na, de gē yān gē ń tunēñ yáá rāānəñ *madē naā seneé ní, kə ósiī dɔdɔ́ naā t́ kə ādēniī.

⁶Ādē dɔ rā́ əni mbēŕ əda na: Kóɔbē i de kə góté, i ni n i Néba kə nge gāng sarya ní.

⁷Sij̄ gir deē yām gē ɔɔi, m-ā m-ɔŕ najē sesí. *Israel, i mā Néba ń i Néba yái ní n m-ā m-gɔ́ryɔi najē ní.

⁸M-əndā najē dɔ́ t́ i tām *yáá tuñ yái gē t́ alé. Yáá tuñ yái kə róo horoó gē toñ ta kum ḿ t́ ngándáŋg.

⁹M-ā m-āw bēé looí yā kəhɔ maŋg kə bəra kógə́m aĺ ɔ́, yā kəhɔ bal bəyā́ gē kə kem gong yái gē t́ aĺ ɔ́.

¹⁰Tɔdɔ dā́ gē malang kə kem ku gē t́ i dā́ yām gē ɔ́, dā́ gē kə dɔ mbaí kə dūbú ngáý gē t́ i dā́ yām gē ɔ́.

¹¹m-geŕ yeí gē malang kə dɔ mbaí gē t́ ɔ́, dā́ kə bembéé gē malang i yām gē ɔ́.

¹²Ré bō rāām anī m-ā m-ədaí alé, tɔdɔ dɔ nang kə taā malang ɔ́, yáá malang kə tū t́ ɔ́ i yām.

¹³M-ā m-əsa dā́ maŋg kə bəra gē a? M-ā m-āy mósə bal bəyā́ gē a?

- 14 Ādē *yáá tuñ yāí ké ndējē i bōké Nébā tōy ō, ī-rāā yáá gē n̄ ēnī ndūí yā rāā kadē Nébā ké dōó say ngáy ní ō.
- 15 Gō té ré wur kəl əsō dōí té anī ī-bārēm, anī m-ā m-ájii kadē ā ósə gɔnəm.
- 16 Banī Nébā əda nge kem ndul na: Ún gō míndám gē kə dōí ō, ōr najē ké dō *madē naā yām té kə taí ō, i tām rí té?
- 17 Ī n̄ ī-gey ndéy kəjē al̄ ō, ī-mbāté najē yām ō ní.
- 18 Ré áá nge bogə anī ī-rāā kem kógēm seneé ō, ī-bo rōí tū yā nge sāā nēyá deē té ō.
- 19 Ōr najē ké majal̄ ō ī-soŕ ō.
- 20 Ī-ndi ī-tām kə ngōkóóí ō, ī-téda najē ké majal̄ dō kem kóo madí té ō.
- 21 Yáá n̄ ī-rāā ní n noó ō, kə m-éda najē al̄ ō a? Ójəñ na mā m-to tītí a? m-əndā najē dōí té! Yáá malang n̄ ī-rāā ní m-ā m-bōkédé ndágá ta kumií té.
- 22 Sij̄ gē n̄ dōsí ndígənal Nébā ní, əndāi kemsí dō najē n̄ noó té majə. Al̄ anī m-ā m-réyāsí naā té háráng háráng kōó ō, de ké yā taásí jīm té a gətóo ō.
- 23 Deē n̄ *yáá tuñ yān i tōy ní n i deē n̄ ósə gɔnəm ní. Deē n̄ ngōm hálən majə adē ni i de ké súmūú ní, m-ā m-ójən loo kajə n̄ Nébā a ajə deē ní.

PSA 51

Ndōy ké kadē Nébā māyñ rōn dō deē té

- 1 Pā ké kem makətübē yā ngār yā gōsē pā gē té. I pā yā Dabid.
- 2 I dan n̄ ni sāā Batəseba nēyá Uri ō Natan *nge koō ta aŵ rōn té ō ní.
- 3 Nébā, áá kum to ndoō yām sōñ ndūí n̄ ēnī ní! Ī nge kəá kum tō ndoō yā de gē, ōr yáá ké gōté al̄ yām gē n̄ m-rāā ní kōó.
- 4 Yáá ké gōté al̄ n̄ m-rāā ní ī-tégo kōó malang.
Ōr majal̄ yām kōó adē m-ūnjē njáy njáy.
- 5 Tōdō yáá ké gōté al̄ gē n̄ m-rāā ní m-geŕ. Yáá ké majal̄ n̄ m-rāā ní to ta kumí té ngándáng.
- 6 I ikó ngóy kal kógēm beē n̄ m-rāā yáá ké majal̄ seí ní. Mā m-rāā yáá n̄ i yáá ké majal̄ ta kumií té ní. Adē ré ā əndā najē dōm té anī najē i yāí ō, ā ī-gāng sarya báa yáá ké kadē deē əda dōí té a gətóo ō.
- 7 Áá, kété pá tá kadē ojəmən̄ ní mā i de ké gōté alé. Əla gir i ndō n̄ kóóm ndānēmneé té ní n̄ mā i de ké majal̄ ní.
- 8 Banī Ī ī-sāā i kadē najē ké rōkum ndi kem deē té. Ī-ndóom̄ kum kedē ngarā kemí té.

9^{5r} yáá ké majalá n̄ m-rāā ní kōó, anī m-ā m-ūnjē njáy njáy. Ī-tégoṃ, anī m-ā m-ndaa yā tōy b́y kúbē.

10 Ɖdaṃ najē māy rō yāi na a adēṃ rōnel̄ ngáy. Loo n̄ noō té mā n̄ ĩ-tétē kēngāṃ rárák kōó ní, m-ā m-rāā rōnel̄.

11 Ún kumií kōó ta yáá ké majalá gē n̄ m-rāā té ní.

ƆĪ yáá ké gōté al̄ gē malang n̄ m-rāā ní kōó.

12 Nóbā, ĩ-rāā adē kemm̄ *unjē njáy njáy. Ī-tūr ndílóm adē tél ká kijē ō, ĩ-rāān adē ra ngaṅ ō.

13 Ī-lōō tēbām kōó rōi té. Ī-lōō tél taā *Ndíl ká Tál yāi jīm té kōó.

14 Ī-tél kē rōnel̄ kajē n̄ ájēṃ ní adēṃ gogé ō, Adē ndíl kem ndaa ēhōṃ kē dōó ō.

15 Ngé mān dō *ndū najē yāi gē ní, m-ā m-ndóōdé gō róbē yāi gē. Loo n̄ noō té ngé rāā majalá gē a télēñ yā reē gogé rōi té.

16 Nóbā, nge kajēṃ, ún mósē dōm té kōó. Loo n̄ noō té m-ā m-ēñi gotē yáá ké gōté n̄ ĩ-rāā seṃ ní.

17 Kōó bē, ĩ-teē taṃ adē m-bōkííneé tōy.

18 Ī-gey i kadē m-tuñ yáa m-ādī alé. Yáa tuñ ká rōó horoó gēgē ā ĩ-ndigē alé.

19 Yáa tuñ n̄ Nóbā ndigē ní i de ká dōn tetē ká káláng. Nóbā! Deē n̄ kēngān tētē rárák kōó ō, kemēn tōó táṃ táṃ kōó ō ní, ĩ-mbātén alé.

20 Ī-rāā kem majē kē *Siyō. Ndogē mbaĪ ká gidē bē ká Jerusalem té ní, ĩ-tél ĩ-rāā rang.

21 Loo n̄ noō té ā ĩ-ndigē *yáa tuñ gē n̄ a ndējēñi kē gōó ní. Ā ĩ-ndigē *yáa ndējē ká rāā kē kōó ká kadī kē taá malang ō, *yáa tuñ ká rōó horoó ō. Loo n̄ noō té ā tunēñ maṅ ká bēra gē dō *loo tuñ yáa yāi té.

PSA 52

De ké əndā kemēn dō yáa kēnge yān té

1 Pā ká kem makētūbē yā ngār yā gōsē Pā gē té. I pā yā Dabid ká yā ndoón deē yáa.

2 Ɔr̄ i najē yā Doeg ká Edom n̄ reē əda Saul na Dabid na aṃ bē Abimelek ní.

3 Ī n̄ tógí i ngáy ní ənda nganjíi tām yáa ká majalá ká ĩ-rāā té i tām rí té? Kem majē yā Nóbā to i kē dō ndō gē!

4 Kē dō ndō gē ní ā ĩ-nóm i rāā yáa ká majalá. Ta ndoí atē títē néngá ká usēñ kum beé ō, geṃ gól loo ngáy ō.

5 Ī-gey yáa ká majalá tōy yáa ká majē ō, ĩ-gey najē ká soṃ tōy najē ká rōkum ō.

6 Ī-gey i najē ká a nujē yáa gē ō, najē kōrīi i najē ká rōkum al̄ gē malang ō!

⁷Adē Nébā a nujii kōó i ké njóm gē té. Ni a ndóri yā teē seí kōó kem kújə tandā yāi té. A ɔrī kōó kə ngəraí gēé dɔ nang n de ké kə kumuú gē ndiñ tū té ní té.

⁸Loo n noō té de ké sūmūú gē a ɔaɔ adē a bōlōñ. Niñ a əgōñ dɔn té ba a ədan na:

⁹Áaí dəngam n Nébā i loo bōó rō yān ké ngañg ngáy alé, adē əndā tógəñ i dɔ yáa kənge yān gē té ō, dɔ yáa rāān ké majal gē té ō ní!

¹⁰Banī mā m-rāā rōm i *kāgē olibə ké mbīn to mbōl suy té kem kújə yā Nébā té. M-əndā kemm dɔ kem majə yā Nébā té i ké njóm gē té.

¹¹M-ā m-bōkí tōy ngándáñg tām yáa n i-rāā té ní. Nébā, m-əndā kemm dɔi té dan deē yāi gē té, tɔdō i i de ké majə.

PSA 53

Nébā niñ kə deē yān gēé dan de ké nujə kōó gē té

(Áaí Pā 14)

¹Pā ké kem makətübə yā ngār yā gōsə pā gē té. Deē ā ənīn i kə ndūi kə ɔjə kadə rōi nelī alé. I pā yā Dabid kə yā ndoón deē yáa.

²Mbóo gē girəñ kemdə té na Nébā na gətóo. Niñ i de ké nujə kōó gē ō, yáa rāādə to yər kum ō, deē kógə́m kə dandə té kə rāā yáa kə gōó gətóo ō.

³Nébā ndi dɔ rā té ba əga kuməñ kə nang té əndāñ maý de gē, yā kaa kə nge kórēy kuməñ edə séy, adē a sāā Nébā wa.

⁴Niñ malang ndúməñ kōó, niñ malang nujəñ kōó. De kógə́m séy dandə té kə rāā yáa kə gōó gətóo, kal kógə́m lélék gəgē gətóo.

⁵Nébā əda na ngé rāā majal gē n noō gerəñ yáa al i mbée a? Niñ əsañ deē yām gē, rāāñdə i yáa kəsa yáa yādə té ba ndōyməñ alé!

⁶Loo n yáa kə to bōl gətóo tū té anī, niñ a bōlōñ i mbée kə ndewñ yakə yakə. Tɔdō ngé kəñī rōó gē ní, Nébā tənī kəngədə kógə́m kógə́m kə loo gē té. Ī-mbóo sedə tɔdō Nébā təbādə kōó.

⁷I náā n ndi *Siyə yā tetə rōó kadə *Israel ní? Dan n Nébā a tél kə deē yān gē n awñ sedə bəlo té ní kə gogə́ bée anī, Jakob a rāā walya, rō Israel a nelən.

PSA 54

Bār bār yā de ké rāāñ kuməñ ndoō té

¹Pā ké kem makətübə yā ngār yā gōsə pā gē té. A dānəñ gō i kə kəndeé. I pā yā Dabid kə yā ndoón deē yáa.

²I dan n de ké Jip gē aw ədañ Saul na Dabid na bōó rōn na i gō nang yādə té ní.

³Nébā, ájəñ kə ta kūl rīi ō, ĩ-gāñg sarya yām kə ta kūl tógí ō.

- ⁴Bó Nóbā, ōō ndōy yām. Ī-nēl mbīl ōoń najē kərēm.
- ⁵Tɔdō tērā gē ɛnimēn rōō ō, de ké ngé dóno gē sāān tōlēm ō. Niń usədé do Nóbā té alé.
- ⁶Ááā, Nóbā i nge diim, i Kóōbē ngóy n i nge kəhəm kē doó ní.
- ⁷Ādē ni-rāā adē yáá ké majal tél ɛsō do ngé rōóm gē té! Ī-rāā ādē niń gətōoń kōo malang, sōń yáá rāāi ké gōté.
- ⁸M-ā m-tuń yáá yā kadī kə kemm ké majaá. Kóōbē m-ā m-ósə gɔn rīl, tɔdō rīl majə.
- ⁹Ni ɔrēm kōo kum wur kəl gē té malang, adē m-áá madē baām gē n rō tetədé ní.

PSA 55

Ndōy yā de ké rāānēn yáá ké gōté alé

- ¹Pā ké kem makətübē yā ngār yā gōsē pā gē té. A dānēn gō i kə kəndeé. I pā yā Dabid ké yā ndoón deē yáá.
- ²Bó Nóbā, ĩ-nēl mbīl ōoń ndōy yām! Ī-lōō bōō rōl dan n m-rāāi bó ní.
- ³Ī-nēl mbīl kē rōm té ō, ĩ-tūrēm najē té ō. Kemm nujə sák sák kōo adē m-nōō ō, m-ōr najē mbitə mbitə ō,
- ⁴sōń ndū madē baām ké m-ōō ō, kaw ké nge kem ndul aŵ seń gadə gadə ō. Niń rāān adē yáá ké majal ɛsō dońm té ō, ɛnimēn rōō kə wōngōō ō.
- ⁵m-ndi i kə sōlōo kekəre kemm té, bōl yo asēm nák.
- ⁶M-ā m-sōl ō, m-ā m-ndebə ō, dām ndām ngangan ō.
- ⁷Tā anī m-éda na néngēté m-éba i bōgē tītē yā dér anī, m-ā m-íi yā kaw ndi loo ké yáá kógēm a rāām tū té alé.
- ⁸Ááā, m-ā m-āy yā kaw say, kaw ndi kem dəla loo té.
- ⁹M-ā m-āw lāv yā kaw ndi loo bōō rō kógēm té, loo ké nəl mań a asə rāā yáá seń tū té alé.
- ¹⁰Kóōbē, ĩ-tólá yáá gē n madē baām gē nómēn rāā seń ní naā té. Ī-rāā ādē najē kōrdé un gō naā alé. Tɔdō m-áá yáá ké rāā kə dóno ō, kōl naā ō, kem bēé.
- ¹¹Ndōo gē, kadaá gē, niń a njērān i do ndogē mbał té. Yáá rāā ké gōté alé gē ō, ké to yer kum gē ō, toń kem bēé.
- ¹²Tōl naā i kem bēé ō, yáá rāā ké kə dóno niń kə gól naā əyań kum róbə yān gē āl ō.
- ¹³I madē baām n tájēm ní alé. Tɔdō ré i ni anī, m-ā m-tégā tam don té. I nge rōóm n tetēm rō ní alé. Tɔdō ré i ni anī m-ā m-éja rōm kōo yā kadē ni a ɔdēm alé.

- 14 Ba i ĩ́ n̄ i de ḱ tītēm̄ mākó ní, i ĩ́ n̄ i madē tam̄ ní, i ĩ́ n̄ j-ənī kemjí b́r b́r j-adē naā ní.
- 15 Kété ní j-ɔ́r najē ḱ kemjí gē t́ kə naá kə míndé ḱ majaá ō, j-un njají i kə gō naá majə kem kújə yā Nábā t́ ō.
- 16 Ādē yo əbadé nang t́ bup! Ādē aw̄n̄ b́adá kə kumdé, tām̄ ndānḡ i ngáy kemdé t́!
- 17 Mā m̄-nōō kə dɔ́ Nábā t́ kadē rāā sem̄, adē Kóṓbē a ajēm̄.
- 18 Loo səĺi gē, dəlóí gē, kadaá gē ní, m̄-tɔṓ rus rus ō, m̄-nōō rōm̄ ō. Banī ni oō ndūm̄.
- 19 Dan n̄ rōōmēn̄ ní, ni-gānḡ dɔ́m̄ ō, ngōmēm̄ kə lápéya ō, tɔ́dɔ́ niñ i ngáy dɔ́m̄ t́.
- 20 Ādē Nábā oō ndūm̄ ba əla rōsəĺ dɔ́dɔ́ t́. Ni n̄ ndi dɔ́ kōr̄ kágē mbang t́ i ta kəla gír t́ ní! Tɔ́dɔ́ niñ a tūrēn̄ háldé al̄ ō, a bōlōn̄ ndíl Nábā al̄ ō.
- 21 Deē ngeé n̄ toō rō madē tan gē, ni-əhɔ́ *madē naā yān i yáá ḱ karī t́.
- 22 Najē ḱ tan t́ lúndē tītē tejə beé, banī kemən̄ i rōō. Najē ḱ tan t́ səĺ lóm̄ lóm̄ tɔ́y yibē, banī i kəyā rōō.
- 23 Ī-tél kə yáá kətō yáí ḱ ɔ́y əndā dɔ́ Kóṓbē t́. Ni a rāā kadē ā ĩ́-tél yā kənge tógə gogá. Ni a əyá kadē nja de ḱ súmūú ndetə al̄ b́atá.
- 24 Banī ĩ́ Nábā, ā ĩ́-rāā kadē niñ risə aw̄ ndiñ ǵle loo ḱ b́adá t́. Ngé tōl̄ de gē ō, ngé gól̄ loo gē ō ní, a ugēn̄ núsə ndōd́ ḱ kadē ndiñneé kə kumdé t́ alé. Banī mā m-əndā kemm̄ i dɔ́í t́.

PSA 56

De kógēm̄ ḱ rāānēn̄ yáá ḱ tōr̄ əyá rōn̄ jī Nábā t́

- 1 Pā ḱ kem makətübē yā ngār yā gōsə pā gē t́. A əniñ i tītē loo kənī pā déř ḱ dɔ́ kágē ḱ bo gē ḱ loo ḱ say ngáy t́. I pā yā Dabid ḱ yā ndóon̄ deē yáá. Ɔ́r̄ i najē yā Dabid n̄ Pilistin gē əhɔ́nēn̄ kem bē ḱ Gat t́ ní.
- 2 Nábā, áá kum tō ndoō yām̄, tām̄ aw̄n̄ sem̄ gadə gadə! A rōōmēn̄ ō, a rāān̄ kumr̄m̄ ndoō t́ ō, kə dɔ́ ndō gē.
- 3 Ngé rōōm̄ gē aw̄n̄ sem̄ gadə gadə kə ndō gē, banī bütē de ḱ ngáy gē rōōn̄ dɔ́ rā t́ tām̄ yām̄ t́.
- 4 Ndō n̄ bōl̄ rāām̄neé t́ ní, m-əndā kemm̄ dɔ́í t́.
- 5 m̄-tōy Nábā tām̄ najē kɔ́rēn̄ t́, m-əndā kemm̄ dɔ́n̄ t́, m̄-ból̄ tɔ́ alé. Deē a rāā i rí sem̄?
- 6 Niñ rāāmēn̄ adē m-áá tápə ō, gírēn̄ i rāā yáá ḱ majal̄ sem̄ ō, kə dɔ́ ndō gē.
- 7 Niñ-umēmēn̄, əndān̄ kumdé gíróm̄ t́ ō, unēn̄ tóo njam̄ ō, yā tōlēm̄.

⁸Yáá kə gōté al ní rāān asə naā beé ní a ajəñ a? Nəbā, i-mbéré de gə ní noō i-ténādé kə wōngōó!

⁹I-téda kutə njañ ní m-dáyí ní kōó bá ní, i-taā mañ kumñ kem kú yái té tā. Kutədó i kə ndang kem makətübə yái té al a?

¹⁰Ndō ní m-ā m-bārī kadə i-djīmneé té ní, madə baām gə a tūrən gándédé. M-ger kadə Nəbā i serñ māá.

¹¹m-tōy Nəbā tāñ najə kərən té. Ááá, m-tōy Kóóbē tāñ najə ní té.

¹²M-əndā kemñ dɔ té, m-ból tɔ alé. De gə a rāān i rí serñ?

¹³Nəbā, yáá ní m-ənī ndūm kadə m-ādī ní, kərən i dɔm té. M-ā m-ndējī *yáá tuñ gə kə yā bōkíneé tōy.

¹⁴Tɔdō i ɔrəm ta yo té. I-rāā adə m-əndā njañ kum yáá kə a reē kə yáá kə majal dɔm té alé. Adə m-njērā ta kumií té, kum loo kə unjə kow yā ngé ndi kə kumdá gēé té.

PSA 57

m-nōō kə dɔ Nəbā té

(K. 8-12: Áaī Pā 108.2-6)

¹Pā kə kem makətübə yā ngār yā gōsə pā gə té. A ənīn i tītə loo kənī pā i-lōō nujəñ beé. I pā yā Dabid kə yā ndóón deē yáá. I dan ní Dabid ay Saul aw bōō rən bəlo mbalá ní.

²Bó Nəbā, áá kum tō ndoō yām! Tɔdō m-rāāi i loo bōō rō yām té. m-bōō rōm i ndil bōgíí té, báté kadə gir yáá kə to kum kay al gāngəñ.

³m-nōō kə dɔ Nəbā kə dɔó say ngáy té kadə ajəm, m-nōō kə dɔ Nəbā ní a rāā yáa malang tāñ yām té ní.

⁴Adə ni ní ndi dɔ rā té ní əla kə kajaá adəm. Adə əla rōsɔl dɔ nge ngōdém té, adə Nəbā əla kə yáá kə ɔjə kadə ni i nge kem majə ō, nge ra dɔ ndūn té ō, adəm!

⁵Mā i dan bɔl gə té, m-to i dan de gə kə hor a teē tadé té. Ngāngdə i nənga ō kum gərə ō, ndɔdó i kaskar kə tan atə lóm lóm ō.

⁶Nəbā, i i-ra dɔ rōi té dɔó dɔ rā té! Adə kəsə gɔn yái taā loo dɔ nang té malang!

⁷Niñ əyāñ gūmbə róbém té. Nay i séy kadə əhəm. Niñ ndērən bəlo mbə noñ té, banī i niñ kó gə n əsōñ kemeé ní.

⁸m-sól tɔ alé, Nəbā yām, m-sól tɔ alé. m-ā m-ənī pā yā kəsəñ gɔnií.

⁹Ngarā kemñ i-ndól! Kənde kə kəlān i ngáy ō, kə kəlān i ngáy al ō i-ndólī dɔ bī té! M-ā m-ndól ta gir loo dɔ bī té.

¹⁰Kóṣṣbē, m-ā m-rāāi kéra dan gir de gē té. M-ā m-ēnī pā yā kadī dan nápar de gē té.

¹¹Tɔdɔ kem majə yāi aṵ báté ugə dɔ rā té ɔ, ra dɔ ndūi té yāi aṵ báté ugə rɔ kil mañ gē té dɔɔ ɔ.

¹²Náḃā, ǐi dɔɔ, ǐ-ra dɔ dɔ rā té dɔɔ! Ādē *kɔsə ɔɔn yāi taā loo dɔ nang té malang!

PSA 58

Néḃā ké nge gāng sarya dɔ nang té ndi noó

¹Pā ké kem makətübē yā ngār yā gōsē pā gē té. A ɛnīn i tītē loo kənī pā ǐ-lōō kadē nujəñneé. I pā yā Dabid ké yā ndóon deē yáa.

²Rōkum, dan n ā ɔrī najē anī yáa ké gōté utē tan kɔɔ. Ngán deē ndul gē, sarya gāngsí i kə gō róbəneé nəkó a?

³Séy al báté! ǐ-rāāi yáa ké gōté al gē i ndāng ndāng. I sǐi kó gē n ɛnī rɔsí ǐ-rāāi ādē dɔnɔ taā loo dɔ nang té kum kə kété kété ní.

⁴Dan n əlan gir ndān ngé kem ndul gē ní, niñ i de ké nujə kɔɔ gē. Ngé soṛ gē əlan gir kɔṛ najē ké aṵ gō naā al gē i ndɔ kojədə té.

⁵Najē ké tadé té to tītē kong lī beé. Niñ rāān mbī mbóo tītē lī kakém

⁶ké mbáté koō ndū ngé bóḡərō de gē ɔ, ndū mbólí ké geṛ yáa tɔy madən gē malang ɔ beé.

⁷Bó Náḃā, ǐ-tétē ɔɔgədé tadé té kɔɔ! Kóṣṣbē, ǐ-tétē ngāng bɔl gē n noó kɔɔ!

⁸Ādē aṵñ kɔɔ tītē mañ ké nūgé beé! Náḃā, ǐ-túrdé kə kum gērā yāi gēé anī niñ n tésōñ kɔɔ toō.

⁹Ādē toñ tītē kotəró n ɔr ndɔl gōn té a njərāñ ní! Ādē aṵñ kum mbang al tītē ngōñ ké kɔṛ beé!

¹⁰Náḃā a saṵdédé kɔɔ gidə kógēm tītē wōng ké rā deē beé, pá tá jóo yāsí gē a əlan gir kotə tītē kōñ ké hor ɔɔ beé báy.

¹¹De ké sǐmūú a rāā rōneǐ dan n ni-aṵ Náḃā loo rāā baṵ té ní ɔ, a tégó njan kum mósé ngé kem ndul gē té ɔ.

¹²Loo n noó té de gē a ədañ na: Rōkum, de ké sǐmūú a ɛnge yáa kəndā nja yān. Rōkum, Néḃā ké nge gāng sarya dɔ nang té ndi noó.

PSA 59

Néḃā yām, ájəñ

¹Pā ké kem makətübē yā ngār yā gōsē pā gē té. A ɛnīn i tītē loo kənī pā ǐ-lōō kadē nujəñneé. I pā yā Dabid ké yā ndóon deē yáa. I dan n Saul əla de gē kadē gāngəñ gir Dabid kújú yā tōlən ní.

²Nébbā yām, ī-gāng dóm jī madē baām gē té!

Ōgē ngé kənīm rōō gē kōdē rōm!

³Ī-gāng dóm jī ngé rāā yāā gōté al gē té ō, ájēm jī ngé bōké mósē de gē nang té gē té ō.

⁴Tōdō áāā, i niñ n bōōn rōdé yā gāngēm róbó toō. Kóōbē, de ké tógédé i ngáy gē enīmēn rōō, kanjē kadē m-rāā yāā ké gōté al, aláa ké majal.

⁵Najē gətóo dóm té, ba niñ āy reē tēnīn rōdé ra a ngōōn tam. Ījī dō bī té, ī-reē kē laā ba áāā!

⁶Ī Kóōbē, Nébbā ké bo ké tógēn i ngáy, Nébbā yā *Israel, ī-ndól ba éndá nápar de gē n noō malang tām majal yādé té. Ī-lōō kadē kumií oōī kē ngé kem ndul gē n noō, niñ i ngé ra dō ndūdé té al gē.

⁷Niñ tél reēn loo solí báy ba ndōgēn tītē bísē gē ō, dáyn kem bēé ō.

⁸Tadé majal ngáy ō, najē ké tadé té atē tītē kēyā ō. Niñ édañ na ké i náā n i nge koō najē kōrdé ní wa.

⁹Banī Ī Kóōbē ēgōdé, ī-mbóo kē nápar de gē n noō malang.

¹⁰M-ā m-āā loo i kē rōī té, Ī n i tógém ní. Loo yām ké ngañg ké kem bēé i Nébbā.

¹¹Nébbā ké nge ra dō ndūn té tēnī tam. Ni-rāā adē m-ídē tam gir ngé kumēm gē té.

¹²Kóōbē, der yājī, ī-lōō tōldé malang, na sōgē dō gir deē yām gē ndígēnal rōō n ī-tetē ní. Ādē tógí yéydé ō, tél sedé kē nang té ō, ngóy.

¹³Ré rēn najē anī majal i tadé té. Ādē gūmbē kōjē rō yādé ehōdé, tōdō niñ ndōlēn madēdé ō, sorēn ō.

¹⁴Ī-gāng gírdé kē wōngōó ngáy kōs der. Ī-gāng gírdé adē deē kógēm nay al ō, adē de gē gerēn ta kaw kē ta ngóy dō nang té nú na Nébbā i nge kōō bē dō Jakob té ō.

¹⁵Niñ tél reēn loo solí báy ba ndōgēn tītē bísē gē ō, dáyn kem bēé ō.

¹⁶Niñ njērā a sāān yāā kēsa. Ré ndānēn al anī nōōn ndōó báté loo tīī dōdé té.

¹⁷Banī mā m-ā m-ēnī pā yā kōsēn gōn tógí ō, m-úr kól rōneĪ dō kem majē yāī té dēloí batē ō. Tōdō Ī i loo ké ngañg yām ké kem bēé ō, Ī i loo bōō rō yām ndō n wur kōl ēsōn dóm té ní ō.

¹⁸Ī n i tógém ní, m-ndigē kēnī pā yā kōsēn gōnī. Loo ké ngañg yām ké kem bēé i Nébbā, i Nébbā n ra dō ndūn té seím ní.

PSA 60

Nébbā oō nōō yā gir deē yān gē

(K. 7-14: ĀāĪ Pā 108.7-14)

- ¹Pā ké kem makətübē yā ngār yā gōsē pā gē té. A dānēn gō i kə kəndeé. I pā yā Dabid ké yā kəgañ kem deē do yáá ké rāā yáá té ō, yā ndóón deē yáá ō.
- ²I dan ní Dabid rōwñ Aram gē ké Mesopotami té ō ké Soba té ō ní. Ta téldé anī Joab tetə deē yā Edom gē dūbú kutə gidə i jōó rōō, wól loo ní a bārēñ na i wól loo yā katē ní té.
- ³Nábā ĭ ĭ-mbātəjí, ĭ-tēndā ĭ-tĭjí kē loo gē té. I wōñg n rāāi ní ba újí dōó gogé rang.
- ⁴ĭ-rāā ādē do nang ndebə ō njar ō ní, ĭ-tél ēndā ta naā té gogé tām a yéy i mbée!
- ⁵ĭ-rāā ādē yáá ké ngañg rāā gír deē yāi gē. ĭ ādəjí kasə ké ngañg adē j-āy.
- ⁶Ngé gē ní bōlōñ ndílí ní, ĭ ĭ-rāā ādē āyñ naā kōó no nge kur gārā té.
- ⁷Yā kadē kó tár yāi gē télēñneé de gē ké gāngēñ dōdó kōó báa, ájĭjí kə jī kōí ō, ĭ-ndigə bār yājí ō.
- ⁸Nábā ōr najə kem kújə ké tál yān té əda na: I mā n m-tetə rō ní! M-ā m-kēgə bē ké Sisem naā té. M-ā m-gāñg wól loo ké Sukot naā té gír loo ngáy.
- ⁹Galaad i yām ō Manase i yām ō. *Epəraim i jākā gindē ké dóm té ō, *Juda i kāgə kōō bē yām ō.
- ¹⁰Moab i səmbē ndogə mañ yām. m-bōkə sākərā yām do Edom té. M-úr kól rō do do nang yā Pilistin gē té.
- ¹¹I náā n a aŵ seím bē ké ngañg té ní? I náā n a aŵ seím báté yā kugə seím do nang ké Edom té ní?
- ¹²I ĭ Nábā ní ĭ-mbātəjí kōó ní ngóy ál a? I ĭ Nábā ní ĭ-teē kə ngé rōō yājí gēé tō ál ní ngóy ál a?
- ¹³ĭ-rāā sejí ādē jə-rōwñ madə baājĭ. Tōdō kadē deē ndul diĭ deē madən i gól loo karī.
- ¹⁴Ré Nábā i sejí anī, j-a jə-tetə rōō! Tōdō i ni n a tóbā madə baājĭ gē kə njaneé ní.

PSA 61

m-ndigə ndi kem kújə yāi té ngándáńg

- ¹Pā ké kem makətübē yā ngār yā gōsē pā gē té. A dānēn gō i kə kəndeé. I pā yā Dabid
- ²Bó Nábā, ōō nōō yām, ĭ-nēl mbíí ōón ndōy yām.
- ³Dan ní tógám asə ál ní, m-ndi ta ngóy do nang té m-bārĭ kadē ĭ-diĭm. Āw seím mbał ní m-ásə kaw kugə tū té ál ní té.
- ⁴Tōdō ĭ i loo bōō rō yām, kújə yām ké ngañg ta kum madə baām té.
- ⁵m-ndigə i ndi kem kújə yāi té ngándáńg ō, i kənge loo bōō rōm kem kújə yāi té, gír bōgíí té ō.

- ⁶Néba, i ɪ n oō ndēngā yām ō, ādē ngé bōl rīí gē yáa ndəbā yādé ō ní.
- ⁷Ēnī ndō ta madē té ādē mbañg, ādē bālēn i bú nja ngáy!
- ⁸Bó Néba, ādē mbañg ɔɔ bē ta kumií té ngándáng! Ī-rāā ādē kem majə yāí ō ra do ndūí té yāí ō ngōmnəñ.
- ⁹Loo ní noō té m-ā m-ənī pā ngándáng yā kəsəñ gəñíí ō, m-ā m-rāā yáa gē ní m-ənī ndūm yā rāā kadī ní kə do ndō gē ō.

PSA 62

Ndi jəke yām i rō Néba té

- ¹Pā ké kem makətübē yā ngār yā gōsə pā gē té. I kə gō míndə Yedutun. I pā yā Dabid.
- ²Ndi lom yām i rō Néba té ngóy. M-ájə i kə ta kŭlneé.
- ³Ááā, ni i mbaí yām ō, nge kajəñ ō, loo ndim ké ngañg ō. Adē yáa a yéym kə noó rim alé.
- ⁴Ā ĩ-boī naā malang do de ké kógəñ beē té yā kəsə seneé tītə ndogə mbaí ké nōr beé aláa tītə ngísə ndogə beé, i báté ta kə rá?
- ⁵Ááā, niñ sāāñ mbəre kənīn, i najə loo ké bo ní ni-ndi tū té ní té. Neldé soř ngáy, a tórəñ tadé do de gē té i kə tadé, banī kemdá a ndōl de gē.
- ⁶Majə kadē m-sāā loo ndi lom i rō Néba té ngóy. Tədō i ni n i nge rāā kadē m-əndā kemm dən té ní.
- ⁷Ááā, ni i mbaí yām ō, nge kajəñ ō, loo ndim ké ngañg ō. Adē m-ā m-yéy alé.
- ⁸Kajə yām ō, *kəsə gəñ yām ō, i rō Néba té. Mbaí ké ngañg yām ō, loo bōō rō yām ō, i Néba.
- ⁹Sŭ gir de gē əndāi kemsí dən té ngándáng! Ēdaniī yáa ní tōr rōsí ní. Néba i loo bōō rō yājí.
- ¹⁰Ááā, de gē i nəl karī ō, ngé rī bār gē i soř karī ō. Ré deē mbōjédé malang naā té anī, nəl ɔy tɔyđé.
- ¹¹Ī-lōōi kəndā kemsí do dónó té, ĩ-lōōi kəndā kemsí do yáa ké bogə té. Ré yáa kənge yāsí reē ngáy kə do naā té anī, ĩ-lōōi kəndā kemsí do té.
- ¹²Néba əda najə kógəñ, i kum najə jōó n m-oō ní, ké kógəñ na: Tógə i yā Néba ō,
- ¹³tá ĩ Kóōbē, kem majə i yáa yāí ō. Ké kə jōó na: Kóōbē, ĩ i nge kəndā nja deē sōñ kəla rāān ō.

PSA 63

Kem majə yāí majə tɔy ndi kə kumuú

- ¹Pā yā Dabid. Kum pā ní ɔ̄ i najə yā Dabid, dan ń ni ndiń kem dəla loo ké *Juda té ní.
- ²Nəbā, ǐ i Nəbā yām, ngurií rāām ta gír loo té, kəndāí rāām. Rōm malang kə taá geyī tītə dɔ nang ké ɔr kɔ́ ɔ, tutə ɔ, mañ gətóo tū té ɔ.
- ³Ááá, m-áá majií kem *loo ké tálí té, i dan ń m-áá tógí ɔ, *kɔsə gɔn yái ɔ ní.
- ⁴Kem majə yái majə tɔy ndi kə kumuú. M-ā m-bōkí tōy.
- ⁵M-ā m-bōkí tōy báté kadə m-óyń ɔ, m-ā m-óy jīm kə dɔ́ tām yā ríí té ɔ.
- ⁶M-ā m-ndān tītə ké m-ésa i mból dā ɔ, yibən ɔ beé. M-ā m-ənī pā kə rōneléé yā kɔsəń gɔníí.
- ⁷Dan ń m-to dɔ tərā bīím té á m-gír dɔ́ té ní, m-ndōyī m-ādə dan oy tām.
- ⁸Tɔdɔ ǐ i nge rāā seń. m-ndi gír bōgíí té i kə rōnel kə ngáy.
- ⁹m-bo rōm malang kə taá tū yái té ɔ. Jī kɔ́i əhɔm dɔ́ ɔ.
- ¹⁰De gə ń sāān tōlēm ní ādə yáá ké majal əsɔ dɔdɔ té, ādə tadə tǐ kɔ́ gír nángāá say!
- ¹¹Ādə oyń yo kaskar! Ādə téləń dā yā taǐ gə.
- ¹²Ba mbaŋg a rāā rōnel najə yā Nəbā té. Deē ń túbə kə rīneé ní majə kadə kɔ́ tōy rōn najən té. Tɔdɔ ngé tɔda najə ké rōkum al gə a utəń tadə.

PSA 64

Nəbā tetə ngé ta majal gə rɔ

- ¹Pā ké kem makətübə yā ngār yā gōsə pá gə té. I pā yā Dabid.
- ²Nəbā, ɔɔ nōo yām. Ī-ngɔmēm ta madə baām ké to bōl ngáy té.
- ³Ī-bɔɔm ādə mā i say rɔ ngé kem ndul gə té, say rɔ ngé rāā yáá gōté al gə ń oōn naā loo mundə té dɔm té ní.
- ⁴Ǫlən ta ndɔdɔ adə atə tītə kəyā kaskar. Najə ké tadə té ké a adə deē do gə rāān rɔdɔ i kum gərə gə ké əndān dɔ danaá té,
- ⁵yā túrəń de ké nge rāā yáá ké gōté loo bɔɔ rɔ té. Niń urnəń réte gé kanjə bōl yáá kógəm.
- ⁶Niń rɔtəń najə ké to kum kedə gə ta naā té. Nóməń rɔdɔ yā kəyā gumbə loo mundə té, ba ədań na ké i náa n a aadə ní wa.
- ⁷Niń gírəń yáá ké majal yā rāā ba ədań na: Yáá ń jə-sāā rāā ní jə-nóm loon majə, deē asə geř gír ké kem deē té alé!
- ⁸Banī Nəbā túrdɔ kə kum gərəá kə ta jī té noo, adə yáá ń niń kó gə nóməń ní tél rāādə.

⁹Tadé niñ kó gē tél əhɔ́dɔ́. Adē de gē n̄ ɔ́ɔ́ndé ní tégān dɔ́dɔ́ nek nek.

¹⁰Or kum de gē malang. Niñ əniñ mbēr dɔ́ yáá n̄ Nébā rāa té ní ɔ́, yáá ní tél i yáá ndóo kó tām yádé té ɔ́.

¹¹Ādē de kó sůmūú rāa rōneĭ najē yā Kɔ́ɔ́bē té. Ādē rāan i loo bɔ́ɔ́ rō yān té. Bá anī de gē malang n̄ kemdé i sůmūú ní a ɔ́səñ gɔ́n rōdɔ́ najēn té.

PSA 65

Nébā, ásə kadē de gē bōkénī tōy

¹Pā kó kem makətübē yā ngār yā gōsə pā gē té. I pā yā Dabid. Pā.

²Nébā, ĩ n̄ ĩ-ndi *Siyɔ́ ní, ásə kadē de gē bōkénī tōy ɔ́, rañ dɔ́ ndūdé té seĭ ɔ́.

³Ĩ n̄ i nge koō ndōy yā de gē ní, deē ndul malang a reē yā kugē rōí té.

⁴Yáá kó gōtá al̄ gē tɔ́yñ tógóm, banī ĩ ásə kɔ́r majal̄ yājí gē kɔ́.

⁵Rōneĭ i kə deē n̄ ĩ-gērān kadē reē rōí té ní. Ni a ndi ndágə loo kó gīr gidə kújə yāí té. Yáa kəsa kó majə majə gē kó kem kújə yāí té ɔ́, yáá gē kó kem kújé kó *tál yāí té ɔ́ ndānəñjí.

⁶Nébā nge kajəjí, yáá n̄ jə-dəjeĭ ní, ĩ ĩ-rāa yáá kó to kɔ́r kum gē ĩ-tōlən̄ bōn kó kemjí té ādəjí i kə gō kem majə yāí. De gē malang kó dɔ́ nang té kə taá ɔ́, kó dɔ́ doŕ kó say ngáy gē té ɔ́, əndān̄ kemdé i dɔ́í té.

⁷Ĩ ĩ-téndā mbal̄ bo gē ādē rañ ngañg gotə kógóm kə tógí. ĩ-dɔ́ɔ́ kəhɔ́ rō tɔ́gə ndār té bōdīí té.

⁸Ī-tetə kōo bā bo gē ɔ́, kōo bəngáldé gē ɔ́, kōo gír de gē n̄ a túyūn̄ rōɔ́ ní ɔ́, adē tél toñ jəke.

⁹Yáa gē n̄ ĩ-rāa yā kɔ́jən̄ de gē kum yáa ní, ɔ́r kum de kó ta ngóy dɔ́ nang té gē. ĩ ĩ-rāa ādē loo kó gír bē té ɔ́, kó no bē té ɔ́, urəñ kól rōneĭ.

¹⁰Ĩ ĩ-gɔ́ɔ́ dɔ́ nang, ādēn mañ adē ay ɔ́, ādēn yáa kənge ngáy ɔ́. Mañ yā Nébā i ngáy kem kārən̄ té. ĩ əndā dɔ́ kōo gémē danaá tām yā de gē té. Loo rāa n̄ ā ĩ-rāa dɔ́ nang kadē majə ndɔ́r ní n̄ toó:

¹¹Ī-rāa mañ dɔ́ baý ndɔ́r mañg té, ĩ-jōrīyōn̄ adē gidə asə naā. Ī-rāa adē mañ edə dɔ́ té sow sow. Ī-tór̄ taí dɔ́ kum yáá n̄ əba tū té ní té.

¹²Ī-tōĭ ta kem majə yāí bāl̄ n̄ noo té kə gōo majə. De gē əngeñ yáá ngáy kə gō toóí.

¹³Yáa kul̄ gē alēn̄ loo kem dəla loo té ɔ́. Ngán mbal̄ gē dɔ́ɔ́n̄ rōneĭ ndār té bōdēdɔ́ té ɔ́.

¹⁴Būtə yáa kul̄ gē rosəñ loo dɔ́ mu kó mbōĭ té tītə yáá súu rō. Gémē taā loo kum wól loo gē té tītə kūbē kó seĭ dɔ́ yáá té. Yáa malang ur kól rōneĭ ɔ́, ənī pā ɔ́.

PSA 66

Ādō de gē tōyñ Nóbā

- ¹Pā ké kem makətübē yā ngār yā gōsē pā gē té. Pā. De ké dō nang té gē malang, ī-bōkí Nóbā tōy!
- ²Ī-tōyī rīn kē pā gēé, ósiī gōnən kē tōyō,
- ³daī Nóbā na kēla rāān gē na toñ bōl ngáy ō, dan ní madē baān gē na aān tógēn ké ngáy aī naā anī, na lōñ gir kōsē rōdē kē dōó té ō,
- ⁴na de ké dō nang té gē malang na ɔsēn nodé nang té non té ō, na əniñ pā ɔsēñnéé gōnən ō tōyñnéé rīn ō.
- ⁵Ī-reē áāī kēla rāā Nóbā! Kēla rāān gē əla bōl kem de gē té.
- ⁶Ni-rāā bā bo adē tél loo ké aý sáv sáv, rāā adē de gē gāngēñ bā kanjē kadē mañ ɔdē njadé. Ādē jə-rāāī rōnel ýáá ké bo ngáy ní noō.
- ⁷Ni-oo bē kē tógēnéé ngándáng ō, əndā kumən gō gir nápar de gē té ō. Ādē ngé mbáté najē gē ɔsēn rōdē kē dōó alé!
- ⁸Gír de gē ī-tōyī Nóbā yājí. Úniī ndūsí kē dōó ī-bōkíñnéé tōy.
- ⁹Nge ní rāā adē jə-ndiī kē kumjí ní əyají adē j-əsōī kōó alé.
- ¹⁰Nóbā, ī ī-nāájí adē ī-gerjí, ī-nāájí kum hor té tītē loo nō gindē arjāā beé.
- ¹¹Ī əlájí kum gūmbē té, əndā ýáá kətō ké kōy dōjí té.
- ¹²Ī ādédé ta róbē adē rāāñjí dā kətō ýáá té, j-udē kum hor té ō kum mañ té ō, banī ī ī-teē sejí kōó kum té, yā kəndājí ta ýáá kəsa ké ngáy té.
- ¹³M-údé kújə yāí té kē *ýáá tuñ gē ké yā rōō horoó kē taá malang, yā rāā ýáá gē ní m-əñī ndūm yā rāā kadī ní,
- ¹⁴ýáá gē ní m-ədə rī rāā tañ té dan ní wur kəl əsōñ dōm té ní.
- ¹⁵m-ndējí dā ké əndāñ mbóldé gē ō, bal batē gē ō, m-tōl mañg ké bəra ō, bal bəyā gē ō, ba m-rāā dādé yā kadē rōōñ horoó, adē sēédé aŵ báté ugē rōí té.
- ¹⁶Siū ngé bōl ndíl Nóbā gē malang ī-reēī ōōī, m-ā m-əñísí gotē ýáá ní ní rāā tām yām té ní.
- ¹⁷m-nōō kē dōn té kē tañ ō, ta ndōm bōkən tōy ō.
- ¹⁸Loo ké beé té ré m-gír i ýáá ké majal kemm té anī, Kóóbē a oō najē yām alé.
- ¹⁹Banī Nóbā oō najē yām. Ni nēl mbīn oōñ ndōy yām.
- ²⁰m-bōké Nóbā tōy! Ni-mbaté ndōy yām al ō, mbaté rāā kem majə sem al ō.

PSA 67

Ādō de gē bōkəñī tōy

- ¹Pā ké kem makətübē yā ngār yā gōsē pā gē té. A dānēñ gō i kē kendeé. Pā.

- ²Néba, áa kum tō ndoō yājí ba ī-rāa majə sejí! Áájí kə kumií kə majaá.
- ³Loo ní noō té de gə a gerēn gō róbə yái dɔ nang té ō, a gerēn dan nápar de gə té malang kadə ī i nge kajə de gə ō.
- ⁴Néba, ādə de gə bōkənī tōy! Ādə gir de gə bōkənī tōy naā té malang!
- ⁵Ādə nápar de gə ənīn pā kə rōnelé. Tɔdɔ ī ɔo bē dɔ gir de gə té i kə gō róbə kə sūmūú ō, ɔr no nápar de gə dɔ nang té ō.
- ⁶Néba, ādə de gə bōkənī tōy, ādə gir de gə bōkənī tōy naā té malang.
- ⁷Dɔ nang teē kōo: Néba ní i Néba yājí ní rāa majə sejí.
- ⁸Ādə Néba əda najə kə majə dɔjí té ō, ādə de kə dɔ nang té gə malang kə taá bōlən ndílən ō!

PSA 68

Pā kə yā kəsəñ gɔn Néba kə nge tetə rōo

- ¹Pā kə kem makətübə yā ngār yā gōsə pā gə té. I pā yā Dabid. Pā.
- ²Néba ij dɔɔ anī madə baḡn gə tīn naā kə loo gə té ō, madə kōlən gə ayn naā kōɔ non té ō.
- ³Ī-təndā ī-tīd kōɔ tītə sa hor kə tī kōɔ beē. De kə sew al gə oyñ ta kum Néba té, tītə tībə tejə bəy kə yeə horoó beē.
- ⁴Banī de kə sūmūú gə rāān rōnel, tīn bal walya ta kum Néba té. Niñ ndāmən ndām rōnel.
- ⁵Ənī pā ósiineé gɔn Néba, ī-tōyī rīn, ī-tōyī nge kal kīl mañ gə səndá té, rīn na i Kōɔbē, ī-tīn bal walya ta kumən té.
- ⁶Hál Néba kə kem kújə kə *tál yān té n toó: Ni i bəbə ngán hal gə ō, nge kaḡ gə ngé ngaa koy gə ō.
- ⁷De gə ní ndiñ kə kerdé ní, Néba adədé gir kojə ō, ni-gāng dɔ de gə ní rō gāngdɔ ní adə əngeñ rōnel ō. Banī ngé mbátə najə gə ndiñ i loo kə tutə ká kám té.
- ⁸⁻⁹Néba, Néba kə *Sinai, Néba yā Israel, dan ní ī-teē ī-njērā kété no gir deē yái gə té ní, dan ní ī-njērā kem dəla loo té ní, dɔ nang ndebə ō, dɔ rā tetə mañ adə dəy kété noi té ō.
- ¹⁰Néba, ī ī-rāa adə mañ kə ngáy edə. Dɔ nang yái ɔr, banī ī ī-tél ādən tógə gogə rang.
- ¹¹Loo yái ní niñ ndiñ tū té ní, i ī Néba kə nge kem majə n ī-ngōm tām yā de kə nge rō to ndoō té ní.
- ¹²Kōɔbē əda najə tan kógəm, anī dəy kə ngé kəla yān gə teēn lów tītə kósə áskar gə beé.

- 13 Mbañg gē ō ngé rōō gē ō aŷñ naā. Niñ aŷñ naā ō, dəyá gē n ndiñ kem kújú ní, nēbōñ yáa kənge ké kəy ta rōō té gē ō.
- 14 Ba sīī ī-gērāī i to gətóo kem gérgereé a? Əndāñ gindē arjāa ké laa mbé mbé tū bōgē dér dum té ō, lór ké tetə ndaa tū belən gē té ō.
- 15 Dan n Nóbā ké bo ké tógən i ngáy tēndā mbañg gē tīīdē ní, néjə dəse tun tun do mbaī Salmon té.
- 16 Mbaī yā Nóbā, mbaī ké Basan, mbaī ké ta télən gē i ngáy, mbaī ké Basan,
- 17 i tām rí té á sīī mbaī gē n jamsí gē i ngáy ní əndāī ni mbaī n Nóbā gērā yā ndi tū té ní? Aáa, Kóōbē a ndi tū té ngándáñg.
- 18 Púsə rōō gē yā Nóbā i dūbú ngáy, i dūbú ngáy nja kutə kə gogé. Kóōbē i dandé té, mbaī *Sinai i kem *loo ké tál té.
- 19 Kóōbē Nóbā, ī aī āw loo ké dōó té, əho de gē bəlo té āw sedé. Ī-taā kadē karī gē jī de gē té, dan ngé mbáté najē gē té gəgē, yā kəngeñ loo ndi!
- 20 Ādē de gē tōyñ Kóōbē kə ndō gē! Nóbā ngeé n toō tetə rōō adəjí.
- 21 Ni i Nóbā ké nge tetə rōō gē tām yājí té ō, ta róbə gē n de gē a oyñneé ní i ta róbə gē yā Nóbā n i Kóōbē ní ō.
- 22 Banī Nóbā tōō do madə bañn gē, ni tōō kār do deē n əba nənga ngáy á rāa yáa ké majal ní.
- 23 Kóōbē əda na n-a n-ij sedé Basan yā reē sedé ō, n-a n-teē sedé kem bəlo loo gē ké gir bā bo té yā reē sedé ō,
- 24 yā kadē ī-təbādé kə njaí kum mósə té ō, kadē madə bañī kórēy gē télən dā yā bísə yāí gē ō.
- 25 Nóbā, niñ añ kósə de gē n njērāñ gōí té ní, kósə de gē n njērāñ gō Nóbā yām té ō, mbañg yām té ō, kem *loo ké tál té ní.
- 26 Ngé kənī pā gē i kété, gōsə gē utəñ gōdó, ba ngán ké dəyá ké ngé kənda kəda gē njērāñ kə gō kadədé.
- 27 Ī-tōyī Nóbā loo kán náa gē té, Ī-tōyī Kóōbē ta kəba mañ ké *Israel té.
- 28 Benjamə n i ngōñ ké dūú ní i laā, tá ngār ké *Juda gē ō, ké Jabulo gē ō, ké Nepətali gē ō, i laā ō.
- 29 Nóbā yāí gey kadē ī-ngañg. Nóbā, ī n ī-rāa yáa tām yājí té ní ójé tógí!
- 30 Dan n mbañg gē añ kújə mbañg yāí n dən un do kújə gē malang ké Jerusalem té ní anī, a reēñ kə kadē karī yādó gēé yā ndējī.
- 31 Əla bōl kem Ejiptə n i dā ké kem tēbā gē té ní, ni n rāa rōn i bütə mañg ké bəra gē té ō, ngol ké do gir de gē té ō ní, ni n ndējī səlē gindē arjāa sələn dən kə noí té ní. Gir de gē n nelđé rōō ngáy ní, ī-tēndā ī-tīīdē naā té kōó.

³²Ngé kəsə kum gotə bē gē iḡn Ejiptə reē ugān. De ké *Etiopi gē əlañ jīdə kum kə rō Nəbā té.

³³Bē kəg gē ké dɔ nang té, ənī pā ādī Nəbā, ʒsiḡ gɔn Kɔɔbē kə yáá kə bār gōsə gēé.

³⁴Kɔɔbē n i nge njārā kə səndá dɔ rā té, dɔ rā kə to i jóó ngáy té ní. Ááá, i ni n-ɔr najə kə tógó ɔ, kə ndū boó ɔ toó.

³⁵Ədaī na tógə i yā Nəbā, ədaī na ni i de ké bo dɔ bē ké *Israel té ɔ, tógəñ i dan kiḡ mañ té ɔ.

³⁶Nəbā ndi kem *loo ké tál yān té ɔjəñ kə ndágá kadə ni i de ké to bōl ngáy. I Nəbā yā *Israel n i nge kadə gir deē yān gē tógə ɔ, kəg bē ɔ ní. Ādə de gē tōyñ Kɔɔbē!

PSA 69

Qom tɔdɔ kújə yāi ngáy

¹Pā ké kem makətübə yā ngār yā gōsə pā gē té. I pā yā Dabid. A dānəñ gō i kə kəndeé.

²Nəbā, ájəñ, tɔdɔ mañ əhɔñ míndərn té dɔɔ.

³M-údə kum bɔr ké lú ngáy té ké loo ké ngañg gətóó girí ɔ, yáá kə yā kəhɔñ kə dɔɔ gətóó tū té ɔ. Mā i dan bŭlŭú. Katə mañ əjəñ aŭ señ.

⁴m-túr kəl sətə kɔr asəñ nák kɔɔ. Kem míndərn təngəñ tólóló. Kumñ ɔr kɔɔ loo ngóó Nəbā té.

⁵Ngé gē n iməməñ kanjə kuməñ ní kutədə i ngáy tɔy kutə nənga dɔrn. Ngé nujə loo gē ké ngé kəhɔñ kemdə té kanjə kuməñ gē n noó tógədə i ngáy. Yáá n m-ún al ní gəgə a kə m-téləñ kə m-ādə gogé!

⁶Nəbā, yáá n m-rāā loo de ké mbóó té ní i-geř ɔ. Yáá kə gōtə al gē n m-rāā ní, nge ké to loo mundə té ké i ááá al ní gətóó ɔ.

⁷Kɔɔbē, Nəbā ké bo ké tógəñ i ngáy, ngé gē n əndāñ kemdə dɔi té ní ādə m-əla rɔsɔl dɔdə té alé, Nəbā yā *Israel, ādə m-əla rɔsɔl ké ngáy dɔ ngé sāāi gē té alé!

⁸⁻⁹Tɔdɔ tájəməñ ɔ, əlañ rɔsɔl ké ngáy dɔrn té ɔ. m-tél tərā ta kum ngákóóm gē té ɔ, de ké deē gerəñ alé ta kum kem kəg madərn gē té ɔ, i najə yāi i té.

¹⁰Ááá, qom tɔdɔ kújə yāi ngáy. Niñ tájiñ, banī ndū yādə ní tél əsə i dɔrn mā té.

¹¹m-nōó ɔ, m-*ndi bō tāñ yā Nəbā té ɔ, banī nge n noó mēř kadə tájəməñ báy tɔ.

¹²M-ōō *kübə sákə n i kübə kəhɔ ndoó ní, anī niñ əniñ pā señ.

¹³De ké ndágə loo ké kem bēé té gē a ɔrəñ i najə yām mā ɔ, ngé kasə rāā gē a əniñ pā i señ māā ɔ.

¹⁴Kɔɔbē, ndōy yām n toó: Kum mbang ké kadə i-ndigəñneé ní n toó: Nəbā ké kem majə yāi i ngáy, i-ndigəñ té. Tɔdɔ nge kajə de ké rɔkum i i.

- 15 Ɔrēm kɔ́ kum bɔr té, ādē m̄-dubē kum té alé. Ngé gē ní imēmēn ní ī-taām jidé té kɔ́, únēm kɔ́ kum bũl mañ té.
- 16 Ādē katē mañ aŵ sem̄ alé, ādē bəlo ké lú ngáy urēm kemən té alé, ādē bāá báde ɔr tan dɔ́m té alé!
- 17 Kɔ́bē, ī-ndigēm té, tɔ́dɔ́ kem majə yāi i ngáy. ĩ́ ní kumií ɔɔ́i kə de gēé ngáy ní, ī-tūr kumií kə rɔ́m té.
- 18 Ī-tūr gidií kɔ́ tam̄ mā nge kəla yāi té tɔ́ alé. Wur kɔ́l əsɔ́ dɔ́m té, ɔ́r bāā loo ndigēm té alé.
- 19 Ī-reē ngɔr rɔ́m té, ī-rɔ́ dɔ́m té. Ī-taām jī madē baām̄ gē té.
- 20 Ī-geř kadē tájēmēn ɔ́, rɔ́ymēn al ɔ́, əlan̄ rɔ́sɔ́l ké ngáy dɔ́m té ɔ́, madē kɔ́lɔ́m gē ĩ́ rañ nom̄ té malang ɔ́.
- 21 Ndū ní tájēmēn ní nujə kem sák sák ɔ́, rāām̄ kə moyoó ɔ́, m-əndā kemr̄m̄ dɔ́ kaa deē kógēm̄ loo rāā yáá ké ɔ́jə kadē kumən ɔɔ́n tam̄ yām̄ té ɔ́, banī m-áá deē loo rāā yáá kógēm̄ té alé. m̄-sāā deē kógēm̄ ké kadē sɔ́l kemr̄m̄, banī m-ənge alé.
- 22 Niñ bōkēn̄ kəga kum yáá kəsa yām̄ té, ba ré kəndā mañ rāām̄ anī, adēmēn̄ kasə ké masə ngáy kadē m-āy.
- 23 Ādē yáá kəsa yādé tél i gūmbə ké kadē əhɔ́dɔ́ ɔ́, mbē ké kadē madē tadé gē tásɔ́n kemeé ɔ́.
- 24 Ādē kumdé risə til nding ɔ́, áá loo tɔ́ al ɔ́. Ī-rāā ādē nōrēn̄ ngung ngándáng ɔ́.
- 25 Ī-bəgā wōng yāi ké ngáy dɔ́dɔ́ té, ādē wōng yāi ké təngā piling ɔ́dɔ́dɔ́!
- 26 Ādē nujēn̄ gérger yādé sák sák ɔ́, ādē deē gətóo kem kújə tandā yādé té ɔ́.
- 27 Tam̄ deē ní ĩ́ éndan ní niñ rāān̄ kumən ndoó té ɔ́, ngé gē ní ĩ́ éndá ɔ́dɔ́dɔ́ kɔ́ bá ní, niñ rāān̄ adē rɔ́dɔ́ tōrdɔ́ kə dɔ́ madē té báy tɔ́ ɔ́.
- 28 Yáá ké góté al̄ gē malang ní niñ rāān̄ ní ī-ndang ɔ́, ī-ndigədé niñ al ɔ́.
- 29 Rídé ní to kem makətübə ndi kə kumuú té ní ī-tɔ́l kɔ́. Ī-lōo tédádé dan de ké súmūú gē té.
- 30 Mā tā a rɔ́m tō ndoó ɔ́, m-áá tápə ngáy ɔ́. Banī Nóbā, kajə ní ájēm̄ ní, a əndām̄ loo ké yáá a ɔ́də rɔ́m tū té al té.
- 31 M-ā m-ásə kənī pā yā tōyn̄ rī Nóbā. M-ā m̄-bōkēn̄ tōy yā kəsəñ gɔ́nən.
- 32 Yáá ní nel̄ Kɔ́bē ngáy tōy mañg ní n noó, nelēn̄ tōy mañg ké bəra ké kə gajənéé ɔ́, kə ké hēl̄ njaneé ɔ́.
- 33 Ngé dɔ́ sɔ́l gē áān̄ anī a rāān̄ rōnel̄ najēn̄ té. Siṽ gē ní ā ī-sāāi Nóbā ní, ā ī-ndiī kə kumsí bāl̄ ngáy!
- 34 Kɔ́bē oó ndōy yā ngé ndoó gē. Ni-mbāté deē yān gē ní əhɔ́ndé bəloó ní alé.

³⁵Dɔ rā̄ ɔ dɔ nang ɔ bā bo gē kə yáa malang ké kum té gē ɔ, i-bōkēnī tōy!

³⁶Tɔdɔ Nábā a ajə bē ké *Siyɔ ɔ, a tél yā rāā bē gē ké dɔ nang ké *Juda té gogé rang ɔ. Gír deē yān gē a télēn yā taā bē gē ní gogé ɔ, a télēn yā ndi kem bē gē ní té gogé ɔ.

³⁷Ngán kaa ngé kəla yān gē a əngeñ bē gē ní yáa ndəbā té ɔ, ngé gē n tārēn Kóɔbē ní a ndiñ kemeé ɔ.

PSA 70

Kóɔbē, i-reē lāv

(Áā Pā 40.14-18)

¹Pā ké kem makətübē yā ngār yā gōsə pā gē té. I pā yā Dabid. I kadē əgañ kem Nábā dɔ deē té.

²Nábā, i-reē i-gāng dɔm, Kóɔbē, i-reē lāv i-diim!

³Ngé gē n sāān kadē m-óy kōɔ ní, ənī rōsɔl dɔdɔ té ké nja ngāā té! Ngé gē n sāān kadē yáa ké to kum kay al əsə dɔm té ní, i-ndaadé ədē télēn kə gōdɔ!

⁴Ngé gē n əgōmēñ njik njik ní ədē tél awñ kə rōsɔlɔɔ!

⁵Banī ngé ndəle njaí gē malang ní, ədē rōdɔ neldé ngáy najə yái té ɔ, de gē malang n tārñ i nge kajə de gē ní, ədē ədañ ngándáng na Nábā i de ké bo ɔ.

⁶Ndoō rāām ɔ, rōm sɔlēm ɔ. Nábā, i-reē lāv, i-diim! I i nge rāā sem ɔ, nge taā kəyām dɔɔ ɔ. Kóɔbē, i-lōō kər bāā!

PSA 71

m-tɔgə bəga kōɔ bá tā ba, i-lōō kəyām

¹Kóɔbē, m-rāāi i loo bōɔ rō yām té. Ədē m-ənge rōsɔl gogé tɔ al bāté!

²Ā i-gāng dɔm, ā i-taām jī de gē té, sɔñ hál ké gōté yái. I-nēl mbīi kə kōóm té, əjəm.

³Ədē i i mbaí n m-ā m-déw gidə té kadē yáa dɔdɔ rōm al ní, mbaí n m-ásə kaw tū té kə kum mbang gē malang ní. I i-gey kajəm. Ááā, i i mbaí yām, bē ké ngañg ngáy yām.

⁴Nábā yām, i-taām jī nge kem ndul té, i-taām jī ngé rāā yáa gōté al ngáy gē té, jī ngé dónɔ gē té.

⁵Kóɔbē Nábā, m-əndā kemm i dɔi i té. M-ələ gír kənī kemm kadī i kə ngōñ dūúm.

⁶M-ələ gír ndənā rōm rōi té i dan n m-teēñ kem kóóm té ní. I i n ɔrēm kem kóóm té i-teē sem ndágá ní, i i n m-ā m-bōkíi tōy kanjə kər ta té ní.

⁷De gē ngáy rāāmēñ i de ké i i-ndōlén kōɔ té, banī nge ngōmēm ké rōkum i i.

- ⁸Tam bōkī tōy ō, m-ósə gōnī ō, kə dɔ ndō gə.
- ⁹Dan n m-tɔgə bəga kōs toō ī-lōō mbātēm, ī-lōō kəyām kōs dan n tógám gətóó ní.
- ¹⁰Tɔdō madə baām gə ɔrēn najə yām, ngé kumēm gə oōn naā dóm té.
- ¹¹Niñ ədañ na: Nəbā əyən kōs, ādə njasí ra gōn té, əhōnī. De ké yā taan jisí té gətóo!
- ¹²Nəbā, ī-lōō ra sɔy rōm té, Nəbā yām, ī-reē lāv ī-dīīm!
- ¹³Ngé gə n sāān tōlēm ní, ādə rōdó sōldé ō, yáá ké majal teē dɔdó té ō! ngé gə n sāān kadə yáá ké majal teē dóm té ní, ādə kídēndé ō əlañ rōsɔl dɔdó té ō!
- ¹⁴Mā m-əndā kemm dɔí té ngándáng ō, m-ā m-nay kə loo kənī pā té yā bōkīneé tōy ō.
- ¹⁵Kə ndōi báté kadə loo tībən ní, m-ōr i najə hál ké gōté yāi ō, m-ójə i loo kajə n əjə deē ní ō, tām kem majə n ī-rāā ní deē asə tɔda kutən tɔgə alé.
- ¹⁶Kóɔbē Nəbā, m-ā m-údə bēé loof i kə ta kŭl dīi n ī-dīīm ní ō, i hál ké gōté yāi ngóy n m-ā m-ōr najən ní ō.
- ¹⁷Nəbā, əlá gir kɔjəm yáá i kə ngōn dūúm ō, m-ənī mbēr dɔ yáá rāai ké majə ngáy gə té báté bōolaā ō.
- ¹⁸Ngɔlaā n dóm ndaa toō ní, Nəbā, ī-lōō kəyām kōs. Loo n noō té m-ā m-ásə kɔjə balsaa gə ō, ngé gə n a utən gōdó ní ō, kəla rāai gə ō tógi ō.
- ¹⁹Nəbā, hál ké gōté yāi ngāl ngáy kə dɔs ō, ī-rāā yáá ké bo ngáy gə ō! Nəbā, de ké to tītí gətóo.
- ²⁰Ī ī-rāā ādə wur kɔl əsō dóm té ō, yáá ké to kum kay al gə teēn dóm té ō. Banī ā ī-reē yā rāām kadə m-ā m-ndi kə kumm gogé. Ā ī-reē yā teē seím kōs bádá, kem bəlo ké lú ngáy té.
- ²¹Ā ī-tél yā sɔl kemm ō, ā ī-rāā kadə a tél rōymən ō.
- ²²Loo n noō té m-ā m-bōkī tōy kə kəndeé. Nəbā yām, m-ā m-ənī pā seí najə ra kə ī-ra dɔ ndūi té. M-ā m-úgə kənde yā kəsən gōnī, Ī Nəbā ké *tál yā *Israel.
- ²³M-ā m-úgə kənde yā kəsən gōnī, tam a ənī pā kə rōneléé, tɔdō ī-gāng dóm.
- ²⁴M-ā m-ósə gōn hál ké gōté yāi kə dɔ ndō gə, tɔdō ngé gə n sāān kadə yáá ké to kum kay al teē dóm té ní, rōdó sōldé ō, əlañ rōsɔl dɔdó té ō.

PSA 72

Ndōy ké tām yā kadə Nəbā rāan majə kə mbangāá

- ¹Pā yā Salomɔ. Nəbā, ī-rāā ādə sarya gāng mbañg to tītə yāi. Ādə ngōn kem mbañg n toō hál ké gōté yāi.

- ²Ādē ɔɔ bē dɔ gir deē yāi gē té kə hál kə gōtə ō, dɔ ngé ndoō yāi gē té kə hál kə sūmūú ō.
- ³Ādē mbaī bo gē ō, ngán mbaī gē ō, adēñ de gē yáá kənge kə ta kŭl yáá rāā kə gōtə!
- ⁴Ngé ndoō gē kə dan gir de gē té ní, ādē mbañg gāñg sarya yādə kə gōó. Ādē ni i nge kajə ngé ndoō gē ō, nge rējə ngé bámdə gē ō!
- ⁵Dan í mbañg a ɔsəñ báy ō, nāā ndaan báy ō ní, ādē de gē í ɔsəñ gō naā dɔ nang té ní bōlēñ ndlíí bátə ta ngóy ndō gē té.
- ⁶Ādē ni risə tītə mañ kə a edə kə dɔ mu kə tél sitə gogé té, tītə mañ kə edə ba rāā adə dɔ nang ɔl beé!
- ⁷Bāī kɔɔ bē yān té ní ādē de kə sūmūú tŭ rōn ndiñ ō, yáá kənge i ngáy ō, bátə kadə nāā teēñ al kə njórñ gē té.
- ⁸Ādē loo í ni-ɔɔ bē dɔ té ní iŭ bā bo kéréy té bátə bā bo kə rang té ō, iŭ bā Opəratə té bátə ta ngóy dɔ nang té ō!
- ⁹Ngé ndi kem dəla loo té gē a ɔsəñ nodə nang té non té, madə baññ gē a əsañ náñg.
- ¹⁰Mbañg gē kə Tarsis ō, kə doŕ kə say gē té ō, a əlañ kə kadə karī gēé yā kadən. Mbañg gē kə Saba ō, kə Seba ō, a tīrēñ dɔ yáá yā kadən.
- ¹¹Mbañg gē malang a ɔsəñ nodə nang té non té. Nápar de gē malang a rāāñ kəla yān.
- ¹²Ni a gāñg dɔ de kə nge rō tō ndoō í a bār yáá ní ō, dɔ de kə ndoō í de kə nge rāā seneé gətóó ní ō.
- ¹³Kumən a ɔɔn tām yā nge ndoō té ō, de kə tógəñ gətóó té ō. Ni a ajə ngé ndoō gē.
- ¹⁴Ni a rōɔ dɔdə té yā kadə yáá kə majal rāādə al ō, yáá kə rāā kə dónó rāādə al ō, tɔdō ndi kə kumuú yādə gātən i ngáy ta kumən té.
- ¹⁵Ādē dɔn ngañg májə májə! A adənəñ lór kə Saba ō, a ndōyñ ngándáñg tām yān té ō, a dəjeñ kə dɔ ndō gē kadə Nəbā rāā majə seneé ō.
- ¹⁶Ādē ndɔŕ taā loo kem bēé, bátə ta kaw kə ta tél mbaī gē té dɔɔ. Ādē dɔ kōō kə tū té gē yéyñ tītə kəgə gē kə Liban beé. Ādē ré deē ra kem bēé anī, loo i mbī kámbə kə mbōl malang.
- ¹⁷ādē ni-rāā adə rīn to ngándáñg, ādē rāā adə rīn ní bār ta kaw kə jóo, dɔ nang í mbañg a ɔsə tū té ní té. Kadə de gē ədañ najə yān tórēñneé tadə dɔ naā té ō, kadə nápar de gē malang ədañ na mbañg ndi kə rōneléé ō.
- ¹⁸Ādē bōkəñ Kóɔbē Nəbā yā *Israel tōy! I nəkó ngóy n i nge rāā yáá kə kɔŕ kum gē ní.

¹⁹ādē tōyā Nébā ké nge rī bār ngándáńg! ādē kəsə ɔn yān taā loo malang do nang té! *Adē i tītē n noō, adē i tītē n noō!

²⁰Gír ndōy gē yā Dabid ngōn Jese gāńg.

PSA 73

Makētūbē Pā gē ké nge ko mētá

(Pā gē 73-89)

Dan n yáa malang to tītē ké a majə tām yā ngé kem majá gē té ní

¹Pā yā Asap. Nébā i de ké majə tām yā *Israel té rōkum. Ni i de ké majə tām yā de gē n kemdé *unjə njáy njáy té ní.

²Bá tā ba náy i séy anī njam əho do nang alé, néngēté gēé ngōn yáa kórēy séy ɔdəm anī m-əsō kōó.

³Tɔdō m-əndā ngé kənda ɔɔgərɔdó gē nii, dan n m-áa kadē yáa malang n ngé kem ndul gē rāān ní teédé yáa té ní.

⁴Yáa tōr rōdó nja kógēm alé. niñ boon ngáy ō, yibédé i ngáy ō.

⁵Madédé gē aān tápē banī niñ aān tápē alé. Yáa ké tōr n a rāa de gē ní rāādé niñ alé.

⁶Yáa súu rō yādó i kɔjə rō. Yáa ké rāa kə dónó əhɔdó ngáy, tītē kúbə ké asə rōdó rep beé.

⁷Niñ ndiñ dan yáa yádé ké majə ngáy gē té, bā rāānneé madédé gē yáa alé. Yáa gē n kemdé gey ní to i kə do ndágá.

⁸Niñ-əgōn naā njik njik ō, nómēn rāa kum de gē ndoō té ō, ɔjəñ rōdó ngáy kem najə kōrdé té ō.

⁹Niñ tédañ najə do yáa gē té báté gāńg do rā té ō, əyān yáa kógēm ké do nang té karī alé ō.

¹⁰Adē gír deē yā Nébā gē tūrēn rōdó kə dām n toō té, kə dām loo n adēndé mañ ngáy tū té ní té.

¹¹Niñ ədañ na Nébā na asə kəā alé, Nébā ké doó say ngáy ní ké a geṛ yáa i bay wa.

¹²Ngé rāa yáa gōté alé gē ní áāidé, niñ ndiñ majə kə do ndō gē ō, rāān adē yáa kənge yádé reē kə do madē té ō.

¹³Ké rōkum té ní, m-ngōm ngarā kemm adē *unjə njáy njáy i ndāńg ō, m-təgo jīm m-ɔjəñ kadē najə gətóo doóm té i ndāńg ō.

¹⁴M-áa tápē kə do ndō gē ō, dəloí anī m-əńge i ndéy ō.

¹⁵Ré m-éda na kə m-rāa tītē yádé anī, m-rāa i yáa ké gōté alé kə gír kaa ngání gēé.

¹⁶Yáa n m-áa anī tōrēm ngáy ní, m-gír do té,

- 17**báté ndō** n m-údə́n kem *loo ké tál yā Nébā té ní, i ndō n noō té n m-geṛ kum yáá n to a ngóódé ní.
- 18Ké rōkum té tā anī, ī ēndādá i loo ké a ndəte sedá té, yā mbəredá kadə əsō nujəñ sák sák kōó.
- 19Niñ nujəñ sák sák i lāv ngáy! I niñ n gir yādé gāng kōó bá toō, bōl ké ngáy tōldá malang kōó.
- 20Kóó**bē**, dan n ī údə danaá ní, niñ téləñ i yáá ké karī kōó, tītə ndíl yáá gə ké kem nī té n deē ndól dɔ bī té anī, téləñ i yáá ké karī kōó ní.
- 21Kété dan n wurə́m atēm kárará ō, najə tōṛ kemm ngáy ō ní,
- 22m-mbó ngáy, m-geṛ kum yáá alé, m-to i tītə dā beé, bá tā ba mā i naā té seí.
- 23Tɔdō mā i seí ngándáing, ī éhɔ ta jīm ké kɔó.
- 24I ór nom kə gō yáá n ī ī-nóm ní, gō té anī ā únə́m dan *kɔsə gɔn yáí té.
- 25Dan n mā i seí anī, loo ké dɔ nang té nelə́m al ní, i náá ké rang yám n m-ā m-éngən dɔ rā té ní? I ī ngóy al a?
- 26m-ndələ́ ō, dan wurə́m ɔr ō, banī nge rāā sém ō, yáá halám ō, i ī Nébā ta kaw kə jóo.
- 27Deē n ɔṛ rōn rōí té kōó ní a oy ō, ā ī-nujə kə deē n əyāí kōó ba aṵ rāā rāy ní ō.
- 28Banī ndi majə yám mā i ndi ngɔr rō Nébā té. m-bōó róm i rō Kóó**bē** Nébā té, kadə m-ójəñ kəla rāái gə malang.

PSA 74

Deē bār Nébā ta kújə yā Kóó**bē** ké nujə sák sák kōó té

- 1Pā ké kəda, i pā yā Asap. Nébā, ī-mbātəjí njóm i tām rí té? Jii n i bütə yáá kul gə ké i ī n i nge kuljí ní, wōng rāái sejí ngáy i tām rí té?
- 2Ādə əga kemií dɔ gir deē yáí gə n téləñ yáá yáí gə i jóo ngáy té ní. Ādə əga kemií dɔ gir bē gə n i yáá ké sɔóí á ī-taā té ní ō, ādə əga kemií dɔ mbaí *Siyɔ n ī-rāā kújə ndíí dɔ té ní ō.
- 3Āw báté ūgə loo ké nujə sák sák ké jóo kōó gə n toō té: Madə baái nujə yáá malang ké kem *loo ké tál té sák sák kōó.
- 4I loo nəkó n ī ā ī-ra tū té ní n madə baái gə rañ tū té a túrəñneé kól yādé gə ní. Niñ túñ dərapóo yādé gə tū té.
- 5Niñ əhɔñ kəngā yādé gə dɔ tītə ngé ra kem ku té yā tégā kəgə beé.
- 6Niñ tégāñ yáá ké tósə gə kə kəngāá ō, kə dágáá ō, tégā tōñ yók yók kōó.
- 7Niñ əlañ hor dɔ *loo ké tál yáí té tətəñ kújə ndíí nang té kōó ō, rāāñ adə tél loo ké yer ō.

- ⁸Niñ ədañ naā najē ké dɔjí té na: J-a j-əlaī dɔdɛ gir tɔgɔjí té ō, j-a jə-təlaī hor dɔ loo malang ké kem bēé n de gē a əngeñ naā kə Nəbāā tū té ní ō.
- ⁹Yáá gē n ɔjəñ kə ndágá kadē ī i danjí té ní, j-ɔɔdɛ ngɔlaā al ō. Ngé koō ta gē gətóon ngɔlaā ō. De ké danjí té ké geñ ndō n gir yáá gē n noō malang a gāngəñneé ní gətóo ō.
- ¹⁰Nəbā, madē baāí a ndájē najē dɔí té i bəté ta ké rá? A asən mbóo kə rīi i réngáy tá?
- ¹¹Ī-tél kə jīi kə rōí té kōs i tām rí té? Ī-tél kə jī kɔí ého kadií té i tām rí té?
- ¹²Nəbā i mbañg yām ké ta kəla gir té jóo ngáy. Tetə rōs gē kem bēé ní i ī n i kōñ.
- ¹³Adē ī-gāñg bā naā té kə ta kūl tógí. Dā mañ ké bo ngáy ké kum bā bo té n dɔn gē i ngáy ní, ī ī-rējē dɔn gē ní.
- ¹⁴Lebiatan n i dā mañ ké bo ngáy ké dɔn gē i ngáy ní, ī ī-tōs dɔn gē ní yók yók kōs, ba únən ādē tal gē kadē əsañ.
- ¹⁵I ī n ī-rāā ta róbə ādē mañ gē əbañneé ō, ādē ngán mañ gē nūgəñneé ō ní. I ī n ī-rāā ādē mañ bā ké duñ kiī gē iñ kōs, adē loo tél tutə kám kám kem kārđá gē té ní.
- ¹⁶Ī n ī-rāā mbañg ō nāā ō ní, loo ké kadaá i yāi ō, loo ké ndōs i yāi ō.
- ¹⁷Ī ɔjə dɔ niñ loo gē malang ké dɔ nang tá. I ī n ī-rāā bāl ō bar ō ní!
- ¹⁸Kōsɔbē, ādē əga kemií dɔ yáá n toō tá: Madē baāí ndájē najē dɔí té. De ké sapə gē n toō mbóon seí.
- ¹⁹Ī-lōō kəla míndé dér ndaa yāi n i gir deē yāi gē ní kə ta dā ké dɔ gē té, deē yāi gē n ndiñ kum yáá ké tōr té ní, ī-lōō kadē dɔí ndígənalđé kə noí tá.
- ²⁰Ādē əga kemií dɔ *madē naā yāi té: De gē kánəñ naā kə dɔ naā té loo bōs rō gē ké kem bēé tá, bē tél i loo ké yā rāañ yáá kə dón.
- ²¹Deē n rāāñ kumən ndoō té ní, ādē əlañ rōsɔl dɔn té tɔ alé! Ādē de ké ndoō ō, nge rō tō ndoō ō, tōyñ rí!
- ²²Nəbā, ĩ dɔs! Ī-rōs dɔ rōí té! Ādē əga kemií dɔ ndū n sapə gē n noō a tájəñi ngándáing té ní.
- ²³Kól n madē baāí gē a túrəñ ní, ī-lōō kadē dɔí ndígənal. Bəlá ngé kəñi rōs gē n a bār biw biw ní, ī-lōō kadē dɔí ndígənal.

PSA 75

Nəbā i nge gāñg sarya

- ¹Pā ké kem makətübə yā ngār yā gōsə pā gē té. A əniñ i tītə loo kəñi pā: Ī-lōō kəyən kadē nujəñ. I pā yā Asap. Pā.

- ²Nébbā, jə-bōkī tōy. Jə-tōy rīí, tōdō rīí i tají té. J-ənī gotə yáá ké to kər kum gē ní ī-rāā ní.
- ³Nébbā əda na n-a n-gāng sarya kə gō róbəneé, ndō ní n-a n-ɔjə té ní.
- ⁴Dɔ nang asə ndebə kə de gē malang ké tū té. I mā Nébbā n m-údə biř njan m-ādə ra ngaŋg ní al a?
- ⁵M-ədə ngé kɔjə rōdó gē na ī-lōōī kɔjə rōsí gogé ō, m-ədə ngé mbāté Nébbā gē na ī-lōōī kər dɔsí dɔó ō.
- ⁶ī-lōōī kər dɔsí dɔó ngáy tītə ní noō. Siī ngé bōl ndíl de gē al gē, ī-lōōī kər najə beé.
- ⁷Yáá ní kadə ī-gerī ní n toó: Kəsə deē kə dɔó a i i gir bē té aláa no bē té aláa, kem dəla loo té aláa n a reē ní alé.
- ⁸Tōdō i Nébbā n i nge gāng sarya ní. Ni-tél kə nge kórēy kə nang té ō, tél un nge kə noō dɔó gogé ō.
- ⁹Kóɔbē əhɔ kópə kógə́m jīn té, bōkə kasə *nduú ké ngaŋg ō, ké tām ō, kemeé. Ngé mbāté Nébbā gē malang ké dɔ nang té a ayñ ō, a tōnəñ bɔrən ké nay girí gəgē dɔ té ō.
- ¹⁰Banī mā m-ā m-ənī gotə yáá gē ní noō ngándáŋg. M-ā m-ənī pā yā rɔyñ Nébbā yā Jakob.
- ¹¹M-ā m-əla rōsɔl dɔ ngé mbāté Nébbā gē té malang, banī m-ā m-ādə de ké sůmúú a ɔr dɔn dɔó.

PSA 76

Nébbā gāng gir rōs ké Siyɔ

- ¹Pā ké kem makətübə yā ngār yā gōsə pā gē té. A dānəñ gō i kə kəndeé. I pā yā Asap. Pā.
- ²Nébbā rāā adə geřnəñ dɔ nang ké *Juda té, rīn bār ngáy dɔ nang ké *Israel té.
- ³Kújə ndin i kem bē ké Salem té, loo ndin i *Siyɔ.
- ⁴Ni-tétə yáá rōs gē kɔó i loo ní noō té: Gərā ō der ō kaskar ō.
- ⁵Nébbā, ī ī-to bōl ngáy. Mbał ké bo gē ní rañ ngándáŋg ní, ī ī-bo ī-tɔyďé!
- ⁶Táān yáá rōs gē jī gɔ rōs gē té kɔó, bī ənda gōdó kɔó. Gɔ rōs gē ní noō tīīn ta yáa malang ké jīdó té kɔó.
- ⁷Nébbā yā Jakob, dan ní ī-ndāngďé ní, sənda gē gəgē, ngé kaldə gē gəgē, rōdó oy yélélé.
- ⁸ī-to bōl ngáy! I náā n asə ra noí té kə njan ké dɔó dan ní wōng yāi i seí ní?
- ⁹ī-ndi dɔ rā té ī-gāngəñ sarya, anī bōl rāā de ké dɔ nang té gē adə tél ndiñ jəke,

¹⁰dan ní ìj dɔ́ yā gāng sarya, yā kajə de ké dɔ nang té gē malang ní téləñ kə rɔ́dɔ́ kə nang té ní.

¹¹Wōng yā deē ndul gōgē ɔsə gɔnií, banī ngé gē ní teēn ta wōng yāí té ní, a rāān nāā tām yāí té.

¹²Ənī ndūsí ādī Kɔ́ɔbē Nə́bā yāsí ɔ, ĩ-rāāī yáa gē ní édaī rī rāā kadən ní ɔ. Sī malang ní ĩ-ndiī ĩ-gīrī gidə Nə́bā ké to bɔ́l ngáyú ní toɔ ní, ĩ-reēī kə kadə karī yāsí gēé ādēniī.

¹³Ni-əla rɔ́sɔ́l dɔ kɔjə rɔ yā ngār gē té. Ni to bɔ́l ngáyú tām yā mbañg gē ké dɔ nang té.

PSA 77

Yáa tōr rɔ́m, anī əga kemrín dɔ yáa ké majə gē ní ĩ-rāā té ní

¹Pā ké kem makətübə yā ngār yā gōsə pā gē té. I kə gō ní Yedutun rāān ní. I pā yā Asap.

²I Nə́bā n m̄-bārén ɔ, m̄-nōō kə dɔn té ɔ ní. I Nə́bā n m̄-bārén ní, ni a oō ndūm.

³Dan ní wur kəl əsɔ́ dɔm té ní, m̄-tūr rɔ́m kə rɔ́ Kɔ́ɔbē té. Ndɔ́ɔ anī m̄-əla jīm kum kə rɔ́n té kanjə kɔr ta té, m̄-mbāté kadə deē sɔ́l kemrín.

⁴Əga kemrín dɔ Nə́bā té anī m̄-toō. Dan ní m̄-gír yáa anī, tógám ur wak kɔ́ɔ.

⁵Kɔ́ɔbē, ĩ ɔgēm kótə kumrín, kemrín ndi gótə alé, m̄-geř najə ké yā kəda alé.

⁶Əga kemrín dɔ ndɔ́ ké kété gē té, dɔ bāl ké kété jóo gē té.

⁷Ndɔ́ɔ anī əga kemrín dɔ pā yām té, m̄-tél m̄-gír dɔ té báý ɔ, m̄-dəje rɔ́m najə ɔ.

⁸Kɔ́ɔbē a mbātəjí i ké njóm gē té a? A rāā kem majə sejí tɔ́ al i ké bátə gē té a?

⁹A rāā kem majə sejí tɔ́ al i ké bátə gē té a? A ədají najə tɔ́ al i ké njóm gē té a?

¹⁰Dɔ́ Nə́bā ndígənal kaa kum tō ndoō yājí a? Wōng rāān adə kótə kumən njárará dɔ́jí té kɔ́ɔ a?

¹¹Adə m-əda kə kemrín té na: Yáa ní tōrēm ní, i rāā ké Nə́bā ké dɔ́ɔ say ngáyú rāā yáa tām yājí té tɔ́ alé.

¹²Kɔ́ɔbē, əga kemrín dɔ yáa ní ĩ-rāā kété té ní. Aáa, yáa ké to kɔr kum ní ĩ-rāā kété ní əga kemrín dɔ té.

¹³Tél əga kemrín dɔ yáa malang ní ĩ-rāā kété ní, m̄-tél m̄-reē dɔ yáa ké bo gē ní ĩ-rāā té ní.

¹⁴Nə́bā, i háł ké *tál ngóy n i róbə yāí ní! Nə́bā ké rang ké bo kasə seí gətóo.

¹⁵I ĩkɔ́ kal kógəm beē ngóy n i nge rāā yáa ké kɔr kum gē ní. ĩ ɔ́jé gir de ké rang gē tógí.

- 16 **I** ī-gāng do gir deē yāi gē kə tógí, adē i ngán Jakob gē ō, ngán Jəjep gē ō.
- 17 Nəbā, dan ní mañ gē ɹaŋī ní ndewñ, bŭl bā kə dɔneé ndām ngin ngin.
- 18 Kiñ mañ gē adēñ mañ edə ngáy ō, mañ ndang kə dan kiñ mañ gē té ō, kum gərə yāi gē kəráñ kə loo gē té ō.
- 19 Dan ní mañ yāi ndang á kōōn bār ní anī, mañ gē ní telēñ ní, rāāñ adē loo unjə do nang té. Do nang ndebə ō, ndām ngin ngin ō.
- 20 **I** ī-njar róbə yāi kum bā bo té, ī-rāā loo ké yā mānəñ dan bŭl mañ té ō, de ké ɹa gō tóo njaí gətóo ō.
- 21 **I** őr deē yāi gē ta róbə tītə loo kɔr no bŭtə yáɹa kuñ gē beé, kə ta kuñ Moijə ō *Aarg ō.

PSA 78

Yáɹa ní rāā ngán Israel gē kété ní, i yáɹa ndóo ké kadə do deē ndígənal alé

- 1 Pā ké kəda, i pā yā Asap. Siñ deē yām gē, ōōī *ndū najə yām, ī-nēlī mbīsí ōōīneé najə ké tañ té.
- 2 M-ā m-teē tañ yā kədañ kŭjə najə kógəñ ō, yā kɔrəñ gir yáɹa ndóo ké jóo gē kə ndágá ō.
- 3 Yáɹa ní j-oō ō, jə-geñ ō, yáɹa ní kaají gē ɔjəñjí kə kété kété ō ní,
- 4 j-a jə-mundə ngájí gē alé, banī rī ké to *kɔsə ɔɔn gē ké do Kóɔbē té ō, tógə ō, yáɹa ké majə ké to kɔr kum gē ní ni-rāā ō ní, j-a j-əñí gotə kadə ngán kemjí gē a oñ.
- 5 Ni ɔjə loo rāā yáɹa kə gō looneé do nang yā Jakob té, ni-əndā *ndū najə *Israel té. *Ndū najə ní əda kadə kaají gē ndóōñ ngáñdə gē yáɹa gē ní toō,
- 6 yā kadə ngé gē ní a reēñ gōdó té ní ndóōñ, niñ gē ní a ojəñdə báy ní: Ādə iñ ba ɔjəñ ngán kemdó gē kə kété,
- 7 ādə əñíñ kemdó mámak adēñ Nəbā. Ādə dɔdó ndígənal yáɹa ní ni-rāā ní alé. Ādə əndāñ kumdə gir gō míndəñ gē té.
- 8 Báa niñ a toñ tītə kaadé gē alé. Kaadé gē i ngé do ngañg gē ō, ngé mbātə najə gē ō, ngé kem jóo gē ō, ngé ra do ndūdó té kə Nəbāá alé gē ō.
- 9 Ré de ké gir bē yā *Epəraim té gē ní i ngé kur gərə gē, ké aŵñ kə yáɹa rōɔ yádó gēé ní ɹyñ ta rōɔ té anī,
- 10 i tɔdō niñ ngōməñ *madə naā yā Nəbā alé, niñ mbātəñ rāā yáɹa ní *ndū najə yān əda ní.
- 11 Dɔdó ndígənal yáɹa ké to rī bār gē ní ni-rāā ní ō, yáɹa ké majə ké to kɔr kum gē ní ni ɔjədə ní, dɔdó ndígənal kōɔ ō.

- 12Kété ní Nóbā rāā yáá ké to kɔr kum gē ta kum kaadé gē té, do nang ké Ejiptə té, gō nang ké Soan té.
- 13Ni-gāng bā bo naā té kadē niñ mǎnēñnéé, rāā adē mañ ñ ra doó bururu tītē ndogē mbañ beé.
- 14Kadaá anī ni ɔrdé ta róbə kə kiñ maná ō, ndōó anī ɔrdé ta róbə kə hor kógēm kə unjē kow ō.
- 15Ni njār mbañ gē kem dəla loo té, adēndé mañ ké gir nángāá adē ayn.
- 16Ni-rāā adē ngán mañ gē teēñ kadə mbañ té ō, adē mañ gē ké teēñ tū té nūgāñ tītē bā gē ō.
- 17Banī niñ rāāñ majal seneé báý, mbātēñ najə ta Nóbā ké doó say ngáy té, kem dəla loo té kə nodé té.
- 18Niñ gerēñ mbak ba nāāñ Nóbā, dəjenēñ yáá kəsa n kəmdé gey ní.
- 19Niñ tāmēñ kə Nóbāá ədañ na ké Nóbā asə kadədé yáá kəsa kem dəla loo té wa.
- 20Aáá, ni na ənda mbañ adē mañ teē tū té ngáy rōkum, ba ké asə kadē gir deē yān gē mápa ō dā ō kadē əsañ wa.
- 21Dan n Kóóbē oō najə n noō ní wōng rāān, wōng ñ seneé kə ngán *Israel gēé, tītē hor ké kadē oó deē yān gē beé.
- 22Tɔdō niñ əniñ kəmdé adēñ Nóbā al ō, taāñ kem kadē ni asə kajədé al ō.
- 23Bá tā ba ni-adē kiñ mañ ké doó gē ndūn, teē ta róbə gē ké do rā té.
- 24Ni-rāā adē *mána ñ do rā té edə tītē mañ kadē əsañ, adədé mápa ké do rā té.
- 25Niñ kógēm kógēm əsañ mápa yā *de ké do rā té gē. Ni-əla kə yáá kəsaá adədé adē əsa ndānēñ.
- 26Gō té anī, Nóbā rāā adē nəl ké dūñ bē té əla kə tógó ō, ɔsə kə nəl ké dām mbór bē ké geleé té adē əla ō.
- 27Rāā adē dā ñ do rā té edə ké mañ té doó té, i yeñ gē ké kutədé i ngáy tītē náng ngárēmñjēy ké ta bā bo té beē.
- 28Ni bōkádé kem gérger yádé té, kə gō gidə kújə tandā yádé gēé.
- 29Niñ əsañ dā ní ba tél əsañ báý tɔ. Kóóbē adədé yáá n kəmdé gey ní.
- 30Əsañ adē tōñ bōdé al báý, yáá kəsa i ngáy kə tadé gē té báý n
- 31wōng rāāñ Nóbā sedé, adē tōñ ngé ké bo lúté lúté gē ké dandé té kōó ní. Ni mbéré balsáa gē ké *Israel té ténidé nang té.
- 32Bá tā ba niñ rāāñ majal kə nodé té. Taāñ kem yáá ké majə ké to kɔr kum gē n Nóbā rāā ní alé.
- 33Ni-rāā adē ndōó tél i nəl karī ō, bāldé i yáá ké a əla bōñ kem deē té ō.

- 34 Dan í Nóbā a tōldé anī, niñ sāān njan. Əyañ yáa rāādé gē ba tūrēn rōdé kē rō Nóbā tē.
- 35 Əga kemdó kadē Nóbā i mbaī yādó, kadē Nóbā kó dɔ́ sɔ́y ngáy i nge rṓ dɔ́dó tē.
- 36 Banī niñ a gólnēn i kə tadé karī, najē í ədanēn ní i najē kə rōkum alé.
- 37 Kemdó i seneé mámák alé, niñ tā a rañ dɔ́ ndūdó í əniñ adēnēn ní tē alé.
- 38 Bá tā ba ni í kumən ɔ́ɔn kə de gēé ní, lōō gír tōldé malang kṓ tē ba ɔ́r majal yādó kṓ ɔ́, lōō gír rāā wōng sedé tē nja i ngáy ɔ́, adē wōng rāān dɔ́dó tē alé ɔ́,
- 39 əga kemən dɔ́ tē kadē niñ i de gē ɔ́, kadē niñ i koō kə a teē a tēl tɔ́ alé ɔ́.
- 40 Niñ mbātēn najē tan tē nja i ngáy kem dəla loo tē, sāān tan kem loo kə mañ gətóo tū tē í noō tē!
- 41 Tēl nāān Nóbā gogé rang báý tɔ́, adēn Nóbā kə *tál yā *Israel wōng.
- 42 Yáa í ni-rāā tām yādó tē á i gāng dɔ́dó jī madē baādé gē tē ní, dɔ́dó ndígənal kṓ.
- 43 Ni-rāā yáa kə yāa gē dɔ́ nang kə Ejiptə tē, rāā yáa kə to kɔ́r kum gē gō nang kə Soan tē.
- 44 Ni-rāā adē mañ kə kem bəlo yādó kə kəja gē tē tēl mósə ɔ́, ngán mañ yādó gē tēlən mósə ɔ́, yā kəgəndé loo kaý mañ.
- 45 Əla kə kōng mba gēé adē túyūdó ɔ́, əla kə karā gēé adē taān loo ɔ́.
- 46 Ni bōkə yim gē dɔ́ kōō yādó gē tē, adē gaw gē əsañ kum kōō í ndɔ́rēn ní.
- 47 Ni nujə kəgə nduú yādó gē kṓ kə kṓsɔ́, nujə kəgə sikomor yādó gē kṓ kə mañ kə edə kə nəl kə əla kə tógó ngáy.
- 48 Adē mañ kə edə kə kṓsɔ́ ənda yáa kul yādó gē ɔ́, ni-adē mañ ndang bütə yáa kul yādó gē ɔ́.
- 49 Ta tōl ta anī Nóbā rāā wōng ngáy kə de kə Ejiptə gēé, wōng yān í jī seneé anī a rāān i kə kṓr tē ní, rāān dɔ́dó tē. Ni əyā bütə *de kə dɔ́ rā tē kə ngé nujə loo gē adē rāāndé yáa kə to kum kaý alé.
- 50 Rāā wōng kə non tē adē ajədə ta yo tē alé ɔ́, əyadə kə jī moy ngālbōgí tē ɔ́.
- 51 Ni tōl ngán hágə kə dəngam kə Ejiptə tē gē kṓ malang, niñ í i tógədə kə ta kəga dɔ́ kə kem kújə tandā yā Kam tē ní.
- 52 Ni-adē gír deē yān gē teēn tītə yáa kul gē kə teēn kem gɔ́ngɔ́ beē, aŵ sedé kem dəla loo tē tītə batə gē beé.
- 53 Ni ɔ́r nodé aŵ sedé kanjə kadē yáa kógərn rāādé ɔ́, niñ bōlən alé ɔ́. Ba adē bā bo ɔ́r tan dɔ́ madē baādé gē tē.
- 54 Ni-aŵ sedé dɔ́ nang yān kə tál tē, dɔ́ mbaī í ni-taā kə jī kəneé ní tē.

- 55Ni-tēbā nápar de gē nodé té kṓ, gāng do nang yā de gē ní naā té nēbōdé yáa ndəbā té, tēndā gir bē ké *Israel té gē do té.
- 56Niñ dumēñ naā, nāāñ Nébā ké doó say ngáy, mbātēñ ngōm *ndū najē yān gē.
- 57Télēñ kṓ gō róbə yā Nébā té ō, gólēñ loo tītē yā kaadé gē ō. Tūrēñ kumdé kē gogé tītē gā gērā ké majal beē.
- 58Rāāñ loo ndōy gē adēñneé Kóóbe wōng. Besē yādó gē rāāñ Kóóbe adē jang rāān.
- 59Dan ní Nébā aá yáá ní anī, wōng rāān ngáy, adē əyā *Israel gē kṓ.
- 60Ni əyā kújé ké *Silo kṓ, kújə tandā ní ni udə dan de gē té ní.
- 61Ni əyā sandúké ké tál ní i yáá ké oja kadē ni i de ké ngañg ō, ké *kəsə gən yān i ngáy ō ní, adē madē bañ gē taā aŵñneé.
- 62Ngé gē ní i deē yān gē ní wōng rāān sedé, ni əyadé adē oyñ yo kaskar.
- 63Hor oó balsáa gē, deē ənī pā tōyñ ngámandə gē to alé.
- 64Ngé tuñ yáa gē oyñ yo kaskar, banī dəyá ké ngaa koy gē nōñ alé.
- 65Kóóbe ndól tītē de ké ndól do bī té beē, tītē gō rōó ké kasə gāng kumən té beē.
- 66Ni ənda gō madē bañ gē, əla rōsól ké a to ngándáñg doó té.
- 67Əja de gē ké gir kojə yā Jəjep té gē kē gogé, mbáté gērā gir bē yā *Eperaim.
- 68Ba gērā i gir bē yā *Juda, adē i mbał ké *Siyō ní ni gey ní.
- 69Rāā *loo ké tál yān adē to tītē ta tél mbał gē ō, əndā ngəran adē to ngándáñg tītē yā do nang ō.
- 70Gērā nge kəla yān Dabid, aŵ gōn té i kem gong batē gē té n unən ní.
- 71Unən i gō batē yān gē té n reē seneé, kadē tél nge kuł Jakob ní i gir deē yān ní, *Israel ní i yáa ndəbā yān ní.
- 72Dabid rāā kəla yān adē gir gāng i kə ngarə kem ké najē ké yā kəda do té gətóo ō, or no gir deē yā Kóóbe gē i kə jīn ké geř kəlaá ō.

PSA 79

I-rāā seji tām j-əsō adē jii i girí nang té say ngáy

- 1Pā yā Asap. Nébā, nápar de gē taāñ loo do nang yái té. Niñ rāāñ adē kújé ké *tál yái tél kújé ké yer ō, niñ nujəñ bē ké Jerusalem sák sák kṓ ō.
- 2Niñ tōlēñ ngé kəla yái gē ba adēñ yeł ké doó gē nīndé adē əsañ, adēñ dā ké bembeé gē nīñ deē yái gē.
- 3Bōkēñ mósédé nang té ngáy kə gō gidə bē ké Jerusalem adē gīr gidə, deē dubə nīndé alé.

- ⁴Madē bējí gē tájēñjí, de gē n̄ ndiñ kə gō gidəjí ní əgōñjí ō, mbóoñ sejí ō.
- ⁵Kóṵbē, ā ī-rāā wōng ké dan gāng al sejí i báté ta ké rá? Jang yāi a ɔɔ loo ké hor té i báté ta ké rá?
- ⁶Ī-bēgā wōng yāi dɔ nápar de gē n̄ gerīñ al té ní, dɔ bē kɔɔ gē n̄ bārēñ rīi al té ní,
- ⁷tɔdɔ niñ tēgāñ yáá yā Jakob malang, nujēñ loo yān sák sák kó.
- ⁸Yáá ké majal gē n̄ kaají gē rāāñ ní, ī-lōō kəndā najēñ dɔjí té, banī ādē kumií ɔɔi sejí, ī-reē lāv ī-tēnā tají, tɔdɔ j-əsō adē jii i girí nang té sɔy ngáy.
- ⁹Nébā ké nge kajəjí, ī-rāā sejí ādē de gē tōyñneé rīi. Tām yā rī bār yāi té ní, ī-gāng dɔjí ō, əndā njaí dɔ yáá ké majal gē n̄ jə-rāā té ní ō.
- ¹⁰Ōyá ādē nápar de gē ədañ na Nébā yādé i rá i najē rí té? Ādē nápar de gē gerēñ dan n̄ jə-rañ jii té toō, kadē a dalēñ bəá ngé kəla yāi gē n̄ tōlēndé ní.
- ¹¹Ādē nōō rō yā dəngáy gē aŵ báté ugē rōi té. De gē n̄ gāngēñ sarya yo dɔdɔ té ní, ĩ n̄ tógí i ngáy ní, ī-ngōm̄dɔ ādē ndiñ kə kumdé.
- ¹²Kóṵbē, gir de gē n̄ ndiñ bē kadəjí té ní sāāñ taí. Ādē əgāñī kērā ndū gē n̄ tájēñī ní nja sīrī.
- ¹³Loo n̄ noō té jii n̄ i gir deē yāi gē á i yáá kuí gē ké i ĩ n̄ i nge kaw sedé dɔ mu té ní, j-a j-asə *kəsə gɔnií ngándáing ō, bókíi tōy kə dɔ bāl gē ō.

PSA 80

Nge ngōm̄ Israel, ī-nēl̄ mbīi ōō

- ¹Pā ké kem makətübē yā ngār yā gōsə pā gē té. A dānēñ gō i kə kəndéé. I pā ké kadē əgañ kem deē dɔ yáá ké rāā yáá té. I pā yā Asap.
- ²Nge ngōm̄ *Israel, ī-nēl̄ mbīi ōō. ĩ n̄ ā ōr no gir deē yāi gē tītē loo kɔr no bütē yáá kuí gē ní, ĩ n̄ kōr kəgē mbang yāi ndi i dɔɔ dɔ *de ké dɔ rā té gē té ní, ójə kə ndágá kadē ī-ndi noó.
- ³Ójə tógí ō, ī-reē ájəjí ō, ta kum gir bē yāi gē té, ta kum *Epəraim té ō Benjamə té ō Manase té ō.
- ⁴Nébā, ī-tél̄ ī-reē sejí gogé, ájəjí kə kumií ké majaá anī j-a j-ajə.
- ⁵Kóṵbē, Nébā ké bo ké tógēñ i ngáy, ā ī-rāā wōng ta ndōy yā gir deē yāi gē té i báté ta ké ra?
- ⁶Ī ūldé kə mápá ké lóy kə mañ nōō ō, ādédé mañ nōō adē rosə yáá nja mətá adē aýñ ō.
- ⁷Ī ī-rāájí i yáá kōl̄ naā yā madē bējí gē té ō, madē bəájí gē rāāñjí i kuī kəgō yādé té ō.

- ⁸Nábā ké bo ké tógən i ngáy, ī-tél ī-reē sejí gogé, áájí kə kumií ké majaá, anī j-a j-ajə.
- ⁹Kāgə nduú n̄ ɔrən Ejiptə té ní, ī-ī-təbā nápar de gə kɔ́ ba ī-tél éhɔn rang.
- ¹⁰ī-ī-rāā loo adə unjə no kāgə nduú ní té. Loo n̄ noō té ní tɔ́la ngəran gə ɔ, taā loo malang kem bēé ɔ.
- ¹¹Ndílən utə dɔ mbaī gə ɔ, ta jīn gə utəñ dɔ kāgə sédər gə ké booñ tɔ́y madə gə ɔ.
- ¹²Ni aī báté ugə bā bo té ɔ, ta jīn ké tɔ́ gə aŵñ báté ugəñ bā Opəratə té ɔ.
- ¹³ī-ī-róy ndogə gə ké gidə té kɔ́, adə ngé māñ róbó gə a tɔ́jāñ kanən i tām rí té?
- ¹⁴Boř ké bembéé ké teē kem kuú reē nujə kāgə nduú ní sák sák kɔ́ ɔ, dā ké bembéé gə əsañ mbīn nánám kɔ́ ɔ.
- ¹⁵Nábā ké bo ké tógən i ngáy, ī-tél ī-reē. Ī-ndi dɔ́ dɔ rā té ááñ yáá n̄ a rāā yáá ní, ba ī-reē ī-diī kāgə nduú n̄ toō.
- ¹⁶ī-ngɔm̄ kāgə n̄ ĩkó éhó ní, ngōñ n̄ toō n̄ i ī n i nge kadən tógé ní.
- ¹⁷Ááā əlañ hor dɔn té ɔ, tégānəñ kɔ́ ɔ. Dan n̄ ááñ kadə dɔ kumií nelī aī anī, gāng oyñ kété kɔ́.
- ¹⁸Əndā jī dɔ deē n̄ ndi dɔ jī kɔ́í té ní ɔ, dɔ ngōñ deē n̄ i ī n i nge kadən tógé té ní ɔ.
- ¹⁹Loo n̄ noō té, j-a j-ɔr rɔ́jí rɔ́í té tɔ́ alé, ā ī-tél yā rāā kadə jə-ndi kə kumjí ɔ, j-a jə-bār rīí ɔ.
- ²⁰Kɔ́ɔbē, Nábā ké bo ké tógən i ngáy, ī-tél ī-reē sejí gogé, áájí kə kumií ké majaá, anī j-a j-ajə.

PSA 81

Nəngətə gēé gir deē yām gə oōñ i najə tarń té anī

- ¹Pā ké kem makətübə yā ngār yā gōsə pā gə té ɔ, i pā yā Asap ɔ. A dānəñ gō i kə kənde ké Gat.
- ²Úriī kɔ́l rōnel̄ kə dɔ Nəbā té, ni n̄ i tógəjí ní. Əlaī ndīl̄ dɔ Nəbā yā Jakob té.
- ³Əndaī yáá gō pā té, əndaī kɔ́də ādī bār, úgiī kənde ké kəlān i ngáy ké bār majə ɔ, úgiī kənde ké kəlān i ngáy aī ɔ.
- ⁴ī-kɔ́lī tōw̄ ndɔ teē nāā té ɔ, ndɔ n̄ nāā a gōrəñ gong ɔ, a ndaañ ɔ ní té, yā rāāñ nāā yājí.
- ⁵Nge n̄ noō i *ndū najə ké tām yā ngán *Israel gə té, i ndū n̄ Nəbā yā Jakob un ní,
- ⁶i yáá ké əndā dɔ Jəjep té kadə rāā dan n̄ ni teē aŵ ənī bē ké Ejiptə rɔ́ɔ ní m-ɔɔ ta bē kógə́m̄ ké m-ɔɔ kété aī báy.
- ⁷M-ún yáá kətō ké dɔ bōgən té kɔ́ ɔ, usə yáá kətō ké ɔ́y əndā nang té kə jīneé ɔ.

⁸Dan n̄ rāān kumií ndoō té á éga kór ní m̄-gāng dɔ́í. Mañ ndang ngáy, ba m̄-ndigií kum té loo mundē té. m̄-nāāi kadə mañ ké Meriba té.

⁹Gír deē yām gē, ī-nēlī mbīsí ba oōī yáá ké kadə m̄-tāāsí dɔ́ té to laā, *Israel gē, néngēté gēé oōī i najē tam̄ té anī,

¹⁰Nábā ké mbā a gətóo bēé loosí! Ā ósə noí nang té no nábā ké rang té alé.

¹¹I mā n i Kóṣbē Nábā yāi n̄ m̄-teē seí kṓ kem bē ké Ejiptə té ní. Ī-teē taí ngáy na m-ā m̄-bōkə yáá kemeé kadə rosə.

¹²Banī gír deē yām gē oōn̄ ndūm̄ alé, *Israel ndigə najē yām alé.

¹³Loo n̄ noō té m-áyádə ké kem ngañg yādə, kadə rāān yáá n̄ kemdá gey ní tā!

¹⁴Néngēté gēé gír deē yām gē oōn̄ najē tam̄ té anī, néngēté *Israel gē unəñ gō róbə yām anī,

¹⁵m-ā m-éla rōsɔ́l dɔ́ madə baādə gē té ō, m-ā m-tūr jīm̄ yā rōón̄ ké ngé rāā kumdə ndoō té gēé ō lāv̄ ngáy.

¹⁶Loo n̄ noō té madə baā́ Kóṣbē gē a sāān̄ i kadə nel̄ Kóṣbē sedə ō. *Israel gē a ndiñ majə ngándáh̄g ō.

¹⁷Kəsa n̄ m-ā m-ūləndə ní i kōō gémē ké majə tōy madə gē ō, m-ā m-ādədə yibə tejə ké bembeé kadə oon̄ ndānəñ ō.

PSA 82

Nábā i nge kəndā rōn ta yáá ké gōté té tām̄ yā de gē té malang

¹Pā yā Asap. Nábā ra dɔ́ dan ngé káñ naā yān gē té, ni-ra dan de ké bo ké dɔ́ rā́ té gē té gāngəñ sarya.

²Ā ī-gāngī sarya ké gōó al̄ i báté ta kaw̄ ké rá? Tɔ́dɔ́ s̄iī ēnīī najē ké gíf ngé rāā yáá ké gōté al̄ gē té.

³Majə kadə ī-gāngī sarya ké gōó tām̄ yā nge tógə gətóo té ō ngōn̄ hal té ō. Ī-gāngī sarya yā nge rō tō ndoō ō, nge nal̄ yáá ō, ké gōó.

⁴Əyāi nge tógə gətóo ō, nge rō tō ndoō ō dɔ́. Ī-gāngī dɔ́dɔ́ jī ngé kem ndul gē té.

⁵Banī s̄iī ī-gerī yáá al̄ ō, ī-gerī kum najē al̄ ō, ī-ndiī i ndɔ́, ā ī-mámī i loo n ā ī-njērāinéé ní, adə gír ngəra dɔ́ nang malang i ké sóngəlō kṓ.

⁶M-édá wáh̄g na s̄iī i nábā gē, s̄iī malang i ngán̄ kem Nábā ké dɔ́ say ngáy,

⁷bá tā banī ā óyiī tītē yā de gē, ā ī-tésōī tītē yā ngār gē.

⁸Nábā, iī dɔ́! Ādē ī i nge gāng sarya ké dɔ́ nang té, tɔ́dɔ́ nápar de gē malang i yáá yāi.

PSA 83

Ndōy yā gir deē yā Nóbā gē n madē baḡḡdé gē sāāñ rāādé majal ní

- 1Pā yā Asap.
- 2Nóbā, ī-ndi kə taí kə mbóo tɔ alé. Ī-lōō ndi kanjē rāā yáḡ ṽ, kanjē kɔr najē ṽ.
- 3Áḡḡ, madē baḡḡí gē a ndángēñ rōdó, madē kōlīí gē tél unēñ dɔdó dɔó gogó.
- 4Niñ oōñ naā loo mundē tɔ jəke yā rāā yáḡ kə majal kə gir deē yāí gēé, rāāñ yáḡ kə majal loo mundē tɔ jəke yā rōwón kə yáḡ bōō yāí.
- 5Niñ ədañ na: Ādē jə-tōōī kōōdó kōō ādē niñ i nápar de gē tɔ alé, ādē deē bār rī
*Israel tɔ alé!
- 6Niñ əndāñ tadó naā tɔ ṽ, edəñ kem naā tɔ ṽ, ba əndāñ rōdó naā tɔ yā kəñīneé rōō.
- 7Madē baḡḡí gē ní i Edom gē ṽ Ismael gē ṽ Moab gē ṽ Agar gē ṽ Gebal gē ṽ
- 8Amon gē ṽ Amalek gē ṽ Pilistin gē ṽ Tir gē ṽ.
- 9Asiri gē booñ rōdó yādó tɔ gēgē, yā rāāñ kə ngán Lot gē.
- 10Nóbā, ī-rāādó yáḡ n ī-rāā kə Sisəra ṽ Yabin ṽ ta mañ Kison tɔ ní, aláa ī-rāādó yáḡ n ī-rāā kə Madian gē ní.
- 11Tōlōñdé malang kōō ta kəba mañ kə Harod tɔ ṽ, əyāñdé adē toñ nang tɔ tītē yedē yáḡ kə yā rāāñ dɔ nang kadē teē yáḡ ṽ.
- 12Ī-rāā ngār gē yādó gē yáḡ n ī-rāā kə Oreb ṽ Jeb ṽ ní, ngār yādó gē malang ní ī-rāādó yáḡ n ī-rāā kə Jeba ṽ Salmuna ṽ ní.
- 13Tɔdō niñ ədañ rī taā loo gē yā Nóbā.
- 14Nóbā yām, ī-rāādó ādē əniñ giṛgindē, tītē ngōñ buí mu kə nəl un a dáy seneé beē.
- 15Tītē n hor a ɔɔn ku kāgē gē ṽ, a ɔɔn mbaí bo gē ṽ ní,
- 16Ī-ngōdōdó kə nəl mañ yāí kə əla kə ngangá ngáy, əla bōl kemdó tɔ kə nəl balway yāí.
- 17Kóōbē, əla rōsɔl dɔdó tɔ, ādē tél tūrēñ rōdó kə rōí tɔ!
- 18Ādē bōl rāādó ngándáng ṽ, rōdó sɔldó ngándáng ṽ, ādē yáḡ n əndāñ kemdó dɔ tɔ ní əngeñ al ṽ, ādē tógédó gətóo ṽ!
- 19Ādē gerēñ kadē rīí na i Kóōbē, ādē gerēñ kadē i ĩ ngóy kal kógēm beē n i Nóbā kə dɔ say ngáy dɔ dɔ nang tɔ malang ní!

PSA 84

Pā yā ngé njērā mbā kə táí gē kə reē ugēñ Jerusalem

- ¹Pā ké kem makətübē yā ngār yā gōsē pā gē tá. A dānēn gō i kə kənde ké Gat. I pā yā ngán yā Kore gē.
- ²Kóṣṣbē ké ɓoo ké tógən i ngáy, nelēm kə kújə yāí gēé ngáy!
- ³Kóṣṣbē, ɓō kaŵ ndágə loo ké gīr gidə kújə yāí tē rāām tītə ké yā tōlēm kōs beē. Rōm malang əga kər kə dɔ Nóbā ké ndi kə kumneé tá.
- ⁴Kóṣṣbē ké ɓoo ké tógən i ngáy, Nóbā yām ō, mbaŋg yām ō, i kélē a ənge bē ton ō, i yeḷ gabə kəsə a a ənge loo ké yā ɓōkənn ngánən gē ō, kadə *loo tuñ yáa yāí gē tá.
- ⁵Rō de ké kem kújə yāí tē gē nelḏ, niñ ɓōkənni tōy kanjə kər ta tē!
- ⁶Rōnel i kə deē n ngāng i kə ta kúlíí ní, a əsō róbó ta kaŵ kə Jerusalem i kə kemən ké majaá.
- ⁷Dan n teēn wól loo ké kágə bomə gē i tū tē ní anī rāān adə tél i loo ké mañ a əba tū tē. Mañ ké ta kəga dɔ n edə ní, tél i yáa tór ta ké dɔ loo ní tē.
- ⁸Niñ əngeñ tógə dan n a njērā aŵn yā ra ta kum Nóbā tē *Siyə ní.
- ⁹Kóṣṣbē, Nóbā ké bo ké tógí i ngáy, ōō ndōy yām, Nóbā yā Jakob, i-nēl mbíí ōon ndūm.
- ¹⁰Nóbā, áa deē n i der yājí ní, áa ta kum deē n úr *yibə dɔn tē ní.
- ¹¹Rāa ndō kógə́m ndágə loo ké gīr gidə kújə yāí tē majə tōy rāa ndō dūbú loo ké rang tē. Nóbā yām, ndi ta róbə kújə yāí tē i só tē tōy ndi kə de ké sew al gēé!
- ¹²Ááá, Kóṣṣbē Nóbā i mbang ō i der ō. Kóṣṣbē i nge rajə deē ō, i nge rāa kadə rī deē ɓār ō. Ngé gē n háldé i sūmúú ní, yáa kógə́m ké majə ké ni ɔgədé gətóo.
- ¹³Kóṣṣbē ké ɓoo ké tógən i ngáy, deē n adī kemən ní rōn nelən!

PSA 85

Kóṣṣbē ɔr najə ké dɔ kem sɔl lɔm tē

- ¹Pā ké kem makətübē yā ngār yā gōsē pā gē tá. I pā yā ngán Kore gē.
- ²Kóṣṣbē, i ɔjə kadə nelī kə bē yāí! Deē yā Jakob gē n əhɔndé aŵn sedə ɓəloó ní, i tēl i-reē sedə gogə bēé.
- ³Yáa ké gótə al n gir deē yāí gē rāān ní, i ún dɔdə tē kōs. Yáa ké majal gē malang n niñ rāān ní, i i-māy rōi dɔ tá.
- ⁴I əyá gō wōng n rāāi ngáy ní kōs, i i-lōō gir wōng yāí ké ngáy tē.
- ⁵Nóbā, nge kajəjí, i-tél i-reē sejí gogə! Əhójí kemií tē alé.
- ⁶Ā i-rāa wōng sejí i kə noí tē a? Ā i-rāa wōng kə gir kaají kə taá malang kə dɔ ɓāl gē kə dɔ ɓāl gē a?
- ⁷Jii n i gir deē yāí gē ní, i i n ā i-reē yā rāa kadə jə-ndi kə kumjí ō, rōjí neljí ō ní al a?

⁸Kóṣṣbē, ǎǎǎ kem majə yāi ǎ, ǎǎǎ ǎ.

⁹Yǎǎ ní Kóṣṣbē Nǎbā əda ní m-ǎǎ kə mbīm. Ni-ǎǎ i najə kem sǎǎ lǎm kə tām yā gír deē yān gə té ǎ, deē yān gə kə rañ dǎ ndūdé té ǎ, ba kadə tél rāān mbóo tǔ alé!

¹⁰Ngé gə ní bǎǎǎ ndílǎn ní kajə yān i rǎǎǎ té ngǎ. *Kǎsə gǎn yān a rāā bē danǎǎ té.

¹¹Kem majə ǎ, najə kə rǎkum ǎ, əngeñ naā, yǎǎ kə gǎté ǎ, kem sǎǎ lǎm ǎ, bǎǎǎ naā dagə.

¹²Najə kə rǎkum teē dǎ nang té ǎ, yǎǎ kə gǎté teē dǎ rǎ té ǎ.

¹³Kóṣṣbē nǎkǎ i nge rāā kadə deē ndi majə ǎ, nge rāā kadə dǎ nang yǎǎǎ teē kǎǎ ǎ.

¹⁴Yǎǎ kə gǎté njǎrā kété no Kóṣṣbē té ǎ, rāā rǎǎǎ kété non té kadə njǎrā dǎ té ǎ.

PSA 86

Dan ní yǎǎ tǎy dǎǎ ní, m-sāā njǎ

¹Ndǎy yā Dabid Kóṣṣbē, i-nēǎ mbǎǎ ǎǎǎ ndūm, i-ndigəǎm té, tǎǎǎ mā i de kə ndǎǎ ǎ, rǎǎm tǎ ndǎǎ ngǎy ǎ.

²i-ngǎmǎm tǎǎǎ mā i nge ra dǎ ndūm té. Mā i nge kəla yāǎ, m-əñǎ kemm m-ǎǎǎ. ĩ ní i Nǎbā yāǎm ní ǎǎm.

³Kóṣṣbē, ǎǎ kum tǎ ndǎǎ yāǎm, i ĩ n m-ǎ m-bǎǎǎ kə dǎ ndǎ gə ní.

⁴Ī-rāā kə nge kəla yāǎ ǎǎǎ keməñ nelǎn, tǎǎǎ Kóṣṣbē, m-tǎǎ rǎǎm i kə rǎǎǎ té.

⁵Kóṣṣbē, ĩ ní i de kə nge kem majə ǎ, ǎ ĩ-mǎy rǎǎ dǎ de gə té ǎ ní, ĩ ĩ-rāā kem majə ngǎy kə de gə malang ní a bǎǎǎ ní.

⁶Kóṣṣbē, i-nēǎ mbǎǎ ǎǎǎ ndǎy yāǎm! Dan ní m-ǎ m-rāāǎ bǎ anǎ, i-nēǎ mbǎǎ majə ǎǎǎ!

⁷Ndǎ ní wur kǎǎ əsǎǎ dǎǎm té ní m-bǎǎǎ, anǎ ĩ-ndigəǎm.

⁸Kóṣṣbē, dan nǎbā gə té malang ní, ni kə tǎǎǎ gǎtǎǎ! Yǎǎ ní ĩ-rāā ní, nǎbā kǎǎǎm kə asə rāā gǎtǎǎ.

⁹Kóṣṣbē, gír nǎǎǎ de gə malang ní ĩ-rāāǎǎ ní, a reēñ yā kǎsə nodé nang té noǎ té ǎ, yā tǎy rǎǎ ǎ.

¹⁰Tǎǎǎ ĩ i de kə bo, ĩ-rāā yǎǎ kə majə to bǎǎ ngǎy gə, i ĩkǎ kal kǎǎǎm beē n i Nǎbā kə rǎkum ní!

¹¹Kóṣṣbē, ǎǎm rǎǎǎ yāǎ, anǎ m-ǎ m-ún gǎ najə yāǎ kə rǎkum. Ī-rāā ǎǎǎ kemm i dǎ yǎǎ kə kal kǎǎǎm beē té: I kadə m-bǎǎǎ gidə rǎǎ.

¹²Kóṣṣbē Nǎbā yāǎm, m-ǎ m-bǎǎǎ tǎy kə ngarǎ kemm malang, m-ǎ m-tǎy rǎǎ ngǎǎǎǎǎ.

¹³Tǎǎǎ kem majə ní ĩ-rāā seǎm ní to bǎǎ ngǎy, ĩ-teē seǎm kem bǎǎ kə lú ngǎy yā yo té kǎǎ.

¹⁴Nábā, de ké ngé gāng rōdđē gē ɛnīmēn rōō, bütē de ké ngé rāā yáá kə dónó gē sāān tōlēm, usədđé dđí té alé.

¹⁵Banī Kóōbē, ī i Nábā ké kumií a oōī kə de gēé ō, ké nge káá kum tō ndoō yā de gē ō, ké nge rāā wōng lāw al ō, Kem majə yāí i ngáy ō, ī-ra dđ ndūí té ngáy ō.

¹⁶Ī-tūr rōí kē rōm té, áá kum tō ndoō yām. Mā i nge kəla yāí, ādēm tógə yāí. Mā i ngōn kem nge kəla yāí ké dəyá, ájəm!

¹⁷Ī-rāā yáá kógēm ké to rī bār tām yām té, loo n noō té rō madē baām gē a sōldé, dan n a aān kadē ī Kóōbē ī-djīm ō, ī-sōl kemm ō ní.

PSA 87

Siyō i bē yā gir de gē malang

¹Pā yā ngán yā Kore gē. Pā. Kóōbē ɛndā ngəra bē ké *Siyō i dđ mbaĪ ké *tál gē té.

²Ni gey bē ké *Siyō tōy gotə bē ké rang gē malang yā Jakob n de gē ndiñ tū té ní.

³Ī i bē bo yā Nábā, oĵəñ gotə najə ké to *kəsə gɔn gē dđí té!

⁴M-éda najə yā de ké Ejiptə gē ō de ké *Babilon gē ō Pilistin gē ō Tir gē ō de ké *Etiopi gē ō ta kum ngé gē n germəñ té ní. Rōkum, oĵəndé i kem bē gē n noō té.

⁵Ba ké tām yā bē ké *Siyō té báa, i gár kadē ɛdañ dđ té na: Niñ kógēm kógēm ní bē yādé ké rōkum i loo n toō té laā, i Nábā ké dđó say ngáy nəkó n ɛndā ngəra bē ní.

⁶Kóōbē ndang kem makətübē yā gir de gē té na: Deē n toō oĵənəñ i loo n toō té,

⁷banī niñ ndāmēñ ō, ɛniñ pā ō ɛdañ na: *Siyō, jji malang ní gir ngərají i looí.

PSA 88

Nay séy a m-óy

¹Pā yā ngán Kore gē. I pā ké kem makətübē yā ngār yā gōsə pā gē té. A ɛniñ i kə rōneléé alé. I pā ké kəda yā Heman ké ngōn nge bē.

²Kóōbē Nábā, nge kajəm! m-nōō kē dđí té ndōō ō kadaá ō kadē ī-rāā señ.

³Ādē ndōy yām aŵ báté ugē rōí té! Ī-nēl mbíí oón nōō yām.

⁴Tōdō yáá ké to kum kaŷ al ɛsō dđm té ní alēm sa té ō, nay i séy kadē m-óy ō.

⁵De gē malang rāāmēñ i de ké gir yān gāng kōó té, rāāmēñ i de ké to i kē ta yo té té.

⁶Loo yām i dan de ké koy gē té, tītē niñ gē ké toñ bádá, ké əga kemií dđdđé té tō al ō, ī-rāā yáá tām yādé té tō al ō.

⁷Ī ɛniñ bəlo ké lú ngáy té, kem bəlo ké lú ngáy yā yo té, kum til té.

⁸Ī ī-bəgā wōng yāí dđm té. Ī-taā tógém kə bəngál mañ yāí gēé.

⁹Ī-rāā adē ngé gē n j-ənī kemjí j-adē naā ní əyāmēn kōs. Ī-rāā adē m-tél yáú ké to yer kum ta kumdé té. Gāngēn girém kum yáú ké tōr té, ta róbé ké yā kadē m-teēn gətóo.

¹⁰Yáú ké tōr rāām adē kum m a loo alé. Kóṣbē, m-bārī daloí báté loo tībē dóm té kadē Ī-rāā se m. m-séra jīm kē rōí té.

¹¹Ā Ī-rāā yáú ké yā tā m yā de ké koy kōs gē té a? Ni n a i n yā *kōsə gōnī a?

¹²A ɔrēn najē kem majē yāí bádá a? A ənīn gotē ra ké Ī-ra do ndūí té bē yā ngé koy gēé a?

¹³Yáú ké yā gē n Ī-rāā ní, de ké kum til té gē a gerēn yáú kéréy tū té a? Bē n do deē a ndígēnal yáú malang tū té ní, yáú ké gōté n Ī-rāā ní deē a ger tū té a?

¹⁴Banī Kóṣbē, mā m-nōō kē dōí té kadē Ī-rāā se m! Kē ndōí anī, ndōy yām ugē rōí té kōs bá.

¹⁵Kóṣbē, Ī-mbātēm i najē rí té? Ī-bōō ta kumí kōs ɔgēmneé kaajī i tā m rí té?

¹⁶Rōm əla gir tō ndoō o, tógám əla gir tēgā kōs o i kē ngōn dūúm. Ī əla bōl ké ngáy kem m té adē kem m nujə sák sák kōs najēn té.

¹⁷Wōng yāí oom ké hor té. Bōl ké ngáy n əla kem m té ní tōlēm māmák kōs.

¹⁸Kē do ndō gē ni n teēn kē ta gē té reē girēn gidém, tītē ma n ké un dóm kōs beē.

¹⁹Ngé njērā se m gē o, madē tam gē o ní, Ī Ī-rāā adē ni n əyāmēn kōs malang. I loo ké risə til nding n tél madém n j-ənī kemjí j-adē naā ní.

PSA 89

Yáú gē n ənī ndūí yā rāā kadē Dabid ní i rá

¹Pā ké kēda yā Etan ké ngōn nge bē.

²M-ā m-ənī pā yáú gē n Kóṣbē rāā kē gō kem majē yā n ní ngándá ng. M-ā m-ənī mbēr do yáú ké rōkum yā n té, kadē ngánjí gē o ngán kaají gē o gerēn.

³Rōkum, m-éda na: Kem majē yāí to ngándá ng do rā té. Ī Ī-rāā adē ra do ndū té yāí ndi ngándá ng do rā té.

⁴Ī éda na əhə *madē naā kē deē n Ī-gērān ní, Ī-túbə kē rōí adē nge kəla yāí Dabid, éda na:

⁵M-ā m-adē gir kojə yāí a o o bē ngándá ng. I beé n m-ā m-rāā n kadē de ké gir kojə yāí té gē a o o nneé bē kē do bāl gē do bāl gē ní.

⁶Kóṣbē, adē do rā ɔsə gōn yáú ké to kər kum n Ī-rāā ní o, adē ɔsə gōn ra ké Ī-ra do ndūí té o, loo kán naā yā de ké *tál gē té!

⁷Kóṣbē, de ké asə seí gətóo do rā té. Dan nóbā gē té ní, nge ké to tītē Kóṣbē gətóo.

- 8**De ké *tál gē n kánēn naā yā koō naā do yáá té ní, Nébā to bōl ngáy dandé té. To bōl tōy de gē malang n ndi gīrēn gidən ní.
- 9**Kóṣṣbē, Nébā ké bo ké tógən i ngáy, Kóṣṣbē, i náā n ngañg tītí? Yáá ké rōkum gīr gidí.
- 10**I ĩ n i nge kōgē bā bo kōjə rōn ní, dan n ĩ bububu anī, i ĩ n i nge rāā kadē tél to jəke ní.
- 11**I ĩ n ĩ-rējē nīn Rahab ní, i ĩ n ĩ-tēndā madē baāí gē ĩ-tīdē naā té kə tógə jīí ní.
- 12**Do rā i yāí ō, do nang i yāí ō! I ĩ n i nge kəndā loo ké doó ō, ké nang té ō, yáá malang ké kemeé ō ní.
- 13**I ĩ n i nge kəndā dām mbór bē ké kōú ō ké gelee ō ní. Mbaí gē ké Tabor ō ké Hermon ō əgañ kór rōnel do rīí té.
- 14**Jī ké kəl watang n toō, ké tógən i ngáy n toō, jī kə ké kəla kə doó n toō i jī ĩ.
- 15**Koú bē yāí ndi i do yáá ké gōté té ō, yáá ké sūmūú té ō. Kem majə ō najə ké rōkum ō njērān kété noí té.
- 16**Kóṣṣbē, rōnel i kə de gē n gerēn rāā walyaí ní. Niñ a njērān ta kumií té dan loo ké unjə kow yāí té.
- 17**A ndāmēn kə rōneléé najə yāí té dəloí báté kadē loo tībə doó té, A ɔrēn doó ké ta kūl yáá rāāí ké gōté gē.
- 18**Rōkum, ĩ i tógódó ké to bōl ngáy. ĩ ĩ-rāā adē kumjí əə rá ráng i kə ta kūl kem majə yāí.
- 19**Nge n i der yājí ō mbañg yājí ō ní, ndi i kə ta kūl Kóṣṣbēé ō, kə ta kūl *ké *tál yā Israel ō.
- 20**Ndō kógēm té ĩ-teē ta kum deē yāí gē té ba édadé na: m-rāā kə de ké əho rōn tōgə, m-ósə balsáá kógēm ké dan gír deē yām gē té kə doó.
- 21**M-ənge nge kəla yām Dabid, m-ōr kamən kə *yibə ké tál.
- 22**M-ā m-əhən kə doó kə tógə jīm, tógə jīm a rāā kadē ni a tél de ké ngañg.
- 23**Madē baān a asə kəhən do jīn té alé. Nge kem ndul a asə kəla rōsəl don té alé.
- 24**Todō m-ā m-rējē ngé rōn gē ta kumən té, ngé gē n a ĩmñēn ní m-ā m-éndádó.
- 25**M-ā m-rāā kadē ra do ndū yām té ō, kem majə yām ō ndiñ seneé, ré oō rīm anī a ɔr don doó.
- 26**M-ā m-ādə a oú bē do bā bo té, m-ā m-əla bā gē gír jī kən té.
- 27**Ni a bārēm mā na i bəbən ō, Nébā yān ō, mbaí ké nge kajən ō.
- 28**Mā m-ā m-rāān i ngōñ hágém té ō, mbañg ké bo tōy mbañg gē malang ké do nang té ō.

- 29 Kem majə yām a to ngándáńg tām yān té ǝ, ndūḿ ń m-ənī m-éħón *madə naā seneé ní, m-ā m-rā dɔ té ǝ.
- 30 M-ā m-ādə gír kojə yān a ǝǝ bē gotən té ngándáńg ǝ, kōr kāgə mbang yān a to ta kaw joo tītə dɔ rā ǝ.
- 31 Ré ngánən gə əyān *ndū najə yām kɔ́ ǝ, unən gō róbə ké sūmūú yām al ǝ,
- 32 ré niñ rāān yáǵ gə ń m-rā sedé ta rāā ní al ǝ, ngōmən gō míndám gə al ǝ anī,
- 33 m-ā m-ún kāgə yā kəndańdə najə dɔ ngańg yādə té ǝ, m-ā m-éndádə najə yáǵ ké gōtə al ń niñ rāān té ní ǝ.
- 34 Banī kem majə yām a to tām yān té ngándáńg ǝ, ndūḿ ń m-ənī m-éħón *madə naā seneé ní, m-ā m-rā dɔ té ǝ.
- 35 M-ā m-mān dɔ ndūḿ ń m-ənī m-éħón *madə naā seneé ní alé, najə ń teē taḿ té ní, m-ā m-tūr ndūḿ gō té alé.
- 36 m-túbə kə hálóm ké *tál gidə kógəm beē m-áda na: Tītə ń mā i Nóbā rōkum noō ní, m-ā m-gól Dabid alé.
- 37 Gír kojə yān a ǝǝ bē ngándáńg ǝ, kōr kāgə mbang yān a ndi ngańg ngándáńg ta kuḿ té tītə mbang ǝ,
- 38 tītə nāā ń i yáǵ ké kum té ké ra dɔ ndūn té bōdə loo té dɔ́ ní ǝ.
- 39 Bá tā ba mbańg yāi ń úr *yibə dɔn té ní, i ĩ n ĩ-mbātén ǝ, ĩ-kídən ǝ, ĩ-rāā wōńg seneé ǝ ní.
- 40 ĩ ĩ-tūr ndūi ń ənī ādə nge kəla yāi ní kɔ́, ənī *jākā mbang yān nang té, ĩ-rāā ādə tél yáǵ ké yər.
- 41 ĩ-róy ndogə yān gə kɔ́ ǝ, ĩ-nujə loo ké ngańg ngáy yān gə kɔ́ ǝ.
- 42 Ngé mān róbə gə malang ɔyñ yáǵ kənge yān gə. Ni-tél i kuř kəgə yā madə bən gə.
- 43 ĩ-rāā ādə madə baǵn gə tél ngangən, ĩ-rāā ādə ngé gə malang ń rōɔnən ní rōdə nelđə.
- 44 ĩ-rāā ādə kum kaskar yān dógəro kɔ́ gəgə. ĩ-rāā seneé ādə ra ngańg ta rō té alé.
- 45 ĩ-taā kɔǝ bē jīn té kɔ́, ĩ-mbərə kōr kāgə mbang yān ənī nang té.
- 46 ĩ-gāńg ta bāl balsáa yān kɔ́, əla rōsɔl dɔn té.
- 47 Kɔ́ɔbē, ā ĩ-bɔɔ rɔi i bátə ta ké rá? Wōńg yāi a ǝǝ loo bir bir i bátə ta ké rá?
- 48 Deē ndul a ndi kə kumneé bāl ngáy al ní ĩ-gír dɔḿ té. ĩ-gír dɔ ndō ndiḿ kə kuḿ ké i ngáy al té, ĩ əndā deē i yā kadə ta tɔl tan to rim a?
- 49 I nāā n asə ndi kə kumneé kanjə koy ní? I nāā n asə taā rōn jī yo té kəyā dɔ́ ní?

50 Kóṣṣbē, kem majə yāi ké jóó ní aw̄ i rá? Kété ní ī-túbə ādē Dabid kadē ā ī-ra do ndūi té seneé al a?

51 Kóṣṣbē, ī-gír do ngé kəla yāi gē n̄ tájəndé ní té, ī-gír do gir de gē malang n̄ toō n̄ óladé gir jīm té ní.

52 Kóṣṣbē, madē baḡāi gē tájəndé! Niñ tībēñ hōr gotə nja mbañg yāi n̄ úr *yibē dɔn té ní!

53 Adē de gē tōyñ Kóṣṣbē ngándáŋg! *Adē i tītē n̄ noō, adē i tītē n̄ noō!

PSA 90

Makətübē ké nge ko só

(Pā gē 90-106)

Deē ndul a oy ba Nébā a ndi ngándáŋg

1 Ndōy yā Moijə, deē yā Nébā. Kóṣṣbē, i ī n i loo bōṣ rō yāji kə do bāl gē kə do bāl gē ní.

2 Kété pá tá kadē mbaī gē teēñ ō, kété pá tá kadē ī-rāa do nang ō yāḡ malang ké tū té ō, ta kəla gir té jóo báté kə no té ō ní, ī i Nébā.

3 Ī ī-rāa adē de gē téləñ náñg gogá. Tɔdō éda na: Ngán Adam gē, ī-tél āwī gogá loo n̄ ī-teēi tū té ní tá!

4 Aḡā, ta kumií té ní bāl ké dūbú gē i tītē ndō ké tagébēé n̄ māñ kōṣ ní, i tītē kum mbañg ké kógəñ beē ké dan ndōṣ.

5 Ī ī-gāñg gir bāl deē ndul anī a gətóo kōṣ ké ndōi tītē loo gāñg gir bōi ō, tītē mu ké əba ō,

6 adē mu hūtē dəloí, ba loo solí anī ndələ ō tutə kōṣ ō.

7 Rōkum, wōñg yāi tōlji kōṣ, wōñg yāi ké ngáy əla bōl kemji té.

8 Ī ī-təndā yāḡ ké gōtá al gē n̄ jə-rāa ní ta kumií té. Loo ké unjə kow yāi unjə do yāḡ yāji gē ké toñ loo mundē té.

9 Aḡā, ndōji gē malang māñēñ kōṣ ta kum wōñg yāi ké ngáy té. Bālji gē māñēñ tītē koō ké deē tetə nja kógəñ beē.

10 J-asə ndi bāl kutə sīrí. Ngé ké tógədə i ngáy gē asəñ ndi bāl kutə sósó. Banī yāḡ n̄ j-ənge girí ní i tápə ō, kum tō ndoō ō. Gir ndi kə kumuú yāji gāñg lāv ngáy ō, koōji teē kōṣ ō.

11 I náa n asə geṛ tógə wōñg yāi ní? Deē n̄ bōl ndlí ngáy ní a geṛ wōñg yāi majə!

12 Ī-ndōōji loo téda ndōji gē. Anī kemji a geṛ najə.

13 Kóṣṣbē, ā əhóji kemií té i báté ta ké rá? Ī-tūr rōi kə rōji té, ḡḡ kum tō ndoō yāji jji ngé kəla yāi gē.

¹⁴Ī-rāā kem majə sejí ngáy, ādē tōl bōn ké kemjí té dəloí batə. Loo n noō té j-a j-əga kər rōneĪ kə də ndō gē malang n j-a jə-ndiĪ kə kumjí ní.

¹⁵Ī əla rōsōl dōjí té dan i ngáy. Ngəlaā ní ādējí bāl gē ké rōjí neljí kemeé gē, ādē asəñ naā kə bāl gē n yáá ké to kum kaý al gē rāāñneéjí ní.

¹⁶Ādē ngé kəla yāi gē ɔɔñ kəla rāāi kə kumdé o, ādē ngándé gē ɔɔñ ndələ n Ī-ndələ ngáy ní o.

¹⁷Ādē hál ké sōl ləm yā Kóṣṣbē Nəbā yājí i sejí! Ī-rāā ādē kəla n jə-rāā kə jījí ní əla ngəran ngañg, ɔɔā, kəla n toō n jə-rāā kə jījí ní, Ī-rāā ādē ra ngañg.

PSA 91

Nge bṣṣ rōn bē Nəbā ké dṣṣ say ngáy té

¹Deē n ndi loo n Nəbā ké dṣṣ a bṣṣ rōn tū té té ní to i ndí Nəbā ké bo ké tógən i ngáy té.

²M-ədə najə ké dṣṣ Kóṣṣbē té na: Ni i loo bṣṣ rō yām, ndogē mbaĪ ké ngañg ngáy yām, Nəbā yām: Adē m-əndā kemm i dən ni té!

³I ni n i nge kərī kṣṣ kum gūmbə n əyāñ noí té ní o, nge kají dṣṣ moy ngālbōgíi ké nge tōl deē té ní o.

⁴Ni a ngōmī. Ā ənge loo bēé looneé kadə Ī-bṣṣ rōi, tītə ngōñ kəñjá ké bṣṣ rōn gir bṣṣ kṣṣn té beē. Kem majə yāñ rāā rōn i der té o, kūbə gində té o.

⁵Ā Ī-bōl yáá ké ndṣṣ ké a əla bōl ké ngáy kem deē té al o, kum gərə ké teē pit kadaá al o.

⁶Ā Ī-bōl moy ngālbōgíi ké njērā kum loo ké risə til té al o, yáá ké tōr ké a tōl kṣṣə de gē dan kadə ndaá al o.

⁷ɔɔā, ká ré de gē dūbú oyñneé kadií té, aké de gē dūbú kutə oyñneé dṣṣ jī kṣṣi té gēgē anī, yáá kṣṣgēm a ɔdə rōi Ī alé.

⁸Yāi i kadə Ī-teē kumií ngóy, anī ā ɔɔ loo kəndā n Nəbā a əndā nja de ké sew al gē ní.

⁹Rōkum Kóṣṣbē, i Ī n i loo bṣṣ rō yām ní! Ī Ī-rāā Nəbā ké dṣṣ say ngáy i loo ndi yāi té,

¹⁰yáá ké to kum kaý al a teē dṣṣi té alé, yáá ké majal a ɔdə kújə tandā yāi alé!

¹¹Tām Kóṣṣbē a əda *deē yāñ ké dṣṣ rā té gē kadə a ngōmñi loo malang n ā āw tū té ní té.

¹²Niñ a ətōñi kə jīdē yā kadə kəkəɔ əga njaí alé.

¹³Ā Ī-təbā dṣṣ bṣṣ o lī kakém o kə njaí kanjə kadə yáá kṣṣgēm rāāi, ā Ī-təbā dṣṣ kagə o lī ké to bōl o kə njaí.

¹⁴Dan ní ni-əhɔ gōm adē ngañg ní m-gāñg dɔn. M-ā m ngōmən tɔdɔ ni geṛ rīm.

¹⁵Ré bārēm anī m-ā m-ndigən, m-ā m-ndi seneé dan wur kəl té. M-ā m-gāñg dɔn ō, m-ā m-ósə gɔnən ō.

¹⁶M-ā m-ādē a ndi kə kumneé ndɔ ngáy kadē asən ō, m-ā m-ójən kadē a geṛ na mā i nge kajən ō.

PSA 92

Kóɔbē, bōkī tōy i yáá ké majə

¹Pā. I pā ké ndɔ *sabat tá.

²Kóɔbē, bōkī tōy i yáá ké majə. Nébā ké dɔɔ say ngáy, *kɔsə gɔnī kə pāá i yáá ké majə.

³Kəda najə kem majə yāi dəlói batə i yáá ké majə ō, kəda najə yáá ké rōkum yāi ndɔɔ i yáá ké majə ō.

⁴Majə kadē deē dāñ gō kə kənde ké kəlān i séy beē ō, ké kəlān asə tām ō, ké kəlān i ngáy ō.

⁵Tɔdɔ Kóɔbē, yáá rāái adēm rōnel ō, ré m-rā ta kəla gē ní i-rāádó kə jīi té ní báa, m-úr i kəl rōnel ō.

⁶Kóɔbē, kəla rāái gē boon to bōl ngáy ō, gīr yāi teē say ngáy ō!

⁷De ké mbóo asə geṛ yáá kógēm tū té alé. De ké kumən gāñg al asə geṛ yáá kógēm tū té alé.

⁸Ré de ké sew al gē tɔgəñ ngáy tītə mu ō, ngé rāa yáá majal gē malang teēñ deē ō anī, i yā kadē nujəñ sedé ké njóm gē tá.

⁹Banī ī ní i-ndi dɔɔ noō ní, ī i Kóɔbē ngándáñg.

¹⁰Áa madə baái gē, Kóɔbē, áa madə baái gē a oyñ kɔɔ ō, ngé rāa yáá majal gē malang a tēndāñ naā yā tī ō.

¹¹ī i-tél adēm tógə gogé rang adē m-ngañg tītə dɔgə beé ō, úr *yibə ké kijə dóm tá ō.

¹²Ngé gē ní a umēmēñ ní, m-áádé kə kumm ō, ngé kem ndul gē ní ənīmēñ rō ní, m-ōō kōódé kə mbīm ō.

¹³Banī de ké sūmūú tɔgə tītə kágə túmbur beé. Ta jīn tō tītə kágə sédər ké Liban beé.

¹⁴Ni i kágə ké deē əhɔn bē yā Kóɔbē tá. Ni hūtə ndágə loo ké gīr gidə *kújə yā Kóɔbē Nébā yājí tá.

¹⁵Ká ré ni tɔgə bóga kɔɔ gəgə anī a aṅñ báy. Bəton i ngáy báy ō, rōn to mbōl ō.

¹⁶Ni ɔjə hál ké sǔmǔú yā Kóɔbē kē ndágá: Kóɔbē i mbaĭ yām! Ni i de ké téla rōn naā té alé!

PSA 93

Kóɔbē i mbañg

¹Kóɔbē i mbañg. *Kɔsə gɔn utē gidə rōn malang. Tógə gīr gidən tītē ndār kəho bōdē beé. Rōkum, dɔ nang ra ngañg, yáa a yéyn alé.

²Kóɔbē, kōr kágē mbañg yāí əla gir ndi ngañg i jóo. Ī əlá gir ndi i jóo ngáy.

³Bā gē ĩñ bububu! Kóɔbē, bā gē ĩñ bububu adē kōōdē bār ngáy. Bā gē ĩñ bububu adē bəngáldé n ənda kadə mbaĭ ní bār ngáy.

⁴Kóɔbē n ndi dɔ rā té ní tógən i ngáy! Ni tɔy kōō mañ n a bār ngáy ní ō, tɔy kōō bəngál bā bo n ənda kadə mbaĭ kə tógó ní ō.

⁵Yáa gē n ĩ-ndang kadə yā rāā ní i yáa ké rōkum gē. Kóɔbē, yáa malang ké *tál əhoñ naā kə kújə yāí kə ndō gē ndō gē.

PSA 94

Néba rāa baā tām yáa rāa ké gōté al té

¹Kóɔbē, Néba ké nge rāa baā, Néba ké nge rāa baā, ɔjə kē ndágá kadə ĩ-ndi noó.

²Nge gāñg sarya ké dɔ nang té, ĩ dɔs! Əndā nja ngé kɔjə rōdē gē sɔɔñ kəla rāādé.

³Ngé kem ndul gē a tetəñ rōɔ i báté ta ké rá? Kóɔbē, i báté ta ké rá?

⁴Niñ malang n noō n i ngé rāa madədē gē yáa ké tōr ní tégāñ gúdē ō, mbáyñ ədañ na tógédé na to noó ō, tēdañ najə ké to ngonjə gē ō, ɔjəñ rōdē ō.

⁵Kóɔbē, niñ rāāñ kum deē yāí gē ndoō té! Ngé gē n i deē yāí gē ní, niñ əlañ rōsɔĭ dɔdē té.

⁶Niñ tōləñ dəyá ké ngaa koy ō, de ké nge nañ bē ō, niñ tōləñ ngán hal gē ndāñg ō.

⁷Ba ədañ na Kóɔbē na a yáa n noó alé, Néba yā Jakob na geñ gō alé.

⁸Ōōī, sĭ ĩ n i mbóo de gē dan madəsí gē té ní, sĭ ĩ n dɔsí un yáa al ní, ā ĩ-gerī kum najə i ndō ké rá té?

⁹Kóɔbē n rāa mbī deē ní asə koō loo al a? Ni n rāa kum deē ní asə kaa loo al a?

¹⁰Ni n ənda nápar de gē tām majal yādē té ní, asə kənda deē tām yáa ké majal ké kōɔ rāa té al a? Kóɔbē n rāa adē deē geñ yáa ní,

¹¹geñ kadə yáa gē n deē núm yā rāa ní, i yáa ké kanjə kumən gē.

¹²Kóɔbē, rōneĭ i kə deē n ɔjən kə ndéyē ō, ĩ-ndóon yáa kə *ndū najə yāí ō ní.

- 13** Ni a ndi lom ndō ní yáa a tōrēn rō de gē té ní ō, dan ní a əjañ bəlo ké bo tām yā ngé kem ndul gē té ní ō.
- 14** Tɔdō Kóṣṣbē əya gir deē yān gē kōó alé, ni əya yáa yān kōó alé.
- 15** De gē a télēn yā gāng sarya kə gōó majə, yā kadē de gē malang ní kemdá i sūmūú ni a tetēn rōdó gō té.
- 16** I náā n a īi yā mbāté najē gō ngé kem ndul gē ní noō té yā rōcōn dōm té ní? I náā n a īi yā kəni najē giróm té yā rōcōn kə ngé rāā majal gē ní noō ní?
- 17** Nəngēté gēē Kóṣṣbē diim al anī, loo ké beē té mā i de ké bádá kōó.
- 18** Kóṣṣbē, dan ní m-éda na: M-ā m-əsō! Anī kem majə yāí əhōm kə dōó.
- 19** Dan ní sōl yáa tōy dōm anī, īi-sōl kemm, i-rāā adē rōm tél nelēm gogó.
- 20** Yáa kéréy boosí naā té kə ngé gāng sarya gōté al gē ní noō a? Niñ əgañ rōdó gidə *ndū najē té a rāāñneé de gē yáa ké tōr gē.
- 21** Niñ boon naā dō de ké sūmūú té yā tōlən. Niñ əndān najē dō de ké sew té.
- 22** Banī Kóṣṣbē tél i loo bōō rō yām ké ngañg ngáy, Nébā yām i mbaI ní m-ā m-bōō rōm tū té ní.
- 23** Ni-rāā adē yáa rāādó ké gōté al gē tél rāādó niñ kó gē. Ni nujədó sák sák kə kem ndul yādó niñ kó gōó. Kóṣṣbē Nébā yājí nujə sedó.

PSA 95

Dan ní deē a aw yā ra ta kum Kóṣṣbē té ní

- 1** I-reēi! J-urii kól rōnel dō Kóṣṣbē té, jə-tōyi mbaI ní ajəjí ní.
- 2** J-aw jə-rai ta kumən té, jə-ndadē j-adəni. Jə-tōyni kə pā ké to rōy gēé.
- 3** Tɔdō Kóṣṣbē i Nébā ké bo, ni i mbañg ké bo ké dō nəbā gē té malang.
- 4** Bəlo ké lú ngáy gē ké dō nang té i kem jīn té. Jam mbaI gē i yáa yān.
- 5** Bā bo i yáa yān, i ni n rāān ní. Dō nang i yān ō, tɔdō i ni n i nge rāān kə jīneé ní!
- 6** Údi! J-aw j-əlai dōjí nang té no Kóṣṣbē té. J-aw j-əsii nojí nang té non té. Jə-téti kejəjí nang té no nge kəndəjí té.
- 7** Tɔdō ni i Nébā yājí. Ji i gir de gē ní i ni n i nge kuIdé ní, jii i bütə yáa kuI gē ní a ngōmdé ní. Bōólaā ní ré ōōi ndūn anī,
- 8** I-lōōi rāā kem ngañg tītə ní kaasí gē rāāñneé Meriba, ndō kól naā ké Masa té kem dəla loo té ní.
- 9** Kaasí gē tósən gātəm ō, nāāmən ō, i loo ní noō té. Niñ əmən kété loo rāā kəla té gēgē ba tósən gātəm.

¹⁰De ké dan ní noō té gē ɔrēn wurəm bāl kutə só, adē m-éda na: I de ké dɔdɔ gətóo gē, niñ gerēn róbə yām gē alé.

¹¹Adē dan ní wōng rāām ní, m-túbə m-éda na: Niñ a udēn loo kɔr koō yām té alé bāté!

PSA 96

Pā ké kijə ké yā rɔyín Kóɔbē

(Áaī 1 Yáa 16.23-33)

¹Ēnī pā ké kijə ī-rɔyīnéé Kóɔbē. De gē malang ké dɔ nang té, ēnī pā ī-rɔyīnéé Kóɔbē.

²Ēnī pā ī-rɔyīnéé Kóɔbē, ī-tɔyī rīn. Ēnī mbēr dɔ kajə yān té kə dɔ ndō gē.

³Ēnī mbēr *kɔsə gɔn yān dan nápar de gē té, ēnī mbēr yáá ké yáa gē ní ni-rāa ní dan nápar de gē té malang.

⁴Tām Kóɔbē i de ké bo ō, majə kadē de gē bōkénən tɔy ō. Ni to bōl ngáy ō, tɔy nábā gē malang ní i besə gē ní ō.

⁵Nábā gē malang yā gir de gē i yáá ké kanjə kumən, banī Kóɔbē rāa dɔ rā.

⁶Loo ké ndálē pipir ō unjə kow ō i kété non té, tógə ō yáá ké ɔjə kadē ni i de ké bo ō i kem loo yān ké *tál té.

⁷Gír de gē ké kə gō bē gē malang, ī-reē ī-rɔyī Kóɔbē, édaī najə kɔsə gɔn yān ō, tógə yān ō

⁸Ī-reē ósiī gɔn rīn, ī-reēī kə *yáá ndējə yási géé údiīnéé ndágə loo ké gīr gidə kújə yān té.

⁹Dan ní Kóɔbē ɔjə kadē ni i de ké *tál ta kumsí té adē áaniī anī, ósiī nosí nang té non té. De gē malang ké dɔ nang té, ī-ndebīī ta kumən té.

¹⁰Édaī nápar de gē malang na Kóɔbē i mbañg, adē dɔ nang a ndi ngañg, yáa a yéyñ alé. Ni-gañg sarya yā gir de gē i kə gōó.

¹¹Ādē dɔ rā rāa rōneī, ādē dɔ nang tū bal walya. Ādē kōō bā bo kə yáa malang ké tū té bār bu bu!

¹²Ādē loo ké bembeé kə yáá ké kemeé gē malang rāān rōneī! Ādē kágə gē malang ké kem ku gē té tūrēn kól rōneī

¹³ta kum Kóɔbē té tā, tɔdō ni a reē i mbée, a reē i kə kɔɔ bē té dɔ nang té. Ni a ɔɔ bē dɔ de ké dɔ nang té gē té i kə gōō ō, dɔ gir de gē té i kə hálən ké sūmúū ō.

PSA 97

Kóɔbē i mbañg, rō de ké dɔ nang té gē malang neīdɔ

- ¹Kóṣṣbē i mbañg. Ādē dɔ nang tɪ̄ bal walya, ādē de gē malang n̄ ndiñ ta kaw̄ nú ní rāāñ rōneĪ!
- ²Loo ké ndul ndí ndí ō kiĪ mañ ō gīrēñ gidən, yáá rāā ké gōté ō ké súmūú ō i bīr nja kōr kāgē mbañg yān gē.
- ³Hor kógēm̄ njērā non té, ɔɔ madē baāñ gē kə gō gidəneé.
- ⁴TeĪ mañ yān gē rāāñ adē loo ké dɔ nang té malang unjē kow. Dɔ nang ɔɔ anī ndebə.
- ⁵MbaĪ bo gē yeēñ kōs no Kóṣṣbē tá tītē tībē tejə beé, yeēñ kōs no kōs dɔ nang malang tá.
- ⁶Dɔ rā ənī mbēr dɔ háł ké gōté yān té ō, gīr de gē malang ɔɔñ kəsə gɔn yān ō.
- ⁷Ngé rāā besē gē malang n̄ i ngé kajə rōdó kə yáá ké kumən gətóo gē ní, rōdó sɔłdó. Sɪ̄ nóbā ké rang gē malang, ósī nosí nang té no Kóṣṣbē tá!
- ⁸*Siyɔ oō najēn anī rāā rōneĪ. Kóṣṣbē, bē ké *Juda tá gē tɪ̄ bal walya najē sarya gāngíí té.
- ⁹Tām i Ī Kóṣṣbē n̄ i Nóbā ké dɔs say ngáy dɔ dɔ nang té malang ní. Ī ĩ-ndi dɔs dɔ nóbā ké rang gē té malang.
- ¹⁰Sɪ̄ ngé tár Kóṣṣbē gē, ĩ-kídī yáá ké majaĪ. Ni ngōm̄ gō deē yān gē, ni-taādó jī ngé kem ndul gē té əyadé dɔs.
- ¹¹Loo ké unjē kow teē tām yā de ké sew té, tá de gē n̄ kemdó i súmūú ní rōdó nełdó ō.
- ¹²Sɪ̄ de ké sew gē, ĩ-rāāi rōneĪ najē yā Kóṣṣbē tá, ĩ-bōkíiñ tōy édaĪ na ni i de ké *tál.

PSA 98

Ī-túrī kól rōneĪ ō, élaĪ ndíĪ ō, dɔ Kóṣṣbē n̄ a reē té ní

- ¹Pā. Ənī pā ké kijə ĩ-rōyīneé Kóṣṣbē, tɔdɔ ni-rāā yáá ké to kər kum gē. Jī kɔɔn ō, jīn ké *tál ngáy ō, rāāñ adē ni-tetə rōs.
- ²Kóṣṣbē rāā adē de gē gerēñ kadē i ni n̄ i nge kajə gīr deē yān gē ní. Ni ɔjə háł ké gōté yān kə ndágá ta kum nápar de gē tá.
- ³Əga kemən dɔ kem majə yān ké rāā kə ngán *Israel gēé té ō, dɔ ra ké ni-ra dɔ ndūn té sedé ō. De gē n̄ ndiñ ta kaw̄ kə ta ngóy dɔ nang té nú ní ɔɔñ Nóbā yájí loo tetə rōs tá.
- ⁴Sɪ̄ de ké dɔ nang té gē malang, úrii kól rōneĪ dɔ Kóṣṣbē tá. Ādī pā rōneĪ yāsí ō, yáa gōsə yāsí gē ō bārēñ ngáy.
- ⁵Úgii kənde tām yā Kóṣṣbē tá, úgii kənde kə gō ndū yáa gōsə gēé.
- ⁶Ī-kōrīi bərúnjə gē ō, ĩ-kōrīi tōw ō, úrii kól ō, dɔ mbañg tá, dɔ Kóṣṣbē tá.

⁷Ādē kōō bā bo kə yáa malang ké tū té bār bu bu ō, ādē kōō dɔ nang kə de ké dɔ nang té gē bār ō.

⁸Ādē bā gē əndañ jīdó, ādē mbaī bo gē əndañ rōdó naā té sedé ba urəñ kól rōneī

⁹kété no Kóṣbē té, tɔdɔ ni a reē i mbée. A reē i kə koo bée dɔ dɔ nang té. Ni a oo bē dɔ de ké dɔ nang té gē té i kə gōo ō, dɔ gír de gē té i kə hálən ké súmūú ō.

PSA 99

Kóṣbē i mbañg, ni i de ké táí

¹Kóṣbē i mbañg. Ādē gír nápar de gē ndewñ! Kōr kágē mbañg yān ndi i dɔdɔ dɔ *de ké dɔ rā té ké ngé ngōm loo gē té. Ādē dɔ nang ndebə ngin ngin!

²Kóṣbē i de ké bo kem bē ké *Siyó té ō, ni i dɔ gír de gē té malang ō.

³Ādē əsəñ gɔn rīí ké bo ō to bōl ngáy ō! I rī ké *táí!

⁴Mbañg n bō hál ké rōkum rāān ní a ndi ngañg. I ĩ n i nge rāā kadē yáa un gō naā kə gōo majə ní. I ĩ n i nge rāā kadē yáa ké súmūú ō, yáa ké gōté ō, to dan ngán Jakob gē té ní.

⁵Ósiī gɔn Kóṣbē Nóbā yājí, ósiī nosí nang té no yáa kəndā nja yān té! Ni i de ké táí!

⁶Moiyə niñ kə *Aaró i dan *ngé tuñ yáa yān gē té, ba bārñəñ. Samuel i dan ngé rāān bó kadē kə rāā sedé gē té, ba bārén. Niñ bārəñ Kóṣbē, anī ni ndigədó.

⁷Ni-ɔr najə sedé dan kiī mañ ké ra kə ngālāá bururu té. Niñ ngōməñ najə gē n ni ədadé ní ō, *ndū najə yān gē n adədó ní ō.

⁸Kóṣbē Nóbā yājí, i ikó n ĩ-ndigə bār yādó ní. ĩ i Nóbā yādó ké nge tégā taí dɔdó té, banī yáa ké majal gē n niñ rāān ní ĩ əndádó najən té.

⁹Ósiī gɔn Kóṣbē Nóbā yājí. Ósiī nosí nang té kumsí sɔṣ mbaī yān ké *táí, tɔdɔ Kóṣbē Nóbā yājí i de ké táí!

PSA 100

Jiī i gír deē yān gē

¹Pā ké dɔ *yáa tuñ ké yā bōkənn Kóṣbē tōy té. Siī de ké dɔ nang té gē malang úriī kól rōneī dɔ Kóṣbē té.

²Ī-rāāi kəla yā Kóṣbē kə rōneléé, údiī kem kújə yān té ba āw ĩ-rai ta kumən té kə rōneī ké ngáy.

³Majə kadē ĩ-gerī na Kóṣbē i Nóbā. I ni n i nge rāājí ní, jiī i yáa yān gē. Jiī i gír deē yān gē, jiī i bütə yáa kuī gē n i ni n i nge ngōmdó ní.

⁴Ī-rāāniī kəra loo n ā údiī kə kem kújə yān té ní. Ī-bōkəni tōy dan n ā údiī kə kem ndogə yān té yā kaw ra ndágə loo ké gír gidə kújə yān té ní. Ósiī gɔnən, ĩ-tōyi rīn.

⁵Tɔdɔ Kɔɔbɛ i de kɛ majɛ, kem majɛ yān to ngándáńg ɔ, ni i de kɛ nge ra dɔ ndūn tɛ kɛ dɔ bāl gɛ, bāl gɛ ɔ.

PSA 101

Mbańg ɛnī ndūn ta kum Nébā tɛ yā rāā yáá kɛ súmūú

¹Pā yā Dabid. Kɔɔbɛ, m̄-ndígɛ kənī pā dɔ kem majɛ tɛ ɔ dɔ yáá kɛ súmūú tɛ ɔ, m̄-ndigɛ kugɛ kɛnde ɔ, tām yāi tɛ!

²m̄-ndigɛ tɔgɛ kem hál kɛ gɔtɛ tɛ kum kɛ kɛtɛ kɛtɛ. I réngáy tɛ n ā ī-reē rɔm tɛ ní? M-ā m̄-rāā hál kɛ gɔtɛ dan deē yām gɛ tɛ.

³Yáá n i yáá kɛ gɔtɛ al ní, m-ā m̄-mbel yā kaā al bátɛ. M-ā m̄-kídɛ túy taā kem, ni a ndetɛ kadɛm ngɔr al bátɛ.

⁴Kem kɛ súmūú al ndetɛ kadɛm ngɔr alé, Yáá n i yáá kɛ majal ní, m̄-gey gerɛn alé.

⁵De kɛ nge tetɛ najɛ dɔ madɛn gɛ tɛ loo mundɛ tɛ jɛke ní, m-ā m̄-rāā kadɛ ni a ɔr najɛ alé. Kum kɛ ɔɔ loo i kɛ kídɛ looó ɔ, kem kɛ gey rī bār ngáy ɔ ní, m-ā m̄-tégá tam dɔ tɛ alé.

⁶M-ā m-áá ngé ra dɔ ndūdɛ tɛ gɛ kɛ kem bɛé yā geɔdɛ, yā kadɛ niñ ndiñ kadɛm tɛ. De kɛ nge rāā yáá kɛ gɔtɛ a rāā kɛla yām.

⁷De kɛ nge gól loo kɛ kum kedɛé ngáy a ndi kem kújɛ yām tɛ alé. De kɛ nge kɔr najɛ kɛ soɔr gɛ a ra ta kum tɛ alé.

⁸Kɛ ndɔi kɛ ndɔ gɛ malang ní, m-ā m̄-rāā kadɛ ngé kem ndul kɛ kem bɛé gɛ malang ɔrɛn najɛ alé, m-ā m-ɔr ngé rāā yáá gɔtɛ al gɛ kɔɔ kem bɛ yā Kɔɔbɛ tɛ.

PSA 102

Yáá kɛ tɔy dɔ deē ɔ kɛndā kem dɔ Nébā tɛ ɔ

¹Ndɔy yā de kɛ nge rɔ tɔ ndoɔ kɛ tɔgɛn tɛgá kɔɔ, kɛ a ɔjɛ Kɔɔbɛ yáá kɛ tɔr rɔn gɛ.

²Kɔɔbɛ, ɔɔ ndɔy yām, adɛ nɔɔ yām aɔ bátɛ ugɛ rɔi tɛ!

³Ī-lɔɔ tūr gidii kɔɔ tam tɛ, ndɔ n wur kɔl ɛsɔn dɔm tɛ ní. Ī-nɛl mbii kɛ rɔm tɛ. Ī-ndigɛm lálw ndɔ n m-ā m-bārīneé kadɛ Ī-rāā sem tɛ ní.

⁴Tɔdɔ ndɔm gɛ mánɛn tītɛ sa hor beé, kɛngám gɛ ɔɔn hor tītɛ ta kīr hor beé.

⁵Dan wurɛm tutɛ tītɛ mu kɛ deē ɛja beé, adɛ dɔm ndígɛnal kɛsa yáá kɔɔ.

⁶m̄-to i dan tɔɔ tɛ bátɛ adɛ n toɔ nɔy i kɛngám ngóy.

⁷m̄-to tītɛ ngāndi kɛ kem dɛla loo tɛ ɔ, tītɛ kɔy kɛ gotɛ bɛé ɔ beé.

⁸Bī ɔdɛ kum alé, m̄-ndi i kɛ kɛrɛm tītɛ ye l kɛ ndi kɛ kɛrneé dɔ kújú beé.

⁹Madɛ baām gɛ sāān tam kɛ dɔ ndɔ gɛ, wɔng rāādɛ ngáy sem, niñ túbɛn sem.

- 10 Yáa kəsaṃ i bũ hor. Mañ kumṃ əla naā kə mañ kaṃm.
- 11 Ī únəṃ kə dɔ́ pá tá əla ənīm sɔ́n wōng n̄ rāā ní, wōng kə ngáy n̄ rāā seṃ ní.
- 12 Ndɔ́m gə mānəñ ngáy tītə ndí kə loo sɔ́l beē, m̄-tutə tītə mu beé ɔ.
- 13 Banī Kɔ́bē, Ī i mbañg ngándáŋg, Ī i Nəbā kə dɔ́ bāl gə bāl gə.
- 14 Ā ĩ dɔ́ tām yā *Siyɔ́ tɛ́, tām tár kə ĩ-tárən tɛ́, tɔ́dɔ́ mbang kə kadə kumií ɔɔ́ineé tām yān tɛ́ asə. Aáa kum mbang ní asə kɔ́!
- 15 ɔɔ́ ngé kəla yāí gə tɔ́dɔ́ mbał kəndā kújə kə tũ tɛ́ gə ngáy, bũ loo kə ndəbā bē kə *Siyɔ́ tɛ́ gəgə kumdə ɔɔ́dɛ́ tɔ́dɔ́ ngáy.
- 16-18 Dan n̄ Kɔ́bē a tél yā rāā bē kə *Siyɔ́ gogə rang ɔ, a teē hɔy kadə de gə ɔɔ́nəñ loo ndélə tɛ́ ɔ, a ɔɔ́ ndɔ́y yā ngé rɔ́ tɔ́ ndoɔ́ gə ɔ, a asən kídədɛ́ ɔ ní anī, nápar de gə a bɔ́lən̄ rī Kɔ́bē ɔ, mbañg kə dɔ́ nang tɛ́ gə malang a ɔɔ́n̄ *kɔ́sə ɔɔ́n̄ yān yā ger ɔ.
- 19 Ādə ndangəñ yáa n̄ noɔ́ tām yā ngáíndə gə tɛ́. Loo n̄ noɔ́ tɛ́ gír deē kógəṃ kə tél kəndā kijə gə a bɔ́kən̄ Kɔ́bē tɔ́y.
- 20 Kɔ́bē ndi dɔ́ kem kújə kə táł yān tɛ́ ba əga kumən kə nang tɛ́ ɔɔ́n̄ loo. Kɔ́bē ndi dɔ́ rə́ tɛ́ ɔɔ́n̄ loo kə dɔ́ nang tɛ́,
- 21 yā koón̄ sɔ́m dəngáy gə ɔ, yā tútəñ kəlā kɔ́ rɔ́ ngé gə n̄ gāngəñ sarya yo dɔ́dɛ́ tɛ́ ní ba kəyadɛ́ dɔ́ ɔ.
- 22 A rāān̄ kadə rī Kɔ́bē a bār kem bē kə *Siyɔ́ tɛ́ ɔ, a tɔ́yənəñ kem bē kə Jerusalem tɛ́ ɔ,
- 23 dan n̄ gír de gə ɔ, bē kɔɔ́ gə ɔ, a əngəñ naā yā rāā kəla yā Kɔ́bē ní.
- 24 Ni-ɔ́r tógəṃ dɔ́ ngɔ́dɛ́ tɛ́, ni-gāng ta ndɔ́m dɔ́.
- 25 Adə m-əda na: Nəbā yām, ĩ-lɔ́o kunəṃ kɔ́ dan n̄ bāləṃ ugə kə danaá báy ní! Ī ā ĩ-ndi i kə dɔ́ bāl gə malang.
- 26 Ī əndā dɔ́ nang i kété jóo ɔ, i jíí n̄ rāā dɔ́ rə́ ɔ ní.
- 27 Yáa gə n̄ noɔ́ a gətóon̄ kɔ́ banī Ī ā ĩ-ndi kum gotí. Niñ malang a ngísəñ tītə kúbə kə əsɔ́ ngísə beé. Ī ā ĩ-mbél gírdɛ́ tītə loo mbél gír kúbə beé ɔ, niñ a aṃn̄ kɔ́ yā kəyáñ loo ɔ.
- 28 Banī Ī ĩ-ndi kum gotí, ta tɔ́l ta ndɔ́l gətóo.
- 29 Ngán kem ngé kəla yāí gə a ndiñ gotə kógəṃ ɔ, ngán kaadə gə a ndiñ ta kumií tɛ́ ɔ.

PSA 103

m̄-ndigə tɔ́y Kɔ́bē

- ¹Pā yā Dabid. Dā rōm, ī-bōkē Kóṣbē tōy. m-ndigə bōkē Nébā ké *tál tōy kə ngarā kemm malang.
- ²Dā rōm, ī-bōkē Kóṣbē tōy. Yáá ké majə gē n ni-rāā seí ní, ī-lōō kadē dōí ndígənal nge kógə́m!
- ³I ni n i nge māy rōn dō yáá ké gōté al gē n ī-rāā té ní ō, nge tōl moy gē malang dōí té ō ní.
- ⁴Ni-taāi jī loo ké bádá té əyāi dōó. Ni-rāā kem majə seí ngáy ō, ɔɔn tɔdōí ngáy ō.
- ⁵Ni ngōm bógái kə yáa kəsa yān ké majə gēé ō, rāā adē ī-tél de ké balsáa ō, ól watang tītē kērō ō.
- ⁶Kóṣbē rāā yáá ké gōté gē. Ni-gāng sarya kə gōó tām yā de gē malang n madēdē gē rāāndé ndoō té ní.
- ⁷Ni ɔjə Moijə yáa gē n nūm rāā ní ō, ɔjə ngán *Israel gē yáá ké bo gē n rāā ní ō.
- ⁸Kóṣbē i de ké kumən a ɔɔn ō, a ɔa kum tō ndoō yā deē ō, rāā wōng lāv al ō, rāā kem majə ngáy ō.
- ⁹Ni kōl kə dō ndō gē al ō, əhɔ deē kemən té báté kə non té al ō.
- ¹⁰Ni əndají tām majal gē n jə-rāāi té ní alé, dəjejí kērā yáá ké gōté al gē n jə-rāāi ní alé.
- ¹¹Tītē n dō rā i dōó dō dō nang té ní, kemən majə ngáy tām yā ngé bōl ndílən gē té adē tōy dōdē ō.
- ¹²Tītē n gir bē i say rō loo ké no bē té ní, tītē n toō ni bōkē yáá ké gōté al gē n jə-rāāi ní say kōó rōjí té ō.
- ¹³Tītē n bəbē ngán gē a rāān tɔdō ngánən gē ní, tītē n toō Kóṣbē rāā tɔdō ngé bōl ndílən gē ō.
- ¹⁴Ni geṛ yáá n lōy əbāñneéjí ní majə, əga kemən kadē jū i bumbəru.
- ¹⁵Ndō deē ndul i tītē ndō mu beé! Ni hūtē tītē mu ké bembeé beē.
- ¹⁶Dan n nel ké təngā piling əla anī ni-oy kōó ō, dō loo n ni-ra tū té kété ní ndígənalən kōó ō.
- ¹⁷Banī kem majə yā Kóṣbē ké tām yā ngé bōl ndílən gē té əla gir i jóo ō, a to ngándáng ō. Hál ké gōté yān to tām yā ngán kaadé gē té ō,
- ¹⁸tām yā ngé ngōm *ndū najə gē ké dō *madē naā yān té ō, ngé gir rāā yáa gē n ni-ɔsə sedé ta rāā ní ō.
- ¹⁹Kóṣbē əndā kōr kəgē mbang yān dō rā té. Ni-ɔɔ bē dō yáa gē té malang.
- ²⁰Sij *de ké dō rā té gē yā Kóṣbē n tógésí i ngáy ō, ā ī-rāāi yáa gē n ni ədasí kadē ī-rāāi ní ō, ōōi tan ō ní, ī-bōkəni tōy.

²¹Siŋ kósə ngé kəla yā Kóṣṣbē n ā ī-rāāi yáa malang n kemən gey ní, ī-bōkəniī tōy.

²²Siŋ malang n Kóṣṣbē rāāsí ní, ká ī-ndiī kem bē kọọ yān té i loo ké rá té gēgē anī, ī-bōkəniī tōy. Dā rōm, ī-bōkə Kóṣṣbē tōy.

PSA 104

m-bōkə Nébā ké nge kəndā yáa gē tōy

¹Dā rōm, ī-bōkə Kóṣṣbē tōy! Kóṣṣbē Nébā yām, ī i de ké bo ngáy! Ī éla loo ké ndálē pipir ō unjē kow ō kúbē té rōí té.

²Ī-bír rōí kə loo kunjú tītē loo bír rō kə kúbūú beē. Ī ī-teē kem dō rā tītē loo teē kem tandā beé.

³Kóṣṣbē tэндā kújə yān gē dō naā té dō mañ ké dōó gē té. Rāā kiī mañ gē i púsə sénda yān gē té. Ndi i dō bōgē nél té n a njērañ ní.

⁴Ni-rāā nél i ngōmbang kəla yān té ō, rāā ta ndo hor i *de ké bo yān gē té ō.

⁵Ni-əndā dō nang i dō gir gisən gē té, adē dō nang a yéy al i ké báté gē té.

⁶Ī ūtē gidə dō nang kə bā boó tītē ké i kə kúbūú beē. Mañ ké tū té gē iñ báté ugēñ dō mbaī bo gē té dōó.

⁷Ójə rāādé yáa ké tōr anī niñ ayñ naā. Oōñ kōō mañ yāi n ndang ní anī bōl rāādé adē ayñ naā.

⁸Niñ alēñ kə dō mbaī gē té ō, risən kə wól loo gē té ō, aŵñ báté ugēñ loo n ójédé kadē ugēñ tū té ní té.

⁹Ī éja nja loo ādédé kadē mānēñ dō alé. Niñ a télēñ yā reē taā loo dō nang té tō alé.

¹⁰Ni-rāā adē mañ ké əba nang té nūgé aŵ kum wól loo té, mañ ní tētē rōn kə mbōō mbaī gēé.

¹¹Dā ké bembeé gē malang asən reē kəy, kərō ké bembeé gē ayñ adē tōl kəndā n rāādé ní.

¹²Yeī ké dōó gē rāāñ bē kadə té ō, bōōñ rōdē kem mbī kāgē ké əga ku gē té a nōōñneé ō.

¹³Kóṣṣbē, ī ī-ndi dōó dō rā té ī-rāāñ adē mañ edə dō mbaī bo gē té. Dō nang əsa tətōí ndāñ.

¹⁴Ī n i nge rāā kadē mu əba tām yā yáa kuī gē té ō, nge rāā kadē kōō ndōr de gē əba ō ní. Yáa kəsa yādé teē i dō nang té.

¹⁵Kasə *nduú rāā adē rō de gē nēldé ō, rāā adē ta kumdé ndálē tōy yibə ké ndum ō, yáa kəsa tél adédé tógə ō.

¹⁶Kāgē gē yā Kóṣṣbē ō, kāgē sédər ké Liban té gē n Kóṣṣbē əndādé ní ō, əngeñ mañ adē asədé.

- 17 Ngán yeĭ gē rāān bē i dɔdɔ gē té ō, kóndéla rāā bē i dɔ kāgē sipəres té ō.
- 18 Bəyā kōr gē a njērān i dɔ mbaĭ bo ké ngāl ngáy gē té ō, dā damāa gē a bōōn rōdɔ i mbɔō mbaĭ gē té ō.
- 19 Kóōbē rāā nāā yā kɔjəń ndō rāā rōnel gē ō, rāā mbang n geĭ kum mbang kudən majə ní ō.
- 20 Ni-əndā loo ké risə til, adē i loo ké ndōó. Anī dā malang ké kem ku kāgē gē té ĭi a njērān.
- 21 Ngán bɔl gē nōōn gō dā yādɔ ké kadē əsań té, niń dəjeń Nóbā yāa kəsa yādɔ.
- 22 Dan n mbang əba anī tél aŵn gogé loo todé gē té ō,
- 23 deē ndul teē aŵ ta kəla yān té, aŵ rāā kəla ndɔr yān gē báté loo tībə dən té ō.
- 24 Kóōbē, kəla rāāi gē i ngáy! ĭ ĭ-rāādɔ malang i kə kum kedēé, yāa gē n əndādɔ ní taān loo dɔ nang té malang.
- 25 Áaā, bā bo ni bo ō, laa ngáy ō, kə loo gē té. Kutə dā ké dūú gē ō, ké bo gē ō n a njērān kum té ní i ké dum tɔda.
- 26 Too bo gē njērān dɔ té aŵn ō téləń ō. Dā mań n ĭ-rāān yā kógē naā seneé á rīn na i Lebīatan ní, njērā kum té aŵ ō tél ō.
- 27 Niń malang əndān kemdɔ dɔi té, kadē ādədɔ yāa kəsa kə kum mbangneé.
- 28 ĭ ādədɔ anī niń taān. ĭ-teē jīi anī niń əsań yāa ndānəń.
- 29 ĭ-tūr gidii kōó tadɔ té anī bōl rāādɔ ngáy.
- Ōr koō yāi ké kemdɔ té kōó anī oyń mak ō, téləń bumbəru gogé ō.
- 30 ĭ əla koōi kemdɔ té bá anī ndiń kə kumdɔ ō, dɔ nang tél ké kijə ō.
- 31 Kóōbē, ādē *kəsə gɔn yāi to ngándáng, ĭ-rāā rōnel kəla gē n ĭ-rāā ní!
- 32 ĭ áa dɔ nang anī ni ndebə. Ódə mbaĭ bo gē kə ta ngōn jīi anī, əbań sa luk luk.
- 33 m-ndigə kənī pā kə rīi kə dɔ ndō gē malang n m-ndiń kə kumń ní. Nóbā yām, m-ā m-bōkī tōy dan n m-ndi kə kumń ní.
- 34 Kóōbē, ādē pā tɔda yām nel kemii ō, ādē rōm neləń dɔi té ō.
- 35 Ādē ngé rāā majal gē gətóon kōó dɔ nang té ō, ādē ngé kem ndul gē ndiń kə kumdɔ tɔ al ō! Dā rōm, ĭ-bōk kóōbē tōy! *Aleluya!

PSA 105

Nóbā ra dɔ ndūn té

(K.1-15: Áaĭ 1 Yáa 16.8-22)

- 1 Ósiĭ gɔn Kóōbē, ĭ-bārī rīn kə ndū boó.

Ēnī gotə yáá ké to bōl gē ní ni-rāā ní dan gír de gē té ādē oōñ.

²Ēnī pā ō, éndaī yáá ké bār gōsē gē ō tām yān té.

Ēnī gotə yáá ké yāā gē malang ní ni-rāā ní.

³Sīī ngé sāā Kóṓbē gē, óriī ta rōsí tām yā rīn ké *tál té, ādī rōsí nēlsí.

⁴Ī-sāāī Kóṓbē ō, tógən ō, ī-sāāī kadē ī-ndiī ta kumən té ngándáńg.

⁵⁻⁶Sīī ngán kaa nge kəla yān Abəraham gē, sīī ngán Jakob gē ní ni gērāsí ní, ādē əga kemsí dɔ yáá ké yāā gē ō, ké to bōl gē ō ní ni-rāā té ní ō, dɔ sarya gē ní ni-gāńg té ō ní.

⁷I ni n i Kóṓbē Nəbā yājí ké nge kɔɔ bē dɔ dɔ nang té malang ní.

⁸Əga kemən dɔ *madē naā yān té ngándáńg. I najē ké tām yā de gē té ō, ngándé gē té ō, ngán kaadé gē té ō, báté ugēń dɔ ngán kaadé gē ké nge kɔ dūbú té.

⁹Əga kemən dɔ *madē naā ní ni-əhɔ kə Abəraham, á ni túbē njan adē Isaak ɔjənné kadē i madē naā ké rōkum ní.

¹⁰Ni-rāā adē tél i yáá ké ndang kadē yā rāā tām yā Jakob té ō, i *madē naā ké a to ngándáńg tām yā *Israel té ō,

¹¹dan ní ni-əda na: M-ādī dɔ nang ké Kanaan ní i núsə dɔ nang ké gāńg kadəsí kə ngánsí gē ō, ngán kaasí gē ō, kadē i yáá kənge yāsí ní!

¹²Dan ngeé ní noō té ni, kutədé i ngáy alé. I ngé nam bē gē ké niñ i séy beē ngóy.

¹³Niñ awñ ō téləñ ō kə dan nápar de ké rang gē té. Niñ iñ bē kɔɔ kərəy té awñ ké noō té.

¹⁴Banī Nəbā əyɔ deē kógəńm adē rāādé yáá ké majal alé. Ənda mbańg gē najē yādé té.

¹⁵Əda de gē na: Ī-lōōī kɔdə rō ngé gē ní m-úr *yibə dɔdé té ní, Ī-lōōī rāā *ngé koō ta yāń gē yáá ké majal!

¹⁶Ni-rāā adē bō əsō kem bēé, rāā adē yáá kəsa gətóo.

¹⁷Əla deē kógəńm kété nodé té, i Jəjep ní igəñ seneé adē ni i bəlo ní.

¹⁸Əniñ káńgəlá njan té, əniñ súl míndən té.

¹⁹Najē yā Kóṓbē nāān báté adē yáá ní ni-əda kété ní udə gír ké rō té.

²⁰Mbańg əda kadē ɔrñəñ dəngáyá, nge kɔɔ bē dɔ gír de gē té adē tútə əyənəñ dɔɔ.

²¹Ba əndān dɔ de gē ké kem kújə yān té ō, dɔ yáá kənge yān gē té malang ō,

²²kadē ɔjə de ké bo gē loo koō tan ō, kadē ndóō *kum kɔɔ gē kum kedē ō.

²³Gō té anī *Israel reē dɔ nang ké Ejiptə té, Jakob ndótə bē aw dɔ nang yā Kam té.

- 24 Nébā rāā adē gír deē yān gē rosēñ loo lāv ngáȳ ō, rāā adē tógédé i ngáȳ tɔȳ yā madē baḡádé gē ō.
- 25 Ni tūr kem de ké Ejiptə gē, rāā adē niñ imēñ gír deē yān gē ō, rāā adē niñ rāāñ ngé kəla yān gē gōté ál ō.
- 26 Loo n̄ noō té ni-əla nge kəla yān Moijə ō, *Aarɔ n̄ ni gērān ní ō.
- 27 Najə tadé rāā yáá ké yā kəjəñ kum yáa gē dɔ nang ké Ejiptə té. Niñ rāāñ yáá ké yáa gē n̄ Nébā ədadé ní dɔ nang yā Kam té.
- 28 Nébā əñi til loo té anī loo risə til nding ō, deē kógəñ tósə gātə najə yān ál ō.
- 29 Ni-rāā mañ adē tél mósə ō, rāā adē kānjə ké kum té gē oyñ ō.
- 30 Karə gē tañ loo kem bēé, awñ báté túdēñ kə kem kújə gē yā mbañg té gēgē.
- 31 Nébā əda najə, anī kóng mba gē ō yíl gē ō reēñ dɔ nang yādé té malang.
- 32 Ni-rāā adē kōsə edə dɔdɔ té kum gotə mañ ō, rāā adē məyā mañ əla hor dɔ bē yādé té ō.
- 33 Nujə kəgə nduú yādé gē ō, kəgə kótə yādé gē ō, tətə kəgə gē ké gō nang yādé té ō.
- 34 Nébā əda najə ké rang báȳ tɔ anī yim̄ gē ō, gír taw̄ ké tayā tayā gē ké duñ tédádé gē ō teē reēñ.
- 35 Niñ əsañ mu malang ké kem bēé ō, əsañ yáa malang ké teē dɔ nang té ō.
- 36 Nébā təl ngán hágə gē malang ké kem bē yādé té kōɔ, adē i ngáñdɔ gē n̄ iñ̄ kə nang té á ojəñ ní.
- 37 Gō té anī teē kə deē yān gēé kōɔ, niñ ətōñ gində arjāa ō lór ō. Deē kógəñ ké dan gír bē yān gē té ké njan əhɔ dɔ nang ál gətóo.
- 38 De ké Ejiptə gē rāāñ rōneñ teédé kōɔ, tɔdɔ bōl rāādé ngáȳ.
- 39 Ni utə dɔdɔ kə kil̄ maná ō, adədé hor kógəñ adə ḡāñneé loo ndɔɔ ō.
- 40 Dəjəñ dā anī adədé kerwey gē, adədé yáa kəsa ké dɔ rə té adə əsa ndāññ.
- 41 Ni njar mbañ anī mañ teē tū té, nūgə kem dəla loo té tītə bā beé.
- 42 Əga kemən dɔ míndən ké *tál n̄ əñi adə nge kəla yān Abərahān té ní.
- 43 Ni-adə gír deē yān gē teēñ i kə rōneñ ké ngáȳ. Ngé gē n̄ ni gērādé ní əgañ i kɔr rōneñ n teēñneé ní.
- 44 Adədé dɔ nang yā nápar de ké rang gē. Niñ-teēñ dɔɔ kə tətō de ké rang gē n̄ rāāñ kəla ní,
- 45 yā kadə niñ-ngōmēñneé yáa gē n̄ ni ndang kadə yā rāā ní ō, əndāñneé kumdé gír *ndū najə yān gē té ō. *Aleluya!

PSA 106

Ndi sew al yā ngán Israel gē ō kem majə yā Nébā ō

(K. 1,47-48: Áa 1 Yáa 16.34-36)

- 1*** Aleluya! Ósi gən Kóṣbē, tɔdɔ ni i nge kem ndaa ō, kem majə yān a to ngándáing ō.
- 2** I náā n asə kɔjə gotə yáa kə bo gē n Kóṣbē rāā ní ō, asə tōy Kóṣbē kə loo gē tá malang kadə de gē oōn ō ní?
- 3** Rōne i kə ngé gē n ngōmēn *ndū najə yā Nébā ní ō, kə ngé gē n rāān yáa kə gōtə kə kum mbang gē malang ní ō.
- 4** Kóṣbē, loo n ā ī-rāā kem majə kə gír deē yāi gēē anī, ī-gír dɔm tá! Dan n ā ájə gír deē yāi gē anī, áa gōm.
- 5** Ādē m-áa rōne yā ngé gē n ī-gērād ní ō, m-rāā walya rōne yā gír deē yāi gē ō, ādē m-ór ta rōm naā tá kə ngé gē n əngeñ yáa yāi ní ō.
- 6** Jə-rāā majal tītə yā kaají gē, jə-tō róbə gōi tá kōs adə najə i dɔjí tá.
- 7** Kété dan n kaají gē ndiñ Ejiptə tá ní, niñ gerēn kum yáa kə yāā gē yā Kóṣbē alé. Kem majə n ni-rāā sedə nja ngáy ní dɔdə ndígənal kōs. Niñ mbātəñ najə taí tá kadə bā bo tá, bā tēbā gē tá.
- 8** Ba ni ajədə tām yā rīn tá, ajədə i yā kɔjəñ tógən.
- 9** Ndáing bā tēbā gē, anī bā iī kə ta jī gē tá noō. Gō tá anī rāā adə njērāñ kem kār bā tá tītə loo njērā kem dəla loo tá beē.
- 10** Ni ajədə jī ngé kiṁdə gē tá, ni-taādə jī madə baād gē tá.
- 11** Mañ un dɔ madə baād gē kōs, deē kógəṁ dandə tá kə teē gətóo.
- 12** Loo n noō tá niñ taāñ kem najə kōr Nébā adə tōynəñ kə pāā.
- 13** Dɔdə ndígənal yáa rāān gē lāv ngáy kōs, ngóōn yā kaa kə a sāā i rāā rí kə rang wa alé.
- 14** Niñ ndəngāñ yáa kəsa, nāāñ Nébā kem dəla loo tá.
- 15** Ni-adədə yáa n dəjeñ ní. Niñ əsa ndānəñ adə ngurən gāng dɔdə tá látə látə.
- 16** Niñ əndāñ Mojə nii ō, *Aar n ɔrəñ kamən tām yā Kóṣbē tá ní əndanəñ nii ō kem gérgereé.
- 17** Loo n noō tá dɔ nang teē tan ur Datan, ni ɔr tan dɔ de gē yā Abiram tá.
- 18** Hor kógəṁ o bütə deē yādə gē, ta ndɔ hor kógəṁ o ngé kem ndul gē n toō.
- 19** Dan n niñ i mba Horeb tá ní, nōñ yáa rāāñ dúl mañg tá. Ósəñ nodə nang tá no gində tá.

- 20 Nébā ní i kəsə gən yādé ní niñ mbélēñ gírən kə yáá kə rāā kadē to tītē mañg ní i dā kə a əsa mu ní!
- 21 Dɔdɔ ndígənal Nébā kə nge kajədɔ ní rāā yáá kə bo gə kété dɔ nang kə Ejiptə tá ō,
- 22 rāā yáá kə yāā gə dɔ nang yā Kam tá ō, rāā yáá kə to bōl gə bā tēbā gə tá ō ní.
- 23 Ni gey tīldé kɔ́ malang, banī Moijə ní ni gērān kété ní ra non té əhɔn dɔ té. Wōñg yān ní i wōñg kə a nujə loo ní, Moijə tūr ta dɔ de gə tá kɔ́.
- 24 Niñ-kídēñ bē kə majə ngáy, taāñ kem najə yān alé.
- 25 Tāmēñ kə kem kújə tandā yādé gə tá ō, oōñ ta Kóɔbē al ō.
- 26 Loo ní noō tá Kóɔbē əla jīn kə dɔ́ túbəñ njan yā kəyadé kadē oyñ kem dəla loo tá ō,
- 27 yā tēndā tī ngáńdɔ́ gəgə, ngán kaadé gəgə kə loo gə tá ō, yā kəyadé kadē oyñ bē nápar de kə rang gēé ō.
- 28 Niñ əlan dɔdɔ́ gír besə *Baal kə Peor tá ō, əsañ dā kə tuñ kadē ngé koy gə ō.
- 29 Yáá rāādɔ́ ɔ́r wur Kóɔbē, adə yáá kə tōr əsə dɔdɔ́ tá.
- 30 Anī Pinas ij ra dɔ́, gāñg sarya kə mbɔmbóú Nébā tá kə de gēé, báa gír yáá kə tōr ní gāñg.
- 31 Kóɔbē ndigə yáá kə góté ní ni-rāā ní yā kadē to ngándáńg kə dɔ bāl gə bāl gə.
- 32 Niñ rāāñ adə wōñg rāā Nébā ta mañ kə Meriba tá ō, rāāñ adə yáá kə to kum kay al rāā Moijə najə yādé tá ō.
- 33 Rāāñ Moijə adə wōñg rāāñ, adə ɔ́r najə kanjə gír yáá.
- 34 Rāāñ adə Kanaan gə gətóon kɔ́ tītē ní Kóɔbē ədañ ní alé.
- 35 Təlan rɔ́dɔ́ dan ngé rāā besə gə tá, ndóon yáá rāādɔ́ gə.
- 36 Dan ní rāāñ besə yádé gə tītē ní toō ní, əsōñ i kum gūmbə ní əyāñ nodé té ní.
- 37 Təlēñ ngán kemdɔ́ kə dəngam gə ō, kə dəyá gə ō, ba tuñ adēñ nébā kə rɔ́kum al gə.
- 38 Bókəñ mósə de kə kanjə najə dɔdɔ́ tá gə nang té, adə i mósə ngáńdɔ́ kə dəngam gə ō kə dəyá gə ō ní niñ təlēñ ba tuñ adēñ nébā gə yā Kanaan gə ní. Mósé ní ɔ́y nang té ní rāā adə yáá kə majal tákə bē.
- 39 Təlēñ de kə majal tákədɔ́ gə kə gə kəla rāādɔ́ gə ō, télēñ ájəba gə kə gə yáá rāādɔ́ gə ō.
- 40 Wōñg rāā Kóɔbē ngáy dɔ́ gír deə yān gə tá. Ngé gə ní i yáá halan gə ní ni kidədɔ́ kɔ́,

- 41 ɛladé kem jī nápar de ké rang gē té, adē madē kōldé gē ɔɔñ bē dɔdɛ té.
- 42 Madē baǻǻdé gē rāāñ kumdé ndoō té ɔ, ɛlañ rōsɔl dɔdɛ té ɔ.
- 43 Kóǻbē gāng dɔdɛ nja ngáy, banī niñ nɔyñ kē loo mbáté najē té ɔ, kē loo rāā yáá ké gōté al té kē nodé té ɔ.
- 44 Kóǻbē oō nōódé ɔ, ǻǻ kadē wur kɔl ɛsō dɔdɛ té ɔ.
- 45 Ɖga kemən dɔ *madē naā n ni-ɛhɔ sedé ní té, anī lōō gir yáá n sāā rāā ní té, sɔñ kem majē yān ké ngáy.
- 46 Ni-rāā adē kum ngé kəhɔdɛ bəlo té gē malang ɔɔdɛ tām yādɛ té.
- 47 Kóǻbē Nábā yājí, ájójí, ɔsə njají kē naā té dan nápar de ké rang gē té. Loo n noō té j-a jə-tōyī anī, j-a j-ɛda rīí ké *tál, j-a j-ǻǻ yáá ta kum naā té tām kɔsə ké j-ɔsə ɔñíí té.
- 48 Ādē de gē bōkəñ Kóǻbē n i Nábā yā *Israel ní tōy! Ī-tōyiñ kə kum mbang gē malang! Anī ngán Israel gē malang a ɛdañ na: *Adē i tītē n noō! *Aleluya!

PSA 107

Makətūbē Pā gē ké nge kɔ mí

(Pā 107-150)

Bōkəñ Nábā ké nge gāng dɔ deē tōy

- 1 Ɔsiī ɔɔñ Kóǻbē tām ni i nge kem ndaa, tɔdɔ ni-rāā kem majē ngándáing.
- 2 Majē kadē ngé gē n Kóǻbē rōō dɔdɛ té ɔ, ngé gē n ni-taādɛ jī madē kōldé gē té ɔ,
- 3 ni ɔydɛ kə dɔ bē gē malang ɔ, ɔj sedé gir bē té ɔ no bē té ɔ, dām mbór bē ké kɔɔ té ɔ, bā bo té ɔ, ba káñdɛ naā té ní, ɛdañ najē n toō kē nja naā té.
- 4 Ngé kéréy gē ndɔmən kem loo gē ké deē ɔtɔo tū té té, dɔ róbé ké mángá té, kanjē kənge bē ké deē ndi tū té.
- 5 Bō rāādɛ ɔ, kəndā mañ rāādɛ ɔ, tɔgédɛ ɔtɔo ɔ.
- 6 Niñ nōōñ kē dɔ Kóǻbē té dan n wur kɔl ɛsōñ dɔdɛ ní té, anī ni-ɔrdɛ kōó kem sōl yādɛ gē té.
- 7 Ni-rāā adē unəñ róbé ké aŵ sómūú dɔ bē ké de gē ndiñ kemeé té.
- 8 Ādē niñ ɔsəñ ɔɔñ Kóǻbē tām kem majē yān té ɔ, najē yáá ké yāā gē n ni-rāā tām yā deē ndul gē té ní ɔ.
- 9 Tɔdɔ ngé gē n míndédɛ tutə kákérá kákérá ní, ni-adédɛ mañ adē ǻyñ. Ngé gē n bō asédɛ nák ní, ni-adédɛ yáá kəsa adē ɛsa ndānən ɔ.
- 10 Ngé kéréy gē ndiñ i kum til té kem jī yo té, niñ i dan kum kɔɔ té ɔ, túñndɛ i kə kəlá gindíí ɔ.

- 11Tɔdɔ niñ mbātəñ rāā yáá n Nébā ɔsə kə de gēé ta rāā ní, kídəñ yáá n Nébā kə dɔ́ sɔ́y ngáy sāā rāā ní.
- 12Ni-tetə dɔ́dɔ́ i kə yáá kə tɔ́r kə adə rāādé. Tógédé gətóo ɔ, de kə yā rāā sedé gətóo ɔ.
- 13Niñ nōñ kə dɔ́ Kóɔbē té dan n yáá tɔ́yñ dɔ́dɔ́ ní, anī ni-ɔ́rdé kɔ́ kem sōl̄ yādé gə́ té.
- 14Ni teē sedé kɔ́ kum til té ɔ, taādé jī yo té ɔ, gáŋg kəlá gə́ n túŋñnéédé ní kɔ́ ɔ.
- 15Ādə niñ ɔsəñ gɔ́n Kóɔbē tām kem majə yān té ɔ, najə yáá kə yāā gə́ n ni-rāā tām yā deē ndul gə́ té ní ɔ.
- 16Tɔdɔ́ ni tétə ta róbə gə́ kə rāāñ kə gində nēngá kasaá gə́ ɔ, tétə gində gə́ n rákəñnéé ta róbə gə́ ní kɔ́ ɔ.
- 17Hál ngé kórɛ́y gə́ əla mbóo dɔ́dɔ́ té, yáá rāādé kə majal̄ rāā kumdé ndoó té.
- 18adə yáá kəsa tél i yáá kə to yɛr ta kumdé té ɔ, njadé i kə ta bāá té ɔ.
- 19Niñ nōñ kə dɔ́ Kóɔbē té dan n wur kɔ́l əsɔ́n dɔ́dɔ́ ní té, anī ni-ɔ́rdé kɔ́ kem sōl̄ yādé gə́ té.
- 20Ni-ɔ́r najə adə rɔ́dɔ́ ngaŋg ɔ, taādé jī yo té ɔ.
- 21Ādə niñ ɔsəñ gɔ́n Kóɔbē tām kem majə yān té ɔ, najə yáá kə yāā gə́ n ni-rāā tām yā deē ndul gə́ té ní ɔ.
- 22Ādə ndějəñ Nébā *yáá tuñ gə́ kə yā bókəñnéé tɔ́y ɔ, əññ gotə kəla rāān gə́ kə kɔ́r rɔ́neléé ɔ.
- 23Ngé kórɛ́y gə́ aŋñ dɔ́ bā bo té kə to bo gēé, a rāāñ kəla yādé i dɔ́ mañ kə bo ngáy gə́ té.
- 24Aaŋ kəla rāā Kóɔbē ɔ, aaŋ yáá kə yāā gə́ n ni-rāā dɔ́ bā bo té ní ɔ.
- 25Kóɔbē əda najə tan kógə́m anī nəl̄ balway əla, nəl̄ ní rāā adə bəngál mañ j̄j̄ kə dɔ́ kə dɔ́.
- 26Un to aŋñ kə dɔ́ ɔ, téləñ kə nang té ɔ. Wur de gə́ rāādé tītə kə yā tɔ́ldé beē.
- 27Nodé j̄j̄dɔ́ ɔ b̄j̄ñ ɔ, tītə ngé kasə rāā gə́ beé. Kum kedə yādé gə́ malang teédé yáá té alé.
- 28Niñ nōñ kə dɔ́ Kóɔbē té dan n wur kɔ́l əsɔ́n dɔ́dɔ́ ní té, anī ni-ɔ́rdé kɔ́ kem sōl̄ yādé gə́ té.
- 29Kóɔbē rāā adə nəl̄ balway n əla ní dəba ɔ, bəngál mañ gə́ tél toñ jəke ɔ.
- 30Niñ rāāñ rɔ́nel̄ tām loo n tél to jəke ní ɔ, Nébā ɔrdé ta róbə aŋ sedé kum kə́ n geyñ kaw̄ tū té ní té ɔ.

- 31 Ādē ɔsəñ ɔn Kóɔbē tām kem majə yān té ō, najə yáá ké yáa gē ní ni-rāa tām yā deē ndul gē té ní ō.
- 32 Ādē ɔsəñ ɔnən dan deē yān gē ní kánēñ naā té ní ō, bōkənən tōy loo kán naā yā *kum kɔɔ gē té ō!
- 33 I ni n i nge rāa kadē bā gē téləñ dəla loo ō, ta kəba mañ gē téləñ loo ké kəndā mañ a rāa de gē tū té ō ní.
- 34 I ni n i nge rāa kadē dɔ nang ké teē yáa tél dɔ nang ké teē yáa al, ɔɔñ kem ndul yā de gē ké ndiñ tū té ní.
- 35 Ni asə rāa kadē dəla loo tél gár mañ ō, asə rāa kadē loo ké kəsāá tél kəba mañ ō.
- 36 Ni-rāa adē ngé bō gē ndiñ loo ní noō té, niñ rāañ bē ndiñneé.
- 37 Niñ dubēñ yáa kem ndɔr yádé gē té ō, əhɔñ kágē nduú gē ō, tējāñ kanēñ gē ō.
- 38 Kóɔbē rāa majə sedé, adē ojəñ naā ngáy ō, rāa adē yáa kul yádé gē tél nɔyñ i séy beē njék njék al ō.
- 39 Gō té anī niñ téləñ kə nang té ō, tógədə gətóo ō, ɔɔñ yáa gē ní niñ nalēñ ní ō, yáa ké to kum kay al ní əsō dɔdɔ té ní ō, yáa ké tōr ō.
- 40 Kóɔbē rāa adē de gē kídēñ de ké bo gē ō, əyadé adē dáyñ kem dəla loo ké róba gətóo tū té té ō.
- 41 Banī ni un nge rō tō ndoō kɔɔ kum ndoō ké ngáy al naā té ō, rāa adē gir kojə gē ojəñ naā ngáy tītə bütə yáa kul gē ō.
- 42 De ké sūmūú gē ɔñ yáa gē ní toō malang anī rāañ rōneŋ ō, ngé rāa yáa ké majal gē malang ndiñ kə tadé ké mbóo ō.
- 43 De ké nge kum kedə a əndā kumən gir yáa gē ní noō té malang ō, a geñ kem majə yā Kóɔbē ō.

PSA 108

m-gey ndól ta gir loo dɔ bī té

(K. 2-6: Ǻaŋ Pā 57.8-12; K. 7-14: Ǻaŋ Pā 60.7-14)

- 1 Pā. I pā yā Dabid.
- 2 m-sōl alé, Nébā yām, m-sōl alé, m-ā m-ənī pā yā kɔsəñ ɔnií.
- 3 Kənde ké kəlān i ngáy ō, ké kəlān i ngáy al ō, ī-ndólī dɔ bī té, m-ā m-ndól ta gir loo dɔ bī té.
- 4 Kóɔbē, m-ā m-rāaī kəra dan gir de gē té, m-ā m-ənī pā yā kadī dan nápar de gē té.
- 5 Tɔdɔ kem majə yáí bo tōy dɔ rā ō, najə yáí ké rōkum aŋ báté ugē rō kiŋ mañ gē té ō.

- ⁶Néba, íi i-ra do rói té do do rá té! Adē *kəsə gən yāi taā loo do nang té malang!
- ⁷Yā kadē kó tár yāi gē télēneé de gē ké gāngēn do do kōó ní, ájéjé kə jī koi o, ī-ndigə bār yām o.
- ⁸Néba ɔr najē kem kújé ké tál yān té əda na: I mā n m-tetə rōō ní! M-ā m-kēgə bē ké Sisem naā té, m-ā m-gāng wól loo ké Sukot naā té gir loo ngáy.
- ⁹Galaad i yām o Manase i yām o. *Epəraim i jākā gindē ké do do té o, *Juda i kāgə koo bē yām o.
- ¹⁰Moab i səmbē ndogə mañ yām. m-bōké sākērā yām do Edom té do do ni i yāa yām. M-úr kól rōō do do nang yā Pilistin gē té.
- ¹¹I náā n a aw seím kem bē ké ngañg té ní? I náā n a aw seím báté yā kugə seím do nang ké Edom té ní?
- ¹²I ī Néba ní ī-mbātájé kōó ní ngóy al a? I ī Néba ní ī-teē kə ngé rōō yājí gēé to al ní ngóy al a?
- ¹³ī-rāā sejí adē jə-rōón madē baājí, do do kadē deē ndul dii deē madən i gól loo karí.
- ¹⁴Ré Néba i sejí anī, j-a jə-tetə rōō. Do do i ni n a tábā ngé rōójé gē kə njaneé ní.

PSA 109

De ké əndāñ najē do do té bār Néba kadē rāā seneé

- ¹Pā ké kem makətübē pā yā ngār yā gōsə pā gē té. I pā yā Dabid. Néba, ī n m-ā m-bōkí tōy ní, ī-lōō ndi taí mbóo.
- ²Do do ngé ta majal ké ngé soř gē tētēñ najē do do té. Niñ ɔrēñ najē ké soř gē seím.
- ³Najē yādé ké ɔjə kadē niñ imēmēñ gir gidəm o, niñ əñimēñ rōō kanjə kumən o.
- ⁴Niñ əndāñ najē do do té tām rāā ní m-rāā do do ké ní, banī mā yām i ndōy Néba.
- ⁵Niñ rāāmēñ yāa ké majal kum gotə majə ní m-rāā sedé ní. Niñ imēmēñ tām rāā ní m-rāā do do ké ní.
- ⁶Niñ ədañ do do té na: Ójə do nge kəndā najē do de gē té kógēm ké kadē əndā najē do do té, i nge kem ndul ké kadē ra do jī kōn té.
- ⁷Adē ta tōl ta sarya yān té báa najē əhən o, adē ndōy yān tél yāa ké majal o!
- ⁸Adē gāngēñ ta ndōn gē kōó o, adē de ké rang un ta kəla yān gotən té o.
- ⁹Adē ngánən gē awñ hal o, adē nēyán tél dəyá ké ngaa koy o!
- ¹⁰Adē ngánən gē télēñ ngé dáy do do gē o, ngé gəde yāa gē o, adē gədeñ yāa say rō bē yādé ké nujə sák sák kōó té!

- 11 Ādē nge kārān kógēm̄ əhɔ yáá yān malang ta kārā té, ādē tērā gē taān yáá kenge yān gē dɔ gúú t́!
- 12 Ādē deē rāā kem majə seneé al̄ ō, ādē deē ɟ kum tō ndoō yā ngánən gē n̄ a w̄n hal gotən té ní al̄ ō!
- 13 Ādē t̄l̄n̄ ngánən gē ō, ngán kaan gē ō, k̄ó malang. De ké gogé gē n̄ a ojəndé ní, ādē r̄n̄ gətóo dandé t́!
- 14 Ādē tél terēn̄ kem K̄óḃē dɔ yáá ké ḡt́ al̄ n̄ kaan gē rāān̄ té ní ō, ādē yáá k̄er̄ȳ ɔ̄r̄ majal̄ yā k̄oɔn̄ k̄ó al̄ ō!
- 15 Ādē əga kem K̄óḃē dɔ té ngándáŋḡ ō, ādē ni-rāā adē r̄i de gē n̄ noō gətóo kem b̄éé ō!
- 16 T̄d̄ɔ usə deē ngeé n̄ toō dɔ rāā kem ndaa té alé, ni-rāā nge ndoō ké r̄n̄ tō ndoō ngáȳ ḡt́ alé, ni əndan adē asə yon.
- 17 Nelēn̄ nd̄l̄ deē ngáȳ, beé ní ādē nd̄l̄ reē dɔn̄ té ō! Ni ndigə t̄r̄ tan dɔ deē té alé, beé ní ādē deē t̄r̄ tan dɔn̄ té al̄ ō!
- 18 Ni-əla nd̄l̄ k̄ub̄ə té r̄n̄ té ní, ādē nd̄l̄ əla loo kemən̄ té t̄t̄ə mañ beé ō, taā loo j̄n̄ gē té k̄ə njan̄ gē té t̄t̄ə yib̄ə beé ō!
- 19 Ādē nd̄l̄ i k̄ub̄ə n̄ a b̄írən̄ r̄n̄ ní ō, i ndār̄ n̄ a əhɔn̄ b̄ōd̄ən̄ ngándáŋḡ ní ō!
- 20 Ba ngé kəndā najə dɔm̄ té t̄t̄ə n̄ noō gē ō, ngé tédā najə ké majal̄ dɔm̄ té t̄t̄ə n̄ noō gē ō ní, K̄óḃē a əgādé kārā i t̄t̄ə n̄ noō!
- 21 Banī ĭ K̄óḃē Nóbā yām̄, ĭ-rāā yáá tām̄ yām̄ té, najə yā r̄íí té, tām̄ kem majə yāi i ngáȳ. ĭ-gānḡ dɔm̄!
- 22 Ndoō rāām̄ ō, r̄m̄ tō ndoō ō, adē dan wurəm̄ ənge do.
- 23 M-āw̄ k̄ə nom̄ té t̄t̄ə nd̄l̄ k̄aḡə ké ta j̄i loo s̄l̄ té beē. Nḡd̄ēm̄n̄ t̄t̄ə loo nḡd̄ə gaw̄ beē.
- 24 m̄-*ndi b̄ō tām̄ yā Nóbā té nja i ngáȳ adē njam̄ s̄l̄ yélélé ō, yibəm̄ gətóo adē i k̄əngām̄ tá kakəla ō.
- 25 m̄-tél i kūr̄ k̄əḡō yādé, niñ ɟm̄n̄ anī wélēn̄ dɔd̄é.
- 26 K̄óḃē Nóbā yām̄, ĭ-d̄īm̄! Ájəm̄ tām̄ ĭ i de ké nge kem majə.
- 27 K̄óḃē, ādē de gē n̄ noō gerēn̄ kadē i ĭ n̄ ĭ-rāā yáá ní, ādē gerēn̄ kadē i ĭ n̄ ĭ-rāā yáá n̄ noō tām̄ yām̄ té ní.
- 28 Niñ i k̄ə nd̄l̄ó tadé té, banī ĭ ĭ-rāā majə. Niñ ĭñ̄ k̄ə r̄ó, banī r̄ó dé s̄l̄ dé, adē r̄m̄ mā nge kəla yāi nelēm̄.
- 29 Ādē əlañ r̄ó s̄l̄ k̄ub̄ə té r̄ó ngé t̄t̄ə najə dɔm̄ té gē té, ādē selēn̄ r̄ó s̄l̄ yādé dɔd̄é té t̄t̄ə k̄ub̄ə k̄ūl̄ beé!

³⁰M-ā m-ún ndūm kē dɔ́ yā kɔ́sə́n gən Kóɔ́bē ō, m-ā m-tṓyn dan de ká ngá́y gē té ō.

³¹Tɔ́dɔ́ ni-ra dɔ́ jī kɔ́ de ká nge rṓ tṓ ndoó́ té yā kajən jī ngé gā́ng sarya dɔ́n té gē tá.

PSA 110

Mbañg ká nge tuñ yáa

¹Pā yā Dabid. Najḗ n Kóɔ́bē ə́da Kóɔ́bē yā́m ní n toó́: Ī-ndi dɔ́ jī kó́m té ə́dē m-rā́ adē madē baá́i gē télə́n yáa kə́ndā nja yáí.

²Ādḗ Kóɔ́bḗ n ndi *Siyɔ́ ní rā́ adḗ kɔ́ bḗ yáí ə́la gir Jerusalem báté ta kaw̄ say! Óo bḗ dan madḗ baá́i gē tá!

³De ká də́ngam ká gḗ rṓ ngá́y gē aŵ́n gṓi té ndṓ n ɔ́sə́n nja ngé rṓ yáí gē kē naā́ té ní. Dɔ́ mbá ká *tá́l gē tá, balsáa yáí gē a reḗn kē rṓi té, tītē tal ká ta gir loo té beḗ.

⁴Kóɔ́bḗ a tūr ndūn alé, tɔ́dɔ́ túbə́ ə́da na: Ī i *nge tuñ yáa ká njó́m gē tá tītē yā *Melkisedek.

⁵Kóɔ́bḗ i dɔ́ jī kɔ́i té: Ni rḗjḗ mbañg gē ndṓ n wṓng rā́anneé té ní.

⁶Ni-gā́ng sarya dɔ́ nápar de gē tá, loo i niń de gē malang. Ni rḗjḗ dɔ́ de gē kē loo gē tá malang dɔ́ nang tá.

⁷Dan n mbañg i róbó ní, aŵ́ ay mañ ká a nūgá. Dan n ni ay oy anī ɔ́r dɔ́n dɔ́.

PSA 111

Yā terḗn kem de gē dɔ́ yáa ká yáa gē yā Kóɔ́bḗ té

¹*Aleluya! m-ndígə́ bṓkə́ Kóɔ́bḗ tṓy kə́ ngarā́ kemmín malang dan de ká súmū́ gē n kánə́n naā́ té ní.

²Kóɔ́bḗ rā́ yáa ká bo gē! De gē malang n geýn ní ndóón.

³Kə́la rā́n ndólḗ pipir ō, bo to bṓl ngá́y ō, há́l ká gṓtə́ yān to ngándá́ng ō.

⁴Ni ndigə́ kadḗ de gē terḗn kem naā́ dɔ́ yáa ká yáa yān gē tá. Kóɔ́bḗ i nge rā́ kem majə́ ō, i nge kə́a kum tṓ ndoó́ ō.

⁵Ni-adḗ deḗ n bṓl ndílən ní yáa kə́sa. Ə́ga kemən dɔ́ *madḗ naā́ yān té ngándá́ng.

⁶Ni ɔ́jə́ gir deḗ yān gē tógən loo rā́ kə́la té, dan n ni-adədé́ dɔ́ nang yā nápar de ká rang gē ní.

⁷Yáa gē n ni rā́adé́ kə́ jīneé ní, i yáa ká rṓkum gē ō ká gṓtə́ gē ō. Yáa malang n ra kə́ de géé ta rā́ ní i yáa ká rṓkum gē.

⁸A toñ gətóó ngándá́ng. Rā́adé́ i kə́ najḗ ká rṓkum ō kə́ yáa ká súmū́ ō.

⁹Ni-gāng do gir deē yān gē. Ni-adēdē ndūn ké a to ngándáńg do *madē naā yān té. Ni i Nébā ké *tál ō, ké to bōl ngáy ō.

¹⁰Bōl ndíl Kóṣṣbē i ta kəla gir kum kedē. Ngé bōl ndíl Kóṣṣbē gē malang ɔjəñ kə ndágá kadē niñ i de ké ngé geṛ najə gē. Tōy yā Kóṣṣbē to ngándáńg.

PSA 112

Rōneī yā de ké sew gē

¹*Aleluya! Rōneī i kə deē n bōl ndíl Kóṣṣbē ō, nelən kə gō míndən gēé ō ní.

²Gír kaa yān i gir kaa ké tógən i ngáy do nang té, tɔdō Nébā rāa majə kə de ké súmūú gēé malang.

³Yáa kənge ké ngáy ō ké aī naā ō i kem kújə yān té ō, yáa rāan ké gōté to ngándáńg ō.

⁴Loo ké unjə kow kógēm unjə kum til té tām yā de ké súmūú gē té. Ni i de ké súmūú ō, de ké nge rāa kem majə ō, kumən a ɔɔn ō.

⁵Deē rāa i yáa ké majə loo n kumən ɔɔn tām yā deē madən té ō, adən yáa loo tēnā té ō ní. Ni a rāa yáa yān i kə gō róbé ké súmūú báté ta tōl ta té.

⁶Yáa a yéyn al i ké njóm gē té. A əga kem de gē dən té ngándáńg.

⁷Ni bōl najə ké majal alé, kemən sōl yáa kógēm alé, ni-əndā kemən i do Kóṣṣbē té.

⁸Ni-əho wurən ngańg, bōl yáa kógēm al ō, asə kídē madē baān gē ō.

⁹Ni-adē ngé rō tō ndoō gē yáa ngáy. Hál ké gōté yān to ngándáńg, ni-ɔr dən doó kanjə rōsɔl.

¹⁰Nge kem ndul aā anī wōńg rāan ngáy, adē do tan ba jīn ur wak. Ndəngā yā ngé kem ndul gē ní gotə a to i karī.

PSA 113

Kóṣṣbē i nge tūr yáa ké majal gē kōó

¹*Aleluya! Sīi ngé rāa kəla yā Kóṣṣbē gē, i-tōyī, i-tōyī rī Kóṣṣbē.

²Ādē de gē əlan gir rāa Kóṣṣbē kéra ngɔr n toō té ō, báté kə no té ō!

³Ādē de gē tōyñ rī Kóṣṣbē loo n mbang a əba tū té ní té, báté ugəñ loo n mbang a udə tū té ní té!

⁴Kóṣṣbē ɔɔ bē do nápar de gē té malang ō, kəsə gɔn yān i do do rā té doó ō.

⁵I náa n to tītē Kóṣṣbē Nébā yājí ní? Ni-ndi i doó say nú.

⁶Ba əga kumən kə nang té, aān do rā ō do nang ō.

⁷Nge tógə gətóó n̄ əsō nang té ní, ni-tél un udən dɔ́. Ni un nge rō tō ndoō kṓ do b̄u loo té,

⁸yā kaw̄ kəndān kadə de kə bo gə té, kadə de kə bo gə yā gír deē yān gə té.

⁹Ni-əndā dəyá kə kujə kújə ngaawaá, ba rān adə tél kóó ngán gə kə rōn nelən.
*Aleluya!

PSA 114

Dan n̄ Israel teē kṓ Ejiptə té ní

¹Dan n̄ *Israel teē kṓ kem bē kə Ejiptə té ní, dan n̄ gír kojə yā Jakob teē kṓ dan tērā gə té ní,

²do nang yā *Juda tél i loo yān kə *tál ō, do nang yā Israel tél i loo yān ō.

³Bā bo ʔadé anī ʔy kṓ ō, bā Jurde ʔadé anī tél kə gōnéé ō,

⁴mbal̄ bo gə t̄īn bal t̄itē bal batē gə beé ō, ngán mbal̄ gə t̄īn bal t̄itē ngán bəyā gə beé ō.

⁵Bā bo, ʔy i tām rí té? Bā Jurde, i-tél kə gōi i tām rí té?

⁶Mbal̄ bo gə, i-t̄ī bal t̄itē bal batē gə i tām rí té ō, ngán mbal̄ gə, i-t̄ī bal t̄itē ngán bəyā gə i tām rí té ō?

⁷Do nang, i-ndebə ta kum Kóɔbē té, ta kum Nəbā yā Jakob té.

⁸Ni i nge tūr mbal̄ kadə tél dang mañ ō, nge tūr mbal̄ kə ngañg ngáy kadə tél mañ kə a əba nang té ō ní.

PSA 115

I Nəbā kal kógə́m beē ngóy n kɔsə gɔn i yān ní

¹Kɔsə gɔn i yājí alé, Kóɔbē, *kɔsə gɔn i yājí alé, ba i yāi i tām kem majə yāi té ō najə kə rōkum yāi té ō.

²I tām rí té á nápar de gə ədañ na: Nəbā yādé nəkó i rá wa ní?

³Nəbā yājí i do rā té. Yáa malang n̄ ni ndigə rāā ní ni-rāā.

⁴Besə gə yā nápar de gə kə rāā kə gində arjāa gə ō, kə lóró gə ō ní, i de gə n rāāndé kə j̄idé ní.

⁵Tadé to ba ɔrēn najə alé, kumdé to ba ʔān loo alé,

⁶mb̄idé to ba oōn loo alé, kóndé to ba unəñ usə yáa alé.

⁷j̄idé to ba ɔdēn rō yáa alé, njadé to ba njērān alé. Niñ rāān ndūdé adə bār kem kó́dó té séy al bātó.

⁸Adə ngé rāādé gə toñ t̄itédé beē ō, adə ngé kəndā kemdó dɔ́dó té gə malang toñ t̄itédé beē ō!

- ⁹Ngán *Israel gē, ēndāi kemsí dɔ Kóɔbē té! I ni n i nge rāa sedé ō, der yādé ō ní!
- ¹⁰Sii de ké gir kojə yā *Aarɔ té gē, ēndāi kemsí dɔ Kóɔbē té! I ni n i nge rāa sedé ō, der yādé ō ní!
- ¹¹Sii ngé bōl ndíí Kóɔbē gē, ēndāi kemsí dɔ Kóɔbē té! I ni n i nge rāa sedé ō, der yādé ō ní!
- ¹²Əga kem Kóɔbē dɔjí té, ni a rāa majə, a rāa majə kə gir bē gē yā *Israel ō, kə de ké gir kojə yā Aarɔ té gē ō,
- ¹³kə ngé gē ní a bōlən ndíí Kóɔbē ní ō, ngán ké dūú gē, de ké tɔgə gē.
- ¹⁴Ādē Kóɔbē rāa adē ójii naā ngáy, sii ō ngánsí gē ō!
- ¹⁵Ādē Kóɔbē rāa majə sesí, ni ní i nge rāa dɔ rā ō dɔ nang ō ní!
- ¹⁶Dɔ rā i yā Kóɔbē, banī ni-tél kə dɔ nangaá adē deē ndul gē.
- ¹⁷I de ké koy kɔ́ gē n a tōyñ Kóɔbē ní alé, niñ malang ní risə awñ loo ké loo to kúkúkú tū té té ní alé.
- ¹⁸Banī jii jə-rāa Kóɔbē kéra. J-əla gir rāan kéra i ngər ní toō té ō báté kə no té ō.
*Aleluya!

PSA 116

Ndōy yā de ké teē ta yo té

- ¹m-tár Kóɔbē, tām ni oō ndūm loo rāan bó té.
- ²Ni nēl mbīn kōóm té ō, kə dɔ ndō gē malang ní m-ā m-ndiñ kə kumm ní, m-ā m-bārén kadē rāa sem ō.
- ³Yo bírēm kə kəlā yāneé adē ngañg, loo ké bádá əhɔm, ɔgēm loo rāa rōm, wur kɔl əsɔ dɔm té ō, m-əngé yáá ké tōr ō.
- ⁴Loo ní noō té m-bār Kóɔbē kə rīneé: Bó Kóɔbē, i-gāñg dɔm!
- ⁵Kóɔbē i nge kem ndaa ō, ni i de ké sūmūú ō. Kum Nóbā yájí a ɔɔn tām yā deē té.
- ⁶Kóɔbē i nge ngōm de ké kumdá gāñg ál gē. Kété ní tógém gətóo ba ni ajəm.
- ⁷Kemm, majə kadē i-tetə kə nang té, tɔdō Kóɔbē rāa majə seí.
- ⁸Ī-taām jī yo té ō, ɔl mañ nōo ké kumm té ō. Ādē njam ndetə ál ō.
- ⁹Kadē m-njērañ ta kum Kóɔbē té dɔ nang yā ngé ndi kə kumuú gē té.
- ¹⁰Dan ní m-édañ na rōm na tō ndoō ngáy ní gēgē a m-əndā kemm dɔí té.
- ¹¹Dan ní m-áa woy woy ní m-éda na: De gē malang i ngé soř gē.
- ¹²I rí n kə m-rāa m-ādē Kóɔbē kum gotə yáa malang ké majə ní ni-rāa tām yám té ní?

- 13**M-ā m-ún kópə tetə rōō yā kəla kə dɔ́ ɔ, m-ā m-bār Kóṣṣbē kə rīneé ɔ.
- 14**M-ā m-rāā yáá n m-ənī ndūm yā rāā kadə Kóṣṣbē ní, ta kum gír deē yān gē t́ malang.
- 15**Kaa deē yān gē loo koy t́ i yáá ḱ tōr rō Kóṣṣbē.
- 16**Ááá Kóṣṣbē, mā i nge kəla yāí, nge kəla yāí ḱ dəngam ḱ ngōn kem nge kəla yāí ḱ dəyá. Ī ĩ-tútə kəla n dɔ́mənneé ní ḱó.
- 17**M-ā m-ndējī *yáá tuñ ḱ yā bōkíneé tōy ɔ, m-ā m-bār Kóṣṣbē kə rīneé ɔ.
- 18**M-ā m-rāā yáá n m-ənī ndūm yā rāā kadə Kóṣṣbē ní, ta kum gír deē yān gē t́ malang,
- 19**ndágə loo ḱ gír gidə kújə yān t́ t́, kemií ĩ bē ḱ Jerusalem t́ t́! *Aleluya!

PSA 117

Tōy yā nápar de gē malang ḱ dɔ nang t́,

- 1**Sīī nápar de gē malang ḱ dɔ nang t́, ĩ-tōyī Kóṣṣbē! Sīī gír de gē malang, ɔsīī gənən.
- 2**Tɔdɔ ni-rāā kem majə sejí ngáy ɔ, Kóṣṣbē ra dɔ ndūn t́ ngándáńg ɔ. *Aleluya!

PSA 118

Deē ndi kə kumneé i kə rī kənī gotə yáá rāā Kóṣṣbē

- 1**Ósīī gən Kóṣṣbē tɔdɔ ni i de ḱ majə ɔ, kem majə yān a to ngándáńg ɔ.
- 2**Ādə *Israel gē tél ədañ báy tɔ: Kem majə yān a to ngándáńg!
- 3**Ādə de ḱ gír kojə yā *Aarɔ t́ gē tél ədañ báy tɔ: Kem majə yān a to ngándáńg!
- 4**Ādə ngé bōl ndí Kóṣṣbē gē tél ədañ báy tɔ: Kem majə yān a to ngándáńg!
- 5**Dan n yáá tōy dɔm ní m-bār Kóṣṣbē, anī ni ndigəñ, ni-taā əyāñ dɔ́.
- 6**Kóṣṣbē i dām yām t́, adə m-bōl yáá kógəñ alé, de gē a rāāñ i rí señ?
- 7**Kóṣṣbē i dām yām t́, ni dīñ, adə m-kídə madə baññ gē.
- 8**Kadə deē bōō rōn rō Kóṣṣbē t́ i só t́ tōy kadə deē əndā kemən dɔ de gē t́!
- 9**Kadə deē bōō rōn rō Kóṣṣbē t́ i só t́ tōy kadə deē əndā kemən dɔ ngār gē t́!
- 10**Nápar de gē malang gīrəñ gidəñ əlañ ta naā t́, ba mā m-tādé rōō m-əndādé say kə ta kŭl Kóṣṣbēé.
- 11**Niñ gīrməñ, gīrəñ gidəñ, ba mā m-tādé rōō m-əndādé say kə ta kŭl Kóṣṣbēé.
- 12**Niñ gīrəñ gidəñ tītə tejə gē beé, banī niñ oyn láv ngáy tītə hor mu beé. Mā m-tādé rōō m-əndādé say kə ta kŭl Kóṣṣbēé.

- 13 **I** ī-mbørem kadē m-ēsō, banī Kóṣṣbē rāā sem.
- 14 Tógám ké ngáy i Kóṣṣbē, m-tetə rōō i kə ta kŭlneé.
- 15 Kól rōneĪ ō kól tetə rōō ō taā loo kem kújə tandā yā de ké sŭmūú gē té. Jī Kóṣṣbē ké kṛó rāā yáá ké to *kəsə gɔn.
- 16 Kóṣṣbē əla jī kɔn kə dɔ́! Jī Kóṣṣbē ké kṛó rāā yáá ké to *kəsə gɔn!
- 17 Adē m-ā m-óy alé, m-ā m-ndi kə kumm, yā kənī gotə yáá n Kóṣṣbē rāā ní.
- 18 Kóṣṣbē əndaṁ najə yáá ké gōtə ál ké m-rāā té rōkum, banī ni əyṁ adē m-óy alé.
- 19 Ī-teēi ta róbə yā de ké gōtə ādēmī, m-ā m-údə kemeé yā tōy Kóṣṣbē.
- 20 I ta róbə yā Kóṣṣbē, ādē de ké sŭmūú gē udəñ kemeé!
- 21 Kóṣṣbē, m-ā m-bōkí tōy tām ī-ndigə bār yām, m-tetə rōō i kə ta kŭlí.
- 22 MbaĪ n ngé kəndā kújə gē mbátəñ kōó ní, tél mbaĪ ké kí kújə té.
- 23 Nge n noō i kəla rāā Kóṣṣbē: Tām yājí té báa i yáá ké to kɔr kum!
- 24 Ndō n Kóṣṣbē rāā ní n toó: I ndō ndi majə yājí ō, ndō rōneĪ yājí ō!
- 25 Kóṣṣbē, ájájí! Kóṣṣbē, ī-rāā ādē jə-tetə rōō!
- 26 Ādē Nébā rāā majə kə deē n a udə laā kə rī Kóṣṣbēé ní! Jə-ndi kem *kújə yā Kóṣṣbē té, jə-tórəñ tají dɔ́sí té.
- 27 Kóṣṣbē i Nébā ō, ni-adəjí loo ké unjə kow ō. Əhɔi ta jī kəgə gē jīsí té ba ī-raī kə gō naá báté kí *loo tuñ yáá té.
- 28 Kóṣṣbē, ĩ i Nébā yām, m-ndigə bōkí tōy, m-ndigə kəda kə kɔrɔ na ĩ i de ké bo.
- 29 Ósi gɔn Kóṣṣbē, tɔdō ni i de ké majə ō, kem majə yān a to ngándáng ō.

PSA 119

Ndū najə yā Nébā i yáá ké to loo mundə té ō ajə ngáy ō

- 1 Ngé gē n najə gətóo dɔ́dɔ́ té ō, unəñ gō *ndū najə yā Kóṣṣbē ō ní, rōdɔ́ neĪdɔ́!
- 2 Ngé gē n rāāñ yáá gē n ni-əda ní rōdɔ́ neĪdɔ́, niñ sāānəñ i kə ngarā kemdɔ́ malang.
- 3 Niñ rāāñ yáá ké majal alé, banī rāāñ i yáá n Nébā mērdɔ́ rāā ní.
- 4 Kóṣṣbē, ĩ jójə yáá gē n ī-ra kə de gēé ta rāā ní kə ndágá, kadē ngōməñ kə gōó majə.
- 5 Ādē hálám dəba ra gotə kógəṁ, kadē m-rāāñ yáá gē n ī-ndang kadē yā rāā ní!
- 6 Loo n noō té ré m-tél m-áá gō míndí gē malang gogé rang anī rōm a soləṁ alé.
- 7 M-ā m-bōkí tōy kanjə gir yáá ké rang kemm té, dan n m-ā m-ndóo ndū gē n ĩ ī-ra dɔ́ té á i ké gōtə gē ní.

- ⁸Yáa gē ní ī-ndang kadē yā rāā ní m-ā m-ēndā rōm ta té yā rāā. Ī-lōō kəyām kōs kə njóm gē té!
- ⁹Dan ní deē n̄ay ngōn báy ní loo kadē hálən majə ɔtə kə taá i báy? Kóɔbē, hálən a majə i kə ta kŭl rāā yáa ní édá ní.
- ¹⁰m-sāāi i kə ngarā kemm gēe malang, ī-lōō kəyām kadē m-əyā gō míndí gē kōs ba m-rā m-dáy say.
- ¹¹m-ngōm yáa gē ní ɔsə kə de gēe ta rāā ní kemm tá, kadē m-rāan majal seí alé.
- ¹²Kóɔbē, m-rāāi kóra! Ī-ndóom yáa gē ní ī-ndang kadē yā rāā ní.
- ¹³Najə gē malang ní édá ní, mā m-úndə kə dóm malang.
- ¹⁴M-ənge rōnel loo rāā yáa gē ní édá té ní, tītə rōnel yáa kənge kə ngáy beē.
- ¹⁵m-ndigə gir yáa dɔ yáa gē ní ī-ra kə de gēe ta rāā ní té ɔ, m-ā m-áa gō róbə yái gē majə ɔ.
- ¹⁶Yáa gē ní ī-ndang kadē yā rāā ní nelēm ngáy. dóm ndígənal najə yái alé.
- ¹⁷Ī-rāā kem majə kə nge kəla yái, m-ā m-ndi kə kumm ɔ, m-ā m-ngōm najə yái ɔ.
- ¹⁸Ī-teē kumm anī m-ā m-áa yáa kə majə ngáy gē ní *ndū najə yái ɔjə ní.
- ¹⁹Mā i mbā dɔ nang té, ī-lōō mundēm gō míndí gē.
- ²⁰Ndūi gē ní ĩ ī-ra dɔ té kə kum mbang gē malang ní, nelēm sedə ngáy.
- ²¹Ī ī-ndaŋg ngé kɔjə rō gē ní noō ní ndól i dɔdə té ní, niñ əyān gō míndí gē kōs ba ndómən say rō té.
- ²²Ndū ní tájəmən ní ɔr kōs ɔ, kídə ní kídəmən ní ɔr kōs ɔ, tɔdɔ yáa gē ní édá ní m-ēndā kumm girde té m-rāā.
- ²³Ká ré ngār gē oōnneé naā dóm té gəgə anī, mā nge kəla yái m-gir yáa ngáy dɔ yáa gē ní ī-ndang kadē yā rāā té ní.
- ²⁴Yáa gē ní édá ní adəmən rōnel ngáy, m-ənge kɔjə kə majə gē tū té.
- ²⁵m-to i kum bumbəru té ba ī-rāā adə m-tél m-ndi kə kumm gogə tītə ní édañ ní.
- ²⁶M-ɔjii yáa gē ní m-rāā ní anī ĩ ī-tūrəm najə té. Ī-ndóom yáa gē ní ī-ndang kadē yā rāā ní.
- ²⁷Ī-rāā adə m-geř kum yáa gē ní ī-ra kə de gēe ta rāā ní, loo ní noō té m-ā m-gir yáa dɔ yáa kə to kɔr kum yái gē té.
- ²⁸Wur kɔl rāām adə mañ kumm reē. Ī-tél únəm dɔs gogə tītə ní édañ ní.
- ²⁹Əhóm adə mā i kə gogə say kadə róbə ní deē a un a a soř té ní. Ī-rāā adə m-geř *ndū najə yái kə ta kŭl kem majə yái ɔ.
- ³⁰Mā m-ndigə i rāā yáa kə gətə, i ndūi gē ní ĩ ī-ra dɔ té ní n mā m-tetə rōm gō té ní.

- 31 Mā m-ého gō yáa gē n' édá ní, Kóṣbē, ī-lōō kəyām dan rōsɔl té.
- 32 M-āy ngōdē dɔ róbə yā gō míndí gē té, tɔdō ī-teē kumín.
- 33 Kóṣbē, ójəṁ róbə yā yáa gē n' ī-ndang kadē yā rāa ní, anī yáa kəndā nja yām i ngōm gōdó.
- 34 Ī-rāa ādē m-geē kum *ndū najē yāi, loo n' noō té m-ā m-ún gō, m-ā m-əndā rōm ta té kə ngarā kemín malang.
- 35 Āw seín dɔ róbə yā gō míndí gē té, anī rōm a nelēm ngáy loo kun gō té.
- 36 Ī-tūr kemín kə rō yáa gē n' édá té ní, ba ī-lōō tūr kemín kə rō yáa kənge té.
- 37 Ún kumín kōs ta yáa gól té ō, ójəṁ ta róbə yāi tá kadē m-ndi kə kumín gogé ō.
- 38 Ī-rāa yáa gē n' ósə kə de gēé ta rāa ní tām yā nge kəla yāi té. Loo n' noō té de gē a bōlōn ndíí.
- 39 Rōsɔl n' i yáa kə m-gey al ngáy ní, ī-tūr ta kōs kə loo kə rang té, tɔdō ndūi gē n' ī-ra dɔ té ní i kə majə ngáy.
- 40 Rōkum, nelēm kə yáa gē n' ī-ra kə de gēé ta rāa ní. Ī-rāa seín kə hál kə gōté yāi ādē m-ndi kə kumín.
- 41 Kóṣbē, yáa gē n' ī-rāa kə gō kem majə yāi ní ādē reēn kə dóm té. Ájəṁ tītē n' édań ní.
- 42 Loo n' noō té m-ā m-geē najē kə kadē m-tél m-éda ngé tájəṁ gē, tɔdō m-əndā kemín i dɔ najē yāi té.
- 43 Ī-lōō kər najē kə rōkum kōs tam té, tɔdō m-əndā kemín dɔ ndūi gē n' ī-ra dɔ té ní té.
- 44 M-ā m-ngōm *ndū najē yāi kanjə kər ta té ō, i kə njóm gē té ō.
- 45 M-ā m-ənī kemín yā njərań tɔdō m-sāa gō yáa gē n' ī-ra kə de gēé ta rāa ní.
- 46 Yáa gē n' édá ní m-ā m-ōr najən ta kum mbańg gē té ō, rōm a sɔlēm loon té al ō.
- 47 Gō míndí gē nelēm ngáy, m-rāa tɔdódé ngáy.
- 48 M-óy jīm kə dɔs kə gō míndí gē n' nelēm ngáy té ní ō, m-ā m-gír yáa dɔ yáa gē n' ī-ndang kadē yā rāa ní té ō.
- 49 Ādē əga kemií dɔ najē n' éda nge kəla yāi ní té, najē n' ī-rāa adē m-əndā kemín dɔ té ní.
- 50 I ni n a sɔl kemín dan wur kəl yām té ní, tɔdō yáa n' ɔsə sedé ta rāa ní rāa adē m-ndi kə kumín.
- 51 Ngé kəjə rōdó gē mbóon seín ngáy, banī mā m-tōs kōs gō *ndū najē yāi té alé.
- 52 Kóṣbē, ndūi gē n' ī-ra dɔ té jóo jóo ní əga kemín dɔ té, i niń n a sɔlēm kemín kə ndō gē ní.

- 53 De ké sew al̄ gē n̄ əyɔ̄n̄ *ndū najē yāi kōó ní, m-ááúdé anī wō̄ng rāām sedé ngáy.
- 54 Yáá gē n̄ ī-ndang kadē yā rāā ní m̄-ndiín i kə pāá taín té kem kújé n̄ mā i mbā tū té ní té.
- 55 Kóó̄bē, ndōó anī əga kemm̄ dɔ rīí té yā kadē m̄-ngōmən̄ *ndū najē yāi.
- 56 Yáá kəngem̄ ī-rāā yáá gē n̄ ī-ra kə de gēé kadē rāān̄ ní.
- 57 Kóó̄bē, m-éda na dāmēn̄ ké sɔ́ dɔ́m̄ i ngōm̄ najē kərīí gē.
- 58 M-ého rōm̄ tɔgə kadē nelī sem̄, ī-rajēm̄ tītē n̄ édań ní.
- 59 m̄-gír̄ gō hálém̄ té ō, m̄-sāā tél reē gogé dɔ yáá gē n̄ édá té ní ō.
- 60 m̄-nāgé m̄-rāā yáá kə gō míndí gē kanjē kɔr bāā.
- 61 M-ēsō kum gūmbē yā ngé kem ndul gē té, banī dɔ́m̄ ndígēnal gō míndí alé.
- 62 M-íi dan ndōó m̄-bōkíí tōy najē yáá ké gōté gē n̄ ī-ra dɔ té ní.
- 63 Mā i madē de gē malang n̄ a bōlōn̄ ndílí ō, a rāān̄ yáá gē n̄ ī-ra kə de gēé ta rāā ní ō.
- 64 Kóó̄bē, kem majə yāi taā loo malang dɔ nang té. Ī-ndóōm̄ yáá gē n̄ ī-ndang kadē yā rāā ní.
- 65 Kóó̄bē, ī-rāā majə sem̄ mā nge kəla yāi tītē n̄ édań ní.
- 66 Ī-ndóōm̄ loo kaa yáá majə ō, loo gēr̄ gō míndí gē ō, tɔ́dɔ m̄-taā kemdó.
- 67 Kété ní m̄-gól̄ i rōm̄ adē rōm̄ sɔlēm̄, ba ngɔlaā m̄-rāā yáá gē n̄ ósə kə de gēé ta rāā ní.
- 68 Kóó̄bē, ī i de ké majə ō, ā ī-rāā majə kə deé ō, Ī-ndóōm̄ yáá gē n̄ ī-ndang kadē yā rāā ní.
- 69 Ngé kɔjə rō gē əlañ rōsɔ́l̄ dɔ́m̄ té kə najē yādó ké sōr̄ gēé, banī mā m̄-rāā yáá gē n̄ ī-ra kə de gēé ta rāā ní kə ngarə kemm̄ malang.
- 70 Kemdó magérā kōó, banī nelēm̄ mā rāā yáá n̄ *ndū najē yāi əda ní ngáy.
- 71 Rōsɔ́l̄ n̄ əlañ dɔ́m̄ té ní i yáá ké majə tām̄ yām̄ té, kadē m̄-ndóón̄ yáá gē n̄ ī-ndang kadē yā rāā ní.
- 72 *Ndū najē ké teē taí té majə ngáy tām̄ yām̄ té tɔy yáá gē dūbú ngáy ké rāā kə lóró ō kə arjāá ō.
- 73 Ī-rāām̄ kə jíí ō, éhōm̄ dɔ́ kə jíí ō ní, ādēm̄ kūr̄ dɔ ké kun yáá ādē m̄-ndóón̄ gō míndí gē.
- 74 Ngé gē n̄ a bōlōn̄ ndílí ní aamēn̄ anī rāān̄ rōneĪ, tɔ́dɔ m̄-əndā kemm̄ dɔ najē yāi té,

- 75 Kóṣṣbē, ndūi gē n̄ ī-ra dɔ té ní, m̄-geṛ kadē i yáá ké gōté gē ō, kəla n̄ éla r̄sɔl̄ dɔm̄ té ní i tām̄ ī i nge ra dɔ ndūi té ō.
- 76 Ādē kem majə yāi sɔl̄ kemm̄ tītē n̄ édañ tām̄ yā nge kəla yāi té ní.
- 77 Ójəṃ kadē ī-tárəṃ anī m-ā m-ájə gogé, tɔdɔ neləṃ mā rāā yáá n̄ *ndū najə yāi əda ní ngáy.
- 78 Ngé kɔjə r̄ō gē n̄ najə ké sɔr̄ yādé gē taāñ tógám̄ ní r̄ōdé sɔldé. Yáá gē n̄ ī-ra kə de gēé ta rāā ní mā m̄-gír̄ yáá ngáy dɔ té.
- 79 Ādē ngé b̄ól̄ ndílí gē tél reēñ gogé r̄óm̄ té. Niñ a gerəñ yáá gē n̄ édá ní.
- 80 m̄-ndigə rāā yáá gē n̄ ī-ndang kadē yā rāā ní kə ngarə kemm̄ malang. Loo n̄ noō té r̄óm̄ a sɔl̄əṃ alé.
- 81 Tógám̄ gətóo k̄ɔs̄ loo ngóo kajə ké kadē ájəṃ té. Mā m-əndā kemm̄ dɔ najə yāi té.
- 82 Kumm̄ roō k̄ɔs̄ loo ndəle yáá gē n̄ ósə kə de gēé ta rāā ní té. adē m-éda na: Ā ī-sɔl̄ kemm̄ i r̄əngáy té?
- 83 m̄-tél̄ m̄-jōjəṛō tītē sɔl̄ ké kəla dɔ sa hor té beē, banī yáá gē n̄ ī-ndang kadē yā rāā ní dɔm̄ ndígənal alé.
- 84 Ā ādē nge kəla yāi i ndɔ kóndón̄g n̄ kadē ndiñ kə kumneé báy ní? I r̄əngáy té n̄ ā ī-gānḡ sarya dɔ ngé rāā kumm̄ ndoō té gē té ní?
- 85 Ngé kɔjə r̄ō gē ndērəñ bəlo nom̄ té, niñ kídəñ *ndū najə yāi.
- 86 Gō míndí gē malang i najə ké r̄okum̄ gē. Ngé bəām̄ gē ngōdəñ góm̄ kanjə kuməñ ní, ī-rāā seṃ.
- 87 Mā i nang té, m-áá yo kə kumm̄, banī m-əyá yáá gē n̄ ī-ra kə de gēé ta rāā ní k̄ɔs̄ alé.
- 88 Ī-rāā ādē m̄-tél̄ m̄-ndi kə kumm̄ gogé kə gō kem majə yāi. Loo n̄ noō té m-ā m̄-ngōṃ yáá n̄ taí əda ní.
- 89 Kóṣṣbē, najə yāi to ngándáñḡ dɔ r̄ə té.
- 90 Hálí n̄ i hál ra dɔ ndūi té ní to kə dɔ bāl̄ gē kə dɔ bāl̄ gē. Ī əndā dɔ nang, anī dɔ nang ra loo ran té.
- 91 Yáá malang ra loo ran té kə gō ndūi gē n̄ ī-ra dɔ té ní báté b̄oólaā, tɔdɔ yáá malang rāā kəla adī.
- 92 Nəngəté *ndū najə yāi neləṃ ngáy al̄ anī, wur kɔl̄ t̄l̄əṃ k̄ɔs̄.
- 93 Yáá gē n̄ ī-ra kə de gēé ta rāā ní, dɔm̄ a ndígənal al̄ báté, tɔdɔ Ī ī-rāām̄ ādē m̄-ndi kə kumm̄ i kə ta k̄l̄d̄é.
- 94 Mā i yāi, ájəṃ, tɔdɔ m̄-sāā yáá gē n̄ ī-ra kə de gēé ta rāā ní.

- 95 Ngé kem ndul gē sāān ta róbə tōlēm, banī yáa gē n̄ édá ní mā m-nēl mbīm kē gō tē.
- 96 Yáa malang ké majə ɔtē ké taá ní m-áa ta ngóyn, banī ta ngóy gō míndí gətóo.
- 97 *Ndū najə yāi nelēm ngáy. m-gír dɔ tē kə dɔ ndō gē malang.
- 98 Gō míndí rāa adē kumm edē tɔy ngé baām gē, m-rāan i yáa yām tē der.
- 99 m-geer yáa m-tɔy ngé ndóom yáa gē malang, tɔdō m-gír yáa dɔ yáa gē n̄ édá tē ní.
- 100 M-əndā maɣ yáa m-tɔy *kum kɔɔ gē, tɔdō m-rāa yáa gē n̄ ī-ra kə de gēé ta rāa ní.
- 101 m-mbaté kun róbə rāa majal i yā kadē m-ngōmən najə yāi.
- 102 Ndū gē n̄ ī-ī-ra dɔ tē ní, mā m-tūr gidəm ta tē kɔɔ alé, tām i ī n ī-ndóom ní.
- 103 Yáa gē n̄ ɔsə kə de gēé ta rāa ní nel tam tɔy yibə tejə.
- 104 m-tél de ké nge kəndā maɣ yáa ngáy i kə ta kúl yáa gē n̄ ī-ra kə de gēé ta rāa ní. I tām najə n̄ noō tē n m-mbaténú kun róbə soŕ ní.
- 105 Najə yāi i hor lámhá ké unjə kété noŕm tē, kadē m-áaŕ loo m-əndaŕ njaŕm. I hor ké unjə dɔ róbə yām tē.
- 106 m-túbə m-ənín míndəm yā ngōm ndūi gē n̄ ī-ra dɔ tē á i yáa ké gōtə gē ní.
- 107 Kɔɔbē, əlan rɔsɔl dɔm tē ngáy, ī-rāam adē m-ndi kə kumm gogé tītə n̄ édaŕ ní.
- 108 Kɔɔbē, ī-taā ndōy yām n̄ m-ādī kadē karī tē ní, ba ī-ndóom ndūi gē n̄ ī-ī-ra dɔ tē ní.
- 109 Mā i ta yo tē ngándáŕg banī dɔm ndígənal *ndū najə yāi alé.
- 110 De ké sew al gē əyān gumbə noŕm tē banī yáa gē n̄ ī-ra kə de gēé ta rāa ní mā m-ōŕ rōm kɔɔ rō tē alé.
- 111 Yáa gē n̄ édá ní i yáa kənge yām gē ké njóm gē tē, niŕ rāan adē kemm nelēm.
- 112 Yáa gē n̄ ī-ndang kadē yā rāa ní m-əndā kumm girí m-rāa, i yáa kəndā nja yām ké ké njóm gē tē gē tē.
- 113 Nelēm kə ngé kem jōó gēé al báté, banī *ndū najə yāi nelēm ngáy.
- 114 I ī n i loo bɔɔ rō yām ō, der yām ō ní. M-əndā kemm dɔ najə yāi tē.
- 115 Ngé kem ndul gē, ɔŕi rɔsí rōm tē kɔɔ, anī m-ā m-rāa gō míndə gē yā Nəbā yām.
- 116 Ī-rāa sem adē m-ndi kə kumm tītə n̄ édaŕ ní. M-əndā kemm dɔi tē ní adē rōm solēm alé.
- 117 Ī-rāa sem anī m-ā m-ájə, loo n̄ noō tē m-ā m-tūr rōm kə rō yáa gē n̄ ī-ndang kadē yā rāa ní tē ngándáŕg.

- 118 Ngé mbāté rāā yáá gē n̄ ī-ndang kadē yā rāā ba ra a dáyñ say rō té ní, ī ī-mbātédé kōó, tōdō koō naā yādé i dō soī té.
- 119 Ī ī-bōkē ngé kem ndul gē ké dō nang té dō bū loo té, i tām najē n̄ noō té n nelēm̄ kē yáá gē n̄ édá ní.
- 120 m̄-ra ta kumií té anī m̄-ndebē kē rōm̄ gē té malang, tōdō m̄-bōl̄ ndílí ō, Ndūí gē n̄ ī-ra dō té yā rāā ní adēmēñ bōl̄ ō.
- 121 m̄-rāā yáá ké sūmūú ō ké gōté ō, adē ī-lōō kəyām̄ jī ngé rāā kumr̄m̄ ndoō té gē té.
- 122 Ūjē kē ndágá kadē nge kəla yāí a ndi majē ngándáñg. Ādē ngé kəjē rōdó gē rāāñ kumr̄m̄ ndoō té alé.
- 123 Kumr̄m̄ ɔr kōó loo ngōō kajē ké kadē ájēm̄ té ō, loo sāā yáá n̄ hál̄ ké gōté yāí cje ní té ō.
- 124 Ī-rāā majē seím̄ sōñ kem majē yāí ō, ī-ndóōm̄ yáá gē n̄ ī-ndang kadē yā rāā ní ō.
- 125 Mā i nge kəla yāí, ī-rāā adē m̄-geēr̄ kəndā m̄ȳ yáá, anī m̄-ā m̄-geēr̄ yáá gē n̄ édá ní majē.
- 126 Kum mbang ké kadē Kóóbē rāāñ yáá asə: Tōdō de gē m̄ānēñ dō *ndū najē yāí.
- 127 Nelēm̄ kē gō míndí gēé tōȳ lór, tōȳ lór ké *unjē njáy njáy.
- 128 Yáá gē malang n̄ ī-ra kē de gēé ta rāā ní m̄-áá kadē i yáá ké gōté gē. Róbē soī gē malang ní nelēm̄ sedé al̄ báté.
- 129 Yáá gē n̄ édá ní i yáá ké to kər̄ kum gē, i tām najē n̄ noō té n m̄-rāādé ní.
- 130 Najē yāí ké teē dō té teē kum deē dō yáá té, rāā adē ngé kum gāñg al̄ gē gerēñ kəndā m̄ȳ yáá.
- 131 M-əyā tam̄ kē wōyōó m̄-taāñ najē yāí, tōdō kemr̄m̄ gey gō míndí gē ngáy.
- 132 Ī-tūr̄ kumií kē rōm̄ té, ba ī-rāā seím̄ tītē n̄ ī-geyñ kadē i tītē n̄ noō tām̄ yā ngé gey rīí gē té ní.
- 133 Ī-rāā adē njam̄ əhɔ dō nang majē kē ta kŭl̄ yáá gē n̄ ósə kē de gēé ta rāā ní ō, ī-lōō kəyā yáá ké majal̄ kógēm̄ kadē ɔɔ bē dóm̄ té ō.
- 134 Ī-taām̄ jī ngé rāā kumr̄m̄ ndoō té gē té, anī m̄-ā m̄-rāā yáá gē n̄ ī-ra kē de gēé ta rāā ní.
- 135 Ādē dō kumií i ké majē kē nge kəla yāí. Ī-ndóōm̄ yáá gē n̄ ī-ndang kadē yā rāā ní.
- 136 m̄-nōō kē mañ kumr̄m̄, tōdō de gē rāāñ yáá n̄ *ndū najē yāí əda ní alé.
- 137 Kóóbē, ī i de ké gōté ō, yáá gē n̄ ī-ra dō té yā rāā ní i yáá ké sūmūú gē ō.
- 138 Dan n̄ adē ndūí ní ójé hál̄ ké gōté yāí ō, ra dō ndūí té ké ngáy yāí ō.

- 139 Wōng rāām ngáy dan n m-ááā kadē dō ngé rōóm gē ndígēnal yáá n édá ní kōó ní.
- 140 Najē yái cǝ tógəñ kē ndágá rōkum ō, nge kəla yái ndigə najē yái ngáy ō.
- 141 Mā i de ké m-dūú ō, kídēmēñ ō, banī dōm ndígēnal yáá gē n ī-ra kə de gēé ta rāā ní alé.
- 142 Hál ké gōté yái i hál ké a to ngándááng ō, *ndū najē yái i najē ké rōkum ō.
- 143 Wur kəl əsō dōm té ō, yáá ké to ndíl kǝy rāām ō, banī yáá n adēm rōneĪ ngáy ní i gō míndí gē.
- 144 Yáá gē n édá ní i hál ké gōté ké a to ngándááng. Ī-rāā ādē m-geř kəndā maý yáá, anī m-ā m-ndi kə kumm.
- 145 Kóǝbē, m-bārīi kə ngarā kemm malang, ī-ndigēm té. M-ā m-rāā yáá gē n ī-ndang kadē yā rāā ní.
- 146 m-bārīi, ájəñ, anī m-ā m-rāā yáá gē n édá ní.
- 147 Kété pá tá kadē loo tīi ní, m-dəjei kadē ī-rāā seř. M-əndā kemm dō najē yái gē té.
- 148 Kété pá tá kadē gir loo ké ndōó gāng ní, m-teē kumm yā girəñ yáá ngáy dō yáá gē n ósə kə de gēé ta rāā ní té.
- 149 Kóǝbē, ōō bār yām kə gō kem majə yái, ba ī-rāā ādē m-tél m-ndi kə kumm gogé, kə gō ndūi gē n ī-ra dō té ní.
- 150 Ngé rāā kumm ndoō té ndāng ndāng gē n toō ndótēñ kə rōm té ngər, niñ ɔrēñ rōdé say rō *ndū najē yái té.
- 151 Kóǝbē, ĩ i ngər rōm té ō, gō míndí gē malang i najē ké rōkum gē ō.
- 152 Yáá gē n édá ní, m-geř i jóó ngáy kadē əndādé i ké njóm gē té.
- 153 Á yáá ké to kum tō ndoō n rāām ní ba ī-gāng dōm, tōdō dōm ndígēnal *ndū najē yái alé.
- 154 Ī-nējē najē dōm té ō, ī-rōō dōm té ō. Ī-rāām ādē m-ndi kə kumm gogé tītē n édañ ní.
- 155 Kajə ndetə kadə de ké sew ál gē ngər alé. Tōdō niñ sāāñ gō yáá gē n ī-ndang kadē yā rāā ní alé.
- 156 Kóǝbē, ī-rāā yáá gē ngáy ójəñ kadē kumií ɔɔi kə de gēé ní, ī-rāām ādē m-ndi kə kumm gogé kə gō ndūi gē n ī-ra dō té ní.
- 157 Ngé rāā kumm ndoō té gē ō, madē kōlēm gē ō i ngáy. banī mā m-ōr rōm kōó kadē yáá gē n édá ní té alé.

158 M-áa de ké sew al gē, niñ ɔrēn wurə́m tɔ́dɔ́ rāān yáa gē n ɔ́sə kə de gēe ta rāa ní alé.

159 Kóɔ́bē, áa nel n nelə́m kə yáa gē n i-ra kə de gēe ta rāa ní. Ī-rāām adē m-ndi kə kuḿm gogé sɔ́ɔ́n kem majə yái.

160 Gír ngəra najə yái i yáa ké rɔ́kum ɔ́, yáa ké góté yái gē malang n éda kadə yā rāa ní a toñ ngándáńg ɔ́.

161 Ngār gē rāān kuḿm ndoɔ́ té kanjə kumən bá tā, ba mā m-ból i najə yái ngóy.

162 m-rāa rɔ́nel yáa gē n ɔ́sə kə de gēe ta rāa ní, títə de ké rāa rɔ́nel yáa ké əho ngáy ta rɔ́ɔ́ té beē.

163 Soř nelə́m al ɔ́, m-geyn al báté ɔ́, banī *ndū najə yái nelə́m ngáy.

164 m-bókíi tōy nja sīrí kem ndɔ́ ké kógə́m beē té, tām nduí gē n i-ra dɔ́ té ní i yáa ké góté gē.

165 Ngé gē n *ndū najə yái nelđé ngáy ní, ĩ-sɔ́l kemđé ngáy, yáa kógə́m ké əgadə bədē té gətóo.

166 Kóɔ́bē, m-ún gō míndí gē, adē m-ngóo kadə ájə́m.

167 m-ngōm yáa gē n éda ní, nelə́m sedé ngáy rɔ́kum.

168 m-rāa yáa gē n i-ra kə de gēe ta rāa ní ɔ́, yáa gē n éda ní ɔ́. Ī-geř yáa rāām gē malang.

169 Kóɔ́bē, adē nōo yám ugə rɔ́i té. Adē m-geř kɔ́r kam yáa gē naā té títə n ədań ní.

170 m-rāai bó ní, ĩ-nēl mbíi ɔ́oń. Ī-gāńg dɔ́m kə gō nduí!

171 Adē tam bókíi tōy, tɔ́dɔ́ ĩ-ndóom yáa gē n kadə yā rāa ní.

172 Adē ta ndɔ́m əní pā tōyń yáa gē n ɔ́sə kə de gēe ta rāa ní, tɔ́dɔ́ gō míndí gē malang i yáa ké góté gē.

173 Əla jii āȳmneé mbērē té, tɔ́dɔ́ m-gey rāa yáa gē n i-ra kə de gēe ta rāa ní.

174 Kóɔ́bē, m-gey kadə ájə́m kə jii, *ndū najə yái nel keḿm ngáy.

175 Adē m-ndi kə kuḿm kadə m-bókíineé tōy, bá anī nduí gē n i-ra dɔ́ té ní a rāān seń.

176 m-dáy títə batə ké ta tii beé, ĩ-sāa nja nge kəla yái, tɔ́dɔ́ dɔ́m ndígənal gō míndí gē alé.

PSA 120

Ndōy yā de ké tetəñ najə dɔ́n té kanjə kumən

1 Pā ké yā kawń kə *loo ké tál té. Dan n wur kɔ́l əsɔ́ dɔ́m té ní, m-bār Kóɔ́bē, anī ni ndigə bār yám.

- ²Kóṣṣbē, ī-gāng dóm jī ngé túbé gólə́n loo gē té ō, jī ngé soṛ gē té ō.
- ³Siṽ ngé soṛ gē, i yáá ké tōṛ ké baý n kadē Nébā rāa sesí tām majal yāsí té ní?
- ⁴Majə kadē túrə́nsí kə kum gərā gē ké mbiṛd́é to jujuju ō, ké télañ ta kum yā́l hor ké ajə ying té ō.
- ⁵Yáá ké to kum kaý al ké baý beē! Tódō m-ndi bē dan tērā gē té, m-ndi dan de ké kumd́é ɔ́ɔd́é al gē té.
- ⁶m-ndi kə ngé kiṽ ndi lom gēé adē gō ngā́l ngáy.
- ⁷Ré m-ōṛ najə ké dɔ ndi lom té sedé anī, kemd́é i rōṣ.

PSA 121

I náā n a reē yā diṽm ní

- ¹Pā ké yā kaẃn kə *loo ké tál té. M-ún kumrn kə dɔ́! m-góṽ loo kə dɔ mbaḷ gē té! M-áa ké deē a iṽ i rá n a reē yā diṽm ní wa?
- ²I Kóṣṣbē, nge rāa dɔ rə́ ō dɔ nang ō n i nge diṽm ní.
- ³Ādē ni-rāa adē njaí tégā yáa alé, ādē nge ngōm dɔ́i tún bī alé!
- ⁴Áá, nge ngōm dɔ *Israel tún bī al ō bī al ō.
- ⁵Kóṣṣbē i nge ngōm dɔ́i, Kóṣṣbē i ndíl yāí. Ni i dɔ jī kojí té.
- ⁶Kadaá anī mbaṅ a ɔsií al ō, ndɔ́ anī nāa a rāa yáa seí al ō.
- ⁷Kóṣṣbē a ngōmī ta yáá ké majal gē té malang, a ngōmī kadē ī-ndi kə kumií.
- ⁸Kóṣṣbē a ngōmī ta kaẃi ō, ta télí ō, a əla gir i ngɔr n toō té njóm kə no tá!

PSA 122

Ndōngā lápéya ké tām yā bē ké Jerusalem té

- ¹Pā ké yā kaẃn *loo ké tál té. I pā yā Dabid. Dan n ədamə́n na j-awī *kújə yā Kóṣṣbē té ní, róm nelə́m ngáy.
- ²Bē ké Jerusalem, jə-dəba jə-ra ta róbé ké yā kudə́n kə kemií té té!
- ³Jerusalem, bē ké əndāñ adē ngañg majə, bē ké əho naā majə!
- ⁴De ké gir bē ké *Israel té gē, ké gir bē yā Kóṣṣbē té gē reēn tōy rī Kóṣṣbē té i bēé looí, tītə́ n a rāāñnéé Israel té ní.
- ⁵Kōṛ kágə mbaṅ n de ké gir kojə yā Dabid té a ndi dɔ té yā rāañ yáa kə gōó ní a ndi i bēé looí.
- ⁶Ī-dəjei lápéya tām yā bē ké Jerusalem té. Bē ké Jerusalem, ādē ngé gē n nelđé seí ngáy ní ndiñ jəke kanjə sōl yáá kógə́m.

⁷Ādē lápéya to kem ndogē mbaĭ yāi gē té ō, lom to kem kújé ké bo yāi gē té ō!

⁸m-ndēngā kadē lápéya to looí, najē yā ngákóúm gē té ō, madē tań gē té ō.

⁹m-sāa kadē ī-ndi majē i najē yā *kújə yā Kóṣṣbē Nébā yājí tá.

PSA 123

Yáá n de ké əlań rōsɔ́ dɔ́dɛ́ té gē ndi a ngóōń ní

¹Pā ké yā kawń *loo ké táł tá. Kóṣṣbē, ĩ n kōr kágē mbańg yāi ndi dɔ rā té ní, m-əńi kumń kē dɔ́ m-ááń loo kē rōi tá.

²Adē jə-to i tītē bəlo ké dəngam gē ké ndi a ngóōń ta jī kóṣṣdɛ́ ké dəngam gē ō, bəlo ké dəyá ké ndi a ngóō ta jī kóṣṣn ké dəyá ō. Rōkum j-un kumjí kē dɔ́ j-ááń loo dɛk dɛk kē rō Nébā yājí tá, jə-ngóōń tan kadē áá kum tō ndoō yājí.

³Áá kum tō ndoō yājí, Kóṣṣbē, áá kum tō ndoō yājí! Tɔ́dɔ́ kídəńjī adē asəjí nák kōs.

⁴Lur yā ngé bōl ndíl de gē al gē ō, kídə loo yā ngé kojə rō gē ō ní, asəjí nák kōs.

PSA 124

Ré Kóṣṣbē i sejí al anī

¹Pā ké yā kawń kē *loo ké táł tá. I pā yā Dabid.

²⁻³Dan n wōńg rāa de gē ngáy sejí á əńińjī rōs ní nəngəté gēé Kóṣṣbē i sejí al anī - ādē *Israel əda báý - nəngəté gēé Kóṣṣbē i sejí al anī, loo to beé ní túrəńjī kə kumjí kōs.

⁴Loo to beé ní katə mań əjají ań sejí kōs, mań ké nūgə kə tógó un dɔ́j kōs,

⁵loo to beé ní mań ké nēgə wut wut un dɔ́j kōs.

⁶Jə-təyī Kóṣṣbē, tɔ́dɔ́ ni-rāa adē j-əsōi tadé té alé!

⁷Jə-teē jīdɛ́ tá kōs tītē n yeĭ teēń kum réng yā nge ndɔ́ té ní: Réng gāńg adē jə-teē kum tá.

⁸Kóṣṣbē nge rāa dɔ́ rā ō dɔ́ nang ō dījjí kə rōneé.

PSA 125

Ngé gē n əńiń kemdɛ́ adəń Kóṣṣbē ní

¹Pā ké yā kawń kē *loo ké táł tá. Ngé kəndā kemdɛ́ dɔ́ Kóṣṣbē té gē toń tītē mbaĭ *Siyə beé. Ni yéý al ō, ra ngándáńg ō.

²Mbaĭ bo gē gīrəń gidə bē ké Jerusalem. Kóṣṣbē gīr gidə deē yāń gē i tītē n noō ō, i ngɔr n toō té ō, báté kē no té ō.

³De ké ɔɔ bē kə gōó al a ɔɔ bē dɔ́ de ké súmúú gē té alé. Bá anī de ké súmúú gē a unəń jīdɛ́ yā rāań yáá ké majal alé.

⁴Kóṣḃē, deē n̄ kemən ndaa ō i de ké s̄úmūú ō ní, ī-rāā kem ndaa seneé.

⁵Banī ngé gē n̄ unəñ róbé ké s̄úmūú al̄ gē ní Kóṣḃē, majə kadē ī-təbādé kōó naā t́ kə ngé rāā madədé gē yáá ké majal̄ gēé! Adē lápóya reē kem bē ké *Israel t́!

PSA 126

Ngāñg nōō tél ngāñg kəgō

¹Pā ké yā kaw̄n̄ kə *loo ké tál t́. Dan n̄ Kóṣḃē tél reē kə de ké *Siyo gēé gogá bēé ní, j-ɔjəñ na i nī n a rāājí.

²J-əgō ngáȳ ō, jə-túr̄ kəl̄ kə rōnelēé ngáȳ ō. Nápar de ké rang gē ədañ na: Kóṣḃē rāā yáá ké bo ngáȳ tām̄ yādé t́!

³Rōkum, Kóṣḃē rāā yáá ké bo ngáȳ tām̄ yājí t́, adē rōjí nel̄jí ngáȳ.

⁴Kóṣḃē, ī-tél ī-reē kə bəlo yājí gēé gogá bēé, títə n̄ mañ tél reēñ kem kārən t́ kem loo ké Negeb t́ ní.

⁵Deē n̄ dubē kōō i kə nōó kumən t́ ní, a s̄āā kōō ní i kə rōnelēé.

⁶Ni ətō ngong kōō ba aṽ kə dūbūú i kə nōó kumən t́, anī tél s̄āā kōō t́ anī, ətō do doḡ kōō yān i kə rōnelēé.

PSA 127

Ré Kóṣḃē əndā kújə al̄ anī

¹Pā ké yā kaw̄n̄ *loo ké tál t́. I pā yā Salomḡ. Ré Kóṣḃē əndā kújə al̄ anī, ngé kəndā kújə gē rāāñ kəla i ndāñg. Ré Kóṣḃē ngōm̄ bē al̄ anī, ngé ngōm̄ loo gē ɔgəñ kumdé bī i ndāñg.

²Ī-ndebiī ta ndól̄ kə gír loolí batə i ndāñg karī, ī-toī nang t́ lāv̄ al̄ i ndāñg karī, ī-tápī ngáȳ gír yáá kəsaá i ndāñg karī! Kóṣḃē a adē madən̄ n̄ to a bī ní kadē asə naā kə yāsí n̄ əngeī ní.

³Yáá kənge ké rōkum ké gír kojə t́ i ngōñ ké kojə, ngōñ i yáá n̄ Kóṣḃē a əndāñ nja deē ní!

⁴Ngán gē ké deē ojadé dan balsáan t́ toñ i títə kum gərā gē ké jī nge rōō t́.

⁵Deē n̄ ənge adē rosə kem ngong gərā yān ní i kə rōnelēé! Ré nējəñ naā najə t́ kə madē kōl̄neé loo sarya t́ anī rōñ a səl̄ən alé.

PSA 128

Rōneī yā ngé gē n̄ bōlōñ ndíí Kóṣḃē ní

¹Pā ké yā kaw̄n̄ kə *loo ké tál t́. De gē malang n̄ bōlōñ ndíí Kóṣḃē ō, unəñ gō róbə yān gē ō ní rōdó nel̄dó!

²Əsa tətōí ikó a ā ī-ndi majə ō rōí a nel̄í ō!

³Nēyáí a to tītē kágē nduú ké ań ngáy kem kújə yái té. Ngání gē a rosəń loo ta kār kəsa yái té, tītē ngán *kágē olibə gē beé.

⁴Deē n bōl ndíl Kóṽbē ní, Kóṽbē a rāā majə seneé i tītē n noō.

⁵Ādē Kóṽbē n ndi *Siyə ní rāā majə seí. Loo n noō té ā áá majə yā bē ké Jerusalem kə dɔ ndō gē malang n ā ī-ndiń kə kumií ní ō,

⁶ā áá ngán kaaí gē ō. Ādē lápəya reē kem bē ké *Israel té!

PSA 129

Israel ənī gotə tápə yān gē

¹Pā ké yā kawń kə *loo ké tál té. Madə baám gē rāāń kumń ndoō té nja i ngáy, əlań gír rāā kumń ndoō té i dan n dɔń dūúńń báy ní. Ādē *Israel gē malang ədań báy!

²Madə baám gē rāāń kumń ndoō té nja i ngáy, əlań gír rāā kumń ndoō té i dan n dɔń dūúńń báy ní, banī asəń rāā yáá kógəń seń alé.

³Madə baám gē tēndāmēń kə ndéyē adə gidəń tésō kə naā té.

⁴Kóṽbē i nge ra dɔ ndūn té, ni-gáńg kəla bəlo yádə rōń té kō.

⁵De gē malang n iməń bē ké *Siyə ní ādē rōdə sɔldə ō, ādē téləń kə gogə ō!

⁶Ādē toń tītē mu n əba dɔ kújə té á tutə kō kanjə kadə tɔgə ní.

⁷Nge kəjan əhɔ a rosə kem jīn al ō, nge kɔyn ɔy a rosə kem jīn jōó al ō,

⁸Najə n na: Ādē Kóṽbē rāā majə sesí ní, ngé māń róbə gē ədańdə al ō. Jə-tór tají dɔsí té kə rī Kóṽbēé.

PSA 130

Dan n yáá tōr rōń ngáy ní

¹Pā ké yā kawń kə *loo ké tál té. Kóṽbē, m-to kem bəlo ké lú ngáy té, ba m-bārí kadə ī-rāā seń.

²Kóṽbē, ōō ndūń. Ī-nēl mbíí ōoń ndūń loo rāā bó té!

³Kóṽbē, ré əhɔ i gír yáá ké gōtə al gē anī, i náā n a asə ndi kə kumneé ní?

⁴Banī ī i nge māy rōí adə a bōləń ndílí.

⁵m-ngóō Kóṽbē kə ngarā kemń malang ō, m-əndā kemń dɔ najə yān té ō.

⁶Ngur Kóṽbē rāām ngáy, tɔy sāā ké nge ngōm loo sāā kadə loo tī beé. Ááá, tɔy rōkum.

⁷*Israel, əndā kemií dɔ Kóṽbē té tɔdɔ ni i nge kem majə. Ta róbə gē ké kadə ni gāngəń dɔí i ngáy.

⁸I ni n i nge gāng dɔ́, tū yáá ké góté al̄ gē malang n̄ ī-rāā té ní.

PSA 131

Kóṣṣbē, kɔjə rō gətóo kemm̄ té

¹Pā ké yā kaw̄n̄ kē *loo ké tál̄ té. I pā yā Dabid. Kóṣṣbē, kɔjə rō gətóo kemm̄ té. m̄-sāā yáá ké al̄ dɔ́m̄ alé. m̄-ngōdē gō yáá ké bo gē ō, ké yāā ké tōy dɔ́m̄ gē ō n̄ noō alé.

²Banī kemm̄ tetə kē nang té ō, m̄-ndi jəke ō, tītē ngōñ ké kɔrēn ta mba té ké tél̄ ndi kadə kɔ́ɔn̄ té beē. m̄-tél̄ m̄-ndi i tītē yā ngōñ n̄ noō.

³*Israel, āndā kemií dɔ́ Kóṣṣbē té, élá gir ngɔr n̄ toō té báté kē no té.

PSA 132

Siyɔ i loo ndi Kóṣṣbē ō i bē yā Dabid ō

¹Pā kē yā kaw̄n̄ kē *loo ké tál̄ té. Kóṣṣbē, ādē əga kemií dɔ́ Dabid té ō, dɔ́ tápē yān gē té malang ō.

²I ni n túbə adē Kóṣṣbē ō, ənī ndūn adē nga tógə yā Jakob ō ní,

³əda na: M-ā m-údə gir kújə tandā yām̄ té al̄ ō, m-ā m-to dɔ́ tērá yām̄ té yā ndájə rōm̄ al̄ ō,

⁴m-ā m-kótē kumm̄ al̄ ō, m-ā m-ənī bī kumm̄ té al̄ ō,

⁵báté kadē ré m-ənge loo ké tām̄ yā Kóṣṣbē té pá tá, báté kadē ré m-əngé kújə ndi nge tɔgə yā Jakob pá tá ní!

⁶J-oō kadē sandúkə ké tál̄ na ndi na i Epərata, j-əə sandúkə ní i gidə bē ké Yaar té.

⁷J-udiī kem̄ *kújə ndi Kóṣṣbē té, j-ɔsiī nojí nang té no loo kəndā nja yān té.

⁸Kóṣṣbē, í dɔ́ í-reē loo kɔ́r̄ koō yái té, í ō, sandúkə ké tál̄ n̄ tógə yái i kemeé ní ō!

⁹Ādē *ngé tuñ yáá yái gē əlan̄ hál̄ ké góté kúbē té rōdə té ō, ādē deē yái gē tūrēñ kól̄ rōnel̄ ō!

¹⁰Mbañg n̄ úr̄ *yibē dɔ́n̄ té ní, ī-lōō tūr̄ gidí kṓ tan té, ī-tár̄ nge kəla yái Dabid.

¹¹Kóṣṣbē ənī ndūn adē Dabid, rōkum, ni a tūr̄ ndūn alé, ni ədan na: I ngōnī kógəñ n̄ m-ā m-gērān̄ yā kəndān̄ mbañg gotíí té ní.

¹²Ré ngání gē əhɔñ gō *madē naā yām̄ ō, rāān̄ yáá i kə gō ndū n̄ m-ójə ní ō anī, ngán kemdə gē a ndiñ mbañg kadē dan gāng al̄ dɔ́ kōr̄ kəgē mbañg yái té.

¹³Tɔ́d̄ Kóṣṣbē gērā *Siyɔ, ni gey rāān̄ i loo ndi yān té.

¹⁴Ni əda wáñg na: Loo kɔ́r̄ koō yām̄ ké a to ta kaw̄ jóo n̄ toó, i loo n̄ toō n̄ m-sāā ndi tū té ní.

¹⁵Ááá, m-ā m-rāā majə kə *Siyə, m-ā m-ādēn yáá kadē əsa ndiñ kə kumneé, m-ā m-ādē ngé ndoō yān gə yáá kadē əsa ndānēñ.

¹⁶M-ā m-éla kajə rō *ngé tuñ yáá yān gə té tītē kūbē beé ō, deē yān gə a tūrēñ kól rōnel ō.

¹⁷M-ā m-rāā kadē a ojēñ mbañg kógēm kə tógən i ngáy, gir yā Dabid té kem bē kə *Siyə té ō, m-ā m-rāā gō lám̄ba tām̄ yā nge n m-úr *yibē dən té ní ō.

¹⁸M-ā m-éla rōsól rō madē baān gə té tītē kūbē beé, banī *jākā mbañg yān a ndélé pipir nōtə non té.

PSA 133

Ndi naā té kə majə ngáy yā ngákóə naā gə

¹Pā kə yā kawñ kə *loo kə tál té. I pā yā Dabid. Ááí, ndi naā té loo kógēm yā ngákóə naā gə i yáá kə majə ō, to rōnel ō.

²To i tītē *yibē kə kotə majə kə kur də deē té, i tītē yibē kə dəyā də mbāy deē té, də mbāy *Aarə té, aw báté ugə kóə kūbē yān té.

³To i tītē tal kə də mbañ Hermon té, kə əhə də mbañ *Siyə té. Kóəbē gey rāā majə kə deé ō, kadē deē ndi kə kumneé ngándáñg ō, i loo n noō té.

PSA 134

Ngé kəla yā Kóəbē gə ósiñ gəñən

¹Sii ngé kəla gə yā Kóəbē malang n ndōó anī ā ī-raī kə njasí dōó kem *kújə yā Kóəbē té ní, ī-tōyī Kóəbē!

²Élaī jīsí kum kə *loo kə tál té ō, ī-tōyī Kóəbē ō.

³Ádē Kóəbē nge rāā də rā ō də nang ō n ndi *Siyə ní, rāā majə sesí!

PSA 135

m-ger, Kóəbē i de kə bo

¹⁻²*Aleluya! Ī-tōyī rī Kóəbē. Sii ngé kəla gə yā Kóəbē n ā ī-raī kem *kújə yā Kóəbē té, ā ī-raī ndágə loo gə kə gir gidə kújə yā Kóəbē Nəbā yājí té ní, ī-bōkəniī tōy!

³Aleluya! Kóəbē i de kə majə! Ī-tōyī rīn kə pāá, tōdō ni i de kə kemən ndaa ngáy!

⁴Tōdō Kóəbē gērā Jakob tām̄ yān té, ni-rāā *Israel i yáá yān nəkó té.

⁵Ááá, m-ger, Kóəbē i de kə bo, Kóəbē tōy nəbā gə malang.

⁶Yáá malang n Kóəbē ndigə ní, ni-rāā, də rā té ō, də nang té ō, kum bā bo gə té ō, kem bəlo loo gə kə kum bā bo gə té malang ō.

- ⁷Ni-rāā adē kiī mañ gē iñ ta ngóy do nang té kum kē doó rāā adē mañ tel yā kedē. Ni teē kē nélé loo ngōmən té.
- ⁸I ni n tōl ngán hágə gē ká Ejiptə té ní, tōl hágə de gē ō, hágə dā gē ō.
- ⁹I bē ká Ejiptə, ni-əla ngé kəla yān gē adē aŵ rāān yáá ká yā kəjəñ yáa gē ō, yáá ká to kər kum gē ō, bēé looí, yā rōón *Parao kə ngé kəla yān gēé malang.
- ¹⁰Ni ənda nápar de gē ngáy ō, tōl mbañg ká tógədə i ngáy gē ō,
- ¹¹mbañg gē ní i Sihon mbañg yā *Amor gē ō, Og mbañg ká Basan ō, mbañg gē malang ká Kanaan ō.
- ¹²Gō té anī ni un do nang yādə adē yáa ndəbā tá, adē *Israel gē n i gir deē yān gē ní kadē tél yáa haladé.
- ¹³Kóṣṣbē, rīi a bār kə do ndō gē! Kóṣṣbē, a əniñ gotə najə yái kə do bāl gē.
- ¹⁴Tədō Kóṣṣbē gāng sarya ká majə tām yā gir deē yān gē tá. Ni lōō gir yáá n sāā rāā té ní ba rāā majə kə ngé kəla yān gēé.
- ¹⁵Besə gē yā nápar de gē ká rāā kə gində arjāá gē ō, kə lóró gē ō ní, i deē ndul gē n rāāndé kə jidé ní.
- ¹⁶Tadé to ba ɔrəñ najə alé, kumdé to ba aṅñ loo alé.
- ¹⁷Mbīdā to ba oñ loo alé, Ngōñ koō ká séy beē gəgə gətóo tadé tá.
- ¹⁸Ādē ngé rāādé gē toñ tītədə ō, ādē ngé kəndā kemdə dədə té gē malang toñ tītədə ō.
- ¹⁹Sii gir bē gē yā *Israel, i-tōyī Kóṣṣbē! Sii *ngé tuñ yáa gē ká gir kəjə yā *Aarə té gē, i-tōyī Kóṣṣbē.
- ²⁰Sii *ngán Lebi gē, i-tōyī Kóṣṣbē! Sii ngé bōl ndíí Kóṣṣbē gē, i-tōyī Kóṣṣbē!
- ²¹Ādē de ká *Siyə gē tōyñ Kóṣṣbē n ndi Jerusalem ní! *Aleluya!

PSA 136

Ī-tōyī nge kajə Israel

- ¹Ī-tōyī Kóṣṣbē tədō ni i de ká majə, kem majə yān to ngándáñg.
- ²Ī-tōyī Nóbā ká do nóbā gē té malang, tədō kem majə yān to ngándáñg.
- ³Ī-tōyī Kóṣṣbē ká do kóṣ bē gē tá, tədō kem majə yān to ngándáñg.
- ⁴I nəkó ngóy n rāā yáá ká yāā ká bo ngáy gē ní, tədō kem majə yān to ngándáñg.
- ⁵I nəkó ngóy n rāā do rā kə kum kedēé ní, tədō kem majə yān to ngándáñg.
- ⁶Ni-rāā do nang adē ra ngañg do bā bo gē tá, tədō kem majə yān to ngándáñg.
- ⁷Ni-rāā yáá ká bo gē ká unjəñ kow, tədō kem majə yān to ngándáñg.

- ⁸Rāa mbang kadē ɔɔ bē dɔ loo ké kadaá té, tɔdɔ kem majə yān to ngándáńg.
- ⁹Nāā ō táyō gē ō, kadē ɔɔñ bē dɔ loo ké ndɔ́ó té, tɔdɔ kem majə yān to ngándáńg.
- ¹⁰Ni tɔ́l ngán hágə gē ké Ejiptə té, tɔdɔ kem majə yān to ngándáńg.
- ¹¹Ni teē kə *Israel gē kɔ́ó kem bē ké Ejiptə té, tɔdɔ kem majə yān to ngándáńg.
- ¹²Teē sedé kɔ́ó kə tógə jīn n əla kə dɔ́ó ní, tɔdɔ kem majə yān to ngándáńg.
- ¹³Ni-gāńg bā tēbā gē naā té jōó, tɔdɔ kem majə yān to ngándáńg.
- ¹⁴Adē ngán *Israel gē mánēñ danaá, tɔdɔ kem majə yān to ngándáńg.
- ¹⁵Banī mbəre *Paraɔ kə áskar yān gēé ténidé kum té, tɔdɔ kem majə yān to ngándáńg.
- ¹⁶Ni-njērā kə gír deē yān gēé kem dəla loo té, tɔdɔ kem majə yān to ngándáńg.
- ¹⁷Ni ənda mbańg ké bo gē, tɔdɔ kem majə yān to ngándáńg.
- ¹⁸Ni tɔ́l mbańg ké ngańg ngáy gē, tɔdɔ kem majə yān to ngándáńg.
- ¹⁹Tɔ́l Sihon mbańg yā *Amor gē, tɔdɔ kem majə yān to ngándáńg.
- ²⁰Tɔ́l Og mbańg ké Basan ō, tɔdɔ kem majə yān to ngándáńg.
- ²¹Gō té anī un dɔ nang yādé adē yáá ndəbā té, tɔdɔ kem majə yān to ngándáńg.
- ²²Adē *Israel n i nge kəla yān ní yáá ndəbā té, tɔdɔ kem majə yān to ngándáńg.
- ²³Dan n yáá ké to kum tō ndoō teē dɔ́jí té ní, əga kemən dɔ́jí té, tɔdɔ kem majə yān to ngándáńg.
- ²⁴Ni-taājí jī ngé rɔ́ɔ́jí gē té əyájí dɔ́ó, tɔdɔ kem majə yān to ngándáńg.
- ²⁵Ni-adē yáá malang ké ndi kə kumuú yáá kəsa, tɔdɔ kem majə yān to ngándáńg.
- ²⁶Ī-tōyī Nəbā ké dɔ rā té, tɔdɔ kem majə yān to ngándáńg.

PSA 137

Jə-ndi nang té ta mañ gē ké Babilon té

- ¹Jə-ndi nang té ta mañ gē ké *Babilon té jə-nōō, tɔdɔ əga kemjí dɔ *Siyɔ té.
- ²Jə-naā kənde yájí gē dɔ́ó ta jī kágə gē n rañ ta mañ té ní.
- ³Loo ngeé n noō té ní, ngé kəhɔ́jí bəlo té gē mērēñjí kənī pā, ngé rāájí yáá ké tōr gē rañ sejí ta kənī pā rōnel, niñ ədanjí na: Úniī pā ké *Siyɔ ādī j-oō.
- ⁴Loo kadē j-un pā yā Kɔ́ɔ́bē dɔ nang yā tērā gē té ní i bay?
- ⁵Jerusalem, ré dɔ́m ndígənalií anī, ādē jī kɔ́m oy njururu kadərn té!
- ⁶Ré m-gír dɔ́í té tɔ alé, ré i ĩ n m-rāā rōnelí tɔy gotə yáá gē malang al ní anī, ādē ndɔ́m táyá ngangám té.

⁷Yáá n Edom gē rāān ndō n bē ké Jerusalem əsōn té ní, Kóṣṣbē, ādē dōí ndígēnal alé. Niñ əgañ kōf ədañ na: Ī-tōṣī bōr ké Jerusalem, Ī-tōṣī dōó gāng nja té nang té!

⁸Banī ĩ *Babilon, a nujəñ seí sák sák kōó. Rō ngé kəgāi kērā yáa gē n ĩ-rāa sejí ní a neǐdó.

⁹Rō ngé kəho ngání gē rējədó dō mbaǐ té a neǐdó.

PSA 138

m-ndigə tōyī kə ngarə kemrṁ malang

¹Pā yā Dabid. Kóṣṣbē, m-ndigə tōyī kə ngarə kemrṁ malang. M-əñā pā, m-ósəñ gōnií ta kum de ké bo ké dō rā té gē té.

²M-ósə noṁ nang té sōó kújé ké *tál yāi ō, m-tōy rīi ō, i tām kem majə yāi té ō, najə ké rōkum yāi té ō, tōdō ĩ ĩ-rāa i yáa n əñi mindí yā rāa ní ō, ĩ ĩ-rāa ādē māñ dō ō.

³Ndō n m-bārīi á ĩ-ndigə ní, ĩ əla gō kemrṁ té ō, ādēm tógə ō.

⁴Kóṣṣbē, ādē mbañg ké dō nang té gē malang bōkəni tōy, tōdō niñ oñ najə n teē tai té ní.

⁵Ādē əñiñ pā tōyñneé yáa rāai gē ədañ na: *Kosə gōn yā Kóṣṣbē i ngáy.

⁶Kóṣṣbē ndi i dōó say bá tā ba a deē n tél kə rōneé kə nang té ngáy ní ō, a nge kəjə rō say gerən ō.

⁷Ré mā i dan wur kəl té anī, ĩ-rāa ādē m-ndi kə kumṁ gogó. Ī-biṛ jīi əndañ kōn ngé rōmṁ gē ō, jī kōi rāa adē m-tetə rōō ō.

⁸Kóṣṣbē a rāa yáa malang tām yām té. Kóṣṣbē, kem majə yāi to ngándáng! Ngé gē n ĩkó ĩ-rāadé kə jīi ní, ĩ-lōō kəyadé kōó.

PSA 139

Kóṣṣbē, ĩ-geṛ najə ké dōm té malang

¹Pā ké kem makətübə yā ngār yā gōsə gē té. I pā yā Dabid. Kóṣṣbē, ĩ a loo báté tée kemrṁ té ō, ĩ-geṛ najə ké dōm té malang ō.

²Ī-geṛ ta ndim kə nang té ō, ta kijim kə dōó ō. Yáa n m-sāa rāa ní, ĩ ĩ-geṛ kété kōó bá.

³Ré mā i ndágá aláa kújú anī, ĩ ĩ-geṛ kōó ō, ĩ-geṛ yáa rāam gē malang ō.

⁴M-əda najə kógəṁ alí báy gəgē anī, najə n m-sāa kōr ní, ĩ ĩ-geṛ kōó malang.

⁵Ī i gōm té ō noṁ té ō, əndā jīi dōm té ō.

⁶I yáa geṛ ké to loo mundə té ké tōy dōm, i dōó say ngáy adē m-ásə kugə gō té alé!

⁷I loo ké rá n kə m-āw tū té tá mā i say rōi té ní? I loo ké rá n kə m-āy m-āw tū té tá mā i say ta kumií té ní?

- ⁸Ré m-āw i dɔ rā té a ĭ i noó ō, ré m-to i bádá a ĭ i noó ō!
- ⁹Ré m-ĭjín i bōgē ta gír loo té yā kawń ta ngóy dɔ nang té gēgē anī,
- ¹⁰jíí ɔrēm ta róbə, jī kɔí əyām dɔɔ alé.
- ¹¹Ré m-éda na kə loo ké risə til nding kə utē dɔm, loo ké unjə kow dɔm té kə tél loo ké ndɔɔ anī,
- ¹²ta kumií té ní loo ké risə til nding ndul ál ō, loo ké ndɔɔ unjə tītə loo ké kadaá ō, loo ké risə til nding unjə kow ō.
- ¹³I ĭ-n ĭ-rāā nga dan wurəm ní, i ĭ n ĭ-rótēm ta naā té kem kóóm té ní.
- ¹⁴Kóɔbē, m-tōyī tɔdō ĭ-rāā dā rōm adə majə to bōl ngáy. Yáa rāái to kər kum ngáy adə m-geř majə.
- ¹⁵Dan n ĭ-rāām loo mundə té á, ĭ-rótēm ta naā té kem kóóm té ní, dām loom kéréy ké kumií əsō dɔ té ál gətóo.
- ¹⁶Kóóm un i mósém báy anī ĭ áam kōó. ĭ ĭ-ndang ndóm gē malang kem makətübə yái té kété ta kadə ndō gē ní əlan gír báy.
- ¹⁷Yáa gē n ĭ-nóm rāā ní loo geřdə ngaŋg ngáy tām yām té, kutədə i ngáy.
- ¹⁸m-sāā tédádə tā ba kutədə tɔy kutə náŋg ngárəmnjey. m-ndól anī mā i seí báy tɔ.
- ¹⁹Nábā, majə kadə ĭ-tōl de ké nge kem ndul kōó! Sĭĭ ngé bōkə mósə de gē nang té gē, āwī say kōó rōm té.
- ²⁰Madə baāí gē unəñ rīí yā góləñ loo, niñ bārəñ rīí yā rāañ yáá ké majal kə de gēé.
- ²¹Kóɔbē, ngé kimí gē ní loo kadə m-ĩmdə ál i baý? ngé rōóí gē ní loo kadə m-kídédə ál i baý?
- ²²M-ĩmdə majə kə nja ngááá. Niñ téləñ i madə baām gē.
- ²³Nábā, əndā maým ō, áa ngarə kemm ō, ĭ-geř najə ké dɔm té malang ō. ĭ-nāām ba ĭ-geř gír ké kemm té gē.
- ²⁴Áaá ké m-ún gō besə gē wa, ɔrəm ta róbə adə m-njərə dɔ róbə ké jóó n i róbə yái ní té.

PSA 140

Ndōy yā de ké tetəñ najə dɔn té

- ¹Pā ké kem makətübə yā ngār yā gōsə gē té. I pā yā Dabid.
- ²Kóɔbē, ĭ-gāŋg dɔm jī ngé kem majal gē té, ĭ-ngōmēm, adə m-əsō kem jī ngé dóno gē té alé.
- ³Niñ ndiñ i gír núm yáá ké majal té yā rāā ngóy. Niñ i ngé sāā tām kə dɔ ndō gē.

- ⁴Niñ télañ ndodé lim lim tītē yā lī beé. Kong lī kakém rosə tadé.
- ⁵Kóṣṣbē, ī-ngōmēm ādē m-ēsō kem jī de ké nge kem ndul té alé. Ādē m-ēsō kem jī de ké nge rāā yáa kə dónó té alé. Niñ gírēñ i rāām kadē m-ēsō ngóy.
- ⁶Ngé kəjə rōdó gē əyāñ gūmbē nomé té, əñīñ kəla ō, əñīñ réng ō, yā kəhōmneé. Niñ əyāñ gūmbē kadə róbé té yā kəhōmneé.
- ⁷M-édá Kóṣṣbē na: Ī i Nébā yām! Kóṣṣbē, ī-nēl mbīl ōon ndūm loo rāāi bó té.
- ⁸Nébā, Kóṣṣbē, tógé ké nge kajəñ, ī-taā dóm ndō rōō té adē yáa ɔdə alé.
- ⁹Kóṣṣbē, yáa n ngé kem ndul gē geyñ ní ɔdə alé gōdó té. Yáa gē n a nómēñ yā rāā ní ādē udə róbó alé, na sōgə ɔsəñ rōdó kə dɔ.
- ¹⁰Ngé gē n gírēñ gidəñ yā rōōm ní, ādē yáa n sāāñ rāā serm ní rāādó niñ kó gē.
- ¹¹Ādē bəgāñ yāl hor dɔdó té. Ādē Nébā mbérē ténidé kum hor té, kem bəlo ké lú ngáy ké asəñ teē tū té alé!
- ¹²Ngé tētē najē gē a ndiñ kem bēé alé. A ngōdēñ de ké nge rāā yáa kə dónó ō, nge kem ndul ō, i kanjē taā koō.
- ¹³m-geñ kadē Kóṣṣbē a rāā sarya yā de ké nge rō tō ndoō, ni a gāng sarya yā ngé ndoō gē kə gōó majə.
- ¹⁴Ááá, de ké góté gē a tōyñ rīl ō, de ké sūmūú gē a ndiñ rōl té ō.

PSA 141

Kóṣṣbē, əndā mbīl gír najē kərəñ té

- ¹Pā yā Dabid. Kóṣṣbē, m-bārīl, ī-reē lāv ī-dīim! Loo n ré m-bārīl anī, ī-nēl mbīl ōon ndūm.
- ²Ādē ndōy yām ij kum kə dɔ rōl té tītē sa hor kajaja beé ō, ādē jīm n m-óy kə dɔ ní i tītē *yáa ndējə ké loo solí beé ō.
- ³Kóṣṣbē, ī-ngōm tañ, ī-ngōm tam tañ ādēm.
- ⁴Ī-lōō kəyām kadē m-éda najē ké majal, kadē m-rāā yáa kógəñ kə kem nduluú, m-ndájəñ nge rāā kadē yáa ké majal reē dɔ madédé gē té. Ī-lōō kəyām kadē tañ nāā yáa kəsa n noō.
- ⁵Ādē de ké sūmūú əndañ ō, kōl serm ō, najē yā kem majə yāi té! Ādē *yibə ké kotə majə yā ngé kem ndul gē ɔdə dóm alé, ba ādē m-ndōy ngáy m-duməñ ta yáa gē n ngé kem ndul gē a rāāñ ní.
- ⁶⁻⁷M-éda na tēndāñ kəngājí gē tīñ kə loo gē té ta bāá bádé té, tītē loo ndōñ njərəñ loo beé. Anī najē n noō nel ngār yādé gē ngáy. Banī Nébā mbérē ngār gē ní dɔ mbalá ténidé.

⁸Kóṣṣbē Nébā yām, m-tūr kumm̄ kē rōí té, m-bṣṣ rōm̄ rōí té, i-lōō kəyām̄ kadē m-óy.

⁹I-ngōmēm̄ ādē m-ēsō kem réng yādé té alé, ādē m-ēsō kum gūmbē yā ngé rāā majal̄ gē té alé.

¹⁰Ādē ngé kem ndul gē n̄ noō əsōñ kum gūmbē n̄ niñ kó gē əyāñ té ní, banī mā m-ā m-teē kum té karī!

PSA 142

Kóṣṣbē i loo bṣṣ rō ké ta tōl̄ ta té

¹Pā ké kəda. I pā yā Dabid. I ndōȳ ké əda dan n̄ ni toñ kem bəlo mbalá ní.

²M-ún ndūm̄ kē dɔ́ ngáy, m-bārəññ Kóṣṣbē. M-ún ndūm̄ kē dɔ́ ngáy, m-rāan̄ Kóṣṣbē bó.

³M-ójən wur kɔ́l n̄ əsō dɔ́m̄ té ní, m-ójən yáá n̄ tɔ́y dɔ́m̄ ní.

⁴Dan n̄ tógém̄ ur wak kɔ́ té ní, loo n̄ m-ā m-āw̄ kē tū té ní ĩ i-geř. Əyāñ gūmbē dɔ́ róbé n̄ m-ún té ní.

⁵Áa loo kē dām̄ kadərn̄ ké kɔ́ té ba əndā maý áa: De kógém̄ ké gerēm̄ gətóo! Loo ké rang ké kadē m-bṣṣ rōm̄ tū té tɔ́ ní gətóo. De ké usəñ dɔ́m̄ té gətóo!

⁶Kóṣṣbē, m-éga kɔ́r kē dɔ́í té! M-éda na: I ĩ n i loo bṣṣ rō yām̄ ō, yáa halam̄ ō, dɔ́ nang té laā ní.

⁷I-nēl̄ mbíí ōon̄ nōō yām̄, tɔ́dɔ́ tógém̄ gətóo ké al̄ naā! I-taām̄ jī ngé rāā kumrn̄ ndoō té gē té tām̄ tógédé tɔ́y yām̄.

⁸Ūrēm̄ kem dəngáy yām̄ té ādē m-tōy rīí dan de ké sūmūú gē té, dan n̄ ā i-rāā majə seń ní.

PSA 143

Kóṣṣbē, i-lōō rāā sarya seń

¹Pā yā Dabid. Kóṣṣbē, ōō ndōȳ yām̄, i-nēl̄ mbíí ōon̄ ndūm̄ n̄ m-rāāineé bó ní. ĩ i de ké nge ra dɔ́ ndūí té ō, de ké góté ō ní i-tūrēm̄ najē té!

²Mā i nge kəla yái adē i-lōō rāā sarya seń, tɔ́dɔ́ de ké sūmūú ta kumíí té gətóo.

³Madē baām̄ rāā kumrn̄ ndoō té, əñīm̄ nang té ba tábām̄ kə njaneé, rāā adē m-ndi kum loo ké risə til nding té tītə de gē n̄ oyñ jōó kɔ́ ní beē.

⁴Tógém̄ teē rōm̄ té kɔ́, kemrn̄ nelēm̄ alé.

⁵Əga kemrn̄ dɔ́ yáá ké māñ kɔ́ té, m-tél m-gír̄ gō yáa malang n̄ i-rāā té ní, yáá n̄ i-rāā kə jīí ní, m-gír̄ yáá ngáy dɔ́ té.

⁶M-éla jīm kē rōí té m-rāāineé bōō. Mā m-rā noí té tītē dō nang ké tutə kákérá kákérá beē.

⁷Kóōbē, ī-tūrēm najē té lāv na tógóm tēgā kōó. Ī-lōō tūr gidíí tamé té! Na sōgá jīm boo naā kē ngé gē n a awñ kē bádá ní.

⁸Ədam najē ké dō kem majə yāí té dəloí batə, tōdō m-əndā kemm dōí té. Ójəm róbé n kadē m-úñ ní, tōdō m-tūr rōm kē rōí té.

⁹Kóōbē, ī-gāng dóm jī madē baām gē té. m-rāāi i loo bōō rō yām té.

¹⁰Ī-ndōōm loo rāā yáá n kemií ndigə ní, tōdō ĩ i Nébā yām. Ndílí i Ndílí ké majə, ādē njērā semé dō róbé ké gidə asə naā majə té!

¹¹Ā ī-rāām kadē m-ndi kē kumm, tōdō ĩ i Kóōbē. Ā ī-teē semé kōó dan wur kəl ké əsō dóm té, kə ta kŭl hál ké gōté yāí.

¹²Ā ī-rāā kadē madē baām gē gətōōn kōó malang sōōn kem majə yāí ō, ā ī-rāā kadē madē kōlēm gē oyñ malang kōó ō, tōdō mā i nge kəla yāí.

PSA 144

Ndōy yā mbañg

¹Pā yā Dabid. Kóōbē n i mbaĭ yām ní m-tōyn. I ni n əho jīm əjəmeé loo rōō ní, i ni n əho jīm ké biř əjəmeé loo rōō ní.

²I ni n i nge rāā kem majə semé ní ō, ni i loo bōō rō yām ō, i ni n i loo ndi ké ngañg ngáy ō, nge kajəm ō ní. Ni i der yām ō, m-ā m-bōō rōm i rōn té ō. Ni-əla dō gir deē yām gē gir tógə yām té ō.

³Kóōbē, deē i rí kadē usiī dōn té ní? Deē ndul n i yáá ké a oy ní i rí kógēm á kadē ī-gír dōn té?

⁴Deē ndul to i tītē nél, ndōn gē toñ i tītē ndíl kāgē gē ké a mənēn kōó beē.

⁵Kóōbē, ī-tetə ta dō rā kē nang té ba ī-risə, ódə mbaĭ gē ādē əbañ sa.

⁶Ī-rāā ādē mañ tel kē loo gē té, ī-tēndā madē baām gē ī-tūdó naā té kōó, ī-tūr kum gərā yāí gē, ī-tēndā ī-gāngəndé kē loo gē té.

⁷Ī-ndi dōó əla jīí əjəmeé, əjəm kum mañ ké tógən i ngáy té, ī-gāng dóm jī tērā n

⁸tan a əda i najē ké soř ō, jī kōn əjə kadē ni túbé góləñ i loo ō ní té.

⁹Nébā, m-ā m-ənī pā ké kijə yā kadī ō, m-ā m-úgə kənde ké kəlān i kutə yā kadī ō.

¹⁰I ĩ n i nge tetə rōō kadē mbañg gē ní, nge kajə nge kəla yāí Dabid ta yo kaskar té ní.

¹¹Ájəm ō ī-gāng dóm ō jī tērā n tan a əda i najē ké soř ō, jī kōn əjə kadē ni túbé góləñ i loo ō ni té.

¹²Ādē ngánjí ké balsáa gē toñ tītē kágē gē ké əlañ gír tɔgə majə i kə ngōñ dūúdé ɔ, ādē ngánjí ké mandə gē majəñ tītē kágē nga dan kújé ké tósə yā rāañ rɔ kújə yā mbañg gē ɔ.

¹³Ādē gír yǎǎ kəsa ké tayā tayā gē rosəñ kem mōy yājí gē! Ādē yǎǎ kuł yājí ké bembeé gē ojəñ naā nja dūbú ngáy. Ādē ojəñ naā nja dūbú kutə ngáy.

¹⁴Ādē mañg yājí gē ətōñ yǎǎ kadē asə ta tó. Ādē madē baǎjí gē taāñjí loo tɔ al ɔ, awñ seji bəloó tɔ al ɔ. Ādē deē oɔ kɔr ndágə loo yājí gē tɔ al ɔ.

¹⁵Rōneł i kə gír de gē n yǎǎ ké majə gē n noō malang toñ loodé ní! Rōneł i kə gír de gē n Kóɔbē i Nóbā yādé ní!

PSA 145

Kɔɔ bē yāi a to ngándáhg

¹Pā tōy. I pā yā Dabid. Nóbā yām, mbañg yām, m-ā m-ósə gɔní ɔ, m-ā m-tōy ríi ɔ ngándáhg.

²M-ā m-tōyī kə dɔ ndɔ gē ɔ, m-ā m-tōy ríi ngándáhg ɔ.

³Kóɔbē i de ké bo, i náā n asə geɾ gír. Bōkəñəñ tōy asə kə ta tɔ ta ngóy booñ gətóo.

⁴De gē a əniñ ngándé gē gotə yǎǎ gē n ĩ-rāā ní kə dɔ bāl gē kə dɔ bāl gē. A tɔdañ yǎǎ rāái ké to *kɔsə gɔn gē.

⁵M-ā m-tél yā kəni gotə yǎǎ ké yāā gē n ĩ-rāā ní ɔ, kəni gotə kɔsə gɔn yāi n ndələ ní ɔ,

⁶De gē a əniñ gotə tógé yǎǎ ké to ból gē n ĩ-rāā ní ɔ, m-ā m-əni gotə yǎǎ ké bo gē n ĩ-rāā ní ɔ.

⁷A ɔsəñ gɔn kem majə yāi ké ngáy al naā n əga kemdə dɔ tɔ ní ɔ, a urəñ kɔł rōneł tām hál ké gótə yāi tɔ ɔ.

⁸Kóɔbē i nge kem ndaa ɔ kuməñ a ɔɔn ɔ, i de ké a tégā tan ɔ, keməñ majə ngáy ɔ.

⁹Kóɔbē i nge rāā majə kə de gēé malang. Ni tár de gē malang n ni rāādé ní.

¹⁰Kóɔbē, yǎǎ gē malang n ĩ-rāā ní a ɔrəñ taí ɔ, deē yāi gē a bōkəni tōy ɔ.

¹¹Niñ a ədañ na ɔɔ bē to *kɔsə gɔn ɔ, a ɔrəñ najə yǎǎ rāái ké to ból gē ɔ,

¹²yā kɔjəñ de gē yǎǎ rāái ké to ból gē ɔ, loo kɔɔ bē yāi ké to kɔsə gɔn ngáy ɔ.

¹³Kɔɔ bē yāi i kɔɔ bē ké to ngándáhg ɔ, ā ĩ-ndi dɔ de gē tɔ i kə dɔ bāl gē malang ɔ. Nóbā i nge kəda najə ké rōkum. Ni i de ké nge ra dɔ ndūn tɔ tū yǎǎ rāān gē tɔ malang.

¹⁴Kóɔbē əhɔ ngé gē malang n a tésōñ ní kə dɔ. Ni-əhɔ ngé gē malang n a nōrəñ ní kə dɔ.

15 Kumdé i dɔ́í té ɔ́, niñ malang əndān kemdé i dɔ́í té ɔ́, ngóōñ kadē ādēdé yáa kəsa kə kum mbangneé.

16 Ī-ī-teē jí anī, yáa gē malang n̄ ndiñ kə kumdá á Ī-tárdé ní, a əsañ yáa yā ndāñ.

17 Kóṣṣbē i de kə súmūú tū yáa rāan gē té malang, ni i de kə nge ra dɔ́ ndūn té tū kəla rāan gē té malang.

18 Kóṣṣbē i ngər rō de gē malang n̄ a bārnəñ té ní, rō de gē malang n̄ a bārnəñ kə rōkum té ní.

19 Ni i nge rāa kem ndigə yā ngé bōl̄ ndílən gē. Ni oō nōō yādé ɔ́ ajədə ɔ́.

20 Kóṣṣbē i nge ngōm̄ de gē malang n̄ a tárnəñ ní, banī ni i nge tōl̄ ngé kem ndul gē malang kṓ.

21 M-ā m-ənī pā kə yā tōȳn̄ Kóṣṣbē ɔ́, yáa malang n̄ ndi kə kumuú ní a tōȳ rī Nəbā kə *tál̄ ɔ́, ngándáńg!

PSA 146

Kóṣṣbē i nge ngōm̄ ngé tógə gətóo gē

1* Aleluya! Dā rōm̄, Ī-tōȳ Kóṣṣbē!

2 M-ā m-tōȳ Kóṣṣbē kə dɔ́ ndō gē malang n̄ m-ā m-ndiñ kə kumr̄m̄ ní. Gotə ndō gē malang n̄ m-ā m-ndiñ kə kumr̄m̄ ní, m-ā m-ənī pā tām̄ yā Nəbā yām̄ té.

3 Ī-lōōi kəndā kemsí dɔ́ ngər gē té, niñ i deē ndul gē, asəñ kajə deē alé.

4 Koōdé a teē kṓ, a téləñ bumbérú gogé. Ndō n̄ noō té ní, yáa gē n̄ niñ nóməñ rāa ní a tōō kṓ malang.

5 Deē n̄ Nəbā yā Jakob i nge rāa seneé ɔ́, əndā kemən dɔ́ Kóṣṣbē Nəbā yān té ɔ́ ní, rōn nelən!

6 Kóṣṣbē rāa dɔ́ rā ɔ́ dɔ́ nang ɔ́, bā bo ɔ́ yáa malang kə kum té ɔ́. Ni i nge ra dɔ́ ndūn té ngándáńg.

7 De gē n̄ rāāndé yáa kə tōr̄ ní, ni-gāng sarya yādé kə gōó. Ni-adē ngé bō gē yáa kəsa ɔ́, tútə kəlā rō dəngáy gē té ɔ́.

8 Kóṣṣbē teē kum ngé kum tōō gē ɔ́, Ni-əho ngé gē n̄ nōrəñ ní kə dɔ́ ɔ́. Kóṣṣbē tár de kə súmūú gē ɔ́.

9 Kóṣṣbē ngōm̄ ngé nam̄ bē gē. Ni i nge rāa kə ngōñ halaá ɔ́, kə dəyá kə ngaa koyoó ɔ́. Banī yáa n̄ ngé kem ndul gē nóməñ rāa ní, ni nujəñ kṓ.

10 Kóṣṣbē a ɔ́ bē ngándáńg. Ī *Siyo, ni i Nəbā yāi kə dɔ́ bāl̄ gē! *Aleluya!

PSA 147

Tógə Nəbā kə tū yáa gē té

- 1**Aleluya!* *Kɔsə ɔɔn Nəbā yājí i yáá ké majə ngáy, bōkən tōy kə gōo majə i yáá ké neĭ ta ngáy!
- 2Kóɔbē rāā bē ké Jerusalem gogə rang. *Israel gē n̄ ɔɔrəndé kɔɔ ní, a téləñ yā káñ njadé.
- 3I ni n i nge sɔĭ kem ngé gē n̄ kemdé nujə sá sák kɔɔ ní ɔ, nge kun rō tōr yādé gē ɔ ní.
- 4Ni tēda kutə tóyō gē, əndā rī dɔdɔ gē tē kógēm kógēm.
- 5Kóɔbē yājí i de ké bo ɔ, tógən i ngáy ɔ. Deē asə mbōjé geɾ yáa yān alé.
- 6Kóɔbē rāā kə ngé gē n̄ téləñ kə rōdɔ kə nang tē ní. Ba tél kə ngé kem ndul gēé kə nang tē adə ɔdəñ nang lá lám.
- 7Únii pā ĩ-rāāineé Kóɔbē kéra. Úgiĭ kənde ósiineé ɔɔn Nəbā yājí.
- 8I ni n rāā adə kiĭ mañ gē taāñ loo dɔ rā tē ní. Mañ n̄ kadə edə dɔ nang tē ní ni-əndā dɔ danaá i tītə n̄ noō. I ni n i nge rāā kadə mu gē əbañ dɔ mbaĭ gē tē ní.
- 9Ni-adə yáa kuĭ gē ɔ, ngán káa gē n̄ a nōōñ bō ní ɔ yáa kəsa.
- 10Yáa ké ngáy gē n̄ sənda asə rāā ní taā kumən al ɔ, usən dɔ yáa n̄ nja deē asə rāā tē ní al ɔ.
- 11Ba ɔɔn tɔdɔ ngé gē n̄ bōlən ndílən ɔ, əndāñ kemdé dɔ kem majə yān tē ɔ ní.
- 12Jerusalem, ósə ɔɔn Kóɔbē! *Siyɔ, ĩ-tōy Nəbā yāí.
- 13Tɔdɔ ni rákə ta róbə ndogə yāí adə ngañg tōy ké kété. Ngání gē n̄ ndiñ bēé looí ní ni-rāā majə sedé.
- 14I ni n i nge rāā kadə lom to dɔ nang yāí tē ní. Ni adī gémē ké majə ngáy adə əsa ĩ-ndāñ.
- 15Ni-əla kəla dɔ nang tē, anī najə yān ní ngōdə taā loo.
- 16Ni-rāā néjə adə dəse tun tun tītə biĭ batə ké əho naā beé. Ni-rāā dímsir adə dəse tun tun tītə bū beé.
- 17Ni-rāā kōsə mañ yān adə tésō tītə butə yáa kəsa beé. I náā n asə ra kum kūĭ yān tē ní?
- 18Ni-əda najə anī kōsə yīĭ. Ni-rāā nəl adə əla, anī mañ gē nūgəñ.
- 19Ni-əda gir deē yān gē najə yān ɔ, ɔjə *Israel yáa gē n̄ ndang kadə yā rāā ní ɔ, gō míndən gē ɔ.
- 20Ni-rāā yáa ké tītə n̄ noō kə nápar de ké rang gēé al ɔ, nápar de ké rang gē gerəñ gō míndən gē al ɔ. *Aleluya!

PSA 148

Tōyñ Nébā dɔ rā té ɔ dɔ nang té ɔ

- 1* Aleluya! Sīī n̄ ī-ndiī dɔ rā té ní ī-tōyī Kóṣṣē.
- 2 Sīī n̄ ī-ndiī loo ké dɔ́ gē té ní ī-tōyñiī. Deē yān gē ké dɔ rā té malang ī-tōyñiī. Būtē yān gē malang ī-tōyñiī.
- 3 Mbang ɔ na ɔ ī-tōyñiī. Sīī tēyō ké ndélē gē malang ī-tōyñiī.
- 4 Sīī dɔ rā ké dɔ́ say gē ɔ, mañ gē ké dɔ́ dɔ dɔ rā té ɔ ní ī-tōyñiī.
- 5 Ādē niñ malang tōyñ rī Kóṣṣē, tɔdɔ ni-əda najē tan kógēm̄ anī niñ teē ndiñ.
- 6 Ni tэндэдэ loo ndidé gē té i ké njóm̄ gē té. Ni tэндā *ndū najē gē ké a toñ ngándáńg.
- 7 Ɔlaī gír tōy Kóṣṣē dɔ nang té laā, sīī bā bo gē ɔ, dā mañ gē ɔ,
- 8 hor ɔ, kōsē ɔ, néjē ɔ, dímsir ɔ, nél mañ ké a əla kə tógó ké a rāā yáá n̄ ni-əda ní ɔ,
- 9 mbaī bo gē ɔ, ngán mbaī gē malang ɔ, kāgē gē ké a anēñ gē ɔ, kāgē sédər gē malang ɔ,
- 10 dā ké bembéé ɔ, ké bēé gē malang ɔ, dā gē ké a agēñ nang té ɔ yeī gē ɔ,
- 11 mbañg gē ké dɔ nang té ɔ, gír de gē malang ɔ, de ké bo gē ɔ, ngār gē ké dɔ nang té malang ɔ,
- 12 balsáa gē ɔ mandə gē ɔ, bəga gē ɔ ngán gē ɔ.
- 13 Ī-tōyī rī Kóṣṣē, tɔdɔ i rīn ni ngóy kə kérneé n bo ní. *Kōsə gɔn yān taā loo dɔ nang té ɔ dɔ rā té ɔ.
- 14 Ni-tél əla gɔ kem deē yān gē té. I yáá ké majə kadē deē yān gē malang n̄ i ngán *Israel gē ní bōkənēñ tōy najēñ té, i niñ n i gír de ké ngər rōn té gē ní! *Aleluya!

PSA 149

Kōsə gɔn yā de ké sew gē

- 1* Aleluya! Ɔnīī pā ké kijə ī-rɔyīneé Kóṣṣē. Ī-tōyī Kóṣṣē loo káñ naā yā deē yān gē té!
- 2 Ādē *Israel rāā rōneī nge kəndān. Ādē ngán ké *Siyɔ té gē rāāñ rōneī ngáy tām̄ yā mbañg yādé té.
- 3 Ādē ɔsəñ gɔnən kə ndāmāá ɔ, əndañ kɔdə ɔ, ugəñ kənde ɔ, tām̄ yān té.
- 4 Tɔdɔ Kóṣṣē rāā majə kə gír deē yān gēé, ni ajə ngé gē n̄ téləñ kə rōdó kə nang té ní ɔsəñ gɔndé.
- 5 Ādē deē yān gē tīīñ bal walya ɔsəñneé gɔn Nébā! Ādē túrēñ kól rōneī dɔ tērá todé gē té!
- 6 Ādē teēñ tadé tōyñneé Nébā ɔ, ādē əhɔñ kaskar ké kumən atə dām̄ jōó jidé té ɔ!

- ⁷I gár kadē rāān baḡ de nápar de gē té, kadē tēndān gir de gē tām majal yādé té,
⁸kadē túḡn mbaṅg yādé gē kə súl ō, kadē tēnīn kángéla gē nja de ké bo yādé gē té
 ō.
⁹I gár kadē rāān yáḡ n Nóbā əda dɔdɔ té á i ké ndang ní sedé. I kɔsə gɔn ké tām yā
 deē yān gē té malang. *Aleluya!

PSA 150

Ósīi gɔn Kóḡbē

- ¹*Aleluya! Ī-tōyī Nóbā kem kújə ké tál yān té. Siī n Ī-ndīi loo ké ngaṅg ngáy té no
 rā yān té ní Ī-tōyīniī!
²Ī-tōyīniī tām yáḡ rāān ké to bōl gē té. Ī-tōyīniī tām ni i de ké bo ngáy.
³Ī-kōrīi tōw Ī-tōyīniīneé. Úgiī kənde ō, əndaī kúndə ō, Ī-tōyīniīneé.
⁴Əndaī kɔdə ō, Ī-ndāmī ō Ī-tōyīniīneé. Ī-tōyīniī kə yáḡ ké bār gōsə ké rāā kə kəlāá ō,
 Ī-tōyīniī kə nalaá ō.
⁵Ī-tōyīniī kə gində ké laa gē ké yā kənda naā té kadē bār ndū dūú gē ō, ké bār ndū
 bo gē ō.
⁶Ādə yáḡ malang n a taā koō ní tōy Kóḡbē! *Aleluya!

PRO

PRO 1

Yáá n ndangēn makētübē n toō najēn té ní

- ¹I gōsē najē gē yā Salomō ké ngōn Dabid, mbañg ké *Israel té,
²yā kadē kum deē edēn ō, deē ngāán ō, gerēn kum najē ké kun gidē kē gogé gē ō,
³kadē deē əngeñ yáá ndóō ké ngāā, adē i háł ké gōté ō, yáá ké gōté ō, yáá ké súmūú ō,
⁴kadē əjənēn de gē ké kumdé gāng al gē loo gōng yáá ō, kadē balsáa gē kē mandē gē gerēnneé yáá ō, əndāñneé maý yáá ō.
⁵Nge kum kedē oō anī ənī kum kedē yān dō madē té ō, de ké nge geř kum najē oō anī a rāā yáá kē gosēneé njērā kadē gōté ō.
⁶I kadē deē gerēn kum gōsē najē gē ō, kum najē ké to loo bōō té gē ō, kadē deē gerēn kum najē kōř ngé kum kedē gē ō, kum səngó yādé gē ō.
⁷Ból ndíl Kóōbē i ta kēla gir geř yáá. I de ké ngāā al gē n a rāāñ yáá ndóō ō, kum kedē ō mbóó té ní.

Tāā ké dō ngán ké nujē kōō gē té

- ⁸Ngōnēn, oō yáá n bōbí əjiī ní ō, i-lōō mbāté kōjē yā kōóí ō.
⁹Tōdō nge n noō i *jākā mbañg ké majē ké dōí té ō, i mēde ké kōóí té ō.
¹⁰Ngōnēn, ré ngán ké nujē kōō gē sāāñ kadē āw loo sedé anī i-mbāté kōó!
¹¹Ngán ké beé gē a édañ na kē āw sedé, kē i-gāngī de gē róbó, kē i-tōlídé, ká i de gē ké najē gətóo dōdó té gēgē anī, kē i-teēi sedé rété gēé kē əhōidé dō jidé té kanjē kumən, anī i-mbāté kōó!
¹²Ká ré na ā i-túrídé kē kumdé tītē n loo ké bádá a rāāñ ní, na ā i-túrídé na i kē taá taá tītē ngé gē n əlañdé kē bāá ní,
¹³na ā əngei yáá kənge gē ké gātédé i ngáy gē ké tayā tayā gē, na ā óyiī yáá kadē na a rosə kem kújē yāsí gē,
¹⁴kē āw sedé na ā əngé núsən yái, tōdō ā i-bōkíi nar na i dō naā té loo kógēm kem ngong nar ké kógēm beē té gēgē!
¹⁵Anī ngōnēn, i-lōō kaw sedé, i-tūr ta njaí kōō dō róbó n niñ i tū té ní té.
¹⁶Tōdō niñ əyñ ngōdē a awn i kē rāā yáá ké majal té, niñ nāgēn i yā bōké mósə deē nang té.
¹⁷Dan n yeł əə nge ndō kōō bá ní, nge ndō a əyā gūmbē i ndāñg.

18Banī niñ əyāñ gūmbē i yā kəhɔ́n rɔ́dɛ́ niñ kó gē ō, koō naā yādé ké jəke loo mundē té a tél yā kəsō i dɔ́dɛ́ niñ kó gē té ō.

19Tām ta tɔ́l ta ngé bogə gē a to i tītē n noō: Ngé bogə gē a oyñ i yo bogə.

Kum kedē bār deē ō tāān ō

20Kum kedē ɔ́r najē róbə kɔ́sɔ́, un ndūn kē dɔ́ dɔ́ loo gē ké kem bēé té.

21Ni un ndūn kē dɔ́ adē māñ dɔ́ ndū kósə de ké ngáy gē bārəñ yáa, ni-ɔ́r najē yān ta róbə gē ké yā kudəñ kē kem bēé té əda na:

22Sij de ké kum gāng al gē, a nełsí kə kum gāng al yāsí i báté ta ké rá? Ngé lur loo gē a nełdɛ́ lur loo i báté ta ké rá ō, de ké mbóo gē a mbātəñ yáa geñ i báté ta ké rá ō?

23Ōōi gir ké kemrñ té. Áaī, m-ā m-rāā kadē ndílóm a risə dɔ́sɔ́ té, m-ā m-ədásí najē yām kadē i-geri.

24Banī m-bārsí anī i-mbātí bār yām ō, m-əla jīm kē rɔ́sɔ́ té anī de ké usən dɔ́ té gətóo ō,

25i-mbātí kəjə yām gē malang ō, usəsí dɔ́ tāā n m-tāāsí ní té al ō.

26Beé báa ndō n yáa ké to kum kaý al a teē dɔ́sɔ́ té ní ta i yām mā kadē m-ā m-əgɔ́sɔ́ tā. Dan n bōl a rāāsí anī m-ā m-mbóo sesí.

27Tɔ́dɔ́ ndō kógə́m té yáa ké to kum kaý al a teē dɔ́sɔ́ té tītē nəl mañ ké əla kə tógɔ́ beē ō, bōl a rāāsí tītē ké sij i kum nəl balway té beé ō, sōl ō, wur kɔ́l ō, a taān tógəsí kɔ́.

28Loo n noō té niñ a bārməñ, banī m-ā m-ndigədɛ́ al ō, niñ a sāməñ, banī a əngeməñ al ō.

29Tɔ́dɔ́ niñ mbātəñ geñ yáa ō, gərāñ kadē kə n-bōləñ ndíl Kɔ́ɔ́bē al ō.

30Dan n niñ geýñ kəjə yām gē al ō, kídəñ tāā yām gē malang ō bá ní,

31i beé ní, háldɛ́ a ənī najē dɔ́dɛ́ té ō, gir ké majal ké kemdɛ́ niñ kó gē té a ndāndɛ́ ké kəsə té ō.

32Tɔ́dɔ́ i mbáté kum kedē n tɔ́l de ké mbóo ō, i kusə ké usən dɔ́ yáa té al n ta de ké kur dɔ́n gətóo tīiñ ō ní.

33Banī deē n oō najē yām ní a ndi kanjə sōl yáa kógə́m, a ndi jəke kanjə sōl yáa ké to kum kaý al.

PRO 2

Kum kedē ngōm deē ta yáa ké majal té

1Ngōnə́m, ré i-ndigə najē kɔ́rə́m ō, ré yáa gē n m-ədaī kadē i-rāā ní toñ i tītē yáa bōb ké gātəñ i ngáy beé ta kumií té ō,

- ²ré ī-nēl mbíí majə oón yáá ndóo gē yā kum kedē o, ī-sāa kum ī-geēr o,
- ³rōkum, ré ī-bār geēr kum najə kadē rāa seí o, ré ī-bār kəndā maḡ yáá kadē dii o,
- ⁴ré ī-sāan i tītē loo sāa nar beé o, ré ɔrən i tītē loo kōr yáá ké gātən i ngáy beé gír nángāá o,
- ⁵anī ā ī-geēr loo bōl ndíl Kóɔbē o, ā ī-geēr Nóbā o.
- ⁶Tɔdō i Kóɔbē n i nge kadē deē kum kedē ní. Yáá geēr o, geēr kum najə o, a teēn i tan ni tá.
- ⁷Ni i nge rāa kadē kəla rāa de ké sūmūú gē teē majə. Ni to i tītē der beé tām yā nge rāa hál ké gōté tá.
- ⁸Ni i nge ngōm gō róbə gē ké sūmūú o, nge kəndā kumən gō hál deē yān gē ké ngé rañ do ndūdé té o.
- ⁹Loo n noō tá ā ī-geēr yáá ké gōté o, yáá ké kə gō róbəneé o, yáá ké sūmūú o, adē i yáá malang n a rāa tá deē a ndi kə rōneléé ní.
- ¹⁰Loo n noō tá kum kedē a udə kemií tá o, geēr yáá a adī rōnel o,
- ¹¹kəndā maḡ yáá a ngōmī ta yáá ké majal tá o, geēr yáá a ɟa gōi majə o.
- ¹²Yáá gē n noō a ɔgənī rāa yáá ké majal o, a ɔrni kōɔ jī ngé kōr najə ké rōkum al gē té o,
- ¹³jī ngé kəɣa róbé ké sūmūú kōɔ ba kunəñ róbé ké sūmūú al gē té o.
- ¹⁴Niñ n neldeé rāa yáá ké majal o, niñ rāan walya do yáá rāadé ké kə kem nduluú tá o ní.
- ¹⁵Háldé nujə kōɔ o, gō róbə yādé gē i ké rúgə gē o,
- ¹⁶i beé n ā ī-teēn kōɔ jī kaya dəyá tá ní, jī nēyá de ké najə gól loo ké tan té nel ngáy tá ní.
- ¹⁷Ni əyā ngaa mandən kōɔ o, don ndígənal do *madə naā yā Nóbā yān tá kōɔ o.
- ¹⁸Ááá, kújə yān a aŵ i kə kəsōó kum kə dām yā yo tá o, hálən ké majal gē a aŵn seneé i kə loo n ndíl ngé koy gē i tū tá ní tá o.
- ¹⁹Deē n aŵ bēé looneé ní a tél al o, a ɔtə do róbə ndi kə kumuú tá al o.
- ²⁰Adē ī-gērā hál de ké ngé rāa yáá ké majə gē ún o, ī-ndájə yáá rāa de ké gōté gē o.
- ²¹De ké sūmūú gē a ndiñ do nang tá o, de ké najə gətóo dɔdɔ tá gē a ndiñ tū tá o.
- ²²Banī a ɔrən ngé kem ndul gē kōɔ dan deē madədə gē tá do nang tá o, a rōyñ de ké sew al gē kōɔ do nang tá o.

PRO 3

Kum kedē o bōl ndíl Nóbā o

- ¹Ngōnēm, ī-lōō kadē dōi ndígēnal yáá n̄ m̄-ndóōí ní ō, ādē dan wurií ngōm̄ gō míndóm̄ gē ō.
- ²Yáá gē n̄ noō a ənīn̄ ndōí ta madē té ō, a ənīn̄ bālīí ta madē té ō, a adēnī kem sōl̄ ké ngáȳ ō.
- ³Ī-ra dō ndūí té ngándáng ō, ī-rāā yáá ké rōkum ngándáng ō, ənīdē mādē té kóóí té ō, ī-ndangdē dan wurií té ō.
- ⁴Loo n̄ noō té Nóbā a táriī ō, de gē a tārni ō, míndésí a əsō gō naā té ō.
- ⁵Ənī kemií māmák ādē Kóóbē, ba ī-lōō kəndā kemií dō geṛ yáá yāí īkó té.
- ⁶Tū yáá rāāí gē té malang ní majə kadē ī-gerən, loo n̄ noō té ni a ɔjī loo rāā yáá.
- ⁷Ī-lōō kəṛ rōí nge kum kedē té, banī ī-bōl̄ ndíl̄ Kóóbē ō, ī-tūr̄ gidíí kōs ta yáá ké majal̄ té ō.
- ⁸Nge n̄ noō i dáwá ké tām̄ yāí té, a rāā kadē rōí n̄ tōrī ní tél̄ sōl̄ lom̄.
- ⁹Ī-kēgē yáá n̄ əngé ní ī-ndējə Kóóbē ō, ādēn̄ kañ yáá yāí ké ta kəga dō gē ī-rōyn̄neé ō.
- ¹⁰Loo n̄ noō té kōō a rosə kem mōȳ yāí gē ō, kasə *nduú a rosə kem yáá mbérē kañ *kāgē nduú yāí gē kadē a rēbā kē ndágá ō.
- ¹¹Ngōnēm, ī-lōō mbāté kɔjə yā Kóóbē ō, ndéy n̄ əndaí ɔjīneé ní kɔjə yā yáá ní ō, ī-lōō kadē kər rāāí ta najə yān gē té ō.
- ¹²Tɔdō Kóóbē i nge ndānḡ deē n̄ ni tārən̄ ní, tītə n̄ bəbē ngōn̄ a ndángəñ ngōn̄ kó tár̄ yān ní beē.

Kum kedē ō rōneī ō

- ¹³Rōneī i kə deē n̄ kumən̄ teē dō kum kedē té ní ō, kə deē n̄ i kə kuṝ dōneé ní ō.
- ¹⁴Tɔdō kəngen̄ ni i só té tōȳ kənge nar̄ ō, yáá n̄ deē a ənge girí ní majə tōȳ lór̄ ō.
- ¹⁵Gātə kum kedē i ngáȳ tōȳ gātə mādē kōl̄. Yáá malang n̄ deē sāā ní nge ké kasə seneé gətóo.
- ¹⁶Ndi kə kumuú ké ndō ngáȳ i kem jīn̄ ké kɔɔ̄ té, ba yáá kənge ō, kəsə ɔɔn̄ ō i kem jīn̄ ké geleé té.
- ¹⁷Róbə yān̄ i róbə ké neī ō, i róbə ké lom̄ i tū té ō.
- ¹⁸Tām̄ yā ngé gē n̄ əhɔnəñ sásáp̄ té ní ni i kāgē ké deē əsan̄ anī ā ī-ndi kə kumií ō, rōneī i kə ngé gē n̄ əhɔnəñ sásáp̄ ní ō.
- ¹⁹Kóóbē rāā dō nanḡ i kə kum kedē yāneé. Ni-rāā dō rā adē ra ngañḡ i kə ta kūl̄ kuṝ dōneé.
- ²⁰Mañ ké gir̄ nángāá əba dōj̄ i kə ta kūl̄ yáá geṝ yāneé ō, kił̄ mañ gē rāān̄ mañ adē edə i kə ta kūl̄ yáá geṝ yāneé ō.

Kóṣṣbē ngōm̄ nge kum kedē

- 21 Ngōnēm̄, ī-ngōm̄ kum kedē ō, kəndā maḃ yáa ō, ī-lōō tūr gidíí kṵ́s tádǎ́ tǎ́.
 22 Niñ a rāān kadē ī-ndi kə kumíí ndi kə rōkum tǎ́ ō, kadē ī-ndi majə ō.
 23 Loo n̄ noō tǎ́ ā ī-njērā dǎ́ róbə yāí tǎ́ kanjə sōl̄ yáa kógēm̄ ō, yáa a əga njaí al̄ ō.
 24 Ré ā ī-to kə nang tǎ́ anī, ā ī-bōl̄ al̄ ō, ré ī-to nang tǎ́ oy anī, ā ī-bīī kadē neī taí ō.
 25 Ī-lōō sōl̄ yáa kə to bōl̄ ngáy kə əhɔ́i dǎ́ jíí tǎ́, aláa ngé kem ndul gə́ kə əbañ dǎ́í tǎ́ bus.
 26 Tǎ́dǎ́ kǎgə́ ndēnā rō yāí i Kóṣṣbē ō, ni i nge rāā kadē njaí udə kum gūmbē tǎ́ al̄ ō.

Ī-tár madí

- 27 Deē n̄ yáa tōr rōn ní, ré ásə rāā majə seneé báa ī-lōō mbāté rāā seneé.
 28 Yáa n̄ madí dəjeī ní, ré to jíí tǎ́ anī ī-lōō kədan na kə aḃ ba bírí tǎ́ kə tél kə reē, na bírí a na ā ādēn.
 29 Ī-lōō núm̄ rāā madí yáa kə majal̄ dan n̄ ni-ənī kemən māmák ndiñ rōí tǎ́ ní.
 30 Ī-lōō kōl̄ kə deé kanjə kumən dan n̄ kṵ́s rāāī yáa kə majal̄ al̄ ní.
 31 Ī-lōō kəndā nge rāā yáa kə dónó nii ō, ī-lōō ndájə hál̄ yáa rāān gə́ ō.
 32 Tǎ́dǎ́ deē n̄ hálən i kə nujə kṵ́s ní i de kə yɛr ta kum Kóṣṣbē tǎ́, ba Kóṣṣbē ɔ́jə de kə súmūú kemən tǎ́dǎ́ ni-ənī kemən adēn māmák.
 33 Ndǎ́l̄ yā́ Kóṣṣbē i dǎ́ kújə yā́ nge kem ndul tǎ́, banī ni-rāā majə kə loo ndi de kə súmūú gēé.
 34 Ni lur ngé lur loo gə́, banī rāā kem majə kə ngé ɔ́l̄ dǎ́dǎ́ gēé.
 35 Ngé kum kedē gə́ a əngeñ i kṵ́sə ɔ́ɔn, banī mbóo gə́ a əngeñ i rōɔ́l̄.

PRO 4

Sāā kum kedē kəngen ō ngōm̄ən ō

- 1 Ngán gə́ ōōī kǎjə yā́ bǎbə ngōñ kógēm̄. Yáa n̄ i geṛ kum yáa ní əndāī rōsí ta tǎ́ kadē ī-gerī majə.
 2 Aáā, i yáa kə majə n m-ǎ́jésí ní, ī-lōōī mbāté yáa ndóo yām̄.
 3 Mā i ngōñ kə majə tā́m̄ yā́ bǎbám̄ tǎ́ kété ō, kóqóm̄ rāā tǎ́dǎ́m̄ tītə́ loo rāā tǎ́dǎ́ ngōñ kə kal kógēm̄ beē beé ō.
 4 Bǎbám̄ ɔ́jə́m̄ yáa əda na: Ādē kemií əhɔ́ najə yām̄, yáa gə́ n̄ m-ədaí kadē ī-rāā ní ī-ngōm̄, anī ā ī-ndi kə kumíí.
 5 Ī-sāā kum kedē ī-mang ō, ī-sāā geṛ kum yáa i mang ō. Najə n̄ m-ōr̄ seí ní ī-lōō kadē dǎ́í ndígə́nal ō, ī-lōō tūr gidíí kṵ́s ta tǎ́ ō.

- ⁶Ōya kum kedē kṓ alé, anī ni a ngōmī. Ī-tárn, anī ni a ɔgē kadē yáá ké majal rāāi.
- ⁷Yáá ké ta kəga dɔ yā kum kedē ní i kadē ĩ-sāā kum kedē ĩ-mang ō, yáa malang ń éngé ní ĩ-mangə́n geṛ kum yáa ō.
- ⁸Əhɔ kum kedē kē rṓí t́ ádē ngaŋg anī ni a ɔsī kē dɔ́. Ré éhɔn kē rṓí t́ ĩ-birən dagə anī, ni a ɔsə gonií.
- ⁹Ni a əla *jākā mbang ké to rṓ dɔ́í t́ ō, a əndā njaí kə yáá súu rṓ ké majə ngáy ō.

Ī-lōō ndájē hál ngé kem ndul gē

- ¹⁰Ngōnə́m, ōō, ĩ-taā najē yām anī ā ĩ-ndi kə kumií bāl ngáy.
- ¹¹m-ndóōi loo rāā yáa kə kum kedēé ō, m-ójii loo rāā hál ké sůmúú ō.
- ¹²Yáá ké kadē a ɔgī njērā a gətóo ō, ré āy ngōdē anī, yáa a əga njaí al ō.
- ¹³Yáá ń ndóōnī ní ĩ-lōō kəyā kṓ, ĩ-ra dɔ́ t́ ádē ngaŋg. Ī-ngōm yáá ń ndóōnī ní, tɔ́dɔ́ nge ń noō n a rāāi kadē ĩ-ndi kə kumií ní!
- ¹⁴Ī-lōō ndájē hál ngé kem ndul gē ō, ĩ-lōō kun róbə yā ngé rāā yáá ké majal gē ō.
- ¹⁵Əyá róbə yádé kṓ, ĩ-lōō kun! Ī-gōŋg, ĩ-teē loo ké rang t́!
- ¹⁶Niñ a bīñ alé, báté kadē ré rāān yáá ké majal pá tá, ré niñ rāān deē kógə́m adə əsə al anī, bī a əhɔ ta kumdé alé.
- ¹⁷Niñ əsañ mápá ké rāān i yáá ké góté al n əngeñneé ní. Kasə *nduú ń āyñ ní, i kañ yáá ké rāā kə dónó.
- ¹⁸Hál de ké sůmúú gē to i tītə loo ké unjə kow ké ta gir loo t́, ké unjə kum kē kété kété báté dan kadaá.
- ¹⁹Banī hál ngé kem ndul gē to i tītə loo ké ndṓ ké ndul ndí ndí beē. Yáá ké to kum róbó ń a rāā yā kəga njadé ní, niñ asəñ kaā alé.

Əhɔ gō hál ké majə ādē ngaŋg

- ²⁰Ngōnə́m, əndā kumií gir najē yām t́, ĩ-nēl mbíi ōon najē kərə́m gē.
- ²¹Ī-lōō kadē dɔ́í ndígə́naldé, ba ĩ-ngōḿdɔ́ ngarā kemií t́.
- ²²Tɔ́dɔ́ de gē malang ń ndigə́n najē tam t́ ní, niñ əngeñ ta róbə ndi kə kumuú ō, lápéya ké tām yā dā rṓdɔ́ t́ ō.
- ²³Əndā may yáá ń ĩ-gír kemií t́ ní majə. A rāā seí tɔ́y gotə yáa gē malang tɔ́dɔ́ a ĩ-ndi kə kumií i kə ta kulneé.
- ²⁴Ī-lōō kəyā taí kadē əda najē ké soṛ ō, ĩ-lōō haalo ō.
- ²⁵Ādē kumií ra ta yā deē gē t́ dɔ́ ō, ādē kumií āā loo sůmúú noí t́ ō.
- ²⁶Ī-gír dɔ́ róbé ń ā ĩ-rāā yā kun t́ ní ō, ādē róbə kunií gē i dɔ́ nang ké ngaŋg majə t́ ō.

27 Ī-tṣṣ koḡ al̄ ō, geleé al̄ ō. Ȯr̄ njaí kṣ́ kum majal̄ tḗ.

PRO 5

Tāā ké do dəyá ké rāy tḗ

- 1 Ngōnēm̄, ĩ-nēl̄ mbīl̄ ōoń kum kedē yām̄ ō, ōoń kum najē yām̄ ō.
 2 Loo n̄ noō tḗ kɔjē yām̄ gē a rāān̄ majə seí ō, ā Ȯr̄ najē loo de ké geṛ gir najē tḗ ō.
 3 Aḗḗ, najē koṛ dəyá ké rāy nēl̄ tītē yibē tejə beé ō, tan sɔl̄ lum tītē yibē beé ō.
 4 Banī ta tṣl̄ ta anī atē kárará ō, atə tītē kaskar ké atə dām̄ jōó ō.
 5 Hálən a əla deē i ta yo tḗ ō, njan a aṽ kə deé i súmūú kum kē bádá ō.
 6 Ni un róbé ké aṽ kə deé tū ndi kumuú tḗ alé. Ni ndóm̄ kanjē kadē geṛ gō.
 7 I beé ní ngōnēm̄ ōō najē yām̄, ĩ-lōō mbātḗ kɔjē yām̄ gē.
 8 Ī-ra saḡ kadē dəyá ké beē tḗ ō, ĩ-lōō kaṽ ta róbé kújə yān tḗ ō.
 9 Na sōgḗ ún hōrmṣí ādē de ké rang gē ō, əla ndṣí kem jī de ké kumən ɔon al̄ tḗ ō.
 10 Na sōgḗ tērā gē ndānēn̄ kə ta kúl̄ tógí ō, kañ kəla yāi mān̄ kē jī de ké rang ké ĩ-gerēn al̄ tḗ ō.
 11 Ta tṣl̄ ta anī ā ĩ-nōō tītē dā dan n̄ rṣí ō dā rṣí ō a ɔrən̄ tḗ ní.
 12 Loo n̄ noō tḗ ā əda na ké ĩ-rāā i baḡ n̄ kɔjē nelīneé al̄ ní wa, ké kemií rāā i baḡ n̄ kídəń ndānḡ ké ndāngənī do hálí tḗ ní wa,
 13 ké ōō najē yā ngolii gē al̄ i tām̄ rí tḗ wa, ké ĩ-nēl̄ mbīl̄ ōoń najē yā ngé ndóoí yáa gē al̄ i tām̄ rí tḗ wa,
 14 adē naḡ i séy anī yáa ké to kum kaḡ al̄ ké ngáy al̄ naā rāāi dan ngán *Israel gē tḗ ō ngé kañ naā gē tḗ ō!

Ī-tár dəyá n̄ ĩ-taān kə balsáái ní

- 15 Aḡ mañ ké kem gár yāi ikó tḗ ō, aḡ nge n̄ a teē kem bəlo mañ yāi tḗ danaá bang ní ō.
 16 Ī-lōō kəyḡ mañ yāi n̄ əba nang tḗ ní kadē nōō ndágá, aláa kadē ngán mañ yāi gē nōōn̄ kum róbə kɔsə gē tḗ,
 17 adē i tām̄ yāi ikó tḗ ngóy, banī adē tērā gē i do tḗ seí alé.
 18 Adē tṣr̄ ta i do mañ yāi ké əba tḗ ō, ĩ-geṛ nēl̄ dəyá n̄ ĩ-taān kə balsáái ní ō.
 19 Ni i tītē mandə dul ō, kāl̄ ké to roḡ ō. Adē mbaan gē tōlēn̄ ngur kɔdə mbaa ké kemií tḗ kə kum mbaan gē malang. Adē bō tár yān rāāi ngándáng.
 20 Ngōnēm̄, adē bō dəyá ké nge rāy rāāi i najē rí tḗ? Dəyá n̄ i nēyáí al̄ ní ɔdə mban i najē rí tḗ?

²¹Ááá, Kóóó bē áá hál de gē kógēm kógēm malang ō, əndā maý gō róbə yādé gē kógēm kógēm malang ō.

²²Yáá kə gōtá al gē ní nge kem ndul rāā ní tél əhɔn nəkó gūmbə té ō, kəlá majal yān gē a doŋn ō.

²³Deē ní deē ndóon loo koo bē do rōn té al ní a tū ta rōn, mbóo yān a əlan ta yo té.

PRO 6

Ī-lōō kəndā rōí ta kērā yā deē té

¹Ngōnēm, ré ādē rōí kum gotə madí yā kəgā kērā kə dɔn té ō, ré ənī ndūí yā gañg do de kə tērā o,

²ré ikó ənī rōí kum réng té kə najə kə taí té ō, ré əyā gūmbə kə najə kə taí té kadə əhɔi ikó ō anī,

³ngōnēm ĩ-rāā yáá ní toō ĩ-teēn kum té kōó. Dan ní əsō kem jī madí té bá ní, āw əngen, ĩ-ra seneé kat kat, ĩ-njəbān.

⁴Ŋgə kumií bī ō, əgə do kumií túñ bī ō.

⁵Ŋr rōí kōó kum gūmbə té tītə jal, ŋr rōí kōó kum té tītə yeí beé.

Ī-lōō yay

⁶Ī de kə nge yay, āw áá loo rāā ní kó nar a rāā kəla ní. Əndā maý hálən ba ún kum kedə kógēm tū té.

⁷Ni-ənge de kə kadə kəndā kumən gírən té al ō, ənge pajā al ō, kōn al ō.

⁸Banī bālāá anī ni kán yáá kəsa kə tām yān té kə do naā té, dan yā sāā kōō gē té anī ni o y yáá kəsa kán kə do naā té tām yān té.

⁹Ba Ī de kə nge yay, ā ĩ-to nang té i bátə kum mbang kóndóng? I réngáy té n a asií bī ní?

¹⁰Ī-gey bī séy ō, ĩ-gey túñ bī séy ō, ĩ-gey to nang té ndájə rōí séy ō, ĩ-gey kán jī kem naā té ō.

¹¹Loo ní noō té ndoō a əhɔi do jīí té, tītə de kə nge dáy doó ō, ndoō kə ngáy al naā a əhɔi do jīí té tītə nge bogə ō.

Hál de kə nge góí loo

¹²De kə nge njērā kə najə kə rōkum al tan té i de kə hálən nujə kōó, i de kə nge rāā yáá majə alé!

¹³Ni a ŋr najə i kə kəlá kumneé, a bār deē i kə njaneé, a kōrīyō deē i kə ta ngōn jīneé.

¹⁴Kemən majə alé, adə kə kum mbañg gē malang ni ni a əndā i do yáá kə majal gē naā té yā rāā, ni i nge rāā kadə de gē kōlən naā.

15I tām najē ní noō té n ni a nujə sák sák gidə kógēm beē ní. A tētēn kēngōn rárák i gidə kógēm ō, yáá ké yā rāan a gətóo ō.

Yáá ké Kóṣṣbē gey ál ngáy aī naā

16-19Yáá ké mehé gē ní Kóṣṣbē gey ál ngáy aī naā ō, ké sīrí gē ní gey kaḷ ta kumən té al ō ní n toó: I kum de ké nge kaḷ loo kə kəjə rōs ō, i ta ndo nge kəda najē ké soī ō, i jī nge bōkə mósə de ké najē gətóo dən té nang té ō, i dan wur de ké nge gir rāa yáá ké gōté al gē ō, i nja nge kaḷ ngōdē kaw rāa yáá ké majal té ō, i de ké kum yáá té ké rōkum al ké nge kəda najē ké soī ō. Tá ké nge ko sīrí i noó báy: I nge rāa kadē ngákōo naā gē kōlēn naā ō.

Tāa ké do sāa nēyá deē té

20Ngōnēm, yáa gē ní bəbí ədaī kadē ī-rāa ní ī-ra do té ō, ī-lōo mbātə kəjə yā kóóí ō.

21Ī-ngōmđə kemií té kə do ndō gē, ənīđə kóóí té.

22Kə do kawí gē ō, kə do télí gē ō ní, niñ a əjənī ta róbə ō, a ngōmənī do tērā toí té ō. Dan ní ī-ndól do bīi té anī niñ a adēnī kəjə.

23Tədō yáá ké kəda kadē yā rāa ní, rāa rōn i hor lámhá ké unjə loo té ō, kəjə rāa rōn i loo ké unjə kow té ō, ndāng loo i yáá ké a əho əndājí gotoó do róbə ndi kə kumuú té ō.

24Niñ a əgēnī kəsō jī dəyá ké nge rāa háł té ō, a əgēnī kəndā mbíí gir ta nel yā nēyá deē té ō.

25Ī-ndəngā mandən kemií té alé, adē do kumən ké molyō gólí alé.

26Tədō ré ī-sāa i dəyá ájəba báa, ā adēn i yáa kəsa yān ké tan té ngóy, ba ré ī-sāa i nēyá deē báa ā éla i rōí ta yo té.

27Deē a un hor a ənī rōn té kanjə kadē hor oḷ kúbə ké rōn té a?

28Ké deē a njērā do yāl hor té kanjə kadē hor oḷ njan a?

29De ké nge sāa nēyá madən to i tītə ní noō: Nge kədə rō nēyá madən a teē kum té karī alé.

30Deē a kídə nge bogə ní bogə yáa tām yā bō kemən té ní alé.

31Ré teēn dən té anī ni a tél yā kadē yáá ní gogé kadē tōy do nja sīrí, a adē yáa malang ké kem kújə yān té.

32De ké nge sāa nēyá madən i de ké kuī dən gətóo, ni-rāa adē dəyá ní tél i nge nujə seneé.

33Ni a ənge ndéy ō, a əlan rōsól dən té ō, rōsól yān i ké dum kōī kōs ō.

34Tədō jang i yáá ké a rāa ngaa dəyá kə wōngōo ngáy adē ndō dal baḷa té anī kumən a oḷn alé.

³⁵A usən do yǎǎ gāng do rō kórēy té alé. Ká ré adēñneé kadē karī gē ngáy gēgē ni a odə alé.

PRO 7

Dəyá ké nge rāā rāy ké nge gól balsáa gē

¹Ngōnēm, ī-lōō kadē doí ndígēnal najē yām, ādē əga kemií do yǎǎ gē ní m-édaī kadē ī-rāā té ní.

²Ī-rāā yǎǎ ní m-édaī ní, anī ā ī-ndi kə doí doó. Ī-ngōm yǎǎ ní m-ndóōī ní tītē loo ngōm ngarā kumií beē.

³Ī-doōdó ta ngán jīí té, ī-ndangdó dan wurií té.

⁴Ī-rāā kum kedē ngōkóóí ké dəyá té ō, geī yǎǎ ngeēí ké dəyá té ō.

⁵Niñ a ngōmni ta kaya dəyá té ō, ta najē ké to gól loo gē yā nēyá deē té ō.

⁶Ndō kógēm té m-rā kújú ba m-áǎ loo kōrō kújé té kē ndágá kum pář par té.

⁷Anī m-áǎ ngán ké dəngam gē ké kumdé gāng ál gē, anī kumín əsō do balsáa kógēm ké kuī dən gətóo té do dáńdó té.

⁸Balsáa ní a māñ i mbée kum róbé kógēm té, kadē loo ké dəyá kógēm ké dan dəyá ké tītē ní noō gē té ndi tū té té. Anī un róbé ké ta kaw kē bē yā dəyá ní té.

⁹I ta loo tībó té, dan ní loo to put put ō, loo a ndō i mbée ō ní té.

¹⁰Anī dəyá ní tēnī tan, oō i kūbē koō ájéba gē ō, gól loo rosə kemən ō.

¹¹Tan bār ngáy ō, əre rōn ál ō, ndi gotoó kem kújə yān té ál ō.

¹²Ta ní toō ál a ni i ndágə looó, ta ní toō ál a ni i róbə kəwó. Kíl loo gē malang ní noō ni-ra tū té umēñ loo.

¹³Ni-əho balsáa ní kē rōn té birən dagə, ba ədan kanjē bōl na:

¹⁴Kété m-ənī ndūm m-ādē Nóbā kadē m-ndējən *yǎǎ tuñ ké tām yā kem kógēm té, ba bōólaā m-rāā yǎǎ ní m-ənī ndūm yā rāā ní kōó.

¹⁵I tām najē ní noō té n m-tēnā taí, m-sāāi ba m-əngeī ní.

¹⁶m-sel bájo ké bálđé i ngáy gē ō, kūbē gē ké əjōńđé i kə kəlā *léé ké Ejiptə ō, do tērá yām té kōó bá.

¹⁷Yǎǎ ké kotə majə gē ní i nō kágē *mír ō, kágē aloe ō kágē sinamon ō ní, m-səkādé loo toím té kōó bá.

¹⁸Ī-reē ādē jə-sāā naā báté loo tī dojí té, ādē jə-geī neī tár naā.

¹⁹Tədō ngaam gətóo bēé, aŵ mbā té say ngáy.

²⁰Ni un ngong nar jīn té, adē a tél i kə ndaa nāá té.

- 21 Dəyá əho balsáá ní kə najē gól loo yān gēé, ndórən gōn tá kə najē ké neĭ gēé.
- 22 Balsáá ní un gōn tītē maŋg ké a aw̄n seneé kə loo tōlən tá beē, tītē nge kōr ké doḡnəñ yā kəndan beé!
- 23 Ni-aw̄ beé báté kadē kum gərā urən teē dām kórēy tá. Ni geṛ kadē yáá ké to yo a ngeyn nang tá, tītē yeĭ ké nāgá a aw̄ kə kum réng tá beé alé.
- 24 Ngolaā ní ngáném gē, oōī najē yām, ĭ-nēlī mbīsī oōīneé najē gē ní a teēn taṁ tá ní.
- 25 ĭ-lōōī kadē kemsí gir̄ do kun gō dəyá ké beē tá, ĭ-lōōī ndóm̄ teē do róbə yān tá.
- 26 Tɔdɔ ngé kənge do gē ní ni rāādé adē tésōñ ní niñ i ngáȳ ō, de gē malang ní ni-tōldé ní i de ké ngaŋg gē ō!
- 27 Kújə yān i róbé ké ta kaw̄ kə bádá, róbé ní risə kum kə nang tá a aw̄ i kə loo ndi yo ké risə til tá.

PRO 8

Kum kedē bār bār báȳ tɔ

- 1 I kum kedē n a bār yáá noó al a? I geṛ kum yáá n a un ndūn kə doó noō al a?
- 2 Ni-ra kadə róbé tá, do loo ké kij̄ kə doó tá, ra ta gajə róbé tá,
- 3 ra ngɔr kə ta róbé ké yā kudəñ kə kem bēé tá, ra loo gē ké de gē a mānəñ tū tá tá, ənī mbēr̄ əda na:
- 4 I sĭĭ deē ndul gē n m̄-bārsí ní. M-ōr̄ najē i kə ngán deē ndul gēé.
- 5 Sĭĭ de ké kum gāŋg al gē, ĭ-ndóōī loo gōŋg yáá, sĭĭ mbóo gē, ĭ-ndóōī tél de ké ngáá!
- 6 Oōī najē ní m-ā m̄-rāā yā kəda ní, i najē ké bo ō, najē ké taṁ tá i najē ké sūmūú ō.
- 7 Ááá taṁ əda i najē ké rōkum, tɔdɔ najē ké rōkum al i yáá ké nelēm al báté.
- 8 Najē ké taṁ tá gē malang i najē ké gōté gē, najē kógēm ké soṛ, aláa ké to gól loo gətóo tū tá.
- 9 De ké nge geṛ kum najē a geṛ kadē i najē ké kum unjə ō, de ké geṛ yáá a əə kadē i najē ké gōté ō.
- 10 Úniī yáá ndóo yām ba ĭ-lōōī kun nar, úniī geṛ yáá ba ĭ-lōōī kun lór ké *unjə njáȳ njáȳ.
- 11 Tɔdɔ kum kedē majə tɔȳ məde kōĭ ké gātən i ngáȳ ō, yáá ké deē geṛ tɔȳn gətóo ō.

Kum kedē ɔjə rōn kə ndágá

- 12 Mā kum kedē ō, hál gōŋg yáá ké majal̄ ō, jə-ndi i naā tá, M-geṛ rāā yáá kə gōó.

- 13 Ból ndíl Kóṣṣbē i kiṃ yáá ké majal. Kɔjə rō ō, gāng rō ō, róbə rāa yáá ké majal ō, ta de ké a gól loo ō, i yáa gē ké nelēm sedé al báté.
- 14 Kadə kɔjə ō, yáá ké teē majə ō, i yáá ké gir jīm tɔ gə. Geṛ kum yáa i yáa yām ō, ngaṅg i yáa yām ō.
- 15 Mbaṅg gə a ɔɔn bē i kə ta kŭlēm ō, de ké bo gə əndān ndū najə ké gōté gə i kə ta kŭlēm ō.
- 16 Ngār gə a ndiṅ dɔ de gə tɔ i kə ta kŭlēm ō, de ké bo gə malang a gāngəṅ sarya kə gōó i kə ta kŭlēm ō.
- 17 Mā m-tár ngé tárəm gə ō, ngé sām gə a əngemən ō.
- 18 Yáa kənge ō, kɔsə gɔn ō, yáá kənge ké rāa bāl bú ō, teē deē ō, i rōm tɔ.
- 19 Kaném majə tɔy lór, tɔy lór ké *unjə njáy njáy. Maṅ yáá ké kənge rōm tɔ majə tɔy gində arjāa ké *unjə njáy njáy.
- 20 Mā m-ún i róbə yáá ké gōté, róbə ké a rāan yáa tū tɔ i kə gōó.
- 21 Ngé gə n tarmən ní m-ādédé yáá ké yā kadə teēneé kum yáá ké tōr tɔ, m-ādédé yáa kənge adə rosə kem kújə ngōm yáa kənge yādé gə.
- 22 Kóṣṣbē əndām mā i kété no kəla gə n ni-rāa tɔ ní, no kəla gə n ni rāadé jóó ngáy tɔ ní.
- 23 Urən yibə ngār dɔm tɔ i jóó ngáy, i ta kəla gir yáa gə tɔ, i kété pá tɔ kadə əlan gir kəndə dɔ nang báy.
- 24 Dan n ojəmən ní bā bo gə gətóon ō. ta kəba maṅ ké lú ngáy gə gətóon ō.
- 25 Ojəmən i kété pá tɔ kadə mbaḷ bo gə teēn báy ō, i kété pá tɔ kadə ngán mbaḷ gə toṅ báy ō.
- 26 Dan n noō tɔ ní Kóṣṣbē rāa dɔ nang al báy ō, rāa bōdə loo al báy ō. Yáá kógəṃ dan yáa gə n rāanneé dɔ nang tɔ ní, gətóó báy ō.
- 27 Dan n Kóṣṣbē əndə dɔ rā ō, əja nja loo ké gōr gong dɔ bā bo ké ta kəla gir tɔ ō ní, mā i noó kóó.
- 28 Ni-əndə kiḷ maṅ gə dɔó ō, adə kəba maṅ ké lú ngáy gə tógə ō.
- 29 Ni-əja nja loo adə bā bo kadə mān dɔ tɔ alé. Ni-əndə gir dɔ nang.
- 30 Dan ngeé n noō tɔ ní mā i nge rāa kəla kadən tɔ. Kə dɔ ndō gə mā i yáa rōnel yān, m-ágə naā ta kumən tɔ kə kum mbaṅg gə malang,
- 31 M-ágə naā kə gō loo gə malang n ni-rāa dɔ nang tɔ ní ō, m-ənge rōnel dan ngán deē ndul gə tɔ ō.

Rōnel i kə deē n oō najə yā kum kedə ní

³²Ba ngɔlaā ní, ngáném gē, ōōī najē yām. Ré úniī kɔjē yām ī-rāāīneé yáa anī rōsí a neĩsí!

³³Ōōī yáa ní m-ójésí ní kadē ī-téliīneé ngé kum kedē gē, ba ī-lōōī mbāté.

³⁴Rōneī i kē ngé gē ní oōñ najē yām ní, ngé gē ní rañ ta róbē yām tē kē dɔ ndō gē ō, ndiñ kē kumdé jájáj ta róbé kújē yām tē báté loo tīī ní ō.

³⁵Tɔdō deē ní əngeñ ní ənge i ta róbē ndi kē kumuú ō, ndōdē i kem majē yā Kóḡbē ō.

³⁶Deē ní rāā majál seím mǎá ní rāā majál i kē rōñ nəkó ō, deē ní imēm ní i de kó gey koy ō.

PRO 9

Kum kedē mēī de gē kəsa yáa

¹Kum kedē tégā biī nja kújē gē sīrí ba rāā kújē yān.

²Ni-tōī dā yān gē ō, rāā kasə *nduú ō. Gō tē anī əndā tábəl kəsa yáa yān ō, bōkə yáa kəsa yáa gē dɔ tē ō.

³Ni-əla ngé kəla yān kó dəyá gē kadē aŵ bārēñ de gē dɔ loo kó kiji kē dɔ́ gē kó kem bēé tē ta kəsa yáa.

⁴De kó kum gāng al i noó a? Ādē reē laā! Ni-əda ngé gē ní kuī dɔ́dɔ́ gətóó ní na:

⁵Ī-reēī əsaī yáa yām ō, āyī kasə *nduú ní m-rāā ní ō.

⁶Əyāī hál kó to mbóo kṓ anī ā ī-ndiī kē kumsí! Gō tē anī úniī róbé ní geī kum yáa i tū tē ní.

De kó nge kum kedē ō de kó nge kɔjē rōñ ō

⁷Deē ní ndāng de kó nge kɔjē rōñ ní, yáa ní a ənge gírí ní i kídē kó a kídēnēñ ō, deē ní ndāng de kó nge kem ndul ní, a ənge i ndū ta nge kem ndul tē ō.

⁸Ī-lōō ndāng de kó nge kɔjē rōñ na a imī. Banī ré ī-ndāng de kó nge kum kedē anī ni a táriī najēn tē.

⁹Ādē de kó nge kum kedē yáa anī kuməñ a edē tɔy kó kété. Ójə de kó súmūú yáa anī yáa geī yān a reē kē dɔ madē tē.

¹⁰Bóī ndíí Kóḡbē i ta kəla gír kum kedē ō, geī kum yáa i yáa geī yā de kó *tál gē ō.

¹¹Mā kum kedē m-ā m-əñī ndóí ta madē tē, m-ā m-rāā kadē ā ī-ndi kē kumií dan i ngáy.

¹²Ré ī i de kó nge kum kedē anī, kum kedē a rāā majə i seí ikó ō, ré ī i de kó nge kɔjē rōí anī, yáa kɔjē rō a rāāī i ikó ō.

Mbóo mēī de gē kəsa yáa

¹³Mbóo to i tītē dəyá kó nge najē wa, kó kuməñ gāng al ō, geī yáa al ō beé.

¹⁴Ni-ndi ta róbé kújə yān té dɔ kīgə ndi kógə́m tá, dɔ loo ké kiji kə dɔ́ gə ké kem bēé té,

¹⁵a bārə́nń ngé māñ róbə gə́ n a unəñ róbə yādə kumdá i sůmúú ní.

¹⁶De ké kum gāng al i noó a? Ādə reē laā! Ni-əda nge n dónó ní na:

¹⁷Mañ ké bogə i mañ ké sɔ́ lɔm ɔ, yáá ké kəsa loo bɔ́ rɔ́ té i yáá ké nel ɔ.

¹⁸Geñ kadə a oy yā kaw gō de ké koy gə́ té al ɔ, geñ kadə de gə́ n dəyá n toō bārdə ta kəsa yáá ní a awñ i kə loo ké yo i tū té té al ɔ.

PRO 10

Gōsə najə gə́ ké dɔ hál deē té

¹Gōsə najə yā Salomɔ. Ngōñ ké kumən edə rāā bəbən ādə rōn nelən, banī ngōñ ké mbóo rāā kóɔn adə ndi i kə wur katāá.

²Yáá ké kənge kə ta róbé ké gōtə al a rāā majə kə deé alé, banī hál ké gōtə a ɔr deé ta yo té.

³Kóɔbē a əyɔ de ké sůmúú kadə bō rāān alé, banī ni ɔgə nge kem ndul yáá n ngurən rāān lak lak ní.

⁴Ji ké rāā kəla al a reē i kə ndoó dɔ deē té, banī ji ké ɔl loo rāā kəla té a adə i deē yáá kənge.

⁵De ké nge sāā kōō bālāá i de ké nge kum kedə, banī de ké nge bīi dan yā sāā kōō gə́ té i de ké majə kídən.

⁶Tōr ta i dɔ de ké sůmúú té, banī ta ngé kem ndul gə́ bɔ́ dɔ yáá rāā ké kə dónó.

⁷Kəga kem dɔ de ké sůmúú té i yáá ké a rāā majə kə deé, banī dɔ de gə́ a ndígənal rī ngé kem ndul gə́.

⁸De ké dan wurən geñ najə ndigə yáá gə́ n ɔjənən kadə rāā ní, banī de ké nge kɔr mbóo najə gə́ əy ngōdə a aw i kə tū ta rōn té.

⁹De ké nge rāā yáá kə gōó i de ké sōl yáá kógə́m alé, banī gir de ké nge rāā yáá kə gōó alé a teē dɔ́.

¹⁰De ké nge kəɔ loo kə gir kumneé i de ké nge rāā deē yáá ké tōr ɔ, de ké nge kɔr mbóo najə gə́ əy ngōdə a aw i kə tū ta rōn té ɔ.

¹¹Ta de ké sůmúú i yáá ké a rāā kadə deē ndi kə kumneé, banī ta ngé kem ndul gə́ i yáá ké a bɔ́ dɔ yáá rāā ké kə dónó.

¹²Kim i yáá ké a ojə kōl naā, banī tár i yáá ké a əndə njan dɔ yáá ké gōtə al gə́ tá malang.

¹³Deē a ənge kum kedə tū najə kɔr de ké nge geñ kum yáá té, banī sálang kīgə to i kə rī kəndañ dan gidə de ké mbóo.

- 14Ngé kum kedē gē kánēn yáá geṛ kē do naā té, banī najē ta nge kōṛ a nujə deē sák sák ndōn té.
- 15Yáá kənge yā nge yáá kaḷ loo rāā rōn i bē ké ngaṅg yān té, banī a nujə de ké kasə yáá al gē sák sák kōó.
- 16Tətō kəla yā de ké sūmūú a ra seneé kadē ndiñ kə kumneé, banī yáá n nge kem ndul ənge gír kəla yān té ní a un a rāān i yáá ké majal.
- 17Deē n əndā kemən do tāā n tāānēn té ní a aṵ kum kété, ba deē n mbāté kadē gákēnēn ní a ndōm ta róbə.
- 18De ké nge bōó do kiṁ ké kemən té i de ké nge kōṛ najē góləñ loo, banī de ké nge héḷ najē ké tētē kē loo gē té i de ké mbóo.
- 19Loo ké najē i ngáy tū té a lōo majal alé, banī de ké nge ngōm ta ndoṛn i de ké geṛ kum yáá.
- 20Ta ndoṛ de ké sūmūú i gindē arjāá ké unjē tōy madē gē, banī dan wur ngé kem ndul gē i yáá ké sáláṅg alé.
- 21Najē kōṛ de ké sūmūú rāā majə kə kósə de ké ngáy gēé, banī ngé kuṛ do gətóo gē a oyn sōñ kuṛ do dódé ké gətóo.
- 22I tōṛ ta yā Kóóḃē ngóy n a adē deē yáá kənge ní, kəho rō tōgə yā deē ənī yáá kógəṁ do té alé.
- 23Rāā yáá ké majal i kógē naā tāṁ yā de ké mbóo té o, rāā yáá kə kum kedēé i kógē naā tāṁ yā de ké ngāā té o.
- 24I yáá n nge kem ndul bōḷ najēn té ní n reē rāān ní. Nóbā a adē de ké sūmūú gē yáá n niñ geyṁ ní.
- 25Nél balway mān anī nge kem ndul gətóo kōó, banī de ké sūmūú i ngəra kújé ké ra ngaṅg.
- 26Tītē n kasə ké masə a tōləñ ngāṅg deē o, sa hor a rāān kum deē o ní, de ké yay to i tītē n noō tāṁ yā ngé kəlan gē té.
- 27Bōḷ ndí Kóóḃē a ənī ndō deē ta madē té, banī a gāngəñ ta bāl ngé kem ndul gē kōó.
- 28Ta tōḷ ta ngóo yáá yā de ké sūmūú gē i rōnel, banī kəndā kem do yáá té yā ngé kem ndul gē a teē yáá kógəṁ alé.
- 29Róbə yā Kóóḃē i bē ké ngaṅg yā nge rāā yáá kə gōó, banī i nujə sák sák ké tāṁ yā ngé rāā yáá ké majal gē té
- 30De ké sūmūú a ndebə alé, banī ngé kem ndul gē a ndiñ do nang té alé.
- 31Najē ké kə kum kedēé teē ta de ké sūmūú té, banī a gāngəñ ndo de ké nge gól loo kōó.

³²Ta de ké sǔmǔú geṛ kəda najē ké kadē nel̄ kem deē, banī ta ndo ngé kem ndul gē a gól̄ i loo.

PRO 11

¹Yáá mbōjé kōy yáá ké rāān kadē oja kōy yáá kə gōó alé i yáá ké yer ta kum Kóōbē té, banī yáá mbōjé kōy yáá ké to kə gōó nelēn.

²Kōjə rō to anī kídē loo a to ō, banī kum kedē i kə ngé gē n̄ télēn kə rōdó kə nang té ní.

³Rāā yáá kə gōó yā de ké sǔmǔú gē ojadé róbə, banī ngam yā ngé gól̄ loo gē a nujədé kōó.

⁴Ndō wōng té anī yáá kənge i yáá ké karī, banī hál̄ ké gōté a taā deē ta yo té,

⁵Rāā yáá kə gōó yā de ké sǔmǔú rāā adē hálēn i sǔmǔú, banī nge kem ndul a əsō sōñ kem ndul yān.

⁶Yáá ké de ké sǔmǔú rāā kə gōó a ajən, banī de ké sew al̄ gē əsōñ kum gūmbə kum ndaa yáá yādé niñ kó gē té.

⁷Dan n̄ nge kem ndul oy anī kəndā kem do yáá té yān oy ō, kəndā kem do yáá kənge yān gē té oy ō.

⁸De ké sǔmǔú teē ta sōl̄ té, banī nge kem ndul reē əsō tū té gotən té.

⁹De ké hálēn nujə kōó nujə madēn kə najē ké tan té, banī de ké sǔmǔú gē a ajən kə ta kǔl̄ yáá n̄ niñ gerēn ní.

¹⁰De ké kem bēé gē rāāñ rōnel̄ tām̄ ndi majə yā de ké sǔmǔú gē té, banī niñ urən̄ kól̄ rōnel̄ tām̄ koy kə ngé kem ndul gē oyñ té.

¹¹Bē a ij̄ kə gidəneé i kə ta kǔl̄ tōr̄ ta yā de ké sǔmǔú gēé, banī najē ta ngé kem ndul gē a nujə i bē.

¹²De ké nge kídē madēn i de ké kuṛ dōn gətóo, banī de ké ngāā ndi tan mbóo.

¹³De ké nge rāā mēnaā i nge teē kə gir̄ najē ké kadē to loo mundē té doó, banī de ké nge rāā yáá kə gōó a əda yáá kógēm̄ tū té alé.

¹⁴Ré de ké nge kōr no gir̄ de gē kə gōó gətóo anī niñ a əsōñ, banī a ajən kə ta kǔl̄ ngé kadē kojə gē ké kutədé i ngáy.

¹⁵Deē n̄ ənī ndūn yā kəgā kērā do de ké rang té ní a ndi majə alé najēn té, banī deē n̄ nelēn kənī ndūn al̄ ní a ndi jəke kanjē kadē kemən oja.

¹⁶Dəyá ké mandə ənge kōsə gōn ō, de ké dəngam ké ngañg ənge yáá ō.

¹⁷De ké sew rāā majə i kə rōn nəkó, banī deē n̄ kumən oon al̄ ní rāā majal̄ i kə dā rōn nəkó.

- ¹⁸Nge kem ndul ənge yáá kənda nja ké gólēn banī yáá kəndā nja ké rōkum to tām yā nge dubē kum háł ké gōté t́.
- ¹⁹Rōkum, háł ké gōté aŵ kə deé báté kadē ugē tū kajə t́, banī nge ngōdē gō yáá ké majal a aŵ i kə koyoó kōó.
- ²⁰De gē ń gól loo rosə kemdó ní niñ i de ké yer gē ta kum Kóóḃē t́, banī Kóóḃē ndigə najē yā de ké sew gē.
- ²¹Ta tól ta anī, nge kem ndul a ndi kanjē kənge ndéy alé, banī a ajēñ gir kaa yā de ké sūmūú gē.
- ²²Rāā mandə yā dəyá ké geŕ yáá al i yáá ké rim karī tītē kosong ké kəla nəngá lór kónən t́ beē.
- ²³Yáá ń de ké sūmūú gē a ndəngāñ ní i rāā yáá ké goó majə ngóy, banī yáá ń ngé kem ndul gē əndāñ kemdó dɔ t́ ní i yáá ké a reē kə wōngōó dɔdɔ t́.
- ²⁴De kógēm gē nəḃoñ yáá yādó kə kem ndaá, ba əngeñ yáá adē al jīdó báy. Ngé kórēy gē rāāñ kum ngañg kə yáá yādó adē al naā ba ndō rāādé báy.
- ²⁵De ń rāā kem ndaa ngáy, kə yáá yāñnéé ní, a adēñēñ yáá kadē al jīn ō, mañ kadē aŷ kadē tól kəndā ń rāāñ ní ō.
- ²⁶De gē ndólēñ nge kutē kōō kújú, banī tórēñ tadé dɔ nge rāāñ gātē t́.
- ²⁷De ké nge ngōdē gō yáá ké majə i de ké nge sāā kadē ndigənēñ, ba rō ndoō əsō dɔ nge sāā rāā yáá ké majal t́.
- ²⁸De ké nge kəndā kemən dɔ yáá kənge yāñ t́ a əsō, banī de ké sūmūú gē a tūñ rōdó tītē kágē ké mbīn díḃē dii beē.
- ²⁹Yáá ń de ké nge nujə kem de ké bēé looneé gē a ənge yáá ndəḃā t́ ní i ndi jī karī. De ké kuŕ dɔn gətóo a tél ḃəlo yā nge kum kedē.
- ³⁰Kəla rāā de ké sūmūú a rāā kadē deē ndi kə kumneé ō, hángal de gē dəba ra dɔ najē kɔŕ de ké nge kum kedē t́ ō.
- ³¹Rōkum, əndāñ nja de ké sūmūú dɔ nang t́ laā tām kəla rāāñ t́, banī nge kem ndul ō, nge rāā majal ō ní, i najē rí n kə deē kə əda dɔdɔ t́ ní?

PRO 12

- ¹De ké geŷ yáá ndóo i de ké sāā geŕ yáá, deē ń geŷ kadē ndáñgēñ alé ní i de ké mbóo.
- ²Kóóḃē ndigə de ké majə, ba ni-gāñg sarya dɔ deē ń gir ké kemən t́ i gir ké majal ní.
- ³Deē mbūsə gir rōñ adē ra ngañg kə kem nduluú al ō, de ké sūmūú gē a yéyñ al ō.
- ⁴Dəyá ké əhɔ rōñ tɔgə i jākā kɔsə gɔn yā ngaan, banī dəyá ké rōñ solēñ al i kuŕ ngañg ké ta ngaan t́.

- ⁵De ké sǔmǔú gē a gírēñ i rāā yǎǎ ké gōtá ngóy ō, ngé kem ndul gē a gírēñ i rāā yǎǎ ké gōtá al ngóy ō.
- ⁶Najē kōr ngé kem ndul gē i gūmbē ké a tǎl deē, banī ta de ké sǔmǔú gē ajē madēdó gē.
- ⁷Dan ní mbāreñ ngé kem ndul gē adē əsōñ anī niñ gətóoñ kōs, banī kújə yā de ké sǔmǔú gē ra dǎs.
- ⁸Tōyñ deē i najē ngāā yān tǎ, banī de ké hálən nujə kōs i de ké de gē a kídēñē.
- ⁹Kadē deē kídī ba nge kəla yāi i kal kógēm beē i só tǎ tōy kadē deē rāāi ké bo tǎ ō ī-nal yǎǎ kəsa ō.
- ¹⁰De ké sǔmǔú əǎ gō dā yān gē majə, banī kum ngé kem ndul gē oodó alé.
- ¹¹De ké nge ndōr ndōr yān a əsa yǎǎ yā ndāñ, banī de ké nge ngōdē gō yǎǎ ké rōkum al gē i de ké kuř dōn gətóo.
- ¹²Nge kem ndul ndēngā yǎǎ ní de ké majal gē tañ dǎ gúú tǎ ní ō, i tégā ta yā de ké sǔmǔú gē n a teē yǎǎ ní ō.
- ¹³Nge kem ndul əsō kum gūmbē najē ké mbáy yān nəkó tǎ, banī de ké sǔmǔú teē kum yǎǎ ké tōy dōn tǎ.
- ¹⁴Deē asə kənge yǎǎ kə ta kǔl najē kōrēñ tītē ní deē a əngeñ yǎǎ gír kəla rāān tǎ ní.
- ¹⁵De ké kuř dōn gətóo əǎ kadē hálən i sǔmǔú, banī de ké nge koō kǎjē i de ké nge kum kedē.
- ¹⁶De ké kuř dōn gətóo ɔjə wōñg yān kə ndágá kə ta jī tǎ beē, banī de ké əndā kum kedē dǎ rōn tǎ i de ké nge mundē najē ké tōrēñ.
- ¹⁷Nge kəda najē ké rōkum i nge rāā kadē dǎ yǎǎ ké gōtá teē dǎs, banī de ké kum yǎǎ tǎ ké əda najē ké rōkum al i nge bēgā soō loo tǎ.
- ¹⁸Najē kōr de ké nge kəsə kum i najē ké a adē deē dǎ ké tītē dǎ kaskar beé, banī ta ndǎ ngé kum kedē gē i dǎwá.
- ¹⁹Nge kəda najē ké rōkum a ndi ngándáñg, banī nge soř a ndi dan i ngǎy alé tītē kum ké kənda sapə beé.
- ²⁰Ngé núm yǎǎ ké majal gē ní yǎǎ ké gōtá al rosə kemdó, banī ngé kadē kǎjē ké tām yā lǎpáya tǎ gē yādó i rōnel.
- ²¹De ké sǔmǔú əǎ tǎpə alé, banī yǎǎ ké majal ní rāā ngé kem ndul gē ní taā tógódǎ kōs.
- ²²Ta de ké nge soř i yǎǎ ké yər ta kum Kǎsōbē tǎ, banī ni ndigə ngé kəda najē ké rōkum gē.
- ²³De ké nge kəndā kum kedē dǎ rōn tǎ mundē dǎ yǎǎ gēr yān gē, banī kem de ké mbóo gē əñi mbēr dǎ mbóo yādó tǎ.

- ²⁴Jī ká rāā kəla a ɔɔ bē dɔ de gē tá, banī yay i yáá ká a aw kə deé bəloó.
- ²⁵Sōl i yáá ká a ɔr tógə deē, banī najē ká majə i yáá ká a adē deē rōneĪ.
- ²⁶De ká sūmūú ɔjə madən ta róbé ká majə, banī háĪ ngé kem ndul gē tīĪ tadá.
- ²⁷De ká ɔl tóngā dā kəhɔn alé, banī rāā kəla i yáá ká majə tām yā deē tá.
- ²⁸Róbé rāā yáá ká gōtá i róbə ndi kə kumuú. Ré deē un anī a ndɔdēn naā kə yoó alé.

PRO 13

- ¹Ngōn ká ngāā i ngōn ká oō kɔjə yā bɔbən, banī nge dɔ ngaŋg i de ká gákənəñ a oō alé.
- ²Deē kógəñ kógəñ a ənge yáá kəsa ká majə i kə ta kŭĪ najē ká tan tá, banī yā ngé ngam gē i rāā yáá kə dónó ngóy.
- ³De ká geĪ kəhɔ tan dɔ najē tá a ajə rōn, ba nge kɔr najē roy roy a nujə rōn.
- ⁴De ká yay ndəngā yáá ba ənge alé, banī de ká tīĪ rōn rāān kəla a ənge yáá n a sāā ní.
- ⁵De ká sūmūú gey najē ká soĪ alé, nge kem majal i de ká nge kəla rōɔl dɔ deē tá ō, nge kənda rī deē loo tá ō.
- ⁶Hál ká gōtá yā de ká sew a ngōmən, ba rāā majal a nujə ngé kem ndul gē.
- ⁷De káréy gē rāān tītə ká niñ əngeñ yáá ngáy, ba əngeñ yáá kógəñ al bátá. Ngé ká rang gē rāān tītə ká niñ i ngé ndoō gē ba yáá kənge yādá al loo.
- ⁸Nge kənge yáá a adē yáá yā gāngəñ dɔ rōn, ba nge ndoō a njērā kanjə kadə deē bār rīn.
- ⁹Ta kum de ká sūmūú a ndələ tītə loo ká unjə kow beē, ba nge kem ndul tél to tītə lámhá ká hor oy kemeé kɔs beē.
- ¹⁰Kɔjə rō a ənī kōĪ dɔj ĩ deē tá kə ndɔ gē, ba kum kedə i dām yā de gē n ndigəñ kadə madədé gē ɔjəndé ní.
- ¹¹Yáá ká deē ənge ngáy gidə kógəñ a gətóo lāv ngáy, ba yáá n deē ɔsə dɔ naā tá jəke jəke ní a ĩĪ kə gidəné
- ¹²Yáá ká deē əndā kemən dɔ tá tá naĪ a tōr wurən, ba yáá ká kem deē gey tá reē ənge ní to i tītə kāgə ká a rāā kadə deē ndi kə kumuú beé.
- ¹³Deē n kídə kɔjə ní a tīĪ ta rōn, deē n bōĪ gō míndə ní a əndān njan.
- ¹⁴Yáá n nge kum kedə a ɔjə ní i kəba mañ ká a adē deē ndi kə kumuú. A rāā kə deé kadə gōng gidə gūmbə yā yo.
- ¹⁵Deē n geĪ yáá majə ní madən gē a bōlōn ndílən, ba yáá a tōr rō ngé kem ndul gē kə nodé tá.

¹⁶Nge kəndā kum kedē dɔ rōn tē i de ké a gír yáá pá tá a rāā, banī mbóo deē ɔjə mbóon kē ndágá.

¹⁷Nge kəda kəla ké kemən majal a əsō kum yáá ké to kum kaŷ al tē, ngōmbang kəla ké ra dɔ ndūn tē rāā rōn i dáwá tē.

¹⁸Deē n mbāté ɔjə ní yáá ké to kum tōō ndoō a rāān ō, rōn a sɔlən ō. Deē n əga kemən dɔ ndáŋg ké ndáŋgənən tē ní a ɔŷnən.

¹⁹Yáá n kem deē gey ní ré rāā adē udə gírí anī adən rōnel ngáy, i tām najē n noō tá n lōō gír rāā yáá ké majal tē i yáá ké nel de ké mbóo gē al ngáy ní.

²⁰Nge njērā kə ngé kum kedē gēe a tél de ké nge kum kedē, ba nge kaw bē de ké mbóo gēe ngándáŋg a ənge yáá ké tōr.

²¹Yáá ké majal un gō ngé rāā yáá majal gē, banī yáá ké majə i yáá kəndā nja yā de ké sūmūú gē.

²²De ké majə əyā yáá ndəbā adē ngán kaan gē, banī yáá kənge yā de ké nge rāā yáá majal a to tām yā de ké sūmūú tē.

²³Yáá kəsa i ngáy kem ndɔr yā ngé ndoō gē tē, banī tógə de kərēy gē gətóo ɔɔn yáá rāā ké gōté al.

²⁴Deē n mbāté kənda ngōnən ní i de ké tár ngōnən alé, de ké tár ngōnən ɔr bāā loo kəndan tē alé.

²⁵De ké sūmūú əsa yáá ndān banī bō rāā ngé kem ndul gē.

PRO 14

¹Dəyá ké nge kum kedē rāā kújə yān, banī dəyá ké kuŷ dɔn gətóo asə nujə kújə yān kə jīneé.

²Nge rāā hál ké sūmūú i de ké nge bōl ndíl Kóɔbē, nge rāā yáá gōté al i de ké nge kídən.

³Ɔjə rō əba tū najə ɔr de ké dɔn gətóo tē. Najə ɔr ngé kum kedē gē ngōm dɔdɔ.

⁴Loo n maŋg ndɔr gē gətóon tū tē ní mōy ké tū tē kem i karī, banī tógə maŋg adē deē yáá kənge ké ngáy.

⁵De ké kum yáá tē ké rōkum a gól loo alé. De ké kum yáá tē ké rōkum al a ɔr najə ké sɔr gē ngáy.

⁶De ké nge gáŋg rōn sāā kum kedē ba ənge alé, banī tām yā de ké geŷ yáá tē ní, sāā geŷ kum yáá tōr rōn alé.

⁷Ɔr rōi kōs rō de ké mbóo tē, tɔdō najə ké ngāā ké kadē ōō tan tē gətóo.

⁸Kum kedē yā nge kəndā kum kedē dɔ rōn tē i rāā yáá ké kadē de gē gerən kum. Banī mbóo gē ndómən ɔɔn kuŷ dɔdɔ ké gətóo.

- ⁹Usə de ké mbóo gə dɔ yáá ké rāā gōtə ál i yáá kógə naā té ō, kem majə i dan de ké sůmūú gēé.
- ¹⁰Nāā nəkó báa geṛ wur katə yān kemən té ō, de ké rang ké yā kəga naā seneé dɔ rōnel yān té gətóo ō.
- ¹¹Kújə yā ngé kem ndul gə a nujə, banī kújə tandā yā de ké sůmūú gə a ndi majə.
- ¹²De kórēy ɟɟ kadə hálən i hál ké sůmūú, banī ta tōl ta anī i hál ké a əla deē ta yo té.
- ¹³Kəgə ké ta deē té a asə bōō dɔ rō tōṛ yān gə ō, rōnel a əyɟ loo adə wur katə ō.
- ¹⁴Deē ní rāā hál ké gōtə ál ní a ndībə horn, ba nge kəhɔ halən sůmūú majə ngáy tōyn.
- ¹⁵De ké kum gāng ál taā kem najə kōṛ de gə malang, banī de ké nge kum kedə a gír najə pá tá ɟ rāā yáa.
- ¹⁶Nge kum kedə bōl yáá ké majal ō, tūr gidən kōó ta té ō, banī de ké mbóo ɟ retə gēé kə rō yáá té rāā tɔdō ni sōl yáá kógə́m alé.
- ¹⁷De ké nge rāā wōng lāv i de ké nge rāā yáá ké to mbóo gə ō, nge núm yáá ké majal i de ké nge rāā kadə d e gə imnən ō.
- ¹⁸Dām yáa ní ngé kum gāng ál gə a əngeñ ní i kuṛ dɔ ké gətóo. Ngé kəndā kum kedə dɔ rōdə té gə rāān geṛ yáa i jākā kɔsə gən yādə té.
- ¹⁹De ké majal gə a télən kə rōdə kə nang té ta kum de ké majə gə té ō, ngé kem ndul gə a rāān bē ta kújə yā de ké sůmūú gə té yā gədeńdə yáa ō.
- ²⁰Nge rō tō ndoō i de ké madə tan gəgə a geyn alé, banī nge kənge yáa i de ké madə tan gə i ngáy.
- ²¹Nge kídə madən i de ké nge rāā majal, banī rōnel i kə de ké nge rāā kem majə kə ngé rō tō ndoō gēé.
- ²²Ngé gír rāā yáá ké majal gə ndómən. Ngé gír rāā yáá ké majə gə a rāān yáa i kə kem majaá ō i kə hál ké seweé ō.
- ²³Kəla malang i ké deē a ənge yáa tū té, banī najə ké kōṛ ngáy gotə i ndoō.
- ²⁴Yáa kənge i *jākā mbang yā ngé kum kedə gə, yā de ké mbóo gə i kuṛ dɔ ké gətóo ngándáŋg.
- ²⁵De ké kum yáá té ké rōkum ajə de gə ngáy, banī de ké soṛ ngáy a ndóm i kə de gēé.
- ²⁶Kənā wur māmák kógə́m ké tógən i ngáy i tū bōl ndíl Kóōbē tá. Ni i loo bōō rō kógə́m ké tām yā ngánən gə té.
- ²⁷Bōl ndíl Kóōbē a rāā kadə deē ndi kə kumneé! A rāā kadə deē tūr gidən kōó ta gūmbə yā yo té.

²⁸Ré kósə de gē i ngáy kem bēé anī i yáa rī bār yā mbañg, ba ré gətóon kós anī i kəsō ngār.

²⁹De ké rāā wōng lāv alé i de ké ngāā ngáy, banī de ké rāā wōng lāv ngáy i de ké nge kəjə kē ndágá kadē kuṛ dən na gətóo.

³⁰Kem ké səl lom a rāā majə kə dā rō deē, banī rāā nii i kuṛ ngāng tām yā deē tá.

³¹Nge rāā de ké tógən gətóo yáá ké tōr i de ké nge tájə Nóbā ké nge rāān, banī nge kəa kum tō ndoō yā nge ndoō i de ké nge rōy Nóbā.

³²Yáá ké majal yā nge kem ndul mbəre nge kem ndul ənīn, banī ká ré ni toñ i ta yo tó gēgē de ké sūmūú ənī kemən māmák.

³³De ké geṛ kum yáa i de ké aṽ kə kum kedēé, banī a gerəñ kum kedē dan de ké mbóo gē tá a?

³⁴Hál ké góté ké rāā un nápar de gē dós, banī majal ké rāā i rōsəl yā gir de gē.

³⁵Mbañg a rāā kem majə kə nge kəla ké əndā kum kedē dō rōn tá, banī ni a rāā wōng kə de ké nge kəla rōsəl dō deē tá.

PRO 15

¹Najə ké tūr kəda deē kə míndé ké səl lomós rāā adē wōng tetə, banī najə ké tōr kə kəda deē i yáá ké a adē deē wōng.

²Dan ní de ké nge kum kedē ər najə anī ngur ndoō yáá rāā deē, banī de ké mbóo a ər najə i tītə de ké nge kōr.

³Kum Kósóbē a loo i kə loo gē tá malang, ni-əndā maṽ de ké majə gē ō, ngé kem ndul gē ō.

⁴Najə ké adē deē tógə i kāgə ké a rāā kadē deē ndi kə kumuú, banī najə ké majal i yáá ké a ər tógə deē.

⁵De ké kuṛ dən gətóo kídə kəjə ké bəbən əjən, banī de ké ndigə kadē ndáñgnəñ i nge gōng yáá ké majal.

⁶De ké sūmūú ndi i dan yáa kənge ké ngáy tá, banī yáá ké kənge kə ta róbé ké góté al yā nge kem ndul a ndór yáá ké majal yā reēn dən tá.

⁷Ngé kum kedē gē ədañ yáa gē ní niñ gerəñ ní kə tadé adē de gē ngáy oñ, banī kem de ké mbóo gē i yáá ké rang.

⁸Yáa tuñ yā ngé kem majal gē i yáá ké yər ta kum Kósóbē tá, banī ndōy yā de ké sūmūú gē nelən.

⁹Hál ngé kem ndul gē i yáá ké yər ta kum Kósóbē tá, banī ni tár ngé ngōdē gō yáá ké góté gē tá.

¹⁰Deē ní əyā róbé ké sūmūú kós ní, a əndanəñ ngáy. Deē ní gey kadē deē ndángən al ní a oy.

- 11 Loo ké bádá n i bəlo ké bo ní to i kē dɔ ndágá ta kum Kóɔbē tá, banī ngarā kem de gē to i kē dɔ ndágá ta kumən té tɔydé mbak.
- 12 De ké nge kɔjə rōn gey kadē deē ɔsən dɔ hálən té alé, ni-aw rō ngé kum kedē gē tá alé.
- 13 Rōnel i kem deē té anī dɔ kumən asə naā, banī ré yáá ké tōr rāa deē anī tógən ur wak.
- 14 Kem de ké nge kum kedē gey geṛ yáa, banī ta de ké bodə gē a ɔri mbóo najē gē.
- 15 Ndō gē malang majəñ alé tām yā de ké nge rō tō ndoō tá, banī kem ké ndi majə i tītē yáa kəsa ké ngáy ké dan gāng al beē.
- 16 Ndi ndoō ba bōl ndíl Kóɔbē i só té ngáy tɔy kənge yáa ngáy ba ndi kə sōlōo.
- 17 Tāa mbī kámbə ké ndīr kə tára i só té tɔy dā maŋg ké yembə ké ndīr kə kem ké majal.
- 18 De ké nge wōng i nge kənī kōl loo tá, banī de ké nge kəre rōn i nge tōl horən.
- 19 Kōñ i róbə yā de ké yay tá, banī róbə yā de ké sūmūú gē i ké kəsə kadē unjē.
- 20 Ngōñ ké ngāa adə bəbən rōnel, banī de ké mbóo kídə kóo kojən.
- 21 Yáa ké to mbóo nel de ké kuṛ dɔn gətóo o, de ké geṛ kum yáa un róbə yān ké sūmūú o.
- 22 Ta yáa ké kɔjə rāa gē to siriri kōɔ ɔɔñ i koō naā dɔ tá alé, ba ré ngé kadē kɔjə gē i ngáy anī yáa gē ní reē udəñ girí.
- 23 Rōnel i kə deē n tūr najē əda kə taneé ní! Najē ké kəda kə kum mbangneé i yáa ké majə ngáy!
- 24 De ké nge kəndā kum kedē dɔ rōn tá un róbə n əta tan kə dɔɔ a aw kə tū ndi kə kumuú té ní. Ni gōng gidə nge ké risə kə nang tá kum kə loo n yo i tū té ní té.
- 25 Kóɔbē tōɔ kújə yā ngé kɔjə rōdɔ gē, banī ni mbūsə gir kəgə kɔjə dɔ niñ loo yā dəyá ké ngaa koy adə ngaŋg.
- 26 Gir rāa yáa ké majal gē i yáa ké yer ta kum Kóɔbē tá, banī najē ké kōr kə kem ké majaá *unjē njáy njáy.
- 27 De ké nge kóra de gē i nge nujə kem de ké kem kújə yān tá gē, banī deē n kəla jī nang tá yā nujəñ sarya i yáa ké dɔ kumən té al ní a ndi kə kumneé ta kaw jóo.
- 28 De ké sūmūú gir yáa pá tá tūr najē əda deē, banī i najē ké majal n a teē ta ngé kem ndul gē té ní.
- 29 Kóɔbē ɔr rōn say rō ngé kem ndul gē tá, banī ni oō ndōy yā de ké sūmūú gē.
- 30 Kaa loo ké kə kem ké majaá i yáa ké əla rōnel kem deē tá. Mber yáa ké majə ké rāa yáa adə deē tógə.

³¹Deē ní nēl mbīn oōn kōsə ké a ɔsəñən dɔ hálən té tām yā majə yān té ní a ndi dan ngé kum kedə gə té.

³²Nge mbātə kɔjə i de ké nge rāā ndāng kə rōn nəkó, banī de ké ndigə kadə ndāngnəñ i de ké a ngāā.

³³Ból ndíl Kóṓbē ndóōjí kum kedə. Sól dɔ i kété pá tá rī bār utə gō.

PRO 16

Kóṓbē i kə deé kə dɔ ndɔ gə

¹Kɔjə rāā yáá i yā deē ndul, banī kəndā maḡ majən i yā Kóṓbē.

²Deē aḡ kadə gō róbə yān gə malang i ké unjəñ njáy njáy, banī nge mbɔjə ngarā kem deē i Kóṓbē.

³Ójə Kóṓbē yáá rāāí gə, anī yáá gə ní ójə rāādó ní a udəñ gírí.

⁴Kóṓbē rāā yáá malang i kə kumneé, de ké nge kem ndul gəgə ni-rāān i tām yā ndɔ yáá ké to kum kaḡ alé té.

⁵Ngé kɔjə rōdó gə i de ké yɛr gə ta kum Kóṓbē té, ta tól ta anī Kóṓbē a əndadé.

⁶A ɔrəñ yáá rāā ké góté alé kɔ́ i kə kem ké majaá ō, kə najə ké rōkumuú ō. Deē a tūr gidən kɔ́ ta yáá ké majalé té i kə ta kúl ból ndíl Kóṓbēé ō.

⁷Dan ní hál deē nel Kóṓbē anī ni a rāā kadə madə baḡn gə gəgə tél awñ naā té seneé.

⁸Kənge yáá séy beē kə gō róbə ké góté i só té ngáy tɔy yáá ké kənge ngáy kə ta kúl yáá rāā ké góté alé.

⁹Deē ndul i nge núm yáá ké yā rāā, banī i Kóṓbē n i nge rāā kadə udə gírí ní.

Najə ké dɔ mbañg gə té

¹⁰Mbañg a ɔr najə i kə ndū kɔɔ bē yā Nébāā, ni a ndóm loo gāng sarya té alé.

¹¹Kóṓbē gey kadə yáá mbɔjə kɔy yáá gə toñ kə gōó ō, mbañ mbɔjə kɔy yáá gə malang i kəla yān ni ō.

¹²Rāā yáá ké majalé i yáá ké to yɛr kum tām yā mbañg gə té, tɔdɔ kōr kəgə mbañg a ndi ngañg i kə ta kúl hál ké góté.

¹³Mbañg gə a rāān kem majə i kə ngé kəda najə ké sómúú gə ō, a tárən i ngé kəda najə kə gō róbəneé gə ō.

¹⁴Wōng yā mbañg ké ngáy a mērən tól deē, banī de ké nge kum kedə asə sól kemən.

¹⁵Dan ní dɔ kum mbañg nelən anī de gə ndiñ majə! Kem majə yān to i tītə mañ ké rāā majə kə kōó gée beē.

Hál de gə

16Sāa kum kedē kəngen i só té tɔy lór ká *unjē njáy njáy ō, sāa geṛ kum yáa kəngen i só té tɔy gindē arjāa ō.

17Róbə yā de ká súmúú gē gōng gidə yáa ká majal. De ká geṛ ngōm rōn a əndā kumən gír hálən té.

18Kɔjə rō i róbə n deē a nujə́n sák sák ní ō, gāng rō i róbə n deē a əsṓn ní ō.

19Ndi kanjē kɔjə rō kə ngé ndoō gēé i só té, tɔy kēgē naā yáa kənge ká kɔy ta rō té kə de ká ngé kɔjə rōdó gēé.

20De ká gír najē dɔ yáa té majə a ndi majə najē yáa ní té. Rōneḽ i kə deē n ənī kemən māmák adē Kóḽbē ní.

21Deē n ɔṛ najē kə kum kedēé ní a bārnə́n na i de ká geṛ yáa. Najē ká kəni rō sɔḽ ləm kɔrə́n rāa kəla kem deē té láv ngáy tɔy gotə gē.

22Deē n geṛ gír najē kə gōó ní a ndi kə kumuú, ba ndéy kənda ngé kōṛ gē i kōṛ n a rāadé ní.

23Gír najē yā de ká nge kum kedē rāa adē najē kɔrə́n i najē ká ngāa, rāa adē najē yān i najē ká deē a taā kem láv ngáy.

24Najē ká kōṛ kadē neḽ deē to i tītē yibē tejə beé, neḽ ta deē ō, rāa majə kə dā rō deé ō.

25De kógə́m āa kadē hálən i hál ká súmúú, banī ta tōḽ ta anī ənīn kōó ta yo té.

26I bō n ndeḽ deē rāa kəla ní ō, i ta kemən n ɔsə seneé ta rāa ní ō.

27De ká hálən nujə kōó núm rāa yáa ká majal, najē ká tan té i hor ká a ɔɔ loo.

28De ká hálən nujə kōó rāa yáa adē de gē kōlə́n naā ō, de ká nge rāa mónaā nujə madē naā yā de gē ō.

29De ká nge rāa yáa kə dónó gól madə́n yā kaw seneé dɔ róbə ká majal té.

30Deē n kótē kumən njárará əndā́n dɔ yáa ká majal gē danaá jəke loo mundē té yā rāa ō, dɔ tan ō ní, rāa yáa ká majal ní kōó bá.

31Dɔ ká ndaa i jākā kɔsə gɔn ká majə ngáy. Deē a ənge i loo rāa yáa ká gōtə té.

32De ká rāa wōng láv al i só té tɔy gɔ rōó. De ká geṛ kəhɔ rōn dɔ yáa té i só té tɔy de ká nge taā bē kə rōó.

33De gē tógə́n wēlā yā gerə́n yáa ká bírí, banī i Kóḽbē n i nge kəda najē ká dɔ yáa té ní.

PRO 17

1Kəsa gūrū mápá ká tutə kə kem sɔl i só té tɔy yáa kəsa ká ngáy ká kem kújə ká de gē a kōlə́n i naā tū té té.

- ²Nge kəla ké kumən edē a un gotə ngōñ ké nge kəla rōsɔl̄ dɔ ngé kojən gē té ō, dan n̄ ngákóo naā gē a kēgəñ naā yáa ndəbā anī ni a ənge núsən yān ō.
- ³Loo ké yā nō gindē arjāa tū té i noó ō, loo ké yā nō lór tū té i noó ō, banī i Kóɔbē n i nge nāa ngarā kem de gē ní.
- ⁴Nge rāa yáa majal̄ nēl̄ mbīn a oōñ najē ké majə koō al̄ gē ō, nge soř nēl̄ mbīn a oōñ najē ké majal̄ gē ō.
- ⁵Nge mbóo kə de ké nge rō tō ndoó i nge tájē nge kəndā deē ní. Nge kəgō de ké yáa ké to kum kaŷ al̄ teē dɔn té a ənge ndéy.
- ⁶Jākā mbang yā bəga gē i ngán kaadé gē ō, *jākā mbang yā ngán gē i bəbədé gē ō.
- ⁷Kōř najē ké majə majə gē əho de ké mbóo alé, ké tɔy nge n̄ noó báy tɔ ní kōř najē ké soř əho de ké bo alé.
- ⁸Kadē karī i mbał̄ kaā majə ta kum kóɔn té. Ká ré ni tūr rōn i kē dām̄ ké rá té gēgē anī kəla rāan a teē yáa.
- ⁹Nge kəndā njan dɔ yáa rāa ké gōtə al̄ té i de ké nge sāa tár, tél reē dɔ yáa rāa ké gōtə al̄ té a kēgəsí naā té kə madí.
- ¹⁰Ndáng ké ta kógēm̄ beē rāa kəla dɔ de ké geř kum yáa té tɔy ndéy ké kənda de ké mbóo jī bú.
- ¹¹Yáa n̄ de ké nge kem majal̄ a sāa ní i kəsō wōng ngóy, banī a əyañ nge kəla ké kumən ɔon al̄ dɔɔ kadē aŷ rāa yáa ké majal̄ ngáy seneé.
- ¹²Kəsō ta kóo dā úrsə ké ɔyñ ngánən gē kóɔ té i só té tɔy kəsō ta de ké mbóo ké kōř yān gē j̄in seneé té.
- ¹³Deē n̄ rāa majal̄ kum gotə majə ké rāan̄ seneé ní yáa ké to kum kaŷ al̄ a teē kóɔ kújú gōn té alé.
- ¹⁴Kəla gir̄ túy naā i tetə babəra kadē mañ mānəñ. Ōř rōl̄ kóɔ kété pá tá ādē kōl̄ bo!
- ¹⁵Kun najē kóɔ dɔ de ké rāa yáa gōtə al̄ té ō, kəndā najē dɔ de ké najē gətóo dɔn té té ō, i yáa ké yer ta kum Kóɔbē té jōó mbak.
- ¹⁶Kəla rāa nar ké to jī mbóo deē té i rí? I yā mangəñ kum kedē a? Ba n̄ ni geř kum yáa kógēm̄ al̄ ní!
- ¹⁷Madē deē tár deē a tárən i kə kum mbang gē malang, banī ngōkóo deē i tām̄ yā ndō n̄ yáa a tɔyñ dɔn té ní.
- ¹⁸De ké nge kənda kem jī deē kəñín ndun yā gāng dɔ madən i mbóo deē.
- ¹⁹De ké geŷ kōl̄ ngáy i de ké nge geŷ majal̄. De ké nge rāa kadē ta róbó kújə yān j̄i kē dɔɔ kum kē kété báy i nge sāa yáa ké nujə sák sák.
- ²⁰Kem ké rōkum al̄ a ndi kə rōnelēé al̄ ō, deē n̄ ta ndon a əda najē ké rōkum al̄ ní yáa ké to kum kaŷ al̄ a teē dɔn té ō.

- ²¹Deē ní ojə de ké mbóó ní rōn nelēn ál ō, rō bəbē ngōn ké sapə nelēn ál ō.
- ²²Rōnel ké kem deē té adē deē rō ngaŋg, ba ndi kə rō katāá i yáá ké a tutə jī deē ō njan ō.
- ²³De ké nge kem ndul ndigə yáá ké kəla jī nang té kadənnéé yā rāań kadə yáá ké sūmūú tō róbé ké rang.
- ²⁴Kum kedə yā de ké geř kum yáá to i kə ta kumən té ndágá, banī kum de ké mbóo ra i kə dɔ yáá ké ni asə gō té ál té.
- ²⁵Ngōn ké mbóo i ngōn ké nge rāā kadə rō bəbən nelēn ál ō, i ngōn ké nge rāā kadə kóo kojən ndi kə wur katāá ō.
- ²⁶Kənda de ké sūmūú i yáá ké majal ō, kənda de gə ké asəń kadə deē bōl ndíldé i yáá ké gōté ál ō.
- ²⁷De ké ɔř najə adə māń dɔ loon alé i de ké geř yáá ngáy ō, de ké əre rōn ndi jəke i de ké nge rāā yáá kə gōó ō.
- ²⁸Ká ré i de ké kuř dɔn gətóo gəgə n ndi tan mbóo anī a rāānən i de ké nge kum kedə té, dan ní ni-ndi kə tan ké mbóó ní rāānən i de ké geř kum yáá té.

PRO 18

- ¹De ké nge rāā ta yáá a sāā i yáá ní kemən geř ní. Ni a ənī wōng ta kɔjə malang ní deē adən té ní.
- ²Geř najə i yáá ké nel de ké mbóo alé, yáá ní ni geř ngáy ní i kɔjə gír ké kemən té kə ndágá.
- ³Nge kem ndul teē kə róbó anī rōsɔl to ō, kídə loo reē anī tájə ndū un gōn ō.
- ⁴Najə ké ta deē té i mań ké lú ngáy, i mań ké a rəbā kem kārən té kə ndágá, i loo ké kum kedə a teē tū té!
- ⁵Rāā de ké sūmūú kadə ndóm loo sarya té yā rāań majə kə nge kem nduluú i yáá ké majal.
- ⁶Najə ta de ké mbóo a ojə i kɔl naā, tan a ojə i kənda ndéy.
- ⁷Ta de ké mbóo a nujə seneé, tan i gūmbə ké tām yān nəkó té.
- ⁸Najə kɔř de ké nge tetə najə to tītə yáá kəsa ké leń beē, najə ní aŵ báté ugə géle kem deē té.
- ⁹De ké nge lōo gír rāā kəla té rō tɔl kə i ngokóo de ké nge nujə yáá.
- ¹⁰Rī Kóóbē i kújə ngōm bē ké ngaŋg, de ké sūmūú ař reē kemeé ō, ndi kanjə sōl yáá kógəń ō.
- ¹¹Yáá kənge yā nge yáá kał loo i bē ké ngaŋg yān, kem gír yān té ní yáá kənge yān i ndogə mbał ké ngāl kə dɔ.

- ¹²Dan ní deē nujə sák sák aĺ báy ní ni ɔjə rɔn ngáy, sɔl̩ dɔ i kété pá tá kɔsə ɔn utə gō.
- ¹³Deē ní tūr əda najə kété kanjə koō najə ní ɔjə i mbóo yān kə ndágá ō, əla i rɔsɔl̩ dɔ rɔn t́ ō.
- ¹⁴Kəhɔ rɔ tɔgə yā deē a rāā seneé dɔ moy t́, ba dan ní tɔgə deē ur wak kɔ́ ní i náā n a adən tɔgə ní?
- ¹⁵De kə geɾ kum yáá sāā yáá geɾ ənge ō, mbī ngé kum kedə gə atə gō t́ ō.
- ¹⁶Yáá kə deē adə kə kem ndaá a əsō majə tām yā kɔ́ t́ ō, a aw kə kɔ́ rɔ de kə bo gə t́ ō.
- ¹⁷Deē ní un najə yān ɔr kété loo sarya t́ ní tītə kə najə yān i gōtə beē, ba ré madə kɔlən i anī ɔjə yān i kə rang.
- ¹⁸Wəlā kə tɔgə rāā adə gir kɔl̩ naā gāng ō, gāng najə kə to dan de kə bo gə t́ ō.
- ¹⁹Lōo kaw kə rɔ ngōkóóí de kə kemən nujə t́ ngaŋg tɔy loo kaw kənī bē kə ngaŋg rɔ ō, kɔl̩ i yáá kə ngaŋg tītə yáá kə rákə ta kújé t́ beē ō.
- ²⁰Deē asə kənge yáá kəsa kə najə kə teē tan t́. Najə kɔrən adən yáá kəsa kə kadə ndān kemən.
- ²¹Deē a oy, aláa a ndi kə kumneé i kə ta kúl̩ najə, deē ní nelən kɔr najə ngáy ní a əsa yáá ní najə a adən ní.
- ²²Deē ní ənge dəyá ní ənge i rɔnel̩, i yáá kə Kɔ́ɔbē rāān kem majə seneé.
- ²³Nge rɔ tō ndoō ɔr najə i kə nōō rɔ́, ba nge kənge yáá a tūr najə i kə dónó.
- ²⁴Deē ní madə tan gə i ngáy ní, a nujənən, banī madə ta de kə rāā tɔdɔn tɔy ngōkóon i noó.

PRO 19

- ¹De kə yáá aĺ kə nge rāā yáá kə sůmūú i só t́ tɔy de kə najə kə tan t́ i sůmūú aĺ ō, kə ni i de kə mbóo ō.
- ²Kem kə geɾ yáá ngóy kanjə gir yáá ní, yáá kə majə kə tū t́ gətóo rɔkum. De kə nge tebəle a rāā yáá gōtə alé.
- ³Dan ní yáá kə majal̩ rāā deē sɔ́n kuɾ dɔn kə gətóo ní anī, deē tél a rāā wōng i kə Kɔ́ɔbē!
- ⁴Nge kənge yáá i de kə nge kənge madə tan kə kijə gə ngándáŋg, banī de kə tɔgən gətóo ní ká i madə tan gəgə a əyan kɔ́.
- ⁵De kə kum yáá t́ kə nge kəda najə kə rɔkum aĺ ní a əyanən kanjə kəndan aĺ ō, de kə nge kɔr najə kə soɾ ní, a teē kum t́ aĺ ō.

- ⁶Ngé gē ní rañ ta kum de ké bo té yā rāā kadē kemən nelēn ní i ngáy ō, de gē malang i madē ta de ké nge kadē de gē kadē karī gē ō.
- ⁷Deē ní i nge ndoō ní ngákóon gēgē ba iñnēñ báý anī madē tan gē tá a əyənēñ kōó al i baý. Dan ní ni a cōr najē báý ní anī niñ gətóon kōó.
- ⁸Deē ní ndoō gir yáá ní, tár i rōn nəkó. Deē ní ngōm geēr najē ní, a ndi majə kə ta kũlneé.
- ⁹De ké kum yáá té ké nge kəda najē ké rōkum al ní, a əyənēñ kanjē kəndan al ō, de ké nge kōr najē ké soī a tũ ta rōn ō.
- ¹⁰Ndi dan rōnel té i yáá ké əho de ké mbóo al ō, tá ké tōy nge ní noō ní, ndi do ngār gē té əho bəlo al o.
- ¹¹De ké geēr najē rāā wōng lāv alé, yáá ké to kəsə gōn yān i kəndā njan do yáá ké gōté al ké deē rāā seneé té.
- ¹²Wōng yā mbañg i yáá ké to bōl ngáy tītē nōo bəl beé, banī kem majə yān rāā majə kə deé tītē tal ké əho do mu té beé.
- ¹³Ngōñ ké sapə i tītē yáá ké tōr ké əsō do bəbən té beé. Kōl yā dəyá to i tītē kum loo ké tū kújé té ké a dəyá mañ kanjē kadē asən beé.
- ¹⁴Kújə ō, yáá kənge gē ō, i yáá ké deē ənge gotə kaan gē té, banī dəyá ké geēr najē i kadē karī yā Kóóbē.
- ¹⁵Yay i yáá ké a cōgē deē rāā kəla ō, kem de ké cōl a ndi ké bōo ō.
- ¹⁶De ní rāā yáá ní Nəbā əda kadē yā rāā ní i de ké nge ngōm rōn. De ké usən do hálən té alé i de ké a oy.
- ¹⁷Nge kəa kum tō ndoō yā de ké tógən gətóo i nge kadē Kóóbē yáa loo tēnā té, Kóóbē a télən yā kadē n.
- ¹⁸Ńjə ngōnī kə ndéyé tām əndā kemií dən té báý, ba ī-lōo kəndan kə wōngōo kadē oy.
- ¹⁹De ké wōng ngáy a əgā lamán wōng, ré əyən karī anī ī-mērən i tél rāā gogé báý.
- ²⁰Ōo kəjə ō, ī-ndigə hál ké majə ní ndóonī ní ō, kadē ī-télən de ké nge kum kedē.
- ²¹Yáa gē ní deē núm kemən té yā rāā ní i ngáy, banī i yáá ní kem Kóóbē geý rāā ní ngóy n a udə girí ní.
- ²²Yáá ní a sāān rō deē té ní i kadē ni i de ké nge rāā kem majə. De ké ndoō i só té tōy de ké nge soī.
- ²³Bōl ndíl Kóóbē a rāā kadē deē ndi kə kumneé ō, a rāā kadē yáa gē ní kemən geý ní a əngedé ngáy ō, a rāā kadē deē bī ndóo kanjē kadē yáá ké to kum kaý al kógēm teē dən té ō.
- ²⁴De ké yay əla jīn kārāá, banī tél awhn tan té alé.

- ²⁵Ənda nge mbóo kə de gēé anī de kə kum gāng ál a əndā kum kedē dɔ rōn t́. Ī-ndáŋg de kə geṛ kum yáa anī ni a geṛ yáá ń i geṛ yáá ní.
- ²⁶Ngōñ kə nge rōs bəbēn ō, nge rāā kóon kadē ay ram ram ō, i ngōñ kə nge kəla rōsɔ́ dɔ deē t́ ō, kə nge kənda rī deē loo t́ ō.
- ²⁷Ngōnəm ré ĩ-lōō gír rāā yáá ń yáá ndóō ɔjə ní t́ anī, ā ĩ-dáy say kadē najē yā yáa geṛ t́.
- ²⁸De kə hálən nujə kōs kə bārnəñ kadē əda najē kə kum t́ i nge mbóo kə sarya kə gāng kə gōo ō, ngé kem ndul gē a əsañ i yáa rāā kə gōt́ aĺ tadé t́ ō.
- ²⁹ɔjəñ loo yáá kə yā rāā kə ngé mbóo kə de gēé gē ō, ɔjəñ loo ndéy kə yā kəndañ dan gidə de kə mbóo gē ō.

PRO 20

- ¹Kasə *nduú i yáá kə a mbóo kə deé, kutə mbī ō, yáá kə a gō naā aĺ ō i tū kasə kə ngañg t́. Deē ń ay adē mañ dɔ loon ní i de kə nge kum kedē alé.
- ²Mbañg kə wōñg rāān to bōl títə bɔl kə nōo beé. Deē ń adən wōñg ní rāā majaĺ i kə rōn nəkó.
- ³Mbāté kōl i yáá kə to rɔy tām yā deē t́, banī de gē malang ń kuṛ dɔdɔ gətóo ní nelđé kōl ngáy.
- ⁴De kə yay mbāté ndɔr baraá najē yā kŭl kə ɔɔ t́, dan yā sāā kōo gē t́ anī ni a gey sāā kōo tā ba ənge alé.
- ⁵Gír kə ngarā kem deē t́ i mañ kə lú ngáy! De kə geṛ najē a ɔdə mañ kə tū t́.
- ⁶De gē ngáy ɔjəñ rōdɔ najē hál kə sew yādɔ t́, banī de kə kadē deē əñi kemən mámák adən ní loo kəngen tōr.
- ⁷De kə sŭmúu njērā dɔ róbə yān t́ kə hál kə gōt́. Ngánən gē ndiñ gotən t́ kə rōnelé!
- ⁸Dan ń mbañg ndi dɔ kōr kágə mbang t́ yā gāngəñ sarya ní anī, ni-a a yáa malang kə majaĺ kə kumneé geṛ lów ngáy.
- ⁹I náā n asə kəda na n-təgo ngarā kemən adē *unjə njáy njáy ō, na majaĺ yān kógəñ gəgə na gətóo ō ní?
- ¹⁰Yáa mbōj kɔy yáa kə gír naā t́ jōo ō, kār mbōj yáa kə gír naā t́ jōo ō ní, i yáa kə yer jōo mbak ta kum Kóɔbē t́.
- ¹¹Rōkum, deē a geṛ balsáa i kə ta kŭl yáa rāān gē, loo ń kəla yān i kə *unjə njáy njáy ō, i kə gōt́ ō ní.
- ¹²Kum kə yā kəań loo ō, mbī kə yā koón loo ō ní, i Kóɔbē n rāādɔ jōo mbak ní.
- ¹³Ī-lōō kadē nelī bī ngáy na sōgə ndoō rāāi. Ī dɔ kə gír looí batə anī ā əsá yáa yā ndāñ.

- 14Nge mang yáá əda na: Majə alé, majə alé! Ba ré ɔtə aŋ́n̄ anī tōy rōn.
- 15Lór ō, məde kōl̄ ō i ngáy ał naā, ba najə ké to kum kedə ní deē a ənge i láv láv alé.
- 16Əhɔ kŭbə yān ké dɔ madə gə́ t́, tɔdɔ ni-adə rōn kum gotə tērā yā kəgā kērā ké dɔn t́. Əhɔ yáá yān kógə́m̄, tɔdɔ ni-əndā rōn ta najə yā dəyá tērā t́.
- 17Yáá kəsa ké bogə neł ta deē, bá tā ba gō t́ anī i ngárə́m̄njéy n rosə tan ní.
- 18Yáá gə́ n̄ deē núm̄ ní, a rāádé kadə udə girí i kə ta kŭl̄ kɔjə́ ké majə gə́. Ré ā āw yā rōs anī əndā kum kedə dɔ rṓ t́ majə.
- 19Nge teē kə yáá ké kadə to loo mundə́ t́ i de ké nge kənī deē kṓ. I beé ní əhɔ madə naā kə de ké nge kɔr najə waá alé.
- 20Deē n̄ ndōl̄ bɔbən aláa kóɔn ní, hor lám̄ba yān a oy kum loo ké risə til t́.
- 21Yáá ké kəngen i láv ngáy ta kəla girí t́ ni, ta tōl̄ ta anī tór ta a gətóo dɔ t́.
- 22I-lōo kəda na yáá ké majal̄ n̄ rāān seí ní na ā əgā kērān, əndā kemií dɔ Kóɔbḗ t́ anī ni a ajił.
- 23Mbal̄ mbōjé kɔy yáá gə́ ké girídé i jōo i yáá ké yer ta kum Kóɔbḗ t́. Yáá mbōjé kɔy yáá gə́ ké rāān kadə ɔjə́n̄ kɔy yáá kə gōo alé i yáá ké majə alé.
- 24I Kóɔbḗ n̄ i nge ngōm̄ ndi kə kumuú yā de gə́ ní. Loo kadə deē geɾ lo n̄ a aŋ́ kə tū t́ ní i bay?
- 25Kəda láv kanjə́ girí yáá na yáá n̄ too i yáá ké tām̄ yā Nóbā́ t́ ní, i gŭmbə́ tām̄ yā deē t́, to i ti t́ ndū ké kənī pá tá tél girí yáá gō t́ gogə́ beē.
- 26Mbaŋg ké nge kum kedə́ tə́ndā ngé kem ndul gə́ tŭ́dɔ́ kṓ ō, adə́ yáá səbā́ kōo agə́ dɔdɔ́ t́ ō.
- 27Koō deē i hor lám̄ba yā́ Kóɔbḗ, ni-aa loo báté teē gə́la kem deē t́.
- 28Kem majə ō, hál ké sew ō a ngōm̄ən mbaŋg. Kōr kəgə́ mbang yān ndi ngaŋg i kə ta kŭl̄ kem majə yān.
- 29Yáá súu rṓ yā balsáa gə́ i tógédé ō, kɔsə gɔn yā́ bəga gə́ i nənga dɔdɔ́ ké ndaa ō.
- 30Do ndéy i dáwá yáá ké majal̄ ō, ndéy i dáwá girí ké kem deē t́ ké to loo bōs rṓ t́ ō.

PRO 21

- 1Ngarə́ kem mbaŋg to i tītə́ kə́l̄a maŋ́ ké i jī́ Kóɔbḗ n̄ a ɔjə́n loo n̄ a nŭgə́ kə́ tū t́ ní.
- 2Róbə́ gə́ malang n̄ deē un ní kṓ girí kadə́ i róbé́ ké súmūú gə́, banī i Kóɔbḗ n̄ i nge gāŋg sarya dɔ girí ké ngarə́ kemjí t́ ní.
- 3Rāā́ yáá ké gōtə́ ō, ké súmūú ō neł́ Kóɔbḗ tɔy yáá ké deē tuŋ́ adən.

- ⁴Kaḷ loo ké kə kidə taá ō, kɔjə rō ké kem deē té ō, hor lám̄ba yā ngé kem ndul gē ō ní, yáḷ gē ní noō malang i rāā majal!
- ⁵Yáḷ gē ní de ké ɔl loo rāā kəla té nómdé ní a aw̄n kə deé i kə tū yáḷ kaḷ loo té, banī tebəle i yáḷ ké aw̄ kə deé tū ndoō té rōkum.
- ⁶Yáḷ ké kənge kə ta kūḷ najə ké soró i yáḷ gól rō yā ngé sāā yo gē ké a to dan i ngáy alé.
- ⁷Rāā yáḷ kə dónó yā ngé kem ndul gē tīī tadé, tām̄ niñ mbātēñ rāā yáḷ ké sūmūú.
- ⁸Hál de ké najə i dɔn té i hál ké rúgə rōñ ngáy banī hál nge rāā yáḷ ké gōté i hál ké sūmūú.
- ⁹Ndi kíḷ loo té gir kújú i só té tɔȳ ndi kem kújə té kə dəyá ké nge najə waá.
- ¹⁰Rō nge kem ndul kə taá malang gey rāā majal, madə tan gēgē a ni-ḷḷ kum tō ndoō yān alé.
- ¹¹De ké kum gāng al a tél de ké nge kum kedə kə ta kūḷ ndéy ké əndañ de ké nge gāng rōñ ō, a tél de ké geṛ yáḷ kə ta kūḷ yáḷ ní ndoōñ de ké nge kum kedə ní ō.
- ¹²De ké sūmūú əndā kumən gir de gē ké gir kaa yā ngé kem ndul gē té, ni mbəredé kə kum yáḷ ké to kum kaḷ al té.
- ¹³Deē ní utə mbīn kōó ta nōō yā de ké tógəñ gətóó té ní, a bār yáḷ kanjə kadə deē ndigəñ ō.
- ¹⁴Yáḷ ké kadə deē karī loo mundə té i yáḷ ké a tōḷ hor wōng ō, *yáḷ ndējə ké bōō kem kūbūú tá kadə deē i yáḷ ké a tōḷ kem təngā ké ngáy ō.
- ¹⁵Sarya ké gāng kə gōó adə de ké sūmūú rōneḷ, banī əla bōḷ ké ngáy kem nge rāā majal té.
- ¹⁶Deē ní tōō kōó dɔ róbə kum kedə té ní a aw̄ yā kɔr̄ koō dan de ké koy gē ní kánəñ naā bádá té ní.
- ¹⁷Deē ní rōneḷ ké dā rō té neləñ ngáy ō gey yáḷ kəsa ké majə ngáy ō ní a tél de ké nge kənge yáḷ ngáy alé.
- ¹⁸Nge kem ndul i yáḷ gāng dɔ rō tām̄ yā de ké sūmūú té ō, de ké sew al i yáḷ gāng dɔ rō tām̄ yā de ké gōté gē té ō.
- ¹⁹Ndi loo ké deē gətóó tū té té i só té tɔȳ ndi kə dəyá ké nge kōḷ rim rim ō ké nge rō katə ō.
- ²⁰Yáḷ kənge ké gātəñ i ngáy ō, yáḷ kaḷ loo ō i bē nge kum kedəé, banī de ké mbóo nujə yáḷ kənge yān gē malang kōó!
- ²¹Deē ní sāā tél de ké sūmūú ō de ké nge kem majə ō ní a ndi kə kumneé ta kaw̄ jóo ō, a rāāñ hál ké gōté seneé ō, a rɔȳnəñ ō.

- ²²De kə nge kum kedə asə kəni bē ké ngaŋg rōō ō, asə nujə kújé ké ngaŋg ní de ké kem bēé gə əndān kəmdé dɔ té ní ō.
- ²³Deē ní ngōm tan ō ta ndɔn ō ní ngōm i rōn ta yáá ké to wur kəl gə té.
- ²⁴De ké nge kídə loo ō, nge ndájə najə ō i de ké nge mbóo kə yáá malang, kəjə rō yān i ngáy tū yáá rāan gə té malang.
- ²⁵Ndəngā yáá yā de ké yay a tōlən, tɔdō jīn mbāté rāa kəla.
- ²⁶Ni ndəngā yáá kə ndōy báté loo tībə dɔn té, banī de ké sūmūú adə yáá kanjə ngōm gotə tām yān té.
- ²⁷Yáá tuñ yā ngé kem ndul gə i yáá ké to yɛr kum, tɔdō niñ-tunəñ yáá ní i kə ngamaá kəmdé té.
- ²⁸De ké kum yáá té ké nge kəda najə ké rōkum al a oy, banī deē ní geɛ koō najə ní a geɛ loo kɔr najə ngándáng.
- ²⁹Nge kem ndul rāa hál ké ɔjə kadə ni bōl deē alé, banī de ké sūmūú təlā ngəran ngaŋg kem hál ké gōté té.
- ³⁰Kum kedə yā deē, alaa geɛ najə yā deē, alaa najə ké gír yā de ké tetə Kóōbē rōō gətóo.
- ³¹Rákəñ yáá rōō sənda gə té yā ngóon ta rōō, banī ta tōl ta anī i Kóōbē n i nge tetə rōō kadə deē ní.

PRO 22

- ¹Rī bār ké majə i só té tɔy yáá kənge ké ngáy. Kadə de gə ndigəñ ndílí i só té tɔy gində arjāa ō lór ō.
- ²De ké nge yáá kał loo ō de ké nge ndoō ō əngeñ naā loo kógə́m té: I Kóōbē n rāadé jōo mbak ní.
- ³De ké nge kəndā kum kedə dɔ rōn té áá yáá ké to kum kaý al loo reē té anī bōō rōn kōó banī usə de ké kumdé gāng al gə dɔ té alé adə yáá ké tōr ní reē rāadé.
- ⁴De ké səl dɔn a bōl ndílí Kóōbē, adə a əndān njan i kə yáá kəngeé ō kə rɔyɔ ō kə ndi kə kumuú ké dan i ngáy ō.
- ⁵Kōñ gə kə gūmbə gə toñ dɔ róbə yā de ké sūmūú al té kə loo gə té, deē ní gey ngōm rōn ní ɔr rōn sɔy kōó kadə róbə ní noō té.
- ⁶Ójə ngōñ hál ké majə gə kə dūúneé, ká ré ni tɔgə gəgə anī a əyadé alé.
- ⁷De ké nge yáá kənge ɔɔ bē dɔ ngé ndoō gə té ō, de ké kərá i dɔn té i bəlo yā deē ní ni-taā yáá yā n loo tənā té ní ō.
- ⁸Deē ní rāa yáá ké gōté al ní majal a əso dɔn té ō, tógəñ ní rāan yáá kə dónó ní a gətóo kōó ō.

⁹Deē n kumən ɔɔn ní a tórēn tadé dɔn té, tɔdɔ ni kēgē yáa kəsa yān adē de ké nge ndoō.

¹⁰Ī-təbā nge ndájē najē kɔ́s anī gir kɔ́l a gāng ō, gir túyū naā a gāng ō, gir tájē ndū a gāng ō!

¹¹Mbañg i madē de ké nge gey de ké kemən *unjē njáy njáy ō, najē ké tan té i najē ké majə ō.

¹²Kɔ́ɔbē əndā kumən gir yáa geṛ té ō, teē kə gir najē yā de ké sew al dɔ́s ō.

¹³De ké yay ɔgən teē ndágá əda na: Bɔl i ndágá noō, a əhɔm kum róbə kɔ́sɔ́ yā tɔlēm!

¹⁴Ta kaya dəyá i bəlo ké lú ngáy, deē n wōng rāa Kɔ́ɔbē seneé ní a əsə kemeé.

¹⁵Mbóo i yáa ké əhɔ kem ngán gē, banī ndéy ké kəndańdə a ɔ́rdə dɔ́ hál ní noō té kɔ́s.

¹⁶Nge tógə gətóo n rāān kumən ndoō té ní, ta tɔ́l ta anī ni a teē dɔ́s. Deē n adē de ké nge yáa kənge yáa ní ənī i rɔ́n nəkɔ́ dan ndoō té.

Tāa ké tayā tayā gē

¹⁷Ī-nēl mbīl ōoń najē kɔ́r ngé kum kedē gē ō, əndā kumií gir yáa ní m-geṛ té ní ō.

¹⁸Ngōmđá kemií té a nelī ō, a toń i ngɔr taí té malang ō.

¹⁹M-ā m-ndóoī ĩ ō yáa bōólaā yā kadē əniń kemií mámák adē Kɔ́ɔbē.

²⁰m-ndang kɔ́jə gē ō gir gē ō kutə mətá tām yái té,

²¹yā ndóoíneé yáa ké góté gē ō, najē ké rɔ́kum gē ō, kadē ĩ-téləń kə najá ĩ-reē édá ngé kəlaí gē kə gōó ō.

²²Ī-lōō taā yáa yā nge tógə gətóo jīn té kɔ́s najē tógən ké gətóo té ō, ĩ-lōō rāa kum nge ndoō ndoō té loo sarya té ō.

²³Tɔdɔ Kɔ́ɔbē a rɔ́s dɔ́dɔ́ té loo sarya té ō, a rāa kadē yo taā ngé taā yáa yādé gē ō.

²⁴Ī-lōō kəhɔ madē naā kə de ké nge rāa wōng lay ngáy ō, ĩ-lōō njērā kə de ké nge kəndā tógən ta róbé té ō,

²⁵na sōgə ĩ-ndájē ngán hálən ké majal gē ō, hálən gē ní téləń gūmbə ta róbé té ō.

²⁶Ī-lōō kənda da jī deē yā ndigəń kəgā kērā kum gotə deē,

²⁷tɔdɔ ré əngé yáa ké yā kəgāń al anī a əhɔn tērā ní ĩ-to dɔ́ té ní ta kērā té.

²⁸Dɔ́ niń loo ní kaaí gē udəń mbal tū té kété jóo ní ĩ-lōō ndótəń.

²⁹De ké jīn geṛ kəla yān majə ní áań a? Ni asə kaw ra no mbañg gē té. De ké deē geṛdɔ́ al gē ní ni a ndi dandé té alé.

PRO 23

¹Ré ī-ndi ta yáá kəsa té kə de ké boó anī, ənda kum kedē dɔ rōí té najē yān ni nī ndi noí té ní.

²Ré ī i de ké nge kəsa wa anī ī-dɔ rōí ba ī-ndi.

³Ī-lōō kadē sōlēm rāāi dɔ yáá kəsa yān ké majə gē té, tɔdɔ i yáá kəsa ké yā góləń loo.

⁴Ī-lōō kər ndāng karī gō yáá kənge té, ī-lōō gír dɔ té.

⁵Kumií a ǵǵ yáá kənge ba sey beē a gətóo kɔ́, tɔdɔ ni geŕ kij bōgē! Ni a ij bōgē kum kē dɔ rā té tītē kērō beé.

⁶Ī-lōō kəsa yáá yā de ké nge kǵǵ loo kə kumən ké majal ō, ī-lōō ndəngā yáá kəsa yān ké majə gē ō.

⁷Tɔdɔ ni to i tītē de ké ra ngaŋg dɔ yáá ké kemən gey rāā té beē, ədaī na kə əsa ō kə ǵy ō, banī kemən i seí alé!

⁸Gō té anī yáá nī əsá á úr ní ā ī-tōmbən kɔ́ ō, najē ké majə majə gē nī ɔŕ ní rāān yáá kógēm al ō.

⁹Ī-lōō kər najē ta mbī de ké mbóo té, tɔdɔ ni a kídē kum kedē ké tū najē kəríí té kɔ́.

¹⁰Dɔ niń loo nī kaaí gē udəń mbaī tū té kété jóo ní ī-lōō ndótəń ō ī-lōō kudə kem ndər yā ngán hal gē té ō,

¹¹tɔdɔ nge ngōmđá i de ké tógən i ngáy ō, ni a rōíí najē yādé té ō.

¹²Əndā kumií gír yáá gē nī a ɔjənī ní té ō, ī-nēl mbíí ōoń yáá nī a ndóonī ní té ō.

¹³Ī-lōō bōl kənda ngōń kɔjəneé yáá. Ndey a tōlən alé!

¹⁴Ndéy ní a ɔgən rāā yáá ké majal ké a reē kə yoó dɔn té.

De kógēm kadē ngōnən kɔjē gē

¹⁵Ngōnēm, ré kum kedē i kemií té anī kemm mā a nelēm ō.

¹⁶Loo nī ré taí a ɔŕ najē ké sūmūú anī rōm a nelēm ngáy.

¹⁷Ī-lōō kadē kemií gey ndájə ngé rāā yáá majal gē. Banī dəloí báté kadē loo tībən ní ədē ī-bōl ndíl Kóɔbē kemií té.

¹⁸Loo nī noō té ā əsə rāā rōnēl tām yā ndɔ ké bírí té ō, yáá nī əndā kemií dɔ té ní ta a tōs siriri al o.

¹⁹Ī ngōnēm, ōo najə nī toō ba ī-tél de ké nge kum kedē, loo nī noō té ā ī-njērā kumií sūmūú dɔ róbə yáí té.

²⁰Ī-lōō kadē ī i dan ngé kǵy kasə *nduú kadē rāādé gē té ō, ngé kəsa dǵ kadē al dɔ kemđé gē té ō.

21 Tɔdɔ de ké nge kaŷ yáá ō kəsa yáá ō kadē a l̄ dɔ kemən ní a əsō kum ndoō té ō, bīi i yáá ké a əla ngísə kūbē rō deē té ō.

22 Ōō najē kɔr bɔbí n̄ ojii ní ō, i-lōō kídē kóóí tām tɔgə ké ni tɔgə bégá té ō.

23 I-sāā hál ké sew kadē ənge ba i-lōō kígəñ ō, i-rāā tītē n̄ noō tām yā kum kedē té ō, kɔjē té ō, geŕ kum najē té ō.

24 Bɔbē ngōñ ké sůmūú a rāā walya, deē n̄ ojə nge kum kedē ní a rāā rōnel̄.

25 Ādē rō bɔbí ō kóóí ō nel̄d̄é, ādē dəyá n̄ ojii ní rāā walya!

26 Ngōñēm̄, ādēm̄ kemií, ādē rōí nel̄i loo kun gō too njañ té.

27 Ááá, dəyá ájəba i bəlo ké lú ngáy ō, nəyá yā deē i yáá ké to yo tītē bəlo mañ ké ta dūú beē ō!

28 Ni um̄ loo tītē nge gāng róbə beé ō, rāā adē hál ké sew a l̄ ojə naā ngáy dan de gē té ō.

Nge kaŷ kasə nduú kadē kum mbang māñ dɔn té i de ké baŷ?

29 I náā n i nge ndi dan ndoō té ō, ndəngā rō té ō ní? I náā n i nge kōl̄ ngándáŋg ō, nge nōō rōñ ngándáŋg ō ní? I náā n i nge kənge ndéy ké kanjē kumən ní? I náā n kumən a ɔɔ loo i nding ní?

30 I nge kaŷ kasə *nduú kadē kum mbang māñ dɔn té ō, nge sāā kasə ké ngaŋg gē ō aláa?

31 Kasə *nduú ké kərə pírírí ō, ké kumən majə ngáy ō n̄, úr ādē aŵ kə kem kóí té anī, a aŵ i kə ngɔdó ngáy noó, i-lōō kaá kə kumií.

32 Ta tōl̄ ta anī a dɔoī tītē lī beé, a tégāi tītē lī kakəm beé.

33 Ā áá yáá ké yāā gē ō, gír kə kemií té gē a rāānī kadē ā ɔr̄ najē ké ɔɔ gō naā a l̄ ō.

34 Ā i-tél yā to tītē de ké to dan bā boó ō, ké naā dɔɔ ta kágē to bo té ō.

35 Ā ɔr̄ najē kə rōí, ā éda na: Əndamēñ, banī tōrēm̄ alé! Əndamēñ, banī m-geŕ gō a l̄ báté! M-ā m-ndól̄ i rəngáy té! Ndō kógēm̄ té a m-ā m-dəje ké rang yā kaŷ báy!

PRO 24

Nge kum kedē ō nge kem ndul ō

1 I-lōō kəndā ngé rāā kem ndul gē nii ō, i-lōō kadē kemií gey njərā sedé ō,

2 tɔdɔ niñ gírəñ i dɔ rāā yáá ké majal̄ ké yā rāā té ngóy.

3 Deē asə kun kum kedē yā rāañ kújə ō, kun gír yáá yā rāañ kadē kújə ra ngaŋg ō,

4 Kun yáá geŕ yā rāañ kadē yáá kənge ké gātəd̄é i ngáy gē ō, ké nel̄ gē ō rosəñ kújə ō.

- ⁵Nge kum kedē i de ké tógən to ō, yáǎ gē n ni geṛdó ní rāān adē tógən reē dɔ madē té ō.
- ⁶Adē ré ā ī-rāā yā kənā rōō anī ī-nóm̄ rōí kə gōó, tɔdō tetə rōō i kə ta kũl ngé kadē kɔjē gē ké kósó ngáy gē.
- ⁷Yáǎ gē ké tũ kum kedē té ní de ké mbóo asə kugē gō té alé, ni asə teē tan loo sarya ké kem bēé té alé.
- ⁸A bārēn de ké nge núm̄ rāā yáǎ ké majal na i de ké kumən edē ngáy.
- ⁹Gír yā mbóo deē i kógēm̄ beē, i rāā majal ngóy. De gē geyn de ké nge mbóo kə de gēé alé.
- ¹⁰Ré tógí ur wak ndō wur kɔl té anī, kumən na tógí i ngáy alé.
- ¹¹Ého rōí tɔgə ájé ngé gē n gāngēn sarya yo dɔdó té ní, ájé ngé gē n a awn sedé kanjē kumən kə loo t ɔlédé té ní.
- ¹²Ré éda na ī-geṛ al na i mbée anī, Nóbā ni geṛ, tɔdō ni geṛ gír ké kemií té n ī-sāā rāān yáǎ ní. N i əndā kumən dɔí té, ni geṛ yáǎ malang. Ni-gāng sarya dɔ de gē té kógēm̄ kógēm̄ i kə gō kəla rāādé gēé.
- ¹³Ngōnēm̄, ɔɔ tejə, tɔdō i yáǎ ké majə ō, mbar tejə i yáǎ ké a nel taí ō.
- ¹⁴Ba adē əga kemií dɔ té na kum kedē i yáǎ ké majə tām̄ yāi té ō. Ré ī-rāā yáǎ n kum kedē əda ní anī, ā asə rāā rōnel tām̄ yā ndō ké bírí té ō, yáǎ n əndā kemií dɔ té ní ta a to siriri al ō.
- ¹⁵Nge kem ndul, ī-lōō ra gidə kújə yā de ké sůmūú té kumən loo, ī-lōō nujə loo n a to tũ té ní sák sák kōó.
- ¹⁶Tɔdō de ké sůmūú asə əsō nja ngáy gēgē a a ij dɔó. Banī yáǎ a əga nja ngé kem ndul gē kadē əsōn kum yáǎ ké to kum kaý al té.
- ¹⁷Ī-lōō rāā rōnel tām̄ kəsō ké madē baǎi əsō té, ī-lōō kij bal walya tām̄ kəga ké yáǎ əga njan té,
- ¹⁸na sōgə Kóɔbē ǎǎ anī nelən al ō, lōō gír kənda madē baǎi té ō.
- ¹⁹Ī-lōō kəndā ngé kem ndul gē nii.
- ²⁰Tɔdō ta ké bírí yā de ké nge rāā yáǎ majal gətóo ō, hor lám̄ba yā ngé kem ndul gē a oy kōó ō.
- ²¹Ngōnēm̄, ī-ból ndíl Kóɔbē ō, ī-ból ndíl mbaṅ ō. Ī-lōō kəla rōí dan ngé sāā tūr gír yáǎ ké jóo gē kōó té!
- ²²Majanī yáǎ ké to kum kaý al a teē rété gēé kə rōdó té ō, deē geṛ wur kɔl n Nóbā ō mbaṅ ō a ənīn dɔdó té ní al ō.

Kɔjē ké rang gē

²³Najḗ n̄ ngé kum kedḗ gḗ ədañ báy tɔ́ ní n toó: Gāng sarya tām ta kum deḗ i yáá kə́ majə́ alé.

²⁴Deḗ n̄ əda na najḗ na gətóo dɔ́ nge rā́ majaĺ té ní, kósə́ de gḗ a ndṓlnəñ̄ ō, nápar de gḗ a əlañ rōsɔ́l̄ dɔ́n té dan de gḗ té ō.

²⁵Banī́ ngé́ gḗ n̄ ɔsənəñ̄ dɔ́ hálən té ní rṓdɛ́ a neĺdɛ́ ō, a əngeñ̄ tór ta ō, de gḗ a tṓyḗndɛ́ ō.

²⁶Nge tūr najḗ kə́ rṓkum kə́da deḗ i nge tárən kə́ ngarā́ kemə́nneé.

²⁷Ī-tṓl̄ ta kə́la yā́i kə́ ndágá́ gḗ ō, Ī-ndṓr ndṓr yā́i kə́ kadḗ Ī-sā́a kṓo kə́ tū́ té ō, pá tá Ī-gír̄ dɔ́ rā́a kújə́ yā́i té báy.

²⁸Ī-lṓo kə́da najḗ dɔ́ deḗ madí́ té kanjə́ kumən. Ī-sā́a gól̄ loo kə́ najḗ kə́ taí́ té a?

²⁹Ī-lṓo kə́da na: Yáá́ n̄ rā́a sém ní m-ā́ m-rā́a seneé́ ō, m-ā́ m-ə́gā́ deḗ kógə́m̄ kógə́m̄ kə́rā́ yáá́ rā́an kə́ majaĺ gḗ ō.

De kə́ yay

³⁰m̄-mā́n̄ kadḗ ndṓr yā́ de kə́ yay té, kadḗ ndṓr *kā́gḗ nduú́ yā́ de kə́ əhó rṓn tɔ́gə́ aĺ té.

³¹Anī́ loo i túpə́ kṓn̄ ngaṛ́ gḗ malang ō, kṓn̄ gḗ ɔrən̄ rṓ dɔ́ yáá́ gḗ té malang ō, ngṓn̄ ndogḗ kə́ rā́a kə́ kúbə́rū́ mbál gḗé əsṓ nang té kṓo ō.

³²Yáá́ n̄ m-áá́á ní m̄-gír̄ yáá́ dɔ́ té ō, m-ə́ngé́ yáá́ ndó́o kógə́m̄ tū́ té ō. Yáá́ ní n toó:

³³Ī-bī́ sé́y, Ī-túñ̄ bī́ sé́y, Ī-télá jī́ kem naā́ té ba Ī-to nang té Ī-ndájə́ dū́nī́ sé́y.

³⁴Loo n̄ noó́ té ndoó́ a tódɛ́ yā́ kə́ngeí́ ō, kum tṓ ndoó́ a əhói dɔ́ jī́ té tītə́ nge kə́nī́ rṓ kɔ́yń́ yáá́ ō.

PRO 25

Gṓsə́ najḗ kə́ tayā́ tayā́ gḗ

¹Gṓsə́ najḗ kə́ rang gḗ yā́ Salomɔ́. I de gḗ yā́ Ejekias mbaṅg kə́ *Juda n ɔsəñ̄ nja naā́ té ní.

²Jə́-rɔ́yī́ Nə́bā́ i tām̄ ni bṓo dɔ́ yáá́ kə́rḗy gḗ kṓo ō, jə́-rɔ́yī́ mbaṅg gḗ i tām̄ niñ̄ əndā́n̄ maý́ yáá́ gḗ pá tá rā́an̄ ō.

³Loo n̄ dɔ́ rā́ jī́ kum kə́ dɔ́ó bāté́ ugḗ tū́ té ō, dɔ́ nang lú́ bāté́ ugḗ tū́ té ō ní, jə́-gerī́ alé. Jə́-gerī́ gír̄ kə́ kem mbaṅg gḗ té aĺ ō.

⁴Ṓr̄ yedḗ gindḗ kṓo tū́ gindḗ arjā́á té anī́ kə́dɛ́ a rā́an̄ joo.

⁵Ṓr̄ nge kem ndul kṓo no mbaṅg té, anī́ ni a mbūsə́ gír̄ kɔ́o bḗ yā́n kadḗ ra ngaṅg kə́ ta kū́l̄ rā́a yáá́ kə́ gṓtɛ́.

⁶Ī-lṓo kɔ́sə́ rṓi kə́ dɔ́ó ta kum mbaṅg té ō, Ī-lṓo ra loo yā́ de kə́ bo gḗ té ō.

- ⁷Kadē ədanī na ī-reē kē dɔ́ laā i só té, tɔ́y kadē əlan rɔ́sɔ́l dɔ́i té no de ké bo té.
- ⁸Yáá ní kumií ǵǵ ní ī-lōō tebøle kəda loo sarya té, na sōgə ta tɔ́l ta anī madē kɔ́lɪí əla rɔ́sɔ́l dɔ́i té adē ī-geɾ yáá ké yā rāā alé
- ⁹Ōɾ najē yāi kə madē kɔ́lɪí banī ī-lōō teē kə gír najē ní deē ədaī loo mundē té ní,
- ¹⁰na sōgə oō anī tájī ō, ásé tél tēbā gō najē kɔ́rɪí ké majal gē kəhɔ́dɛ tɔ́ al ō.
- ¹¹Najē ké kəda kə kum mbangneé to i tītē kañ kǵgē póm ké rāā kə lórɔ́ ba rāān yáá súūn kə gindē arjǵǵ.
- ¹²Kɔ́l yā de ké nge kum kedē to i tītē kulūm lór ō mæde lór ké kærē ō, tām yā deē ní nēl mbīn majə oō ní té ní.
- ¹³Ngōmbang ké əda kəla kə gōó to i tītē kɔ́sə ké sɔ́l majə ngā nəngaá nāā sāā kōō gē té, ni sɔ́l majə tām yā deē ní əlan té ní: Ni-adən tógə.
- ¹⁴De ké nge kɔ́jə rɔ́n kə kadē karī ké a góləñ loo to i tītē mañ ké il ō əla nēl ō ba edə al beē.
- ¹⁵Kənī rɔ́ sɔ́l lórɪ kɔ́rəñ najē asə rāā kəla kem deē té kadē tūr ndūn ō, geɾ kære wur njam asə kadē nge rāā sarya adīneé ǵ deē najē ō.
- ¹⁶Ré ənge yibē tejə anī ɔ́ɔn ədē asií, ba ī-lōō kɔ́ɔ kadē al dɔ́ kemií na sōgə ī-tōmbə kɔ́ɔ.
- ¹⁷Ī-lōō kaw bē yā madí té kə ta naá na sōgə asən seí anī ǵ imī.
- ¹⁸Deē ní tetə najē sip dɔ́ madən té ní to tītē ké ənda gōn i kə rəngōó ō, tégān i kə kaskaraá ō, urən i kə kum gərā ké ta kataá ō beé.
- ¹⁹Kənā kemií kadē de ké sew al dan ní wur kɔ́l əsōñ dɔ́i té ní, to i tītē gɔ́gə de ké yéy beé ō nja de ké əhɔ́ dɔ́ nang al beé ō.
- ²⁰Kənā pā rɔ́nēl ta mbī de ké ndi kə rɔ́ ndoó té i yáá ké to mbóo tītē loo kɔ́r kūbə kūl rɔ́ té kɔ́ɔ ndɔ́ kūl té ō, to i tītē kur kasə ké masə ta dɔ́ té ō.
- ²¹Ré bō rāā madē baǵǵ anī ədən yáá ədē əsa, ré kəndā rāān anī ədən mañ ədē ǵy.
- ²²Ré ī-rāā tītē ní noō anī a un i yáá ní rāā adē lɔ́m yān gətóon ní dɔ́n té kɔ́ɔ, Kɔ́ɔbē a əndā njai.
- ²³Nél ké dām mbór bē ké kɔ́ɔ té a reē i kə maná ō, wōng ké ngáy ké rāā deē adē dɔ́ kumən síndərɪ kɔ́ɔ a reē i kə najē yā góləñ loo ō.
- ²⁴Ndi kíl loo té ta dəle kújé té i só té tɔ́y ndi kem kújú naā té kə dəyá ké nge najē wa.
- ²⁵Najē ké majə ké kǵi dɔ́ bē ké say té to i tītē mañ ké sɔ́l majə ké tām yā de ké míndən tutə té.
- ²⁶De ké súmúú ké ndebə ta kum de ké nge kem ndul té to i tītē mañ ké əba nang té ké kumən kusérú beé ō, to i tītē bəlo mañ ké kumən majal beé ō.

²⁷Koo yibē tejə kadē al̄ naā i yáá ké majal̄, banī ndo gir̄ yáá ké bo bo gē yā geṛ i yáá ké majə ngáy.

²⁸Deē ní geṛ kəho rōn do yáá té al̄ ní, to i tītē bē ké nuje kōs ké ndogē mbaḷ gətóo gidə té beē.

PRO 26

Najē ké do de ké mbóo gē té

¹Roy de ké mbóo i yáá ké gōté al̄ tītē kōsē ké tēsō bālāā ō, tītē mañ ké edə dan yā sāā kōō gē té ō.

²Ndól̄ ké kanjē kumən a rāā yáá al̄ tītē ndetə ké iḷ bōgē aḡ say al̄ beē ō, tītē yeḷ gabə kōsə ké iḷ bōgē beé ō.

³Ndéy məraw i tām yā séndá té ō, jámá i tām yā ta kərō té ō, ndéy sálang i tām yā dan gidə de ké mboó té ō.

⁴Ī-lōō tūr de ké mbóo najē té kə gō mbóo yāneé na sōgē Ī-to tītēn ō.

⁵Ī-tūr de ké mbóo najē té kə gō mbóo yāneé na sōgē gir̄ kemən té na ni i nge kum kedē.

⁶Nge kəndā kəla ta de ké mbóo té i de kə nge kəja njan nəkó ō, i nge sāā yáá ké rāā kə dónó kə dɔn nəkó té tītē loo kaḡ mañ beé ō.

⁷Tógə gōsē najē ké ta de ké mbóo té gətóo tītē nja de ké nge tēsō motə beé.

⁸Roy de ké mbóo i yáá ké kumən gətóo tītē mbaḷ ké deē doḡ tū bējē té beē.

⁹Gōsē najē ké ta de ké mbóo gē té to i tītē jəngā ndéy kōñ ké nge kasə rāā un əho doḡ yā kəndañ deē beé.

¹⁰Nge kun de ké mbóo kəlaá, aláa nge koy ngé māñ róbə gē kəlaá ní, to i tītē ngār ké nge kadē de gē malang do beé.

¹¹De ké mbóo ké tél rāā háḷ mbóo yān gogé to i tītē bísé ké tél ra kə ta tōmbən té a əsa beē.

¹²Ré ənge de ké taā kem kadē kumən edə ngáy anī, majə kadē Ī-geṛ na kəndā kem do de ké mbóo té i só té tɔy kəndā kem do de ké beé té.

De ké yay

¹³De ké yay əda na dā ké do na ra kum róbó noō, bɔl na ra ndágə looó noō!

¹⁴De ké yay tūr rōn do tērá ton té tītē bápé ké tūr rōn gidə kágə ta róbé kújé té beē.

¹⁵De ké yay əla jīn kārāá ba tél kawń tan té i yáá ké to kər ngáy tām yān té.

¹⁶De ké yay taā kem kadē kumən ni na edə tɔy yā de gē sīrí ké tūrēñ najē ké kə kumneé ədañ.

Gōsē najē ké rang gē

¹⁷De ké nge māñ róbó n rāā wōng najē yā kōl ké gir ndetən alé té ní, to i tītē de ké láā mbī bísə yā kəhonneé beē.

¹⁸⁻¹⁹Deē n gól deē madēn ba gō té anī ədan na n-əsə na i kum seneé ní, to i tītē nge kōr ké túr kum gərā gē ké hor i tadé té gē ō, kum gərā ké karī gē ō kə gō gidəneé beē. Yáa gē n noō i yáa gē ké a tōlēn deē.

²⁰Dan n kīr gətóó báa hor a oy ō. Dan n nge tetə najē gətóó báa gir kōl naā a gāng ō.

²¹De ké gey kōl ngáy ké sēlā de gē adē kōlēn naā to i tītē kúl ké bōkə dō yāl hor té ō, kīr ké bōkə kum hor té ō.

²²Najē kōr de ké nge tetə najē to i tītē yáa ké lem beē, a w bāté ugē gēla kem deé té.

²³De ké tan neī ngáy ba kemən majal to i tītē gindē arjāa ké kōr yedēn alé ba rāañ gidə jóo nánjə beē.

²⁴De ké nge kiñ deē utē gidə rōn kə najē ké tan té, banī əndā gól loo ngarā kemən té.

²⁵Ré ni-əñ najē kə míndən nelé anī ī-lōō taā kemən, tōdō ni bōō dō yáa ké to yer kum gē ngáy tū té noō.

²⁶De ké nge kiñ deē asə kutē gidə rōn banī kem ndul yān a əjə rōn kə ndágá dan de gē té.

²⁷Nge ndēr bəlo a əsō kemeé ō, mbaī tél a əsō dō nge ndübərūn té ō.

²⁸Kadē deē dō kemən té kə najē ké soró i kiñ deē ní ō, ta de ké a gól loo a nujə loo sák sák ō.

PRO 27

¹ī-lōō tōy rōi tām yā ndō ké bírí té, tōdō yáa n a rāā yā rāā yáa ní ī-geñ alé.

²Ādē de ké rang tá bōkí tōy, ba ī-lōō kadē i taí ikó. Ādē de ké mbā tá bōkí tōy, ba ādē i tam taí ikó alé.

³Mbaī i yáa ké əy ō, náng ngárəñjēy i yáa ké əy ō, banī wōng yā nge kōr əy tōydə jóo mbak.

⁴Wur katē i nge rāā deē yáa ké tōr kanjē kadē kumən ɔɔn, wōng i yáa ké a un dō deē tītē mañ ké rēbā kem kārēn té kə ndágá beē, ba i náā n a asə ra gotoo yā duñ ta jang ní?

⁵Tāā deē wáng i só té tōy əhə madē naā ké loo mundē té.

⁶Gákē ké deē gákē madē tan əjə i hál ké gōtə yā deē kə ndágá, banī kəhə deē kə rō té bírēn dagə yā madē bəa i gól kum naā.

- ⁷De ké nge ndān kídē mbar̄ tejə ké yembə, banī yáa malang ké katē i yáa ké nel̄ ta nge bō.
- ⁸De ké nge kəyā dɔ nang yān ba kaw̄ dáy say rō té to i tītē yeĭ ké əyā bēn ba aw̄ a dáy say rō té beē.
- ⁹Yibē ō ítər ō i yáa gē ké rāān deē adē kemən nelēn ō, kəjē ké deē madí adī kə míndən ké sɔl̄ lɔmɔ́ m ajə tɔy kəjē ké ikó ādē rōi ō.
- ¹⁰I-lōō kəyā madí kɔ́ ō, kəyā madē bɔbí kɔ́ ō, i-lōō kaw̄ bē ngōkóóí dan n̄ yáa duṁ dɔi ní ō. Madē bēi ké ngɔr i só té tɔy ngōkóóí ké ndi say.
- ¹¹Ngōnēm̄, ādē kumií edē, anī dan wurēm̄ a rāā rōnel̄ ō, deē n̄ kídēm̄ ní m-ā m-ásə tūr najē kədan ō.
- ¹²De ké nge kəndā kum kedē dɔ rōn té aá yáa ké to kum kaȳ al̄ loo reē té anī bōō rōn kɔ́, banī usə de ké kumdé gānḡ al̄ gē dɔ té alé, adē yáa ké tōr̄ rāādé.
- ¹³Əhɔ kübē yān ké dɔ madē gē té tɔdō ni-adē rōn kum gotə tērā yā kəgān̄ kērā ké dən té. Əhɔ yáa yān kógēm̄ tɔdō ni-əndā rōn ta najē yā dəyá tērā té.
- ¹⁴Deē n̄ reē un ndūn kə dɔ́ ngáy rāān̄ madən lápəya kə ndɔ́y batə ní, a rāān̄ lápəya yān i ndól̄ té.
- ¹⁵Kum loo ké mañ a dəyā tū té kanjē kadē asən ndō mañ ké edə té ō, dəyá ké nge najē wa ō ní toñ tītē naā.
- ¹⁶Kəhɔn i tītē loo kəhɔ nəl̄ beé, aláa i tītē loo kəhɔ yibē kə jīi beē.
- ¹⁷I gindē n a usə gindē madē kadē tan atə ō ndélē ō ní, i deē n i nge rāā kadē hál madən majə ō ní.
- ¹⁸Deē n̄ aá gō kāgē kótē yān ní a əsa kanən̄ gē. Nge kəla n̄ aá gō kóɔn̄ ní a rɔyñəñ.
- ¹⁹Ngarā kem deē i kútəram yān tītē n̄ mañ i kútəram yā ta kum deē ní.
- ²⁰Loo ké bádá n̄ i bəlo ké bo ní, yáa asən alé. Kum deē i yáa ké yáa asən al̄ ō.
- ²¹Jóó ké yā nōon̄ gindē arjāa i noó ō, nge ké yā nōon̄ lór i noó ō, ba yā deē ndul báa i rī bār̄ yān.
- ²²Ká ré ənī mbóo bírí dan kōō gē té ba i-sobən kə goyoó gēgē anī mbóo yān a ɔr̄ kemən té alé.
- ²³Majə kadē i-geř dā yāi gē ō, əndā kumií gō yáa kuĭ yāi gē té ō.
- ²⁴Tɔdō yáa kənge i yáa ké a tó ngándánḡ al̄ ō, *jākā mbang i yáa ké a to ngándánḡ al̄ ō.
- ²⁵Əja mu ké bembeé, ba dan n̄ ké kijə gē a əbañ gotə madāá anī óy ngé ké dɔ mbaĭ gē té tām̄ yā yáa kuĭ gē té.
- ²⁶Əjō *biĭ batē yāi gē kübē té ō, ígə bal bəyā yāi gē i-mangəñ loo ndɔr̄ ō,

²⁷mba kóǝ bēyā yāi gē n̄ ǝy ngáy ní, i yā kadē ūlən̄ rōi ō, de ká kem kújə yāi tē gē ō, ngé kəla yāi ká dəyá gē ō.

PRO 28

¹Deē n̄ rāā yáǎ ká majal̄ ní, ká ré deē ngōdən̄ al̄ gēgē anī ni a ǝy i mbée. Banī de ká súmūú taā kem rōn̄ māmák tītē balsáa bəl̄ beé.

²Ré de ká kem bēé gē malang əsōn̄ wōng anī, ngār gē i ngáy. Banī yáǎ njērā kə gōo i kə ta kŭl̄ de kógēm̄ ká kemən̄ geṛ najē ō, ni geṛ yáǎ ō.

³Ngol de gē ká ndoō rāān̄ ō ká a kəsa tətō ngé tógə gətóo gē ō, to i tītē mañ ká edə kə tógó, ká nujə kōō gē adē yáǎ kəsa gətóo ō.

⁴Ngé mbāté *ndū najē gē bōkēñ nge kem ndul tōy, banī ngé ngōm̄ ndū najē gē rōñnēñ.

⁵De ká majal̄ gē gerēñ yáǎ kógēm̄ tū yáǎ ká gōté tē alé, banī ngé sāā Kóǝbē gē gerēñ kum yáǎ malang.

⁶De ká ndoō ká nge rāā yáǎ súmūú i só tē tōy de ká nge yáǎ kal̄ loo ká nge rāā yáǎ súmūú alé.

⁷Ngōñ ká nge rāā yáǎ n̄ *ndū najē yā Nóbā əda ní i ngōñ ká geṛ najē, banī ngōñ ká nge njērā rō ngé rāā hal̄ gē tē i ngōñ ká nge kəla rōsəl̄ dɔ bəbən̄ tē.

⁸De ká nge rāā kadē yáǎ kənge yān reē ngáy dɔ madē tē kə ta kŭl̄ nar yān ká adē kŭl̄ tē ba gāng manēñ ngáy dɔ tē ní, yáǎ kənge yān ní a tél̄ yā reē i kə jī de ká nge kəǎ kum to ndoō yā ngé tógə gətóo gē tē.

⁹Ré deē kógēm̄ rāā mbī mbóo ta *ndū najē yā Kóǝbē tē anī, ndōy yān gēgē i yáǎ ká yer.

¹⁰De ká nge rāā kadē de ká súmūú gē ndómēñ dɔ róbé ká majə tē kōó ní, a əsō kem bəlo ká nəkó ndēr̄ tē, banī de ká súmūú gē a əngeñ rōnel̄.

¹¹De ká nge yáǎ kənge rāā kadē ni i nge kum kedē, banī nge ndoō ká geṛ najē ngáy asə teē kə gírneé dɔó.

¹²Dan n̄ de ká súmūú gē tetēñ rōō anī kəsa gɔn̄ ká ngáy to, dan n̄ ngé kem ndul gē j̄ñ̄ dɔó anī náā nəkó a bōō i rōn̄.

¹³De ká nge bōō dɔ yáǎ rāān̄ ká gōté al̄ gē i de ká a teē deē alé, banī deē n̄ ɔjə yáǎ rāān̄ ká gōté al̄ gē ká ndágá wáng ō, lōō gír rāā tē ō ní, a ǝñ̄ kum tō ndoō yān.

¹⁴Rōnel̄ i kə deē n̄ bōl̄ najē kadē na n-rāā yáǎ ká majal̄ ní, banī deē n̄ rāā kem ngañg ní, a əsō kum yáǎ ká to kum kaý al̄ tē.

¹⁵De ká nge kem ndul ká ndi dɔ gír de ká ngé ndoō gē tē to i tītē bəl̄ ká a nōō ō, də úrsə ká a j̄ bal̄ ō.

¹⁶Ngār ké geṛ najē al rāā yáá ké gōté al gē ngáy, banī deē n gey kóra deē do yáa yān té al ní, a ənī ndōn ta madē té.

¹⁷Deē n geṛ gō kemən té kadē n-tōl deē ní, a ay kə deē doneé yā kəsō kújə dəngáyá: I deē tá a əhən alé.

¹⁸De ké najən gətóo a ajə, banī nge tálá hálən naā té a tū ta rōn ndō kógə́m té.

¹⁹Deē n ndōr ndōr yān ní, yáa kəsa yān i ngáy. Deē n ay ngōdē gō yáá ké kanjə kumən gē té ní, yáá ké tōr rō yān gē i ngáy ō.

²⁰De ké gōté ənge tōr ta ngáy, banī deē n gey kənge yáa kənge lāv ngáy gidə kógə́m ní, a naī ndéy alé.

²¹Rāā deē majal tām yā rāān majə kə de ké rangaá i yáá ké majal, banī deē asə rāā majal tām yā yáa kəsa ké kugə jī kógə́m beē kəla ta té.

²²Nge ngōdē gō yáa kənge i de ké kumən majə alé, ndoō ké ngáy n a rāā yā kəsō kum té ní ni geṛ alé.

²³Deē n ndāngnə́n ní, ta tōl ta anī a ndigə nge ndāngən tōy nge tóyn kə najē ké nelē gēé.

²⁴Deē n bogə bəbən ō kōon ō ba əda na nge n noō na i majal al ní, ni i madē ngé gāng róbə gē.

²⁵De ké bō yáa kənge rāān ngáy i nge rāā kadē kōl naā to, ba deē n ənī kemən māmák adə Kóɔbē ní a ənge yáa kadē asən.

²⁶De n ənī kemən māmák kadē ngarə kemən nəkó ní i mbóo deē. Ba deē n a rāā yáa i kə kum kedēé ní yáa kógə́m a rāān alé.

²⁷De ké nge kadē nge ndoō yáa a naī yáa kógə́m alé, banī deē n un kumən kōó tan té ní, de gē ngáy a ndōlnə́n.

²⁸Dan n ngé kem ndul gē jūn doo anī náā nəkó a bōō i rōn, ba dan n niñ nujən kōó anī de ké súmūú gē ngáy ojn rōdó kə ndágá.

PRO 29

¹Deē n ndāngnə́n ba duṁ naā ní, a tətə́n kəngōn rárak gidə kógə́m ō, a gətóo ō!

²Dan n de ké súmūú gē ndiñ do bē té anī de gē rāān rōnel, ba ré i nge kem ndul n oo bē anī de gē nōōn rōdó.

³Deē n nelən kə kum kedēé ní, rō bəbən nelən, banī nge kōr loo gō ájəba gē té i nge nujə kə yáa kənge yāneé.

⁴Mbaṅg rāā adə bē ndi majə i kə ta kūl yáa ké súmūú, banī nge taā tīr kadē al naā i nge nujə bē.

⁵De ké nge gól kum madən gē i nge kəyā gūmbə do róbə yān nəkó té.

- ⁶Gūmbē to tū majal̄ yā nge kem ndul t́, banī de ḱ śmūú rāā walya ō, rāā rōnel̄ ō.
- ⁷De ḱ śmūú gēr kum najē yā ngé tógə gətóo gē, banī nge kem ndul āw kə kūr dɔ́ ḱ yā gerḗn nge ń noō alé.
- ⁸Ngé mbóo kə de gēé gē rāān adē kem de ḱ kem bēé gē t́ngād́, ba ngé kum kedē gē rāān adē wōng yā de kə kem bēé gē tetə.
- ⁹De ḱ ngāā ń āw kə najá kə de ḱ mbóo ní, ká ni rāān i wōng aláa əgṓn i mbée gəgē anī, a ənge kem sol alé!
- ¹⁰Ngé bóké mósə de gē nang t́ gē imēn de ḱ najē gətóo dɔ́n t́, banī de ḱ śmūú gē ndəleñ njan.
- ¹¹De ḱ mbóo ɔ́jə bō yáa gē malang ḱ kemən t́ kə ndágá, ba de ḱ ngāā əhɔ́ rōn dɔ́ t́ ō, rāā adē wōng kə kemən t́ tetə ō.
- ¹²Dan ń ngār nēl̄ mbīn gír najē ḱ sōr t́ anī, pajā yān gē télēn ngé kem ndul gē malang.
- ¹³Nge rō tō ndoō ō, nge rāā kum de gē ndoō t́ ō əngeñ naā: I Kó̄bē n i nge rāā kadē kumd́ niñ jōó mbak ɔ́a loo ní.
- ¹⁴Mbañg ń gāng sarya yā ngé tógə gətóo gē kə gōó ní, a mbūsə i gír kɔ́ɔ bē yān kadē ngañg.
- ¹⁵Ndéy ō, ndáñg loo ō, rāān deē adē ngāā, ba ngōñ ḱ balsáá ḱ kəyən halang t́ i nge kəla rōsol̄ dɔ́ kóɔn t́.
- ¹⁶Dan ń ngé kem ndul gē ɔ́ɔn bē anī majal̄ i ngáy, banī de ḱ śmūú gē ɔ́and́ loo kəsō t́.
- ¹⁷Ənda ngōnī́ ḱ dəngam, anī ā ī-ndi loo yāi jəke ō, ni a rāā kadē rōi nelī ngáy ō.
- ¹⁸Dan ń Nóbā teē kum ngé kaa yáa gē dɔ́ yáa t́ tɔ́ al̄ anī de gē a rāān i yáa ń kemd́ ndigə ní kanjē kəhɔ́ rōd́ dɔ́ t́, banī deē ń rāā yáa ń *ndū najē əda ní rōn nelēn!
- ¹⁹Deē a ənda nge kəla yān i kə najá alé, tɔ́dɔ́ ni a gēr kum bá tā ba a oō ta kóɔn ní alé.
- ²⁰Ré ɔ́a de ḱ nge kɔ́r najē roy roy láv kanjē gír yáa anī, majə kadē ī-gēr na kəndā kem dɔ́ mbóo deē t́ i só t́ tɔ́yn ni.
- ²¹Deē ń tár nge kəla yān kə ngōñ dūúneé adē al̄ naā ní a rāā kadē ta tōl̄ ta anī a rāā dɔ́ ngañg.
- ²²De ḱ nge wōng i de ḱ nge rāā yáa kadē kōl̄ naā to ō, de ḱ nge rāā wōng láv i de ḱ nge rāā kadē majal̄ oje naā kum kə kété ō.
- ²³Kɔ́jə rō yā deē a əla rōsol̄ dɔ́n t́, banī deē ń kɔ́jə rō gətóo kemən t́ ní a rɔ́ynēn.

²⁴Nge kəsa kə nge bogoo i nge kiṃ rōn, ni oō rāā n rāānənñ bó kadē teē kə gir nge bogoo dɔ́ ní, ba mbāté.

²⁵Ból deē i yáá kə a əyā gūmbē no deē t́, ba deē n ənī kemən mámák adē Kóṣbē ní yáá a rāān alé.

²⁶De gē ngáy sāān kadē ngār ɔ́dɔ́ jájá, ba i Kóṣbē ngóy n i nge gāng sarya yā deē kógēm kógēm kə gōó ní.

²⁷De kə sew al gē ní de kə sūmūú gē geyñ najē yādá al báté ō, ngé kem ndul gē geyñ najē yā de kə sūmūú gē al báté ō.

PRO 30

Najē kōr Agur

¹Najē gē n Agur kə ngōn Yake ɔ́r ní. Yáá n deē ngeé n toō əda Itiel ní n toó, əda i Itiel ō Ukal ō.

²Kə rōkum gē t́ ní, mā i de kə m-mbóo m-tɔ́y de gē malang. Kuṛ dɔ́ n aṽñneé ní mā m-āwñ alé.

³m-ndóo kum kedē al bá tā ba m-geṛ najē kə *tál kə dɔ́ Nóbā t́. I náā n aṽ ugē rō Nóbā t́ tá tél ní? I náā n káñ nél kem jīn t́ kōó ní?

⁴I náā n ndeṃ mañ kem kūbē yān t́ kōó bá ní? I náā n əndā dɔ́ niñ dɔ́ nang ní? Rīn na i rí? Rī ngōnən na i rí? Ré i-geṛ anī édam!

⁵Nāān najē malang n Nóbā əda ní. Ni i der yā ngé gē n bōōn rōdɔ́ kemən t́ ní.

⁶Ənī najē kógēm ta najē yān gē t́ alé, na sōgə ni ndángī ō, əhɔ́i kə najá adē i-geṛ kadē i i nge soṛ ō.

⁷Nóbā yām, m-dəjei yáá gir i jōó, ādēm yáá gē ní pá tá ādē m-óy báy.

⁸I-rāā ādē yáá kə kanjē kumən ō, najē kə soṛ ō, aṽñ say kōó rōm t́. I-lōō rāā kadē m-tél de kə nge ndoō ngáy aláa de kə nge kənge yáá ngáy. Ādēm yáá kəsa n kadē m-ésá tá m-ndiñ kə kumñ ní,

⁹na sōgə m-əngé yáá ngáy al naā anī m-nējē ndūm m-éda na ké Kóṣbē i náā wa. Aláa m-ndoō ngáy al naā anī m-bogə adē m-éla rōsoṛ dɔ́ Nóbā yām t́.

¹⁰I-lōō tetə najē dɔ́ nge kəla t́ rō kōōn t́, na sōgə ni ndōlī ō, najē i dɔ́i t́ ō.

¹¹De kərəy gē ndiñ noó, niñ i ngé ndóí bəbədɔ́ gē ō, ngé kəda najē kə majə dɔ́ kóódɔ́ gē t́ al ō!

¹²De kərəy gē ndiñ noó, niñ rāān rōdɔ́ i de kə unjēn njáy njáy gē t́ adē niñ təgoñ yáá kə yər gē kə rōdɔ́ t́ kōó alé!

¹³De kərəy gē ndiñ noó, kídēn loo ngáy ō, rāān de gē malang i yáá al t́ ō!

14De kórēy gē ndiñ noó, ngāngdó i kaskar ō, kēngā mbórdó i kəyā ō. Niñ əsañ ngé rō tō ndoō ké kem bēé gē ō, ngé ndoō gē ké dan de gē té ō.

Gōsē najē ké kōf tédāñ kutə yáa

15-16Ngán tēndē ké dəyá gē i jōó: Ādēm! Ādēm! Yáa gē ké yáa asə tadé al gē ō, ké niñ ədañ na asə tā nja kógēm al gē ō i mətá: I loo ké bádá ō, dəyá ké kujə ō, do nang ké mañ asən al ō. Tá ké nge kọ só i noó báy: I hor n yáa asən al báté ní ō.

17Ré deē kógēm mbóo kə bəbēneé ō, mbáté koō najē ta kóon ō anī, káa gē a tégāñ kumən ō, kērō gē a əsañ kumən ō.

18-19Yáa ké m-geř kumdé al gē ō, ké tōyñ dořm gē ō, i mətá: I gō tóo kērō ké nēlən do rā té ō, gō tóo lī ké agəñ do mbalá ō, gō tóo to bo ké njērañ dan bā bo té ō. Tá ké nge kọ só i noó báy: I gō tóo dəngam ké aŵñ rō ngōmandə té.

20Nəyá deē sāa dəngam ké rang loo kaya té oy anī, ndogē mañ tītə de ké əsa yáa ō, ɔl tan pét pét ō ba əda na: m-rāa yáa kógēm ké majal al báté.

21-23Yáa gē ké rāa yáa adē de ké kem bēé gē ndewñ ngan ngan ō, asən tégā tadé tọ al ō i mətá: I bəlo ké ndi mbañg ō, i mbóo de ké əsa yáa ndāñ ō, i dəyá ké tan majal ké taā dəngam ō. Tá ké nge kọ só i noó báy: I nge kəla ké dəyá ké un gotə kóon ké dəyá ō.

24Ngán dā ké do nang té ké dūú ngáy gē ō, ké kum kedē yádé ɔr kum ngáy ō, gírdé i só:

25I kónar gē n tógédé gətóo banī bālāa anī ɔyñ yáa kəsa kánəñ kə do naā té tām yádé té ní ō,

26i dā damāa gē n tógédé gətóo banī rāa bédé i mboō mbał gē té ní ō,

27i yiñ gē n mbañg yádé gətóo banī niñ malang gerəñ teē loo i kə gō bütə yádé gēé ní ō,

28i kíł gē n deē asə kəhódé kə jīneé, banī aŵñ báté udəñ kem kújə yā mbañg gē té ní ō.

29-31Yáa gē ké njērā gírdé ō pā njērādé ō majə kaā i mətá: I bəl n i dā ké əho rōn tɔgə tōy gotə dā gē ō, tél kə gōneé no yáa kógēm té al ní ō, kərō ké bembeé n dūnəñ ngañg ngáy ní alaa bal bəyā ō. Tá ké nge kọ só i noó báy: I mbañg ké njērā kété no ngé rō yān gē té ō.

32Ré ĩ-rāa yáa gō geř al té adē ĩ-sāa loo kəsə rōi kə doó ō, tá ĩ-tél ĩ-gír yáa gō té ō anī, əndā jīi taí té,

33todō ré deē ənda mba mañg anī yibə a teē tū té ō, deē ənda kón deē anī mósə a teē tū té ō, deē ɔsə gír wōñg anī a ɔjə i kōl naā ō.

PRO 31

Kəjə gē ké adəñ mbañg kógēm

- ¹Kɔjɛ gɛ n kɔɔ Lemuel adɛ Lemuel mbaɔg kɛ Masa nɪ n toɔ:
- ²Ngɔnɛm, ngɔn kemm, ɪ n m-dɛje Nɛbɛ kadɛ adɛm seɪ nɪ, oɔ najɛ yɛm!
- ³ɪ-lɔɔ kadɛ dɛyɔ gɛ taɔn tɔgɪ kɔɔ ɔ, ɪ-lɔɔ kɛyɔ gɔ rɔbɛ yɛɪ kɔɔ ba kunɛn gɔ rɔbɛ yɛ dɛyɔ kɛ ngɛ tɪɪ ta mbaɔg gɛ ɔ.
- ⁴Lemuel, kasɛ *nduú majɛ tɛm yɛ mbaɔg gɛ tɛ al ɔ, kasɛ kɛ ndɛɛ kɛ ngaɔg majɛ tɛm yɛ ngɛr gɛ tɛ al ɔ.
- ⁵Tɛm rɛ niɪn ɔyɪn anɪ dɔdɛ a ndigɛnal ndu najɛ gɛ ɔ, a nujɛn najɛ yɛ ngɛ ndoɔ gɛ ɔ.
- ⁶Banɪ deɛ n a oy nɪ, adɛ adɛnɛn kasɛ kɛ ngaɔg ɔ, deɛ n wurɛn ɔlɛn nɪ adɛ adɛnɛn kasɛ *nduú ɔ.
- ⁷Nɪ ɔy anɪ dɔn a ndigɛnal rɔ tɔ ndoɔ yɛn ɔ, a ɛga kemɛn dɔ yɔɔ n tɔr rɔn tɛ nɪ tɔ al ɔ.
- ⁸ɪ-teɛ taɪ ɔrɛn najɛ tɛm yɛ ngɛ kɔr najɛ al gɛ tɛ ɔ, ɪ-teɛ taɪ ɔrɛn najɛ tɛm yɛ de gɛ malang n ɛyɔndɛ kɔɔ nɪ tɛ ɔ.
- ⁹ɪ-teɛ taɪ ɪ-gɔngɛn sarya kɛ gɔ rɔbɛ kɛ sɔmɔú ɔ, ɔrɛn najɛ yɛ nge ndoɔ ɔ, de kɛ nge rɔ tɔ ndoɔ ɔ.

Dɛyɔ kɛ hɔrmɔ

- ¹⁰I nɛɛ n ɛnge dɛyɔ kɛ hɔrmɔ nɪ? Dɛyɔ kɛ hɔrmɔ i dɛyɔ kɛ gɛtɛn tɔy gɛtɛ mɛde kɔɪ.
- ¹¹Ngaan ɛnɪ kemɛn adɛn mɛmɛk. Nɪ nujɛ yɔɔ n ngaan ɛnge nɪ alɛ.
- ¹²Kɛ dɔ ndɔ gɛ malang n ngaan ndɪn kɛ kumneɛ nɪ, ni-ɛla i rɔnel kemɛn tɛ tɛ ba rɛɛ yɔɔ kɛ to kum kaɪ al seneɛ alɛ.
- ¹³Nɪ sɛɛ *bɪɪ batɛ ɔ kɛlɛ *lɛɛ ɔ, rɛɛ kɛlɛ kɛ ɔɔn tɔdɔ kɛ jɪneɛ ɔ.
- ¹⁴Nɪ to tɪtɛ to bo yɛ ngɛ rɛɛ gɛtɛ gɛ beɛ, ɛla sɛɛ yɔɔ kɛsa yɛn tɛ i sɔy.
- ¹⁵Nɪ-ɪɪ dɔɔ pɛ tɛ kadɛ loo tɪɪ, yɛ ndɪr yɔɔ kɛ tɛm yɛ de kɛ kem kɪjɛ yɛn tɛ gɛ ɔ, yɛ kɔjɛ ngɛ kɛlɛ yɛn kɛ dɛyɔ gɛ kɛlɛ kɛ kadɛ rɛɛn ɔ.
- ¹⁶Nɪ gɪr dɔ ndɔr kɔgɛm tɛ ɔ, mang ndɔr nɪ ɔ. Yɔɔ n ni ɛnge gɪr kɛlɛ n rɛɛ kɛ jɪneɛ tɛ nɪ, ɛndɛ tɪ ndɔr yɛn tɛ.
- ¹⁷Nɪ-rɛɛ kɛlɛ kɛ tɔgɔ ɔ, ɛnɪ jɪn nang tɛ al ɔ.
- ¹⁸Nɪ ɛndɛ mɔy ɔɔ kadɛ kɛlɛ yɛn gɛ njɛrɛn majɛ, ndɔɔ gɛgɛ ni ɛndɛ hor tɪ lɛmbɛ tɛ yɛ rɛɛn kɛlɛ.
- ¹⁹Nɪ sɛre kɛlɛ *bɪɪ batɛ kɛ jɪneɛ ɔ, ɛjɔ kɪbɛ kɛ ta ngɛn jɪneɛ ɔ.
- ²⁰Nɪ teɛ jɪn rɛɛn kɛ nge rɔ tɔ ndoɔ ɔ, ɛla jɪn adɛ nge ndoɔ ɔ.
- ²¹Nɪ sɔɪ kɪl tɛm yɛ de kɛ kem kɪjɛ yɛn gɛ tɛ alɛ, tɔdɔ niɪn malang nɪ kɪbɛ yɛdɛ gɛ i dɔ naɛ tɛ jɔɔ jɔɔ.

- 22 Ni əjō kūbē tapīi gē tām yān té ō, kūbē koḡn gē i kūbē gē ké əjōndé i kə kələ *léé ké majə ngáy ké kídē yululu ō, kərə bij ō.
- 23 Dan ní ngaan ndi dan *kum kɔḡ gē ké kem bēé té, loo káñ naā yā de ké bo gē tá anī, de gē rɔynən.
- 24 Dəyá ní əjō dɔ kūbē yā gātə́n ō, rāā ndār kəhɔ bōdē gē adē ngé kɔy njərań dɔ́ gātə́n gē ō.
- 25 Ni əla tógə ō hōrmō ō, kūbē té rōn té. Dan ní ni gír dɔ ndō ké bírí té anī, mūr kəgō.
- 26 Ni ɔr najə i kə kum kedēé ō, geɾ kɔjə deē kə tára ō.
- 27 Ni əndā kumən gír yáá malang ké kem kújə yān té ō, ndi karī kanjə rāā kəla al ō.
- 28 Ngánən gē ijn dɔ́ ba ədan na i dəyá ké nge rōneĭ ō, ngaan ij dɔ́ ɔsə gɔnən ō, əda na:
- 29 Ngán ké dəyá gē ngáy rāān yáá kə tógédé ba ĭ ĭ-tɔyde malang.
- 30 Rō i yáá ké a gól loo ō, majə deē i yáá ké a to ngándáńg al ō. I dəyá ní ból ndí Kɔ́bē ní n i dəyá ké majə kɔsə gɔnən ní.
- 31 Ādāniī yáá gē ní teēn tū kəla yān ní ni-rāā kə jīnéé té ní ō, ādē kəla rāān gē bōkənən tɔy kem bēé ō.

ECC

ECC 1

Kum ndi deē kə kumneé gətóo

- ¹Mbañg kə Jerusalem ní i Kohelet ngōñ Dabid ní, ɔ̄r najə i tītə ní toō beé:
- ²Kohelet ní i nge kəjə ngé kán naā gə najə ní, əda na: Yáa malang kumən gətóo, yáa malang kumən gətóo, yáa malang i yáa kə kumən gətóo.
- ³Deē a ənge i rí gír kəla malang ní aā tápə loo rāa té dɔ nang té ní?
- ⁴De kə bāldə əndā gō naā té gə əyañ loo adəñ de kə ojəndə gōdə té gogə gə, banī dɔ nang to i kum gotən ngándáŋg.
- ⁵Mbang əba ɔ, udə ɔ, tél lāv aw gogə loo ní əba tū té kété té ní ɔ.
- ⁶Nél əla kum kə dām mbór bē kə geleé té, tél əla kum kə dām mbór bē kə koqú té. Nél əla ɔ, tūr rɔn ɔ, tél un gír njan ɔ.
- ⁷Mañ bā gə nūgəñ, aw əsōñ kum bā bo té, banī bā bo rosə alé. Niñ nɔyñ kə loo nūgə té ta kaw kə loo ní niñ a awñ kə tū té ní té.
- ⁸Yáa gə malang rāāñ kəla, banī deē asə kəda malang alé. Asə deē kaq loo kə kumneé al ɔ, asə deē koō loo kə mbīneé al ɔ.
- ⁹I yáa ní to kété ní n ndɔ kə rang té a to báy ní. I yáa ní rāāñ kété kɔɔ bá ní n ndɔñ té a rāāñ báy ní. Yáa kə kijə gətóo dɔ nang té laā.
- ¹⁰Ré yáa kógə́m to ba ədañ najə dɔ té na: Áaí, yáa ní toō na i yáa kə kijə! Anī, yáa ní i yáa kə to kété kɔɔ kem bāl gə ní mənəñ bá nojí té ní.
- ¹¹Yáa ní rāa kaají gə kété jóo ní, dojí jii ndígənal kɔɔ. De gə ní niñ a utəñ gojí jii ní, dɔ ngé gə ní a utəñ gōdə niñ ní a ndígənal dɔdə té kɔɔ ɔ.

Yáa gə ní nge kum kedə i kum té adə geñ ní

- ¹²Kété ní mā Kohelet m-ndi mbañg dɔ *Israel gə té Jerusalem.
- ¹³Yáa malang ní a rāa yáa dɔ nang té laā ní, m-əndā róm ta té m-sāa gír ɔ, m-əndā maý ngáy kə kum kedé ɔ. Nge ní noō i kəla kə ngañg ngáy kə Nəbā əndā dɔ de gə té kadə rāāñ!
- ¹⁴M-áa kəla malang ní de gə a rāāñ dɔ nang té laā ní. Banī kumən gətóo ɔ, i ngōdə gō nél yā kəhɔn ɔ.
- ¹⁵Yáa ní i kə rugə kɔɔ ní, deē asə ndájə tɔ al ɔ, yáa ní gətóo ní, deē asə tɔda al ɔ.
- ¹⁶Mā m-gír m-əda na kum kedə yám na i ngáy tɔy yā de gə malang ní ɔoñ bē kété noím té Jerusalem ní. Tɔdɔ kemm geñ najə kə dɔ kum kedə té ngáy ɔ, geñ yáa kə dɔ nang té ngáy ɔ.

¹⁷ṁ-gey geṛ do niñ kum kedē ō, mbóo ō. ṁ-gey geṛ do niñ yáá ké to ngāā ō, yáá ké kumən gətóo ō ba m-áá kadē nge ní noō i ngōdē gō nél.

¹⁸Tɔdō wur kəl i ngáy tū kum kedē ké ngáy tá. Deē ní kós rāā adē geṛ yáá yān aṵ kum kē kété ní, rō tōr yān aṵ kum kē kété ō.

ECC 2

¹M-éda kē kemm mēkó té na: M-ā ṁ-nāā rāā rōnel ō, ndi majə ō yā kaā, anī nge ní noō i yáá ké kanjē kumən ō.

²M-éda na: Kəgō i mbóo! Yā rōnel báa m-éda na ké rōnel a rāā i rí wa.

³ṁ-gey nāā rāā rōnel ní kasə *nduú a adē deē ní ō, ṁ-gey ndájē yáá rāā de ké mbóo gē ō, kanjē kəyā rōm kadē yáá kéréy ɔɔ bē do tá. ṁ-sāā geṛ kum yáá ké to só té ní kadē deē ndul gē rāān dan ní ndiñnéé kə kumdé do nang té ní.

⁴M-álá gir rāā kəla ké bo gē. ṁ-rāā kújə yām gē ō, m-əhə *kəgē nduú gē ō.

⁵ṁ-rāā ngán ndōr táá gē ō kəgē gē ō, tām yām tá. M-əhə kəgē ké tayā tayā gē ké a anēn ō tū tá.

⁶ṁ-ndēr bəlo ké kadē mañ ra kemeé gē tām yām tá yā rāān mañ gir ngán kəgē ké ngáy gē tá.

⁷ṁ-mang bəlo ké dəngam gē ō ké dəyá gē ō. M-āw kə de ké ngé rāā kəla gē kem ndogē yām tá ō. Yáá kul yām ké bo gē ō ké dūú gē ō ní, i ngáy tōy yā de gē malang ní ndiñ Jerusalem kété nom tá ní.

⁸ṁ-kāñ gindē arjāā ō lór ō ní i yáá kənge yā mbañg gē ō, yā bē gē ō ní əlañ dɔdɔ gir tógə yām tá ní kə do naā té tām yām tá. Yáá ní nel ta ngán Adam gē ngáy á i dəyá gē ní m-ýdɔ ngáy tām yām tá ō.

⁹ṁ-tél de ké bo, m-ənge yáá tōy de gē malang ní ndiñ Jerusalem kété nom tá ní. Ba kum kedē yām rāā sem.

¹⁰Yáá malang ní kumm gey kaā ní m-əgən kaā alé. M-əgē rōm yáá ké nelən alé, tɔdɔ kəla malang ní ṁ-rāā ní kemm neləm loon tá: Nge ní noō i rōnel ní kəla rāān teēn ní n m-əngé núsən yām noō.

¹¹Banī ṁ-tél ṁ-tūr rōm kē rō kəla gē malang ní ṁ-rāādé kə jīm ní té ō, kē rō kəla ní rāān tōr rōm ngáy ní té ō. M-áá kadē yáá gē ní noō malang i yáá ké kanjē kumən tītə loo ngōdɔ gō nél yā kəhən beé. Deē a ənge yáá kógərm girí do nang tá laā alé.

¹²ṁ-sāā geṛ kum yáá ní i kum kedē, aké i kaṵ kōr, aké i mbóo ní. Adē ṁ-dəje rōm najē ní toō: Deē ní a ndi mbañg gotəm tá ní, a rāā yáá tītə yā madən ké kété non tá gē a?

¹³Yáá ní m-áá ní n toó: Kum kedē rāā majə kə deē tōy mbóo, tītə ní loo ké unjə kow rāān majə kə deé tōy til ni.

- 14**Tɔdɔ kum de ké nge kum kedē ɔɔ loo ní ni a aŵ kē tū té ní, ba de ké mbóo a njērā i kum til té. Banī mā m-geŕ kadē i yáá ké kógēm beē n a rāádé jōo mbak ní.
- 15**Tā anī m-éda kē kemm té na: Yáá ní rāā de ké mbóo ní a rāām mā ō, ní m-sāā kadē kumm mā kē edē ngáy i najē rí té? I yáá ké kanjē kumən ō.
- 16**Yáá malang ní rāā yáá ní dɔ deē ndígēnal kɔ́ kem ndɔ gē ní utēn gō té ní. De ké nge kum kedē oy tītē ní de ké mbóo oy ní ō, i niñ mbak n əga kem de gē dɔdɔ té tɔ al ní ō. Yáá to tītē ní noō i najē rí té ō?
- 17**I beé ní ndi kē kumuú i yáá ké nelēm al ngáy, tɔdɔ kēla ní de gē rāān dɔ nang té ní i yáá ké majal ta kumm té: Yáá malang i yáá ké kanjē kumən ō, i ngɔdē gō nél yā kəhən ō.
- 18**Kēla malang ní m-rāā kum mbang té ō, m-ā m-əyɔ kɔ́ yā kadē deē ní a un gotēm ō ní, nelēm al ngáy.
- 19**Deē ní kumən a edē a deē geŕ al ō, i de ké a mbóo a deē geŕ al ō. Ni a tél kɔ́ kēla malang ní m-rāā kē kum kedē yām kum mbang té ní: Nge ní noō i yáá ké kanjē kumən ō.
- 20**m-tél m-sarya kɔ́ gō kēla gē malang ní m-rāádé kum mbang té ní té.
- 21**Tɔdɔ ɔɔɔ, kadē deē rāā kēla yān kē kum kedē ō, kē geŕ yáá ō, kēla ní teē majə ō, bāa i de ké rang ké rāā kēla ní al n nge rāā kēla ní a adēn kañ kēla yān ní ní, nge ní noō i yáá ké kumən gətóo ō, i majal ké bo ngáy ō.
- 22**Beé ní kēla malang ní kem deē i dɔ té ngáy á ɔɔ tápē loo rāān té kum mbang té ní a ənge rí i gírí?
- 23**Tɔdɔ ndɔn gē malang i rɔ tōŕ ō, kēla rāān i wur kɔl ō. Ndɔ́ gēgē ngarā kemən ɔŕ koō alé. Nge ní noō i yáá ké kanjē kumən ō.
- 24**Yáá ké majə tām yā deē té gətóo, ngáy anī i kəsa yáá ō kəy ō, i kadē kem deē nelēn loo rāā kēla yān té ō ngóy. Mā m-áá kadē nge ní noō i Nébā n i nge kadē deē kē jīnéé ō.
- 25**Tɔdɔ ni-əda na: I náā n asə kəsa yáá ō sōl ō kanjē kadē mā m-geŕ gō ní?
- 26**Ááá, deē ní nelēn seneé ní ni-adēn kum kedē ō yáá geŕ ō, rōnel ō. Banī ni-adē nge rāā majal kēla k ɔsə nja yáá kē naā té ō, kañ yáá kē dɔ naā té ō, yā kadē deē ní nel Nébā seneé ní. Nge ní noō i yáá ké kanjē kumən ō, i ngɔdē gō nél yā kəhən ō.

ECC 3

Yáá malang a rāā yáá i kē kum mbangneé

- 1**Yáá malang a rāā yáá i kē kum mbangneé dɔ nang té laā.
- 2**Kum mbang ké yā kadē ojəñnéé deē i noó ō, kum mbang ké yā kadē deē oy ní i noó ō. Kum mbang kəhə kágē i noó ō, ní ké yā kɔŕn kɔ́ i noó ō.

³Kum mbang t̄l̄ deē i noó ō, kum mbang kajə deē i noó ō. Kum mbang t̄s̄ kújə i noó ō, kum mbang kəndā kújə i noó ō.

⁴Kum mbang kə yā kadə deē nōón i noó ō, ni kə yā kadə deē əgōh̄ i noó ō. Kum mbang kə yā kadə deē nōón r̄n̄ i noó ō, ni kə yā kadə deē ndāməh̄ i noó ō.

⁵Kum mbang kə yā kadə deē tənān̄ mbāl̄ gə k̄s̄ i noó ō, ni kə yā k̄ȳndə́ i noó ō. Kum mbang kə yā kadə deē əh̄c̄n̄ madə́n̄ kə r̄n̄ t́ birə́n̄ dagə i noó ō, ni kə yā kadə deē əh̄c̄n̄ madə́n̄ kə r̄n̄ t́ al̄ i noó ō.

⁶Kum mbang kə yā kadə deē s̄aān̄ ȳáá i noó ō, ni kə yā kadə t̄j̄n̄ ta ȳáá k̄s̄ i noó ō.

⁷Kum mbang kə yā kadə deē r̄əȳān̄ k̄ubə́ i noó ō, ni kə yā kadə deē urə́n̄ i noó ō. Kum mbang kə yā kadə deē ndín̄ tan mb̄oo i noó ō, ni kə yā kadə deē ɔ́rə́n̄ najə́ i noó ō.

⁸Kum mbang kə yā tárə́n̄ naā́ i noó ō, ni kə yā kimə́n̄ naā́ i noó ō. Kum mbang kə yā r̄c̄c̄n̄ i noó ō, ni kə yā ndín̄ kə lárə́yaá́ i noó ō.

⁹I ȳáá rí n nge r̄āā kəla ənge gír t̄apə́ t́ loo r̄āā kəla t́ ní?

¹⁰Kəla n̄ Nə́bā adə́ ngán deē ndul gə kadə r̄āān̄ ní m-ááá.

¹¹Nə́bā ɔ́jə kum mbang n̄ kadə ȳáá gə a r̄āān̄neé ȳáá ní kógə́m̄ kógə́m̄ kə gō naá. Ni-əndā b̄o gēr gír ȳáá kə mān̄ k̄s̄ ō, kə a reē b̄áȳ ō kem de gə t́. Banī j-asiī gēr kum kəla r̄āā Nə́bā kə ta njaá malang alé.

¹²Mā m̄-gēr kadə ȳáá kə majə t̄ām̄ yā deē t́, dan n̄ ni ndín̄ kə kumneé ní, i kadə r̄n̄ nelə́n̄ ō, ndi majə ō ngóy.

¹³Loo n̄ ré deē əsa ō āȳ ō, gēr ȳáá kə teē tū kəla yān̄ t́ ō anī, nge n̄ noó i kadə karī yā Nə́bā.

¹⁴Mā m̄-gír kadə ȳáá malang n̄ Nə́bā r̄āā ní a to ngándáńg. Ȳáá kə kadə deē ənī ta t́ gət̄oo ō, ȳáá kə tū t́ kə kadə deē ɔ́r̄ k̄s̄ gət̄oo ō. Nə́bā r̄āā t̄it̄ə́ n̄ noó yā kadə deē b̄olón̄n̄ ndílən̄ dan n̄ deē ra ta kumə́n̄ t́ ní.

¹⁵Ȳáá n̄ to b̄oólaā́ ní to kété ō, ȳáá n̄ a to nd̄c̄n̄ t́ b̄áȳ ní to kété k̄s̄ ō, ȳáá n̄ gət̄oo k̄s̄ ní Nə́bā a s̄āā nja ō.

Yo i ta t̄l̄ ta ȳáá malang

¹⁶Ȳáá n̄ m-əndā māȳ m-ááá d̄c̄ nang t́ b̄áȳ t̄o ní n toó: Kem ndul taā loo jī ȳáá kə súmūú t́ ō jī ȳáá kə ḡoté t́ ō.

¹⁷Loo n̄ noó t́ m-éda kə kemm̄ t́ m-éda na Nə́bā a r̄āā sarya kə nge kem nduluú ō, kə de kə súmūú ō. T̄c̄d̄c̄ ȳáá malang a ugə́ i kə kum mbangneé ō, ȳáá r̄āājī gə kógə́m̄ kógə́m̄ ní a gāngə́n̄ sarya d̄c̄ t́ ō.

¹⁸Kə t̄ām̄ yā ngán deē ndul gə t́ ní, mā m̄-gír m-éda na Nə́bā ndigə́ i n̄āād́. Loo n̄ noó t́ deē a áá kadə niñ toñ i t̄it̄ə́ d̄ā gə beé.

¹⁹Tɔdɔ ta tɔl ta deē to i tītē ta tɔl ta dā beē. Yáá n rāādé ní i yáá kó kógēm beē. Koy dā i tītē loo koy deē ndul. Koō ndi kə kumuú yādé to tītē naā. Deē ndul tɔy dā alé, tɔdɔ yáá malang i kó kumən gətóo.

²⁰Yáá malang a aw i kə loo kó kógēm beē tá. Yáá malang teē i dɔ nang té ō, a tél i kə gogé dɔ nang té ō.

²¹I náā n geē kadē koō ndi kə kumuú yā de gē a i i kum kə dɔɔ, ba yā dā gē a risə i kum kə nang té ní?

²²Loo n noō té m-əndā maŷ m-áá kadē yáá kó só té yā deē i geē yáá kó teē tū kəla yān tá. Núsən yān n kadē rāā rōnelən ní n noó. Tɔdɔ yáá n a to gotən té ní i náā n a aw seneé yā kadē áá ní?

ECC 4

Yáá kó góté al gē ō, kə māñ dɔ loon gē ō kə de gē a rāāñ

¹M-áá yáá kó góté al gē malang n de gē a rāāñ kə madədé gēé dɔ nang té ní ō. Ngé gē n de gē rāāñ kumdé ndoō té ní nōñ, banī de kə nge sɔl kemdɔ gətóo. Tógə i dām yā ngé rāā kumdé ndoō té gē té, adē de kə nge sɔl kemdɔ gətóo.

²M-áá kadē de gē n oyñ kɔɔ ní, rɔdɔ nełdɔ tɔy yā ngé gē n ndiñ kə kumdé ní.

³Deē n oženən al báy ní rōn nelən tɔy dɔ, tām ni-áá yáá kó majal gē n de gē a rāāñ dɔ nang té ní alé.

⁴Mā m-áá kadē kəla malang ō, kəndā kə de gē əndāñ rɔdɔ ta kəla yādé té rāāñ adə majə ō, i kəndā naā nii. I yáá kə kanjə kumən tītē ngɔdə gō nəl yā kəhɔn beē.

⁵Mbó káñ jīn ndi adə bō tɔlən.

⁶Kɔr koō séy i só té tɔy tɔl ta kəla kə kanjə kumən.

⁷M-áá yáá kógēm kə rang kə kanjə kumən kə de gē a rāāñ dɔ nang té.

⁸De kógēm kə nəkó i kə kərneé, madə njərān al ō, ngōnən al ō, ngókóɔn deē al ō, banī rāā kəla dan gāng al ō, yáá kənge asən al ō, banī ni-dəje rōn najə əda na: Mā m-rāā kəla ō, m-mbāté ndi majə ō, i tām yā náā tá? Nge n noō i yáá kə kanjə kumən, i yáá kə majal.

⁹De kə jōó gē n əndāñ rɔdɔ naā té ní, rɔdɔ nełdɔ tɔy yā de kə kógēm beē kə nəkó i kə kərneé. Tā m niñ əngeñ yáá majə gir kəla yādé tá.

¹⁰Tɔdɔ ré əsōñ anī deē kógēm a un madən dɔɔ. Banī yáá kə to kum kaŷ al i yā deē n nəkó i kə kərneé ní! Ré ni-əsō anī de kə nge kunən dɔɔ gətóo.

¹¹Ré de gē jōó toñ naā tá a bīñ anī rɔdɔ əba təngā. Ba deē n nəkó i kə kərneé ní, a rāā i báy n rōn a təngā ní?

¹²Ré deē kógēm tetə de kə kə kərneé rōñ anī, de gē jōó a dumñən. Kəla kə kənda gidə naā té mətá a gāng lálw alé.

¹³Balsáá ké ndoō ba kumən edē i só té, tɔ̄y mbañg ké tɔgə b́éga ba gēr najē al̄ ō, gey kadē deē ɔ̄jən al̄ ō.

¹⁴Ni n̄ ɔ̄jənəñ i kum ndoō té kem b́ē kɔ̄ɔñ yān té ní ká ni teē i d̄əngáyá yā kɔ̄ɔ b́ē gāgē anī,

¹⁵de gē malang n̄ a njērān dɔ nang té ní m-áá́d́é booñ rōd́é tū yā balsáá ní té, ni n̄ i de ké nge kɔ̄ jōó ké yā kadē un gotə madēn ní.

¹⁶De gē malang n̄ ni i ngār yād́é ní, i kósə de gē ké duñ t́éda kutəd́é. Bá tā ba ngáńd́é gē n̄ a utēñ gōd́é ní rōd́é a nełd́é ngáy tām yā ngār ní té alé. Tɔd̄ɔ nge n̄ noō i yáá́ ké kanjē kumən ké títē loo ngōd́é gō nél yā kəhɔn.

Deē lōō kɔ̄r najē ta kum Nébā té kadē māñ dɔ loon

¹⁷Loo n̄ ā āw kə kem *kújə yā Nébā té anī, áá gō njaí majə. Ádē gir̄ ké kemií té n̄ ā āwń ní i kaw̄ koō najá. Nge n̄ noō i só té tɔ̄y kaw̄ ndējē *yáá tuñ ké títē yā de ké mbóo gē n̄ gerēñ kadē yáá rāād́é i ké majal̄ al̄ ní.

ECC 5

¹Ī-lōō teē taí kədañ najē lāv̄ ō, tebəle kənī míndí kadē Nébā ō. Tɔd̄ɔ Nébā ndi i dɔ rā́ té ō, ĩ ĩ-ndi i dɔ nang té ō. I beé ní ādē najē yāi i ngáy alé!

²Tɔd̄ɔ sōl̄ ké ngáy a reē kə nī ké majal̄ gē ō, najē ké kɔ̄r ngáy a rāā kadē ĩ deē ɔ̄r najē ké to mbóo gē ō.

³Ré əñī míndí ādē Nébā anī, ĩ-lōō kɔ̄r bāā loo rāā yáá n̄ əñī míndí yā rāā kadēn té ní. Tɔd̄ɔ ni gey mbóo gē alé. Adē ĩ-rāā yáá n̄ əñī míndí yā rāā kadēn ní.

⁴Əñī nduí al̄ i só té tɔ̄y kadē əñī Nduí kanjē rāā yáá ní.

⁵Əhɔ taí dɔ najē wál̄ ké kadē tél̄ əñī najē dɔ rōí té malang kə taá té ō, ĩ-lōō kaw̄ kəda *nge tuñ yáá yā Nébā na ĩ-gēr al̄ na i mbée ō. Na sōǵé wōñg rāā Nébā dɔ najē kɔ̄r̄í té ō, ni nujə kəla n̄ ā ĩ-rāā ní ō.

⁶Najē ké kɔ̄r ngáy ō, nī ké ngáy ō i yáá́ ké kanjē kumən gē. I beé ní, ĩ-bōl̄ ndíí Nébā.

Ngé kɔ̄ɔ b́ē gē rāāñ yáá gōt́é alé

⁷Ré ááā kadē rāāñ kum de ké nge rō tō ndoō ndoō té ō, rāāñ yáá́ ké śúmúú al̄ ō, yáá́ ké gōt́é al̄ ō, kem b́ée anī, ādē ɔ̄r kumií alé. Tɔd̄ɔ deē n̄ ndi loo ké bo té ní, əndāñ de ké rang ké bo tɔ̄yn dɔn té. Niñ jōó mbak ní t́əndāñ de ké rang ké bo tɔ̄yd́é gē dɔd́é té kadē əndāñ kumd́é gírđé té ō.

⁸Banī niñ malang ní dɔ nang rāā majə sedé mbak. Mbañg ndi i kə ta kũl̄ ndɔŕó.

Yáá kənge i yáá́ ké karī

⁹Deē n̄ gey nar ngáy ní nar asən al̄ ō, deē n̄ gey yáá kənge ngáy ní gēr nelən al̄ ō. Nge n̄ noō i yáá́ ké kanjē kumən ō.

- ¹⁰Loo n̄ yáā kənge i ngáy anī, ngé kəsan gē i ngáy ō. Yáā n̄ kóɔn a ənge girí ní i kaā yáā kənge yā n kə kumneé ngóy al̄ a?
- ¹¹De ké nge rāā kəla ní ká əsañ yáā ngáy āā əsañ yáā ngáy al̄ āā ni to bī majə. Banī yáā kənge ké ngáy yā nge yáā kāl loo ɔgən bī.
- ¹²M-áā yáā kógə́m̄ ké majal̄ ké a rāā adē kem deē tōrən dɔ nang té laā: I de ké ənge yáā ngáy ké ngōm̄ yáā kənge yān kadē reē kə yáā ké to kum kāy al̄ dɔn té.
- ¹³Yáā kənge yān ní udə lim girí yáā ké majal̄ tá. Ré ni ojə ngōn anī yáā séy ké tām̄ yā ngōn té gətóo.
- ¹⁴Ni a əyɔ dɔ nang n̄ toō ba a tél yā kāw gogé i rōn karī tītē n̄ teēn̄ kem kóɔn té ní. Ni a ənge yáā kógə́m̄ tū kəla n̄ ni-rāā té ní yā kəhɔ jīn té kāw̄n̄ alé.
- ¹⁵Kadē ni əyɔ dɔ nang n̄ toō ba tél āw̄ tītē ta reēn̄ ní i yáā kógə́m̄ ké to rō ndoō ngáy. Kəla n̄ ni-rāā ní ənge i rí girí? Ni-rāā i kəla ké kem wōy karī.
- ¹⁶Tá báy tɔ ní rōn nelən al̄ ō, wōng rāan̄ ō, āā tápē ō, kə dɔ ndō gē malang n̄ ni ndiñ kə kumneé ní.
- ¹⁷Yáā ké majə n̄ mā m̄-gēr̄ ní n toó: I kadē deē əsa ō āȳ ō, ənge rōnel̄ tū kəla malang n̄ ni-rāā dɔ nang té ní ō, kem ndō gē n̄ Nə́bā adən kadē ndiñ kə kumneé té ní, tɔdō nge n̄ noō i núsən yān n̄ i ké sɔɔ dɔn.
- ¹⁸Dan ké madē gē té anī Nə́bā adē deē kógə́m̄ a ənge yáā ō, a rāā kadē kóɔ rāā rōnel̄ yáā n̄ ɔsə dɔ naā té ní ō. Ni asə kun núsé yáā n̄ i kə sɔɔ dɔn ní ō, rāan̄ rōnel̄ ō, tɔdō i tətōn nəkó. Nge n̄ noō i kadē karī yā Nə́bā.
- ¹⁹Loo n̄ noō té dɔ deē ndígənal dɔ ndōn n̄ i yáā ké gīndē rogəro ní, tɔdō Nə́bā adən rōnel̄ ngarā kemən té.

ECC 6

- ¹M-áā yáā kógə́m̄ ké majal̄ dɔ nang té báy tɔ, i yáā ké majal̄ ngáy tām̄ yā deē ndul té.
- ²Tītē n̄ toō Nə́bā adē deē kógə́m̄ yáā ngáy ō, adən yáā kənge gē ō, kɔsə gɔn ō, yáā malang n̄ kemən gey ní ənge ō, banī Nə́bā əyɔn adē əsa yáā yān ní alé, ba i de ké rang n i nge kəsa ní. Nge n̄ noō i yáā ké kanjə kumən ō, i yáā ké majal̄ ké tōr ngáy ō,
- ³De kógə́m̄ asə kojə ngán gē nja bú ō, ndi kə kumneé bāl̄ ngáy ō. Ba ré rōn nelən kem bāl̄ ké ngáy gē noō té al̄ ō, deē dubən kə gōó al̄ ō ní, kumən na i rí? Mā m-éda na yā ngōn ké teē nīn̄ i só té tɔy yān.
- ⁴Tɔdō ngōn ni-reē i reē ké kanjə kumən ō, hindē lim kanjə kəyɔ gō tóon ō, əga kem deē dɔn té al̄ ō.
- ⁵Āā mbang al̄ ō, gerən al̄ ō. Ni-ɔ̄r̄ koō tɔy madən n̄ ndi kə kumneé rāā bāl̄ ngáy ní.

⁶Ká ré deē ngeé ní toō ndiń kə kumneé bāl dūbú nja jōó gēgē, a geē yáá ní i ndi dan majaá ní alé. Tɔdō yáá malang ní ndi kə kumneé ní ta tōl tan i yo.

⁷Kəla malang ní deē rāā ní i yā kəngeń yáá kəsa ké tan té, bá tā ba tōl bō yáá ké kemən té alé.

⁸Tɔdō yáá ní de ké ngāā ənge tɔy yā de ké mbóó ní i rí? Geē ní de ké nge rō tō ndoō geē ngatérā dɔ rōn té dɔ nang té ní teēn i rí?

⁹Kaa kə kumuú i só té tɔy bō yáá ké rāā deē: Nge ní noō i yáá ké kanjē kumən ké to tītē loo ngōdē gō nél yā kəhɔn beé.

Kɔjē gē yā de ké nge kum kedē

¹⁰Yáá ní to kété ní əndān rī dɔ té kōs bá ō, gerēn yáá ní kōs ō, adē i deē. Banī deē asə rāā sarya kə de ké ngańg tɔyneeé alé.

¹¹Dan ní najē i ngáy anī, yáá ké kanjē kumən i ngáy ō. I rí ké tɔy nge ní noō n deē ənge ní?

¹²Tɔdō i náā n geē yáá ké só té tām yā deē té dan ní deē ndiń kə kumneé ní, dan ní deē ndiń ndō ngáy kanjē kumən ní? Deē a mān tītē ndíl kāgē beé. I beé ní i náā n a ɔjə deē yáá ní ndōń té a to gotən té dɔ nang té ní?

ECC 7

¹Rī bār ké majə i só té tɔy yibē ké majə ngáy ō, ndō koy deē i só té tɔy ndō kojə deē ō.

²Kaw kem kújé ké de gē a nōōn yo tū té té i só té tɔy kaw kem kújé ké rāān yáá kəsa ké ngáy kemeé tām yā de gē té té. Yo i loo ní de gē malang, a tōlən tadé tū té ní adē majə kadē de gē ní ndiń kə kumdá báy ní əndān kemdá dɔ té majə.

³Wur kəl i só té tɔy kəgō. Ni-rāā adē ta kum deē i kə rōneléé alé, banī rāā adē kem deē majə tɔy ké kété.

⁴Ngarā kem ngé kum kedē gē i kem kújé ní de gē a nōōn yo tū té ní té ō, ngarā kem de ké mbóó gē i kem kújə rōneléé té ō.

⁵Koō kōl yā de ké nge kum kedē i só té tɔy koō pā yā mbóó gē.

⁶Tɔdō kəgō yā de ké mbóó to i tītē kōn gē ké a ndóbbēn kum hor té gír jóó beē. Banī nge ní noō i yáá ké kanjē kumən ō.

⁷Rāā deē ndoō té rāā adē de ké nge kum kedē tél mbóó deē ō, yáá ké kadē deē karī rāā adē kem de ké majə tél ké majal ō.

⁸Ta tōl ta yáá i só té tɔy ta kəla gírən. Kəni rō ləm i só té tɔy kɔjə rō.

⁹Ī-lōō kadē wōńg rāāi lāv ngáy, tɔdō i de ké mbóó gē n i ngé rāā wōńg lāv gē ní.

¹⁰Ī-lōō kəda na i bay áké yáá ké jóó majə tɔy ké ngolaā wa. Tɔdō i kum kedē n rāāi á ĩ-dəjeń najē ní noō ní alé.

- 11 Kum kedē i yáá ké majə tītə yáa gotə yo deē beé. Ni-rāā majə kə ngé gə́ n áaṅ kum mbang ní.
- 12 Ni a əndā deē loo ké yáá ké majal a rāān tū té al té tītə yā nar beé. Ni i nge rāā kadə ngé kəngen gə́ ndiñ ta kaw jóo.
- 13 Áa kəla rāā Nəbā: Yáá n ni rugə́n ní i náā n asə ndájə́n gogə́ ní?
- 14 Ndō ké majə té anī ādē rōi nelī, banī ndō yáá ké to kum kay al té anī áa: Nge n toō o nge n noō o ní, Nəbā rāādé i yā kadə deē gerə́n yáá n a to gotə́n té ní alé.
- 15 Ndiñ kə kumñ ké séy beē nəkó n toō ní m-áá yáa malang: De ké gōtə́, ké hálə́n ké gōtə́ tələn o, de ké nge kem ndul ké hál kem ndul yān ajən o.
- 16 Ī-lōō rāā hál ké gōtə́ kadə māñ də́ majən o, Ī-lōō kadə kumií edə́ kadə māñ də́ majən o. Ī-sāā nujə́ rōi i tām rí té?
- 17 Ī-lōō rāā kem ndul kadə al naā o, Ī-lōō tél de ké mbóo o. Ī-sāā koy kété ta kadə ndōi asə i najə́ rí té?
- 18 Kəhóí gō nge n toō kadə ngañg kanjə́ kadə jíí əyá nge n noō dɔ́ i yáá ké majə. Tɔ́dɔ́ deē n bōl ndíí Nəbā ní a rāā yáá ké jóo gə́ n noō kadə udə́ girí.
- 19 Kum kedə́ rāā adə́ nge kum kedə́ ngañg tɔ́y ngé kɔ́o bē gə́ kutə́ ké ndiñ kem bē ké kógə́m beē té.
- 20 Tɔ́dɔ́ de ké də́ nang té ké rāā yáa malang súmúú kanjə́ rāā yáá ké majal al ní gətóo.
- 21 Najə́ kɔ́r de gə́ malang n noō ní Ī-lōō kəndā mbíí girí. Loo n noō té ā oō ndū nge kəla yáí loo haí té alé.
- 22 Tɔ́dɔ́ íkó Ī-geř kadə Ī-ha madí gə́ nja i ngáy o.
- 23 m-nāā yáa gə́ n noō malang kə kum kedēé. Anī m-əda na: M-ā m-tél de ké kumən edə́. Banī kum kedə́ i say ngáy rōm té.
- 24 Yáá n to kɔ́ bā ní i yáá ké say o, i yáá ké lú ngáy o. I náā n a teē də́ té ní?
- 25 Adə́ m-əndā rōm ta ndóo yáá té o, ta ndə́le gir yáá té o. m-sāā geř yáá n i kum kedə́ ní o, m-sāā geř kum yáa gə́ n a rāān yáá ní o. M-áa kadə́ kem ndul i mbóo, i mbóo ké a rāā deē kɔ́r té.
- 26 Mā m-áa kadə́ dəyá adə́ deē wur katə́ tɔ́y yo dan n ni-tél i gūmbə́ o, kemən tél i réng o, jíñ gə́ télə́n i kə́lā dɔ́o deē o ní. Deē n nel Nəbā seneé ní a teē jí dəyá ní té yā kay, banī nge rāā majal əsə́ kem jíñ té.
- 27 Dan n m-əndā maý yáa gə́ kógə́m kógə́m kə́ gō naá yā geř kum ní, yáá n m-əngé ní n noó, nge kɔ́jə́ ngé káñ naā gə́ najə́ əda i beé.
- 28 M-ā m-sāā i mbéé báy o, m-ənge al báy o. Dan de ké dəngam gə́ dūbú té ní, m-ənge dəngam i kógə́m beē. Banī dan de ké dəyá gə́ té malang ní, ni ké kal kógə́m gə́gə́ a m-ənge alé.

²⁹Banī yáá ní m-éngé ní ááā a? Nébā rāā de gē adē rañ sūmūú, banī niñ télañ yáá naā té adē al naā ngáy.

ECC 8

¹I náā n to tītē nge kum kedē ō, geř kum yáá gē ō ní? Kum kedē yā deē rāā adē ta kumən ndélē ō, do kumən ké majal tūr ō.

Deē ní oō ta mbañg ní i de ké nge kum kedē

²Dan ní mbañg əda najē anī majə kadē oō tan, sɔɔñ ndūi ké əni ta kum Nébā té.

³Ī-lōō tebəle kɔr rōi kōó rōn té ō, Ī-lōō kəho gō yáá ké majal kə ngañgá ō. Tɔdō ni a rāā yáá malang ní kemən geř ní.

⁴Tām najē yā mbañg i doó do yáá gē té malang ō, de ké yā kədan na ā Ī-rāā i rí n toó wa ní gətóo ō.

⁵Gō míndə ní ni-əndā do de gē té kadē rāān ní, deē ní rāā anī yáá ké majal a əsō dɔn té alé. Ba nge kum kedē geř kemən té majə kadē kum mbañg kéréy té a Nébā a gāñg sarya.

⁶Ááā, yáá gē kógə́m kógə́m ní kum mbañg yādé i noó ō, sarya yādé i noó ō. Banī yáá ké to kum kaý al kógə́m ké bo ngáy yā deē ndul to noó:

⁷Yáá ní a rāā yā rāā yáá ní ni geř alé. I náā n a ədan ndō ní yáá ní a rāān yáá ní?

⁸De ké asə tógə kɔgə koōn teē gətóo ō, de ké asə ndótə kə ndō yoneé gətóo ō. Nge ní noō i rōó ké təngā piling ō, kem ndul yā deē asə gāñg dɔn ta té al ō.

Gíř najē ké do deē ndul té

⁹M-áá yáá gē ní noō malang i dan ní m-ā m-əndañ maý yáá malang ní de gē a rāān do nang té ní, dan ní deē əndā tógə do deē madən té yā rāāneé yáá ké majal ní.

¹⁰I beé n m-áá de gē loo dubē niñ ngé kem ndul gē té ní. Niñ ĩñ i *kújə yā Kóóbe té n reēñ dubədé té ní ō, kem beé ní do de gē ndígənal yáá rāādé ké majal gē kōó ō. Nge ní noō i yáá ké kanjə kumən ō.

¹¹Yáá ní gāngəñ do de ké nge rāā yáá majal té loo sarya té ní rāānəñ lāv alé. I tām najē ní noō té n ngur rāā yáá ké majal gē i ngáy kem de gē té ní.

¹²Nge rāā majal rāā yáá ké majal nja bú ō, ndi kə kumneé dan i ngáy ō. Bá tā ba m-geř kadē ngé bōl ndíl Nébā gē a ndiñ majə, tɔdō kemdó i kə bōló ta kumən té.

¹³m-geř báý tɔ kadē nge kem ndul a ndi majə al ō, a māñ tītē ndíl yáá beé ō, adē a əni ndōn ta madē té kə kété al ō tɔdō usən do Nébā té alé.

¹⁴Yáá kógə́m to do nang té noó ké i yáá ké kanjə kumən: I rāā ké rāān de ké sūmūú kéréy gē yáá ké gōtə al tītē ké niñ i ngé kem ndul gē beé ō, i rāā ké rāān ngé kem ndul kéréy gē yáá ní a rāān kə de ké sūmūú gēé ní ō. Ní m-əda kōó báá kadē nge ní noō i yáá ké kanjə kumən ō.

¹⁵Mā m-éda na rōnelī i yáá ké majə. Tɔdɔ yáá ké do nang té ké majə tām yā deē té i kəsa yáá ɔ, kaɣ ɔ, rāa rōnelī ɔ ngóy, yáá ké rang ké majə gətóo. Yáá n kadē utē gō kəla yā deē kə do ndɔ gē n Nóbā adən kadē ndiñ kə kumneé do nang té ní n noó.

¹⁶Dan n m-ənī rōm m-sāa geṛ kum kum kedē ɔ, kaɣ kəla gē n de gē ɔgəñ kumdá bī ndɔɔ ɔ, kadaá yā rāāñ do nang té ní ɔ anī,

¹⁷i loo n noó té n m-áa kəla malang n Nóbā rāa ní. Kum deē ndul asə teē do kəla n a ra do nang té ní alé. Deē sāa bá tā ba teē do té alé. Ká ré nge kum kedē ədañ na n-geṛ gəgē anī, ni a asə teē do té alé.

ECC 9

¹Ááa, m-əndā kumrín gir yáa gē n noó té malang, anī yáá n m-áa ní n toó: De ké sūmūú gē ɔ, de ké ngé kum kedē gē ɔ ní, niñ i kem jī Nóbā té kə kəla yādé gēé. Yáá n deē ndul geṛ danən al ní n toó, i tár ɔ, i kiñ ɔ. Yáa gē n noó malang i ké toñ kété non té kɔɔ báa.

²Yáa gē malang toñ tītē naā tām yā de gē té malang. Yáá n rāa de ké sūmūú ɔ, nge kem ndul ɔ ní i yáá ké kógə́m beē. Yáá n rāa de ké majə ɔ, de ké majal ɔ ní i yáá ké kógə́m beē. Yáá n rāa de ké *unjə njáy njáy ɔ, de ké majal tákən ɔ ní i yáá ké kógə́m beē. Yáá n rāa nge ndējə yáa ɔ, nge ndējə yáa al ɔ ní i yáá ké kógə́m beē. Yā de ké majə to tītē yā de ké majal ɔ, yā nge túbə to tītē yā nge bōl túbə ɔ.

³Kadē yáá ké kógə́m beē rāa de gē malang tū yáa malang n de gē a rāāñ té do nang té ní i yáá kógə́m ké majal. I yáá n noó n rāa adē ngam i ngáy kem ngán kaa Adam gē té ɔ, mbóo i kemdá té dan ndidé kə kumdá té ɔ ní. Ba gō té anī a oyñ i mbéé ngóy.

⁴Tɔdɔ i náa n a geɣnəñ ngáy ní? Ké tām yā de gē malang n ndiñ kə kumdá té ní, yáá kógə́m ké rōkum i noó: Bísé ké kə kumuú i só té tɔy bɔl ké oy kɔɔ.

⁵Tɔdɔ de gē n ndiñ kə kumdá ní niñ gerəñ kadē a oyñ. Banī de ké koy kɔɔ gē ní gerəñ yáá kógə́m alé. Deē a əndā njadé niñ tɔ alé, tām do deē ndígə́naldé kɔɔ.

⁶Tár yādé ɔ, kiñ yādé ɔ, kəndā ni yādé ɔ ní oyñ naā té sedé ɔ, yáa malang n a rāa yáa do nang té ní, niñ a gətóoñ kum té i ké báté gē té ɔ.

⁷Loo n noó té ní əsá yáa yāi kə rōneléé ɔ, ənī kemií ayñ kasə *nduú ɔ, tɔdɔ Nóbā ndigə yáa rāaí gē kɔɔ bá.

⁸Éla kúbə rōnelī rōi té kə do ndɔ gē ɔ, adē dɔi ndígə́nal rāa yibə dɔi té al ɔ!

⁹Dan n i-ndi kə kumií kem ndɔ gē ké kanjə kumən n Nóbā adī do nang té ní, i-rāa rōnelī kə dəyá n i-tərən ní. Tɔdɔ núsé yáá ké tām yāi té ɔ, ké tū kəla n i-rāa té ní ɔ, do nang té ní n noó.

¹⁰Yáa malang n jīi asə rāa ní i-rāa kə tógí ikó. Tām loo ké bádá n de ké koy gē i tū té, á a i-rāa yā kaw gōdé té tū té ní, kəla aláa kaɣ gō tóo kəla ké majə aké ké majal, aláa geṛ yáa, aláa kum kedē gətóo tū té.

Kum kedē rāā yáa dejə alé

¹¹M-áa yáa ké rang gē ngáy do nang té báý to. Ngé kaý ngōdē ngáy gē ngōdēn tɔy madédé gē dejə loo nējē naā ngōdē té alé, i de ké ngañg gē n a tetēn rōō dejə ní alé, i de ké kuməñ edē tɔy madēn gē n a ənge yáa kəsa ngándáng ní alé, i de ké geṛ najē yān i ngáy tɔy yā madēn gē n yáa kənge yān i ngáy dejə ní alé, i ngé geṛ yáa ngáy gē n de gē a əsəñ gondé ngándáng ní alé. Tɔdō niñ malang ní, kéréy gē anī neḷ de gē sedé, kéréy gē anī yáa ké to kum kaý alé rāādé.

¹²Tām deē ndul geṛ ndō n yáa ké majal a teēn doñ té ní alé. Yáa ké to kum kaý alé a teē doñ té rété gēē kəñjē kadē ni geṛ gō, tītē kəñjē n réng əhəñ aké yeḷ n gūmbə əhəñ ní.

¹³M-áa kum kedē n toō do nang té, tām yām mā té báa i kum kedē ké bo ngáy.

¹⁴Bē kógəñ ké dūú ké de ké kemeé gē i ngáy alé ba mbañg kógəñ ké bo reē yā kəñin rō. Ni gīr bē ní, rāā yáa rōō ké bo gē ké yā rōñ bē ní.

¹⁵De kógəñ ké nge ndoō ba ni i nge kum kedē ndi kem bē ní té. Deē ní ajə bē ní kə kum kedē yāñneé, banī deē kógəñ ké əga keməñ do nge ndoō ní té gətó.

¹⁶Tā anī mā m-əda na kum kedē i só té tɔy tógə deē. Banī de gē kídēñ kum kedē yā nge ndoō, deē oō yā n alé.

¹⁷Nge kum kedē n ɔr najē hɔlyɔ ní koō najē kɔrən i só té tɔy koō ndáñg rō yā nge ndi do de ké mbóo gē té.

¹⁸Kum kedē i só té tɔy yáa rōō gē, banī nge rāā majal ké kógəñ beē nujə yáa ké majə gē ngáy.

ECC 10

¹Niñ kóng rāā adē yibē ké otə majə yā kɔdē yibē otə majal, rāā adē yibē ké kem kūú nujə malang kōó. Adē mbóo ké séy beē ɔr tógə kum kedē o kɔsə gəñ o kōó.

²Ndíl de ké nge kum kedē rāā yáa adē majə, banī yáa malang n de ké mbóo geṛ ní i gōté alé.

³Ká ré de ké mbóo njərañ i róbó gēgē a geṛ yáa alé, adē de gē malang a aṅñ kadē i de ké mbóo.

⁴Ré wōñg rāā ngār yái anī i-lōō kəyā ta kəla yái kōó. Tɔdō ángal ké ɔl ləm ɔgə kadē yáa ké gōté alé ngáy gē rāāñ yáa.

⁵De ké nge kɔq bē asə rāā yáa ké gōté alé gō geṛ alé té. I tītē n noō n m-áa yáa kéréy ké gōté alé do nang té ní.

⁶Kéréy gē anī adēñ mbóo de gē loo kəla ké bo gē, banī əhəñ de ké bo gē adē ndiñ gotə kógəñ ta ngán kəla ké dūú gē té.

⁷M-áa bəlo gē loo kaḷ sénda té, m-áa ngār gē loo njərañ té kə njadé tītē bəlo gē.

⁸De ké nge ndēr bəlo əsō kem bəlo n ni ndēr té ní ō, lī dɔ nja nge tətē ndogē mbaġ nang té ō.

⁹Nge tégā mbaġ a ənge do mbaġ ō, nge njār kāgē əndā rōn i ta yáá ké to yo té ō.

¹⁰Loo n ré kəngā atə ál ō, deē ɔl ta ál ō anī, deē a ɔsə rōn i kə naā té tá a tógañ yáá. Tɔdɔ yáá n deē rāañ yáá kə gōó anī a teēn yáá té ní i kum kedə.

¹¹Ré lī dɔ nge kólən tām ni kólən ál anī, nge kól lī a ənge i yáá rí gir kól lī té?

Deē lōō kɔr najē kadē māñ do loon

¹²De gē ndigəñ najē kɔr nge kum kedə, banī ndigəñ de ké mbóo alé i tām najē kɔrən gē té.

¹³A əla gir kɔr najē yān i kə mbóo najē gēé ō, a tōl ta i kə najē ké to kɔr ké majal gēé ō.

¹⁴De ké mbóo ɔr najē asən alé. Deē ndul geṛ ta ké bírí alé. I náā n a ɔjən yáá ké a rāā yáá gotən té ní?

¹⁵De ké mbóo rāā kəla ké uy tətō banī teēn yáá té i séy beē ngóy. Ta róbə ké yā kaŵn kə kem bē bo té gəgē ní geṛ alé.

¹⁶Yáá ké to kum kaŷ ál i yā bē n mbañg ké tū té i ngōñ báy ní ō, ngār ké kemeé gē i ngé kəsa yáá dəloí batə gē ní ō!

¹⁷Rōneġ i yā bē n mbañg ké tū té i de ké gir yā de ké bo gē té ō, de ké bo ké kemeé gē a əsañ yáá i kə kum mbañgēé yā kəngeñ tógə ba i yā kaŷn kasə kadē rāādə ál ní ō!

¹⁸De ké yay n mbāté rāā do kújə yān ké nujə ní, kújé ní a əsō dɔn té ō, kújə yā de ké nge rāā yáá kə njaneé jingling a dēyā i mañ ō.

¹⁹De ké bo gē rāān yáá kəsa yā rāañ rōneġ. Kasə *nduú rāādə adə rōdə nelđə ō, nar adədə yáá malang ō.

²⁰Bá tā ba ĩ-lōō ndól mbañg kemií té gəgē ĩ-lōō ndólən. ĩ-lōō ndól de ké nge kənge yáá, kem kújə yāí té gəge, ĩ-lōō ndólən. Na sōgə yeġ un najē kɔrīí aŵ seġ kə loo gē té ō, tél un gō ndūí ədañ najē n ədá ní ō.

ECC 11

Nāā yáá

¹Ənī yáá kəsa yāí do mañ té, tɔdɔ bátə gəgē anī ā ĩ-tél yā kənge gogá.

²Ī-kəgē adə de gē sīrí aláa de gē sósó, tɔdɔ yáá ké to kum kaŷ ál n a reē kə do do nang té ní ĩ ĩ-geṛ alé.

³Dan n mañ il nding anī a edə. Ré kāgē əsō i kum kə dām mbór bē ké geleé té, aláa koó té anī, loo n n i əsō tū té ní, ni to i kə tū té noō.

⁴De ké nge kəndā maŷ nəl i nge dubē kōō al̄ ō, de ké nge kaḡ kił mañ i nge kəja kōō al̄ ō.

⁵Tītē n̄ ī-geṛ loo kəndā n̄ ngōñ a əndā rōñ kem dəyá ké nge ndāñ ngōñ té al̄ ní, Nóbā n̄ i nge rāā yáḡ malang ní, ĩ́ ásə geṛ kəla rāān al̄ ō.

⁶Ādē dəloí anī ī-dubē kum kōō yāí, loo səlí anī ī-lōō kəyḡ jīí kadē taā koō ō. Tɔdō kəla gē n̄ gír j̄ ōó noō nge n̄ i ké majə ní ī-geṛ alé. Majanī majəñ j̄ó mbak.

⁷Loo ké unjē kow i yáḡ ké majə ō, kaḡ mbang i yáḡ ké neĪ deē ō.

⁸Ré deē ndi kə kumneé bāl ngáy anī, ādē rāā rōneĪ kem bāl gē n̄ noō té malang, banī ādē əga kemən dɔ té na ndō ké majal̄ gē i ngáy ō, yáḡ malang ké a reē báy i yáḡ ké kanjē kumən ō.

Ādē jə-rāā rōneĪ

⁹Balsáa, dan n̄ ĩ́ i ngōñ báy ní ī-rāā rōneĪ. Ādē kemií i kə rōneléé kem ndō gē n̄ dɔí dūúñ báy té ní. Ī-rāā yáḡ malang n̄ kemií geŷ ní, yáḡ malang n̄ nelī ní. Banī majə kadē ī-geṛ káy káy kadē Nóbā a gāng sarya dɔ yáḡ rāāí gē té kógēm̄ kógēm̄ malang.

¹⁰Ī-gōng yáḡ ké a ojə wōng aláa moy kōó. Tɔdō bāl balsáa yā deē ō, bāl ngangēn ō, i yáḡ gē ké a mánēñ láv ngáy.

ECC 12

¹Dan n̄ ī-nay ngōñ báy ní, ādē əga kemií dɔ nge kəndāí tá. Ādē əga kemií dɔn tá kété pá tá kadē ndō ké majal̄ gē reē ugēñ báy, pá tá kadē kum mbang n̄ ā édañ najēñ toō ní reē ugē báy, ā éda na: Ngur ndi kə kumñ rāām̄ tɔ alé.

²Kum mbang ngeé n̄ noō té ní, mbang ndálē al̄ ō, nāā ndaa al̄ ō, táyō gē unjēñ al̄ ō, kił mañ gē tél ilēñ gogé gō mañ ké edə té ō.

³Loo n̄ noō té ní, bōl̄ rāā ngé ngōm̄ kújə gē adē ndewñ ō, de ké ngañg gē tél gɔkəñ góké kōó ō. Dəyá gē urēñ yáḡ tɔ alé, tām̄ kutədé i ngáy alé, ngé gē n̄ goōñ loo kɔrɔ kújé té ní, mandēñ tɔ alé.

⁴Loo n̄ noō té ta róbé n̄ deē ra tū té anī, a ḡḡ loo kə róbə kɔsɔó ní, i ké kutə kōó ō, deē ur goy tɔ al̄ ō. YeĪ ənī pā tɔ al̄ ō, pā gē malang dəbañ ō.

⁵Loo n̄ noō té ní, róbé ké əta tan kə dɔó rāā adē deē bōl̄ ō, deē bōl̄ njērā ō. Dɔ deē ndaa bum tītē kāgē ké hūtə beé ō, rō deē ɔŷn tītē gaw ké ĩ́ ba tél əsō nang té beē ō. Ndi kə kumuú yā deē aŷ kōó tītē kañ kāgē ké ĩ́ dɔó əsō beé ō. ḂáḂá, ndō kógēm̄ té anī, de gē kógēm̄ kógēm̄ a aŷñ kum ké bádá. Loo ké bádá i kújə yā de ké ta tōĪ ta tá. Dəyá ké ngé nōō yo gē i kum róbə kɔsɔó kōó bá.

⁶Loo n̄ noō té ní, kəlā gindē arjāḡ gāng ō, bay lór tōō ō, joo mañ tōō ō, kāgē ta bəlo mañ ké kəlā əsan ngáy əsō gír bəlo maná kōó ō.

⁷Loo ní noō té ní dā rō deē tél náng gogé tām rāānēn i kə nángāá ō, koō deē tél kə rō Nóbā té gogé, tām i Nóbā n i nge kəla koō kem deē té ní ō.

⁸Kumən gətóo, nge kəjə ngé kán naā gē najē əda na: I yáá kə kumən gətóo, yáa malang ní kumən gətóo.

Najē kə ta tōl ta té

⁹Tá báý tō nge kəjə ngé kán naā gē najē ndóo de gē yáá ní ni geē ní. Ni-aa tógə kəgə najē gē ngáy ō, əndā maýdə ō, rāādə adə toñ kə gōo majə ō.

¹⁰Ni-əho rōn tógə ənge najē gē kə nel de gē. Ndangəñ kum najē gē ní laā, adə i najē kə gōté gē.

¹¹Najē kəř ngé kum kedə gē to i tītə kəgə kə ta katə gē ō. Gosə najē kə kəsə nja naā té gē toñ i tītə máýú gē kə udəñ majə ō. Yáá ní nge kul kə kógəñ beē adə karī ní n noó.

¹²Ngōnəñ, i-lōō kəñi najē kə rang də té. Makətübə gē ní deē asə rāā ní ta ngóýdə gətóo ō, ndóo yáá kə ngáy a taā tógə deē ō.

¹³Ta tōl ta najē malang n toó, i-ból ndíl Nóbā ba i-rāā gō míndə gē ní ni əndā də deē té kadə rāā ní. Yáá ní majə kadə de gē malang rāāñ ní n noó.

¹⁴Tədō Nóbā a aŵ kə yáa malang loo sarya té, yáá kə to loo mundə té gəgə, kə i kə majə aké i kə majal gē gē anī ni a aŵñ loo sarya té.

SNG

SNG 1

¹Pā ké majə tōy pā gə. Pā yā Salomō.

Dəyá niñ kə dəngameé. Najə kər ngé rāā tɔdɔ naā gə
(*Dəyá əda na*)

²Əhɔm̄ kə rōí tɛ̄ ī-birēm̄ dagə, əhɔm̄ kə rōí tɛ̄ ī-birēm̄ dagə! Tɔdɔ tóy n̄ ī-tóy rōm̄ ní majə tōy kasə *nduú ō,

³majə tōy yibə kə kotə majə ō. Ī-to tītə yibə kə taā kum adə *unjə njáy njáy. I tām najə n̄ noō tɛ̄ n neĭ ngán kə dəyá gə seí ngáy ní.

⁴Əhɔ ta jīm, ī-ndórēm̄ gōí tɛ̄ ō, ādə j-əȳ ngɔdə ō. Ī i mbaŋg yām, āw seím kújə yāí tɛ̄. Ī-rāā ādə jii kə gə jōó mbak ní rōjí neĭjí ngáy. Ādə jə-tōy tár yāí tōy loo kər ta kasə *nduú. Ngán kə dəyá gə n̄ neĭdɔ seí ní najə i yādá!

⁵Ngán kə dəyá kə Jerusalem gə, mā i de kə m̄-kərə kasə ō, m̄-majə deē ō. m̄-to tītə kújə tandā gə kə rāāndɔ kə biĭ dā kə ndul gusə gusə beē, m̄-to tītə kübə tapii gə kə gātən i ngáy beē.

⁶Ré m̄-ndul séy ō mbaŋg rāām̄ adə m̄-kərə kasə ō anī, ī-lōōī kəndā kumsí girí. Ngákóóm̄ kə dəngam gə rāān wōŋg seím: Niñ-əndāmēn ta ngōm̄ *kəgə nduú gə tɛ̄. M-əndā kumr̄m̄ gir kəgə nduú yām mā tɛ̄ alé.

⁷Ī n̄ nelēm̄ seí ní, ójəm̄ mu n̄ ā āw kə yáa kul̄ yāí gēé dɔ tɛ̄ ní. Ójəm̄ loo n̄ dan kadə ndaá anī a taān koō tū tɛ̄ ní, yā kadə m̄-to tītə dəyá kə nge ngɔdə gō dəngam gə tɛ̄ kadə yáa kul̄ yā madí gə tɛ̄ alé.

(*Ngé ngōm̄ yáa kul̄ gə ədañ na*)

⁸Ī n̄ ī-mandə ī-tōy dəyá gə malang ní, ré ī-geĭ al̄ anī ún gō tóo nja batə gə ba ũĭ ngán bəyā yāí gə kə gō kadə loo gə n̄ dəngam kə ngé ngōm̄ yáa kul̄ gə a ndiñ tū tɛ̄ ní.

(*Dəngam əda na*)

⁹Madé, njērā girí majə ngáy tītə njērā girí séndá kə majə ngáy kə un púsə yā *Paraḡ beé.

¹⁰Yáa ta mbī yāí gə rāān adə mberí əja majə tōy kə kété ō, məde kə kóí tɛ̄ rāā adə kóí əja majə tōy kə kété ō.

(*Ngé ngōm̄ yáa kul̄ gə ədañ na*)

¹¹J-a jə-rāā yáa ta mbī gə kə lór kə tɛ̄la gində arjāa danaá yā kadī.

(*Dəyá əda na*)

¹²Dan n̄ mbaŋg yām a əsa yáa ní, sēē mu nár yām otə mbḡ.

¹³Kə tām yām tɛ̄ báa kó tár yām rāā rōn i *mír kə kotə majə kə ndeīm ba to dɔ dán mbaam̄ gə tɛ̄ ndɔ́ beē.

¹⁴Rāā rōn i dɔ bəra hūtē hínē ké kem ndɔr *kāgē nduú gē ké En Gedi tá.

(Dəngam əda na)

¹⁵Ī-mandə ngáy, madə, ĩ-mandə ngáy! Kumií majə tītē dér dum beé.

(Dəyá əda na)

¹⁶Ī-majə ngáy ō, kó tár yām, ĩ-to rɔ ngáy! Loo n jə-to tū té jə-sān naā ní i dɔ mu ké mbōl!

¹⁷Sāā kāgē kújə yājí gē, i kāgē sédər gē, kāgē kutə gidə bɔr ké kem kújə yājí té gē, i kāgē sipəres gē.

SNG 2

¹Banī mā i hūtē ndéja narsisə ké ndágə mbō ké Saron tá. Mā i hūtē ndéja lís ké wól loo gē té.

(Dəngam əda na)

²Ááá, ĩ i hūtē ndéja lís ké ra dan kōn gē té, dan ngán ké dəyá ké rang gē té ní madám to i tītē n noō!

(Dəyá əda na)

³Kāgē jīm tītē n ra dan kāgē ké rang gē ké kem ku loo té ní, kó tár yām to i tītē n noō dan ngán ké dəngam ké rang gē té! m-ndi ndílən té tītē n kemm gey ní ō, kanən neĭ tam ō.

⁴Ni-aŵ seím kem kújə kasə *nduú tá. Banī yáá ké ɔjə kum gotə tógə yān ké dɔm tá dɔ i Tár.

⁵Ādēmī makəla kañ *kāgē nduú té ādē m-éngén tógə gogé rang! Ādēmī kañ kāgē póm té ādē róm ngangēn, tɔdɔ moy tár rāām.

⁶Ni-taā gir dɔm kə jīn ké geleé ō, kuú bōdēm kə jīn ké kɔŋ ō.

(Dəngam əda na)

⁷Ngán ké dəyá ké Jerusalem gē, m-rāāsí bó kə ngangá ngáy, kə rī kāl gēé aláa kə rī dul ké bembeé gēé ĩ-lōōi ndól Kó Tár yām, ĩ-lōōi tūrən dɔ bīi té báté kadē ré i nəkó n ndigə tá.

(Dəyá əda na)

⁸M-ōō ndū kó tár yām! I ni n a reē noó. Ni-ij bal dɔ mbaĭ bo gē tá ō, dɔ ngán mbaĭ gē tá ō.

⁹Kó tár yām to tītē kāl aláa ngōn dul beé. I ni n dəba gidə ndogə mbaĭ yājí té toō. Əla kumən kɔrɔ kújé té a goŋn loo, ɔɔ loo mbɔŋ párpar tá.

¹⁰Kó tár yām ənī pā ɔrēn najə seím əda na: Madə, ij dɔɔ, mandə yām, ĩ-reē!

¹¹Bar mān kɔɔ, mān edə tɔ alé, mān aŵ bēé kɔɔ.

¹²Deē ɔ́ ɔ́ h́tē yáɔ́ gē ḱ teēn dɔ́ nang t́ kɔ́, i dan ḱ yā kadē yáɔ́ malang a ɔ́nī pā. Adē dɔ́ nang yājí t́ báa deē oō ndū dér gutə loo nō t́.

¹³Kań kótē ḱ bogéro gē kərēn dɔ́ kágédé gē t́ o, *kágē nduú gē h́tēn adē sēédá otə mboɔ́ o. Madé, ɔ́ dɔ́, mandə yām, i-reē!

¹⁴Dér dum yām ḱ bɔ́ rɔ́n mboɔ́ mbaí gē t́, adē m-áɔ́ ta kumií, adē m-oō ndū. Tɔ́dɔ́ ndūí bār majə o, ta kumií nelēm o.

(Kóɔ́ dəyá ɔ́da na)

¹⁵Əhɔ́ taí gē ń noō adíjí t́, ngán taí ḱ ngé nujə loo kem ndɔ́r *kágē nduú gē t́ ń noō, tām kágē nduú yājí gē h́tēn kɔ́!

(Dəyá ɔ́da na)

¹⁶Kó tár yām i tām yām t́ o, mā i tām yān t́ o. Ni-aw kə yáɔ́ kuí yān gēé adē ra a ɔ́sań yáɔ́ dan h́tē ndəja gē t́.

¹⁷Dan ń loo sɔ́l lom loo t́bí á ndíl kágē gē ɔ́yń kɔ́ noō aní, kó tár yām, ā i-tél yā reē, ā ɔ́l títē káí aláa títē ngōn dul beé dɔ́ mbaí gē ḱ kégēn naā t́.

SNG 3

Ní rāā dəyá

(Dəyá ɔ́da na)

¹Nge ń kemń geyn ní m-sāan dɔ́ tərá yām t́ dan ndɔ́, m-sāan baní m-əngen alé.

²Adē m-ɔ́ dɔ́ m-ála loo kem bēé, m-ā m-aw róbə kɔ́sə gē t́ o, ndágə loo gē t́ o. Adē m-sāa nge ń kemń geyn ní. m-sāan baní m-əngen alé.

³Ngé ngōm loo gē ń njərā a gírēn gidə bē ní əngemēn, m-dəjedé na: Nge ń kemń geyn ní áani a?

⁴m-māndé séy beē aní m-ənge nge ń kemń geyn ní. M-əhɔ́n o, m-ā m-əyən dɔ́ al o, báté kadē ré m-aw seneé bēé kem kújé ń kóóm ndānēm tū t́ ní t́ pá tá.

⁵Ngán ḱ dəyá ḱ Jerusalem gē, m-rāásí bɔ́ kə ngangá ngáy, kə rí káí gēé aláa kə rí dul ḱ bembeé gēé: I-lōōí ndól Kó Tár yām, i-lōōí tūrən dɔ́ bī t́, báté kadē ré i nəkó n ndigə tá!

(Dəyá ɔ́da na)

⁶I náa n m-áɔ́n ɔ́ kem dəla loo t́ títē sa hor ḱ ra kə ngālāá bururu a reē noó? ɔ́ tuy o otə majə o títē nō *kágē mír o kajaja o, ndujə yáɔ́ ḱ kotə majə ḱ tayā tayā gē ḱ ɔ́nneé dɔ́ bē ḱ rang t́ o?

⁷I təpóy yā mbańg Salomɔ́. Gɔ́ rɔ́ gē ḱ dan gɔ́ rɔ́ gē ḱ *Israel t́ kutə mehə gírēn gidə əlań ta naā t́.

⁸Niń i kə kaskaraá malang o, ndóōndé loo rɔ́ adē gerēn rɔ́ o. Niń kógēm kógēm ní kaskar yádé i dɔ́ búrdé t́ yā rɔ́ń kə yáɔ́ ḱ to ból ḱ ndɔ́.

⁹Mbañg Salomɔ adē rāān təpóy yān kə kāgē sedər kə Liban.

¹⁰Adē rāān nga danən gē i kə gindē arjāḡḡ ὀ, loo ndēnā dūn kə tū té i kə lóró ὀ, loo ndi kə tū té i kə kūbē kə kərə ning ὀ. Ngán kə dəyḡ kə Jerusalem gē rāān kem i kə tára.

¹¹Ngán kə dəyḡ kə *Siyɔ gē, i-teē ḡḡi mbañg Salomɔ! Ni-əla *jākā mbañg dɔn té. I jākā n kóɔn adēn ndō n ni-taān dəyḡ té ní, ndō n rōn nelēneé té ní.

SNG 4

(Dəngam əda na)

¹Ī-mandə ngḡy, madó, ĩ-mandə ngḡy! Ta kumií majə tītə dér dum gir kūbē n ĩ-sel ta kumií té ní. Nənga dɔi to tītə kósə bəyḡ gē kə risən dɔ mbaĪ Galaad té lāv ngḡy kum kə nang té beē.

²Ngāngī gē ndaan tītə bütə kóɔ batə gē kə *əjan biidə ngɔr báy ὀ kə jūn ta mañ té a reēn kə bēé ὀ. Ngándə gē i jōó jōó malang. Kógə́m kə deē ɔr ngánən gē girən té kós gətóo.

³Ndār taí to tītə kəlā kūbē kə kərə beé. Tām taí majə ngḡy. Mbóri gē kərən tītə dōbə kañ kāgē gərenadə beé gir kūbē n ĩ-sel ta kumií té ní.

⁴Míndi to tītə kújə ngōm dɔ bē yā Dabid beé. Əndān kújə ní i yā kánən yḡḡ rōs gē. Náān der gē dūbú kemeé kadə bɔr té dɔs, i der gē yā gɔ rōs gē malang.

⁵Mbaaí kə jōó gē toñ tītə ngán bəyḡ gē jōó, toñ tītə ndəngə gē yā kóɔ kāl kə ra a əsañ yḡḡ dan hütə ndəja gē té.

⁶Dan n loo sɔl lɔm ta jī loo tíbé té ὀ, ndíl kāgē gē ḡyñ kós ὀ noó anī, m-ā m-āw dɔ mbaĪ kə rāān nō kāgē mír kə kotə majə tū té té, dɔ ngōñ mbaĪ kə rōñ kajaja kə kotə majə tū té té.

⁷Ī-mandə ngḡy, madó! Looí kə majal gətóo!

⁸Nge *nong yām, ĩ-reē j-āw! Əyḡ mbaĪ gē kə Liban ba ĩ-reē j-āw! Ī-risə kós dɔ mbaĪ gē kə Amana té ὀ Senir té ὀ Hermon té ὀ. Loo gē n noō n i loo to bɔl gē ὀ, mbaĪ gē n noō n i loo yā kagə gē ὀ ní, i-teē ḡy tū té kós!

⁹Ngōkóóm kə dəyḡ, nge *nong yām, nelēm seí ngḡy. Mbelií kə nja kógə́m beē n ĩ-mbel ḡḡm ní adēm rōnel ngḡy. Məde kə kóí té kə kal kógə́m beē rāā adə dɔm ndi kə gōó alé.

¹⁰Ngōkóóm kə dəyḡ, nge *nong yām, tóy rō deē yái majə ngḡy tóy rō deē yái majə tɔy kasə *nduú ὀ, yibə yái kə kotə gē ní sēédə majə tɔy sēē nō kāgē bomə gē malang ὀ.

¹¹Nge *nong yām, taí i mañ hütə kāgē kə lúndə. Gir ndɔi i yibə tejə ὀ mba ὀ. Kūbē yái gē otən tītə sēē kāgē gē kə Liban beé.

¹²Ngōkóóm ké dáyá, nge *nong yām, ĩ i ndōr ké kəga yáa do té ba kutē ta kə lakélé. ĩ i kəba mañ ké utēñ ta kə lakélé, ĩ i bəlo mañ ké kutē ta!

¹³Ngán kāgē yāi gē ké kəba gír madāá i loo rōnel ké kañ kāgē gərenadə gē i tū té, naā té kə kañ kāgē ké nel ngáy gē. Sēē yáa ké kotə majə gē əngeñ naā loo ní noō té: Adē i sēē hínē niñ kə sēē mu nár ō.

¹⁴Sēē mu nár niñ kə sēē sapəran ō sēē kāgē loriyēe niñ kə sēē kāgē kanel ō naā té kə sēē kāgē ké kotə majə gē malang. Sēē nō kāgē ké kotə majə gē əngeñ naā loo ní noō té ō. Adē i sēē *mír niñ kə sēē aloe, naā té kə yáa malang ké kotə majə gē.

(Dəyá əda na)

¹⁵Mā i ta kəba mañ ké kem ndōró, bəlo mañ ké ay ngáy mañ ké ĩi do mbaĪ Liban té a nūgē kum kə nang té.

¹⁶Nél ké dām mbór bē ké koó té ō geleé té ō, ĩ-ndólī do bīi té ba ĩ-reēi, əlaī do ndōr yām té, kadē sēē yáa ké kotə majə ké kemeé gē otəñ! Adē kó tár yām reē kem ndōr yān té əsa kañ kāgē ké nel ngáy gē ké kemeé!

SNG 5

(Dəngam əda na)

¹Ngōkóóm ké dáyá, nge *nong yām, m-reē kem ndōr yām té. M-ōr nō kāgē *mír yām naā té kə nō kāgē bomə yām. M-əsa mbañ tejə yām ō, m-óo yibə tejə yām ō. M-āy kasə *nduú yām ō, m-āy mba yām ō!

(Madən gē ədañ na)

Madəm gē, əsaī yáa ō, ayī ō, ādī tár rāasí ké kasə té!

Dəyá teē ta róbə adən banī i gō gogé kōó

(Dəyá əda na)

²Mā m-bīi banī kemm bīi alé. M-ōō kōó kó tár yām ké a gógē ta róbə!

(Dəngam əda na)

Ngōkóóm ké dáyá, madé, dér dum yām, nge majə kotə kə taá yām, ĩ-teē ta róbə adəm té. Tədō dóm i tal malang ō, mañ ké tésō ndōó gē nōlən nənga dóm ō.

(Dəyá əda na)

³M-ōr kúbə ké róm té kōó ní kə m-tél kə m-əla gogé báý a, ké i baý? m-tégo njañ kōó ní kə m-rāā kadē tél ndul gogé báý a, ké i baý?

⁴Kó tár yām əla jīn kōrō kújé té, anī kemm əgañ biting.

⁵M-ĭi doó yā teē ta róbə kadən. Yibə mír ké jīm té ō, ké ta ngán jīm gē té ō, ndēē tū gində kutē ta róbə kújé té.

⁶m-teē ta róbə m-ādē kó tár yām. Banī kó tár yām tūr rōn aŵ kōó. m-teē m-ngōdē gōn, m-sān banī m-əngen alé. m-bārən banī ndigəm alé.

⁷Ngé ngōm loo gē ní njērāñ a gīrēñ gidə bē ní əngeməñ. Niñ əndaməñ ō, adəməñ do ō. Niñ rōñ kúbə ní m-sel dóm té ní kōó.

⁸Ngán ké dɔyá ké Jerusalem gē, m-rāāsí bó kə ngangá ngáy. Ré éngeī kó tár yām anī ā édanī na i rí? Édanī na moy tár rāām!

(Ngán ké dɔyá gē ədañ na)

⁹Dɔyá ké mandə tɔy dɔyá gē malang, nge n̄ ī ī-rāā tɔdɔn ngáy ní yáá n̄ ni tɔȳn madən ké rang gē á ī-rāánjí bó kə ngangá ngáy beē ní i rí?

(Dɔyá əda na)

¹⁰Kó tár yām ndélē ō, kərē kasə ō. Ni to tayā dan madən ké dūbú kutə gē té.

¹¹Dɔn i lór ké *unjə njáy njáy. Nənga dɔn kuú tītə hútə kágə túmbur beé ō, ndul njútə njútə tītə júm beé ō.

¹²Kumií majə tītə dér dum gē ké ndiñ ta mañ ké a nūgə té beé. Ndi a tégəñ rōdə kum mba té, ndiñ ta gār mañ té.

¹³Mberən gē toñ tītə ndɔr hútə yáá ké sēē yáá ké kotə majə gē teēñ tū té. Ndār tan gē i hútə ndéja lis ké yibə *mír a ndeē tū té.

¹⁴Jīn gē i nēngá lór ké télañ mbaī *topajə gē ngáy tū té. Kemən i ngāng dā ké kusə gidə ō, ké kutə gidə kə mbaī *sapir ō.

¹⁵Njan gē i mbaī márbər ké ra ngāī bururu ba ndiñ dɔ bīr njadé gē ké rāān ké lór kə *unjə njáy njáy. Āñ bāa to tītə mbaī Liban beé. Ni to tayā tītə kágə sédər gē beé.

¹⁶Kem tan sɔl lum ō, m-gey rōn malang ō. Ngán ké dɔyá ké Jerusalem gē, kó tár yām n noó, madém n noó!

SNG 6

(Ngán ké dɔyá gē ədañ na)

¹Dɔyá ké mandə tɔy dɔyá gē malang, kó tár yāī aŵ i rá? Kó tár yāī aŵ kumən i kə dām ké rá té? Jə-ndigə sāā njan seí.

²Kó tár yām aŵ i kem ndɔr yān té, kem ndɔr hútə yáá ké otə majə té, kadə yáá kuī yān gē əsañ yáá kemeé ō, kadə aŵ ɔr hútə ndéja lis gē ké kemeé ō.

³Mā i tām yā kó tár yām té ō, kó tár yām i tām yām mā té ō. Ni-aŵ kə yáá kuī yān gēé adə ra a əsañ yáá dan hútə ndéja lis gē té.

Dəngam ɔjə majə dɔyá

(Dəngam əda na)

⁴Madé, ī-majə tītə bē n̄ rīn na i Tirsa ní ō, tītə bē ké Jerusalem ō, ī-to bōl tītə yáá ké bo gē ké dɔ rā té ō.

⁵Ún kumií kōɔ ta yām té séy, tɔdɔ kəɔ loo yāī rāā adə kemm̄ əgām biting biting. Nənga dɔí to tītə kósə bēyā gē ké risən dɔ mbaī Galaad té kə ngōdɔɔ kum kə nang té.

⁶Ngāngī gē ndaan tītē būtē kōō batē gē ké iin ta mañ té a reēn beé. Ngáńdē gē i jōó jōó malang, kógēm kē deē ɔ̄r ngánən gē gírən té kōó gətóo.

⁷Mbóri gē kərēn tītē núsə kañ kágē gərenadə gír kúbē n̄ ī-sel̄ ta kumií té ní.

⁸Nəyá mbañg gē i kutə mehé ɔ̄, kábān gē i kutə sósó ɔ̄, ngán kē dəyá gē i ngáy kē duñ téda kutədə ɔ̄.

⁹Banī dér dum yām, nge majə kətə kə taá yām, i kal kógēm beē ngóy. Nəkó i kógēm beē tām yā kōon té. Unjə njáy njáy ɔ̄, ndələ ɔ̄, kōon geyn ngáy ɔ̄. Ngán kē dəyá gē ɔ̄nən, anī ədanən na ni na i nge rōnel̄ ɔ̄, nəyá mbañg gē ɔ̄, kábān gē ɔ̄, tōynən ədañ na:

¹⁰Dəyá kē teē tītē loo kē tīi beé n̄ toō i náā? Majə tītē nāā ɔ̄, ndələ tītē mbang ɔ̄, to bōl tītē yáá kē bo gē kē do rā té ɔ̄.

¹¹M-āw kem ndɔ̄r kágē nəwayēe gē té kəɔ̄ ngán kágē gē kē əbañ wól loo té, kəɔ̄ *kágē nduú té kē ta jīn gē sitən wa ɔ̄, kəɔ̄ kágē gərenadə gē té kē hūtən wa ɔ̄.

(Dəngam əda na)

¹²m-gēr gō róm tɔ̄ alé, mā n̄ i de kē gír kaa yā de kē bo gē té ní ni-əla rōsɔ̄l̄ dóm té.

SNG 7

(Dəyá gē ɔ̄, ngán kē dəyá gē ɔ̄, ədañ na)

¹Dəyá Sulamitə, ī-tél ī-reē, ī-tél ī-reē! Ī-tél ī-reē, ī-tél ī-reē ādē j-ɔ̄ majií! Dəyá Sulamitə n̄ udə dan ndām kē de gē rañ tū té dām jōó ní, loo kadē ɔ̄ni i bay?

(Dəngam əda na)

²Ngōñ kē dəyá yā de kē bo, njaí gē majən ngáy kem sākərāá! Gírí to tītē mədə kē kodē rāā kə jīnē beé.

³Gír kemií i bay kē to tītē gájə nāā kē kasə *nduú kē yáá kē kotə majə i kum té lōō kem al̄ beé! Kemií to tītē kōō gémē kē kán do naā té ɔ̄, kē hūtə ndéjā lis gē gírən gidə ɔ̄.

⁴Mbaaí gē toñ tītē ngán kāl̄ gē, toñ tītē ngán ndəngā gē yā kōō jal̄ beé.

⁵Míndí to tītē kújə ngōm do bē kē rāā kə ngāng kedēé. Kumíi gē i dang mañ gē kē i ngər kə bē kē Hesəbon, kadə ta róbé n̄ a bārən na i De gē i ngáy kemeé té ní. Kóní to tītē kújə kē ngāl bururu kē mbaí Liban té kē ra a ngōm loo kumən sɔ̄ bē kē Damas beé.

⁶Dóí ndi ta míndí té tītē mbaí Karmel, nənga kē tū té kərē ning. Nənga dóí kē kuú əhə mbañg kógēm doñ.

⁷Kó tár yām, ngōñ kē dəyá kē nelēm seí ngáy, ī-mandə ngáy ɔ̄, ī-to rɔ̄ ngáy ɔ̄!

⁸Kágē rōí to tītē kágē túmbur ɔ̄, mbaaí gē i do bəra kanən gē kē tū té ɔ̄.

⁹Adē m-éda na: M-ā m-āī dɔ kīgē túmbur té, m-ā m-ého ta jīn gē n kanēn gē i tū té ní: Ādē mbaaī gē toñ tītē dɔ bəra kañ *kīgē nduú gē ō, koō ké taí té otē majə tītē kañ kīgē póm gē ō,

¹⁰nga ngaāi to tītē kasə *nduú ké majə ō!

(Dəyá əda na)

Āāā, kasə *nduú ké majə ké ngōm tām yā kó tár yām té ō, ké a dəyā tají té dan n j-a jə-bī ní ō.

¹¹Mā i tām yā kó tár yām té ō, bōm rāan ō.

Rōneī yā de ké tárnəñ

(Dəyá əda na)

¹²Kó tár yām, ī-reē, j-aw njərāá bembeé, j-aw jə-bī ngōn bēé.

¹³J-a j-aw kem ndɔr *kīgē nduú gē té kə gir looí batə. J-aw j-aa ké kīgē nduú sitə ō, ké ta júumbún teē tan ō, ké kīgē gərenadə gē hūtēn ō wa. M-ā m-ójī tár yām loo n noō té.

¹⁴Sēē kañ mandəragor gē otə mboɔ. Kañ yáá ké neī ké tayā tayā gē malang toñ ta róbé kújə yājí gē tá. Kañ yáá ké teē kijə gē ō, ké jóo gē ō ní, kó tár yām, m-ngōmđé i tām yāí té.

SNG 8

¹m-sāā kadə ī i ngōkóóm ké dəngam, ké íl mbaa kóóm! Kadə ré m-əngeī ndágá anī m-éhoī kə rōm té kanjə kadə deē kídēm.

²M-ā m-ndóri yā kaw seí kújú bē kóóm. Ā ójəm yáa. M-ā m-ādī kasə *nduú ké rāā ítər tū té kadə āy ō, m-ā m-ādī mañ kañ gərenadə yām gē kadə āy ō.

³Ni-taā gir dóm kə jīn ké geleé ō, kuú bōdēm kə jīn ké koó ō.

⁴Ngán ké dəyá ké Jerusalem gē, m-rāāsí bó kə ngangá ngáy, ī-lōōī ndóí Kó Tár yām, ī-lōōī tūrén dɔ bīí té, báté kadə ré i nəkó n ndigə tá.

(Ngán ké dəyá gē ədañ na)

⁵Dəyá n ij dəla loo té ba ndənā rōn rō kó tár yān té a reē noó i náā?

Tógé tár

(Dəyá əda na)

m-ndóli gir kīgē jīm tītē té, loo n kóóí ndānī tū té ní té, loo n dəyá n ojií ní ndānī tū té ní té.

⁶Əndām dan wuríí té ō, dɔ jīí té ō tītē *tambōo beé. Tɔdɔ tár i yáá ké a əsə kə deé kə ngangá ngáy tītē yo ō, nii i yáá ké a rāā hál ké ngañg ngáy kə deé tītē loo ké bádá beē ō. Nii i ta ndo hor ké təngā ō, a ndang deē tītē mañ beé ō.

⁷Mañ ké bo ngáy gē asəñ tōl hor tár al ō, bā gē asəñ tībə dɔn al ō. Ká ré deē əyñ yáa kənge yān ké kem kújú malang adə gir tárá gēgē anī, a kídənəñ.

(Ngákóo dəyá ké dəngam gē ədañ na)

⁸Ngōkóǒjí ké dǎyá ké dūú i noó, mbaan gətóo. Ndō n a ɔrēn najē yān té ní j-a jə-rāā i baý seneé?

⁹Ré ni i ndogē mbaī ké bo anī, j-a jə-rāā loo ké yā ra gidə té rōɔn gē dɔ té kə gindē arjāǎǎ. Ré ni i ta róbə ké ra kə wōyōō anī, j-a j-utē ta kōɔ kə kāgē sédər ké laaá.

(Dǎyá əda na)

¹⁰Mā i ndogē mbaī ké bo ō, mbaam gē i kújé ké ngāl bururu ké dɔ té gē ō rōkum a? Loo n noō té m-to tītē dǎyá ké ənge kem sɔl beé ta kumən té.

(Dəngam əda na)

¹¹Salomɔ aŵ kə ndɔr *kāgē nduú kógēm Baal Hamon. Ni un ndɔr ní adē ngé kəndā kumdə girí gē. A adədə sélē arjāǎ dūbú kə dɔdə gēé kógēm kógēm gir kanən té.

¹²I mēkó n m-ā m-ngōm ndɔr kāgē nduú yām ní. Ngé ké dūbú gē i yāl ī Salomɔ, banī ké bú jōó gē i yā ngé kəndā kumdə gir kanən gē té.

¹³Dǎyá ké ndi dan ndɔr gē té, madém gē rañ a nēlēn mbīdə yā koōn ndūí. Ī-rāā ndūí ādē m-ōō.

(Dǎyá əda na)

¹⁴Kó tár yām, āy āŵ! Ba ī-to tītē kāl aláa tītē ngōn dul dɔ mbaī gē ké rāān ítər tū té té.

ISA

ISA 1

Gāngēñ sarya do Juda té ō, Jerusalem té ō

(1-5)

¹Yáá ké do bē koṛ yā *Juda té ō, do bē ké Jerusalem té ō n Ijai ké ngōñ Amots āā ní n toó. Ni-āā yáā gē ní i dan n Ojias ō, Yotam ō, Akaj ō, gō té anī i Ejekias ō i mbañg gē ké Juda ní.

Gír de ké geř najē al gē

²Do rā, ōō! Ba ī do nang, ī-nēl mbīl! I Kóṣbē n a ɔr najē ní: M-ūl ngán gē adē tɔgēñ, m-ētō ngán gē, banī niñ əsōñ wōñg tañ té kōs.

³Mañg geř kōñ ō, kərō geř loo n kōñ a adēn yáā kəsa tū té ní ō. Banī *Israel geř yáá kógēm alé, gír deē yām gē gerēñ najē alé.

Loo gír deē yām gē ké yáá kógēm rāā al gətóo

⁴I yáá ké to kum kaý al ké baý beē! Siī nápar de gē ké najē i dɔdɔ té gē, gír de gē ké najē tōl deē i ngáy dɔdɔ té gē! Siī i gír de ké ngé ngāñg róbə gē, ngán ké nujə kōs gē! Siī əyaī Kóṣbē kōs, usəsi do Nébā ké *tál yā Israel té alé. Siī ī-tūrī gidəsi tan té kōs.

⁵I loosí ké rá n i yā kənda ní? Dɔsí i do malang. Kújə mósəsi kə taá i ké moy rāān.

⁶Ī njasi té báté dɔsí té ní, loosí kógēm ké yáā rāā al gətóo. Rōsí malang i do ō, gotə ndéy ō, do ké ta ra kə wōyōó ō. Deē tégó ta al ō, deē ndem ta al ō, deē rāā yibə ta té al ō.

⁷Bē yási to i tītə dəla loo ké rōnel gətóo tū té beē, hor nujəñ kōs. Kōō yási gē n ī-sāā ní, tērā gē əsañ ta kumsí té. Ndɔr yási gē i ké nujəñ kōs ō, yáá ké tū té ké to kə gōo gətóo ō, tītə loo n ngé taā loo gē nujəñəñ beē ní.

⁸I bē ké *Siyə ngóy n teē ní. Ni to tītə dabə ké ra kem ndɔr *kəgē nduú gē té beē, tītə kújə ngəm ké ra kem ndɔr kosó gē té beē, tītə bē ké áskar yā madə baā gē gīrēñ gidə beé.

⁹Ré Kóṣbē ké bo ké tógəñ i ngáy, əya de kərēy gē danjí té adē ndiñ kə kumdé bēe loojí al anī, j-a jə-toī i tītə bē ké Sodom beé ō, j-a jə-teē naā i kə bē ké Gomor ō.

Rāā kəla kadē Nébā ké neī Nébā al ngáy

¹⁰Siī ngār gē ké Sodom, ōōī najē yā Kóṣbē. Siī gír de ké Gomor gē, ī-nēlī mbīsí ōōiñ yáá ndóo yā Nébā yājí.

¹¹Kóṣbē əda na: Yáā tuñ yási ké ngáy gē ní, m-ā m-rāāñ i rí? Siī ī-róōī batə gē kə taá adēmī ō, ī-ndējēmī yibə ngán mañg gē ō. Ba yáā gē n noō malang ní, asəm kōs. Mósə mañg ké bəra gē ō, mósə ngán batə gē ō, mósə bal bəyā gē ō ní, m-ndigə tɔ alé.

- 12Dan n̄ ī-reē ī-raī ta kumr̄m tē anī, s̄iī ī-taaī ndágə loo gē ké gīr gidə kújə yām. Ní m̄-dəjesí kadē ī-rāāī yáá n̄ noō a?
- 13Ī-dəbaī ta reē kə *yáá ndējē gē ké kanjē kumən gēé kadəṁ! Sa, i yáá ké neləṁ al ngáy. S̄iī ī-rāāī nāā ké teē kijə ō, nāā ndō *sabat ō, əndāī kán naā ké bo gē ō, kum mbang nəkó n̄ noō tē báa s̄iī ī-rāāī yáá ké majal gē ō. M-ásé tégā tam̄ dɔ tē tɔ alé.
- 14Pétə nāā ké teē kijə yāsí gē ō, pété yáá kújé yāsí gē ō n̄ ī-rāāī ní, neləṁ al ngáy. Niñ c̄yməñ ngáy ō, kər rāām̄ ta tégā tam̄ gírdá tē kɔ́ ō.
- 15Loo n̄ ī-səraī jīsí yā ndōyñ anī, m-ún kumr̄m ta tē kɔ́. Ká ré ndōy yāsí gē i ngáy gəgē anī, mā m-ōō alé, tām̄ jīsí i mósə malang.
- 16Ī-təgoī rōsí, ī-rāāī rōsí ādī *unjē njáy njáy. Yáá rāāsí ké majal gē ní, āwīin̄ say kɔ́ ta kumr̄m tē. Ādī asəsí rāā yáá ké majal.
- 17Ī-ndóōī rāā yáá ké majə. Ī-sāāī ta róbə ból gidə yáá ké s̄umūú. Deē n̄ a rējē madən gē kə yáá rāā ké gōté al ní, ī-tél ī-reēī seneé dɔ róbé ké majə tē. Ī-rōōī dɔ yáá ké s̄umūú yā ngán hal gē tē, únīī najə yā dəyá ké ngaa koy gē kə jīsí tē.
- 18Kɔ́bē əda na: Ī-reēī ādē jə-tótī naā dɔ najə tē. Ká ré majal yāsí gē kərənəñ i tītə mósə gəgē anī, a téləñ yā ndaa tītə nəjə beé ō, ré kərən̄ i tītə hor anī, a téləñ yā ndaa tītə búy k̄ubə beé.
- 19Ré síī ī-ndigīī kadē dɔsí oō loo anī, ā ásiī kəsa yáá ké majə gē ké kem bēé.
- 20Ba ré s̄iī ī-mbātīī anī, ré ī-nayīī kə loo kəsō wōng tē tam̄ tē anī, ā óyīī yo kaskar. Najə n̄ Kɔ́bē əda ní n noó.

Təgoñ bē ké Jerusalem adē unjē njáy njáy

- 21Bē ké ra dɔ ndūn tē n̄ toō rāā i baý n télñ dəyá ké nge rāā ájəba ní? Kété ní, de gē bōlən̄ gidə yáá ké s̄umūú kem bē ké Jerusalem tē ō, i de ké gōté gē n ndiñ kem bēé ní ō. Ba ngɔlaā n̄ toō i ngé tōl̄ de gē n taāñ loo kem bēé ní.
- 22Jerusalem, gində arjāá yāí tél i yedə ō, kasə *nduú yāí ké majə ní urəñ mañ tū tē ō.
- 23Ngār yāí gē i de ké ngé kəsō wōng gē ō, niñ boon̄ rōdē tū yā ngé bogə gē tē ō. Nelđé kə yáá gē ké adəndé karī ngáy ō, niñ ndiñ dɔ rōdē tē yā rāā yáá malang ké tām̄ yā kəngeñ yáá ké kadē karī gē ní ō. Niñ rōōñ dɔ yáá ké s̄umūú yā ngán hal gē tē al ō, mbātēñ kun najə yā dəyá ké ngaa koy gē kə jīdē tē ō.
- 24I tām̄ najə n̄ toō tē n̄ Kɔ́bē ké bo ké tógən i ngáy ō, ni n̄ i ngol ō, Nəbā yā *Israel ké tógən to ō, əda najə n̄ toó ní: Yáá ké to kum kaý al ké baý beē! M-ā m̄-dal baá rōm̄ dɔ ngé rōō seṁ gē tē, yáá ké majal n̄ madə baám̄ gē rāāñ seṁ ní, m-ā m-əgādə kərān!
- 25Jerusalem, m-ā m-tūr rōm̄ yā rōō seí. M-ā m-rāāī kadē ā unjē njáy njáy tītə ké i kə katāá beē, m-ā m-rāā yedīī kadē a yeē kɔ́, m-ā m-óy yáá ké yer yāí gē kɔ́ malang.

²⁶Ngé sarya yāi gē a toñ tītē ngé ká kété jóo gē ō, ngé kadē kojē yāi gē a toñ tītē ngé ká kem bāl gē ká mǎnēñ kǒó té ō, i kə ta külǎm máá. Gō té anī, a bārīñ na i bē yā yáá rāā ká gōté, na i bē ká nge ra do ndūn té.

²⁷*Siyō a ajə i kə ta kül bōl gidə yáá ká sǔmūú. De ká kemeé gē n a télēñ yā reē rō Nóbā té ní, a ajəñdó i kə ta kül yáá rāā ká gōté.

²⁸Banī yā ngé kəsō wōñg gē ō, ngé rāā majal gē ō ní, yādó i nujə sák sák ká a teē dǒdó té i gidə kógēm. Ngé gē n əyañ Kǒóbē kǒó ní, gír yādó a gāñg.

²⁹Loo n noō té rǒsí a sǒsí najē yā kǎgē ká yā bōl gidə gē n kété nelsí ngáy ní té. Ndǒr gē n ī-gērāidó yā rāā kəla kemeé kadē nóbā ká rǒkum al gē ní a əlañ rǒsǒl dǒsí té.

³⁰Ā ī-toī tītē kǎgē gē ká mbīdó ur kǒó beē, aláa ā ī-toī tītē ndǒr ká ənge mañ al beē.

³¹De ká tógən to a tél yā kəto tītē mu beé ō, yáá rāān gē a toñ tītē hor ká kǎrá beé ō. Hor a ǒǒdó jóo mbak ō, de ká yā tǒl hor ní a gətóo ō.

ISA 2

¹Najē ká do bē koq yā *Juda té ō, bē ká Jerusalem té ō, n Ijai ká ngōñ Amots ənge tū yáá ká ni-əə té ní n toó.

Nápar de gē malang a awñ Jerusalem

(Áaj Mis 4.1-3)

²Ndō kógēm té, kem bāl gē n a reēñ té noō ní, mbał bo n *kújə yā Kǒóbē i do té ní, a ngāl yā mǎñ do gotə mbał ká rang gē. Ni a tǒy do ngán mbał gē kə dǒó. Loo n noō té nápar de gē malang a reēñ kə rǒn té.

³Gír de gē ngáy a əsōñ róbó. Niñ a ədañ na: Ī-reē j-awī do mbał yā Kǒóbē té, j-awī kújə yā Nóbā yā Jakob té. Ni a ndóójí yáá n ni a sǎā rǒjí té ní ō, róbé n ni ǒjǒjí ní, j-a j-unii ō. Tǎm yáá ndóo yā Kǒóbē ij i *Siyō n reē ní. Ááá, najē yān teē i Jerusalem n reē ugē rǒjí té ní.

⁴Ni a gāñg sarya yān ká do dán nápar de gē té ō, a ra do dán gír de ká ngáy gē té yā gāñgəñ sarya ō. Niñ a ǒyñ kaskar yādó gē yā rāā kəsə mañg té ō, a ǒyñ nənga yādó gē yā rāā ngorong té ō. Bē kógēm a ij yā kəñī bē ká rang rǒó tǒ al ō, de ká dəngam gē a ndóōñ naā loo rǒó tǒ al ō.

⁵Kojə gē yā Jakob, ǒrī dǒó! Jə-njəraī kum loo ká unjə kow yā Kǒóbē té!

Ndō yā Kǒóbē i ndō sarya

⁶Kǒóbē, ĩ əyá gír deē yāi gē n i kojə yā Jakob ní kǒó. I tǎm yā yáá n toō té: Kǒdē sǎā gē ká ijñ gír bē té tañ loo kem bē yān té. Kutə ngé kəə yáá ká do rā té gē i ngáy tītē yā ngé ká bē Pilistin gēé. Gír deē yāi gē rāān gātə kə tǎrā gēé.

⁷Gindē arjəə ō, lór ō, yáá kənge gē ká deē asə tǎda kutədó al gē ō, tañ loo kem bē yān té ō, sǎnda gē, kə púsə rǒó gē, tañ loo kem bē yān té ō.

- ⁸Nábā ké rōkum al̄ gē taān loo kem bē yān t́. De gē malang a ɔsəñ i kejədə nang t́ no yáá ké t́sə rāa yáá kógēm t́, no yáá ké jī deē rāa t́.
- ⁹I tām najē n̄ toō t́ n a rāān deē ndul gē malang kadē a rugəñ nang t́ ō, a téləñ sedé kē nang t́ ō ní. Kóṣbē, ī-lōō tél kundé dɔ́ gogé!
- ¹⁰Ī-bṵṵī rōsī kē mbṵṵ mbal̄ gē t́. Údiī gir̄ nángāá yā kaṵñ Kóṣbē ké nge rāa kadē de gē bōlāñ ngáy ō, ké tógə yān to bōl̄ ngáy ō!
- ¹¹Ngé kaṵ madēd́ gē ba kídéd́ ní, i gár kadē niñ əgañ kumdé nang t́ ō, i gár kadē ngé kɔjə rōd́ gē rugəñ nang t́ ō. Ndō ngeé n̄ noō t́ ní, Kóṣbē kal kógēm beē ngóy n i de ké bo ní.
- ¹²Kóṣbē ké bo ké tógəñ i ngáy, ngōm̄ ndō kógēm̄ yā rōɔñ kə yáa malang n̄ a ənda kadən ō, a ɔjə rōn̄ ní ō, yā rōɔñ kə yáa malang n̄ aṵ rōn̄ i yáá ké bo t́ ní ō, yā téləñ seneé kē nang t́ ō.
- ¹³Kāgē sédər ké Liban gē n̄ i kāgē ké ngāl̄ ngáy gē ní, ni a rōṵ sedé malang. Ni a rōṵ kāgē sən̄ gē malang ké Basan.
- ¹⁴Ni a rōṵ mbal̄ bo gē ké ngāl̄ ngáy gē ō, ngán mbal̄ ké kji kē dɔ́ gē malang ō.
- ¹⁵Ni a rōṵ kújə ngōm̄ dɔ́ bē ké bo gē malang ō, ndogē mbal̄ ké yā rōɔñ dɔ́ bē t́ gē malang ō.
- ¹⁶Ni a rōṵ too bo gē malang ō, ngé kɔy yáa gātə ké majə ngáy kaṵñ gē malang ō.
- ¹⁷I gár kadē ngé kɔjə rōd́ gē malang rugəñ nang t́ ō, ngé kənda kadéd́ gē téləñ kə rōd́ kē nang t́ ō. Ndō ngeé n̄ noō t́ ní, i Kóṣbē kal kógēm̄ beē ngóy n i de ké bo ní.
- ¹⁸Nábā ké rōkum al̄ gē malang a gətóon̄ kṵṵ.
- ¹⁹Ī-bṵṵī rōsī gir̄ mbal̄ gē t́ ō, ī-túdiī kē kem bəlo gē ké dɔ́ nang t́ t́ ō, yā kaṵñ Kóṣbē ké nge rāa deē kadē ndew ndew bōl̄, yā kaṵñ bo yān ké unjə kow ō ndələ ngáy ō, dan n̄ ni-ji dɔ́ ba yéy dɔ́ nang ní.
- ²⁰Ndō ngeé n̄ noō t́ ní, yáa gē n̄ de gē rāānd́ yā kɔsə kejədə nang t́ nodé t́, adē i nábā yád́ ké rōkum al̄ gē ké rāa kə gində arjāa ō, lór ō ní, kṵṵ gē a t́nīnd́ yā kadē yégə gē ō, birbir gē ō.
- ²¹Niñ a aṵñ yā bṵṵ rōd́ gir̄ mbal̄ gē t́ ō, yā túdē kē kem bəlo gē ké dɔ́ nang t́ t́ ō, yā kaṵñ Kóṣbē ké nge rāa deē kadē ndew ndew bōl̄ ō, yā kaṵñ bo yān ké unjə kow ō ndələ ngáy ō, dan n̄ ni a ji dɔ́ yā yéy dɔ́ nang ní.
- ²²I beé ní, əyāi deē ndul gē! Ndidé kə kumdá i koō ngóy. Ní, niñ i rí kógēm̄?

ISA 3

Yáá ké aṵ gō naā al̄ gē toñ dɔ́ nang ké Juda t́

¹Yáá kəsa ké kəndā dɔ jī ō, mañ ō, ké kem bē ké Jerusalem té ō, ké kem bē kɔɔ ké *Juda té ō ní, Kóɔbē ké bo ké tɔgən i ngáy, ni n i ngol ní, a ɔy malang kɔɔ. Yáa malang n niñ əndāñ tɔgədɔ dɔ té ní, ni a taā jīdɔ té kɔɔ:

²Áskar ké geṛ rɔɔ ngáy gə ō, ngé rɔɔ ké karī gə ō, ngé sarya gə ō, *ngé koō ta gə ō, kɔdē sāā gə ō, *kum kɔɔ gə ō,

³ngol áskar gə ō, de ké bo ké kem bēé gə ō, ngé kadē kɔjē gə ō, ngé rāā mbōlí gə ō, ngé kəga gə ō.

⁴Kóɔbē əda na: Ngār gə n m-ā m-təndādɔ dɔdɔ té ní, i ngán ké dūú gə, kadē yəngāndɔ.

⁵De gə a rāāñ yáa i kə dónɔ kə naá, niñ kógə́m kógə́m ní, a rāāñ yáa i kə dónɔ kə madədɔ gēé, ngásāā gə a rāāñ de ké tɔgə gə yáa ké majal ō, de ké ngāā al gə, a rāāñ de ké ngāā gə yáa ké majal ō.

⁶Deē a əhɔ ngōkɔŋn ké gír kojə yā bɔbən té, ba a ədan na: Ī, kūbē yāi i ké majə báy ní, ĩ-ndi ngār dɔjɪ té, ba ún yáa ké a gə naā al ké bo n toō kə jīi té!

⁷Ndɔ ngeé n noō té ní, madən a tél yā kədan na: M-ásə rāā yáa kógə́m tām yāsɪ té alé. Yáa kəsa gətóo bēé loom ō, kūbē gətóo bēé loom ō. Ásiī kəndām ngāraá alé.

⁸Bē ké Jerusalem əsɔ, bē kɔɔ ké *Juda teē əsɔ kərim. Niñ əsɔñ wōñg ta tɔgə yā Kóɔbē té. Rɔɔñ Kóɔbē kə najə kɔrdɔ ō, kə yáa rāādɔ ō.

⁹Niñ a sāāñ i geṛ ta kum deē tá yā rāāñ majə seneé al. Yáa n noō n niñ rāāñ ní, reē kə nājāá dɔdɔ té. Niñ mundən majal yādɔ alé, tītə n de ké Sodom gə rāanən ní ō, ədan najə majal yādɔ ta kum de gə té malang ō. Yáa n to gə jī al ní, niñ əndāñ i dɔ yáa ké to kum kay al danaá tām yādɔ niñ kɔ gə té!

¹⁰Ngé gə n oōñ ta Nébā ní, ásiī kəda na niñ i ngé rōneĪ gə. Yáa n niñ rāāñ ní, a əngeñ yáa ké majə tām yādɔ té gírɪ.

¹¹Banī i yáa ké to kum kay al ké bay beē tām yā ngé kem ndul gə té! Yáa malang a majal tām yādɔ té. I yáa n niñ rāāñ ní n a rāāñ sedɔ ní.

¹²Kóɔbē əda na: Gír deē yām gə, ngé rējəsɪ gə i ngán ké dūú gə ō, i dəyá gə n i ngé kɔɔ bē dɔsɪ té gə ō ní. Gír deē yām gə, ngé kɔr nosɪ gə gólənsɪ, niñ tɔɔ awñ sesɪ i kum kə loo ké majal té.

Rāāñ sarya kə ngé kɔr no de gēé

¹³Kóɔbē əndā dɔ rōn danaá kɔɔ yā rāā sarya, ni-ij ra kə njan ké dɔɔ yā gāng sarya dɔ gír deē yān gə té.

¹⁴Ni-aw kə *kum kɔɔ gə yā gír deē yān gə ō, ngār gə yā gír deē yān gə ō, loo sarya té. Ni ədadɔ na: I sij n ĩ-nujiī ndɔr kəgə nduū yām kɔɔ ní. Yáa kənge yā ngé ndoō gə n ĩ-bogii ní, rosə kem kújə yāsɪ gə.

¹⁵Sij ĩ-rējɪ gír deē yām gə. I tām rɪ té? Sij ĩij gúu dɔ ngé ndoō gə té. Ní, i tām rɪ té? Yáa n Kóɔbē ké bo ké tɔgən i ngáy əda ní n noó.

Dəyá ké mandə gə ké Jerusalem

¹⁶Kóṣṣbē əda na: Dəyá ké mandə gə ké *Siyə əndañ guúdí. Niñ njērāñ b́aa əlañ míndédé kə kété, sáāñ kadə de gə reēñ rōdí kə ta kŭl kə loo yádé. Niñ njērāñ b́aa unəñ njadé séy beē ba rāāñ adə kōō nēngá gə ké dɔ kúkəlú njadé gə té b́ā.

¹⁷I beé ní, Kóṣṣbē a rāā kadə kur əsa dɔdí malang, adə nənga a gətóo notə nodé té.

¹⁸Ndō ngeé n noō té ní, Kóṣṣbē a ɔr yáá n rāā adə niñ mandəñ ngáy ní rōdí té kóṣ, adə i nēngá gə ké dɔ kúkəlú njadé gə té ɔ, məde gə ɔ, yáá súu rō ké to tītə gájə nāā beé ɔ,

¹⁹yáá ta mbī gə ɔ, nēngá ké jī té gə ɔ, kŭbə ké yā sel ta kum té gə ɔ,

²⁰mandíl gə ɔ, ngán séñ ké dŭu ngáy gə ɔ, ndār kəhɔ bōdə ké sétə gidə naā té gə ɔ, láyá gə ɔ, yáá ké a rāā majə kə deé gə ɔ,

²¹kulŭm ta jī gə ɔ, nēngá ké kón té gə ɔ,

²²kŭbə rāā nāā gə ɔ, kŭbə ké laa ké gir madāá gə ɔ, kŭbə ké dɔ madə gə té ɔ, ngong gə ké yā kəhɔ jī té gə ɔ,

²³kútəram gə ɔ, kŭbə *léé ké hɔlɔ ké yā kəla rō té pá tá kəla kŭbə madə gə dɔ té gə ɔ, ta kŭbə ké yā bír míndé té gə ɔ, ta kŭbə ké bo ké yā kənī dɔ bōgə té gə ɔ.

²⁴Sēē yáá ké ndum a otə kum gotə ítər gə ɔ, kəlá ké karī a un gotə ndār kəhɔ bōdə ɔ. Dɔ ké dəsā a un gotə dɔ ké tŭmən téla naā ngáy ɔ, kŭbə kəhɔ ndoō ké rāā kə sákə ké ndoō huyuyu a un gotə kŭbə ké majə ngáy ké gātən i ngáy ɔ. Təre rōsɔl a un gotə majə ké rō deē majə ɔ.

Dəyá ké ngáā gə ké Jerusalem

²⁵Jerusalem, de ké dəngam yāi gə a tésōñ, tɔdɔ tósəndé kə kaskaraá ɔ, áskar yāi gə a oyñ ta rōs té ɔ.

²⁶Loo n noō té bē kə taá malang a nōō rōn ɔ, a əhɔ ndoō ɔ. Ni a ndi nang té tītə dəyá ké tŭi ta yáá malang kóṣ beē.

ISA 4

¹Ndō ngeé n noō té ní, dəyá gə sīrí a ngaāñ dɔ dəngam ké kógəñ beē té ba a ədañ na: Jii kó gə j-a jə-sāā yáá kəsají ɔ, kŭbə koōjí ɔ. Yāi i yā kadə ún rōsɔl dɔjí té kóṣ ngóy kə ta kŭl ndigə ké i-ndigə kadə jii i nēyáí gə!

De ké Jerusalem gə teēñ ta yo té

²Ndō kógəñ té Kóṣṣbē a rāā kadə yáá kógəñ ké majə ngáy ɔ, ké to kəsə gɔn ngáy ɔ, əba kem bēé. De ké *Israel té gə n a teēñ ta yo té ní, a əndañ kadədé ɔ, de gə a rōyñdé ɔ, najə yáá n a teē kem bēé té ní.

³Loo n noō té ngé gə n a ndiñ Jerusalem ní, ngé gə n a ndiñ kə kumdé báy kem bē ké *Siyə té ní, a b́ārəndé na i ngé ké ɔrəñ kañdó tām yā Kóṣṣbē té gə. Kem bē ké

Jerusalem té b́aa i de gē malang ń Kóṣṣbē ndang rīd́é kem makətūbē yān té kadē əngeñ ndi kə kumuú ní.

⁴Kóṣṣbē a rāa kadē nél yáá ḱé gót́é ǝ, nél ḱé a t́ogo deē kadē unjē ǝ əla. Dan ń ni a t́ogó yáá ḱé yēr gē ḱé rō dəyá ḱé Jerusalem té gē tītē ń noō anī, dan ń ni a t́ogó mósé ń bē ḱé *Siyǝ bōḱé nang té bēé looneé ní,

⁵anī, ni a rāa kadē kił mañ kógēm teē kadaá dɔ mbal *Siyǝ té kə taá malang ǝ, dɔ de gē malang ń a kánēñ naā dɔ t́é ní t́é ǝ, ba nd́ó anī ni a rāa kadē sa ǝ, ta ndǝ hor ḱé ndélē gē ǝ, teēñ dɔ mbal *Siyǝ té kə taá malang ǝ, dɔ de gē malang ń kánēñ naā dɔ t́é ní t́é ǝ. *Kɔsə ɔɔn yā Kóṣṣbē a utē dɔ yáá malang tītē kújə tandā ḱé bo ngáy beē,

⁶tītē dɔ kújé ḱé rāa kə mbī kágē gēé kadē rāa ndíl kadaá dan ń mbang a ɔsə t́é ní. Ni a rāa rōn i yáá ḱé yā ndi girí t́é ǝ, loo b́ó rō t́é ǝ, tām yā nél mañ ḱé əla kə ngangá ngáy t́é ǝ, tām yā mañ ḱé a edə t́é ǝ.

ISA 5

Ndɔr kágē nduú yā Kóṣṣbē

¹Ōyañ ādē m-ún rī madém m-əniñ pā kógēm. Pā ní ɔr i najē yā madém ǝ, najē yā ndɔr *kágē nduú yān ǝ. Madém aŵ kə ndɔr *kágē nduú kógēm dɔ ngōñ mbal kógēm ḱé nang ḱé tū t́é teē yáá ngáy t́é.

²Ni ndɔr dɔ nang ní ǝ, rǝy kəkəɔ gē ḱé tū t́é ḱó ǝ, ba əhɔ *kágē nduú ḱé majə gē kem ndɔr yān ní t́é. Ni-rāa kújə ngōm ḱé ngāl kē d́ó yā ngōmən ndɔr ní ǝ, ndēr loo ḱé yā mbérē kañ nduú tū t́é ǝ. Ni-əndā kemən dɔ kənge kañ nduú ḱé majə t́é kem ndɔr *kágē nduú yān ní t́é, banī kanēñ ń ni-ənge ní, i ḱé masē.

³Loo ń noō t́é madém ní əda na: Sił de gē ń i-ndii kem bē ḱé Jerusalem t́é ní, sił de ḱé *Juda gē, i sił n ā i-gāngī sarya ḱé dɔ dánjí t́é kə ndɔr *kágē nduú yān ní.

⁴Yáá malang ḱé tām yā ndɔr *kágē nduú t́é ní m-rāa. Yáá ḱé dɔ nge ń noō t́é báy ḱé kadē m-rāa tām yān t́é gətóo. m-ndi m-ā m-ngóo i ta kañ nduú ḱé majə, banī ndɔr *kágē nduú yān teē i kə kañ nduú ḱé masē n adēm ní. Ní, i tām yā rí t́é?

⁵I beé ní, m-ndigə kədasí yáá ń m-sāa rāa kə ndɔr *kágē nduú yān ní: M-ā m-ōr ndogē ḱé gidə t́é ḱó, kadē dā gē əsañ mbī *kágē nduú gē ḱé kemeé ǝ, m-ā m-béngələ ndogē mbal ḱé gidə t́é ḱó, kadē ngé māñ róbə gē njērān dɔ náng ḱé tū t́é t́é kadē t́ó ḱó ǝ.

⁶M-ā m-rāan dɔ nang ḱé kem bemeé t́é. Deē a gāng ta jī kágē ḱé kemeé gē al ǝ, deē a rǝy mu ḱé kemeé al ǝ. Túpə kōñ gē a əbañ kem ndɔr *kágē nduú yān t́é ǝ, m-ā m-ōgē kił mañ gē kəyā mañ kadē edə dɔ t́é ǝ.

⁷Ndɔr *kágē nduú yā Kóṣṣbē ḱé bo ḱé t́ogən i ngáy i ngán *Israel gē. Aáá, ndɔr kágē ń nelēñ ngáy ní i de ḱé *Juda gē. Yáá ń Kóṣṣbē sāa rōn t́é ní, i kadē ni ból gidə yáá ḱé sůmú. Banī yáá rāa ḱé gót́é al to i kə loo gē t́é malang. Yáá ń ni sāa rōn t́é ní, i

yáa rāa ké gōté. Banī kōr yā de gē ké de ké nge rōō dōdó té gətóo gē bār kē loo gē té malang.

Ngé rāa Kóṣbē kadē wōñg rāan gē

(Áaī Ij 10.1-4)

⁸I yáa ké to kum kaý al ké baý beē tām yā ngé rāa kújə gē kē dō naā té té, tām yā ngé kōy ndōr gē kē dō naā té té! Ta tōl ta anī, niñ taān loo malang ō, kem bē báa i niñ ngóy ō.

⁹Najə ní Kóṣbē ké bo ké tógən i ngáy əda adē m-ōō ní n toó: m-túbē kə rōm, a nujəñ kújə gē ní noō malang kōkə. Kújə ké bo ké majə gē ní noō, deē a ndi kemeé alé.

¹⁰Ndōr *kāgē nduú ké kəlā mehé a teē lítər kasə *nduú kutə mí alé. De ké ənda kōō gémē ké kōyn i kəlōo bú a ənge i njár gémē ké kōyn i kəlōo kutə kógəñ beē ngóy.

¹¹I yáa ké to kum kaý al ké baý beē, tām yā ngé kii dōó ta gir loo té batə kaý ngōdē gō kasə ké ngañg gē té ō, kasə *nduú rāādé adē dan ndō tōyó gēgē anī, niñ a dáyn i mbéé báy ō ní!

¹²Niñ əsañ yáa ō, ayn yáa ō, adē māñ dō majən. Dānəñ gō yáa gē ní i kə kənde ké laa ké kugə ō, i kə kənde ké karī ké kugə ō, i kə kōdōó ō, i kə nalaá ō. Banī yáa ní Kóṣbē rāa ní, niñ aḡñ alé. Niñ aḡñ kəla rāan alé.

¹³I tām najə ní toō té ní Kóṣbē əda najə ní toō ní: A oyn gir deē yām gē yā kaw sedé dō bē ké rang té, tōdō niñ ndigəñ geŕ yáa kógəñ alé. De ké bo gē a oyn yo bō ō, kósə de gē a oyn yo kəndā mañ ō.

¹⁴I tām najə ní toō té n loo ké bádá a teē tan kadē laa ngáy ní, tan ké bo ngáy ní, ni a teē. De ké bo gē ō, kósə de gē ō, a risəñ kemeé ndō naā té, dan ní niñ a rāāñ rōnel ké kōdó bār gijə gijə ní té.

¹⁵I gár kadē deē ndul gē malang rugəñ nang té ō, i gár kadē niñ rāāñ rōdó de ké dūú gē té ō, i gár kadē ngé kōjə rōdó gē əgañ kumdé nang té ō.

¹⁶Kóṣbē ké bo ké tógən i ngáy a oḡ kadē ni i de ké bo i kə ta kūl kəndā ngəra yáa ké sūmūú. Nóbā ké *tál a oḡ hál ké tál yān i kə ta kūl rāa tá kadē de gē bōlāñ gidə yáa rāa ké gōté.

¹⁷Batə gē a əsañ mu kem bē ké nujə kōó té i tītə ké rañ i loo kōo yādé té beē ō, ngán bəyā gē ní uləñdó kadē booñ ní, a əngeñ yáa kəsa yādé i noó ō.

¹⁸I yáa ké to kum kaý al ké baý beē, tām yā ngé gē ní kəlā soŕ doḡdó tú yáa rāādé ké gōté al té ní! Niñ ndōrəñ majal yādé gōdó té tītə loo ndór púsə beé.

¹⁹Tá niñ ədañ na: Ādē Kóṣbē rāa yáa láv, jə-sāa kaḡan loo rāa yáa té! Ādē yáa ní Nóbā ké *tál yā *Israel oḡ rāa ní tél yáa ké rōkum láv, jə-sāa geŕ yáa ní!

20I yáá ké to kum kāy al ké bāy beē tām yā ngé gē n̄ ədañ na: Yáá ké majal i yáá ké majə, yáá ké majə i yáá ké majal té ní. Niñ tūrēñ loo ké ndóó adē tél loo ké unjə kow ō, tūrēñ loo ké unjə kow adē tél loo ké ndóó ō. Niñ rāāñ yáá ké atə adē tél yáá ké ké nēl ō, rāāñ yáá ké nēl adē tél yáá ké atə ō.

21I yáá ké to kum kāy al ké bāy beē, tām yā de gē n̄ noō n̄ āāñ rōdə kadē niñ i ngé kum kedē gē ō, niñ əjənəñ na kūr dɔdɔ na to ō ní!

22I yáá ké to kum kāy al ké bāy beē, tām yā ngé gē n̄ niñ i go kasə gē ō, gerēñ tála kasə ké ngañg gē naā té ngáy ō ní!

23Deē n̄ najə i dɔn té ní, niñ əyənəñ dɔɔ ba taāñ kadē karī girí. Ba deē n̄ najə gətóo dɔn té ní, niñ mbātəñ gāng sarya ké gōtə kadən.

24I tām najə n̄ toō té n niñ a toñ tītə mu ké hor ɔɔ ní, aláa a toñ i tītə mu ké tutə ké udə lim kɔɔ kum ta ndɔ hor gē té ní. niñ a nduməñ i ngəradə té. Hútədə a ij nəl tītə bumbəru beé. Tɔdɔ niñ kídəñ yáá ndóo gē yā Kóɔbē ké bo ké tógən i ngáy, niñ mbātəñ najə kɔr Nábā ké *tál yā *Israel.

Kóɔbē bir̄ jīn yā kəndañ gir̄ deē yān gē

(Áā l̄j 9.7-20)

25I tām najə n̄ toō té n wōng rāā Kóɔbē ngáy kə gir̄ deē yān gēé ní. Ni bir̄ jīn ba un kə dɔɔ əndañdə. Mbāl bo gē ndewñ, nīn de gē to kə kum róbə kɔsə gē té tītə loo gē ké kánəñ yáá ké yer̄ gē tū té beē. Yáa malang n̄ noō rāā yáá bá tā, banī wōng yā Kóɔbē tetə alé. Ni əhɔ jīn ké bir̄ dɔɔ.

26Kóɔbē udə dərapóo rōɔ kógəñ dɔɔ, yā kɔrəñ najə kə nápar de gē n̄ ndiñ say ní. Niñ n̄ ndiñ i ta ngóy dɔ nang té ní, ni-bárdə kə ngélé. Anī gir̄ de gē ní niñ n toó, niñ reēñ lálw ngáy, njadə hɔólɔ.

27De kógəñ ké dɔ dáñdə té ké kɔr rāān gətóo, de ké njərə sétə gətóo ō, de ké tūñ bī aké bī gətóo. Nge rōɔ kógəñ ké tūtə ndār kə bōdən té ɔr kɔɔ gətóo, kógəñ ké tūtə sākərá ké njan té kɔɔ gətóo.

28Kum gərə yádə gē i ké tadə atə limbēy limbēy, gə gərə yádə gē i ké kɔr gō malang. Hēl̄ nja sənda yádə gē i ké ngañg tītə mbāl beé ō, nja púsə sənda yádə gē rəngō tītə nəl mañ ké əla kə ngangá ngáy beē ō.

29Ndū áskar gē bār tītə ndū bɔl ké a nōo beé. Niñ dooñ rōɔ tītə ngán bɔl gē beé. Niñ əgañ kɔr tītə dā kə bembeé gē kə əhɔñ dā oy anī, un awnəñ beé. De ké asə taā dā ní ta hēl̄ jīdə té gətóo.

30Bá tā ba ndɔ kógəñ anī, mañ a ndāng gir̄ de gē n̄ toō, tītə kōo bā bo ké bār dan n̄ nəl mañ a əlañ kə tógó té ní beé. A āāñ bē, banī loo ké ndóó ō, wur kɔl ō, a bír̄ gidə kɔɔ. Kil̄ mañ gē ké nduləñ ndí ndí a utəñ dɔ loo ké unjə kow ké kadaá kɔɔ.

ISA 6

Ijai rāā kəla yā Kóɔbē

1I bāl ní mbañg Ojias oy ní té ní. Ndō kógēm té anī, m-áá yáá kógēm. Kóóbē ndi i do kōr kágē mbañg kógēm ké ngāl ngáy kum kē dōó té. Kūbē ké rōn té taā loo ké kem *kújə yā Kóóbē té malang.

2*Serubē gē ké niñ i hor gē rañ dōn té dōó. Niñ kógēm kógēm ní bōgédé gē i mehé mehé: Ké jōó gē a utēñnēñ i ta kumdé ō, ké jōó gē a utēñnēñ i gidē rōdé ké ta kaw nang té ō, ké jōó gē i yā kījñ bōgē ō.

3Niñ unēñ ndūdé kē dōó ngáy ədanēñ naā na: Kóóbē ké bo ké tógən i ngáy i ké tál, tál, tál! *Kōsə gōn yān taā loo malang dō nang té!

4Ndūdé rāā bápə gē adē ndewñ dō gindédé ní a rēngōñ gidē té ní té ō, sa taā loo kem *kújə yā Kóóbē té ō.

5Anī m-éda na: Yáá ké to kum kay al a teē dōm té! Mā i ké tam tū kōó! Mā i de ké tam i ké yer ō, m-ndi i dan de gē ké tadé i ké yer té ō, kumñ ə mbañg ní i Kóóbē ké bo ké tógən i ngáy ní ō!

6Banī *Serubē ké ndálē gē ní, kógēm i bōgē reē rōm té. Ni əho yāl hor kógēm ké tēngā ngáy jīn té. Un yāl hor ní dō *loo tuñ yáá té i kē gindē kun hor ké ta laá.

7Ni dō tam kē yāl hor ní ba ədam na: Dan ní yāl hor ní toō dō taí ní, ərēñ yáə rāā ké gōté al kōó, māyñ rōdé dō majal yāi té kōó.

8Loo ní noō té m-ōō ndū Kóóbē loo dəje najē té, əda na: M-ā m-əla i náā? Ngōmbang kəla yājí i náā? Anī m-dal najē ní m-éda na: Mā n toó, əlam!

9Anī Kóóbē ədam na: Āw édá gir de gē ní toō: Ā ōōi najē majə, banī ā i-gerī kum alé. Ā əāi loo majə, banī ā əāi yáá kógēm alé.

10Ūtə ta róbə kemdé kōó, i-rāādé adē mbīdé oō loo al ō, adē kumdé ə loo al ō.

Ūgē kumdé kəə loo ō, ŷgē mbīdé koō loo ō, ŷgē kemdé geñ najē ō, i beé tá a tūrēñ rōdé kē rōm té al ō, a əngeñ rō ngāā al ō.

11m-dəje najē, m-éda na: Kóóbē, i báté réngáy té? Anī ni tūr əda na: I báté kum mbañg ní a nujənēñ bē bo gē sák sák kōó té ní ō, de gē a gətōonēñ kōó kem bē bo gē té ní ō, de gē a gətōonēñ kōó kem kújə gē té ní ō, ndōr gē a tēlnēñ dəla loo ké yáə gətōo tū té té ní ō.

12Āāā, de gē ké kem bē ní toō té ní, Kóóbē a əla sedə say. A əyañ ndōr gē ngáy kōó.

13Ré gāngēñ de ké kem bēé gē gir loo kutə anī, girən ké kógēm ní a nəy ní, hor a oō tītə *loo rōo kágē ké tégā kōó beē. I gir gisə kágē ní ngóy n a nəy ní. Banī gir gisən ní i yáá ké Nəbā əjəñ kadē n a n-rāā yáá ké kijə.

ISA 7

Kəla ké kadē ədan mbañg Akaj

¹Dan ngeé ní noō té ní, i Akaj ké ngōñ Yotam ké ngōñ Ojias n ndi mbañg dɔ nang ké *Juda té ní. Anī Resin, mbañg ké Aram ɔ, Peka ké ngōñ Remalia ní i mbañg ké *Israel ɔ ní, reē ənīñ bē ké Jerusalem rɔɔ, banī niñ tetənəñ rɔɔ alé.

²Ədañ Akaj ní i de ké gír yā Dabid té ní ɔ, de ké bo yān gē malang ɔ na: De ké Aram gē əndāñ gérger yādé dɔ nang yā *Epəraim té. Najē ní yéy mbañg ɔ, yéy gír deē yān gē ɔ, tītē ní nél a yéyən kāgē gē ní beē.

³Loo ní noō té Kóɔbē əda Ijai na: Ún ngōñī Seyar Yasub ādē ni i seí, ba āw ənge Akaj. Ni-ra i ta tɔl ta bəlo ké ndēr kadē mañ ké kem loo ngōm mañ ké dām loo ké kij kē dɔɔ té a w kemeé té té, dɔ róbé ní de gē a a w n ə n kē loo yā ngé rāā kəla kúbē gē té ní.

⁴Ā ədan na: Ā gō rɔí majə! Ī-ndi jəke, Ī-lōō ból. Ī-lōō kadē wōng ké ngáy yā Resin ní i de ké Aram ní ɔ, yā ngōñ Remalia ɔ, ɔ r tógí. Mbañg gē ní noō i ta kīr hor ké jōō gē ké a sūñ sa ngóy.

⁵I rɔkum kadē Aram gē ɔ, Peka ɔ, áskar gē yā *Epəraim ɔ, geyñ rāāi yáá ké majal. Niñ ədañ na:

⁶Ādē j-a w jə-rɔɔi bē kɔɔ ké *Juda! J-əlaī ból kemən té! Jə-rāāi seneé gúu ta boo rɔn tū yájí té! J-əndāi ngōñ Tabeel mbañg.

⁷Ba yáá ní Kóɔbē Nəbā əda ní n toó: Nge ní noō a əhɔ naā alé, yáá ní noō a rāā yáa alé.

⁸⁻⁹Tām Damas i bē bo ké Aram ɔ, Resin ni i ngār ké Damas ngóy ɔ. Samari i bē bo ké Epəraim ɔ, Peka ni i ngār ké Samari ngóy ɔ. Kem bāl kutə mehə gidə i mí anī, gír deē yā Epəraim gē a gətóon kɔɔ. Ré ənī kemsí mámák ādī Kóɔbē alé anī, ā ásiī ra gotoó alé.

Emanuel

¹⁰Kóɔbē ɔ r najə kə mbañg Akaj báy tɔ, əda na:

¹¹Ī-dəje Kóɔbē Nəbā yāi ādē adī yáa kɔjə kógə m gəle loo ké bádá té, alé ba dɔ rā té.

¹²Banī Akaj tūr əda na: I beé alé, m-ā m-dəje yáa kógə m alé, m-gey sāā ta Kóɔbē alé.

¹³Anī Ijai əda na: I beé ní, sīi ní i de gē ké gír kojə yā mbañg Dabid té ní, ɔɔi! Sīi Ī-rāāi de gē adē kɔr rāādé ɔ, tá to tītē ké nge ní noō asəsí alé báy beē. Sīi Ī-rāāi Nəbā yām adē kɔr rāān ɔ!

¹⁴I beé bá ní, Kóɔbē nəkó a adəsí yáa kɔjə kógə m: Ngōmandə a ndāñ ngōñ, ba a oje ngōñ ké dəngam. A bārən na i Emanuel, kumən na i Nəbā i sejí.

¹⁵Ngōñ ní a ul rɔn i kə yibə mba mañg ɔ, kə tejə ɔ, bəté kadē kum mbañg ní ni a gerən mbáté yáa ké majal ba gərañ yáa ké majə ní reē ugən.

¹⁶Ngolaā ní ĩ ĩ-ból mbañg gē ké Aram ō, ké *Israel ō. Bá tā, ba pá tá kadē ngōñ ní asə mbāté yáá ké majal ba gērā yáá ké majə ní, de gē ké kem bē koḡ gē ké gir i jōó gē ní toō té a əyañ bē yādá kōó.

¹⁷Banī Kóḡbē a əla kə ndō ké majal gē yā kadī ō, yā kadē gir deē yāí gē ō, yā kadē gir kojə yāí ō. Əla gir ndō ní bē koḡ ké *Israel té ɔrēñ rōn kōó rō bē koḡ ké *Juda té ní, ndō gē ké toñ tītə ndō gē ní noō gətóon báy. Yáá ní noō a rāā yáá i kə ta kũl mbañg ké Asiri.

Taāñ loo ō, yáá gē ké rāāñ yáá gōté ō

¹⁸Ndō kógə́m té anī, Kóḡbē a kōr yáá ta kógə́m, yā bārə́nn kóng gē ké gō loo ní bā Nil a əsō kum bā bo té tū té ní té ō, tejə gē ké dɔ nang ké Asiri té ō, kadē reēñ.

¹⁹Niñ malang a reēñ yā ndi wól mañ gē ké mbaí gē i tū té té ō, mboḡ mbaí ké njár gē té ō, kem túpə kámbə gē té malang ō, loo malang ní mañ i tū té ní té ō.

²⁰Ndō ngeé ní noō té ní, Kóḡbē a un nə́ngá kógə́m gidə bā Opəratə té, nə́ngá ní i mbañg ké Asiri. Ááá, ni a dəsā dəsí ō, a dəsā biísí malang ké rōsí té ō, mbáysí gə́gə́ ni a dəsā kōó.

²¹Ndō ngeé ní noō té ō ní, de gē kógə́m kógə́m a ulēñ kóḡ mañg kógə́m ō, kóḡ bə́yā gē jōó ō.

²²Mbaadé a əy ngáy, adə de gē a ɔoñ yibə ké tū mbaa mañg té. Ááá, gotə de gē malang ní a ndiñ kem bēé ní, a ulēñ rōdé i kə yibə ké tū mbaa mañg té ō, i kə yibə tejeé ō.

²³Ndō ngeé ní noō té báy tɔ ní, ndɔr *kə́gə́ nduú ké kə́gə́ nduú gē i dūbūú kemeé, ké gatən i sélé gində arjāá dūbú ní, a əyañ kōó yā kadē túpə kōñ gē.

²⁴Túpə kōñ gē a taāñ loo kem bēé malang ō, de gē a reēñ ndoḡ kemeé kə kum gərāá ō, kə gə gərā gēé ō.

²⁵De gē a bōlāñ túpə kōñ gē, adə deē a aŵ dɔ ngán mbaí gē ní kété a ndɔrēñ tū té kə kɔsɔ́ ní té tɔ alé. A tél i loo ké mañg gē aŵñ koḡ tū té ō, a tél i loo ra batə gē ō.

ISA 8

Kaŵ lów nār yáá, koy yáá kənge dɔ gúú té

¹Kóḡbē ədam na: Ún bar ndang yáá ké bo, ba ĩ-ndang adə kumən to kadē deē tɔda, ĩ-ndang na: Kaŵ lów nār yáá, koy yáá kənge dɔ gúú té.

²Bar ní m-ndang yáá dɔ té ní, m-ɔjə de ké kum té gē ké asəñ kadē deē taā kemdá gē jōó. De gē ní i Uria *nge tuñ yáá niñ kə Jakari ké ngōñ Yeberekiya.

³Gō té anī m-āŵ m-bī kə *nge koō ta ké dəyá ní i nə́yám ní. Ni ndāñ ngōñ, ba oje ngōñ ké dəngam. Anī Kóḡbē ədam na: Əndā rīn na i kaŵ lów nār yáá, koy yáá kənge dɔ gúú té.

⁴Tām kété pá tá kadē ngōnī geṛ kēda na: Babá aláa mamá ní, a aw̄n kē yáa kenge gē ká gātédé i ngáy gē ká Damas ō, yáa kenge gē ká koy Samari ō, yā kadē mbañg ká Asiri.

Asiri gē taān loo

⁵Kóṣbē ədam̄ báý tɔ na:

⁶*Juda gē kídēn mañ bəlo ká ndēr kē ngālāá ká Siloe n a nūgé jəke ní ō, tógédé ur̄ wak kōs no Resin té ō, no ngán Remalia té ō.

⁷I beé bá ní, mañ bā Opəratə n i mañ ká ngáy ō, i mañ ká a nūgé kē ngangá ngáy ō ní, m-ā m-reēn dɔdɔ té. Kumən na i mbañg ká Asiri n tógən i ngáy ní. Bā Opəratə a iṅ ngáy ō, a taā loo ō.

⁸A aw̄ yā kugē bē kɔɔ ká *Juda té. A teē kem kārēn té kē ndágá ō, a taā bē kɔɔ ká Juda ō, a əhɔn mīndən té ō. A taā loo ta kaw̄ say, a taā bē yāi i Emanuel malang.

Yáa ká ndāng karī gē n gir de gē sāān rāa ní

⁹Siṅ gir de gē, i-ndewi ō, ādi bōl tōl̄s kōs ō! Siṅ bē gē n i-ndiṅ ta ngóy dɔ nang té ní, i-nēli mb̄s̄i majə! Ásiṅ kəndā dɔ rōs̄i danaá majə tām yā rōs̄i té, banī bōl to a ngōs̄i noō. Ááá, ásiṅ kəndā dɔ rōs̄i danaá majə tām yā rōs̄i té, ba bōl to a ngōs̄i noō!

¹⁰I-númī yáa ká yā rāa gē tā a nujənēn kōs̄. I-tótī naā dɔ loo rāan yās̄i gē té tā a to alé.

Ōrī najə ká sɔɔ dɔ yáa ká yā rāa ba najə kōs̄i ní a udə girī alé. Tɔdɔ Nəbā i naā tá sejí.

Mbaī ká a əga deē

¹¹Kóṣbē əhɔm̄, ba ədam̄ na kē m-lōō ndájə hál *Juda gē. Ni ədam̄ na:

¹²I-lōōi kōr najə ká dɔ koō naā loo mundə té, kə dɔ kōr n de gē n noō a ɔr̄nəñ najə ká dɔ koō naā loo mundə té ní. I-lōōi bōl yáa n rāadé niñ adə bōl rāadé ní. I-lōōi bōldé.

¹³Áa i-gerī kadē i Kóṣbē ká bo ká tógən i ngáy n i de ká *tál ní. I ni n majə kadē i-bōl̄iñ ní.

¹⁴Tām yā bē kɔɔ ká jōó gē yā *Israel té ní, ni i *loo ká tál, ni i mbaī ká nge kəga deē, mbaī ká nge rāa deē kadē əs̄o. Ndōn té ni i gūmbə tām yā de ká Jerusalem gē té.

¹⁵Ni a tégā nja de gē ngáy, kadē a əs̄on ō, a tētēn rárak kōs̄ ō. Gūmbə a əhɔdɔ ō, a asən teē kum té alé.

Nge koō ta ndi tan mbóo ba ngóo

¹⁶m-ngōm najə ní gir yáa kógēm̄ té, m-ənī yáa ndóo ní loo kógēm̄ ká yáa a ɔdə rō tū té alé té. I nge kun gō yáa ndóo gē ngóy n m-ójédé ní.

¹⁷m-ndi m-ngóo Kóṣbē. Ká ngər n toō té báa ni-əndā kumən gir kojə yā Jakob té tɔ alé, banī m-əndā kemm̄ dɔn té.

¹⁸Mākó ò, ngán gē n̄ Kóṣṣbē adēm̄ sedé ò ní, jə-rāā rōjí i yáá kə yā kəjəń yáá té do nang kə *Israel té. Kóṣṣbē kə bo kə tógən i ngáy n̄ ndi do mbaĹ *Siyə té ní, taā de gē i kə ta kŭĹjí.

¹⁹Ngé kéréy gē ədań na: Āw̄ oōī najē kə ta ngé bār de kə koy gē té, kəḁē sāā gē n̄ i ngé kəḁa yáá kə a reē báy gē ní. Niń i ngé tél kə ndūdé kə nang té ngáy kəřēń najē gē, deē asə geř kum najē kəřḁé alé. I gōté ngáy kadē gír de gē a w̄ oōń najē kə ta nábā yādé gē té, kadē bārēń de kə koy kōs gē kadē rāāń majə kə de gē kə ndiń kə kumdé. Ré deē ədasí tītē n̄ noō anī,

²⁰ī-tūr ədaiń na: Yáá n̄ kadē deē tél reē do té ní, i yáá ndóo yā Kóṣṣbē ò, i najē yā Kóṣṣbē ò. Deē n̄ a əda najē n̄ noō al ní, a ɟə loo kə atə wororo kə ta gír loo té alé.

Loo kə risə til nding

²¹De gē a əndań dan bē yā gāng, kə yáá kə tɔy tógédé ò, kə bōó ò. Dan n̄ bō rāādé ní, ta tōĹ ta anī a ndōĹlēń mbańg yādé ò, Nábā yādé ò. Niń a tūrēń kumdé kə do rā té,

²²ba gō té anī a ɟəń loo nang té. Yáá n̄ niń a əngeń ní i wur kəl ò, i loo kə risə til ò, i sōĹ kə to bōĹ ngáy ò, i loo kə ndul ndí ndí ò ò, ngóy.

²³Ngé gē n̄ niń i kum loo kə ndōs ngeé n̄ toō té ní, a asə teē kum té alé.

Ojəń ngōń adēńjí

Kété ní, Kóṣṣbē əńī rōsɔĹ do gō nang kə Jabulo té ò, Nepətali té ò. Banī ndōń té anī, ni a rōy róbé n̄ to kə gō kadə bā boó ní ò, gō nang n̄ deē ra bā Jurde té anī i kə dām̄ kə gír bē té ní ò, Galile n̄ i gō nang yā tērā gē ní ò.

ISA 9

¹Gír de gē n̄ njērāń i ndōs ní, ɟəń loo kə unjə kow kə bo ngáy. Ngé gē n̄ ndiń kem bē kə loo kə tū té i kə risə til ní, loo unjə kow tām̄ yādé té.

²Kóṣṣbē, Ĺ ī-rāā adē niń ndiń majə ngáy, Ĺ ī-rāā adē rōnel̄ yādé i ngáy kum kə kété kété. Niń rāāń rōnel̄ ta kumií té tītē rōnel̄ kə ndō sāā kōō té beē, tītē kəř rōnel̄ kə loo kēgē naā yáá kənge yā madə baā gē kə rōs tetédé té beē.

³Āáā, Ĺ ɔr gír deē yái gē kōs tū kəg bē kə ɔyḁé té. Kāgē n̄ adē kār bōgédé gē do ní, ndéy n̄ əndanēńḁé ní, Ĺ ī-tétē kōs, tītē n̄ ī-rāāń ndō n̄ ī-tetēń Madian gē rōs té ní.

⁴Sākērā nja madə baā gē malang n̄ rāā adē do nang ndew ní, kŭbē malang mósé i tū té ní, hor ɔɔ.

⁵Ojəń ngōń tām̄ yájí té, adēńjí ngōń kə dəngam. Ni-ənge ndū kəg bē yā mbańg. Əndāń rīn na i: Nge kadē kəjə kə hálən majə ngáy ò, to kəř kum ò, Nábā kə tógən to ò, Bəbē kə njóřm̄ gē té ò, Ngār kem sɔĹ ləm ò.

⁶Ni a teē kem kəg bē yāń kə gogé ò, a rāā kadē ləm kə dan gāng al to ngándáńg ò. Ni a ndi do kōr kāgē mbang yā Dabid té ò, a ɔr no de gē kə kem bē kəg yāń té ò. Ni a əndā bē kəg yāń ní ò, a mbŭsē gírən kadē ra gańg ò, i kə ta kŭĹ rāā kadē de gē

bōlān gidə yáá ké sǔmūú ō, yáa rāa ké gōté ō, a əla gír i ngər n toō té ō, i ké njóm gē té ō. Yáá n Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy a rāa tām tár yān ké təngā piling té ní n noō.

Kóṣṣbē biṛ njīn adē əla bōl kem de gē té

(Áaj 5.25)

- ⁷Kóṣṣbē ɔṛ najē rōɔn kə de gē yā Jakob. Ááá, najē ní əsō dɔ bē kɔɔ ké *Israel té.
- ⁸De gē malang gerəñ, *Epəraim gē malang ō, de ké Samari gē malang ō, gerəñ. Kété ní, kɔjə rō rosə kem de gē ngeé n toō adē niñ ədañ na:
- ⁹Ndogə bərikə gē n tésōñ nang té ní, j-a jə-tél yā kəndədə gogə kə mbaI ké tósə kadə gēé. Sáa kəgə ké karī gē n rāanəñ kújə a tésō kōɔ ní, j-a jə-mbél gírdə kə sáa kəgə sédər gēé.
- ¹⁰Loo n noō té Kóṣṣbē sēlā madə baā *Israel gē n i Asiri gē yā Resin ní dɔ Israel gē té ō, əla gɔ kem ngé rōdđé gē té ō.
- ¹¹Aram gē i dām ké gír bē té ō, Pilistin gē i dām ké no bē té ō. Niñ əsañ bē kɔɔ ké *Israel té neI tadə. Nge n noō gəgə rāa adē wōng yā Kóṣṣbē tetə alé, jīn ké biṛ i ké kəla kə dɔɔ báy.
- ¹²Kóṣṣbē ənda gír deē yān gē, banī *Israel gē téləñ kə rōn té alé, niñ tūrəñ rōdđé kə rō Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy té alé.
- ¹³Loo n noō té, kem ndō kógəñ beē té ní, Kóṣṣbē gāng dɔ ō kəlá ō kōɔ dɔ nang ké *Israel té. Ni-gāng ta jī kəgə túmbur kōɔ ō, gāng mu tēbā kōɔ ō.
- ¹⁴Kum kōɔ gē ō, de ké bo gē ō ní, niñ i dɔ gē. *Ngé koō ta gē kə ngé ndóō de gē yáá ké rōkum al gē ní, niñ i kəlá gē.
- ¹⁵Ngé kər no de gē góləñ gír de gē n toō, adē ngé gē n niñ ɔrəñ nodé ní unəñ róbə ké majal.
- ¹⁶I tām najē n toō té n Kóṣṣbē rāa gañg ngáy kə balsáa yādə gēé ní, kuməñ ɔɔn kə ngán hal yādə gēé al ō, kə dəyá ké ngaa koy yādə gēé al ō. Tām niñ malang i de ké majal gē ké ngé rāa yáá ké majal ō, yáa malang n niñ ədañ ní i yáá ké majal ngáy gē ō. Nge n noō gəgə rāa adē wōng yā Kóṣṣbē tetə alé, jīn ké biṛ i ké kəla kə dɔɔ báy.
- ¹⁷Ááá, kem ndul i yáá ké ɔɔ loo tītə hor ké ɔɔ kōñ ké tayā tayā gē beé. Hor ní əho túpə kəmbə gē ké kem ku kəgə gē té ō, rāa adē sa hor ké ra kə ngālāá bururu jī ta kaw dɔ rə té ō.
- ¹⁸Hor ɔɔ bē sɔɔ n wōng yā Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy. To tītə ké hor a ɔɔ i gír de gē beé. De ké kuməñ ɔɔn tām yā ngōkóɔn té gətóo.
- ¹⁹De gē rəyāñ dāmən ké kɔɔ, banī bō rāadə báy. Niñ dɔɔñ dāmən ké geleé, banī ndānəñ alé. Náa nəkó báa əñi madə bēn i rō.

²⁰Gír bē yā Manase ənī gír bē yā *Epəraim rōō ō, gír bē yā Epəraim ənī gír bē yā Manase rōō ō, niñ jōó mbak rōōñ gír bē yā yā *Juda ō. Nge n noō gēgē rāā adē wōng yā Kóōbē tetə alé, jīn ké bīr i ké kəla kə dōó báý.

ISA 10

Ngé rāā Kóōbē kadē wōng rāān gē

(Áaj 5.8-24)

¹I yáá ké to kum kaý al ké baý beē tām yā ngé kəndā ndū najē ké gōté al gē té, tām yā ngé ndang ndū najē gē ké a rāān madédé gē té adē aāñ tápē té!

²I tītē n noō n əgənəñ kadē gāngēñ sarya yā ngé ndoō gē kə gōó ní, de gē ké dan deē yām gē té n nge rōō dōdé té gətóó ní, niñ əgēñdé yáá ké sōódé. Niñ bogəñ dəyá ké ngaa koy gē ō, əyñ yáá yā ngán hal gē dō gúú té ō.

³Dan n Kóōbē a rāā yáá, dan n yáá ké to kum kaý al a jī say yā reē ní, ā ī-rāāi i baý? I náā n ā əyī yā kaw looneé kadē rāā sesí ní? Ā əyaī yáá kənge yāsí gē i loo ké rá té?

⁴Yáá n sīi ásiī rāā ní, i rugə nang té dan dəngáy gē té, aláa i kəsō nang té dan niñ gē té ngóy. Nge n noō gēgē rāā adē wōng yā Kóōbē tetə alé, jīn ké bīr i ké kəla kə dōó báý.

Asiri rāā yáá adē māñ naā wəť

⁵Kóōbē əda na: I yáá ké to kum kaý al ké baý beē tām yā Asiri té, ni n wōng rāām anī m-únən m-əndañ ndéy ní! M-ā m-ójə wōng ní i kəgē n ni-əho jīn té ní.

⁶M-ələ áskar yān gē kə dō nápar de gē ké ngé rañ dō ndūdé té al gē té, yā kadē rōōñdé. M-ór nodé m-āw sedé kə dō gír de gē ké rāāmēñ adē wōng rāām té. Ādē Asiri əy yáá kənge yā gír de gē ní dō gúú té! Ādē ni tábādé tītē loo tábā bər ké kum róbə kəsə gē té beē!

⁷Banī Asiri aā yáá gē ní i tītē n noō alé. Gír yān i tayā. Ni gír i nujə loo ngóy, gír i rāā kadē nápar de gē ngáy udəñ kōó ngóy.

⁸Ni-əda na: Gō rōō yām gē malang niñ i mbañg gē al a?

⁹Yáá n m-rāā kə bē ké Kalne ní, to tītē yáá n m-rāā kə bē ké Karkemis ní wañ? Yáá m-rāā kə bē ké Hamat ní, to tītē yáá n m-rāā kə bē ké Arpad ní ō, yáá n m-rāā kə bē ké Samari ní, to tītē yáá n m-rāā kə bē ké Damas ní ō.

¹⁰m-geř loo taā bē kōō gē yā nébā ké rōkum al gē, loo gē n yáá ké tósə kum gotədə gē i ngáy tū té tōy ké Jerusalem ō, tōy ké Samari ō ní.

¹¹Yáá n m-rāā kə bē ké Samari ō, kə nébā yān gēé ō ní, m-ásə rāā kə bē ké Jerusalem ō, kə yáá yān gē ké tósēñ kum gotə yáá gē ō al á?

12Dan n̄ Kóṣḃē a rāā kəla yān ké dɔ mbaĪ *Siyɔ té ɔ, ké Jerusalem ɔ malang gir gāng anī, ni a rōṣ mbañg ké Asiri, a rōṣ ngarā kemən n̄ a ɔjə rōn ní ɔ, kəɔ loo yān ké kə kídē loo ɔ.

13Tām mbañg ngeé n̄ toṓ əda na: Yáɔ malang n̄ m-rāā ní, i kə ta kũĪ tógám ɔ, kum kedē yām ɔ, tɔdɔ mā i de ké m-geĪ yáɔ. m-rāā adē dɔ niñ loo gē yā gir de gē gətóo kṵṵ ɔ, m-bogə yáɔ kənge yādá gē ké to loo bṵṵ té ɔ. m-rāā mbañg gē adē risəñ kṵṵ dɔ kōr kágē mbañg yādá gē té ɔ.

14M-ɔy yáɔ kənge gē yā gir de gē tītē loo kər bē yeĪ beé. M-ɔy yáɔ malang ké dɔ nang té tītē loo kɔy kaw ké kəyɔ kṵṵ beé. De ké ibə bōgən, aláa teē tan əgañ kər gətóo.

15Kəngā ənda kadən kum gotə nge kunən tégan yáɔ a? Gindē kəja kágē ɔjə rōn kum gotə nge kunən kəjan kágē a? To tītē ké i ndéy n i nge rāā kadē jī ké kunən unən dɔṵ beé, aláa i tītē ké i sálang kágē n i nge kər no jī ké nge kəhən beé.

16I tām najē n̄ toṓ té n Kóṣḃē ké bo ké tógən i ngáy, ni n̄ i ngol ní, a rāā kadē yáɔ kənge yā gō nang gē ké yáɔ kənge i ngáy tū té gē tél kə nang té ní. Hor kógám a taā loo gir majədé té girí nang té, tītē hor ké ɔɔ loo beé.

17Kóṣḃē n̄ i loo ké unjē kow yā *Israel ní, a tél hor kógám. Ta ndɔ hor gē yā Nəbā ké *tál a əla hor tū túpə kōñ gē té ɔ, hor ní a ɔɔdá i kem ndṵ kógám beé ɔ.

18Ni a nujə kə kágē ké majə ngáy gē kṵṵ malang ɔ, kágē gē malang n̄ a anēñ ní, ni a nujədé kṵṵ ɔ. Bē a to tītē nge moy ké tógən teē kṵṵ beé.

19Kágē gē ké kem ku yā Asiri té a nɔyñ i séy beé, adē ngōñ ké dūú a asə tēda kutədá.

Israel gē n̄ teēñ ta yo té ní

20Kem ndṵṵ n̄ noṓ té ní, gotə *Israel gē, ngé teē ta yo té gē ké gir kojə yā Jakob té a lōñ gir kəndā tógádé dɔ nge n̄ i nge kəndadé té ní: Niñ a əndāñ tógádé rōkum i dɔ Kóṣḃē n̄ i ké *tál yā Israel ní té.

21Gotə gē n̄ a nɔyñ ní a téləñ yā reē. Aáá, gotə Israel gē n̄ a nɔyñ ní a tūrəñ rōdá kə rō Nəbā ké tógən to té

22Tá *Israel, ká ré kutə gir deē yāĪ gē i ngáy tītē náñg ngárəmnjéy ké ta bā bo té gēgē, i gotədé n̄ a nɔy ní ngóy n a tél yā reē rō Kóṣḃē té ní. Unəñ ndūdé kṵṵ yā nujə loo. Yáɔ rāā ké gōté a taā loo tītē mañ beé.

23Aáá, nujə loo ngeé n̄ toṓ ní, Kóṣḃē Nəbā ké bo ké tógən i ngáy un ndūñ najēñ té kṵṵ, adē ni-rāā kadē yáɔ ní reē udə girí kem bēé malang.

Ī-lōōĪ bōĪ Asiri

24I tām najē n̄ toṓ té n Kóṣḃē Nəbā ké bo ké tógən i ngáy əda najē n̄ toṓ ní: Gir deē yām gē, sĪĪ n̄ Ī-ndĪĪ *Siyɔ ní, Ī-lōōĪ bōĪ Asiri. Ni əndasí kə mərəw, un sálang kágē yān kə dɔsí té, tītē n̄ de ké Ejiptə té gē rāānəñ kété jóó ní.

²⁵Ba n̄ay kum mbang i ngáy al̄ yā kadē wōng n̄ rāām seí ní dēba, gír wōng ní a gāng kṓ.

²⁶Tām Kóṣbē ké bo ké tógən i ngáy a un m̄eraw yān kē dō Asiri té, tītē n̄ ni rāañ kē Madian gēé mbaḷ ké Oreb té ní. Ni a un sálang kágē yān yā kēla kē dō bā bo té tītē n̄ rāañ kē bē ké Ejiptē ní.

²⁷Ndō ngeé n̄ noō té ní, yáā k̄etō n̄ ndi mbajē dō bōgíí té ní, yáā k̄etō n̄ c̄y míndí tītē njúkē beé ní, ni a un kṓ.

Madē baḷ gē i nḡor kē bē ké Jerusalem

Madē baḷ gē aḡn̄ Samari,

²⁸Niñ ugēñ nḡor kē Ayat. Niñ-māñ aḡn̄ Miḡeron, ba əyāñ yáā k̄eto yādé gē Mikemas.

²⁹Niñ-əndañ dūñ róbé ké dūú ngáy gāngēñ ba ədañ na: Jə-bī Geba. Bōl̄ rāa de ké Rama gē adē ndewñ. Gibeá n̄ i bē yā Saul ní, de ké kemeé gē a aḡñ i naā.

³⁰Sī̄ de ké Galim gē, əgaī k̄or! Ī Layisa, áá̄ jájá̄ dō rōí té! Ī Anatot, ĩ-dal najē!

³¹De ké Madəmena gē a aḡñ naā, ngé ké Gebim gē a sāāñ i loo ké yā bṓñ rṓd.

³²Ndō ngeé noō té ní madē baḷ gē dēbañ Nob. Niñ-unəñ jīd́é ké biṛ əlañ kē dṓ, yā kēlañ bṓl̄ kem mbaḷ bo ké *Siyō té, kem ngōñ mbaḷ ké Jerusalem té.

³³Kóṣbē ké bo ké tógən i ngáy, ni n̄ i ngol ní, tētē ta jī kágē gē kē tógó. Gāngēñ kágē ké bo tōy madē gē kṓ, mbérēñ ngé ké ngā́ tōy madē gē ténīndé nang té.

³⁴Tógāñ túpé kámbə gē ké kem ku kágē té kē kēngāá bōkēndé nang té. Kágē sédər ké majē ngáy gē ké Liban tésōñ nang té.

ISA 11

Dabid ké kijē

¹Ngōñ ké dəngam kógēm̄ a teē dan de gē ké kem kojə yā Jese té, tītē ta jī kágē ké dūú ké əba kadē bṓdē kágē ké tōgə kṓ té beē. Ta jī kágē ké əba dō ngəran gē té.

²Ndíl Kóṣbē a ndi d̄on té. A adēñ kum kedē ō, kəndā m̄ay yáā ō, a rāa seneé kadē a unəñ ndūñ dō yáā gē té ō, a adēñ wur kil ō, a rāa kadē a geṛ Kóṣbē ō, a ndōñ loo bṓl̄ ndíl Kóṣbē ō.

³Loo n̄ noō té bṓl̄ ndíl Kóṣbē a neḷ deē ngeé n̄ noō ō. Ni a gāng sarya i kē gō yáā n̄ kumən aḷ ní alé. Ni a un ndūñ dō yáā té i sṓ n̄ yáā ni oō kē mbīneé ní alé.

⁴Ni a gāng sarya yā ngé ndoō gē i kē gō róbé yáā ké gōté. De ké kem bēé gē n̄ de ké nge rṓ dṓd́é té gətóó ní, ni a gāng sarya ké gōté tām̄ yādé té. Ni a ənda de ké kem bē yān té gē kē najē ké tan té tītē ké i kē sálang kágāá beē. Najē ké tan té a tṓl̄ de ké majal̄ gē.

⁵Tām̄ yān té bāa yáā rāa ké gōté ō, ra dō ndū té ō, a toñ i tītē ndār n̄ deē a dṓ bṓdēñ té ngándáing ní beē.

⁶Loo ní noō té soó a ndi naā té kə ngōñ batāá ō, kagə a to kadə ngōñ bəyā té ō. Ngōñ mañg niñ kə balsáa bəl a əsañ yáa naā té ō, ngōñ ké dūú a njērā nodé té yā kər nodé ō.

⁷Mañg niñ kə dā úrsə a əsañ yáa loo ké kógəm beē té ō, ngánda gə a ndiñ naā té loo ké yáa kógəm a ədə rōdé tū té al té ō. Bəl a əsa mu tū té tītə mañg beé.

⁸Ngōñ ké ta mba té a kógə naā loo ké lī rāā bē tū té té ō, ngōñ ké dəngam ké dūú a asə kəla jīn loo ké lī kakəm bōō rōn tū té té ō.

⁹Yáa ké majal, aké yáa rāā ké kə dónó a to dɔ mbał ké *tál yā Kóōbē té tɔ alé. Tām geŕ Kóōbē a taā loo kem bēé, tītə ní mañ taān loo kum bā bo gə té ní beé.

¹⁰Ndō ngeé ní noō té ní, ngōñ kaa Jese a to tītə dərapóo rōō yā gir de gə ké dɔ nang té, ké a əjə kadə yáa kógəm a rāā yáa. Nápar de gə a reēn yā dəjen kadə adədə kəjə ō, loo ní ni a ndi tū té ní, *kəsə gən yā Nébā a ndələ tū té ō.

De gə ní əyñdé aŵñ sedé dɔ bē ké rang té dɔ gúú té ní, tél reēn

¹¹Ndō ngeé ní noō té ní, Kóōbē a əla jīn ké kə tógó báy tɔ yā kərən gotə gir deē yān gə ní nəyñ ní bəloó, adə i ngé gə ní a ndiñ dɔ nang ké Asiri té ō, Ejiptə té ō, Patəros té ō, *Kus té ō, Elam té ō, Sinear té ō, Hamat té ō, doŕ loo gə ké kum bā bo gə té ní.

¹²Ni a udə dərapóo rōō yā tāān nápar de gə ngeé ní toō najə yáa ní ni sāā rāā té ní. *Israel gə ní əyñdé aŵñ sedé dɔ bē ké rang té dɔ gúú té ní, ni a əsə dɔdɔ naā té ō, *Juda gə ní aŵñ kə kíl dɔ nang ké só gə té ní, ni a kánda kə naā té ō.

¹³Loo ní noō té *Epəraim a ənda *Juda tɔ alé. A nujəñ ngé rōō Juda gə kōó ō, madə bəā *Epəraim i Juda tɔ alé ō.

¹⁴Niñ a aŵñ naā té mbak dɔ ngán mbał gə yā Pilistin gə té, dām ké no bē té. Niñ a əyñ yáa kənge gə yā gir bē gə ní ndiñ dəla loo té ní dɔ gúú té, dām ké gir bē té. Edom niñ kə Moab a əlañ dɔdɔ gir tógə yədə té ō, Amon gə a oōn tadé ō.

¹⁵Bā bo ké Ejiptə ní, Kóōbē a rāā kadə mañ ké tū té gətóo kōó. Ni a wél jīn yā kəlañ ból kem bā Opəratə té. Ni a gāng bā ngeé ní toō kə koō ké tan té ké tógən i ngáy kadə a tél ngán mañ gə gir loo sīrí. Deē a asə teē mañ gə ní kə sākəráá njan té.

¹⁶De gə yān gə ní a teēn ta yo té dɔ nang ké Asiri té ní, róbə kógəm a to tām yədə té. A to i tītə ní kaadé gə teēnən kōó kem bē ké Ejiptə té kété jóó ní.

ISA 12

De gə tōyñ Nébā ké nge kajə deē

¹Gir de gə ké ərənda bəloó, ndō ngeé ní noō té ní ā əda na: Kóōbē, m-rāāi kəra. Kété ní wōng rāāi seŕn, banī wōng yāi ní tetə kōó ō, ĩ ĩ-rāā adə kemm tetə kə nang té ō.

²Néba ní ajəm ní n toó. M-əni kemm̄ ō, bōl rāām tɔ al̄ ō. Aáá, tógém̄ ō, pā yām̄ ō, i Kóḡbē. Ni i nge kajəm̄.

³Ā s̄diī mañ, ta kəba mañ gē yā kajə té, i kə rōnelē.

⁴Ndō ngeé ní noō té ní ā édaī na: Ī-tōyī Kóḡbē kə pāá, i náā n i Néba yāsí anī, édaī ngáy kə dɔ́. Yáá ní ni-rāā ní, ójiī gír de gē malang ādē gerēñ.

⁵Əni pā tām̄ yā Kóḡbē té, tɔdō ni-rāā yáá kə bo gē. Yáá kə bo gē ní ni-rāā ní, édaī de kə dɔ nang té gē malang ādē gerēñ gō!

⁶Ī ní ĩ-ndi *Siyɔ ní, ójə rōnel̄ yāi kə ndágá, úr kɔ́l rōnel̄! Aáá, Néba kə *tál̄ yā *Israel ní ndi dansí té ní, i de kə bo!

ISA 13

Gāngēñ sarya dɔ gír de gē té ō, əndañdé tām̄ majal̄ yādé té ō

(13-23)

Ta tōl̄ ta Babilon

¹Najə kə dɔ *Babilon té ní Ijai kə ngōñ Amots ənge kem yáá ní ni aā té ní.

²Kóḡbē əda na: Údiī dərápoo rōs dɔ mbaī kə ndágə doy karī té. Úriī kɔ́l ĩ-tāāineé ngé rōs gē. Ī-wél̄i jīsí ādē niñ udəñneé kə ta róbə yā de kə bo kə kem bēé gēé.

³Ngé gē ní əndañdé kə rī rāā kəla yām̄ ní, i mā n m-ədádé yáá gē ní kadē rāāñ ní. m-bār áskar yām̄ kə geṛ rōs majə gē, ngé gē ní rāāñ rōnel̄ tetə rōs yām̄ ní, yā bəgañ wōñg yām̄.

⁴Ōōi kōō yáá ní a bār dɔ mbaī gē té noō: I kōō de kə ngáy gē. Ōōi kōō bē kɔɔ gē ní a bār noó, kōō nápar de gē kə ɔsəñ dɔdɔ náā té. I Kóḡbē kə bo kə tógəñ i ngáy n a əndā maḡ bütə áskar yāñ gē tām̄ yā rōs té ní.

⁵Kóḡbē ō, ngé gē ní a bəgāñ wōñg yāñ ō ní, iñ i say ngáy n a reēñ ní, iñ i ta ngóy dɔ rā kə dām̄ kərəy té. Niñ a nujəñ bē malang kɔ́.

⁶Úriī wúȳ kəhɔ ndoō! Dɔ ndō yā Kóḡbē i ngɔr. A reē i tītə yáá kə to kum kaḡ al̄ kə nujə yáá malang kɔ́ beē, i Néba kə bo kə tógəñ i ngáy n əlan ní.

⁷I tām̄ najə ní toō té n jī de gē malang uṛ wak ní, tógə de gē teē kɔ́.

⁸Ndídé aḡ, gír rō tōr kə tayā tayā gē malang rāādé. Rōdé tōrdé ngáy tītə dəyá kə a rāā kem beé. Ɔr kumdé ngáy adē niñ aḡñ naā. Loo təngádé.

⁹Ndō yā Kóḡbē n a reē toó. Kaḡ kum tō ndoō yā deē gətóo ndō ní noō té. I ndō wōñg kə ngáy. A tūr dɔ nang kadē tél̄ dəla loo kə wōñg i tū té ō, de gē ní najə i dɔdɔ té ní, ni a nujədé kɔ́ ō.

¹⁰Táyō kə dɔ rā té gē ō, bütə táyō gē ō ní, a nujəñ tɔ alé. Dan ní mbang a əba lap anī, a tetə ndul kɔ́ ō, náā a ndaa tɔ al̄ ō.

11Kóṣṣbē əda na: M-ā m-ənda de ké do nang té gē najē kem ndul yādé té ō, m-ā m-əndá ngé kem ndul gē najē tōl̄ ní niñ tōl̄n̄ de gē té ní ō. M-ā m-rāā kadē kídē loo yā ngé kəjə rō gē gətóo kōṣ. Ngé gē ní kəṣ bē i jīdá niñ kó gē té ngóy ní, m-ā m-rāā kadē kəjə rō yādé tél kē nang té.

12M-ā m-rāā kadē loo kənge deē ndul i yáá ké tōr̄ tōy loo kənge lór ké *unjē njáy njáy, tōy loo kənge lór ké Opir.

13I tām najē ní noō té n do rā a ndew ō, a yéyñ do nang do ngəran gē té ō ní. Yáá ní noō a rāā yáá sōñ wōng yā Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy, ndō ní wōng yān a ɔɔn loo tītē hor beé ní.

14Loo ní noō té mbā gē kógēm̄ kógēm̄ a télēn̄ yā kaw̄ gogé dan gir deē yādé gē té, niñ kógēm̄ kógēm̄ a ayñ yā tél kaw̄ gogé do nang yādé gē té, tītē kāl̄ ké deē ngōdən beé, tītē batē gē ké de ké yā kəṣə njadé kē naā té gətóo beé.

15Ngé gē ní a əngeñd́ ní a urəñd́ kə gərāá, ngé gē ní a əhōñd́ ní a oyñ yo kaskar.

16A rējēn̄ ngán kásə yādé gē ta kumdá té, a ɔyñ yáá kənge ké kem kújə yādé gē té do gúú té. A sāān̄ nēyádé gē do gúú té.

17Kóṣṣbē əda na: M-ā m-əla kə Medə gēé kadē rōñd́. De gē ní noō usəd́ kə naraá al̄ ō, niñ kídēn̄ lór ō.

18Gə gərā yādé mbərə balsáa gē tənīd́, kumdá ɔɔd́ kə ngán kásə gēé alé, neldá rāā ngán gē yáá ké tōr̄.

19*Babilon ní i bē ké majə tōy bē gē ké kem bē kəṣ té ō, i yáá súū rō ké majə ngáy yā de gē ké Babilon ō ní, tām̄ yān té báa nujə sák sák ní a teē dən té rété gēé ní, i tītē nge ní teē do bē ké Sodom té ō, Gomor té ō ní, bē gē ní noō ní Nébā nujəñ kōṣ ní.

20Deē a ndi kemeé tɔ al̄ i ké báté gē té, kemən a ra karī i ké njóm̄ gē té. Ngé njərə doṣ gēgē a əhōñ loo kemeé yā ndi tū té tɔ alé. Ngé ngōm̄ yáá kuł̄ gē gēgē a awñ kə bütē yáá kuł̄ yādé gēé tū té tɔ alé.

21Banī məla ké bembéé gē a ndiñ kem bē ngeé ní toō té, kəy gē a rosəñ kem kújə gē tū té. Burum gē a rāān̄ bē kemeé ō, bal bəyā gē a ndāmēñ naā kemeé ō.

22Boñg gē a nōñ kem kújé ké ngāl̄ bururu ké tū té gē té ō, tal̄ gē a nōñ kem kújə ngol ké tū té gē ní yáá i ngáy kemeé ní té ō. Kum mbang ní gir yā Babilon a gāgəñ ní, do i ngər, a reē noó. Ndōn̄ gē i ké tēda kōṣ.

ISA 14

De gē ní ɔyñd́ awñ sedé do bē ké rang té do gúú té ní, tél reēñ

1Kóṣṣbē a ɔɔ kum tō ndoō yā Jakob. Aáá, ni a ɔjə báy tɔ kadē i ni n gərā *Israel ní. Ni a əndā Israel gē do nang yādé té ō, tērā gē a boñ rōd́ naā té sedé ō, a télēn̄ kojə yā Jakob gē ō.

²Gotə gir de ké rang gē a reēn sāā *Israel té yā tél kaŵ seneé gogé dɔ nang yān té. Loo n̄ noō té gir deē yā Israel gē a əhɔn̄ de gē ngeé n̄ toō bəlo té, dəngam gē dəyá gē, dɔ nang yā Kóɔbē té. Ngé gē n̄ əhɔn̄ən̄ dəngáy kété ní, ni a əhɔdá dəngáy i tītə n̄ noō, ngé gē n̄ kété rējənən̄ ní, ni a tél kóɔdá i tītə n̄ noō.

Ta tǎl ta mɔng ké Babilon

³*Israel, ndɔ kógēm̄ té anī, Kóɔbē a adī kadə ɔr̄ koō gō kaa tápə yāi té, gō yáa gē n̄ nāān̄ té ní ɔ, gō kəhɔn̄ əhɔn̄ bəlo ké ngaŋg adə ī-geŕ té ní ɔ.

⁴Kum mɔng ngeé n̄ noō té ní, ā ún pā tédá n̄ toō yā mbóon̄ kə mbaŋg ké *Babilon, ā éda na: Nge n̄ rējəjí kə koo bē yāneé ní gətóo kóɔ! Gír yáa rāa yān kə kə dónó gāng kóɔ! Nōo r̄o i tām̄ yān té.

⁵Kóɔbē nujə koo bē yā ngé kem ndul gē kóɔ. ni tétə kágə koo bē

⁶n̄ ənda nápar de gē kə wōngōo kanjə dəba ɔ, rējədá kə tógó ɔ, rāādá adə aān̄ tápə ngáy ɔ ní.

⁷Ngɔlaā ní dɔ nang malang to jəke, ni-ɔr̄ koō. De gē urən̄ kól rōnel̄.

⁸Kágə gē gəgə rāān̄ rōnel̄ najə yáa n̄ rāāi té ní. Kágə sipəres gē ɔ, kágə sedər gē ké Liban té ɔ, ədañ na: Əla gir joo nəkó n̄ ī-toñ bádá toó ní, de ké aī reē gōjí té tégəjí tɔ gətóo.

⁹De ké koy kóɔ gē n̄ niñ i kem loo ké girí nang té ní, rāān̄ rōdó yā reē tənī taí dan n̄ ā ī-reē ní. Ni ndól de ké koy gē tām̄ yāi té, de ké bo gē malang ké dɔ nang n̄ toō té. Ni-rāa adə mbaŋg gē malang yā nápar de gē iñ̄ kóɔ dɔ kōr̄ kágə mɔng yádá gē té.

¹⁰Niñ malang ní unən̄ najə ɔrən̄, ədañ na: Tógí gətóo tītə yájí ɔ. Ngɔlaā ní ī-to tītəjí!

¹¹Bo yāi risə kə gō ndū kənde yāi gēé aw̄n̄ bádá loo yā de ké koy gē té. Matəla yāi i yáa ké ndum ɔ, bájo yāi i kəde gē ɔ.

¹²I baý á ĩ n̄ i dɔgá loo tīi ké ā ī-ndólē ní, ĩ dɔ rā té əsə ní? ĩ n̄ kété ī-mbərə nápar de gēi-tənídé ní, ənīn̄ nang té!

¹³Kété ní ī-gír̄ éda na: M-ā m-āw̄ báté yā kugə dɔ rā té, m-ā m-əndā kōr̄ kágə mɔng yām̄ dɔ dɔ táyō gē yā Nəbā té. M-ā m-ndi dɔ mbaī n̄ nəbā gē a kánən̄ naā dɔ té ní té, ta ngóy bē té dām̄ mbór̄ bē ké geleé té.

¹⁴M-ā m-āw̄ yā ndi ta ngóy kiī mañ gē té dɔɔ, m-ā m-to tītə Nəbā ké dɔɔ say ngáy.

¹⁵Banī ī-risə āw̄ bádá, loo n̄ de ké koy gē i tū té ní té, āw̄ báté ũgə ngón̄ bəlo ké bo té.

¹⁶Ngé kaaí gē əndān̄ kumdá dɔi té aān̄ ngáy. Niñ dəjeñ rōdó najə ədañ na ké i nəkó wa, dəngam n̄ kété rāa dɔ nang adə ndew ní, ni n̄ kété yéy koo bē gē ní nəkó a?

¹⁷Ni n̄ kété rāa dɔ nang adə tél dəla loo ɔ, nujə bē bo gē ɔ, mbáté kəyā dəngáy gē dɔɔ ɔ ní.

18Mbañg gē yā nápar de gē malang, ǎǎǎ, niñ malang to a ɔrēñ koō ō, rɔyñdé ō, niñ kógēm kógēm ní toñ i kē kem bəlo bádə yādé gē té.

19Ba ĭ, əniñ ndágá kɔ́, sɔy kə bəlo bádə yái. Ī-to i tītə ngōñ ká teē niñ, ká neĭ de gē seneé al ngáy. Ī-to tītə niñ ká rējēñ kɔ́, de ká tǎlēñdé gē tañ loo gidii té malang, tósēñdé i kə kaskar ō, tóniñdé i dɔ mbaĭ gē té ō, ngón bəlo kə bo té.

20Banī a dubiñ naā té sedé alé, tām ĭ ĭ-nujə bē yái kɔ́, ĭ ĭ-rāā adē gir deē yái gē gətóñ kɔ́. Dɔ de gē a ndígēnal gir de ká ngé tǎĭ de gē i ká báté gē té.

21Majə kadē i yā kəndā dɔ rō danaá yā tǎĭ ngán ká dəngam gē kɔ́ najē tǎĭ ĩ bəbədé gē tǎlēñ de gē té ní. Majə kadē niñ ĭiñ dɔ́ yā taā loo dɔ nang té tɔ al ō, yā rāā bē bo gē kadē tañ loo dɔ nang té malang tɔ al ō.

22Najē ĩ Kóɔbē ká bo ká tógən i ngáy əda ní n toó: M-ā m-ĭi yā rōɔ *Babilon gē. Rī ĩ na i Babilon ní ō, de ká kemeé gē ĩ teēñ ta yo té ní ō, ngáñdé gē ō, ngán kaadé gē ō ní, m-ā m-rāādé kadē a gətóñ kɔ́.

23M-ā m-rāā bē bo ngeé ĩ toō kadē a tél loo ká mañ i tū té ō, bɔr ká tū té i ká ndul ō, kɔy gē a ndiñ tū té ō. M-ā m-óy loo ká tū té i kə ndəsā ká a nujə loo. I mā Kóɔbē ká bo ká tógən i ngáy n m-əda najē ĩ noō ní.

Ta tǎĭ ta rāā kum de gē ndoō té

24Najē ĩ Kóɔbē ká bo ká tógən i ngáy əda ní n toó: m-túbə, yǎǎ m-ójə rāā ní, a reē yā kudə girí.

25M-ā m-nujə kɔɔ bē yā Asiri kɔ́ kem bē yāñ té, m-ā m-rējədé dɔ mbaĭ bo yām gē té. Niñ rāāñ adē kɔɔ bē yādé ɔy gir deē yām gē tītə njúkə beé, m-ā m-ún kɔ́. Niñ əndāñ yǎǎ ká ɔy dɔ bɔgē gir deē yām gē té. M-ā m-ūsə yǎǎ ká ɔy ní nang té kɔ́.

26Yǎǎ ĩ Kóɔbē gey rāā kə de gē malang ká dɔ nang té ní n noó, yǎǎ ĩ ni əlañ bōĭ kem nápar de gē malang té ní noó.

27Dan ĩ Kóɔbē ká bo ká tógən i ngáy gey rāā yǎǎ kógēm ní, i náā n asə kəhɔn dɔ té ní? Dan ĩ ni un ĭiñ ká bīr əla kə dɔ́ ní, i náā n asə tūr ĭiñ ní kum kə loo ká rang té ní?

Tāñ Pilistin gē

28ɔjəñ najē ĩ toō i bāĭ ĩ mbañg Akaj oyñ té ní.

29Kāgē ĩ kété əndasí sĭi Pilistin gē ní, tetəñ kāgē ní kɔ́, banī ĭ-lōōī rāā rōneĭ najēñ té. Tām ĭi kakém a teē kem ĭi ĩ oy kɔ́ té ní ō, ĭi kakém ní a ojə dā ká majal ngáy ká a ĭi bɔgē ō.

30A ulēñ ngé ndoō gē majə kə yǎǎ kəsaa, ngé rō tō ndoō gē a ɔrēñ koō loo ká yǎǎ a ɔdə rōdé tū té al té. Banī sĭi Pilistin gē, madə baāsí a rāānsí kadē sĭi malang ā ɔyiñ yo bō ō, ngé gē ĩ a teēñ ta yo té ní, niñ a tǎlēñdé kɔ́ ō.

31Sĭi ta róbə gē ká yā kudəñ kə kem bē bo gē té, ĭ-nōōī! Sĭi bē bo gē, ĭ-gángi kɔ́! Tógə dɔ nang ká Pilistin kə taá malang uñ wak kɔ́, tām sa hor kógēm ká to tītə kiĭ

mañ beé, ij dām mbór bē ké kɔ́ó té a reē noó. Bē madē baā gēé báa, de ké əya bütē ngé rōō gē ba aŵ say ní gətóo.

³²De gē n̄ Pilistin gē əlañdé ní, i yā tūr kədadé na i rí? I najē n̄ toō: I Kóṣbē nəkó n̄ əndā bē ké *Siyɔ ní. Yáá kógēm̄ a ɔdə rō ngé ndoō gē ké dan gír deē yān gē té alé i loo n̄ noō té.

ISA 15

Nōō rō ké dɔ bē ké Moab té

(Kəlān gē 15-16: Áaĭ Jer 48)

¹Najē ké tām yā bē ké Moab té. Ááá, ndōó, kem ndōó ké kógēm̄ beē té, nujəñ bē ké Ar ké Moab té kōó. Ni gətóo kōó i ndōó kem ndōó ké kógēm̄ beē té. Ááá, ndōó kem ndōó ké kógēm̄ beē té, nujəñ bē ké Kir ké Moab té kōó. Ni gətóo kōó i ndōó kem ndōó ké kógēm̄ beē té.

²De ké Dibon gē aŵñ nōó loo ndōy gē té. Moab gē unəñ pā yo kem bē ké Nebo té ō, Medeba té ō. Dɔ de gē malang i ké dəsā kōó ō, mbáy de gē malang i ké kəja kōó ō.

³Niñ əlañ kúbə kəhɔ ndoō rōdé té njərāñneée kum róbə kɔsə gē té. Niñ rañ kə ta kújə gē té ō, kə ndágə loo gē té ō ənīnəñ pā yo ō, de gē malang nōñ ō.

⁴De ké Hesəbon gē ō, Elale gē ō, bārəñ yáá kadē dijñndé. Deē ra i Yahas gē a oō kōódé. I tām najē n̄ toō té n̄ Áskar ké Moab gē əgañ kɔr ní. Tógédé ur wak kōó.

⁵m̄-bār yáá kadē dijñmēñ yā rāañ kə bē ké Moab. De ké Moab gē aŵñ naā báté ugəñ Soar, aŵñ báté ugəñ Egəlat Selisiya. Niñ aləñ kadə Luhit té ta kaw dɔó kə nōó. Niñ əgañ kɔr dɔ róbé ké Horonaim té ədañ na: Yáá malang i ké nujə kōó. I yáá ké to kum kaŷ al ké to bōl ngáy ké bay beē!

⁶Dang mañ ké Nimrim tél i dəla loo ké rōnel gətóo tū té. Kāgə gē tutəñ ō, mu gətóo kōó ō. Yáá ké to bōl gətóo.

⁷I tām najē n̄ toō té n̄ de gē ɔyñ gotə yáá kənge yādé ké nəy gē kōó ní, gotə yáá kənge yādé gē n̄ niñ rāñ báté ba ngōmēñ ní. Niñ ɔyñ aŵnəñ kə kété say báy, gidə mañ kāgə popəliye gē té kə nú.

⁸De gē bārəñ yáá kə gō gidə bē ké Moab kadē dijñndé. Kɔr yo bār báté ugə Egəlaim, bār báté ugə dɔ bəlo mañ gē ké Elim té.

⁹Ngōñ mañ n̄ teē Dimon ní, mósə taā loo kum té. Kóṣbē əda na: M-ā m-əla kə yáá ké to kum kaŷ al ké rang gē Dimon báy tɔ. Moab gē n̄ teēñ ta yo té á ndiñ kem bē yādé té ní, bɔl kógēm̄ a ənīdé rōó!

ISA 16

Moab dəje bē ké Jerusalem kadē dijñ

¹Ngār gē ké Moab ədañ na: Ílī kə bal batē gēé mbaĭ ké dəla loo té āwīin ādī kōō bē, āwīin ādī mbañg ké *Juda, dō mbaĭ *Siyo té.

²Dəyá ké Moab gē i loo gē n de gē a teēñ mañ Arnon tū té ní té. Niñ toñ i tītē yeĭ gē ké aḡñ naā beé, yeĭ gē ké tēbāndé kōō kem bēdé té kadē aḡ aḡñ saḡ beé.

³De ké Moab gē dəjeñ Jerusalem na: Ādējí kəjē, ún ndūi yā rāā yáá kógēm, ūtē gidəjí dan kadaá yā ngōməñjí, tītē loo ké ndōō ké əni til dō loo té beē. Ī-bōō dō māy rōō yājí gē. Ngé gē n aḡñ naā ní, ĩ-lōō teē kə gírdé dō.

⁴Əyā māy rōō yājí gē ādē ndiñ bēé looi, ādēdé loo ādē ndiñ tū té najē yā nge nujē loo té. Nge rējējí a ndi ngándáng alé, gír nujē loo a gāng. Nge nujējí a əyā bē yājí ba a aḡ.

⁵Loo n noō té ngōñ kaa Dabid a ndi dō kōr kəgē mbang yā Dabid té, kəjē bē yān a too ngándáng kə ta kūĭ kem majə yāi. Ni a to tītē nge gāng sarya ké əndā kumən gír bōĭ ndū najē té ō, təngā loo gāng sarya ké gōté té ō.

Jerusalem a sāā rāā yáá kógēm tām yā bē ké Moab té alé

⁶J-oō najē kəjē rō yā bē ké Moab. I kəjē rō ké ngáy ké baý beē! I kem sōĭ yáá alé ké baý beē! Banī najē n ni-ɔr ní i najē ké kem wōy karī.

⁷Ngolaā ní Moab gē a nōōñ i Moab, de gē malang a nōōñ i mbée. Niñ a sōmən ō, a ndəngāñ gotə makəla kañ *nduú gē n kété a rāāñ kem bē ké Kir Heres té ní ō. Tógədə teē malang kōō.

⁸Yáá ké kem ndōr ké Hesəbon té gē oyəñ kōō, tītē kəgē nduú gē ké Sibəma beé. Kété ní, kasə kañ kəgē *nduú gē ngeé n toō rāā ngol gē ké dō nápar de gē té. Kété ní kəgē *nduú ngeé n toō toñ ta kaw kə Yajer, niñ əbañ kə loo gē té dəla loo té. Ta jīdā ké tōō gē aləñ bátə ta kaw kə gidə bā bo té.

⁹I tām najē n toō té n m-nōō kə de ké Yajer gēé tām yā kəgē *nduú gē ké Sibəma té ní. M-ā m-bōkə mañ kumím gírśi té, ĩ Hesəbon ō, ĩ Elale ō. Tām kōĭ rōō bār dō kañ *nduú yāsí té ō, dō kañ *nduú yāsí ké əjaī té ō.

¹⁰Rōneĭ ké ngáy alé naā gətōo kōō kem ndōr kəgē yāsí gē ké kañ té. Deē oō kōō pā, alāa kōō kōr rōneĭ kem ndōr kəgē *nduú gē té tō alé. Kasə *nduú gətōo kem jōon gē té, deē mbərə kañ *nduú tō alé. Kōr ké kənda yáá gōté tō gətōo.

¹¹I tām najē n noō té n kemím nōō dō bē ké Moab té ní. Nōō yām bār tītē kōō kənde kənde ké kugə kəniñ pā beé. m-nōō tām yā Kir Heres té.

¹²Moab gē ɔrəñ loo kalé té ta kaw kə dō, adē de gē aḡndé. Niñ aḡñ ndōyōō loo yādé ké yā bōĭ gidə té, banī nge n noō a rāā yáá alé.

¹³Najē ké dō Moab té n Kōōbē əda kété ní n toō.

¹⁴Ba ngolaā ní Kōōbē əda na: Bāl mətá ta asə naā anī, de ké bo gē ké Moab ō, Moab gē n niñ i ngáy ō ní, niñ i yáá kógēm tō alé. Ngé gē n a nəyñ ní, niñ i seý beē, ngáy alé bátə.

ISA 17

Bē koḡ ké Damas ō, ké Israel ō a aṽñ i kē kēsōó

¹Najē yā bē ké Damas. Séy tḡ anī Damas i bē bo tḡ alé, ni i kəkərcó ké káñ dɔ naā té ngóy.

²Bē bo gē n̄ ndiñ i kə ta kũlneé ní, a əyañdé kōó i ké njóm gē té. Niñ i tām̄ yā bütē yáá kuł gē té. Bütē yáá kuł gē a ndiñ tū té ō, de ké yā njóbádé a gətóo ō.

³Ndogē mbał ké yā rōón dɔ bē té a gətóo dɔ nang ké *Epəraim té. Mbañg a gətóo Damas. Gotə de ké Aram gē n̄ a n̄ayñ ní, a tɔyñ *Israel gē alé. Najē n̄ Kóóbē ké bo ké tógəñ i ngáy əda ní n noó.

⁴Ndō ngeé n̄ noō té ní, bo yā *Israel a tél kē nang té, kəyñ i ngáy tḡ alé.

⁵A to i tītē dan n̄ gir sāā kōō gāñg kōó ní beé, dan n̄ nge ndōr ɔy kōō gémē yāñ kōó ō, ɔsə nja dɔ doḡ kōō gémē kē naā té kōó ō ní beē. A to i tītē wól loo yā Repay gē ké gō kəja kōō té beē.

⁶I yáá ké ngáy al̄ n a n̄ay gotə *Israel té ní. Bē ngeé n̄ toō a to tītē *kāgē olibə ké əjañ kanəñ kōó beē. N̄ay kanəñ gē i jōó aláa mətá jam kāgāá dɔó ō, n̄ay i só aláa mí tū ta jīñ gē té. Najē n̄ Kóóbē Nóbā yā *Israel əda ní n noó.

⁷Ndō ngeé n̄ noō té ní, deē ndul gē a tūrēñ kumdé kē rō nge rāādé té, a unəñ kumdé kē dɔó, kum kē rō Nóbā ké *tál yā *Israel té.

⁸Niñ a tūrēñ kumdé kē *loo tuñ yáá gē n̄ niñ kó gē rāāñ té ní alé. Kāgē ké kudə ké yā bōł gidə gē ō, *loo rōó ndujē yáá ké kotə majə gē ō n̄ niñ kó gē rāāñ kə jīdé ní, niñ ɔñ tḡ alé.

⁹Ndō ngeé n̄ noō té ní, bē bo gē n̄ ngōmēndé majə dɔ nang ké *Israel té ní, a téləñ i loo ké nujə sák sák. Tām̄ a əyañdé kōó tītē n̄ kété əyañəñ bē bo gē yā Hibi gē ō, yā *Amor gē ō kōó ta rēē ngán Israel gē té ní.

¹⁰*Israel, dɔí ndígənal Nóbā ké nge kajii. Mbał n̄ ngōmī ní, əga kemií dɔñ té alé, i tām̄ najē n̄ toō té n̄ ĩ-rāā adə kāgē ké neł gē əbañ ō, ĩ-dubə kum yáá ké mbā gē ō ní.

¹¹Ī-ááádé loo kəba té ndō n̄ ĩ-dubəndé té ní. Yáá n̄ ĩ-dubə dəloí ní, hütə kə ndō nəkó n̄ noō té. Ba dan n̄ moy reē anī, loo sāā kōō gətóo kōó ō, i rō tōr ké dāván gətóo ō.

Gír de gē doḡñ rōó

¹²I yáá ké to kum kaý al̄ ké baý beē! Nápar de ké ngáy gē n̄ toó, kōódé bār tītē kōō bā bo gē beé. Kōō do rōó yádé bār tītē kōō bəngál bā bo ké ĩ kə tógó ngáy beē.

¹³Kōō do rōó yā nápar de gē bār tītē kōō bā bo gē beé. Kóóbē əla bōł kemdé té, anī niñ ɔy aṽñ ɔy. Təbāndé tītē mu ké nél ké dɔ mbał bo gē té təbān aṽ seneé beē, tītē bumbérú ké əga nding ké nél māñ təbān kōó beē.

¹⁴Loo tíbí anī, i bōl kógēm ká to bōl ngáy, kété pá tá kadē loo tī anī, niñ gətóōn kōs malang. Yáá n a rāā ngé gē n ɔyñ yáa yājí malang kōs ní n noó, yáá n ngé kɔy yáa yājí dɔ gúú t́ gē a əngeñ ní n noó. pá tá kadē loo tī ní, yáá kógēm ká na gətóo ō.

ISA 18

Tāān ngé kɔsə kum gotə bē ké Etiopi gē

¹I yáá ká to kum kaý al ká bay beē tām yā bē yā too bo gē ká kúbē yádé gē i jōó t́, adē i tām yā bē n to kə gō kadə bā gē ká *Etiopi ní!

²Ni-əla ngé njērā mbā dɔ bā Nil t́ kə too tēbāā gē! Sij ngé kaw kəla lāv gē, ī-tél āwī gogé bēé loosí. Nápar de gē yāsí gē n i de ká ngāl gē ō, ndārdé ndélē ō, əlan bōl kem de gē t́ laā ō, kə loo gē t́ malang ō ní, madə baādé gē ní, ī-tél āwī gogé kemeé.

³Sij de gē malang n ī-ndi dɔ nang t́ ní, sij n ī-taāi loo malang dɔ nang t́ ní, dan n a udəñ yáá ká ɔjə kadē yáá kógēm a rāā yā rāā yáa dɔ mbaī bo gē t́ anī, áaī ō, dan n a kōrəñ tōw gajə batē anī, ōōī ō.

⁴Tām Kóṣbē ədam na: m-ndigə ndi loo ndim t́ kaañ loo ō, ndi tū t́ jəke ō, tītə mbang ká ɔsə ngáy kum loo ká unjə kow t́ beē ō, tītə tal ká to tītə kiī mañ dan yā sāā kōō gē t́ beē.

⁵Kété no kəja kañ *nduú t́, dan n kágə nduú hūtə ní, dan n hūtən gē téləñ dɔ bəra nduú gē ká a kərēñ i mbéé ní, t́jāñ ta jīn ká teē yáa al gē kōs ō, ta jīn gē ká a sitə gē kōs ō, mbīn gē kōs ō, kə yáá t́jā yáá kógēm.

⁶Yā *Etiopi gē i tītə n noó ō, a əyañdé kōs yā kadē kərō gē ká dɔ mbaī bo gē t́ ō, dā ká kem bembeé gē ō. Kərō gē a əsañdé dan ká majə t́ ō, dā ká bembeé gē a əsañdé dan ká majal t́ ō.

⁷Loo n noó t́ a reēñ kə *yáa ndējə gē yā kadē Kóṣbē ká bo ká tógən i ngáy. Yáa ndējə gē ní, i yā nápar de gē ká ngāl gē n toō, n i nápar de gē ká ndārdé ndélē ō, de gē bōlāndé laā ō, kə loo gē t́ ō, tógédé i ngáy adē niñ rējəñ madə baādé gē ō, ndiñ i kem bē ká bā gē əndañ dan gāngəñ t́ ō ní. A reēñ kə *yáa ndējə gē ní i dɔ mbaī bo ká *Siyo t́, loo n Kóṣbē ká bo ká tógən i ngáy ndi tū t́ ní t́.

ISA 19

Kem de ké Ejiptə t́ nuje sák sák kōs

¹Najə yā bē ká Ejiptə. Kóṣbē n toó: Ni-reē dɔ nang ká Ejiptə t́, al i dɔ kiī mañ kógēm ká ngōdē ngáy t́. Nəbā ká rōkum al gē ká dɔ nang ká Ejiptə t́ ndewñ non t́ ō, tógə de ká Ejiptə gē uř wak kōs ō.

²Kóṣbē əda na: M-ā m-tósə ta kɔn de ká Ejiptə gē naā t́, adē niñ a rōñ naā ō, madə naā gē a rōñ naā ō, bē gē a rōñ naā ō, bē kɔg gē a rōñ naā ō.

³Tógə de ké Ejiptə gə a uř wak ɔ, yáǰ gə ní niñ nóməñ rāā ní m-ā m-rāā kadə a ǰǰ gə naā al ɔ. Niñ a awñ sāā tē rō nábā gə ké rōkum al gə tē ɔ, rō ngé bógərō de gə tē ɔ, rō ndíl de ké koy kōó gə tē ɔ, rō kɔdə sāā gə tē ɔ.

⁴M-ā m-əla dɔ bē ké Ejiptə gír tógə yā ngol kógə́m ké kumən ɔɔn al tē, mbañg kógə́m ké nelən rāā de gə yáǰ ké tōr a ndi dən tē. Najə ní Kóó́bē ké bo ké tógən i ngáy, ni ní i ngol ɔ ní, əda ní n toó:

⁵Mañ gətóo kōó kem kār bā Nil tē, ba ngeé ní toō i kōó malang.

⁶Ngán mañ yān gə nduməñ kōó, mañ ké kem bəlo ké ndēr kə ngālāā gə ké Ejiptə i ngáy tɔ alé, mañ ké kemdə gə tē a gətóo i mbée. Mu tēbā gə ɔ, jəngā gə ɔ, a ndələn i mbée.

⁷Mu gə ní rañ kə gə kadə bā Nil ɔ, rañ ngər kə loo ní bā Nil a əsə kum bā bo tē tū tē ní ɔ, yáǰ malang ní əba kadə bā Nil tē ɔ ní, tutə kōó. Nəl ɔy awñ kōó, gotə yáǰ kógə́m ké nɔy gətóo.

⁸Ngé ndɔ kənjə gə nōñ rōdə. Rō ngé ndɔ kum bā Nil tē gə malang nēldə alé. Tógə ngé kəñi réng yādə kum mañ tē gə gətóo kōó.

⁹Rō ngé rāā kəla *lɛɛ gə sɔldə, dəyá gə ké ngé tūtə kələn gə ɔ, dəngam gə ké ngé kəjɔn gə ɔ ní, toñ tītə ké moy rāādə beé, tām niñ sōlən ngáy.

¹⁰Tógə ngé kəjə kūbə gə gətóo, ngé kəla gə malang ní niñ ndiñ kə kumdə i kə ta kūl kəla ngeé ní noō ní, əndāñ kemdə dɔ yáǰ kógə́m tē tɔ alé.

¹¹Ngār gə ké kem bē bo ké Soan tē, i de ké kōr rāādə gə. Ngé kum kedə gə ní adəñ mbañg ké Ejiptə kəjə ní, rāāñ rōdə i ngé kadə kəjə ké to mbóo gə tē. Niñ ədanəñ na: Mā i ngōñ de ké ngé kum kedə gə, ngōñ mbañg gə ké kété jóo. Niñ ədanəñ najə ní noō i tām rí tē?

¹²Mbang ké Ejiptə, ngé kum kedə yāi gə ní niñ i rá? Ādə ədaiñ yáǰ ní Kóó́bē ké bo ké tógən i ngáy gey rāā kə bē yāi ní!

¹³Ngār gə ké Soan tələn ngé kōr gə, i ngār gə ké kem ngán bē ké ndágá tē n ndórən bē ké Ejiptə awñ seneé dɔ róbə ké majal tē ní.

¹⁴Kóó́bē rāādə adə dɔdə ndi kə gōó alé. ǰǰ, ngār gə ní noō ndórən bē ké Ejiptə awñ seneé dɔ róbə ké majal tē, tū yáǰ rāān gə tē malang. Bē ké Ejiptə to i tītə nge kasə rāā ké njan əhɔ dɔ nang alé loo tōmbə tē.

¹⁵De ké rāā yáǰ kógə́m dɔ nang ké Ejiptə tē tɔ gətóo, dɔ al ɔ, kəlā al ɔ, ta jī kəgə túmbur gə al ɔ, mu tēbā gə al ɔ.

Ta ké ndṓn tē yā bē ké Ejiptə

¹⁶Ndō kógə́m tē anī de ké Ejiptə gə a toñ tītə dəyá gə beé. Dan ní Kóó́bē ké bo ké tógən i ngáy a un jīn ké bīr yā kəlañ bōl kemdə tē anī, bōl a rāādə kadə a ndewñ.

17Bē ké *Juda a tél i yáá kəga kem dɔ yáá té ké to rōsɔl tām yādé té. Kə dɔ kɔr ní a ɔrɲən najē yā bē ní noō ta kumdé té ní, bōl a rāādé najē yā yáá gē ní Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy un ndūn yā rāā sedé té ní.

18Ndō kógə́m té anī, bē gē ní a toñ dɔ nang ké Ejiptə té, ba i ta Hebəro n a ɔrən kem bē gē ní té. De gē a túbēñ kem bē gē ní té, a ədañ na niñ na i de gē yā Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy. Bē gē ngeé ní noō ní, rī nge ké kógə́m na i bē yā mbang.

19Ndō kógə́m té anī, *loo tuñ yáá ké tām yā Kóṣṣbē té a to kem bē ké Ejiptə té dan bēé ɔ, mbał kógə́m ké kudə tām yān té a ra ngɔr kə kadə té dɔ niñ bē ké Ejiptə té ɔ.

20Nge ní noō i yáá ké ɔjə kadə Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy i kem bē ké Ejiptə té. Dan ní de ké Ejiptə gē a əgañ kɔr kə dɔ Kóṣṣbē té, najē yā ngé rējədé kə yáá rāā ké gōtə ál té anī, ni a əla kə deē kógə́m ké nge kajədé yā kadədé adə a rōṣ dɔdɔ té ɔ, a gāng dɔdɔ ɔ.

21Kóṣṣbē a rāā kadə de ké Ejiptə gē geɲnən ɔ, ndō ngeé ní noō té ní, de ké Ejiptə gē a gerən Kóṣṣbē ɔ. Niñ a rāāñ kəla yā kadən tām a tunən yáá yā kadən ɔ, a ndējənən yáá ɔ. Niñ a ənīñ ndūdé yā kadə Kóṣṣbē ɔ, a rāāñ kadə yáá gē ní reē udən gir ké rō té ɔ.

22Kóṣṣbē a ənda de ké Ejiptə té gē. Ni a əndadé ba a rāādé kadə rōdɔ a ngāā. Niñ a télən kə rō Kóṣṣbē té ɔ, Kóṣṣbē a oōdɔ najē yáá ní niñ dəjenən té ní ɔ, ni a rāādé kadə rōdɔ a ngāā ɔ.

23Ndō kógə́m té anī, róbə kógə́m a ij Ejiptə yā kaw Asiri. Asiri gē a awñ Ejiptə ɔ, de ké Ejiptə gē a awñ Asiri ɔ. Niñ a rāāñ kəla naā té mbak yā kadə Kóṣṣbē.

24Ndō kógə́m té anī, *Israel i de ké nge kɔ mətá ní a ənge tɔr ta ní, naā té kə Ejiptə té ɔ, Asiri ɔ.

25Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy a tɔr tan dɔ de ké dɔ nang té gē té a əda na: m-tɔr tam dɔ bē ké Ejiptə ní i gir deē yām gē ní té ɔ, dɔ bē ké Asiri ní məkó m-rāā kə jīm ní té ɔ, dɔ *Israel ní i yáá yām məkó ɔ.

ISA 20

Ijai njērā kanjē kūbē ɔ, sākērā ɔ

1I bāl ní ngol Sargɔ, mbañg ké Asiri, əlañ ngol áskar yān gē kadə rōṣ bē ké Asdod, dɔ nang ké Pilistin té ní. Ngol áskar gē ngeé ní toō ənī bē ní rōṣ ɔ, taā bē ní ɔ.

2Bāl mətá kété no té ní, Kóṣṣbē əda Ijai ké ngōñ Amots na: Kūbē kəhɔ ndoō ní i-dɔṙ bōdīí té ní, ɔr kōṣ ɔ, ɔr sākērā ké njaí té kōṣ ɔ. Ijai oō ta Kóṣṣbē adə ni-njērā kanjē kūbē ɔ, njan karī ɔ. Bāl ní taānən bē ké Asdod ní,

3Kóṣṣbē ɔr najē kə ta kŭl Ijai əda na: Nge kəla yām Ijai njērā kanjē kūbē ɔ, da njan karī ɔ, asə bāl mətá kōṣ. Nge ní noō i yáá ké yā kɔjən yáá ɔ, i tāā ɔ, ké tām yā bē ké Ejiptə té ɔ, *Etiopi té ɔ.

⁴Mbañg ké Asiri a əho de ké Ejiptə té gē dəngáy ō, a ɔy de ké Etiopi gē yā kaw sedé dɔ bē ké rang té dɔ gúú té ō. Ni a ɔy balsáa gē ō, de ké tɔgə gē ō, yā kaw sedé kanjə kúbə rɔ́dɔ́ té ō, da njadé karī ō, rɔ́dɔ́ karī ō. Nge n noō i rɔ́sɔ́l ké tām yā de ké Ejiptə gē tá.

⁵Ngé gē n əniñ kemdɔ́ mámák adəñ bē ké Etiopi, aláa ɔjəñ rɔ́dɔ́ najə rāā ké bē ké Ejiptə a rāā sedé té ní, bɔ́l a rāādɔ́ ō, rɔ́dɔ́ a sɔ́ldɔ́ ō.

⁶Ndɔ́ ngeé n noō té ní, ngé gē n ndiñ bē ta bā bo té ní, a ədan na: Yáá n a rāā ngé gē n j-əndāi kemjí dɔ́dɔ́ té ní n noó! Jə-ndigiī bɔ́ɔ́ rɔ́jí bēé loodé i yā kəngəñ rāā ké kadə rāāñ sejí ō, kadə gāngəñ dɔ́jí jī mbañg ké Asiri té ō.

ISA 21

Bē ké Babilon əsō

¹Najə yā dəla loo ké kadə bā bo té ngɔr. Madə baá j̄i dəla loo té reē, j̄i i kem bē kógə́m ké adə de gē bɔ́l té n reē, tītə nél ké əla kə tógó, ké ənda gō nang ké Negeb māñ beé.

²Kóɔ́bē rāā adə m-áá yáá kógə́m ké to bɔ́l ngáy: Nge boo rɔ́n tū yā madəñ tá ké kété jóo, tél nge tél kɔ́ gō madəñ tá, nge nujə loo rāā kəla yāñ. Kóɔ́bē əda na: Elam gē, əni rɔ́ɔ́! S̄i Medə gē, i-girī gidə bē! M-ā m-rāā kadə gir kɔ́jə rɔ́ yāñ malang gāng.

³I tām najə n toō té m-ndew kə dūnə́m gē tá ní. M-áá tápə tītə dəyá ké a rāā loo kojə beé. Kemm nujə ngáy adə mbim oō loo alé, ndílém áy kɔ́ adə kumm áá loo alé.

⁴Dɔ́m ndi kə gōó alé, bɔ́l rāām adə m-ndew. m-ngóo loo ké loo tibi yā kadə loo sɔ́ləm ləm séy, ba n toō báa loo ké ndɔ́ əla bɔ́l kemm tá.

⁵De gē a rāāñ loo yáá kəsa, seləñ kúbə tapii gē nang té, de gē əsañ ō, áyñ ō. Anī kə ta jī té noō deē kógə́m əga kɔ́r: Gɔ́ rɔ́ɔ́ gē j̄i dɔ́! Əndāi dɔ́ yáá rɔ́ɔ́ yási gē danaá!

⁶Yáá n Kóɔ́bē ədam ní n toó: Áw kə nge kum looó əndān loo kógə́m tá adə um loo. Ni a əda yáá n ni a áá ní.

⁷Ré ní áá púsə rɔ́ɔ́ gē kógə́m ké i sənda gē jóo n a unəñ aláa áá de gē dɔ́ kəro gē tá aláa áá de gē dɔ́ jámbal gē tá anī, majə kadə əndā kuməñ girí, ááá majə, kadə əndā kuməñ girí ngáy.

⁸Anī nge kum loo əga kɔ́r əda na: Ngol, m-rā dɔ́ kújə ngɔ́m bē ké ngāl bururu té dəloí báté loo tibe dɔ́m tá, m-rā loo n m-ā m-ngóməñ loo té ní ndɔ́ báté loo tii dɔ́m tá.

⁹Áai, deē kógə́m a reē noó! Ndi i kem púsə rɔ́ɔ́ ké sənda gē jóo unəñ tá. Ni əga kɔ́r, əda na: Bē ké *Babilon əsō, bē ké Babilon əsō! Yáá ké tósə kum gotə nəbā yāñ gē toñ nang tá malang, tətəñ rárák kɔ́.

¹⁰Gír deē yām gē, sīī n̄ ɛndañsí tītē loo kənda kōō gémē beē ndágə looó ní, yáá n̄ m-ōō rō Kóṣṣbē ké bo ké tógəñ i ngáyí té ní, ni n̄ i Nébā yā *Israel ní, n noó. I najē ké kijə n̄ m-reē kədaī té ní.

Loo ké ndṣó i baý?

¹¹Najē yā Duma. De kógərn̄ ra Seir əga kər̄ adē m-ōō ndūn, ni ədañ na: Nge ngōm̄ loo, əda na i rí dɔ loo ké ndṣó té? Nge ngōm̄ loo, əda na i rí dɔ loo ké ndṣó té?

¹²Nge ngōm̄ loo tūr əda na: Loo tīī, ba tél tībə gogé. Ré ī-geyiī dəje najē báý tɔ anī, ī-dəjeī, gō té anī ī-tél ī-reēī gogé ndṣó ké rang té báý!

Ngé kaý naā gē ké Dedan ō Kedar ō

¹³Najē yā dɔ nang ké Araba. Sīī bütē ngé njərā mbā dəla loo té gē ké Dedan, āw̄ ī-toī ndṣó kem bembeé dɔ nang ké Araba té ādē loo tīī dɔsí té.

¹⁴Sīī n̄ ī-ndiī Tema ní, āwī kə maná ādī ngé gē n̄ kəndā rāādé ní, āwī kə yáá kəsaá ādī ngé kaý naā gē.

¹⁵De gē aýñ naā kṣó no rṣó té, aýñ naā kṣó no kaskar ké əndāñ dɔ danaá yā kṣəñ deē té té, no gə gərā ké ɔrəñ gō yā kurəndé té, no rṣó ké təngā piling té.

¹⁶Tɔdṣó yáá n̄ Kóṣṣbē ədañ ní n toó: Bāl kógərn̄ ta asə naā anī, yáá malang ké to rī bār yā Kedar a gətóo kṣó.

¹⁷Dan ngé rṣó gē ké Kedar té ní, ngé kur gərā gē a nəyñ i séý beē ngóy. Najē n̄ Kóṣṣbē, Nébā yā *Israel, əda ní n noó.

ISA 22

Tāñ bē ké Jerusalem

¹Najē yā wól loo ké deē aá yáá tū té. Sīī de ké Jerusalem gē, i tām rí té á sīī malang ālī dɔ kújə gē té dɔó ní?

²Jerusalem, i tām rí té á ī i bē bo ké kōō de gē ké kemií té bār ngáyí beē ō, de ké kemií té gē aąñ woy woy beē ō ní? De ké koy yái gē oyñ i ta rṣó té alé, i rṣó n tōldé alé.

³Ngol áskar yái gē malang aýñ naā malang ndṣó naā té, ngé kur gərā gē əhɔndé bəlo té. De gē malang n̄ madə bəā gē əngeñdé ní, əhɔndé bəlo té i naā té malang, dan n̄ niñ a aýñ naā ní.

⁴I tām najē n̄ toó té n m-édási najē n̄ toó ní: Əndāī kumsí gōm̄ té tɔ alé, əyāmī ādē m̄-nōō kə wur katāá. Nujəñ gír deē yām̄ gē kṣó, ba ī-lōōī nāā sɔl kemr̄n̄.

⁵Tɔdṣó Kóṣṣbē, Nébā ké bo ké tógəñ i ngáyí ní, bōólaā əla kə yáá ké aá gō naā al̄ ō, kə rṣó ké tetəjí ō, kə bōló ō, adəjí. Ndogē mbāl ké bo əsō nang té wól loo ké deē aá yáá tū té té ō, de gē bārəñ yáá wól loo ní té kadē kə rāñ sedé, adē ndūdé īī kə dɔó kum kə rō mbāl bo gē té ō.

- ⁶Bütē ngé rōō gē ké Elam ətōñ gə gərā gē ō, gərā gē ō. Púsə rōō gē ké kə ngé rōō gēé toñ ō, ngé kaī sēnda gē toñ ō. Ngé rōō ké Kir gē ëndāñ dɔ der yādé gē danaá.
- ⁷Jerusalem, púsə rōō gē taāñ loo kem wól loo yái ké majə ngáy gē té ō, ngé kaī sēnda gē ndiñ dɔ rōdó té kōó yā kənī rōō ta róbə ndogē yái gē té ō.
- ⁸Deē ngōm bē koo ké *Juda tɔ alé. Ndō ngeé n noō té ní, siī ī-tūrī kumsí kē rō yáa rōō gē ké kem kújé n a bārēñ na i ku kāgē ní té.
- ⁹Ndogē mbaī ké gidə bē yā Dabid té n a rōōnəñ dɔ bē té ní, loon ké njār gē ní siī áaī malang. Jóo mañ ké bo ké girí nang té ní, siī ī-ngōmī mañ kemeé.
- ¹⁰Siī ī-tédaī kutə kújə gē ké Jerusalem, ba ndogē mbaī ké yā rōōñ dɔ bē té ní, siī ī-nujiī kújé kórēy gē yā rāaī kadē ngañg.
- ¹¹Siī ī-rāaī bəlo ké yā kadē mañ aŵ kemeé dɔ dán ndogē mbaī ké jōó gē té, tām yā mañ ké kem jóo mañ ké bo ké jóó té té. Banī deē n rāa yáa á yáa gē n noō malang rāaənəñ yáa ní, siī ī-tūrī kumsí kē rōn té alé. Ni-əndā dɔ yáa gē ní danaá i jóó ngáy, banī siī áaī alé.
- ¹²Ndō ngeé n noō té ní, Kóōbē Nébā ké bo ké tógəñ i ngáy dəjesí kadē ī-nōōī ō, égaī kōr ō, ī-dəsāī dɔsí ō, ōōī kūbē kəhɔ ndoō ō.
- ¹³Tá loo i rōneī ō, i yáa ké to rōneī gē ō: De gē tōlən mañg gē ō, batə gē ō, əsañ dā ō, aŷñ kasə *nduú ō. Siī édaī na: Ādē j-əsaī ō, j-əyī ō, tām j-a j-oyī bírí!
- ¹⁴Banī Kóōbē ké bo ké tógəñ i ngáy ədam najə n toō adə m-ōō, ni-əda na: m-túbə, yáa ké gōté alé n ī-rāaī toó, a māyñ rōdó dɔ té yā kadəsi alé i báté kadē óyīn. Najə n Kóōbē Nébā ké bo ké tógəñ i ngáy əda ní n noó.

I gár kadē Sebəna nge koo bē tīī ta loo kəla yān

- ¹⁵Kóōbē Nébā ké bo ké tógəñ i ngáy ədam na kə m-āw kə m-ənge Sebəna n i nge ngōm yáa kənge yā mbañg ō, i kóó kújə yā mbañg ō ní, ba kə m-ədan na:
- ¹⁶Ādē ndērən bəlo dubí loo n toō té laā, ādē tégāñ bəlo ní kum kē dɔó, ī-ndēr loo kōr koō ké tām yái té kem mbaī té. Ba yáa yái ké laā i rí? Ngééí gē i laā a?
- ¹⁷Ójəñ na ī i de ké ngañg. I beé ní Kóōbē a ənda yā kənī ta kaŵ say. Ni a bírí kə kəlá,
- ¹⁸ba a əla seí kem bē kógəm ké bo ngáy té kadē ā ī-ndübərū nang té tītə yáa ké gōr gong beé. Ī n i nge kəla rōsɔl dɔ kújə yā kóóí té ní, ā óy i nú, naā té kə púsə rōō yái ké majə ngáy gē!
- ¹⁹Kóōbē əda na: M-ā m-təbāī kōó loo kəla yái té. M-ā m-ōrī kōó loo n ī-ra tū té ní té.
- ²⁰Ndō ngeé n noō té ní, m-ā m-bār nge kəla yām Eliakim ké ngōñ Hilkia.
- ²¹M-ā m-əla kūbē yái rōn té ō, m-ā m-əhɔ bōdən kə ndār kəhɔ bōdē yái ō, m-ā m-ādən tógə yái ō. Ni a tél bəbə de ké Jerusalem gē ō, de ké kem bē koo yā *Juda té malang ō.

22M-ā m-ādēn lakélé ta kújə yā Dabid. Ré ni teē ta anī, de ké yā kutā a gətóo. Ré ni utē ta anī, de ké yā teē a gətóo.

23M-ā m-élan nang té tītē kāgē ké kəla nang té loo ké ngañg té beē ō, de gē a ɔsəñ gən kojə yā bəbən i kə ta kŭlneē ō.

24De gē malang ké kem kújə yān té, ké ngər ngáy gē aké ké say gē ní, a naān rōdē tū yān té tītē ngán gájé yáa rāa kəla gē ké deē naā tū gindē ké dɔ rugə ké kəla kadə bər té beé, ɪ dɔ bay gē té báté ugē dɔ səmbē ké laa gē té. I yáa kətō ké bay beé!

25Najē n Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy əda ní n toó: Ndō kógēm té anī, gindē ké dɔ rugə ké kəla kadə bər té ní a tetə. Tá əlañ gindē ní i loo ké ngañg té. Gindē ní a tetə ō, a əsō ō. Loo ní noō té a nujəñ yáa n kété ni ətō ní kṣ. Tɔdō i Kóṣṣbē n ɔr najē.

ISA 23

Do nang ké Penisi nujə sák sák kṣ

1Najē yā bē ké Tir. Sɪ to bo gē ké dan bŭl bā bo gē té, únī pā yo. Nujəñ ta kə ké Tir kṣ, kújə gē gətóon kṣ. I dan n niñ reē ugēñ doñ ké Sipər té ní n ōñ gotə najē ní.

2Sɪ n i-ndiī kadə bā té ní, i-ndiī tasí mbóo. Sɪ ngé rāa gātə gē ké Sidon n əlañ ngəmbang kəla yāsí gē dan bā boó ní, i-ndiī tasí mbóo.

3Yáa n de gē dubēñ kə gō kadə bā Nil ní, yáa n de gē əjañ kə gō kadə bā Nil ní, kété i yáa kənge yā bē ké Sidon. Kété ní, bē ní tél i súkə yā nápar de gē.

4I bē ké Sidon, i n i loo bṣ rō yā bā bo ní, ādē rōi səlī. Tām bā bo ɔr najē i beé: m-ndigə kadə rōm gē tōrməñ al ō, m-ndigə kojə ngán gē al ō. m-ndigə kətō ngán ké dəngam gē al ō, m-ndigə ngōm ngán ké dəyá gē kadə təgəñ al ō.

5Dan n bē ké Ejiptə a oō gotə najē noō anī, a ndew tītə ndew n ni ndew dan n ni oō gotə yáa n rāa bē ké Tir ní beē.

6Əndaī bā bo i-gāngi, āwī báté ūgi Tarsis. Sɪ de gē n i-ndiī kadə bā té ní, únī pā yo.

7Bē yāsí n kété rōnel i ngáy kemeé ní, i ni n toó a? Bē ké jóo ngáy n toō n kété əla de gē loo ké say gē té kadə āw rāāñ kújə gātə gē ní, i ni n toó a?

8Kété ní bē ké Tir i bē ké nge nəbō de gē *jākā mband gē. Kété ní ngé kigə yáa yān gē i ngán ngār gē. Kété ní ngé rāa gātə yān gē i de ké bo gē ké dɔ nang té laā. I náa n un ndūn yā nujə bē n toō ní?

9I Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy, i yā nujəñ kəjə rō yā de gē n de gē rōyñdē ní, i yā téləñ kə de ké bo ké dɔ nang té laā gē kə nang té.

10I bē ké Tir, i-ndɔr dɔ nang tītə gō nang ké bā Nil i tū té beē, tɔdō ta kəā yái gətóo kṣ.

11 Kóṣḃē əla əla bōl kem bā bo té, ni-rāā adē bē kɔɔ gē ndewñ. Loo ké ngañg ngáy yā Kanaan gē n ngōmēñ majə ngáy ní, ni-adē ndūn kadē nujənēñ kōṣ.

12 Ni-əda na: Sij de ké Sidon gē, ā ásiī rāā nāā tɔ alé, ī-toī tītē ngōmandə ké deē sāan dɔ gúu té beē. Ká ré sij āwī ō, ī-gāngī bā bo āwī báté ūgī doī ké Sipər tá ō gēgē anī, nú gēgē ní, ā ásiī kɔr koō alé.

13 Adē əga kemsí dɔ bē yā *Babilon gē té: Gír de gē n noō gətóon kōṣ. Dɔ nang ké Asiri rāā bē ní adē tél i bē yā dā ké bembéé gē. De ké Asiri gē rāāñ kújə ké ngāl bururu kē dɔṣ gē yā kənīnneé rōṣ. Niñ tētēñ kújə ngol yān gē nang té kōṣ ō, niñ rāāñ adē ni-tél i kəkəɔ ké káñ dɔ naā té bing ō.

14 Sij to bo gē ké dan būl bā bo té gē, úniī pā yo, tām loo ké ngañg ngáy yāsí i ké nujən kōṣ.

15 Loo n noō té dɔ de gē a ndígēnal bē ké Tir báté bāl kutə sīrí, adē i bāl n mbañg a ndiñ kə kumneé ní. Ré gír bāl ké kutə sīrí gē n noō gāñg anī, yáá n a rāā bē ké Tir ní, i yáá n rāā dəyá ájəba ké kem pā n toō té ní:

16 I dəyá ájəba n dɔ de gē malang ndígēnal dɔí té ní, ún kənde kógēm jīí té ba ī-gīr gidə bē! Úgə kənde adē majə kə gō n tógí asəñ ní, ənī pā ngáy adē əgañ kem de gē dɔí té!

17 Dan n gír bāl ké kutə sīrí gē gāñg anī, Kóṣḃē a rāā yáá kógēm dɔ nang ké Tir té. Bē a tél yā kənge nar gogé. Ni a rāā ájəba kə bē kɔɔ gē malang ké dɔ nang té.

18 Banī manēñ yān gē n ni a ənge ní, yáá n ni a ənge gírí ní, a ɔrēñ kañ tām yā Kóṣḃē té. A kánēñ kə dɔ naā té alé, deē a ngōm alé. Yáá n ni a ənge gírí ní, a ulnəñ ngé ndi ta kum Kóṣḃē té gē, a adēñneédé kúbə ké majə ngáy gē ō.

ISA 24

De gē malang ké dɔ nang té ní, a gāngēñ sarya dɔdɔ té ō, a ajəñ Israel ō

(24-27)

Nujəñ dɔ nang kə taā malang

1 Kóṣḃē nujə dɔ nang, ni ɔy yáá kənge ké tū té dɔ gúu té. ni bugəjū loo dɔ nang té kōṣ, tēndā de ké dɔ nang té gē tīdédé kə loo gē té.

2 I yáá ké kógēm beē n rāā *nge tuñ yáá ō, nge tuñ yáá al ō, kōṣ bəlo ō, bəlo ō, kōṣ kújə ké dəyá ō, nge kəla ké dəyá ō, nge kigə yáá ō, nge mang yáá ō, nge kadē yáá loo tənā té ō, nge tənā yáá ō, de ké kərā i dɔn té ō, de ké yáá yān i dɔ deē té ō ní.

3 Nujəñ dɔ nang sák sák, ɔyñ yáá ké tū té malang dɔ gúu té, tām i Kóṣḃē n gey kadē i tītē n noō ní.

4 Dɔ nang əhɔ ndoō, ni-əsō ngísə kōṣ, yáá malang ké dɔ nang té nujə kōṣ, əsō ngísə kōṣ. I kum mbañg n nujənēñ dɔ nang ní n nujənēñ dɔ rā ō ní.

⁵Áǎǎ, deē ndul gē rāān dɔ nang adē tél ké yɛr, niñ mbātēñ rāā yǎǎ ní Kóǎbē ədadə kadē rāān ní, niñ kídēñ jī beĭ loo rāā yǎǎ yān gē, *madē naā ní boodé naā té kə Nəbāá ké njóm gē té ní, niñ gāngēñ madē naā ní kǔó.

⁶I tām najē ní toō n ndǔl yā Nəbā əsa dɔ nang kǔó ǔ, de ké tū té gē əngeñ ndéy ǔ ní. Niñ oyñ ǔ, gotədəɔ nɔy i séy beē ǔ.

⁷Kasə *nduú ké kijə əhɔ ndoō, tǔgə *kǎgē nduú gətóo kǔó, ngé gē ní kété kemdá neĭdə ngǎy ní, a nōōñ i mbée.

⁸Kōō kɔdə rōneĭ dəba, loo rōneĭ ké kǎǎ de gē bār tū té gijə gijə gətóo kǔó, kənde rōneĭ ní ugəñ ní, gírən gāng kǔó.

⁹De gē əñiñ pā ǎyñneé kasə *nduú tǔ alé, to tītē ké kasə ké gañg gē atēñ kǔó beé tām yā ngé kǎyñ gē té.

¹⁰Bē bo ní de gē i ngǎy tū té al ní əsō, ta kújə gē malang rañ i kə kutú, deē asə kudə kemeé tǔ alé.

¹¹De gē nōōñ kasə ké kum róbə kəsə gē té, ədañ na kasə na gətóo, rōneĭ gətóo kǔó, təbāñ rōneĭ kǔó kem bēé.

¹²I kəkəɔ ké káñ dɔ naā té gē ngóy n toñ kem bēé ní. Tetəñ ta róbə ké yā kudəñ kə kem bēé kǔó, ta róbə ní nujə sák sák kǔó.

¹³Áǎǎ, dɔ nang té, dan gír de gē té ní, i yǎǎ ké séy beē ngóy n a nɔy ní. A to i tītē gotə kañ *kǎgē olibə gē ké dɔ kǎgē olibə gē té, gō kəja kañ kǎgē olibə gē té beē, aláa a to i tītē dɔ bəra *kañ nduú ké gō gogé gē ké deē a sāā gō kəja kañ kǎgē nduú gē té beē.

Rōneĭ ké to kété no ndǔ rōneĭ té

¹⁴Ngé gē ní teēñ ta yo té ní, unəñ ndūdé kə dǔó, niñ əñiñ pā bo yā Kóǎbē. Niñ teēñ kə kem bē gē ké no bē té a reēñ kə kǔr rōneléé tadé té:

¹⁵Ǔsiĭ gɔn Kóǎbē, gō nang ké gír bē té, əñiñ pā rīn dɔ doř loo gē ké kum bā bo té tá ǔ, əñiñ pā rī Kóǎbē, Nəbā yā *Israel!

¹⁶J-oō pā ní toō ta ngóy dɔ nang té: *Kəsə gɔn i yā Nəbā ké nge rāā yǎǎ ké gǔtə! Banī mā m-ədə na: Tamñ tīī kǔó, tamñ tīī kǔó, i yǎǎ ké to kum kǎy al ké baý beē tām yām mā té! Ngé tél kǔó gō de gē té gē teēñ kə gír madədə gēé dǔó. Teē kə gír naá dǔó!

¹⁷Bǔl ǔ, bəlo ké dúú ngǎy ǔ, gūmbə gē ǔ, yǎǎ malang ní noō ní i tām yāsí té, siĭ de ké dɔ nang té gē.

¹⁸Nge kǎy kǔr bǔl a əsō gír bəloó. Ré ni asə teē bəloó kǔó anī, a əsō kum gūmbə té. Ta kǔrǔ kújə gē ké dɔ rǎ té i ké teē ngǎy, dɔ nang kə taá malang ndew dɔ ngəran té.

¹⁹Dɔ nang njar, ni tǎǎ, ni-əsō.

²⁰Do nang b̄i tītē de ké nge kasə rāā beé, ni mboy tītē kújé kámbé ké nél rāān beé. Yáa rāān ké gōté al̄ ɔyn adē teē əsō, ni a asə k̄ij̄ dɔ́ gogé alé.

Ta t̄l̄ ta bē koo gē ō, ta kəla gir koo bē yā Nébā ō

²¹Ndō ngeé ní noō té ní, Kóḅbē a rāā yáa kógēm̄ ké t̄yō gē malang ké dɔ rā té ō, do nang té laā báa ni a rāā yáa kógēm̄ kə mbañg gē ké dɔ nang té ō.

²²A kánēndé tītē dəngáy gē beé kem bəlo kógēm̄ ké bo té. A utēñ tadó kem kújə dəngáy kógēm̄ té. Ndō ngáy gō té anī, i gár kadē niñ a ɔjəñ yáa rāādé gē.

²³Rō nāā a solēn ō, rō mbañg a solēn ngáy ō. Tɔdō i Kóḅbē ké bo ké tógəñ i ngáy ní n a ndi mbañg Jerusalem, dɔ mbañ bo ké *Siyō té ní. *Kɔsə gɔn yān a ndélē ta kum *kum kɔ́ gē ké kem bēé té.

ISA 25

Kóḅbē i loo b̄ḅ rō yā ngé ra dɔ ndūdé té gē té

¹Kóḅbē, ĩ i Nébā yām. M-ā m-əga kɔ́r yā kɔsəñ gɔn rīí. Aáa, yáa ké majə ngáy gē ní ĩ ĩ-núñ ní, ĩ ĩ-rāā yáa gē ní adē reē udəñ gir ké rō té. Yáa gē ní rañ ngañg i jóó ngáy, niñ ngangēñ ō, toñ kum gotədə́ beē ō.

²Ĩ ĩ-rāā bē adē tél i kɔkəɔ́ ké káñ dɔ naā té bing. Bē ngeé ní toō ní ngōmēñ majə ní, i ké tētē nang té kɔ́. Bē ké ngañg ngáy gē yā tēra gē tél i bē tɔ alé, deē a tél yā rāān gogé tɔ al̄ i ké báté gē té.

³I tām najə ní toō té n gir de ké ngañg gē ɔsəñ gɔnií ní, bē gē yā nápar de gē ké ngé rāā yáa kə dónó gē bōlēñ gidií ní.

⁴Tām ĩ ĩ-rṓ dɔ ngé tógə gətóo gē té kə ngangá, dan ní wur kɔl əsōñ dɔ ngé ndoō gē té anī, ĩ ĩ-ngōm̄dó. ĩ i loo ké yā kadē deē ndi girí najə mañ ké a edə té, ĩ i ndíl ké deē ndi girí najə yā mbañg té. Aáa, wōng yā ngé rāā yáa kə dónó gē té i tītē mañ ké edə dɔ ndogē mbañ té kə nél ké əla kə ngangá ngáy beé.

⁵To i tītē kəngā mbañg ké loo ké mángá té beé. ĩ ĩ-rāā adē kōō tēra gē ní bār ní dəba. Tītē ní ndíl kiñ mañ rāāñ adē loo ké təngā tél sɔ́l séy ní, ĩ ĩ-rāā adē pā tetə rṓ yā ngé rāā yáa kə dónó gē dəba.

Yáa kəsa ké tām yā gir de gē té malang

⁶Kóḅbē ké bo ké tógəñ i ngáy a təngā dā ké yəmbə tām yā gir de gē té malang ō, a adədə́ kasə *nduú ké majə dɔ té ō, a əsañ i dā ké ngəra al̄ ō, yəmbə ō, a aḅñ i kasə nduú ké kuməñ unjə yár yár ō.

⁷Kūbē kəhɔ ndoō ní bír gir de gē malang ní, kūbē yo ní əññ dɔ nápar de gē té malang ní, ni a ɔ́r kɔ́ i dɔ mbañ ní toō té.

⁸Ni a nujə yo kɔ́ i ké njóm̄ gē té. Kóḅbē Nébā a ɔ́l mañ nōō ké kum de gē té malang kɔ́. Ni a un rṓsɔ́l kɔ́ dɔ gir deē yān gē té kem bēé malang. Yáa ní Kóḅbē əññ ndūn yā rāā ní n noó.

R5neĭ ké tām yā Israel té ō, loo ké nuje sák sák gidə kógēm̄ ké tām yā Moab té ō

⁹Ba ndō ngeé ní noō té ní, a ədañ na: I ni n i Nóbā yājí ní. Kété ní j-əndā kemjí i dɔn té ō, ni ajəjí ō. ǺǺǺ, kété ní j-əndā kemjí i dɔ Kóṽbē té. Ādē jə-ndāmī ndām rōneĭ, ādē jə-rāāi rōneĭ: Ni ajəjí!

¹⁰Jī Kóṽbē ngōm̄ mbaĭ *Siyɔ. Banī rējəñ Moab gotə loo ké kógēm̄ beē té tītē mu ké rējəñ kem bəlo bōkə yedə dā gə té beē.

¹¹Loo ní noō té ni séra jīn kə kété ō, téləñ kə rōn té ō, tītē nge kal mañ beé. Ni-əho rōn tɔgə ngáy bá tā, banī Kóṽbē tél kə kɔjə rō yāneé kə nang tá.

¹²J Moab, ndogə mbaĭ yāi gə ní ā ĩ-rōɔñ dɔ rōi té ní, niñ ní ngōmīn̄ majə ngáy ní, Kóṽbē tetədə nang tá, ni mbéré tənīdə kōɔ, tənīdə nang tá kum bumbéru tá.

ISA 26

Bē bo ké tógəñ to ō, bē ké deē asə kugə tū té al ō

¹Ndō ngeé ní noō té ní, de ké *Juda a ənīn̄ pā: J-awī kə bē ké de gə rōɔñ dɔ té majə. Kóṽbē ənī ndogə mbaĭ gə jōó dɔ té adē gīr gidə əla ta naā té, yā ngōməñjí.

²Ī-teēi ta róbə gə, əyāi nápar de gə ní oōñ ta Nóbā ní, nápar de gə ní rañ dɔ ndūdə té seneé ní, ādē udəñ.

³Ni əyā yáǺ kógēm̄ adē nuje keməñ alé. Kóṽbē, ĩ ādən lɔm, tām ni ənī keməñ adī.

⁴Ənī kemsí adī Kóṽbē ké njóm̄ gə tá. ǺǺǺ, adī Kóṽbē, ni ní i mbaĭ ké ngañg ké to ngándáñg ní.

⁵Ni-rāā ngé ndi bē loo ké kji kə dɔɔ gə té adē tésōñ. Ni mbəre bē bo ké de gə ngōməñ majə ngáy ənīn̄. Ni-tél seneé bátə ugə seneé nang tá, ənīn̄ kum bumbéru tá.

⁶De ké niñ i yáǺ kógēm̄ al bátə gə a rējəñəñ, ngé ndoō gə a njərəñ dɔn té, a rējəñəñ.

Ndōy ké kum mbang ké ta tōĭ ta tá

⁷Kóṽbē, róbə yā nge koō taí i róbə ké sūmūú. ĩ ĩ-rāā róbə ké ra sūmūú tām yān tá.

⁸ǺǺǺ, Kóṽbē, j-əndā tógəjí i dɔi ĩ tá, dɔ róbə ní ĩ-mērjí kun té ní. YáǺ ní jə-gey ní i kógēm̄ beē, i bārīi kadə ĩ-rāā sejí, i gīr dɔi tá.

⁹Ndōɔ anī, mā m-sāāi kə ngarə kemm̄ ō. Dan ní ún sarya gāngíi gə ĩ-rāāñ kəla dɔ nang té anī, de ké dɔ nang té gə malang ndóōñ rāā yáǺ ké nelī ō.

¹⁰Ba ré deē ɔɔn tām yā de ké majal gə té anī, niñ a ndóōñ rāā yáǺ ké nelī alé. Kem bē ní deē rāā yáǺ majə tū té ní gəgə, niñ rāāñ yáǺ ké majal, Kóṽbē, niñ ɔɔñ kadə ĩ i de ké bo alé.

11 Kóṣṣbē, ǀ ún jǀí kē bǀr dǃó yā kəndań ndéy, ba niń ǃǃń jǀí ní alé. Banǀ niń a ǃǃń rǃǃ ní ǀ-rǃǃ dǃ gír deē yǀí gē té kē tár kē ǃǃ hor ngáyú ní. Loo ní noō té rǃdǃ a sǃǃdǃ ngáyú. Hor ní ǀ-rǃǃ tǃm yā madē bǃǃǀ gē té ní a ǃǃdǃ.

12 Kóṣṣbē, ǀ ādǃǃǀ lǃm, yǃǃ malang ní j-ǃla gír rǃǃ ní, i ǀ n i nge rǃǃ kadē reē udǃ gír kē rǃ té ādǃǃǀ ní.

13 Kóṣṣbē Nǃbǃ yǃǃǀ, ngol kē rang gē ǃǃń bē dǃǃǀ té ba i ǀ alé. Banǀ deē ní jǃ-rǃǃyń ní i ǀ ngóy.

14 Ngol gē ngeé ní toō oyń kǃǃ, niń a tǃlǃń yā reē tǃ alé. Niń i ndǀl de gē kǃǃ, a tǃlǃń yā kǃǃ dǃǃ gogǃ tǃ alé. ǀ ǀ-rǃǃ yǃǃ yā nujǃńdǃ, yǃǃ gē ní toń kadē ǃǃǃ kem deē gē dǃdǃ té ní, ǀ ǀ-rǃǃ adē yǃǃ gē ní gǃtǃǃń kǃǃ malang.

15 Kóṣṣbē, ǀ-rǃǃ adē kutǃ nápar deē yǀí gē i ngáyú, ǀ ǃǃǃ kǃǃǃ gǃń yǀí, ǀ ǀ-rǃǃ adē nápar deē yǀí gē tǃǃǃ, ǀ ǃǃǃ kǃǃǃ gǃń yǀí, ǀ ǀ-tǃl kē dǃ niń loo gē yā bēé kē gogǃ malang.

16 Kóṣṣbē, dan ní wur kǃǃ ǃsǃ dǃǃǀ té anǀ, jǃ-tǃr rǃǃǀ kum kē rǃǀ té. Dan ní ǀ ǃńdǃ ndéy anǀ, j-ǃda ndǃy gē kē nǃa naǃ té kē ndǃǃǀ kē tǃl kē nang té.

17 Kóṣṣbē, kété ní jǃ-ra noǀ té i tǃtǃ dǃyǃ kē a rǃǃ yā kojǃ ngǃń beé. Dǃyǃ ní ǃǃ tǃpǃ ǃ, ǃǃǃ kǃǃ tǃdǃ rǃń tǃrǃń ǃ.

18 Majǃ kadē jǃǃ j-ǃǃǃ de kē ndi kē kumneé ǃ, banǀ j-ǃǃǃ i nǃl. Jǃǃ jǃ-reēǀ kē kajaǃ j-adǀ dǃ nang alé, j-adǃǃ de kē kijǃ gē kadē ndǃń tǃ té alé.

De kē koy gē ndǃǃń ǃ, ǃńdǃń ngé tǃǀ de gē ǃ

19 Gír deē yǃǃń gē, de kē koy yǃǃǀ gē a tǃlǃń yā ndi kē kumdǃ gogǃ, a jǃń yā ra dǃǃ gogǃ. Ngé to kum bumbǃrú té gē a ndǃǃń ǃ, a ǃǃǃ kǃǃ rǃńǃ ǃ. Kóṣṣbē a ǃla kē tal kǃǃǃń kē i loo kē unǃǃ kow yā kadǀ, ba kē ta kǃǃ tal ngeé ní toō ní, dǃ nang a rǃǃ kadē de kē koy gē tǃl ndǃń kē kumdǃ gogǃ.

20 Gír deē yǃǃń gē, údiǀ kúǃǃ bēé loosǀ ba úti ta rǃǃǃ ǀ-gǃńǃneé gírǃǀ kǃǃ. ǀ-bǃǃ rǃǀ kum ngǃń mbang gē seyǃ ādē wǃńg yā Kóṣṣbē mǃńǃń.

21 Kóṣṣbē a teē i mbée kǃǃ kem kúǃǃ yǃń té kē ndǃǃǃ. Ni a ǃńda de kē dǃ nang té gē tǃm yǃǃ rǃǃdǃ kē gǃtǃ al gē té. Dǃ nang a ǃyǃ mǃsǃ kē ǃyǃ nang té yā kadē de gē ǃǃń, de gē ní tǃlǃńdǃ ní, ni a bǃǃdǃ tǃ alé.

ISA 27

Dǃ kē majǃǀ ngáyú kē kum bǃ bo gē té ní, tetǃńń rǃǃ

1 Ndǃ ngeé ní noō té ní, Kóṣṣbē a un kaskar yǃń kē bo ǃ, to bǃǀ ǃ, ngǃńg ǃ, yā rǃǃń yǃǃ kē tǃr kē Lebiatan ní i lǀ kē nge kǃy ní, Lebiatan ní i lǀ kē kumǃń edē ngáyú ní. Ba dǃ kē majǃǀ ngáyú kē kum bǃ bo té ngeé ní toō ní a tǃlǃń.

Kóṣṣbē ǃ, kǃǃǃ nduú yǃń ǃ

2 Ndǃ ngeé ní noō té ní, ǃńǀ pǃ tǃm yā *kǃǃǃ nduú kē kasǃń nǃǀ ngáyú té.

³Mā Kóṣḃē, mā i nge ngōm *kāgē nduú ngeē n toō. m-rāā mañ girí i kə kum mbangən gēé malang. m-ngōmən kadaá ō, ndṣṣ ō, yā kadē deē kógēm rāān yáá ká majal alé.

⁴Wōng rāām seneé tṣ alé. Ba ré m-éngé tṣpə kōn gē anī, m-ā m-rṣṣdē ō, m-ā m-éla hor dṣdṣ tṣ ō.

⁵Ba ré de kógēm əla dən giróm tṣ kadē m-ngōmən anī, ni a əndā najə naā tṣ sem kadē lom to dṣ dánjí tṣ, ḡḡḡ, ni a əndā najə naā tṣ sem yā kadē lom to.

Māy rṣ yā Israel, bē ké de gē əyḡñ kṣṣ

⁶Kum mbang gē n a reēn noō ní, gir deē yā Jakob gē a tēlañ ngəradé, *Israel a sitə ō, a hūtə ō. Ni a rāā kadē kanən gē a taān loo dṣ nang tṣ.

⁷Kóṣḃē ənda de gē ké dan gir deē yān gē tṣ tītə n ni əndañ ngé tēndādé gē ní a? Ni-tṣṣdṣ tītə n ni tṣlən ngé tṣṣdṣ gē ní a?

⁸I beé alé, banī ni əndadé i mbée tām majal yādṣ tṣ kə ta kṣṣ tēbādṣ kṣṣ, kə ta kṣṣ kəla sedṣ dṣ bē ké rang tṣ dṣ gúú tṣ. Ni dṣyṣ kṣṣ kə ta kṣṣ koōn ké teē kə tṣgṣ, tītə ké i kə nél ké ngañg ká dūñ tṣ beē.

⁹Loo kun n a unən yáá rāā ké gōté al yā Jakob kṣṣ ní n toó, māy rṣ ké dṣ yáá rāān ké gōté al tṣ a oḡ i yáá n toō: A tṣṣñ mbaṣ gē malang ké dṣ *loo tuñ yáá gē tṣ kṣṣ, tītə ké i yā rāā ndujṣ tṣ beē. Kāgē besə gē ké yā bōṣ gidə gē ō, *loo rōō ndujṣ yáá ké kotə majə gē ō ní, a rañ dṣṣ tṣ alé.

¹⁰Bē n ngōmən majə ngáy ní, deē i kemeé tṣ alé. Kemən i karī ō, əyḡnən kṣṣ tītə dəla loo beé ō. Ngán mañg gē a reēn koṣṣ i loo n noō tṣ ō, a rṣn koō i loo n noō tṣ ō, əsañ mbī tṣpə kámbə gē ō.

¹¹Dan n ta jī kāgē gē a tutən anī, niñ tētən ō, dəyḡ gē reē əlañ hor dṣ tṣ kṣṣ ō. Gir de gē n toō gerən kum yáá alé. I tām najə n toō tṣ n kum nge kəndān ṣṣn tām yān tṣ al ní, nge rāān māy rṣn dən tṣ alé.

De gē n dṣyñdṣ aṣñ sedṣ dṣ bē ké rang tṣ dṣ gúú tṣ ní, tṣl reēn

¹²Ndṣ ngeé n noō tṣ ní, Kóṣḃē a ənda dṣ kōō gē, a əla gir i bā Opəratə tṣ báté ngōn mañ dṣ mbaṣ ká Ejiptə tṣ. Ba sṣṣ *Israel gē, ni a kətósi kógēm kógēm tītə loo kətó dṣ kōō beé.

¹³Ndṣ ngeé n noō tṣ ní, a kṣrən tōw gajə batṣ ké bo kadē de gē oōñ. Loo n noō tṣ ngé gē n tadṣ tṣṣ kṣṣ dṣ nang ká Asiri tṣ ní, ngé gē n tēbāñdṣ kṣṣ adə aṣñ dṣ nang ká Ejiptə tṣ ní, a reēn malang. Niñ a reēn yā kṣsə kejədṣ nang tṣ no Kóṣḃē tṣ, dṣ mbaṣ bo ká *tál tṣ, kem bē ké Jerusalem tṣ.

ISA 28

Nél mañ ké a nuḡ loo ké əla kə tṣgṣ dṣ bē ké Samari tṣ

¹I yáá ké to kum kaṣ al ké baṣ beē tām yā bē ké Samari tṣ! Bē n toō n to tītə *jākā mbang beé ní, ngé kasə rāā gē ké dṣ nang yā *Epəraim tṣ əndañ gúúdṣ tāmən tṣ

Bē ní ndi i dɔ ngōñ mbaī n deē ra dɔ té anī ɔ wól loo ké teē kōō ngáy ní. Súūñ bē ní adē majə ngáy. Banī bē ní to i tītē hūtē yáá ké tutə ké to dɔ de gē ké kasə *nduú rāādé kɔ́ó té beē.

²De ké tógən to ō ngañg ō n toó. I Kóɔbē n əla seneé ní. Ni to i tītē mañ ké edə kə kɔ́sɔ́ beē, to i tītē nəl mañ ké nujə loo beé, to i tītē mañ ké edə ngáy ké taā loo malang beé. Deē ngeé n toō mbəre yáá malang tənī kə tógó.

³Bē ké to tītē *jākā mbang beé, adē i yáá kənda gúu yā ngé kasə rāā gē ké *Eperaim ní, a rējənəñ kɔ́ó.

⁴Hūtē yáá ké tutə gē n súūnəñneé dɔ ngōñ mbaī ké deē ra dɔ té anī ɔ wól loo ké teē yáá ngáy kə girí nang té ní, a dubəñ hūtē yáá gē ní kɔ́ó. Samari a to tītē kañ kótə ké ta kəga dɔ ké kərē no ndɔ kəjan té beē. Nəkó n deē kógərn əla kumən ɔan lap toó, kɔ́ó əjan ō, əsan kə ta jī té noō ō.

⁵Ndɔ kógərn té anī, Kóɔbē ké bo ké tógən i ngáy ní, nəkó a tél *jākā mbang ké majə ngáy, a tél yáá súu rɔ́ ké yā kəni mindé té, ké yáá i ngáy tū té, yā de gē ké dan gir deē yān gē n teēn ta yo té ní.

⁶Ni a adē ngé gāng sarya gē ndíl yáá rāā ké góté. Ngé mbəre madē baādé gē kə gogé kɔ́ó ta róbé ké yā kudəñ kə kem bēé té ní, ni a adədé tógé ngáy.

Ngé kasə rāā gē mbóoñ kə nge koó taá

⁷*Ngé tuñ yáá gē ō, *ngé koó ta gē ō ní, niñ gəgə ɔrəñ najə i kə noó ngóy ɔɔñ kasə *nduú. Kasə rāādé adē njərāñ a bíñ i mbée. Niñ ɔrəñ najə i kə nuú ngóy ɔɔñ kasə. Kasə *nduú rāādé adē kumdé ɔ loo tɔ alé. Kasə rāādé adē njərāñ a bíñ i mbée. Dan n niñ ɔan yáá anī, ɔrəñ najə i kə nuú ngóy. Dan n niñ a gāngəñ sarya anī, ɔan yáá unjə alé.

⁸Dɔ tábəl gē malang i tōmbə! Yáá malang i ké yər!

⁹Ngé kay yáá gē n noō dəjeñ najə ədañ na: Ijai ndigə i ndóo i náā yáá? I náā n ni ɔjən kum najə kərən gē ní? I ngán ké kərdé ta mba té ngər báy gē a? I ngán kásə gē ké əyən mba kóúúdé i ngər báy gē a?

¹⁰Ōoī najə n a ɔr ní: Bababa, bababa, Dadada, dododo!

¹¹I beé ní, ngəlaā Kóɔbē a ɔr najə kə gir de gē n toō i kə ta tərāá, i kə najə gē ké niñ gerəñ kum alé.

¹²Tá i ké ni ədadé kété na: Loo n toō i loo ké loo to lom tū té. Deē n kər rāān ní, əyain ādī taā koō. Loo n toō i loo ké loo to jəke tū té. Banī niñ ndigəñ koō alé.

¹³I tām najə n toō té n Kóɔbē a ədadé tītē n toō beé ō ní: Bababa, bababa, dadada, dododo! Loo n noó té dan n a njərāñ anī, a əsōñ gagəra ndaa ō, kəngədé a tetə ō, a əsōñ kum gūmbə té ō, a əhəndé dəngáy ō.

Mbaī ké kí kújé té

14I beé ní, siī ngé mbóo kə de gēé gē, siī n i ngé kər no gír de kə Jerusalem gē n toō ní, oōi najē yā Kóṣbē:

15Siī édaī na: J-ənī ndūjí j-adē naā kə yoó. J-əndā jiji gír makətübē té j-adē naā kə de kə bádá gēé. Dan n yáá kə a nujə loo a rāā yā rāā yáa anī, a reē loojí alé. Tām soī i yáá kə j-a jə-ndi gírí, yáá kə gōté al i loo bōō rō yājí.

16I tām najē n toō té n najē yā Kóṣbē Nébā n toó ní: M-əndā mbaī nja kújé kógēm kə ngañg ngáy *Siyə té, i mbaī kógēm kə kəla rāān bo tōy yā madē gē malang, əndān mbaī ní adē ndi ngañg. Deē n a ndēnā rōn kadə té ní, a əsō alé.

17Yáá kə sūmūú i yáa mbōjé yáa yām, yáá kə gōté i kəla yām kə gindē pəlcəm i ta té. Mañ kə edə kə kōsōó a un yáá gól loo n ā ī-ndiī gírí ní yā kawñ kōó, loo n ā ī-bōō rōsí tū té ní mañ a taā kōó.

18A gāngēñ madē naā yāsí n éhōī kə yoó ní kōó, ndūsí n ənī ādī naā kə de kə bádá gēé ní a to gotoó alé. Dan n yáá kə tōr a rāā yā rāā yáa anī, a rējēñsí kōó.

19Ni a māñ dəloí kə ndō gē malang, a māñ kadaá o ndōó o. Kə dō māñen gē malang n noō ní, ni a oysí yā kaw sesí. Dan n de gē a gerēñ kum najē yān anī, bōl a tōldá kōó.

20Aáá, tītē n gōsē najē ədañ ní, tērā a dūú ngáy adē a asə kəto deē alé, bájo a dūú ngáy adē a asə kadē deē ənī dən té alé.

21Kóṣbē a rāā yáá kógēm tītē n rāāñ dō mbaī Perasim té ní. Wōñg a rāān adē ni a ndew tītē n ndewñ wól loo kə Gabaon té ní, yā rāāñ yáá kógēm o, yā rāāñ kəla yān o. Banī yáá n ni-rāā ní or kum ngáy, kəla n ni-rāā ní i kəla kə rāā jóo alé!

22I beé ní, ī-dəbaī ta mbóo kə deē yāsí. Ré i beé al anī, súl yāsí gē a ndótēñ kum kə rō naā té kadē gō a ngañg tōy kə kété báy. Aáá, Kóṣbē Nébā kə bo kə tógəñ i ngáy ədam. Ni un ndūn yā nujə bē kə taá malang kōó.

Kum kedē yā ngé ndōr gē o, yā Nébā o

23Ī-teēī mbīsí oōiñ najē yām! Əndāi kumsí gír najē kərēm gē té majə!

24Nge ndōr n gey dubē kōō ní, a un kum mbang yān malang yā ndōrēñ alé, yā kərēñ bay al o, yā tōñ náñg ta kəsə al o.

25Ba ta kəga dō ní, ni a jōryō náñg kadē gidə asə naā. Gō té anī, a dubē yáa kum táa gē kə tītē nigel o, kumēe o, kutə gō anī a dubē kōō gémē o, tēy o, kōō órjə o, ta tōl ta anī i kōō kə rang n a dubē kə gō kadə ndōró ní.

26I Nébā yān n ndōōn loo rāā yáa tītē n noō o, oñen yáa adē geī ní o.

27Deē a səbā yáa kum táa n rīn na i nigel ní kə yáa səbā kōō n a ndōrēñ dō kōō té ní alé. Deē a rāā nja púsə kadē agə dō yáa kum táa n rīn na i kumēe ní té alé. Banī a əndañ kádə kōō kə dūú gē n noō i kə kəgāá.

²⁸Dan ní nge ndw̄r a səbā kōō gémē yā kw̄r kumən tayā ní, ni a ənda dō kōō gémē kanjē dəba alé. Ni-adə nja púsə gəgē, dā gē gəgē njērān dō tē, banī rējēn kum gémē gē alé.

²⁹Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy ní, loo rāā kəla ké tītē ní noō ɔ̄ i rōn tē ō. Ni i nge kadē kw̄jē ké majə ngáy. Ni gēr rāā yáá ngáy.

ISA 29

Nay i séy a ta Jerusalem t̄ɔ̄ ō, gāngəñ dɔn kə ta jī tē noō ō

¹Kóṣṣbē əda na: Yáá ké to kum kaȳ al! Ariel, Ariel! Bē ké Jerusalem ní mbañg Dabid reē ənīn rōō ní! Ásə bōl gidə ndō rāā nāā gē malang, kə dō bāl gē.

²Banī m-ā m-rējī, Ariel. Ā ī-nōō ngáy ō, mañ kumií a reē ngáy ō, tām yām tē bāa ā ī-to tītē Ariel yā *loo tuñ yáá ní a rōōn yáá ké tuñ gē tū tē ní.

³M-ā m-əndā génger yām kadē gīr gidíí. M-ā m-rōōī kə loo ké yā kadē deē ndi girí rōōn. M-ā m-əndā ndogē mbañ gē ké yā kənīn rōō yā rōōn.

⁴Ā əsō girí nang tē ngáy, adə ndūí a bār tītē ké teē i girí nangāá beē. Ndūí ní a teē dan bumbérú tē i séy beē adə loo koōn ngañg ngáy. To tītē ké teē i girí nangāá tītē ndū ndíl de ké tógən gətóo ké a w̄r najē kum bumbérú tē beē.

⁵Kósə madə baāí gē toñ tītē bumbérú ké ɔ̄ tuy beé. Būtə ngé rējīí gē toñ tītē mu ké nəl ɔy aw̄n beē. Anī kə ta jī tē noō,

⁶Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy ní, rāā yáá kógərn kə ta kúl mañ ké ndang, kə kōō yáá kógərn ké bār to bōl ngáy, kum nəl mañ ké əla kə ngangá ngáy tē ō, kə ta ndo hor ké a nujə loo ō.

⁷Ariel, kósə de gē ké kem bēé gē ní a rōōīn ní, a gətóon kōō tītē nī beé. De gē malang ní əndān ndogē mbañ gē gīrəñneé gidíí yā kənīneé rōō ō, njadé ra kw̄r kw̄təyɔ̄ gōí tē ō ní, niñ hindəñ lim tītē yáá ké deē ɔ̄ ndō beē.

⁸Deē ní bō rāān ní, nī rāān adə ndi a əsa yáá, ba dan ní ni ndól anī, bō rāān báý. Deē ní kəndā rāān ní, nī rāān adə ni-ndi a ɔ̄y i mañ, ba dan ní ni ndól anī, kw̄r rāān ō, no míndən tutə ká kám báý ō. Kósə de gē yā bē gē ní a rōōn mbañ *Siyɔ̄ ní, yādé a to i tītē ní noō ō.

Kum kəɔ loo al ō, kasə rāā ō

⁹Ādə w̄r kumsí ō, ī-ndií kanjē kəda yáá ō. Ī-télií ngé kum tōō gē ō, ī-ndií kanjē kəɔ loo ō. Ādī kasə rāāsí, ba i kanjē kəy kasə nduú. Ī-bíí sitə sitə, ba i kanjē kəy kasə.

¹⁰Tām Kóṣṣbē rāā adə kūr dəsí oy kōó. Ngé koō ta yāsí gē ní niñ i kumsí gē ní, ni ɔgədé kəɔ loo ō, ngé kəɔ yáá yāsí gē ní niñ i dəsí gē ní, ni sel kúbə kógərn dɔm dɔdɔ tē kōó ō.

¹¹Yáá gē ní toō malang ní i ké kəda ní, tām yāsí tē bāa toñ i tītē najē gē ké toñ kem makətübə ké kutə ta kə tīw tejeé tē beē. Makətübə ní adəñ deē kógərn ké gēr tēda

makətübē ba ədanəñ dɔ té na: Ī-téda makətübē n̄ toō tā! Banī ni tūr əda na: M-ásé téda alé, makətübē ní i ká kutē ta kṵó.

¹²Al̄ anī makətübē ní adēñ deē kógēm̄ ká geṛ téda makətübē alé, ba ədanəñ dɔ té na: Ī-téda makətübē n̄ toō tā! Banī ni tūr ədadé na: m̄-geṛ téda makətübē alé.

Gír yáá ká to kɔr kum gē gāng alé

¹³Kṵóḅē ɔṛ najē yā gír de gē n̄ toō əda na: Gír de gē n̄ toō ní, niñ i ngɔr rōm̄ té i kə najē ká tadé té. Niñ rɔymēñ i kə tadé, banī kemdē əyaṃ say ngáy. Ból̄ n̄ niñ a bōlōñ gidēm̄ ní, i yáá ká kəda kadē yā rāā ká i de gē n̄ ndóōndé kadē rāāñ.

¹⁴I tām̄ n̄ najē n̄ toō té n̄ m-ā m̄-ṇay kə loo rāā yáá gē ká kadē ɔr kum gír de gē n̄ toō té ní. Kumdē edē bá tā, banī ngé kum kedē gē a gerēñ yáá kógēm̄ tū té alé. Kuṛ dɔdɔ i nuú bá tā, banī ngé geṛ yáá ngáy yādé gē a asēñ kojə kum yáá kógēm̄ alé.

Kṵóḅē i náā ta kumsí té?

¹⁵I yáá ká to kum kaȳ al̄ ngáy tām̄ yā de gē n̄ noō n̄ niñ a rāāñ yáá i loo mundē té ní! Niñ bṵōñ dɔ yáá gē n̄ niñ sāāñ rāā ní kadē Kṵóḅē ɔṛ alé. Niñ əndāñ dɔ yáá yādé gē danaá i kum loo ká risə til té. Niñ ədañ na: I náā n̄ asə kaají ní? I náā n̄ geṛ yáá rāājí ní?

¹⁶Tá yáá s̄indēsí ngáy! Deē a ɔṛ kɔdē jóo ɔjəñ nánjə? Yáá asə kəda nge rāāñ na: I ni n̄ rāāñ alé a? Jóo a əda kɔdē jóo na: Ni geṛ rāā kəla alé a?

Yáá tūr rōñ tūr ká bo kem kāf ká rang té

¹⁷Ṇay kum mbang i ngáy al̄ yā kadē ku kágē gē ká Liban a tél i ndɔṛ kágē gē ká a anēñ gē ɔ, ndɔṛ ní a tél i ku kágē gē ɔ.

¹⁸Ndō ngeé n̄ noō té ní, ngé mbíkī gē a oōñ yáá n̄ édañ kem makətübē té ní. Ngé kum tṵō gē a teēñ kṵó kum loo ká ndṵó ká ndul té ɔ, niñ a ɔṛ loo unjē ɔ.

¹⁹De gē ká niñ i yáá kógēm̄ al̄ gē a əngeñ rōnel̄ ká a bo i kum kə kété kété kem Kṵóḅē té, de gē ká niñ ndoōñ tɔy madédé gē a ndāmēñ ndām̄ rōnel̄ najē yā Nóbā ká *tál̄ yā Israel té.

²⁰⁻²¹Tām̄ i ta tōl̄ ta ngé gē n̄ kɔṛ bē malang i gír j̄idá niñ kó gē té ní ɔ, ngé lur loo gē a gətóoñ kṵó ɔ. Ngé sāā rāā yáá ká majal̄ kə madédé gēé ɔ, ngé tetə najē dɔ de gē té ɔ, ngé kəyā gūmbē no ngé sarya gē té ɔ, ngé gāng sarya dɔ de ká najē gətóo dɔn té ɔ ní, a rāāndé kadē niñ a gətóoñ kṵó.

²²I tām̄ najē n̄ toō té n̄, Kṵóḅē n̄ ajə Abərahām̄ ní ɔṛ najē kə kojə yā Jakob gēé i beé ní: Ngɔlaā ní gír deē yā Jakob gē a nalēñ yáá n̄ niñ əndañ kemdē dɔ té ní tɔ alé, rōdɔ a sōldé ngáy tɔ alé.

²³Tām̄ niñ ɔ ngáándé gē ɔ a ɔṛ yáá m-ā m̄-rāā dɔ dáándé té ní. Loo n̄ noō té niñ a gerēmēñ, mā Nóbā ká *tál̄ yā Jakob. Niñ a bōlōñ rāā yáá ká kadē nelēm̄ alé, mā n̄ i Nóbā yā *Israel ní.

²⁴Ngé gē n kété gerēn kəndā maḃ yáa al ní, a əlañ gir geṛ kəndā maḃ yáa. Ngé gē n kété a tédān i tām do yáa gē té malang ní, a ndigēn kadē ndóōndé yáa.

ISA 30

Kum kedē kejō bē ké Nébā gāng sarya do té

¹Najē n Kóōbē əda ní n toó: Yáa ké to kuḃ kaḃ al a teē doḃí té, siḃ ngán ké ngé mbáté najē gē! Siḃ i-númi yáa ké yā rāa gē ké i mā n m-ójə rāa alé. Siḃ ənī ndúsi ādī naā, ba kəni ndū yāsi ní mbáté nge n mā m-ndigə ní. Siḃ i-rāāi yáa ké gōté al ba i-reē ənī do madē ké gōté al té.

²Siḃ əsōi róbó ta kaw kē Ejiptə, banī i-dəjei gir yān mā ké do té alé. I-sāāi kadē mbañg ké Ejiptə ngōmsi o, i-sāāi bōō rōsi ndil bē yān té o!

³Banī ngōm n mbañg ngeé n toō a ngōmsi ní, a əla rōsəl doḃí té. Loo bōō rōō n ā i-sāāi do nang ké Ejiptə té ní, a rāa kadē ā i-tū ta hōrmō yāsi.

⁴Ngār yāsi gē niñ i Soan kōō bá, de gē n əlaidé ní ugēn Hanes.

⁵Banī niñ malang ní rōdó a sōldé ngáy, najē yā gir de gē ké a asēn rāa yáa kógēm tām yādé té al té. De ké Ejiptə gē a adēnsi yáa kógēm yā rāan sesi al o, a adēnsi yáa ké a rāa majə sesi al o. Niñ a əlañ i rōsəl doḃí té ngóy o, a rāānsi kadē ā i-tū ta hōrmō yāsi kōō o.

Ngé kaw Ejiptə té gē kadē de ké Ejiptə té gē diñndé

⁶Dā gē ké ətōn yáa ədañ dan dəla loo ké Negeb a mānəñ. I gō nang yā wur kəl ké nge rāa kadē deē ndew ndew sōl o. Bəl ké dəngam gē o, bəl ké dəyá gē o, li kakəm gē o, dā ké majal gē ké a iñ bōgə o, ndiñ tū té. Ngámbang kəla yāsi gē ətōn yáa kənge yādé gē o, yáa bōō yādé ké gātədé i ngáy gē o, gidə kəro gē té o, do gósə jámbal gē té o. I kadē karī gē ké tām yā gir de gē ké asēn rāa yáa kógēm tām yādé té.

⁷Áá, rāa kə deé yā bē ké Ejiptə i nəl karī, teē yáa kógēm al báté. I tām najē n toó té n m-əda najē ké do bē ngeé n toó té na: Ni-aa gajə gajə ngáy, banī rāa yáa kógēm al ní.

Tāa ké tām yā yáa ké ndōn té

⁸Kóōbē əda Ijai na: Ngəlaā ní, i-ndang yáa gē n toō do bar mbał té, ta kum de ké Jerusalem gē té. Ndōn té anī, nge n noō a tél i yáa ké kum té ké a to ngándáñg.

⁹I gir de ké ngé duḃ naā gē, niñ i ngé soṛ gē, i de gē ké ngé mbáté koō yáa ndóo yā Kóōbē.

¹⁰Niñ ədañ *ngé koō ta gē na: I-lōōi kaḃ yáa báy to! I-lōōi kədañi yáa ké rōkum! Ədañi yáa ké nəl gē, ədañi yáa ké nəlji ādē j-oō kété, ká ré i yáa rōkum al gēgē ní.

¹¹Əyañ róbé ké majə kōō ba āwī saḃ, əyañ róbé ké majə ba i-tōōi. Nébā ké *tál yā *Israel ní, i-lōōi kəñ najē yān seji to!

Nujə sák sák ké duṁ kəndā naā t́

12I tām najē n toō té n Nóbā ké *tál yā *Israel əda najē n toō ní, əda na: Siḯ ī-mbātí najē yām gē. Siḯ ənī kemsí ādī ngé ngólsí gē ō, ngé soṛ gē ō, siḯ ī-ndənāi rōsí rōdé té ō.

13I beé ní, yáá ké gōt́ aĺ n toō a to i tītē loo ké njar tū ndogē mbaḷ ké bo té beé tām yāsí t́. Loo agē gul tū ndogē mbaḷ té ō, kē ta jī té noō ndogē mbaḷ teē əsō ō.

14Ndogē mbaḷ ní a əsō tétē ká kám kadē gajən gē a dūūn tītē bay ké laa yā kōdē jóo beé. Deē a əndā kemən dɔ́ té tɔ́ alé, deē a ənge gájən ké tésō séy yā kunə́n hor aĺ ō, yā kōdə́n maṅ ké tégā aĺ ō.

Ī-raī jəke ō, ənī kemsí ādēmī ō

15Najē n Kóḅbē, ni n i Nóbā ké *tál yā *Israel Najē n əda ní n toó: Ā ájiī i loo n ī-tūrī rōsí kē rōḿ té ō, ī-raī jəke ngóy ō ní. Tógásí ké kal kógēm beē i kadē ī-raī jəke ō, kadē əndāi kemsí dɔ́ḿ té ō, i kadē ənī kemsí ādēmī ō. Banī siḯ ódiī alé.

16Siḯ édaī na: I beé alé, j-a j-un sonda yā kaḃ́n. I beé bá ní, ááá, siḯ ā ayī naā. Siḯ édaī tɔ́ na: Sonda yájí gē a ngōdēn ngáy. I beé ní, ngé ngōdēsí gē a ayṅ ngōdē ngáy ō.

17Madē baḃ́sí ké a əla bōl kemsí té i kógēm beē ō, de ké dansí té gē dūbú bōl a rāādé adē niṅ a ndewṅ ō. Madē baḃ́ gē mí a əlaṅ bōl kemsí té ō, siḯ malang ā ayī naā ō. Ta tōl ta anī, gotəsí n a naḃ́ ní, a to i tītē yáá kɔ́jə yáá ké udə́n dɔ́ mbalá dɔ́ beē, a to i tītē dərapóo rṓ ké udə́n dɔ́ ngōn mbaḷ té beē.

Kum mbang kaje

18Tá Kóḅbē a ngōō i kum mbang ké yā kɔ́jənsí kem majə yān ké tām yāsí t́. Ni a jī dɔ́ yā kɔ́jəsí tár ké kemən té. Ááá, Kóḅbē i Nóbā ké nge rāā yáá ké gōt́. Ngé gē n əndān kemd́ dɔ́n té ō, ndi a ngōōnə́n ō ní, rōdé neḷd́.

19Siḯ gir de gē ké *Siyo, siḯ n ī-ndiī Jerusalem ní, ā ī-nōōi tɔ́ alé. Kóḅbē a ɔ́jəsí kem majə yān loo n ā əgaī kɔ́r kē dɔ́n té ní. Ré kɔ́r yāsí əsō mbīn té anī, ni a dalsí najē i kē ta jī té noō.

20Dan n wur kɔ́l a əsō dɔ́sí té anī, Kóḅbē a adəsí yáá kəsa. Dan n a rāān kumsí ndoō té anī, ni a adəsí maṅ kadē ayī. Nge ndóoi yáá a bṓ rōn tɔ́ alé, adē ā əsə kaḃ́n kə kumií karī.

21Ā ōō najē n toō gidií t́: Róbə n toó, majə kadē ún āwṅ dām ké kɔ́q́ té, aláa dām ké geleé t́!

22Yáá ké rāā kum gotə nóbā ké rōkum aĺ gē, adē i kágē ké tósə, aláa i gindē ké nō horóo ba rāā gindē arjāā ō lór ō gidə té ní, ā ī-rāādé i yáá ké yer t́. Ā ī-ténādé kṓ tītē yáá ké yə́rŋ i tū té beē ō, ā əda najē yādé na i yedē yáá ō.

23Loo n noō té Kóḅbē a rāā kadē maṅ edə dɔ́ kum yáá gē n ī-dubē té ní ō, yáá kəsa n dɔ́ nang a adī ní a i ngáy ō, a neḷ ngáy ō. Ndō ngeé n noō té ní, bütē yáá kuḷ yái gē a āwṅ kɔ́q́ loo ké bo t́.

²⁴Mañg gē kə kərō gē n a ndərēn dɔ nang ní, a əsañ mu ké neĹ tadé. A selēn mu ní nang té i kə pélé ō, kə yáa rāa kəla ké laan gar gajə ō.

²⁵Ndō n a tōlēn de gē malang kōó té ní, dan n kújə rōó dɔ bē té ké ngāl bururu gē a tésōn té ní, ngán mañ gē a yīlēn loo dɔ mbaĹ bo gē té ō, dɔ ngán mbaĹ gē té ō.

²⁶Ndō n Kóóbbē a ndēm ta do yā gír deē yān gē anī, dan n ni a rāa do yā gír deē yān gē kadē idē ní, nāa a ndólē tītē mbang ō, mbang ké ndō kógēm a əsə, loo ké unjə kow yā mbang ké əsə ndō kógēm a asəñ naā kə loo ké unjə kow yā mbang ké əsə ndō sīrí.

Kóóbbē reē ənda de ké Asiri gē

²⁷Kóóbbē n toó, ni-ij i say n reē. Wōng yān ɔɔ hor, i wōng ké a ɔr tógə deē. Wōng rosə kem tan. Najə yān to tītē hor ké a ɔɔ loo beé.

²⁸Koō ké tan té to i tītē mañ dɔ mbaĹ ké rēbā kem kārən té kə ndágá ō, ij báté əho deē míndən té dɔó ō beé. Ni-reē yéy nápar de gē kə yáa rāan ké a nujə loo. Ni-əla sāa gindē kógēm kem tadé té yā kərən nodé kaw sedé loo ké niñ ndigēñ al tá.

²⁹Sij de ké Jerusalem gē, ā ənī pā tītē ndō rāa nāa té ndōó beē. Kemsí a nelsí tītē kem ngé njērā kə gō ndū nalaá kum kə rō mbaĹ bo yā Kóóbbē té beē, kum kə rō Nébā n i mbaĹ yā *Israel ní té beē.

³⁰Kóóbbē a rāa kadē de gē a oōn ndūn ké to bōĹ ngáy ō, ni a rāa kadē de gē a aṇ tógə jīn ō. Ni a əjə wōng yān ké ngáy kə ndágá dan ndɔ hor ké a ɔɔ té ō, a dān gō kə nəl mañ ké əla kə ngangá ngáy ō, kə mañ ké edə kə kōsōó ō.

³¹Dan n Asiri a oō ndū Kóóbbē ō, Kóóbbē a əndan kə ndéy sálang yāneé ō anī, bōĹ a rāan.

³²A dānēn gō jī Kóóbbē loo kəndan té i kə kɔdə gē ō, kənde gē ō. Kóóbbē a wél jīn yā kəlañ bōĹ kem Asiri té ō, ni a rōon ō.

³³Rāan hor kógēm jóó ngáy kōó. Hor ní i tām yā mbañg té ō. Bōkēñ kīr ngáy kem bəlo kógēm ké laa té ō, dúú té ō, adə gōr gong tām yā hor té. Koō ké ta Kóóbbē té n to tītē bā bursu ké təngā ní, a əla hor tū kīr ní tá.

ISA 31

De ké Ejiptə gē: Niñ i deē ndul gē

¹Ngé kaw dɔ nang ké Ejiptə té sāa de ké ngé rāa sedé gē té ní, i yáa ké to kum kay al ké bay beē n i tām yādé té ní! Niñ əndān tógédé i dɔ sənda gē té, niñ əndān kemdā i dɔ púsə rōó gē té, tām púsə rōó gē i ngáy ō, əndān kemdā i dɔ ngé kaĹ sənda gē té, tām niñ ngangēñ ngáy ō. Banī niñ aṇ loo kum kə rō Nébā ké *tál yā *Israel té alé. Niñ sāan Kóóbbē alé.

²Tá ni i de ké ɔl ō: Asə reē kə yáa ké to kum kay al ō, ni-lōō gír yáa ké tōr n sāa rāa té ní al ō. Būtə yā de ké majal gē ní, ni-ij sedé kə rōó ō, ni-mbātə rāa kə deé yā ngé rāa yáa ké majal ō.

³De ké Ejiptə té gē i deē ndul gē, niñ i nébā gē alé. Sóna yādé gē i dā gē, niñ i yáá kógēm alé. Dan n Kóṣbē sēra jīn anī, nge rāā kə deé əsō ō, nge dəje kadē rāān seneé teē əsō kərim ō, niñ jōó mbak oyñ.

Kóṣbē i nge rōṣ dō bē ké Jerusalem té

⁴Najē n Kóṣbē ədam nī n toó: A bārēñ i nge ngōm yáá kuł gē ké niñ i ngáy yā kadē reē rōṣnəñ. Banī ni bōl kól yādé gē n a urēñ ní alé. Kōōdó n a bār ní usən alé. Mā Kóṣbē ké bo ké tógən i ngáy ní, yām mā a to i tītē n noō ō, m-ā m-risə dō mbał *Siyə té, dō ngōñ yān té yā rōṣ.

⁵Tītē n yeł a jīn bōgē dō ngānən gē té ní, Kóṣbē ké bo ké tógən i ngáy ní, a ngōm bē ké Jerusalem. Ni a rōṣ dən té ō, a gāng dən ō. Ni a ngōmən ō, a ajən ō.

⁶*Israel gē, sīj i-tūrī gidəsi kōṣ ta Kóṣbē té. I beé ní, i-tél i-reēi kum kē rōn té.

⁷Nébā gində arjāā ō lór ō n i nébā ké rōkum al gē n i-rāāidə kə jīsí ké najē i dō té ní, ndō kógēm té anī sīj kógēm kógēm ā i-mbātíidə kōṣ.

⁸A tégāñ Asiri gē kə kaskaraá adē ni a əsōñ, ba kaskar ní tá i yā de gē alé. Kaskar n a nujən ní i yā deē ndul alé. Asiri gē a ayñ naā no kaskar ní té ō, balsáa yādé ké ngé rōṣ gē a rāān kəla ngamba dō gúú té ō.

⁹Bōl a rāādə adē niñ a ndewñ. Ngé gē n ngangēñ tōy madədə gē ní a ayñ naā ō, ngār gē n jīdē ur wak ní, a əyañ dərapóo yādé kōṣ ō. I Kóṣbē n ta ndə hor yān i *Siyə ní, ni n hor yān oṣ kem bē ké Jerusalem té ní. Najē n ni əda ní n noó.

ISA 32

Mbañg kógēm ké nge rāā majə kə deé

¹Mbang kógēm ké a oṣ bē i kə yáá rāā ké gōtə a ndi. Ngār gē a ɔrēñ de gē ta róbə i kə bōl gidə yáá ké sūmūú.

²Niñ kógēm kógēm a toñ i tītē loo ké deē a bōṣ rōn tū té tām yā nél té beē, a toñ i tītē loo ké deē a bōṣ rōn tū té tām yā mañ ké a edə té beē, a toñ i tītē mañ ké a nūgə dəla loo té beē, a toñ i tītē ndíl mbał ké bo ké kem bē ké loo təngā tū té beē.

³Ngé gē n majə kadē ɔañ loo ní, a utēñ kumdə tṣ alé, ngé gē n majə kadē ooñ loo ní, mbīdə a oō loo majə.

⁴De ké ngé rāā yáá kanjə gir yáá gē a girēñ yáá yā geñ kum yáá ō, ngé gē n kōr najē tōr rōdə ní, a ɔrēñ najē kanjə kadē tōr rōdə ō, najē n ɔrēñ ní kumən a unjə ō.

⁵A ədañ de ké sapə gē na majə kadē deē bōl gidəsi tṣ alé. A ədañ ngé gól madədə gē na sīj i de ké ngāā gē tṣ alé.

⁶Tām de ké sapə gē a ɔrēñ i najē ké kumən gətóo gē. Yáá n niñ a girēñ ní, i rāā yáá ké majal ngóy ō, a rāāñ i yáá ké majə kəa al ngáy gē ō, a tájēñ i Kóṣbē ō. Deē n bō rāāñ ní, niñ adənəñ yáá kəsa al ō, deē n kəndā mañ rāāñ ní, niñ adənəñ mañ kəy al ō.

⁷Ngé gól madédé gē rāān i yáá ká tōr ngáy. Niñ nómēñ rāā yáá ká majal gē yā nujēñ ngé ndoō gē kə ta kũl najē ká soř gē. Tá ngé ndoō gē ngeé n toō ní, a dəjeñ i yáá yādé ká soōdó ngóy.

⁸Banī de ká majē bōl ndíldá gē ní, i yáá ká sómúú gē ngóy n niñ sāān rāā ní ō, niñ a rāān i yáá ká ngāā gē ō.

Tāān dəyá ká Jerusalem gē

⁹Sii dəyá gē n ójiin na yáá na a rāāsí al ní, iiii dɔɔ ba ooi najē yām! Sii ngán ká dəyá gē n i-taāi kem rōsí māmák ní, ooi najē kərēm gē!

¹⁰Nay i bāl kógēm kə ndō gē kóndóng wañ dɔ tɛ, yā kadē sii n i-taāi kem rōsí māmák ní, ā i-ndiī kə sōlōó. Kañ nduú ká yā kəja a gətóo, kōō ká yā sāā a gətóo.

¹¹Sii dəyá gē n ójiin na yáá na a rāāsí al ní, i-ndewiī! Sii n i-taāi kem rōsí māmák ní, i-ndiī kə sōlōó! I-róyī kúbē gē rōsí tɛ kɔɔ, ɔri kúbē yāsí gē kɔɔ ba élāi kúbē kəho ndoō rōsí tɛ.

¹²Ójiī rōnel al yāsí kə ndágá. I-nōoi tām majē ká ndɔr gē majēñ tɛ ō, tām *kágē nduú gē ká anēñ ngáy tɛ ō.

¹³I-nooi tām dɔ nang yā gir deē yām gē n túpə kōñ gē taāñ loo malang tū tɛ ní tɛ. I-nōoi tām rōnel ká kem kújə gē tɛ malang ō, tām yā nāā n de gē a rāān kem bēé tɛ ní ō.

¹⁴Əyañ kújə ndi mbañg gē kɔɔ, bē n káa de gē bār gijə gijə kemeé ní, deē kógēm gē gətóo kemeé. Opel ō, kújə ngōm bē ká ngāl bururu ō n i kem bē ká Jerusalem tɛ ní, téləñ i dɔ nang gē ká əyañdɛ kɔɔ ká njóm gē tɛ. Kərō ká bembeé gē əngeñ rōnel yādé i loo n noō tɛ ō, bütə yáá kuł gē a əsañ mu i loo n noō tɛ ō.

Gír yáá tūr kem kār ká rang tɛ

¹⁵Ndō kógēm tɛ anī, Kóɔbē a bōké ndílən dɔjɪ tɛ. Loo n noō tɛ dɛla loo a tél ndɔr kágē gē ká a anēñ ō, ndɔr ní a tél i ku kágē gē ká rōkum ō.

¹⁶Loo n noō tɛ a bōlən gidə yáá ká sómúú dɛla loo tɛ ō, yáá ká gōtə a ndi kem ndɔr kágē gē ká a anēñ tɛ ō.

¹⁷Yáá ká gōtə a ojə kem sōl ləm, ni a reē kə ndi lápəyaá ō, kə ndi kanjə sōl yáá kógēm ō, ká njóm gē tɛ ō.

¹⁸Gír de gē yā Kóɔbē a ndiñ i loo kógēm ká loo to ləm tū tɛ tɛ, kem kújə gē ká deē a taā kemdɛ māmák gē tɛ, kem loo gē ká deē a ndi jəke tū tɛ tɛ.

¹⁹Kōsə a tésō dɔ ku kágē gē tɛ ō, bē a əsō ō.

²⁰Banī yāsí a majə sesí, adə ā asiī dubə yáá kə loo gē tɛ ō, mañ a to ngáy ō, ā asiī kəyā mañg dɔɔ ō, kəyā kərō dɔɔ ō, kadə njərāñ loo yādɛ.

ISA 33

Yáá ká to kum kaý al a teē dɔ nge nujə loo tɛ!

¹Ī n̄ ī-nujə yáa malang banī nujiīn̄ al̄ ní, yáa kə to kum kaŷ al̄ a teē dɔ́ t́! Ī n̄ ī-teē kə gir madí gēé dɔ́ banī teēn̄ kə girí ĩ dɔ́ al̄ ní, yáa kə to kum kaŷ al̄ a teē dɔ́ t́! Dan n̄ ā ī-nujə loo oy anī, a nujəñ seí kɔ́ ɔ. Dan n̄ ā ī-teē kə gir madí gēé dɔ́ oy anī, a teēn̄ kə girí dɔ́ ɔ.

²Kóɔbē, ādē kumií ɔɔī tām yājí t́! J-ənī kemjí mámák j-adī. Ādē dəlɔ́ kə ndō gē ĩ i tógjí ɔ, ĩ i nge kajəjí kum mbang yā wur kəl t́ ɔ.

³Dan n̄ gir de gē ɔɔñ ndūí anī, aŷñ naā. Dan nəkɔ́ n̄ ĩ ĩ dɔ́ anī, nápar de gē aŷñ kə loo gē t́.

⁴Loo n̄ noō t́ kəy yáa kənge dɔ́ gúú t́ əla gir. De gē toñ títē yim̄ gē beé. De gē urəñ naā kə dɔ́ yáa kənge gē t́ títē yim̄ gē kə toñ títē kil̄ mañ beé.

⁵Kóɔbē bo təy yáa malang, tɔdɔ́ ni-ndi i loo kógə́m kə ĩ kə dɔ́ t́. Ból gidə yáa kə súmūú ɔ, yáa rāā kə góté ɔ ní, ni-əndā ngəran i Jerusalem.

⁶Ba siĭ gir de gē yā Kóɔbē, ā ásiĭ ndi kanjē sōl̄ yáa kógə́m. Kum kedə ɔ, yáa geŷ ɔ, rāāñ rɔ́dɔ́ i yáa kənge kə ajə deē t́. Ból ndíl̄ Kóɔbē i yáa kənge yāí kə gātəñ i ngáy!

Kóɔbē udə dan yáa kə rāā yáa t́ yā tūr yáa

⁷Āāī, de kə Ariel gē əgañ kɔ́r kum róbə kɔsə gē t́. Ngé kaŷ kəla kə tām yā kem sɔ́l̄ lɔm t́ gē nōñ kə wur katāá.

⁸Deē gətóo róbó ɔ, deē un kəlá róbə al̄ ɔ. Ndūdɔ́ n̄ əniñ adəñ naā ní rañ dɔ́ t́ al̄ ɔ, mbātəñ najə kɔ́r de kə kum t́ gē kɔ́ ɔ, kídəñ de gē malang ɔ.

⁹Bē əhɔ ndoō ɔ, tutə kɔ́ ɔ. Mbal̄ bo gē kə Liban n̄ əlañ rɔ́sɔ́l̄ dɔ́dɔ́ t́ ngáy ní, tutəñ malang kɔ́. Ndágə mbō kə Sarɔ́ t́ to i títē dəla loo beé. Kāgə gē gətóon̄ kɔ́ dɔ́ mbal̄ gē kə Basan t́ ɔ, dɔ́ mbal̄ gē kə Karmel t́ ɔ.

¹⁰Kóɔbē əda na: Ngɔlaā ní, m ā m-rāā yáa, ngɔlaā ní, m ā m-ĭ dɔ́, m ā m-ójə bo yām kadə aŷñ.

¹¹Yáa gē n̄ siĭ ī-sāā-i rāā ní, i mu kə tutə gē ngóy. Dan n̄ yáa gē ní reē udəñ gir kə rɔ́ t́ anī, yáa gē ní i mu karī. Koósí siĭ kó gē a nujəsí títē hor beé.

¹²Gotə gir de kə rang gē ní hor a ɔɔdɔ́ ɔ, niñ a téləñ bū ɔ. A bókəndɔ́ horó títē ta ĩ kōñ kə tégā kɔ́ beē.

¹³Siĭ n̄ ī-ndiĭ say ní, ɔɔī yáa n̄ m-rāā ní. Ba siĭ n̄ ndiĭ ngɔ́r ní, áa ī-gerī kadə i tógə́m.

¹⁴Kem bē kə *Siyɔ́ t́ ní, de gē n̄ najə əhɔ́dɔ́ ní, ndíldɔ́ aŷ ɔ, ból rāā de kə majal̄ gē adə niñ ndewñ ɔ. Niñ dəjeñ najə ədañ na: I náā kə danjí t́ n asə ra kadə hor kə a ɔɔ n̄ toō t́ ní? I náā kə danjí t́ n asə ra kadə ta ndɔ́ hor kə a oy al̄ n̄ toō t́ ní?

¹⁵I de kə nge rāā yáa kə góté ɔ, kəda najə kə rókum ɔ. Hál deē ní n toó: Ni-mbātə yáa kə kənge kə ta kŭl̄ yáa kə rāā kə dónó ɔ, ni mbəre ngé kadəñ yáa karī yā mangnəñ gē kə gogé ɔ. Dan n̄ a ɔrəñ najə tɔ́l̄ deē anī, ni utə mbīn̄ kɔ́. Ni utə kuməñ kɔ́ yā kəñ yáa kə majal̄ alé.

16Deē ngeé ní toō a ndi loo ké k̄ij̄ kē d̄oó té kanjē sōl̄ yáá kógēm̄. Mboō mbaĭ ké njar i loo b̄oō rō yān. Ngáándáng ni a ənge yáá ké yā kəsa ō, ni a ənge mañ ké yā kaý ō.

Gāngēñ d̄o Jerusalem

17Ā ásə kaá majə mbañg malang ō, ā áá bē kə taá malang ō.

18Yáá ní kété aý ndílí ní ā ī-gír̄ yáá d̄o té ō, ā ī-dəje rōí najē ō, ā éda na: De gē ní kété a əndāñ maý lambóo a aañ ké i gōté wa ō, a tēdañ lambóo gē ō ní niñ i rá? Ngé gē ní kété a əndāñ kumdé gir̄ ndogē mbaĭ gē ké yā r̄oóñ d̄o bē té ní niñ i rá?

19Gír̄ de ké ngé k̄ojə r̄odé gē ní toō ā áádé t̄o alé, de gē ní noō ní i ngé k̄or̄ ta ké loo geř kum ngañg ngáy ní, ta tērā ké de ké geř kum gətóo.

20Áá bē ké Jerusalem, áá bē ké *Siyō, bē rāā pétə yājí gē. Ni a to ta kumií té i tītē loo ké deē ndi tū té anī a sōl̄ yáá kógēm̄ alé beé, i tītē kújə tandā ké deē a ndótəñ t̄o alé beé. Deē a r̄oý kágē njan gē ké kənda nang tá al̄ i ké báté gē tá, deē a tūtə kəlān gē al̄ báté.

21K̄óōbē a əjə kadē ni i de ké majə ngáy i loo ní noō té. Ndōñ té báa loo ní i gō nang yā bā ké bo gē ō, i loo ké ndērēñ bəlo ké laa ké ra kə ngālāá gē tū té kadē mañ mānəñ. Too ké yā r̄oóñ gē a mānəñ tū té alé. Too bo gē a əndañ danən yā gāñg alé.

22K̄óōbē i ngār̄ yājí, i ni n i nge k̄or̄jí ta róbé ní. K̄óōbē i mbañg yājí, i ni n i nge kajəjí ní.

23Kəlā yā madə baá gē i ké əho naā ngañg alé, kəlā gē ní əhoñ kágē ngaadanən ní udəñ kem to boó ní t̄o alé. Deē asə ndór̄ k̄ubə nēl̄ to kadē aŵ d̄oó t̄o alé. I tām najē ní toō té n a kēgēñ naā yáá kənge ké ngáy ní. Ngé nja motə gēgē a əyñ yáá kənge d̄o gúú té ō.

24De kógēm̄ ké Jerusalem ké yā kəda na mā i moy ní gətóo. Gír̄ de ké kem bēé ní toō té gē a əngeñ maý rō tām yáá rāādé ké gōté al̄ gē tá.

ISA 34

K̄óōbē rāā sarya kə Edom gē

1Siī nápar de gē, ī-ndótī kē nḡor̄ ōoíñ najē, siī de ké kem bēé gē, ī-nēlī mb̄isí! Ādē d̄o nang kə yáá malang ké tū té oō najē! Ādē d̄o rā ō d̄o nang ō, yáá malang ké teē tū té ō oōñ najē!

2Wōñg rāā K̄óōbē kə nápar de gē malang, wōñg rāān kə b̄ūtə yādé malang. Ni gey nujə sedé k̄óó malang. Ni-aŵ sedé loo t̄óldé té.

3Niñ de gē yādé gē taā loo d̄o nang tá, rō de gē yādé gē otə ndum, mósédé aý d̄o mbaĭ bo gē tá tītē mañ d̄o mbaĭ beé.

⁴Bütē téyō gē malang tésōñ, gájédé gē i dūbú. Dɔ rā bír rōn gidə naā té tītē makətübē beé. Yáá ká dɔ rā té gē malang urēñ tītē mbī kágē *nduú aláa mbī kágē kótē ká tutə beé.

⁵Dɔ rā té ní mósə i gidə kaskar yā Kóṣbē té malang. Kaskar ní əsō dɔ Edom gē té, əsō dɔ gír de gē ní ni gey nujə sedé kōṣ malang té ní.

⁶Kaskar yā Kóṣbē i mósə malang, mból dā i gidə té malang. To i tītē mósə ngán batē gē kə mósə bal bəyā gē beé. To i tītē mból bal batē gē ká gidə mənjudé gē té beé. Kóṣbē əndā dɔ *yáá tuñ kógēm kem bē ká Bosra té, bē ká Bosra ní i bē bo ní té. I nujə loo ká to ból ngáy ká dɔ nang ká Edom té.

⁷Dɔgə gē, kə mañg ká bəra gē ō, kə mañg gē ō əsōñ ndɔ naā té. Mósə taā loo dɔ nang té ō, mból dā taā loo dɔ nang té ō.

⁸I ndɔ ní Kóṣbē a daləñ baā dɔ dɔ Edom gē té ní, i bāl ní nge rōṣ dɔ bē ká *Siyɔ té a dəjeñdé gír yáá rāādé gē ní.

⁹Mañ dɔ mbał gē ká dɔ nang ká Edom té a téləñ bā gudəro gē, nang ká Edom a tél bursu ká təngā. Bē ngeé ní toō a to tītē gudəro ká ɔɔ hor beé.

¹⁰Hor ní a oy ndɔ́ al ō, kadaá al ō. Sa hor ká dan gāng al a ij kum kə dɔ rā té. Bē ngeé ní toō a tél dəla loo i ká njóm gē té, deə a māñ noó tɔ alé.

¹¹Kɔy múu gē ō, kɔy mbərámjóo ō a ndiñ kemeé, kɔy kōrōrōy ō, káá ō, a rāāñ bē kemeé. Kóṣbē a nujə bē, adə a to i tītē loo ká ndágə doy keə ndi tū té alé.

¹²De ká bo gē ká yā kadə niñ gērāñ mbañg a gətóoñ, ngār gē a oyñ malang kōṣ.

¹³Túpə kōñ gē a əbañ kem kújə ngol gē té, mu ká majal gē ō, ngār gē ō, a taāñ loo dɔ ndogə mbał gē ká yā rōṣñ dɔ bē té kōṣ. Tał gē a rāāñ bē loo ní noō té ō, burum gē a ndiñ tū té ō.

¹⁴Məla bembə gē a ndɔdēñ boñg gē, bal bəyā gē a əngeñ naā loo ní nuū té. Lilitə ní i ndíl ká majal ká ndɔ́ ní, a ndi i loo ní noō té ō, a ɔr koō i loo ní noō té ō.

¹⁵Lī a rāā bē yāñ i loo ní noō té, ni a bókə kaan gē ō, a ɔbə kaan gē ní báté kadə tōñ ngán gē ō. Māl gē a kánəñ naā i loo ní noō té.

¹⁶Ré ī-sāāi kem makətübē yā Kóṣbē té anī, ā ásií tédə najə gē ní toō: Dā gē ngeé ní toō ní, nge kógēm ká nɔy kōṣ gətóo. I Kóṣbē n i nge kədádé yáá ká kadə rāāñ ní, i Ndílən n ɔsə dɔdɔ naā té ní.

¹⁷Núsən gē ká tām yádé gē té kógēm kógēm ní, i wəlá ní ni tógə ní n əho adədé ní. Ni un kəlá yāñ yā mbɔjənní núsə dɔ nang gē ká tām yádé gē té kem bēé. Niñ a əngeñ núsə dɔ nang gē ní tām yádé té i ká njóm gē té. Niñ a ndiñ loo ní té i kə dɔ gír kojə yádé gēé.

ISA 35

Niñ tél reēñ gogé bēé

- ¹Dəla loo ɔ, loo ké mángá ɔ, ādī rōsí nēlsí! Gō nang ké mañ gətóo tū té, ī-rāā rōnel ɔ, ī-hútə ɔ!
- ²Ūtə gidə rōí kə h́tə yáú kə bembeé gēé. Ī-rāā rōnel, Ī-rāā rōnel ɔ óga kɔ́r rōnel ɔ! Kóɔbē a rāāi kadə ā ī-majə to bōl ngáy tītə mbał bo gə kə Liban beé, ni a rāāi kadə ā ī-majə tītə mbał Karmel beé ɔ, kadə ā ī-majə tītə ndágə mbō gə kə Sarɔ beé ɔ. Loo ń noō té de gə malang a ɔɔñ *kɔsə ɔɔn yā Kóɔbē, a ɔɔñ majə Nóbā yājí.
- ³Jī gə ń ɔrəñ kɔ́s ní, ī-tél ādídə tógə gogé, kejə gə ń ndewñ ní, ī-rāāidə ādə tél ngangəñ tɔ́y kə kété.
- ⁴Ngé gə ń tógədə uř wak kɔ́s ní, édaidə na: Ādī tógəsí to! Ī-lōōi bōl! Nóbā yāsí n toó. Ni-reē i dal baāsí té ɔ, i rāā madə baāsí gə yáú kə majal ń niñ rāāñ sesí ní té ɔ, nəkó reē i kajəsí té ɔ.
- ⁵Loo ń noō té kum məndō gə a ɔɔ loo unjə wáng wáng ɔ, mbī mbíkí gə a oō loo ɔ.
- ⁶Ngé nja motə gə a tūñ bal tītə jal gə beé ɔ, ngé gə ń gir kəla ndodə doo naā kɔ́s adə niñ a ɔrəñ najə al ní, a teēñ tadə yā kədañ najə rōnel yādə. Mañ a kəra tiriri dəla loo té, bā gə a nūgəñ do nang ké tutə té.
- ⁷Náñg ngárəmnjéy kə təngə a tél dang mañ ké bo, nang ké kəndə mañ a rāā de gə tū té a tél gō nang ké mañ gə a əbañ nang té tū té. Loo ń kété tal gə rāāñ bē tū té ní, mu tēbā ɔ mu papirus ɔ a əbañ tū té.
- ⁸Róbə kógə́m kə a bārəñ na i róbə kə yā bōl gidə a to loo ń noō té. De ké yəř a māñ tū té alé, róbə ní a to i tām yā gir de gə yā Kóɔbē té ngóy. Mbóo de gə a reēñ yā tū ta rōdə tū té alé.
- ⁹Deē a ənge bəl tū té alé, dā kə do gə gətóon tū té, kógə́m kə yā reē loo ń noō té a gətóo. I ngé gə ń Kóɔbē a ɔrdə bəloó ní ngóy n a unəñ róbə ngeé ń noō ní.
- ¹⁰Ngé gə ń Kóɔbē a gāng dɔdə ní a téləñ yā reē. Niñ a ugəñ *Siyɔ kə kɔ́r rōnelé tadə té. Rōnel kə ta ngóyn gətóo a rāā ta kumdə kadə ndələ. Walya kə to bōl ngáy a dāñ gōdə, kəɔ tápə ɔ, nōo rō ɔ a gətóon kɔ́s.

ISA 36

Mbañg ké Asiri əla bōl kem bē ké Jerusalem té

(Áaj 2 Mba 18.13,17-3)

- ¹Kem bāl kɔ́ ɔ bē kə nge kɔ kutə gidə i só yā Ejekias té ní, Senakerib mbañg kə Asiri reē ənī rōɔ bē kə ngañg ngañg gə malang kə kem bē kɔ́ kə *Juda té ba táā.
- ²Dan ngeé ń noō té ní mbañg kə Asiri ndi i Lakis. Ni-əla ngol áskar yān gə kə do madə gə té rō Ejekias té Jerusalem kə bütə ngé rōɔ gə kə ngáy. Ngol áskar gə ní ra kadə bəlo ń ndērəñ kə ngālāá kadə mañ kə loo kə kij kə dɔ́ té māñ kemeé ní té, do róbə kə kaw kə ndɔ́ yā ngé rāā kəla kúbə gə té.

- ³Anī, Eliakim ngōñ Hilkia n̄ i ngār kem ndogē yā mbañg ní ō, Sebəna nge ndang makətübē ō, Yoa ká ngōñ Asap n̄ i kədē mbēr ní ō n teē awñ rōn té ní.
- ⁴Ngol ngé kadē mbañg yáa kaḃ ēdadé na: Āw édaī Ejekias na mbañg ká bo n̄ i mbañg ká Asiri ní, əda na: Yáa n̄ əndā kemií dō té á ī-ndiñ ní i rí?
- ⁵Ī éda na i najē ká taí té ngóy n̄ ā éngeñ kajə ō tógə ō loo rōō té! Əndā kemií i dō náā té n ī-mbātənn̄ koō najē tañ té ní?
- ⁶I dō bē ká Ejiptə té a? Əndā kemií i dō tēbā ká tetə kōō n̄ a sēr jī náā nəkó n̄ a ndənā rōn tū té ní té a? *Paraḡ mbañg ká Ejiptə i tītə n̄ noō kə de gē malang n̄ a əndāñ kemdə dən té ní.
- ⁷Majanī ā ī-tūr yā kədam̄ na: J-əndā tógəjí i dō Kóōbē Nəbā yājí té. Tá i Ī Ejekias n̄ ī-rāā adə loo ndōy yān gē ō, *loo tuñ yáa yān gē ō gətóon̄ kōō ní. Ba éda de ká *Juda gē ō, ká Jerusalem gē ō kadē ndōyñ Kóōbē i ta *loo tuñ yáa ká kem bē n̄ toō té ngóy.
- ⁸Beé báa ī-tósī gātə naā kə kóōm̄ mbañg ká Asiri: Ré Ī Ejekias ásə kənge ngé kaī sənda gē dūbú jōō anī, m-ā m-ādī sənda dūbú jōō kadē alēñ.
- ⁹Ī n̄ əndā kemií dō kənge púsə rōō gē ō sənda gē ō jī bē ká Ejiptə té ní, ā ásə rāā kadē kógərn̄ dan ngol áskar gē yā kóōm̄ té tél kə gogé i baḃ? Ká i ngol áskar gē ká dūú gəgə a tél kə gogé i baḃ?
- ¹⁰m-reē rōō bē n̄ toō té yā nujəñ kōō i kanjə kadē Kóōbē ndigə gōm̄ té a? I Kóōbē n̄ ədam̄ na kə m-reē kə m-rōō bē n̄ toō, ba kə m-nujəñ sák sák kōō ní!
- ¹¹Eliakim ngōñ Hilkia ō Sebəna ō Yoa ō ədañ ngol nge kəsə kíł Senakerib na: Īr̄ najē sejí jji ngé kəla yāí gēé kə ta Aram, tədō jə-geř ta Aram. Ba ī-lōō kər̄ najē sejí kə ta Hebəroó ta mbī ngán Israel gē n̄ rañ dō ndogē mbał yā bē té ní.
- ¹²Ngol nge kəsə kíł Senakerib tél ədadé na: Najē n̄ kóōm̄ əlam̄ kəró ní i tām̄ yā kóōsí té ō, tām̄ yāsí siḃ té ō ngóy a? I tām̄ yā de gē malang n̄ rañ dō ndogē mbał té noō ō, niñ n̄ a əsañ yedədé tītə yāsí ō, a aḃñ ngédə māñdó tītə yāsí ō ní!
- ¹³Gō té anī ngol ngé kadē mbañg yáa kaḃ ra dō ba əga kər əda kə ta Hebəroó na: Ōōī najē n̄ mbañg ká bo n̄ i mbañg ká Asiri əda ní!
- ¹⁴Mbañg əda na kə ī-lōōī kadē Ejekias gółsí. Ni a asə gāng dōsí alé.
- ¹⁵Ni ədasí na kə ənī kemsí adī Kóōbē na Kóōbē a gāng dōsí rōkum. Ni-əda na, rōkum bē n̄ toō a əsō kem jī mbañg ká Asiri té alé.
- ¹⁶Ī-lōōī koō najē kər̄ Ejekias, banī ōōī najē n̄ mbañg ká Asiri ċr̄ sesí ní, ni-əda na: Ī-tél əndāī najē naā té seř, éyāī rōsí kem jīm̄ té. Loo n̄ noō té siḃ kógərn̄ kógərn̄ ā əsaī kañ kəgə *nduú yāsí gē ō, ā aḃī mañ ká kem bəlo taā mañ ndī yāsí gē té ō.

¹⁷Gō té anī m-ā m-tél yā reē kɔysí kaw sesí dɔ nang ké to tītē yāsí té beē, i dɔ nang ké gémē i tū té ō, *kāgē nduú i tū té ō, i dɔ nang ké adē deē mápa ō, kasə kañ kāgē nduú ō.

¹⁸Ī-lōōī kadē Ejekias gólsí dan ní ədasí na Kóṣṣbē na a gāng dɔsí ní. Nóbā gē ní i besē yā nápar de ké rang gē ní ɔgēmēñ taā bē yādé a?

¹⁹Nóbā gē yā bē ké Hamat ō, yā bē ké Arpad ō, rāāñ i rí? Tá nóbā gē yā bē ké Separbaim niñ rāāñ i rí? Niñ ɔgēmēñ taā bē ké Samari a?

²⁰Dan nóbā gē malang yā bē gē ní noō té ní, i nge ké rá ké dandé té n taā bē yāñ jīm té ní? Ní, Kóṣṣbē asə kɔgēm taā bē ké Jerusalem a?

²¹De gē malang ní rañ noó ní, rañ i kə tadé ké mbóó, deē ədadé yáá kógēm alé. Tām mbañg Ejekias ədadé na kə deē kə əda najē alé.

²²Gō yáá ní noō té anī, Eliakim ké ngōñ Hilkia ní i ngār ké dɔ kújə ngol yā mbañg tá ní ō, Sebəna nge ndang makətübē ō, Yoa ké ngōñ Asap ní i ngōmbang kəla yā mbañg ní ō, *rəyāñ kübē yādé gē. Niñ tél reēñ rō Ejekias té ba ɔjənəñ gotə najē ní ngol áskar gē ké dɔ madē gē té ní i de ké Asiri ní əda ní.

ISA 37

Ejekias aṵ oō najē ké ta Ijai nge koō ta té

(Áaī 2 Mba 19.1-7)

¹Dan ní mbañg Ejekias oō najē ní anī, *rəyā kübē ké rōñ té ō, əla kübē kəhɔ ndoō rōñ té ō, ba aṵ kem *kújə yā Kóṣṣbē té.

²Ni-əla Eliakim ní i ngār ké dɔ kújə ngol té ní ō, Sebəna nge ndang makətübē ō, *ngé tuñ yáá gē ké niñ tɔgəñ tɔyñ madédé gē ō, bē Ijai *nge koō ta ké ngōñ Amots té. De gē ngeé ní toō niñ oōñ i kübē kəhɔ ndoō ō.

³I kadē niñ ədañ *nge koō ta najē yā Ejekias ní toō: Bōólaā i ndō wur kəl yájí, i ndō ndéy ō, i ndō rōsɔl ō. De gē ədañ na ngōñ əndā dɔ rōñ danaá kɔs yā teē kem kɔɔn té, banī tógé kɔɔn ké yā kojənəñ gətóo.

⁴Mbañg ké Asiri əla ngol áskar yāñ gē ké dɔ madē gē té adē reē tájə Nóbā ké ndi kə kumneé. Nəngəté Kóṣṣbē Nóbā yāi asə i koō ndū ní ni tájə ní ō, asə i kəndan tām najē kɔrən té ō anī! Ī Ijai, ɔr najē kə Kóṣṣbēé tām yā de gē ké dan gír deē yāñ gē té ní ndiñ kə kumdé ní.

⁵De gē ní mbañg əladé ní aṵ əngeñ Ijai.

⁶Anī Ijai ədadé na: Najē ní Kóṣṣbē əda toó aṵ ədaí kóṣsí: Ī oō ndū gē ní ngol áskar gē yā mbañg ké Asiri gē tájəmēñ ní. Ī-lōō bōl yáá gē ní niñ ədañ ní.

⁷Mbañg yādé a oō najē kógēm. Anī m-ā m-ədən gír tél dɔ té kaw kem bē yāñ té ō, nú ní, m-ā m-rāā kadē ni a oy yo kaskar ō.

Senakerib əla bōl kem de gē té báy

(Áaṛ 2 Mba 19.8-13)

⁸Ngol áskar ké dɔ madē gē té ní ni i de ké Asiri ní, oō kadē na mbañg na əyɔ bē ké Lakis ba na aṽ kɔ́. Ni-ra a rɔ́ i bē ké Libəna. Anī ngol áskar gē ní aṽ əngen nú.

⁹Banī mbañg ké Asiri oō kadē Tiraka mbañg ké *Kus na a reē na i kē kənīn rɔ́ té. Dan ní Senakerib oō najē ní noō ní, ni-əla de gē báy tɔ́ rɔ́ Ejekias,

¹⁰mbañg ké *Juda té. Niñ ədanəñ na: Ī əndā kemií dɔ Nəbā té ɔ, Ī ĩ-gír kadē ni a ɔgəñ taā bē ké Jerusalem ɔ. Ī-lōo kəyɔ rɔ́ kadē ni gólī.

¹¹Yáá ní mbañg ké Asiri gē rāāñ kə bē gē malang ní niñ nujənəñ kɔ́ ní, Ī ĩ-geř majə. Ba Ī, ɔjəñ na a gāngəñ dɔ́!

¹²Dan ní mbañg ké rang ké kété nom mā té gē nujən bē gē ké Gojan ɔ, Haran ɔ, Resep ɔ, Telasar ɔ, bē bo yā Edenitə gē ɔ ní, nəbā gē yā nápar de gē ní noō gē gāngəñ dɔ́ alé.

¹³Mbañg gē ké Hamat ɔ, Arpad ɔ, Lair ɔ, Separbaim ɔ, Hena ɔ, Aba ɔ ní, niñ i rá?

Ndɔ́y yā Ejekias

(Áaṛ 2 Mba 19.14-19)

¹⁴Ngámbang kəla gē ní niñ i de gē ké Asiri ní, makətübē ní niñ reēñneé ní, Ejekias taā tɔ́da. Gō té anī ni-aṽ kem *kújə yā Kɔ́ɔbē té, ba teē kem makətübē ní ta kum Kɔ́ɔbē té.

¹⁵Kutə gō anī ni-ɔ́r najē ní toō kə Nəbāá əda na:

¹⁶Kɔ́ɔbē ké bo ké tógəñ i ngáy, Nəbā yā *Israel, Ī ní ĩ-ndi dɔ́ dɔ *Serubə gē té ní, i ĩkó kógəñ beē ngóy n i Nəbā yā bē kɔ́ gē malang ké dɔ nang té. I Ī n ĩ-rāā dɔ rā ɔ dɔ nang ɔ ní.

¹⁷Kɔ́ɔbē, ĩ-nēl mbíí ɔón, ááā majə. Ɔō ndū ní ngámbang kəla yā Senakerib gē tájīñ Ī Nəbā ké ĩ-ndi kə kumií ní!

¹⁸Kɔ́ɔbē, i rɔ́kum kadē mbañg gē ké Asiri nujən gotə nápar de gē ké rang gē ɔ, nujən bē yádé gē ɔ.

¹⁹Niñ bókəñ nəbā yádé gē kum hor té. Tām niñ i nəbā gē alé, banī niñ i kágə ké tɔ́sə gē, aláa niñ i mbał gē ké i de gē n rāāndé kə jídé.

²⁰Banī Ī Kɔ́ɔbē Nəbā yájí, ájájí ta kɔ́ bē yā Senakerib té! Loo ní noō té kɔ́ bē gē malang ké dɔ nang té a gerəñ, Kɔ́ɔbē, kadē i Ī kógəñ beē ngóy n i Nəbā ní.

Ijai əda najē ní Kɔ́ɔbē tūr əda ní

(Áaṛ 2 Mba 19.20-34)

²¹Loo ní noō té Ijai ké ngōñ Amots əla əda Ejekias na: Najə yā Senakerib mbañg ké Asiri ní ɔ́r kə Kɔ́ɔbē Nəbā yā Israel ní, najə ní ni əda ní n toó.

²²Najə ní Kɔ́ɔbē əda dɔn té ní n toó: Jerusalem ní i dəyá ké mandə ní kídī. Ni mbóo seí. Ááā, *Siyɔ ní i bē ké mandə ní, wél dɔn kə kəgōó tan té gidíí té.

- 23** Deē n̄ ī-tájən ní i náā? ī-tájē i náā? I náā n̄ ī-nāā kōr najē ké majal seneé ní? Deē n̄ áḡan ba ī-kídən ní i náā? I mā, Nóbā ké *tál yā *Israel.
- 24** Mā n̄ i Kóṣbē ní, ī-tájēm̄ kə ta kŭl najē ké əndā ta ngé kəla yái gē t́. Ī éda na: Mā Senakerib, m-āl̄ dɔ mbał bo gē t́ dɔ́ kə púsə rōṣ yām̄ gē ké ngáy, m-āw̄ báté m-ūgē dɔ mbał Liban t́ dɔ́. Kāgē sédər yān gē ké majəñ tɔy madē gē ní m̄-tégādé kɔ́ ɔ, kāgē sipəres yān gē ké majəñ tɔy madē gē ní m̄-tégādé ɔ. Mbał bo yān ké ngāl̄ tɔy madē gē ní, m-āw̄ m-ūgē tū t́ ɔ, ku kāgē yān ké majə tɔy madē gē ní, m-āw̄ m-ūgē tū t́ ɔ.
- 25** Mā m̄-ndēr̄ bəlo mañ gē ba m-āȳ mañ ké kemdó gē t́. Mañ bā gē ké Ejiptə t́ ní, m-ā m̄-rāādé kadē a tutəñ, kə ta kŭl̄ kəndā njam̄ kem bē n̄ toō t́!
- 26** Ní, Ī Senakerib ī-geṛ yáá n̄ toō ál̄ i mbée a? Yáá gē n̄ a rāāñ yáá toó i mā n̄ m-əndā dɔ́dɔ́ danaá kété jóó ní. m̄-núm̄ yáá n̄ toō i kété, banī ngolaā m̄-rāādé adē reē udəñ gir̄ ké rō t́. m̄-gey kadē ī-rāā bē gē n̄ ngōm̄əndé majə ní kadē téləñ kəkəro ké ra dɔ naā t́ bing gē.
- 27** De ké kemeé gē asəñ rāā yáá kógə́m̄ alé, bōl̄ rāādé ɔ, rṓdɔ́ sɔ́ldé ngáy ɔ. Niñ toñ títə mu ké bembeé beē, toñ títə ngán mu gē ké toñ mbōl̄ beé, toñ títə mbī kámbé ké dūú gē ké əbañ dɔ kújú dɔ́, banī nél̄ ké dūñ bē t́ rāādé adē tutəñ kɔ́ beē.
- 28** m̄-geṛ najē yái malang: Dan n̄ ā ĩ̄ kə dɔ́, aláa dan n̄ ā ī-ndi kə nang t́ ní, dan n̄ ā ī-teē kə ndágá aláa dan n̄ ā údə kə kújú ní, dan n̄ wōng a rāāi dɔ́m̄ t́ ní.
- 29** Ááá wōng rāāi dɔ́m̄ t́, najē ké ɔjə kadē ī-kídə́m̄ n̄ ɔr̄ ní m-ōō. I tām̄ najē n̄ toō t́ n̄ m-ā m-éla gindē ké ta rugə kóni t́ ɔ, m-ā m-éla sáa gindē kógə́m̄ mboṓ ngāngíi ké dɔ́ gē t́ kə ngāngíi ké nang t́ gē t́ ɔ ní. M-ā m̄-tél̄ yā kaw̄ sesí gogé bēé kə róbé n̄ ún̄ á ī-reēñ laā ní.
- 30** Ba ĩ̄ Ejekias, m-ā m-ādī yáá kɔjə yáá kógə́m̄: Kōnīi laā á ésaī gémē ké əba dɔ rōn. Kem bāl̄ n̄ a reē t́ noō, i títə n̄ noō báy. Banī kem bāl̄ ké gidə nge n̄ a reē t́ noō ní, ā ásiī dubē gémē yāsí ɔ, kəja gémē yāsí ɔ, ā ásiī kəndā kāgē *nduú gē ɔ, kəsa kañdó gē ɔ.
- 31** Ngé ké kem bē kɔṓ yā *Juda t́ gē n̄ a ndiñ kə kumdé ní, a toñ títə ngōñ kāgē beé. Niñ a téləñ ngəradé ké kijə gē gir̄ nángáá, ta jī gē a anəñ.
- 32** Ááá, gotə de gē n̄ n̄ayñ ní a teēñ Jerusalem. Ngé gē n̄ ndiñ kə kumdé báy ní, a rañ kə njadé dɔ́ dɔ mbał *Siyɔ t́. Yáá n̄ Kóṣbē ké bo ké tógəñ i ngáy a rāā tām̄ tár yān ké təngā t́ ní n̄ noó.
- 33** Ijai əda báy tɔ na: Ba n̄ toō báa, najē n̄ ni-əda dɔ mbañg ké Asiri t́ ní n̄ toó: Ni a udə kem bē n̄ toō t́ alé, kum gə́rā kógə́m̄ gəgē ni a ur kemeé alé. Ni a rāā rōn alé. Ni a déw gidə der yān gē t́ yā kəñiñəñ rōṣ alé.
- 34** Ni a tél̄ yā kaw̄ gogé i kə róbé n̄ ni un̄ á reēñ laā ní. Ni a udə kem bē ké Jerusalem t́ alé. I najē n̄ mā Kóṣbē m-ədə́ ní n̄ noó.

35M-ā m̄-ngōm̄ bē ní toō ō, m-ā m-ájən ō. M-ā -m-rāā yáá ní noō i toō mā i Nóbā ō, m-rā dō ndūm̄ té kə nge kəla yām̄ Dabid ō.

Asiri gē aŵñ, Senakerib oy

(Áaī 2 Mba 19.35-37)

36*De ké dō rā té yā Kóṣṣbē ugē gérger yā Asiri gē té, ba rāā adē de gē dūbú kə kutə sósó kə kalən ké mí oyñ. Teē dəloí kə ndō ké noō anī, áskar gē teēñ dō de ké koy gē ní noō té malang.

37Anī Senakerib mbañg ké Asiri adē de gē tūtəñ kújə tandā gē kōó. Ni-tél aŵ gogé Ninibə ō, ndi kem bē ngeé ní noō té ō.

38Ndō kógəñ té ni-ra a ndōy kem kújə yā Nisrok ní i nóbā yāñ ní té, anī ngánən ké dəngam gē jōó, Adəramelek niñ kə Sareser, tōlñəñ ba ay aŵñ dō nang ké Ararat té. Ngōnən ké dəngam ké rang ní rīn na i Asaradon ní, ndi mbañg gotən té.

ISA 38

Ejekias rāā moy ō rōn ngāā ō

(Áaī 2 Mba 20.1-11)

1Dan ngeé ní noō té ní, moy kógəñ ké a rāā deē anī a oy i mbée əho Ejekias. Ijai *nge koō ta ké ngōñ Amots reē goōn té ba əda najə ní Kóṣṣbē əndā tan té ní na: Ī-kāñ yáá yāí gē Ī-təndādə kə gōó. Tām̄ ā óy, gír ndi kə kumuú yāí gāng.

2Anī Ejekias tūr rōn kə kadə bər té ba ndōy Kóṣṣbē əda na:

3Kóṣṣbē, m-rāāí bós, adē əga kemií dō té na m-rā dō ndūm̄ té ta kumií té kə kem ké kanjə kēgə. Yáá ní ta kumií té i yáá ké majə ní m-rāā. Tá Ejekias nōō ngáy báy to.

4Kóṣṣbē əda Ijai na kə

5aŵ kə əda Ejekias najə ní toō kə ədan na: Mā Kóṣṣbē Nóbā yā kaaí Dabid, m-ōō ndōy yāí ō, m-áa mañ kumií ō. M-ā m-əñī ndōí ta madə té kadə asə bāl kutə gidə i mí!

6M-ā m-gāng dōsí jī mbañg ké Asiri té, Ī ō Jerusalem ō, m-ā m-ngōm̄ bē ní toō ō.

21Gō té anī Ijai əda na: Ī-reēí kə mbérá kótə ké mbəsāá, əndāí ta do yā mbañg té adə idə

22Ejekias dəje najə əda na: Yáá ní oja kadə m-ā m-tél yā kaw kem *kújə yā Kóṣṣbē té báy ní i rí?

7Ijai tūr ədan na: Kóṣṣbē a ojií kadə na n ra dō ndūn té. Yáá ké yā kojiín kadə na n ra dō ndūn té ní a adī ní n toó:

8Loo gē ké yā təndā nja dō té kaləñ kə dōó yā Akaj ní i kum mbañg té ní, ndíl reē dō té. Ní, Kóṣṣbē a tél kə ndíl ní kōó kadə loo təndā nja gē ké gír kutə a toñ i kanjə ndíl dōdə té. Anī mbañg tél reē gogé dō loo təndā nja ké kutə gē ní ndíl reē dō té ní té.

Ndōy yā Ejekias ké gō ngāā ké rōn ngāā té

- ⁹Najē ké kōr kə gōsōo yā Ejekias, mbañg ké *Juda. Ni ndang najē ní i gō moy ní rāān té ní, dan ní rōn ngāā kōó ní.
- ¹⁰Kété ní m-ōr najē kə rōm m-éda na: I núsə ndōm ngóy n m-rāā ō, i gár kadē m-āw kōó ō. Gotə bālēm gē ní nayñ ní m-ā m-tōl tadé i bádá dan de ké koy gē té.
- ¹¹Tá m-ōr najē kə rōm báý tō m-éda na: M-ā m-áá Kóōbē dō nang yā ngé ndi kə kumdé gēé té tō alé. M-ā m-áá deē ndul dan ngé ndi dō nang té gē té tō alé.
- ¹²Taāñ ndi kə kumuú yām jīm té dō gúú té, awñneé say kōó rōm té, tītē kújə tandā yā ngé ngōm yáá kuł gē beé. M-ūgē ta tōl ta ndōm té tītē nge kajō kúbē ké bír kúbē kajōn gidə naā té beé. Gángēñ kəlá gē kōó. Kóōbē, kadaá báté ndōó ní, ā ī-gāng gir najē yām.
- ¹³Kété tá kadē loo tī ní, mā i yáá kógēm tō alé. Kóōbē tētē kəngām gē malang kōó tītē bəl beé. Kóōbē, kadaá báté ndōó ní, ā ī-gāng gir najē yām.
- ¹⁴m-nōō tītē yeł gabə kəsə beé, nōō yām to tītē nōō dér gutə beé. Kōr asə kumrú nák loo kaá loo té kum kə dō rā té. Kóōbē, tógēm ur wak kōó, ī-rāā yáá kógēm tām yām té!
- ¹⁵Ba yáá ní m-ásə kəda Kóōbē ní i rí? I ni n oñ najē sem ní ō, i ni n rāā yáá gē ní noō malang ní ō. M-ásə bī alé sōñ rōneł al yām ké ngáy.
- ¹⁶Kóōbē, yáá ní rāām ní ī-geē ō, ī ī-rāām adē m-tél m-ndi kə kumrú gogé ō. Ī ī-tél adēm tógə gogé, ī-ngōmēm adē m-ndi kə kumrú.
- ¹⁷Rōneł al yām ké ngáy tél i rōneł. Ááá, Ī ī-rāā adē m-teē ta yo té sōñ tár yái. Majal yām gē malang ní, Ī ī-bōkédé gidií té say kōó.
- ¹⁸Deē sə gōnií bádá dan de ké koy gē té al ō, de ké koy gē əniñ pā bōkíñneé tōy al ō. Ra ní ī-ra dō ndūí té ní, ngé kaw bádá gē əndāñ kemdó dō té tō alé.
- ¹⁹I ngé gē ní niñ ndiñ kə kumdé ní ngóy n asəñ kəsə gōnií ní, tītē ní mā m-ósəñ gōnií bōólaā ní. Ngé kojə ngán gē a oññ ngáádé gē kənda ké ī-ra dō ndūí té kadē gerēñ.
- ²⁰Kóōbē, Ī ájəm. Adē Kóōbē, j-a j-ugə kənde yájí gē kem kújə yái té kə dō ndō gē malang ní j-a jə-ndiñ kə kumjí ní.

ISA 39

Ejekias əho nge kəsə kum gotə bē ké Babilon gē kə rōn té

(Áaī 2 Mba 20.12-19)

- ¹Dan ngeé ní noō té, mbañg ké *Babilon, adē i Merodak Baladan ké ngōñ Baladan, oō kadē moy na rāā Ejekias ba na rōn na ngāā kōó. Anī ni ndang makətübē əlan de gē kadēn té, əladé kə kadē karíí kadēn té ō.

²Ejekias rāā rōnel tām kugē n de gē ní reē ugēn té ní. Ni-aw sedé adē aḡn kem kújə, loo n ni a ngōm yáá ké gātédé i ngáy gē tū té ní té. Yáá gē ní i gindē arjāā ō, lór ō, ítər gē ō, yibē ké rāā ítər tū té ō. Ni ɔjədé loo malang n ni a ngōm yáá rōō yān gē tū té ní ō, ɔjədé yáá malang ké ké kem loo ngōm yáá yān gē té ō. Ni mundédé yáá kógēm ké kem kújə yān té al ō, kem bē koo yān té malang ní, ni mundédé yáá kógēm al ō.

³Gō té anī, Ijai *nge koō ta reē ənge mbaṅ Ejekias ba dəjen najə ədan na: De gē ní ədaiñ na i rí? Niñ iñ i rá? Anī Ejekias tél ədan na: Iñ i say ngáy n reēn kaam té ní, iñ i Babilon.

⁴Ijai ɔr najə báý əda na: Yáá ké kem kújə ngol yái té n niñ aḡn ní i rí? Ejekias ədan na: Niñ aḡn yáá malang. Yáá yām gē ké gātédé i ngáy gē ní, m-ɔjədé malang, m-mundédé yáá kógēm alé.

⁵Anī Ijai əda Ejekias na: Ōō najə n Kóɔbē ké bo ké tógən i ngáy əda ní:

⁶Ndō kógēm anī, yáá malang ké kem kújə ngol yái té, yáá malang n gē n mbaṅ ké kété gē kánēn kemeé ní, a ɔyñ yáá gē n noō malang yā kawñ *Babilon. Aḡā, Kóɔbē əda na yáá kógēm ké a nay laā a gətóo.

⁷De gē n i ɔjədé ní, a ɔyñ ngáy gē dandé té yā kaw sedé nú. A rāāndé *áji mbaṅ gē té, adē niñ a rāān kəla kem kújə ngol yā mbaṅ ké Babilon té.

⁸Ejekias tél əda Ijai na: Najə yā Kóɔbē n ədam toó i yáá ké majə. Tām ni gir kadə dan ndim mā kə kumñ té ní, j-a jə-ndi kə lomɔó ō, yáá kógēm a rāájí al ō.

ISA 40

Jipə gē n ndiñ Babilon ní, ɔlēñ kemdé

(40-45)

ɔlēñ kem Israel

¹Ī-télii kə kəndā kem dɔ té ādī gir deē yām gē gogé. Aḡā, Ī-tél ādiñ kəndā kem dɔ té gogé. Nəbā yāsí əda i beé.

²Ī-télii kə kəhɔ rō tɔgɔó ādī Jerusalem gogé. Úniñ ndūsí kə dɔó ədaiñneé na: Gir kəla ké kəndā gúu dɔí té kadə Ī-rāān gāng kɔó. Kóɔbē rāā adē əgā kərā majal yái gē malang kɔó.

³De kógēm ənī mbēr əda na: Ī-njarii róbə kem dəla loo té tām yā Kóɔbē té. Ī-rāāi róbé ké majə tām yā Nəbā yájí té kem loo ké tutə n toó té.

⁴Ī-bōkii nāng ādī rosə kum wól loo gē ō, Ī-tégāi dɔ mbał bo gē kə ngán mbał gē ādē télēñ kə nang té ō, Ī-rāāi loo ké to kə naraá gē ādē télēñ ndágə mbō gē ō, Ī-rāāi loo ké kji kə dɔó gē ādē télēñ wól loo gē ō.

⁵Loo n noó té *kɔsə gɔn yā Kóɔbē a teē kə ndágá ō, de ké dɔ nang té gē malang a aḡn ō. Yáá n Kóɔbē əda kadə yā rāā ní n noó.

⁶De kógēm ədam na kə m-ənī mbēr! Anī m-dəjen m-ədə na ké kə m-ənī i mbēr rí wa. Ni-tél ədam na: I najə n toō: Deē ndul gē toñ i tītə mu beé, niñ ngangēñ tɔyñ hūtə yáá ké bembeé gē alé.

⁷Dan n koō ké ta Kóɔbē té māñ dɔdɔ té anī, mu tutə ɔ, hūtə yáá uñ ɔ. Ááá, deē ndul gē ngangēñ al tītə mu beé.

⁸Mu tutə ɔ, hūtə yáá uñ ɔ, banī najə yā Nəbā yājí to gotoó ngándáíng.

Najə ké majə ké yā kənī mbēr té

⁹Jerusalem, āl dɔ mbaI ké ngāI ngáy kum kə dɔɔ té. Bē ké *Siyɔ, éga kɔr kə tógí gēé malang. Ī nge reē kə najə ké majaá, ún nduí kə dɔɔ, ĩ-lōō bōI. Éda bē gē ké *Juda té na: Nəbā yāsí n toó!

¹⁰Kóɔbē Nəbā n toó. Ni-reē i kə tógó. Ngañg yān asə kadə ɔɔñ bē. Ni-reē kə yáá n ni-ənge ní, yáá n əndānəñ njan tām kəla n ni-rāā té ní, ni reēñ.

¹¹Ni ngōm bütə yáá kuI yān gē tītə nge ngōm yáá kuI gē beé. Ni wél jīn anī bütə yáá kuI yān gē kánēñ naā. Ni ətə ngán batə gē kem jīn té. Kóɔ batə gē n ngándə a ilēñ mba ní, ni-njērā sedə jəke jəke ɔrəndə ta róbə.

Kóɔ dɔ rā ɔ dɔ nang ɔ i de ké bo ɔ, i de ké nge kum kedə ɔ

¹²I náā n ɔdə māñ bā bo kem jīn té mbɔjəññ māñ bā bo ní? I náā n jāā ta ngán jīn gē mbɔjəññ bo dɔ rā ní? I náā n ɔy bumbəru dɔ nang kem kārāá mbɔjəññ bumbəru dɔ nang ní? I náā n mbɔjə kɔy mbaI bo gē ɔ, ngán mbaI gē ɔ kə mbaI mbɔjə kɔy yáá ɔ ní?

¹³I náā n geñ kum najə kɔr ndíI Kóɔbē ní? Yáá n Nəbā núm rāā ní, adə i náā kadə rāā?

¹⁴I náā n Nəbā aŵ koō yān té yā kadə ni teē kum Nəbā dɔ yáá té ní? Yā kadə Nəbā ndóon loo gāñg sarya majə ní? Yā kəngəñ yáá ndóo ké ɔjə dɔ kum kedə ní? Yā gerəñ yáá ké majə kadə deē geñ kum ni?

¹⁵Nápar de gē toñ i tītə ngōñ māñ ké əsə dəy gir gəmbé té beé, toñ i tītə kum náñg ngárəñnjéy kógēm ké to dɔ yáá mbɔjə kɔy yáá té beé. Gir de ké say gē hɔɔlōñ tītə bumbəru beé.

¹⁶Dā ké Liban té gē malang gəgə asəñ kadə deē adəñ Kóɔbē *yáá tuñ ké majə tām yān té alé. Kāgə gē malang ké Liban té gəgə asəñ kadə deē rāāñ hor dɔ *loo tuñ yáá té alé.

¹⁷Nápar de gē malang ní niñ i yáá kógēm ta kum Kóɔbē té alé, ni tédádə alé, niñ i nəl ngóy.

Nəbā ké deē a ɔjə seneé kə yáá kógēm alé

¹⁸Nəbā ní deē a ɔjə seneé i náā? Ni to i tītə rí?

¹⁹To i tītə yáá ké tósə kum gotə yáá kéréy a? Kɔdə kógēm rāān adə to tītə yáá kéréy, kɔdə ké rang rāā lór gidən té ba tɔla mæde gində arjāá gē rōn té.

20Deē n̄ ndoō ngáy adē ni asə kadē *yáa ndējē ké beé al ní, ni gērā i kágē ké a ur ruú alé. Gō tá anī ni sāā kōdē ké majə ké asə tósē yáá kógēm̄ ké ra dō.

21Sīī ī-gerī nge n̄ noō al a? Adē sīī oōī nge n̄ noō al a? Ta kəla gír té ní ədañsí yáa gē n̄ noō al a? Sīī ī-gerī deē n̄ əndā gír gisə dō nang ní al a?

22Ni ndi i dō kōr kágē mbang yān ké gīr gidə dō nang té, tām yān té báa deē ndul gē toñ i tītē gaw̄ gē beé ō. Ni ndór̄ gō dō rā tītē loo teē kem kūbē beé. Ni tūtə dō rā gidə naā té tītē tandā ké yā rāa kújé té beē yā ndi kemeé.

23Ni nujə ngār gē ké dō nang n̄ toō tá, ngé kər no de gē ké dō nang n̄ toō tá gē ní, ni-tél sedé kē nang té adē niñ i yáá kógēm̄ alé.

24Bārēñ rīdē i ngər báy, ndiñ i ngər báy, əlañ ngəradé al báy, anī Kóṣbē tóódé kə koō ké tan té kōó bá. Anī niñ tutəñ ō, nəl mañ ké əla kə tógó cydē tītē mu beé aw̄ sedé kōó ō.

25Nəbā ké *tál dəje najē, ni-əda na: Ā ójī seím i náā? I náā n asə seím māá ní?

26Úniī kumsí kē dōó ba áaī: I náā n rāā tégō gē ní? I náā n rāā adē njērāñ kə gō naā majə tītē áskar gē beé ní? I nge bārdé malang kə rīdē gēé. Ngañg yān ō, tógə kəg bē yān ō, i ngáy, adē tégō kógēm̄ ké bārñēñ banī ni i ké gətóó ní gətóo.

Tógé ké kijə ké tām yā ngé gē n̄ tógédé gətóó té ní

27*Israel, gír de gē yā Jakob, i tām rí té á ī-nōōī rōsí ədaī na yáá n̄ teē dōjí té ní Kóṣbē na áa al ní? Ədaī na Kóṣbē na rōó dō yáá ké sōósí té al ní?

28Tá Kóṣbē i Nəbā, əla gír i jóó ngáy ō, i mbóng kē non té ō. Ədañ nge n̄ noō adē sīī oōī al a? Ni-rāā dō nang malang kə taá. Tógəñ gətóo nja kógēm̄ alé, kər rāān nja kógēm̄ alé. De ké asə geř rúu ter ké keməñ té gətóo.

29Deē n̄ tógəñ gətóó ní, ni-adēñ tógə gogé, deē n̄ tógəñ tégā kōó ní, ni-adēñ kəhə rō tógə.

30Balsáa gē téləñ de ké tógédé gətóo gē ō, kər rāādé ō. Ngé ké niñ tōyñ madədé gē gəgē tésōñ.

31Banī ngé gē n̄ əndāñ kemdē dō Kóṣbē té ní əngeñ tógé ké kijə. Niñ iñ bōgē tītē kərō gē beé, niñ ayñ ngōdē kanjē kadē kər rāādé, niñ njērāñ kumdé kē kété kanjē kadē tógédé tégā.

ISA 41

Deē n̄ Kóṣbē rāā adē ni-əsō róbó a reē noó ní

1Kóṣbē əda na: Sīī gír de gē n̄ ī-ndiī say ní, ī-ndiī tasí mbóo oōiñ najē yām. Sīī de ké kem bēé gē malang, ī-tél əhōī rōsí tógə gogé rang. Ī-ndóti kē kété ba ōrī najē! Ááá, j-awī naā té malang loo sarya té.

2De kógēm̄ əsō róbó a reē noó, ni-ij̄ i dām ké gír bē té. Loo malang n̄ ni māñ tū té ní tetə rōó. Deē n̄ rāā adē ni-əsō róbó a reē ní i náā? I náā n əla nápar de gē kem

jīn té ní? I náā n əla dɔ mbaŋg gē gir tógə yān té ní? Kaskar yān rāā adē niñ téləñ bumbóru, kum gərə yān tēbādé tītē nəl kə un mu awñ kɔ́ beē.

³Deē ní ngōdédé, ni-aw lāv ngáy kum kə kété, ni sōl yáá kógēm alé, kanjə kadē ni-əndā njan nang té.

⁴Yáá malang n noō ní i náā n rāā? I nge n ta kəla gir té ni i nge rāā kadē yáá gē rāān yáá ní. I mā Kóṓbē. Mā i nge kə kété ō, m-ā m-ndi Kóṓbē bátá ta tōl ta té ō.

⁵Yáá n rāā yáá ní gir de gē n ndiñ say ní aṣñ ō, bōl rāādé ō. De gē n niñ ndiñ i ta ngóy dɔ nang té ní, niñ ndótēñ kə kété i kə rō ndeweé.

⁶Niñ kógēm kógēm ní náā nəkɔ́ báa rāā kə madəneé, ni kógēm əda madən na: Əhɔ rɔ́ tɔgə!

⁷Nge tósə yáá əla gɔ kem nge rāā kəla kə lóró té ō, kə gində arjəáá té ō. Nge kənda gində kə mōó kadē laa əla gɔ kem kədē té. Ni-əda najə kə dɔ kəla yān té na: Majə. Gō té anī tōləñ ta yáá kə tósə kum gotə nəbā kə rōkum al kógēm kə ta kŭl kəndan kə máyá kadē ra gotə kógēm.

Ngɔlaā ní ĩ-lōō bōl

⁸Banī ĩ *Israel, ĩ nge kəla yām, Jakob, ĩ i gir de gē kə m-gērādé, i madém Abəraham n ojii ní.

⁹M-aw sāāi té báté m-ūgə ta ngóy dɔ nang té, ĩ-ndi i gō nang kə say tɔy gotə gō nang kə rang gē té n m-bārīi tū té ní. M-ədaī na nge kəla yām i ĩ, m-gērāi, ba m-tətaī kə gogé alé.

¹⁰Ī-lōō bōl, na mā i naā té seí. Ī-lōō kaṣ loo kə gidií té kə sōlōó. Aṣṣ, Nəbā yāi i mā. m-rāā adē tógí to. m-reē dii té ō, m-ngōmī kə jīm kə kə tógó ō kə tetə rō ō.

¹¹De gē malang n rāān wōŋg seí ní, rōdə a sōldé ngáy ō, ndū a asədé nək ō. Ngé gē n kōləñ seí ní, a nujəndé kɔ́ ō, niñ a oyñ ō.

¹²Ngé rōó gē ní, ā ĩ-sāādé banī ā əngédé tɔ alé. De gē n toō n rōóñ ní, a nujəndé kɔ́ ō, niñ a hindəñ lim kɔ́ ō.

¹³Mā Kóṓbē mā i Nəbā yāi. M-əhɔ ta jī kɔ́. M-ədaī na: Ī-lōō bōl, m-reē i yā dii.

¹⁴Sii gir deē yā Jakob gē, ĩ-lōōi bōl. Ngōñ kele kə dūú, ĩ, gotə de gē yā *Israel kə tógódé gətóo gē. Najə n Kóṓbē əda ní n toó: m-reē i yā dii. Nge taā kəyāi dɔ́ i mā, Nəbā kə *tál yā Israel.

¹⁵M-ā m-rāāi yáá rāā kəla kə kijə kə to kijə té, yáá jōryō náŋg ta kɔsə kə ta ngəngən i kə atə té. Ā ĩ-rējə mbaī gē, ā ĩ-tūrdé kadē téləñ bumbóru ō, ngán mbaī gē báa ā ĩ-rāādé i mu té ō.

¹⁶Ā ĩ-ténidé kum kə dɔ́ ō, nəl a aw sedé kɔ́ tītē n awñ kə muú kɔ́ ní ō. Nəl mañ kə əla kə tógó a ɔydé yā kaw sedé kə loo gē té. Banī ĩ ā əga kɔ́ rōneī najə yā Kóṓbē tó, ā ənda kadii najə yā Nəbā kə *tál yā *Israel té.

Tūrēñ dəla loo adē tél loo ké mañ i tū té

17Ngé rō tō ndoō gē ō, ngé ndoō gē ō, sāāñ mañ banī əngeñ alé. Kəndā mañ rāā ndodé adē tutə. I beé ní, mā Kóṽbē m-ā m-daldé, mā Nəbā yā *Israel, m-ā m-əyádé kṽó alé.

18M-ā m-rāā kadē bā gē nūgēñ loo ké kij kē dṽó gē ké kāgē gē gətóon tū té té ō, m-ā m-rāā kadē mañ ké əba nang té gē nūgēñ kum wól gē té ō. M-ā m-tūr dəla loo kadē tél dang mañ ké bo ō, m-ā m-tūr loo ké mángá kadē tél loo ké mañ i tū té ō.

19M-ā m-əndā kāgē ké tayā tayā gē kem dəla loo té, kāgē ké bo gē ō ké dūú gē ō. Gō nang n mañ gətóo tū té ní, kāgē gē ké kə gō gírdá gēé tayā tayā ní, m-ā m-boodé naā té tū té.

20Loo n noō té de gē malang a ʒāñ yáá n toō: I Kóṽbē n rāā yáa gē n noō adē udə gírí ní, i Nəbā ké *tál yā *Israel rāadé ní. De gē malang a gerēñ. Niñ malang a əndāñ kumdé gírí ō, a gerēñ kum ō.

Əhəñ nəbā ké rōkum al gē dṽó háldé ké góté al té

21Kóṽbē, mbañg yā gír de gē yā Jakob gē, əda na: Siñ, nəbā gē yā gotə gír de ké rang gē, i-reē ʒjii yāsí, i-teēi kə yáa gē ké ʒjəñ kadē najə yāsí i rōkum.

22I-ndótí kē kété ba ədañjí yáá n a rāā yā rāā yáá ní! Yáá n rāā yáa kṽó bá ní i rí? ʒjii yáá ní, anī j-a jə-gír yáa dṽó té. Al báa ədañjí najə ké dṽó taa ké ndṽn té, anī yáá n a rāā yā reē ní, j-a jə-geř.

23ʒāā, yáá a rāā yáá ní ədañjí. Loo n noō té j-a jə-geř kadē siñ i nəbā gē. I-rāāi yáá ké majə, aláa yáá ké to kum kaý al, banī i-rāāi yáá kórēy. I beé n j-a j-ʒa ō, j-a jə-ból gidəsí ō ní!

24Banī siñ i yáá kógəñ alé, yáá n siñ i-rāāi ní i yáá ké kuməñ gətóo. Deē n ni gērāsí kadē siñ i nəbā gē ní, neljí seneé al ngáy títə n neləñjí sesí al ngáy ní beē.

25m-rāā adē deē kógəñ jī dām mbór bē ké kṽó té a reé noó. Loo n mbang əba tū té ní, m-bārən kə rīneé. Ni rējə ngé kər no de gē títə loo mbəsā bər beé, títə n kṽdə jóo a rējəñ nánjə kə jīneé ní beē.

26I náā n əda yáá n noō kété ta kəla gír té yā rāāñ kadē jə-geř ní? I náā n tāājí kété jóo yā kadē j-ədañ na: I najə ké rōkum ní? De ké əda yáá kógəñ kété gətóo, de ké teē tan gətóo, najə kógəñ ké teē tasí té gəgē deē oō alé!

27De ké ta kəga dṽó n əda yáá n noō kem bē ké Jerusalem té ní, i mā Kóṽbē. Tām m-əla deē kógəñ *Siyə, kadē aṽ əda najə ké majə.

28M-ʒa loo ngáy, banī m-ʒa deē kógəñ alé. Dan nəbā gē yā gotə gír de ké rang gē té ní, nəbā kógəñ ké əda gír yāñ ké dṽó té gətóo! De ké yā kadē deē aṽ oō ké tan té gətóo, de ké asə tūrəñ najə té gətóo!

29Niñ i yáá kógəñ al ō, niñ rāāñ yáá kógəñ al ō. Yáá ké tṽsə yádé gē i nəl karī, i yáá ké kem wōy!

ISA 42

Nge kəla yā Kóṣṣbē (Najē ké kɔr̄ kə gōsōó ké ta kəga dɔ)

¹Kóṣṣbē əda na: Nge kəla yām n toó, mā m-əhɔ ta jɪn, i ni n m-gērān kə rōnelēé ní. m-rāā adē ndílóm̄ reē dɔn t́, yā kadē ni rāān kadē nápar de gē gerēn̄ yáá ké súmūú.

²Ni əga mbēr̄ alé, ni-ɔr̄ najē kə tógó alé, deē oō ndūn kum róbə kɔsɔ alé.

³Ni-tetə mu tēbā ké rugə alé. Ta ndɔ hor ké tógən gətóó n̄ a ɔɔ báy ní, ni tōl̄ alé. Banī ni-rāā adē de gē gerēn̄ yáá ké súmūú rōkum.

⁴Tógən a ur̄ wak alé. Ni a əya alé, mbónɡ yā kadē ni-əndā ngəra yáá ké súmūú dɔ nang t́ pá tá. Gír de gē n̄ ndiñ say ní geyñ kənge yáá ndóo yān.

Loo ké unjē kow ké tām̄ yā nápar de gē t́

⁵Nábā, Kóṣṣbē, rāā dɔ rā̄ ɔ, tútən kem naā t́ ɔ. Ni teē kem dɔ nang kə kágē ké tū t́ gē malang. Gír de gē n̄ ndiñ tū t́ ní, ni-rāā adē ndiñ kə kumdé, ngé gē n̄ ndiñ kə kumdé tū t́ ní, ni-adédé koō. Najē n̄ ni-əda nge kəla yān ní n toó:

⁶Mā Kóṣṣbē, m-bārī i tām̄ yáá n̄ m-rā dɔ t́ yā rāā ní i yáá ké góté. M-əhɔ ta jīi, deē n̄ rāāi ní i mā. Madē naā yām̄ n̄ m-əhɔ kə gír de gēé ní, m-rāā adē reē udə gír ké rō t́ i kemií i t́, i i loo ké unjē kow yā nápar de gē ké dɔ nang t́.

⁷De gē n̄ kumdé ɔɔ loo al̄ ní ā i-teē kumdé, ā i-teē kə dəngáy gēé kōs kem kújə dəngáy yádé t́, ngé gē n̄ ndiñ kum til t́ a ngóōn̄ ní, ā i-teē sedé kōs kem kújə yádé t́.

⁸Mā i Kóṣṣbē, rīm̄ n noó. M-ā m-ún kɔsə ɡɔn yām̄ yā kadē de ké rang alé. M-ā m-əya tōy ké tām̄ yām̄ t́ yā kadē yáá ké tósə kum gotə nábā ké rōkum al̄ gē alé.

⁹Yáá ké ta kəga dɔ gē rāān̄ yáá kōs bá. Ngolaā ní m-édásí najē yā ngé ké kijə gē n̄ a reēn̄ ní. M-édásí najēn̄ adē i-gerī kété pá tá kadē rāān̄ yáá báy.

Kóṣṣbē udə danaá yā tūr̄ yáá

¹⁰Ənī pā ké kijə ādī Kóṣṣbē. Sij̄ ngé njērā mbā dɔ bā bo t́ gē ɔ, sij̄ yáá gē n̄ i-rosiī loo kum bā bo t́ ní ɔ, sij̄ gír de gē n̄ i-ndiī say ní ɔ, i-ndiī ta ngóy dɔ nang t́ əniīneé pā tōy Kóṣṣbē.

¹¹Ādē deē oō kōo pā loo gē n̄ de gē ndiñ tū t́ dəla loo t́ ní, loo gē n̄ ngé njērā dɔs ké Kedar gē əhɔn̄ loo ndiñ tū t́ yā kij̄ kə kété ní t́! Ādē de gē n̄ ndiñ Ros ní ɔjən̄ rōnel̄ yádé kə ndágá, ādē rañ ta tél mbaī bo gē t́ dɔs əgañneé kɔr̄ rōnel̄!

¹²Ādē gír de gē n̄ ndiñ say ní ɔsəñ ɡɔn Kóṣṣbē, ādē unəñ ndūdé kə dɔs əniīneé pā tōy Kóṣṣbē!

¹³Kóṣṣbē njērā kə kété tītə áskar ké nge wur kil beé, ni əhɔ rōn tɔgə tītə de ké nge rōs beé. Ni ur̄ kól̄ rōs kə tógəneé, rōs madē bañ gē tītə áskar ké nge wur kil beé.

Yáá n̄ Kóṣṣbē núm̄ rāā ní

¹⁴Kóṣṣbē əda na: M-ṓr najē al i jóo, m-ndi kanjē kəda yáá kógēm. Ba ngolaā m-ā m-əga kər. m-tóō ō, koóm gətóo ō, m-taā koō majal ō, tītē dəyá kə a rāa loo kojə ngōn beé.

¹⁵M-ā m-nujə mbał bo gē kə ngán mbał gē kṓṓ ō, yáa malang n a əba tū té ní, m-ā m-rāa kadē a tutə kṓṓ ō. M-ā m-rāa kadē bā gē a téləñ dɔ nang kə ngañg ō, m-ā m-rāa kadē dang mañ kə bo gē iñ kṓṓ ō.

¹⁶M-ā m-úr ngé kum tṓṓ gē ta róbə dɔ róbə kə deē geēr al té, m-ā m-njērā sedə dɔ róbə kə niñ gerəñ al té. M-ā m-tūr loo kə ndṓṓ kadē tél loo kə unjə kow kété nodé té, m-ā m-róy yáá kə dēsə nodé té ɔgədə kaw kum kə kété gē kṓṓ gir njadé té. Yáá n m-sāa rāa ní n noó, yáá n noō n m-núm rāa ní, m-ā m-lōō girí alé.

¹⁷Ngé gē n əniñ kemdə mámák adəñ besə gē ní, ngé gē n ədañ yáa yādə kə tṓsə kum gotə yáa gē na: Nébā yājí gē i sīi ní,

Gír de kə kumdə ɔa loo al ō, mbīdə oō loo al ō

¹⁸Sīi n mbīsí oō loo al ní, oōi! Sīi n kumsí ɔa loo al ní, ɔa loo ō, ɔa yáa ō!

¹⁹I náa n kumən tṓṓ ní, i nge kəla yām al a? I náa n i mbíkí tītē ngōmbang kəla yām n m-ā m-əlan ní? I náa n kumən tṓṓ tītē gir de gē yā Kóṣṣbē ní? I náa n i mbíkí tītē nge kəla yā Kóṣṣbē ní?

²⁰I gir de gē yā *Israel, i ɔa yáa gē ngáy, baní yáa kógēm kə ndi dɔí té gətóo. Mbíi gē i mbí kə majə gē, baní i oō yáa kógēm alé.

²¹Yáá n Kóṣṣbē ra dɔ té yā rāa ní i yáá kə gətə, ni sāa kojə kadē ndū najə yān i ndū najə kə bo ngáy ō, majə ngáy ō.

²²Ba n toō bāa sīi i gir de gē kə ɔyñ yáa kənge yāsí kṓṓ dɔ gúú té. Bókəñsí malang kem bəlo kə bo gē té ba utəñ tasí, i-ndi i kem kújə dəngáy gē té. Madə bəa gē əhəñsí tītē yáa kənge kə kəhɔ ta rṓṓ té beē ō, de kə reē diisí gətóo ō. Niñ aŵñ sesí ō, de kə yā kəda na adəmí sedə gətóo ō.

²³I náa kə dansí té n əndā kumən gir yáá n noō té ní? I náa a oō ní? I náa n a geēr kum ngolaā ní?

²⁴I náa n əla *Israel n i gir de gē yā Jakob ní jī ngé gē n tañ yáa yān malang kṓṓ té ní, jī ngé gē n ɔyñ yáa yān dɔ gúú té ní? I Kóṣṣbē wañ? Tām jə-rāa majal seneé, gir deē yān gē ndigəñ kun róbə yān alé, ndigəñ koō ndū najə yān al ō.

²⁵I tām najə n toō té n Kóṣṣbē bəgā wōng yān kə ngáy dɔdə té ō, rāa adə yáá kə to kəa al ngáy gē n rṓṓ a reēñ ní, teē dɔdə té ō ní. Wōng yān ní əla hor kə loo gē té, baní *Israel gē gerəñ kum alé. Hor ɔɔ Israel gē, baní niñ rāa n i yáa ngōn ndām té.

ISA 43

¹*Israel ní, ngolaā ní Kóṣṣbē ədaí yáá n toō, ni n əndāi ō, rāa ō ní: I-lōō bōl, m-gāng dɔí. m-bārí kə ríi, i i yām mā.

²Dan n̄ ā ī-teē mañ ké d́úú ngáy anī, mā i naā té seí. Dan n̄ ā ī-teē bā gē anī, mañ a əhɔ́í alé. Dan n̄ ā ī-njērā kum hor té anī, hor a ɔɔ́í alé, ta ndɔ́ hor gē a ɔdɔ́n rɔ́í alé.

³Tām mā Kóɔ́bē, mā i Nóbā yáí. Mā Nóbā ké *tál yā Israel, mā i nge kajíí. Yáá n̄ m-ā m-ādē yā gāngəñ dɔ́í ní, i bē ké *Etiopi ō, i bē ké Seba ō.

⁴Ááá, kemm̄ i dɔ́í té ngañg ngáy, gātíí i ngáy ō, m-tárií ō. I tām najē n̄ toō té n m-ādē gír de gē kum gotíí ní, m-ādē deē ndul gē m-mbéləñ gírí ní.

⁵Ī-lōō bōl, mā i naā té seí. M-ā m-rāā ngání ké dūñ té gē kadē tél reēñ gogé, m-ā m-óydé no bē té yā kɔsə dɔ́dɔ́ naā té.

⁶M-édá mbór bē ké kɔ́ɔ́ na ī-tél ādēm̄ sedé ō, m-édá mbór bē ké geleé na ī-lōō kəhɔ́dɔ́ gotoó ō. Ngáném̄ ké dəngam gē n̄ ndiñ bē ké say gē n̄ toō té ní, ī-tél ī-reēí sedé ādēm̄ ō, ngáném̄ ké dəyá gē n̄ ndiñ ta ngóy dɔ́ nang té ní, ī-tél ī-reēí sedé ādēm̄ ō.

⁷De gē malang n̄ rīm̄ i dɔ́dɔ́ té ní, de gē malang n̄ m-əndādé, m-əbādé, m-rāādé kadē ɔsəñ gɔ́nəñ ní, ī-tél ī-reēí sedé.

De gē ké kum té yām̄ gē i sīí

⁸Ādē gír de gē n̄ toō reē rañ! Kumdɔ́ to noó, banī niñ ɔ́ɔ́n loo alé, mbídé to noó, banī niñ oōñ loo alé.

⁹Ādē de ké kem bēé gē kánəñ naā, ādē nápar de gē malang ɔsəñ dɔ́dɔ́ naā té! Yáá n̄ a rāā yáá toó ní, i náā ké dandé té n asə kəda kété no té ní? I náā n asə kədjíí yáá n̄ rāā yáá kɔ́ɔ́ bá ní? Ādē niñ reēñ kə de gē ké kum té yádé gēé yā kɔ́jəñ kadē najē i yádé! Ādē de ké kum té yádé gē ní oōñ najē kɔ́rdé ba ədañ na: I najē ké rɔ́kum!

¹⁰Najē n̄ Kóɔ́bē əda ní n toó: De ké kum té yām̄ gē i sīí gír deē yām̄ gē. Sīí i nge kəla n̄ mā m-gērā ní. m-ndigə kadē ənī kemsí mámák ādēm̄, kadē ɔ́ɔ́ ī-gerī ō, kadē ī-gerī kum ō, kadē mā ní, mā i Nóbā. Kété nom̄ mā té ní, nóbā kógəñ gətóo ō, gotəñ mā té ní, nóbā kógəñ a ndi alí ō.

¹¹Kóɔ́bē i mā ō, i məkó kal kógəñ beē ngóy ō. Nge kajə de ké rang gətóo, i mā ngóy.

¹²I mā n i nge reē kə kajaá ní, nge kəda najəñ kété no té ō, nge rāā kadē deē gerəñ ō ní. I mā, ba i nóbā ké mbā ké deē asə kənge bēé loosí alé. Najē n̄ Kóɔ́bē əda báý tɔ́ ní n toó: Sīí ní, sīí i de ké kum té yām̄ gē, ba mā ní, mā i Nóbā.

¹³Ááá, mā i ni ta kəla gír té nú ō, de ké asə taā deē jím̄ té gətóo ō. Dan n̄ m-rāā yáá kógəñ anī, de ké asə tūr yáá ní gətóo.

M-éla kə deē kógəñ tām̄ yāsí té

¹⁴Yáá n̄ Kóɔ́bē, nge gāng dɔ́sí, Nóbā ké *tál yā *Israel, əda ní n toó: M-éla kə deē kógəñ *Babilon tām̄ yāsí té. Ta róbə gē n̄ a ngəməñ bē ní, m-ā m-rāādé kadē tésəñ. Loo n̄ noó té kɔ́f rəñé yā de ké Babilon gē a tél i pā nōo yo.

15Mā i Kóṣṣbē ō, Nébā yāsí ká *tál nge kəndā *Israel, mbañg yāsí.

Róbé kógēm ká kijə ká kem dəla loo té

16Kété ní, Kóṣṣbē njar róbé kógēm kum bā bo té, njar róbé kógēm kum mañ ká tógəñ i ngáy té.

17Ni-rāā adē púsə rōṣ gē ō, sonda gē ō teēñ, kósə ngé rōṣ gē ká bütə de gē yádə gē ká ngé kəñi rōṣ kə ngangá gē teēñ. Niñ əsōñ i yā kij dəs tɔ alé. Niñ kó gē oyñ muk. Niñ ɔɔñ hor tītə kəlā hor ká to kem lámhá té beē.

18Ngəlaā ní Kóṣṣbē əda na: Yáá n rāā yáa kōṣ bá ní, ĩ-gírĭ dɔ té tɔ alé, ādĭ dəsĭ ndígənal yáá ká māñ kōṣ.

19Tām m-ā m-rāā yáá kógēm ká kijə, yáá ní a tɔgə i mbée kōṣ bá. Sij ɔɔi yáá ní al a? Aáá, m-ā m-njar róbé kógēm kem dəla loo té. M-ā m-rāā kadē bā gē a nūgəñ kem loo ká tutə kōṣ té n toō.

20Də ká bembeé gē, tal gē kə burum gē a rɔyməñ, tɔdɔ m-rāā adē mañ nūgə dəla loo té, bā gē nūgəñ loo ká tutə n toō té. Aáá, gir de gē n m-gərādə ní, m-ndigə kadədə mañ kadə ayñ.

21Gír de gē n toō n m-rāādə tām yām té ní, a əñiñ pā yā tɔyməñ.

Sarya yā Nébā niñ kə Israel

22Kóṣṣbē əda na: *Israel, i mā n ĩ-bārəm ní alé. Banĭ ĩ, gir de gē yā Jakob, kɔr asii señ kōṣ.

23Tá ĩ-reē kə ngán batə gē ĩ-tl̄ adəm alé, dan n ā ĩ-ndējədə ní ĩ ɔsə gɔnəñ alé. m-rāāi bəlo té kə ta kŭl ra seĭ ta ndējəm yáa alé. m-rāāi adē kɔr rāāi kə ta kŭl dəjeĭ kajaja alé.

24Nar yāi udə loo mang kámbə kotə gē té tām yām té alé, ĩ-rāā adē m-ndāñ kə ta kŭl kəsa yibə də ká tl̄ ba tuñ gē alé. Banĭ ĩ-rāā adē mā i bəlo yāi kə ta kŭl yáa rāāi ká gətə al gē. ĩ-rāā adē kɔr rāām kə ta kŭl māñ ká ĩ-māñ dɔ ndŭm gē kə nja naā té.

25Tá i mā, ááá, i mā n i nge māy róm dɔ yáa rāāi gē ká gətə al té ní, i tɔdɔ i məkó n m-ndigə ō, a əga kemm dɔ té tɔ al ō.

26ĭ-tél ĩ-teĭ kemm dɔ yáa n ĩ-gɔryóm najən té ní, ba j-aw mbak loo sarya té. ĩkó əñi gotə yáa gē n rāāñ yáa ní ō, ɔjə kadə najə i yāi ō.

27Kaaí ká ta kəga dɔ n rāā majal kōṣ bá toō, ō tá ngé gē n əndā najə tadə té ní, əsōñ wōñg tam té ō

28Loo n noō té m-mbərə ngər gē ká kem *loo ká tál té m-tənídə kōṣ, m-əyá gir de gē yā Jakob adē nujəñ sedə kōṣ, m-əyá *Israel jĭ madə baān gē ká ngé tájən té.

ISA 44

1Ba ngəlaā ní, gir de gē yā Jakob, nge kəla yām *Israel, ĩ n m-gərāi ní, ōō.

²Mā, Kóṓbē ní m-rāāí ní, m-ēbāí pá tá kadē ojiīn báý ní, m-reē diīi tá. Yáá ní m-éda ní n toó: Gír de gē yā Jakob, ī Yesurun, nge kēla yām ní m-gērāí ní, ī-lōō bōl.

³Tām mā m-rāā kadē mañ a nūgē dō nang ké kēndā mañ a rāān té ō, m-ā m-rāā kadē ngán mañ gē a nūgēñ dō nang ké tutə té ō. M-ā m-bōkē ndílóm dō ngání gē té ō, m-ā m-tór tañ dō ngán kaaí gē té ō.

⁴Niñ a əbañ ō, a tōgēñ tītē mu ké mbōl ké ra kem bembéé beē ō, tītē kāgē gē ké rañ kadē mañ tá beē ō.

⁵Nge kórēý a əda na: Mā i deē yā Kóṓbē, nge ké rang a əda na: Mā i de ké kem kojə yā Jakob tá. Nge ké rang báý tō a ndang gidə jīn té na: Mā i yáá yā Kóṓbē, ō ni a əndā rī *Israel dōn té ō.

Tósēñ gātē nébā ké rōkum al gē

⁶Yáá ní Kóṓbē ō, mbañg ō, nge gāng dō *Israel ō, Kóṓbē ké bo ké tōgēn i ngáy, əda ní n toó: Mā i ta kēla gír yáá malang té ō, ta tōl ta yáá malang té ō. Nébā ké rang gətóo, i mā ngóy n i Nébā ní.

⁷I náā ní asə sem? Deē ní asə sem ní ādē kóṓ əga mbēr dō tá, ādē kóṓ əda ō, əjəñ adē m-geř kum ō! Ādē ni-əda yáá gē ní rāāñ yáá dan ní m-rāāñ gír de gē ké ta kəga dō ní ō, yáá ní a rāā yā rāā yáá ní, ādē ni-əda kété ō.

⁸Sīi gír deē yām gē, ī-lōōī bōl, ī-lōōī ndew. M-édási najə yáá ní noō kété, m-rāā ādē sīi ī-gerī yáá ní. Sīi i de ké kum té yām gē. Nébā rang i noó kanjə kadē i mā a? A á, mā i mbał yāsí ké ngañg, m-geř nge ké rang alé.

Ngé tósē yáá rāā besē té gē

⁹Ngé tósē yáá rāā besē té gē ní, niñ i yáá kógēm al ō, yáá yādé ké majə gē ní, deē a rāāñ yáá kógēm al ō. Yáá ké tósē gē ngeé ní toō i de ké kum té yādé gē, banī i de ké kum té gē ké kumdə áá yáá kógēm al ō, niñ gerēñ yáá kógēm al ō, niñ a əlañ i rōsəl ké ngáy dōdó té ō.

¹⁰Tósē yáá rāā nébā tá, nōō gində rāā besē ké deē a rāāñ yáá kógēm al tá, ní, i mbóo ké bay beē!

¹¹De gē malang ní əhōñ gō yáá ké tósē adē ngañg ní, əlañ i rōsəl ké ngáy dō rōdó niñ kó gē tá. Kōdē ngé tósē yáá gē niñ i deē ndul gē ngóy. Ādē niñ əsəñ dōdó naā tá, ādē niñ malang reē rañ! Bōl a rāādó ō, rōdó a sōldó ngáy ō.

¹²Kōdē rāā ta wal ké ənī dō yāl hor ké ajə ying tá adē atə. Ni ənda wal ní kə mōó kə ta kōl tōgə jīneé. Ba dan ní bō rāān anī, tōgēn gətóo kōó. Ré ni ay mañ al anī, kər rāān.

¹³Kōdē nge tósē yáá mbōjə dugəjū kāgē yān kə kēláá. Ni-rāā nébā ké rōkum al tū té kə hōrō ké ndaa. Ni tósē kāgē ní kə wal ō, usə gidə kə yáá kusə gidə yáá adē ndélé ō. Kōdē nge tósē yáá a ndájə i loo rāā deē ké majə ngáy n a tósəñ deē yān ní. Ni a əndā deē ní ni tósē ní i kem loo kógēm ké yā bōl gidə tá.

14Ni tógā i kágē kógēm kē majə ngáy kē tītē kágē sédər. Ni gērā i kágē kógēm kē ngañg kē tītē kágē sén, aláa kágē kē rang kē bo. Ni əyádə adē tɔgəñ kem ku loo té. Aláa ni-əhɔ kágē kē bo kē tītē kágē Pɛɛ ɔ, mañ kē edə dɔ té rāa adē sitə ɔ.

15A rāa hor i kə kágāá. De gē a unəñ yā ndíbē, aláa yā ndīrəñ yáa kəsa. Alí bāa niñ rāañ nóbā té yā rɔyñ. Niñ tósəñ yáa rāañ yáa kógēm té ba ɔsəñ nodé nang té no yáa ní té rɔyñəñ yáa ní.

16Ni Niñ unəñ núsə kágē ní yā rāañ hor. Niñ təngāñ dā dɔ hor té, əsañ dā ní ɔ, bɔ rāadé tɔ alí ɔ. Alí bāa niñ ndībēñ hor ba ədañ na: Kágē n toō rāa adē jə-ndībē hor majə ngáy, ta ndɔ hor n toō neñ ngáy!

17Gotə kágē n nɔy ní, niñ rāañ nóbā kógēm té, rāañ besə yádə té. Niñ ɔsəñ nodé nang té no besə ní té, niñ rɔyñəñ ɔ, ndɔyñ tītē n toō beé ɔ ədañ na: Ī i nóbā yām, ájəñ!

18De gē ngeé n toō niñ gerəñ yáa kógēm alé, niñ gerəñ kum yáa kógēm alé. Tām kumdé ɔ, ndíldé ɔ, i kē utə kɔɔ, niñ asəñ kaɔ loo alé, asəñ geñ kum yáa alé.

19De kē gir yáa gətóo. De kē kuñ dɔn to asə tām, aláa kē aŵ kə ter keməñ té yā kɔrəñ najə kə rɔñ nəkɔ kəda na: m-róo núsə kágē ɔ, yáa n m-əsá ní m-təngāñ i dɔ hor té ɔ. Ní, gotə kágē n nɔy ní m-tósə kə m-rāa yáa kógēm kē majə kaɔ alí té a? Kə m-əga nɔr kə no dugəjū kágē té a ní, gətóo.

20A á, yáa n i bū ngóy ní n de gē n toō əhɔñ gɔ ní. Ndíldé rāa yáa gəté alí ɔ, gir najə yádə i gəté alí ɔ. Nóbā yádə a ajədə alé. De kógēm dandé té kē yā kəda na: Yáa n m-awñ jīm té toō i nóbā kē rɔkum alé adē to i kə ndágá ní gətóo.

Ī i nge kəla yām, ĩ-lōo kadə dɔi ndígənal nge n noo

21*Israel, gir de gē yā Jakob, adə əga kemií dɔ yáa n toō té: Ī i nge kəla yām. Mā m-rāa i yā kadə ĩ-rāa adəñ. Israel, dɔm ndígənalií alé.

22m-rāa adə yáa rāaí kē gəté alí gē gətóoñ kɔɔ tītē loo rāa kadə kiñ mañ gətóo kɔɔ beé. m-rāa adə majal yái gē gətóoñ kɔɔ tītē kē tuutu kē dəloí beé. ĩ-tél ĩ-reé kə rɔm té, na mā i nge gāng dɔi.

23Ááá, Kóɔbē rāa yáa. Adə ĩ dɔ rā, əñi pā rɔneñ, ĩ loo kē dɔ nang té kē dúú ngáy, ĩ-rāa adə nduí bār. Siñ mbañ bo gē ɔ, kágē gē kē kem ku loo té gē ɔ, əgañ kɔr rɔneñ. Tām Kóɔbē gāng dɔ gir deē yāñ gē, ni ɔjə kɔsə gɔñ yāñ kə ndágá dɔ nang kē *Israel té!

Nge rāa rāa dɔ rā ɔ dɔ nang ɔ i kóɔ yáa gē n rāañ yáa ní

24*Israel, Kóɔbē i nge gāng dɔi, ni rāaí kété pá tá kadə ojiñ báy. Ni ədañ na: Mā i Kóɔbē. Yáa malang n toō ní, i mā n i nge rāañ. I məkɔ kə kéréñ n m-túté dɔ rā gida naá té ní. m-tɛɛ kem dɔ nang i kanjə kadə deē kógēm ɔsə kílm loon té.

25Ngɔlaa ní m-ɔr tógə najə kɔr kɔdə sāa gē kɔɔ. m-rāa adə ngé kəda yáa kē a rāa yā reé báy gē ayñ kɔr kɔɔ. M-útə ta ngé kum kedə gē kɔɔ ɔ, m-ójə kə ndágá kadə yáa n niñ gerəñ ní i yáa kē to mbóo ɔ.

²⁶Banī najē kōr ngé kəla yām gē ní, m-rāā adē reē udə girí ō, najē ní ngé kaw kəla yām gē ədañ kété ní, m-rāā adē ojə yáá ké majə ō. m-ōr najē ké do Jerusalem té m-éda na: De gē a téləñ yā ndi kemeé gogé báý, ndogə mbañ yān gē ní nujəñneé kōó ní, a téləñ yā kun doó gogé. M-ōr najē ké do bē gē yā *Juda té m-éda na: A téləñ yā rāā bē ní gogé.

²⁷Bā bo ní dúú ngáy ní, m-édan yáá ní toō kadē rāā, m-éda na: Ī-tél loo ké tutə. m-rāā adē mañ yái ĩ kōó.

²⁸M-ōr najē yā Sirius m-éda na: Ni i nge kər no gir deē yām gē. Ni a rāā kadē yáa malang ní m-ndigə ní teē majə. Ni a adē ndūn kadē tél rāāñ bē ké Jerusalem gogé, kadē tél rāāñ *kújé yā Kóóbē gogé.

ISA 45

Sirus i deē ní Nébā əndān kə rī rāā yáa yāneé ní

¹Kóóbē əda Sirius ní i deē ní ni gərān ní na: Mā m-əho ta jīi yā kəlañ do nápar de gē gir tógə yái té. m-ndigə taā tógə kə bē kōó jī mbañg gē té ō, ta róbə gē ké yā kudəñ kə kem bē gē té ní i kə ra kə kutūú ní, m-ndigə teédə kadē rañ wōyōó noí té ō.

²Məko m-ā m-njērā kété noí té, yáa gē ní dēsəñ rōdə noí té ɔgīn māñ ní, m-ā m-rōydə kōó, ta róbə gē ní rāāndə kə gində nəngá kasaá ní, m-ā m-nujəñ kōó, gində gē ní rákəñəñ ta róbə gē ní, m-ā m-tétə kōó.

³Yáá ké gətədə i ngáy gē ké toñ loo mundə té gē ō, yáa kənge ké ngáy gē ké toñ loo bōó té gē ō ní, m-ā m-ādī. Loo ní noō té ā ĩ-ger kadē Kóóbē i mā. Sirius, mā Nébā yā *Israel m-bārīi kə rīi.

⁴I tām Jakob nge kəla yām té, ááá, i najē yā *Israel ní m-gərān ní té n m-bārīin kə rīi ní. m-rəyī i dan ní ĩ ĩ-gerəñ al báý ní.

⁵Kóóbē i mā ō, Kóóbē ké rang gətóo ō. Nébā ké rang gətóo, i mā ngóy n i Nébā ní. Ī ĩ-gerəñ alé, banī m-ādī tógə kadē ĩ-rāāñ yáa.

⁶I beé ní, əla gir gir bē té bátə no bē té ní, de gē malang a gerəñ kadē kanjəñ mā anī, yáa kógəñ gətóo. Kóóbē i mā, Kóóbē ké rang gətóo.

⁷Mā m-rāā loo ké unjə kow ō, m-rāā loo ké ndōó ō, m-rāā ndi majə ō, m-rāā yáá ké to kum kay al ō. Ááá, i mā Kóóbē n m-rāā yáa gē ní noō malang ní.

⁸Do rā, əyá yáa rāā yái ké gətə adə tésə tītə tal beé. Adə kiñ mañ gē rāāñ adə yáa rāā yái ké gətə edə ké mañ té! Adə do nang teē tan adə kajə hütə ō, adə yáa ké gətə əba ō! Mā Kóóbē, m-rāā yáa gē ní noō malang.

Nánjə ō, kəđə jóo ō

⁹Deē ní kōi kə nge rāāneé ní, yáá ké to kum kay al ngáy a teē dən té. Deē ndul to i tītə jóo nánjə beē dan jóo madə gē té. Nánjə a əda nge mbəsān na ké ā ĩ-rāā i rí wa a? A ədan na jóo yái teē yáa alé a?

¹⁰Deē n a əda bəbən na: I ngōn ké baý n ójən toó! aláa a əda kóon na: I rí ké beé n ójən toó ní, yáá ké to kum kaý al ké ngáy a teē dən té.

¹¹Yáá n Kóóbē, Nébā ké *tál yā *Israel, nge rāā gir deē yān gē, əda ní n toó: Sij̄ ī-dəjemī najē ké dɔ ngáném gē té. Sij̄ ī-ndigiī kədam̄ yáá ké kadē m-rāā gē najē yā yáá n mā m-rāā té ní. Ní, nge n noō i najē yām mā!

¹²I mā n m-rāā dɔ nang ō, de gē n ndiñ tū té ní ō. I mā n m-teē kem dɔ rā ō, i mā n i nge kəda bütə táyō ké ngáy gē yáá ké kadē rāān ō ní.

¹³I mā n m-rāā kadē dəngam n noō ɔr dɔɔ yā reē ní, i kə ta kũl kun ndū ké gōté ō, yáá gē n dēsən rōdɔ non té ɔgənən māñ ní, m-ā m-róyđé kɔɔ ō. Jerusalem n i bē yām ní, i ni n i nge tél rāān gogó ní. De gē yām gē n ɔyñdɔ awñ sedé dɔ bē ké rang té dɔ gúú té ní, ni a rāā kadē niñ tél reēñ gogó. Niñ a əgāñ yáá kógēm al ō, a adēñ yáá kógēm al ō. Yáá n Kóóbē ké bo ké tógən i ngáy əda ní n noó.

Israel, Nébā i bēé looí

¹⁴Yáá n Kóóbē əda ní n toó: *Israel, kañ kəla yā de gē ké Ejiptə ō, nar yā de gē ké *Etiopi ké ngé rāā gātə gē ō, de ké Seba gē n niñ i de ké ngāl ngáy gē ní ō, yáá gē n noō malang ní, a awñ looí ō, niñ i yáá yāi gē ō. Gir de gē n noō a unən gōi, túñndé i kə súl gēé. Niñ a ɔsən kejədɔ nang té noí té ō, niñ a ədañ kə tógó noí té na: Nébā i looí ngóy, nébā ké rang gətóo.

¹⁵Nébā yā *Israel, ī n i nge kajə deē ní, ī i Nébā ké to loo bɔɔ té rɔkum.

¹⁶Ngé tósə yáá rāā nébā ké rɔkum al gē té ní, rōdɔ ɔlđé ngáy ō, ndū asədɔ nák ō. Niñ malang ní de gē tájəñndé sululu adə ɔtə awñ i kə ndū gēé dɔdɔ té.

¹⁷Banī Kóóbē ajə gir de gē yā *Israel, ni ajədɔ i ké njóm gē té. A nujəñndé tɔ al ō, a əlañ rɔɔl dɔdɔ té tɔ al ō.

Kajə ké ədañ najən kété adə unjə

¹⁸Kóóbē rāā dɔ rā. Ni i Nébā n rāā dɔ nang ní. Ni əbān ō, rāān adə ngañg ō. Ni-rāān i yā kadē to ndágə doy alé, əbān i yā kadē de gē ndiñ dɔ té. Yáá n ni-əda ní n toó: Kóóbē i mā, Kóóbē ké rang gətóo.

¹⁹M-ōr najə i loo mundə té alé, i kem kɔgɔ loo kógēm ké dɔ nang té ké risə til té alé. M-ədə ngán kaa Jakob gē najə n toō alé: Ī-sāāmī bōdə loo té, loo ké yáá gətóo tū té té. Mā Kóóbē, m-ədə i yáá ké gōté, yáá n mā m-ədə najən ní i yáá ké rɔkum.

Gír nápar de gē a tūrēñ kumdé kə rɔ Nébā té

²⁰Sij̄ n ī-teēi ta yo té á ī-ndiī dan nápar de gē té ní, ɔsiī dɔsɪ naā té ba ī-reēi! Ī-reēi kə kété naā té malang. Ngé kətə kágə yādɔ ké tósə gē ō, a ndōyñ nébā ké asə kajə deē al ō ní, i de ké geī yáá al gē.

²¹Ūrī najə, ī-teēi kə yáá gē ké ɔjən kadē najə yási i rɔkum gē. Ī-tótī naā dɔ najə té. Yáá a rāā yáá ngəlaā toó, i náā n əda najən kété adə gerən ní? I náā n əda najən kété jóo ní? I mā Kóóbē al a? Nébā ké rang gətóo, i mā ngóy. Mā i Nébā ké nge rāā yáá gōté, Nébā ké nge kajə deē. Nébā ké rang gətóo i mā ngóy.

²²Sij̄ ní ī-ndiī ta ngóy do nang té ní, ī-tūrī kumsí kē rōm té, anī ā ájiī. Ááj̄, mā i Nóbā ō, nóbā ké rang gətóo ō.

²³Tītē ní mā i Nóbā ké rōkum noó, m̄-túbē njañ, m-ójəñ kadē i rōkum, yááj̄ ní teē tañ té ní, i yááj̄ ké rōkum. Najē kógēm kē m-ā m-tūr kem kār kē rang té al n toó: Deē ndul gē malang a ɔsəñ kejədə nang té nom mā té ō, niñ a túbēñ yā kojəñ kadē i rōkum ō, a ədañ na:

²⁴Deē a ənge yááj̄ rāā kē gōtē ō, tógə ō, i rō Kóɔbē té ngóy. De gē malang ní rōmēñ ní, a reēñ rōm té kē rōsɔl kē ngáy.

²⁵De gē malang ní *Israel ojədə ní a əngeñ yááj̄ rāā kē gōtē i kē ta kúlēm mā ō, niñ a əndañ kadədə najēñ té ō.

ISA 46

Nóbā ké rōkum al gē ké Babilon rañ ta naā té kē Nóbā ké rōkum

¹Nóbā Bel rugə ngung, nóbā Nebo teē əsō. Təndāñ yááj̄ gē ní tósēñ kum gotədə ní do mañg kē bəra gē té. Kété jóo ní a əhɔndé i kē doó ngáy loo rāā yááj̄ kújé gē té. Ngɔlaā ní, niñ i yááj̄ kətō kē ɔy gē tām yā dā gē ní tógədə tégā kōó té ní.

²Nóbā gē rugəñ ngung, niñ malang əsōñ nang té ndō naā té. Niñ asəñ kajə yááj̄ gē ní tósēñ kum gotədə ní alé, niñ kó gē awñ do bē kē rang té do gúú té.

³*Israel gē, ōōī najē yām, sij̄ kojə yā Jakob ní ī-nayii ní. M-əlá gir kəə gōsí i dan ní ojəñneésí ní té. M-əlá gir kətōsí i ndō ní ī-reēineé do nang té ní.

⁴M-ā m-to i kum gotəm báté bégásí té. M-ā m-ətōsí báté kadē nənga doósi ndaañ. I mā n m-rāāsí ní, i mā n m-ā m-ətōsí ní. Ááj̄, m-ā m-áj̄ gōsí ō, m-ā m-áj̄sí ō.

⁵Ójiī señ i náā? I náā n ī-gírī kadē m-to tītēñ ní? Ā əndāmī i kadē náā té yā kojəñ kadē jə-teē naā seneé ní?

⁶Ngé kéréy gē teēñ kē lór kē ngáy kem ngong yādé té. Niñ mbōjēñ kōy gindē arjāə kē yááj̄ mbōjé kōy yááj̄. Niñ dəjeñ kōdē nge nōō yááj̄ kadē rāā nóbā kógēm kē adədə. Gō té anī, niñ ɔsəñ nodé nang té no nóbā ní té ō, rōyñēñ ō.

⁷Kutē gō anī əndānēñ do bōgədə té, ətōnēñ ō, aw əndānēñ loo kéréy té ō. Niñ doqōñ yááj̄ kē tósē ní adē ra gotə kógēm ō, ni yéy tō al ō. Ré deē kógēm əga kōr kē rō nóbā ní té anī, ni dal alé. Ni ajə deē kógēm dan wur kɔl té alé.

⁸Ādē əga kemsí do nge ní noō té ba ī-tél əhɔi rōsí tógə gogé! Sij̄ de kē ngé ra do ndūsí té al gē, ī-gírī do té!

Do gāng do i say alé

⁹Ādē əga kemsí do kum mbang kē māñ kōó té, do yááj̄ gē ní rāāñ yááj̄ kété té ní. I mā n i Nóbā ní ō, Nóbā ké rang gətóo ō. Nóbā ké tītēm mā gətóo.

¹⁰Yáá ní sɔ́ kadē rāā yáá ní, m-édá kété kɔ́ i ta kəla gír té nú. Yáá ké kadē rāā yáa ba rāā yáa aĺ báy ní, mā m-éda najən kɔ́ i kété jóó ngáy. M-éda na: Yáá ní m-núm ní a reē yā kudə gír ké rɔ́ té. Yáa malang ní m-ndigə ní, m-ā m-rāā.

¹¹m-bār deē kógə́m say ngáy dām ké gír bē té, deē ní ngaŋg tītə kərō beé. Yáa gə ní m-núm ní, i ni n a rāādé kadē reē udəñ gírí ní. Yáá m-édá ní, m-rāā yáá ní. Yáá ní m-núm ní, m-rāā yáá ní adē udə gírí.

¹²Sií ngé dɔ́ ngaŋg gə, sií ní i say ngáy, i-ndetiī kadə yáá ké gótə ngɔr aĺ ní, oōi najə yām!

¹³m-rāā adē yáa rāā ké gótə yām a reē noó, ni i say tɔ́ alé. Dɔ́ teē bəloó i ngɔr. I məkó n m-ā m-āwń kem bē ké *Siyɔ́ té ní. Ááá, m-ādē *Israel yáá kógə́m ké majə ngáy.

ISA 47

Babilon tél kə nang té

¹Najə ní Kóɔ́bē əda ní n toó: Í bē ké *Babilon, i-risə kɔ́ dɔ́ kōr kəgə́ mɔ́ng yāi té, ba i-ndi kum bumbérú té. Ááá, bē yā Babilon gə, i-ndi dɔ́ nang té. Ngɔlaā ní a bāríiñ na i Babilon ké geŋ gō yáá lāv ngáy tɔ́ aĺ i kə bátə gə té.

²Jy mbaī kusə yáa gə, úsəñ kōō i-rāā ndujə té əndā dɔ́ jíi. Kūbə ní i-sel ta kumií té ní ɔ́r kɔ́, i-səā kūbə rópə yāi kə dɔ́, ba i-teē mañ kə kāsə njaí kə kūbə utə gidə alé.

³De gə a aḡñ rɔ́ karī yāi, a aḡñ yáá ní rāāi adē rɔ́i sɔ́li ní. M-ā m-dal baḡ rɔ́m ō, de kə yā kəgə́m a gətóo ō.

⁴Ri nge kərjí bəloó na i Kóɔ́bē ké bo ké tógəñ i ngáy, ké *tál yā Israel.

⁵Bē yā *Babilon gə, i-ndi nang té kə taí kə mbóó, i-bɔ́ rɔ́i kum loo kə ndɔ́ té. Tām a bāríiñ na i mbaŋg kə dəyá yā bē kɔ́ gə tɔ́ aĺ i kə bátə gə té.

⁶Kété ní, wōŋg rāām kə gír deē yām gēé. Adē ngé gə ní kété niñ i deē yām gə ní, m-kídédé, m-əládé kem jíi té. Kumií ɔ́ɔ́i sedé alé, Í i-rāā adē kɔ́ bē yāi ɔ́y de kə tɔ́gə gə tītə njúkə beé.

⁷Í əda na ā i-ndi kə kumií ngándáŋg, na ā i-ndi mbaŋg kə dəyá kə njóm gə té. Í i-gír yáa dɔ́ yáa gə ní toó té alé, Í i-gír dɔ́ ndɔ́ kə bíri té alé.

⁸Ngɔlaā ní, Í ní i-gey rōneÍ ngáy ní, oō yáá ní toó: Í i-ndi nang té jəke i-gírəñ najə ní toó əda na: m-majə m-tɔ́y gotə de gə malang, de kə tītə́m gətóo. M-ā m-tél dəyá kə ngaa koy aĺ i kə bátə gə té ō, m-ā m-tii ta ngánəm gə aĺ ō!

⁹I beé ní, yáá kə to kum kay aĺ kə gír jōó gə ní toó a teēñ dɔ́i té i gidə kógə́m. Kem ndɔ́ kə kógə́m beé té ní, ā i-tii ta ngáni gə ō, ā i-tél dəyá kə ngaa koy ō. Yáa malang ní ngé kəga gə rāāñ ní ō, yáa malang ní ngé mbólí gə rāāñ ō ní, a asəñ kəgə́ yáá ní noó rāā yáa alé.

¹⁰Yáa rāái ké majal gē ní ĩ ēndā kemií dɔ́ tɛ́, adē ĩ-gír najē éda na: De ké aam gətóo. I kum kedē yái ké góté alí ɔ́, i yáa geṛ yái ké góté alí ɔ́ n gólīn ní. Anī ĩ ĩ-gír najē éda na: m-majə m-tɔy gətə de gē malang, de ké tītēm gətóo.

¹¹Áaā, yáá ké to kum kaṽ alí kógēm a teē dɔ́ tɛ́, ā geṛ loo tūr tan kɔ́ dɔ́ tɛ́ alé. Yáá ké to kum kaṽ alí kógēm a əsɔ́ dɔ́ tɛ́, ā əsə kəja rɔ́ kɔ́ ta tɛ́ alé. Nél mañ ké əla kə ngangá ngáy ké əsə kəndā dɔ́ rɔ́ danaá kété najən tɛ́ alé, a əla gidə kógēm kum kə dɔ́ tɛ́.

¹²I beé ní, ngé kəga gē malang ɔ́, ngé mbólí gē ɔ́ ní, ĩ-nay kē loo kaṽ koō yādé tɛ́. Əlá gír kɔṛ gōdɛ́ tɛ́ i jóo ngáy, i dan ní ĩ i balsáa báy ní. Majanī a majə seí, majanī ā ĩ-geṛ loo rāa madí gē kadē bólón.

¹³Kɔjē gē ní adīn ngáy ní, kɔṛ rāái ta tɛ́ kɔ́! Ngé kəndā maṽ dɔ́ rā ɔ́, ngé tɛ́da najē ké ndang kum tɔyō gē tɛ́ ɔ́, ba niñ ədañ yáá ní a rāa yā rāái ní kə dɔ́ nāa gē ní, adē reē ajiñ!

¹⁴Niñ a toñ i tītē mu beé, hor kógēm a ɔɔdɛ́. Niñ a asəñ kajə rɔ́dɛ́ ta ndɔ́ hor gē tɛ́ alé. Tá hor ní i hor kúl ké yā ndīrəñ yáá kújə garaá alí ɔ́, i hor kógēm ké dūú ké rāān i kə kəgáa yā ndībē alí ɔ́!

¹⁵De gē ní noō malang ní, əlá gír kɔṛ gōdɛ́ tɛ́ loo kaṽ koō yādé tɛ́ i dan ní ĩ i balsáa báy ní. I beé ní, niñ i tām yái tɛ́ i najē yáá ní noō tɛ́! Ngɔlaā ní, niñ aṽñ kē loo gē tɛ́ ɔ́, deē kógēm ké asə kajīi gətóo ɔ́.

ISA 48

Kóɔbē əda najē yā yáá ké kijə gē ké a rāān yā rāa yáa

¹Kojə yā Jakob gē, sīi ní rī *Israel bār dɔ́sɪ́ tɛ́ ɔ́, i *Juda n ojesí ɔ́ ní, ɔ́ɔ́. Sīi ĩ-túbii kə rī Kóɔbēé ɔ́,

ɔ́rī najē yā yáa gē ní Nébā yā Israel rāa ní ɔ́, banī sīi i de ké rɔ́kum gē alí ɔ́, de ké súmūú gē alí ɔ́.

²Tá sīi ā ĩ-bārī naā na i ngé ndi kem bē ké *tál tɛ́ gē ɔ́, ā ēndāi tógəsɪ́ i dɔ́ Nébā yā *Israel ní rīn na i Kóɔbē ké bo ké tógəñ i ngáy ní tɛ́ ɔ́. Sīi ɔ́ɔ́ najē ní toō:

³Yáá ké ta kəga dɔ́ gē ní rāān yáá ní, m-ədə najən i kété jóo ngáy. M-ənī ndūm najē yādé tɛ́ ɔ́, m-tāasɪ́ najən ɔ́. m-rāa yáa i gidə kógēm, anī yáa gē ní rāān yáa.

⁴Sīi i gír de gē ké dɔ́dɛ́ ngañg, adē m-geṛ. Sīi ĩ-ndigiī koō yáá kógēm alí ɔ́, dɔ́sɪ́ ngañg ɔ́.

⁵I tām najē ní toō tɛ́ n yáa gē ní rāān yáa toó ní, m-édásɪ́ najən i kété jóo ní. m-tāasɪ́ najē yādé i kété pá tá kadē reē ugəñ báy. Kété ní m-ndigə i kadē ədañ najē ní toō alé: I besə yām n rāa yáa malang, i kəgə yām ké tɔ́sə, aláa i gində yām ké nō horóo n əda kadē yā rāa yáa gē ní noō malang tītē ní noō ní.

⁶Yáá m-éda najēn kété ní sīī ōōī ō, ááī kadē yáá ní reē ugē ō. Ā ááī yā geē kadē i yáá ní al a? Əla gír ngər n toō té ní, m-éda najē yā yáá ká kijə gē kété. m-ngōmđá loo bōō rō té ō, ī-gerīdó al báý ō.

⁷I yáá ká jóo gē alé, i ngōlaā n m-ā m-rāā yáa gē ní. Báté bōōlaā ní, sīī ōōī najē yáa gē ní alé. Kété ní m-gey kadē sīī édaī najē n toō alé: J-oō kété kōó.

⁸Sīī ōōī alé, sīī ī-gerī yáá kógēm alé. Əla gír i jóo ngáy n sīī ēndāín kumsí gír yáá té tō al ní. m-geē, sīī i ngé tél kōó gō de gē té gē ō, a bārōnsí na i ngé kəsō wōng gē ká əlañ gír kəsō wōng i ndō kojədé té ō.

⁹M-əho rōm dō wōng té i najē yā rīm té. m-nujə seí alé i najē yā rī bār yām té ō, majə yāí té ō.

¹⁰m-tégósí adē ūnjī i kum hor té, i kum hor n a tégō gindē arjāa adē unjē ní té alé, banī i kum hor yáá ká to kum kaý al té.

¹¹Ré m-rāā yáa beé anī, i najē yām mā té ngóy. Tām mā m-ndigə kadē tájēmēñ alé. m-ndigə kəyā kəsə gən yām kadē de ká rang alé.

Nge rāā yáá n Kóóbbē núm ní

¹²Kóóbbē əda na: Gír de gē yā Jakob, *Israel, ī n m-bārī ní, ōō najē yām. m-to i kum gotēm ngándáng. Mā i ta kəla gír yáa malang té ō, ta tōl ta yáa malang té ō.

¹³Ááá, i mā n m-əndā dō nang dō gír gisən gē té ní, i mā n m-teē kem dō rā ní. Dan nəkó n m-bārdé anī, kē ta jī té noō niñ-reē rañ noré té.

¹⁴Sīī malang, ósīī dəsí naā té ba ōōī: M-āw kə madóm kógēm Ni-rāā yáá n m-ndigə ní kə bē ká *Babilon, ni a rāā kadē de ká Babilon gē gerēñ gō tógém. Ba dansí té ní, i náā n əda najē yā yáá n noō kété no té ní?

¹⁵I mā, i məkó ngóy n m-ōr najē ní. Mā m-bār deē ngeē n toō, m-reē seneé ō, m-rāā adē yáa rāān gē teēn yáá té ō.

¹⁶Ī-ndótī kə rōm té ba ōōī: M-əlá gír kōr najē loo mundē té al i ta kəla gír té nú. Dan n yáa gē n toō rāān yáá ní, mā i noó. Ba ngōlaā ní, Kóóbbē Nébā əlañ ō, ni-adēm Ndílən ō.

Hə, loo ká beē té ōō i najē yām anī!

¹⁷Najē n nge gāng dōí, Kóóbbē, Nébā ká *tál yā *Israel, əda ní n toó: Nébā yāí i mā Kóóbbē. I yáá ká majə tām yāí té tōy gotə gē n m-ndóōī ní. I mā n i nge kōrii ta róbə dō róbé n ā ī-njērā tū té ní.

¹⁸Hə, loo ká beē té əndā i kumií gír yáa gē n m-ósə sesí ta rāā ní anī, ndi ləm yāí a to i tītə bā beé ō, ndi majə yāí a to i tītə bəngál bā bo beé ō.

¹⁹Ngání gē ō, ngán kaaí gē ō ní, kutədé i ngáy tītə kutə náñg ngárēmñjéy ká ta bā bo té beē. Rīdā a gətóo kōó ta kumm té al i ká báté gē té.

Ī-teēī kōó kem bē ká Babilon té

²⁰Ī-teēi kōó kem bē ké *Babilon tá, āyī bē ní toō kōó. Ēnī mbēē najē ké kijē ní toō kē rōnelēé, ī-selī najē ní báté ta ngóy dō nang té. Édaī na: Kóóbbē cō Jakob nge kēla yān bēloó kōó.

²¹Kem dēla loo ní ni-cōr *Israel gē ta róbē tū té ní, kēndā mañ rāādó alé. Ni-rāā adē mañ teē tū mbaī té tām yādó té, ni njar mbaī ō, mañ teē tū té ō.

²²Kóóbbē əda na: Ndi majē ké tām yā de ké majal gē té gətóo.

ISA 49

Nge kēla yā Kóóbbē (Najē ké cōr kē gōsōó ké nge kō jōó)

¹Sīī gir de gē ní ī-ndīī say ní, ōōī najē yām! Sīī ní ī-ndīī say ní, ī-nēlī mbīsī! Dan ní Kóóbbē bārēm ní, ojēmēñ alé báy. Mā i kem kóóóm báy n ni ədañ rīm ní.

²Ni-rāā adē najē yām i kaskar ké a əja yáá gāng. Ni bōōm ndīl jīn té. Ni-rāā adē mā i kum gērā ké usēñ kum majē, ni əlam kem ngong gērā yān gē té.

³Ni ədam na: *Israel, ī i nge kēla yām. M-ā m-ójē kōsə gōn yām i kē ta kūlīí.

⁴Mā m-gír m-ədə na: M-áá tápē i ndāng karī, m-ór i kanjē kumən, teēm yáá té alé. Bá tā ba Kóóbbē a gāng sarya yām kē gōó, ni ngōm yáá kēndā nja yām.

⁵Ba ngōlaā ní, Kóóbbē cō najē. Ni rāām kété pá tá kadē ojēmēñ báy, yā kadē mā i nge kēla yān. Ni ndigē kadē m-tél kē ngán Jakob gēé kē rōn té, kadē m-ósə dō gir de gē yā *Israel gē kē naā té. Kóóbbē əhō gōm ō, Nébā yām i tógóm ō.

⁶Ni ədam na: Ī ī-rāā kēla yām, i yā kunəñ gir bē gē yā *Israel dōó ō, i yā tél reēñ kē ngé gē ní teēñ ta yo té ní dan gir de gē yā Jakob té ō. Ba nge ní noō asə alé báy. M-ā m-rāāī loo ké unjē kow yā gotə nápar de gē té, yā kadē kajē ké mā m-ájē deē aŵ báté ugē ta ngóy dō nang té.

De gē ní cōñdé aŵñ sedé dō bē ké rang té dō gúú té ní, tél reēñ

⁷Kóóbbē, nge cōr *Israel bēloó, Nébā yān ké *tál, cō najē. Ī ní de gē kídīñ ō, neī de gē malang seī alé ngáy ō, ī ní i bēlo yā mbañg gē ké kōō bē yādó majē alé ní, yáá ní ni ədaī ní n toó: Dan ní mbañg gē a aqīñ anī, a iññ kōó dō kōr kágē mbañg yādó gē té. Dan ní ngār gē a aqīñ kē say anī, niñ a cōsēñ kejədə nang té noí té. Yáá ní noō a rāā yáá i najē yā Kóóbbē ní i de ké nge ra dō ndūn té ní té, i najē yā Nébā ké *tál yā Israel ké gērāī té té.

⁸Kóóbbē əda na: Kum mbañg ké majē té ní, m-tūrī najē té. Dan ní ndō kajē deē ugē ní, m-reē m-rāā seī. I mā n i nge rāāī ní. m-rāā adē *madē naā ní m-əhō kē gir de gēé ní, reē udə girí i kē ta kūlīí. M-ā m-ún bē ké *Israel dōó. Dō nang ní toō ní ngōlaā nujēñneé kōó ní, m-ā m-tél yā gāng kadē de gē gogé báy tō.

⁹M-ədə dəngáy gē, m-ədə ngé gē ní ndīñ kum til té ní na: Ī-teēi, ī-reēi kum loo ké unjē kow té! Niñ a əngeñ yáá kəsa kē gō kadē róbó, a asēñ kəsa yáá dō ngán mbaī gē té malang.

10 Bō a rāādé tɔ al ɔ, kəndā mañ a rāādé tɔ al ɔ. Néí kə təngā kə dəla loo té a rāādé kadē ʒaŋ tápē tɔ al ɔ, mbang a ɔsədé tɔ al ɔ. Tām m-ā m-ór nodé kə tára, m-ā m-āw sedé ta kəba mañ gē té.

11 M-ā m-rāā kadē mbaĭ gē malang téləñ róbé kə kundé tōr al gē. M-ā m-tél yā rāā róbə gē gogé rang.

12 Niñ n toó! Ijñ i say n tél reēñ gogé ní: Ngé kərəy gē ijñ i dām mbór bē kə koó té, ngé kə rang gē ijñ i no bē té, ngé kə rang gē báý tɔ ijñ i dām mbór bē kə geleé té, ijñ i Ejiptə.

13 Dɔ rā, énda jī! Ba ĩ dɔ nang, ĩ-rāā rōneĭ! Mbaĭ bo gē, égaĭ kɔr rōneĭ! Kɔɔbē tél adē gir deē yān gē kəndā kem dɔ té gogé, kumən ɔɔn kə de gē n yáá kə tōr teē dɔdɔ té ní.

Dɔrn ndígənalíí alé

14 Kété ní *Siyɔ əda na: Kɔɔbē əyām kɔɔ, dɔ Kɔɔbē ndígənaləm kɔɔ.

15 Banĭ Kɔɔbē tūr əda na: Dɔ dəyá ndígənal ngōñ kásə ni a adēn mba ní a? Asən tár ngōñ n ni ətōn kemən té ní a? Ká ré dɔn ndígənalən gəgē, dɔrn mā a ndígənalíí ĩ al báté.

16 Ááá, m-ndang rĭí da jīm té. m-gĭr dɔ ndogē mbaĭ yāĭ gē n ā ĩ-rɔɔn dɔ rɔĭ té ní kanjə kəyā ta.

17 Jerusalem, ngé gē n a rāāñ yā tél kəndāĭ gogé ní, nāgəñ lāv yā reē, ngé gē n nujiñ sák sák kɔɔ ɔ, rējĭ-n ɔ ní, a aŋn kɔɔ.

18 Ōr dɔĭ dɔɔ ba ʒa loo n to kə gō gidíí ní: Ngání gē malang ɔsəñ dɔdɔ naā té, niñ reēñ kə rɔĭ té. Najə n Kɔɔbē əda ní n toó: Tĭtə n m-ndiñ kə kumrñ rɔkum noó, niñ a toñ i tĭtə məde kɔĭ beé tām yāĭ té, a toñ i tĭtə ndār kəhɔ bōdə kə nge *nong kə dəyá əhɔñ bōdəñ beé.

19 ĩ-ndi dan gájə bɔr gē té, bē yāĭ gē i kə nujənəñ sák sák kɔɔ, dɔ nang yāĭ i dəla loo. Banĭ séy laā anĭ, ni a dūú ngáy tām yā de kə kemeé gē té ɔ, ngé gē n kété nujiñ sák sák ní, a aŋn say kɔɔ rɔĭ té ɔ.

20 Kété ní ĩ-ndi i tĭtə dəyá kə ngán kemən gē gətóon beé. Banĭ ndɔ kógəm té anĭ, ngání gē a ədaĭn na: Loo n m-ndi tū té ní dūú ngáy. Ādəm loo té adē m-ndiñ laā.

21 Ba ā ĩ-dəje rɔĭ najə n toó, ā əda na: Ngán gē n toó malang ní i náā n adəm sedé? Kété ní, ngánə́m gē gətóon ɔ, m-ásə kənge ngán gē al ɔ. Aŋn sem dɔ bē kə rang té dɔ gúú té ɔ, əyāməñ kɔɔ ɔ. Ba ngé gē n noó ní i náā n ətódé? Dan n mā i kéré́m ní, ngán gē n toó niñ i rá?

22 Yáá Kɔɔbē Nəbā əda ní n toó: M-ā m-kōryɔ gotə nápar de gē. M-ā m-údə dərapoo rɔɔ dɔɔ tām yādé té kadē niñ geñəñ. Niñ a téləñ kə ngání kə dəngam gē ɔ, kə ngání kə dəyá gē ɔ, yā reē sedé gogé, a ətōndé i kə jĭdɔ.

²³Mbañg gē a ətōñ ngání gē, ngán kə dəyá yā mbañg gē a adēndé yáa kəsa. Niñ a ɔsəñ kejədə nang té noí té, a ɔsəñ nodé nang té. Niñ a tōñəñ bumbéru kə njaí té. Loo n noō té ā ī-geř kadē mā i Kóɔbē ō, ngé gē n əndāñ kemdə dóm té ní, rōdə a ɔlđé al ō.

²⁴Yáa kənge gē n nge rōō taā jī madē baā té ní, deē asə taā jīn té a? Deē asə taā dəngáy kógəñ jī nge rāa de gē yáa kə tōr té dɔ gúú té a?

²⁵Najē n Kóɔbē əda ní n toó: Aáa, m-ā m-taā dəngáy yā nge rōō jīn té, m-ā m-taā yáa kənge gē kə kəho ta rōō té yā nge rāa de gē yáa kə tōr dɔ gúú té. Jerusalem, məkó m-ā m-rōō ngé kəñí rōō gē ō, məkó m-ā m-ájé ngání gē ō.

²⁶Ngé gē n rējīñ ní, m-ā m-rā sedé ta kəsa dədə niñ kó gē. Niñ a ayn mósədə niñ kó gē. Mósədə ní a rāadé kə kasə té tītē n kasə *nduú kə kijə a rāañ deē ní. Loo n noō té yáa malang n ndi kə kumneé ní a aá yáa n toō yā geř: Mā Kóɔbē, mā i nge kají, mā i nge taā kəyaí dɔ, mā, Nəbā yā Jakob kə tógəñ to.

ISA 50

Nəbā niñ kə gir deē yāñ gēé a mbātəñ naā alé

¹Yáa n Kóɔbē əda ní n toó: Siī ədaí na mā na m-təbā kóúsi Jerusalem kó rókum. Ní, ɔjəmi makətübē n m-ndang m-təbānəñ kó ní! Ədaí na mā na m-ígə sesí kadē āwī bəloó, na i yā kəgāñ kərə gē kə dóm té rókum. Ní, ədamí dɔ deē n m-ígə sesí jīn té ní! Ré igəñ sesí aní, i najē yáa rāási kə gəté al gē té. Ré təbāñ kóúsi aní, i najē majal yási gē té.

²Dan n m-reē ní, m-ənge deē kógəñ alé. Ní i tām rí té? Dan n m-bār yáa ní, deē daləñ alé. Ní, i tām rí té? Mā m-ásə kərsí bəloó al a? Tógəñ kə kadē m-ájəñsí gətóo a? Tá kə ta kúl najē kə m-ndəngəñ loo ngóy, m-rāa adē bā bo tutə kó ō, m-rāa adē bā gē téləñ dəla loo ō. Adē dan n mañ gətóo ní, kəndā mañ tól kəñjē gē ō, niñ nduməñ ō.

³Tá báy tɔ ní, m-ütē gidə dɔ rā kə loo kə nduluú ō, m-éla kübē kəho ndoō rōñ té ō.

Nge kəla yā Kóɔbē (Najē kə kəř kə gōsōó kə nge kə mətá)

⁴Kóɔbē Nəbā ndoóm yáa n ɔw kadē m-ədə yā kəlañ gə kem deē n tógəñ gətóo kó té ní. Ni ndóləñ dɔ bī té dəloí kə dɔ ndō gē, yā kadē m-ōo loo tītē ngəñ nge ndoō kə majə beé.

⁵Kóɔbē Nəbā teē ta mbīm, adē m-duñ naā al ō, m-tél kə gogé al ō.

⁶m-tūr gidəñ m-ādē ngé kəndañ gē, m-tūr mbóřəñ m-ādē ngé rōy mbáyñ gē. M-ütē gidə kumñ kó najē yā ngé tájəñ gē té al ō, najē yā ngé tibē hōr rōñ té gē té al ō.

⁷Kóɔbē Nəbā reē dijīm, i tām najē n toō té n ndū yədə ɔdə rōñ al ní. m-rāa ta kumñ adē ngañg tītē mbaí beé. m-geř kadē rōō a tetəñ alé.

⁸Kóṣṣbē i rōm té ngɔr, ni a adēm najē. De kógēm ndigə rāa sarya sem a? J-awī naā té malang loo sarya té! De kógēm ndigə sekém a? Ādē ni-njērā kē rōm té!

⁹Ááá Kóṣṣbē Nábā reē dijīm. Ní, i náā n asə gāng sarya dóm té? Madē baām gē a əsōn ngísə malang tītē kúbē ké yō gē əsañ beé.

Ōōī najē yā nge kəla yā Kóṣṣbē

¹⁰I náā ké dansí té n bōl ndíl Kóṣṣbē ní? Deē n noō ní majə kadē oō najē yā nge kəla yān. I náā n njērā dan ndōs ba áá loo kógēm ké unjē kow al báté ní? Majə kadē deē n noō ənī kemən māmák adē Kóṣṣbē ō, ra dɔ Nábā yān té ō.

¹¹Banī sīj malang n i-rāāi hor adē oō ní, sīj n i-túdī gərā ké hor i ta té gē i-gīrīneé gidəsí ní, údiī kum ta ndɔ hor yāsí té, dan gərā gē n i-téndāi hor tadé té ní. I Kóṣṣbē n i nge rāa kadē ā óyīi dan yáá ké tōr ngáy té ní.

ISA 51

Kajə ké ta tōl tan gətóo

¹Kóṣṣbē əda na: Sīj n majə kadē ajənsí ní, sīj n i-sāāi gerēm ní, oōī najē yām. Ááī mbaī n tégā ɔrənsí tū té ní, kəkəɔ ké kán dɔ naā té n unənsí danaá ní.

²Ááī bəbəsí Abəraham ō, kóúsí Sara n ojəsí ní ō. Dan n m-bār Abəraham ní, Abəraham ojə ngōñ alé. Banī m-tór tam dɔn té ō, m-rāa adē ni-tél bəbē gír de gē ké niñ i ngáy ō.

³Kum Kóṣṣbē oon tam yā *Siyɔ té, kumən oon tam yā gájé kújə yān gē té. Bē n toō n de ké kemeé gē gətóon ní, ni a tūrən kadē tél loo ké majə ngáy. Ni a rāa dɔ nang ké tutə n toō kadē tél ndɔr ké Eden. Rōneī ké ngáy ō, pā tōy ō, yáá ké bār gōsə ō, a to loo n noō té.

⁴Kóṣṣbē əda na: Sīj gír deē yām gē, oōī najē yām, sīj nápar deē yām gē, i-nēlī mbísí! I mā n m-ā m-əndā ndū najē ō, yáá ké súmūú n m-əndā ngəran ní, i loo ké unjē kow ké kadē gír de gē áanəñ loo ō.

⁵Kajə n m-reēñ ní, dɔ i ngɔr, teē bəloó a reē noó. M-ā m-gāng sarya kə ngangá ngáy dɔ gír de gē té. Gír de gē n ndiñ say ní, a əndāñ kemdə dóm té. Niñ a əndāñ kemdə dɔ kasə ké m-ásə rāa yáá té.

⁶Ənī kumsí kē dɔs ááīn loo kum kē dɔ rā té, ba i-tél ááī loo kum kē nang té. Dɔ rā a gətóo kós tītē sa hor beé ō, dɔ nang a əsō ngisə tītē kúbē beé ō, de ké tū té gē a oyñ tītē kóng gē beé ō. Banī teē bəloó a to i ké njóm gē té, kajə n m-reēñ ní ta tōl tan a gətóo.

⁷Sīj n i-gerī yáá ké góté ní, sīj n ətōi ndū najē yām dan wursí té ní, oōī najē yām. I-lōōi bōl tájə ndū gē yā deē ndul gē, adī mbóó n niñ mbóon sesí ní nujə kemsí alé.

⁸Yō gē a əsañdā tītē loo kəsa kúbē beé ō, kuř gē a əsañdā tītē loo kəsa bīj batē ké yā kəjō kúbē té beé ō. Banī kajə n m-reēñ ní ta tōl tan a gətóo ō, teē bəloó a to tam yā de gē malang n a ojəndə kem bāl gē n a reēñ té ní ō.

Kóṣḃē, ī-ndól

⁹Ī-ndól, Kóṣḃē, ī-ndól! Ójé tógí! Ī-ndól tītē ká kété, tītē ká kété jóo! Rahab ní i dā mañ ká majal ngáy ká kum bā bo té ní, i ikó bang n ósən ba ī-gángən naā té bét bét ní.

¹⁰I ĩ n ī-rāā adē bā bo ĩi kóś ní ō, ni ní i mañ ká bo ngáy ní. Ta tól ta anī, i ĩ n ī-njar róbə kum bā bo té loo ká dúú ngáy té ní. Ngé gē ní ī-teē sedé bəloó ní, ĩ ī-rāā adē niñ mənēñ i loo ní noō té.

¹¹Ngé gē ní Kóṣḃē gāng dódé ní, a téləñ yā reē. Niñ a ugəñ *Siyə kə kər rōnelēé tadé té. Rōnel ká ta ngóyn gətóo a rāā ta kumdé kadē ndélē, rōnel ká ngáy a dāñ gōdē. Kaḡ tápə ō, nōō rō ō, a gətóon kóś.

Gír de gē yām ā ī-bólī i rí?

¹²Kóṣḃē əda na: I mā n i ngé tél kadəsí kəndā kem dɔ té gogé ní. Aḡḡ, i mā. ĩ gír deē yām, ī-bólī deē ndul gē i tām rí té? Niñ malang i ngé koy gē, ta tól tadé i tītē ta tól ta mu beé.

¹³Dóí ndígənal Kóṣḃē. Tá i ni n rāāi ní. I ni n teē kem dɔ rā ō, əndā dɔ nang dɔ gír gisən gē té ō ní. ĩ ī-ndebə ndebə ból kanjə dəba, najə wōng yā nge kəŋ bē ká nge rāā de gē yáá ká tōr té té, tītē ká ni-ndi dɔ rōn té kóś yā nujə seí beē. Banī wōng yā nge kəŋ bē ká nge rāā de gē yáá ká tōr ní i rá ngəlaā?

¹⁴Dəngáy ní əndā kemən dɔ yáá kógə́m té tɔ al ní, a əyənəñ dɔ́ ngər. Ni a oy kem kújə dəngáy yān té al ō, a nal yáá kəsa tɔ al ō.

¹⁵Nəbā yāi i mā Kóṣḃē. I mā n i nge pukátū bā bo ō, nge rāā kadē kōō bəngál bā gē bārəñ bu bu ō ní. Rīm mā i Kóṣḃē ká bo ká tógən i ngáy.

¹⁶M-əndā dɔ rā loo ran té ō, m-əndā dɔ nang ba m-əda *Siyə na: ĩ i gír de gē yām ō. m-əndā najə yām taí té ō, m-rāā ndíl jīm dɔ́ té m-ngəmīnéé ō.

Jerusalem, ī-tél əhɔ rí ba ī-ndi jəke

¹⁷Jerusalem, ī-ndól, ī-ndól! ĩi ī-ra dɔ́! Kóṣḃē rāā adē āy kasə ká kem kópə wōng yān té. ĩ āy i malang, adē ĩi noí.

¹⁸Dan ngán gē malang ní ĩ ójédé té ní, dan de gē malang ní ĩ ətódé té ní, kógə́m ká əhɔ ta jii criineé ta róbə gətóo.

¹⁹Yáá ká to kum kay al gē əhɔñ naā i jōó jōó n teēñnéé dɔ́ té ní: Yáá rāā ká kə dónó ō nujə loo ō, bō ō rōō ō. Banī i náā n a nōōi ní? I náā n a tél kə kəndā kem dɔ té yā kadī gogé ní?

²⁰Ngání gē toñ nang té bəlim bəlim kí róbə kəsə gē té malang. Niñ toñ loo ní noō té, tógédé gətóo, tītē jal gē ká gumbə əhɔdē. Nəbā yāi əndadé kə ndéy ból ká ni-əla kemdó té.

²¹I beé ní, ĩ bē ká kumií tō ndoō, ōō najə ní toō: Yáá rāái ká kasə té, banī i kasə *nduú n rāāi ní alé.

²²Najē n Kóṣḃē, ngolií, Nébā yāí, nge rōō do gir deē yān gē té, əda ní n toó: Kopə wōng yām n i kópə ké a iḷ no deē ní, m-ā m-tél yā taā jīí té kōó. Ā āy yáá ké kemeé tɔ al i ké báté gē té.

²³M-ā m-élan kem jī ngé rāāi yáá ké tōr té. Kété ní, niñ ədaīn na: Ī-to nang té! J-a jə-njērā doí té. Adə kété ní, Ī-rāā dūnīi i loo ké yā māñ tū té té, i róbé n niñ njērāñ tū té ní té.

ISA 52

Jerusalem, Ī-ndóĪ

¹*Siyə, Ī-ndóĪ, Ī-ndóĪ! Ójé tógí! Jerusalem, bē ké *tál, Ī-təla kúbə yāí ké majə ngáy gē rōí té! Tām kəja mətədé al gē, de ké yer gē, a reēñ looí tɔ al i ké báté gē té.

²Ī-gógə bumbérú n utə gidə rōí ní kōó. Jerusalem, Ī n i dəngáy ní, iḷ doó ba Ī-ndi gotíí té! *Siyə, Ī n i dəngáy ní, ɔr súl ké kóóí té kōó!

³Yáá Kóṣḃē əda gir deē yān gē ní n toó: Igəñ sesí tītə bəlo gē i karī beé, a gāngəñ doó i kanjə nar.

⁴Kóṣḃē Nébā əda báý tɔ na: Ta kəla gir té ní, gir deē yām gē aḡ bōōñ rōdó i do nang ké Ejiptə té. Ta tōĪ ta anī, i bē ké Asiri n rējən.

⁵Ba ngəlaā ní m-ənge i rí girí? Najē n Kóṣḃē əda ní n noó. Əhəñ gir deē yām gē dəngáy ba aḡñ sedé i karī. Ngé gē n ndiñ doó té ní, urəñ kól tetə rōō ɔ, niñ tájəñ rīm kanjə kadə asədó ɔ. Najē n Kóṣḃē əda ní n noó.

⁶Adə ndō kógəñm té anī, gir deē yām gē a gerəñ ké mā i náā wa. Ááá, niñ a gerəñ kadə i mā n i nge kəda na m-ā m-reē noó ní.

Kóṣḃē tél reē gogé Jerusalem

⁷Kəə nge kəla ké nge reē kə najə ké majaá loo reē té do mbaĪ gē té i yáá ké to rōneĪ ngáy! Ni-əda najə yā ləm ɔ, kem majə ɔ, kajə ɔ. Ni ədaĪ Ī Jerusalem na: Nébā yāí i mbañg.

⁸Ngé ngōm loo gē n Ī-təndədé ní, ɔɔ najə yādó. Niñ malang əgañ kər rōneĪ ndō naā té, tām niñ əñ Kóṣḃē loo tél reē té gogé *Siyə kə kumdé.

⁹Ndəbā bē gē ké Jerusalem, Ī-túrī kól rōneĪ. Kóṣḃē tél kə kəndā kem do té adə gir deē yān gē gogé, ni-ɔr Jerusalem bəloó.

¹⁰Ni ɔjə tógən ké *tál ta kum nápar de gē té malang ɔ, de gē əñ loo kajə n Nébā yājí a ajəjí ní báté ta ngóy do nang té ɔ.

Ī-teēĪ kōó Babilon

¹¹Ngán gájé yáá rāā kəla gē n ngōməñ kə rī rāā kəla yā Kóṣḃēé ní, siḷ gē n Ī-tél ā āwīneé kə gogé ní, āwī, āwī! Ī-teēĪ kōó *Babilon! Ī-lōōi kədə yáá kógəñm ké yer. Dan n ā Ī-teēĪ kōó kem bē n toó té ní, ādī rōsí *unjə njáy njáy.

¹²Ñ toō b́aa ā āwī i kə ngōdōó tɔ alé. Ā ī-teēī kōó kem b́eē i tītē ngé kaḃ naā gē tɔ alé. Tām i Kóóḃē n i nge njērā kété nosí té ní, i Nóbā yā *Israel n i nge njērā gōsí té ní.

Nge kəla yā Kóóḃē (Najē ké kōr kə gōsōó ké nge kɔ só)

¹³Kóóḃē əda na: Nge kəla yām a rāā kəla yān kadē udə girí majə. Ni a al dōó, a əndānəñ dōó ō, a rōynəñ ngáy ō.

¹⁴Ngáy gē n ɔnəñ ní, ndíldé ay tām ta kumən nuḃə ngáy kōó adē deē asə kaḃ gerən tɔ alé. Ni to tītē deē ndul tɔ alé.

¹⁵Ba ngəlaā ní, a ɔr kum nápar de gē ngáy najē yān té, mbañg gē a ndiñ non té kanjē kəda yáá kógə́m. Tām yáá n niñ ɔnəñ ní, to tītē yáá n əniñdó gotə ní al ō, yáá n niñ əndāñ maḃ ní, teēñ naā kə yáá n ədañdó adē oñ ní al ō.

ISA 53

¹Najē ké kijə n j-oō ní, i náā n taā kem ní? I náā n ɔ tógə yā Kóóḃē geḃ ní?

²Nge kəla tógə ta kum Kóóḃē té tītē ngōñ kəgə́ ké dūú beē, tītē ngəra yáá ké teē loo ké mángá té beē. Majə deē ō rī bār ō n kum de gē i dɔ té ngáy ní, ni aḃn alé, yáá ké ta kumən té ké neljí gətóo.

³De gē malang kídəñəñ ō, gōngnəñ kōó ō. I de ké ɔ tápə ō, yáá ké tōr ndérən ō. Ni to i tītē deē kógə́m ké de ké ndigə́ kaḃn gətóo beē. Jə-kídīñ ō, jə-rāāñ yáá té al ō.

⁴Tá, ni tégə tan i gir moy yājí gē té, i kaḃ tápə yājí n ni-əla dɔn girí ní. Ba jii jə-girí j-ədañ na: I Nóbā n əndan ndéy ké tītē n noō ní, i Nóbā n əndan ō tél seneé kə nang té ō ní.

⁵Banī ni-ənge do i najē yáá rāājí gē ké gōté al gē té, rējəñəñ i najē majal yājí gē té. I ni n əndanəñ ndéy n reē kə kem soló adəjí ní. Jii j-əngei rō ngañg i kə ta kũl do gē n ni-ənge ní.

⁶Kété ní jii malang jə-toī i tītē batə́ gē ké tadé tii kōó beē, náā nəkó b́aa un i róba yān nəkó. Ba Kóóḃē tél kə yáá rāājí jii malang ké gōté al gē əndā i dɔn ni té.

⁷Rāāñəñ yáá ké tōr, banī ni ndigə́ yáá n rāāñ seneé ní. Ni-əda yáá alé. Əda yáá alé, tītē ngōñ batə́ ké aḃn seneé kə loo tōlən té beē, tītē batə́ ké əjañ biiñ anī nōo al beē.

⁸Əhɔnəñ ba gəngəñ sarya dɔn té, gō té anī rāāñəñ adē ni gətóo kōó. Ba i náā n əndā kumən gir yáá n rāāñ té ní? Aáá, rāāñəñ adē ni gətóo kōó dɔ nang n de gē ndiñ kə kumdó tū té ní té, əndanəñ adē oy, najē yáá rāā ké gōté al gē yā gir deē yān gē té.

⁹Dubəñəñ i naā té kə de ké majal gē. Dɔ bádəñ i naā té kə ngé kənge yáá gē. Tá ni-rāā yáá kógə́m ké majal al ō, gól deē al ō.

¹⁰Banī nge kəla yā Kóṣṣbē n réjənəñ kṵ́ ní, Kóṣṣbē əda na najə i yān. Adə Kóṣṣbē tél əndā nge n adə rōn kum gotə madən gē ní gotən kə kété té. Nge kəla yān a ənge ngán gē ō, a ndi kə kumneé báý dan i ngáy ō. Yáá n Kóṣṣbē núm ní, Kóṣṣbē rāā kadə udə gírí i kə ta kúlneé.

¹¹Ni a ɔ́ loo kə unjə kow najə yā yáá kə tōr n ni tégā tan danaá ní té, rōn a nelən ngáy. Nge kəla yāñ n i de kə gōtə kə rōkum ní, a rāā kadə de kə ngáy gē téləñ de kə gōtə gē, tām ni un majal yādə gē dən té.

¹²I tām najə n toō té n m-əndān dan de gē kə booñ tōyñ madədə gē té ní. Ni ō, ngé gē n tógədə tōy yā madədə gē ní ō, a kēgəñ naā yáá kənge gē yā madə bə́. Tām ni-ndigə koy kə gō kem ndigə yān nəkó ō, ndigə kadə ni i dan ngé gāng róbə gē té ō. ɔ́, ni un majal yā de kə ngáy gē dən té ō, udə dan najə yā de gē kə najə i dɔ́də té yā rāā kadə majə ō.

ISA 54

Əyañ Jerusalem kṵ́ tɔ́ alé

¹Jerusalem, i n kété ənge ngōñ al ní, i-rāā rōne! i n kété i-geř rōtōr yā kojə ngōñ al ní, úr kól rōne ō, ədə rōi nelī ō. Kóṣṣbē ədaī na: i dəyá n əyañ kṵ́ ní, ngɔ́laā ngáni gē i ngáy tōy yā dəyá n ngaan i noó ní.

²i-teē kem kújə tandā yāi kə gogə ədə kemən bo, kúbə kə laa tōy madə gē ní, i-ndór gō kəlādə gē, yā kadə i-ndi gírdə té, i-lōō tɔ́da kutə nar yāi n udə ní. i-rótə kəla gē ta madə gē té ō, kəgə kə tadə atə dām kógəñ gē n i-túdədə nang té ní, ənda gōdə ədə rañ ngañg ō.

³Tɔ́də ā i-taā loo geleé gē koó gē, bē gē n kadií té ní, ngáni gē a taāñ. Bē gē n niñ əyañ kṵ́ ní, niñ a téləñ yā ndi tū té gogə.

⁴i-lōō bōl na rōi a sōli ngáy tɔ́ alé. i-lōō kadə kemií nujə na a tájīñ tɔ́ alé. Dɔ́i a ndígənal rōi n sōli dan n i-nəy ngōñ báý té ní. Ndū gē n tájīñ dan n i dəyá kə ngaa koy ní, dɔ́i a ndígənal kṵ́.

⁵I tām najə n toō té: Ngaaí n ā əngé ní, i nge rāāi, i nge n rīn na i Kóṣṣbē kə bo kə tógəñ i ngáy ní. Nge taā kəyāi dɔ́ i Nəbā kə *tál yā *Israel, i nge n a bārñəñ na i Nəbā yā dɔ́ nang kə taá malang ní.

⁶Tógí ur wak tītə dəyá kə əyañəñ kṵ́ beē. Banī Kóṣṣbē tél bārī gogə. ɔ́, Nəbā yāi əda na: Dəyá n deē gērā dan balsáan té ní, deē asə mbātən rōkum a?

⁷M-əyāi kṵ́ i kum mbang kə séy beē té. Banī m-ndigə tél taāi gogə i kə kemñ kə gey tárii ngáy.

⁸Wōng rāām seí ngáy, adə m-mbátə kəyāi kum mbang kə séy beē té. Banī m-ójīi kemñ kə geyīi kə tár kə ta tōl tan gətóo. I mā Kóṣṣbē, mā n i nge taā kəyāi dɔ́ ní n m-ədaī najə n noō ní.

⁹M-ā m-rāā yáǵ tītē ké bāl yā Noe té. Kété ní m-ēnī ndūm m-éda na mañ kaw ké bo ngáy na a taā loo do nang té to alé. Bōólaā m-ēnī ndūm tītē ní noō ō, m-éda na m-ā m-rāā wōng seí to alé, m-ā m-éla bōl kemií té to alé.

¹⁰Mbañ bo gē asēn ndótē, ngán mbañ gē asēn ndótē kaw ra loo ké rang té, banī tár ní m-āwñ tām yái té ní, a tūr alé bāté, *madē naā ní m-ého seí yā rāañ kadē rōí nelí ní, a ndótē loo alé bāté. I mā Kóóbē n kemím geyií á m-édaí najē ní noō ní.

Jerusalem ké ndōh té

¹¹Jerusalem, rōí tō ndoō. Mañ ké edē kē nélé əndaí ō, de ké tél adī kəndā kem do té gogé rang gətóo ō. Mā Kóóbē, m-ā m-tél yā rāāi gogé rang kē mbañ gē ké bāldá to. A əndāñ ngəraí i kē *mbañ gē ké gātédé i ngáy ní i mbañ *sapir gē ní.

¹²A əndāñ *mbañ gē ké gātédé i ngáy ké kərē ta ndogē mbañ yái gē té doó, a rāāñ bápə gē ké ta róbə yái gē té i kē mbañ gē ké unjēñ yár yár tītē bətēl beé. Ndogē mbañ yái gē malang ní ā ī-rōón do rōí té ní, a rāāndé i kē *mbañ gē ké gātédé i ngáy.

¹³Ngání gē malang ní, m-ā m-ndóodé yáǵ ō, niñ a ndiñ dan majə té ō.

¹⁴Ā əndā tógí do yáǵ rāā ké góté té. Deē a rēji to alé ō, bōl a rāāi to alé ō. De ké yā rāāi kadē ndílí ay to a gətóo ō, de ké yā kəla bōl kemií té to a gətóo ō.

¹⁵Ré reē ənīnī rōó anī, nge ní noō gírən ndetəm alé. Deē ní a ənī rōó ní, a əsō nang té noí té.

¹⁶Áǵǵ, i mā n m-rāā kədē ní, ni tóo yāl hor ké ajə ying gē kē ndúbə ō, ni-rāā yáǵ rōó ké tayā tayā gē ō. Deē ní asə nujə yáǵ rōó gē ní noō ní, i mā n m-rāān ō.

¹⁷Yáǵ rōó gē ní rāāñ yā kəñīneé rōó ní, nge kógēm ké asə rāāi yáǵ ké majal gətóo. Ba ré deē kógēm ndigə sekí loo gāng sarya té anī, ā əsə kəjə kadē najē əhən. Núsé yáǵ ní m-ngōm tām yā ngé kəla yām gē té ní n noó, loo gāng ní m-gāng sarya yādé kə gōó ní n noó. Najē ní Kóóbē əda ní n noó.

ISA 55

Ī-reēī, ká ré nar gətóon gēgē ní

¹Sij malang ní kəndā mañ rāāsí ní, mañ n toó, Ī-reēī! Ká ré nar gətóon jisí té gēgē, Ī-reēī! Ī-mangiī yáǵ ké kadē əsaí, a adēnsí i karī. Ī-reēī, Ī-mangiī kasə *nduú ō, mba ō, kanjə nar.

²Yáǵ kəsa ké əsa anī ul rōí ní, ún nar adē girí i tām rí té? Yáǵ ké əsa anī ndānī alé ní, Ī-njəbā rōí najēn té i tām rí té? Ōōī najē yām majə, anī ā əngeī yáǵ ké majə gē yā kəsa, ā Ī-nāāi yáǵ ké nelé gē.

³Ī-nēlī mbísí ō, Ī-reēī kē rōm té ō. Ōōī najē yām anī ā Ī-ndiī kə kumsí. Kóóbē əda na: M-ā m-ého *madē naā ké a to ngándáng sesí. Majə gē ní m-ēnī ndūm yā rāā kə Dabidí ní, m-ēnī ndūm m-ādēsí yā rāā sesí ngándáng.

⁴Kété ní, m̄-rāā adē ni i de ké kum té yā tógém tām yā gír de gē té, ni i ngār ké nge kəda kósə de ké kem bēé gē yáá ké yā rāā gē.

⁵*Israel, ā ī-bār nápar de gē ké ī-geřdē al gē ō, nápar de gē n̄ toō n̄ niñ gerīn al ní, a reēn lāv kē rōí té. Niñ a reēn i najē yām mā Kóṣbē Nóbā yāí té, Nóbā ké *tál yā Israel, ni n̄ ndigə rōyī ní.

Kənī míndə ké ta to siriri alé

⁶Ī-sāāi Kóṣbē dan n̄ ni a əyañ rōn adē de gē əngenəñ té ní. Ī-bārīiñ dan n̄ ni i ngər rōsí té ní.

⁷Majə kadē de ké majal gē əyañ háldé kōś. Majə kadē nge rāā yáá ké majal əya gír yān ké to kem ndul gē kōś. Majə kadē de gē malang tél reēn kē rō Kóṣbē té, tōdō kumən a ɔon tām yādé té. Majə kadē de gē malang tél reēn kē rō Nóbā yājí té, tōdō ni māy rōn ngáy.

⁸Najē n̄ Kóṣbē əda ní n toó: Gír yāsí gē i gír yām gē alé. Jī bēl loo rāā yáá yām gē i jī bēl loo rāā yáá yāsí gē alé.

⁹Jī bēl loo rāā yáá yām gē ō, jī bēl loo rāā yáá yāsí gē ō ní, do dándé i say ngáy, gír yām gē ō, gír yāsí gē ō ní, do dándé i say ngáy. Do dándé i say tītē do dán do rā kə do nangaá beē.

¹⁰Mañ ō, néjə ō, jīñ do rā té tésōñ. Niñ tél awñ gogé do rā té kanjē rāā kadē yáá kógēm to alé. Niñ rāāñ adē do nang yī ō, teē yáá ō, kum yáá gē əbañ ō. I tītē n̄ noō n niñ a adənəñ de gē kum yáá ké yā dubē ō, yáá ké yā kəsa ō ní.

¹¹To i tītē n̄ noō tām yā najē ké teē tam té ō, ni-tél reē gogé rōm té kanjē rāā kadē yáá kógēm to alé. Yáá n̄ mā m̄-ndigə ní, ni-rāā adē udə gírí, kəla n̄ m̄-əndā dɔn té ní, ni-rāā tōl ta.

¹²Ā ī-teēi kōś kem bē ké Babilon té i kə rōneléé ō, a téləñ yā kaw sesí gogé bēé loosí i kə kem ké səl lɔmɔ́ ō. Dan n̄ ā ī-mānī anī, mbał bo gē ō, ngán mbał gē ō, a urəñ kəl rōnel. Kāgə ké bembeé gē malang a əndañ jīdē gírísí té.

¹³Kāgə sipəres a əba kum gotə túpə kōñ ō, kāgə ké otə majə a to kum gotə mu ké kōndé tōr ngáy gē ō. Yáá gē n̄ noō malang a rāāñ yáá i yā kadē Kóṣbē əngeñ kər ta. Nge n̄ noō i yáá ké yā kəjəñ yáá ké a to ngañdáng ō, deē a nujəñ kōś al bāté ō.

ISA 56

Kum mbang kajə deē a reē noó

(56-66)

A tēbāñ deē tɔ alé

¹Yáá n̄ Kóṣbē əda ní n toó: Ī-bōlī gidə yáá ké sūmūú, ī-rāāi yáá ké gōtə. Gāng do n̄ m̄-reēn ní, do to ngər, ā ī-teēi do té kadē m̄-ndigə kajəsí.

²Rōnel i kə deē n rāā yáá m-édá ní, i kə deē n ra dɔ té ngaŋg ní. Rōnel i kə deē n bōl gidə ndō *sabat ɔ, rā dɔ ndūn té loon té ɔ ní, deē n gōŋg yáá rāā ké majal ní.

³Tērā n əhɔ gō Kóɔbē ní, majə kadə ni gir yáá tītə n toō alé: Kóɔbē a tēbām kōɔ dan gir deē yān gē té, nge n noō to i kə ndágá. Majə kadə *áji mbang əda rōn najə n toō alé: Mā i kāgē ké tutə ngóy.

⁴Tām yáá Kóɔbē əda ni n toó: Áji mbang gē bōlən gidə ndō *sabat yām gē. Yáá n niñ gērān ní i rāā yáá ké nelēm ɔ, əhɔn gō *madə naā yām ɔ.

⁵I beé ní, m-ā m-údə mbał kógēm tām yādə té kem kújə yām té, kem ndogē mbał yām gē té, yā ndang rīdɔ dɔ té. Nge n noō i yáá ké majə tɔy ngáńdɔ ké dəngam gē ɔ, ngáńdɔ ké dəyá gē ɔ. Rī n m-ā m-əndā dɔdɔ té ní a to ngándáńg, deē a tōl rī ní kōɔ alé.

⁶Tērā gē əhɔn gō Kóɔbē. Niñ rɔynən ɔ, tárnən ɔ, niñ i ngé kəla yān gē ɔ. Ngé gē n noō ní, Kóɔbē əda najə yādə na: De gē malang n bōlən gidə ndō *sabat ɔ, rañ dɔ ndūdɔ té loon té ɔ, əhɔn gō *madə naā yām ɔ ní,

⁷m-ā m-rāā kadə niñ a reēn dɔ mbał bo yām ké *tál té, m-ā m-rāā kadə rōdɔ a nelđə ngáy kem kújə ndōy yām té. M-ā m-ndigə yáá ké tuñ gē ɔ, yáá ké kadə karī yādə gē ɔ n niñ ndējəmən dɔ *loo tuñ yáá té ní. Ááá, a bārən kújə yām na i kújə ndōy ké tām yā gir de gē té malang.

⁸Kóɔbē Nébā, ni n ɔsə nja ngán *Israel gē ké awñ sedə dɔ bē ké rang té dɔ gúú té kə naā té ní, əda kə ndágá wáńg na: M-ósə njadə kə naā té kōɔ bá ɔ, m-ā m-ósə nja ké rang gē kə naā té báy tɔ ɔ.

De ké dɔ kəla té ké tógédə asə al gē

⁹Sii dā ké bembeé gē malang ɔ, sii dā ké kem ku loo gē té ɔ, ĩ-reēi əsaī yáá!

¹⁰Ngé ngōm *Israel gē malang i məndō gē, niñ aān yáá kógēm gerən al bátə. Niñ malang i bísə ké gir kəlā ndɔdɔ gē dɔɔ naā kōɔ gē, ndogē gəgē niñ asən ndogē alé. Niñ toñ nang té ɔ, nī rāādə ɔ, bīi nel tadə ɔ.

¹¹Niñ i bísə gē ké əsañ yáá malang ɔ, yáá kəsa asə tadə nja kógēm al ɔ. Tá niñ i ngé kul gir deē yām gē! Niñ gerən kum yáá kógēm alé. I yáá n nelđə ní ngóy n niñ rāān ní. Niñ kógēm kógēm ní, a sāān i yáá ké majə tām yādə niñ kó gē té ngóy.

¹²Niñ ədañ na: ĩ-reēi, j-aw jə-sāāi kasə *nduú. J-a j-ayī kasə ké ngaŋg gē. Bírí anī, a to i tītə ké bōólaā báy: Gotə kasə nduú nɔy i ngáy.

ISA 57

¹Ngé gē n oōn ta Nébā ní, tōlənđə kōɔ ɔ, deē kógēm ké usən dɔ té gətóo ɔ. Ááá, ngé gē n oōn ta Nébā ní gətóon kōɔ, sɔɔn kem ndul yā de ké majal gē.

²Banī kem sɔl ləm a tél yā to gogé, adə ngé gē n unən róbə ké sůmúú ní, a asən to jəke yā bīi.

Kɔlɔn̄ kə ngé rāā besē gēé

³Sij̄ ngán dəyá kə nge rāā kəga, ī-reēī kə ngɔr. Sij̄ i bütə de kə ngé rāā rāȳ gə ngóȳ ō, bütə de kə ngé rāā ájəba gə ngóȳ ō.

⁴Ā ī-mbóōī i kə náā? Ī-télaī ndosí lim lim i gír náā té? Ááá, sij̄ i ngán kə duṁ naā gə, sij̄ i bütə de kə ngé soī gə.

⁵Ngur asəsí nák kadə kəgə kə yā bōl̄ gidə gə té, gír kəgə gə malang kə mbīdā əga ku té. Sij̄ ī-tōlī ngán gə ba ī-tunīdā kadə ngán mañ gə té, bəlo mbaī gə té.

⁶*Israel, ngán mbaī kə gidə ndélē gə kə kum ngōñ mañ té i tām̄ yāī té, i núsé yáá kə tām̄ yāī té n noó. Kasə *nduú n̄ ī-téte nang té ní, i niñ n̄ ī-tuñ ādədé ní. I nīn n̄ ī-ndējədé kadə karī gə ní. Kóɔbē dəje najə əda na: Majə kadə m̄-ndigə yáá n̄ noó a?

⁷Ī ī-rāā loo kəto kə tām̄ yāī té dɔ loo malang kə kij̄ kə dɔ́ té. Ī ā āw̄ ā ī-ndējə yáá kə tuñ gə i loo n̄ noó té.

⁸Ī ī-dɔ́ kəga yāī gidə kəgə ta róbə kújə té. Ī ī-bɔ́ rōī kadə m-ááī al̄ ō, ōr̄ kúbə kə rōī té kɔ́ ō, ba āl̄ dɔ́ tērā yāī kə bo ngáȳ té. Ī ōōī naā kə kábāī gēé, i koō naā kə kadə rāā majə seī ĩ̄, nelī to sedə ō, kəȳ yáá ní ō.

⁹Ī āw̄ rō mbañg kə bo té kə yibīī ō, kə ítiriī ō, ĩ̄ əla de gə adə aŵñ bātə ugəñ say ngáȳ, niñ i say kə loo n̄ toō. Ī ī-risə nang té, āw̄ bātə ūgə loo n̄ de kə koy kɔ́ gə ndiñ tū té ní té.

¹⁰Ī ī-ngatérā ngáȳ, banī ngatérā yāī ní rāā adə kɔr rāāī. Banī ĩ̄ əda najə n̄ toō alé: I yáá kə kanjə kumən! Ī ī-tél̄ əngé tógə gogə rang, loo n̄ noó té kɔr n̄ rāāī ní ĩ̄ ī-tetən rɔ́.

¹¹I náā n̄ ī-bólón ngáȳ á ī-sorəñ ní? á dɔ́ ndígənaləñ ní? m̄-ndi tam̄ mbóo dan i jóo ngáȳ. I tām̄ najə n̄ toō té n̄ ī-ból̄ ndíləñ tɔ́ al̄ ní.

¹²Banī yáá n̄ i gātíí ní, m-ā m-əda wáng kə ndágá. Yáá n̄ ī-rāā ní, ā əngé yáá kógəñ gírí alé. Nge n̄ noó a rāā majə seī alé.

¹³Dan n̄ ā ī-bāf̄ yáá kadə ajiñ̄ té anī, ādə nóbā yāī kə rókum al̄ gə, kə majəñ al̄ ngáȳ gə malang ní ajiñ̄! NéI a dɔ́də malang yā kaw̄ sedə kɔ́, koō kógəñ a ndótə sedə kɔ́. Ba ngé gə n̄ nge ngōm̄dā i mā ní, a əngeñ bē tītə yáá haladə beē ō, niñ a əngeñ mbaī bo yām̄ kə *tál̄ ō.

Gír de gə yā Nébā əngeñ rō ngañg

¹⁴Kóɔbē əda na: Ī-rāāī róbə adə tél̄ majə gogə, ī-njariī róbə lāv̄, yáá gə kə dɔ́ róbə yā gír deē yām̄ gə té kə a dɔ́gə deē māñ gə ní, ī-róyīdā kɔ́.

¹⁵Yáá n̄ Nébā kə *tál̄ əda ní n̄ toó, ni n̄ i dɔ́ yáá gə té malang ō, āw̄ kə kújə kə yā ndi tū té kə to ngándáng ō ní: Mā i Nébā kə *tál̄, m̄-ndi dɔ́ nuū. Banī mā i naā té kə de gə n̄ de gə a rējəñdā ō, dan wurdə i dan wur nge ndoō ō ní. Ngé gə n̄ dan wurdə i dan wur nge ndoō ní, m̄-ndigə tél̄ kə ndi kə kumuú kadədə gogə, ngé gə n̄ de gə rējəñdā ní, m̄-ndigə tél̄ kə ndi kə kumuú kadədə gogə.

¹⁶Tām m̄-ndigə kōl ngándáng al̄ ō, m̄-ndigə kadē wōng rāām ké njóm gē té al̄ ō. Ré i beé al̄ anī, ngé gē n̄ m̄-rāādó ní, a t̄iñ ta koō n̄ deē a ndiñ kə kumneé ní kōs.

¹⁷*Israel rāa yáa adē najē i dɔn té, kə ta k̄l̄ gey yáa malang sɔɔn̄ ngurən. Nge n̄ noō rāa adē wōng rāām ō, dan n̄ wōng rāām ní, m-éndan ō. Kété ní m̄-ndigə k̄aɔn tɔ alé. Tá ni dum̄ naā ngáy, adē ni nay kə loo kun róbə yān nəkó té.

¹⁸Hálən n̄ rāa ní, m-áa majə ngáy, banī m-ā m̄-rāan kadē a ngāa. M-ā m-ójən ta róbə, m-ā m-éla gɔ kemən té. ngé gē n̄ yo i dɔdɔ té adē niñ əhɔn̄ ndoō ní,

¹⁹m-ā m-əndā pā tōy tadé té. Kóɔbē əda na: Deē n̄ ndi say ní, kem sɔl̄ lom i tām yān té ō, deē n̄ ndi ngɔr ní, kem sɔl̄ lom i tām yān té ō! Ááa, m-ā m-rāa gir deē yām gē kadē rōdɔ ngāa.

²⁰Banī de ké majal̄ gē toñ i tītə bā bo ké a léng, ké asə to jəke al̄ beé, bəngələn gē rāan̄ bɔr ké girí nang té adē ī kum kə dɔɔ kə dɔɔ ō,

²¹Nóbā yām əda na: De ké majal̄ gē ní, kem sɔl̄ lom ké tām yādɔ té gətóo.

ISA 58

Ndi bō ké nel̄ Nóbā

¹Kóɔbē əda na: Ī-teē ngaāi ngáy égañ kɔr! Ī-lōo kəhɔ rōi! Ī-rāa ndūi adē bār tītə bərúnjə beé! Ójə gir deē yām gē yáa rāādó ké góté al̄ gē, ójə kojə yā Jakob gē majal̄ yādɔ gē.

²Kə dɔ ndɔ gē niñ a reēn̄ i koō najē ké tam̄ té té, niñ ndigəñ gēr yáa n̄ m̄-ndi m-ā m̄-ngóo ta rōdɔ té ní. Niñ toñ tītə nápar de gē ké ngé bōl̄ gidə yáa rāa ké góté beé ō, tītə gir de gē ké əyañ yáa ké s̄umūyā Nóbā yādɔ kōs al̄ beé ō. Niñ dəjeməñ kadē m̄-gāng sarya ké góté kə m-ādédɔ, niñ ndigəñ kadē mā i ngɔr rōdɔ té.

³Tá niñ ədaməñ na: Ré áa al̄ anī Ī-*ndi bō tām yā Nóbā té i najē rí té? Ré j-əndā māyn áa Ī-gerən̄ al̄ anī, jə-télii kə rōji kə nang té adē jə-dúui i tām rí té? Anī m̄-tūr m-əda na: Ndɔ n̄ sī Ī-*ndiñ bō té ní, sī áa gō kəla yāsí gē ō, Ī-rāai ngé kəla yāsí gē majal̄ ō.

⁴Dan n̄ sī Ī-*ndi bō tām yā Nóbā té anī, Ī-kōli naā ō, Ī-biri jisi Ī-təndāineé madəsi gē ō. I kə ta k̄l̄ *ndi bō ké tītə n̄ noō n̄ ā Ī-rāaiñ kadē oñ ndusi dɔɔ nú ní alé.

⁵*Ndi bō ké nelēm̄ to i tītə n̄ noō a? Tél kə rōsi kə nang té kadē sī i de ké dūu gē ní, Kəla dɔ kə nang té tītə tītə mu tēbā beé, kəla k̄ubə kəhɔ ndoō rō té, kəto kum bumbérú té, i yáa n̄ noō n̄ ā Ī-bāriñ na i *ndi bō ní a? I yáa n̄ noō n̄ ā Ī-bāriñ na i ndɔ ké nelēm̄ mā ní a?

⁶*Ndi bō ké nelēm̄ n toó: I tūtə de gē ké doñdɔ kə s̄ul̄ kə ta róbə ké góté al̄ kəyadɔ dɔɔ, i kun njúgə ké ɔyɔdɔ dɔdɔ té kōs, i taā ngé gē n̄ a rējəndɔ ní kəyadɔ dɔɔ, yā kadē gō ngələn̄ ngáy al̄ báa, i rāa kadē yáa malang n̄ a rāādɔ bəlo té ní gətóo kōs.

⁷I kadē ī-kēgē mápa yāi ādē deē n bō rāān ní, i kadē ngé ndoō gē n kújə yādé gətóó ní loo kadē tonēn, i kadē ngé gē n kúbə yādé gətóó ní kúbə kadē əlañ rōdó té, i kadē ī-tūr gidíí kós ta de ké ngōkóóí té alé.

⁸Loo n noō té loo ké unjə kow yāi a teē tītə ta gir loo ké atə wororo beé o, do yāi a idē lāw o. Yáa rāāí ké gōté a njērā kété noí té o, *kəsə gən yā Kósóbē a njērā gogé gōí té o.

⁹Dan n ā ī-bār yáa anī, Kósóbē a ndigiī. Dan n ā éga kór anī, ni a əda na: Mā i laā! Yáa ké a rējə madí gē o, yáa rāā ké a əla bōl kem deē té o, najə ké adē deē do o ní, ré ī-rāādé adē gətóon kós kem bē yāi té anī,

¹⁰loo yāi ké unjə kow a to dan ndós o, loo yāi ké risə til a to tītə loo ké unjə kow kadaá beé o. A to tītə n noō loo n ā ī-kēgē yáa kəsa yāi ādē nge bō rāā ní, loo n ā ādē ngé gē n ndiñ dan ndoō ké ngáy té yáa kəsa ní.

¹¹Kósóbē a tél nge kəjiī róbé ngándáng. Dəla loo té gēgē ni a adī yáa kəsa o, a adī tógə gogé rang o. Ā ī-to tītə ndōr ké rāāñ mañ do té adē mañ asən beé, tītə mañ ké əba nang té ké a nūgé ngándáng beé.

¹²Ndogē mbaí ké jóo gē n nujəñneé kós ní, ā ī-tél yā kundé doó gogé, nja kújé ké kəya kós jóo gē ní, ā ī-tél yā rāā kújə do té. A bāríñ na i gir de gē ké ngé kutə kum loo ké njar gē o, ké tél rāā róbə kəsə ké kem bēé gē o.

Ndō Sabat ké neī Nébā

¹³Tītə n toō: Ī-mbāté rāā kəla ndō *sabat té, ndō n noō n i ndō ké kōr kañ tām yān té ní, əndā kumií gir yáa yāi gē té ndō n noō té alé. Ī-bār ndō *sabat na i ndō rōnel. Ī-bār ndō yā Kósóbē na i ndō ké yā bōl gidə o, ī-bōl gidə ndō ní kə mbāté rāā kəlaa o, kə mbāté kəndā kumií gir yáa gē té o, kə mbāté kōr najə ké dan gāng al o.

¹⁴Loo n noō té ā énge rōnel yāi i kemm mā té. M-ā m-rāā kadē ā ī-māñ tītə nge tetə rōō beé do mbaí bo gē ké kem bēé té. Do nang n kaaí Jakob ənge ké yáa halan té ní, m-ā m-rāā kadē ā éngé yáa tū té. Yáa n Kósóbē əni ndūn yā rāā ní n noó.

ISA 59

Yáa ké ɔgē deē māñ ké to do dánsí té kə Nébā

¹Kósóbē ní tógə jīn gətóó ngáy al naā á ni asə kajəsí al alé, nge n noō ní to i kə do ndágá kadē i rōkum. Mbīn mbóó ngáy á asə koō najə yāsí al alé.

²Banī i yáa rāāsí ké gōté al gē n dēsəñ yáa do dánsí té kə Nébā yāsí ɔgəñneésí māñ ní. Ré ni tūr gidən tasí té yā kəñsí tɔ al o, yā koōñ najə yāsí tɔ al o anī, i tām majal yāsí gē té.

³Jísí i mósə, yáa rāāsí ké gōté al gē rāāñ adē jísí i ké yer. Tasí əda najə ké soř gē, ndār tasí gē əyañ najə ké kōr kə kem nduluú gē adē teñ tasí té.

⁴Loo seké n̄ ā ī-sekī deē loo sarya té ní i gōté alé. Sīī ī-rōōi dō deē té i kə gō najē ké rōkum alé. Sīī ēndāi tógási i dō yáá ké kemən ra wōy té. Sīī édaī yáá ké rōkum alé gē. Sīī ētōi yáá ké majal kemsí té ō, ójii i yáá ké to kum kaý alé ō.

⁵⁻⁶Yáa rāási gē toñ i tītē kaa lī kakém beé: Ré deē əsa anī kōō oy. Dan n̄ deē tōō kaa ní anī, lī kakém teē kemeé. Kūbē kajōsí gē toñ i tītē dāndō yā súu beé. Deē asə kuř kūbē té alé ō, asə kənī dən té alé ō. Deē a undé a rāan i yáá ké to kum kaý alé ngóy. I yáa rāā ké kə dónó ngóy n̄ jīsí a rāā ní.

⁷Njasí gē a aýñ ngōdē a aýñ i kē rāā yáá ké majal té, de gē ké najē gətóo dōdó té ní, sīī ī-tewleī loo tōldó té. Sīī ī-gírī i rāā yáá ké majal ngóy. Loo malang n̄ sīī ī-teēī tū té ní, i yáa rāā ké kə dónó n̄ a to tū té ō, i yáá ké nujən a to tū té ō.

⁸Sīī ī-gerī róbə kem sōl alé, loo n̄ sīī ī-njērāi tū té ní, deē a ənge yáá ké súmūú tū té alé. Sīī ī-rāāi róbə yāsi gē ādē rugəñ ō, deē n̄ un róbə yāsi ní a ənge kem sōl alé bátó ō.

Gír de gē yā Nóbā gerēñ yáa rāādé ké gōté alé gē

⁹I tām najē n̄ toō té n̄ Nóbā rāā yáa tām yājí té alé ō, gāng sarya ké gōté adəjí alé ō ní. J-əndāi kemjí dō loo ké unjē kow té, banī jii i kum loo ké ndul té. J-a jə-ngóōi i kə kadē loo tii dōjí té, banī jə-njērāi i ndō.

¹⁰Jə-njērāi kə gō kadē ndogē mbalá kum kə kété tītē ngé kum tōō gē beé. Jə-sāāi róbə yājí tītē de gē ké kumdá a loo unjē ngáy alé beé. Jə-dábāi dan kadaá tītē ké loo tībə kōó beé. Rōjí ngañg májé májé, banī jə-toī tītē de kə koy kōó gē.

¹¹Jii malang j-ōjii wōng yājí kə ndágá kə nuú tītē dā ké bembeé gē beé. Jə-nōōi tītē dér dum gē beé kanjē dəba. J-əndāi kemjí dō Nóbā té kadē rāā yáa kógəñ, banī yáa kógəñ ké rāā yáa gətóo. Jə-ndi j-a jə-ngóōi kadē ajəjí banī ni ra say rōjí té.

¹²Aáá, Kóóbē, jə-mbāté taí ngándáng. Majal yājí gē sekēñjí. Jə-gír dō kəsō wōng yājí gē té kanjē dəba, yáa rāājí ké gōté alé gē ní jə-geř majə.

¹³Kóóbē, jə-mbāté taí, jə-tél gōi té kōó, Nóbā yājí, j-ayī j-aw say. J-a j-ōr i najē rējē madəjí gē ngóy ō, i najē kəsō wōng ngóy ō. Sor i ngáy kemjí té ō, i ngáy dōjí té ō.

¹⁴I tām najē n̄ toō té n̄ bōl gidə yáa ké súmūú tél kə gogé ní, yáa rāā ké gōté i say rōjí té. Nəy i ngər kadē kər najē ké rōkum teē əsō ndágə loo ké súkūú té, bōl gidə yáa rāā ké gōté aý ndágə loo ké súkūú té tō alé.

¹⁵Aáá, kər najē ké rōkum gətóo kōó ō, deē n̄ ndigə bōl gidə yáa rāā ké gōté anī, a nārēñ yáa yān malang kōó ō.

Kóóbē udə dan yáa té yā tūr yáa

Kóóbē aá yáa gē n̄ noō malang. Ni-aá kadē gətóo yā yáa ké súmūú i yáa ké majal.

¹⁶Yáa n̄ rāā yáa ní ni-aá kadē deē kógəñ ké mbāté gətóo, kadē de kə ii rāā yáa kógəñ gətóo báté ní ōr kumən. Loo n̄ noō té nəkó kə dōneé gey rāā yáa kógəñ ō, yáa n̄ adēn tógé ní i yáa rāā ké gōté yān ō.

¹⁷Yáa ráa ké gōté i kūbē rōō ní ni-əla rōn té ní, kajə deē i jākā ní ni-əla dɔn té ní. Rāa baā i kūbē ní ni utēn gidə rōn ní. Təngā ta rōō té i kūbē ní bírēn ní.

¹⁸Yáa ní de gē asəñ kənge ní, ni a téləñ yā kadədó. Wōng yān i tām yā ngé rōō seneé gē té, ndéy i tām yā madə baān gē té, bē ké say gē gēgē i tām yādó té.

¹⁹Loo ní noō té, i gir bē té báté no bē té ní, de gē malang a bōlən gidə rī Kóōbē, niñ malang a bōlən gidə kəsə gɔn yān. Ááá, Kóōbē a reē tītə mañ dɔ mbaī ké kum wól loo té ké mañ ké edə kə nəl ké əla kə ngangá ngáy mbəre gōn beé.

²⁰Nge gāng dɔ de gē kógēm a reē *Siyɔ tām yā ngé gē ní tūrēn gidədó kōɔ ta yáa ké gōté al yādó gē té dan ngán Jakob gē té ní. Najə ní Kóōbē əda ní n noó.

²¹Kóōbē əda najə ké rang dɔ té báý: Ba mā báa, ndūm ní m-əni m-ədə ngé gē ní noō ní n toó: Ndíləm i dɔsí té ō, m-əndā najə yām tasí té ō. Niñ i tām yāsí té ō, tām yā ngánsí gē té ō, i tām yā ngán kaasí gē té ō, ngɔlaā ō njóm kə no té ō. M-ā m-tél yā taadé jisí té kōɔ al i ké báté gē té. I mā Kóōbē n m-əda na najə ní noō i rōkum ní.

ISA 60

Loo ké unjə kow ké kijə dɔ bē ké Jerusalem té

¹Jerusalem, i dɔɔ! Ādə hor gē rāān adə loo unjə kow dɔí té, tɔdɔ loo ké unjə kow i nang té kum kə dɔɔ tām yāí té: *Kəsə gɔn yā Kóōbē unjə dɔí té tītə mbañg ké əba beé.

²Ááá, loo ké ndɔɔ taā loo dɔ nang té malang, ké tuú tu kógēm utə dɔ gir de gē. Banī Kóōbē i dɔɔ dɔí té ō, kəsə gɔn yān unjə kow dɔí té ō.

³Nápar de gē njērān kum kə rō loo yāí ké unjə kow té ō, mbañg gē aŵn kum kə rō loo ké unjə kow ní i nang té kum kə dɔɔ dɔí té ní ō.

⁴Ōr dɔí dɔɔ ba áa loo ní to kə gō gidií ní! Niñ malang əsəñ dɔdɔ naā té ba reēn kum kə rōí té. Ngáni ké dəngam gē iñ say reēn, ətōn ngáni ké dəyá gē kə jidə.

⁵Dan ní áa yáa ní noō anī, rōnel a rāa kadə ta kumií a ndólē ō, dan wurií a ndām ndām rōnel ō. Tām yáa kənge gē ké kum bā bo té a reēn yā kugə bēé looí, yáa kənge ké to loo bōɔ té gē yā nápar de gē a reēn báté yā kugə looí, i Jerusalem.

⁶Būtə jámbal ké ngáy gē a taān loo dɔ nang yāí té, i ngán jámbal ké Madian ō ké Epa ō. Niñ malang a iñ i Saba n a reēn ní. A reēn kə lór ō, kə kajaja ō, a əniñ pā tōy Kóōbē ta kum de gē té malang ō.

⁷Kóōbē əda na: Būtə yáa kul gē ké Kedar a kánəñ naā bēé looí. Ā əsə kəhɔ bal batə ké Nebayot gē yā rāān yáa kújə yāí gē. A ndējəndə dɔ *loo tuñ yáa yām té ō, *yáa tuñ ngeé ní toō a nelēm ō. I beé n m-ā m-rōyñ majə kújə yām ní.

⁸De gē malang ní toō ní njērān tītə kił mañ ō, toñ tītə dér dum gē ké téləñ kə gogə kem bédə gē té ō toó, i náa gē?

⁹Bē ké sɔy gē ndi a ngóomēn̄ ō, əndān̄ kemd́é dóm̄ té ō. Too ké bo gē njērān̄ kété no madédé gē té, yā télēn̄ kə ngání gē yā reē sedé gogé bēé, niñ iñ̄ sedé i sɔy ngáy. Niñ reēn̄ sedé kə gindē arjāa yádé gē ō, kə lór yádé gē ō. Niñ reēn̄ i kɔsə ngɔnə́m̄ mā Nébā yái té, Nébā ké *tál yā *Israel n̄ rɔyī beé ní.

¹⁰Kóṣṣbē əda Jerusalem na: Tērā gē a télēn̄ yā kəndā ndogē mbaĭ yái gogé, mbañg yádé gē a rāān̄ kəla yái. Kété wōnḡ rāām̄ adē m-əndaĭ, banī m-əjiĭ tár yām̄ sɔw̄n̄ kem majə yām̄.

¹¹Ta róbə yái gē a rañ wōyōo ngándáng. Deē a utē tadé kadaá al̄ ō, ndṣ́ al̄ ō. Loo n̄ noō té a reēēn̄ kə yáa kənge gē yā nápar de ké rang gē yā kudə́n̄ bēé looí ō, kə mbañg yádé gē ō, kə gō naá kógə́m̄ kógə́m̄.

¹²Nápar de gē, aláa bē kɔɔ n̄ a mbāté rāa kəla kadī ní, a gətóo kṣ́. A nujə́n̄ nápar de gē ngeé n̄ noō sák sák kṣ́.

¹³Kāgē ké majə gē n̄ Liban a əndań kadə́n̄ ní, kāgē rāa kújé ké tayā tayā gē, a reēn̄ yā kugē bēé looí, ĩ Jerusalem. Niñ a rāān̄ kadē *loo ké tál yām̄ a majə. I beé n m-ā m-rāān̄ kadē loo n̄ mā i tū té ní télēn̄ loo ké to kɔsə gɔn̄ ní.

¹⁴Ngé gē n̄ rāāīn̄ adē áá tápē ngáy ní, a əlan̄ dɔd́é nang té yā reēn̄ kə rṣ́í té, de gē malang n̄ kídīn̄ ní, a ɔsə́n̄ kejədé nang té njaí té. Niñ a bārīīn̄ na i bē yā Kóṣṣbē ō, na i *Siyo yā Nébā ké *tál yā *Israel ō.

¹⁵Kété ní əyaĭn̄ kṣ́, de gē kídīn̄ ō, deē mān̄ looí al̄ ō. Ngɔlaā ní m-ā m-rāāī kadē ā ĩ-majə ngáy, kadē ā ĩ-tél yáa kənda kadə́ ké ngándáng ō, yáa rṣ́nel̄ ké kə dɔ bāl̄ gē bāl̄ gē ō.

¹⁶Ā ũl̄ rṣ́í kə mba yā nápar de ké rang gē, ā əsá yáa kənge gē yā mbañg yádé gē. Loo n̄ noō té ā áá yáa n̄ toō yā geṛ: Nge kajíí i mā Kóṣṣbē. Nge gānḡ dɔí i Nébā ké tógə́n̄ i ngáy yā Jakob.

¹⁷M-ā m-rāa kadē lór a reē kum gotə nə́ngá kasə ō, m-ā m-rāa kadē gindē arjāa a reē kum gotə gindē ké karī ō, m-ā m-rāa kadē gindē nə́ngá kasə a reē kum gotə kāgē ō, m-ā m-rāa kadē gindē ké karī a reē kum gotə mbaĭ gē ō. I kem sɔl̄ lɔm̄ n a ɔr nosí kə ta kŭlə́m̄ mā ō, i yáa rāa ké gōt́é n a ɔɔ bē dɔsí té kə ta kŭlə́m̄ mā ō.

¹⁸Deē a oō najə yā yáa rāa ké kə dónó kem bē yái té tɔ al̄ ō, najə yā loo ké nujə́ aláa najə yā gájə bɔr ké tétē gē gō nang yái té tɔ al̄ ō. A əndān̄ rī ndogē mbaĭ yái gē na i kajə. A əndān̄ rī ta róbə yái gē na i tṣ́y.

¹⁹Ā ĩ-sāa i mbañg yā kəań loo kadaá tɔ al̄ ō, i nāa yā kəań loo ndṣ́ tɔ al̄ ō. Mā Kóṣṣbē Nébā yái, m-ā m-tél loo ké unjə́ kow ké ta tṣ́l̄ tan gətóo tān̄ yái té ō, m-ā m-rāa kadē áa loo ké unjə́ kow n̄ m-ūnjə́ ní ō.

²⁰Mbañg yái a udə́ tɔ al̄ ō, nāa yái a udə́ tɔ al̄ ō. Ááa, mā Kóṣṣbē, m-ā m-tél loo ké unjə́ kow ké ta tṣ́l̄ tan gətóo tān̄ yái té. Gír kəhɔ ndoō yái a gānḡ.

²¹Gír deē yāi gē malang a oōn tam, niñ a télēn kōs bē n toō ngándáng. m-rāādé kə jīm i yā kadē niñ ɔjəñ kəsə ɔɔn yām. Niñ toñ i tītē kāgē kə mēkó m-əndā kem ndōr yām tē beé.

²²De kə dūú tōy madēn gē kə dandé tē a oje de gē dūbú, de kə tógən gətóo tōy madēn gē kə dandé tē a tél gír de gē kə tógédé i ngáy. Mā Kóṣbē, dan n kum mbang a asə anī, m-ā m-rāā yáá n noō i lálw ngáy.

ISA 61

Nge kəla yā Kóṣbē, yáá n aṵ rāá ní ō, kəla n əda ní ō

¹Ndíl Kóṣbē Nébā i dóm tē. Ááá, ni-ɔr əndām kə rī kəda ngé ndóo gē najē kə majə. Ngé gē n kemdē nujə kōs ní, ni əlam ngāādé tē. Ngé gē n ɔyñdé aṵñ sedé dɔ bē kə rang tē dɔ gúú tē ní, ni əlam kadē m-ədádé na: Sii i kōs rōsí ō, kadē m-ədə ngé gē n toñ dəngáyá ní na: Ā i-télii yā kə loo kə kadaá gogé ō.

²Ni əlam kadē m-ədə najē n toō: I bāl n kadē ā ááñ kem majə yā Kóṣbē ní, i ndō n Nébā yājí a dalēn báá dɔ madē báān gē tē ní! Ngé gē n əhɔñ ndoō ní, ni əlam kadē m-tél m-ədédé kəndā kem dɔ tē gogé.

³Niñ əhɔñ ndoō i najē yā *Siyɔ tē. Banī majə kadē m-ədédé kūbē kənda dɔ kə majə kum gotə bū kə dɔdé tē. Majə kadē m-téte yibē kə ítər i kum tē dɔdé tē, kə ɔjə rōnel kə ndágá ba i kəhɔ ndoō alé. Majə kadē m-əla kūbē rāā nāā rōdé tē kum gotə tógédé kə uṵ wak. Loo n noō tē de gē a ədañ na niñ na toñ tītē kāgē gē kə ɔrəñ ta Nébā beé, na toñ tītē ndōr kə ɔjə *kəsə ɔɔn yā Kóṣbē beé.

⁴Ndogē mbāl kə kété gē kə tētēn nang tē kōs ní, niñ a télēn yā kundé dɔs gogé. Kújé kə tētē nang tē jóo ngáy gē ní, niñ a télēn yā rāādé gogé.

⁵Tērā gē a ndiñ noó yā ngōm batē yāsí gē ō. De kə kii loo kə rang tē gē a ndōrəñ ndōr yāsí gē ō, a ndōrəñ kāgē nduú yāsí gē ō.

⁶Ba sii, a əndañ rīsí na i *ngé tuñ yáá gē yā Kóṣbē. A bārəñsí na i ngé rāā kəla gē yā Nébā yājí. Yáá kənge yā nápar de gē a rāā majə sesí ō, ā ɔjii rōsí kə yáá kənge yādé ō.

⁷Kóṣbē əda na: Kété ní rōsí sōlsí suy. Yáá n sii əngei ní, i ndū kə majal ngáy gē n de gē tájəñsí ní. I tām najē n toō tē n sii ā əngei yáá nja jóo dɔ nang yādé tē ō, ā i-ndi dan rōnel kə ta ngóyn gətóo tē ō ní.

⁸Yáá kə nelēm mā Kóṣbē i kadē de gē bōlēn gidə yáá rāā kə sūmūú. Banī yáá n nelēm al ngáy ní, i taā yáá yā deē dɔ gúú tē. Adē m-ā m-tél kə yáá n sōsí ní yā kadēsí gogé, m-ā m-əhɔ *madē naā sesí, i madē naā kə a to ngándáng.

⁹De gē a gerēn ngánsí gē dan nápar de gē tē malang ō, a gerēn ngán kaasí gē kə loo gē tē malang ō. De gē malang n a ááñdé ní, a gerēndé i kə ta kūl yáá n toō: Niñ i gír de gē kə Kóṣbē tōr tan dɔdé tē.

Pā tōy kə tām yā majə kə Kóṣbē rāā tē

¹⁰Rōnel ká kemm té aī naā najē yā Kóṓbē té. Dan wurə́m rāā rōnel najē yā Nóbā yām té. **Ááá**, ni ajə́m ō, utə gidə rṓm kə kajə yā́neeé tītə kúbə ngā́l kə yā kəla rṓ té kété pá tá yā kəla madə dɔ́ té beē ō. Ni b́írə́m kə tetə rṓ yā́neeé tītə kúbə beé. m-to tītə balsáá kə taā dəyá kija, kə ə́nda dɔ́n kə kúbə kə yā kəndán dɔ́ ndō nāā té beé, aláa m-to tītə ngōmandə kə taā ngaa kija, kə t́lálá yáá súú rṓ gə rṓn té adə adə taā gidə rṓn malang beé.

¹¹Tītə́ n dɔ́ nang rā́ań adə ngán kágə́ yā́n gə́ ə́bań ní, tītə́ n ndɔ́r rā́ań adə kum yáá yā́n gə́ ə́bań ní, Kóṓbē Nóbā rā́a adə tetə rṓ ō, tṓy ō, ə́bań ta kum nápar de gə́ té malang beé ō.

ISA 62

Rā́ań Jerusalem adə té́l kə kija

¹Jerusalem, m-ā́ m-ndi tam mbóo alé, i tām tá́r kə m-tárii té. *Siyə, m-ā́ m-ndi kanjə́ rā́a yáá alé, i tām tá́r kə m-tárii té. m-ngóo kadə gā́ng kə gā́ngə́n dɔ́l ɔ́jə rṓn kə ndágá tītə́ loo kə də́loí kə unjə́ beé ō, kadə kajə́ kə ajiin unjə́ tītə́ lámhá kə ə́ndań hor tū́ té beé ō.

²Loó n noó té nápar de gə́ malang a ɔ́ɔń kadə́ Kóṓbē ajii ō, mbańg gə́ malang a ɔ́ɔń kɔ́sə́ kə ɔ́sə́n gɔ́nií ō. Loó n noó té á é́nge rī́ kə kijá n Kóṓbē a gə́rā́ ní.

³Á́ i-to tītə́ *jáká mbańg kə majə́ ngáy kə́m jī́ Kóṓbē té, tītə́ ta kúbə́ kənda dɔ́ yā mbańg kə́m jī́ Nóbā́ yā́i té.

⁴A bā́rīn na i dəyá́ kə ə́yańə́n kɔ́ɔ́ tɔ́ alé, a ə́dań na bḗ yā́i na i də́la loo kə́ rṓnelá́i i tū́ té tɔ́ alé. Banī́ a bā́rīn na i dəyá́ kə́ taā́ dəngam majə́ ō. **Ááá**, a nél Kóṓbē seí rṓkum ō, dɔ́ nang yā́i a ə́nge dəngam yā́ taā́ ō.

⁵Tītə́ n balsáa taā́n ngōmandə́ ní, nge tél rā́aí gogé rang a tél ngaaí i tītə́ n noó ō. Tītə́ n dəyá́ kija i yáá rṓnel yā́ ngaań ní, á́ i-té́l yáá rṓnel yā́ Nóbā́ yā́i.

⁶Jerusalem, m-tə́ndā́ ngé ngṓm loo gə́ dɔ́ ndogə́ mbál yā́i gə́ té. Kadaá gə́ ndɔ́ɔ́ gə́ ní, i gár kadə́ niń a ndiń tadé mbóo alé. Sií́ ngé ngṓm loo gə́ n i-raí kə́ Kóṓbḗ kadə́ ə́ga kə́mən dɔ́ Jerusalem té ní, i-lṓoí kɔ́r koó.

⁷I-lṓoí kə́yań kadə́ taā́ koó kété kanjə́ kadə́ tél rā́a bḗ kə́ Jerusalem gogé rang, kanjə́ kadə́ Jerusalem té́l yáá tṓy kə́ dɔ́ nang té malang.

⁸Kóṓbḗ ə́nī ndū́n n toó kə́ ngagá ngáy, ə́da na: Tītə́ n tógə́m i ngáy noó, m-ā́ m-ə́ya madə́ baáí gə́ kadə́ ulə́n rṓdɔ́ kə́ kōó gémə́ yā́i tɔ́ alé. Tə́rā́ gə́ a ɔ́yń kasə́ *nduú yā́i n ɔ́r tāmən té ní tɔ́ alé.

⁹Banī́ ngé gə́ n ɔ́yń kōó gémə́ ní, niń kó gə́ a ə́sań ō, a ə́nīnə́n pá tṓy Kóṓbḗ ō. Ngé gə́ n a ə́jań kań nduú ní, niń kó gə́ a ɔ́yń kasən ndágə́ loo gə́ kə́ gír gidə́ *kújə́ yā́ Kóṓbḗ kə́ gidə́ loo yā́m kə́ *tál té.

¹⁰De kə́ Jerusalem gə́, i-teéi, i-teéi lāv kɔ́ɔ́ kə́m bēé! I-njarii róbə́ adí gír deé yām gə́. I-rā́aí róbə́ adí majə́, i-róyí mbál gə́ kɔ́ɔ́, údií yáá kógə́m dɔ́ɔ́ yā́ taā́n gír de gə́.

¹¹Kóṣḃē rāā adē de gē oōñ ndūn báté ta ngóy do nang té. I beé ní, édaī bē ké *Siyona: Nge kajíí a reē noó. Ngé gē ní ni-əngedé ní, ni-tél reē sedé. Yáá ní ni-ənge gír kəla yān té ní ni-tél reēñ.

¹²A bārēñdó na i gír de ké *tál gē, na i ngé gē ní Kóṣḃē gāng dɔdɔ ní. Ba ĩ Jerusalem, a bārīñ na i bē ké əyāñ kōs tɔ alé, banī a bārīñ na i bē ké de gē geyñ.

ISA 63

Nge kəja kañ nduú ké ni to bōl ngáy

¹Deē ní ĩ do nang ké Edom té, kem bē bo ké Bosra té reē toó i náā? Mañ yáá ké kərē tákē kúbē yān gē. Ni oō i kúbē ké majə ngáy gē. Ni-njērā kē kété ba ənda kadən, ni-əndā kemən do tógən té mámák. Kóṣḃē əda na: I mā. Sarya gāngēm i gōté, m-ásə kajəsí.

²Mañ yáá ké kərē tákē kúbē yāí, kúbē yāí gē toñ tītē kúbē yā nge mbérē kañ nduú ké ra loo mbérē kañ nduú té beē. Ní i tām rí té?

³Áá, i məkó kə kéréñ n m-mbérē kañ nduú loo mbérē kañ nduú té ní. De ké dan gír de gē té ké señ gətóo. Loo ní noó té wōng rāām ngáy, adē m-mbérédé, m-tēbádé kə wōng ké ngáy. Mósédé kərə kē tū kúbē yām gē té adē kúbē yām gē malang i ké m-rāā adē mósédé tákē.

⁴Kemm té ní m-ndigə i dal baām. Kum mbang gāng do gír deē yām gē asə.

⁵m-sāa deē kə kumñ, banī m-áa de ké yā rāā señ alé! Or kumñ ngáy. De ké nge kəsə kílám gətóo! Loo ní noó té məkó m-gey rāā yáá kógēm, ba i wōng yām n adēm tógə kadē m-rāañ ní.

⁶Dan ní wōng rāām ngáy ní m-rējə gír de gē. m-rāā adē wōng yām rāādé ké kasə té o, m-bókə mósédé nang té o.

Əniñ gotə kem majə yā Kóṣḃē

⁷m-ndigə teñ kem de gē do rāā majə gē yā Kóṣḃē té, do kum kəñī pā tōy yān té: Yáa malang ní Kóṣḃē rāā tām yājí té ní, kem majə yān ké ngáy ké tām yā gír de gē yā *Israel té, yáa malang ní ni-rāā kə ta kúl tár ní o, rāā majə yān gē ní gír i ngáy ní o.

⁸Ni-ɔñ najə yā de gē yā *Israel, əda na: Niñ i gír deē yām gē, i ngánám gē, niñ a gól mēñ al o, kété ni i nge kajədé.

⁹Tū tápə yādé gē té malang ní, i nge kəla kógēm, aláa i *de ké do rā té kógēm n ajədé ní alé, banī i Kóṣḃē nəkó. Ni-gāng dɔdɔ sɔñ tár yān o, kəa kum tō ndoō yān o. Ni ətódé o, ɔsə kíldé o, dan najə yādé ké jóo gē té.

¹⁰Banī niñ mbātēñ najə, rāāñ Ndílən ké *tál adē rōn nelən al. Adē Kóṣḃē tél i madə baədé kógēm o, ni udə kə loo rōdó té o.

¹¹Loo n noō té əga kem gir deē yān gē do yáá ké mān kōó té, do bāl gē n Moijə i sedé té ní: Nge n teē kə gir deē yān gēe kum bā bo té ní, kə bütə yáa kuł yān gēe naā té kə ngé ngōm yáá kuł yān gēe ní, ni i rá? Nge n əndā ndílən do dándé té ní ni i rá?

¹²Dan n a njērān ní, i ni n əho Moijə kə doó kə jīn ké kə tógó ní. Ni njar mañ nodé té, yā kutəñ gidə rōn kə kəsə gəncó ké njóm gē té.

¹³I ni n teē bā bo ké dúú ngáy sedé tītə séndá ké ənda dəla loo gāng beé ní ō, niñ əsōn al ō.

¹⁴Kété ní niñ toñ tītə bütə yáa kuł kógəñ ké risə kum wól loo té beē. Ndíl Kóōbē ordé ta róbə aŵ sedé kum loo kōr koō kógəñ té. Ááá Kóōbē, ĩ ōr no gir deē yāi gē tītə n noō i yā kutəñ gidə rōi kə kəsə gəncó!

Ndōy ké kə rāā bó

¹⁵Kóōbē, ĩ-ndi doó do rā té áań loo. ĩ-ndi *loo ké tál té ō, ké majə ngáy té ō áań yáá n rāājí ní. Tár yāi n a oōi ké hor té tām yāi té ní n to rá? Tógí n to rá? J-aa rāā ké ĩ-rāā tōdōjí to al ō, kem majə yāi ké tām yāi té to al ō.

¹⁶Tá ĩ i bōbōjí. Kaají Abəraham geř najə yāi kógəñ alé, Jakob geřjí alé. Ba ĩ Kóōbē ĩ i bōbōjí, nge gāng dojí, nəkó n jóo toó rīi n noó ngándáñg.

¹⁷Kóōbē, i tām rí té á adē jə-ndúm, j-əya róbə yāi kōó ba j-aŵ say ní? I tām rí té á əyā ngarā kemjí adē utə ta róbə yān kōó ō, adē mbāté bōl ndílí ō ní? ĩ-tél ĩ-reē scóń tár ké ĩ-tárjí, jii n i ngé kəla yāi gē ní, jii n i gir deē yāi gē ní!

¹⁸Jii n i gir deē yāi ké *tál gē ní, j-ənge do nang yáa ndəbā té dan i ngáy alé. Madə baājí gē rāān loo yāi ké *tál adē tél ké yər kōó.

¹⁹Əla gir i jóo ngáy n to tītə ké ĩ i mbañg yāi to al ō, rīi i dojí té to al ō ní. Aa! Ré ĩ-rəyā do rā ba ĩ-risə nang té anī! Mbal bo gē a ndewñ noí té.

ISA 64

¹Ā ĩ-to tītə hor ké oó túpə káməbə gē beé, aláa tītə hor ké rāā adə mañ nēgə beē. Beé báa madə baājí gē a gerīñ. Gir de gē a ndewñ noí té

²dan n ĩ-rāā yáá ké to bōl gē ké deē əndā keməñ do té al ní. Ááá, nəngətə ĩ-risə i mbée anī, mbal bo gē a ndewñ noí té.

³Nábə ké rang ké rāā yáa tītə n toō tām yā ngé gē n ənīn kemdə adəñəñ té ní gətóo, i ĩ ngóy. Áa, de ké oō najəñ nja kógəñ gətóo, de ké oō nja kógəñ gətóo.

⁴Ngé gē n rāān yáá ké gōté kə rōneléé ní, ngé gē n əga kemdə doí té kadə unəñ róbə yāi ní, ĩ ĩ-təñi tadé. ĩ ĩ-rāā wōñg najə yáa rāājí ké gōté al gē té. Ba ré j-un róbə ké kété jóo gē anī j-a j-ajə.

⁵Jii malang jə-to tītə de ké yər gē ō, yáa rāājí ké majə tōy madə gē i yáá ké to yər kum tītə kübə ké mósə tákə beé ō. Yáa rāājí ké gōté al gē rāāñjí adə jə-to tītə mbī káməbə ké nəl un aŵn kōó beē.

⁶Deē bārī tɔ alé, deē ndól dɔ bī tɔ yā tɔyɔ gōi tɔ tɔ alé. Tām ī-ndigə kaají tɔ alé, éyájí kem jī yáa rāājí kɔ gōtɔ alé gē tɔ ɔ.

⁷Tá Kóɔbē, ī i bɔbɔjí. Jii i nánjə, ba ī i kɔdɔ jóo. Jii malang ní ī-rāājí kə jīí.

⁸Kóɔbē, ī-lōo kadə wōng rāāi ngáy. Yáa rāājí kɔ gōtɔ alé gē ní, ādə əga kemií dɔ tɔ kɔ njóm gē tɔ alé. Jə-rāāi bɔ ba ááá, jii malang i gír deē yāi gē.

⁹Bē yāi kɔ *tál gē ní de gē i kemeé tɔ alé, Jerusalem tél i dɔla loo, *Siyɔ i kɔkəɔ kɔ ra dɔ naā tɔ bing kɔ əyān kɔɔ.

¹⁰Kújé kɔ *tál ɔ, kɔ majə ngáy ɔ ní kaají gē a əniñ pā tōy yāi kemeé ní, hor ɔɔ kɔɔ. Yáa malang ní kété jə-gey ní, i kɔ tétə nang tɔ adə ra dɔ naā tɔ bing.

¹¹Kóɔbē, yáa kɔ to kum kaý alé gē ní too usií alé a? Ásə ndi taí mbóo ɔ, rējəjí kə rɔɔɔ kɔ deē asə tégə tan gírí alé ɔ a?

ISA 65

Sarya kɔ ndɔn tɔ

¹Kóɔbē əda na: M-əndā dɔ róm danaá kɔɔ yā kadə m-dal najə, banī deē dəjem najə alé. M-əndā dɔ róm danaá kɔɔ tām yā kəla tɔ, banī de kɔ yā sāa njam kadə m-rāa seneé gətóo. M-ədə nápar de gē kɔ bārməñ kadə m-rāa sedé alé na: Mā i laā, mā i laā!

²m-səra jīm kanjə kəyɔ ta kum kə rɔ gír de gē kɔ niñ i ngé ra dɔ ndūdɔ tɔ alé gē tɔ, kum kə rɔ de kɔ ngé njərə dɔ róbɔ kɔ majal tɔ gē tɔ ɔ, a rāān i yáa kɔ nelɔdɔ ngóy ɔ tɔ.

³Gír de gē ní too sāān tām kə nja naā tɔ ɔ, i kə dɔ ndágá wáng ɔ. Niñ-tunəñ yáa kɔ kem ndɔr gē tɔ. Niñ róon ndujə yáa kɔ kotə majə gē dɔ bəríkə gē tɔ adəñ nɔbá kɔ rókum alé gē.

⁴Niñ ndiñ nang tɔ kem bəlo bádə gē tɔ, ndiñ bē i kem bəlo mbaí gē tɔ. A əsañ i dā boɔ kɔ bēé gē ɔ, kār yádɔ gē i kɔ rosə kə yáa kəsa kɔ yer gē ɔ.

⁵Niñ ədañ de gē na: Ī-lōo reē róm tɔ ngɔr, ī-lōo kɔdɔ róm. Nge ní noo a rāa majə seí alé, tām m-ā m-rāāi kadə ā ī-tél de kɔ *tál. Dan ní m-áá yáa rāási anī, wōng yām butə hor ɔ, hor wōng yām ní ɔɔ kanjə dəba ɔ.

⁶Ba yáa gē ní noo malang ní, m-əndā kumm gírí majə ngáy. M-ā m-ndi tam mbóo alé ɔ, m-ā m-rāa kadə niñ a əgān kərə yáa rāádɔ niñ kɔ gē kɔ gōtɔ alé gē ngáy ɔ,

⁷a əgān kəran yā kaadé gē ɔ. Kaadé gē ní róon ndujə yáa kɔ kotə majə gē kə dɔ mbaí bo gē tɔ ɔ, tájəməñ dɔ ngán mbaí gē tɔ ɔ. I beé ní, yáa ní niñ rāān kété jóo ní, m-ā m-rāa kadə niñ a əgān kərən ngáy. I mā Kóɔbē n m-ədə na najə ní noo i najə kɔ rókum ní.

⁸Najē n Kóṓbē əda ní n toó: Dan n deē ənge dɔ bəra nduú ké kərē majanī, de gē ədañ na: Ī-lōōi nujəñ kōṓ na kasən a neĭ rōkum. M-ā m-rāā beé ō, najē yā ngé gē n rāāñ kəla adēməñ té ní. Mā m-nujəñ malang alé.

⁹Banī gir de gē yā Jakob ní, m-ā m-ādədé ngán gē, gir bē yā *Juda ní, m-ā m-ādədé ngán kaadé gē. Niñ a əngeñ mbaĭ bo yām gē yáa ndəbā té. Ngé gē n m-gērādé ní a əngeñ mbaĭ bo yām gē ní, ngé gē n rāāñ kəla adēməñ ní a ndiñ tū té.

¹⁰Tām yā gir deē yām gē té ní, tām yā ngé gē n tūrəñ rōdó kə rōm té ní, ndágə mbō ké Sarɔ a tél i loo ké kadē batē gē əsañ yáa tū té ō, wól loo ké Akor a tél i gong mañg gē ō.

¹¹Banī siĭ gotə gē əyāmī kōṓ, dɔsí ndígənal mbaĭ bo yām ké *tál kōṓ. Siĭ ĩ-ndējī Gad n i nébā yā kaā majə ní yáa kəsa, ĩ-ndējī Meni n i nébā yā yáa gē n a rāāñ yáa ní kasə ké guř naā té.

¹²I beé ní, m-ā m-ólásí kem jī madē baḡsí gē té. Ā ósiĭ kejəsí nang té malang kadē a əjañ míndésí. Tām m-bār yáa, banī siĭ ĩ-ndigiĭ alé. Mā m-ōr najē, banī siĭ ōōi alé. Siĭ ĩ-rāāi yáa ké majal ta kumrń té, i yáa n neləñ al ní, siĭ ĩ-gērāi ní.

¹³I tām najē n toō té n yáa n mā Kóṓbē Nébā m-ədá ní n toó ní: Ngé gē n rāāñ kəla adēməñ ní, a əsañ yáa, banī siĭ bō a rāāsí. Ngé gē n rāāñ kəla adēməñ ní, a ayñ yáa, banī siĭ kəndā a rāāsí. Ngé gē n rāāñ kəla adēməñ ní, a ndiñ dan rōneĭ té, banī siĭ rōsí a sōlsí ngáy.

¹⁴Ngé gē n rāāñ kəla adēməñ ní, a əgañ kór rōneĭ, tɔdō ngarə kemdó i ké rosə kə rōneléé, banī siĭ, ā əgaĭ kór wur kəl, tɔdō wursí tōrsí ngáy. Aḡā, ā ĩ-nōōi, tɔdō kemsí tōṓ táñ táñ kōṓ.

¹⁵Ngé gē n m-gērādé ní a unəñ rīsí i yā ndōlónn deē ngóy, niñ a ədañ na: Ādē Kóṓbē Nébā rāā adē óy tītē yā deē n toō, aláa tītē yā de ké rang n toō! Banī ngé gē n rāāñ kəla adēməñ ní, tām yādé té bāa a unəñ i rī ké rang.

¹⁶Kem bēé ní, ré deē ndigə ndəngā ndi majə yā deē kógəñ anī, a un i rī Nébā ké nge ra dɔ ndūn té n a tórəñ tan dɔ deē ní té ní. Nge kəñi ndūn kə ngangá a un i rī Nébā ké nge ra dɔ ndūn té n a túbəñ yā kəñiñ ndūn ní.

Dɔ rə ké kijə ō dɔ nang ké kijə ō

Kóṓbē əda na: Wur kəl ké māñ kōṓ gē ní, dɔ de gē a ndígənal kōṓ, niñ a hindəñ lim kōṓ sɔy ta kumrń té.

¹⁷Tām m-ā m-rāā dɔ rə ké kijə ō, dɔ nang ké kijə ō. A əga kem deē dɔ yáa ké māñ kōṓ té tɔ alé, deē a gir dɔ té tɔ alé.

¹⁸Ādi rōneĭ yāsí ɔjə rōn kə ndágá, ĩ-rāāi rōneĭ kanjə kəyɔ ta najē yā yáa n m-ā m-rāā yā rāā té ní. M-ā m-rāā Jerusalem kadē a tél i bē ké rōneĭ i ngáy kemeé ō, m-ā m-rāā kadē de ké kemeé gē a téləñ i gir de gē ké rōneĭ yādé a ɔjə rōn kə ndágá.

¹⁹M-ā m-rāā rōnel najē yā bē ké Jerusalem té. Rōnel yām ké tām yā gir deē yām gē té a ɔjə rōn kē ndágá. Deē a oō kōō nōō tɔ al̄ ō, kōō bār ké de gē a bārēñ yáa kadē dij̄ndé tɔ al̄ ō.

²⁰Ngōñ kásē ké yā ndi ndō kóndóng wañ ngóy a koy kōó a gətóo ō. De ké tɔgə ké yā gāng koy kanjē tɔgə b́éga a gətóo ō. De ké dūú tɔy madēn gē a rāā bāl bú tá a oy ō, de gē a rāāñ koy ké kanjē kadē bāl deē i bú i ndól ké reē dɔ deē té té.

²¹Niñ a rāāñ kújə gē ō, a ndiñ kemeé ō. A ndɔrēñ kágə nduú gē ō, a əsañ kanēn ō.

²²Niñ a rāāñ kújə yā kadē de ké rang gē ndiñ kemeé kum gotədá tɔ alé, a ndɔrēñ kágə nduú gē yā kadē de ké rang gē əsañ kanēn tɔ alé. Tām de gē ké dan gir deē yām gē té a ndiñ kə kumdé báté yā tɔgə b́éga tītə kágə ké tɔgə b́éga beé. Ngé gē n̄ m-gērādé ní, a asəñ kəsa kañ kəla n̄ niñ kó gē rāāñ ní.

²³Niñ a ɔrēñ ndāng karī tɔ alé. Niñ a ojēñ ngán gē yā kaɔd́é loo koy té tɔ alé. Tɔd̄s niñ rāāñ rōd́é i kojə yā ngé gē n̄ mā m-t̄r̄ tañ d̄d́é té ní, niñ gēgē ngáñd́é gēgē.

²⁴Kété pá tá kadē niñ bārmēñ ní, mā m-ā m-daldé. Niñ a ɔrēñ najē təgā al̄ báý anī mā m-ā m-ōō najē yād́é ní kōó.

²⁵Soó ō, ngōñ batē ō a əsañ yáa naā té, bɔl a əsa mu ké tutə tītə mañg. Lī a ul̄ rōn i kə bumbérú. Yáa ké majal, aké yáa ké rāā kə dónó, a to dɔ mbaI yām ké *tál té tɔ alé. I mā Kóɔbē n m-éda najē n̄ noō ní.

ISA 66

Ngé ra dɔ ndūd́é té ké rōkum gē ō, ngé ké rōkum al̄ gē ō

¹Najē n̄ Kóɔbē əda ní n toó: Dɔ rā i kōr kágə mbang yām ō, dɔ nang i loo n̄ m-ā m-ēndā njam̄ tū té ní ō. I kújé ké bay n̄ sīl̄ ásīl̄ rāā kadēm̄ ní? I loo ké rá n̄ kə m-ndi tū té ní?

²I mā n̄ m-rāā yáa gē n̄ noō malang ní. Yáa malang n̄ noō i yáa yām, i najē n̄ Kóɔbē əda ní n noó. Banī deē n̄ m-áan̄ kə kumr̄n̄ ké majaá ní, i de ké nge rō to ndoō n̄ tógəñ ur̄ wak kōó ní, i deē n̄ oō najē yām anī bōl gidə ngáy ní.

³Tá ké tām yā yáa ké yā tuñ té ní, de gē tōlēñ mañg ké bəra gē, banī niñ-rañ dɔ té noō tōlēñ de gē. Niñ əjañ míndə batē gē, banī niñ rañ dɔ té noō ndējēñ bísə gē. Niñ-ndējēmēñ yáa, banī niñ rañ dɔ té noō bōkēñ mósə kosong nang té. Niñ-róōñ ndujē yáa ké kotə majə gē adēmēñ, banī niñ-rañ dɔ té noō rɔyñ nébā ké rōkum al̄ gē. Niñ gērāñ i rāā yáa ké neĺd́é ō, yáa ké majal ngáy gē n̄ noō neĺd́é ō.

⁴I beé ní, mā m-gērā i kəyad́é kem jī yáa gē n̄ yēngā yād́é gē a reēnəñ d̄d́é té ní ō. M-ā m-rāā kadē yáa n̄ a adédé bōl ní reē d̄d́é té. Tām mā m-bār yáa banī deē ndigēm̄ alé, m-ōr̄ najē, banī deē oō alé. Niñ rāāñ yáa ké majal ta kumr̄n̄ té, gērāñ yáa ké nelēm̄ alé.

Kóɔbē udə dan yáa té ké ta tōl̄ ta té yā tūr yáa

⁵Siḯ n̄ i-taāi najē yā Kóṣṣbē ō, i-bōlī gidə najē yān ngáy ō ní, ōōi yáá n̄ Kóṣṣbē əda ní: Ngákóṣí kéréy gē ní neḎé sesí al ngáy ō, niñ tēbānsí kṵ́ najē yām mā té ō. Niñ mbóōñ sesí ədañ na: Ādē Kóṣṣbē oḵə kṵsə gɔn yān kē ndágá, loo n̄ noō té j-a j-aa rōnel yāsí! Banī i niñ n rōḎé a sōḎé ngáy ní.

⁶I beé ní, ōōi kōō yáá kē kem bēé n̄ bār toó, kōō yáá kē kem *kújə yā Kóṣṣbē té n̄ bār toó. I Kóṣṣbē n ra a adē madē baān gē yáá n̄ niñ asēñ kənge ní ní.

⁷Jerusalem oḵə ngōñ kété no rōtōr yā koḵə ngōñ té, ni oḵə ngōñ kē dəngam pá tá kadē rōn əla gír tōrēn báy.

⁸Deē oō yáá kē beē aké aa yáá kē beē bá a? Deē asə koḵə bē ndō kógēm beē a? Deē oḵə gír nápar de gē ndō kógēm hap a? Tá i yáá n̄ noō n Jerusalem rāā ní: Rōn əla gír tōrēn i séy beē báy, anī ni oḵə ngánən gē kṵ́ bá!

⁹Kóṣṣbē Nébā yāi dəje najē əda na: Ré m-rāā adē dəyá ndāñ ngōñ nāā ndōhó anī, i yā kadē m-ōgē ngōñ ní teē kem kōṵn té a? Ré i mā n i nge rāā kadē ngōñ ndi kə kumneé anī, m-ā m-ōgēn kaā loo kē ndángá a?

¹⁰Siḯ n̄ i-tárii bē kē Jerusalem ní, i-rāāi rōnel seneé, ādi rōnel yāsí rēbā kē ndágá najē yān té. Siḯ n̄ kété əhoi najē yáá kē to kum kaý al gē kē teēñ dɔn té té ní, ādi rōnel rāāsí kē kōr té seneé!

¹¹Loo n̄ noō té ni a adēsí tógə gogá. Ā i-ndāni tītē ngán kásə gē kē ilēñ mba kóṵḎ kē ay ngáy kə rōneléé beē.

¹²Tām najē n̄ Kóṣṣbē əda ní n toó: M-ā m-rāā kadē rōnel a nūgé ta kaw kē Jerusalem tītē bā beé ō, kadē yáa kənge gē yā nápar de gē nūgé ta kaw kē Jerusalem tītē mañ dɔ mba kē rēbā kem kārən té kē ndágá beē ō. M-ā m-aa gōsí tītē kōṵ ngōñ kē aa gō ngōñ kásə kē ni-adēn mba beé. Ni ətōn dan gidən té ō, əndān dɔ keḵən té ba tóy gidən ō.

¹³Ááá, tītē n̄ kōṵ ngōñ sōlēñ kem ngōnən ní, mā m-ā m-sōl kemsí ō. A sōlēñ kemsí kem bē kē Jerusalem tá.

¹⁴Dan n̄ ā i-ndiī dan yáá n̄ noō té anī, kemsí i kə rōneléé ō, dā rōsí a tél yā ndi kə kumneé gogá tītē mu kē gō mañ kē edə té beē. Kóṣṣbē a rāā yáa kə tógó tām yā ngé gē n̄ rāāñ kəla adēnēñ té ní, banī madē baān gē a gerēñ koý wōng yān.

¹⁵Tām áai Kóṣṣbē n toó: Ni a reē i kum hor té, púsə rōō yān gē toñ tītē nēl mañ kē əla kə ngangá ngáy beē. Ni-reē i koḵə wōng yān kē to bōl ngáy té ō, i kəla bōló kem de gē té té kə ta ndo hor gēé ō.

¹⁶Ááá, Kóṣṣbē reē i gāng saryaá dɔ deē ndul gē té malang kə horó ō, kə kaskaraá ō. Yo a to ngáy.

¹⁷Najē n̄ m-ōr toó i najē yā ngé tégə rōḎé kadē unjē kə rī kudəñ kem ndōr gē kē yā bōl gidə té. Niñ a rañ i gidə de kē ra danaá té. Niñ a əsañ i kosong, aláa yégē, yáá kē majal ngáy gē. De gē n̄ noō a oýñ ndō naā té malang. Najē n̄ Kóṣṣbē əda ní n noó.

Kṵsə dɔ naā té kē bo kē ta tōl ta té

18Kóṣṣbē əda na: m̄-geṛ yáḷḷ rāādé ǫ, gír yādé ǫ. m̄-reē i kǫsə dɔ nápar de gē malang ké ta kǫrdé i tayā tayā té kē naā té. Niñ a reēn ǫ, a ʒaṅ kǫsə ɠɔn yām ǫ.

19M-ā m-əndā yáḷḷ kógēm dandé té yā kǫjəñ yáḷḷ. Ngé gē n̄ a teēn ta yo té gō sarya gāngēm té ní, m-ā m-əládé kē rō nápar de gē ké Tarsis té ǫ, Pul té ǫ, Lud té ǫ, niñ gē n̄ noō n̄ i de gē ké gerēn kur gərā ngáy ní. M-ā m-əládé kē rō de gē ké Tubal té ǫ, Yaban té ǫ, m-ā m-əládé say kē dɔ doṛ gē té ǫ, loo n̄ deē oō najē yām nja kógēm tū té al té ní, loo n̄ deē ʒa kǫsə ɠɔn yām nja kógēm tū té al té ní. Adē niñ a rāān kadē nápar de gē n̄ noō gerēn kǫsə ɠɔn yām.

20Niñ gē n̄ m-əládé ní, a téləñ yā reē kē ngákóósí gē malang n̄ ndiñ bē nápar de gē ngeé gē n̄ noō té ní. A téləñ yā reē sedé i dɔ sonda gē té ǫ, kem púsə gē té ǫ, kem púsé ké dɔ kutə gē té ǫ, dɔ kərō rapáy gē té ǫ, jámbal gē té ǫ, báté yā kugē sedé dɔ mbaḷ yām ké *tál té, báté yā kugē sedé Jerusalem. Ngákóósí gē ní a téləñ i *yáḷḷ ndējə yā ngé gē n̄ m-əládé ní ké niñ ndējəmēn. M-ā m-taā *yáḷḷ ndējə ní i tītə yā nge n̄ ngán *Israel gē reēnəñ kem kújə yām té, kem səmbē ké laa gē ké *unjəñ njáy njáy gē té ní.

21M-ā m-gērā de ké dəngam kórēy gē ké dan gír de gē ngeé gē n̄ noō té yā rāādé *ngé tuñ yáḷḷ gē té ǫ, yā rāādé *ngán Lebi gē té ǫ. Najē n̄ Kóṣṣbē əda ní n noó.

22Najē n̄ Kóṣṣbē əda ní n toó: Dɔ rā ké kijə ǫ, dɔ nang ké kijə ǫ n̄ m-rāā ní rañ ngañg ta kumṛn té. I beé ní, rīsí ǫ, ngán kaasí gē ǫ ní, a gətóon kóṣ ta kumṛn té al i ké báté gē té.

23Adē kē dɔ rāā nāā gē ké ndō teē naā ké kijə té gē malang ní, kē dɔ ndō *sabat gē malang ní, de ké dɔ nang té gē malang a reēn yā kǫsə kejədə nang té norṛn mā Kóṣṣbē té.

24Dan n̄ de gē a teēn kem bēé kē ndágá anī, a ʒaṅ nīn de gē n̄ mbātəñ najē gōm té ba əsōñ wōñg ní. Kəde gē n̄ əsañdé ní a oyñ al báté ǫ, hor n̄ ɔɔdé ní a oy al báté ǫ. I yáḷḷ kógēm ké majə kəḷ al ngáy ké a to tām yā de gē malang ké dɔ nang té té.

JER

JER 1

¹Najē yā Jeremi ké ngōn Hilkia, ké kógēm yā *ngé tuñ yáa gē ké ndiñ Anatot, gō nang yā Benjamē té.

²I gō nang ní noō té n Kóṣbē ɔ̄r najē seneé ní, i bāl̄ koo bē ké nge kọ kutə gidə i mətá yā Josias ké ngōn Amon, mbañg ké *Juda té.

³Kóṣbē ɔ̄r najē seneé báý tọ i bāl̄ yā Joakim, ngōn Joas, mbañg ké Juda té, báté ta tōl̄ ta bāl̄ ké nge kọ kutə gidə i kógēm yā Sedekias, ngōn Josias, mbañg ké Juda té, báté kadē əhɔ̄neé de ké Jerusalem gē dɔ gúú té aŵñ sedé dɔ nang ké rang té, kem nāā ké nge kọ mí té.

Nəbā bār Jeremi kadē tél nge koō ta yān

⁴Kóṣbē ɔ̄r najē seṁ tītē ní toō beé əda na:

⁵Pá tá kadē m-əbāi kem kóóí té ní, m-geri kōṣ bá. M-ɔ̄r kamii m-əndāi tayā kadē i-tél *nge koō ta tām yā nápar de gē té.

⁶M-əda na: Á! Kóṣbē Nəbā, m-geri kōr najē alé, mā i ngōn ngáy báý.

⁷Kóṣbē ədam na: Ī-lōō kəda na: Mā i ngōn ngáy báý. Loo malang ní m-əlaī tū té ní, āw tū té, yáa malang ní m-ādī ndūm kadē ədá ní, ā ədá yáa ní.

⁸Ī-lōō bōl̄ deē kógēm báté, mā i naā té seí yā gāng dɔí. Najē ní Kóṣbē əda ní n noó.

⁹Kóṣbē əla jīn ɔ̄dəñ tam. Ni ədam na: Ní toō m-əndā najē yām taí té.

¹⁰Ī-geri majə kadē m-ādī ndū koo bē dɔ nápar de gē té ɔ̄, dɔ bē koo gē té ɔ̄ bōólaā, yā kadē Ī-róȳ kə ngəraá ɔ̄, Ī-béngələ ɔ̄, yā kadē Ī-nujəñ ɔ̄, Ī-bótəyō ɔ̄, yā kadē Ī-rāā ɔ̄, əndā ɔ̄.

Jeremi aḡ ta jī kəgē amand ɔ̄, jóo gindē ké bo ké dɔ hor té ɔ̄

¹¹Kóṣbē ɔ̄r najē seṁ əda na: Jeremi, i rí n áaā? M-əda na: Yáa ní m-áaā ní, i ta jī kəgē amand.

¹²Kóṣbē ədam na: Ī áa kə gōó majə. M-əndā kum̄m gir najē yām té kadē reē udə girí.

¹³Kóṣbē ɔ̄r najē seṁ báý tọ nja ké nge kọ jōó əda na: I rí n áaā? M-əda na: Yáa ní m-áaā ní, i jóo gindē ké bo ké ndi dɔ hor té a ndi dām mbór bē ké koo té.

¹⁴Kóṣbē ədam na: I dām mbór bē ké koo té n yáa ké to kum kay al a teē tū té yā rāā de ké kem bēé gē malang ní.

¹⁵M-ā m-bār gir kaa gē malang yā bē koo gē ké mbór bē ké koo té. Najē ní Kóṣbē əda ní n noó. Niñ a reēñ yā tēndā kōr kəgē mbañg yádé gē ta róbé gē ké yā kudə ní kə Jerusalem té, ta ndogē gē ké kəndā kə mbalá adē gir gidə té ɔ̄, ta bē bo gē ké *Juda té malang ɔ̄.

¹⁶M-ā m-gāng sarya yām dɔdɔ́ té sɔɔ́n dɔ yáá kɛ́ gɔ́tɛ́ al̄ gɛ́ n̄ rāān ní: Niñ mbátémēn̄ kɔ́ɔ́, niñ róōn̄ *yáá ndējē gɛ́ adēn̄ nóbā kɛ́ rang gɛ́, niñ-*ɔsəñ nodé nang té no yáá kɛ́ niñ kɔ́ gɛ́ rāān̄ kɛ́ jīdɔ́ té rɔ́yñnéédá.

¹⁷Banī ī, ī-dɔ́ ndār mbéyō mbōdīí té, ī dɔ́ āw̄ édadé yáá malang n̄ m-ēndā taí té ní. Ī-lōō kɛ́ ndew ta kumdé té, ré i beé al̄ anī, i mā n m-ā m-rāāī kadē ā ī-ndew ta kumdé té ní.

¹⁸Bōólaā m-ēndāī dɔ́ bē té kɛ́ taá malang tītē bē bo kɛ́ ngañg ngáȳ ō, tītē ngaa dan gindē ō, tītē ndogē mbaī kɛ́ rāā kɛ́ gindē nēngá kasaá ta kum mbañg gɛ́ kɛ́ *Juda té ō, de kɛ́ bo gɛ́ té ō, *ngé tuñ yáá yān gɛ́ té ō, ta kum gir de kɛ́ kem bēé gɛ́ té ō.

¹⁹Niñ a rōōnī, banī niñ a asəñ rāā yáá seí séȳ al̄ bátá. Mā i naā té seí. I Kóɔ́bē n̄ ɔ́r najē yā gāng dɔ́í.

JER 2

Kəba mañ kɛ́ unjē ō, bəlo taā mañ ndī kɛ́ njār gɛ́ ō

¹Kóɔ́bē ɔ́r najē seím əda na:

²Āw̄, éga kɔ́r ta mbī de gɛ́ kɛ́ Jerusalem té: Najē n̄ Kóɔ́bē əda ní n toó: m-teř kemií dɔ́ kəhɔ́ kɛ́ éhɔ́ gō Kóɔ́bē adē gañg dan mandīí té ō, dɔ́ tár yāí té dan taí ngaa kijé té ō. Ī ún gōm̄ kem dəla loo té ō, dɔ́ nang kɛ́ deē ndɔ́r tū té al̄ té ō.

³Israel i yáá kɛ́ kɔ́r kañ kəndā tayā tām̄ yā Kóɔ́bē té. I kōō gɛ́ kɛ́ ta kəga dɔ́ tām̄ yān té, náā nəkɔ́ n̄ əsa kōō kɛ́ ta kəga dɔ́ ngeé n̄ toō ní najē i dɔ́ té. Yáá kɛ́ to kum kaý al̄ əsō dɔ́n té. Najē n̄ Kóɔ́bē əda ní n noó.

⁴Ōōī najē kɔ́r Kóɔ́bē, sīj, deē yā Jakob gɛ́, naā té kɛ́ de gɛ́ kɛ́ gir kojə yā Israel té malang.

⁵Kóɔ́bē ɔ́r najē i tītē n̄ toō beé əda na: I rí kɛ́ gɔ́tɛ́ al̄ n kaasí gɛ́ əngeñ rōm̄ té, kadē niñ ɔ́rəñnéé rōdɔ́ kɔ́ɔ́ sɔ́y rōm̄ té ní? Niñ ngōdēñ gō yáá kɛ́ kanjē kumən gɛ́ té. N̄ toō niñ téləñ yáá kɛ́ kanjē kumən ō.

⁶Niñ mbátēñ kəda na: Kóɔ́bē n̄ teē sejí kɔ́ɔ́ kem bē kɛ́ Ejiptə té ō, ni i nge ɔ́r nojí kem dəla loo té ō, dɔ́ nang kɛ́ i kəsā gɛ́ ō, i mbē gɛ́ ō n i tū té ō, kem bē kɛ́ loo laa ō, ndíl yo ō, i tū té ō, kem bē n̄ deē kógəñ kɛ́ māñ tū té gətóo ō, kem bē n̄ deē kógəñ kɛ́ ndi tū té gətóo ō ní i rá?

⁷m-rāā adē údiī kem bē kɛ́ kəgē kɛ́ kəndā gɛ́ i ngáȳ tū té, yā kadē sīj ī-nāī kañ kəgē kɛ́ neī gɛ́. Banī dan n̄ sīj údiī kem bē nge n̄ toō té kɔ́ɔ́ anī, sīj ī-tákī bē yām̄ kə majal̄ ō, sīj ī-rāāī yáá kɛ́ majal̄ ngáȳ kə yáá yām̄ ō.

⁸Ngé tuñ yáá gɛ́ mbátēñ kəda na: Kóɔ́bē i rá? Ngé geř *ndū najē gɛ́ gerəmēñ alé. Ngé ngōm̄ yáá kuī gɛ́ mbátémēñ kɔ́ɔ́. Ngé koō ta gɛ́ ɔ́rəñ najē kə rī besə *Baal ō, niñ ɔ́yñ ngōdē gō nóbā gɛ́ kɛ́ kanjē kumən gɛ́ té ō.

⁹I tām ní toō té n m-ā m-rāā sarya sesí ní. Najē ní Kóṣṣbē əda ní n noó. M-ā m-rāā sarya kə ngán kaasí gēé ǝ.

¹⁰Ī-māñ āwī doṛ gē kə Kitim té áǵāi ǝ. Əlaī de gē Kedar ǝ, ĩ-dəjei gir najē kə gōó ǝ. Əndāi maḃ áǵāi kə yáǵ kə tītē ní noó rāā yáǵ al báý wa.

¹¹Napár de gē kə mbélēñ gir nóbā gē ndiñ noó a? Tá niñ i nóbā gē al gēgē báý. Banī gir deē yām gē ní, niñ áǵñ kə sə gən yām gerēñ majə, bá tā ba niñ-mbélēñ girím kə nóbā kə rang gē kə asēñ rāā yáǵ tām yādó té alé.

¹²Sij, do rā gē, ādē yáǵ ní noó ɔr kumsí. Ādē bōl rāāsí tāmēñ n té ǝ, ādē kēngā sā gāngsí ǝ. Najē ní Kóṣṣbē əda ní n noó.

¹³Rōkum, yáǵ kə gōté al ní gir deē yām gē rāāñ ní, gir i jōó: Niñ mbātémēñ kōó, mā ní i kəba mañ kə kə kumuú ní. Tām ndērēñ bəlo taā mañ ndī gē, bəlo taā mañ ndī kə njār kōó gē kə mañ to kemdá té alé.

I yáǵ kə to wur katē ngáy kadē deē mbāté Kóṣṣbē

¹⁴*Israel ní i bəlo a, ojenēñ i bəloó a? I tām rí té á bē kə rang gē lángēñ ta naā té tītē dǵ beé ní?

¹⁵Ngán bəl gē doḡñēñ rōó, niñ nōñ kə kərú. De gē rāāñ adē bē yān nujə sák sák kōó. Əlañ hor do bē bo yān gē té, De gē təgāñ kōó kem bē bo gē ní té.

¹⁶De gē kə Mempis ǝ, Tapanes ǝ gēgē a dəsāñ nənga doí.

¹⁷Majə yáǵ ní noó kə tām yāi té i rí, Ré ngáy a i mbāté kə ĩ-mbāté Kóṣṣbē Nóbā yāi, Kum mbang ní ni i nge ndórī ta róbé ní té aláa?

¹⁸Ngəlaā ní i rí n nelī ngáy kum róbé kə Ejiptə té, kadē āw āy mañ bā kə Nil té ní? I rí n nelī ngáy kum róbé kə Asiri té, Kadē āw āy mañ kə bāá ní?

¹⁹Ādē yáǵ kə gōté al yāi tél əndaī, ādē túy taā kem yāi gəryōi. Ī-ndi kem wur kəl té ǝ, kem wur katē té ǝ, mbóng ta tōl ta té, sōó ní do mbāté kə ĩ-mbāté Kóṣṣbē Nóbā yāi. Rōkum, ĩ-ndew to al báté gēgē ta kumrín té. Najē ní Kóṣṣbē, Nóbā kə bo kə tógən i ngáy əda ní n noó.

Israel i dəyǵ kə əho ta kúje ngaa al ǝ, kə ra do ndūn té al ǝ

²⁰Nəkó ní jóo toó ĩ ā ĩ-tétē njúkə kōó ǝ, ĩ-gāng kəlā kə túyīñneé gē kōó ǝ, ba əda na: m-ndigə rāā bəlo to alé. Kə do ngán mbał gē té malang ǝ, kə gir kāgē gē kə to mbōl gē té malang ǝ ní, ĩ ĩ-rāā ájəba yā rāāñ besē.

²¹Mā m-əndāi, adē ĩ-to tītē *kāgē nduú kə majə ngáy, tītē kāgē kə majən to tayā. I baý á ĩ-tél kāgē nduú kə deē geṛ al ǝ, kə kanēñ gē majēñ al ǝ ní.

²²Ká ré ĩ-ndogē mañ i kə sabūñuú aké ĩ-ndogē mañ i kə sabūñ kataā gēgē anī, yáǵ kə to yer kum ní ĩ-rāā ní a to ta kumrín té báý. Najē ní Kóṣṣbē Nóbā əda ní n noó.

- 23 I baý á i-nāa kəda na: Yáá ké yer tákə́m al̄ ō, m-ngōdē gō besē *Baal gē té al̄ ō ní? Áa kəla rāaí kə kem wól loo té, ik̄ó i-geṛ yáá n̄ i-rāa ní. Kóó jámbal kə nge dáy dōó kanjē kōr koō.
- 24 Kóó kərō kə bembeé, kə geṛ dəla loo majə! Dan n̄ ngur kadē kərō kə bəra ij̄ dən té rāan á ni un sēen kə gō nélé ní, i náa n asə dəban ní? Kər rāa ngé gē malang n̄ ndəlenəñ ní alé, niñ əngenəñ kem nāa yān té.
- 25 I-dəba al̄ anī, ā i-tél de kə nge njērā da njan karī ō, kem míndí a tutə ō. Banī éda na: Yáá kə yā rāa tō gətóo! Nelēm̄ kə mbā gēē ō, m-ndigə ngōdē gōdē té ō.
- 26 Tītē n̄ rō nge bogə kə əhɔnəñ dō bogə yáá té sələn ní, de kə *Israel té gē rōdē səl̄dē i beé ō, niñ ō, mbañg yādē gē ō, de kə bo yādē gē ō, *ngé tuñ yáa yādē gē ō.
- 27 Niñ ədañ kəgē na: Ī i bəbə́m, niñ ədañ mbal̄ na: I Ī n ójə́m. Rōkum, niñ tūrəñ i géra gōdē n ɔjə́məñ ba i nɔtə nodé alé. Ba dan nəkó n̄ yáá kə to kum tō ndoō teē dōdē té anī, niñ ədaməñ na: Īj̄ dōó, áj̄j̄!
- 28 Nəbā gē n̄ ik̄ó i-rāadē ní niñ i rá? Ré asəñ kajəjí anī, ādē ij̄n̄ dōó dan n̄ yáá kə to kum kaȳ al̄ teē dōí té ní. Tōdō kutə nəbā yāí gē asə kə kutə bē bo yāí gē, Ī *Juda.
- 29 I tām rí té á i-rāamī kə najá ní? Sī malang i-mbātəmī kōó. Najē n̄ Kóóbē əda ní n noó.
- 30 M-əndá ngánsí gē i ndāng karī, niñ ndigəñ kəjē ní alé. Kaskar yāsí tōl̄ *ngé koō ta yāsí gē tītē bəl̄ kə nge kəhɔ yáa.
- 31 Sī de kə kōnīí laā gē, əndāi may najē yā Kóóbē. Mā m-tél dəla loo tām yā *Israel té a? Aké bē yā loo kə ndōó kə risə til nding a? I tām rí té á ngé kə dan gír deē yām̄ gē té ədañ na: Jij̄ j-aw̄ loo nəkó n̄ jə-gey kaw̄ tū té ní ō, Jij̄ j-a jə-tél j-a-w̄ rōí té tō al̄ ō ní?
- 32 Dō ngōmandə a ndígənal yáá súū rō yān? Dəyá n̄ a aw̄ kə ngaawaá ní, dən a ndígənal dō kəla dōō bōdēn té a? Banī ngé kə dan gír deē yām̄ gē té mbātəmāñ dan i ngáy kōó.
- 33 Tītē n̄ Ī ól̄ ngáy loo njērā té yā sāan̄ tár ní, kə rōkum té Ī aw̄ mbónḡ ādē tōl̄ deē ndérī kōó.
- 34 Mósé ngé rō tō ndoō gē kə kanjē najē dōdē té ō, kə əhódē dō rāa yáá kógə́m kə majal̄ té al̄ gē ō, aw̄ mbónḡ to ta kúbē yāí gē té.
- 35 Ī éda na: Mā i kanjē najē dōm̄ té, wōnḡ yān a rāan̄ dōm̄ té tō alé. Banī mā m-ā m-rāa sarya kə gōté seí, tōdō Ī éda na: m-rāa majal̄ alé.
- 36 Tītē n̄ ik̄ó i-rāa ādē de gē kídīnī sɔ́ n̄ dō hál koō naā loo mundē té yāí gē ní, rōí a səlī ngáy Ejiptə té ō, Asiri té ō.
- 37 Loo n̄ noō té Ī ā i-kān̄ jīí dōí té yā teēñ. Rōkum, Kóóbē mbāté ngé gē n̄ ənī kemií ādēdē māmák ní kōó. I beé n̄ ā i-teēñ kum té ní alé.

JER 3

Ájéba ké dɛba ta hál ájéba yān té alé

¹Ré de ké dɛngam mbāté nēyān adē aṽ taā de ké rang anī, a tél yā taān gogé báý a? dɛyá ní tél i loo ké yɛr ké njóm gē té alé a? Ba ī n ī-sāā dɛngam gē loo ájéba té ngáy ní, ā ī-tél yā reē jīm té a? Najē n Kóṽbē əda ní n noó.

²Ún kumií kē dɔ́ ba áá loo kum kē dɔ́ mbaí kē ndágə doy gē té: I loo ké rá n ādē bīn seí tū té alé ní? Ī-ndi ī-ngóódé kə bōgē róbə gēé tītē Arabə kē ndi kem dəla loo té. Ī ī-rāā ájéba ō, hál kē góté alé ō, ī-yɛrəñ loo ké dɔ́ nang té.

³Mañ kē bo ngáy edə alé najē yāí té ō, mañ kaṽ bēé edə alé ō. Ba ī ī-to gír rāā ájéba té kē noí té kanjē kadē rōí solí.

⁴Nəkó n toō gēgē ní ā bārəñ jīí té laā báý na: Bəbəñ, i ī n kemjí əhɔ naā majə dan mandəñ té ní.

⁵Nəbā a rāā wōng señ kē non té a? Ni a əhɔñ kemən té ké njóm gē té a? Banī, taí a ɔr najē ō, ā ī-rāāñ yáá kē majal kē noí té kē nja ngāā té ō.

Israel túy taā kem ō, Juda ndi dɔ́ ndūn té alé ō

⁶Bāí kəŋ bē yā mbañg Josias té ní Kóṽbē ədam na: Yáá n *Israel nge túy taā kem rāā ní áá a? Ni alé aṽ rāā ájéba dɔ́ mbaí malang kē ngāl gē té ō, gír kāgē malang kē to mbōl gē té ō.

⁷M-əda kē kemm té na: Rāā yáá gē n noō malang gír gāng anī a tél yā reē. Ba ni-tél reē alé. *Juda kē sew alé ní i ngókóŋ kē dɛyá ní áá yáá ní ō,

⁸⁻⁹mā m-áá ō. Ké rókum té m-mbāté Israel kē nge túy taā kem yān ō, m-ādən makətübə mbāté naā ō i najē rāā rāy yān té. Banī yáá n toō əla bōl kem ngókóŋ kē dɛyá n i Juda kē sew alé té ní séy alé báté. Adē ni yɛr loo kē dɔ́ nang té tɔ́dɔ́ ni-əndā kum kedē dɔ́ rən té alé, ba əla gír rāā ájéba ō. Ni-rāā rāy tɔ́dɔ́ ndōy mbaí ō ndōy kāgē ō.

¹⁰Ngókóŋ *Israel kē dɛyá n i *Juda kē sew alé ní rāā yáá gē n noō malang banī tél reē róm té gogé kə ngarə keməneé alé, ni gól i loo. Najē n Kóṽbē əda ní n noó.

¹¹Kóṽbē ədam na: Israel n i nge túy taā kem yān ní, asə kəda ta kum Juda kē nge ra dɔ́ ndūn té alé na ni i de kē sūmū.

¹²Āṽ, ənī mbēr n toō dām mbór bē kē kəŋ té əda na: *Israel kē nge túy taā kem yān, ī-tél ī-reē tā. Najē n Kóṽbē əda ní n noó. Ndílsí a áy ta kumm té tɔ́ alé. Rókum, mā i de kē sew. M-ā m-rāā wōng sesí kē njóm gē té alé. Najē n Kóṽbē əda ní n noó.

¹³Majə kadē ī-gēr gō majal n ī-rāā ní. I Kóṽbē Nəbā yāí n ī-mbātén ní. Ī-ndi gotə kógəñ alé ba ī-tálá halí naā té kə nəbā kē mbā gēé kə gír kāgē kē mbōl gē malang. Sīī ōōī ndūm alé. Najē n Kóṽbē əda ní n noó.

De kē Juda té gē a teləñ yā reē

14Ngán ké ngé túy taā kem gē ī-tél ī-reēī! Tɔdō i mā n i Kóṣṣbē ní. Najē n Kóṣṣbē əda ní n noó. M-ā m-óysí kógēm, kógēm kə dɔ bē gēé ɔ, jōó jōó kə dɔ gír kaa gēé ɔ, yā kaṵ sesí *Siyɔ.

15M-ā m-ādəsí ngé kulsí gē ké kə gō kemm. Niñ a ulənsí kə gōó ɔ, a əndāñ kumdá gír sí té majə ngáy ɔ.

16Kem ndō n noó té ní, dan n sīī ā ī-bəlaī ngáy kem bēé anī, de gē a ədañ na: I *sandúkə madə naā yā Kóṣṣbē tɔ alé, najē n Kóṣṣbē əda ní n noó. De kə yā gír dɔ té a gətóo: Deə a ɔr najən tɔ al bāté ɔ, a gerəñ gō kadə ni gətóo al ɔ, a téləñ yā rāān rang al ɔ.

17Kem ndō gē n noó té ní, a bārəñ Jerusalem na i «Kōr kágə mbang yā Kóṣṣbē». Nápar de gē malang a ayñ kum kə rōn té najē yā rī Kóṣṣbē n əndāñ dɔn té ní. A toñ gír rāā dɔ ngañg yādé kə majal al naā té tɔ alé.

18Kem ndō gē n noó té ní, ngé kə *Juda té gē ɔ, ngé kə Israel té gē ɔ, a téləñ yā reē naā té mbak. Niñ a jīñ dām mbór bē kə kɔú té yā reē kugə kem bēé n m-ādə kaadé gē ní té.

Ngé túy taā kem gē tél reēñ rō Nəbā té (*Kóṣṣbē əda na*)

19M-ā m-rāā i baý n m-ā m-əlaīnéé dan ngánəm gē té ɔ, m-ā m-ādīnéé bē kə nelī. Yáá ndəbā té kadə i yáá súū rō kə majə ngáy kə dɔ dán nápar de gē té ní? M-ədə kə kemm té na: Ā ī-bārəm na: Bəbəm. Ā ī-tūr gidíí tañ té tɔ alé.

20Banī kə rōkum té, tītə n dəyá a tēla rōn naā té kə nge *nong yānnéé ní, sīī de kə *Israel té gē ī-təlaī rōsí naā té señ ɔ. Najē n Kóṣṣbē əda ní n noó.

21Ndū kógēm bār dɔ loo kə kīī kə dɔó gē té, i ngán Israel gē n a nōōñ ɔ, a rāāñ bó ɔ ní. Háldé nujə sák sák kōó. tɔdō dɔdə ndigənal Kóṣṣbē Nəbā yādə.

22Ngán ké ngé túy taā kem gē ī-tél ī-reēī, m-ndigə rāā kadə gír túy taā kem yāsí gāñg kōó.

(Ngán Israel gē ədañ na)

Jīī n toó! Jīī i tām yāí té. Rōkum i ī n i Kóṣṣbē Nəbā yājí ní.

23Kə rōkum gē té ní, yáá kə jī dɔ ngán mbaī gē té i yáá kə rōkum alé. De gē rāāñ adə i kōódé ngóy n bār dɔ mbaī gē té ní. Kə rōkum gē té ní, *Israel ənge kajə i kem Kóṣṣbē Nəbā yājí té ngóy.

24Banī rōsɔl nujə kə kəla yā kaají gēé kōó, i kə ngōñ dūújí nú, nujə kə ngán yáá kuī yādə gē ɔ, yáá kuī kə bo yādə gē ɔ, ngándé kə dəngam gē ɔ, kə dəyá gē ɔ.

25Ādə jə-laaī kemjí nang té kə rōsɔlɔó, adə yáá kə to rōsɔl yājí taā loo dɔjí té, tɔdō jə-rāāī yáá kə góté al kə Kóṣṣbē Nəbā yājí, jīī ɔ, bəbəjí gē ɔ, i kə ngōñ dūújí nú bāté bōólaā. Jə-mbātí koō ndū Kóṣṣbē Nəbā yājí kōó.

JER 4

(Kóṣḃē əda na)

- 1***Israel, ré ī-tél ī-reē anī, majə kadə ī-reē i rōm mā tá.
- 2**Ré ī-túbə əda na: Tītə n̄ Kóṣḃē ndiñ kə kumneé noō, ba ī-túbə i dɔ najə kə rōkum tá ɔ, i kem hál kə súmūú tá ɔ, kem yáa rāā kə gōtá tá ɔ anī, nápar de gə a tórən tadé dɔ naā tá ɔ, a rɔyñ naā ɔ, kə kũlneé.
- 3**Najə n̄ Kóṣḃē əda de kə *Juda tá gə ɔ, kə kem bē kə Jerusalem tá gə ɔ ní n toó: Ī-təgāi loo ndɔr yāsí, ī-lōōi dubə kōō dan kōñ ngar gə tá.
- 4**De kə *Juda tá gə ɔ, de kə kem bē kə Jerusalem tá gə ɔ, əjaī mɔtəsi tām yā Kóṣḃē tá, *əjaī mɔtə kə dan wursí tá. Ré i beé al anī, wōng yām a ndübə tītə hor yā kɔɔ loo kanjə kadə deə asə tōl ɔjəñ dɔ kəla rāāsí kə majal ngáy gə.

Kɔr kógēm̄ bār̄ Juda tá

- 5**Ənī mbēr̄ n̄ toō *Juda tá. Ənī mbēr̄ ní ādə de kə Jerusalem gə oōñ. Ī-kōrī tōw kem bēé. Əgāi kɔr ədaī na: Ī-kānī naā kadə j-udiī kem loo kə ngañg gə tá.
- 6**Əlaī dərapóo dɔɔ kum kə *Siyɔ. Āw ī-bṣṣī rōsí, ī-lōōi dəba róbó. I yáa kə to kum kay al n m-rāā kadə ij dām mbór bē kə kɔɔ tá yā reē ní. Loo a nujə sák sák.
- 7**Bɔl teē loo ton tá, nge nujə kə nápar de gēé əsə róbó a reē. Ni teē loo ton tá yā kənī yáa kə to kum kɔɔ dɔ bē yāi tá. A əlañ hor dɔ bē yāi gə tá, de kə kemeé gə a gətóon̄ kōɔ malang.
- 8**Tām najə n̄ toō tá ní, ɔōi sákə kúbə tá rōsí tá. Ī-nōōi rōsí ɔ, əgāi kɔr ɔ, tɔdɔ wōng yā Kóṣḃē kə al naā ngáy əyɔ gōjí alé.
- 9**Ndɔ nəkó n̄ noō tá ní tógə mbañg ɔ, tógə de kə bo yān gə ɔ a ɔr̄ kōɔ. Najə n̄ Kóṣḃē əda ní n noó. Ngé tuñ yáa gə ndiñ tadé mbóo kóng, ángal *ngé koō ta gə nujə sák sák.
- 10**M-əda na: Aa, Kóṣḃē Nəbā, kə rōkum tá ní, Ī ī-gól gir de gə n̄ toō dan n̄ Ī ədádə na: A əngeñ lɔm ní, tɔdɔ jə-to dan koy yo kaskar tá báy.

Ngé taā loo gə teēñ kə ta gə tá

- 11**Kem ndɔ gə n̄ noō tá ní, de gə a ədañ gir de gə n̄ toō ɔ, Jerusalem ɔ na: Néi kə təngə piling əla dɔ loo kə kii kə dɔɔ gə tá ɔ, kem dəla loo tá ɔ, aŵ kum kə dɔ gir deə yām gə tá. Ni-aŵ i kə tó yáa tá al ɔ, kɔy tá al ɔ.
- 12**Néi kə əla kə tógó ngáy ij nú a reē kum kə dɔm̄ tá. Ngəlaā ní, ta i dɔm̄ tá tā, m-gey gāng sarya dɔdɔ tá.

(Ngán Israel gə ədañ na)

- 13**Áaī, madə baājí n a reē tītə kiī mañ yā kənijí rōɔ toó. Púsə rōɔ yān gə toñ tītə nél balway. Sənda yān gə ɔləñ tɔy kərō. Jij̄ i kə rō tō ndoó tɔdɔ nujəñ sejí sák sák kōɔ.

(Kóṣḃē əda na)

- 14**Ī-təgo kem ndul kə kemií tá kōɔ malang yā kadə əngeñ gāng dɔ. I rəngáy tá n gir kə majal gə a teēñ kemií tá kōɔ ní?

15De gē ɛnīn mbēr kē Dan nú. Rañ dɔ mbaĭ *Epəraim té ɛnīnneé mbēr yáá ké majal ké a rāa yā rāa yáa.

16Ī-tāāi nápar de gē, édaī Jerusalem ādē geĕr gō yáá ní. Ngé taā bē gē ĩn dɔ nang ké say ngáyú té a reēn noó. Niñ a ɛgañ kɔr dɔ bē bo gē ké *Juda tá.

17Niñ teēn rétē gēé kē ta loo gē té tītē ngé ngōm ndɔr gē, ba gīrēn Jerusalem, tɔdɔ ni oō tañ mā alé. Najē n Kóɔbē əda ní n noó.

18I háli ō, kəla rāāi gē ō n reēn kə yáa gē n noó kə dɔí té ní I yáá n kem ndul yāi oje adī ní n noó. I yáá ké atē rōkum ba aŵ báté ɔtē ngarə kemií té.

Jeremi i moy tām yā bē ké a nujə sák sák té

19Kemím wa kemím wa. Rōm tōrēm mgáyú. Kemím ɛgañ biting biting. Ángaləm ndi sew alé. M-ásə ndi tañ mbóo alé báté,

20De gē ɛgañ kɔr ədañ na: Loo nujə ba tél nujə báý tɔ sák sák. Rōkum, bē kə taá malang i ké nujə kɔɔ. Génger yām nujə gidə kógēm, kújə tandā yām gē nujəñ kum mbang kógēm beé.

21M-ā m-áa dərapóo rōɔ ō, m-ā m-ōō kōō tōw ō, i báté ta ké rá?

22Rōkum, gír deē yām gē i de ké mbóo gē. Niñ geĕrmēñ alé. I ngán ké sapə gē, asəñ geĕr kum yáá kógēm alé. Niñ ɔlən tū rāa yáá ké majal té, ba gerēn rāa majə alé.

23M-áa loo kē dɔ nang té anī, m-áa kadē dɔ ndágə doy ō, yáa gətóo tū té ō. M-áa loo ké no rā té anī, m-áa kadē loo ké unjə kow gətóo kɔɔ tū té.

24M-áa mbaĭ gē anī, m-áa kadē a ndewñ ō, kadē ngán mbaĭ gē malang a yéyñ ō.

25M-áa loo anī, m-áa kadē de gē gətóon ō, kadē yeĭ gē ayñ naā kɔɔ malang ō.

26M-áa loo anī, m-áa kadē loo n kágē gē i ngáyú tū té ní tél loo ké ndágə doy. Kóɔbē əla hor dɔ bē gē té malang kə wōng yān ké alé naā ngáyú.

27Najē n Kóɔbē əda ní n toó: Dɔ nang malang kə taá a tél yáá ké to kum kɔ ngáyú banī m-ā m-nujəñ malang alé.

28I tām n toó té n dɔ nang əhɔ ndoō ní. No rā ɛga ndul dɔɔ nú, tɔdɔ i yáá ké m-ún ndūm dɔ té kɔɔ bá, i yáá ké m-nóm rāa i jóo ngáyú. M-ā m-lōō gírí alé, m-ā m-tūr ndūm alé.

Siyo ō, ngé tōl de gē ō rañ ta naā té

29Dan n kōō ngé kaĭ sənda gē ō, ngé kur gēra gē ō a bār anī, de ké kem bēé gē malang ayñ naā kɔɔ. Udəñ kem ku kágē gē té ō, aləñ dɔ mbaĭ gē té ō, teēn kɔɔ kem bē bo gē té malang. De kógēm ké nay kem bēé gətóo báté.

30Ba ĩ, ā ĩ-rāa i rí? Əla kúbē ké kərə bij ō, ĩ-téla yáá súu rō ké rāa kə lóró gē ō. ĩ-rāa yáá súu rō dɔ kumií té. ĩ-rāa mandə i ndāng. ngé sāāi gē idəñ tadé gírí té, niñ sāān tōlī.

³¹M-ōō nōō rō ké tītē yā dəyá ké a rāā kem ō, m-ōō kór ké tītē yā dəyá ké a oje ngōñ kem mandən ō. I kór ngōmandə ké *Siyō, koō gāngən. Ni ɔy jīn kē dɔ́. Mā i kə rō ndoó. M-ā m-óy sɔ́ñ ndéy ké á naā yā ngé tṓl de gā.

JER 5

Hál de ké kem bēé gē malang nuje kṓ

(Kóṣṣbē əda na)

¹Ī-njērāi kum róbə kɔsə ké Jerusalem té gē, əndāi maḃ loo ō, ĩ-dəjei gir najə ō. Āw ĩ-sāai loo ndágə loo gē té ké əngei deē kógə́m tū té wa. Ké deē kógə́m ké a rṓ tām kadə náā nəkó ənge yáá ké sɔ́ dɔ́n, aláa ké nge ra dɔ́ ndūn té i tū té wa. Ré əngei anī m-ā m-māy rṓm dɔ́ Jerusalem té.

(Jeremi əda na)

²Ədañ kē nja naā té na tītē n Kóṣṣbē ndiñ kə kumneé noō. Banī túbəñ i túbə ké rṓkum alé.

³Kóṣṣbē, ā ĩ-ngōó i ra dɔ́ ndū té yādə́ yā kaā kə kumií al a? Ī əndádə́, banī tṓrdə́ al bátə́. Ī ĩ-tṓldə́ ngáy, banī niñ mbātə́n geṛ kum. Dɔ́də́ ngañg tɔ́y mbál ō, mbātə́n tél reē rṓi té ō.

⁴Mā m-əda kə kemm té na: I de ké yáá al gē. Kumdə́ edə́ al ō, gerə́n róbə́ yā Kóṣṣbē al ō, gerə́n jī bḗl loo rāā yáá yā Nə́bā al ō.

⁵Adə́ m-əda na m-ā m-tūr rṓm kə rṓ de ké bo gē té yā kór najə́ sedə́. Tɔ́dɔ́ niñ gerə́n róbə́ yā Kóṣṣbē ō, gerə́n jī bḗl loo rāā yáá yā Nə́bā yādə́ ō. Ba m-áá kadə́ i de ké tītē naā gē, adə́ niñ tətə́n júk kṓ ō, gə́ngə́n kə́lā gē kṓ ō.

⁶I tām n toō té n bɔ́l ké kem ku kə́gə́ gē té a əhɔ́də́ ō, soó ké kem kəsā́ gē té a rə́yā́də́ naā té ō ní. Kagə́ gē a tənīñ rṓdə́ yā gīṛ gidə́ bḗ gē ō, a rə́yā́n de gē n a teḗn kemeé ní naā té kṓ ō. tɔ́dɔ́ mbātə́ najə́ yādə́ al naā ngáy ō, túy taā kem yādə́ to kə́ ndágá ngáy ō.

(Kóṣṣbē əda na)

⁷N noō ní, loo kadə́ m-ā m-māy rṓm dɔ́i té i baý? Ngáni gē mbātə́mə́n kṓ, ba túbə́n kə́ rī nə́bā ké rṓkum al gē. M-ədə́də́ yáá malang, banī niñ rāā́n rāy. Niñ rṓɔ́n naā dɔ́ loo té kem kújə́ yā dəyá́ ájə́ba té.

⁸Niñ i sə́ndá ké bə́ra ké bo majə́ gē. Náā nəkó́ bāa əga kór gṓ nəyá́ madən té.

⁹Ní, kə́ m-rāā́ yáá kə́ de gē n toō al i baý? Kə́ m-dal baā́ dɔ́ gir nápar de gē ké beé gē té al i baý? Najə́ n Kóṣṣbē əda ní n noó.

¹⁰Ālī dɔ́ ndogə́ mbál yān gē té ō, ĩ-nujii loo ō, banī ĩ-nujii loo sák sák kə́ taá malang alé. Ī-tó́rī ta jī *kə́gə́ nduú ké kemeé gē kṓ na i yáá yā Kóṣṣbē alé.

¹¹Rṓkum, de ké gir yā *Israel té gē ō, ké gir yā *Juda té gē ō rañ dɔ́ ndūdə́ n əni adə́mə́n té ní alé. Najə́ n Kóṣṣbē əda ní n noó.

12Niñ mbātēñ Kóṽbē ba ədañ na: Kóṽbē gətóo, yáá ké to kum kaý al a rāājí alé, j-a j-oyii yo kaskar al o yo bō al o.

13Ngé koō ta gē a télēñ yā to tītē nél beé, Nóbā əndā najē yān tadé té alé. Ādē yáá ké majal n ndəngāñ kadē rāa madədó gē ní, rāadé niñ kó gē.

14I tām najē n toō té n Kóṽbē Nóbā ké Nge tɔgə yáa malang əda tītē n toō beé na: Sij̄ ōrī najē beé bá ní, m-ā m-rāa kadē najē yām n m-əndā taí té ní tél hor o, m-ā m-rāa gír de gē n toō i kīr ké yā kadē hor a ɔɔ té o.

15Sij̄ de ké *Israel té gē m-ā m-óy gír nápar deē kógēm ké say ngáy gē yā reē bóká dɔsí té i gír de ké ngangēñ ngáy gē ké ndiñ i jóo ngáy o, i gír de ké j̄ i-geř ta kōrdé al o. Najē n Kóṽbē əda ní n noó.

16Ngong gərā yádó i bəlo yo ké ta ra wōy. Niñ malang i ɔɔ rōō gē.

17Əsañ kōō yái o, mápa yái o. Niñ əsañ ngání ké dəngam gē o ké dəyá gē o. Əsañ yáa kul̄ yái ké dūú o, ké bo o. Əsañ kañ *kāgē nduú yái o, kañ kāgē kótē yái o. Niñ reēñ kə kaskaraá nujəñneé bē yái ké ngañg gē n i-ndi kemeé kanjē sōl̄ yáá kógēm ní.

18Ba kum mbang n noó té ní m-ā m-t̄l̄sí malang alé. Najē n Kóṽbē əda ní n noó.

19Dan n sij̄ ā ədañ na: I tām rí té á Kóṽbē yājí rāa adē yáa gē n toō malang rāāñjí ní? Anī ā ədádé na: Sij̄ i-mbātémī ba i-rāaī kəla ādī nóbā yā tērā gē dɔ nang yāsí té ní, ā i-rāaī kəla tītē n noó yā kadē tērā gē dɔ nang ké ndetəsí al té.

Dan n de gē geyñ kadē Nóbā ɔɔ bē dɔdó té to al ní

20Ənī mbēr n toō ādī de ké gír yā Jakob té gē oñ, ənī mbēr ní *Juda té ādē oñ.

21Gír de ké mbóo gē o, ké kuř dɔdó gətóo gē o, oōī najē n toō. Kumsí i noó banī áaj̄ loo alé. Mbīsí i noó banī oōī loo alé.

22Ā i-bólí ndílóm al a? Mā n m-əndā náñg ngárəmnjéy m-gāngəñ gír ba bo o, m-əndān m-ādē i dɔ niñ ké a to ngándáñg ké ni asə māñ dɔ al o ní? A i-ndebii ta kumñ té al a? Najē n Kóṽbē əda ní n noó. Bəngáləñ gē ij̄ñ, banī tógədə gətóo. Kōodé bār a māñəñ dɔn alé.

23Banī gír de gē n toō kemdə ngañg ngáy o, mbātēñ najē ngáy o. Niñ ɔrəñ rōdó kə gogé o, aŵñ kōó o.

24Niñ mbātēñ kəda kə kemdə té na: Jə-bólí ndíl Kóṽbē Nóbā yājí, Nóbā n adē mañ edə kə kum mbangneé, baraá o, ta bāl̄ té o ní ni n gərā dəmásə gē ké yā sāañ kōo adəjí ní.

25I majal yāsí gē n rāāñ adē yáa ɔɔ gō naā al ní o, i yáá ké gōté al yāsí gē n utēñ ta róbé yáá ké majə gē n noó o ní.

26Tɔdō de ké najē i dɔdó té gē i dan gír deē yām gē té, niñ uməñ loo tītē n nge kəyā gūmbə əyāñ gūmbə o əhɔñ de gē o ní.

²⁷Yáá ké kɔy loo bogə té taā kem kújə yádé gē, tītə jáng ké yeĭ gē rosəñ kem beé. I beé n niñ téləñneé de ké ngañg ngáy gē ō, ké ngé kənge yáá ngáy gē ō ní.

²⁸Niñ booñ majə ō, ndólēñ ō, rāāñ majal al naā ō. Niñ bōlēñ ndíl najə, alaa yáa yā deē al ō, yā ngōñ hal al ō. Yáa rāadé malang teédə yáa té usədə dɔ najə yā ngé rō tō ndoō gē té alé.

²⁹Ní kə m-rāa yáa kə de gē n toō al i baý? kə m-dal baā dɔ gir nápar de ké beé gē té al i baý? Najə n Kóḃbē əda ní n noó.

³⁰Yáá ké to kum kɔ ō, ké majal ké to bōl ngáy ō rāa yáa kem bēé.

³¹Ngé koō ta gē ɔrəñ najə ké rōkum al ō, *ngé tuñ yáa gē sāāñ i kə ta yádé niñ kó gē té ō, ba hál gē n noō malang asə kum gir deē yām gē. Ní ĩ deē ā ĩ-rāa i rí ké rang gō té tɔ?

JER 6

Jerusalem a nujə sák sák

¹Ngán Benjamə gē, ĩ-teēi kōs Jerusalem ba ĩ-sāāi loo bōs rō yāsí loo ké rang té. ĩ-kōrīi tōw Tekoa té. Əlaī dərapoo kə dɔs dɔ bē ké Bet Kerem té. Yáa ké to kum kaý al ĩi dām mbór bē ké kɔɔ té a reēsí noó, ā ĩ-nujii nujə ké to bōl ngáy.

²Ī mandə *Siyɔ, ngōñ ké dəyá ké mandə ngáy, ké rāa rōñ majə ngáy, ā əsə teē tai kōr najə alé.

³Ngé kuĭ yáa gē a njērā awñ kum kə rōñ té kə yáa kuĭ yádé gēé. Niñ túdēñ tandā yádé gē girəñneé gidən yā rōñ. Náa nəkó a adə yáa kuĭ yān gē a awñ kɔɔ i dām loo yān té.

⁴Ūrii kól rōs ké *tál dɔ *Siyɔ té. ĩi dɔs, əñi rōs dan kadə ndaá. Kól əsə gōjí té, mbang a aw i kə kuduú. Loo səl adə ndíl yáa gē to i kə gō ngālaá.

⁵ĩi dɔs, əñi rōs dan ndō tɔyɔs, jə-nujii kújə yádé ké majə ngáy gē.

⁶Kóḃbē ké bo ké tógən i ngáy ɔr najə i tītə n toō beé: ĩ-tégāi kágə gē, ýyi náñg adə rāa dɔ naā té bing kadə Jerusalem té, i bē ké rāāñ yáa ké tōr tām majal yān té, de ké kemeé gē rāāñ kum naā ndoō té ngáy.

⁷Ni ngōm kem ndul yān tītə n bəlo mañ a ngōmən mañ ní. bēé looneé ní a ɔrəñ i najə rāa yáa kə gúú ō, kɔy yáa yā de gē loo bogə té ō ngóy. Wur kól ō, yáa ké tōr gē ō n m-áa dejə ní adəmən rōnel alé.

⁸Jerusalem, adə yáa n m-ndóoi ní udə dɔi té. Ré i beé al anī, m-ā m-ōr jīm girí té kōs. M-ā m-rāai kadə ĩ-tél loo ké nujə sák sák kōs ō, bē ké de gē ndiñ kemeé al ō.

Yáa n a rāa ngé dɔ ngañg gē ní

⁹Kóḃbē ké bo ké tógən i ngáy ɔr najə i tītə n toō beé: Adə kētōñ ngán *Israel gē n nɔyñ ní nám nám tītə loo bur gotə kañ *kágə nduú beé. Adə jīi aw ō tél ō dɔ ta jīn gē té, tītə yā nge kəja kañ kágə nduú beé.

(Jeremi əda na)

10M-ā m-ōr najə i kə náā? I náā n i kə kum té yām kadə de gə oōneé najə kərēm ní? Áǵā, niñ mbīdéd i kə kutə kōs. Asəñ nēl mbīdéd koōn najə alé. Rāāñ najə yā Kóṣṣbē i ndū kə deē tájə té, adə ndigəñ koō alé.

11Wōng kə ngáy yā Kóṣṣbē rosə kemr. M-əho rōm do té sété.

(Kóṣṣbē əda na)

I bəgā wōng ní do ngán kə kum róbó gə té o, balsáa gə n əsəñ dođé naā té malang ní o. Əhoñ de kə dəngam gə o, de kə dəyá gə o, de kə tɔgə bəga o, de kə bālən i ngáy o.

12I de kə rang gə n a ndiñ kem kújə yádé gə té ní. Ndoṛ yádé gə a téləñ i ndoṛ yā de kə rang gə o, I de kə rang gə n a bīñ kə nēyáđé gēé o ní. M-əla jīm kə do de kə kem bēé gə té. Najə n Kóṣṣbē əda ní n noó.

13Ngán kə dūú gəgə, de kə tɔgə gəgə, malang rāāñ bō yáǵ kənge adə al naā ngáy. Ngé koō ta gə o, *ngé tuñ yáǵ gə o, malang rāāñ hál kə gōtə alé.

14Niñ tebəleñ ngáy loo kəda gir deē yām gə n nujəñ sák sák té ní na: Loo to majə, loo to majə. Banī yáǵ kógēm séy kə to majə gətóo.

15Majə kadə rōdéd sōldé tōdō rāāñ yáǵ kə majal ngáy gə, ba mbātəñ geṛ yáǵ kə to rōsōl gə n rāāñ ní. Gerəñ gō yáǵ kə to rōsōl gə n rāāñ ní kem ángaldé té alé. I tām n toō té n a bīñ dan n m-ā m-əndádé ní o, a tésōñ tītə yā gotə de gə o ní. Najə n Kóṣṣbē əda ní n noó.

16Najə n Kóṣṣbē əda ní n toó: Ī-dəbaī kum róbə gə té, ba áǵā loo, Ī-dəjeī najə kə do róbé kə jóó ngáy gə té. I róbé kə rá n i róbé kə majə ní? Ī-njērāī tū té anī, ā əngeī loo kə kadə Ī-taāineé koō. Ba niñ ədañ na: J-a jə-njērā tū té alé.

17m-bār ngé ngōm loo gə kadə əndāñ kumdé gír sí té. Ī-nēlī mbīsí majə oōneé kōō tōw. Ba niñ ədañ na: J-a jə-nēl mbījí alé.

18I beé ní nápar de gə oōī. Majə kadə siñ ngé kán naā gə, Ī-gerī yáǵ n a rāā yáǵ loodé ní.

19Do nang, Ī-nēl mbīí oon. Mā, m-ā m-rāā kadə yáǵ kə to kum kaṽ al əsō do gir de gə n toō té, i yáǵ kə teē tū kəla rāādéd gə té. Niñ nēlən mbīdéd oōneé najə kərēm alé, kídēñ *ndū najə yām gə.

20Usəñ i rí do kajaja kə kī Saba té o, do tēbā kə kotə majə kə kī do bē kə say ngáy té o? m-gey *yáǵ tuñ yāsí kə rōō horoó gə alé, yáǵ ndējə yāsí gə neləm alé.

21I tām n toō té n najə n Kóṣṣbē əda ní n toó ní. m-təndā gīgə gə no gir de gə n toō té, kadə tégádé kadə bīñ ba tésōñ. Bəbə ngōñ o, ngōñ o a bīñ naā té mbak. Madə bē naā gə o, madə naā gə o, a oyn.

Nge nujə loo ij dām mbór bē kə koó té a reē noó

22Najē n̄ Kóṣḃē əda ní n toó: Gír deē kógēm̄ gē iḡn mbór bē ké koṓ té a reēn noó, nápar de ké ngáy gē iḡn ta ngóy dɔ nang té a reēn noó.

23Niñ əlañ gā gērā ō, nənga ō kum kē dɔ́. Kumdá ɔṓd́ al̄ ō, ɔṓn kum to ndoō yā deē al̄ ō. Kōod́ bār tītē kōō bā bo beé. Ngōmandə́ ké *Siyɔ, niñ ndiñ dɔ́ sɛnda gē té, ba rañ kə ta naá tītē bütē ngé rōṓ gē ké aṓn̄ kē kənī́ rōṓ té beé.

(*De gē ədañ na*)

24J-oō najē ní adē jī́jī uṛ wak ō, jə-sōl̄ kekəre ō, rṓjī tṓrjī ngáy tītē yā dəyá ké a rāā kem beé.

25Ī-lōō teē kaw bembéé ō, Ī-dáy kum róbó al̄ ō, tɔ́dɔ́ kaskar yā madē baṓá əla bōl̄ kem de gē té kē loo gē té malang.

(*Kóṣḃē əda na*)

26Sīḡ gír deē yām̄ gē, əlaī kúbē kəhɔ́ ndoō rṓsī té. Ī-wángəlāī kum bumbérú té. Əhɔ́i ndoō tītē loo rāā ndoō ngōñ ké dəngam ké kal kógēm̄ beē ké oy. Ī-nōōī rṓsī kə wur kataá. Tɔ́dɔ́ nge nujə loo a teē sejí rété gēé.

Israel i gindē ké duṛn̄ kadē yedēn teē

(*Kóṣḃē əda na*)

27M-əndāī kadē Ī i nge nāā gír deē yām̄ gē ō, kadē Ī i tītē kújə kə ngañg ngáy ō, m-əndāī kadē Ī i yáá ké ngañg ké nge nāā gír deē yām̄ gē ō, nge kəndā maý hálđé ō, nge geṛ hálđé ō.

(*Jeremi əda na*)

28Niñ malang i ngé mbāté najē gē rṓkum ō, ngé tétē najē gē ō, ngangēñ tītē nəngá kasə ō, gindē ō. Niñ malang i ngé nujə loo gē.

29Ndúbə bār kē dɔ́ kē dɔ́ ō, hor əsa gindē pəɔm̄ adē gətóo kṓs ō. Banī nge nōō yáá nōō yáá ní i ndāñg karī, yedēn teē kṓs alé.

30Bārənd́ə na i gindē arjāá ké yā kídē, tɔ́dɔ́ Kóṣḃē kídəd́.

JER 7

Taā kem loo ké ndāñg karī

(*Áaḡ Jer 26.1-19*)

1Kóṣḃē ɔṛ najē kə Jeremií ədan na:

2Ī-ra ta *kújə yā Kóṣḃē té, ənī mbēr najē n̄ toō əda na: Sīḡ de ké *Juda té gē malang n̄ údiī kə ta róbə gē n̄ toō yā *kɔ́sə nosí nang té rɔ́yñ Kóṣḃē ní, oōī najē yā Kóṣḃē.

3Najē n̄ Kóṣḃē ké bo ké tógəñ i ngáy, Nə́bā yā *Israel əda ní n toó: Ī-tūrī hálsí ō, yáá rāásí gē ō, anī m-ā m-əyásí kadē ā Ī-ndiī loo ní té.

4Ī-lōōī gól̄ rṓsī kə najē ké rṓkum al̄ gēé ba kəda kē nja naā té na: Kújə yā Kóṣḃē! Kújə yā Kóṣḃē! Kújə yā Kóṣḃē, kújə ní i laā.

- ⁵Ba ī-tūrī hálsí ō, yáa rāásí gē ō, ādī de gē yáa ká sō sō dōdó kógēm kógēm ō,
- ⁶ī-rāāī kum nge nam bē ō, ngōn hal ō, nge ngaa koy ō ndoō té alé. Ī-bōkī mósé ká kanjē najē dōn té nang té loo n toō té alé, ī-ngōdī gō nébā ká rang gē alé na sōgē yáa ká to kum kay al éso dōsí té.
- ⁷Ta anī m-ā m-éyásí kadē ī-ndīī loo n toō té, kem bē n m-ādē kaasí gē i jóo ká njóm gē té ní.
- ⁸Ba sīī ī-gólī rōsí kē najē ká rōkum al gē ō, ká teē yáa al gē ō.
- ⁹Ní kē sīī ī-bogīī ō, ī-tōlī de gē ō, ī-rāāī rāy ō, ī-túbī dō najē ká rōkum al té ō, ī-rōōī yáa ndejē gē ādī *Baal ō, ī-ngōdī gō nébā ká rang gē ká ī-gerídé al té ō,
- ¹⁰ba kē ī-reēī ta kumín té kem kújē n toō n rīm bār dō té ní yā kēda na: Ajēnjí kōó bá ō, kē ī-toī dan rāa yáa ká majal gē malang n noō té ō a?
- ¹¹Sīī, ī-rāāī kújé n rīm bār dō té ní i loo bōō rō yā ngé tōl de gē té a? Mā tā a, m-áa kadē i beé. Najē n Kōōbē əda ní n noó.
- ¹²Āwī *Silo, loo yām n rīm bār dō té kété ní, ba áaī yáa n m-rāa seneé najē kem ndul yā *Israel n i gir deē yām gē ní té.
- ¹³Dan n sīī ī-rāāī yáa gē n toō malang ō, m-ōr najē sesí kē nja naā té ba ī-mbātī koō ō, m-bārsí ba ī-mbātī ndigē ō ní,
- ¹⁴kújé n rīm i dō té ō, ī-taāī kemən māmák ō, loo n m-ādēsí ō, m-ādē kaasí gē ō ní, ngōlaā m-ā m-rāaī yáa n m-rāa kē *Silo ní.
- ¹⁵M-ā m-tēbāsí rōm té kōó say tītē n m-tēbān ngákóósí gē malang ká gir kaa yā *Epəraim té ní ō.

Ndōy ká Nébā a oō alé

- ¹⁶Ī ī-lōō ndōy tām yā gir de gē n toō té. Ī-lōō nōō rōī ō, rāa bō ō tām yādé té. Ī-lōō to dan kōr najē serm té tām yādé té. Tōdō m-ā m-ōō ndūī alé.
- ¹⁷Áa yáa n niñ a rāaī kem bē gē ká *Juda té ō, kum róbē kōsə gē ká Jerusalem té ō ní al a?
- ¹⁸Ngán gē oyn kīr ō, bōbédé gē unjēn hor ō, dəyá gē lōyēn ndujē ō yā rāaī mápá ká kē yibīī yā kadē Mbañg ká dəyá ká dō rā té. Sīī ī-tēteī kasə nang té ādī nébā ká rang gē ādēmīneé wōng.
- ¹⁹I mā n ādēmī wōng ní a? I niñ kó gē aláa? I tām rōsōl yādé niñ kó gē té. Najē n Kōōbē əda ní n noó.
- ²⁰I tām n toō té n najē n Kōōbē Nébā əda ní n toó: M-ā m-bēgā wōng yām, wōng ká ngáy yām dō loo n toō té ō, dō de gē té ō, dō dā gē té ō, dō kāgē ká bembeé gē té ō, dō kum kōō gē ká teēn dō nang té té ō. I hor ká a oy al báté.

Gír nápar de gē ká oōn najē yā Nébā yādé alé

- 21 Najḗ n̄ Kóṣṣbḗ ké bo ké tógən i ngáy, Nébā́ yā́ *Israel, əda ní n toó: Ī-reḗi kə́ *yáá tuñ ké yā́ róo horoó gḗ dɔ́ *yáá tuñ yāsí gḗ té, ba ésaí dādé́.
- 22 Dan n̄ m̄-teḗ kə́ kaasí gḗe kem bḗ ké Ejiptə́ té kṓs ní, m-édádé́ najḗ kógēm̄ aĺ bāté́ ɔ́, m̄-dəjedé́ *yáá tuñ ké yā́ róo horoó aĺ ɔ́, *yáá tuñ ké rang aĺ ɔ́.
- 23 Yáá́ n̄ m̄-dəjedé́ ní n toó ngóy: Ōṓi najḗ yām̄ anī́ m-ā́ m-tél Nébā́ yāsí ɔ́, sī́i ā́ ĩ-télií gír deḗ yām̄ gḗ ɔ́. Ré únií gṓ róbé́ n̄ m̄-rā́a tām̄ yāsí té ní anī́, ā́ ĩ-ndíi majə́.
- 24 Banī́ niñ oṓn ndū́m alé. Niñ nḗlən̄ mbī́dɔ́ aĺ ɔ́, ba rā́ań yáá kə́ gṓ kemdɔ́ ɔ́jən̄ dɔ́ dɔ́ ngańg yādé́ ké aĺ naā́ ngáy ɔ́, tūrḗn gidədé́ tam̄ té kṓs ɔ́.
- 25 Joó nəkó́ n̄ kaadé́ gḗ teḗnneé́ kṓs kem bḗ ké Ejiptə́ té ní, m-é́lá ngé́ kə́la yām̄ gḗ malang n̄ i *ngé́ koó ta gḗ ní rṓdɔ́ té kə́ dɔ́ ndṓ gḗ, kanjə́ kɔ́r ta té.
- 26 Banī́ niñ oṓn ndū́m alé, niñ nḗlən̄ mbī́dɔ́ alé, ba rā́ań dɔ́ ngańg, kemdɔ́ ndul māń yā́ kaadé́ gḗ.
- 27 Ójédé́ kum najḗ gḗ n̄ noó malang, ba oṓn ndū́i alé. Ī-bā́rdé́, ba dalnī́ najḗ té alé.
- 28 Tā́ anī́, é́dádé́ na: Á́aí nápar de gḗ n̄ oṓn ta Kóṣṣbḗ Nébā́ yādé́ aĺ ní n toó. Niñ mbātḗn̄ kə́ndā́ kumdé́ gír yáá́ n̄ Nébā́ ɔ́jədé́ té ní: Najḗ ké rṓkum gətóo, najḗ ké rṓkum gətóo tadé́ té.

Wól loo tól de gḗ

- 29 Éja nə́nga dɔ́i n̄ ɔ́jə́ kadə́ ɔ́r kamí tām̄ yā́ Nébā́ té ní ba ĩ-bṓkə́ kṓs. Ēnī́ pā́ nṓo rṓ kum róbə́ gḗ té, tɔ́dɔ́ Kóṣṣbḗ kídə́ de gḗ n̄ rā́ańə́n̄ adə́ ənge wṓńg ní ɔ́, əyadé́ kṓs ɔ́.
- 30 De ké *Juda té gḗ rā́ań yáá́ ké majaĺ ké nelēm̄ aĺ ngáy tэндāń yáá́ ké yər yādé́ gḗ kem kújá́ n̄ rīm̄ bār dɔ́ té ní té, adə́ tél yáá́ ké yər. Najḗ n̄ Kóṣṣbḗ əda ní n̄ noó.
- 31 Niñ rā́ań loo ké ĵí kə́ dɔ́s gḗ Topet té, kem wól loo ké Ben Hinom té, yā́ róoń ngáńdɔ́ ké dəngam̄ gḗ ɔ́, ké dəyá́ gḗ ɔ́ horoó. Yáá́ n̄ noó i mā́ n̄ m̄-dəje ní alé, m̄-gír dɔ́ té séy aĺ bāté́ ɔ́.
- 32 Tām̄ n̄ toó té ní, á́aí, ndṓ gḗ a reḗn noó, de gḗ a ədań kem ndṓgḗ n̄ noó té na: Topet aláa na i wól loo ké Ben Hinom tɔ́ alé, ba a ədań na i wól loo tól de gḗ, tɔ́dɔ́ loo gətóo, adə́ Topet nəkó́ tél i loo bṓkə́ niń gḗ. Najḗ n̄ Kóṣṣbḗ əda ní n̄ noó.
- 33 Niń gír de gḗ n̄ toó a tél yáá́ kə́sa yā́ yél ké dɔ́ rā́ té gḗ ɔ́, yā́ dā́ ké dɔ́ nang té gḗ ɔ́, de ké yā́ tḗbādé́ dɔ́ té gətóo.
- 34 M-ā́ m̄-rā́a kadə́ pā́ walya ɔ́, najḗ ké to rṓnel̄ ɔ́, pā́ yā́ ngaa dəyá́ ɔ́, rṓnel̄ yā́ nge taā́ ngaa ɔ́, a bār kem bḗ gḗ ké *Juda té tɔ́ aĺ ɔ́, kum róbə́ kɔ́sə́ gḗ ké Jerusalem té tɔ́ aĺ ɔ́. Tɔ́dɔ́ bḗ a tél loo ké nujə́ sák sák.

JER 8

- 1 Kem ndṓ gḗ n̄ noó té ní de gḗ a tégə́n̄ kə́ngā́ mbańg gḗ ɔ́, kə́ngā́ de ké bo gḗ ɔ́, *ngé́ tuñ yáá́ gḗ ɔ́, *ngé́ koó ta gḗ ɔ́, kə́ngā́ de ké Jerusalem gḗ ɔ́ bə́loó kə́ ndágá.

²A bōkēndé kum mbang té ō, nāā ndaá ō, ta kum kóyyo gē té ō. I yáa gē ní niñ tárēndé ō, rāāñ kēla adēndé ō, unēñ gōdé ō, aŵñ koō tadé té ō, əsōñ kē nang té nodé té rōyēndé ō ní. De gē a kánēñ kēngā gē ní toō yā dubē alé, a télēñ i yedē yáa dō nang té.

³Gotə de gē malang ké gír kaa ké majalá ní toō té, adē i ngé gē ní teēñ ta yo té loo malang ní m-tēndā m-tūidé tū té ní, a ndēngāñ i koy ba i ndi kə kumuú alé. Najē ní Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy əda ní n noó.

Hál ké deē geṛ loon alé

⁴Ā édadé na: Najē ní Kóṣṣbē əda ní n toó: Deē əsō nang té kanjē kij dō a? Deē tūr gidən ta madēn té kanjē tél tūr kumən kē rōñ té a?

⁵Jerusalem, i tām rí té á gír de gē ní toō tūrēñ gidədé kōs tañ té ō, túyñ taā kem yādé kē nodé té kanjē kadē asədé ō ní? Niñ gólēñ rōdé kē nodé té ba mbātēñ tél dō njadé té.

⁶m-nēl mbīm majə m-ōon ndūdé, najē kōrdé əho naā alé. De kógēm ké əyā gō kem ndul yān, aláa ké əda na: I rí n m-rāa toó ní gətóo. Niñ malang tél unēñ ta ngōdē yādé, tītē séndá ké a ngōdē ta rōs té beé.

⁷Kóndóla ní a nēl dō ní gēgē, geṛ kum mbang ké yā ndótəñ bē. Tá dér ndaa ō, gabə kəsə ō, dāngā ō, mānēñ dō kum mbang ké yā télēñ kē bēé té alé. Ba gír deē yām gē tá usədé dō *ndū najē ní Kóṣṣbē adədé ní té alé.

Ngé kum kedē ké rōkum alé gē

⁸I bay á sīl ədaī na: Sīl na i ngé kum kedē gē, tōdō *ndū najē yā Kóṣṣbē na to na i tām yāsí té ní? Majə tā ba yáa ndang makətübə yā ngé sōr gē rāa adē tél i *ndū najē ké rōkum alé kōs

⁹Rō ngé kum kedē gē sōldé, gerēñ yáa ké yā rāa alé, əsōñ kum gūmbē té. Dan ní niñ kídēñ najē yā Kóṣṣbē ní, yáa geṛ yādé ké ngáy i rí?

Ngé gē ní cjeñ kadē yáa malang a njērā majə ní

(Áaĭ Jer 6.12-15)

¹⁰Tām ní toō té ní, m-ādē nēyáddé gē de ké rang gē ō, m-ādē ndōr yādé gē ngé gē ní a taāñ jīdé té kōs ní ō. Tōdō de ké yáa alé gē ō, de ké bo gē ō malang naā té i ngé rāa ta nar gē. Hál *ngé koō ta gē ō, *ngé tuñ yáa gē ō i hál ké rōkum alé.

¹¹Niñ tebēlēñ ngáy loo kəda gír deē yām gē ní nujēñ sák sák té ní na: Loo to majə, loo to majə. Banī yáa kógēm séy ké to majə gətóo.

¹²Majə kadē rōdé sōldé tōdō rāāñ yáa ké majalá ngáy gē, ba mbātēñ geṛ yáa ké to rō sōl gē ní rāāñ ní. Gerēñ gō yáa ké to rōsōl gē ní rāāñ ní kem ángaldé té alé. I tām ní toō té a bīl dan ní m-ā m-éndádé ní ō, a tésōñ tītē yā gotə de gē ō ní. Najē ní Kóṣṣbē əda ní n noó.

Jī Kóṣṣbē ō gír deē yān gē ō ur wak

(Kóṣṣbē əda na)

13m-gey kadē gir yādē gāng kōó. Kañ *kāgē nduú gətóo dō kāgən té ō. Kañ kótē gətóo dō kāgē té ō. Mbī kāgē gē ndələ ō. M-áyádē kem jī ngé māñ róbə gē té.

(De gē ədañ na)

14I tām rí té á jə-ndiī kanjē kədə rōjí ní? Ósiī dōsí naā té. J-udiī kem loo ndi ké ngañg gē té, ba j-awī loo alé. Tədō Kóóbə Néba yājí əgəjí ndótē loo. Ni-adəjí mañ ké yəl kum adē j-əyī. Ké rōkum té ní, jə-rāāi majal kə Kóóbəé.

15Jə-ngóóī kadē rōjí ngañg, ba yáá ké to ngāā gətóo. Jə-ngóóī kum mbang ké kadē rōjí ngangēñ, ba i bōl n rāājí ní.

16Kōō sánda yān gē bār kə Dan nú. Dō nang kə taá malang ndebə dan í oō kōō nōō sánda yān gē ní. Niñ reē nujəñ kə dō nangaá ō, kə yáá ké kemeé gēé ō, kə bēé ō, kə de ké kemeé gēé ō.

(Kóóbə əda na)

17m-bōké lí kakém gē ō, lí ké rang gē ō dōsí té. Ā ī-gólídé sété. Niñ a túūñsí.

Jeremi nōō rōñ

(Jeremi)

18Yáá ké asə kər wur kəl yām gətóo. Rōm kə taá malang oy yélélé.

19De ké dō nang ké say ngáy té gē oōñ kər nōō rō yā gir deē yām gē. Kóóbə gətóo *Siyo a? Mbañg yān gətóo looneé a?

(Kóóbə əda na)

I tām rí té á adēmēñ wōñg kə besē yādē gē í i yáá ké kanjē kumən gē ké kiji loo ké rang té ní?

(Jeremi əda na)

20Gír sāā kōō gāng kōó ō, gir ngā nəngā gāng kōó ō, banī j-ənga kajə al báy.

21m-tétē rárak tədō gir deē yām gē nujəñ sák sák. m-ndi i kum loo ké ndul ndí ndí té. Mā i dan yáá ké to kum ko té.

22Bəto kə kāgē ké yā rāā ta do té gətóo Galaad i mbée a? Nge rāā de gē moy gətóo noó a? I tām rí té á rō gir deē yām gē əsō naā té al ní?

23I náā n a asə rāā dóm kadē tél gār mañ ō, kumrñ kadē tél ta kəba mañ kum deē ō. Kadē m-nōón yo gir deē yām gē kadaá ō, ndōó ō ní?

JER 9

Gír de ké soř ngáy gē

1Ré de gē adēmēñ loo bōó rō yā ngé njērā mbā kə jámbal gē dəla loo té anī, m-ā m-áyá gir deē yām gē kōó ō, m-ā m-ōr rōm kōó rōdē té ō. Niñ malang i ngé sāā naā gir naā té ō, ngé kər gir naā gē ō.

²Ta ndodé i tītē gā gērā ké deē ɔ̄r gō beé. Rīdó bār kem bēé ngáy ɔ̄jə́n i dɔ sōr ngóy banī i tām najē ké rōkum té alé. Rāān kem ndul té kē nja naā té ba mā tá gērmān alé. Najē n̄ Kó̄ɔ̄bē əda ní n noó.

³Əndāi kum kedē dɔ rōsí té kə naá. Ī-lōōī kənī kemsí kadē ngōkóósí deē, tɔdɔ ngákóo naā gē malang gerēn̄ i kəla mbóo dɔ naā té ō, madē naā gē malang i ngé tētē najē dɔ naā té ō.

⁴Nāā nəkó báa a gól i madēn, adē najē ké rōkum gətóo báté. Niñ ndóōn ta ndodé kɔ̄r najē ké sōr. Niñ asən tél gō róbə yáa rāādó ké gō al gē té alé.

⁵Rāān dónɔ ba tél rāān báý tɔ ō, gólēn loo ba tél gólēn báý tɔ ō. Niñ mbātēn gerēm mā Kó̄ɔ̄bē.

⁶I tām n̄ toō té n Kó̄ɔ̄bē ké bo ké tógən i ngáy ɔ̄r najē i tītē n̄ toō beé ní: M-ā m-nōódé horoo ō, m-ā m-əndā maýdó ō. Tɔdɔ m-ā m-əndá gir deē yām gē najē kem ndul yādé té.

⁷Ndodé i kum gērā ké ta katə. Niñ ɔ̄rēn̄ i najē ké sōr gē. Ɔ̄rēn̄ najē kem sɔ̄l ləm kə madədó gēé i kə tadé karī, ba əyān gūmbə ngarā kemdó té a ngóōnneédá.

⁸Ní kə m-rāā yáa kə de gē n̄ toō al i baý? Najē n̄ Kó̄ɔ̄bē əda ní n noó.

Kum mbang ké yā nōon̄ ō, ké yā nōon̄ rō

⁹m-nōō pul pul dɔ mbaī gē té ō, m-nōō rōm loo kəsa yáa yā dā gē té kem dəla loo té ō. Tɔdɔ əlan̄ hor dɔ loo gē ní té kōó ō, deē teē tū té tɔ al ō. Deē oō kōō bütē yáa kul̄ gē tū té tɔ alé. Yeī gē ō, yáa kul̄ gē o aýn̄ naā malang kōó. Yáa ké rang séý gətóo.

¹⁰M-ā m-rāā Jerusalem kadē to tītē mbaī ké kán̄ dɔ naā té ō, kadē to tītē loo ra tal̄ gē ō. m-ā m-rāā bē ké *Juda té gē kadē télēn̄ loo ké to kum kɔ̄ ō, de gē a gətóon̄ kemeé ō.

¹¹Ré deē kógə́m̄ i kə kum kedēé anī, ādē kōó gēr kum ō, ɔ̄jə najē n̄ Kó̄ɔ̄bē ədan kə taneé ní ō. i tām rí té á bē i ké nujə sák sák ō, i ké kəla hor dɔ té tītē dəla loo n̄ deē mān̄ tū té al báté ō ní?

¹²Kó̄ɔ̄bē əda na: Niñ əyān̄ gō yáa ndóo yām n̄ m-əndā nodó té ní kōó, tɔdɔ niñ oōn̄ najē yām al ō, unəñ gō najē ní al ō,

¹³ba rāān̄ dɔ ngañg kə nodó té ō, əhɔñ gō besə *Baal gē tītē n̄ kaadé gē ndóōnneédé ní ō.

¹⁴I tām n̄ toō té n Kó̄ɔ̄bē ké bo ké tógən i ngáy, Nábā yā *Israel, ɔ̄r najē tītē n̄ toō beé ní: M-ā m-ādē gir de gē n̄ toō mañ ngəra kəgə ké katē kárará ō, mañ ké yeī kum ō kadē aýn̄.

¹⁵M-ā m-təndā m-tū́dó kə dan nápar de gē ké niñ kó gē gəgē, kaadé gē gəgē, gerēndó al báý té ō, m-ā m-ngōdédó kə kaskaraá báté kadē m-tṓldó təgā ō.

¹⁶Najē n̄ Kó̄ɔ̄bē ké bo ké tógən i ngáy əda ní n toó:

(De gē ədañ na)

Ī-dəjeī ādē ɔjəñsí dɔ dəyá ké ngé nōō yo gē. Ī-bārīdédé ādē reēñ. Ī-bārīi dəyá ké ngé kun pā nōō yo gē ādē reēñ.

¹⁷Ādē reēñ kə nāgá ādē nōō yādédé bār kə dɔ́ dɔ́. Ādē mañ nōō rosə kumjí, ādē ɔy kumji té mbong.

(Jeremi əda na)

¹⁸De ké *Siyɔ gē oōñ ndū de ké a nōō rōn. Aa! De gē nujəñ sejí sák sák kɔ́ ó, rɔ́sɔ́l taā tógájí kɔ́ ó, De gē bótəyōñ kújə yájí gē kɔ́ adē j-a j-əyáí bē kɔ́.

¹⁹Dəyá gē, oōī najə yā Kɔ́ɔ́bē. Ādē najə kərən əsō mbísí t́. Ī-ndóōī ngánsí ké dəyá gē pā nōō yo, Ī-ndóōī madəsí ké dəyá gē pā nōō rō ó.

²⁰Tɔ́dɔ́ yo aĪ kɔ́rɔ́ kújə yájí ké majə ngáy gē t́, ba udə kemeé. Ni-reē tɔ́l ngán gē kum róbó ó, tɔ́l balsáa gē ndágə loo gē t́ ó.

(Kɔ́ɔ́bē əda na)

²¹Ūr najə əda na, najə n Kɔ́ɔ́bē əda ní n toó: Níñ de gē tésō, títə yedə yáá ké sel kem ndɔ́rɔ́ ó, títə dɔ́ kōō ké teē tésō gō nge sāā kōō t́ ó, ba de ké yā kɔy gətóo ó.

Kum kedə ké rɔ́kum i geř Kɔ́ɔ́bē

²²Najə n Kɔ́ɔ́bē əda ní n toó: Ādē nge kum kedə tɔ́y rōn tām kum kedə yān t́ al ó, ādē de ké tógən i ngáy tɔ́y rōn dɔ́ tógən ké ngáy t́ al ó. ādē nge kənge yáá tɔ́y rōn tām yáá kənge yān t́ al ó.

²³Ré deē kógəñ sāā tɔ́y rōn anī, ādē kɔ́ɔ́ tɔ́y rōn i tām geř n ni gerəñ mā Kɔ́ɔ́bē ké nge kem majə ó, nge kadə deē yáá ké sɔ́ dɔ́n ó, nge rāā yáá gōtédé dɔ́ nang t́ ó ní. Rɔ́kum, i yáá n noó n neləñ mā ní. Najə n Kɔ́ɔ́bē əda ní n noó:

Tāāñ ngé gē n ədañ na niñ na i ngé kəja mɔ́tədé gē ní

²⁴Ndɔ́ gē a reēñ noó kadə m-ā m-ənda náā nəkó n əja mɔ́tən ní. Najə n Kɔ́ɔ́bē əda ní n noó.

²⁵Ādē i Ejiptə gē ó, *Juda gē ó, Edom gē ó, Amon gē ó, Moab gē ó, de gē malang n ndiñ kem dəla loo t́ á i ngé dəsā mbórdé gē ní ó. Tɔ́dɔ́ nápar de gē malang *əjañ mɔ́tədé al ó, de ké *Israel t́ gē nəkó gəgē ní *əjañ mɔ́tə ké dan wurdé t́ al ó.

JER 10**Néba ké ndi kə kumneé ó, besə gē ó**

¹De ké *Israel t́ gē, oōī najə n Kɔ́ɔ́bē əda dɔ́sí t́ ní.

²Kɔ́ɔ́bē ɔ́r najə i títə n toó beé: Ī-lōōī ndájə yáá rāā nápar de gē ó, Ī-lōōī kadə yáá ké rāā yáá no rā t́ əla bōl kemsí t́ ó. Na i nápar de gē n yáá gē n noó a əla bōl kemdédé t́ ní.

³Tɔ́dɔ́ yáá kəgə bē yā gir de gē i yáá ké kanjə kumən. De gē tégāñ kəgə kem kuú ó, kɔ́də kəgə tól kə walá ó.

⁴Rāān gidə kə gində arjāáá ō, kə lóró ō adə ndélē, ba əndañ tū kāgə té kə máyá ō kə mūú ō kadə yéy kə loo gə té alé.

⁵Besə gə ní rañ tītə ndíl yáá kə kudə kem ndə̄r kosə gə té beē. Ɔrəñ najə al ō. A ətōndə i mbée tá ō. Rōkum, a ətōndə i mbée tədə asəñ njērā alé. Ī-lōōi bōldə na a rāān yáá sesí al ō, asəñ rāā yáá kə majə séy tām yāsí té al ō.

⁶Kóṣbē, de kə tītí ĩ gətóo. Ī i de kə bo ō, rīi bār ngáy də yáá gə ní ĩ-rāā té ní ō.

⁷Mbañg yā nápar de gə, i náā n a bōlī al ní? I ĩ n de gə bōlī ní. De kə nge kum kedə kə tītí dan nápar de gə té ō, kem bē koo gə té malang ō ní gətóo.

⁸I mbóo gə malang ō, gerəñ najə al ō. Besə yādə gə ní unəñ gōdə ní, ndóōndə yáá kə kanjə kuməñ gə.

⁹Besə gə ní i njār gində arjāá kə hōólō kə ĩñneé Tarsis ō, i lór kə Upajə ō ní nge tól yáá ō, nge nōō yáá ō rāāñ ní. Əlañ kūbə kə kərē gusə gusə ō, kərē bĭi ō rōdə té. Niñ malang i yáá gə ní de kə jīdə gēr yáá gə rāāñ ní.

¹⁰Banī Kóṣbē Nəbā i Nəbā rōkum, i Nəbā kə ndi kə kumneé ō, i mbañg kə ndi ngándáñg ō. Dan ní wōñg rāāñ anī, də nang ndebə. Nápar de gə asəñ yáá séy ta wōñg yāñ kə ngáy té alé.

¹¹Yáá ní ā ədaídə ní n toó: Nəbā gə ní rāāñ də rā al ō, də nang al ō ní, a gətóoñ kōṣ də nang té ō, gír rā té ō.

¹²Tədə Nəbā i nge ní rāā də nang kə ta kūl tógəneé ō, əndā yáá gə kə kum kedə yāñneé ō, teē kem də rā kə gogə kə gō yáá gēr yāñneé ō ní.

¹³I ni n əsə də mañ gə kə no rā té naā té ō, rāā adə kiĭ mañ ĩi ta ngóy də nang té aŵ kum kə dōŵ ō, rāā adə mañ tel ō, mañ edə ō, ni-rāā adə nél teē kem loo bōŵ rō yāñ té ō ní.

¹⁴De gə malang ndiñ tadə mbóo kónġ. Rō ngé nōō lór gə malang sōldə də besə yādə gə té. Yáá yādə kə tósə gə i yáá kə rōkum al gə. Koō gətóo kemdə té.

¹⁵I yáá kə rāā kanjə kuməñ gə ō, kə to kəgō gə ō. Ré ndə kə yā kadə əjəməñneé kəla rāādə gə asə anī, yādə i yo.

¹⁶Nəbā yā Jakob to tītədə alé. I ni n i nge rāā yáá malang ō, *Israel i gír de gə ní niñ i yáá kəñge yāñ ní ō. Rīn na i Kóṣbē kə bo kə tógəñ i ngáy.

Loo a nujē sák sák ngər
(*Jeremi əda na*)

¹⁷Ɔy yáá kəñge yāi kə nang té gə, ĩ ní ngé rōŵ gə gīrəñ gidií ní.

¹⁸tədə najə ní Kóṣbē əda ní n toó: Ní toō ní m-ā m-təbā de kə kem bēé gə kōŵ, ba njam i gōdə té ngər kadə əyñ naā alé.

(De kə Jerusalem gə ədañ na)

¹⁹Rō ndoō wa! Loo nujə sák sák kōó! J-éngēi do ké dum̄ kedē. J-édaī na: I majal̄ yājí n noó. Yājí i kadē jə-tégāi tají dō tó.

²⁰Kújə tandā yājí gē nujəñ sák sák kōó, kəladé gē gángēñ malang kōó. Ngánjí gē əyāñjí kōó, niñ gətóon̄. De gē ké kadē rákēñ tandā yājí gē gətón̄ báté ō, de gē ké kadē rákēñ gérger yājí gē gətón̄ báté ō.

(Jeremi əda na)

²¹Ngé ngōm̄ yáǎ kul̄ gē i mbóo de gē, niñ sāāñ Kóóḃē alé. I tāñ n̄ toō tó n gerēñ rāā kəla kə gōó al̄ ō, usədé dō yáǎ kul̄ gē tó al̄ ō ní.

²²De gē oōñ kōo yáǎ kógēm̄ ké a reē kē dōdó tó ō, ké ǐi dām̄ mbór bē ké kōó tó ba yéy yáǎ kə ngangāá ngáȳ ō. A reē yā rāā bē ké *Juda tó kadē tél loo ké to kum kō ō, kadē telēñ loo ra tal̄ gē ō.

Jeremi ndōȳ kum gotə gir deē yāñ gē

²³Kóóḃē, m-geñ kadē deē ndul i kóó róbə yāñ al̄ ō, m-geñ kadē nge njērā mbā asə njērā dō róbé tó kə gōó alé.

²⁴Kóóḃē, éndañ, banī ādē i kə looneé tá. ĩ-lōo kəndañ kə wōngōo na sōgə ĩ-rāām̄ ādē m-to yáǎ alé.

²⁵Ādē wōnḡ yāí ké ngáȳ əsō dō nápar de gē n̄ gernī al̄ tó ní ō, dō gir de gē n̄ ndōȳñī al̄ tó ní ō, tōdō de gē nujəñ Jakob. De gē nujəñ seneé ō, tōl̄nēñ kə nodé tó ō. De gē nujəñ kə loo yāñneé sák sák kōó.

JER 11

Gír de gē ké əhōñ gō madē naā kə gōó alé

¹Najē n̄ Kóóḃē əda Jeremi ní n toó:

²Ōōī najē ké dō *madē naā ní tó. Édaī de ké *Juda tó gē ō, ké kem bē ké Jerusalem tó gē ō najē ní.

³Ā édadé na: Kóóḃē, Nébā yā *Israel ər̄ najē titē n̄ toō beé: Ndól̄ i dō deē n̄ oō najē ké dō *madē naā n̄ toō tó al̄ ní tó.

⁴Najē n̄ m-ndang m-ādē kaasí gē dan n̄ m-teēñ sedé kōó kem bē ké Ejiptə tó ō, kum hor nō gindē tó ō ní, m-ədə na: Ōōī ndūr̄m̄ ō, ĩ-rāāi yáǎ malang n̄ m-ndang m-ādēsí ō. I beé n̄ s̄ī a ĩ-téliīneé gir deē yām̄ gē ō, mā mā i Nébā yāsí ō ní.

⁵Bāa m-ā m-rāā yáǎ n̄ m-túbē njañ m-ādē kaasí gē á i kadē m-ādédé bē kógēm̄ ké mba ō, yibē tejə ō i ngáȳ tū tó ní. Ngolaā bē ní i yāsí tó māmák. m-tél m-ədə na rōkum, Kóóḃē.

⁶Kóóḃē ədañ na: Āw̄ ēñī mbēr̄ najē gē n̄ toō malang kem bē gē ké *Juda tó ō, dō kəlá róbə gē ké Jerusalem tó ō. Ōōī najē ké dō *madē naā n̄ toō tó ō, ĩ-rāāi yáǎ n̄ najē ngeé n̄ toō mērsí rāā ní ō.

⁷m-tā kaasí gē bang bang ndō ní m-teēn sedé kōó kem bē ké Ejiptə té ní báté bōólaā. m-tāādé kanjē kər ta té m-éda na: Ōōī ndūm.

⁸Ba niñ mbātēn koō ndūm, nēlēn mbīdé alé. Náā nəkó báa rāā dō ngañg adē aī naā kē non té. Tā a m-ādē yáá malang ní najē ké dō *madē naā ní toō té mērdé rāā á mbātēn rāā ní dōdédé.

⁹Kóóbbē ədam na: De gē ké *Juda té gē ō, ngé ndi bē Jerusalem té gē ō toñ i kem naā.

¹⁰Niñ tél rāān majal yā kaadé gē ní mbātēn koō najē yām gē ní. Ngōdēn gō nóbā ké rang gē té ō, ndōyñdé ō. I beé n de gē ké *Israel té ō, ké *Juda té gē ō gāngēñnee *madē naā ní m-əho ké kaadé gēé ní.

¹¹I tām ní toō té n najē ní Kóóbbē əda ní n toó ní: M-ā m-rāā kadē yáá ké to kum kaý alé a reē dōdédé té ō, niñ a asēn teē kum té alé ō. A bārémēn kadē m-diūdédé, ba m-ā m-ōō ndūdédé alé.

¹²Bē ké Juda té gē ō, de ké kem bē ké Jerusalem té gē ō, a awñ yā nōō kē dō nóbā gē ní róōn yáá ké tuñ gē adēñdé ní té, ba a asēn kajédé kum mbang ní yáá ké to kum kaý alé a teēn dōdédé té ní alé.

¹³Ī Juda, kutə nóbā yāi gē asə naā ké kutə bē yāi gē ō, kutə *loo tuñ yáá ké to rōsōl ní i *loo róō yáá ké tuñ gē yā kadē *Baal ní asə naā ké kutə kəla róbə gē ké Jerusalem té ō.

¹⁴Ī, ĩ-lōō ndōy tām yā gir de gē ní toō té ō, ĩ-lōō nōō rōi ō, rāā bó ō tām yādédé té. Ré a bārémēn tām yáá ké to kum kaý alé ké əsō dōdédé té anī, m-ā m-ōō ndūdédé alé.

Israel i kágē olibə yā Kóóbbē

¹⁵I rí n kó tár yām ké dəyá reē a sāā kem kújə yām té báý ní? Ni-rāā yáá i ké kum kedéé ngáy. Yáá ké to kum kaý alé ní i dōi té ní i gir kadē kənī ndū yāi ō, dā ní ōr kam ní ō, a asēn kun kōó a? Ī-gír kadē ā əsə teē kum té i tītē ní noō a?

¹⁶Rī ní Kóóbbē əndā dōi té ní n toó: *Kāgē olibə ké to mbōl ngándáñg ō, balsáá ngáy ké ta kúl kanēn gē ké majə páráñg ō. Kóóbbē əla hor adē o o mbīn gē ō, de gē tētēn ta jīn gē ō i dan ní kōō yáá a bārən ké ngangá ngáy ní té.

¹⁷I Kóóbbē ké bo ké tógən i ngáy ní əndāi ní n, bār yáá ké yáá ké to kum kaý alé kadē reē dōi té, najē majal ní de ké *Israel té gē ō, ké *Juda gē ō rāān té ní. Niñ rāān yáá ké majal seneé tōdō róōn yáá ké tuñ gē adēn *Baal.

Gír kojə yā Jeremi sāā tōlən

¹⁸m-teē dō yáá ní a nómēn yā rāā sedé té ní, dan ní Kóóbbē rāā adē m-geēr gō ō, m-geēr kum ō ní.

¹⁹Mā, m-to tītē ngōn batē ké dōn sōl lóm lóm ní awñ seneé ké loo tōlən té ní. m-geēr kadē gir yādédé ké majal gē ní sō i dōm mā alé. Niñ ədañ na: Jə-nujii ké kágē ké əy bəto ngáy, jə-tōlnii kōó kem bē yā de ké ndiñ ké kumdé gē té.

²⁰Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy, ĩ́ n ́oṣ bē kə hál ké góté ɔ, ĩ́ n i nge kəndā maḃ́ gír yā deē ɔ, ngaraṅg kem deē ɔ ní, ĩ́-dal baḃ́ dɔdɔ́ t́ á dā́ m-áḃḃ́, tɔdɔ́ m-éyá róm i kem jí ĩ́ t́.

²¹I tāḿ n toō t́ n Kóṣṣbē ɔ́ najē ké majə al kə de ké Anatot t́ gḗ n ndigəñ tólí ní. Niñ ədan na: ĩ́-lōō koō najē ta Kóṣṣbē t́ kəda, ré i beé al báa j-a jə-tólí kə jíjí.

²²Tā anī, Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy ɔ́ najē i títḗ n toō beé: M-ā m-rāādé yáḃ́ ké tōr. Balsáa yādé gḗ a oyñ yo kaskar ɔ, bō a tól ngáádé ké dəngam gḗ ɔ, ké dəyá gḗ ɔ.

²³De kógə́m ké a teē ta yo t́ a gətóó báté bēé loodá. M-ā m-rāā kadḗ yáḃ́ ké to kum kaḃ́ al a teē dɔ de ké Anatot gḗ t́, kem bāĺ n m-ā m-ādḗ a ɔjəñneé kəla rāādé gḗ t́ ní.

JER 12

¹Kóṣṣbē, ĩ́ i de ké góté, ba m-gey kɔ́r najē seí. Rōkum m-gey kɔ́r najē seí sɔ́n dɔ sarya gāngí kə réy gḗ. I tāḿ rí t́ á yáḃ́ rāā ngé kem ndul gḗ teédé yáḃ́ t́ ní? I tāḿ rí t́ á ngé gól loo gḗ ndiñ majə malang ní?

²Əndádé títḗ kágḗ adḗ t́lañ ngəradé ɔ, tɔgəñ báté anəñ ɔ. ĩ́ i tāādé ba bang ba ĩ́-gətóo ngarə́ kemd́ t́.

³Kóṣṣbē ĩ́-gerə́m, ĩ́ áḃḃ́ ɔ, əndā maḃ́ gír yāḿ gḗ ɔ. Gír yāḿ gḗ awñ gṓ yáí t́. Əndā ngé kem ndul gḗ dɔ jí títḗ batḗ gḗ ké yā kawñ kə loo tólídé t́. Əndádé dɔ jí yā ngóon ndṓ tólídé.

⁴Dɔ nang a əho ndoō i báté ta ké rá? Mu ké ndɔ́rɔ́ a tutə́ kṓ malang i báté ta ké rá? De ké kem bēé gḗ n ədañ na Nə́bā áḃ́ yáḃ́ ké ndɔ́n t́ alé ní, kem ndul yādé a tól dā́ ké bembéé gḗ ɔ, yeḃ́ gḗ ɔ yā təgā.

⁵Ré ĩ́-ngɔ́dḗ naā t́ kə ngé nja gēé, ba rāānī adḗ kɔ́r rāāí anī, ā́ əsə nəjə́ naā ngɔ́dḗ kə sənda gēé i baḃ́? Ré ĩ́-ndi i kem bḗ ké lom i tū́ t́ t́ tá əñí kemií anī, dan ń bā Jurdé a ĩ́ bububu bububu ní ā́ ĩ́-rāā i baḃ́?

⁶De ké gír kojə́ yáí t́ gḗ, adḗ i ngákóóí gḗ n unəñ dɔ́í igəneé ní. Rōkum, i niñ kó gḗ n ɔsəñ dɔ de gḗ naā t́ ba ɔrəñ najē gidíí t́ jəke ní. Ré əñiñ rṓdé sɔ́l lom ɔrəñneé najē seí gēgḗ anī, ĩ́-lōō kəñí kemií kadédé.

Nə́bā əyá kújə́ yān ɔ, gír deḗ yān gḗ ɔ kṓ

⁷M-éyá kújə́ yāḿ kṓ, m-mbáté́ yáḃ́ kəngé yāḿ kṓ, m-ə́la ngé n m-tárəñ ngáy ní jí madḗ baḃ́n gḗ t́.

⁸Yáḃ́ kəngé yāḿ t́l to títḗ bɔl ké ku kágḗ t́ kə dɔ́m t́. Ni túḃḃ́m rṓ, adḗ mā́ gəgḗ a m-geyn tɔ́ alé.

⁹Yáḃ́ kəngé yāḿ ní i yeḃ́ ké tór bál, ké yáḃ́ gḗ a teēñ kə ta loo gḗ t́ a tésōñ dɔn t́ yā nār a? Ā́w ́sɔ́i dɔ dā́ ké bembéé gḗ naā t́. Ā́wí sedé́ loo kəsá yáḃ́ naā ké bo t́.

¹⁰Kósə ngé kuḷ yáa gē nujəñ kə ndōr *kāgē nduú yām sák sák kōó ō, tēbāñ ndōr yām njadé té ō, rāāñ ndōr ngeé n toō n majə ngáy ní adē tél dəla loo ké to kum kọ ō.

¹¹Rāānəñ adē tél loo ké to kum kọ. I ni n to nom té toō, to nōō ngáy ō, to kum kọ ō. Bē kə taá malang to kum kọ, ba deē ɔa de ké tōrən najən té alé.

¹²Ngé nujə loo gē a reēñ noó kə gō kəlá róbə gē malang ké dəla loo té. Kaskar yā Kóṣbē tōl de gē ta ngóy dɔ nang kógə́m té báté gāng ké noó té. De kógə́m ké ndi lom gēgē a gətóó báté.

¹³De gē dubəñ gémē, ba əjañ i kōñ ngañ. De gē rāāñ kəla ɔrəñ, ba yáa ké teédá yáa té gətóó báté. Adē rōsí sōl sí tām kər ké to kə dōsí té. I wōng ké ngáy yā Kóṣbē n rāā yáa ní.

Kóṣbē ō, madə bē Israel gē ō

¹⁴Najə n Kóṣbē əda ní n toó: Madə bēm gē malang ké ngé kem ndul gē n əlañ jīdə ɔdəñneé yáa kəngə n m-ādə Israel gír deē yām gē ní, m-ā m-ōrdé kə ngəradé kōó dɔ nang yādé té. M-ā m-ōr de ké *Juda té gē kə ngəradé kōó ō dɔ dándé té.

¹⁵Ba gō té dan n m-ā m-ōrdé kə ngəradé oy anī, kum m a tél yā koo m sedé. Adē m-ā m-tél yā reē sedé kógə́m kógə́m kem bē yādé té ō, ta yáa kəngə yādé té ō.

¹⁶Ba ré niñ ndóōñ kun hál ké majə tītə yā gír deē yām gē ō, ré túbəñ kə rīm ədañ na: Tītə n Kóṣbē ndiñ kə kumneé noō, tītə n ɔjəñneé gír deē yām gē loo túbə kə rī *Baal ō ní anī, a əngəñ loo yā ndiñ dan gír deē yām gē té.

¹⁷Ba ré geyñ al anī, m-ā m-ōr nápar de gē n toō kə ngəradé gēé dər. M-ā m-rāādé kadə oyñ kōó. Najə n Kóṣbē əda ní n noó.

JER 13

Jeremi ō ta kúbə léé ké yā dōq̄n bōdə ō

¹Yáa n Kóṣbē ədam ní n toó: Āw, i-mang ta kúbə *léé, i-dōq̄ bōdīí té, ba i-lōō kəla kum mañ té.

²m-mang ta kúbə *léé m-dōq̄ bōdēm té tītə n Kóṣbē ədañ ní.

³Kóṣbē tél ədam báy tɔ na:

⁴Íi dɔó āw kum kə Opəratə té, kə ta kúbə n i-mang i-dōq̄ bōdīí té ní, ba i-bōōn kem bəlo mbał té loo n noō té.

⁵M-āw m-bōō ta kúbə ní kadə Opəratə té tītə n Kóṣbē ədañ ní.

⁶Ndō ngáy gō té anī, Kóṣbē ədam na: Íi dɔó āw kum kə Opəratə té ba un ta kúbə dōq̄ bōdə n m-ədəi na kə i-bōō noó ní.

⁷M-íi m-āw Opəratə té m-ndəle ta kúbə ní ba m-ún loo n m-bōō tū té ní té. Banī ta kúbə *léé ní əba mōrō kōó adē majə rāāñ yáa tɔ alé.

⁸Anī Kóṣḃē ɔ̄r najē sem̄ əda na:

⁹Najē n̄ Kóṣḃē əda ní n toó: M-ā m-rāā kadē *Juda a asə kənda kadən tɔ̄ al̄ ō, kadē Jerusalem ənda kadən ngáy tɔ̄ al̄ ō.

¹⁰Gír de ká ngé kem ndul gē n̄ mbātān̄ koō najē yām̄ ba rāān̄ dɔ̄ ngañḡ kē nodé t́ al̄ ō, ngōdēn̄ gō nábā ká rang gē t́ yā ndōydé ō, ɔ̄səñ nodé nang t́ nodé t́ rɔ̄yñd́ al̄ ō ní, ādē tél toñ tītē ta kúbē dɔ̄ō bōdē n̄ toō n̄ majə rāān̄ yáa tɔ̄ alé ní.

¹¹M-əhɔ̄ de gē malang ká gír yā *Israel t́ al̄ ō, ká gír yā *Juda t́ al̄ ō kē rōm̄ t́ al̄ ō, tītē loo dɔ̄ō ta kúbē *léɛ bōdē t́ al̄ ō. I yā kadē télēn̄ gír deē yām̄ gē ō, rī bār yām̄ ō, yáa t̄ȳ yām̄ ō, yáa súu rō yām̄ ō, banī usəd́ níñ dɔ̄ t́ alé. Najē n̄ Kóṣḃē əda ní n noó.

Kasə nduú ō, wōñg yā Nábā ō

¹²Ī ā ɔ̄r najē n̄ toō sed́. Najē n̄ Kóṣḃē Nábā yā Israel əda ní n toó. De gē ā bōkēñ kasə *nduú kadē rosə kem jóo malang. Ba ré tél ədañ na: Jə-gēr majə kadē ā bōkēñ kasə nduú kadē rosə kem jóo malang,

¹³anī ā ədád́ na: Najē n̄ Kóṣḃē əda ní n toó: M-ā m-rāā kadē kasə a rāā de gē malang ká kem bē n̄ toō t́ al̄ ō, a rāā mbañḡ gē ká gír yā Dabid t́ al̄ ō ndiñ dɔ̄ kōr kágē mbañḡ yān t́ al̄ ō, *ngé tuñ yáa gē ō, *ngé koō ta gē ō, de gē malang ká kem bē ká Jerusalem t́ al̄ ō.

¹⁴M-ā m-rāā kadē bɔ̄bē ngán gē ō, ngán gē ō, malang t́səñ dɔ̄d́ naā t́ al̄ ō. De kógēm̄ ká kadē m-əyān̄ karī gətóo. Yáa ká a ɔ̄gēm̄ nujə sed́ a gətóo. M-ā m-áa kum tō ndoō yád́ al̄ ō, m-ā m-māȳ rōm̄ dɔ̄d́ t́ al̄ ō, kum̄ ɔ̄m̄ sed́ al̄ ō. Najē n̄ Kóṣḃē əda ní n noó.

Ōōī tá na sōǵ tasí t̄s̄

¹⁵Ōōī, ĩ-nēlī mb̄s̄í ōōīnēé, ĩ-tetiī r̄s̄í kē nang t́ al̄ ō ba ōōī: I Kóṣḃē n̄ ɔ̄r najē ní.

¹⁶Ōsiī gɔ̄n̄ Kóṣḃē Nábā yāsí kété tá kadē ni-əla kə tilií d̄s̄í t́ al̄ ō, kété tá kadē ĩ-b̄l̄i dɔ̄ mbañ gē ká til taā d̄d́ t́ al̄ ō. ĩ-ngóōī i loo ká unjə kow, ba ni-tūrēn̄ adē tél̄ nd̄l̄ yo ō, kil̄ mañ ká ndul ndí ndí ō.

¹⁷Ré ōōī yáa n̄ toō al̄ anī, m-ā m-rāā rōm̄ ndoō loo b̄s̄ rō yām̄ t́ al̄ ō, najē kɔ̄jə rō yāsí ká ngáy n̄ toō t́ al̄ ō. Kum̄ i kə nōó, i kə nōó. Mañ nōó a reē kum̄ t́ al̄ ō. Əhɔ̄n̄ b̄t̄ə yáa kul̄ yā Kóṣḃē gē dɔ̄ gúú t́ al̄ ō aŵñ sed́ dɔ̄ bē ká rang t́ al̄ ō.

Nábā ɔ̄r najē kə gír kojə yā mbañḡ

¹⁸Əda mbañḡ ō, kóo mbañḡ ō na: ĩ-ndiī dɔ̄ d̄ə nang t́ al̄ ō! Jākā mbañḡ ká d̄s̄í t́ al̄ ō ní majə ngáy ní teē əs̄o k̄s̄.

¹⁹Ta bē gē ká Negeb i ká kutē k̄s̄, deē kógēm̄ ká reē yā teē gətóo. Aŵñ kə de ká *Juda t́ al̄ ō malang dɔ̄ bē ká rang t́ al̄ ō. I kəhɔ̄ de gē kə taá malang kaw̄ sed́ dɔ̄ bē ká rang t́ al̄ ō dɔ̄ gúú t́ al̄ ō.

Əlañ r̄s̄ɔ̄l̄ dɔ̄ Jerusalem t́ al̄ ō

- 20 Ún kumií kē dɔ́ ba áá loo: I niñ n iñ mbór bē ké kɔ́ tē a reēn toó. Gír de gē n bɔ́ɔ́n ní i rá? Būtē yáá kuí yáí ké majə ngáy gē ní i rá?
- 21 I rí n ā éda dan n de gē a reēn rāā yáá ké to kum kay al tē ní. I ikó n i-ndóódá loo kɔ́ bē dɔ́ tē ní al a? Rɔ́kum, rɔ́i a tōrī tītē yā dəyá n a rāā kem ní.
- 22 I-dəje rɔ́i najə éda na: I tām rí tē á yáá n toó rāām ní? I tām yáá ké góté al ngáy n i-rāā tē ní n de gē saānneé kúbē ké ta gírí tē kē dɔ́ ɔ́, bīīnneé seí dɔ́ gúú tē ɔ́ ní.
- 23 De ké *Kus asə tūr bálən a? Kagə asə tūr biīn a? Siī de gē n rāā majal ndérsí kɔ́ ní, ā ásī rāā yáá ké majə a?
- 24 M-ā m-tēndā m-tīdɔ́ tītē bul mu ké nél ké mángá ɔ́y dáyín beé.
- 25 Dúbē yáá kənge yáí n m-mbɔ́jé m-ādī ní n toó, tɔ́dɔ́ dɔ́ ndígənal dɔ́m tē ɔ́, ənī kemií adē yáá ké rɔ́kum al ɔ́. Najə n Kɔ́ɔ́bē éda ní n noó.
- 26 Tām n toó tē ní, mā m-ā m-saā kúbē ké ta gírí tē kē dɔ́ kadē de gē aān gírí.
- 27 M-ɔ́ nduí loo nɔ́ bɔ́ dəngam tē ɔ́, m-áá loo rāā rāy tē ɔ́, loo rāā ájəba ké to rɔ́ɔ́l tē ɔ́. M-áá yáá ké to yɛr kum yáí gē n i-rāā dɔ́ ngán mba l gē tē ɔ́, kem ndɔ́r gē tē ɔ́ ní. Rɔ́ ndoó wa, Jerusalem! I-mbáté kun góm yā tégón rɔ́i kadē unjə i báté ta ké rá?

JER 14

Loo əhɔ́ laa

- 1 Najə ké Kɔ́ɔ́bē ɔ́r kə Jeremi dɔ́ loo ké əhɔ́ laa tē.
- 2 *Juda əhɔ́ ndoó, bē yān gē a nujəñ yā təgā, toñ kum tō ndoó ngáy ɔ́, əndañ nang ɔ́. Jerusalem əga kɔ́r adē bār kē dɔ́ dɔ́.
- 3 Ngol gē əlañ de ké yáá al gē kɔ́də maná. Niñ ugəñ ta bəlo mañ tē anī, əngeñ mañ alé, adē tél reēn gogó kem yáá karī. Gerəñ yáá ké yā rāā al ɔ́, dɔ́ kumdé tēla naā ɔ́, urəñ wak ɔ́.
- 4 Dɔ́ nang táá tām mañ edə alé, ngé ndɔ́r gē gerəñ yáá ké yā rāā al ɔ́, urəñ wak ɔ́.
- 5 Dul ojə ngəñ bembé ba əyá kɔ́, tɔ́dɔ́ mu ké mból gətóo.
- 6 Kəro ké bembé gē rañ dɔ́ loo ké kij kē dɔ́ gē tē. Unəñ sēe nél tītē tal gē. Góqñ mu sét kɔ́r rāádé tɔ́dɔ́ mu gətóo.

(De gē ədañ na)

- 7 Ré majal yájí gē ənīñ najə dɔ́j tē anī, i-rāā yáá n ɔ́ɔ́ kadē i-rāā ní adē de gē tɔ́yñneé rīí. jə-mbátí kē nja naā tē, adē ké rɔ́kum tē ní, jə-rāā yáá ké góté al seí.
- 8 I n *Israel əndā kemən dɔ́ tē ní, i n ájən kum mbang n wurən ɔ́lənneé tē ní, i tām rí tē á i-rāā rɔ́i tītē de ké mbā tē kem bēé ɔ́, i-rāā rɔ́i tītē nge njərə mbā ké a əja dɔ́ adē a bīi i ndɔ́ kógə́m beé ɔ́ ní.

⁹I tām rí té á ī-rāā rōí tītē de ké ángalən gətóo beé ō, tītē gō rōō ké asə taā dɔ deē tɔ al ō ní? Banī Kóōbē, ī i dɔ dánjí té, rīī bār dɔjí té ō ní, ī-lōō kəyájí kōó.

¹⁰Kóōbē ɔ̄r najē kə gír de gē n toō i beé: Rōkum, niñ ndigəñ i dáý dɔó, niñ gírēñ gō too njadé té alé. Niñ rāāñ yáá ké nel kem Kóōbē alé, adē ngɔlaā ní ni tēr kemdɔ dɔ yáá ké gōté al yādé gē té ō. əndadé tām majal n rāāñ té ní ō.

¹¹Kóōbē ədam̄ na: Ī-lōō kə ndōy tām yā gír de gē n toō té, ī-lōō ndəngā kadē ndiñ majə.

¹²Ré *ndiñ bō tām yām té a, m-ā m-ōō nōō yādé alé. Ré ndējəmēñ dā gē ké yā rōo horoo ō, *yáá ndējē ké rang gē ō anī, a nelēm̄ kə yáá gē n noō alé. M-ā m-tōldé kə kaskaraá ō, kə bōo ō, kə moy ngālbōgī ō, kadē təgāñ.

¹³m-tél m-ədə na: Á, Kóōbē Nábā, yáá n *ngé koō ta gē ədañdé ní n toó: Sīī ā ááī kaskar al ō, bō a rāāsí al ō. Banī m-ādē ā ī-ndiī majə rōkum loo n toō té.

¹⁴Kóōbē ədam̄ na: Najē n *ngé koō ta gē ədañ kə rīm ní, i najē ké rōkum alé. M-əládé al ō, m-dəjedé yáá kógēm̄ al ō, m-ōr najē sedé al ō. Yáá gē n āāñ ní, i yáá ké rōkum al gē ō, najē gē n ədañ na n oōñ na i tam̄ mā té ní, i gír yādé niñ kó gē ō.

¹⁵I tām n toō té n Kóōbē ɔ̄r najē tītē n toō beé ní: Yáá ké sɔō dɔ *ngé koō ta gē n unəñ rīm ɔ̄rəñneé najē banī m-əládé al ní n toó. Ká ré niñ gírēñ kadē kaskar ō, bō ō, a gətóon kem bē n toō té gəgē anī, *ngé koō ta gē n noō a oyñ i yo kaskar ō, yo bō ō.

¹⁶De gē n oōñ najē kōr *ngé koō ta gē ngeé n toō ní, a oyñ ō. A oyñ yo bō ō, yo kaskar ō, adē nīndé a taā kum kəlá róbə gē ké Jerusalem. Niñ ō, nəyádé gē ō, ngáñdé gē ké dəngam ō, ké dəyá gē ō a əngēñ deē kógēm̄ ké yā dubədé alé. I loo rāā n m-ā m-rāā kadē majal yādé niñ kó gē tél kə dɔdɔ té ní n noó.

¹⁷Ī ā ədádé najē n toō: m-ndi i kə mañ nōo kum̄n té ndōo ō, kadaá ō, kanjə dəba. Tɔdɔ yáá ké to kum kɔ ngáy nujə kə ngōmandə n i gír deē yām gē ní.

¹⁸Ré m-āw kem ndɔr gē té a, i nīn de ké oyñ yo kaskar gē n toñ toó. Ré m-údə kə kem bēé a, i ngé gē n bō rāā kumdé ndoō té ní n toñ toó. Ngé koō ta gē ō, *ngé tuñ yáá gē ō, njərə ɔ̄rəñ gō loo kem bēé kanjə gēr kum yáá kógēm̄.

(De gē ədañ na)

¹⁹Ī ī-mbāté *Juda kə noí té a? Nelī kə *Siyɔ tɔ al a? I tām rí té á əndájí kə yáá ké majal ké duñ təgā beé? Jə-rāā kemjí té kadē rōjí a ngañg ba yáá kógēm̄ ké ngāā gətóo i bōl n teē kə róbó.

²⁰Kóōbē, jə-gēr majə kadē jīī i kə najá dɔjí té ō, jə-gēr gō yáá ké gōté al gē n kaají gē rāāñ ní ō.

²¹Ī-kídəjí alé najē rīí ké to rɔy té. Ī-lōō kadē kōr kəgē mbang yāí ké to kɔsə gɔn tél yáá ké rim karī. Ādē əga kemíí dɔ *madə naā yāí n ī-rāā sejí té ní, ba ī-lōō mbāté kōó.

²²Do dán yáá ké kanjē kumən gē n i besē yā nápar de gē ní, i ngé ké rá gē n rāān mañ adē edē ní? Aké i do rā n rāā mañ adē edē ní a? I ĩ Kóṣṣbē Nábā yājí al a? J-a jə- ngóo ta jí tɔdɔ i ĩ n i nge rāā yáa gē n noō malang ní.

JER 15

¹Kóṣṣbē ədam na: Ká ré Moijə niñ kə Samuel reē rañneé ta kumŕm té gēgē anī, m-ā m-ōō ndōy yādé ké tām yā de gē n noō té alé. Ī-tébādé kōs ta kumŕm té, ādē awñ.

²Ba ré dəjenī ədañ na: Ní kə j-aw i kə rá tāā wa anī, ĩ ā ĩ-tél ɔdádé na: Najē n Kóṣṣbē əda ní n toó: Deē n i tām yā yo té ní i tām yā yo té. Deē n i tām yā kaskar té ní i tām yā kaskar té. Deē n i tām yā bō té ní i tām yā bō té, deē n i tām yā kəhɔn do gúú té kaw seneé do bē ké rang té ní, i tām yā kəhɔn do gúú té kaw seneé do bē ké rang té.

³M-ā m-əla kə yáá ké majal gē gir sɔ dɔdɔ té: M-ā m-əla kə kaskaraá yā tɔlɔndé ɔ, kə bísə gēé yā ndórəndé nang té ɔ, kə yeł ké no rā té gē ɔ, kə dā ké do nang té gē ɔ yā réyańdé naā té ɔ, yā gāngəń gir yādé kōs ɔ. Najē n Kóṣṣbē əda ní n toó.

⁴M-ā m-rāā kadē téləñ yáá kəjə ké to ból ngáy ta kum bē kɔɔ gē malang ké do nang té. M-ā m-rāā tītē n noō i najē yā Manase ngōñ Ejekias, mbañg ké *Juda té, tām yā yáa malang n ni-rāā Jerusalem té ní.

Kɔr asə Kóṣṣbē nak ta gir deē yān gē té

⁵I náā n a ɔa kum tō ndoō yái tā, Jerusalem? I náā n a nōō ndoói? I náā n a njəbā rɔn ta dəje kōói?

⁶I ĩ n əyam kōs ɔ, ĩ-tūr gidií tam té kōs ɔ ní. M-əla jīm kə dɔí té kadē m-nujə seí. Kɔr asəm ta tégā tam té.

⁷M-ún keē kógə́m kadē m-təndā m-tijín de ké kem bēé gē kə loo gē té. m-tɔl ngán kem gir deē yām gē kōs. m-nujə kə gir deē yām gēé sák sák kōs, banī tūrəñ háldé alé.

⁸m-rāā adē dəyá yān ké ngaa koy gē i ngáy tɔy kum náñg ngárə́m njéy ké ta bā té. m-rāā adē nge nujə loo reē dan kadē ndaá do kóɔ nge rōs ké balsáá té. m-rāā adē yáá ké tɔla naā ké to ból ngáy əsɔ dɔn té gidə kógə́m.

⁹Nge n oje ngán gē i sírí ní tógəñ teē kōs. Ni-taā koō yon. Mbang udə kōs dɔn té dan n loo i dan kadē ndaá báy ní. Rɔn sɔlən ngáy adē geɾ yáá ké yā rāā alé. Ngé gē n nayan ní, m-ā m-əyadé kadē oyñ yo kaskar kem jī madē baā́dɔ gē té. Najē n Kóṣṣbē əda ní n noó.

¹⁰Kum kay al ké baý beē, kóó́m! ĩ ójə́m mā n de ké kem bēé gē malang mbətəñ najē tam té ɔ, nełdɔ seím al ɔ ní? M-ādē yáa loo ndəmā té al ɔ, m-taā yáa loo ndəmā té al ɔ, banī de gē malang ndólməñ.

11 Kóṣṣbē əda na: Njam̄ gē m-ā m-gānḡ dɔ́ kadē i-ndi majə. Njam̄ gē m-ā m-rāā kadē madē baā́i sāā njaí dan n̄ yáá kə́ to kum kaȳ al̄ ō, to wur kəl̄ ō a teēñneé dən té ní.

12 I náā n a asə tetə gindē naā té ní. Gindē kə́ kij̄ mbór bē kə́ kɔ́ɔ́ té ō, gindē nēngá kasə ō ní, i náā n a asə tetə naā té ní?

(Kóṣṣbē əda na)

13 M-ādē de gē a ɔ́yñ yáa kənge yāi gē ō, yáa yāi gē kə́ gātədé i ngáȳ n̄ əndā dɔ́ jīi ní ō dɔ́ gúú té. Yáá n̄ m-əgañ kērā majal̄ yāi gē malang n̄ i-rāā gō nang yāi té kə́ taá malang ní n noó.

14 M-əla dɔ́ gir̄ tógə yā madē baā́i gē té kem bē kə́ i-geēr al̄ té. Wōnḡ yām̄ əba bup kə́ hor té yā kɔ́ɔ́sɪ kə́ njóm̄ gē té.

(Jeremi əda na)

15 Ī Kóṣṣbē i-geēr yáa gē malang, ādē əga kemií dɔ́m̄ té, áa gōm̄. Ī-dal baām̄ dɔ́ ngé rāā kum̄m̄ ndoō té gē té. Ī-lōō to gir̄ kəndā bəm̄ té kadē m̄-nujə. Ī-geēr majə kadē m̄-tégā tam̄ dɔ́ ndū gē n̄ a tájəm̄n̄ té ní i najē yāi té.

16 Najē yāi gē n̄ m̄-teē dɔ́ té ní m-əsádé mak mak. Nelēñ tam̄ páránḡ ō, adēm̄n̄ rōnel̄ kə́ ngáȳ ngarā kem̄m̄ té ō. Kóṣṣbē, Nə́bā kə́ bo kə́ tógən i ngáȳ, rīi bār̄ dɔ́m̄ té.

17 m̄-sāā nja ngé koō naā gē n̄ ɔ́səñ dɔ́dɔ́ naā té ní yā ndi dáándé té rāā rōnel̄ alé. Tɔ́dɔ́ əhɔ́m̄ kə́ jīi tógə adē m̄-ndi kə́ kérérm̄ ō, i-rāā adē wōnḡ asəm̄ nak ō.

18 I tam̄ rí té á tápə yām̄ i kə́ duṃ tégā ō, do yām̄ i kə́ duṃ kedē ō, duṃ ta kəga gē malang ō ní. Kə́ rōkum̄ té ní ī i-tél̄ i-to i tītē kəba mañ kə́ a gól̄ loo beé ō, kə́ deē asə kəndā kemən dɔ́ té al̄ beé ō tam̄ yām̄ té.

19 I tam̄ n̄ toō té n Kóṣṣbē ɔ́r̄ najē tītē n̄ toō beé ní: Ré i-tél̄ i-reē rōm̄ té anī, m-ā m-rāā kadē i-tél̄ i-reē gogé loo kəla yāi té ta kum̄m̄ té. Ré ɔ́r̄ najē kə́ kə kumneé gē ba əyá gir̄ ngé kə́ diring diring gē kṓs anī, najē kərīi a tél̄ i najē kərēm̄ məkó. Adē i gir̄ deē yām̄ gē n a téləñ yā reē rōi té, ba i ī n ā i-tél̄ yā kaw̄ rōdɔ́ té alé.

20 M-ā m-rāāi kadē ī i ndogə mbaĪ kə́ ngañḡ ngáȳ tam̄ yā gir̄ de gē n̄ toō té. I ndogə kə́ rāā kə́ gindē nēngá kasaá. A rōñi ba a tetəni rōō alé. Tɔ́dɔ́ mā i naā té seí yā taā dɔ́ ō, yā gānḡ dɔ́ ō. Najē n̄ Kóṣṣbē əda ní n noó.

21 M-ərī kṓs jī ngé kem ndul gē té ō, m̄-taāi jī ngé rāā yáa kə́ dónó gē té ō.

JER 16

Jeremi ndi kə kéréneé

1 Kóṣṣbē ɔ́r̄ najē sem̄ əda na:

2 Ī ā i-taā dəyá al̄ ō, ī ā ənge ngán kə́ dəngam̄ gē aláa kə́ dəyá gē loo n̄ toō té al̄ ō.

³Tɔdɔ Kɔɔbɛ ɔɾ najɛ kɛ sɔɔ dɔ ngán kɛ dɛngam gɛ ɔ, kɛ dɛyɔ́ gɛ ɔ n ɔjɛndɛ loo n toɔ tɛ ní ɔ, sɔɔ dɔ kɔɔ kojɛdɛ gɛ ɔ, bɔbɛ kojɛdɛ gɛ ɔ kem bɛ n toɔ tɛ títɛ n toɔ beɛ ɛda na:

⁴Bɔ a rɛɛdɛ bɛtɛ yɛ tɔɔdɛ. Deɛ a nɔɔdɛ al ɔ, dubɛdɛ al ɔ, a tɛlɛn bɔ loo dɔ dɛ nang tɛ ɔ, a oyɛ yo kaskar ɔ, yo bɔ ɔ. Níndɛ a tɛl yɔ́ kɛsa yɛ yel kɛ no rɛ tɛ gɛ ɔ, dɛ kɛ dɔ nang tɛ gɛ ɔ.

⁵Rɔkum, Kɔɔbɛ ɔɾ najɛ i títɛ n toɔ beɛ: Údɛ kem kújɛ kɛ de gɛ kánɛn naɛ kemeɛ yɛ nɔɔn yo tɛ alɛ. Áw loo rɛɛ yɔ́ kújɛ kɛ loo nɔɔ yo gɛ tɛ al ɔ. Ádɛ kumií ɔɔi kɛ de gɛ n noɔ al ɔ, tɔdɔ m-á m-tɛl yɛ taɛ ndi lom yám jɛ gir de gɛ n toɔ tɛ ɔ, m-á m-rɛɛ kem majɛ sedɛ tɔ al ɔ, kumɛn a ɔɔm sedɛ tɔ al ɔ. Najɛ n Kɔɔbɛ ɛda ní n noó.

⁶Kem bɛ n toɔ tɛ ní, de kɛ bo gɛ ɔ, de kɛ dɔú gɛ ɔ a oyɛ mbak. Deɛ a dubɛdɛ al ɔ, a un pɛ yo dɔdɛ tɛ al ɔ, a ɛja rɛn kɛ doó najɛ yádɛ tɛ al ɔ, a dɛsɛ dɔn al ɔ.

⁷Deɛ a gɛng ta mápa yɛ kadɛ nge kɛhɔ ndoɔ yɛ sɔlɛn kemɛn najɛ ngeen de kɛ oy tɛ al ɔ, deɛ a ndɛjɛn kɔpɛ sɔɔ kem najɛ yɛ bɔbɛn deɛ alɛa kɔɔn de kɛ oy tɛ al ɔ.

⁸Á údɛ kem kújɛ kɛ de gɛ a ɛsaɛ yɔ́ nɛɛ tɔ tɛ yɛ ndi ta kɛr tɛ sedɛ kɛsaɛ yɔ́ ɔ, kɛyɛn ɔ alɛ.

⁹Tɔdɔ Kɔɔbɛ kɛ bo kɛ tɔgɛn i ngáy, Nɛbɛ yɛ *Israel, ɔɾ najɛ i títɛ n toɔ beɛ: M-á m-rɛɛ kadɛ pɛ walya ɔ, najɛ kɛ to rɛnel ɔ, pɛ yɛ ngaa dɛyɔ́ ɔ, rɛnel yɛ nge taɛ ngaa ɔ, a dɛba loo n toɔ tɛ, bɛl yɛsɛ tɛ ɔ, ta kumsɛ tɛ ɔ.

¹⁰Dan n ɔ́ á ɛdɛ gir de gɛ n toɔ najɛ gɛ n noɔ malang, ba niɛn a ɛdanɛ na kɛ i tɛm rɛ tɛ á Kɔɔbɛ ɛda kadɛ yɔ́ kɛ to kum kɛy al kɛ rɛɛdɛ ɔ, kɛ yɔ́ kɛ gɔtɛ al ɔ, kɛ majal ɔ n n-rɛɛn kɛ Kɔɔbɛ Nɛbɛ yádɛ ní kɛ i rɛ ɔ wa anɛ,

¹¹ɔ́ á i-tɛl yɛ kɛdɛdɛ na: I tɔdɔ kaasɛ gɛ mbɛtɛmɛn kɔɔ, ba ngɔdɛn gɔ nɛbɛ yɛ tɛrɛ gɛ tɛ ɔ, ndɔyɛndɛ ɔ, ɔsɛn nodɛ nang tɛ nodɛ tɛ rɔyɛnneɛdɛ ɔ. Niɛn mbɛtɛmɛn kɔɔ ɔ, ngɔmɛn *ndɔ najɛ yám al ɔ. Najɛ n Kɔɔbɛ ɛda ní n noó.

¹²Sɔ́ tɛ anɛ i-rɛɛn yɔ́ majal tɔy yɛ kaasɛ gɛ báy. Náɛ nɛkɔ bɛɛ rɛɛ dɔ ngaɛng kɛ dum kɛda ta tɛ kɛ non tɛ ba ɔɔi najɛ yám alɛ.

¹³M-á m-ɔysɛ dɔ nang n toɔ tɛ yɛ tɛnɛsɛ dɔ nang kɛ rang kɛ sɔ́ gɛgɛ kaasɛ gɛgɛ i-gerɛ al tɛ. Loo n noɔ tɛ, á i-ndɔyɛ nɛbɛ yɛ tɛrɛ gɛ ndɔɔ ɔ, kadaá ɔ. Ba á ɛndɛɛ kemsɛ dɔm tɛ kadɛ m-dɔysɛ tɔ alɛ.

Ta tɛl ngán Israel gɛ

¹⁴Najɛ n de gɛ ɛdanɛ ngándɛng na Kɔɔbɛ kɛ nge rɛɛ kadɛ ngán *Israel gɛ tɛɛn kem bɛ kɛ Ejiptɛ tɛ kɔɔ na ndi kɛ kumneɛ noɔ ní, de gɛ a toɛn dan kɛda tɛ tɔ alɛ, ba ɔ́ kɛ kem ndɔ gɛ n a reɛn noɔ tɛ ní a ɛdanɛ na:

¹⁵Kɔɔbɛ n rɛɛ adɛ ngán Israel gɛ tɛɛn kem bɛ kɛ mbɔr bɛ kɛ kɔɔ tɛ ɔ, kem bɛ gɛ malang n tɛndɛ tɔ́dɛ tɔ tɛ ní ɔ ní na ndi kɛ kumneɛ noɔ. Tɔdɔ m-á m-tɛl yɛ reɛ sedɛ dɔ nang n m-ádɛ kaadɛ gɛ ní tɛ rɔkum. Najɛ n Kɔɔbɛ ɛda ní n noó.

A əhcñ de gē malang n najē i dɔdɔ té ní.

¹⁶M-ā m-éla kósə de ké ngé ndɔ kǎnjē gē kadē a ndoṓndé tītē loo ndɔ kǎnjē. Gō té anī, m-ā m-éla kósə de ké ngé ndɔ dā gē kadē a ndoṓndé tītē loo ndɔ dā dɔ mbał ké bo gē té malang ō, dɔ ngán mbał gē té malang ō, kem bəlo mbał gē té ō. Najē n Kóṣbē əda ní n noó.

¹⁷Tɔdɔ m-əndā kumrn dɔ róbə njərādé gē té malang. Niñ toñ loo bṓṓ rṓ té ta kumrn té al ō, yáá ké gōté al yādé a to ta kumrn té ngándáńg ō.

¹⁸M-ā m-əgādé kērā loo nja ké jōó té, tām mósé ké bōkēñ nang té té ō, tām yáá ké majal ké rāāñ té ō, tɔdɔ nujəñ kə bē yām. Niñ bōkēñ niñ yáá ké yer yādé gē ō, yáa rāādé ké majal gē ō, adə taā kem yáá kənge yām n i bē yām ní.

De gē malang gerēñ Nébā ké rōkum tā

¹⁹Kóṣbē, ĩ n i tógərn ō, nge ngōmēm ō, loo bṓṓ rṓ yām ndɔ wur kɔl té ō ní, nápar de gē a ĩñ ta ngóy dɔ nang té yā reē rōí té yā kəda na: Yáá n kaají gē əngeñ loo nēbō naā yáá té ní, i yáá ké rōkum alé ō, i yáá ké kanjē kumən ké yáá ké yā rāāñ gətóo ō.

²⁰Deē ndul gē n i nébā gē al ní asəñ rāā nébā gē tām yādé niñ kó gē té a?

²¹I tām n toō té n m-ā m-rāā kadē gerēñ tógə ĩrn ké ɔl watang ō, a gerēñ kadē rīrn i Kóṣbē ō.

JER 17

¹Yáá ké gōté al yā *Juda i ké ndang kə gərəé ō, kə *diyamāa ké ta nimbé ō. Ndagəñ i ngarā kemdé té ō, i dɔ gajə *loo tuñ yáa gē té ō.

²*Loo tuñ yáa yādé gē ō, kəgə ké yā bōl gidə yādé gē n rañ ngər kadə ngé gē n toñ mbōl ngándáńg té dɔ ngán mbał ké ngāl gē té ō, ní a ɔrəñ najədé i tītē loo kər najē ngándé gē.

³Ĩ n ɔɔi ta rāā besə dɔ mbał té kem bembeé ní, m-ā m-ādə de gē ɔyñ yáa kənge yāi gē ō, yáa ké gātədé i ngáy gē n əndā dɔ ĩi ní ō, dɔ gúú té. M-ā m-ādə ɔyñ dɔ gúú té najē yā yáá ké gōté al n ĩ-rāā dɔ loo ndōy gē té gō nang yāi té kə taá malang ní.

⁴A əyā bē n m-ādī ní ba ā ɔr rōí yā ndi kə kəri say rṓ té. M-ā m-éla dɔí gir tógə yā madə baāi gē té kem bē ké ĩ-geř al té. Tɔdɔ ĩ-rāāi adə wōng yām əba hor té bup yā kɔsı ké njóm gē té.

Kəñi kem bār bār ké rōkum ō, ké rōkum al ō

⁵Najē n Kóṣbē əda ní n toó: Ndōl i dɔ deē n əndā kemən dɔ deē madən gē té ō, əndā tógəñ dɔ yáá ké dɔ nang té gē té ō, mbāté Kóṣbē ngarā kemən té ō ní.

⁶Ni to i tītē bəkə kám ké ra kem loo ké mañ gətóo tū té té. Ni a ndi dan majə n a reē té ní alé, ba a rāā bē i kem dəla loo ké hor ɔɔ malang té. I dɔ nang ké katən tōl yáá ké kemeé malang adə deē asə ndi bē tū té alé.

⁷Ba tōr ta i do deē n̄ əndā kemən do Kóṣṣbē té ní. Kóṣṣbē a rāā kadē ni a ənī kemən bār bār.

⁸Ni to tītē kāgē n̄ əhɔn kadē mañ té ní. Əla ngəran kum kē maná. Ni a geēr gō ngā nəngā n̄ a reē ní alé. Mbīn to mbōl ngándáńg. Bāl n̄ mañ əhɔn laa té ní, ni sōl yáa alé. Ni añ kē non té.

⁹Gír ká kem de gē té tóla naā ngáy. Duñ kadē ĩ deē ɔrdé do té.

¹⁰I náā n asə geēr gír gē ní? Mā Kóṣṣbē m-áa gír ká kem de gē té ɔ, m-əndā maɣ ngarā kemdé ɔ, yā kadē m-əndañ nja deē kógēm kógēm kə gō hál rāān ɔ, yáa gē n̄ teēn tū kəla rāān gē té ní ɔ.

¹¹Deē n̄ ɔsə do dūbē yáa kənge naā té kə róbəneé al ní, to i tītē kerwey ká ɔbē kaa ká i ni n ənī ní alé. Teē kē danaá rik anī, yáa kənge yān a əyañ kōs dan majə ká ngáy té. A əsɔ ɔ, a tél de ká kuř dɔn gətóo kē non té ɔ.

I Kóṣṣbē ngóy n i nge rāā kadē deē ndi kə kumneé ní

¹²Ta kəla gír yáa gē té sasak kōr kāgē mbang ká to * kəsə gɔn ndi doó nú kōs bá. Kújé ká *tál yājí i doó loo n̄ noō té.

¹³Kóṣṣbē, ĩ n̄ *Israel gē əndāñ kemdé doí té ní, de gē malang n̄ əyañ kōs ní rōdɔ sɔldé ngáy. Ngé gē n̄ ɔrəñ rōdɔ rōm té kōs ní tadé a tī, tɔdɔ niñ əyañ Kóṣṣbē n̄ i ngəra kajə ní kōs.

Ndōy yā Jeremi

¹⁴Kóṣṣbē ĩ-tōl moy dɔm té anī rōm a ngañg. ĩ-gāng dɔm, anī m-ā m-ájə. Tɔdɔ i ĩ n i yáa tōy yām ní.

¹⁵De gē ədaməñ na: Najə yā Kóṣṣbē i rá anī ādē reē rāā yáa.

¹⁶Mā tā anī, m-mbāté kadē mā i nge kul yáa yái alé. ĩ ĩ-geēr majə kadē m-ndəngā ndɔ ká majal alé. Najə n̄ teē tañ té ní m-əda i ta kumií té.

¹⁷Ĩ n̄ i loo bōs rō yām ndɔ yáa ká to kum kaɣ al té ní, ĩ-lōo rāām kadē m-sōl.

¹⁸Ādē rōsɔl rāā ngé rāām yáa ká tōr gē, ba ādē rāām mā alé. Ādē i niñ n ndewñ, ba i mā alé. ĩ-rāā ādē ndɔ yáa ká to kum kaɣ al əsɔ dɔdɔ té. ĩ-nujə sedé ba ĩ-tél ĩ-nujə sedé báy tɔ.

Kóṣṣbē əda gír deē yān gē kadē bōlən̄ ndɔ sabat

¹⁹Kóṣṣbē ɔr najə i tītē n̄ toō beé: Āw ĩ-ra ta róbé ká bo n̄ mbañg ká *Juda té gē a udəñneé kem bēé ɔ, teēñneé ɔ ní. Āw ĩ-ra ta róbé ká Jerusalem gē té malang.

²⁰Ā ədádé na: Mbañg ká *Juda té gē ɔ, de ká kem bē ká Jerusalem té gē ɔ, sī malang n̄ ĩ-mānī kə ta róbə gē n̄ toō ɔ ní, ɔoī najə yā Kóṣṣbē.

²¹Kóṣṣbē ɔr najə i tītē n̄ toō beé: ĩ-lōoī kətō yáa ká kɔy gē ndɔ * sabat té, ĩ-mānīneé ta róbé ká Jerusalem gē té al ɔ.

²²Sii ā ī-teēi kə yáá kə kəy gə kə kem kújə yāsí gə té ndágá ndō* sabbat té alé, tītē ní m-ēnañ ndūm kaasí gə ní.

²³Niñ oōñ najē yām alé ō, nēlēñ mbīdē alé ō. Ba rāāñ dō ngañg adē mbātēñ koō yáá gə ní m-ójédé ní ō, mbātēñ kun dōdē té ō.

²⁴Ré sii oōi najē kərēm kə rōkum té ō, ī-rāāi adē de gə ətōñ yáá kə kəy gə mānēñnéé ta róbə gə ní toō té ndō *sabbat té alé ō, ī-bōlíi gidə ndō sabbat ō, ī-rāāi kəla ndō ngeé ní noō té alé ō anī,

²⁵mbañg gə ní ndiñ dō kōr kāgə mbang yā Dabid té ō, alēñ kem púsə sēnda gə té ō, dō sēnda gə té ō ní, niñ ō, de kə bo yādē gə ō, de kə *Juda té gə ō, de kə kem bē kə Jerusalem té gə ō, a udəñ kə ta róbə bē gə ní toō. De gə a ndiñ kem bē ní toō té ngándáñg. Najē ní Kóōbē əda ní n noó.

²⁶De gə a iñ bē gə kə Juda té ō, kem bē gə ní ndi girēñ gidə Jerusalem ní ō, kem bē gə kə Benjamé té ō, dō nang kə mbañ bo gətóo tū té té ō, kə mbalá té ō, kə Negeb té ō, yā reē. Ngé gə ní adēñ dā gə kə yā rōō horoó ō, kə yā tuñ ō, kadə karī gə ō, kajaja ō ní, a reēñ naā té kə ngé gə ní a adēñ *yáá tuñ kə yā tōyiñ Kóōbē kem kújə yān té ní.

²⁷Banī ré sii ī-mbātīi koō najē yām, adē ōrī kañ ndō *sabbat alé ō, ətōi yáá kə kəy gə ō, údiñ kə ta róbə kə Jerusalem té gə ndō sabbat té ō anī, m-ā m-rāā hor ta róbə bē gə té kadə a oō kújə kə majə ngáy kə Jerusalem té gə ō, a oy alé ō.

JER 18

Jeremi aŵ bē kōdē jóo

¹Kóōbē ōr najē kə Jeremi i tītē ní toō beé:

²Ii dōō aŵ bē kōdē jóo. M-ā m-ōr najē yām seí i bēé looneé.

³M-ii m-aŵ bē kōdē jóo anī m-əngən ndi a əba i jóo.

⁴Dan ní kōdē jóo əba jóo ba aā kadə asə kumən alé anī, bótəyō kōō ō, tél əbā kə rang kə gōō majə ō.

⁵Anī Kóōbē ōr najē sem tītē ní toō:

⁶Mā m-ásə rāāsí tītē yā kōdē jóo ní noó alé a, de kə gir yā *Israel té gə. Sii ī-toi kem jīm té tītē nánjé ní to kem jī kōdē jóo té noō beé. Najē ní Kóōbē əda ní n noó.

⁷Dan kéréy gə té anī, m-ōr najē kər nápar de gə aláa bē koō kógēm kə gir ngəraá ō, bəngələ ō, nujəñ sák sák ō.

⁸Ba ré nápar de gə ní m-ōr najē sōō dōdē ní lōōñ gir rāā yáá kə majal té anī, m-ā m-lōō gir yáá ní m-gir ra sedé té ní.

⁹Dan kéréy gə té anī, m-ōr najē kəndā nápar de gə aláa bē koō kógēm ō, m-rāā ō.

10 Banī ré niñ rāān yáá ké majaĺ n̄ m̄-mbāté kōó ní kanjē kadē oōñ najē yām anī, m-ā m̄-lōō gir rāā yáá ké majē n̄ m-ójē rāā sedé té ní.

11 Ngɔlaā ní ɔr̄ najē kə de ká *Juda té gē ɔ, kə de gē n̄ ndiñ Jerusalem té ní ɔ, édadé na: Najē n̄ Kóɔbē əda ní n toó: Áaī, m̄-nóm yáá ké to kum kaý al̄ yā rāā sesí. m̄-gír rāā yáá kógēm̄ sesí. Ī-tūrī hálsí kógēm̄ kógēm̄ ba éyaī yáá ké majaĺ gē kōó. Rōkum, Ī-rāāī adē pā njērāsí majē ɔ, kəla rāāsí majē ɔ.

12 Banī niñ ədañ na: Yáá ké yā rāā tɔ gətóo. Jii, j-a j-un i gō yáá n̄ jə-gír yā rāā ní ɔ, nāā nəkó báa a rāā dɔ ngañg ké al̄ naā kē non té ɔ.

Dɔ Israel ndígənal Kóɔbē yān kōó

13 Tā anī najē n̄ Kóɔbē əda ní n toó: Ī-dəjeī gir najē dan nápar de gē té, áaī ké oōī najē ké beē ta deē kógēm̄ té wa. Ngōmandə ká *Israel té rāā yáá ké majaĺ ké to bōl ngáy.

14 Néjə ká Liban té iu dɔ mbaī ká bembeé gē té nja kógēm̄ adē áaī a? Mañ ké ɔl̄ lóm n̄ i say ɔ, a nūgé ɔ ní deē a mbāté a?

15 Dɔ gir deē yām gē ndigə naləm̄ kōó. Niñ ndējēñ besē gē kajaja. Besē gē ní rāāndé adē tésōñ kum róbé yádé gē n̄ i róbé ké lōō kōkə gē té ní. Niñ unəñ gō kələ róbé gē n̄ i róbé ké rāā al̄ báý gē ní.

16 Niñ rāāñ bē yádé adē tél̄ ndágə loo ké to kum kɔ ká de gē a əgañ kɔr̄ bōl dɔ té. De gē malang n̄ m̄anēñ loo n̄ noō té ní ɔr̄ kumdé ɔ, tégāñ dɔdɔ nek nek ɔ.

17 m̄-təndā m̄-tūídé no madē baādé gē té tītē nél ká dūñ bē té n̄ a əla noó beē. Ndō n̄ a tetəñneédé rōó té ní, m-ā m̄-tūr gidəm̄ tadé té, niñ a áañ ta kumr̄n alé.

De gē oōñ naā dɔ Jeremi té, ndōy yā nge koō ta

18 Anī de kéréy gē ədañ na: Ī-reē j-oōī naā dɔ Jeremi té. Na *ndū najē a naī ta *ngé tuñ yáá gē al̄ ɔ, Kɔjə a nal ta *kum kɔ gē al̄ ɔ, najē yā Nóbā a naī ta *ngé koō ta gē al̄ ɔ. Ī-reēī jə-tédaī najē ké majaĺ gē dɔn té jə-nujiineé rīn. J-əndāī mbijí gir najē kɔr̄ən gē té alé.

19 Kóɔbē, Ī-nēl̄ mbīl̄, oōñ najē gē n̄ madē baām̄ gē ɔr̄ən ní.

20 Deē a əga kērā majē kə yáá ké majaĺ a? Tɔdɔ niñ ndērēñ bəlo kadē m-əsō kemeé kadē gir yām gāng. Adē əga kemií dɔm̄ mā n̄ m̄-rā ta kumií té m-ɔr̄ najē seí tām̄ yádé té ɔ, m̄-tūr ta wōng yāí ké ngáy dɔdɔ té kōó ɔ ní.

21 Bá anī adē bō rāā ngáńdɔ gē ɔ, Ī-rāā adē oyñ yo kaskar ɔ, adē nēyádé gē nalēñ ngáńdɔ gē ɔ, ngaadé gē ɔ, adē yo tɔl̄ dəngam gē ɔ, adē balsáa gē oyñ yo kaskar ta rōó té ɔ.

22 Adē de gē oōñ kōo kɔr̄ wur kɔl ká bār bēé loodé, dan n̄ ā əla kə de gēé kadē teēñ rété gēé kə rōdɔ té ənīndé rōó ɔyñneé yā kɔyñ yáá yádé gē ní. Tɔdɔ niñ ndērēñ bəlo girēñneé gidəm̄ yā kəhɔm̄ ɔ, ənīñ réng gir njam̄ té. kanjē kadē m̄-geř gō ɔ.

23Ī Kóṣbē ĩ ĩ-geṛ najē ké asə yom̄ gē malang n̄ tētēn̄ d̄om̄ té ní majə. Īṛ yáá ké gōté al̄ yādé n̄ rāān̄ ní kōs̄ alé. Ādē majal̄ yādé gē n̄ rāān̄ ta kumií té ní gotə to karī alé. Ādē tésōn̄ nang té ta kumií té. Dan n̄ wōnḡ yāi a ĩj̄ seí ní ójédé kum.

JER 19

Jóo mañ t̄s̄

1Kóṣbē ṛ najē i tītē n̄ toō beé: Āw̄ ĩ-manḡ jóo mañ ĩj̄ kōdē jóo té, ba ĩ-gērā *kum kōs̄ kéréȳ gē dan ngán̄ *Israel gē té ō, dan *ngé tuñ yáa gē té ō ādē aw̄n̄ seí.

2Gō té anī, ĩ-teē kum kē wól loo ké Ben Hinom n̄ i ta róbə yā jóo mañ ké t̄s̄ gē té ní kadē ānī mbēr̄ najē gē n̄ m-ā m-édaī ní loo n̄ noō té.

3Ā éda na: Mbañḡ ké *Juda té gē ō, s̄ij̄ de gē n̄ ĩ-ndiī Jerusalem té ní ō, ōōī najē yā Kóṣbē. Najē n̄ Kóṣbē ké bo ké tógən̄ i ngáȳ, Nébā yā *Israel éda ní n̄ toó: M-ā m-rāā kadē yáá ké to kum kaý al̄ əsō d̄o loo n̄ toō té. Adē deē nək̄ó n̄ oō najēn̄ anī a jənga.

4T̄od̄o əyāmēn̄ kōs̄, niñ rāān̄ loo n̄ toō adē tél to rim kōs̄. Róōn̄ *yáa ndējē gē horoo tū té adēn̄ nébā ké ranḡ gē ké niñ kó gē ō, kaadé gē ō, mbañḡ ké Juda té gē ō gerēndé alé. Bōkēn̄ mósə ngán̄ gē ké najē gətóo d̄odé té gē nang té adē taā loo ní.

5Rāān̄ loo ké k̄ij̄ kē d̄o gē kə rī besē *Baal ba róōn̄ ngándé gē horoo d̄o té adēnēn̄. I yáá ké m-ādédé ndūm̄ d̄o té al̄ ō, m-ōṛ najēn̄ sedé al̄ ō, i yáá ké m-gír̄ d̄o té al̄ ō.

6I tām̄ najē n̄ noō té n̄ ndō gē a reēn̄ noō kadē a bārēn̄ loo n̄ toō na i Topet t̄o al̄ ō, wól loo ké Ben Hinom t̄o al̄ ō, ba a bārēn̄ na i wól loo t̄l̄ naā ní. Najē n̄ Kóṣbē éda ní n̄ noó. M-ā m-t̄l̄d̄é kə kaskaraá ta kum madē baāddé gē té,

7m-ā m-ādē i ngé ndəngāndé yo gē n̄ a t̄l̄ēndé kə j̄idé ní. M-ā m-ādē niñ de ké ngáȳ gē n̄ toō yeł ké d̄o r̄ə té gē ō, d̄ə ké d̄o nang té gē ō kadē əsañ.

8M-ā m-rāā kadē bē n̄ toō tél loo ké to kum k̄o ké de gē a əgañ k̄or̄ bōl̄ d̄o té. De gē n̄ a m̄anēn̄ kadē té á aṇ̄ yáa gē malanḡ n̄ nujə ní a ṛ kumdé ō, a tégān̄ d̄odé nek nek ō.

9M-ā m-rāā kadē əsañ d̄ə ngándé ké dəngam̄ gē ō, ké dəȳ gē ō. A əsañ d̄ə naā d̄o dándé té dan wur k̄ol̄ té ō, kə s̄ol̄o ō, dan n̄ madē baāddé ké ngé ndəngādé yo gē a utēndé ní.

10Ā ĩ-t̄s̄ jóo mañ ní ta kum de gē n̄ ndān̄ té ní.

11Gō té anī, ā édadé na: Najē n̄ Kóṣbē ké bo ké tógən̄ i ngáȳ éda ní n̄ toó: m-nujə kə gír̄ de gē n̄ toō ō, kə bē n̄ toō ō, tītē loo t̄s̄ jóo n̄ kōdē jóo əbā ní beē, adē deē a asə kəndā ta naā té t̄o alé. Loo ké yā dubēn̄ yo a asə alé, adē de gē a dubēn̄ niñ Topet té gē gēgē.

12I yáá n̄ noō n̄ m-ā m-rāā kə loo n̄ noō ní ō kə de gē n̄ ndiñ kemeé ní ō. M-ā m-rāā bē n̄ toō kadē to tītē Topet. Najē n̄ Kóṣbē éda ní n̄ noó.

¹³Kújé ké Jerusalem té gē ō, *Juda té gē ō, a télēn yáá ké yer tītē loo ké Topet té. Rōkum, kújə gē n noō malang n de gē rōōn *yáa ndējē gē ndágə loo gē ké dɔ té té adēn táyō gē ō, tēteñ kasə nang té tū té adēn nóbā ké rang gē ō ní, a télēn yáá ké yer.

¹⁴Jeremi tél Topet n Kóṣbē əlan kadē ɔr najə yān tū té ní reē. Ni-ra ndágə loo ké gīr gidə *kújə yā Kóṣbē té té ba əda ngán *Israel gē malang na:

¹⁵Najə n Kóṣbē ké bo ké tógən i ngáy, Nóbā yā Israel, əda ní n toó: M-ā m-rāā kadē yáá ké to kum kaý al gē malang n m-ɔr najədé ní əsōn dɔ Jerusalem té ō, dɔ bē gē malang n ni-ɔɔ bē dɔ té ní ō, tɔdɔ niñ rāān dɔ ngañg ō, mbātēñ koō najə yām gē ō.

JER 20

Doḡñ Jeremi tū kāgē té

¹Pasəhur *nge tuñ yáá n i ngōñ Imer ní, i nge ndi dɔ kəla malang ké kem *kújə yā Kóṣbē té. Ni oō najə gē malang n Jeremi *nge koō ta ɔr ní,

²anī nelən alé, adə ənda mbórən ō, adə doḡnəñ tū kāgē té ta róbé ké dɔɔ n a bārēñ na i ta róbə yā Benjamə ní té ō, adə i ta róbé ké yā kudəñ kə kem *kújə yā Kóṣbē té.

³Dan n teē kə ndɔ ké nge kɔ jōó anī, Pasəhur reē tútən té tū kāgē té. Jeremi ədan na: Kóṣbē bārī na i Pasur tɔ alé, ba na i Ból ké al naā kə loo gē té malang.

⁴Tɔdɔ najə n Kóṣbē əda ní n toó: Áaā, m-ā m-ādə yáá ké to ból ngáy a əsō dɔí ikó té ō, madí gē té ō. Madə baā́dɔ́ gē a tǎlēndɔ́ kə kaskaraá kadē ā áaā kə kumií. M-ā m-əla de ké *Juda té gē jī mbañg ké *Babilon té. A əhɔdɔ́ dɔ gúú té yā kaw sedé Babilon ō, a tǎldɔ́ kə kaskaraá ō.

⁵Yáá ké kəndā koñ té gē malang ké kem bē n toō té ō, yáa gē n teēñ tū kəla rāān gē té malang ō, yáa yān malang ké gātədɔ́ i ngáy gē ō, yáa gē malang ké kem kújə ngōm yáa kənge gē yā mbañg ké Juda té gē ō ní, m-ā m-əya m-ādə madə baā́dɔ́ gē kadē ɔyñ dɔ gúú té. A ɔyñ nánám yā kawñ Babilon.

⁶Banī ĩ Pasəhur ō, de gē malang n ndiñ kem kújə yāí té ō ní, a əhɔnsí yā kaw sesí dɔ bē ké rang té. Ā āw yā kugə Babilon ō, ā óy i noō ō. A dubēnī ĩ ō, madí gē malang n ĩ-góldɔ́ kə najə kɔrīí ké loo *nge koō ta ké rōkum al té ní ō i loo n noō té.

Jeremi nōō kə dɔ Nóbā té

⁷Kóṣbē ĩ ĩ-kóləñ ō, m-əya róm adə ĩ-kól ō, ĩ ĩ-ngañg ĩ-tɔyñ, adə ĩ-tetəñ rōō. De gē lurməñ kə kum mbang gē malang, niñ malang əgōməñ ō.

⁸Ré najə to kadē m-əda bá anī i gár kadē m-bārīí kadē ĩ-diim ō, kadē m-əga kɔr ō, na dónɔ ō, dəngáy ō rāām ngáy. Tɔdɔ tájə ndū ō, lur loo ō, asəñ ná k gír najə yā Kóṣbē té kə kum mbang gē malang.

⁹Ba ré m-əda na m-ā m-gír dɔ té tɔ al ō, m-rāā róm i kújə dəngáy té tām yā najə ní té. M-əhɔ róm tɔgə yā kɔgən teē ndágá tā ba tógám asə alé.

10M-ōō najē ké to kaḃ ndíl gē n kósə de gē ɔrēn ní, niñ ədañ na: Ból ké al naā i kē loo gē té malang. Ī-teēi kə gírneeé ndágá, j-a jə-teēi kə gírneeé. Madē tam gē n m-geydá ngáy ní ngōōn tam seḃ yā kaḃ ké tógám a gətóo i róngáy té wa. Niñ ədañ na: Majanī yáá kógēm a gól mbóo deē n noō ngər, kadē j-a jə-rāāi yáá n kemjí ndigə ní ta ō, j-a jə-rāāi baḃ seneé ō.

11Banī Kóḃbē i seḃ tītē gə rōō ké tógən i ngáy. adē nja ngé rāām ndoō té gē a əho nang al ō, asəñ rāā yáá n a sāān rāā ní al ō. a asəñ alé, adē rōdó a sōldó ngáy. I rōsól ké a to ta kaḃ jóo ō, dɔ deē a ndígənal dɔ té al ō.

12Kóḃbē ké bo ké tógən i ngáy, ĩ n ā əndā maḃ de ké súmūú ō, ā áá gír yā de gē ō, ngarā kemdó ō ní, ādē m-áá baḃ n ā ĩ-rāā sedó ní, tɔdɔ m-əyḃ najē yām i kem jíi ĩ tá.

13Ənīi pā tam yā Kóḃbē té, ósi ĩ gən Kóḃbē, tɔdɔ ni-ɔr ngé ndoō gē jíi ngé rāā majal gē tá.

14Ādē ndól i dɔ ndɔ kojəḃm té ō, ādē deē tór tan dɔ ndɔ n ní té al ō.

15Ādē ndól i dɔ deē n aḃ əda bəbəḃm na: Ojəñ ngōñ ké dəngam kógəm adənī, adē adən rōnel ngáy ní.

16Ādē yáá n rāā bē gē n Kóḃbē béngəlédé nang té kós kanjə ndəngā rōn ní rāā deē n noō. Ādē əgañ kər dii naā ta mbīn té kə ndý ō, ādē əgañ kər rōō ta mbīn té dan kadə ndaá ō.

17Ba i tam rí té á Kóḃbē rāām ādē m-óy kem kóóm té al ní. Nəngē té kem kóóm tɔgə al báté adē tél bāá yorḃ đər al na i rí ō.

18I tam rí té á m-teē kem kóóm té, yā kadē m-áá tápə ō, kadē wurəḃ ɔləm ō, yā kadē m-ndi i kə rōsólɔ́ kə dɔ ndɔ gē n noō malang ō ní?

JER 21

Najē ké tél tūr kəda mbaḃ Sedekias

1Mbaḃ Sedekias əla Pasəhur ké ngōñ Malkiya ō, Sepania ké *nge tuñ yáá n i ngōñ Maseya ní ō rō Jeremi té yā kadē ədanəñ na:

2Ōō najē ta Kóḃbē té tam yājí tá, tɔdɔ Nabukodonor, mbaḃ ké *Babilon əñijí rōō, majanī Kóḃbē a tél yā rāā yáá ké yāā yān kógēm tam yājí tá, yā təbāneeé kə géger yāneeé. Tā anī, Kóḃbē ɔr najē kə Jeremi.

3Anī Jeremi ədadé na: Yáá n ā ədaī Sedekias ní n toó:

4Najē n Kóḃbē, Nəbā yā *Israel əda ní n toó: Yáá rōō ké jisí té gē n ĩ-rōōineé mbaḃ ké Babilon ō, de ké Kalde té gē n gírəñ gidə ndogə mbał gē ō ní, m-ā m-tūr ta kum kə kem bēé.

5I məkó n m-ā m-rōōsí ní, kə tógə jīm ké ra dɔsí té dɔ́. M-ā m-rōōsí kə wōngōó, i wōng ké to ból ngáy ō.

⁶M-ā m-énda de gē ō, dā gē ō n ndiñ kem bē n toō té ní. Niñ a oyñ yo moy ngālbōgīí kē majal ngáy.

⁷Gō yáá n noō té anī, m-ā m-éla Sedekias mbañg kē *Juda té ō, ngé rāā kēla yān gē kē kem bē n toō té n a teēn ta moy ngālbōgīí té ní ō, ta kaskar té ō, ta bō té ō ní, jī mbañg kē *Babilon té ō, jī madē baādé gē té ō, jī ngé ndēngādé yo té ō. Mbañg kē Babilon a tōldé kē kaskar kē ta kataá kanjē bōl gō jīn ō, a āā kum tō ndoō yādé al ō, kumən a oon sedé al ō. Najē n Kóṣbē əda ní n noó.

⁸Banī najē n ā édá de kē Jerusalem gē ní n toó. Najē n Kóṣbē əda ní n toó: Áāī, m-əndā ndi kē kumuú ō, yo ō nosí té kadē ī-gērāī.

⁹Deē n a ndi kem bē n toō té ní a oy yo kaskar ō, yo bō ō, yo moy ngālbōgīí ō. Banī deē n a teē yā kaw nam Kalde gē n gīrēn gidəsi ní a ndi kē kumneé ō, a rāā rōneī teē n teē ta yo té ní ō.

¹⁰Ké rōkum té ní, m-ā m-tūr rōm kē rō bē n toō té yā rāā yáá kē majal seneé, ba i yā yáá kē majə seneé alé. A əlanəñ jī mbañg kē *Babilon té kadē əla hor dən té. Najē n Kóṣbē əda ní n noó.

Orēñ najē kē gir kojə yā mbañg

¹¹Édá gir kojə yā mbañg kē *Juda té na: Ōōī najē yā Kóṣbē.

¹²Kóṣbē or najē i tītē n toō beé, sīī de kē gir kojə yā Dabid té gē ī-rāāī yáá kē kē gōo dəloí kē ndō gē. Ī-taāī deē n rāāñ kumən ndoō té ní jī nge kəsa tətō de gē té, na sōgə wōñg yārn kē ngáy əba bup tītē hor beé ō,

oo loo kanjē kadē deē asə tōl ō, sōñ kēla rāāsí gē kē kē kem nduluú.

¹³Ī n ī-ndi wól loo té, dō mbaī té ndágə looó ní, jīī seī jōo bōólaā. Sīī édaī na deē na asə jəngə kənīsí rōō al ō, na a asə kudə loo tosí té al ō. Najē n Kóṣbē əda ní n noó.

¹⁴M-ā m-rāāsí yáá kē tōr kē gō yáá rāāsí gē. M-ā m-éla hor dō kəgə kújé kē ngáy gē yā mbañg té. A oo yáá gē malang n gīr gidə ní

JER 22

¹Kóṣbē or najē i tītē n toō beé: Āw éda najē n toō kem ndogə yā mbañg kē *Juda té,

²ā éda na: Ī mbañg kē *Juda té n ī-ndi dō kōr kəgə mbañg yā Dabid té ní ō, sīī ngé rāā kēla yān gē ō, sīī gir deē yān gē n ī-mānī kē ta róbə gē n toō ō ní, ōōī najē yā Kóṣbē.

³Najē n Kóṣbē əda ní n toó: Ī-rōōī dō yáá kē sūmūú té ō, yáá kē gōté té ō. Ī-taāī deē n rāāñ kumən ndoō té ní jī nge kəsa tətō de gē té. Ī-lōōī rāā kum de gē ndoō té, ī-lōōī rāā nge nam bē ō, ngōñ hal ō, dəyá kē ngaa koy ō, yáá kē tōr. Ī-lōōī bōkə mósə de kē najē gətóo dən té loo n toō té.

⁴Ré ī-rāāī yáá tītē n noō rōkum anī, mbañg gē n a ndiñ dō kōr kəgə mbañg yā Dabid té ní a alēñ púsé sənda gē ō, sənda gē ō, yā kudəñ ndogó mbañgāā kē ta

róbə gē n̄ toō. Rōkum, niñ ō, ngé rāā kəla yādé gē ō, gír deē yādé gē ō a udəñ kə ta róbə gē n̄ noō.

⁵Banī ré sīī ōōī najə gē n̄ toō al̄ anī, njam̄ gēgē, kújə n̄ toō a tél̄ yáá kə nujə kə to dɔ naā té bing.

⁶Najə n̄ Kóṣbē əda dɔ kújə yā mbañg kə *Juda té ní toó: Ká ré ī-toñ i tītə Galaad aláa i tītə jam mbal kə Liban té tām̄ yām̄ té gēgē anī, m-ā m-rāāī kadə ī-tél̄ dəla loo ō, bē kə de gē ndiñ kemeé alé ō, kanjə bōl̄ rōm̄ loon té.

⁷m-ōr̄ kam̄ de gē kadə nujəñ seí. Náa nəkó a oy yáá kəla yān gē jīn té. Niñ a tégāñ kágə sédər yāí kə majə ngáȳ gē kōs ō, a rāāndə kadə a tésōñ kum hor té ō.

⁸Ré de kə kə gō gír nápar de gē malang mānəñ kadə bē n̄ toō té ngər anī, a dəjeñ naā dɔ dándé té na: I tām̄ rí té á Kóṣbē rāā bē bo n̄ toō yáá kə beé?

⁹De gē a téləñ yā kədadé na: I tɔdō mbātəñ *madə naā yā Kóṣbē Nəbā yādé ba ɔsəñ nodé nang té no nəbā kə rang gē té ō, rāāñ kəla adəñdə ō.

Najə kə dɔ Salum nge kun gotə Josias té

¹⁰Ī-nōōī deē n̄ oy kōs ní alé. Əhɔī ndoō tām̄ yān té alé. Ba deē n̄ a aw̄ i mbéé ní ī-nōōniī ba ī-tél̄ ī-nōōniī báý tɔ. tɔdō ni a tél̄ yā reē gogé kem bē kojəñ té tɔ alé.

¹¹Rōkum, najə n̄ Kóṣbē əda dɔ Salum, ngōñ Josias, mbañg kə *Juda n̄ ndi mbañg gotə bəbən̄ Josias té ō, teē kōs loo n̄ toō té i ngər báý ō ní n̄ toó: Ni a tél̄ yā reē gogé tɔ alé.

¹²Tɔdō ni a oy loo n̄ de gē əhɔnəñ aw̄ñ seneé tū té ní té ō, a ɔa bē n̄ toō tɔ alé ō.

Ɔsəñ Joakim dɔ hálən té

¹³Deē n̄ rāā kújə yān kanjə kadə usən dɔ yáá rāā kə gōté té ō, rāā kújə yān gē kə dɔ madə té gē té dɔs kanjə kadə usən dɔ yáá kə sūmūú té ō, mēř de gē rāā kəla yān karī kanjə kəgádé ō ní, yáá kə to kum kaȳ al̄ a teē dɔn té.

¹⁴Ni-əda na: m-rāā kújə kə bo ngáȳ kə madə kə dɔ té gē kə kemdə bo ngáȳ gē tām̄ yām̄ té ō, m-rāā kɔrō kújə gē tū té ō, m-rāā kemdə kújə kə kágə sédər gē ō, m-óó yáá kə kərə mbɔɔ kemdə gē té ō.

¹⁵Nelī rāā yáá kə kágə sédər ngáȳ ní ī-gír̄ i dɔ kɔɔ bē té ta kaw̄ jóo a? Bəbí əsa yáá ō, ɔȳ ō al̄ a? Banī ni rōs dɔ yáá kə gōté té ō, dɔ yáá kə sūmūú té ō. adə yáá malang i kə majə tām̄ yān té.

¹⁶Əndā rōn ta najə yā deē n̄ əlañ rōsɔl̄ dɔn té ní ō, ta najə yā nge ndoō té ō kə gōó adə yáá malang njəřā majə. Deē n̄ a rāā yáá tītə n̄ noō ní kōs gerəñ i mbée n̄ noō al̄ a? Najə n̄ Kóṣbē əda ní n̄ noó.

¹⁷Banī kumií ō, gír̄ kə kemií té ō, rañ i dɔ yáá kə tām̄ yāí ĩkó té ngóy ō, gerəñ i kəñi mósə de kə najə gətóo dɔn té nang té ō, ī-rāā yáá kə dónó ō, rāā kum de gē ndoō té ō ngóy.

18Tā anī najē n̄ Kóṣḃē əda sṵ dṵ Joakim ké ngōñ Josias, mbañg ké *Juda té ní n toó: Pā yo n̄ na: I yáá ké to kum kaý al̄ ké baý beé, ngōkóóm ké dəngam, i yáá ké to kum kaý al̄ ké baý beé, ngōkóóm ké dəyá i yáá ké to kum kaý al̄ ké baý beé, kóṣm̄. i yáá ké to kum kaý al̄ ké baý beé, de ké bo ní deē a nōōneé alé.

19A dubēnēñ i tītē loo dubē kərō beé. adē a ndórñēñ nang té ō, a teēñ seneé ta róbə gē ké Jerusalem té yā kaṵ kənīn ndágá.

RṵsṵI ké dṵ Jerusalem té

20ĀI dṵ mbaI Liban té ba éga kər. Ādē ndūi bār taā dṵ loo ké Basan té. Éga kər ādē ndūi bār kē loo gē té, tṵdṵ ngé sāai gē malang ní gir yādé gāng kṵ.

21M-ṵr najē seí dan n̄ usiīneé dṵ yáa té al̄ ní. ba i-tél éda na: m̄-gey koō ngōñ najē séy al̄ báté. I yáá n̄ noō n̄ i-rāa kē ngōñ dūiú báté bōólaā ní. Ī ōō najē yām nja kógēm̄ alé.

22Nél cy ngé kulīi gē malang aṵ sedé kṵ ō, əhṵñ ngé sāai gē aṵñ sedé dṵ bē ké rang té ō. Ké rōkum té ní, rōi a sṵli ō, a ndaanī ō, najē yā ngé *nong yāi gē malang té.

23Ī n̄ i-rāa bē dṵ mbaI Liban té ō, i-rāa kújə yāi dan kágē sédər gē té ō ní, ā i-tṵō rus rus dan n̄ rōi a tōri, tītē yā dəyá n̄ a rāa kem á a jənga rik rik ní.

Najē ké sṵ dṵ Konyahu, ngōñ Joakim

24Tītē n̄ m̄-ndiñ kē kumñ noō, ká ré Konia, ngōñ Joakim, mbañg ké *Juda té, i tэрá yáá ké kəndā jī kṵm̄ té gəgē anī, m-ā m-ṵrēñ kṵ.

25Rōkum, m-əlai jī ngé ndəngāi yo té ō, jī ngé gē n̄ i-bōldé ní té ō, jī Nabukodonosor, mbañg ké *Babilon té ō, jī de ké Kalde té gē ō.

26Ī ō, kṵṵ kojii ō ní, m̄-bōkəsi dṵ nang ké rang n̄ ojeñsi tū té al̄ ní té. Ā óyi i tū té noō.

27Adē ā i-télii yā kaṵ gogé dṵ nang n̄ ngur kaṵ tū té rāasi ngáy ní té tṵ al̄ báté.

28Konia ngeé n̄ toō ní, i jóó ké tṵ adē majə rāañ yáa tṵ al̄, aké i bay ké de gē əyañ kṵ kē nodé té a? I tām rí té á tēbānēñ kē ngānən gēē ō, bōkəndé kṵ dṵ nang ké gerēñ al̄ té ō ní?

29Dṵ nang yām, dṵ nang yām, ōō najē yā Kóṣḃē.

30Kóṣḃē ṵr najē i tītē n̄ toō: Ī-ndangiī najē ké dṵ deē n̄ toō té! I de ké nujə kṵ. I ngōñ ké dəngam ké kəla rāan teēñ yáa té al̄ báté dan n̄ ndiñ kē kumneé ní. Dan ngán kaaí gē té ní, nge ké kal kógēm̄ ké a asə ndi dṵ kōr kágē mbañg yā Dabid té ō, ké a asə kṵṵ bē dṵ *Juda té ō ní gətóo.

JER 23

Mbañg ké nge kajə de gē

¹Yáá ké to kum kaŷ al a teē do ngé kuŷ yáa gē n əyañ yáa kuŷ yām gē adē ongēñ ō, tadé t̄iñ ō ní. Najē n Kóṣṣbē əda ní n noó.

²I tām n toō té n najē n Kóṣṣbē Nábā yā *Israel əda ngé kuŷ yáa gē n i ngé ngōm gir deē yām gē ní n toó ní: Siñ əyañ yáa kuŷ yām gē kṣó adē awñ kə loo gē té. Ba mā m-əndā kumñ gírśí té yā kəndasí tām yáa rāasí ké gōté al gē té. Najē n Kóṣṣbē əda ní n noó.

³Mā m-ā m-kāñ nja gotə yáa kuŷ yām gē n m-təndā m-t̄iñdā kə gō bē gēé ní naā tá malang. M-ā m-tél yā reē sedé gogé do mu ké mbōl té. A ojəñ naā ngáy.

⁴M-ā m-ādədé ngé kuŷ yáa gē kadē a awñ sedé koḡ. A bōlən tḡ al ō, yáa a ay ndíldé tḡ al ō, ta kógəñ a t̄iñ al ō. Najē n Kóṣṣbē əda ní n noó.

⁵Áaī, kem ndō gē n a reēñ noó té ní, m-ā m-rāa kadē ngōñ kaa Dabid kógəñ ké súmūú a iñ doḡ. Mbañg kógəñ a iñ yā koḡ bē ba a rāa yáa i kə kum kedéé. A rṣō do yáa ké súmūú té ō, yáa ké gōté té ō, kem bēé.

⁶Bāl yāñ té ní, ngán *Juda gē a ajəñ ō, ngán *Israel gē a ndiñ kanjə sōl yáa kógəñ ō. Ōōi rī n a bārñəñnéé ní: Kóṣṣbē i gōté yájí.

⁷Najē n toō n na Kóṣṣbē ké nge rāa kadē ngán Israel gē teēñ kem bē ké Ejiptə tá kṣó na ndi kə kumneé noō ní de gē a toñ dan kəda tḡ alé, ba áaī, kem ndō gē n a reēñ noō té ní.

⁸A ədañ na: Kóṣṣbē n c̄r ngán Israel gē kṣó do nang ké mbór bē ké koḡ té ō, kem bē gē malang n ni tēndā t̄iñdā tū té té ní ō, ba tél reē sedé kadē ndiñ do nang yādé té ō ní, ni-ndi kə kumneé noō. Najē n Kóṣṣbē əda ní n noó.

Ngé koō ta ké rōkum al gē

⁹Jeremi c̄r najē do *ngé koō ta gē té əda na: Ngarā kemñ nujə ō, m-ndew yakə yakə ō. m-to tītə nge kasə rāa n kasə *nduú rāan ngáy noō beé, najē yā Kóṣṣbē té ō, tām najē ké *tál gē té ō.

¹⁰De gē malang ké kem bēé rāāñ rāy, adē bē nujə ō, ndōl i do té ō. Yáa tutə malang loo n yáa kuŷ gē a oḡñ tū té ní.

Oḡ de gē i ta rāa yáa ké majal ō, əhəñ rōdó tḡə i ta nujə loo ō ngóy.

¹¹Ngé koō ta gē ō, *ngé tuñ yáa gē ō nujəñ háldé adē m-áa kem ndul yādé kem kújə yām té gəgē. Najē n Kóṣṣbē əda ní n noó.

¹²Ní loo a ndəte sedé do róbə yādé gē té ō, a ndəməñ kum loo ké risə til té ō, a tésōñ ō. M-ā m-rāa kadē yáa ké to kum kaŷ al əso doḡ té, kem bāl n m-ā m-ādə a c̄jəməñnéé kəla rāadé gē té ní. Najē n Kóṣṣbē əda ní n noó.

Ngé koō ta ké majəñ al tḡy ngé ké Samari gē

¹³M-áa yáa ké ngər mbiti gē rṣō *ngé koō ta ké Samari té gē té. Niñ c̄rəñ najē kə rī *Baal adē gir deē yām gē n i *Israel gē ní ndəməñ róbə.

14Banī m-áá yáa gē ké majál ké to bōl ngáy rō *ngé koō ta ké Jerusalem té gē té. Niñ bōkēñ rōdē kem rāy té ō, ɔrēñ najē ké rōkum ál gē ō. Ənīñ najē kē gir ngé rāa hál ké majál gē té, adē de ké kəyā ta kem ndul yān gətóo. M-áa kadē de gē malang tél rāāñ yáa i tītē de ké Sodom té gē ō, de ké kem bēé gē tél rāāñ yáa i tītē ngé ké Gomor té gē ō,

15Anī Kóḅbē ké bo ké tógən i ngáy ɔr najē ké do *ngé koō ta gē té əda na: M-ā m-ādēdē mañ ngəra kágē ké katē kárará ō, mañ ké yeł kum ō, kadē ayn, tɔdō i *ngé koō ta ké Jerusalem té gē n ndóōñ bē kə taá malang loo kiñ Nébā ní.

Ngé koō ta ké ngé soř gē

16Najē n Kóḅbē ké bo ké tógən i ngáy əda ní n toó: Əndāi mbīsí gir najē n *ngé koō ta gē ədañsí ní té alé. Tɔdō niñ gólēñ i kumsí. Yáa gē n aḅñ á ənīñsí gotə ní i gir yādé niñ kó gē. Yáa n noō teē i ta Kóḅbē té alé.

17Niñ nāāñ kəda ngé gē n kídēñ najē yā Kóḅbē ní na, Kóḅbē əda na: Yáa malang a njērā majə tām yāsí té. Niñ ədañ náā nəkó n a rāa do ngañg kē non té ní na: Yáa ké to kum kaý ál a əsō doí té alé.

18I náā n ndi loo koō naā do najē té kə Kóḅbēé adē aḅ yáa rāāñ ō, oō najē kərēñ ō ní? I náā n nēl mbīñ gō najē kərēñ té ō, oō ō ní?

(Jeremi əda na)

19Áaī nəl n əla kə tógó noō i wōng yā Kóḅbē ké ngáy n ij seneé ní. Nəl balway əla kə ngangá ngáy kum kə do de gē n najē i dođé té ní.

20Wōng yā Kóḅbē a tetə alé, báté kadē rāāñ yáa n núm ní adē udə girí majə. Ndōñ té anī ā i-gerī kum yáa ní báy.

(Kóḅbē əda na)

21M-əlá *ngé koō ta gē n noō alé, banī unəñ ngōdē aḅñ. M-ōr najē sedé alé, ba oōñ najē ədañ.

22Nəngēté gēé ndiñ loo koō naā do najē té señ anī. A gerēñ loo kər najē yām kadē gir deē yām gē oōñ ō, a gerēñ loo rāa sedé kadē əyañ gō háldé ké majál gē ō, kəla rāādé ké majál gē ō kōó.

Kóḅbē ndi i kə loo gē té malang

23Mā i Nébā ké m-ndi i ngər rō de gē té ngóy a? m-ndi say rōdē té ō ál a? Najē n Kóḅbē əda ní n noó.

24Deē a bōō rōñ kəgē loo yān té kanjē kadē mā m-áa a? Najē n Kóḅbē əda ní n noó. I mā n m-ndi m-taā kem loo ké do rā té ō, ké do nang té ō ní ál a? Najē n Kóḅbē əda ní n noó.

Kádé yáa ō, kuməñ ō toñ tītē naā alé

25M-ōō najē ké soř gē n *ngé koō ta gē ədañ kə rīm na: Nī rāām, nī rāām ní.

26Ngé koō ta gē n̄ toō a sorēn̄ kē nodé té i báté ta ké rá? A gólēn̄ loo kē nodé té i báté ta ké rá?

27Niñ girēn̄ kadē nī yādé gē n̄ a əniñ gotə adēn̄ naā noó gól gir deē yām̄ gē adē dɔdɔ ndígənal dɔ rīm̄ té tītē n̄ besə *Baal gólēn̄ kaadé gē adē dɔdɔ ndigənal dɔ rīm̄ té ní.

28Ādē *nge koō ta n̄ nī rāan̄ ní, əni gotə nī yān̄ ní, ba ādē deē n̄ m-əndā najē yām̄ tan té ní, əni mbēr̄ dɔ ngarā kum najē ní té kə ndū boó. Kádé yáá̄ ō, kumən̄ ō toñ tītē naā a? Najē n̄ Kóṣbē əda ní n noó.

29Najē yām̄ to i tītē hor ké ɔɔ loo ō, i tītē mūú ké tōs̄ mbaĭ adē tetə ndujē ō al̄ a? Najē n̄ Kóṣbē əda ní n noó.

30Adē m-ā m-əndá *ngé koō ta gē n̄ bogəñ najē yām̄ gir naā té ní. Najē n̄ Kóṣbē əda ní n noó.

31M-ā m-əndá *ngé koō ta gē n̄ teēñ tadé ɔrēñneé najē kə rīm̄ ní.

32M-ā m-əndá *ngé koō ta gē n̄ a niñ nī ké rōkum al̄ gē ō, a əniñ gotə a sorēneé ō, a tēdañ najē ké kanjē kumən̄ gē ō, adē gir deē yām̄ gē ndɔmēñneé ta róbə ní. Tɔdɔ mā m-əládé al̄ ō, m-mērdé rāā yáá̄ kógəñ al̄ ō. M-áá̄ yáá̄ séy ké niñ asəñ rāā tam̄ yā gir de gē n̄ toō té al̄ ō. Najē n̄ Kóṣbē əda ní n noó.

Najē yā Kóṣbē i yáá̄ kətō ké ɔy ngáy a?

33Ré de gē n̄ toō adē i *nge koō ta, aláa i *nge tuñ yáá̄ dəjeī najē əda na: I yáá̄ rí yā Kóṣbē n i yáá̄ kətō ké ɔy ngáy ní anī, édan na: I siñ n i yáá̄ kətō ké ɔy ngáy ní, adē m-ā m-mbātésí kōó. Najē n̄ Kóṣbē əda ní n noó.

34Ré *nge koō ta, aláa *nge tuñ yáá̄, aláa deē kógəñ ké dan ngán *Israel gē té əda najē n̄ toō n̄ na: Yáá̄ kətō yā Kóṣbē na i yáá̄ ké ɔy ngáy ní anī, m-ā m-rāā kōó yáá̄ ké tōr̄ ō. M-ā m-rāā gir kojə yān̄ yáá̄ ké tōr̄ ō.

35Najē n̄ ā ədaī naā dɔ dánsí té ní n toó: Kóṣbē tél əda na i rí? Kóṣbē ɔr̄ najē i əda na i rí?

36Ba najē n̄ na yáá̄ kətō ké ɔy ngáy yā Kóṣbē ní a teē tasí té tɔ alé, i najē kɔrsí gē n a tél yáá̄ kətō ké ɔy ngáy yāsí kógəñ kógəñ ní, tɔdɔ siñ̄ i-nujiñ̄ najē yā Nébā ké ndi kə kumneé. Ni n̄ i Kóṣbē ké bo ké tógəñ i ngáy á i Nébā yājí ní.

37Yáá̄ n̄ ā əda *nge koō ta ní n toó: Kóṣbē tél ədaī na i rí? Kóṣbē ɔr̄ najē əda na i rí?

38Ba ré siñ̄ ədaī najē n̄ na yáá̄ kətō ké ɔy yā Kóṣbē ní anī, áá̄ Kóṣbē ɔr̄ najē i tītē n̄ toō beé: Siñ̄ ədaī najē n̄ Kóṣbē ɔgəsí kəda á na i yáá̄ kətō ké ɔy yā Kóṣbē adē teē tasí té na i yáá̄ kətō ké ɔy yā Kóṣbē kōó bá ní,

39áá̄ m-ā m-əyásí kōó ō, m-ā m-təbāsí kōó ta kumñ té ō. M-ā m-əyásí siñ̄ ō, bē n̄ m-ādəsí ō, m-ādē kaasí gē ō ní kōó.

40M-ā m-rāā kadē de gē a kídēñsí ngándáng ō, a əlañ rōsɔĭ dɔsí té ké mjóm̄ gē té ō. Dɔ deē a ndígənal dɔ té alé.

JER 24

Kaň kótē n̄ ɔyñ kem jáng jōó ní

¹Dan n̄ Nabukodonosor mbañg ké *Babilon əho Yekonia, ngōñ Joakim mbañg ké *Juda té ō, de ké bo gē ké Juda té ō, ngé geṛ rāā kəla kəja kəgē majə ngáy gē ō, kədē gē ké ngé rāā kəla gindē gē ō Jerusalem aṽ sedé Babilon ní anī, Kóṽbē rāā adē m-áá jáng kaň kótē jōó ké kəndādé kadə naā té ta *kújə yā Kóṽbē tá.

²Kaň kótē ké majə ngáy gē toñ kem jáng ké kógēm̄ té, tītē kaň kótē ké kījə gē beé. Kaň kótē ké majal adē i ké duṁ kəsa gē toñ kem jáng ké noō té ō.

³Anī Kóṽbē ədam̄ na: Jeremi i rí n̄ áá ní? m̄-tél m-édan na: M-áá i kaň kótē gē. Ngé ké majə gē nelēñ ngáy ō, ngé ké majal al̄ gē nelēñ al̄ ō. Nelēñ al̄ báté adē duṁ kəsa.

⁴Tā anī Kóṽbē ɔṛ najə seṛ ədam̄ na:

⁵Kóṽbē Nóbā yā *Israel ɔṛ najə i tītē n̄ toō beé: M-ā m-áá de ké *Juda té gē n̄ əhoñdē aṽñ sedé kem bē yā Kalde gē té ní kə kum̄m̄ ké majaá tītē loo ndəngā kaň kótē ké majə ngáy gē n̄ noō.

⁶M-ā m-əndā kum̄m̄ dədé té majə ō, m-ā m̄-tél yā reē sedé gogá kem bē n̄ toō té ō. M-ā m-əndādé tītē kújé ké ngañg ō, m-ā m̄-nujə sedé; tɔ al̄ báté ō. M-ā m̄-māādé tītē loo māā kəgē ō, m-ā m̄-róyđé tɔ al̄ báté ō.

⁷M-ā m-ədədé kuṛ dɔ ké kadə niñ gerəñneé na mā i Kóṽbē. A téləñ gir deē yāñ gē ō, mā i Nóbā yādé ō, a téləñ yā reē róm̄ té kə ngarā kemdē malang.

⁸Banī Kóṽbē ɔṛ najə i tītē n̄ toō beé: Yáá n̄ m-ā m̄-rāā kə Sedekias, mbañg ké Juda ō, kə de ké bo yāñ gēé ō, kə gotə de ké Jerusalem té gē ō, kə de gē malang n̄ tél ndiñ kem bē n̄ toō té ō, kə de gē malang n̄ ndiñ kem bē ké Ejiptə té ō ní, i yáá n̄ a rāāñ kə kaň kótē ké majal gē ní. I yáá n̄ a rāāñ kə ngé ké nel al̄ báté gē adē dum kəsa ní n̄ m-ā m̄-rāā sedé ní.

⁹M-ā m-ūtē kum̄m̄ njárará, ba m-ā m̄-rāādé kadə téləñ yáá ké to bōl̄ tām̄ yā bē kɔgə gē malang ké dɔ nang té té. A əñiñ pā sedé ō, a lurəñdē ō, a tájəñdē ō, a ndələñdē ō, kə gō loo gē malang n̄ m̄-təndā m̄-tūđé tū té té ní.

¹⁰M-ā m-éla kə kaskaraá ō, kə bōó ō, kə moy ngəlbōgíí ō dɔ dándé té, báté kadə gətóoneé kōó dɔ nang n̄ m-ədədé niñ ō kaadé gē ō ní té.

JER 25

Najə n̄ Jeremi ɔjə bāl̄ kutə jōó gidə i mətá ní

¹Najə ké Kóṽbē ɔṛ kə Jeremi ɔɔ dɔ gir de gē malang ké *Juda té, kem bāl̄ ké nge kɔ só n̄ Joakim, ngōñ Josias ndiñ mbañg ké Juda té ní, adē i kem bāl̄ ké ta kəga dɔ n̄ Nabukodonosor, ndiñ mbañg dɔ bē ké *Babilon té ní.

²I najē n Jeremi *nge koō ta ɔ̄r ɔ̄jə dɔ de gē malang ké Juda té ō, de gē malang n ndiñ Jerusalem té ō ní.

³Əla gir kem bāl ké nge kɔ kutə gidə i mətá n Josias ngōñ Amon ndiñ mbañg dɔ bē ké Juda té báté bōólaā, adə i kem bāl kutə jōō gidə i mətá té ní, Kóɔbē ɔ̄r najē sem̄ ō, m-to dan kɔ̄r najē sesí ō, banī s̄ī ōōī najē n m-ɔ̄r ní alé.

⁴Kóɔbē əla ngé kəla yān gē malang n i *ngé koō ta gē ní rōsí té kanjə kɔ̄r ta té, banī s̄ī ōōī najē yādə al̄ ō, i-nēlī mbīsí ōōīneé najē kɔ̄rdə al̄ ō.

⁵Ni ədasí na: Ī-tūrī hálsí ké majal̄ gē ō, əyāi gō kəla rāāsí ké gōté al̄ gē ō kōó, anī ā Ī-ndiī dɔ nang n Kóɔbē adəsí s̄ī ō, kaasí gē ō, kété jóo, i ké njóm gē té ní.

⁶Ī-ngōdī gō nébā ké rang gē yā ndōydə al̄ ō, ósiī nosí nang té nodé té yā rōydə al̄ ō, ādī wōñg rāām gir kəla rāāsí gē té al̄ ō, anī m-ā m-rāā sesí yáá ké majal̄ al̄ báté.

⁷Banī ōōī najē kɔ̄rəñ alé. Ī-tél Ī-nujiī kemñ kə kəla rāāsí gē əñīneé yáá ké to kum kaý al̄ kə dɔsí té. Najē n Kóɔbē əda ní n noó.

⁸Anī najē n Kóɔbē ké bo ké tógəñ i ngáy əda ní n toó: S̄ī ōōī najē yām gē al̄ kōó báá ní,

⁹m-ā m-əla gō gir de ké mbór bē ké kɔó té gē ō, m-ā m-bār nge kəla yām Nabukodonosor, mbañg ké *Babilon té ō, yā reē sedé kadə rōññ bē n toō ō, de gē n ndiñ kemeé ní ō, kadə rōññ nápar de gē n ndiñ kemeé ní ō, kadə rōññ nápar de gē malang n girəñ gidə ní ō. M-əndədə dɔ jīm yā rāādə kadə téləñ ndágə loo ké to kum kɔ, ké de gē a əgañ kɔ̄r bōl̄ dɔ té ō, yáá ké nujə sák sák ké njóm gē té ō.

¹⁰M-ā m-rāā kadə pā walya ō, najē ké to rōneĪ ō, pā yā ngaa dəyá ō, rōneĪ yā nge taā ngaa ō, kōō mbaĪ kusə yáá ō, hor lám̄ba ō gətóoñ kōó bēé loodə.

¹¹Bē n noó kə taá malang a tél loo ké nujə sák sák kōó ō, ndágə loo ké to kum kɔ ō, nápar de gē n noó a rāāñ kəla adəñ mbañg ké *Babilon kem bāl kutə s̄irí.

¹²Banī dan n bāl ké kutə s̄irí gē ní a təgāñ anī, m-ā m-ənda mbañg ké Babilon ō, nápar de gē n noó ō. M-ā m-ənda bē yā Kalde gē ō, m-ā m-rāāñ kadə a tél ndágə loo ké to kum kɔ ké njóm gē té. Najē n Kóɔbē əda ní n noó.

¹³M-ā m-rāā kadə yáá gē malang n m-ɔ̄r najədə dɔ bē n toō té ní, a reēñ dɔn té. Yáá malang n ndangəñ kem makətübə n toō té ní ō, najē n Jeremi oō tam̄ té á ɔ̄r sɔ̄ dɔ de gē ní ō.

¹⁴Tɔdɔ nápar de ké ngáy gē ō, mbañg ké tógədə i ngáy gē ō, a ɔ̄oñ bē dɔdə té. M-ā m-ādə əgañ kərá yáá gē n rāāñ ní ō, jī bēĪ loo rāā yáá yādə gē ō.

Kopə sarya

¹⁵Yáá n Kóɔbē, Néba yā *Israel ədam̄ ní n toó: Ī-taā kópə kasə *nduú n toō jīm té, adə nápar de gē malang n m-ā m-əlaĪ kə rōdə té ní adə əyñ, i kasə wōñg yām.

¹⁶A əyñ ō, a b̄īñ ō, tāməñ mbitə mbitə ō, dan n a əgañ kaskar n m-əla dɔ dándə té ní.

- 17 m-taā kópə jī Kóṣṣbē té ō, m-ādē nápar de gē malang n̄ Kóṣṣbē əlam̄ kē rōdē té ní m-ādē aḡn̄ ō.
- 18 M-ādē Jerusalem ō, bē ké *Juda té gē ō, mbaṅg yān gē ō, de ké bo yān gē ō, kadē aḡn̄ ba téləṅ yáá ké nujə sák sák ō, ké to kum kọ ké de gē a əgaṅ kər bōl dɔ té ō, yáá ké de gē a ndəl̄l̄n̄ naā kə rīneé ō. I yáá n̄ noō n a rāā yáa ngɔlaā toó.
- 19 Gotə nápar de gē n̄ aḡn̄ kópə ngeé n̄ toō ní, niñ n toó: *Paraḡ mbaṅg ké Ejiptə ō, ngé kəla yān gē ō, de ké bo yān gē ō, gír deē yān gē malang ō,
- 20 de ké no bē té gē malang ō, mbaṅg gē malang ké kem bē ké Us té ō, mbaṅg gē malang ké kem bē yā Pilistin gē té, adē i mbaṅg ké Askalon té ō, ké Gaja té ō, ké Ekəron té ō, gotə de gē n̄ n̄ayn̄ Asdod té ní ō,
- 21 Edom gē ō, Moab gē ō, Amon gē ō,
- 22 mbaṅg gē malang ké Tir té ō, ké Sidon té ō, ké gō nang ké gidə bā bo té ō,
- 23 ké Dedan té ō, ké Tema té ō, ké Bujə té ō, de gē malang n̄ i nge dəsā mbāy ké mbórdé gē té ní ō,
- 24 mbaṅg Arabə gē malang ō, mbaṅg gē malang ké no bē té n̄ ndiñ kem dəla loo té ní ō,
- 25 mbaṅg gē malang ké Jimri té ō, ké Elam té ō, ké Medə té ō,
- 26 mbaṅg gē malang ké mbór bē ké kọḡ té n̄ ndiñ ngər ō, ndiñ say ō ní, bē kọḡ gē malang n̄ ndiñ kə gō loo gēé dɔ nang té ní ō. M-ādē mbaṅg ké Sesak adē aḡ ta tōl̄ ta té ō.
- 27 Ā édadé na: Najə n̄ Kóṣṣbē ké bo ké tógəṅ i ngáý, Nəbā yā *Israel əda ní n toó: Āyī adē rāāsí ō, i-tombī ō, i-teē i-təsōī kanjə kadē iḡ dɔ ō, dan n̄ a áaī kaskar n̄ m-ā m-əla dɔ dándé té ní.
- 28 Ré niñ mbātəṅ taā kópə kasə ní jīl̄ té kaý anī, ā édadé na: Kóṣṣbē ké bo ké tógəṅ i ngáý ɔr̄ najə i tītə n̄ toō beé: Ā aḡyī gár.
- 29 M-ā m-əla kə yáá ké to kum kaý al̄ dɔ de gē té. M-əla gír i dɔ bē n̄ rīm̄ bār dɔ té ní sḡ a i-teēi kum té karī a? Njam̄ gē ā i-teēi kum té alé. Tɔdɔ m-ā m-rāā kadē de ké dɔ nang té gē malang oyñ yo kaskar. Najə n̄ Kóṣṣbē ké bo ké tógəṅ i ngáý əda ní n noó.
- 30 Ba i ā édadé najə gē malang n̄ m-ɔr̄ seí ní, ā édadé na: Kóṣṣbē ndáṅg rōn̄ kə dɔ rā té, ndūn̄ bār kə kem kújə yān ké *tál̄ té. Ni ndáṅg rōn̄ dɔ bē yān té. Ni ur kól̄ dɔ de gē malang n̄ ndiñ dɔ nang té ní, tītə yā ngé mbəsā kañ *kəgə nduú kə njadé beē.
- 31 Kōn̄ bār báté ugə ta ngóy dɔ nang té, tɔdɔ Kóṣṣbē nējəṅ naā najə té kə nápar de gēé, ni-rāā sarya kə de gēé kógəṅ kógəṅ. Əyḡ de gē n̄ najə i dɔdɔ té ní adē oyñ yo kaskar. Najə n̄ Kóṣṣbē əda ní n noó.

³²Najē n̄ Kóṣḃē ké bo ké tógən i ngáȳ əda ní n toó: Yáá ké to kum kaý al̄ ɔ̄r gō gír de gē té kə gō naá. Néí ké bo ngáȳ əla ta ngóy do nang gē té.

³³Əla gír dām do nang kógēm̄ té báté gāng ké noō té ní, de gē a əndān yo ngé gē n̄ Kóṣḃē a taldé ní, ndō n̄ noō té alé. De gē a ɔyñdé yā dubədə́ alé, adē a téləñ do bū loo ké do nang té.

³⁴Ngé kul̄ yáa gē, ī-nōōī, əgaī kɔ́r ādē diñs̄í. Kóṣ yáa kul̄ gē ī-wángəlāī nang té na kum mbang yāsí asə kadē tējāñ míndésí. A tēndā tññs̄í kə loo gē té ō, ā ī-teēī yā tésō tītē yáa rāā kəla ké gātən i ngáȳ beé ō.

³⁵Loo ké yā kadē ngé kul̄ yáa gē bōṣñneé rōd́é a gətóo. Loo ké yā kadē kóṣ yáa kul̄ gē ndiñneé kanjē sōl̄ a gətóo.

³⁶De gē a oōñ kōō kɔ́r ké ngé kul̄ yáa gē əgañ ō, kōō kóṣ yáa kul̄ gē ké a nōōñ naā ō. Kóṣḃē a nujə kə loo kəsa yáa yād́é sák sák kóṣ.

³⁷Gəng gē n̄ yáa kul̄ gē rosə ní tél toñ kúkúkú dan n̄ wōng yā Kóṣḃē ij̄ seneé kə ngangá ngáȳ ní.

³⁸De gē ɔtəñ aw̄n tītē n̄ bɔl a əyañ loo ton ní beē. Wōng ké ngáȳ yā Kóṣḃē ō, kaskar yān ké kumən ɔon al̄ ō, rāāñ bē yād́é adē tél ndágə loo ké to kum kɔ.

JER 26

Ngé tuñ yáa gē ō, ngé koō ta gē ō sāāñ t̄l̄ Jeremi

¹Ta kəla gír kɔɔ bē yā Joakim, ngōñ Josias, mbañg ké *Juda té ní, Kóṣḃē ɔ̄r najē n̄ toō kə Jeremi ədan na:

²Mā Kóṣḃē m-ɔ̄r najē i tītē n̄ toō beé: Ī-ra ndágə loo ké gīr gidə *kújə yā Kóṣḃē té, ba əda najē gē malang n̄ m-ədəī do de gē n̄ ndiñ kem bē gē ké Juda té á ɔsəñ nodé nang té kem kújə yā Kóṣḃē té ní, kanjē kɔ́r kumən kógēm̄ kə gogá.

³Majanī a oōñ ō, náā nəkó báa a əya gō róbə njərān ké gōté al̄ ō, adē m-ā m-ásə lōō gír yáa ké to kum kaý al̄ n̄ m-sāā rāā sedé najē yā kəla rāād́é ké gōté al̄ gē té ní.

⁴Ā ədádé na: Najē n̄ mā Kóṣḃē m-ədə́ ní n toó: Ré s̄ij̄ oōī najē yām al̄ ō, únii gō yáa n̄ m-ndóōsí ní al̄ ō,

⁵oōī najē ké ta ngé kəla yām gē n̄ i *ngé koō ta gē á m-əládé rōsí té kə nja naā té ní al̄ anī,

⁶yáa n̄ m-rāā kə *Silo ní, m-ā m-rāā kə kújé n̄ toō. M-ā m-rāā bē n̄ toō kadē a tél yáa ké nápar de gē malang ké do nang té a ndōləñ naā kə rīneé.

⁷Ngé tuñ yáa gē ō, *ngé koō ta gē ō, de gē malang ké kem bēé ō, oōñ najē gē n̄ Jeremi ra a ɔ̄r kem *kújə yā Kóṣḃē té ní

⁸Dan n̄ Jeremi ɔ̄r najē n̄ Kóṣḃē ədan kadē əda de gē malang ké kem bēé ní gír gāng anī, *ngé tuñ yáa gē ō, *ngé koō ta gē ō, de ké kem bēé gē ō, əhɔñ Jeremi ba ədanəñ na: I j̄kó n̄ ī-ndigə koy ní.

⁹Tām ɔ̄r najē kə rī Kóɔ̄bēé əda na: Kújé n̄ toō na a to tītē *Silo ɔ̄, bē n̄ toō na a nujē sák sák ɔ̄, de kə kemeé gē na a gətóon̄ kóɔ̄ ɔ̄. Loo n̄ noō té de gē malang kə kem bēé kánēn̄ naā kə dɔ Jeremi té kem *kújə yā Kóɔ̄bē té.

¹⁰Dan n̄ de kə bo kə *Juda té gē oōn̄ kōō yáá gē n̄ noō ní anī, niñ iññ kem kújə yā mbañg té aŵ ndiñ ta róbé *kújə kə kijə yā Kóɔ̄bē té.

¹¹Ngé tuñ yáá gē ɔ̄, *ngé koō ta gē ɔ̄, ədañ de kə bo gē ɔ̄, de gē malang kə kem bēé ɔ̄ na: Majə kadē deē n̄ toō oy. Tɔdɔ ni-ɔ̄r najē dɔ yáá gē n̄ a rāān̄ bē n̄ toō té ní adē sjī kó gē ɔ̄ɔ̄i kə mb̄s̄í.

¹²Jeremi əda de kə bo gē ɔ̄, de gē malang kə kem bēé ɔ̄ na: Najē gē malang n̄ ɔ̄ɔ̄i toō ní, i Kóɔ̄bē n̄ əlam̄ kadē m-ədə dɔ kújé n̄ toō té ɔ̄, dɔ bē n̄ toō té ɔ̄ ní.

¹³Ngɔlaā n̄ toō ní, éhɔ̄i hángalsí séy ɔ̄, i-tūrī kəla rāāsí adē to só té séy ɔ̄. ɔ̄ɔ̄i ndū Kóɔ̄bē Nóbā yāsí kə a bārsí, anī ni a loo gír yáá kə to kum kaý al̄ n̄ əda kadē rāāsí ní té.

¹⁴Tām yām té tā anī, mā n̄ i kem j̄s̄í té toó. Yáá n̄ áá̄i ta kumsí té kadē i kə majə ɔ̄, i kə góté ɔ̄ ní, i-rāāi señ.

¹⁵Banī ɔ̄ɔ̄i majə. Ré i-t̄l̄m̄i anī, najē yā de kə najē gətóo dɔn̄ té a əsɔ̄ dɔs̄í sjī kó gē té ɔ̄, dɔ bē n̄ toō té ɔ̄, dɔ de gē n̄ ndiñ kemeé té ní ɔ̄, tɔdɔ kə rɔkum té ní, i Kóɔ̄bē n̄ əlam̄ kəda najē gē malang n̄ toō té kadē ɔ̄ɔ̄i ní.

¹⁶De kə bo gē ɔ̄, de gē malang kə kem bēé ɔ̄ ədañ *ngé tuñ yáá gē ɔ̄, *ngé koō ta gē ɔ̄ na: J-adī deē n̄ toō oy alé, tɔdɔ ni-ɔ̄r najē sejī i kə rī Kóɔ̄bē Nóbā yājī.

¹⁷Kum kɔɔ̄ kərēy gē kə kem bēé iññ dɔɔ̄ ba ədañ de gē n̄ kánēn̄ naā ní na:

¹⁸Mise *nge koō ta kə Moreset té ɔ̄r najē bāl̄ yā Ejekias, mbañg kə *Juda té, əda gír de gē malang kə Juda té na: Najē n̄ Kóɔ̄bē kə bo kə tógəñ i ngáȳ əda ní n̄ toó: A ndɔrēñ bē kə *Siyo tītē loo ndɔr̄ loo beé ɔ̄, Jerusalem a tél ndəbā bē kə gájé yáá kə tū té gē ra dɔ naā té bing ɔ̄, mbañ kə *kújə yā Kóɔ̄bē té a tél loo kə kjī kə dɔɔ̄ kə mu taā dɔ ɔ̄.

¹⁹Ní, Ejekias mbañg kə Juda té ɔ̄, gír deē yān̄ gē malang ɔ̄ t̄l̄ēñ Mise a? Ní, de gē b̄l̄ēñ ndíí Kóɔ̄bē s̄l̄ēñneé keməñ al̄ a? I loo n̄ noō té n̄ Kóɔ̄bē l̄ōō gír yáá kə to kum kaý al̄ n̄ əda kadē rāādé ní té. Ba j̄ī b̄áa jə-sāāi i yáá kə majə al̄ kə dɔɔ̄j̄i té.

Joakim adē t̄l̄ēñ Uria nge koō ta

²⁰De kógəñ kə rang ɔ̄r najē kə *nge koō ta té kə rī Kóɔ̄bēé. Deē ní r̄in̄ na i Uria, i ngōñ Semaya kə Kiryat Yearim. Ni-ɔ̄r najē yáá gē n̄ a rāān̄ yā reē kə dɔ bē kə Jerusalem té ɔ̄, dɔ nang kə Juda té ɔ̄ ní. Najē kɔrēñ to tītē yā Jeremi.

²¹Mbañg Joakim ɔ̄, gɔ̄ r̄ɔ̄ yān̄ gē ɔ̄, de kə bo yān̄ gē ɔ̄ ɔ̄ɔ̄n̄ najē gē ní, adē mbañg s̄āa t̄l̄ēñ. Najē n̄ noō əsɔ̄ mb̄i Uria té anī, b̄ól̄ rāān̄ adē aȳ aŵ Ejiptə té.

²²Banī mbañg Joakim əla Elnatan kə ngōñ Akbor ɔ̄, de kə rang gē ɔ̄ seneé adē aŵ ugēñ Ejiptə té.

²³Niñ teēñ kə Uria kōs kem bē ké Ejiptə té ba aṽñ seneé adēnəñ kə mbañg Joakim. Mbañg tōlən ba əñī nīnən kem bəlo ké nīn de gē i ngáy i tū té té.

²⁴Jeremi tā anī, Ahikam ké ngōñ Sapan ngōmən ō, ɔgə kəlan jī de gē n sāāñ tōlən té ní ō.

JER 27

Jeremi əñī njúkə míndən té

¹Ta kəla gír kɔɔ bē yā Sedekias, ngōñ Josias mbañg ké *Juda té ní, Kóɔbē ɔr najə n toō kə Jeremi ədan na:

²Mā Kóɔbē m-ɔr najə i tītə n toō beé: Ī-səre kəla gē ō, ĩ-tól sáa kəgə gē njúkə té ō. Ā əñī njúkə ní míndí ĩkó té ō,

³ā élañ yā kadə mbañg ké Edom ō, ké Moab ō, mbañg yā Amon gē ō, mbañg ké Tir ō, ké Sidon ō. Ā adə i ngé kəsə kum gotə bē kɔɔ gē n ugəñ Jerusalem rō Sedekias, mbañg ké Juda té ní n kadə aṽñneé adəñ mbañg gē ní.

⁴Ā əndā najə n toō tadé té kadə ədañ kóɔdó gē: Kóɔbē ké bo ké tógəñ i ngáy, Nəbā yā *Israel ɔr najə i tītə n toō beé: Yáá n kadə édañ kóɔsı gē ní n toó:

⁵I mā n m-rāa dɔ nang ō, de gē ō, dā gē ō, ké tū té ní. m-rāadé kə tógəñ ké ngáy, m-ɔjəñ tógəñ kə ndágá ní. Deə nəkó n kemrñ ndigə anī m-ədən dɔ nang ní karī.

⁶Ngəlaā ní, i mā n m-éla bē gē n toō malang gír tógə yā nge kəla yāñ Nabukodonosor, mbañg ké *Babilon té ní. Dā ké bembeé gəgə a i mā n m-éládé gír tógə yāñ té ní, kadə rāāñ kəla adəñəñ.

⁷Ni ō, ngōnən ō, ngōñ kaan ō ní, nápar de gē malang a rāāñ kəla yā kadədé. Gō té anī, yáá n rāa bē n toō ní, a rāa bē yāñ ō. Nápar de ké ngáy gē ō, mbañg ké tógədə i ngáy gē ō a ɔɔñ bē dɔ bē yāñ té.

⁸Nápar de gē ō, bē kɔɔ ō n mbātəñ rāa kəla kadə Nabukodonosor, mbañg ké Babilon té ō, mbātəñ kəñī njúkə yāñ míndədə té ō ní, m-ā m-tōldé kə kaskaraá ō, kə bōó ō, kə moy ngālbōgı ō. M-ā m-rāa kadə nəkó tōldé kə jīneé malang kōs. Najə n Kóɔbē əda ní n noó.

⁹Ba sji tā anī, ĩ-lōōi koō najə kɔr *ngé koō ta yāsı gē ō, kə də sāa yāsı gē ō, ngé nī yāsı gē ō, ngé bógəro de gē yāsı gē ō, mbólí yāsı gē ō n ədañsı na: Ā élañ dɔsı gír tógə yā mbañg ké *Babilon té alé ní.

¹⁰I najə ké rōkum alé n *ngé koō ta gē n noō ədañsı kadə əyāineé dɔ nang yāsı kōs ní. Ké rōkum té ní, m-ā m-təndā yā tıısı ō, ā óyi ō.

¹¹Banī nápar de gē n ndigəñ kəñī njúkə yā mbañg ké Babilon té, míndədə té ō rāa kəla kadən ō ní, m-ā m-éyádé kadə ndiñ jəke dɔ nang yádé té, a ndɔrəñ dɔ nang ō, a ndiñ tū té ō. Najə n Kóɔbē əda ní n noó.

12Ba Sedekias, mbañg ké *Juda té tā anī, m-ōr najē seneé tītē ní toō m-édan na: Ònī njúkə yā mbañg ké *Babilon té míndésí té, ĩ-rāāi kəla ādēniī ni ō, gír deē yān gē ō, anī ā ĩ-ndiī kə kumsí.

13I tām rí té á ĩ ō, gír deē yāi gē ō, ĩ-ndigiī koy yo kaskar ō, bō ō, moy ngālbōgī ō, tītē ní Kóḡbē ədañ ɔjə dɔ nápar de gē ní mbātēñ rāā kəla yā mbañg ké Babilon té ní?

14Ī-lōōi koō najē yā *ngé koō ta gē ní ədañsí na; Rōkum ā ĩ-rāāi kəla yā kadē mbañg ké Babilon té al báté. Ní, niñ ədasí i najē ké rōkum alé.

15M-əládé al ō, najē gē ní a ɔrēñ ké *ngé koō ta gē té kə rīm ní i najē ké rōkum al ō. Adē i tām ní toō té ní sī ō, *ngé koō ta yāsí gē ō ní, m-ā m-tēndā yā tīisí ō, ā oyī ō ní.

16M-ōr najē kə *ngé tuñ yáa gēé ō, kə gír de gē ní toō malang ō, m-éda na: Najē ní Kóḡbē əda ní n toó: Ī-lōōi koō najē yā *ngé koō ta gē ní ədañsí na a tél yā reēñ kə yáa rāā kəla gē ké kem *kújə yā Kóḡbē té ní awñneé Babilon té ní gogé, ngər ní toō té kanjə kər bāā ní. Najē ní niñ ədañsí noō i najē ké rōkum alé.

17Ōōi najē yādé al báté. Ī-rāāi kəla ādī mbañg ké *Babilon té, anī ā ĩ-ndiī kə kumsí. I tām rí té á ĩ-ndigiī kadē bē ní toō tél ndəbā bē ké gájé yáa ké tū té gē ra dɔ naā té bing ní?

18Ré niñ i *ngé koō ta gē ō, ré Kóḡbē əndā najē tadé té ō anī, ādē rāāñ Kóḡbē ké bo ké tógən i ngáy bɔ kə ngangá ngáy najē kadē de gē ɔyñ gotə yáa rāā kəla gē ní toñ kem *kújə yā Kóḡbē té ō, kem kújə yā mbañg ké *Juda té ō, ké Jerusalem té ō ní awñneé Babilon té.

19Tɔdɔ Kóḡbē ké bo ké tógən i ngáy ɔr najē dɔ gində nəngá kasə ké ngāl bururu gē té ō, bay ké bo ō, púsə nəngá kasə gē ō, yáa rāā kəla ké rang gē malang ní toñ kem bē ní toō té ní ō,

20dɔ yáa gē malang ní Nabukodonosor, mbañg ké Babilon ɔy alé dan ní əho Yekonia, ngōñ Joakim, mbañg ké *Juda té aw seneé Babilon té, naā té kə ngār ké Juda té gē malang ō, ké Jerusalem té gē ō ní.

21Báa anī, ōōi najē ní Kóḡbē ké bo ké tógən i ngáy, Nəbā yā *Israel əda dɔ gotə yáa rāā kəla gē ní toñ kem *kújə yā Kóḡbē té ō, kem kújə yā mbañg té ō, Jerusalem té ō ní:

22A ɔyñ gotə yáa rāā kəla gē ní yā kawñ *Babilon, kadē a to noó báté ndɔ ní m-ā m-sāań nja yā tél reēñ gogé loo ní toō té ní. Najē ní Kóḡbē əda ní n noó.

JER 28

Jeremi ō, Hanania nge koō ta ō

1Kem bāl gē ní Sedekias mbañg ké *Juda té ɔɔñ bē té ní, kə nāā ké nge kɔ mí yā bāl ké nge kɔ sɔ anī, Hanania *nge koō ta ké ngōñ Ajur ní i de ké Gabaon ní, ɔr najē

serm kem *kújə yā Kóṣḃē té, ta kum *ngé tuñ yáa gē té ō, Juda gē té malang ō ədañ na:

²Najə́ n̄ Kóṣḃē ké bo ké tógəñ i ngáy, Nə́bā yā *Israel əda ní n toó: m̄-tetə njúkə yā mbañg ké *Babilon kṵó.

³Nay bāl̄ jōó ngóy kadə́ m-ā m̄-tél kə yáa rāā kəla gē malang ké kem *kújə yā Kóṣḃē té n̄ Nabukodonosor, mbañg ké Babilon té ɔy loo n̄ toó té aṽn̄ Babilon ní, yā reḗn gogé.

⁴M-ā m̄-tél kə Yekonia, ngōñ Joakim, mbañg ké Juda té ō, de ké Juda té gē malang n̄ əhɔ́ndé aṽn̄ sedé *Babilon té ní ō, yā reḗ sedé loo n̄ toó té gogé tɔdṵ m̄-tetə njúkə yā mbañg ké Babilon kṵó. Najə́ n̄ Kóṣḃē əda ní n noó.

⁵Jeremi *nge koó ta tél əda Hanania *nge koó ta, ta kum *ngé tuñ yáa gē té ō, ta kum ngán *Juda gē té malang n̄ rañ kem *kújə yā Kóṣḃē té ní ō

⁶na: Aṽṽ, ādə́ Kóṣḃē rāā tītə́ n̄ ədañ noó, ādə́ Kóṣḃē rāā adə́ najə́ gē n̄ ədá ní reḗ udəñ girí, ādə́ ni-rāā adə́ yáa rāā kəla ké kem *kújə yā Kóṣḃē té n̄ aṽñneeé *Babilon té ní ō, de gē malang n̄ əhɔ́ndé aṽn̄ sedé Babilon té ní ō, tél reḗn gogé.

⁷Bá tā ba ōō najə́ n̄ m-əda sɔ́ dɔ́í ĩ ō, ngán *Juda gē malang ō ní.

⁸Jóo nə́kó n̄ toó ní, *ngé koó ta gē n̄ ɔrə́ñ najə́ noñ mā té ō, noí ĩ té ō ní, ədañ i najə́ ké sɔ́ dɔ́ bē ké ngáy gē ō, bē kɔ́ɔ ké bo gē ō, adə́ tāñ de gē i najə́ rṵó ō, yáa ké to kum kaý al̄ ō, moý ngā́lbṵgíí ō.

⁹Ba ré *nge koó ta kógə́m̄ ɔr̄ najə́ ké dɔ́ lɔ́m té anī, i dan n̄ najə́ kɔ́rəñ reḗ udə girí ní n de gē a gerə́ñ kadə́ i Kóṣḃē n̄ əlan rṵkum ní.

¹⁰Tā anī Hanania *nge koó ta ɔr̄ njúké ké míndə́ Jeremi *nge koó ta té ba tətə́ naá té.

¹¹Hanania *nge koó ta əda ta kum ngán *Juda gē té malang na: Najə́ n̄ Kóṣḃē əda ní n toó: Bāl̄ jōó asə́ dejə́ anī, m-ā m̄-tétə́ njúkə yā Nabukodonosor mbañg ké *Babilon té ō, m-ā m-ɔr̄ njúké ké míndé nápar de gē té malang kṵó ō i tītə́ n̄ noó. Loo n̄ noó té Jeremi *nge koó ta ɔtə́ aṽ.

¹²Dan n̄ Hanania *nge koó ta tetə́ njúké ké míndə́ Jeremi *nge koó ta té oy anī, Kóṣḃē ɔr̄ najə́ kə Jeremi ədan na:

¹³Āṽ əda Hanania na: Najə́ n̄ mā Kóṣḃē m-ədá ní n toó: ĩ-tetə́ sáa kəgə́ naá té kṵó bá ní, ĩ-mbél̄ girídé kə sáa gində́ gēé.

¹⁴Tɔdṵ najə́ n̄ Kóṣḃē ké bo ké tógəñ i ngáy, Nə́bā yā *Israel əda ní n toó: I njúkə gində́ n m-ā m-əñī míndé nápar de gē malang n̄ toó té yā kadə́ rāāñeé kəla adəñ Nabukodonosor mbañg ké *Babilon té ní, a rāāñ kəla yā kadəñ. M-ā m-əla dā́ gē ké bembeé gəgə́ kem j̄n̄ tá.

¹⁵Tā anī, Jeremi əda Hanania na: Hanania ĩ-nḗ mbíí ōóñ. Kóṣḃē əlaí alé. I ĩ n̄ ā ĩ-rāā kadə́ gir de gē n̄ toó góləñ rṵdṵ kə najə́ ké rṵkum al̄ gē ní.

16I tām ní toō té n Kóṣḃē ɔ̄r najē əda na: M-ā m-təbāi kṓɔ́ dɔ nang té ní. Ā óy kem bāl ní toō té tɔdō ī-sələ de gē kə najē ké taí té kadē mbātəñ koō ta Kóṣḃē.

17Hanania *nge koō ta oy kem bāl nəkó ní noō té kə nāā ké nge kɔ siri.

JER 29

Jeremi ndang makətübē adē de gē ní əhɔ́ndé aṽñ sedé Babilon ní

1Jeremi ké *nge koō ta Jeremi ndi Jerusalem ba ndang makətübē əlañ adē *kum kɔ́ gē malang ké dɔ dán de gē ní əhɔ́ndé aṽñ sedé dɔ nang ké rang té ní ɔ, əlañ adē *ngé tuñ yáá gē ɔ, *ngé koō ta gē ɔ, gir de gē malang ní Nabukodonosor əhɔ́dɔ Jerusalem aṽ sedé *Babilon té ní ɔ.

2Ni-əla kə makətübē ní i dan ní mbañg Yekonia ɔ, kɔ́ɔn ɔ, ngé rāā kəla ké ndogó mbangāá gē ɔ, de ké bo gē ké *Juda té ɔ, ké Jerusalem té ɔ, de gē ké gerəñ rāā kəla kəja kəgē majə ɔ, gerəñ rāā kəla gində majə ɔ teēñneé kṓɔ́ Jerusalem té ní.

3I Elasa ké ngōñ Sapan niñ kə Gemaria ké ngōñ Hilkia ní Sedekias, mbañg ké Juda əladé rō Nabukodonosor, mbañg ké Babilon té ní n Jeremi bṓɔ́dɔ makətübē ní kadē aṽñneé Babilon ní. Kum najē ké kem makətübē ní té n toó:

4Najē ní Kóṣḃē ké bo ké tɔ́gən i ngáy, Nəbā yā *Israel əda de gē malang ní əhɔ́ndé Jerusalem aṽñ sedé *Babilon ní n toó.

5Ī-rāāi kújə gē ba ī-ndiī kemeé ɔ, ī-ndɔ́ri ba əsaī kañ yáá ndɔ́rsi gē ɔ.

6Ī-tāāi dəyá gē ojiīneé ngán ké dəngam gē ɔ, ké dəyá gē ɔ, ī-tāāi dəyá gē ādi ngánsi ké dəngam gē ɔ, ādi ngánsi ké dəyá gē táāñ dəngam gē ɔ, yā kadē ojəñneé ngán ké dəngam gē ɔ, ké dəyá gē ɔ. Ójiī naā ngáy loo ní ī-ndiī tū té té noō. Ādē kutəsi tél kə gogé alé.

7Ādi ɔ́ɔ́si tɔdō majə yā bē ní m-əwási m-āw sesí kemeé ní ɔ, ī-rāāi Kóṣḃē bó tām yān té ɔ, tɔdō sjī ā ī-ndiī majə i kə ta kuli majə yāñneé.

8Ké rōkum té ní, Kóṣḃē ké bo ké tɔ́gən i ngáy, Nəbā yā *Israel ɔ̄r najē i titə ní toō beé: Ādi *ngé koō ta gē ní i dɔ dánsi té ní ɔ, kɔdē sāā yási gē ɔ gólənsi alé. Ēndāi kumsí gir ni gē ní a rāānsi ní té alé.

9Niñ unəñ rīm ɔ̄rəñneé najē sesí ké *ngé koō ta gē té, ba i najē ké rōkum alé, tɔdō m-əládé alé. Najē ní Kóṣḃē əda ní n noó.

10Kóṣḃē ɔ̄r najē i titə ní toō beé: Ré bāl bē kɔ́ɔ́ ké *Babilon té māñ asə kutə siri anī, m-ā m-gír dɔ́si té. M-ā m-rāā kadē ndum ní m-əni yā tél reé sesí gogé loo ní toō té ní, a udə giri majə.

11Mā m-gēr yáá gē ní m-nóm yā rāā tām yási té ní, i ndi majə ba i yáá ké to kum kay alé. Ta ndɔ́si a aṽ kum kə kété majə ɔ, ā əngei yáá ké yā kəndā kemsí dɔ té ɔ. Najē ní Kóṣḃē əda ní n noó.

12Tā anī, sīj̄ ā ī-bārī rīm kem ndōy té ō, ā ī-njērāī mbā kə rīm ō, ā ī-ndōymī ō anī, mā m-ā m-rāā yáa gē n̄ ī-dəjeī ní.

13Ā ī-sāāī njam̄ ō, ā éngemī ō. Ā ī-sāāmī kə ngarā kemsí sīj̄ kó gē

14ba m-ā m-rāā kadē éngemī. Najē n̄ Kóṣṣbē əda ní n noó. M-ā m-rāā kadē ī-tél ī-ndiī gogé majē tītē kə kété ō, m-ā m-teē sesí kṣó dan napár de gē té malang ō, kə gō loo gē malang ō n̄ m-tēndā m-tīj̄sí tū té ní yā kṣə dṣí naā té. M-ā m-tél yā reē sesí gogé loo n̄ m-ādē əhṣnsí tū té ba aw̄n sesí ní. Najē n̄ Kóṣṣbē əda ní n noó.

15Ré sīj̄ édaī na Kóṣṣbē na gērā *ngé koō ta gē *Babilon tām yāsí té báa,

16rōkum, i yáa n̄ noō n Kóṣṣbē əda mbañg n̄ ndi dṣ kōr kágē mbañg yā Dabid té ō, əda de gē malang n̄ ndiñ kem bē n̄ toō té ō, əda ngákóúsí gē n̄ əhṣndé dṣ gúú té aw̄n sedé dṣ nang kə rang té sesí al̄ ō ní.

17Najē n̄ Kóṣṣbē kə bo kə tógəñ i ngáȳ əda ní n toó: M-ā m-əla kə kaskaraá ō, kə bōó ō, kə moy ngālbōgíí ō dṣdṣ té, m-ā m-rāādé kadē a toñ tītē kañ kótē kə ndum gē ō, kə majēñ al̄ ngáȳ adē dum̄ kəsa ō.

18M-ā m-tēbā gōdé kə kaskaraá ō, kə bōó ō, kə moy ngālbōgíí ō. M-ā m-rāādé kadē a téləñ yáa kə to bōl̄ kə bē kṣo gē malang kə dṣ nang té a ndōlōñ naā i kə rīnéé ō, yáa kə to kum kṣo kə de gē a əgañ kṣr̄ bōl̄ dṣ té ō, a tájēñ ō, kem bē yā nápar de gē n̄ m-tēndā m-tīj̄dṣ tū té ní.

19Tṣdṣ niñ oōñ najē yām̄ alé. Niñ n̄ m-to dan kəla ngé kəla yām̄ gē n̄ i *ngé koō ta gē rōdṣ té ní, oōñ najē yām̄ alé. Najē n̄ Kóṣṣbē əda ní n noó.

20Sīj̄ de gē malang n̄ m-rāā ādē əhṣnsí Jerusalem aw̄n sesí *Babilon té ní, oōī najē yā Kóṣṣbē.

21Najē n̄ Kóṣṣbē kə bo kə tógəñ i ngáȳ, Nábā yā Israel əda Akab kə ngōñ Kolaya ō, əda Sedekias, ngōñ Maseya ō n̄ ədañsí najē kə rōkum alé kə rīm̄ ní n toō: M-ā m-əládé kem jī Nabukodonosor, mbañg kə Babilon té kadē a tōldṣ ta kumsí té.

22Ngé gē malang n̄ əhṣndé *Juda aw̄n sedé Babilon té ní, a ndōlōñ naā i kə yáa n̄ rāādṣ noō, adē de gē a ədañ na: Ādē Kóṣṣbē rāāī tītē n̄ rāāñ Sedekias ō, Akab ō n̄ mbañg kə Babilon gírēdṣ dṣ hor té ní.

23Majal̄ yādṣ i yáa kə to rōsṣl̄ n̄ rāāñ Israel té ní. Rāyñ kə nēyá madēdṣ gēé ō, ɔrēñ najē kə rōkum alé kə rīm̄ ō, banī m-mērdṣ kəda najē kógēm̄ alé. Mā m-geř ō, m-áa kə kumm̄ ō. Najē n̄ Kóṣṣbē əda ní n noó.

Makətübē n̄ Semayahu ndang ní

24-25Ā éda Semaya kə Nehelam najē n̄ toō: Kóṣṣbē kə bo kə tógəñ i ngáȳ, Nábā yā *Israel ɔr̄ najē i tītē n̄ toō: Ī éla kə makətübē gē kə ndang kə rīí ādē gír de gē malang kə Jerusalem té ō, *nge tuñ yáa Sepania, ngōñ Maseya ō, ngé tuñ yáa gē malang ō. Najē n̄ ɔr̄ kem makətübē gē ní té ní n toó:

26I Kóṣṣbē n ɛndāi gotə *nge tuñ yáa Yehoyada té yā kadē ī i ngol nge tuñ yáa ké ɛndā kumií gir de gē malang n tāmēñ mbitə mbitə ō, ɔrēñ najē ké *ngé koō ta gē té ō kem *kújə yā Kóṣṣbē té ní, majə kadē ī-doṣṣdā kə súlú ō, kə kəlā gindíi ō.

27I tām rí té á ī-rāā yáa kə Jeremi ké Anatot té n ɔr najē ké *nge koō ta té dɔ dánsí té ní al ní.

28Ni ndang makətübē əlan adəjí *Babilon i ngər báy ədañí na: Ā ī-ndiī noó dan i ngáy. Ní, ī-rāāi kújə gē, ba ī-ndiī kemeé ō, ī-ndɔrī ba əsaī kañ yáa ndɔrsí gē ō.

29*Nge tuñ yáa Sepania tɔda makətübē ní adə *nge koō ta Jeremi oō.

30Tā anī, Kóṣṣbē ɔr najē kə Jeremi ədan na:

31Éla kəla əda de gē malang n əhɔndé aṽñ sedé ní na: Kóṣṣbē ɔr najē dɔ Semaya ké Nehelam té i tītē n toō beé: Semaya ɔr najē ké *nge koō ta té sesí ba mā m-əlan al ō, ni gól sí kə najē ké rɔkum al gē ō.

32Semaya ké Nehelam té ō, ngánən gē ō, ngán kaan gē ō ní, deē kógēm dandé té ké kadē ənge loo ndiñ dan gir de gē n toō té yā rāāñ rñel dɔ yáa ké majə gē n m-ā m-ādē gir deē yām gē ní a gətóo. Ni səlā i de gē kadē mbātēñ najē ta Kóṣṣbē té al a? Najē n Kóṣṣbē əda ní n noó.

JER 30

Nəbā ənī ndūn adə bē kə Israel té

1Kóṣṣbē ɔr najē kə Jeremi ədan na:

2Mā Kóṣṣbē, Nəbā yā *Israel m-ɔr najē i tītē n toō beé: Ī-ndang najē gē malang n m-ədaí ní kem makətübū.

3Kem ndō gē n a reēñ noō té ní m-ā m-tél yā kənda Israel ō, *Juda ō n i gir deē yām gē ní kijə. M-ā m-tél yā reē sedé gogé kem bē n m-ādē kaadé gē ō, niñ a əngeñ yáa ndəbā té ō ní. Najē n Kóṣṣbē əda ní n noó.

4Najē gē n Kóṣṣbē əda ké sɔɔ dɔ Israel ō, Juda ō ní n toó:

5Najē n Kóṣṣbē əda ní n toó: De gē oōñ kōō kɔr ké to ból ngáy. I ból ké al naā, ləm gətóo.

6Ī-dəjei najē oōi ké de ké dəngam gē ojeñ ngán gē ō wa. M-áa de ké dəngam ké ngañ majə gē tənīñ jidé dɔ kemdé té, tītē dəyá gē ké a rāāñ kem beé. I tām rí té á ta kum de gē malang tél ké rang ō, tetə ndaa kōs ō ní?

7I yáa ké to kum kaý al ké báy beé! Rɔkum, ndō ní i ndō ké to ból ngáy, ndō ké tītēñ gətóo. I kum mbang wur kəl ké to ból ngáy tām yā Jakob té. Banī ni a teē kum té karī.

8Ndō n noō té ní m-ā m-tétē njúkə yāñ naā té ō, m-ā m-ɔr kōs míndən té ō, m-ā m-gāñg kəlān gē ō. Ni a əla dɔn gir tógə yā tērā gē té tɔ al i ké bátá gē té.

- ⁹Jakob gē a rāān kəla yā kadē Kóṣṣbē Nəbā yādé ō, yā kadē mbañg yādé Dabid n m-ā m-əndān dɔdɔ́ té ní ō. Najē n Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy əda ní n noó.
- ¹⁰Ī, nge kəla yām Jakob, ĩ-lōō bōl, *Israel ĩ-lōō kə ndebə. M-ā m-taāi kṓ jī bē ké say gē té ō, m-ā m-gāng dɔ ngán kaaí gē dɔ nang n awñ sedé tū té ní té ō. Jakob a tél yā reē, ni a əni kemən mámák yā ndiñ. Ni a ndi jəke ō, deē a ay ndílən tɔ al báté ō. Najē n Kóṣṣbē əda ní n noó.
- ¹¹Mā i naā té seí yā gāng dɔí. M-ā m-ādē nápar de gē malang n m-təndā m-tū́sɪ dandé té ní gətóon kṓ. Ba ĩ tá m-ā m-rāā kadē ā ĩ-gətóo kṓ kə taá malang alé. M-ā m-əndaí najē yáa rāái gē té kanjə kəndā njam dɔ nge kéréy tá.
- ¹²Kóṣṣbē cɔ́ najē i tītē n toō beé: Ī-nujə i nujə ké al naā ngáy adē dum kəndaí ta naā té. Do gē ké rōí té i ké dum kedē.
- ¹³De ké yā kəndā rōn ta najē yái té gətóo. Kū́ ké yā dɔŋ́n do səya yái kadē edē gətóo.
- ¹⁴Dɔ ngé sāai gē malang ndigənalií kṓ. Gírəñ dɔí té tɔ alé. M-əndaí tītē n madē baai ĩ deē a əndaíneé ní. I yáa ké tōr ngáy n m-rāā seí ní, kadē ĩ-gerəñ gō majal yái ké ngáy gē ō, yáa ké góté al yái ké ngáy gē ō.
- ¹⁵Bay á ĩ-nōō rōí dɔ nujə ké ĩ-nujə sák sák té beé? Do yái i ké dum kedē. I ndéy ké m-əndaí najē yā majal yái ké ngáy gē té ō, i najē yā yáa ké góté al yái ké ngáy gē té ō.
- ¹⁶Baa de gē malang n nujəñ seí ní, a nujəñ sedé ō, a əhɔñ madē baai gē nám nám yā kaw sedé dɔ nang ké rang té ō. De gē n nujəñ kə yáa yái ní a nujəñ kə yáa yādé ō. De gē malang n cɔyn yáa yái dɔ gúú té ní m-ā m-əya kadē cɔyn yáa yādé dɔ gúú té ō.
- ¹⁷M-ā m-rāā kadē rōí əsō naā té majə ō, kadē dɔí gē edəñ ō. Tɔdɔ́ de gē bārīñ na i yáa ké bōké kṓ ō, *Siyɔ́ n de ké usən dɔ té gətóo ō ní. Najē n Kóṣṣbē əda ní n noó.
- ¹⁸Najē n Kóṣṣbē əda ní n toó: M-ā m-tél yā rāā kújə tandā gē yā Jakob gogé rang. Kumm a ɔɔm kə kújə yān gēé. A téləñ yā kəndā bē gē kógəñ kógəñ gotədə ké kété gē té. A téləñ yā kəndā kújé ké majə ngáy gē loo radé gē té.
- ¹⁹Pā ndadē gē ké tū té a bār kə dɔ́ dɔ́. I kōō ngé rāā nāā gē n a bār ní. M-ā m-rāādé kadē ojəñ naā ngáy, kutədə a tél kə gogé tɔ al báté. M-ā m-ór tadé, m-ā m-rāādé jingəling tɔ al ō.
- ²⁰Ngənən gē a téləñ yā ndi majə tītē ké kété ō, deē yān gē a téləñ yā káñ naā majə ta kumm té ō. Ngé rāā kumən ndoō té gē malang ní m-ā m-ójédé kum ō.
- ²¹Ngār yān a teē i dan gír deē yān nəkó gē té. A ojəñ nge kɔɔ bē yān i bēé looneé. M-ā m-rāān kadē ndótə kə ngɔr. Ni a reē rōm té. Tɔdɔ́ i náā n a asə nāā ndótə kum kə rōm té ní? Najē n Kóṣṣbē əda ní n noó.
- ²²Sū́ ā ĩ-télii gír deē yām gē ō, mā m-ā m-tél Nəbā yási ō.

²³Áaī nél n̄ əla kə tógó noō. I wōng yā Kóṣṣbē n̄ ij̄ seneé ní. Nél balway əla kə ngangá ngáy kum kə dɔ de gē n̄ najē i dɔdɔ té ní.

²⁴Wōng kə ngáy yā Kóṣṣbē a tetə alé, báté kadē yáa gē n̄ núm̄ kemən té yā rāa ní udə gírí majə. Ndō n̄ té anī, s̄ij̄ ā ī-gerī kum báý.

JER 31

¹Kem ndō gē n̄ noō té ní, m-ā m̄ tél Nébā yā gír kojə gē malang kə *Israel té ɔ, niñ a téləñ gír deē yām̄ gē ɔ. Najē n̄ Kóṣṣbē əda ní n̄ noó.

Ta tél de kə Israel té gē n̄ teēñ ta yo té ní.

²Najē n̄ Kóṣṣbē əda ní n̄ toó: m-rāa kem ndaa kə gír de gē n̄ teēñ ta yo kaskar té ní kem dəla loo té. Israel a tél yā ndi lom.

³Kóṣṣbē ndṣbēm̄ say adē m-áan, ni ədam̄ na: m-tárii i kə tár kə a to ngándáng. m-ndóri kə róm̄ té i tām̄ ra kə m-rā dɔ ndūm̄ té.

⁴m-ndigə kəndā bɔr yāi gē kijə, adē ngōmandə kə Israel a əndāni gogé rang. Ā ī-tél yā kənge kɔdə yāi kə majə ngáy gē gogé ɔ, ā ɔr no ngé ndām̄ kə rōneléé gē ɔ.

⁵Ā ī-tél yā kəndā *kāgə nduú gē gogé dɔ mbaī gē kə Samari té ɔ, ngé kəhɔdɔ gē a əjañ kañdɔ ɔ.

⁶Ndō n̄ ngé ngōm̄ loo gē a əgañneé kɔr dɔ mbaī kə *Epəraim té ní i kə kɔjə kɔṣ bá. A ədañ na ij̄i dɔṣ, j-al̄ j-awī *Siyɔ, kum kə rō Kóṣṣbē Nébā yājí té

⁷Najē n̄ Kóṣṣbē əda ní n̄ toó: Əgaī kɔr rōnel̄ dɔ Jakob té, ɔjii no ngār yā nápar de gē kə walya kə ngáy. Úniñ ndūsí kə dɔṣ ɔ, ī-rāai rōnel̄ ɔ, ba ədaī na: Kóṣṣbē, ajə gír deē yān gē adē i gá ngán Israel gē n̄ nayñ ní.

⁸M-ā m-ij̄ sedé dɔ nang kə mbór bē kə kɔṣ té ɔ, ta ngóy dɔ nang té ɔ, yā reē kɔsə dɔdɔ naā té. A téləñ yā reē naā té malang kə ngé kum tṣṣ gē ɔ, ngé tésō motə gē ɔ, dəyá kə ndāñ ngán gē ɔ, kó ndōō gē ɔ adē i kósə de kə ngáy gē n̄ a ɔsəñ dɔdɔ naā té ní.

⁹Niñ reē ugəñ kə nōó kumdé té. Rāāməñ bɔ adē m-ndórdé ta róbə. M-āw̄ sedé ta bā gē té, kə róbé kə dɔ asə naá té kadē yáa əga njadé alé. Ááá, tām̄ yā ngán *Israel gē té ní, m-tél i bɔbədɔ adē *Epəraim i ngōñ hágóm̄.

¹⁰Nápar de gē, ɔɔi najē yā Kóṣṣbē. Ən̄i mbēr̄ yān̄ ādi ngé gē n̄ ndiñ loo kə say ngáy té ní ɔñ. Ədaī na: Nge n̄ tēndā ngán Israel gē t̄idé naā té ní a ɔsə dɔdɔ naā té. Ni ngōm̄dɔ t̄itə n̄ nge kul̄ yáa ngōmən̄ yáa kul̄ yān̄ gē ní beē.

¹¹Kóṣṣbē gāng dɔ Jakob ɔ, ɔrən̄ jī de kə ngañg tɔyn̄ té ɔ.

¹²Niñ reē ugəñ kə kɔr rōneléé tadé té dɔ mbaī kə *Siyɔ té. A kánəñ naā buk buk kum kə rō yáa kənge gē yā Kóṣṣbē té, kum kə rō gémē té ɔ, kasə *nduú té ɔ, yibə kə kijə té ɔ, kum kə rō dā kə dūú gē té ɔ, kə bo gē té ɔ. Rōdɔ a to mbōl̄ suy t̄itə ndɔr̄ kə rāañ mañ dɔ té beé ɔ, Kəndā a rāadɔ tɔ al̄ ɔ.

13Dan í noō té ní, ngán ká mandə gə a t̪i̪n̪ rōdɛ́ yā ndāmə́n. Balsáa gə ɔ́, bə́ga gə ɔ́, a rāān rōnel̪. M-ā m-mbél gír kəhɔ́ ndoō yādɛ́ kə rāā rōneléé ɔ́, m-ā m-ādédɛ́ tógə ɔ́. M-ā m-rāā kadə́ ngé gə́ n̪ wurdɔ́ ɔ́ldɛ́ ní t̪i̪n̪ rōdɛ́.

14M-ā m-rāā kadə́ *ngé tuñ yáa gə́ əsañ d̪ə́ kə yembə́ gə́ kadə́ ndān̪ kemdɛ́ ɔ́, kadə́ gír deé yām̪ gə́ əngəñ yáa yām̪ gə́ kadə́ asə́ j̪idɛ́ ɔ́.

15Najə́ n̪ Kóɔ́bɛ́ əda ní n̪ toó: De gə́ oōn̪ kōō kɔ́r nōō rō ɔ́, nōō kə́ kə wur kataá ngáy ɔ́, kem bḗ kə́ Rama té. I Rasel n̪ a nōō ngánən̪ gə́ ní. Ni-mbātɛ́ kadə́ sɔ́lən̪ kemən̪, tɔ́dɔ́ ngánən̪ gə́ gətóon̪ kōó.

16Kóɔ́bɛ́ ɔ́r najə́ i t̪itə́ n̪ toó beé: Asi̪ beé, i-nōō rṓi tɔ́ al̪ ɔ́, ādə́ mañ kumií reé tɔ́ al̪ ɔ́, tɔ́dɔ́ ā́ ənge yáa kəndā nja yā́i tām̪ yā́ kəla yā́i gə́ té. ngání gə́ a j̪i̪n̪ kə́ gṓ bḗ yā́ madə́ baḡai̪ gə́ yā́ reé. Najə́ n̪ Kóɔ́bɛ́ əda ní n̪ noó.

17Əndā kemíí dɔ́ yáa kə́ ndɔ́n̪ té gə́ té. Ngání gə́ a télən̪ yā́ reé kem bḗ yādɛ́ té. Najə́ n̪ Kóɔ́bɛ́ əda ní n̪ noó.

18M-ōō kōō *Epəraim kə́ a nōō rōn̪. Ī-rāām̪ ādə́ dɔ́m̪ tetə́, t̪itə́ n̪ a tetəñneé dɔ́ dul̪ mañg kə́ dɔ́ ngañg ní. Ī-rāā ādə́ m-tél̪ m-reé rṓi té yā́ kadə́ m-reé rṓi té kə́ rōkum té, tɔ́dɔ́ Kóɔ́bɛ́ Ī́ i Nə́bā yām̪.

19Dan í m-ə́lá gír reé kə́ rṓi té an̪i̪, m-ndəngā́ rṓm̪ ngáy, najə́ yā́ t̪i̪r̪ n̪ m-t̪i̪r̪ gidə́m̪ taí té kōó ní. tá dan í kum̪m̪ teé dɔ́ yáa gə́ n̪ m-rāā té ní an̪i̪, kem̪m̪ rāām̪ sarya. Rṓm̪ sɔ́ləm̪ ɔ́, m-geṛ yáa kə́ yā́ rāā al̪ ɔ́, i yáa kə́ to rṓsɔ́l̪ gə́ n̪ m-rāā kə́ ngōñ dū́m̪ ní n̪ m-ā m-ə́ngá ndéyn toó.

20*Epəraim i ngōñ kó́ tár tām̪ yām̪ mā́ tá a? I ngōñ kə́ neləm̪ seneé ngáy a? Kə́ ndɔ́ gə́ ré m-ɔ́r̪ najə́ yān̪ an̪i̪, r̪i̪n̪ reé tam̪m̪ té kə́ nja naā́ té. Kem̪m̪ tōrəm̪ najə́ yān̪ té. Kum̪m̪ ɔ́ɔ́m̪ seneé ba tél̪ ɔ́ɔ́m̪ báý tɔ́. Najə́ n̪ Kóɔ́bɛ́ əda ní n̪ noó.

21Ī-túdə́ yáa gə́ kə́ yā́ kɔ́jə́n̪ yáa dɔ́ róbə́ yā́i té. Ī-túdə́ yáa gə́ kə́ yā́ kɔ́jə́n̪ bə́lo gə́ ɔ́, k̪u̪ngə́ loo gə́ ɔ́, kə́ dɔ́ róbə́ njə́rā́i té. Əndā maý róbə́ n̪ ā́ ún̪ gṓ ɔ́, ā́ Ī-njə́rā́ dɔ́ tɔ́ ɔ́ ní majə́. Ngōmandə́ *Israel, Ī-tél̪ Ī-reé. Ī-tél̪ Ī-reé laā́, kum̪ kə́ rṓ bḗ yā́i gə́ té.

22Ngōmandə́ kə́ nge túy taā́ kem yān̪, ā́ ɔ́r̪ rṓi kə́ gogé́ yā́ ndi kə́ kérí t̪itə́ de kə́ mbóo i bátɛ́ rə́ngáy té? Kóɔ́bɛ́ əndā́ yáa kə́ kijə́ dɔ́ nang té. De kə́ dəyá́ *nong dəngam.

Tél̪ rāān̪ bḗ kə́ Juda gogé́ rang ɔ́, əhɔ́ñ madə́ naā́ kə́ kijə́ seneé ɔ́

23Najə́ n̪ Kóɔ́bɛ́ kə́ bo kə́ tógən̪ i ngáy, Nə́bā́ yā́ Israel əda ní n̪ toó: Ré m-tél̪ m-ə́ndā́ gír deé yām̪ gə́ kijə́ an̪i̪, de gə́ a əñi̪n̪ pā́ n̪ toó kem bḗ gə́ kə́ gṓ nang kə́ *Juda té, a ədañ̪ na: Mbál kə́ *tá́l̪ ɔ́, loo yā́ yáa kə́ gṓtɛ́ ɔ́, ādə́ Nə́bā́ t̪i̪r̪ tan̪ dɔ́i té.

24Ngé ndɔ́r̪ gə́ ɔ́, ngé kúl̪ yáa gə́ ɔ́ a ndiñ̪ naā́ té kem bḗ gə́ kə́ gṓ nang kə́ Juda té.

25Ngé gə́ n̪ kəndā́ mañ taā́ tógédɛ́ ní, m-ā m-t̪ɔ́l̪ kəndā́ dɔ́dɛ́ té ɔ́. Ngé gə́ n̪ tél̪ sɔ́lən̪ yé́lélé ní m-ā m-ādédɛ́ tógə́ ɔ́.

26Loó n̪ noó té m-ndó́l̪ dɔ́ b̪i̪i té. M-ḡá kadə́ b̪i̪i yām̪ ní nel̪ tam̪ ngáy.

- 27 Kem ndō gē ní a reēn noó té ní, m-ā m-dubē de gē ō, dā gē ō, ké *Israel té ō, *Juda té ō tītē loo dubē kōō beé.
- 28 Gō té anī, m-ā m-ēndā kumín gírdé té majə yā rāādé tītē loo rāā bē ō, yā kəndādé tītē loo kəndā kāgē ō. A to i tītē ní m-ēndañ kumín gírdé té majə kété á m-róyín yáá kə ngəraá ō, m-béngəleñ ō, m-bótəyoñ ō, m-nujəñ ō, m-rāañ yáá ké tōr ō ní. Najə ní Kóṣṣbē əda ní n noó.
- 29 Kem ndō gē ní noō té ní, najə ní de gē a əndañ dejə na: Bəbē ngán gē əsañ kañ *nduú ké bogéro, ba i ngāng ngán gē n nujə ní, a ədañ tɔ alé.
- 30 Banī i beé alé. Náā nəkó a oy najə majal yān té. Ré deē kógəm əsa kañ nduú ké bogéro anī, i ngāng kóṣ nəkó n a nujə ní.
- 31 Ndō gē ní a reēn noó té ní, m-ā m-əhə *madə naā ké kijə kə de ké gír yā *Israel té gē ō, kə ké gír yā *Juda té gē ō.
- 32 *Madə naā ní a to tītē *madə naā ní m-əhə kə kaadé gēé, dan ní m-əhəñ ta jidé m-ndórəndé m-teēn sedé kóṣ kem bē ké Ejiptə té ní alé. Niñ-mbātəñ madə naā ní m-əhə sedé ní. Banī mā i kóṣ yáá bēé loodé. Najə ní Kóṣṣbē əda ní n noó.
- 33 Madə naā ní m-ā m-rāā kə de ké gír yā *Israel té gē gō ndō gē ní noō té ní n toó: M-ā m-ēndā *ndū najə yām gē mósédé té ō, m-ā m-ndangən ngarāng kemdé té ō. M-ā m-tél Nábā yādé ō, niñ a téləñ gír deē yām gē ō. Najə ní Kóṣṣbē əda ní n noó.
- 34 Najə ní na ī-ndóōī loo geṛ Kóṣṣbē ní, niñ a cəñ madədé gē aláa ngákóúddé gē loo kəda tɔ alé. Tódō niñ malang ngán gē gē de ké tɔgə gəgē a geṛməñ. M-ā m-māy róm dɔ majal yādé té ō, a əga kemín dɔ yáá ké góté alé yādé té tɔ alé ké ké njóm gē té gē té ō. Najə ní Kóṣṣbē əda ní n noó.
- 35 Kóṣṣbē ní rāā mbang tām kadə loo ké kadaá unjəñ ō, Kóṣṣbē ní rāā nāā ō táyō gē ō, kə gō naá majə kadə loo ké ndóṣ unjəñ ō, Kóṣṣbē ní əla jīn kum mañ bā bo té anī i kōō bəngál mañ gē n bārəñ ō ní, rīn na i Kóṣṣbē ké bo ké tɔgən i ngáy.
- 36 Ni-cṛ najə i tītē ní toō beé: Tītē ní m-ēndañ kumín gír mbang té ō, nāā té o, táyō gē té ō adə teēn ō, udəñ ō kə gō naá majə noó ní, ngán *Israel gē a ndiñ ta kumín té ngándáng ké nápar de gē té.
- 37 Najə ní Kóṣṣbē əda ní n toó: Ré de gē asəñ mbɔjə ngāl loo ké dɔ rā té dɔṣ ō, asəñ geṛ loo ké nang té gír ngəra dɔ nang té ō anī, mā m-ā m-ásə mbáté ngán kaa Israel gē, tām yáá ní niñ rāāñ té ní ō. Najə ní Kóṣṣbē əda ní n noó.
- 38 Kem ndō gē ní a reēn noó té ní a tél yā rāāñ bē gogə rang tām yā Kóṣṣbē té, əla gír dɔ kújé ké ngāl bururu kə dɔṣ ké Hananel té báté ta róbé ké kíł ndogə mbal té. Najə ní Kóṣṣbē əda ní n noó.
- 39 De gē a əniñ kəlā mbɔjə loo nang té kum kə dɔ ngán mbal ké Gareb té ō, a awñneé kum kə Goa ō.

⁴⁰Wól loo bōké nīn gē ō, kúl yáá ké tuñ gē ō, loo ké kə gō ngāl wól loo ké Sedəro té, báté ugēn kíl róbə yā Sənda gē té gír bē té ō ní, a téləñ i loo ké yā bōl gidə malang tāñ yā Kóṣbē. Deē a ɔ̄r kə gír ngəraá al ō, a bótəyō al ō, i ké njóm gē té.

JER 32

Jeremi mang loo ndɔ̄r kógəñ

¹Kem bāl ké nge kə kutə n Sedekias ndiñ mbañg *Juda té á i bāl ké nge kə kutə gidə i sósó yā Nabukodonosor ní, Kóṣbē ɔ̄r najə kə Jeremi.

²Dan n noō té ní, bütə ngé rōṣ yā mbañg ké *Babilon té gē gīrəñ gidə bē ké Jerusalem, əhɔ̄n Jeremi *nge koō ta əndānəñ i ndágə loo n ngé ngōm ta kújə yā mbañg ké Juda té gē rañ tū té ní té.

³Sedekias, mbañg ké Juda əhɔ̄n dəngáy adə ndi i loo n noō té tɔdō əda na: I tāñ rí té á ɔ̄r najə gē n toō əda na: Kóṣbē ɔ̄r najə i tītə n toō beé: M-ā m-əla bē n toō gír tógə yā mbañg ké Babilon té, ni a taā bē ní kós ní?

⁴Əda na Sedekias, mbañg ké *Juda na a teē jī Kalde gē té alé, banī na a əlanəñ ké rōkum té jī mbañg ké Babilon té? Ni na a ɔ̄r najə seneé kə taneé ō, na a ɔ̄n kə kumneé ō ní?

⁵Əda na, mbañg ké *Babilon té na a əhɔ̄ Sedekias yā kaw seneé Babilon té ō, na a ndi na i noó báté kadə Kóṣbē ədañ najə ké dɔn té ō ní? Tá əda na ré jə-nā rōṣ de ké Kalde té gē anī, na j-a jə-tetə rōṣ al ō, əda na najə n Kóṣbē əda ní n noó ō ní?

⁶Jeremi əda na: Kóṣbē ɔ̄r najə señ tītə n toō beé:

⁷Ngōñ nānī Salum n rīn na i Hanamel ní a reē yā kədaī na: Loo ndɔ̄r yām ké Anatot gō nang yā Benjamə té ní, i-mang. Majə kadə i i n ənge loo ndɔ̄r ní tɔdō sɔ̄ i dɔí i.

⁸Tītə n Kóṣbē ədaməñ ní, ngōñ nānəñ Hanamel reē róm té ndágə loo ngōm ta kújə yā mbañg té ba ədam na: I-mang ndɔ̄r yām ké Anatot té n i gō nang yā Benjamə té ní. Tɔdō sɔ̄ i dɔí i ō, majə kadə i i n ənge ō. Ní i-mang ndɔ̄r ní. Tā anī m-geř kadə i Kóṣbē n ɔ̄r najə señ ní.

⁹m-mang ndɔ̄r ní jī Hanamel ngōñ nānəñ té ní i Anatot. m-mbōjə kəy sálē ké kutə gidə i sīrī ní m-ādən.

¹⁰m-ndang makətübə ké ɔ̄jə dɔ loo n m-mang ní, ba m-əndā *tambōo tū té, ta kum de gē n m-bārdə kadə reēñ kum té ní. m-mbōjə kəy nar ní dɔ yáa mbōjə kəy yáa té.

¹¹Gō té anī, m-ún makətübə mang naā ndɔ̄r ní, adə i nge n najə ké dɔ ndɔ̄r ní té ō, ndū gē ō, *tambōo ō i dɔ té ní ō, nge n kemən to kə teē ní ō, ba m-ādə

¹²Baruk, ngōñ Neriya ké ngōñ Maseya, makətübə mang naā ndɔ̄r ní ta kum Hanamel ké ngōñ nānəñ té ō, ta kum de ké kum té gē n əndāñ jīdə gír makətübə

ní té ō, ta kum de gē malang ké *Juda té ní rañ ndágə loo ngōm ta kújə yā mbañg té ní ō.

13M-éda Baruk ta kumdé té na:

14Najə ní Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy, Nəbā yā *Israel əda ní n toó: Ī-taā makətübə gē ní toō. Ī-taā makətübə mang naā ndəṛ ké doṡ ké əndāñ *tambōṡ do naā té ní toō ō, ni ké to kə teē ní toō ō, ba ĩ-bōkədé kem jóó nánjé ké təngā té kadə toñ majə ta kaṵ jóo.

15Təḍə najə ní Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy, Nəbā yā Israel, əda ní n toó: De gē a mangəñ kújə gē ō, loo ndəṛ gē ō, *kəgə nduú gē ō kem bē ní toō té.

Ndōy yā Jeremi

16Gō té dan ní m-bōṡ Baruk ngōñ Neriya makətübə mang naā ndəṛ ní gír gāñg anī, m-rāā Kóṣṣbē bō m-éda na:

17Á Kóṣṣbē Nəbā, i ĩ n ĩ-rāā do rā ō, do nang ō, kə ta kŭl tógí ké ngáy ójəñ tógí kə ndágá ní. Yáá ké duñ tógí gətóo.

18I ĩ n ĩ-rāā majə kə de gēé báté ugəñ do gír kojə ké nge ko dŭbú té ní, ba ĩ ĩ-rāā ādə ngán gē əgāñ kəṛā majal yā bəbədé gē ō. Nəbā ké bo, go rōṡ ké ol watang, rīi na i Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy.

19Nəbā ké nge geṛ kadə kojə ngáy ō, nge geṛ rāā yáá ngáy ō, əndā kumií gír hál de gē té malang ō, əndā njadé kógəñ kógəñ kə gō hál rāādé gē ō, yáa rāādé gē ō.

20Ī ójə rōi kə ndágá kem bē ké Ejiptə i kə yáá ké to kəṛ kum gē ké kumdé i ngáy ō, toñ báté bōólaā ō. Tá ĩ ĩ-rāā ādə rīi bār gō nang ké *Israel té ō, do nang té malang ō, adə bōólaā gəgē a j-əṛ kə kumjí báy.

21Ī ójə rōi kə ndágá kə ta kŭl yáa rāāi ké majə to bōl ngáy gē ō, kə ta kŭl tógə jíi ō, adə ĩ ójə tógí ké majə to bōl ngáy malang kə ndágá ĩ-teñ kə gír deē yái gē ní i ngán *Israel gē ní kōṡ kem bē ké Ejiptə té.

22Ī ādədə bē ní toō ní əñi nduí do té ō, ĩ-túbə ō yā kadə kaadé gē ní. I bē ké mba ō, yibə tejə ō ngáy tū té.

23Niñ udəñ kem bē ní té ō, taāñ ké yədə té ō, banī mbātəñ nduí ō, mbātəñ rāā yáá ní *ndū najə yái gē ədañ ní ō. Niñ mbātəñ rāā yáa malang ní édadé kadə rāāñ ní kōṡ. I tām ní toō té n ĩ ĩ-rāā ādə yáá ké to kum kaṵ al gē malang ní toō rāādé ní.

24Kalde gē əsəñ náñg kə do naā té kadə ndogə mbaI té gidə bē té yā taāñ bē. Bē a əsə kem jí Kalde gē ní əñinəñ rōṡ ō, rāāñ kuməñ ndoō té kə kaskaraá ō, kə bōó ō, kə moy ngālbōgíi ō ní. Yáá ní éda ní rāāñ rōkum ba ĩ ĩ-ndi áa loo kə rōñ té.

25Kóṣṣbē Nəbā, ĩ ĩ-geṛ majə kadə bē a əsə kem jí Kalde gē té, ba i tām rí té á ĩ-mērəñ mbōjə nar ta kum de ké kum té gē té yā mangəñ loo ndəṛ ní?

Kóṣṣbē tél ɔṛ najə kə Jeremi

26Tā anī Kóṣṣbē ɔṛ najə kə Jeremi ədan na:

- 27 Mā Kóṣṣbē i Nébā yā de gē malang. Yáá ká yā duṁ tam i rí?
- 28 Bá anī m-ā m-éla bē ní toō gír tógə yā Kalde gē té ō, gír tógə yā Nabukodonor mbaṅg ká *Babilon té ō. Ni a taā bē ní.
- 29 Kalde gē ní əniñ bē ní toō rōō ní a udəñ kemeé. A əlañ hor do té yā róonəñ naā té kə kújə gē ní de gē róon *yáá ndējə gē ká tam yā *Baal té ō, tətəñ kasə adəñ nébā ká rang gē ō, do té do adə wōng rāām ní. Kóṣṣbē ɔr najə i titə ní noō.
- 30 Rōkum, kə ngōñ dūúdə bátə bōólaā ní Israel gē ō, *Juda gē ō, toñ i dan rāā yáá ká neñ kemm al té. Ngán *Israel gē rāāñ kəla kadəñ wōng soón kəla rāādə gē.
- 31 Əla gír ndō ní əndānəñ bē ní toō té bátə bōólaā ní, bē toō rāā i kəla kadəñ wōng, i wōng ká ngáy. Ní, m-ā m-áan ta kumm té to alé,
- 32 najə yáá ká majal gē malang ní Israel gē ō, Juda gē ō rāāñ té ní. Niñ ō, mbaṅg yādə gē ō, de ká bo yādə gē ō, *ngé tuñ yáá yādə gē ō, *ngé koō ta yādə gē ō, de ká Juda té gē ō, de gē ní ndiñ Jerusalem ō ní,
- 33 niñ tūrəñ i géra gōdə n adəməñ ní ba i nɔtə nodə alé. m-ndóodə yáá kanjə kɔr ta té gəgə, ba niñ əndāñ mbīdə gírí al ō, ndigəñ yáá gē ní m-ndóodə ní al ō.
- 34 Niñ təndāñ yáá ká to yɛr gē ní i besə yādə gē ní kem kújə ní rīm bār do té ní. Tam ní toō té ní, niñ-rāāñ beé adə kújə ní tél ká yɛr.
- 35 Rāāñ loo ká i kə do gē tam yā besə *Baal té wól loo ká Ben Hinom té, yā tōlən ngándə kə dəngam gē, kə kə dəyá gē do té yā kadə besə Molok. I yáá ká m-édádə kadə rāāñ al ō, i majal ká to bōl ngáy ká m-gír mēr ngán *Juda gē rāā kadə niñ ndəməñneé ta róbə al ō.
- 36 Báa ngəlaā ní, Kóṣṣbē Nébā yā *Israel ɔr najə do bē ní siñ édañ na a əsə kem jī mbaṅg ká *Babilon té kə kaskaraā ō, kə bōó ō, kə moy ngālbōgí ō ní i titə ní toō beé:
- 37 M-ā m-íi sedə kə gō bē gē malang ní m-təndā m-tiídə tū té kə wōngō ō, wōng ká ngáy ō, ká al naā ngáy ō ní yā kəsə do də naā té. M-ā m-tél yā reē sedə gogə loo ní toō té ō, m-ā m-əndədə kadə ndiñ laā kanjə kadə yáá kógəñ ay ndíldə ō.
- 38 Niñ a téləñ gír deē yām gē ō, mā m-tél Nébā yādə ō.
- 39 M-ā m-ədədə ngarə kem ō, hál ká kógəñ beē ō, yā kadə bōləñneé ndíləñ ngándáñg tam yā majə yādə té ō, tam majə yā ngándə gē ká gotədə té ō.
- 40 M-ā m-əho *madə naā sedə kadə a to ngándáñg. M-ā m-rāā majə sedə, kanjə kɔr ta té ō, m-ā m-rāā kadə a bōləñ ndíləñ ngarə kemdə té ō, yā kadə ɔrəñ rōdə say rōm té to al i ká bátə gē té.
- 41 Rōm a neləñ tam majə ká m-rāā sedə té. Rōkum, m-ā m-əndədə ká rō ró gē té kem bē ní toō té kadə tēlañ ngəradə ngañg. M-a m-rāā yáá ní noō i kə ngarə kemm malang ō, i kə rōm kə taā ō.

⁴²Rōkum, Kóṣṣbē ɔ̄r najē i tītē n̄ toō beé: M-ā m-rāā kadē yáá ká majə gē n̄ m-ēnī ndūm̄ dɔ́ té tām̄ yā gir̄ bē n̄ toō té ní, reēn̄ ngáȳ dɔn̄ té tītē n̄ m-rāān̄ m-ādē yáá ká to kum kaý̄ al̄ reēn̄ ngáȳ dɔn̄ té ní.

⁴³Bē n̄ toō n̄ sī̄ édaī na i loo ká to kum koō ō, loo ká de gē ō, dā gē ō na gətóon̄ kemeé ō, loo ká na əsō jī de ká Kalde té gē kṣ́ ō ní, de gē a mangəñ ndɔ̄r̄ gē ká kemeé.

⁴⁴A mbōjēñ nar yā mangəñ loo ndɔ̄r̄ gē ō, a ndangəñ makətübē ká ɔjə dɔ ō, a bārēñ de gē kadē niñ i ká kum té yā kəndān̄ *tambōō tū makətübē ní té ō. A iñ̄ i kem bē gē ká *Juda té ō, kem ngé ká dɔ mbalá gē té ō, ngé ká mbaī bo gətóo tū té gē té ō, ngé ká Negeb té gē ō n a reēn̄ ní. Tɔd̄s̄ m-ā m-tél yā kəndádá kijə. Najē n̄ Kóṣṣbē əda ní n noó.

JER 33

Yáá ká majə gē a reēn̄ kē dɔ́ bē ká Jerusalem té

¹Kóṣṣbē ɔ̄r najē kə Jeremi nja ká nge kɔ́ jōó, dan n̄ ni i ndágə loo ngōm̄ ta kújə yā mbañḡ té báý ní, ədan na:

²Kóṣṣbē n̄ rāā dɔ́ nang ō, Kóṣṣbē n̄ rāān̄ adē ra ngañḡ ō, ni n̄ rīn̄ na i Kóṣṣbē ní, ɔ̄r najē i tītē n̄ toō beé:

³Ī-bārəñ anī, m-ā m-ndigiī, m-ā m-ójīi yáá ká bo ngáȳ gē ká toñ loo bṣ́ rō té, i yáa gē ká ĩ-geř̄ al̄ báý.

⁴Rōkum, Kóṣṣbē Nəbā yā *Israel ɔ̄r najē ká dɔ́ kújə gē ká kem bē n̄ toō té ō, ká dɔ́ kújə gē yā mbañḡ gē ká *Juda té ō n̄ a nujəñdá kṣ́ kə ta kūl̄ nánḡ ká kɔsə dɔ́ naā té ō, kaskar ō ní.

⁵De gē ĩ̄ ənīñ Kalde gē rṣ́ i yā kadē niñ de gē n̄ m-ā m-töldé kə wōngōó ō, kə wōñḡ ká ngáȳ ō ní taañ kem kújə gē n̄ noō. Tɔd̄s̄ m-tūr̄ gidəñ kṣ́ ta bē n̄ toō té najē kem ndul yān̄ té.

⁶Banī m-ā m-rāā kadē ni-tél ndi majə gogé tītē ká kété. M-ā m-rāā kadē rōdē ngañḡ ō, ndiñ lɔm̄ ō, kanjə kadē yáá kógəñ̄ aý̄ ndíldá.

⁷M-ā m-tél yā kəndā *Juda gē ō, Israel gē ō kijə. M-ā m-rāā kadē niñ tél ndiñ majə gogé tītē ká kété.

⁸M-ā m-tégó yáá ká gōté al̄ gē malang n̄ rāāñ á najəñ əsō dɔ́dɔ́ té ta kumr̄m̄ té ní kadē unjəñ njáȳ njáȳ. M-ā m-māȳ rōm̄ dɔ́ yáá ká gōté al̄ gē malang n̄ rāāñ á najəñ əsō dɔ́dɔ́ té ta kumr̄m̄ té kə gō mbāté ká niñ mbātéməñ̄ té ní.

⁹Bē n̄ toō a tél yáa rāā rōneī ō, yáa tōȳ ō, yáa súū rō ō, tām̄ yām̄ mā té, dɔ́ dán nápar de gē malang ká dɔ́ nang té n̄ a oñ̄ kōō yáá ká majə gē malang n̄ m-rāā tām̄ yā *Juda té ō *Israel té ō ní. M-ā m-ādē a ndiñ majə ō, m-ā m-ādédé yáá ngáȳ ō, adē a ɔ̄r kumdá ō, a ndewñ ō.

10Kóṣṣbē ɔ̄r najē i tītē n̄ toō beé: Loo n̄ toō n̄ s̄iī édaī na i ndəbā bē ō, i loo ké de gē ō, dā gē ō na gətóoñ kemeé ō, kem bē ké Juda té gē ō, kum kēlá róbə ké to kum kə ké Jerusalem gē ō n̄ édaī na i loo ké kanjē de gē ō, kanjē ngé ndi bē gē ō, kanjē dā gē ō ní, de gē a oōñ kōō

11pā walya ō, najē ké to rōneĪ ō, pā yā ngaa dəyá ō, rōneĪ yā nge taā ngaa ō, pā gē yā ngé gē n̄ reē adēñ *yáá tuñ gē ké yā tōyñ kem *kújə yā Kóṣṣbē té ba ədañ na: Ī-tōyī Kóṣṣbē ké bo ké tógəñ i ngáy, tɔdō kem majə yān to ngándáng ō, ni-ra dɔ ndūn té ngándáng ō ní, ā oōī kemeé báy. Rōkum, m-ā m̄-tél yā kəndā bē n̄ toō kijə ō, m-ā m̄-rāā kadē tél ndi majə gogá tītē ké kété ō. Najē n̄ Kóṣṣbē əda ní n̄ noó.

12Kóṣṣbē ké bo ké tógəñ i ngáy ɔ̄r najē i tītē n̄ toō beé: Loo n̄ toō i ndəbā bē ō, i loo ké kanjē de gē ō, ké kanjē dā gē ō, kə gō bē ké tū té gē malang ō ní, nge kuĪ yáá gē a rāāñ gong ké rang gē tū té yā kadē batə yādé gē a taāñneé koō.

13Batə gē a tél yā mānēñ kə gō naá no nge tédádé té kem bē gē ké dɔ mbalá té ō, ké mbaĪ bo gətóo tū té ō, kem bē gē ké Negeb té ō, kem bē yā Benjamə té ō, kə gō gidə bē ké Jerusalem ō, kem bē gē ké *Juda té ō. Najē n̄ Kóṣṣbē əda ní n̄ noó.

Nəbā a tūr ndūn n̄ ənī ní alé

14Ndō gē n̄ a reēñ noō té ní, m-ā m̄-rāā yáá n̄ m-ənī ndūm̄ yā rāā kadē ngán *Israel gē ō, ngán Juda gē ō ní. Najē n̄ Kóṣṣbē əda ní n̄ noó.

15Kem ndō gē n̄ noō té ní, m-ā m̄-rāā kadē kōō Dabid a teē. I kōon ké rōkum. Ni a rōō dɔ yáá ké s̄umūú gē té ō, dɔ yáá ké gōtə gē té ō kem bēé.

16BāĪ yān té ní, ngán *Juda gē a ajēñ ō, de ké Jerusalem gē a ndiñ kanjē kadē yáá kógəñ ay ndíldé ō. Rī n̄ de gē a bārēñneé Jerusalem ní n̄ toó: Kóṣṣbē i nge rāājí kadē jə-téliī de ké gōtə gē.

17Najē n̄ Kóṣṣbē əda ní n̄ toó: Dabid a naĪ de ké kadē a ndi dɔ kōr kəgə mbang yā de gē ké gír kojə yā *Israel té alé.

18*Ngé tuñ yáá gē ké gír yā *Lebi té a nalēñ de gē ké kadē a ndiñ ta kumrñ té gotədé té yā ndējəñ *yáá tuñ ké yā róō horoó ō, yā róon̄ yáá ké ndējə gē ō, yā kadēñ *yáá tuñ gē kə dɔ ndō gē malang ō alé.

19Kóṣṣbē ɔ̄r najē kə Jeremií ədan na:

20Mā Kóṣṣbē m-ɔ̄r najē i tītē n̄ toō beé: Ré s̄iī ásiī gāng *madə naā n̄ m-əhɔ kə loo ké kadaá ō, m̄-rāā kə loo ké ndō ō ní, adə loo ké kadaá ō, loo ké ndō ō unəñ gō naā kə gōó tɔ al anī,

21*madə naā n̄ m-əhɔ kə nge kəla yām Dabid ní a gāng kōó ō. Ngōñ kaan ké a ndi dɔ kōr kəgə mbang yān té yā kōon̄ bē a gətóo. Madə naā n̄ m-əhɔ kə *ngé tuñ yáá gē ké gír yā *Lebi té n̄ i de ké bo yām gē ní a gāng kōó ō.

²²M-ā m-rāā kadē ngán kaa nge kəla yām Dabid ō, ngán kaa Lebi gē ō n i de ké bo yām gē ní, a bəlañ ngáy tītē tēyō gē ké dɔ rā té gē ō, náñg ngárəmnjéy ké ta bā bo té ō n deē asə tēda al ní.

²³Kóṣṣbē ɔ̄r najē kə Jeremi ədan na:

²⁴Īkó ĩ-gēr majə kadē de gē n toō ədañ na Kóṣṣbē na mbāté gir kojə ké jōó gē n na gērā ní. Adē kídēñ gir deē yām gē ba rāāñdē nápar de gē té tɔ alé.

²⁵Banī Kóṣṣbē ɔ̄r najē i tītē n toō beé əda na: Mā n m-əho *madē naā kə loo ké kadaá ō, kə loo ké ndōs ō, m-rāā adē yáa gē ké dɔ rā té ō, ké dɔ nang té ō njērāñ kə gōó majə ō ní,

²⁶kə m-mbāté de ké gir kaa yā Jakob té gē ō, ké gir kaa yā nge kəla yām Dabid té gē ō a? Kə m-gērā ngār gē dan gir deē yā Dabid té kadē ɔ̄ñ bē dɔ gir kojə yā Abəraham té ō, yā Isaak té ō, yā Jakob té ō, tɔ al a? M-ā m-rāā ni n noō alé! M-ā m-tél yā kəndādé kijə, tɔdɔ kumrñ ɔ̄ñ sedé.

JER 34

Najē ké yā kəda Sedekias

¹Kóṣṣbē ɔ̄r najē kə Jeremi dan n Nabukodonosor, mbañg ké *Babilon ō, bütē ngé rōs yāñ gē malang ō, əññneé bē ké Jerusalem ō, bē gē malang n girəñ gidən ní ō rōs ní. Nabukodonosor əñidé rōs naā té kə bē kɔɔ gē malang n, əññ rōs Jerusalem ō, bē gē malang n a ɔ̄ bē dɔ té ní ō kə gir de gē malang ō.

²Najē n Kóṣṣbē, Nəbā yā *Israel əda ní n toó: Āw ɔ̄r najē kə Sedekias mbañg ké *Juda té, ədan na: M-ā m-əla bē n toō kem jī mbañg ké *Babilon té kadē a əla hor dɔ té.

³Ī ā ĩ-teē jīn té alé. A əhɔnī kadē ni a rāā yáa n kemən ndigə ní seí. Tasí a aā naā kə Babilon ō, ni a ɔ̄r najē seí kə taneé ō, ā āw Babilon ō.

⁴Bá tā ba Sedekias, mbañg ké *Juda ĩ-nēĪ mbīl ōon najē n Kóṣṣbē əda ní. Kóṣṣbē ɔ̄r najē yāi i tītē n toō beé: Ā óy yo kaskar alé.

⁵Ā óy i kə kem sɔl lɔmɔs. A rōñ yáa ké kotə majə tām yāi té tītē n rōñneé adēñ kaaí gē n ndiñ dɔ kōr kəgē mbang té ɔ̄ñneé bē kété noí té ní ō. A unəñ pā nōo yo dɔi té a ədañ na: Kóṣṣm, i yáa to kum kaý al ké bay beé! Ké rōkum té ní najē kərəñ n noó. Najē n Kóṣṣbē əda ní n noó.

⁶Jeremi ké *nge koō ta ɔ̄r najē gē n noō malang ta kum Sedekias, mbañg ké Juda té kem bē ké Jerusalem té,

⁷i dan n bütē ngé rōs gē yā mbañg ké *Babilon əññneé bē ké Jerusalem rōs ō, i dan n bē ké Juda té gē n i Lakis ō Ajeka ō rōñneé dɔ rōdé té báý ní ō. Tɔdɔ dan bē gē ké Juda té ní bē kə jōó gē n toō rañ ngañg báý.

Bəlo gē ké əyāñdé dɔs ba tél əhɔñdé gogé

8Mbañg Sedekias əda de gē malang ké Jerusalem kadē əniñ ndūdé yā kəyā bəlo gē dɔ́,

9kadē náā nəkó báa əyā bəlo yān ké dəngam gē ɔ́, ké dəyá gē ɔ́ n i hebəro gē ní dɔ́. De ké dɔ́ dáńdɔ́ tɔ́ ké a əhɔ ngókóɔn de ké *Juda tɔ́ bəloó ní a gətóo.

10Anī de ké bo gē malang ɔ́, de gē malang n əniñ ndūdé kadē n-əyañ bəlo yádé ké dəngam gē aláa ké dəyá gē dɔ́ ɔ́, kadē n-əhɔńdɔ́ bəloó gogé tɔ́ al ɔ́ ní, rāān yáá n ədañ ní. Niñ rañ dɔ́ ndūdé tɔ́ adə əyañ bəlo yádé gē dɔ́.

11Ba gō tɔ́ anī, tél tūrəñ ndūdé adə sāān nja bəlo ké dəngam gē ɔ́, ké dəyá gē ɔ́ n əyańdɔ́ dɔ́ ní kadē rāān kəla adəńdɔ́.

12Tā anī, Kóɔbē ɔ́r najə kə Jeremi ədan na:

13Najə n mā Kóɔbē, Nəbā yā *Israel m-ədə ní n toó: I mā n m-ədə kaasí gē kadē əniñ ndūdé, dan n m-teəń sedé kɔ́ bəloó kem bē ké Ejiptə tɔ́ ní.

14M-ədədádé m-ədə na: Ré i-tədaī bāl siri ta asə naā anī deē kógə́m kógə́m ké dansí tɔ́ a əyā ngókóɔn ké hebəro n gətə kə rəneé jīn tɔ́ ní dɔ́. Ni a rāā kəla bəlo adī kem bāl mehé, ba gō tɔ́ anī ā əyañ dɔ́. Banī kaasí gē nələñ mbídə oōñneé najə yām alé.

15Ñ toó ní, siñ i-turi hálsí adə i-rāāi yáá ké góté ta kumń tɔ́. Siñ kógə́m kógə́m ədaī na a əyaī ngán ngé bē madəsi gē dɔ́ ɔ́, əniñ ndūsí ta kumń tɔ́ i kem kújé n rīm bār dɔ́ tɔ́ ní ɔ́.

16Ba i-tél i-turi ndūsí i-nujiineé kə rīm. Siñ kógə́m kógə́m i-tél i-sāāi nja bəlo ké dəngam gē ɔ́, ké dəyá gē ɔ́ n əyaídɔ́ dɔ́ ní kadē rāān kəla adəńsí gogé.

17I tām n toó tɔ́ n Kóɔbē ɔ́r najə tītə n toó beé ní: Siñ oōi najə yām kadē əyaíneé ngákóósi gē ɔ́, ngán ngé bē gē ɔ́ dɔ́ al ní, mā m-ā m-əyási kadē əsōi ta kaskar tɔ́ ɔ́, kadē moy ngālbogí ɔ́, bō ɔ́ əsōń dɔ́sí tɔ́. M-ā m-rāā kadē i-télii yáa kɔ́jə ké to bōl ngáy ta kum bē kɔɔ gē malang ké dɔ́ nang tɔ́. Najə n Kóɔbē əda ní n noó.

18-19Ngé kɔɔ bē ké *Juda gē ɔ́, ké Jerusalem gē ɔ́, ngé kəla ké bo gē ɔ́, *ngé tuñ yáa gē ɔ́, ngán ngé bē gē malang ɔ́, njarəñ duł mañg ké tuñ naā tɔ́ ba mənəñ danaá əniñneé ndūdé adəməñ. Banī niñ rañ dɔ́ ndūdé n əniñ tɔ́ ní alé.

20M-əládé kem jī madə baɔ́dɔ́ gē tɔ́ ɔ́, jī ngé ndəngádé yo tɔ́ ɔ́. Nińdɔ́ a tél yáa kəsa yā yeł ké dɔ́ rā tɔ́ gē ɔ́, dā ké dɔ́ nang tɔ́ gē ɔ́.

21Ba Sedekias, mbañg ké *Juda tɔ́ ɔ́, de ké bo yān gē ɔ́, tā anī m-ā m-əládé jī madə baɔ́dɔ́ gē tɔ́ ɔ́, jī ngé ndəngádé yo gē tɔ́ ɔ́, jī bütə ngé rɔ́ yā mbañg ké *Babilon tɔ́ gē n ndótəñ kə gérger yádé n gírəñneé gidə bē ní i ngɔr báy ní ɔ́.

22M-ā m-ədədé ndūm kadē tél reē rɔ́ñ bē n toó. A əniñəñ rɔ́ ɔ́, a əsō kem jidé tɔ́ ɔ́, a əlañ hor dɔ́ tɔ́ ɔ́. M-ā m-rāā kadē bē gē ké *Juda téləñ loo ké to kum kɔ gē ɔ́, ké de gē gətóoñ tū tɔ́ gē ɔ́.

JER 35

- ¹Kóṣḃē ɔ̄r najē kə Jeremi, bāl̄ yā Joakim, ngōñ Josias, mbañg kə *Juda té ədan na:
- ²Āw ənge de gē kə gír kaa yā Rekab gē té ba ɔ̄r najē sedé. Āw sedé bē Kóṣḃēé kem kújé kógə́m té ba ādədé kasə *nduú adə ɔ̄yñ.
- ³Tā anī m-āw m̄-sāā Yajania, ngōñ Yirmeyahu, ngōñ Habasinya ɔ̄, ngákɔ̄on kə dəngam gē malang ɔ̄, ngánən kə dəngam gē malang ɔ̄, adə i de gē malang kə gír kaa yā Rekab té.
- ⁴M-āw sedé *kújə yā Kóṣḃē té, kem kújə yā ngán Hanan kə ngōñ Yigədalyahu té. Adə i kem kújé n̄ i kadə yā de kə bo gē té ɔ̄, i dɔ́ dɔ́ kem kújə yā Maseya ngōñ Salum kə nge ngōm̄ ta róbé kújə yā Kóṣḃē té ɔ̄ ní.
- ⁵m̄-təndā jóo gē kə kasə *nduú rosə kem ɔ̄, kópə gē ɔ̄ no de kə gír kaa yā Rekab té gē ba m-ədádé na kə ɔ̄yñ kasə.
- ⁶Niñ tél ədañ na: Jii j-ɔ̄y kasə *nduú alé. Kaají Yonadab, ngōñ Rekab adəjí ndūn əda na: Sīi ɔ̄, ngáńsí gē ɔ̄ ā ɔ̄yī kasə nduú alé bāté.
- ⁷Ā ī-rāāi kújə alé ɔ̄, ā ī-dubī kum kōō alé ɔ̄, ā əndāi *kāgə nduú alé ɔ̄, ā ī-mangiī kāgə nduú tām̄ yāsí té alé ɔ̄, ba ā ī-ndiī i gír kújə tandā gē té kə ndō gē malang n̄ sīi i kə dɔ́ dɔ́ báy ní yā kadə ī-ndiīneé kə kumsí ta kaw̄ kə jóo dɔ́ nang n̄ éhɔ̄i loo tū té ní té.
- ⁸Jə-rāā yáa malang kə gō ndū kaají Yonadab ngōñ Rekab adə dā rōjí jii kó gē ɔ̄ nēyájí gē ɔ̄, ngáńjí kə dəngam gē ɔ̄, kə dəyá gē ɔ̄ ní, j-ɔ̄y kasə *nduú nja kógə́m alé bāté.
- ⁹Jə-rāā kújə kətojí alé ɔ̄, jə-mang kāgə nduú, aláa loo ndɔ̄r, aláa kōō kə yā ndɔ̄r alé ɔ̄.
- ¹⁰Jə-to i gír kújə tandā gē té. Jə-rāā yáa malang kə gō ndū n̄ kaají Yonadab ədańjí ní kə gōó majə.
- ¹¹I dan n̄ Nabukodonosor, mbañg kə *Babilon taāń bē té ní n j-əda naā na: I só té kadə j-ɔ̄yī bütə ngé rōō yā Kalde gē ɔ̄, Aram gē ɔ̄, ba j-awī Jerusalem. Gír ndijí Jerusalem n noó.
- ¹²Anī Kóṣḃē əda Jeremi na:
- ¹³Najē n̄ Kóṣḃē kə bo kə tógəñ i ngáy, Nábā yā *Israel əda ní n toó: Āw əda de kə *Juda té gē ɔ̄, de gē n̄ ndiñ Jerusalem té ní ɔ̄ na: Ā ī-mbātíi yáa gē n̄ m-ndóosi ní ɔ̄, ā ī-mbātíi najē kɔ̄rə́m gē ɔ̄ i bāté rəngáy té? Najē n̄ Kóṣḃē əda ní n noó.
- ¹⁴Yonadab, ngōñ Rekab ɔ̄gə ngánən gē kəy kasə *nduú anī niñ bōlōñ ndíl najē n̄ kaadé ədadé ní, adə bāté bōólaā gəgə ní niñ ɔ̄yñ kasə nduú alé. Banī mā m-ɔ̄r najē sesí kanjə kɔ̄r ta té ba ɔ̄ɔ̄i najē yāń alé.
- ¹⁵m̄-to dan kəla ngé kəla yām̄ gē n̄ i *ngé koō ta gē ní kə rōsí té kadə ədańsí na: Sīi kógə́m kógə́m malang ní ī-tūrī hálsí kə majal gē rōkum, ī-tūrī yáa rāāsí gē ɔ̄, ī-lōōi ngōdē gō nábā kə rang gē yā ndōyđé ɔ̄. Anī ā ī-ndiī dɔ́ nang n̄ m-ādə kaasí gē ɔ̄, madəsi sīi ɔ̄ ní té. Banī sīi ī-nēli mbisi ɔ̄ɔ̄ineé najē yāń alé.

¹⁶Ngán Yonadab gē bōlēn ndíl najē n kaadé ədadé ní, ba gír de gē n toō oōn najē yām alé.

¹⁷I tāmən n toō té n Kóṣṣbē ké tógən i ngáy, Nébā yā *Israel ɔ̄r najē i tītē n toō beé ní: M-ā m-rāā kadē yáá ké to kum kaý al gē malang n m-ɔ̄r najēdédə sɔ̄ɔ dɔ *Juda ɔ̄ sɔ̄ɔ dɔ de gē malang n ndiñ Jerusalem té ɔ̄ ní rāā yáá, tɔdɔ m-ɔ̄r najē sedé ba oōn al ɔ̄, m-bārdé ba ndigəñ bār tañ té al ɔ̄.

¹⁸Jeremi əda de ké gír kaa yā Rekab té gē na: Najē n Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy, Nébā yā Israel əda ní n toó: Siñ i-sɔ̄lī dɔsɪ gír ndū n kaasí Yonadab adəsí té ɔ̄, i-rāāi yáá gē malang n ni ədasí kadē i-rāāi ní ɔ̄, i-rāāi yáá malang n ni mersí rāā ɔ̄ ní,

¹⁹mā Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy, Nébā yā *Israel m-ɔ̄r najē i tītē n toō beé: Yonadab, ngōn Rekab a nañ de gē ké yā kadē rañ ta kumñ té kə dɔ ndɔ gē alé.

JER 36

Joakim əla hor dɔ makətübē ké Baruk ndang té

¹Kem bāl ké nge kɔ̄ sɔ̄ n Joakim, ngōn Josias ndiñ mbañg *Juda té ní, Kóṣṣbē ɔ̄r najē n toō kə Jeremi:

²Ún ndār ndang najē kógəñ ké bír gidə naā té ba i-ndang najē gē malang n m-ədəi sɔ̄ɔ dɔ *Israel ɔ̄, *Juda ɔ̄, nápar de gē ɔ̄ ní tū té. Əla gír dɔ ndɔ n m-ɔ̄rəñ najē seí bāl yā Josias té ní báté bōólaā.

³Majanī de ké Juda té gē a əndān māy yáá ké to rɔ̄ tō ndoō gē malang n m-gír kadē rāādé ní, adē náā nəkó báa a tūr hálən ɔ̄, m-ā m-əsə māy rɔ̄m dɔ yáá ké gōté al yādə gē té ɔ̄, dɔ majal yādə gē té ɔ̄.

⁴Jeremi bār Baruk, ngōn Neriya, kadē ndang najē gē malang n Kóṣṣbē ɔ̄r seneé ní kem ndār ndang najē kógəñ ké bír gidə naā té ní té.

⁵Gō té anī Jeremi əda Baruk na: Yáá kógəñ ɔ̄gəñ kaw kem *kújə yā Kóṣṣbē té adə m-əsə kaw alé.

⁶Ní ikó āw, i-téda najē ké tū té ndɔ *ndi bō tām yā Nébā té té ba i-téda najē gē yā Kóṣṣbē n m-ādē i-ndang kem ndār ndang najē kógəñ ké bír gidə naā té ní ta kum de gē malang ké *Juda té n a iñ kə gō bē yādə gēé yā reē ní.

⁷Majanī ndɔy yādə a ugə ta kum Kóṣṣbē té ɔ̄, niñ kógəñ kógəñ a tūrəñ yáá rāādé ké majal gē ɔ̄, tɔdɔ wōng ɔ̄, wōng ké ngáy ɔ̄ n Kóṣṣbē rāā kə gír de gē n toō ní to bōl ngáy.

⁸Baruk, ngōn Neriya, rāā yáá malang n Jeremi *nge koō ta mērən rāā ní. Ni téda najē gē yā Kóṣṣbē ké kem makətübē ní té kem *kújə yā Kóṣṣbē té.

⁹Kem nāā ké nge kɔ̄ ndohó yā bāl ké nge kɔ̄ mí n Joakim, ngōn Josias, ndiñ mbañg Juda té ní, bārəñ de gē malang ké Jerusalem té ɔ̄, ngé gē malang n a iñ kem bē gē ké Juda té a reēñ Jerusalem ní ɔ̄, kadē *ndiñ bō tām yā Nébā té ta kumən té.

10Tā anī Baruk tēda najē gē yā Jeremi ké kem makētübūú bē Kóṣṣbēé, kem kújə yā Gemariya, ngōñ Sapan ké nge ndang makētübē té. Ni-tēda i ndágə loo ké gīr gidə *kújə yā Kóṣṣbē ké dɔ́ ta róbə kújə ké kijə yā Kóṣṣbē té ta kum kósə de gē té malang.

11Dan ní Mika, ngōñ Gemariya ké ngōñ Sapan, oō najē gē yā Kóṣṣbē malang ní ndangəñ kem makētübūú ní anī,

12ni risə aṽ bē mbangāá kem kújə yā nge ndang makētübē té loo ní de ké bo gē malang kánəñ naā kemeé ní. De gē ní i Elisama ké nge ndang makētübē ō, Delaya ngōñ Semaya ō, Elnatan ngōñ Akbor ō, Gemariya ngōñ Sapan ō, Sedekias ngōñ Hanania ō tá de ké bo ké rang gē ō.

13Mika ənīdɛ gotə najē gē malang ní ni oō dan ní Baruk, ngōñ Neriya a tēdañ makētübē ta kum kósə de gē té ní.

14Tā anī, de ké bo gē ní kánəñ naā ní əlañ Yehudi ngōñ Netania ké ngōñ Selemia ní i ngōñ Kusi ní rō Baruk té kadə ədan na: Ún ndār ndang najē ké bír gidə naā té ní i-tēda ta kum kósə de gē té ní jíí té, ba i-reē. Baruk, ngōñ Neriya un makētübē ní ba aṽ rōdɔ́ té.

15Niñ ədanəñ na: Ī-ndi nang té ba i-tēda najē ké tū té ní ādə j-oō. Baruk tēda najē ní adə oōñ.

16Dan ní niñ oōñ najē gē ní noō malang anī, bōl rāādɛ ngáy adə ɔ́ɔñ ta kum naā ba ədañ Baruk na: J-a j-aṽ yā kəñi gotə najē ní toō malang kadə mbañg oō.

17Ba tél ədanəñ na: Najē gē ní toō malang ní Jeremi tēdañ ní, ɔ́jájí loo ndang ní i-ndang ní.

18Baruk tél ədadɛ na: Tēdañ najē gē ní noō malang i kə taneé, banī mā m-ndang i kə mañ ndang yáá kem ndār ndang najē té.

19De ké bo gē ədañ Baruk na: Ī ō, Jeremi ō, aṽ i-bṣṣi rōsí ādə deé kógərn gəgə a geṽ loo ní sji i tū té ní alé.

20Gō té anī niñ əyáñ ndār ndang najē kógərn ké bír gidə naā té ní kem kújə yā Elisama nge ndang makētübē té ba udəñ kújú gō mbañg té yā kəñin gotə yáá malang ní rāa yáá ní.

21Tā anī mbañg əla Yehudi kun makētübē ní té. Ni-aṽ bē yā Elisama nge ndang makētübē té un reēñ ba tēda ta kum mbañg té ō, ta kum de ké bo gē malang ní rañ kə njadɛ dɔ́ rō mbañg té ō ní.

22I kem nāa ké nge kə ndōhó té adə mbañg ndi i kem kújə ké kŭlŭú té ō, ganán ndi kə horó kemeé non té ō.

23Dan ní Yehudi a tēda gír najē gē ní asə mətá aláa sɔ́ anī, mbañg gāng kə kəyā yā nge ndóo de gē *ndū najē ō, əñi kum hor ganán té, adə hor rōo ndār ndang najē kógərn ké bír gidə naā té ní malang kōó.

- 24 Mbañg ò, ngé kəla yān gē ò ní oōñ najē gē ní toō ní bōl rāādé al̄ ò, *rēyāñ kūbē ké rōd̄é té gē al̄ ò.
- 25 Elnatan ò Delaya ò Gemariya ò rāāñ mbañg bōō kadē rōō ndār ndang najē ké bír gidə naā té ní al̄ gēgē ba ni oō najē yād̄é alé.
- 26 Mbañg əda Yerameel ké ngōñ ngār ò, Seraya, ngōñ Ajriel ò, Selemia, ngōñ Abədel ò, kadē kə əhōñ Baruk nge ndang makətūbē ò, Jeremi *nge koō ta ò, banī Kóōbē bōō d̄əd̄é kōō.
- 27 Dan ní mbañg rōō ndār ndang najē ké bír gidə naā té ní Jeremi adē Baruk ndang najē kemeé ní oy anī, Kóōbē ɔ̄r najē kə Jeremi ədan na:
- 28 Ún ndār ndang najē kógēm̄ ké bír gidə naā té ké rang ò, ī-ndang najē gē malang ní toñ kem nge ké kété té ní Joakim, mbañg ké *Juda té rōō kōō ní ò kemeé.
- 29 Ā əda Joakim, mbañg ké Juda na najē ní mā Kóōbē m-əd̄á ní n toó: Ī-rōō ndār ndang najē ké bír gidə naā té ní toō ò, ī-gákēm̄ əda na ké i tām rí té á m̄-ndang najē kemeé m-əd̄a na mbañg ké *Babilon té na a reē yā nujē kə bē ní toō gár ò, na a rāā kadē de gē ò, d̄ə gē ò ké kemeé na a gətóoñ kōō ò ní wa?
- 30 Bá anī mā Kóōbē m-əd̄a najē ní toō d̄ə Joakim mbañg ké *Juda té: Ni a ənge deē kógēm̄ ké kadē a ndi d̄ə kōr̄ kīgē mbang yā Dabid té gotən té alé. Nínən a to kum mbang té kadaá ò, kum kūl̄ té ndōō ò.
- 31 M-ā m-rāān ni ò, de ké gir̄ kojə yān té gē ò, ngé kəla yān gē ò, yáá ké tōr̄ najē yáá ké gōté al̄ gē ní rāāñ té ní. M-ā m-rāā kadē yáá ké to kum kaý al̄ ngáy gē malang ní m-ɔ̄r najən sedé á oōñ al̄ ní a əsō d̄əd̄é té ò, d̄ə de gē ní ndiñ bē Jerusalem té ní, d̄ə de ké Juda té gē ò.
- 32 Tā anī, Jeremi un ndār ndang najē ké bír gidə naā té ké rang adē Baruk nge ndang makətūbē ké ngōñ Neriya. Ni ndang najē gē malang ní Jeremi tédan á Joakim, mbañg ké Juda té rōō kōō ní kemeé. Ndagəñ najē ké rang ké tītē ngé gē ní noō gē ngáy kemeé báý t̄ə ò.

JER 37

- 1 Mbañg Sedekias, ngōñ Josias ndi d̄ə kōr̄ kīgē mbang té gotə Konia, ngōñ Joakim té. Nabukodonosor mbañg ké *Babilon té əndān adē ɔ̄ɔ bē ké *Juda
- 2 Mbañg ò, ngé kəla yān gē ò, de ké kem bēé gē ò ní, deē kógēm̄ ké òō najē gē ní Kóōbē əndā ta Jeremi *nge koō ta té ní gətóo.
- 3 Mbañg Sedekias əla Yehukal, ké ngōñ Selemia ò, Sepania *nge tuñ yáá ké ngōñ Maseya ò, rō Jeremi *nge koō ta té kadē ədanəñ na: m-rāāi bō ba ɔ̄r najē kə Kóōbē Nábā yājí tām yājí té!
- 4 Jeremi njērā mbənā de gē té aŵ ò tél ò. Deē ənīn dəngáyá alé.
- 5 Būtē ngé rōō gē yā *Paraɔ teēñ kōō kem bē ké Ejiptə té. Kalde gē ní gīrəñ gidə bē ké Jerusalem ní oōñ najən anī, ɔ̄rəñ rōd̄é kə gogé say.

⁶Tā anī Kóṣṣbē ɔ̄r najē kə Jeremi *nge koō ta ədan na:

⁷Najē n̄ mā Kóṣṣbē, Nébā yā *Israel m-ədə́ ná n toó: Najē n̄ ā édaī mbañg kə *Juda té n̄ əlasí rōm̄ té ní n toó: Bütē ngé rōṣ gē yā *Paraḡ n̄ iḡḡ Ejiptə té ba reēn̄ yā dḡḡsī ní tél aṽn̄ gogá bē yādá té kōṣ.

⁸Kalde gē a télēn̄ yā reē, a ənīn̄ bē n̄ toō rōṣ ō, a əlan̄ hor dɔ́ té ō.

⁹Mā Kóṣṣbē, Nébā yā Israel m-ɔ̄r najē i tītē n̄ toō beé: Ī-lōōī gól rōsí ba gír kəda na Kalde gē na teēn̄ kem bē yāsí té kōṣ ō, na aṽn̄ na i kə njóm̄ gē té ō. Niñ aṽn̄ loo alé.

¹⁰Ngé rōṣ gē malang kə Kalde té n̄ ənīnsí rōṣ ní, ká ré ā ĩ-tetiīdá rōṣ gēgē anī, ngé gē n̄ toñ kə do kum gərāá rōd́ té kem kújə tandā yādá gē té ní, a iḡḡ dɔ́ yā kəla hor dɔ́ bē n̄ toō té.

Ənīn̄ Jeremi dəngáyá

¹¹Dan n̄ ngé rōṣ kə Kalde té gē ɔ̄rēn̄ rōd́ kōṣ say rō Jerusalem té najē ngé rōṣ gē yā *Paraḡ té ní

¹²anī, Jeremi sāa teē kem bē kə Jerusalem té ba kaṽ gō nang yā Benjamē té kadē kə kēgēn̄ naā kə de kə gír kojə yān̄ té gē.

¹³Dan n̄ ni ugē ta róbə n̄ a bārēn̄ na i yā Benjamē ní té anī, ənge ngol ngé ngōm̄ loo gē n̄ rīn̄ na i Yiriya, ngōñ Selemia kə ngōñ Hanania ní. Ni-əhɔ́ Jeremi *nge koō ta adē dəba ba ədan na: Ī ā aṽ i kə kəsōó gír Kalde gē té!

¹⁴Jeremi tél əda na: I beé alé, m̄-gír dɔ́ kaṽ kəsō té gír Kalde gē té alé. Banī Yiriya mbātá koō najē kɔ̄r Jeremi ba əhɔ́n̄ aṽ seneé ta de kə bo gē té.

¹⁵Wōñg rāa de kə bo gē ní adē əndañ Jeremi ō, əlanēn̄ dəngáyá kem kújə yā Yonatan, nge ndang makətübē té ō. Niñ rāān̄ kújə yān̄ ní i kújə dəngáyá té.

¹⁶Jeremi aṽ ndi i kem bəlo kə ta kū té. Ni-rāā ndō ngáyá tū té noō.

¹⁷Mbañg Sedekias əla gōn̄ té adē reē ba dəjen loo mundē té jəke kem kújə yān̄ té ədan na: Kóṣṣbē əndā kəla taí té alé a? Jeremi ədan na: Ni-əndā kəla taím̄ té! Ni-əda báy tɔ́ na: A əlanī jī mbañg kə *Babilon té.

¹⁸Ba Jeremi tél əda mbañg Sedekias na: I rí kə majal̄ n̄ m̄-rāā seí iḡḡ ō, kə ngé kəla yái gēé ō, kə gír de gē n̄ toō ō, á əlamī dəngáyá ní?

¹⁹Ngé koō ta yāsí gē n̄ ədañsí na mbañg kə Babilon na a reē yā kənīsí rōṣ alé ō, kənī bē n̄ toō rōṣ alé ō ní, niñ i rá?

²⁰Ngɔ́laā ní, Kóṣm̄ mbañg ĩ-nēl̄ mbīl̄ ɔ̄oñ. m̄-rāāī b́ ba ĩ-lōō tél kəlam̄ gogá kem kújə yā Yonatan nge ndang makətübē té na m-ā m-óy loo n̄ noō té.

²¹Tā anī mbañg Sedekias əda kadē Jeremi rāa dəngáyá i ndágə loo ngōm̄ ta kújə yā mbañg té ō, kadē kə dɔ́ ndō gē anī kə adənēn̄ mápa kə gōr kə kḡḡ róbə yā ngé kɔ̄r mápa gē té báté kadē mápa tēgān̄ kōṣ kem bēé malang. I beé n̄ Jeremi ndiñ ndágə loo ngōm̄ ta kújə yā mbañg té ní.

JER 38**Ənīn Jeremi kem bəlo taā mañ ndī tá**

- ¹Sepatia ké ngōn Matan ō, Gedalia ké ngōn Pasəhur ō, Yukal ké ngōn Selemia ō, Pasəhur ké ngōn Malkiya ō, oñ najə gə n Jeremi tél a əda de gə malang kə nja naā tá ni. Ni-əda na:
- ²Najə n Kóṣḃē əda ní n toó Deē n a ndi kem bē n toó tá ní, a oy yo kaskar ō, yo bō ō, yo moy ngālbōgí ō. Deē n a teē yā kaḡ nañ Kalde gə anī, a ndi kə kumneé ō, a rāa rōneḷ teē n ni teē ta yo tá ní ō. Rōkum ni a ndi kə kumneé.
- ³Mā Kóṣḃē m-ṣr najə i tītə n toó beé: Bē n toó a əsō kem jī bütə ngé rōṣ gə yā mbañg ké *Babilon tá gár. Niñ a taān.
- ⁴De ké bo gə ədañ mbañg na: Ādē jə-tḷī deē n noó kōṣ, tḃḃ dan n ṣr najə beé ní a rāa kadə jī ngé rōṣ gə n nḡyñ kem bēé ō, jī de gə malang n ndiñ kemeé ní ō a uñ wak kōṣ. Deē n noó sāa kadə de gə n toó ajəñ alé. Ni sāa i kadə yáá ké to kum kaḡ al tá rāādə ngóy.
- ⁵Mbañg Sedekias tél ədadə na: Ni i kem jīsī tá, mbañg asə mbātə najə tasí tá alé.
- ⁶Niñ əhṣñ Jeremi, ba ənīnəñ kem bəlo taā mañ yā Malkiya ké ngōn ngār tá. Bəlo ní i ndágə loo ngōm ta kújə yā mbañg tá. Əlañ Jeremi bəloó i kə kəlaá. Mañ gətóo kemeé, ba i bṣr ngóy, adə Jeremi dubə tū tá.
- ⁷Ebed Melek, de *Kus n a rāa kəla ndogó mbangāa ní, oó kadə de gə ənīn Jeremi kem bəlo taā mañ ndī tá, dan n mbañg ndi a gāngəñ sarya ta róbə yā Benjamə tá ní.
- ⁸Ebed Melek teē kem kújə yā mbañg tá ba aḡ ṣr najə kə mbangāa.
- ⁹Ni ədan na: Kóṣm mbañg, i yáá ké majal ngáy n de gə n toó rāān kə Jeremi *nge koó taá ní. Niñ ənīnəñ kem bəlo ta mañ ndī tá. Bō a tḷən kemeé, tḃḃ mápa gətóo kem bē.
- ¹⁰Tā anī mbañg əda Ebed Melek ké *Kus na: Jy de gə mətá ba aḡ sedə ṣr Jeremi *nge koó ta kem bəlo taā mañ ndī tá na sōgə oy.
- ¹¹Ebed Melek oy de gə gōn tá ba aḡ kem kújə yā mbañg tá. Ni oy ngísə kḡbə gə gír loo ngōm yáa kənge tá. Ni dḡḡdə kə kəlaá ba əlañ adə Jeremi kem bəlo ta mañ ndī tá.
- ¹²Ebed Melek ké *Kus əda Jeremi na: Əla kḡbə gə n toó gír sólí tá ba əndā kəla dḡ tá. Jeremi rāa yáá n ədan ní.
- ¹³Niñ ndórəñ Jeremi kə kəlaá teēñ seneé kōṣ kem bəlo taā mañ ndī tá. Jeremi ndi ndágə loo ngōm ta kújə yā mbañg tá.

Mbañg Sedekias mēḡ kaḡ koó taá bē Jeremi báy tḡ

- 14 Mbañg Sedekias əla gō Jeremi *nge koō ta té kadē aṽñ seneé rōn té ta róbé *kújé ké nge kọ mətá yā Kóṽbē té. Mbañg əda Jeremi na: M-ā m-dəjei najə kógə́m, ba i-mundə́m yáa alé.
- 15 Jeremi tél əda Sedekias na: Ré m-ədaí najə ké rōkum anī, ā i-tōlēm ō, ré m-adi kəjə́ anī, ā ōō alé ō.
- 16 Tā anī mbañg Sedekias ənī ndūn adē Jeremi loo mundē té əda na: Tītḗ n Kóṽbē ndiń kə kumneé noō ō, ajə́nǰí ō ní, m-ā m-tōlī alé ō, m-ā m-əlaí jī ngé ndə́ngái yo té alé ō.
- 17 Anī Jeremi əda Sedekias na: Kóṽbē, Nə́bā ké tógə́n i ngá́y, Nə́bā yā *Israel, ɔ́r najə́ i tītḗ n toō beē: Ré i-ndigə́ teē kaṽ kəsō kem jī de ké bo gḗ yā mbañg ké *Babilon té anī, ā i-teē ta yo té ō, hor a ɔ́ɔ bḗ n toō alé ō. Ī ō, gír kojə́ yái ō ā i-ndiń kə kumsí.
- 18 Banī ré i-teē aṽ əsō kem jī de ké bo gḗ yā mbañg ké Babilon té alé anī, bḗ n toō a əsō jī Kalde gḗ té kadē a əlań hor dɔ́ té ō, Ī ā i-teē jidə́ té alé ō.
- 19 Mbañg Sedekias tél əda Jeremi na: Yáá n m-sōl ní i de ké *Juda té gḗ n əsōń gír Kalde gḗ té ní. Majanī a əlamə́ń jidə́ té yā kadē əlań rōsɔ́l dɔ́m té.
- 20 Jeremi tél əda na: A əlanī́ jidə́ té alé. Ōō ndū́ Kóṽbē kem najə́ gḗ n m-ɔ́r seí té toō anī, yáá malang a əsō naā́ té majə́ ō, ā i-teē ta yo té ō.
- 21 Ba ré i-mbətə́ teē anī, yáá n a rā́ yáá á Kóṽbē rā́ ta kumń́ té adē m-áá ní n toó:
- 22 Dəyá́ gḗ malang n nəyń́ kem kújə́ yā mbañg ké Juda té báy ní, aṽñ sedé kum kə́ rō de ké bo gḗ yā mbañg ké *Babilon té. Dəyá́ gḗ ní ədań na: Madə́ taí ké ngá́y gḗ kólń́ ba ɔ́ɔń bḗ dɔ́i té. Dan n njaí dubə́ bɔ́rɔ́ anī, niń ɔ́rəń rōdə́ kṓ.
- 23 A aṽñ kə́ nəyáí́ gḗ malang ō, ngání́ gḗ ō rō Kalde gḗ té. Īkó́ ā aý́ yā tɔ́ydé alé ō. Mbañg ké *Babilon a əhɔ́i kə́ jineé́ ō, a əla hor dɔ́ bḗ n toō té ō.
- 24 Sedekias əda Jeremi na: Ādə́ deē kógə́m oō gotə́ najə́ n j-ɔ́r kə́ naá toō alé bətə́ anī ā óy alé.
- 25 Ré de ké bo gḗ oōń kadḗ m-ɔ́r najə́ seí ō, ré reē ədanī́ na: Ə́nǰí gotə́ najə́ n əda mbañg ní ō, najə́ n mbañg ədaí ní ō, i-mundə́jı́ yáá kógə́m alé ō, b́aa j-a jə-tōlī́ alé ní anī,
- 26 ā i-tél ədádə́ na: m-rā́ mbañg b́ɔ́ kadḗ oō nduń́, banī́ lṓ kə́la seń́ kem kújə́ yā Yonatan té na tógə́ m-óy kemeé́.
- 27 De ké bo gḗ malang reēń́ rō Jeremi té dəjenə́ń najə́. Ni-tél tūrdə́ tītḗ n mbañg ədanneé́ ní. Niń dəjenə́ń gír kə́ ngangá alé adē najə́ ní b́ar kə́ loo gḗ té alé.
- 28 Jeremi ndi ndágə́ loo ngṓm ta kújə́ yā mbañg té bətə́ kadḗ Kalde gḗ taāńneé́ bḗ ké Jerusalem.

JER 39

De ké Babilon té gē taān bē ké Jerusalem

(Áaī Jer 52.4-16; 2 Mba 25.1-12)

- ¹Kem nāā ké nge kọ kutə yā bāl ké nge kọ ndōhó té n Sedekias ndiń mbaņg *Juda té ní, Nabukodonosor, mbaņg ké *Babilon reē kə ngé rōō yān gēé malang gīrəń gidə bē ké Jerusalem.
- ²Kə ndō ké nge kọ ndōhó yā nāā ké nge kọ só ké kem bāl ké nge kọ kutə gidə i kógəń n Sedekias ndiń mbaņg té ní, mbutəń kum ndogə mbał ké Jerusalem.
- ³Tā anī, de ké bo gē malang yā mbaņg ké Babilon, adə i Nergal Sareser ké Simagir ō, Nebu Sarsekim ngol ngé kəla gē kə ndogó mbangāá ō, Nergal Sareser ké ngol ngé rōō gē malang ō, tá de ké bo ké rang gē malang yā mbaņg ō, ndótə aŵ toń ndágə loo ké bo ké kem bēé té.
- ⁴Dan n Sedekias, mbaņg ké *Juda té ō, ngé rōō gē malang ō, aāndə anī, niń teēń kśó kem bēé aŷń naā, teēń kem ndəŷ yā mbaņg té dan ndśó, kə ta róbə ké də dán ndogə mbał ké jōó gē tá. Adə niń aŷń naā i kum kə Araba tá.
- ⁵Ngé rōō gē ké Kalde té ngōdēń gōdə ba aŵ əhoń Sedekias kem wól loo ké Jeriko tá. Əho aŵń seneé Ribəla kem bē ké Hamat tá, rō Nabukodonosor mbaņg ké *Babilon tá, adə gāņg sarya dən tá.
- ⁶Mbaņg ké Babilon adə tėjāń míndə ngán Sedekias gē ta kum bəbədə tá Ribəla ō, adə tėjāń míndə ngār gē malang ké Juda té ō.
- ⁷Gō té anī, ni tōō kum Sedekias ba doŷn kə súl gində nəngá kasə ké kudə naā tá jōó yā kaŵń seneé Babilon tá.
- ⁸Kalde gē əlań hor də kújə yā mbaņg té ō, də kújə gē yā de ké kem bēé gē té ō, tōōń ndogə mbał gē ké Jerusalem té nang té ō.
- ⁹Nebujaradan ngol ngé ngōm də mbaņg əho ngé kənge yáa gē n nəŷń kem bēé ní ō, de gē n aŷń ta rōō té ba nańnəń ní ō, də gúú tá aŵ sedə *Babilon.
- ¹⁰Ni əŷa ngé ndoō gē n əngeń yáa al ní adə ndiń gotoó ō, ba nəbōdə *kəgə nduú gē ō, loo ndəŷ gē ō.

Orəń Jeremi dəngáyá

- ¹¹Nabukodonosor, mbaņg ké *Babilon cŷ najə yā Jeremi kə Nebujaradan ké ngol ngé ngōm də mbaņg ba ədan yáa gē ké yā kadə rāā:
- ¹²Áa gōn majə ō, əndə kumił gīrəń té ō. Ī-rāā yáa ké majal séŷ seneé alé ba ĩ-rāā yáa gē n neł kemən ni ādən.
- ¹³Nebujaradan, ngol ngé ngōm də mbaņg ō, Nebusajəban, ngol ngé kəla gē ké ndogó mbangāá ō, Nergal Sareser ké ngol ngé rōō gē malang ō, de ké bo gē malang yā mbaņg ké Babilon té ō,

¹⁴əlan̄ gō Jeremi té yā bōōn̄ kə Gedalia, ngōñ Ahikam ké ngōñ Sapan kadē aṵ seneé bēé looneé, i beé n Jeremi ndiñ dan de gē té ní.

Najē ké dō Ebed Melek té

¹⁵Kóōbē ɔ̄r najē kə Jeremi dan n̄ a rāañ dəngáy ndágə loo ngōm̄ ta kújə yā mbañg té ní ədan na:

¹⁶Āw̄ ɔ̄r najē kə Ebed Melek ké *Kus ədan na: Najē n̄ Kóōbē ké bo ké tógəñ i ngáy, Nébā yā Israel, əda ní n toó: M-ā m-rāā kadē najē yām̄ əsō dō bē n̄ toō té. I yáá ké to kum kaý al̄ n m-ā m-rāā kadē teē dən̄ té ní, ba i yáá ké majə alé. Ndōn̄ té ní, yáá ní a rāā yáá i ta kumií té.

¹⁷Ndō n̄ noō té ní, m-ā m-gānḡ dɔí adē əlanī jī de gē n̄ ī-bōldé ngáy ní té alé.

¹⁸M-ā m-ájii gár adē a oy yo kaskar alé. Ré ənī kemíí ədēm̄ anī, ā ī-rāā rōnel̄ teē n̄ ā ī-teē ta yo té ní. Najē n̄ Kóōbē əda ní n noó.

JER 40

Jeremi aṵ ndi Misəpa

¹Kóōbē ɔ̄r najē kə Jeremií kutē gō n̄ Nebujaradan ngol ngé ngōm̄ dō mbañg əyən̄ adē teē kem bē ké Rama té kōó ní. Dan n̄ noō té ní Jeremi to i kə súlú dan dəngáy gē malang ké Jerusalem té ɔ, ké *Juda té ɔ n̄ ɔyñdé aṵn̄ sedé *Babilon té ní banī Nebujaradan tá ɔ gōn̄ majə.

²Ni-ɔɔ gōn̄ majə ba ədan na: I Kóōbē Nébā yāí n̄ əda kadē yáá ké to kum kaý al̄ n̄ toō reē dō loo n̄ toō té ní.

³Kóōbē rāā adē yáá n̄ əda najən̄ ní reē rāā yáá. Yáá ní rāā yáá i tođō siī ī-rāāī yáá ké gōté alé kə Kóōbēé ɔ, ɔōī najē yān̄ al̄ ɔ.

⁴Ba n̄ toō ní m-ā m-túté súl̄ ké jii té bōólaā nəkó n̄ toō té. Ré ī-ndigə dānēm̄ Babilon anī, ī-reē j-aṵ, na m-ā m-əndā kumh̄ girí té. Ré nelī alé anī ī-lōō reē. Țɔ dō nang malang kə taá n̄ to noí té toó: Āw̄ loo nəkó n̄ nelī kaw̄ tū té ní té.

⁵Ré ī-gey ndi sem̄ alé anī, ī-tél̄ āw̄ gogé rō Gedalia, ké ngōñ Ahikam ké ngōñ Sapan té n̄ mbañg ké Babilon əndān̄ dō bē gē ké *Juda té ní. Ī-ndi seneé dan de gē té aláa āw̄ loo n̄ nelī kaw̄ tū té ní té. Tā anī, ngol ngé ngōm̄ dō mbañg adən̄ yáá kəsa ɔ, yáá ké rang gē ɔ, ba əyən̄ adē aṵ.

⁶Jeremi aṵ Misəpa rō Gedalia, ké ngōñ Ahikam té. Ni-ndi seneé dan de gē n̄ ndiñ kem bēé báý té ní. Loo n̄ noō té Kóōbē ɔ̄r najē kə Jeremi.

De ké Juda té gē kánēñ naā rō Gedalia té

(Āaī 2 Mba 25.23-24)

⁷Dan n̄ ngol áskar gē malang kə deē yādé gē n̄ gángəñ naā bembeé ní oōñ kadē na mbañg ké *Babilon na əndā Gedalia ngōñ Ahikam dō bē té ɔ, na bōōn̄ de ké dəngam̄ gē ɔ, ké dəyá gē ɔ, ngán̄ gē ɔ, ngé ndoō kárəý gē ké kem bēé ɔ, ngé gē n̄ əhōndé aṵn̄ sedé Babilon al̄ ɔ

⁸anī, niñ reēñ kə deē yādé gēé əngeñ Gedalia kem bē ké Misəpa tá. Ngol áskar gē ní i Ismael ngōñ Netania ō, Yohanan ō, Yonatan ō, ngán Karea gē ō, Seraya ké ngōñ Tanəhumet ō, ngán Epai ké Netopa ō, Yejanya kə ngōñ Maaka ō. I ngarā kumdé niñ kó gē ō, deē yādé gē ō n reēñ ní.

⁹Gedalia ké ngōñ Ahikam ké ngōñ Sapan túbə ba ədadé niñ ō, deē yādé gē ō na: Ī-lōōi bōl kadə Kalde gē ɔɔñ bē dəsí t́. Ī-ndiī kem bēé ō, ōōi ta mbañg kə Babilon ō, anī ā Ī-ndiī majə.

¹⁰Mā m-ā m-ndi Misəpa tām yā Kalde gē n a reēñ bēé loojí t́ ní. Sij̄ t̄aa, ĩ-sāāi kañ *kāgē nduú kə yā rāā kasə t́ ō, kañ kāgē gē ō, yibə ō, əndāi koñ t́, ba ĩ-ndiī kem bē gē n əhɔi loo tū t́ ní t́.

¹¹Tāa *Juda gē malang n ndiñ Moab ō, dan Amon gē t́ ō, ngé gē n ndiñ Edom ō, kə gō bē gē malang ní ō, oñ kadə mbañg kə *Babilon na əya gō yáá kórēy gē adə Juda ō, na əndā Gedalia ké ngōñ Ahikam ké ngōñ Sapan dɔ bē gē t́ ō,

¹²Anī iññ kə loo gē malang n tēndā t̄iñndé tū t́ ní reēñ. Dan n reē ugəñ kem bē kə Juda t́ rō Gedalia t́ Misəpa ní anī, niñ sāāñ kañ *kāgē nduú yā rāā kasə t́ ō, kañ kāgē gē ō, adə aī naā ngáy.

T̄ōlōñ Gedalia

(Áaī 2 Mba 25.25-26)

¹³Yohanan ké ngōñ Karea ō, ngol áskar gē malang n nɔyñ bembéé ní ō, reēñ rō Gedalia t́ Misəpa,

¹⁴ba ədanəñ na: Baalis, mbañg yā Amon gē mēr Ismael, ngōñ Netania t̄lī ní ĩ-ger̄ aī a? Banī Gedalia, ngōñ Ahikam mbāté taā kem najə k̄ɔrdé.

¹⁵Tā anī Yohanan, ngōñ Karea əda Gedalia loo mundə t́ jəke Misəpa na: Ādēm ta róbə adə m-āw m-t̄l̄ Ismael ké ngōñ Netania kanjə kadə deē ger̄ gō. Ī-gey kadə t̄lī kə non t́ a? De kə *Juda t́ gē malang n ndi girəñ gidií ní a tēndāñ naā yā t̄i kə loo gē t́ ō, de gē n nɔyñ Juda t́ ní a oñ ō.

¹⁶Gedalia, ngōñ Ahikam tél əda Yohanan, ngōñ Karea na: Ī-lōō kə rāā yáá n noō. Najə n ɔr̄ dɔ Ismael t́ noō i najə kə rōkum alé.

JER 41

¹Ismael, ngōñ Netania ké ngōñ Elisama n i mósə mbañg ō, i de kə bo yāñ kógəñ kə dan madə gē t́ ō ní, reē kə de kə dəngam gē kutə gōñ t́ kem nāā kə nge kɔ siri t́ ənge Gedalia ngōñ Ahikam Misəpa ba əsañ yáa naā t́ loo n oō t́.

²Tā anī Ismael ngōñ Netania ō, de kə dəngam kə kutə gē n dānənəñ ō ní, tégāñ Gedalia kə kaskaraá t̄lnəñ kə ta jī t́ noō. I loo t̄l̄ n ni t̄lən nge n mbañg əndāñ dɔ bē ní n noó.

³Ismael t̄l̄ de gē malang kə *Juda t́ n ndiñ kə Gedalia Misəpa ní ō, t̄l̄ áskar Kalde gē n ndiñ noó ní ō.

Ismael tōī ngé njērā mbā gē kutə sósó

- ⁴Kə ndō ké nge kọ jōó ní de ké geṛ kadə tōlān Gedalia gətóó báy.
- ⁵Anī de ké dəngam gē kutə sósó iṣṣ Sisem ō, *Silo ō, Samari ō, reēn. Niñ dəsān mbāyđá kōō ō, *ráyān kūbā ké rōđá gē té ō, tējān rōđá kə doó ō, əhōn *yáa ndējə gē ō, kajaja ō, jīđá té yā ndējə kem *kújə yā Kóōbē té.
- ⁶Ismael, ngōn Netania, teē Misəpa aṵ tənī tadá. Ni-njērā kə nōó kumən té. Dan ní ni ugē rōđá té anī ədadá na: Ī-reē áaī Gedalia, ngōn Ahikam.
- ⁷Ba dan ní ugēn dan bēé anī, Ismael, ngōn Netania ō de ké dəngam gē ní dānənən ní ō, tōlāndá ba tēnīndá kem bəlo taā mañ ndī té.
- ⁸De gē kutə dan de gē ní Ismael a tōldá té ní ədanən na: Ī-tōlji alé na jə-bōō sádə mbā yājí gē adə i kōō gémē ō, kōō órjə ō, yibə ō, tejə ō kem ndoró noō. Anī Ismael loo gír tōldá té kə ngákóúđá gēé.
- ⁹Bəlo ní Ismael tənī niñ de gē malang ní ni-tōldá ní kemeé ní, i bəlo taā mañ ndī ké bo ngáy ní mbañg Asa ndēr dan ní mbañg Basa ké *Israel té ənīnneé rōō té ní. Ismael, ngōn Netania tənī de gē ní ni-tōldá ní kemeé adə rosə.
- ¹⁰Ismael ɔy gotə de gē malang ní nɔyñ Misəpa ní aṵ sedá. De gē ní i ngán ngār ké dəyá gē ō, de gē malang ní ndiñ Misəpa báy ní ō, ngé gē ní Nebujaradan, ngol ngé ngōm dɔ mbañg bōōđá kə Gedalia, ngōn Ahikam, kadə ngōmđá majə ní ō. Ismael, ngōn Netania, əhōđá aṵ sedá yā kəsōn gír Amon gē té.

Taān dəngáy gē yā Ismael əyañđé dɔɔ

- ¹¹Yohanan, ngōn Karea ō, ngol áskar gē malang ní i seneé ní ō, oōn najə yáa ké majal ní Ismael, ngōn Netania rāā ní.
- ¹²Niñ ɔsəñ dɔ deē yáđé gē malang naā té ba aṵ ənīn Ismael, ngōn Netania rōō. Niñ əngenən kadə mañ ké bo ngáy ké Gabaon té.
- ¹³Dan ní de gē malang ní i kem jī Ismael té ní áañ Yohanan, ngōn Karea ō, ngol bütə áskar gē malang ní dānənən ní ō anī, rāān rōnel.
- ¹⁴De gē malang ní Ismael ɔyđé Misəpa aṵ sedá ní tēlən dɔ té ba reēn rō Yohanan ngōn Karea té.
- ¹⁵Banī Ismael, ngōn Netania, áy no Yohanan, ngōn Karea té kə de ké dəngam gēé sósó ba aṵ nam Amon gē.
- ¹⁶Anī Yohanan, ngōn Karea ō, ngol áskar gē ní dānənən ní ō, áañ gō gotə de gē malang majə. Niñ áañ gō de gē ní ngōn Netania ɔyđé Misəpa aṵ sedá dan ní tōlānneé Gedalia ngōn Ahikam té ní, adə i de ké dəngam gē ō, áskar gē ō, dəyá gē ō, ngán gē ō, ngé rāā kəla ké ndogó mbangāá gē ní iṣṣ sedá Gabaon té ní ō.
- ¹⁷Niñ əsōn róbó aṵn ba əhōn kər kújə bī mbā gē ké Kimham té ngər kadə Betlehem té, yā kadə gō té anī n-aṵn Ejiptə té.

¹⁸Niñ aḡñ i Kalde gē n̄ niñ bōlōndé ngáy ní, tōdō Ismael ké Netania, tōl Gedalia ké ngōñ Ahikam n̄ mbañg ké *Babilon əndān dō bē té ní.

JER 42

Ngé teē ta yo té gē aḡñ koō taá bē Jeremi

¹Tā anī Yohanan ké ngōñ Karea ō, Ajaría ké ngōñ Hosaya ō n̄ niñ i ngol ngé rōō gē malang ní ō, kósə de gē malang, adē i ngán ké dūú gēgē, de ké tōgə gēgē ní, ndótēñ

²kē rō Jeremi *nge koō ta té ba ədanəñ na: Jə-rāāi bós ba ī-nēl̄ mbīi ōon̄ najə yājí. Ōr̄ najə kə Kósōbē Nəbā yāi tām̄ yājí jji gotə de ké séy beē gē n̄ jə-nay té toō. Rōkum, kété ní jji i de ké ngáy gē ba n̄ toō báa jji ngé teē ta yo té gē i séy beē, tītē n̄ ikó áḡñ kə kumií toō.

³Ādē Kósōbē Nəbā yāi əjəjí róbə ké kadē j-un ō, yáá ké kadē jə-rāā ō.

⁴Anī Jeremi *nge koō ta ədadé na: Majə, m-ā m-ōr̄ najə kə Kósōbē Nəbā yāsí tītē n̄ ī-dəjemīnneé ní ō, m-ā m-ədásí najə malang n̄ Kósōbē a tél yā kədasí ní ō, kanjə ngōm̄ kumən kógəñ tām̄ yāñ té.

⁵Tā anī niñ ədañ Jeremi na: Ré jə-mbāté rāā yáá n̄ Kósōbē Nəbā yāi ədaī tām̄ yājí té ní anī, ādē Kósōbē əndā najə dōjí té ké de ké kum té ké rōkum té ō, ké sew té ō.

⁶Ká ré najə ní nel̄jí aāā, nel̄jí al̄ aāā, j-a j-ōō najə ta Kósōbē Nəbā yājí n̄ j-əlaī rōn té ní, yā kadē yáḡ malang əsō naā té majə najə koō n̄ j-ōō tan ní té.

⁷Rāā ndō kutə gō té anī Kósōbē ōr̄ najə kə Jeremi

⁸adē ni bār Yohanan, ngōñ Karea kə ngol ngé rōō gē malang ké gōn té ō, ngán gē ō, de ké tōgə gē ō malang,

⁹ba ədadé na: Kósōbē Nəbā yā *Israel n̄ élamī rōn té kadē m-rāān bós tām̄ yāsí té ní əda əda na:

¹⁰Ré ī-ndigiī ndi kem bē n̄ toō té anī, m-ā m-əndāsí kemeé ō, m-ā m-nujə sesí tō al̄ ō. M-ā m-mbūsəsí kadē ī-raī ngañg ō, m-ā m-ōrsí tō al̄ i ké báté gē té ō. Yáá ké majal̄ n̄ m-rāā sesí ní, m-ā m-təndā gir̄ yā gāñg kōō ō.

¹¹Mbañg ké *Babilon n̄ ī-bōlīñ ngáy ní, ī-bōlniī tō alé. Ī-bōlniī tō alé, tōdō mā i sesí yā gāñg dōsí ō, yā kōrsí jin̄ té kōō ō. Najə n̄ Kósōbē əda ní n̄ noó.

¹²M-ā m-rāā kadē kumən a ɔɔn̄ sesí, adē kumən a ɔɔn̄ tām̄ yāsí té ō, a əyāsí kadē ī-tél āwī gogé dō nang yāsí té ō.

¹³Banī ré ī-mbātī ndi kem bē n̄ toō té ō, ī-mbātī koō najə ta Kósōbē Nəbā yāsí té ō,

¹⁴adē ədaī na: A á, jə-gey kaw̄ Ejiptə té kadē rōō rāājí tō al̄ ō, kadē kōō tōw̄ yā ngé kaw̄ ta rōō té gē bār ta mbījí té tō al̄ ō, kadē jə-naī yáḡ kəsa tō al̄ ō, ré ədaī na jə-gey i ndi bē Ejiptə té ō anī,

¹⁵sij̄ *Juda gē n̄ ī-teēī ta yo té ní, oōī najē n̄ Kóṣṣbē əda ní. Najē n̄ Kóṣṣbē ké bo ké tógəñ i ngáȳ, Nəbā yā *Israel, əda ní n toó: Ré ké rōkum té sij̄ əsōī róbó kadē āwī Ejiptə té ō, kadē āwī ī-ndiī noó ō anī,

¹⁶kaskar n̄ ī-bōlīfī ní a tōlsí noó, kem bē ké Ejiptə té ō, bō n̄ ī-sōlī ní a un gōsí bátə Ejiptə té ō, adē i loo n̄ noó n sij̄ ā óyī tū té ní.

¹⁷De gē n̄ a əsōñ róbó yā kaw̄ ndi Ejiptə té ní, a oyñ yo kaskar ō, yo bō ō, yo moy ngālbōgīfī ō. De ké dandé té ké a ndi kə kumneé, aké a teē ta yo té kum yáá ké to kum kaȳ al̄ n̄ m-ā m-rāā kadē əsō dɔdɔ té ní a gətóo.

¹⁸Rōkum, najē n̄ Kóṣṣbē ké bo ké tógəñ i ngáȳ, Nəbā yā Israel, əda ní n toó: Tītē n̄ wōñg yām̄ ō, wōñg ké ngáȳ yām̄ ō rāāmēñneé dɔ de ké Jerusalem té gē ní, wōñg ké ngáȳ yām̄ a rāām̄ dɔsí té i tītē n̄ noó ō, dan n̄ ā ūgīneé Ejiptə té ní. Sij̄ ā ī-téliī i yáá ké nujə sák sák kōṣ ō, ké túbə ō, ndōl̄ ō i dɔ té, ké de gē kídēñ ō, ké to rōsɔl̄ ō.

¹⁹Kóṣṣbē ədasí, sij̄ *Juda gē n̄ ī-teēī ta yo té ní na: Ī-lōōī kaw̄ Ejiptə té. Ī-gerī majə kadē bōólaā mā i de ké kum té ké ngé kəndā najē dɔsí té.

²⁰Sij̄ kó gē ī-gólī rōsí, tɔdɔ sij̄ əlamī rō Kóṣṣbē Nəbā yāsí té ədaī na: Īr̄ najē kə Kóṣṣbē Nəbāā tām̄ yājí té, ədájí yáá malang n̄ Kóṣṣbē Nəbā yājí əda ní kə ta njaá na j-a jə-rāā.

²¹M-ədásí yáá ní kōṣ bá, banī sij̄ oōī ndū Kóṣṣbē Nəbā yāsí al̄ ō, oōī najē n̄ əndā tam̄ té kadē m-ōr̄ sesí ní al̄ ō.

²²Ngolaā ní, ī-gerī majə kadē ā óyī yo kaskar ō, yo bō ō, yo moy ngālbōgīfī ō, loo n̄ sij̄ ī-geyīfī kaw̄ bōō rōsí tū té ní té.

JER 43

Əhɔñ Jeremi aṽñ seneé Ejiptə té dɔ gúú té

¹Dan n̄ Jeremi əda gír de gē malang yáá gē malang n̄ Kóṣṣbē Nəbā yādə ɔr̄ seneé ní, adē i najē gē malang n̄ Kóṣṣbē Nəbā yādə mērən kədadə ní óy anī,

²Ajaria, ngōñ Hosaya ō, Yohanan, ngōñ Karea ō, kə ngé ndájə najē gē malang ní, ədañ Jeremi na: Najē n̄ əda noó i najē ké rōkum alé, tɔdɔ Kóṣṣbē Nəbā yājí əlaī kadē ədájí na kə jə-lōō kaw̄ bōō rōjí té Ejiptə té alé.

³Ba na i Baruk, ngōñ Neriya n səlāñ dɔdɔ té tām̄ ni ndigə kəladə kem jī Kalde gē té kadē tɔləñdɔ ō, kadē əhɔñdɔ aṽñ sedə *Babilon ō.

⁴Yohanan ngōñ Karea ō, ngol ngé rōō gē ō, gír de gē malang ō, oōñ ndū Kóṣṣbē n̄ mērəñdɔ ndi kem bē ké *Juda té ní alé.

⁵Yohanan, ngōñ Karea ō, ngol ngé rōō gē malang ō, ɔñ gō de gē malang ké *Juda té ní teēñ ta yo té ō, ngé gē n̄ tēndā tūñdɔ dan nápar de gē n̄ ndi gírēñ gidədɔ té á tél reē ndiñ gogé Juda té ní ō majə.

⁶Dəngam gē ō, dəyá gē ō, ngán gē ō, ngán ngār ké dəyá gē ō, de gē malang n Nebujaradan, ngol ngé ngōm̄ dɔ mbaŋg bōōdéd kə Gedalia, ngōn Ahikam ké ngōn Sapan ní ō, Jeremi ké *nge koō ta ō, Baruk, ngōn Neriya ō,

⁷mbātəñ koō ndū Kóōbē ba awñ Ejiptə té adə awñ bátə ugəñ Tapanes.

Jeremi əda na a taāñ bē ké Ejiptə

⁸Tā anī, Kóōbē ɔ̄ najə kə Jeremi kem bē ké Tapanes té ədan na:

⁹Óy mbał ké bo gē ba ī-dubədéd ta kum de ké *Juda kéréy gē té, ndágə loo ké to bɔr n de gē a təngān yáá ké to tītə kéngələ ké yā lábə dɔ kújə té tū té ní té, kum kə ta róbə kújə yā mbaŋg *Paraɔ té kem bē ké Tapanes té.

¹⁰Gō té anī ā ədádéd na: Najə n Kóōbē ké bo ké tógən i ngáy, Nábā yā *Israel, əda ní n toó: M-ā m-əla gō nge kəla yām Nabukodonosor mbaŋg ké Babilon té, m-ā m-əndā kōr kəgə mbaŋg yān dɔ mbał gē n ī-dubə té ní ō, ni a udə təndā mbaŋg yān dɔ té dɔ ō.

¹¹Ni a reē ō, a ənda bē ké Ejiptə ō. Deē n i tām yā yo té ní a oy. Deē n i tām yā kəhɔn kaw seneé dɔ bē ké rang té ní a awñ seneé. Deē n i tām yā kadə kaskar tələn ní a oy yo kaskar.

¹²M-ā m-əla hor dɔ kújə yā nábā gē ké Ejiptə té n i besə gē ní té. Nabukodonosor a əla hor dɔ besə gē ní té ō, a ɔydə yā kawñ ō, a rōydə kōɔ Ejiptə té tītə n nge kuł yáa a əhɔn ngəsā tū kúbə yān té ní beé ō, a tél yā kaw gogé kanjə kadə yáa kógəñ rān ō.

¹³Ni a tōō mbał gē ké Bet Semes kem bē ké Ejiptə té ō, ni a əla hor dɔ kújə besə gē ké Ejiptə té ní ō.

JER 44

Najə ké tām yā Juda gē n bōōñ rōdéd Ejiptə té ní

¹Kóōbē əndā najə ta Jeremi té kadə ɔ̄ kə *Juda gē malang n aw ndiñ Ejiptə té adə i kem bē ké Migədol té ō, Tapanes té ō, Mempis té ō, gō nang ké Patəros té ō ní:

²Najə n Kóōbē ké bo ké tógən i ngáy, Nábā yā *Israel, əda ní n toó: Sij̄ áaī yáa ké to kum kay ál gē malang n m-rā kə Jerusalem ō, kə bē gē ké Juda té ō ní majə. Áaī kadə ngəlaā ní niñ nujə sák sák kō ō, de gē ndiñ kemeé tɔ alé ō.

³Tɔdō niñ rān yáa ké majal, róñ *yáa ndējə gē adəñ nábā ké rang gē n i besə gē ní adəməñneé wōŋg. Ndɔyən nábā gē ké niñ gəgə sij̄ gəgə kaasí gē gəgə ī-gerī gírdə alé.

⁴M-əla ngé kəla yām gē n i *ngé koō ta gē ní rōsí té kanjə kɔr ta té kadə ədañsí na: Ī-lōōī rā yáa ké majal ngáy gē n neləm ál ní.

⁵Niñ oōñ najə yádə ál ō, nələn mbídə yā tūrən hál kem ndul yádə ál ō, lōōñ gír rōō *yáa ndējə gē té yā kadə nábā ké rang gē ál ō.

⁶Adē m-bēgā wōng yām, wōng ké ngáy yām, kadē nujə bē gē ké *Juda ō, kēlá róbə gē ké Jerusalem ō, tītē hor ké ɔɔ loo beé. Niñ télēn loo ké nujə sák sák kōó gē ō, loo ké yáa gətóo tū té gē ō, yáa n rāa yáa ngolaā ní n toó.

⁷Ngolaā ní Kóóḃē Nébā ké tógən i ngáy, Nébā yā *Israel, ɔr najē i tītē n toó beé: I tām rí té á sīi kó gē ī-rāāi rōsí yáa ké tōr kum kē kété kété, báté adē dəngam gē ō, dəyá gē ō, ngán ké dūú gē ō, ngán kásē gē ō, a oyñ yā tēgā *Juda té kanjē kadē gotə de gē séy ndiñ kə kumdé ní.

⁸Tódō sīi ī-rāāi adē wōng rāām sōñ kəla rāāsí gē. Ī-róōi *yáa ndējē gē adī nébā ké rang gē kem bē ké Ejiptə n ī-reē ī-bōōi rōsí kemeé té ní, kadē óyiineé yā tēgā kōó ō, kadē ī-téliineé yáa ké de gē kídēn ō, yáa ké to rōsōl ō, dan nápar de gē malang ké do nang té té.

⁹Dōsí ndígēnal yáa ké majal gē n kóósí gē ō, mbañg ké *Juda té gē ō, nēyádé gē ō, sīi kó gē ō, nēyási gē ō, ī-rāāi kem bē ké Juda té ō, do kēlá róbə gē ké Jerusalem té ní ō kōó a?

¹⁰Bōolaā gēgē ní niñ ndēngān rōdé alé, bōlōn ndílóm alé. Niñ unēn gō róbə yām gē al ō, unēn gō *ndū najē yām gē n m-ndang m-ādēsí sīi ō, kaasí gē ō ní al ō.

¹¹I tāmēn toó té n Kóóḃē ké bo ké tógən i ngáy, Nébā yā *Israel, ɔr najē tītē n toó beé ní: M-ā m-tūr rōm kē rōsí té yā rāāsí yáa ké majal ō, yā tōl de gē malang ké Juda té kōó ō.

¹²M-ā m-ēndā kumín gir *Juda gē n teēn ta yo té á əsōn róbó yā kaw bōō rōdé Ejiptə té ní kə gōó. Niñ malang a oyñ, a tésōn kem bē ké Ejiptə té. A oyñ yo kaskar ō, yo bō ō, a télēn yáa ké to kum kə ō, a ndēngāndé yo ō, a ndōlōndé ō, a tájēndé ō.

¹³M-ā m-énda de gē malang n ndiñ kem bē ké Ejiptə té ní tītē n m-éndañ bē ké Jerusalem kə kaskaraá ō, kə bōó ō, kə moy ngālbōgīi ō ní.

¹⁴De ké a ndi kə kumneé aláa de ké a teē ta yo té dan gotə Juda gē té ō, ngé gē n reē bōōn rōdé Ejiptə té ō ní a gətóo. De ké a tél yā kaw gogé kem bē ké Juda té n niñ girēn tél kaw ndi bē kemeé ní a gətóo. Niñ a télēn yā kaw kemeé alé, banī i ngé teē ta yo té kéréy gē tá ngóy.

Yáa gē n ndējēn Mbañg ké dəyá ké do rā té ní

¹⁵De ké dəngam gē n gerēn kadē nēyádé gē rōōn *yáa ndējē gē adēn nébā ké rang gē ō, dəyá gē n niñ i kum kán naā ké bo té ō, de gē malang n ndiñ Patəros té kem bē ké Ejiptə té ō ní ədañ Jeremi na:

¹⁶ɔr najē seji i kə rī Kóóḃēé bá tā ba j-a j-oō najē yái alé.

¹⁷J-a jə-rāa yáa malang n j-əni ndūji yā rāa ní, adē i rōo *yáa ndējē gē yā kadē Mbañg ké dəyá ké do rā té ō, i tēte kasə nang té kadēn ō, tītē n jji kó gē ō, kaaji gē ō, mbañg yāji gē ō, de ké bo yāji gē ō jə-rāań kem bē gē ké *Juda té ō, do kēlá róbə gē ké Jerusalem té ō, j-əsań yáa adē ndān kemji ō, j-əndi majə kanjē kadē yáa ké to kum kay al rāaji ō.

18 Ba jóo nəkó n̄ toō n̄ jə-lōō gír róō yáǎ ndejē gē té yā kadē Mbañg ké dəyá ké do rā té ō, jə-lōō gír tēte kasə té nang té kadēn ō, jə-naǎ yáǎ malang ō, j-oy yo kaskar ō, yo bō ō.

19 Dəyá gē ədañ báy tɔ na: Dan n̄ jə-róō yáǎ ndejē gē j-adē Mbañg ké dəyá ké do rā té ō, jə-tēte kasə nang té j-adēn ō ní, ré ngaají gē ndigēñ gōjí té al̄ anī, j-asə rāa makəla ké ɔsə kum gotən yā kadēn ō, j-asə tēte kasə nang té yā kadēn ō a?

20 Anī, Jeremi əda dəngam gē ō, dəyá gē ō, de gē malang n̄ tél ədanēñ najē tītē n̄ noō ní ō na:

21 Yáǎ ndejē gē n̄ sī ō, kaasí gē ō, mbañg yāsí gē ō, de ké bo yāsí gē ō, gír de gē ké kem bēē ō, ī-róōī kem bē gē ké *Juda té ō, do kəlá róbə gē ké Jerusalem té ō ní, Kóǔbē geŕ gō al̄ a? Əga kemən do té al̄ a?

22 Kóǔbē asə tégā tan do kəla rāāsí ké kə kem nduluú gē té ō, do yáǎ ké majal̄ ngáy gē n̄ ī-rāāī té ní ō. Adē bē yāsí tél loo ké nujə sák sák kóǔ ō, ndágə loo ké to kum kɔ ō, yáǎ ké ndǔ ō, bē ké de gē gətóon̄ kemeé ō, yáǎ n̄ rāa yáǎ ngolaā ní n toó.

23 I tɔdō sī ī-róōī *yáǎ ndejē gē ādī besē gē ō, ī-rāāī majal̄ kə Kóǔbē ō. Tɔdō najē n̄ ni-ɔŕ sesí ní, sī ōōī al̄ ō, únīī gō yáǎ ndóō yān gē al̄ ō, yáǎ n̄ ni ədasí kadē ī-rāāī ní, sī ī-rāāī al̄ ō, yáǎ n̄ ni-ra sesí ta rāa ní, sī ī-rāāī al̄ ō. I tām̄ n̄ toō té n yáǎ ké to kum kaŕ al̄ n̄ toō rāańsí ní, yáǎ n̄ rāa yáǎ ngolaā ní n toó.

24 Tā anī, Jeremi əda de gē n̄ noō malang, dəyá gē dəngam gē na kə oōñ najē yā Kóǔbē, niñ de ké Juda gē n̄ ndiñ Ejiptə té ní.

25 Kóǔbē ké bo ké tógən i ngáy, Nébā yā *Israel, ɔŕ najē i tītē n̄ toō beē: Sī ō, nəyásí gē ō, ɔŕī najē ré tasí aŕ al̄ báy anī ī-rāāī yáǎ n̄ ədaī ní kóǔ bá. Sī ədaī na j-a jə-rāa yáǎ n̄ j-əñī ndūjí yā rāa ní. J-a jə-róō *yáǎ ndejē gē yā kadē Mbañg ké dəyá ké do rā té ō, j-a jə-tēte kasə té nang té yā kadēn ō. Tā anī ī-rāāī yáǎ gē n̄ əñī ndūsí yā rāa ní ī-tǔlī ta ō, ī-téteī kasə yāsí gē nang té ō.

26 I beé ní, sī *Juda gē n̄ ī-ndiī Ejiptə ní oōī najē yā Kóǔbē: m-túbə kə rīm̄ ké boó kadē najē n̄ na Kóǔbē ndi noó kə kumneé ní, Juda kógəñ kə ndi gō nang ké Ejiptə a əda tan té tɔ al̄ i ké bátə gē tá.

27 M-əndā kumm̄ gírdé té i yā rāādé yáǎ ké majal̄, banī i yáǎ ké majə alé. Juda gē n̄ ndiñ kem bē ké Ejiptə té ní a oyñ yo kaskar ō, yo bō ō, bátə kadē tégāñneé.

28 De ké kutədé i ngáy al̄ gē ké teēñ ta yo kaskar té a iñ Ejiptə yā tél kaŕ gogé do nang ké Juda té. Bá anī, ngé gē malang n̄ ndiñ kə kumdé Juda té á reē bōñ rōdó Ejiptə té ní, a gerēñ ké najē i yām̄ aké i yādé niñ wa.

29 Kóǔbē ɔŕ najē i tītē n̄ toō beé: Yáǎ n̄ a ɔjəsí kadē m-ā m-rāa yáǎ sesí loo n̄ toō té ō, kadē najē n̄ m-ədə dɔsí té ní a rāa yáǎ, adē yáǎ ké to kum kaŕ al̄ a rāāsí ō ní n toó.

³⁰M-ā m-éla *Paraḡ Hopəra, mbañg ké Ejiptə kem jī madē baḡān gē té, adē i kem jī ngé gē nī sāān tōlən té ní, tītē nī m-élañ Sedekias, mbañg ké *Juda, kem jī madē baḡān Nabukodonosor té, mbañg ké *Babilon nī sāā tōlən ní.

JER 45

Najē nī kadē ədañ Baruk ní

¹Kem bāl ké nge kḡ só nī Joakim ké ngōñ Josias ndiñ mbañg *Juda té ní, Jeremi tēda najē gē adē Baruk ké ngōñ Neriya ndang makətübūú anī, ɔ̄r najē seneé ədan na:

²Kóḡbē, Nóbā yā *Israel ɔ̄r najē seí ĩ Baruk i tītē nī toō beē:

³Ī əda na: Rō ndoō wa. Tədō Kóḡbē na tél ənī wur kəl dɔ yáḡ gē nī tōrēñ rōí té ní, tógí na tēgā kōó loo toḡ rus rus té, na ḡḡ loo taā koō alé.

⁴Kóḡbē ɔ̄r najē seí i tītē nī toō beē: Yáḡ nī m-rāā ní, mēkó m-nujəñ ō, yáḡ nī m-əndā ní, mēkó m-ɔ̄r kōó kə gir ngəraá ō, m-rāā tītē nī noō kə gō loo gē malang.

⁵Ī ĩ-sāā rāā yáḡ ké bo ngáy gē ní, ĩ-lōō gir dɔ té to. M-ā m-rāā kadē yáḡ ké to kum kay al əsō dɔ de gē té malang, banī m-ā m-ādē ā ĩ-teē ta yo té, loo malang nī ā āw tū té ní té. Najē nī Kóḡbē əda ní n noó.

JER 46

¹Gō té anī, Kóḡbē ɔ̄r najē ké dɔ nápar de gē kə Jeremi.

Rōō rāā de ké Ejiptə gē kem bē ké Karkemis té

²Najē ké dɔ bē ké Ejiptə té ō, dɔ ngé rōō gē yā *Paraḡ Neko mbañg ké Ejiptə té ō. Neko ndi i Karkemis, kadē bā Opəratə té n Nabukodonosor, mbañg ké *Babilon tetəneé rōō ní té. I kem bāl ké nge kḡ só nī Joakim ké ngōñ Josias ndiñ mbañg Juda té ní.

³Ī-təndāi de ké dūú gē ō, ké bo gē ō, kə ta naá. Ī-njəraī kə kété kə ta rōō té!

⁴Ī-doḡī púsə gir sənda gē té. Siĭ ngé kal sənda gē, alī dɔ sənda gē té! Ī-raī kə ta naá kə jākā gindē yāsí gē. Úsiĭ kum nənga yāsí gē adē ndələñ pipir. Əlaī kübē gindē gē rōsí té.

⁵I tām rí té á m-ḡḡdə ra a ndewñ ní? Niñ-téləñ kə gōdə. Bōl əsō kə loo gē té malang. Najē nī Kóḡbē əda ní n noó.

⁶De ké ɔl ngáy, asə teē kum té al ō, de ké əhɔ rōñ tɔgə ngáy, asə kajə rōñ al ō. Niñ bĭñ ō, tésōñ ō, dɔ gósə bā Opəratə té, dām mbór bē ké koḡ té.

⁷I náā n to tītē bā Nil ké ĩ ō, tītē bā bo gē ké nəgəñ wut wut ō ní?

⁸I Ejiptə n to tītē bā Nil ké ĩ ō, tītē bā bo gē ké nəgəñ wut wut ō ní. Ni-əda na: M-ā m-ĭ kúkúkú yā taā dɔ dɔ nang. M-ā m-nujə bē gē ō, de ké kemeé gē ō.

⁹Ngé sɛnda gɛ, ɛnɪ rɔɔ. Ngé púsɛ sɛnda gɛ, ɔyɪ ngɔdɛ ngáy. Ǽdɛ ngé kɛhɔ rɔdɛ tɔgɛ ngáy gɛ ɛndañ loo teɛñ, adɛ i *Kus gɛ ɔ, Put gɛ ɔ, n gerɛñ kɛhɔ der majɛ ní ɔ, Lud gɛ n gerɛñ kur gɛrɛ majɛ ní ɔ.

¹⁰Banɪ ndɔ ní i ndɔ kɛ kadɛ Nɛbɔ, Kɔɔbɛ kɛ bo kɛ tɔgɛn i ngáy dalɛn baɔ do madɛ baɔn gɛ tɛ. Kaskar n nujɛ loo ní, ɛsa yáa ndɛn ɔ, mɔsɛ de gɛ rɛn kɛ kasɛ tɛ ɔ. I yáa kɛsa kɛ bo ngáy kɛ ndɛjɛ Nɛbɔ, Kɔɔbɛ kɛ bo kɛ tɔgɛn i ngáy, kem bɛ kɛ mbɔr bɛ kɛ kɔɔ tɛ, kadɛ bɔ Opɛratɛ tɛ.

¹¹Ngɔmandɛ kɛ Ejiptɛ, ɔw Galaad i-sɛa bɛto kɛgɛ kɛ yɔ rɛa ta do tɛ. I-rɔɔ do rɔɪ tɛ kɛ kɪ gɛ kɛ gírɔdɛ i ngáy bɔ tɛ, ba i ndaɔg karɪ, yáa kɔgɛm kɛ asɛ kadɪ rɔ ngɛng gɛtɔo.

¹²Nápar de gɛ oɔn najɛ rɔsɔɪ yɔɪ, tɔdɔ kɔr yɔɪ taɔ do nang. Nja gɔ rɔɔ kɔgɛm tɛgɔ yɔ madɛn adɛ teɛ tɛsɔn jɔo mbak.

Taɛn bɛ kɛ Ejiptɛ

¹³Kɔɔbɛ ɔr najɛ kɛ Jeremi *nge koɔ ta ɛda na: Nabukodonosor, mbaɔg kɛ *Babilon a reɛ yɔ kɛnda bɛ kɛ Ejiptɛ.

¹⁴Yáa n a rɛa yɔ rɛa yáa ní ɛnɪ mbɛrdɛ Ejiptɛ tɛ, ɛdaɪ ɛdɛ de gɛ oɔn Migɛdol ɔ, Mempis ɔ, Tapanes ɔ. ɛdaɪ na: ɔr dɔɪ dɔɔ! I-ndi do rɔɪ tɛ! Ǽaɔ, kaskar nujɛ loo kɛ gɔ gidiɪ.

¹⁵I rɪ kɛ beɛ, Apis ɔy kɔɔ, bɛra maɔg yɔɪ ra gotoo alɛ. Kɔɔbɛ mbɛren kɛ gogɔ,

¹⁶adɛ bibɛrɪ to bɔl ngáy. De kɛ dɛngam gɛ teɛ tɛsɔn do naɔ tɛ. Niñ ɛdañ na: J-ɪ dɔɔ, jɛ-tɛl j-awɪ gogɛ dan gír deɛ yɔɪ gɛ tɛ ɔ, kem bɛ kojɛjɪ tɛ ɔ, say kɔɔ ta kaskar kɛ kumɛn ɔɔn al tɛ.

¹⁷De gɛ a bɔrɛn *Paraɔ, mbaɔg kɛ Ejiptɛ tɛ na i kɔo yáa kɛ bɔr ngáy kanjɛ kumɛn.

¹⁸Mbaɔg n rɪn na i Kɔɔbɛ kɛ bo kɛ tɔgɛn i ngáy ní ɛda na: Tɪtɛ n m-ndiɪn kɛ kumɪn noo, ni a reɛ, a to i tɪtɛ mbaɪ Tabor kɛ ra dan mbaɪ madɛn gɛ tɛ beɛ ɔ, i tɪtɛ mbaɪ Karmel kɛ ra dan bɔ tɛ beɛ ɔ!

¹⁹Ejiptɛ gɛ, i-kɛnɪ yáa mbɔ yɔsɪ gɛ na a ɛhɔnsɪ yɔ kaw sesɪ do nang kɛ rang tɛ. Mempis a tɛl ndɔgɛ loo kɛ to kum kɔ ɔ, bɛ kɛ hor nujɛn ɔ, kɛ deɛ gɛtɔo tɪ tɛ ɔ.

²⁰Ejiptɛ i mandɛ maɔg kɛ majɛ ngáy, banɪ kɔng mba gɛ ɪɪn dɛm mbɔr bɛ kɛ kɔɔ tɛ reɛ ɛhɔn loo dɔn tɛ.

²¹Ǽskar kɛ ngé rɔɔ gír naraɔ bɛɛ looneɛ gɛ toñ tɪtɛ ngɛn maɔg kɛ yembɛ majɛ gɛ beɛ. Niñ gɛgɛ a tɪrɛn gɛndɛdɛ yɔ kay naɔ tɛ malang. A rañ gotoo alɛ. Tɔdɔ kɛ rɔkum gɛ tɛ ní, ndɔ n kadɛ nujɛneɛ sɔk sɔk kɔɔ tɛ ní ugɛ. I ndɔ n m-ɔ m-ɛdɛ a ɔjɛmɛneɛ kɛla rɛadɛ gɛ ní.

²²Dan n ni oɔ kɔo de kɛ a njɛrɔ kɛ tɔgɛneɛ anɪ, ɔy kanjɛ kadɛ kɔon bɔr tɪtɛ yɔ lɪ beɛ. De gɛ a reɛn kɛ rɔn tɛ kɛ kɛngɔɔ tɪtɛ ngé tɛgɔ kɛgɛ gɛ beɛ.

²³Ká ré ku kágē yān nderēn tītē rí gāgē anī, ī-tégāi kágē gē ká tū té kōó. Najē n Kóóbbē əda ní n noó. Kutədé i ngáy tōy yim̄ gē, adē deē asə tédádé alé.

²⁴Əlañ bē ká Ejiptə jī gir de ká dām̄ mbór bē ká koó gē té, əlañ rōsəl̄ dən té.

²⁵Kóóbbē ká bo ká tógən i ngáy, Nóbā yā *Israel əda na: M-ā m-rāā yáá ká tōr kə Amon ká Tebə té ō, *Parao ō, bē ká Ejiptə ō, nóbā ká kemeé gē ō, mbañg gē ō. M-ā m-ənda *Parao ō, de gē malang n̄ əniñ kemdə adənəñ ní ō.

²⁶M-ā m-əládé kem jī ngé ndəngádé yo gē té, adē i kem jī Nabukodonosor mbañg ká *Babilon té ō, kem jī ngé kəla yān gē té ō. Gō té anī, de gē a téləñ yā ndi Ejiptə té tītē ká kété. Najē n Kóóbbē əda ní n noó.

A gāngəñ dɔ Israel

(Áaī Jer 30.10-11)

²⁷Ī nge kəla yām̄ Jakob, ī-lōō bōl. Israel, ī-lōō ndebə. M-ā m-gāng dɔj jī bē ká say ngáy gē té ō, m-ā m-gāng dɔ ngán kaaí gē dɔ nang n̄ əho awñ sedé tū té té ní ō. Jakob tél a reē, ni bōl yáá kógəñ al̄ báté. Ni-ndi jəke kanjə sōl̄ yáá kógəñ, de ká njəbañ tɔ gətóo.

²⁸Ī nge kəla yām̄ Jakob, ī-lōō bōl, mā i naā té seí. Nápar de gē malang n̄ m-təndā m-tīisí dɔ dandé té ní, m-ā m-rāādé kadē gətóon̄ kōó. Ba ĩ tá, m-ā m-rāā kadē ā ĩ-gətóo kōó kə taá malang alé. M-ā m-əndaí najə yáa rāaí gē té kanjə kəndā njañ dɔ nge kórəy tá.

JER 47

Najə ká dɔ Pilistin gē té

¹Najə ká dɔ Pilistin gē té n̄ Kóóbbē ɔr̄ kə Jeremi *nge koō ta pá tá kadē *Parao rōō bē ká Gaja ní n toó:

²Najə n̄ Kóóbbē əda ní n toó: Mañ ĩ ngáy dām̄ mbór bē ká koó té ō, tél mañ ká nūgə wut wut ō. Mañ ní taā loo kem bēé ō, un dɔ yáa malang ká tū té ō, un dɔ bē ō, de ká kemeé gē ō. Dan n̄ de gē oōn̄ kōō nja səndá ká ngañg ngáy gē yā *Parao ō, kōō púsə sənda yān gē ō, kōō nja púsə sənda gē ō anī,

³əgañ kɔr̄ kadē kə dīñd́ ō, de gē malang ká kem bēé nōōn̄ naā ō. Yáá n̄ noō rāā tá kadē bəbə ngán gē rōd́ uř wak kōó ní, tējāñ kumd́ ta ngáñd́ gē té kōó.

⁴Tām̄ ndō ká yā kadē Pilistin gē oyñneé malang ō, kadē gāngəñneé gir̄ yā ngé gē malang n̄ teñ ta yo té Tir ō, Sidon ō, á əbañ kum kaw̄ dīñd́ ní, asə kōó. Rōkum Kóóbbē nujə kə Pilistin gē ká doř kə Kapətor té n̄ ndiñ kə kumd́ ní.

⁵Nənga dɔ de ká Gaja tá gē i ká dəsā kōó, utəñ ta de ká Askalon tá gē kōó, adē ndiñ tadé mbóo. Siñ de ká ndágə loo té gē n̄ ĩ-ndiñ kə kumsí ní, ā ĩ-toī dan tējā rōsí kə doó i báté ta ká rá?

⁶I yáá ká to kum kaý al̄ ká baý beē! Kaskar yā Kóóbbē, ā ĩ-taā koō i rəngáy tá? Ī-tél údə kem hōpíí té gogó. Ī-ndi jəke kanjə rāā yáa.

⁷Dan ní i Kóṣṣbē n əlan kē dɔ Askalon gē t́ ɔ, kē dɔ de gē n ndiñ kadə bā bo t́ ɔ ní, a asə kɔr koō i báy? Ni mērən kaw kəngen i loo n noō t́.

JER 48

Moab

¹Najē ḱ dɔ bē ḱ Moab t́. Najē n Kóṣṣbē ḱ bo ḱ tógən i ngáy, Nébā yā *Israel, əda ní n toó: Yáá ḱ to kum kay al əsɔ dɔ bē ḱ Nebo t́, nujəñ seneé sák sák kṣ́. Taāñ bē ḱ Kiryataim adē rɔn sələn. Bē ḱ ngañg ngáy n toō əsɔ adē rɔn sələn.

²Gír rī bār yā Moab gāng kṣ́. De gē ndiñ Hesəbon ba oōñ naā yā nujə seneé. J-aw̄ jə-t̄lī gír nápar de gē n toō kṣ́. Ī Madəmen, gír yāi gāng kṣ́, tɔdɔ kaskar ngōdē gōí.

³De gē əgañ kɔr Horonaim bārəñneé ngé diidé gē. Loo nujə sák sák ɔ, yáá i ḱ tṣ́ nang t́ malang ɔ.

⁴Moab ənda nang kṣ́, ngánən gē əgañ kɔr adē bār ngáy.

⁵De gē alēñ kē dɔ loo ḱ k̄ij kē dɔ́ ḱ Luhit t́ i kə noó tadé t́. De gē risəñ kē nang t́ loo ḱ risə kē nang t́ ḱ Horonaim t́ anī, oōñ kōō de gē n loo nujə dɔdɔ́ t́ sák sák á a bārəñ bār ní.

⁶Āyī naā, ādē náā nəkó anī njan adēñ! Sij̄ ĩ-tél ĩ-toī tītē bē ḱ Aroer n ra i kum dəla loo t́ ní.

⁷Moab, ĩ əndā kemií i dɔ kəhɔ rɔ tɔgə yāi t́ ɔ, dɔ yáá kənge yāi ḱ to loo bṣṣ t́ t́ ɔ. Banī taāñ gidə yādé t́ kṣ́. Unəñ nébā Kemos yāi dɔ gúú t́ aw̄ñ seneé dɔ bē ḱ rang t́, naā t́ kə *ngé tuñ yáá yāi gē ɔ, ngār yāi gē ɔ.

⁸Nge nujə loo taā bē gē malang, kógəñ ḱ teē jīn t́ gətóo. Yáá malang ḱ wól loo t́ gətóo kṣ́, ndágə loo ḱ k̄ij kē dɔ́ nujə sák sák kṣ́. I yáá n noō n Kóṣṣbē əda najəñ kété ní, ni-əda na:

⁹Údii yáá kógəñ ḱ kadə əgañ kem de gē dɔ bē ḱ Moab ḱ nujə sák sák kṣ́ t́. Bē yāñ gē téləñ loo ḱ to kum kɔ gē. De ḱ kemeé gē gətóoñ malang kṣ́.

¹⁰Ndól i dɔ deē n rāā kəla yā Kóṣṣbē kə yayaá ní t́. Ndól i dɔ deē n ɔgə kaskar yāñ bōkə mósə nang t́ ní t́.

¹¹Moab ndi kanjə sōl̄ yáá kógəñ i kə ngōñ dūúneé beē. Ni to i tītē kasə ḱ dīgə beé, tɔdɔ tūrəñ gírən kem kál ḱ rang t́ nja kógəñ alé. Kumən na əhɔ aw̄ñ seneé dɔ nang ḱ rang t́ nja kógəñ al báy, adē nelən ɔ, kotən ɔ, toñ gotoó.

¹²Tā anī kem ndɔ gē n a reēñ noó t́ ní, m-ā m-əla kə de gēé kadə tūrəñ gírən kem jóo ḱ rang gē t́ ɔ, yā kəyá kem jóo yāñ gē karī ɔ, tṣṣdɔ́ kṣ́ ɔ.

¹³Rɔ Moab gē a sɔldé najə yā Kemos t́, tītē n rɔ *Israel gē sələndé najə yā Betel n niñ əññ kemdɔ́ adēñəñ t́ ní.

- 14I najē rí té á édaī na sīī na i go rōō gē ō, áskar gē ké tām yā rōō té ō ní?
- 15Nge nujə kə dɔ nang ké Moab sák sák aŵ kə kəni bē yān gē rōō té. Balsáa ké kɔl watang gē ké Moab a aŵn kə ta yo té. I mbañg n rīn na i Kóōbē ké bo ké tógən i ngáy ní n əda ní.
- 16Moab a nujə sák sák ngɔr. Yáá ké to kum kaŷ al a əsō dɔn té.
- 17Sīī madē bēn gē, kə madē tan gē, éhɔī ndoō seneé édaīn na: I rí n rāā yáá á tógé ké ngáy n toō tetə kōó ní, kɔɔ bē ké majə ngáy n toō əsō kōó ní?
- 18Sīī de ké Dibon gē, ī-risiī dɔ yáá ké to kɔsə gɔn yāsí té ō, ī-ndiī kə kəndā maná ō. Nge nujə kə bē ké Moab sák sák aŵ kəni sí rōō té, ni nujə bē yāsí ké ngañg ngáy gē kōó.
- 19Sīī de ké Aroer gē ī-tənāī rōsí kə gō róbó ō, ūmī loo ō. Ī-dəjeī ngé kaŷ naā gē ō, de gē n teēn ta yo té ō ní, ké i rí n rāā yáá ní wa.
- 20Rō Moab sɔləñ adē tógən uŕ wak kōó. Ī-nōōī kə dɔó boo boo ō, ī-bārí yáá adē diīnsí ō. Əniī mbēr kadə mañ Arnon té édaī na: Nujəñ bē ké Moab sák sák kōó.
- 21Najə əsō dɔ ndágə loo ké kij kə dɔó té ō, dɔ Holon té ō, Yasa té ō, Mepat té ō,
- 22Dibon té ō, Nebo té ō, Bet Dibəlataim té ō,
- 23Kiryataim té ō, Bet Gamul té ō, Bet Meon té ō,
- 24Keriyot té ō, Bosra té ō, adē i dɔ bē gē malang ké Moab té, ké say gē ō, ké ngɔr gē ō.
- 25Tógə Moab tégə malang kōó jīn i ké tetə kōó. Najə n Kóōbē əda ní n noó.
- 26Ādiīn kasə adē rāān, tām ni ɔjə kə ndágá kadə na n-bo n-tɔy Kóōbē. Ááī i ni n to a ndübərū kum tōmbə té toō. Ta i dɔn té kadə ni-tél kuŕ kəgō tā.
- 27I rōkum kadə *Israel tél kuŕ kəgō tām yāí té al a? Əngen kə ngé bogə gē á ré ā ōŕ najə yān anī, ā ī-wél i dɔí tá dejə ní a?
- 28Moab gē ī-teēī kōó kem bēé ba aŵ ī-ndiī mbaĀá. Ī-ndájə dér gutə gē n a rāān bédé i ta bəlo ké bo té, adē i loo ké dum kadə deē aŵ ugē tū té té ní.
- 29J-ōō hoy kɔjə rō yā Moab i kun ta rō ké al naā ngáy, i ta ngañg ō, i kɔjə rō ō, i téda najə ō, i kɔjə kasə rāā yáá ō ké baŷ beē.
- 30m-geŕ kɔr ta rō yān ō najə kɔrən gē ō, kəla rāān gē ō ké kanjə kumən. Najə n Kóōbē əda ní n noó.
- 31I tām najə n toō té n m-nōō najə yā Moab té ní. m-bār bār kadə diīn Moab kə taá malang. m-toō rus rus najə yā Kir Heres gē tá.
- 32*Kāgə nduú ké Sibəma, m-nōō najə yāí té tɔy nōō n m-nōō tām yā Yajer gē té ní. Ta jīí gē al mənən dɔ bā bo té aŵ ugēñ Yajer té. Nge nujə loo sák sák tetə jīn dɔ kōō yāí té ō, dɔ kañ *kāgə nduú yāí gē ké tējā té ō.

- 33 Rōnelē ké ngáy gətóo kōs kem ndōr kīgē nduú gē ké Moab té ō, gō nang yān té ō. m-rāa adē kasə *nduú iī kōs kem jóon gē té. De gē mbérēñ kañ nduú kə kər rōnelēé tɔ alé.
- 34 De gē ké Hesəbon té gē n bārēñ bār kadē dijndé ní, oñ kōodé báté gāng kə Elale té. Tá ndūdé bār báté ugē Yahas ké Soar té ō, téē Horonaim ō, Egəlat Selisiya ō. Tɔdō mañ gē ké Nimrim té gēgē a télēñ i yáá ké deē əda rī tɔ alé.
- 35 M-ā m-tōl de ké Moab té gē n tunēñ yáa kə taá malang ō, rōōñ *yáa ndējə gē ō dɔ loo ndōy gē té rōynəñ nébā yādé gē ní.
- 36 Kemm síkə nōō najə yā Moab té ō, síkə nōō najə yā Kir Heres gē té ō, tītə nal ké a bār beé. Niñ oyñ najə yáa kənge yādé ké teédé yáa té alé.
- 37 Tā anī, dəsān dɔ de gē malang ō, mbáy de gē malang ō, tājāñ jī de gē malang kə doó ō, de gē malang oñ kúbə kəhɔ ndoō ō.
- 38 Deē a oō i nōō rō dɔ kújə gē ké Moab té ō, ndágə loo gē té ō. m-tetə Moab naā té tītə yáa ké nelēm alé beé. Najə n Kóḡbē əda ní n noó.
- 39 I rí n rāa yáa á tógə Moab ur wak kōs ní? I báy á ni tūr gidən kə rōsɔlɔs ní? Ī-nōōi boo boo, tɔdō Moab tél kur kəgō yā de gē malang n ndi girēñ gidən ní ō, tél yáa ké a əla bōl kemdé té ō.
- 40 Najə n Kóḡbē əda ní n toó: To i tītə māl ké a nēl ō, jā bōgēñ ō, dɔ bē ké Moab té beé.
- 41 Taāñ bē ké Keriyot ō, tetēñ bē ké Mesadot rōō ō. Ndō n noō té ní, kem gɔ rōō ké Moab gē a to tītə kem dəyá n a rāa loo kojə ní beé.
- 42 Nujəñ bē ké Moab sák sák kōs, adē gir de ké kemeé gē gətóon. Tɔdō niñ oñ kə ndágá kadē niñ boon tōyñ Kóḡbē.
- 43 Moab gē, bōl a rāasí ngáy ō, ā əsōi bəlo ké bo té ō, réng a əhɔsí ō. Najə n Kóḡbē əda ní n noó.
- 44 Nge kaý ta yáa ké to bōl ngáy té a əsō kem bəlo ké bo té ō, deē n al bəlo ké bo teē ní, réng a əhɔn ō. Ááá, m-ā m-ādē yáa ké tōr a əsō dɔ Moab té bāl n m-ā m-ādē a oñmneé gir yáa rāan gē ní. Najə n Kóḡbē əda ní n noó.
- 45 Ngé kaý naā ké kər asədé ná k gē reē dəbañ ndílí kem bē ké Hesəbon té. Banī hor əba bup Hesəbon, ta ndɔ hor teē kem kújə yā mbañg Sihon té kə ndagá ba oñ bōgə bē gē ké Moab ō, kār dɔ ngé kutə mbī gē ō.
- 46 Moab, i yáa ké to kum kaý al ké báy beé n rāai ní? Ta gir de ké Kemos té gē tī kōs. Əhɔñ ngání ké dəngam gē ta rōō té aŵñ sedé ō, əhɔñ ngání ké dəyá gē əlanđé dəngáyá ō.
- 47 Banī ta tōl ta ndō gē té anī, m-ā m-tél yā reē sedé gogá. Najə n Kóḡbē əda ní n noó. Sarya n gāngēñ dɔ Moab té ní, ta tōl tan i loon n toō té.

JER 49

Amon gē

¹Ké tām yā Amon gē té ní, najē n Kóṣṣbē əda ní n toó: *Israel oje ngōñ al a? Ngé kañ ta yáa ndəbān gē gətóoñ a? Ní, i tām rí té á besē Milkom ɔɔ bē Gad té ɔ, gír deē yān gē ndiñ kem bē gē té ɔ ní?

²Tāmēñ n noó té, m-ā m-rāā kadē ndō gē n a reēñ té noó, kɔr rōō a bār bē ké Raba yā Amon gē té. Raba a tél do nang ké yáa gətóo tū té ɔ, hor a róō bē yān gē n ndi gīrēñ gidən ní ɔ. Adē *Israel a tél yā kənge yáa ndəbā yān jī ngé gē n taāñ jīn té kété ní. Najē n Kóṣṣbē əda ní n noó.

³Hesəbon, i-nōō kē doó bororo na bē ké Ai nujə sák sák kōó. Bē gē n Raba ɔɔ bē doó té ní, égaí kɔr. Élaí kúbē kəho ndoó rōsí té ɔ, i-nōōi rōsí ɔ. Ī-dáyī kē yóō kē laā kem ndogē mbaí gē té. Tɔdō awñ kə besē Milkom ɔ, *ngé tuñ yáa yān gē ɔ, de ké bo yān gē ɔ, naā té malang do nang ké rang té kōó.

⁴Sijí gír de ké ta tū kōó gē, i tām rí té á jíjī rōsí kə wól loo yāsí ní? Mañ nūgé ngáy kem wól loo yāsí té, adē əndāi kemsí do dúbē yáa kənge yāsí té ba édaí na: I náa n a ənjí rōó?

⁵I beé tā anī, mā m-ā m-éla bōl ké ngáy kemsí té kə ta kúl madē bēsí gē. I Kóṣṣbē, Nébā ké bo ké tógən i ngáy n əda ní. A tēndā tīnsí kē loo gē té, yā kadē náa nəkó báa aw sūmūú kē non té ɔ, de ké yā kəsə do ngé kaḃ naā gē kē naā té a gətóo ɔ.

⁶Gō yáa n noó té anī, m-ā m-t-él yā kəndā Amon gē kadē majə tītē ké kété. Najē n Kóṣṣbē əda ní n noó.

Edom

⁷Ké tām yā Edom té ní, najē n Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy əda ní n toó: Gír kum kedē gāng kōó Teman té i mbée a? Gír yáa reē do nge geḃ kum najē lów té to al i mbée a? Kum kedē yádé majə al i mbée kōó a?

⁸Sijí Dedan gē i-tūrī gándésí ayī naā aw i-bōói rōsí kem bəlo gē té. I mbang ké yā kadē ójemíneé kəla rāāsí gē.

⁹Ré ngé tējā kañ *kəgē nduú gē awñ looí anī, a əyañ do bəran kógəñ ké yā bur alé. Ré ngé bogə gē reēñ ndōó anī, niñ a cyñ yáa malang n kəmdé ndigə ní.

¹⁰Sijí de ké gír kaa yā Esau té gē, i məkó n m-ā m-óy yáa kənge yāsí malang kōó ní. Yáa kənge yāsí gē n toñ loo bōó rō té ní, i məkó n m-ā m-teēñ ndágá ní. Ā ásií bōó rōsí to alé. Ngán kaasí gē ɔ, ngákóósi gē ɔ, madē bēsí gē ɔ ní, a nujəndé sák sák kōó ɔ, de ké yā kəda na:

¹¹Ī-sōli najē ngán hal yāsí gē té alé, na m-ā m-ətōdó ɔ, dəyá ké ngaa koy yāsí gē a asəñ kəndā kəmdé doñ té ɔ ní, a gətóo.

12Rōkum, najē n Kóṣḃē əda ní n toó: Áḡāi tá, ngé gē n majə kadē yáḡ tōr rāādé al ní, gāngēñ sarya dɔdɔ té kadē yáḡ ké tōr rāādé. Ní ĩ tá ā ĩ-teē kum té karī a? Ā ĩ-teē kum té karī alé. A ɔdə rōí gár!

13Rōkum, m-túbé m-ədə na: Bosra a tél loo ké to kum kɔ̄ ɔ, loo ké nujə sák sák ɔ. De gē tájēñ naā ɔ, a ndólēñ naā kə rīneé ɔ. Bē gē malang n i gir tógə yān té ní, a télēñ ndəbā loo ké nujə sák sák ké njóm gē té.

14M-ōō najē kógēm ké teē ta Kóṣḃē tá. Əlañ kɔdə mbēr kógēm rō nápar de gē tá. Ósiī dɔsɪ naā té āw əniniī rōō. Ĩiī dɔó, āw ĩ-rōōi!

15Áḡā, m-ā m-rāāi kadē ā ĩ-tél de ké dūú ráá ké dan nápar de gē té ɔ, m-ā m-rāā kadē de gē a kídīñ ɔ.

16Ĭ n ĩ-ndi bəlo ngán mbaĬ gē té ɔ, loo ké ĩi kə dɔó gē té ɔ ní, ójə rōí al naā najē bōĬ ké ngáy n əla kem de gē té kanjə kəḡ kum tō ndoō yādé té ní. Ré ĩ-rāā bē loo ké ĩi kə dɔó ngáy té tītə yā kərō beé gəgə anī, m-ā m-mbərəi tū té kadē ĩ-teē əsō nang té. Najē n Kóṣḃē əda ní n noó.

17Edom tél ndágə loo ké to kum kɔ̄, adə de gē malang n a mənēñ kadə té ngɔr ní a ɔr kumdé seneé ngáy ɔ, a əgañ kɔr bōĬ dɔn té ɔ.

18Tītə n deē gətóon Sodom ɔ, Gomor ɔ, bē gē n ndiñ kə gō gidədə á nujəñ sák sák kɔó ɔ ní tītə n toō deē kógēm ké yā rāā bē loo n noō té a gətóo ɔ, deē ndul ké yā kaw ndi kemeé a gətóo ɔ. Najē n Kóṣḃē əda ní n noó.

19Tītə n bɔl teēñ kem ku kəgə gē ké dɔ gɔsə bā Jurde té, ba āw kumən ɔɔ gong gē ké yáḡ kul gē i ngáy kemeé té ní, i tītə n noō n m-ā m-təbāndé kɔó gidə kógēm tītə kum ké kənda sapə beé, kadē āwñ say kɔó rōn té ní. M-ā m-ələ ngé rōō ké balsáa gē kadē āwñ lálw rōn té. Tɔdɔ i náā n to tītəm mā ní? I náā n asə bārém loo sarya té ní? I nge kul yáḡ ké rá n a asə duñ tam mā ní?

20Ĭ-nēli mbisi báy tɔ oōineé yáḡ n Kóṣḃē ɔjə loo rāā kə bē ké Edom ní ɔ, oōi yáḡ gē n núm yā rāā kə de ké Teman gēé ɔ ní. I gár kadē ngán dā gē a ndórēñ gotə gē gōdɔ té ɔ, i gár kadē de gē a nujəñ loo yādé sák sák kɔó najē yādé té ɔ.

21Əsōñ kəsō ké to bōĬ ngáy adə dɔ nang ndebə. Kōōdɔ bār bátə ugə bā təbā gē tá.

22To i tītə kərō ké ĩi kum kə dɔó ba nēĬ ɔ, j-ḡḡ bōgən dɔ Bosra té ɔ. Ndɔ n noō té ní, kem gɔ rōō gē ké Edom té a to i tītə kem dəyá ké gē rāā kem beé.

Damas

23Najē ké tām yā Damas té. Hamat ɔ, Arpad ɔ niñ i kə rōsɔlɔó. I tɔdɔ oōñ najē ké majal kógēm. Kemdɔ ĩi huyuyu tītə mañ bā bo beé. Niñ bōlōñ i bōĬ ké duñ ger kum ɔ.

24Tógə Damas teē kɔó. Ni tūr rōn yā kəy. Ni-ndew yakə yakə. Ni sōĬ kekəre ɔ, rōn tōrēñ ɔ, tītə dəyá ké a rāā kem beé.

25Bē ké rīn bār ngáy ɔ, i bē rōneĬ yām ɔ ní, i bay á mbātənəñ kɔó ní?

26 ǺǺǺ, ndō nəkó ní noō té ní, balsáa yān ké ngé rōō gē tésōñ ndágə loo yān gē té ō, kōō áskar yān gē malang bār tɔ al ō. Najē ní Kóōbē ké bo ké tógən i ngáy əda ní n noó.

27 M-əla hor dɔ bē ké Damas t́, adē ɔɔ kújə gē yā mbañg Ben Hadad.

Gír bē yā Arabə gē

28 Ké tām yā Kedar t́ ō, bē kɔɔ ké Hasor t́ ō ní Nabukodonosor, mbañg ké *Babilon tetədé rōō ní, najē ní Kóōbē əda ní n toó: ǺǺ dɔɔ, āw ənī Kedar rōō ō, āw i-nujii kə yáa yā ngán ké gír bē té gēe malang kōō ō.

29 De gē taāñ tandā yādé gē ō, bütə yáa kuī yādé gē ō, kübə ké hɔlō yādé gē ō, ngán gájé yáa rāa kəla yādé gē malang ō, jīd́é t́ kōō. Əhɔñ jámbal yādé gē aŵñnee ba ədañ dɔd́é na: Loo malang i bōl.

30 Hasor gē āyī naā, i mbutii ngōdē lāv, āw i-bōōi rōśi kem bəlo gē t́. Tɔdō Nabukodonosor, mbañg ké Babilon ɔjə yáa ké yā rāa sesí ō, núm yáa ké sɔɔ dɔśi ō.

31 ǺǺ dɔɔ, āw ənī nápar de ké usədé yáa al gē ní ndiñ kanjə sōl yáa kógəñ ní rōō. Najē ní Kóōbē əda ní n noó. Ta róbə yādé gē gətóon ō, gində kutə ta róbə yādé gē gətóon ō. I de gē ké niñ ndiñ i kə kérđé.

32 De gē a narəñ jámbal yādé gē ō, a ənīndé rōō yā taā bütə yáa kuī ké ngáy gē ō jīd́é t́. Ngé dəsā mbáy ké mdórdé t́ gē ní noō, m-ā m-təndā yā tīd́é kógəñ kógəñ kə loo gē t́ ō, m-ā m-rāa kadə yáa ké to nujə loo gē teēñ kə ta loo gē t́ malang kə dɔd́é t́ ō. Najē ní Kóōbē əda ní n noó.

33 Hasor tél loo ra tal gē ō, tél ndágə loo ké to kum kɔ ké njóm gē t́ ō, de ké yā kaw ndi kemeé gətóo ō.

Elam

34 Najē ní Kóōbē ɔr kə Jeremi *nge koō ta tām yā bē ké Elam t́, dan ní Sedekias, mbañg ké *Juda əlañ gír kɔɔ bē ní n toó.

35 Najē ní Kóōbē ké bo ké tógən i ngáy əda ní n toó: Gə gərā yā Elam ní i ngaa dan tógən ké ngáy ní, m-ā m-tétə kōō.

36 m-rāa adē nəl ké ś gē teēñ kíł dɔ nang ké ś t́ ba əlañ dɔ bē ké Elam t́. M-ā m-təndā Elam gē yā tīd́é kə loo gē t́ yā kadə nápar de gē ké niñ aŵ ugəñ dandé t́ al gətóo.

37 m-rāa Elam gē adē ndewñ ta kum madə baədé gē ní i nge sāa tōldé gē ní t́, ta kum ngé gē ní ndigəñ kaədé kə kumdé al ní t́. m-rāa adə yáa ké to kum kay al əsō dɔd́é t́, adē i wōng yām ké al naā. Najē ní Kóōbē əda ní n noó. m-ngōdédé kə kaskaraa yā tōldé báté kadə təgāñ.

38 M-əndā kōr kəgə mbang yām bē ké Elam t́. m-tōl mbañg ō, de ké bo gē ō, ké kemeé malang. Najē ní Kóōbē əda ní n noó.

39 Banī ta tōl ta ndō gē t́ anī, m-ā m-tél yā kəndā Elam gē kijə.

JER 50

Nujəñ bē ké Babilon ba gāngəñ dɔ bē ké Israel

- ¹Najə ké Kóṣṣbē ɔ̄r kə bē ké *Babilon, bē yā Kalde gə, kə ta kũl Jeremi *nge koō taā ní n toó.
- ²Ədaī najə ní toō dan nápar de gə té ādə de gə gerəñ gō. Ənī najə ní mbīdɔ́ té ādə oōñ. Ədaī ādə de gə oōñ, ba ī-lōōī bṣṣ dɔ najə ní. Ədaī na: Taāñ bē ké Babilon kṣṣ, besə Bel i kə rṣṣlṣṣ, besə Marduk əsō tətə rárak kṣṣ. Nujəñ besə yān gə sák sák kṣṣ.
- ³ḂḂ, nápar de gə teēñ mbór bē ké kṣṣ té reē ənīnəñ rṣṣ. Niñ rāāñ bē yān adə tél ndágə loo ké to kum kṣṣ ngáy, i ndágə loo kə de ké yā ndi bē tũ té gətóo. De gə ɔ, dḂ gə ɔ, aḂñ nāā malang, yḂḂ kógəñ gə gətóo.
- ⁴Dan ní noō té ní, kum mbang nəkṣ ní noō té, ngán *Israel gə ɔ, *Juda gə ɔ, a reēñ naā té mbak. A njərañ kə nōó kumdə té yā sāāñ Kóṣṣbē Nəbā yādə.
- ⁵Niñ a dəjeñ róbə ké ta kaw kə *Siyṣ ɔ, tūrəñ kumdə i kə noó ɔ. Niñ reē booñ rṣṣdə tũ yā Kóṣṣbē té, kə ta kũl *madə naā ké ngándáñg ké dɔdɔ a ndígənal al bátə.
- ⁶Gír deē yām gə téləñ batə gə ké tadə tḂ. Ngé kulďə gə rāāndə adə ndóməñ, rāāndə adə dáyəñ kə dɔ mbał gə té. Niñ iḂñ dɔ mbał ké bo gə té awñ dɔ ngán mbał gə té, kanjə kadə əga kemďə dɔ gong yādə gə té.
- ⁷De gə malang ní əngeñďə ní rəyāñďə naā té. Madə baḂďə gə ədañ na: Najə a əsō dɔjí té alé, tɔdṣ niñ rāāñ majal kə Kóṣṣbē. I Kóṣṣbē n i nge rāā yḂḂ ké gətə ɔ, i ni n i yḂḂ kəndə kem dɔ té yā kaadə gə ɔ ní.
- ⁸Ḃyī naā kṣṣ kem bē ké *Babilon té, bē yā Kalde gə té. Ī-teēī kṣṣ ba ī-toī tītə bal bəyḂ gə ké njərañ kətə no yḂḂ kul madəďə gə té beē.
- ⁹ḂḂ, m-ā m-bār nápar de ké ngáy gə ké mbór bē ké kṣṣ té ní booñ naā ní, kadə aw ənīñ bē ké Babilon rṣṣ. Niñ a əndāñ rṣṣdə kə ta naā yā kəñinneé rṣṣ ɔ, gír yān a gāng ɔ. Kum gərə yādə gə a naləñ yḂḂ alé, tītə gṣ rṣṣ ké jīn atə ngáy beē.
- ¹⁰Bē ké Kalde tél i yḂḂ ké kəhɔ ta rṣṣ té, adə de gə malang ní nārəñ yḂḂ yān ní əsa ndānəñ. Najə ní Kóṣṣbē əda ní n noó.
- ¹¹ḂḂ, ī-rāāī rṣṣnel, ḂḂ, ī-tḂḂ bal walya, sḂḂ ngé nujə kə yḂḂ kənge yām gēé. ḂḂ, ī-tḂḂ bal tītə mandə mañg gə ké rañ dɔ mu té beē, ī-nōōī tītə səndá ké bəra gə ké ngəməñďə kadə iḂñ dɔ madə gə té beē.
- ¹²Rṣ kṣṣsí sələn ngáy, nge ní ojesí ní wōñg rāān ngáy. I ni n i ta tṣl ta nápar de gə ní: Adə ni i dəla loo ɔ, loo ké mángá ɔ, loo ké kəsāá ɔ.
- ¹³Wōñg ké ngáy yā Kóṣṣbē rāā adə deē ndi kem bē ké *Babilon té tṣ alé. Ni-tél i ndágə loo ké to kum kṣṣ kə taā malang. Adə de gə malang ní mənəñ kadən té ngəñ ní, ɔr kumdə ngáy. Dan ní niñ ḂḂ loo ké nujə asə naā beé anī, əgañ kəf bṣl.

- 14Siī ngé kur gərā gē malang, ēndāi rōsī kə ta naá majə kə jī loo rōs̄ ō, ī-gīrī gidə bē ké Babilon ō. Ī-túrniī kə kum gərāá kanjə kəyā gotə, tām ni-rāā yáá ké majal kə Kóṣṣbēé.
- 15Égaī kər tetə rōs̄ dən té kə ta loo gē té malang. Kāgē ngaa dan kújə yān ké ngañg gē tétēn kōs̄, ndogē mbaī yān gē əndañ nang kōs̄. I Kóṣṣbē n dal baā ní. Ī-daliī baā dən té, ī-rāaiñ yáá n ni-rāā kə madən gēé ní.
- 16Nge dubə kōō ō, ngé kəja kōō kə ngorongoó gē dan yā sāā kōō gē té ō ní, ərīdā kōs̄. Āyī naā kógēm kógēm ta kaskar ké kumən ɔɔn al té kə dan gir deē yāsī gē té ō, ādē naā nəkó ay kum kə bē yān té.
- 17Kété ní *Israel i batə ké ra kə kerneé adə bəl gē ngōdēnəñ. I mbañg ké Asiri té n əni ta kəsan ta kəga də ní. Gō té anī, i Nabukodonor, mbañg ké *Babilon té n əsan bátə ngor kəngān də té ní.
- 18I tāmēñ n toō té n Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy, Nəbā yā Israel, ɔr najə i tītə n toō beé ní: M-ā m-rāā yáá ké tōr kə mbañg ké Babilon ō, bē yān ō, tītə n m-əndañ mbañg ké Asiri té ní.
- 19M-ā m-tél yā reē kə Israel də mu ké mból yān té. Ni a əsa mu ké Karmel ō, ké Basan ō, ké də mbaī gē ké *Epəraim té ō, ké Galaad té ō, kadə tōl bōn.
- 20Dan n noō té ní, de gē a saān yáá ké to gō jī al n *Israel rāā ní banī a əngeñ al ō, yáá ké gōté al gē n *Juda gē rāāñ ní, banī a əngeñ to al ō. Tədō m-māy rōm də de gē n m-əyádə adə teēñ ta yo té ní.
- 21Āw əni bē ké Maratim rōs̄. Ənīn rōs̄ ō, əni Pekod gē rōs̄ ō. Gotə de gē n a nəyñ ní, ī-tōldə nám nám ādēm. Ī-rāā yáá malang kə gō n m-ədəi ní. Najə n Kóṣṣbē əda ní n noó.
- 22M-ōō kōō rōs̄ kem bēé ō, kōō yáá ké tōs̄ ké bār ngáy ō.
- 23Kété ní *Babilon i mūú ké nge rējə de gē malang ké də nang té. Ba n toō báa, tétēnəñ naā té rárak kōs̄. Ní, rāāñ yáá n noō i baý? Babilon tél i bē ké nuja sák sák kōs̄ dan bē gē yā nápar de gē té.
- 24Babilon m-əyā gūmbə noí té adə əsō tū té kanjə kadə ī-geř gō. De gē teēñ dɔí té ō, əhənī, tədō ĩ əni Kóṣṣbē rōs̄.
- 25Kóṣṣbē teē ta loo ngōm yáá rōs̄ yān gē malang ō, ɔy yáá gē ní teēñ ndágá kə wōngōō ō. Ááá, i kəla rāā Kóṣṣbē, Nəbā ké bo ké tógən i ngáy kem bē yā Kalde gē té.
- 26Īiī kə ta ngóy də nang gē té ba ī-reēi *Babilon. Ī-téēi ta mōy yān gē ō, ɔyiī yáá kənge yān gē ī-káni ādə ra də naā té bing ō. Ī-nujiī bē sák sák kōs̄ ādi yáá kógēm nəy alé.
- 27Āwī kə mañg ké bəra yān gēé loo tōl dā gē té ba ī-tōlidə malang kōs̄. I yáá ké to kum kay al ké baý beē n əsō dɔdɔ té ní? Ndō yādə ugə i kum mbañg n kadə ɔjəñneé gir yáá rāādə gē ní.

28Kōō yáá kógēm̄ bār, i ngé kaḃ naā gē ō, ngé teē ta yo té *Babilon gē ō n reē ədañ najē dal baḃ yā Kóḃbē Nəbā yājí kem bē ké *Siyō té ní, i dal baḃ ké dō rā té.

29Ǿsiī dō ngé kur gərā gē naā tá, ngé kər gō gərā gē malang. Əndāī gérger ī-gīriīñ gidən. Ādī deē kógēm̄ teē ta yo té alé! Əgāniī kərā hál yáa rāan gē, ī-rāaniī yáá n ni-rāa ní. Tɔdō ni ngonjē dō Kóḃbē té, dō ké *tál yā *Israel té.

30Aḃā, ndō nəkó n noō tá ní, ngé rōḃ yān ké balsaa gē ké ngé gē a tésōñ ndágə loo yān gē té, ngé rōḃ yān gē malang ní, rāāndé adē ndiñ kə tadé ké mbóó. Najē n Kóḃbē əda ní n noó.

31Dəyá ké nge ngonjē, m-əhɔī bōólaā tā! Ndōí asə, adē i kum mbang ké kadē m-əndaīñ. Najē n Kóḃbē, Nəbā ké bo ké tógən i ngáy əda ní n noó.

32Nge ngonjē bīī ō, teē əsō ō. De ké yā kunən dɔ́ gətóo. M-əla hor dō bē yān gē té, adē ɔɔ loo kə gō gidənné malang.

33Najē n Kóḃbē ké bo ké tógən i ngáy əda na ní n toó: Əndāñ gúu dō ngán *Israel gē té ō, dō ngán *Juda gē té ō, kanjē kər kamdē naā tá. Ngé kɔydé kaw sedé bəloó gē əhɔndé ngañg, mbātəñ kəyadé dɔ́.

34Ba nge rōḃ dɔ́dɔ́ té tógən ngañg ngáy, rīn na i Kóḃbē ké bo ké tógən i ngáy. Ni-ɔr najē ké tām yádé té kə ngangá ngáy yā rāan kadē bē tél ndi lom gogé ō, yā kəlañ ból kem *Babilon gē té ō.

Yáá ké Kóḃbē núm̄ rāa kə Babilon

35Ī-tégāī Kalde gē kə kaskaraá, ādī kaskar ɔdə Babilon gē ō, de ké bo gē ō, ngé kum kedē gē ō ké Babilon té.

36Ādī kaskar ɔdə kɔdē sāa yān gē ō, tɔdō i mbóo de gē. Ādī kaskar tégā gō rōḃ yān gē ténidé!

37Ādī kaskar tégā sənda yān gē ō, púsə rōḃ yān gē ō, de gē malang ké dɔ́dɔ́ guí naā n ndiñ *Babilon ní ō, tɔdō ɔlən̄ yélélé tītə de ké dəyá gē beé. Ādī kaskar ɔdə loo ngōm̄ yáa rōḃ yān gē, kadē de gē nārən̄ yáá ké kemeé gē.

38Ādī kaskar ɔdə kum mañ yān gē adē iīn kɔ́. Babilon i bē yā besə ké tósə gē. I yáá ké to yer kum gē ké rāan̄ ngé rāa besə gē ní adē ɔrən̄ najē mbitə mbitə.

39I tāmən̄ toō té n məla bembə gē ō, boñg gē ō, a reēñ yā rāa bē Babilon té ō. Burum gē a rāan̄ bē yádé i noó ō. Deē a ndi Babilon té tɔ́ al bāté, deē a ndi kemeé tɔ́ al i ké bāté gē té ta ngóy ndō gē té.

40De kógēm̄ ké yā ndi bē loo n noō té tɔ́ a gətóo ō, de ké yā kaw ndi kemeé a gətóo ō. Tītə yā Sodom ō, Gomor ō, bē gē n ndi girən̄ gidədé á Nəbā nujən̄ kɔ́ ō ní. Najē n Kóḃbē əda ní n noó.

41Gír deē kógēm̄ gē iīn mbór bē ké kɔ́ té a reēñ noó, nápar de ké ngáy gē ō, mbañg ké ngáy gē ō iīn ta ngóy dō nang té a reēñ noó.

⁴²Niñ əlañ ɡə ɡərā ɔ, nəŋɡa ɔ kum kə dɔ́. Kumdé ɔɔdɛ́ al ɔ, ɔɔn kum tɔ ndoɔ yā deɛ́ al ɔ. Kōɔdɛ́ bār tītɛ́ kōɔ bā bo beé. Ngōmandə́ kə *Babilon, niñ ndiñ dɔ sɛ́nda ɡɛ́ tɛ́ ba rañ kə ta naá, tītɛ́ bütɛ́ ngé rɔ́ɔ ɡɛ́ kə aŋn̄ kə kənī́ rɔ́ɔ tɛ́ beé.

⁴³Mbaŋɡ kə Babilon tɛ́ oɔ najɛ́ ní, adɛ́ tɔ́ɡən uŋ wak kɔ́ɔ. Ni-ndi kə sɔ́lɔ́o kekəre ɔ, kemən tɔ́rɛ́n tītɛ́ yā dəyá kə a rā́a kem beé ɔ.

⁴⁴Tɔ́dɔ́ i náa n to tītɛ́m mā ní? Tītɛ́ bɔ́l kə al bup teɛ́ dɔ ɡɔ́sə bā Jurdé tɛ́ yā kaw kum kə loo kə mañ ra tū tɛ́ tɛ́ beé. M-ā m-rā́a kadɛ́ de ɡɛ́ ɔ́yñ naá kɔ́ɔ Babilon tɛ́ gidə́ kógə́m, m-ā m-bə́ɡā ngé rɔ́ɔ kə balsáa ɡɛ́ dɔn tɛ́. I nge kul yáá kə rá n a asə duŋ taŋ mā ní?

⁴⁵Ī-nēlī mbī́sī báy tɔ́ ɔɔīneé yáá́ n Kɔ́ɔbɛ́ ɔjə rā́a kə bɛ́ kə *Babilon ní, yáá ɡɛ́ n ni núm rā́a kə bɛ́ yā Kalde ɡéé ní. I ɡár kadɛ́ a ndɔ́rɛ́n tītɛ́ dā ɡɛ́ beé dɔ ɡúú tɛ́, kə ngé kə dūú ngáy ɡə́ɡɛ́. I ɡár kadɛ́ de ɡɛ́ a nujə́n gong yádɛ́ ɡɛ́ sák sák kɔ́ɔ najɛ́ yádɛ́ tɛ́.

⁴⁶Dan n taā́n bɛ́ kə Babilon kɔ́ɔ ní anī, dɔ nang ndebə́ ɔ, kɔ́r bār bororo dáń nápar de ɡɛ́ tɛ́ ɔ.

JER 51

¹Najɛ́ n Kɔ́ɔbɛ́ əda ní n toó: M-ā m-rā́a kadɛ́ né́l kə nge nujə́ loo əla dɔ *Babilon tɛ́ ɔ, dɔ de kə Kalde ɡɛ́ tɛ́ ɔ.

²M-ā m-ə́la kə tɛ́rā ɡéé kadɛ́ tɛ́ndā tī́n de kə Babilon ɡɛ́ kə loo ɡɛ́ tɛ́, tītɛ́ loo tóo tɛ́sá beé ɔ. kadɛ́ nujə́ de kə kem bɛ́e ɡɛ́ malang kɔ́ɔ ɔ. A teɛ́n kə rɔ́dɛ́ tɛ́ ré́tɛ́ ɡéé kə ta loo ɡɛ́ tɛ́, ndɔ́ yáá kə to kum kaý al tɛ́.

³Ādɛ́ áskar kə nge kur ɡərā ɔ, kə nge rā́a rɔ́nél kem kúbə́ ɡində́ yān tɛ́ ɔ, balsáa kə ngé rɔ́ɔ yān ɡɛ́ ɔ oyñ. Ī-tɔ́lī ngé rɔ́ɔ yān ɡɛ́ malang ādɛ́mī.

⁴Ādɛ́ ngé ɡɛ́ n əngeñ do kə asə yodɛ́ ní, tɛ́sɔ́n kem bɛ́ yā Kalde ɡɛ́ tɛ́ ɔ, ngé ɡɛ́ n tɔ́sɛ́ndɛ́ kə nəŋɡaá ní, tɛ́sɔ́n kum kə́lá ró́bɛ́ ɡɛ́ kə *Babilon tɛ́ ɔ.

⁵Tɔ́dɔ́ kem bɛ́ yádɛ́ tɛ́ ní, niñ rā́ań yáá kə ɡɔ́tɛ́ al ngáy kə kə *tál yā *Israel. Banī Nə́bā yā Israel ɔ, yā *Juda ɔ n i Kɔ́ɔbɛ́ kə bo kə tɔ́ɡən i ngáy ní, oy tadɛ́ tɛ́ alé.

⁶Ī-teɛ́ ɔ́yī naá kɔ́ɔ *Babilon, ādɛ́ náa nə́kɔ́ b́aa njan adɛ́n. Ré i beé al anī, ā óyī dan n a əndanə́nneé najɛ́ yáá rā́ań kə gotə́ al ɡɛ́ tɛ́ ní. I kum mbang dal baá yā Kɔ́ɔbɛ́. Ni əɡā́n i kə́rā yáá ɡɛ́ n rā́a ní.

⁷Kopə́ lór n Kɔ́ɔbɛ́ əhɔ kem jīn tɛ́ ní, i Babilon. Kasə kə kemeé rā́a de ɡɛ́ malang kə dɔ nang tɛ́. Nápar de ɡɛ́ ɔ́yñ kasə *nduú yān, bátɛ́ adɛ́ ɡerə́n kum najɛ́ tɔ́ alé.

⁸Ba Babilon teɛ́ əsɔ́ gidə́ kógə́m ɔ, tɛ́tɛ́ rárák ɔ. Ī-nɔ́ɔī najɛ́ yān tɛ́, ĩ-rā́aī bə́to kə́ɡɛ́ ta don tɛ́, na majanī do ní a edɛ́.

⁹Jə́-nā́a rā́a kadɛ́ do *Babilon edɛ́, ba duŋ kedɛ́. Ótī́ tan tɛ́, ādɛ́ náa nə́kɔ́ b́aa tél aŋ bɛ́ yān tɛ́. Tɔ́dɔ́ najɛ́ yān aŋ bátɛ́ ɔ́tɛ́ dɔ rā́ tɛ́ ɔ, ugə́ dɔ kil mañ ɡɛ́ tɛ́ ɔ.

10Kóṣṣbē rāā adē kajə yājí to kē ndágá wáńg. Ī-reēī, j-ənī gotə kəla n̄ Kóṣṣbē Nébā yājí rāā ní *Siyọ́ t́.

11Ólīi ta kum gərā gē ādī atə, Júyī der gē ǝ. Kóṣṣbē ndól ángal mbańg gē ká Medə t́. Aḷḷā, ni núm rāā n̄ toō kə *Babilon: I nujə seneé sák sák. I dal baḷḷ yā Kóṣṣbē, i dal baḷḷ ká dɔ rā t́.

12Ólaī dərápóo rōō kum kē dɔ ndogē mbaī ká Babilon t́, ĩ-rēēī kə ngé ngōm loo gēé dɔ madē t́ báy, ĩ-téndāī ngé ngōm loo gē ǝ, ngé ngāńg róbə gē ǝ, loo ndadé gē t́. Aḷḷā, yáá n̄ Kóṣṣbē əda dɔ de ká Babilon gē t́ ní, i yáá ká ni gír dɔ t́ ǝ, rāā ǝ.

13Ī n̄ ĩ-ndi ngɔr kadə mań ká ngáy gē t́ ǝ, ĩ n̄ yáá kənge yāi i ngáy ǝ ní, ndōí asə, tɔdō yáá gē malang n̄ ĩ-sāā ní, ənge ādē ɔdə jíi kōó báa.

14Kóṣṣbē ká bo ká tógən i ngáy túbə əda na: M-ā m-bəgā de ká kutədé i ngáy tītə yīm gē beé dōí t́, niñ a əgań kɔr tetə dōí t́ tītə ngé kəja kań *kāgē nduú gē beé.

15Ni-rāā dɔ nang kə ta kŭl tógəneé ǝ, əndā yáá gē malang kə kum kedə yāneé ǝ, teē kem dɔ rā kə gogé kə gō geŕ yáá yāneé ǝ.

16Dan n̄ ndūn bār anī, mań gē ɔsəń dɔdé naā t́ dɔ rā t́, ni-rāā adē kiī mań gē ĩiñ i ta ngóy dɔ nang t́. Ni-rāā adē mań tel yā kadə mań edəń. Ni-rāā adē nél teē kem loo bōō rō yān t́.

17De gē malang téləń de ká mbóo gē ɔɔń yáá geŕ yādé, rō ngé rāā kəla lór gē ɔldé najə besə yādé t́. Besə yādé ká tósə gē i yáá ká rōkum alé, koō gətóo kemdé t́.

18Niñ i yáá ká kanjə kumən gē, i yáá kəgō yā de gē. Niñ a gətóoń kōó, dan n̄ kum mbang ká kadə əngeńń ndéy ugə ní.

19Nébā yā Jakob to tītədé alé. I ni n̄ i nge rāā yáá malang ǝ, *Israel i gír bē n̄ i yáá kənge yān ní ǝ. Rīn na i Kóṣṣbē ká bo ká tógən i ngáy.

Mbēŕ yo bē ká Babilon

20Kété ní ĩ-rāā rōí i rəngō yāń t́, i yáá rōō yāń t́. M-úniī m-təndāń nápar de gē ǝ, m-nujəń bē kɔɔ gē ǝ.

21M-úniī m-təndāń sənda gē ǝ, ngé kaldé gē ǝ. M-úniī m-təndāń púsə rōō gē ǝ, ngé kaī kemeé gē ǝ.

22M-úniī m-təndań de ká dəngam gē ǝ, de ká dəyá gē ǝ, de ká tɔgə bəga gē ǝ, balsáa gē ǝ, ngáń ká dəngam gē ǝ, ngáń ká dəyá gē ǝ.

23M-úniī m-təndań ngé kuī yáá gē ǝ, yáá kuī yādé gē ǝ, ngé ndɔŕ gē ǝ, mańg ndɔŕ yādé gē ǝ, kɔsə ndɔŕ yādé gē ǝ, ngé kɔɔ bē gē ǝ, ngé rāā sarya gē ǝ.

24Yáá ká majal gē malang n̄ *Babilon ǝ, de gē malang ká Kalde t́ ǝ rāāń *Siyọ́ ní, m-a m-tél yā rāā sedé ta kumsí t́. Najə n̄ Kóṣṣbē əda ní n noó.

25 Mbaĭ ké nge nuja loo gē, ĩ́ n̄ ĩ́-nuja do nang kə taá malang ní, m-éhoĭ bōólaā tā! M-éla jīm kə doĭ té, m̄-rāāi adē ĩ́-ndübērū do mbaĭ gē té ĩ́-teē əsō ō, m̄-rāāi adē ĩ́-tél dūbē yāl hor kə aja ying ō. Najē n̄ Kóṣṣbē əda ní n noó.

26 Deē a sāa mbaĭ ké yā kəndā kí kújə, aláa ngəra kújə looĭ tɔ alé. Ā ĩ́-tél loo kə nuja kōṣ kə njóm gē té. Najē n̄ Kóṣṣbē əda ní n noó.

27 Údiĭ dərápoo rōṣ ādī ra doṣ, ĩ́-kōrfī tōw dan nápar de gē té. Ósiĭ do nápar de gē naā té ādē ənīnəñ rōṣ. ĩ́-bārīī bē kɔɔ gē kə Ararat ō, Mini ō, Asəkenas ō, ādē rōṣnəñ. ĩ́-təndāi ngé kɔy de gē áskaraá gē ādē ɔyñ de gē rōṣnəñ bē kə *Babilon. Ósiĭ do sənda gē naā té, ādē rañ kadə naā té meje meje tītē yiñ gē beé.

28 Ósiĭ kə nápar de gēē ādē ənīnəñ rōṣ: Mbañg kə Medə té gē ō, ngé sarya yādə gē ō, ngé kɔɔ bē yādə gē ō, bē gē malang n̄ i gír tógə yādə té ní ō.

29 Do nang ndebē ō, ndām ngin ngin ō, dan n̄ Kóṣṣbē rāa yáá n̄ ni núm yā rāa kə *Babilon ní. N rāan adē tél ndágə loo kə to kum kɔ ō, kə deē gətóo tū té ō.

30 Gɔ rōṣ kə Babilon té gē lōōñ gír rōṣ té kōṣ. Niñ bōṣñ rōdə gálé kújə gē té, tógədə kə ngáy ní gətóo kōṣ. Niñ səlāñ yélélé tītē de kə dəyá beé. De gē əlañ hor do kújə gē kə Babilon té ō, tətəñ gində kutə ta róbə kə tū té gē kōṣ ō.

31 Nge aŷ ngōdē anī, ni-ənge nge kaw̄ kəla madən, kōdē mbēr̄ aŷ ənge kōdē mbēr̄ madən, kadē aŷ ədañ mbañg Babilon na taāñ bē kə taá malang kōṣ.

32 Ādē de gē taāñ kum róbə gē malang ō, ādē hor ɔɔ loo kə dang gē i tū té ō, ādē áskar gē aŷñ naā kə loo gē té ō.

33 Kóṣṣbē kə bo kə tógəñ i ngáy, Nébā yā *Israel ɔr̄ najē i tītē n̄ toō beé: *Babilon n̄ i dəyá kə mandə ní, to tītē gár kə deē teē kemən kə gogə kadē laa beé. Séy tɔ anī, kum mbañg sāa kōō a ugə tām̄ yāñ té.

Nébā nekó a dal baḡ gír deē yāñ gē (*Israel əda na*)

34 Nabukodonosor, mbañg kə Babilon, réyām̄ naā té ō, əsañ ō. Ni rāām̄ ādē m̄-tél səmbē kə tɔñ kem kōṣ. Ni urəm̄ kemən té tītē dā kə bo kə to bōl ngáy beé. Ni njúū yibē kə kəngām̄ té adē ndāñ kemən ba əyām̄ kōṣ.

35 Ādē tápə yām̄ gē ō, yáá kə to kum kaŷ ál yām̄ gē ō tél əsōñ do *Babilon té. De kə *Siyɔ gē asəñ kəda najē n̄ noó. Ādē mósám̄ tél əsō do Kalde gē té. Jerusalem asə kəda najē noó.

36 I tāməñ n̄ toō té n̄ Kóṣṣbē ɔr̄ najē tītē n̄ toō beé ní: M-ā m-əndā rōm̄ ta najē yāi té ō, m-ā m̄-dal baḡí ō. M-ā m̄-rāa kadē bā bo kə Babilon té tél loo kə tutə kōṣ ō, kadē kəba mañ yāñ ĩ́ kōṣ ō.

37 Babilon a tél yā to tītē mbaĭ kə káñ do naā té ō, tītē loo ra taĭ gē ō, yáá kə to kum kɔ kə de gē a əgañ kɔr̄ bōl do té ō. De kə kemeé gē a gətóoñ malang kōṣ.

38 Dan n̄ niñ ra a nōōñ naā té tītē balsáa bɔl gē ō, a túyūñ rōṣ tītē ngán bɔl gē ō,

³⁹rōdéd a əba təngā ō anī, m-ā m-əndā do yáa kəsa ké ngáy naā té tām yādéd té, m-ā m-ādédéd kasə kadē rāadéd ngáy ō, niñ a bīñ bī ké njóm gē té ō, a ndólēñ tọ al bāté ō. Najē n Kóṣṣbē əda ní n noó.

⁴⁰M-āw sedé loo tǎl dā gē té tītē bal batē gē beé ō, tītē kọọ batē gē naā té kə bal bāyā gēé ō.

Pā nōō Babilon

⁴¹I baý á taāñ bē ké Sesak ō, ndiñ kemeé ō, ni n i bē ké rīn bār taā gō do nang malang ní? I baý á bē ké Babilon tél loo i ké to kum kọ dáñ bē gē yā nápar de gē té ní?

⁴²Bā bo un do Babilon, bəngál mañ ké ngáy gē taāñ dən.

⁴³Bē yān gē télēñ i loo ké to kum kọ gē ō, i loo gē ké mañ əhə laa tū té ō, kəsā gē i tū té ō, deē ndi tū té al ō, deē māñ tū té al ō.

⁴⁴m-nujə besə Bel kōs kem bē ké *Babilon té ō, m-taā yáa n ni a əsa ní tan té kōs ō. Nápar de gē a teēñ kə ta loo gē té yā kaw rōn té tọ alé. ndogē mbañ ké Babilon té gēgē əsō kōs.

⁴⁵Sii n i gir deē yām gē ní, i-teēi kōs kem bēé, adē náā nəkó báa njan adēn. Tədō wōng yā Kóṣṣbē ii seneé kə ngangá ngáy.

⁴⁶Adē tógási ur wak al ō, i-bōlī najē ké bār sow ké əsə gō naā kə do bāl gē kem bēé al ō. Yáa ké rāa kə dónó taā kem bē ō, nge kọọ bē ké rāa de gē majal tēbā madēn ba ọọñ bē gotēn té ō.

⁴⁷Ká ré i beé gēgē anī, ndō gē a reēñ noó kadē m-ā m-nujə besə gē ké *Babilon ō, rō bē kə taá malang a səlēñ najē yáa ní té ō. Deē yān gē malang n əngēñ do ké asə yodé ní, a tésōñ ndágə loo yān gē té ō.

⁴⁸Tā anī do rā ō, do nang ō, yáa malang ké tū té ō, əniñ pā tetə rōs do Babilon té. Tām ngé nujə loo sák sák gē iñ i mbór bē ké kọú té n reēñ ní. Najē n Kóṣṣbē əda ní n noó.

(Nge koō ta)

⁴⁹De gē oyñ ngáy do nang té malang kə taá najē yā *Babilon té. Ní, i gár kadē Babilon əsō tām yā de ké *Israel té gē oyñ ní.

⁵⁰Sii ngé teē ta yo kaskar té gē, əsōi róbó awī. Ī-lōōi dəba. Ī-girī do Kóṣṣbē té loo ké səy nəkó n i-ndiī tū té noō ō, adē əga kemsí do Jerusalem té ō.

(Gír de gē yā Nəbā)

⁵¹Dan n de gē tájəñjí ō, tārā gē reē udəñ kem *loo ké tál té kem *kújə yā Kóṣṣbē té ō ní, rōjí neljí al ō, rōjí səljí ō.

(Kóṣṣbē)

⁵²I tāmēñ n toō té n m-ā m-nujə besə yān gē kem ndō gē n a reēñ té noō ní. De gē n əngēñ do ké asə yodé kem yān té kə taá ní, a tọqñ rus rus.

53Ká ré *Babilon al̄ ndiń i dɔ́ dɔ́ rā́ té, rā́ań loo ké ngańg utēń gidən, adē deē asə kugē gōn té al̄ gēgē anī, m-ā m-élá ngé nujə loo gē kadē awń báté ugēń gōn té yā nujə seneé. Najə n̄ Kóɔ́bē əda ní n noó.

(Nge koō ta)

54De gē bārēń yáa Babilon té kadē yā diídé, ədań na bē ké Kalde na nujə to bōl ngáy.

55I Kóɔ́bē n nujə kə bē ké Babilon ní. Ni-rā́a adē asə de ké kemeé gē kəga kɔ́r ké al̄ naā gē, ká ré ndūdé bār tītə bəngál mań ké ngáy gēgē beé anī, ni-rā́a adē tél ndiń tadé mbóo.

56Aáá, nge nujə loo reē i kəńi *Babilon rṓo té. Əhɔń gɔ́ rṓo yāń gē ō, tétēń gə gərə yádé gē ō. Kóɔ́bē i Nébā ké i-rṓon a rṓi ō, i-rā́ań yáa ké majal a téləń adī gogé ō.

57M-ādē de ké bo yāń gē ō, kum kṓo yāń gē ō, ngé kɔ́o bē yāń gē ō, ngé rā́a sarya yāń gē ō, gɔ́ rṓo yāń gē ō, kasə *nduú adē rā́adé. Niń a bīń bīń ké njóm gē té ō, a ndóləń tɔ́ al̄ ō. I Mbańg n̄ rīn na i Kóɔ́bē ké bo ké tógən i ngáy ní n əda najə n̄ noó ní.

58Kóɔ́bē ké bo ké tógən i ngáy ɔ́r najə i tītə n̄ toō beé: Ndogē mbal̄ ké ngāl̄ ngáy gē ké Babilon té tésōń ō, hor ɔ́o ta róbə yāń gē ké ngāləń ngáy kum kə dɔ́ gē ō. Gír de gē rā́ań i kəla ké ndāńg karī ō, nápar de gē rā́ań kəla adē kɔ́r rā́adé i tām̄ yā hor té ngóy ō.

Əniń najə yā Nébā ké ndang kum bā té

59-60Kété ní, Seraya ké ngōń Neriya, ké ngōń Maseya, i nge rā́a kəla gē ké ndogó mbangā́a yā Sedekias, mbańg ké *Juda té. Bāl̄ kɔ́o bē ké nge kɔ́ sɔ́ yā Sedekias té anī, Seraya aw̄ seneé *Babilon. Yáa ké to kum kaý al̄ gē malang n̄ i gár kadē reēń dɔ́ bē ké Babilon té ní ō, najə gē malang n̄ ɔ́rēń dɔ́ bē n̄ toō té ní, Jeremi ndangdá kem ndār ndang najə ké bír gidə naā té té.

61Jeremi əda Seraya na: Dan n̄ ā ūgē *Babilon ō, ā əndā kumií gír najə gē n̄ toō té kə gōó kadē ā i-tédádé ō ní anī,

62ā əda na: Kóɔ́bē, i ikó n ɔ́r najə ké sɔ́ dɔ́ loo n̄ toō yā kadē i-nujəń sák sák kṓo ō, kadē yáa ké taā koō, adē i deē, aláa i dā, kə ndiń kemeé tɔ́ al̄ ō, kadē tél loo ké to kum kɔ́ ké njóm gē té ō ní.

63Dan n̄ ā i-téda makətübə ní təgā anī, ā i-dɔ́o mbal̄ kógəń tū té ō, ā əniń kum bā Opəratə té ō,

64gō té anī ā əda na: *Babilon a gətóo kṓo i tītə n̄ noō ō, ni a iɔ́ dɔ́o kum yáa ké to kum kaý al̄ gē n̄ rā́ańəń ní té tɔ́ al̄ ō. Nápar de gē tésōń sɔ́on̄ kɔ́r ké rā́adé ngáy. Ta tōl̄ ta Najə yā Jeremi i loo n̄ toō té.

JER 52

Nabukodonosor əhɔ́ Sedekias

(Áaī Jer 39.4-7; 2 Mba 24.18-25.7)

- ¹Dan í Sedekias ndi mbañg ní, bālēn i kutə jōó gidə i kógēm. Ni-oo bē bāl kutə gidə i kógēm kem bē kə Jerusalem t́. Rī kóon na i Hamutal, ni i ngōñ Irmeya kə Libəna.
- ²Sedekias rāa yáá kə majal ta kum Kóōbē t́ títə yā Joakim.
- ³I wōng n ndeē Kóōbē rāa kadə yáá kə majal gē í noō reēn dɔ bē kə Jerusalem t́ o, kə *Juda t́ o ní. Ta t́l ta anī, ni-təbā de kə kemeé gē əndādə say kóó rōn t́. Sedekias mbátə kəla dɔn gír tógə yā mbañg kə *Babilon t́.
- ⁴Kem bāl koo bē yā Sedekias kə nge kɔ ndōhó t́ ní, kə nāa kə nge kɔ kutə, kə ndō kə nge kɔ kutə kógēm yā nāa anī, Nabukodonosor, mbañg kə Babilon reē kə bütə áskar yān gēe malang yā rōón bē kə Jerusalem. Ni-əndā gérger yān adə sɔɔ ta bē. De kə Babilon gē ndērēn bəlo adə gír gidə bē.
- ⁵Niñ utēn bē bátə ugə bāl koo bē yā Sedekias kə nge kɔ kutə gidə i kógēm t́.
- ⁶Bō i ngáy kem bēe. De gē əngeñ yáá kə yā kəsa tɔ alé. Kə ndō kə nge kɔ ndōhó yā nāa kə nge kɔ sɔ anī,
- ⁷Kalde gē tetēn dām ndogə mbał kógēm kə gidə bē kə Jerusalem t́ nang t́. Niñ gírēn gidə bē əlan ta naa t́ bá tā banī ndó anī, ngé rōó kə *Juda gē ayñ naa malang kə ta róbə kə mbəna ndogə mbał kə jōó gē t́, kadə ndɔr yā mbañg t́. Ngé kay naa gē unəñ i róbə kə ndágə mbō t́.
- ⁸Banī bütə ngé rōó kə Kalde gē sōngēn gō mbañg aŵ əngenəñ kum ndágə mbō kə Jeriko t́. Ngé rōó yān gē əyənəñ malang ba ayñ naa kóó.
- ⁹Kalde gē əhōñ mbañg Sedekias aŵn seneé Ribəla, gō nang kə Hamat t́, rō mbañg kə *Babilon t́, adə mbañg ədan yáá í ni gír dɔn t́ ní.
- ¹⁰Mbañg kə Babilon mēr t́jā míndə ngán Sedekias gē ta kuməñ t́. Ni adə t́jāñ míndə de kə bo gē malang kə *Juda t́ Ribəla t́ o.
- ¹¹Gō t́ anī, Nabukodonosor t́sə kum mbañg Sedekias t́ō o, dɔon kə súl gində nəngá kasə kə bír gidə naa t́ jōó o. Mbañg kə Babilon adə aŵn seneé Babilon t́ o, ənīn dəngáyá bátə kadə oyñ o.

Nebujaradan t́l ta nujə kə bē kə Jerusalem

(Áaī Jer 39.8-10; 2 Mba 25.8-21)

- ¹²Kem bāl kə nge kɔ kutə gidə i ndōhó í Nabukodonosor ndiñ mbañg *Babilon t́ ní, kə ndō kə nge kɔ sírī yā nāa kə nge kɔ mí anī, Nebujaradan ngol ngé ngōm mbañg gē í i nge kəla yā mbañg kə Babilon ní, udə kem bē kə Jerusalem t́.
- ¹³Ni-əla hor dɔ *kújə yā Kóōbē t́ o, kújə yā mbañg t́ o, dɔ kújə gē malang kə kem bē kə Jerusalem t́ t́ o. Mandang ní, ni t́la hor i dɔ kújə yā de kə bo gē t́.
- ¹⁴Ngol ngé ngōm dɔ mbañg un ndūn adə bütə áskar gē malang kə Kalde t́ gē adə t́ōñ ndogə mbał kə gidə bē kə Jerusalem t́ kóó.

- 15Gō té anī, Nebujaradan ɔy gotə de gē n̄ n̄yñ kem bēé ní ǝ, ngé gē n̄ ɔyñ ta rōō té á reē namēñ mbañg ká *Babilon ní ǝ, gotə kədē gē ǝ, aŵ sedé Babilon.
- 16Banī ɔyɔ ngé ndoō gē ká kem bēé kadē ndɔrēñ kem *kāgē nduú gē ǝ, kadē ndɔrēñ ndɔr ká rang gē ǝ.
- 17De ká Kalde té gē tōñ gindē nēngá kasə ká ngāl gē ká ta *kújə yā Kóōbē té kōó ǝ, tētēñ púsə gē ǝ, tōñ bay ká bo ká rāā kə gindē nēngá kasaá ǝ, ká ta ndágé *kújə yā Kóōbē té ǝ kōó, ba ɔyñ gindē nēngá kasə gē n̄ rāāñneé yáɔ gē n̄ noō ní aŵñneé Babilon.
- 18Niñ ɔyñ səmbē ká rúu gē ǝ, ngán gájé yáɔ rāā kəla gē ká rāāñ kə gindē nēngá kasaá yā rāāñ kəla ká kem *kújə yā Kóōbē té malang ǝ aŵñneé.
- 19Ngol ngé ngōm̄ dɔ mbañg ní ɔy bay gē ǝ, ganán gē ǝ, səmbē gē ká yā tétéñ yáɔ ǝ, jóó nánjə gē ǝ, dɛra hor gē ǝ, kópə gē ǝ, ngán bay ká dūú gē ǝ, yáɔ malang ká rāā kə lóró ǝ, kə gindē arjāɔ ǝ aŵñ.
- 20Banī gindē nēngá kasə ká ngāl ká jōó gē ǝ, bay ká bo ká rāā kə gindē nēngá kasaá ní ǝ, mañg ká kutə gidə i jōó gē n̄ rāāñdó kə gindē nēngá kasaá kadē əhɔñ bay ká bo n̄ mbañg Salomɔ rāā kem *kújə yā Kóōbē té ní dɔó ǝ ní, deē asə mbōjé kɔy gindē nēngá kasə n̄ rāāñneé ní al ǝ, n̄ rāāñneé ngán gájé yáɔ rāā kəla gē ní al ǝ.
- 21Gindē nēngá kasə gē ká ta kəga dɔ ní, ngālən ká kə dɔó i kíł deē kutə gidə i sósó ǝ, gangā tan asə kíł deē kutə gidə i jōó ǝ, nderēñ asə ta ngán jī deē só ǝ, kemən ra wōy hoo ǝ.
- 22Rāāñ yáɔ súun kə gindē nēngá kasaá dɔ té dɔó, adə ngālən asə kíł deē mí ǝ, gīrēñ gidə kə yáɔ gē ká toñ tītə réng gē ǝ, tītə kañ kāgə gərenadə gē ǝ, rāāñdó kə gindē nēngá kasaá ǝ. Ngāl gindē nēngá kasə ká nge kɔ jōó asəñ naā kə nge ká kété ǝ, i kañ kāgə gərenadə ká kógəñ beē gē n̄ gīrēñneé gidə ǝ ní.
- 23Téndāñ kañ kāgə gərenadə gē kutə ndōhó gidə i mehé kə ta té ndágá. Tóōñ kañ kāgə gərenadə gē bú kógəñ ta réng gē té.
- 24Ngol ngé ngōm̄ dɔ mbañg ní, əhɔ Seraya ká ngol *ngé tuñ yáɔ gē ǝ, Sepania n̄ ni i *ngé tuñ yáɔ ká nge kɔ jōó ní ǝ, ngé ngōm̄ ta róbə gē mətá ǝ.
- 25Ni-əhɔ deē kógəñ ká i de ká bo yā áskar gē ǝ, de ká dəngam gē sīrí ká niñ i ngé kíł gidə mbañg ǝ. Əhɔ nge ndang makətübə yā nge kɔy de gē áskaraá naā té kə de ká dəngam gē kutə mehé ká əngeñdó kem bēé ǝ.
- 26Nebujaradan, ngol ngé ngōm̄ dɔ mbañg gē əhɔdó aŵ sedé Ribəla rō mbañg ká *Babilon té.
- 27Mbañg ká Babilon tōldé Ribəla, dɔ nang ká Hamat té. I beé n̄ ɔyñneé de ká *Juda gē dɔ nang yádé té aŵñ sedé sɔy kōó ní.

28 Kutə de gē n Nabukodonosor əhɔdə aŋ sedə kə bāl kə nge kɔ siri ní n toó: Juda gē i deē 3 023.

29 Kem bāl kə nge kɔ kutə gidə i sósó n Nabukodonosor ɔɔn bē té ní, ni-əhɔ de gē 832 Jerusalem té aŋ sedə.

30 Kem bāl kɔɔ bē yān kə nge kɔ kutə jōó gidə i mətá té ní, Nebujaradan, ngol ngé ngōm dɔ mbaŋg əhɔ Juda gē i deē 745 aŋ sedə. Adə de gē malang n əhɔndə aŋ sedə *Babilon ní, i de gē 4 600.

Mbaŋg kə Babilon rajə Joakin

(Áaṛ 2 Mba 25.27-30)

31 Əhɔn Joakin, mbaŋg kə *Juda aŋ seneé Babilon. Ni rāā bāl kutə mətá gidə i siri Babilon. Kem bāl kə nge kɔ kutə mətá gidə i siri té, kə ndɔ kutə jōó gidə i siri yā nāā kə nge kɔ kutə gidə i jōó anī, Ewil Merodak, mbaŋg kə Babilon rajən ba ɔrən dəngáyá kem bāl n ndiñ mbaŋg té ní.

32 Ni ɔr najə seneé kə kemən kə majaá ɔ, adən kōr kəgə mbaŋg kə bo tɔy yā mbaŋg kə rang gē n ndiñ *Babilon tītə yān ní ɔ.

33 Ni adən ta róbə kɔr kúbə dəngáy rɔn té kɔs. Adə əla gir ndɔ n noó té ní, Joakin a əsa yáa i ta kum mbaŋg kə Babilon té.

34 I beé n mbaŋg adən Joakin yáa kəsa kə dɔ ndɔ gē malang n Joakin ndiñ kə kumneé ní, bátə kadə oyín.

LAM

LAM 1

Jerusalem i dəyá ké ngaa koy ké kəyá kɔ́

¹Jerusalem ní i bē ké kété de gē i ngáy kemeé ní, i baý á ngɔlaā əyənəñ kɔ́ kə kérneé ní? I baý á ndi tītē dəyá ké ngaa koy beé ní? Ni ní rīn bār ngáy dan nápar de gē t́ ó, ni i ngār ké dɔ ngán bē gē t́ ó ní, i najē rí t́ á a rāā kəla ngámbá ní?

²Ni nōō ba tél nōō dan ndɔ́, mañ nōō nōl kumən malang. Dan ngé sāān gē t́ malang ní, nge ké asə sɔ́l kemən gətóo. Dɔ madē njērān gē malang ndigənal dɔn t́ kɔ́. Niñ téləñ madē bañ gē.

³Əhɔñ *Juda aŵñ seneé, ni i kə rɔ́sɔ́lɔ́. Aŵ i kə bəloó. Ni-ndi i dan nápar de gē t́, adē ɟɟ loo ndi lɔm alé. Ngé rāā kumən ndoó t́ gē malang ngɔ́dē əhɔñəñ kɔ́gə loo kógəñ t́.

⁴Róbá ké ta reē kə *Siyɔ́ t́ gē ndəngāñ rɔ́dɔ́, tɔ́dɔ́ de gē njērāñ dɔ́ t́ yā reēñ rāā nāā gē t́ tɔ́ alé. Bápé ké ta róbə ndogə ké Siyɔ́ t́ gē malang i ké nujəñ kɔ́. Ngé tuñ yáá yān gē malang tɔ́qñ rus rus. Rɔ́ ngámandə yān gē nełdɔ́ alé ó, wurən nəkó atən ngáy ó.

⁵Ngé rɔ́ɔn gē tetənəñ rɔ́, madē bañ gē ndiñ loo yádɔ́ majə, tɔ́dɔ́ Kɔ́ɔbē rāān adē tógən gətóo najē mbáté najē yān ké ngáy t́. Ngé rɔ́ɔn gē əhɔñ ngánən gē adē njērāñ kété nodé t́ yā kaŵñ sedé bəloó.

⁶ɔ́səñ gɔn ngómandə ké *Siyɔ́ tɔ́ alé, ngār yān gē tél toñ tītē wāl gē ké əngen mú ké mból alé ó, sɔ́lən yélélé no nge rāādɔ́ ndoó t́ ó.

⁷Kem ndɔ́ gē ní toó ní Jerusalem ndiñ kə rɔ́sɔ́lɔ́ ó, dáyn dɔ́ ó ní, əga kemən dɔ́ yáá ké majə ngáy gē malang ké kété gē t́. Dan ní gír deē yān gē əsɔñ kem jī ngé rɔ́ɔdɔ́ gē t́ kanjə kadə deē kógəñ dijñ ní, ngé rɔ́ɔn gē ɟɟəñ ba əgɔñ dɔ́ tógən ké gətóo t́.

⁸Jerusalem rāā yáá ké majal adē ni tél yáá ké yɛr. Ngé gē malang ní ɔ́səñ gɔnən ní kídənəñ kɔ́ dan ní ɟɟəñ kadə gírən i karí ní. Nəkó gəgə a tɔ́q ó, tūr gidən ó.

⁹Téra yɛr ní to tu kúbə ké gírən t́. I yáá ké ni-əndā kemən dɔ́ t́ kadə a rāā yáá alé. Ni-əsɔ́ i kəsɔ́ ké to ból ngáy, de ké a asə sɔ́l kemən gətóo. Adē əda na: Kɔ́ɔbē ɟɟ rɔ́sɔ́l yām, tɔ́dɔ́ madē bañm tetəñ rɔ́.

¹⁰Nge rɔ́ɔm əla jīn ɔ́yn yáá yām ké majə ngáy gē malang kɔ́. Jerusalem ɟɟ nápar de gē ní ɔ́gədɔ́ kaw dan ngé kán naā yái gē t́ ní loo kudə t́ kem *loo ké tál yān t́.

¹¹Gír deē yān gē malang a nōñ i bō, niñ a sāāñ i yáá kəsa. Adəñ yáá yádɔ́ ké majə ngáy gē gír yáá kəsa t́, tām kadə kə n-ndiñneé kə kumdɔ́. Aní ni ndɔ́y Nəbā, əda na: Kɔ́ɔbē, ɟɟ kídə ní kídəməñ toó.

12Sij malang n̄ ā ī-mānī kum róbé n̄ toō té ní, yáá ké beē rāāsí alé. Ēndāi maḡ ō, ááī ō, ké wur kəl ké tītē yām n̄ toō i noó wa, ké tītē nge n̄ tōr rōm ngáy toō, adē i nge n̄ Kóḡbē rāā adē m-ndi kum té ndō wōng yān ké ngáy té ní.

13Ni-ndi i dɔ́ nú ba əla hor adē udə kem kēngāḿ té. Ni i kóḡ yáá. Ni-ənī réng róbéḿ té, rāāḿ adē m-əsō kə gōm. Rāāḿ adē m-tél dəyá́ ké deē teē tan té alé, rōm tōrēḿ kə dɔ́ ndō gē ō.

14Ááī njúkə mbāté najē yām gē n i ké rákədé ta naā té toó. Ni dɔ́ naā té kə jīneé ō, əga míndéḿ té ō. Kóḡbē taā tógéḿ kōḡ. Ni əlaḿ kem jī de ké m-ásə rōḡd́ dóḿ té aĺ gē té.

15Kóḡbē tēbā gɔ́ rōḡ gē malang n̄ i seḿ ní kōḡ. Ni-ɔsə dɔ́ de ké ngáy gē naā té kə rīḿ, kadē reē rējēń balsáa yām gē. Kóḡbē mbéré ngōmandə ké *Juda té tītē kañ *kágē nduú beē.

16Yáá n̄ m-nōō najēn té ní, rāā adē kumŕm tetə mañ jōó mbak. Tɔ́dō nge sɔ́l kemŕm ō, nge kadēḿ tógə kadē m-ndiñ kə kumŕm ō, ɔ́r rōn kōḡ say rōḿ té. Ngánéḿ gē nujēn kōḡ, tɔ́dō tógə madə baḡḿ tɔ́y yād́.

17*Siyɔ́ ɔy jīn kə dɔ́ rāań b́, banī de ké sɔ́l kemən gətóo. Kóḡbē adē ndūn ngé rōḡ Jakob gē n̄ ndi gīrēń gidən ní kadē ənīnēn rōḡ. Jerusalem tél yáá ké yer dɔ́ dandé té.

18Kóḡbē rāā i yáá ké góté, tɔ́dō m-mbāté rāā yáá gē n̄ ni ədaḿ kadē m-rāā ní. Ōōī, sij gir de gē malang, ááī wur kəl yām, əhɔ́n ngámandə yām gē ō, balsáa yām gē ō aḡn sedé dɔ́ nang ké rang té.

19m-bār ngé sāāḿ gē, banī niñ gólmēn. Ngé tuñ yáá yām gē ō, kum kōḡ yām gē ō, oyn kem bēé dan n̄ a sāānneé yáá kəsa ké tadé té yā kajəń ní.

20Kóḡbē, áá wur kəl yām, kemŕm tēngāḿ ngáy loon té. Ngarā kemŕm nujə, tɔ́dō mā i nge mbāté najē rōkum. Kaskar tōḡ kōḡd́ kə gō gidə looó ō, yo nujə loo kem bēé ō.

21De gē oōn kōḡḿ n̄ m-tɔ́ŋ́ ní, de ké yā sɔ́l kemŕm gətóo. Madə baḡḿ gē malang oōn kōḡ yáá ké to kum kaý aĺ n̄ rāāḿ ní. Anī rāān rōneĺ najē yáá n̄ ī-rāā seḿ té ní. Ké rōkum té tā anī, i ī n̄ ī-rāā yáá ní. Ī-rāā ādē ndō n̄ éda najēn kété ní reē ugə. Ādē niñ tél toñ tītēḿ mā beé ō!

22Ādē kem ndul yād́ gē malang toñ kə dɔ́ ndágá ta kumií té ō, ī-rāād́ yáá n̄ ī-rāā seḿ najē mbāté najē yām gē malang té ní ō. Tɔ́dō m-nōō rōḿ ngáy ō, rōḿ tōrēḿ kə loo gē té ō.

LAM 2

Kóḡbē rāā tītē ké ni i madə baḡ Jerusalem beé

1I baý á Kóḡbē utə dɔ́ ngōmandə ké *Siyɔ́ kə kił mañ gēé kem wōng yān té beé. Ni-rāā adē rī bār yā *Israel ij dɔ́ əsō nang té Ndō n̄ wōng rāānneé té ní, əga kemən dɔ́ yáá kəndā nja yān té alé.

- ²Kóṣḃē nujə kə loo ndi gē yā Jakob malang kanjə kadē kumən ɔɔn. Ni tṣṣ kújé ké ngañg ngáy gē ké *Juda té kə wōngōó ngáy. Tṣṣdédé nang té kṣṣ ba əla rṣṣṣṣ dṣ bē kɔɔ té ɔ, ngār yān gē té ɔ.
- ³Ni-ɔr tógə Israel malang kṣṣ kə wōngōó ngáy. Tél kə jīn ké kɔɔ kə gogé ta kum madə baṣṣn té. Əla hor dṣ bē yā Jakob té adə ɔɔ loo gīr gidə.
- ⁴Ndṣr gə gərā yān sṣṣn Jerusalem tītə ké ni i madə baṣṣn beé ɔ, əhɔ jī kɔɔn dṣṣ tītə nge rṣṣ beé ɔ. Ni tṣṣ ngé gē malang n majəñ kəṣṣ ngáy ní. Bṣkə wōng yān ké ngáy hor té dṣ kújə tandā yā ngōmandə ké *Siyɔ té.
- ⁵Kóṣḃē rāā yáṣṣ tītə ké ni i madə baṣṣn beé. Nujə kə *Israel ɔ, kə kújə yān ké majə ngáy gē ɔ, gidə kógəṣ. Ni tṣṣ kújə yān ké ngañg ngáy gē kṣṣ. Rāā adə de gē nṣṣn rṣṣdédé ngáy ɔ, tɔṣṣn ɔ, kem bē yā ngōmandə ké *Juda té.
- ⁶Ni bótəyɔ gong ké kər gidə ndṣr yān té ɔ, nujə kə loo kán naā yāneé kṣṣ ɔ. Kóṣḃē rāā adə dṣ de ké *Siyɔ gē ndígənal rāā nāā gē ɔ, ngṣṣm ndṣ *sabat ɔ. Ni-əla rṣṣṣṣ dṣ mbañg té ɔ, dṣ *nge tuñ yáṣṣ té ɔ, kə wōngōó ngáy.
- ⁷Kóṣḃē mbātə *loo tuñ yáṣṣ yān ɔ, kídə *loo ké tál yān ɔ. Ni-əla ndogə mbaṣṣ gē ké gidə kújé ké majə ngáy gē ké *Siyɔ té kem jī madə baṣṣn té. Ndū de gē bār ngáy kem *kújə yā Kóṣḃē té, tītə ké ndṣ rāā nāā té beé.
- ⁸Kóṣḃē núṣ kadə kə n-nujə ndogə mbaṣṣ yā ngōmandə ké Siyɔ kṣṣ. A ənī kəlā ké yā jṣryṣn gidə loo kadə asə naā ɔ, a tél kə jīneé karī kanjə nujə loo al ɔ. Ni-rāā adə loo déw yā ngé rṣṣ gē ɔ, ndogə mbaṣṣ ɔ, toñ ndoṣ ngáy.
- ⁹Bápə ta róbə ndogə yān gē dubəñ nángāá, Kóṣḃē tətə gində kutə tadé gē ɔ, nujəñ ɔ. Mbañg yān ɔ, ngār yān gē ɔ, i dan nápar de gē té, adə *ndū najə gətóo kṣṣ. Tá *ngé koṣ ta yān gəgə a Kóṣḃē ɔjədə yáṣṣ adə ṣṣṣn al ɔ.
- ¹⁰Kum kṣṣ gē yā ngōmandə ké *Siyɔ ndiñ nang té tadé mbóo. Ba ɔyñ *bumbəru kə dṣṣdédé té ɔ, ɔṣṣn *kübə sákə rṣṣdédé té ɔ. Ngámandə ké Jerusalem gē əlan dṣṣdédé nang té.
- ¹¹Mañ nṣṣ utə kumṣ ɔ, kemṣ təngəṣ ngáy ɔ. Tógəṣ gətóo kṣṣ adə m-əsṣ m-ɔṣṣə nang. Tṣṣṣ ngōmandə yā gír deə yāṣṣ gē nujə kṣṣ ɔ. ngán ké dūú gē ɔ, ké ta mba té gē ɔ, toñ ké yo té ndágə loo gē ké kem bēé té.
- ¹²Niñ dəjeñ kóṣṣdédé gē na: Kṣṣ gémə ɔ, kasə *nduú ɔ i rá? Niñ toñ ké yo té tītə ngé kənge do gē ké toñ ndágə loo gē ké kem bēé té beé ɔ, koṣṣdédé teṣ kṣṣ kə jī kóṣṣdédé gē té ɔ.
- ¹³Jerusalem ngōmandə yāṣṣ, kə m-ədaī na i rí báy tɔ? I náā n to tītí ta kumṣ mā té ní? ngṣṣn ké madə yāṣṣ, ngōmandə ké *Siyɔ, i rí n kə ṣ-sṣlən kemií ní? Tṣṣṣ i-nujə i nujə ké to bṣl ngáy tītə mañ bā bo n i yáṣṣ ké laa to bṣl ngáy ní beé. I náā n a ajií ní?

14Ngé koō ta yāi gē ɔ̃ɔ̃n yáá ké kanjē kumən gē ō, ké rōkum al gē ō tām yāi té. Niñ ɔ̃ɔ̃n yáá ké gōtē al yāi kē ndágá wáng alé, yā kadē yáá n a reē kē dɔ́i té ní kē rāāi gár. Yáá gē n niñ ɔ̃ɔ̃n ba ədanī ní i yáá ké kanjē kumən gē ō, i gól loo ō.

15Ngé māñ róbə gē malang əndañ jīdē girí té mbóoñneé seí. Niñ kōrēñ ngél ō, tégāñ dɔ́dɔ́ nek nek ō, mbóoñneé kē ngōmandə ké Jerusalem. I bē n de gē bārəñ na i yáá ké majə ɔ̃tə kē taá ō, na i rōneñ yā dɔ́ nang kē taá malang ō ní n toó a?

16Madē baāi gē malang teēñ tadé ɔ̃rēñneé najē dɔ́i té. Niñ kōrēñ ngél ō, ngórēñ ngāngdē ō. Niñ ədañ na: Ādē jə-nujiī seneé. I ndō n jə-ndi j-a jə-ngóo ta mandang ní n toó. J-ugē kem ndō ní té ō, j-ɔ̃ɔ̃ ndō ní kē kumjí ō.

17Kóɔ̃bē rāā yáá n nóm yā rāā ní. Ni-rāā yáá n əda najēñ ní. Nujə kē looó sák sák kanjē kadē kumən ɔ̃ɔ̃n. Rāā adē rō madē baāi nelēñ dɔ́i té ō, rāā adē tógá ngé rōɔ́i gē i ngáy ō.

18Ngarā kem de ké Jerusalem gē nōo kē dɔ́ Kóɔ̃bē té. Ndogē mbañ yā ngōmandə ké *Siyə, əyā mañ kumií ādē ɔ̃y tītē mañ ké wól loo té beé kadaá ō, ndōó ō. Ī-lōo taā koō ō, ādē kumií i kē nōo ō.

19Īi dɔ́ ndōó, ba əga kɔ́r, kē mbang gē malang n ngé ngōm loo gē a mbélēñneé gir naā ní. Ədá yáá ké kemií té malang kē ndágá ta kum Kóɔ̃bē té. Ɔ̃y jī kē dɔ́ ta kumən té Ī-rāāñneé bó tām ndi kē kumuú yā ngání gē n bō a tōldé kɔ́ kē sù róbə gē malang ní.

20Āāā, Kóɔ̃bē, ɔ̃ɔ̃ majə ké i náā n Ī-rāāñ beé toō wa. Ní, kē dəyá gē kē əsañ ngán kemdē gē n i ngán ké majə asə naā beé gē ní a? Ní, kē de gē kē tōlēñ *ngé tuñ yáá gē ō, *ngé koō ta gē ō, kem *loo ké tál yā Kóɔ̃bē té kɔ́ a?

21Balsáa gē ō, de ké tɔ̃gə bəga gē ō, toñ nang té kum róbə kɔ́sə gē té. Ngán ké mandə yām gē ō, ké balsáa yām gē ō, oyñ yo kaskar. Ī-tōldé ndō wōng yāi té ō, əjá míndédé kanjē kadē kumií ɔ̃ɔ́i ō.

22Ī-rāā ādē ból ké ngáy teē kē ta loo gē té reē dɔ́m té, tītē n de gē a teēñneé kē loo gē té yā reē rāā nāā té noó beé. Ndō rāā wōng yā Kóɔ̃bē té ní, de ké teē ta yo té, aláa ndi kē kumneé gətóo. Madē baāñ tōl ngánəñ gē n m-ətōdē kē tará ngáy ní kɔ́.

LAM 3

Yáá ké tɔ́y dɔ́ deē mēñ kadē deē əndā kemən dɔ́ Nébā té

1Mā i de ké ndéy wōng yā Kóɔ̃bē rāām adē kumím tō ndoō ngáy.

2Ni-aw seím adē m-njērā kum loo ké risə til nding té banī i kum loo ké unjə kow té alé.

3Ni bīr jīn əndaməñ ba tēl əndaməñ báy tɔ́, dəloí báté loo sɔ́l.

4Nujə kē dām ō, kē ndāróm ō, tētē kēngām gē ō.

- ⁵Ni-əndā yáá ké to wur katē ō, ké tó rō tōr ō, gīrə́n gidə́m.
- ⁶Ni-rāā adē m̄-ndi bē loo ké risə til té tītē de gē n̄ oyñ i jóo ngáy kōó ní beē.
- ⁷Ni əlaṁ loo kógə́m ké m-ásə teē kemeé aĺ té. Rāā adē súl gē ɔ́ymə́n.
- ⁸M-éga kər ngáy ō, m̄-bār bār kadē diimə́n ō, ba ni ɔ́gē kadē ndōy yā́m teē dɔ́.
- ⁹Əndā mbaḷ ké asə tām gē ndogē té gāngə́n gír róbə njaṁ ō, rāā adē ta kēlá róbə yā́m gē tēla naā ō.
- ¹⁰Ni-rāā rōn i dā úrsə ké a uṁ loo té ō, bɔl ké bōō rōn kem ku loo té ō tām yā́m té.
- ¹¹Ni-télaṁ naā té ké nja ngāā té adē m̄-geṛ yáá ké yā rāā tɔ́ aĺ ō, m̄-nujə kōó ō.
- ¹²Ni ndór gō gə gərā yān ō, serə́m tītē yáá ké yā kur kə kum gərāá ō.
- ¹³Túrə́m kə kum gərā gē ké kem ngong yān té adē túdḗn dūnə́m té malang.
- ¹⁴m̄-tél kuṛ kəgō yā de gē malang ō, yáá kə́nī pā yādé kə dɔ́ ndō gē malang ō.
- ¹⁵Ni rāām adē wurə́m atə́m ngáy ō, adə́m maṁ mu ké atē kárará adē m-āy ō.
- ¹⁶Rāām adē m̄-gájə kōsə́ kə ngāngə́m ō, əlaṁ kum bū té ō.
- ¹⁷Ī ɔ́gə́m loo ndi lom adē dɔ́m ndígə́nal dɔ́ ndi majə té kōó.
- ¹⁸M-éda na m-ə́nī kemṁ m-ādē Kóó́bē ō, m-ə́ndā kemṁ dɔ́n té ō i kanjə kumə́n.
- ¹⁹Ādē əga kemií dɔ́ rōsɔ́l n̄ əlaṁ dɔ́m té ní ō, dɔ́ dáy n̄ m̄-dáy dɔ́s té ní ō, i tītē yáa yel de ké atē kára beē.
- ²⁰Əga kemṁ mā dɔ́ té majə adē ángalə́m nujə sák sák.
- ²¹Yáá n̄ m̄-tél m̄-gír dɔ́ té kemṁ té ō, yáá n̄ m-ā m-ə́ndā kemṁ dɔ́ té ō ní n toó:
- ²²I kem majə yā Kóó́bē ké ta ngóyn gətóo. Ni-aa kum tō ndoō yā de gē ngándáing.
- ²³Ī éla gír rāā kem majə i də́loí kə dɔ́ ndō gē ō, Ī i de ké nge ra dɔ́ nduí té ō.
- ²⁴M-éda kə kemṁ té na yáa yā́m kə sɔ́ dɔ́m i Kóó́bē. I tāmə́n n̄ toō té n m-ā m-ə́ndā kemṁ dɔ́n té ní.
- ²⁵Kóó́bē a rāā kem majə kə deē n̄ a ə́ndā kemə́n dɔ́n té ō, sāan ō ní.
- ²⁶Majə kadē deē ə́ndā kemə́n dɔ́ kajə yā Kóó́bē té kə tan ké mbóo.
- ²⁷Majə kadē deē ə́la gír kə́la dɔ́n gír njúkə té i dan balsáan té.
- ²⁸Majə kadē deē tél kə gogé séy ba ndi tan mbóo, tɔ́dō i yáá n̄ Kóó́bē ə́ndā dɔ́n té ní.
- ²⁹Majə kadē deē rūsé tan kum bumbé́rú té, na majanī Kóó́bē a gír dɔ́n té báy.
- ³⁰Majə kadē ə́la mbó́rən adē deē n̄ a ə́nda ní ō, əyá rōn ādē ndū asən ō.
- ³¹Tɔ́dō Kóó́bē a mbáté de ké njó́m gē té alé.

- 32Ká ré ni-rāa deē adē rōn tōrēn gēgē anī, kumən ɔɔn seneé sɔɔn kem majə yān ké ngáy.
- 33Tɔdɔ ni-əla rōsɔl dɔ de gē tá ɔ, rāādó yáá ké tōr ɔ, i kə gō kem ndigə yāneé alé.
- 34Dan n de gē tábān dəngáy gē malang ké kem bēé kə njadé ní ɔ,
- 35dan n yáá ké gōtə gətóo mbənā de gē tá ta kum Nábā ké dɔɔ sɔy ngáy tá ní ɔ,
- 36dan n gāngēn sarya dɔ deē kógēm tá kə gōó al ɔ ní, Kóɔbē ɔ al a?
- 37I náa n ɔr najə anī, yáa rāa yáa ní? Kóɔbē i nge n adē ndūn ní al a?
- 38Yáa kə tōr gē ɔ, yáa ké majə gē ɔ ní, teēn i ta Nábā ké dɔɔ sɔy ngáy tá ní a?
- 39De ké majal ngáy ba ndi kə kumneé ɔ, kə dɔn dɔɔ ɔ ní, a nōo rōn i najə rí tá?
- 40J-əndāi maý róbə njērājí gē j-ɔaí majə ba jə-téli kə rō Kóɔbē tá.
- 41Jə-ndɔyī kə ngarə kemjí dan n j-a j-ɔyī jjí kə dɔɔ kum kə rō Nábā ké ndi dɔ rə tá ní.
- 42Jii i ngé mbátə najə gē ɔ, ngé dɔ ngaŋg gē ɔ, adē i i-māy rōi dɔjí tá alé.
- 43Ūtə rōi kem wōŋg ké ngáy tá ba i-rāājí yáa ké tōr gē ɔ, i-tōljí kanjə kadə kumií ɔɔi ɔ.
- 44Ūtə rōi dan kił mañ tá yā kadə ndōy yājí ɔtəñ rōi tá alé.
- 45I-rāājí i dɔ bū loo tá ɔ, yedə tá ɔ, dan gir de gē tá.
- 46Madə baājí gē malang teēn tadə ɔrēñneé najə dɔjí tá.
- 47Jə-ból ngáy ɔ, j-udə kem bəlo ké lú ngáy tá ɔ, jə-nujə sák sák ɔ, jə-tétə naā tá rárák ɔ.
- 48Mañ kumñ ɔy tɔdɔ gir deē yām gē n rāāñ rōdó i dəyá ké mandə tá ní, nujəñ kɔɔ.
- 49Kumñ i kə mañ nōo kanjə kadə aý ɔ, kanjə kadə dəba ɔ,
- 50bátə kadə Kóɔbē n ndi dɔ rə tá ní ɔań yáa n a rāa yáa ní.
- 51Kumñ tōrēm ngáy loo kaa yáa n a rāa ngán ké dəyá gē malang ké kem bē yām tá ní tá.
- 52De gē n əndāmēn baə kanjə kumən ní,
- 53ngōdēn góm mer mer tītə loo ndɔ yeł beé. Əlamēn kem bəlo yo tá kə kumñ ba mbəreñ mbał utēñneé tañ.
- 54Mañ tībə dɔm adə m-ədə na: Mā i ké tañ tii kɔɔ.
- 55Kóɔbē, m-to i kem bəlo ké lú ngáy tá n m-ā m-bārəñní ríi.
- 56Ōo ndūm, i-lōo kutə mbíi ta koō n m-əsə pi pi tá ní ɔ, ta bār n m-bāríi kadə i-dijm tá ní ɔ.

- 57Ndō n̄ m̄-bārén̄n̄ rīí té ní, ĩ ĩ-ndótē kē ngɔr rōm̄ té ba éda na kē m̄-lōō bōl̄.
- 58Kóṣṣbē, ɔ̄r̄ najē dɔm̄ té ndō sarya n̄ s̄ān̄ kəndā dɔm̄ té ní ɔ, ájə̄m̄ ɔ.
- 59Kóṣṣbē, áá bām̄ n̄ a bām̄m̄ēn̄ toó, ĩ-rāā ādē najē yām̄ udə róbó majə.
- 60Áá baā malang n̄ rāān̄ sēm̄ ní, loo koō n̄ oōn̄ naā dɔm̄ té ní.
- 61Kóṣṣbē, ɔ̄o ndū n̄ tájə̄m̄ēn̄ ní ɔ, loo koō n̄ a oōn̄ naā dɔm̄ té ní ɔ.
- 62Najē ta ngé kənīm̄ rōō gē asə̄m̄ nák ɔ, kɔtēn̄ najē ké dan gānḡ al̄ dɔm̄ té kə dɔ ndō gē.
- 63Ndiñ i nang té áá rañ i kə njadé dɔó áá, i rīm̄ mā ngóy n i pā ké tadé té ní.
- 64Kóṣṣbē ā ĩ-rāādé ngarē kum yáá n̄ rāān̄ sēm̄ ní yā kəndañ njadé.
- 65Ā ĩ-rāā kadē ndiñ tītē ké rāā mbóó rāādé beē, ndól̄ yāi a əhɔ gōdē.
- 66Kóṣṣbē, wōnḡ ké ngáȳ a rāāi kadē ā ĩ-rāādé ndoō té ɔ, ā ĩ-tōldé kadē gətóon̄ kōó malang gír dɔ rē yāi té.

LAM 4

Yáá gē n̄ rāān̄ yáá dan n̄ gīrēñneé gidə Jerusalem ní

- 1I rí n̄ rāā yáá! Lór n̄ i yáá ké ndélē pir pir ɔ, i gindē ké majə páránḡ ɔ ní, kumən oy a? I rí n̄ rāā yáá á mbaí ké *tál̄ gē toñ kógēm̄ kógēm̄ kə gō kadē róbó ní?
- 2Ngán ké *Siyɔ gē majəñ ngáȳ ɔ, gātədé asə kə yā lór ké *unjē njáȳ njáȳ ɔ, ba i baý̄ tā á rāāndé i jóó nánjé n̄ i yáá ké kɔdē jóo rāā kə jīneé té ní?
- 3Taí gē gēgē a, adēñ ngáñdē gē mba adē ilēñ ɔ, adēñdē yáá adē əsañ ɔ. Banī ngōmandə n̄ toō n̄ rāā rōn̄ i gír deē yām̄ gē té ní, kumən ɔɔn̄ alé, tītē burum ké dəla loo té beé.
- 4Kəndā mañ rāā ngōñ ké ta mba té adē ndoɔn̄ labē ngañ té. Ngán gē nōōñ najē yáá kəsa té banī deē séȳ ké adədé gətóo.
- 5Ngé kəsa yáá ké majə gē nujēñ sák sák kōó kum róbə kɔsə gē té. Ngé ndi majə ngáȳ gē ndələñ yáá kəsa dɔ bū loo té.
- 6Ngōmandə n̄ toō n̄ rāā rōn̄ i gír deē yām̄ gē té ní, rāā yáá ké majal̄ ngáȳ tɔȳ yā Sodom n̄ rāā yáá ké gōté al̄ á nujēñ seneé gidə kógēm̄ kanjē kadē jī deē ɔdən̄ ní.
- 7Deē yān̄ gē n̄ ɔrēñ kañdē tā̄m̄ yā Nébā té ní, unjēñ *unjē njáȳ njáȳ tɔȳ néjə ɔ, ndaañ tɔȳ mba ɔ, kərēñ kasə tɔȳ kómbār̄ ɔ, ta kumdé ndélē tītē mbaí sapir ɔ.
- 8niñ ndulēñ tɔȳ sa ké gār kújé té. De gē ááñdē kum róbó a gerēñdē tɔ alé. Ndārdé labē gidə kəngādé ɔ, tutə kákérá tītē kāgē beé ɔ.
- 9De gē n̄ oyñ yo kaskar ní, yādé i sóté tɔȳ yā ngé gē n̄ oyñ yo bō á ndələñ ngandəra najē kōó ké gətóo ndɔró té ní.

- 10**Dəyá gē n i de gē ká kadē kumdé ɔɔdɛ ngáy ní ndírēñ ngán kemdɛ gē kə jídá. Ngáándé gē téləñ i yáá kəsa yádé, tɔdɔ ngōmandə n rāa rōn i gír deē yám gē té ní, əsō tétə rárák kɔ́.
- 11**Wōng rāa Kóɔbē al naā, adə bəgā wōng ká ngáy ní dɔ bē ká *Siyɔ tá. Ni-əla hor dɔ té adə ɔɔ gír gisə bē.
- 12**Dan mbañg gē ɔ, de gē malang n ndiñ dɔ nang té ɔ ní, deē kógə́m ká gír kəda na nge rɔ́, aláa madə baā, na a ənda kem bē ká Jerusalem yā gāng ní gətóo.
- 13**Yáá n noō rāa yáá i najə majal yā *ngé koō ta yān gē té ɔ, najə yáá ká góté al gē yā *ngé tuñ yáá yān gē n bókəñ mósə de ká góté gē nang té kem bēé ní ɔ.
- 14**Niñ dáyn dɔ́ títə ngé kum tɔ́ gē kum róbə gē té. Mósé tákədé adə kúbə yádé gē a deē asə kɔdə jīn té alé.
- 15**Ré de gē ɔɔn dɔdɛ kə róbó anī, urəñ kɔ́ ədañ na: Ī-télii kə gogé, Ī-télii kə gogé, Ī-lōōi kɔdédé jísí té. Niñ ɔyn naā ɔ, dáyn dɔ́ ɔ. Nápar de gē ədañ na: Niñ asəñ ndi bē yājí té alé.
- 16**Kóɔbē teē kə rɔ́dɛ té anī, təndāñ naā tīñ loo gē té. Ni gey kaadé tɔ alé. Tɔdɔ de gē bōləñ ndí *ngé tuñ yáá gē al ɔ, rɔyn *kum kɔ́ gē al ɔ.
- 17**Jii tā anī, kumjí roō kɔ́ loo ngóo ta de ká yā kadə reē dijí té. Jə-nda loo ngōm loo yājí gē té jə-ngóon ta reē nápar de ká tógédé asə kajəjí al gē.
- 18**De gē unəñ gō tóo njají ngōdēñneéjí, adə dum kadə j-ugə loo ndijí gē té. Gír yājí a gāng ngɔr, ndɔ́jí asə kɔ́. Rɔ́kum ta ngóy ndɔ́jí ugə.
- 19**Ngé rāájí ndoō té gē ɔləñ tɔy kəro ká dɔ rā té gē. Njadé ra gōjí té dɔ mbañ gē té, déwn kem dəla loo té yā kəsə sejí.
- 20**Mbañg n Kóɔbē gərān á i nge rāa kadə jə-ndi kə kumjí ní ɔ, ni n j-ɔrī najə yān j-ədañ na: J-a jə-ndi dan nápar de gē té gír ndílən té ɔ ní, ni i kem kújə dəngáy yádé gē ká gír nángáá té.
- 21**Ngōmandə ká Edom, Ī-rāa walya ɔ Ī-rāa rōneĪ ɔ, Ī n Ī-ndi dɔ nang ká Us té ní. Kópə kasə *nduú a ɔdə jí ɔ, ā ɔy kadə rāā ɔ, ā Ī-róy kúbə rɔ́i té yā njəra gírí karī ɔ.
- 22**Ngōmandə ká *Siyɔ gír najə ká dɔ yáá ká góté al yāi gē té ní gāng tā. A əhɔni dɔ gúú té yā kaw seí dɔ nang ká rang té tɔ alé. Ba Ī ngōmandə ká Edom, a teēñ kə yáá rāāi ká góté al gē kə ndágá nám nám ɔ, a əniñ gotə kə ta njaá ɔ.

LAM 5

Kóɔbē, Ī-rāa adə jə-tél kə rɔ́i té

- 1**Kóɔbē adə əga kemií dɔ yáá n rāájí té ní, Ī-teē kumií ɔɔn tájə n de gē tájəñjí asə naā beé ní.

- ²Téləñ kə yáǵ kənge yājí adēñ tārā gē ō, kújə yājí gē téləñ yáǵ kənge yā de kə deē geřdə al gē ō.
- ³Jə-tél ngán kə hal bəbə rāādə gē ō, kóǵǵí gē toñ tītə dəyá kə ngaa koy gē ō.
- ⁴J-adə i nar tá j-ɔdəñ mañ yājí j-ǵy ō, j-əgā i nar tá j-ɔyñ kīr yājí gē kə bēe ō.
- ⁵Nja ngé rāa kumjí ndoō tá gē i gōjí tá gōjí tá. Kər asəjí nák ba deē əyǵǵí adə jə-taā koō alé.
- ⁶J-əla jǵí i kum kə rō Ejiptə tá ō, rō Asiri tá ō tá jə-gədeñ yáǵ j-əsa adə ndāñǵí.
- ⁷Bəbəjí gē rāāñ majal, ba gətóoñ kōó, adə i jǵi n j-əgā kərā yáǵ kə gōtə al yādə gē ní.
- ⁸Bəlo gē ndiñ dǵí tá, ba de kə yā taājí jǵidə tá gətóo.
- ⁹J-əñī rōǵǵí kōó tá kadə j-əngeñ yáǵ kəsa kə tají tá, tɔdō ngé gāng róbə gē taāñ loo kem dəla loo tá.
- ¹⁰Bō rāājí al naā adə rōjí təngā tólóló tītə yáǵ kə kəla bəlo púr tá beē.
- ¹¹Niñ bīñ kə dəyá kə *Siyǵ gē ō, kə ngán kə mandə kə *Juda tá gē ō, dɔ gúú tá.
- ¹²Niñ kó gē əñiñ kəla míndə ngər gē tá kə jǵidə tōlneédə ō, rɔyñ *kum kɔō gē al ō.
- ¹³Balsáa gē ətōñ mbal rií yáǵ ō, ngán gē bǵiñ kə kəgə kə kɔy ngáy gē dɔdə tá ō.
- ¹⁴Kum kɔō gē lōōñ gír kaw loo koō naā dɔ najə tá ō, balsáa gē lōōñ gír taā pā tá ō.
- ¹⁵Rōneĭ gətóo kōó ngarə kemjí tá ō, ndām yājí tél i nōō yo ō.
- ¹⁶Jākā mbang kə dǵí tá teē əsō kōó. Yáǵ kə to kum kaý al əsō dǵí tá, tɔdō jə-rāa majal.
- ¹⁷Ǵǵí yáǵ n rāa yáǵ á rōjí malang tōrǵí ní ō, yáǵ n rāa yáǵ á loo əga til ta kumjí tá ō ní n toó:
- ¹⁸I tɔdō mbal *Siyǵ tél loo kə nuǵə kōó ō, loo kə tal gē a njərāñ tū tá ō.
- ¹⁹Ī, Kóɔbē, ĩ-ndi mbañg ngándáñg. Ī-ndi dɔ kōr kəgə mbang yái tá i kə dɔ bāl gē, bāl gē.
- ²⁰I tām rí tá á dǵí ndígənal dǵí tá kə noí tá ō, əyǵǵí kōó dəloí bátə mbang udə ō, i kə dɔ ndō gē ō ní?
- ²¹Kóɔbē ĩ-rāa adə jə-tél kə rōí tá, anī j-a jə-tél yā reē rōí tá. Əñī ndō gē ta madə tá adəjí tītə kə kətə jóo gē.
- ²²Ǵ ĩ-mbātəjí kōó i kə njóm gē tá a? Wōñg rāāi sejí adə al naā!

EZK

EZK 1

Néba bār Ejekiel kadē ni i nge koō ta

(1-3)

Kóṣṣbē rāa yáá kógēm̄ c̄jəh̄ Ejekiel kadē na n ndi noó

1-3 Kem bāl̄ n̄ bālēm̄ i kutə mətá ní, kə ndō ké nge kɔ mí yā nāa ké nge kɔ só anī, mā Ejekiel ngōn̄ Buji ké *nge tuñ yáa, m̄-ra i dan *Jipə gē n̄ c̄yəndé dɔ gúú té aw̄n̄ sedé kadə mañ Kebar té ní. Anī m-áa ta dɔ rā teē ra wōyōó ō, Néba rāa adə m-áa yáa gē ō. I kem bāl̄ bəlo yā mbañg Joakin ké nge kɔ mí tá. m̄-ra i kem bē yā *Babilon gē té kadə mañ Kebar té. Kóṣṣbē c̄r najə seṁ i loo n̄ noó té ō, tógəh̄ əh̄om̄ i loo n̄ noó té ō.

4 Yáa n̄ m-áa n̄ ní n toó: Né kógēm̄ ké bo i dām̄ mbór bē ké kɔú té a reē kə kīl̄ mañ ké īl̄ ngáȳ ō, tel̄ mañ gē teēn̄ tū kīl̄ mañ ní té ō. Loo ké unjə kow gīr gidə kīl̄ mañ ní. Banī ngaadan kīl̄ mañ ní i hor ké a ɔŋ ō, ndálē tītē lór ké kəla horó adə kərə beé ō.

5 Yáa ké kə kumuú gē só ké toñ tītē de gē i tū ngaadan kīl̄ mañ ní tá.

6 Niñ kógēm̄ kógēm̄ ní ta kumdé i só, só, kə dɔdɔ gēé ō, bōgədé gē i só, só kə dɔdɔ gēé ō.

7 Njadé gē rañ sūmūú njururu ō, ta njadá to tītē ta nja ngōn̄ mañg ō, ndálē ngáȳ tītē gində nēngá kasə ké deē usə gidə adə ndálē beé ō.

8 Ji deē i gir bōgədé ké só gē té kógēm̄ kógēm̄. Jidé gē ní i ké tūr kum kə dām̄ mbór bē ké só gē té tītē yā ta kumdé ō, bōgədé gē ō.

9 Ta bōgədé gē c̄də naā. Niñ njērān̄ i kumdé sūmūú kanjə tūr rōdɔ.

10 Niñ kógēm̄ kógēm̄ malang ní ta kumdé gē n̄ toō i noó: Ta kumdé ké to tītē ta kum deē i noó ō, ta kumdé ké to tītē ta kum bɔl i dām̄ ké kɔú té ō, ta kumdé ké to tītē ta kum mañg ké bəra i dām̄ ké geleé té ō, ta kumdé ké to tītē ta kum kərō i noó ō.

11 Bōgədé ké jōó gē n̄ jāān̄ kum kə dɔɔ ní, tadé c̄də naā ō, bōgədé ké jōó gē utənəñ gidə rōdɔ ō.

12 Niñ kógēm̄ kógēm̄ ní, náa nəkó báa njērā i sūmūú kuməh̄ sɔɔ non. Niñ aw̄n̄ i kum kə loo n̄ kemdə ndigə ní té, kanjə tūr rōdɔ.

13 Yáa kógēm̄ ké to tītē yāl̄ hor to dɔ dán̄ yáa ké kə kumuú gē ní tá, ba yáa gē ké toñ tītē hor ngel̄ gē beé a dáyn̄. Hor ní ndálē ngáȳ ō, tel̄ mañ gē teēn̄ kum té ō.

14 Yáa ké kə kumuú gē ní aw̄n̄ ō téləñ ō kə ngōdɔ ké ngáȳ. Niñ ngōdəñ tītē tel̄ mañ beé.

15 Dan n̄ m-əndā maḃ yáa ké kə kumuú gē ní anī, m-áa nja púsə kógēm̄ ké c̄də nang kadədé gē té kógēm̄ kógēm̄.

- 16**Nja púsə gē ní ndélēn tītē *mbāl kə gātēn i ngáy beē. Niñ toñ tītē naā malang ō, to tītē kə tēlañd́ i kem naā té beē ō.
- 17**Niñ asēñ kaw kum kə kété dām loo kə gír ś gē té kanjē rēngō.
- 18**Nja púsə gē ní booñ to bōl ngáy ō, hor kə kárā sir sir gīr gidəd́ əla ta naā té ō.
- 19**Dan ń yáá kə kə kumuú gē ní njērāñ kum kə kété anī, nja púsə gē ní njērāñ kum kə kété kə gō kadəd́ ō. Ré niñ iññ kum kə d́ anī, niñ iññ kum kə d́ ō.
- 20**Niñ awñ loo ń kemd́ gey kaw tū té ní té, anī nja púsə gē ní awñ sedé naā té. Tɔd́ kem ndigə yā yáá kə kə kumuú gē ní rāā nja púsə gē ní adē niñ a njērāñ i kə gō kaāneé.
- 21**Dan ń yáá kə kə kumuú gē ní a njērāñ kumd́ kə kété anī, nja púsə gē ní njērāñ sedé naā té kum kə kété ō. Dan ń niñ dēbañ anī, nja púsə gē ní dēbañ ō. Dan ń niñ iññ kum kə d́ anī, nja púsə gē ní iññ sedé naā té kum kə d́ ō. Tɔd́ nja púsə gē ní a njērāñ i kə gō kem ndigə yā yáá kə kə kumuú gē ní.
- 22**Yáá kə rāā gār tītē no rā i d́ d́ yáá kə kə kumuú gē ní té. Yáá ní ndélē tītē kəristal beé.
- 23**Yáá kə kə kumuú gē ń ndiñ gír rā té ní, niñ kógēm kógēm ní, bōgəd́ kə jōō gē rañ śmūú sɔɔ ta naā ō, kə jōō gē utēñneé gidə rōd́ ō.
- 24**Dan ń niñ a ndótēñ loo anī m-ōō kōō bōgəd́ ń a bār ní. Bār tītē kōō bā bo beé, tītē ndū Nébā kə tógēn i ngáy beē, aláa tītē kōō ngé rōō kə ngáy gē beé. Dan ń niñ dēbañ anī, niñ tēlēñ kə bōgəd́ kə nang tá.
- 25**Rā ń i d́d́ té ní kōō yáá kógēm bār d́ d́ té
- 26**Yáá kógēm kə to tītē mbāl sapir ba to tītē kōr kágē mbang beé i d́ d́ té ō, yáá kógēm kə to tītē deē i d́ kōr kágē mbang ní té ō.
- 27**Yáá kə to tītē deē ní, m-áan ndélē tītē gindē beé ō, to tītē kə hor gīr gidēn beé ō. Yáá kógēm kə to tītē hor beé i gír kágē rō deē ní té nang té ō, i d́n té d́ ō. Hor ní unjē kow d́n té kə loo gē té malang
- 28**Loo kə unjē kow ń gīr gidēn ní, to tītē kə dēsá bā kə teē tū kil mañ té ndō mañ kə edə té beē. Yáá ní ɔjə i kum gotə *kɔsə gɔn yā Kóɔbē. Dan ń m-áa anī, m-teē m-əsō m-sébə kumñ nang tá. Anī m-ōō ndū deē kógēm ɔr najē señ.

EZK 2

Nébā əla Ejeziel kə rō ngán Israel gē té

- 1**Ni ədam na: Ī ngōñ deē, iñ i-ra d́, tɔd́ m-ā m-ōr najē seí.
- 2**Dan ń ni ədam najē ń noō anī, Ndíl udə kemrñ té ba un udēm d́. Adē m-ōō najē yā deē ń a ɔr najē señ ní.

³Ni ədam̄ na: ǀ́ n̄ i ngōñ deē ní, m-ā m-əlaī kē rō ngán *Israel gē té. Niñ i bütē de ké ngé mbāté najē gē ké mbātémēñ kōó. Niñ gēgē, kaadé gēgē, mbātémēñ bāté bōólaā.

⁴I de ké ngé dō ngañg gē ō, ké ngé kem ngañg gē ō n̄ noō n m-ā m-əlaī kē rōdó té ní. Ā édadé na: Najē n̄ Kóóbbē Nébā əda ní n toó:

⁵Ká ré niñ oōñ aáā oōñ al̄ aáā tām̄ niñ i gír de ké mbāté najē gē ní, a gerēñ kadē *nge koō ta kógēm̄ i dandó té.

⁶Ní, ǀ́ ngōñ deē ndul, ī-lōō bōldé ō, ī-lōō bōl̄ najē kōrdé ō. Niñ a ədañ najē ké mbāté yāí ǀ́. Adē ā ójəñ na ī-ndi i dan kōñ gē té, aláa na i dan kókérang gē té. Banī ī-lōō bōl̄ najē kōrdé ō, ī-lōō bōl̄ ta kumdé ō. Tōdō niñ i gír de ké ngé mbāté najē gē.

⁷Sōóñ dō ngañg yādó ní, ká niñ oōñ najē yāí aáā, oōñ najē yāí al̄ aáā, yáá n̄ m-ā m-ədəī ní, édadé.

⁸Ba ǀ́ Ngōñ deē ndul, ī-lōō rāā dō ngañg tītē yādó, banī oō yáá n̄ m-ā m-ədəī ní. Ī-teē taí ba əsá yáá n̄ m-ā m-ādī ní.

⁹Loo n̄ noō té m-áá jī deē kógēm̄ ké kəla kum kē rōm̄ té ō, jī deē ní əho ndār ndang najē kógēm̄ ké bír gidə naā té ō.

¹⁰Jī deē ní tūtə ndār ndang najē ní gidə naā té ta kumr̄m̄ té. Ndagəñ najē kemeé ō, gidə té ō. Yáá n̄ ndagəñ ní i pā rōneĪ al̄ gē ō, i pā yo gē ō, nōō rō gē ō.

EZK 3

¹Deē n̄ a c̄r najē ser̄m̄ ní əda na: ǀ́ ngōñ deē, əsa ndār ndang najē ké bír gidə naā té n̄ adīñ toó, ba gō té anī aŵ c̄r najē kə ngán *Israel gēé.

²m-teē tam̄ anī, ni-rāā adē m-əsa ndār ndang najē ké bír gidə naā té ní.

³Gō té anī ni ədam̄ na: ǀ́ ngōñ deē, əsa ndār ndang najē ké bír gidə naā té n̄ m-ādī ní adē ndāñ kemií ō, ūləñ rōí ō. Adē m-əsa ndār ndang najē ní. Anī ndār ní neĪ kem tam̄ té tītē yibē tejə beé.

⁴Deē n̄ a c̄r najē ní ədam̄ na: ǀ́ ngōñ deē, aŵ rō ngán *Israel gē té, ba édadé najē n̄ m-ā m-ədəī ní.

⁵Tōdō gír de gē ké ta kōrdé i ta tērā ké loo geṛ kum ngañg ngáy n m-əlaī kē rōdó té ní alé. I ngán *Israel gē n m-əlaī kē rōdó té ní.

⁶Ré i gír de ké ngáy gē ké ta kōrdé i ta tērā ké loo geṛ kum ngañg ngáy, adē ǀ́ ī-geṛ ta yādó ní alé n m-əlaī kē rōdó té ní anī, niñ a oōñ najē yāí.

⁷Banī ngán *Israel gē a ndigəñ koō najē yāí alé, tōdō niñ ndigəñ koō najē yāñ alé. Tām̄ niñ malang ní dōdó ngañg ngáy ō, dumēñ naā ngáy ō.

⁸Ba m-ā m̄ rāā kadē dōí a ngañg tītē yādó ō, ā ī-duñ naā tītē yādó ō.

⁹M-ā m-rāā dǎí kadē a ngañg tītē mbaĭ diyamāa beé ō, kadē a ngañg māñ kəkəro ō. Ī-lōō bōldé ō, ĩ-lōō ra ta kumdé té a ndew ō. Tām i gír de ké ngé mbáté najē gē.

¹⁰Ni najē kē loo kər najē té seím báý, əda na: Ī ngōñ deē, ĩ-nēĭ mbíí majə ōoñ najē n m-ā m-ədəí ní ō, ĩ-tāā najē yām əndā ngarā kemíí té ō.

¹¹Ba gō té anī āw rō ngákóóí gē n i ngán *Israel ní té, niñ n cyñdé dǎ gúú té reēñ sedé laā ní. Īr najē sedé, édadé na: Najē n Kóǎbē Nébā əda ní n toó: Ká niñ oōñ najē yái aáā, oōñ al aáā, ǎr najē sedé.

¹²Loo n noō té Ndíí Nébā unəñ nang té kum kē dǎǎ, anī m-ōō najē ké kun ndū kē dǎǎ ngáy kədañ n toō gidəñ té: J-əñí pā tǎy Kóǎbē loo n ni-rāā yáá ké to *kǎsə gǎn yān tū té ní.

¹³M-ōō kōō bǎgē yáá ké kə kumuú gē n a ǎdə naā ní ō, kōō nja púsə gē ké kadədé té ō. Kōō yáá gē ní bār to bōl ngáy.

¹⁴Ndíí unəñ nang té kum kē dǎǎ ní, āw seím. Kóǎbē əhǎm kə tǎgəneé i kəhǎ ké m-ásə duñ tan al ō, m-āw i kə kemm kə neləñ al ō, wōñg rāām ō.

¹⁵M-ūgē Telabib, rō de gē n əhǎndé aŵñ sedé dǎ gúú té adē ndiñ kadə bā Kebar té ní. m-ndi sedé ndō sīrí kə ángaləñ ké nujə sák sák kǎǎ.

Ejekiel a tél nge kuñ loo tām yā ngán Israel gē té

(Áaĭ 33.1-9)

¹⁶Gō ndō ké sīrí gē té anī, Kóǎbē ǎr najē seím, əda na:

¹⁷Ī ngōñ deē, m-əndāí i nge kuñ loo té tām yā ngán *Israel gē té. Ā ōō najē kərəñ ō, ā ĩ-tāā ngán *Israel gē yā kadəñ ō.

¹⁸Dan n m-ā m-ədə nge rāā majal na: Ā óy rǎkum, ba ré ĩ-tāān adē tūr háləñ ba ndiñ kə kumneé alé anī, nge rāā majal ní a oy sǎǎn yáá rāān ké gǎté al gē, banī m-ā m-əndā najē yon i dǎí ĩ té.

¹⁹Ba ré ĩ ĩ-tāān banī ni-lōō gír yáá rāān ké gǎté al gē té al ō, lōō gír háləñ ké majal té al ō anī, ni a oy sǎǎn yáá rāān ké gǎté al gē, banī ĩ ā ájə rǎí

²⁰Yáá ké rang n a rāā yáá tǎ ní n toó: Ré de ké gǎté tūr gidəñ kǎǎ ta yáá ké majə té, ba rāā yáá ké majanī, m-ā m-rāā kadē ni a əsō kum gūmbē té ō, ni a oy ō. Ré ĩ ĩ-tāān najē yáá ké to yo n to kété non té ní al anī, ni a oy sǎǎn yáá rāān ké majal gē. M-ā m-āw gír yáá rāān ké majə ké kété gē té tǎ alé, banī m-ā m-əndā najē yon i dǎí ĩ té.

²¹Ba ré ĩ-tāā de ké gǎté ní kadē rāā yáá ké majal alé ō, ni-lōō gírí ō anī, ni a ndi kə kumneé sǎǎn tāā n ĩ-tāān ní ō, ĩ ā ájə rǎí ō.

Nébā əndā gúú dǎ Ejekiel té kadē ndi tan mbóo

²²Kóǎbē əhǎm kə tǎgəneé báý tǎ ba ədam na: Ī dǎǎ āw kem wól loo té, na m-ā m-ǎr najē seí loo n noō té.

²³M-li dɔ́ m-āw kem wól loo té ɔ, anī *kɔsə ɔɔn yā Kɔ́ɔbē ɔjə rɔn kē ndágá loo ngeé ní noō té. *Kɔsə ɔɔn ní to tītē nge ní m-áá kadə bā Kebar té ní. Loo ní noō té m-əsō m-sébə kumm nang té.

²⁴Anī Ndíí Nébā udə kemm té ba un udə́m dɔ́ gogé. Kɔ́ɔbē ədam na: Āw údé kújú looí ba ūtē ta kújə dɔ́í té.

²⁵Ī ngōn deē ɔɔ! De gē a túūīn kə kəlaá. Loo ní noō té ā ásə teē ndágá yā ndi sedé tɔ alé.

²⁶M-ā m-rāā kadə ndɔ́í a t́yá kem taí té, kadə gír kəla ndɔ́í dɔ́ɔ naā yā kadə ā ɔr najə alé, adə ā ásé ndáŋg gír de kə ngé dum naā gē ní noō tɔ alé.

²⁷Ba ré m-ā m-āw kə yáá kógə́m yā kədadé kə ta kúlíí anī, m-ā m-rāāí ásə kɔr najə gogé. Loo ní noō té ā édadé na: Najə ní Kɔ́ɔbē Nébā əda ní n toó. Ngé kéréy gē a oōn ɔ, ngé kéréy gē a mbātən koō ɔ. Tām niñ i gír de kə ngé dum naā gē.

EZK 4

Nébā gāng sarya dɔ bē ké Jerusalem té

(4-24)

Ejekiel ɔ, bē ké Jerusalem ké a ənīnəñ rɔɔ ɔ

¹Kɔ́ɔbē ədam báy tɔ na: Ī ngōn deē, ún bəríkə kógə́m əndā nang té noí té, ĩ-rāā yáá kə to tītē bē beé dɔ té. Bē ní i kum gotə bē ké Jerusalem.

²Gō té anī ɔjə kadə madə baā gē gírəñ gidən. Ī-ndēr bəlo gē kə yā rɔɔnəñ ɔ, ɔy náŋg kə nja ndogə mbal té adə ra dɔ naā té bing yā kənīnəñ rɔɔ ɔ, ĩ-təndā génger gē kə yáá rɔɔ gē adə gírəñ gidən ɔ.

³Gō té anī ún gində kə laa kógə́m əndā tītē ndogə gində beé, dɔ dánsí té kə bē ní. Əndā kumií dɔ bē té áan sew: Ni i kə ənīnəñ rɔɔ. I ĩ n ənīn rɔɔ ní. Yáá ní ĩ-rāā noó i yáá kə yā tāan ngan *Israel gē.

⁴Ī-to dɔ jíí kə gelee té. Kum mbang malang ní ā ĩ-toín dɔ jíí kə gelee té ní, ún i yáá rāā kə góté al gē yā bē kɔɔ kə *Israel té dɔ́í té ɔ, ĩ-tégā taí i gír kɔyn té ɔ.

⁵m-mērī rāā yáá ní noō kadə asə ndɔ kóndóŋg wañ. Ndɔ gē ní a asəñ naā kə kutə bāl gē ní bē kɔɔ kə *Israel té rāan majal ní. Adə ā ĩ-tégā taí gír kɔy yáá rāan kə góté al gē té báté ndɔ bú mətá kə kutə ndohó.

⁶Dan ní ndɔ gē ní a tégān anī, ā ĩ-to dɔ jíí kə kɔɔ té ba ā ətɔ yáá rāā kə góté al gē yā bē kɔɔ kə *Juda ní i yáá kə ɔy ní ndɔ kutə sɔ, bāl gē malang ní Juda rāan majal ní, m-gāng kógə́m dɔ́í té kə dɔ bāl kógə́m gē.

⁷Gō té anī əndā kumií dɔ bē ké Jerusalem ní ənīnəñ rɔɔ ní té ɔ, ĩ-séra jíí kə to karī kanjə kúbə kum kə dɔ té ɔ, ɔr najə kə bē ní adə́m.

⁸Kum mbang malang ní ā ɔrəñ najə kə yā rɔɔn kə bē ké Jerusalem ní, mā m-ā m-tóɔí kə kəlaá yā kadə ásə tūr rɔ́í dām kə rang té alé.

⁹Óy gémē ō, kōō őrjə ō, mənjo ō, kum laťi ō, tēy ō, gémē ké ngañg ō, ī-bōkədə gō naā té kem səmbē ké kógēm beē té ō, ba ī-rāā mápá té. Nge ní noō i yáa kəsa yāi ké kem ndō 390 ní ā ī-toń dō jīi kógēm ní té.

¹⁰Yáa ní ā ésa ní a asə kem lāngá ké dūú kógēm kə dō ndō gē. Yáa ní kadē ā ésa yā ndiń bāté ndō ké rang té ní n noó.

¹¹Ā āy mań, ba ā ī-mbōjé mań ní i kem lítər kógēm tá ā āy kə dō ndō gē.

¹²Yáa ní ā ésa ní a to tītē makəla kōō őrjə beé. Ā ōr makəla ní i ta kum de gē té malang, dō hor ké rāā kə yedē de gēé té.

¹³Kóōbē əda báy tō na: *Israel gē a əsań yáa ké yər dan nápar de gē ní m-ā m-tēndā m-tūdé dandé té ní i tītē ní noō.

¹⁴Loo ní noō té m-tél m-ədə na: Kóōbē Nébā, m-tél de ké yər nja kógēm alé. Əla gír dūúm bāté ngəlaā ní, dā ké oy, alaa ké yáa əho rəyān naā té ní, m-əsa al báy. M-əla dā ké yər tań té al báy.

¹⁵Ni-tél ədam na: Beé bá, m-ādī ta róbə kadē ī-mbál gír yedē deē kə yedē mańgá yā rāań hor ndiřəń yáa kəsa yāi.

¹⁶Ni-ədə báy tō na: Ī ngōń deē, ōō! M-ā m-rāā kadē yáa kəsa ō, mań ō i ngáy al kem bē ké Jerusalem té. De gē a mbōjēń i yáa kəsa ō, mań ō adē de gē a ndiń i kə sōlōó kə dō ndō gē.

¹⁷Yáa kəsa ō, mań ō a gətóoń. Adē jī de gē a uř wak kōó ō, tógədə a gətóo sōń yáa rāadé ké gōté al gē ō.

EZK 5

Nébā a rāā Israel yáa ké tōr

¹Nébā ədam na: Ī ngōń deē, ún kaskar kógēm ké tan atə, ā ī-rāā nəngá té kadē ā ī-dəsāń dōi ō, mbāyí ō. Gō té anī, ī-mbōjé kōy nənga dōi kə mbāyí ní, ba ī-kēgədə naā té gír loo mətá.

²Dan ní ndō gē ní bē i ké gīřəń gidə ní a tégāń kōó ní, ī-róō gīřəń ké ta kəga dō kum hor té dan bēé. Ā óy gīřəń ké nge kō jōó ba ā ənda kə kaskaraá ī-gīřəń gidə bē. Gīřəń ké kō mətá ní, ā ī-tēndā ā ī-tū kum nél té, banī m-ā m-ngōdē gō kə kaskar yām.

³Banī ā ī-ngōm núsə bi kə séy beē yā bōké gəle ngong ké tū kūbē yāi té té.

⁴Ā óy ngé kərəy gē yā bōkədə kum hor té kadē hor ɔɔ. Hor ní a taā loo ō, ā ɔɔ ngán *Israel gē malang ō.

⁵Najə ní mā Kóōbē Nébā m-ədə ní n toó: Yáa ní a rāā bē ké Jerusalem ní n noó. M-əndāń adē ni-ndi i dan nápar de ké rang gē té, bē ké rang gē gīřəń gidəń té ō.

⁶De ké kemeé gē mbātēń rāā yáa kə gō ní m-ójəńdə kadē rāań ní ō, mbātēń ndū najə gē ní m-ādēdē ní ō. Niń rāań yáa majal tōy yā nápar de ké rang gē ní ndiń

gīrēñ gidədé ní té. Tɔdɔ niñ mbātēñ rāā yáá gē kə gō n m-ójəndé ní ō, mbātēñ *ndū najē yām gē ō.

⁷I tām n toō té n, Kóɔbē Nébā ɔr najē tītē n to beé əda na: Siḷ i-rāāi yáá kə un gō naā al gē tɔy yā gir de kə rang gē kə kem bē gē n ndiñ gīrēñ gidəsí ní té. Siḷ əlaí dəsí gir *ndū najē yām gē té alé. Siḷ i-mbātīi rāā yáá gē n m-rā dɔ té ní ō, siḷ únii gō yáá kəgē bē yā nápar de gē n ndiñ gīrēñ gidəsí ní alé ō.

⁸I tām najē n noō té n Kóɔbē Nébā ɔr najē tītē n toō beé əda na: Siḷ de kə Jerusalem gē, m-ā m-əndásí. M-ā m-ún sarya gāngēm yā rāān yáá kem bēé ta kum nápar de gē tá.

⁹Yáá kə majal ngáy gē n i-rāāi ní, m-ā m-əndásí najēn té kənda kə jóo toó m-əndásí beé al báy, m-ā m-əndásí gogé tītē n noō tɔ al ō.

¹⁰Kóó ngán gē kə bɔbē ngán gē a əsañ ngándé gē kem bēé ō, ngán gē a əsañ ngé kojədé ō. M-ā m-ún sarya gāngēm yā rāān yáá sesí ō, gotə de gē n teēñ ta yo té ní m-ā m-tēndā yā tīidé kə loo gē té ō.

¹¹I tām n toō té ní, m-ndi kə kumm, i najē yā Kóɔbē Nébā. Tītē n i-tákəñ *loo kə tál yām kə yáá kə majal ngáy gē malang yāi ō, kə yáá kə to nāsə mində gē malang yāi ō ní, mā m-ā m-ɔr róm kɔ́ ō, kumm a ɔɔm al ō, m-ā m-áa kum to ndoō yāi al ō.

¹²Núsə de kə kem bēé gē kə ta kəga dɔ a oyñ yo moy ngālbōgīi, alaa yo bō kem bēé. Núsə de kə kem bēé kə nge kɔ jóo a oyñ yo kaskar kə gō gidə bēé. Núsə de kə kem bēé gē kə nge kɔ mətá ní, m-ā m-tēndā yā tīidé kə loo gē tá, ba m-ā m-ngōdédé kə kaskaraá.

¹³M-ā m-bēgā wōng yām dəsí té, m-ā m-bēgā wōng yām dəsí té báté ta tōl ta té, adə m-ā m-dal baā. Loo n noō té ā i-geri kadə deē n ɔr najē sesí ní, i mā Kóɔbē. Tɔdɔ m-ásé tégā tam dɔ mbāté ndi dɔ kəni ndū yāsí té alé.

¹⁴Nápar de gē n gīrēñ gidisí ní ō, de gē malang n a awñ Jerusalem ní ō, a aāñ kadə m-nujə bē kə Jerusalem sák sák ō, m-əla rōsɔl dɔ té ō.

¹⁵M-ā m-ún sarya gāngēm yā rāān yáá seneé kə wōng kə ngáy ō, m-ā m-kōl seneé kōl kə to bōl ngáy ō. Nápar de gē n ndiñ gīrēñ gidə bē kə Jerusalem ní a əgōñ bē ní ō, a tájəñəñ ō. Banī bē kə Jerusalem a tél i tāā kə tām yādé niñ té ō, a tél i yáá kə a rāādé kə bōló ngáy ō. I mā Kóɔbē n m-ɔr najē noō ní.

¹⁶M-ā m-ənī bō dəsí té yā tōlənsí. Bō ní a adəsí do tītē n kum gərə gē a adəñneésí do ní. Yáá kəsa gē n i-ngōmī ní, m-ā m-nujəñ kɔ́ yā tōlənsí bōó.

¹⁷M-ā m-ənī bō dəsí té ō, m-ā m-bōkə dā kə dɔ gē dəsí té ō kadə tōləñ ngánsí gē. Moy ngālbōgīi ō, yáá kə rāā kə dónó ō, rōs ō, a nujəñ sesí kɔ́. I mā Kóɔbē n m-ɔr najē.

EZK 6

Najē yā ngé rāā besə gē

1 Kóṣṣbē ɔ̄r najē sem, əda na:

2 Ī ngōñ deē, ī-tūr kumií kē rō mbaĭ bo gē ká *Israel té ba ɔ̄r najē ká ɔ̄ɔ dɔdɔ́ ɔ,

3 ā əda na: De gē n̄ ndiñ bē dɔ mbaĭ bo gē té ɔ, dɔ ngán mbaĭ gē té ɔ, guúru loo gē té ɔ, wól loo gē té ɔ ní najē n̄ mā Kóṣṣbē Nóbā m-ədádé ní n toó. M-ā m-reē kə ngé rōɔ gēé dɔsí té yā nujəñ loo ndōy yāsí gē kōɔ.

4 A nujəñ kə *loo tuñ yáa yāsí gēé sák sák kōɔ ɔ, a tōñ *loo rōo ndujē yáa kə kotə majə yāsí gē kōɔ ɔ, m-ā m-rāa kadə de kə koy yāsí gē a tésōñ no besə gē té ɔ.

5 M-ā m-bókə nīñ *Israel gē no besə yādé gē té ɔ, m-ā m-təndā kəngádé gē yā tū kē loo gē té gīr gidə *loo tuñ yáa yādé gē ɔ.

6 Loo malang n̄ ī-ndiī tū té ní, a nujəñ bē yāsí gē kōɔ ɔ, ā əyaī loo ndōy yāsí gē kōɔ ɔ, adə a nujəñ kə *loo tuñ yáa yāsí gē n̄ najē i dɔ té ní kōɔ ɔ. A tətəñ besə yāsí gē kōɔ ɔ, a nujəñ sák sák kōɔ ɔ, a tōñ *loo rōo ndujē yáa kə kotə majə yāsí gē kōɔ ɔ, a nujəñ yáa malang n̄ ī-rāaī ní ɔ.

7 De gē a oyñ dɔ dánsí té, adə ā ī-gerī kadə mā i Kóṣṣbē.

8 Banī m-ā m-əya gotə de kə séy beē gē ngóy, de gē kə dɔ dán nápar de gē té n̄ teēñ ta yo kaskar té ní, dan n̄ a tēndā tūñsí kə kem bē kə rang gē té ní.

9 A əga kem deē yāsí gē n̄ teēñ ta yo té ní dɔm té, dɔ dán nápar de gē n̄ a əhɔndá niñ dɔ guú té awñ sedé dandé té ní, niñ n̄ m-ā m-tétə ngarə kemdé kə a rāa ájəba n̄ mbātəñ kōɔ ní ɔ, kumdé gē kə rāañ hál ájəba kə besə yādé gēé ɔ ní. Niñ a aāñ ta kum naā tɔ alé ɔjəñ dɔ yáa kə majal n̄ niñ rāañ ní ɔ, ɔɔñ dɔ yáa kə majal ngáy gē malang yādé ɔ.

10 Loo n̄ noó té niñ a gerəñ kadə mā i Kóṣṣbē. Dan n̄ m-tāadé najē yáa kə tōr gē n̄ noó ní, m-ɔr najē kanjē kumən alé.

11 Kóṣṣbē Nóbā ɔ̄r najē tītə n̄ toó beé əda na: Ənda jīí, əba njaí nang té, ba əda na: Gír yáa kə majal ngáy yā ngán *Israel té gē n̄ oyñ yo kaskar ɔ, yo bō ɔ, yo moy ngālbōgīí ɔ ní gāng tā.

12 Ngé gē n̄ ndiñ say ní, a oy yo moy ngālbōgīí. Ngé gē n̄ ndiñ ngɔr ní, a a tōləndé ta rōɔ té. Ngé gē n̄ a teēñ ta yo té ní, a oyñ yo bō. M-ā m-bəgə wōng yām dɔdɔ́ té bátə ta tōl ta té.

13 Loo n̄ noó té niñ a gerəñ kadə mā i Kóṣṣbē. Nīñ yādé a toñ nang té, dan besə yādé gē té. Loo malang n̄ niñ a tunəñ yáa a adəñ besə yādé gē tū té ní, niñ gē toñ tū té. A tōñ kə dɔ mbaĭ gē té ɔ, kə dɔ ngán mbaĭ mbaĭ gē té ɔ, kə gír kəgə gē kə mbīdé to mbōl ɔ, əga ku té ɔ, loo kə rang gē malang n̄ besə yādé gē i tū té ní, niñ gē n̄ a tōñ tū té ɔ.

14 M-ā m-ójé tógém kə ndágá dɔdɔ́ té. M-ā m-nujə bē yādé kōɔ. M-ā m-ələ gír i kem dəla loo kə dām mbór bē kə geleé té bátə kem bē kə Ribəla té dām mbór bē kə kɔqó té. Loo n̄ noó té niñ a gerəñ kadə mā i Kóṣṣbē.

EZX 7

Kóṣṣbē tāā najē yáá ké majal ngáy ké ta tǎ ta té

¹Kóṣṣbē ɔ̄ najē sem, ədam na:

²I ngōñ deē, ōō yáá ní mā Kóṣṣbē Nébā m-édá ngán *Israel gē ní. M-édádé na: Gír yáá malang gāng kǎó! Yáá ké nujə sák sák ké ta tǎ ta té taā loo malang kem bēé, báté kíł bē ké só gē tá.

³Ngolaā ní gír yāsí gāng kǎó. M-ā m-bēgā wōng yām dǎsí té sǎñ háłsí ō, yáá rāāsí ké majal ngáy gē ní, m-ā m-rāāsí kadēn ā ēgāi kērān ō.

⁴Kumń a ɔ̄m tām yāsí té al ō, m-ā m-ā m-áyásí al ō. M-ā m-rāāsí kadē ā ēgāi kērā háłsí ō, ā ásií bǎǎ dǎ yáá rāāsí ké majal ngáy gē al ō. Loo ní noō té ā ī-gerī kadē Kóṣṣbē i mā.

⁵Yáá ní mā Kóṣṣbē Nébā m-édá ní ní toō: Áaī, yáá ké to kum kaý al a reē noó, i yáá ké to kum kaý al ké deē aa jóo al báý!

⁶Gír yáá malang gāng kǎó, gír yáá malang gāng kǎó, yáá ké to kum kaý al əndā dǎ rǎn danaá yā teē dǎsí té, ni a reē noó!

⁷De ké kem bēé gē, ta i dǎsí té. Kum mbang asə. Dǎ ndǎ gāng sarya i ngɔ̄r. Kǎr rǎnel a bār dǎ mbał gē té tǎ alé, banī i bǎł n a rāā de gē.

⁸Ngolaā ní m-ā m-bēgā wōng yām ké ngáy dǎsí té. M-ā m-əyān kadē a rāām dǎsí té báté ta tǎ ta té. M-ā m-gāng sarya dǎsí té sǎñ háłsí ō, m-ā m-rāāsí kadē ā ēgāi kērā yáá rāāsí ké majal ngáy gē ō.

⁹Kumń a ɔ̄m tām yāsí té alé, adē m-ā m-áyásí alé. M-ā m-rāāsí kadē ā ēgāi kērā háłsí ō, ā ásií bǎǎ dǎ yáá rāāsí ké majal ngáy gē al ō. Loo ní noō té ā ī-gerī kadē i mā Kóṣṣbē n m-éndásí ní.

¹⁰Ndǎ gāng sarya n toó, loo ké nujə sák sák a əndā i dǎ rǎn danaá. Yáá rāā ké kə dǎnó a aŵ i kum kə kété kété ō, kǎjə rǎ a tǎ i rǎn ō.

¹¹Yáá rāā ké kə dǎnó to i títē sálang kǎgē ké kun kə dǎó yā kəndañ deē beé. Yáásí ké a teē a gətóo, yáá kənge yāsí a teē al ō, kutəsí a teē al ō, deē a ɔ̄sə gǎnsí tǎ al ō.

¹²Kum mbang ugē, dǎ ndǎ gāng sarya i ngɔ̄r. Adē nge mang yáá rāā rǎnel al ō, adē nge kigə yáá əhǎ ndoō al ō. Tǎdǎ wōng rāām i kə ngán *Israel gēé malang.

¹³Ká nge kigə yáá ndiñ kə kumneé gēgē, yáá gātē yān gē ní, ni asə tél kənge tǎ alé. Tām yáá ké kǎá ké ɔ̄jə dǎ nujə sák sák yā ngán Israel gē malang ní, a reē yā kudə gír ké rǎ té. De gē kǎgēm kǎgēm ndiñ i kum majal té. I tām najē ní toō té n deē kǎgēm ké yā tél kənge tǎgə gogə rang a gətóo ní.

¹⁴De gē a kǎrēñ bərúnjə ngáy ō, a əndāñ dǎ yáá malang danaá kǎó ō bá tā, ba deē kǎgēm ké yā kaw ta rǎó té a gətóo. Tǎdǎ wōng rāām i kə ngán *Israel gēé malang.

De ké a teē karī ta ndéy té a gətóo

- 15**Rōō i ndágá ba moy ngālbōgíí ō, bō ō i kemeé. Dəngam gē a oyñ ta rōō té kem bembeé ō, niñ a oyñ yo bō ō, yo moy ngālbōgíí ō kem bēé.
- 16**Ngé gē n a ndiñ kə kumdé ní, a aḡñ naā kə dɔ mbaġ gē té. Niñ a nōñ tītə dér gutə gē sɔñ majal yādə gē.
- 17**Jidə a asə kətō yáá kógə́m al ō, tógə kejədə a gətóo ō.
- 18**Niñ a ɔɔñ kúbə kəhɔ ndoō ō, bōl a ndewdə ō. Ta kumdə i kə rōsɔlōō ō, niñ malang a dəsān dɔdɔ kōō ō.
- 19**Niñ a bōkəñ gində arjāa yādə kum róbə kəsə gē té. Lór yādə a to i tītə dɔ bū loo beé tām yādə té. Gində arjāa yādə ō, lór yādə ō, a asəñ kajədə ndō wōng yā Kóōbē té alé. Niñ a əsañ yáa tɔ al ō, yáa kəsə a gətóo kem tiidə té ō. Tɔdō kété ní, gində arjāa yādə ō, lór yādə ō, rāān rōdɔ i gūmbə té tām yādə té.
- 20**Niñ ɔjəñ rōdɔ kə yáa yādə kə majə ngáy gē kə to loo bōō té. Niñ ɔyñ yáa gē ní rāānəñ besə kə to yer kum gē ō, kə majə kaā al gē ō, kum gotə nébā gē té. Kóōbē əda na: I tām najə n noō té n nébā gē ní a téləñ yā to tītə dɔ bū loo beé tām yādə té ní.
- 21**M-ā m-əyā kadə tērā gē a ɔyñ yáa kənge yādə gē kōō. M-ā m-əyā kadə de gē kə niñ i yáa al gē ɔy aḡnəñ tītə yáa kənge kə kɔy ta rōō té beé. Niñ a bōləñ gidə yáa kógə́m alé.
- 22**Dan n niñ a rāān yáa kənge yām kə ngáy yáa kə karī té ní, mā m-ā m-rāa yáa kógə́m alé. De kə kuř dɔdɔ gətóo gē a reēñ, ba a rāānəñ kadə a tél kə yer.
- 23**I-rāa súl kógə́m, tɔdɔ ngé tōl de gē taān loo kem bēé ō, yáa kə rāa kə dónó taā loo kem bēé ō.
- 24**M-ā m-reē kə nápar de gē kə kemdə ndul ngáy yā kadə a taān kújə yādə gē kōō. M-ā m-nujə kɔjə rō yā de kə ngañg ngáy gē kōō ō, de gē a rāān loo yādə kə to bōl gidə i loo kə karī té ō.
- 25**Bōl a reē noó. Niñ a sāān lɔm ba a əngeñ alé.
- 26**Yáa kə to kum kaý al gē a reēñ i kə gō naá. Najə kə majal gē kə kəñi mbī naā té dan a gāñg alé. De gē a dəjeñ *nge koō ta kadə aā yáa kógə́m kə ədadə ō, *nge tuñ yáa a ndóo de gē yáa tɔ al ō, *kum kɔō gē a adəñ de gē kɔjə tɔ al ō.
- 27**Mbañg a əhɔ ndoō ō, ngōñ ngār a əndā keməñ dɔ yáa kógə́m té tɔ al ō, bōl a rāa de kə kem bēé gē malang kadə a ndewñ ō, yáa n m-ā m-rāa sedə ní, a sɔñ i dɔ háldə ō, m-ā m-gāñg sarya dɔdɔ té tɔdɔ asə kadə əngeñ sarya. Loo n noō té niñ a gerəñ kadə Kóōbē i mā.

EZK 8

De gē rāān besə kem kújə yā Nébā té

¹Dan ní ɔyñ de gē dɔ gúú té aŵñ sedé dɔ bē ké rang té ní, rāā bāl mehé. Ba kem bāl ké nge kɔ mehé té, kə nāā ké nge kɔ mehé ké kem bāl ní té, kə ndō ké nge kɔ mí yā nāā ké nge kɔ mehé ní anī, dan ní m̄-ndi kem kújə yām té ō, *kum kɔɔ ké *Juda té gē ndiñ nang té nom̄ té ō anī, tógə yā Kóɔbē Nébā əhɔm̄ gidə kógə́m̄.

²M-áá yáá kógə́m̄ ké to tītə deē beé. Rōn ké gír loon ké to tītə bōdēn té ní to tītə hor beé. Ba ɟi loon ké to tītə bōdēn té kum kə dɔɔ ní, loo ké unjə kow kógə́m̄ i tū té, ndələ́ tītə lór ké kəla horoó adə kərə beé.

³Ni-əla yáá kógə́m̄ ké to tītə jīn beé əhɔñ nənga. Anī loo kəə yáá ké ɟi rō Nébā té ngeé ní noō ní, Ndíl unə́m̄ aŵ sém̄ bōdē loo té, dɔ dán dɔ rā niñ kə dɔ nangaá té, ba aŵ sém̄ Jerusalem. Ta róbé ké dām̄ mbór bē ké kɔɔ́ té ké yā kudə́n kə kem bēé ní, m-áá rōm̄ i kemeé, loo ní udə́n besə́ tū té ní té. Besə́ ní i ndū ké tájə́ñneé Nébā.

⁴*Kɔsə gɔn yā Nébā yā *Israel teē hɔy kə rōm̄ té loo ní té, tītə ní teḗn hɔy kə rōm̄ té kété kem wól loo té ní.

⁵Nébā ədam̄ na: ɟi ngōñ deē, áá loo kum kə dām̄ ké mbór bē ké kɔɔ́ té. M-áá loo kum kə dām̄ loo ní té. *Loo tuñ yáá kógə́m̄ i ta róbé ké dām̄ mbór bē ké kɔɔ́ té. Besə́ ní i ndū ké tájə́ñneé Nébā ní, i ngɔr kə ta róbé ké yā kudə́ tū té kaẃn kə ta *loo tuñ yáá té.

⁶Ni-əda báý tɔ na: ɟi ngōñ deē, áá yáá ní a rāāñ noó a? Ngán *Israel gē rāāñ yáá ké majal ngáy loo ní toō té laā yā kadə́ m-ɔrə́n rōm̄ kɔɔ́ *loo ké tál yām̄ té ba m-āw say ní a? Tá ā áá yáá ké rang ké majal ngáy gē báý tɔ.

⁷Ni un aŵ sém̄ ta róbé ké yā kudə́ tū té kaẃn kə ndágə loo ké gír gidə *kújə yā Kóɔbē té. Anī m-áá bəlo kógə́m̄ tū ndogə́ mbál té.

⁸Nébā ədam̄ na: ɟi ngōñ deē, i-mbutə́ kum loo tū ndogə́ mbál té. Dan ní m̄-mbutə́ kum loo anī, loo ké yā m̄anə́n to.

⁹Ni ədam̄ báý tɔ na: Údə́ kemeé ba áá loo. De gē rāāñ yáá ké majal ngáy ō, ké to yɛr kum ō, loo ní toō té laā.

¹⁰M-údə́ kemeé anī, yáá ní m-áá ní ní toó: Rāāñ lī gē kə dā́ gē ké majə́ kə́dɔ́ al gē kadə́ bɔr té adə́ gír gidə́m̄. Rāāñ nébā ké rɔkum al gē malang yā ngán *Israel gē kadə́ bɔr té.

¹¹Kum kɔɔ́ gē kutə́ sírí yā ngán *Israel gē rañ kə njadé dɔɔ́ no nébā ké rɔkum al gē ní té. Yajania ké ngōñ Sapan i dandé té. Niñ kógə́m̄ kógə́m̄ ní, ganán róō ndujə́ yáá ké kotə́ majə́ i jidə́ gē té kógə́m̄ kógə́m̄ ō, sa ndujə́ yáá ké kotə́ majə́ ɟi kum kə dɔɔ́ dɔɔ́ ō.

¹²Nébā ədam̄ na: ɟi ngōñ deē, yáá ní *kum kɔɔ́ gē yā ngán *Israel gē ndi a rāāñ loo bōō rō té, niñ kógə́m̄ kógə́m̄ kə loo yādé́ gē té kə no besə́ yādé́ gē té ní áá a? Niñ ədan na Kóɔbē na asə́ kə́dɔ́ alé, Kóɔbē na mbáté́ bē kɔɔ́.

¹³Nébā əda báý tɔ na: Á áá kadə́ niñ a rāāñ yáá ké rang gē ké majal ngáy tītə́ ní noō báý tɔ.

14Ni unēm, aṽ seṁ kum kē ta róbé *kújə yā Kóṽbē ké dām mbór bē ké koḡ té. Dəyá gē ndiñ loo ní té, ba ndi a nōōñ i Tamujə.

15Anī ni dəjeṁ najə əda na: Ī ngōñ deē, áá yáá ní noō majə a? Á áá yáá gē ké majəñ tɔy ngé gē ní toō báy.

16Loo ní noō té ni unēm aṽ seṁ kum kē ndágə loo ké gīr gidə kújə yā Kóṽbē ké kem *kújə yā Kóṽbē té. De ké dəngam gē ké asəñ kutə jōó gidə i mí ní noō ndiñ ta róbé ké yā kudəñ kē kem *loo ké tál té, dɔ dání ngōñ kújə ké ta róbé té kə *loo tuñ yáá té. Niñ tūrēñ gidədə adēñ *loo ké tál ba ɔsəñ kejədə nang té ɔ, ɔsəñ nodé nang té ɔ, kumdé ɔɔ gir bē, yā rɔyñ mbang.

17loo ní noō té Nəbā dəjeṁ najə, əda na: Ī ngōñ deē, áá yáá ní noō a? Yáá ké majal ngáy gē ní de ké *Juda té gē ní toō a rāāñ laā ní asədə al báy. Niñ rañ dɔ té noō rāāñ adə yáá rāā ké kə dónó taā loo kem bēé ɔ, rāāñ yáá malang yā kadēməñ wōng ɔ. Ngɔlaā niñ a ndótəñ i kə ta jī kágāá kə ta kóndé té ngɔr.

18Adə ta i yām kadə m-rāā yáá sedə kə wōng ké to bōl ngáy. M-ā m-əyádə al ɔ, kumṁ a ɔɔm sedə al ɔ. Niñ a əgañ kɔr ngáy yā bārməñ kadə m-diḡdḡ, banī m-ā m-ōō bār yádə alé.

EZK 9

Ndōy ké tām yā bē ké Jerusalem té

1Gō té anī, m-ōō Kóṽbē əda najə kə ndūn ké kə tógó na: Sīḡ gē ní əndāñ dɔsí té kadə ĩ-rāāi yáá kə bē ké Jerusalem ní, ĩ-reēi kə ngɔr. Sīḡ kógəṁ kógəṁ ní, adə náā nəkó báa un yáá rōō yān ké yā nujəñ bē.

2Anī de ké dəngam gē mehə teēñ ta róbé ké dɔó té a reēñ. Ré deē ra *kújə yā Kóṽbē té anī, ta róbé ní i kē dām mbór bē ké koḡ té. Niñ kógəṁ kógəṁ ní, yáá rōō ké yā nujəñ loo i kē jidə gē té. De kógəṁ ké ɔɔ kūbə *léə i dandé té. Ni dɔɔ yáá ké yā ndang yáá dɔ té tū ndār ní ni-əhɔñ bōdēñ ní té. Niñ malang ní reēñ kə ngɔr, ba dəba rañ ta *loo tuñ yáá ké rāā kə gində nəngá kasaá té.

3Anī *kɔsə ɔɔn yā Nəbā yā *Israel ní i dɔó dɔ *Serubə gē té ní, ĩḡ aṽ kum kē ta róbé ké yā kudəñ kē kem *kújə yā Kóṽbē té té. Loo ní noō té Kóṽbē bār deē ní ɔɔ kūbə *léə ba dɔɔ bar ndang yáá tū ndār ké bōdēñ té ní,

4ba ədan na: Āṽ ĩ-njērā kem bē ké Jerusalem té kə taá, ba de gē malang ní a nōōñ rōdḡ ɔ, najə tōr kemdḡ ɔ, tām yā yáá rāā ké majal ngáy gē ké kemeé té ní, əjá yáá nodé té.

5Gō té anī m-ōō najə ní Kóṽbē əda gotə bütə de gē ní nɔyñ ní, ni ədadə na: ĩ-njērāi gō deē ní noō té kem bēé ba ĩ-tōli de ké kemeé gē. ĩ-lōōi kəyadḡ ɔ, adī kumsí ɔɔsí tām yádḡ té al ɔ.

6ĩ-tōli bəga gē ɔ, ngásáā gē ɔ, ngámandə gē ɔ, ngán gē ɔ, dəyá gē ɔ! ĩ-rāāi adī niñ gətōñ kōó malang! Banī de gē malang ní əjañ yáá nɔtə nodé té ní, ĩ-lōōi kɔdə rōdḡ.

Élaī gir kem *loo ké tál yām té laā. Loo ní noō té niñ əlañ gir tōl *kum kɔɔ gē ndiñ ta *kújə yā Kóɔbē té ní.

⁷Anī Kóɔbē adē ndūn əda na: Ī-rāāi *kújə yā Kóɔbē ādī tél ké yer, ādī niñ gē taān loo ndágə loo ké gīr gidə kújə yān gē té, ba gō té anī ī-teēi ndágá!

⁸Adē niñ aŵñ tōl de ké kem bēé gē té. Dan ní niñ nɔyñ kē loo tōl de gē té ní, m-rā i kə kéréím. M-ósə kejəím nang té ō, m-ósə noím nang té ō, ba m-éga kɔr, m-éda na: Aa Kóɔbē Nébā, dan ní ī-bəgā wōng yāi ké ngáy dɔ bē ké Jerusalem té beé ní, gotə *Israel gē ní a nɔyñ ní ā ī-tōldé kɔɔ malang a?

⁹Anī ni-tél ədam na: Majál yā bē kɔɔ ké *Israel té ō, ké *Juda té ō i ngáy al naā. Mósə taā loo kem bēé ō, yáa rāā ké gótá al taā loo kem bēé ní toō té ō. De gē ədañ na Kóɔbē na əyá bē kɔɔ, Kóɔbē na asə kaa yáa kógəím alé.

¹⁰Adē m-ā m-éyáddé alé, kumín a ɔɔm tām yādé té alé. M-ā m-rāā kadə yáa ké majál ní niñ rāāñ ní tél əsə dɔdɔ niñ kó gē té.

¹¹Kum mbang ngeé ní noō té báa deē ní ɔɔ kúbə *léé ō, ətə bar ndang najə tū ndār ké bōdēn té ō ní, reē ɔjə Nébā gotə yáa ní, əda na: Yáa ní ədam na kə m-rāā ní m-rāā kɔɔ.

EZK 10

Nébā rāā yáa kógəím báy to ɔjəñ Ejeziel kadə na n-ndi noó

(Áaī 1.1-28)

¹Loo ké rāā gār tītə gār kújə ní i dɔɔ dɔ *Serubə gē té ní, m-əndā maý anī, m-áa yáa kógəím ké to tītə mbał *sapir beé tū té. Rāāñ yáa ní adē to tītə kōr kágə mbang beé.

²Nébā əda deē ní ɔɔ kúbə *léé ní na: Ī-māñ mboɔ nja púsə gē ní i gir *Serubə gē té ní, ba óy yāl hor ké ajə ying ní to mbəñā *Serubə gē té ní ādē rosə kem jíí ō, āw ī-bókə dɔ bē té ō. Anī m-áa deē ní loo kaw té mboɔ nja púsə gē té.

³Kum mbang ngeé ní noō té ní, *Serubə gē i kem *kújə yā Kóɔbē té, dām ké kɔɔ té ō, ndágə loo ké gīr gidə kújə yā Kóɔbē ké kemeé té ní, sa taā loo malang tū té ō.

⁴*Kɔsə gɔn yā Kóɔbē ní i dɔɔ dɔ *Serubə gē té ní, ij aŵ kum kə ta róbə ké yā kudəñ kə kem *kújə yā Kóɔbē té té. Loo ní noō té kił mañ reē taā kem kújə yā Kóɔbē ō, loo ké unjə kow yā *kɔsə gɔn yā Kóɔbē taā loo ndágə loo ké gīr gidə kújə yā Kóɔbē té.

⁵Kōō bōgə *Serubə gē ní a bār ní, deē ra i ndágə loo ké gīr gidə kújə yā Kóɔbē ké ndágá té gəgə anī a oō. Kōō bōgədé ní bār tītə ndāng mañ beé, i ndū Nébā ké tógəñ i ngáy.

⁶Deē ní ɔɔ kúbə *léé ní aŵ ra kadə nja púsə kógəím té. Ni-aŵ ra noó i dan ní Nébā ədan na kə un hor ké mboɔ nja púsə gē té, dɔ dán *Serubə gē té ní.

7*Serube kógēm əla jīn kum kē rō hor n to kadən té ngər ní té. Ni oy yāl hor ké ajə ying ní, bōkə jī deē n oō kūbē *léé ní té. Deē ní taā ba teē ndágá.

8Yáá ké to tītə jī deē beé teē gír bōgə *Serube gə té kē ndágá.

9M-áa nja púsə gə só kadə *Serube gə té ō. Nja púsə kógēm i kadə *Serube kógēm té kə dɔdɔ géé. Nja púsə gə ní ndəlēn tītə *mbal kógēm ké gātən i ngáy beé.

10Nja púsə ké só gə ní teēn naā malang ō, to tītə ké tɛlaɛndə i kem naā té beé ō.

11Niñ asəñ kaw kum kē kété kumdə sɔɔ loo ké gír só gə kanjə rōngō werere. I loo n do *Serube gə tūr kum kē tū té ní n niñ a awñ kum kē tū té ní. Niñ awñ kum kē kété i kanjə rōngō.

12Rō *Serube gə ō, gidədə ō, jīdə ō, bōgədə gə ō, nja púsə ké só gə ō ní, loo ké ndələ gə i tū té malang.

13M-ōō ndū deē kógēm bār rī nja púsə gə ní na i nəl balway.

14Niñ kógēm kógēm ní ta kumdə i só só. Ta kum ké ta kəga dɔ i ta kum *Serube ō, ta kum nge ké kɔ jōó i ta kum deē ō, ta kum nge ké kɔ mətá i ta kum bɔl ō, ta kum nge ké kɔ só i ta kum kərō ō.

15*Serube gə ní iñ kum kē dɔɔ. Niñ toñ tītə yáá ké kə kumuú gə n m-rā kadə bā Kebar té á m-áádə ní.

16Dan n niñ awñ kum kē kété anī, nja púsə gə ní awñ kum kē kété sedə ō. Dan n *Serube gə ní jāān bōgədə yā kīñ nang té kum kē dɔɔ anī, nja púsə gə ní ɔrən rōdɔ kɔɔ rōdɔ té al ō.

17Dan n *Serube gə dəbañ anī, niñ dəbañ ō. Dan n niñ iñ kum kē dɔɔ anī, niñ iñ kum kē dɔɔ sedə ō, tām nja púsə gə ní a njərāñ i kə gō kem ndigə yā yáá ké kə kumuú gə ní.

Kɔsə gɔn yā Kóɔbē teē kɔɔ kem kújə yā Kóɔbē té

18*Kɔsə gɔn yā Kóɔbē ndótə kɔɔ ta kújə yā Kóɔbē té ba aw ra dɔ *Serube gə té.

19Anī niñ jāān bōgədə yā kɔr dɔɔ. M-áádə loo kīñ té nang té kum kē dɔɔ, naā té kə nja púsə gə ní. Kɔsə gɔn yā Nóbā yā *Israel ndələ dɔdɔ té dɔɔ. Niñ aw dəbañ ta róbə ké yā kudən kə kem kújə yā Kóɔbē té té, dām ké gír bē té.

20M-áá yáá ké kə kumuú gə ní kété dan n m-rāñ kadə bā Kebar té ní, adə m-geř kadə yáá gə ní i *Serube gə.

21Niñ kógēm kógēm ní ta kumdə i só só ō, bōgədə i só só ō, jī ké to tītə jī deē i gír bōgədə gə té ō.

22Ta kumdə gə ní to tītə ta kum yáá ké kə kumuú gə n m-áádə kadə ba Kebar té ní. *Serube gə ní njərāñ kumdə i sūmūú nodə té.

EZK 11

A gāngēñ sarya dɔ bē ké Jerusalem té tām yā yáa rāān ké gōté al gē té

¹Ndíl Kóṣṣbē unəñ nang té kum kē dɔɔ, ba aṽ sem ta *kújə yā Kóṣṣbē ké dām ké gír bēé té. De ké dəngam gē kutə jōó gidə i mí ndiñ ta róbé té. M-áa ngār gē yā ngán *Israel gē jōó dandé té m-geṛd́. I Yajania ké ngōñ Ajur ō, Pelatia ké ngōñ Benaya ō.

²Ndíl ədam na: Ī ngōñ deē, ōō! De gē n gírēñ rāā yáa ké majal ní n ndiñ noō. Niñ adēñ de gē kɔjə ké majal gē kem bē ké Jerusalem té.

³Niñ ədañ na: J-a jə-rāāi kújə gē loo n toō té laā i ngər n toō té al báý. Jerusalem rāā rōn i jōo ndiṛ yáa té, ba jii i dā ké kemeé.

⁴I beé ní, Ī ngōñ deē, ĩ-teē kə gírdé dɔɔ, kə ta kũl najə n m-əndā taí té ní.

⁵Loo n noō té Ndíl Kóṣṣbē əhɔm, ba ədam na kə m-əda najə n toō: Najə n Kóṣṣbē əda ní n toó. Siĭ *Israel gē, najə n ɔri ní m-geṛ ō, m-geṛ gír yāsí ō.

⁶Siĭ ĩ-tlī de gē ngáy kem bē n toō té, ĩ-rāāi adə niñ de gē táa loo kum róbə kɔsə gē té.

⁷I tām n toō té n mā Kóṣṣbē Nəbā m-ədásí najə n toō ní: Bē ké Jerusalem to i tītə jōo rōkum, banī dā i de gē n siĭ ĩ-tlīd́ ní. Ba siĭ báa m-ā m-təbāsí kɔs kemeé.

⁸Siĭ ĩ-bólí rɔɔ! I beé ní, m-ā m-əlañ yā kadəsí. I mā Kóṣṣbē Nəbā n m-əda najə ní.

⁹M-ā m-təbāsí kɔs kem bē ké Jerusalem té, m-ā m-əlásí kem jī tərā gē té. M-ā m-ún sarya gāngēm yā rāān yáa sesí.

¹⁰Loo n noō té ā ĩ-gerī kadə Kóṣṣbē i mā. M-ā m-gāng sarya dɔsí té i gō nang ké *Israel té, adə m-ā m-rāā kadə ā óyī ta rɔɔ té.

¹¹Jerusalem a ngōmsí tītə n jōo a ngōmən yáa ní alé, siĭ i dā ké tējā n jōo a ngōm ní alé. Banī m-ā m-gāng sarya dɔsí té dɔ nang ké *Israel té.

¹²Loo n noō té ā ĩ-gerī kadə Kóṣṣbē i mā. Siĭ únī gō *ndū najə yām gē al ō, únī jī bēl loo rāā yáa yām gē ĩ-rāāiñ yáa al ō. Banī siĭ únī gō yáa kagə bē gē nápar de gē n ndiñ gírēñ gidəsí ní.

¹³Dan n m-rā m-ā m-əda najə n toō n Kóṣṣbē tam té ní anī, Pelatia ké ngōñ Benaya gāng dɔɔ oy. M-əsō m-séw kumm nang té ō, m-əga kɔr ō, m-əda na: Á! Kóṣṣbē Nəbā, adə gotə ngán *Israel gē n nayñ ní, ā ĩ-rāād́ kadə oyñ malang a?

Nəbā a ɔsə nja ngán Israel gē n tēndāñ naā tiiñ kē loo gē té ní kē naā té

¹⁴Kóṣṣbē ɔr najə sem, ni ədam na:

¹⁵Ī ngōñ deē, kɔjə n de ké Jerusalem gē adēñ ngákóóí gē, adēñ de ké kem kojə yāi té gē, adēñ *Israel gē malang n ɔyñd́ dɔ gúú té aṽñ sedé dɔ bē ké rang té ní n toó: I beé ní, ĩ-ndi say kə loo n Kóṣṣbē i tū té ní té. Tām dɔ nang n toō ní i jii n ni-adəjí kadə i yájí té ní.

16I beé ní, ngé gē n̄ cyñdé dɔ gúú té aŵñ sedé dɔ bē ké rang té naā té seí ní, ā édadé na: Najē n̄ mā Kóṣṣbē Nébā m-ōr sedé ní n toó: M-éla sesí say, kē loo gē té malang dan nápar de gē té bá tā, ba mā i dansí té tītē n̄ m-ndiñ kem *loo ké tál té tá.

17Adē édadé najē n̄ toō ādēm, édadé na: Mā Kóṣṣbē Nébā, m-ā m-óysí dan gír de ké tayā tayā gē n̄ m-tēndā m-tīisí dandé té ní ō, m-ā m-óysí kem bē gē n̄ āwī tū té dɔ gúú té ní ō, yā kɔsə njasí naā té, ba yā tél kadēsí dɔ nang ké *Israel té gogé.

18Ré ī-tél ī-reē ūgī gogé anī, kēla ké majal ngáy gē n̄ de ké kemeé gē a rāān adēñ nóbā ké rōkum al gē ní, ā ī-rāāi kadē a gətóo kōó.

19M-ādēsí dan wur ké kijə, m-ā m-ēndā ndíl ké kijə kemsí té. M-ā m-ōr kemsí ké ngañg tītē mbaī kōó, ba m-ā m-ādēsí kem ké ndigə yáá n̄ Nébā gey ní.

20I beé n̄ ā úniñ gō *ndū najē n̄ m-ādēsí ní ō, ā ēndāiñ kumsí gír jī bēl loo rāā yáa yām gē té ba ā úniñ gō ní ō. Loo n̄ noó té sīi i gír deē yām gē ō, mā i Nébā yāsí ō.

21Banī ngé rōy nóbā ké rōkum al gē ō, ngé rāā yáá ké majal ngáy tɔdō niñ unəñ i gō ngur gē ké kemdé té ō ní, m-ā m-rāādé kadē niñ a əgāñ kērā háldé. Yáá mā Kóṣṣbē Nébā m-édásí kē ndágá ní n noó.

Kɔsə gɔn yā Kóṣṣbē teē kōó kem bē ké Jerusalem té

22Loo n̄ noó té *Serube gē jāāñ bōgédé ō, nja púsə gē ní əlañ gír ndótē naā té sedé ō. *Kɔsə gɔn yā Nébā yā *Israel ndələ dɔdó té dɔó.

23Gō té anī *kɔsə gɔn yā Kóṣṣbē i kum kē dɔó dan bēé ba aŵ dəba dɔ mbaī bo té dām ké gír bē té.

24Kum mbañg n̄ m-ā m-áañ yáa ngeé n̄ noó té ní, Ndíl Nébā unəñ nang té kum kē dɔó. Ni-tél reē seím gogé rō de gē n̄ cyñdé aŵñ sedé *Babilon dɔ gúú té ní. Yáá n̄ Nébā əlañ adē m-áañ ní dəba.

25Loo n̄ noó té m-ənī de gē n̄ cyñdé aŵñ sedé dɔ bē ké rang té dɔ gúú té ní gotə yáa malang n̄ Kóṣṣbē rāā adē m-áañ ní.

EZK 12

Ejekiel rāā yáá ké oje kadē a cyñ de gē yā kaŵ sedé dɔ bē ké rang té dɔ gúú té

1Kóṣṣbē ōr najē seím, əda na:

2Ī ngōñ deē, ī-ndi dan de ké ngé mbāté najē gē té. Kumdá i noó yā kəañ loo bá ta banī niñ aāñ loo alé. Mbídé i noó kadē koōñ loo bá tā banī niñ oōñ loo alé. Tɔdō i gír de ké ngé mbāté najē gē.

3I beé ní, Ī ngōñ deē, ɔsə nja yáa mbā yāi kē naā té dan kadaá, ta kum de gē té malang tām yā de ké a aŵñ seneé kē dɔ bē ké rang té dɔ gúú té té. Gō té anī ī-ndótē loo n̄ ī-ndi tū té ní té kōó ba aŵ loo ké rang té, ta kum de gē té malang. Na majanī a aāñ kadē niñ i gír de ké ngé mbāté najē gē.

⁴Ā óy yáa mbā yāi gē yā teēn kújə yāi té kē ndágá i dan kadaá, ta kum de gē té malang. Ba loo tíbí anī, ā ótə ta kumdé té yā kaw tītə de ké a awñ seneé kē dɔ bē ké rang té dɔ gúú té beē.

⁵Ā ī-mbutə kum loo tū ndogē mbał té i ta kumdé té ɔ, ā ī-teē kum bəlo loo ní té kē ndágá i ta kumdé té ɔ.

⁶Ā ún yáa mbā yāi yā kəndā dɔ bōgíí té i ta kumdé té ɔ, ā āwñ i ndɔ́ ɔ. Ā ütə ta kumií kɔ́ ɔ, ā ásə kəa loo n ā āw kē tū té ní al ɔ. I tītə n noō n m-ā m-rāāiín de kə nge tāā ngán *Israel gē té ní.

⁷m-rāā yáa n Kóɔbē ədam kadē m-rāā ní. M-óy yáa mbā yām gē m-teēn ndágá dan kadaá, tītə yā nge kaw kē dɔ bē ké rang té dɔ gúú té beē. Loo tíbí anī, m-mbutə kum loo tū ndogē mbał té kə jīm. De gē aaməñ loo kaw té ndɔ́, kə ngong mbā yām dɔ bōgēm té.

⁸Teē kə ndɔ́ kə noō dəloí anī, Kóɔbē ɔr najə seń, ədam na:

⁹Ī ngōñ deē, ɔɔ! Ngán *Israel gē n i gir de kə ngé mbátə najə gē ní, a dəjeiñ na kə ā ī-rāā i rí n toó wa.

¹⁰Anī ī-tél ɛdádə na: Najə n Kóɔbē Nəbā əda ní n toó: Yáa n toó i tāā kə tam yā ngār kə Jerusalem té ɔ, ngán *Israel gē malang n ndiñ noó ní té ɔ.

¹¹Édádə na: m-tāási i najə yáa a rāā yā reē ní. Yáa n m-rāā ní i yáa n noō n a rāāñ sesí ní. A ɔyñsí yā kaw sesí dɔ bē ké rang té dɔ gúú té, a təbāñsí kɔ́ kem bē yási té.

¹²Nge kər nosí a un yáa yān yā kəndā dɔ bōgən té ndɔ́ ba a teē kɔ́ kem bēé. A mbutəñ kum loo tū ndogē mbał té yā kadē ni teēn kē gidə kórēy té. Ni a utə ta kumən kɔ́ yā kadē ni a aən loo n ni a aw kum kē tū té ní alé.

¹³Mā Kóɔbē m-ā m-əyā gūmbə non té ɔ, m-ā m-əhɔn ɔ. M-ā m-aw seneé kem bē yā *Babilon gē té, banī ni a asə kəa bē ní al ɔ, ni a oy i noó ɔ.

¹⁴De gē malang n girəñ gidən ní, adə i ngé ngəmən gē ɔ, áskar yān gē ɔ ní, m-ā m-rāādə kadē a awñ kē loo gē té. Gō té anī m-ā m-ngɔdédə kə kaskar yām.

¹⁵Dan n m-ā m-təndā m-tīídə kə dan nápar de kə rang gē té ɔ, kə kem bē ké rang gē té ɔ anī, niñ a gerəñ kadē Kóɔbē i mā.

¹⁶Bá tā ba m-ā m-əyā de kórēy gē kadē teēn ta rɔ́ té ɔ, ta bō té ɔ, ta moy ngālbōgíí té ɔ. Loo n noō té niñ a əniñ de kə kem bēé gē n niñ a awñ kē tū té ní, gotə yáa malang kə majal ngáy gē n niñ rāāñ ní. Adə de kə kem bē ní té gē a gerəñ kadē Kóɔbē i mā.

¹⁷Kóɔbē ɔr najə seń, əda na:

¹⁸Ī ngōñ deē, əsá mápa yāi kə rɔ́ ndebeé ɔ, ayy mañ yāi kə bōló ɔ, kə sōló ɔ.

¹⁹Gō té anī, ā éda de ká kem bēé gē na: Najē n Kóṣṣbē Nébā əda ní n toó: Gotə de ká Jerusalem té gē n n̄yñ dɔ nang ká *Israel té ní a əsañ mápa yādé i kə sōlōó ō, a ɔyñ mañ yādé i kə bōl ká a ndewdó ō. Tɔdɔ a nujəñ bē yādé sák sák kɔ́, tām de ká kemeé gē rāāñ adē yáá rāā ká kə dónó taā loo kem bēé.

²⁰De ká kem bēé gē a gətóon kɔ́ ō, bē a tél dəla loo ō. Loo n noó té ā ī-gerī kadē Kóṣṣbē i mā.

Najē Kóṣṣbē əda ní a reē yā kudə gírí

²¹Kóṣṣbē ɔr najē sem, ədam na:

²²Ī ngōñ deē, ōō! Sijī ī-tél ā édaī kágē najē n toó kə nja naā té kə dɔ bē ká *Israel té édaī na: Kum mbang māñ ō, yáá ká kəgē gē ní, kógə́m ká reē udə gír ká rɔ́ té gətóo ō. Ní, édaī nge n noó i tām rí té?

²³I beé ní, édá ngán *Israel gē na mā Kóṣṣbē Nébā m-ā m-rāā kadē de gē a ədañ kágē najē n noó tɔ alé. De ká yā tél kəda kə nja naā té dɔ nang ká Israel té tɔ a gətóo. Banī édadé na: Kum mbang n kadē yáá ká kəgē gē malang reē udəñneé gír ká rɔ́ té ní, dɔ i ngɔr.

²⁴Yáá ká kəgē ká rɔ́kum al a gē gətóon kɔ́ ō, yáá gē n niñ ədañ na a rāā yáá á i yáá ká rɔ́kum al gē ní, a gətóon kɔ́ ō dɔ dán ngán *Israel gē té.

²⁵Tɔdɔ i mā Kóṣṣbē n m-ɔr najē ní ō, yáá n m-éda ní a rāā yáá kanjə kɔr bāā ō. Ááá, i dan n sijī ngé mbáté najē gē ī-ndiineé kə kumsí báý ní n m-ā m-rāāñ yáá m-éda ní. Yáá n Kóṣṣbē Nébā əda ní n noó.

²⁶Kóṣṣbē ɔr najē sem báý tɔ, ni-əda na:

²⁷Ī ngōñ deē, ōō! Ngán *Israel gē ədañ na: Yáá gē Ejekiel ədadé ní a reēñ yā kudə gír ká rɔ́ té i ndɔ́n té báý ō, najē n m-əndā taí té á édá ní, na i tām yā ndɔ́ gē ká say ngáy té ō.

²⁸I beé bá ní, édadé najē n toó ədēm: Yáá malang n m-éda najēñ kété ní, mā Kóṣṣbē Nébā m-ā m-rāā yā kadē a reē yā kudə gír ká rɔ́ té ngɔr. Najē n Kóṣṣbē ədam ní n noó.

EZK 13

Najē ká dɔ ngé koó ta ká rɔ́kum al gē té

¹Kóṣṣbē ɔr najē sem, ədam na:

²Ī ngōñ deē, ngé gē n ədañ na niñ na i ngé *koó ta ká *Israel té gē ba a ədañ i najē ká dɔdɔ niñ kó gē adədé gē ní, ī-teē kə gírde dɔ́. Əndā dɔdɔ té ədē oñ najē yām mā.

³Najē n mā Kóṣṣbē Nébā m-éda ní n toó: Yáá ká to kum kay al a teē dɔ *ngé koó ta ká mbóo gē té. Niñ a unəñ i gō gír yādé niñ kó gē n reē dɔdɔ té ní, ba ɔañ yáá kógə́m alé.

⁴Ngán *Israel gē, *ngé koō ta yāsí gē toñ tītē taĭ gē ké a dáýñ gotē bē ké nujə sák sák kōó té beē.

⁵Niñ aŵ tīniñ kum bəlo gē ké tū ndogē mbaĭ té al̄ ō, əniñ ndogē mbaĭ dəsí té yā ngōmənsí ta rōō té ndō wōng yā Kóōbē té al̄ ō.

⁶Yáá gē n̄ ɔ́ɔ́n ní i yáá ké rōkum al̄ gē ō, yáá gē n̄ niñ ədañ na a rāa yáá ní, i yáá ké rōkum al̄ gē ō. Niñ ədañ na: Kóōbē əda na, banī mā Kóōbē m-əládé alé. Niñ əndān kemdá dɔ té kadē najē yādé i rōkum.

⁷Banī najē n̄ m-édádé ní n toó: Yáá gē n̄ ɔ́ɔ́i ní i yáá ké rōkum al̄ gē ō, yáá gē n̄ sīi ədañ na a rāa yáá ní, i yáá ké rōkum al̄ gē ō. Sīi ədañ na Kóōbē na əda na, banī najē kógēm̄ ké mā m-ōr̄ sesí gətóo.

⁸Adē yáá ké rōkum n̄ mā Kóōbē Nəbā m-édásí ní n toó: Dan n̄ i sīi kó gē n̄ ədañ najē ké reē dəsí té ō, yáá gē n̄ ɔ́ɔ́i ní i yáá ké rōkum al̄ gē ō ní, m-ā m-rāa yáá ké tōr̄ sesí. Najē n̄ Kóōbē Nəbā əda ní n noó.

⁹*Ngé koō ta gē n̄ a əniñ gotē yáá ké ɔ́ɔ́ kə rōkum al̄ gē ō, yáá gē n̄ niñ ədañ na a rāa yáá á i yáá ké rōkum al̄ gē ō ní, m-ā m-ójé tógém̄ dɔdɔ té. Niñ i dan ngé kán naā gē yā gír deē yām gē té al̄ ō, a ndangəñ rīdé dan rī ngán *Israel gē té al̄ ō, niñ a téləñ yā reē gogé dɔ nang yādé té al̄ ō. I tītē n̄ noō n̄ niñ a geñəñ kadē Kóōbē Nəbā i mā ní.

¹⁰*Ngé koō ta gē góləñ gír deē yām gē ədañ na: Yáá malang i ké njērā majə, tá yáá malang i ké ɔ́ɔ́ gō naā alé. Gír deē yām gē əndān ndogē mbaĭ, banī niñ bāa neldé i rāa hōrō dɔ té.

¹¹I beé ní, édá ngé rāa hōrō kutəñ gidə ndogē mbaĭ na: A tōōñ ndogē mbaĭ yāsí kōó. Mañ ké bo a edə ō, kōsə a tésō ō, nəl mañ a əla kə tógó ō.

¹²Dan n̄ ndogē mbaĭ a tetə nang té anī, de gē a dəjeñsí na ké hōrō n̄ ütīñ gidə ní ké rāa i rí wa?

¹³I beé ní, yáá n̄ mā Kóōbē Nəbā m-édá ní n toó: Kem wōng yām ké ngáy té ní, m-ā m-rāa kadē nəl mañ ké bo ngáy a əla kə tógó ngáy ō, m-ā m-rāa kadē mañ a edə ngáy ō. Kōsə a tésō kə ngangá ngáy yā nujə yáá malang kōó.

¹⁴Ndogē mbaĭ n̄ ī-rāa hōrō gidə té ní, m-ā m-mbəren yā kənīn nang té kōó. M-ā m-bótīyōn dɔó báté kadē ugə nang té, adə de gē a ɔ́ɔ́n gírən n̄ əndān ní. Ndogē mbaĭ ní a əsō ō, mbaĭ ké tū té gē a rējəñsí ō. Loo n̄ noō té ā ī-gerī kadē Kóōbē i mā.

¹⁵M-ā bəgā wōng yām dɔ ndogē mbaĭ té ō, dɔ de gē n̄ rāa hōrō gidə té ní ō. A ədañsí na ndogē mbaĭ ní i ké nujəñ kōó! Ngé rāa hōrō gidə té gē ní, gír yādé gāng kōó.

¹⁶Ngé koō ta ké *Israel té gē n̄ kété niñ a ɔ́rəñ i najē ké ndōñ té ké dɔ bē ké Jerusalem té ní, niñ gətóon̄ kōó. Yáá gē n̄ niñ ɔ́ɔ́n ní, ɔ́jəñ kadē yáá malang i ké njērā majə. Tá yáá malang i ké ɔ́ɔ́ gō naā alé. Yáá n̄ Kóōbē Nəbā əda ní n noó.

Najē ké dɔ dəyá ké ngé rāa mbōlī gē té

17 ǀ ngōñ deē, dəyá ká *Israel té gē ká ngé kǀr najē kə rǀdé niñ kó gǀó ní, ǀ-tǀr rǀí kə rǀdǀ té, ba ǀ-teē kə gǀrdǀ dǀó tǀm gǀǀ loo yǀdǀ té.

18 ǀdǀdǀ na najē n Kǀǀbē Nǀbǀ əda ní n toó: Yǀǀ ká to kum kaý al a teē dǀsí té. Tǀdǀ sǀǀ ǀrǀ ta kǀbē ká dǀ kur jǀ de gē té malang ō, ǀ-rǀǀ mandǀl gē ká bǀldǀ gē i tayǀ tayǀ té ō, yǀ kadē sǀǀ ǀngeǀneé tǀgǀ dǀ ndi kə kumuú yǀdǀ té. Sǀǀ ǀ-sǀǀ taǀ ndi kə kumuú yǀ de gē ká dan gǀr deē yǀm gē té, banǀ ǀ-ngǀmǀ ndi kə kumuú yǀsí sǀǀ kó gē.

19 Sǀǀ ǀ-kǀdǀmǀ ta kum gǀr deē yǀm gē té, tǀm yǀ kǀngeñ kǀǀ ǀrǀjǀ ká kem jǀ kǀndǀng wañ, alǀa tǀm yǀ kǀngeñ yǀǀ kǀsa ká séy beē. Sǀǀ ǀ-gǀlǀ gǀr deē yǀm gē ká ngé taǀ kem soǀ yǀsí gē. I tǀtē n noǀ n sǀǀ ǀ-tǀlǀneé de gē n sǀǀ kadē niñ oyñ al ní ō, ngé gē n sǀǀ kadē niñ ndiñ kə kumdǀ al ní báa, sǀǀ ǀ-rǀǀ adē niñ ndiñ kə kumdǀ ō ní.

20 I tǀm najē n toǀ té n mā Kǀǀbē Nǀbǀ m-ǀdǀsí najē tǀtē n toǀ ní: Ta kǀbē yǀsí gē n ǀhǀǀneé ndi kə kumuú yǀ madǀsí gē dǀngǀy ní, m-ǀ m-rǀǀ sedǀ. M-ǀ m-ngǀǀdǀ jǀsí té kǀó yǀ rǀyǀdǀ ō, de gē n sǀǀ ǀhǀǀdǀ dǀngǀy ní, m-ǀ m-tǀǀdǀ jǀsí té yǀ kǀyǀdǀ dǀó ō.

21 M-ǀ m-rǀyǀ mandǀl yǀsí gē kǀó ō, m-ǀ m-tǀǀ gǀr deē yǀm gē jǀsí té yǀ kǀyǀdǀ dǀó ō. Niñ a ǀsǀñ kum gǀmbē yǀsí gē té tǀǀ al ō, ǀ ǀ-gerǀ kadē Kǀǀbē i mā ō.

22 De gē n kété niñ i ngé rǀǀ yǀǀ ká gǀtǀ gē ní, sǀǀ ǀrǀ tǀgǀdǀ kǀó kə ta kǀǀ najē ká soǀ yǀsí gē, banǀ mā m-gey rǀǀdǀ yǀǀ ká majǀ alé. Sǀǀ ǀlaǀ gǀ kem de ká majǀ gē té adē niñ nañneé kə loo rǀǀ hǀl ká majǀ yǀdǀ té kadē oynǀñ.

23 I beé ní, yǀǀ ká rǀkum al gē n ǀ ǀǀǀ ō, najē ká rǀkum al gē n ǀ ǀdaǀ ō ní, gǀrdǀ gǀng. M-ǀ m-tǀǀ gǀr deē yǀm gē jǀsí té yǀ kǀyǀdǀ dǀó ō, ǀ ǀ-gerǀ kadē Kǀǀbē i mā ō.

EZK 14

Majǀ kadē ngǀn Israel gē ǀyǀñ nǀbǀ yǀdǀ ká rǀkum al kǀó

1 Ndǀ kǀgǀmǀ té *kum kǀǀ kǀrǀy gē ká *Israel té reēñ rǀmǀ té, ba ndiñ nang té nomǀ té.

2 Anǀ Kǀǀbē ǀrǀ najē seǀm, ədamǀ na:

3 ǀ ngōñ deē, ōǀ! De gē n noǀ aǀñ kə nǀbǀ yǀdǀ ká rǀkum al gē ngarǀ kemdǀ té noǀ. Kemdǀ gey yǀǀ n na rǀǀdǀ adē a tǀsǀñ kum majǀ té ní ngǀy. Ní kə m-ǀyǀ rǀmǀ kadē kə dǀjemǀñ najē a?

4 I beé ní, ǀdǀdǀ yǀǀ n mā Kǀǀbē Nǀbǀ m-ǀdǀdǀ ní: Tǀtē n toǀ ré deē kǀgǀmǀ ká *Israel té ǀhǀ gǀ besǀ yǀn gē ō, gey yǀǀ n a rǀǀn adē a tǀsǀ kum majǀ té ní ngǀy ō, ba reē koǀ najē ká ta *nge koǀ ta kǀgǀmǀ té anǀ, i mā Kǀǀbē n m-ǀ tǀrǀn najē té ní. Ba m-ǀ m-rǀ i dǀ besǀ yǀn ká ngǀy gē n ni a rǀyǀdǀ té ní yǀ tǀrǀñ najē kǀdan.

5 I tǀtē n noǀ n najē yǀm a ǀsǀñ kem ngǀn *Israel gē n ǀyǀmǀñ kǀó ba aǀñ say najē yǀ nǀbǀ yǀdǀ ká rǀkum al gē té ní.

⁶Adē édá ngán *Israel na: Kóṓbē Nébā dajesí kadē ī-tūrī hálsí ba éyaī besē yāsí gē kṓ ó, ī-tūrī gidēsí kṓ ta yáa rāāsí ké majalí ngáyí gē té ó.

⁷Yáá ké rang ní a asē ké yā rāa yáá báy tō ní n toó: Ré ngōñ *Israel kógēm, aláa tērā kógēm ké ndi dō nang ké Israel té, əyām kṓ ba aṽ say. Ni-əho gō besē yān gē ó, gey yáá ní a rāān adē a tēsō kum majalí té ní ngáyí ó, ba reē koō najē ké ta *nge koō ta té yā gerēn ní yáá ní m-ndigē ní anī, i mēkó Kóṓbē n m-ā m-tūr najē yā kədan ní.

⁸M-ā m-rāa yáá kógēm ké majalí kə deē ngeé ní noō. Yáá ní m-ā m-rāa seneé ní a tél i kágē najē. M-ā m-ōrən kə gogé kṓ dan gír deē yām gē té. Loo ní noō té ā ī-gerī kadē Kóṓbē i mā.

⁹Yáá ké rang ní a sē rāa yáá báy tō ní n toó: Ré *nge koō ta kógēm ndúm, adē i nəkó n tūr najē əda anī, kumən na i mēkó Kóṓbē n m-əyān adē rāa yáá ní noō ní. Bá tā ba m-ā m-ójé tógēm dən té ó, m-ā m-ōrən kə gogé kṓ dan *Israel gē ní i gír deē yām gē ní té ó.

¹⁰*Nge koō ta ní noō ó, nge dajen najē ní noō ó ní, yáá ké gōté alí ké kógēm beē nəkó ní toō ní, najēn i dōdó té mbak.

¹¹I beé n ngán *Israel gē a əyāmēñneé kṓ yā kaw say yā kaw tūr ta rōdó kṓ alí ní. Niñ a télēn de ké yer gē sōñ yáa rāadé ké gōté alí gē ké i ngáyí té tō alé. Banī niñ a télēn gír deē yām gē ó, mā m-ā m-tél Nébā yādó ó. Najē ní mā Kóṓbē Nébā m-āwñ yā kəda ní n noó.

Yáá ké a əgē Nébā gāng sarya gətóo

¹²Kóṓbē ər najē sem, ədam na:

¹³Ī ngōñ deē, oō! Majanī deē kógēm gē ké kem bē kógēm té rāān yáá ké gōté alí sem, adē najē i dōdó té, tōdō niñ rañ dō míndádó té alé. Loo ní noō té m-ā m-ójé tógēm dōdó té. Yáa kəsa yādó ní ngōmēñ ní m-ā m-nujən kṓ ó, m-ā m-ēñī bō dōdó té ó. I tītē ní noō n m-ā m-rāan kadē de gē gēgē dā gē gēgē gətóoñneé kṓ kem bēé ní.

¹⁴Ká ré de ké mətá ké tītē Noe ó, Danel ó, Job ó, niñ i dan de gē ké kem bē ní toō té gē té anī, ra dō ndū té yādó a ajə i rōdó niñ kó gē ngóy. I mā Kóṓbē Nébā n m-əda najē ní noō ní.

¹⁵Alí báa m-əyā dā ké dō gē dṓ kadē rōñ de ké kem bēé ní toō té gē. Niñ a tōlēn de ké kemeé gē malang kṓ, yā kadē bē a tél dəla loo ó, de ké yā nāa njērā kemeé a gətóo sōñ bōl ké ni bōl dā gē ní ó.

¹⁶Ré de ké mətá gē ní jə-tədaī rīdó kété laā ní ndiñ kem bē ní té anī, i niñ ngóy n a teēn ta yo té ní. I mā Kóṓbē Nébā ké ndi kə kumneé n m-əda na i rōkum ní. Ngán kemdó gē gēgē niñ a asēn kajədó alí ó, bē a tél dəla loo ó.

¹⁷Alí báa m-ā m-rāa kadē de gē a reēn yā rṓ gír de gē ní toō. M-ā m-ēndā dō ngé rṓ gē té kadē nujēñn bē kṓ ó, kadē tōlēn de gē ó, dā gē ó kṓ.

18Ré de ké mətá gē n j-ədaī rīdó kété laā ní ndiñ kem bēé anī, i niñ ngóy n a teēn ta yo té ní. I mā Kóṣṣbē Nóbā ké ndi kə kumneé n m-éda na i rōkum ní: Ngán kemdá gē gēgē niñ a asəñ kajədó alé.

19Alí báa m-éla kə moy n rīn na i moy ngālbōgī ní dɔ gir de gē n toō té. M-ā m-bāgā wōng yām ké ngáy dɔdó té i kə ta kūl yáá ké to kum kaý al ké ngáy n noō. Moy ní a tōl de gē ō, dā gē ō ké kem bēé kōs.

20Ká ré Noe ō, Danel ō, Job ō, niñ i dan de ké kem bēé gē té anī, ra dɔ ndūdó té yādó a ajə i rōdó niñ kó gē ngóy. I mā Kóṣṣbē Nóbā ké ndi kə kumneé n m-éda na i rōkum ní: Ngán kemdá niñ kó gē gēgē niñ a asəñ kajədó alé.

21Gō té anī Kóṣṣbē Nóbā ədam na: M-éla kə yáá ké to kum kaý al ké bo bo gē gir i sɔ dɔ bē ké Jerusalem té. Yáá gē ní i rōō ō, bō ō, dā ké dɔ gē ō, moy ngālbōgī ké kadē tōl de gē ō dā gē ō.

22Bá tā ba de kórēy gē, adə i dəngam gē ō, dəyá gē ō a teēn ta yo té. Niñ a teēn kōs Jerusalem ba a awñ gōsí té dɔ gúú té yā kaw kəngesí dɔ bē ké rang té. Dan n ā áá haldé ō, yáá rāādó gē ō anī, kemsí a sɔl najə yáá ké to kum kaý al ké bo ngáy gē n m-ādə rāā bē ní.

23Dan n ā ááidó anī kemsí a sɔl. Tām ā ī-gerī kadē yáá n m-rāā kə bē n toō ní najə i yām. Yáá Kóṣṣbē Nóbā əda ní n noó.

EZK 15

Kāgē nduú ké kəyən kadē hor ɔɔn

1Kóṣṣbē Nóbā ɔr najə serm, əda na:

2Ī ngōñ deē, *kāgē nduú majə tɔy gotə kāgē ké rang gē a? Ta jīn gē majəñ tɔy ta jī kāgē ké rang gē ké kem ku loo té a?

3Deē a un *kāgē nduú yā tól rāā yáá kógəñm té a? Deē asə kun yā rāañ yáá ké yā naā yáá rāā kəla tū té a?

4I beé alé, deē a rāañ i hor ngóy. Loo n ré hor ɔɔ dām tan ké jōó gē ō, hor əhɔ danən ō anī, deē a rāañ yáá kógəñm báy a?

5Dan n ni toñ kə taá báy ní, deē geŕ yáá ké yā rāañ alé. Anī dan n hor əhɔn malang kōs ní, deē a rāañ i rí báy?

6I beé ní, yáá n mā Kóṣṣbē Nóbā m-édá ní n toó: I *kāgē nduú n geyñ kəñī horóo ní banī i kāgē ké rang alé. Adə de ké Jerusalem gē ní, m-ā m-éla hor dɔdó té.

7M-ā m-rāādó yáá ké tōr. Niñ ɔjəñəñ na n-teēn kum hor té kōs, banī hor a ɔɔdó. Ba ré m-ā m-rāādó yáá ké tōr anī, ā ī-gerī kadē Kóṣṣbē i mā.

8M-ā m-rāā bē yádó kadē tél dəla loo tām ndūdó n əniñ adəməñ ní rañ dɔ té alé. Najə n Kóṣṣbē Nóbā əda ní n noó.

EZK 16

Kété ní Jerusalem i ngōñ ké dɔyá ké kəyən kɔ́

¹Kóɔbē Nébā ɔ̄ najē sem, ədam na:

²Ī ngōñ deē, ɔ̄jə Jerusalem yáá ké majal ngáy gē ní ni-rāā ní.

³Ā édan na: Najē ní mā Kóɔbē Nébā m-édan ní n toó: Kanaan i dɔ nang yā kaaí gē ō, ojiñ i noó ō. Bɔ́bɪ i *Amor ō, kóóí i Het ō.

⁴Dan ní ojiñ ní, deē əja kumíí al ō, ndogīñ kə maná adē ūnjə al ō, usəñ rɔ́í kə kataá al ō, bírni kə kúbúú al ō.

⁵De ké ɔ̄ kum tō ndoō yáí yā rāā yáá gē ní noó tām yáí té gətóo ō, de ké kumən ɔ̄ tām yáí té gətóo ō. Banī ndō ní ojiñ ní, əñīñ i dɔ nang té, tām neĪ de gē seí alé.

⁶m-māñ kadií té anī, m-ɔ̄ kadē ĩ-to i kum mósé té, banī m-édaī, dan ní ĩ-to kum mósé té báý ní, kə ĩ-ndi kə kumií.

⁷m-rāā adē ĩ-tɔgə tītē mu ké kem ndɔ̄ gē té. Ī éla gir tɔgə ō, ĩ-ngāl ō, ĩ-majə ngáy ō. Éba mbā ō, éba bí ō. Banī kúbē gətóo rɔ́í té, rɔ́í i karī.

⁸m-tél m-māñ kadií té báý tɔ, anī m-ɔ̄ kadē ásə dɔyá kɔ́. Loo ní noó té ní m-əñī kúbē yám dɔ́í té m-utəñ gidə rɔ́í, tām rɔ́í i karī. m-túbē m-ɔ̄jəñ kadē m-ā m-ra dɔ ndūm ké m-əñī m-ādī té ō, m-éhc *madē naā seí ō. Loo ní noó té ní ĩ i yám, adē mā Kóɔbē Nébā m-éda nge ní noó kə ndágá.

⁹M-ún mañ m-təgoñ mósé ké rɔ́í té kɔ́ ō, m-ún yibə ké otə majə m-ndumiñ ō.

¹⁰M-ādī kúbē ké kɔsə desē tū té ō, sākəráá ndár ké majə ngáy ō, kəlá *léé ké yā kadē éhc bódíí ō, kúbē səwāa ō.

¹¹m-téla yáá ta mbī gē mbíí té ō, m-téla nəngá gē jíí té ō, m-əñī mæde kóóí té ō.

¹²M-éla nəngá kóní té ō, m-téla yáá ta mbī gē mbíí té ō, m-éla yáá súū rɔ́ ké majə ngáy jákə té dɔ́í té ō.

¹³Yáá súū rɔ́ yáí gē i ké rāāndé kə lóró ō, kə gində arjāá ō, kúbē yáí gē i ké rāāndé kə *léé ō, səwāa ō, ɔsəñ desē tū té ō. Yáá kəsa yáí i ndujə ké majə ngáy ō, i yibə tejə ō, i yibə kañ *kəgə olibə ō. I beé n ĩ-mandəñ ngáy al naā ní. Adē gəráñ kadē ĩ i mbañg ké dɔyá.

¹⁴Rī bār yáí taā loo malang dan nápar de gē té sɔ́ñ majə ké ĩ-majə ɔ̄tə kə taá. Tām yáá súū rɔ́ ní m-súuñ rɔ́í ní, i yáá súū rɔ́ ké gātəñ i séý beé té al báté. I mā Kóɔbē Nébā n m-éda najē ní noó ní.

Jerusalem rāā ájéba

¹⁵Banī ĩ əndā kemií dɔ majíí té ō, ĩ-rāā ájéba tām ríí ké bār ngáy té ō. De ké dəngam gē malang ní a māñəñ róbó noó ĩ ĩ-bī sedé. ĩ ĩ-tél i yáá yádé.

- 16 Kūbē yāi kéréy gē ké majə ngáy gē ō, ké rāān bál yáa gē tū té ō n ĩ ýydé ĩ-súuú loo ndōy gē ní ō, ĩ-rāā ájéba dɔ té ō ní. Ba nge n noō i yáa ké majə kadē rāā yáa alé.
- 17 Yáa súu rō gē ké rāāndé kə lóró ō, kə gindē arjāa ō n m-ādī ní, ĩ ýydé ĩ-rāādé besē ké dəngam gē té, ba gōté anī, ĩ-rāā ájéba sedé.
- 18 ĩ ūtē gidədé kə kūbē yāi ké kəsə desēe tū té gē ō, yibē gē kə kajaja gē n m-ādī ní, ĩ āwn ĩ-ndējédé ō.
- 19 Yáa kəsa n m-ādī ní, ĩ ýy malang ĩ-ndējédé yā kadē neləndé seí, adē i ndujē ké lándē ō, yibē ō, yibē tejē ō. Yáa n rāā yáa ní n noó. Adē mā Kóṣṣbē Nébā m-éda na i rōkum.
- 20 Ngání ké dəngam gē ō, ké dəyá gē ō n ójə ādēm ní, ĩ ĩ-tōlédé ba ĩ-tuñ adē nóbā ké rōkum al gē ngeé n noō kadē i yáa kəsa yādé té. Ájéba n ĩ-rāā asiī al i mbéé báy a?
- 21 ĩ ĩ-tōl ngáném gē ba ĩ-rōódé horoó adē nóbā yāi ké rōkum al gē!
- 22 Dan n ā ĩ-rāān yáa malang ké majal ngáy gē n noō té ní ō, ā ĩ-rāān ájéba té ō ní, əga kemií dɔ ndō gē n ĩ i ngōñ dūú té ní alé. Dɔí ndígənal dɔ ndō gē n rōi i karī té ní ō, dɔ ndō gē n ĩ-toñ kum mosí té ní ō.
- 23 Yáa ké majal gē malang n ĩ-rāā ní, yáa gē n noō a reēn kə yáa ké to kum kaý al dɔí té! I mā Kóṣṣbē Nébā n m-éda najē n noō ní.
- 24 Bá tā ba ĩ-nay kə loo rāā ngán loo ké kij kə dɔ́ gē té, ĩ-nay kə loo rāā loo ké kij kə dɔ́ gē té malang tām yāi té.
- 25 ĩ rāā loo ké kij kə dɔ́ tām yāi té kə ta gajə róbə gē té malang. ĩ ún majə yā rōi ĩ-rāān yáa ké majal ngáy gē loo ngeé gē n noō té. Ngé māñ róbə gē malang n noō ĩ adədé rōi ō, ĩ ā ĩ-rāā ájéba kum kə kété kété ō.
- 26 ĩ ĩ-rāā ájéba kə de ké Ejiptə té gē n i madē bēi gē ké rōdē majə ngáy ní ō, ĩ-rāā ájéba ní al naā adēmən wōng ngáy ō.
- 27 Loo n noō té m-ójə tógém dɔ́i té. M-ōgī yáa kəsa ō, m-əlaī kem jī madē baāi gē n i bē gē yā Pilistin gē ní té ō. Tɔdɔ́ rōdē sɔ́ldé najē hálí ké majal ngáy té.
- 28 Ájéba n ĩ-rāā kété ní tōl bōi alé, adē ĩ-rāā ájéba kə de ké Asiri gē báy. Nge n noō gēgē ní asiī al báy.
- 29 ĩ ĩ-nay kə loo rāā ájéba té kem bē yā ngé rāā gātə gē té, adē i kem bē yā *Babilon gē té, kanjē kadē tōl bōi.
- 30 Á, tógí gətóó ngáy al naā! Najē n mā Kóṣṣbē Nébā m-éda ní n noó. Dan n ĩ-rāā yáa gē n noō malang ní, ĩ-rāā i yáa rāā ájéba kōr ké tōy ájéba madən gē.
- 31 ĩ ĩ-rāā loo ké kij kə dɔ́ ta gajə róbə gē té malang tām yāi té ō, ĩ ĩ-rāā loo ké kadē kum de gē malang i dɔ́ té ndágə loo gē té tām yāi té ō. Banī ĩ n ĩ-ndējē nar girí tītē n gotə ájéba ké rang gē a rāānən ní alé.

32 Banī ĭ ĭ-to i tītē dəyá ké nge rāā rāy ké gey i dəngam ké rang gē banī gey ngaan alé beē.

33 Ájéba gē malang a əngeñ nar gírdé banī i ĭ n əndā nja ngé sāāi gē malang. ĭ ādədə nar kadē niñ teēnəñ kē ta loo gē té reē bīīnəñ seí.

34 Dan n ĭ-rāā ájéba ké tītē n noō ní, ájéba yāi i ájéba ké dáng ba i ké tītē yā dəyá madí gē alé. Deē ndəleī al ó, deē əgāi al ó, banī i ĭ n i nge kəgā de gē. Adē yáá n kadē ĭ-rāā ní báa ĭ ĭ-rāā i yáá ké rang.

35 I beé ní, ĭ Jerusalem n i dəyá ájéba ní, oō najē yā Kóṓbē.

36 Yáá n mā Kóṓbē Nébā m-āwñ yā kədaī ní n toó: ĭ őr yáá rōi té adē gírí i karī ó, ĭ-rāā adē de gē ąąñ gotē rōi gē malang ó, dan n ā ĭ-rāān ájéba kə ngé sāāi gēé ní ó, dan n ā ĭ-rāān ájéba kə besē yāi ké majəñ al ngáy gē ní ó. ĭ āw báté ĭ-bóké mósó ngání gē nang té ĭ-ndəjē besē yāi gē ní.

37 Tām najē n toō té ní, ngé sāāi gē malang n nelđé seí adē i ngé gē n nelī sedé ó, ngé gē n nelī sedé al ó ní, m-ā m-ósə dədə naā té malang. M-ā m-ýydé kē loo gē té malang yā reē sedé, ba m-ā m-őr kúbē rōi té ta kumdé té, kadē niñ a ąąñ rōi ké karī.

38 Jerusalem, m-ā m-gāng sarya dōi té tītē n a gāngəñnee sarya dō dəyá ké ngé rāy gē té ní ó, dō dəyá ké ngé tōl de gē té ní ó. M-ā m-rāāi kadē mósə a taā gidə rōi malang sōō n wōng ké rāām ó, jang ké ɔsə señ ó.

39 M-ā m-élaī kem jī ngé sāāi gē té. Niñ a nujəñ loo yāi ké kii kē dōó gē n ĭ-rāā adē majə ní kōó malang. Niñ a ɔyñ kúbē yāi gē kōó ó, a ɔyñ yáá súū rō yāi ké majə gē kōó ó, ba a əyāiñ kōó kadē ā ĭ-ndi rōi karī.

40 Gō té anī niñ a səlāñ kósə de gē dōi té ó, a tənīñ kə mbalá yā tənī tōlī ó, a tégāiñ kə kaskaraá yā tégā gāngī naā té ó,

41 a tēlañ hor dō kújə yāi gē té ó. Sarya n i ké gāng dōi té ní, niñ a unəñ yā rāān yáa seí i tītē n noō ta kum kósə dəyá madí ké ngáy gē té. M-ā m-gāng ta ndō ájéba yāi kōó ó, ā ásə kəgā ngé sāāi gē tō al ó.

42 M-ā m-bəgā wōng yām ké ngáy dōi té báté ta tōl ta té. Ba dan n kum rāā jang yām a gətóo anī, m-ā m-tél yā ndi jəke gogé, wōng a rāām tō alé.

43 Əga kemií dō yáá n m-rāā tām yāi té dan n ĭ-nayñ ngōñ báý té ní alé. Adē ĭ-rāā adē wōng rāām sōñ yáa rāāi gē. N toō báa ta i yām kadē m-rāāi kadē əgā kērā yáa rāāi gē. I mā Kóṓbē Nébā n m-éda najē n noō ní. Tām hálí n ĭ-rāā ní to rōsōl ngáy, tá ĭ-ra dō té noō ĭ-rāā yáá ké majal ngáy gē adē nébā ké rōkum al gē.

Jerusalem majal ngáy tōy gotē bē ké rang gē

44 Kóṓbē əda báý tō na: Jerusalem, ngé rāā mēlē tām gē a rāāñ mēlē tām n toō seí, niñ a ədañ na: Kóṓ ngōñ niñ kə ngōnən ké dəyá toñ i tītē naā.

- 45 Tɔdɔ̄ ī i ngōn yā kóóí rōkum. Kóóí i dɔyá kə nelən kə ngaaneé al ngáy ɔ, nelən kə ngánən gēé al ngáy ɔ. Ī ī-to i tītē ngákóóí kə dɔyá gē n nelédé kə ngaadé gēé al ɔ, kə ngándé gēé al ɔ ngáy ní. Kóósí i Het banī bɔbəsí i *Amor.
- 46 Rī ngōkóóí kə dɔyá kə nga tógə na i Samari. Ni-ndi i dām mbór bē kə kɔú naā tɔ kə ngán bē kə dūú gēé kadən tɔ. Ngōkóóí kə dɔyá n teē gidií tɔ ní rīn na i Sodom. Ni-ndi i dām mbór bē kə gelee tɔ, naā tɔ kə ngán bē kə dūú gēé kadən tɔ.
- 47 Ī ī-ndájə i háldé ngóy al ɔ, ī-rāā i yáú kə majal ngáy gē n niñ rāān ní ngóy al ɔ. Ngé gē n noō i yáú kə séy beē gē! Hálí majal ngáy tɔy yā gotə bē kə rang gē.
- 48 Tītē n mā Kóóbē Nébā m-ndiñ kə kumrī rōkum noó, Jerusalem, yáú n m-édaī ní n toó: Sodom n i ngōkóóí kə dɔyá ní ɔ, ngán bē kə dūú gē kə kadən tɔ ɔ ní, yáú kə majal n niñ rāān ní asə kə yāí al ɔ, asə kə yā ngán bē kə dūú gē kə kadií tɔ al ɔ.
- 49 Yáú kə góté al gē n Sodom niñ kə bē kə kadən tɔ gē rāān ní n toó: Niñ ɔjəñ rōdɔ ɔ, əsañ yáú adə al kemdɔ ɔ, usədɔ yáú al ɔ, rāān kə ngé ndoō gēé al ɔ, kə ngé rō tō ndoō gēé al ɔ.
- 50 Niñ téləñ de kə ngé kídə loo gē ɔ, rāān yáú kə majal gē kə m-ásé tégā tam dɔ tɔ al ɔ. Loo n noō tɔ m-rāā adə niñ gətóon kóɔ dɔ nang tɔ, tītē n ī-gerəñ ní.
- 51 Yā Samari tā anī, majal n ī ī-rāā ní, núsən gēgē ni-rāā alé. Ī Jerusalem ī-rāā yáú kə majal ngáy gē tɔyn. Sodom ɔ Samari ɔ n niñ i ngákóóí kə dɔyá gē ní, ré deə əndədé kadií tɔ anī, toñ tītē kə niñ rāān yáú kógəñ kə majal al beē.
- 52 I beé bá ní, ta i dɔí tɔ ngɔlaā kadə éla dɔí gir rōsɔl tɔ sɔɔñ yáú rāāí kə góté al gē: Aáá, Ī ī-rāā yáú kə majal ngáy al naā tɔy yā ngákóóí kə dɔyá gē. I beé n niñ tonəñ tītē de kə góté tɔyī gē ní. Adə ta i dɔí tɔ kadə rɔí sɔlī ɔ, hōrmɔí gətóo ɔ.
- 53 M-ā m-tél yā rāā bē gē ní gogé rang: M-ā m-rāā bē kə Sodom ɔ, ngán bē kə kadə tɔ gē ɔ kadə tél majəñ gogé rang. Gō tɔ anī m-ā m-tél yā rāāí Ī Samari kadə ī-tél ī-majə gogé rang ɔ.
- 54 Adə hōrmɔí a gətóo ɔ, rɔí a sɔlī tām yáú malang n ī-rāā tɔ ní ɔ. Nge n noō a sɔl kem ngákóóí kə dɔyá gē n i bē gē n noō ní.
- 55 Sodom ɔ, Samari ɔ, ngán bē gē kə kadədé gē tɔ ɔ, a téləñ yā majə gogé. Yāí Ī Jerusalem ɔ, yā ngán bē gē kə kadií gē tɔ ɔ, a tél yā to i tītē n noō ɔ.
- 56 Dan n ā ɔjəñ rɔí tɔ ní, Ī ɔr najə yā Sodom majə alé.
- 57 I kété pá tá kadə teēñ dɔ kem ndul yāí tɔ báy. N toō báa ta i dɔí tɔ kadə kadə bē gē kə Sodom ɔ, ngán bē gē kə kadədé gē tɔ ɔ, naā tɔ kə bē gē yā Pilistin gē ɔ tájīñ tā. Tām niñ kídīñ i kə ta gē tɔ.
- 58 I tītē n noō n élan dɔí gir kɔy yáú rāāí kə to rōsɔl gē tɔ ɔ, yáú rāāí kə majal ngáy gē tɔ ɔ ní. Najə n mā Kóóbē m-éda ní n noō.
- 59 Najə n mā Kóóbē Nébā m-éda ní n toó: Usiī dɔ míndí n əñī tɔ ní alé, adə ī-mbāté *madə naā n j-əho ní kóɔ. I beé bá ní, m-ā m-rāāí yáú n Ī ī-ndetə kadə m-rāā seí ní.

⁶⁰Ba mā tā a m-ā m-ra do *madē naā n m-ého seí dan mandií té ní ō, m-ā m-tūr madē naā ké a to ngándáíng.

⁶¹Dan n ā ī-tél ā éngé ngákóúí ké dəyá ké ngátógi gē ō, gidíí ké dəyá gē ō gogé anī, ā ī-gír do hálí té ō, rōí a solī najēn té ō. M-ā m-éla dódé gir tógə yāí té, tītē ké niñ i ngání ké dəyá gē beé. Nge n noō ndetə *madē naā n m-ého seí ní alé bá tā, ba m-ā m-rāā nge n noō.

⁶²Jerusalem, m-ā m-ého *madē naā seí. Loo n noō té ā ī-geř kadē Kóṣṣbē i mā.

⁶³Loo n noō té a əga kemií do yáá ké māñ kōó té ō, rōí a solī najēn té ō, ā ī-teē taí yā kərēñ najē tṵ al ō. Banī mā m-ā m-māy rōm do yáa malang n ī-rāā té ní. Najē n Kóṣṣbē Nébā əda ní n noó.

EZK 17

Kērō niñ kə kágē nduú

¹Kóṣṣbē ɔř najē seím, ədañ na:

²Ī ngōñ deē, əga səngó kógəñm ādē ngán *Israel kə ta kŭl kənīdə gotə najē kógəñm.

³Ā əda na mā Kóṣṣbē Nébā m-ənīdə gotə najē n toō: I gotə najē yā kərō ké bo, ké bōgəñ laa ō, belēn ngāl ō, nder gidə naā té ō, báləñ gē i ngáy ō. Kērō ní ĩ bōgə aw bāté ugə mbał gē ké Liban té.

⁴Ni tētē ta tél kágē sédər kógəñm. Gāng ta jīn ké ngāl ngáy dan madē gē té awñ do nang kógəñm té. De ké do nang ní té gē i ngé rāā kəla mang yáa gātəñ kə kété gē. Ni-aw udə ta jīn ní kem bē kógəñm ké de ké tū té gē i ngé rāā gātə gē.

⁵Gō té anī ni un ngōñ kágē ké rang ké do nang ké *Israel té ba udə kem loo kógəñm té ké ndɔř kōó té. Ni-əhɔn kadə mañ ké ngáy té tītē kágē ké gey mañ ngáy beē.

⁶Ngōñ kágē ní tógə ba tél *kágē nduú ké majə ngáy ké al nang té. Ta jīn gē aləñ kum kə rō kərō ní té ō, tēla ngəran gē nang té gir bōgəñ gē té ō. Kágē nduú ní tō ta jīn ké kijə kanjə dəba ta ō.

⁷Banī kərō ké rang ké bo reē ugə. Bōgəñ i ké laa ō, belēn gē i ngáy ō. *Kágē nduú ní tūr ngəran gē kum kə rōn té ō, tūr ta jīn gē kum kə rōn té ō. Ni-əndā keməñ do kənge mañ té kadə tɔy ké kété ké do nang n əndānəñ tū té ní té.

⁸Tá əndānəñ i do nang ké majə té, kadə bā ké mañ i ngáy tū té té. Adə ni asə tō ta jīn gē ō, asə kañ ō, asə tél *kágē nduú ké majə ngáy ō.

⁹Ba mā Kóṣṣbē Nébā m-dəje najē m-əda na: *Kágē nduú n toō a asə rāā rōn a? Kērō ké ta kəga do a rōy ngəran gē kōó ō, a tējā kanəñ gē kōó ō aláa? Gō té anī ta jīn ké kijə gē a tutəñ kōó al a? Yā kərēñ kōó do nang té ní, ni a sāā i tógé ké ngáy tá al ō, ni a sāā i de ké ngáy gē tá al ō.

¹⁰Əhɔñ *kágē nduú ní majə, banī ni asə rāā rōn alé. Ré nél ké dūñ bē té a əla dɔn té anī, ni a tutə malang kōó. Ni a tutə kōó do nang n sɔṵ kadə ni tógə tū té ní.

Kum gotə najē ní

11 Kóṣṣbē ɔ̄r najē sem, ədam̄ na:

12 Kə m̄-dəje bütə ngé dɔ ngañg gə́ n̄ toō ké gerēñ kum gotə najē n̄ toō al̄ wa? Kə m̄-tēr kemd́é dɔ yáá n̄ toō t́: Mbañg ké *Babilon udə kem bē ké Jerusalem t́. Ni-əho mbañg ɔ̄, ngār gə́ ɔ̄ ba aṽ sedé Babilon.

13 Gō t́ anī gērā deē kógēm̄ ké gír kojə yā mbañg t́, ba əñīñ ndūd́é adēñ naā seneé ɔ̄, ni-adē deē ní túbə əñīñ ndūn yā ra dɔ ndūn t́ seneé ɔ̄. Ni-əho de ké bo ké kem bēé gə́ aṽ sedé kṣ́,

14 yā kadə bē koo ndiñ gotə kógēm̄ loo ké dūú t́ ba aṽñ kum kə́ kété al̄ ɔ̄, kadə deē ní ra dɔ ndūd́é n̄ əñīñ adēñ naā t́ ní ɔ̄.

15 Banī mbañg ké kijə ní mbāté ta mbañg ké *Babilon, adə əla de gə́ Ejiptə t́, kadə bē ké Ejiptə adēñ sēnda gə́ ɔ̄, ngé rṣ́ gə́ ngáy ɔ̄. Deē n̄ rāā yáá n̄ noō ní a asə a? Deē n̄ rāā yáá beé ní a asə kaw̄ kum kə́ kété a? A á, ni a asə teē kum t́ alé, tām̄ ni-ra dɔ ndūn n̄ əñī t́ ní alé.

16 Tītə́ n̄ m̄-ndiñ kə́ kumr̄m̄ rōkum noó, mā́ Kóṣṣbē Nébā m-ədə na: Mbañg ké *Israel t́ a oy i dɔ nang yā mbañg ké Babilon nge kəndān dɔ kōr̄ kīgə́ mbang t́ t́. Tām̄ usən dɔ túbə n̄ ni túbé ní t́ alé, ni-ra dɔ ndūd́é n̄ əñīñ adēñ naā ní t́ alé. Adə mbañg ké *Israel t́ a oy i Babilon.

17 Mbañg ké Ejiptə t́ a asə rṣ́ dɔn t́ alé, ká ni reēñ i kə́ ngé rṣ́ ké ngáy gə́ ɔ̄, kə bütə de ké ngáy gə́ ɔ̄ ní. Tɔdṣ́ dan yā rṣ́ t́ anī, de ké Babilon gə́ a əndāñ ndogə́ mbał́ ké yā kəñiñ rṣ́ ɔ̄, a ndērēñ bəlo gə́ yā t̄lən̄ de gə́ ngáy ɔ̄.

18 Usə mbañg ké *Israel t́ dɔ túbé n̄ ni túbé t́ ní alé, adə ni-ra dɔ ndūd́é n̄ əñīñ adēñ naā t́ ní alé. Dan n̄ ni əñī ndūn pá t́ rāā yáá beé ní, ni a teē kum t́ alé.

19 Tītə́ n̄ m̄-ndiñ kə́ kumr̄m̄ rōkum noó, yáá n̄ mā́ Kóṣṣbē Nébā m-ədə́ ní n̄ toó: Usə mbañg ké *Israel t́ dɔ túbé n̄ ni túbə ta kumr̄m̄ t́ ní alé. Ni-ra dɔ ndūd́é n̄ əñīñ naā t́ ní alé. Adə m-ā m-rāā kadə ni a əgā́ kērān.

20 M-ā m-əyā gūmbə non t́ ɔ̄, m-ā m-əhɔn dəngáy ɔ̄. M-ā m-aṽ seneé *Babilon, ba m-ā m-gāñg sarya dɔn t́ nú, tɔdṣ́ ni-ra dɔ ndūn t́ sem̄ alé.

21 A t̄lən̄ ngé rṣ́ yān gə́ ké gerēñ rṣ́ t̄y madəd́é gə́ ta rṣ́ t́ ɔ̄, ngé gə́ n̄ teēñ ta yo t́ ní a tēndāñ naā yā t̄y kə́ loo gə́ t́ ɔ̄. Loo n̄ noō t́ ā ī-gerī kadə i mā́ Kóṣṣbē n̄ m-ōr̄ najē sesí ní.

Kóṣṣbē əñī ndūn

22 Najē n̄ Kóṣṣbē Nébā ɔ̄r ní n̄ toō, ni-əda na: Mə́kó m-ā m-gāñg ta jī kīgə́ sedər kógēm̄ ké dūú ta t̄lən̄ t́ dɔ́, ba m-ā m-əndān dɔ mbał́ kógēm̄ ké ngāl̄ ngáy t́.

23 M-ā m-əndān dɔ mbał́ kógēm̄ ké ngāl̄ dɔ nang ké *Israel t́. Kīgə́ ní a tṣ́ ta jīn gə́ ɔ̄, a añ ɔ̄, a t̄l kīgə́ sedər ké majə ngáy ɔ̄. Gír yeł́ ké tayā tayā gə́ a rāāñ bédé ta jīn gə́ t́ ɔ̄, a ɔ̄rēñ koō ndílən̄ t́ ɔ̄.

²⁴Loo ní noō té kágē ké kem bembéé gē malang a gerēn kadē Kóṣbē i mā. Mā i nge rāa kágē ké ngāl gē tálēn kē nang té ō, nge rāa kadē kágē ké dūú gē tōgēn ō, nge rāa kadē kágē ké mbōl gē tutēn ō, nge rāa kadē kágē ké tutə gē hūtēn ō. I mā Kóṣbē n m-ōr najē ō, yáá ní m-édá ní m-ā m-rāa ō.

EZK 18

Néba rāa sarya kə de gē kógēm kógēm sōh i dɔ háldé

¹Kóṣbē ōr najē sem, ədañ na:

²I tām rí té á ədañ kágē najē ní toō kē nja naā té dɔ nang ké *Israel té ní, ədañ na: Bəbē ngán gē əsañ kañ *kágē nduú ké bogéro, ba i ngán gē n ngāngdə oy ō ní?

³Tītē ní m-ndiñ kə kumr̄ rōkum noó ní, najē ní mā Kóṣbē Néba m-ədási ní toó: Ā ī-télii yā kəda kágē najē ní noō dɔ nang ké *Israel té tɔ alé.

⁴Tām ndi kə kumuú yā de gē kógēm kógēm i yáa yām mā. Ndi kə kumuú yā ngé kojə ngán gē ō, yā ngán gē ō, i yáa yām mā. I deē ní rāa majal ní n sō kadē oy ní.

⁵Yáá ké yā kəjəñ n toó: De kógēm rāa yáa majə, ni bōl ndū najē gē ba rāa yáá ké gōtə.

⁶Ni-əsa yáá ké tuñ gē dɔ mbał gē té al ō, rāa kəla adə besə gē yā ngán *Israel gē al ō. Ni-əla rōsɔl dɔ nəyá deē té al ō, sāa dəyá ké mósə əhɔn al ō.

⁷Ni-əsa tətō deē al ō, bogə yáa yā deē al ō. Yáá ní deē adən tēnañ yáa jīn té ní, ni télēn adə kóṣ gogé. Deē ní bō rāan ní, ni-adən yáa kəsa ō, deē ní rōn i karī ní, ni-adən kūbē ō.

⁸Ni-adə nar yān loo tēnā té yā kəngeñ manən dɔ té al ō, yā kəngeñ yáa kógēm girí al ō. Ni tūr gidən kóṣ ta yáa rāa ké gōtə al té ō, gāng sarya i kə gō róbə najē ké rōkum ō.

⁹Ni-rāa yáa gē ní *ndū najē yām gē ədañ ní ō, əndā kumən gir jī bēl loo rāa yáa yām gē té ba rāadə kanjə kəyá gō kóṣ ō. Adə mā Kóṣbē Néba m-ədə na de ké beé i de ké gōtə rōkum ō, ni a ndi kə kumneé ō.

¹⁰Ngōnēm ké dəngam i de ké nge rāa yáa kə dónó ō, i de ké nge tōl de gē ō, nge rāa yáa ké rang ké tītē ní noō gē ō.

¹¹Yáa gē ní noō malang ní, bəbē ngōñ ní rāa alé. Ngōnən ké dəngam ní ra dɔ té noō əsa yáa ké tuñ gē dɔ mbał gē té ō, əla rōsɔl dɔ nəyá madən gē té ō,

¹²əsa tətō ngé ndoō gē ō, ngé rō tō ndoō gē ō, bogə de gē ō, yáa gē ní de gē adənən tēnənēneé yáa ní, ni télēn adə kóṣn gē gogé al ō, ni-rāa kəla adə néba ké rōkum al gē ō, rāa yáa ké majal ngáy gē loo ní noō té ō.

¹³Ni-adə nar yān loo tēnā té yā kəngeñ manən dɔ té ō, yā kəngeñ yáa girí ō. Ngōñ ní noō ní a ndi kə kumneé a? Rōkum, a ndi kə kumneé alé! Yáa ké majal ngáy gē malang ní noō ni-rāadə. Adə ni a oy ō, najē yon a tél yā kəsō i dɔn nəkó té ō.

14 Ba ré tītē ní toō ni i kə ngōñ ké dəngam ba ngōñ ní ɔɔ majal ní bəbən rāā ní banī mbāté rāā tītē yā bəbən,

15 adē ni-əsa yáá ké tuñ gē dɔ mbaɓ gē al̄ ō, ni-rāā kəla adē nóbā ké rōkum al̄ gē yā ngán *Israel al̄ ō, ni-əla rōsɔl̄ dɔ nēyá deē té al̄ ō,

16 əsa tətō deē al̄ ō, bogə deē al̄ ō. Deē ní bō rāān ní ni-adən yáá kəsa ō, deē ní rōn i karī ní, ni-adən kūbē ō.

17 Ni tūr gidən kɔ́ ta yáá rāā ké gōté al̄ té ō, ni-adē nar yān loo tēnā té yā kəngén manən dɔ té al̄ ō, yā kəngén yáá kógēm girí al̄ ō. Ni un gō jī bēl loo rāā yáá yān gē ō, ni-rāā yáá gē ní *ndū najē yām gē ədañ ní ō. Ní, de ké beē a oy najē yáá ké gōté al̄ gē ní bəbən rāā té ní a? I rōkum kadē ni a oy najən té alé, ba a ndi kə kumneé.

18 I bəbən n rāā yáá ké gōté al̄ kə madən gēé rāān kumdá ndoō té ō, bogədó ō, rāā de gē ké dan gir deē yān gē té yáá ké majal ō ní. Adē i ni n a oy tām yáá rāān gē ké gōté al̄ té ní.

19 Sij̄ ī-dəjei najē ədañ na ké i tām rī té áké ngōñ ətō ndētō yáá ké gōté al̄ ní bəbən rāā ní alé ní wa. I tɔdɔ ni bōl̄ ndū najē gē ō, rāā yáá ké gōté ō. Yáá malang ní m-əda kadē yā rāā ní, ni oō tam̄ ba rāādé rōkum. Adē ni a ndi kə kumneé tām yā nge ní noō té.

20 I deē ní rāā majal ní n sɔ́ kadē ni-oy ní. A əndañ ngán gē tām majal yā bəbədó gē té al̄ ō, a əndañ bəbē ngán gē tām majal yā ngáńdó gē té al̄ ō. Deē ní rāā yáá ké majə ní, a əndañ njan tām yáá rāān gē ké gōté té ō, deē ní rāā yáá ké majal ní, a əndanən tām yáá rāān ké majal té ō.

Kɔ́jē ké tām yā rāā yáá ké majə té

21 Yáá ní asə kadē a rāā yáá ní n toó: Ré de ké majal tūr gidən ta yáá rāān gē ké gōté al̄ gē té kɔ́ malang, ba rāā yáá malang ní m-əda kadē yā rāā ní ō, bōl̄ *ndū najē gē ō, rāā yáá ké gōté ō anī, rōkum ni a ndi kə kumneé banī ni a oy alé.

22 Yáá malang ké gōté al̄ ní ni-rāā ní, dɔdó a ndígənal dɔ té kɔ́ ō, ni a ndi kə kumneé sɔ́n̄ yáá ké majə ní ni-rāā ní ō.

23 Ójiiñ na nelēm̄ kə de ké majal gē loo koy té a? Mā Kɔ́ɔbē Nébā m-ədásí na: Yáá ní m̄-ndigə ní, i kadē niñ tūrən̄ jī bēl loo rāā yáá yādó gē ba ndiñ kə kumdá.

24 Ba ré de ké majə lōō gir rāā yáá ké gōté té ba rāā yáá ké majal, tām ni ndájē yáá rāā ké majal ngáy gē malang yā de ké majal gē anī, ójiiñ na a ndi kə kumneé a? I beé alé! Yáá malang ké majə gē ní ni-rāā ní, dɔdó a ndígənal dɔ té kɔ́. Ni a oy sɔ́n̄ ra ké ni-ra dɔ ndūn té al̄ ō, yáá ké majal ké ni-rāā ō.

25 Bá tā banī sij̄ ədañ na jī bēl loo rāā yáá gē yā Kɔ́ɔbē na majə alé! Sij̄ *Israel gē oōi, i jī bēl loo rāā yáá yām mā n i ké majə al̄ ní a? I jī bēl loo rāā yáá yāsí gē n i ké majə al̄ ní.

26 Tītē ní toō ré deē kógēm̄ ké nge rāā yáá majə lōō gir rāā yáá ké gōté, ba rāā yáá majə al̄, oy ō anī, oy i tām yáá ké majal ní ni-rāā té ní.

²⁷Ba ré de ké majə al tūr gidən kōó ta yáá ké majə al ní ni-rāā té ní ba bōl *ndū najə ō, rāā yáá ké gōté ō anī, ni a ajə rōn.

²⁸Ré kumən reē teē dɔ yáá rāān ké majal gē té ō, lōō gir rāādé té ō anī, ni a ndi kə kumneé, rōkum, ni a oy alé.

²⁹Banī sīī *Israel gē édaī na jī bēl loo rāā yáá yā Kóóbbē na majə alé. Ní, i jī bēl loo rāā yáá yā m mā n i ké majə al ní a? I jī bēl loo rāā yáá yāsí sīī gē n i ké majə al ní!

³⁰I tām najə ní noō té n mā Kóóbbē Nóbā m-édásí sīī *Israel gē najə ní toō ní: M-ā m-rāā sarya sesí kógēm kógēm i kə gō hálsí. I beé ní, ī-tūrī hálsí, ī-tūrī gidésí kōó ta yáá rāāsí ké gōté al gē té. I tītē ní noō n ā ēsōiīn kum majal té tɔ al ní.

³¹Ī-lōōī gir yáá rāāsí ké majal gē té. Ī-tūrī kemsí ō, ndílsí ō. Sīī *Israel gē, ī-geyiī koy i najə rí té?

³²Mā Kóóbbē Nóbā m-éda na m-gey kadē deē kógēm oy alé. Ī-tūrī gidesí kōó ta yáá ké majal té ba ī-ndiī kə kumsí!

EZK 19

Pā nōō bɔl gē

¹Kóóbbē édam na kə m-ēnī pā yo ní toō tām yā ngār gē ké *Israel té.

²Kété ní, kóósi i bɔl ké dəyá dan bɔl ké rang gē té. Ni to i dan ngán bɔl gē té. Ni-ul ngánən gē.

³Ni ndóō ngōnən kógēm ké dan madē gē té yáá. Ngōnən ní tél balsáa bɔl ké tógən i ngáy. Ni ndóō loo rýyā dā naā té ō, əhɔ deē ndul gē əsadé ō.

⁴Nápar de gē oōn najə yān adē əhɔnən kə gūmbūú. Awñ seneé dɔ nang ké Ejiptə té, gindē ké ta rugə i kónən té.

⁵Kóó bɔl ní ndi ngóō dan i ngáy. Dan ní ni-aa kadē yáá ké yā kəndā kemən dɔ té tɔ gətóo anī, un ngōnən ké rang ké dan madē gē té rāān adē tél ngōn bɔl ké tógən i ngáy.

⁶Ni-ndi i dan bɔl gē té ō, tél balsáa bɔl ō. Ni ndóō loo rýyā dā naā té ō, əhɔ deē ndul gē əsadé ō.

⁷Ni bégālē ndogē mbaī yādé ké ngañg ngáy gē kōó ō, nujə kə bē yādé gē kōó ō. De ké kem bēé gē oōn kōō nōōn anī, bōl rāādé adē niñ ndewñ.

⁸Anī nápar de gē iīn kə loo gē té reē əndān rōdé naā té yā rōō seneé. Niñ əyān gūmbə non té, ba rāān adē ni-əsō kemeé.

⁹Niñ ənīnən kem ngōn kújé ké rāān kə gindíi té ō, dɔōnən kə gindē ké ta ruguú ō, ba awñ seneé rō mbañg ké *Babilon té. Niñ ənīnən kújə dəngáyá yā kadē deē oō ndūn dɔ mbaī gē ké *Israel té tɔ alé.

Pā nōō kágē nduú

¹⁰Kóósí to i tītē *kāgē nduú ké əhōñ kadə mañ té beē. Ni añ ngáy ō, mbīn i ngáy ō, tɔdō mañ asən.

¹¹Ta jīn gē ngangēñ ō, téləñ kāgē jī yā mbañg gē ō. Ni tɔgə māñ kāgē gē kum kə dɔ́. De gē malang ɔ́ɔnəñ sɔ́ɔñ ngāl yān ō, ta jīn gē malang ō.

¹²Banī ɔ́rñəñ kə wōng gēé ənīnəñ nang té. Néł ké dūñ té tutə kanən gē, adə kanən gē tésōñ nang té. Ta jīn ké ngañg gē ní tutəñ kɔ́ ō, hor ɔ́ɔdɔ́ ō.

¹³Ngɔlaā ní əhōñ *kāgē nduú ní i kem dəla loo té, dɔ nang ké tutə ké mañ gətóo tū té.

¹⁴Banī hor kógə́m teē bōdən tá,

ɔ́ɔ ta jīn gē ō, kanən gē ō. Ta jīn ké ngañg ké yā kadə tél kāgē jī yā mbañg tɔ gətóo. A ənīñ pā n toō i tītē loo kənī pā yo beé.

EZK 20

Israel gē rāāñ dɔ ngañg banī Nə́bā ɔ́rdé ta róbə

¹Kem bāl ké nge kɔɔ mí té, ɔ́yñ de gē dɔ gúú té aŵñ sedá dɔ bē ké rang té ní rāā bāl sīrī kɔ́. Ba kə ndō ké nge kɔ kutə yā nāā ké nge kɔ mí anī, *kum kɔ́ kéréy gē ké *Israel té reē əngeməñ. Niñ sāāñ geŕ yáá n Kóɔ́bē ndigə ní. Niñ ndiñ nang té noń té.

²Anī Kóɔ́bē ɔ́r najə seń, ədam na:

³Ī ngōñ deē, əda *kum kɔ́ ké *Israel té najə n toō ādēm. Ədádé na: Ī-reēi i koō najə ké tam té yā gerəñ yáá n m-ndigə ní warń. I beé ní, tītē n m-ndiñ kə kumń noō, m-ā m-əyɔ ta róbə yā kadəsí kadə ĩ-dəjemī najə kógə́m alé. Najə n mā Kóɔ́bē Nə́bā m-ədə ní n noó!

⁴Ī Ejeziel n i ngōñ deē ní, ĩ-ndigə gāng sarya dɔdɔ́ té rɔ́kum a? Ənīdɔ gotə yáá ké majal ngáy gē n kaadé gē rāāñ ní.

⁵Ədádé na: Najə n Kóɔ́bē Nə́bā ɔ́r ní n toó: Ndō n m-gərañ ngán *Israel gē té ní, m-túbə m-əñiñ ndūm m-ādədɔ́ kadə niñ i deē yām gē. m-rāā adə niñ geŕməñ dɔ nang ké Ejiptə té. Ndūm n m-əñi ní n toó: Kóɔ́bē, Nə́bā yāsí, i mā.

⁶Ndō ngeé n noō té ní, m-túbə m-ədə na m-ā m-teē sedá kɔ́ kem bē ké Ejiptə té, yā kaw sedá dɔ nang ké m-əndā maŕn tam yádɔ́ té té. I dɔ nang ké majə tɔy dɔ nang gē malang. I dɔ nang ké mba ō, yibə teŕə ō i ngáy tū té.

⁷M-ədədɔ́ yáá n toō kadə rāāñ, m-ədə na: Adə sĭi kógə́m kógə́m ní, əyɔi besə ké majal ngáy gē n əsōñ kumsí ní kɔ́! Ī-lōōi rāā kadə ĩ-télii de ké yɔŕ gē kə ta kŭl rɔy besə gē ké Ejiptə té! Kóɔ́bē Nə́bā yāsí i mā.

⁸Banī kaasí gē rāāñ dɔ ngañg, niñ mbətəñ koō najə yām. Besə ké majal ngáy gē n əsōñ kumdɔ́ ní, deē kógə́m dandɔ́ té ké mbətədɔ́ gətóo. Adə besə gē ké Ejiptə té

ní, deē kógēm kə əyadé kɔ́ɔ gətóo. Loo n noō té m-gír bēgā wōng yām kə ngáy dɔ́dɔ́ té dɔ nang kə Ejiptə té, kadē wōng yām ní rāa kəla báté ta tɔ́l ta té.

⁹Bá tā banī m-rāa yáá ní alé i najē yā rīm té. m-ndigə kadē nápar de gē n kaasí gē ndiñ dandé té ní kídēmēñ alé. Tām dan n m-rāañ adē ngán *Israel gē ɔ́ɔ ger̄mēñ yā kadē m-teēñ sedé kɔ́ɔ dɔ nang kə Ejiptə té ní, de gē ní ɔ́ɔmēñ majə ngáy.

¹⁰Adē m-teē kə ngán *Israel gēé kɔ́ɔ kem bē n toō té ō, m-órdé ta róbə m-āw sedé dəla loo té ō.

¹¹M-ādédé *ndū najē yām gē ō, jī bēl loo rāa yáá yām gē n deē un gō anī a ndi kə kumneé ní, m-ójádé adē gerēñ ō.

¹²M-ādédé ndō *sabat ō. Nge n noō i yáá kə to dɔ dánjí té kadē əgañ kemdɔ́ dɔ té kadē mā Kɔ́ɔbē m-əndádé kə rī kəla yām.

¹³Banī *Israel gē mbātémēñ kem dəla loo té. Niñ unəñ gō *ndū najē yām gē al ō, mbātēñ jī bēl loo rāa yáá yām gē ō. Tá i niñ n a rāañ ngé kundé rāañ kəla gē kadē ndiñ kə kumdé ní. Niñ kídēñ ndō *sabat nja i ngáy. m-tél m-gír bēgā wōng yām kə ngáy dɔ́dɔ́ té báý kadē oyñ.

¹⁴Banī m-rāa yáá ní alé tām rīm té. m-ndigə kadē nápar de gē kídēmēñ alé. Tɔ́dɔ́ niñ ɔ́ɔñ kadē m-teē kə kaasí gēé kɔ́ɔ kem bē kə Ejiptə té.

¹⁵Banī m-túbə m-ādédé kem dəla loo té kadē m-órdé ta róbə m-āw sedé dɔ nang n m-ādédé té ní alé. I dɔ nang kə majə tɔ́y dɔ nang gē malang. I dɔ nang kə mba ō, yibə tejə ō i ngáy tū té.

¹⁶m-túbə i tām usədé dɔ jī bēl loo rāa yáá yām gē té al ō, mbātēñ rāa yáá gē n *ndū najē yām gē ədañ ní ō, niñ kídēñ ndō *sabat ō. Tɔ́dɔ́ kemdɔ́ i dɔ nébā yádé kə rɔ́kum al gē té.

¹⁷Tá kumr̄m ɔ́ɔm sedé ngáy adē m-nujə sedé al ō, m-rāa adē niñ oyñ kem dəla loo té al ō.

Asə Israel mbāté ta Néba alé

¹⁸M-éda ngáñdɔ́ gē kem dəla loo té na: Ī-mbātī rāa yáá gē n *ndū najē gē yā bɔ́bɔ́sɪ əndañ ní ō, Ī-lōōi kun gō jī bēl loo rāa yáá yádé gē ō. Ī-lōōi tél de kə yɛr gē kə ta kŭl rɔ́y nébā yádé kə rɔ́kum al gē.

¹⁹Kɔ́ɔbē Néba yāsí i mā. Ī-rāāi yáá gē n *ndū najē yām gē ədañ ní ō, əndāi kumsí gir jī bēl loo rāa yáá yām gē té ba únii gō ō.

²⁰Ūrī ndō *sabat tām yām té. Nge n noō i yáá kə to dɔ dánjí té, sŭi ō mā ō. I beé tá a əga kemsí dɔ té kadē Kɔ́ɔbē Néba yāsí i mā.

²¹Banī ngáñdɔ́ gē rāañ dɔ ngañg sem. Niñ rāañ yáá gē n *ndū najē yām əda ní al ō, unəñ gō jī bēl loo rāa yáá yām gē al ō. Tá i niñ n a rāañ ngé kundé rāañ kəla gē kadē ndiñ kə kumdé ní. Niñ kídēñ ndō *sabat. Loo n noō té m-gír bēgā wōng yām kə ngáy dɔ́dɔ́ té kem dəla loo té, kadē wōng yām ní rāa kəla báté ta tɔ́l ta té.

22 Banī ré m-rāā yáá n noō al anī, i tām yā rīm tá. m-ndigə kadē nápar de gē kídēmān alé. Tədō niñ aḡān kadē m-teē kə kaasí gēé kōs kem bē ká Ejiptə tá.

23 m-túbə m-ādédé kem dəla loo tá kadē m-təndā m-tūídé kə loo gē té dan nápar de kə rang gē té, dɔ nang yā tērā gē té.

24 I yáá n rāā yáá á m-túbəñ m-ādédé tītē n noō ní n toó: Niñ unəñ gō jī bēl loo rāā yáá yām gē al ō, usədé dɔ *ndū najē yām gē té al ō, kídēñ ndō *sabat ō, niñ awñ gō nébā kə rōkum al gē yā kaadé gē té ō.

25 *Ndū najē kə majal gē ō, jī bēl loo rāā yáá gē kə a rāāñ deē kadē ndi kə kumneé al gē ō ní, m-ādédé gēgē.

26 M-éyádé adē niñ téləñ de kə yər gē kə ta kúl kadē *yáá ndējē gē. Yáá ndējē gē ní i ngán hágédé gē kə niñ róōndé horoó. m-ndigə kadē yáá rāādé niñ kó gē əla bōl kemdó tá. I tītē n noō n niñ gērənəñ kadē Kóṣbē i mā ní.

Nébā a rāā Israel gē kadē a asədé rāā besē

27 Ī ngōñ deē, c̄r najē kə ngán *Israel gē, édadé na: Najē n Kóṣbē Nébā c̄r ní n toó: Kaasí gē tájəmāñ báy tɔ, tām niñ rañ dɔ ndūdé té seín alé.

28 Kété ní m-túbə kadē m-ādédé dɔ nang kógəñ ō, m-órdé ta róbə m-āw sedé dɔ nang ní té ō. Ba dan n aḡān kágē kə mbīdé əga ku gē dɔ ngán mbał gē kə kem bē ní té anī, ndējəñ *yáá tuñ yádé gē tū tá. Niñ ndējəñ yáá ō, tunəñ yáá kə kotə majə gē ō, ndējəñ kasə *nduú gē ō loo gē ní té adēmāñneé wōng.

29 Loo n noō tá m-dəjedé najē m-éda na: Loo kə yā bōl gidə gē n awī tū tá ní i rí gē? Əla gir ndōs n noō tá ní a bārəñ loo gē ní na i loo kə yā bōl gidə gē.

30 I tām najē n toó tá n ā édá ngán *Israel gē najē n toó ní, édadé na: Najē n Kóṣbē Nébā c̄r ní n toó: Ī-lōōi rāā kadē Ī-télii de kə yər gē tītē yā kaasí gē ō, Ī-lōōi rɔy besē gē kə majəñ al ngáy rāāñ ájəba ō.

31 Ngəlaā gēgē ní, dan n ā Ī-reēi kə *yáá ndējē yāsí gē ō, ā Ī-róōi ngánsí gē horoó *yáá tuñ tá adī nébā kə rōkum al gē ō ní, sĭj Ī-rāāi adē Ī-télii i de kə yər gē. Sĭj *Israel gē, ójiin na m-ā m-éyā kadē ā Ī-dəjemī najē a? M-ā m-éyā al báté! Tītē n m-ndiñ kə kumñ rōkum noó, yáá n mā Kóṣbē Nébā m-éda ní n toó: M-ā m-éyā kadē sĭj Ī-dəjemī najē alé!

32 Sĭj édaī na Ī-ndigiī kəto tītē gotə nápar de gē, tītē de gē kə bē kə rang gē té. Édaī na Ī-ndigiī rɔy kágē gē kə mbał gē. Banī yáá n Ī-gírī ní a rāā yáá alé.

33 Tītē n m-ndiñ kə kumñ rōkum noó, yáá mā Kóṣbē Nébā m-éda ní n toó: M-ā m-rāā yáá i kə tógəñ malang ō, m-ā m-bəgā wōng yām kə ngáy dəsí té ō, m-ā m-óu bē dəsí té i tītē n noō ō.

34 M-ā m-teē sesí kōs dan gir de kə tayā gē té ō, kem bē gē n Ī-tĭj naā tū tá ní ō, ba m-ā m-ósə njasí kə naā tá. Loo rāā tá beé ní, m-ā m-ójésí tógəñ malang ō, m-ā m-bəgā wōng yām kə ngáy dəsí té ō.

- 35**M-ā m-āw sesí kem dəla loo té, say rō gir de ké rang gē té. J-a jə-raī ta naā té loo n noō té ō, m-ā m-dəjesí gir yáa gē ō.
- 36**M-ā m-dəjesí gir yáa gē tītē n m-dəjeñ kaasí gē kété kem dəla loo ké Ejiptə té ní. Najē n mā Kóṣṣbē Nəbā m-ədə ní n noó.
- 37**M-ā m-əndā gúu dəsí té kadē sīi i bütē yáa kuł yām gē ō, kadē i-bōlíi *madē naā n doṡ rōm tū yāsí té ní ō.
- 38**Ngé gē n rāān do ngañg ba mbātēñ tañ ní, m-ā m-təbādé kōs do dánsí té. M-ā m-teē sedé kōs kem bē gē n ndiñ tū té ní té, banī niñ a udəñ do nang ké *Israel té alé. I beé n ā i-geriñ kadē Kóṣṣbē i mā ní.
- 39**Yáa n mā Kóṣṣbē Nəbā m-ədəsí sīi ngán *Israel gē ní n toó: Sīi kógēm kógēm āw i-royi nəbā ké rōkum al yāsí gē! Ba gō té anī, ā ōōi tañ do gúu té. Ā i-ndēji nəbā yāsí ké rōkum al gē yáa yā kídəñ rīm ké kōr kañ to alé.
- 40**Tədō ngán *Israel gē malang, ngé gē n a ndiñ kem bēé ní, a rāān kəla yā kadēm do mbał yām ké *tál té, do mbał bo ké Israel té. I mā Kóṣṣbē Nəbā n m-ədə najē n noō ní. M-ā m-rāā kem majə sesí loo n noō té, adē m-ā m-əwásí kə rōm té ō, m-ā m-taā yáa malang n ā ōrī tām yām té ní ō. Adē i *yáa ndējē yāsí gē ō, yáa ké majə to y madē gē n ā adēmī karī ní ō.
- 41**M-ā m-teē sesí kōs dan gir de gē té ō, kem bē gē n i-təndāi naā i-tīi tū té ní ō, ba m-ā m-ósə dəsí naā té. Gō té anī, m-ā m-rāā kem majə sesí adē m-ā m-taā *yáa tuñ yāsí ké sēédé otə majə gē. Ré m-rāā yáa ké tītē n noō sesí anī, m-ójə i gotə nápar de gē kadē mā i Nəbā ké *tál.
- 42**M-ā m-tél yā kaw sesí gogé do nang ké *Israel té, kem bē n m-əniñ ndūm kadē m-ədə kaasí gē ní. Loo n noō té ā i-geri kadē Kóṣṣbē i mā.
- 43**Ā i-giri do hálsí ké māñ kōs té ō, do yáa rāāsí gē malang n rāānsí adē i-télii de ké yer gē ní té ō loo ngeé n noō té. Rōsí a nelsí kə rōsí sīi kó gōs alé, sōñ yáa malang ké majal n i-rāāi ní.
- 44**Sīi ngán *Israel gē, m-ā m-əwá gir hálsí al ō, m-ā m-əwá gir yáa rāāsí ké majal gē al ō. Banī yáa m-ā m-rāā sesí ní, m-ā m-rāā i rāā ké ā i-royimī najēñ té. Loo n noō té ā i-geri kadē Kóṣṣbē i mā. Yáa n Kóṣṣbē Nəbā əda ní n noó.

EZK 21

Najē ké majə koō al ké tām yā ngán Israel gē té

- 1**Kóṣṣbē ōr najē sem, ədam na:
- 2**I ngōñ deē, i-tūr kumií kə dām mbór bē ké geleé té. De gē n ndiñ kem ku gē té dām mbór bē ké geleé té ní, ōr najē sedé kə ngangá adēm.
- 3**Əndā gúu dədə té adē oñ najē gē n mā Kóṣṣbē Nəbā m-ōr kə ku kəgē gē ké dām mbór bē ké geleé té ní: M-ā m-əla hor kógēm do kəgē yái ké to mbōl gē té ō, do

kāgē yāi ké tutə gē té ō, kadē ɔɔd́ malang. Hor ní a oy aĺ ō, a ɔɔ de gē malang ō. A əla gír i dām mbór bē ké geleé té báté dām mbór bē ké kɔ́ó té.

⁴Loo ní noō té de gē malang a ɔɔn kadē i mā Kóɔbē n m-əla hor ní ō, hor ní a oy aĺ ō.

⁵Mā *nge koō ta m-tūr m-éda na: Á! Kóɔbē Nébā! Najē ní de gē ədañ dóm té kóó bá ní n toó: Deē ní noō ni geř i kəga səngó ngóy.

⁶Kóɔbē ɔř najē seń báy tɔ əda na:

⁷Ī ngōñ deē, ĩ-tūr kumií kē Jerusalem. Ɔř najē kə loo ké kɔř kań gēé kə ngangá ō, éda najē ké Nébā əndā taí té dɔ bē ké *Israel té ō.

⁸Ā édá ngán *Israel gē na najē ní Kóɔbē əda ní n toó: M-ā m-rāā yáá ké tōř seí. M-ā m-ɔř kaskar yām kem hōpən té ō, m-ā m-tōłsí malang kóó ō, de ké majə gē ō, de ké majaĺ gē ō.

⁹Ááá, m-ndigə nujə sesí kóó malang, de ké majə gē gəgē, de ké majaĺ gē gəgē. I tām najē ní noō té n m-ā m-ɔř kaskar yām kem hōpən té yā tōłəń de gē malang ní. M-ā m-əlá gír i dām mbór bē ké geleé té báté dām mbór bē ké kɔ́ó té.

¹⁰Loo ní noō té de gē malang a gerəñ kadē mā Kóɔbē m-ɔř kaskar yām kem hōpən té ō, m-ā m-tél yā kəla gogé tɔ aĺ ō.

¹¹Ba ĩ ngōñ deē ní yáá ké yā kadē əndā kemií dɔ té tɔ gətóo ō, wurií atī ō ní, ĩ-tóɔ rus rus ta kumdé té malang.

¹²Loo ní ré a dəjeĩn na ké ā ĩ-tóɔ rus rus i tām rí té wa anī, ĩ-tél édadé na ōō najē ké majaĺ ō, yáá ni na a rāā yáá ō. Kem de gē na a nujə sák sák kóó ō, jī de gē a uř wak kóó ō. Kum mbangən n toó! Yáá ní a rāā yáá i ngɔř ní toō té. Najē ní Kóɔbē Nébā əda ní n noó.

Najē ké dɔ kaskar té ní Nébā əndā ta nge koō ta té ní

¹³Kóɔbē ɔř najē seń báy tɔ, ni ədam na:

¹⁴Ī ngōñ deē, éda najē ní m-əndā taí té ní. Ā éda de gē na: Ōōĩ najē ní Kóɔbē əda ní, ni-əda na: Kaskar kógəń n toó, i kaskar ké kɔł ta ō, ké ndélē ō.

¹⁵Ɔłəń tan i yā tōłəń de gē, Usəñ kaskar ní i yā kadē ndélē pipir.

¹⁶m-dəje kadē usəñ kaskar ní i yā kadē to rāañ kəla. Ɔłəń ta ō, ndélē ō i yā kəla jī nge tōł deē té.

¹⁷Ī ngōñ deē, éga kɔř ké ɔjə kadē əndā kemií dɔ yáá kógəń té tɔ alé! Kaskar ní i ké tūr kē dɔ gír deē yām gē té ō, kē dɔ ngār gē yā ngán *Israel gē té malang ō. Ááá, a tōłəń ngār gē naā té ké gír deē yām gēé. Ənda kadií ĩ-nōoń rōí.

¹⁸Ááá, i yáá nāā ké ngańg ngáy. Najē ní mā Kóɔbē Nébā m-éda ní n noó.

¹⁹Ngolaā ní, ĩ ngōñ deē, éda najē n m-ēndā taí té ní ō, ĩ-bīr jīí éndañ yáa nja kógēm ō, nja jōó ō, nja mətá ō. I kaskar tōl yo, i kaskar ké nge tōl de gē malang ō, ké nge tágā de gē kē loo gē té ō.

²⁰m-sāā i kōr tógádé kōó ō, m-sāā i rāādé kadē tésōñ ō. M-ēndā kaskar ké nge tōl yo kē gō ta kújə gē kógēm kógēm. Rāāñ kaskar ní i yā kadē ndélē pipir ō, ɔlən ta i yā kadē tōl yáa majə ō.

²¹Kaskar ké a əja yáa gāng, ĩ-tégā de gē koó gē geleé gē! ĩ-tūr taí ké atə límbé límbé kē loo gē té malang.

²²Ta i dóm té kadē m-bīr jīm m-éndañ yáa ō, m-ā m-əyā kadē wōng yām ké ngáy rāā kəla báté ta tōl ta té ō. I mā Kóóbə n m-éda najē n noō ní.

De ənīñ bē ké Jerusalem rōó

²³Kóóbə ɔr najē sem, ədam na:

²⁴ĩ ngōñ deē, ĩ-njar róbə jōó ādē mbañg ké *Babilon reēñ kə kaskar yāneé. Majə kadē róbə ké jōó gē ní əlan gir i kem bē ké kógēm beē té. Ba ĩ-ndang rī bē gē n deē un róbə gē ní anī a ugē tū té ní tū yáa té ba ĩ-téndā ta róbə gē ní té.

²⁵Dan róbə ké jōó gē n noō té ní, nge ké kógēm a aŵ kə áskar ké Babilon gē kem bē yā Amon gē n rīn na i Raba ní té ō, nge ké noō a aŵ sedé dɔ nang ké *Juda té, kem bē ké Jerusalem n i bē ké ngōmēñ majə ngáy ní té.

²⁶Mbañg ké Babilon a dəba ta gajə róbə té, ta róbə ké jōó gē ní té yā túgəñ wəlá yā gerəñ yáa ké ɔjə dɔn. Ni yéy kum gərə gē ō, yáa ké dúú gē n tósəñ kum gotə yáa gē ní, ni dəjedé najə ō, ni-əndā maý wur dā gē ō.

²⁷Gərəñ n ɔjə dɔ bē ké Jerusalem ní əsə kem jīn ké koó té. Ni a əda kadē de gē aŵ tōlən de gē nú ō, de gē ní a urəñ kōr rōó ō. Ni a téndā yáa rōó gē ta róbə gē ké yā kudəñ kə kem bēé té ō, a ɔy náng kadē ra dɔ naā té bing yā kəñīn rōó ō, ni a ndēr bəlo ké ra kə ngālāá gē ō.

²⁸De ké Jerusalem gē girəñ kadē wəlá ké túgə n noō na a rāā yáa kógēm alé. Tām túbə adēndé kadē a ngōmēndé. Banī mbañg ké *Babilon té teŕ kemdɔ dɔ ra n niñ rañ dɔ ndūdé té seneé al ní té ō, ni tāādé ədadé na n-a n-ɔydé yā kaw sedé dɔ bē ké rang té dɔ gúú té ō.

²⁹I tām najə n noō té n mā Kóóbə Nəbā m-édásí yáa n toō ní: Sij ĩ-rāāi adə dɔ deē ndígənal dɔ dɔ ngañg yāsí té al ō, ɔjii majal yāsí gē kə ndágá tū yáa rāāsí gē té malang ō. I tītə n noō n ā ĩ-teriiñ kemm dɔ yáa rāāsí ké gōtə al gē té ngándáñg kanjə kadē asəsí ní. I beé ní, madə baā a əhɔsí dəngáy, tām sij ĩ-rāāi adə dóm ndígənalis alé.

³⁰Ba ĩ ngār ké *Israel té, ĩ i nge ndaa deē ndaa ké to rōsəl ngáy! Kum mbañg a reē noó kadē tōl n ā ĩ-tōl de gē ní gir a gāng.

³¹Yáá n mā Kóṣṣbē Nébā m-édá ní n toó: A taān ta kūbē kēnda do yāi kōó ō, a taān *jākā mbang yāi kōó ō. Yáá gē a tūrēn! A ɔsēn de ká najédé gətóo gē kē doó, ba a télēn kē de ká bo gē kē nang tá.

³²Loo nujə sák sák, ngándáng loo nujə sák sák! Yáá m-ā m-rāā kē Jerusalem ní n toó: I loo ká nujə sák sák ká to do naā té bing! M-ādē deē kógēm tógē kadē rōṣnēn. A nujēn bē ká Jerusalem malang kōó, ba i kété no kugē deē ngeé n noō té alé.

Ənīn Amon gē rōṣ

³³Kóṣṣbē Nébā ədam báy to na: Ī ngōn deē, əda Amon gē najē ādēm. Niñ tájēn *Israel gē. I beé bá ní, édadé na: Kaskar n toó, kaskar ká ɔrēn kōó kem hōpēn tá. Ɖlēn ta adē atē i yā tōlēn deē ō, i yā kadē əsa deē ō, i yā kadē ndélé pipir ō.

³⁴Sii ĩ-rai i do yáá ká kaā ká rōkum al gē té ō, de gē a ədañsi i najē ká soī gē do yáá gē ká a rāān yā rāā yáá báy tá ō. Ba kum mbang ngeé n noō té baa kaskar əndā do rōn danaá kōó yā gāng do de ká majal gē kōó ō, yā gāng do ngé rāā majal gē kōó ō. Tɔdō i kum mbang n kadē gir yáá rāādé ká gōté al gē gāngēn kōó ní.

³⁵Ngolaā ní ĩ-tél ĩ-təlaī kaskar yāsī gē kem hōpēn gē té gogá. M-ā m-gāng sarya dośi té loo n rāānsi tū té ní té, kem bē n ojeñsi tū té ní té.

³⁶M-ā m-bēgā wōng yām ká ngáy dośi té, m-ā m-bēgā hor wōng yām dośi té. M-ā m-əla dośi gir tógē yā de ká ngé rāā yáá kē doñó gē té, de gē ká yáá n niñ gerēn ní i nujə loo ngóy.

³⁷Hor a əsasi ō, a bōkēn mósəsi kem bēé malang ō. Gō té anī de ká yā kadē a əga kemən dośi té to a gətóo. I mā Kóṣṣbē n m-əda najē n noō ní.

EZK 22

Yáá ká majal ngáy gē ká de ká Jerusalem té gē rāān

¹Kóṣṣbē ɔr najē seím, ədam na:

²Ī ngōn deē, ā ĩ-gāng sarya do bē ká Jerusalem té tɔdō tōl naā i ngáy kemeé. Majə kadē ɔjən yáá rāān ká majal ngáy gē ādē geī.

³Ā ədan na: Najē n Kóṣṣbē Nébā ɔr ní n toó: Ī bē ká Jerusalem, de ká ngé ndi kemií té gē tōlēn de gē kem bēé, ba i tītē n noō n niñ a əndānēn do kum mbang ká yā nujēn seí kōó sák sák naā té ní. Niñ rāān yáá ká tósē kum gotə nébā ká rōkum al gē tām yādé té yā rāān kadē ĩ-tél bē ká yer.

⁴De gē malang n oyñ noó najēn i dośi té. Ī ĩ-tél bē ká yer soōn yáá gē n de ká ngé ndi kemií té gē a tósēn ní, ĩ ĩ-ndótē kē ndō koyií ĩ-reēn ngɔr rōi té i kē ta kũl yáá n noō. A nujēn seí ngɔr. I tām najē n noō té n m-əla rōsɔl dośi té ta kum nápar de gē té ní. De gē ká kem bē gē té malang a mbóōn seí.

⁵Ī ĩ-tii ta hōrmō yāi kōó, tɔdō yáá ká aā gō naā al gē i ngáy kemií té. Adē gir de gē malang, ngé gē n ndiñ say, aké ngé gē n ndiñ ngɔr ní a əgōīn.

- 6**Ngār ké *Israel té ní ndiñ kemií ĩ bē ké Jerusalem té ní, niñ kógēm kógēm a unēñ i koo bē yādé gē n a tōlnēñ madēdé gē.
- 7**De gē a kídēñ i bōbēdé gē kē kóúdé gē bēé looí ō, a rāāñ i kum ngé nañ bē gē ndoō té ō, a əsañ i tətō ngán hal gē ō dəyá ké ngaa koy gē ō.
- 8**De gē a kídēñ i yáá ké kōr kēndā tām yām té ō, a kídēñ i ndō *sabat ní i ndō ké kōr tām yām té ní ō.
- 9**Bēé looí de kéréy gē a sorēñ i do madēdé gē té yā tōlēndé. De gē ní ndiñ kemií té ní, niñ i ngé kəsa yáá ké tuñ gē do mbañ gē té ō, niñ i de ké kaya gē ō.
- 10**De kéréy gē i ngé bī kē nēyá bōbēdé gē aláa i ngé sāa dəyá ké mósə əhodé gē do gúú té.
- 11**Ngé kéréy gē i ngé sāa nēyá madēdé gē ō, ngé ké rang gē i ngé sāa nēyá ngáñdó gē aláa i ngé sāa kem bəra madēdé gē do gúú té ō.
- 12**Ī Jerusalem, bēé looí de gē a taāñ kadē karī gē jī de gē té a tōlnēñ de gē ō, de gē a adēñ de gē nar loo tēnā té a taānēñ manēñ ké ngáy añ naā do té ō, de gē a kərañ madēdé gē do yáa yādé gē té ō. Ba mā báa dođé ndígənaləñ kōó i ké njóm gē té. Najē ní mā Kóóbē Nébā m-édá ní n noó.
- 13**Ta i doñ té yā kadē m-bīr jīm ba m-éla kum kē dośí té, siñ de ké Jerusalem gē, soñ yáa gē ké əngeī kē ta róbé ké gōté ał ō, de gē ké ĩ-tōlīdó ō.
- 14**Ndō ní m-ā m-rōóñsí té ní ā əhoī rōsí tōgə ō, ā əngeī tōgə ō a? I mā Kóóbē n m-ōr najē ní, ba yáa ní m-édá ní m-ā m-rāā.
- 15**M-ā m-tēndā yā tūísí kē loo gē té dan nápar de gē té, kē kem bē ké rang gē té ō, yáa rāāsí ké yēr gē malang ní m-ā m-rāā kadē gírdé a gāng kōó ō.
- 16**Siñ ĩ-tū ta hōrmō yāsí kōó ta kum nápar de gē té, soñ yáa rāāsí ké gōté ał. Banī ā ĩ-gerī kadē Kóóbē i mā.
- 17**Kóóbē ɔr najē sem, ədam na:
- 18**Ī ngōñ deē, ōō! Ngán *Israel gē toñ i tītē yedē gindē beé. Toñ i tītē yedē gindē arjāa ō, yedē gindē nēngá kasə ō, yedē gindē etēe ō, yedē gindē ké karī ō, yedē gindē pəlm ō, kum hor yā kōdē té beē.
- 19**I tām najē ní toō té n mā Kóóbē Nébā m-édádé yáa ní toō ní: Siñ malang ní ĩ-télii i gindē gē ké kē yedēdé gēé tū té. Adē m-ā m-kāñsí kē do naā té kem bē ké Jerusalem té.
- 20**Nang ní gindē arjāa, aláa gindē nēngá kasə, aláa gindē ké karī, aláa gindē pəlm, aláa gindē etēe i tū té ní, a ɔy yā bōkēñ do naā té sululu kem yáa bōké yáa kógēm té, ba a əlañ hor gírí kadē yeē. I beé ní, m-ā m-rāā tītē ní noó sesí ō. Kem wōng yām ké ngáy té ní, m-ā m-kāñsí kē do naā té ba m-ā m-éla hor gírísí té kadē ĩ-yeē!

- 21**M-ā m-kānsí kē dɔ kem bē ké Jerusalem nəkó té, ba m-ā m-éla hor wōng yām gír sí té, kadē ā ī-yeēī tītē gindē gē beé.
- 22**Ā ī-toī tītē gindē arjāá kó yeē kum hor té beé. Loo n noō té ā ī-gerī kadē i mā Kóṣbē n m-bēgā wōng yām kó ngáy dɔsí té ní.
- 23**Kóṣbē ɔr najē seń, ədam na:
- 24**Ī ngōn deē, ədá ngán *Israel gē na bē yādé to i tītē dɔ nang kó mań edə tū té al beé. Ndō wōng yām té ní mań edə dɔ té alé.
- 25**Ngār yādé gē toń i tītē bɔl gē kó a nōōn beé. Dā n niń əhɔn ní, niń rýyān naā té. Niń tɔlən de gē ɔ, bogəń yáá kənge gē ɔ, yáá yā madədé gē ɔ, rāān adē dəyá kó ngaa koy gē i ngáy ɔ.
- 26**Ngé tuń yáá yādé gē rāān dɔ ngańg ta *ndū najē yām gē té ɔ, bɔlən gidə loo kó kɔr kam tām yām té gē al ɔ, ɔrən kam yáá kó yā bɔl gidə naā té kə yáá kó karī al ɔ, ndóōn de gē loo kaa yáá kó *unjē njáy njáy geń al ɔ, loo kaa yáá kó yeń geń al ɔ. Niń kídēn ndō *sabat ɔ. I tām najē n toō té n deē kógəń kó dandé té kó bɔl gidəń gətóó ní.
- 27**Ngār gē kó dɔ gír de gē té toń i tītē soó gē kó ngé rýyā dā kəhɔdɔ gē naā té beé kem bē ké Jerusalem té. Niń tɔlən de gē yā bogəń yáá kənge yādé gē.
- 28**Ngé koō ta yādé gē utən gidə yáá gē n noō malang kə hɔrɔ kó ndaá kɔ́. Yáá gē n niń ań ní, i yáá gē kó kanjē kumən ɔ, yáá gē n niń ədań na a rāā yáá ní i yáá kó rɔkum al gē ɔ. Niń ədań na: Kóṣbē Nəbā əda na, tá mā m-ɔr najē sedé alé.
- 29**De gē a rāān yáá i kə tógédé ɔ, i kə dónó ɔ, kə loo gē té malang kem bēé. Niń bogəń ɔ, əsań tətō ngé ndoō gē ɔ, ngé rɔ tō ndoō gē ɔ, rāān kum ngé nań bē gē ndoō té kanjē bɔl gidə yáá rāā kó gəté ɔ.
- 30**m-sāa deē kógəń dandé té kó əndā ndogē mbaĭ yā rɔɔn dɔ rɔn té, kó ra ta kumń té a ngəmən ndogē mbaĭ tām majə yā bē té, tá kadē m-nujən bē alé. Banī m-ənge deē kógəń alé.
- 31**Loo n noō té m-bēgā wōng yām kó ngáy dɔdɔ té. m-rāā adē niń gətóon kɔ́ kum hor wōng ní té, m-rāā adē niń əgān kərā yáá rāādé kó majal gē. Najē n Kóṣbē Nəbā əda ní n noó.

EZK 23

Samari rāā ájéba

- 1**Kóṣbē ɔr najē seń, ədam na:
- 2**Ī ngōn deē, ɔɔ! Gotə najē yā ngákóo naā kó dəyá kó jɔó gē n kóúúdé i kógəń beé ní n toó:
- 3**Dan n niń nɔyń mandə báy ní, niń rāān ájéba kem bē ké Ejiptə té. Dəngam gē kógəń naā kə mbaadé gēé nú. Niń wāryān kadədé gē n i kadə ngámandə gē ní.

⁴Rī ni ké nga tógə na i Ohola, banī rī gidən na i Oholiba. Ni ké nga tógə i Samari, banī gidən i Jerusalem. Niñ i yām gə mbak ɔ, ojəñ ngán ké dəngam gə ɔ, ngán ké dəyá gə ɔ.

⁵Banī Ohola rāā ájəba, tá ni i yām mā. Madə bən gə n i de ké Asiri gə ní, ni geydá ngáy ɔ, rāādé i ngé sān gə té ɔ.

⁶Niñ ɔɔñ kúbə ké kərə ning ké majə ngáy gə, tām niñ i ngé kɔɔ bə gə ɔ, niñ i ngé gāng sarya gə ɔ. Niñ malang i ngásáa gə ɔ, majəñ deə ngáy ɔ, gerəñ kał sənda ngáy ɔ.

⁷Ohola rāā ájəba kə Asiri gə ké ngé rāā kəla ké bo gə n noɔ malang. Kə dɔ gey n ni a gey deə kógə́m ngáy dan dəngam gə n noɔ té malang noó, ni rɔy nébā yādé ké rɔkum al gə télə́n de ké yer.

⁸Ni nɔy kə loo rāā ájəba té tītə n kété a rāan dɔ nang ké Ejiptə té ní. Nú ní dan n ni nɔy mandə báy ní, dəngam gə bíñ seneé ɔ, wāryān kadə n i kadə ngōmandə ní ɔ, ndór əlan tan tū kaya té ɔ.

⁹I tām najə n noɔ té n m-əlan kem jī ngé sān gə té ní, adə i jī Asiri gə n ni geydá ngáy ní té.

¹⁰Niñ ɔrəñ kúbə rɔn té kɔ́ malang ba tɔlnəñ kə kaskaraá ɔ, ɔyñ ngánən ké dəngam gə ɔ, ngánən ké dəyá gə ɔ. Ni-ənge ndéy tām yáa rāan ké góté al té i tītə n noɔ. Adə Ohola i yáa kɔjə tām yā gotə dəyá ké rang gə té.

Jerusalem rāā ájəba

¹¹Ngókɔɔn ké dəyá n rīn na i Oholiba ní, ɔa yáa gə n noɔ malang bá tā, ba dan n ngur dəngam rāan ngáy ní, ni-rāā ké majal mān yā Ohola báy. Ájəba yān ni mān yā ngókɔɔn ké dəyá báy.

¹²Ni gey Asiri gə n i madə bə gə ní ngáy. Niñ i ngé kɔɔ bə gə ɔ, ngé gāng sarya gə ɔ, ké kúbə kɔɔdɔ́ gə i kúbə ké majə ngáy gə. Niñ gerəñ kał sənda ngáy ɔ, niñ malang i ngásáa gə ɔ, majəñ deə ngáy ɔ.

¹³Mā m-áa kadə ni-tél de ké yer ɔ. Adə ngákɔɔ naā ké dəyá ké jɔ́ gə ní, unəñ i róbé ké kógə́m beə.

¹⁴Banī ájəba yā Oholiba mān yā ngókɔɔn ké dəyá. Ndɔ́ kógə́m té ɔa de ké dəngam gə ké rāāndé kadə ndogə mbał té ɔ, rāān mañ yáa ké kərə rɔdɔ́ té ɔ. De gə ní i kum gotə de ké *Babilon gə.

¹⁵Niñ əhɔñ bōdédé kə ndār ɔ, əndañ dɔdɔ́ kə ta kúbúú ɔ. De gə ní i ngé rɔɔ gə ɔ, majəñ ngáy ɔ. Niñ teəñ i de ké dəngam gə ké dɔ nang ké Babilon té jéjé. Babilon i bə yādé.

¹⁶Dan n ni ɔadé anī, ni geydá kə ta jī té noɔ ngáy, adə ni-əla de gə dɔ nang yādé té.

¹⁷Loo n noɔ té de ké *Babilon gə reə bíñ seneé. Niñ rāān adə ni-tél de ké yer, tɔdɔ́ niñ rāān ájəba seneé. Dan n ni yer rɔn sedé oy anī, ni geydá al ké al naā.

18Ni-rāā ájéba i ta kum de gē té malang, rāā adē de gē ǵāñ rōñ ké karī. Loo n noō té nelēm seneé al ngáy, tītē n nelmāñ kē ngōkōon ké dǵyá al ngáy ní.

19Ni-rāā ájéba i kum kē kété kété, tītē n rāāñ kem bē ké Ejiptē té dan mandən té ní.

20Nú ní, ni gey dəngam gē ké ngé sāā dǵyá loo kaya té gē ngáy. Sāā dǵyá yādé i tītē yā dǵ gē beé. Niñ əhoñ rōdǵ loo sāā naā té alé tītē yā kərō gē, alāa tītē yā sǵnda gē beé.

Əndañ bē ké Jerusalem

21Oholiba, ĩ ĩ-tél ún gír ájéba yāi tītē ké kété dan mandií té: Dan ngeé n noō té ní, ĩ əyǵ de ké Ejiptē gē adē kógēñ naā kē mbaaí ō, wāryāñ kadií n i kadē ngōmandə ní ō.

22I tām najē n noō té n mā Kǵǵbē Nébā m-ədəi najē n toō ní: M-ā m-sēlā ngé sāāi gē dǵi té, ngé gē n ta tǵl ta anī nelī sedé al ngáy ní. M-ā m-ǵyǵdǵ kē loo gē té malang yā kǵsə dǵdǵ naā té kadē reē rǵǵñ.

23M-ā m-reē kē *Babilon gē ō, Kalde gē malang ō, de ké kem bē ké Pekod té gē ō, Sowa té gē ō, Kowa té gē ō, de ké Asiri gē a reēñ sedé ō. M-ā m-ǵsə dǵ de ké dəngam gē n noō naā té. Niñ i de ké balsāa gē ō, majəñ deē ō, niñ i ngé kǵǵ bē gē ō, ngé gāng sarya gē ō, niñ i ngé rǵǵ gē ō, ngé kəla ké bo gē ō, niñ malang ní gerəñ kał sǵnda majə ō.

24Niñ a ĵñ i dām mbór bē ké kǵǵ té yā reē. A ndiñ i dǵ pǵsə rǵǵ gē té n a reēñəñ ō, dǵ yǵǵ kał ké tayā tayā gē té ō, a reēñ i kē ngé rǵǵ ké ngáy gē ō. Niñ a utəñ gidə rǵdǵ i kē der gē ō, kē jākā gində gē ō. Niñ a gīrīñ kē ta gē té. M-ā m-ǵjǵdǵ najē yāi ō, niñ a gāngəñ sarya dǵi té i kē gō ndū najē yādǵ gēé ō.

25ĩ Oholiba, wōng a rāām seí. I tām najē n noō té n yǵǵ n niñ a rāāñ seí ní i kē dǵnó ní. Niñ a gāngəñ kóni ō, a gāngəñ mbīi gē ō. A tǵləñ gotə de ké kem bēé gē n a nǵyñ ní kē kaskaraá ō, a ǵyñ ngání ké dəngam gē ō ké dǵyǵ gē ō, ngé gē n a ndiñ kē kumdǵ báy ní, a əlañ hor dǵdǵ té kadē hor ǵǵdǵ ō.

26Niñ a táāñ kǵbē yāi gē kǵǵ ō, a táāñ yǵǵ súū rǵ yāi ké majə ngáy gē kǵǵ ō.

27ĩ Oholiba, yǵǵ rāāi ké to rǵsǵl gē ní, m-ā m-rāā kadē gír a gāng kǵǵ ō, ájéba yāi n əlá gír rāā i dǵ nang ké Ejiptē té ní, m-ā m-rāā kadē gír a gāng kǵǵ ō. ĩ a ǵǵ de ké dəngam gē tǵ al ō, a əga kemií dǵ de ké Ejiptē té tǵ al ō.

28Mā Kǵǵbē Nébā m-ədə na: ǵǵǵ, m-ā m-əlañ kem ĵi de gē n nelī sedé al ngáy té ní, de gē n ta tǵl ta anī ĩmdǵ ní.

29Niñ a rāāñ yǵǵ ké tǵr tām nelǵ seí al ngáy. Yǵǵ malang n ĩ ənge kē ta kǵl kəla rāāi ní, niñ a bǵgəñ kǵǵ. Niñ a əyǵñ gírí karī. Loo n noō té de gē malang a gerəñ hálí ké to rǵsǵl n i hál rāā ájéba ní.

30Yáá n rāā yáá á rāān yáá ké tītē n noō seí ní n toó: Ī ī-rāā kaya, de ké rá gēgē a Ī ī-bīī seneé, ī-rāā ájéba ké dəngam gē ké dan nápar de ké rang gē té, Ī ī-rōy bēsē yādó, adē ī-tél de ké yer.

31Ī ī-ndájē ngōkóóí ké dəyá n rīn na i Ohola ní. I beé ní, m-ā m-rāā kadē ā āy yáá ké kem bay wōng yām té ō.

32Yáá n mā Kóōbē Nébā m-édá ní n toó: Ā āy yáá ké kem bay ké kógēm beē té sīī ké ngōkóóí ké dəyá. I bay ké ta laa ō, rúu ō. De gē a əgōīn ō, a mbóon seí ō, tām bay ní rosə ngáy.

33Kaā tápē a rāāī ké kasə té. I bay ndi ké kéré ō, i bay rōneī al ō. Ba ngōkóóí ké dəyá n i Samari ní, āy yáá ní kōkə bá.

34Ī ā āy yáá ké kem bay ní báté kadē tēgā ō, ā ī-tōō bay ní ké gōgíí ō, gájən gē bāa ā ī-jáan dō mbaaí gē ō. I mā Kóōbē Nébā n m-ōr najē ní ō, yáá n m-édá ní n noó ō.

35I tām najē n toō té n yáá n m-édá ní n toó ní, m-éda na: Jerusalem, dōí ndígənaləm kōō ō, Ī éyām kōō ō. I beé bá ní, ĩkó ā ī-ndíbē hor yáá n hálí ké to rōsōī adē i hálí ájéba reēn dōí té ní.

Nébā gāng sarya dō bē ké Samari té ō, dō bē ké Jerusalem té ō

36Kóōbē ədam na: Ī ngōn deē, ā ī-gāng sarya dō Ohola té ō, dō Oholiba té ō. Yáá ké majal ngáy gē malang n niñ rāān ní, ī-teēn ké ndágá ī-bōkə ta kumdé té adē āān.

37Niñ i dəyá ké ngé rāy gē ō, niñ tōlēn de gē ō. Niñ rāān rāy, tām niñ rōyñ nébā yādó ké rōkum al gē. Niñ tōlēn de gē, tām ngáíndé gē n ojēn tām yām té ní, niñ tōlēndé ba tuñ adēn nébā yādó ké rōkum al gē.

38Ba i yáá gē n noō ngóy n niñ rāān ní alé! Niñ rāān loo yām ké *tál adē tél loo ké yer ō, niñ kídēn ndō *sabat n i ndō ké kōr kamēn tām yām té ní ō. Niñ rāān yáá gē n noō malang i kem ndō ké kógēm beē té!

39Tām ndō n niñ tégānəñ ngáíndé ké dəngam gē adēn nébā yādó ké rōkum al gē té ní, niñ udēn kem *loo ké tál yām té, udēn kem kújə yām té, niñ rāān kújə yām i yáá ké karī té.

40Tá báy tō ní, niñ əlan deē bār de ké dəngam gē té dō bē ké say gē té. Dan n niñ oōn bār yādó anī, niñ reē ugēn rōdó té. Niñ ndogēn mañ tām yādó té ō, niñ rāān mañ yáá dō kumdé gē té ō, tēlan yáá ta mbī gē ō.

41Gō té anī niñ toñ dō tērá ké majə ngáy gē té. Niñ əndān tábəl kógēm nodó té, ba əndān ndujē yáá ké kotə majə ō, yibē ké guí naā té ké ítiríí ō n i yáá yām gē gē ní dō té.

42De gē i ngáy noō ō, deē a oō i kōō kósə de ké ngáy gē ké usədó yáá al ō. De ké dəngam gē ké ĩñ kē loo gē té malang kem dēla loo té i noó ō. Niñ tēlan nēngá gē ĩñ ngákōō naā ké dəyá ké jōō gē ní té ō, əlan *jākā mbang ké majə ngáy dōdó té ō.

⁴³Loo ní noō té m̄-gír yáá m-éda na: Nge ní hál rāāi yān taā tógən tōy yā madēn gē ní gēgē, un rōn rāān ájéba báy to!

⁴⁴Dəngam gē aŵn kē rōn té! Ohola niñ kē Oholiba ní i dəyá gē ká i náā gēgē anī a bī seneé ní, dəngam gē aŵn bēé loodé tītē loo kaw bē dəyá ájéba gēé beé!

⁴⁵Banī de ká dəngam ká gōté gē a rāān sarya kē dəyá gē ngeé ní toō, tītē ní a rāānə́n sarya kē ngé rāy gē ō, kē ngé tǎl de gē ō ní. Tɔdɔ niñ rāān rāy ō, jǐdɛ́ i mósə ō.

⁴⁶Yáá ní mā Kóṣbē Nébā m-éda ní n toó: Ósīi dɔ de gē kē naā té adē rōṣndá, adē rāāndé kadē bōl rāādé kadē ndewn̄ ō, adē taān yáa malang ní niñ əngeñ ní kókə ō!

⁴⁷Ī-ténidé kē mbalá gēé ō, Ī-tǎlídé kē kaskaraá ō! Ī-tǎlī ngáńdɛ́ ká dəngam gē ō, ngáńdɛ́ ká dəyá gē ō, Ī-tǎlāi hor dɔ kújə yádə gē té ō!

⁴⁸Yáá ká to rōsɔ́l gē ní de gē rāān kem bēé ní, m-ā m-rāā kadē gír a gāng kɔ́. Nge ní noō a tél i yáa kɔjə tām yā dəyá gē té malang ō, niñ a ndájəñ hál ká majal yā ngákɔ́o naā ká dəyá ká jóo gē ní toō al̄ ō.

⁴⁹Ohola ō, Oholiba ō, yáa rāāsí ká majal gē ní, najəñ i dɔsí sīi kó gē té. Ī-ndíbī horən, i tām sīi Ī-rɔyī nébā ká rókum al̄ gē. Loo ní noō té ā Ī-gerī kadē Kóṣbē Nébā i mā.

EZK 24

Jerusalem to i tītē jóo ndīr yáá ká əho kārā beé

¹Óyñ de gē dɔ gúú té aŵn sedé dɔ bē ká rang té rāā bāl̄ ndōhó kɔ́. Ba kē ndō ká nge kɔ kutə, yā nāā ká nge kɔ kutə ká kem bāl̄ ká nge kɔ ndōhó té anī, Kóṣbē ɔ́ najə seń, ədam̄ na:

²Ī ngōñ deē, Ī-ndang ndō ká bōólaā. Tām mbañg ká *Babilon əla gír kənī bē ká Jerusalem rōṣ i bōólaā.

³Ī-rāā ngōñ yáá kógə́m ká séy beé ta kum ngán *Israel gē té. Niñ i bütə de ká dɔdɔ ngañg gē. Ā édadé na i najə ká i mā Kóṣbē Nébā n m-ɔ́r sedé. Əndā dɔ jóo ndīr yáa naā té. Ī-bókə mañ kemeé adē rosə.

⁴Ī-tájā dā Ī-bókə kemeé, dā ká majə majə gē malang, búrən ō, kōbən ō. Ī-bókə kəngān ká majə majə gē dɔ té Ī-tǎlən̄ ta adē rosə.

⁵Óy dā ngán batē gē ní i dā ká ngəra al̄ ní ō, Ī-bókə kəngā gē gír jóo ō, ba əndā horó malang adē nēgə dul dul. Adē kəngā gē gēgē a ndīrən̄ ō.

⁶Yáá ní mā Kóṣbē Nébā m-éda ní n toó: Bē ní mósə taā loo ká kemeé malang ní, yáá ká to kum kaý al̄ i tām yān té! Ni to i tītē jóo ndīr yáá ká əho kārā ká deē asə tégə al̄ beé. Ī-kətó kūrū dā gē malang, kógə́m kógə́m kē gō naá, kanjə tógə wēlā dɔ kūrū dā gē ní té.

⁷Mósé ní Jerusalem bōké nang té ní to kem bēé báý. Bōkēn mósé ní i do mbaí ké ndágə doy té. De ké bōké mósé ní do dā nang té gətóo ō, de ké əga náŋg do tá gətóo ō.

⁸Mā m-əyá mósé ni do mbaí ké ndágə doy té, loo ké deē asə kutə do tū té alé, yā kadə ni-rāā tá wōŋg rāām ngáy ō, yā kadə ni-rāā tá kadə m-dal baā ō.

⁹Ááā, mā Kóṣbē Nóbā m-əda na: Bē ní mósə taā loo ké kemeé malang ní na yáá ké to kum kaý alé i tām yān té, tɔdɔ m-ā m-kān kīr kē do naā té yā rāān hor kógə́m ké bo ngáy!

¹⁰Óy kīr ī-kān ādə ra do naā té bing ō, əla hor tū té ō. Ī-ndīr dā ba ī-tél ī-ndīr báý tɔ. Ī-bōké mu ké kotə majə gə tū té ō, ī-rāā ādə hor ɔɔ kəngə gə bátə ta tōl ta té.

¹¹Gō té anī, əndā jóo ndīr yáá ní kemə́n i karī ní, do yāl hor gə té ādə təngə ō, ādə gində jóo tawá ní kərə káláŋg káláŋg ō. Loo ní noō té yáá ké yər ké kemeé gə a gətóon kós ō, hor a ɔɔ kārā kós ō.

¹²Banī yáá malang ní noō rāā yáá kógə́m alé. Kārā malang ní rosə kem ní, aŵ kum hor té kós alé.

¹³Jerusalem, ĩ i de ké yər tām ī-rāā kaya. m-gey rāāi kadə ũnjə njáy njáy, banī ī-tél de ké ũnjə njáy njáy alé. I beé bá ní, ré m-əyá wōŋg yām ké ngáy doɔ adə rāā kəla bátə ta tōl ta té pá tá ā ũnjə njáy njáy báý. Ā ũnjə kété no té alé.

¹⁴I mā Kóṣbē m-ɔr najə ō, yáá m-ədá ní m-ā m-rāā ō. M-ā m-tél kə góm alé ō, kumrín a ɔɔm alé ō. M-ā m-ndəngə róm najə yáá kógə́m té alé ō. Jerusalem, m-ā m-rāā sarya seí sɔɔn hálí ō, yáá rāāi gə ō. Yáá ní Kóṣbē Nóbā əda ní n noó.

Ejekiel əhɔ ndoō

¹⁵Kóṣbē ɔr najə sem, ədam na:

¹⁶Ī ngōn deē, dəyá ní kaɔan nelī ngáy ní, m-ā m-taān jīi té kós i taā ké réte ngáy. Ā ī-rāā yon alé ō, ā ī-sóm alé ō, ā ī-noō alé ō.

¹⁷Ī-lōo kɔjə wur tōr yāi kadə deē aā ō, ī-lōo rāā yáá kəgə bē ké ɔjə do yo ō. Banī ənda doɔi kə ta kúbūú ō, ādə sākərá yāi to njaí té ō, ī-lōo seí yáá ta kumíi té, kɔɔ muŵ yo ō.

¹⁸M-ɔr najə kə de gēé dəloí, ba ré loo solí anī, nəyám oy. Teē kə ndɔ ké noō dəloí anī, m-rāā yáá ní Kóṣbē ədam ní.

¹⁹De gə dəjemə́n na kə m-ójédə kum yáá ní m-rāā ní.

²⁰Anī m-tél m-ədadə na: Yáá Kóṣbē mērə́m kədasí sīi

²¹ngán *Israel gə ní n toó: Mā Kóṣbē Nóbā m-ā m-əyá de gə kadə rāān loo yām ké *tál ní i yáá kɔjə rō yāsí ō, nelí kə ngáy ō, ā ī-ndīi ā əndāi kemsí i do té ō ní, loo ké karī té. Ngánsí ké dəngam gə ō ké dəyá gə ō ní əyáidə kem bē ké Jerusalem té ní, a tōlə́ndə kə kaskaraá.

22Loo n noo té a i-rāāi yáa tītē yā Ejeziel. Adē a i-selī yáa ta kumsí té al̄ o, a ɔ̄oī muř yo al̄ o.

23Ta kūbē n éndaīn d̄así ní a to d̄así té beē o, sākārā yāsí gē i-télaī njasí té ní, a toñ njasí té beē o, a i-nōōi r̄sís al̄ o, a i-nōōi kē mañ kumsí al̄ o.

24Dan n Ejeziel rāa yáa beē ní, tāāsí i najē yā yáa n a rāa yā reē ní. Ā i-rāāi yáa i tītē yān jéjé. Ba ré yáa ní reē ugē anī, a i-gerī kadē Kóōbē Nébā i mā.

25Gō té anī Kóōbē ədam̄ na: Ī ngōñ deē, oō! Loo ké *tál n i loo b̄ōō r̄ō yādé o, i loo ké nełd̄é k̄aḡ ngáy o, i loo n niñ a ɔ̄jənēñ r̄ōd̄é o, a əndāñ kemd̄é d̄o té o ní, m-ā m-taā j̄id̄é té k̄ō. Ngáñd̄é ké d̄əngam̄ gē o ké d̄əȳá gē o ní, m-ā m-taād̄é j̄id̄é té k̄ō o.

26Nd̄ō ngeé n noo té ní, deē kógēm̄ ké teē ta yo té a reē yā kədaī kōō yáa n rāa yáa ní.

27Nd̄ō ngeé n noo té ní, gír kəlā nd̄oí a d̄oḡ naā t̄o alé, a i-tél yā k̄ōr najē gogé, adē a ɔ̄r najē kə deē n teē ta yo té ní. Ā i-tél i de ké nge tāā ngán *Israel gē, loo n noo té niñ a gerēñ kadē Kóōbē i mā.

EZK 25

Nébā gāng sarya d̄o gír de gē té

(25-32)

Najē ké əlanēñ b̄oí kem Amon gē té

1Kóōbē ɔ̄r najē seń, ədam̄ na:

2Ī ngōñ deē, i-tūr kumií kē d̄o Amon gē té, ba ɔ̄r najē sedé ādēm̄.

3Édadé na kə oōñ yáa n mā Kóōbē Nébā m-ɔ̄r sedé ní. Dan n rāāñ loo yāñ ké *tál loo ké karī té ní, dan n nujēñ bē ké *Israel té k̄ō ní, dan n ɔ̄yñ de ké *Juda gē d̄o gúú té aŵñ sedé d̄o bē ké rang té ní, sīī əgōīd̄é ngáy.

4Tām̄ najē n noo té ní, m-ā m-əȳá ngé ngōm̄ yáa kuł gē ké ngé ndi gotə kógēm̄ al̄ gē, ké dām̄ ké gír bē té, kadē taāñ bē yāsí. Niñ a ndiñ d̄o nang yāsí té, a tūdēñ kújə tandā yādé gē d̄o nang yāsí té. I niñ n a əsañ kañ kāgē yāsí gē o, a aŷñ mbaa yāsí o ní.

5Raba n i bē bo yāsí ní, m-ā m-rāa kadē a tél loo k̄oḡ yā jámbal gē. D̄o nang ké Amon malang a tél loo ra yā batē gē. Tītē n noo báa a i-gerī kadē Kóōbē i mā.

6Yáa n mā Kóōbē Nébā m-édá ní n toó: Dan n sīī oōi yáa ké to kum kaŷ al̄ ké teē d̄o *Israel té ní, r̄ōneł rāāsí adē éndaī j̄isí o, īī bal walya o. Sīī i-rāāi r̄ōneł kə ngarā kemsí gēé malang o, i-kid̄i gír deē yāñ gē ngáy o.

7I beé bá ní, m-ā m-ójésí tógém̄ d̄odé té, m-ā m-əlásí kem j̄i tērā gē té kadē a ɔ̄yñ yáa yāsí d̄o gúú té. M-ā m-rāa kadē nápar deē yāsí gē a gətóoñ k̄ō, m-ā m-rāa kadē bē yāsí a gətóo, m-ā m-nujəsí sák sák k̄ō.

Najē ké əlanēñ b̄oí kem Moab gē té

⁸Najḗ n̄ Kóṣṣbḗ Nébā́ ɔ́r ní n toó: Moab gḗ ədañ na: De gḗ ké gir yā́ *Juda té gḗ toñ i tītḗ gotə́ nápar de gḗ.

⁹M-ā́ m̄-teḗ ta róbə́ kem bḗ gḗ ké Moab té, kem bḗ ké majə́ ngáý ké Moab té gḗ n̄ i Bet Yesimot ɔ́, Baal Meon ɔ́, Kiryataim ɔ́ ní gḗgḗ, a nujə́ndə́ sák sák kṵ́.

¹⁰M-ā́ m-ə́yá́ ngé́ ngṓm yáá́ kuḷ́ gḗ ké ngé́ ndi gotə́ kógə́m ál gḗ ké dāḿ ké gir bḗ té kadə́ a taā́n bḗ ké Moab, tītḗ n̄ taā́nə́n bḗ ké Amon ní. A əga kem deḗ dɔ́ bḗ ké Moab té tɔ́ alé.

¹¹M-ā́ m-ún saryá n̄ m̄-gā́ng dɔ́ Moab té ní yā́ rā́ań kə́la. I tītḗ n̄ noó tá niñ a gerə́ñ kadə́ Kóṣṣbḗ i mā́.

Najḗ ké əlanə́n bṓl kem Edom gḗ té

¹²Najḗ n̄ Kóṣṣbḗ Nébā́ ɔ́r ní n toó: Edom gḗ rā́ań yáá́ majaĺ ngáý gḗ dalnə́n baá́ dɔ́ gir de gḗ yā́ *Juda té. I tā́m najḗ n̄ noó té n najḗ i dɔ́dɔ́ té ní.

¹³Tā́m najḗ n̄ noó té ní, mā́ Kóṣṣbḗ Nébā́ m-ə́da na: M-ā́ m-ó́jé́ tógə́m dɔ́ Edom gḗ té. De gḗ ɔ́ dā́ gḗ ɔ́ ké kem bḗé n̄ toó té ní, m-ā́ m-tṓldə́ kṵ́. M-ā́ m-nujə́ bḗ sák sák, ba m-ā́ m-ə́lá gir i dɔ́ bḗ ké Teman té, báté́ bḗ ké Dedan té. A tṓlən̄ de ké kemeé́ gḗ ta rṵ́ té.

¹⁴M-ā́ m-ə́yá́ *Israel gḗ n̄ i gir deḗ yā́m gḗ ní kadə́ dalə́n baá́ dɔ́ Edom gḗ té adə́mən̄. Israel gḗ a rā́ańdə́ yáá́ n̄ wṓng yā́m ké ngáý ndeé́ kadə́ yā́ rā́a sedé́ ní. I tītḗ n̄ noó tá Edom gḗ a gerə́ñ kadə́ rā́a majaĺ seím mā́a i yáá́ ké a ojé yáá́ ké tṓr ngáý. Najḗ n̄ Kóṣṣbḗ Nébā́ əda ní n noó.

Najḗ ké əlanə́n bṓl kem Pilistin gḗ té

¹⁵Najḗ n̄ Kóṣṣbḗ Nébā́ ɔ́r ní n toó: Pilistin gḗ dalə́n baá́ té ɔ́, niñ dalə́n baá́ ní i kə́ kídə́ loo ké ngáý dɔ́ madə́ baá́də́ ké ngándáńg té ɔ́, niñ nujə́ñ sedé́ malang kṵ́ ɔ́.

¹⁶Tā́m najḗ n̄ noó té ní, yáá́ mā́ Kóṣṣbḗ Nébā́ m-ə́dá ní n toó: M-ā́ m-rā́a kadə́ niñ a gerə́ñ gṓ tógə́m. M-ā́ m-tṓl Pilistin gḗ n̄ i de ké Kapə́tor gḗ ké ndiñ bḗ i kə́ gṓ kadə́ bā́ boó ní.

¹⁷M-ā́ m-dal baá́ ké ngáý dɔ́dɔ́ té, m-ā́ m-ə́ndádə́ ndéý ké to bṓl ngáý. Loo n̄ noó tá niñ a gerə́ñ kadə́ Kóṣṣbḗ i mā́.

EZK 26

Najḗ ké əlanə́n bṓl kem de gḗ ké Tir té

¹Kutə́ gṓ n̄ ɔ́yñ de gḗ dɔ́ guú́ té aḡñ sedé́ dɔ́ bḗ ké rang té á rā́a bāĺ kutə́ gidə́ i kógə́m kṵ́ ní, Kóṣṣbḗ ɔ́r najḗ seím kə́ ndɔ́ ké ta kə́ga dɔ́ yā́ nā́, ni ədañ na:

²Ḷ́ ngṓn deḗ, ɔ́o! De ké Tir gḗ mbóoñ kə́ de ké Jerusalem gḗé ədañ na: Haw! Haw! Nujə́ñ bḗ n̄ de gḗ malang aḡñ kemeé́ ní kṵ́! Ta i dɔ́jí té kadə́ jə́-télii de ké ngé́ kə́nge yáá́ gḗ. Tɔ́dɔ́ Jerusalem tél i kúbə́rū mbaĺ gḗ ké rañ dɔ́ naá té bing!

- ³Tām najē n noō té ní, Kóṓbē Nébā əda na: Bē ké Tir, m-ā m-rāa yáá ké tōr seí. M-ā m-rāa kadē nápar de ké ngáy gē a iḡn seí yā rōṓi, tītē n bā bo rāań adē bəngálən gē iḡn ní.
- ⁴Niñ a nujəñ ndogē mbaḷ yāi gē n ɔgəń de gē rōṓi ní ɔ, a tətəñ kújə yāi ké ngāl bururu kum kē dɔ́ gē nang té kṓ ɔ. M-ā m-óy gájən gē kṓ ba mā m-éyɔ i dɔ mbaḷ ké ndágə doy karī.
- ⁵Tir a tél i loo ké dan bā bo té ké ngé ndɔ gē a najənəñ réng yádé gē. I mā Kóṓbē n m-ɔr najē ɔ, najē n m-ədə ní n noó ɔ. Nápar de gē a reēn yā kɔy yáa kənge gē ké kem bē ké Tir té dɔ gúú té.
- ⁶Niñ a nujəñ bē ké kadə té gē kə gō kadə bāá. Loo n noō té de gē malang a gerēn kadē Kóṓbē i mā.
- ⁷Yáá n mā Kóṓbē Nébā m-ədə báy tɔ ní n toó: Nabukodonosor, mbañg ké *Babilon n i mbañg ké bo tɔy madən gē ní, m-ā m-rāa kadē ni a iḡ dām mbór ké geleé té yā reē rōṓi i bē ké Tir. Ni a reē kə sənda gē ɔ, kə púsə rōṓ gē ɔ, kə ngé kaḷ sənda gē ɔ, kə ngé rōṓ ké ngáy gē ɔ.
- ⁸Ni a nujə bē ké kadií té gē n ndiñ kə gō kadə bāá ní. Gō té anī, Babilon gē a ndērəñ bəlo gē ɔ, a əndān ndogē mbaḷ gē ké yā kəniñ rōṓ ɔ. Niñ a əndān ndogē der yā rōṓi i bē ké Tir.
- ⁹Niñ a mbérēn ndogē mbaḷ yāi gē kə yáa rōṓ yádé gēé yā tənī. Niñ a tósən kújə yāi ké ngāl bururu gē kə sáa gində gēé yā tósə nujəñ.
- ¹⁰Dan n niñ a ɔyñ ngōdē anī, sənda yádé ké ngáy gē a rāań kadē bumbəru əga nding dɔ́i té. Kōō ngé kaḷ sənda gē ɔ, kōō nja púsə rōṓ gē n a ndübərūn ní ɔ, a rāań ndogē mbaḷ yāi gē kadē a ndewñ. Niñ a udəñ kem bēé kə ta róbə yāi gēé, tītē n deē a udəñ kem bēé gō tósə ké ni tósə ndogē mbaḷ ké gidə bēé mbutə té ní.
- ¹¹Nja sənda yádé gē a tōṓ náñg ké kum róbə kɔsə yāi gē té ɔ, de gē n ndiñ kemií té ní, niñ a tɔlənđé kə kaskaraá ɔ, mbaḷ yāi ké túdə kə nja dɔ́ gē n tógédé i ngáy ní, niñ a tənīndé nang té kṓ ɔ.
- ¹²Niñ a bogəñ yáa kənge yāi gē ɔ, a ɔyñ yáa gātə yāi gē dɔ gúú té ɔ. A mbérēn ndogē mbaḷ yāi gē yā tənī nang té kṓ ɔ, a nujəñ kújə yāi gē n yáa i ngáy tū té ní ɔ, ba a ɔyñ mbaḷ ké tū té gē ɔ, kəgə ké tū té gē ɔ, butə yáa ké tū té gē n a nɔy ní ɔ, yā bōkə gir bāá kṓ.
- ¹³M-ā m-dəba tā pā yāi gē kṓ, adə deē a oō kōō kənde yāi gē tɔ alé.
- ¹⁴M-ā m-rāa kadē ā i-tél mbaḷ ké dɔn ndágə doy, ké ngé ndɔ kənjə gē a najən réng yádé gē tū té. Deē a tél yā rāa gogé rang alé. Aáá, i mā Kóṓbē Nébā n m-ɔr najē ní ɔ, yáá n m-ədə ní n noó ɔ.
- ¹⁵Yáá n mā Kóṓbē Nébā m-ədə bē ké Tir ní n toó: Kum mbang n a nujiñ té ní, a tɔlən de gē malang n ndiñ kem ndogē mbaḷ yāi té ní ɔ, de gē n əngeñ dɔ ní, a oñ

kōōdó loo nōō té ō. Kum mbang ngeé ní noō té ní, de gē ní ndiñ doṛ ké say gē té ní, bōl a rāādó adē niñ a ndewñ.

¹⁶Ngār gē yā gír de gē ní ndiñ kə gō kadə bā boó ní, a iññ kōs do kōr kágē mbang yādó gē té yā ndi nang té. Niñ a ɔrēñ kūbē yādó ké majə gē rōdó té kōs ō, a ɔrēñ kūbē yādó gē ní ɔsəñ desēē tū té ní rōdó té kōs ō. Niñ a əlan bōl rōdó té tītē kūbē beé ō, a ndiñ nang té ō. A asədó ndew al ō, bōl a rāādó ngáy sɔɔiñ i ō.

¹⁷Niñ a unəñ pā yo ní toō doí té: Ajá, nujiñ kōs, i bē ní rīi bār ngáy ní, i-gətóo kōs dan bā boó! Kété ní, de gē ní ndiñ kemií té ní, tógédó i ngáy do bā bo té, adē de gē malang bōlāñdó.

¹⁸Ngɔlaā ní, gír de gē ní ndiñ kə gō kadə bā boó ní ndewñ, tɔdō i i-gətóo kōs. Ngé gē ní ndiñ do doṛ gē té ní, ndíldé ay, tɔdō i i-hindē lim kōs.

¹⁹Ááá, mā Kóɔbē Nébā m-éda na: M-ā m-rāāi kadə ā i-to tītē bē gē ní nujəñdó kōs ní, bē gē ní de ké kemeé gē gətóoñ kōs ní. M-ā m-rāā kadə mañ ké ngáy iñ gír bā bo té reē un doí kōs.

²⁰M-ā m-rāāi kadə ā i-risə yā kaw ndi dan de ké koy gē té, naā té kə ngé gē ní toñ kem bəlo bádə gē té ní, adē ā āw gō de ké kété jóo gē té. M-ā m-rāāi kadə ā i-ndi bē gír nángāá. Á i-to tītē mbal ké jóo gē, ā i-ndi naā té kə ngé gē ní niñ i kem bəlo bádə gē té ní. Á asə teē loo ní noō té al ō, do nang ní de ké kə kumuú gē ndiñ tū té ní, ā ənge loo tū té al ō.

²¹Bōl a rāā de gē malang kadə a ndewñ najə yái i té, tɔdō ā i-ndi tɔ alé. De gē a ndəleñ, banī de ké yā kəngei a gətóo i ké báté gē té. Najə ní Kóɔbē Nébā əda ní n noó.

EZK 27

Pā ní nōñəñ bē ké Tir ké nuje sák sák kōs ní

¹Kóɔbē ɔr najə sem, ədam na:

²I ngōñ deē, ún pā yo kógəñ i-nōñ bē ké Tir.

³Ni-ndi i ta bā bo té ō, a rāā gātē i kə gír de ké ngáy gē ké ndiñ bē do doṛ gē té ō. Á ədan na: Najə ní Kóɔbē Nébā ɔr ní n toó: I bē ké Tir, i ójə rōi tam majə ké i-majə ɔtə ta té.

⁴Loo yái to mbóng ta kaw kə dan bā bo té ō, de gē ní əndāñ ní, rāāñ adē i-majə ɔtə kə taá.

⁵Rāāñ i tītē loo rāā to beé. Niñ tégāñ i kágē sipəres gē ké Senir n rāāññəñ kágē to yái malang ní. Niñ tégāñ i kágē sédər ké Liban n rāāññəñ kágē ngaadan to yái ní.

⁶Niñ tégāñ i kágē sén gē ké Basan n rāāññəñ háy yái gē ní. Rāāñ loo ra ngé nēl to gē i kə kágē sédər gē ké doṛ loo yā Gərek gē té ké rāāñ rɔn gē i kə ngāng dāá.

⁷Niñ rāān kūbē to yāi gē ká kadē nēl əsō kemeé i kə *léé ká Ejiptə té ō, ɔsəñ desēe gē tū té ō. Ré deē ʔaī kə say anī, a gerī i kə ta kūldé. Utēñ gidə yáa gātē yāi gē i kə kūbē ká ndul gusə gusə gē ō, ká kərə bii gē ō, ká j̄nəñ i doŕ ká Sipər t́.

⁸Ngé nēl to yāi gē n̄ j̄ ɔ́ydé kəlaá ní, i de gē ká Sidon ō, ká Arbad ō. Ba ngé kəho do gə to ní gē i de ká Tir gē n̄ niñ i de gē ká ɔlən ngáy ní.

⁹De gē n̄ əndádé ta kəla rāa loo ká nujə gē ká tū to té ní, i ngé kəla gē ká Bibəlos n̄ niñ i de gē ká gerəñ kəla ngáy ō, ɔlən ngáy ō ní. To bo gē malang ká kum bā bo gē té a dəbañ i bēe looi ō, ngé rāa kəla kemeé gē a mangəñ i yáa gātē yāi j̄ gē ō.

¹⁰Persə gē ō, Lud gē ō, Put gē ō, Niñ a bōkəñ der yádé gē ō, jākā rōɔ yádé gē ō i bēe looi. Niñ i ngé rāa kadē rīi bār gē.

¹¹De ká Arbad gē kum naā té kə ngé rōɔ yāi gēe ngōmən̄ ndogə mbal̄ yāi gē ō, de ká Gamad gē ngōmən̄ kújé ká ngāl̄ bururu yāi gē ō. Niñ náāñ der yádé gē kadə ndogə mbal̄ gē n̄ gīrəñ gidií té ní ō, rāāñ adə ī-majə ɔtə kə taá i tītə n̄ noō ō.

Tir i bē bo yā ngé rāa gātē gē

¹²De ká Tarsis gē adīñ yáa kənge ká tayā tayā gē ngáy mbélnəñ gir̄ yáa seí. Niñ mangəñ yáa gātē yāi gē i kə gində arjāaá ō, gində ká karīi ō, kə gində etēeé ō, kə gində pəlm ō.

¹³Gír de gē ká do nang ká Gəresə té ō, ká gō nang ká Tubal té ō, ká Mesek té ō, a rāāñ gātē i seí j̄. Niñ adīñ bəlo gē ō, yáa ká rāa kə gində nəngá kasaá gē ō, gir̄ yáa gātē yāi gē t́.

¹⁴De ká Bet Togarma gē gātēñ kə səndá ká yā rāań kəla gē ō, səndá ká yā rōɔń gē ō, kəro rapáy gē ō, jīi t́.

¹⁵De ká Dedan gē a rāāñ gātē seí j̄ ō. De gē ká ndiñ do doŕ loo gē ká ngáy té reē a mangəñ yáa gātē gē i jīi j̄ t́. Niñ a mangəñ yáa jīi t́ i kə ngāng dāa ō, i kə kəgə eben ō.

¹⁶Edom gē mangəñ yáa jīi t́ ngáy. Niñ adīñ i mbal̄ gē ká gātədé i ngáy gē ō, i ta kūbē ká kəsə desēe tū té gē ō, i kūbē *léé gē ō, i məde kōl̄ gē ō, i mbal̄ *rubis gē ō girī n̄ taānəñ yáa gē ní.

¹⁷Gír de gē ká *Juda té ō, ká *Israel té ō a rāāñ gātē i seí j̄ ō. Kōo gémē ō, tēy ō, teje ō, yibə ō, nō kəgə ká otə majə ō ní, niñ igəñəñ i jīi j̄ t́.

¹⁸Yáa ká tayā tayā gē n̄ j̄ ī-rāādé ngáy ní, de ká Damas gē mangəñ jīi t́ ō. Niñ a mangəñ jīi t́ i kə kasə *nduú ká Helbon ō, i kə kūbē *bii batē ká Sahar ō

¹⁹Əla gir̄ i Ujal té nú n de gē ká gir̄ bē yā Dan té ō, Yaban té ō a adīnəñ yáa gē n̄ sōɔ kadē niñ adīñ ní. Niñ adīñ gində ká koo ō, kəgə kanel ō, mu tēbā ká kotə majə ō.

²⁰De ká Dedan gē gātēñ bájo gē ká yā kəni gidə səndá té ba ndi do té gē jīi t́.

²¹De ká Arab té gē ō, ngār gē malang ká Kedar gē ō rāāñ gātē i seí j̄. Niñ a mangəñ yáa jīi t́ i kə ngán batē gēe ō, i kə batē gēe ō, i kə bəyā gēe ō.

22Ngé rāā gātē gē ké Saba ō, ké Ragəma ō a mbélēn gir yáa gē i seí ǐǐ. Niñ a mbélēn gir yáa gātē yái gē ní i kə íter ké majə ngáy gē ō, i kə *mbaǐ gē ké gātédé i ngáy gē ké tayā tayā gē ō, i kə lór ō.

23Bē gē ké Haran ō, ké Kane ō, ké Eden ō, ngé rāā gātē gē Saba ō, bē gē ké Asur ō, ké Kilmad ō, a rāān gātē i seí ǐǐ.

24Niñ a mbélēn gir kúbē gē ké gātédé i ngáy gē i seí ǐǐ. Niñ reēn kə kúbē ké majə ngáy gē ké kərə bij gē ō, kúbē ké kəsə desēē tū té gē ō, kúbē tapīi gē ké bǎldé i tayā tayā gē ō, kəlá ké ngañg gē ké sétē gidə naā té ō, loo súkə yái gē té.

25To ké bo gē ətōn yáa yái gē.

Ta pā yo ní nōōnəñ bē ké Tir ní

Tir, yáa i ngáy kem bē yái té, yáa kətō yái i ngáy adə ɔyī tītē to bo ké ndi dan bā boó bē.

26Ngé háy gē nēlīn aŵn seí dan bŭlŭú ō, nél ké dŭn bē té a tētī rárak dan bā boó ō.

27Yáa kənge yái gē ō, yáa gātē yái gē ō, rāā gātē yái ō, ngé rāā kəla kem to bo yái gē té ō, ngé rāā loo ké nujə gē ké tū to bo yái gē té ō, ngé rōō gē ké ngé rāā kəla yái gē ō, kósə de ké bēé looi gē ō, yáa malang a aŵ kum bā bo té ndō ní ā ī-jəngañ ta kaw gir maná té ní.

28Dan ní de gē ní ndiñ kə gō kadə bā boó ní a oōn kōō ngé rāā kəla kem to bo yái gē té loo gáñg kór té anī, bōl a rāādé adə niñ a ndewñ ngangan.

29Ngé nēl to kə háyá gē malang a teēn kōó kem to bo yádé gē té. Ngé rāā kəla kem to bo gē té ō, ngé kəla gē malang ō, a risəñ nang té.

30Niñ a nōōn rōdé dǎí té, kə nōō ké kə wur kataá. Niñ a əgañ *bumbéru kə dǎdé té ō, a wángəláñ kum bŭ té ō, yā kəjəñ rōnelál yádé kə ndágá.

31Niñ dəsān dǎdé ō, a ɔɔñ kúbē kəhɔ ndoō ō, najə yái té. Niñ a nōōiñ kə mañ kumdé, tǎdō kemdé nēldé al ngáy ō, niñ a nōōn rōdé kə wur kataá ō.

32Dan ní wurdé tōrdé ngáy ní, niñ unəñ pā yo ní toō dǎí té, niñ nōōn ədañ na: Bē ké to tītē bē ké Tir gətóo, ba ngəlaā bāa i ni n nujəñəñ kōó dan bā bo té toō!

33Dan ní yáa gātē yái gē teēn kem to bo yái gē té ní, ī ī-rāā adə gir de ké ngáy gē ndānəñ. Yáa yái ké ngáy gē ō, yáa gātē yái ké ngáy ō, rāā adə mbañg gē ké dǎ nang té əngeñ yáa ngáy.

34Ngəlaā ní, ī n bəngál mañ gē tōōiñ kōó toō ō, ī n údə lim kōó dan bŭl maná toō ō. Yáa gātē yái gē ō, ngé kəla yái gē malang ō, udəñ gir maná seí kum bā bo té.

35De gē malang ní ndiñ kə dǎ doř loo gē té ní, rōdé nēldé al ngáy najə yái ī té. Bōl rāā mbañg yádé gē adə ndewñ ngangan ō, deē aǎ bōl ké ngáy dǎ kumdé té geř ō.

36Bōl rāā ngé rāā gātē gē yā gir de ké niñ i tērā gē adə əgañ kór bōl najə yái té. ī ī-rāā adə de gē malang bōlən, nujəñ seí kōó i ké njóm gē té.

EZK 28

Najē ké əlanēn bōl kem ngār ké Tir té

¹Kóṣṣbē ɔ̄r najē sem, ədam̄ na:

²Ī ngōn̄ deē, əda ngār ké Tir najē n̄ toō n̄ mā Kóṣṣbē Nébā m-ədə́ ní: Ī ɔ̄r najē kə kɔ̄jə rō ké ngáy kemíí té əda na Ī na i nébā kógə́m̄. m̄-ndi dɔ̄ kō̄r kágə́ mbang té i tītē nébā kógə́m̄ dan bā bo té. Ī ɔ̄jə́n̄ na ásiī naā kə nébā kógə́m̄. Tá Ī i deē karī, Ī i nébā kógə́m̄ alé.

³Ī ɔ̄jə́n̄ na kum kedē yāí na mān̄ yā Danel. Ī ĩ-gír̄ əda na áse gēr yáá ké to loo mundē té gə́.

⁴Ī əngé yáá kə ta kŭl̄ gēr rāā yáá ɔ̄, kə ta kŭl̄ kūr dɔ́í ɔ̄. Ī-kān̄ lór ɔ̄, gindē arjāá ɔ̄ kə dɔ̄ naā té tām̄ yāí té.

⁵Ī ĩ-rāā adē yáá kənge yāí ĩi dɔ̄ madē té kə ta kŭl̄ gēr ké ĩ-gēr rāā gātē ngáy, ba yáá kənge ní rāā adē kɔ̄jə rō i ngáy kemíí té.

⁶I tām̄ najē n̄ noō té n̄ yáá n̄ mā Kóṣṣbē Nébā m-ədə́ ní n̄ toó ní: Ī ɔ̄jə́n̄ na ásiī naā kə nébā kógə́m̄.

⁷Tām̄ najē n̄ noō té ní, m-ā m-ə́la kə nápar de gə́ n̄ niñ i ngé rāā yáá kə dónó tɔ̄y de gə́ malang ní kadē rōɔ̄iñ. Niñ a nujə́n̄ yáá ké majə gə́ n̄ ĩ-rāā kə ta kŭl̄ kum kedē yāí ní kṓ kə kaskaraá ɔ̄, niñ a kídēñ bo yāí ɔ̄.

⁸Niñ a rāāiñ kadē ĩ-risə āw̄ bádá, ā oy yo ké majal̄ ngáy dan bā boó.

⁹Dan n̄ ā ĩ-ra no ngé tōlīí gə́ té ní, ā əda na Ī na i nébā kógə́m̄ báý a? Dan n̄ Ī i kem jī ngé tōlīí gə́ té ní, yáá kógə́m̄ ké ɔ̄jə kadē Ī i nébā ní gətóo.

¹⁰Ā óy yo ké to rōsɔ̄l̄ yā de gə́ n̄ əjañ mɔ̄tədə́ al̄ ní, jī tērā gə́ ké ngé tósī té. I mā Kóṣṣbē Nébā n̄ m-ɔ̄r najē ní ɔ̄, yáá n̄ m-ədə́ ní n̄ noó ɔ̄.

¹¹Kóṣṣbē ɔ̄r najē sem báý tɔ̄, ni ədam̄ na:

¹²Ī ngōn̄ deē, ún pā yo kógə́m̄ dɔ̄ mbañg ké Tir té. Ā ədan na: Najē n̄ Kóṣṣbē Nébā ɔ̄r ní n̄ toó: Kété ní Ī i yáá ndájə ké majə ɔ̄tə kə taá, kum kedē yāí i ngáy ɔ̄, ĩ-majə deē ngáy ɔ̄.

¹³Ī-ndi i Eden, kem ndɔ̄r yā Nébā té, *mbal̄ gə́ ké gātədə́ i ngáy gə́ utēñ gidií, adē i mbal̄ sarduan ɔ̄, *topajə ɔ̄, *diyamāá ɔ̄, *kərijolitə ɔ̄, kɔ̄rnalin ɔ̄, *jaspə ɔ̄, *sapir ɔ̄, gə̄renatə ɔ̄, *emerodə ɔ̄. Ī ɔ̄ɔ̄ nēngá ké tayā tayā gə́ ké rāāndé kə lór, rāāñ nēngá gə́ ní i ndō n̄ rāānə́n̄ Ī té ní.

¹⁴Kété ní m̄-gə̄rāi kadē Ī i *Serube ké nge ngōm̄ loo ké ĩ-jāā bōgīí. Ī-ndi dɔ̄ mbal̄ yām̄ ké *tál̄ té ɔ̄, ā ĩ-njērā i dan mbal̄ ké ndálē ngáy gə́ té ɔ̄.

¹⁵Əla gir̄ ndō n̄ rāāiñə́n̄ té ní, najē ké majal̄ ké yā kəda dɔ́í té gətóo, báté ndō n̄ hál̄ ké majal̄ ɔ̄jə́n̄ rōn̄ kə ndágá rōí té ní.

16Gātē yāí tél gātē ké bo. I nge n noō n rāāi adē údə kem rāā yáá kə dónó té ní, adē ī-rāā yáá ké majal. Loo n noō té m-tēbāi kōs dɔ mbaī yām té, ba m-ēndāi dan de ké karī gē té. Ī n i *Serubē ké nge ngōm loo ní, m-ā m-tēbāi kōs dan mbaī ké ndələ ngáy gē té.

17Majē n ī-majē deē ní rāāi adē ójə rōi. Teēn ī-teē deē ní rāāi adē dɔi ndi gōté al kōs. I tām najē n noō té n m-ēni nang té m-ādē mbaŋg ké rang gē ɟaīn ní.

18Dan n ā ī-rāān gātē yāí gē té ní, ĩ ā ī-rāā i yáá ké gōté al tá dejə ō, ĩ i de ké rōkum al ō. I tītē n noō n ī-kídən *loo ké tál yāí gē ní. I tām najē n toō té n m-rāā hor kógēm ké a nujii kōs kem bē yāí té ní. M-ā m-rāāi kadē ā ī-tél bū hor ta kum de gē malang ra a ɟaīn té ní.

19Gír de gē malang n gerīn ní, rōdó a nełdó al ngáy najē yāí ĩ té. Ā ī-rāā de gē malang kadē bōi rāādó. A nujēn seí i ké njóm gē té.

Najē n əlanēn bōi kem bē ké Sidon té ní

20Kósbē ɔr najē seín, ədam na:

21Ī ngōn deē, ī-tūr kumií kə dɔ bē ké Sidon té, ba ɔr najē kə de ké kemeé gē adēm.

22Ā édan na: Najē n Kósbē Nóbā ɔr ní n toó: Ī bē ké Sidon, m-ā m-rāā yáá ké tōr seí! I tītē n noō n m-ā m-rāān kadē de gē ɟaīn kɔsə gɔn yām kem bēé ní. M-ā m-rāāi yáá n m-sāā rāā seí ní. Loo n noō té de gē malang a gerēn kadē Kósbē i mā. I tītē n noō n m-ā m-ójən kadē Nóbā ké *tál i mā ní.

23M-ā m-ēni moy ngālbōgī dɔi té ō, mósə a ɟy nang té kum róbə kɔsə yāí gē té ō. Madē baḡi gē a əniīn rōs kə ta gē té ō, de gē n ndiīn kemií té ní, ngáy gē a tésōn kem bēé ō. Loo n noō té de gē malang a gerēn kadē Kósbē i mā.

Israel a ndi kanjē sōi yáá kógēm

24Kósbē əda báy tɔ na: Tērā gē n ndiīn gīrēn gidə bē ké *Israel ní, niīn a kídən Israel gē tɔ alé. Niīn a télən túpə kōn gē tām yān té tɔ alé. Adē niīn a tósēn deē ō, a ɟaīn deē ō tɔ alé. Loo n noō té de gē malang a gerēn kadē Kósbē i mā.

25Najē n Kósbē Nóbā ɔr ní n toó: Ngán *Israel gē n m-tēndā m-tīdē dan gír de gē té ní, m-ā m-ósə njadé kə naā té. I tītē n noō n m-ā m-ójən gotə nápar de gē kadē mā i Nóbā ké *tál ní. Ngán Israel gē a ndiīn dɔ nang yādó té, dɔ nang n m-ādē nge kəla yām Jakob ní.

26Niīn a ndiīn loo n kanjē sōi yáá kógēm. Niīn a rāān kújə gē ō, a ndɔrēn *kagē nduú gē ō. Niīn a ndiīn kanjē sōi yáá kógēm. Tɔdō gír de gē ndiīn kadədó gē té á i madē bēdó ké ngé kídədó gē ní, m-ā m-ún sarya gāngēm yā rāān yáá sedó. Loo n noō té niīn a gerēn kadē Kósbē Nóbā yādó i mā.

EZK 29

Najē ké əlanēn bōi kem bē ké Ejiptə té

- 1**Ɔyñ de gē dɔ gúú t́ aŵñ sedé dɔ bē ké rang t́ rāā bāl kutə kógēm kɔ́. Kem nāā ké nge kɔɔ kutə t́, kə ndō nāā ké nge kɔɔ kutə gidə i jōó anī, Kóɔbē ɔ́r najē sem, ədam na:
- 2**Ī ngōñ deē, ĩ-tūr kumií kē rō *Paraɔ mbañg ké Ejiptə t́ ba ɔ́r najē seneé ədēm ō, əlañ bōl kem bē ké Ejiptə t́ kə taá malang ō.
- 3**Najē n mā Kóɔbē Nóbā m-ədan ní n toó: Ī *Paraɔ, mbañg ké Ejiptə, m-ā m-rāā yáá ké tōr seí, ĩ-to tītə mar ké bo ké to kum bā Nil t́. Əda na bā na i yái, na i ĩ n na ĩ-rāā bā ní.
- 4**I beé bá ní m-ā m-mbútə taí yā t́la gində ké ta rugə tū t́. M-ā m-téyā kənjə gē ké kum bā bo yái t́ tū kəyā gidií gē t́.
- 5**M-ā m-ənísí kem dəla loo t́, ĩ ō kənjə gē n noō malang ō. Ā óy nang t́. De ké yā kunií a gətóo, de ké yā kənī kem bəlo yo t́ a gətóo. M-ā m-ədə ā ĩ-tél yáa kəsa yā dā ké bembeé gē ō, yā yeł gē ō.
- 6**Loo n noō t́, de ké Ejiptə gē malang a gerəñ kadə Kóɔbē i mā. Dī n ĩ-dī ngán *Israel gē ní hɔ́l tītə yā mu təbā beé.
- 7**Dan n niñ ndəñāñ ródé rōí t́ anī, ĩ ĩ-tetə kɔ́. Ī ədədə do kār bōgədə t́ ō, ĩ ɔ́r tógédə kɔ́ ō.
- 8**I tām najē n noō t́ n yáá mā Kóɔbē Nóbā m-ədá ní n toó ní: M-ā m-əla kə ngé rōō gēé kadə a rōɔñ ō, m-ā m-rāā kadə de gē gē dā gē gē ké dɔ nang yái t́ a oyñ ō.
- 9**A nujəñ bē ké Ejiptə ō, ni a tél dəla loo ō. Loo n noō t́ de gē malang a gerəñ kadə Kóɔbē i mā. Ī əda na bā Nil na i yái ĩ, əda na i ĩ n na ĩ-rāā bā Nil.
- 10**Tām najē n noō t́ ní m-ā m-rōɔsí sī kə bā yái. M-ā m-rāā bē ké Ejiptə kadə tél kúbərū mbał ké ra dɔ naā t́ bing. Bē a tél dəla loo, a əla gir i Migədol bátə bē ké Asuwan t́ ō, dɔ niñ bē ké *Etiopi t́ ō.
- 11**Deē aké dā ké yā māñ loo n noō t́ a gətóo ō, bē ké Ejiptə a rāā bāl kutə sɔ kanjə kadə deē kógēm i kemeé ō.
- 12**M-ā m-rāā bē ké Ejiptə kadə tél dəla loo ké ndágə doy tɔy gotə dəla loo gē malang. Bē yāñ gē a nujəñ tɔy gotə bē gē malang. M-ā m-rāā de ké Ejiptə gē kadə a tīñ naā kə loo gē t́ kə dan nápar de gē t́ ō, bátə bāl kutə sɔ.
- 13**Yáá n mā Kóɔbē Nóbā m-ədá ní n toó: Gō bāl ké kutə sɔ t́ anī, m-ā m-óy de ké Ejiptə t́ gē dan gir de gē t́, loo gē n niñ aŵñ tū t́ dɔ gúú t́ ní, yā kɔsə njadə naā t́.
- 14**M-ā m-tél kə dəngáy gēé yā reē sedə, m-ā m-tél yā reē sedə dɔ nang ké Ejiptə t́, dām mbór bē ké geleé t́, kem bē n ojəndə tū t́ ní t́. Niñ a əndāñ bē kɔɔ kógēm ké dūú loo n noō t́,

15I bē koo ké dūú tōy gotə bē koo gē malang ō, niñ a ɔsəñ rōdé kē dɔ́ dɔ gotə nápar de gē té tɔ al̄ ō. M-ā m-rāā kadə kutədé tél kē gogé ō, niñ a asəñ ndi dɔ madədé gē té tɔ al̄ báté ō.

16Yáá ké kadə ngán *Israel gē əndānəñ kemdə dɔ́dɔ́ té tɔ a gətóo. Niñ a rāāñ majal̄ n̄ i tūr rōdé kē rō de gē ké Ejiptə té ní tɔ alé. Loo n̄ noō té de gē malang a gerəñ kadə Kóṣbē i mā.

Mbañg Nabukodonosor a taā bē ké Ejiptə

17Ɔyñ de gē dɔ guú té awñ sedé dɔ bē ké rang té rāā bāl̄ kutə jōó gidə i sīrí kṓ. Banī kem bāl̄ ké nge kɔ kutə jōó gidə i sīrí té, kem nāā ké ta kəga dɔ té, kə ndō nāā ké ta kəga dɔ́ anī, Kóṣbē ɔr̄ najə señ, ni ədam̄ na: Dɔ́ té, kem bāl̄ ké nge kɔ kutə jōó gidə i sīrí té ní, Kóṣbē ɔr̄ najə señ, ədam̄ na:

18Ī ngōñ deē, ōō! Nabukodonosor, mbañg ké *Babilon ra kə ngé rṓ yān gēé adə rāāñ kəla ngañg ngáy gē yā rṓn̄ Tir. Nənga dɔ áskar yān gē ɔr̄ kṓ malang ō, əngeñ dɔ dɔ bōgədé gē té ō. Bá tā ba yáá n̄ mbañg niñ kə ngé rṓ yān gēé loo rṓ bē ké Tir té ní, niñ əngeñ yáá kógəñ girí jī bē ké Tir té alé.

19Tām̄ najə n̄ noō té ní, yáá n̄ mā Kóṣbē Nəbā m-ədə́ ní n toó: M-ā m-əla bē ké Ejiptə kem jī Nabukodonosor, mbañg ké Babilon té té. Ni a ɔy yáá kənge ké kem bēé malang kṓ ō, ni a nujə bē ō. Loo n̄ noō té ni a ɔy yáá kənge yān gē ké kəhɔ ta rṓ té yā nəbō áskar yān gē kadə i kəgā yādə.

20M-ədən̄ bē ké Ejiptə yā kəgānəñ tām̄ kəla gē n̄ ni-rāā té ní. Tɔ́dɔ́ ngé rṓ yān gē rāāñ kəla tām̄ yām̄ té. Najə n̄ mā Kóṣbē Nəbā m-ədə́ ní n noó.

21Dan ngeé n̄ noō té ní, m-ā m-rāā kadə ngán *Israel gē əngeñ tógé ngáy. Ba Ī Ejeziel, m-ā m-ādī tógə kadə ā ɔrəñ najə sedé. Loo n̄ noō té niñ a gerəñ kadə Kóṣbē i mā.

EZK 30

Kóṣbē a ɔjə wōñg ké rāān kə bē ké Ejiptə kə ndágá

1Kóṣbē ɔr̄ najə señ, ni ədam̄ na:

2Ī ngōñ deē, ɔr̄ najə adəm̄, əda na: Najə n̄ Kóṣbē Nəbā əda ní n toó: Ī-nōōī rṓsí tām̄ yā ndō n̄ yáá ké to kum kay al̄ a rāāñ yáá té ní.

3Aáá, ndō yā Kóṣbē a reē noó, dɔ to ngɔr ngáy. I ndō ké kił̄ mañ a ndul ndí ndí. I kum mbañg n̄ a gāngəñəñ sarya dɔ nápar de gē té ní.

4Rṓ a ugə dɔ nang ké Ejiptə té. Ból̄ a rāā de gē kadə a ndewñ báté ta kaw̄ kə dɔ nang ké *Etiopi té. A tōlən̄ de gē ké Ejiptə té ō, a bogəñ yáá kənge yādə gē ō, a nujəñ bē yādə kṓ ō.

5De ké Etiopi té gē ō, ké Put té gē ō, ké Lud té gē ō, ké Arabə té gē, ké Libi té gē ō, ngán *Israel gē, a tésōñ ta rṓ té.

- ⁶Mā Kóṣḃē m-éda na: Əla gír Migədol dām mbór bē ké kɔ́ t́, báté Asuwan dām mbór bē ké geleé t́ ní, ngé gē a rṓṓn dɔ́ bē ké Ejiptə t́ ní, a t̄l̄əndé ta rṓṓ t́ ɔ́, tógə de ké Ejiptə gē n̄ kɔ́jə rṓ i ngáy tū t́ ní a əsṓ kṓṓ ɔ́. Najə n̄ mā Kóṣḃē Nəbā m-édá ní n noó.
- ⁷Bē ké Ejiptə a t́l̄ d̄əla loo ké ndágə doy tɔ́y gotə d̄əla loo gē malang. Bē yān gē a t̄l̄əñ i k̄ub̄ərū mbaḻ gē ké kánəndé dɔ́ naā t́ bing gē.
- ⁸Dan n̄ m-ā m-əla hor dɔ́ bē t́ kə taá ɔ́, a t́t̄əñ kəngā ngé rṓṓ dɔ́ t́ gē rárák kṓṓ ɔ́ anī, de gē malang a gerəñ kadə Kóṣḃē i mā.
- ⁹Ndṓ n̄ noó t́ ní, ngé kaw̄ kəla gē a aw̄ñ i kə too boó. M-ā m-əládé i yā kadə niñ aw̄ rāāñ bē ké *Etiopi kadə ndew, ni n̄ gír kadə na n-ndi na i kanjə sōḻ yáá kógəñ ní. Ba ndṓ n̄ m-ā m-nujəñ bē ké Ejiptə ní, bōḻ a rāā de ké kemeé gē kadə a ndewñ. Ndṓ ní dɔ́ to ngɔ́r!
- ¹⁰Yáá n̄ mā Kóṣḃē Nəbā m-édá ní n toó: M-ā m-ún Nabukodonor, mbañg ké *Babilon yā rāāñ kadə de ké Ejiptə gē gətóon kṓṓ malang.
- ¹¹Niñ ɔ́, gír deē yān gē ɔ́, n̄ rāā yáá ké kə dónó yádé tɔ́y yā gotə nápar de gē malang ní, a reēñ yā nujə bē n̄ toó kṓṓ. Niñ a rṓṓn de ké Ejiptə gē ɔ́, niñ a rāāñ kadə niñ gē a taāñ loo kem bē ɔ́.
- ¹²M-ā m-rāā kadə ta jī bā Nil ké t̄ḡə iñ kṓṓ ɔ́, m-ā m-əla bē kem jī de ké majal gē t́ ɔ́. M-ā m-nujə bē kṓṓ ɔ́, M-ā m-nujə yáá kənge yān gē malang kṓṓ ɔ́, kə ta k̄ul̄ t̄ərə gē. I mā Kóṣḃē n m-éda najə n̄ noó ní.
- ¹³Najə n̄ mā Kóṣḃē Nəbā m-édá báy tɔ́ ní n toó: M-ā m-rāā kadə besə gē gətóon kṓṓ ɔ́, m-ā m-rāā kadə yáá ké t̄sə kum gotədé gē n̄ toñ kem bē ké Mempis t́ ní gətóon kṓṓ ɔ́. Ngār gē a toñ dɔ́ nang ké Ejiptə t́ tɔ́ al̄ ɔ́, m-ā m-əla bōḻ kem de gē t́ kem bēé malang kə taá ɔ́.
- ¹⁴M-ā m-nujə bē ké Ejiptə ké dām mbór bē ké geleé t́ kṓṓ ɔ́, m-ā m-əla hor dɔ́ bē ké Soan t́ ɔ́, m-ā m-ún sarya gāngəñ yā rāāñ yáá kə bē ké Tebə ɔ́.
- ¹⁵Sin n̄ i bē ké nge ngōm̄ bē ké Ejiptə t́ ní, m-ā m-bəgā wōng yāñ ké ngáy dɔ́n t́ ɔ́, m-ā m-rāā kadə de ké Tebə gē n̄ niñ i ngáy ní gətóon kṓṓ ɔ́.
- ¹⁶M-ā m-əla hor dɔ́ Ejiptə t́, bōḻ a rāā de ké Sin gē adə niñ a ndewñ. A mbutəñ bəlo kógəñ tū ndogə mbaḻ ké Tebə t́, adə mañ a taā loo kem bēé.
- ¹⁷A t̄l̄əñ balsáa gē ké On ɔ́, ké Pi Beset ɔ́, ta rṓṓ t́. Ba gotə de ké rang ké kem bēé gē n̄ a n̄yñ ní, a ɔ́yñd́ yā kaw̄ sedé dɔ́ bē ké rang t́ dɔ́ gúú t́.
- ¹⁸Dan n̄ m-ā m-tetə tógə bē ké Ejiptə kṓṓ, adə tógəñ n̄ a ɔ́jəñ rṓn ní gətóo kṓṓ anī, mbang a əba dɔ́ bē ké Tapanes t́ alé. Kiḻ mañ ké ndul ndí ndí a utə dɔ́ bē kṓṓ ɔ́, a ɔ́yñ de gē n̄ ndiñ gō nang ké kadə t́ gē ní yā kaw̄ sedé dɔ́ bē ké rang t́ dɔ́ gúú t́.
- ¹⁹M-ā m-ún sarya gāngəñ yā rāāñ yáá kə bē ké Ejiptə ɔ́, de gē malang a gerəñ kadə Kóṣḃē i mā ɔ́.

Mbañg ké Babilon i yáa rāa kəla yā Nébā

²⁰Ɔyñ de gē aŵñ sedé dɔ bē ké rang té dɔ gúú té rāa bāl kutə gidə i kógēm kɔ́. Kem bāl ké nge kɔ kutə gidə i kógēm té, kem nāa ké ta kəga dɔ té, kə ndɔ nāa ké nge kɔ sīrí anī, Kóɔbē ɔ́r najə seń, ədam na:

²¹Ī ngōñ deē, ɔ́o! m̄-tētə jī *Paraɔ, mbañg ké Ejiptə té kɔ́. De ké dɔɔ ta do ké jīn té gətóo ɔ́, de ké adən kī gətóo ɔ́. De ké dɔɔ jīn kə ta kúbúú kadə əngeń tógə yā kəhɔ́n kaskar gətóo.

²²Ba ngəlaā ní, yáa ní mā Kóɔbē Nébā m-ədə ní n toó: M-ā m-rāa yáa ké tōr kə *Paraɔ, mbañg ké Ejiptə. M-ā m-tētə jīn jōo mbak kɔ́. Jīn ké to karī a to tītə jīn ké tētə kɔ́ beē. Loo ní noo té, m-ā m-rāa kadə kaskar ké jīn té teē əsɔ́.

²³M-ā m-rāa kadə de ké Ejiptə té gē tīn naā kə loo gē té, dan nápar de gē té. M-ā m-əla sedé kə loo gē té kem bē ké rang gē té.

²⁴M-ā m-rāa mbañg ké *Babilon kadə tógə jīn to tɔy ké kété ɔ́, m-ā m-əla kaskar yām jīn té ɔ́. M-ā m-tētə jī mbañg ké Ejiptə kɔ́ ɔ́, ni a sōm tītə de ké ənge do ké asə yon beé ɔ́.

²⁵Áá, m-ā m-rāa mbañg ké Babilon kadə tógə jīn tɔy ké kété báy ɔ́, tógə jī mbañg ké Ejiptə a gətóo adə jīn gē a urēñ wak kɔ́ ɔ́. M-ā m-əla kaskar yām jī mbañg ké Babilon té, adə ni a rɔɔ́n bē ké Ejiptə. Loo ní noo té de gē malang a gerēñ kadə Kóɔbē i mā.

²⁶M-ā m-rāa de ké Ejiptə té gē kadə a tīn naā kə loo gē té, dan nápar de gē té. Loo ní noo té de gē malang a gerēñ kadə Kóɔbē i mā.

EZK 31

Mbañg ké Ejiptə to tītə kəgə sedər

¹Ɔyñ de gē aŵñ sedé dɔ bē ké rang té dɔ gúú té rāa bāl kutə gidə i kógēm kɔ́. Kem bāl ké nge kɔ kutə gidə i kógēm té, kem nāa ké nge kɔ mətá té, kə ndɔ nāa ké ta kəga dɔ́ anī, Kóɔbē ɔ́r najə seń, ədam na:

²Ī ngōñ deē, əda *Paraɔ, mbañg ké Ejiptə té ɔ́, kósə de gē ní ni a ɔɔ bē dɔdɔ́ té ní ɔ́ na: Ī ní tógí i ngáy ní, ĩ-to i tītə náa ɔ́?

³Ī-to i tītə kəgə sedər ké Liban ní ta jīn ké tōɔ gē majēñ ngáy ɔ́, ndílən utə dɔ yáa malang ɔ́ ní. Ni ngāl ngáy kum kə dɔ́ adə dɔn ɔ́də kil mañ gē.

⁴Mañ ndī rāan adə tɔgə. Mañ ké ngáy ké gír nángāa rāan adə tɔgə kum kə dɔ́. Mañ taā loo gír gəran gē té, gótə anī, nūgə kum kə rɔ kəgə gē malang ké bembeé té.

⁵Ni ngāl māñ kəgə gē malang ké bembeé i kə ta kūl mañ ké ngáy ngeé ní toó. Ta jīn ké tōɔ gē i ngáy ɔ́, ta jīn ké dūú gē ngālēñ ta kaŵ say ɔ́.

⁶Yeĭ gē malang a rāān bēdē i ta jīn gē té ō, dā ké bembéé gē malang ojēn ngáíndé gē i gír ta jīn ké dūú gē té ō, gír de gē ngáyí a ndiñ i ndílēn té ō.

⁷I kágē kógēm ké majə ngáyí, ni bo ō, ngāl kum kē dōó ō, ta jīn gē laañ ngáyí ō. Tōdō ni téla ngəran gē i gír náng ké mañ i ngáyí tū té tá.

⁸Kágē sedər ké to tītēn gətóo kem ndōr yā Nébā té, kágē sipəres ké ta jīn ké tōō gē majēn tītē yān gətóo, kágē ké ndílēn i ngáyí tītē yān gətóo.

⁹M-ādēn ta jī ké tōō majə ngáyí gē ō, adē kágē gē malang ké Eden té ní i ndōr yā Nébā ní, əndānēn ni.

A tetēn mbañg ké Ejiptē tītē kágē sedər beé

¹⁰Ngəlaā ní mā Kóōbē Nébā m-ədə na: Kágē sedər tōgə, dōn dōdē kiĭ mañ gē ō, kōjə rō udə kemən té ō.

¹¹I tām najē ní noō té n m-əyən kōó ō, m-élan kem jī ngār ké dō nápar de gē té ō ní. Ni a rāā kágē sedər yáá ké tōr sōó ní yáá ké majal ní ni-rāā ní.

¹²Loo ní noō té tērā gē ké ngé rāā yáá ké tógédé tōy yā nápar de gē a gāngnēn naā té ō, a əyənēn kōó kē loo ní noō té ō. Ta jīn gē malang tēsōn ō, taān loo dō mbaĭ gē té ō, taān loo kum wól loo gē ké kem bēé té ō. Ba de gē ké dan gír de gē té malang ní kété ndiñ ndíl kágē sedər té ní, əyān kágē sedər ba aŵn ō, niñ əyān bē kōó ō.

¹³Yeĭ gē malang əhōn loo dō bōdē kágē ní gōryōn té ní ō, dā ké bembéé gē malang njērān dō ta jīn gē té ō.

¹⁴I tītē ní noō tá kágē ké rāān mañ dō té majə ō, mañ asən ō, a asēn tōgə tō alé. Dō kágē sedər a dōdē kiĭ mañ gē tō alé, ni a asə kōjə rōn kə bo yānnéé tō alé. Tōdō kágē gē ō, de gē ō ní, i gár kadē niñ a oyñ ndō kógēm. Niñ a aŵn gír nángāá naā té kə ngé gē ní risə aŵ toñ bádá ní.

¹⁵Yáá ní mā Kóōbē Nébā m-ədə ní n toó: Ndō ní kágē sedər a aŵn bádá ní, m-ā m-rāā kadē yáá malang ní jī deē rāā al ní əhō ndōō. M-ā m-ōgē mañ ké bo ké gír nángāá nūgé najē yān té ō, m-ā m-dəba bā yān gē ō, m-ā m-əhō mañ ké ngáyí gotə kógēm ō. Mbaĭ gē ké Liban té a ndulēn najē yān ni té ō, kágē malang ké bembéé a tutēn ō.

¹⁶Dan ní m-ā m-rāā kadē kágē ngeé ní toō aŵ bádá gō ngé gē ní toñ bádá té ní anī, nápar de gē ní a oōn kōōn loo kəsō té ní, bōl a rāādé adē niñ a ndewñ. Yáá malang ké gírí nang té ní i kágē gē malang ké Eden té ō, kágē gē ké dō mbaĭ ké Liban té i kágē gē ké majēn tōy madē gē ō, rāān mañ dō té tōy yā gotə gē ō ní, a rāān rōnel.

¹⁷Niñ a risēn yā kaw bádá naā té kə kágē sedər ō, naā té kə de gē ní oyñ yo rōō ní ō. Niñ rāān seneé ō, ndiñ ndíl tōgə yān té ō dan nápar de gē té.

¹⁸Kem ndōr ké Eden té ní, kágē ké majə tītí gətóo ō, ké bo tītí gətóo ō. Bá tā ba m-ā m-rāā kadē aŵ gír nángāá naā té kə kágē gē ní noō. Ā ĭ-to loo ní noō té kə de gē ké əjañ mōtədə al ō, kə de gē ké oyñ yo rōō ō. Yáá ní a rāā mbañg ké Ejiptē ō, a rāā gír deē yān gē malang ō ni n noó. I Kóōbē Nébā n əda najē ní noō ní.

EZK 32

Pā nōo yo ké do bē ké Ejiptə té o, ké do mbañg yān té o

- ¹Ɔyñ de gē awñ sedé do bē ké rang té do gúú té rāā bāl kutə gidə i jōó kōó. Kem bāl ké nge kọ kutə gidə i jōó té, kem nāā ké nge kọ kutə gidə i jōó té, kə ndō nāā ké ta kəga doó anī, Kóóḃē ɔr najə seń, ədań na:
- ²Ī ngōñ deē, ənī pā yo n toó kə *Parao, mbañg ké Ejiptə té: Ī-to dan nápar de gē té tītə balsáa bəl beé. Banī Ī-to tītə mar ké to kum bā bo té beé o, Ī Ī-yéy rōí kum bā yāí ké bo té, Ī éla njaí kum té Ī-rāāń adə kum mań majə alé. Ī Ī-rāā kum mań adə kusérū.
- ³Najə n Kóóḃē Nəbā ɔr ní n toó: Gír de gē ngáy a ɔsəń doó náā té. Kum mbañg ngeé n noó té báa m-ā m-əñī réng yāń doí té kadə kuməñ gē əhoĩñ, adə a ndórin kə ndágá ta gógé té.
- ⁴M-ā m-əñī nang té dan bembeé. M-ā m-rāā kadə loo n noó té yeł gē malang a reēń doí té o, dā ké bembeé gē malang a əsań dāí o.
- ⁵M-ā m-təñī gotíí n nայ ní kə do mbał bo gē té o, m-ā m-kāń wól loo gē té kadə rosə kum wól loo gē o.
- ⁶M-ā m-bókə mósí nang té kadə yĭł do nang. Ni a taā loo do mbał bo gē té o, a taā kum mań do mbał gē té o.
- ⁷Dan n ā Ī-ndi kə kumií to al ní, m-ā m-ūtə gidə do rā kə kúbə kógəń o, tégə gē a nduləń o. M-ā m-ūtə gidə mbañg kə kił maná o, nāā a ndaa al o.
- ⁸Yáá ké unjə kow gē malang ké do rā té ní, m-ā m-rāādə yā kadə niñ a téləń yā tetə ndul najə yāí Ī té o, m-ā m-rāā kadə bē yāí a ndi tilií o. I mā Kóóḃē Nəbā n m-ədə najə n noó ní.
- ⁹Gír de gē ngáy ní, kemdə a nujə, dan n m-ā m-ədə kōo nujə ké nujiñ kōó báté kə dan nápar de gē té, kem bē gē ké Ī-geřdə al gē té ní.
- ¹⁰Rō gír de gē ngáy a nełdə alé najə yāí té. Dan n m-ā m-əñī kaskar yāń no mbañg yādə gē té anī, ndíl mbañg yādə gē a ay. Ndō n Ī ā əsōń té ní, a asədə niñ ndew alé, tām niñ kógəń kógəń ní a bōlōń tām yā rōdə niñ kó gē té.
- ¹¹Najə n Kóóḃē Nəbā əda ní n toó: Ngé rōo gē yā mbañg ké *Babilon a reēń doí té.
- ¹²M-ā m-éla kə ngé rōo gē ké niñ toń bōł toyñ nápar de gē malang kadə a tōləń de ké kem bē yāí té gē malang kōó. Niñ a nujəń bē ké Ejiptə n i bē ké ɔjə rōn ngáy ní kōó o, de ké kemeé gē a gətóoń kōó malang o.
- ¹³De gē n Ī awń kadə bā Nil té ní, m-ā m-rāā kadə a ayñ malang. Nja de gē, aláa nja dā gē a rāāń kum mań bā Nil kadə a kusérū to alé.
- ¹⁴M-ā m-əyən kadə a to jəke o, m-ā m-rāā kadə ngán mań gē a nūgəń jəke tītə yibə beé o. I mā Kóóḃē n m-ədə najə n noó ní.

15M-ā m-rāā bē ké Ejiptə kadē tél dəla loo. M-ā m-rāā kadē yáa malang ké kem bēé gətóo kṵó, kadē kem bē a to i karī ō, m-ā m-rāā kadē de ké kem bēé gē oyñ malang kṵó ō. Kum mbang ngeé n noō t́ b́aa de gē malang a gerēñ kadē Kṵóḃē i mā.

16Pā yo ké kadē dəyá gē ké dan nápar de gē t́ malang əniñ dṵ bē ké Ejiptə t́ ō, dṵ de gē yān gē ké niñ i ngáy t́ ō, ní n noó. I Kṵóḃē Nábā n əda najē n noó ní.

Nō rṵ ké dṵ gir de gē ké tetēñd́ rṵṵ kṵó t́

17Ṷyñ de gē aṵñ sedé dṵ bē ké rang t́ dṵ gúú t́ rāā bāl kutə gidə i jṵó kṵó. Kem bāl ké nge kṵ kutə gidə i jṵó t́, kem nāā ké nge kṵ kutə gidə i jṵó t́, kə ndṵ nāā ké nge kṵ kutə gidə i mí anī, Kṵóḃē cṵ najē señ, ədam n:

18Ī ngōñ deē, ĩ-nōō tām yā de gē malang ké Ejiptə t́. Ādē pā yo yái rāā adē niñ gēgē, gotə nápar de gē ké tógéd́ i ngáy gēgē, risə aṵ ndiñ gir nángāá, loo n de ké koy gē risə aṵñ tū t́ ní t́.

19Édadé na: Siĵ ĩ-majə ĩ-tṵyī gotə de gē a? Ī-risə āwī bádá, naā t́ kə gotə de ké rang gē n əjañ mṵtəd́ al á t́lēñd́ ta rṵṵ t́ ní!

20Ḃáá, de ké Ejiptə gē a oyñ ta rṵṵ t́. Ngṵlaā ní kaskar gē rañ dṵ rṵd́ t́ kṵó yā tégā de gē. Ādē niñ əlañ bē ké Ejiptə ō, de ké kemeé gē malang ō, ta yo t́!

21Bádá ní, ngé rṵṵ gē ké niñ əhṵñ rṵd́ tṵgə tṵy madéd́ gē ō, de gē ké kété jṵo niñ ḃooñ rṵd́ tū yā de ké Ejiptə t́ ō, a ədañ na: Ngé *kəja mṵtə al gē n noō n t́lēñd́ ta rṵṵ t́ ní, niñ reē toñ danjí t́.

22Mbañg ké Asiri i noó kə ngé rṵṵ yān gēé. Dṵ bádé ngé rṵṵ yān gē gīr gidən.

23Dṵ bádə gē ní toñ i gále loo ké bádá t́, kə gō gidə dṵ bádə mbañg. Niñ malang ní t́lēñd́ i ta rṵṵ t́, niñ n kété rāāñ de ké ndi kə kumd́ gē adē ḃól rāād́ adē ndewñ ní.

24Mbañg ké Elam i noó kə ngé rṵṵ yān gēé. Dṵ bádé ngé rṵṵ yān gē gīr gidən. Niñ malang ní t́lēñd́ i ta rṵṵ t́. De ké dəngam gē n noō n əjañ mṵtəd́ al ní, kété ní niñ rāāñ de gē n ndiñ kə kumd́ ní adē ḃól rāād́ adē ndewñ, ba ngṵlaā niñ aṵñ gir nángāá kṵó. Ngṵlaā ní rṵd́ sṵld́, niñ gēgē de gē malang n toñ bádá ní gēgē.

25Ḃáá, mbañg ké Elam to nang t́ kə ngé rṵṵ yān gēé dan de ké koy ta rṵṵ t́ gē t́. Dṵ bádé ngé rṵṵ yān gē gīrēñ gidən. De ké dəngam gē malang n noō n əjañ mṵtəd́ al ní, t́lēñd́ i ta rṵṵ t́. Kété ní ḃól rāā de gē n ndiñ kə kumd́ ní adē niñ ndewñ najē yád́ t́. Ba ngṵlaā b́aa rṵd́ sṵld́ naā t́ kə de gē malang n oyñ ní, de gē n t́lēñd́ ta rṵṵ t́ ní.

26Mbañg ké Mesek ō, ké Tubal ō niñ i noó kə ngé rṵṵ yád́ gēé. Dṵ bádé ngé rṵṵ yád́ gē gīr gidéd́. De ké dəngam gē malang n noō n əjañ mṵtəd́ al ní, t́lēñd́ i ta rṵṵ t́. Kété ní, de gē n ndiñ kə kumd́ ní, ḃól rāād́ adē ndewñ i najē yád́ niñ t́.

²⁷Dubēndé naā té kə ɣo rōō ké kété jóo gē gē n̄ rāān de gē ké ndiñ kə kumdé adē bōl rāādé adē ndewñ ní. Ngé rōō gē ngeé n̄ toō ní aŵñ bádá i kə yáá rōō yádé gēé. Taān dɔdɔ i kə kaskar yádé ō, ɛniñ der yádé i dɔ niñdé té ō.

²⁸Ta i dɔsí sī de gē ké Ejiptə té, adē a tétēnsí rárák ō, de ké dəngam gē ké kəja mɔtədə́ al̄ gē n̄ tōlēndé ta rōō té ní, a dubēnsí dandé té.

²⁹Edom ō, mbañg yádé gē ō, ngār yádé gē ō ní, niñ i noó ō. Niñ əhɔñ rōdɔ́ tógó bá tā, banī booñdé naā té kə de gē n̄ oyñ ta rōō té ní. Dubēndé naā té kə de ké dəngam ké kəja mɔtədə́ al̄ gē n̄ aŵñ bádá ní.

³⁰Ngār gē malang yā gir de gē ké dām mbór bē ké kɔ́ó té niñ i noó ō, naā té kə de ké Sidon gē n̄ oy aŵñ bádá ní. Kété ní niñ əhɔñ rōdɔ́ tɔgə ngáy, adē niñ rāān adē bōl rāā de gē adē ndewñ. Ba ngolaā ní, de ké dəngam gē ké kəja mɔtədə́ al̄ gē n̄ noó toñ naā té kə ngé gē n̄ oyñ ta rōō té ní. Rōdɔ́ sɔ́ldé naā té kə de gē n̄ toñ bádá ní.

³¹Dan n̄ mbañg ké Ejiptə a ɔ́ ngé rōō gē malang n̄ noó anī, tógə a ur̄ wak ngáy alé, sɔ́n̄ ngé rōō yān ni gē. Tɔ́dɔ́ ni ō, ngé rōō yān gē ō, a oyñ ta rōō té. I mā Kóɔ́bē Nóbā n m-əda najē n̄ noó ní.

³²Ááá, de gē n̄ ndiñ kə kumdé ní, mā m-əyá mbañg ké Ejiptə adē əla bōl kemdé té. Ba ngolaā báa nəkó gəgē, ngé rōō yān gəgē, a dubēndé dan ngé kəja mɔtədə́ al̄ gē n̄ tōlēndé ta rōō té ní té. Najē n̄ Kóɔ́bē Nóbā əda ní n noó.

EZK 33

Nóbā əndā Ejekiel nge kuñ loo té

(Áaɪ 3.16-21)

¹Kóɔ́bē ɔ́r najē seń, ədam̄ na:

²Ī ngōñ deē, loo n̄ ré m-rāā adē rōō reē dɔ́ bē kógə́m té anī, ĩ-teŕ kem ngán *Israel gē dɔ́ yáá n̄ rāā yáá té ní. De ké kem bē ní té gē gə́rān̄ deē kógə́m ké dandé té kadē ni i nge kuñ loo.

³Dan n̄ nge kuñ loo ɔ́ ngé rōō gē yā madə́ baá loo reē té anī, ni kór bə́rúnjə yā tāań de gē.

⁴Títə n̄ toó: Ré deē kógə́m oō kōō bə́rúnjə, ba tāā n̄ tāānəñ ní usən dɔ́ té alé, adē madə́ baá reē ugə́ ba tōlən̄ anī, najē yo deē n̄ noó i dɔ́n nəkó té.

⁵Ni oō kōō bə́rúnjə, ba usən dɔ́ tāā n̄ tāānəñ té ní alé. Adē najē yon i dɔ́n nəkó té. Ré usən i dɔ́ té anī, loo ké beē té ni a ajə rōn.

⁶Banī yáá n̄ asə kadē a rāā yáá ní n toó: Nge kuñ loo ɔ́ ngé rōō yā madə́ baá gē loo reē té, ba kór bə́rúnjə alé adē kósə de gē i kə tāāndé alé. Adē madə́ baá reē tōl deē kógə́m. Loo n̄ noó té ní najē i dɔ́ nge kuñ loo té, adē m-ā m-dəjen gir yo deē ní.

⁷Ejekiel, ǐ ngōñ deē ní, m-ēndāi nge kuñ loo té tām yā ngán *Israel gē té. A ōō najē kōrēm ō, ā ī-tāā ngán Israel gē ādēm ō.

⁸Tītē n toō, i gár kadē m-tāā deē kógēm ké majal m-édan na ni a oy rōkum. Banī ǐ ī-tāan alé, ī-dəjen kadē tūr hálən alé. Adē deē ní a oy najē yáa rāan gē ké gōté alé, banī mā m-ā m-dəjei ǐ gir yon.

⁹Ba ré ǐ ī-tāā de ké majal ní, ī-dəjen kadē tūr hálən, banī ni-rāā nge n noō alé. Anī deē ngeé n noō a oy najē yáa rāan gē ké gōté alé, banī ǐ ā ajə rōí.

Nge kem ndul n tél reē rō Nébā té ní a ndi kə kumneé

¹⁰ǐ ngōñ deē, édá ngán *Israel gē na: Siǐ ōrī najē i beé, édaī na: Yáa rāājí ké gōté alé gē ō, māñ do *ndū najē gē yā Nébā yājí ō, ɔyñjí. Niñ taān tógójí kōó. Ní, j-a jə-rāā i bay n j-a j-asəñ ndi kə kumjí ní?

¹¹I beé ní, tītē n m-ndiñ kə kumñ rōkum nōō, najē n mā Kōōbē Nébā m-édásí ní n toó: Koy de ké majal gē adēm mā rōneǐ alé. Yáa n mā m-ndigə ní, i kadē niñ tūrēñ jī bēǐ loo rāā yáa yādé ba ndiñ kə kumdé. Bó, éyaǐ jī bēǐ loo rāā yáa yāsí ké majal gē kōó. *Israel gē, kadē óyī i tām rí té?

¹²Ba ǐ ngōñ deē, de gē ké dan gir deē yāí gē té ní, édadé yáa n toō báý tɔ: Ré de ké nge rāā yáa ké gōté ǐ rāā yáa ké majal ndō kéréy té anī, yáa ké majə n ni-rāā kété ní, a ajən alé. Ré deē kógēm ké majal əya róbə yān ké majal ndō kéréy té anī, yáa ké majal n ni-rāā kété ní, a rāā kadē tan a tūǐ alé. Adē hál ké majə yā de ké gōté a rāā kadē ni a ndi kə kumneé, ndō n ni a rāan yáa ké majal té ní alé.

¹³Tītē n toō: M-ənī ndūm m-ādē de ké gōté kadē ni a ndi kə kumneé. Banī ni gir kadē hálən ké majə ké kété n ni-rāā ní asə adē ni udə kə rō rāā yáa ké majal té. I beé bá ní, yáa rāan ké majə ké kété gē ní i ké yā tēda tɔ alé. Adē ni a oy tām yā yáa ké majal n ni rāā té ní.

¹⁴Ba ré m-tāā de ké majal m-édan na ni a oy rōkum, ba ni əya róbə yān ké majal kōó ō, udə kə rō bōǐ gidə *ndū najē té ō, kə rō rāā yáa ké gōté té ō anī, deē ní a oy alé.

¹⁵Yáa n asə rāā ní n toó: Ni tél kə yáa tēnā yáa adē kōó gogé, aláa yáa n ni bogə ní, ni téləñ adē kōó gogé. Aláa ni-rāā yáa n *ndū najē gē ədañ ní, ndū najē gē n i ngé rāā kadē deē ndi kə kumneé ní, adē ni rāā yáa ké majal gē tɔ alé. I beé ní, deē ngeé n toō a ndi kə kumneé rōkum, ni a oy alé.

¹⁶Yáa ké gōté alé gē n ni-rāā kété ní, deē a tēda alé ō, ni a ndi kə kumneé tōdō ni bōǐ gidə *ndū najē gē ō, ni bōǐ gidə rāā yáa ké gōté ō.

¹⁷Ngán *Israel gē ədañ na: Loo rāā yáa yā Kōōbē na majə alé. Banī i loo rāā yáa yādé niñ n i ké majal ní!

¹⁸Dan n de ké gōté əya gō hálən ké gōté ba rāā yáa ké gōté alé anī, ni a oy tāmən té.

¹⁹Ré deē kógēm ké majal əya róbə yān ké majal ndō kógēm té ba bōǐ gidə *ndū najē gē ō, bōǐ gidə yáa rāā ké gōté ō anī, ni a ndi kə kumneé tāmən té.

20Loo ní noō té sīī *Israel gē édaī na: Loo rāā yáá yā Kóṣṣbē na majə alé. I beé ní, majə kadə ī-gerī kadə m-ā m-rāā sarya sesí kógə́m kógə́m i kə gō hálsí gēé.

A nujəñ kə bē ké Israel sák sák kṣó

21Ɔyñ de gē awñ sedé dɔ bē ké rang té dɔ gúú té rāā bāl kutə gidə i jōó. Kem bāl ké nge kɔ kutə gidə i jōó té, kem nāā ké nge kɔ kutə té, kə ndɔ nāā ké nge kɔ mí, anī deē kógə́m ké teē ta yo té dan ní taāñ bē ké Jerusalem ní reē ədañ na: Bē əsō kṣó!

22Kété pá tá kadə deē ní reē ugə ní, Kóṣṣbē rāā adə m-geř gō tógəñ, tām ni-rāā adə m-tél m-ɔř najə gogə. Dan ní teē kə ndɔ ké noō dəloí á deē ní reē ugə ní, gír kəla ndořm doḡ naā tɔ alé, adə m-ɔř najə.

23Loo ní noō té Kóṣṣbē ɔř najə seřm, ni ədañ na:

24Ī ngōñ deē, oō! Gotə de gē ní nɔyñ á ndiñ *Israel té kə kem bē bo gē ké nujə kṣó gē té ní, édan na: Kété ní Abərahām i kə kərneé banī bē malang i yān. Ba jīī ní i ngáy ní, majə kadə i jīī n bē i yājí ngəlaā ní.

25I beé ní, édadé na: Najə kɔř Kóṣṣbē Néḃā n toó: Sīī əsaī dā kə mósó ō, ī-ɔyī besə gē ō, sīī ī-tōlī de gē ō. Ní, loo kadə bē i yāsí i baý?

26Sīī əndāī tógəsí i dɔ yáá rōō yāsí gē té ngóy. Sīī ī-rāāī yáá ké majal ngáy gē. Sīī dəngam gē, ī-taāī nəyá madəsí gē. Ní, loo kadə bē i yāsí i baý?

27Édadé najə ní toō ədəñ: Tītə ní mā Kóṣṣbē m-ndiñ kə kumřm rōkum noó, m-tāāsí. Ngé gē ní ndiñ kem bē bo ké nujə kṣó gē té ní, a oyñ yo mósə ō, ngé gē ní ndiñ kem bē ndɔř gē té ní, dā ké bembeé gē a əsañdə ō. Ngé gē ní bōōñ rōdə dan mbał gē té ō, kə bəlo mbał gē té ō ní, a oyñ yo moy ngəlbōgíí.

28M-ā nujə bē kṣó, m-rāā kadə bē tél dəla loo. Tógə ní rāā adə de ké kemeé gē ɔjəñ rōdə ngáy ní a gətóo kṣó. De gē a əyāñ mbał bo gē ké *Israel té kṣó, deē a māñ noó tɔ alé.

29M-ā m-rāā bē ní toō kadə tél dəla loo, najə yáá ké majal ngáy gē ní *Israel gē rāāñ ní té. Loo ní noō té niñ a gerəñ kadə Kóṣṣbē i mā.

30Ī ngōñ deē, oō! *Israel gē ɔřəñ najə yāí kə gō kadə ndogə mbał gē kem bēé, aláa ta róbə kújə yādə gē té. Niñ ədañ naā dɔ dáñdə té na: I beé ní, ədə j-aw j-oōī yáá Kóṣṣbē əda ní.

31Adə niñ reēñ ngáy ndiñ nang té noí té. Niñ oōñ najə kɔříí gē, banī rāāñ yáá gē ní édá ní alé. Niñ a rāāñ i yáá ké nelđə gē ō, a sāāñ i yáá ké majə tām yādə té gē ō ngóy.

32Tām yādə niñ té báa, Ī ī-to i tītə nge kəñī pā ké míndəñ nel ngáy, ké yáá gōsə ké bār majə ngáy a dāñ gō pā yān beé. Niñ oōñ najə kɔříí gē, banī rāāñ yáá gē ní édá ní alé.

³³I tām najē n toō té n ré yáǎ gē n noō a rāān yáǎ anī, ta do yáǎ gē ní i ngor, niñ a gerēñ kadē *nge koō ta kógēm ndi dandé té kété ní.

EZK 34

A ajēñ Israel ō, a rāānēñ kadē a tēl ké kijē ō

(34-39)

Kōlōñ kē ngār gē ké Israel té

¹Kóǎbē ɔr najē seń, ədam na:

²I ngōñ deē, əda ngār ké *Israel té gē najē n m-əndā taí té ní. Ədádə na: Najē n Kóǎbē Nəbā ɔr ní n toó: Siǎ nge kuł Israel gē, i yáǎ ké to kum tō ndoō ké bay beē n i tām yāsí té ní! Siǎ ā əndāi kumsí i gir rōsí siǎ kó gē té ngóy! Majə kadē nge ngōm yáǎ kuł gē əndān kumdé gir batē gē té alé a?

³Siǎ ayī mba batē gē ō, əjaī biǎdē i-rāāin kūbē əlaī rōsí té ō, siǎ i-tōlī yáǎ kuł ké bo toý madē gē kōó ō. Banī siǎ əǎi gō batē gē alé.

⁴Batē ké tógə gətóo gē ní siǎ i-rāāidə adē tógədə to alé ō, nge ké moy gē ní, siǎ i-rāāidə adē rōdē ngāā alé ō, nge ké nja tētə gē ní, siǎ óriidə nam alé ō, nge gē əyañ madədə gē ba awñ say ní, siǎ i-tél i-reēi sedé gogé alé ō, nge gē n tadé tǎ ní, siǎ i-ndələidə alé ō. Banī siǎ óoǎ bē do batē gē té kə dónó ō kə kem ngangá ō.

⁵Batē gē təndān naā tǎn kə loo gē té, tədō nge kułdə gətóo. Adə dā ké bembeé gē malang əho əsañdə kōó.

⁶Bütə yáǎ kuł yām gē aw tǎn ta rōdē kə do mbał gē té ō, kə do ngán mbał gē té ō. Batē yām gē təndān naā tǎn kə loo gē té kem bēé kə taá malang. Deē aw sādə alé ō, deē əndā kumən girədə té alé ō.

⁷I beé ní, siǎ nge kuł *Israel gē, oōi najē n m-ədəsí ní.

⁸Titə n m-ndin kə kumń rōkum noō, yáǎ n mā Kóǎbē Nəbā m-ədə ní n toó. Bütə yáǎ kuł yām gē i kem jī nge bogə gē té. Dā ké bembeé gē malang əhoñ batē gē əsañdə kōó, tədō nge kułdə gətóo. Nge ngōm yáǎ kuł yām gē awñ ndələidə té alé. Ni a əǎn i gō rōdē niñ kó gē, niñ əǎn gō yáǎ kuł yām gē alé.

⁹Adə siǎ nge ngōm *Israel gē, oōi najē n m-ədəsí ní.

¹⁰Mā Kóǎbē Nəbā m-tāāsí. M-ā m-rāā yáǎ kógēm sesí siǎ nge ngōm yáǎ kuł gēé. M-ā m-taā yáǎ kuł yām gē jisí té kōó ō, m-ā m-ogēsí kor nodé ō. Loo n noō té siǎ ā əsíi kənge yáǎ kógēm tū yáǎ kuł yām gē té to alé. M-ā m-nār batē yām gē yā taādə tasí té ō, ā ũlī rōsí kə batē yām gēé to alé ō.

¹¹Yáǎ n mā Kóǎbē Nəbā m-ədə ní n toó: Əla gir ngəlaā ní, məkó m-aw yā sāā batē yām gē ō, m-ā m-əǎ gōdə ō.

¹²Loo n ré nge ngōm yáǎ kuł gē ra dan bütə yáǎ kuł gē ké təndān naā tǎn kə loo gē té anī, ni əǎ gō batē yān gē. M-ā m-əǎ gō yáǎ kuł yām gē i titə n noō ō. M-ā m-aw

gō batē gē té, loo malang ní niñ aṽñ tū té ní té, yā kaw̄ gāng dɔdɔ. M-ā m-njērā kum ké tuú tū té ō, kum loo ké risə til té ō, yā kaw̄n gōdɔ té.

¹³M-ā m-teē sedé kōó kem bē ké rang gē té ō, m-ā m-ósə njadé naā té ō, ba m-ā m-tél yā kaw̄ sedé gogé kem bē yādé té. M-ā m-āw̄ sedé dɔ mbaĭ bo gē ké *Israel té té ō, kum wól loo gē té ō, kem loo ké majə ngáy gē ké kem bēé té ō.

¹⁴M-ā m-āw̄ sedé dɔ mu ké majə té ō, niñ a əngeñ loo kəsa mu yādé dɔ mbaĭ bo gē ké dɔ nang ké *Israel té té ō. Batē yām̄ gē a asəñ kɔr̄ koō loo ngeé ní noō té, loo ké majə ké mu i tū té té. Niñ a əsañ yáa dɔ nang ké teē yáa gē té té, dɔ mbaĭ bo gē ké Israel té té.

¹⁵Ndō ní té i mā n i nge ngōm̄ bütē yáa kul̄ yām̄ gē ní. I mā n m-ā m-rāa bütē yáa kul̄ yām̄ gē kadē ɔrēñ koō ní. I mā Kóóbe Nébā n m-éda najə ní noō ní.

¹⁶Batē ní tan tū ní, m-ā m-āw̄ yā ndəlen ō, nge ní əyā madēn gē ba aṽ say ní, m-ā m-tél yā reē seneé gogé ō. Nge ní njan kógə́m̄ tetə ní, m-ā m-órən nañ ō, nge ní i moy ní, m-ā m-rāa kadē ni-tél a ənge tógə gogé ō. Ba nge ké bo ō, ngañg ō ní, m-ā m-rāan kadē ni a gətóo kōó. Mā i nge ngōm̄ yáa kul̄ gē ndōn̄ té ké nge rāa yáa ké gōtə.

Nébā reē rāa kə gir deē yān gēé

¹⁷Yáa ní mā Kóóbe Nébā m-éda bütē yáa kul̄ yām̄ gē ní n toó: M-ā m-gāng sarya ké dɔ dán bütē batē gē té ō, bal batē gē té ō, bal bəyā gē té ō.

¹⁸Ngé kárēy gē dɔ dánsí té neldé kəsa mu ké loo ké majə ngáy té al̄ i tām̄ rí té? Gotə mu ní nay ní, niñ aṽ tēbāñ njadé té báy tɔ i tām̄ rí té? Kaý mañ ké kumən unjə asəsí al̄ a? Mañ ní sīī āyī al̄ ní, élaī njasí kum té i-pukétūin̄ adē kumən kusérū i tām̄ rí té?

¹⁹I gár kadē gotə batē ké rang gē əsañ mu ní sīī i-tēbāi njasí té ní ō, aṽñ mañ ní sīī i-pukétūi adē kumən kusérū ní ō.

²⁰I tām̄ najə ní toō té n mā Kóóbe Nébā m-édásí najə ní toō ní: Batē ké bo gē ō, ké koñg gē ō, ké dan yáa kul̄ yām̄ gē té ní, m-ā m-gāng sarya ké dɔ dándé té.

²¹Dā ké tógədə gətóo gē ní, sīī əndāi kār̄ bōgəsí i-mbérēineédé ō, i-mbérēidé kə kadəsí ō, i-tósidé kə gajəsí ō. Ta tōl̄ ta anī, sīī i-tēbāidé kə loo gē té adē niñ-teēñ kōó loo kəsa mu té.

²²Adē m-reē i rāa kə batē yām̄ gēé, tá kadē deē bogədə tɔ alé. M-ā m-gāng sarya ké dɔ dándé té ō sīī ō.

²³I nge ngōm̄ yáa kul̄ gē ké kal kógə́m̄ beē ngóy n m-ā m-əndān dɔ yáa kul̄ yām̄ gē té kadē aṽ gōdɔ ní. Ndō ní té ni i mbañg ké tītə nge kəla yām̄ Dabid. Ni a aṽ gō dā gē ké dan yáa kul̄ gē té ō, ni i nge kul̄dɔ ō.

²⁴Mā Kóóbe ní, ndōn̄ té mā i Nébā yādé ō, niñ a əngeñ ngār̄ ké tītə nge kəla yām̄ Dabid ō. I mā Kóóbe n m-éda najə ní noō ní.

²⁵M-ā m-ého *madē naā kem sōl̄ kə bütē yáa kuł yām gēé ō, m-ā m-rāā kadē dā kə dɔ gē a gətóon̄ kōó kem bēé ō. Loo ní noō té dā yām gē a rañ dəla loo té kanjē sōl̄ yáa kógēm̄ ō, niñ a bīn̄ kə kem túpá kámbə gē tó ō.

²⁶M-ā m-éyádé yā kadē niñ a ndiñ kə kumdé kadē ngōn̄ mbał bo yām kə *tál tē. M-ā m-rāā mañ kadē a edə kə kum mbang kə majə ō, mañ ní a rāā majə sedé ō.

²⁷Kāgē gē a anēn̄ ō, dɔ nang a teē kōō ō, de gē kógēm̄ kógēm̄ a ndiñ kem bēé kanjē sōl̄ yáa kógēm̄ ō. Yáa malang ní a rējē de gē kə dan gír deē yām gē tó ní, m-ā m-tētən̄ naā té kōó. M-ā m-taādé jī ngé rāādé bəlo té gē tó yā kəyádé dɔó. Kum mbang ngeé ní noō té ní, niñ a gerēn̄ kadē Kóóbē i mā.

²⁸Nápar de gē a bogēndé tɔ al̄ ō, dā kə dɔ gē a əsañdé tɔ al̄ ō. Niñ a ndiñ kanjē sōl̄ yáa kógēm̄ ō, de kə yā rāādé kadē a ndewñ tɔ a gətóo ō.

²⁹M-ā m-ādédé ndɔr̄ kə teē kōō majə adē de gē gerēn̄. Bō a rāādé kem bēé tɔ alé. Nápar de gē a əlañ rōsōl̄ dɔdɔ té tɔ alé.

³⁰De gē malang a gerēn̄ kadē mā Kóóbē Nébā yādé mā i sedé ō, a gerēn̄ kadē gír de gē ní i *Israel gē ní, i gír deē yām gē rōkum ō. I mā Kóóbē Nébā n m-éda najē ní noō ní.

³¹Aáá, sī deē ndul gē, sī i bütē yáa kuł yām gē ō, mā m-áa gōsí ō. Aáá, Nébā yāsí i mā. Najē ní Kóóbē Nébā əda ní n noó.

EZK 35

Əlañ bōl̄ kem Edom gē tó

¹Kóóbē ɔr̄ najē seń, ədam̄ na:

²Ī ngōn̄ deē, ĩ-tūr kumií kum kə gō nang kə mbalá yā Edom tó, ba ɔr̄ najē kə de kə tū tó gē ādēm̄ ĩ-rōón̄ sedé.

³Ədádé na najē ní Kóóbē Nébā əda ní n toó: M-ā m-rāā yáa kə tōr̄ sesí! Ī Edom, m-ā m-ójé tógēm̄ dɔl̄ tó. M-ā m-nujii kōó ō, m-ā m-rāā kadē ā ĩ-tél dəla loo ō.

⁴M-ā m-rāā bē bo yāi gē kadē a télēn̄ dɔ dūbə kəkəɔ kə kəsə dɔ naā té gē. A nujəñ bē yāi sák sák kōó. Loo ní noō té ā ĩ-geř kadē Kóóbē i mā.

⁵Ngándańg ní, nelī ĩ kə *Israel gēé al̄ ngáy. Kum mbang ní yáa kə to kum kaý al̄ teē dɔdɔ té ní, dan ní gír yáa rāādé kə majal̄ ngáy gē gāńg ní, ĩ ənīdó rōó kə kaskaraá.

⁶I tām najē ní toō tó n, tītē ní m-ndiñ kə kumñ rōkum noó ní, najē ní mā Kóóbē Nébā m-ədə ní n toó ní: M-ā m-bōkə mósə deē nang tó bēé looí. Aáá, mósə deē ní ĩ ĩ-bōkə nang tó ní, gey kadē deē əgā kərān. Ī ĩ-bōkə mósə deē nang tó kanjē kər bāā ní, a bōkəñ mósí nang tó ō.

⁷Edom, m-ā m-nujə bē yāi ō, m-ā m-rāā kadē a tél dəla loo ō, m-ā m-tōl̄ de gē malang ní a mānēn̄ noó ní ō.

⁸M-ā m-ūtē dɔ mbaĭ yāi gē kə nīn de gēé. De gē malang n̄ a tōlēndé ta rōō té ní, a tésōñ dɔ ngán mbaĭ yāi gē té ō, kum wól loo yāi gē té ō, kum wól mañ dɔ mbaĭ yāi gē té ō.

⁹M-ā m-rāā bē yāi kadē a tél i dəla loo ké njórn̄ gē té. De gē a ndiñ kem bē bo gē té tɔ alé. Loo n̄ noō té ā ī-gerī kadē Kóōbē i mā.

¹⁰Ī éda na bē koo ké jōó gē yā *Israel ō, yā *Juda ō, na a télēñ bē koo yāi gē, éda na ā ī-taā bē gē n̄ Kóōbē na ndi kemeé ní.

¹¹Ī ēndā bē koo gē n̄ noō nii ō, ī-rōō sedé kə ngangá ngáy ō, nelī sedé al̄ ngáy ō. I beé ní, tītē n̄ m-ndiñ kə kum m̄ rōkum noó ní, najē n̄ mā Kóōbē Nébā m-édá ní n toó: Yáá n̄ m-ā m-rāā seí ní, i tītē n̄ Ī ī-rāāñ ní. Dan n̄ m-ā m-éndaī najē yáá rāāi gē té ní, i tītē n̄ noō n̄ m-ā m-ójəñ Israel gē ké mā i náā wa ní.

¹²Loo n̄ noō té ā ī-gerī kadē mā Kóōbē m-ōō najē gē n̄ ī-tájəñ ndū ní. Ī éda na: Mbaĭ gē ké Israel i yāji. Nujəñ mbaĭ gē ké *Israel kōó, adē niñ télēñ i yáá yāji.

¹³Najē n̄ ōrī seím ní ɔjə kadē sji ī-kídēmī. Najē gē n̄ ōrī ī-rōōīneé seím ní, kɔjə rō i ngáy tū té. Mā m-ōō majə.

¹⁴Najē n̄ mā Kóōbē Nébā m-édá ní n toó: Dan n̄ rō gir de gē malang a nelédá anī, m-ā m-nujiī sák sák kōó.

¹⁵Dan n̄ Ī áá kadē nujəñ *Israel gē n̄ i gir deē yām gē ní anī, Ī ī-rāā rōnel̄. I beé ní, yáá n̄ m-ā m-rāā seí ní, i yáá ké tītē n̄ noō ō. A nujəñ mbaĭ bo yāi gē ō, bē yāi kə taā malang ō. Loo n̄ noō té de gē a gerēñ kadē Kóōbē i mā.

EZK 36

Israel gē a télēñ yā taā bē yādé gogé

¹Ngōñ deē, najē yā mbaĭ gē ké *Israel té n̄ m-ēndā taí té ní, ōr̄ ngolaā. Ī-mērdé koō najē gē n̄ mā Kóōbē Nébā m-ōr̄ sedé ní.

²Madē baāsí gē lurəñ loo ədañ na: Haw! Mbaĭ bo ké jóo gē ké *Israel té i yāji ngolaā!

³I beé ní, Ī ngōñ deē, najē n̄ m-ēndā taí té ní, édá *Israel gē, najē n̄ mā Kóōbē Nébā m-āwñ kadē m-édádé ní n toó. De gē teēñ kə ta loo gē té malang ndigəñ nujəsí kōó ō, ndigəñ rāāsí kadē ī-gətóoī kōó ō. Niñ ndigəñ kəhəsí ō, sji əsōī kem jī nápar de ké rang gē té adē ooñ bē dɔsí té ō. Niñ mbóoñ sesí ō, tájəñsí ō.

⁴I beé ní, sji mbaĭ bo gē ké *Israel té, ōoī najē kɔrēm̄! Mā Kóōbē Nébā, m-éda i mbaĭ bo gē ō, ngán mbaĭ gē ō, mañ dɔ mbaĭ gē ō, wól loo gē ō. M-éda i loo ké nujə sák sák ké to dɔ naā té bing gē ō, bē bo gē ké de gē əyən̄ kōó gē ō. Nápar de ké rang gē n̄ ndiñ girēñ gidə bē bo gē ngeé n̄ toō ní, ɔyñ yáá kənge ké kemeé gē kōó dɔ gúú té ō, tájəñ bē bo gē ní ō.

⁵Aáã, mā Kóṣḃē Nébā, kem hor wōng yām ké ngáy té ní, m-éda kadē i rōkum, m-ōr najē m-rōḥ kə nápar de ké rang gē ō, kə Edom kə taá malang ō. Niñ taāñ bē yām kə rōneī ké ngáy ō, kə kídē loo ké ngáy ō, yā kəyñ yáa gē ké kem loo gē n a awñ kə yáa kuī gēé koú tū té ní tá.

⁶Tām najē n toō té ní, ī ngōñ deē, éda bē ké *Israel najē n m-ēndā taí té ní. Ā éda mbaī bo gē ō, ngán mbaī gē ō, mañ dɔ mbaī gē ō, wól loo gē ō, na mā Kóṣḃē Nébā m-ā m-éyā wōng yām ké ngáy dɔ kadē a rāa kəla. M-édádé na: Nápar de gē əlan rōsɔī dɔsí tá.

⁷I beé ní, mā Kóṣḃē Nébā m-túbə m-éda na: Ta i dɔ nápar de gē n ndi gīrēñ gidəsi ní té yā kadē rōdɔ sɔīdɔ!

⁸Kum mbang ngeé n noō té ní, kágē gē ké dɔ mbaī bo gē ké *Israel té a tōñ ta jīdɔ gē ō, a anēñ tām yāsí sīī Israel gē n i gīr deē yām gē ní té ō. Tɔdɔ séy laā anī ā ī-télii yā kaw gogé dɔ nang yāsí té.

⁹Aáã, m-reē kə rōsí tá, m-tūr kumñ kə rōsí tá. A téləñ yā ndɔr dɔ nang yāsí té gogé ō, a dubēñ kōō tū té gogé ō.

¹⁰Dɔ nang ké *Israel té malang ní, m-ā m-rāāsí kadē kutəsi i ngáy. De gē a téləñ yā ndi kem bē bo gē té gogé ō, yáa n i ké nujə kōó ní, a téləñ yā rāa gogé ō.

¹¹Kutə de gē gē dā gē a reē ngáy kə dɔ naā té kə loo gē té malang. Ā ójiī ngán gē ō, kutəsi a reē ngáy ō. De gē a toñ ngáy kem bēé tītə ké kété ō, ā əngeī yáa tɔy ké kété ō. Loo n noō té ā ī-gerī kadē Kóṣḃē i mā.

¹²Sīī *Israel gē n i gīr deē yām gē ní, m-ā m-rāāsí kadē ā ī-njērāi kə loo gē té kem bēé. Ā əngeī bē ō, bē ní ndɔñ tá i yāsí ō, ni a tōī ngánsí gē tɔ al ō i ké bátə gē té ō.

¹³Najē n mā Kóṣḃē Nébā m-édá ní n toó: De gē ədañ na dɔ nang ké *Israel i dɔ nang ké a əsa de ké tū té gē ō, i dɔ nang ké a tōī ngán de ké tū té gē ō.

¹⁴I beé ní, dɔ nang ké *Israel a əsa de ké tū té gē tɔ al ō, ngán de ké tū té gē ní, ni a tōīdɔ tɔ al ō. Najē n mā Kóṣḃē Nébā m-édá ní n noó.

¹⁵Ndū gē n nápar de ké rang gē a tájēñsí ní ō, lur n niñ a lurəñsí ní ō ní, ā ōōī tɔ alé. Tɔdɔ dɔ nang yāsí a tōī ngánsí gē tɔ alé. Najē n Kóṣḃē Nébā əda ní n noó.

Kóṣḃē a ɔsə dɔ Israel gē kə naā té

¹⁶Kóṣḃē ɔr najē sem, ni ədam na:

¹⁷ī ngōñ deē, ōō! Dan n *Israel gē ndinēñ dɔ nang yādɔ té báy ní, niñ rāāñ hál ké majal rōkum ō, rāāñ adē dɔ nang yādɔ tél dɔ nang ké yɛr ō. Háldɔ yɛr tītə mósé ké teē rō dəyá ké mósə əhɔn tá beē.

¹⁸Niñ rāāñ adē dɔ nang tél ké yɛr, kə ta kūī mósé n niñ bōkəñ nang té núú ní ō, kə ta kūī nébā yādɔ ké rōkum al gē ō. I tām najē n toō té n m-bəgā wōng yām ké ngáy dɔdɔ té ní.

- 19Mā m-rāā adē niñ awñ kē dan nápar de gē té, do nang yā tērā gē té. Adē m-gāng sarya dōdē té soñ i háldē ō, yáa rāādē gē ō.
- 20Do nang malang n niñ awñ tū té ní, nápar de gē kídēñ rīm kē *tál tū té najē yādē té. Tōdō de gē ní ədañ na: Kété ní niñ i gír de gē yā Kóḅbē, i do nang yāñ n niñ əyañ kōó ní.
- 21Dan n m-áá yáá n toō ní tōrēm ngáy. De gē kídēñ rīm kē *tál do nang yā nápar de gē té najē yā *Israel gē n reēñ bēe loodē ní té.
- 22Tām najē n noō té ní, əda na: Najē n Kóḅbē Nébā c̄r ní n toó: *Israel gē, yáá n m-ā m-rāā yā rāā ní, m-ā m-rāā i najē yāsí sīi té alé. M-ā m-rāā i yā kadē de gē bólnəñ gidə rīm kē *tál. Ááá, de gē kídēñ rīm bē nápar de gē n sīi awñ tū té ní i najē yāsí sīi té.
- 23Nápar de gē kídēñ rīm i najē yāsí sīi té. I beé ní, m-ā m-ójédē kadē mā i Nébā kē bo ō, kē *tál ō. Ba i sīi n m-ā m-únsí yā rāañ yáá n noō ní. Loo n noō té nápar de gē ngeé n noō a gerēñ kadē i mā Kóḅbē Nébā n m-əda najē n noō ní.
- 24M-ā m-ōrsí kōó dan nápar de gē té ō, m-ā m-óysí kem bē gē n ī-ndiī tū té ní té yā kōsə njasí naā té ba reē sesí gogó do nang yāsí té.
- 25M-ā m-bōkē mañ kē *unjē njáy njáy dōsí té, adē sīi ā ūnjī njáy njáy. M-ā m-tégó yáá kē yer gē n sīi ī-rāāi tām yā nébā kē rōkum al gē té ní kōó rōsí té kadē ā ūnjī njáy njáy. M-ā m-ādēsí ngarā kem kē kijə. M-ā m-əndā ndíl kē kijə kemsí té. M-ā m-ōr kemsí kē ngañg tītē mbał kōó, ba m-ā m-ādēsí kem kē to dā
- 26M-ā m-ādēsí ngarā kem kē kijə ō, m-ā m-éla ndíl kē kijə kemsí té ō. M-ā m-ōr ngarā kem kē ngañg tītē mbał kemsí té kōó ba m-ā m-ādēsí kem kē ndigə yáá n Nébā gey ní.
- 27M-ā m-əndā ndílóm kemsí té. I tītē n noō n m-ā m-rāañ kadē sīi ásiī koō tam ba rāā yáa gē n *ndū najē yām gē ədañ ní ō, bół gidə yáá m-ədásí kadē ī-rāāi ní ō, rāā yáá m-ədásí kadē ī-rāāi ní ō.
- 28Loo n noō té ā ī-ndiī kem bē n m-ādē kaasí gē ní té ō, sīi i gír deē yām gē ō, mā i Nébā yāsí ō.
- 29M-ā m-ōr yáa rāāsí kē yer gē kōó malang. M-ā m-ādē bō a rāāsí, banī m-ā m-rāā kadē gémē əba ō, ā əngeī gémē ngáy ndō sāñ té ō.
- 30Kāgē yāsí gē a anēñ ngáy ō, ndōr yāsí gē a teēñ kōō ngáy ō, kə ta külóm. Loo n noō té rōsí a sołsí najē yā bō kē rāāsí té ta kum nápar de gē té tō alé.
- 31Kum mbang ngeé n noō té báa a əga kemsí do háłsí kē majal té ō, do yáa rāāsí gē kē majal té ō.
- 32Majə kadē ī-gerī na m-ā m-rāā yáá ní i najē yāsí sīi té alé. Mā Kóḅbē Nébā m-əda najē n noō. *Israel gē, majə kadē rōsí sołsí ō, ī-ndəngāi rōsí najē háłsí té ō!

33Yáá ní mā Kóṣṣbē Nébā m-édá ní n toó: Dan ní m-ā m-tégó yáá rāāsí ká gōté al̄ gē kṵ́ malang rōsí té adē ūnjī njáy njáy anī, de gē a télēñ yā ndi kem bē bo gē té gogé kə ta kŭlēm, adē yáá ní i ká nujə kṵ́ ní, a télēñ yā rāā yáá ní gogé.

34Ndōr̄ gē ní i ká kəyā kṵ́ ní, de gē a télēñ yā ndōr̄ gogé ō, ngé māñ róbə gē a ɔaṅ dɔ nang ká kanjē ndōr̄ tɔ al̄ ō.

35Adē de gē a ədañ na: Bē ní toō ní i ká nujə kṵ́ ní, tél to tītē ndōr̄ ká Eden beé. Bē gē ní télēñ i kəkəɾɔ ká káñ dɔ naā té bing gē ní, bē gē ní i ká nujə kṵ́ gē ō, de gē əyāñ kṵ́ ō ní, tél rāāñ gogé rang ō, de gē tél ndiñ kemeé gogé ō.

36Loo ní noō té nápar de gē ní a ndiñ kə gō gidəsí báy ní, a gerēñ kadē mā Kóṣṣbē m-tél m-rāā bē ká nujə gē gogé ō, yáá ní i ká kər̄ kṵ́ ní, m-tél m-əndā gogé ō. I mā Kóṣṣbē n m-éda najē ní noō ní ō, yáá ní m-édá ní m-rāā ō.

37Yáá ní mā Kóṣṣbē Nébā m-éda kadē i rōkum ní n toó: M-ā m-əyá *Israel gē kadē tél ndōymēñ gogé ō, m-ā m-daldé i kə ta kŭl̄ rāā kadē niñ i ngáy tītē batē gē ká dan bütē yáá kŭl̄ kógēm té beé.

38Kété ní, dan yā rāā nāā ká bo gē té ní, dā gē ká yā tōl̄ ba tuñ kadē Nébā taāñ loo kem bē ká Jerusalem té. A reēñ sedé i kə bütədé gēé kə taá malang. I beé ní, de gē ní a télēñ yā reē ndi kem bē bo yāsí ká nujə kṵ́ gē té ní, niñ i ngáy tītē ní noō ō. Loo ní noō té de gē malang a gerēñ kadē Kóṣṣbē i mā.

EZK 37

Ejekiel ɔa kəngā ká tutə kṵ́ gē

1Kóṣṣbē əhɔm̄ kə tógəneé. Ndílən aṵ seṛm, adē m-áa rōm̄ i kem wól loo kógēm ká kəngā taāñ loo tū té té.

2Kóṣṣbē rāā adē m-njērā m-gīr̄ gidə loo ní. Kəngā gē ní i ngáy ō, tutəñ malang ō.

3Tā anī Kóṣṣbē dəjeṛm̄ najē, əda na: Ī ngōñ deē, kəngā gē ní noō asēñ tél ndi kə kumdé gogé a, édam̄. Anī m-tél m-ədan na: Kóṣṣbē Nébā, i Ī n ĩ-geṛ ní!

4Loo ní noō té ni ədam̄ na:

Īr̄ najē kə kəngā gē ní noō tītē *nge koō ta kógēm̄ édadé na: Sīl̄ ní i ká tutə kṵ́ gē ní, ōōī najē yā Kóṣṣbē!

5Najē ní Kóṣṣbē Nébā ədasí ní n toó: M-ā m-rāā kadē koō kógēm̄ ká a rāā deē kadē ndi kə kumneé reē kemsí té, adē ā ĩ-ndiī kə kumsí.

6M-ā m-rāā ngərasí gē kadē toñ rōsí té ō, m-ā m-rāā dāsí gē kadē toñ gidəsí gē té ō, m-ā m-ūtē gidəsí kə ndār̄ ō. M-ā m-əla koō ká rāā deē kadē ndi kə kumneé kemsí té adē ā ĩ-ndiī kə kumsí. Loo ní noō té ā ĩ-geṛī kadē Kóṣṣbē i mā.

7I Kóṣṣbē n əndā najē gē ní noō taṛm̄ té kadē m-édá ní, kə gō ní ni mēṛmēñ kəda ní. Dan ní m-ā m-ōr̄ najē kə taṛm̄ té báy anī, m-ōō kōō yáá kógēm̄ bār̄ ngáy, i kōō yáá gē ká a ndótēñ. Kəngā gē a ndótēñ i kə rō naā té.

⁸M-áa kēngā gē ní anī, ngəra gē i dɔ kēngā gē ní t́. Gō t́ anī dā to gidə kēngā gē ní t́ ɔ, ndār utə gidəd́ ɔ. Banī koō ḱ a rāā kadə deē ndi kə kumneé gətóo kemd́ t́.

⁹Anī Kóɔbē ədam na: Ī n i ngōñ deē ní, ɔr najə kə koō ḱ nge rāā kadə deē ndi kə kumneé ədēm, ədan na: Koō ḱ nge rāā kadə deē ndi kə kumneé, najə n Kóɔbē Nəbā əda ní n toó: Ī dām mbór bē ḱ kɔɔ t́ ɔ, geleé t́ ɔ, gir bē t́ ɔ, no bē t́ ɔ, i-reē əla dɔ de ḱ koy gē n toō t́ ədē ndiñ kə kumd́.

¹⁰Najə gē n toō n Kóɔbē əndā tam t́ ní, m-ədə tītə n ni mērməñ kəda ní. Loo n noō t́ koō ḱ nge rāā kadə deē ndi kə kumneé udə kem de ḱ koy gē t́, adə niñ t́l ndiñ kə kumuú gogé. Niñ ĩ rañ dɔɔ anī i kósə de ḱ ngáy gē.

¹¹Gō t́ anī Kóɔbē ədam na: Ī ngōñ deē, ɔɔ! Kēngā gē n noō ní ɔsəñ i kum gotə ngán *Israel gē malang. Israel gē ədam na: Jə-to tītə kēngā ḱ tutə gē beé, kəndā kem dɔ t́ yāj́ oy kóɔ, taj́ t̄ kóɔ!

¹²I beé ní, ədádə najə n toō ədēm: S̄ gir deē yām gē, mā Kóɔbē m-ədásí najə n toō: M-ā m-teē ta bəlo bádə yāsí gē ɔ, m-ā m-rāā kadə ā i-teē kóɔ kemeé ɔ. M-ā m-tél yā kaw sesí gogé dɔ nang ḱ *Israel t́.

¹³Dan n m-ā m-teē ta bəlo bádə yāsí gē ɔ, m-ā m-rāāsí kadə ā i-teē kóɔ kemeé ɔ anī, s̄ gir deē yām gē, ā i-gerī kadə Kóɔbē i mā!

¹⁴M-ā m-ələ ndílərm kemsí t́, adə ā i-ndi kə kumsí. M-ā m-əndāsí dɔ nang yāsí t́. Loo n noō t́ ā i-gerī kadə i mā Kóɔbē n m-ɔr najə ní ɔ, m-rāā yáá n m-ədə ní ɔ. Najə n Kóɔbē əda ní n noó.

Kóɔbē a tél yā boo gir deē yān gē naā t́ gogé

¹⁵Kóɔbē ɔr najə sem, ədam na:

¹⁶Ī ngōñ deē, ún dugəjū kəgə kógərm ba i-ndang najə n toō dɔ t́: *Juda ɔ, *Israel gē ḱ kem bē kɔɔ n toō t́ ɔ. Gō t́ anī, ún dugəjū kəgə ḱ rang ba i-ndang dɔ t́ na: Jəjep, aláa *Eperaim ɔ, Israel gē ḱ kem bē kɔɔ n toō t́ ɔ.

¹⁷I-təndā dugəjū kəgə gē ní ta naā t́, ədə téləñ i dugəjū kəgə ḱ kógərm beē kem j̄ t́.

¹⁸De gē ḱ dan gir deē yāí gē t́ a dəjeñ kadə kə ɔjédə kum yáá n noō.

¹⁹Anī, i-tél ədádə na mā Kóɔbē Nəbā m-ədádə yáá n toō: M-ā m-ún kəgə ɔsə kum gotə Jəjep ɔ, *Israel gē ḱ kem bē kɔɔ n toō t́ ní ɔ, yā kəndəd́ naā t́ kə dugəjū kəgə ḱ ɔsə kum gotə bē kɔɔ ḱ *Juda. Niñ j̄ mbak a téləñ i dugəjū kəgə ḱ kógərm beē j̄m t́.

²⁰Ī ngōñ deē, dugəjū kəgə n i-ndang yáá dɔ t́ ní, əhódə j̄ t́ ədə de gē malang aṅ.

²¹Gō t́ anī ədádə na: Najə kɔr Kóɔbē Nəbā n toó: *Israel gē, nápar de gē n s̄ awī dandé t́ ní, m-ā m-teē sesí kóɔ dandé t́. M-ā m-ósə dɔsí naā t́ ɔ, m-ā m-tél yā reē sesí dɔ nang yāsí t́ ɔ.

²²M-ā m-rāāsí kadē ā ī-télii nápar de gē ká kógēm beē gē dɔ mbaġ gē ká *Israel té té. Siġ malang ní, mbaṅg yāsí i kógēm beē. Ā ī-rāāi bē gír jōó tɔ al ō, ā ī-kēgī naā kem bē kɔɔ gē ká gír jōó té tɔ al ō.

²³Ā ī-yerīi rōsí kə rōy nēbā yāsí ká rōkum al gē tɔ al ō, kə rāā yáá ká majal ngáy gē tɔ al ō, kə rāā yáá ká gōté al ká tayā tayā gē malang tɔ al ō. Yáá gē ká ɔjēn kadē ī-raī dɔ ndūsí té al gē malang n ī-rāāi seím ní, m-ā m-ōrsí kum té kōó. M-ā m-rāāsí kadē ā unjī njáy njáy. Loo n noó té siġ i gír deē yām gē ō, mā i Nēbā yāsí ō.

²⁴Ā éngei mbaṅg ká tītē nge kəla yām Dabid beē. I ni kógēm beē n i nge kulśi malang ní. Ā ī-bōlíi gidə *ndū najē yām gē ō, ā ī-ngōmī jī bēl loo rāā yáá yām gē ō, ā ī-rāāi yáá i kə jī bēl loo rāān yām gē ō.

²⁵Ā ī-ndiī kem bē n m-ādē nge kəla yām Jakob té ní, loo n kaasí gē ndiīn tū té kété té ní. Ā ī-ndiī noó i ká njóm gē té, siġ gēgē, ngánsí gē gēgē, ngán kaasí gē gēgē, kaa gugēsí gē gēgē. Ā éngei ngār ká tītē nge kəla yām Dabid i ká njóm gē té.

²⁶M-ā m-ého *madē naā ká tām yā lom té sesí, ba madē naā ní a to ngándáŋg. M-ā m-ēndāsí kem bē n toó té ō, m-ā m-rāāsí kadē kutəsí i ngáy ō, m-ā m-ēndā kújə yām dansí té kadē a to ngándáŋg ō.

²⁷M-ā m-ndi dansí té. Adē mā i Nēbā yāsí ō, siġ i gír deē yām gē ō.

²⁸Dan n kújə yām a ra dansí té ká njóm gē té anī, nápar de gē a gerēn yáá n toó: A gerēn kadē Kóóbbē i mā ō, m-ēndā *Israel kə rī rāā kəla yām ngándáŋg ō.

EZK 38

Əlañ bōl kem Gog té

¹Kóóbbē ɔr najē seím, ədañ na:

²Ī ngōñ deē, ī-tūr kumií kə rō Gog té. Ni i ngār ká bo yā gír de gē ká Tubal ō, Mesek ō, dɔ nang yā Magog té. Ɔr najē n m-ēndā taí té ní ī-rōɔñ seneé ədēñ.

³Ā ədan na: Najē gē Kóóbbē Nēbā ɔr ní n toó: Ngār ká bo yā gír de gē ká Mesek ō ká Tubal ō, m-ā m-rāā yáá ká tōr seí.

⁴M-ā m-mbutə taí kə gindē ká ruguú ō, m-ā m-ndórī dɔ guú té ō. M-ā m-teē seí kōó bē yái té, ĩ ō, ngé rōó yái gē malang ō, sonda gē ō, ngé kaġ sonda gē ō, siġ malang ní kə kúbə ká majə ngáy gēé rōsí té. Ā ī-télii bütə áskar ká ngáy gē, ká yáá rōó yádə i der ō, kaskar ō.

⁵Áskar gē ká Persə ō, *Etiopi ō, Put ō ní, niñ malang a əhoñ der jidé té ō, a əlañ jākā gindē dɔdɔ té ō, niñ a aŵñ seí ō.

⁶Bütə ngé rōó yā Gomer gē malang ō, yā Bet Togarma n ndiñ ta ngóy bē ká kɔɔ té dāñ mbó bē ká kɔɔ té ō ní, a aŵñ seí kə gír bütə ngé rōó yádə gēé. Tá gír de ká rang gē ngáy báy tɔ a aŵñ seí ō.

7 Ëndā dɔ rōí danaá, ī-ndi dɔ rōí tá, ī ō, kósə de gē malang n̄ ósəñ dɔdɛ naā té gīrēñ gidii ní ō. I ī n majə kadə édadé yáá ké kadə rāāñ ní.

8 Ndōñ tá, gō bāl̄ gē ké ngáy tá ní, m-ā m-élaī kadə āw ī-rōō bē ké *Israel. Kum mbang ngeé n̄ noō tá ní, de ké kemeé gē teēñ ta rōō tá i sa sat. Niñ teēñ kōó kem bē gē n̄ ndiñ kemeé tá ní. A kánēndé dɔ mbaī gē ké *Israel tá n̄ de gē gətóon̄ dɔ tá i jóó ngáy ní. Dan n̄ niñ teēñ kōó dan gír de ké rang gē tá oy anī, niñ malang a ndiñ kanjə sōī yáá kógəñ.

9 Ī ō, ngé rōō yāī gē ō, ngé boo rōdɛ tū yāī tá gē n̄ niñ i ngáy ní ō, ā ēñidɛ rōō. Ā āwī kē dɔdɛ tá i tītē nél mañ ké əla kə ngangá ngáy beē ō, ā ī-taāī loo kem bē yādɛ tá malang tītē kiī mañ ké to tītē mbaī bo beé.

10 Mā Kóōbē Nébā m-éda na: Kum mbang ngeé n̄ noō tá ní, gír gē ngáy a reēñ dɔí tá ō, ā ī-núm̄ yáá kógəñ ké a reē kə yáá ké to kum kay al̄ ō.

11 Bē ké yáá ké yā kadə ni rōōñ dɔ rōñ tá gətóó ní, ī ā ī-gey kənīñ rōō. Loo ngeé n̄ noō tá ní, de gē ndiñ i loo yādɛ jəke ō, niñ sōlēñ yáá kógəñ al̄ ō. De gē əñīñ ndogē mbaī gē dɔ bē bo gē tá ngōmēñneé bē bo gē al̄ ō. Bápə gē, kə lakélé gē yā bē gē ní gətóon̄ ō.

12 Ā āw nū ta yáá kəngə gē ké ta rōō tá tá ō, kəy yáá dɔ gúú tá ō. Ī ā ēñī de gē ké tél reē ndiñ gogá kem bē gē ké kété nujəñ kōó tá rōō. Niñ iñ̄ i kə dɔ bē yā nápar de gē tá n reē əsəñ dɔdɛ naā tá ní. Niñ əngēñ bütē yáá kuī gē ō, yáá kəngə gē ō, loo malang ké dɔ nang tá laā ní, niñ ndiñ i danaá bang ō.

13 De ké Saba gē ō, ké Dedan gē ō, ngé rāā gātə ké Tarsis gē ō, ngé ké kem bē gē ké kadə tá ō, a dəjenī najə a ədan̄ na: Ī ósə dɔ ngé rōō yāī gē kə naā tá i yā kəyñ yáá dɔ gúú tá a? I yā kəyñ nar ō, lór ō, bütē yáá kuī gē ō, yáá kəngə gē ō a? I yā kəyñ yáá kəngə ké ta rōō tá ngáy a?

14 Ī ngōñ deē, édá Gog najə n̄ m-ēndā taí tá ní: Najə gē n̄ Kóōbē Nébā əñ̄ ní n toó: Dan n̄ *Israel gē n̄ i gír deē yām̄ gē ní a ndiñ kanjə sōī yáá kógəñ anī, ā āw.

15 Bē yāī n̄ ndi i ta ngóy dɔ nang tá dām̄ mbór bē ké kəó tá ní, ā iñ̄ tū tá yā reē, naā tá kə áskar gē yā bē gē ké gírdɛ i ngáy. Sij̄ malang ní ā ī-ndiī i dɔ sonda gē tá ō, kutəsí i ngáy ō, ā ī-téliī ngé rōō gē ké tógádɛ i ngáy ō.

16 *Israel gē n̄ i gír deē yām̄ gē ní, ā ī-reē yā kənīdɛ rōō ō, ā ī-taā loo bē yādɛ tá tītē kiī mañ ké taā loo dɔ nang tá beé ō. Dan i ngáy pá tá yáá gē n̄ noō a rāāñ yáá báy. M-ā m-élaī kadə āw ēñī bē yām̄ rōō. Loo n̄ noō tá nápar de gē a gerēñ kadə Nébā ké *tál̄ i mā. Ba i Gog n̄ m-ā m-úñī yā kəjəndɛ nge n̄ noō ní.

17 Najə n̄ mā Kóōbē Nébā m-éda ní n toó: Kété ní m-ōñ̄ najə yāī i kə ta kūī ngé kəla yām̄ gē n̄ i *ngé koō ta gē ké *Israel tá ní. Asə bāl̄ ngáy kōó ta n niñ a ədanēñ na m-ā m-élaī kənī gír deē yām̄ gē rōō tá ní.

18 Banī Gog, ndōñ a ēñīñ *Israel rōō tá ní, wōñg a rāām̄ ngáy. I mā Kóōbē Nébā n̄ m-éda najə n̄ noō ní.

¹⁹Kem wōng yām ké ngáy té ní, m̄-túbé m-éda na: Ndō n̄ noō té ní ngáy do nang ké *Israel té.

²⁰Kānjē gē ké kum bā bo té ō, yeī ké do rā té gē ō, dā ké bembéé gē ō, lī ké kagē nang té gē ō, de ké do nang té gē ō, niñ malang ní, bōl a rāādá, adē a ndewñ ta kumín té. Mbaī bo gē a tésōñ ō, ngán mbaī gē a tésōñ ō, ndogē mbaī kógēm ké yā ra doó a gətóo ō.

²¹Gog, m-ā m-rōōi do mbaī bo yām gē té malang. I mā Kóōbē Nébā n m-éda najē n̄ noō ní. Áskar yāi gē a tōlēñ naā do dándé té.

²²M-ā m-gāng sarya doí té kadē moy ngālbōgíi əsō doí té ō, kadē óy ta rōō té ō. M-ā m-éla kə mañ ké edə ngáy ō, kōsə ō, hor bursu ō, bumbéru ké tēngā ō, doí té ō, do ngé rōō yāi gē té ō, do de ké ngáy gē n̄ booñ rōdó tū yāi té ní ō.

²³M-ā m-ójé nápar de gē malang kadē mā i Nébā ké bo ō, ké *tál ō, i tītē n̄ noō. Loo n̄ noō té niñ a gerēñ kadē Kóōbē i mā.

EZK 39

Əlañ bōl kem Gog té báy tɔ

¹Kóōbē ədam̄ na: Ī ngōñ deē, ɔr̄ najē kə Gog adēm̄, ĩ-rōōñ seneé ədan na: Najē n̄ Kóōbē Nébā əda ní n toó: Ī Gog, ĩ n̄ i ngār ké bo yā gir de gē ké Mesek ō, Tubal ō ní, m-ā m-rāā yáú ké tōr seí.

²Bē yāi n̄ ndi ta ngóy bē té dām̄ mbór bē ké kɔɔ té ní, m-ā m-rāāi kadē ā ĩ-teē kōó kemeé. M-ā m-rā seí gúu kadē ā ĩ-teē kōó kemeé yā kaw̄ kəñi mbaī bo gē ké *Israel té rōō.

³Gō té anī m-ā m-əndaī: M-ā m-tetə gə gərā yāi ké jī gelií té kōó ō, m-ā m-rāā kum gərā yāi gē ké jī kɔi té kadē teē tésōñ nang té kōó ō.

⁴Ī ō, ngé rōō yāi gē malang ō, de ké ngáy gē n̄ booñ rōdó tū yāi té ní ō, ā óyī do mbaī gē ké *Israel té. M-ā m-əyā mbaī gē ō, dā ké bembéé gē ō, kadē əsañ niñsí.

⁵Ā óy bembéé tītē n̄ m-ədañ ní. I mā Kóōbē Nébā m-éda najē n̄ noō ní.

⁶M-ā m-éla hor do bē yā Magog té ō, do bē yā de gē n̄ ndiñ kə do doř loo gē té á girēñ kadē yáú kógēm̄ na a rāādó al ní ō. Loo n̄ noō té niñ a gerēñ kadē Kóōbē i mā.

⁷M-ā m-rāā *Israel gē n̄ i gir deē yām gē ní kadē a gerēñ kadē mā i de ké *tál ngáy. M-ā m-əyā kadē deē kídē rīm̄ ké tál tɔ alé, adē nápar de gē a gerēñ kadē Kóōbē, Nébā ké tál ké Israel té i mā.

⁸Āáá, yáú gē n̄ noō a reēñ, niñ əlañ gir rāā yáú kōó bá. I ndō sarya n̄ m-éda najēñ kété ní. I mā Kóōbē Nébā n m-éda najē n̄ noō ní.

9*Israel gē a teēn kem bē yādé gē té kōó. Niñ a rāān hor kógēm, a əlan hor do yáa rōó gē yā madə baādé gē té. Der gē malang, ké dūú gē ké bo gē, ga gəra gē o, kum gəra gē o, kaskar gē o, nənga gē o, yáa gē malang n noó ní, a əlan hor do té bāl siri.

10Niñ a sāān kīr bembéé tɔ al o, a tégān kīr kem ku gē té tɔ al o. Tɔdɔ niñ a rāān hor i kə yáa rōó gē n noó. Niñ a bogəñ ngé gē n bogəndé niñ kété ní o, ngé gē n kété cyñ yáa yādé niñ do guú té ní, niñ a cyñ yáa yādé do guú té o. I mā Kóóbə Nóbā n m-éda najə n noó.

11Kum mbang ngeé n noó té ní, m-ā m-ādə Gog loo, loo ngeé n noó té kadə dubənəñ tū té do nang ké *Israel té. I kem wól loo n rīn na i Ngé māñ róbə gē ní té. Ré deē ra bā bo té anī, loo ní i kə dām ké gir bē té o, bəlo bádé ní a ɔgə ngé māñ róbə gē māñ o. A dubən Gog o, ngé rōó yān gē malang o, i loo ngeé n noó té. A əndān rī loo ní na i Wól loo yā Kósə de gē yā Gog.

12*Israel gē a dubən áskar gē malang báté nā siri o, i tītə n noó n niñ a rāānəñ kadə bē *unjə njáy njáy ní o.

13De gē malang ké gō nang ngeé n noó té a rāān kəla ngeé n noó o, rōdé a nelđə ngáy najən té ndɔ n m-ā m-ójəndé kəsə ɔn yām té ní o. Najə n mā Kóóbə Nóbā m-éda ní n noó.

14Gō nāa ké siri gē ngeé n noó té ní, a gərañ de ké dəngam gē ké kadə niñ a unəñ kum mbang yādé malang yā njərañ kem bēé. Niñ a ndəleñ niñ gē n toñ do nang té báy ní yā dubə kōó. I tītə n noó n niñ a rāānəñ kadə bē *unjə njáy njáy ní.

15Niñ a dáyn kem bēé, a awñ o a téləñ o. Dan n deē kógēm a ənge kəngə de gē anī, kōó a ɔsə do kəkəɔ gē kə nāa té kadə té yā kadə deē gerəñ. Loo n noó té ngé ndər bəlo gē a reēn yā kəy kəngə gē ní, yā kaw dubə loo n a bārəñ na i wól loo yā kósə de gē yā Gog ní té.

16Bē kógēm a to, rī bē ní na i Hamona, kuməñ na i kósə de gē. Ta tōl ta anī bē a *unjə njáy njáy.

17Kóóbə Nóbā ədam báy tɔ na: Ī ngōñ deē, najə n m-əndā taí té ní, éda yeł ké tayā tayā gē malang o, dā ké bembéé gē o, ədəm. Édadé na: Ī-teēi kə ta loo gē té i-reē ósií dəsí nāa té, kadə əngei kum yāsí tū yáa n m-ā m-rāa yā tuñ tām yāsí té ní. Yáa tuñ ké bo a to ndɔ n noó té do mbał bo ké *Israel té té. Ā əsaí dā o, ā əyī mósə o.

18Ā əsaí niñ ɔɔ rōó gē o, ā əyī mósə ngər gē ké do nang té laā o. Niñ i yáa ké tuñ kum gotə bal batə gē o, ngán batə gē o, bal bəyā gē o, kum gotə ngán mañg ké yembə gē ké Basan o.

19Ā əsií kəsa yibə dā tītə n kemsí ndigə ní o, kaɔ mósə batə kadə rāási o. Yáa n m-tuñ tām yāsí té ní n noó.

20Loo yáa kəsa ké ngáy ngeé n noó té ní, ā əsaí yáa tītə n kemsí ndigə ní. Ā əsaí sənda gē o, ngé kał sənda gē o, áskar gē o, ngé rōó ké tayā tayā gē o. Najə n mā Kóóbə Nóbā m-éda ní n noó.

21M-ā m-ójé nápar de gē *kəsə gən yām. Niñ malang a ʒaṅ loo kun ní m-ā m-ún tógém yā rāañ yáá ní m-éda m-gāngə́n sarya ní.

22Əla gír kum mbang ngeé ní noō té ní, *Israel gē a gerə́n kadə Kóṣbē, Nə́bā yādé, i mā.

Najə ké bo bo gē ké tū najə kə́ Ejekiel té

23Nápar de gē a gerə́n kum yáá ní toō: Ɔyñ *Israel gē aṽñ sedé dɔ bē ké rang té dɔ gúú té i najə yáa rāādé ké góté alé té, tɔdɔ niñ rañ dɔ ndūdé té sem mā Kóṣbēé alé. I tām najə ní toō té n m-tūr gidə́m tadé té kṓó ní. M-ə́yádé kem jī madə baṗádé gē té, adə niñ tɔlənḏé kṓó malang ta rṓó té.

24m-tūr gidə́m kṓó tadé té ɔ, yáá ní m-rāa sedé ní sɔ́ɔ́n i dɔ yáa rāādé ké yer gē ɔ, yáa rāādé ké góté alé gē ɔ.

25I beé ní, yáá ní mā Kóṣbē Nə́bā m-édá ní n toó: Əla gír ngɔlaa ní, kumrñ a ɔɔm tām yā *Israel gē té, kumrñ a ɔɔm tām yā ngé gē ní Jakob ojədé ní té. M-ā m-tél kə dəngáy yádé gēé yā ree sedé gogé ɔ, m-ā m-rā kə de gē malang ta bṓl gidə rīm ké *tál ɔ.

26Loo ní noō té dɔdɔ a ndígə́nal rṓdɔ ní sɔ́ldɔ ní ɔ, ra ní niñ rañ dɔ ndūdé té sem māá alé ní, dɔdɔ a ndígə́nal malang kṓó ɔ. Niñ a ndiñ dɔ nang yádé té kanjə sṓl yáá kógə́m ɔ, de ké yā rāādé kadə niñ ndewñ ndew bṓl tɔ ní a gətóo ɔ.

27M-ā m-rāādé kadə a teēn kṓó kem bē yā madə baṗádé gē té ɔ, m-ā m-əsə dɔdɔ naā té yā tél kaw sedé gogé bēé loodé ɔ. M-ā m-úndé yā kəjə́n nápar de gē ngáy kadə mā i Nə́bā ké *tál.

28Dan ní mā m-əsə dɔ *Israel gē kə naā té dɔ nang yádé té anī, m-ā m-ə́yɔ deē kógə́m kadə nə́y kem bē gē ní m-təndā m-tū́dɔ tū té ní té alé. Kum mbang ngeé ní noō té ní, Israel gē a gerə́n kadə Kóṣbē, Nə́bā yādé, i mā.

29*Israel gē ní i gír deē yām gē ní, m-ā m-ādədé ndílə́m ɔ, m-ā m-tūr gidə́m kṓó tadé té tɔ alé ɔ. Najə ní Kóṣbē Nə́bā əda ní n noó.

EZK 40

Rāañ kújə yā Kóṣbē ké dɔ nang ké Israel té adə tél ké kijə

(40-48)

Ta kəla gír yáá ní Ejekiel ʒa ní

1Ɔyñ de gē aṽñ sedé dɔ bē ké rang té dɔ gúú té rāa bāl kutə jōó gidə i mí kṓó. Kem bāl ké nge kɔ kutə jōó gidə i mí té, ta kəla gír bāl ní té, kə ndɔ nāa ké nge kɔ kutə, dan ngeé ní noō té ní, taān bē ké Jerusalem rāa bāl kutə gidə i sɔ́ kṓó, ndɔ nə́kó ní noō té bang anī, Kóṣbē əhɔ́m kə ngangá ngáy ba unə́m aṽ sem nú.

2Dan ní m-ā m-ʒaṅ yáá kógə́m ní, Nə́bā un aṽ sem dɔ nang ké *Israel té. Ni ə́yɔm dɔ mbál kógə́m ké ngāl ngáy kum kə dɔ́ó té. Būtə kújə gē ké tītə kújə gē ké kem bē bo kógə́m té i kadə mbál ní té, dām mbór bē ké geleé té.

³Ni-aw seḿ nú, ba yáá́ n m-áá́ ní n toó: De kógēm ká to tītē gindē nēngá kasə ra kə njan ká dɔ́, ngɔr kə ta róbə kógēm t́. Ni-əho kəla *léé kógēm ɔ, mu tēbā ká yā mbɔ́jənn ngāl loo ɔ, jīn t́.

⁴Ni ədam na: Ī ngōn deē, ī-teē kumií majə ɔ, ī-teē mbíí majə ɔ. Yáa malang n m-ā m-ójíí kadə ááá ní, əndā kumií majə gírí. Tām reēn seí laā i yā kadə áá yáá ní. Gō t́ anī, ā ənī *Israel gə gotə yáa malang n ááá ní.

Ndagə loo ká gidə t́ ndágá ɔ, ta róbə gə ká gidə t́ ndágá ɔ

⁵Yáá́ n m-ááá ní n toó: Ndogə mbaí ká gidə t́ ndágá gīr gidə *kújə yā Kóɔbē. Deē ní əho tēbā yān jīn t́. Tēbā ní ngālən asə kíł deē mehé. Ni mbɔ́jə laa ndogə mbaí ní ɔ, ngālən ká kə dɔ́ i kíł deē mehé ɔ.

⁶Ni-aw ta róbə n deē ra kújə yā Kóɔbē t́ anī i kə dām ká gír bē t́ ní. Ni ał dɔ loo kəndā nja ká yā kalə́n kə dɔ́ t́. Gō t́ anī ni mbɔ́jə ngāl loo ní, malang báa i kíł deē mehé.

⁷Róbə ká danaá n deē udə kə ta róbə anī a mān tū t́ ní, kújə yā ngé ngōm loo gə rañ kə gō kadə róbə ní. Kújə gə ní ngāldé i kíł deē mehé ɔ, laadé i kíł deē mehé ɔ, kə dɔ́dɔ́ gēé kógēm kógēm. Ndogə mbaí gə ká dɔ́ dándé t́ gə ní, ndeřd́ i kíł deē mí. Róbə kógēm ká ngālən i kíł deē mehé to kété no ngōn kújə ká ta róbə t́ n ra sɔ́n ta naā kə kújə yā Kóɔbēé ní t́.

⁸⁻⁹Deē ní mbɔ́jə loo ká kemeé ní ɔ. Rúun i kíł deē sósó, ba ndogə mbaí gə n gīrən gidə ní, ndeřd́ i kíł deē jōó ɔ. Kem ngōn kújə ká ta róbə t́ ká ngɔr ngáy kə kújə yā Kóɔbēé i ta róbə.

¹⁰Kújə ká mehé gə yā ngé ngōm ta róbə gə n deē ra kújə yā Kóɔbē t́ anī i kə dām ká gír bē t́ ní, asəñ naā malang. Ré deē un róbə ká danaá anī, kújə gə ní rañ i dɔ́ jī jōó, mətá dām kógēm t́ ɔ, mətá dām kəréy t́ ɔ. Ndogə mbaí gə n kəgəndé naā t́ ní, ndeřd́ asə naā malang.

¹¹Deē ní mbɔ́jə laa loo n bápə ká ta róbə t́ a teē tū t́ ní báy tɔ, laan ní i kíł deē kutə. Róbə ká danaá n kadə de gə mānən tū t́ ní, laan malang i kíł deē kutə gidə i mətá.

¹²Kújə gə yā ngé ngōm loo gə n ngāldé gə i kíł deē mehé mehé ɔ, laadé gə i kíł deē mehé mehé ɔ ní, dēsən yáa gə ta t́ ɔgəñneé de gə kaw tū t́. Yáa gə n dēsən ta t́ ní, ngāldé ká kə dɔ́ i kíł deē kógēm. Ré deē un róbə ká danaá yā mānən anī, yáá ká dēsə ta róbə kújə t́ gə ní, rañ i dɔ́ jī jōó.

¹³Deē ní mbɔ́jə dɔ́ dán loo n ĩ ndogə mbaí ká geleé yā kújə kógēm t́ báté ndogə mbaí yā kújə ká ra sɔ́ ta t́ gidə jī róbə kəréy t́ ní anī, ənge i kíł deē kutə jōó gidə i mí.

¹⁴Kem ngōn kújə ká ta róbə t́ n ndagə loo ká gīr gidə kújə yā Kóɔbē gīr gidə malang ní, deē ní mbɔ́jə ɔ. Laa kem kújə ní i kíł deē kutə jōó.

- 15Róbé ké yā kudə́n kē kemeé́ nī rāān tū ndogē mbaḷ ké gidə́ té ndágá ní, kii ta ké ndágá té báté ta ké kemeé́ té i ngā́l kíł deē kutə́ mí.
- 16Korṓ kújə́ ké tála yəngəre kum té gē gīrēn gidə́ kújə́ gē ō, toñ tū ndágə́ mbaḷ gē yā kem ngōn kújə́ ké ta róbé́ té ō, tū ndogē mbaḷ gē nī kēgēn kújə́ gē naā́ té ní ō, tū ndogē mbaḷ gē ké kem kújú́ té ō, ba súūn ndogē mbaḷ gē ní i kə́ tajī kágē túmbur gēé.
- 17Deē ní aŵ seḿ ndágə́ loo ké gīr gidə́ kújə́ yā Kóḿbḗ té. Batēn ndágə́ loo ké gīr gidə́ kújə́ yā Kóḿbḗ ní i kə́ mbaḷ ké kəsə́ ta naā́ té. Kem kújə́ gē kutə́ mətá gīrēn gidə́ ndágə́ loo ní.
- 18Ḷsēn mbaḷ ta naā́ té nang té gīrnə́n gidə́ ta kújə́ ké tayā́ tayā́ gē. Kem kújə́ gē télə́n kē nang té tōyñ ndágə́ loo ké kemeé́.
- 19Loo nī i kadḗ ndogē mbaḷ ké ké ta róbé́ ké ké yā kudə́n kē kem kújə́ yā Kóḿbḗ té, ta róbé́ nī deē teḗ tū té kē ndágá́ anī a ənge i ndágə́ loo ké gīr gidə́ kújə́ yā Kóḿbḗ ké gidə́ té ndágá́ ní, loo nī i kadḗ ndogē mbaḷ ngeé́ nī noṓ té báté́ ugə́n kadḗ ndogē mbaḷ ké gidə́ ndágə́ loo ké kemeé́ té ní, deē ní mbōjə́ anī ənge i kíł deḗ bú. Ngé nī noṓ i ké dāḿ ké gír bḗ té n noó.
- 20Gṓ té anī ni tūr rōn kē dāḿ mbór bḗ ké koḶ́ té. Ta róbé́ ké dāḿ mbór bḗ ké koḶ́ té nī deē teḗ tū té anī a ənge i ndágə́ loo ké gīr gidə́ kújə́ yā Kóḿbḗ ké gidə́ té ndágá́ ní, ni mbōjə́ ngələn ō, laan ō.
- 21Róbé́ ké danaá́ ké yā kadḗ de gē mānēn tū té i ta róbé́ ní té ō, ngán kújə́ ké tāḿ yā ngé ngōḿ loo gḗ té rañ kə́ ta naá́ mətá́ mətá́ dɔ́ jī jōó kadə́ róbé́ ké danaá́ ní té ō. Ndogē mbaḷ gē ō, kem ngōn kújə́ ké ta róbé́ té ō ní, asə́n naā́ kə́ ngé ké ta róbé́ ké gír bḗ té. Ta róbé́ ké dāḿ mbór bḗ ké koḶ́ té ní, ngələn i kíł deḗ kutə́ mí ō, laan i kíł deḗ kutə́ jōó gidə́ i mí ō.
- 22Kem ngōn kújə́ ké ta róbé́ té ō, korṓ kújə́ gē ō, ta jī kágḗ túmbur gḗ nī súūnə́n loo ō ní, asə́n naā́ kə́ ngé ké ta róbé́ ké rang gḗ té. Yā kadḗ deḗ aŵ ugə́n ta róbé́ ké dāḿ mbór bḗ ké koḶ́ té ní, deḗ a tэндā́ njan i loo kaḷ́ kə́ dɔ́́ té gír sírī́. Kem ngōn kújə́ ké ta róbé́ té ō, loo ké yā tэндā́ nja tū té kalə́n kə́ dɔ́́ ō ní, rañ sɔ́ɔn ta naā́.
- 23Ta róbé́ kógə́m rañ sɔ́ɔn ta naā́ kə́ ta róbé́ ké dāḿ mbór bḗ ké koḶ́ té. Ré deḗ teḗ tū té anī a ənge i ndágə́ loo ké gīr gidə́ kújə́ yā Kóḿbḗ ké kemeé́. Dāḿ ké gír bēé́ té i tītə́ nī noṓ ō. Loo nī to dɔ́́ dán ta róbé́ ké jōó́ gḗ té ní, deḗ ní mbōjə́ ngələn. Ngələn ní i kíł deḗ bú.
- 24Gṓ té anī, ni ɔr noḿ aŵ seḿ dāḿ mbór bḗ ké geleé té, ta róbé́ kógə́m i noó́ ō. Ni mbōjə́ ngán kújə́ yā ngé ngōḿ loo gḗ ō, kem ngōn kújə́ ké ta róbé́ té ō, ndogē mbaḷ gḗ ō. Ngā́ldə́ ō, laadé́ ō asə́n naā́ kə́ yā ngé ké ta róbé́ ké rang gḗ té.
- 25Ta kújə́ ō, kem ngōn kújə́ ké ta róbé́ té ō ké dāḿ loo ngeé́ nī noṓ té ní, korṓ kújə́ gḗ gīrēn gidə́ ō. Niñ toñ tītə́ ngé ké dāḿ ké gír bḗ té ō, ngé ké dāḿ ké mbór bḗ ké koḶ́ té ō. Ta róbé́ ké dāḿ mbór bḗ ké geleé té ní, ngələn malang i kíł deḗ kutə́ mí ō, laan i kíł deḗ kutə́ jōó gidə́ i mí ō.

26Yā kugēn ta róbé ké dām mbór bē ké geleé té báa, deē a aī i dɔ loo téndā nja sīrī pá tá a ugēn tū báý. Kem ngōn kújé ké ta róbé té ra sɔɔ ta loo ké yā téndā nja tū té kalēn kē dɔɔ. Súūn kadə bɔr ké kemeé i kə ta jī kāgə túmbur gēé. Róbé ké danaá n kadə deē mān tū té ní, ta jī kāgə túmbur gə ní rañ tū té dɔ jī jōó, dām ké kɔú té ō, dām ké geleé té ō.

27Ta róbé ké rang ra sɔɔ ta ta róbé ní. Ré deē teē tū té anī, a ənge i ndágə loo ké gīr gidə kújə yā Kóɔbē ké kemeé. Deē ní mbōjé loo ké dɔ dán ta róbé ké jōó gə ké dām mbór bē ké geleé té ní, anī loo ní ngālən i kíl deē bú.

Ndágə loo ké kemeé ō, ta róbé ké kemeé gə ō

28Gō té anī, deē ní mān señ kə ta róbé ké dām mbór bē ké geleé té, ba aŵ señ ndágə loo ké gīr gidə kújə yā Kóɔbē ké kemeé té. Ni mbōjé ta róbé ní, anī asəñ naā kə ngé ké tū ndogə mbaī ké ndágá té.

29Ngán kújə gə yā ngé ngōm loo gə ō, kem ngōn kújé ké ta róbé té ō, ndogə mbaī gə n kēgənn ngán kújə gə ní naā té ní ō ní, asəñ naā kə ngé ké tū ta róbé ké rang gə té. Kɔrɔ kújə gə gīrēn gidə kem kújé ní. Ta róbé ké dām mbór bē ké geleé té ní, ngālən malang i kíl deē kutə mí ō, laan i kíl deē kutə jōó gidə i mí ō.

30Ngán kújé ké ta róbé té gə ké ngāldé i kíl deē kutə jōó gidə i mí ō, laan i kíl deē kutə mí ō gīrēn gidə ta róbé ní.

31Ré deē teē kem kújə ngeé n noō té kə ndágá anī, a ənge i ndágə loo ké gīr gidə kújə yā Kóɔbē ké gidə té ndágá. Súūn kadə bɔr gə ké kemeé i kə ta jī kāgə túmbur gēé. Deē a téndā njan i dɔ loo téndā nja gə té gír sósó n a alēn kē dɔɔ yā kugēn tū té.

32Gō té anī deē ní teē señ kə ta róbé ké dām ké gír bēé té yā kawñ señ ndágə loo ké gīr gidə kújə yā Kóɔbē ké kemeé té. Ni mbōjé ta róbé ní anī, asəñ naā kə gotə ta róbé ké rang gēé.

33Ngán kújə gə yā ngé ngōm loo gə ō, kem kújé ké ta róbé té ní ō, ndogə mbaī gə n ɔrēnnəñ kañ ngán kújə gə naā té ní ō, asəñ naā kə ngé ké ta róbé ké rang gə té. Kɔrɔ kújə gə gīrēn gidə ta róbé ní ō, kemən ō. Ta róbé ní ngālən malang i kíl deē kutə mí ō, laan i kíl deē kutə jōó gidə i mí ō.

34Ré deē teē kem kújé ké ta róbé ní té anī, a ənge i ndágə loo ké gīr gidə kújə yā Kóɔbē ké gidə té ndágá. Súūn kadə bɔr ké kemeé gə i kə ta jī kāgə túmbur gēé. Ré deē un róbé ké danaá yā mānəñ anī, ta jī kāgə túmbur gə ní i dām jī ké geleé té ō, kɔú té ō yā kugēn tū té báa deē a téndā njan i dɔ loo téndā nja gə té gír sósó n a alēn kē dɔɔ yā kugēn tū té.

35Gō té anī, deē n aŵ señ ta róbé ké dām mbór bē ké kɔú té. Ni mbōjé ta róbé ní, anī asəñ naā kə gotə ta róbé ké rang gə.

36Kem kújə gə ké tām yā ngé ngōm loo gə té i tū té ō, ndogə mbaī gə ké yā kɔrēñ kañ kem kújə gə i tū té ō, kem kújə i ta róbé ní té ō, kɔrɔ kújə gə gīrēn gidə ō. Ta

róbé ké dām mbór bē ké kọ́ọ́ té ní, ngālən malang i kíl deē kutə mí ǒ, laan i kíl deē kutə jǒó gidə i mí ǒ.

³⁷Ré deē teē kem kújé ké ta róbé ní té kē ndágá anī, a ənge i ndágə loo ké gīr gidə kújə yā Kóǒbē ké gidə té ndágá. Súūñ kadə bɔr gē ké kemeé i kə ta jī kāgē túmbur gē. Ré deē un róbé ké danaá yā mǎnəñ anī, ta jī kāgē túmbur gē ní rañ i dām ké geleé té ǒ, dām ké kọ́ọ́ té ǒ. Yā kugəñ ta róbé ní té b́aa loo tǎndā nja gē gír i sósó n deē a tǎndā njan tū té tá a aləñ kē dɔ́ yā kugəñ ta róbé ní té báý.

³⁸Kem kújé kéréý i kadə kem kújé ké ta róbé té. Deē teē tū té a reē i kem kújé ké ta róbé té. Dā gē n tǎlǎndé yā róódé kə taá malang ní, a tǎgoñdé i kem kújə ngeé n noō té.

³⁹Tǎndāñ tábəl gē jǒó jǒó kə gō ta ngóy kem ngōñ kújé ké ta róbé té ní. Dā gē ké yā tǎldé ba róódé kə taá malang gē ǒ, ké yā tǎldé ba ndějə́dɛ́ tām yā mǎy rō té ǒ ní, a tǎlǎndé i dɔ́ tábəl gē ngeé n noō té.

⁴⁰Tábəl gē sǒ i ta ngōñ kújé ké ta róbé té ngeé n noō té ndágá. Ta róbé ké dām mbór bē ké kọ́ọ́ té ké yā kudəñ kē kemeé ní ré deē aŵ kē tū té anī, deē a ɔ́ tábəl gē ní, jǒó dām kógə́m té ǒ, jǒó dām kéréý té ǒ.

⁴¹Adē tábəl ké yā tǎləñ dā ké yā tuñ gē malang i sósó. Ké sǒ gē i dām ta róbé kógə́m té ǒ, ké sǒ gē i dām ta róbé kéréý té ǒ.

⁴²Tábəl ké sǒ gē ké yā rǎań dā ké yā róō kə taá malang gē ní, rǎāndé i kə mbaĺ ké tósə kadə gēé. Mbaĺ gē ní, laadé gē ngǎldé gē asəñ naā mbak, i kíl deē kógə́m kə núsə, ba ngǎldé ké kum kē dɔ́ tá i kíl deē kógə́m kə núsə. A bǒkəñ yǎa rǎa kəla dā ké ndějə́ yā tuñ gē i dɔ́ té.

⁴³Tǎjǎñ ngán bəlo gē ké laadé i núsé kíl deē kógə́m kə gō gidə tábəl gē ní. A bǒkəñ dā ké yā tuñ gē i dɔ́ tábəl gē ní té.

⁴⁴Deē ní aŵ serm ndágə loo ké gīr gidə kújə yā Kóǒbē ké kemeé té. Kem kújə gē yā ngé kəñi pā gē i loo ngeé n noō té. Ké kógə́m i kadə ta róbé ké dām mbór bē ké kọ́ọ́ té ba tan i kē dām mbór bē ké geleé té ǒ, kéréý i kadə ta róbé ké dām mbór bē ké geleé té ba tan i kē dām mbór bē ké kọ́ọ́ té.

⁴⁵Deē ní ədam na: Kem kújə n tan i kē dām mbór bē ké geleé té ní, i tām yā *ngé tuñ yǎa gē n a rǎań kəla kem kújə yā Kóǒbē té ní.

⁴⁶Kem kújə n tan i kē dām mbór bē ké kọ́ọ́ té ní, i tām yā *ngé tuñ yǎa gē n a rǎań kəla ta *loo tuñ yǎa té ní. Dan de gē ké gír bē yā Lebi té ní, i ngé gē n i Sadok n ojə́dɛ́ ní ngóy n asəñ kudə kem *loo ké tál té, yā rǎa kəla kadə Kóǒbē ní.

Kújə yā Kóǒbē

⁴⁷Deē ní mbǒjé ndágə loo ké gīr gidə kújə yā Kóǒbē ké kemeé anī, ngālən ǒ, laan ǒ, asəñ naā: I kíl deē bú mbak. *Loo tuñ yǎa ra no kújə yā Kóǒbē té.

⁴⁸Deē ní aṽ sem kem ngōñ kújé ké ta róbá kújə yā Kóṽbē tá. Ndogē mbaĭ gē ké kadə róbá ké yā kaṽñ kē tū té té ní, nderdá i kíł deē mí ō, laa ta róbá ní i kíł deē kutə gidə i só ō. Ndogē mbaĭ gē ké kadə té ní, nderdá i kíł deē mətá ō.

⁴⁹Kem ngōñ kújé ké ta róbá té ní, ngālən i kíł deē kutə jōó ō, laan i kíł deē kutə gidə i jōó ō. Yā kadə deē aĭ aṽ ugēñ tū té ní, loo tэндā nja gē i kutə kógēm. Túdēñ kágə dərə ké ngāl bururu kum kē dɔ́ gē ta róbá tá, kógēm dām kógēm tá ō, kógēm dām kéréy tá ō.

EZK 41

¹Gō té anī, deē ní aṽ sem kem kújé ké bo ké tū kújə yā Kóṽbē tá. Ndogē mbaĭ gē ké kadə róbá ní deē a aṽñ kē tū té té ní, nderdá i kíł deē mehé.

²Ta róbá ní laan i kíł deē kutə ō, ndogē mbaĭ gē ké kadən gē té ní, nderdá i kíł deē mí ō. Kem kújé ké bo ní, ngālən i kíł deē kutə só ō, laan i kíł deē kutə jōó ō.

³Gō té anī, deē ní udə aṽ kem kújé ké geleé té tá. Ni mbōjé ta róbá ké yā kudəñ kē kemeé, anī ta róbá ní dúun i kíł deē jōó ō, laan i kíł deē mehé ō, ndogē mbaĭ ké tū té gē ní, nderdá i kíł deē siri ō.

⁴Gō té anī ni mbōjé kem kújə nəkó ō. Laan gē ngālən gē asəñ naā, adə i kíł deē kutə jōó mbak. Ni ədam na: Loo ní toō i *loo ké tál ngáy.

Kújé ké rang gē ké kadə kújə yā Kóṽbē tá

⁵Deē ní mbōjé ndogē mbaĭ ké kem *kújə yā Kóṽbē tá. Nderən i kíł deē mehé. Rāāñ kújə gē kə gō kadaá adə gīr gidə. Laadé i kíł deē só.

⁶Kújə gē ní ndiñ dɔ́ naā té mətá mətá kum kē dɔ́ ō, kújé ké kadə té gē ní, kemdá i kutə mətá kə dɔ́də gēé ō. Kem kújə gē ní kógēm kógēm ní, rāāñ núsédé i tū ndogē mbaĭ ké ndágá tá, banī rāāndé i tū ndogē mbaĭ yā kújə yā Kóṽbē nəkó tá alé.

⁷Kújə gē ní ra gīrēñ gidə kújə yā Kóṽbē ní, kem ngé ké dɔ́ gē bo tɔ́y kem ngé ké gírdé gē tá. Tām kemdá gē ní udəñ tū ndogē mbaĭ tá. I tām najē ní noō té n kem kújé ké dɔ́ i ngáy tɔ́y kem kújé ké gírí ní. Ré deē ra kem kújé ké gírí nang tá ké ta kəga dɔ́ tá anī, kóṽ asə kaṽ kemən ké dɔ́ ké nge kɔ́ jōó tá ō, kemən ké dɔ́ ké nge kɔ́ mətá tá ō.

⁸Loo ké gīr gidə Kújə yā Kóṽbē ní, ngālən kum kē dɔ́ i kíł deē mehé.

⁹⁻¹⁰Ndogē mbaĭ ké ndágá gidə kújə gē ké kadə kújə yā Kóṽbē tá ní, nderən i kíł deē mí. Dɔ́ dán kújə yā Kóṽbē tá ō kújé ké rang gē tá ō ní ndənāñ kújə yā Kóṽbē ní, ndágə loo ké karī ké ngālən i kíł deē kutə jōó i tū tá. Ndágə loo ní gīr gidə kújə yā Kóṽbē.

¹¹Ta róbə gē i jōó n deē a teēñ kem kújə gē ké kadə kújə yā Kóṽbē tá yā kəngeñ ndágə loo ké karī ngeé ní toō ní: Kógēm i dām mbór bē ké kɔ́ú tá ō, kéréy i dām mbór bē ké geleé tá ō. Ndogē mbaĭ ní gīr gidə ndágə loo ngeé ní noō ní, nderən i kíł deē mí.

12Ré deē ra kújə yā Kóṣṣbē té anī, kújə kógə́m ra kē dām ké no bē té. Kújə ní rañ sṵñ ta naā kə ndágə loo ké karīí. Ngālən i kíl deē kutə sīrí ɔ, laan i kíl deē kutə ndōhó ɔ. Ndogə mbaḷ yān gə ní nderdá i kíl deē mí.

13Deē ní mbōjə kújə yā Kóṣṣbē, anī ngālən i kíl deē bú. Ndágə loo ké to karī ɔ, kújə ké no bē té ɔ, ndogə mbaḷ yān gə ɔ ní, ngāldé malang i kíl deē bú ɔ.

14Dām kújə yā Kóṣṣbē ké dām gír bē té ɔ, ndágə loo ké karī gə ní rañ dām kadən gə té ɔ ní, laadé malang i kíl deē bú.

15Kújə ní ra gidə kújə yā Kóṣṣbē té ní, deē ní mbōjə ngālən ɔ. Naā té kə róbə gə ké yā mānə́n gə ní kógə́m i dām kéré́y té ɔ, kéré́y i dām kéré́y té ɔ ní báa, ngālən i kíl deē bú.

Kem kújə yā Kóṣṣbē

Ngōñ kújə ké ta róbə té ɔ, kem kújə ké bo ɔ, kem kújə ké gelee ɔ ní, utəñ gidədə i kə kəgāá.

16Kāgə ta kɔrɔ kújə gə ɔ, róbə ké yā mānə́n gə ɔ ní toñ kə gə gidə looó kem kújə ké mətá gə ní ndiñ dɔ naā té ta kaw dɔ́ té ní, utəñ gidədə kə kəgāá ɔ. Loo i kāgə malang, əla gír nang té bátə ugə́n tū kɔrɔ kújə gə tá. Kɔrɔ kújə gəgə utəñ gidə kɔ́ kə kəgə ké laa mbé mbé.

17Súuñ kāgə bɔr gə ké tū kújə yā Kóṣṣbē té malang, gidə té ndágá ɔ, kemeé ɔ. Əlañ gír i ta kújə ké yā kudə́n kə kemeé té, bátə kem kújə ké gələ́ té té.

18De ké dɔ rə́ té gə ní rídə na i *Serubə gə ní, tósə́n yáḡ kum gotədə ɔ, tósə́n yáḡ kum gotə ta jī kāgə túmbur gə ɔ. Ngándańg ní ré *Serubə gə i jōó anī, ta jī kāgə túmbur i kógə́m dandé té. *Serubə gə kógə́m kógə́m ní, ta kumdé i jōó jōó.

19Ta kumə́n ké to tītə ta kum deē i ké tūr kum kə rɔ ta jī kāgə túmbur kógə́m té ɔ, ké to tītə ta kum bɔl i ké tūr kum kə rɔ ta jī kāgə túmbur ké noó té ɔ. Yáḡ ké tósə́ gə ní noó toñ kə gə gidə kújə yā Kóṣṣbē.

20*Serubə gə ɔ, ta jī kāgə túmbur gə ɔ ní, i ké rāā́ndé tū ndogə mbaḷ gə tá. Əlañ gír i nang té bátə dɔ ta róbə gə té dɔ́.

21Ta róbə ké yā kudə́n kə kem kújə ké bo té ní, ngā́l kāgə tan gə ɔ, laa kāgə tan gə ɔ asə́n naā. Yáḡ kógə́m ké to tītə *loo tuñ yáḡ ké rāā́ kə kəgāá i ta *loo ké tál té.

22Ngālən ké kə dɔ́ i kíl deē mətá ɔ, laan i kíl deē jōó ɔ. Kílən gə toñ ɔ, gír gisən ké kadə əhɔn dɔ́ to ɔ, rāā́n kadən gə i kə kəgāá ɔ. Deē ní ədam na: I tábəl ké əndā́n no Kóṣṣbē té.

23Kújə yā Kóṣṣbē ɔ, *loo ké tál ɔ ní, ta róbə yādé i jōó. Ta róbə ké kógə́m i yā kaẃn kə kem kújə ké bo té ɔ, kéré́y i yā kaẃn kə *loo ké tál té ɔ.

24Ta róbə gə ní bápə tadé i jōó jōó.

²⁵Rāān *Serube gē ō, ta jī kāgē túmbur gē ō tū ta róbə gē ké yā kudəñ kē kem kújé ké bo té té, tītē nī rāānəñ kadə ndogē mbaĭ gē té ní. Gidə té ndágá báa əndāñ kāgē ta róbé kújé té ta té dɔ́.

²⁶Korō kújə gē ké tēlan yəngəre tū té gē ō, yáá súū yáa gē ké əsəñ i kum gotə ta jī kāgē túmbur gē ō, toñ dɔ́ ndogē mbaĭ gē ké ta róbé ké yā kudəñ kē kemeé té té.

EZK 42

Kújə gē ké kadə kújə yā Kóṣṣbē té

¹Gō té anī deē ní teē aŵ seṁ ndágə loo ké gīr gidə kújə yā Kóṣṣbē ké ndágá té, dām mbór bē ké kɔ́ó té. Ni-aŵ seṁ gidə kújə yā Kóṣṣbē té kum kē loo nī kem kújə gē i tū té ní té. Kem kújə gē ní ra sɔ́ñ ta naā kə ndágə loo ké karíí ō, kə kújé ké gidə kújə yā Kóṣṣbē té ō.

²Kújé ké kemən gē i ngáy ngeé nī toō ní, ngələn i kíł deē bú, ba laan i kíł deē mí.

³Dan kárēy té anī kújé ní ra sɔ́ i ta ndágə loo ké gīr gidə kújə yā Kóṣṣbē á laan i kíł deē kutə jōó ō. Dām ké rang té báa deē teē kemeé anī a ənge i mbaĭ ké kəsə ta naā té ké gidə té ndágá ō. Róbé ké yā mānəñ gē toñ kem kújé ní té. To kemən ké gírí nang té té ō, kemən ké kɔ́ jōó ké ta kaw dɔ́ té ō, kemən ké kɔ́ mətá ké dɔ́ té ō.

⁴Loo ké yā njērā tū té kógəṁ ké laan i kíł deē kutə ō, ngələn i kíł deē bú ō, to ta kújə gē té, dām yā ndágə loo ké gīr gidə kújə yā Kóṣṣbē ké kemeé té. Deē a udə kem kújé ké bo ké kemən gē i ngáy ngeé nī toō té i kə ta róbé ké dām mbór bē ké kɔ́ó té.

⁵Kújé ké nge kɔ́ mətá ké dɔ́ madə gē té ní, kemən gē dūúñ tɔ́y yā gotə ké gírí nang té. Tām kújé ké dɔ́ madə gē té ké nge kɔ́ mətá ní, róbé ké kemeé gē taāñ loo ngáy tɔ́y yā ngé ké kem kújé ké dɔ́ madə té ké nge kɔ́ jōó ō, tɔ́y yā ngé ké kem kújé ké ta kəga dɔ́ té ō.

⁶Rāān loo ké yā ndi tū té ndaləñ gē ta róbé kújə gē té, təndāndé dɔ́ naā té ta kaw dɔ́. Rāān ta kújé ké ta kəga dɔ́ té ō, ké kɔ́ jōó té ō, ké kɔ́ mətá té ō. Banī gír gisədə ké yā kəhɔ́də dɔ́ tītē yā gotə kújé ké rang gē ké ndágə loo ké gīr gidə kújə yā Kóṣṣbē té tá gətóo. Ré deē aĭ aŵ kumən kē dɔ́ anī, kem kújə gē ní a dūúñ i mbée kum kē kété kété ta kaw dɔ́.

⁷Ndogə mbaĭ ké dām loo yā ndágə loo ké gīr gidə kújə yā Kóṣṣbē ké gidə té ndágá té nī ra i kə gō kadə kem kújə gē ní, ngələn i kíł deē kutə mí.

⁸Kem kújə gē nəkó ní ngāldé i kíł deē kutə mí. Banī kem kújə gē nī deē teē tū té anī a ənge i kújə yā Kóṣṣbē ní, ngāldé i kíł deē bú.

⁹Ngé gē nī jīñ ndágə loo ké gīr gidə kújə yā Kóṣṣbē ké gidə té ndágá té ní, ta róbé kógəṁ ké yā kudəñ kē kemeé to noó tām yádé té. Ta róbé ní i gír kem kújə gē ní té ō, ré deē ra kújé ní té anī, ta róbé ní i kē dām ké gír bē té ō.

10Ta róbé ní i loo n̄ ndogē mbaḷ ké gidə ndágə loo ké gīr gidə kújə yā Kóṣbē té əla gír tū té ní té. Dām mbór bē ké geleé té báa kem kújə gē i noó báý. Kem kújə gē ní rañ sɔṓn ta ndágə loo ké to karíi ɔ, kújə ké bo ké kemən i ngáy ɔ n̄ i gidə kújə yā Kóṣbē té ní.

11Loo ké yā njērañ to ta kem kújə gē ní té. Kem kújə gē ní ngələn ɔ, laan ɔ, tītē kem kújə gē ké dām mbór bē ké kɔ́ tó beē. Ta róbə yādé gē ké yā kudəñ ɔ, ké yā teēñ ɔ, loo kəndā n̄ əndāndé ɔ ní, tītē naā.

12Ta róbé kújə gē ké dām mbór bē ké geleé té ní, toñ tītē yā ngé ké dām mbór bē ké kɔ́ tó. Loo n̄ loo ké yā njērañ əla gír tū té ní, ta róbé kógēm̄ ké yā kudəñ i tū té. Ta róbé ní ra sɔṓn ta naā kə ndogē mbaḷ n̄ utē gidə *loo ké tál ní. Deē a ɟi i dām ké gír bē té n a reē tū té ní.

13Deē ní ədam̄ na: Kem kújə gē ké dām mbór bē ké kɔ́ tó ɔ, ké dām mbór bē ké geleé té ɔ, n̄ deē teē tū té anī a ənge i ndágə loo ní, i kem kújə gē ké ngōmēñ tām̄ yā Nébā té. Ngé tuñ yáa gē n̄ asəñ kudə kem *loo ké tál té ní, a əsañ *yáa ndējə ké tál ngáy gē i loo n̄ noó té. I gár kadə niñ a kánēñ *yáa ndējə ké tál ngáy gē i loo n̄ noó té, adə i kadə karī gē ɔ, dā gē ké ndējəñ tām̄ yā *yáa tuñ ké tayā tayā gē tó kadə Nébā māyñ rōn ɔ. Tɔdɔ loo ní i *loo ké tál.

14Tá báý tɔ ní, *ngé tuñ yáa gē n̄ udəñ kem *loo ké tál té ní, ré a teēñ kə ndágá anī, asəñ kaŵ sūmūú ndágə loo ké gīr gidə kújə yā Kóṣbē ké gidə té ndágá té alé. I gár kadə əyañ kúbə ké yā bōl gidə gē n̄ təlañ rōdó té rāanəñ kəla yā Kóṣbē ní kem kújə gē ní té, ba təlañ kúbə ké rang gē rōdó té pá tá aŵñ loo n̄ ngán *Israel gē kánēñ naā tū té ní té báý.

Mbōjəñ ndogē mbaḷ ké gidə té ndágá

15Dan n̄ deē ní mbōjə kújə gē ké kem kújə yā Kóṣbē té oy anī, teē seṃ ndágá kə ta róbé ké dām ké gír bē té. Gō té anī ni udə kə rō mbōjə ndágə loo n̄ to gīr gidə kújə yā Kóṣbē ní té.

16Ni mbōjə ngāl loo ní ké dām ké gír bē té kə tēbā mbōjə yáa anī, ənge i kíł deē bú mí.

17-19Ni mbōjə ngāl loo ní ké dām mbór bē ké kɔ́ tó ɔ, ké geleé té ɔ, ké no bē té ɔ, kə tēbāá anī, ngāldé asə naā malang. Ngāldé gē ní i kíł deē bú mí.

20Ni mbōjə ndogē mbaḷ n̄ gīr gidə kújə yā Kóṣbē ní, dāmən ké só gē té i tītē n̄ noó. Ndogē mbaḷ ní ngələn ɔ laan ɔ asəñ naā. Dāmən kógēm̄ i kíł deē bú mí. Ndogē mbaḷ ní i yā kərəñ kam̄ loo ké to bōl gidə naā té kə loo ké karíi.

EZK 43

Nébā tél reē gogé kem kújə yā Kóṣbē té

1Ta róbé n̄ deē ra kújə yā Kóṣbē té anī i kə dām ké gír bē té ní, deē ní aŵ seṃ kum kə tū té.

²Loo n noō té m-áa *kəsə gən yā Nébā yā *Israel. Kəsə gən ní i i dām ká gir bē té n a reē. Kōō kəsə gən ní bār tītē kōō bā bo beé ō, loo yān ká unjē kow unjē adē de gē aṅnēn loo dɔ nang té ō.

³Yáá n m-áaā ní, to tītē yáá n m-áaā kété dan n Kóṣbē reēn nujē bē ká Jerusalem té ō, dan n m-rān kadə bā Kebar té ní ō. Loo n noō té m-tétē kejəm nang té ō, m-śsə nom nang té ō.

⁴*Kəsə gən yā Kóṣbē udə kem kújə yā Kóṣbē té, kə ta róbə ká dām ká gir bē té.

⁵Ndíl Nébā unəm dɔ ba aŵ sem ndágə loo ká gir gidə kújə yā Kóṣbē ká kemeé té. M-áa kadə *kəsə gən yā Kóṣbē taā loo kem kújə yā Kóṣbē té.

⁶Anī deē kógəm ndi kem kújə yā Kóṣbē té ɔrən najē adē m-ōō ndūn. Dan ngeé n noō té báa deē n ɔr nom ní ra kadəm té.

⁷Ndū deē ní ədam na: Ī ngōn deē, ōō! Loo yā kōr kágə mbaŋ yām i loo n toō té laā, i dɔ nang n m-əndā njam tū té toō. M-ā m-ndi i loo n noō té laā, dan ngán *Israel gē té, i ká njóm gē té. Ngán Israel gē ō, mbaŋ yādə gē ō, a kídēn rīm ká *tál tɔ alé. Niñ a rāān ájəba tɔ alé ō, a dubēn niñ mbaŋ yādə gē laā tɔ alé ō.

⁸Mbaŋ gē téndān ta róbə gē ká yā kudən kə kem kújə ngol yādə gē té i kadə ta róbə kújə ká bo yām té ō, téndān kágə ta róbə kújə yādə gē i kadə ta róbə kújə ká bo yām té ō, téndān kágə ta róbə kújə yādə gē i kadə kágə ta róbə kújə ká bo yām gē té ō. Ndogə mbał n kégə kújə ká bo yām naā té kə kújə yādə ní i kógəm beē. Niñ kídēn rīm ká *tál. Tɔdɔ niñ rāān yáá ká majal ngáy gē. I tām najē n toō té n m-nujə sedə kɔ malang dan n wōng rāām ní.

⁹Ngolaā ní a asə ngán *Israel gē rāā ájəba. Niñ a ɔyñ niñ mbaŋ yādə gē yā kawñ say kɔ róm té ō, m-ā m-ndi dandé té i ká njóm gē té ō.

¹⁰Ba Ī ngōn deē, kújə yā Kóṣbē ní, ójé *Israel gē loon adē gerən. Adē rōdə sōldə najē yáá rāādə ká gōtə alé gē té ō, adē əndān maý loo rāā kújə yā Kóṣbē n toō kə gōó majə ō!

¹¹Ré rōdə sōldə najē yáá n niñ rāān té ní rōkum anī, ójédə loo rāā kújə yā Kóṣbē ō, loo n rāān kújə ká bo gē tū té ní ō, ta róbə gē ká yā kudən ō, ká yā teēn gē ō, ójédə loo rāān gē malang ō. Yáá ká yā rāā gē ō, jī bēl loo rāā yáá gē ō n kadə niñ bōlən gidə loo n toō té ní, a oñ tadé ō.

¹²Najē ká dɔ kújə yā Kóṣbē té ní, ndū tām ká bo ká dɔ té n toó: Loo malang n gir gidə kújə yā Kóṣbē dɔ mbalá dɔ ní, majə kadə de gē rāān *loo ká tál ngáy té.

Loo tuñ yáá ō, yáá ká tuñ gē ō

¹³Mbōjən *loo tuñ yáá. Yáá mbōjənən ní, ngələn i kíl deē kógəm kə núsə. Bəlo kógəm ká rúun i kíl deē kógəm ō, laan i kíl deē kógəm ō, gir gidə *loo tuñ yáá ní. Dām ká gidə té ndágá báa ta bəlo ní i kə dɔ asə núsə kíl deē kógəm. Loo tuñ yáá ní ngələn ká kə dɔ n toó:

14 Ɖla gír ngəran té nang té báté tan ké dɔ́ ké ta kəga dɔ́ té ní, ngələn ké kum kə dɔ́ i kíl deē jōó. Laa tan ní, kiji gír gisən té kum kə kemeé i kíl deē kógə́m. Kiji tan ní té báté tan ké rang ké dɔ́ té i kíl deē sɔ́. Tan ké dɔ́ ní, kiji bōgə́ tan ké ndágá té kum kə kemeé i kíl deē kógə́m kə núsə.

15 Núsə *loo tuñ yáá ní ké dɔ́ n mbā sīl i tū té ní, ngələn ké kə dɔ́ i kíl deē sɔ́ ɔ́, rāān gajə́ gə́ ta kílən ké sɔ́ gə́ té ɔ́.

16 Mbā sīl ní ngələn gə́, laan gə́ asəñ naā. Ngələn ké dām kógə́m té i kíl deē kutə gidə i jōó.

17 Tan ké dɔ́ ké jōó ní, ngələn gə́ laan gə́ asəñ naā ɔ́. Dāmən kógə́m báa ngələn i kíl deē kutə gidə i sɔ́. Dāmən ké ndágá té báa, ngəl bōgə́ tan ké kum kə dɔ́ i núsə kíl deē kógə́m, ba ngōñ bəlo kógə́m ké rúun i kíl deē kógə́m, gír gidə əla ta naā té. Yā kugə́n tā tan ké nge kɔ́ jōó ní té báa, deē a téndā njan i tū loo téndā nja gə́ ké dām ké gír bē té n a aləñ kə dɔ́ yā kugə́n tū té ní.

18 Deē ní ədam na: Ī ngōñ deē, ɔ́ yáá Kóɔ́bē Nə́bā ədaī kadə ĩ-rāā ní: Ndɔ́ n a rāānəñ *loo tuñ yáá té yā ndējə́n *yáá tuñ ké kə taá malang ɔ́, yā bōkə́n n mósə dā gə́ té ɔ́ ní, jī bēl loo rāā yáá gə́ n toó:

19 Ngé tuñ yáá gə́ ké gír yā Lebi té, ké kem kojə́ yā Sadok té ní, ā adədə mañg ké bəra kógə́m. I niñ ngóy n ta róbə i yádə kadə ndótəñ kə rōm té ba rāān kəla adəmən ní. I mā Kóɔ́bē Nə́bā n m-əda najə́ n noó ní. A ndējə́n mañg ké bəra ngeé n noó kadə i *yáá tuñ ké kadə m-māyín rōm dɔ́ majal yádə té.

20 Ā ĩ-taā mósən. Gō té anī ā ĩ-rāā mósən ní kíl *loo tuñ yáá ké sɔ́ gə́ té, tū gajən gə́ té ɔ́, ā ĩ-rāā tū kílən ké sɔ́ gə́ yā tan ké dɔ́ ké kɔ́ jōó té ɔ́, tū bōgə́ tan n gír gidən əla ta naā té ní té ɔ́. Ā ĩ-təgo *loo tuñ yáá kadə *unjə́ njáy njáy i tītə́ n noó ɔ́, ā əndān kə rī kəla yā Nə́bāá i tītə́ n noó ɔ́.

21 Gō té anī mañg ké bəra n ndējə́n kadə tunəñ ní, ā əda kadə un aŵ rōñ loo kógə́m ké to i kə rī kadə rōñəñ tū té té, gidə *loo ké tál ké ndágá té.

22 Kə ndɔ́ ké nge kɔ́ jōó anī, ā əhɔ́ bal bəyā́ kógə́m ké loon kógə́m nujə́ alé yā ndējə́ kadə tunəñ ɔ́, tām kadə m-māyín rōm dɔ́ majal té. Ā ĩ-təgo *loo tuñ yáá kadə *unjə́ njáy njáy, tītə́ n ĩ-rāān kə mañg ké bəraá ní.

23 Dan n ĩ-tuñ yáá n noó oy anī, ā əhɔ́ mañg ké bəra kógə́m dan yáá kul gə́ té ɔ́, ā əhɔ́ bal batə́ kógə́m ké loon kógə́m nujə́ al ɔ́.

24 Ā ĩ-reē sedə́ rōm mā Kóɔ́bē té kadə m-áá́d. Ngé tuñ yáá gə́ a seləñ katə́ dɔ́dɔ́ té ɔ́, niñ a tōlə́ndə́ ba a tunə́ndə́ kə taá malang yā kadə́m ɔ́.

25 Kə dɔ́ ndɔ́ gə́ báté ndɔ́ siri ní, ā ĩ-təl bal bəyā́ kógə́m yā tuñ tām kadə m-māyín rōm dɔ́ majal té ɔ́, naā té kə mañg ké bəra kógə́m ɔ́, bal batə́ kógə́m ké loon kógə́m ké nujə́ gətóo ɔ́, ké əhɔ́ dan bütə́ yáá kul gə́ té.

26 Adə kem ndɔ́ siri ní, a təgoñ *loo tuñ yáá kadə unjə́ njáy njáy ɔ́, a əndān *loo tuñ yáá tayā kə rī rāā kəla yā Nə́bāá ɔ́.

²⁷Dan n gir ndō ké sīrí gē ní gāng anī, ndō ké nge ko sósó ō, gotə ndō gē n a utēn gō ō ní, *ngé tuñ yáa gē a ndējēn *yáa tuñ ké kə taá gē ō, *yáa tuñ gē ké tām yā kem kógēm té ō, do *loo tuñ yáa té tām yā ngán *Israel gē té. Loo n noō té m-ā m-ójə kem majə yām ké tām yāsí té kə ndágá. Najə n Kóṣṣbē Nébā əda kə ndágá wáng ní n noó.

EZK 44

Ta róbé ké dām ké gir bē té i tām yā ngār té

¹Deē ní tél reē sem ta róbé ké ndágá té n deē ra *loo ké tál té anī i kə dām ké gir bē té ní té. Ta róbé ní i ké kutə kōó.

²Kóṣṣbē ədam na: Ta róbə n toō a ra i kə kutú beē, deē a teē ta alé. Deē a mān tū té alé, tōdō mā Kóṣṣbē Nébā yā *Israel m-údə i kə ta róbé n noō. Adə ni a ra i kə tan ké kutú.

³Banī ngār a ndi i loo n noō té yā kəsañ yáa ké bōl gidə ta kum m té, tām ni i ngār. Yā kudəñ loo n noō té ō, yā teēñ ō ní, ni a mān i kem ngōñ kújé ké ta róbé té n ra kadə ta róbé ké yā kudəñ kə kemeé ní té.

Tərā gē a udəñ kem kújə yā Kóṣṣbē té alé

⁴Gō té anī deē ní teē sem kə ta róbé ké dām ké mbór bē ké koó té ba a w sem bátə ta kújə yā Kóṣṣbē té. M-áa loo anī m-áa *kəsa gən yā Kóṣṣbē ké taā kem kújə yā Kóṣṣbē malang. Anī m-ósə kejəm nang té ba m-ósə nom nang té.

⁵Anī Kóṣṣbē ədam na: Ī ngōñ deē, ĩ-nēl mbíí majə, ĩ-teē kumií ō, ĩ-rāā mbíí ō. Ōō yáa malang ké əjə do *ndū najə gē ō, jī bēl loo rāā yáa gē ō, ké tām yā kújə yām té n m-ā m-rāā yā kədaī ní. Ngé gē n kadə əndā kumií gírdé té ngáy al naā ní, i ndū najə gē ō, jī bēl loo rāā yáa gē ō n a adəñ deē ta róbə kudə *loo ké tál té ō, a adəñ deē ta róbə teē kem *loo ké tál té ō ní té.

⁶Ā ədá *Israel gē adə i ngé kəsō wōng gē n noō na: Mā Kóṣṣbē Nébā m-ədásí na yáa ké majal ngáy gē n sī Israel gē ĩ-rāāī ní, asəñ.

⁷Dan n ā ĩ-ndējēmíín núsə yáa kəsa ké tām yām té ní, adə i yibə dā ké tuñ gē ō, mósə dā ké tuñ gē ō ní, tərā gē n əjañ mətədé al ō, oōñ tam al ō ní, sī əyaídə adə niñ udəñ kem loo yām ké *tál té. Sī ĩ-kídī kújə yām i tītə n noō. Sī ĩ-nujīi *madə naā n doō rōsí tū yām té ní kōó, kə yáa rāāsí ké majal ngáy gē malang.

⁸Sī kó gē ĩ-rāāī kəla ké kem *loo ké tál yām té alé, banī sī əndāī kəla ní i do tərā gē n noō té kadə rāāñ kum gotəsí.

⁹Mā Kóṣṣbē Nébā m-ədə najə n toō: Tərā n *əja mətə ké dan wur té al ō, oō tam al ō ní, a udə kem loo yām ké *tál té to alé, kə ni ndiñ i dan *Israel gē té gēgē ní.

Jī bēl loo rāā yáa gē ké tām yā ngán Lebi gē té

10Kum mbang ní ngán *Israel gē unəñ róbé ké majá ba əyáməñ kṓ yā kunəñ gō besə yādé gē ní, *ngán Lebi gē rāāñ majá tītə gotə ngán Israel gē. I beé bá ní, niñ a tégāñ tadé dan yáa gē ní yáa rāādé ké gōté al gē a reēñ dɔ́dɔ́ té ní.

11Kem loo yām ké *tál té báa, kəla ní niñ a rāāñ tām yām té ní, i ngōm ta róbə gē ké tū kújə yā Kóɔ́bē té ɔ́, i rāā kəla ké tayā tayā gē ɔ́. Dā gē ní ndējəñ tām yā *yáa tuñ ké kə taá malang té ɔ́, tām yā gotə *yáa tuñ ké rang gē té ɔ́ ní, niñ asəñ tṓl. Niñ a rāāñ kəla yā kadə ngán *Israel gē.

12Dan ní ngán *Israel gē a unnəñ gō nébā ké rōkum al gē ní, niñ rāāñ kəla adəñdɔ́ ɔ́, niñ rāāñ adə ngán Israel gē mənəñ dɔ́ ndū Nébā ɔ́. I tām najə ní toó té n mā Kóɔ́bē Nébā m-éda najə ní toó ní: M-ā m-rāā yáa ké tṓr sedé ɔ́, niñ a tégāñ tadé dan yáa gē ní yáa rāādé ké gōté al gē a reēñ dɔ́dɔ́ té ní ɔ́.

13Niñ a reēñ rōm té yā tél *ngé tuñ yáa yām gē alé. Yáa ké kəndā tām yām té gē ní, niñ a aŵñ kadə té al ɔ́, niñ a aŵñ kadə *loo ké tál ngáy té al ɔ́. I beé ní, niñ a tégāñ tadé dan yáa gē ní yáa rāādé ké to rōsɔ́l gē ɔ́, ké majá ngáy gē ɔ́, a reēñ dɔ́dɔ́ té ní.

14I kəla ké tayā tayā gē malang ké kem kújə yā Kóɔ́bē té n m-ā m-əndā dɔ́dɔ́ té ní. Niñ a rāāñ i kəla yām mā ngóy.

Jī bēl loo rāā yáa gē ké tām yā ngé tuñ yáa gē té

15Dan ní *Israel gē əyáməñ mā ní i Kóɔ́bē ní kṓ ní, *ngé tuñ yáa gē ké gír yā Lebi té ní Sadok ojədé ní, rāāñ kəla ké kem loo yām ké *tál té, i tām najə ní noó té n i niñ ngóy n a asəñ reē rāā kəla kadəñ ní. Niñ a asəñ ndējəñ yibə dā ké tuñ gē ɔ́, mósə dā ké tuñ gē ɔ́. I mā Kóɔ́bē Nébā n m-éda najə ní noó kə ndágá ní.

16I niñ ngóy n a udəñ kem loo yām ké *tál té ɔ́, a ndótəñ kə ta tábəl ké kə rī rāāñ kəla yām té té ɔ́ ní. Niñ a bōlən gidə jī bēl loo rāā yáa gē ké yā rāāñ kəla ngeé ní toó.

17Kété pá tá kadə mənəñ kə ta róbə gē ké ndágə loo ké gír gidə kújə yā Kóɔ́bē ké kemeé té ní, niñ a əlañ kúbə *léə gē rōdɔ́ té. Dan ní niñ a rāāñ kəla yādé ndágə loo ké gír gidə kújə yā Kóɔ́bē ké kemeé té ɔ́, kem kújə yā Kóɔ́bē té ɔ́ anī, a ɔ́ɔ́ñ kúbə ké rāā kə bīl batāá alé.

18Niñ a əndañ dɔ́dɔ́ kə kúbə *léə ɔ́, a əlañ kúbə *léə rōdɔ́ té ɔ́. Niñ a əlañ kúbə ké rang ké a rāādé kadə a tətōñ rōdɔ́ té alé.

19Dan ní niñ a téləñ yā reē gogé ndágə loo ké gír gidə kújə yā Kóɔ́bē ké kemeé té, loo ní ngán *Israel gē i tū té ní té anī, kúbə ní əlañ rōdɔ́ té á rāāñ kəla ní, niñ a ɔ́rəñ kṓ. Niñ a əyāñ kúbə gē ní kem kújə gē ké kem *loo ké tál té, ba a tēlañ kúbə ké rang gē rōdɔ́ té. Kúbə yādé ké yā bōl gidə gē ní, i beé tá ngán Israel gē a ɔ́dəñ rō alé.

20Ngé tuñ yáa gē a dəsāñ dɔ́dɔ́ alé. Niñ a əyāñ nənga dɔ́dɔ́ kadə tɔ́gə kə nuú al ɔ́, banī niñ a tējāñ nənga dɔ́dɔ́ kə gōó kadə majə.

- 21** Nge tuñ yáa a āy kasə *nduú tá a udə́n ndágə loo ké gīr gidə kújə yā Kóṣbē ké kemeé té alé.
- 22** Nge tuñ yáa a taā dəyá ké ngaa koy al̄ ɔ́, ké ngaan mbātén al̄ ɔ́. Ni a taā i ngōn ké mandə́ ké *Israel té, aláa a taā i nēyá nge tuñ yáa ké rang ké oy.
- 23** Ngé tuñ yáa gē a ndoōn gir deē yām gē kadə gerēn kōr kaṁ yáa ké yā bōl gidə naā té kə yáa ké karī ɔ́, kadə gerēn kōr kaṁ yáa ké *unjə njáy njáy naā té kə yáa ké yēr ɔ́.
- 24** Ré najə to anī, niñ a gāngēn sarya ké gōtə ɔ́, a rañ i dɔ́ *ndū najə yām gē té n a rāānə́n sarya ní ɔ́. Niñ a bōlən gidə jī bēl loo rāā yáa gē ké ndɔ́ rāā nāā yām gē té ɔ́, a bōlən gidə yáa gē n̄ m-ndang kadə yā rāādé ní ndɔ́ rāā nāā yām gē té ní ɔ́. I gár kadə niñ a ɔ́rēn ndɔ́ *sabat tām yām tá.
- 25** Nge tuñ yáa a āw ngər rō niñ té alé, ré i beé al̄ anī ni a tél de ké yēr. Banī ni asə kāw rō niñ bəbən té ɔ́, niñ kóɔn té ɔ́, niñ ngōnən té ɔ́, niñ ngōkóɔn ké dəngam té ɔ́, aláa niñ ngōkóɔn ké dəyá ké taā dəngam al̄ báy tá.
- 26** Kutə gō anī, i gár kadə ni tégə rōn kadə *unjə njáy njáy. Ba gō té anī ni a ngóɔ ndɔ́ sīrí pá tá a rāā kəla kem kújə yā Kóṣbē té báy.
- 27** Ndɔ́ n̄ ni a télən yā kudə kāw gogə ndágə loo ké gīr gidə kújə yā Kóṣbē ké kemeé yā *loo ké tál té ní, ni a ndējə *yáa tuñ kógə́m kadə m-māȳn rōn dɔ́ majal tá. I mā Kóṣbē Nə́bā n m-éda najə n̄ noō kə ndágá ní.
- 28** Ngé tuñ yáa gē a rāān kəla yā kadə́m. Niñ a əngeñ loo dɔ́ nang ké *Israel té alé. Tɔ́dɔ́ mā i yáa kənge yādé.
- 29** Yáa kəsa yādé i yáa ké ndējə gē ɔ́, i dā ké tuñ tām kadə Nə́bā māȳn rōn dɔ́ majal tá ɔ́, tām ndū Nə́bā ké māñ dɔ́ té gē té ɔ́. Yáa malang ké kōr kəndā tayā tām yām té dɔ́ nang ké *Israel té ní, a tél i yáa yādé.
- 30** Núsə kōɔ ké ta kəga dɔ́ ní, i *ngé tuñ yáa gē n a taān ɔ́, yáa malang ké kōr kaṁ tām yām té dan yáa kənge gē yā ngán Israel gē té ní, niñ a taān ɔ́. De gē a adə́ndə́ ndujə yādé ké majə ngáy gē yā kadə m-tórən tam dɔ́ kem kújə yādé gē tá.
- 31** Banī yeł ké koy, aláa dā ké koy, aláa ké dā ké bembeé əhɔ́ ráyān naā té ní, *ngé tuñ yáa gē a əsañ alé.

EZK 45

Dɔ́ nang ké de ké rang a ɔ́də rō alé

- 1** Dan n̄ ā ī-gángī dɔ́ nang yā kadə gir bē gē ké *Israel té anī, ā ī-gángī núsən tām yā Kóṣbē té. Ngālən a asə kíł deē 25 000 ɔ́, laan a asə kíł deē 20 000 ɔ́. De gē a rāān dɔ́ nang n̄ noō malang kə taá i dɔ́ nang ké *tál té.
- 2** A ngōmən dɔ́ nang ké ngālən ɔ́ laan ɔ́ asə naā, tām yā kújə yā Kóṣbē té. Dāmən kógə́m i kíł deē bú mí. Ndágə loo kógə́m ké to karī a gīr gidə. Ndágə loo ní laan i kíł deē kutə mí.

³A mbōjēn loo ké ngālən i kíł deē 25 000, ba laan i 10 000. Loo ngeé n noō i *loo ké táł tām rāān kújə yām ké táł tū té.

⁴Loo ngeé n noō i ké *tál, tɔdɔ ɔrēn kamən tām yā *ngé tuñ yáa gē n a rāān kəla kem *loo ké táł té ní. A rāān kújə yádé gē i dɔ nang ngeé n toō té ɔ, a ngōmēn loo ní i tām yā loo ké yā bōl gidə té ɔ.

⁵Loo ké rang ké ngālən i kíł deē 25 000 ba laan i kíł deē 10 000, i tām yā *ngán Lebi gē n a rāān kəla kem kújə yā Kóɔbē té ní. Niñ a əngeñ bē gē loo ngeé n noō té yā ndií.

⁶A mbōjēn loo ké rang báý tɔ kə gō kadə loo ké tām yā Kóɔbē ní té, kadə ngālən i kíł deē 25 000 ɔ, laan i kíł deē 5 000 ɔ, yā rāān bē kógə́m ké ngán *Israel gē kógə́m kógə́m a əngeñ ta róbə ndi kemeé.

⁷Loo n to kə gō gidə loo ké ngōm tām yā Kóɔbē té ɔ, yā bē bo té ɔ ní, ā ī-ngōmī tām yā ngār té. Loo ní ké dām ké no bē té a aŵ báté yā kugē bā bo té ɔ, ké dām ké gír bē té a aŵ báté yā kugē dɔ niñ loo yā *Israel ké dām ké gír bē té ɔ. Ngāl loo ní a asə naā kə ngāl loo yā gír bē gē kógə́m kógə́m ké Israel té.

⁸I tītē n noō n ngār gē a əngenēn loo yádé dɔ nang ké *Israel té ní. Niñ a əsañ tətō gír de gē yā Kóɔbē tɔ al ɔ, a əyañ gotə dɔ nang yā kadə gír bē gē ké Israel té ɔ.

Yáa ké ɔɔ ngār ɔ, yáa ké kadə ni-rāā ɔ

⁹Najē n Kóɔbē Nóbā əda ní n toó: Sij ngār ké *Israel té, nge n noō asə beé! Ī-dəbaī ta rāā yáa kə dónó ɔ, Ī-dəbaī ta kɔy yáa yā de gē dɔ gúú té ɔ! Ī-bólíi gidə *ndū najē gē ɔ, yáa rāā ké góté ɔ, adə asəsi bogə yáa kənge gē yā gír deē yām gē! I mā Kóɔbē Nóbā n m-ədási yáa n noō kadə Ī-rāā ní.

¹⁰Āwī kə yáa mbōjé kɔy yáa gē ké góté ɔ, kə yáa mbōjé ngāl loo gē ké góté ɔ.

¹¹Kār mbōjé kōō gē n a bārēn na i epa ɔ, kār mbōjé yáa ké to mañ gē n a bārēn na i batē ɔ ní, majə kadə kɔy dɔ i kógə́m beē. Kem homer kógə́m deē a ənge epa kutə aláa a ənge batē kutə.

¹²Tām yā kɔy yáa gē té báa, ā ī-tédaī gera kutə jōó yā kəngeñ njár sélé arjāa kógə́m ɔ, ā ī-tédaī sélé gində arjāa kutə mehé yā kəngeñ minə kógə́m ɔ.

¹³Dɔ kōō yási gē n ā ɔrī ní n toó: Kōō gémē yási gē, aláa kōō ɔrjə yási gē n ā Ī-sāāi ní, ré Ī-kēgī naā té gír loo kutə mehé anī, gírən ké kógə́m i yáa ké yā ndējə ɔ,

¹⁴yibə yási ré Ī-kēgī naā té naā té gír loo bú anī, gírən ké kógə́m i yā ndējə ɔ. Ā Ī-mbōjīi yibə i kə yáa mbōjé yáa ké to mañ gēé, adə i kə batē. Kem homer kógə́m deē a ənge epa kutə aláa a ənge batē kutə.

¹⁵Loo n yáa kul gē a aŵn kɔq tū té dɔ nang ké *Israel té ní, ré batē aláa bəyā gē i bú jōó tū té anī, ā əhɔi dā kógə́m danaá, yā kadə *yáa ndējə té, adə i yáa ké yā tuñ kə taá malang té, aláa i tām yā *yáa tuñ ké tām yā kem kógə́m té. Loo n noō té ā əngei māy rō ké tām yā māñ ké Ī-mānī dɔ ndū Nóbā té. I mā Kóɔbē Nóbā n m-əda najē n noō ní.

- 16**I gár kadē de ké kem bēé gē malang reēn kə yādé adēn ngār ké *Israel té.
- 17**Tām dan yā rāā nāā gē té ō, ndō teē nāā gē té ō, ndō *sabat gē té ō, ndō rāā pété gē malang yā ngán *Israel gē té ō ní, i ngār n i nge kadē yáá ké tām yā *yáá tuñ ké kə taá malang té ō, ndujē ké yā ndējē ō, kasə *nduú ké yā ndējē ō ní. Ngār a adē yáá ké yā tuñ tām yā yáá rāā ké gōté al gē té ō, yáá ké yā ndējē gē ō, yáá ké yā tuñ kə taá malang gē ō, yáá ké yā tuñ tām yā kem kógēm té ō. Loo ní noō té ni a ənge māj rō ké tām yā mān dō *ndū najē gē yā ngán Israel gē té.
- 18**Najē ní Kóṣbē Nábā əda báy tō ní n toó: Kem nāā ké ta kəga dō té, kə ndō nāā ké ta kəga dō ní, ā ī-ndējī maŋg ké bəra ké loon kógēm nujə alé, yā təgoñ *loo ké tál kadē *unjē njáy njáy.
- 19***Nge tuñ yáá a taā mósə dā ní yā rāā ta róbé kújə yā Kóṣbē té, adē i tū kāgē tan gē ké dō té ō, ta *loo tuñ yáá té tū kíln kə só gē té ō, tū kāgē ta róbə gē yā ndágə loo ké gīr gidə kújə yā Kóṣbē ké kemeé té ō.
- 20**Kə ndō nāā ké nge kə sīrī anī, ā ī-télii yā rāā gogé báy tō, tām yā deē ní rāā yáá ké gōté al gē kə gō kem ndigə yān nəkó alé, alāa kanjē geŋ gō ní té. I tītē ní noō n ā ī-təgoñ kújə yā Kóṣbē kadē *unjē njáy njáy ní.
- 21**Kə ndō ké nge kə kutə gidə i só yā nāā ké ta kəga dō ngeé ní noō báa, ā élaī gír rāā nāā Pákə. ā ī-rāāi nāā ní báté ndō sīrī. Ā əsaī i mápá ké kanjē kəni *kaa mápa kum té gē n ā ī-rāāin nāā ngeé ní noō ní.
- 22**Kə ndō ké ta kəga dō yā nāā Páké ní, ngār a tōl maŋg ké bəra kógēm yā tuñ, kadē Nábā māyñ rōn dō majal yān nəkó té ō, tām yā ngán *Israel gē té malang ō.
- 23**Kem ndō ké sīrī gē ní de gē a rāānəñ nāā té ní, kə dō ndō gē ni a ndējēm maŋg ké bəra gē sīrī, ké loodé kógēm ké nujə gətóo ō, bal batē gē sīrī, ké loodé kógēm ké nujə gətóo ō, tām yā *yáá tuñ ké kə taá malang té. Kə dō ndō gē ni a ndējē bal bəyā kógēm kadē Nábā māyñ rōn dō majal té ō.
- 24**Ta tōl ta anī, ni a adē kōō gémē ké kəyñ i kəloō kutə mətá ō, yibə lítər mehé ō, kə dō maŋg ké bəra gē ní ni ndējē ní ō, kə dō bal bəyā gē ní ni ndējē ní ō.
- 25**Ké tām yā nāā kújé kámbə gē ní a əla gír i kem nāā ké nge kə sīrī té, kə ndō nāā ké nge kə kutə gidə i mí ní, ngār a rāā yáá ké kógēm beē nəkó ní ni rāā tām yā Páké té ní báy: Kə dō ndō gē, báté ndō sīrī ní, ni a ndējē *yáá tuñ gē ké kógēm beē nəkó ní noō kadē Nábā māyñ rōn dō majal té ō, *yáá tuñ gē ké kə taá malang ké kógēm beē nəkó ní noō ō, kōō gémē ké ndējē ké kógēm beē nəkó noō ō, yibə ké ndējē ké kógēm beē nəkó ní noō ō.

EZK 46

Ndū najē gē ké tām yā ngār té ké toñ tayā

- 1**Najē ní Kóṣbē Nábā əda ní n toó: Kem ndō ké mehé gē ní de gē a rāānəñ kəla té ní, ta róbé ndágə loo ké gīr gidə kújə yā Kóṣbē ké kemeé ní ra kə dām ké gír bē té noō, a ra i kə kutú. Ba a teēn ta i ndō *sabat té ō, ndō teē nāā té ō.

²Ngār a ɟi i ndágə loo ké gidə té ndágá n a reē ní. Ni a mān i kem ngōn kújé ké ta róbé té n ra kadə ta róbé ké yā kudəñ kē kemeé té ní. Dan n *ngé tuñ yáa gē a ndējān *yáa tuñ yān gē ké yā róo kə taá malang gē o, *yáa tuñ yān gē ké tām yā kem kógēm té o anī, ni a ra i ngər kē kadə kāgē ta róbé kújé té. Ni a ɔsə kejən nang té ta róbé kújé té o, a ɔsə non nang té o. Gō té anī a teē ndágá. Ré loo a tībá pá tá a utēn ta róbé báý.

³Tām ndō *sabat té o, ndō teē nāā té o ní, ngán *Israel gē ké do nang ké Israel té a reēn rōym mā Kóɔbē té i ta róbé ní té.

⁴Ndō *sabat té anī, ngār a ndējēm ngán batē gē mehé o, bal batē kógēm ké loon ké nujə gətóo o, kadə i *yáa tuñ ké yā róo kə taá malang té.

⁵Tá báý tɔ ní, ni a ndējē kōo gémē ké kōyn i kəlōo kutə mətá kə do bal batē gēé. Ba yā ngán batē gē báa ni a adē kōo gémē kadə asə kə gō n kemən ndigə ní. Ré kōo gémē i kəlōo kutə mətá anī, ni a əndā yibē lítər mehé do té.

⁶Ndō rāā nāā ké kijə té anī, ni a ndējē mañg ké bəra kógēm ké rōn kə taá malang i ké majə o, ngán batē gē mehé o, bal batē kógēm o ké rōdā kə taá malang i ké majə o.

⁷Ni a adē kōo gémē ké kōyn asə kəlōo kutə mətá do mañg ké bəra ní té o, do bal batē ní té o yā ndējə, ba ké tām yā ngán batē gē té báa, ni a mbōjə kōo gémē kə gō kem ndigə yāneé. Ni a bōkə lítər yibē mehé do kōo gémē n kəlōon asə kutə mətá ní té.

⁸Dan n ngār a udə kē kemeé anī, ni a udə i kə ta róbə ngōn kújé ké ta róbé té n deē a mān tū té tá a udəñ kē ndágə loo ké kemeé té ní o, ni a teē ndágá i kə ta róbé ké kógēm beē nəkó n noō o.

⁹Dan n gir de ké kem bēé gē a awñ ta kum Kóɔbē té kum mbang káñ naā ké bo gē té ní anī, de gē n a udəñ kə ta róbé ké dām mbór bē ké koɔ té tām kadə ɔsəñ nodé nang té ní, a teēn i kə ta róbé ké dām mbór bē ké geleé té o, ngé gē n a udəñ kə ta róbé ké dām mbór bē ké geleé té ní, a teēn ndágá kə ta róbé n udənən kemeé ní alé. Niñ a teēn ndágá i kə ta róbé ké rang.

¹⁰Ngār a udə naā té sedé dan n niñ a udəñ ní o, ni a teē ndágá naā té sedé dan n niñ a teēn ní o.

Ndū najē gē ké ɔɔ do yáa tuñ ké tayā tayā gē

¹¹Ndō rāā nāā gē té o, kum mbang káñ naā ké bo gē té o ní, de gē adən kōo gémē ké kōyn asə kəlōo kutə mətá do mañg ké bəra ní té aláa do bal batē ké tuñ ní té. Ba ké tām yā ngán batē gē té báa, nāā nəkə a mbōjə kōo gémē kə gō kem ndigə yāneé. De gē a bōkəñ lítər yibē mehé do kōo gémē n kəlōon asə kutə mətá ní té.

¹²Dan n ngār a tōl dā yā tuñ róo horoo kadə Kóɔbē Nóbā kə gō kem ndigə yāneé aláa i dā ké tuñ tām kem kógēm té kə gō kem ndigə yāneé anī, de gē a teēn ta róbé n tūr tan dām ké gir bē té ní yā kadən o, ni a tōl dā yā tuñ róo horoo

kadē Nábā ō, ni a tōl dā gē ké yā tuñ tām kem kógēm té ō, tītē ní ni a rāañ ndō *sabat té ní. Dan nəkó ní ni teē ndágá kōs anī, de gē a utēn ta róbə ní.

13 Ā ī-ndējē Kóṣbē ngōn batē kógēm ké loon kógēm nujə al kə dō ndō gē. Nge ní noō i dā ké róō horoó kadēn. Ā ī-ndējən ngōn batē ní kə dō ndō gē kə ndōy malang.

14 Kə dō ndō gē kə ndōy anī, de gē a ndējēn Kóṣbē ndujə ké kəlōon asə mí ké a bōkēn lítər yibə jōó dō té yā guńdéd naā té. *Ndū najə gē ké sōs dō *yáa ndējē ké yā kadē kə dō ndō gē ní noō a toñ i ngándáíng.

15 Sōs kadē de gē a ndējēn Kóṣbē ngōn batē ō, ndujə ō, yibə ō kə dō ndō gē kə ndōy kə gōó ō, ngándáíng ō.

Yáa kenge ké sōs dō ngán ngār gē

16 Najə ní Kóṣbē Nábā əda ní n toó: Ré ngār adē ngōnən kógēm ké dan madē gē té yáa kógēm kadē karī té anī, yáa ní a rāā rōn i yáa kenge ké tām yā ngán ngār gē ngeé ní toó té. Ni ní noō a i yáa kenge yādéd ké bōbədéd adədéd.

17 Banī ré ngār adē nge kəla yān kógēm ké dan madē gē té yáa kógēm ké tū yáa kenge yān gē té kadē karī té anī, kadē karī ní a i tām yā nge kəla yān ní té báté ugēn bāl teē bəloó té, ba gō té anī ni a tél kə kadē karī ní yā kadē ngār gogé. Tōdō yáa kenge yā ngār a i tām yā ngánən gē té ngóy.

18 Ngār a taā yáa kógēm gēgē ké tū yáa kenge yā gír de gē té al ō, ni a taā yáa kenge yādéd gē dō gúú té al ō. Yáa kenge ní ni a adē ngánən gē ní a un i nge ké dan yáa kenge yān nəkó té, tām kadē tēbān deē kógēm ké dan gír deē yām té kōs dō nang yān té alé.

Loo ndīr yáa gē ké kem kújə yā Kóṣbē té

19 Dəngam ní aŵ seń kem kújə ké *tál gē ní i tām yā *ngé tuñ yáa gē té ō, rañ dām ké mbór bē ké koó té ō ní, kə ta róbé ké yā kudəń kə kemeé té ní ra dām ké ta róbé kújé té ní. Gō té anī, ni ɔjəm loo kógēm gélé té dām ké no bē té.

20 Ni ədam na: I loo ní *ngé tuñ yáa gē a ndīrēn dā ké tōl tuñ kəgāń kērā yáa ké gōté al ō, tām yā majal té ō ní n noó. Niñ a ndīrēn dā ké tōl ndējē i loo ní noó té ō, yā kadē aŵn kə dā gē ní kem *loo ké tál ké gidə té ndágá al ō, yā kadē ɔrñəń kań gír de gē al ō.

21 Ni teē seń kum kə ndágə loo ké gīr gidə kújə yā Kóṣbē ké gidə té ndágá té ō, māń seń ngər kadə kíl ndágə loo ké gīr gidə kújə yā Kóṣbē ké sō gē té ō. Tū kíl loo gē té kógēm kógēm kə dōdéd ní, ndágə loo ké to karī i tū té.

22 Ndágə loo ké to karī ké sō gē ní i tū ndágə *loo ké tál té ní dūuń hɔyɔyɔ ō, ngāldé ō laadé ō asəń naā malang adē ngāldéd asə kíl deē nja kutə sō ō, laadé asə kíl deē kutə mətá ō.

23 Əndāń ndogē mbal gīrñəń gidədéd sō malang ō, rāāń loo ndīr yáa gē ké ndənāń kadə kəngā ní gīr gidə ō.

²⁴Dəngam ní ədaṁ na: I loo ndīr yáa gē ní de ké ngé rāa kəla kem kúje yā Kóṣṣbē té gē a ndīrēn dā ké tuñ yā gír de gē tū té ní n noó.

EZK 47

Ta kəba mañ ké kem kúje yā Kóṣṣbē té

¹Ni-tél reē seṁ kum kə ta róbé ké yā kudəñ kem kúje yā Kóṣṣbē té. Anī m-áa mañ a əba nang té ta *kúje yā Kóṣṣbē té dāṁ ké gír bē té, tɔdɔ ta *kúje yā Kóṣṣbē ní ra i dāṁ ké gír bē té. Mañ ní əba nang té dāṁ kúje yā Kóṣṣbē ké dāṁ mbór bē ké koó té ba māñ aṁ dāṁ *loo tuñ yáa ké dāṁ mbór bē ké geleé té.

²Ni teē seṁ ndága kə ta róbé ké dāṁ ké mbór bē ké koó té. Gō té anī ni ədaṁ adē ṁ-rəngō rōṁ gidə té ndága báté ṁ-teē ta róbé ké gidə té ndága ní tūr tan kum kə gír bē té ní. Loo ní noó té m-áa mañ a əba dāṁ ké koó té.

³Dan ní dəngam ní teē ndága kum kə gír bē té ní, ni-əho kəla mbōje ngāl loo jīn té, adē ni mbōje ngāl loo asə kíl deē nja dūbú kógəṁ. Ni ədaṁ adē m-údə kum mañ té yā teē kə gidə kógəṁ té anī, mañ ní ugē gidə njaṁ gē té.

⁴Gō té anī ni mbōje ngāl loo asə kíl deē dūbú kógəṁ ō, ədaṁ adē ṁ-njəra kum mañ té yā teē kə gidə kógəṁ té ō, anī mañ ní ugē ta kəjəṁ gē té. Ni-tél mbōje ngāl loo asə kíl deē nja dūbú kógəṁ ō, ədaṁ adē ṁ-njəra kum mañ té yā teē kə gidə kógəṁ té ō. Anī mañ ní ugē bōdəṁ té.

⁵Ni mbōje ngāl loo asə kíl deē nja dūbú kógəṁ báy tɔ. I mañ kógəṁ ké m-ásə kudə teē kə gidə kógəṁ té alé, tɔdɔ mañ ní j̄ ngáy. I mañ ké sɔɔ kadə deē a al i mbée, i mañ ké dūṁ kadə deē njəra kum té teē kə gidə kógəṁ té.

⁶Ni ədaṁ na: Ī ngōn deē, áa majə a? Ni-aṁ seṁ ba tél reē seṁ gogé kadə mañ ní té.

⁷Dan ní ni-tél reē seṁ gogé ní anī, m-áa kəgē ké ngáy gē rañ kadə mañ té dāṁ jōó mbak.

⁸Ni ədaṁ na: Mañ ní noó a aṁ i kum kə dāṁ bē ké gír bē té, ni a māñ kem wól bā Jurde té ō, a ugē kum bā bo té ō. Dan ní ni teē kum bā bo té anī, ni-rāa adē mañ nel ō, kuməñ majə ō.

⁹Loo malang ní mañ ní noó a māñ tū té ní yáa ké kumuú gē malang a rāaṁ rōdó. Kānjə gē a ojəñ naā ngáy, tɔdɔ mañ ní a ugē noó ō, kum mañ bā bo a majə ō, loo malang ní mañ ní noó a teē tū té ní yáa gē a ndiñ kə kumdó ō.

¹⁰Adē ngé ndo kānjə gē a rañ dɔ gósə bā té. Əla gír En Gedi báté En Egəlaím té ní, de gē a tēṁ kem réng gē yā najə. Gír kānjə ké tayā gē a i ngáy tītə ngé ké kum bā bo té gē.

¹¹Banī kum dang yān gē ō, kum mbō yān gē ō tá a majəñ alé, ba de gē a əyañ i tāṁ kəngəñ katə kōsə ké tū té.

¹²Gír kágē ké tayā tayā gē ké a anēn a əbañ kadə mañ ní té dɔ gósə bāá dām jōó mbak. Mbīd́a a ndələ́ al̄ ɔ, kañd́a a tēgā al̄ ɔ. Niñ a anēn kə dɔ nāā gē, tɔdɔ mañ ní teē i kem *loo ké tál t́. De gē a əsañ kañd́a gē ɔ, mbīd́a a adē de ké moy rō ngañg ɔ.

Kóṣṣbē téndā dɔ niñ bē gē ké Israel t́

¹³Najḗ n̄ Kóṣṣbē Nébā əda ní n toó: Dɔ niñ bē gḗ n̄ gír bē ké Israel ké kutə gidə i jōó gē a nēbōñ naā ní n toó. Gír bē Jəjep a ənge yān i gír jōó.

¹⁴Sij̄ ā ī-nēbōī naā dɔ nang kadə asə naā. Tɔdɔ m-əla jīm̄ kē dɔ́ m-túbəñ tām̄ kadə m-ādə kaasí gē dɔ nang ní, adē a tél i yáa kənge yāsí.

¹⁵Dɔ niñ bē gḗ ní n toó. Nge ké dām̄ mbór bē ké kɔ́ t́ əla gír i bā bo n̄ un gō róbé ké Hetəlon báté ugē ta róbé ké yā kudəñ kē Lebo Hamat ɔ, Sedad t́ ɔ,

¹⁶Berota t́ ɔ, Sibəraim t́ ɔ n̄ i dɔ dán gō nang ké Damas kə gō nang ké Hamat ní ɔ, ké yā kudəñ kē Haser t́ ɔ, Tikon t́ ɔ n̄ i kum kē gō nang ké Hauran t́ ní.

¹⁷Beé ní, dɔ niñ bḗ n̄ noó a əla gír i bā bo t́ báté Hasar Enan n̄ i gō nang ké Damas t́ n̄ i dām̄ mbór bē ké kɔ́ t́ ní ɔ, báté gō nang ké Hamat t́ ɔ. Dām̄ dɔ niñ bē ké mbór bē ké kɔ́ t́ n noó.

¹⁸Dɔ niñ bē ké dām̄ ké gír bē t́ a əla gír i loo n̄ ra dɔ dán Damas kə Hauran t́ ní ɔ, dɔ niñ bē ní a un gō wól bā Jurde dɔ dán gō nang ké Galaad kə bē ké *Israel t́ ɔ. Dɔ niñ bē ní a w̄ báté ugē Tamar kadə bā katə́ t́. Dām̄ dɔ niñ bē ké dām̄ ké gír bē t́ n noó.

¹⁹Dɔ niñ bē ké dām̄ mbór bē ké geleé t́ a əla gír Tamar t́ báté ugē mañ gē ké Meriba ké Kades t́ ɔ, a un gō mañ ké Ejiptə t́ kum kē bā bo t́ ɔ. Dām̄ dɔ niñ bē ké dām̄ mbór bē ké geleé t́ n noó.

²⁰Bā bo a rāā rōn i dɔ niñ bē ké dām̄ ké no bē t́, adē a əla gír mbór bē ké geleé t́ báté ugē ta Lebo Hamat t́. Dām̄ dɔ niñ bē ké dām̄ ké no bē t́ n noó.

²¹Gír bē ké kutə gidə i jōó ké *Israel t́ gē, sij̄ ā ī-nēbōī naā bē dɔ dáńsí t́.

²²Ā ī-túgī i wēlā n̄ ā ī-kēgīn̄ naā dɔ nang ní, tām̄ yāsí t́ ɔ, tām̄ yā tērā gḗ n̄ ndiñ dansí t́ ɔ, ojəñ ngán gē dansí t́ ɔ ní. Niñ a rāāñ rōd́a i ngán kem bē gḗ t́ tām̄ yāsí t́ dan ngán Israel gḗ t́. Niñ a túgēñ wēlā naā t́ sesí yā kəngeñ dām̄ dɔ nang kógəñ tām̄ yād́a t́, dan gír bē ké Israel gḗ t́ ɔ.

²³Sij̄ ā ādī tērā gḗ dɔ nang yād́a i dan gír bḗ n̄ niñ ndiñ tū t́ ní. Najḗ n̄ Kóṣṣbē Nébā əda ní n noó.

EZK 48

Dɔ nang ké tām̄ yā de gḗ ké gír bē ké mbór bē ké kɔ́ t́

¹Rī gír bē gḗ naā t́ kə dɔ nang yād́a gḗ n toó: Dɔ nang yā Dan a ra i ta ngóy mbór bē ké kɔ́ t́, kə gō ngāl̄ róbé ké Hetəlon t́, kum kē Hamat t́ ɔ, kum kē Hasar

Enan, gō nang ké Damas ní i mbór bē ké kōó ní, kadə Hamat té ní té ō. Dɔ niñ dɔ nang ní a əla gír i dām ké gír bē té báté ugə no bē té.

²Dɔ nang yā Aser a ra kə gō ngāl dɔ nang yā Dan, ɟ gír bē té ugə no bē té.

³Dɔ nang yā Nepətali a ra kə gō ngāl dɔ nang yā Aser, ɟ gír bē té ugə no bē té.

⁴Dɔ nang yā Manase a ra kə gō ngāl dɔ nang yā Nepətali, ɟ gír bē té ugə no bē té.

⁵Dɔ nang yā *Epəraim a ra kə gō ngāl dɔ nang yā Manase, ɟ gír bē té ugə no bē té.

⁶Dɔ nang yā Ruben a ra kə gō ngāl dɔ nang yā *Epəraim, ɟ gír bē té ugə no bē té.

⁷Dɔ nang yā *Juda a ra kə gō ngāl dɔ nang yā Ruben, ɟ gír bē té ugə no bē té.

Dɔ nang ké tām yā Kóɔbē té

⁸Ā gāngəñ gō ngāl dɔ nang yā *Juda ní ɟ gír bē té ugə no bē té ní yā kəndā tayā. Laan a asə kíl deē dūbú kutə jōó gidə i mí ō, ngələn a asə naā kə ngāl dɔ nang yā gír bē gēé kógə́m kógə́m ō. A rāāñ *loo ké tál i danaá.

⁹Dɔ nang ní sɟ ā ī-gāngī yā kəndā tayā tām yā Kóɔbē té ní ngələn a asə kíl deē nja dūbú kutə jōó gidə i mí ō, laan a asə kíl deē nja dūbú kutə kógə́m ō.

¹⁰Dām gō nang ní noō ní a adəñ *ngé tuñ yáa gə ní a asə kíl deē 25 000 dām mbór bē ké kōó té ō, laan a asə kíl deē 10 000 dām ké no bē té ō, laan a asə kíl deē 10 000 dām ké gír bē té ō, ngələn a asə kíl deē 25 000 dām mbór bē ké geleé té ō. A rāāñ *loo ké tál yā Kóɔbē i danaá.

¹¹Dɔ nang ní a i tām yā *ngé tuñ yáa gə ní ɔrəñ kaṁdə tayā dan ngán Sadok gə ní əndāñ kumdə gír kəla yām té kə gōó ō, əyāməñ kōó ál ō dan ní *Israel gə əyāməñ kōó tītə yā ngán *Lebi gə ní ndóməñ ní.

¹²Dɔ nang ní a i tām yādə té ní i dāmən ké *tál ngáy ké gāng kəndā tayā tām yā Kóɔbē té ní i ngər kadə gō nang yā Lebi gə té ní.

¹³Dɔ nang yā *Lebi gə bāa a asə naā kə yā *ngé tuñ yáa gēé adə ngələn a asə kíl deē nja dūbú kutə jōó gidə i mí ō, laan a asə kíl deē nja dūbú kógə́m ō. Ngələn a asə kíl deē nja dūbú kutə jōó gidə i mí ō, laan a asə kíl deē nja dūbú kógə́m kə loo gə té malang.

¹⁴De gə a asəñ kigə kə dɔ nang ní alé. A mbéləñ gír ál ō, a əyāñ yáa ké ta kəga dɔ gə ké deē ənge tū té yā kadə de ké rang ál ō, tɔdɔ ɔrəñ kaṁdə kōó tām yā Kóɔbē té.

Dɔ nang ké tām yā bē té ō, tām yā ngār té ō

¹⁵Loo ké laan asə kíl deē nja dūbú kógə́m ō, ngələn asə kíl deē nja dūbú kutə jōó gidə i mí á nɟ ní i loo ké karī ké tām yā bē té ō, tām yā kújə gə té ō, tām yā loo kōó dā gə té ō. A əndāñ bē i danaá.

¹⁶Dɔ nang ní a asə naā malang, adə dāmən ké mbór bē ké kōó té a asə kíl deē nja dūbú sɔ kə ké bú mí ō, dāmən ké mbór bē ké geleé té a asə kíl deē nja dūbú sɔ kə ké bú mí ō, dāmən ké gír bē té a asə kíl deē nja dūbú sɔ kə ké bú mí ō, dāmən ké no bē té a asə kíl deē nja dūbú sɔ kə ké bú mí ō.

17Loo koo dā gē ké kem bēé a asə kíł deē nja bú jōó kə ké kutə mí kum kē mbór bē ké koo té ō, a asə kíł deē nja bú jōó kə ké kutə mí kum kē mbór bē ké geleé té ō, a asə kíł deē nja bú jōó kə ké kutə mí kum kē gír bē té ō, a asə kíł deē nja bú jōó kə ké kutə mí kum kē no bē té ō.

18Kə gō laa do nang ké gāng kəyā tayā tām yā Kóṓbē té ní, a n̄y loo ké asə kíł deē 10 000 kum kē gír bē té ō, 10 000 kum kē no bē té ō tū té báý. Ngé rāā kəla ké kem bēé gē a əsañ yáá ké tū té.

19De gē ní a rāāñ kəla tām yā bē té ní a iḡñ i gír bē gē malang ké *Israel té n a reēñ ní.

20Do nang malang ké gāng kəyā tayā tām yā Kóṓbē té ní, a asə kíł deē nja dūbú kutə jōó gidə i mí ō, nge ké tām yā bē té a asə kíł deē nja dūbú kutə jōó gidə i mí ō.

21Do nang ní a n̄y ní i tām yā ngār té. Do nang yān ní a ra i kadə nge ké gāng tayā tām yā Kóṓbē té ō, kadə nge ké tām yā bē té ō ní dām jōó mbak. A ra kə gō ngāl dāmən ké gāng kəyā tayā ní asə kíł deē nja dūbú kutə jōó gidə i mí ní báté ugē do niñ do nang ké gír bē té ō, a ra kə gō ngāl dāmən ké no bē té ní asə kíł deē nja dūbú kutə jōó gidə i mí ní báté kum kē do niñ do nang ké no bē té, kə gō kadə do nang ké rang gē. Nge ní noō a i tām yā ngār té. Dām do nang ké *tál ō, *loo ké tál ké kem kújə yā Kóṓbē té ō a i danaá.

22Do nang ké tām yā *Lebi gē té ō, ké tām yā bē té ō, a rañ do dán do niñ do nang yā *Juda kə do niñ do nang yā Benjamé té, tū do nang ní a i tām yā ngār té ní danaá.

Do nang ké tām yā de gē ké gír bē ké mbór bē ké geleé té

23Rī gotə gír bē gē naā té kə do nang yādé gē n toó: Do nang yā Benjamé a əla gír i dām ké gír bē té báté ugē no bē té.

24Do nang yā Simeo a ra kə gō ngāl do niñ do nang yā Benjamé, a iḡ gír bē té ugē no bē té.

25Do nang yā Isakar a ra kə gō ngāl do niñ do nang yā Simeo, a iḡ gír bē té ugē no bē té.

26Do nang yā Jabulo a ra kə gō ngāl do niñ do nang yā Isakar, a iḡ gír bē té ugē no bē té.

27Do nang yā Gad a ra kə gō ngāl do niñ do nang yā Jabulo, a iḡ gír bē té ugē no bē té.

28Do niñ do nang yā Gad ké dām mbór bē ké geleé té a i do niñ do nang yā bē. A əla gír Tamar té dām ké gír bē té báté mañ gē ké Meriba ké Kades té ō, a un gō mañ ké Ejiptə té yā gāngəñ kum bā bo té ō.

29Bē ní siḡ ā ī-túgī wēlā yā kadə ī-nēbōiñ naā ké yáa kenge ké tām yā gír bē ké *Israel té ō, do nang yādé gē ō ní n noó. Najə ní Kóṓbē Nébā əda ní n noó.

Bápé ké kutə gidə i jōó gē ké Jerusalem té

30 Bápə gē kə dām mbór bē kə kəó tə kə yā kudəń kə kem bēé ń ngāldé asə kíl deē nja dūbú só kə kə bú mí ní n toó.

31 A ndangəń rī gír bē gē kə *Israel tə kə dɔdɔ kógəń kógəń tū tə. Bápə kə mətá gē kə dām mbór bē kə kəó tə n toó: Bápə yā Ruben ō, bápə yā *Juda ō, bápə yā *Lebi ō.

32 Bápə kə mətá gē kə gír bē tə ń ngāldé asə kíl deē nja dūbú só kə kə bú mí ń n toó: Bápə yā Jəjep ō, bápə yā Benjamə ō, bápə yā Dan ō.

33 Bápə kə mətá gē kə mbór bē kə geleé tə ń ngāldé asə kíl deē nja dūbú só kə kə bú mí ń n toó: Bápə yā Simeo ō, bápə yā Isakar ō, bápə yā Jabulo ō.

34 Bápə kə mətá gē kə no bē tə ń ngāldé asə kíl deē nja dūbú só kə kə bú mí ń n toó: Bápə yā Gad ō, bápə yā Aser ō, bápə yā Nepətali ō.

35 Laa ndogə mbań ń gīr gidə bē ní asə kíl deē 18 000. Əla gír ndō ń noō tə ní, a bārəń rī bē na i Kóɔbē i loo ń toō tə.

DAN

DAN 1

Daniel ɔ, madɛn gɛ ɔ niɛ i dɔ nang kɛ Babilon tɛ

(1-6)

Daniel niɛ kɛ madɛn gɛɛ

- ¹Kem bāl kɔɔ bɛ kɛ nge kɔ mɛtá yá Joakim mbaɛg kɛ *Juda tɛ ní, Nabukodonosor mbaɛg kɛ *Babilon reɛ gír bɛ kɛ *Jerusalem kɛ rɔ́.
- ²Kɔ́ɔbɛ ɛla Joakim mbaɛg kɛ Juda kem jín tɛ ɔ, ɛyɔn adɛ ɔy núsɛ ngán gájé yáa rāa kɛla gɛ kɛ kem kújə yá Nóbá tɛ ɔ. ɔy awín dɔ nang kɛ Sinear tɛ, aw tɛndá kem kújə yá nóbá yán gɛ tɛ.
- ³Gɔ tɛ aní mbaɛg ɛda Asəpenaj ngol ngé kɛla yán gɛ kadɛ gɛrā balsáa gɛ kɛ *Israel tɛ, kɛ gírdé i mbaɛg ɔ, kɛ niɛ i gír de kɛ bo gɛ ɔ.
- ⁴Kadɛ i balsáa gɛ kɛ loodé kɛrɛy kɛ nujə gɛtɔo gɛ ɔ, kɛ majɛn deɛ gɛ ɔ, kɛ ɔjɛndé kum kedɛ gɛ malang adɛ gerɛn gɛ ɔ, kɛ gerɛn yáa ngáy gɛ ɔ, kɛ ɛndán maɔ yáa ngáy gɛ ɔ, kɛ tógádé to gɛ ɔ, kɛ reɛ sedé kadɛ raɛ ndogó mbangáa ɔ, kadɛ ndóɔndé loo ndang makɛtúbɛ yá de kɛ Babilon gɛ ɔ, ta yádé ɔ.
- ⁵Mbaɛg ɛda kadɛ yáa kɛsan nɛkɔ ɔ, kasɛ *nduú kaɔn nɛkɔ ɔ kɛ adɛndé tɛ kɛ dɔ ndɔ gɛ ɔ, kadɛ ndóɔndé yáa bāl mɛtá ɔ, kadɛ ré gír bāl kɛ mɛtá gɛ ní gāng aní, udɛn kɛla yán ní mbaɛg tɛ.
- ⁶Ngán kɛ *Juda tɛ gɛ i dan balsáa gɛ ní tɛ. Adɛ i Daniel ɔ Hanania ɔ Misael ɔ Ajaria ɔ.
- ⁷Ngol ngé rāa kɛla ndogó mbangáa gɛ tɛndá rí kɛ kijə dɔdɔ tɛ. Ni-ɛndá rí Daniel na i Beltasar ɔ, rí Hanania na i Sadərak ɔ, rí Misael na i Mesak ɔ, rí Ajaria na i Abed Nego ɔ,
- ⁸Baní Daniel gey yɛr rɔn kɛ yáa kɛsa yá mbangáa al ɔ, kɛ kasɛ *nduú yá mbangáa al ɔ. Adɛ ni dɛjə ngol ngé rāa kɛla gɛ kadɛ ra seneé ta yɛr rɔn kɛ yáa kɛsa gɛ ní noɔ alé.
- ⁹Nóbá rāa adɛ ngol ngé kɛla gɛ ní nelɛn kɛ Daniel ɔ rāa kem majə seneé ɔ,
- ¹⁰bá tɛ ba ni-ɛda Daniel na: m-ból kɔ́ɔm mbaɛg ní ɔjə yáa kɛ kadɛ ɛsaí ɔ, yáa kɛ kadɛ ɔyí ɔ ní. Tɔdɔ ré ni ɔa kadɛ ta kumsí tél ɛja majal tɔy yá madɛsí gɛ kɛ bālsí asɛ naā aní, ā ī-rāāī kadɛ m-rāa majal kɛ mbangáa kadɛ ni-gāng sarya yo dɔm tɛ.
- ¹¹Aní Daniel ɛda dɛngam ní ngol ngé kɛla gɛ ɛnín ta Hanania tɛ ɔ Misael tɛ ɔ Ajaria tɛ ɔ tan nɛkɔ Daniel tɛ ɔ, kadɛ ɔa gɔdɔ ní na:
- ¹²Beé báa m-rāāī bɔ ba ī-nāājí kem ndɔ kutə kógɛm ɔa. Adɛ adɛnjí yáa kɛ ndɔrɔ gɛ adɛ j-ɛsa ɔ, adɛ adɛnjí maɛ adɛ j-ɔy ɔ.

¹³Gō té anī áá ta kumjí ō, ta kum madējí ké ngé kəsa yáá yā mbañg gē ō. Ba i yáá ní ā áá ní n ā ī-rāān yáá sejí ní.

¹⁴Dəngam ní ndigə najə ní ō, nāā Daniel niñ kə madən gēé ndō kutə kógēm ō.

¹⁵Dan ní gír ndō ké kutə gē ní gāng anī, ááñ kadē ta kumdé majə tɔy balsáa gē malang ké ngé kəsa yáá kəsa mbañg ō, ááñ kadē niñ boon majə tɔyñdó ō.

¹⁶Adē yáá ní kadē əsañ ō, kasə *nduú ní kadē áyñ ō ní, dəngam ní əndānən tadé ní nɔy kə loo kɔy kɔs té, ba ni-adədé i yáá ké ndɔrɔ gē.

¹⁷Balsáa ké sɔ gē ní Nəbā adədé kəndā məy ō, ndóodé loo ndang makətübə ō, adədé kum kedə ō. Tá Daniel geř kum yáá ké kəá gē ō, kum nī gē ō báy tɔ.

¹⁸Balsáa gē ní gərāndé ní, dan ní ndō ní ndō ní mbañg Nabukodonosor ɔjə kadē reēn sedé rən té ní ugə anī, ngol ngé kəla gē reē sedé rən té.

¹⁹Mbañg ɔr najə kə balsáa gē ní, banī dandé té malang ní ngé ké tītə Daniel, aláa Hanania, aláa Misael, aláa Ajaría gətóo. Adē ɔyñdó kadē rāān kəla yā mbañg.

²⁰Yáá malang ké a dəje i kum kedə ō, kəndā məy yáá ō ní mbañg dəjedé najə ké dɔ té ní, mbañg áá kadē niñ tɔyñ mbólí gē malang ō, ngé təbā ndíl ké majal gē ō, ké kem bē kɔɔ yān té.

²¹Adē Daniel rāā kəla yā mbañg báté ugəñ bāl kɔɔ bē yā Sirius té.

DAN 2

Ní ké ta kəga dɔ ní rāā Nabukodonosor ní

¹Ní kógēm rāā mbañg Nabukodonosor kem bāl kɔɔ bē yān ké nge kɔ jɔó té. Ní ní rāā adə ból rāān ō, bī ra n tɔ al ō.

²Anī mbañg əda kadē bārən mbólí gē ō, ngé təbā ndíl ké majal gē ō, ngé kəga gē ō, kɔsə sāā gē ō, kadē reē ɔjənən kum nī ní rāān ní. Niñ reēn rañ non té,

³anī ədadé na ní kógēm na rāān kə bóló ngáy, adə na n-gey kadē kə ədanən ní ní rāān ní.

⁴Kɔdə sāā gē tūr ədañ mbañg kə ta Aram na: Mbañg, adə dɔí ngañg májé májé! Ədájí ní ní rāāi ní, anī j-a j-ɔjii kum.

⁵Mbañg tél ədadé na yáá ní na n-əda wáñg kə ndágé ní n toó: Ré na ədanən gotə ní al ō, na ɔjənən kum al ō anī, na a gángəndé naā té bét bét kɔs ō, na kújə yádə gē na télən loo bókə yáá ké yɛr gē ō.

⁶Ba ré na ədanən gotə ní ní ō, na ɔjənən kum ō anī, na n-a n-adədé kadē karī gē ngáy ō, na n-ā n-ɔr tadé ngáy ō. Adə kə ɔjənən gotə ní ní ō, kə ɔjənən kum ō!

⁷Ngé mbólí gē tél ədañ mbañg nja ké nge kɔ jɔó na: Mbañg ɔjəjí gotə ní ní rāāi ní anī j-a j-ɔjii kum.

⁸Mbañg tūr ədadə na ké rōkum té na n-geř kadē sāān i kənge kum mbañg do madē té tɔdɔ na ʒaān kadē n-ənī ndūn kɔ́.

⁹ré na ɔjənəñ kum nī n na rāān ní adē na n-geř al anī, sarya n n-a n-gāng dɔdɔ té ní na i sarya ké kógə́m beē malang. Niñ na oōn naā kadē ré reēn ta kumən té báa kə ədañ na i najē ké soř gē ō, kə góləñ na i loo ō, báté kadē yáa gē kə tūrəñnee rōdɔ. Adē kə ɔjənəñ gotə nī n na rāān ní, loo n noō té na n-a n-geř kadē na a ɔjənəñ kum.

¹⁰Kɔdē sāā gē tūr ədañ na yáa n mbañg na dəje noó deē kógə́m ké do nang té ké asə rāā na gətóo. Tɔdɔ nəkɔ́ n jóo toó ní mbañg, ká i mbañg ké boñ ngáy aké ngangəñ ngáy gēgē, ké dəje mbólí kógə́m aláa nge bógərō rāā de gē kógə́m aláa kɔdē sāā kógə́m yáa ké beé ní gətóo báy.

¹¹Yáa n mbañg na dəje ní na i yáa ké ngañg ngáy, adē de ké asə kɔjən na gətóo, ré na i nóbā gē n loo ndidɔ i kə de ndul gēé al ní ta na asəñ.

¹²Loo n noō té wōng rāā mbañg ngáy, adē əda kadē tōləñ gé kum kedē gē malang ké *Babilon kɔ́.

¹³Najē ní teē adē a rāān i loo tōl gé kum kedē gē malang, adē sāān Daniel niñ kə madən gēé yā tōldɔ.

Nóbā ɔjə Daniel nī yā mbañg

¹⁴⁻¹⁵Daniel ɔř najē kə Ariok ngol gé ngōm mbañg gē n teē a aw kə tōl gé kum kedē gē ké Babilon té ní kə kum kedēé ō, kə miyéré ō, Ni dəjen na ké mbañg gāng sarya ké ngañg ngáy beē i tām rí té wa. Anī Ariok ɔjən gír najē ní.

¹⁶Kə ta jī té noō Daniel udə gō mbañg té rāān bó kadē əya ndɔ kə adən kadē n-ɔjəñnee kum nī n na rāān ní.

¹⁷Dan n Daniel tél aw bēé anī ɔjə madən gē n i Hanania ō Misael ō Ajaría ō ní gotə najē ní malang.

¹⁸Ni mērdə rāā Nóbā ké do rā té bó kadē rāā kem majə sedə ba kə ɔjədə nī ké to loo mundə té ní tá kadə t tōləñneeđə naā té kə ngé kum kedē gē ké *Babilon alé.

¹⁹Anī Nóbā ɔjə Daniel yáa ké to loo mundə té ní ndɔ́ kə nī. Loo n noō té Daniel tōy Nóbā ké do rā té,

²⁰əda na: Adē jə-rāāi Nóbā kəra kə kum mbañg gē malang! Tɔdɔ kum kedē ō tógə ō i yáa yān gē.

²¹I ni n i nge tūr do kəgə loo gē ō, nge tūr yáa gē ō ní. I ni n i nge kəř mbañg gē kɔ́ ō nge kəndā mbañg gē ō ní. I ni n i nge kadē ngé kum kedē gē kum kedē ō, ngé geř kəndā maý yáa gē yáa geř ō ní.

²²I ni n i nge teē kə gír yáa ké lú ngáy gēé dɔ́ ō, yáa ké to loo mundə té gē ndágá ō ní. Ni geř yáa ké kum til té ō, loo ké unjə kow ndi i rōn té ō.

23Néba yā kaam̄ gē, m-rāāi kéra ō, m-bōkī tōy ō, tām ādēm kum kedē ō tógē ō. Yáá n̄ jə-dəjei ní ī-rāā ādē m-geṛ, tōdō ī-rāā ādē jə-geṛ yáá n̄ tōr rō mbaṅ ní.

24Gō té anī Daniel aṽ bē Ariok n̄ mbaṅ ədan na kə tōl̄ ngé kum kedē gē ká *Babilon té ní. Ni-aṽ ɔr̄ najē seneé i beé, ədan na kə lōō tōl̄ ngé kum kedē gē ká Babilon té. Kə aṽ seneé rō mbaṅ té kadē n-ɔjən kum nī yān.

25Ariok aṽ kə Danieleé lāv rō mbaṅ té ba əda mbaṅ na: Kōō bē gē, m-ənge de ká asə kɔjīi kum nī yāi dan *Juda gē n̄ əhōndé reēn̄ sedé té ní.

Yáá kə rāān̄ adē to tītē deē ba njan ngaṅ alé

26Mbaṅ un najē ɔr̄ kə Daniel n̄ a bār̄nēn̄ na i Beltasar ní. Dəjen na ké nī n̄ rāān̄ ní ké asə kədan gotē ō, asə k ɔjən kum ō wa.

27Daniel tūr əda na: Yáá kə to loo mundē té n̄ mbaṅ sāa geṛ ní, nge kum kedē, aláa nge bógērō de gē aláa nge mbōlí, aláa kōdē sāa, kə asə kɔjə mbaṅ kadē geṛ ní gətóo.

28Banī Néba kógēm̄ kə nge teē kə gír yáá kə to loo mundē té gēé ndi dɔ rā té noō. I ni n ɔjə mbaṅ Nabukodonosor yáá kə ndōn̄ té n̄ a rāā yā reē ní. Nī n̄ rāāi dan n̄ ī-to ā ī-bīi ní n toó:

29Kōō bē gē, dan n̄ ī-to nang té ní, ī-to ā ī-gír najē i dɔ yáá kə ndōn̄ té n̄ a rāā yā reē té ní. I tām najē n̄ noō té n nge teē kə gír yáá kə to loo mundē té gēé ɔjīneé yáá kə a rāā yā reē ndōn̄ té ní.

30Kə tām yām̄ mā té ní Néba ɔjēm̄ yáá kə to loo mundē té n̄ toō i tām tōy kə kum kedē yām̄ tōy yā de gē malang alé, banī i yā kadē ɔjīn̄neé kum nī yāi kadē ī-gerēn̄ gír kə kemií té.

31Kōō bē gē, yáá n̄ ááā ní n toó, i yáá kə tósē adē to tītē deē, ba yáá ní bo ngáy ō ndólē to bōl̄ ngáy ō. Yáá ní ra i noí té ō, to bōl̄ ngáy ō.

32Rāān̄ dɔn̄ i kə lór kə *unjə njáy njáy, ba rāān̄ nganjən ō jīn̄ gē ō i kə gindē arjāá. Rāān̄ kemən ō búrən gē ō i kə gindē nēngá kasaá.

33Rāān̄ kāsē njan gē i kə gindē kə karíi, ba njan gē tá rāān̄ núsən kórēy i kə gindē kə karíi ō núsən kórēy i kə nánjá ō.

34Ī áá yáá kə tósē adē to tītē deē ní beé, anī mbaī kógēm̄ rəte kanjē kadē jī deē ɔdən ba reē əsō dɔ njan kə rāā kə gindīi ō, kə nánjá ō ní té adē njan ní tōō yók yók kōō.

35Anī gindē ō nánjə ō gindē nēngá kasə ō gindē arjāá ō lór ō ní, tetēn̄ ndujē adē nəl ɔy aṽn̄ tītē tēsá əwā kə bālāá kə kem gārāá n̄ nəl ɔy aṽn̄ kōō adē deē áá gotē tɔ al̄ ní beē. Banī mbaī n̄ ənī nja yáá n̄ tósēn̄ adē to tītē deē ní, tél mbaī bo kə bo ngáy kə taā loo malang dɔ nang té.

36Kōō bē gē, nī yāi ní n noó, banī kumən n toó:

37Ī i mbañg ké ĩ-bo ĩ-tɔy mbañg gē malang. Nébā ké dɔ rāā té adī kɔɔ bē ō ngañg ō tógə ō kɔsə gɔn ō.

38Loo ké rá nəkó n de gē ō dā gē ō yeĭ gē ō ndiñ tū té ní ni-əla dɔdɔ gir tógə yāi té. Niñ malang ní ni əndāi dɔdɔ té. Adē dɔn ké rāā kə lóró ní i ĩ.

39Kɔɔ bē ké rang ké tógən asə kə yāi alé a to gotíí té. Gō té anī kɔɔ bē ké nge kɔ mətá a to, i nge n gindē nēngá kasə ɔsə kum gotə ní kɔɔ bē ní a ndi dɔ de gē malang ké dɔ nang té té.

40Gō té anī kɔɔ ké nge kɔ só a to, i kɔɔ bē ké ngañg tītē gindē. Tītē n gindē i yáá ké a tōō yáá ké rang gē malang ō, a əsa gotə yáá ké rang gē malang ō ní, kɔɔ bē ngeé n toō a nujə kɔɔ bē gē malang ké kété non té kōó ō, a əsadé kōó ō.

41Njan gē ō ta ngán njan gē ō n ááā ní, rāāñ núsən kórēy i kə nánjá ō, núsən kórēy i kə gindíí ō. Kuməñ na kɔɔ bē ní i kɔɔ bē ké a kēgə naā ō, i kɔɔ bē ké a ngañg tītē gindē ō, tītē n áá kadē əlan gindē naā té kə nánjá ní.

42Banī ta ngán njan gē n núsən kórēy i ké rāā kə gindíí ō núsən kórēy i ké rāā kə nánjá ō ní, ɔjə i kadə kɔɔ bē ní núsən kórēy a ngañg ō, kórēy a ngañ al ō.

43Ááā kadē boon gindē naā té kə nánjá ní, kuməñ na mbañg gē a adēñ naā ngáñdɔ ké dəyá gē ngaaw té yā kəhɔñ madē naā. Banī madē naā ní i madē naā ké a əho naā alé, tītē n gindē niñ kə nánjá əhɔñneé naā al ní.

44Bāl yā mbañg gē ngeé n noō té ní, Nébā ké dɔ rāā té a əndā bē kɔɔ kógəñ ké deē a asə nujən al ba té ō, ké a əyāñ kadē gir de ké rang gē ndiñ dɔ té al ō. Kɔɔ bē ní a nujə kɔɔ bē gē ké kété non té kōó malang ō, a rāā kadē gətóon kōó malang ō. Ba gō té anī, kɔɔ bē ní a to ngándáñg.

45Ngōñ mbaĭ n rəte kanjə kadē jī deē ɔdən ba reē tōō gindē ō, gindē nēngá kasə ō, nánjə ō, gindē arjāā ō, lór ō, á ááā ní ɔjə i gō yáá n noō. Kōó bē gē, Nébā ké bo ɔjī i yáá n a rāā yā reē ní. Nī ní i nī ké rōkum ō, kuməñ n m-ɔjī ní asə kadē deē taā kem ō.

46Loo n noō té mbañg Nabukodonosor ɔsə non nang té, rɔy Daniel ō əda kadē ndējəñ Daniel *yáá tuñ gē ō, ndujə yáá ké kotə majə gē ō.

47Gō té anī əda Daniel na: Rōkum, Nébā yāsí i Nébā ké bo tɔy nébā gē malang ō, ni i ngol mbañg gē ō. I ni ngóy n i nge kɔjə deē yáá ké to loo mundē té kadē geñ ní, tɔdɔ ĩ ɔjəñ yáá ké loo mundē té n toō.

48Gō té anī mbañg ɔsə Daniel kə dɔó ō, adēñ kadē karī ké bo gē ngáy ō. Ni əndān dɔ gō nang ké *Babilon té ō, dɔ ngé kum kedē gē malang ké Babilon té ō.

49Daniel dəje mbañg, adē mbañg əndā Sadərak ō Mesak ō Abed Nego ō dɔ gō nang ké Babilon té kadē ɔɔñ bē dɔ té. Banī Daniel tél i nge kadē kɔjə ndogó mbangāá.

DAN 3

Mbañg əda na kə yā ndōȳ yáá kə to tītə de kə rāā kə lóró

- ¹Mbañg Nabukodonosor rāā yáá kə to tītə deē kə lóró. Ngālən kə kə dɔ́ i métər kutə mətá ɔ́, bon i métər mətá ɔ́. Udə yáá ní i ndágə mbō kə Dura té, gō nang kə *Babilon té.
- ²Gō té anī əla de gə bār ngé kɔsə kum gotə mbañg dɔ́ bē té gə ɔ́, ngé kəndā kumdá gír yáá gə té ɔ́, ngé kɔɔ bē gə té ɔ́, ngé kadə kɔjə gə té ɔ́, ngé ngōm nar gə té ɔ́, ngé gē *ndū najə gə té ɔ́, ngé gāng sarya gə té ɔ́, ngé rāā kəla yā mbañg gə malang kə bē kə ndágá gə té ɔ́, kadə reē rāān pətə yáá kə tītə deē n mbañg Nabukodonosor udə ní.
- ³Tā anī ngé rāā kəla kə bo bo gə n noō kánəñ naā malang, ba aŵ ndiñ no yáá kə rāān adə to tītə deē n mbañg Nabukodonosor udə ní té yā rāā pətən.
- ⁴Kɔdə mbēr ənī mbēr, un ndūn kə dɔ́ ədañ na: Sij̄ gír de gə malang ɔ́, nápar de gə malang ɔ́, sij̄ n gír ta yāsí i dáng dáng malang ɔ́ ní,
- ⁵ré oōi kōō tōw ɔ́ nal ɔ́ kənde kə kəlān i ngáy ɔ́ kə kəlān tām ɔ́, kəlān i ngáy ál ɔ́, kōō yáá kə bār gōsə kə tayā tayā gə malang ɔ́ anī, ósī nosí nang té i-rɔȳi yáá kə to tītə de kə rāā kə lóró n mbañg Nabukodonosor udə ní.
- ⁶Deē n a ɔsə non nang té yā rɔȳn ál anī, a ənīnəñ kə ta jī té noō kum hor kə ɔɔ bəlim bəlim kə tənga ngáy té.
- ⁷Adə dan n gír de gə malang ɔ́, nápar de gə malang ɔ́, de gə kə gír ta yádə i tayā tayā gə malang ɔ́ oōñ kōō tōw ɔ́ nal ɔ́ kənde kə kəlān i ngáy ɔ́ kə kəlān tām ɔ́, kəlān i ngáy ál ɔ́, kōō yáá kə bār gōsə kə ta yā tayā gə malang ɔ́ anī, niñ malang ɔsəñ nodé nang té ba rɔȳn yáá kə to tītə de kə rāā kə lóró n mbañg Nabukodonosor udə ní.

Madə Daniel gə mbātəñ rɔȳ besə yā mbañg

- ⁸Loo n noō té de kə *Babilon gə reē sekəñ *Jipə gə.
- ⁹Niñ ədañ mbañg Nabukodonosor na: Kɔ́ bē gə, ədə dɔ́ ngañg májə májə!
- ¹⁰I ikó n əda de gə malang na ré kə oōñ kōō tōw ɔ́ nal ɔ́ kənde kə kəlān i ngáy ɔ́ kə kəlān asə tām ɔ́, kəlā n i ngáy ál ɔ́, kōō yáá kə bār gōsə kə tayā tayā gə malang ɔ́ anī, kə ɔsəñ nodé nang té kə rɔȳn yáá kə to tītə de kə rāā kə lóró ní.
- ¹¹Ba deē n na a ɔsə non nang té non té ál ɔ́, na a rɔȳn ál ɔ́ anī na a ənīnəñ kə ta jī té noō kum hor kə ɔɔ bəlim bəlim kə tənga ngáy té.
- ¹²Anī *Jipə gə kə ī ədədə kəla kɔɔ bē gə nang kə *Babilon té, adə i Sadərak ɔ́ Mesak ɔ́, Abed Nego ɔ́, bōlíñ alé adə rāān kəla adəñ nəbā yái gə ál ɔ́, rɔȳn yáá kə to tītə de kə rāā kə lóró ní ál ɔ́.
- ¹³Anī wōng rāā mbañg Nabukodonosor ngáy adə əda kadə reēñ kə Sadərak ɔ́, Mesak ɔ́ Abed Nego ɔ́. Dan n reēñ sedə rōn té

14 anī dąjedé na: Sadərak օ Mesak օ Abed Nego օ, i-mbātī rāā kəla kadə nébā yārn gə օ, i-mbātī rəy yáá kə tītə deē n m-úđé ní օ rōkum a?

15 Ngəlaā ní əndāi də rōsí danaá kōó, yā kadə ré օօi tōw օ nal օ kənde kə kəlān i ngáy օ kə kəlān asə tām օ, kəlān i ngáy al օ, kōօ yáá kə bār gōsə օ, anī ā ósiī nosí nang té yā rəy yáá kə to tītə deē n m-rāā ní a? Ré i-mbātī rəyn anī a ənīnsí kə ta jī té noօ kum hor kə օօ bəlim bəlim kə tənga ngáy té, ba i nébā kə rá n a asə taāsí jīm té yā kəyási dəó ní?

16 Sadərak օ Mesak օ Abed Nego օ tūr ədañ mbañg na: Kōó bē gə, yáá kə kadə j-ədaī də nge n noօ té gətóo.

17 Ré nébā kógərn kə asə kajəjí i noօ anī, i Nébā yājí n jə-rāā kəla j-adən á ni asə kajəjí օ, asə kərjí kum hor kə օօ bəlim bəlim kə tənga ngáy té օ, asə taājí jīi té kəyási dəó օ ní ngóy.

18 Ká ré ni ndigə kajəjí al gəgə anī, kōó bē gə, najə kadə i-geř majə kadə j-a jə-rāā kəla yā nébā yāi gə al օ, j-a jə-rəy yáá kə to tītə de kə rāā kə lóró n úđé ní al օ.

19 Loo n noօ té wōng rāā Nabukodonosor ngáy, adə kumən ilən kóróró də Sadərak té օ Mesak té օ Abed Nego té օ. Ni un najə օř, əda kadə rāān hor kə օօ bəlim bəlim kə tənga ngáy ní kadə təngə təy kə kété nja sīri.

20 Gō té anī əda áskar yān kə ngañg ngañg gə kadə túūn Sadərak օ Mesak օ Abed Nego օ kə kəlaá ba kə bōkəndé kum hor kə օօ bəlim bəlim kə təngə ngáy ní té.

21 Adə túūndé kə kəlaá kə kúbə gə kə rōđé té beé, adə i kə njalá yādə gēé օ, kə kúbə ngāl yādə gēé օ, kə jākā yādə gēé օ, kə kúbə yādə gə kə də madə gə té օ ba bōkəndé kum hor kə օօ bəlim bəlim kə tənga ngáy ní té.

22 Tītə n mbañg ədañ ní rāān hor ní adə təngə təy kə kété gə, adə ngé bōkə Sadərak օ Mesak օ Abed Nego օ kum té gə ní, ta ndə hor ní əgadé tōđé.

23 Banī de kə mətá gə n i Sadərak օ Mesak օ Abed Nego օ ní tá tésōn kum hor té kə təngə ngáy té, kə kəla gēé rōđé té.

Nébā ajə madə Daniel kə mətá gə

24 Ծr kum mbañg Nabukodonosor ngáy adə jī dəó tété ba dejə ngé kadən kəjə gə na: De gə i mətá n jə-tóđidə kə kəlaá ba jə-bōkíđé kum hor té ní al a? Niñ tūr ədanəñ na: I gōté bang, kōó bē gə!

25 Mbañg tél ədadé na: Bá tā ba m-áa de gə kə tútəñ kəla rōđé té kōó gə i só n ra a njərān kum hor té ní. Do kógərn gəgə gətóo rōđé té. Tá nge kə kə só yādə ní to tītə ngōn nébā kógərn kə dan nébā gə té.

26 Nabukodonosor ndótə kə ta loo n hor kə təngə ngáy i tū té ní té, ba un najə օř, əda na: Sadərak օ Mesak օ Abed Nego օ, ngé kəla gə yā Nébā kə dəó say ngáy, i-teēi kə laā! Anī niñ mətá mbak teēn kum hor té.

27 Ngé kəsə kum gotə mbañg də bē té gə օ, ngé kəndā kumdə gír yáa gə té օ, ngé kə bē gə օ, ngé kadə mbañg kəjə gə օ, kánəñ naā kə dəđé té ba əndān məyđé.

Niñ ɔɔn kadē hor ɔɔ dā rōdédé al̄ ō, hor rāā n ənge dɔdédé adē kərē al̄ ō, yáa ɔdə rō kúbē yádé gē ká dɔ madē gē té al̄ ō, kúbē gē ní otəñ hor al̄ ō.

²⁸Nabukodonosor un najē ɔr̄, əda na: Ādē de gē tōyñ Nóbā yā Sadərak ō Mesak ō Abed Nego ō n̄ əla deē yān ká dɔ rā té adē reē ajə ngé kəla yān gē ní. Tɔdō niñ əniñ kemdédé māmák adənəñ ba mbātəñ najē ta mbañg té. Niñ ɔɔn kadē rāā kəla kadē nóbā ká rang gē ō, rɔy nóbā ká rang gē ō, kanjē kadē i Nóbā yádé ní, kəyɔ rō kadē yáa ká tōr̄ i só té, adē niñ əyɔn rōdédé adēñ yáa ká tōr̄.

²⁹I beé ní m̄-gey kadē de gē rāān yáa n̄ toō: Deē n̄ a ɔr̄ najē yā Nóbā yā Sadərak ō Mesak ō Abed Nego ō majal̄ ní, ká ni i de ká dan gir̄ de ká rá gē té, aláa ni i de ká dan nápar de ká rá gē té, aláa ta yān ká rá gēgē anī, a gángəñ deē ní naā té bét bét ō, kújə yān a tél loo bōkə yáa ká yər̄ gē ō. Tɔdō nóbā ká rāān ká asə kajə deē beé ní gətóo.

³⁰Gō té anī mbañg əndā Sadərak ō Mesak ō Abed Nego ō loo ká bo tɔy ká kété gē té gō nang ká *Babilon té.

Nī yā mbañg ká nge kɔ jōó: Kāgē ká bo

³¹Gír de gē malang ō, nápar de gē malang ō, ngé kər̄ ta ká tayā tayā gē malang ō ká dɔ nang té ní, mbañg Nabukodonosor ədadé najē n̄ toō: Ādē kem sɔl̄ yāsí bo kum ká kété kété!

³²Yáa ká ɔr̄ kum gē ō yáa ká yāā gē ō n̄ Nóbā ká dɔc rāā tām yām té ní, m-áa n̄ najə kadē m-əda kadē de gē gerəñ.

³³Yáa yān ká ɔr̄ kum gē bon ngáy! Yáa ká yāā yān gē i yáa ká yāā ká ngañg gē! Ni a ɔɔ bē ngándáng ō, tógə kɔɔ bē yān a to i kə dɔ bāl̄ gē, kə dɔ bāl̄ gē ō!

DAN 4

¹Kété ní mā Nabukodonosor m̄-ndi i loo yām jəke kem kújə yām té ō, rōm nelēm ngáy kem kújə mbañg yām té ō.

²Ndō kərēy té m̄-to dɔ tərā yām té ndōc anī nī kógəñ rāām, adē m̄-gír̄ najē ngáy, tɔdō yáa n̄ m-áa n̄ to bōl̄ ngáy.

³Adē m-əda kadē reēñ kə ngé kum kedē gē malang ká *Babilon rōm té kadē ɔjəməñ kum nī ní.

⁴Dan n̄ mbōlí gē ō, ngé bógərō de gē ō, ngé geṝ táyō gē ō, kɔdē sāā gē ō, reēñ anī m-ójédé gotə nī ní, banī niñ ɔjəməñ kum alé.

⁵Ta tōl̄ ta anī Daniel n̄ rīn ká kɔ jōó na i Beltasar ní reē rōm té ō. Əndāñ rīn ká kɔ jōó ní i kə rī nóbā yām. Ndíl̄ nóbā kógəñ ká dan nóbā ká *tál̄ gē té i kem Daniel té. M-ójə Daniel gotə nī yām ní,

⁶m-ədan na: Beltasar, ngār yā mbōlí gē, m̄-geṝ kadē ndíl̄ nóbā ká *tál̄ gē i kemií té, adē yáa ká to loo mundē té ká kadē dum̄ dɔc gətóo. Ní, ɔjəm kum yáa n̄ m-áa n̄ kem nī té ní.

⁷Dan ní m̄-to do tērá yām té ní, yáá ní m-ááá ní n toó: Kāgē kógēm ká bo ngáy ra do nang té danaá bang.

⁸Kāgē ní tɔgə ɔ ngaŋg ɔ, ngāl báté ɔdə no rā ɔ. Deē ra i ta ngóy do nang té gēgē a ɔa kāgē ní.

⁹Mbīn majə ngáy ɔ, kanən i ngáy ɔ, yáa kəsa yā de gē malang i kemən té ɔ, dā ká bembéé gē a bōōn rōdđ i gírən té ɔ, yeĭ ká doó gē a rāān bēdđ i ta jīn gē té ɔ. Dā rō malang a ənge yáa kəsa yān i rōn té.

¹⁰m̄-to i do tērá yām té n m-ā m-ááá yáa gē ní. Gō té anī m-áa *de ká do rā té kógēm ĭi do rā té jēngā.

¹¹Ni-əda ká tógó na: Ī-tégāi kāgē ní toō kōó ɔ, ĩ-tóri ta jīn gē kōó ɔ! Ī-túyīi mbīn gē ɔ, ĩ-tēndāi kanən gē ĩ-tīi kə loo gē té ɔ! Ādē dā gē ɔyñ naā gírən té kōó ɔ, ādē yeĭ gē ɔyñ naā kōó ta jīn gē té ɔ!

¹²Banī éyāi gír gisən ādī ra nang té kə ngəran gēé kem mu gē ká bembéé té. Ba ĩ-tóōniī kə súl ká rāā kə gindē ká karīi ɔ, kə súl ká rāā kə gindē nēngá kasaá ɔ. Ādē tal əho don té ɔ, ādē əsa mu tītē yā dā gē ɔ.

¹³A tūrēn dan wurən kōó kadē tél to tītē yā deē alé, ba a adənən dan wur dā. Ādē gír gisən ní ra tītē ní noō báté bāl sīri!

¹⁴Yáá ní a rāā yáa i kə ta kūl yáa ká yā ndang kadē yā rāā yā *de ká do rā té gēé, yā kadē ngé ndi kə kumdé gē malang geŋnēneé kadē Nóbā ká doó say ngáy aŵ kə tógə do koo bē yā deē ndul gē té. I deē ní kemən ndigə kadən koo bē ní n ni a adən koo bē ní. Deē ní tél kə rōneé kə nang té tōy yā de gē malang ní gēgē, ni asə kəsən kə doó yā kəndān do bē té.

¹⁵Nī ní rāām mā mbaŋ Nabukodonosor ní n noó. Ba ĩ Beltasar, yāi i kadē ójəm kum. Tōdō ngé kum kedē gē malang ká kem bē koo yām té asəm kəjəm kum alé. Banī ĩ ásə, tām ndíi nóbā ká *tál gē i kemií té.

Daniel ɔjə kum nī yā mbaŋ

¹⁶Loo ní noō té bōl rāā Daniel ní a bārñən na i Beltasar ní ngáy asə kum mbaŋ kógēm ɔ, gír najē yān gē ká kemən té rāānən adē sōl ɔ. Mbaŋ un najē ɔr, əda na: Beltasar, ĩ-lōō sōl najē yā nī ní té ɔ, najē yā kumən té ɔ! Beltasar dalən əda: Kōó bē gē, ādē nī ní i tām yā madē baáí gē té ɔ, ādē kumən i tām yā ngé rōóí gē té ɔ.

¹⁷Kāgē ní ááá á tɔgə ɔ ngaŋg ɔ, ngāl ugə no rā té ɔ deē ra i rá do nang té gēgē a ɔa ɔ,

¹⁸mbīn i ká majə ɔ, kanən i ngáy ɔ, yáa kəsa yā de gē malang i kemən té ɔ, dā ká bembéé gē a ndiñ i gírən té ɔ, yeĭ ká doó gē a rāān bēdđ i kem mbīn ká əga ku gē té ɔ ní,

¹⁹kōó bē gē, kāgē ní i ĩ! Tōdō ĩ-tél de ká bo ɔ tógí to ɔ, ĩ-tɔgə báté ɔdə no rā ɔ, ɔo bē báté ta ngóy do nang té ɔ.

20Gō té anī áá *de ké dɔ rā té kógēm̄ ij dɔ rā té jēngā ba əda na: Ī-tégāi kágē ní toō kɔ́ ó, ĩ-nujīi seneé kɔ́ ó! Banī əyāi gir gisən ādē ra nang té kə ngəran gēé kem mu gē ké bembeé té. Ba ĩ-tóō niī kə súl ké rāā kə gindē ké karīi ó, kə súl ké rāā kə gindē nēngá kasaá ó. Ādē tal əhɔ dɔn té ó, ādē ə sa yáá kəsa dā ké bembeé gē ó, bāl sīrī.

21Kɔ́ bē gē, kum nī ní n noó kə gō yáá ní Nóbā ké dɔ́ say ngáy gey rāā seí ní.

22A tēbānī kɔ́ dan de gē té. Ā ĩ-ndi i dan dā ké bembeé gē té. Ā əsa i mu tītē yā mañg gē ó, tal a əhɔ dɔ́ té ó. Ā ĩ-ndi i tītē ní noō báté bāl sīrī. ré gir bāl ké sīrī gē gāng anī, ā ĩ-geř kadē Nóbā ké dɔ́ say ngáy aŵ kə tógə dɔ bē kɔ́ yā deē ndul gē té ó, ni i nge kadē deē ní kemən ndigə ní kɔ́ bē ó.

23Gō té anī ədañ najē yā kəyā gir gisə kágē ní kadē ra nang té kə ngəran gēé. Kumən n toó: A téləñ kə kɔ́ bēé yā kadī gogé kum mbang ní ā ĩ-gerēñ kadē Nóbā ké dɔ́ i kɔ́ yáá gē ní.

24Tām najē ní noō té ní, kɔ́ bē gē, majə kadē ĩ-ndigə kɔ́jə yām! Əgā kērā yáá ké majal gē ní ĩ-rāā ní kə ta kŭl rāā yáá ké góté gē ó, əga kērā najē ní əhɔi ní kə ta kŭl kə kum tō ndoō yā ngé ndoō gēé ó. Ré ĩ-rāā tītē ní noō bāa majə a kum mbang ndi majə yāi a to kum kə kété.

Yáá ní nī ɔ́jə ní rāā yáá

25Yáá gē ní noō rāāñ mbañg Nabukodonosor malang.

26Tām bāl kógēm̄ gō té ní, mbañg a njērā dɔ kújə mbang ké *Babilon té anī,

27un najē ɔ́, əda na: Babilon ní bē ké bo ní m-rāān i loo ndi mbañg té ní n toó. Ni ɔ́jə kə ndágá kadē tógém̄ i ngáy ó, kadē kɔ́ bē yām to kɔ́sə gɔn ngáy ó.

28Najē ní i ta mbañg té báy anī deē kógēm̄ ɔ́ najē dɔ rā té adē ndūn bār əda na: Mbañg Nabukodonosor, óó najē ní toó, taāñ kɔ́ bē jíi té kɔ́!

29A tēbānī kɔ́ dan de gē té! Ā ĩ-ndi i dan dā ké bembeé gē té ó, ā əsa i mu tītē yā mañg gē ó! Ā ĩ-ndi tītē ní noō báté bāl sīrī. Ré gir bāl ké sīrī gē gāng anī ā ĩ-geř kadē Nóbā ké dɔ́ say ngáy aŵ kə tógə dɔ kɔ́ bē yā deē ndul gē té ó, ni i nge kadē deē ní kemən ndigə ní kɔ́ bē ó.

30Yáá ní rāā mbañg Nabukodonosor kə ta jíi té noó: Tēbānēñ kɔ́ dan de gē té ni a əsa i mu tītē yā mañg gē ó, tal ké dɔ rā té əhɔ dɔ dā rɔn té ó. Nənga dɔn ngāl asə kə beł kērōó ó, hēl jīn gē kə hēl njan gē ngālēñ tītē yā yeł gē ó.

Nabukodonosor ənge rō ngāā

31Nabukodonosor əda na: Dan ní gir bāl sīrī gē gāng ní, mā Nabukodonosor m-ēnī kum̄ kə dɔ rā té anī, kem̄ geř najē gogé. m-rāā Nóbā ké dɔ́ say ngáy kéra. m-tōy nge ndi kə kumneé ngándáng ó, m-ósə gɔnən ó. Tām tógə kɔ́ bē yān i tógé ké a to ngándáng ó, kɔ́ bē yān a to ngándáng ó,

³²De ké do nang té gē malang ká niñ i ngáy tītē rí gēgē, niñ i yáa alé ta kumən té. Ni a rāa yáa i kə gō kem ndigə yāneé kə *de ké do rā té gēē ō, kə de ké do nang té gēē ō. De ké asə kəhə jīn ba kədan na ké ā i rí n toó wa ní gətóo.

³³Kə ta jī té noō kemm tél geṛ najə gogé ō, yā kəsən gən koo bē yām ní hálóm kə loo de ké bo té tél reē gogé ō, m-tél m-majə deē gogé ō. Ngé kadēm kəjə gē ō, de ké bo yām gē ō, nāgəñ lāv reē sāān njañ. Tél əndāməñ nge koo bē té gogé ō, rəyməñ təy kə kété ō.

³⁴Adə ngəlaā ní mā Nabukodonosor m-tōy Mbañg ké do rā té ō, m-rāān adə rōn nelən ō, m-ósə gənən ō. Tədō kəla rāān malang i kə rōkum ō, gō róbə yān gē i gō róbé kə gōtə gē ō, ngé kəjə rōdə gē ní ni asə tél sedə kə nang té ō.

DAN 5

Mbañg Baltajar rāa yáa kəsa kə ngáy

¹Mbañg Baltajar rāa yáa kəsa kə ngáy tām yā de ké bo yān gē tá. De gē ní i deē dūbú. Ni ay kasə *nduú sedə.

²Kasə ní rāān adə əda kadə reēñ kə ngán gájə yáa rāa kəla gē kə rāāñ kə lóró ō, kə gində arjāa ō n bəbən Nabukodonosor əy kem kújə yā Kóōbē té *Jerusalem reēñ ní. Ni sāa i yā kəyñ kasə kə de ké bo yān gēē ō, kə dəyá gidə ndogə yān gēē ō, kə dəyá kə ngé rāa kəla yān gēē ō.

³Adə reēñ kə ngán gájə yáa rāa kəla gē kə rāāñ kə lóró n əyñ kem kújə yā Kóōbē té adə i kem kújə yā Nəbā té *Jerusalem ní, adə mbañg ayñ yáa kə mbā yān gēē.

⁴Niñ ayñ kasə nduú ō, tōyñ nəbā gē kə rāāndə kə lór ō, kə gində arjāa ō, kə gində nəngá kasə ō, kə gində kə karī ō, kə kəgə ō, kə mbā ō.

⁵Kə ta jī té noō jī deē teē həy, ngər kə kadə kəgə hor té ba ndang yáa kadə bər kújə yā mbañg n rāāñ hə rō kə ndaa tū té ní tá. Dan n mbañg ay jī deē n a ndang yáa ní anī

⁶ta kumən tetə ndaa ō, gír yān gē əlañ bōl kemən té ō, ni sōl ō, do kur jeje njan gē təndān naā ō.

⁷Mbañg un ndūn kə doó ngáy ədañ kə tógó kadə reēñ kə ngé kum kedə gē kə *Babilon rōn té, adə i ngé bógərō de gē ō, ngé geṛ təyō gē ō, kədə sāa gē ō. Ni un najə ər sedə, ədadə na: Deē n a tédá yáa n ndangəñ toó ō, a əjəñ kumən ō anī a oō kūbə kə majə ngáy ō, a oō məde lór kóon té ō, a tél nge koo bē kə dan ngé koo bē kə bo gē té kem bē koo yām té ō.

⁸Ngé kum kedə gē malang n a rāāñ kəla yā mbañg ní reēñ, banī niñ asəñ tédá yáa n ndangəñ ní al ō, asəñ kəjə mbañg kum al ō.

⁹Adə mbañg sōl ngáy ō, ta kumən tetə ndaa təy kə kété ō, ər kum de ké bo yān gē ngáy ō.

Daniel əjə kum yáa n ndangəñ ní

10Dan n̄ koo mbaṅg oō najē cōr, əda na: Kōs bē gē, ādē dōi ngaṅg májé májé! Ādē gír yāi gē əlañ bōl kemii té al̄ o, ādē ta kumii tetə ndaa al̄ o!

11De kógēm̄ ká ndíl nóbā ká *tál gē i kemən té ndi kem bē koo yāi té noō. Bāl̄ yā bóbí té teēn dō té kadē ni i de ká aṅ yáá ngáȳ o, i de ká nge geṛ kum yáá gē o, i de ká aṅ kə kum kedē ká tītē yā nóbā gē o. Adē mbaṅg Nabukodonosor n̄ i bóbí ní əndān dō mbōlí gē té o, ngé bógērō de gē té o, de geṛ táyō gē té o kōdē sāa gē té o.

12Ndíl ká kemən té i ndíl ká tayā. Ni i de ká geṛ kəndā maṅ yáá o, geṛ kum yáá o, geṛ kəda kum nī gē o, geṛ kum səngó gē o, i de ká nge teē kə gír yáá ká to loo mundē té gē o. Beé ní ādē bārēn̄ Daniel ngeé n̄ toō n̄ mbaṅg əndā rāan na i Beltasar ní ādē reē. Ni a cōjə kum yáá n̄ ndangəñ kadē bər té ní.

13Adē aṅn̄ kə Danieleé rō mbaṅg té. Mbaṅg un najē cōr, əda na: Daniel ká dan bəlo gē ká *Juda té n̄ bóbím̄ mban ḡ i sedé dō nang ká Juda té reē sedé ní i ikó n toó a?

14Ədañ najē yāi adē m-oō. Ədañ na ndíl nóbā gē na i kemii té o, teēn dō té kadē i i de ká aṅ yáá ngáȳ o, de ká nge geṛ kum yáá gē o, aṅ kə kum kedē ká tayā o.

15Reēn̄ kə ngé kum kedē gē o, ngé bógērō de gē o, rōm̄ té kadē tēdañ yáá n̄ ndangəñ toó o, cōjeməñ kum o, banī duṁdē kōs.

16Ba mā m-oō kadē i na ásə kəda kum səngó gē o, teē kə gír yáá ká to loo mundē té gēé o. Adē ré i-tédá yáá n̄ ndangəñ toó o, ójem̄ kum o anī, ā oō kūbē ká kərə ning o, ā oō məde lór kóóí té o, ā i-tél nge koo bē ká dan ngé koo bē ká bo gē té kem bē koo yān̄ té o.

17Anī Daniel un najē cōr, əda mbaṅg na: Kōs bē gē, i-ngōm̄ kadē karī yāi gē tām̄ yāi ikó té o, yáá kəndā nja yāi gē ní ādē de ká rang gē o! Banī m-ā m-tédá yáá n̄ ndangəñ ní yā kadī o, m-ā m-ójii kumən o.

18Kété ní Nóbā ká dōs̄ say ngáȳ rāa adē bóbí Nabukodonosor ndi mbaṅg ká bo o, adən̄ kəsə gən̄ o, hál de ká bo o.

19Bo n̄ adən̄ ní rāa adē de ká gírdé i tayā tayā gē o, nápardé i tayā tayā gē o, ta yādé i tayā tayā gē o, bōl̄ rāadé adē ndewñ ta kumən té. Tōdō deē n̄ kemən ndigə tōlən a a tōlən o, deē n̄ kemən ndigə kəyən̄ a a əyən̄ o, deē n̄ kemən ndigə kəsən̄ kə dōs̄ a a cōsən̄ kə dōs̄ o, deē n̄ kemən ndigə tél seneé kə nang té a a tél seneé kə nang té o.

20Ba dan n̄ cōjə rōn̄ o, gáṅg rōn̄ o anī, mbərenəñ kōs̄ dō kōr̄ kágē mbaṅg yān̄ té o, cōsəñ gōnən̄ tō al̄ o.

21təbānəñ kōs̄ dan de gē té o, kemən̄ tél to tītē kem dā gē o, ndi i dan kərō ká bembeé gē té o, a əsa i mu tītē yā maṅg gē o, tal ká dō rā té əho dā rōn̄ té o, báté ugē ndō n̄ ni gerēñ kadē Nóbā ká dōs̄ say ngáȳ aṅ kə tógə dō koo bē yā de gē té o, ni i nge kadē deē n̄ kemən̄ ndigə ní koo bē o ní.

22I ngōnən̄ Baltajar i-geṛ yáá gē n̄ noō malang, banī i-sōl̄ dōi alé.

²³I ī-tósē gātē Nóbā ké dɔ rā té, tām ādē reēn kə ngán gájé yáa rāā kəla gē ké kem kújə yān té adē āyñ kasə *nduú, ī ō, de ké bo yái gē ō, dēyá gidə ndogē yái gē ō, dēyá ké ngé rāā kəla yái gē ō. Tá báy tɔ ní ī-ī-tōy nóbā gē ké rāāndé kə gindē arjāa ō, kə lór ō, kə gindē nēngá kasə ō, kə gindē ké karī ō, kə kāgē ō, kə mbaī ō. Adē i nóbā gē ké aḡñ loo al ō, oōñ loo al ō, gerēñ yáa al ō. Ba Nóbā n koōí ō, yáa gē n a reēn dɔí té ndɔn té ō, i kem jīn té ní, ī-ī-rɔyñ alé!

²⁴I tām najē n noō té n ni-əla jī deē reē ndang yáa n toō ní.

²⁵Najē n ndang ní n toó: Mene, mene, tekkel, uparsin.

²⁶Kumən n toó: Mene ní kumən na i tēdañ, adē Nóbā tēda kɔɔ bē yái kɔ́ ō, rāā adē gír kɔɔ bē yái gāng kɔ́ ō.

²⁷Tekel ní kumən na mbɔjēñ kɔyñ, adē mbɔjēñ kɔyí kə yáa mbɔjé kɔy yáa, ba aḡñ kadē ásə alé.

²⁸Peres ní kumən na gāngēñ naā té, adē gāngēñ kɔɔ bē yái naā té yā kadē Medə gē núsən kógēm ō, yā kadē Persə gē núsən kéréy ō.

²⁹Kə ta jī té noō Baltajar əda ngé kəla yān gē kadē əlañ kúbə ké kərə ning rō Daniel té ō, kadē əniñ məde lór kɔ́n té ō, ni-əda kadē əniñ mbēr na Daniel na tél nge kɔɔ bē dan ngé kɔɔ bē ké bo gē té kem bē kɔɔ yān té ō.

³⁰Ndɔ́ ndɔ nəkó noō té tōlēñ Baltajar mbañg ké *Babilon.

DAN 6

¹Darius n ni i Medə ní ɔɔ bē ō. Dan n ənge ta róbə kɔɔ bē ní bālən i kutə mehé gidə i jōó.

Madē baḡ Daniel gē əyāñ gūmbē yā Daniel

²Darius gey kadē ngé kɔsə kum gotə mbañg dɔ bē té gē bú kógēm ké kutə jōó yā tēndādé kə loo gē té malang kem bē kɔɔ yān té.

³Ni tēndā de ké bo gē mətá dɔdɔ té ō, kadē ngé kɔsə kum gotə mbañg dɔ bē té gē ní ɔjəndé kutə yáa gē yā kadē yáa n i yáa yā mbañg ní deē a ɔgēñ mbañg alé. De ké bo gē kógēm i Daniel.

⁴Daniel ngeé n toō tɔy de ké bo madən ké jōó gē ō, tɔy ngé kɔsə kum gotə mbañg dɔ bē té gē malang ō, tɔdɔ ndíl ké ké kemən té i ndíl ké tayā. Adē mbañg gír kəndān dɔ bē kɔɔ té kə taá malang.

⁵Anī de ké bo madē Daniel gē ō, ngé kɔsə kum gotə mbañg dɔ bē té gē ō, sāān yáa ké gōté al ké dɔ kɔɔ bē té ké Daniel rāā yā sekənné. Banī niñ əngeñ al ō, əngeñ yáa ké gōté al ké ni-rāā al ō, tɔdɔ ni i de ké ra dɔ ndūn té. Adē niñ əngeñ yáa kógēm ké yā kəndāñ najē dɔn té alé.

⁶Tā anī de gē ní ədañ naā na: Daniel n toō j-a j-əngeī yáa kógēm ké gōté al ké yā sekənné alé. Ré j-əngeī báa i kə ta kúl *ndū najē yā Nóbā yān tá.

⁷Tā anī de ké bo ké jōó gē ō, ngé kɔsə kum gotə mbaŋg do bē té gē ō, aŵ ədaŋ mbaŋg na: Mbaŋg Darius, ādē doí ngaŋg májé májé!

⁸De ké bo gē malang ké kem bē koo té ō, ngé kəndā kumdé girí yáa kənge gē té ō, ngé kɔsə kum gotə mbaŋg do bē gē ō, ngé kadən kɔjə gē ō, ngé koo bē gē ō, oōn naā ba dəjeīn kadē ré ī-ndigə anī ī-teē kə *ndū najə yā mbaŋg kógə́m ké kadē de gē rañ do té. *Ndū najə ní n toó: Kem ndō kutə mətá ní, deē n a ndōy nábā kéréy, aláa de ké rang ba i ī mbaŋg al anī, a ənīn kóó bəlo bɔl gē té.

⁹Beé ní kóó bē gē, majə kadē ī-teē kə ndū najə ní ō, əndā jīí girí ō, kadē deē tūr ndū najə ní alé, tītē n *ndū najə yā Medə gē ō Persə gē ō n i ndū najə ké deē a ɔ́r kóó alé ədaŋ ní.

¹⁰Loo n noó té mbaŋg Darius ndang *ndū najə ní ō, yáa n ɔ́gə́n de gē rāā ní ō.

Ənīn Daniel bəlo bɔl gē té

¹¹Dan n Daniel oō kadē ndangə́n ndū najə ké beé anī, tél aŵ kújə yān té. Ni al aŵ kem kújə yān té ba teē kɔrɔn gē ké dām ké *Jerusalem té. Ni a tətə kejen i loo n noó té n a ndōn Nábā yān ō, a tōy n Nábā yān ō nja mətá ndō kógə́m ní. Ni-rāā tītē n a rāān kété gē ní.

¹²Anī de gē ní reēn lāv əngenə́n do ndōy Nábā yān té ō, do rāā Nábā yān bɔ́ té ō.

¹³Tā anī niñ aŵn rō mbaŋg té ba ədanə́n na: Kóó bē gē, ī-ndang ndū najə kógə́m ké kadē kem ndō kutə mətá ní deē n a ndōy nábā kéréy, aláa a ndōy de ké rang ba i ī mbaŋg al ní kadē ənīn kóó bəlo bɔl gē té al a? Mbaŋg tūr əda na: Yáa n i ké ra do té kə gō *ndū najə yā Medə gē ō Persə gē ō n i ndū najə ké deē a ɔ́r kóó alé ní n noó rōkum.

¹⁴anī de gē né tél ədaŋ na: Majə, kóó bē gē, Daniel n i de ké dan *Juda gē n əhɔ́ndé reēn sedé té ní bōl ndílí al ō, bōl ndū najə n ī-ndang ní al ō, ni ndōy Nábā yān nja mətá ndō kógə́m.

¹⁵Dan n mbaŋg oō najə n noó ní tōr rōn ngáy adə ni gir do yáa ké yā rāā yā teēn kə Danieleé kum té. Adə báté kadē mbaŋg udə́n ní ni sāā i ta róbé kajən.

¹⁶Banī de gē ní reēn lāv rō mbaŋg té ədanə́n na: Kóó bē gē, ī-geř majə kadē kə gō *ndū najə yā Medə gē ō Persə gē ō ní, yáa malang ké kɔgə́ rāā, aláa ké yā rāā n maŋg əda ní deē a tūr alé.

¹⁷Loo n noó té mbaŋg əda kadē aŵn kə Danieleé. Aŵ ənīnə́n bəlo bɔl gē té. Mbaŋg əda Daniel na: Nábā yāí n əhɔ́ rōí tɔgə́ ī-na kə loo rāā kəla yān té ní, i ni ngóy n a asə kajī.

¹⁸Reēn kə mbał kógə́m əndā́n ta bəlo ní té. Mbaŋg əndā́ *tambōo yān nəkó ō, yā de ké bo yān gē ō, do té, yā kadē yáa kógə́m tūr tām yā Daniel té alé.

¹⁹Gō té anī mbaŋg tél aŵ gogé kem kújə yān té. Ndōó ndō n noó té ní, ni-mbāté kəsa yáa báté loo tī do n té ō, adə reēn kə dəyá gidə ndogə́ yān gēé rōn té al ō, bī reē kumən té al ō.

Daniel teē bəlo bɔl gē té kanjē kadē yáá kógēm rāān

- 20**Mbañg ñ dɔ́ kə gir looí batə ba aŵ lāv ta bəlo bɔl gē tá.
- 21**Dan n̄ ugē kə ta té ndɔr anī bār Daniel kə ndūn ké to kum kɔ́ ɔdan na: Daniel, nge kəla yā Nébā ké ndi kə kumneé, Nébā yāi n̄ ého rōi tɔgə ī-nay kə loo rāā kəla yān té ní ajiī ta bɔl gē tá a?
- 22**Daniel tél ɔdañ na: Kɔ́ bē gē adē dɔ́i ngañg májé májé!
- 23**Nébā yām əla deē yān ké dɔ rā té adē utē ta bɔl gē kɔ́, adē bɔl gē rāān yáá kógēm ké majal seím alé. Tɔ́dɔ m-rāā yáá góté al kə Nébāá al ɔ, kɔ́ bē gē, m-rāā yáá kógēm ké góté al seí ī al ɔ!
- 24**Loo n̄ noō té rō mbañg nelən ngáý, adē ni-əda kadē ɔrēñ Daniel kɔ́ bəlo bɔl gē tá. ɔrēñ Daniel bəloó banī ɔñ do kógēm rōn té alé, tɔ́dɔ ni-taā kem Nébā yā māmák.
- 25**De gē n̄ sekēñ Daniel ní, mbañg ɔda kadē reēñ sedá. Adē reēñ bōkēndé bəlo bɔl gē tá, niñ ɔ ngándé gē ɔ, nēyádé naā té kɔ́.
- 26**Gō té anī mbañg Darius ndang najē n̄ toō əlañ adē de gē n̄ gírdé ɔ nápardé ɔ ta yádé ɔ i tayā tayā á ndiñ dɔ nang té malang ní: m-ndəngā kadē ī-ndiī lápéya ngáý!
- 27**M-əda de gē kadē rāān yáá n̄ toō gō nang malang ké kem bē kɔ́ yām tá: Adē de gē bōlōñ ndíí Nébā yā Daniel. Tɔ́dɔ i ni n̄ i Nébā ké ndi kə kumneé ɔ, i Nébā ké a ndi ngándáng ɔ ní. Kɔ́ bē yān dan a gāñg alé, ni a ɔɔ bē báté yā tōl ta.
- 28**Ni i nge gāñg dɔ deē ɔ, nge kajə deē ɔ, nge rāā yáá ké ɔr kum gē ɔ yáá ké yāā gē ɔ, dɔ rā té ɔ dɔ nang té ɔ, tɔ́dɔ i ni n̄ ajə Daniel ta bɔl gē tá ní.
- 29**Daniel ngeé n̄ toō ndi i loo kəla ké bo té bāl kɔ́ bē yā Darius té ɔ, bāl kɔ́ bē yā Sirus ké Persə té ɔ.

DAN 7

Daniel ɔɔ yáá gē

(7-12)

Yáá ké ta kəga dɔ́ n̄ Daniel ɔñ ní: I dā ké só gē

- 1**Ni kógēm rāā Daniel bāl kɔ́ bē ké ta kəga dɔ́ yā Baltajar mbañg ké *Babilon té. Daniel ɔɔ yáá gē i ngáý dan n̄ ni to dɔ́ tērá bīn té ní. Gō té anī ni ndang yáá n̄ ni-ɔɔ kem nī té ní. Nī ní n̄ toó,
- 2**kə gō n̄ nəkó ɔjəñ gotə ní, ɔda na: Nī rāām ndɔ́ adē m-ɔɔ kadē nəl ñ dām ké gir bē tá ɔ no bē tá ɔ dām mbór bē ké kɔ́ té ɔ ké geleé tá ɔ, ba əla kə tógó dɔ́ bā bo tá adē mañ ñ ngáý.
- 3**Anī dā ké to bōl ngáý gē só teēñ kum bā tá. Niñ toñ tītə naā alé.

⁴Nge ké ta kəga dɔ to tītē bɔl ɔ, bɔgən gə toñ tītē bɔgə kərō ɔ. m-nay kə loo kaḡ té anī ɔrən bɔgən gə ɔ, un udənən dɔɔ adē ra dɔ njan ké gogé ké jōó gə té tītē deē ɔ, adənən dan wur ké geṛ najē tītē da n wur deē ɔ.

⁵Dā ké nge ko jōó to tītē dā úrsə. Ni-ɔr tan dɔɔ séy beē ɔ, əhɔ kəngā nganjə yáḡ gə mətá tan té kə ngāngəneé ɔ. Ədanən na kə ɟ kə əsa dā ngáy!

⁶Gō té anī m-áḡ dā ké rang ké to tītē kagə beé ba bɔgə yeḷ gə i só dan gidən té. Dɔn i só ɔ, adənən tógə kadə ɔɔn bē ɔ.

⁷Yáḡ gə n teēn ta kumrín té ndɔɔ ní m-nay kə loo kaḡadé té: Dā ké nge ko só n m-áḡā ní i dā ké to bōl ngáy ɔ, i dā ké a rāā deē kə bōló ngáy ɔ, ngañg to bōl ngáy ɔ, rāāndé i kə gidí ɔ, ni əsañ yáḡ ɔ, gáñgəñ yáḡ naā té ɔ, gotə yáḡ n nay ní báa ni tɔbā kə njaneé ɔ. Dā ké mətá gə n teēn kété non té ní to tītédá al ɔ, gajən i kutə kógərn ɔ.

⁸M-əndā maḡ gajən gə ní anī m-áḡ nge ké dūú əba dan madə gə té. Róyñ gajən ké kété gə mətá kɔɔ non té. M-áḡ kum yáḡ gə ké toñ tītē kum deē beé ɔ, ta de ké a tɔda najē ké to ngonjə gə ɔ toñ tū gajən ké dūú ní té.

Sarya yā Nóbā

⁹m-nay kə loo kaḡ yáḡ té báy: Təndān kōr kəgə mbang gə, anī deē kógərn ké tɔgə bəga reē ndi. Kūbə ké rōn té na tītē búy kūbə beé nənga dɔn to tītē bɟ batə ké ndaa ké tɔgo beé ɔ. Kōr kəgə mbang yān i ké rāā kə ndɔ horoó ɔ, njan ké gōr gə i ké rāā kə hor ké unjūú ɔ.

¹⁰Hor kógərn ké to tītē bā beé a əba non té ɔ, a nūgé non té ɔ. De gə dūbú nja dūbú ra a rāān kəla yān. De gə dūbú kutə nja dūbú kutə rañ non té. Sarya əla gir adə teēn makətūbə gə.

¹¹m-nay kə loo kaḡ té ɔɔn najē ké to ngonjə gə n ngōn gajə dā ké dūú a tɔda kə ndūn ké bār ngáy ní. Ba dan n m-nay kə loo kaḡ té anī tōlən dā ké nge ko só ní. Rōn tél tetə mbuk ɔ, ənīnən kum hor té adə hor ɔɔn ɔ.

¹²Gotə dā ké rang gə ní ɔgəndé tógə n a ɔɔnneé bē ní kɔɔ. Banī ənīn ndɔdó ta madə té kadə ndiñ kə kumdé báté ugə ndɔ n ɔjəneé té ní ɔ, kum mbang n ɔjəneé té ní ɔ.

¹³m-nay kə loo kaḡ yáḡ gə té kem nī té ndɔɔ: M-áḡ yáḡ kógərn a reē naā té kə kiḷ mañ geé tītē ngōn deē ndul beé. Reē báté teē rō de ké tɔgə bəgá ní té, anī aḡn seneé rōn té.

¹⁴Adənən kadə i ni n i dɔ yáḡ gə té malang ba de ké dɔn ni té gətóo ɔ, adənən kɔsə gɔn ɔ koɔ bē ɔ, de ké girídé i tayā tayā gə ɔ nāpardé i tayā tayā gə ɔ, rāān kəla yān. Ndi dɔ yáḡ gə té malang yān dan a gāñg al ɔ, ta ngóyn a gətóo ɔ, bē koɔ yān i bē koɔ ké a nujə al báté ɔ.

Kum yáḡ ké ta kəga dɔ n Daniel ḡā ní

¹⁵Bōl rāām mā Daniel ngáy ɔ, yáḡ gə n m-áḡā ní tōr rōm ngáy ɔ.

16 m-ndótē ngər kē rō deē kógēm kē dan de gē n rañ té ní, m-dəjen kum yáá kē rōkum kē tū yáá gē n n oō té malang. Loo n noō té ni ɔjēm kum əda na:

17 Dā kē to bōl ngáy gē n niñ i deē só ní i mbañg kē do nang té gē só.

18 Gō té anī ngé kē *tál gē yā Nóbā kē doó say ngáy a əngeñ koo bē ō, a ngōmēñ koo bē ní tām yādé té kē njóm gē té ō.

19 Loo n noō té m-sāa geṛ najē kē do dā kē nge kō só n to tītē gotē madē gē al ní té kadē unjē. Dā ní to bōl ngáy, ngngən gē i kē rāa kē gíndí ō, hēl jīn gē kē kē hēl njan gē i kē rāa kē gíndē nēngá kasaá ō. Yáá gē n ni-əhódé ní əsadé gāngdē naā té ō, gotē n əsa al ní báa tēbā kē njaneé ō.

20 m-dəje kum gajē kē kutē gē kē do dā ní té ō, kum gajē kē rang n əba á gajē mətá tésōñ kōó non té ní o. Gajē dā ní kumən gē toñ ō, aŵ kē tan kē a tēdañ najē ō, ɔan báa bo tōy madēn gē ō.

21 Dan n m-nay kē loo kaɔ té anī a rōō i gir de kē *tál gē ō, ni tetədé rōō ō.

22 Banī de kē tōgē bōga ní reē gāng sarya kē gōté tām yā gir de kē *tál gē yā Nóbā kē doó say ngáy té. Dan n kum mbañg asə anī ngé kē *tál gē oon bē.

23 Ni ədam kum yáá ní əda na: Dā kē nge kō só ní i koo bē kē nge kō só kē a to do nang té. Gotē koo bē gē malang ní ni a to tītédé alé. Ni a taā loo malang kē do nang té ō, a tēbā do nang kē njaneé ō, a gāngēn naā té ō.

24 Ba gajē dā kē kutē gē ní, i mbañg gē kutē kē oon bē gotē naā té kem bē koo ní té. Mbañg kē nge kutē gidə i kógēm, kē to tītē madən kē kété gē al a tōl madēn kē mətá gē kōó yā ndiñ do bē té.

25 Ni a tēda najē do Nóbā kē doó say ngáy té ō, a rāa gir de kē *tál gē yáá kē tōr ō. Ni a ɔjē tūr gir ndō naā gē ō, *ndū najē ō. A əlañ de kē *tál gē kem jīn té báté bāl mətá kē nāa mehé.

26 Gō té anī ngé sarya kē do rā té gē a rāañ sarya, adē niñ a rāañ kadē gir ndi do yáá gē té malang yān gāng kōó, yā nujəñneé sák sák kōó ō, yā tījīn tan kē njóm gē té ō.

27 Ba koo bē ō, ndi do yáá gē té malang ō, bo yā bē koo gē malang kē do nang té ō ní, a adēñ gir de kē *tál gē yā Nóbā kē doó. Koo bē yān i koo bē kē a to ngándáng. ngé ndi do bē gē té malang a rāañ kəla yān ō a oon tan ō.

28 Gir najē ní gāng i loo n toō té. Mā Daniel tā anī gir yām gē əlañ bōl kemm té ngáy. gir gē ní rāāmēñ adē m-tetə ndaa ō, asēm gir yáá do té al ō.

DAN 8

Yáá kē nge kō jōó n Daniel ɔñ ní:

I bal batē ō bal bōyā ō

- ¹Kem bāl koo bē ké nge ko mətá yā mbañg Baltajar ní, mā Daniel m-áá yáá ké rang gō nge ní m-ááá kété té ní.
- ²Yáá ní m-ááā ní n toó: Nī rāām adē m-rā i Sujə ní i bē ké ngañg ngáyú ké gō nang ké Elam té ní kadə mañ Ulay.
- ³M-ōr dóm dōc anī m-áá bal batē kógēm ra ta mañ té, gajən i jōó. Gajən gē ní ngālēñ ngáyú, banī kógēm ngāl tōy madē. Nge ní ngāl tōy madē ní əba i gō gogé.
- ⁴M-áá bal batē ní əsə yáá ké gajəneé kum kē no bē té ō, mbór bē ké koo té ō, mbór bē ké geleé té ō. De ké rang ké asə dum tan gətóo ō, de ké asə taā yáá jīn té kəya dōc gətóo ō. Ni a rāā yáá i tītē ní kemən ndigə ní ō, a bo i mbéé kum kē kété kété ō.
- ⁵m-ndi m-ā gír najə dō té, anī bal bəyā kógēm ij dām ké no bē té ay ngōdē dō nang té ké taá malang kanjə kadē njan ədə nang. Bal bəyā ní gajən kógēm ké bo ra dan kumən gē té.
- ⁶Bal bəyā ní reē báté ugē rō bal batē ké gajən i jōó gē ní m-áan ra ta mañ té ní té, ba əla ngōdē dən té kə tógən gēé malang.
- ⁷Reē ugē rōn té anī kōr rāān dən té. Ni əsən anī gajə ké jōó gē tetēñ ō, bal batē ní teē əsō ō, ké kadē duməneé gətóo ō. Ni tēbā bal batē ní kə njaneé ō, de ké kadē taān jīn té gətóo ō.
- ⁸Bal bəyā ní reē bo ngáyú. Ba dan ní tógən i ngáyú al naā anī gajən ké bo ní gāñg tetə dip ba ké rang ké bo gē sō əbañ gotoó, kumdé sōc gír bē ō, no bē ō, mbór bē ké geleé ō ké koo ō.
- ⁹Ngōñ gajə kógēm ké dūú teē tū nge ké kógēm té ba bo ngáyú kum kē mbór bē ké geleé té ō, kē gír bē té ō, kē bē koo ké majə ngáyú té ō.
- ¹⁰Bo báté ugē rō de gē ké dō rā té gē té ō. Ni-rāā adē ngé kéréy gē ngáyú dō dándá té ō, tēyō gē ngáyú ō, tésōñ nang té, ba ni tēbādé kə njaneé.
- ¹¹Ni bo báté ugē rō ngār yā *de ké dō rā té gē té. Adē *yáá tuñ ké dō ndō gē ní ni əgē kadē tuñ adēnəñ kōc ō, ni-rāā loo ní əndā kújé ké *tál yān tū té ní loo ké karī té ō.
- ¹²Əlañ de ké dō rā té gē kem jīn té naā té kə *yáá tuñ ké dō ndō gēé, sōc kədə ní ni udə dan yáá té kə gōó al ní. Gajə ní mbere najə ké rōkum ənī nang té. Kəla rāān udə gírí majə ké njóm gē té.
- ¹³Loo ní noō té m-ōō ndū *de ké dō rā té kógēm cōr najə. anī de ké dō rā té ké rang dəje nge ní a cōr najə ní na: Yáá gē ní a rāān yā rāā yáá á nī əda najən kété toō a rāān yáá i báté rəngáyú té? Yáá tuñ ké kə dō ndō gē ní a əgēñ tuñ i báté rəngáyú té? Yáá rāā ké gōté al ní najə yáá malang sák sák ní a oō bē i báté rəngáyú té? A tēbāñ *loo ké tál ō, de ké dō rā té gē ō kə njadé i báté rəngáyú té?
- ¹⁴Ni ədam na: I báté kadē loo tībə ō tī ō nja dūbú jōó kə bú mətá. Gō té anī a tégōñ *loo ké tál kadē unjə njáy njáy.

Kum yáá ké nge ko jōó ní Daniel ǵā ní

- 15**Dan ní mā Daniel m-rā m-ā m-áá yáá ní ō, m-ā m-sāa kum kadē m-geř ō anī, yáá kógēm ké to tītē deē reē ra noḿ t́.
- 16**Anī m-ōō ndū deē kógēm ké dan mañ Ulay té ɔř najē kə tógó əda na: Gabəriyel, ǵjə deē ní toō kum yáá ní ǵā ní ādē geř!
- 17**Gabəriyel reē ngɔr kadə loo ní m-rā tū té ní t́. Dan ní a reē ní bōl rāām ngáy adē m-ēsō m-sébə kumń nang té kōó. Ni ədaḿ na: Ngōñ deē, majə kadē i-beř kadē yáá ní ǵā ní i tām yā ndō gē ké ta ngóy t́.
- 18**Dan ní a ɔř najē seḿ ní kumń i ké m-sébə nang té kōó ō, m-bī bī kógēm ké m-óy māmák kōó ō. Ni-ɔdēm ba un udēm dɔ́ gogé.
- 19**Gō té anī ədaḿ na: Yáá ní a reē dan ní gír wōng a gāng ní, m-ā m-ǵjī kadē i-geř. Tɔdō ndō ní kadē gír gāngəń ní i ké ɔjəń kōó.
- 20**Bal batē ní ǵā á gajən i jōó ní i mbañg Medə gē ō Persə gē ō.
- 21**Bal bəyā i mbañg Gerek. Gajən ké bo ní ra dɔ dán kumən gē té ní i mbañg ké ta kəga dɔ.
- 22**Dan ní gajən tetə ní, ké rang ké sɔ́ gē ní əbañ gotoó ní, i bē koɔ ké sɔ́ gē ké a toñ gotə nge ké kété t́, banī tógédə a to tītē yā nge ké kété alé.
- 23**Dan ní gír koɔ bē yādé gāng ō, ngé rāa majal gē rāān yáa majal adē al naā ō anī, mbañg kógēm ké rāa nbañg ngáy ō geř loo gól de gē ngáy ō a ǵi yān dɔ́.
- 24**Tógən a aw i kum kə kété kété, ba tógó ní ǵi i rōn nəkó té alé. Ni a nujə loo nujə ké to bōl ngáy ō, kəla rāan a udə gírí ō. Ni a nujə de ké ngañg gē kōó ō, a nujə gír de ké *tál gē kōó ō.
- 25**Kumən edə ngáy adə a gól madən gē. A ɔsə rōn kə dɔ́, adə dan ní loo a to lápəya ngáy baa ni a nujə kósə de ké ngáy gē kōó. Ni a ǵi yā rōō ngār ké dɔ ngār gē té banī a əsō kəsō kógēm ké a tétē rárak kanjə kadē jī deē ɔdə rōn.
- 26**Banī yáá ké ɔjə loo ké a tībə ō a tī ō ní ǵā ní, tītē ní ədañneé ní, i najē ké rōkum. Ba yáá ní ǵā ní ādē to loo mundə t́, tɔdō i tām yā ndō gē ké sɔy ngáy báy t́.
- 27**Kum mbañg ní noō té baa mā Daniel tógém ur wak kōó ō, gō té anī m-rāa moy ndō ngáy ō. Dan ní m-ǵi dɔ moy té baa m-rāa kəla yā mbañg. Yáá ní m-ǵā ní rāām kə bōló ngáy ō, de ké geř kum gətóo ō.

DAN 9

Ndōy yā Daniel

- 1**Əndān Darius ké ngōñ Jerses ké gír kaa yā Medə gē té mbañg dɔ bē ké *Babilon t́.

- ²Anī kem bāl̄ koo bē yān ké ta kəga do té ní, mā Daniel m̄-téda kutə bāl̄ gḗ n̄ bē ké *Jerusalem i ké nujə sák sák kṓs ní kə ta kũl̄ makətübə́ ké *tál̄ gḗ, anī m-áa kadə́ bāl̄ i kutə sirí tītə́ n̄ Kóṣṣbḗ ədań Jeremi *nge koō ta ní.
- ³Loo n̄ noō té m̄-*ndi bṓ tām̄ yā́ Nébā́ té ɔ́, m-éla kúbə́ ké ndoō huyuyu rṓm té ɔ́, m-rāā́ bṹ dońm̄ té ɔ́, ba m̄-tũr̄ rṓm kə́ rṓ Kóṣṣbḗ Nébā́ té yā́ ndṓyn ɔ́, yā́ rāān̄ bós ɔ́.
- ⁴m̄-ndṓy Kóṣṣbḗ Nébā́ yām̄ ɔ́, m-édan̄ gír̄ majal̄ gḗ n̄ toō ɔ́, m-éda na: Kóṣṣbḗ, ī n̄ i Nébā́ ké bo ɔ́, i-to bṓl̄ ɔ́, ā́ i-ngṓm̄ *madə́ naā́ yā́i ɔ́, i-ra do ndū́i té ɔ́ kə́ ngé gḗ n̄ tárə́ñni ɔ́ ngṓmēñ gṓ míndi gḗ ɔ́ ní,
- ⁵jə-rāā́ yáá ké gṓté al̄ gḗ, adə́ j-əsṓ kṓs ɔ́, jə-rāā́ kem ndul ɔ́, jə-mbāté najə́ ɔ́, jə-tũr̄ gidə́ji kṓs ta gṓ míndi gḗ té ɔ́, ta yáá gḗ n̄ əda kadə́ yā́ rāā́ té ní ɔ́.
- ⁶Ngé kəla yā́i ké *ngé koō ta gḗ n̄ unəñ ríi ɔ́rñneé najə́ kə́ mbañg yā́ji gḗ ɔ́, ngār yā́ji gḗ ɔ́, kaají gḗ ɔ́, de gḗ malang ké kem bēé gḗ ɔ́ ní, jə-mbāté koō najə́ yādə́.
- ⁷Bṓolaā́ Kóṣṣbḗ najə́ i yā́i ba yā́ji i rṓsɔ́l̄, i rṓsɔ́l̄ yā́ *Juda gḗ ɔ́, de ké *Jerusalem gḗ ɔ́, *Israel gḗ malang ké ngər̄ gḗ ɔ́ ké say gḗ ɔ́, niñ n̄ i-təndā́ i-tũd̄d̄ kə́ kem bḗ gḗ té malang najə́ yā́ yáá ké gṓté al̄ ngáȳ n̄ niñ rāān̄ seí té ní.
- ⁸Kóṣṣbḗ, yā́ji i rṓsɔ́l̄ ɔ́, rṓsɔ́l̄ i yā́ ngār yā́ji gḗ ɔ́, kaají gḗ ɔ́, tɔ́dṓ jə-rāā́ yáá ké majal̄ seí.
- ⁹Kum koo ɔ́, māȳ rṓ ɔ́, i yáá yā́ Kóṣṣbḗ Nébā́ yā́ji tām̄ jə-mbāté tan ɔ́,
- ¹⁰j-oō ndūn̄ jə-rāān̄ yáá kə́ gṓ n̄ ni ɔ́jə́ji kə́ ta kũl̄ ngé kəla yān̄ ké *ngé koō ta gḗ ní al̄ ɔ́.
- ¹¹*Israel gḗ mānəñ do *ndū najə́ yā́i ɔ́, tũrəñ gidədé́ kṓs taí té kanjə́ koō ndū́i ɔ́. Loo n̄ noō té ndó́l̄ ɔ́ kōñjə́ ɔ́ n̄ ndangəñ kem makətübə́ ndū najə́ yā́ nge kəla yā́i Moijə́ té ní reé dóji té sɔ́ñ mbāté najə́ yā́ji.
- ¹²Nébā́ rāā́ yā́ n̄ əda dóji té ɔ́ do ngé koo bḗ dóji té gḗ ɔ́ ní, ni-reé kə́ yáá ké to kum kaý al̄ ké ngáȳ dóji té *Jerusalem. Kum tō ndoō ké tītə́ n̄ noō to loo kéréý té do nang té al̄ báý.
- ¹³Yáá ké to kum kaý al̄ ní reé dóji té malang i tītə́ n̄ ndangəñneé kem makətübə́ *ndū najə́ yā́ Moijə́ té ní. Banī jii jə-tũr̄ gidə́ji kṓs ta yáá rāā́ji ké gṓté al̄ gḗ té jə-sɔ́l̄əñ kem Kóṣṣbḗ Nébā́ yā́ji al̄ ɔ́, jə-nḗl̄ mbijí j-oōn̄ najə́ ké rṓkum yān̄ jə-sɔ́l̄əñ keməñ al̄ ɔ́.
- ¹⁴I tām̄ najə́ n̄ noō té n̄ i-reé kə́ yáá ké to kum kaý al̄ gḗ n̄ toō dóji té ba éyā́ al̄ ní. Tɔ́dṓ Kóṣṣbḗ Nébā́ yā́ji i de ké sew tṹ yáá rāān̄ gḗ té malang, banī j-oō tan alé.
- ¹⁵Kóṣṣbḗ Nébā́ yā́ji, i-teé kə́ gír̄ deé yā́i gēé kṓs kem bḗ ké Ejiptə́ té ta kũl̄ jii ké kə́ tógó ɔ́, i -rāā́ adə́ ríi bār̄ tītə́ n̄ a bārəñ bṓolaā́ báý ní ɔ́, ba ngəlaā́ ní jii i ngé rāā́ majal̄ gḗ ɔ́, ngé kem ndul gḗ ɔ́.
- ¹⁶Kóṣṣbḗ, ún wōnḡ yā́i ké ngáȳ kṓs do bḗ ké *Jerusalem té sɔ́ñ kəla rāáí gḗ ké gṓté, tɔ́dṓ *Jerusalem i bḗ yā́i, i mbál̄ yā́i ké *tál̄. Tām̄ de gḗ malang n̄ gírəñ gidə́ji tájəñ

bē ké *Jerusalem ō, gír deē yāi gē ō i tām yáá ké majal gē n̄ jə-rāā té ní ō, yáá ké gōté al gē n̄ kaají gē rāān té ní ō.

¹⁷Ngɔlaā ní Nóbā yājí, bós ōō ndōy yā nge kəla yāi ō, ōō rāā n̄ rāāi bós ní ō. Áa *loo ké tál yāi n̄ nujə sák sák kōs ní kə kumií ké majaá soón tár yāi Kóṣbē.

¹⁸Bós Nóbā yām, ī-nēl mbīi ōon! Ī-teē kumií ba áa loo yājí ké nujə sák sák gē ō, áa bē n̄ rīi bār dɔ té ní ō! tɔdɔ jə-rāāi bós i kə ta kúl yáa rāājí ké gōté gē alé, ba i tām kum kɔ yāi ké ngáy té.

¹⁹Kóṣbē, ī-nēl mbīi, Kóṣbē, ī-māy rōi dɔjí té! Kóṣbē, ī-nēl mbīi majə! Bós Nóbā yām, ī-rāā yáá kógēm̄ tām yāi ikó té ba ī-lōō kɔr bāā, tɔdɔ bārəñ rīi dɔ bē yāi té ō, dɔ gír deē yāi gē té ō.

Gabəriyel əda najə yā bāl ké kutə sīrī gē

²⁰m-nay kə loo ndōy té ō, kə loo kəda majal yām té ō, yā ngán *Israel gē n̄ niñ i gír deē yām gē ní té ō, kə loo rāā Kóṣbē Nóbā yām bós té tām yā mbaī yān ké *tál té ō.

²¹Dan n̄ m-ā m-ōr najə báy anī Gabəriyel, deē n̄ m-áa n̄ dan n̄ yáa ndōbēm̄néé té kété ní, ij bōgē reē rōm̄ té lāv kum mbang ndəjə Nóbā *yáa tuñ ké loo tibi té.

²²Ni ɔjəm̄ yáa əda na: Daniel, m-teē m-reē i teē kumií té dɔ yáa té kadə ī-geēr.

²³Dan n̄ əlá gír rāā Nóbā bós ní Nóbā əda najə kógēm̄ adə m-reē i kədaī najə ní té. Tɔdɔ ī i kó tár yā Nóbā. I beé ní majə kadə ī-geēr kum najə ní ō, kum yáa n̄ áaā ní ō.

²⁴Gāngəñ bāl sīrī dɔ gír deē yāi gē té ō, dɔ bē yāi ké *tál té ō, yā rāān kadə gír mbātə najə gāng, kadə gír rāā yáá ké majal gāng ō, kadə Nóbā māyñ rōn dɔ majal gē té ō, kadə yáá ké gōté ké ngándáng ɔjəñ rōn kə ndágá ō, kadə yáá ké kaā ō najə n̄ *nge koō ta əda ní ō reē udəñnéé gír ké rō té ō, kadə urəñnéé yibə dɔ *loo ké tál ngáy té ō.

²⁵Yáa n̄ kadə ī-geēr ní n̄ toó: Əla gír kum mbang n̄ ədañnéé najə tél rāā bē ké *Jerusalem gogé rang té bátə ugəñ dɔ ngār n̄ urəñ yibə dɔn té té ní, bāl sīrī i nja sīrī. Gō té anī kem bāl ké sīrī nja kutə mehé g idə i jōó té ní, a téləñ yā rāā bē gogé rang ō, yā kəndā ndogē mbaī gidə bē té gogé rang ō, banī i dan wur kəl té.

²⁶Ba gō bāl ké sīrī nja kutə mehé gidə i jōó té báa a tōlən̄ deē kógēm̄ ké urəñ yibə dɔn té, banī i tām yān nəkó té alé. Gō té anī gír de gē yā ngār kógēm̄ a nujəñ bē sák sák kōs ō, a nujəñ *loo ké tál kōs ō. Banī ta tōl ta ngār ní i dan yáá ké un loo kə tógó té ō, bátə kadə gír rō gāngəñ ní, ngār ní a nujə loo tītə n̄ ɔjəñnéé ní ō.

²⁷Dan yā bāl ké sīrī gē ké ta tōl ta té ní, ni a əndā tógə dɔ de ké ngáy gē té yā əhoñ madə naā sedé ō, kem núsə bāl ké sīrī gē té ní, ni a rāā kadə gír tuñ yáa gāng ō, gír ndəjə yáa gāng ō. Nge nujə loo kógēm̄ a ndi dɔ bōgē yáá ké to yɛr kum gē té ō, i bátə kadə nujəñnéé nge nujə loo ní tītə n̄ ɔjəñnéé ní ō.

DAN 10

Yáá ké nge kɔ mətá n̄ Daniel aā ní:

De ké ɔ̀ ɔ̀ kùbē léɛ

- ¹Kem bāl̄ kɔ̀ bē ké nge kɔ̀ mətá té yā Sirus mbañg ké Persə té ní, ədañ Daniel n̄ a bārñēñ na i Beltasar ní najē yā Nəbā kógēm̄. Najē ní i najē ké rōkum ɔ̀, ɔ̀jə i dɔ̀ yáá ké ngañg ngáy gē ké a rāñ yā rā yáá ɔ̀. Daniel geř kum najē ní i kə ta kũl̄ yáá n̄ ni ɔ̀ ní.
- ²Dan ngeé n̄ noō té ní Daniel m-əhɔ̀ ndoō dəmásə mətá,
- ³m-əsa yáá ké majə ngáy al̄ ɔ̀, m-əsa dā al̄ ɔ̀, m-ay kasə *nduú al̄ ɔ̀, m̄-ndum yibē al̄ ɔ̀, báté kadē dəmásə ké mətá gē təgāñneé.
- ⁴Kem nāā ké ta kəga dɔ̀ té, kə ndō nāā ké nge kɔ̀ kutə jōó gidə i só ní, m̄-rā kadə bā ké bo té, adē i kadə bā Tigər té,
- ⁵ba m-ɔ̀r dɔ̀m dɔ̀ anī m-áa deē kógēm̄ ké ɔ̀ kùbē *léɛ ɔ̀, əhɔ̀ bōdēñ kə kəlā kəhɔ̀ bōdē ké rāā kə lóf ké Upajə ɔ̀.
- ⁶Rōñ to tītē mbał̄ *kərijolitə beé ɔ̀, ta kumən ndəlē tītē tel̄ mañ beé ɔ̀, kumən gē toñ tītē ngel̄ gē ké hor i tadé gē té beé ɔ̀, jīn gē njan gē ndəlēñ tītē gindē nēngá kasə ké deē usə gidə adē ndəlē beé ɔ̀, loo n̄ a ɔ̀r najē bāa kōō ndūn bār tītē kōō kósə de ké ngáy gē beé ɔ̀.
- ⁷Deē ní i mā Daniel ngót n m-áa, banī de gē n̄ seř ní ɔ̀aṇəñ alé, ba bōl̄ rāadé ngáy adē ay aw̄ bōñ rōdó kōó.
- ⁸Adē i məkó ngóy n m̄-rā kə kéréřm̄ m-ā m-áa yáá ké to kər kum ngáy n̄ ndōbēm̄ ní. Tógém̄ séy gēgē gətóó báté ɔ̀, ta kumr̄m̄ tūr kōó ɔ̀, tetə ndaa ɔ̀, m̄-sol̄ yélélé ɔ̀.
- ⁹Deē ní ɔ̀r najē adē m-ōō ndūn. Ba ndūn ní rāām̄ adē m-teē m-əsō m-sébə kumr̄m̄ nang té m-bī bē kógēm̄ ké m-óy māmák kōó ɔ̀.
- ¹⁰Anī jī deē kógēm̄ ɔ̀dēm̄ ɔ̀, un əndām̄ dɔ̀ rōm̄ té adē m-ósə kejəřm̄ nang té ɔ̀, m̄-təndā jīm̄ nang té ɔ̀, banī m̄-ndebə ngáy.
- ¹¹Ba deē ní ədam̄ na: Daniel, kó tár yā Nəbā, əhɔ̀ rōl̄ tɔ̀gə ba ī-nāā geř kum najē gē n̄ m-ā m-ɔ̀r seř ní. Íl̄ ī-ra dɔ̀, tɔ̀dō ngɔ̀laā ní əlaməñ i rōl̄ té. Dan n̄ m-ōō beé anī m-íl̄ m-ra dɔ̀, banī m̄-ndebə ngáy báy.
- ¹²Ni ədam̄ báy tɔ̀ na: Daniel, ī-lōō bōl̄! Tɔ̀dō əla gír ndō n̄ ī-gey gerəñ kum yáa gē n̄ rāñ yáa ɔ̀, ī-gey sol̄əñ dɔ̀l̄ kə kə no Nəbā yáí té ɔ̀ ní, Nəbā oō ndōy yáí adē m-reē i tām̄ najē kərīl̄ té.
- ¹³Ngār ké dɔ̀ bē kɔ̀ yā Persə gē té t̄āām̄ rōó báté ndō kutə jōó gidə i kógēm̄, banī Misel n̄ i ngār kógēm̄ ké dan ngār gē n̄ niñ i kété no madədó gē té ní reē d̄jīm̄. adē əhɔ̀məñ adē m-rā kadə mbañg ké Persə té.
- ¹⁴m̄-reē i kɔ̀jīl̄ yáá n̄ ndōn̄ té a rāā gír deē yáí gē ní té kadə ī-geř. Tɔ̀dō yáá ké kaā ké rang to noó báy, ba yáá ní a rāā yáa i kem ndō gē ké ndōn̄ té ní té.
- ¹⁵Dan n̄ deē ní a ɔ̀r najē gē n̄ noō seř ní, m-əla dɔ̀m̄ nang té kōó ɔ̀, m-ɔ̀r najē al̄ ɔ̀.

¹⁶Banī deē ní ɔdə ndār tam. Anī m-teē tam m-ɔr najē. M-éda deē ní ra nomé té ní na: Kóóm, yáá ní m-áá ní rāā adē bōl rāām ngáy ō, rāā adē tógóm gətóó báté ō.

¹⁷Dan ní tógóm mā nge kəla yā kóóm ní ra toó gətóó ō, koóm gətóó ō ní, m-ā m-ɔr najē kə kóóm i baý?

¹⁸Loo ní noó té yáá ké to tītə deē ní tél ɔdə róm báý tɔ ō, adēm tógə gogé rang ō.

¹⁹Gō té anī ədam na: Kó tár yā Nəbā, i-lōō bōl! Adē kemií ɔl ləm! Əhɔ rōi tɔgə! Dan ní deē ní a ɔr najē seím ní m-tél m-əngé tógə gogé rang, adē m-ədan na: Kóóm, ɔr najē, tɔdō adēm tógə kó.

²⁰Ni-tél un najē ɔr báý, əda na: Ī-geēr kum reē ní m-reē rōi té ní a? Ngolaā m-ā m-tél yā kaw gogé yā rōō mbañg ké Persə báý. M-ā m-teē ba mbañg ké Gərek a reē.

²¹Banī yáá ní ndagnəñ kem makətübə najē ké rōkum té ní, m-ā m-ədaī kété kadə ō. De ké rang ké rāā seím kadə m-rōón de gə ní noó gətóó, ba i Misel ní i ngār yāsí ní ngóy.

DAN 11

¹Kété ní m-rāā seneé ō, m-ósé kílen kə dɔ́ bāl kɔ́ bē ké ta kəga dɔ́ yā Darius ké Medə té ō.

²Ngolaā ní m-ā m-ədaī najē ké rōkum. Mbañg gə mətá a ɔɔñ bē ké Persə kə gō naā. Mbañg ké nge kɔ́ sɔ́ a utə gōdó. Ni a ənge yáá ngáy tɔ́y ngé ké kété non té gə. Dan ní ənge tógə kə ta kúl yáá kənge yān anī, a ɔy yáá malang yā rōón bē kɔ́ ké Gərek gə.

³Banī gɔ́ rōō kógəím a ndi mbañg. Ni a ndi dɔ́ bē kɔ́ ké bo ngáy té ō, a rāā yáá i tītə ní kemən ndigə ní ō.

⁴Dan ní ngəran a əhɔ nang majanī bē kɔ́ yān a nujə sák sák ō, a gəngəñ bē kɔ́ yān ní naā té kə loo gə té gír bē té ō, no bē té ō, dām mbór bē ké jōó gə té ō. De ké gír kaa yān té a ndi gotən té dɔ́ bē kɔ́ yān té alé, a adəñ i de kə rang gə.

⁵Mbañg ké dām mbór bē ké geleé té a ndi mbañg ké tógən i ngáy, banī gɔ́ rōō kógəím ké dan madə gə té a tél de ké tógən tɔ́y yān ō, de ké kɔ́ bē yān i kɔ́ ké ngáy tɔ́y yān ō.

⁶Asə bāl kóndóng wañ anī a əhɔñ madə naā, adə ngōñ mbañg ké dām mbór bē ké geleé té ké dəyá a reē bē mbañg ké dām mbór bē ké kɔ́ té kadə míndédé əsōñ gō naā té. Banī jī deē kógəím i gírən té alé ō, gír kojə yān a ndi alé ō. Dan ngeé ní noó té ní nəkó a oy ō, ngé reē seneé gə a oyñ ō, naā té kə bəbən ō, kə ngaaneé ō.

⁷De kógəím ké gír kojə yān té a un gotə bəbən, adə a reē yā kəñi ngé rōō gə yā mbañg ké dām mbór bē ké kɔ́ té rōō loo ké ngañg ngáy yádé té ō, a tetədə rōō ō.

⁸Ni a ɔy yáa ké tósē kum gotə nébā gē ké kem bēé ō, ngán gájé yáa rāa kəla yādē gē ké rāān kə lóró ō, kə gindē arjāāá yā kawń Ejiptə. Gō té anī asə bāl kóndóng wań ní ni a ndi i say rō mbañg ké dām mbór bē ké kọ́ tó.

⁹Mbañg ké dām mbór bē ké kọ́ tó a aŵ kem bē kọ́ yā mbañg ké dām mbór bē ké geleé tó. Gō té anī a tél yā kaw gogé do nang yān tó.

¹⁰Ngán kem mbañg ké dām mbór bē ké kọ́ tó gē a əndān do rōdó danaá yā rō. Niñ a ɔsəñ do bütē ngé rō ké ngáy gē kē naā tó. Nge ké kógēm a ənī rō. Ni a ənda do niñ do nang yā mān naā tó kə ngé rō yān gēé tītē mañ ké un loo beé. Dan n a tél yā kaw gogé do nang yān tó anī, a ənī bē ké ngañg kógēm yā madē baā n gē rō.

¹¹Wōñg a rāa mbañg ké dām mbór bē ké geleé tó ngáy, adē a teē yā kaw rōn. Ni a rō mbañg ké dām mbór bē ké kọ́ tó. Mbañg ní a ɔy de gē ngáy yā rōñ, banī a əsōn kem jī madē baā gē tó.

¹²Mbañg ké dām mbór bē ké geleé tó a ɔjə rōn ngáy kə tetə rō ngeé n noō. Ni a tōl ngé rō gē dūbú ngáy bá tā ba tetə rō yān n noō i ké márwāy gē tó alé.

¹³Mbañg ké dām mbór bē ké kọ́ tó a tél do tó yā kaw gogé. Banī a aŵ yā kɔy de gē ngáy tɔy ké kété báy yā rōñsí bāl kóndóng wań anī a tél do tó yā reē kə de ké ngáy gē ní ō, kə yáa rō gē ngáy ō.

¹⁴Dan nge n noō tó ní de gē ngáy a mbātēñ najē gō mbañg ké dām mbór bē ké geleé tó ō, ngé dóno gē ké dan gír deē yāi gē tó a jūñ yā mbāté najē gōn tó ō, yā kadē yáa n i ké kaā ní udəñ gír ké rō tó. Banī niñ asəñ alé.

¹⁵Adē mbañg ké dām mbór bē ké kọ́ tó a reē, ni a ɔy náñg kē do naā tó kadē ra do naā tó bing kadə bē kógēm ké ngañg tó yā gīrəñ bē ní ō, ni a taā bē ní ō. Tógə mbañg ké dām mbór bē ké geleé tó a asə dumən al ō, ngé geŕ rō ngáy gē ké dām mbór bē ké geleé gē a asəñ al ō: Tógédé ké duməñeédé gətóo.

¹⁶Nge taā loo ní a rāa yáa i tītē n kemən ndigə ní ɔɔñ duñ ké deē duñ tan al tó. Loo n ni a māñ tū tó báa a nujə loo tū tó. Gō té anī a ndi kem bē ké majə tɔy gotə bē gē malang tó.

¹⁷Tógə malang ké kem bē kọ́ yān tó ní ni ɔjə reēñ ō, ni a rāa tītē ké ni i de ké súmú beē ō, a adē mbañg ké dām mbór bē ké geleé tó ngōnən ké dəyá kadē taā, yā rāañ kadē bē yā madē baān nujə sák sák. Banī ngam yān n noō a teē yáa al báté.

¹⁸Gō té anī ni a tūr kumən kə do gō nang gē ké kadə bā bo tó ō, gō nang gē ní ni a taā kéréy gē ngáy kə tógó ō. Banī ngār kógēm ké tērā a rāa gír kɔjərō yān a gāñg ō, a rāa kadē yáa gē n kɔjə rō yān ojədé ní tél tésōñ don tó gogé ō.

¹⁹Gō té anī ni a tūr kumən kə do bē ké ngañg gē ké do nang yān tó tó. Banī njan əhɔ do nang al adē a teē y ā kəsō ō, a əngenəñ gogé tɔ al ō.

- 20**De kógēm a un gotən. Deē ní a əla deē kógēm kɔy yáa kənge gē kə kem kújə kə to kɔsə ɔn tɔy gotə kújə gē kə kem bē kɔɔ t́. Banī séy gō t́ anī a tétənəñ rárák kɔ́. I wōng n a rāa Nóbā kadē Nóbā a tétən rárák al̄ ō, a tétē rárák i ta rṓ t́ al̄ ō.
- 21**Deē n a un gotən ní i de kə to kadē deē kídən ō, i de kə adənəñ kəla bo n i kəla kɔɔ bē ní al̄ ō. Ni a reē i dan n loo to lápəya ní t́, yā taā bē kə ta kúl yáa kə gōt́ al̄ gē kə ni-rāa loo mundē t́ jəke.
- 22**Ngé rṓ gē n a reēn yā taā loo ní a asəñ tetən rṓ alé, ni a rējəd́ malang ō, a tṓ ngar kógēm yā gír de gē n Nóbā əhɔ *madē naā sedé ní ō.
- 23**Ni a ra dɔ koō naā n niñ oōn naā seneé t́ ní yā góləñ loo. Ni a ənī rṓ kə de kə séy beē gēé, banī tógən i ngáy adē ni i dɔ́.
- 24**Dan n loo a to lápəya anī ni a aŵ gō nang kə teē yáa majə gē kə ndágá t́, yā kaŵ rāa yáa kə kaan gē rāān kété alé: A ɔy yáa kənge kə kem bēé ō, yáa kə kɔy ta rṓ t́ gē ō, yā nəbō deē yān gē. Ni a ɔjə kəni loo kə ngañg gē rṓ gəgē. Banī yáa gē malang n noō a toñ i márŵay alé.
- 25**Ni a geŕ gō tógən ō, a geŕ gō kəhɔ rō tɔgə yān ō, adē a ɔy ngé rṓ kə ngáy gē yā kaŵ rṓn mbañg kə dām mbór bē kə geleé t́. Mbañg kə dām mbór bē kə geleé t́ a ɔy ngé rṓ gē kə kutəd́ i ngáy ō, tógəd́ i ngáy ō yā rṓnneé, banī a dum tan alé. Tɔdɔ a oōn naā dɔn t́ loo mundē t́ jəke yā rāān yáa kə majal.
- 26**Ngé kəsa yáa seneé gē a nujəñ seneé ō, rṓ a rāa ngé rṓ yān gē ō, de gē ngáy a oyñ ō.
- 27**Mbañg kə jōó gē a əngeñ naā ta kār kəsa kə kógēm beē t́, banī kemd́ a ndul ngáy kə naá, adē najə gē n a ɔrəñ kə naá ní i najə kə rṓkum al̄ gē. Banī nge n noō a teē yáa alé. Tɔdɔ ré ndɔ́ n ɔjəñ ní ugə anī, i gár kadē gír a gāng.
- 28**Mbañg kə dām mbór bē kə kɔɔ t́ a ɔy yáa kənge ngáy yā téləñ ta kaŵ kú gogé dɔ nang yān t́. Ta kaŵn anī gír de gē n əhɔñ *madē naā kə *tál kə Nóbāá ní, ni a rṓd́ títē n nóməñ ní pá tá a mān ta kaŵ kə gogé bēé báy.
- 29**Ré kum mbañg asə anī a tél dɔ t́ yā reē rṓ bē kɔɔ kə dām mbór bē kə geleé t́, banī ta tṓ ta a to títē kə kété alé.
- 30**De kə no bē t́ gē a reēn kə to bo yádé gēé yā t̄aṅ rṓ, adē tógən a uŕ wak kɔ́. Ni a rāa wōng báy tɔ kə gír de gē n əhɔñ *madē naā kə *tál kə Nóbāá ní ō, ni a rāād́ yáa kə majal ō, a oōn naā kə ngé gē n əyṅ madē naā kə tál kɔ́ ní báy tɔ ō.
- 31**Áskar gē n ni a əla sedé ní a reēn yā ndi ta *loo kə tál n i loo kə ngañg ní t́ ō, a rāān *loo kə tál ní loo kə karī t́ ō, a rāān kadē gír tuñ yáa kə kə dɔ ndɔ́ gē gāng ō, a udəñ yáa kə to yɛr kum kə nge nujə loo dɔ *loo tuñ yáa t́ ō.
- 32**Ngé gē n rāān *madē naā yā Nóbā yáa kə karī t́ ní, ni a góld́, adē a əyṅ madē naā ní kɔ́ wáng ta kum de gē t́. Banī gír de gē yā ngé gē n gerəñ Nóbā yádé ní a əhɔñ ngañg.

33De ké geṛ najē gē a ɔjēn ngán *Israel madēdé gē ngáy yáa. Banī a tōlēndé kē kaskaraá ō, a əlañ hor dōdé té ō, a əhōndé bəlo té ō, a tañ yáa kənge yādé gē jīd té kōŋ ō. A rāāndé n noō ndō ngáy.

34Dan n a rāān kumdé ndoō té ní a diīndé ké séy beē. Tōdō de gē n a booñ rōdé tū yādé té ní, ngáy gē a gólēn i loo.

35Dan de ké gé geṛ najē gē té ní ngáy gē a oyñ yā kadē ɔrēñneé kamdé kadē unjēn njáy njáy ō, kadē kemdé ndaan *tál tál ō, báté kadē ta ngóy ndō ugēn. Tōdō ta ngóy ndō a ugē i ndō n ɔjēn té ní.

36Mbañg ní a rāā yáa n kemən ndigə ní. Rōn a nelēn ngáy aī naā ō, a ɔsə rōn kē dō dō nébā gē té malang ō, a ndájē najē dō Nébā ké dō nébā gē té ō. Ni a aŵ i kum kē kété kété tū kəla rāān gē té báté kadē wōng yā Nébā ɔjēn rō kē ndágá. Loo n noō té Nébā a rāā yáa n əda rī rāā ní.

37A usə mbañg ní dō nébā yā kaan gē té aī ō, nébā n nel dəyá gē seneé ngáy ní a usən dən té aī ō. N i a ɔsə rōn kē dō dō nébā gē té malang, adē a usən dō nébā kógə́m té alé.

38Banī ni a rōy nébā yā bē ké ngañg gē, adē i nébā kógə́m kē kaan gē gerēn alé. Ni a ndējē nébā ní lór ō gindē arjāa ō *mbaī gē ké gātédé i ngáy ō yáa súū rō ké gātédé i ngáy gē ō.

39Ni a aŵ kē nébā ké mbā ní yā rōɔn bē ké ngañg gē. De gē malang n a ndigəñ nébā ngeé n noō ní, ni a adēdé yáa ngáy yā kəsəñ gəndé. Ni a əndādé ngār dō de ké ngáy gē té ō, a adēdé dō nang gē yā kəndāñ njadé ō.

40Kum mbañg ké ta ngóy té anī mbañg ké dām mbór bē ké geleé té a rōñ naā kē mbañg ké dām mbór bē ké kōŋ té. Banī mbañg ké dām ké mbór bē ké kōŋ té a aŵ lálw kē dən té kē púsə rōŋ yān gē ō, ngé kaī sēnda yān gē ō, too gē ngáy ō. Ni a ənda dō niñ dō nang gē ngáy yā māñ kē áskar yān géé tītə mañ ké a un loo beé, yā kudəñ kē kem bē gē té.

41Ni a reē kem bē ké majə tōy gotə bē gē malang té ō, ngáy gē a tésōñ ō. De gē n a teēn ta jīn té ní i Edom gē ō, Moab gē ō, de ké bo gē yā ngán Amon gē ō.

42Ni a ənī ta jīn kē ndágá yā kōŋ bē dō bē ké rang gē té ō, bē ké Ejiptə a teē jīn té aī ō.

43Lór ō gindē arjāa ō yáa ké gātédé i ngáy gē ō, ké kem kújə ngōm yáa kənge gē ké Ejiptə té ní, ni a ɔydé dō gúú té. de ké Libi té gē ō *Etiopi té gē ō a əlañ dōdé gir tógə yān té.

44Banī najē ké kīj gir bē té ō, dām mbór bē ké kōŋ té ō a adən gir najē ngáy. Wōng a rāān ngáy adē a teē yā nujə kósə de ké ngáy gē ō, yā tōldé malang kōŋ ō.

45Kújə tandā gē ké kem kújə mbañg yān té ní a ɔydé yā kudədé dō dán bā bo té kē mbaī ké *tál ké kem bē ké majə tōy gotə bē gē malang té ō, ni a oy kanjə kadē deē rāā seneé ō.

DAN 12

Kum mbang sōl̄ ō kum mbang tél kenge kajə gogé ō

¹Dan ngeé noō té ní Misel i ngār yā *de ké dɔ rā té gē ō, i nge rōō dɔ gir deē yāi gē té ō ní, a teē hɔy. I dan ké deē a sōl̄n̄ té. Ndō n nápar de gē əlañneé gir ndi dɔ nang té, báté ugəñ kum mbang ngeé n noō té ní, sōl̄ ké tītē n noō gətóó báy. Loo n noō té de gē malang ké dan gir deē yāi gē té n rīdə i ké ndang kem makətübə ndi kə kumuú té ní a ajəñ.

²De gē n to a bīñ bádá ní, ngáy gē a ndóləñ. Kéréy gē ndóləñ i tām yā ndi kə kumuú ké ndándáng té ō, kéréy gē i tām yā rōsɔl̄ ké ngáy té ō, yáá ké majə kaə al̄ ngáy ké a to ngándáng té ō.

³De ké ngé geṛ najə gē ní a unjəñ rá ráang tītē no rā beé ō, niñ n rāāñ adə kósə de ké ngáy gē téləñ de ké sómūú gē ní a ndóləñ tītē táyō gē beé ké njóm gē té ō.

⁴I Daniel, i-ngōm̄ najə gē n toō adə toñ loo mundə té ō, əndā mbō ta makətübə té ō, báté ndō ké ta ngóy té. Loo n noō té de gē ngáy a tédāñ ō, yáá geṛ yádə a reē kə dɔ madə té ō.

Kum mbang ké ta ngóy to loo bōō té

⁵Dan n mā Daniel m-ra m-áá yáá ní anī, de ké rang gē jōó teē rañ, kógəñ ra i gidə bā ké dām ké nú té ō, kéréy ra i gidə bā ké dām ké laā té ō.

⁶Dəjeñ nge kübə *léé n ra dɔ mañ bā té ní na ké yáá ké to kɔr kum gē ní ké gírdə a gāng i rəngáy té wa.

⁷De ké nge kübə *léé ní ɔy jīn jōó mbak əla kum kə dɔɔ, ba túbə kə rī Nébā n ndi kə kumneé ngándáng ní adə m-ōō. Ni əda na yáá gē ní na a rāāñ yáá na i báté bāl̄ mətá kə núsə. Gírdə na a gāng na i dan n tógé gir deē yā Nébā gē a təgā kōó ní.

⁸Mā Daniel m-ōō najə ní ba m-geṛ kum alé, adə m-dəje najə m-əda na: Kōóm, ta yáá gē n noō a to i baý?

⁹Anī ni tūr ədam̄ na: Daniel, āw, tām najə gē n noō I najə gē ké ngōməñ loo mundə té ō, əndāñ mbō ta té kōó ō, báté ndō ké ta ngóy té.

¹⁰A ɔrəñ kam̄ de gē ngáy kadə unjəñ njáy njáy ō, kadə kemdə ndaa *tál̄ tál̄ ō. De ké ngé kem ndul gē a rāāñ yáá i loo kem ndul té. De kógəñ dandé té ké yā geṛ kum a gətóó. Banī ngé geṛ najə gē tá a gerəñ kum.

¹¹Əla gir kum mbang n deē a asəñ ndējə Nébā *yáá tuñ ké dɔ ndō gē tɔ al̄ té ō, a əndāñneé yáá ké to yɛr kum ké nge nujə loo dɔ *loo tuñ yáá té ō ní, ndō gē malang n a mənəñ ní I ndō dúbú ké bú jōó kə kutə ndōhó.

¹²Rōnel̄ I kə deē n a ngóō báté ndō dúbú ké bú mətá kə kutə mətá kə kalən ké mí ní.

¹³I Daniel, āw báté ugə ta tōl̄ ta té. Ā ɔr̄ koō ō, i dɔɔ yā taā yáá kəndā nja yāi ta ngóy ndō gē té ō.

HOS

HOS 1

¹Najē n̄ Kóṣḃē əda Ojee ké ngōn Beri, dan n̄ Jeroboam ké ngōn Joas i mbañg ké *Israel té ní n toó. Dan ngeé n̄ noō té ní, Ojias ō, Yotam ō, Akaj ō, Ejekias ō, niñ i mbañg gē ké *Juda.

Kojə yā nge koō ta ō, najē ké ta kəga dɔ n̄ Nébā ɔr̄ ní ō

²Ta kəla gír najē n̄ Kóṣḃē əda gír deē yān gē kə ta kūl̄ Ojee ní n toó. Ni-əda Ojee na: Āw̄ ī-taā dəyá ké nge rāā ájəba gír kújə besēé. Ngán gē n̄ ni a ojə yā kadī ní, i ngán dəyá ké nge rāā ájəba. Tɔdɔ de ké kem bē n̄ toō té gē rāān̄ ájəba, tām̄ niñ rɔyñ nébā ké rang gē kanjē kadē i mā Kóṣḃē.

³Loo n̄ noō té Ojee aḡ taā Gomer ké ngōn Dibəlaïm. Dəyá ní ojə ngōn ké dəngam kógə́m̄ adēn.

⁴Anī Kóṣḃē əda Ojee na kə əndā rīn na i Isreel, tɔdɔ séy laā anī, m-ā m̄ rōō kə kojə yā mbañg Yehu najē yā mósé n̄ bōkəñ nang té wól loo ké Jisreel té ní. M-ā m̄-nujə kɔɔ bē yā mbañg ké dɔ nang ké *Israel té kōó.

⁵Ndɔ n̄ noō té ní, m-ā m̄-tetə gə gərā ké Israel té kōó wól loo ké Jisreel tá.

⁶Gomer ndāñ ngōn báy tɔ ba ojə ngōn kógə́m̄ ké dəyá. Anī Kóṣḃē əda Ojee na kə əndā rī ngōn ní na i Loo Ruhama n̄ kumə́n na i tárə́m̄ alé ní. Tɔdɔ m-ā m̄-ójə tár kə ndágá tām̄ yā de gē ké *Israel té tɔ alé, m-ā m̄-tárdé tɔ al̄ i ké báté gē tá.

⁷Banī m-ā m̄-tár de ké *Juda gē ngándáñg. Mā Kóṣḃē Nébā yādé m-ā m-ájédé, ba i kanjē gə gərā ō, kaskar ō, gotə yáa rōō ké rang gē ō, kanjē sənda gē ō, ngé kał sənda gē ō.

⁸Gomer ɔr̄ Tarəmale ta mba tá. Gō té anī ni ndāñ ngōn báy tɔ, ba ojə ngōn ké dəngam ké rang.

⁹Anī Kóṣḃē əda Ojee na kə əndā rī ngōn ní na i Loo Ami n̄ kumə́n na i gír deē yā́m̄ gē al̄ ní. Tɔdɔ s̄i Israel gē, s̄i i gír deē yā́m̄ gē tɔ alé ō, mā i yáa kógə́m̄ tām̄ yāsí tɔ al̄ ō.

HOS 2

Ndɔ ké bo yā Isreel

¹Ndɔ kógə́m̄ té anī, kutə ngán *Israel gē a asə naā kə kutə náñg ngárə́m̄njéy ké ta bā tá. Deē a asə tédá kutədə́ al̄ báté. Nébā a ədadé na s̄i i gír deē yā́m̄ gē al̄ tɔ alé. Banī ni a bārdé na i Ngán Nébā ké ndi kə kumneé gē.

²Loo n̄ noō té de ké *Juda gē ō, de ké *Israel gē ō, a téləñ yā boo naā gogé. Niñ a əndāñ ngār ké kógə́m̄ beē dɔdɔ́ té ō, niñ a téləñ Kóṣ bē gē ō. Ndɔ n̄ noō i ndɔ ké bo yā Jisreel.

³Édaī ngákóósí ké dɛngam gē na: Sīī i gír deē yām gē ō, ngákóósí ké dəyá gē na: Sīī i Kó tár gē ō.

Israel i dəyá ké ra dɔ ndūn té alé

⁴Édaī yáá ké majal gē n kóósí rāā ní, édaī yáá ké majal gē n ni-rāā ní. Tɔdɔ ni i nēyám tɔ al ō, mā i ngaan tɔ al ō. Ni-aw kə yáá gē ta kumən té ké ɔjəñ kadə ni i dəyá ájəba. Ádē ni-ɔr yáá gē ní kɔ́! Ni-aw kə yáá gē dɔ dán mbaan gē té ké ɔjəñ kadə ni i dəyá ké nge rāy. Ádē ni-ɔr yáá gē ní kɔ́!

⁵Ré i beé al anī, m-ā m-ɔr yáá rɔn té kɔ́ kadə rɔn i karī tītē ké ndɔ kojən té. M-ā m-rāā dɔ nang ké *Israel kadə tél to tītē loo ké dəla loo té. M-ā m-tūrən kadə tél to tītē dɔ nang ké tutə kám kám. M-ā m-rāā kadə kəndā mañ tɔlən.

⁶M-ā m-tár ngánən gē alé: I ngán dəyá ké nge rāā ájəba.

⁷Tɔdɔ kóóddé i dəyá ké nge rāā ájəba, dəyá n ɔjədé ní rāā adə rɔsɔl utə gidə rɔn malang kɔ́. Ááá, ni-əda na m-ā m-ún gō ngé sāām gē n niñ i ngé kadəm yáá kəsañ ō, mañ kaym ō, kübə *bī batə ō, kübə *lɛɛ ō, yibə ō yáá kay gē ō ní.

⁸I tām najə n noo té n mā Kóóbbē m-ā m-dəsə yáá róbən té ní, m-ā m-dəsə túpə kōñ gē róbən té. M-ā m-əndā ndogə mbaī yā gīrən gidən ō, ni a ənge ta róbə yān tɔ al ō.

⁹Kóóbbē əda na: Ni a ngɔdə gō ngé sāān gē, ba a əngedə alé. Ni a ndəledə, banī a əngedə alé. Loo n noo té ni a əda na: M-ā m-tél yā kaw gogé jī ngaam ké ta kəga dɔ té. Ááá, kété ní m-ndi majə tɔy ké ngɔlaā.

¹⁰Ni-aa yáá n too geɛ alé: I mā n m-ādən gémə ō, kasə *nduú ké kijə ō, yibə ké kijə ō ní. M-ādən gində arjāā ō, lór ō, ɔy aw ndējə besə *Baal ní alé. Banī ni ɔy tām yā Baal té.

¹¹I tām najə n too té n dan yā sāā kōō gémə gē té anī, m-ā m-tél yā reē taā gémə yām ní ō, m-ā m-tél yā reē taā kasə *nduú yām ké kijə dan yā mbéré kañ nduú gē té ní ō. M-ā m-tāā kübə *bī batə yām kɔ́ ō, m-ā m-tāā kübə *lɛɛ yām kɔ́ ō, yáá gē n noo n majə kadə ni utən gidə rɔn ní.

¹²Ngɔlaā ní m-ā m-ɔr yáá rɔn té ta kum ngé sāān gē té, ba de ké yā kɔgəm a gətóo.

¹³Yáá malang n adən rɔnel á i pétə yān gē ō, ndɔ rāā nāā ké kijə yān gē ō, ndɔ *sabat yān gē ō, kañ naā ké bo yān gē malang ō ní, m-ā m-rāā kadə gírdé a gāng kɔ́.

¹⁴M-ā m-nujə *kägə nduú yān gē ō, kägə kótə yān gē ō n ni-əda na: I yáá kəndā nja n ngé sāām gē adēmən ní n noo ní. M-ā m-rāā kadə niñ a télən túpə kámbe gē ō, dā ké bembeé gē a əsañdə ō.

¹⁵M-ā m-rɔn najə kum mbañ n ni un rɔyñ besə *Baal gē ní. Ni róo ndujə yáá ké kotə majə adədé. Ni oŋ nēngá gē ō, yáá súū rɔ gē ō tām yādé té. Ni un gō ngé sāān gē, mā báa dɔn ndígənaləm kɔ́ ō. Najə n Kóóbbē əda ní n noo.

¹⁶I tām najē ní noō té n m-ā m-ndórēn kē rōm té ní. M-ā m-órēn ta róbə yā kaw seneé dəla loo té ō, ni a tél yā kadēm kemən gogé ō.

¹⁷Loo ní noō té m-ā m-tél kē ndōr ngán *kāgē nduú yān gē yā kadēn gogé ō, wól loo ké Akor ní i wól loo yā yáá ké to kum tō ndoō ní, m-ā m-rāā kadē a tél ta róbə kəndā kem dɔ yáá té ō. Loo ní noō té ni a un gōm tītē ní unəh gōm kē gōn dūúnee ní, tītē ní unəh gōm dan ní ni teēn kōs kem bē ké Ejiptə té ní.

Ndō kəsō nāā

¹⁸Kóṣbē əda na: Ndō ní noō té ní, ni a bārēm na i Ngaam, ni a bārēm na i besē *Baal yām ní kumən na i ngoləm ní tɔ alé.

¹⁹M-ā m-ōr rī besē Baal gē tan té kōs ō, a əga kem deē dɔ té tɔ alé ō.

²⁰Loo ní noō té ní, m-ā m-əhɔ *madē naā kē dā ké bembéé gē ō, kē yeI ké dɔs gē ō, kē ngán dā ké nang té gē ō, tām yā gir deē yām gē té. M-ā m-rāā kadē gā gērā gē ō, kaskar gē ō, yáá rōs gē ō, gətóon kōs kem bēé. M-ā m-ādē de ké kem bēé gē a bīn loo yādé jəke.

²¹Israel, ā ī-tél nge *nong yām, ba i ké ngándáng té. Ā ī-tél nge *nong yām, ba nar girí ní m-ā m-ādē ní i ra dɔ ndū té ō, i yáá rāā ké gōté ō, i tár ō, rāā tɔdō naā ō.

²²Āāā, nar girí ní m-ā m-ādē ní i ra dɔ ndū té. Loo ní noō té ā ī-geŕ kadē mā i Kóṣbē.

²³Kóṣbē əda na: Ndō ní noō té ní, m-ā m-ādē yáá ní dɔ rā ndi a ngóō ta jīm té ní ō, dɔ rā a adē yáá ní dɔ nang ndi a ngóō ta jīn té ní ō.

²⁴Dɔ nang a adē yáá ní gémē ō, kasə *nduú ké kījə ō, yibē ké rāā ngər báy ō, ndi a ngóōn ta jīn té ní. Ba niñ malang a adēn yáá ní wól loo ké Jisreel ní i wól loo ní m-dubē yáá tū té ní, ndi a ngóō ta jīdó té ní.

²⁵Āāā, kem bēé báa m-ā m-rāān i wól loo yām ké m-dubē yáá tū té. M-ā m-tár Tarəmale. M-ā m-ədə Girdeeyamalgə na: Gir deē yām gē i ī ō, ni a ədam na: Nébā yām ō.

HOS 3

Kóṣbē nāā Ojee

¹Kóṣbē ədam na: Ī-ny kē loo tár dəyá ké nge ra dɔ ndūn té alé ní a tár dəngam ké rang ní. Ī-tārən tītē ní mā Kóṣbē m-tārən ngán *Israel gē ní. Bá tā banī, niñ tūrēn rōdó kē rō nébā ké rang gē té ō, kañ *kāgē nduú ké kəsə mbō té neIdé ō.

²Adē m-tél m-taā nēyám gogé. Ba yā kadē m-tél m-taānəh ní, m-ādē i sélé gində arjāā kutə gidə i mí ō, kōō órjə kem səmbē bo kógəm ké núsə ō.

³M-ədan na: Ā ī-ndi bēé dan i ngáy ō, ā ī-rāā ájəba tɔ alé ō, ā ī-bī kē de ké dəngam kógəm tɔ alé ō, məkó m-ā m-rāā beé seI ō.

⁴Tɔdɔ ngán *Israel gē a ndiñ dan i ngáy kanjē mbañg ō, kanjē ngār ō, kanjē mbañ ká kudə nang té ká yā bōl gidə gē. Niñ a tunəñ yáa tɔ al ō, niñ a awñ kə yáa ká yā sāañ rō Nóbā té tɔ al ō.

⁵Gō té anī, niñ a téləñ yā reē rō Kóɔbē Nóbā yādə té. Niñ a tūrəñ rōdə kə rōn té ō, kə rō mbañg yādə n ojenəñ i gir yā Dabid té ní ō. Ndō n té anī bōl a rāadə kadə a ndewñ loo reē té sāa Kóɔbē té, kadə ni-rāa majə sedə.

HOS 4

Sarya n Nóbā rāa kə gir deē yān gēe ní

¹Kóɔbē a rāa i sarya kə de ká kem bēe gēe. Sijī *Israel gē, ōōī najə n ni-ɔr ní: Laā ní deē ra dɔ ndūn té tɔ al ō, deē rāa majə tɔ al ō. De ká kem bēe n toō té gē gerəmən ká Nóbā té tɔ alé.

²Niñ ndóləñ loo kə loo gē té ō, sorəñ ō, tóləñ de gē ō, əhɔñ de gē dɔ gúú té awñ sedə kɔɔ ō. Niñ rāañ rāy ō, rāañ yáa i kə tógədə ō, kəla rāadə i tɔl de gē ō.

³I tām najə n toō té n loo laa a rāa dɔ nang ká kem bēe kadə tutə kám kám ní. De ká kem bēe gē malang ō, dā ká bembeé gē ō, yeł ká dɔɔ gē ō ní, tógədə a gətóo i ndō naā té gidə kógəñ. Kānjē gē ká kum bā bo té gəgē a gətóon kɔɔ.

Ngé tuñ yáa gē téləñ gō Nóbā té kɔɔ

⁴Kóɔbē əda na: Áa majə tá! Deē a əndā najə dɔ deē té kə noó al ō, deē a kɔl i kə de gēe malang al ō. M-ā m-rāa sarya i sesí sijī *ngé tuñ yáa gēe.

⁵Ā i-bijī dɔ róbə té dan kadə ndaá ō, ndɔɔ anī, *ngé koō ta gē a bijīn dɔ róbə té titə yási ō. M-ā m-rāa kadə kóɔsí *Israel a ndi kə tan ká mbóo ō.

⁶Gir deē yām gē a oyñ i tām niñ gerəmən alé. Sijī i-mbātí gerəm. I tām najə n toō té n m gey najə yási tɔ al ní. Sijī i *ngé tuñ yáa yām gē tɔ alé. Dɔsí ndígənal yáa n Nóbā yási ndóosí ní kɔɔ bá ní, dɔm mā a ndígənal ngánsí gē ō.

⁷Ngé tuñ yáa gē malang kanjē kɔr deē kógəñ kə gogə ní, mənəñ dɔ ndūm. I beé bá ní, m i-tūr gir yáa kɔjə rō yādə kadə tél yáa rɔsɔl.

⁸Niñ əsañ dā yáa ká tuñ gē n gir deē yām gē ndējəñ dan n niñ mənəñ dɔ ndūm ní. Yáa n niñ geyñ ní i kógəñ beē ngóy: I kadə gir deē yām gē rāañ yáa ká gətə al.

⁹Banī m-ā m-rāa *ngé tuñ yáa gē yáa n m-rāa kə gir deē yām gēe ní: Yáa n m-ā m-rāa sedə ní, sɔɔñ i háldə ō, yáa n niñ rāañ ní, m-ā m-téləñ yā kadədə gogə ō.

¹⁰Niñ a əsañ yáa, banī bō a rāadə ngándáñg. A rāañ ájəba, banī a ojenəñ ngōñ alé. Áa, mā n i Kóɔbē ní, niñ əyāmən kɔɔ ba rāanəñ ájəba.

¹¹Rāa ájəba ō, kəy kasə *nduú ō, rāadə adə niñ téləñ de gē ká dɔdə ndi gətə al gē.

¹²Niñ awñ sāa té rō kəgə ká tɔsə té ō, i gūrū kəgə n i nge daldə najə ō. Néł ájəba kógəñ əla dɔdə té ba rāadə adə əyāñ róbə ká majə kɔɔ. Loo n noō té niñ rāañ ájəba kə ta kúl kəyām mā Nóbā yādə kɔɔ ba kaw say.

13Niñ rāān yáa kəsa ké yā bōl gidə gē dɔ mbaĭ gē té ɔ, róōn ndujə yáa ké kotə majə gē dɔ ngán mbaĭ gē té ɔ, gír kəgə gē ké ndíldé majə té ɔ. I tām najə n noō té n ngánsí ké dəyá gē a rāān ájəba ɔ, umsí ké dəyá gē a gólēn ngaadé gē ɔ ní.

14M-ā m-rāā yáa kə ngánsí ké dəyá gēé tām ájəba n niñ a rāān té ní al ɔ, kə umsí ké dəyá gēé tām gól n niñ a gólēn ngaadé gē ní al ɔ. M-ā m-rāā yáa i sesí sĭ *ngé tuñ yáa gēé, tɔdɔ āwī loo ké rang té kə kérsí kə dəyá ájəba gēé ɔ, ésaī yáa ké yā bōl gidə gē naā té kə ájəba gē ké gír kújə ndōy yāsí gē té ɔ. Gír de gē n gerēn kum yáa kógə́m al ní, i gír de gē ké tadé tĭ kɔ́s gē, tītə n ngōy tām ədañ ní.

15Ī *Israel, ún rōi ĩ-rāā n ájəba. Ba majə kadə *Juda rāā yáa ké gōté al ké kógə́m beē nəkó n noō alé. Ī-lōōi kaw loo ké yā bōl gidə ké Gilgal té ɔ, ĩ-lōōi kaw Bet Aben ɔ. Ī-lōōi túbə kəda na: Tītə n Kóṣbē ndiñ kə kumneé noō ɔ.

16*Israel rāā dɔ ngañg tītə mañg ké mbāté rāā kəla beé. Ní, ngɔlaā ní Kóṣbē a rāā gír deē yān gē i ngán batə gē n deē a aw sedé dɔ mu ké ngáy té ní a?

17*Eperaim gē əhɔñ gō Nəbā ké rɔkum al gē ní, əyāidá!

18Dan n niñ ayñ adə māñ dɔ majən anī, rāān ájəba. Niñ ndigəñ i rɔsɔĭ tá banī i hōrmɔ alé.

19Nél a ɔydə gidə bōgəñ té yā kaw sedé kɔ́s ɔ, rɔdɔ a sɔldə tām *yáa tuñ yādə gē té ɔ.

HOS 5

Ngé ndóō Israel gē yáa ké gōté al gē

1Kóṣbē əda na: Sĭ *ngé tuñ yáa gē, ɔōi majə, sĭ ngār gē yā *Israel gē, ĩ-nēli mbīsi, ba sĭ de ké ndogó mbangāá gē, ĩ-teēi mbīsi! Majə kadə ĩ-gāngi sarya ké gōté. Bá tā banī sĭ əhɔi de gē kə gūmbūú Misəpa. Sĭ ĩ-selī réng nodə té dɔ mbaĭ Tabor té.

2Niñ ndērēn bəlo ké bo ngáy Sitim. I beé bá ní, mā m-ā m-əndádə malang.

3Mā m-geř de gē ké gír bē yā *Eperaim té majə ɔ, yáa ké *Israel awñ ké to loo mundə té tām yām té gətóo ɔ. sĭ ĩ-səlāi *Eperaim adə rāā ájəba, ba ngɔlaā báa Israel gē malang i de gē ké rāāndə adə téləñ de ké yer gē kɔ́s.

4Yáa n Israel gē rāān ní, adədə ta róbə tél reē gogə rɔ Nəbā yādə té alé. Aáa, nél ájəba kógə́m əla dandə té ɔ, niñ gerēn Kóṣbē al ɔ.

5Kəjə rɔ yā *Israel əda najə dɔn té. Israel niñ kə *Eperaim əsōñ i najə yáa rāādə ké gōté al té. *Juda əsə naā té sedə tītə yādə ɔ.

6Niñ sāān Kóṣbē i kə batə yādə gē ɔ, mañg yādə gē ɔ n awñ yā tɔĭ ba ndējə ní. Banī niñ a əngənəñ alé, tɔdɔ ni əyadə ba aw say kɔ́s.

7Niñ rañ dɔ ndūdə té kə Kóṣbēé alé, ojəñ ngán ké loo kaya té gē. Ngɔlaā ní, asə nāā kógə́m anī, a nujəñ bē yādə kɔ́s.

Eperaim niñ kə Juda rɔṣñ naā

⁸Kóṣṣbē əda na: Ī-kōrī tōw gajə batə kem bē ké Gibeá t́, ĩ-kōrī bərunjə kem bē ké Rama t́! Ī-tāāi de ké Bet Aben gē. Sīi de ké gír bē yā Benjamə t́ gē, madə baā a rəngō rōn i gidəsí t́ n a ənīnsí rōō ní.

⁹Ndō ní m-ā m-əndañ de gē ké gír bē yā *Eperaim t́ ní, loo yādə a tél dəla loo. Yáá ké əjə dɔ gír bē gē yā *Israel ní m-əda najən kété no t́ beé ní, i yáá ké a rāā yáa rōkum.

¹⁰Ngār ké *Juda t́ gē a rāān i hál de ké ngé ndótə kə dɔ niñ ndōr yādə gēé. Banī m-ā m-ōr mañ wōng yām dɔdə t́.

¹¹Yáa rāā ké gótə ál rējə *Eperaim kōō. De gē bōlən gidə yáa yān gē alé, i tām ni gey ngōdə gō nél.

¹²I beé bá ní, mā m-ā m-to i tītə do ké kumən rúu beé tām yā Eperaim t́, tītə do ké edə ál beé tām yā Juda gē t́.

¹³Eperaim geř kadə ni i moy ō, *Juda geř kadə ni-ənge do ō. Loo ní noō t́ Eperaim tūr rōn kə rō Asiri t́, ni-əla de gē rō mbañg ké bo ké bē ngeé ní noō t́. Banī mbañg ní asə rāā kadə rōsí ngāā ál ō, asə rāā kadə do yāsí edə ál ō.

¹⁴Tɔdō i mā Kóṣṣbē n m-ənī Eperaim rōō tītə bɔl beé ní ō, m-rōō Juda tītə balsáa bɔl beé ní ō. I mā n m-ā m-rýāsí naā t́ ní. Gō t́ anī, m-ā m-únsí yā kaw sesí tītə batə beé ō, de ké yā taāsí jīm t́ a gətóo ō.

Eperaim niñ kə Juda tél reñ rō Nəbā t́

¹⁵Mā Kóṣṣbē m-ótə m-āw, m-ā m-tél yā kaw gogə bēé, bətə kadə niñ gerən yáa rāādə ké gótə ál ba tūrən rōdə kə rōm t́. Dan ní niñ a ndiñ dan wur kɔl t́ anī, a sāmən.

HOS 6

¹Tā anī, sīi ədaī na: Ādə jə-tél jə-reēi gogə rō Kóṣṣbē t́. I ni n adəjí do ní, ni a rāā do yājí kadə a edə.

²Gō t́ rāā ndō jōō anī, ni a rāā kadə j-a jə-tél jə-ndiī kə kumjí gogə. Kə ndō ké nge kɔ mətá anī, ni a tél yā kunjí dɔó gogə ō, j-a jə-ndiī kə kumjí ta kumən t́ ō.

³Loo ní noō t́ ní, ādə j-əāi jə-gerī kadə Kóṣṣbē i Nəbā. Ādə jə-sāāi loo gerən ké rōkum t́. Ni a reē rōkum tītə ní loo a tīn rōkum ní. Ni a reē kə rōjí t́ i tītə mañ ké a edə beé, i tītə mañ ta bāl ké edə adə dɔ nang sɔl lum beé.

⁴Kóṣṣbē tūr ədasí na: *Eperaim, yáá ní kə m-rāā tām yāi t́ ní i rí? Ba ĩ *Juda, yāi ĩ i rí ō? Tár yāsí ké tām yām t́ to i tītə kił mañ ké dəlói beé, i tītə mañ ké tésō ndɔó ba ĩi kōō kə ta jī t́ beé.

⁵I tām najə ní noō t́ n m-rōōsí kə ta kūl kəla kə *ngé koō ta gēé ní. M-əla bōl kemsí t́ kə ta kūl kədasí na m-ā m-tōlsí. Sarya gāngəm teē tītə loo ké unjə kow beé.

⁶Ááá, m-gey i tár, ba i dā ká tōl ba tuñ alé. m-sāa i kadē deē ʒʒ gerēm kadē mā i Nóbā, ba i kadē deē rōo dā do *loo tuñ yáá té alé.

Yáá ká majal ngáy gē ká Israel té

⁷Ba sī, kem bē ká Adam té ní, ī-bōlī gidē *madē naā yām alé, sī ī-raī do ndūsí té serín alé.

⁸Galaad i bē yā de ká majal gē, gotē mósé ká bōkē nang té gē i ngáy kemeé.

⁹Būtē *ngé tuñ yáá gē kógēm a tōl i de gē do róbé ká Sisem té, tītē ngé gāng róbē gē ká ndiñ do rōdó té yā kēnī rōō beé. Ááá, niñ rāān yáá ká to rōōl gē!

¹⁰M-áá yáá ká majal ngáy gē kem bē ká *Israel té: *Epəraim rāā ájéba i loo n noō té. Ááá, rāān Israel adē tél de ká yer i najē yáá n noō té.

¹¹Ī *Juda, ká tām yāi Ī té o ní, séy laā anī, i kum mbaŋ sāa kōō. I dan n m-ā m-rāā kadē gir deē yām gē tél ndiñ tītē ká kété jóó ní.

HOS 7

¹Kum mbaŋ n m-sāa rāān kadē *Israel ənge rō ngāā ní bāa, m-áá yáá ká gōté alé gē n *Epəraim gē rāān ní o, m-áá yáá ká majal ngáy gē n de ká Samari gē rāān ní o. Ááá, niñ i de ká rōkum alé gē, ngé bogē gē a túdēn kē kem kújə gē té do gúú té o, ngé gāng róbē gē a rāān yáá i kum róbē kōsə gē té o.

²Banī niñ girēn yáá n toō alé: Yáá ká majal gē malang n niñ rāān ní, əga kemín do té. Ngolaā ní, yáá rāādó gē gir gidédó əla ta naā té. M-áá dó ta kumín té ngándáŋg.

³Kə ta kūl kem ndul yādó, niñ rāān mbaŋ adē rōn nelēn, kə ta kūl soī yādó, niñ rāān de ká bo gē adē əreñ kumdó ta yáá té alé.

⁴Niñ malang rāān rāy. Niñ toñ i tītē púr ká təngā ngáy, ká nge kōr mápa əndā kumən girí to alé. Ni-əla gir kə púr ní to alé i dan n ni lóyñ ndujē té ní, báté kadē ndujē ká lóy ní agēn.

⁵Dan n i ndō yā mbaŋ anī, de ká bo yān gē rāān yáá tītē ká moy rāādó beē, niñ ʒyñ kasə *nduú adē mān do majən. Niñ rāān de gē mbóó té o, mbaŋ rāā tītē yādó o.

⁶Ngé gē n əndān do yáá ká majal danaá yā rāā ní, təngān tītē púr mápa beé. Ndōó báté yā kadē loo tīn ní, wōng yādó a bī i mbée, banī dəloí anī, ni ndól ba o loo tītē hor ká bo beé.

⁷Niñ malang ní, təngān tītē púr mápa beé o, niñ tōlēn ngār yādó gē o. Mbaŋ yādó gē malang tésōn kōó o, de ká sāa njaín mā gətóo o.

⁸*Epəraim əla rōn dan gir de ká rang gē té. Ni to i tītē makəla ká kōbē ká deē tūr gidə alé.

⁹Tərā gē taān tógən kōó, banī ni ʒə alé. Dən ndaa kōó, banī ni geī gō alé.

10Ngán *Israel gē ɔjəñ rōdɛ́, banī kɔjə rō yādɛ́ ní ɔjə i rāā yáá kə gōó alé yādɛ́ kə ndágá. Israel tél reē rōm mā Kóɔbē Nóbā yān té alé. Yáá malang n rāān ní gēgē, ni sāā njam alé.

11*Epəraim to i tītə déř kə mbóo beé. Ni gír yáá alé. Ni bār Ejiptə ba gō té anī, ni aŵ dɔ nang kə Asiri té.

12Dan ngeé n noō té ní, mā m-əñī réng yām dɔ *Epəraim gē té, m-rāā adə niñ tésōñ tītə yeĭ gē beé. Dan n m-ōō kōódə loo kɔsə dɔdɛ́ naā té té anī, m-əwádə kə gūmbūú.

13Yáá kə to kum kaŷ al kə baŷ beē tāñ yā *Epəraim gē té! Niñ aŷñ rōm té kōó aŵñ saŷ! A nujəndə kōó, tɔdɔ niñ əsōñ wōng tam té. Niñ ɔrəñ najə kə soř gē dɔm té. Loo n noō té ní, m-ā m-rāā i baŷ n m-ā m-ásəñ gāng dɔdɛ́ ní?

14Dan n niñ bārməñ kadə m-djūdə anī, i kə rōkum té alé. Banī niñ tújūñ dɔ tərā yādə gē té ō, tējāñ rōdɛ́ kə doó ō, yā kəngəñ gémə ō, kasə *nduú kə kijə ō. I tītə n noō n yáá n mā m-ndigə ní niñ rāān alé.

15Tá kété ní, mā m-ādədə tógə. Banī niñ gírəñ i rāā yáá kə majal sem.

16Ré a tél a reēñ i kə rō deē kógə́m té anī, i kə rōm mā té alé. Niñ toñ i tītə ga gərə kə rugə beé. Ngār yādə gē a oŷñ ta rō té, tɔdɔ niñ ɔrəñ najə kə majal dɔm té. Ba de gē a mbóōñ sedə dɔ nang kə Ejiptə té.

HOS 8

Nge rāā yáá kə majal a ndíbə horən

1Ī-kōrī tōw gajə batə yāsī gē ĩ-tāāin de gē. Yáá kə to kum kaŷ al a reē kə dɔ bē yā Kóɔbē té tītə kərō kə a jəngə beé. Kóɔbē əda na: Niñ-bōlən gidə *madə naā yām al ō, rañ dɔ yáá n m-ndóódə ní té al ō. mbātəñ yáá gē n m-ójədə ní ō.

2Niñ əgañ kɔř kə dɔm té ədañ na: Nóbā yājī, jji *Israel gē jə-gerī!

3Banī niñ mbātəñ yáá kə majə kōó ō, madə baḷədə gē a ngōdəndə ō.

4Niñ əndāñ mbañg gē, banī i kanjə koō yām mā ō, gərāñ de kə bo gē, banī i kanjə kədam mā ō. Niñ ɔyñ gində arjāa yādə gē ō, lór yādə gē ō, nōñ horoó rāāñ besə gē té. Nge n noō i ta róbə kə majə kə yā tjiñ ta yáá malang kōó!

5I beé ní, sji de kə Samari gē, ĩ-mbātī ngōñ mañg lór yāsī kōó! Ī-rāāmī adə wōng rāām. Sji ásiī ndi kanjə rāā yáá kə gōtə al alé. Nge n noō a to i bátə ta kə rá?

6Ngōñ mañg yāsī ji i *Israel, i kədə kógə́m n rāān. Ngōñ mañg ní i Nóbā alé! Aḷḷ, ngōñ mañg kə Samari a əsō yā tətə rárak kōó.

7Dan n sji ĩ-rāāi yáá kə majal ní, ā ĩ-ndíbī horən. Gémə kə ɔř dɔn al a teē ndujə alé. Ba ré teē ndujə anī, tərā gē a əsañ kōó.

⁸Urēn *Israel kōó. Ngolaā ní, ni-ndi dan nápar de gē té i tītē yáá kógēm ká gātēn gətóo beé.

⁹*Epəraim aŵ do nang kē Asiri té, ni to i tītē kərō ká bembéé ká a rāa yáa i kə kərneé beé. Tá ni-adē yáá gír ngé sān gē té yā kəngédá.

¹⁰Ni-adē nápar de gē yáa karī. Ba ngolaā ní, m-ā m-boodé naā té ō, séy laā anī niñ a aān tápē gír mbañg ká tógən tōy yā mbañg gē té ō.

¹¹Epəraim rāa *loo tuñ yáa gē gír i ngáy yā kərēn mān do ndū Nóbā yān, banī ni mān do ndū Nóbā i kə ta kūl *loo tuñ yáa gē ngeé n toō.

¹²M-ásə ndang yáá ká yā rāa gē dūbūú tām yān té, banī tām yān té báa a toñ i tītē yáá ká mbā beé.

¹³Niñ ndəjēmēn yáá ká tuñ gē, i tōdō niñ geyñ kəsa dā. Banī mā Kóóbē m-ndigə *yáa tuñ yādé gē alé. Ngolaā ní, a əga kemm do yáa rāadé gē ká gōté al gē té, m-ā m-rāadé yáá ká tōr najē mān n niñ māmēn do ndūm gē ní té. I gár kadē niñ a télēn yā kaw gogé do nang ká Ejiptə té.

¹⁴*Israel rāa kújé ká majə ngáy gē tām yān té, banī don ndígēnalərn mā nge rāan kóké. Juda ra yān noó rāa bē ká ngañg gē ngáy. Banī m-ā m-éla hor do bē yān gē té, kadē a oó kújə yān ká majə gē kōó.

HOS 9

Gír de gē yā Nóbā a tīñ ta yáa malang kōó

¹*Israel rāa rōnel ngáy tītē yā gotə gír de ká rang gē alé. Tōdō i Israel óyá Nóbā yāi ba aŵ say kōó kə ta kūl rāai ajéba. Nelī kadē əndañ njaí najēn té loo malang n de gē a əndañ gémē tū té ní té.

²Banī gémē n a əndañ loo kənda gémē té ní ō, yibē n a tañ ta loo mbéré yibē té ō ní, i tām yāi té alé. Kasə *nduú ká kijə n i-ndi ā i-ngóō ní ā ənge alé.

³*Epəraim gē a asēn ndi do nang yā Kóóbē té alé. Niñ a télēn yā kaw gogé do nang ká Ejiptə té, al báa a aŵn Asiri. Niñ a əsañ yáa ká yər loo n noō té.

⁴Loo n noō té niñ a bōkēn kasə *nduú nang té yā ndējə Kóóbē tō alé. Yáa gē n niñ tuñ adēnēn ní, a nelēn alé. Ká tām yādé niñ té báa, yáa kəsa a tél a to i tītē yáa kəsa ká loo yo té beé. De gē malang n a əsañ ní a télēn de ká yər gē. Mápá yādé a uldó, banī niñ a asēn kudə kə mápá ní kem kújə yā Kóóbē té alé. ba a otə kem *kújə yā Kóóbē té alé.

⁵Yáa n ā i-rāai ndō kənge naā té, adē i ndō rāa nāa yā Kóóbē té ní, i rí?

⁶Dan n ā i-teēi kōó kem bē yāsí ká nujə té anī, bē ká Ejiptə a əhosi kə rōn té, banī bē ká Mempis a tél i bəlo yosí. Mu ká majal gē a crēn rōō do yáa yāsí gē ká gātédé i ngáy té, túpə kōñ gē a tañ loo kem kújə yāsí gē té.

⁷Kum mbang n Kóṣṣbē a rōṣṣí ní n toó. **Aáá**, i kum mbang ké yā kadē deē ɔjə́n gír yáá rāān gē, majə kadē *Israel geṛ nge n noō. **Sii** édaī na *nge koō ta n toō dɔn na ndi gōtə́ alé, édaī na nge kəda yáá ké reē dɔn té toō na a ɔṛ i najə kə noó. I beé bá ní, ré dɔ́m ndi gōtə́ alé anī, i najə yáá rāā́sí ké majal ngáy gē ké i ngáy té, i najə kəni ké ə́nimī rōṣ kə ngangá ngáy té.

⁸Deē n a ndi kə kumneé jájá yā ngōm *Epəraim ní, i mā *nge koō ta. Mā i naā té kə Nə́bā yā́m. Tá loo malang n m-ā m-āw kə tū té ní, de gē ə́yān gūmbə nóm té. Niñ ə́niməñ rōṣ báté kem kújə yā Nə́bā yā́m té.

⁹**Sii** ə́sōī kum yáá rāā ké majal ngáy té, tītə́ n ə́sōīn kum té kété kem bē ké Gibeá té ní. A ə́ga kem Nə́bā dɔ yáá rāā́sí gē ké majal ngáy té, ni a rāā yáá kógə́m sesí najə māñ ké i-māni dɔ ndūn té té.

Ji Kóṣṣbē uṛ wak

¹⁰Kóṣṣbē ə́da na: Kété ní *Israel gē nelə́n tañ tītə́ kañ nduú ké kem də́la loo té beé. m-teē dɔ kaasí gē té i kə rōneléé tītə́ n deē a teēn dɔ kañ kótə́ ké ta kəga dɔ té dɔ kəgə́ kótə́ té ní beé. Banī dan nə́kɔ́ n niñ reē ɔtə́n Bet Peor anī, unə́n rōdédə́ adə́n besə́ *Baal rōsɔ́l i ké njórn gē té. Adə́ niñ télə́n i de gē ké nelə́m sedé alé ngáy, tītə́ n nelmə́n alé ngáy kə besə́ n niñ tárnə́n ní beé.

¹¹Ngə́laā ní kəjə́ rō yā Epəraim gē a ii bōgə́ yā kaw kṓs tītə́ yél ké ii bōgə́ aṵ kṓs beé: Ngán gē a gətóon ɔ, də́yá ké ngé ndāñ ngán gē a gətóon ɔ, deē a ojé deē ndul tɔ alé ɔ!

¹²Ká ré niñ a ngōmə́n ngán gē gə́gə́ anī, m-ā m-taādédə́ jidédə́ té kṓs yā kadē deē kógə́m naýn alé. **Aáá**, ké rōkum té ní, i yáá ké to kum kay alé ké bay beé tām yā *Epəraim gē té dan n m-ā-ə́yádédə́ ba m-ā m-āw say kṓs ní!

¹³Tītə́ n m-áá́n ní, *Epəraim rāā ngánə́n gē i dā́ gē n deē a tṓldédə́ bembeé loo ndoɔ té ní té. Ni ə́yadédə́ adə́ a tinnə́n ta nge ndoɔ.

¹⁴**Aáá**, Kóṣṣbē, majə kadē yā rāā yáá kógə́m, banī yáá ké yā rāā ní i rí? I-rāā nə́yádédə́ gē adə́ télə́n də́yá ké kujə́ gē ngóy, i-rāādédə́ adə́ asə́n kadē ngōn mba alé!

¹⁵Kóṣṣbē ə́da báy tɔ na: Kem ndul yādédə́ ɔjə́ rōn kə ndágá malang i loo ké yā bōl gidə́n n rīn na i Gilgal ní té. Ə́la gír kadē a nelə́m sedé alé i loo n noō té. M-ā m-tə́bādédə́ kṓs kem kújə́ yā́m té, a nelə́m sedé tɔ alé, i najə yáá rāādédə́ ké majal té. Ngār yādédə́ gē malang mbātə́n najə́ yā́m.

¹⁶Ə́ndañ *Epəraim ndéy jī ngáy. Ngə́ran gē tutə́n kṓs, ni a añ tɔ alé. Ká ré də́yá gē aṵn kə ngán gē báy gə́gə́ anī, ngán kemdédə́ gē n gətédédə́ i ngáy ní, m-ā m-rāā kadē oyñ kṓs.

¹⁷Nə́bā yā́m a mbáté Epəraim gē, tɔdɔ́ niñ oon najə́ yā́n alé. Niñ a aṵn kə loo gē té malang dan nápar de gē té.

HOS 10

Gír rāa kəla kadē Nəbā ō, gír koo bē yā mbañg ō, gāng

¹Kété ní *Israel i *kāgē nduú ké añ ngáy. Dan ní ni añ ngáy anī, ni-rāa *loo tuñ yáa gē ngáy ō. Dan ní bē yān ənge yáa ngáy anī, mbañ yān ké kudə nang té ké yā bōl gidə gē majəñ ngáy ō.

²*Israel gē i de ké rōkum al gē. Ngolaā ní, niñ a əgāñ kərān: Kóṣbē nəkó a tōṣ *loo tuñ yáa yādə gē kōṣ, ni a nujə mbañ ké kudə nang té ké yā bōl gidə yādə gē kōṣ.

³Ngolaā niñ ədañ na: Jə-bōlí ndí Kóṣbē alé. I tām najə ní noō té n j-əngein mbañg al ní. Ba bōolaā ní, yáa ní mbañg a asə rāa tām yājí té ní i rí?

⁴Niñ ɔrēñ najə ngáy ō, túbəñ túbé ké rōkum al gē ō, əndāñ jīdə gír makətübē gē ké niñ ənīñ ndūdə adəñ naā té ō. Banī bōl gidə yáa ké sūmūú to i tītə mu ké a tōl de ké əba kem ndɔrɔ beē tām yādə té.

⁵De ké Samari gē bōlən najə yā ngōñ mañg lór ké Bet Aben té. Gír deē yān gē ō, *ngé tuñ yáa yān gē ō, rāāñ yon. Niñ asəñ ndām ndām rōneñ majə, najə yā majə ké ni majə kaā té. Majə yān ní gətóo kōṣ ngolaā!

⁶A unəñ ngōñ mañg yā kaŵ seneé dɔ nang ké Asiri té ō. A adəñ mbañg ké bo ké dɔ nang ngeé ní noō té ngōñ mañg ní kadə karī té. A téləñ kə *Eperaim kə nang té, ááá, rō *Israel a solən najə yā yáa gē ní ni núm rāa té ní.

⁷Gír yā Samari ngāng kōṣ. Mbañg yān to i tītə gūrū kāgē ké jī kal dɔ mañ té beē.

⁸A nujəñ loo ndōy gē kōṣ, tɔdō *Israel māñ i dɔ ndū Nəbā n rāāndə ní. Túpə kōñ gē kə túpə ngar gē a aləñ dɔ *loo tuñ yáa yādə gē té. De ké Samari gē a ədañ mbañ bo gē na: Ī-bōṣījí kōṣ! Niñ a ədañ ngán mbañ gē na: Ī-təsōi dɔjí té!

Israel a ndíbē hor yáa ní ni-rāa ní

⁹Əla gír dɔ yáa ké majal ngáy ké Gibeá té ní, *Israel, Ī-māñ dɔ ndū Nəbā! I gōtə ngáy kadə rōṣ ugə dɔ ngé rāa majal gē ké Gibeá té ní noō.

¹⁰Kóṣbē əda na: M-ā m-reē yā kəndadə. Gír de gē a ɔsəñ dɔdə naā té yā rōṣdə, a əndañdə najə yáa rāādə ké gōtə al ní gír i jōo ní té.

¹¹*Eperaim i dul mañg ké ndōñəñ yáa majə, nelən səbā kōo gémē ngáy. Mā tā a dan ní m-áá míndəñ ké majə ngáy ní, m-ndigə kəñi yáa míndəñ té yā rāāñ kəla: *Juda a ndɔr, ba *Israel a tōṣ náñg ta kɔsə kə yáa jōryō náñg ta kɔsɔ.

¹²Ré yáa ní Ī-dubī ní i yáa ké gōtə anī, yáa ní ā əjaī ní, i kem majə. Ī-tégāi loo ndɔr ké kijə tām yāsí té. I kum mbañg sām mā Kóṣbē n toó, tá yā ngōon kadə m-reē m-rāa mañ yáa ké gōtə kadə edə dɔsí té.

¹³Banī sī Ī-ndɔrī i kem ndul, yáa ní əjaī ní, i yáa ké majal ō, əsaī i kañ soī ō. *Israel, Ī əndā kemíi i dɔ tógí ikó té, i dɔ ngé rōṣ yāi gē ké niñ i ngáy té.

¹⁴I tām najə ní noō té n rōṣ a təngā dan gír deē yāi gē té ō, a nujəñ bē yāi ké ngañg gē malang kōṣ ō ní. Niñ a toñ tītə Bet Arbel. Dan ní mbañg Salman əñi bē ní toō rōṣ ní, ni rējə kóú ngán gē ō, ngáñdə gē ō.

15*Israel gē, yáá ní m-ā m-rāā sesí ní n noó, tɔdɔ kemsí ndul ngáy. Dan ní mbaŋg əba anī, gír yā mbaŋg ké *Israel té a gāng kɔ́. Dan ní loo a rāā yā tīī ní anī, gír yā mbaŋg ké Israel a gāng kɔ́.

HOS 11

Əlañ rɔ́sɔ́l dɔ tár yā Nəbā té, ba tár yān tetə rɔ́s

1Kɔ́ɔbē əda na: Dan ní *Israel i ngōñ báy ní, m-tárən ɔ, m-bārən ni ngōnəm kadə teē kɔ́ kem bē ké Ejiptə té ɔ.

2Ba gō té, dan ní m-bārən ngáy anī, ni əyañ ba aŵ say ngáy ɔ. Gír deē yām gē ndējān besə *Baal gē yáá ké tuñ gē. Niñ róōñ ndujə yáá ké kotə majə gē no nəbā ké rɔ́kum al gē té.

3Tá mā m-əho jī *Eperaim m-ndóōnən loo njērā. Banī ni geñ kadə m-áa gōn alé.

4M-órən ta róbə kə kemmí ké sɔ́l lélém ɔ, tár doǔjí naā té seneé ɔ. Kété ní m-to i tītə de ké un ngōnən əndā kadə mbórən té beē tām yān té. m-rodə i mbée n m-ā m-ādənən yáa kəsa ní.

5Ngán *Israel gē a tələn yā kaŵ gogé dɔ nang ké Ejiptə té alé, banī i dɔ nang ké Asiri n a tél kɔ́dɔ ní. Tɔdɔ niñ mbātən tél reē gogé róm té.

6I tām najə ní noó té n rɔ́ɔ a əsɔ kə kem bē yádə gē té ní, rɔ́ɔ ní nujə yáá ní a ngōmđé ní kɔ́, nujə yáa malang kɔ́, tɔdɔ *Israel gē númən rāā yáá ké majal gē.

7Gír deē yām gē mbātəmən kɔ́ ɔ, nełdə ra dɔ ndūdə té al ngáy ɔ. Bārəndə kadə jī rañ kə njadə dɔ, banī nge ní noó a rāā yáa kógəm alé.

8*Eperaim, loo kadə m-əyaí kɔ́ i noó a? *Israel, loo kadə m-tél gōí té kɔ́ i noó a? Yáá ní m-rāā kə bē ké Adəma ní, m-ásə rāāi a? M-ásə rāāi kadə ī-to tītə Seboim a? Kem nujə kɔ́ ɔ, m-ndew kə róm gē té malang ɔ.

9M-ā m-bəgā wōng yām ké ngáy alé, m-ā m-tél yā reē nujə bē ké Eperaim kɔ́ alé. Tɔdɔ mā i Nəbā, ba i deē ndul alé. Eperaim, bēé looí ní, mā i Nəbā ké *tál ɔ, m-ā m-reē kə wōngó al ɔ.

10De gē ní ɔyñdə aŵñ sedə dɔ bē ké rang té dɔ gúú té ní, njērāñ kumdə kə kété, niñ unən gō Kɔ́ɔbē, ké nge nōō tītə bɔl beé. Dan ní ngánən ké no bē té gē oōñ nōōn anī, reēñ kə rɔ́ ndebeé.

11Niñ jīñ Ejiptə reēñ kə rɔ́ ndebeé tītə ngán yeł ké dūú gē beé ɔ, jīñ Asiri reēñ tītə dér dum gē ké jīñ bōgə beé ɔ. M-ā m-rāā kadə niñ a ndiñ kə kem bē yádə gē té. Najə ní Kɔ́ɔbē əda ní n noó.

HOS 12

Gír de gē ké ta kəla gírdə té nú niñ a ɔrən i kum deē tá deje

- ¹Kóṣṣbē əda na: Gír deē yā *Epəraim gē sorēn gīrnə́n gidə́m. ʌ́áá, *Israel gē bírmə́n kə gól looó. Deē yā *Juda gē i sém báý, banī niñ nɔ́yñ kə loo kəhə́ gō nábā kə rang gē t́.
- ²*Epəraim adē de gē kə Ejiptə́ t́ yibḗ ɔ́, əndā́ jīn gír makətúbə́ koō naā́ yādə́ kə de kə́ Asiri gēé́ t́ ɔ́. I títə́ n noṓ n ni ulə́n rōn kə́ nélé́ ɔ́, ɔ́yñ ngōdə́ gō nél kə́ dūn bḗ t́ dəlóí b́atə́ loo t́bə́ dɔ́n t́ ɔ́ ní. Ni sél soṛ kə́ loo gḗ t́ ɔ́, nujə́ loo ɔ́yñ yáá́ yā de gḗ dɔ́ gúú t́ ɔ́.
- ³Kóṣṣbḗ a rāā́ i sarya kə́ de gḗ yā́ Juda gēé́. Ni a rāā́ yáá́ kógə́m kə́ gír deḗ yā́ Jakob gēé́ najə́ háldə́ kə́ majaĺ t́, a rāā́ yáá́ kógə́m kə́ gír de gḗ n noṓ sɔ́ n kə́la rāādə́ gḗ.
- ⁴Dan ń Jakob i kem kóɔn t́ báý ní, ni-taā́ loo yā́ ngókóɔn. Dan ń ni tɔ́gə́ deḗ anī́, ni rṓ Nə́bā.
- ⁵Ni rṓ *de kə́ dɔ́ rā́ t́ kógə́m ɔ́, ni tetə́ deḗ ní rṓ ɔ́. Jakob mbutə́ kə́ nṓ t́ nṓ ɔ́, ni-rāā́ de kə́ dɔ́ rā́ t́ ní b́ ɔ́. Jakob ndṓdə́ Nə́bā Betel ɔ́, ə́la gír ndṓ n noṓ t́ ní, Nə́bā a ɔ́́ najə́ sejí́ i loo noṓ t́ ɔ́.
- ⁶I loo ń noṓ t́ n Nə́bā nge rāā́ dɔ́ rā́ ɔ́ dɔ́ nang ɔ́, ni ń rīn na i Kóṣṣbḗ ní, ə́dañ najə́ n toṓ ní:
- ⁷Majə́ kadə́ ĩ-tél ĩ-reḗ gogé́ rṓm mā́ Nə́bā yā́i t́. Ǿ́jə́ kə́ ndágá́ kadə́ ĩ́ i de kə́ nge kem majə́ ɔ́, ĩ-ból gidə́ yáá́ kə́ súmūú́ ɔ́, Ǿ́ndā́ kemií́ dɔ́m mā́ Nə́bā yā́i t́ ngándáńg ɔ́.
- ⁸Kóṣṣbḗ əda na: *Epəraim, ĩ́ āw kə́ yáá́ mbɔ́jé́ kɔ́y yáá́ kə́ gótə́ aĺ jí́i t́. Nelī́ gól de gḗ ngáý́.
- ⁹Ǿ́ əda na: ʌ́áá, m-tél de kə́ nge kə́nge yáá́, m-ə́ngé́ yáá́ kógə́m. Banī́ m-mān dɔ́ ndū́ Nə́bā alé́, m-rāā́ yáá́ kógə́m kə́ gótə́ aĺ alé́, dan ń m-ə́ngeń nar ngeé́ n toṓ t́ ní!
- ¹⁰Ǿ́la gír i ndṓ ń ĩ́ ĩ-teén kṓ kem bḗ kə́ Ejiptə́ t́ ní n mā́ n ń i Kóṣṣbḗ Nə́bā yā́i ní. M-ā́ m-rāā́i kadə́ ā́ ĩ-tél yā́ ndi gír kújə́ tandā́ gḗ t́, títə́ kə́ kété́, dan ń m-ə́ngeńsí ní.
- ¹¹Dan ngeé́ n noṓ t́ ní, m-ɔ́́ najə́ kə́ *ngé́ koṓ ta gēé́. Adə́ yáá́ kə́ yā́ káá́ gḗ ní, m-ə́lañ i ngáý́ m-ādədə́ adə́ ɔ́áñ. Tá kə́ ta kŭ́l *ngé́ koṓ ta gḗ ní, m-ə́da najə́ yáá́ gḗ n m-nú́m rāā́ ní báý tɔ́.
- ¹²De kə́ Galaad rāā́n yáá́ kə́ majaĺ ɔ́, gotə́ yáá́ yādə́ kə́ nɔ́y gətóo ɔ́. Niñ ndějə́n mańg kə́ bə́ra kə́ tuń gḗ loo kə́ yā́ ból gidə́ kə́ Gilgal t́ t́. Ba ngɔ́laā́ b́aa *loo tuń yáá́ yādə́ gḗ ní télə́n i kŭ́bərŭ́ mbaĺ gḗ kə́ kánə́ndə́ dɔ́ naā́ t́ bing gḗ kə́ kem ndɔ́́ gḗ t́.
- ¹³Jakob ɔ́y āw dɔ́ nang kə́ Mesopotami kə́ kŭ́ kə́ dɔ́ t́. Ni udə́ kə́la yā́ deḗ kógə́m kə́ rang t́ yā́ kə́ngeń dəyá́. ʌ́áá, ni ngṓm bŭ́tə́ yáá́ kuŭ́ gḗ gír dəyáá́.
- ¹⁴Banī́ Kóṣṣbḗ teḗ kə́ ngán *Israel gēé́ kṓ kem bḗ kə́ Ejiptə́ t́ i kə́ ta kŭ́l *ngé koṓ ta. I *ngé koṓ ta n ngṓmdə́ ní.

15*Epəraim gē rāān Nəbā yáá kə tōr adē wurən ɔlən. Yáá gē n yáá rāādé kə majal ngáy gē ō, ndū yādé gē ō ojəñ ní, Kóɔbē yādé a rāa kadē yáá gē ní tél a əsōñ i dɔdɔ niñ kə gē t́.

HOS 13

Gír deē kógərn gē kə əsōñ wōng ta Nəbā t́ oyñ

1Dan n̄ *Epəraim a ɔrəñ najē ní, bōl rāa de gē malang adē ndewñ. Kété ní, loo yān kə *Israel t́ i loo kə bo ngáy. Banī nəkó rāa adē sarya əhɔn, tām ni rāa besē *Baal ō, oy najəñ t́ ō.

2Ba bōólaā Epəraim gē n̄ayñ kə loo rāa yáá kə majal t́ báy: Niñ nōñ gindē rāān kum gotə yáá gē t́. Niñ rāān nəbā kə rōkum al gē kə gindē arjāa yādé ō, kə jīi ger yáá yādé ō. I kɔdē gē n rāān yáá gē ní, banī niñ ədañ na: Ī-ndējídé yáá kə tuñ gē! Deē ndul gē əhɔñ ngán mañg gē birəndé dagə kə rōdɔ t́ wa!

3I tām najē noō t́ n niñ a toñ tītē kil mañ kə dəloí ní. A toñ tītē mañ kə tésō kok kok kə iī lāv kōb beē. A toñ tītē mu kə nél un loo kənda kōō gémē t́ awh̄n say kōb beē. A toñ tītē sa hor kə teē ta bəlo kógərn t́ beē.

4Bá tā ba *Israel, mā i Kóɔbē Nəbā yāi, əla gír i ndō n̄ Ī-teēn kōs kem bē kə Ejiptə t́ ní. Ī Ī-ger Nəbā kə rang alé ba i mā ngóy. Nge kajə de kə rang gətóo ba i mā ngóy.

5Mā m-geri i dəla loo t́, dɔ nang kə loo tū t́ i kə tutə t́.

6M-órii ta róbə m-āw seí koú ō, əsá yáá adē tōl bōi ō. Ba dan n̄ Ī-ndān anī, ójə rōi ō, dɔi ndígənalərn kōs ō.

7Loo n̄ noō t́ m-tél m-to i tītē bəl beé tām yāsí t́, m-to i tītē kagə kə dɔ róbé t́ kə ndi dɔ rōn t́ yā kəni rōs beé.

8m-teē dɔsí t́ i tītē dā úrsə. kə deē ɔy ngánən gē kōs beē. m-rýyā ngɔgərsí naā t́. M-əsásí tītē bəl kə dəyá kə a əsa yáá beé ō, dā kə bembeé gē a gángənsí naā t́ bét bét ō.

9Ngɔlaā ní, *Israel, Ī i kə nujiñ sák sák kōs! Kété ní məkó kə kérérn m-əsə dii.

10I beé ní, mbañg yāi n̄ kadē ajii ní ni i rá? Ba kem bē yāi gē t́ malang ní, ngār yāi gē i rá? Kété ní ədam̄ na kə m-ādī mbañg kógərn ō, ngār gē ō.

11Loo n̄ noō t́ ní m-ādī mbañg gē, tɔdō wōng rāām seí. Ba m-tél m-taadé kōs, tām wōng rāām ngáy.

12Yáá kə ɔjə kadē *Epəraim rāa yáá kə góté al ní, i kə ngōm̄ majə ō, nge kə ɔjə kadē ni māñ dɔ ndū Nəbā ní, to i loo kə yáá a ɔdə rō tū t́ al t́ ō.

13Kə tām yān ni t́ bāa, i kum mbang kə tām yā koy kə tītē koy kə ndō kojə ngōñ t́ beē. Banī *Epəraim i ngōñ kógərn kə kum kedē yān gətóo. Ni-mbāté teē kem kōon t́ kōs.

¹⁴Ba mā Kóṣḃē ní, i kadē kə m-ōrən kṓs gír tógə yā loo ké bádá té a? I kadē kə m-ájən kṓs ta yo té a? Yo, yáa rṓs yāi i rá? Yo, tógí n kadē i-tōlən deē ní i rá? Kumŕn a oom̄ tām̄ yā Epəraim té alé.

¹⁵Dan n Epəraim tógə dan ngákóon gē té anī, nél ké dūn bē té reē, nél ní j̄i i dəla loo té. I mā Kóṣḃē n m-éla seneé ní. Loo n noō té ní, loo gē n mañ gē a əbañ tū té ní, mañ ké tū té gē gətóon kṓs ō, kem bəlo mañ gē tutəñ kṓs ō. Nél un yáa kənge aẃn kṓs, ni-oy yáa malang ké gātən i ngáy aẃn kṓs.

HOS 14

¹De ké Samari gē a əgāñ kərā yáa rāādé ké gōté al gē, tɔdō niñ mbātəñ najə gō Nəbā yādé té. Niñ a oyñ ta rṓs té ō, a rējəñ ngán kásə yādé gē ō, a njarəñ kem dəyá yādé gē ké ndānəñ ngán gē ō.

Gír de ké ngé ra do ndūdé té al gē əngeñ rō ngáa

²*Israel, i-tél i-reē rō Kóṣḃē Nəbā yāi té. I yáa rāāi ké gōté al rāāi adə əsō ní.

³I-tél i-reēi rō Kóṣḃē té kə najə gē n toō: I-māy rōi do yáa rāāji ké gōté al gē té ō, i-taā yáa ké majə n jə-ndēji ní ō. J-a jə-ndēji najə ké tají té kum gotə mañg ké bəra ké tuñ gē.

⁴Do nang ké Asiri asə kajəjí alé. J-a j-j̄i gidə sonda rṓs gē té tɔ alé. Yáa ké tósə kum gotə yáa gē n j̄i kó gē jə-tósə kə j̄i ní, j-a jə-bārdé na i Nəbā yāji tɔ alé. Tɔdō i j̄i ngóy n áa kum tō ndoō yā ngán hal gē ní.

⁵Kóṣḃē əda na: Moy kəra do ndū té al n rāa *Israel ní, m-ā m-tōl kṓs don té. M-ā m-tārən kə kem ké majaá, tɔdō wōng rāām seneé tɔ alé.

⁶M-ā m-to tītə tal ké dəloí beē tām̄ yā *Israel té, ni a hūtə tītə ndəja lis beé, ni a tēla ngəran nang té tītə yā kāgə gē ké Liban té beē.

⁷Ta j̄in gē a aləñ ō, ni a majə tītə *kāgə olibə beé ō, sēen a otə majə tītə sēe ku kāgə gē ké Liban té beē ō.

⁸De gē ké *Israel té a tēlən yā reē ndi ndílór̄m té. Niñ a ndərən gémē gogé ō, a hūtəñ tītə *kāgə nduú beē ō, rīdē a bār ngáy tītə yā kasə *nduú ké Liban té beē ō.

⁹*Epəraim, yáa ké boojí naā té, mā ō, nəbā ké rōkum al gē ō to nuú báy a? Mā m-tūrī najə té ō, m-əndā kumŕn gōi té ō. Mā m-to tītə kāgə sipəres beé, ni i kāgə ké mb̄in to mbōl̄ nduju ngándáang. Kōō yāi gē n i-sāādé kṓs ní, i mā n m-ādī ní.

¹⁰Deē n kumən edə ní, a gēr kum yáa malang n i ké kəda laā ní. De ké asə gēr kum yáa, a gēr kum yáa gē ní. Ááa, gō róbə gē yā Kóṣḃē i gō róbé gē ké rañ sūmūú. Ngé koō tan gē a njərañ do róbə gē ní té, ba ngé mbātə tan gē a rañ sūmūú alé, adə a əsōñ.

JOL

JOL 1

¹Najḗ n̄ Kóṣṣbḗ ɔ́r̄ kə́ Joel ké́ ngṓn Petuel ní.

Kuř gḗ taā́n loo ṓ, mañ ə́hɔ́ laa ṓ

²Sij̄ *kum kɔ́ɔ́ gḗ, ṓŋī́ yáá́ n̄ toṓ. Sij̄ de ké́ kem bḗé gḗ malang, ī-nḗlī́ mbī́sí. Yáá́ n̄ toṓ rā́a yáá́ bā́l yā́sí té́ a? Aké́ rā́a yáá́ bā́l yā́ bɔ́bɔ́sí gḗ té́ a?

³Ə́nī́ ngá́nsí́ gḗ gotə́ yáá́ ní́ ṓ, ngá́nsí́ gḗ a ə́nī́n ngá́ndé́ gḗ gotə́ ṓ, ngán kaadé́ gḗ a ə́nī́n gotə́ gír de ké́ ndṓn té́ gḗ ṓ.

⁴Yáá́ n̄ taw̄ ə́yɔ́ ní, yim̄ gḗ ə́sañ kɔ́ɔ́ ṓ. Yáá́ n̄ yim̄ gḗ ə́yɔ́n ní, kéndī́r̄ gḗ ə́sañ kɔ́ɔ́ ṓ. Yáá́ n̄ kéndī́r̄ gḗ ə́yɔ́n ní, gaw̄ gḗ ə́sañ kɔ́ɔ́ ṓ.

⁵Ngé́ kasə́ rā́a gḗ, ī-ndólī́ dɔ́ bī́ té́ ṓ, ī-nṓŋī́ ṓ. Sij̄ malang, ngé́ kaɔ́ kasə́ *nduú́ gḗ, ī-nṓŋī́ rṓsí. Tɔ́dɔ́ ɔ́r̄ə́n kasə́ *nduú́ tasí́ té́ kɔ́ɔ́.

⁶Dū́bū́u kuř ké́ ngá́y gḗ rṓɔ́n bḗ yām̄. Tógédé́ i ngá́y ṓ, kutədé́ i ké́ dum̄ táda ṓ. Ngā́ngdé́ i ngā́ng bɔ́l ṓ, kə́ngə́ mbṓrdé́ i kə́ngə́ mbṓr bɔ́l ké́ kɔ́ɔ́ ṓ.

⁷Niñ nujə́n̄ kə́ *kā́gə́ nduú́ yām̄ gḗ sák sák kɔ́ɔ́ ṓ. Jéngə́n̄ kā́gə́ kótə́ yām̄ gḗ nám̄ nám̄ kɔ́ɔ́ ṓ. Niñ ə́sañdé́ ɔ́r̄ə́n ngṓdédé́ gḗ kɔ́ɔ́ ba yáá́ gḗ n̄ ə́yɔ́n ní i ta jī́dédé́ ké́ tetə́ ndaa gḗ ngóy.

⁸Ī-nṓ rṓí, tītə́ ngṓmandə́ ké́ geř də́ngam al̄ báy ké́ *ɔ́ŋ sákə́ kū́bə́ rṓn té́, yā́ nṓŋ də́ngam n̄ ə́hɔ́ gātə́n dan n̄ ni i mandə́n té́ ní.

⁹De gḗ ndējə́n̄ yáá́ aláa tətə́n̄ kasə́ *nduú́ kem *kújə́ yā́ Kóṣṣbḗ té́ tɔ́ alé́. *Ngé́ tuñ yáá́ gḗ n̄ i de ké́ bo gḗ yā́ Kóṣṣbḗ ní ə́hɔ́n̄ ndoṓ.

¹⁰Nujə́n̄ kə́ ndɔ́r̄ gḗé sák sák kɔ́ɔ́, dɔ́ nang ə́hɔ́ ndoṓ. Nujə́n̄ kə́ gé́mḗé sák sák kɔ́ɔ́ ṓ, kasə́ nduú́ ké́ kijə́ tə́gə́ kɔ́ɔ́ ṓ, yibə́ ké́ kijə́ gətóo kɔ́ɔ́ ṓ.

¹¹Jī́ ngé́ ndɔ́r̄ gḗ uř wak. Ngé́ ndɔ́r̄ *kā́gə́ nduú́ gḗ, nṓŋ rṓdédé́. Kṓo gé́mḗ ṓ kṓo ór̄jə́ ṓ nujə́ kɔ́ɔ́. Kṓo ké́ ndɔ́r̄ó nujə́ malang kɔ́ɔ́.

¹²*Kā́gə́ nduú́ tutə́ kɔ́ɔ́, kā́gə́ kótə́ ndəlḗ riw kɔ́ɔ́. Kā́gə́ gə́renadə́ ṓ, kā́gə́ túmbur ṓ, kā́gə́ jīm̄ tītə́ ṓ, kā́gə́ malang ké́ kem ndɔ́r̄ó i ké́ tutə́ kɔ́ɔ́. Rṓnel̄ gətóo kɔ́ɔ́ dan de gḗ té́.

Mḗrə́n̄ ngán Israel gḗ ndi bṓ ṓ, rā́a Kóṣṣbḗ b́ó ṓ

¹³*Ngé́ tuñ yáá́ gḗ Ī-dṓŋī́ bṓdésí́ ṓ, Ī-nṓŋī́ rṓsí ṓ. Sij̄ ngé́ rā́a kə́la *tuñ yáá́ Ī-gā́ngī́ kɔ́r̄. Sij̄ de ké́ bo gḗ yā́ Nə́bā́ yām̄, Ī-reḗ, ŋṓŋī́ kū́bə́ kə́hɔ́ ndoṓ Ī-bī́neé́. Tɔ́dɔ́ ndə́jə́ yáá́ aláa tətə́ kasə́ *nduú́ kem kújə́ yā́ Nə́bā́ yā́sí té́ kɔ́ɔ́.

¹⁴Ī-*ndī́ bṓ tām̄ yā́ Nə́bā́ ɔ́r̄ī́neé́ kaṁsí́, ə́nī́ mbḗr̄ kán̄ naā́ ké́ *tál̄, ósī́ dɔ́ *kum kɔ́ɔ́ gḗ ṓ, de gḗ malang ké́ kem bḗé ṓ naā́ té́, kem *kújə́ yā́ Kóṣṣbḗ n̄ i Nə́bā́ yā́sí ní té́, ba Ī-bār̄í́ Kóṣṣbḗ ā́də́ dij̄sí́.

Ndō wōng yā Kóṣṣbē

15Ndō wa. Ndō ké to bōl ngáy ní i ndō yā Kóṣṣbē ní dō i ngɔr! Loo ké nujə ní i Nóbā ké bo ké tógən i ngáy n gey ní, a reē naā té seneé.

16Yáa kəsa gətóo i ta kumjí té aláa? Rōneĭ ō, walya ō, gətóon kem *kújə yā Kóṣṣbē té i ta kumjí té aláa?

17Kum kōō ké dubē gē tutəñ gír nángāá kōó. Nujəñ kə kújə ngōm kōō gēé ō, bótəyōñ mōy gē ō, tōdō gémē təgā kōó.

18Yáa kuĭ gē tūyūn rus rus, mañg gē dáýñ biriri kə loo gē té, tōdō mu ké mbōl gətóo. Tá bütə yáa kuĭ ké dūú gē gēgē a oyñ ō.

Ndōy yā nge koō ta

19Kóṣṣbē m-éga kɔr kə dɔí té, tōdō hor ɔɔ loo kɔɔ dā gē ní i loo ké kəsāá ní kōó. Ta ndɔ hor gē ɔɔñ kāgē gē ké kem ndɔr gē té malang kōó.

20Dā ké bembeé gēgē a tūrəñ kumdá kum kə rōí té, tōdō mañ gē iññ kōó ō, hor ɔɔ loo kɔɔ dā gē ní i loo ké kəsāá ní kōó ō.

JOL 2

Dɔ ndō yā Kóṣṣbē i ngɔr

1Ī-kōrĭí tōw *Siyɔ té. Úrii kəl rōó dɔ mbaĭ yām kə *tál té. Ādē de kə kem bēé gē malang ndewñ. Ndō yā Kóṣṣbē a reē noó, dɔ ndō ní i ngɔr.

2I ndō ké ndul ndí ndí ō, risə til nding ō. I ndō yā kiĭ mañ gē ō, yā kiĭ mañ kə ndul kíndíng kíndíng ō. Gír de kə ngáy gē ō, ngangəñ ngáy gē ō, təndāñ naā tūññ kə dɔ mbaĭ gē té, tītə ta gír loo ké atə wororo beé. I gír de gē kə deē ɔɔdɔ nja kógə́m ál báy ō, kə deē a ɔɔdɔ gogá tɔ ál i kə bátá gē té ō, bátá bāl yā gír kojə gē kə ndōñ té té.

3Hor ɔɔ loo kété nodé té ō, báa, ta ndɔ hor kə ɔɔ bəlim bəlim i gōgē gōdɔ té ō. Bē to kété nodé té i tītə ndɔr kə Eden beé. Ba ré mənəñ i dəla loo kə nujə sák sák kōó beé. Yáa kógə́m kə teē ta jīdɔ té gətóo.

4Niñ toñ tītə bütə sənda gē ō, tītə ngé kaĭ sənda gē kə mbutəndá beé ō.

5Niñ a tūññ bal dɔ mbaĭ gē té, kōódá bār tītə kōō púsə rōó gē beé, tītə kōō ta ndɔ hor kə ɔɔ a kújə beé, tītə gír de kə ngañg ngáy gē kə rañ kə ta naā yā rōó beé ō.

6Ból kə ngáy tōĭ gír nápar de gē malang kété nodé té, bōl rāa adə ta kumdá tūr kōó.

7Niñ ngōdəñ tītə gɔ rōó gē ō, aləñ ndogə mbaĭ tītə ngé rōó gē beé ō. Náa nəkó báa kumən i sūmūú dɔ róbə yān té. Niñ tōññ kōó dɔ róbə yádá té alé.

8Niñ ɔyñ ngōdə ngáy kə nodé té. Mənəñ dan yáa gē ní a tūrəñneédá gē ní té, kanjə dəba.

⁹Niñ taān loo kem bēé ō, ȳñ ngōdē dō ndogē mbaī gē té ō, alēñ dō kújə gē té ō, tudēñ kum kōrō kújə gē té aŵñneé kemeé tītē ngé bogə gē beé ō.

¹⁰Dō nang ndebə ō, dō rā yéy ō. Mbang niñ kə nāā ō udēñ tilií ō. Táyō gē unjēñ tō al ō kété nodé té.

¹¹Ndū Kóṣbē bār kété no ngé rōṣ yān gē té. Kutə ngé rōṣ yān gē i ngáy al naā. Deē n rāā yáá n Kóṣbē əda ní i de ké tógən i ngáy. Ndō yā Kóṣbē i ndō ké bo ngáy ō, to bōl ngáy ō. I nāā n asə tégā tan ndō ndō ní té ní?

Kum mbang tūr hál

¹²Kóṣbē ɔr najə əda na: Ngɔlaā ní, ī-teliī kə rōm té kə ngarā kemsí malang. Ī-*ndiī bō tām yām té ō, ī-nōōī ō, ī-sōmī ō.

¹³Ī-réyāī dan wursí gē ba i kūbē ké rōsí té gē alé. Ī-teliī kə rō Kóṣbē Nébā yāsí té. Ni i Nébā ké kumən a ɔɔn ō, ké nge kem majə ō, ké a rāā wōng lāv al ō, ké nge ra dō ndūn té ō. Ni i nge lōō gir yáá ké to kum kaý al n nūm kemən té yā rāā kə deē ní ō.

¹⁴Majanī Nébā a tél yā tūr ndūn ō, kemən a sɔl ō, adə a nujə sejí kōó alé. Ni a adəjí yáá kənge ngáy ō. Adə ā ī-tunī yáá ō, ā ī-téteī kasə nduú ō, yā kadə Kóṣbē yāsí.

Kum mbang ndi bō tām yā Nébā té ō, rāā Kóṣbē bō ō

¹⁵Ī-kōrīī tōw *Siyo té, ī-*ndiī bō tām yā Nébā té ɔrīneé kamsí, ənīī mbēr kán naā ké *tál.

¹⁶Ósiī dō ngán *Israel gē kə naā té. Ī-bārīdā tām yā kán naā ké *tál té. Ósiī dō de ké tɔgə bóga gē ō, balsáa gē ō, ngán ké ta mba té gē ō naā té. Ādə nge taā dəyá kijə teē kújú kōó ō, nge taā ngaa kijə teē kújú kōó ō.

¹⁷Ādə *ngé tuñ yáá gē n i de ké bo gē yā Kóṣbē ní rañ mbəñā ngōñ kújə ké ta róbé té *kújə yā Kóṣbē té kə *loo tuñ yáá ba nōōñ té. Ādə ədañ na: Kóṣbē, áá kum tō ndoō yā gir deē yāí gē. Ī-lōō rāā kadə yáá ké to rōsɔl əsō dō yáá kənge yāí té, yā kadə nápar de gē lúrəndá. I tām rí té á de gē ədañ dan gir nápar de gē té na Nébā yādé i rá ní?

¹⁸Nébā rāā jang tām yā bē yān té. Ni-ɔɔ kum tō ndoō yā gir deē yān gē.

¹⁹Kóṣbē tél əda gir deē yān gē na: M-ā m-éla kə gémē ō, kasə *nduú ō, yibə ō, yā kadəsí kadə ndāñsí. M-ā m-ādəsí yáá gē n noō ngáy. M-ā m-rāā kadə yáá ké to rōsɔl əsō dəsí té dán nápar de gē té tō al báté.

²⁰M-ā m-təbā madə baāsí ké ij mbór bē ké kōó té kōó say rōsí té. M-ā m-təbān kum kə loo ké mángá té ō, ké nujə sák sák kōó té ō. M-ā m-təbā ngé gē n njərāñ nodé té kum kə bā katə té gir bē té ní ō, ngé gē n njərāñ gōdó té kum kə bā bo ké no bē té ní ō. Níndé a ndum adə loo a otə ndum rijj. Rōkum, ni-rāā yáá ké bo ngáy gē.

²¹Dō nang, ī-lōō bōl, ādə rōí nelī ngáy ō, ī-rāā walya ō, tɔdō Kóṣbē rāā yáá ké bo ngáy gē.

²²Dā ké bembeé gē, ī-lōōī bōl. Tɔdō mu gē ké kem kēsā gē tél a sitēn gogé ō, kāgē gē anēn ō, Kāgē kótē ō, *kāgē nduú ō, anēn ngáy ō.

²³Siī, de ké *Siyō té gē, adē rōsí nelsí ngáy ō, ī-rāāī walya ō, najē yā Kóṣṣbē Nébā yāsí té. Tɔdō ni-adēsí mañ ta bar yā kajənsí, ni-rāā adē mañ edə ngáy dəsí té, adē mañ ta bar ō, mañ ta bāl ō, edə dəsí té tītē ké kété jóo.

²⁴Kōō gémē rosə kem gār gē ō, Kasə *nduú mbéré rosə kem jóon gē ba rēbā kē nang té ō, yibē rosə kem kūn gē ba rēbā kē nang té ō.

²⁵Kōō yāsí gē n m-ála kə kuř ké ngáy yām gē n i yim gē ō kəndír gē ō gaw gē ō taŵ gē ō, adē nujənēn kōó kem bāl ké kété gē té ní, m-téləñ m-ādēsí gogé.

²⁶Ā əsaī yáa kadē ndānsí. Ā ī-tōyī rī Kóṣṣbē Nébā yāsí n rāā yáa ké to kər kum gē tām yāsí té ní. Rō gir deē yām gē a sɔldé tɔ al báté.

²⁷Ā ī-gerī kadē mā i dán *Israel gē té ō, kadē mā i Kóṣṣbē Nébā yāsí ō, Nébā ké rang gətóo ō.

JOL 3

Kóṣṣbē adē de gē malang Ndílən

¹Gō té anī, m-ā m-ādē Ndílóm risə dɔ de gē té malang. Ngánsí ké dəngam gē ō, ngánsí ké dəyá gē ō, a ədañ najē ké Nébā əndā tadé té ō, nī a rāā de ké tɔgə bəga yāsí gē, ngósaa yāsí gē a aṇn yáa.

²Kem ndō gē ngeé n noō té ní, m-ā m-rāā kadē Ndílóm risə dɔ ngé kəla ké dəngam gē té ō, dɔ ngé kəla ké dəyá gē té ō.

³M-ā m-rāā kadē yáa ké to kər kum gē toñ dɔ rā té ō, dɔ nang té ō, Mósə a to ō, hor a to ō, sa hor ké ra kə ngālāá bururu gē a toñ ō.

⁴Mbang a tél loo ké risə til nding ō, nāā a tél mósə ō, pá tá kadē ndō yā Kóṣṣbē n i ndō ké bo ngáy ō, to bōl ngáy ō ní ugə báy.

⁵Loo n noō té, de gē malang n a bārəñ rī Kóṣṣbē ní, a ajəñ. Tɔdō tītē n Kóṣṣbē ədañ ní, de gē a teēñ *Jerusalem ō, dɔ mbał ké *Siyō té ō, niñ a ajəñ. Niñ i dɔ dán ngé gē n teēñ ta yo té ní, dɔ dán ngé gē n Kóṣṣbē bārdé té ní.

JOL 4

Nébā rāā sarya kə tērā gēé

¹Rōkum, dan ngeé n noō té ní, m-ā m-tél yā m-reē kə *Juda gē ō, de ké *Jerusalem gē ō n əhɔndé aŵñ sedé dɔ bē ké rang té ní gogé dɔ nang yādé té gogé anī.

²M-ā m-ósə dɔ nápar de gē malang naā té, yā kaŵ sedé wól loo n a bārəñ na i Kóṣṣbē gāng sarya ní té. Loo n noō té m-ā m-rāā sarya sedé najē yā *Israel n i gir deē yām gē ō, yáa kənge yām ō ní té. Tɔdō niñ tēndā tīndé kə dán gir nápar de gē té ō, niñ kəgəñ naā dɔ nang yām ō.

³Niñ tógān wālā adēñneé naā gír deē yām gē ō, igēñ kə ngán ké dəngam ké dūú gēé taān dəyá ájəba gē ō, igēñ kə ngán ké dəyá ké dūú gēé mangəñeé kasə ndūú ayn ō.

⁴Tá sji Tir gē ō, Sidon gē ō, de ké gō nang ké Pilistin té gē ké taá malang ō ní, i-geyi i-rāā rí seṁ? Ī-geyi i-rāā baā seṁ a? Ré i-giri i-rāā baā seṁ anī, m-ā m-rāā kadə baā yāsí ní a tél a əsō i dəsí sji kó gē té kə taji té noō ō, i lāv ngáy ō.

⁵Sji n óyīi gində arjāa yām ō, lór yām ō, yāa yām ké majə ngáy gē āw i-təndāi kem kújə besə yāsí gē té ō.

⁶Sji n ígiī kə de ké *Juda té gē ō, ké *Jerusalem gē ō, jī Yaban gē té, yā kərhédé kōó də nang yādé té kaw sedé say ní,

⁷i mā n m-ā m-ndóldé, də bīi té loo n ígiī sedé tū té ní té, ba m-ā m-rāā kadə yāa ké majal n i-rāāi ní tél əsō dəsí sji kó gē té ō.

⁸M-ā m-ígə kə ngánsí ké dəngam gē ō, ké dəyá gē ō, jī Juda gē té. Kadə tél igēñ sedé jī Saba gē n i nápar de ké say ngáy gē ní té. I Kóóbe n əda najə n noō ní.

R55 ké ta tōl ta té ō, sarya ō

⁹Ənī mbēr najə n toō dán nápar de gē té, rāāi gō rōsí tām yā kaw rōó té, əlaī go kem ngé rōó yāsí gē té, Ādī ngé rōó gē malang ərēñ dōó.

¹⁰Óyīi kəsə mañg yāsí gē óoīneé nənga gē ō, óyīi ngorong yāsí gē óoīneé nənga gē ō. Ādə nge tógə gətóo əda na: Mā i go!

¹¹Sji gír nápar de gē malang n i-ndiī kə gō gidə bēé ní, i-reēi lāv, ba i-kāni naā loo n noō té. Ba Ī Kóóbe əla kə ngé rōó yāi gēé dōdó té.

¹²Ādə nápar de gē rāāñ rōdó ba awñ wól loo n əndāñ rīn na i Kóóbe gāng sarya ní té. Tōdō m-ā m-ndi i loo n noō té yā gāngəñ sarya də nápar de gē malang n ndiñ gírēñ gidə bē ní té.

¹³Úniī ngorong, na kōó to kəja kōó, i-reēi i-mbérēidə kə njasí na, loo mbérē kañ *kəgə nduú rosə kōó, mañ nduú ké kem jóo gē té rəbā i mbée. Rōkum, kemdə ndul ngáy.

¹⁴Loo n noō té kōsə de gē duñ tédádé gē, reēñ wól loo Gāng sarya té: Ndō yā Kóóbe i ngər wól loo Gāng sarya té.

¹⁵Mbang ō nāā ō nduləñ ndi ndi kōó ō, tégə gē unjəñ tə al ō.

¹⁶Kóóbe nōó *Siyo, tītə bəl beé, ni-rāā ndūn adə bār kem bē ké *Jerusalem té. Loo n noō té tā də rā ō də nang ō ndebəñ. Banī Kóóbe ngōm gír deē yān gē, Ni i loo bōó rō yā ngán *Israel gē.

¹⁷Loo n noō té, ā i-geri kadə mā i Kóóbe Nəbā yāsí n ndi *Siyo, mbaī yām ké *tál ní.

Yāa kənge ké kijə yā gír deē yā Nəbā gē

18Ndō ní noō ní, *kāgē nduú gē anēñ ngáy kē dō mbaī gē té ō, mba yáa kulī gē kē dō ngán mbaī gē té a ay ngáy ō, mañ a nūgé kum wól mañ gē malang kē *Juda té ō. Mañ kógēm a əba kem *kújə yā Kóḡbē té, ba a əla loo wól loo yā kāgē akasiya gē té.

19Dō nang kē Ejiptə a tél dō nang kē nujə sáksák kḡŋ ō, Dō nang kē Edom a tél dəla loo kē nujə sák sák kḡŋ ō, sḡŋ yáa kē rāā kə dónó ní niñ rāāñ kə ngán kē Juda té gēé ní. Niñ bōkēñ mósə de kē kanjē najē dən té nang té kem bē yādé té.

20Banī de gē a ndiñ Juda té ngándáíng ō, a ndiñ *Jerusalem té kə bālī gē, bālī gē ō.

21Aáa m-éda na mósédé i mósé kē kanjē najē dō té. I Kóḡbē n i nge ndi *Siyə ní.

AMO

AMO 1

¹Makətübē yā Amos ɔjə i gotə najə kər Amos. Ni i nge ngōm yáa kuḷ gē. I de ké kem bē ké Tekoa té. Bāl jōó kē kété no té pá tá kadē dɔ nang ndebə ní, Kóɔbē ɔjən yáa ké kadē əda dɔ bē kɔɔ ké *Israel té. I dan n Ojias ndiñ mbañg *Juda té ɔ, Jeroboam ké ngōn Joas ndiñ mbañg *Israel té ɔ ní.

²Amos əda na: Kóɔbē nōō tītē bəl beé dɔ mbaḷ ké *Siyɔ té. Aáá, ni-ra *Jerusalem rāañ adē de gē oōñ ndūn. Loo gē n a awñ kə yáa kuḷ gēé tūtē kadē əsañ yáa ní majəñ al ngáy. Dɔ mbaḷ Karmel i ké tutə kám kám kɔó.

Kóɔbē gɔryɔ Israel ɔ, madē bēn gē ɔ (Aram gē)

³Najə n Kóɔbē əda ní n toó: Yáa ké majal ngáy gē ké kadē m-gɔryɔ Aram gē ké Damas dɔ té i ngáy. Ni ké majal ngáy tɔy madē gē i nge n toó: Niñ rējəñ Galaad gē kə yáa jɔryɔ náñg ta kɔsə ké rāā kə gindī n rīn na i hersə ní. I tām najə n noó té n yáa n m-gey rāā ní, m-ā m-tūr ndūm loon té al ní.

⁴M-ā m-əla hor dɔ kújə mbañg yā mbañg gē ké Aram té. Aáá, m-ā m-əla hor dɔ kújə mbañg yā Hajael té ɔ, yā Ben Hadad té ɔ.

⁵M-ā m-rāā kadē yáa rákə ta róbə gē ké Damas i ké rɔy kɔó. Wól loo n de gē a rāāñ majal tū té ní, adē i bē n de gē a rāāñ rōnel tū té ní, m-ā m-rāā kadē mbañg ké tū té gətóo. Ba a tēbāñ gir de ké Aram gē yā kaw sedé Kir dɔ gúú té. I Kóɔbē n əda najə n noó ní.

(Pilistin gē)

⁶Najə n Kóɔbē əda ní n toó: Yáa ké majal ngáy gē ké kadē m-gɔryɔ Pilistin gē ké Gaja dɔ té i ngáy. ni ké majal ngáy tɔy madē gē i nge n toó: Niñ ɔyñ de ké kem bēé gē kə taá malang aw əlañdɔ jī Edom gē té. I tām najə n noó té n yáa n m-gey rāā ní, m-ā m-tūr ndūm loon té al ní.

⁷M-a m-əla hor tū ndogē mbaḷ gē yā bē ké Gaja té, kadē ɔɔ kújə ké majə gē ké tū té kɔó.

⁸M-ā m-rāā kadē mbañg ké Asdod ɔ, mbañg n a ɔɔ bē ké Askalon ní ɔ, gətóoñ kɔó. M-ā m-əna bē ké Ekəron rɔɔ, yā kadē gotə Pilistin gē n náyñ ní oyñ. I Kóɔbē n əda najə n noó ní.

(Penisi gē)

⁹Najə n Kóɔbē əda ní n toó: Yáa ké majal ngáy gē ké kadē m-gɔryɔ Penisi gē ké Tir dɔ té i ngáy. Ni ké majal ngáy tɔy madē gē i nge n toó: Ndūdɔ gē n əniñ adəñ naā á boodɔ naā té kə *Israel tītē ké niñ i ngákɔɔ naā gē beé ní, niñ bōlən gidə alé. Tɔdɔ niñ ɔyñ de ké kem bēé gē kə taá malang aw əlañdɔ jī Edom gē té. I tām najə n noó té n yáa n m-gey rāā ní, m-ā m-tūr ndūm loon té al ní.

¹⁰M-ā m-əla hor dɔ bē ké Tir té té. Adə a ɔɔ kújə yān ké majə ngáy gē.

(Edom gē)

11Najē n Kóṣḃē əda ní n toó: Yáá kə majal ngáy gē kə kadē m-góryō Edom gē do té i ngáy. Ni kə majal ngáy tōy madē gē i nge n toó: Niñ ngōdēñ ngákóódé *Israel gē kə kaskaraá jidé té. Kumdá ɔɔdé tām yādé té séy al báté asədé tōl deē alé, sōñ wōng kə kemdé té. Gír kəhɔ deē kem té yādé gāng al báté. I tām najē n noō té n yáá n m-gey rāā ní, m-ā m-tūr ndūm loon té al ní.

12M-ā m-éla hor do bē yādé kə Teman té té, adē a ɔɔ kújə yādé kə majə gē kə kem bē kə Bosra té kōó.

(Amon gē)

13Najē n Kóṣḃē əda ní n toó: Yáá kə majal ngáy gē kə kadē m-góryō Amon gē do té i ngáy. Ni kə majal ngáy tōy madē gē i nge n toó: Niñ geyñ teē kem bē yādé kə gogé, adē njārēñ kem dəyá kə ndāñ ngán gē kə do nang kə Galaad té. I tām najē n noō té n yáá n m-gey rāā ní, m-ā m-tūr ndūm loon té al ní.

14M-ā m-éla hor do bē yādé kə Raba té té. Adē a ɔɔ kújə yān kə majə ngáy gē ndō rōó té, dan n de gē a urnēñ kól rōó té ní, dan n nəl mañ a əlañ ndō kedə mañ kə ngáy té ní.

15A awñ kə mbañg yādé do bē kə rang té do gúú té ō, ngār yān gē a awñ seneé ō. I Kóṣḃē n əda najē n noō ní.

AMO 2*(Moab gē)*

1Najē n Kóṣḃē əda ní n toó: Yáá kə majal ngáy gē kə kadē m-góryō Moab gē do té i ngáy. Ni kə majal ngáy tōy madē gē i nge n toó: Niñ rōōñ kēngā mbañg kə Edom ba rāāñ bñ. I tām najē n noō té n yáá n m-gey rāā ní, m-ā m-tūr ndūm loon té al ní.

2M-ā m-éla hor do bē kə Moab té, adē a ɔɔ kújé kə majə gē kə kem bē kə Keriyot té kōó. Moab a oy i dan kōō yáá kə bār ngáy té ō, kól rōó té ō, kōō tōw gajə batə kə kól té ō.

3Mbañg n ɔɔ bē dɔn té ní, m-ā m-ōrən kōó ō, m-ā m-rāā kadē ngār yān gē oyñ seneé ō. I Kóṣḃē n əda najē n noō ní.

(Juda gē)

4Najē n Kóṣḃē əda ní n toó: Yáá kə majal ngáy gē kə kadē m-góryō *Juda gē do té i ngáy. Ni kə majal ngáy tōy madē gē i nge n toó: Yáá gē n m-ndóódé ní, niñ mbātēñ kōó. Yáá gē n m-ndang kadē yā rāā ní, rāāñ al ō, gólēñ rōdé tītē yā kaadé gē n unēñ gō nábā kə rōkum al gē ní ō. Nábā gē ní rañ do té noō gólēñdé ō. I tām najē n noō té n yáá n m-gey rāā ní, m-ā m-tūr ndūm loon té al ní.

5M-ā m-éla hor do bē kə *Juda té, adē a ɔɔ kújé kə majə gē kə *Jerusalem kōó.

(Israel gē)

⁶Najḗ n̄ Kóṣṣbḗ əda ní n toó: Yáá kə́ majal ngáy gə́ kə́ kadə́ m̄-góryṓ *Israel gə́ dɔ́ tɛ́ i ngáy. I tām najḗ n̄ noó tɛ́ n yáá n̄ m̄-gey rāā ní, m-ā m̄-tūr ndūrḡ loon tɛ́ al ní. Deḗ n̄ najḗ gətóo dɔ́n tɛ́ ní, niñ igəñ seneé tītə́ bəlo beé yā kəngəñ nar. Deḗ n̄ rōn tō ndoó ní, niñ igəñ seneé yā kəngəñ sākərā jōó.

⁷Niñ əlañ dɔ́ nge ndoó kum bumbérú tɛ́ ɔ́, bōlən̄ gidə́ yáá yā de kə́ dūú gə́ al ɔ́. Bəbə́ ngōñ niñ kə́ ngōnōó sāāñ dəyá dɔ́ naā tɛ́ ɔ́. I tītə́ n̄ noó n niñ tájəñneé hōrmō yām ní.

⁸Loo malang n̄ a rāāñ kəla tū tɛ́ a adəñ Nə́bā ní, niñ a toñ tū tɛ́ i dɔ́ kūbə́ gə́ kə́ táāñ jī ngé ndoó gə́ tɛ́ tɛ́. Kem kújə́ yā nə́bā yādé́ tɛ́ báa, niñ a ayñ i kasə́ *nduú kə́ táā jī de gə́ tɛ́.

⁹Tá mā́ m̄-nujə́ *Amor gə́ tām yāsí tɛ́. De gə́ ngeé́ n̄ noó ní, ngələn̄ tītə́ kəgə́ sedər gə́ beé ɔ́, ngangəñ tītə́ kəgə́ sən gə́ beé ɔ́. Ba m̄-nujədé́ kṓ malang.

¹⁰Kété́ ní, mā́ m̄-teḗ sesí kṓ kem bḗ kə́ Ejiptə́ tɛ́ ɔ́, m-ór nosí dəla loo tɛ́ bāl kutə́ só yā kadə́ əngəñ dɔ́ nang yā́ *Amor gə́ ɔ́.

¹¹Bāl ngáy gṓ tɛ́ anī, m̄-bār ngánsí kərḗy gə́ kə́ dan ngánsí gə́ tɛ́, kadə́ télən̄ *ngé koó ta gə́. Ba dan balsáa yāsí gə́ tɛ́ báa, m̄-bār ngé kərḗy gə́ kadə́ əniñ ndūdé́ yā kərən̄ kam̄ rōdó́ tām yām tɛ́, kə́ ta kúl ndūdé́ kə́ niñ əniñ. *Israel gə́, i najḗ kə́ rōkum n noó al a? I mā́ Kóṣṣbḗ n m-ə́da najḗ n̄ noó ní.

¹²Banī ngé gə́ n̄ əniñ ndūdé́ yā kəy kasə́ *nduú al ní, sī́ i-rāāidé́ adə́ ayñ ɔ́, *ngé koó ta gə́ n̄ mā́ m-ə́ndā najḗ tadé́ tɛ́ kadə́ ədañ ní, sī́ ɔ́gidé́ kər najḗ ɔ́.

¹³Beé́ bá ní, ngɔ́laā́ m-ā́ m̄-rējəsí tītə́ n̄ púsó́ kə́ yáá gətə́ rosə́ kem a rējən̄ yáa malang kə́ dɔ́ róbən tɛ́ ní.

¹⁴Ngé kəy ngōdə́ tɔ́y madədé́ gə́ gəgə́, a asəñ kəy al ɔ́, ngé gə́ n̄ tógádé́ tɔ́y yā madədé́ gə́ ní gəgə́, a asəñ rāā́ yáá kógə́m al ɔ́, áskar gə́ kə́ niñ gerəñ rṓ tɔ́y madədé́ gəgə́, a asəñ kajə́ rōdó́ al ɔ́.

¹⁵Nge kur gərā́ a asə́ ra dɔ́ al ɔ́, nge kəy ngōdə́ a teḗ kum tɛ́ al ɔ́, ngé kal sonda a ajə́ rōn al ɔ́.

¹⁶Ndṓ ngeé́ n̄ noó tɛ́ ní, de kə́ nge kəhɔ́ rōn tɔgə́ tɔ́y madəñ gə́ a ay rōn karī. Najḗ n̄ Kóṣṣbḗ əda ní n noó.

AMO 3

Gír de gə́ yā Nə́bā a ɔ́rən̄ gír yáá́ n̄ niñ rāāñ ní

¹*Israel gə́, sī́ i gír kojə́ kə́ Kóṣṣbḗ jī sesí i Ejiptə́ tɛ́ n tél reḗ sesí gogó́ bēé́ ní. Ōṓ najḗ n̄ ni-ə́da dɔ́sí tɛ́ ní:

²Dan gír kojə́ gə́ malang kə́ dɔ́ nang tɛ́ ní, i sī́ ngóy m-ə́ndā kumḡ gírísí tɛ́ ní. I tām najḗ n̄ noó tɛ́ n m-ā́ m̄-rāāsí yáá́ kógə́m, najə́ yáa rāāsí gə́ malang kə́ majal ngáy tɛ́ ní.

Néba ɔ̄ najē báa nge koō ta asē ndi tan mbóo alé

- ³De ké dəngam gē jōó njērān naā té kanjē kadē niñ oōn naā dɔ té a?
- ⁴Dan n bɔl ənge dā ké yā kəsa al anī, ni a nōo kem ku loo té á? Dan n balsáa bɔl əho yáá al ní, ni a to loo bōō rō yān té yā nōon a?
- ⁵Ngōn yeĹ a əsō kum gūmbē té kanjē kadē i yáá kógēm n ndrēn aŵ seneé tū té a? Gūmbē a kālyā kanjē kadē əho i yáá kógēm a?
- ⁶Deē a kól tōw rōō kem bēé kanjē kəla bōl kem de ké kem bēé gē té a? Yáá ké to kum kaý al kógēm a reē dɔ bē té kanjē kadē i Kóōbē n əlañ a?
- ⁷Yáá n Kóōbē Néba sāā rāā ní, ni a rāā yáá ní kanjē kɔjə ngé kəla yān gē n i *ngé koō ta gē ní alé i tītē n noō ō.
- ⁸Dan n bɔl nōo ní, i náā n bōl al ní? Dan n Kóōbē Néba ɔ̄ najē ní, i náā n ɔjə najē najē yān al ní?

Sarya n gāngēn dɔ Samari té ní

- ⁹I-raī dɔ kújé ké majə gē ké kem bē ké Asdod té ō, ké kem bē ké Ejiptə té ō, əgaīn kɔf ədaī na: Ósiī dɔsī naā té loo ké kji kə dɔó gē ké Samari té té, ba ááī yáá ké áá gō naā al gē ké ngáy ō, yáá ké rāā kə dónó ké i kemeé.
- ¹⁰Kóōbē əda na: Yáá malang n yáá rāā ké kə dónó reēn ō, bogə reēn ō ní, ngé kárēy gē kánēn kə dɔ naā té kem kújə yādé ké majə gē té. De gē n noō niñ gerēn rāā yáá ké rōkum alé.
- ¹¹Bē ké Samari, i tām najē n noō té n mā Kóōbē Néba, m-ədaī najē n toō ní: Madə baáī gē a gīrēn gidə bē. Niñ a nujēn ndogē mbaĹ yāī gē ké yā rōōn dɔ bē té kōó ō, a ɔyñ yáá ké kem kújə yāī ké majə gē té kōó ō.

Kajə ké to rōneĹ al

- ¹²Najē n Kóōbē əda ní n toó: Dan n bɔl əho batē kógēm anī, njan ké jōó gē ō, núsə mbīn ō ní, nge ngōm yáá kuĹ gē taā tan té. *Israel gē n ndiñ Samari á niñ toñ nang té kə ngāldé dɔ yáá ndi ké ɔl lóm lóm gē té, aláa dɔ yáá taā gír dɔ gē ké kem tərá té ní, yáá ké kógēm beē n toō a rāādé ō: I tītē n noō ō n a ajēn i núsédé ké dūú gē ngóy ní.
- ¹³Najē n Kóōbē Néba ké bo ké tógən i ngáy əda ní n toó: Ōōī tāā gē n toō, ba ĩ-rāāī ādē kojə yā Jakob geĹ gō tāā gē ní:
- ¹⁴Ndō n m-ā m-rāān yáá kógēm kə gír de gē yā *Israel najē yáá rāādé ké majal ngáy té ní, m-ā m-rāā yáá kógēm kə *loo tuñ yáá gē ké Betel. A tōōn kíĹ *loo tuñ yáá gē n rāān adē ĩ kə dɔó ní ō, kíĹ *loo tuñ yáá gē ní a tésōn nang té ō.
- ¹⁵Kújé ké rāā tām yā loo ké kŹlĹí té ō, nge ké rāā tām yā loo ké ngā nəngāá té ō ní, m-ā m-tōōdē kōó. Kújə gē n rāān rōdē kə ngāng dāá ní, m-ā m-nujēn kōó ō, kújé ké bo bo gē a gətōon kōó ō. Najē n Kóōbē əda ní n noó.

AMO 4

¹Sij̄ dəyá kə Samari gē n̄ ī-boōī lúté lúté tītē kōo maŋg gē kə Basan ní, oōī najē n̄ toō: Sij̄ ī-rējī ngé ndoō gē kə yáa rāāsí kə gōtá al̄ ō, ī-tənāī ngé rō tō ndoō gē nang té ō, ba édaī ngaasí gē na: Ī-reē kə yáa kayāá tā!

²Kóōbē túbē əda na: Tītē nəkó n̄ mā i Nébā kə *tál rōkum noó, ndō a reē noó yā kadē de gē a əhoŋsí yā kaw̄ sesí ō, a ndórēŋsí kógēm̄ kógēm̄ tītē kānjē gē kə əhoŋdó kə gindē kə ta ruguú, aláa kə kuyú beē yā kaw̄n ndo kanjáá.

³Ā ī-teēī kōs kem bēé i kum bəlo loo gē kə tū ndogē mbaī té té. Sij̄ kógēm̄ kógēm̄ ní, náā nəkó báa kumən i sūmūú non té ō, a bōkēŋsí i kum kə dām mbór bē kə kōo té ō. Najē n̄ Kóōbē əda ní n noó.

Tuñ yáa ō, kōr yáa kə nge kō kutə kadē ō kə ndāng karī

⁴Sij̄ *Israel gē, ī-nayīī kə loo mbāté najē gōm̄ té té kə nosí té, tōdō āwī kújə besē kə Betel té ō, ī-mbātīī najē gōm̄ té báý tō kə nosí té, tōdō āwī Gilgal ō. I tītē n̄ noō n ā ī-māniīn̄ do ndūm̄ kum kə kété báý tō ní! Teē gidə gō ndō n̄ sij̄ ūgiīn̄ té ní, ī-ndējī *yáa tuñ yāsí gē ō, kə ndō kə nge kō mətá anī, ī-ndējī kadē karī yāsí gē ō.

⁵Ī-róōī mápá kə *kaa mápa i tū té do *loo tuñ yáa té, kadē i *yáa tuñ yāsí kə yā bōkēnn̄ tōy. *Israel gē, *yáa ndējē yāsí gē n̄ ī-ndējēmī kə gō kem ndigə yāsí ní, ənīī mbēr do té ta kum de gē té malang, tām̄ i nge n̄ noō n nelsí ní! Najē n̄ Kóōbē Nébā əda ní n noó.

Tāā kə rāā yáa kógēm̄ alé

⁶Mā m-rāā adē bō əsō dośí té kə kem bē bo yāsí gē té malang. M-ōgēsí yáa kəsa kə kem ngán bē yāsí gē té malang, banī sij̄ ī-téliī ī-reēī kum kə rōm̄ té alé. Najē n̄ Kóōbē əda ní n noó.

⁷M-ōgēsí mañ, adē mañ edə dośí té alé náā mətá kété no sāā kōō gē té. m-rāā adē mañ edə do bē kógēm̄ té banī edə do bē kə rang té alé. M-ādē mañ edə do ndōr kógēm̄ té banī edə do ndōr kórēy té alé, adē ndōr ní tutə kōó.

⁸De kə kem bēé gē iin̄ bē kórēy té aŋn̄ bē kə rang té sāā mañ kayāá, banī niñ əngeñ asə tadé alé. Bá tā banī sij̄ ī-téliī ī-reēī kum kə rōm̄ té alé. Najē n̄ Kóōbē əda ní n noó.

⁹Mā m-rāā adē kōō yāsí gē tutəñ ta bēl̄ té aláa nduməñ kem ndōr. Mā m-nujə ndōr taja yāsí gē ō, ndōr *kāgē nduú yāsí gē ō, gaw̄ gē əsañ kāgē kótē yāsí gē ō, *kāgē olibə yāsí gē ō. Bá tā banī sij̄ ī-téliī ī-reēī kum kə rōm̄ té alé. Najē n̄ Kóōbē əda ní n noó.

¹⁰m-rāā adē moy ngālbōgī kógēm̄ kə tītē nge n̄ əsō do dā gē kə Ejiptə té ní, əsō dośí té. M-əyā madē baā gē adē tōlēñ balsáa yāsí gē, dan n̄ de gē a əyñneé sonda yāsí gē ní. Sēē niñ kə otə majal̄ ngáȳ aw̄ bátə ugə kōŋsí té. Bá tā banī sij̄ ī-tél̄ ī-reēī kum kə rōm̄ té alé. Najē n̄ Kóōbē əda ní n noó.

11 m̄-mbérē yáa malang ké bēe loosí m̄-ténī kōó, tītē ké kété ké Sodom té ō ké Gomor té ō. Adē ī-toī i tītē ta kīr hor ké deē ɔ̄r kum hor té kōó beē. Bá tā banī sīī ī-tél ī-reēi kum kē rōm té alé. Najē n̄ Kóóḃē əda ní n noó.

12* Israel, i tām najē n̄ noó té n ā áá yáá n̄ m-ā m-rāa seí ní. Sɔɔ n̄ yáá n̄ m-ā m-rāa yā rāa seí ní, ī-rāa gō rōi tá kadē ī-ndōdēməñ mā Nébā yāi.

13 I ni n rāa mbaī bo gē ní. Ni-rāa nél ō, ɔ̄jə deē ndul gē yáa gē n̄ ni núm rāa ní ō. Ni-rāa loo ké dəloí ké unjə kow adē tél loo ké ndōó ō, njərā dɔ loo ké kīi kē dɔó gē ké dɔ nang té té ō. Rīn na i Kóóḃē, Nébā ké kōó dɔ rā ō dɔ nang ō.

AMO 5

Pā yo kógə́m̄ ké tām̄ yā ngán Israel gē té

1* Israel gē, ōōi kum pā yo n̄ m-ənī m-ā m-nōónsí toō:

2* Israel to tītē ngōmandə ké oy kōó beē. Ni teē əsō ba iī dɔó tɔ alé. Ni to nang té kem bē yān té, ba de ké yā kunən dɔó gətóo!

3 Tɔdɔ yáá n̄ Kóóḃē Nébā əda dɔ ngán *Israel gē té ní n toó: Bē bo n̄ əla kə de ké dəngam gēe dūbú ta rōó té ní, gotədé n̄ a n̄y yā kadē ni-tél a ənge ní, i bú kógə́m̄ ngóy ō, ngōñ bē n̄ a əla sedé i bú kógə́m̄ ní, a tél a ənge i kutə kógə́m̄ ngóy ō.

Bār bār ké no kum mbang ké gō gogé té

4 Najē n̄ Kóóḃē əda ngán *Israel gē ní n toó: Ré ī-geyiī ndi kə kumsí anī, i mā n̄ majə kadē ī-sāāmī ní.

5 Banī ī-lōōi sāām̄ kem kújə yā Kóóḃē ké Betel té té. Loo ké yā bōl gidə ké Gilgal té ní, ī-lōōi kudə tū té. Ī-lōōi kaw̄ nge ké Beer Seba té té. Ááá, a ɔ̄yñ de ké Gilgal gē yā kaw̄ sedé dɔ bē ké rang té ō, Betel n̄ i kújə yā Nébā ní, a tél kújə yā nébā ké rōkum al̄ gē ō.

6 Ré ī-geyiī ndi kə kumsí anī, i Kóóḃē n̄ majə kadē ī-sāaiñ ní. Ré i beé al̄ anī, ni a reē dɔ kojə yā *Jəjep té i tītē hor beé. Ni a ɔ̄ɔ yáa malang ké Betel ō, de ké kadē asə tōl hor ní a gətóo ō.

7 Ajá! yáá ké sūmūú tél i yáá ké atə kárará ō, ndórəñ yáa rāa ké gótə nang té ō.

8 I ni n rāa bütə táyō gē ní: Adē i ngán ngé rāa kār gē ō, dɔgə loo tī ō. Ni tūr loo ké risə til nding adē tél loo ké unjə kow ké dəloí ō, bōó loo ké kadaá yā kadē loo ké ndōó teēñ ō. Ni bār mañ bā bo ba bōkén dɔ nang té. Rīn na i Kóóḃē.

9 Ni-adē ta róbə kadē əniñ de ké dəngam ké ngañg rōó ō, adē ta róbə kadē nujəñ bē bo ké ngōmēñ majə ngáy ō.

10 Nge gɔryō ngé rāa sarya gē ní, nel̄sí sīī seneé al̄ ngáy ō, nge kəda najē ké rōkum ní, nel̄sí seneé al̄ ō.

11 Siḽ ḯ-rējī nge ndoō kə yáa rāāsí kə gōté al̄ ṵ, ḯ-taāi núsə kōō yān dɔ gúú té ṵ. Beé b́aa, tām najḗ n̄ noō té ní, kújé kə rāa kə mbaḽ kə tósə kadə gēé n̄ ḯ-rāāi ní, ā ḯ-ndiī kemeé al̄ ṵ, ndɔr̄ *kāgə nduú kə majə gḗ n̄ éhɔi ní, ā āyī kasən al̄ ṵ.

12 Aáá, m-geḯ kadə yáa rāāsí kə majal̄ ngáy gḗ i ngáy ṵ, yáa rāāsí kə gōté al̄ gḗ boon̄ ngáy ṵ, de gḗ n̄ najḗ gətóo dɔdɔ́ té ní, siḽ i madə baādé́ gḗ ṵ, yáa kəndā nja kə gōté al̄ gḗ b́aa, siḽ ḯ-taāi ṵ, loo sarya té b́aa,

ōgī kadə gāngəñ sarya yā ngé ndoō gḗ kə gōó ṵ.

13 Kum mbang n̄ toō i kum mbang yā yáa kə to kum kaý al̄. I tām najḗ n̄ toō té n nge kum kedə ndi kə tan kə mbóó ní.

14 ḯ-sāāi ta róbə rāa yáa kə majə ba ḯ-lōōi rāa yáa kə majal̄. Loo n̄ noō té ā ḯ-ndiī kə kumsí ṵ, Kóṵbḗ n̄ i Nébā́ kə kóṵ dɔ rā́ ṵ dɔ nang ṵ ní, a ndi sesí rōkum tītə́ n̄ édain̄ ní.

15 Yáa n̄ i yáa kə majal̄ ní, ādi nel̄sí al̄ ngáy ṵ, yáa n̄ i yáa kə majə ní, ādi nel̄sí ṵ. Loo sarya té b́aa, ḯ-rāāi ādə́ de gḗ bōlōñ gidə́ yáa kə sūmūú ṵ. Loo n̄ noō té Kóṵbḗ n̄ i Nébā́ kə kóṵ dɔ rā́ ṵ dɔ nang ṵ ní, majanī kumən a ɔɔn kə de kə kem kojə́ yā *Jəjep té gḗ n̄ teēñ ta yo té ní.

16 I beé ní, Kóṵbḗ Nébā́, Nébā́ kə kóṵ dɔ rā́ ṵ dɔ nang ṵ, əda yáa n̄ toō: De gḗ a oōñ kōō pā yo gḗ kə ndágə loo gḗ malang kə kem bēé́ té ṵ, a ədañ kə kum róbə́ kɔsə́ gḗ té malang na: Yáa kə to kum kaý al̄ kə baý! Yáa kə to kum kaý al̄ kə baý ṵ! A bārəñ de kə kem bēé́ gḗ kadə́ aṵñ yo té ṵ, a bārəñ dəyá́ kə ngé nōō yo gḗ kadə́ aṵ unəñ pā yo gḗ ṵ.

17 Dan n̄ m-ā m-māñ dánsí té anī, pā yo gḗ a bārəñ kə kem ndɔr̄ *kāgə nduú gḗ té malang. I Kóṵbḗ n̄ əda najḗ n̄ noō ní.

Ndṓ yā́ Kóṵbḗ

18 Ngé gḗ n̄ tégāñ tadé́ sété loo ngóō ndṓ yā́ Kóṵbḗ té ní, yáa kə to kum kaý al̄ i tām yádé́ té! Ndṓ yā́ Kóṵbḗ ngeé́ n̄ toō ní, i rí tām yāsí té? I ndṓ kə loo kə tū́ té unjə́ kow a? I beé alé: I ndṓ kə loo kə tū́ té ndul ndí ndí!

19 Ndṓ ní a to i tītə́ deé kógə́m kə āy bɔl ba əsō ta dā́ kə rang kə majal̄ té beé. Gṓ té anī, deé ní aṵ udə́ kújú bēé́, ba əndā́ jīn kadə́ bɔr té, anī lī kógə́m dɔɔn!

20 Ndṓ yā́ Kóṵbḗ ní, i ndṓ kə loo kə tū́ té a unjə́ kow a? I beé alé, i ndṓ kə loo kə tū́ té risə́ til nding, i ndṓ kə loo kə tū́ té ndul ndí ndí, i ndṓ kə kanjə́ loo kə unjə́ kow.

Rā́a kəla kadə́ Nébā́ kə nel̄ deé́ al̄ ngáy

21 Njə́rā mbā́ yāsí gḗ kə yā́ kawñ loo gḗ kə yā́ bōl gidə́ té nelə́m al̄ ngáy. Niñ i yáa kógə́m tām yām té alé. M-ásé́ tégā́ tam̄ dɔ kɔsə́ dɔ naā́ té yāsí gḗ té tɔ́ alé.

22 Dā́ kə tōl̄ ba róṓ horóó kə taá malang gḗ ṵ, kañ yáa kə teé́ dɔ nang té gḗ ṵ n̄ ḯ-ndējə́mī ní, nelə́m alé. Dā́ kə yəmbə́ yāsí gḗ n̄ ḯ-tuñ ādə́mī ní, kaḽ kə kumñ gḗ a m-áá alé.

²³Pā yāsí gē n̄ ēnī ngáy ta mbīm té ní, ādī asəsí! Pā yāsí gē n̄ ā ēnī kə kənde yāsí gēé ní, m̄-gey koō tɔ alé.

²⁴Banī ī-rāāī ādē yáá kə sūmūú əba bup tītē mañ kə əba nang té beē ō, əyāī yáá kə gōtē ādī nūgə tītē mañ kə teē kə ndágá kem kārēn té beē ō!

²⁵*Israel gē, bāl kutə só n̄ ī-rāāī dəla loo té ní, sīī ī-ndējēmī yáá kə tuñ gē al̄ ō, ādēmī yáá kə ndējē gē al̄ ō.

²⁶Ba bōólaā bāa, sīī ētōī nge kə ī-tósī kum gotə Sakut n̄ i nóbā kə mbañg yāsí ō, sīī ētōī nge kə ī-tósī kum gotə Kewan n̄ i nóbā kə táyō yāsí ō ní.

²⁷I beé ní, m-ā m-óysí ba m-ā m-māñ sesí dɔ bē kə Damas té yā kaw̄ sesí say. I Kóóbē n̄ əda najē n̄ noō ní. Rīn na i Nóbā kə kóɔ dɔ rā ō dɔ nang ō.

AMO 6

Ndi kanjē sōī yáa al̄ kə rōkum alé

¹Yáá kə to kum kaý al̄ kə baý beē, tām yāsí sīī n̄ ī-ndiī jəke dɔ ngōñ mbaī kə *Jerusalem té ní ō, sīī n̄ ójiīn na yáá kógēm̄ na a rāāsí dɔ ngōñ mbaī kə Samari té al̄ ní ō! De gē ədañ na sīī na ī-majə ī-tɔyī nápar de kə rang gē n̄ ī-ndiī dandé té ní ō, na ngán *Israel gē n̄ i ngákóúsí gē ní, tūrēñ rōdē i kə rōsí té ō!

²I beé ní, āwī Kalne áaī! Gō té anī iīī noó āwī báté ūgī Hamat n̄ i bē kə bo ní té. Ī-raī dɔ té noō ī-risə āwī Gat bē Pilistin gēé. Bē kɔɔ gē n̄ noō ní, gātəsí tɔy yādə a? Bē yāsí bo tɔy yādə a?

³Sīī ī-sāāī ndótē kə ndō yáá kə to kum kaý al̄ kə gogé. Banī sīī ī-rāāī ādē ndō yáa rāa kə kə dónó reē.

⁴Sīī ī-toī i dɔ tērá gē kə rāāñ rōdē i kə ngāñg dāá té ō, ī-toī kə ngālsí dɔ yáa ndi yāsí kə sol̄ lóm lóm gē té ō, yā kəsañ ngán batē kə majə tɔy madē gē kə dan yáa kul̄ yāsí gē té ō, yā kəsañ duī mañg kə bo tɔy madē gē kə kem gɔngɔ ō.

⁵Sīī ēnī pā ba ī-dānī gō kə kəndeé. sīī ī-teēī kə yáa gōsə kə kijə gē tītē yā Dabid beé.

⁶Sīī āyī kasə *nduú kem kál kə bo gē té ō, ī-ndumiī yibē kə gatēn i ngáy kə kotə majə gē ō. Banī kojə yā Jəjep ní, a nujənēñ sák sák kóɔ ō, usəsí sīī yáá kógēm̄ al̄ ō a!

⁷I tām najē n̄ toō té n ngolaā ní i sīī n a ɔyñsí yā kaw̄ sesí dɔ bē kə rang té kété no madəsí gē té ní. Adē ā ī-gətóo kóɔ, sīī bütē de kə yag gē!

Nujən bē kə Samari sák sák kóɔ

⁸Kóóbē Nóbā, Nóbā kə kóɔ dɔ rā ō dɔ nang ō túbə əda na: Tītē n̄ mā i Nóbā rōkum noó, kɔjə rō yā bē kɔɔ kə *Israel nelēm̄ al̄ ngáy, kújə yān kə majə gē nelēm̄ al̄ ngáy. M-ā m-əla bē kə Samari kə yáa malang kə kemeé kem jī madē bañ gē té.

⁹Ré de kə dəngam gē kə kem kojə kógēm̄ té nayñ i kutə kógēm̄ anī, niñ a oyñ.

¹⁰Loo n̄ noō té ngeedé kógēm̄ a teē kə nīndé kōs kem kújú yā rōō horoó. Kem kújé ké ta tōl̄ ta té ní, ré deē kógēm̄ n̄y kemeé kə kumneé báy anī, ngeen a dəjen najē a əda na: De gē i seí báy a? Anī ni a tél yā kədan na: Ǻ á, deē gətóo. Ba gō té anī a əda na: Ūtē taí! I kum mbang kəda rī Kóṽbē n toó alé!

¹¹Tɔdō i yā Kóṽbē kadē adē ndūn, anī nujəñ kújé ké bo gē kōs ō, ngé ké dūú gē tétəñ rárak kōs ō!

Tetə rōs ké jōó gē i tetə rōs ké teē yáǺ al

¹²Són̄da gē a ǻyñ ngōdē dɔ mbaī gē té a? Deē a ndɔr̄ dɔ mbaī gē kə mangá a? Siī ī-rāāi adē yáǺ ké sūmūú tél yáǺ ké yel̄ deē ō, yáǺ ké gōtə tél yáǺ ké atə kárará ō. I tām rí tó?

¹³Siī ī-rāāi rōnel̄ tetə rōs yāsí ké Loo Dabar n̄ i bē n̄ ni i yáǺ kógēm̄ al ní. Siī édaī na: Jə-taā bē ké Karnaim i kə ta kūl̄ tógəjí rōkum, bē n̄ tógə i tū tó ní.

¹⁴Banī Kóṽbē, Nébā ké kōs dɔ rā ō dɔ nang ō əda na: Bē kɔɔ ké *Israel, m-ā m-rāā kadē bē kógēm̄ a iū yā rōs̄sí. Ni a rējəsí, ba a əla gir̄ i Lebo Hamat dām mbór bē ké kɔɔ tó, báté kadē ugəñ mañ dɔ mbaī ké Araba tó, dām mbór bē ké geleé tó.

AMO 7

YáǺ ké ta kəga dɔ n̄ Amos ǻā ní i yiṁ gē

¹YáǺ n̄ Kóṽbē Nébā rāā adē m-ǻǻā ní n toó: Ni-ndi a rāā i yiṁ gē. I dan n̄ əjañ mu ké ta kəga dɔ ké tām yā mbañg té oy á mu tél a əba gogé ní.

²Ba dan n̄ yiṁ gē əsañ mu malang ké kem bēé kōs anī, m-éda na: Kóṽbē Nébā, m-rāāi bó, ba ī-māȳ rōi dɔ gir̄ deē yāi gē tó! Ré i beé al ní, niñ a téləñ i rí? Niñ dūúñ ngáy!

³Loo n̄ noō té Kóṽbē lōo gir̄ yáǺ n̄ ni sāā rāā té ní, adē əda na: YáǺ ní a rāā yáǺ alé.

YáǺ ké nge kɔ jōó i hor

⁴YáǺ n̄ Kóṽbē Nébā rāā adē m-ǻǻā báy tɔ ní n toó: Ni sāā gāng sarya kógēm̄ kə horoó. Loo təngā rāā adē mañ ké gir̄ nángāá īi kōs ō, loo təngā ní əla hor dɔ bē ké *Israel tó ō.

⁵Tā anī m-éda na: Kóṽbē Nébā, m-rāāi bó, ba ī-dəba. Ré i beé al ní, gir̄ deē yāi gē a téləñ i rí? Niñ dūúñ ngáy!

⁶Loo n̄ noō té Kóṽbē lōo gir̄ yáǺ n̄ ni a sāā rāā té ní, adē əda na: YáǺ n̄ noō a rāā yáǺ al ō.

YáǺ ké nge kɔ mətá i kəlā ké gindē pəlo i ta té

⁷YáǺ n̄ Kóṽbē rāā adē m-ǻǻā gō yáǺ gē n̄ noō té ní n toó: Ni-ra i kə njan ké dɔ kadə ndogē mbaī kógēm̄ té ō, əhɔ kəla kógēm̄ ké gindē pəlo i ta té jīn té ō.

⁸Kóṽbē dəjem̄ najē, əda na: Amos, yáǺ n̄ ǻǻā ní i rí? Anī m-tél m-ədan na: I kəlā kógēm̄ ké gindē pəlo i ta té. Kóṽbē un ta najē yān kum kə kété əda na: YáǺ n̄ m-

ááá ní toó: Gír deē yām gē toñ i tītē ndogē mbaĭ ké ra sǔmǔú al beē. Ngɔlaā ní, m-ā m-māy rōm dɔdɔ́ tǎ tɔ alé.

⁹Loo ndōy gē yā kojə yā IsaaK ní, m-ā m-nujəñ kōó ō, loo ké kōr kañ tām yā Nóbā tǎ gē yā *Israel ní, m-ā m-nujəñ kōó ō, m-ā m-rōō kojə ké ndogó mbangāá yā Jeroboam ō.

Tǎbāñ Amos Betel kōó

¹⁰Amasia n i *nge tuñ yáá ké kem bē ké Betel tǎ ní, əla kəla rō Jeroboam mbañg ké *Israel tǎ tǎ, ni ədan na: Amos sāā mbəreĭ kōó dɔ kōr kǎgē mbang ké Israel tǎ tǎ. De ké kem bēé gē asəñ tǎgā tadá dɔ najə kōrən gē tǎ tɔ alé.

¹¹Tɔdō najə n ni-əda ní n toó: Jeroboam a oy yo mósə tɔdō a tōĭnəñ ō, a ɔyñ *Israel gē yā kaw sedá dɔ bē ké rang tǎ dɔ gúú tǎ kadə niñ i say rō bē yādé tǎ ō.

¹²Gō tǎ anĭ Amasia əda Amos na: Nge kǎǎ yáǎ, āw kōó, ĭ-tél āw gogé dɔ nang ké *Juda tǎ! Nú ní ā əsə kənge yáǎ kəsa yā ndiñ kə kumiĭ kə ta kŭĭ kógē naā ké loo *nge koō ta tǎ!

¹³Ba Betel tǎ laā báa, ādē asii kōr najə ké loo *nge koō ta tǎ! Tɔdō i loo ké kōr kañ yā mbañg ō, i kújə yā Kóóbbē ké kem bē kɔɔ tǎ ō.

¹⁴Amos tél əda Amasia na: Kété ní, mā i *nge koō ta al ō, m-teē i loo ndóo yáá kógēm yā *ngé koō ta gē tǎ al ō. M-ā m-ŭĭ i mañg gē ō, m-ā m-áǎ i gō kǎgē kótə ké bembeé gē ō.

¹⁵Banĭ Kóóbbē unəñ i dan n mā i gō mañg gē tǎ ní. Ni ədam na: Āw ɔr najə kə *Israel gē n i gír deē yām gē ní ādēm.

¹⁶Banĭ ĭ Amasia ədam na kə m-lōō *kəda najə ké Nóbā əndā tam tǎ yā rōóñ *Israel, kə m-lōō kɔy najə kə naā tǎ dɔ kojə yā IsaaK tǎ!

¹⁷I beé ní, najə n Kóóbbē əda ní n toó: Nəyáí a tél ájəba kem bēé ō, a tōlən ngání ké dəngam gē ō ké dəyá gē ō, a mbɔjəñ ngāl dɔ nang yáí yā nəbō de ké rang gē ō. Ba ĭ ā óy kem bē kógēm ké yer tǎ ō, a ɔyñ *Israel gē yā kaw sedá dɔ bē ké rang tǎ dɔ gúú tǎ, kadə niñ i say rō bē yādé tǎ ō.

AMO 8

Yáá ké nge kɔ sǔ i jáng ké kañ kǎgē gē i kemeé

¹Kóóbbē Nóbā rāā adē m-áǎ jáng kógēm ké kañ kǎgē ké kərə kōó gē i kemeé báý tɔ.

²Ni dəjeñ, əda na: Amos, yáá n áǎ ní i rí? Anĭ, m-tél m-ədan na: I jáng kógēm ké kañ kǎgē ké kərə kōó gē i kemeé. Tā anĭ Kóóbbē ədam na: *Israel gē n i gír deē yām gē ní, gír yādé a gāng kōó tītə yā kañ kǎgē ké kərə kōó gē beé. Ngɔlaā ní, m-ā m-māy rōm dɔdɔ́ tǎ tɔ alé.

³Najḗ n̄ mā́ Kóṣṣbḗ Nébā́ m-édá́ ní n̄ toó: Ndṓ n̄ m-ā́ m-rāā́n̄ yáá́ té ní, gōsḗ pā́ ké́ d̄əyá́ gḗ ké́ ndogó́ mbangā́ a ɛ́nī́n̄ i pā́ yo. Niñ́ gḗ a toñ́ ngáý. A ténī́n̄ nī́n̄ de gḗ kḗ loo gḗ té. Loo a to kúkúkú́ kḗ loo gḗ té malang.

Rā́a ta yáá́ yā́ ngé́ rā́a gātḗ gḗ a nujé loo

⁴Sī́ n̄ ngé́ njērā́ d̄o nge ndoṓ gḗ té, sī́ n̄ ī-geyí rā́a kadḗ de ké́ najḗd̄é́ gətóo gḗ gətóon̄ kem bḗé ní, oṓi majə́!

⁵Sī́ édaí na: Kadḗ gír ndṓ rā́a nā́a ké́ teḗ kījə́ kə́ gā́ng lāv́! Loo n̄ noṓ té j-a j-asíi gātḗ kōṓ yā́jí. Kadḗ gír *sabat kə́ gā́ng lāv́! Loo n̄ noṓ té j-a j-asíi teḗ ta mṓy yā́jí gḗ. J-a jə́-ndégí́ ta yáá́ gātḗ gḗ kṓs̄ o, j-a j-ənī́ gātḗ d̄o madḗ té o, j-a jə́-rā́aí kadḗ yáá́ mbṓjə́ kṓy yáá́ i gṓté al̄ o.

⁶De ké́ tógéd̄é́ gətóo gḗ o, ké́ ndoṓ gḗ o ní, j-a j-asíi mangd̄é́ kadḗ niñ́ i b̄əlo gḗ. Nar gír̄d̄é́ n̄ j-a j-adī́ ní, i nar n̄ deḗ a mangə́n̄ sāk̄ērā́ jōó́ ní. Adḗ bənā́ kōṓ gémḗ gḗgḗ j-a j-igií́n̄.

⁷Kóṣṣbḗ ɛ́nī́ ndū́n kə́ ngangá́ ngáý ə́da na: *Israel ɔ́jə́ rṓn̄ kə́ bḗ yā́nneé́. I beé́ ní, m-túbə́ kə́ bḗ n̄ toó, loo rā́a yáá́ yā́sí gḗ ní, d̄oṛm̄ a ndigə́nal al̄ i ké́ báté́ gḗ té.

⁸I tām̄ najḗ n̄ toó té n̄ d̄o nang a ndew ní. De ké́ kem bḗé gḗ malang a ə́hɔ́n̄ ndoṓ. Tītḗ bā́ Nil ké́ Ejiptə́ ké́ rosə́ kem kārən̄ ba rḗbā́ kḗ ndágá́ ní, niñ́ malang a iṛn̄, ba gṓ té anī́, a ə́sṓn̄.

⁹Najḗ n̄ Kóṣṣbḗ Nébā́ ə́da ní n̄ toó: Ndṓ ngeé́ n̄ noṓ té ní, m-ā́ m-rā́a kadḗ mbang udə́ dan kadə́ ndaá́ o, loo ndul d̄o nang té dan kadə́ ndaá́ o.

¹⁰M-ā́ m-rā́a kadḗ ndṓ rā́a nā́a yā́sí gḗ télə́n̄ ndṓ *kə́hɔ́ ndoṓ o, pā́ yā́sí gḗ malang ní m-ā́ m-rā́a kadḗ a télə́n̄ i pā́ yo gḗ o. De gḗ malang a ə́lañ́ i kúbə́ *kə́hɔ́ ndoṓ rṓd̄é́ té. De gḗ malang a dəsā́n̄ d̄ə́d̄é́ kṓs̄, tītḗ ké́ ndṓ yo ngṓn̄ ké́ kal kógə́m̄ beé́ té beé́. Ba yáá́ gḗ n̄ noṓ malang ní, ta tṓl̄ ta a to i tītḗ ndṓ kógə́m̄ ké́ rṓnelāl̄ i ngáý kemeé́ adḗ rṓ deḗ atən̄ beé́.

¹¹Najḗ n̄ Kóṣṣbḗ Nébā́ ə́da ní n̄ toó: Ndṓ a reḗ noó́ kadḗ m-ā́ m-rā́a kadḗ bṓ ə́sṓ kem bḗé. Bṓ a rā́a de gḗ, ba i bṓ yáá́ kə́sa alé́. kə́ndā́ a rā́a de gḗ, banī́ i kə́ndā́ mañ́ alé́. Bṓ koṓ najḗ yā́m̄ o, kə́ndā́ najḗ yā́m̄ o a rā́ad̄é́.

¹²Niñ́ a aṛn̄ kḗ loo gḗ té malang, a iṛn̄ dām̄ mbór bḗ ké́ geleé́ té yā́ kaw̄ kum kḗ no bḗ té. Gṓ té anī́ a iṛn̄ dām̄ mbór bḗ ké́ koṛú́ té yā́ kaw̄ kum kḗ gír bḗ té sā́a ta róbe koṓ najḗ yā́ Kóṣṣbḗ té té, banī́ niñ́ a ɛ́ngeñ́ najḗ yā́ Kóṣṣbḗ alé́.

¹³Ndṓ n̄ noṓ té ní, kə́ndā́ mañ́ a taā́ tógé́ ngáñ́ ké́ d̄əyá́ ké́ mandə́ ngáý gḗ o, balsáa gḗ o.

¹⁴Ngé́ kərḗy gḗ a ɛ́nī́n̄ ndūd̄é́ kə́ ngagā́a ngáý kə́ ta kū́l̄ nébā́ ké́ rṓkum al̄ ké́ Samari. Niñ́ túbə́n̄ ə́dañ́ na: Dan, m-túbə́ kə́ ta kū́l̄ nébā́ yā́í! Aláa ə́dañ́ na: m-túbə́ kə́ ta kū́l̄ róbé́ ké́ yā́ bṓl̄ gidə́ ké́ ta kaw̄ kḗ Beer Seba! Loo n̄ noṓ té ní, de gḗ ngeé́ n̄ noṓ a ə́sṓn̄ o, a télə́n̄ yā́ kī́j̄ d̄oṛ gogé́ t̄o al̄ o!

AMO 9

Yáá ké nge ko mí n Amos aā ní

¹M-áá Kóṣṣbē ra kə njan ké dɔ́ dɔ́ *loo tuñ yáá té. Ni-əda na: Ī-téndā dɔ́ kágə nga dan ké ngā́ ɓururu gə ādē gir gisədé gə yéyñ. Ī-tétédé ādē tésōñ dɔ́ de gə té. Ré ngé kórēy gə ndiñ kə kumdé ɓáy anī, m-ā m-tṓldá kə kaskaraá. De ké yā teē kaḃ a gətóo ō, de ké yā ndi kə kumneé a gətóo ō.

²Ré niñ rāān báté ba udəñ dan de ké koy kṓs gə té anī, m-ā m-āw gṓdé té yā kɔ́ydá. Ré niñ aləñ báté aw ugəñ dɔ́ rā́ té anī, m-ā m-āw gṓdé té dɔ́ yā rāādé kadə risəñ.

³Ré niñ aw ɓṓōñ rṓdé dɔ́ mbál Karmel té anī, m-ā m-āw yā sāādé ba kɔ́ydá. Ré niñ ndigəñ kadə m-áádé alé, adə awñ gir bā bo té anī, m-ā m-éda lí ké kum bā bo té kadə dɔ́dó.

⁴Ré niñ awñ ɓəloó ɓə madə ɓā́ádé gēé anī, m-ā m-éda kadə a tṓləndé. M-ā m-əndā kuḿm gṓdé té i tām yā ndi majə yādé té alé banī i yā kadə yáá ké to kum kaḃ al teē dɔ́dó té.

⁵Kóṣṣbē, Nə́bā ké bo ké tógəñ i ngáy, ɔ́də dɔ́ nang kə jīneé anī dɔ́ nang ndew. De ké tū té gə malang əhəñ ndoō. Tītə bā Nil ké Ejiptə ké rosə kem kārəñ ba rə́bā kə ndágá ní, niñ malang a iḃñ, ba gṓ té anī, a əsōñ.

⁶Nə́bā rāā kem kújə yān gə dɔ́ rā́ té, dɔ́ rā́ n sɛ́bə tan dɔ́ dɔ́ nang té tītə kújə beé ní. Ni ɓār mañ bā bo, ba ɓṓkəñ dɔ́ nang té. Rīn na i Kóṣṣbē.

Rāān sarya kə de gə n najə i dɔ́dó té ní

⁷Kóṣṣbē əda na: *Israel gə, gātəsí i ngáy tām yām té tɔ́y yā de ké *Etiopi gə a? m-teē sesí kṓs kem ɓə ké Ejiptə té, ba m-teē kə Pilistin gēé kṓs Kapətor ō, m-teē kə Aram gə kṓs Kir ō. Ní, ĩ-gerī nge n noō al á?

⁸Bə kɔ́o ké *Israel té n najə i dɔ́ té ní, Kóṣṣbē Nə́bā əndā kuməñ girí aā majə ngáy. Ni-əda na: M-ā m-rāān kadə ni a gətóo kṓs dɔ́ nang té. Bá tā ba m-ā m-rāā kadə de ké kem kojə yā Jakob té gə gətóoñ kṓs malang alé.

⁹Áá, m-ā m-éda yáá gə ké kadə de gə rāān, dan nápar de gə té malang ní, m-ā m-yéy gir de gə n i ngán *Israel gə ní, tītə n deē a əgañ kum yáá kə yəngəreé noō beē, adə kəkəɔ kógə́m a əsō nang té alé.

¹⁰De gə malang ké dan gir deē yām gə té a oyñ ta rṓs té. Bá tā banī niñ ədañ na: Yáá ké to kum kaḃ al a reē alé, a ɔ́də rṓjí alé.

Gō loo ké nuḃ sák sák gidə kógə́m té

¹¹Bə yā Dabid to i tītə kújə ngə́m ké ra dɔ́ al beē. Ndō kógə́m té anī, mā Kóṣṣbē m-ā m-ūtə kuməñ ké mbútə gə kṓs. Mbál ké tū té gə n tésōñ nang té ní, m-ā m-óydá dɔ́ gogé. M-ā m-tél yā rāān kadə a to tītə ké kété.

12Loo ní noō té ngán *Israel gē a télēñ yā taā dɔ nang ké jóo gē yā bē kɔɔ ké Edom ō, yā nápar de gē ní geřmēñ kété ní ō. I mā Kóɔbē n m-éda najē ní noō ní ō, m-ā m-rāā yáá ní ō.

13Kóɔbē əda báý tɔ na: Ndɔ a reē noó kadē kōō i ngáy aī naā, adē kōō gē ní a toñ báté ugēñ dan yā ndr̄ gē té. Kəja kañ *kāgē nduú a to báté ugēñ dan yā dubē kōō gémē gē té tītē ní noō ō. Loo ní noō té kasə *nduú ké kijə a nūgə dɔ ngán mbaī gē té ō, a un dɔ ngán mbaī gē ō.

14*Israel gē ní i gír deē yām gē ní, m-ā m-rāādé kadē a tél a ndiñ tītē ké kété. Bē bo ké nujə kɔɔ gē ní, niñ a télēñ yā rāā gogé ō, a télēñ yā ndi kem bē bo gē ní té gogé ō. Niñ a əhɔñ *kāgē nduú gē ō, a ɔyñ kasə nduú ō. Niñ a ndr̄rēñ ō, a əsañ yáá ké ndr̄ró ō.

15M-ā m-tél yā kəndā gír deē yām gē dɔ nang yādé té gogé. Dɔ nang ní m-ādədé ní, deē a tēbādé tū té kɔɔ tɔ alé. Yáá ní mā Kóɔbē Nəbā yāsí m-ədə ní n noó.

OBA

OBA 1

¹Yáá n Kóṣṣbē Nébā ɔjə Abədias adē geṛ kə ta kũl yáá n ni aā ní n toó. Najə n ni-ɔṛ dɔ bē kə Edom tɛ ní n toó:

Kóṣṣbē əda na Edom a nuje

Kóṣṣbē ədají najə n nge kəla kógəṛn aṽn yā kəda nápar de kə rang gē ní adə j-ōō, najə ní n toó: Ijī dɔɔ, ādə j-aṽ j-ənī bē kə Edom rōō!

²Kóṣṣbē əda na: Edom, m-ā m-rāāi kadə ā ī-tél ā ī-dūú dan nápar de gē tɛ. A kídīn tɔy de gē malang.

³Kɔjə rō yāi kə ngáy gólī! I ī-ndi i bəlo mbaḷ gē tɛ, ī-rāā kújə yāi gē i loo kə kij kə dɔɔ gē tɛ. I əda rōi na: I náā n asə rāām kadə m-risə nang tɛ ní.

⁴Ká ré i ijīn bōgē aṽn i dɔɔ say tītə yā māḷ gēgē, ká ré ī-rāān bēi i dan táyō gē tɛ gēgē, m-ā m-mbərəi yā kənī nang tɛ. I mā Kóṣṣbē n m-əda najə n noō ní.

⁵Ré ngé bogə gē, aláa ngé kɔy yáa yā de gē dɔ gúú tɛ gē, reēn bēé looi ndɔɔ anī, yáa malang n niñ a asəñ kɔy ní, a ɔyñ ō, yáa kógəṛn kə a nɔy tām yāi tɛ a gətóo ō. Ré ngé kəla gē reēn kəja kañ *nduú kem ndɔṛ *kəgə nduú yāi tɛ anī, niñ a əyāñ i dɔ bəran kərəy gē ngóy.

⁶Sij de kə kem kojə yā Esau tɛ gē ní, ndúrəñ loo malang kə bēé loosí i tītə n noō ō. Yáa kənge yāsí gē kə toñ loo bōō tɛ gēgē, teēn dɔ tɛ.

⁷Təbānsí kōɔ dɔ nang yāsí tɛ. Ngé boo rōdɛ tū yāsí gē tɛ malang teēn kə gírísí dɔɔ ō, nujənsí kōɔ ō. Ngé kəsa yáa sesí gē əyāñ gūmbə gir njasí tɛ. De gē ədañ najə yāsí na: Dɔdɛ ndi kə gōó alé.

⁸Aáā, mā Kóṣṣbē m-əda na: Ndō wōng yām tɛ anī, m-ā m-rāā kadə ngé kum kedə kə dɔ nang yā Edom tɛ gē a oyñ. M-ā m-əyā deē kógəṛn kə asə geṛ kum yáa dɔ mbaḷ yān gē tɛ alé.

⁹I bē bo kə Teman, bōl a tōl ngé rōō yāi gē kōɔ. Loo n noō tɛ a tōlən de kə kem bēé gē malang kōɔ.

Yáa kə to kum kaṽ al n teē dɔ Israel gē tɛ ní, Edom gē əngeñ yáa tū tɛ

¹⁰Ngákóósí gē n i de gē kə kem kojə yā Jakob tɛ ní, sij óyīi yáa yādɛ dɔ gū tɛ ō, ī-tōlídɛ ō. I tām najə n noō tɛ n rōsí a ɔlísí ō, a nujənsí kōɔ kə njóm gē tɛ ní ō.

¹¹Kum mɔng n madə baādɛ gē ɔynee yáa yādɛ gē kōɔ malang ō, dan n tərā gē reē udəñnee kem bē bo yādɛ tɛ ō ní, sij ī-rai i kə gōsí. Dan n de gē ngeé n noō a tūgəñnee wəlá dɔ yáa kənge kə *Jerusalem tɛ ní, sij ī-rāāi tītə yādɛ ō.

¹²Edom, dan n áa ngákóói gē kum mɔng n tadə i kə tij kōɔ tɛ ní, majə kadə ī-rāā rōnəl alé. Kum mɔng n nujəñneedɛ kōɔ tɛ ní, majə kadə rōi nelī al ō, kum mɔng n wur kəl a əsōn dɔdɛ tɛ ní, majə kadə ī-tájədɛ al ō.

13 Kum mbang ní nujəñneé gír deē yām gē kōó té ní, majə kadē údə kem bē yādé té al̄ ō, kum mbang ní tan t̄iñ kōó té ní, majə kadē ī-rāā rōneĭ yáá ké to kum kaŷ al̄ ní teē dɔn té ní al̄ ō. Kum mbang ní d̄yneé yáá yān gē dɔ guú té ní, majə kadē óy yáa kənge yān gē al̄ ō.

14 Ngé kaŷ naā gē ní, majə kadē ī-ra ta gajə róbə gē té yā t̄ləndé al̄ ō, ngé gē ní ndiñ kə kumdé kum mbang wur kəl té ní, majə kadē éladé kem jī madē baā gē té al̄ ō.

15 **Ááá**, ndō ní mā Kóóbē m-ā m-gāngəñ sarya dɔ nápar de gē té malang ní, dɔ to ngɔr. Yáá ní ĩ ī-rāā kə madí gēé ní, a rāāñ seí ō. Yáá rāái ké majal̄ gē a téləñ yā kəsō dɔí té.

Yáá ké majal̄ ní Edom gē rāāñ kə Israel gēé ní, Israel gē a rāāndé yáá ké majal̄ kum gotə

16* Israel gē, siĭ āyī yáá ké kem kópə wōng yām té kōó bá, dɔ mbaĭ yām ké *tál té. I beé ní, nápar de gē a āyñ tītē yāsí ō, kanjə dəba. A āyñ báté kadē rāādé ké kasə té. Gō té anī, niñ a gətóon̄ kōó malang.

17 Loo ní noō té ní, ngé gē ní a ndiñ kə kumdé báý ní, a reēñ yā bōō rōdó dɔ mbaĭ *Siyɔ té. Dɔ mbaĭ Siyɔ a tél *loo ké tál gogé ō, de gē ké kem kojə yā Jakob té a téləñ yā taā bē yādé kōó jī ngé gē ní taāñ bē yādé té ní ō.

18 Kojə yā Jakob ō, yā Jəjep ō, a toñ tītē hor beé. Niñ a nujəñ de gē ké kem kojə yā Esau té malang kōó tītē mu beé. De ké yā ndi kə kumneé a gətóo. I mā Kóóbē n m-éda najə ní noó ní.

Juda gē a téləñ yā taā loo ké gidədé gē té

19* Juda gē ké dām̄ mbór bē ké geleé té a taāñ mbaĭ bo gē ké Edom ō, ngé gē ní ndiñ ndágə mbō gē té ní, a taāñ dɔ nang yā Pilistin gē ō. Niñ ndiñ gō nang yā de gē ké gír bē yā *Epəraim té ō, Samari té ō. De ké gír bē yā Benjamə té gē a taāñ gō nang ké Galaad.

20 Bē kɔɔ yā *Israel ké dām̄ mbór bē ké kɔɔ té ní, de ké kemeé gē ní tēbāndé kōó dɔ nang yādé té ní, a boon̄ naā yā tél bütē ngé rōō ké rōkum gē. Niñ a taāñ bē ké Penisi báté ta kaw̄ kə Sarepta. De ké *Jerusalem gē ní tēbāndé kōó dɔ nang yādé té, á ndiñ Separad ní, a ndiñ kem bē bo gē ké dām̄ mbór bē ké geleé té té.

21 Niñ a tetəñ rōō ō, a aləñ dɔ mbaĭ *Siyɔ té ō. Niñ a ndiñ i loo ní noō té n a oŷñneé bē dɔ bē ké Edom té ní. Kóóbē a ndi mbañg!

JON

JON 1

Jonas aḡy kṓs rṓ Kó́ḡbḗ tḗ yā́ kaḡ say

- ¹Ndṓ kógēm̄́ tḗ anī́, Kó́ḡbḗ ɛ́da Jonas ké́ ngṓn Amitay na:
- ²Íi dṓs ā́w bḗ bo ké́ Ninibə́ tḗ. É́la bṓl kem de ké́ kemeé́ gḗ tḗ kə́ najḗ n̄́ toṓ: Yáá rā́así́ ké́ majalá́ gḗ ní, Kó́ḡbḗ aḡ́ asən̄́ kṓs.
- ³Jonas íi dṓs ɛ́sṓ róbó́, banī́ i yā́ kaḡy kaḡ Tarsis say kṓs rṓ Kó́ḡbḗ tḗ. Ni ugḗ Japa. Anī́ ɛ́nge to bo kógēm̄́ ké́ a aḡ́ kḗ Tarsis. Ni ɛ́gā́ too ní ba aḡ́ kemeé́, yā́ kaḡ Tarsis naā́ tḗ kə́ ngé́ rā́a kə́la kem too bo ní tḗ gḗ, say kṓs ta kum Kó́ḡbḗ tḗ.
- ⁴Banī́ Kó́ḡbḗ rā́a adḗ nél kógēm̄́ ké́ ɛ́la kə́ ngangá́ ngá́y ɛ́sṓ dṓ bā́ bo tḗ. Nél mañ ní ɛ́la kə́ tógó́ ngá́y ké́ too bo a sā́a i tṓs.
- ⁵Bṓl rā́a ngé́ rā́a kə́la kem toó́ gḗ, adḗ niñ kógēm̄́ kógēm̄́ ní, ná́a nəkó́ bā́a a ɛ́ga i kɔ́r kḗ dṓ nébā́ yā́n tḗ. Niñ ɔ́yñ yáá malang ké́ kem toó́ bṓkə́n̄́ kṓs kum bā́ tḗ, yā́ kadḗ to hɔ́ólɔ́n̄́. Dan ngeé́ n̄́ noṓ tḗ ní, Jonas risə́ aḡ́ gá́le to bo tḗ aké́ to a bī́i ké́ gṓn ɛ́sṓ kṓs.
- ⁶Ngol ngé́ rā́a kə́la kem to bo ní tḗ gḗ reé́ rṓn̄́ tḗ, ba ɛ́dan na: Aḡ́, adḗ ā́ í-bī́i i mbéé a? Íi dṓs, ɛ́ga kɔ́r kḗ dṓ nébā́ yā́i tḗ! Na majanī́ a gír̄́ dɔ́jí́ tḗ, yā́ kadḗ j-a j-oyī́i alé́.
- ⁷Gṓ tḗ anī́, ngé́ rā́a kə́la kem to boó́ gḗ ɛ́dañ naā́ dṓ dá́ndé́ tḗ na: Á́dḗ jə́-túgī́ wḗlā́ yā́ gerḗn̄́ dṓ deé́ n̄́ reé́ kə́ yáá́ ké́ to kum kaḡy al̄́ n̄́ toṓ dɔ́jí́ tḗ ní. Niñ túgḗn̄́ wḗlā́ anī́, wḗlā́ ɛ́ho i Jonas.
- ⁸Loo n̄́ noṓ tḗ ngé́ rā́a kə́la kem to boó́ gḗ ɛ́dañ Jonas na: I í̄ n̄́ í-reé́ kə́ yáá́ ké́ to kum kaḡy al̄́ n̄́ toṓ dɔ́jí́ tḗ ní. Yáá́ n̄́ í-reé́ rā́aá́ laā́ ní i rí́ a ɛ́dájí́. Íi i rá? Íi de ké́ bḗ ké́ rá́ tḗ ṓ, de ké́ dan nápar de ké́ rā́ gḗ tḗ ṓ?
- ⁹Jonas tél ɛ́dadé́ na: Mā́ i hebə́ro, ba i Kó́ḡbḗ n̄́ m-ā́ m-rɔ́yñ ní. Adḗ i Nébā́ ké́ nge ndi dṓ rā́ tḗ, ké́ nge rā́a bā́ bo ṓ, dṓ nang ṓ.
- ¹⁰Gṓ tḗ anī́, ni-ɛ́nī́dó́ gotə́ najḗ yā́n. Bṓl rā́a ngé́ rā́a kə́la kem to boó́ gḗ ngá́y adḗ ɛ́dañ Jonas na: I rí́ ké́ beé́ n̄́ í-rā́a toó́! Tām̄́ ngɔ́laā́ niñ gerḗn̄́ kadḗ Jonas a aḡ́y i Kó́ḡbḗ yā́ kaḡ say. Niñ də́jenə́n̄́ najḗ ɛ́dañ na:
- ¹¹Yáá́ n̄́ kadḗ jə́-rā́a seí́ tá́ yā́ kadḗ bā́ bo tél a toń́ jə́ke kə́ gṓ gidə́jí́ ní i rí́? Tām̄́ bə́ngal mañ a íi i mbéé kum kə́ kété́ kété́.
- ¹²Jonas tél ɛ́da ngé́ rā́a kə́la kem to boó́ gḗ na: Ú́n ɛ́nīmī́ kum bā́ bo tḗ. I tītḗ n̄́ noṓ tá́ bā́ bo a tél yā́ kə́to jə́ke kə́ gṓ gidə́sí́. Aḡ́a, m̄́-geḡ́ kadḗ nél mañ ké́ ɛ́la kə́ ngangá́ ngá́y n̄́ toṓ a rṓsísí́ i najḗ yā́m̄́ mā́ tḗ.
- ¹³Ngé́ rā́a kə́la kem too boó́ gḗ nḗlən̄́ too yā́ kaḡn̄́ ta gógó́ tḗ, banī́ niñ asə́n̄́ alé́. Bə́ngal mañ a íi i kum kə́ kété́ kété́.

¹⁴Niñ-ndōyñ Kóṣṣbē ədañ na: Bó Kóṣṣbē, ī-lōō rāājí kadē j-oy najē yā deē ní toō té! Tá de ké najē gətóo dɔn té ní, ī-lōō kəndā najē yon dɔjí té ɔ. Tɔdɔ i ĩ Kóṣṣbē n ī-rāā yáá ní kemií ndigə ní.

¹⁵Gō té anī, niñ unəñ Jonas ənīnəñ kum bā bo té. Loo ní noō té wōñg yā bā bo tetə.

¹⁶Gō té anī, de gē ní bōlēñ ndíí Kóṣṣbē ngáy. Niñ-tunəñ yáá adənəñ ɔ, túbəñ ənīñ ndūdé adənəñ ɔ.

JON 2

Jonas ndōy Kóṣṣbē

¹Kóṣṣbē əla kənjē kógə́m ké bo adē reē ur Jonas. Jonas rāā ndō mətá kem kənjē ní té.

²Jonas to kem kənjē té ndōyñ Kóṣṣbē Nə́bā yān.

³Ni-əda na: Kumrñ tō ndoō ngáy. Adē m-əga kɔ́r dɔ́í ĩ Kóṣṣbē té, anī ĩ ī-ndigə́m. m-to kem bəlo ké lú ngáy yā yo té m-bārə́nñ yáá kadē deē diĩm, anī ĩ oō ndūm.

⁴Ī ənīm kem bəlo ké dūú ngáy té dan bŭl bā bo té ɔ, mañ gīr gidə́m ɔ. Bəngál mañ yāí gē malang ɔ, mañ yāí malang ɔ, reēñ dɔ́m té.

⁵Ba mā m-əda na: Ī ī-tə́bām kɔ́s ta kumií té, adē mā i say rɔ́í té. Bá tā banī, m-ndigə́ tél kə́a kújé yāí ké *tál.

⁶Mañ ugē míndə́m té. Bā bo gīr gidə́m. Mu gē bírə́n dɔ́m.

⁷m-risə́ bəté m-ūgə́ nja mbał bo gē té nang té. Mā i bádá, dan de ké koy gē té. Utəñ ta róbə́ gē kə lakélé gāngə́ñneé girə́m, ké njó́m gē té. Banī ĩ Kóṣṣbē Nə́bā yām ī-teē sém kɔ́s bəlo ké lú ngáy ní toō té kə kumrñ.

⁸Kóṣṣbē Nə́bā yām, m-ā m-óy ngɔ́r. Loo ní noō té əga kemrñ dɔ́í ĩ Kóṣṣbē té ɔ, ndōy yām ĩ kum kə dɔ́ aŵ ugē rɔ́í té kem kújé ké *tál yāí té ɔ.

⁹Ngé ndōy nə́bā ké rɔ́kum al gē ní, əngeñ ta róbə́ ké yā kadē ajə́ñneédé alé.

¹⁰Banī mā m-ā m-əñī pā yā bōkííneé tōy. M-ā m-ndējī yáá ké tuñ gē. M-ā m-rāā yáá gē ní m-əñī ndūm m-ādī najə́n té ní. Aáá, Kóṣṣbē, i ĩ n i nge kajə́ deē ní!

¹¹Loo ní noō té Kóṣṣbē əda kənjē na: Ī-tə́mbə́ Jonas kɔ́s ndágá dɔ́ nang té! Anī kənjē oō ta Kóṣṣbē kə ta jī té noō, adē rāā yáá ní Kóṣṣbē əda ní.

JON 3

Jonas ɔjə najē kem bē ké Ninibə té

¹Kóṣṣbē əda Jonas nja ké nge kɔ́ jōó na:

²Ī dɔ́ aŵ bē bo ké Ninibə té. Ədan najē ní m-əndā taí té ní.

³Anī Jonas ij dɔ́. Ni-aw̄ tā, ba ké bōó n̄ toō b́aa, aw̄ i Ninibə, tītē n̄ Kóṣbē mērnə́n ní. Ninibə i bē bo kógə́m ké bo to bṓl ngá́y. Deē a njērā i ndō mətá tá a ənda kemən a ngā́ng.

⁴Jonas udə kem bēé. Ni-njērā ndō kógə́m kə taá. Ni-əda de gē na: Nəy i ndō kutə só yā kadə a nujə́n bē ké Ninibə kṓs!

⁵De ké Ninibə gē taā́n kem najə́ yā Nébā kə ta jī té noō. Niñ-*ndiñ bō tā́m yā Nébā té. Ngé kənge yá́a gē gə́gē, ngé ndoō gē gə́gē, niñ ɔ́ɔ́n *kübə kəhɔ́ ndoō.

⁶Mbańg ké Ninibə oō kṓo yá́a ní. Anī ni-ij kṓs dɔ́ kṓr kágə́ mbang yā́n té. Ni-ɔ́r kübə mbańg ké rṓn té kṓs, ba əla kübə kəhɔ́ ndoō rṓn té ɔ́, ndi kum bū té ɔ́.

⁷Gō té anī, mbańg niñ kə de ké bo yā́n gēé ədań de gē na: Ədaí yá́a ké ndang kadə yā rā́a n̄ toō kə ndū mbērēé kem bēé: De gē ɔ́, dā́ gē ɔ́, mańg gē ɔ́, batə́ gē ɔ́, bəyā́ gē ɔ́ ní, ɔ́gə́ndə́ kəsa yá́a ɔ́, kəy mań ɔ́!

⁸Majə kadə de gē malang ɔ́ɔ́n *kübə kəhɔ́ ndoō, de gē ɔ́, dā́ gē ɔ́! Majə kadə de gē kógə́m kógə́m əgań kɔ́r kə dɔ́ Nébā té kə tógədə́ gēé malang. Majə kadə de gē kógə́m kógə́m əyań háldə́ ké majal kṓs ɔ́, dəbań ta yá́a ké rā́a kə dónó kṓs ɔ́.

⁹I náa n geṛ? Majanī Nébā a lṓo gír yá́a n̄ ní sā́a rā́a té ní kṓs. Ni a əyá gō wōńg n̄ rā́an dɔ́jı́ té ní kṓs, adə́ j-a j-oyı́ alé.

¹⁰Kəhɔ́ n̄ niñ əhɔ́n rṓdə́ tɔ́gə́ yā kəyá háldə́ ké majal kṓs ní, Nébā áa. Adə́ ni-lṓo gír yá́a n̄ sā́a rā́a té ní. Ni ndəngā́ rṓn najə́ yá́a ké majal n̄ sā́a rā́a sedə́ té ní, adə́ rā́adə́ yá́a ké majal ní alé.

JON 4

Jonas oō gír yá́a n̄ rā́a yá́a á Nébā ań kum tō ndoō yā de ké Ninibə gē ní

¹Rṓ Jonas nelə́n aĺ bátə́, ké rṓkum té, rṓn nelə́n aĺ bátə́. Ni-rā́a wōńg.

²Ni ndṓy Kóṣbē tītē n̄ toō beé əda na: Ha, Kóṣbē, m-geṛ majə́ i dan n̄ mā́ i kem bē yā́m té nú b́ay ní. m-geṛ kadə́ i de ké majə́ ngá́y ɔ́, kumií ɔ́ɔ́i ngá́y ɔ́, i de ké nge tégā́ taí dɔ́ deé té ɔ́, i de ké tár ngá́y ɔ́, ré əla bṓl kem deé té anī, i-tél ā́ i-ndəngā́ rṓi ɔ́.

³Kóṣbē, ngɔ́laā́ ní əyám ā́də́ m-óy. Áa, m-gey i yo ba i ndi kə kumuú alé.

⁴Kóṣbē tūr əda Jonas na: Wōńg n̄ i-rā́a ní, najə́ i yā́i a?

⁵Jonas teē kṓs kem bēé, ba aw̄ dəba loo n̄ deé ra Ninibə anī i kə dā́m ké gír bē té ní. Ni-rā́a ndíl kógə́m ba ndi gírı́ loo ngeé n̄ noō té. Ni sā́a kəy yá́a n̄ a rā́a yā́a rā́a kem bēé ní.

⁶Loo n̄ noō té Kóṣbē Nébā rā́a adə́ kágə́ kógə́m əba nang té, ba tɔ́gə́ tɔ́y dɔ́ Jonas yā kadə́ ni-əngeń ndíl ɔ́, kadə́ gír rṓnelál yā́n gāngəń ɔ́. Rṓ Jonas nelə́n ngá́y najə́ yā́ kágə́ ní té.

⁷Banī teē kə ndō ké noō anī, kété pá tá kadē mbang əba ní, Nóbā əla kuř kógə́m adē reē əsa kágə́ ní adē oy.

⁸Ba dan ní mbang ʝi kə dɔ́ anī, Nóbā rāā adē nəl kógə́m ké təngā ké dūn bē té əla ō, mbang ɔsə dɔ́ Jonas ō, adē na i ngɔr kadē ni sitə́ kɔ́. Loo ní noō té Jonas ndəngā yo, ni-əda na: m̄-gey i yo banī i ndi kə kumuú alé.

⁹Nóbā dəje Jonas na ké wōng ní ni-rāā tām yā kágə́ té ní ké i gōtə́ wa. Anī Jonas tél ədan na: ʌ́ʌ́, m̄-rāā wōng i gōtə́ ō, m̄-ndəngā yo i gōtə́ ō!

¹⁰Kɔ́ɔ́bē ədan na: Kágə́ ní toō ní ʝi i-rāā kəlan al ō, i-rāān adē əba dɔ́ nang té al ō ní, kumií ʝi ɔɔ́i tām yān té. Ni tɔgə́ ndɔ́ ndō kógə́m ō, oy ndɔ́ ndō kógə́m ō.

¹¹Ba bē ké Ninibə ní de ké kemeé gə́ ké mānə́n 120 000 ní noō, gerə́n yáá́ ké majə́ tām yādə́ té al ō, dā́ gə́ i ngáy kemeé ō ní, kə mā kə kumm kə ɔɔ́m tām yān té al a?

MIC

MIC 1

¹Kóṣṣbē ɔ̄r najē kə Mise n̄ i de kə kem bē kə Moreset té ní. I dan n̄ Yotam ɔ̄, Akaj ɔ̄, gō té anī i Ejekias ɔ̄, ndinēn̄ mbañg dɔ nang kə *Juda té ní. Yáá kə sɔɔ dɔ bē gē kə Samari ɔ̄, Jerusalem ɔ̄, n̄ Kóṣṣbē ɔ̄jən adē gēr kə ta kũl̄ yáá kógēm̄ n̄ ni aḡ ní n toó.

Kóṣṣbē ɔ̄ndā najē dɔ gir deē yān gē té.

²Siī gir de gē malang, ɔ̄ɔ̄i! Ī dɔ nang ɔ̄, de kə dɔ nang té gē ɔ̄, i-nēlī mbīsí! Kóṣṣbē Nébā a ndi loo yān kə *tál té yā kəndān̄ najē dɔs̄í té.

³Aáá, Kóṣṣbē teē loo n̄ ni-ndi tū té ní té. Ni risə, ba njērā dɔ loo ndōȳ gē té dɔ nang té.

⁴Mbāl bo gē yēēn̄ gir njan té ɔ̄, wól loo gē njarēn̄ ɔ̄, tītē tībē tejə kə deē ɔ̄ndā kadə hor té anī, yēē kɔ́ beē ɔ̄, tītē mañ kə īi loo kə kiī kə dɔ́ té a nūgē kum kə nang té beē ɔ̄.

⁵Yáá n̄ noō rāā yáá i tɔdɔ gir deē yā Jakob gē mānēn̄ dɔ *ndū najē. Tɔdɔ bē koḡ kə *Israel té ra dɔ ndūn̄ té alé. I náā n̄ i nge kɔsə kə gir deē yā Jakob gē ta mān̄ dɔ *ndū najē ní? Má i bē kə Samari wa m̄? I náā i nge nge kɔsə kə gir deē yā *Juda gē ta rɔȳ nébā kə rɔkum al̄ gē ní? Má i bē kə Jerusalem wa m̄?

⁶Kóṣṣbē ɔ̄da na: Tām̄ najē n̄ noō té ní, m-ā m-rāā bē kə Samari kadə a tél ndɔ̄r kə gájé yáá gē i tū té ɔ̄, dɔ nang kə i *kāgē nduú tá deē a asə ndɔ̄r tū té ngóy ɔ̄. M-ā m-rāā kadə mbāl kə tū té gē ndübərūñ kum wól loo té ɔ̄, m-ā m-nujə yáá n̄ a ngōm̄ gir gisən̄ ní kɔ́ ɔ̄.

⁷Yáá malang kə nō horó rāā nébā yān kə rɔkum al̄ gē té ní, a tétēn̄ rárák kɔ́ ɔ̄, yáá malang n̄ ɔnge karī ní, a bōkēñ kum hor té kɔ́ ɔ̄. Yáá gē n̄ ni nōōdɔ horó rāādɔ nébā yān gē té ní, m-ā m-tétédɔ kɔ́. Tɔdɔ Samari rāādɔ i kə nar gir dəyá yān gē kə ngé rāā ájəba gir kújə besēé. Ba gindē kə tɔ́ kɔ́ gē n̄ i gindē kə nō horó rāā nébā kə rɔkum al̄ gē té ní, i yā kɔy kadə gir ájəba kə rang gē té.

Yáá kə to kum kaý al̄ teē dɔ bē kə Jerusalem té.

⁸I tām̄ najē n̄ toō té n m-ā m-ún̄ pā yo ɔ̄, m-ā m-nōō ɔ̄ ní. M-ā m-njērā njam̄ karī kanjē sākērā ɔ̄, kanjē kúbē róm̄ té ɔ̄. M-ā m-nōō tītē tāl̄ ɔ̄, m-ā m-nōō tītē burum ɔ̄.

⁹Tɔdɔ ndéȳ n̄ ɔdə Samari ní, dáwán̄ gətóo. Bē kə *Juda gəgē, ndéȳ ní ɔdən̄ ɔ̄, ndéȳ ní ɔdə ta róbé kə Jerusalem ɔ̄, loo n̄ gir deē yām̄ gē ndiñ̄ tū té ní.

¹⁰Juda gē, i-lōōī kəda gotə najē n̄ toō kem bē kə Gat té, i-lōōī nōō. I-wángəlāī kum *bumbérú té kem bē kə Bet Leapəra té, ɔjiñ̄ kadə s̄īī éhɔ̄ī ndoō.

¹¹Siī de kə Sapir gē, āwī dɔ bē kə rang té kə r̄sɔl̄ɔ́ ɔ̄, r̄s̄í karī ɔ̄. De kə Saanan gē geyñ̄ teē kɔ́ kem bē yādá té alé. De kə Bet Esel gē ɔniñ̄ pā yo. Bē bo n̄ toō asə rāā sesí alé.

¹²Ból rāā de ké Marot gē adē ndewñ najē yáá kənge yādó té. Tɔdō yáá ké to kum kaŷ al ní Kóɔbē əlañ ní, reē ugē ta róbé ké Jerusalem té.

¹³Sij̄ de ké Lakis gē, adē sonda yāsí gē unəñ púsə rōō. Sij̄ ī-raī dɔ ndūsí té alé tītē yā *Israel gē ō, de ké Jerusalem gē ndájēñ yáá rāāsí ké majal gē ō.

¹⁴I tām najē ní toō té n majə kadē ɔrī rōsí kōó rō de ké Moreset gē té, ngər kə kadə bē ké Gat té ní. Adē bē bo ké Akjib a reē kə yáá kógə́m yā kəsə́n kíł mbañg gē ké dɔ gír de gē yā *Israel té alé.

¹⁵Sij̄ de ké Maresa gē, Kóɔbē a reē kə nge taā bē kógə́m yā rōɔ́nsí. Ngər gē ké *Israel té ní de gē ɔsə́n gə́ndé ní, a aŷñ yā bōō rōdó kem bəlo mbał ké Adulam té.

¹⁶Sij̄ de ké Jerusalem gē, ī-róyī nənga dɔsí gē ō, ī-dəsāī dɔsí ójiiñ kadē éhɔī ndoō, najē yā ngánsí gē ké ī-tariidé ngáy té! Adē nənga gətóo dɔsí té tītē yā míndə māl beé, tɔdō a ɔyñ ngánsí gē ngeé ní toō yā kaw sedé dɔ bē ké rang té dɔ gúú té, say rōsí té.

MIC 2

Ngé koo bē kə gōó al gē

¹Ngé gē ní ndōó anī a əndāñ i dɔ yáá ké góté al danaá yā rāā ō, a nóməñ i rāā yáá ké majal ō ní, yáá ké to kum kaŷ al i tām yādó té! Dan nəkó ní mbañg əba anī, niñ rāāñ yáá gē ní, loo ní niñ aŷñ kə tógə rāāñ ní.

²Ré ndɔr yā madədó gē səngā kumdó anī, niñ taāñ ndɔr ní ō, ré geyñ i kújə yādó gē anī, niñ táāñ kújə gē ní ō. Niñ iñ gúu dɔ de ké dəngam gē té ō, dɔ kojə yādó gē té ō, dɔ kóó yáá gē té ō, táāñ yáá kənge yādó gē dɔ gúú té ō.

³I tām yáá ní noō té n Kóɔbē əda najē toō ní: M-əndā dɔ yáá kógə́m ké to kum kaŷ al danaá, yā rōɔ́n kə de gē ké dan bütə yāsí gē té. Sij̄ ā ásiī teē kum té karī alé, ā ɔrī dɔsí dɔó yā njərañ tɔ alé. Aáá, kum mbañg ní a reē ní, i kum mbañg yā yáá ké to kum kaŷ al.

⁴Kum mbañg ngeé ní noō té ní, de gē a əniñ pā ní toō sesí, a əniñ pā yo ní toō: Táāñ yáá yājí gē malang kōó. Gír deē yājí gē aŷñ kə dɔ nang tɔ alé. Ngé koy yáá yājí gē dɔ gúú té, kəgəñ naā ndɔr yājí gē dɔ dándé té. Niñ táāñ yáá yājí gē malang kōó i najē rí té?

⁵I beé ní, dan ní gír de gē yā Kóɔbē a téləñ yā nəbō de gē dɔ nang gogé rang anī, de ké dɔ dánsí té ké yā kənge dɔ nang ní a gətóo.

Ngé tósə najē yā nge koō ta kə ndágá gē

⁶De kéréy gē ɔrəñ najē seń, ədaməñ na: Asiī najē yāí gē ní noō. Kəda na a əlañ rōsɔł dɔjí té rōkum ní, nge ní noō i najē ké yā kɔr alé.

⁷Ndɔlən kojə yā Jakob a? Kóɔbē i de ké nge tégə tan alé a? Ji bēl loo rāā yáá yāñ i tītē ní noō a? Mā m-ɔr najē i yā kadē rāā majə kə de ké súmūú gēé.

⁸Banī Kóṓbē ədasí sīī na: Hál n sīī ā ī-rāāī ké gir deē yām gēé ní, i tītē yā madē baā gē. Ngé gē n télēn ta rōṓ té ō, njērān loo yādé kanjē sōl yáá kógēm ō ní, sīī ī-tāāī kūbē yādé gē ké do madē gē té.

⁹Sīī ī-tēbāī dəyá gē ké dan gir deē yām gē té kōṓ kem kújə gē n nełdó té ní. Kii n m-íí ngáńdó gē ní, sīī ī-taāī jīdó té kōṓ, ké njórn gē té.

¹⁰Íīī dōṓ ba āwī! I kum mbang ké yā kadē sīī ōrīīn koō n toó alé! Bē yāsí tél bē ké yer kōṓ sōṓ n mān do *ndū najē yāsí gē. I tām najē n noō té n ā áaī tápē ngáy ní.

¹¹Tá de kéréy gē ɔrēn najē ké soř gē, ədañ na: Ā āyī kasə *nduú ō, kasə ké ngañg ō. Tá ngé kōř najē wa gē ngeé n toō ədañ báy tō na: Israel gē n teēn ta yo té ní, Nébā a ɔsə njadé kē naā té.

¹²Mā Kóṓbē, m-ndigə kəsə nja kojə yā Jakob kē naā té. Ááā, de gē malang ké dan gir de gē yā *Israel té n teēn ta yo té ní, m-ndigə boodó naā té. M-ā m-káńdó loo kógēm kem gong yādé gē té tītē batē gē beé, tītē bütē yáa kul gē ké rañ loo kəsa mu yādé té beé. Niñ a télēn kósə de gē ké kōōdó bār ngáy.

¹³Nge njar róbə a njērā kété nosí té. Əyāńsí dōṓ adē í-mānī ta róbó té ō, ī-teēī ndágá ō. I Kóṓbē n i mbañg yāsí ní n i nge kōř nosí ní.

MIC 3

Tāān ngé kōř no de gē

¹Ba mā m-édásí na: I beé bá ní, sīī ngār gē ké do kojə yā Jakob té, sīī n i ngé gāñg sarya yā gir de gē yā *Israel ní, ōōī. Yáá n i yáá ké gōté ní, i sīī n i ngé geř gē ní wa m?

²Banī yáá ké majə nełsí sīī al ngáy ō, yáá ké majal nełsí ō. Sīī ōrī ndār madēsí gē ō, ī-ngīī dāđé gidə kēngādé gē té kōṓ ō.

³Ááā, de gē ngeé n noō əsañ gir deē yām gē. Niñ ɔrēn ndārdé ō, tētēn kēngādé gē ō. Niñ-góřyōńdó dugəju dugəju tītē dā ké góřyō ké to kem jóó beē.

⁴I tām najē n noō té n dan n niñ a əgañ kōř kē do Kóṓbē té anī, ni a daldé al ní. Kum mbang ngeé n noō té ní, ni a bōṓ ta kumən kōṓ adē niñ a áāñ alé, najē yáá ké majal gē n niñ rāān té ní.

Najē ké majal ké ədañ do ngé koō ta gē ké ngé gól Israel té

⁵Najē n Kóṓbē əda do *ngé koō ta gē ké ngé ngól gir deē yām gē té ní n toó: Ré deē ulđé majanī, niñ-ənīn mbēr lom. Ba ngé kəla yáa tadé té al gē báa niñ rōṓńdó.

⁶I tām najē n noō té n tām yāsí sīī *ngé koō ta gē báa, loo ndō kōṓ ní. Sīī ā áaī yáá kógēm tō alé. Tām yāsí sīī té báa, loo risə til nding. Dōsí a ədasí yáá kógēm tō alé. Mbang a udə kōṓ tām yāsí té, loo kə kadaá a risə til.

⁷Rō ngé kəa yáa gē ō, rō kōdē sāa gē ō, a sōłdó. Niñ malang a utēn ta kumdé kōṓ, tōdō Nébā daldé tō alé.

⁸Ba mā báa, kə ta kũl ndíl Kóṓbēé ní, tógám i ngáy ō, m-geṛ yáá ké gōté ō, m-ého róm tɔgə ngáy ō. Adə de gə ké kem kojə yā Jakob té, n i gir de gə yā *Israel ní, m-ásə kɔjədə kəsō wōng yādə ō, mān dɔ ndū najə yādə ō, kadə gerəñ.

Mise əda najə nuje ké Jerusalem a nuje sák sák

⁹I beé ní, sɪ̄ ngār gə ké dɔ kojə yā Jakob té, sɪ̄ ngé gāng sarya gə yā gir de gə yā *Israel, ōōī. Yáá ké gōté nelsí al gáy ō, sɪ̄ i-rāāi yáá ké súmúú adə rugə ō.

¹⁰Sɪ̄ ēndāi yáá kənge ké *Siyə i dɔ tɔl de gə té. Aáá, sɪ̄ ēndāi bē ké Jerusalem i dɔ yáá rāā ké gōté al té.

¹¹Ngé rāā sarya gə a gāngəñ sarya i gir yáá ké kadədə karī té tó ō, *ngé tuñ yáá gə a ndóñ de gə *ndū najə i gir yáá kəngéé ō, *ngé koō ta gə a ədañ yáá ké ndón té i gir naraá ō. Niñ əndañ tógədə dɔ Kóṓbē té, ba ədañ na: Kóṓbē i seji, adə yáá ké to kum kəy al a teē dɔji té alé.

¹²Bá tā banī *Siyə a tél ndɔr ké de gə ndɔrəñ kɔó, i tām yāsí sɪ̄ té. Aáá, Jerusalem a nuje sák sák kɔó ō, mbał bo n *kújə yā Kóṓbē i dɔ té ní, túpə kōñ gə a taān loo dɔ té kɔó ō.

MIC 4

Jerusalem i bē bo ké kem sɔl i tū té

¹Kem ndɔ gə n a reēn té noō ní, ndɔ kógə́m té anī, mbał bo n *kújə yā Kóṓbē i dɔ té ní, a tél mbał bo ké ngāl tɔy madə gə malang rɔkum. Ni a ngāl māñ ngán mbał gə kum kə dɔó. Loo n noō té gir de ké ngáy gə a reēn kə rɔn té.

²Nápar de ké ngáy gə ké dɔ nang ké rang té a əsōñ róbó yā reē. Niñ a ədañ na: Ī-reē j-awī dɔ mbał yā Kóṓbē té, j-awī kújə yā Nəbā yā Jakob té. Ni a ndóñjí yáá n a sāā rɔjí té ní ō, j-a j-unī róbó n ni ɔjəjí ní ō. Tɔdɔ yáá ndóó yā Kóṓbē teē i *Siyə. Aáá, najə yān teē i Jerusalem n reē ugə rɔjí té ní.

³Ni a gāng sarya ké dɔ dán gir de ké ngáy gə té, ni a tél i nge ra mbəñā té tām yā nápar de gə ké tógədə i ngáy té ō, ndiñ i say té ō. Niñ a ɔyñ kaskar yādə gə yā rāañ kəsə mañg gə ō, a ɔyñ nənga yādə gə yā rāañ ngorong gə ō. Bē kógə́m a əñī bē ké rang rɔó al ō, de gə a ndóñ naā rɔó tɔ al ō.

⁴Nāā nəkó báa a ndɔr i *kāgə nduú yān, aláa i kāgə kótə yān, kanjə kadə deē njəbān. Najə n Kóṓbē ké bo ké tógəñ i ngáy əda kadə i rɔkum ní n noó.

⁵Goté gir de ké rang gə malang ní, de gə kógə́m kógə́m ké dandə té a oñ i ta nəbā yādə gə. Banī jɪ̄ j-oō i ta Kóṓbē Nəbā yājí ké njórn gə té.

Kóṓbē i mbañg ké Jerusalem

⁶Kóṓbē əda kə ndágá wáñg na: Ndɔ n noō té ní, ngé gə n əngeñ dɔ ní, m-ā m-ósə dɔdə naā té ō, ngé gə n ɔyñdə awñ sedə dɔ bē ké rang té dɔ gúú té ní ō, ngé gə n m-rāādə yáá ké ngañg ní ō, m-ā m-kāñdə kə bütədə gēé.

⁷Ngé gē n̄ əngeñ do ní, m-ā m-rāādé kadē a télēñ i gír de gē ká a ndiñ kə kumdé. Ááá, ngé gē n̄ ɔyñdé awñ sedé do bē ká rang té do gúú té ní, m-ā m-rāādé kadē a télēñ i nápar de gē ká tógádé i ngáy. Loo n̄ noō té mā Kóṓbē m-ā m-tél i mbañg yādé, do mbañ bo ká *Siyó té, i kum mbañg ngeé n̄ noō té ō, i ká njóm gē té ō.

⁸Ba ĩ ngōñ mbañ ká Jerusalem, əndā kumií gō gír de gē té tītē nge ngōm̄ yáá kuñ gē beé. Ī-ra i loo kógēñ ká ĩ kē doó té. Séy laā anī, ā ĩ-tél yā kənge tógə yái ká kété ní gogá. Ā ĩ-tél bē bo ká kem bē kəoó té gogá.

Yáá nāā teē do bē ká Jerusalem té ō, gāngēñ dən ō

⁹Sĭi de ká Jerusalem gē, ngəlaā égaī kər i najē rí té? Rōsí tōrsí tītē dəyá ká a oje ngōñ beé i tām rí té? Mbañg yāsí gətóo i mbée a? Ngé kadəsí kəjə gē oyñ i mbée kōó a?

¹⁰Ādē rōsí tōrsí ō, ĩ-nōōī ō, tītē dəyá ká a oje ngōñ beé. Tədō ngəlaā ní, ā ĩ-teēī kem bēé yā kaŵ ndi bembéé ō, ā awī báté yā kugə *Babilon ō. A əyāñsí doó loo n̄ noō té, Kóṓbē a taāsí ĩ madə baāsí gē té loo n̄ noō té.

¹¹Ba ngəlaā ní, de gē ngáy ɔsəñ doó náā té yā rōsí. Niñ ədañ na: Ādē j-ɔrī kəɔə gən yā bē yādé kōó, ādē j-əāī Jerusalem n̄ nujənəñ kōó ní kə rōneléé.

¹²De gē ngeé n̄ noō ní, niñ gerēñ yáá gē n̄ Kóṓbē ɔjə rāā ní alé. Yáá gē n̄ ni gír rāā ní, niñ gerēñ kum alé. Ni gey kəɔə njadé kə náā té tītē loo kəɔə do doo kōo gémē kə náā té beé, ndágə loo kənda kōo gémē té té.

¹³Kóṓbē əda na: Sĭi de ká Jerusalem gē, ĩi doó əndaī kōo gémē! M-ā m-rāāsí kadē ā ĩ-ngangī tītē mañg ká gajən i gində ō, hēñ njan gē i gində nəngá kasə ō. Sĭi ā ĩ-rējī gír de gē ngáy. Yáá kənge yādé gē n̄ ā ĩ-taāī ĩjídé té ní ā ĩ-gōmī tām yām mā Kóṓbē n̄ i kōó do nang malang ní té.

¹⁴Ngəlaā ní, sĭi de ká Jerusalem gē, ĩ-təjā rōsí kə doó ɔjiiñ kadē əhɔī ndoó, sĭi n̄ ɔsiī do áskar yāsí gē kə náā té ní. Madə baāsí gē gírēñ gidəsí yā kəniñsí rō. Niñ əndañ dan kum ngār ká do gír de gē yā *Israel té kə sálang kəgáá.

MIC 5

Betlehem i bē yā mbañg ká nge kajə deē

¹Kóṓbē əda na: Ba ĩ Betlehem Epərata, dan bē gē yā de gē ká gír kojə yā *Juda té ní, ĩ i ngōñ bē ká dūú bá tā, ba nge n̄ sɔṓ kadē a oo bē *Israel té ní, m-ā m-rāā kadē ni a teē i looí. Ni i de ká kem kojə ká jóo ngáy té.

²Kóṓbē a əyá gír deē yāñ gē kōó dan kərəy té. Gō té anī, ndō a reē noó kadē dəyá n̄ sɔṓ kadē oje ngōñ ní, oje ngōñ ká dəngam. Ngé gē n̄ a ndiñ kə kumdé báy gō kəydé kaŵ sedé do bē ká rang té do gúú té ní, a reēñ yā kənge gotá *Israel gē kadē a boon náā.

³Ba ni ká ngār n̄ ədañ najē yāñ kété ní, a ĩ yāñ ō, a tél nge kułdé ō, kə ta kūñ tógə yā Kóṓbēé ō, kə ta kūñ ndi ká to kəɔə gən yā Kóṓbē Nəbā yāñ ō. De gē ká dan gír

deē yān gē té a ndiñ kanjē sōl yáá kógēm. Tām tógən a aw̄ báté yā kugē ta ngóy do nang té.

⁴I ni n i nge rāā kadē lom to ní. Ré de ké Asiri gē reē udēñ do nang yājí té ō, túdēñ kē kem kújé ké ngāā ngāā yājí gē té ō anī, j-a j-əlaī kē ngār gē ké kutədə i ngáy yā kadē rōñdó.

⁵Niñ a taāñ do nang ké Asiri n i do nang yā Nemrod ní, kē ta kūl yáa rōñ yādé gēé ō, a ndiñ do té ō. Ngār n əniñ ndūdé najē yān té ní, a taājí jī Asiri gē té yā kəyājī dɔ́, loo n niñ a mānēñ do niñ do nang yājí gē ō, a udēñ do nang yājí té ō ní.

Israel gē n teēñ ta yo té á ndiñ dan nápar de gē té ní

⁶*Israel gē n nayñ kē kumdé dan gir de gē ké ngáy gē té ní, a toñ i tītē tal ké tésō dɛy dɛy gē, ké Kóṣṣbē əlañ beē, a toñ i tītē mañ ndī ké tésō do mu té beē. Niñ əndāñ kemdə do deē ndul gē té al ō, ngóñ ta yáá kógēm jidé té al ō.

⁷*Israel gē n nayñ kē kumdé dan nápar de gē té, dan gir de gē ké ngáy gē té ní, a ngangēñ tītē bɔl beé dan dā gē ké kem kuú té, a ngangēñ tītē balsáa bɔl beé dan bütē batē gē té. Loo malang n ni māñ tū té ní, ni əho dā gē ba réyādé naā té ō, de ké asə taādé jīn té gətóo ō.

⁸Gír de gē yā *Israel, əni madē baāí gē rōñ. Ī-rāā adē ngé rōñí gē malang gətóoñ!

Kóṣṣbē a rāā kadē yáa malang ké rōkum al n deē əndā tógən do té ní gətóo

⁹Kóṣṣbē əda na: Yáá n a rāā yáa ndō ngeé n noó té ní n toó: M-ā m-rāā kadē sənda yāsí gē gətóoñ ō, kadē púsə rōñ yāsí gē gətóoñ ō.

¹⁰M-ā m-nujə bē bo gē ké do nang yāsí té ō, ndogē mbaī yāsí ké ngañg ngáy gē malang n ā ĩ-rōñíñ do rōñí té ní, m-ā m-béngələdē nang té kōñ ō.

¹¹M-ā m-rāā kadē mbólí gē n ā ĩ-rāāí ní gətóoñ kōñ. De ké nge kaā yáá ké do rā té tɔ a gətóo.

¹²Nəbā yāsí ké rōkum al gē ō, mbaī yāsí ké túdē kē nja dɔ́ gē ō ní, m-ā m-rāādé kadē a gətóoñ kōñ. Yáa gē n sī kó gē ĩ-rāāídé kē jīsí ní, ā ĩ-rɔyídé tɔ alé.

¹³M-ā m-róy yáá ké tósə ba rāādé kum gotə kəgē besə ké yā ból gidə yāsí gē n ĩ-túdī ní kōñ ō, m-ā m-nujə bē bo yāsí gē kōñ ō.

¹⁴Gō té anī, gotə nápar de gē n oñ tam al ní, m-ā m-dal baā dɔ́dɔ́ té kē wōñg ké ngáy.

MIC 6

Kóṣṣbē əndā najē do gir deē yān gē té

¹Ōñí najē n Kóṣṣbē ədam ní, ni ədam na kē m-āw̄ kē m-rōñ dɔn té loo sarya té! Na kē m-ójé gīr yān kē no mbaī bo gē té ō, kē no ngán mbaī gē té ō.

²Mbaĭ gē ō, siĭ gir gisə do nang ké ra ngañg gē ō, ōōī najē n Kóṣṣbē a rāān sarya kə gir deē yān gēé ní. Ááá, Kóṣṣbē a rāā i sarya kə gir deē yān gēé, ni-dəje *Israel gir yáá rāān gē.

³Ni ədan na: Siĭ gir deē yām gē, m-rāā i rí sesí? Yáá n m-rāā sesí á kər rāānsí ní i rí? Ī-tūrmī najē té!

⁴m-rāā adē ĩ-teēī kōs kem bē ké Ejiptə té. M-ōrsí bəloó kōs. Ngār gē n m-ādēsí ní, i Moijə ō, *Aarə ō, Miriam n i ngōkóódé ké dəyá ní ō. I yáá n noō n ā ĩ-gwryōm najən té ní a?

⁵Siĭ gir deē yām gē, adē əga kemsí do té! Balak n i mbañg ké Moab ní, sāā rāāsí yáá ké majal. Adē əga kemsí do yáá n Balam ké ngōñ Beor tél ədan ní té. Gō té anī, siĭ íi Sitim āwī báté ūgī Gilgal. Siĭ ááī yáá ké to tayā gē n mā Kóṣṣbē m-rāā tām yāsí té ní.

Yáá n Kóṣṣbē ra kə de gēé ta rāā ní

⁶Dan n m-ósə kejərn nang té no Kóṣṣbē n i Nébā ké doṣ say té ní, yáá n kadē m-ndējə ní i rí? Kə m-ndējən i dul mañg ké bəra gē ō, kə m-róódé horóó kə taá malang *yáá tuñ té ō a?

⁷Kóṣṣbē ndigə i bal batə ké dūbūú ngáy gē a? Ni ndigə i yibə ké áá ngáy tītə mañ do mbaĭ ké nūgé beé a? Yā kadē ni māyñ rōn do yáá rāām gē ké gōté al té ō, do ra do ndū té al yām gē té ō ní, kə m-ún i ngōñ hágərn n kə m-ndējə ní a?

⁸Kóṣṣbē rāā adē ĩ-geř yáá ké majə. Yáá n ni-dəje deē ndul gē malang kadē rāān ní n toó: I rāā yáá ké gōté ō, i kadē neĭ deē rāā kem majə ō, i kadē deē ndi kə Nébā yāneé kanjə kəjə rōn ō.

Kóṣṣbē rāā deē yáá ké tōř najē bogə té ō, rāā yáá kə dónó té ō

⁹Kóṣṣbē oř najē kə de gē n ndiñ kem bē ké bo té ní. Ngé gē n bōlōñ ndílən ní, ni a ajədé. Siĭ de gē ké gir bē yā *Juda té ō, siĭ malang n ĩ-kānī naā kem bē ké bo té ní ō, ōōī!

¹⁰Yáá kənge ké kə ta róbé ké gōté al ní, deē a əngedé i kem kújə yā de ké majal gē té ngándáñg ō, niñ a unəñ i kāř tōjə yáá ké gōté al n a mbōjənéñ yáá ō. I yáá ké majə kəā al ngáy. M-ásé tégā tam do yáá ké beé té a?

¹¹Ngé kərəy gē a unəñ i yáá mbōjə kōy yáá ké gōté al gē n a mbōjənéñ kōy yáá gē ō. I mbaĭ geř kōy yáá ké gōté al gē n niñ a bōkəñ kem ngong yādé té ō ní. M-ā m-gāñg sarya m-əda na najē na gətóo dódé té a?

¹²Ngé kənge yáá ké kem bē bo n toō té gē a əsañ i tətō ngé ndoō gē. De gē n ndiñ kemeé ní, niñ i ngé soř gē. Niñ teñ tadé a ngóĭnéñ i loo.

¹³I tām najē n toō té n m-ələ gir kəndasí ní, m-ələ gir nujəsí kōs najē māñ do ndū Nébā yāsí gē té ní.

¹⁴Ā əsaī yáa, banī bō a rāāsí báy. Ā ī-gerī yáa n i bō ké əsō ní. Ā ī-ngōmī yáa kəsa tām yāsí té, banī a to ta kaw jóo alé. Ba ré ī-ngōmī yáa kéréy anī, m-ā m-nujəń kōs kə rōs.

¹⁵Ā ī-dubī yáa, banī ā əsiī kəja alé. Ā ī-kāsī kañ *kāgə olibə, banī ā únīi yibən yā rāań yáa alé. Ā ī-mbéréi kañ *kāgə nduú, banī ā āy kasən alé.

¹⁶Siī ī-ndájī jī bēl loo rāa yáa gə yā mbańg Omri ō, yā ngōnən Akab ō, yā kojə yān ō. Siī ī-ndájī jī bēl loo rāa yáa yādə. Adə m-ā m-nujə bē bo yāsí kōs. I beé n de kə rang gə a əgōnneəsí siī de gə n ī-ndiī kemeé ní. Rōsōl n rāa gír deē yām gə ní, a rāāsí.

MIC 7

Nge koō ta nōō rōn

¹Yáa ké to kum kaý al kə baý beē! m-to i tītə deē kógəń kə dan yā sāa kañ yáa gə tə anī, teē ań sāa kañ *kāgə nduú té. I dan kə yáa gətóo kōs té. Də bəra nduú kə yā kəsa gətóo! Kañ kótə kə ta kəga də n neləm ngáy ní, kógəń gə gətóo!

²Ngé ra də ndūdə té gə kə Nəbāa gətóon kōs kem bēé, deē kógəń kə rōkum gətóo. Niń malang a sāań i ta róbə tōl deē. Niń kógəń kógəń ní, a əyāń gūmbə i yā kəhōń madədə gə.

³Rāa yáa kə majal ní, niń ngangəń ngáy loon té. Ngār gə adə a mangəńdə i mbée ō, ngār sarya gə a dəjeń i yáa kəndā nja gə ō, yáa gə n de kə bo gə geyń kənge ní, niń ədań adə kumən unjə ō. Niń əndāń rōdə naā té yā rāań yáa yādə kə majal gə ō.

⁴De kə dandə té kə majə tōy gotə gə, to i tītə mu kə ndoō kə to də naā té bing beé ō, majal tōy túpə kōń ō. Ndō kə yā kəndańsí tām yáa rāāsí kə gōtə al té n toó. Ngé ngōm loo yāsí gə n i *ngé koō ta gə ní, ədańsí najən kété. Siī əlaī gír ndi kə bōlō kōs bá.

⁵Ī-lōōi taā kem de kə ngər rōsí té gə ō, Ī-lōōi taā kem madə tasí gə ō. Āaī majə! Ī-lōōi teē tasí, kə i ta kum nəyāsí té gəgə, Ī-lōōi teē tasí.

⁶Tədō ngōń kə dəngam tájə bəbən ō, ngōń kə dəyá ĩi kə kōoneé kə rōs ō, um kə dəyá ĩi kə mumən kə dəyá kə rōs ō. De gə kógəń kógəń ní, madə baādə gə i de gə kə kem kojə yādə té.

⁷Banī mā m-tūr rōm kə rō Kósbə té, m-ngōō Nəbā n a ajəm ní. Ni Nəbā yām, a oōm.

Gír de gə yā Nəbā a əndāń kemdə dən té ō, a ndōyənə ō

⁸Siī madə baājí gə, Ī-lōōi rāa rōnel najə yājí té. Ré j-əsō anī, j-a j-ĩi dōs. Ré ĩi i kum loo kə ndōs té anī, Kósbə i loo kə unjə kow yājí.

⁹Majə kadə jə-təgā tají, dan n Kósbə a rāań wōńg té ní. Tədō jə-māń də ndūn. Banī ndō a reē noó, kadə ni a rōs dōjí té ō, ni a gāńg sarya kə gōtə yā kadəjí ō. Ni a ořjí ta róbə yā kań sejí kum loo kə unjə kow té ō, a rāa majə sejí yā kutəń gidəjí ō.

10Dan ní madē baājí gē a aān yáá ní noō anī, rōdó a sōldó. Kété ní, niñ dējeñjí najē ədañ na: Ba Kóṣbē ní i Nóbā yāsí ní, a rā i rí? A tēbāndé njadé té tītē loo kəba bər ké kum róbə kəsə gē té beé, adē j-a j-aā kə kumjí.

11Ndō a reē noó, kadē a télēn yā kəndā ndogē mbaī ké gidə bē bo yāsí té gogó. Ndō ngeé ní noō té ní, a teēn kem dō nang yāsí kē gogó.

12Loo ní noō té ngákóúsí gē a télēn yā reē loosí gogó. A əlañ gir kji i dō nang ké Asiri té báté Ejiptə té ō, kadə bā Nil té ō, bā Opəratə té ō, kadə bā bo gē té ō, gō nang ké mbalá té ō.

13Gotə loo ké rang gē a télēn i dəla loo, najē kem ndul yā de gē ní ndiñ tū té ní té.

14Kóṣbē, ór gir deē yāi gē ta róbə kə kāgē yāi ní ā ī-ngōmən yáa kul gē ní. Niñ ndiñ i kə kédé dō nang ké tutə kōó té. Kāgē ké kañ gē gīrēn gidədó. Órdé ta róbə tītē ké kété, āw sedé dō mu gē ké Basan té ō, dō nang ké Galaad té ō!

15Ójéjí yáa rāái gē ké toñ dáng, tītē ní ī-rāan kété, dan ní ī-teēn sejí kōó kem bē ké Ejiptə té ní!

16Nápar de gē a aāndé. Tógédé i ngáy bá tā, banī rōdó a sōldó. Niñ a gerēn yáa ké yā kəda al ō, a geyñ koō yáa kógēm al ō.

17Niñ a tōnēn bumbəru tītē lí beé, tītē dā ké kagə nang té gē beé. Niñ a teēn loo bōō rō yādó ké ngañg ngáy gē té kə rō ndeweé, yā reē rōi ī Kóṣbē Nóbā yājí té. Niñ a bōlēn tógí ngáy.

18Nóbā ké to tītí ndi noó a? Ī ōr yáa rāa ké gōté al gē kōó ō, ī-māy rōi dō māñ dō *ndū najē gē yā gir deē yāi gē ní nāyñ kə kumdé ní té ō. Wōñg yāi to gotóo ngándáñg alé, banī nelī kadē ójéjí kem majə yāi.

19Ā ī-tél kadē kumií a ooi tām yājí té báý. Adē ā əndā njaí dō māñ dō *ndū najē gē yājí té ō, yáa rāají ké gōté al gē malang ní, ā ī-bōkédé gir bā boó kōó ō!

20De gē ké kem kojə yā Jakob té ní, ā ójédé kadē ī i de ké nge ra dō ndūi té ō, de gē ké kem kojə yā Abəraham té ní, ā ójédé kadē ī i de ké nge əho *madē naā ō, tītē ní ī-túbə əniñ ndūi ādē kaají gē kété ní.

NAM

NAM 1

¹Najē ké dɔ bē ké Ninibə té i kem makətübē ní toō té. Nébā ɔjə Nahum *nge koō ta ké kem bē ké Elkos té adē geṛ, i kə ta kũl yáá ké Nahum āā.

Kóṣṣbē i Nébā ké to bōl ō majə ō

²Kóṣṣbē i Nébā ké nge rāā jang. Ni ənda madē baān gē tām yáa rāādé ké gōté alé té. Wōng yān to bōl ngáy. Ni ənda ngé rōō seneé gē tām yáa rāādé ké gōté alé té ō, yáa ké majal ní niñ rāān ní, dɔn ndígənal alé ō.

³Kóṣṣbē i de ké nge tégā tan ō, tógəñ i ngáy ō. Banī deē ní najē i dɔn té ní, ni a əyən karī kanjə kəndan alé. Dan ní ni a māñ anī, nəl mañ ké ngañg ngáy əla. Kiñ mañ i bumbəru ké gír njan té.

⁴Ni ndāng bā bo, anī bā bo i. Ni-rāā adē ngán mañ gē malang gətóon kōó kem kārde gē té. Anī loo gē ní a awñ kə yáa kuñ gēé kə tū té dɔ nang ké Basan té ō, mbañ bo ké Karmel ō ní, yáa malang ké ndi kə kumneé gətóo tū té kōó ō, hūtə yáa gē ké Liban ndələñ kōó ō.

⁵Mbañ bo gē ndewñ najē yān té ō, ngán mbañ gē yéyñ ō. Dɔ nang ndebə ta kumən té, dɔ nang kə taá malang kə de ké tū té gēé, ndebə ta kumən té.

⁶I náā n asə ra ta wōng yān té ní? I náā n asə ndi kə kumneé dan ní wōng yān ɔɔ yáa malang ké hor té ní? Wōng ní taā loo tītə hor ké ɔɔ loo beé. Mbañ gē njərəñ non té.

⁷Kóṣṣbē i de ké majə. Ni i dabə ké yā ndi gírí dan wur kəl té. Ngé gē ní əndāñ kemdə dɔn té ní, ni-əa gōdó

⁸dan ní yáa ké to kum kay alé māñ tītə mañ dɔ mbañ beé ní. Banī ni-nujə madē baān gē ō, tēbādé aw sedé kum loo ké risə til yā yo té ō.

Najə gē tām yā bē ké Juda té ō Ninibə té ō

⁹Yáa ní i-gírí dɔ Kóṣṣbē té ní i rí? Ni i nge nujə madē baān gē. Niñ a nujəñ sesí nja ké nge kə jōó tɔ alé.

¹⁰Niñ ní ayñ yáa tītə ngé kasə rāā gē ní, toñ tītə túpə kōñ gē ké talañ jidə kem naā té beé. Hor a ɔɔdó malang tītə mu ké tutə beé.

¹¹De kógəñ ké núm rāā yáa ké majal kə Kóṣṣbēé, de ké yáa gē ní ni-ɔjə rāā ní i nujə loo, teē kemí i bē ké Ninibə té.

¹²Yáa ní Kóṣṣbē əda de ké *Juda gē ní n toó: Ká ré kutə madē baāsí gē i ngáy ō, niñ-ngangəñ ngáy ō anī, a nujəñ sedé kōó, niñ a gətóon kōó. Kété m-tél sesí kə nang té, banī m-ā m-rāā tītə ní noō tɔ alé.

¹³Ngəlaā ní, m-nujə kə bē ní taā tógəsi kōó ní ō, m-tútə súl yási gē kōó ō.

14Yáá n Kóṣbē gey rāā sesí sī de ké Ninibə gē ní n toó: Ngán gē ké kadē rīsí i dɔdɔ té ní, sī ā éngeí tɔ alé. Besē kágē, aláa besē gindē yāsí gē n̄ ī-tósídé aláa ī-nōōídé horoó, ba ī-téndāídé kem kújə yā nóbā yāsí gē té ní, m-ā m̄-nujəń kṵ. M-əndā dɔ bəlo yosí danaá, tām sī i yáá kógēm ké sáláng alé.

NAM 2

1Sī *Juda gē, nge kaw̄ kəla ké nge reē kə najə ké majaá ní, ni i dɔ mbaí bo gē té. Ni-əda najə yā lom ké a to! Əndāi dɔ loo rāā nāā yāsí gē danaá. Míndəsi n̄ ənī adī Nóbā ní, ī-rai dɔ té. De ké nge núm̄ nujə loo a teē loosí tɔ alé i ké báté gē té. Tógən gətóo kṵ.

2Bē ké Ninibə, ngé rṵ gē aṽn̄ kənī rṵ té. Sī áskar gē, ī-ngōmī ndogē mbaí gē ké yā rṵń dɔ bē té ɔ, əndāi kumsí gír róbə gē té ɔ, əndāi dɔ rṵsí danaá tām yā rṵ té ɔ, ɔsi rṵsí kə naā té ɔ.

3Ngé gāng róbə gē ɔȳn̄ yáa yā ngé gē n̄ Jakob ojədé ní dɔ gúú té. Kágē nduú n̄ toó ní, niń nujəń ta jīn̄ gē kṵ. Banī Kóṣbē tél kə kɔjə rṵ yān̄ adən̄ gogá. Áá, ni-tél kə kɔjə rṵ yā *Israel adən̄ gogá.

Ənīn̄ bē ké Ninibə rṵ ɔ ɔȳn̄ yáa ké kemeé dɔ gúú té ɔ

4Áskar gē yā madē baā ətōn̄ i der gē ké rāān̄ mań yáa ké kəre gidə té gē ɔ, kúbə kɔṵdɔ gē i kúbə ké kərə gē ɔ. Púsə rṵ gē n̄ téndāndé kə ta naá tām yā rṵ té ní, ndəlēn̄ pipir tītə ta ndɔ hor gē beé ɔ, nənga gē əlan̄ gír yéy ɔ.

5Púsə rṵ gē ɔrəń dɔ kə ngōdē ké ngáy, yā kaw̄ kənī rṵ. Niń mánəń i kum róbə kɔsə gē té ɔ, ndágə loo gē té ɔ. Toń tītə hor ngel̄ gē beé. Niń aṽn̄ ngōdē lāv̄ tītə tel̄ mań beé.

6Mbańg ké Ninibə bār ngol gē ké dɔ ngé rṵ yān̄ gē té, banī kemdɔ rāādé loo njərə té kum kə kété. Madē baā gē aṽn̄ ngōdē kum kə kadə ndogē mbaí gē ké yā rṵń dɔ bē té, niń déw̄n̄ gidə yáa té.

7Ta róbə gē n̄ deē teē tū té kə ndágá anī a aṽ i bā gē ní, mbəlōndé gidə kógēm ɔ, taāń kújə ngol yā mbańg kṵ ɔ.

8Madē baā gē unəń yáa ké tósə kum gotə nóbā ké dəyá kṵ, ba aṽn̄ seneé dɔ bē ké rang té dɔ gúú té. Dəyá ké ngé ndōyn̄ gē nōōń tītə dér dum gē beé. Niń əndāń wurdé par par ɔjənəń kadē rōdɔ nel̄dɔ alé.

9Ninibə to i tītə kār ké mań ké kemeé dəyā kṵ malang beé. Deē kógēm̄ əga kɔr əda na: Ī-dəbaī, ī-dəbaī! Banī dan de gē n̄ a aṽn̄ naā té ní, de ké mbel̄ gətóo.

10Óyīi gindē arjāa, óyīi lór! Yáa kənge yā Ninibə ní, ta ngóyn̄ gətóo. Yáa ké gātədé i ngáy gē taāń loo kem bēé.

11Bogəń yáa malang kṵ ɔ, tṵń yáa malang kṵ ɔ, rējəń yáa malang kṵ ɔ. Ji de gē uř wak kṵ ɔ, njadé udə lagəja ɔ, ndew̄n̄ kə rōdɔ gē té malang ɔ, ta kumdé tūr kṵ ɔ.

Ninibə to i tītē bəl ké tetənəñ r55 beé

¹²Bē n bəl gē ndiñ tū té kété ní, tél i rí? Kété ní, ngán bəl gē a əngeñ yáa kəsa yādá i kem bē ní té. Dan n bəl aŵ sāa yáa kəsaá anī, de ké ɔdə rō ngánən gē gətóo.

¹³Ni əho dā ō, réyā dā ní naā té ō tām yā kóo bəl té ō, ngánən gē té ō. Dā gē n ni ndoódé ō, réyādé naā té ō ní, káñ dādé kem bəlo yān gē té adə rosə.

¹⁴Kó5bē ké bo ké tógən i ngáy əda na: Ī bē ké Ninibə, m-ā m-rāa yáa ké tōr seí! M-ā m-əla hor dɔ púsə rōō yāi gē té kadə hor ɔo ō, niñ a téləñ sa hor ō. Balsáa yāi gē n toñ tītē ngán bəl gē ní, a tōlənđé kōó ta rōō té. M-ā m-dəba ta kɔy yáa dɔ gúú té yāi gē kōó dɔ nang té ō, deē a oō ndū ngé kaŵ kəla yāi gē loo tédá yáa gē ké kadə de gē ráañ té tɔ alé.

NAM 3

Tōlən de gē ngáy kem bē ké nge tōl de gē té

¹Yáa ké to kum kaŷ al ké baŷ beē tām yā Ninibə té, Ninibə n i bē n mósə aŷ kemeé ní! Soŕ ō, yáa rāa ké kə dónó ō, taāñ loo kem bēé ō, gir kɔy yáa yā de gē dɔ gúú té gāng al ō!

²Kōō ndéy gē bārən kem bēé ō, nja púsə gē ɔsəñ naā ō, sənda gē aŷñ ngōdə ō, púsə rōō gē tūñ bal ō.

³Ngé kał sənda gē ɔrən rōdɔ dɔó. Yáa rōō gē ndələn pipir tītē ta ndoɔ hor gē beé. Nənga gē ndələn pipir tītē hor ké kəra beé. Loo malang i niñ. Niñ de gē to kə dɔ naā té. De ké asə tédá kutədé gətóo. Niñ de gē tégə nja áskar gē!

R5 bē ké Ninibə ɔlən ngáy

⁴Ninibə rāa ájəba nja dūbú ngáy. Kété ní, ni mandə ō, neł de gē seneé ngáy ō. Ni un majə n rōn majə deē ní rāań yáa tītē nge rāa mbólí ké dəyá beé. Ni-rāa nápar de ké ngáy gē bəlo té kə rāa ájəba yāneé ō, kə majə n rōn majə deē ní ō.

⁵Kó5bē ké bo ké tógən i ngáy ədan wáńg na: M-ā m-rāa yáa ké tōr seí. M-ā m-saā kūbə yāi yā reēn ta kumií té dɔó, m-ā m-ójə nápar de gē girí ké karī kadə aāñ. I beé n gotə bē koo ké rang gē a aāñ rōsɔl yāi ní.

⁶M-ā m-káñ loo ké yer gē kə dɔí té, yā kɔrən hōrmō yāi kōó. M-ā m-rāa kadə ā i-tél yáa ké kadə de gē aāñ anī niñ bōlən.

⁷Loo n noō té de gē malang n a aāñ ní, a aŷñ naā kə kɔrɔ tadé té: Nujən bē ké Ninibə kōó! I náa n kumən a ɔon tām yān té ní? Bē ké Ninibə, ngé kəla gɔ kemií té gē ní, deē a əngedé i rá tām yāi té?

Yáa n rāa bē ké Tebə ní a rāa bē ké Ninibə ō

⁸Ī bē ké Ninibə, i-majə i-toŷ bē ké Tebə a? Əndāñ bē ní i dɔ gósə bā Nil té. Mañ gīr gidən. Bā Nil ngōmən kə ngangá ngáy tītē n ndogə mbał ké yā rōɔn dɔ bē té a ngōmən bē ní.

⁹Tógən kə ngáy i bē kə *Etiopi ō, i bē kə Ejiptə ō. De kə Put gə kə de kə Libi gə i ngé boo rōdē tū yān té gə.

¹⁰Bá tā ba əhōñ de kə Tebə gə aŵñ sedé dɔ bē kə rang té dɔ gúú té, tītə dəngáy gə beé ō. Ngán kə dūú ngáy kə kem bēé gə gəgē ní, madə baḡádé gə réjēndé dɔ gajə róbə gə té malang. Niñ tógēñ wēlā dɔ ngār yān gə té malang ō, túyñ de kə bo yān gə malang kə súl ō.

¹¹Bē kə Ninibə, ta i dɔí té tā. Kəḡ tápə a rāāi kə kasə té ō, ā ī-bōō rōí tām rōí kə səlī té ō. Ta i dɔí té kadə ī-sāā loo kə yā bōōñ rōí najə yā madə baḡái gə té.

Ninibə a duñ alé

¹²Ndogə mbaī yāi gə malang n̄ ā ī-rōōñ dɔ rōí té ní, toñ i tītə kañ kótə kə kərē ta kəga dɔ gə beé. Dan n̄ deē yéy kəgə kótə anī, niñ-tésōñ i kem ta deē n̄ sāā kəsadé té ní.

¹³Ngé rōō yāi gə toñ i tītə dəyá gə kə tógádé gətóo beé. Ta róbə gə kə yā kudəñ kə kem bē yāi té gə teē rañ i kə wōyōo no madə baḡái gə té. Tɔdɔ hor nujə kəgə gə kə yā rákəñ tadé gə kōó.

¹⁴Sii de kə Ninibə gə, ódiī mañ ī-rāāi sádə té, kadə ī-tégāiñ tasí dan n̄ a əniñsí rōō té ní. Ī-ngōmī ndogə mbaī yāsí gə kə yā rōōñ dɔ bē yāsí té. Ī-mbəsāi bɔr kə njasí ō, əndāi dɔ yáḡ kə derngēl gə danaá ō.

¹⁵Banī ā óyī yo hor kə oosí, aláa yo tōl kə tōlēñsí ta rōō té. Madə baḡāsí gə a əsañsí tītə yim gə kə əsañ yáḡ malang kōó beé.

De kə kem bēé gə malang gətóoñ kōó

Ī bē kə Ninibə, de kə kemií té gə toñ i tītə yim gə beé, kutədə i ngáy.

¹⁶Kété ní, kutə ngé rāā gātə kə looí gə tɔy kutə táyō gə kə dɔ rā té. Ngolaā niñ hindəñ lim kōó, tītə yim gə kə iñ bōgə aŵñ kōó beé.

¹⁷Ngé ngōmsí gə i ngáy tītə yim gə beé ō, ngé rāā kəla yāsí gə toñ tītə ngán kuñ kə ngáy gə kə toñ tītə kiñ mañ beé ō. Ngán kuñ gə ní əhōñ loo dɔ túpə kámbə gə té, dan n̄ kúl o o ní. Dan nəkó n̄ mbang ɔsə anī, niñ malang iñ bōgə aŵñ kōó, loo kə de geñ al té. Niñ i rá?

Loo kə nujə sák sák kə deē asə rāā gogé kadə majə tɔ alé

¹⁸Ī mbañg kə Asiri, ngé koo bē yāi gə bīñ i bī kə njóm gə té ō, gō rōō yāi gə ɔrəñ rōdē mer tɔ al ō. Gír deē yāi gə tēndāñ naā tūñ kə dɔ mbaī bo gə té ō, de kə yā kəsə njadé kə naā té gətóo ō.

¹⁹Rōō n̄ teti ní i kə njóm gə té ō, do gə n̄ əngé ní, a asəñ kedə al ō. De gə malang n̄ oñ kōó ní, əndañ jīdē gír yáḡ kə to kum kañ al n̄ teē dɔí té ní. Tām i náā n̄ ḡ tápə najə yáḡ rāāi gə kə kumií o o loo rāā té al alé ní? Yáḡ rāāi gə ní, loo dəba tadé gətóo!

HAB

HAB 1

¹Najē n Nébā əda Habakuk nge koō ta dan n ni ʒaʒ yáá té ní n toó.

Nge koō ta bār Nébā kadē dīn

²Kóṣbē, nja i kóndóng n kə m-bārí kadē ī-dīm ní? Ī ōō bār alé! M-éga kər do yáa rāa ké kə dónó té, banī Ī ájə deē alé!

³Ī ī-rāa adē m-áá yáá ké majal i najē rí té? Ī áá yáá ké tōr rōjí kanjē rāa yáá kógēm i najē rí té? Loo malang n gīr gidēm ní, de gē a ɔyñ i yáa yā de gē do gúú té tū té ō, a rāān yáa i kə dónó tū té ō. De gē a rāān i sarya kə naá ō, a kōlēn i naā ō ngóy.

⁴De ké un *ndū najē rāān kəla gətóo ō, de ké gāng sarya kə gōo gətóo i ké báté gē té ō. De ké majal ənī de ké rōkum rōō ō, ngé rāa sarya gē gāngēn sarya kə gōo al ō.

Najē n Nébā tūr əda ní, əda na Babilon gē a taān loo

⁵Kóṣbē əda na: Yáá n a rāa yáa dan nápar de gē té ní, əndāi maɣ áaī majə, ba adī ɔr kumsí ō, adī yáasí ngáy ō! Ááa, yáá kógēm ké to jáké ngáy a rāa yáa dan n ī-ndiín kə kumsí ní. Ré deē ənisí i gotə anī, ā ī-taāi kem alé!

⁶*Babilon gē n i gir de ké ngé rāa yáa kə dónó gē ō, kumdé ɔɔdéd al ō ní, m-ā m-reē sedé. Niñ-awñ kə loo gē té malang do nang té yā taā gō nang gē n i yādéd al ní.

⁷I de gē ké majəñ al ngáy ō, toñ bōl ngáy ō. I niñ kó gē ngóy n i ngé kɔjə yáá ké gōté yādéd gē ō, ngé kɔjə yáá n tógédé asə rāa ní ō.

⁸Sənda yādéd gē aɣñ ngōdē tɔyñ malya gē ō, ɔlən tɔyñ soó gē ké ngé kaw ndoó loo tibi gē. Ngé kal sənda yādéd gē iin i say n reēn ō, niñ-tiñ bal ō. Niñ əlan ngōdē titē kərō ké a risə kə do dā té yā kəsan beé.

⁹Niñ malang ní, reēn i kɔy yáá té do gúú té ō, ngur kɔy yáa rāadéd adē kumdé i kété nodé té ō. Niñ kánēn de gē n əhōndé ta rōō té ní kə do naā té. Kutə de gē ní i ngáy, titē náng ngárəmnjéy beé.

¹⁰De gē ngeé n noō ní, i ngé mbóo kə ngār gēé. Niñ kídēn ngé kɔɔ bē gē ō, bōlən bē gē ké de gē ngōmēn majə ngáy gē al ō, niñ ɔsəñ náng kə do naā té yā taān bē gē ní malang.

¹¹Niñ mánēn titē nəl mañ ké əla kə tógó ō, awñ loo yādéd ō. Tām yādéd niñ té báa, yáá ké ngáy yādéd i tógédé. Tógédé i nébā yādéd.

Nge koō ta bār Nébā báy tɔ

¹²Nəkó n jóo toó ní, i Ī n i Kóṣbē ní. Ī i Nébā yām. Ī i de ké *Tál ō, Ī óy al ō. Kóṣbē, Ī ī-gērā *Babilon gē yā rāān sarya sejí. Ī i mbal yām ké ngañg. Ī ī-mērdé kəndají, najē yáa rāají ké gōté al té.

¹³Kumií *unjə njáy njáy ngáy, adē əsə kəa yáá ké majal alé. Ī ī-ndigə kəa yáá ké to kuñ kay al alé. Bá tā banī ngé gē n a gólēn madédé gē ní, Ī áádéd kanjē kəda yáá

kógēm. Dan n de kə majal gē a nujəñ ngé rāā yáa gōté tɔyǝdǝ gē ní, ĩ édá yáá kógēm alé.

14 ĩ-rāā de ndul gē i kǎnjē gē té ō, ngán kuř gē ká kóǝdǝ gətóó té ō. ǺǺǺ, i tām rí tá?

15* Babilon gē əhɔñ de gē tītē loo kəhɔ kǎnjē kə kuyūú beē. Niñ tél reēñ sedǝ gogǝ kem réng yǎdǝ gē té ō, rǝdǝ neldǝ tītē ká ǻyñ i kǝr beé ō.

16 Niñ-tunēñ yáa adēñ réng yǎdǝ gē ō, róōñ ndujē yáá ká kotə majə rɔyñneédǝ ō. Tām niñ-əhɔñ kǎnjē ngáy ō, əsañ yáá ká nel tǎdǝ ō, i kə ta kūldǝ.

17 Ndǝ kógēm niñ a lōōñ gír kəla n niñ a rāāñ kə réng yǎdǝ ní té yā tǝlǝñ nápar de gē kǎnjē kǻǻ kum tǝ ndoō yǎdǝ a?

HAB 2

1 Mā m-ndigə ra loo ngōm loo n əndāmēñ tū té ní té. M-ā m-ra kə njam dɔɔ dɔ ndogē mbał ká yā rǝɔñ dɔ bē té té. M-ā m-ngóō yā geř yáá n Nébā a ədam ní ō, yā geř loo dal n ni a dal nōō rǝ yām gē ní ō.

Nébā dal najē: Nge rāā yáá ká gōté ō, nge rāā kum deē ndoō té ō

2 Anī Kóǝbē tūr ədam na: Yáá n m-ǝjji adē ĩ-geř ní, ĩ-ndang. ĩ-ndang dɔ bar ndang yáa gē té adē kumən unjē, tām kadē tǝdan tǝr rǝ deē alé.

3 Yáa gē n m-ǝjji adē ǻǻ ní a reēñ banī a reēñ i kum mɔang n ɔjəñ té ní ngóy. Séy laā anī a rāāñ yáa, i soř alé. Ká ré to tītē ká ɔr bǻǻ gəgē anī, əñī kemií māmák ĩ-ngóón. ǺǺǻ, i rǝkum, a reēñ gō gogǝ alé.

4 ĩ-ndang najē n toō: Deē n gír ká kemən té i ká majal ní, tógəñ gətóo. Banī deē n ra dɔ ndūn té kə Nébāá ní, i nge rāā yáá ká gōté. I tītē n noō n ni ndiñ kə kumneé ní

5 ǺǺǻ, yáa kənge a rāā deē majal: Ngé kɔjə rǝdǝ gē ndiñ gotə kógēm alé. Niñ teēñ tǎdǝ adē laa ngáy tītē loo ká bádǝ beē. Yáa asədǝ tǎdǝ al tītē n yáa asəñ ta yo al ní beē. Niñ ɔsəñ nja bē gē malang kə naā té adē gīř gidədǝ ō, nápar de gē malang ndiñ i gír tógə yǎdǝ té ō.

6 Banī de gē malang n niñ tetəndǝ rǝɔ ní, a tāmēñ sedǝ ō, a lurəndǝ ō, najē ká tǎdǝ té a adədǝ dɔ ō.

Ndǝí ká mí gē

Najē n niñ a ədam ní n toó: I yáá ká to kum kaŷ al ká baŷ beē n rāāsí ní. Yáa kənge gē n i yāsí al ní, sji ā ǝsi dɔ kə naā té i báté ndǝ ká rá tá? Kəra gē ká dɔsí té i ngáy kum kə kété kété!

7 De gē n adēnsí nar loo tēnā té ní, a əhɔnsí dɔ jisi té gidə kógēm. Niñ a ndólēñ dɔ bī té, adē niñ a rāānsí kadē ā ĩ-ndewi. Ta i dɔdǝ niñ té kadē ɔogəñsí tā.

8 Sji ɔyi yáa yā nápar de gē ngáy dɔ gúú té. Adē gotə gír de gē n nɔyñ ní, a ɔyñ yáa yāsí gē dɔ gúú té tītē n noō ō. Tɔdǝ sji ĩ-bókí mósə de gē nang té ō, ĩ-rāāi yáa kə dónǝ ō. ĩ-rāāi yáá n noō i kə gō dɔ nang gēé ō kə bē gēé ō, kə de ká kemeé gēé ō!

⁹I yáá ké to kum kāy al ké bāy beē n rāāsí ní! Sīi ī-ngōmī yáa kənge gē ké éngeidé kə ta róbé ké gōté al tām yā ngéésí gē té. I nge n noō n ndeē kadē sīi ī-ndiīn majə, tá kadē yáá ké to kum kāy al ɔðəñ rōsí al ní.

¹⁰Yáa gē n sīi ī-númī rāa ní a əla rōsɔl dɔ ngéésí gē té. Dan n sīi ī-nujiī gir de ké ngáy gē kōó ní, ī-nujiī i kə rōsí sīi kó gōó.

¹¹Mbaī gē ké tū ndogē mbaī gē té gēgē, a əgañ kɔr yā kəndāñ najə dɔsí té ɔ, kāgē gē n a əhɔñ kújə dɔó ní, a tūrəñ najə yā kədadé ɔ.

¹²I yáá ké to kum kāy al ké bāy beē n rāāsí ní! Sīi ī-rāāī bē yāsí gē ɔ, ī-rāāī adē yáa kənge ké kemeé i ngáy ɔ, i kə ta kúl tɔl de gēé ɔ, rāa yáá ké gōté al ɔ.

¹³I tām najə n noō té n kɔr rāa nápar de gē tām yā hor té ɔ, de ké kem bēé gē aṅñ tápə kanjə kuməñ ɔ ní. Yáa gē n noō malang iñ i rō Kóɔbē ké bo ké tógəñ i ngáy té al a?

¹⁴Aáa, de gē malang a gerəñ *kɔsə gəñ yā Kóɔbē. Kɔsə gəñ ní a taā loo malang dɔ nang té, tītə n mañ rosəñ kem kār bā bo gē té ní.

¹⁵I yáá ké to kum kāy al ké bāy beē n rāāsí ní! Sīi ādī de ké rang gē yáa kāy, i yáa kāy ké majal ngáy tītə yáa yel deē beé. Ī-sāāī kadē yáa kāy ní rāadé, kadē áaīñ rōdé ké karī.

¹⁶Ba sīi, a rāānsí kadē rōsí a sɔlsí banī a rɔyñsí i mbée alé! Ta i dɔsí té kadē sīi āyī yáá ní ba ójiīn de gē rōsí ké karī! Kóɔbē a ra sesí ta kāy yáá ké kem kópə wōng yāñ té. Kadē rɔy n rɔyñsí ní, tél i rōsɔl ké əlañ dɔsí té.

¹⁷Aáa, yáa rāa kə dónó n rāāñ kə bē ké Liban ní a taā loo bēé loosí ɔ. Sīi ī-tɔlī dā gē. Adē dā gē a rāānsí kə bōló kadē ā ī-ndewiī. Yáa gē n noō malang a reēñ tɔdɔ sīi ī-bōkíí mósə deē nang té, tɔdɔ sīi ī-rāāī yáa kə dónó, ī-rāāī yáá n noō i kə gō dɔ nang gēé ɔ kə bē gēé ɔ, kə de ké kemeé gēé ɔ!

¹⁸Rāa nóbā ké rōkum al gē ní, i yā rāań rí? Niñ i gində ké nō horoó rāa yáá té ngóy. Niñ rāań adē deē taā kem yáá ké rōkum al gē. I kɔdē kógəñ n rāadé ní ɔ, niñ ɔrəñ najə al ɔ. Ní, i tām rí té á kɔdē ngeé n toō əñī keməñ māmák adədé ní?

¹⁹I yáá ké to kum kāy al ké bāy beē n rāāsí ní! Sīi édaī dugəjū kāgē na: Ī-ndól dɔ bī té! Mbaī ké tósə rāa yáá té n ɔr najə al ní, sīi édaīn na: Ī-lōō bī! Tá niñ asəñ ndóósí yáá kógəñ alé. Rāań lór ɔ, gində arjāa ɔ, gidə yáá ké tósə gē ní té rōkum. Banī koō ké yā rāadé kadē ndiñ kə kumdé gətóo kemdé té!

²⁰Kóɔbē ni-ndi i kem *kújə yāñ ké tál té. Adē de gē malang ké dɔ nang té ndiñ kə tadé ké mbóó non té!

HAB 3

Habakuk ndōy Nébā ɔ Nébā rāa yáa ɔ

¹Ndōy yā Habakuk *nge koō ta n toó. Ni əñī i ké pā té, i pā ké tītə pā yo beé.

- ²Kóṣṣbē, kəla rāāí kə bo bo gē ní, m-ōō gotə. Kóṣṣbē, dan ní m-ōō ní, m-ndew. Ī-rāā yáá kə tītē ní noō gē dan ndijí kə kumjí té ō, Ī-rāā adē de gē gerēndé dan ndijí kə kumjí té ō. Ká ré wōng rāāí gēgē anī, adē əga kemií dɔ tár yāí té.
- ³Nəbā ĵi i Teman n reē ní. Nəbā kə *tál ĵi i mbaĪ bo gē kə Paran té. Bo yān taā loo malang dɔ rā té ō, tōy kə de gē tōynən taā loo malang dɔ nang té ō.
- ⁴Ni ndələ tītē loo kə unjē kow beé. Yáá kə ndələ pipir gē teēn kem ĵin té, loo ní tógən a bōō rōn tū ní té.
- ⁵Moy ngālbōgí kógēm njērā kété non té ō, moy gajə kógēm kə a əla hor dɔ deē té, njērā gōn té ō.
- ⁶Dan ní ni dəba anī dɔ nang ndew. Dan ní ni-əə gir nápar de gē anī, niñ bōlónən ō. MbaĪ bo gē ní rañ ngándáng ní, njārən ō, ngán mbaĪ kə jóó ngáy gē téē tēsōn ō, niñ ní kété jóó rāān rōdé i kələ róbə yān gē té ní.
- ⁷M-əə de kə Kusan gē loo rugə té gir yáá kə to kum kaý al té kem kújə tandā yādə gē té ō, m-əə de kə Madian gē loo ndew ndew bōl té gir dabə yādə gē té ō.
- ⁸Kóṣṣbē, Ī-rāā wōng i kə ngán mañ gēé a? Aáá, i kə ngán mañ gēé a? Wōng ní rāāí ngáy ní i kə bā boó a? Ī al Ī-ndi dɔ kiĪ mañ gē té tītē kə Ī-ndi i dɔ púsə tetə rōō té beé, tītē kə al Ī-ndi dɔ púsə tetə rōō té beé.
- ⁹Ī əndā dɔ gə gərā yāí danaá, banī kum gərā yāí gē i túbə ní Ī-túbə əniñ ndūy dan ní wōng rāāín té ní. Dɔ nang teē tan ō, mañ dɔ mbaĪ gē kərān tiriri ō.
- ¹⁰MbaĪ bo gē əāñ anī, bōl rāādé adē ndewñ. Mañ edə kə tógó ō, bā bo nōō tītē bəl beé ō. Ni-rāā adē bəngələn gē ĵiñ báté aŵ ugəñ dɔ rā té.
- ¹¹Mbang ō, nāā ō, dəba rañ gotə kógēm ta kum gərā yāí kə ndələ gē ní Ī-túr té ní ō, ta nənga yāí kə ndələ gē té ō.
- ¹²Wōng i ngáy kemií té ō, Ī-njērā kumií kə kété dɔ nang té ō. Ī Ī-rējə gotə nápar de gē kōó tɔdō wōng rāāí ngáy.
- ¹³Ī-teē i yā kajə gir deē yāí gē, i yā kajə mbañg ní Ī ɔr kamən tām yā Nəbā té ní. Ī Ī-mbərə ngār yā gir de kə majal gē əniñ ō, de gē ní boon rōdé tū yān té ní, Ī Ī-nujədə sák sák kōó ō.
- ¹⁴Ī Ī-mbutə dɔ ngār gē yā madə baə gē i kə kum gərā yādə niñ kó gōó. Kété ní, niñ reēn i kə ngōdōó tītē nəl mañ kə əla kə ngangá ngáy beé, yā reē tēbājí kadə j-awī kə loo gē té kōó. Niñ túrən kəl rōneĪ tītē kə a rāān i yā kəsa nge ndoō loo bōō rō té, gir dabə yādə té beé.
- ¹⁵Ī Ī-njērā dɔ bā bo té kə sənda yāí gēé, dan bəngəl mañ gē kə tógədə i ngáy té.
- ¹⁶M-ōō kōō yáá ní noō malang, adə kemín nujə sák sák kōó. Bōl rāām adə tañ ndew ō, rōm səl yélélé ō. Njam əhɔ dɔ nang al ō. m-ndi kə tañ kə mbóó m-ngóon ndō wur kəl, yā kadə m-āw m-rōón gir de gē ní əniñjí rōō ní té.

17Kāgē kótē gē hūtēñ tɔ al̄ ō, *kāgē nduú gē anēñ tɔ al̄ ō, kañ *kāgē olibə gē gətóoñ dɔ kāgē olibə gē té ō, ndɔr̄ teē yáa kəsa tɔ al̄ ō. Batē gē gətóoñ kem gɔngɔ́ ō, mañg gē gətóoñ gír dabə gē té ō.

18Banī mā m-éngē rōnel̄ i kem Kóɔbē té. Róm nelēm, i najə yā Nəbā n̄ i nge kajəñ ní té.

19Kóɔbē Nəbā i tógəñ. Ni rāām adə m-ól tītə dul beé ō, rāām adə m-njərá dɔ loo ká kij̄ kə dɔ́ gē té ō.

ZEP

ZEP 1

¹Dan ní Josias ké ngōñ Amon i mbañg ké *Juda ní, Kóṣṣbē ɔ̄r najē kə Sopeni ké ngōñ Kusi. Kusi i ngōñ Gedalia ké ngōñ Amaria. Amaria i ngōñ Ejekias.

Néḃā a rāā yáǎ ké tō̄r kə yáǎ malang ké dɔ nang té

²Kóṣṣbē əda wáñg na: M-ā m-ō̄r yáǎ malang kṵó dɔ nang té.

³M-ā m-rāā kadē deē ndul gē gətóoñ ō, dā gē gətóoñ ō, yēl ké dɔ́ gē gətóoñ ō, kǎnjē gē ké kum bā bo té gətóoñ ō. M-ā m-rāā kadē de ké majal gē gətóoñ ō, yáǎ ní rāādé adē a rāāñ yáǎ majal ní gətóo ō. M-ā m-rāā kadē deē ndul gē a gətóoñ kṵó dɔ nang té.

⁴M-ā m-rāā yáǎ kógēm kə dɔ nang ké *Juda ō, kə de gē malang ké kem bē ké Jerusalem té ō. Gotə jī bēl loo rāā besə *Baal ní a nɔy ní ō, yáǎ ní a rāā kadē əga kem de gē dɔ *ngé tuñ yáǎ gē yā néḃā ní noō té ní gəgē, m-ā m-rāā kadē a gətóoñ kṵó loo ní toō té.

⁵Ngé kāl dɔ kújá dúr dur gē té yā ndōyñ táyō gē ní, m-ā m-rāādé kadē niñ a gətóoñ kṵó. Ngé gē ní a rōymēñ ō, a túbəñ kə néḃā Milkom ō ní, m-ā m-rāādé kadē niñ a gətóoñ kṵó.

⁶Ngé tūr gidədé tañ té gē ō, ngé sāām al gē ō, ngé koō najē ké tañ té al gē ō ní, mā Kóṣṣbē, mā m-rāādé kadē niñ a gətóoñ kṵó.

⁷Ī-ndiī tasí mbóo kə no Kóṣṣbē Néḃā té, tɔdɔ dɔ i ngər. Aǎǎ, Kóṣṣbē əndā dɔ yáǎ tuñ kógēm danaá kṵó. De gē ní ni-bārdé ta kəsa yáǎ ní, ni tégódé adē unjēñ njáy njáy kṵó bá.

⁸Kóṣṣbē əda na: Ndɔ tuñ yáǎ té anī, m-ā m-rāā yáǎ kógēm kə de ké bo gē ō, kə ngār gē ō, kə de gē malang ní a oṵñ kúbē tītē tērā gē ní ō.

⁹Ndɔ ní noō té ní, m-ā m-rāā yáǎ kógēm kə de gē malang ní a gēlāñ dɔ kágē ké ta kújé té ní. De gē malang ní rāāñ adē kem kújə yā kṵódé gē rosə kə yáǎ kənge gē ké niñ əngeñ i kə ta kúl yáǎ rāā ké kə dónó ō, kə ta kúl soró ō ní, m-ā m-rāā yáǎ kógēm sedé ō.

¹⁰Kóṣṣbē əda wáñg na: Ndɔ ní noō té ní, deē a oō kōō kɔr ké ngáy kem bē ké Jerusalem té, ta róbə yā kǎnjē gē té ō, kōō sōm kem bē ké kijə té ō, deē a oō kōō yáǎ ké bār ngáy dɔ ngán mbāl gē té ō.

¹¹Sij̄ de ké Wóló gē, ĩ-sōmí, tɔdɔ ngé gātē gē malang a oyn, a tōlēñ ngé mbōjé kɔy gindē arjāǎ gē malang kṵó.

¹²Kum mbañg ngeé ní noō té ní, m-ā m-əndā hor tū lámá kógēm té, yā ndəleñ bē ké Jerusalem. De ké kem bēé gē ní ndiñ kǎnjē rāā yáǎ kógēm, tītē kasə *nduú ké dīgē adē manēñ a ɔ̄r koō dɔ bisēñ té ní, m-ā m-rāā yáǎ kógēm sedé. Niñ ədañ na: Kóṣṣbē na asə rāā yáǎ kógēm alé. Ni na asə rāā yáǎ ké majə al ō, ké majal al ō.

13I beé bá ní, a ɔyñ yáa kənge yādé gē dɔ gúú té ɔ, a nujəñ kújə yādé gē kɔ́ ɔ. Niñ rāāñ kújə gē, banī a ndiñ kemeé alé. Niñ əhɔñ kəgē nduú gē, banī a aɣñ kasən alé.

Ndɔ yā Kóɔbē

14Dɔ ndɔ ké bo yā Kóɔbē i ngɔr. Dɔ to ngɔr. Ndɔ ní a reē i lāv ngáy. Ndɔ ngeé n noɔ té ní, deē a oɔ kɔ́r ké to bɔ́l ngáy gē. De gē ké wur kil yādé tɔy yā madədé gē gēgē a bārəñ yáa kadə diñndé.

15Ndɔ ngeé n noɔ i ndɔ yā wōng ɔ, wur kɔ́l ɔ, i ndɔ yā bɔ́l ɔ, loo ké nujə ɔ, i ndɔ yā yo ɔ, loo ké ndɔ́ ɔ, i ndɔ yā loo ké risə til ɔ, yā kil mañ gē ɔ, i ndɔ yā ké tuútu ɔ.

16Ndɔ ngeé n noɔ té ní, deē a oɔ kɔ́ ɔ́skar gē loo kɔ́r bərúnjə té ɔ, loo túr kɔ́l rɔ́ ɔ, dɔ bē gē ké ndogē mbál gē gīrəñ gidədé gē té ɔ, dɔ kújə ngɔ́m bē yādé gē ké ngā́l bururu kum kə dɔ́ ɔ té ɔ.

17Kóɔbē əda na: De gē mánəñ dɔ ndūm. Ní, m-ā m-əla tadé kum wur kɔ́l té, adə niñ a h́yāñ loo njərə té títə ngé kum tɔ́ ɔ gē beé. A bɔ́kəñ mósədé títə loo bɔ́kə bumbəru beé ɔ, niñndé a ndum títə loo ké yer beé ɔ.

18Gində arjāa yādé ɔ, lór yādé ɔ, a asə kajədé ndɔ n Kóɔbē a rāāñ wōng té ní alé. Hor wōng yāñ ké ngáy a nujə dɔ nang malang. Aáa, i yáa ké to bɔ́l ngáy. Kóɔbē a nujə de gē malang ké dɔ nang té kɔ́.

ZEP 2

Bārəñ de gē kadə tūrəñ rɔ́dɔ kə rɔ́ Kóɔbē té

1-2A tēbānsí títə mu ké gətóo kɔ́ kem ndɔ kógə́m beé. Wōng ké ngáy yā Kóɔbē a əsɔ dɔ́sɔ́ té. Aáa, ndɔ wōng yāñ a reē tām yāsí té. I beé ní, sɔ́ ɔ́ rɔ́sɔ́ ndɔ kógə́m al ní, i-gírí yáa ɔ, əhɔ́ rɔ́sɔ́ ɔ, kété pá tá kadə yáa gē n noɔ malang reē ugəñ báy.

3I-tūrí rɔ́sɔ́ kə rɔ́ Kóɔbē té, sɔ́ de ké kem bēé gē n sɔ́ i de ké najəsí gətóo gē ní, sɔ́ n oó tan, adə i-rāā́ yáa gē n ni ədasí ní. I-rāā́ yáa ké gɔ́tɔ́ ɔ, i-rāā́ rɔ́sɔ́ de ké dūú gē té ta kum Nóbā té ɔ. Na majanī ā i-ndí loo ké yáa a dɔ́ rɔ́sɔ́ tū té al té, ndɔ n Kóɔbē a ɔjəñ wōng yāñ kə ndágá té ní.

Əlañ bɔ́l kem de ké no bē té gē té

4A əyāñ bē ké Gaja kɔ́ ɔ, a nujəñ bē ké Askalon kɔ́ ɔ. A tēbāñ de ké Asdod gē kɔ́ dan kadə ndaá ɔ, a nujəñ bē ké Ekəron kɔ́ ɔ.

5I yáa ké to kum kaý al ké bay beé tām yāsí sɔ́ de ké Kapətor gē n i-ndí kadə bā bo té ní! Sarya n Kóɔbē gāng dɔ́sɔ́ té ní n toó: I Kanaan, dɔ nang yā Pilistin gē, m-ā m-nují kɔ́, m-ā m-taā deē yā́ gē jii té kɔ́.

6Dɔ nang yā́ n to kə gō kadə bā boó ní, a tél loo kəsa yáa yā yáa kúl gē ɔ, loo ké ngé ngɔ́mdé gē a aŋñ sedé dɔ mu té tū té ɔ, a tél i gong batə gē ɔ.

⁷*Juda gē ní a teēn ta yo té ní, a ndiñ gō nang ngeé ní noō té. Niñ a awñ kə yáa kul yádé gēe loo ní noō té, ba loo tibi anī, a awñ bīi kem kújə gē ké Askalon té té. Tədō Kóṣṣbē Nébā yádé a rāa majə sedó, adē ni a tūr yáa ní a rāa yā reē kə dɔdɔ té ní.

Əlañ bōl kem de ké gir bē té gē té

⁸M-ōō tájə ndū yā Moab gē ō, m-ōō lur ní Amon gē lurəñ loo ní ō. Niñ tájəñ gir deē yām gē ō, teēn kem dɔ nang yádé kə gogé kə ta kúl taā dɔ nang yā gir deē yām gē ō.

⁹I beé báa, mā ní i Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy, Nébā yā *Israel ní, najə ní m-ədə wáŋg ní n toó: Tītə ní m-ndiñ kə kumñ rōkum noó, Moab a tél yā to tītə bē ké Sodom ō, Amon gē a téləñ yā to tītə bē ké Gomor ō. Dɔ nang yádé a tél loo ké túpə kōñ gē i tū té ō, loo ké katə i ngáy tū té ō. A nujəñ dɔ nang yádé ní i ké njóm gē té. De gē ké dan gir deē yām gē té ní a teēn ta yo té ní, a ɔyñ yáa kənge yádé dɔ gúú té ō, de ké dɔ nang yām té gē ní a teēn ta yo té ní, a əhɔndé ō.

¹⁰Yáa ní niñ a əngeñ tām kəjə rō yádé té ní n noó. Aáa, niñ tájəñ gir de gē yā Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy, niñ teēn kem dɔ nang yádé kə gogé kə ta kúl taā dɔ nang yā gir de gē yā Kóṣṣbē ō.

¹¹Kóṣṣbē a to bōl ngáy tām yádé té. Ni a nujə nébā gē malang ké dɔ nang té kōṣ. Loo ní noō té nápar de gē ní ndiñ ta kaw kə say nó ní gəgə, a rɔyñəñ. Niñ kógəñ kógəñ ní, a rɔyñəñ kə dɔ nang yádé gē té.

Əlañ bōl kem de gē ké dām mbór bē ké geleé té ō, ké kəjə té ō

¹²Sij de ké *Etiopi gē, m-ā m-rāási kadə ā óyiī ta rōṣ té ō.

¹³Kóṣṣbē a rāa yáa kógəñ kə gō nang ké dām mbór bē ké kəjə té, ni a rāa kadə dɔ nang ké Asiri a tél kəkəɔ gē ké kánəndé dɔ naā té bing. Ni a nujə bē ké Ninibə kōṣ, adə bē ké Ninibə a tél loo ké tutə tītə loo ké dəla loo té beē.

¹⁴Bütə yáa kul gē a ndiñ tū té danaá bang. Də ké tayā tayā gē ō, kəy múu gē ō, kəy kōrōrōy ō, a bīñ dɔ kəgə nga dan kújə yān gē té dɔṣ ndɔṣ ō, yeI gē a ndiñ ta kəɔ kújə gē té yā nōñ kadə deē oō kōōdɔ ō, ré deē udə kə kemeé anī, a a i kəkəɔ ké ra dɔ naā té bing gē ō, kəgə ta róbə kújə gē ní rāāndé i kə kəgə Sédər ní, i ké rōy kōṣ ō.

¹⁵Ninibə ní i bē ké ɔjə rōn ngáy ní, a tél yā to i tītə ní noō. De ké kemeé gē ɔjəñəñ na yáa na a rāadé al ō, niñ girəñ yáa ədañ na de ké tītədé na gətóo ō. Adə Ninibə tél i kəkəɔ ké to dɔ naā té bing, tél i loo bōṣ rō yā də gē! De gē malang ní mənəñ kadən té ní, a əgañ kəf ké ɔjə kadə yáa ké to kəa al i noó ō, a rāāñ i yáa ké ɔjə kadə niñ kídəñ loo ō.

ZEP 3

Jerusalem oō bār yā Nébā alé

¹I yáá ké to kum kaý al ké bay beē, tām yā bē ké əsō wōng té ō, nujə té ō, ké ngé kij de gē gúu taān loo kemeé té ō tál!

²Bē ní oō bār yā Kóṣbē alé. Ni ndigə tāā n Kóṣbē tāān ní al ō, ənī kemən adē Kóṣbē al ō, ndótē ngər kē rō Nébā yān té al ō.

³De ké bo yān gē toñ i tītē bəl gē ké a nōōn beé ō, ngé sarya yān gē toñ i tītē soó gē ké awñ ndoó ta loo túbé té, ba dəloí anī, yáa kəsa yādé gətóo kōs beē ō.

⁴*Ngé koō ta yān gē i ngé gāng róbə gē. Niñ i de gē ké ngé gól madədá gē. *Ngé tuñ yáa yān gē bōlən gidə yáa yā Nébā al ō, rāān yáa gē n *ndū najə yān əda ní al ō.

⁵Bá tā ba Kóṣbē i kem bēé, ni-rāā yáa kógə́m ké gōté al alé. Ni-gāng sarya yān dəloí kə dɔ ndō gē. Banī de ké majal gē rāān yáa kanjə rōsɔ́.

⁶Kóṣbē əda na: m-rāā adē nápar de ké ngáy gē gətóon kōs. Ndogə mbaI yādé gē n a rōñneé dɔ rōdé té ní, m-nujən kōs. m-rāā adē deē gətóo kum róbə kəsa yādé gē té. Deē mān tū té tɔ alé! Bē bo yādé gē i ké nujən kōs: deē kógə́m ké kemeé tɔ gətóo.

⁷M-əda róm najə, m-əda na: ngolaā ní bē a bōl gidə́m, a ndigə tāā yām gē. Adē najə gē n m-əlañ bōl kemən té ní, m-ā m-rāā yáa gē n m-ədə ní al ō, m-ā m-rāā yáa kə bēé al ō. I beé al báté, tām de ké kemeé gē nāgə́n lów rāān yáa ké majal gē.

⁸Kóṣbē əda wáng kə ndágá na: I beé ní, i-ngóoī ndō n kadə m-reēn yā kəndā najə dɔsí té ní! m-gey kəsa dɔ gotə nápar de ké rang gē kə naā té, m-gey kəsa dɔ bē koq gē kə naā té, yā kadə m-bəgañ wōng yām ké ngáy dɔdɔ té. Aáá, hor wōng yām a oq dɔ nang kə taá malang.

Nébā a tūr gir nápar de gē

⁹Aáá, m-ā m-təgo ta nápar de gē kadə *unjə njáy njáy. Loo n noō té niñ malang a asəñ ndōȳm mā Kóṣbē ō, a rāān kəla yā kadə́m kə kemdə ké kógə́m ō.

¹⁰Ngé rōȳm gē n niñ i kə kem bē gē té malang ní, a iñ gidə bā gē ké *Etiopi té say yā reē ō, a reēn kə *yáa ndējə yādé gē yā kadə́m ō.

Gote Israel gē

¹¹Ndō n noō té ní, rō gir deē yām gē a sɔ́ldé najə yáa rāādé gē malang ké majal té tɔ al ō, najə yáa n niñ rāān seím té ní tɔ al ō. Tām kum mbang ngeé n noō té ní, de gē n noō malang n əgōñ ɔjənə́n rōdé ní, m-ā m-ɔ́rdé kōs bēé loosí ō, a asəsí jāā bōgəsí dɔ mbaI bo yām ké *tál té ō.

¹²I de ké dansí té gē n najədá gətóo ō, i ngé ndoō gē ō ní ngóy n m-ā m-əyádá ní. Niñ a əngeñ loo ké yā bōɔ́n rōdé kemm té.

¹³*Israel gē n a teēn ta yo té ní, a rāān yáa ké majal tɔ al ō, a sorəñ tɔ al ō, a góləñ madədá gē kə najə ké tadé té tɔ al ō. Niñ a asəñ kəsa yáa ō, bī ō, de ké yā rāādá kadə bōlən gətóo ō.

A téləñ yā rāā bē ké Jerusalem gogé

14 Bē ké *Siyō, ēnī pā ō, ī-ndām ō! Sijī de ké *Israel gē, égaī kór rōnelī! ǺǺǺ, bē ké Jerusalem, ī-rāā rōnelī kə dan wurií gēé malang!

15 Najē n̄ əndān dəsí té á ɔ̀ysí ní, Kóɔ̀bē un kóɔ̀. Ni-rāā adē madē baḡḡsí gē aw̄n̄ kóɔ̀. Kóɔ̀bē n̄ i mbaṅg ké *Israel té ní, ni i dansí té. Adē majə kadē ī-bōlī yǺǺ ké to kum kaḡ al̄ tɔ̀ alé.

16 Ndō ngeé n̄ noō té ní, a ədañ kem bē ké Jerusalem té na: Bē ké *Siyō, ī-lōō bōlī, ī-lōō kadē jíi uṛ wak!

17 Kóɔ̀bē Nə́bā yāi i kemií té danaá bang. I ni n̄ i gō rōō ké nge tetə rōō ní. Rōn nelēn ngǺ́y najē yāi té. Tár yān adī ndi kə kumuú ké kijə. Ni ndām tām̄ yāi té kə kór rōnelēé

18 tītē ké ndō rāā nāā té beē. Kóɔ̀bē əda na: Jerusalem, m-ā m-rāā kadē yǺǺ ké to kum kaḡ al̄ gətóo kóɔ̀ rōi té, yā kadē rōi səlīin̄ tɔ̀ alé.

19 Kum mbang ngeé n̄ noō té ní, de gē malang n̄ rējānsí kə yǺǺ rāā ké gōté al̄ ní, m-ā m-rāādé kadē oyñ. Kum mbang ngeé n̄ noō té ní, de gē yāsí gē n̄ əngeñ do ní, m-ā m-ndem̄ ta dodé. Ngé gē n̄ ɔ̀yñdé aw̄n̄ sedé dɔ̀ bē ké rang té dɔ̀ gúú té ní, m-ā m-tél yā reē sedé gogé. M-ā m-rāā kadē a rɔ̀yñsí ō, a gerēñ rīsí kə kem bē gē malang n̄ əlañ rōsəl̄ dəsí té tū té ní té ō.

20 Kum mbang ngeé noō té ní, m-ā m-rāāsí kadē ī-tél ī-reēi gogé. m-ā m-ósə dəsí naā té. M-ā m-tūr yǺǺ n̄ rāāsí ní kóɔ̀ kə ta kumsí té beē. M-ā m-rāā kadē rīsí a bār ō, m-ā m-rāā kadē a rɔ̀yñsí ō, dan gir de gē malang ké dɔ̀ nang té té. I Kóɔ̀bē n̄ ɔ̀ najē ní.

HAG

HAG 1

I kum mbang ké yā tél rāān kújé yā Kóṣṣbē gogé rang

¹Kem bāl̄ koō bē ké nge koō jōó yā Darius, mbañg ké Persə té ní, kem nāā ké nge koō mehé té, kə ndō nāā ké ta kəga dōó anī, Kóṣṣbē ɔ̄r najə kə Aje *nge koō ta. Ni dəjen kadə ɔ̄r najə kə Jorobabel nge koō bē ké *Juda n̄ i ngōñ Saltiel ní, kə adən ɔ̄, kə ɔ̄r najə kə Yesua ngol *ngé tuñ yáā gə̄ n̄ i ngōñ Yosadak ní, kə adən ɔ̄.

²⁻³Adə Aje əda najə n̄ toō n̄ Kóṣṣbē əndā tan té ní, ni-əda na: Najə n̄ Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáȳ əda ní n toó: De gə̄ n̄ noó ədañ na kum mbang ké yā tél rāān kújé ké bo yām̄ gogé n toó al̄ báý.

⁴Ní, dan n̄ kújé ké bo yām̄ i kəkəɔ̄ gə̄ ké kán̄ dɔ̄ naā té bing ní, i kum mbang ké yā ndiñ kem kújə yāsí ké rāā kadə majə gə̄ té a?

⁵Ngɔlaā ní, Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáȳ dəjesí kadə ĩ-gírĭ yáā n̄ ĩ-rāāi ní.

⁶Ī-dubī kōō ngáȳ, banī əjaī kōō i séý beē. Əsaī yáā, ba tōl̄ bōsí alé. Āyī yáā, banī asə tasí alé. Sij̄ ōōī kúbə, banī kŭl̄ ɔ̄ɔsí. Əngeī nar gír̄ kəla ké ĩ-rāāi té banī ĩ-bōkĭ nar yāsí ní i kem ngong ké mbutə té.

⁷Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáȳ ədasí báý tɔ̄: ĩ-gírĭ yáā n̄ ĩ-rāāi ní.

⁸Ālī kə dɔ̄ ngán mbał̄ gə̄ té, ĩ-sāāi kəgə̄ gə̄ ĩ-reēīn̄, ba ĩ-tél ĩ-rāāi kújé ké bo yām̄ gogé rang. Loo n̄ noó té a nelə̄m̄ ɔ̄, m-ā m-ənge kɔ̄sə gɔ̄n̄ tū té ɔ̄. I mā Kóṣṣbē n m-əda najə n̄ noō ní.

⁹Sij̄ ĩ-ngōōi kadə ndɔ̄r yāsí gə̄ teēn̄ kōō ngáȳ, banī əjaī kōō i séý beē. Yáā n̄ əngeī á āwīneé bēé ní, m̄-tóo kōó, adə yáā ní gətóo kōó malang. I tām̄ rí té? Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáȳ dəjesí najə n̄ noō. I tām̄ kújé ké bo yām̄ ké i kəkəɔ̄ gə̄ ké ra dɔ̄ naā té bing, dan n̄ sij̄ kógə̄m̄ kógə̄m̄ əndāi kumsí gír̄ kújə yāsí gə̄ té ĩ-rāāi ādī majə ní.

¹⁰I tām̄ najə n̄ noō té n mañ edə al̄ ɔ̄, dɔ̄ nang teē yáā al̄ ɔ̄ ní.

¹¹m̄-rāā ādə mañ əhɔ̄ laa kem bēé: Dɔ̄ ngán mbał̄ gə̄ té ɔ̄, dɔ̄ ndɔ̄r kōō gémə té ɔ̄, dɔ̄ ndɔ̄r *kəgə̄ nduú gə̄ té ɔ̄, dɔ̄ ndɔ̄r *kəgə̄ olibə gə̄ té ɔ̄, dɔ̄ ndɔ̄r ké rang gə̄ té ɔ̄. Deē ndul gə̄ ɔ̄, dā gə̄ ɔ̄ aṅñ tápə najə mañ ké əhɔ̄ laa té ɔ̄, kəla malang n̄ ĩ-rāāi ní udə kōó ɔ̄.

¹²Jorobabel ké ngōñ Saltiel ɔ̄, Yesua ké ngōñ Yosadak n̄ i ngol *ngé tuñ yáā gə̄ ní ɔ̄, de gə̄ malang n̄ ɔ̄yñdé awñ sedé dɔ̄ bē ké rang té dɔ̄ gúú té á tél reēn̄ gogé bēé ní ɔ̄, oōñ najə gə̄ n̄ Kóṣṣbē Nəbā yādé əndā ta Aje *nge koō ta té adə əda ní. Aje rāā kəla n̄ Kóṣṣbē mērən̄ rāā ní tōl̄ ta i tītə n̄ noō. Adə ngán *Israel gə̄ aṅñ tógə̄ koō bē yā Kóṣṣbē gerəñ.

¹³Gō té anī, Aje n̄ i nge kəla yā Kóṣṣbē ní, ədadé najə n̄ toō n̄ Kóṣṣbē əndā tan té ní: Mā Kóṣṣbē m-ədásí kə ndágá wáñg na mā i naā té sesí.

¹⁴Loo n noō t́ Kóṽbē ndól kəhɔ rō tɔgə yā Jorobabel nge kɔɔ bē ká *Juda n i ngōñ Saltiel ní ō, ndól kəhɔ rō tɔgə yā Yesua ngol *ngé tuñ yáá gē n i ngōñ Yosadak ní ō, ndól kəhɔ rō tɔgə yā de gē malang n cyñd́ aŵñ sed́ dɔ bē ká rang t́ dɔ gúú t́ á tél reēn gogé bēé ní ō, adē reē rāān *kújé ká bo yā Nébā yād́ n i Kóṽbē ká bo ká tógən i ngáy ní gogé,

¹⁵kem nāā ká nge kɔ mehé yā bāl ngeé n noō t́, kə ndō nāā ká nge kɔ kutə jōo gidə i ś.

HAG 2

Kújé ká bo ká kijə ká majə ngáy yā Kóṽbē

¹Kem bāl ká kógə́m beē nəkó n noō t́ n i bāl kɔɔ bē ká nge kɔ jōo yā mbañg Darius ní, kem nāā ká nge kɔ sírí t́, kə ndō nāā ká nge kɔ kutə jōo gidə i kógə́m anī, Kóṽbē əndā najə ta Aje *nge koō ta t́ kadə ɔ́r adən báý tɔ.

²Ni ədan na kə əda nge kɔɔ bē ká *Juda n i Jorobabel ká ngōñ Seyaltiel ní ō, ngol *ngé tuñ yáá gē n i Yesua ká ngōñ Yosadak ní ō, de gē malang n cyñd́ aŵñ sed́ dɔ bē ká rang t́ dɔ gúú t́ á tél reēn gogé ní ō na:

³Dansí t́ ní, deē kógə́m əga kemən dɔ majə yā kújé ká bo ká jōo yā Kóṽbē t́ a? Ba ngəlaā ní, yáá n áají ní i rí? Gotə yáá ká tū t́ ká nay gətóo.

⁴I tām najə n noō t́ n Kóṽbē ədasí najə n toō wáńg ní: Ī Jorobabel, əhɔ rōí tɔgə! Yesua ká ngōñ Yosadak, ĩ n i ngol *ngé tuñ yáá gē ní, əhɔ rōí tɔgə! Sij de ká kem bēé gē malang, əhɔí rōsí tɔgə! Údiī kə rō kəla t́ ĩ-rāāi na ni i sesí naā t́. I Kóṽbē ká bo ká tógən i ngáy n ədasí najə n noō ní.

⁵Ni-ənī ndūn n toō adəsí i dan n ĩ-teēineé kōó kem bē ká Ejiptə t́ ní. Tá ndílən i dansí t́, adē ĩ-lōōi ból!

⁶Ááá, yáá n Kóṽbē ká bo ká tógən i ngáy əda ní n toó: Nay kum mbañg i séý beē kadə a yéý dɔ rā ō dɔ nang ō, bā bo ō dɔ nang ká ngañg ō.

⁷Ni a sólyō gotə nápar de gē. Yáá kənge yād́ gē ká ngáy a reē loo n toō t́ laā. Ni a rāā kújə yān n toō kadə a majə ngáy. I Kóṽbē ká bo ká tógən i ngáy n əda najə n toō ní.

⁸Tɔdō gində arjāá i yáá yān ō, lór i yáá yān ō. I Kóṽbē ká bo ká tógən i ngáy n əda najə n toō ní.

⁹Tá kújé ká bo ká kijə yān n toō, a majə yā māñ nge ká kété. Na n-adəsí lom loo n toō t́. I Kóṽbē ká bo ká tógən i ngáy n əda najə n toō ní.

Ngán Israel gē téləñ de ká yɛr gē

¹⁰Kem bāl kɔɔ bē yā mbañg Darius ká nge kɔ jōo nəkó n noō t́ báý tɔ, kem nāā ká nge kɔ ndōhó t́, kə ndō nāā ká nge kɔ kutə jōo gidə i ś t́, anī Kóṽbē ká bo ká tógən i ngáy tél ɔ́r najə kə Aje *nge koō taá báý tó.

11 Najē ní ni-əda ní n toó: I-mēr *ngé tuñ yáa gē gāng sarya ní toó:

12 De kógēm ndēm núsə dā ké tuñ ta kübē yān tá. Gō té anī, kübē ní ɔdə mápa, aláa mbī kámbé gē ké yā ndīr tá tá, aláa kasə *nduú, aláa yibē. Ní, yáa kəsa ní noō tél yáa ké yā bōl gidə a? Anī *ngé tuñ yáa gē tél ədañ Aje na: A á.

13 Aje ɔjədé yáa ké rang báý tɔ, əda na: Tītē ní toō deē kógēm tél de ké yɛr, tām ni ɔdə nīn. Gō té anī, deē ní ɔdə yáa kəsa kórēy. Ní, yáa kəsa ní tél yáa kəsa ké yɛr a? Anī *nge tuñ yáa gē tél ədañ na: Aáá.

14 Aje əda na: I beé ní, najē ní Kóɔbē əda ní n toó: I yáa ké kógēm beē tām yā de gē ké kem bēé ní toō té ō, tām yā kəla malang ní niñ rāān tá ní ō. Yáa malang ní niñ ndējəmēn dɔ *loo tuñ yáa té ní, i yáa ké yɛr.

Élaī gír nēl mbīsí bōólaā nəkó ní toō

15 Kóɔbē əda báý tɔ na: Ngəlaā ní, yáa ní a əla gír rāā yáa bōólaā ō ndɔ ké rang té ō ní, ī-gírī yáa dɔ tá! Kété pá tá kadē əlaī gír rāā kújé ké bo yām gogé rang kə ta kūl tэндā mbāl gē kógēm kógēm dɔ naā té ní,

16 i rí n rāā yáa ní? Kété ní, dan ní deē kógēm aŵ sāā njār kōō té kem mōyōó kadē ɔy kem kār tǔjē yáa kutə jōó anī, ənge i kutə kógēm ngóy. Kété ní, dan ní deē kógēm aŵ kəsə kasə *nduú té kem joon tá kadē rosə lítər kutə mí tá anī, ənge i kutə jōó ngóy.

17 Mā Kóɔbē m-édá wáng na: Yáa malang ní ī-rāā ní, m-nujəń kōó: m-rāā adē kōō gē tutəñ, aláa nduməñ kem ndɔrɔ ō, m-rāā adē kōsə tésō ō, banī sīl ī-tél ī-reēi rōm mā Kóɔbē tá alé.

18 I beé ní, yáa ní a rāā yáa ní, əla gír bōólaā ō, ndɔ ké rang té ō ní, ī-gírī yáa dɔ tá! I ndɔ ké nge kɔ kutə jōó gidə i sɔ yā nāā ké nge kɔ ndōhó n toó ō, əndāñ ngəra kújé yā Kóɔbē i bōólaā ō ní, ī-lōōi kadē dɔsí ndígənal.

19 Njār kōō nay kem mōyōó tɔ alé. *Kāgə nduú gē ō, kāgə kótə gē ō, kāgə gərenadə gē ō, *kāgə olibə gē ō, anēñ alé. I beé ní, əla gír bōólaā ní, m-ā m-rāā majə sesí ngáy al naā.

Kóɔbē ənī ndūn adē Jorobabel ní nəkó gērān ní

20 Ndɔ nəkó ní noō tá, adē i kə ndɔ nāā ké nge kɔ kutə jōó gidə i sɔ ní, Kóɔbē əndā najē ta Aje té nja ké nge kɔ jōó.

21 Ni mērən kər najē kə nge kɔ bē ké *Juda ní i Jorobabel ké ngōñ Seyaltiel ní, kadē ədan na: Mā Kóɔbē nge rāā dɔ rā ō dɔ nang ō ní, m-ā m-yéy dɔ rā ō dɔ nang ō.

22 M-ā m-mbərə mbañg gē yā ténidə ō, m-ā m-nujə tógə yā bē kɔ gē ké dɔ nang tá ō, m-ā m-mbərə púsə rōō gē kə ngé kalďé gēé yā ténidə ō. Tógə sənda gē a gətóo ō, ngé kalďé gē a tōlən naā ō.

²³Banī ndṓ n̄ noṓ té ní, ǐ nge kəla yām Jorobabel, m-ā m-úniī yā rāāī *tambōo yām mēkó té. Tɔdṓ i ǐ n m-gērāī tām kəla yām té ní. Yáá n̄ Kóōbē ké bo ké tógən i ngáy əda ní n noó.

ZEC

ZEC 1

Yáá gē n̄ Jakari aā ní

(1-6)

Kóǎbē bār ngán Israel gē

¹Kem bāl̄ kọọ bē ké nge kọ jōó yā Darius mbañg ká Persə té, kem nāā ké nge kọ sósó té, anī Kóǎbē ɔ̄ najē kə Jakari *nge koō ta ké ngōñ Berekia ké ngōñ Ido.

²⁻³Ni mērēn kəda ngán *Israel gē najē n̄ toō, əda na: Yáá n̄ Kóǎbē ká bo ké tógən i ngáy əda kadē i rōkum ní n toó: Wōng rāām ngáy kə kaasí gēé. Banī ī-tél ī-reēī kə rōm mā Kóǎbē té, anī m-ā m-tél yā kaw kə rōsí té. I Kóǎbē ká bo ké tógən i ngáy n̄ əda najē n̄ noō ní.

⁴Ī-lōōī ndájē kaasí gē. Kété ní, m-əndā bār yām ta *ngé koō ta gē té adē bārəndé, ədañ na: Ī-lōōī gir hál sí ké majal̄ té ǒ, gir yáá rāāsí gē ké majal̄ té ǒ. Banī niñ oñ najē yām al̄ ǒ, usədé dóm té al̄ ǒ.

⁵Kaasí gē gətóon̄ kós ǒ, *ngé koō ta gē oyñ kós ǒ.

⁶Bá tā banī najē yām gē ǒ, yáá gē n̄ m-ódá ngé kəla yām gē n̄ i *ngé koō ta gē ní kadē rāān̄ ní, ta tǎl̄ ta anī, yáá gē ní rāān̄ kaasí gē. Loo n̄ noō té niñ tūrēn̄ háldé adē ədañ na: Kóǎbē ká bo ké tógən i ngáy gey rāā yáá kógərn̄ sejí sɔ̄ n̄ háljǐ ǒ, yáá rāājǐ gē ǒ. Adē i yáá n̄ noō n ni-rāā ní.

Yáá ké ta kəga dɔ n̄ Jakari aā ní, i Sənda gē

⁷Kem bāl̄ kọọ bē ké nge kọọ jōó yā Darius té, kem nāā ké nge kọ kutə gidə i kógərn̄ té, adē i kem nāā Sebat té ní, kə ndō nāā ké nge kọ kutə jōó gidə i só anī, Kóǎbē ɔ̄ najē kə Jakari *nge koō ta ké ngōñ Berekia, ké ngōñ Ido. Jakari ənī gotə əda na:

⁸Ndós ndō ngeé n̄ noō té ní, m-áa dəngam kógərn̄ ndi gidə səndá ké kərē té. Ni-ra i dan ngán kəgə mirtə gē ké mbídé to mbōl̄ té, kum wól loo té. Səndá kərē gē ǒ, ké kərē kasə gē ǒ, ké ndaa gē ǒ, rañ gidən té.

⁹m-dəje nge kal̄ səndá ní na: Kóǎm̄, sənda gē n̄ toō ɔsəñ i kum gotə rí? De ké dɔ rā té n̄ əndān̄ dɔn̄ té kadē ɔ̄ najē sem̄ ní, tél ədam̄ na: M-ā m-ójii kum.

¹⁰Ni-ra kə dan ngán kəgə mirtə gē ké mbídé to mbōl̄ té ədaməñ na: Kóǎbē əladé i kadē aŵñ kə loo gē té dɔ nang té.

¹¹Loo n̄ noō té ngé kal̄ sənda gē ədañ deē yā Kóǎbē ká dɔ rā té n̄ ra dan ngán kəgə mirtə gē ké mbídé to mbōl̄ té ní na: Jə-njərā dɔ nang té malang kə taá, banī kōo yáá kógərn̄ ké bār gətóo ǒ, loo malang to jəke ǒ.

¹²Anī *nge kaw kəla yā Kóǎbē əda na: Kóǎbē nge rāā dɔ rā ǒ dɔ nang ǒ, n̄ toō asə bāl̄ kutə sīrǐ kós tā n̄ ī-rāan̄ wōng kə bē ké Jerusalem ǒ, kə gotə bē ké rang gē ké *Juda té ǒ ní. Ní, ā ī-ngōo i bāl̄ kóndóng báy tɔ tá kadē kumií a ɔoñ tām yān té ní?

¹³Loo ní noō té *nge kaw̄ kəla ní a ɔ̄r najē seím ní, Kóɔbē tūr ədan najē kə míndé kə majaá. Najē ní ni-ɔ̄r seneé ní, i najē kə a əla gɔ kem deē té.

Kóɔbē a gērā bē kə Jerusalem báý tɔ

¹⁴*De kə dɔ rā té ní əndān dɔn té kadē ɔ̄r najē seím ní, mērēm̄ kəda najē yā Kóɔbē kə bo kə tógən i ngáy ní toō: Bē kə Jerusalem ɔ, mbał bo kə *Siyɔ ɔ ní,nelēm̄ sedé ngáy.

¹⁵Banī wōng rāām ngáy kə nápar de gē ní niñ taān kem rōdó niñ kó gē adē ał naā té ní. Tɔdɔ dan ní wōng ní rāām kə *Israel ní i ngáy ał báý ní, gir de gē ní toō rāān adē yáá kə to kum kaý ał yān reē kə dɔ madē té.

¹⁶I tām najē ní toō té n m-éda najē ní toō ní, mā ní i Kóɔbē kə bo kə tógám i ngáy ní. M-ā m-tūr róm̄ kə rō Jerusalem té báý tɔ kə kem kə majaá. Loo ní noō té a télēn yā rāa kújé kə bo yām gogé rang ɔ, a télēn yā rāa bē gogé rang ɔ.

¹⁷Gō té anī, *de kə dɔ rā té ní mērēm̄ kəda najē kə rang yā Kóɔbē kə bo kə tógən i ngáy ní toō: Yáá kə majə gē a télēn yā taā loo gogé kem bē yām gē té báý tɔ ɔ. M-ā m-tél yā gērā bē kə Jerusalem gogé báý tɔ ɔ, m-ā m-tél kə kəho rō tɔgɔ yā kadēn gogé ɔ.

ZEC 2

Yáá kə nge kɔ jōó i gajə dā gē ɔ, kɔdē gē ɔ

¹M-ún kumr̄n kə dɔɔ anī, m-áá gajə dā gē sɔ.

²m-dəje *de kə dɔ rā té ní əndān dɔn té kadē ɔ̄r najē seím ní na kə gajə dā gē ní ɔsəñ i kum gotə rí wa. Anī ni-tél ədam̄ na: ɔsəñ i kum gotə bē kə ngañg gē ní tēbān de kə *Juda gē ɔ, kə *Israel gē ɔ, kə Jerusalem gē ɔ, adē aŵñ kə loo gē té ní.

³Gō té anī, Kóɔbē ɔjəm̄ kɔdē gē sɔ adē m-ááádá.

⁴m-dəje na kə reēn i rāa rí té wa. Anī ni-tél ədam̄ na: Reēn i kəla ból té kem bē kə ngañg gē ní əniñ bē kə Juda rōɔ ní té ɔ, reēn i nujə bē gē ní té ɔ. Niñ tēbān de kə kemeé gē adē aŵñ kə loo gē té ɔ, de kə asə duñ tadé gətóo ɔ.

Yáá kə nge kɔ mətá i kəla kə yā mbōjéní loo

⁵Mā Jakari m-ún kumr̄n kə dɔɔ anī, yáá ní m-áá ní n toó, m-áá i deē kógēm̄ kə əho kəla kə yā mbōjéní loo jīn té.

⁶m-dəjen najē m-éda na kə a aŵ i kə rá wa. Anī ni-tél ədam̄ na: M-āŵ i kə mbōjé bē kə Jerusalem té, yā gerəñ laan ɔ ngālən ɔ.

⁷De kə dɔ rā té ní əndān dɔn té kadē ɔ̄r najē seím ní, ndótē kə kété ɔ, *de kə dɔ rā té kə rang tənī tan ɔ.

⁸Anī de kə dɔ rā té ní əndān dɔn té kadē ɔ̄r najē seím ní, ədan na: Āŵ lāv éda balsáá ní kəla i jīn té ní na: I gár kadē Jerusalem i bē kə tan ra i kə wōyōó ɔ, i bē kə

ndogē mbaī ká gidə té ká yā rōón dɔ té gətóo ɔ. Tām de gē gē, dā gē gē n a ndiñ kemeé ní, kutədó i ngáy.

⁹Najē n Kóṣṣbē əda wáng ní n toó, ni-əda na: Mə́kó m-ā m-rā tītē ndogē mbaī ká rāā kə horoo beē, kə gō gidə bēé kadē gīr gidə əla ta naā té ɔ, m-ā m-ójə *kɔsə ngon yām kem bēé danaá bang ɔ!

De gē n əhɔndé awñ sedé dɔ bē ká rang té dɔ gúú té ní, Kóṣṣbē bārdé kadē tél reēñ gogé

¹⁰Kóṣṣbē əda wáng na: Āwī, āwī! Sijī n m-təbāsí ādē āwī kə loo gē té dām mbór bē ká kɔ́ú té ɔ ká geleé té ɔ, dūñ bē té ɔ, no bē té ɔ ní.

Āyī naā ngɔlaā, əyāī dɔ nang ká dām mbór bē ká kɔ́ú té, ba āwī.

¹¹De ká Jerusalem gē, āwī! Sijī n i-ndiñ Babilon ní, āwī lāv!

¹²Kóṣṣbē ká bo ká tógən i ngáy əndā najē ká bo ngáy tañ té. Najē n ni-əda dɔ nápar de gē n ɔyñ yáá yāsí gē dɔ gúú té ní n toó: Deē n ənīsí rōó ní, ənī i yáá kənge yām ká gātən i ngáy rōó.

¹³Āáá, m-ā m-rāā yáá kógēm kə gotə gir de ká rang gēé. Loo n noó té ngé gē n kété niñ i bəlo yādé gē ní, ta i dɔdɔ té kadē ɔyñ yáá yādé gē dɔ gúú té. Dan n yáá n noó a rāā yáá anī, ā i-gerī kadē i Kóṣṣbē ká bo ká tógən i ngáy n əlañ ní.

¹⁴Kóṣṣbē əda wáng báý tɔ na: Jerusalem, əga kɔ́r rōnel, i-rāā rōnel. Āáá kadē m-reē. M-ā m-ndi i kem bēé danaá bang.

¹⁵Ndɔ n noó té ní, gir de ká ngáy gē a əhɔñ góm mā Kóṣṣbē. Niñ a téləñ gir deē yām gē. Banī mā m-ā m-ndi i kemií i té, dan bēé bang. Dan n yáá n noó a rāā yáá anī, ā i-gerī kadē i Kóṣṣbē ká bo ká tógən i ngáy n əlañ rōsí té ní.

¹⁶*Juda a tél yáá yā Kóṣṣbē gogé, kem bē n i yān té ní ɔ, Jerusalem a tél bē n ni gērā tām yān té ní gogé ɔ.

¹⁷Ādē de gē malang ndiñ kə tadé ká mbóo no Kóṣṣbē té! Āáá, ni ndól dɔ bī té ɔ, teē kem kújə yān ká táí té kə ndágá ɔ.

ZEC 3

Yáá ká nge kɔ́ sɔ i Yesua ngol ngé tuñ yáá gē

¹Kóṣṣbē rāā adē m-áá ngol *ngé tuñ yáá gē n i Yesua ní. Ni-ra kə njan ká dɔ́ no *de ká dɔ rā té yā Kóṣṣbē té. *Sətan n i nge kəndā najē dɔ de gē té ní, ra dɔ jī kɔ́ Yesua té, yā kəndañ najē dɔn té.

²*De ká dɔ rā té yā Kóṣṣbē ní, əda nge kəndā najē dɔ de gē té na: *Sətan, ādē Kóṣṣbē rāāī adē ütē taí! Āáá, ādē ni rāāī adē ütē taí, ni n gērā Jerusalem ní! Yesua ní to i tītē ta kīr hor ká kɔ́r horoo beē al a?

³Yesua n ra kə njan ká dɔ́ no de ká dɔ rā té té ní, kūbē ká rōn té əhɔ yēró malang.

⁴*De ké do rā té ní əda de ké seneé gē kadē ɔrēñ kūbē ké rō Yesua té kōó. Gō té anī, ni-əda Yesua na: Áaā, m-ún yáa rāái ké gōté al gē doí té kōó o, ā əsə kəla kūbē pētə rōí té o.

⁵Ni-əda kadē əndañ do Yesua kə ta kūbē ké unjūú o. Adē əndañ doñ kə ta kūbūú o, tēlañ kūbē ké unjē gē rōñ té o, kə ta kum *de ké do rā té noō.

⁶Gō té anī, *de ké do rā té yā Kóóbē əda Yesua na:

⁷Kóóbē ké bo ké tógəñ i ngáy ní, míndəñ kógə́ḿ n̄ əñí ní n toó: Ré ī-rāā yáá n̄ m-ódá ní anī, ré oō tam̄, adē ī-rāā yáa gē n̄ m-əda kadē ī-rāā ní anī, ā ī-tél de ké do kújə yām té o, de ké do ndágə loo ké gīr gidə kújə yām té té o. M-ā m-əlaī dan de gē n̄ rañ laā a rāāñ kəla yām té ní.

Nébā a rāā kadē nge rāā kəla yāñ reē

⁸Yesua, ī n̄ i ngol *ngé tuñ yáa gē ní, oō. Ba sīī *ngé tuñ yáa gē n̄ i seneé ní, oōī o. Tɔdō sīī *ngé tuñ yáa gē n̄ ī-raī laā ní, ɔjə i kadē yáá n̄ sɔɔ kadē reē ní, a reē. Nge kəla yām n̄ a bārñəñ na i Nge n̄ sɔɔ kadē əba ní, m-ā m-rāāñ kadē a reē.

⁹M-əndā mbaī kógə́ḿ no Yesua té. Kum yáá ké ndélē gē sīrī i do mbaī ké kógə́ḿ beē nəkó n̄ noō té. Mə́kó m-ā m-ndang yáá kógə́ḿ do té o, yáa rāā ké gōté al gē ké kem bēé n̄ toó té ní, m-ā m-ōr kōó i kem ndō kógə́ḿ beē o. I mā Kóóbē ké bo ké tógə́ḿ i ngáy n̄ m-əda najē n̄ noō ní.

¹⁰Ndō ngeé n̄ noō té ní, ā ī-bārīī naā kem ndōr kágə́ nduú yāsí gē té o, ā ī-bārīī naā ndíl kágə́ kótə yāsí gē té o. I mā Kóóbē ké bo ké tógə́ḿ i ngáy n̄ m-əda najē n̄ noō ní.

ZEC 4

Yáá ké nge kə mí i dərə hor gē o, kágə́ olibə gē o

¹*De ké do rā té ní əndañ doñ té kadē ɔr najē sém̄ ní, reē ndólə́m̄ tītə ké m-to m-ā m-bī i mbée beé.

²Ni dəjə́m̄ najē, əda na ké m-áa i rí wa. Anī m-tél m-ədan na m-áa i kágə́ dərə hor ké rāāñ kə lóró, ba jóo yibə i ta té. Lámba gē i sīrī ta kágə́ hor ní té o, ta ndo hor gē i sīrī tū lámbá ké kógə́ḿ beē té o.

³*Kágə́ olibə gē i jóo kadə jóo yibə ní té. Kógə́ḿ i kadəñ ké dā́m̄ ké koó té o, kərə́y i kadəñ ké dā́m̄ ké geleé té o.

⁴*De ké do rā té ní əndañ doñ té kadē ɔr najē sém̄ ní, m-dəjen najē m-əda na Kóóbē yām, nge n̄ noō ní ɔsə i kum gotə rí?

⁵Anī ní tél dəjə́m̄ na ké m-gér kum nge n̄ noō al wa? Anī m-ədan na: A á.

⁶aAnī ni ɔjə́m̄ kum əda na:

¹⁰bLámbá ké sīrī gē ɔsəñ i kum gotə Kóóbē. Niñ əndañ kumdé gír do nang té kə taá malang.

¹¹m-tél m-dəjen báý tɔ m-éda na *kāgē olibə gē ké jōó gē n kógēm i kadə kāgē hor té dām ké kɔ́ó té ō, kéréý i kadən té dām ké geleé té ō ní, ɔsəñ i kum gotə rí?

¹²m-dəjen najē n toō ō m-éda na: Ba ta jī kāgē olibə ké jōó gē ní, ɔsəñ i kum gotə rí? Tām rāān təyōo gē jōó kə lóró, adə yibə ké kə lóró a teē ta təyōo gē ní té, tū kāgē olibə ké jōó gē ní té.

¹³Anī ni-tél dəjeñ na ké m-geř nge n noō al wa. m-tél m-édan na: A á, Kóǒbē yāñ.

¹⁴Tā anī, ni ɔjēñ kum, əda na: I de ké jōó gē n ɔrēñ kañdó tayā kə yibíí kadə rāān kəla yā kóó dɔ nang kə taá malang ní.

Kənī míndə gē ké tām yā Jorobabel té

⁶b*De ké dɔ rā té ní mērēm kəda Jorobabel najē n toō: Najē n Kóǒbē ké bo ké tógən i ngáy əda ní n toó: Ā ĩ-rāā yáá i kə ta kúl kəhɔ rō tɔgə al ō, i kə ta kúl dónó al ō, banī i kə ta kúl Ndílóñ.

⁷Ni-əda báý tɔ na: Mbał ké bo n noō, i yáá ké ngañg ngáy a? Jorobabel a rāān yā kadə a tél ndágə mbō. Ni a teē kə mbał ké majə tām kí kújə yā Kóǒbē té i tū mbał bo n noō té. Adə de gē a əgañ kɔ́r a ədañ na: Á, i mbał ké majə ngáy áá, á, i mbał ké majə ngáy áá!

⁸Kóǒbē əndā najē ké rang n toō tam té, əda na:

⁹Jorobabel əndā ngəra kújə yā Kóǒbē ō, i ni n a tǒl ta ō ní. Dan n yáá n noō a rāā yáá anī, ā ĩ-gerī kadə i Kóǒbē ké bo ké tógən i ngáy n əlam kə rǒsí té ní.

¹⁰aĭ-lōo kídə kəhɔ rō tɔgə ké séý beē ké ta kəla gír té. Ba majə kadə ĩ-rāā i rōnel tá, dan n áá Jorobabel loo kəla gír kəndā kújə yā Kóǒbē gogə rang té ní.

ZEC 5

Yáá ké nge kɔ́ mehé i makətübə ndǒl

¹M-ún kumm kə dɔ́ báý tɔ anī, m-áá makətübə ké to tītə ndār ké bíř gidə naā té, ké nəl un a dáyñ bōdē loo té.

²*De ké dɔ́ rā té ní dəjeñ najē, əda na ké m-áá i rí wa. Anī m-tél m-édan na m-áá i ndār ké bíř gidə naā té, ké nəl un a dáyñ bōdē loo té. Ndār ní, ngālən i métər kutə kógēm ō, laan i métər mí ō.

³Anī *de ké dɔ́ rā té ní, ədam na i ndǒl n a rāān yā ndǒl bē kə taá malang ní n ndangəñ najēñ ní. Gidə ndār ké dām kógēm té báa ndangəñ tū té na: A tēbāñ ngé bogə gē malang kóó kem bēé. Dāmən kéréý té anī ndangəñ tū té na: De gē malang n túbəñ dɔ́ lám té ní, a tēbāñdó kóó kem bēé ō.

⁴Kóǒbē ké bo ké tógən i ngáy əda wáng na: M-ənī ndǒl n noō i yā kadə udə kem kújə yā ngé bogə gē té ō, kadə udə bē de gē malang n unəñ rím a túbəñəñ dɔ́ lám té ní ō. Ndǒl ní a ndi noó ō, a nuje yáá malang kóó ō. A nuje sáá kāgē gē gəgē, mbał gē gəgē, kóó.

Yáá ké nge kọ sīri i dẹyá ké ɔsə kum gotə kem ndul

5*De ké dɔ rā té ní ɛndān dɔn té kadə ɔr najə seń ní, ndótə kə kété ba ədam na: Ún kumií dɔɔ ba áá yáá ní teē noó.

6m-dəjen najə m-əda na ké nge ní noō ɔsə i kum gotə rí wa. Anī ni-tél ədam na: I yáá ké yā bókə yáá kemeé, ké yáá rāā ké gótə al gə ké kem bēé malang i kemeé.

7Kum mbang ngeé ní noō té anī, yáá ta yáá ké rāā kə gində pəɔm ní ɛndān ta yáá ké yā bókə yáá kemeé té ní, ij kə dɔɔ. Anī m-áá dẹyá kógəń ndi kem yáá ké yā bókə yáá kemeé ní té.

8*De ké dɔ rā té ni ədam na: Dẹyá ní i Kem Ndul. Gō té anī, ni mbəren adə tél aŵ gogə kem yáá ké yā bókəń yáá ní té, ba tél ɛndā yáá ta yáá ni gogə ta té.

9M-ún kumń kə dɔɔ gótə anī, m-áá dẹyá gə jōó teēń. Bōgədə to tītə bōgə yel kóndəla beé ō, niń ijń bōgə ō, tām nəl əla adə undə aŵ sedə. Niń unəń yáá bókə yáá ní aŵnəń bōdə loo té dɔɔ, dɔ dán dɔ nang ō dɔ rā ō té.

10m-dəje *de ké dɔ rā té ní najə, m-əda na ké unəń yáá bókə yáá ní a aŵńneé i kə rá wa.

11Ni-tél ədam na: A aŵnəń i kə Mesopotami. Niń a rāāń kújə tām yāń té ba a udənəń kemeé kə njan ké dɔɔ dɔ loo kógəń té.

ZEC 6

Yáá ké nge kọ sósó i púsə rṓṓ gə s

1M-ún kumń kə dɔɔ báý tɔ, anī m-áá púsə rṓṓ gə s. Púsə rṓṓ gə ní njərań kumdə kə kété, ba i dɔ dán mbań bo gə jōó té. Rāāń mbań bo gə ní i kə gində nəngá kasaá.

2I séndá ké kərə gə n unəń púsə rṓṓ ké ta kəga dɔ ní ō, i séndá ké ndul gə n unəń púsə rṓṓ ké nge kọ jōó ní ō,

3i séndá ké ndaa gə n unəń púsə rṓṓ ké nge kọ mətá ní ō, i séndá ké kərə suk suk gə n unəń púsə rṓṓ ké nge kọ s ní ō.

4m-dəje *de ké dɔ rā té ní ɛndān dɔn té kadə ɔr najə seń ní na: Kóɔbē yām, niń ɔsəń i kum gotə rí?

5Anī ni-tél ədam na: I nəl ké s gə ké dɔ rā té. Kété ní, niń i kadə Kóɔbē ní i kóɔ dɔ nang kə taá malang ní té ō, ngɔlaā báa niń a aŵń i mbée ō.

6Púsə rṓṓ ní séndá ké ndul gə unəń ní, aŵ kum kə dām mbór bē ké kọú té ō, séndá ké ndaa gə aŵń kum kə no bē té ō, séndá ké bál gə aŵń kum kə dām mbór bē ké geleé té ō.

7Séndá ké kərə gə ndótəń kə kété. Ngur kaw kə loo gə té malang dɔ nang té rāādə ngáy. Anī Kóɔbē ədadə na: Āwī kə loo gə té malang dɔ nang té. I yáá ní noō n niń rāāń ní.

⁸Loo ní noō té Kóṣṣbē bārém, ba ədam̄ na: Áḗḗ: ngé gē ní aw̄n̄ kē dām̄ mbór bē ké kōḡ té ní, a aw̄n̄ yā rāā kadē ndílím̄ risə gō nang ngeé ní noō té.

A əlañ jākā mbang do Yesua té. I najē ní Nébā əndā ta nge koō ta té ní

⁹Kóṣṣbē ədam̄ yááú ní toō kadē m̄-rāā:

¹⁰Yááú ndējē gē ní de gē ké əhōndé aw̄n̄ sedé do bē ké rang té do gúú té adēñ Heday ō, Tobia ō, Yedaya ō, adē reēñneé ní, ī-taā jīdó té. Niñ-jiñ *Babilon reē ugēñ i ngər báy. Bōólaā nəkó ní toō ā aw̄n̄ bē Yosiyā ké ngōñ Sepania, loo ní niñ aw̄n̄ tū té ní té.

¹¹Ā ī-taā gindē arjāḡ ō, lór ō yā rāā *jākā mbang té, ba ā əla do Yesua ké ngōñ Yosadak ní i ngol *ngé tuñ yááú gē ní té.

¹²Ā ədan na: Najē ní Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy əda ní n toó: De kógēm̄ i laā, rīn na i Nge ní sōō kadē əba ní. Ndi kə kumuú a əba loo ní ni i tū té ní té ō, i ni n a tél yā rāā *kújə yām̄ gogé ní ō.

¹³Áḗḗ, i ni n a tél yā rāān gogé ní. Ni a oō kúbē mbañg ō, a ndi do kōr kágē mbang té ō, yā kōḡn̄ bē. *Nge tuñ yááú kógēm̄ a ra kadən té. Ba niñ jōó mbak a gerēñ kum najē kə naá majə

¹⁴Jākā mbang ní a to kem *kújə yā Kóṣṣbē té, yā kadē əgañ kem deē do Heday té ō, Tobia té ō, Yedaya té ō, yā kadē əngeñ kem deē do kem majə yā Yosiyā ké ngōñ Sepania té ō.

¹⁵Ngé gē ní niñ i say ní, a reēñ yā tél rāā *kújə yā Kóṣṣbē gogé rang. Loo ní noō té ā ī-gerī kadē i Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy rōkum n əlam̄ kē rōsí té ní. Yááú ní noō a rāā yááú dan ní oōī ta Kóṣṣbē Nébā yāsí rōkum ní.

ZEC 7

Ndi bō tām̄ yā Nébā té ké yā kadē əgañ kem deē do nujə ní bē ké Jerusalem nujə kōṣ té ní

¹Kem bāl̄ kōḡ bē ké nge kō só yā mbañg Darius té, kem nāā ké nge kō ndōhó té, adē i kem nāā *Kislew té, kə ndō nāā ké nge kō só anī, Kóṣṣbē oṛ najē señ.

²⁻³De ké Betel gē əlañ Sareser ō, Regem Melek ō, ngé kōsə kum gotə kósə de gē ō, kadē aw̄n̄ *kújə yā Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy té, kadē dəjeñ Nébā kadē kə oḡə kem majə yān̄ kē ndágá ō, kadē dəjeñ *ngé tuñ yááú gē ō, *ngé koō ta gē ō, najē ní toō: Majə kadē jə-nōō ngándáng ō, jə-*ndi bō kem nāā ké nge kō mí té ō, tītə ní j-a jə-rāān̄ jóo gē ní a?

⁴Loo ní noō té Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy, adēm̄ ndūn kadē

⁵yááú ní ni tūr əda ní, kə m-ədə *ngé tuñ yááú gē ō, de ké kem bēé gē malang ō, kadē gerēñ. Najē ní ni tūr əda ní n toó: Siḡ ī-*ndi bō tām̄ yā Nébā té ō, ənī pā yo ō, kem nāā ké nge kō mí té ō, sīrí té ō, asə bāl̄ kutə sīrí kōṣ bá. Ba ī-*ndi bō tām̄ yā Nébā té ní, i tām̄ yām̄ mā té rōkum a?

⁶Ba dan n̄ əsaī yáá ō, āyī ō ní, i tām yāsí s̄iī kó gē té wa m̄?

⁷Kóǎbē əndā najē gē n̄ noō ta *ngé koō gē té adē niñ ḡr̄yōnə́n de gē kété kṓ b̄á. Dan ngeé n̄ noō té ní, de ká Jerusalem gē ō, ká kem bē gē n̄ ḡr̄əñ gidə bē ká Jerusalem ō té ní, ndiñ lom. Gō nang ká Negeb ō, gō nang ká mbaī bo gē gətóon̄ tū té ō ní, de gē ndiñ tū té.

⁸⁻⁹Kóǎbē ká bo ká tógən i ngáy mērēm̄ kəda najē gē n̄ toō, əda na: Ī-gāngī sarya ká gōtə ō, adē s̄iī i de ká majə gē ō, ĩ-rāāi tədō naā ngáy ō.

¹⁰Ī-lōōi rējə dəyá ká ngaa koy gē ō, ngán hal gē ō, tērā gē ō, ngé ndoō gē ō, kə ta k̄l̄ yáá rāā ká gōtə al̄ ō, ĩ-lōōi ḡr̄ rāā yáá ká majal̄ kə naā ō.

¹¹Banī de gē mbātēñ koō najē n̄ toō kété kṓ b̄á. Niñ tūrēñ gidədə ta té ō, utēñ mbīdə kṓ ō, yā koōñ najē ní alé.

¹²Niñ rāāñ kemdə adē ngañg tītə mbaī *diyamāa beé. Yáá ndóo gē ō, najē gē ō, n̄ Kóǎbē ká bo ká tógən i ngáy əjədə kə ta k̄l̄ ndílən, kə ta k̄l̄ *ngé koō ta gē kété jóó ní, niñ mbātēñ koō. Loo n̄ noō té wōñg rāā Kóǎbē ká bo ká tógən i ngáy ngáy

¹³adē ni-əda na: Dan n̄ m̄-dəjedə kadə oōñ tañ anī, niñ mbātēñ koō najē yām̄ kṓ. I beé n mā m̄-mbātēñ koō najē yādə, dan n̄ niñ dəjeñ kadə m̄-rāā sédə ní.

¹⁴m̄-rāā adē niñ aw̄ñ kə dan ḡr̄ de gē ká niñ gerēndə kété al̄ té. I tītə n̄ noō n de gē nujənēñ bē yādə gotədə té, dan n̄ niñ aw̄ñ kṓ té ní. Bē yādə ní, de ká aw̄ tū té gətóo ō, de ká ĵ̄ tū té reē gətóo ō. Bē ká majə asə naā beé, niñ rāāñ adē tél loo ká nujə sák sák ká ra dɔ naā té bing.

ZEC 8

Kóǎbē əñī míndən tām yā lom té ō, tām yā yáá kənge ká ngáy al̄ naā té ō

¹Kóǎbē ká bo ká tógən i ngáy ər̄ najē señ. Yáá n̄ ədam̄ ní n toó:

²Mā Kóǎbē ká bo ká tógəm̄ i ngáy, m̄-tár bē ká Jerusalem i kə tár ká ɔɔ hor bir bir. Tár ngeé n̄ toō ɔɔm̄ tītə hor ká ɔɔ loo beé.

³I tām najē n̄ toō té n m̄-tél m̄-reē gogə dɔ mbaī *Siyo té ní. Aḷā, m̄-tél m̄-ndi kem bē ká Jerusalem té gogə báy tɔ. A bārēñ bē ká Jerusalem na i bē ká nge ra dɔ ndūn té ō, a bārēñ mbaī bo yā Kóǎbē ká bo ká tógən i ngáy na i mbaī bo ká *tál ō.

⁴De ká dəngam ká tɔgə bəga gē ō, ká dəyá ká tɔgə bəga gē ō, a télēñ yā reē ndi ndágə loo gē ká Jerusalem té gogə. Niñ a tósēñ i kəgə, najē bāldə ká i ngáy té.

⁵Ngán gē a taāñ loo ndágə loo gē ká kem bēé té. Ngán ká dəngam gē ō, ká dəyá gē ō, a kógēñ naā ndágə loo gē ngeé n̄ noō té.

⁶Kóǎbē ká bo ká tógən i ngáy əda wáñg na: Tām yā ngán *Israel gē n̄ teēñ ta yo té ní, a to i tītə yáá ká deē asə rāā al̄ beē. Banī mā n̄ i Kóǎbē ká bo ká tógən i ngáy ní, kə m-ḷā tītə ká i yáá ká deē asə rāā al̄ beē a?

⁷Aáá, m-éda na m-ā m-ájé gír deē yām gē, kə ta kŭl kəydé kem bē gē kə dām kə gír bē té té ō, no bē té té ō, yā tél reē sedé gogó.

⁸M-ā m-tél yā reē sedé gogó, kadē a ndiñ kem bē kə Jerusalem té. Niñ a télēñ gír deē yām gē ō, mā i Nóbā yádé kə nge ra dɔ ndün té ō, kə nge rāā yáá kə gōté ō.

⁹Najē n Kóṣbē kə bo kə tógəñ i ngáy əda ní n toó: Éhɔī rōsí tɔgə! Ādē əga kemsí dɔ najē gē n *ngé koō ta yām gē ədañsí ní té, dan n əndāññ ngəra *kújə yām yā tél rāā gogó rang ní.

¹⁰Kété ní, kəla n de gē rāāñ ní, deē əgādé al ō, kəla n dā gē rāāñ ní, deē ənge yáá gírí al ō. Deē asə kəñi keməñ njərañ al ō, najē yā madə baā gē té. Tɔdɔ kété ní, m-sālā de gē malang dɔ naā té.

¹¹Ba ngəlaā ní, mā Kóṣbē kə bo kə tógəñ i ngáy m-édá wáñg na: De gē kə dan gír de gē n toō té n teēñ ta yo té ní, m-ā m-rāādé yáá n m-rāā sedé kété ní tɔ alé.

¹²M-ā m-rāā kadē ləm a reē dɔ nang té ō, *kəgə nduú gē a anēñ ō, dɔ nang a teē yáá ō, mañ kə dɔ rā té a edə ō. Gír deē yām gē n teēñ ta yo té ní, m-ā m-rāā majə sedé kə yáá gē n noō malang.

¹³Bē kəgə gē kə *Juda té ō, kə *Israel té ō, dan nápar de gē té ní, sɪi i gír de gē kə ndɔlɔndé kadē gotə gír de kə rang gē aāñ. Banī ngəlaā ní, m-ájésí. Adē ā i-télii i gír de gē kə tórēñ tadé dɔdɔ té, kadē gotə gír de kə rang gē aāñ. I beé ní, i-bólíi tɔ alé, banī éhɔī rōsí tɔgə!

¹⁴Najē n Kóṣbē kə bo kə tógəñ i ngáy əda ní n toó: Dan n kaasí gē rāāmēñ adə wōñg rāām ní, m-gey rāāsí yáá kə majal ō, yáá n m-gír rāā ní, m-lōō gírí al ō.

¹⁵Banī ngəlaā ní, m-gey rāā majə sesí, sɪi de kə Jerusalem gē ō, de gē malang kə kem bē kə Juda té ō. Ī-lōōi bólí.

¹⁶Ji bēl loo rāā yáá gē n ā únii gō ní n toó: Édaī naā najē kə rōkum. Loo sarya yāsí gē té báa, i-gāngi sarya kə gōté, kə a reē kə ləmɔ.

¹⁷Kóṣbē ɔr najē, əda na: Ī-lōōi gír rāā yáá kə majal kə naā. Ī-mbātíi túbə dɔ lám té. Yáá rāā kə majal gē malang n noō ní, nelēm al ngáy. I mā Kóṣbē n m-éda najē n noō ní.

Ndɔ ndi bō a tél ndɔ rāā nāā

¹⁸Kóṣbē kə bo kə tógəñ i ngáy ɔr najē señ əda na:

¹⁹Ndi n ā i-*ndii bō tām yā Nóbā té kem nāā kə nge kə só té ō, mí té ō, kem nāā kə nge kə siri té ō, kutə té ō ní, ngəlaā a télēñ i ndɔ naā gē kə rōnel i ngáy tū té ō, kem de gē a nelédé ngáy tū té ō, tām yā gír de gē kə *Juda té. I beé ní, i-geyi najē kə rōkum ō, ndi ləm ō.

²⁰Najē n Kóṣbē kə bo kə tógəñ i ngáy əda ní n toó: Aáá, gír de gē kə niñ i tērā gē, kə niñ teēñ i kem bē gē kə gír i kósé ngáy té, a reēñ kem bē kə Jerusalem té gogó rang.

²¹De gē ká kem bē kógēm té a ədañ de gē ká kem bē ká rang té na: Ī-reēī ādē j-aw̄ jə-ndōyī Kóṣṣbē ká bo ká tógən i ngáy, ādē jə-sāī kadē ni i danjí té ō. Niñ a téləñ yā kəda na: J-a j-aw̄ i mbée ō.

²²Ááá, gír de gē ká niñ i ngáy ō, nápar de gē ká tógədə i ngáy ō, a reēñ Jerusalem sāām té kadē mā i dandé té ō, ndōyīm té ō.

²³M-əda na kum mbañg ngeé n noō té ní, tērā gē kutə, ká niñ kógēm kógēm ní ta yādá gē i tayā tayā, a əhōñ ta kúbə yā *Jipə kógēm ba a ədanəñ na: Jə-sāā kaw̄ sesí, tām j-oō kadē Nəbā i sesí.

ZEC 9

Israel ō, gotə nápar de ká rang gē ō

(9-14)

Gír de gē n ndiñ madē bē Israel ní a gāngēñ sarya dɔdɔ té ō a ajəñdɔ ō

¹Najə yā Kóṣṣbē. Najə yā Kóṣṣbē ugē gō nang ká Hadərak té ō, dəba Damas ō. Tām Kóṣṣbē áá i gír bē gē yā *Israel ngóy alé, banī deē ndul gē malang ní, ni ááđé ō.

²Hamat n i ngər kə Damas ní, ni-ɔr najə tū té ō, bē gē ká Tir ō, ká Sidon ō, n de ká kemeé gē jidə geṛ yáá ngáy ní, ni-ɔr najə tū té ō.

³Tir əndā ndogē mbañ gē ká yā rōɔñ dɔ rōn té. Ni káñ gindē arjāá ngáy kə dɔ naā té tītə bumbəru ká kum róbə kɔsə gē té ō, káñ lór ngáy kə dɔ naā té tītə bɔr ká kum kəlá róbə gē té beē ō.

⁴Banī Kóṣṣbē a taā bē ká Tir kɔɔ. Ndogē mbañ gē yā bē ká Tir n a rōɔñ dɔ rōn té ní, Kóṣṣbē a ráadé kadē a tésōñ kum bā bo té ō, hor kógēm a ɔɔ bē ngeé n toō ō.

⁵Dan n bē ká Askalon a áá tītə n noō anī, bōl a rāān ō, bōl a rāā bē ká Gaja adē ni a ndew ō, bē ká Ekəron a ndew ō, tām bē ká Tir a ɔsə kílən tɔ alé. Bē ká Gaja a aw̄ kə mbañg tɔ alé ō, de gē a ndiñ kem bē ká Askalon té tɔ alé ō.

⁶De gē ká dɔdɔ guṛ naā a ndiñ kem bē ká Asdod té. Kóṣṣbē əda na: M-ā m-nujə kɔjə rō yā Pilistin gē i tītə n noō.

⁷M-ā m-ɔr dā ká mósə i tū té tadé té kɔɔ ō, dā n ndējəñ nəbā ká rɔkum alé gē ní, m-ā m-ɔr kɔɔ tadé té kɔɔ ō. De ká dandé té gē n a teēñ ta yo té ní, a téləñ deē yām gē, tītə ká kété niñ i de gē ká dan gír kaa yā *Juda té beē. De gē ká kem bē ká Ekəron té a udəñ dan gír deē yām gē té, tītə n Yebus gē ráāñneé kété ní.

⁸M-ā m-njərá kə gō gidə bē yām yā kəndāñ kumm gírən té, ba rōɔñ dɔn té, najə yā madə baá gē n a aw̄n ō, a téləñ ō ní té. Ngār kógēm ká tērā a reē yā rējə gír deē yām gē tɔ alé. Tām ngɔlaā ní, m-əndā kumm gír deē yām gē té.

Mbañg n a ráā kadē lɔm to ní

⁹Bē ká *Siyɔ, ĩ-ndām kə tógí gēé malang! Ááá, bē ká Jerusalem, əga kɔr rōñel! Ááá, mbañg yā a reē ká rōí té. Ni i de ká nge ráā yáá ká gōtə ō, nge tetə rōō ō, ni i de ká

najēn gətóo ō. Ni-ndi i gidə kərō kógēm t́, adē i gidə ngōn kərōo kógēm ḱ kōon i noó t́.

¹⁰Ni a rāā kadē púsə rōō gē ḱ *Epəraim gətóon kōó ō, ni a rāā kadē sēnda gē ḱ Jerusalem gətóon kōó ō. Ni a tétə gə gərā gē ḱ yā rōon kōó ō, a rāā kadē lom to dan nápar de gē t́ ō. Əla gír bā katē t́ bátə bā bo ḱ no bē t́ ō, bā Opəratə t́, bátə ta ngóy bē ḱ dām ḱ rang t́ ō ní, ni i ngol de gē.

Əyān dəngáy gē d́

¹¹Kóōbē əda na: Sōōn *madē naā n m-əho sesí ní ō, mósə ḱ bōkə nang t́ ḱ oje kadē m-əho *madē naā sesí rōkum ō ní, de gē n əhoñdə dəngáyá á toñ géle bəlo taā mañ ndi ḱ mañ gətóo kemeé t́ ní, m-ā m-ōrdə dəngáyá.

¹²Siī dəngáy gē n kəndā kem d́ t́ yāsí i ngáy ní, ī-tél ī-reēi gogə kem bē yāsí ḱ ngōmñəñ majə t́! Bōólaā nəkó n toō m-ədásí najēn, yáá n siī əwīin kōó bá ní, m-ā m-ədəsí yáá ní loo nja ḱ jōó t́.

¹³M-ā m-ún d́ nang ḱ *Juda títə loo kun gə gərā ḱ yā rōon beē. *Epəraim a rāā rōn i kum gərā t́. Ī bē ḱ Jerusalem, m-ā m-əlá ngání gē kadē əw əniñ Gərek gē rōō. M-ā m-úndə yā rāān kəla títə kaskar yā nge rōō beē.

¹⁴Loo n noó t́ Kóōbē a teē hoy d́d́ t́ d́ ō, kum gərā yān a teē títə tel mañ beé ō. Kóōbē Nəbā a kór bərunjə. Mañ ḱ a edə kə nəl ḱ əla kə ngangá ngáy n a ĩ dām mbór bē ḱ geleé t́ yā reē ní, ni a reēn.

¹⁵Kóōbē ḱ bo ḱ tógəñ i ngáy a ngōm de gē ḱ dan gír deē yān gē t́. Kəkəro gē ḱ kem bējə gē t́ ní, niñ a nujəñəñ kōó ō, a tōōn kōó ō. A bōkəñ mósə madə baədə gē nang t́ títə kasə *nduú beē. Niñ a bōkəñ títə mósə dā ḱ tōl yā tuñ beé, kem bay ndējə yáá t́, aláa títə mósə ḱ bōkə tū gajə gē ḱ kí *loo tuñ yáá t́ beē.

¹⁶Ba ndō ngeé n noó t́ ní, Kóōbē Nəbā yādə a ajədə, títə n nge ngōm yáa kul a ajəñ bütə yáa kul yān gē ní beē. Niñ a ndílēñ kem bē yān t́ títə *mbal gē ḱ gātədə i ngáy gē, ḱ tēlañ tū *jākā mbang t́ beē.

¹⁷Rōdə a nēldə rōkum ō, niñ a majəñ deē rōkum ō! Kōō gémə a adə balsáa gē tógə ō, kasə *nduú ḱ kijə a adə ngámandə gē tógə ō.

ZEC 10

I Kóōbē tá deē dəjen yáa, ba i besə gē alé

¹Ī-dəjei Kóōbē mañ, dan n ndor gē a geyñ mañ ní. I ni n i nge rāā kadē mañ edə kə nəl ḱ əla kə ngangá ngáy ní. Ni a rāā kadē mañ edə ngáy ō, ni a adə de gē kógēm kógēm mu ḱ ndoró ō.

²Nəbā ḱ rōkum al gē, a ədañ i najə ḱ rōkum al gē ō, kədə sāa gē, a əañ i yáa ḱ rōkum al gē ō. Nī gē n niñ a əniñ gotə ní, i nī ḱ kanjə kuməñ gē ō, niñ a solēñ kem deē i kə nélé ō. I tām najə n noó t́ n ngán *Israel gē əwñ títə bütə yáa kul gē ḱ kumdə tō ndoō beé ní, tōdō nge kulđə gətóo.

Kóṣḃē ǎnī míndǎn yā gāñg dǎ ngán Israel gē

³Wōñg rāām kǎ ngé kuḷ kǎ majal gēé ō, m-ā m-rāā yǎǎ kógēm kǎ bal bāyā gēé ō. Aǎǎ, mā Kóṣḃē kǎ bo kǎ tógǎn i ngáy, bütē yǎǎ kuḷ yām n i de gē kǎ *Juda ní, m-ā m-rāā yǎǎ kǎ tōr sedé. M-ā m-rāādé sǎnda rōō yām kǎ majǎ té.

⁴Ngār kǎ tayā tayā gē a iḷñ *Juda yā reē. Niñ ngangēñ tītē mbaḷ kǎ majǎ tām yā kújé té beē, tītē bēḷ gē kǎ yā kǎnda nang té doḡñ kújǎ tandā beé, tītē gǎ gǎrā kǎ yā rōōñ beē.

⁵Niñ a toñ tītē gǎ rōō gē beé. Niñ a rējēñ ngé rōōdǎ gē, tītē bǎr kǎ kum róbǎ kǎsǎ beē. Niñ a rōōñ tītē n noō i tǎdǎ mā n i Kóṣḃē ní, mā i sedé naā té. Rō ngé kaḷ sǎnda yā madē baǎ gē a sǎldé.

⁶M-ā m-ála gǎ kem de gē kǎ Juda té. M-ā m-ájǎ ngán Israel gē. M-ā m-tél sedé yā reē sedé gogǎ bēé, tām kumm qǎm sedé. Niñ a toñ tītē kǎ m-mbātédǎ kété al beē. Aǎǎ, mā i Kóṣḃē, Nǎbā yādé ō, m-ā m-dal ndōy yādé gē ō.

⁷De kǎ dǎngam gē kǎ *Epǎraim a ǎhǎñ rōdǎ tǎgǎ, tītē gǎ rōō gē beé. Rōdǎ a nēldǎ, tītē kǎ ǎyñ i kasǎ *nduú beé. Dan n ngáñdǎ gē ǎñndǎ anī, a rāāñ rōnel ō, a ndāmēñ ndām rōnel najǎ yā Kóṣḃē té ō.

⁸M-ā m-bār de gē kǎ dan gír deē yām gē té, yā kǎsǎ dǎdǎ naā té. Aǎǎ, m-ā m-ōrdǎ bǎloó ō, kutédǎ a reē ngáy tītē kǎ kété ō.

⁹Kété ní, m-tǎndǎ m-tǎndǎ kǎ loo gē té dan nápar de gē té, tītē loo dubē kum yǎǎ beé. Ba loo n niñ i kem bē kǎ say gē té anī, a ǎga kemdǎ dǎm té. Niñ a ndiñ nú kǎ ngáñdǎ gēé, ba gō té anī, a télēñ yā reē.

¹⁰M-ā m-óydǎ dǎ nang kǎ Ejiptǎ té yā reē sedé gogǎ ō, m-ā m-óydǎ dǎ nang kǎ Asiri té yā kǎsǎ dǎdǎ naā té ō. M-ā m-ór nodé gō nang kǎ Galaad té ō, dan mbaḷ bo gē kǎ Liban té ō. Nge n noō gǎgē loo a asédǎ alé.

¹¹Niñ a teēñ bā yǎǎ kǎ to kum kaḷ al kǎ gidǎ kǎrēy té. Mā Kóṣḃē, m-ā m-ǎnda bǎngal mañ gē kǎ dǎ bā bo té. Mañ bā Nil gǎgē a i kǎ kem kǎrēñ té. Bē kǎ Asiri n ǎjǎ rōñ ngáy ní, a mbǎrenēñ yā kǎññ ō, bē kǎ Ejiptǎ a qǎ bē tǎ al ō.

¹²M-ā m-ādē gír deē yām gē tǎgǎ ō, niñ a rāāñ yǎǎ kǎ nelēm ō. I mā Kóṣḃē n m-éda najǎ n noō ní.

ZEC 11

Bē gē n tógédǎ i ngáy ní, nujǎñ sedé sák sák kǎ

¹Sij mbaḷ bo gē kǎ Liban, i-teēñ ta róbǎ yāsí gē ō, ādē hor qǎ kǎgē sedǎr yāsí gē ō!

²Sij kǎgē sipǎres gē, i-nōōī ādē oñ ndūsí, tǎdǎ kǎgē sedǎr gē tǎsōñ kǎ. Nujǎñ kǎgē kǎ majǎ ngáy gē n noō kǎ. Sij kǎgē sǎn gē kǎ Basan, i-nōōī ādē oñ ndūsí, tǎdǎ nujǎñ ku kǎgē yāsí kǎ ndēñ nginding kǎ.

³Ōōī ndū ngé kuī gir de gē loo nōō té, tɔdɔ tógédé gətóo kɔ́. Ōōī ndū balsáa bɔl gē loo nōō té, tɔdɔ túpé kámbə yádé ké majə ngáy gē n rañ kə gō kadə ba Jurde ní, nujənəñ kɔ́.

Ngé kuī yáa gē ké niñ i deē jōó

- ⁴Kɔ́ɔbē Nábā yám ədam na batē gē n i gár kadə a tɔlɛndé ní, kə m-tél nge kuīdɔ́.
- ⁵Ngé mangdɔ́ gē tɔlɛndé, ba ɔjənəñ na n rāāñ yáa kógə́m ké majal al ɔ, ngé gātə sedé gē ədam na adə jə-rāāi Nábā kéra, tam jə-télii ngé kənge yáa gē kɔ́ ɔ! Ngé kuīdɔ́ gəgə a kumdə ɔɔdɔ tam yádé té al ɔ.
- ⁶Mā Kɔ́ɔbē m-ədá wáng na: Kumm a ɔɔm kə de ké dɔ nang té gēé tɔ alé. M-ā m-əla deē ndul gē kógə́m kógə́m kem jī madə bédé gē té ɔ, kem jī mbañg yádé té ɔ. Mbañg gē a nujən dɔ nang kɔ́ malang ɔ, m-ā m-taā deē kógə́m jidé té yā kəyan dɔ al ɔ.
- ⁷Adə m-tél nge kuī batē gē ké ngé kigə yáa gē ké niñ i de ké rɔkum al gē girəñ tɔl. M-úy kəgə yā nge kuī yáa jōó. m-bár nge ké ta kəga dɔ na i madə naā ɔ, ké nge kɔ́ jōó na i boo naā ɔ, ba m-áa gō batē gē.
- ⁸Kem naā kógə́m ní, m-ɔr ngé kuīdɔ́ gē mətá kem kəlaá kɔ́. Gō té anī, m-tégā tam sété dɔ batē gē té ɔ, niñ batē gē asəñ tégā tadé dɔm mā té tɔ al ɔ.
- ⁹Tā anī, m-ədádé na: M-ā m-áa gōsí tɔ alé. Ngé gē n kadə oyñ ní, adə oyñ! Ngé gē n kadə gətóon ní, adə gətóon! Ba ngé gē n gō té anī niñ a ndiñ kə kumdə báy ní, adə əsañ naā!
- ¹⁰Gō té anī, m-ún kəgə yám n rīn na i madə naā ní m-tétə. Adə m-gāng madə naā n Kɔ́ɔbē əhɔ kə gir de gēé malang ní i tītə n noō.
- ¹¹Adə kum mbang ngeé n noō té ní, madə naā i ké ngāng kɔ́. Ngé kigə yáa gē n niñ i de ké rɔkum al gē á ra ɔaməñ ní, gerəñ kadə i Kɔ́ɔbē n ɔr najə kə ta kuī yáa gē n m-rāā ní.
- ¹²Loo n noō té m-ədádé na: Ré áa kadə i yáa ké majanī, adəmi nar kəla yám. Ré adəmi al gəgə anī, nge n noō i yáa ké karī! Anī niñ tɔdam nar kəla yám ní, i sélé gində arjāa kutə mətá.
- ¹³Kɔ́ɔbē ədam na: Gātəməñ niñ gāngəñ ní n noó! Āw kə nar ké majə ngáy n noō bē kɔdə ké nge nōō yáa! Adə m-úy sélé gində arjāa ké kutə mətá ní, m-āwn bē kɔdə nge nōō yáa, kem kújé ké bo yā Kɔ́ɔbē té.
- ¹⁴Gō té anī, m-tétə kəgə yám ké nge kɔ́ jōó n rīn na i boo naā ní kɔ́. Yáa n boo *Juda naā té kə *Israel adə to tītə ké niñ i ngákɔ́o naā gē beé ní, m-tétə yáa ní kɔ́ i tītə n noō.
- ¹⁵Kɔ́ɔbē ədam na kə m-rāā yáa n toō báy tɔ: N toō báa i-rāā tītə ké i i nge kuī yáa ké i-geñ yáa al ngáy beē.

¹⁶Tɔdɔ m-ā m-əla kə nge kuɩ yáá kə kijə kadə reē kem bēé: Batə gə ń gətóon kɔ́ ní, ni a əndā kumən gōdɔ́ tɛ́ al̄ ɔ́, ngé gə ń tadé t̄t̄ kɔ́ ní, ni a aŵ ndələdɔ́ tɛ́ al̄ ɔ́, ngé gə ń əngeñ do ní, ni a ndem̄ ta dodɔ́ al̄ ɔ́, ngé gə ń rɔ́dɔ́ ngañg ní, ni a adədɔ́ yáá kəsa al̄ ɔ́. Banī ni a əsa d̄ə ngé kə bo gə ɔ́, a rɔ́y hēl̄ njadɔ́ kɔ́ ɔ́.

¹⁷I yáá kə to kum kaŷ al̄ kə baŷ beē tām yā nge kuɩ yáá kə geŷ yáá al̄ ngáy, kə əya yáá kuɩ gə kɔ́ tɛ́! Adə ta rɔ́ tɛ́ báa jīn kə kɔ́ gāñg kɔ́ ɔ́, kumən kə dām kə kɔ́ tɛ́ ɔ́ kɔ́ ɔ́! Adə jīn i kə tutə njururu malang ɔ́, adə kumən kə dām kə kɔ́ tɛ́ ɔ́ loo tɔ́ al̄ ɔ́!

ZEC 12

Gīrēñ bē kə Jerusalem yā taā ba Kóɔ́bē gāñg dən

¹Najə yā Kóɔ́bē kógə́m kə tām yā *Israel tɛ́ n toó. Kóɔ́bē ń teē kem dɔ́ rā ɔ́, əndā dɔ́ nang dɔ́ gír gisən gə tɛ́ ɔ́, əla koó kem deē tɛ́ ɔ́ ní, əda wáñg na:

²M-ā m-rāā Jerusalem i kópə kógə́m kə kasə *nduú wōng yām rosə kem tɛ́. Kasə wōng yām ní, a tūr dɔ́ gír de gə malang ń ndiñ kadən tɛ́ ní. Dan ń a əniñ bē kə Jerusalem rɔ́ anī, dɔ́ de kə *Juda gə malang a ndi gótɔ́ alé.

³Áá, kum mbang ngeé ń noó tɛ́ ní, m-ā m-rāā bē kə Jerusalem i kúbərū mbaɩ kógə́m kə, de kə asə kunən dɔ́ a gətóo tɛ́. De gə malang ń a ndigəñ kunən dɔ́ ní, a əngeñ do. I tām najə ń noó tɛ́ n nápar de gə malang kə dɔ́ nang tɛ́ a əndāñ rɔ́dɔ́ naā tɛ́ yā rɔ́n ní.

⁴Kum mbang ngeé ń noó tɛ́ ní, mā Kóɔ́bē m-ədá wáñg na: M-ā m-əla bōl kem sɔ́nda gə tɛ́ malang ɔ́, ngé kal̄dɔ́ gə a ɔ́yñ kɔ́ ɔ́. M-ā m-əndā kumñ gō bē kə Juda tɛ́, banī sɔ́nda gə malang yā nápar de gə ní, m-ā m-rāādɔ́ kadə kumdɔ́ ɔ́ loo alé.

⁵Ngār gə kə Juda a ədañ kə kemdɔ́ niñ kó gə tɛ́ na: De kə Jerusalem gə ngangəñ ngáy, i tɔ́dɔ́ Nə́bā yádɔ́ i Kóɔ́bē kə bo kə tógən i ngáy.

⁶Kum mbang ngeé ń noó tɛ́ ní, m-ā m-rāā ngār kə *Juda gə kadə a tél a toñ tītə hor kə a ɔ́ gír kīr kə káñ dɔ́ naā tɛ́ bing beé, aláa a toñ i tītə mu kə ndégə kem jī kógə́m ba kəla hor tū tɛ́ gír dɔ́ dɔ́ kōo gə tɛ́ beē. Gír de kə rang gə ń ndi gīrēñ gidədɔ́ ní, niñ a nujəndɔ́ kə ta gə tɛ́. Banī de kə Jerusalem gə a ɔ́yñ kə loo ndi tɛ́ loo ń toó tɛ́.

⁷I kojə gə yā Juda ń Kóɔ́bē a ajədɔ́ ta kəga dɔ́ ní. Loo ń noó tɛ́ de gə kə kem kojə yā Dabid tɛ́ ɔ́, de kə Jerusalem gə ɔ́, a rāāñ rɔ́dɔ́ i de gə kə dɔ́ dɔ́ gotə de kə rang gə kə Juda tɛ́ alé.

⁸Kum mbang ngeé ń noó tɛ́ ní, Kóɔ́bē a ngōm de kə Jerusalem gə. De kə tógədɔ́ gətóo al̄ naā gə kə dandɔ́ tɛ́, a téləñ de kə ngañg tītə Dabid gə. Tām yádɔ́ niñ tɛ́ báa, de gə kə kem kojə yā Dabid tɛ́, a toñ i tītə Nə́bā beé ta kumdɔ́ tɛ́, a toñ tītə *de kə dɔ́ rā tɛ́ yā Kóɔ́bē beé.

De kə kem bēé gə malang əhoñ ndoó

⁹Kóṣḃē əda na: Kum mbang ngeé ní noō té ní, gír de gē malang ní a reēn kəni bē ké Jerusalem rōō té ní, m-ā m-sāa loo nujədə kōs malang.

¹⁰M-ā m-bōkə ndíl kem majə ō, ndōy Nəbā ō, do de gē ké kem kojə yā Dabid té ō, do de gē ké kem bē ké Jerusalem té ō. Niñ a aḡn loo kum kə rōm mā té, najə yā nge ní niñ əsənəñ adē teē dām kéréy té ní té. Niñ a əniñ pā kəho ndoō tām yān té, tītē ní deē a rāań ndō yo ngōn ké dəngam ké kal kógə́m beē té ní. A nōnəñ tītē loo nōo ngōn hágə beé.

¹¹Kum mbang ngeé ní noō té ní, kəho ndoō ké ngáy a to kem bē ké Jerusalem té, tām yā de ké koy té, tītē kəho ndoō Adad Rimon ké wól loo ké Megido té beē.

¹²Gír kojə gē kógə́m kógə́m ké kem bēé a əndān yo i tayā tayā: Gír kojə yā Dabid a ndi i tayā, dəngam gē a ndiñ kógə́m té ō, dəyá gē a ndiñ dām kéréy té ō, gír kojə yā Natan a ndi i tayā, dəngam gē dām kógə́m té ō, dəyá gē dām kéréy té ō,

¹³gír kojə yā Lebi a ndi i tayā, dəngam gē a ndiñ dām kógə́m té ō, dəyá gē a ndiñ dām kéréy té ō, gir kojə yā Simei a ndi i tayā, dəngam gē a ndiñ dām kógə́m té ō, dəyá gē a ndiñ dām kéréy té ō.

¹⁴Gotə gír kojə ké rang gē a əndān yo yādé i tītē ní noō ō. Niñ a ndiñ i tayā tayā, dəngam gē a ndiñ dām kógə́m té ō, dəyá gē a ndiñ dām kéréy té ō.

ZEC 13

¹Kum mbang ngeé ní noō té ní, mañ kógə́m ké əba nang té, a nūgé yā təgoń yáa rāa ké gōté al gē ō, yáa ké yər gē ō, yā de gē ké kem kojə yā Dabid té ō, yā de ké Jerusalem gē ō.

Nəbā a rāa kadə besə gē ō, ngé koō ta ké rōkum al gē ō, gətóon kōs

²Kóṣḃē ké bo ké tógən i ngáy, əda wáńg na: Kum mbang ngeé ní noō té ní, besə gē ké kem bēé ní, m-ā m-róyďé kōs ō, deē a əda rīďé tɔ al ō. M-ā m-təbā *ngé koō ta ké rōkum al gē kōs kem bēé ō, m-ā m-ōr ngur rōy nəbā ké rōkum al gē kōs kemsí té ō.

³Ré deē kógə́m nəy kə loo kər najə té, ké loo *nge koō ta té báy anī, bəbən ō kōon ō, niñ kó gē a ədanəñ na: I gár kadə óy, tām ĩ ún rī Kóṣḃē ədań najə ké soř gē. Ba dan ní ni a nəy kə loo kər najə té, ké loo *nge koō ta té anī, bəbən ō kōon ō a rāanəñ kadə oy.

⁴Kum mbang ngeé ní noō té ní, *ngé koō ta gē a oon kúbə ké rāa kə ngə́rā dāy yā kərń najə ké loo *ngé koō ta gē té al ō, yā kəniń gotə yáa gē ní niñ aḡn ní yā ngóləń de gē al ō, tōdō rōďé a sōďé.

⁵Banī niñ kógə́m kógə́m a ədań na: Mā i *nge koō ta alé, ba i nge ndōr. I dan ní mā i balsáa báy ní n ndōr yám gē i nuú ní.

⁶Ba ré deē kógə́m dəjen najə əda na: Do ké kadií té gē ní nuū i do rí gē? Anī ni a tél yā kəda na: M-əńge do i kem kújə yā madə tań gē té.

De gē a gerēñ kadē Kóṣṣbē i Nébā

⁷Najē n̄ Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy əda wáng ní n toó: Kaskar, ī-ndól̄ dɔ bī́ té, ba ī-rōō nge kuł yáa yām, ī-rōō madē tam̄ n̄ əho rōn tɔgə ngáy ní. Ī-tōl̄ nge kuł yáa, loo n̄ noō té batē gē a awñ kē loo gē té ō, yáa kuł ké dūú gē ké dan bütē yáa kuł té ní, m-ā m-ənīd̄ rōō ō.

⁸Kóṣṣbē əda najē ké rang dɔ té báý tɔ na: Ré de ké kem bēé gē i mətá anī, ké jōó gē a oyñ ō, ké kógēm̄ a teē ta yo té ō.

⁹Ngé gē n̄ a ndiñ kə kumdé báý ní, m-ā m-rāād̄ kadē niñ a unjēñ njáy njáy, tītē lór ō gindē arjāa n̄ deē nōō kum hor té adē *unjē njáy njáy noó beē. Loo n̄ noō té niñ a bārémēñ ō, m-ā m-ndigəd̄ ō. M-ā m-ədə na: Sīi i gir deē yām gē ō, niñ a ədañ na: Kóṣṣbē, ī i Nébā yājī ō.

ZEC 14

Rōō ké ta tōl̄ ta té ō, reē Kóṣṣbē ō

¹Sīi de ké Jerusalem gē, dɔ ndō yā Kóṣṣbē i ngɔr. Gir de ké rang gē a kəngēñ naā yáa kənge yāsí gē ta kumsí té.

²Kóṣṣbē a ɔsə dɔ nápar de gē malang kē naā té, yā kəniñ bē yāsí rōō. Niñ a taāñ bē ké Jerusalem ō, a ɔyñ yáa gē ké kem kújə gē té ō, a sāāñ dəyá gē dɔ gúú té ō. A ɔyñ núsə de ké kem bēé gē yā kaw sedé dɔ bē ké rang té dɔ gúú té, banī gotə de gē a teēñ kōó kem bēé alé.

³Loo n̄ noō té Kóṣṣbē a rōō gir de ké rang gē. Ni a rōō tītē n̄ a rōón dan yā rōō gē té ngándáñg ní.

⁴Ndō ngeé n̄ noō té ní, ni a ra dɔ ngōñ mbał̄ *kəgē olibə gē té, kadə bē ké Jerusalem té ngɔr, dām̄ ké gir bē té. Ngōñ mbał̄ kəgē olibə gē ní a njar danaá bang ō, wól loo ké bo a to ō, a iu dām̄ ké gir bē té báté dām̄ ké no bē té. Ngōñ mbał̄ ní núsən kógēm̄ a aw̄ kum kē dām̄ mbór bē ké kɔú té, ba núsən kórēy a aw̄ kum kē dām̄ mbór bē ké geleé té.

⁵Wól loo ké dan mbał̄ gē té ngeé n̄ toō, ā ī-teēi i tū té n ā āyīn̄ naā ní. Tɔdō wól loo ní a to báté ta kaw kē Asal. Ā āyī naā i tītē n̄ kaasí gē āynəñ naā bāl̄ yā Ojias mbañg ké *Juda té, ndō n̄ dɔ nang ndewh̄ té ní. Loo n̄ noō té Kóṣṣbē Nébā yām a reē, naā té kə *de ké dɔ rā té gē malang n̄ a rāāñ kəla yān ní.

⁶Ndō ngeé n̄ noō té ní, deē a sāā nja loo ké unjē kow tɔ alé. Kūl a ɔɔ tɔ al̄ ō, kūl a rāā mañ kadē a tél kōsə tɔ al̄ ō.

⁷Ngándáñg ní, loo a unjē yár yár, ba i kum mbañg kógēm̄ ké i Kóṣṣbē ngóy n geē té. Loo ké kadaá a gətóo ō, loo ké ndōó a gətóo ō. Loo tībí gəgē ní, loo a unjē i kow.

⁸Ndō ngeé n̄ noō té ní, mañ kógēm̄ a əba nang té kem bē ké Jerusalem té. Núsən kógēm̄ a nūgə kum kē bā katē té ō, núsən kórēy a aw̄ bā bo ké no bē té ō. Mañ ní a nūgə ké njóm̄ gē té bāl̄ kógēm̄, a nūgə bālāá ō, baraá ō.

⁹Kóṣṣbē a ndi mbañg do do nang malang té kə taá. Ndō n noō té ní, i Kóṣṣbē ngóy n de gē a rɔ̀yñəñ tītə Nə́bā beé ɔ̀, de gē a ndōyñ i kə rīn ní ngóy ɔ̀.

¹⁰Do nang malang n to kə gō gidə bē kə Jerusalem ní, a rāāñ kadə a tél ndágə mbō. A əlañ gír i Geba n deē ra kem bēé anī i kə dām mbór bē kə koó té ní, báté Rimon n deē ra kem bēé anī i kə dām mbór bē kə gelee té ní. Bē kə Jerusalem a ndi i loo kə kīj kə doó té, ba bē a ij i ta róbə yā Benjamə té, báté ta róbé n rīn na i kíł loo ní té, loo n ta róbé kə jóo i tū té ní té. A ij kújé kə ngāl bururu kum kə doó yā Hananel té, báté loo mbéré kañ *kəgə nduú yā mbañg té.

¹¹De gē a ndiñ kem bēé ɔ̀, deē a nujə bē tɔ̀ al ɔ̀, de gē a ndiñ kemeé kanjə sōl yáá kógə́m ɔ̀.

¹²Yáá kə tōr gē n Kóṣṣbē a reēñ do gír de gē n rōṣñ bē kə Jerusalem ní n toó: Dādé a ndum dan n niñ a ndiñ kə kumdé báý ní ɔ̀, kumdé a ndum kem kārən té ɔ̀, ndodé a ndum kem tadé té ɔ̀.

¹³Ndō ngeé n noō té ní, Kóṣṣbē a rāā kadə bōl kə to bōl ngáy a rāādé. Niñ a rōṣñ naā ɔ̀, niñ kógə́m kógə́m n i madə bē naā gē ní, a əñiñ naā rōṣ ɔ̀.

¹⁴De kə dəngam gē kə *Juda a rōṣñ kem bē kə Jerusalem té. Niñ a ɔ̀yñ yáá kənge gē kə kem bē gē kə kadədə gē té malang. Adə i lór ɔ̀, i gində arjāa ɔ̀, i kúbə gē kə ngáy ɔ̀. Niñ a kánəñ yáá gē n noō kə do naā té gidə bēé.

¹⁵Də gē malang kə kem génger gē yā madə baā gē té, adə i sənda gē ɔ̀, kərō rapáy gē ɔ̀, jámbal gē ɔ̀, kərō gē ɔ̀ ní, yáá kə tōr gē n rāā deē ndul gē ní, a rāādé niñ ɔ̀.

¹⁶Əla gír ndō n noō té ní, Gír de gē n rōṣñ bē kə Jerusalem ní, de kə dandé gē té n a teēñ ta yo té ní, a awñ kem bē ngeé n toō té kə do bāl gē. Kóṣṣbē kə bo kə tógən i ngáy ní, niñ a rɔ̀yñəñ loo n noō té ɔ̀, niñ a rāāñ nāā kújé kámə gē ɔ̀.

¹⁷Gír kojə gē kə do nang té ní, ré gír de gē kógə́m kə dandé té aw Jerusalem rɔ̀y mbañg n i Kóṣṣbē kə bo kə tógən i ngáy ní té al anī, mañ a edə do nang yān té alé.

¹⁸Ré gír kojə gē kə Ejiptə gē awñ Jerusalem rāā nāā kújé kámə gē té al anī, yáá kə tōr kógə́m a əsō doədə té, tītə n əsōñ do nápar de gē n a awñ rāā nāā ngeé n noō té al ní.

¹⁹Nge n noō i ndéy kə a əndāñ bē kə Ejiptə tām yáá rāāñ kə gōté al té ɔ̀, a əndañ nápar de gē malang n a awñ rāā nāā ngeé n noō té al ní ɔ̀.

²⁰Ndō ngeé n noō té ní, bə kə dūú gē yā sənda gē gəgə, a ndangəñ tū té na: I kə kər kañ tām yā Kóṣṣbē té. Jóo ndiř yáá gē kə kem *kújə yā Kóṣṣbē té ní, a bōləñ gidədə tītə n a bōləñnəñ gidə kópə gē n mósə dā gē i kemeé ta *loo tuñ yáá té ní ɔ̀.

²¹Jóo ndiř yáá gē malang kə kem bē kə Jerusalem té ɔ̀, do nang kə *Juda té ɔ̀ ní, a ɔ̀rəñ kañdə tām yā Kóṣṣbē kə bo kə tógən i ngáy té. De gē n a reēñ ndējə yáá kə tuñ gē té ní, a ɔ̀yñ jóo gē ní yā ndiřəñ dā. Loo n ré ndō ní a ugə anī, ngé kigə yáá gē a gətóon kem *kújə yā Kóṣṣbē kə bo kə tógən i ngáy té.

MAL

MAL 1

¹Najē n Kóṣḃē ɔ̄r kə *Israel gē kə ta kũl Malasi ní n toó.

I Israel gē n Kóṣḃē gērādé ní

²Kóṣḃē əda gir deē yān gē wáng na: Mā Kóṣḃē m-társí, banī sī i-dəjemī najē édaī na ké yáá n ɔ̄jə kadē m-társí ní ké i rí wa. m-tél m-tũrsí m-ədə na: Kété ní, Esau i ngōkōo Jakob al a? Bá tā ba m-gey i Jakob

³banī i Esau alé. Kété ní, de gē ké kem kojə yā Esau té ndiñ i gō nang ké mbalá té. Mā m-rāā gō nang ní adē tél dəla loo ō, m-ādē tāl gē bē yādé ō.

⁴De gē ngeé gē n noō n i Edom gē ní, majanī a ədañ na: Rējēñjī, banī bē yājí gē n nujənən sák sák kōó ní, j-a jə-tél yā rāā gogé rang. Yáá n mā Kóṣḃē ké bo ké tógóm i ngáy m-ədə ní n toó: Niñ asən tél rāā gogé tā, ba yáá n niñ a rāāñ ní, m-ā m-nujən kōó! A bārəñdó na i Bē yā de ké majal gē ō, i Gir de gē ké Kóṣḃē rāā wōng sedé kanjə dəba ō.

⁵Sī *Israel gē a áaī yáá n noō ba ā édaī na: I kem bē ké *Israel té ngóy n Kóṣḃē i de ké bo ní alé, ni i de ké bo gidə té ndágá ō.

Rāā kəla kadē Kóṣḃē ké majə tām yā Kóṣḃē té alé

⁶Yáá n mā Kóṣḃē ké bo ké tógóm i ngáy m-ədə *ngé tuñ yáa gē ní n toó: Ngōñ ké dəngam rāā hál ké to hōrmō kə bəbəneé ō, nge kəla bōl ndíl kōñ ō. Sī i-bārmī bəbəsí, ba i-rāāī hál ké to hōrmō señ a? Ī-bārmī kōsísí, ba i-bōlí ndílóm a? Sī i-kídēmī, ba i-dəjeī najē édaī na ké jə-kídī i tū rí té wa.

⁷Sī i-reēī kə yáa kəsa ké yər dɔ *loo tuñ yáa yām té. Ba i-dəjeī najē édaī na ké i-bōlí ndílóm al i tū rí té wa. I kə ta kũl kəda na: Loo tuñ yáa yā Kóṣḃē i yáa ké bo ngáy ta kumsí té alé.

⁸Dan n i-ndējēmī dā ké kum tōó ní, i yáa ké majə a? Dan n i-ndējēmī dā ké nja motə aláa ké moy ní, i yáa ké majə a? I beé ní, āwī kə dā ní ādī nge koo bē yāsí! Rōn a nelēn a? A əhəsí kə rōn té majə a? Mā Kóṣḃē ké bo ké tógóm i ngáy m-dəjesí najē n noō.

⁹Ngəlaā ní, i-nāāī ndōyīm mā Nəbā yāsí, yā kadē kumñ ɔ̄oməñ tām yāsí té. Gō yáa n i-rāāī té ní, m-ā m-əwásí kə rōm té majə a? Mā Kóṣḃē ké bo ké tógóm i ngáy m-dəjesí najē n noō.

¹⁰Ké só té i kadē deē kógóm ké dansí té utə ta róbé *kújə gē yā Kóṣḃē kōó. I beé tá ā āwīn dɔ *loo tuñ yáa yām té yā rāā hor ndāng alé. Tām mā Kóṣḃē ké bo ké tógóm i ngáy nelēm kəasí al ō, *yáa ndējə gē n i-reēīn ādēmī ní, nelēm al ō.

¹¹Ii ta ngóy dɔ nang ké dām kógóm té, báté ta ngóyn ké dām kéréy té ní, gir de ké rang gē aañ bo yām gerəñ. Niñ rōñ ndujə yáa ké kotə majə gē kə loo gē té

malang rɔ̄ymēñneé ɔ, reēñ kə yáa ndējē ké unjē njáy gē adēmēñ ɔ. Mā Kóɔbē ké bo ké tógóm i ngáy m-éda na nápar de gē aañ bo yām gerēñ.

¹²Banī sīj, dan ń édaī na *loo tuñ yáa yā Kóɔbē i loo ké yer ɔ, yáa kəsa ń j-əngeī tū té ní, i yáa ké ngáy al ɔ ní, ī-bōlī i ndílóm loo de ké bo té alé!

¹³Tá sīj édaī báy tɔ na: I kəla ké to kɔr tógə de ké bay beē! Mā ń i Kóɔbē ké bo ké tógóm i ngáy ní, sīj ī-kídēmī! Sīj ī-reēī kə dā ké bogə gē, kə dā ké nja motə gē, aláa ké moy gē, adēmī. I beé ní, m-dəjesí najē ń toō: Yáa gē ń noō ń ī-ndējēmī ní, m-ásə taā jísí té a?

¹⁴Majanī deē kógóm aŵ ké dā ké majə gē dan yáa kuī yān gē té. Ré deē ní əñī ndūn ɔ, ndējēm dā ké majal ɔ anī, yáa ké to kum kaŷ al a reē dɔ kóɔ té! Tām mā Kóɔbē ké bo ké tógóm i ngáy m-éda na: Mā i mbañg ké bo ɔ, nápar de gē bōlēñ tógóm ɔ.

MAL 2

Tāāñ ngé tuñ yáa gē

¹⁻²Mā Kóɔbē ké bo ké tógóm i ngáy m-tāāsí sīj *ngé tuñ yáa gē: Ōōī najē yām ɔ, ī-rāāī yáa gē yáa ngōñ ndām té al ɔ, yā kadē ī-rɔ̄ymīneé tītə ń majə kadē ī-rāāī ní. Ré i beé al anī, m-ā m-rāā kadē ndól reē dɔsí té ɔ, m-ā m-rāā kadē tór ta a tél i ndól ɔ. Aáa, m-ā m-rāā yáa ń noō, tām de ké dansí té ké rāā yáa yáa ngōñ ndām té al gətóo.

³M-ɔr najē m-élañ bōl kem de gē ké gir kaasí té kóɔ bá. Yedē dā gē ń ā ī-ndējī ndō rāā nāā yāsí gē té ní, m-ā -m-bókə kumsí té ɔ, a ɔyñsí naā té kə yedē dā gēé ɔ.

⁴Loo ń noō té ā ī-gerī yáa ń toō: I Kóɔbē ké bo ké tógən i ngáy n m-tāāsí toō. *Madē naā ń m-əhɔ kə ngán *Lebi gēé ní, m-ndigə ngōm.

⁵m-rāā adē ndi kə kumuú ɔ, ndi lom ɔ, kə ta kuī *madē naā ngeé ń toō, i yā kadē niñ bōlēñ ndílóm. Adē niñ bōlēñ ndílóm ɔ, ndewñ nom té ɔ.

⁶Niñ ndóōñ de gē najē ké rókum ɔ, sorēñ al ɔ. Niñ rāāñ hál ké sómūú, tām ndigəñ najē góm té ɔ, rāāñ adē de gē ngáy tūrēñ gidədə kóɔ ta yáa ké majal té ɔ.

⁷Aáa, kəla yā *nge tuñ yáa i ndóo de gē kadē gerēñ Nébā ɔ, i *nge tuñ yáa n de gē a oōñ najē ké tan té, yā gerēñ *ndū najē ní ɔ. Tām ni i ngōmbang kəla yā Kóɔbē ké bo ké tógən i ngáy.

⁸Mā Kóɔbē ké bo ké tógóm i ngáy, m-éda najē ń toō: Banī sīj *ngé tuñ yáa gē ī-rāāī yáa ń noō alé, sīj éyaī róbə kóɔ ba āwī say. Ī-gólī de gē ngáy kə ta kuī yáa ndóo yāsí gē ɔ, ī-gāngī *madē naā ń m-əhɔ kə ngán Lebi gēé ní kóɔ ɔ.

⁹I beé ní, ta i dóm té kadē m-sēlā ngán *Israel gē dɔsí té, kadē kídēñsí ɔ, télēñ sesí kə nang té ɔ. Tām sīj oōī tam al ɔ, dan ń únī *ndū najē yā rāāñ kəla anī, ɔrī kam de gē naā té ɔ.

Loo nujə madē naā gir jōó

10Jī malang ní, bɔbɛ́jí i kógɛ́m beē al a? I Nébā ké kógɛ́m beē n rāájí ní al a? Bá tā ba jə-raī dɔ ndūjí tɛ kə naā alé. I beé n jə-bólíín gidə *madə naā n to dɔ dán Nébā tɛ kə kaají géé ní al ní. Ní, i tām rí tɛ?

11De ké *Juda gə rañ dɔ míndédé ké ɛnīn tɛ alé. Niñ rāān yáá ké majal ngáy gə kem bē ké Jerusalem tɛ ɔ, kem bēé kə taá malang ɔ. Tām niñ kídēn *loo ké tál n nel Kóɔbē ní. Niñ táān dəyá ké ngé rɔy nóbā ké mbā gə.

12Ré deē kógɛ́m rāā yáá ké tītə n noō anī, ādə Kóɔbē rāā adə gir kojə yān malang gətóo kɔɔ, dan ngán *Israel gə tɛ! Ādə de ké nge kadə Kóɔbē ké bo ké tógən i ngáy *yáá ndējə gə kə rīnéé tɔ gətóo!

13Yáá ké rang n i-rāāi báy tɔ ní n toó: Sī i-nōōi adə mañ kumsí taā loo dɔ *loo tuñ yáá yā Kóɔbē tɛ. Sī i-nōōi kə mañ kumsí ɔ, i-nōōi rɔsí ɔ, tɔdɔ *yáá ndējə yási gə ní, usə Kóɔbē dɔ tɛ tɔ al ɔ, ni ndigədɛ tɔ al ɔ.

14Sī i-dəjei rɔsí najə édaī na ké i tām rí tɛ wa. I tɔdɔ sī ɛnī ndūsí ta kumən tɛ yā ra dɔ ndūsí tɛ kə dəyá n sī i-gərāi dan balsáási tɛ ní. Banī sī i-rai dɔ ndūsí tɛ kə dəyá ní alé! Kété ní dəyá ní ndi sesí ɔ, sī ɛnī ndūsí ādīn ɔ.

15Kóɔbē rāási adə i-télii de ké kógɛ́m beē kə dəyá ní al a? I rɔ ké kógɛ́m beē, ké i koō ké kógɛ́m beē ké nge rāā deē kadə ndi ké kumneé n i kemeé ní al a? Ba yáá n de ké kal kógɛ́m beē ngeé n toō ndigə ní i rí? I ngán gə n Nébā a adə ní n ni ndigə kənge ní wa m? Áaī rɔsí sī kó gə majə! Dəyá n sī i-gərāi dan balsáási tɛ ní, i-lōōi gólən!

16Tɔdɔ yáá n Kóɔbē Nébā yā *Israel əda ní n i toó: Ré deē kógɛ́m tēbā nəyān, tām nelən seneé al ngáy anī, ni-rāā yáá i kə dónɔ, adə najə i dɔn tɛ. I Kóɔbē ké bo ké tógən i ngáy n ɔr najə toó. I beé ní, áaī rɔsí sī kó gə majə! Míndási n ɛnī ní, i-lōōi tɛl róbó gə tɛ!

Kóɔbē a əla nge kəla yān

17I-rāāi Kóɔbē kə najə kɔrsí géé adə ni ɔr. Sī édaī na ké i-rāāi i baý n ni ɔrəñ ní wa. Sī i-rāāin adə ni ɔr, i dan n édaī na ni na áá ngé rāā yáá ké majal gə na i kə kemən ké majaá ní, ni na ndigə najə gə de gə ngeé gə n noō tɛ ní. Sī édaī báy tɔ na: Ké Nébā ké nge gāng sarya ké gətə ndi a rāā i rí wa.

MAL 3

1Najə n Kóɔbē ké bo ké tógən i ngáy tūr əda ní n toó: M-ā m-əla nge kəla yām. Ni a rāā róbə tām yām tɛ. Kóɔbē n i-geyñ ní, a reē kem *kújə yān tɛ i rétə géé. Nge kəla yā *madə naā n i ndi ā i-ngóōi ní n toó, a reē.

2Dan n a reē ní, i náā n a asə ra gas gotə kógɛ́m ní? Dan n a ɔjə rɔn kə ndágá ní, i náā n a asə ra dɔɔ ní? Tɔdɔ ni to i tītə hor yā kɔdə nge nōō gində beé ɔ, tītə sabūn yā nge tégə kúbə beé ɔ.

3Ni a ndi nang tɛ yā nōō gində arjāá horó ɔ, yā rāā kadə gində arjāá *unjə njáy njáy ɔ. *Ngé tuñ yáá gə ké kem kojə yā Lebi tɛ ní, ni a tégódə kadə a unjəñ njáy

njáy. A rāādé kadē a unjēn njáy njáy tītē loo rāā lór ō gindē arjāa ō kadē unjēn njáy njáy beē. Loo n noō té niñ a asēn kadē Kóṽbē *yáa ndējē gē kē gō looneé.

⁴I beé n *yáa ndējē gē yā de ká Jerusalem gē ō, yā de ká rang gē n ndiñ dō nang ká *Juda té ní ō, a nelēn Kóṽbē tītē ká kété jóó ní.

⁵Ááā, Kóṽbē ká bo ká tógēn i ngáy əda najē n toō: M-ā m-reē dansí té yā rāā sarya sesí. M-ā m-ór bāā loo kəndā najē dō ngé kəga gē té al ō, ngé rāy gē té al ō, ngé túbə dō lám gē té al ō, ngé kəgā ngé kəla yādé gē kə gōó al gē ō, ngé rējē dəyá ká ngaa koy gē ō, ngán hal gē ō, kə yáa rāādé ká gōté al ō, ngé rāā tērā gē majal ō, de gē malang n bōlōn ndílór al ní ō.

Tél gogé rō Kóṽbē té

⁶Mā Kóṽbē m-tūr alé. Ba sīi, ngándáng ní sīi i ngán Jakob gē!

⁷Ji bēl loo rāā yáa gē n m-ndóosí ní, sīi éyāidé say kōó, únii gōdó alé, tītē n kaasí gē rāānēn ní. Ī-télii kē rōm té, anī m-ā m-tél kē rōsí té. I mā Kóṽbē ká bo ká tógám i ngáy n m-əda najē n noō ní. Banī sīi Ī-dəjei najē ədaī na kē ā Ī-télii kē rōm té i bay wa.

⁸m-tūr m-ədásí na kē deē ndul asə gól Nəbā wa. Bá tā ba, sīi Ī-gólmi! Ī-dəjei báy tō na kē Ī-gólmi i kē rí wa. m-tél m-tūrsí m-əda na i dan n majə kadē ādēmī yáa kənge yāsí gē ká nge kō kutə gē ō, *yáa ndējē gē ō ní.

⁹Yáa ká to kum kay al a teē dōsí té! Ndólənsí, i tām Ī-gólmi, sīi ngán *Israel gē malang.

¹⁰I beé ní, yáa kənge yāsí gē ká nge kō kutə gē ní, Ī-reēin ká rōkum té, kem kújə ngōm yáa kənge té, ādē yáa kəsa to ngándáng kem *kújə yā Kóṽbē té. Mā Kóṽbē ká bo ká tógám i ngáy m-əda na: Ásīi ndəle gir yā geī kadē m-əda i najē ká rōkum. Loo n noō té ā áaī kadē m-ā m-teē ta kār mañ gē ká dō rā té tām yāsí té ō, m-ā m-rāā majə sesí ngáy ō.

¹¹M-ā m-tūr ta gaw gē kōó dōsí té: Niñ a nujēn kōō yāsí gē al ō, a əgēn kəgē nduú yāsí gē kəa al ō. I mā Kóṽbē ká bo ká tógám i ngáy n m-ənī ndūr ní.

¹²Nápar de gē malang a ədañsí na sīi i ngé rōnel gē, tōdō ndi kem bē yāsí té a majə ngáy. I mā Kóṽbē ká bo ká tógám i ngáy n m-əda najē n noō ní.

Ndō n Nəbā a əjəñ yáa rāā ká gōté yān kē ndágá ní

¹³Kóṽbē əda na: Sīi Ī-tədaī najē ká ngañg ngañg gē dōm té, ba Ī-dəjei najē ədaī na kē najē n ōrī dō dánsí té dōm té ní kē na i rí wa.

¹⁴Ní, najē n ədaī ní n toó: Rāā kəla kadē Nəbā, i yáa ká kanjə kuməñ. Yáa gē n ni-əda kadē yā rāā ní, jii jə-ngōm. Jii j-əndā yo ta kum Kóṽbē ká bo ká tógēn i ngáy té, banī i yáa ká kanjə kuməñ!

¹⁵J-āa ngəlaā kadē ngé rōnel gē i ngé kəjə rōdó gē. Yáa malang n ngé rāā yáa majal gē rāāñ ní, teē majə. Ká ré niñ sāān ta Nəbā gəgē anī, niñ teēn kum té ngándáng!

¹⁶Loo n̄ noō té ngé bōl ndíl Kóṣṣbē gē ɔrēn̄ najē kə naá. Kóṣṣbē nēl̄ mbīn ooń najē kōrdé ní. Ndangēn̄ rī ngé bōl ndílən gē ō, rɔ̄yn̄ gē ō ta kumən té.

¹⁷Gō té anī, Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáȳ əda na: Ndō n̄ m-ā m-ójən̄ tógəm̄ ní, m-ā m-rāādé i deē yām̄ gē té. M-ā m-rāā majə sedé, tītē n̄ bɔbē ngōn̄ a rāan̄ majə kə ngōnən̄ ké dəngam̄ ké nge rāā kəla kadēn̄ ní.

¹⁸Loo n̄ noō té, ā áǎi dɔ niñ ngé koō tań gē kə ngé koō tań al̄ gē ō, ngé rāā kəla kadēm̄ gē kə ngé rāā kəla kadēm̄ al̄ gē ō.

¹⁹Mā Kóṣṣbē ké bo ké tógəm̄ i ngáȳ m-əda najē n̄ toō: Ndō yām̄ a reē noó, ndō ní təngā tītē hor beé. Ndō ngeé n̄ noō té ní, ngé kɔjə rōdédé gē malang ō, ngé rāā yáa majal̄ gē malang ō, a toñ i tītē mu beé. Hor a ɔɔdédé malang. M-ā m-əyɔ ngəradé gē yā kadédé al̄ ō, m-ā m-əyɔ ta jīdédé gē yā kadē al̄ ō.

²⁰Ba tām̄ yāsí sīj̄ ngé bōl ndíləm̄ gē té tā anī, mbang yáa rāā ké gōtə a əba. Yərən̄ a reē kə rō ngááá. Ā ī-tíj̄ i bal walya n̄ ā ī-teēin̄ kə ndágá ní, tītē ngán mañg gē kə ulēndé majə beé.

²¹Ba ndō n̄ mā Kóṣṣbē ké bo ké tógəm̄ i ngáȳ m-ā m-ójən̄ tógəm̄ té ní, ā ī-njērāi dɔ de ké majal̄ gē té. Niñ a toñ i tītē bumbéru beé gir njasí té.

Eli tél reē

²²Ādē əga kemsí dɔ *ndū najē yā nge kəla yām̄ Moijə té. Kété ní, m-ādēn̄ ndū najē gē ō, jī bēl̄ loo rāā yáa gē ō, tām̄ yā ngán *Israel gē té malang, dɔ mbal̄ Oreb té.

²³Kété pá tá kadē ndō yā Kóṣṣbē ugə, ndō ngeé n̄ noō n̄ i ndō ké bo ō, to bōl ngáȳ ō ní, m-ā m-éla kə *nge koō ta n̄ rīn̄ na i *Eli ní yā kadēsí.

²⁴Ni a rāā kadē ləm̄ to mbənā bɔbē ngán gē té kə ngáńdédé gēé ō, mbənā ngán gē té kə bɔbédédé gēé ō. Loo n̄ noō té m-ā m-reē yā nujə bē yāsí alé.

Sar - All Bible

MAT

MAT 1

Gír kaa Jeju

(Áaṙ Luk 3.23-38)

- ¹Makətübē gír kaa Jeju Kərist n toó: Ni i ngōñ kaa Dabid ké ngōñ kaa Abəraham.
- ²Abəraham ojä Isaak, Isaak ojä Jakob, Jakob ojä *Juda niñ kə ngákóṙn gēé.
- ³*Juda niñ kə Tamar ojäñ Peres ō Jera ō. Peres ojä Hesəron, Hesəron ojä Aram.
- ⁴Aram ojä Aminadab, Aminadab ojä Naason, Naason ojä Salmon.
- ⁵Salmon niñ kə Rahab ojäñ Boj. Boj niñ kə Rutə ojäñ Obed, Obed ojä Jese.
- ⁶Jese ojä mbañg Dabid, Dabid niñ kə nēyá Uri ojäñ Salomṙ.
- ⁷Salomṙ ojä Roboam, Roboam ojä Abia, Abia ojä Asa.
- ⁸Asa ojä Josapat, Josapat ojä Joram, Joram ojä Ojias.
- ⁹Ojias ojä Yotam, Yotam ojä Akaj, Akaj ojä Ejekias.
- ¹⁰Ejekias ojä Manase, Manase ojä Amon, Amon ojä Josias.
- ¹¹Josias ojä Jekonia ō, ngákóṙn gē ō. Loo n noō té əhčñ de gē, aṙñ sedé *Babilon.
- ¹²Gō kaw kə de gēé Babilon té ní, Jekonia ojä Salatiel, Salatiel ojä Jorobabel.
- ¹³Jorobabel ojä Abihud, Abihud ojä Eliakim, Eliakim ojä Ajor.
- ¹⁴Ajor ojä Sadok, Sadok ojä Akim, Akim ojä Eliud.
- ¹⁵Eliud ojä Eleajar, Eleajar ojä Matan, Matan ojä Jakob.
- ¹⁶Jakob ojä Jəjep ké ngaa Mari, ba Mari ojä Jeju n a bārnəñ na i *Kərist ní.
- ¹⁷Adə əla gír dɔ Abəraham té báté ugəñ dɔ Dabid té ní, gír kojə gē malang i kutə gidə i só. Ba ɟ dɔ Dabid té báté ugə bāl n əhčñneé de gē aṙñ sedé *Babilon té ní, gír kojə gē i kutə gidə i só ō, əla gír dɔ bāl n aṙñneé kə de gēé Babilon té ní báté ugəñ dɔ *Kərist té ní, gír kojə gē i kutə gidə i só ō.

Kojə Jeju Kərist

(Áaṙ Luk 2.1-7)

- ¹⁸Ojäñ Jeju *Kərist i tītə n toō beé: Kóṙn Mari i dəyá *nong yā Jəjep. Banī loo n niñ-taāñ naā al báy anī, ni ndāñ ngōñ kə ta kūl *Ndíl ké Tál.

¹⁹Ngaan Jəjep n̄ i dəngam kə sūmūú ní, ndigə ndaan dan de gə té alé. Adə gír kəyən kōs̄ jəke.

²⁰Dan n̄ ni a gír najə n̄ toō kemən té báy anī, *de kə dɔ r̄ə té yā Kóṣṣbē rāān kə nī, ədan na: Jəjep, ngōn̄ kaa Dabid, ī-lōō bōl̄ kaw̄ kə n̄yáí Mari kújú. Tɔdɔ ngōn̄ n̄ ni-ndān̄ ní i kə ta kūl̄ *Ndíl̄ kə Tál̄.

²¹Ni a ojə ngōn̄ kə dəngam, ba ī ā əndā rīn̄ na i *Jeju, tɔdɔ i ni n̄ a ajə gír deē yān̄ gə kum majal̄ yādə gə té ní.

²²Yáá gə n̄ noō malang a rāān̄ yáá i yā kadə najə n̄ Kóṣṣbē əndā ta *nge koō ta té adə əda kété ní reē udə́n̄ gírí. Najə ní n̄ toó:

²³Áāī, ngōmandə a ndān̄ ngōn̄, ba a ojə ngōn̄ kə dəngam, a əndān̄ rīn̄ na i Emanuel. Kum Emanuel na i Nóbā i sejí.

²⁴Loo n̄ Jəjep ndól̄ dɔ bī́ té anī, rāā yáá n̄ *de kə dɔ r̄ə té yā Kóṣṣbē ədan ní, adə reē kə n̄yáneé kújú.

²⁵Banī ni-bī́ seneé alé báté kadə ojə́n̄ ngōn̄ ní. Mari ojə i ngōn̄ kə dəngam, anī Jəjep əndā rīn̄ na i *Jeju.

MAT 2

Ngé kaa yáá tū t́yō té gə reēn̄ kaa Jeju té

¹Ojə́n̄ Jeju i Betlehem, gō nang kə Jude té, bāl̄ yā mbaṅg Herod té. Gō té anī, ngé kaa yáá tū t́yō té gə īīn̄ gír bē té reē ugə́n̄ *Jerusalem,

²ba dəjeñ̄ na: Mbaṅg yā *Jipə gə n̄ ojənə́n̄ ngɔr báy ní ni i rá? Tɔdɔ j-aa t́yō yān̄ gír bē té, adə jə-reē i kɔsə nojí nang té non té té.

³Dan n̄ mbaṅg Herod oō najə ní anī, ni gəgə de kə *Jerusalem gə malang gəgə ní kemdə́ nujə.

⁴Anī ni-ɔsə dɔ ngol gə kə dɔ *ngé tuñ yáá gə té malang naā té ō, ɔsə dɔ ngé ndóō de gə ndū najə yā ngán̄ *Israel gə naā té ō, ba dəjedə́ na kə loo n̄ a ojə́n̄ *Kərist tū té ní kə i rá wa.

⁵Niñ-ədanə́n̄ na i Betlehem kə gō nang kə Jude té, tɔdɔ *nge koō ta na ndang kem makətūbūú na i beé:

⁶ī Betlehem, bē kə gō nang yā *Juda té, i ī n̄ i ngōn̄ bē kə dūú ngáȳ tɔȳ gotə bē gə kə gō nang yā Juda té ní alé, tɔdɔ ngār kə nge kuł̄ Israel gə n̄ i gír deē yām̄ gə ní a teē i kemií ī té.

⁷Anī Herod bār̄ ngé kaa yáá tū t́yō gə té ní jəke, ba dəjedə́ na kə i ndɔ kə rá té bang n̄ t́yō ní teēn̄ ní wa.

⁸Gō té anī əladə́ Betlehem, ədadə́ na: Āwī, ī-dəjeī najə kə dɔ ngōn̄ ní té kə gōó, ba ré əngenīī anī, ī-reē ədamī, ādə m-āw̄ m-ɔsə noím̄ nang té non té m-rɔȳnneé ō.

⁹Dan ní niñ-oōñ najē yā mbañg ní tēgā anī, aṽñ. Anī tēyō ní ʒaṽñ kété ní teē njērā nodé té nodé té, ba aṽ dēba dō loo ní ngōñ i tū té ní té.

¹⁰Dan ní ʒaṽñ tēyō ní rōneĪ asədó nák.

¹¹Niñ-udēñ kújú anī ʒaṽñ ngōñ ní niñ kə kōḡon Mari. Niñ-ʒsēñ nodé nang té non té rōyñēñneé. Gō té anī teēñ ta sandúké yáa kənge yādé gē, ba ʒyñ lór ō, kajaja ō, nō kāgē *mír ō, ndējēñ ngōñ ní.

¹²Nábā tāādó kem nī té na kə tél kə aṽñ gogé rō Herod té alé. Adē niñ-tél aṽñ bē yādé té i kə róbé ké rangaá.

Jəjep niñ kə Mari ʒyñ kə ngōñōó

¹³Dan ní ngé kəa yáa tū tēyō té gē aṽñ kōó ní anī, *de ké dō rā té kógēm yā Kóḡbē rāa Jəjep kə nī, ədan na: Īi dōó, ún ngōñ ō, kōḡon ō, ba ʒyñ aṽ sedé dō nang ké Ejiptə té, ba ĩ-ndiĪ noó báté ādē ré m-ədəi tá ĩ-tél ĩ-reē sedé gogé báý. Tōdō Herod a sāa tōl ngōñ ní kōó.

¹⁴Jəjep ĩi dōó ndōó, un ngōñ ní ō kōḡon ō ba aṽ sedé Ejiptə té.

¹⁵Ni-ndi tū té noó báté adē Herod oy. Adē najē ní Kóḡbē əndā ta *nge koō ta yān té adē əda ní reē udə gírí. Ni-əda na: m-bāf ngōñēm kadē teē kōó kem bē ké Ejiptə té.

Herod tōl ngán ké dūú gē

¹⁶Dan ní Herod ʒā kadē ngé kəa yáa tū tēyō té gē mbóon i seneé anī, wōñg asən nák. Adē ngán ké dəngam gē malang ní ojəndé rāa bāl jōó ō, ngé gē ní bāldé asə jōó alé báý ō ní, ni-əla tōldé té kōó kem bē ké Betlehem té ō, kem ngán bē gē ké gō nang ké Betlehem té ō. Ni-rāa yáa ní i kə gō ndō ní ngé kəa yáa tū tēyō té gē ədanəñneé ní.

¹⁷Adē najē ní Jeremi *nge koō ta əda ní reē udə gírí.

¹⁸Najē ní n toó: Oōñ ndū deē kógēm kem bē ké Rama té: Deē ní a nōō i mbée ō, a əga i kór yo ké ngáy ō. I Rasel n a nōō ngánən gē ní, ni ndigə kadē deē sōl kemən alé, tōdō ngánən gē gətóon kōó.

Jəjep niñ kə Mari téləñ Ejiptə

¹⁹Dan ní Herod oy anī, *de ké dō rā té kógēm yā Kóḡbē rāa Jəjep kə nī dō nang ké Ejiptə té, ədan na:

²⁰Īi dōó, ún ngōñ ō kōḡon ō, ba ĩ-tél aṽ sedé gogé dō nang ké *Israel té, tōdō ngé gē ní sāa tōl ngōñ ní oyñ kōó.

²¹Anī Jəjep ĩi dōó, un ngōñ ō kōḡon ō, ba tél aṽ sedé gogé dō nang ké Israel té.

²²Ba dan ní oō kadē i Arkelawus n a oḡ bē ké Jude gotə bəbən Herod té anī, ni-bōl kaṽ dō nang ké Jude té. Nábā tāan kem nī té kadē aṽ dō nang ké Galile té.

²³Ni-aṽ ndi kem bē kógēm ké a bārēñ na i Najaret té, adē najē ní *ngé koō ta gē ədañ ní reē udə gírí. Ədañ na a bāfñəñ na i de ké Najaret.

MAT 3

Najē n Jaa Batistə əda de gē ní

(Áaī Mark 1.1-8; Luk 3.1-18; Jaa 1.19-28)

¹Dan ngeé n noō té ní, Jaa Batistə teē a ənī mbēr kem dəla loo ké Jude té, əda de gē na: Ī-tūrī hálsí,

²təḁō *Bē kəḁ ké ḁ rā té reē ngər rōsí té.

³Ijai *nge koō ta ər najē yā Jaa ngeé n toō kété əda na: Deē kógēm un ndūn kē ḁḁ ərēn najē kem dəla loo té əda na: Ī-rāāi róbə yā Kōḁḁ, Ī-rāāi ngán róbə yān gē ādē rañ sūmū.

⁴Jaa ní oō i kūbē biī jámbal ō, əḁḁ bōdēn i kə ndārá ō. Yāa kəsa yān i yiīm gē ō, mbaḁ tejə ké bembeé ō.

⁵Loo n noō té de gē malang ké *Jerusalem ō, ké gō nang ké Jude té ō, ké gō nang ké kadə bā Jurḁ té ō, aḁn rōn té.

⁶Niñ-ədañ majal yādé gē kē ndágá oy anī, Jaa rāādé *batém kum mañ bā Jurḁ té.

⁷Dan n Jaa aḁ *Parijiyē gē ngáy ō, *Sadusiye gē ngáy ō, reēn rōn té kadə n-rāādé *batém anī ədadé na: Siī, gir kaa lī kakém gē, wōng yā Nóbā n a reē ní, i náā n əjəsí loo kaḁ ta té kōó ní?

⁸Ī-rāāi yāa gē ké əjēn kadə siī i de ké Ī-tūrī hálsí rōkum gē.

⁹Ba Ī-lōōi kudə ndi ba kəda kē kemsí té na siī na i de ké gir kaa yā Abəraham té gē. Ādē m-ədásí, ré Nóbā ndigə anī a tūr kūbərū mbaḁ gē n toō kadə téləñ ngán kaa Abəraham gē karī.

¹⁰Kəngā i ké kəndā ngəra kəgē gē té bá kōó, adə kəgē gē malang n a anēn majə al ní, a tégāndé yā bōkédé horóó kōó.

¹¹Mā m-rāāsí *batém i kadə Ī-tūrīneé hálsí. Ba nge n a reē gōm té ní, tógən tōy yām mā. Kər sākərā ké njan té gəgē ngóy ní, mā m-ásə alé. Ni a rāāsí batém kum *Ndíl ké Tál té ō, kum hor té ō.

¹²Yāa tóó yāa i jīn té. Ni a ər njār kōō tayā ō, a ər təsá kōō tayā ō. Ni a əy njār kōō yān ké kem gārāá kē mōyōó, ba təsán tá a rōó kum hor ké a oy al báté té.

Jaa rāa Jeju Batém

(Áaī Mark 1.9-11; Luk 3.21-22)

¹³Tā anī Jeju iḁ ḁ nang ké Galile té reē rō Jaa té, kadə bā Jurḁ té, kadə Jaa rāan batém.

¹⁴Banī Jaa sāa mbáté, ədan na: I mā n i de ké yā kadə m-āw rōí té kadə Ī-rāām *batém, anī Ī-ī-reē rōm mā té i baḁy?

¹⁵Ba Jeju tél ədan na: Ké ngər ní toō té ní, əyǝ ādē jə-rāā tītē nəkó ní toō. Tədō yǝa malang ní Nəbā gey kadē yā rāā ní, j-a jə-rāā kadē udə gírí i tītē ní noō. Anī Jaa ndigə.

¹⁶Dan ní rāān Jeju batém oy anī, ni-teē kum mañ té. Ta dɔ rǝ teē, anī ni-ǝa Ndíl Nəbā ǝ dɔ rǝ té jəngā tītē dér ndaa ba reē ndi dɔn té.

¹⁷Ba ndū deē kógə́m bār dɔ rǝ té, əda na: Ni ní toō i Ngōñ kó tár yām ní nelə́m seneé ngáy ní.

MAT 4

Sətan nāa Jeju

(Mark 1.12-13; Luk 4.1-13)

¹Gō té anī, Ndíl Nəbā ɔr Jeju aḡ seneé kem dəla loo té yā kadē *diabəl nāan.

²Jeju *ndi bō tā́m yā Nəbā té ndō kutə só ɔ, kadə kutə só ɔ, bá anī bō rāān.

³Loo ní noō té *diabəl reē rōn té ngər ba ədan na: Ré ǝ i Ngōñ Nəbā anī, əda kǝbərū mbaǝ gə ní toō ādē télə́n mápa.

⁴Banī Jeju tūr ədan na: I ké ndang kem makətübūú na: Deē a ndi kə kumneé i kə ta kǝl yǝa kəsaá ngóy alé, ba i kə ta kǝl najə gə malang ní teēn ta Nəbā té ní.

⁵Anī *diabəl aḡ seneé Jerusalem ní i bē ké *táǝ ní té, əndān jam *kújə yā Kóǝbē té dɔ, ba ədan na:

⁶Ré ǝ i Ngōñ Nəbā anī, ǝ bal əsō nang té, tədō ndangə́n kem makətübūú na: Nəbā a əda *deē yān ké dɔ rǝ té gə kadē ətōǝn ta jǝdə té dɔ na sōgə mbaǝ tégā njái.

⁷Ba Jeju tél ədan na: Ndangə́n báý tɔ na ā ĩ-nāā Kóǝbē Nəbā yái alé.

⁸*Diabəl aḡ seneé dɔ mbaǝ kógə́m ké ngāǝ ngáy té báý tɔ, ɔjən bē kɔɔ gə malang ké dɔ nang té, naā té kə yǝa ké to *kɔsə gɔn yādə gēé

⁹ba ədan na: Ré ɔsə noí nang té noím té ĩ-rɔyḡm anī, m-ā m-ādī yǝa gə ní noō malang.

¹⁰Anī Jeju tél ədan na: Āḡ kɔ, *Sətan! Tədō ndangə́n kem makətübūú ədañ na: I Kóǝbē Nəbā yái ngóy n ā ĩ-rɔyḡn ɔ, i ni ngóy n ā ĩ-rāā kəla yān ɔ ní.

¹¹Anī *diabəl əyən. Loo ní noō té de ké dɔ rǝ té gə reēn rō Jeju té ba adə́nə́n yǝa kəsa.

Jeju əla gír kəla yān gō nang ké Galile té

(Mark 1.14-15; Luk 4.14-15)

¹²Dan ní Jeju oō kadē əhɔ́n Jaa anī, ɔr rōn loo ní noō té kɔs ba aḡ Galile.

¹³Ni ndótə *Najaret, ba aḡ ndi Kapernaum ní i bē ké dɔ gɔsə bā bo ké Galile té ní, gō nang ké Jabulɔ té ɔ Nepətali té ɔ.

- 14I tītē ní noō n najē ní Ijai *nge koō ta əda ní reē udə́n gírí majə ní, ni-əda na:
- 15Nang ké Jabulō ō, nang ké Nepətali ō, róbé ké kaw̄ kē bā bo té ō, nang ké gidə bā Jurde té ō, Galile ní nápar de ké rang gē ndiñ tū té ní ō,
- 16gír de gē ní ndiñ kum til té ní, ʒaṅ loo ké unjē kow ngáý. Ngé gē ní ndiñ bē ní yo ɔɔ bē dɔ té, adē loo ké tū té risə til nding ní, loo a unjē kow dɔdɔ té.
- 17Loo ní noō té Jeju əla gír kɔjə de gē najē, ədadé na: Ī-tūrī hálsí, tɔdɔ *Bē kɔɔ ké dɔ rā té i ngɔr.

Jeju bār ngé ndɔ kǎnjē gē sɔ

(Áaṛ Mark 1.16-20; Luk 5.1-11)

- 18Jeju a njērā kə gō kadə bā bo ké Galile anī, ʒa ngákóɔ naā gē jōó, Simɔ ní a bārñəñ na i Piyer ní ō, ngōkóɔn Andəre ō. Ra a əñiñ i réng kum bā bo té, tɔdɔ niñ i ngé ndɔ kǎnjē gē.
- 19Ni ədadé na: Ī-reēi góm té, anī m-ā m-rāāsí kadē ā ĩ-télii ngé ndɔ de gē.
- 20Kə ta jī té beé, niñ-əyañ réng yādé gē ba unəñ gōn.
- 21Ni ɔtə kə kété anī ʒa ngákóɔ naā ké rang gē jōó báý tɔ, i Jakə ngōñ Jebede niñ kə ngōkóɔn ʒa. Ndiñ i kem toó naā té kə bɔbədé Jebede, ba a túyūñ i kum réng. Jeju bārdé,
- 22anī kə ta jī té beé niñ-əyañ to ō bɔbədé ō ba unəñ gōn.

Jeju ndóo de gē yáa ō, rāa adē rɔ de gē ngáa ō

- 23Jeju un gō nang ké Galile malang, a ndóo de gē yáa kem kújé káñ naā yādé gē té ō, a əñi mbēr Najē ké Majə ké dɔ Bē kɔɔ té ō, rāa adē rɔ ngé mɔy ké tayā tayā gē malang ngáa ō, rāa adē rɔ de ké nujə gē malang tél majə gogé ō, dan ngán *Israel gē té.
- 24Lūlūn bār gō nang ké Siri té malang, adē de gē reēñ kə ngé mɔy gē ō, ngé rɔ tōr ké tayā tayā gē ní i ngé ndíí ké majal gē ō, ngé kəsō yeḷ gē ō, ngé lígērī gē ō ní rōn té. Ba ni-rāa adē rɔdɔ ngáa.
- 25Adē kósə de ké ngáý gē unəñ gōn. Niñ-ijñ i gō nang ké Galile té ō, Dekapol té ō, *Jerusalem té ō, gō nang ké Jude té ō, gidə bā Jurde té ō.

MAT 5

Jeju ndóo de gē yáa dɔ mbalá

- 1Dan ní Jeju ʒa kadē kósə de gē unəñ gōn anī, aḡ aḷ dɔ ngōñ mbal kógə́m té ba ndi nang té. Ngé ndóo yáa yān gē reēñ rōn té
- 2anī ni-ndóodé yáa, ədadé na:

Ndi majə ké rɔkum

(Áaṛ Luk 6.20-23)

- ³Rōnel̄ i kə ngé gḗ n̄ kemd́ i kem de ké nge ndoō ní, tɔdɔ́ *Bē kɔɔ́ ké dɔ rā́ té i yād́.
- ⁴Rōnel̄ i kə ngé gḗ n̄ dɔd́ sɔl̄ ní, tɔdɔ́ Nóbā́ a adəd́ dɔ nang.
- ⁵Rōnel̄ i kə ngé gḗ n̄ nōōn̄ ní, tɔdɔ́ Nóbā́ a sɔl̄ kemd́.
- ⁶Rōnel̄ i kə ngé gḗ n̄ bṓ yáá́ ké gōt́ rāād́ ō, kəndā́ yáá́ ké gōt́ rāād́ ō ní, tɔdɔ́ Nóbā́ a rāā́ kadḗ a ndānḗ.
- ⁷Rōnel̄ i kə ngé gḗ n̄ rāān̄ kem majə́ kə de gḗ ní, tɔdɔ́ Nóbā́ a rāā́ kem majə́ sed́.
- ⁸Rōnel̄ i kə ngé gḗ n̄ kemd́ *unjə́ njáý njáý ní, tɔdɔ́ a ɔɔn̄ Nóbā́.
- ⁹Rōnel̄ i kə ngé gḗ n̄ əndān̄ madəd́ gḗ naā́ té ní, tɔdɔ́ Nóbā́ a bārd́ na i ngánən̄ gḗ.
- ¹⁰Rōnel̄ i kə ngé gḗ n̄ a rāānd́ ndoṓ té tām̄ yáá́ ké gōt́ té ní, tɔdɔ́ *Bē kɔɔ́ ké dɔ rā́ té i yād́.
- ¹¹Siī i kə rōnelé́ dan̄ n̄ de gḗ a tájēnsí́ ō, a rāānsí́ ndoṓ té ō, a tētḗ najə́ ké majal̄ gḗ malang dɔsí́ té ō, tām̄ yārn̄ mā́ té ní.
- ¹²I-rāā́ rōnel̄ ō, iī bal walyá ō, tɔdɔ́ yáá́ kəndā́ njá yāsí́ ké dɔ rā́ té ní i yáá́ ké séý beḗ té al̄ báté́, tɔdɔ́ rāān̄ kum̄ *ngé́ koṓ ta gḗ n̄ niñ̄ i kété́ nosí́ té ní ndoṓ té i tītḗ n̄ noṓ ō.

Katḗ ō, loó ké unjə́ kow ō

(Áā Mark 9.50; Luk 14.34-35)

- ¹³Siī i katḗ ké dɔ nang té gḗ. Ba ré nel̄ katḗ teḗ kɔ́ ní, deḗ a bōḱ i rí gotoó́ n katḗ a télən̄ yā́ nel̄ gogé́ ní? Yáá́ ké yā́ rāān̄ tɔ́ gətóo. Katḗ n̄ nelən̄ teḗ kɔ́ ní a bōkḗn̄ i ndágá́ ō, de gḗ a njērān̄ dɔ́ té ō.
- ¹⁴Siī i loó ké unjə́ kow tām̄ yā́ de ké dɔ nang té gḗ té. Bḗ n̄ ndi dɔ mbalá́ ní loó bōōn̄ gətóo.
- ¹⁵Deḗ a əndā́ hor tū́ lámhá́ té i yā́ sébə́ kār dɔ́ té alé́, ba i yā́ naā́ tū́ kágḗ hor té kadḗ de gḗ malang n̄ ndiñ̄ kem kújú́ ní ɔɔnḗ loo.
- ¹⁶Ādī́ loó ké unjə́ kow yāsí́ unjə́ ta kum de gḗ té tītḗ n̄ toṓ ō, kadḗ ré niñ-ɔɔn̄ kəlá rāāsí́ ké majə́ gḗ anī́, ɔsə́n̄ gɔn̄ Bəbəsí́ n̄ ndi dɔ rā́ té ní.

Najə́ ké dɔ ndū́ najə́ té

- ¹⁷I-lōṓ kɔjə́n̄ na m̄-reḗ na i nujə́ *ndū́ najə́ yā́ Moijə́ té, aláa na i nujə́ najə́ yā́ *ngé́ koṓ ta gḗ té. m̄-reḗ i nujə́n̄ kɔ́ té alé́, banī́ i rāān̄ té kadḗ udə́ girí.
- ¹⁸Ādḗ m-ədásí́ najə́ ké bo ngáý, kété́ tá kadḗ dɔ rā́ ō dɔ nang ō a mānḗn̄ ní, ngōn̄ yáá́ ké séý beḗ ngóý n̄ ndangə́n̄ ní, aláa kal ndəjá́ makətübə́ *ndū́ najə́ gḗ ké kógə́m̄ a mān̄ alé́ báté́ kadḗ yáá́ malang reḗ udə́n̄ girí.
- ¹⁹Ādḗ deḗ n̄ a mbáté́ gṓ míndé́ kógə́m̄ ké dūú́ ngáý ō, a ndoṓ de gḗ kadḗ mbátḗn̄ ō ní, a rāānḗn̄ i de ké dūú́ ngáý ké kem *Bḗ kɔɔ́ ké dɔ rā́ té té. Banī́ deḗ n̄ rāā́ yáá́ n̄

ndū najē əda ní ō, a ndóō madēn gē kadē rāān tītē ní noō ō ní, a rāānēn de ké bo té kem *Bē kọọ ké dɔ rā té.

²⁰Ādē m-édásí, ré háí ké gōté yāsí tɔy yā ngé ndóō de gē ndū najē gē ō, yā *Parijiye gē ō al anī, ā údiī kem *Bē kọọ ké dɔ rā té alé.

Najē ké dɔ wōng té

²¹Ōōī kadē ədañ kaají gē na: Ā ī-tīl deē alé, deē ní a tīl madēn anī, a aŵn seneé no nge gāng sarya té.

²²Ba mā m-édásí na deē ní a rāā wōng kə ngōkóoneé anī, a aŵn seneé no nge gāng sarya té. Deē ní a əda ngōkóon na ī i de ké mbóó ní, a aŵn seneé no ngé sarya ké bo gē té. Deē ní əda ngōkóon na ī i de ké sapə ní, majə kadē aŵ kum hor *Gehen té.

²³Adē ré āw kə *yáá ndējē yāí *loo tuñ yáá té yā ndējē Nébā, banī loo ní ūgə *loo tuñ yáá ní té ba əga kemií dɔ té kadē ngōkóóí i kə najá kemən té seí anī,

²⁴əyá *yáá ndējē yāí ní kə *loo tuñ yáá té noó, ba āw əsō ngōkóóí ní naā pá tā ī-tél ī-reē ī-ndējē Nébā yáá yāí ní báý.

²⁵Ēndāī najē naā té kə madē kōlīí lāv dan ní siū seneé i dɔ róbé té báý ta kaw kə loo sarya té ní, na sōgə ni-əlaī jī nge rāā sarya té, kadē nge rāā sarya əlaī jī nge ngōm dəngáy té, kadē ənīnī dəngáyá.

²⁶Ādē m-ədəī najē ké bo ngáy, ré nɔy i kōkərō kal kógə́m beé gəgə anī, ā ī-teē loo ní noō té kanjē kəgā kərān alé.

Najē ké dɔ sāā nēyá deē té aláa ngaa deē té

²⁷Ōōī kadē ədañ na kə deē kə sāā nēyá madēn alé.

²⁸Ba mā m-édásí na deē ní ɔ́ dəyá ba ngurən rāān anī, sāān loo kaya té kemən té kōs bá.

²⁹Adē ré kumií ké kọ́ a rāāī kadē əsō anī, ōr ənīn say kōs rōí té. Tām i só té kadē ī-tīl ta ngōn rōí kógə́m ké dan madē gē té tɔy kadē ənīnī kə taá kum hor *Gehen té.

³⁰Ba ré jī kọ́ a rāāī kadē əsō anī, ī-gāng ənīn say kōs rōí té. Tɔdō i só té kadē ī-tīl ta ngōn rōí kógə́m ké dan madē gē té, tɔy kadē rōí malang kə taá aŵ kum hor *Gehen té.

Najē ké dɔ mbāté dəyá té

(Áaī Mat 19.9; Mark 10.11-12; Luk 16.18)

³¹Ədañ báý tɔ na: Deē ní mbāté nēyán ní, kə adēn makətübē mbāté naā.

³²Ba mā m-édásí na deē ní mbāté nēyán kanjē kadē nēyán ní sāā i dəngam ké rang ní, rāā i kadē nēyán ní tél dəyá ké nge rāy loo ní aŵ taā dəngam ké rang ní. Ba dəngam ní taā dəyá ké ngaan mbātén ní rāā i rāy ō.

Najē ké dɔ kubə té

33 Ōōī kadē ədañ kaasí gē na: Ī-lōō túy kubə, ba Ī-rāā yáá n̄ Ī-túbə əniñ ndūí ta kum Kóṣṣbē té yā rāā ní.

34 Ba mā m-édásí Ī-lōōī túbə kə dɔ rā, tām̄ i kōr̄ kágə mbang yā Nóbā.

35 Ī-túbə kə dɔ nangaá alé, tɔdɔ̄ i bogəro kəndā njan. Ī-túbə kə rī *Jerusalem alé, tɔdɔ̄ i bē yā Mbañg kə bo.

36 Ī-túbə kə dɔm̄ dɔí alé, tɔdɔ̄ Ī ásə rāā nənga dɔí kógə́m̄ kadē ra aké ndul alé.

37 Ādī ré najē kərsí i ááá b́áa i ááá ō, ré i á á b́áa, i á á ō. Najē kə rang gē malang n̄ utəñ gō ní, teēñ i rō ndíí kə nge ngól̄ loo gē té.

Najē kə dɔ rāā b́áá té

(ÁáĪ Luk 6.29-30)

38 Ōōī kadē ədañ na: Deē n̄ tō̄ kum madəñ a kə tō̄ñ kuməñ ō, deē n̄ ɔr̄ ngāñg madəñ a, kə ɔr̄əñ ngāngəñ ō.

39 Ba mā m-édásí na: Ī-lōōī duñ ta nge kem ndul. Ré deē ənda mbórí kə kɔú anī, Ī-tūr̄ kə geleé ādəñ tɔ.

40 Loo n̄ ré deē sekíí yā taā kúbə yáí kə ā ōŋ kem madáá anī, éyən̄ ādē taā nge n̄ ā ála dɔ té ní ō.

41 Loo n̄ ré deē kógə́m̄ ɔsə seí kadē Ī-njērā njaí dūbú seneé anī, Ī-njērā njaí dūbú jōó.

42 Deē dəjeī yáá a ādəñ, deē gey tənāī yáá a, Ī-lōō tūr̄ gidií tan té.

Najē kə dɔ tár madə b́áá té

(ÁáĪ Luk 6.27-28,32-36)

43 Ōōī kadē ədañ na kə deē kə tár madəñ ba kə iñ̄ madə b́ááñ.

44 Ba mā m-édásí na: Ī-táriī madə b́áásí gē ō, Ī-ndɔyī tām̄ yā ngé gē n̄ rāānsí ndoō té ní ō,

45 yā kadē Ī-téliīneé ngán Bɔbəsí n̄ ndi dɔ rā té ní. Tɔdɔ̄ ni-rāā adē mbang yāñ əba dɔ ngé kem ndul gē té ō, dɔ ngé kem majə gē té ō. Ni-rāā mañ adē edə dɔ de kə súmūú gē té ō, dɔ de kə súmūú al̄ gē té ō.

46 Tɔdɔ̄ ré i ngé társí gē ngóy n̄ ā Ī-táriídé anī, ā Ī-ngóōī kadē Nóbā əndā njasí i kə rí? Ngé taā lambóo gē rāāñ i tītə́ n̄ noō ō al̄ a?

47 Ré i ngákóósí gē ngóy n̄ ā Ī-rāāídé lápéya anī, Ī-rāāī i rí kə to tayā? De gē n̄ niñ i *Jipə al̄ gē ní a rāāñ i tītə́ n̄ noō ō al̄ a?

48 I beé ní majə kadē s̄ī i de kə Ī-majə ɔtī kə taá gē, tītə́ n̄ Bɔbəsí kə dɔ rā té i de kə majə ɔtə́ kə taá ní.

MAT 6

Najē ké do kadē ngé ndoō gē yáá té

¹Yáá gē ké kadē ī-rāāī tá sīī i de ké sūmūú gē ta kum Nábā té ní, ī-lōōī rāādó ta kum de gē té kadē ʒaṅsí. Ré ī-rāāī yáá gē ní i kadē de gē ʒaṅsí anī, Bɔbɔsí ké do rā té a əndā njasí alé.

²Adē ré ā ādē de ké nge ndoō yáá anī, ī-lōō kadē kōrēñ bərúnjé kété noi té najēn tē, tītē n ngé gól loo gē a rāāñneé kem kújé káñ naā gē té ō, kum róbə kɔsə gē té ō, kadē de gē ɔsəñneé gɔndé ní. Ādē m-édásí najē ké bo ngáy, niñ-əngeñ yáá kəndā nja yādó kɔ́ b́á.

³Ba ī ré ā ādē de ké nge rō to ndoō yáá ní a, ādē madí ké ngɔr ngáy rōí té gēgē geṛ gō alé,

⁴yā kadē yáá n ādēn ní toñ loo mundē té jəke. Anī Bɔbí n i nge kaṅ yáá ké rāā loo mundē té jəke ní a əndā njaí.

Najē ké do ndōy té

(Áaī Luk 11.2-4)

⁵Dan n ā ī-ndōyī ní a, ī-rāāī tītē yā ngé gól loo gē alé. Neídá ra kə njadé kə doó kem kújé káñ naā gē té ō, ta gajə róbə gē té ō, yā ndōyñ, kadē de gē ʒaṅd́. Ādē m-édásí najē ké bo ngáy, niñ-əngeñ yáá kəndā nja yādó kɔ́ b́á.

⁶Ba dan n ā ī-gey ndōy ní anī, údé kújú looí, ba ütē ta kújə doí té tá ī-ndōy Bɔbí n ndi kem loo ké to loo mundē té ní. Anī Bɔbí n i nge kaṅ yáá ké rāā loo mundē té jəke ní, a əndā njaí.

⁷Dan n ā ī-ndōyī anī, ī-lōōī kɔr najē ké kógə́m beē kə naā té kə naā té, tītē yā de gē ké niñ i *Jipə al gē. Niñ-ɔjəñneé na ré n-ɔrēñ najē ngáy anī n-a n-əngeñ yáá n na n dəjeñ ní.

⁸I beé ní ī-lōōī ndájédó, tām yáá n ndoōn rāāsí ní Bɔbɔsí geṛ kété tá kadē ī-dəjenīī b́áy.

⁹Adē ré ā ī-ndōyī b́áa ī-ndōyī tītē n toō beé: Bɔbɔjí ké ndi do rā té, ādē rīí i ké kɔr kañ,

¹⁰ādē Bē kɔɔ yáí reē ugē ō, ādē de gē rāāñ yáá n kemií gey ní do nang té tītē n a rāāñneé do rā té ní ō.

¹¹Ādējí yáá kəsa yājí ké b́oólaā.

¹²Ī-māy rōí dojí té najē yáá ké góté al gē n jə-rāā seí ní té, tītē n jīí kó gē jə-māyñ rōjí do ngé rāājí majal gē té ō ní.

¹³Ī-lōō kaw sejí ta yáá nāā gē té, ba ɔrjí kɔ́ jī nge nāājí té. Tɔdɔ kɔɔ bē ō, tógə ō, *kɔsə gɔn ō i yáá yáí gē ké njóm gē té. *Adē i tītē n noō!

¹⁴Yáá ké majal gē n madəsí gē rāāñ sesí ní ré ī-māyī rōsí doó té najēn té anī, Bɔbɔsí n ndi do rā té ní a māy rōn doó té ō.

15 Ba ré yáá ké majál gē ní madēsí gē rāān ní ré sīī ī-māyī rōsí dōdó té najēn té al anī, yáá ké majál gē ní sīī ī-rāāī ní Bōbēsí a māyī rōn dōsí té najēn té al ō.

Najē ké dō ndi bō té tām yā Nébā té

16 Dan ní ā ī-*ndiī bō tām yā Nébā té anī, ī-lōōī rāā dō kumsí kadē síndārī tītē ní ngé gól loo gē a rāāñneé ní. Niñ-əhōñ ndoō ngáy kadē de gē gerēñneé kadē na n-ndiñ bō tām yā Nébā té. Adē m-édásí najē ké bo ngáy, niñ-əngeñ yáá kəndā nja yādó kōó bá.

17 Ba ī, dan ní ā ī-*ndi bō tām yā Nébā té ní a, ī-rāā íter dōí té ō, ī-tégo kumií kōó ō,

18 kadē de gē gerēñneé na ī-*ndi bō tām yā Nébā té alé. I Bōbí ní ndi kem loo ké to loo mundē té ní ngóy n a geī ní. Loo ní noō té Bōbí ní i nge kaa yáá ké rāā loo mundē té jəke ní, a əndā njaí.

Yáá kənge gē ké dō rā té

(Áaī Luk 12.33-34)

19 Ī-lōōī kəsə dō dūbē yáá kənge yāsí gē kē naā té dō nang té laā. Tām dō nang té laā kārā a əhō ō, yō gē a oon kōó ō, ngé bogə gē a mbútēñ kum ndogē mbaī yā kəyñ ō.

20 Ba ī-kánī yáá kənge yāsí gē dō naā té dō rā té. Tām dō rā té ní a əhōñ kārā al ō, yō gē a oon al ō, ngé bogə gē a mbútēñ loo yā kəyñ al ō.

21 Tōdō loo ní yáá kənge yāí i tū té ní, kemií i tū té ō.

Lámba yā dā rōí deē

(Áaī Luk 11.34-36)

22 Lámba yā dā rōí i kumií. Ré moy rāā kumií al anī, rōí malang kə taá i kum loo ké unjē kow té.

23 Ba ré moy kógēm rāā kumií anī, rōí malang i kum til té. Adē ré loo ké unjē kow ké kemií té i til anī, til ní noō i ké to kəda al báté.

Nébā aláa Nar

(Áaī Luk 16.13)

24 De ké asə rāā kəla yā kōōn gē jōó mbak gətóo. Ré ní a iīm ké kógēm ba a tár kéréy, al báa a əhō gō nge ké kógēm ba a kídē kéréy. Sīī ásiī rāā kəla yā Nébā ō, yā nar ō, naā té mbak alé.

Taā kem Nébā ké māmák

(Áaī Luk 12.22-31)

25 I tām najē ní toō té n m-édásí na kə ī-lōōī sōl najē yā yáá kəsə ké yā kadē əsaī tá ī-ndiīneé kə kumsí ō, najē yā kūbē ké yā kadē oōī rōsí té ō ní. Ndií ī deē kə kumií i yáá ké tōy yáá kəsə ō, rōí ī deē i yáá ké tōy kūbē ké yā koō ō al a?

26 Áaī yeī ké dōó gē: Niñ-dubēñ kōō al ō, əjan kōō al ō, əyñ kōō kə kem moyōó al ō, banī Bōbēsí ní ndi dō rā té ní adədó yáá kəsə! Sīī ī-tōyī yeī gē say ngáy al a?

- 27**I náā dansí té n a asə kənī ndōn ta madē té séy sōñ sōl yān gē ní?
- 28**I tām rí té á ī-sōlī najē yā kūbē ké yā kadē ōōī té ní? Áaī loo tōgə n ndéjā ké bembeé gē a tōgəñ ní. Niñ-rāāñ kəla al ō, əjōñ kūbē al ō,
- 29**ba m-édásí, mbañg Salomō nəkó gēgē ní, dan n ni-əngeñ *kəsə gən ngáy dan yáa kənge yān té gēgē ō ní, ni-ōō kūbē ké bálən majə tītē hūtē ndéjā kógəñ alé.
- 30**Siī ngé taā kem ké māmák al gē n toō, ré Nébā əla kūbē ké majə tītē n noō rō mu n ra bembeé bōólaā ba bírí anī ənīnəñ kum hor té kōó ní anī, siī tá Nébā a adēsí kadē tōy loo n noō al a?
- 31**I beé ní, ī-lōōī sōl kəda na ké ā əsaī i rí ō, ā āyī i rí ō, ā ōōī i kūbē rí ō wa alé?
- 32**Yáa gē n noō malang ní, i de gē ké niñ i *Jipə al gē n i ngé sāa gō kanjə taā koō ní. Ba Bəbēsí n ndi dō rā té ní geñ kadē ndoō yáa gē n noō rāāsí.
- 33**Yáa n kadē əndāī kumsí gō té ngáy ī-sāāī ta kəga dō bang ní, i *Bē kōō yā Nébā ō, i háł ké sūmūú n ni-gey ní ō. Gō té anī Nébā a adēsí yáa gē n noō malang dō té báy.
- 34**I beé ní ī-lōōī sōl tām yā ndō ké bírí té: Ndō ké bírí a sōl tām yān nəkó té. Tápə ké tām yā ndō ké bōólaā té asə ta ndō ké bōólaā té.

MAT 7

Ī-lōōī gāng sarya dō madēsí gē té

(Áaī Luk 6.37-38,41-42)

- 1**Ī-gāngī sarya dō madēsí gē té alé, yā kadē Nébā gāngəñ sarya dōsí té al ō.
- 2**Tām a gāngəñ sarya dōsí té i tītē n Ī-gāngīnēé dō madēsí gē té ní ō, a mbōjəñ yáa yā kadēsí i kem kār tōjə yáa n siī Ī-mbōjīnēé yáa ādī té ní ō.
- 3**Ī áa bul mu ké kum ngōkóóí té, banī áa kāgə ké bo ké kumií ĩkó té al ní i tām rí té?
- 4**Ī n kāgə ké bo i kumií té ní, loo kadē éda ngōkóóí na: Kə ra bam kadē ōr bul mu ké kuməñ té kōó i báy?
- 5**Ī i de ké nge gól loo, ōr kāgə ké bo ké kumií té kōó pá tá ā áa loo majə kadē ā unəñ bul mu ké kum ngōkóóí té kōó báy.
- 6**Ī-lōōī tənī yáa ké yā bōl gidə kadē bísə gē ō, Ī-lōōī tənī mēde yāsí gē nang té no kosong té ō, na sōgə a tēbāñ njadé té ō, tēlən kə rōsí té tégā réyāñsí ō.

Dəje yáa ō, sāa yáa ō, gógə ta róbə ō

(Áaī Luk 11.9-13)

- 7**Ī-dəjeī anī a adəñsí, Ī-sāāī anī ā əngeī, Ī-gógī ta róbə anī a teēñ yā kadēsí.

⁸Tɔdɔ nge dɛje i nge taā ɔ, deē n a sāā yáá ní a ənge ɔ, ā teēn ta róbə yā kadə nge gógə ta róbə ɔ.

⁹I náā ké dansí té n ré ngōnən dɛjen mápa anī, a un kúbərū mbaī yā kadən ní?

¹⁰Aláa ré dɛjen kānjə anī, a un lī yā kadən ní?

¹¹Sjī n i ngé kem ndul gə ní, ī-gerī kadə ngánsí gə yáá ké majə gə anī, Bɔbəsí ké dɔ rā té a adə ngé gə n dɛjenən ní yáá ké majə tɔy loo n noō al a?

¹²Yáa malang n ī-geyiī kadə de gə rāān sesí ní, ī-rāāi tītə n noō sedé ɔ. I yáá n toō bang n *ndū najə yā Moijə ɔ, *ngé koō ta gə ɔ, ɔjənsí kadə ī-rāāi ní.

Ta róbə ké dūú

(Áaī Luk 13.24)

¹³Údiī kə ta róbə ké dūú. Tɔdɔ róbə ké bo mboɔ ɔ, ké laa binding ɔ, a tīi i ta deē. Ba ngé kunən gə i ngáy.

¹⁴Ba i ta róbə ké dūú ɔ, róbə ké kunən tōr ngáy ɔ n a aŵ kə deé tū kajə té ní, ba ngé kənge ta gə i séy beē.

Kāgə ɔ kanən ɔ

(Áaī Luk 6.43-44)

¹⁵Ī-ngōmī rōsí tām yā *ngé koō ta ké rōkum al gə té. A reēn kə rōsí té a gidədə i gidə batə gə, ba kemdə i kem soó gə ké a nārən yáa kul gə.

¹⁶Ā ī-geridə i kəla rāādə té. Deē a əja kañ *kāgə nduú dɔ kōn ngəkəɔ té al ɔ, a əjañ kañ kótə dɔ kōn ngaī té al ɔ.

¹⁷Kāgə ké majə a an i kañ ké majə, ba kāgə ké majal a an i kañ ké majal.

¹⁸Kāgə ké majə ké yā kadə aṅn kañ ké majal ní gətóo ɔ, kāgə ké majal ké yā kadə aṅn kañ ké majə ní gətóo ɔ.

¹⁹Kāgə gə malang n anən majə al ní, a tégāndə yā bōkədə horoó.

²⁰I beé ní ā ī-gerī *ngé koō ta ké rōkum al gə i kəla rāādə té.

Koī najə ɔ, rāā yáa ɔ

(Áaī Luk 13.25-27)

²¹I ngé gə n a ədamən na: Kóɔbē, Kóɔbē! Ní n a udən kem *Bē koɔ ké dɔ rā té malang ní alé, banī i ngé gə n a rāān yáa n kem Bɔbəm ké ndi dɔ rā té ndigə ní tá.

²²Ndɔ sarya té anī de gə ngáy a ədamən na: Kóɔbē, Kóɔbē! J-oō najə ta Nábā té ba j-əda de gə i kə rīí al a? Jə-təbā ndíl ké majal gə i kə rīí al a? Jə-rāā yáa ké yāā gə ngáy i kə rīí al a?

²³Tā anī m-ā m-ədádə wáng na: m-geřsí séy al báté! Ī-téliī kə gogé nú, na sjī i ngé rāā majal gə!

Kújə ké jōo gə

(Áaī Luk 6.47-49)

²⁴Adē deē malang n̄ oō najē n̄ m-édásí toō ō, rāā yáa gē n̄ m-édá ní ō anī, a to i tītē de ké nge kum kedē ké rāā kújə yān dɔ mbaī té.

²⁵Mañ edə, adē bā taā loo reē ta kújə té ō, nél əla dɔ kújə té kə ngangāá ngáy ō, ba kújə ní tetə alé, tɔdɔ əndāñ ngəran i dɔ mbaī té.

²⁶Ba deē n̄ oō najē n̄ m-édásí toō, ba rāā yáa gē n̄ m-édásí ní al ní, a to i tītē de ké mbóó ké rāā kújə yān dɔ náñg ngárəmnjéy té.

²⁷Adē dan n̄ mañ edə adē bā taā loo bátə ugē ta kújə té ō, nél əla dɔ kújə té kə ngangāá ngáy ō anī, kújə ní tetə ba əsō nujə sák sák kɔ́.

Jeju ɔjə yáa i ké de ké kóɔ yáa gē té

²⁸Dan n̄ Jeju tɔ́ ta najē gē n̄ toō anī, loo ndóo deē yáa yān ɔr kum kósə de gē ngáy.

²⁹Tɔdɔ ni-ndóodé yáa i kə tógó, ba i tītē yā ngé ndóo de gē ndū najē yádə gē alé.

MAT 8

Jeju tɔ́ bānjə dɔ deē kógərn̄ té

(Áaī Mark 1.40-45; Luk 5.12-16)

¹Dan n̄ Jeju risə kɔ́ dɔ mbaī té anī, kósə de gē ngáy unəñ gōn.

²Anī nge bānjə kógərn̄ reē rōn té ngɔr, ɔsə non nang té non té ba ədan na: Kóɔbē, ré ī-ndigə anī, ādē rōm ūnjə njáy njáy.

³Jeju əla jīn ɔdənné ba ədan na: m̄-ndigə, ādē rōí i ké *unjə njáy njáy! Kə ta jī té beē bānjə uī rōn té kɔ́.

⁴Jeju ədan na: Ī-lōō kəda deē kógərn̄ gotə yáa n̄ toō, ba āw ɔjə *nge tuñ yáa rōí, ba ī-ndējə yáa kə gō ndū n̄ Moijə əda ní, kadē kumdə teē dɔ té.

Jeju rāā adē rō nge kəla yā ngol áskar gē ngáā

(Áaī Luk 7.1-10; Jəa 4.43-54)

⁵Jeju ugē Kapernaum anī, ngol áskar gē kógərn̄ reē rōn té

⁶rāān bó, ədan na: Kóɔbē, nge kəla yām to bēé noō. Njan lígərī ō, rōn tōrən ngáy ō.

⁷Jeju ədan na m-ā m-āw yā rāā kadē rōn ngáā.

⁸Banī ngol áskar gē ní tél ədan na: Kóɔbē, m-ásə kadē údə kújú loom̄ alé, ba əda najē kógərn̄ ngóy anī, rō nge kəla yām a ngáā.

⁹Tɔdɔ mā n̄ i kə de ké bo gē dɔrn̄ té ní, m-āw kə áskar gē ké m̄-ndi dɔdə té ō. Adē ré m-əda ni kógərn̄ kə āw anī, āw ō, ré m-əda ni ké rang na kə reē anī reē ō, ré m-əda nge kəla yām na kə rāā yáa n̄ toō anī rāā yáa ní ō.

10 Dan ní Jeju oō najē gē ní toō anī, ɔr kumən ngáyí, adē əda ngé gē ní unəñ gōn ní na: Ādē m-ədásí najē ké bo ngáyí, m-áa taā kem ké beē rō deē kógēm té do nang ké *Israel té al báyí.

11 Ādē m-ədásí, de gē ngáyí a iin no bē té ō, dūn bē té ō, yā reē ndi ta kār yáa kəsa té kə Abəraham ō, Isaak ō, Jakob ō, kem *Bē koṛ ké do rā té té.

12 Banī ngé gē ní Nəbā rāa Bē koṛ tām yādé té ní, a tēbāndé ndágá kōs kadē niñ i kum til té. Loo ní noō té niñ a nōñ ō, a máyāñ ngāngdó ō.

13 Gō té anī Jeju əda ngol áskar gē ní na kə tél kə aṽ bēé na a adənəñ yáa ní taā kem ní. Anī rō nge kəla yā ngol áskar gē ní ngāa kum mbang nəkó ní noō té.

Jeju rāa adē rō ngé moy gē ngáyí ngāa

(Áaī Mark 1.29-34; Luk 4.38-41)

14 Jeju udə kújə yā Piyer té anī, áa umən ké dəyá to kə moy gajaá.

15 Ni ɔdə jīn báa moy gajə ní əyən. Dəyá ní i doó rāa yáa kəsa adən.

16 Loo tibi anī, de gē reēñ rō Jeju té kə de gē ngáyí ké ndíl ké majal gē i kemdó té. Ni-tēbā ndíl gē ní kə najē ké tan té ō, rāa adē ngé moy gē malang ngāa ō.

17 Ni-rāa yáa ní i yā kadē najē ní Ijai *nge koō ta əda ní reē udən girí, əda na: Ni un nujə yājí gē ō, ɔy moy yājí gē ō dən té.

De gē ní sāāñ kun gō Jeju ní

(Áaī Luk 9.57-62)

18 Jeju áa kósə de gē ngáyí girēñ gidən anī, əda na kə n-teēñ bā kə gidə kéréy té.

19 Nge ndóo de gē ndū najē kógēm reē rōn té ba ədan na: Ngoləm, loo malang ní ā aṽ tū té ní m-ā m-ún gōí.

20 Jeju ədan na: Njā gē aṽñ kə bəlodé gē ō, yeI ké doó gē aṽñ kə bédé gē ō, banī Ngōñ deē aṽ kə loo ké yā kəlañ dən ta té alé.

21 De kéréy dan ngé ndóo yáa yān gē té ədan na: Kóṣbē, ādēm ta róbə adē m-āṽ m-dubə bəbém pá tá.

22 Banī Jeju tél ədan na: Un gōm, ba əyá ngé gē ní oyñ kōs ní ādē dubēñ niñ yādé gē.

Nél balway oō ta Jeju

(Áaī Mark 4.35-41; Luk 8.22-25)

23 Jeju al kem toó, anī ngé ndóo yáa yān gē unəñ gōn.

24 Nél ké bo ngáyí əsō kum bā bo tá, adē bəngál mañ a rāa yā kun do to. Ba Jeju tá to a bīi i mbée.

25 Anī ngé ndóo yáa yān gē ndótēñ kə rōn té ngər, ndólñəñ do bīi té ba ədanəñ na: Kóṣbē, ájəjí na tají a tīi.

²⁶Jeju ədadé na: Siḷ ngé taā kem mámák al̄ gē, ī-bōlī i tām rí t́? Tā anī ḷi dɔ́ ndáng nél ō, bā bo ō, anī loo tél to kúkúkú.

²⁷Or kum de gē ngáy, adē ədañ na: Deē nəkó n̄ toō i náá á nél gēgē, mañ bā bo gēgē, oñ tan beé?

Jeju tēbā ndíl ké majal̄ gē kem de gē jōó t́

(Áaḷ Mark 5.1-20; Luk 8.26-39)

²⁸Dan n̄ Jeju ugē gidə bā kéréy t́ gō nang yā de ké Gadara gē t́ anī de gē jōó ké ndíl ké majal̄ gē i kemdé t́ teēñ bəlo yo gē t́, a ɔjəñ non. Ndíl ké majal̄ gē rāāñ kum de gē ní ndoō t́ ngáy ō, de gē ní rāāñ yáa majal̄ ngáy ō, adē deē asə kun róbə loo ngeé n̄ noō t́ alé.

²⁹De gē ní unəñ ndūdé kē dɔ́ ngáy ədanəñ na: Ngōñ Nəbā, yāi i rí seji? Ī-reē laā i rāāji yáa ké tōr t́ kété no ndō t́ a?

³⁰Būtə kosong ké ngáy gē rañ say séy, a əsañ yáa.

³¹Anī ndíl ké majal̄ gē ní rāāñ Jeju b́ ədañ na: Ré ī-tēbāji anī, əlájí kem kosong gē n̄ noō t́.

³²Loo n̄ noō t́ ni ədadé na kə aḡñ. Bāa niñ-teēñ kem de ké jōó gē ní t́, ba aḡ tūrəñ naā kem kosong gē ní t́. Anī kə ta jī t́ noō boḡ gē ní bəngāñ naā buk, ḷiñ ta kóongó mbaḷ t́ kə bāā kə bāā, ba oyñ malang kum mañ t́.

³³Ngé kul̄ boḡ gē ní aḡñ naā aḡñ bēé, ɔjəñ gotə yáa n̄ rāā yáa ní malang ō, ɔjəñ gotə najə yā ngé ndíl ké majal̄ gē ní ō.

³⁴Loo n̄ noō t́, de ké kem bēé gē malang reēñ rō Jeju t́. Dan n̄ niñ-aḡəñ anī, rāāñəñ b́ kadə kə teē kōó gō nang yādé t́.

MAT 9

Jeju rāā adē rō nge moy lígērī ngáā

(Áaḷ Mark 2.1-12; Luk 5.17-26)

¹Adē Jeju tél al̄ gogé kem toó, ənda bā bo gāng báy ba aḡ kem bē yān t́.

²Anī de gē reēñ kə nge lígērī kógə́m ké to kem waá rōn t́. Dan n̄ Jeju aḡ taā kem yādé anī, əda nge lígērī ní na: Ngōñə́m, əhə kemií ngañg, yáa ké majal̄ gē n̄ ī-rāā ní Nəbā māy rōn dɔ́ t́ kōkə.

³Anī ngé ndoō de gē ndū najə kéréy gē ədañ kə kemdé t́ na: Deē n̄ toō tájə i Nəbā!

⁴Jeju geḡ gír kə kemdé t́ adē ni-ədadé na: Ī-gírī najə ké majal̄ ké beē gē kemsí t́ i tām rí t́?

⁵Kəda na yáa ké majal̄ yāi gē n̄ ī-rāā ní Nəbā māy rōn dɔ́ t́ kōkə ō, kəda na kə ḷi dɔ́ kə ī-njəḡā ō ní i nge ké rá n̄ i ké ngañg al̄ ngáy tɔy madə ní?

⁶Ní, yā kadē ī-gerīneé na Ngōñ Deē i kə tógə mǎy rōn dɔ yǎǎ kə majál gē té dɔ nang té ní, dan n̄ ni-əda beé anī tūr tan əda nge lígērī ní na: Íí dɔ́, ún waá yáí ba aṽ bēé.

⁷Anī deē ní íí dɔ́, ba aṽ ta kaw bēé.

⁸Dan n̄ kósə de gē ǎǎn yǎǎ n̄ noō anī, bōl rāádə ɔ, niñ-ɔsəñ gɔn Nóbā tām kadē n̄ ni-adē de gē tógə kə tītē n̄ noō ní ɔ.

Jeju bār Matiye

(Áaí Mark 2.13-17; Luk 5.27-32)

⁹Jeju íí loo n̄ noō té aṽ, ba dan n̄ a māñ anī ǎǎ deē kógēm̄ ndi loo taā lambóó té, rī deē ní na i Matiye. Ni ədan na: Ún góm! Anī deē ní íí dɔ́ ba un gō Jeju.

¹⁰Dan n̄ Jeju ndi ta yǎǎ kəsa té kem kújə yā Matiye té anī, ngé taā lambóo gē ngáy ɔ, ngé rāā majál gē ngáy ɔ, reēñ ba əsañ yǎǎ naā té kə Jeju ɔ, ngé ndóo yǎǎ yān gē ɔ.

¹¹Loo n̄ *Parijiye gē ǎǎn tītē n̄ noō anī, dəjeñ ngé ndóo yǎǎ yān gē na kə i tām rí té á ngoldé a əsa yǎǎ kə ngé taā lambóo gē ɔ, ngé rāā majál gē ɔ ní wa.

¹²Jeju oō najə ní adē ədadé na: I ngé rō ngañg gē n a sǎāñ nja doktór ní alé, ba i ngé rō ngañg al gē n a sǎāñ njan ní.

¹³Áṽ ī-ndóoī kum najə yā Nóbā n̄ na, yǎǎ n̄ m̄-gey ní i rāā kem majə ba i-tǔl dǎ tuñ kadēm̄ alé ní. Tɔdɔ m̄-reē i bār de kə sǔmúu gē té alé, ba i bār ngé rāā majál gē té.

Jeju ɔ, ndi bō kə tām yā Nóbā té ɔ

(Áaí Mark 2.18-22; Luk 5.33-39)

¹⁴Tā anī ngé ndóo yǎǎ yā Jǎǎ gē reēñ rō Jeju té ba dəjenəñ na kə i tām rí té á niñ ɔ, *Parijiye gē ɔ, na *ndiñ bō tām yā Nóbā té, ba ngé ndóo yǎǎ yān gē na *ndiñ bō tām yā Nóbā té al ní wa?

¹⁵Anī Jeju tél ədadé na: Dan n̄ nga dəyǎ ndiñ kə madən gēé báy ní madən gē ní a əhəñ ndoō a? Banī ndō gē a reēñ noó kadē a ɔrəñ nga dəyǎ dandé té kɔ́, tā anī a *ndiñ bō tām yā Nóbā té tā.

¹⁶De kə yā kənī kum ngísə kǔbə kə ta kǔbə kə kijií gətóo, tɔdɔ ta kǔbə kə kijə n̄ əniñneé kum kə ngísə ní a ndór ngísən ní kə rōn té kadē a rəyǎ tɔy kə kété báy.

¹⁷Tá a bōkəñ kasə kə tām ngōñ kem sɔl kə lōo kɔ́ gē té al ɔ, tɔdɔ ré ī-rāā beé anī, sɔl gē a ndübəñ kɔ́ yā kadē kasə ní əla loo nang té ɔ sɔl gē ní nujəñ kɔ́ ɔ. Ba a bōkəñ kasə kə tām ngōñ i kem sɔl kə kijə gē té, tītē n̄ noō bāa kasə ní ɔ, sɔl gē ní ɔ, a toñ majə.

Gotə najə yā ngōñ ngār ɔ, yā dəyǎ kə ɔdə ta kǔbə yā Jeju ɔ

(Áaí Mark 5.21-43; Luk 8.40-56)

18 Jeju a ɔ̄r najē sedé kē tan té báý anī, ngār kógēm̄ reē ɔ̄sə non nang té non té ba ədan na: Ngōnēm̄ ké dəyá əhɔ tan kē naā té i ngər báý, banī ī-reē əndā jíi dɔn té, anī a ndól̄ yā ndi kə kumneé.

19 Jeju j̄i dɔ́, un gōn naā té kə ngé ndóo yáa yān gēé.

20 Bá anī dəyá kógēm̄ ké mósé téēn ba dan gāng al̄ rāā bāl̄ kutə gidə i j̄oo dɔn té, ngey gidən té ba ɔ̄də ta kúbə yān,

21 tɔ̄dɔ əda kē kemən té na: Ré m-ɔ̄də ta kúbə yān ngóy anī, rōm̄ a ngáā.

22 Banī Jeju tūr rōn ɔ̄an, ba ədan na: Ngōnēm̄, əhɔ kemií ngaŋ na taā kem yāi ajiī. Anī gir̄ mósə gāng dɔ dəyá ní té kē ta jíi té beē.

23 Dan n̄ Jeju ugə bē yā ngār ní té, ba ɔ̄a gōsə gə ɔ̄, kósə de ké kɔ̄adé bār mbiti gə ɔ̄ ní a,

24 ədadé na: Ī-teēi kɔ́, tɔ̄dɔ ngōn ní oy alé, ba a bīi i mbée. Anī niñ-əgōn naā dɔn té.

25 Dan n̄ ɔ̄səñ kə kósə de gēé adə teēn ndágá oy anī, Jeju udə kújú, əhɔ ta jíi ngōn ké dəyá ní anī ni-ndól̄.

26 Káa najē ní taā kem bē gə kə gō nang ngeé n̄ noō té malang.

Jeju rāā adə ngé kum tɔ́ gə j̄oo ɔ̄an loo

27 Jeju teē noō anī ngé kum tɔ́ gə j̄oo unəñ gōn, niñ-ədañ na: Ngōn kaa Dabid, ɔ̄a kum tō ndoō yājíi tá!

28 Loo n̄ Jeju udə kújú anī, ngé kum tɔ́ gə ní reēn rōn té. Anī ni dəjedé na: Ī-taāi kem kadə m-ásə rāā yáa n̄ noō a? Anī niñ-tél ədanəñ na: Aáa Kóɔbē.

29 Tā anī Jeju ɔ̄də kumdé, ba ədadé na: Ā əngei yáa ní kə gō taā kem yāsí.

30 Anī kumdé teē adə ɔ̄an loo. Gō té anī Jeju tāadé ba bang, ədadé na: Ōōi majə, ādī deē kógēm̄ gāgə gēr gō alé.

31 Banī niñ-teēn anī ɔ̄rəñ najē yā Jeju adə najē ní taā gō nang ngeé n̄ noō malang.

Jeju rāā adə de kə ɔ̄r najē al̄ ɔ̄r najē

32 Dan n̄ niñ-teēn kə ndágá anī, de gə reēn kə deē kógēm̄ rō Jeju té. Deē ní ndíl kə majal̄ i kemən té, adə ni a ɔ̄r najē alé.

33 Loo n̄ Jeju tēbā ndíl kə majə al̄ ní kɔ́ anī, deē ní əla gir̄ kɔ̄r najē. ɔ̄r kum kósə de gə ngáy adə ədañ na: Joo toō deē ɔ̄a yáa kə beē dɔ nang kə *Israel té al̄ báý.

34 Banī *Parijiye gə ədañ na: I ngār yā ndíl kə majal̄ gə n adən tógə á tēbañ ndíl kə majal̄ gə ní.

Kum Jeju ɔ̄on tāñ yā kósə de gə té

³⁵Jeju un gō bē ké bo gē ō, ngán bē gē ō malang. Ni ndóō de gē yáa kem kújé kán naā yādé gē té ō, ənī mbēr Najē ké Majē ké dɔ Bē koo té ō, rāa adē rō ngé moy gē malang ō, rō de ké nujē gē malang ō ngáa.

³⁶Dan n̄ Jeju aa kósə de gē anī kumən ɔɔn tām yādé té, tɔdɔ de gē ní ɔrən ō, tógédé uř wak kɔ́ ō, tītē batē gē ké nge kułd́é gətóo beé.

³⁷Anī ni-əda ngé ndóō yáa yān gē na: Kōō ké yā kəja i ngáy, ba ngé kəjan gē i ngáy alé,

³⁸ní ĩ-dəjeī kɔ́ kōō ní adē əla kə de gēé kadē əjañ kōō yān ní.

MAT 10

Ngámbang kəla ké kutə gidə i jōó gē

(Áaī Mark 3.13-19; Luk 6.12-16)

¹Jeju bār ngé ndóō yáa yān ké kutə gidə i jōó gē, ba adəd́é tógə kadē tēbāñneé ndíí ké yer gē ō, kadē rāāñneé kadē rō ngé moy gē malang ngáa ō, rō de ké nujē gē malang tél majə gogé ō.

²Rī ngámbang kəla yān ké kutə gidə i jōó gē ní n toó: Nge ké kété bang i Simo n̄ a bārnəñ na i Piyer ní niñ kə ngókóɔn Andəre ō, tá Jakə ké ngōñ Jebede niñ kə ngókóɔn Jaa ō,

³Pilipə niñ kə Bartelemi ō, Toma niñ kə Matiye nge taā lambóo ō, Jakə ké ngōñ Alpe niñ kə Tade ō,

⁴Simo nge rōō dɔ bē té niñ kə Judas Iskariot nge kəla Jeju jī de gē té ō.

Jeju əla ngámbang kəla yān ké kutə gidə i jōó gē

(Áaī Mark 6.7-13; Luk 9.1-6)

⁵Dan n̄ Jeju əla ngé ké kutə gidə i jōó gē ní, ni-tāad́é ədadé na: Āwī kem bē yā nápar de ké rang gē té al̄ ō, údiī kem bē gē ké Samari té al̄ ō.

⁶Banī āwī rō ngán *Israel gē n̄ niñ i tītē batē ké tadé t̄i kɔ́ gē ní té.

⁷Loo n̄ ā āwī anī ójiī de gē najē kə gō róbó dɔ́ dɔ́, édaídé na *Bē koo ké dɔ rā té na reē rōd́é té ngɔr.

⁸Ī-rāāī ngé moy gē adē rōd́é ngáa ō, ĩ-ndólī de ké koy gē ō, ĩ-rāāī adē bānjē uř kɔ́ rō ngé bānjē gē té ō, ĩ-tēbāī ndíí ké majal̄ gē kɔ́ ō. Siī əngeī i karī ní, adī de gē karī ō.

⁹Ī-lōōī kun lór, aláa gindē arjāa, aláa njār sálē kem ngong nar té jīsí té.

¹⁰Ī-lōōī kun ngong mbā jīsí té ō, koy kúbē gē jōó dɔ naā té ō, koy sākərá gē ō, kun kágē tósē ō, tɔdɔ i góté kadē nge rāa kəla ənge yáa kəsa yān.

¹¹Loo n ré údiī kem bē kógə́m ké bo té aké i ké dūú té anī, ĩ-dəjeī kadē ɔjəñsí de ké asə kəhɔ́sí kə rōn té, ba ĩ-ndiī looneé báté kadē ĵiīneé.

- 12 Dan n̄ ā údiī kē kújú anī édaī de ké kemeé gē na: Ādē kem sōl lōm to tām yāsí té.
- 13 Ré de ké kem kújé ní té gē asēñ kənge kem sōl lōm anī, kem sōl lōm yāsí ní to tām yādé té. Ba ré niñ-asēñ al anī ādē kem sōl lōm yāsí tél to tām yāsí té gogó.
- 14 Ré de gē əhōnsí kē rōdó té al ō, oōñ najē yāsí al ō anī, ī-teēī kōó kem kújé n̄ noō té, aláa kem bē n̄ noō té, ba ī-*gógī bumbérú ké njasí té.
- 15 Ādē m-édásí najē ké bo ngáy, ndō sarya té anī yáá n̄ a reē dō bē n̄ noō té ní, yā nang ké Sodom ō Gomor ō i só té ngáy tōy yān.

De gē a rāāñ ngámbang kəla yā Jeju gē yáá ké tōr

(Áaī Mark 13.9-13; Luk 21.12-17)

- 16 Áaī, m-élásí i mbée tītē batē gē kē dan soó gē té. I tām n̄ toō té ní ādī kumsí edē tītē yā lī gē ō, ādī kemsí ndaa táí tītē yā dér gē ō.
- 17 Əndāī kum kedē dō rōsí té najē yā de gē té, tōdō niñ a əlañsí jī ngé rāa sarya gē té ō, a əndañsí kə mərəwaá kem kújə káñ naā yādé gē té ō.
- 18 A awñ sesí rō ngé kōō bē gē té ō, rō mbañg gē té ō, najē yāñ mā té, kadē ā ōrī najē ké kum té ādīdó ō, ādī nápar de ké rang gē ō.
- 19 Loo n̄ a əlañsí jī de gē té anī, ī-lōōī sōl kəda na ké ā édaī na i rí ō, ké loo kədan i báy ō wa. Tōdō Nébā a ədasí najē i kum mbañg nəkó n̄ noō té kadē ā édaīdó.
- 20 Tōdō i sīj n̄ ā ōrī najē ní alé, banī i Ndíl Bəbēsí n̄ a ōr najē ní kemsí té ní.
- 21 De gē a əlañ ngákóódé gē ta yo té ō, bəbē ngōñ a əla ngōnən ta yo té ō. Ngán gē a jīj yā mbāté bəbədé gē kə kóódé gē ō, a əlañdó ta yo té ō.
- 22 De gē malang a imēñsí najē yā rīm té, banī deē n̄ a əhō sásáp mbóng ta tōl ta té ní a ajə.
- 23 Ré a rāāñsí ndoō té kem bē kógēm té anī, āyī kē kem bē ké rang té. Ādē m-édásí najē ké bo ngáy, ā āyī kē gō bē gē malang ké *Israel té al báy n̄ Ngōñ Deē a reēñ ní.
- 24 Nge ndóō yáá tōy nge kəjən yáá al ō, nge kəla tōy kóñ al ō.
- 25 Ré nge ndóō yáá reē to tītē nge kəjən yáá ō, nge kəla reē to tītē kóñ ō báa asə beé. Dan n̄ bārəñ kóó kújə na i Beljebul ní, a ədañ najē ké tōr ngáy tōy nge n̄ noō báy dō de gē ké kem kújə yān té.

Deē n̄ kadē ī-bōlnī ní

(Áaī Luk 12.2-7)

- 26 Ādē ī-bōlī de gē alé, tōdō yáá kógēm ké to loo mundē té ké yā kadē dō a teē ndágá al ní gətóo ō, yáá kógēm ké to loo bōō rō té ké yā kadē deē geē al ní gətóo ō.
- 27 Najē n̄ m-édásí kum til té ní, édaī loo ké kadaá té ō, najē n̄ kədēñ ta mbīsí té ní, əñī ké mbēñ té dō kújə té dōó ō.

28 Ī-lōōī bōl ngé gē n̄ asēn tōl dā rō deē ba asēn tōl ndíl deē al ní. Deē n̄ kadē ĩ-bōlnī ní i Nébā n̄ asē rāā kadē dā rō deē ō, ndíl deē ō, udə kum hor *Gehen té ní.

29 A igēn kélē jōó gúrsə kógēm̄ al a? Ba ni kógēm̄ dandé té ké əsō nang té kanjē kadē Bəbēsí ndigə ní gətóo.

30 Yāsí sī t̄a a nənga dəsí gēgē ní, Nébā tēda kutən malang.

31 I beé ní ĩ-lōōī bōl, tɔdō gātəsí sī t̄oy gātē kélē ké ngáy gē.

Kəda ta kum de gē té na mā i deē yā Jeju

(Áaī Luk 12.8-9)

32 Deē n̄ əda ta kum de gē té na ni na i deē yām̄ anī, mā m-ā m-ədə ta kum Bəbém̄ ké ndi dɔ rā té na ni i deē yām̄ ō.

33 Ba deē n̄ a əda ta kum de gē té na ni na i deē yām̄ al ní, m-ā m-ədə ta kum Bəbém̄ ké ndi dɔ rā té na ni i deē yām̄ al ō.

Ā ĩ-ndigī Jeju t̄oy ngéésí gē ō, t̄oy dā rōsí sī kó gē ō

(Áaī Luk 12.51-53; 14.26-27)

34 Ī-lōōī kɔjə́n na m̄-reē i yā kadē loo ké dɔ nang té to lɔm. m̄-reē i yā kadē loo ké dɔ nang té to lɔm alé, banī m̄-reē i kənī rōó loo té.

35 Tɔdō m̄-reē i kɔr de ké dəngam té kadē bəbən té kōó ō, kɔr ngōn ké dəyá té kadē kōon té kōó ō, kɔr dəyá kadē umən ké dəyá té kōó ō.

36 Adē madē baā deē i de ké kem kújú gōn té.

37 Deē n̄ tár bəbən alaa kōon t̄oȳm̄ ní, kōó asə tél deē yām̄ alé. Deē n̄ tár ngōnən ké dəngam alaa ké dəyá t̄oȳm̄ ní, kōó asə tél deē yām̄ alé.

38 Deē n̄ kōó un kāgē ké dēsé yān al ō, un gōm al ō ní, kōó asə tél deē yām̄ alé.

39 Deē n̄ ɔon tɔdō rōn ngáy ní a t̄ū ta rōn. Ba deē n̄ t̄ū ta rōn tām̄ yām̄ té ní a tél yā kənge rōn ní gogé.

Yáa kəndā nja

(Áaī Mark 9.41)

40 Deē n̄ əhɔsí kē rōn té anī əhɔm̄ i mā kē rōn té. Ba deē n̄ əhɔm̄ kē rōn té ní əhɔ i nge n̄ əlam̄ ní kē rōn té.

41 Deē n̄ əhɔ *nge koō ta kē rōn té loo *nge koō ta té ní, a ənge yáa kəndā nja yā *nge koō ta. Deē n̄ əhɔ de ké sūmūú kē rōn té loo de ké sūmūú té ní a ənge yáa kəndā nja yā de ké sūmūú.

42 Ādē m-ədəsí najē ké bo ngáy, náā nəkó n̄ a adē de ké dūú kógēm̄ ké dan ngé gē n̄ toó té mañ ké sɔl kem kōyó kadē āy tām̄ i nge ndóo yáa yām̄ ní, kōó a naī yáa kəndā nja yān al báté.

MAT 11

De gē n Jaa Batistə əladé ní

(Áaĭ Luk 7.18-35)

- ¹Dan n̄ Jeju ɔjə ngé ndóo yáa yān ké kutə gidə i jōó gē yáa gē oy anī ndótə kōó loo ní té ba aŵ ndóo de gē yáa té ō, kɔjə najə yā Nébā té ō, kem bē gē ké gō nang ngeé n̄ noō tá.
- ²Dan n̄ Jaa i kújə dəngáyá ní, ni-oō kōo yáa gē n̄ *Kərist rāa ní.
- ³Anī əla ngé ndóo yáa yān gē rōn té kadə aŵ dəjenəñ na ké ni n i nge n̄ kadə reē ní aké kə n-ngóōñ i de ké rang báý wa.
- ⁴Anī Jeju tél ədadə na: Yáa gē n̄ ōōī ō áaī ō ní, ī-tél aŵ ójiī Jaa gotə:
- ⁵Ngé kum tōō gē aṅñ loo ō, ngé tésō motə gē tél njērāñ majə ō, bānjə uř kōó rō ngé bānjə gē té ō, mbíkī gē oōñ loo ō, de ké koy gē ndólēñ ō, ngé ndoō gē oōñ Najə ké Majə ō.
- ⁶Ba rōneĭ i kə deē n̄ a lōō gír taā kemr̄n mā tá al ní.
- ⁷Dan n̄ de gē ní ɔtə aŵñ anī, Jeju tél a ɔř najə yā Jaa kə kósə de gēé, ədadə na: Yáa n̄ āwī kəá kem dəla loo té ní i rí? I tēbā ké nél a yéý a?
- ⁸Ba i rí bang n̄ āwī kəá ní? I de ké təla kúbə ké majə ngáy gē rōn té a? Ngé koo kúbə ké majə ngáy gē a ndiñ i kem kújə yā mbañg gē tá.
- ⁹Ní, āwī i kəá rí tá? I kəá *nge koō ta tá a? Ááá, i *nge koō ta. Ba ādə m-ədásí, ni i de ké bo tōý *nge koō ta.
- ¹⁰I ni n ndangəñ najə n̄ toō ɔjənəñ dɔn ní: Áaā, m-ā m-əla nge kəla yām kété noi tá kadə aŵ rāa gō róbə yāi.
- ¹¹Ādə m-ədásí najə ké bo ngáy, dan ngán gē n̄ dəyá gē ojəndə tá ní, nge kógər̄n ké bo tōý Jaa Batistə gətóo. Banī de ké dūú ngáy ké kem *Bē koo ké dɔ rā tá bo tōyn.
- ¹²Əla gír kem ndō gē n̄ Jaa Batistə a ɔjəñ de gē najə té bátə ngolaā ní, əniñ Bē koo kə dɔ rā tá rōō i kə ngangāá ngáy, adə i ngé gē n̄ a rōōñ kə ngangāá ngáy ní n a taāñ ní.
- ¹³Ngé koō ta gē malang ō, *ndū najə gē malang ō, ɔrəñ najə ké dɔ Bē koo tá bátə ugəñ bāl yā Jaa tá.
- ¹⁴Ba ré ī-ndigiĭ geř kum najə n̄ toō anī, *Eli n̄ kadə a reē ní i Jaa.
- ¹⁵Nāā nəkó n̄ i kə mbīneé yā koōñ najə anī, ādə kóō oō.
- ¹⁶De ké kōnīĭ laā gē n̄ toō kə m-ójə sedé i náā gē ō? Niñ-toñ i tītə ngán gē ké ndiñ ndágə looó, ba kéréý gē bārəñ madədé gē ədañdə na:
- ¹⁷Jə-kól nal j-əniñ pā ndām j-adəsí, anī siĭ ɔdiĭ ndām al ō, j-əni pā yo a siĭ ɔdiĭ nōo al ō.

¹⁸Tɔdɔ dan n̄ Jaa reē ní, əsa yáa al̄ ɔ, aȳ yáa al̄ ɔ, anī de gē ədañ na ndíl kə majal̄ na i kemən té.

¹⁹Ba dan n̄ Ngōn Deē reē ní, əsa yáa ɔ, aȳ yáa ɔ anī de gē ədañ na ni na i nge kəsa wa ɔ, nge kasə rāā ɔ, ni na i madē ngé taā lambóo gē ɔ, ngé rāā majal̄ gē ɔ, banī yáa rāān gē ɔjə kadē najē i yā kum kedē yā Nóbā.

Bē gē n̄ de kə kemeé gē mbātēñ taā kem ní

(Áaī Luk 10.13-15)

²⁰Anī Jeju əla gir̄ tēda najē kə ngañg ngañg gē dɔ bē gē n̄ ni-rāā yáa kə yāā gē ngáy kemeé, banī de kə kemeé gē mbātēñ tūr haldé ní, əda na:

²¹Rō tō ndoō a reē dɔj̄ té, Korajee! Rō tō ndoō a reē dɔj̄ té, Betsaida! Tɔdɔ yáa kə yāā gē n̄ rāāñ yáa loosí ní, néngēté rāāñ yáa i kem bē kə Tir té ɔ, Sidon té ɔ anī, de kə kemeé gē a ɔɔñ *kūbē sákə té yā kəhɔñ ndoō ɔ, a ndiñ kum bū té ɔ, yā kɔjəñ kadē na n-ndigēñ tūr haldé.

²²Ní, ādē m-ədásí, ndɔ sarya té anī, yā bē kə Tir ɔ, Sidon ɔ, a to só té ngáy tɔȳ yāsí sī.

²³Ba ī, bē kə Kapernaum, ɔjəñ na ā īi kum kē dɔɔ yā kugē no rā té a? A téləñ seí kē nang té báté yā kəlaī bádá. Tɔdɔ yáa kə yāā gē n̄ rāāñ yáa loolí ní ré rāāñ yáa i Sodom anī, bōólaā n̄ toō gēgē ní bē kə Sodom a ndi noó báy.

²⁴Ní, ādē m-ədásí, ndɔ sarya té anī, yā gō nang kə Sodom a to só té ngáy tɔȳ yāsí.

Ī-reēī rōm̄ té anī ā ɔrī koō

(Áaī Luk 10.21-22)

²⁵Dan ngeé n̄ noō té ní Jeju ɔr̄ najē, əda na: Bɔbém̄, ī n̄ i Kóɔbē dɔ rā té ɔ dɔ nang té ɔ ní, m̄-bókíi tɔȳ tām̄ bɔɔ n̄ ī-bɔɔ dɔ yáa gē n̄ toō kɔɔ tām̄ yā ngé kum kedē gē té ɔ, ngé gēr̄ yáa gē té ɔ, ba ī-teē kum de kə dūú gē dɔ té ní.

²⁶Ááá, Bɔbém̄, i tītē n̄ noō tɔdɔ i nge n̄ noō n̄ áa kadē i yáa kə nel̄ kemií ní.

²⁷Bɔbém̄ əla yáa malang gir̄ jīm̄ té. Deē kógēm̄ kə gerēm̄ mā Ngōnən gətóo, ba i Bɔbém̄ nəkó tá ngóy ɔ, deē kógēm̄ kə gēr̄ Bɔbém̄ gətóo, ba i mā Ngōnən nəkó tá ngóy ɔ, deē n̄ məkó ngōn̄ m̄-ndigə teē kumən dɔn̄ té ní tá ngóy ɔ.

²⁸Sī gē n̄ kɔr rāāsí tām̄ yáa kə ɔȳ gē n̄ ətōī té ní, ī-reēī kə rōm̄ té malang, anī m-ā m-ādē ā ɔrī koō.

²⁹Úniī njúkə yām̄ ɛnī kóósí té ba ī-télii ngé ndóo yáa yām̄ gē. Tɔdɔ mā i de kə ɔɔl̄ lóm̄ ɔ, m-ɔjə rōm̄ al̄ ɔ, loo n̄ noō té ā ɔrī koō.

³⁰Tɔdɔ yáa n̄ m-əndā dɔ de gē té ní ɔȳ al̄ ɔ, yáa kətō yām̄ i kə hɔól̄ ɔ.

MAT 12

Jeju ɔ, ndɔ Sabat ɔ

(Áaī Mark 2.23-28; Luk 6.1-5)

- ¹Dan ngeé n noō té ní, Jeju ənda dan ndɔ̄r kōō gémē a māñ ndō *sabat té. Bō rāa ngé ndóo yáa yān gē, adē a gángēñ dɔ kōō gē ní a əsañ.
- ²*Parijiye gē ɔ̄ndé loo rāa té anī, ədañ Jeju na: Ⱥāā, ngé ndóo yáa yāi gē a rāāñ yáá n *ndū najē ɔ̄gē rāa ndō *sabat té ní.
- ³Ba ni-tél ədadé na: Yáá n Dabid rāa dan n bō rāān ni ō, madēn gē ō, ní ī-tédaī kem makətübūú al a?
- ⁴Ni udə kújə yā Nébā té, əsañ mápá ké ndējə gē kə madēn gēé. Ba ndū najē ɔ̄gēn ni ō madēn gē ō kəsa mápa gē ní, ba i *ngé tuñ yáa gē ngóy n a əsañ karī ní.
- ⁵Aláa *ngé tuñ yáa gē n rāāñ kəla ndō *sabat té kem *loo ké tál té, ba de gē ɔ̄ñ nge n noō i rāa majal al ní ī-tédaī kem makətübə *ndū najē yā Moijə té al a?
- ⁶Ba m-ədásí na: Yáá ké tɔy *loo ké tál i loo n toō té laā.
- ⁷Najē n na: Yáá n m-ndigə ní i rāa kem ndaa ba i *yáa tuñ alé ní, nəngəté ī-gerī i kumən anī, ā ī-gāngī sarya dɔ de gē n toō n najē gətóo dɔdɔ té ní alé.
- ⁸Tɔdō Ngōñ Deē i kóo ndō *sabat.

Jeju rāa adē jī deē kógēm ké oy tél majə gogé

(Ⱥāī Mark 3.1-6; Luk 6.6-11)

- ⁹Jeju ɔ̄tə loo n noō té aŵ udə kem kújə káñ naā yádé té.
- ¹⁰Anī deē kógēm ké jīn oy kóo ndi tū té. Niñ-dəjeñ Jeju na ké *ndū najē adē deē ta róbə tōl moy dɔ deē té ndō *sabat té wa. Dəjenəñ najē ní i yā kadē kə n-sekəñəñneé.
- ¹¹Ba Jeju tél ədadé na: I náa ké dansí té laā n ré batə yān i kógēm beē, ba batə ní əsō bəloó ndō *sabat té anī a udə gōn té yā kərən teē seneé ndágá al ní?
- ¹²Ba gātə deē ndul tɔy gātə batə say al a? I beé ní *ndū najē adē ta róbə rāa majə kə deé ndō *sabat té.
- ¹³Loo n noō té Jeju əda dəngam ní na kə səra jīn. Dəngam ní səra jīn báa jīn tél majə gogé tītə madə.
- ¹⁴*Parijiye gē n ndiñ noó ní teēñ ndágá anī oōñ naā dɔ Jeju té ké n-a n-rāāñ i baý n n-ā n-tōlnəñneé ní wa.

Nge kəla n Nébā gərān ní

- ¹⁵Dan n Jeju oō najē yáá n sāāñ rāa seneé ní anī ndótə loo ní té kóo, ba de gē ngáy unəñ gōn. Ni tōl moy gē dɔ de gē té malang.
- ¹⁶Ba tāadé ba bang na kə lōōñ rāa kadē deē gerən,
- ¹⁷yā kadē najē n Ijai *nge koō ta əda ní reē udəñ girí. Ni-əda na:
- ¹⁸Nge kəla yām n m-gərān ní n toó, kó tár yām n nelēm seneé adē m-gərān ní. M-ā m-rāa kadē Ndílóm a ndi dɔn té, adə a ɔ̄jə nápar de gē yáá ké gótə ké yā rāa.

- 19 Ni a kōl̄ kə deé al̄ ō, a əga kər al̄ ō. Deē a oō ndūn ndágə loo gē té al̄ ō.
- 20 A tetə tēbā ké rugə al̄ ō, a tōl̄ hor n̄ a ɔɔ njeɛ tū lámhá té ní al̄ ō, báté kadē ni-rāań kadē yáá ké gōté tetə rōs̄.
- 21 Nápar de gē a əndāń kemdá dɔn té.

Jeju ō Beljebul ō

(Áaɹ Mark 3.22-30; Luk 11.14-23)

- 22 Anī reēń kə deē kógəń rō Jeju té. Deē ní ɔɔ loo al̄ ō, ɔr najē al̄ ō, tɔdō ndíl ké majal̄ i keməń té. Jeju rāā adē rō deē ní ngāā, adē deē ní ɔr najē ō, ɔɔ loo ō.
- 23 Ɔr kum kósə de gē malang, adē ədań na ké deē n̄ noō i ngōń Dabid al̄ wa.
- 24 Banī *Parijiye gē n̄ oōń ní, ədań na Jeju na a tēbā ndíl ké majal̄ gē na i kə ta kŭl̄ tógé n̄ Beljebul, ngār yā ndíl ké majal̄ gē na adēń ní ngóy.
- 25 Ba Jeju gēr gir̄ ké kemdá té, adē ədadá na: Bē kɔɔ malang n̄ de ké kemeé gē a rōs̄ń naā ní, a nuje kōs̄. Ré de ké kem bē ké kógəń beē té gē ō, de ké gir̄ kojə ké kógəń beē té gē ō, a rōs̄ń naā anī, loo kadē bē ní aláa, gir̄ kojə ní ndi báy tɔ ní a gətóo.
- 26 Adē ré *Sətan a tēbā Sətan anī i nəkó n a rōs̄ kə rōneé noó. Ní loo kadē bē kɔɔ yāń a ndi i báy?
- 27 Ré mā m̄-tēbā ndíl ké majal̄ gē i kə ta kŭl̄ tógé n̄ Beljebul adēm̄ ní anī, ngé ndóo yáá yāsí gē ní a tēbāńdó i kə ta kŭl̄ tógə yā náa tā. I beé ní i niń kó gē n a téləń ngé gāńg sarya dɔsí té gē ní.
- 28 Ba ré m̄-tēbā ndíl ké majal̄ gē i kə ta kŭl̄ Ndíl yā Nəbā anī, i *Bē kɔɔ yā Nəbā n-reē ugē rōsí té bá kōs̄ noō.
- 29 Loo kadē deē udə kújə yā de ké dəngam ké ngańg té ō, ndúr yáá yāń yā kawń, kanjə kadē əla gir̄ túy dəngam ní kə kəláá kété ní i báy? A túyń pá tá a ndúr yáá ké kem kújə yāń té yā kawń báy.
- 30 Deē n̄ ni i sem̄ māá al̄ ní a tēndā tŭi i mbée.
- 31 Tām̄ najē n̄ toō té ní adē m-ədásí: Yáá ké majal̄ gē malang n̄ de gē rāāń ō, ndū gē malang n̄ de gē tájəń ō ní, a māyń rōdó dɔdó té najəń té. Banī deē n̄ tájə *Ndíl ké Tál ní, a māyń rōdó dɔn té alé.
- 32 A māyń rōdó dɔ deē n̄ əda najē ké majal̄ dɔ Ngōń deē té ní, ba deē n̄ ɔr najē ké majal̄ dɔ Ndíl ké Tál té ní, a māyń rōdó dɔn té dɔ nang n̄ toō té al̄ ō, dɔ nang ké kijə ké ndɔń té té al̄ ō.

Kāgə ō kanəń ō

(Áaɹ Luk 6.43-45)

- 33 Ré kāgə i kə majanī kanəń i ké majə ō, ré kāgə i ké majanī kanəń i ké majal̄ ō. Tɔdō a gerəń kāgə i kanəń té.

³⁴Sií n i gír bütē lī kakém gē ní, loo kadē ā ɔrī najē ké majə dan n sīi i ké majal gē ní i bay? Tɔdɔ i yáá ké rosə kemií ngáy n a teē taí té ké najē té ní.

³⁵De ké majə a teē kə yáá ké majə gē dan yáá kənge yān ké majə gē té ɔ, de ké majal a teē kə yáá ké majal gē dan yáá kənge yān ké majal gē té ɔ.

³⁶Adē m-édási najē ké bo ngáy, ndɔ gāng sarya té anī de gē a ɔrēn gír najē ké kanjē kumən gē malang n niñ-tédañ ní.

³⁷Tɔdɔ i kə gō najē kɔrīi n a ədañ na najē na gətóo dɔi té, aláa najē na i dɔi té ní.

De gē mērēñ Jeju rāā yáá ké to kɔr kum

(Áaī Mark 8.11-12; Luk 11.29-32)

³⁸Loo n noō té ngé ndóo de gē ndū najē kórēy gē ɔ, *Parijiye kórēy gē ɔ ədañ Jeju na: Ngolji, jə-gey kadē ī-rāā yáá kógēm ké to kɔr kum kadē j-əā.

³⁹Jeju tél ədadé na: De ké ngɔlaā gē n i de ké majal gē ɔ, i ngé kəhɔ gō Nébā al gē ɔ ní, dəjeñ yáá ké to kɔr kum a? A ɔjēndá yáá ké to kɔr kum ké rang alé, ba i yā Jonas *nge koō ta ngóy.

⁴⁰Adē tītē n Jonas toñ kem kənjē ké bo té kadə mətá ɔ, ndɔ mətá ɔ ní, Ngōñ Deē a to gír nángāá kadə mətá ɔ, ndɔ mətá ɔ tītē n noō.

⁴¹Ndɔ sarya té anī, de ké Ninibə gē a iñ yā gāng sarya dɔ de ké ngɔlaā gē té. Tɔdɔ dan n Jonas ɔjə najē ní Ninibə gē tūrēñ háldá. Ba ké tɔy Jonas i laā.

⁴²Ndɔ sarya té anī, mbañg ké dəyá ké dām mbór bē ké gelee té a iñ yā gāng sarya dɔ de ké ngɔlaā gē té. Tɔdɔ ni-iñ i ta ngóy dɔ nang té nú n-reē koō kum kedə yā Salomɔ té ní. Ba ké tɔy Salomɔ i laā.

Ndíi ké majal tél reē gogé

(Áaī Luk 11.24-26)

⁴³Dan n ndíi ké yer teē kem deē té anī, aŵ dáy kə kem loo gē ké mañ gətóo tū té té a sāān loo ké yā koōn rōn. Ba dan n ənge al anī

⁴⁴əda na kə n-tél kə n-aŵ gogé kem kújə yān n na n-teē kemeé té ní. Dan n reē ugē anī, əā kadē kem kújə ra i karī ɔ, yáá gē i ké təndāndá kə gōo majə ɔ.

⁴⁵Anī ɔtə aŵ sāā ndíi ké majal ngáy tɔyn gē sīrī reē sedé, adē rāān bē seneé kem kújə ní té. Loo n noō té dəngam ní ndi majal ngáy ta tōl ta té tɔy ndin ké kété.

Kóo Jeju ɔ ngákóon gē ɔ

(Áaī Mark 3.31-35; Luk 8.19-21)

⁴⁶Jeju ra a ɔr najē kə kósə de gēé kə tan té báy anī, kóon niñ kə ngákóon gēé reē rañ ndágá, sāān kɔr najē seneé.

⁴⁷Deē kógēm ədan na: Ōo tá, kóói niñ kə ngákóói gē rañ ndágá noō, a sāān kɔr najē seí.

⁴⁸Anī Jeju tél əda deē n ədan kōōdé ní na: I náā n i kóóm ō, i náā gē n i ngákóóm gē ō ní?

⁴⁹Ni-əla jīn kē dō ngé ndóō yáa yān gē té ba əda na: I niñ gē n toō n i kóóm ō ngákóóm gē ō ní.

⁵⁰Tədō deē n rāa yáa kē gō kem ndigə yā Bəbém kē ndi dō rā té ní, kós i ngókóóm kē dəngam ō, kē dəyá ō, i kóóm ō.

MAT 13

Kūjé najē yā nge kənda kōō

(Áaī Mark 4.1-9; Luk 8.4-8)

¹Ndō kógēm té Jeju teē kújú kós ba aŵ ndi kadə bā bo tá.

²Anī kósə de kē ngáy gē kánēn naā rōn tá. Ni aī ndi kem to kógēm té, ba de gē malang rañ ta gógé té ndágá.

³Ni un gidə najē kē gogé ɔrēn najē sedé dō yáa gē té gir i ngáy, ədadé na: Deē kógēm teē, aŵ kənda kōō.

⁴Dan n a ənda kōō ní a, kum kōō kéréy gē tésōn bōgə róbé té, adə yeī gē reē əsañ kōkə.

⁵Ngé kéréy gē tésōn i dō ngonjē té, loo kē nang i ngáy al tū té tá. Adə əbañ lów, tām nang kē sōī kē tū té to i kē dōc laā ngóy.

⁶Banī dan n mbang ij kē dōc anī, ndələn ō, tutēn kós ō, tədō ngəradé aŵ nang té ngáy alé.

⁷Ngé kéréy gē tésōn i dan kōn gē té, adə kōn gē ní tɔgə taān dōdó kós.

⁸Kumən kéréy gē tésōn i nang kē majə té, adə ɔrēn dōdó ō, edən kum ngáy ō. Dōn kéréy gē edən kum bú kógēm ō, ngé kéréy gē kutə mehé ō, kéréy gē kutə mətá ō. Gō té anī Jeju əda na:

⁹Náa nəkó n i kə mbīneé yā koōn loo anī, adə oō.

Jeju ɔr najē kə kūjé najá i tām rí té

(Áaī Mark 4.10-12; Luk 8.9-10)

¹⁰Ngé ndóō yáa yā Jeju gē reēn rōn tá, ba dəjenən na kē ɔr najē kə kósə de gēé kə kūjé najá i tām rí té wa.

¹¹Ni-tél ədadé na: I tām rāa kē Nébā rāa adə siī ī-gerī yáa kē loo mundə té gē kē dō *Bē koo kē dō rā té ba ɔgə ngé gē n noō geř.

¹²Tədō deē n ənge yáa ní, Nébā a adən dō té kadə yáa kənge yān i ngáy, banī deē n ənge yáa al ní kē jīn té gəgə Nébā a taā kós.

13I tām najē n noō té n m-ún gidə najē kē gogé tá m-ōr sedé ní. I najē kaḷ kē niñ-ḷḷḷ loo, ba ḷḷḷ yáḷ alé té o, koō kē niñ-oōn loo, ba oōn kōo yáḷ alé té o, gerēn kum yáḷ alé té o.

14Adē najē kē ta Nóbā té n Ijai oō á əda ní reē udə girí tām yādé té, ni-əda na: Ā oōi najē ba ā ī-gerī kum alé o, ā ḷḷḷ loo ba ā ḷḷḷ yáḷ alé o.

15Tɔdɔ gir de gē n toō kemdə magérā kōs, mbīdē əja oō loo tɔ alé. Niñ kó gē utēn kumdá kōs na sōgá kumdá ḷḷ loo o, tá utēn mbīdē kōs na sōgá mbīdē oō loo o, yā kadē gerēn kum najē kógēm alé o. Na sōgá niñ-tūrēn háldé anī, m-rāā adē rōdē ngāā.

16Ba sī i kə rōnelēé tɔdɔ kumsí ḷḷ loo o, mbīsí oō loo o.

17Ādē m-ədásí najē kē bo ngáy, *ngé koō ta gē ngáy o, de kē sūmūú gē ngáy o, ndəngān kaḷ yáḷ n ḷḷḷ toó ba ḷḷḷ alé o, ndəngān koō yáḷ n oōi toó ba oōn alé o.

Jeju ɔjə kum kūjé najē yā nge kənda kōo ní

(ḷḷḷ Mark 4.13-30; Luk 8.11-15)

18Ní, kum kūjé najē yā nge kəndā kōo ní n toó:

19Ngé gē n oōn najē kē dɔ Bē koḷ té ba gerēn kum alé ní, niñ-toñ i tītē bōgē róbé n kōo tésō tū té ní. Ndí kē nge ngól loo gē reē nār yáḷ n dubēn kemdə té ní kōs.

20Ngé kéréy gē toñ i tītē loo kē dɔ ngonjē té n kōo tésō dɔ té ní. Niñ-oōn najē kē dɔ Bē koḷ té anī ndigēn kē ta jī té beē kə rōnelēé ngáy,

21ba əyāñ najē ní adē əla ngəran kemdə té alé. Ndigēn najē ní ndiñneé kum i ngáy alé. Loo n wur kəl əsō dɔdɔ té, alāa rāāndé ndoō té tām yā najē té anī, niñ-lōn gir tāā kem najē ní té kōs.

22Kōo n tésō dan kōn gē té ní, i ngé gē n oōn najē ba gir gē kē dɔ nang té o, bō yáḷ kənge o, taān dɔ najē ní kōs adē teē yáḷ alé ní.

23Ngé gē n tésōn dɔ nang kē majə té ní i ngé gē n oōn najē, ba gerēn kum, adē kumdá to ní. Kum kéréy gē i bú o, kéréy gē i kutə mehé o, kéréy gē i kutə mətá o.

Kūjé najē yā bař

24Jeju un kūjé najē kē rang ɔrēn najē sedé ədadé na: Bē koḷ kē dɔ rā té to i tītē deē kógēm kē dubē kum kōo kē majə kem ndɔr yān té.

25Ba dan n de gē a bīn anī, madē baḷḷḷ reē ənda kum bař kemeé ba aŵ.

26Dan n kōo əba á tɔgə ba ɔr dɔn anī, ḷḷḷ bař danaá.

27Ngán ngé kəsə gē reēn rō kōs ndɔr ní té ba dəjenēn na kē yáḷ n dubē kem ndɔr yān té ní na i kōo kē majə o, ba kē bař gē jīn i rá áké teēn danaá wa.

28Ni-tél ədadé na i madē baḷḷḷ kógēm n na rāā yáḷ n noō ní. Loo n noō té ngán ngé kəsə gē ədanēn na kē gey kadē n-aŵ kə n-róyñ bař gē ní kōs wa.

²⁹Anī ni-ədadé na n-ɔdə alé, tām ré na róyñ baṛ gē anī, na a róyñdé naā té kə kōō gēé.

³⁰Ní, kə əyāñdé kadē tɔgəñ naā té mbak, ré na i ndō kəja kōō té pá tá. Ndō n noō té tā anī n-a n-əda ngé kəja kōō gē kadē tɔgəñ baṛ gē kété, kə tūyñ yā róódé horó, ba kōō gē tá kə bōkəñdé kem mōy yān tá.

Kūjé najē yā kum mutardə

(Áaṛ Mark 4.30-32; Luk 13.18-19)

³¹Jeju ɔjədé kūjé najē ké rang, ədadé na: Bē kɔɔ ké dɔ rā té to i tītē kum mutardə ké deē un dubē kem ndɔṛ yān tá beē.

³²Kum mutardə ní kídē ngáy tɔy kum kōō gē malang, ba dan n əba á tɔgə ní a, bo tɔy gotə tǎǎ ké rang gē. Ni-tél kágə, adē yeḷ ké dɔɔ gē reē rāñ bédé ta jīn gē tá.

Kūjé najē yā kaa mápa

(Áaṛ Luk 13.20-21)

³³Ni ɔjədé kūjé najē ké rang báý tɔ, ədadé na: Bē kɔɔ ké dɔ rā té to i tītē *kaa mápa ké dəyá un lóyñ ndujē mápá ké mbɔjé kem səmbē bo mətá, adē ndujē mápá ké séy beē té al n toō ij malang.

Loo ndóō n Jeju a ndóō de gē yáǎ kə kūjé najá ní

(Áaṛ Mark 4.33-34)

³⁴Jeju ɔjə kósə de gē yáǎ gē n toō malang i kə kūjé najē gēé. Ni ədadé yáǎ kógəñ kanjē kadē i kə kūjé najá alé.

³⁵Ni-rāā yáǎ tītē n noō i yā kadē najē n *nge koō ta əda ní reē udəñ girí, əda na: M-ā m-teḡ tam yā kɔṛəñ najē sedé i kə kūjé najá. Yáǎ gē n bɔɔñ dɔ kɔɔ ta kəla gir kəndā dɔ rā ō dɔ nang ō té ní, m-ā m-əñā mbēṛ dɔ té.

Jeju ɔjə kum kūjé najē yā baṛ ní

³⁶Jeju əyā kósə de gē, ba aṵ kújú anī ngé ndóō yáǎ yān gē udəñ gōn té, ba dəjenəñ na kə ɔjədé kum kūjé najē yā baṛ ké əba kem ndɔṛó ní kadē n-oōñ.

³⁷Ni-tél ədadé na: Deē n dubē kum kōō ké majə ní, i Ngōñ Deē.

³⁸Ndɔṛ ní i de ké dɔ nang té gē malang. Kum kōō ké majə ní i de ké kem Bē kɔɔ tá gē. Baṛ ní, i de gē yā ndíl ké nge ngól loo gē.

³⁹Madē baǎ ké nge dubē kum baṛ ní, i *diabəl. Ndō kəja kōō, i ta ngóy ndō gē. Ba ngé kəja kōō gē, i *de ké dɔ rā té gē.

⁴⁰Adē tītē loo saǎ baṛ yā róo horó ní, yáǎ n a rāā yáǎ ta ngóy ndō gē té ní, a to i tītē n noō ō.

⁴¹Ngōñ Deē a əla deē yān ké dɔ rā té gē kadē a ɔṛəñ yáǎ malang n a rāā de gē adē a tésōñ kum majal té ní ō, a ɔṛəñ ngé rāā majal gē kɔɔ kem Bē kɔɔ yān té ō, yā

⁴²bōkédé kum hor ké bo ngáy té. Loo n noō té niñ a nōñ ō, a máyāñ ngāngdó ō.

43 Ba de ké sǔmǔú gē a ndélēn pir pir tītē mbang beé kem Bē kǔǔ yā Bǔbǔdǔ tá. Náā nǎkǔ ní aǎw kǎ mbīn yā koǔn loo ní, ādǎ kǔǔ oǔ.

Kǔjǔ najǔ yā yǎǎ ké gātēn i ngǎy

44* Bē kǔǔ ké dǔ rǎ té to i tītē yǎǎ kǎnge ké gātēn i ngǎy ké bǔǔ kem ndǔrǔ beē. Deē ní teē dǔ té ní un bǔǔ kǎ kété. Rǔn nelēn ngǎy adǎ aǎw igǎ yǎǎ yān malang ba reē mang ndǔr ní.

Kǔjǔ najǔ yā mǎde kǔǔ

45* Bē kǔǔ ké dǔ rǎ té i tītē nge gātē kǔgǎm ké a sǎā mǎde ké majǔ ngǎy gē.

46 Dan ní ǎnge kǔgǎm ké gātēn i ngǎy anī, aǎw igǎ yǎǎ yān gē malang mangǎn mǎde ní.

Kǔjǔ najǔ yā réng bǎrǎ

47* Bē kǔǔ ké dǔ rǎ té to i tītē réng bǎrǎ ní ngé ndǔ kǎnjǔ gē ǎnīn kum bǎ bo té ǎhǎneé gir kǎnjǔ gē malang ké kum mañ té ní beē.

48 Dan ní kǎnjǔ rosǎ kem réng ní anī, ngé ndǔ gē ndǔrǔ aǎwǎneé ta gǔgǔ té. Niñ-ndiñ nang té ba gǎrǎñ ké majǔ gē kǎ kem sǔmǔú ō, tǎniñ ngé ké majǎǎ gē kǔkǔ ō.

49 A to i tītē ní noǔ ta ngǔy ndǔ gē té ō. *De ké dǔ rǎ té gē a reēn yā kǔr de ké majǎǎ gē kǔǔ dan de ké majǔ gē té,

50 yǎ tǎnǔdǔ kum hor ké bo ngǎy tá. Niñ a nǔǔn ō, a máyǎñ ngǎngdǔ ō loo ngeé ní noǔ té.

Yǎǎ kǎnge ké kijǔ gē ō, ké jóo gē ō

51 Jeju dǎjedǔ na ké gerǎn kum najǔ gē ní noǔ malang wa. Anī niñ-tél ǎdanǎn na n-gerǎn kum.

52 Loo ní noǔ té Jeju ǎdadǔ na: I beé ní, náā nǎkǔ ní i nge ndǔǔ de gē ndǔ najǔ tá tél nge ndǔǔ yǎǎ ké dǔ *Bē kǔǔ ké dǔ rǎ té ní, ni i tītē kǔǔ kǔjǔ ké a ǔr yǎǎ ké kijǔ gǎgē, ké jóo gǎgē, dan yǎǎ kǎnge yān ké gātēn i ngǎy tá beē.

De ké Najaret gē taǎñ kem Jeju alé

(ǎǎǎ Mark 6.1-6; Luk 4.16-30)

53 Dan ní Jeju ǔr najǔ kǎ kǔjǔ najǔ oy anī, ni-ǔtǎ loo ní noǔ té aǎw.

54 Ni-aǎw ugǎ gǔ nang yān té ba ndǔǔ de gē yǎǎ kem kǔjǔ kǎñ naǎ gē té. Ni ǔjedǔ i kǔjǔ ké ǔr kumdǔ ngǎy, adǎ niñ-ǎdanǎ na ké kum kedǎ ní toǔ iñ i rá wa, ké ni-rǎǎ yǎǎ ké yǎǎ gē ní toǔ i bǎy wa.

55 Ké i ni n i ngǔn nge kǎja kǎgǎ ní alǔ wa. Ké i kǔǔn n rīn na i Mari ní alǔ wa. Ké i Jakǔ ō Jǎjep ō Simǔ ō Jud ō n i ngǎkǔǔn ké dǎngam gē ní alǔ wa.

56 Ké ngǎkǔǔn ké dǎyǔ gē ndiñ dandǔ té laǎ malang alǔ wa. Ké yǎǎ gē ní toǔ malang ní ké iñ i rá wa.

⁵⁷Jeju i tītē bādē ká əgadé beé. Tā anī Jeju ədadé na: *Nge koō ta ní, de gē a kídēnēn i kem bē kojən té ngóy ō, gír kojə yān té ngóy ō.

⁵⁸Adē Jeju asə rāā yáá ká yāā gē ngáy loo ní noō té alé, najē taā kem al yādé tá.

MAT 14

Jaa Batistə oy

(Áaī Mark 6.14-29; Luk 9.7-9)

¹Dan ngeé ní noō té ní, rī Jeju bār ngáy, adē əsō mbī Herod nge koō bē tá.

²Anī Herod əda ngé kəla yān gē na: Deē ní noō i Jaa Batistə ní oy ní n ndól á ənge tógə rāā yáá ká yāā gē noó.

³Tədō kété ní Herod adē əhčn Jaa ənīn súl njan té, ba ənīnēn dəngáyá najē yā Herodiad nēyá ngōkóon Pilipə tá.

⁴Tədō Jaa ədan na: Taā Herodiad nēyá ngōkóóí ní i yáá ká *ndū najē yā Nébā əgē kōs.

⁵Adē Herod gey tōl Jaa gəgē, banī bōl i kósə de gē, tədō niñ-rāān Jaa i *nge koō ta tá.

⁶Banī ndō ní Herod a rāān nāā kojən té ní anī, ngōn Herodiad ká dəyá ndām no ngé reē rāā nāā gē té malang. Ndām yān ní neī Herod ngáy,

⁷adē Herod ənī míndən adən ədan na, ká i yáá rí gəgē n dəjen anī, n-a n-adən.

⁸Loo ní noō té Herodiad sēlā ngōnən adē əda Herod na kə adən dō Jaa Batistə kem səmbéé loo nəkó ní toō tá.

⁹Najē ní neī mbañg al tā, ba dan ní ni-əni míndən ta kum ngé rāā nāā gē té kōs bá ní loo n kə rang gətóo. Adē ni-əda kadē āw reēn kə dō Jaa ní kə adənēn.

¹⁰Ni-əla deē kógə́m gāng dō Jaa té kújə dəngáyá.

¹¹Reēn kə dō Jaa ní kem səmbéé, adən ngōn kə dəyá ní, ba ni-télə́n adē kóon.

¹²Ngé ndóo yáa yā Jaa gē reē unən nīnən āw dubən, ba āw əjəñ Jeju gotə yáá ní rāā yáá ní.

Jeju adē de kə dūbú mí gē yáa kəsa

(Áaī Mark 6.30-44; Luk 9.10-17; Jaa 6.1-14)

¹³Dan ní Jeju oō najē ní anī, ətə al kem toó yā kaw loo ká bē gətóo tū té tá. Banī kósə de gē oōn, adē teēn bē yādé gē té ba aŵn gōn té kə njadé. Niñ-njərañ i kə gō kadə bāá.

¹⁴Dan ní Jeju teē kem toó kə ndágá anī, aa kósə de kə ngáy gē rañ. Kumən oon sedé adē ni-rāā adē rō ngé moy yādé gē ngáá.

15Loo tíbí anī, ngé ndóo yáa yā Jeju gē reēñ rōn té ba ədanēñ na: Loo ní i loo ké bē gətóo tū té ō, mbang a udə i mbée ō ní, éyá kósə de gē ādē aŵñ kē ngán bē gē té mangēñ yáa əsañ.

16Jeju ədadé: Kum kəyadé kadē aŵñ kē kem ngán bē gē té na i rí? Sij kó gē ādídá yáa kəsa.

17Niñ-tél ədanēñ na i mápá mí ō kənjē jōó ō ngóy na to jídé té laā ní.

18Jeju ədadé na: Ī-reēineé ādēmī.

19Ni-əda kadē kósə de gē ndiñ nang té dɔ mu ké mbōl té, ba taā mápá ké mí gē ní ō, kənjē ké jōó gē ní ō. Gō té anī ənī kumən kē dɔɔ dɔ rā té, ndadē Nəbā dɔ té pá tá tətē mápá ní naā té adē ngé ndóo yáa yān gē adē taā nəbōñ kósə de gē báy.

20Niñ-malang əsa ndānēñ. Tá gotə mápá n nɔy ní, ngé ndóo yáa gē ɔyñ rosə dōbē kutə gidə i jōó aŵñneé.

21De gē n əsañ yáa ní, de ké dəngam gē asəñ deē dūbú mí n noō, kənjē tēda kutə dəyá gē ō ngán gē ō.

Jeju njērā dɔ bā bo té

(Áaī Mark 6.45-52; Jaa 6.15-21)

22Kē ta jī té noō Jeju əda ngé ndóo yáa yān gē kadē alēñ kem toó kə aŵñ gidə kéréy té kété non té, na nəkó n-a n-əda kósə de gē kadē tūñ naā kē bē gē té.

23Ba dan n ni-əda de gē adē aŵñ kɔɔ oy anī, ɔr rōn aŵ dɔ mbalá yā ndōy. Loo tíbē dɔn té loo n noō té kə kərneé.

24To n ngé ndóo yáa yān gē i kemeé ní ugē say dan bülūú kɔɔ ō, bəngál mañ rāa to ní majal ō, tɔdɔ nəl əla i kē gō gūsərūú.

25Dan n loo a rāa yā tī anī Jeju njērā dɔ bā bo té a aŵ kum kē rōdó té.

26Dan n ngé ndóo yáa yān gē aənēñ a njērā dɔ bā bo té anī bōl rāadé, adē ədañ na i ndíl de ké koy. Loo n noō té niñ-əgañ kɔr kə bōló.

27Banī Jeju ɔr najē sedé kē ta jī té beē, ədadé na kə əhɔñ kemdé ngañg na i ni ba kə lōñ bōl.

28Anī Piyer ədan na: Kóɔbē, ré i ĩ anī, əda adē m-njērā dɔ mañ té m-aŵ kum kē rōi té.

29Anī Jeju tél ədan na kə reē. Loo n noō té Piyer risə kem toó ba njērā dɔ mañ té ta kaŵ kē rō Jeju té.

30Ba dan n ni-aā kadē nəl əla i kə ngangāá ngáy anī, bōl rāan. Ni-əla gir nduy ta kaŵ gir maná, anī əga kɔr əda na: Kóɔbē, ájəñ!

31Jeju əla jīn əhɔñneé kē ta jī té beé, ba ədan na ni na i nge taā kem ké māmák alé, ké kemən tósən i tām rí té wa.

³²Dan n̄ alēn kem toó anī, n̄l əla tɔ alé.

³³De gē n̄ ndiñ kem toó ní ɔsəñ nodé nang té no Jeju té, ba ədanəñ na: Ī i Ngōñ Nóbā rōkum!

Jeju rāā adē rō ngé moy gē ké gō nang ké Jenejaret té gē ngáā

(Áaī Mark 6.53-56)

³⁴Dan n̄ gāngēñ bā bo oy anī, ugēñ nang ké Jenejaret té.

³⁵De ké loo ngeé n noō té gē ɔañ Jeju geñnəñ. Adē niñ-ədañ de ké kem bē ké ngɔr gē té kōō kugēñ, anī de gē reēñ kə ngé moy gē malang rōñ té.

³⁶De gē rāānəñ bó kadē kə əyadé kadē n-ɔdəñ ta kūbə yān ngóy. De gē malang n̄ ɔdəñ ní əngeñ rō ngáā.

MAT 15

Yáa kágē bē yā ngán Israel gē

(Áaī Mark 7.1-13)

¹Tā anī *Parijiye gē ō, ngé ndóō de gē ndū najē gē ō ĩñ *Jerusalem, reēñ rō Jeju té

²ba dəjenəñ na: I tām rí té á ngé ndóō yáa yāi gē a rāāñ yáa a mǎññeé dɔ yáa kágē bē yā kaají gē ní? Tɔdɔ ngé ndóō yáa yāi gē tégōñ jidé tá əsañneé yáa alé.

³Anī Jeju tél ədadé na: Ba siī, i tām rí té á ĩ-māñi dɔ gō míndə gē yā Nóbā ba ĩ-rāāineé yáa kágē bē yāsí gē ní?

⁴Tɔdɔ Nóbā əda na: Ī-rɔy bɔbí ō kóóí ō. Tá əda báy tɔ na: Deē n̄ ndól bɔbən aláa kóon báa, kə tōlnəñ kóó.

⁵Ba siī ədaí na, ré deē əda bɔbən aláa kóon na yáa kənge n̄ kadē n-rāāñ seneé ní na n-ɔr kamən tām yā Nóbā té kóó,

⁶anī siī ədaí na kóó na i kə najá dɔn té alé, adē na a rāā kə bɔbəneé tɔ alé. Ní, i tītə n̄ noō n siī ĩ-nujiineé najē yā Nóbā kóó, ba ĩ-rāāineé yáa kə gō yáa kágē bē yāsí ní.

⁷Siī ngé lur loo gē, najē n̄ toō n̄ Ijai əda dɔsí té ké *nge koō ta té ní najē i yān, ni-əda na:

⁸De gē n̄ toō rɔyməñ i kə tadé karī, ba kemdó i say róm té.

⁹Niñ-rāāñ kəla yām i ndāng karī, tɔdɔ yáa gē n̄ niñ a ndóon de gē ní i *ndū najē yā de gē ngóy.

Yáa n̄ a tákə deē kə majal ní

(Áaī Mark 7.14-23)

¹⁰Gō té anī Jeju bār kósə de gē kə rōñ té, ba ədadé na: Ōōī najē n̄ toō, ba ĩ-gerī kum.

- 11I yáá n udə ta deē té ní n a rāā deē kadē tél de ké yər ní alé, ba i yáá n a teē tan té kē ndágá ní n a rāān kadē ni-tél de ké majal tákēn ní.
- 12Anī ngé ndóo yáa yā Jeju gē ndótēn kē rōn té ngər, ba ədanəñ na: Najē kəríi əga *Parijiyē gē gəla ngáy ní i-geē a?
- 13Anī ni-tél ədadé na: Kāgē malang n Bəbém kə dɔ rā té əndā al ní, a rúyñdē kəkə.
- 14Ní, əyāidé na niñ i ngé kum tōō gē ké ngé ndór madədé gē ta kāgē! Ba ré de ké kum tōō ndór nge kum tōō madən ta kāgē anī, niñ a əsōñ bəloó jōó mbak.
- 15Piyer un najē ɔr, əda Jeju na: Ójájí kum kújé najē ní.
- 16Anī Jeju tél əda na: Adē sīi kó gē gēgē i-gerī kum najē ní al o a?
- 17Yáa malang n deē əsa tan té ní, māñ aŵ kemən té, tá kadē teē yedēé kōó ní i-gerī al a?
- 18Banī yáa n teē ta deē té ní, i i dan wurən té, i yáa n noō n a rāā deē kadē tél de ké yər ní.
- 19Tɔdō gir ké majal gē o, gir tōl deē o, bīi kə dəyá ké rang, alaa kə dəngam ké rang o, gir rāā hál ké majal o, sāā bogə o, tətə najē dɔ deē té o, ngonjə o, i i i dan wur deē té.
- 20I yáa gē n noō n a rāān deē kadē tél de ké yər ní, ba kəsa yáa kanjə təgo jīi a rāā deē kadē tél de ké yər alé.

Dəyá tārā kógēm taā kem Jeju

(Áaī Mark 7.24-30)

- 21Jeju i noó aŵ gō nang ké Tir té o, Sidon té o.
- 22Anī dəyá Kanaan kógēm ké ndi dām loo ngeé n noó té reē rōn té, nōō rōn, ni-əga kər ədañ na: Kóɔbē, ngōñ kaa Dabid, áa kum tō ndoō yām té! Ndíl ké majal kógēm rāā kum ngōñm ké dəyá ndoó té, adē áa woy woy ngáy!
- 23Banī Jeju tūr ədan najē kógēm alé. Anī ngé ndóo yáa yān gē reēñ rōn té ngər ba ədanəñ na: Adən yáa n a sāā ní adē aŵ kōó na utē mbījí ngáy.
- 24Jeju tūr ədadé na əlamən i rō ngán *Israel gē n i batē ké ta tīi kōó gē ní té ngóy.
- 25Dəyá ní reē ɔsə non nang té non té ba ədan na: Kóɔbē, i-rāā sem!
- 26Jeju tūr ədan na: Kun yáa kəsa yā ngán gē kənī kadē ngán bísə gē i yáa ké gōtə alé.
- 27Dəyá ní əda na: Áyyē, Kóɔbē yāi i rō, bá tā ba ngán bísə gē a əsañ butē yáa kəsa gē n a tésō nang té ta kār kəsa yáa yā kóɔdó té ní!
- 28Tā anī Jeju tél ədan na: Dəyá, taā kem yāi i taā kem ké ngáy! Anī rō ngōñən ké dəyá ní ngāā kum mbang nəkó n noó té.

Jeju rāā adē rō ngé moy gē ngāā

29Jeju iḷ loo ní noō té aṵ kadə bā bo ké Galile té. Ni aḷ dɔ mbalá kógēm, ndi kē tū té noō.

30Anī kósə de gē reēn rōn té kə ngé tésō motə gē ō, ngé kum tōō gē ō, kə de ké jīdó aláa njadé gāng gē ō, ngé ké gír kəlā ndodé doō naā gē ō, ngé moy ké rang gē ngáy báy tɔ ō. Ténīndé nja Jeju té, anī ni-rāā adē rōdé ngáā.

31Adē dan ní kósə de gē aḷn mbíkī gē ɔrēn najē ō, aḷn de ké jīdó aláa njadé nujə gē ké tél majēn gogé ō, ngé tésō motə gē njērān dɔó majə ō, aḷn ngé kum tōō gē ké tél aḷn loo gogé ō anī, yáādé ngáy ō, niñ-ɔsēn ɔɔn Nébā yā *Israel ō.

Jeju adē de gē dūbú só yáa kəsa

(Áaḷ Mark 8.1-10)

32Jeju bār ngé ndóō yáa yān gē ba ədadé na: Kumm ɔɔm ngáy kə kósə de gē ní toō, tām ndiñ rōm té i ndō mətá kōó ō, yáa kəsa yādé gətóo ō, adē m-gey kəyadé kadē aṵn bēé kanjə kəsa yáa alé, na sōgá tógədə gətóo róbó.

33Anī ngé ndóō yáa yān gē ədanēn na: J-a j-iḷ kə yáa kəsaá i loo ké rá té loo ké bē gətóo tū té ní toō té yā kadē əsa ndānēn ní?

34Jeju dəjedé na: Mára i kóndóng jīsí té? Niñ-tél ədanēn na i sīrí ō, kānjə to noó séy ō.

35Tá anī Jeju əda kósə de gē kadē ndiñ nang té.

36Ni-taā mára kə sīrí gē ní ō, kānjə gē ní ō, ndadē Nébā dɔ té tá tētə naā té adē ngé ndóō yáa yān gē adē nēbōn kósə de gē.

37Niñ malang əsa ndānēn. Gotə mápá ní nɔy ní, ngé ndóō yáa yā Jeju gē ɔyñ rosə dōbē sīrí aṵnneé.

38De gē ní əsañ yáa ní, de ké dəngam gē asēn deē dūbú só ní noō, kanjə tēda kuta dəyá gē ō ngán gē ō.

39Dan ní Jeju əyá kósə de gē adē aṵn oy anī, aḷ kem toó ba aṵ gō nang ké Magadan té.

MAT 16

Parijiye gē ō Sadusiye gē ō geyñ kadē Jeju rāā yáa ké yáa kadē n-aḷn

(Áaḷ Mark 8.11-13; Luk 12.54-56)

1*Parijiye gē ō *Sadusiye gē ō reēn rō Jeju té ngɔr, ba dəjenēn najē kógēm sāānneé tan. Ədanēn na kə rāā yáa ké yáa kógēm ké ɔjə kadē tógə iḷ rō Nébā kadē n-aḷn.

2Anī Jeju tél ədadé na: Ta mbang kur té bāa sīḷ ədaī na mañ na a edə alé, tɔdō no rā na kərə bīḷ.

³Ba ta gír loo té anī, siṽ édaī na mañ na a edə bōólaā, tɔdɔ loo na to gudum. Adə ré siṽ áaī no rā bāa ī-gerī yáá n a rāa yáá ní. Ba ré i yáa ké ɔjə dɔ yáa gē n a rāān yáa ngɔlaā toó bāa siṽ ī-gerī loon alé.

⁴Gír de ké majal gē ō, ké ngé kəhɔ gō Nəbā al gē ō, ké ngɔlaā gē sāān kaa yáá ké yāā, banī a rāān yáá ké yāā ké rang yā kadədé alé, i yā Jonas tá ngóy. Gō té anī ni-əyadé, ba ɔtə aw.

Kaa mápa yā Parijiye gē ō Sadusiye gē ō

(Áaī Mark 8.14-21)

⁵Dan n ngé ndóo yáa yā Jeju gē teēn bā kə gidə kéréy tá ní dɔdɔ ndígənal kun mápa kɔ́.

⁶Anī Jeju ədadé na kə əndān kum kedə dɔ rɔ́dɔ́ tá majə najə yā *kaa mápa yā *Parijiye gē té ō, yā *Sadusiye gē té ō.

⁷Anī niñ-gírəñ kemdɔ́ tá ədañ na majanī na i tām mápá n na n-unəñ jīdɔ́ tá al ní.

⁸Banī Jeju geṛ gír yādɔ́, adə tél ədadé na: I tām rí tá á ī-gírī dɔ mápá ké gətóo jisí tá ní? Siṽ i de ké ngé taā kem māmák al gē!

⁹Ī-gerī kum al báy a? Dɔ́sí ndígənal mápá ké mí gē n m-ādə de gē dūbú mí ní a? Aké dɔ́sí ndígənal kutə dōbə gē n ýyī gotə ké nɔy kemeé ní a?

¹⁰Dɔ́sí ndígənal mápá ké sīrí gē n m-ādə de gē dūbú só ní? Aké dɔ́sí ndígənal kutə dōbə gē n ýyī gotə mápá ké nɔy gē kemeé āwīneé ní a?

¹¹I najə yā mápa n m-ɔ́r sesí al ní ī-rāāi i baý n ī-gerīneé kum al ní? M-ədásí na kadə kumsí gólsí kə *kaa mápa yā *Parijiye gē ō, yā *Sadusiye gē ō alé.

¹²Loo n noó té, niñ-gerəñ kadə ədadé na kə kumdə kə góldə alé i dɔ kaa mápá n a ɔrəñneé mápá tá ní alé, ba i dɔ yáa n *Parijiye gē ō *Sadusiye gē ō a ndóon de gē té ní.

Piyer əda na Jeju i Kərist

(Áaī Mark 8.27-30; Luk 9.18-21)

¹³Jeju ugə gō nang ké Sejare ké Pilipə té anī dəje ngé ndóo yáa yān gē najə əda na: Mā Ngōñ Deē ní, de gē ədañ na mā i náā?

¹⁴Niñ-tél ədanəñ na: De kéréy gē ədañ na ĩ na i Jaḡ Batistə, de ké rang gē ədañ na ĩ na i *Eli, de ké rang gē báy tɔ ədañ na ĩ na i Jeremi, aláa na i *nge koó ta kógərn ké dan madə gē tá.

¹⁵Jeju ədadé na: Ba siṽ kó gē ní, édaī na mā i náā.

¹⁶Simɔ Piyer ədan na: ĩ i *Kərist Ngōñ Nəbā ké ndi kə kumneé.

¹⁷Loo n noó té Jeju tél ədan na: ĩ i kə rōneléé Simɔ ngōñ Jonas, tɔdɔ i Bɔ́bərn ké ndi dɔ rā té n teē kumií dɔ yáa n toó té ní, ba i deē ndul alé.

- 18** Banī mā m-édaī na ĭ i mbaĭ ō, mā m-ā m-rāā Egəlijə yām dɔ mbaĭ n toō té ō. Yo a asə rāā yáa seneé alé.
- 19** M-ā m-ādī lakélé ta róbə *Bē koo kə dɔ rā té. Yáa n ā ĭ-doo dɔ nang té ní, a dooñ dɔ rā té ō, yáa n ā ĭ-tútə dɔ nang té ní, a tútəñ dɔ rā té ō.
- 20** Loo n noō té Jeju tāā ngé ndóo yáa yān gə bang bang na kə lōōñ kəda deē gotə séy na ni na i *Kərist.

Jeju əda najə koyñ ō ndóləñ ō

(Áaĭ Mark 8.31-9.1; Luk 9.22-27)

- 21** Jeju əla gir kəda ngé ndóo yáa yān gə kum mbang nəkɔ n noō té wáñg na i gár kadə n-aw *Jerusalem kadə n-aɔ tápə ngáy ĭi *kum kɔɔ gə té ō, ngol gə kə dɔ *ngé tuñ yáa gə té ō, ngé ndóo de gə ndū najə gə té ō. Na a tōlnəñ, ba ndɔ kə nge kɔ mətá anī n-a n-ndól.
- 22** Anī Piyer bārən kə gogə ba gɔryɔñ najə, ədan na: Kóɔbē, Nəbā a ngōmī, ni a ɔgə kadə yáa n noō rāā! I tītə n noō alé, yáa kə tītə n noō a teē dɔí té alé!
- 23** Anī Jeju tūr rən ba əda Piyer na: *Sətan, ĭ-tél kɔɔ gōm té! ĭ i bədē kə əga njañ kadə m-əsō. Tɔdɔ gir kə kemií té i gir yā Nəbā alé, ba i gir yā de gə.
- 24** Gō té anī Jeju əda ngé ndóo yáa yān gə na: Ré deē kógəñ gey reē gōm té anī, adə kɔɔ gir dɔ rən té tɔ alé, adə kɔɔ əla dɔn gir kəgə kə dəs yān té ba un gōm.
- 25** Tɔdɔ deē n gey kajə rən ní kɔɔ a tū ta. Banī deē n tū ta rən najə yām mā té ní, a tél yā kənge rən ní gogə.
- 26** Ré deē ənge dɔ nang malang kə taá ba tū ta rən kɔɔ ní, a teən i rí? Aláa i rí n, deē a adə kum gotə rən yā gəngəñ dɔ rən ní?
- 27** Tɔdɔ Ngōñ Deē a reē kə *deē yān kə dɔ rā té gə ō, kə *kɔsə gɔn yā Bəbən ō. Loo n noō té ni a əgə de gə kógəñ kógəñ malang ɔjəñ dɔ yáa rāadé gə.
- 28** Adə m-ədásí najə kə bo ngáy, de kərəy gə kə dan de gə n rañ laā té ní, a aɔñ Ngōñ Deē loo reē té kə mbañg té pá tá kadə a oyn báy.

MAT 17

Rɔ Jeju tūr kə rang

(Áaĭ Mark 9.2-13; Luk 9.28-36)

- 1** Ndɔ mehə gō té anī, Jeju un Piyer ō, Jakə ō, Jaa kə ngokoo Jakə ō, ba aw sedə kə kərdə dɔ mbaĭ kógəñ kə ngāí té.
- 2** Anī ta kumən tél tūr kə rang kɔɔ kə ta kumdə té noō. Ta kumən ní ndələ tītə mbang beé ō, kübə yān gə ndaañ tītə loo kə unjə kow beé ō.
- 3** Gō té anī ngé ndóo yáa kə mətá gə ní aɔñ Moijə ō, *Eli ō, ra a ɔrəñ najə kə Jejuú.

⁴Anī Piyer əda Jeju na: Kóṓbē, majə kadə jə-ndi laā ngáy. Ré ī-ndigə anī, m-ā m-rāa kújə tandā gə mətá loo ní toō té laā, kógə́m yáí ō, kógə́m yā Moijə ō, kógə́m yā Eli ō.

⁵Dan ní a ɔ̄r najə kə tan té báý anī, kiĭ mañ kógə́m ké ndələ reē utə dɔdɔ́ kɔ́. Anī ndū deē kógə́m ɔ̄r najə dan kiĭ mañ ní té, əda na: Nge ní toō i Ngōñ kó tár yām ní rōneĭ yām malang i dɔn té ní. Ōōī najə yān.

⁶Dan ní ngé ndóō yáá yān gə oōñ ndū deē ní anī, bōl asədə nák, adə əsō sébəñ kumdə nang té.

⁷Jeju reē rōdɔ́ té, ɔdədə kə jīneé ba ədadə na: Íĭī dɔ́, ī-lōōī bōl.

⁸Loo ní noō té niñ-ɔrəñ dɔdɔ́ dɔ́ anī, ɔ̄āñ i Jeju ngóy n ra kə kərneé.

⁹Dan ní a risəñ dɔ mbalá kə nang té anī, Jeju ədadə na yáá ní ɔ̄āñ ní kə lōōñ kəda deē kógə́m gotə, bátə kadə ré Ngōñ Deē oy ba ndól pá tá.

¹⁰Anī ngé ndóō yáá yān gə dəjenəñ na, ké i tām rí té áké ngé ndóō de gə ndū najə gə ədañ na i gár kadə *Eli na a reē kété tá ní wa.

¹¹Ni-tél ədadə na Eli na a reē rōkum, yā kəndā yáá gə malang kə gō loodə gēé gogə́ rang.

¹²Banī ādə m-ədásí, Eli reē kɔ́ bá, ba de gə geřnəñ al ō, rāāñ yáá malang ní kemdə ndigə ní seneé ō. Niñ a rāāñ Ngōñ Deē yáá ké tōr gə ké tītə ní noō ō.

¹³Loo ní noō té ngé ndóō yáá yān gə gerəñ kadə ɔ̄r i najə yā Jaa Batistə sedə.

Jeju rāā adə rō nge moy kónó ngāā

(Áaĭ Mark 9.14-29; Luk 9.37-43a)

¹⁴Dan ní ugəñ rō kósə de gə té anī, dəngam kógə́m reē rō Jeju té, ɔsə kejen nang té non té, ba ədan na:

¹⁵Kóṓbē, áá kum tō ndoō yā Ngōñə́m té, tɔdɔ́ a əsō yeĭ. Adə ré ɔsə seneé báa a ənīn kum hor té, aláa i kum mañ té dejə.

¹⁶m-reē seneé rō ngé ndóō yáá yāí gə té, ba moy ní duñ dɔdɔ́ kɔ́.

¹⁷Anī Jeju un najə ɔ̄r, əda na: Siĭ de ké majal gə ō, ké ngé taā kem al gə ō, kə m-ndi sesí i bátə rəngáy té? Kə m-təgā tañ dɔsí té i bátə rəngáy té? Ī-reēī kə ngōñó laā ādəmī.

¹⁸Jeju ndáñg ndíl kə majal ní, adə teē kem ngōñ ní té kɔ́. Anī rō ngōñ ní ngāā kə tajī té noō.

¹⁹Loo ní noō té ngé ndóō yáá yā Jeju gə reēñ rōn té, ba dəjenəñ kə kérdə na ké i tām rí té áké n-təbāñ ndíl ní sétə wa?

²⁰Anī Jeju tél ədadə na: I tɔdɔ́ siĭ ī-taāī kem mámák alé. Ādə m-ədásí najə ké bo ngáy, ré taā kem yási dūúní i tītə kum mutardə gəgə, ré ədaī mbaĭ n toō na kə ndótə laā kɔ́ ba kə aŵ nú anī, a ndótə ō, yáá ké duñsí a gətóo ō.

²¹Tá báý tɔ ní ndí kɛ majá kɛ tītē n noō a teē karī alé, a teē i dan n deē ndōy Nóbā ō, deē *ndi bō tām yā Nóbā tɛ ō ní tá ngóy.

Jeju tél tāā najē koyn ō ndólēn ō

(Áaṙ Mark 9.30-32; Luk 9.43b-45)

²²Ndō kógēm tɛ, ngé ndóō yáa yā Jeju gē əngeñ naā malang Galile anī, Jeju ədadá na: A əlañ Ngōñ Deē jī de gē tɛ

²³kadē tōlnēñ, ba kə ndō kɛ nge kɔ mətá anī a ndól. Ba najē ní tōr wurdé ngáy.

Jeju niñ kə Piyer adēñ nar tām yā kújə kɛ táí tɛ

²⁴Dan n Jeju niñ kə ngé ndóō yáa yān gēe ugēñ Kapernaum anī, ngé taā lambóó kɛ tām yā *kújə yā Kóṣbē tɛ gē reēñ rō Piyer tɛ, ba dəjenēñ na kɛ ngoldé ní kɛ a adē lambóó kɛ tām yā *kújə yā Kóṣbē tɛ, aké a adē al wa?

²⁵Piyer tél ədadá na a adē. Dan n a udə kə kújú anī, Jeju utə dəjen na: Simo, gir yái tɛ ní, mbañg kɛ dɔ nang tɛ gē a taāñ lambóó, aláa a tīrēñ dɔ yáa i jī náa gē tɛ? A taāñ i jī ngáñ ngé bē gē tɛ, aké i jī tērā gē tɛ m?

²⁶Piyer tél ədan na, i jī tērā gē tɛ. Anī Jeju ədan na: I beé ní, ngáñ ngé bē gē i tū tɛ alé.

²⁷Ba kadē de gē n noō əsōñneé sɔñjí al ní, āw ta bā bo tɛ əñi kuý. Kāñjə kɛ ta kəga dɔ n a un kuý ní əhɔn ba i-teē tan, ā əngé njár sélé arjāa kə kum madə jōó tan tɛ. Ōr, ba āwñ adədé tām yām tɛ ō, tām yái tɛ ō.

MAT 18

De kə bo kə kem Bē kɔɔ kɛ dɔ rā tɛ

(Áaṙ Mark 9.33-37; Luk 9.46-48)

¹Dan ngeé n noō tɛ ní, ngé ndóō yáa yā Jeju gē reēñ rōn tɛ, ba dəjenēñ na kɛ i náa n i de kə bo ngáy tɔy madən gē kem Bē kɔɔ kɛ dɔ rā tɛ ní wa.

²Anī Jeju bār ngōñ kɛ dūú kógēm əndān dɔ dandé tɛ, ba ədadá na:

³Adē m-ədásí najē kə bo ngáy, ré i-tūrī hálsí kadē tél i-toī tītē ngáñ kɛ dūú gē al anī, ā údiī kem Bē kɔɔ kɛ dɔ rā tɛ tɛ alé.

⁴Deē n tél kə rōneé kə nang tɛ ō, tél to tītē ngōñ n toō ō ní, i ni n i de kə bo kem Bē kɔɔ kɛ dɔ rā tɛ ní.

⁵Ba deē n əhɔ ngōñ kɛ tītē nge n toō kə rōn tɛ najē yām tɛ ní, əhɔm i mā nəkó kə rōn tɛ.

Māñ dɔ ndū najē yā Nóbā i yáa kɛ majá ngáy

(Áaṙ Mark 9.42-48; Luk 17.1-2)

⁶Deē n rāa ngōn kógēm ké dan ngán gē n taān kemm té ní adē əsō ní, ké só té ngáy tām yā kōó té i kadē doōn mbaĭ kusə yáá ké bo kōon té ba ənīnəñ kum bā bo té.

⁷Rō ndoō i kə de ké do nang té gē tām rāa n niñ-rāān madēdé gē adē tésōn kum majal té ní. I gár kadē ngé rāa de gē beé ndiñ dan madēdé gē té bá tā, ba rō ndoō i yā deē n a rāa yáa adē yáa ké beé rāa yáa ní.

⁸Ré i jīí aláa i njaí n a rāāi kadē əsō anī, ī-gāng ənīn say rōí té kōó. I só té kadē údə loo ké deē a ndi kə kumneé tū té té kanjē jīí kógēm, aláa njaí kógēm, tōy kadē ənīnī kə jīí gē jōó ō, njaí gē jōó ō, kum hor ké a oy al báté té.

⁹Ba ré i kumií n a rāāi kadē əsō anī, ōr ənīn say rōí té kōó. I só té kadē údə tū kajə té kə kumií ké kógēm beē, tōy kadē ənīnī kə kumií ké jōó gē kum hor *Gehen té.

Batē ké tan tīī tá tél əngenəñ

(Áaĭ Luk 15.3-7)

¹⁰Ngán ké dūú gē n toō ní ī-lōōi kídē nge kógēm dandé té. Tōdō adē m-édási, do rā té ní deē yādé ké do rā té gē a rañ ta kum Bəbəm ké ndi do rā té té i ngándáng.

¹¹Tōdō Ngōn Deē reē i kajə ngé gē n tadé tīī kōó té ní.

¹²Ré deē kógēm aŵ kə batē gē bú, ba ta ké kógēm tīī anī, a əyā kə kutə ndōhó gidə i ndōhó gē do mbalá ba a aŵ yā sāa nge n tan tīī ní al a?

¹³Ré əngen anī adē m-édási najē ké bo ngáy, rōn a nelən ngáy tām yān té tōy yā ngé ké kutə ndōhó gidə i ndōhó gē n tadé tīī al ní.

¹⁴I tītē n noō kə Bəbəsí ké ndi do rā té. Ni gey kadē ngán ké dūú gē n toō ní, ta nge ké kógēm tīī alé.

Lon n ré ngōkóóí rāa yáa ké majal kógēm anī

¹⁵Ré ngōkóóí rāa yáa ké majal kógēm seí anī, aŵ əngen kə kérneé ba ójən yáa ké gōté al n ni-rāa ní. Ré ni-oō najē yāí anī, ənge ngōkóóí ní kōó.

¹⁶Ba ré ni-mbāté koō najē yāí anī, aŵi kə madí kógēm, aláa kə madí gē jōó, əngeniī báý tō, tōdō ndangəñ na: A gāngəñ sarya malang i kə gō najē kōr de ké kum té gē jōó, aláa mətá.

¹⁷Ré ni-odə koō najē yādé al anī, éda Egəlijə. Ba ré ni-mbāté koō najē yā Egəlijə tō anī, ī-rāān de ké nge taā kem té al ō, ī-rāān de ké nge taā lambóó té ō.

Kogē deē rāa yáa ō, kadē deē ta róbə rāa yáa ō

¹⁸Adē m-édási najē ké bo ngáy, yáa malang n ī-doōi do nang té ní, i ké doōn do rā té ō, yáa malang n ī-tútiī do nang té ní, i ké tútəñ do rā té ō.

¹⁹Adē m-édási najē ké bo ngáy kéréy báý tō: Ré de gē jōó dansí té kemdə i gō naā té ba dəjeñ yáa kógēm kə ndōyōó, ká i rí gəgə anī, Bəbəm ké ndi do rā té a adēdé yáa ní.

20 Tɔdɔ loo ní de gē jōó aláa mətá kánēñ naā tū té kə rīm ní, mā i dandé té noō.

Kūjé najē yā nge kəla ké mbāté maḡ rōn

21 Anī Piyer ndótē kē rō Jeju té ba dəjen najē ní toō, əda na: Kóɔbē, ré ngókóóm rāā majal sem kē naā té naā té anī, kə m-māy rōm dɔn té nja i kóndóhng? I nja sīrí a?

22 Jeju tél ədan na: I nja sīrí beé ngóy alé, i nja kutə sīrí nja sīrí.

23 I tām najē ní noō té n *Bē koq ké dɔ rā té to i tītē mbañg kógēm ké gey tédá yáa yān ké jī ngé kəla yān gē té ní.

24 Dan ní ni-əla gír tédá yáa yān ní, reēñ kə nge kəla yān kógēm ké kērā yān ké dɔn té asə gúrsə dúbú nja dúbú ngáy.

25 Dəngam ní ənge yáa ké yā kəgāñ kērā ní alé, anī kóñ əda kadē igēñ seneé ō, kə nēyāñ ō, ngānən gē ō, kə yáa yān gē malang ō, kadē asə kum gotə kērā ní.

26 Anī nge kəla ní əsō əsə non nang té nja kóñ té rāān bó, ədan na: Kóɔm, i-tégā taí dɔm té, na m-ā m-əgāi kērā yāi ní malang.

27 Kóñ aq kum tō ndoō yān, adē əyq kērā yān ké dɔn té ní kóŋ ō, əyq adē aŋ ō.

28 Dan ní nge kəla ní teē ndágá anī, ənge nge kəla madēñ kógēm ké kērā yān ni i dɔn té, gúrsə dúbú só. Anī əsō kə míndəneé əhɔ adē naḡ i séy a koō gāngən, ba ədan na kə əgāñ kērā yān ké dɔn té.

29 Nge kəla madēñ ní əsō kē nang té njan té, rāān bó əda na: I-tégā taí dɔm té, na m-ā m-əgāi kērā yāi ní.

30 Banī ni-ɔdə alé, ba aŋ əñin kújə dəngáyá yā ngóon kadē əgā kērā ké dɔn té ní.

31 Madē kəlan gē ní aqñ yáa ní ni-rāā ní tōr kemdá ngáy, adē aŋ əjəñ kóɔdó gotə yáa ní rāā yáa ní malang

32 Anī kóŋ nge kəla ní əla gōn té,

33 ba ədan na: Nge kəla ké nge kem ndul, m-əyq kērā yām ké dɔi té kóŋ tɔdɔ i-rāām bó. Ní, majə kadē aq kum tō ndoō yā madí tītē ní mā m-aqñ kum tō ndoō yāi ní ō al a?

34 Wōñg rāā kóñ seneé ngáy, adē əlan dəngáyá kadē rāāñēñ yáa ké tōr kē dɔŋ yā ngóon kadē əgā kērā ké dɔn té ní malang.

35 Gō té anī Jeju əda na: Siñ kógēm kógēm malang ní, ré i-māyī rōsí dɔ naā té ké rōkum té al anī, Bɔbém ké ndi dɔ rā té a rāā sesí i tītē ní noō ō.

MAT 19

Najē yā Jeju ké dɔ mbāté naā yā ngé taā naā gē té

(Áaī Mark 10.1-12)

- ¹Dan í Jeju ɔjə de gē yǎǎ gē í noō oy ní anī, ndótē Galile, ba aŵ gō nang ké Jude té gidə bā Jurde té.
- ²Kósə de gē ngáy aŵn gōn té ō, ni-rāa adē rō ngé moy yādé gē ngāa loo ngeé í noō té ō.
- ³*Parijiye kéréy gē reēn rōn té, ba dəjenēn najē yā nāanneé ədañ na: *Ndū najē yǎjí adē de ké dəngam ta róbə mbáté nēyǎn tām hálən kéréy té a?
- ⁴Anī Jeju tél ədadé na ké najē í ndangēn kem makətübē yā Nóbā té ní ké niñ-tədañ ál wa. Ndagēn na ta kəla gír té ní, nge rāa de gē
- ⁵rāādé i dəngam ō, dəyǎ ō, ba əda na: I tām najē í noō té n de ké dəngam a əya bəbən ō kóŋn ō, ba a ndiñ naā té kə nēyǎneé, kadē niñ jōó télēn de ké kógēm beé gē ní.
- ⁶Loo í noō té niñ i jōó tɔ alé, banī niñ i de ké kógēm beé. Ní, yǎǎ í Nóbā boo naā té ní kadē deē gāngdə naā té alé.
- ⁷Anī *Parijiye gē tél ədañ na: Ba i tām rí té á Moijə əda kadē ré deē mbáté dəyǎ bāa kə kóŋ kə adēn makətübē mbáté naā ní?
- ⁸Anī Jeju tél ədadé na: Moijə adəsí ta róbə mbáté nēyǎsí gē i tām kem ngañg yāsí té. Banī ta kəla gír té ní, i tītē n noō alé.
- ⁹Ní, ādē m-ədásí: Deē í mbáté nēyǎn ba taān dəyǎ ké rang kanjə kadē nēyǎn ní sāa i dəngam loo kaya té anī, ni-rāy i mbée.
- ¹⁰Ngé ndóo yǎǎ yān gē ədanēn na: Ré najē ké dɔ dəngam té tām yā dəyǎ té to i tītē í noō anī, taā dəyǎ ál i só té.
- ¹¹Anī Jeju tél ədadé na de gē malang gerēn kum najē í toō alé, ba i de gē í Nóbā rāa sedé adē gerēn kum ní tá ngóy.
- ¹²Taā dəyǎ alé yā de kéréy gē teēneé i kem kóŋdə gē té. Ké madē gē í i áji mbang gē ní, i de gē n rāāndé á asēn taā dəyǎ ál ní. Ké madē gē báy tɔ taān dəyǎ alé i kə gō kem ndigə yādé niñ kó gē, tām yā Bē kɔŋ ké dɔ rǎ té té. Deē í asə geŕ kum najē í noō anī ādē kóŋ geŕ kum.

Jeju tóŕ tan dɔ ngán ké dūú gē té

(Áaŕ Mark 10.13-16; Luk 18.15-17)

- ¹³Anī de gē reēn kə ngán ké dūú gēé rōn té kadē əndā jīn dɔdə té ō, ndōy tām yādé té ō, banī ngé ndóo yǎǎ yān gē ndángēndé.
- ¹⁴Anī Jeju ədadé na kə əyǎn ngán ké dūú gē kadē reēn kə rōn té, ba kə lōōn kógədə reē, tɔdō i de ké tītədə beé gē n Bē kɔŋ ké dɔ rǎ té i tām yādé té ní.
- ¹⁵Gō té anī ni-əndā jīn dɔdə té ba ɔtə loo ní té kóŋ.

Balsáa kógēm ké ənge yǎǎ ngáy

(Áaŕ Mark 10.17-31; Luk 18.18-30)

- 16 Deē kógēm reē rō Jeju té, ba ədan na: Ngolēm, yáá ké majə n kadə m-rāā tá m-əngeñ ndi kə kumuú ké ngándáŋg ní i rí?
- 17 Anī Jeju ədan na: Ī-dəjem najə ké do yáá ké majə té i tām rí té? De ké majə i kógēm beē ngóy. Adə ré ĩ-gey kudə tū ndi kə kumuú té báa, ĩ-rāā gō míndə gē.
- 18 Ni-tél dəjen na ké i ni ké rá gē wa. Jeju tūr ədan na: Ā ĩ-tōl deē alé, ā ĩ-rāy alé, ā ĩ-bogə alé, ā əda najə ké soř do deē té alé, ā ĩ-ból ndíl bəbí ō kóóí ō,
- 19 ĩ-tár deē madí tītə dā rōí ĩkó beē.
- 20 Balsáá ní əda Jeju na yáá gē n noō malang ní na n-rāā kōs bá, ní ké i rí n nəy báý wa.
- 21 Anī Jeju tél ədan na: Ré ĩ-gey kadə ĩ i de ké majə ɔtə kə taá báa, āw ígə yáa kənge yāi gē malang ba ādē ngé ndoō gē narən. Loo n noō té ā éngé yáá ngáy do rā té. Gō té anī, ĩ-reē un gōm.
- 22 Dan n balsáá ní oō najə ní anī, ɔtə āw kōs kə wōngōó, tɔdō ni i de kə yáa kənge yān i ngáy.
- 23 Anī Jeju əda ngé ndoō yáa yān gē na: Ādē m-ədásí najə ké bo ngáy, kudə kem Bē koo ké do rā té i yáá ké ngañg ngáy tām yā de ké ənge yáá ngáy té.
- 24 Ādē m-ədásí najə ké bo ngáy kórēy báý tɔ: Kadə jámbal māñ kum bəlo líbəri tá ní, i yáá ké ngañg bá tā, ba kadə de ké ənge yáá ngáy udə kem *Bē koo yā Nébā tá ní, i yáá ké ngañg tɔyñ.
- 25 Najə ní ɔr kum ngé ndoō yáa yān gē ngáy, adə ədan na: Ba ré i beé anī, i náa n asə kadə ajənəñ ní?
- 26 Jeju əndā kumən dɔdɔ té aədə ba ədadə na: A duñ de gē, banī yáá ké duñ Nébā gətóo.
- 27 Anī Piyer un najə ɔř, əda Jeju na: Jii n j-əya yáa malang kōs, ba jə-reē j-un gōí ní, yājí a to i báy?
- 28 Jeju tél ədadə na: Ādē m-ədásí najə ké bo ngáy, dan n yáa gē malang a téləñ ké kijə á Ngōñ Deē a ndi do kōr kəgē mbang yān ké to *kəsə gɔn té anī, siŋ gē n únii gōm ní, a ĩ-ndi do kōr kəgē mbang ké kutə gidə i jōó gē té yā gāngəñ sarya do gir bē ké kutə gidə i jōó gē yā ngán *Israel gē té.
- 29 Tá deē n a əya kújə yān gē, aláa ngákóon ké dəngam gē, aláa ké dəyá gē, aláa bəbən, aláa kóon, aláa ngánən gē, aláa ndɔř yān gē kōs najə yām mā tá ní, kōs a ənge tɔy ni n noó nja bú ō, a ənge ndi kə kumuú ké ta ngóyn a gətóo ō.
- 30 Banī ngáy gē dan ngé ké kété gē té a téləñ ngé ké gogə gē ō, ngáy gē dan ngé ké gogə gē té a téləñ ngé ké kété gē ō.

MAT 20

Ngé rāā kəla gir naraá kem ndɔř kəgē nduú té

- ¹Tɔdɔ *Bē kɔɔ ké dɔ rā té to i tītē de ké kə ta kújəneé ké teē dəlɔí batə ɔy de gē kadə aŵ rāān kəla kem ndɔr *kāgə nduú yān té beé.
- ²Deē ní oōn naā kə ngé kəla gē ní kadə kəla ké ndɔ kógə́m i njár sélē arjāa kógə́m, ba gō té anī əyadé adə aŵn kem ndɔr kāgə nduú yān tá.
- ³Ni teē ndágá yɛr mbangāá anī, ənge de kórɛ́y gē rañ ndágə looó karī kanjə rāā kəla kórɛ́y.
- ⁴Anī ni-ədádé na kə aŵ rāān kəla kem ndɔr *kāgə nduú yān té ō, na n-a n-adədé gúrsə ké asə kə gō kəla yādé. De gē ní aŵn ndɔr ní tá.
- ⁵Deē ní teē ndágá dan kadaá ō, ta jī loo sɔ́l tá ō, ba rāā tītē ké kété báy tɔ.
- ⁶Ni teē ndágá ta jī mbang kur té anī, ənge de kórɛ́y gē ké rañ ndágə looó báy tɔ anī dəjedé na ké rañ kə ndɔ́í báté kadə mbang udə́n kə dɔdɔ́ tá kanjə rāā kəla i tām rí té wa.
- ⁷Anī niñ-tél ədanəñ na i tɔdɔ deē ɔydé kəlaá alé. Anī ni ədadé na ré i beé bāa kə aŵn ndɔr yān té ō.
- ⁸Loo tíbí anī kɔ́ɔ ndɔr ní əda pajā yān na kə bār ngé kəla gē kə adədé nar yādé. Kə əla gír dɔ ngé gē n reēn gō gogé ní tá, ba kə tɔ́l ta dɔ ngé ké kété gē tá.
- ⁹Ngé gē n aŵn ndɔrɔ́ ta jī mbang kur té ní reēn anī əngeñ njár sélē arjāa kógə́m kógə́m kə dɔdɔ́ gēé.
- ¹⁰Dan n ngé gē n ɔyndé kəlaá ta kəga dɔ ní reēn anī, gírəñ kemdó té kadə n-a n-əngeñ yādé kadə a tɔ́y dɔ. Banī adə́ndé i njár sélē arjāa kógə́m kógə́m ō.
- ¹¹Dan n taān gúrsə yādé anī, tāməñ kə kɔ́ɔ ndɔrɔ́ ədañ na:
- ¹²De gē n toō n reēn gō gogé ní rāān kəla i kum mbang kógə́m beē ngóy ba adədé gúrsə tītē yājí jji n jə-rāā kəla dəlɔí báté loo tɪbə dɔ́jɪ tá á kɔr asəjí nák ō, mbang rāājí ngáy ō ní i tām rí té?
- ¹³Ba deē ní tél əda deē kógə́m ké dandé té na: Madə́m, i yájú ké gōtə al n m-rāā seí ní alé. J-oō naā seí i dɔ njár sélē arjāa kógə́m té al a?
- ¹⁴I-taā gúrsə yāí ba ɔ́tə aŵ. m-ndigə kadə de ké gō gogé n toō kadə asə kə yāí ō.
- ¹⁵M-ásə rāā yájú ké kemm gey kə yájú yām al a? Aláa əndā madí gē nii i tām kem ndaa ké m-rāā té a?
- ¹⁶Adə ngé ké gogé gē a téləñ ngé ké kété gē, ba ngé ké kété gē a téləñ ngé ké gogé gē.

Jeju tāā nja ké nge kɔ mətá na n-a n-oy ba na n-ndó́l

(Áaɪ Mark 10.32-34; Luk 18.31-34)

- ¹⁷Dan n Jeju əsō róbó a aŵ kə *Jerusalem ní, ni-ɔ́r ngé kə kutə gidə i jōó gē kə kérdé ba ədadé róbó na:

18 Ōōī a, j-a j-awī i kē *Jerusalem, ba nú ní a əlan Ngōñ Deē jī ngol gē ké dɔ *ngé tuñ yáa gē té ō, ngé ndóo de gē ndū najē gē té ō. Niñ a gāngēñ sarya yo dɔn té ō,

19 a əlanēñ jī de gē ké niñ i *Jipə al gē té kadē a mbóoñ seneé ō, a əndanēñ kə ndéy mərəwaá ō, a əndanēñ kə máyá tū kágē ké dēsá té ō, kadē oy. Ba ndō kə nge koo mətá anī, ni a ndól.

Yáá n kóo Jakə niñ kə Jaa dəje Jeju ní

(Áaī Mark 10.35-45)

20 Tā anī kóo ngán Jebede gē reē rō Jeju té ngər kə ngánən gēé, ba əsə non nang té non té yā dəjeñ yáa kógēm.

21 Jeju dəjen na ké gey i rí wa, anī ni-ədan na: I kadē adē ngáném ké jōo gē n toō ndiñ kadií té, kógēm dɔ jī koi té ō, kógēm dɔ jī gelií té ō, kem Bē koo yāí té.

22 Jeju tél ədadé na gerēñ kum yáa n dəjenēñ toó alé, ké asēñ kaý yáa ké kem kopoó n n-a n-rāa yā kaý toó wa. Anī niñ-tél ədanēñ na n-asēñ.

23 Anī Jeju ədadé na: Ā ayī yáa ké kem kópə yām té rōkum, ba yā ndi dɔ jī kom té aké dɔ jī gelēm té ní, i mā n m-ā m-ādē nge n noō ní alé, banī i tām yā ngé gē n Bəbém əndā yáa n toō dɔ jīn tām yádé té ní.

24 Dan n gotə ngé ndóo yáa ké kutə gē oōñ anī, rāāñ wōng kə ngákoo naá ké jōo gē ní.

25 Banī Jeju bārdé ba ədadé na: Ī-gerī kadē ngār gē ké dɔ nápar de gē té i ngé rāa ngār dɔdɔ té gē ō, de ké bo yádé gē i ngé ndi dɔdɔ té gē ō.

26 Banī majə kadē to i tītē n noō dansí té alé. Ba ré de kéréy gey kadē ni i de ké bo ké dansí té anī, ādē kóo tél nge rāa kəla yāsí.

27 Ba ré de kéréy gey kadē ni i de ké kété no madən gē té dansí té anī, ādē kóo tél bəlo yāsí.

28 Yā Ngōñ Deē i tītē n noō ō. Ni-reē yā kadē i de gē n rāāñ kəla yān alé, ba i ni n kadē rāa kəla tām yádé té ō, kadē adē rōn yáa gāng dɔ té tām yā de ké ngáy gē té ō ní.

Jeju rāa adē ngé kum tōō gē jōo aāñ loo

(Áaī Mark 10.46-52; Luk 18.35-43)

29 Dan n niñ-teēñ kóo kem bē ké Jeriko té anī, kósə de ké ngáy gē unəñ gō Jeju.

30 Bāa ngé kum tōō gē jōo ndiñ bōgē róbé té. Loo n niñ-oōñ kadē na i Jeju n a māñ anī, unəñ ndūdé kə dɔo ngáy ədañneé na: Kóobē, ngōñ kaa Dabid, áa kum tō ndoō yājí té!

31 Kósə de gē ndángēndé kadē ndiñ tadé mbóo, banī niñ-əgañ kər tōy ké kété báy ədañ na: Kóobē, ngōñ kaa Dabid, áa kum tō ndoō yājí té!

32 Anī Jeju dəba. Ni-bārdé, dəjedé na ké geyñ kadē kə n-rāa i rí n kə n-adədé wa.

³³Anī niñ-ədanəñ na: Kóṣṣbē, jə-gey kadē kumjí ɟɟ loo!

³⁴Kum Jeju ɔɔn sedé adē ni ɔdə kumdé kə jīneé. Anī kumdé ɟɟ loo kə ta jī gē té beē ō, niñ-unəñ gōn ō.

MAT 21

Jeju udə kem bē ké Jerusalem té

(Áǎǎ Mark 11.1-11; Luk 19.28-40; Jǎǎ 12.12-19)

¹Dan ń Jeju niñ kə ngé ndóó yǎǎ yān gēé əndāñ dɔ bē ké *Jerusalem, adē niñ i ngɔr kə kadə bē ké Betpaje té, dɔ mbaǎ *kāgə olibə gə té anī, Jeju ɔr ngé ndóó yǎǎ yān gə jōó əladé,

²ba ədadé na: Āwī kem bē ń ra nosí té noō. Ré ūgī gak anī, ā əngeī kóǔ kərō kə dɔɔnəñ ta bēl té ō, ngōnən ra kadən té ō. Ī-tútiī kóǔ kərō ní ba ĩ-reēi seneé kə ngōñneé ādēmī.

³Ba ré deē kógə́m a dəjesí najə kə dɔ té anī ĩ-tél ədaniī na i Kóṣṣbē n a sāā ní. Loo ń noō té deē ní a əyadé kə ta jī té noō kadə a reēi sedé.

⁴Yǎǎ ní rāā yǎǎ i yā kadə najə ń *nge koō ta əda ní reē udəñ gír kə rō té. Ni-əda na:

⁵Ədaī ngōmandə ké *Siyɔ na: Áǎ mbañg yāi a reē kə rōi té. Ni i de ké najən gətóo. Ndi i gidə kərō ké dəyá té, gidə ngōñ kərō té.

⁶Adə ngé ndóó yǎǎ gə aŵñ, ba rāāñ tītə ń Jeju ədañdé ní.

⁷Niñ-reēñ kə kərō ké dəyá ní ō, ngōñ kərō ní ō. Lábəñ kübə yādə gə gidə kərō ní tá adə Jeju aǎ ndi dɔ té.

⁸De gə ngáy lábəñ kübə yādə gə kum róbó non té ō, ngé kéréy gə gəngəñ ta jī kāgə gə ba lábəñ kum róbó non té ō.

⁹Kósə de gə ń njərāñ kété no Jeju té ní ō, ngé njərə gogə gōn tá gə ō, əgañ kɔr ədañ na: Kósə gɔn i yā Ngōñ kaa Dabid! Ādə tɔr ta i dɔ nge ń reē kə rī Kóṣṣbēé ní tá! Kósə gɔn i yā Nəbā dɔ rə té!

¹⁰Dan ń Jeju udə kem bē ké *Jerusalem té ní, de ké kemeé gə malang rañ witing, dəjeñ naā ké deē ń toō i náā wa.

¹¹Anī kósə de gə tūr ədañdé na: I Jeju *nge koō ta ké ǎǎ *Najaret, gō nang ké Galile té.

Jeju udə kem kújə yā Kóṣṣbē té

(Áǎǎ Mark 11.15-19; Luk 19.45-48; Jǎǎ 2.13-22)

¹²Jeju udə kem *kújə yā Kóṣṣbē té anī, təbā ngé gātə yǎǎ gə ō, ngé mang yǎǎ gə ō, ké kemeé malang kōó. Kāgə tэндə yǎǎ gə yā ngé mbél nar gə ō, kāgə ndi gə yā ngé kigə dér gə ō ní, ni-mbərə tənī kōó,

13ba ədadé na: I ké ndang kem makətübūú na a bārēñ kújə yām na i kújə ndōy. Ba sīī ī-rāāī adē tél i bəlo mbaī bōō rō yā ngé ngāñg róbə gē!

14Ngé kum tōō gē ō, ngé tésō motə gē ō, reēñ rō Jeju té kem *kújə yā Kóōbē té. Anī ni-rāā adē kumdá ɟə loo ō, njadé tél majə gogé ō.

15Ngol gē ké dɔ *ngé tuñ yáɟə gē té ō, ngé ndóō de gē ndū najə gē ō, ɟəñ yáɟə ké yáā gē n̄ Jeju rāā ní ō, ngán gē n̄ a əgañ kɔf kem *kújə yā Kóōbē té ədañ na *kɔsə ɟɔn i yā ngōñ kaa Dabid ní ō anī, wōñg rāādá,

16ba dəjeñ Jeju na ké oō najə n̄ a ədañ noó wa. Anī ni-tél ədadé na: ɟəɟə m-ōō, ba najə n̄ ndangəñ na ī ī-rāā adē ngán ké dūú gē ō, ngán kásə gē ō, bōkəñī tōy ní, sīī ī-tádaī nja kógəñ al a?

17Gō té anī, əyadé ba teē kōó kem bēé aŵ Betani, aŵ bīī kə tū té noō.

Jeju ndōī kāgə kótə

(ɟəɟə Mark 11.12-14, 20-24)

18Teē kə ndō ké nuū dəloí dan n̄ Jeju a reē kə gogé kem bēé anī bō rāān.

19Ni-ɟə kāgə kótə kógəñ bōgə róbé té anī aŵ girí, banī yáɟə n̄ ni-ənge tū té ní i mbīn gē ngóy. Anī əda kāgə kótə ní na: ī ā āñ tɔ al báté! Anī kāgə kótə ní tutə njarara kə ta jī té noō kōó.

20Dan n̄ ngé ndóō gē ɟəñ yáɟə n̄ noō ní, ɔr kumdá ngáy adē ədañ na: I bəy á kāgə kótə n̄ toō tutə njarara kə ta jī té beē ní?

21Anī Jeju tél ədadé na: Adē m-ədásí najə ké bo ngáy, ré ī-taāī kem ba kemsí tósəsí dɔ té al anī, i yáɟə n̄ m-rāā kə kāgə kótóō toō ngóy n̄ ā ī-rāāī ní alé. Mbaī n̄ ra toó gəgə, ré ədaniī na kə ɔtə kōó loo n̄ toō té, ba kə aŵ kə əsō kum bā bo té anī, a ɔtə yā kaw kəsō kum bā bo té.

22Yáɟə malang n̄ ī-dəjeī kə ndōyōó ní, ré ī-taāī kem anī ā əngeī.

I náā n adē Jeju tógə á rāāñ yáɟə gē n̄ toō ní

(ɟəɟə Mark 11.27-33; Luk 20.1-8)

23Jeju udə *kújə yā Kóōbē té a ndóō de gē yáɟə. Anī ngol gē ké dɔ *ngé tuñ yáɟə gē té ō, *kum kɔō gē yā ngán *Israel gē ō, reēñ rōñ té ba dəjenəñ na ké tógə n̄ a rāāñ yáɟə gē ní ké teēñ i rá wa, ké i náā n-adəñ tógə ní wa.

24Jeju tél ədadé na n-gey dəjedé najə kógəñ, na i najə ké kal kógəñ beē ngóy. Ré na dalnəñ bāa na n-a n-ədadé loo n̄ na n-teē kə tógə n̄ toō tū té á na n-rāāñ yáɟə gē n̄ toō ní ō.

25Ni dəjedé əda na: I náā n əla Jəɟə rāā de gē *batém té ní? I Nóbā aké i de gē m̄? Banī niñ-nějəñ naə najə dɔ dándé té ədañ na: Ré jə-tūr j-ədaī na i Nóbā n əlan, anī ni a tél yā kədaí na ké i tām rí té áké jə-taāī kem Jəɟə al wa.

26Ba ré j-ədaī na i de gē n əlanəñ, anī j-a jə-bōlí kósə de gē, tām de gē malang rāāñ Jəɟə i *nge koō ta té.

27 Anī niñ-tél ədañ Jeju na n-gerēñ alé. Ba Jeju ədadé na, beé báa mā m-ā m-édásí loo ní m-teē kə tógé ní toō tū té á m-rāañ yáá gē ní toō ní al̄ ō.

Kūjé najē yā ngán ké dəngam gē jōó

28 Deē kógēm̄ ojə ngán ké dəngam gē jōó. Ni-əda nge ké ta kəga dɔ na: Ngōnēm̄, bōólaā āw̄ ī-rāā kəla kem ndɔr̄ *kāgē nduú gē té tā.

29 Anī ngōnən ní tél ədan na n-ɔdə alé. Banī gō té séy anī kumən teē dɔ yáá ké majal̄ ní ni-rāā té ní ō, kemən tūr̄ ō, adē ɔtə āw̄ ndɔr̄ ní té.

30 Bɔbē ngán gē ní əda ngōnən ké nge kɔ jōó najē nəkó ké kógēm̄ beē ní noō. Anī ngōnən ní tūr̄ ədan na, ɔ́ɔ́ bɔbém̄ m-ā m-āw̄, banī āw̄ ndɔr̄ ní té alé.

31 Ní, dan ngán ké jōó gē ní toō té ní, i nge ké rá n rāā yáá ní bɔbən̄ ndigə ní? Niñ-tél ədañ na: I nge ké ta kəga dɔ. Anī Jeju ədadé na: Ādē m-édásí najē ké bo ngáy, ngé táā lambóo gē ō, dəyá ájəba gē ō, a ugēñ kem *Bē kɔɔ yā Nəbā té kété nosí té.

32 Tɔdɔ Jaa reē rōsí té ɔjəsi róbé ké gōté, ba sī ī-taāi kemən alé. Banī ngé táā lambóo gē ō, dəyá ájəba gē ō, taāñ kemən. Sī áaī kə kumsí gəgē, ba gō té anī kemsí tūr̄ alé, adē ī-taāi kem Jaa alé.

Kūjé najē yā ngé ndɔr̄ kāgē nduú gē ké ngé kem ndul̄ gē

(Áaī Mark 12.1-12; Luk 20.9-19)

33 Ōōī kūjé najē ké rang báy tɔ. Kóɔ loo kógēm̄ ndɔr̄ *kāgē nduú ba əndā ndogē mbaī gīrən̄ gidə ō, ndēr̄ bəlo ké yā mbəreñ kañ kāgē nduú kemeé ō, rāā kújə ngɔm̄ ké ngāl̄ bururu kum kə dɔɔ kemeé ō, ba adē ngé ndɔr̄ kāgē nduú gē kadē ɔ́ɔ́ gō ō, adənən̄ kañ nduú ō, ba āw̄ mbā té.

34 Dan yā sāā kañ *kāgē nduú gē ugē, anī ni-əla ngé kəla yān gē rō ngé ndɔr̄ gē ní té kadē adənən̄ kañ nduú yān.

35 Banī ngé kəla gē ní əhɔñ de gē ní əlañdé ní, ba əndañ nge ké kógēm̄ ō, tōlən̄ nge kéréȳ ō, tóniñ nge ké nge kɔ mətá kə kūbərū mbalá tənī tōlnən̄ ō.

36 Kóɔ loo ní əla ngé kəla yān ké rang gē, ké niñ i ngáy tɔȳ ngé ké kété gē. Banī ngé ndɔr̄ gē ní rāāñdé yáá ní rāāñ kə madədé gēé kété ní báy tɔ.

37 Ta tōl̄ ta anī, əla ngōñ kemən rōdɔ té, ɔjəñ na a bōlən̄ ndíl ngōnən.

38 Banī dan ní ngé ndɔr̄ gē ní ɔ́ɔ́ ngōnən anī, ədañ naā na deē ní ndɔñ té a tél kóɔ loo ní ni n toó, ādē jə-tōlniī ba jə-taāi loo yān ní jīn té.

39 Loo ní noō té əhɔ əñinən̄ gidə ndɔr̄ó ndágá, ba tōlnən̄ kóɔ.

40 Ní, dan ní kóɔ ndɔr̄ ní a tél ní, a rāā i bəȳ kə ngé ndɔr̄ *kāgē nduú gē ní?

41 Ngé gē ní Jeju a ɔr̄ najē ní sedé ní tél ədanən̄ na: Ni a tōl̄ de ké majal̄ gē ní noō kanjə kadē kumən ɔɔn̄ tām̄ yādé té, ba a adē ngé ndɔr̄ ké rang gē ndɔr̄ *kāgē nduú yān ní, kadē ngɔmən̄ ba adənən̄ kanən̄ kə kum mbangneé.

⁴²Ba Jeju tél ədadó na ké ɟɟān najē ní toō kem makətübē al wa: I mbaī ní ngé kəndā kújə gē mbātēn kété ní n tél mbaī kí kújé ní. Nge ní noō i kəla rāā Kóōbē, adē i yáá ké majə to bōl ngáy ta kumjí tá.

⁴³Ní, ādē m-ədásí, a taān *Bē koo yā Nébā jīsí té yā kadē nápar de gē ké a rāān kadē kanēn teē.

⁴⁴Deē ní a əsō dɔ mbaī ní toō té ní a tētē rárák, ba deē ní mbaī ngeé ní toō a əsō dɔn té ní, mbaī ní a rējən rárájé.

⁴⁵Dan ní ngol gē ké dɔ *ngé tuñ yáa gē té ō, *Parijiye gē ō, oōn kújé najē gē ní anī, gerēn kadē Jeju ɔr i najē yādé niñ.

⁴⁶Niñ-sāān kəhɔn ba bōlēn kósə de gē, tām kósə de gē rāān Jeju i *nge koō ta tá.

MAT 22

Kújé najē yā yáa kəsa ké ngáy ké ndō kaw kújú yā dəyá tá

(Áaī Luk 14.15-24)

¹Jeju ɔr najē sedé kə kújé najá báy tɔ, əda na:

²*Bē koo ké dɔ rā té i tītē mbaŋg kógēm ké rāā yáa kəsa ndō kaw kújú yā nēyá ngōnən tá beē.

³Mbaŋg ní əla ngé kəla yān gē gō de gē ní ni-bārdé tá ní kadē reēn loo yáa kəsa ní tá. Banī de gē ní mbātēn reē.

⁴Ni-əla ngé kəla yān ké rang gē báy tɔ kəda de gē ní té na, yáa kəsa yān na i ké rāā kōó. Na tōlēn maŋg ké bəra gē ō, bēyā gē kə batē gē ké yembə gē ō. Yáa malang na i ké rāā oy kōó. Ní, kə reēn loo kəsa yáa kaw kújú tá tā.

⁵Banī usə de gē ní ni-bārdé ní séy al báté, adē aŋn kə loo yādé gē tá. Nge kógēm ɔtə aŋ ndɔr yān té ō, nge kéréy ɔtə aŋ gātə yān té ō,

⁶gotə gē əhɔn ngé kəla gē ní rāāndé yáa ké majal ngáy pá tá tōlēndé ō.

⁷Wōŋg rāā mbaŋg ní, adē əla bütē áskar yān gē kadē aŋ tōlēn ngé tōl de gē ní kōó ba əlañ hor dɔ bē yādé tá.

⁸Gō té anī ni-əda ngé kəla yān gē na: Yáa kəsa kaw kújú i ké rāā oy kōó, banī de gē ní m-bārdé ní i de gē ké ndetēn kadə al gē.

⁹I beé ní āwī kə ta ngán róbə gē tá, ba de gē malang ní ā əngeidé tū té ní, ī-mērídé reē loo kəsa yáa kaw kə dəyá kújú tá.

¹⁰Ngé kəla gē ní aŋn kə ta ngán róbə gē tá ba reēn kə de gē malang ní əngeidé ní. Kánēndé malang loo kógēm, de ké majə gē ō, de ké majal gē ō. Adē de gē rosən kem kújé ndáŋg ndáŋg.

11Loo n̄ noō té mbañg udə kújú ra a ɟɟ de gē n̄ mērēndé reē loo kəsa yáɟ kaw̄ kə dəyá kújú té ní, anī ɟɟ deē kógēm̄ ké ndi kanjə̄ kɔ̄ kúbə̄ kaw̄ loo yáɟ kəsa kaw̄ kújú té.

12Ni-əda deē ní na: Madóm, ĩ-rāā i baý n̄ údəñ laā kanjə̄ kɔ̄ kúbə̄ ké yā kaw̄n̄ loo kəsa yáɟ kaw̄ kə dəyá kújú té ní? Banī deē ní ndi kóŋg kanjə̄ kəda najə̄.

13Anī mbañg əda ngé kəla yān gē na: Ī-tóōī jīn gē kə njan gē ba ənīnī ndágá kum til té. De gē a nōōn̄ ō, a máyāñ gɔgədé ō, i loo n̄ noō té.

14Tɔdō de ké bārēndé gē i ngáy, banī de ké gērā gē i séy beē.

Najə̄ ké dɔ lambóó té

(Áaī Mark 12.13-17; Luk 20.20-26)

15Tā anī *Parijiye gē aŵ oōñ naā dɔ loo kəhɔ̄ Jeju té kə najə̄ ké tan té.

16Gō té anī əlañ ngé ndóō yáɟ yādé gē, naā té kə de gē yā Herod gēé adə aŵ dəjeñ Jeju na: Ngoljí, jə-geř kadə ĩ i de ké nge kəda najə̄ ké rɔkum ō, ĩ ndóō de gē gō róbə̄ yā Nəbā i kə najə̄ ké rɔkum kanjə̄ ból deē ō. Tɔdō ĩ ĩ-rāā yáɟ tām̄ ta kum deē alé.

17I beé ní, ədájí gir̄ yāí ké dɔ najə̄ n̄ toō té: *Ndū najə̄ adə deē ta róbə̄ kadə *Sejar lambóó aké ɔgəñ r̄?

18Jeju geř ngam yādé adə ədadé na: Sīī ngé gól kum de gē, ā ĩ-nāāmī i tām̄ rí té?

19Ójəmī nar n̄ ā əgānəñ lambóó ní. Niñ-adəñəñ njár səlē arjāɟ kógēm̄.

20Anī Jeju dəjedé na ké deē n̄ rāānəñ tū té toō ké i náā wa. Ké yáɟ n̄ ndangəñ tū té toō i rī náā wa.

21Niñ-tél ədanəñ na deē ní na i *Sejar ō, yáɟ n̄ ndangəñ tū té ní na i rīn̄ ō. Anī Jeju ədadé na: Beé báa yáɟ n̄ i yā *Sejar ní, ĩ-tél adī Sejar ō, yáɟ n̄ i yā Nəbā ní, adī Nəbā ō.

22Dan n̄ oōñ najə̄ n̄ noō ní ɔr̄ kumdé ngáy. Niñ-əyānəñ ba ɔtə aŵñ.

Najə̄ ké dɔ ndól yā de ké koy gē té

(Áaī Mark 12.18-27; Luk 20.27-40)

23*Sadusiye gē n̄ ədañ na deē na oy a na a ndól al̄ ní, reēñ rō Jeju té kə ndō nəkó n̄ noō té, ba dəjenəñ na:

24Ngoljí, Moijə̄ əda na ré deē kógēm̄ taā dəyá ba oy kanjə̄ kojə̄ ngōñ anī, ngókóɔn̄ kə taā dəyá ní kə ojəñ ngōñ kadə ra kum gotən.

25Tá kété ní ngákóɔ naā gē sīrī ndiñ danjí té. Nge ké nga tógə taā dəyá ba oy kanjə̄ kojə̄ ngōñ. Anī ngókóɔn̄ ké nge kɔ̄ jōó taā dəyá ní gotən té.

26Ni ō, nge ké kɔ̄ mətá ō, taāñ dəyá ní tītə n̄ noō báté ugəñ dɔ nge ké nge kɔ̄ sīrī té.

27Ta tól ta anī dəyá ní oy ō.

28Ní, ndō n de kó koy gē a ndólēñneé té ní, dèyá ní i yā náā dan ngákóǒ naā ké sīrī gē ní té? Tɔdō niñ malang ní taānēñ ké nēyádé té!

29Jeju tél ədadé na: Gír yāsí i gír ké góté alé. Tɔdō ī-gerī makətübē yā Nóbā al̄ ō, ī-gerī tógə yā Nóbā al̄ ō.

30Tām ndō n de kó koy gē a ndólēñneé té ní, dəngam gē a táāñ dèyá gē al̄ ō, dèyá gē a táāñ dəngam gē al̄ ō. Niñ a ndiñ i tītē *de kó dɔ rā té gē beé.

31Ba najē ké dɔ ndól̄ de kó koy gē té ní, yáá n Nóbā ədasí ní ī-tédaī al̄ a?

32Nóbā əda na: Mā i Nóbā yā Abəraham ō, yā Isaak ō, yā Jakob ō. Jeju ədadé dɔ té báy tɔ na, mā i Nóbā yā de gē kó ndiñ kə kumdé gē, ba i Nóbā yā de kó koy gē alé.

33Kósə de gē n oōñ najē kɔr̄ Jeju n noō ní, loo ndóo deē yáa yān ɔr kumdé ngáy.

Gō míndə ké bo tɔy madē gē malang

(Áaī Mark 12.28-34; Luk 10.25-28)

34Dan n̄ *Parijiye gē oōñ kadē na Jeju duñ ta *Sadusiye gē kə najá anī kánēñ naā.

35Deē kógēm̄ dandé té i nge ndóo de gē *ndū najē yā Nóbā. Ni-dəje Jeju najē kógēm̄ yā nāanneé ədan na:

36Ngoljí, i gō míndə ké rá n i kó bo tɔy madē gē malang ní?

37Anī Jeju tél ədan na i nge n̄ toō: Ā ī-tár Kóɔbē Nóbā yāi kə kemií malang ō, kə dā rōi malang ō, kə gír kə kemií té malang ō.

38Gō míndə ké bo tɔy madē gē malang n noó ō, i ni n i kə ta kəga dɔ ní ō.

39Ba nge kə kutē gō kə bo kasə seneé n toó: Ā ī-tár deē madí tītē ngarāñg kum rōi íkó beē ō.

40*Ndū najē gē malang yā Moijə ō, yáá ndóo gē malang yā *ngé koō ta gē ō ní, naāñ rōdó i tū najē kə jōó gē n̄ noō té.

Kərist ō Dabid ō

(Áaī Mark 12.35-37; Luk 20.41-44)

41Dan n̄ *Parijiye gē kánēñ naā anī, Jeju dəjedé na

42ké gír yādé na i rí dɔ *Kərist té wa. Ké ni i ngōñ kaa náā wa. Anī niñ-tūr ədanēñ na i ngōñ kaa Dabid.

43Jeju ədadé na: Ré i beé anī Dabid n̄ ɔr̄ najē kə ta kūl̄ *Ndíl kə Tál ní, rāā i báy n bārén na i Kóɔbē ní? Tɔdō Dabid əda na:

44Kóɔbē əda Kóɔbē yām̄ na kə reē kə ndi dɔ jī kɔn té, báté kadē n-əlañ ngé bañ gē gír njan té.

45Ré Dabid bārén na i Kóɔbē anī, ni i kaan báy tɔ a?

⁴⁶Deē kógēm ká asə tél kə najá yā kədan dɔ té gətóo. Adə əla gír ndō n noō té ní de kə nāa dəje Jeju najə tɔ ní gətóo.

MAT 23

Jeju tāa de gē najə yā ngé ndang makətübē gē té ɔ, Parijiye gē té ɔ

(Áaḷ Mark 12.38-39; Luk 11.43,46; 20.45-46)

- ¹Tā anī Jeju ɔḷ najə kə kósə de gēé ɔ, kə ngé ndóo yáa yān gēé ɔ, ədadé na:
- ²Ngé ndóo de gē ndū najə gē ɔ, *Parijiye gē ɔ, ndiñ loo ndi yā Moijə té a ɔjəñnee de gē kum *ndū najə gē yā Moijə.
- ³I beé ní, majə kadə ɔɔi tadé ba ī-rāāi yáa malang n a ədañsí ní. Ba ī-lōōi ndájə yáa rāādé. Tām yáa n niñ-ndóōñ de gē ní niñ kó gē rāāñ alé.
- ⁴Niñ-tóōñ yáa kətō ká kɔy gē tэндāñ dɔ de gē té, banī mbātəñ kəla ta ngōñ jīdə nāñ yáa kətō gē ní.
- ⁵Yáa rāādé gē malang ní, i yā kadə de gē aañneédé ngóy. Niñ-rāāñ ngong kə dūú gē n najə gē yā Nəbā i kemeé á dɔōñ nodé té aláa dɔōñ jīdə té ní adə lañ popəlo o, rāāñ ta kəlá rɔ kúbə yádé gē adə ngāləñ tilili ɔ.
- ⁶Nełdə ndi loo kə to ngol té loo kəsa yáa gē té ɔ, gír kújə káñ naā gē té ɔ.
- ⁷Nełdə kadə de gē rāāndé lápəya rɔyñneédé ndágə loo kə bo gē té ɔ, kadə de gē bārəndé na i ngoldé gē ɔ.
- ⁸Ba sḷ, ī-lōōi kadə de gē bārəñsí ngoldé gē, tɔdɔ sḷ malang i ngákóo naā gē ɔ, ngolsí i kógēm beé ɔ.
- ⁹Ī-lōōi bār deē kógēm ká dɔ nang té laā bɔbəsí, tɔdɔ bɔbəsí i kógēm beé, i nge n ndi dɔ rə té ní.
- ¹⁰Ī-lōōi kadə de gē bārəñsí ngé kər nodé gē ɔ, tɔdɔ nge kər nosí i kógēm beé, i *Kərist.
- ¹¹Deē n i kə bo ngáy dansí té ní a tél nge kəla yāsí.
- ¹²Deē n a ɔsə rōn kə dɔɔ ní, a téləñ seneé kə nang té, ba deē n a tél kə rōnee kə nang té ní, a ɔsənəñ kə dɔɔ.

Jeju gāng sarya dɔ ngé ndang makətübē gē té ɔ, Parijiye gē té ɔ

(Áaḷ Mark 12.40; Luk 11.39-52; 20.45-47)

- ¹³Sḷ ngé ndóo de gē ndū najə gē ɔ, *Parijiye gē ɔ, sḷ n i ngé gól kum de gē ní, yāsí i rō ndo! Tɔdɔ sḷ ũti ta róbə Bə kɔo ká dɔ rə té kɔɔ ta de gē té. Sḷ kó gē údi kemeé al ɔ, ngé gē n geyñ kudə kemeé ní a sḷ ɔgídé kudə kemeé kɔɔ ɔ.
- ¹⁴Sḷ ngé ndang makətübē gē ɔ, *Parijiye gē ɔ, sḷ n i ngé gól kum de gē ní, yāsí i rō ndo! Sḷ ī-tāāi yáa yā dəyá kə ngaa koy gē jīdə té malang kɔɔ ɔ, ī-rai dɔ té noō ĩli

gidə rōsí kə ndōy Nóbā ké dan gāng al yā kadə de gē rāāñneésí de ké majə gē té ō. I tām najə n noō té n sīī ā éngeī ndéy ké al naā ní.

15 Sīī ngé ndóō de gē ndū najə gē ō, *Parijiye gē ō, sīī n i ngé gól kum de gē ní, yāsí i rō ndoō! Tɔdɔ sīī ī-njērāī mbā āwī kē loo gē té malang dɔ nang té ō, kē loo gē té malang dɔ bā bo gē té ō, yā sāan de ké kal kógēm beē ké yā kadə tél *Jipə. Ba loo n deē ní tél *Jipə bá ní a, ī-rāāniī ādē tél nge kudə kum hor *Gehen té tɔy yāsí sīī kó gē nja jōó.

16 Sīī ngé kum tōō ké ngé kɔjə de gē ta róbə gē, yāsí i rō ndoō! Tɔdɔ sīī édaī na ré deē túbə kə kújə yā Kóɔbēé anī, nge n noō na i yáa alé. Ba ré deē túbə na i kə lór ké kem *kújə yā Kóɔbēé té tá na ənī na i ndūn ké nja ngār té.

17 Sīī i de ké mbóo gē ō, ngé kum tōō gē ō! Yáa n i ké bo ngáy ní i rí? I lór, aké i *kújə yā Kóɔbēé ké nge rāā kadə lór tél yáa ké yā bōl gidə ní m?

18 Tá sīī édaī báy tɔ na ré deē túbə kə *loo tuñ yáa anī, nge n noō na i yáa alé. Ba ré deē túbə na i kə *yáa ndējə ké dɔ té tá na ənī na i ndūn ké nja ngār té.

19 Sīī i de ké ngé kum tōō gē! Yáa n i ké bo ngáy ní i rí? I *yáa ndējə, aké i *loo tuñ yáa n rāā adə *yáa ndējə tél yáa ké yā bōl gidə ní m?

20 Deē n túbə kə *loo tuñ yáa ní, túbə i kə *loo tuñ yáa ō, kə yáa malang ké dɔ té ō.

21 Deē n túbə kə kújə yā Kóɔbēé ní, túbə i kə *kújə yā Kóɔbēé ō, kə Nóbā n ndi kemeé ní ō.

22 Deē n túbə kə dɔ rāa ní, túbə i kə kōr kágə mbang yā Nóbā ō, i kə Nóbā n ndi dɔ té ní ō.

23 Sīī ngé ndóō de gē ndū najə gē ō, *Parijiye gē ō, sīī n i ngé gól kum de gē ní, yāsí i rō ndoō! Tɔdɔ kámbə kotə yāsí gē n i kámbə kotə ō, penuwil ō kumēe ō ní, sīī ōrī dɔ ké nge kɔ kutə ādī Nóbā. Ba ré i yáa ké bo bo gē ké tū *ndū najə té, ké tītə yáa ké gōté ō, rāā kem majə ō, ra dɔ ndū ké kənī té ō, bāa sīī ī-mānī dɔ té kɔɔ. Tá i yáa gē n noō n majə kadə ī-rāāidə kanjə kəyā gotə gē kɔɔ ní.

24 Sīī de ké kum tōō gē ké ngé kɔjə de gē ta róbə gē! Sīī ī-taāī kum mañ kaýsí kə kúbúú ōgīneé yīl māñ kum té, ba ré i jámbal bāa sīī úriīn!

25 Sīī ngé ndóō de gē ndū najə gē ō, *Parijiye gē ō, sīī n i ngé gól kum de gē ní, yāsí i rō ndoō! Tɔdɔ sīī ī-tégoī gidə kópə kaý yáa ō, gidə səmbə ké laa ō, banī kemdé rosə kə yáa gē n éngeī loo bogə té ní ō, kə yáa gē n éngeī sɔɔn ngur ké majal gē ké kemsí té ní ō.

26 *Parijiye ké nge kum tōō n toō, ī-tégo kem kópə kaý yáa ō, kem səmbə ké laa ō, kété pá tá gō té anī ādə gidədə *unjə njáy njáy ō.

27 Sīī ngé ndóō de gē ndū najə gē ō, *Parijiye gē ō, sīī n i ngé gól kum de gē ní, yāsí i rō ndoō! Tɔdɔ sīī ī-toī i tītə dɔ bádə gē ké rāān hōrō tū té beē. Adə ré deē aɔ gidə ké ndágá bāa majə, banī kemdé rosə kə kəngə de ké koy gē ō, kə yáa ké yer ké tayā tayā gē ō.

28 Siŋ ī-toī i beé ō, gidəsí ké ndágá i ké majə ta kum de gē té, banī kemsí rosə kə gól looó ō, kə yáá ké majal ō.

Jeju əda najə yā yáá ké tōr ké a rāa ngé rāa majal gē

(Áaī Luk 11.47-51)

29 Siŋ ngé ndóo de gē ndū najə gē ō, *Parijiye gē ō, siŋ n i ngé gól kum de gē ní, yāsí i rō ndoó! Tɔdɔ siŋ ī-rāaī dɔ bádə *ngé koō ta gē ādī majə ō, ī-súūī dɔ bádə de ké súmūú gē ō,

30 ba édaī na ré siŋ na ī-ndiī na i bāl yā kaasí gē té anī, na ā ī-booī naā sedé loo tōl *ngé koō ta gē té alé.

31 I beé n siŋ kó gē édaīneé najə ké dɔ rōsí té kadə siŋ na i ngán kaa ngé tōl *ngé koō ta gē ní.

32 Ní, ī-naaī kə loo rāa té, ī-tōlī ta kəla n kaasí gē əlañ gír ní!

33 Siŋ i lī gē, gír kaa lī kakəm gē! Hor *Gehen n i yáá ké tōr ké kadə rāasí tām majal yāsí té ní, ā ásiī kaŷ ta té i baŷ?

34 I tām najə n noō té n m-ā m-álá *ngé koō ta gē ō, ngé kum kedə gē ō, ngé ndóo de gē ndū najə gē ō, kə rōsí té ní. Ā ī-tōlī kéréy gē ō, ā éndaī ngé kéréy gē tū kəgə ké dəsé té kə máyá ō, ā éndaī kéréy gē kə mərəwaá kem kújə kán naā yāsí té ō, ā ī-ngōdídə kə gō bē gē ō.

35 Yā kadə mósə de ké súmūú gē n aŷ nang té laā ní əsō dɔsí té malang. Əla gír dɔ mósə Abel n ni i de ké súmūú té, báté ugəñ dɔ mósə Jakari ké ngōñ Barasi n ī-tōlīni dɔ dán loo *tuñ yáá té kə *loo ké tál ní té.

36 Ādə m-édásí najə ké bo ngáy, yáa gē n noō malang a téləñ yā kəsō dɔ de ké ngəlaā gē té.

Jeju ō bē ké Jerusalem ō

(Áaī Luk 13.34-35)

37 Bē ké *Jerusalem, bē ké Jerusalem, ī n i nge tōl *ngé koō ta gē ō, nge tənī ngé gē n Nəbā əladé looí ní kə mbalá tənī tōldə ō ní! Nja i kóndóng n m-gey kán ngání gē kə naā té, tītə n kəjə kənjá a kánəñ ngənən gē gír bəgən té ní? Ba ngání gē geyñ alé!

38 I beé ní, a əyañ kújə yāsí ní jīsí té yā kadəsí kadə a ra kemən karī.

39 Tɔdɔ ādə m-édásí, əla gír ngər n toō té ní, ā əamī tɔ alé, báté kadə édaī na: Ādə Nəbā rāa majə kə nge n reē kə rī Kóṣṣbēé ní!

MAT 24

Jeju əda na a nujəñ kə kújə yā Kóṣṣbēé

(Áaī Mark 13.1-2; Luk 21.5-6)

¹Jeju teē *kújə yā Kóḡbē té a aḡ anī, ngé ndóo yáa yān gē reēn rōn té ba ɔjənəñ majə *kújə yā Kóḡbē ní.

²Anī ni-ədadá na ké aḡñ yáa gē n noō malang wa. Kadē n-ədadá najə ké bo ngáy, mbaḷ kógēm ké to do mbaḷ madə té ké de gē a mbéré tənīn kōó al ní gətóo. Yáa gē n noō malang a nujəñ kōó.

Yáa ké to rō ndoō gē o, rāa naā ndoō té o

(Áaḡ Mark 13.3-13; Luk 21.7-19)

³Jeju ndi do mbaḷ *kāgē olibə gē té anī, ngé ndóo yáa yān gē reēn rōn té kə kérédə ba dəjenəñ kadē ədadə ndō n yáa n noō a rāañ yáa té ní o, kadē ədadə yáa n a ɔjə do ndō télən o, a ɔjə do ta ngóy ndō gē o ní.

⁴Anī ni-tél ədadə na: Əndāi kum kedə do rōsí té, i-lōōi kadē deē gólí.

⁵Tədō de gē ngáy a unəñ rīm yā reēn ba a ədañ na niñ na i *Kərist gē, adə niñ a góləñ de gē ngáy.

⁶Ā oōi najə yā rōō gē o, ā oōi kōō rōō gē o, ba ādi bōl rāāsí alé, tām i gár kadē yáa gē n noō a rāañ yáa, banī i ta ngóy ndō gē al báy.

⁷Nápar de kógēm gē a iḡñ yā rōō nápar de kéréy gē o, gír bē koo kógēm a iḡ yā kəni gír bē koo ké rang rōō o, bō a əsō kə loo gē té o, do nang a ndebə kə loo gē té o.

⁸Yáa gē n noō malang n a rāañ yáa ní, i tītə ta kəla gír rō tōr yā dəyá ké a rāa kem beé.

⁹Dan ngeé n noō té ní a əlañsí jī de gē té kadē a rāañsí kadē wursí a ɔlsí o, a tōləñsí o. Gír nápar de gē malang a iməñsí najə yām mā té.

¹⁰Dan ngeé n noō té ní, de gē ngáy a əyañ taā kem kōó. Niñ a unəñ do naā yā gətəñ o, a iməñ naā o.

¹¹*Ngé koō ta ké rōkum al gē a iḡñ ngáy o, a góləñ de gē ngáy o.

¹²Tár yā de gē ngáy a ɔl kōó ɔɔñ yáa ké majal ké i ngáy.

¹³Banī deē n a əho sásáp mbóng ta tōl ta té ní, a ajə.

¹⁴Najə ké Majə ké do Bē koo n toō té ní, a əniñ mbərən kə loo gē té malang do nang té, kadē a tél i najə ké kum té kə no nápar de gē té malang. Tā anī ta ngóy yáa a reē tā.

Yáa ké majal ngáy n a reē ní

(Áaḡ Mark 13.14-23; Luk 21.20-24)

¹⁵Dan n ā aḡi yáa ké majal ké to yer kum n Daniel *nge koō ta əda najəñ ní ndi kem *loo ké tál té anī, ādə nge tēda najə ní geḡ kum najə ní majə,

¹⁶ādə ngé gē n ndiñ do nang ké Jude té ní, aḡñ naā kə do mbaḷ gē té o,

¹⁷ādə nge n ndi do kújú doó ní, risə aḡ kújú kun yáa kéréy té yā kaḡn al o,

- 18 ādē nge ní ndi ndoró ní tél aṵ bēé kun kūbē yān té al̄ ō.
- 19 Kem ndō gē ngeé ní noō té ní rō ndoō i yā kó kem gē ō, i yā dəyá gē ní ngán ké ta mba té gē i jīdó té ní ō.
- 20 Ī-ndōyī Nábā ādī kaṵ naā yāsí ní, i nāā kūl̄ té al̄ ō, i ndō *sabat té al̄ ō.
- 21 Tɔdō kem ndō gē ngeé ní noō té ní, wur de gē a ɔldá ngáy. Wur kɔl ká tītē ní noō gətóo ta kəla gír té báté ngɔlaā ní toō té ō, a to gogé tɔ al̄ báté ō.
- 22 Ré gāngēn ta ndō gē ní kōó al̄ anī, de ké yā kajə a gətóo. Banī a gāngēn ta kōó sɔñ ngé gē ní Nábā gērādó ní.
- 23 Kem ndō gē ngeé ní noō té ní, ré de kórēy ədasí na *Kərist na i laā, aláa ni na i nú anī, ĩ-lōōi taā kemən.
- 24 Tām Kərist ké rōkum al̄ gē ō, *ngé koō ta ké rōkum al̄ gē ō a ĩn̄, ba a rāān yáá ké yāá ké bo ngáy gē ō, yáá ké to kər kum gē ō yā góləń de gē. Adē néngēté asə i naā té anī a góləń ngé gē ní Nábā gērādó ní gēgē.
- 25 Áaī, m-tāāsí kété kōó.
- 26 Adē ré ədańsí na ni i kem dəla loo té anī, ĩ-lōōi kaṵ. Aláa ré ədańsí na i ni n bōō rōn kem kɔgərō looó toō anī, ĩ-lōōi taā kem.
- 27 Tɔdō i tītē ní mań tel̄ dūn bē té anī, unjə teē no bē té ní, ta reē Ngōn deē a to i tītē noō ō.
- 28 Loo ní nīn dā i tū té ní, māī gē a kánəń naā tū té ō.

Ta reē Ngōn deē

(Áaī Mark 13.24-27; Luk 21.25-28)

- 29 Séy gō wur kɔl gē ké kem ndō gē ngeé ní noō té anī, mbang a ndul ō, nāā a ndaa tɔ al̄ ō, tɔyō ké dɔ rā té gē a tésōn dɔ nang té ō, ngé tógé ké dɔ rā té gē a ndewn̄ ō.
- 30 Loo ní noō té yáá ké ɔjə dɔ Ngōn Deē a teē dɔ rā té. Dan ngeé ní noō té ní, gír bē ké dɔ nang té gē malang a sōmən̄, niñ a əndań kadədó ō, a ɔań Ngōn Deē loo reē té dɔ kił mań gē té dɔ rā té, kə tógé ké ngáy ō, kə *kɔsə gɔn ké ngáy ō.
- 31 Loo ní kōō bərúnjé ké bo a bār anī, ni a əla deē yān ké dɔ rā té gē kadē aṵ ɔyñ ngé gē ní ni-gērādó ní kił dɔ nang ké só gē té. A əlań gír i ta ngóy dɔ nang ké dām kórēy té, báté ugəń ta ngóyn ké dām ké rang tá.

Kum najə yā kágə kótə

(Áaī Mark 13.28-31; Luk 21.29-33)

- 32 Majə kadē ĩ-gerī kum najə yā kágə kótə: Ré ta ĩn̄ gē toń mbōl̄ ō, tél a sitəń gogé ō anī, siĭ ĩ-gerī kadē dɔ bar i ngər.
- 33 Adē ré áaī yáá gē ní noō malang anī, majə kadē ĩ-gerī kadē Ngōn Deē a reē ngər, ni i ta róbé tá.

34 Ādē m-édásí najē ké bo ngáy, de ké ngōlaā gē ní toō a oḡn malang alé n yáa gē ní noō malang a rāānneé yáa ní.

35 Dō rā ō dō nang ō a mānēn, banī najē yām a mān al báté.

I Nébā ngóy n geḡ kum mbang ké ta tōl ta té

(Áaī Mark 13.32-37; Luk 17.26-30,34-36)

36 Banī najē ké dō ndō ní té ō, kum mbang ní té ō ní, de ké geḡ gətóo. De ké dō rā té gē gerēn al ō, Ngōn geḡ al ō, ba i Bōbēn tá ngóy.

37 Yáa gē ní rāān yáa bāl yā Noe té ní, ta reē Ngōn Deē té anī, a rāān yáa ō.

38 Tōdō kété tá kadē mañ kaw taā loo ní, de gē əsañ yáa ō, aḡn yáa ō, taān naā ō, adēn ngáńd gē aḡn ngawaá ō, báté ugēn ndō ní Noe udēn kem to bo té ní.

39 De gē ndiñ dāy báté mañ kaw reē taāńd adē udēn kōs malang. Ní, ta reē Ngōn Deē a to i titē ní noō ō.

40 Ndō ní noō té ní, ré de gē i jōo kem ndōró anī, a unēn kógēm ba a əyañ madēn kōs.

41 Ré dəyá gē jōo ra a usēn kōo kə mbañ kusə yáa anī, a unēn kógēm ba a əyañ madēn kōs.

42 I beé ní, ī-ndiī dō rōsí té, tōdō ndō ní Kōbē yāsí a reēn ní, ī-gerī alé.

43 Siī ī-gerī yáa ní toō majə: Ré de ké kōs kújə geḡ mbang ní nge bogə a reēn dan ndōs ní anī, a ndi kə kumneé njáy njáy, ba a əya nge bogə kadē mbutə kum ndogē mbañ alé.

44 I tām najē ní noō té n majə kadē siī ī-ndiī dō rōsí té majə ní, tōdō Ngōn Deē a reē i kum mbang ní siī ī-gírī dō té al ní té.

Nge kəla ké nge rāā yáa kə gō ndū kōn ō, ké nge rāā yáa kə gō ndū kōn al ō

(Áaī Luk 12.41-48)

45 Nge kəla ké nge ra dō ndūn té ō, ké nge kum kedē ō ní kōn əndā kəla kəa gō ngé kəla madēn gē dōn té, kadē adēd gē kəsa yád gē kum mbangneé ní i náa?

46 Rōnēl i kə nge kəla ngeé ní toō loo ní kōn tél anī, əngen ta kəla ní té ní.

47 Ādē m-édásí najē ké bo ngáy, kōn ní a əndān dō yáa kənge yān gē té malang.

48 Ba ré nge kəla ní i de ké majə alé, adē əda kə kemən té na kōn na reē lāv alé,

49 ba udə kə rō ngé kəla madēn gē té a tēndād ō, a əsa yáa ō, a aḡ yáa ō, naā té kə ngé rāā bəlo kasə gēé anī,

50 kōs nge kəla ngeé ní toō a reē i ndō ní ni-ngōn tū té al té ní ō, kum mbang ní ní geḡ al té ní ō.

51 Kōn a əndan kənda ké majal ngáy ō, a ənīn loo yā ngé gól loo gē té kadē a nōo ō a máyā ngāngēn ō.

MAT 25

Kūjé najē yā ngámandə ké kutə kógēm̄ gē

- ¹Loo ní noō té ní, *Bē kọọ ké dɔ rā té a to i tītē kūjé najē yā ngámandə ké kutə kógēm̄ gē ní ɔyñ lám̄ba yādé gē ba aŵñ tēnī ta ngaa dəyá té ní.
- ²Ngámandə gē ní ké mí gē dandé té i ké mbóo gē, ba ké mí gē i ké kumdé edē.
- ³Ngé ké mbóo gē ɔyñ lám̄ba yādé gē, ba unəñ yibē hor dɔ té alé.
- ⁴Ba ngé gē ní i ngé ké kumdé edē gē ní, ɔyñ lám̄ba yādé gē ō, unəñ yibē hor kem kúú dɔ té ō.
- ⁵Dan ní ngaa dəyá reē lāv al ní, bī ēho ta kumdé adē to a bīñ.
- ⁶Dan loo té anī mbēr bār: Ngaa dəyá n toó ī-teē ī-tēnāi tan!
- ⁷Ngámandə gē ní ndólēñ dɔ bī té malang ba rāñ gō lám̄ba yādé gē.
- ⁸Ngé ké mbóo gē ədañ ngé ké kum kedē gē na: Ādējí yibē hor yāsí té séy, na hor a oy i mbée kem lám̄ba yājí gē tá.
- ⁹Ngé ké kum kedē gē tél ədañdé na: Yibē hor ké jījí té a asə tām yājí jījī té ō, tām yāsí sījī té ō alé. Ní, i só té kadē āwī rō ngé gātē gē té, ī-mangiī tām yāsí té.
- ¹⁰Dan ní a aŵñ kē mangaá báy anī, ngaa dəyá ní ugē gotədé té. Adē ngé gē ní niñ-ndiñ dɔ rōdédé té kōó ní, udəñ seneé kem loo yáa kəsa ké rāā tām yā rōneī taā dəyá té ō, utəñ ta róbə gāngēñneé gírdé kōó ō.
- ¹¹Ta tōl ta anī, ngé ké mbóo gē ní reē ugēñ, ədañ na: Kóṣṣē, Kóṣṣē, ī-teē ta róbə ādējí té!
- ¹²Banī ni-tūr ədadé na: Ādē m-ədásí najē ké bo ngáy, m-geřsí alé.
- ¹³I beé ní ī-ndiī dɔ rōsí té, tɔdō sījī ī-gerī ndō ní al ō, kum mbang ní al ō.

Kūjé najē yā ngé kəla ké mətá gē

(Āaī Luk 19.11-27)

- ¹⁴*Bē kọọ ké dɔ rā té a to i tītē deē ní a rāā yā kaŵ kē mbā té, anī bār ngé kəla yān gē ba bōṣṣé yáa kənge yān gē ní.
- ¹⁵Ni-adē nge kəla yān kógēm̄ sélē ké kum madē ké bo gē dūbú kutə mí, adē nge ké rang dūbú kutə jōó, adē nge ké kọ mətá dūbú kutə kógēm̄. Adədé kógēm̄ kógēm̄ kə gō mələdédé gēé, ba aŵ mbā tá.
- ¹⁶Nge kəla ní taā sélē dūbú kutə mí ní, aŵ rāañ gātē kē ta jī té noō, anī ənge manēn dɔ té dūbú kutə mí.
- ¹⁷Nge ní taā sélē dūbú kutə jōó ní, rāā tītē yā madēn, anī ənge manēn dɔ té dūbú kutə jōó.
- ¹⁸Ba nge ní taā sélē dūbú kutə kógēm̄ ní, aŵ ndēr bəlo bōṣṣé sélē yā kóṣṣn ní tū té.

- ¹⁹Rāā ndō ngáy gō té anī, kóō ngé kəla gē ní tél mbā té, ba dəjedé najē ké dō kəla yādó gē té.
- ²⁰Nge kəla n taā sélē dūbú kutə mí ní, reē rōn té ngər. Ni ɔjən sélē ké rang gē dūbú kutə mí ba ədan na: Kóōm, ī-bōōm sélē i dūbú kutə mí ba ááá, m-ənge sélē ké rang gē dūbú kutə mí dō madə té báý tɔ.
- ²¹Kóōn ədan na: Majə, ī i nge kəla ké majə ō, ké nge ra dō ndūí té ō. Ī ɔjə kadə ī i de ké ra dō ndūí té tū yáá ké séý beē té ní, m-ā m-əndāī dō yáá ké ngáy gē té. Ī-reē ī-rāā rōneī kə kóōí.
- ²²Nge n taā sélē dūbú kutə jōó ní reē ngər rōn té ō, ba ədan na: Kóōm, ī-bōōm sélē i dūbú kutə jōó, ba ááá, m-ənge sélē ké rang dūbú kutə jōó dō madə té báý tɔ.
- ²³Kóōn ədan na: Majə, ī i nge kəla ké majə ō, ké nge ra dō ndūí té ō. Ī ɔjə kadə ī i de ké ra dō ndūí té tū yáá ké séý beē té ní, m-ā m-əndāī dō yáá ké ngáy gē té. Ī-reē ī-rāā rōneī kə kóōí.
- ²⁴Nge n taā sélē dūbú kutə kógēm ní reē yān ō, ba ədan na: Kóōm, m-geē kadə ī i de ké hálí ngaŋg ngáy. Ī éja kōō loo ké ī-dubə kōō tū té ál té ō, ā ɔý yáá i loo ké ī-bōkə yáá tū té ál té ō.
- ²⁵m-bōl, adə m-āw m-bōō sélē yāí nang té. Ngarə kum sélē yāí ní n toó: Ī-taā.
- ²⁶Banī kóōn ní tél ədan na: Ī i nge kəla ké majal ō, ké nge yay ō. Ī ī-geē kadə mā i de ké nge kəja kōō loo ké m-dubə kōō tū té ál té ō, nge kɔy yáá loo ké m-bōkə yáá tū té ál té ō.
- ²⁷I beé ní, majə kadə əndā sélē yām bē ngé rāān kəla gē té, kadə ré m-tél anī, m-ənge yáá yām ō, m-əngeñ manən dō té ō.
- ²⁸I beé báá ní, ī-taāī sélē ké dūbú kutə kógēm ké jīn té kóó, ādī nge kəla n ənge sélē dūbú kutə mí nja jōó ní dō yān té.
- ²⁹Tɔdō deē n ənge yáá ní, a adənəñ madə dō té kadə yáá yān ál loo. Banī deē n yáá kəngen gətóo ní, ni ké séý beē n i jīn té ní gəgē a taān kóó.
- ³⁰Ba ənī nge kəla ké yalyō n toō kum til té ndágá, loo n deē a nōō ō, a máyā ngəngən ō tū té ní té.

Sarya ké ta tōī ta té

- ³¹Dan n Ngōn Deē a reē dan *kɔsə gɔn yān té naā té kə *de ké dō rā té gē malang anī, ni a ndi dō kōr kəgə mbang yān té.
- ³²Nápar de gē malang a kánən naā yā ra non té. Ni a ɔr kamdé naā té tītə n nge kul yáá a ɔrən kam ngán bəyā gē kə batə gē naā té ní.
- ³³A əndā batə gē dō jī kɔn té ō, bəyā gē dō jī gelən té ō.
- ³⁴Anī mbaŋg a əda ngé gē n dō jī kɔn té ní na: Sīī n Bəbém tōr tan dɔsí té ní, ī-reēī, ī-taāī Bē kɔɔ n rāān tām yāsí té ta kəla gír kəndā dō rā ō dō nang ō té ní.

- 35 Tɔdɔ bɔ rāām anī ādēmī yǎǎ kɛsa ɔ, kɛndā rāām anī ādēmī mañ kaɣ ɔ. Mā i mbā a éhɔmī kɛ rɔsɪ tɛ ɔ.
- 36 Rɔm i karī a ādēmī kùbɛ ɔ, moy rāām a áǎi góm ɔ, mā i dɛngáyá a ī-reē ī-goǔmī ɔ.
- 37 Anī de kɛ súmūú gɛ ní a télɛn yā kɛdan na: Kɔɔbɛ, i ndɔ kɛ rá tɛ n j-ǎǎi kɛ bɔó á j-adī yǎǎ kɛsa ɔ, kɛndā rāāi á j-adī mañ kaɣ ɔ ní?
- 38 I ndɔ kɛ rá tɛ n j-ǎǎi ī i mbā á j-əhɔi kɛ rɔjɪ tɛ ɔ, rɔi i karī á j-adī kùbɛ ɔ ní?
- 39 I ndɔ kɛ rá tɛ n j-ǎǎi kɛ moyɔɔ, aláa i kújɛ dɛngáyá á j-aw̄ jə-goǔi ní?
- 40 Anī mbañg a tél yā kɛdadé na: Ādɛ m-édásí najɛ kɛ bo ngáy, kɛ ndɔ gɛ malang í ī-rāāi yǎǎ gɛ n noɔ kɛ deē kógɛm kɛ dan ngákóúm kɛ dūú ngáy gɛ n toɔ tɛ ní, ī-rāāi i seím mā nɛkɔ.
- 41 Gɔ tɛ anī, mbañg a əda ngé gɛ n dɔ jɪ gelɛn tɛ ní na: Siī n Nébā ndɔsɪ ní, ɔtiī rɔm tɛ kɔɔ, awī kum hor kɛ a oy ál tɛ n rāān tām yā *diabɛl tɛ ɔ, deē yān gɛ kɛ dɔ rǎ tɛ ɔ ní tɛ.
- 42 Tɔdɔ bɔ rāām a ādēmī yǎǎ kɛsa ál ɔ, kɛndā rāām a ādēmī mañ kaɣ ál ɔ.
- 43 Mā i mbā a éhɔmī kɛ rɔsɪ tɛ ál ɔ, rɔm i karī a ādēmī kùbɛ ál ɔ, mā i moy ɔ mā i kújɛ dɛngáyá ɔ a ī-reē ī-goǔmī ál ɔ.
- 44 Ta anī niñ a télɛn yā kɛdan ɔ na: Kɔɔbɛ, i ndɔ kɛ rá tɛ n j-ǎǎi kɛ bɔó, aláa kɛndā mañ rāāi, aláa ī i mbā, aláa rɔi i karī, aláa moy rāāi, aláa ī i dɛngáyá tá j-adī yǎǎ ál ní?
- 45 Anī mbañg a tél yā kɛdadé na: Ādɛ m-édásí najɛ kɛ bo ngáy, kɛ ndɔ gɛ malang í ī-rāāi yǎǎ gɛ n noɔ kɛ deē kógɛm kɛ dan ngákóúm kɛ dūú ngáy gɛ n toɔ tɛ ál ní, ī-mbātíi i rāā seím mā nɛkɔ.
- 46 Anī de gɛ ní a aw̄n yā kɛnge ndéy kɛ dan gāng ál tām yā majal yādá tɛ ɔ, de kɛ súmūú gɛ a aw̄n loo kɛ deē a ndi kɛ kumneé tū tɛ ngándáng tɛ ɔ.

MAT 26

Ngār gɛ oōñ naā dɔ Jeju tɛ yā tɔlɛn

(Áǎi Mark 14.1-2; Luk 22.1-2; Jáǎ 11.45-53)

- 1 Dan n Jeju tɔl ta najɛ gɛ n toɔ malang anī, əda ngé ndóo yǎǎ yān gɛ na: Ī-gerī kadɛ nɣ i ndɔ jɔó ngóy kadɛ nāā *Pákə ugɛ.
- 2 Ba a əlañ Ngōñ deē jɪ de gɛ tɛ kadɛ a əndanəñ kɛ máyú tū kágɛ kɛ dɛsɔ tɛ.
- 3 Anī ngol gɛ kɛ dɔ *ngé tuñ yǎǎ gɛ tɛ ɔ, *kum kɔɔ gɛ yā ngán *Israel gɛ ɔ, kánəñ naā kem kújɛ yā ngol *ngé tuñ yǎǎ gɛ n rīn na i Kaipə ní tɛ.
- 4 Niñ-oōñ naā kadɛ kɛ n-rāān ngam kógɛm kɛ n-əhɔñneé Jeju kɛ n-tɔlɛn.

⁵Ba ədañ na kadē kə i ndō nāā té alé, na sōgə najē na a ʒi dan de gē té.

Dəyá kógə́m rāā ítər dɔ Jeju té

(Áaḷ Mark 14.3-9; Jaa 12.1-8)

⁶Jeju ndi kem kújə yā Simo nge bānjə té, kem bē ké Betani té.

⁷Anī dəyá kógə́m reē rōn té kə kū mbaḷ albatər kə ítər kə gātən i ngáy i kemeé. Dan n Jeju ndi ta yáa kəsa té anī, dəyá ní kəjā ítər ní dɔn té.

⁸Ngé ndóo yáa yā Jeju gē aḷn yáa ní, anī wōng rāādé ngáy adē ədañ na: Ni nuje kə ítər n toō i tām rí té?

⁹Nəngətə deē a igə́n kə gātə kə ngáy yā kadē ngé ndoō gē narən!

¹⁰Banī Jeju geḗ najē yādé ní adē ədadé na: Ī-rāāi dəyá n toō adē wurən tōrən i tām rí té? Yáa n ni-rāā tām yām té ní, i yáa ké majə.

¹¹Tɔdō ngé ndoō gē a ndiñ sesí i kə ndō gē, ba mā m-ā m-ndi sesí kə ndō gē alé.

¹²Ni kəjā ítər n toō rōm té i yā dubəmən.

¹³Adē m-ədási najē kə bo ngáy: Loo malang n a əniñ mbēr Najē kə Majə n toō tū té dɔ nang té laā ní, a əniñ gotə yáa n dəyá n toō rāā ní ō, kadē əgañ kem de gē dɔn té.

Judas ndigə́ kəla Jeju jī Ngol ngé tuñ yáa gē té

(Áaḷ Mark 14.10-11; Luk 22.3-6)

¹⁴Tā anī Judas Iskariot n i nge kə kógə́m kə dan ngé kə kutə gidə i jōó gē té ní, aḯ ənge ngol gē kə dɔ *ngé tuñ yáa gē té,

¹⁵ba ədadé na ré n-əla Jeju kem jīdó té anī, ké na a adənən i rí wa. Anī niñ-tədañ səlē gində arjāa kutə mətá adənən.

¹⁶Əla gir kə kum mbang nəkó n noō té ní, Judas a sāa i ta róbé kə majə kə yā kadē n-əlañ Jeju kem jīdó té.

Jeju əsa yáa Pákə naā té kə ngé ndóo yáa yān gēé

(Áaḷ Mark 14.12-21; Luk 22.7-14,21-23; Jaa 13.21-30)

¹⁷Ngé ndóo yáa yā Jeju gē reē dəjenən kə ndō kə ta kəga dɔ yā mápa kə rāā kanjə kəni *kaa mápa kum té na kadē əsañ yáa *Pákə ní wa, ké geḯ kadē n-rāān i loo kə rá té n kə n-adənən.

¹⁸Anī Jeju ədadé na kə aḯn kem bēé rō de kə beē té, ba kə ədañ kóó na ngoldé na əda na mbang yān na asə kóó, adē n-a n-rāā Pákə kə ngé ndóo yáa yān gēé na i bēé looneé.

¹⁹Ngé ndóo yáa gē rāān tītə n Jeju ədañdó ní, adē niñ-rāān loo kəsa yáa *Pákə.

²⁰Ta loo tībé té anī, Jeju reē ndi ta yáa kəsa té kə ngé ndóo yáa yān kə kutə gidə i jōó gēé.

²¹Ba dan ní ndiñ a əsañ yáá anī Jeju əda na: Ādē m-ədásí najē ké bo ngáy, deē kógēm dansí té a əlañ jī de gē té.

²²Najē ní tōrdé ngáy, adē niñ kógēm kógēm dəjenēñ na Kóṽbē, i mā a?

²³Ni-tél ədadé na: I nge ní əla jīn gōm té kārāá ní n a əlañ jī de gē té ní.

²⁴Ngōñ Deē a oy yā kaw tītē ní ndangēñneé dɔn té kem makətübē té ní. Banī deē ní a əlan jī de gē té ní, yáá ké majál ngáy a teē dɔn té! Kojə deē ní noō al i só té.

²⁵Judas ní, i nge kəlan jī de gē té ní un najē ɔr, əda na: Ngoləñ i mā a? Anī Jeju tūr ədan na: I ñ n édá ní.

Yáá kəsa ké tál

(Áaī Mark 14.22-26; Luk 22.15-20; 1 Kor 11.23-25)

²⁶Dan ní a əsañ yáá ní, Jeju un mápa, ndadē Nébā dɔ té oy anī, gāng naā té adē ngé ndóo yáa yān gē, ba ədadé na: Ī-taāi yáá ní toō əsaī, na i rōñ.

²⁷Gō té anī un kópə kasə *nduú, ndadē Nébā dɔ té oy anī adədé tɔ ba əda na: Sī malang āyī,

²⁸tɔdō yáá ní toō i mósém, i mósə *madē naā ní Nébā əho sesí ní. I mósé ké bōkə nang té tām yā kósə de ké ngáy gē té o, tām kadē Nébā māyñ rōn dɔ majál yādé gē té o.

²⁹Ādē m-ədásí najē ké bo ngáy, ngəlaā ní m-ā m-āy kasə *nduú ní toō tɔ alé, báté ndō ní m-ā m-āyñ ké kijə naā té sesí kem Bē koo yā Bəbém té ní.

³⁰Gō té anī niñ-əniñ pā gē ké yā tōyñ Nébā, ba teē awñ dɔ mbaī *kāgē olibə gē té.

Jeju tāā Piyer na a nējē najē

(Áaī Mark 14.27-31; Luk 23.31-34; Jəə 13.36-38)

³¹Anī Jeju əda ngé ndóo yáa yān gē na: Ndōó bōólaā nəkó ní toō ní sī malang a əyāmī kōó. Tɔdō i ké ndang kem makətübūú na: M-ā m-ənda nge kul batē gē, anī bütə batē gē a tīñ naā kə loo gē té.

³²Ba ré m-tél m-ndól anī, m-ā m-aw Galile kété nosí té.

³³Piyer un najē ɔr, əda Jeju na: Ká ré gotə madém gē malang əyāñ kōó gəgē anī, mā m-a m-əyāñ kōó al báté.

³⁴Jeju tél ədan na: Ādē m-ədəi najē ké bo ngáy, ndōó bōólaā nəkó ní toō ní ā ī-nējē najē a əda nja mətá na ī-gerēm alé, pá tá kadē kéra kəñjá nōo báy.

³⁵Piyer ədan na: Ká ré i yā kadē m-óyñ seí gəgē anī, m-ā m-nējē m-ədə na m-geri al al báté! Ba gotə ngé ndóo yáa yā Jeju gē malang ədan tītē ní noō o.

Jeju ndōy Nébā kem ndɔr ké Jetəsemāni té

(Áaī Mark 14.32-42; Luk 22.39-46)

³⁶Dan n̄ Jeju aṽn̄ niñ kə ngé ndóó yáa yān gēé ugēn̄ loo n̄ a bārēn̄ na i Jetəsemani ní té anī, əda ngé ndóó yáa yān gē na kə ndiñ loo n̄ toō té laā, ba ni na n-a n-aṽ ndōyóó loo n̄ nú té noō.

³⁷Ni un Piyer ō, ngán Jebede kə jōó gē ō seneé. Loo n̄ noō té rōn əla gír nelēn al̄ ō, kemən əla gír sōl̄ ō.

³⁸Anī ni-ədadé na rōn na nelēn kə rōneé al̄ tītē kə yā kadē n-oy kōó beē. Kə ndiñ loo n̄ toō té laā, kə lōōn̄ bī ba kə ndiñ kə kumdá seneé.

³⁹Ni-aṽ dan say séy anī ɔsə non nang té, ba ndōy Nóbā əda na: Bəbém̄, ré loo rāa kadē kópə wur kəl̄ n̄ toō mān̄ say rōm̄ té to noó anī, ī-rāa ādē mān̄ say rōm̄ té. Banī ādē i kə gō kem ndigə yām̄ alé, ba i kə gō kem ndigə yāī ikó tá.

⁴⁰Ni-tél reē rō ngé ndóó yáa yān kə mətá gē té anī, əngedə toñ a bīn̄. Ni-əda Piyer na: Adē ásiī ndi kə kumsí seím̄ mbang kógēm̄ al̄ m̄!

⁴¹Ī-lōōi bī, ī-ndiī kə kumsí ba ī-ndōyī tá kadē əsōi kum yáa gē n̄ a nāān̄ de gē té ní alé. Tədō ndíl deē ndigə rāa yáa kə majə, ba dā rō deē ngañg alé.

⁴²Ni-tél aṽ adē dan gēlā say nja kə nge kə jōó, ba ndōy Nóbā əda na: Bəbém̄, ré loo kun kópə n̄ toō kōó kanjə kadē m-āy yáa kə kemeé gətóo anī, ādē yáa n̄ ī-ndigə ní rāa yáa!

⁴³Ni-tél reē rōdó té anī əngedə dɔ bī té báy, tədō asēn̄ ndi kə kumdá alé.

⁴⁴Jeju əyadé ba ɔtə aṽ dan say báy. Ni ndōy nja kə nge kə mətá, ba əda i rō najə gē nəkó n̄ kété ní báy.

⁴⁵Gō té anī, ni-tél reē rō ngé ndóó yáa yān gē té, ba ədadé na: Ā ī-bī i mbée ō, a ī-taāi i koō ō a! Āāi, kum mbang asə kōó, adē a əlan̄ Ngōn̄ Deē jī ngé rāa yáa majal̄ gē té.

⁴⁶Ījī dɔó ādē j-awī. Āāi nge kəlam̄ jī de gē té ugē kōó.

Əhɔñ Jeju

(Āāi Mark 14.43-50; Luk 22.47-53; Jaa 18.3-12)

⁴⁷Ba dan n̄ a ɔr̄ najə kə tan té báy anī, Judas n̄ i nge kə kógēm̄ kə dan ngé kə kutə gidə i jōó gē té ní, reē ugē kə kósə de kə ngáy gē kə ngol gē kə dɔ *ngé tuñ yáa gē té ō, *kum kɔó yā ngán *Israel gē ō, əlan̄dó. Niñ-reēn̄ i kə kaskar gē ō, kə sálang kāgē gē ō.

⁴⁸Nge n̄ a rāa yā kəla Jeju jīdó té ní, ɔjədó yáa kógēm̄ kə kadē gerēñneé Jeju, ədadé na: Deē n̄ m-ā m̄-bírən̄ kə rōm̄ té dagə ní, i deē ní bang, adē əhɔniī.

⁴⁹Judas reē rō Jeju té kə ta jī té beé, ba ədan na: Lápəya Ngoljī! Ba bīrən̄ kə rōn̄ tá dagə rāanneé lápəya.

⁵⁰Jeju tūr ədan na: Madāá, yáa n̄ ī-reē rāáá ní ī-rāa! Loo n̄ noō té de gē n̄ Judas reē sedé ní, njərān̄ kə rō Jeju té, ba tetən̄ jīdó dɔn̄ té əhɔnəñ.

51 Anī deē kógēm ká dan ngé gē ní niñ i kə Jejuú ní əla jīn ɔrēn kaskar yān, əgañ mbī pajā yā ngol *ngé tuñ yáa gē əga gāng.

52 Anī Jeju ədan na: Ī-tél əla kaskar yāi gogé kem hōpən té, tɔdɔ de gē malang ní unəñ kaskar ní, a oyñ i yo kaskar.

53 Ī-geř kadē m-ásə dəje Bɔbóm kadē rāa sem ál a? Ré m-dəjen anī, kə ta jī té beē a əla kə *de ká dɔ rā té gē ká dūbūúdé i ngáy ō, bütədé māñ kutə gidə i jōó ō, yā kadēm.

54 Ba ré i beé ní, loo kadē najē gē ní ndangəñ kem makətūbūú ní a udəñ girí i baý? Ndagəñ na i gár kadē yáa na a rāa yáa na i tītē ní noō.

55 Gō té anī Jeju əda kósə de gē na: Ī-reēi kəhɔm té kə kaskar gē, kə sálang kágē gē tītē loo reē kəhɔ nge kum róbé té beē a! Kə dɔ ndɔ gē m-ndi kem kújə yā Nəbā té m-ndóon de gē yáa, ba sūi əhɔmí alé.

56 Banī yáa gē ní toō malang rāañ yáa i yā kadē najē gē ní *ngé koō ta gē ndangəñ ní reē udəñ girí. Loo ní noō té ngé ndóo yáa yān gē əyənəñ ba aýñ naā malang kɔó.

Awñ kə Jeju no ngé sarya kə bo gē té

(Áaī Mark 14.53-65; Luk 22.54-55,63-71; Jaa 18.13-14,19-24)

57 Ngé gē ní əhɔñ Jeju ní awñ seneé bē Kaipə ngol *ngé tuñ yáa gē té, loo ní ngé ndóo de gē ndū najē gē ō, *kum kɔɔ gē ō, kánəñ naā tū té ní té.

58 Piyer njərə gō Jeju té, banī dandé gəlā séy. Ni un gōn báté ugē ta ndágé kújə yā ngol *ngé tuñ yáa gē té. Udə kem ndogó ba aw ndi kə ngé kəla gēé yā kaañ ta tōi ta yáa ní.

59 Ngol gē ká dɔ *ngé tuñ yáa gē té ō, ngé sarya kə bo gē malang ō, sāañ najē kə yā tetə dɔ Jeju té yā gāngəñ sarya yo dɔn té.

60 Adə de gē ngáy reē tətəñ najē kə soř gē banī ngé sarya gē əngeñ kum najē kógēm kə asə kadē deē gāngəñ sarya yo dɔn té alé. Banī de gē jōó reēñ gō gogé

61 ədañ na: Deē ní toō əda na n-asə tɔɔ kújə yā Nəbā, ba tél kəndā gogé kem ndɔ mətá beē.

62 Anī ngol *ngé tuñ yáa gē i dɔɔ ba əda Jeju na: Najē ní de kə kum yáa té gē ədañ dɔi té toō ā ĩ-dal ál a?

63 Banī Jeju ndi kə tan kə mbóó. Anī ngol *ngé tuñ yáa gē ədan na: m-dəjei kə rī Nəbā kə ndi kə kumneé, ré i ĩ n i *Kərist, adə ĩ i Ngōñ Nəbā, anī ədájí.

64 Jeju tūr ədan na: Īkó əda. Banī m-ədásí najē kə rang báy tɔ, əla gir ngɔr ní toō té ní ā áaī Ngōñ Deē a ndi dɔ jī kɔ Nəbā kə bo kə tógəñ i ngáy té ō, ā áaniī loo reē té dɔ kił māñ kə no rā té té ō.

65 Loo ní noō té ngol *ngé tuñ yáa gē əhɔ ta kūbē kə rōn té *rəyā ba əda na: Ni-əda i najē kə to ngonjə dɔ Nəbā té! Ní, kə jə-sāaī najē yā de kə kum té gē báy a? Najē kə to ngonjə ní ni-əda dɔ Nəbā té ní n ōōi ngɔr toó!

⁶⁶Gír yāsí ká dɔ té na i rí? Niñ-tūr ədañ na: Najə i dɔn té adə majə kadə oy.

⁶⁷Loo n̄ noō té tībēñ hōr kumən té ɔ, tēndānēñ ɔ. Ngé kéréy gē əndañ mbórən,

⁶⁸ba ədañ na: Ī i *Kərist al a? Ī-rāā *nge koō ta ba ɔjəjí dɔ deē n̄ əndaī ní.

Piyer nējə əda na n-geř Jeju alé

(Áaĭ Mark 14.66-72; Luk 22.56-62; Jaa 18.15-18,25-27)

⁶⁹Piyer ndi ndágá kem ndogə yā ngol *ngé tuñ yáa gē té. Anī nge kəla ká dəyá kógəñ reē rōn té ba ədan na: Ī i kə Jeju ká Galile ɔ!

⁷⁰Banī ni-nējə ta kum de gē té malang əda na: m-geř kum najə n̄ əda toó alé.

⁷¹Ba ɔtə a aŵ kum kə ta ndogə té. Nge kəla ká dəyá ká rang aŵ anī əda de gē n̄ rañ noó ní na: Deē n̄ toō i kə Jeju ká *Najaret!

⁷²Piyer nējə nja ká nge kɔ jōó báy tɔ ɔ, túbə ɔ, ba əda na: m-geř deē n̄ noō alé bāté!

⁷³Ba gō té séy anī, de gē n̄ rañ noó ní reēñ rō Piyer té ba ədanəñ na: Ī i deē kógəñ ká dandé té rōkum, tɔdō ndūi rāā adə jə-gerī.

⁷⁴Anī Piyer əla gír tēda najə ká ngañg ngañg gē túbəñ kə rōneé ba əda na: m-geř deē n̄ noō alé bāté.

⁷⁵Anī kéra kənjá nōō kə ta jī té noō. Loo n̄ noō té əga kem Piyer dɔ najə n̄ Jeju ədan kété té ní, ədan na: Ī ā ĩ-nējə najə, ā əda na ĩ-gerəñ alé nja mətá pá tá kéra kənjá a nōō báy. Loo n̄ noō té Piyer teē ndágá, ba nōō wuk wuk kə wur katāá.

MAT 27

Aŵñ kə Jeju no Pilatə té

(Áaĭ Mark 15.1; Luk 23.1-2; Jaa 18.28-32)

¹Dan n̄ loo tīi unjə anī ngol gē ká dɔ *ngé tuñ yáa gē té malang ɔ, *kum koō yā ngán *Israel gē ɔ, oōñ naā dɔ Jeju té yā tōlən.

²Niñ-dɔɔñəñ kə kəlaá ba aŵñ seneé, aŵ əlanəñ jī Pilatə nge kɔɔ bē té.

Judas oy

(Áaĭ Kəla 1.18-19)

³Dan n̄ Judas nge kəlan jī de gē té aā kadə gāngəñ sarya yo dɔn té anī, ndəngā rōn ba tél kə səlē arjāa ká kum madə ká bo gē kutə mətá ní aŵñ adə ngol gē ká dɔ *ngé tuñ yáa gē té ɔ, *kum koō gē ɔ,

⁴ba ədadé na: m-rāā majal, tɔdō m-əla de ká kanjə najə dɔn té jī de gē té kadə tōlnəñ. Banī niñ-tél ədanəñ na: Nge n̄ noō usəjí i rí? I najə yāi ĩkó!

⁵Judas bōkə nar ní kem kújə yā Kóɔbē té, ba teē aŵ əñi kəla.

⁶Ngol gē ká dɔ *ngé tuñ yáa gē té ɔyñ nar ní ba ədañ na: *Ndū najə yājí ɔgə bōkə nar ká beē loo ngōm nar ká kem *kújə yā Kóɔbē té, tɔdō i nar mósə.

- ⁷Niñ-oōñ naā ba aṽ mangəñneé loo ndōr yā kōdē jóo yā dubēñ mbā gē.
- ⁸I tām najē n toō té n báté bōólaā gēgē a bārēñ ndōr ní na i ndōr mósé ní.
- ⁹Loo n noō té najē n Jeremi *nge koō ta əda ní reē udə gírí, ni-əda kété na: Dɔyñ sélē kó kum madē kó bo gē kutə mətá, adē i nar gír deē n ngán *Israel gē gāngēñ gātēñ ní,
- ¹⁰aṽ mangəñneé ndōr yā kōdē jóo, kə gō n Kóóḃē ədañneé ní.

Pilatə nge koo bē dəje Jeju najē
(Áaṽ Mark 15.2-5; Luk 23.3-5; Jaa 18.33-38)

- ¹¹Aṽñ kə Jeju no nge koo bē té. Anī nge koo bē dəjen na ké ni i mbañg yā *Jipə gē wa. Anī Jeju tél ədan na i ĩkó n ədá ní.
- ¹²Ba loo n ngol gē kó dɔ *ngé tuñ yáa gē té ɔ, *kum kɔɔ gē ɔ, əndāñ najē dɔn té anī, ni-əda najē alé.
- ¹³Loo n noō té Pilatə nge koo bē ədan na ké najē gē malang n ədañ dɔn té toō ní ké oō al wa.
- ¹⁴Banī Jeju əda najē kógəñ alé, adē ɔr kum nge koo bē seneé ngáy.

Gāngēñ sarya yo dɔ Jeju té
(Áaṽ Mark 15.6-15; Luk 23.13-25; Jaa 18.39-19.16)

- ¹⁵Kə dɔ nāā Pákə gē malang n ní nge koo bē a ɔr deē kógəñ dəngáyá a adē kósə de gē tām yā nāā *Pákə té, adē i dəngáy n kósə de gē dəjeñ ní.
- ¹⁶Tá dan ngé n noō té ní, dəngáy kógəñ kə lūlūn bār ngáy i noó, rīn na i Jeju Barabas.
- ¹⁷Loo n de gē kánēñ naā anī, Pilatə dəjedé na ké i náā n kə n-əyən dɔɔ kə n-adədé ní wa, i Jeju n a bārñēñ na i Barabas ní aké i Jeju n a bārñēñ na i *Kərist ní wa?
- ¹⁸Tɔdɔ ni geñ majə kadē i nii n rāādé á niñ-əlañ Jeju jīn té ní.
- ¹⁹Dan n Pilatə ndi loo gāñg sarya té ní, nēyən əla ədan na kə lōo kəla rōn dan najē yā de kə sūmūú n noō té. Tɔdɔ na n-nī nī kə majal ngáy dɔn té ndɔɔ laā.
- ²⁰Ngol gē kó dɔ *ngé tuñ yáa gē té ɔ, *kum kɔɔ gē ɔ, səlāñ kósə de gē kadē dəjeñ kadē əyən Barabas dɔɔ, ba kadē Jeju kə oy.
- ²¹Nge koo bē tél un najē ɔr báy, dəjedé na dan de kə jóo gē n toō té ní, kə kə n-ɔr i náā dəngáyá wa. Niñ-tél ədanēñ na i Barabas.
- ²²Pilatə dəjedé na ké kə n-rāā i rí kə Jeju n a bārñēñ na i *Kərist ní wa. Anī niñ malang tél ədanēñ na: Ādē əndaiñ kə máyá tū kāgə kə dēsé té!
- ²³Pilatə dəjedé na ké yáa kə majal n rāā ní ké i rí wa. Banī niñ-əgañ kɔr tɔy kə kété gē ədañ na: Ādē əndanēñ kə máyá tū kāgə kə dēsé té!

²⁴Dan í Pilatə ǵǵ kadə najə yān teē yǵǵ alé, ba de gə a əniñ i wúy jīn té anī, un mañ təgoñ jīn ta kum kósə de gə té, ba əda na: Mósə deē í toō a əsō dóm mā té alé, i najə yāsí sǵǵ kó gə!

²⁵Anī kósə de gə malang tél ədañ na: Ādə mósən əsō dǵǵí té ō, dǵ ngánjí gə té ō!

²⁶Loo í noō té ni-ɔ̄r Barabas dəngáyá adədé, ba adə əndañ Jeju kə ndéy mərawaa pá tá əlan jī de gə té kadə əndanəñ kə máyǵ tú kǵgə kə dəsé té báy.

Áskar gə lurəñ Jeju

(Áǵǵ Mark 15.16-20; Jǵǵ 19.2-3)

²⁷Áskar gə yā Pilatə nge kǵǵ bē awñ kə Jeju kem kújə ngol yā nge kǵǵ bē té, ba kánəñ bütə áskar gə malang dǵn té.

²⁸Niñ-ɔ̄rəñ kǵbə kə rǵn té kǵó ba əlañ kǵbə kǵl kə kərə biǵ yā áskar gə rǵn té.

²⁹Niñ-sétəñ kǵn gə rǵāñ jākā kə tītə yā mbañg gə té, əlañ dǵn té ō, əlañ tēbā jī kǵn té ō, ba ɔ̄səñ kejədé nang té non té mbóoñneé seneé ədañ na: Lápəya, mbañg yā *Jipə gə!

³⁰Tíbəñ hǵr rǵn té, ba taāñ tēbā ní əndañneé dǵn.

³¹Dan í mbóoñ seneé oy anī, ɔ̄rəñ kǵbə kǵl kə kərə ní rǵn té kǵó, ba tél tǵlañ kǵbə yān gə rǵn té gogó. Gǵ té anī awñ seneé yā kaw kəndan kə máyǵ tú kǵgə kə dəsé té.

Əndañ Jeju kə máyǵ tú kǵgə kə dəsé té

(Áǵǵ Mark 15.21-32; Luk 22.26-43; Jǵǵ 19.17-27)

³²Dan í teē a awñ seneé kə gidə bē té ndágá anī, əngeñ deē kǵgəñ kə Siren, rīn na i Simǵ. Əhǵnəñ adə ətǵ kǵgə kə dəsé yā Jeju.

³³Ugəñ loo í a bǵrəñ na i Golgota té ní. Golgota ní, kuməñ na i kǵr dǵ deē.

³⁴Anī adəñ Jeju kasə *nduú kə rǵā mañ yǵǵ kə atə kárará kum té kadə ǵy. Ni nāa tan té anī, mbāté kǵy kǵó.

³⁵Dan í əndanəñ kə máyǵ tú kǵgə kə dəsé té oy anī, áskar gə túgəñ wǵlā kǵgəñneé naā kǵbə yān gə.

³⁶Gǵ té anī ndiñ nang té a ngǵmñəñ.

³⁷Niñ-ndangəñ sarya í gǵngəñ dǵn té ní əndañ dǵn té dǵó. Ndangəñ ədañ na: Nge í toō i Jeju, mbañg yā *Jipə gə.

³⁸Əndañ ngé kum róbə gə jǵó kə máyǵ tú kǵgə kə dəsé gə té kadə Jeju té. Kǵgəñ i dǵ jī kǵn té ō, kǵrǵy i dǵ jī geləñ té ō.

³⁹Ngé māñ róbə gə tǵgāñ dǵdǵ ō, tájəñəñ ō, ba ədanəñ na:

⁴⁰Ǫ í i-sāa tǵǵ kújə yā Kǵóǵbē kǵó ba tél rǵā rang kem ndǵ mətá ní, íkǵ ájə rǵí. Ré Ǫ i Ngǵñ Nébā anī, i-risə kǵó dǵ kǵgə kə dəsé té!

⁴¹Ngol gē ké dɔ *ngé tuñ yáá gē té ɔ, ngé ndóò de gē ndū najē gē ɔ, *kum kɔɔ gē ɔ, mbóoñ seneé ɔ, ədañ na:

⁴²Ni ajə de ké rang gē, ba asə kajə rōn nəkó al wa! Ni i mbañg ké *Israel té al a? Ādē risə kɔɔ dɔ kágē ké dēsé té ngɔr ní toō té ādē jə-taāi kemən.

⁴³Ni-əndā kemən dɔ Nébā té mámák adē əda na ni na i Ngōñ Nébā ní, ré Nébā tárən anī, ādē taān jī yo té ké ngɔr ní toō té.

⁴⁴Ngé kuñ róbə gē ní əndañdó kə máyá tū kágē ké dēsé té kadən té ní tájəñəñ tītə ní noō ɔ.

Jeju oy

(Áaī Mark 15.33-41; Luk 23.44-49; Jaa 19.28-30)

⁴⁵Loo ní mbañg i dan bēé ní, loo gāñg tībə ripə, adē loo ké risə til taā loo dɔ nang té malang, báté ugēñ mbañg ké mətá ké loo solí té.

⁴⁶Ugē kum mbañg ké mətá ké loo solí té anī, Jeju əga kɔr ngáy əda na: Eli, Eli, lama sabaktani. Kumən na i Nébā yām, Nébā yām, éyām kɔɔ i tāñ rí té?

⁴⁷Dan ní de kéréy gē dan ngé gē ní rañ noó té ní oñ beé anī, ədañ na: A bāi i *Eli.

⁴⁸Anī deē kógəñ dandé té ay ngōdē kə ta jī té noō aŵ un yáá ké to tītə ndɔkəɔ əla kum kasə ké masə té doo ta tēbā té, ba əla ta Jeju té kadē njībē.

⁴⁹Banī de ké rang gē ədañ na kə ra bam kadē kə n-aañ ké Eli a reē yā kajən wa.

⁵⁰Banī Jeju əga kɔr ngáy báy tɔ, ba əho tan kə naā té kɔɔ.

⁵¹Anī kúbə ní gāngəñneé kem kújé yā Kóɔbē ní rəyā naā té jōó, dɔɔ báté ugē nang té. Dɔ nang ndebə ɔ, mbaī gē njārəñ naā té ɔ.

⁵²Ta bāá bádə gē teēñ ɔ, de gē yā Nébā ní oyñ ní, ngáy gē ndóləñ ɔ.

⁵³Niñ-teēñ kɔɔ bāá bádə gē té. Dan ní Jeju ní oy ní ndól anī, niñ-udəñ *Jerusalem ní i bē ké *tál ní té, adē de gē ngáy aañdé.

⁵⁴Ngol áskar gē ɔ, áskar gē ní ngōmən Jeju seneé ní ɔ, aañ dɔ nang ní ndebə ní ɔ, yáá ní rāā yáá ní ɔ anī, bōlən ngáy ba ədañ na: Deē ní toō i Ngōñ Nébā rɔkum!

⁵⁵Dəyá gē ngáy rañ noó, ba dandé i say n a aañneé loo ní. Niñ-əlañ gir kun gō Jeju i Galile nú, njərāñ seneé a rāāñneé kəla adənəñ.

⁵⁶Mari ké Magədala ɔ, Mari koo Jakə niñ kə Jəjep ɔ, koo ngán Jəbede gē ɔ, niñ i dan dəyá gē ní té.

Dubəñ Jeju

(Áaī Mark 15.42-47; Luk 23.50-56; Jaa 19.38-42)

⁵⁷Loo tībí anī, de ké nge yáá kaī loo kógəñ ké kem bē ké Arimate té reē ugē. Rīn na i Jəjep. Ni i nge ndóò yáá yā Jeju ɔ.

⁵⁸Ni-aw̄ ənge Pilatə ba dəjen na kə adēn niñ Jeju. Anī Pilatə adē ndūn kadē adēnəñ.

⁵⁹Jəjep un niñ Jeju, bír̄ kə pákətā *léé kə *unjə njáy njáy,

⁶⁰ba aw̄ ənī kem bāá bádé kə kijə n̄ adē tégāñ kem mbaḷ t́ tá tām̄ yān nəkó Jəjep t́ ní. Gō t́ anī, ndübərū mbaḷ kógēm̄ kə bo əndā ta bāá bádé ní t́ utəñ ta, ba ɔtə aw̄.

⁶¹Mari kə Magədala ō, Mari kə rang ō, niñ i loo ngeé n̄ noō t́, niñ-ndiñ kumdé ɔɔ ta bāá bádé ní.

Ngōmēñ dɔ bádə Jeju

⁶²Teē kə ndō kə noō, adē i ndō n̄ utə gō ndō rāā yáa gē kə yā kəndāñ dɔ rō danaá t́ ní, ngol gē kə dɔ *ngé tuñ yáa gē t́ ō, *Parijiye gē ō, aw̄ñ naā t́ malang rō Pilatə t́ ba ədanəñ na:

⁶³Kóɔbē gē, əga kemjí dɔ najə kógēm̄ kə nge gól de gē ngeé n̄ toō əda t́, dan n̄ ni-ndiñ kə kumneé báy t́ ní. Ni-əda na: Ndō mətá gō t́ bāa n-a n-ndól.

⁶⁴I beé, ní ādē ndūi kadē ngōmēñ dɔ bádən b́at́ ndō mətá, na sōgə ngé ndóo yáa yān gē reē bogəñ niñən, ba ədañ de gē na ni na oy ba na ndól dan de kə koy gē t́. Loo n̄ noō t́ gól kə gō gogé n̄ noō a majal ngáy tɔy kə kété báy.

⁶⁵Pilatə ədadé na: Siḷ i kə ngé ngōm̄ loo gēé ní, āw̄ i-ngōm̄i títē n̄ i-gerīneé ní.

⁶⁶Niñ-aw̄ ɔrəñ mbō ta bāá bəlo ní t́, ba əndāñ ngé ngōm̄ loo gē ta t́ kadē ngōmēñ.

MAT 28

Jeju ndól

(Áaḷ Mark 16.1-10; Luk 24.1-12; Jaa 20.1-10)

¹Gō ndō *sabat t́, adē i ndō dəmásé t́ anī, Mari kə Magədala ō, Mari kə rang ō, aw̄ñ kaḷ dɔ bádé t́ kə gir looí batə.

²Anī dɔ nang yéy ngáy. De kə dɔ rā t́ kógēm̄ yā Kóɔbē ḷi dɔ rā t́ jəngā. Ni-reē ndübərū mbaḷ n̄ utəñneé ta bəlo bádé ní kɔɔ, ba ndi dɔ t́.

³Ni to i títē teḷ mañ beē ō, kúbə yān ndaa tál tál ō.

⁴Dan n̄ áskar gē aḷanəñ ní, bóləñ ngáy adē toñ títē de kə koy kɔɔ gē beé.

⁵De kə dɔ rā t́ ní əda dəyá gē na: Siḷ i-lōōi ból, m̄-geḗ kadē ā i-sāāi i Jeju n̄ əndanəñ kə máyá tū kágə kə dēsé t́ ní.

⁶Ba ni-gətóo laā. Ni-oy ba ndól kɔɔ títē n̄ ədañ ní. Ī-reē áaḷ loo n̄ to tū t́ ní.

⁷Áwī lów ədañ ngé ndóo yáa yān gē na ni-ndól kɔɔ dan de kə koy gē t́, ba aw̄ Galile kété nosí t́. Ā áaḷni i nú. Najə n̄ kadē m-ədásí ní n noó.

⁸Niñ-ɔtēñ kə bōló ō, kə rōneĪ ké ngáy ō, lāv ngáy kōó do bádé té, ba aḡñ ngōdē aḡ ədañ gé ndōó yáa yā Jeju gē najē ní.

⁹Jeju tēnī tadé ba ədadé na: m-rāāsí lápóya! Niñ-reēñ rōñ té əhōñ njan, ba ɔsəñ nodé nang té non té.

¹⁰Anī Jeju ədadé na: Ī-lōōī bōí, ba āw édaī ngákóóm gē kadē aḡñ Galile. Niñ a aḡmēñ i nú.

Najē kōr gé ngōm loo gē

¹¹Dan n dəyá gē ní i róbó báy ní, gé ngōm loo kéréy gē reēñ kem bēé ɔjəñ ngol gē ké do *ngé tuñ yáa gē té gotə yáa malang n rāa yáa ní.

¹²Ngol *ngé tuñ yáa gē ní əngeñ naā kə *kum kōó gēé, ba dan n oōñ naā oy anī, əndāñ nar ké asə tāñ jī gé ngōm loo gē ní té,

¹³ba ədañdé na: I najē n toō n ā édaī ní, édaī na: Ngé ndōó yáa yān gē reē bogəñ nīnén ndōó dan n jə-to j-a jə-bī ní.

¹⁴Ba ré najē ní əsō mbī nge kōo bē té anī, j-a jə-mūjūrū ta kōó kadē əsō dōsí té alé.

¹⁵Ngé ngōm loo gē taāñ nar ní ba rāāñ tītē n ɔjəñneédé ní. Adē najē ní njērā dan *jipə gē té báté bōólaā.

Jeju teē hcy kə rō gé ndōó yáa yān gē té

(ÁaĪ Mark 16.14-18; Luk 24.36-49; Jəa 20.19-23; Kəla 1.6-8)

¹⁶Ngé ndōó yáa yān gē n niñ i deē kutə gidə i kógəñ ní, aḡñ Galile do mbaĪ n Jeju ədadé na kə aḡñ tū té ní té.

¹⁷Dan n aḡñ Jeju anī, ɔsəñ nodé nang té non té, banī kem gé kéréy gē tósədé.

¹⁸Jeju reē rōdé té ngər ba ɔr najē n toō sedé, ədadé na: Adəmēñ tógə malang do yáa ké do rā té gē té ō, do yáa ké do nang té gē té ō.

¹⁹Ní, āwī kə dan nápar de gē té malang, Ī-rāāī ādē de gē téləñ gé ndōó yáa yāñ gē. Ī-rāāīdé *batém kə rī Bəbē Ngōñ ō, Ngōñ ō, *Ndíl ké Tál ō.

²⁰Ī-ndóōīdé yáa malang n m-édásí kadē Ī-rāāī ní. Ba mā i sesí kə do ndō gē báté ta ngóy ndō gē té.

MRK

MRK 1

Najē n̄ Jaā Batistē ɔjē ní

(Áā Mat 3.1-12; Luk 3.1-18; Jaā 1.19-28)

- ¹Ta kēla gír Najē ké Majē yā Jeju Kərist Ngōñ Nóbā.
- ²Ndangēñ kem makətübē yā Ijai *nge koō ta té ədañ na: Áa, m-əla nge kēla yām kété noí té kadē rāa gō róbə yāí əndāí.
- ³Ndū deē kógēm̄ bār kem dəla loo té əda na: Ī-rāāí gō róbə yā Kóɔbē əndāniī ō, Ī-rāāí róbə yān gē adē rañ sūmūú ō.
- ⁴Jaā Batistē teē hɔy kem dəla loo té. Ni-ənī mbēr̄ *batém̄ ké kadē de gē tūrēññ háldé ō, rāāndé batém̄ ō, yā kadē Nóbā māȳñ rōñ dɔ majal̄ yādé té.
- ⁵De gē ké dɔ nang ké Jude té malang ō, ngé ké *Jerusalem té malang gēgē ō, aŵñ rōñ té, adē Jaā rāādé batém̄ kum bā Jurde té, dan n̄ niñ-ədañ majal̄ yādé gē kē ndágá ní.
- ⁶Jaā ɔɔ̄ i kübē bīī jámbal ō, əhɔ bōdēñ i kə ndārá ō. Yáā kəsa yān i yim̄ gē ō, mbar̄ tejə ké bembeé gē ō.
- ⁷Ni-ənī mbēr̄, əda na: Nge n̄ tógəñ tɔȳ yām̄ mā ní a reē gōm̄ té noō. Mā m-ásə rugə kē nang té tútə kələ sākērā ké njan té gēgē alé.
- ⁸Mā m-rāāsí *batém̄ i kə maná, ba ni a rāāsí batém̄ i kə *Ndíí ké Tálá.

Rāāñ Jeju batém̄ ō Sətan nāān ō

(Áā Mat 3.13-4.11; Luk 3.21-22; 4.1-13)

- ⁹Dan n̄ noō té ní, Jeju ĩī *Najaret, gō nang ké Galile té, ba reē rō Jaā té adē rāāñ batém̄ kum bā Jurde té.
- ¹⁰Ni a teē kum mañ té kē ndágá anī, kē tajī té noō ni-āā dɔ rā njar ō, *Ndíí ké Tál jəngā kē dɔn té tītē dér ndaa ō.
- ¹¹Loo n̄ noō té, ndū deē kógēm̄ bār dɔ rā té, əda na: Ī i Ngōñ kó tár yām̄ n̄ nelēm̄ seí ngáȳ ní.
- ¹²Kē tajī té noō ní *Ndíí ké Tál ɔsə kə Jejuú adē aŵ kem dəla loo té.
- ¹³Ni-ndi noó ndō kutə sós, adē *Sətan nāān. Ni-ndi naā té kə dā ké bembeé gē, ba *de ké dɔ rā té gē rāāñ seneé.

Jeju bār de gē sós kadē unəñ gōn

(Mat 4.12-22; Luk 4.14-15; 5.1-11)

- ¹⁴Kutē gō n̄ əlañ Jaā jī de gē té ní, Jeju reē Galile.

- 15 Ni ɔjə Najə ké Majə yā Nəbā, əda na: Ndō asə kɔ́, adə *Bē kɔɔ yā Nəbā i ngər. Ī-tūrī hálsí, ba ĩ-taāi kem Najə ké Majə.
- 16 Dan n̄ Jeju a un ta bā bo ké Galile té ní anī, ni-ɔɔ Simɔ niñ kə ngōkɔɔn Andəre a əniñ réng kum bā bo té, tɔdɔ niñ i ngé ndɔ kənjə gə.
- 17 Jeju ədadə na: Ī-reēi góm té, anī m-ā m-rāāsí kadə a ĩ-télii ngé ndɔ de gə.
- 18 Kə ta jī té beé niñ-əyañ réng yādə gə, ba unəñ gōn.
- 19 Ni ɔtə kə kété séy bāa ɔɔ Jakə ngōñ Jebede, niñ kə ngōkɔɔn Jaa. Ndiñ kem toó ba a túñ i kum réng.
- 20 Kə ta jī té noō ni-bārdə. Anī əyañ bəbədə kə ngé rāā kəla gēé kem toó, ba aŋñ gōn té.

Ndíí ké majal kógə́m rāā kum deē kógə́m ndoō té

(Áaĭ Luk 4.31-37)

- 21 Jeju niñ kə ngé ndoō yáa yān gēé aŋñ kem bē ké Kapernaum té, i ndō *sabat té, adə ni udə kem kújə káñ naā té ba əla gír ndoō de gə yáa.
- 22 Loo ndoō deē yáa yān ɔr kumdə ngáy, tɔdɔ ni-ndoódə yáa i kə tógó, ba i tītə yā ngé ndoō de gə ndū najə gə alé.
- 23 Dan n̄ noō té ní deē kógə́m ké ndíí ké yər i kemən té i kem kújə káñ naā yādə té, deē ní əga kɔ́ əda na:
- 24 Jeju ké *Najaret, yāi i rí sejí? Ī-reē i nujəjí té a? m-geř majə kadə ĩ i nge ké *tál yā Nəbā.
- 25 Jeju ndángən əda na: Ī-ndi taí mbóo, ba ĩ-teē kɔ́ kem deē n̄ toō té.
- 26 Tā anī ndíí ké yər ní jənga deē ní rik rik ō, əga kɔ́ ngáy ō, ba teē kemən té kɔ́.
- 27 Ból rāādə malang, adə dəjeñ naā dɔ dándə té na: I rí ké beé? I yáa ndoō ké kijə, i kə tógó! Ndíí ké yər gə gəgə ni-ɔř najə sedə kə tógó, anī niñ-oñ tan.
- 28 Ba kə ta jī té noō rī Jeju bār taā gō loo malang ké Galile.

Jeju rāā adə rō ngé moy gə ngáy ngáa

(Áaĭ Mat 8.14-17; Luk 4.38-41)

- 29 Jeju teē kem kújə káñ naā té, ba kə ta jī té noō, aŋñ kem kújə yā Simɔ niñ kə Andəre té, ba Jakə ō Jaa ō i sedə.
- 30 Um Simɔ ké dəyá to kə moy gajaá. Kə ta jī té noō niñ-ədañ Jeju najəñ.
- 31 Jeju aŋ rōn té, əhɔ ta jīn, ba unən dɔ́, anī moy gajə ní əyañ, adə dəyá ní rāā loo yáa kəsa adədə.
- 32 Loo səlí, loo n̄ mbang udə kɔ́ ní, de gə reēñ kə ngé moy gə malang ō, kə ngé gə n̄ ndíí ké majal gə i kemdə té ní ō.
- 33 De ké kem bēé gə malang kánəñ naā kə ta róbə kújə té.

³⁴Jeju rāā adē rō ngé moy gē ké gir ngáy gē ngáā. Ni-tēbā ndíl ké majal gē ngáy ō, əyǝdǝ adē ɔrǝn najē al ō, tɔdɔ niñ-geɾnǝn.

Jeju aŵ gō nang ké Galile té

(Áǝǝ Luk 4.42-44)

³⁵Dǝloí batǝ, kété tá kadǝ loo gǝng ní, Jeju ndól, ba teē ndágá aŵ loo ké deē gǝtǝo tū té té ndi a ndōy loo ngeé n noō té.

³⁶Simǝ niñ kǝ ngé gē n seneé ní aŵn ndǝlen té.

³⁷Ba loo n ǝngenǝn anī, niñ-ǝdanǝn na de gē malang na a ndǝlenǝn.

³⁸Ni-tél ǝdadǝ na: J-awī kem bē ké rang ké ngɔr gē té ādǝ m-ǝnǝ mbēr Najē ké Majǝ kemdǝ gē té ō, tɔdɔ m-teē i tǝmǝn té.

³⁹Ba ni-aŵ, ɔjǝ najē kem kújǝ kǝn naā yǝdǝ gē té gō nang malang ké Galile té ō, ba ni-tēbā ndíl ké majal gē kɔɔ ō.

Jeju rāā adē bǝnjǝ ké rō deē kógǝm té uŕ

(Áǝǝ Mat 8.1-4; Luk 5.12-16)

⁴⁰Nge bǝnjǝ kógǝm reē rō Jeju té, ɔsǝ kejǝn nang té, rǝǝn bó, ba ǝdan na: Ré i-ndigǝ anī, i-rǝǝm ādǝ m-ūnjǝ njáy njáy.

⁴¹Jeju ǝǝ kum tō ndoō yǝn, adē ǝla jīn ɔdǝnneé, ba ǝdan na: m-ndigǝ kadǝ rǝí ūnjǝ njáy njáy.

⁴²Anī kǝ ta jī té noō bǝnjǝ uŕ rǝn té kɔɔ, adē rǝn ūnjǝ njáy njáy.

⁴³Jeju tǝǝn bǝng bǝng, ba kǝ ta jī té noō ɔsǝ seneé kadǝ ɔtǝ kɔɔ.

⁴⁴ǝdan na: Ōō majǝ, i-lōō kɔr najē kǝ deē kógǝm, ba āŵ ɔjǝ *nge tuñ yǝǝ rǝí ō, i-ndǝjǝ yǝǝ tǝm rǝí n ūnjǝ njáy njáy té toō kǝ gō ndū n Moijǝ ǝda ní ō, kadǝ kumdǝ teē dɔ té.

⁴⁵Banī, loo n deē ní teē ndágá anī, ǝla gir kǝnī mbēr dɔ yǝǝ ní té kǝ dɔɔ ngáy ō, rǝǝ adē de gē oōn kǝ loo gē té ō, adē Jeju asǝ kudǝ kem bē bo kógǝm té wǝng tǝ alé. Ni-ndi ndágá ndǝgǝ loo n de gē ndiñ tū té al té ní ba de gē jīn kǝ loo gē té malang, reēn rǝn té.

MRK 2

Jeju rāā adē deē kógǝm ké lígǝrī ǝnge rō ngáā

(Áǝǝ Mat 9.1-8; Luk 5.16-26)

¹Rǝǝ ndō ngáy al gō té anī, Jeju tél reē Kapernaum adē de gē oōn na ni i kújú,

²anī de gē ngáy kǝnǝn naā noó, adē ta róbǝ kújǝ té ndágá gǝgǝ loo ndi asǝdǝ tǝ alé. Ni ɔjǝdǝ najē.

³De gē reēn kǝ deē kógǝm ké lígǝrī ké de gē sǝ ǝtǝnǝn.

⁴De gē ní asēñ kēñīn no Jeju té alé, tām kósə de gē i ngáy. Anī niñ-tútəñ dɔ kújə, adə sɔɔ dɔ Jeju. Loo ní niñ-tútəñ kum loo oy anī, əlañ waá ní nge lígērī to kemeé ní kē nang té.

⁵Dan ní Jeju ɔɔ taā kem yādé anī, əda nge lígērī na: Ngōñəm, yáá kə majal gē ní ī-rāā ní i kə māy rō dɔ té kɔɔ.

⁶Banī ngé ndóo de gē ndū najə kórēy gē ní ndiñ noó ní gírēñ kemdə té ədañ na:

⁷I bay á deē ní toō a ɔr najə beé? Ni a gāng i Nóbā. I náā n asə māy rōn dɔ yáá kə majal gē té ní? I Nóbā ngóy al a?

⁸Kə ta jī té beé Jeju geñ yáá ní niñ-gírēñ kemdə té ní, adə ədadé na: I tām rí té á ī-gírī yáá gē ní toō kemsí té beé?

⁹Ni kə rá n i kə ngañg alé ní, i kadə deē əda de kə lígērī na majal yān gē i kə māy rō dɔ té kɔɔ, aké i kadə deē ədan na kə jī dɔɔ, un waá yān, ba kə njērā m?

¹⁰Yā kadə ī-gerīneé kadə Ngōñ Deē i kə tógə māy rōn dɔ majal gē té dɔ nang té ní. Dan ní ni-əda tītə ní noō ní anī, tél tūr tan, əda de kə lígērī ní na:

¹¹Ī, m-ədaī, jī dɔɔ, ún waá yāi ba ī-tél āw bēé looí.

¹²Kə ta jī té noō ni-jī dɔɔ, un waá yān ba teē ndágá ta kumdə té malang. Loo ní noō té ɔr kumdə ngáy, ba gō té anī, niñ-ɔsəñ gɔn Nóbā, ədañ na n-ɔɔñ yáá kə beé nja kógēm al bay.

Jeju bār Lebi

(Áaī Mat 9.9-13; Luk 5.27-32)

¹³Jeju teē āw kadə bā bo té bay tɔ. Kósə de gē malang reēñ rōn té anī ni-ndóodə yáá.

¹⁴Dan ní ni a māñ róbó anī, ɔɔ Lebi ngōñ Alpe, ndi loo taā lambóo té, anī ədan na kə un gōn. Loo ní noō té Lebi jī un gōn.

¹⁵Dan ní Jeju ndi ta yáá kəsa té kem kújə yān té ní, ngé taā lambóo gē ngáy ō, ngé rāā majal gē ngáy ō, ndiñ ta yáá kəsa té seneé, naā té kə ngé ndóo yáá yān gēé, tɔdɔ niñ i ngáy n a unəñ gōn ní.

¹⁶Ngé ndóo de gē ndū najə yā *Parijiye gē ɔɔñ kadə Jeju a əsa yáá kə ngé rāā majal gē ō, kə ngé taā lambóo gē ō anī, dəjeñ ngé ndóo yáá yān gē na kə i tām rí té á a əsa yáá kə ngé taā lambóo gē ō, ngé rāā majal gē ō ní wa.

¹⁷Loo ní Jeju oō beé anī ədadé na: I ngé rō ngañg gē n a sāñ nja doktór ní alé, ba i ngé rō ngañg al gē n a sāñ njan ní.

Jeju ɔr najə kə dɔ ndi bō té tām yā Nóbā té

(Áaī Mat 9.14-17; Luk 5.33-39)

¹⁸Ndɔ kógēm té anī ngé ndóo yáá yā Jaa gē ō, *Parijiye gē ō ní a *ndiñ bō tām yā Nóbā té ní, reēñ rō Jeju té ədanəñ na: I tām rí té á ngé ndóo yáá yā Jaa gē ō, yā

*Parijiye gē ō, *ndiñ bō tām yā Nóbā té, ba ngé ndóō yáa yái gē ndiñ bō tām yā Nóbā té al ní?

¹⁹Jeju tél ədadə na: Dan ní nga dəyá ndiñ kə madən gēé báý ní, a əyá madən gē ní kə bōó a? Ndō gē malang ní nga dəyá i sedé báý ní, niñ a asəñ *ndi bō tām yā Nóbā té alé.

²⁰Ndō gē a reēñ kadē a ɔrēñ nga dəyá dandé té kōó anī, dan ní noō té ní niñ a *ndiñ bō tām yā Nóbā té kem ndō ní noō té báý.

²¹De ké yā kənī kum ngísə kūbē kə ta kūbē ké kijií gətóo. Ré i beé anī, ta kūbē ké kijə ní əniñneé kum ké ngísə ní a rāā kadē kum kūbē a rəyā māñ ké kété báý.

²²Tá deē a bōkə kasə *nduú ké tām ngōñ kem səl ké lōō kōkə gē té al ō. Ré i-rāā beé anī, kasə a rāā səl gē kadē a ndübēñ kōó, adē loo ní noō té ní, kasə ní ō, səl gē ní ō, i yáa ké ta tī kōó gē. Ba kasə nduú ké ngōñ tām ní, majə kadē ā i-tūr i kem səl ké kijə gē té.

Jeju ō, ndō Sabat ō

(Áaī Mat 12.1-8; Luk 6.1-5)

²³Ndō *sabat kógəñ té anī, Jeju a gāng kem ndōr niñ kə ngé ndóō yáa yān gēé, ba dan ní a māñēñ ní anī ngé ndóō yáa yān gē tətēñ dɔ kōo dɔ dɔ.

²⁴Loo ní noō té *Parijiye gē ədañ Jeju na: Áaā tá, i tām rí té á niñ a rāāñ yáa ní *ndū najə yā Nóbā ɔgē rāā ndō *sabat té ní?

²⁵Anī Jeju ədadə na: Yáa ní Dabid rāā dan ní ndoō ō, bō ō, rāāñēñ niñ kə madən gēé ní, i-tədaí kem makətübūú yətə al bátə a?

²⁶Ni udə kújə yā Nóbā té, dan ní Abiatar i ngol *ngé tuñ yáa gē ní, anī ɔy mápa gē ní ndējəñ Nóbā ní əsa ō, adē ngé gē ní i seneé ní kadē əsañ ō. Ba ni-rāā i yáa ké i de ké *nge tuñ yáa ngóy n asə rāā ní.

²⁷Jeju tél ədadə báý tɔ na: Nóbā rāā ndō *sabat i tām yā deē té, ba rāā deē i tām yā ndō *sabat té alé,

²⁸adē i tām ní toō té n Ngōñ Deē i kōó ndō *sabat gəgə ní.

MRK 3

Jeju rāā adē jī deē kógəñ ké oy tél majə gogé

(Áaī Mat 12.9-14; Luk 6.6-11)

¹Jeju udə kem kújə káñ naā té tɔ. Deē kógəñ ké jīn tutə ndi kemeé.

²*Parijiye gē uməñ Jeju yā kəa ké a rāā kadē rō deē ní a ngāā ndō *sabat té wa, kadē kə n-sekəñneé.

³Ba Jeju əda de ké jīn tutə ní kə jī kə ra dɔ ta kum de gē té malang.

⁴Ni dəjedé na ké *ndū najē yā Nóbā ndigə kadē ndō *sabat té ní, jə-rāāi yáá ké majə aké i yáá ké majal wa, kadē j-ajī de gē aké jə-tōlīdē wa. Ba niñ-ndiñ kə tadé ké mbóó.

⁵Jeju aḍadé kə wōngōó. Tōrēn ngáy kemən té najē kem ngañg yādé té, ba əda deē ní na kə ndájē jīn, ni-ndájē jīn anī jīn tél to karī kōó.

⁶*Parijiye gē teēñ, ba kə ta jī té noō, oōñ naā kə deē yā Herod gēé dɔ Jeju té, niñ-sāān loo tōlən.

Kósə de gē reēñ rō Jeju té

⁷Jeju niñ kə ngé ndóó yáa yān gēé awñ kadə bā bo té. Anī kósə de gē ngáy unəñ gōn.

⁸Niñ-īñ Galile té ō, Jude té ō, *Jerusalem té ō, Idume té ō, gidə bā Jurde té ō, gō nang ké Tir té ō, Sidon té ō. Kósə de ké ngáy gē reēñ rōn té, tɔdō oōñ najē yáa gē malang n ni-rāā ní.

⁹Jeju əda ngé ndóó yáa yān gē kadē ɔrēñ to kógəñ tām yān té, najē kósə de gē n a mbérēnəñ té ní.

¹⁰Tɔdō rāā adē rō de ké moy gē ngáy ngāā, adē ngé moy gē malang mərəñ naā dɔn té kadē n-ɔdēñ rōn.

¹¹Dan n ndíl ké yer gē gəgē aḍñ Jeju anī, teē tésōñ nang té non té, ba əgañ kɔr ədañ na ni na i Ngōñ Nóbā.

¹²Banī Jeju tāādé kə ngangā ngáy kadē rāāñ kadē deē gerən alé.

Jeju əndā ngé ké kutə gidə i jōó gē ngámbang kəla yān gē té

(Áaī Mat 10.1-4; Luk 6.12-16)

¹³Jeju al dɔ mbalá, ni-bār ngé gē n ni-ndigədé ní, adē reēñ rōn té.

¹⁴Jeju əndā ngé ké kutə gidə i jōó gē kadē niñ i naā té seneé ō, kadē əladé kɔjə najá ō.

¹⁵Ni-adədé tógə tēbā ndíl ké majal gē.

¹⁶Jeju əndā ngé ké kutə gidə i jōó gē, adē i Simo n əndā rīn na i Piyer ní ō,

¹⁷Jakə ké ngōñ Jebede niñ kə ngōkɔɔn Jaḍ n əndā rī bəgədé na i Boanerges, á kumən na i ndāñg mañ ní ō,

¹⁸Andəre ō, Pilipə ō, Bartelemi ō, Matiye ō, Toma ō, Jakə ké ngōñ Alpe ō, Tade ō, Simo n a bārñəñ na i nge rōɔ dɔ bē té ní ō,

¹⁹Judas Iskariot n əla Jeju jī de gē té ní ō.

Ngéé Jeju gē sāāñ kəhɔn

²⁰Jeju aw kújú, banī kósə de gē kánəñ naā noó báy tɔ, adē Jeju kə de gē n seneé ní yáa kəsa gəgē aḍñ loo kəsa yáa alé.

21Loo ní ngéén gē oōñ beé anī, teē awñ kəhɔn t́, tɔdɔ niñ ədañ na dɔn na ndi kə gōó al na i mbée.

Ngé ndang makətübē gē ədañ na Beljebul i kem Jeju t́

(Áaī Mat 12.22-32; Luk 11.14-23; 12.10)

22Ba ngé ndóo de gē ndū najē gē ní ijñ *Jerusalem ní ədañ na Beljebul na i kemən t́, na i kə ta kũl ngār yā ndíl ḱ majal gē n a tēbañ ndíl ḱ majal gē ní.

23Jeju bārdé kə rɔn t́ ngɔr, ba ɔr najē sedé kə kújé najá ədadé na: *Sətan asə tēbā Sətan i bay?

24Ré kem bē kɔɔ kógēm t́ de ḱ kemeé gē a mbātēñ naā anī, bē kɔɔ ní noō a ndi ngañg alé.

25Ré kem gir kojə kógēm t́ de ḱ kemeé gē mbātēñ naā anī, loo kadē nge naā to mbənādá t́ kum kə kété a gətóo.

26Ré *Sətan ənī dā rɔn nəkó rōō anī, a kēgē rɔn naā t́, adē loo kadē a ndi báy tɔ a gətóo, gir yān a gāñg kōó.

27Deē kógēm ḱ yā kaw kem kújə yā dəngam ḱ ngañg t́ kadē ndūr yáa yān yā kawñ kōó gətóo, ba ré túū dəngam ḱ ngañg ngeé ní toō kə kəlāá pá tá, gō t́ anī a ndūr yáa ḱ kem kújə yān t́ yā kawñ báy.

28Adē m-ədásí najē ḱ bo ngáy, yáa malang ní ngán deē ndul gē rāāñ, adē i kəla rāādé ḱ majal gē ō, i najē ḱ to ngonjə gē ō ní, Nəbā a māj rɔn dɔdɔ t́ najən t́.

29Banī náā nəkó ní ngonjə dɔ *Ndíl ḱ Tál t́ ní, a asə kənge māj rō yətə al b́até. Sarya majal ní toō a əhɔn ō a rāān ngándáñg ō.

30Tɔdɔ niñ-ədañ na ndíl ḱ yɛr i kemən t́.

Kóo Jeju ō, ngákóon gē ō

(Áaī Mat 12.46-50; Luk 8.19-21)

31Kóo Jeju kə ngákóon gēé reē rañ ndágá, ba əlañ bārən t́.

32Kósə de gē ní ndi gīrēñ gidən ní ədanəñ na: Ōō tá, kóóí kə ngákóóí gē niñ i ndágá noō, a sāānī.

33Ba ni-tél ədadé na: Kóóm kə ngákóóm gē i náā gē?

34Ni mbel aa ngé gē ní ndi gīrēñ gidən ní, ba əda na: Niñ gē ní toō i kóóm gē ō ngákóóm gē ō ní.

35Tɔdɔ náā nəkó ní rāā yáa kə gō kem ndigə yā Nəbā ní anī, ni i ngókóóm ḱ dəngam ō, ḱ dəyá ō, ni i kóóm ō.

MRK 4

Kújé najē yā nge kənda kōo

(Áaṙ Mat 13.1-9; Luk 8.4-8)

- ¹Jeju tél a ndóo de gē yáa kadə bā bo té báý tɔ. Kósə de gē n kánēn naā rōn té ní i ngáy aḷ naā, adə ni-aḷ kem to kógēm té, ndi kemeé. To i kum bā bo té ba kósə de gē malang ndiñ nang té,
- ²ta mañ té. Ni ndóodé yáa ngáy kə kūjé najá, ba tū yáa ndóo yān té ní, ni-ədadá na:
- ³Oōi, nge ndɔr teē, aḯ kənda kōó.
- ⁴Dan n a ənda kōo ní anī, kéréy gē tésōn bōgə róbé té, adə yeḷ gē reē əsañ kōkə.
- ⁵Ngé kéréy gē tésōn i dɔ kəkəɔ gē té, i loo ké náñg i ngáy tū té alé, adə əbañ lāv, tāñ nang ké sɔḷ to i kə dɔɔ laā ngóy.
- ⁶Banī dan n mbang jī kə dɔɔ anī, ndəlēn adə tutəñ kɔɔ, tɔdɔ ngəradé aḯ nang té ngáy alé.
- ⁷Ngé kéréy gē tésōn i dan kōn gē té. Kōn gē ní tɔgəñ tañ dɔdɔ kɔɔ, adə niñ-əñnēn alé.
- ⁸Ngé kéréy gē tésōn i dɔ nang ké majə té. Adə əbañ ɔ, tɔgəñ ɔ, oɔñ ba edəñ kum ɔ. Adə ni ké kógēm teē kum madə kutə mətá ɔ, ni ké rang kutə mehé ɔ, ni ké rang bú kógēm ɔ.
- ⁹Gō té anī Jeju əda na: Náa nəkó n aḯ kə mbīneé yā koōñ najə anī, adə kóɔ oō!

Jeju ɔr najə kə kūjé najá i tāñ rí té

(Áaṙ Mat 13.10-17; Luk 8.9-10)

- ¹⁰Loo n kósə de gē əyāñ Jeju anī, ngé gē n gīrēn gidən ní ɔ, ngé ké kutə gidə i jōó gē ɔ,
- ¹¹dəjenēn gír kūjé najə gē ní, anī ni-ədadá na: I sī n Nébā adəsí ta róbə kadə ĩ-gerī yáa ké to loo mundə té ké dɔ *Bē kɔɔ yā Nébā té, banī tāñ yā ngé ké ndágá gē té ní, yáa gē malang reēn i kə kūjé najá,
- ¹²yā kadə dan n əñn anī, əñn ba əñn kə gōó al ɔ, yā kadə dan n oōñ najə anī, oōñ ba gerēn kum najə n oōñ ní al ɔ, na sōgə niñ a tūrēn háldé anī, Nébā a māy rōn dɔdɔ té.

Jeju ɔjə de gē kum kūjé najə yā nge kənda kōo ní

(Áaṙ Mat 13.1-23; Luk 8.11-15)

- ¹³Jeju ɔr najə sedé báý tɔ ədadé na: ĩ-gerī kum kūjé najə gē malang i baý?
- ¹⁴Nge kənda kōo ní ənda i najə.
- ¹⁵De kéréy gē i kadə róbé n najə əsɔ tū té ní. Loo n oōñ najə oy anī, kə ta jī té noó *Sətan reē, ba taā najə n Nébā əndā kemdə té ní kɔɔ.
- ¹⁶Adə de kéréy gē i tītə kōo n tésɔ dɔ kəkəɔ té ní. Dan n oōñ najə anī, niñ-tañ kə ta jī té noó kə rōneléé ngáy,

¹⁷ba niñ-télañ ngəradé nang té ngañg alé. Niñ-ndigəñ yáa i ndigə ké kum ngáy alé. Loo ní wur kəl əsə dɔdɔ té, alaa ráāndé ndóo té tām yā najə té anī, niñ-təsōñ kōká.

¹⁸De kéréy gə i tītə kōo ní tésə dan kōnóo ní. Niñ i ngé gə ní oōñ najə,

¹⁹ba sōl yáa ké dɔ nang té gə ɔ, gól yā yáa kənge yádé ké ngáy gə ɔ, ngur yáa ké rang gə ɔ, udəñ kemdé té ba taāñ dɔ najə kōó, adə teēñ yáa al ní.

²⁰De kéréy gə i tītə kōo ní tésə dɔ nang ké majə té ní. Niñ-oōñ najə, ba taāñ najə ní, adə kumdé to. Kum kéréy gə i kutə mətá ɔ, kéréy gə i kutə mehé ɔ, kéréy gə i bú ɔ.

Kūjé najə yā lámba

(Áaṙ Luk 8.16-18)

²¹Jeju əda ngé ndóo yáa yān gə na: Reēñ kə lámba i yā kəndā gír kārāá, aké i gír tərāá wa? A naāñ i tū gajə kəgə té al a?

²²Tɔdɔ yáa kógəñ ké to loo bɔɔ rɔ té ké yā kadə a ɔjəñ kə ndágá al ní a gətóo. Tá yáa kógəñ ké ráa yáa kadə to loo mundə té, ba kadə a ɔjəñ kə ndágá al ní gətóo ɔ.

²³Náa náa nəkó ní i kə mbīneé yā koōñ najə anī, ādə kóo ɔ.

²⁴Ni ədadé báy tɔ na: Əndāi məy yáa ní ā oōi ní. A mbōjəñ yáa adəñsí i kem kār tōjə yáa ní sīi i-mbōjīneé yáa ādī té ní ɔ, tá a adəñsí dɔ té báy tɔ ɔ.

²⁵Tɔdɔ nge ní i kə yáa ní, Nəbā a adəñ dɔ té, ba nge ní i kə yáa al ní, ká ré i yáa yān gəgə anī, Nəbā a taā jīn té kōó.

Kūjé najə yā kum kōo ké əba dɔ rɔn

²⁶Jeju əda na: *Bə kɔɔ yā Nəbā i tītə deē kógəñ ké ənda kum kōo nang té.

²⁷Ká ré ni-bī aáa, ni-ndól aáa, ndɔɔ ɔ, kadaa ɔ, kum kōo ní a əba ɔ a tɔgə ɔ, ba deē ní geṙ loon alé.

²⁸Dɔ nang teē yáa dɔ rɔn. Kété i mbīn gə, gō té i dɔn, pá tá kuməñ teē ngáy tū dɔn ní té.

²⁹Dan ní kuməñ tutə anī, deē ní aṙ yā kəja, tɔdɔ *nāa sāa kōo ugə kōó.

Kūjé najə yā kum Mutardə

(Áaṙ Mat 13.31-34; Luk 13.18-19)

³⁰Jeju əda na: Yáa nəkó ní kadə j-ɔjīñ *Bə kɔɔ yā Nəbā ní i rí ɔ? I kūjé najə yā rí n kadə j-ɔjīñ ní ɔ?

³¹Ni to i tītə kum mutardə. Dan ní a dubəñəñ nang té ní, i ké dūú ngáy tɔy kum kōo gə malang ké dɔ nang té,

³²banī loo ní dubəñ bā ní a, əba ba tɔgə, adə bo tɔy kámbə gə malang ɔ, tɔɔ ta jīn ká bo gə ɔ, adə yeṙ ké dɔɔ gə reē ráāñ bédé ndílən té.

³³I kə kūjé najə gə ngáy ké tītə ní noo gə n Jeju ɔjəndé najə kə gō tɔgə koō ní niñ-əsəñ koō ní.

³⁴Ni-ɔ̄r najē sedé kanjē kūjē najē gē alé, ba ni-ɔ̄jə ngé ndóō yáa yān gē gir yáa gē n noō malang kə kérédó.

Nél balway oō ta Jeju

(Áaī Mat 8.23-27; Luk 8.22-25)

³⁵Ndō n noō t́, loo t́bí anī, Jeju əda ngé ndóō yáa yān gē na kə n-teēn bā bo kə gidə kə nú t́.

³⁶Niñ-əyañ kósə de gē ba aŵñ kə Jeju kem to n ni-ndi kemeé ní t́, ba to kə rang gē ndiñ kadən t́ ō.

³⁷Nél kə bo ngáy kógēm əsō maná, rāa adə bəngál mañ aŵ kə kem toó, kem toó, adə mañ a rāa loo rosə kem to.

³⁸Ba Jeju to a bī kēlá to t́ dɔ yáa taā gir dɔ t́. Anī niñ-ndólnəñ ba ədanəñ na: Ngoljí, tají a t̄i ní usií al a?

³⁹Ni ndóí anī ndáñg nél, ba əda bā bo na: Asií, i-ra jəke! Adə nél gāng kós, ba loo t́l to kúkúkú.

⁴⁰Tā anī ni-ədadé na: I tām rí t́ á i-bólí beé? I-taāi kem al báy a?

⁴¹Ból rāadé ngáy, adə ədan naā dɔ dándé t́ na: Deē nəkó n toō i náa á nél gēgē mañ bā bo gēgē oñ tan beé wa.

MRK 5

Jeju tēbā ndí kə majal kə ngáy gē kem deē kógēm t́ kós

(Áaī Mat 8.28-34; Luk 8.26-39)

¹Niñ-ugəñ gidə bā bo kéréy t́ gō nang yā Gadara gē t́.

²Ba dan n Jeju risə kem toó kə nang t́ anī, kə ta jī t́ noō deē kógēm kə ndí kə yer i kemən t́ teē bāá yo t́, ba a ɔ̄jə non.

³Loo ndi deē ngeé n noō i dɔ bádə gē t́, ba deē kógēm kə asə dɔɔn gətóo, ká i kə súlú gēgē ní.

⁴Tɔdō nja i ngáy rákəñ njan gē kə kángéla gē kós ō, adə de kə asə tetən gətóo.

⁵Kə dɔ ndō gē ní, ndós ō kadaá ō, ni a njērā i dɔ bádə gē t́, aláa i dɔ mbaí gē t́. Ni a gāng kór ō, a t́jā rōn kə gájə mbaí gēé ō.

⁶Ni-aa Jeju kə say anī, ay ngōdē, reē ɔ̄sə non nang t́ non t́,

⁷ba əga kór ngáy əda na: Jeju, Ngōñ Nəbā kə dɔs, yái i rí sem? m-rāai bós, m-dəjei kə rī Nəbāá kadē i-rāam yáa kə t́r alé.

⁸I tɔdō Jeju ədan na: Ndí kə yer i-teē kem deē n toō t́ kós.

⁹Jeju dəjen na kə rīn na i rí wa. Anī ni-tél ədan na rīn na i dūbú ngáy, tɔdō niñ na i ngáy.

- 10** Ba ni-rāa Jeju bó ngáy kadē tēbādé ndágá kōó nang ní noō té alé.
- 11** Ba bütē kosong ké bēé ké ngáy gē rañ a əsañ yáa loo ngeé ní noō té kadə mbañ té.
- 12** Anī ndíl ké yer gē ní rāān Jeju bó, ba ədanəñ na: Əlájí kem kosong gē ní noō té ādē j-udə kemdó té.
- 13** Jeju ndigə. Adē ndíl ké majal gē ní teēñ ba aḡ udəñ kem kosong gē ní té. Anī kosong gē ní bəngāñ naā buk, iññ ta kóngó mbañ té kə kum bā bo té kə kum bā bo té. Asəñ dūbú jōó, ba aḡñ mañ oyñ malang.
- 14** Ngé ngōm boř gē aḡñ naā aḡ əjəñ gotə kem bē bo té ō, kem ngán bē gē té ō, adē de gē teē reēñ kaḡ yáa nəkó ní rāa yáa té ní.
- 15** Dan ní reē ugəñ rō Jeju té anī, aḡñ deē ní ndíl ké majal gē i keməñ té ní ndi nang té kə kūbūú rōn té. Ni ní ndíl ké majal gē i ngáy keməñ té ní, tél ndi i ké de ké karī gē té, adē bōl rāādé ngáy.
- 16** Ngé gē ní aḡñ yáa gē ní noō kə kumdé ní əjəndé gir yáa ní rāa nge ní ndíl ké majal gē i keməñ té ní ō, najə yā kosong gē ō.
- 17** Anī niñ-rāān Jeju bó kadē əya gō nang yādó.
- 18** Dan ní Jeju tél aḡ kem toó anī, nge ní ndíl ké majal gē i keməñ té kété ní rāān bó kadē kə n-aḡ seneé.
- 19** Ba Jeju ədə alé, adē ədan na: Ī-tél aḡ bēé looí dan ngééí gē té, ba əjədó gotə yáa malang ní Kóōbē rāa tāñ yāí té ní, kə gō koḡ ní oḡn təđí ní.
- 20** Anī ni-aḡ, ba əla gir kəñi mbēř gō nang ké Dekapol té, əjə gotə yáa malang ní Jeju rāa tāñ yān té ní. Adē de gē malang ní əř kumdé ngáy.

Ngōñ Jairus ō, dəyá ké mósə teēn ō

(Aḡ Mat 9.18-26; Luk 8.40-56)

- 21** Jeju teē mañ kə toó kə gidə kəřéy té, anī kósə de ké ngáy gē kánəñ naā rōn té, banī ni-ndi ta bā bo té.
- 22** Tā anī ngār kújə káñ naā kógəm ké rīn na i Jairus reē. Loo ní ni-aḡ Jeju anī, əsō kə nang té njan té,
- 23** ba rāān bó ngáy, ədan na: Ngōnəm ké dəyá a rāa yā kəho tan kə naā té, ba ĩ-reē, əndā jī dən té ādē ajə ba ndi kə kumneé.
- 24** Jeju aḡ seneé, anī kósə de gē ngáy unəñ gōn ba mbəřəñəñ.
- 25** Anī dəyá kógəm ké mósə teēn, rāa bāl kutə gidə i jōó, i noó.
- 26** Aḡ tápə ngáy jī doktór ké gē té ō, əgədó kə yáa kənge yāneé malang kōó ō, banī moy yān ní i só té alé, a aḡ i kum kə kété kété báy.

- 27 Dan ní ni-oō najē ní de gē ɔrēñ dɔ Jeju té ní anī, reē gidən té dan kósə de gē tá, ba ɔdə kūbē yān.
- 28 Tɔdɔ ni-əda na ré i kūbē yān ngóy gēgē n n-ɔdə anī, rōn na a ngáá.
- 29 Kē ta jī té noō mósé ní dəba kɔ́ ɔ, ba dəyá ní gēr gō rōn ká ngáá ɔ.
- 30 Kē ta jī té noō Jeju gēr gō kadē tógé kógēm̄ teē rōn té, adē tūr rōn kē rō kósə de gē tá, ba dəjedé na ké i náá n ɔdə kūbē yān ní wa.
- 31 Ngé ndóo yáa yān gē ədanəñ na: Áá kósə gē ní a mbérēñ ní alá á ī-tél ī-dəje na ké i náá n ɔdī wa a.
- 32 Ba ni-góo loo yā kaa deē ní rāā yáa ní.
- 33 Anī bōl rāā dəyá ní, adē ndew yakə yakə, tām̄ ni-gēr yáa ní rāā yáa kem rōn té ní, adē reē əsō kē nang té njan té, ba ədan najē ká rōkum malang.
- 34 Banī Jeju ədan na: Ngōnēm̄, taā kem yāi ajiī. Āw̄ kə kem ɔl̄ lɔmɔ́, ba ādē ī i de ká gir moy yāi gāng kɔ́.
- 35 Jeju a ɔr najē kē tan té báy anī, de kórēy gē teēñ bē ngār kújé káñ naá reē ədañ ngār kújə káñ naā na ngōnən ní na oy kɔ́ ɔ ba ké a njəbā ngoldé karī na i rí wa.
- 36 Ba loo ní Jeju oō najē ní niñ-ədañ ní anī, əda ngār kújé káñ naā na kə lōo bōl, ba kə taā kem ngóy.
- 37 Ni-adē de ká rang aŵ seneé alé, banī i Piyer ɔ Jakə ɔ Jaa ká ngōkoo Jakə ɔ ta ngóy.
- 38 Loo ní ugēñ ta kújə yā ngār kújé káñ naā té anī, Jeju aa kósə de gē ká kōodá bār mbiti, i ngé nōo gē ɔ ngé gāng kɔr gē ɔ.
- 39 Ni udə kújú anī, ədadé na: I tām̄ rí té á kōosí bār mbiti ɔ, ī-nōoī beé ɔ ní? Ngōñ ní oy alé, ba a bī i mbée.
- 40 Ba niñ-lurnəñ. Tā anī Jeju tēbādé ndágá malang, ba bār bɔbē ngōñ ní ɔ, kooñ ɔ, naā té kə ngé gē ní seneé ní, niñ-udəñ loo ní ngōñ to tū té ní tá.
- 41 Ni-əho jī ngōñ ní ba ədan na: Talita kum! Kumən na i ngōñ ká dəyá, m-ədəi na kə īi dɔ́!
- 42 Kē tajī té noō ngōñ ká dəyá ní īi dɔ́ a njērā, tɔdɔ bālən i kutə gidə i jōó. Kē ta jī té noō niñ malang ɔr kumdé ngáy.
- 43 Jeju tāadé ngáy kadē deē kógēm̄ kə gēr gō yáa ní alé. Ba ni-ədadé na kə adəñ ngōñ ká dəyá ní yáa kadē əsa.

MRK 6

De ká Najaret gē taāñ kem Jeju alé

(Áaī Mat 13.53-58; Luk 4.16-30)

- ¹Jeju ɿ loo ń noō té aŵ gō nang yān té. Ngé ndóō yáa yān gē unēn gōn.
- ²Loo ń ndō *sabat ugē anī, əla gír ndóō de gē yáa kem kújé kán naā té. De gē ń oōn najē yān ní niñ i ngáy. Ɔr kumdé, adē dəjeñ na ké ni-ɿ kə yáa gē ń toō i rá wa, ké kum kedē ń adēnēñ ń toó ɿ i rá wa, ké ni-rāa yáa kə yáa gē ngáy kə tītē ń noō gē kə dōneé i baý wa.
- ³Ké ni i nge kəja kágē al wa, ké ni i ngōn Mari ō, ni i ngōkóo Jakə ō, Jose ō, Jud ō, Simo ō al wa, tá ké i ngákóon kə dəyá gē n ndiñ danjí té laā toó al wa. Jeju i tītē bādē kə əgadé beé.
- ⁴Banī ədadé na deē ń i *nge koō ta ní, de gē a kídēnēñ i kem bē kojən té ngóy ō, dan ngéén gē té ngóy ō, gír kojə yān té ngóy ō.
- ⁵Adē Jeju asə rāa yáa kə yáa kógēm loo ń noō té alé banī əndā jīn i dɔ ngé moy kərəy gē té ngóy adē rōdē ngáa.
- ⁶Ba ɔr kumən tām taā kem al yādé té.

Jeju əla ngé ndóō yáa yān gē kə kutə gidə i jōó gē jōó jōó

(Áaɿ Mat 10.5-15; Luk 9.1-6)

Jeju njērā kə gō ngán bē gē ń gīrēñ gidə bē té ní, a ndóon de gē yáa.

- ⁷Jeju bār ngé ndóō yáa gē ń niñ i deē kutə gidə i jōó ní kə rōn té, ba əladé jōó jōó. Ni-adədé tógə dɔ ndíl kə yər gē té.
- ⁸Ni ɔgədé kun yáa kə tām yā róbé té, ba kə i kágē tósə tá ngóy. Ədadé kadē na kə lōōn kun mápa, aláa ngong, aláa səlē kem ngong nar té.
- ⁹Kə əlañ sākērā njadé té, banī kə əlañ kúbə dɔ naā té jōó alé.
- ¹⁰Tā anī ədadé na: Kújé kə rá gēgē ń ā údiī tū té ní, ā ī-ndiī tū té báté kadē ɿineé loo ń noō té.
- ¹¹Ba ré kem loo kógēm té de gē əhōnsí kə rōdé té al ō, oōn najē yāsí al ō anī, ī-teēī loo ń noō té kōó, ba ī-*gógī bumbérú kə njasí té, tɔdō nge ń noō tél i najē kə kum té yādé.
- ¹²Ngé kə kutə gidə i jōó gē ní aŵn, a əniñ mbēr tūr hál.
- ¹³Niñ-təbāñ ndíl kə majal gē ngáy ō, *urəñ yibə dɔ ngé moy kə ngáy gē té adē rōdē ngáa ō.

Jaa Batistə oy

(Áaɿ Mat 14-1-12; Luk 9.7-9)

- ¹⁴Mbañg Herod oō kōo Jeju, tɔdō rīn asə gō loo gē ngáy, adē de gē ədañ na i Jaa Batistə n ndól dan de kə koy gē té kōó ní, adē na i tām ń noō té n aŵ kə tógə yā rāa yáa kə yáa gē ń noō ní.
- ¹⁵Ba de kərəy gē ədañ na ni i *Eli ō, de kərəy ədañ na ni i *nge koō ta kə tītē nge kógēm dan *ngé koō ta gē té ō.

- 16 Tá loo ní Herod oō beé ní anī, əda na: I Jaa nəkó ní m-gāng dɔn ní n ndól noó.
- 17 Tɔdɔ Herod nəkó adə əhɔn Jaa ənīnəñ kújə dəngáyá kə súl njan té, najə yā Herodiad nəyá ngókóon Pilipə té.
- 18 I tām Jaa əda Herod na: *Ndū najə yā Nəbā ɔgə kadə ī-taā nəyá ngókóóí.
- 19 Herodiad im Jaa kemən té ngáy. Ni gey tɔlən, ba asə alé,
- 20 tɔdɔ Herod ból ndíl Jaa, tām ni-geř kadə Jaa i de ké súmúú ɔ, i de ké *tál yā Nəbā ɔ, adə ngómən. Loo ní ni-oō najə yān ní, ni gír najə ngáy gəgə, ba oō najə yān kə rɔneléé.
- 21 Ba ndɔ ké majə tām yā Herodiad té reē ugə. Herod rāā yáa kəsa tām nāā kojən té, mērən de ké bo yān gə ɔ, ngol áskar yān gə ɔ, ngār ké Galile gə ɔ.
- 22 Ngōn Herodiad ké dəyá reē udə loo kəsa yáa té, a ndām, adə neĹ Herod ɔ, ngé gə ní a əsañ yáa seneé ní ɔ. Mbañg əda ngōmandə ní na: Ĺ-dəjem yáa ní Ĺ-gey ní anī m-ā m-ādī.
- 23 Ni-ənī míndən əda na: Yáa rí nəkó ní ā Ĺ-dəjem ní, ká i dām bē kɔɔ yām gəgə anī, m-ā m-ādī.
- 24 Ngōmandə ní teē, aŵ dəje kóon na ké kə n-dəje i yáa rí wa. Anī kóon tél ədan na kə dəje dɔm dɔ Jaa Batistə.
- 25 Kə ta jī té noō ni-reē lów rɔ mbañg té, ba ədan na: m-gey kadə ādəm dɔm dɔ Jaa Batistə kem səmbéé ngɔr ní toō té.
- 26 Najə ní rāā adə rɔ mbañg nelən ál ngáy tā, ba dan ní ni-ənī míndən kɔ́ ta kum ngé rāā nāā gə té ní, ni-gey kɔgən alé.
- 27 Kə ta jī té noō ni-əla áskar kógəřm kadə reē kə dɔm dɔ Jaa.
- 28 Áskar ní aŵ gāng dɔ Jaa kújə dəngáyá, ba reēn kem səmbéé adə ngōmandə ní, adə ngōmandə taā adə kóon.
- 29 Ba loo ní ngé ndóo yáa yā Jaa gə oōn najə ní anī, reē unən nīnən aŵ dubən.

Jeju adə de ké dūbú mí gə yáa kəsa

(ÁaĹ Mat 14.13-21; Luk 9.10-17; Jaa 6.1-14)

- 30 Ngámbang kəla gə kánən naā rɔ Jeju té, ba ɔjənən gotə yáa malang ní niñ-rāān ní ɔ, gotə yáa malang ní niñ-ndóon de gə ní ɔ.
- 31 Jeju ədadé na: SiĹ kó gə, Ĺ-reē, j-awī dām loo ké deē gətóo tū té té, ɔrī koō séy. Tɔdɔ de gə ngáy aŵn ɔ télən ɔ, adə Jeju niñ kə ngé ndóo yáa yān gə gerən loo kəsa yáa gəgə ál báté.
- 32 Tā anī niñ-alən kem toó yā kaw tayā, dām loo ké bē gətóo tū té té.
- 33 De gə ngáy aāndé loo kaw té, banī gerən loo ní niñ a aŵn kə tū té ní kɔ́. Adə niñ-teēn kə kem bē gə té, ba aŵn ngɔdə kə njadá aŵ ugən kété nodé té.

- 34 Loo ní Jeju teē kem to té, ba ɔ́ ɔ́ kósə de gē ngáy anī, kumən ɔ́ ɔ́ sedé. Tɔ́dɔ́ niñ-toñ tītē batē gē ká nge kuǎdé gətóo beé, ba ni-əla gír ndóódé yáá ngáy.
- 35 Loo ní mbang a udə ngər anī, ngé ndóo yān gē ndótēñ kē rōn té ba ədanəñ na: Loo ní toō i loo ká bē gətóo tū té ō, mbang a udə i mbée ō ní,
- 36 éyáǎdé ādē aŵñ kē kem bē bo ká gidə loo gē té ō, kē kem ngán bē gē té ō, mangəñ yáá kəsa.
- 37 Jeju tél ədadé na kə niñ kó gē kə adēñdé yáá kadē əsañ. Ba niñ-ədanəñ na: Kə j-aŵ jə-mang mápa kə gúrsə dúbú kutə j-adədé kadē əsañ a?
- 38 Ni ədadé na: Mápa to jísí té noō i kóndóng? Āŵ ɔ́ ɔ́! Loo ní niñ-aŵ ɔ́ ɔ́ anī, tél ədanəñ na mápa na i mí ō, kənjə na i jōó ō.
- 39 Anī Jeju ədadé na kadē de gē ní kə ndiñ kə gō bütē gē bütē gē nang té dɔ́ mu ká mbōl té,
- 40 adē ndiñ nang té kə gō bütē ká bú bú ō, kutə mí kutə mí ō.
- 41 Anī Jeju taā mápá ká mí gē ní ō, kənjə ká jōó gē ní ō, ba əñi kumən kə dɔ́ dɔ́ rā té, ndadē Nəbā dɔ́ té, pá tá tétē mápa gē ní naā té, ba adē ngé ndóo yáá yān gē kadē nəbōñ kósə de gē. Ni-gāng kənjə ká jōó gē ní naā té ō, ba adədé kadē nəbōñ de gē malang.
- 42 Niñ malang əsañ ndānəñ.
- 43 Tá ɔ́yñ gotə mápá ní nɔ́y ní ō gotə kənjə ká jōó gē ní ō, rosə dōbē kutə gidə i jōó, aŵñneé.
- 44 Dəngam gē ní əsañ mápá ní i deē dúbú mí.

Jeju njērā dɔ́ bā bo té

(Á ɔ́ ɔ́ Mat 14.22-33; J ɔ́ ɔ́ 6.15-21)

- 45 Kə ta jī té noō, Jeju ɔ́sə kə ngé ndóo yáá yān gēé kadē alēñ kem toó, ba aŵñ kété non té gidə kéréy té Betsaida, ba nəkó tá kə n-ɔ́r najə kə kósə de gēé kadē tūñ naā kə bē gē té.
- 46 Loo ní niñ-aŵñ tītē ní ni ədañdé ní anī, ni al dɔ́ mbalá yā ndɔ́y.
- 47 Loo tíbí anī to i dan bā bo té sɔ́y, ba Jeju i kə kərneé ndágá.
- 48 Ni ɔ́ ɔ́ a nēlēñ to ba tōr rōdé ngáy, tɔ́dɔ́ nəl əla i kə gō gūsərūú. Kété séy tá kadē loo tī ní a, Jeju njērā dɔ́ bā bo té kum kə rōdé té, ba a sāā māñdé.
- 49 Banī loo ní niñ-ɔ́ ɔ́ a njērā dɔ́ bā bo té tītē ní noō ní anī, gírəñ kemdá té kadē i ndíl deē, adē niñ-gāngəñ kɔ́f,
- 50 tɔ́dɔ́ niñ malang ní ɔ́ ɔ́ ní, ndíldé ɔ́y kɔ́s. Kə ta jī té noō Jeju ɔ́r najə sedé, ədadé na kə əhɔ́ñ kemdá ngañg na i ni ba kə lōñ bōl.
- 51 Gō té anī ni-al kem toó kə rōdé té ō, nəl əla tɔ́ al ō. Adē ɔ́r kumdé ngáy,

52tām niñ-gerēñ kum yáá ní Jeju rāā kə mápá ní alé, tɔdɔ kemdé i ké ngañg ngóróró.

Jeju rāā ngé moy gə ké gō nang ké Jenejaret té adē rōdé ngāā

(Áaī Mat 14.34-36)

53Dan ní gāngēñ bā bo oy anī, ugēñ nang ké Jenejaret té, ba doñ to ta gogé té.

54Loo ní risēñ kem to té ní anī, kə ta jī té noō de gə gerēñ kadē i Jeju,

55Adē ayñ ngōdē kə loo gə té gō nang ngeé ní noō té malang, ba cyñ ngé moy gə kem waá gə té, reēñ sedé loo ní oñ kadē Jeju i tū té ní té.

56Loo malang ní ni-ugə tū té ní, ká i kem ngán bē gə té, aké i kem bē bo gə té, aké i kem bē ndɔr gə té gəgē anī, de gə bōkēñ ngé moy gə ndágə looó, ba rāāñ bō kadē əyadé kadē ɔdēñ ta kūbē yāñ ngóy. Ba de gə malang ní ɔdēñ ní rōdé ngāā.

MRK 7

Yáá kəgə bē yā ngán Israel gə té

(Áaī Mat 15.1-9)

1*Parijiye gə kə ngé ndóo de gə ndū najə kórēy gə kə iññ *Jerusalem kánēñ naā rō Jeju té.

2Niñ-aañ ngé ndóo yáa yāñ kórēy gə əsañ yáa i kə jīdó ké yer gēé, tām tégōñ jīdó alé.

3Tɔdɔ *Parijiye gə kə *Jipə gə malang a əsañ yáa kanjə tégō jīdó kadē unjə majə alé. Niñ-əhōñ i gō yáa kəgə bē yā kaadé gə.

4Loo ní télēñ súkūú anī, a tégōñ rōdé pá tá a əsañ yáa báy. Ba yáa kəgə bē ké rang gə ní niñ-unēñ gō ní i ngáy, tītē tégō kópə gə, kə jóo gə, kə səmbē gə, kə tērá gə, kadē unjə.

5Adē *Parijiye gə kə ngé ndóo de gə ndū najə gə dəjeñ Jeju na ké i tām rí té n ngé ndóo yáa yāñ gə unēñ gō yáa kəgə bē yā kaadé gə alé, ba əsañ yáa i kə jīdó ké yer ní wa.

6Jeju tél ədadé na: Siñ ní i ngé gól kum de gə ní, dan ní Ijai ɔr najə ké Nébā əndā tan té ní, əda i najə yāsí rōkum. Ndangēñ makətübūú i tītē ní toō beé: Gír de gə ní toō rōymēñ i kə tadé karī, ba kemdé əyām say.

7Niñ-rāāñ kəla yām i ndāñg karī, tɔdɔ yáa gə ní niñ-ndóoñ de gə ní i yáa gə ní de gə rañ kə de gēé ta rāā ní ngóy.

8Siñ əyāi gō míndé Nébā kōó, ba úniñ i gō kəgə najə yā de gə.

9Jeju ədadé báy tɔ na: Ī-gírī kadē Ī-rāāi majə ngáy loo ní Ī-mbātí gō míndé Nébā ba úniñ gō yáa kəgə bē yāsí ní.

10Tɔdɔ Moijə əda na kə ĩ-rɔy bɔbɪ ɔ, kɔʒɪ ɔ, tá əda báy tɔ na deē ní ndɔl bɔbɛn aláa kɔʒɔn báa, kə tɔlɛn kɔs.

11Ba sɪ, ré deē əda bɔbɛn aláa kɔʒɔn na yáa kənge yān gə ní kadə n ngɔməndə ní na i korban, kumən n a i yáa ké na n-ndɛjə Nəbā kɔs ní anɪ,

12əyāi deē ní noɔ kadə rāa yáa kɔgə́m tām yā bɔbɛn té aké i kɔʒɔn té tɔ alé,

13adə tɪtə ní toɔ beé ní, sɪ ĩ-nujɪ najə yā Nəbā kɔs kə gɔ yáa kāgə bē yāsɪ gə ní ĩ-nəbɔi naā ní, ba ĩ-rāai yáa ké rang gə ngáy ké tɪtə ní noɔ báy tɔ.

Yáa gə ní a rāan deē kadə tél de ké yer ní

(Áaī Mat 15.10-20)

14Tá Jeju bār kɔsə de gə kə rɔn té tɔ, ba ədadə na: Sɪ malang, ɔɔi najə yām, ba ĩ-gerɪ kum:

15Yáa kɔgə́m ké ndágá ké aŵ kem deē té, ba rāan adə a tél de ké yer ní gətóo. Banɪ i yáa gə ní teē kem deē té kə ndágá ní n a rāan deē kadə tél de ké yer ní.

16Ré āwɪ kə mbɪsɪ ké kadə ɔɔiɪ najə anɪ, ɔɔi majə.

17Loo ní Jeju əyā kɔsə de gə ba aŵ kújú anɪ, ngé ndóo yáa yān gə dəjenə́n gir najə ngeé ní toɔ.

18Anɪ ni-ədadə na: Sɪ nəkɔs ní ĩ-ndiɪ toɔ, ĩ-gerɪ kum yáa alé báté a? ĩ-gerɪ kadə yáa ké ndágá ké udə kem deē té kadə rāan adə tél de ké yer gətóo alé a?

19Tɔdɔ ni ní toɔ udə i ngarā́ng kemən té alé, ba aŵ i jɔdɔbon té, tá kadə teē kɔs ta wa té. Dan ní Jeju əda beé ní, ɔjə kadə yáa kəsa malang i yáa ké *unjə njáy njáy.

20Ni-əda báy tɔ na: I yáa ní teē ngarā́ng kem deē té ní n a rāan kadə tél de ké yer ní.

21Tɔdɔ yáa gə ní a teē ngarā́ng kem de gə té ní, i gir ké majal gə ɔ, i sāa naā loo kaya té ɔ, bogə ɔ, tɔl deē ɔ,

22rāy ɔ, kum ndaa yáa ɔ, kem ndul ɔ, ngam ɔ, ngur rāa yáa ké majal gə ɔ, ndəngā yáa ɔ, ngonjə ɔ, kɔjə rɔ ɔ, mbóo najə gə ɔ.

23Yáa ké majal gə ní noɔ teē i ngarā́ng kem deē té, ba i niñ n a rāan deē kadə tél de ké yer ní.

Dəyá tērā kɔgə́m taā kem Jeju

(Áaī Mat 15.21-28)

24Jeju jɪ loo ní noɔ té aŵ gɔ nang ké Tir té anɪ, udə kem kújə kɔgə́m té. Ni ndigə kadə deē ger gɔn alé.

25Banɪ dəyá kɔgə́m ɔɔ kɔɔn. Dəyá ní aŵ kə ngɔnə́n ké dəyá kɔgə́m ké ndíl ké yer gə i kemən té. Dan ní ni-ɔɔ kɔɔ Jeju anɪ, kə ta jɪ té noɔ reē əsɔ kə njan té.

²⁶Dəyá ní i Gerek, ba gir kaan i Penisi ké Siri. Ni-rāā Jeju b́ kadē tēbā ndíl ké majal d́ ngōnən té ḱó.

²⁷Jeju ədan na: Ādē ngán gē əsañ ndānēñ kété pá tá, t́d́ kadē deē taā yáa kəsa yā ngán gē ba t́nī adē ngán b́sə gē i yáa ké gō té alé.

²⁸Dəyá ní ədan na: Áyyē, i gō té, Kóóbē, banī ngán b́sə gē ń rañ gir tábəl té ní gēgē a əsañ butē yáa kəsa yā ngán gē.

²⁹Anī Jeju ədan na: Tām najē ń toō té ní āw, na ndíl ké majal teē kem ngōnīí té ḱó.

³⁰Loo ń dəyá tél ugē b́éé anī, ənge ngōnən to d́ tērāá ba ndíl ké majal ní teē kemən té ḱó.

Jeju rāā adē de ké mbíkī oō loo ō, ɔ̄r najē ō

³¹Jeju əyā gō nang ké Tir, ba əndā b́é ké Sidon gāng. Ni-aw kumən sɔ̄ bā bo ké Galile. Ni māñ gō nang ké Dekapol té.

³²De gē reēñ ŕn té kə mbíkī kógēm ké ngañg seneé ngáy kadē ɔ̄r najē. Niñ-rāāñ Jeju b́ kadē əndā jīn d́n té.

³³Ni-aw seneé sɔ̄y ḱó rō de gē tá, adē niñ i kə ḱrdá. Ni t́la ta ngán jīn gē mbīn té ō, tībē hōr ta ngōñ jīn té ɔ̄d́n ta ndon ō.

³⁴Gō té anī, ənī kumən kə d́ó d́ rā té ō, tetə koō pīj ō, ba əda na: Epata, kumən na ī-teē taí.

³⁵Kə ta jī té noō mbīn gē oōñ loo ō, kəla ndon t́tə ō, adē əla gir kɔ̄r najē ké kum unjē wáñg wáñg.

³⁶Jeju tāādé ngáy kadē ədañ deē kógēm gotə yáa ní alé. Ba dan ń ni tāādé ngáy anī, niñ-əniñ mbēr ngáy d́ té.

³⁷Or kumdé ngáy aĺ naā adē ədañ na: Ni-rāā yáa malang majə ngáy. Ni ra mbíkī gē adē oōñ loo ō, ngé kɔ̄r najē aĺ gē adē ɔ̄rēñ najē ō.

MRK 8

Jeju adē de gē dūbú ś yáa kəsa

(Áaī Mat 15.32-39)

¹Ndō ngeé ń noō té ní, kósə de gē ngáy kánēñ naā tɔ, ba yáa kəsa yādé gətóo. Anī Jeju b́ar ngé ndóo yáa yān gē, ba ədadé na:

²Kumḿ oōm kə kósə de gē ń toō t́d́ niñ-ndiñ sem laā i ndō mətá ḱó, tá yáa kəsa yādé gətóo báy tɔ.

³Ré m-əyádé adē awñ kə b́é yādé gē té kanjē kəsa yáa anī, tógédé a gətóo róbó, t́d́ de kéréy gē dandé té jīn i sɔ̄y.

⁴Ngé ndóo yáa yān gē tél ədanəñ na: Loo n toō i loo ké bē gətóo tū tē, ba deē a rāa i bay n a əngeñ yáa kəsa ké asə kadē kósə de gē n toō əsañ ndānəñ ní?

⁵Jeju dəjedé na ké mápa i kóndóng jidé tē wa. Niñ-ədanəñ na i siri.

⁶Ani Jeju əda kósə de gē kadē ndiñ nang tē, ba ni-taā mápá ké siri gē ní ndadē Nóbā dɔ tē, tētə naā tē, ba adē ngé ndóo yáa yān gē kadē nəbōñ de gē ní.

⁷Ngán kənjə gē séy i jidé tē ō. Ni ndadē Nóbā dɔ tē, ba əda kadē nəbōñ kósə de gē ō.

⁸Niñ-əsañ ndānəñ, ba kánəñ gotə mápá n nay ní, rosə kem dōbē siri awñneé.

⁹Niñ n əsañ yáa ní asəñ deē dūbú só n noō. Jeju ɔsə sedé adē awñ kə bē gē tē,

¹⁰ba kə ta jī tē noō ni-añ kem toó kə ngé ndóo yáa yān gēé, aw ta ké gō nang ké Dalmanuta tē.

Parijiye gē geyñ kadē Jeju rāa yáa ké to kər kum

(Áaī Mat 16.1-4)

¹¹*Parijiye gē teē reēñ ba əlan gir a nəjəñ naā najə kə Jeju. Niñ nānəñ, dəjenəñ kadē rāa yáa ké to kər kum ké i dɔ rā tē, ké ɔjə kadē ni i nge n Nóbā əlan ní kadē kə n-əñ.

¹²Jeju tetə koō pii, ba ədadé na: I tām rí tē á gir de ké ngolaā gē n toō a sāñ yáa ké to kər kum ké ɔjə kadē i Nóbā n əlan kadē kə n-əñ ní? Adē m-ədásí najə ké bo ngáy, Nóbā a adē gir de ké ngolaā gē n toō yáa ké to kər kum ké ɔjə kadē i ni n əlan kadē əñ alé.

¹³Gō tē anī ni-əyadé, ba tél añ kem toó kadē gāngəñ bā kə gidə kéréy tē.

Kaa mápa yā Parijiye gē ō, yā Herod ō

(Áaī Mat 16.5-12)

¹⁴Dɔ ngé ndóo yáa yā Jeju gē ndígənal kun mápa séy jidé tē kós. Niñ i kə mápa kógəñ beē ngóy kem toó.

¹⁵Jeju tāadé, ədadé na kə əndāñ kum kedə dɔ rōdé tē majə najə yā *kaa mápa yā *Parijiye gē tē ō, yā Herod tē ō.

¹⁶Ngé ndóo yáa yān gē nəjəñ naā najə dɔ dándé tē tām mápá n gətóo jidé tē ní.

¹⁷Jeju geñ ba ədadé na: I tām rí tē á i-nəjī naā najə tām yā mápá ké gətóo jisí tē ní? Ī-gerī kum al báy a? Dɔsí un yáa al báy a? Kemsí i ké ngañg ngóróró a?

¹⁸Siñ i kə kumsí ba əñ loo al a? Siñ i kə mbísí ba ōōi loo al a? Əga kemsí dɔ tē al a?

¹⁹Dan n m-tétə mápá ké mí gē tām yā de ké dūbú mí gē tē ní, i-kāñi gotə rosə dōbē i kóndóng? Niñ-ədanəñ na: I kutə gidə i jō.

²⁰Ba dan n m-tétə mápá ké siri gē tām yā de ké dūbú só gē tē ní, i káni gotə rosə dōbē i kóndóng? Niñ-ədanəñ na i siri.

21 Ni ədadé na: Ī-gerī kum al báy a?

Jeju rāa adē nge kum tōō ɔɔ loo

22 Niñ-ugēñ Betsaida anī, reēñ kə deē kógēm ká kumən tōō kōó rō Jeju tó, ba rāānēñ bó kadē ɔdən.

23 Ni-əho jī nge kum tōō ní, ndórēñ, aŵ seneé gidə bē té. Ni-rāā hōr tan kumən té ō, əndā jīn dɔn té ō, ba dəjen na ké ɔɔ yáá kórēy wa.

24 Ni teē kumən ba əda na: M-ɔɔ de gē toñ tītē kágē gē, ba a njērāñ i mbée.

25 Jeju əndā jīn kumən té báy tɔ, adē ni-ɔɔ loo unjə wáng wáng. Kumən tél to kə gōó gogé adē ɔɔ yáá malang unjə ráy ráy.

26 Anī Jeju əyən kadē tél aŵ bē yān té ba ədan na kə lōō kaŵ kem bēé.

Piyer əda na Jeju i Kərist

(Áaī Mat 16.13-20; Luk 9.18-21)

27 Jeju aŵ kə ngé ndóō yáá yān gēé kumdé ɔɔ bē gē kə gō nang kə Sejare kə Pilipə té. Dan n njērāñ róbó ní, ni-dəje ngé ndóō yáá yān gē na ké de gē ədañ na ni i náā wa.

28 Niñ-tél ədanēñ na: De gē ədañ na ĩ na i Jaɔ Batistə, ba de kórēy gē ədañ na ĩ na i *Eli, kə rang gē báy tɔ ədañ na ĩ na i *nge koō ta kógēm kə dan madē gē té.

29 Ba Jeju dəjedé na: Ba sí kó gē ədañ na mā i náā. Loo n noō té Piyer tél ədan na: Ī *Kərist.

30 Banī Jeju ədadé kə tógó na kə lōōñ kəda deē kógēm gotə najə yān.

Jeju əda najə koyn ō, ndólēñ ō

(Áaī Mat 16.21; Luk 9.22-27)

31 Tá əla gír ndóōdé yáá əda na: I gár kadē Ngōñ Deē a ɔɔ tápə ngáy ō, *kum kɔɔ gē, kə ngol gē kə dɔ *ngé tuñ yáá gē té, kə ngé ndóō de gē ndū najə gē, na a mbátēñəñ ō, de gē a tōlnəñ ō, ba ndō mətá gō té anī a ndól.

32 Ni ədadé yáá gē n toō wáng, adē Piyer əhɔn kə gogé, a gɔryɔn najə.

33 Ba Jeju mbel, ɔɔ ngé ndóō yáá yān gēé ba ndāng Piyer, ədan na: Ī-tél gōm té kōó *Sətan, tɔdɔ gír kə kemií té i gír yā Nóbā alé, ba i gír yā de gē.

34 Gō té anī, ni-bār kósə de gē kə ngé ndóō yáá yān gē, ba ədadé na: Ré deē kógēm gey reē gōm té anī, ādē kóó un kumən kōó gír yáá kə to kɔsən kə dɔɔ gē té ō, ādē əla dɔn gír kágē kə dēsə yān té ō, tá kə un gōm.

35 Tɔdɔ deē n a sāə kajə rɔn ní, kóó a tū ta. Banī nge n ndigə tū ta rɔn kōó tām yām té ō, tām Najə kə Majə n toō té ō ní, kóó a ajən.

36 Ədadé na ké i rí bang n a teē, ĩ deē yáá té, dan n éngé yáá kə dɔ nang té malang, ba ĩ-tū ta rōí kōó ní wa.

³⁷Ké i rí n̄ deē, ā ādē yā mbélə́n gír rṓí ní wa.

³⁸Tɔ́dɔ́ deē n̄ rṓn sɔ́lən tām yām té ɔ́, tām najē yām gē té ɔ́, dan gír de ké bāl̄ n̄ toó té gē ké niñ i ngé rāā rāy gē ɔ́, ké ngé kəhɔ́ ta Nóbā al̄ gē ɔ́ ní anī, rṓ Ngōñ Deē a sɔ́lən tām yān té, dan n̄ a tél yā reē dan *kɔ́sə gɔ́n yā Bɔ́bən té naā té kə *de ké dɔ́ rā́ té ké *tál̄ gē ní.

MRK 9

¹Ni ədadé báý tɔ́ na: Ādē m-ədásí najē ké bo ngáy, de kərēy gē ké dānsí s̄ī n̄ ī-ndī toó té ní, a ɔ́ɔ́n̄ *Bē kɔ́ɔ́ yā Nóbā ké a reē kə tógó pá tá kadē a oyn̄ báý.

R5 Jeju tūr ké rang

(Áā Mat 17.1-13; Luk 9.28-36)

²Ndɔ́ mehé gō té anī, Jeju un Piyer ɔ́ Jakə ɔ́ Jaa ɔ́, ba aŵ sedé kə kéré́dɔ́ dɔ́ mbal̄ kógə́m̄ ké ngāl̄ té. Báa anī rṓn tūr ké rang kɔ́ɔ́ ta kumdé té.

³Kūbē yān gē ndəlḗn ngáy ɔ́, ndaañ ndaa ké de ké dɔ́ nang té ké asə tógo kūbē kadē ndaa beé gətóo ɔ́.

⁴Tā anī *Eli niñ kə Moijə teḗn hɔ́y kə rɔ́dɔ́ té, rañ a ɔ́rḗn najē kə Jejuú.

⁵Anī Piyer əda Jeju na: Ngoljí, majə kadē jə-ndī laā. Ādē jə-rāā kújé kámbə gē mətá, kógə́m̄ yā́i ɔ́, kógə́m̄ yā Moijə ɔ́, kógə́m̄ yā Eli ɔ́.

⁶Ni-əda beé i tɔ́dɔ́ ból̄ asədé nák adē ni-gḗr najē ké yā kədan alé.

⁷Tā anī kīl̄ mañ kógə́m̄ teē, ra ndíl̄ té dɔ́dɔ́ té, niñ-oṓn̄ ndū deē kógə́m̄ teē dan kīl̄ mañ ní té, a əda na: Nge n̄ toó i Ngōñ kó tár yām. Ōṓi najē yān.

⁸Kə ta jī té noó ngé ndóo yáa yān gē goṓn̄ loo anī, ɔ́ɔ́n̄ de ké rang tɔ́ alé, banī i Jeju kə kərneé ngóy n̄ i sedé ní.

⁹Dan n̄ a risḗn dɔ́ mbalá kə nang té anī, Jeju ɔ́gədé kəda deē kógə́m̄ gotə yáa n̄ ɔ́ɔ́n̄ ní, báté kadē Ngōñ Deē ndól̄ dan de ké koy gē té tá.

¹⁰Niñ-ngṓmḗn najē ní, ba dəjeñ naā dɔ́ dándé té na najē n̄ na n-a n-oy tá n-a n-ndól̄ dan de ké koy gē té ní ké kumən na i rí wa.

¹¹Niñ-dəjenḗn ədañ na ké i tām rí té á ngé ndóo de gē ndū najē gē ədañ na i gár kadē *Eli na a reē ta kəga dɔ́ ní wa.

¹²Ni-tél̄ ədadé na: Eli n̄ a reē ta kəga dɔ́ ní a tél̄ yā tə́ndā yáa gē malang kə gō loodé gēé gogé rang. Ba i baý á ndangḗn kem makətūbē té sɔ́ɔ́n̄ dɔ́ Ngōñ Deē na a ɔ́ɔ́ tápē ngáy ɔ́, a kídḗnḗn ɔ́ ní?

¹³Banī ādē m-ədásí, Eli reē kɔ́ɔ́ bá, ba de gē rāānḗn yáa malang n̄ kemdá ndigə ní, tītē n̄ ndangḗnneé dɔ́n té ní.

Jeju rāā adē ngōñ ké ndíl̄ ké majal̄ i kemən té ənge rṓ ngāā

(Áā Mat 17.14-21; Luk 9.37-43a)

- 14** Dan í niñ-reē ugēñ rō ngé ndóō yáa yān gē té anī, aḡñ kósə de gē ngáy gīrēñ gidədə ō, ngé ndóō de gē ndū najē gē rañ a nējēñ najē sedé ō.
- 15** Kē ta jī té noō, loo í kósə de gē aḡñ Jeju ní anī, ɔ̄r kumdé malang, ba niñ-ndótēñ kē rōn té, rānēñ lápóya.
- 16** Ni-dəje ngé ndóō yáa yān gē na ké nējēñ naā najē sedé i dɔ rí té wa.
- 17** Anī deē kógēm ké dan kósə de gē té tél ədan na: Ngoljí, m-reē i kə ngōnēm rōi té. Ni i kə ndíl kógēm kemən té ké rān adē ɔ̄r najē alé,
- 18** ba dan í ndíl ní əhɔn i kē rá gēgē anī, ənīn tul nang té, ba tan əba húlú mbuk mbuk ō, a ngor gɔgən mur mur ō, rōn tutə njárará kɔ́ ō. m-dəje ngé ndóō yáa yāi gē kadē kə tēbāñ ndíl ní kɔ́, banī tógədə əsə alé.
- 19** Anī Jeju tél ədadé na niñ i gír kojə ké taā kem al gē, ké i báté ta ké rəngáy té n kadē n-ndiñ sedé ō, kə n-təgañ tan dɔ́də té ō ní wa. Əda na kə reēñ kə ngōñ ní rōn té laā.
- 20** Niñ-reēñ seneé kə rōn té anī, kə ta jī té noō dan í ngōñ aḡ Jeju ní, ndíl jəngan rik rik, adē teē əsə nang té, ba wángəlá ō, tan əba húlú ō.
- 21** Jeju dəje bɔbə ngōñ ní na ké yáa ní əla gír seneé i rəngáy té wa. Anī bɔbə ngōñ ní tél ədan na: I kə ngōñ dūúneé.
- 22** Nja ngáy ndíl ní a ənīn kum hor té ō, kum mañ té ō, yā kudən kɔ́. Banī ré ĩ əsə rāa yáa kógēm anī, aḡ kum tō ndoō yājí té ba ĩ-rāa sejí.
- 23** Jeju əda na: I najē rí té á ədam na. Ré m-əsə rāa ní! De ké nge taā kem əsə rāa yáa malang.
- 24** Kē ta jī té noō bɔbə ngōñ əda na: m-taā kem, ba ĩ-rāa sem, loo í taā kem yām i ké ngañ al ní.
- 25** Dan í Jeju aḡ kósə de gē í a reēñ kə ngɔ́dɔ́ yā káñ naā ní anī, əda ndíl ké yər ngeé í toō najē kə ngangāá, əda na: ĩ ndíl ké nge rāa de gē kadē ɔ̄rēñ najē al ō, oōñ najē al ō, m-ədəi wáng, ĩ-teē kemən té kɔ́, ba údə gogé tɔ́ alé.
- 26** Ndíl ní əga kɔ́ ō, jəngan rik rik ō, ba teē kemən té kɔ́, anī ngōñ ní to tītə ké oy kɔ́ beē, adē de kərəy gē ngáy ədañ na ni-oy kɔ́ tā.
- 27** Ba Jeju əhɔ jīn, unən kə dɔ́, anī ni-ij ra dɔ́.
- 28** Loo í Jeju udə kújú á ngé ndóō yáa yān gē ndiñ seneé kə kərdé ní anī, niñ-dəjenəñ na ké i tām rí té áké niñ n-asəñ tēbā ndíl í noō al ní wa.
- 29** Jeju tél ədadé na ndíl ké tītə í noō gē ní na asəñ teē karī alé, ba ré i kə ndɔ́yɔ́ tá ngóy.

Jeju tél tāa najē yon ō, ndólən ō

(Áaī Mat 17.22-23; Luk 9.43b-45)

30 Niñ-jiñ loo ngeé ní noō té, ba gāngēñ gō nang ké Galile té anī, Jeju ndigə kadē deē kógēm̄ kə geñ gōn alé,

31 tɔdɔ ni-ndoo ngé ndoo yáa yān gə yáa, ədadé na: A əlañ Ngōñ Deē jī de gə té, a tɔlnəñ. Ba ré tɔlnəñ oy anī, kə ndɔ ké nge kɔ mətá anī, ni a ndól.

32 Ba niñ tá gerēñ kum najə ní al̄ ɔ, bɔlən̄ dəje gír kɔɔ ɔ.

I náa n i de ké bo tɔy madən gə ní

(Áaṙ Mat 18.1-5; Luk 9.46-48)

33 Niñ-ugēñ Kapernaum, ba dan ní Jeju ndi kújú anī, dəjedé na ké nējēñ naā najə i dɔ rí té róbó wa.

34 Banī niñ-ndiñ kə tadé ké mbóó, tɔdɔ nējēñ naā róbó na ké i náa n i de ké bo ngáy dan madən gə té ní wa.

35 Anī Jeju ndi nang té ɔ, bār ngé ké kutə gidə i jōó gə ɔ, ba ədadé na: Ré deē kógēm̄ gey kadē ni i de ké kété no de gə té anī, ni a tél de ké ta ngóy de gə té malang ɔ, nge kəla yā de gə malang ɔ.

36 Ni un ngōñ kógēm̄ ké dūú, əndān dɔ dándé té ɔ, birēñ kə rōn té ɔ, ba ədadé na:

37 Náa nəkó ní a əhɔ ngōñ ké tītə nge ní toō kə rōn té najə yāñ té anī, i ngarāñg kum̄ mā nəkó ní əhɔ kə rōn té noō. Tá deē ní əhɔm̄ kə rōn té ní, əhɔm̄ i mā alé, banī i nge ní əlañ ní n kɔɔ əhɔn kə rōn té ní.

Deē ní mbātəjí al̄ anī ni i sejí

(Áaṙ Luk 9.49-50)

38 Jaa əda Jeju na: Ngoljí, j-aa deē kógēm̄ a təbā ndíl ké majal̄ gə kə rīí anī, jə-gey kɔgən, tɔdɔ ni-un gōjí alé.

39 Ba Jeju tél ədan na: Ī-lōōi kɔgən rāā, tɔdɔ de ké a rāā yáa ké yāā kə rīm̄, ba kə ta jī té noō a asə kəda najə ké majal̄ dɔm̄ té ní a gətóo.

40 Tɔdɔ deē ní ni i madə baājí alé ní, kɔɔ i sejí.

41 Tām̄ náa nəkó ní a adəsí mañ kem kōyó kadē ayī tām̄ siṙ i yā *Kərist gə ní, adə m-ədásí najə ké bo ngáy, a nal̄ yáa kəndā nja yān al̄ báté.

Rāā majal̄ yā nge taā kem i yáa ké majal̄ ngáy

(Áaṙ Mat 18.6-9; Luk 17.1-2)

42 Ba deē ní a rāā kadē nge kógēm̄ ké dan de ké dūú gə ní toō ní taāñ kemr̄m̄ té ní əsɔ ní, ké só té ngáy tām̄ yān té i kadē doq̄ñ mbaṙ kusə yáa ké bo kóɔn té, ba kadē ənīnəñ kum̄ bā bo té kɔɔ.

43 Ré jīí a rāāi kadē əsɔ anī, ĩ-gāngēñ kɔɔ. I só té kadē údə kem loo ké ndi kə kumuú i tū té kanjə jīí kógēm̄, tɔy kadē ənīnī kə jīí ké jōó gə kum hor *Gehen té.

44 Loo ní kəde a oy tū té al̄ ɔ, hor a oy tū té al̄ ɔ ní.

⁴⁵Ba ré njaí a rāāi kadē əsō anī, ī-gāngən kōó. I só té kadē údə kem loo ké ndi kə kumuú i tū té kanjə njaí kógə́m, tɔ́y kadē ənīnī kə njaí ké jōó gə kum hor *Gehen t́,

⁴⁶loo n kəde a oy tū té al̄ ō, hor a oy tū té al̄ ō ní t́.

⁴⁷Ba ré kumií a rāāi kadē əsō anī, ɔ́rən kōó. I só té kadē údə kə kumií ké kógə́m beē kem *Bē kɔɔ yā Nə́bā t́, tɔ́y kadē ənīnī kə kumií ké jōó gə kum hor Gehen t́,

⁴⁸loo n kəde a oy tū té al̄ ō, hor a oy tū té al̄ ō ní t́.

⁴⁹Tɔ́dō a selə́n hor dɔ de gə té mbak títə́ n selə́n katə́ tū yáá gə́ t́ ní.

⁵⁰Katə́ i yáá ké majə, banī ré nel̄ katə́ teē kōó anī, i yáá rí n a bōkə́n gotoó kadē tél nelə́n ní? Ī-ndií kə katā́ kemsí t́ ō, ba Ī-ndií kə kem sol̄ lɔmɔ́ kə naá ō.

MRK 10

Najə́ yā Jeju ké dɔ mbátə́ naā́ yā ngé taā́ naā́ gə́ t́

(Áaṙ Mat 19.1-12; Luk 16.18)

¹Jeju ĩi noó aṙ gō nang ké Jude t́, gidə́ bā Jurdé t́, anī kósə́ de gə́ kánə́n naā́ rōn t́ báy tɔ́. Títə́ n i jī bēl̄ loo rāān ní, ni-ndóodə́ yáá báy tɔ́.

²*Parijiyɛ́ kórɛ́y gə́ reḗn rōn t́, ba də́jenə́n na ké *ndū najə́ adə́ dəngam ta róbə́ tḗbā nḗyɔ́n wa. Niñ-də́jenə́n najə́ n noṓ i yā nāā́neé.

³Ba ni-tél də́jedə́ na ké Moijə́ əndā́ dɔ́dɔ́ t́ na i rí wa.

⁴Niñ-ədañ na Moijə́ na adə́ deḗ ta róbə́ ndang makətúbə́ mbátə́ də́yá yā kə́la jī də́yá t́ ba tḗbānə́n kōó.

⁵Banī Jeju ədadə́ na: I tām dɔ́ ngaṅg yāsí t́ n Moijə́ ndang gō míndə́ n noṓ adə́sí ní.

⁶Banī ta kə́la gír t́, loo n Nə́bā rāā́ de gə́ ní, ni-əndādə́ dəngam ō, də́yá ō.

⁷I tām najə́ n noṓ t́ n de ké dəngam a ə́yɔ́ bɔ́bən ō, kóɔn ō, ba a ndiñ naā́ t́ kə nḗyɔ́neé,

⁸kadē niñ jōó mbak télə́n de ké kógə́m beē gə́ ní. Loo n noṓ t́ niñ i jōó tɔ́ alé, banī niñ i de ké kógə́m beē.

⁹Ní, ngé gə́ n Nə́bā boodə́ naā́ t́ ní, kadē kə́ deḗ kə́gədə́ naā́ t́ alé.

¹⁰Dan n niñ i kújú anī, ngé ndóó yáá yān gə́ tél də́jenə́n najə́ ní tɔ́.

¹¹Anī ni-ədadə́ na: Náā́ nə́kó n tḗbā nḗyɔ́n ba taā́ ké rang anī, ni-rā́y i mbéé tām yā nḗyɔ́n ké kété́ t́.

¹²Ba ré də́yá mbátə́ ngaan ba taā́ dəngam ké rang anī, ni-rā́y i mbéé ō.

Jeju tó́r tan dɔ́ ngán ké dūú gə́ t́

(Áaṙ Mat 19.13-15; Luk 18.15-17)

13Anī de gē reēn kə ngán kə dūú gēé kə rō Jeju té kadē əndā jīn dɔdɔ́ té, ba ngé ndóó yáa yān gē ndángə̀ndá.

14Dan ní Jeju ɔ́a anī, nelən alé, adē ni-ədadé na: Əyáí ngán kə dūú gē ādī reēn kə rōm té, ba ī-lōōī kɔgədé reē, tɔdɔ́ i de kə tītədé beē gē n *Bē kɔɔ yā Nə́bā i tām yādé té ní.

15Ādē m-ədásí najē kə bo ngáy, deē ní a əhɔ *Bē kɔɔ yā Nə́bā kə rōn té tītē ní ngán kə dūú gē a rāānneé ní al ní anī, kɔ́ɔ a udə kemeé al bátá.

16Gō té anī ni-biřdɔ́ kə rōn té dagə, ba əndā jīn dɔdɔ́ té ō, tɔ́r tan dɔdɔ́ té ō.

De kə yáa kənge yān i ngáy

(Áaī Mat 19.16-30; Luk 18.18-30)

17Dan ní Jeju əsō róbó yā kaŵ anī, deē kógə́m ɔ́y ngōdē reē ɔsə kejen nang té non té, ba dəjen na: Ngoljí kə majə, kə m-rāā i rí tá kadē m-ndiń kə kumń ngándáńg ní?

18Anī Jeju ədan na: I tām rí té ā ī-bārə́m de kə majə ní? De kə majə gətóo, i Nə́bā ngóy n i de kə majə ní.

19Ā ī-tōl deē alé, ā ī-rāy alé, ā ī-bogə alé, ā əda najē kə soř dɔ deē té alé, ā ī-ból ndíl bɔbí ō, kóóí ō.

20Anī ni-əda Jeju na: Ngoljí, niń ní noō malang ní, i yáa gē kə m-rāādé i kə ngōn dūúm beē.

21Jeju əndā kumən dɔn té anī tárən, ba ədan na: Nɔyī yáa kógə́m báy: Āw ígə yáa yáí malang ba ādē ngé ndoō gē narən, anī ā āw kə dūbē yáa kənge gē dɔ rā té, ba ré loo ní noō té tā anī, ī-reē ba un gōm.

22Banī dan ní deē ngeé ní toō oō najē gē ní anī, rōn ur wak, adē ɔtə aŵ kɔ́ɔ kə wōngōó, tɔdɔ́ ni i de kə ənge yáa ngáy.

23Anī Jeju mbel, gɔɔ loo, ba əda ngé ndóó yáa yān gē na: Kudə kem *Bē kɔɔ yā Nə́bā té i yáa kə ngańg ngáy tām yā de kə ənge yáa ngáy té.

24Ngé ndóó yáa yān gē ndiń kóńg tām najē ní Jeju əda tītē ní noō té ní. Ba Jeju tél ədadé na: Ngánə́m gē, ngańg ngáy tām yā de gē ní əndāń kemdɔ́ dɔ yáa kənge yādé kə ngáy té ní kadē udəń kem *Bē kɔɔ yā Nə́bā té.

25Kadē jámbal māń kum bəlo líbəri té ní i yáa kə ngańg al tɔy kadē de kə ənge yáa ngáy udə kem *Bē kɔɔ yā Nə́bā té.

26Adē ɔr kum ngé ndóó yáa yān gē ngáy tɔy kə kété báy, adē ədań naā dɔ dáńdɔ́ té na: Ba ré i beé anī, i náā n a asə kadē ajənəń ní?

27Jeju əndā kumən dɔdɔ́ té, ba ədadé na: A duń de gē, banī a duń Nə́bā alé, tɔdɔ́ yáa kə duń Nə́bā gətóo.

28Ba Piyer un najē ədan na: Ā, ba ní jī j-əya yáa malang kɔ́ɔ, ba j-a j-un góí ní.

²⁹Jeju ədan na: Ādē m-édásí najē ké bo ngáy, ré deē kógēm əyǝ kújə yān, aláa i ngákóon ké dəngam gē, aláa i ké dəyǝ gē, aláa i kóon, aláa i bəbən, aláa i ngánən gē, aláa i loo ndōr yān kōó, tām yām té ō, tām yā Najē ké Majē té ō ní anī,

³⁰kōó a ənge kújə gē, kə ngákóon ké dəngam gē ō, ké dəyǝ gē kə kóon gē, kə ngánən gē, kə loo ndōr gē, tōy ké kété nja bú ngolaā kem ndō gē ní toō té ní ō, a ndi kə kumneé ngándáing dō nang ké kijə ké ndōn té ō.

³¹Adē ngáy gē dan ngé ké kété gē té a téləñ ngé ké gō gogé gē ō, ngáy gē dan ngé ké gō gogé gē té a téləñ ngé ké kété gē ō.

Jeju tāā nja ké nge kə mətá na n-a n-oy ba n-a n-ndól

(Áaī Mat 20.17-19; Luk 18.31-34)

³²Niñ-əsōñ róbó, a awñ kə *Jerusalem anī, Jeju a njērā kété no ngé ndóo yǝa yān gē té, banī niñ-sōlən ngáy ō, bōl rāā ngé gē ní unəñ gōn ní ō. Jeju bār ngé ké kutə gidə i jōó gē kə rōn té báy tō, ba əla gir kədadá yǝa gē ní a reēñ kə dōn té ní.

³³Ōōī a, j-a j-awī i kə Jerusalem, ba a əlañ Ngōñ Deē jī ngol gē ké dō *ngé tuñ yǝa gē té té ō, ngé ndóo de gē ndū najē gē té ō. Niñ a gāngəñ sarya dōn té kadə a tōlnəñ, ba a əlanəñ jī de gē ké niñ i *Jipə al gē té.

³⁴Niñ a lurnəñ ō, a tībəñ hōr rōn té ō, a tēndānəñ kə mərəwaá ō, a tōlnəñ ō, ba ndō mətá gō té anī, a ndól.

Yǝa ní Jakə ō, Jǝa ō dəjeñ Jeju ní

(Áaī Mat 20.20-28)

³⁵Anī ngán Jebede gē ní i Jakə ō Jǝa ō ní, reēñ rō Jeju té, ba ədanəñ na: Ngoljí, jə-gey kadə ĩ-rāā yǝa ní j-a jə-dəjeī ní ādəjí.

³⁶Ni ədadé na: Ī-geyiī kadə m-rāā i rí m-ādəsí?

³⁷Niñ-ədañ na: Ādē jə-ndi, kógēm i dō jī kōí té ō, kéréy i dō jī gelií té ō, loo ní ā ĩ-ndi dan *kəsə gōn yái té ní.

³⁸Jeju ədadé na: Ī-gerī yǝa ní ĩ-dəjemī ní alé. Ásiī kǝy yǝa ké kem kópó ní m-ā m-ǝy ní a? Ásiī kadə rāānsí *batém ní a rāāməñ ní a?

³⁹Niñ-ədañ na n-asəñ, Jeju ədadé na: Ā ǝyī yǝa ké kem kópó ní m-ā m-ǝy ní ō, a rāānsí batém ní a rāāməñ ní ō rōkum,

⁴⁰banī yā ndi dō jī kōm té aké i dō jī geləm té ní, i mā n m-ā m-ādē nge ní noō ní alé, banī i tām yā ngé gē ní bəbém əndā yǝa ní noō dō jīn tām yádé té ní.

⁴¹Dan ní ngé ké kutə gē oōñ beé anī, wōng rāādé dō Jakə niñ kə Jǝa té.

⁴²Jeju bārdé, ba ədadé na: Ī-gerī kadə ngé gē ní əndāndé kadə oōñ bē dō nápar de gē té ní a rāāñ ngār dōdó té ō, kadə de ké bo yádé gē a əlañ dō de gē gir tógə yádé té ō.

⁴³Banī majə kadē to i tītē n noō dansí té alé. Ba ré de kéréy gey kadē ni i de ké bo ké dansí té anī, adē kós tél nge rāā kəla yāsí.

⁴⁴Nāā nəkó n gey kadē ni i de ké kété dansí té ní anī, kadē kós tél bəlo yā madən gē malang.

⁴⁵Tədō Ngōn Deē reē i kadē de gē rāān kəla yān alé, banī i kadē i ni n rāā kəla tām yādé té o, kadē adē rōn yāa gāng do té tām yā de ké ngáy gē té o ní.

Jeju rāā adē kum Bartime aḷ loo

(Áaī Mat 20.29-34; Luk 18.35-43)

⁴⁶Niñ-ugēn Jeriko, ba dan n Jeju teē kemeé kós kə ngé ndóo yāa yān gē o, kósə de ké ngáy gē o anī, nge kum tō kógēm ndi bōgə róbé té a gəde yāa. Rīn na i Bartime, i ngōn Time.

⁴⁷Ni oō na i Jeju ké *Najaret anī, əla gír kəda najə ké ndūn ké boó, əda na: Jeju, Ngōn kaa Dabid, aḷ kum tō ndoō yām!

⁴⁸De gē ngáy ndángənən kadē utē tan, ba ni-əga kər ngáy tōy ké kété əda na: Ngōn kaa Dabid, aḷ kum tō ndoō yām!

⁴⁹Anī Jeju dəba, ba əda na kə bārən. Niñ-bārən nge kum tō ní, ba ədanən na kə əhə rōn tōgə, kə ij dós, na Jeju a bārən.

⁵⁰De ké kum tō ní ənī kūbə yān kós, ba ij wət reē rō Jeju té!

⁵¹Jeju dəjen na ké gey kadē kə n-rāā i rí kə n-adən wa. Anī nge kum tō ní ədan na: Ngoləm, i-rāā kadē m-aḷ loo.

⁵²Jeju ədan na kə aḡ, na taā kem yān na ajən. Kə ta jī té noō ni-aḷ loo, ba un gō Jeju róbó.

MRK 11

Jeju udə kem bē ké Jerusalem té

(Áaī Mat 21.1-9; Luk 19.28-40; Jaa 12.12-15)

¹Dan n Jeju niñ kə ngé ndóo yāa yān gē əndān do bē ké *Jerusalem, adē niñ i ngər kə kadə bē ké Betpaje té o, Betani té o, kum kə mbaī *kāgə olibə gē té ní anī,

²Jeju cōr ngé ndóo yāa yān gē jōó, əladə ba ədadə na: Āwī kem bē n ra nosí té noō. Dan n ā údiī kə kemeé anī, ā əngeī ngōn kərō ké deē kógēm aḷ gidən té aḷ báy, ké doḡnən ta bēl té. Ī-tútəniī, ba Ī-reēi seneé.

³Ba ré deē kógēm a dəjesí na ké Ī-rāāi yāa n noō i tām rí té wa anī, ədaī na i Kósəbē n a sāā ní, ba kə ta jī té noō a tél yā kadəsí gogó.

⁴Ngé ndóo yāa yān gē aḡn, əngeñ ngōn kərō ké doḡnən ta ndogə té ndágá kadə róbé té, ba niñ-tútənən.

⁵De kéréy gē dan ngé gē n rañ noó té ní dǎjeñdé na ké a rāāñ i rí wa. Ké a tútəñ ngōñ kərō i tām rí té wa.

⁶Ba niñ-ədañdé tītē n Jeju taañdé ní. Anī niñ-əyañdé adē aŵñneé.

⁷Niñ-reēñ kə ngōñ kərō ní, adēñ Jeju, tənīñ kübē yādé gē gidən té, ba Jeju aī ndi do té.

⁸De gē ngáy selēñ kübē tapī gē kum róbó kadē ni-njērā do té ō, de kéréy gē gángēñ ta jī kágē kə kem ndɔr gē té bōkēñ kum róbó ō.

⁹Ngé gē n njērāñ kété no Jeju té ō, ngé gē n unəñ gōn ō ní, əgañ kɔr ədañ na: Kɔsə gɔn i yā Nəbā! Ādē Nəbā rāā majə kə nge n reē kə rī Kóɔbēé ní!

¹⁰Ādē Nəbā rāā majə kə bē kɔɔ n a reē té ní, adē i kə bē kɔɔ yā kaají Dabid té! Kɔsə gɔn i yā Nəbā do rā té!

¹¹Dan n Jeju ugē *Jerusalem anī, ni udə kem *kújə yā Kóɔbē té. Ba loo n ni-aa yáa malang n gīr gidən ní oy anī, niñ kə ngé ké kutə gidə i jōó gēé teē aŵñ Betani, tɔdō loo tībə kɔó.

Jeju ndōí kágē kótē

(Áaī Mat 21.18-19)

¹²Teē kə ndō ké noō, dan n niñ-teēñ kɔó kem bē ké Betani té anī, bō rāā Jeju.

¹³Ni-aa kágē kótē ké kə mbīn gēé kə say anī, aŵ yā kaā ké n-ənge kanən kéréy tū té wa. Banī loo n ni-ugə rō té anī, ənge i mbīn gē ngóy, tɔdō i nāā kañ kótē al báy.

¹⁴Anī ni-un najə əda na: Deē a əsa kaní tɔ al báté! Ba ngé ndóó yáa yān gē oñ najə ní.

Jeju udə kem kújə yā Kóɔbē té

(Áaī Mat 21.12-17; Luk 19.45-48; Jəə 2.13-22)

¹⁵Niñ-ugēñ *Jerusalem anī Jeju udə kem *kújə yā Kóɔbē té, ba tēbā ngé gē n a igəñ yáa ō, a mangəñ yáa ō, kem *kújə yā Kóɔbē té ní kɔó. Kágē tэндā yáa gē yā ngé mbél nar gē ō, kágē ndi gē yā ngé kigə dér gē ō ní, ni-mbérē tənī kɔó.

¹⁶Ni əya deē kógəñ adē ətō yáa mānəñ kem *kújə yā Kóɔbē té alé.

¹⁷Anī ni-ndóódé yáa, ədadé na: I ké ndang kem makətübē té na: A bārəñ kújə yāñ na i kújə ndōy ké tām yā nápar de gē té malang al a? Ba siŷ i-rāāi adē tél i bəlo mbaī bōō rō yā ngé gāng róbə gē!

¹⁸Loo n ngol gē ké do *ngé tuñ yáa gē té kə ngé ndóó de gē ndū najə gē oñ beé ní anī, sāāñ loo tələn kɔó, tɔdō niñ-bōlnəñ, tām yáa gē n ni ndóó kósə de gē ní ɔr kumdé ngáy.

¹⁹Dan n loo tībə anī, Jeju niñ kə ngé ndóó yáa yān gē teēñ kɔó kem bēé.

Jeju ō, kágē kótē ké tutə kɔó ō

(Áaī Mat 21.20-22)

²⁰Dəloí loo ní niñ a mǎnēñ anī, ngé ndóo yǎa yān gē ǎñ kǎgē kótē ní tutə dɔn té dɔ́ bǎtə ugē ngəran té nang té.

²¹Əga kem Piyer dɔ najē ní Jeju əda té ní anī, ni-ədan na: Ngoljí ǎa kǎgē kótē ní ĩ-təmbē ní tutə kɔ́!

²²Anī Jeju tél ədadé na: ĩ-taāi kem Nəbā.

²³Ādē m-ədásí najē ké bo ngáy, ré deē kógēm əda mbaí ní toō na kə ɔtə kɔ́ kə aŵ kum bā bo té, ba ré kemən tɔ́sən al̄ ō, ni-taā kem mǎmák kadē yǎa ní ni-əda ní a rāa yǎa ō anī, a reē tāñ yān té.

²⁴I tāñ ní toō té n m-ədásí na yǎa malang ní ĩ-dəjei kə ndɔyɔ́ ní, ĩ-taāi kem kadē əngei yǎa ní kɔ́ anī a reē tāñ yāsí té.

²⁵Ba loo ní ā ĩ-rai dɔ́ loo ndɔy té ní, ré najē kógēm i mbɔ́sɔ́ té kə deē kógēm anī, ĩ-mǎyí rɔ́sɔ́ dɔ́ té, yā kadē Bəbəsí ké dɔ́ rā té mǎyñ rɔ́n dɔ́ majal yāsí té ō.

²⁶Banī ré ĩ-mǎyí rɔ́sɔ́ dɔ́n té al̄ anī, Bəbəsí ké dɔ́ rā té a mǎy rɔ́n dɔ́ majal yāsí gē té al̄ ō.

I náa n adē Jeju tógé á rāañ yǎa gē ní toō ní

(Áaī Mat 21.23-27; Luk 20.1-8)

²⁷Jeju niñ kə ngé ndóo yǎa yān gē tél aŵñ *Jerusalem gogé. Ba dan ní Jeju a njērā kem *kújə yā Kɔ́ɔbē té anī, ngol gē ké dɔ́ *ngé tuñ yǎa gē té ō, ngé ndóo de gē ndú najē gē ō,

²⁸*kum kɔ́ gē ō, reēñ rɔ́n té, ba dəjenəñ na ké i náa n adən tógə wa, ké tógé ní a rāañ yǎa gē ní ké teēñ i rá wa.

²⁹Ba Jeju tél ədadé na: M-ā m-dəjesí i najē kógēm beē ngóy, ré ĩ-türmí té anī, m-ā m-ədásí loo ní m-teē kə tógén toō tū té á m-rāañ yǎa gē ní toō ní ō.

³⁰*Batém yā Jǎa ní ĩi i rɔ́ Nəbā té aké i rɔ́ de gē té m? ĩ-tél ĩ-türmí té.

³¹Niñ-nējēñ naā najē beé dɔ́ dáńdɔ́ té ba ədañ na: Ní toō ní, ré j-ədaí na ĩi i rɔ́ Nəbā té anī, ni a tél yā dəjejí na ké i tāñ rí té á jə-taāi kem Jǎa al̄ wa.

³²Ba kə j-ədaí na ĩi i rɔ́ de gē té a? Niñ-bóləñ kósə de gē, tɔ́dɔ́ niñ malang gírəñ kadē Jǎa i *nge koō ta kógēm.

³³Anī tél ədañ Jeju na n-gerəñ alé. Banī Jeju tél ədadé na: Bāa mā m-ā m-ədásí loo ní m-teē kə tógé ní toō tū té á m-rāañ yǎa gē ní toō ní al̄ ō.

MRK 12

Kújé najē yā ngé rāa kəla kǎgē nduú gē ké ngé kem ndul gē

(Áaī Mat 21.33-46; Luk 20.9-19)

¹Gō té anī Jeju ɔ́r najē sedé kə kújé najá əda na: Deē kógēm əndā *kǎgē nduú gē kem ndɔ́r yān té ba əndā ndogē mbaí gírəñ gidə ō, ndēr bəlo kadē mbéren kañ

kāgē nduú ō, rāā kújə ngōm ké ngāl bururu kum kē dɔ́ ta ndɔ́r ní té ō, əndā ngé ndɔ́r gē ta té kadē ɟɟān gō ō, adənən kañ nduú ō, ba aŵ mbā té.

²Loo n nāā sāā kañ *kāgē nduú asə anī, ni-əla nge kəla yān kógēm rō ngé ndɔ́r gē ní té taā kañ nduú ké tām yān té jīdɛ́ té.

³Banī niñ-əho əndanən ō, təbānən adē tél aŵ jīn karī ō.

⁴Ni-əla nge kəla yān ké rang báý tɔ́ rōdɛ́ té, ba niñ-adənən do dɔ́n té ō, tájənən ō.

⁵Ni-tél əla nge kəla yān ké rang báý tɔ́, anī niñ-tōlnən. Tá anī tél əla ngé kəla yān ké rang gē báý tɔ́ anī, niñ-təndān kéréý gē ō, tōlnən kéréý gē ō.

⁶Ba nɔ́y i deē kógēm báý rōn té, i ngōn kó tár yān ké dəngam, adē dan n niñ-təgān malang ní, ni əlan rōdɛ́ té. Əda na niñ a bōlən ndíl ngōnən n toō.

⁷Banī ngé ndɔ́r gē ní ədān naā dɔ́ dándɛ́ té na: ǺǺī nge káñ ta yǺǺ gotə yo ní n toó. Ī-reēī, jə-tōliin báa, yǺǺ gotə yo ní a tél yǺǺ yājí.

⁸Anī əho tōlnən kōó, ba ənīnən gidə ndɔ́r ní té ndágá.

⁹Kōó ndɔ́r ní a rāā i báy? Ni a reē yā tōl ngé ndɔ́r gē ní, ba a əndā de ké rang gē ta ndɔ́r yān té.

¹⁰⁻¹¹Najə n ndangən na: I mbał n ngé kəndā kújə gē mbātən kété ní n tél mbał kíł kújə ní, nge n noō i kəla rāā Kōóbē adē i yǺǺ ké majə to bōl ngáy ta kumjí té ní, ǺǺī kem makətübə té al a?

¹²Niñ-sāān kəhɔ́n, banī bōlən kósə de gē. Tɔ́dɔ́ niñ-gerən kadē Jeju əda kújə najə ní i tām yādɛ́ niñ té. Adē niñ-əyənən ba aŵn loo yādɛ́.

Najə ké dɔ́ lambóó ké yā kadē nge kɔ́ɔ bē té

(ǺǺī Mat 22.15-22; Luk 20.20-26)

¹³Əlañ de kéréý gē ké dan *Parijiye gē té ō, dan ngé yā Herod gē té ō, rō Jeju té, kadē ré Jeju əda najə ké gō té al anī, kə n-əhɔ́nən dɔ́ té.

¹⁴Niñ-reē ədanən na: Ngoljí, jə-geř kadē ĩ i de ké nge kɔ́r najə ké rōkum ngándáńg ō, ĩ-bōl kum deē al ō, tɔ́dɔ́ ĩ ā ĩ-rāā yǺǺ tām geř ta kum deē té alé, banī a ĩ-ndōo de gē gō róbə yā Nábā i kə gō najə ké rōkum. Ní ədájí: *Ndū najə yājí adəjí ta róbə kəgā lambóó yā nge kɔ́ɔ bē ké Rom, aké ɔ́gəjí wa? Ní, kə j-adə, aké kə j-adə al wa?

¹⁵Ba Jeju geř kadē niñ i ngé gól kum de gē, adē ədadə na ké a nāānən i tām rí té wa, kə reēn kə njár sélē arjǺǺ ké kum madə kutə jōo kógēm kadē n-ǺǺ.

¹⁶Niñ-reēn kə sélē ní anī Jeju dəjedə na ké i dɔ́ náā n i tū té toō wa, ké najə n ndangən tū té toō ɔ́jə i dɔ́ náā wa. Niñ-ədanən na i dɔ́ *Sejar.

¹⁷Anī Jeju ədadə na kə tél adən Sejar yǺǺ n i yā Sejar ní ō, kə tél adən Nábā yǺǺ n i yā Nábā ní ō. Adē ɔ́r kumdə seneé ngáy.

Najə ké dɔ́ ndól yā de ké koy gē té

(ǺǺī Mat 22.23-33; Luk 20.27-40)

18Anī *Sadusiye gē n̄ ədañ na de ké koy gē na a ndólēñ al̄ ní, reēñ rō Jeju té, dəjenəñ najē ədañ na:

19Ngoljí, Moijə ndang makətübə adəjí, əda na: Ré deē kógə́m̄ taā dəyá ba oy kanjə kojə ngōñ anī, kə ngōkóŋ kə taā dəyá ní kə ojə́n̄ ngōñ kadə ra kum gotəñ.

20Ba kété jóo ngákóŋ naā ké dəngam gē i sīrí. Ké nga tógə taā dəyá, ba oy kanjə kojə ngōñ kógə́m̄.

21Anī nge ké nge kə jóo taā dəyá ní, ba oy kanjə kojə ngōñ ō, nge ké kə mətá rāā beé ō.

22Ba niñ sīrí ní, kógə́m̄ ké ojə ngōñ kə dəyá ní gətóo. Ba kutə gōdə malang anī, dəyá ní oy ō.

23Dan n̄ de gē n̄ oyñ á a ndólēñ ní, niñ a ndólēñ ō. Ba dəyá ní, i náā dan ngákóŋ naā gē n̄ toō té n ni i nēyáñ ní? Tədō niñ sīrí mbak ní taāñəñ ké nēyá́dđ té.

24Jeju tél ədadə na: Sij̄ ī-ndúmī i tədō ī-gerī makətübə yā Nə́bā al̄ ō, tógə yāñ al̄ ō.

25Tədō loo n̄ de gē a ndólēñ dan de ké koy gē té ní, a taāñ naā alé, ba a toñ i tītə *de ké dɔ rā té gē.

26Tá najē ké dɔ de gē n̄ oyñ á kadə a ndólēñ té ní, ī-tədaī kem makətübə yā Moijə té, dan n̄ ɔrəñsí gotə najē yā Nə́bā n̄ ndəbə n dan bəkə kámbé té ní al̄ a? Ni-əda na ni i Nə́bā yā Abərahám ō, yā Isaak ō, yā Jakob ō.

27Nə́bā ní i Nə́bā yā de ké koy gē alé, ba i Nə́bā yā de gē ké ndiñ kə kumdə gē. Sij̄ ī-ndúmī ngáy.

Gō míndə ké bo tɔy madə gē malang

(Áaṹ Mat 22.34-40; Luk 10.25-28)

28Nge ndóo de gē ndū najē kógə́m̄ oō najē n̄ *Sadusiye gē ō Jeju ō nējəñ naā najə dɔ té ní. Dan n̄ ɔɔ kadə Jeju tél ədadə i kə gōo majə ní anī, ndótə kə rōñ té ba dəjen na: Dan gō míndə gē té malang ní, nge ké rá n i ké kété bang ní?

29Jeju tél ədan na, ké kété bang n toó: *Israel gē oōī, i Kóṓbē Nə́bā yájí n i Kóṓbē kógə́m̄ beē,

30ədə ā ī-tárii Kóṓbē Nə́bā yási kə kemsí malang ō, kə dā rōsí malang ō, kə gír ké kemsí té malang ō, kə tógəsi malang ō.

31Ba ké nge kə jóo n toó: Ā ī-tár deē madí tītə ngarāñg kum rōí ikó beē. Gō míndə ké rang ké bo tɔy ngé n̄ toō gətóo.

32Nge ndóo de gē ndū najē ní ədan na: Majə, Ngoljí, əda rōkum na Nə́bā i kal kógə́m̄ beē, ba ké rang gətóo, i ni ngóy.

33Ba kadə deē tárən kə keməñneé malang ō, kə gír ké keməñ té malang ō, kə tógəñeé malang ō, kadə ni-tár madəñ tītə ngarāñg kum rōñ nəkó ō, n̄ toō tɔy *yáá tuñ ké róoñ horó kə yáá tuñ gē malang.

34 Ba loo ní Jeju ɔ́ kadē deē ní tél əda najē ní majə kə kum kedēé ní anī, ədan na: Ī i say rō *Bē koo yā Nóbā té alé. Gō najē ní noō té ní, niñ malang bōlōñ dəjen najē dō yáá ké rang té kōó.

Kərist ō, Dabid ō

(Áaī Mat 22.41-46; Luk 20. 41-44)

35 Dan ní Jeju a ndóō de gē yáá kem *kújə yā Kóóḃē té anī, ni-dəje na: I baý á ngé ndóō de gē ndū najē gē ədañ na *Kərist i ngōñ kaa Dabid ní?

36 Dabid nəkó loo ní ɔ́ najē kə ta kŭī *Ndíí ké Tálí ní əda na, Kóóḃē əda Kóóḃē gē yām na kə ndi dō jī kɔn tá, báté kadē n-əniñ ngé bañ gē gir njan tá.

37 Ní, dan ní Dabid bārén na i Kóóḃē ní, loo kadē ni ngōñ kaan báý tɔ ní i baý?

Jeju tāā kósə de gē najē yā ngé ndóō de gē ndū najē gē té

(Áaī Mat 23.1-36; Luk 20.45-47)

Anī kósə de gē ngáy oñ najē yān ní kə rōneléé.

38 Dan ní Jeju a ndóō de gē yáá ní anī, ni-əda na: Əndāi kum kedē dō rōsí tá kə ngé ndóō de gē ndū najē gēé. Nełdə dáy kə kŭbə ké ngāl gēé ō, nełdə kadē de gē rāāndə lápəya ndágə loo ké bo gē té ō.

39 A nełdə ndi loo ké to ngol tá gir kújə káñ naā gē té ō, loo kəsa yáá gē té ō.

40 A əsañ jī dəyá ké ngaa koy gē yā təgā ō, a ilēñ gidə rōdə karī ba na n-ndōyñ na i ngáy ō. Niñ ní sarya ké bo ngáy a əsō dōdə tá.

Yáá ndējē yā dəyá ké ngaa koy

(Áaī Luk 21.1-4)

41 Jeju ndi kumən sō loo ní a bōkēñ nar tū té kem *kújə yā Kóóḃē té ní, yā kaa loo bōké ní kósə de gē a bōkēñ nar tū té ní. Ngé yáá kaī loo gē bōkēñ ngáy tū té.

42 Dəyá kógəñ ké ngaa koy ké nge rō tō ndoō reē ō. Ni-bōké súu ké kum mbutə gē jōó tū té. Nəy i nja mətá tá kadē rāā sísi kógəñ.

43 Tā anī Jeju bār ngé ndóō yáá yān gē, ədadə na: Ādē m-ədásí najē ké bo ngáy, dəyá ké ngaa koy ké nge ndoō ní toō bōké nar kem loo ní a bōkēñ tū té ní tɔy gotə gē malang.

44 Tōdō niñ malang ní ɔ́rēñ i ta yādə ké nəy kə ndágə gē n əniñ tū té ní. Banī dəyá ní toō ni bōké i yáá ndoō yān malang kə yáá báā ta yān ní kadē əsañ yáá tá ndiñ kə kumneé ní.

MRK 13

Jeju əda na a nujəñ kújə yā Kóóḃē

(Áaī Mat 24.1-2; Luk 21.5-6)

¹Dan n̄ Jeju teē kṓ kem *kújə yā Kó̄bē té anī, nge ndóo yáa yān kógēm̄ ədan na: Ngoljí, áa mbaí gē n̄ de gē tēndān̄ dɔ naā té toō ō, kújə gē n̄ niñ-rāān̄ ní ō, majən̄ ngáȳ al̄ a?

²Jeju tél̄ ədan na: Áa kújə ké bo gē n̄ toō a? A tō̄ndé malang nang té kṓ, mbaí kógēm̄ ké a ndi dɔ madē té a gətóo.

Yáa ké to rō ndoō gē ō, rāā naā ndoō té ō

(Áaī Mat 24.3-14; Luk 21.7-19)

³Loo n̄ ni-ndi dɔ mbaí *kāgē olibə gē té kumən̄ sɔ̄ *kújə yā Kó̄bē anī, Piyer ō Jakə ō Jaa ō Andəre ō n̄ i niñ ngóy n̄ i seneé ní, dəjenən̄ na:

⁴Édájí i ndō ké rá té n̄ yáa gē n̄ noō a reēneé ní? I yáa kɔjə ké baý n̄ a ɔjə kadə yáa gē n̄ noō malang a reēn̄ ní?

⁵Anī Jeju əla gír kədadé na: Ádē kumsí ngañg, ba ī-lōōi kadə deē gól̄sí.

⁶Tɔdō de gē ngáȳ a unən̄ rīm̄ yā reēn̄ ba kəda na i mā, adə a gól̄n̄ de gē ngáȳ.

⁷Loo n̄ ā ōōi kōō de gē ké a rō̄n̄ naā ō, ké a sāān̄ rō̄ naā báý ō anī, ādē bōl̄ rāāsí alé, tām̄ i gár kadə yáa gē n̄ noō rāān̄ yáa, banī i ta ngóy ndō gē al̄ báý.

⁸Tɔdō nápar de gē a j̄n̄ rō̄ dɔ́ kə nápar de ké rang gēé ō, gír bē kɔɔ gē a j̄n̄ rō̄ dɔ́ kə gír bē kɔɔ ké rang gēé ō, dɔ nang a yéȳ kə loo gē té ō, bō a əsō loo té ō. I tītə ta kəla gír kɔy yā dəyá ké nge rāā kem.

⁹Banī ādē kumsí ngañg tɔdō de gē a əlañsí j̄i ngé rāā sarya gē té ō, a tēndānsí kem kújə káñ naā gē té ō, a aŵn̄ sesí kadə ī-raī no ngé kɔɔ bē gē té ō, najə yām̄ mā té. Loo n̄ noō té ā édaī najə ké kum té kadə oñ.

¹⁰I gár kadə a ənīn̄ mbēr Najə ké Majə ədañ nápar de gē malang kété pá tá.

¹¹Loo n̄ a aŵn̄ sesí yā kəlasí j̄i ngé sarya gē té anī, ī-lōōi sōl̄ kəda kemsí té kété na ké ā édaī na i rí wa. Kum mbang nəkó n̄ noō té ní, i s̄j̄ n̄ ā ɔrī najə alé, banī i *Ndíí ké Tál.

¹²De kéréȳ gē a əlañ ngákóódé gē ta yo té ō, bəbə ngán gē a rāān̄ beé kə ngáíndé gēé ō. Ngé kéréȳ gē a j̄n̄ yā mbáté bəbədé gē kə kóódé gē ō, a əlañdé ta yo té ō.

¹³De gē malang a imēnsí tām̄ yā rīm̄ té, banī deē n̄ a əhɔ sásáp mbóng ta tōl̄ ta tá ní, a ajə.

Yáa ké majal̄ ngáȳ n̄ a reē ní

(Áaī Mat 24.15-28; Luk 21.20-27)

¹⁴Dan n̄ ā áaī yáa ké majal̄ ké to yer kum ndi loo n̄ sɔ̄ kadə ni-ndi tū té al̄ ní anī, ādē nge n̄ téda najə ké kem makətübə n̄ toō té ní geēr kum. Ndō n̄ noō té ní, ādē ngé gē n̄ niñ i gō nang ké Jude té ní, aŷn̄ naā kə dɔ mbaí gē té kṓ ō,

¹⁵nge n̄ ndi dɔ kújú dɔ́ ní, ādē kə risə yā kudə kun yáa kógēm̄ kem kújə yān̄ té al̄ ō,

- 16** nge ní ndi ndoró ní, ādē tél aṽ bēé gogé kun kūbē yān té al̄ ō.
- 17** Kem ndō gē ngeé ní noō té ní, rō ndoō i kə kó kem gēé ō, kə dəyá gē ní ngán ké ta mba té gē i jīdē té ō ní.
- 18** Ī-ndōyī tá kadē yáá gē ní noō ugēñ nāā kūl̄ té alé.
- 19** Tōdō wur de gē a ɔldé ngáy, wur kɔl ké tītēñ noō gətóo ta kəla gir dɔ rā ō dɔ nang ō, dan ní Nébā əlañ gir kəndā yáá gē malang ní té, báté ngɔlaā ní toō té ō, a to gogé tɔ al̄ ō.
- 20** Ba ré Kóɔbē gāng ta ndō gē ní al̄ anī, de ké yā kajə a gətóo. Banī i tām yā ngé gē ní ni-gērādé té ní n ni a gāngəñ ta ndō gē ní noō ní.
- 21** Kem ndō gē ngeé ní noō té ní, ré de kéréy ədasí na *Kərist na i laā, alāa ni na i nú anī, ĩ-lōōi taā kemən.
- 22** Tām *Kərist ké rōkum al̄ gē ō, *ngé koō ta ké rōkum al̄ gē ō, a ĩñ, ba a rāñ yáá ké to kɔr kum gē ō, yáá ké yāā gē ō, yā góləñ ngé gē ní Nébā gērādé ní gēgē.
- 23** Banī sĭj̄ əndāi kum kedē dɔ rōsí té, tōdō yáá malang ní a reē ní, m-tāāsí kété kō.

Ta reē Ngōñ Deē

(Áaĭ Mat 24.29-31; Luk 21.25-28)

- 24** Banī kem ndō gē ngeé ní noō té ní, gō wur kɔl ní noō té ní, mbang a ndul ō, nāā a ndaa tɔ al̄ ō,
- 25** táyō ké dɔ rā té gē a tésōñ dɔ nang té ō, ngé tógé ké dɔ rā té gē a ndewñ ō.
- 26** Loo ní noō té tā a, a āñ Ngōñ Deē loo reē té dan kiĭ mañ té kə tógé ké ngáy ō, kə *kɔsə gɔn ké ngáy ō.
- 27** Loo ní noō té tā a, a əla *de ké dɔ rā té gē kíł dɔ nang ké sɔ gē té yā káñ ngé gē ní Nébā gērādé ní. A əlañ gir i ta ngóy dɔ nang ké dām kéréy té báté ugəñ ta ngóyn ké dām ké rang té.

Kum najē yā kágē kótē

(Áaĭ Mat 24.32-35; Luk 21.29-33)

- 28** Majə kadē ĩ-gerī kum najē yā kágē kótē ní toō: Loo ní ta jĭn gē toñ mbōl̄ adē mbĭn a sitə ní anī, ĩ-gerī kadē dɔ bar i ngɔr.
- 29** Adē ré áaĭ yáá gē ní noō rāñ yáá anī, ĩ-gerī kadē Ngōñ Deē a reē ngɔr.
- 30** Ādē m-édásí najē ké bo ngáy, de ké ngɔlaā gē ní toō a oyñ malang alé n yáá gē ní noō malang a rāñneé yáá ní.
- 31** Dɔ rā ō, dɔ nang ō, a mənəñ, ba najē yām gē a mənəñ alé.

I Nébā ngóy n geĭ kum mbang ké ta tōl̄ ta té

(Áaĭ Mat 24.36-44)

³²Banī najē ké dɔ ndō ní té ō, dɔ kum mbang ní té ō ní, deē kógēm ké geṛ gətóo. I *de ké dɔ rā té gē alí ō, i Ngōñ Nébā nekó alí ō, banī i Bɔbēn tá ngóy.

³³Ēndāi kum kedē dɔ rōsí té ō, ááí jájá ō, tɔdō ī-gerī kum mbang n yáá gē a reēneé ní alé.

³⁴A to tītē deē kógēm ké aṽ mbā té. Ni əyá kújə yān, ba adē ngé kəla yān gē ndūn. Ni-gáñg kəla adədé kə dɔdó gēé. Ni-əndā dɔ nge ngōm ta kújé té kadē ndi dɔ rōn té.

³⁵I tām najē n noō té n majə kadē ááí jájá ní, tɔdō sīī ī-gerī kum mbang n kóó kújə a téləñ ní alé: I loo tíbí, aké i dan ndō tɔyó, aké i kéra kənjá nōo té, aké i dəlói,

³⁶na sōgə ni-teē rété anī, a əngesí dɔ bīi té.

³⁷Ba yáá n m-édásí toō, m-éda i de gē malang: Ī-ndīi jájá dɔ rōsí té.

MRK 14

Ngār gē oōñ naā dɔ Jeju té yā tōlən

(Áaī Mat 26.15; Luk 22.1-2; Jaa 11.45-53)

¹Nay ndō jōo kadē i nāā *Pákə ō, nāā kəsa mápa kanjə *kaa mápa ō. Ngol gē ké dɔ *ngé tuñ yáá gē té kə ngé ndóo de gē ndū najē gē

²sāāñ kəhɔ Jeju kə ngamaá yā tōlən. Tɔdō niñ-ədañ na kə n-əhɔnəñ ndō rāā nāā té alé, na sōgə kōl naā iñ dan de gē té.

Dəyá kógēm rāā ítər dɔ Jeju té

(Áaī Mat 26.6-13; Jaa 12.1-8)

³Jeju i Betani kem kújə yā Simo nge bānjə té. Ba dan n ndi ta yáá kəsa té anī, dəyá kógēm reē kə ítər ké rāāñ kə mu nár ké *unjə njáy njáy, ké gātən i ngáy, kem kū mbaī albatər té. Ni tōo ta kū ní ba kəjā ítər ní dɔ Jeju té.

⁴Banī wōñg rāā de kéréy gē n ndiñ noó ní, adē ɔrəñ najē dɔ dándé té, ədañ na: I tām rí té á a nujə ítər n toō beé ní?

⁵Nəngəté igəñ ítər n toō anī, a əngeñ narən asə gúrsə dūbú kutə yā rāāñ kə ngé ndoō gēé. Adē wōñg rāādé seneé ngáy.

⁶Banī Jeju ədadé na: Əyāniī. Ā ī-njəbāniī i tām rí té? Ni-rāā i kəla ké majə tām yām té.

⁷Tɔdō ngé ndoō gē i sesí kə ndō gē, adē sīī ā ásiī rāā majə sedé dan n kemsí ndigə ní, ba mā i sesí kə ndō gē alé.

⁸Dəyá n toō rāā i yáá n ni-asə rāā ní, kəjā ítər rōm té kété ta kadē dubəmən.

⁹Adē m-édásí najē ké bo ngáy, loo malang n a əniñ mbēr Najə ké Majə tū té dɔ nang té laā ní, a ɔrəñ najə yáá n dəyá n toō rāā ní ō, kadē əgañ kem de gē dɔn té.

Judas ndigə kəla Jeju jī ngol ngé tuñ yáá gē té

(Áaṙ Mat 26.14-16; Luk 22.2-6)

10Anī Judas Iskariot n̄ i nge ḱ ḱogēm̄ ḱ dan ngé ḱ kutə gidə i jōó gē té ní, aṽ rō ngol gē ḱ dɔ *ngé tuñ yáa gē té té kadə əla Jeju jīd́é té.

11Dan n̄ niñ-oōñ beé anī, rōd́é nēld́é ngáy dɔ té, ba əniñ míndédé yā kadəñ nar. Ba ni s̄ā ndō ḱ majə yā kəlañ Jeju jīd́é té.

Jeju əsa yáa Pákə naā té kə ngé ndóo yáa yān gēé

(Áaṙ Mat 26.17-25; Luk 22.7-14,21-23; Jaa 13.21-30)

12Ndō ḱ ta kəga dɔ yā mápa ḱ kanjə *kaa mápá n̄ kadə a ɔləñneé míndə ngōñ batə *Pákə ní, ngé ndóo yáa yān gē ədanəñ na: Ī-gey kadə j-aṽ jə-rāa loo i rá n kadə əsañ yáa yā nāa Pákə ní?

13Ni-əla ngé ndóo yáa yān gē jōó, ba ədadé na: Āwī kem bēé, dəngam ḱogēm̄ ḱ ətō jōo mañ bōgəñ té a dərāsí róbó.

14Úniñ gōn, ba loo n̄ ni a udə tū té ní anī, ədaī ḱɔ́ kújə na ngolsí na kə ĩ-dəjenī ḱ kújə yān n̄ kadə na n-əsa yáa Pákə tū té kə ngé ndóo yáa yān gēé ní ḱ i rá wa.

15Anī ḱɔ́ kújə ní a ɔjəsí kem kújé ḱ dɔ́ ḱogēm̄ ḱ bo, ḱ tənīñ yáa taā gír dɔ gē kemeé, ḱ rāañ kə yáa gē malang ḱɔ́. Ī-rāaī loo yáa nāa *Pákə gē kemeé tām̄ yājí té.

16Ngé ndóo yáa gē ní aṽñ, ugəñ kem bēé, anī əngeñ yáa malang tītə n̄ ni-ədañd́é ní, adə rāañ loo yáa nāa Pákə tū té.

17Loo ɔlí anī Jeju reé kə ngé ḱ kutə gidə i jōó gē ní.

18Dan n̄ niñ-ndiñ ta yáa kəsa té ba əsañ yáa anī, Jeju əda na: Ādə m-ədásí najə ḱ bo ngáy, deé ḱogēm̄ dansí té ḱ əsa yáa seṁ a əlañ jī de gē té.

19Najə ní tōr kemd́é, adə niñ-dəjeñ kə dɔ́d́é gēé na: I mā a?

20Ni ədadé na: I ḱ ḱogēm̄ dan ḱ kutə gidə i jōó gē té, i nge n̄ əla jīn kārāa seṁ ní.

21Ngōñ Deé a aṽ tītə n̄ ndangəñneé dɔn té kem makətübūú ní, ba deé n̄ a əla Ngōñ Deé jī de gē té ní tá, rō tō ndoō i yān. Kojə deé n̄ noō al̄ i só té.

Yáa kəsa ḱ tál

(Áaṙ Mat 26.26-30; Luk 22.15-20; 1 Kor 11.23-25)

22Dan n̄ a əsañ yáa anī Jeju un mápa, ndadə Nébā dɔ té ō, tətə naā té ō, ba adəd́é, əda na: Ī-taāī, nge n̄ toō i rōm̄.

23Gō té anī un kópə, ndadə Nébā dɔ té, ba adəd́é, adə niñ malang aṽñ.

24Ni ədadé na: Nge n̄ toō i mósám̄, i mósə *madə naā n̄ Nébā əho sesí ní. I mósə ḱ bōḱé nang té tām̄ yā kósə de ḱ ngáy gē té ō.

25Ādə m-ədásí najə ḱ bo ngáy, m-ā m-āy kasə *nduú tɔ al̄ báté ndō n̄ m-ā m-āy ḱ kijə kem *Bē kɔɔ yā Nébā té ní.

26 Өniñ pā gē ké yā tōyn Nébā, pá tá teē awñ dɔ mbaĭ *kāgē olibə gē tá.

Jeju tāā Piyer na a nējē najē

(Áaĭ Mat 26.31-35; Luk 22.31-34; Jaa 13.36-38)

27 Jeju ədadé na: Siĭ malang ā éyāmī kōó, tɔdō i ké ndang kem makətübūú na: M-ā m-ənda nge kuĭ batē gē, anī bütē batē gē a tīĭñ naā kē loo gē tá.

28 Ba gō tá dan n̄ m-ndóĭ anī, m-ā m-āw Galile kété nosí tá.

29 Piyer ədan: Ré niñ malang a əsōñ gēgē anī, mā m-ā m-əsō alé.

30 Ba Jeju tél ədan na: Ādē m-ədaĭ najē ké bo ngáy, ndōó bōólaā nəkó n̄ toō, kété pá tá kadē kéra kēnjá nōō nja jōó ní, ā ĩ-nējē nja mətá əda na ĩ-gerēm alé.

31 Banī Piyer əda kə tógəneé tōy ké kété, əda na: Ré i kadē m-óy seí gēgē anī, m-ā m-nējē m-əda na m-gerī al al bāté! Niñ malang ədañ tītē n̄ noō ō.

Jeju ndōy kem ndōr ké Jetəsemani tá

(Áaĭ Mat 26.36-46; Luk 22.39-46)

32 Ba niñ-awñ kem ndōr kógēm ké rīn na i Jetəsemani tá. Jeju əda ngé ndōó yáa yān gē na: ĩ-ndiĭ laā dan n̄ m-ā m-ndōy ní.

33 Ni bār Piyer ō, Jakə ō, Jaa ō, kadē awñ seneé.

34 Anī bōĭ əla gír rāan ō, ni-sōĭ ō, ba ni-ədadé na: Rōm nelēm al tītē ké yā kadē m-óy kōó beē, ĩ-ndiĭ laā kə kumsí njáy njáy.

35 Ni-awñ dan say séy anī, ɔsə non nang tá ba ndōy kadē kum mbang yáá ké tōr n̄ noō teē dɔn tá alé.

36 Ni-əda na: Aba, Bəbóm, ĩ əsə rāā yáa malang, ún kópé n̄ toō dɔm tá kōó. Banī kadē i kə gō kem ndigə yām alé, ba kadē i kə gō kem ndigə yāĭ ĩ kó tá.

37 Ni-reē kə rō ngé ké mətá gē tá ba əngedé a bīñ i mbée anī, əda Piyer na: Simo, ĩ-bī a? Əsə ndi kə kumiĭ njáy njáy mbang kógēm al a?

38 ĩ-lōōĭ bī, ba ĩ-ndōyĭ tá kadē údiĭneé dan yáa gē n̄ a nāānsí kadē əsōĭ tá ní alé. Tɔdō ndíl deē ndigə rāā yáá ké majə, ba dā rō deē ngañg alé.

39 Ni-tél ɔr rōn kə gogé say, ba ndōy, əda najē gē nəkó n̄ kété ní báy.

40 Ni-tél reē rōdó tá báy to, ba əngedé a bīñ i mbée, tɔdō kumdé i kə bīĭ likəti ngáy, adə gerēñ najē ké yā kədan alé.

41 Ni-tél reē nja ké nge kə mətá, ba ədadé na: Ngəlaā ní ĩ-bī ō, ĩ-taāĭ koō ō! Asə tā! Kum mbang asə kōó. Áaĭ, a əlañ Ngōñ Deē ĩ de ké ngé rāā yáa majal gē tá.

42 ĩĭĭ dɔó, j-awī! Áaĭ nge kəlam ĩ de gē tá ugə kōó.

Əhoñ Jeju

(Áaĭ Mat 26.47-56; Luk 22.47-53; Jaa 18.3-12)

⁴³Kē ta jī té noō, dan ní ni a ɔ̄r najē kē tan té báý anī, Judas ní i nge ké kógēm kē dan ngé ké kutə gidə i jōó gē té ní, ugē kē kósə de gē ké ngáy, ké ngol gē ké do *ngé tuñ yáá gē té ō, ngé ndóo de gē ndū najē gē ō, *kum kɔ̄ gē ō, əlañd́. Reēn kē kaskar gē ō, kē sálang gē ō.

⁴⁴Nge ní a rāā yā kəla Jeju jīd́é té ní ɔ̄jəd́é yáá kógēm kadē gērnəñneé, əda na: Deē ní m-ā m-bírən kē rōḿ té dagə ní i deē ní noō bang, adē əhɔ̄niī ba əndāī kumsí gōn té majə āwī seneé.

⁴⁵Loo ní ni-ugē ní, ni-māñ gandang kē rō Jeju té, ba ədan na: Ngoljí! Ba ni-birən kē rōn té dagə.

⁴⁶Adē de gē ní Judas reē sedé ní tetəñ jīd́é dɔ̄n té əhɔ̄nəñ.

⁴⁷Deē kógēm dan ngé gē ní rañ noō té ní ɔ̄r kaskar yān, əgañ mbī pajā yā ngol *ngé tuñ yáá gē gāng.

⁴⁸Jeju ədadé na: Ī-reēī kē kaskar gē ō, kē sálang gē ō, yā kəhɔ̄ḿn tītə loo kəhɔ̄ nge gāng róbé kógēm.

⁴⁹Kə ndō gē m-ndi dansí té kem *kújə yā Kóɔ̄bē té, m-ndóoñ de gē yáá, ba əhɔ̄mī alé. Banī gár kadē najē gē ní ndangəñ kem makətübə yā Nábā té ní reē udəñ girí.

⁵⁰Dan ní noō té ní, deē yān gē əyənəñ ba əyñ naā malang kōó.

⁵¹Balsáá kógēm un gōn, rōn i karī ba ni-sel i kübə ngóy dɔ̄n té.

⁵²Əhɔ̄nəñ anī ni-əyā kübə ní kē jīd́é té, ba ɔ̄tə əy rōn karī.

Awñ kə Jeju no ngé sarya ké bo gē té

(Áā Mat 26.57-68; Luk 22.54-55,63-71; Jaa 18.13-14,19-24)

⁵³Tā anī, awñ kə Jeju rō ngol *ngé tuñ yáá gē té. Ngol gē ké do ngé tuñ yáá gē té malang ō, *kum kɔ̄ gē ō, ngé ndóo de gē ndū najē gē ō, kánəñ naā loo ní té.

⁵⁴Piyer un gōn, ba dandé gēlā séy. Ni udə ndogó bē ngol *ngé tuñ yáá gēé, ba ndi nang té kə pajā gēé ta hor té a ndíbə hor.

⁵⁵Ngol gē ké do *ngé tuñ yáá gē té ō, ngé sarya ké bo gē malang ō, sāāñ najē ké kum té do Jeju té yā tōlnəñ, ba əngeñ alé.

⁵⁶Tɔ̄dō de gē ngáy tédan najē ké kum té ké sōr gē dɔ̄n té, ba najē ké kum té yādé gē əsō gō naā té alé.

⁵⁷Banī de kéréy gē j̄ñ dɔ́, ədan najē ké sōr dɔ̄n té ədan na:

⁵⁸J̄ñ j-oō kadē əda na *kújə yā Kóɔ̄bē ní toō ní de gē rāāñ kē jīd́é ní, n-a n-tōó kōó ba kem ndō mətá anī, n-a n-rāā ké rang ké deē rāā kē jīneé alé.

⁵⁹Bá tā ba najē ké kum té yādé əsō gō naā té alé.

⁶⁰Anī ngol *ngé tuñ yáá gē j̄ñ ra dɔ́ do dán ngé kán naā gē té, ba dəje Jeju na: Najē ní de ké kum yáá té gē ədan dɔ́j té toō ā ĩ-dal alé a?

61Jeju tél ədadé najē alé, ba ndi kə tan ké mbóó. Anī ngol *ngé tuñ yáa gē dəjen najē báy tɔ, ədan na: Ī i *Kərist, Ngōñ Nge n de gē a rəyñēñ ní a?

62Jeju tél ədan na: Mā i ni, ba sīī ā áaī Ngōñ Deē a ndi dɔ jī kɔ Nábā ké bo ké tɔgən i ngáy tē ō, a reē kə kiī mañ ké no rā tē ō.

63Anī ngol *ngé tuñ yáa gē *rəyā kübē rōn tē kɔ́, ba əda na: Kə jə-sāāī najē yā de ké kum tē gē báy a?

64Sīī ōōī najē n ni-əda ní: I najē ké to ngonjē dɔ Nge n de gē a rəyñēñ ní. Ta kumsí tē ní najē n noō to i báy? Niñ malang gāngēñ sarya dɔn tē ədañ na asə kadē oy.

65Anī de kéréy gē əlan gir tībē hōr dɔn tē, əniñ kübē kumən tē, tósēñ mbórən, ba ədanēñ na Ī na i *nge koō ta ní, əda dɔ deē n rāāī yáa n noō ní!

Piyer nējē nja mətá na n-geř Jeju alé

(Áaī Mat 26.69-75; Luk 22.56-62; Jaa 18.15-18,25-27)

66Piyer ndi ndágá kem ndogó anī, nge kəla ké dəyá kógēm yā ngol *ngé tuñ yáa gē reē.

67Ni-aa Piyer ndi a ndíbē hor anī, əndā kumən dɔn tē ba əda na: Ī i kə Jeju ké *Najaret ō!

68Ba ni-nējē, əda na: m-geř alé, m-geř kum najē n əda toó alé. Ba ni-teē aŵ ta bē tē ndágá, anī kéra kənjá nōō.

69Nge kəla ní aān, ba əda de gē n ndiñ rōn tē ní báy tɔ na: Deē n noō i kógēm yādá!

70Ba ni-nējē báy tɔ. Gō tē séy anī, de gē n ndiñ rō Piyer tē ní ədanēñ tɔ na: Ī i deē kógēm ké dandá tē rōkum, tɔdō Ī i de ké Galile!

71Anī Piyer əla gir tēda najē ké ngañg ngañg gē túbəñ kə rōneé ba əda na n-geř deē n ɔrēñ najē yān noó alé.

72Kə ta jī tē noō kéra kənjá nōō nja ké nge kɔ jōó. Loo n noō tē əga kem Piyer dɔ najē n Jeju ədan kété tē ní, ədan na: Ī ā ĩ-nējē najē, ā əda na ĩ-gerēm ál nja mətá pá tá kéra kənjá a nōō nja jōó ní. Anī ni-teē ndágá lāv ba nōō

MRK 15

Jeju ra no Pilatə tē

(Áaī Mat 27.1-2, 11-14; Luk 23.1-5; Jaa 18.28-38)

1Ngol gē ké dɔ *ngé tuñ yáa gē tē ō, *kum kɔ́ gē ō, ngé ndóó de gē ndū najē gē ō, ngé sarya gē malang ō, oñ naā dəloí batə, pá tá dɔqñ Jeju kə kəlāá ba aŵñ seneé, əlanēñ jī Pilatə tē.

2Pilatə dəjen najē əda na: Ī i mbañg yā *Jipə gē a? Jeju tél ədan na: Īkó ədá bá.

3Ngol gē ké dɔ *ngé tuñ yáa gē tē tēdañ najē gē ngáy dɔn tē.

⁴Anī Pilatə dəjen báy tɔ na: Ī-tél éda najə kógə́m al báté a? Áa najə gə malang n ədañ dɔ́ tɔ ní!

⁵Banī Jeju tél əda najə tɔ alé, adə ɔr kum Pilatə ngáy.

Gāngə́n sarya yo dɔ Jeju té

(Áaĭ Mat 27.15-26; Luk 23.13-25; Jaa 18.39-19.16)

⁶Ngándańg kə dɔ nāa *Pákə gə ní, Pilatə a ɔr nge dəngáy kógə́m n de gə dəjenəñ ní, a adədé.

⁷Deə kógə́m ké rīn na i Barabas to kújə dəngáyá. Əhɔnəñ naā tɔ kə de ké ngé səlā de gə dɔ ngār tɔ gə ké rɔɔñ naā kem bēé, ba tɔlən deə kógə́m loo rɔɔ ní tɔ.

⁸Kósə de gə reə dəjen Pilatə yáá n ni a rāa tām yādé tɔ ngándańg ní.

⁹Anī Pilatə tél ədadé na: Ī-geyī kadə m-ɔr mbańg yā *Jipə gə m-ədəsí a?

¹⁰Ni geř majə kadə ngol gə ké dɔ *ngé tuñ yáa gə tɔ i nii n rāadé á niñ-əlañ Jeju jīn tɔ ní.

¹¹Banī ngol gə ké dɔ *ngé tuñ yáa gə tɔ səlān kósə de gə kadə dəjen kadə Pilatə ɔr Jeju dəngáyá adədé alé, ba kadə ɔr i Barabas tá.

¹²Pilatə un najə ədadé báy tɔ na: Tá, kə m-rāa i rí kə deə n ĩ-bārniī na i mbańg yā *Jipə gə ní?

¹³Niñ-əgañ kɔr ədañ na: Əndan kə máyá tū kāgə ké dəsé tɔ!

¹⁴Pilatə tél ədadé na: Yáa nəkó ké majal n ni-rāa ní i rí? Ba niñ-əgañ kɔr tɔy ké kété báy ədañ na: Əndan kə máyá tū kāgə ké dəsé tɔ!

¹⁵Anī Pilatə ndigə rāa yáa n neĭ kem kósə de gə ní, adə ɔr Barabas dəngáyá adədé, ba Jeju tá, adə əndanəñ kə mərəwaá pá tá əlan jī de gə tɔ kadə əndanəñ kə máyá tū kāgə ké dəsé tɔ.

Áskar gə lurəñ Jeju

(Áaĭ Mat 27.27-31; Jaa 19.2-3)

¹⁶Áskar gə aŵñ seneé kem ndogə ké gidə loo tɔ n a rāań sarya tū tɔ ní, ba bārəñ bütə áskar gə malang.

¹⁷Əlañ kúbə ké kərə ning rɔn tɔ ɔ, sétəñ kɔñ gə rāań jākā ké tītə yā mbańg gə tɔ, əlañ dɔn tɔ ɔ,

¹⁸ba rāańəñ lápəya, ədañ na: Lápəya, mbańg yā *Jipə gə!

¹⁹Niñ-əndañ dɔn kə təbāá ɔ, tībəñ hōr kumən tɔ ɔ, ɔsəñ kejədé nang tɔ non tɔ ɔ, ba əlañ dɔdɔ nang tɔ non tɔ.

²⁰Dan n mbóoñ seneé oy anī, ɔrəñ kúbə ké kərə ning ní rɔn tɔ kɔ́, ba tél tɔlañ kúbə yān gə rɔn tɔ gogé. Gō tɔ anī teəñ seneé ndágá yā kaw kəndan kə máyá tū kāgə ké dəsé tɔ.

Əndañ Jeju kə máyá tū kāgə ké dəsé tɔ

(Áaṛ Mat 27.32-44; Luk 23.26-43; Jaa 19.17-27)

- 21 Simo ké Siren ní, i bɔbɔ Alekjandər ɔ, Rupus ɔ ní, ii ndɔrɔ a reē kə bēé anī, ɔsəñ seneé ta kətɔ kágə kə dēsé yā Jeju.
- 22 Awñ kə Jejuú loo ní a bārəñ na i Golgota ní tɛ. Golgota ní, kumən na i kār dɔ deē.
- 23 Adənəñ kasə kə gurəñ naā tɛ kə nɔ kágə *mír, banī ni aḡ alé.
- 24 Əndanəñ kə máyá tū kágə kə dēsé tɛ ba tógəñ wəlá dɔ kúbə yān gə tɛ yā gerəñ dɔ deē ní wəlá əhɔ adən ní, ba gɔ tɛ anī niñ-nəbɔñ naā kúbə gə ní.
- 25 Dan ní əndanəñ kə máyá tū kágə kə dēsé tɛ ní i yeŕ mbangáá.
- 26 Ndangəñ makətübə sarya ní gāngəñ dɔn tɛ ní əndāñ dɔn tɛ dɔɔ na: I Mbañg yā *Jipə gə.
- 27 Əndañ ngé gāng róbə gə jɔɔ kə máyá tū kágə kə dēsé tɛ naā tɛ seneé, kógəñ i dɔ jī kɔn tɛ ɔ, kógəñ i dɔ jī gelən tɛ ɔ.
- 28 Najə ní ndangəñ kem makətübə yā Nəbā tɛ na: Əlanəñ dan ngé rāā yáa majal gə tɛ ní, reē udə girí i tītə ní noɔ.
- 29 Ngé māñ róbə gə ɔrəñ najə kə to ngonjə gə dɔn tɛ ɔ, tégāñ dɔdɔ nek nek ɔ, ba ədañ na: Ī ní ĩ-sāā tɔɔ kújə yā Kóɔbɛ kɔɔ ba tél rāā rang kem ndɔ mətá ní,
- 30 ĩkɔ ájə rɔí, ba ĩ-risə kɔɔ dɔ kágə kə dēsé tɛ tā!
- 31 Ngol gə kə dɔ *ngé tuñ yáa gə tɛ naā tɛ kə ngé ndóɔ de gə ndū najə gə lúrnəñ dɔn tɛ tītə ní noɔ ɔ, ədañ na: Ee, ni-ajə de kə rang gə, banī asə kajə rɔn nəkɔ alé!
- 32 Ādə *Kərist ní i mbañg kə Israel tɛ ní risə kɔɔ dɔ kágə kə dēsé tɛ ngɔr ní toɔ tɛ ādə j-aaí ba jə-taāi kemən. Ngé gə ní əndañdɛ kə máyá tū kágə kə dēsé tɛ naā tɛ seneé ní, tájəñəñ ɔ.

Jeju oy

(Áaṛ Mat 27.45-56; Luk 23.44-49; Jaa 19.28-30)

- 33 Loo ní mbañg i dan bēé ní, loo gāng tɪbə ripə, adə loo kə risə til taā loo dɔ nang tɛ malang, bátə ugəñ mbañg kə mətá kə loo solí tɛ.
- 34 Ugə kum mbañg kə mətá kə loo solí tɛ anī, Jeju əga kɔr ngáy əda na: Eloi, Eloi, lama sabaktani? Kumən na i Nəbā yām, Nəbā yām, əyām kɔɔ i tām rí tɛ?
- 35 De kéréy gə dan ngé gə ní rañ noɔ tɛ á oñ najə ní ədañ na: Ōoí tá, ni-bār *Eli.
- 36 Deē kógəñ aḡ ngɔdɛ, un yáa kə tītə ndɔkəɔ, əla kum kasə kə masə tɛ, dɔɔ ta tɔbā tɛ, əla adən kadə njíbə, ba əda na: Ī-raí bam, ādə j-aaí kə Eli a reē yā kɔrən kɔɔ tū kágə kə dēsé tɛ wa.
- 37 Jeju əga kɔr ngáy, ba əhɔ tan kə naā tɛ.
- 38 Anī kúbə ní gāngəñneé kem kújə yā Kóɔbɛ ní rəyā naā tɛ jɔɔ, ii dɔɔ bátə ugə nang tɛ.

³⁹Dan n̄ ngol áskar gē n̄ ra non té ní ǎǎ kadē əho tan kē naā té i tītē n̄ noō anī, əda na: Deē n̄ toō i Ngōñ Nóbā rōkum!

⁴⁰Dəyǎ kórēy gē rañ dan say séy a ǎǎñnéé loo. Mari ké Magədala ō, Mari kóo Jakə ké dūū ō, Jose ō, Salome ō, i dan dəyǎ gē ní té.

⁴¹Dan n̄ Jeju i Galile ní, niñ-unəñ gōn ba rāāñ kəla adənəñ ō. Dəyǎ ké rang gē ngáy ké aŵñ seneé *Jerusalem rañ noó ō.

Dubēñ Jeju

(Áǎǎ Mat 27.57-61; Luk 23.50-56; Jǎǎ 19.38-42)

⁴²I ndō n̄ a rāāñnéé loo yǎǎ gē yā káñ kəndā ní, tɔdō i ndō ké kété no ndō *sabat té. Adē dan n̄ loo sɔl̄ kɔs anī,

⁴³Jəjep ké Arimate əre wurən njam, ba aŵ rō Pilatə té, dəjen na kə adən nīñ Jeju. Jəjep ní, i deē kógəñ ké dan ngé sarya ké bo gē té, ké de gē rɔyñəñ. Ba ni i nge ngóo ta reē *Bē koo yā Nóbā ō.

⁴⁴Loo n̄ Pilatə oō na Jeju oy kɔs anī, ɔr kumən ngáy. Adē bār ngol áskar gē, dəjen na ké Jeju oy i jóo wa.

⁴⁵Dan n̄ ni-oō najə yā ngol áskar gē anī, adē Jəjep nīñ Jeju.

⁴⁶Jəjep mang kúbə yo, ba ɔr nīñ Jeju kɔs tū kágə ké dēsə té, bírən kə kúbūú, ba ənīn bəlo yo ké rāāñ kem mbał té. Gō té anī ndübərū mbał kógəñ, əndā ta bəlo yo ní té.

⁴⁷Mari ké Magədala ō, Mari ké kóo Jose ō, ǎǎñ loo n̄ ənīñ Jeju tū té ní.

MRK 16

Jeju ndól

(Áǎǎ Mat 28.1-8; Luk 24.1-12; Jǎǎ 20.1-10)

¹Dan n̄ ndō *sabat māñ kɔs anī Mari ké Magədala ō, Mari kóo Jakə ō, Salome ō mangəñ ítər yā kaŵ tətə dɔ nīñ Jeju té.

²Kə ndō*dəməsə ní, dəloí, dan n̄ mbang əba anī, niñ-aŵñ ta bəlo yo té.

³Niñ-ədañ naā dɔ dándé té na: I náā n a ndübərū mbał ta bəlo yo té yā kadəjí ní?

⁴Ba dan n̄ ɔrəñ dɔdɔ dɔs anī, ǎǎñ kadē mbał i ké ndübərū kɔs, ba mbał ní bo ngáy.

⁵Niñ-udəñ bəlo yo ní té, anī ǎǎñ balsáá kógəñ ndi dɔ jī kɔ té, ɔɔ kúbə ngāl ké ndaa, adē ndíldé ǎy, ba ni-ədadá na:

⁶Ī-lōōi kadē ndílsí ǎy. Ā ĩ-sāāi i Jeju ké *Najaret n̄ əndanəñ kə máyǎ tū kágə ké dēsə té ní. Ni-oy ba ndól kɔs, gətóo laā, ǎǎñ loo n̄ ənīnəñ tū té ní n toó.

⁷Banī aŵ, ədaí ngé ndóo yǎǎ yān gē ō, Piyer ō na: Ni-aŵ Galile kété nosí té. Ā ǎǎñi i loo n̄ noó té, tītē n̄ ni-ədañsí ní.

⁸Niñ-teēñ kṓ bəlo yo tá, ba ǵyñ kṓ, tɔdō ndewñ kə rṓdó gə té malang ō, ndí́dó ǵy ō, banī ədañ deē kógə́mñ najə alé, tām bṓl rā́adó.

Jeju teē hɔy kə rṓ Mari ké Magə́dala té adə ǵaṅ

(Ǻaṅ Mat 28.9-10; Jəṅ 20.11-18)

⁹Jeju ní oy ní ndó́l dəloí batə kə ndṓ *də́másé ní. Deē ní ǵaṅ kété ní i Mari ké Magə́dala, ní Jeju tə́bā ndí́l ké majal gə́ siri keməñ té ní.

¹⁰Dəyá ní aṵ, əda ngé gə́ ní niñ i kə́ Jeju kété á ndiñ əhɔñ ndoō ō, nōōñ ō ní, gotə najə ní.

¹¹Ba loo ní niñ-oōñ najə ní Mari ədadé ní anī taāñ keməñ alé. Ni ədadé na Jeju i kə́ kumneé ō, nə́kó na n-ǵaṅ kə́ kumneé ō.

Jeju teē hɔy kə rṓ ngé ndó́o yáṅ gə́ té jṓo adə ǵaṅəñ

(Ǻaṅ Luk 24.13-35)

¹²Gṓ té anī Jeju teē hɔy kə́ rṓ ngé ndó́o yáṅ gə́ té jṓo kə́ ta róbé ké rangaá adə ǵaṅəñ dan ní niñ i dɔ́ róbé té ta kaw ngán bḗ gə́ té ní.

¹³Niñ-téləñ dɔ́ njadé té reē ədañ gotə́ gə́, ba niñ-taāñ kem najə́ yádé al báy tɔ.

Jeju teē hɔy kə rṓ ngé ndó́o yáṅ ké kutə́ gidə́ i kógə́mñ gə́ té adə ǵaṅəñ

(Ǻaṅ Mat 28.16-20; Luk 24.36-49; Jəṅ 20.19-23; Kə́la 1.6-8)

¹⁴Gṓ té anī, ni-teē hɔy kə́ rṓ ngé ké kutə́ gidə́ i kógə́mñ gə́ té, dan ní ndi a əsañ yáṅ ní. Ni ibədé tām taā kem najə́ al yádé té ō, tām kem ngañg yádé té ō.

¹⁵Ba ədadé na: Āwī kə́ loo gə́ té malang, əñī mbḗr Najə́ ké Majə́ adə́ de gə́ malang oōñ.

¹⁶Deē ní a taā kem ō, a rā́anəñ *batém ō ní, a ajə. Deē ní a taā kem al ní, a gāngəñ sarya dɔ́n té.

¹⁷Yáṅ ké to kɔ́r kum gə́ ní a ɔ́jəñ kadə́ Nə́bā i kə́ ngé taā kem gə́ ní n toó: Niñ a tə́bāñ ndí́l ké majal gə́ kə́ rī́m ō, a ɔ́rəñ najə́ kə́ ta ké kijə́ gə́ ō.

¹⁸Dan ní a əhɔñ lī kə́ jī́dó ō, a ǵyñ yáṅ ké a tṓl deē ō anī, a rā́a yáṅ sedé alé. A əndāñ jī́dó dɔ́ ngé mɔy gə́ té anī, rṓ ngé mɔy gə́ a ngā́.

Jeju tél aṵ rṓ Nə́bā té

(Ǻaṅ Luk 24.50-53; Kə́la 1.9-11)

¹⁹Gṓ té dan ní Kó́ɔ́bḗ Jeju ɔ́r najə́ sedé oy anī, un aṵñ seneé dɔ́ rā́ té, adə́ ndi dɔ́ jī́ kɔ́ Nə́bā té.

²⁰Ba niñ tā a aṵñ kə́ loo gə́ té malang ɔ́jəñ najə́. Kó́ɔ́bḗ rā́a kə́la sedé, adədé tógə́ yā́ rā́a yáṅ ké to kɔ́r kum gə́, yā́ kadə́ de gə́ gerəñ na najə́ ní ɔ́jəñ ní i najə́ ké rṓkum.

LUK

LUK 1

Luk ɔjə Teopil najə ké do makətübə yān té

¹Kó tár yām Teopil, yáá ké bo bo gē n rāān yáá do dánjí té ní, de gē ngáy ndangēn najēn kem makətübə té.

²Ndangēn i kə gō n ngé kaa kə kumdé gē ənīnneé gotə adēnjí ní. Ngé kaa kə kumdé gē ní télēn i ngé ɔjə najə ké bo gē yā Nəbā.

³Teopil, de ké bo yām, dan n m-ndəle gír yáá gē n rāān yáá ní kə gōó báté ta kəla gír té ní, m-áá kadə majə kadə m-ndangdé kə gō naá kem makətübú m-ādī.

⁴I beé tá ā ī-gerēn kadə yáá gē n ndóonī ní i yáá ké rōkum gē.

De ké do rə té kógēm əda na ojəñ Jaa Batistə

⁵Dan n Herod i mbaŋg ké Jude té ní, *nge tuñ yáá kógēm ndi noó, rīn na i Jakari, ni i de ké gír bütə yā Abia té. Nəyān i de ké gír kaa *Aarə té ō, rī nəyān ní na i Elijabet ō.

⁶Niñ jōó mbak i de ké sūmūú gē ta kum Nəbā té. Gō míndə gē malang yā Kóɔbē ō, yáá malang n Kóɔbē əda kadə yā rāā ō ní, niñ-tetēn rōdé gō té rāān kə gōó majə, adə najə gətóo dɔdɔ té.

⁷Banī niñ-ojəñ ngōn alé, tɔdɔ Elijabet i dəyá ké kujə ō, niñ jōó mbak tɔgēn bəgá ngáy kɔɔ ō.

⁸Kum mbang tuñ yáá ta kum Nəbā té yā Jakari ugē, tɔdɔ ta tuñ yáá i do gír bütə yān té.

⁹Kə gō n *ngé tuñ yáá gē a rāānneé dejə ní, túgēn wēlā anī, wēlā ɔjə i do Jakari kadə rōó ndujə yáá ké kotə majə. Adə ni-udə *kújə yā Kóɔbē té.

¹⁰Kósə ngán *Israel gē malang rañ ndágá ra a ndōyñ kum mbang ndējə Nəbā ndujə yáá ké kotə majə té.

¹¹Anī *de ké do rə té yā Kóɔbē ndɔbə Jakari. Ré deē ra *loo rōó ndujə yáá ké kotə majə té anī, nge kəla ní ra i loo ké to rōy té, dām ké jī kɔ té kə njan ké dɔɔ.

¹²Dan n Jakari aṅan anī ndílən aṅ, adə bōl rāān.

¹³Banī *de ké do rə té ní ədan na: Jakari, ī-bōl alé, tɔdɔ Nəbā oō ndōy yāí. Nəyáí Elijabet a ojə ngōn ké dəngam yā kadī, ba ā əndā rīn na i Jaa.

¹⁴Róí a nelī ngáy najə yā ngōn ní té ō, de gē ngáy a rāān rōnel kojən ō.

¹⁵Tɔdɔ ni a tél de ké bo ta kum Kóɔbē té. Ni a aṅ kasə kañ *kəgē nduú al ō, a aṅ kasə ké rang ké ngaŋ al ō. *Ndíl ké Tál a rosən dan n ni i kem kóon té báy ní.

¹⁶Ni a tél kə ngán *Israel gē ngáy yā reē sedé gogé rō Kóɔbē n i Nəbā yádé ní té.

17Ni a njērā kété no Nóbā té kə Ndíl yā Nóbā ké tógən i ngáy n Eli *nge koō ta a rāān yáá kété ní ō, a tūr kem bəbə ngán gə kə rō ngáńdó gə té ō, a rāā kadē ngé mbáté najē ta Nóbā té gə gírēñ yáá n de ké súmúú gə a gírēñ ní ō, yā kadē ngán *Israel gə ngáy əndāñneé də rōdó danaá tām yā Kóóbē té.

18Banī Jakari dəje *de ké də rā té ní na ké i rí n a ɔjən kadē yáá ní a rāā yáá ní wa. Tɔdō na n-təgə bəga kóó ō, bāl nēyān na i ngáy kóó ō.

19Anī *de ké də rā té ní tūr ədan na: Mā i Gabəriyel, nge ra ta kum Nóbā té yā kaŵn kəla yān. Nóbā əlam kadē m-reē m-ɔr najē seí ō, kadē m-reē kə Najē ké Majə n toō m-ədəí ō.

20Banī ĩ ĩ-taā kem najē yām n a rāā yáá i kə kum mbaŋgneé ní alé. I beé ní kəla ndoŋ a doŋ naā adə ā əsə kɔr najē alé, báté ndō n yáá gə n noō a rāāñneé yáá té ní.

21Kósə de gə ra a ngóŋn Jakari ō, ɔr kumdé tām ni-nay ngáy kem *kújə yā Kóóbē té ō.

22Ba dan n ni teē anī asə kɔr najē sedé alé. Loo n noō té niñ-gerēñ kadē ni-aa yáá kógəñ kem *kújə yā Kóóbē té. Ni ɔjədé yáá i kə jīneé tá ba asə kɔr najē sedé alé.

23Dan n ndō kəla yān təgā anī ni-tél aŵ gogé bēé.

24Gō té séy anī nēyān Elijabet ndāñ ngōñ, ba bōō rōn kóó nāā mí. Ba dan n a bōɔñ rōn té ní ni-əda kə kemən té na:

25Kóóbē aa kum to ndoō yām. Tɔdō yáá n əla rōsɔl dɔm té dan de gə té ní, ni-un dɔm té kóó.

De ké də rā té kógəñ əda na a ojäñ Jeju

26Elijabet ndāñ ngōñ rāā nāā mehé anī, Nóbā əla *de ké də rā té n rīn na i Gabəriyel ní kem bē kógəñ ké gō nang ké Galile té. Rī bē ní na i *Najaret.

27Əlan i rō ngōmandə kógəñ ké adənəñ kə dəngameé kadē taā té. Rī dəngam ní na i Jəjep. Ni i de ké gir kojə yā mbañg Dabid té. Rī ngōmandə ní na i Mari.

28De ké də rā té ní udə kújú gō ngōmandə ní té ba rāān lápəya ədan na: ĩ-rāā rōnel, ĩ n Nóbā rāā kem majə seí ní, Kóóbē i naā té seí.

29Dan n Mari oō najē gə n noō ní anī, ndílən ay. Adə ni-əda kə kemən té na ké kum lápəya n noō na i rí wa.

30Anī *de ké də rā té ní ədan na: Mari, ĩ-ból alé, tɔdō Nóbā rajī.

31Áaā, ā ĩ-ndāñ ngōñ, ā ójə ngōñ ké dəngam ba ā əndā rīn na i Jeju.

32Ni a tél de ké bo ō, a bārñəñ na i Ngōñ Nóbā ké dɔó ō. Kóóbē Nóbā a rāā kadē ni a ndi də kɔr kəgə mbaŋ té gotə kaan Dabid té.

33Ni a oŋ bē də gir kojə yā Jakob té ngándáŋg ō, gir koŋ bē yān dan a gāŋg al ō.

34 Anī Mari əda *de ké do rā té ní na: m-geṛ dəngam ál báý ní yáá ní a rāa yáa i bay?

35 De ké do rā té ní tél ədan na: *Ndíl ké Tál a reē doí té ō, tógə yā Nébā ké doó a íl doí té nding ō. I tām najə ní noō té n ngōñ ní ā ójən ní i de ké *tál ō, a bārnəñ na i Ngōñ Nébā ō ní.

36 Áaā, ngeéí Elijabet ní de gē ədañ na i dəyá ké kujə ní, ndāñ ngōñ do bəgan té rāa nāa mehé kōó.

37 Tədō yáá ké dum Nébā gətóo.

38 Tā anī Mari əda na: Mā i nge kəla yā Kóṣbē. Ādē yáa malang rāa yáa tām yām té kə gō najə ké taí té. Anī *de ké do rā té yā Nébā ní əyən ba aḡ.

Mari aḡ goō Elijabet té

39 Gō té séy anī Mari ij aḡ kə nāgá ta kaḡ kə bē kógə́m ké gō nang ké mbalá do nang ké Jude té.

40 Ni-aḡ udə kújú bē Jakari, ba rāa Elijabet lápəya.

41 Dan ní Elijabet oō lápəya ní Mari rāan ní anī ngōñ jənga rik rik kemən té. *Ndíl ké Tál rosə Elijabet,

42 anī ni əga kə́r ngáy əda na: Nébā rāa majə seí tōy yā gotə dəyá gē malang ō, ni rāa majə kə ngōñ ké kemií té ō!

43 Mā i náa á kóó Kóṣbē yām n reē loom ní?

44 Tām dan ní m-ōō ndūí ké i-rāamə́n lápəya ní anī ngōñ jənga rik rik kemm té kə rōneléé.

45 Rōnel i kə dəyá ní taā kem ní. Tədō yáá ní Kóṣbē əla ədan najən ní a rāa yáa rōkum.

Pā yā Mari

46 Anī Mari əda na: M-ā m-tōy Kóṣbē tām ni i de ké bo.

47 Kóṣbē Nébā nge kajə́m rāam adē rōm nelə́m ngáy.

48 Tām ni gír dóm mā nge kəla yān ké dəyá té, mā ní i yáá kógə́m ál báté ní. Tədō əla gír ngər ní toō té báté kə no té ní ngán deē ndul gē malang a ədaməñ kə gō náa na yām i rōnel.

49 Tədō Nébā ké bo ké tógən i ngáy rāa yáá ké majə ngáy gē tām yām mā té. Ni i ké *tál.

50 Kem majə yān a to ngándá́ng tām yā ngé bōl ndílən gē té.

51 Ni ójə tógən ké ngáy kə ndágá. Təndā de gē ní kəjə rō i kemdé té ní, təndā tū́dē kōó.

52 Ni mbéré mbañg gē do kōr kāgē mbañg yādé gē té ténidé ō, ngé gē n najédé gətóó báté ní, ni-ɔsədé kē doó ō.

53 Ngé gē n bō rāādé ní, ni-adédé yáa kesa ké majə gē ādē əsa ndānēñ, ba tēbā ngé kənge yáa gē ādē ɔtə awñ jidə karī.

54-55 Ni-ənī mindən yā rāā kem majə kə kaají gēé, yā rāā kem majə ngándáñg kə Abərahām ō, ngánən gē ō, ngán kaan gē ō. Əga kemən do kem majə yān ní té, adē ni-rāā kə ngán *Israel gē n i ngé kəla yān gē ní.

56 Mari ndi kə Elijabeté asə nāā mətá pá tá kadē tél aw bēé báý.

Elijabet ojə ngōñ ké dəngam

57 Dan n ndō kojə ngōñ yā Elijabet ugē anī, ni-ojə ngōñ ké dəngam.

58 Madē bēn gē ō, ngéén gē ō oōñ kadē Kóɔbē rāā kem majə seneé, anī niñ-rāāñ rōñel seneé najən té.

59 Reēñ kə ngōñ ní kə ndō ké nge kə sósó yā *kəja mətən. Niñ-sāāñ kəndā rī bəbən Jakari dən té.

60 Ba kóɔn əda na i tītē n noō alé, a bārñēñ na i Jaa.

61 Anī ədanēñ na: Ba n deē kógēm dan ngééí gē té ké rīn to tītē n noō gətóó ní?

62 Niñ-ɔrēñ najə kə bəbē ngōñōó kə jidə, dəjenēñ na ké gey kəndā rī ngōñ ní na i rí wa.

63 Anī Jakari dəje kadē adēñēñ bar ndang yáa kógēm, anī ni-ndang najə do té na: Rīn na i Jaa. Loo n noō té ɔr kumdé malang.

64 Anī kə ta jī té noō ta Jakari ndōbē ō, gír kəla ndən tūtə ō, adē a ɔr najə ō, tōy Nəbā ō.

65 Loo n noō té bōl rāā madē bédé gē malang ō, de gē a əñīñ i gotə yáa gē n rāāñ yáa ní gō nang ké mbalá yā do nang ké Jude té malang ō.

66 De gē malang n oōñ najə gē n noō ní gírēñ yáa do té, ba dəjeñ rōdó najə ədañ na ké ngōñ nəkó n toō ní ké a tél i de ké bay wa. Tədō tógə yā Kóɔbē i kə ngōñ ní rōkum.

Jakari tōy Nəbā ō, ɔr najə ké nge koō ta té ō

67 *Ndíl ké Tál rosə kem bəbən Jakari, adē ɔr najə ké *nge koō ta té əda na:

68 Kóɔbē n i Nəbā yā ngán *Israel gē ní, asə kadē de gē tōyñēñ! Tām ni-əndā kumən gō gír deē yān gē té ba ajədé.

69 Ni teē kə nge kajə de gē kógēm ké tógən i ngáy adəjí, teē seneé i dan de gē ké gír kaa yā nge kəla yān Dabid té.

70 I yáa n noō n ni-əda najən kété jóó ní, əndā najə ní i ta *ngé koō ta ké *tál gē té.

⁷¹Ni-ənī míndən adējí, əda na n-a n-gāng dǝjí jī madē baǝjí gē té ō, de gē malang n̄ imēnjí ní, na n-a n-taǝjí jīdǝ té yā kǝyǝjí dǝó ō.

⁷²Əda na n-a n-ɔjǝ kaǝjí gē kem majǝ yān ō, na a əga kemən dǝ *madē naǝ yān kǝ *tál té ō.

⁷³Tǝdǝ kété ní Nǝbǝ ənī míndən adē kaǝjí Abǝraham

⁷⁴yā taǝjí jī madē baǝjí gē té yā kǝyǝjí dǝó, kadē jǝ-rǝǝ kǝla j-adēn kanjǝ bǝl̄.

⁷⁵Kadē ta kumən té bǝa jǝ i de kǝ *tál gē ō, kǝ gǝtǝ gē ō, kǝ dǝ ndǝ gē malang n̄ jǝ-ndiñ kǝ kumjí ní.

⁷⁶Ba ǝ ngǝnǝm̄, a bǝrñī na i *nge koǝ ta yā Nǝbǝ kǝ dǝó, tǝdǝ ā ǝ-njǝrǝ kété no Kǝɔbǝ té yā rǝǝ gǝ rǝbǝ yān ō,

⁷⁷yā rǝǝ kadē gír deē yān gē gerǝn̄ kadē a ajǝdǝ kǝ ta kǝl̄ mǝy kǝ a mǝy rǝn dǝ majal̄ yǝdǝ gē té ō.

⁷⁸Tǝdǝ kum Nǝbǝ yǝjí ɔɔn ngǝȳ ō, kemən majǝ ngǝȳ ō. Ni a rǝǝ kadē loo kǝ unjǝ kow kǝgǝm̄ ǝ dǝ rǝ té unjǝ dǝjí té kow tītǝ mbang kǝ əbǝ gír bǝ té beé.

⁷⁹Yā kadē ngǝ gē n̄ ndiñ tilií ō, ndil̄ yo té ō ní ǝǝn̄neé loo ō, yā kǝjǝn̄ njǝjí loo njǝrǝ dǝ rǝbǝ kem sǝl̄ té ō.

Jǝǝ Batistǝ tǝgǝ

⁸⁰Ngǝn̄ ní tǝgǝ kum kǝ kété kété ō, ngañg ō. Ni a ndi i loo gē kǝ de gē gǝtǝoñ tǝ té tǝ, bǝtǝ ndǝ n̄ ni-rǝǝn̄ adē ngǝn̄ *Israel gē gerñǝn̄ té ní.

LUK 2

Ɔjǝn̄ Jeju Betlehem

(ǝǝ Mat 1.18-25)

¹Dan ngeé n̄ noǝ té ní, *Sejar Ogustǝ ndang yǝǝ kadē yā rǝǝ adē ənīn̄ mbǝr rǝǝ sǝnjǝmǝ dǝ nang té malang kǝ taá.

²Rǝǝ sǝnjǝmǝ ngeé n̄ toǝ i nge kǝ ta kǝga dǝ bǝȳ, dan n̄ Kirinius a ɔɔn̄ bǝ dǝ nang kǝ Siri té ní.

³Adē de gē malang aǝn̄ kǝ bǝ kojǝdǝ gē té kadē əndǝn̄ rīdǝ makǝtǝbǝú loo rǝǝ sǝnjǝmǝ tá.

⁴Jǝjǝp aǝ ō. Ni-ǝǝ *Najaret, bǝ kǝ gǝ nang kǝ Galile té, aǝ Betlehem bǝ kojǝ mbañg Dabid té gǝ nang kǝ Jude té, tǝdǝ ni i de kǝ gír kaa Dabid té.

⁵Aǝn̄ niñ i kǝ Mari, dǝȳ *nong yān n̄ ndǝn̄ ngǝn̄ ní, kadē əndǝn̄ rīdǝ makǝtǝbǝú loo rǝǝ sǝnjǝmǝ tá.

⁶Dan n̄ niñ i noó anī, ndǝ kojǝ yā Mari ugǝ.

⁷Ni ojə ngōñ ké dəngam, i ngōñ hágən. Ni bírən kə kūbūú, ba ənīn kem kōr kágə kəsa yáa yā dā gə té, tɔdɔ loo ké kadə toñneé kújə bī mbā gə té gətóo.

De ké dɔ rā té teē ra no ngé kuł yáa gə té

⁸Ngé kuł yáa gə ndiñ bembéé gō nang ngeé n noō té. Ndɔɔ anī niñ a mbéləñ gír naā yā ngōmən yáa kuł yádé gə kadə loo tī.

⁹*De ké dɔ rā té kógə́m yā Kóɔbē teē ra nodá té ɔ, *kɔsə gɔn yā Kóɔbē unjə kow gīr gidədə ɔ. Anī bōl rāadé ngáy.

¹⁰Banī *de ké dɔ rā té ní ədadé na: Ī-lōōī bōl, tɔdɔ m-reē i kədasí najə ké majə té, i najə ké to rōnēl ngáy tām yā de gə té malang.

¹¹Ojəñ nge kajəsi bōólaā kem bē yā Dabid té. Ni i *Kərist, Kóɔbē.

¹²Yáa n a ɔjəsi dɔn ní n toó: Ā əngeī ngōñ ké kásə ké bírnəñ kə kūbūú, ba ənīnəñ kem kōr kágə kəsa yáa yā dā gə té.

¹³Kə ta jī té noō kósə *de ké dɔ rā té ké ngáy gə reē booñ rōdɔ tū yā de ké dɔ rā ní té, ba unəñ pā tōyñneé Nábā, ədañ na:

¹⁴ɔsəñ gɔn Nábā dɔ rā té dɔɔ ɔ, de gə n ni-tárdé ní sələn kemdə dɔ nang té ɔ.

Ngé kuł yáa gə aŋñ Betlehem

¹⁵Dan n *de ké dɔ rā té gə əyāñ ngé kuł yáa gə ba tél aŋñ gogé dɔ rā té anī, ngé kuł yáa gə ədañ naā na yáa n na rāa yáa Betlehem á Kóɔbē na ədadé najən ní kə n-aŋ kə n-aŋ.

¹⁶Niñ-nāgəñ lāv aŋñ Betlehem anī əngeñ Mari ɔ, Jəjep ɔ, ngōñ kásə ké to kem kōr kágə kəsa yáa yā dā gə té ɔ.

¹⁷Dan n niñ-aŋəñ anī, ɔjəñ de gə gotə yáa n de ké dɔ rā té ədadé dɔn té ní.

¹⁸De gə malang n oōñ najə n ngé kuł yáa gə ədañdɔ ní ɔr kumdá.

¹⁹Mari ngōm yáa gə n noō malang kemən té ɔ, gír dɔ té ɔ.

²⁰Gō té anī ngé kuł yáa gə téləñ dɔ té ta kaw gogé bembéé. Niñ-ɔsəñ gɔn Nábā ɔ, tōynəñ ɔ, tām yáa malang n niñ-oōñ ɔ, aŋ ɔ, ní to i tītə n de ké dɔ rā té ədañdɔ ní.

Əndāñ rī Jeju

²¹Ojəñəñ rāa ndɔ sósó anī ndɔ *kəja mətən asə. Niñ-əndāñ rīn na i Jeju. I rī ngeé n kōɔn ndānən al báy anī *de ké dɔ rā té əndā dɔn té ní.

Ndējəñ Jeju kem kújə yā Kóɔbē té

²²Dan n ndɔ n kadə Jəjep niñ kə Mari unəñneé majal dɔdɔ té kɔɔ kə gō *ndū najə yā Moijə ugə ní anī, aŋñ kə ngōñ ní *Jerusalem yā kaw ndējəñ kə Kóɔbē

²³tītə n ndangəñneé kem *ndū najə yā Kóɔbē té ní na: A ɔrəñ kam ngán hágə ké dəngam gə malang tayā tām yā Kóɔbē té ní.

24Niñ-awñ kə *yáa tuñ gə́ n̄ *ndū najə́ əda ní ō. Ndū najə́ ɔjə́ kadə́ i dér gutə́ gə́ jōó, aláa i ngáñ dér gə́ jōó.

25Dan ngeé́ n̄ noó́ té ní dəngam kógə́m̄ ndi *Jerusalem noó, rīn na i Simeo. Ni i de kə́ súmúú ō, i de kə́ bōl̄ ndíl Nə́bā ō. Ni a ngóó i ta ndṓ n̄ *Israel gə́ a əngeñeé́ kem səl̄ ní ō, *Ndíl kə́ Tál̄ i dɔn té ō.

26Ndíl kə́ Tál̄ ədan na a ɔa *Kərist yā́ Kóɔ́bē pá tá na a oy báy.

27Ndíl kə́ Tál̄ ɔsə́ seneé́ adə́ aw̄ kem *kújə́ yā́ Kóɔ́bē té. Dan n̄ ngé́ kojə́ Jeju gə́ reēñ kə́ kásə́ Jeju yā́ rāá yáá n̄ *ndū najə́ əda dɔn té ní anī,

28ni-taān jī́ kóɔn té, ba tōy Nə́bā, əda na:

29Kóɔ́bē, yáá n̄ ənī́ míndí yā́ rāá ní ngɔlaā́ ī-rāá kóɔ́ bā, adə́ əyɔ́ ngé kə́la yā́í adə́ aw̄ kə́ kem səl̄ lɔmɔ́ tā.

30Tɔdṓ kumm̄ ɔá kajə́ yā́í n̄

31əndā́ dɔ́ danaá́ ta kum de gə́ té malang ní kóɔ́.

32Ni i loo kə́ unjə́ kow tām̄ yā́ nápar de kə́ rang gə́ té ō, a ɔsə́ gɔn *Israel n̄ i gir deḗ yā́í gə́ ní ō.

Simeo ɔ́r najə́ kə́ nge koó ta té

33Yáá n̄ Simeo əda dɔ́ ngōñ té ní ɔr kum bɔbə́ ngōñ niñ kə́ kóɔneé́ ngáy.

34Simeo tó́r tan dɔdɔ́ té ba əda Mari kóɔ́ ngōñ na: Nə́bā gə́rā́ ngōñ n̄ toó i yā́ rāań kadə́ *Israel gə́ ngáý tésōñ najəñ té ō, Israel gə́ ngáý a jūñ dɔ́ kə́ kúl̄neé́ ō. Ni i yáá kɔjə́ kə́ de gə́ ngáý a tósəñ gātə́ ō. I tītə́ n̄ noó́ n ni-rāań adə́ dɔ́ gir kə́ kem de kə́ ngáý gə́ té teēñ ndágá ní.

35Íkó́ tā a wurí́ a ɔlí tītə́ kə́ deḗ ɔsí i kə́ kəyā́ adə́ teḗ dām̄ kə́rəý té beē.

Nge koó ta kə́ dəyá́ kə́ rīn na i Ana

36*Nge koó ta kə́ dəyá́ kógə́m̄ ndi noó́ ō, rīn na i Ana. Ni i ngōñ Panuel, kə́ gir bḗ yā́ Aser té. Ni tɔgə́ bə́ga kóɔ́. Dan n̄ ni-ij̄ kə́ nang té á taā́ dəngam ní, ndi seneé́ bāl̄ sirí.

37Gṓ té anī́ dəngam ní oy kóɔ́, adə́ tél̄ ndi kanjə́ taā́ dəngam kə́ rang báté́ kadə́ bāl̄əñ i kutə́ sósó gidə́ i ś. Ni-ɔ́r rōñ kóɔ́ kadə́ kújə́ yā́ Kóɔ́bē té alé. Ni-rāá kə́la kadaá́ ō ndṓ ō adə́ Kóɔ́bē: A *ndi bṓ tām̄ yā́ Nə́bā té ō, a ndōy Nə́bā ō.

38Ni-reḗ ɔtə́ kum mbang ngeé́ n̄ noó́ té ō anī́, udə́ kə́ rṓ tōy Nə́bā té ō, kə́ rṓ kɔ́r najə́ yā́ ngōñ ní té kə́ de gə́ malang n̄ a ngóōñ i kadə́ Nə́bā gāñg dɔ́ bḗ kə́ *Jerusalem ní ō.

Ngé kojə́ Jeju gə́ tél̄ awñ seneé́ gogé Najaret

39Dan n̄ Jəjep niñ kə́ Mari rāań yáá malang n̄ *ndū najə́ yā́ Kóɔ́bē əda kadə́ yā́ rāá ní anī́, tél̄ awñ gogé́ bḗ yádé́ té *Najaret gṓ nang kə́ Galile té.

40Jeju tɔgə́ ō, ngañg ō, kuməñ edə́ ngáý ō, Nə́bā rāá kem majə́ seneé́ ō.

Bāl Jeju i kutə gidə i jōó

- 41 Ngé kojə Jeju gə a awñ *Jerusalem rāā nāā *Pákə tá i kə dɔ bāl gə.
- 42 Dan n bāl Jeju i kutə gidə i jōó ní anī, awñ seneé Jerusalem rāā nāā Pákə tá, tɔdɔ i yáá kágə bē.
- 43 Dan n rāāñ nāā gír gāng anī, téləñ dɔ tá ta kaw gogé bēé, banī Jeju n i ngōñ báy ní nɔy gogé Jerusalem, kanjə kadə ngé kojən gerəñ gōn.
- 44 Niñ-ɔjəñneé na ni na i dan madə mbádə gə tá, adə njərāñ rāā ndɔ kógə́m tá kadə a sāānəñ dan ngéédə gə tá ɔ, dan de ké niñ-gerəñdə gə tá ɔ.
- 45 Banī əngenəñ alé, adə tél awñ gogé *Jerusalem sāān tá.
- 46 Kə ndɔ ké nge kɔ mətá anī əngenəñ kem *kújə yā Kóɔbē tá, ndi nang tá dan ngé kojə de gə yáá gə tá a oñ najə yádə ɔ, a dəjeñdə najə ɔ.
- 47 De gə malang n oñ najə kərən ní, geñ najə yān ɔ, kum najə gə n tél tūr a əda ɔ ní ɔr kumdə ngáy.
- 48 Dan n ngé kojən gə ɔnəñ ní ɔr kumdə ngáy, adə kɔɔn dəjen na: Ngōnə́m, i-rāā yáá ké beé seji i tām rí tá? Ááá, bɔbí ɔ, mā ɔ, jə-ndəleí kə sōlōó ngáy.
- 49 Anī ni-tél ədadə na: Ī-sāāmī i najə yā rí tá? I gár kadə m-ndi kem kújə yā Bɔbə́m tá ní, siñ Ī-gerī al a?
- 50 Banī najə n ni ədadə ní niñ-gerəñ kum alé.
- 51 Loo n noɔ tá ni-tél aw sedə gogé *Najaret, ba oñ najə tadə tá. Kɔɔn ngōm yáá gə n noɔ malang kemən tá.
- 52 Kum Jeju edə kə kété kété ɔ, ni-tɔgə kə dɔɔ dɔɔ ɔ, neí de gə gəgə Nə́bā gəgə ngáy ɔ.

LUK 3

Jaa Batistə ɔjə najə

(Áaí Mat 3.1-12; Mark 1.1-8; Jaa 1.19-28)

- 1 Kem bāl ké nge kɔ kutə gidə i mí n *Tiber Sejar ɔɔñ bē tá ní, Pɔsə Pilatə i nge kɔɔ bē ké Jude ɔ, Herod i nge kɔɔ bē ké Galile ɔ, ngókɔɔ Herod n rīn na i Pilipə ní i nge kɔɔ bē ké Iture ɔ ké Tərakonitidə ɔ, Lijanas i nge kɔɔ bē ké Abilen ɔ,
- 2 ngol gə kə dɔ *ngé tuñ yáá gə tá i An ɔ Kaipə ɔ, bāl ngeé n noɔ tá ní Nə́bā ɔñ najə kə Jaa ké ngōñ Jakari kem dəla loo tá.
- 3 Ni un gō nang malang ké kə gō kadə bā Jurde ənīn mbēr *batém ké yā kadə de gə tūrə́n háldə ɔ, Nə́bā mǎyń rōn dɔ majal yádə gə tá.
- 4 Tītə n ndangəñneé kem makətübə yā Ijai *nge koɔ ta tá na: Ndū deé kógə́m bār kem dəla loo tá, əda na: Ī-rāāi róbə yā Kóɔbē ɔ, Ī-jərərɔi róbə yān gə ādə rañ sůmúú ɔ.

- ⁵A utēn kum gúr gē malang ō, a tégān dɔ mbaĭ bo gē malang ō, dɔ ngán mbaĭ gē malang ō, kadē loo asə naā. Róbé ké rugə gólí gólí gē ní, a rāā kadē ra súmúú ō, róbé ké dūn asə naā al gē ní, a jōryōn kadē gidə asə naā ō.
- ⁶Loo ní noō tɔ de gē malang a ʒaŋ loo kajə ní Nóbā a ajə deē ní.
- ⁷Dan ngeé ní noō tɔ ní de gē ngáy reēn rō Jaa tɔ kadē Jaa rāadé *batém, anī ni-ədadé na: Sii gir kaa lī kakém gē, wōng yā Nóbā ní a reē ní i náā n ɔjəsí loo kajə ta tɔ kɔ́ ní?
- ⁸Ī-rāāi yáa gē ká ɔjəñ kadē sii i de ká ĩ-tūrī hálsí rōkum gē, ba ĩ-lōōi ndi gir kemsí tɔ na sii i ngán kaa Abərahām gē. Ādē m-édásí, m-ādē ōōi Nóbā asə tūr ngán mbaĭ gē ní toō kadē téləñ ngán kaa Abərahām gē karī.
- ⁹Tá ʒaī, kəngā i ká kəndā ngəra kəgē tɔ bá kɔ́. Adē kəgē malang ní a anəñ majal ní, a tégāndé yā bōkédé horoó kɔ́.
- ¹⁰Anī kósə de gē ní dəjəñ Jaa na ké kə n-rāān i rí tā wa.
- ¹¹Ni tūr ədadé na: Deē ní kúbə yān i jōó anī, ādē adē deē ní nal ní kógə́m ō, deē ní i kə yáa kəsaá ní ādē rāā títə ní noō ō.
- ¹²Ngé lambóo gē reēn kadē Jaa rāadé *batém ō, anī niñ-dəjenəñ na: Ngoljí, yáa ní kadē jii jə-rāā ní i rí?
- ¹³Ni tūr ədadé na: Ī-lōōi taā lambóo kadē māñ dɔ kutən ní gāngəñ ní.
- ¹⁴Anī áskar gē dəjəñ Jaa na: Ba jī ní kə jə-rāā yājí i rí tā? Ni tūr ədadé na: Ī-lōōi kii gúu dɔ de gē tɔ ō, ĩ-lōōi rāā yáa ká gō tɔ al kə deē kógə́m ō, ésaī ngarāng kum nar yāsí ní əgāñneésí ní ō.
- ¹⁵Dan ngeé ní noō tɔ ní ngán *Israel gē ndi a ngóōn ta reē deē kógə́m bee, adē niñ malang dəjəñ kə kemdɔ́ tɔ na ké Jaa nəkó ní toō ní i *Kərist al wa.
- ¹⁶Anī Jaa tūr ədadé malang na: Mā m-rāāsí *batém, banī deē kógə́m ká tógən tɔy yām a reē noó, kəla sākərá ká njan tɔ gəgē ní mā m-ásé tútə alé. Ni a rāāsí batém kə *Ndíl ká Tál ō, kə horoó ō.
- ¹⁷Ni-əho yáa tóo yáa jīn tɔ. Ni a ɔy njár kōō ká kem ngárāá kə kem mōy yān tɔ, ba təsán tá a róo kum hor ká a oy al báté tɔ.
- ¹⁸Jaa ɔjə ngán Israel gē najə dɔ yáa ká rang gē tɔ ngáy báy tɔ. Ni ɔjədé Najə ká Majə i títə ní noō.
- ¹⁹Tá ni-kōl kə Herod nge koo bēé ō, i tām taā ká Herod taā Herodiad nəyá ngokōon tɔ ō, rāā ká ni-rāā yáa ká rang ká majal gē ngáy báy tɔ tɔ ō.
- ²⁰Loo ní noō tɔ Herod rāā yáa ká majal ká rang kə dɔ madə gē tɔ báy tɔ, ni-əho Jaa ənīn dəngáyá.

Rāān Jeju batém

(Áaĭ Mat 3.13-17; Mark 1.9-11)

21 Dan í rāān de gē malang *batém anī, rāān Jeju batém ō. Dan í Jeju ndi a ndōy anī, ta dō rā teē,

22 adē *Ndíl ká Tál jēngā dōn tá ká dér ndaa tá ō, ndū deē kógēm bār kē dō rā tá ō, ada na: Ī i ngōn kó tár yām, nelēm seí ngáy.

Gír kaa Jeju

(Áaī Mat 1.1-17)

23 Dan í Jeju əla gír kəla yān ní bālən i kutə mətá. De gē ɔjənəh na ni na i ngōn Jəjep ká ngōn Heli,

24 ká ngōn Matatə, ká ngōn Lebi, ká ngōn Melsi, ká ngōn Janai, ká ngōn Jəjep,

25 ká ngōn Matatias, ká ngōn Amos, ká ngōn Nahum, ká ngōn Hesəli, ká ngōn Nagai,

26 ká ngōn Maatə ká ngōn Matatias, ká ngōn Semein, ká ngōn Joses, ká ngōn Joda,

27 ká ngōn Yohanan, ká ngōn Resa, ká ngōn Jorobabel, ká ngōn Salatiel, ká ngōn Neri,

28 ká ngōn Melsi, ká ngōn Adi, ká ngōn Kosam, ká ngōn Elmadam, ká ngōn Er,

29 ká ngōn Jeju, ká ngōn Eliejer, ká ngōn Jorim, ká ngōn Matatə, ká ngōn Lebi,

30 ká ngōn Simeo, ká ngōn *Juda, ká ngōn Jəjep, ká ngōn Jonam, ká ngōn Eliakim,

31 ká ngōn Meleya, ká ngōn Mena, ká ngōn Matata, ká ngōn Natan, ká ngōn Dabid,

32 ká ngōn Jese, ká ngōn Obed, ká ngōn Boj, ká ngōn Sala, ká ngōn Naason,

33 ká ngōn Aminadab, ká ngōn Adəmin, ká ngōn Arni, ká ngōn Hesəron, ká ngōn Peres, ká ngōn *Juda,

34 ká ngōn Jakob, ká ngōn Isaak, ká ngōn Abəraham, ká ngōn Tera, ká ngōn Nakor,

35 ká ngōn Serug, ká ngōn Rehu, ká ngōn Palek, ká ngōn Eber, ká ngōn Sela,

36 ká ngōn Kenan, ká ngōn Arpaksad, ká ngōn Sem, ká ngōn Noe, ká ngōn Lamek,

37 ká ngōn Matusala, ká ngōn Henok, ká ngōn Jered, ká ngōn Maleleel, ká ngōn Kenan,

38 ká ngōn Enos, ká ngōn Set, ká ngōn Adam, ká ngōn Nəbā.

LUK 4

Sətan nāa Jeju

(Áaī Mat 4.1-11; Mark 1.12-13)

1 Jeju í *Ndíl ká Tál rosə kemən ní tél bā Jurde tá, anī Ndíl ká Tál ɔrən ta róbə aḡ seneé kem dəla loo tá. Ni-ndi noó ndō kutə só,

²ba *diabəl reē nāān. Kem ndō gē n̄ noō té ní, ni-əsa yáa alé. Ba dan n̄ gír ndō gē ní gāng anī bō rāān.

³Anī *diabəl reē, ədan na: Ré ĭ i Ngōñ Nóbā anī, əda kūbərū mbaĭ n̄ toō adē tél yáa kəsa.

⁴Jeju tūr ədan na: I ké ndang kem makətübūú na deē a ndi kə kumneé i kə ta kŭl yáa kəsaá ngóy alé.

⁵*Diabəl aŵ seneé dɔ loo ké kŭj kə dɔ́ t́, ba ɔjən bē kɔɔ gē malang ké dɔ nang t́ adē ɔ́ad́ gidə kógēm,

⁶ba ədan na: M-ā m-ādī tógə dɔ bē kɔɔ gē n̄ noō té malang ō, kɔsə ɔɔn ké tū té ō. Tɔdɔ téləñ kə yáa gē n̄ noō malang adēmən̄ i mā adē deē n̄ kemm̄ ndigə anī m-ā m-ādēn.

⁷Adē ré ĭ-rɔȳm̄ anī, yáa gē n̄ noō malang i yāí t́.

⁸Ba Jeju tūr ədan na: I ké ndang kem makətübūú na i Kóɔbē Nóbā yāí ngóy n̄ ā rɔȳn ní ō, i ni ngóy n̄ ā ĭ-rāā kəla yān ō ní.

⁹Gō té anī *diabəl aŵ kə Jeju *Jerusalem, aŵ əndān jam *kújə yā Kóɔbē té ba ədan na: ĭ i Ngōñ Nóbā ní əyɔ jī́ dɔ́ əsō nang t́.

¹⁰Tɔdɔ i ké ndang kem makətübūú na Nóbā a əda *de ké dɔ r̄ə té yān gē kadē a ngōmən̄i.

¹¹Tá ndangəñ báý tɔ na: A ətōnī ta jīd́ t́ dɔ́ yā kadē mbaĭ əga njaí alé.

¹²Ba Jeju tūr ədan na: Makətübē yā Nóbā əda na, ā ĭ-nāā Kóɔbē Nóbā yāí alé.

¹³Dan n̄ *diabəl tégə yáa gē n̄ kadē ni-nāāñ Jeju ní malang anī əyɔn ba ɔ̄ r̄ɔn say kɔ́ r̄ɔn t́, báté kadē ndō ké rang ugəñ.

Jeju əla gír kəla yān dɔ nang ké Galile t́

(Áaĭ Mat 4.12-17; Mark 1.14-15)

¹⁴Jeju tél dɔ t́, aŵ gogé dɔ nang ké Galile t́ kə tógə yā *Ndí ḱ Tál ō, r̄in bār ngáy gō nang ngeé n̄ noō té malang ō.

¹⁵Ni ndóo de gē yáa kem kújə kán naā yád́ gē t́ adē niñ malang ədañ lŭlŭ *kɔsə ɔɔn yān ō.

De gē mbātəñ Jeju kem bē ké Najaret t́

(Áaĭ Mat 13.53-58; Mark 6.1-6)

¹⁶Jeju aŵ *Najaret t́, bē n̄ ətōnəñ tū té ní t́. Ndō *sabat t́ anī, ni-aŵ kem kújə kán naá t́ tītə n̄ i jī bēĭ loo rāān ní. Ni-ĭj dɔ́ yā t́da makətübē.

¹⁷Anī adənəñ makətübē yā ĭjai *nge koō ta. Ni-tútə gidə naā t́ anī ənge loo n̄ ndangəñ najə n̄ toō tū té ní:

¹⁸Ndí ḱ Kóɔbē i dɔm̄ mā t́. Tɔdɔ ni-*ur yibē dɔm̄ t́ gērāmneé i yā kadē m-āw m-ədə ngé ndoō gē Najə ké Majə. Ni əlam̄ i kadē m-āw m-ədə dəngáy gē na a ɔrəñd́

dəngáyá ō, i kadē m-āw m-édá ngé kum tōō gē na a téləñ yā kaa loo gogé ō, i kadē m-āw m-taā ngé gē n rāāñ kumdé ndoō té ní jī madē baādé gē té m-áyádé dō ō,

¹⁹i kadē m-āw m-éda de gē najē yā bāl n Nóbā a rāāñ kem majə kə de gēé ní ō.

²⁰Gō té anī Jeju bír makətübē ní kem naā té gogé. Ni téləñ adē nge rāā kəla ba ndi nang té. De gē malang n ndiñ kem kújé káñ naā té ní əndāñ kumdé dən té sikəm.

²¹Loo n noō té ni-ədádé na: Najē n ndangəñ kem makətübē yā Nóbā té á ōōī toó ní reē udə gir kə rō té bōólaā kōó.

²²De gē malang a ədañ i najē kə majə yā Jeju. Najē kərən kə majə ngáy gē ní ɔr kumdé ngáy adē ədañ na: I ngōñ Jəjep ní n noó al a?

²³Jeju ədadé na: Rōkum, ā édamī kágē najē n na, nge rāā kadē rō de gē ngáā, ī-rāā adē rōī ikó ngáā ní ō, ā édamī na yáa malang n m-rāā Kapernaum nú ní na ōōī, adē yáa n m-rāā nú ní kə m-rāā kem bē yām məkó té ō.

²⁴Tá ni-əda báý tɔ na: Ādē m-édásí najē kə bo ngáy, *nge koō ta kə de gē əhɔnəñ kə rōdé té majə bē kojən té gətóo.

²⁵Ādē m-édásí najē kə rōkum, bāl yā *Eli té n mañ edə al bāl mətá kə nāā mehé ō, bō kə ngáy rāā de gē kem bēé malang ō ní, dəyá kə ngaa koy gē i ngáy dɔ nang kə *Israel té,

²⁶banī Nóbā əla Eli rō nge kə kógəñ dandé té alé, ba əlan i rō dəyá kə ngaa koy kə Sarepta té, gō nang kə Sidon té ngóy.

²⁷Tá bāl yā Elije *nge koō ta té ní, ngé bānjē gē i ngáy dɔ nang kə Israel té ō. Banī deē kógəñ dandé té kə bānjē yān uř gətóo, ba i Naama n i de kə Siri ní tá ngóy n bānjē uř rōñ té kōó ní.

²⁸De gē malang n ndiñ kem kújé káñ naā té ní, dan n ōōñ najē gē n noō anī, wōñg asədé nák.

²⁹Niñ-jiñ dɔó, ndórnəñ teēñ seneé gidə bē té ndágá ba aŵñ seneé dɔ ngōñ mbaī n rāāñ bē yádé dɔ té ní té yā mbəren kadē jī ta tél mbaī té dɔó teē əsō nang té.

³⁰Banī ni-māñ dandé té aŵ loo yān.

De kə ndí kə majal kógəñ rāā kumən ndoō té

(Áaī Mark 1.21-28)

³¹Tā anī Jeju aŵ Kapernaum n i bē kə gō nang kə Galile té ní. Ni ndóo de gē yáa ndō *sabat té,

³²anī loo ndóo deē yáa yān ɔr kum de gē ngáy, tɔdō tógə i tū najē yān té.

³³Deē kógəñ kə ndí kə yɛr a rāā kumən ndoō té ndi kem kújé káñ naā té. Ni əga kɔr ngáy ba əda na:

³⁴Ajá, Jeju kə *Najaret, yāi i rí sejí? Ī-reē i nujə sejí té kōó a? m-gerī majə, ĩ i Nge kə *tál yā Nóbā.

³⁵Jeju ndáñg ndíl ká majal ní ba ədan na kə utə tan ō, kə teē kōs kem deē ní noō tə ō. Anī ndíl ká majal ní ənī deē ní nang tə ta kum de gə tə malang ba teē kemən tə kōs kanjə rāa yáá kógə́m ká majal seneé.

³⁶Ɔr kum de gə malang adə de gə ədañ naə dɔ dandə tə na: I najə ká bay beē? Deē ní toō ɔr najə kə ndíl ká yer gēe ká de ká kōs yáá tə ō, ká de ká aŋ kə tógó dɔdə tə ō anī ndíl ká majal gə teēñ kōs wa!

³⁷Loo ní noō tə lūlū Jeju taā loo malang ká gō nang ngeé ní noō tə.

Jeju rāa adə ngé moy gə ngáy əngeñ rō ngañg

(Áaī Mat 8.14-17; Mark 1.29-34)

³⁸Jeju teē kújə káñ naə tə anī aŋ bē Simo. Gajə əho um Simo ká dəyá ngañg ngáy anī dəjeñ Jeju kadə kə rāa yáá kógə́m tām yān tə.

³⁹Jeju nōr kə dɔ dəyá ní tə ba ɔr najə kə moy gajaá kə tógó anī moy gajə əyan. Dəyá ní i dɔ kə ta jī tə beē rāa yáa kəsa adədə.

⁴⁰Ta mbang kudə tə anī de gə malang ní ngé moy ká tayā tayā gə rāa deē yādə gə ní, reēñ sedə rō Jeju tə. Ni-əndā jīn dɔdə gə tə kógə́m kógə́m malang adə rōdə ngāa.

⁴¹Ndíl ká majal gə téēñ kem kósə ngé moy kárēy gə tə kə kɔrɔ tadə tə. Niñ-ədañ na: Ī i ngōñ Nəbā! Banī Jeju ndáñgdə ɔgədə kɔr najə, tɔdɔ niñ-gerəñ kadə ni i *Kərist.

Jeju ɔjə najə kem kújə káñ naə gə tə

(Áaī Mark 1.35-39)

⁴²Dan ní loo tī anī Jeju teē aŋ dəla loo tə. Kósə de gə ndəlenəñ ba dan ní əngenəñ anī sāañ kəhɔn gotə kógə́m najə kadə a əyadə.

⁴³Banī ni-ədadə na: Majə kadə m-ójə de ká kem bē ká rang tə gə Najə ká Majə ká dɔ *Bē koo yā Nəbā tə ō, tɔdɔ Nəbā əlam i tām nge ní noō tə.

⁴⁴Adə ni-ɔjə najə kem kújə káñ naə gə kə dɔ nang ká Jude tə.

LUK 5

Jeju bār ngé ndóo yáa yān kə ta kəga dɔ gə

(Áaī Mat 4.18-22; Mark 1.16-20)

¹Ndɔ kógə́m tə Jeju ra kadə bā ká Jenejaret tə, anī kósə de gə reēñ rōn tə koō najə yā Nəbā tə. Niñ-ndañ dɔn tə jululu.

²Ni-aa to gə jōo kə əhɔndə kum kāa tə. Ngé ndoo gə risəñ kemeé kōs ba a tégon i réng yādə gə.

³Anī ni-aī kem toó ká kógə́m ní i yā Simo ní tə, ba əda Simo na kə ɔsə to ní kə gogə séy kum kə būlūú. Gō tə anī ndi nang tə kem toó a ndóon kósə de gə yáa.

⁴Dan ní ɔ̄r najē oy anī əda Simo na kə ɔsə to kə aŵn dan bŭlŭú ba kə bōkēn réng yādé kə əhōñneé kānjē.

⁵Banī Simo tél ədan na: Ngoljí, j-ɔ̄ɔ tápē ndōó laā báté loo tīi dɔ jí té kanjē kəho yáá kógēm̄. Ba dan ní i ĩ n əda najē ní, m-ā m-ənā réng maná.

⁶Niñ-əññ réng maná əhōñneé kānjē ngáy adē réng yādé a sāā i gāng.

⁷Niñ-koryōñ madē ndoɔdédé gē kem to kə rang té kadē reē diñndé. Madédé gē ní reēñ adē niñ-əhōñ kānjē rosə kem to gē ní jōó mbak, adē to gē ní a rāāñ i loo nduý.

⁸Dan ní Simo Piyer ɔ̄ɔ tītē ní noō anī əsō nang té nja Jeju té ba ədan na: Kóɔbē, ĩ-tél kə gogé na mā i nge rāā majal̄.

⁹Ból rāā Simo ō, de gē malang ní seneé ní ō najē yā kānjē ní niñ-əhōñ ngáy té ní.

¹⁰Madē Simo gē kə ngán Jebede gē ní i Jakə niñ kə Jɔ̄ɔ ní ból rāādédé ō. Banī Jeju əda Simo na: Ī-lōō ból, tām əla gír bōólaā ní báté kə no té ĩ i nge ndo de gē.

¹¹Loo ní noō té Simo ō madən gē ō, tél reēñ kə to yādé gēé gogé ta gógé té. Niñ-əyāñ yáá yādé malang ba unən gō Jeju.

Jeju rāā adē bānjē kə rō dəngam kógēm̄ té uŕ

(Áaĭ Mat 8.1-4; Mark 1.40-45)

¹²Tā anī Jeju ugē kem bē kéréý té. Deē kógēm̄ kə rōn i bānjē malang i tū té noō ō. Dan ni-ɔ̄ɔ Jeju anī əsō ɔsə non nang té non té ba rāāñ bó əda na: Kóɔbē, ré ĩ-ndigə anī əsə rāā kadē rōm̄ *unjē njáy njáy.

¹³Jeju əla jīn ɔdənəñ ba əda na: m̄-ndigə, ādē rōí *unjē njáy njáy! Anī kə ta jī té noō bānjē uŕ rō deē ní té kōó.

¹⁴Anī Jeju ɔgēñ kəda gotə, ba kə aŵ kə ɔjə *nge tuñ yáá rōn kadē ɔ̄ɔ ō, kə adē *yáá ndējē kə tām yā majal̄ kə kun dɔn té kōó ní Moijə əda najēñ ní ō kadē yáá ní rāā yáá toó téləñ kə kum té yām tām yādé té.

¹⁵Rī Jeju bār ba tél bār báý tɔ, adē kósə de gē ngáy kánēñ naā yā koō najē kɔrən ō, yā kadē ni-rāādédé kadē rōdédé ngāā ō.

¹⁶Ba Jeju a ɔ̄r rōn i kə kérneé i kem loo gē kə bē gətóo tū té n a ndōýñ ní.

Jeju rāā adē rō deē kógēm̄ kə lígērī ngāā.

(Áaĭ Mat 9.1-8; Mark 2.1-12)

¹⁷Ndō kógēm̄ té Jeju a ndóo de gē yáá anī, *Parijiyē kə ngé ndóo de gē *ndū najē gē i dan de gē ní té. Niñ-ĭññ i kə ngán bē gē malang kə gō nang kə Galile té ō, kə Jude té ō, ĭññ i *Jerusalem ō n reēñ ní. Tógə yā Kóɔbē i naā té kə Jeju. Tógé ní rāā adē kə ta kŭl̄ Jeju de gē ngáy rōdédé ngāā.

¹⁸Anī de kéréý gē teēñ tū té noō kə de kə lígērī reēñ seneé, ətōnəñ i kə waá. Sāāñ kudə seneé kújú yā kaŵ kəndān no Jeju té,

¹⁹banī engeñ ta róbə alé, tɔdɔ kósə de gē i ngáy. Anī niñ-tútəñ dɔ kújə ba əlanəñ tū té kə nang tá kə waá gēé, adə ugə dan de gē tá, no Jeju tá bang.

²⁰Dan n̄ Jeju ɔɔ taā kem yādə anī əda na: Madóm, yáá kə majal gē n̄ ī-rāā ní māyñ rōdə dɔ té kɔ́ kadī.

²¹Ngé ndóo de gē *ndū najə gē ō, *Parijiye gē ō, ədañ kə kemdə té na: Deē nəkɔ́ n̄ toō i náā á a tɔda najə kə to ngonjə gē dɔ Nóbā té beē? De kə asə māy rōn dɔ yáa rāā kə majal tá i náā, má i Nóbā ngóy al a?

²²Jeju n̄ geñ gir yādə ní tél ədadə na: Āwī kə gir kə beé kemsí té i tām rí té.

²³I nge kə rá n i kə ngañg al ngáy ní? I kəda na: Majal n̄ ī-rāā ní māyñ rōdə dɔ té kadī, aké i kəda na: Í dɔ́ ī-njəra m?

²⁴Ba m-sāā kadə ī-gerī na Ngōñ deē i kə tógə māy rōn dɔ majal gē té dɔ nang tá. Loo n̄ ni-əda beé anī tūr tan əda nge lígərī ní na: Í dɔ́ ún waá yáí ba āw bēé!

²⁵Dəngam ní í dɔ́ kə ta jī té noō ta kum de gē té malang, un yáa ton ba aŵ ta kaw bēé. Ni-ɔsə gɔn Nóbā dɔ́ dɔ́.

²⁶Or kum de gē malang ō, niñ-tél a ɔsəñ i gɔn Nóbā ō, ból rāadə ngáy adə ədañ na n-ɔaŋ yáá kə jákə ngáy bōólaā.

Jeju bār Lebi

(Áaī Mat 9.9-13; Mark 2.13-17)

²⁷Gō té báa Jeju teē ndágá, anī ni-ɔa nge taā lambóo kógəñ kə rīn na i Lebi ndi loo taā lambóo té. Ni ədan na: Ún gōñ.

²⁸Lebi í dɔ́, əyá yáa malang ba un gōn.

²⁹Gō té anī Lebi mēr rāā yáa kəsa kə ngáy adə Jeju əsa bēé looneé. Ngé taā lambóo gē ngáy ō, de kə rang gē ō, əsañ yáa sedə.

³⁰Anī *Parijiye gē ō, ngé ndóo de gē *ndū najə gē n̄ niñ i gir yā *Parijiye gē té ō ní, yúrəñ najə ba ədañ ngé ndóo yáa yā Jeju gē na: I tām rí té á əsaí yáa ō, ayī ō naā tá kə ngé taā lambóo gē ō, ngé rāā majal gē ō ní?

³¹Jeju tūr ədadə na: I ngé rō ngañg gē n i ngé sāā nja doktór ní alé, banī i ngé moy gē n i ngé sāān gē ní.

³²m-reē i bār de kə sūmūú gē té alé, ba i bār ngé rāā majal gē té kadə tūrəñ háldə.

Najə kə dɔ ndi bō tām yā Nóbā té

(Áaī Mat 9.14-17; Mark 2.18-22)

³³Niñ-ədañ Jeju na: Ngé ndóo yáa yā Jaa gē a *ndiñ bō tām yā Nóbā té dejə ō, a ndōyñ ō, ngé yā *Parijiye gē rāān títə n̄ noō ō, ba i bay á ngé yáí gē rañ i dan kəsa yáa kə njóm gē té ō, kay yáa ō ní?

³⁴Jeju tūr ədadə na: Dan n̄ ngaa dəyá kijə ndiñ kə madəñ gē n̄ ni-bárdə ta kəsa yáa yā rōneñ taā naā té ní, tógəsí asə ra sedə ta *ndi bō tām yā Nóbā té a?

³⁵Banī ndō gē a reēn noó, kem ndō gē ngeé n noó té ní a unēn ngaa dəyá tadé té kōó. Loo n noó té niñ a *ndiñ bō tām yā Nóbā té tā.

³⁶Ni-ɔ̄r najē kə kūjə najá sedé báý tɔ, ədadé na: Deē a gāng ta kūbē ké kijə yā kəniñ kum ngísə kūbē alé. Ré ĩ deē ĩ-rāā beé anī kūbē ké kijə ní tan i ké gāng kōó ō, tan ké gāng ní a əhɔ̄n ta naā kə ngísə kūbē ní al ō.

³⁷Tá deē a tūr kasə ké tām ngōñ kem sɔl ké lōō kōkē gē té al ō. Ré i beé al anī kasə ké tām ngōñ ní a rāā kadē sɔl gē ní a ndübēñ yā kadē, kasə ní a aŵ nang té kōó ō, sɔl gē ní a nujəñ kōó ō.

³⁸Banī a tūrēñ kasə ké tām ngōñ i kem sɔl ké kijə gē tá.

³⁹Deē n ǎy kasə ké tɔgə ní a sāā nge ké tām ngōñ alé, tɔdō ni a əda na kasə ké tɔgə na neĭ tɔy nge ké tām ngōñ.

LUK 6

Jeju ō ndō Sabat ō

(Áaĭ Mat 12.1-8; Mark 2.23-28)

¹Jeju a māñ kem ndɔr kōō gémē gē té ndō *sabat té anī, ngé ndóō yáa yān gē gángēñ dɔ kōō gē ba tóng a əsañ.

²Loo n noó té *Parijiye kórēy gē ədañ na: Yáá n *ndū najē ɔgē rāā ndō *sabat té ní sĭĭ ĩ-rāāi i tām rí té?

³Jeju tūr ədadé na: Yáá n Dabid rāā niñ kə madən gēé dan n bō rāāneé té ní sĭĭ ĩ-tádaĭ kem makətübē té al a?

⁴Ni udə kújə yā Nóbā té, ba mápá ké ndējə gē n *ndū najē ɔgē de gē malang kəsa ba i *ngé tuñ yáa gē ngóy n asəñ kəsa ní, ni-ɔy əsa ō, adē madən gē té ō.

⁵Jeju ədadé báý tɔ na: Ngōñ deē i kōó ndō *sabat.

Jeju rāā adē jĭ deē kógēm ké oy tél majə gogé

(Áaĭ Mat 12.9-14; Mark 3.1-6)

⁶Ndō *sabat ké rang té anī Jeju udə kújə káñ naā té a ndóō de gē yáa. Deē kógēm ké jĭ kɔn tutə njururu ndi dan de gē té kem kújə káñ naā ní tá.

⁷Ngé ngé ndóō de gē *ndū najē gē ō, *Parijiye gē ō, ndi a umēñ Jeju sɛɛ, sāāñ kaā ké Jeju a rāā kadē rō deē kógēm a ngáā ndō *sabat té wa, yā kadē kə n-əngeñé kum najē ké yā sekənəñ.

⁸Banī Jeju geĕr gir yādé, adē ni-əda de ké nge jĭn oy ní na: ĩĭ ĩ-ra dan de gē té loo n noó té. Deē ní ĩĭ ra dɔó.

⁹Anī Jeju ədadé na: Yáá n *ndū najē adē deē ta róbə rāān ndō *sabat té ní i rí? Adən i ta róbə rāā yáá ké majə aké i rāā yáá ké majal? I ta róbə kajə deē aké i nujə deē?

¹⁰Ɔr kumən ɔ́ádé beé malang, ba gō té anī əda dəngam ní na kə séra jīn. Dəngam ní séra jīn anī, tél to majə gogé.

¹¹Banī wōng rāádé ngáy adə nējəñ naā najə dɔ yáá ké yā rāā kə Jejuú té.

Jeju gērā ngámbang kəla ké kutə gidə i jōó gē

(Áaī Mat 10.1-4; Mark 3.13-19)

¹²Dan ngeé n noō té ní Jeju aŵ ndōyɔ́ dɔ mbalá. Ni ndōy Nébā báté loo tīi dɔn té.

¹³Dan n loo tīi anī ni-bār ngé ndóó yáa yān gē ba gērā de gē kutə gidə i jōó dandé té. Ni-əndā rīdé na i ngámbang kəla gē.

¹⁴De gē ní i Simo n ni a tūr rīn na i Piyer ní ō, ngōkóon Andəre ō, Jakə ō, Jaá ō, Pīlipə ō, Bartelemi ō,

¹⁵Matiye ō, Toma ō, Jakə ké ngōñ Alpe ō, Simo n a bārñəñ na i nge rōó dɔ bē yā *Jipə gē té ní ō,

¹⁶Judas ké ngōñ Jakə ō, Judas Iskariot n tél nge kəla Jeju jī de gē ní ō.

Jeju ɔ́jə kósə de gē yáa ō, rāā adə ngé moy gē əngeñ rō ngāā ō

(Áaī Mat 4.23-25)

¹⁷Jeju risə sedé kōó dɔ mbalá ba reē dəba loo kógə́m ké dūnən asə naā té. Kósə ngé ndóó yáa yān gē ō, kósə ngán *Israel gē ké jīñ nang ké Jude té ō, *Jerusalem ō, kem bē gē ké kadə bā bo té adə i Tir ō Sidon ō i loo ngeé n noō té.

¹⁸Niñ-reēñ i koō najə yān té ō, i kadə ni-rāā adə rōdó ngāā ō. Ni-rāā adə ngé gē n ndíí ké yər gē a rāāñ kumdé ndoō té əngeñ rō ngāā.

¹⁹Adə kósə de gē malang a sāāñ i kədə rōn kə jīdé, tɔdɔ tógé kógə́m teē rōn té ō, rō de gē malang ngāā ō.

Ndi majə ō, ndi majal ō

(Áaī Mat 5.1-12)

²⁰Loo n noō té Jeju ɔ́r dɔn dɔ́ ɔ́a ngé ndóó yáa yān gē ba əda na: Rōnel i yāsí sīi ngé ndoō gē, tɔdɔ *Bē koɔ yā Nébā i yāsí!

²¹Rōnel i yāsí sīi n bō rāāsí ngɔlaā ní, tɔdɔ ā ī-ndānī! Rōnel i yāsí sīi n ā i-nōōī naā ngɔlaā ní, tɔdɔ ā ī-kəgōī naā!

²²Sīi i kə rōneléé dan n de gē a imə́nsí ō, a tēbā́nsí kōó dɔ dá́ndé té ō, a tájə́nsí ō, a ədāñ najə ké majal dɔsí té ō najə yā Ngōñ deē té ní.

²³Ndɔ n noō té ī-rāāī rōnel ō, ī-tīi bal walya ō, tɔdɔ yáa kəndā nja yāsí i yáá ké ngáy dɔ rā té. Tɔdɔ i loo rāā nə́kó n kaadé gē rāāñneé kə *ngé koō ta gēé ní n noō.

²⁴Ba rō tō ndoō i yāsí sīi ngé kənge yáa gē, tɔdɔ sīi ə́ngeī kem sɔl yāsí kōó bá!

²⁵Rō ndoō i yāsí sīi n ī-ndānī ngɔlaā ní, tɔdɔ bō a rāāsí! Rō ndoō i yāsí sīi n ā əgōī ngɔlaā ní, tɔdɔ ā ə́hɔī ndoō ō, ā ī-nōōī ō.

26Rō ndoō i yāsí dan ní de gē malang a ədañ najē yāsí ké majə ní, tɔdɔ i loo rāa nəkó ní kaadé gē rāāñneé kə *ngé koō ta ké rōkum alí gē ní n noó.

Najē ké dɔ tár madē baḡ gē té

(Áaī Mat 5.38-48, 7.12a)

27Ba sīī ní ī-ndi ā oōī najē tamé tó toō ādē m-ədásí, ī-táriī madē baḡsí gē ō, ngé gē ní iməñsí ní ī-rāāī majə sedé ō,

28ī-rāāī Nébā bó kadē rāa majə kə ngé ndólsí gē ō, ī-ndōyī tām yā ngé tétē najē dɔsí té gē ō.

29Deē ənda mbóri ké dām kógə́m tó anī, ī-tūr ké dām ké noó tó ādēn báý tɔ. Deē taā kūbē yāí ké dɔ madē gē té anī, ī-lōō kɔgə́n nge ké kemeé ní ā əlá pá té ā əla madē dɔ té ní.

30Nāā nəkó ní dəjeī yáḡ anī adēn. Deē taā yáḡ yāí anī ī-lōō sāa nja.

31Yáḡ ní ī-geyiī kadē de gē rāāñ sesí ní ī-rāāī sedé tītē ní noō ō.

32Ré i ngé társí gē ngóy n ā ī-táriidé anī, i rí ké ngáy n ā əngeī girí ní? Tɔdɔ ngé rāa majal gē a tárəñ ngé tárdé gē ō.

33Ré i ngé rāa majə sesí gē ngóy n ā ī-rāāī majə sedé anī, i rí ké ngáy n ā əngeī girí ní? Ngé rāa majal gē gəgē a rāāñ i tītē ní noō ō.

34Ré i ngé gē ní əndāī kemsí dɔdé té kadē a əgāñsí kərə ní tá ngóy n ā ādidé yáḡ loo tənā té anī i rí ké ngáy n ā əngeī girí ní? Tɔdɔ ngé rāa majal gē a adēñ ngé rāa majal madédé gē yáḡ loo tənā té kadē tél əgāñdé kərə ō.

35Ba sīī, ī-táriī madē baḡsí gē ō, ī-rāāī majə kə de gēé ō, ādī yáḡ loo tənā té kanjē kəndā kemsí dɔ tél kənge yáḡ ní gogé ō. Loo ní noō té ā əngeī yáḡ kəndā nja ké ngáy ō, ā ī-téliī ngán Nébā ké dɔ́ gē ō. Tɔdɔ ni-rāa kem majə kə ngé geī kem majə yāñ alí gē ō, kə ngé kem ndul gē ō.

36Ādī kumsí ɔɔsí kə de gēé tītē ní kum Bɔbəsí a ɔɔnəñ kə de gēé ní ō.

Ī-lōōī rāa madēsí gē kə najá

(Áaī Mat 7.1-5)

37Ī-gāngī sarya dɔ deē té alé, anī a gāngəñ sarya dɔsí té alí ō. Ī-gāngī dɔ madēsí gē anī a gāngəñ dɔsí ō.

38Ādī madēsí gē yáḡ ní ndoōñ rāādé ní anī Nébā a adēsí yáḡ ní ndoōñ rāāsí ní, a ɔjəñ kadē majə ō, a əreñ ō, a yéyñ ō, a rəbā ō, pá tá a bōkəñ ta kūbē yāsí té. Tɔdɔ a mbɔjəñ yáḡ yā kadēsí i kə kār tɔjē yáḡ ní sīī ī-mbɔjīneé yáḡ ādī madēsí gē ní.

39Jeju ɔjədé kūjə najē kógə́m báý tɔ əda na: De ké nge kum tōō a ndór nge kum tōō madēn ta róbə a? Niñ jōó mbak a əsōñ bəloó alí a?

40De ké nge ndóō yáḡ tɔy nge kɔjəñ yáḡ alé. Banī de ké nge ndóō yáḡ ní ndóōnəñ yáḡ majə ní, a to tītē nge kɔjəñ yáḡ beé.

⁴¹Áa buí mu ké kum madí té, banī áa kágē ké bo n kumií ikó té ní al ní i najē rí té?

⁴²Ī n áa kágē ké bo ké kumií ikó té al ní, loo kəda madí na kə ra bam kadē ún buí mu kumən té kōs i baý? Ī de ké ngé gól loo, ún kágē ké kumií té kōs pá tá áa loo unjē anī, ún buí mu ké kum madí té kōs báý!

Kágē ō kanēn ō

(ÁaĪ Mat 7.16-20; 12.33-35)

⁴³Kágē ké majə a aṅn kañ ké majal al ō, kágē ké majal a aṅn kañ ké majə al ō.

⁴⁴A gerēn kágē i kanēn té. Deē a sāa kañ kótē dɔ kōn ngəkəɔ té al ō, deē a sāa kañ *kágē nduú dɔ kōn ngaɾ té al ō.

⁴⁵Deē n i de ké majə ní, ngarāng kemən i loo ngōm yáá ké majə gē, adē a teē kə yáá ké majə gē tū té ō, deē n i de ké majal ní, ngarāng kemən i loo ngōm yáá ké majal gē, adē ni a teē kə yáá ké majal gēé tū té ō. Tɔdɔ ta deē əda i yáá gē n rosən kemən ba rəbā kə ndágá ní.

Kújé ké jōó gē

(ÁaĪ Mat 7.24-27)

⁴⁶I tām rí té á ĩ-bārmī Kóɔbē, Kóɔbē, ba ré m-édási yáa anī ĩ-rāāi al ní?

⁴⁷Deē n reē rōm té ba oō najē yām ō, rāa yáa kə gō najē yām ō ní, adē m-ɔjēsí deē n ni-tītēn ní.

⁴⁸Ni to i tītē de ké nge rāa kújə. Deē ndēr bəlo adē rúu ba əndā gir kújə dɔ mbał tá beē. Dan n mañ taā loo ba un nja kújé ní anī kújé ní yéy alé, tɔdɔ rāān kújé ní adē ngañg majə.

⁴⁹Banī deē n oō najē yām ba rāa yáa kə gō najē yām al ní, to i tītē de ké əndā kújə yān i dɔs karī kanjə ndēr bəlo tá kəndāñ. Dan n mañ taā loo ba un nja kújé ní anī kújé ní tetə ənda nang kə ta jī té beē ō, nujə sák sák kōs ō.

LUK 7

Jeju ajə nge kəla yā ngol áskar kógə́m ké Rom té

(ÁaĪ Mat 8.5-13)

¹Dan n Jeju ɔɾ najē gē n noō malang adē de gē oōn anī, ɔtə udə kem bē ké Kapernaum té.

²Anī ngol áskar ké bú gē kógə́m ndi kem bē ní té. Ni-aw kə nge kəla yān kógə́m ké ni-tárən ngáy, banī nge kəla ní əsō moy kógə́m ké nɔy i séy a oy.

³Ngol áskar gē ní oō najē yā Jeju anī, əla *kum kɔs kórēy gē yā *Jipə gē rō Jeju té kadē rāānəñ bɔ kadē reē rāa kadē rō nge kəla yān ngāa.

⁴Dan n *kum kɔs gē ní reē ugēn rō Jeju té anī rāānəñ bɔ, ədañ na: Ni i de ké asə kadē ĩ-rāa yáá n dəjei ní adən,

⁵tɔdɔ ɔɔn tɔdɔ nápar deē yājí gē ō, rāā kújé káñ naā adəjí ō.

⁶Anī Jeju ɔtə aŵ sedé. Dan ní əndāñ dɔ bē yā ngol áskar gē ní ngɔr anī, ngol ní əla madə tan gē kadə aŵ ədañ Jeju najə ní toō: Kóɔbē, i-lōō njəbā rɔí, tɔdɔ m-ásə kadə údə kújə yām té alé.

⁷I tām ní noō té n məkó m-ɔdəñ kaw rɔí té al ní. Banī əda najə kógəñ ngóy anī, rɔ nge kəla yām a ngāā.

⁸Tɔdɔ de ké dɔm mā té i noó ō, mā m-ndi dɔ áskar gē té ō, adə ré m-əda ni kógəñ kə aŵ anī, a aŵ. Ré m-əda ni ké rang na kə reē anī, a reē. Ré m-əda nge kəla yām na kə rāā yájú ní toō anī, a rāā.

⁹Dan ní Jeju oō najə gē ní noō anī ɔr kuməñ kə ngol áskar gē ní ngáy ō, nelən seneé ō. Adə ni-tél tūr tan əda kósə de gē ní unəñ gōn ní na: Adə m-ədásí, dan ngán *Israel gē té gəgə ní, m-ájú taā kem ké ngáy beē al báy.

¹⁰Dan ní ngé kaw kəla gē ní tél reēñ bēé anī əngeñ nge kəla yā ngol áskar gē ní ndi rɔn ngañg májə májə.

Jeju ndóí ngōñ dəyá ké ngaa koy ké oy

¹¹Gō té anī Jeju aŵ kem bē kógəñ ké rīn na i Nayin té. Ngé ndóō yájú yān gē ō kósə de gē ngáy ō aŵñ seneé.

¹²Dan ní ni-ugə ngɔr kə ta róbə ké yā kudəñ kə kem bēé té anī, de gē teēñ kem bēé kə nīñ kógəñ yā kaw dubə. Deē ní oy ní i ngōñ ké kal kógəñ beē ké jī dəyá ké ngaan oy té. Adə kósə de ké kem bēé gē ké to ból ngáy gē a dānəñ dəyá ní.

¹³Dan ní Kóɔbē ɔɔn anī kuməñ ɔɔn seneé, adə ədan na kə lōō nōō.

¹⁴Ba gō té anī, njərā kə kété aŵ ɔdə ta waá yo. Ngé kətō nīñ gē ní dəbañ, anī ni-əda na: Balsáa, m-ədañ na kə jū dɔó!

¹⁵Anī nge yo jū ndi dɔó, a ɔr najə. Tā anī Jeju tél adəñ kə kóɔneé.

¹⁶Ból rāā de gē malang, adə a ɔsəñ gɔn Nəbā, ədañ na: *Nge koō ta ké bo teē danjí té, adə Nəbā reē gɔɔ gír deē yān gē té.

¹⁷Adə yájú ní Jeju rāā ní najəñ taā gō nang ké Jude malang ō, ngán bē ké gidə té gē ō.

De gē ní Jajə Batistə əladé ní

(Áaj Mat 11.2-19)

¹⁸Ngé ndóō yájú yā Jajə gē aŵ ɔjəñ ngoldé gotə yájú malang ní Jeju rāā ní. Anī Jajə ɔr de gē jōó dandé té

¹⁹əladé rɔ Kóɔbē té kadə aŵ dəjenəñ na ké i ni n i deē ní kadə reē ní aké kə n-ngóōñ i de ké rang báy wa.

²⁰Dan ní niñ-aŵ ugəñ rɔ Jeju té anī ədanəñ na, Jajə Batistə na əladé kadə kə n-reē kə n-dəjenəñ ké i ni n i deē ní kadə reē ní aké kə n-ngóōñ i de ké rang báy wa.

21 Kum mbang ngeé ní noō té ní Jeju rāā adē rō de ké moy ngáy ngáā ō, rāā adē rōdó ké nujə gē tél majə gogé ō, taā de gē jī ndíí ké majal gē té əyadé dɔ́ ō, rāā adē ngé kum tōō gē ngáy tél ɔ́ ɔ́ loo gogé ō.

22 Gō té anī ni-tūr əda de gē ní Jaa əladé ní na: Yáá ní sīi ɔ́ ɔ́ ō, ōōī ō ní āw ɔ́jīi Jaa gotə: Ngé kum tōō gē ɔ́ ɔ́ loo ō, ngé tésō motə gē tél njērān majə ō, bānjə ur kṓ rō ngé bānjə gē té ō, mbíkī gē oōn loo ō, de ké koy gē ndólēn ō, ngé ndoō gē oōn Najə ké Majə ō.

23 Rōnel i kə deē ní a əsō najə yām mā té al ní.

24 Dan ní ngé kəla yā Jaa gē awn kṓ anī, Jeju ɔ́ najə yā Jaa kə kósə de gēé əda na: Āwī i kaa rí té kem dəla loo té? I kaa tēbā ké nəl a yéyn té a?

25 I yáá rí bang n āwī kaa ní? I de ké oō kūbə ké majə ngáy rōn té a? Ngé koō kūbə ké majə ngáy gē ō, ngé ndi dan majaá gē ō, ndiñ i kem kújə yā mbaŋg gē té.

26 Ní āwī i kaa rí té? I kaa *nge koō ta té a? Ááá, i *nge koō ta. Ba ādē m-édásí, ni i de ké bo tɔ́y *nge koō ta.

27 Tɔ́dō Jaa i deē ní ndangəñ najə ní toō dɔ́n té ní: Nóbā əda na: Áá, m-ā m-əla nge kəla yām kété noí té kadē aw rāā gō róbə yāí.

28 Ādē m-édásí, dan de gē malang ní dəyá gē ojəndé té ní, ni kógə́m ké bo tɔ́y Jaa gətóo. Bá tā ba de ké dūú ngáy ké kem *Bē koō yā Nóbā té bo tɔ́yn.

29 De gē malang ō, ngé taā lambóo gē ō, oōn najə yān, ba ədañ na najə i yā Nóbā, adē niñ-dəjeñ kadē Jaa rāādé *batém.

30 Banī *Parijiye gē ō, ngé ndoō de gē *ndū najə ō, mbātəñ yáá ní Nóbā gey tām yádé té ní, adē mbātəñ kadē Jaa rāādé batém.

31 Ní, de ké ngɔ́laā gē ní kə m-ɔ́jə sedé i náā ō? Niñ-toñ i tītə náā ō?

32 Toñ i tītə ngán gē ké ndiñ ndágə looó a bārəñ naā ba ədañ naā na: Jə-kṓf nal j-əniñ pā ndām j-adə́sí, banī sīi i-ndāmī alé. J-un pā yo banī sīi i-nōōī alé.

33 Tām dan ní Jaa Batistə reē ní ni-əsa mápa al ō, ɔ́y kasə kañ *kəgə nduú al ō, anī sīi édaī na ndíí ké majal na i kemən té.

34 Ba dan ní Ngōñ deē reē ní əsa yáá ō, ɔ́y ō, anī sīi édaī na ni na i nge kəsa wa ō, nge kəy yáá wa ō, ni na i madə ngé taā lambóo gē ō, madə ngé rāā yáá majal gē ō.

35 Banī de gē malang n ndigəñ kum kedə yā Nóbā ní, ɔ́ gerəñ kadē kum kedə yā Nóbā rāā i yáá ké gōtə.

Jeju ndi bē Simo ké Parijiye

36 *Parijiye kógə́m mḗr Jeju ta kəsa yáá seneé, adē Jeju aw udə kújú looneé ndi ta yáá kəsa té.

37 Anī dəyá kógə́m ké nge rāā majal ndi kem bē ní té. Dəyá ní oō kadē Jeju a əsa yáá i bē *Parijiye ní anī, reē kə ngōñ kú ké rāā kə mbal albatər ké ítər rosə kem.

³⁸Ni-reē ra gidə Jeju té kə nja té. Dəyá ní ra i kə nōó kumən té, adē mañ kumən nōl gidə nja Jeju. Gō té anī cōl gidə nja Jeju ní kə nənga dōneé ō, əhɔ njan ní kə rōn té ba rāā ítər tū té ō.

³⁹Dan n̄ *Parijiye n̄ bār Jeju ta kəsa yáá ní ɔɔ yáá ní tītē n̄ noō anī, əda kə kemən té na: Ré deē n̄ toō i *nge koō ta anī a geṛ dəyá n̄ ɔdə rōn toó ō, a geṛ ké i dəyá ké baɣ wa ō, a geṛ kadē i dəyá ké nge rāā majal̄.

⁴⁰Loo n̄ noō té Jeju un najē ɔṛ, əda *Parijiye ní na: Simo, m-āw kə najē kógə́m̄ yā kədaī. Simo əda na: Ngolə́m̄, édam̄ adē m-ōō.

⁴¹Anī Jeju ədan na: Deē kógə́m̄ aṽ kə de gē jōó ké kārā yān i dɔdɔ́ té. Kārā ké dɔ nge ké kógə́m̄ té i səlē bú mí ō, ké dɔ nge ké noō té i səlē kutə mí ō.

⁴²Niñ jōó mbak əngeñ yáá ké yā kəgāñ kārā alé, anī deē ní əyá kārā ní adədá. Dan de ké jōó gē n̄ noō té ní, i náā n a tár nge kadədá gúrsə loo tənā té ngáy ní?

⁴³Simo tél ədan na: Mā m-gír kadē i deē n̄ ni-əyá kārā ké ngáy adən ní. Jeju ədan na: Ī əda najē ní i gō té bang.

⁴⁴Gō té anī Jeju tūr rōn kə rō dəyá ní té, ba əda Simo na: Áá dəyá n̄ toō a? M-údó kújú loolí ní ĩ-bōkə́ mañ séy gidə njam̄ té alé. Banī ni-təgo njam̄ kə mañ kumneé ō, cōl kə nənga dōneé ō.

⁴⁵Ī ĩ-birəm̄ kə rōí té dagə alé, banī kudə n̄ ni-udə kújú jōo toó asən loo kəhɔ njam̄ kə rōn té al̄ báy.

⁴⁶Ī úr yibə́ ké kotə mbɔo dɔ́m̄ té alé, banī ni-bōkə́ ítər gidə njam̄ té.

⁴⁷Tām̄ najē n̄ toō té ní adē m-ədəi: Tár n̄ ni-tár ngáy ní ɔjə kadē mayñ rōdɔ́ dɔ majal̄ yān gē ké ngáy té kōó. Banī deē n̄ mayñ rōdɔ́ dɔn té i séy beē ní, a tár i séy beē.

⁴⁸Loo n̄ noō té Jeju əda dəyá ní na: Mayñ rōdɔ́ dɔ majal̄ yāi gē té kōó.

⁴⁹Anī ngé gē n̄ ndiñ seneé ta yáá kəsa té ní tél a ədan kə kemdɔ́ té na: Deē n̄ aṽ báté māy rōn dɔ majal̄ gē té toō i náā?

⁵⁰Banī Jeju əda dəyá ní na: Āw kə kem sɔl̄ lɔmɔ́ɔ na taā kem yāi ajiī.

LUK 8

Dəyá gē n̄ unəñ gō Jeju ní

¹Gō té anī, Jeju njērā kə gō ngán bē gē ō, bē ké bo gē ō, əniñ mbēṛ. Ni ɔjə Najē ké Majə ké dɔ *Bē koo yā Nəbā́ té. Ngé ndoó yáá yān gē n̄ niñ i deē kutə gidə i jōó ní ō,

²dəyá kərəy gē n̄ ni-taādɔ́ jī ndíl ké majal̄ gē té əyadé dɔ́ ō, tōl̄ moy dɔdɔ́ té ō ní niñ i seneé. Dəyá gē ní i Mari n̄ bārñəñ na i Mari ké Magədala, á ndíl ké majal̄ gē sīrí teñ kemən té ní ō,

³Jan ké nēyá Suja ké nge kəndā kumən gir yáa kənge yā Herod té ō, Sujan ō, dəyá ké rang gē ngáy ké ngé koy yáa kənge yādé gē rāań kə Jeju ō kə ngé ndóo yáa yān gē ō.

Kūjé najē yā nge kənda kōō

(Áaī Mat 13.1-9; Mark 4.1-9)

⁴De gē teēń kə gō bē gē malang reēń rō Jeju tá, adē dō kósə de ké ngáy gē ɔsə naā anī, Jeju un kūjé najē ní toō, ədadé na:

⁵Nge ndōr kógəń teē aŵ kənda kōō té. Dan ní ra a ənda kōō ní anī kum kōō kárēy gē tásōń kadə róbé tá. Anī de gē tábāń njadá tá ō, yeĹ ké dōó gē əsań kōó ō.

⁶Kum kōō kárēy gē tásōń i dō ngonjē tá. Dan ní əbań anī tutəń kōó, tōdō mań gətóo loo ní té.

⁷Kárēy gē tásōń i dan kōń gē tá, ba kōń gē əbań naā tá sedé adē taāń dōdó kōó.

⁸Kárēy gē tásōń i nang ké majə tá, adē əbań ō edəń kum ngáy ō. Kumən kógəń teē madə asə bú. Dan ní Jeju ɔr najē ní oy anī, un ndūn kə dōó ədań bororo na: Deē ní aŵ kə mbīneé yā koń loo anī ādē kōó oō.

I tāń rí té á Jeju a ɔr najē i kə kūjé najá ní

(Áaī Mat 13.10-17; Mark 4.10-12)

⁹Ngé ndóo yáa yā Jeju gē dəjenəń kum kūjé najē ní.

¹⁰Anī ni tūr ədadé na: I sīj n Nóbā rāā adē ĩ-gerī yáa ké dō *Bē koy yān té gē ní toń loo mundə tá kété ní. Ba gotə de ké rang gē ní a ɔjəńdó i kə kūjé najá yā kadə niń-aāń loo, ba aāń yáa al ō, oōń loo ba gerəń kum najē ní oōń ní al ō.

Jeju ɔjə kum kūjé najē yā nge kənda kōō ní

(Áaī Mat 13.18-23; Mark 4.13-20)

¹¹Najē ní m-ún gidə kə gogé m-ɔr ní kumən n toó: Kum kōō ní, i najē yā Nóbā.

¹²Ngé gē ní tásōń kadə róbé tá ní i de gē ní oōń najē yā Nóbā ba gō té anī *diabəl reē ɔr najē ní kemdó tá kōó, na sōgə taāń kem kadə ajəń.

¹³Ngé gē ní tásōń dō ngonjē tá ní, i ngé gē ní oōń najē yā Nóbā anī taāń kə rōnelēé banī əyāń najē ní adē əla ngəran kemdó tá al ní. Niń-taāń kem i kum mbang ké séy beē tá ngóy. Ba dan ní nge gól loo gē nāadé anī, lōōń gir taā kem najē ní té kōó.

¹⁴Ngé gē ní tásōń dan kōń gē tá ní, i ngé gē ní oōń najē yā Nóbā ba teē kə danaá anī gir najē gē, kə yáa kənge gē, kə yáa ké to rōnel ké dō nang té gē taāń dōdó kōó, adē kumdé mbujə alé ní.

¹⁵Ngé gē ní tásōń nang ké majə tá ní, i ngé gē ní oōń najē yā Nóbā i kə kem ká súmūú ō, ké majə ō, əreń tadé nják ngōməń najē ní adē kumdé to ō ní.

Kūjé najē yā hor lámba

(Áaī Mark 4.21-25)

16Deē əndā hor tū lámhá té i yā sébé jóo dɔ té, aláa i yā kəndā gír təráá alé. A naānəñ i tū gajə kəgə té, yā kadə ngé gə n a udəñ kə kújú ní ʒəñnéé loo.

17Tɔdɔ yáá kə to loo mundə té kə kadə dɔ teē ndágá al gətóo ɔ, yáá kə to loo bɔɔ rɔ té kə kadə deē geŕ al, aláa reēñnéé loo kə unjə kow té al gətóo ɔ.

18I beé ní ʒaī loo koɔ n ɔɔī loo ní majə. Tɔdɔ deē n i kə yáá ní Nəbā adən madə dɔ té. Ba deē n i kə yáá al ní, yáá n ni-ɔjəñ na i yáa yān ní gəgə, Nəbā a taā jīn té kɔɔ.

Kóo Jeju ɔ ngákóon gə ɔ

(Áaī Mat 12.46-50; Mark 3.31-35)

19Kóo Jeju ɔ ngákóon gə ɔ reēñ kəngen té, banī niñ-asəñ kugə rɔn té alé najə yā kósə de gə té.

20Anī de gə ədañ Jeju na: Kóóí ɔ ngákóóí gə ɔ rañ ndágá noɔ a sāāñ kəaī.

21Banī ni-tūr ədadé na: I ngé koɔ najə yā Nəbā ba rāa yáá n Nəbā əda ní gə n i kóóm gə ɔ, ngákóóm gə ɔ ní.

Jeju dəba nəl balway

(Áaī Mat 8.23-27; Mark 4.35-41)

22Ndɔ kógəñ té Jeju al kem to té kə ngé ndóo yáa yān gēé ba ədadé na kə n-teēñ bā kə gidə kərəy té. Niñ-aŵ ugəñ dan bŭlŭú.

23Dan n a nələñ to ní Jeju to a bī. Anī nəl balway kógəñ əsɔ maná. Néí ní əla kə ngangāá ngáy. Mañ əla gír rosə kem to adə niñ i kem jī yo té.

24Ngé ndóo yáa gə ndótəñ kə rɔ Jeju té ngɔr, ndólnəñ dɔ bī té ba ədanəñ na: Ngoljí, ngoljí, tají a tī! Jeju ndól, ba ndáñg nəl ɔ, bəngál mañ ɔ adə dəbañ. Loo tél to kúkúkú kɔɔ.

25Gɔ té anī Jeju əda ngé ndóo yáa yān gə na ké taā kem yádé n ké to rá wa. Banī ból rāadé ɔ, ɔr kumdé ngáy ɔ. Anī niñ-ədañ naā dɔ dándé té na ké deē nəkɔ n toɔ i náa áké əndā dɔ néí té ɔ, mañ té ɔ, adə oñ tan beé wa.

Jeju rāa adə rɔ deē kógəñ kə ndíí kə majal a tápən ngāa

(Áaī Mat 8.28-34; Mark 5.1-20)

26Niñ-aŵ ugəñ gidə kə nú té gɔ nang yā Gadara gə té. Loo ní sɔñ ta naā kə nang kə Galile.

27Dan n Jeju risə kem toɔ kə nang té anī, deē kógəñ kə kem bēé, kə ndíí kə majal gə i kemən té tənī tan. Deē ní ɔɔ kŭbə al i jóo ngáy ɔ, ndi kem kújú alé banī a to i kə kem bāá bádə gə té ɔ.

28Dan n ʒa Jeju anī əga kɔr ngáy ɔ, əsɔ kə nang té njan té ɔ, ba un ndŭn kə dɔɔ ədañ ngáy bororo na: Jeju, Ngəñ Nəbā kə dɔɔ, yáí i rí señ? m-rāaí bó ba ī-lɔɔ rāam yáá kə tɔr.

29Ni-əda tītə n noɔ i tɔdɔ Jeju əda ndíí kə yɛr ní na kə teē kɔɔ kem deē ní té. Ndíí kə yɛr ní rāa deē ní nja i ngáy, adə kété ní a doŋñ jīn i kə sŭlú ɔ, a əññ i kəngəlá

njan té ō n a ngōm̄nēneé ní. Banī ni-gāng súl ní kōs ō, ndíl ké majal ní a aw̄ seneé i kem dala loo té ō.

³⁰Jeju daje deē ní na ké rīn na i rí wa. Anī ni-əda na rīn na i kósə de ké ngáy gē, tɔdɔ ndíl ké majal gē ké niñ i kósə ngáy n udəñ kemən té ní.

³¹Ndíl gē ní rāāñ Jeju bɔ kadə əla sedə bəlo ké bo ngáy ké ngónən gətóo n ndíl ké majal gē i tū té ní alé.

³²Ba bütə kosong ké bēé ké séy beē té al bátə gē i loo ngeé n noō té. Ra a əsañ i yáú dɔ mbalá. Anī ndíl ké majal gē ní rāāñ Jeju bɔ kadə kə adədé ta róbə kadə n-udəñ kem boř gē ní té. Jeju adədé ta róbə kudə kem boř gē ní té.

³³Loo n noō té ndíl ké yer gē ní teēñ kem deē ní té ba udəñ kem kosong gē té. Anī kosong gē bəngāñ naā buk, iññ ta kóngó mbał té dɔ́ tésōñ kə bāá bāá, ayñ mañ oyñ malang.

³⁴Dan n ngé kul boř gē ní aḥñ beé anī ayñ naā kōs, ba aw̄ ɔjəñ gotə kem bē bo té ō, kem ngán bē gē té ō.

³⁵Adə de gē teē reēñ kaḥ yáú nəkó n rāā yáú té ní. Dan n reē ugəñ rō Jeju té anī, əngeñ dəngam n ndíl ké majal gē teēñ kemən té kōs ní ndi nang té nja Jeju té kə kúbūú rōn té ō, ndi i ké de ké karī gē té ba i ké de ké yáú rāān té tɔ al ō, adə bōl rāādé.

³⁶Ngé gē n aḥñ yáú gē n noō kə kumdé ní, ɔjəndé gotə yáú n rāā dəngam ngeé n toō á ndíl ké majal gē teēñneé kōs kemən té ní.

³⁷Loo n noō té bāa kósə de ké gō nang ngeé n noō té gē malang dajēñ Jeju kadə ɔtə kōs dɔ nang yādé té, tɔdɔ bōl asədé nák. Adə Jeju ɔtə al kem toó yā tél ta kaw̄ kə gogá.

³⁸Dəngam n ndíl ké majal gē teēñ kemən té kōs ní daje Jeju kadə n ndi seneé. Anī Jeju ɔdə alé ba ədan na

³⁹kə tél kə aw̄ gogá bēé ba kə ɔjə gotə yáú malang n n-rāā tām̄ yān té ní kem bē ní té kə taá malang. Anī dəngam ní tél aw̄ ɔjə gotə yáú malang n Jeju rāā tām̄ yān té ní kem bēé kə taá malang.

Ngōñ Jairus ké dəyá ō, dəyá ké nge kɔdə ta kúbə yā Jeju o

(Áaḥ Mat 9.18-26; Mark 5.21-43)

⁴⁰Dan n Jeju iñ gidə bā ké nú té reē ugə anī, kósə de gē əhɔnəñ kə rōdɔ té majə, tām̄ niñ malang ra a ngóñnəñ i mbée.

⁴¹Anī dəngam kógəñ ké rīn na i Jairus, ni i ngār kújə káñ naā ké kem bēé, teē tū té noō reē. Ni-əsō kə nang té nja Jeju té ba rāān bɔ kadə reē ta kújə yān té,

⁴²tɔdɔ ngónən ké dəyá ké kal kógəñ beē, ké bālən asə kutə gidə i jōó n noō na to i kə ta yo té. Dan n Jeju a aw̄ kə looneé anī, kósə de gē rosəñ naā dɔn té ké utəñnəñ kə koó.

⁴³Anī dəyá kógēm kə mósə téēn dan gāng al bāl kutə gidə i jōó i noó. Yáa kənge yān udə gir doktór gē té malang ō, nge kógēm séy kə asə rāa seneé gətóo ō.

⁴⁴Dəyá ní reē gidə Jeju té ngər ba ɔdə ta kúbə yān, anī mósə n a teē rōn té ní dəba kə ta jī té noō.

⁴⁵Jeju dəje na ké i náā n ɔdə rōn wa. Anī de gē malang nējēn kōó. Loo n noō té Piyer əda na: Ngoljí, kósə de gē asən naā beé dɔí té, a mbərənī kə yóo kə laā anī əda na ké i náā n ɔdə rōí ní wa a?

⁴⁶Banī Jeju əda na: Deē kógēm ɔdəm laā, tɔdɔ tógé kógēm teē rōm té adə m-geɛ gō majə ngáy.

⁴⁷Dan n dəyá ní aā kadə girən teē dɔó kōó anī, gāng a ndew kə kərneé yakə yakə. Ni-reē əsō nang té nja Jeju té, ba ɔjə gir yáá n rāān á ɔdən rōn ní ta kum de gē té malang ō, ɔjən loo gāng n moy mósə gāng dɔn kə ta jī té noō ní ō.

⁴⁸Anī Jeju ədan na: Ngōnəm, taā kem yāí ajií, ba āw kə kem ɔɔl lɔmɔó.

⁴⁹Jeju a ɔr najə kə tan té báy anī, deē kógēm teē bē yā ngār kújə kán naā té reē ədan na ngōnən ní na oy kōó ba kə lōō njəbā ngoldə tɔ.

⁵⁰Banī Jeju oō najə ní kōó adə əda Jairus na: Ī-lōō bōl, Ī-taā kem ngóy, anī ngōnī a ajə.

⁵¹Dan n Jeju ugə bē yā ngār kújə kán naā té anī, adə de kə rang udə kújú seneé alé, banī i Piyer ō, Jaa ō, Jakə ō, bəbə ngōn ō, koo ngōn ō tá ngóy.

⁵²De gē malang a nōōn i mbée ō, rōdɔ nełdɔ al ō, tām yā ngōn ní té. Anī Jeju ədadə na kə lōōn nōō, tām ngōn ní na oy alé, ba na a bī na i mbée.

⁵³Banī niñ-əgōnən, tɔdɔ gerən kadə ngōn ní oy kōó.

⁵⁴Banī Jeju əho jī ngōn kə dəyá ní ba bārən na: Ngōnəm, Ī-ndól dɔ bī té!

⁵⁵Anī ndíl ngōn kə dəyá ní tél reē gogə rōn té ō, ni-ij dɔó kə ta jī té noō ō. Anī Jeju ədadə na kə adənən yáa kadə əsa.

⁵⁶Or kum ngé kojən gē ngáy, banī Jeju ədadə na kə lōōn kəda gotə séy kadə de kə rang oō.

LUK 9

Jeju əla ngé ndóo yáa yān kə kutə gidə i jōó gē

(Áaṙ Mat 10.5-15; Mark 6.7-13)

¹Jeju ɔsə dɔ ngé ndóo yáa yān kə kutə gidə i jōó gē naā té, ba adədə ndūn ō, tógə ō, kadə təbān ndíl kə majal gē malang ō, kadə rāān kadə rō ngé moy gē ngāā ō.

²Gō té anī ni-ələdɔ kənī mbēr najə kə dɔ *Bē koo yā Nəbā té ō, tɔl moy té dɔ de gē té ō.

³Ədadé na: Dan ní ā āwī anī, ī-lōōī kun yáa mbā ké tītē kāgē tósē, aláa ngong mbā, aláa mápa yā rāā sádē té, aláa nar. Sij̄ kógēm kógēm malang ní, ādī deē kógēm ɔ̄ kúbē dɔ naā té jōó alé.

⁴Kújé ké rá nəkó ní ā údiī kemeé ní, ī-ndiī tū té bátá kadē j̄ineé mbā.

⁵Ba ré de gē əhɔnsí kē rōdā té al̄ anī ī-teēī kōó kem bēé ba ī-*gógī bumbéru ké njasí té: Nge n noō i yáa kɔjə té tām yādá té.

⁶Ngé ndóo yáa gē ní aŵñ. Niñ-njērāñ kə gō ngán bē gē malang ɔjəñneé Najə ké Majə ɔ, rāāñneé adē rō ngé moy gē ngāā kə gō loo gē malang ɔ.

Herod sōī

(Áaī Mat 14.1-12; Mark 6.14-29)

⁷Yáa gē malang ní rāāñ yáa ní Herod nge koo bē oō, banī ni-geř najə mandang ké yā ra dɔ té alé, tām de kéréy gē ədañ na Jeju na i Jaa ní oy ní n na ndól dan de ké koy gē té ní ɔ,

⁸ngé kéréy gē ədañ na i *Eli n na tél teē hɔy kə rōdā té ní ɔ, ngé ké rang gē ədañ na Jeju na i deē kógēm ké dan *ngé koō ta ké jōo gē té n na oy tá ndól ní ɔ.

⁹Anī Herod əda na: Jaa ní, i mā n m-ādē əjañ míndən kōó ní, ba deē nəkó ní toō ní m-ɔɔ najə ké beē gē dɔn té toō ní i náā ɔ? Adə a sāa kaañ.

Jeju adē de gē dūbú mí gē yáa kesa

(Áaī Mat 14.13-21; Mark 6.30-44; Jaa 6.1-14)

¹⁰Dan ní ngámbang kəla gē tél reē ugəñ anī, ɔjəñ Jeju gotə yáa malang ní aŵ rāāñ ní. Ni ɔydá aŵ sedá kə kérdá kadə bē ké a bārəñ na i Betsaida té.

¹¹Kósə de gē gerəñ gōdó adə aŵñ gōdó té. Ni-əhɔdə kə rōn té majə. Ɔř najə ké dɔ *Bē koo yā Nəbā té sedá ɔ, rāā adə rō ngé moy gē ní geyñ i kadə yā rāā sedá ní ngāā ɔ.

¹²Banī loo a tībə i mbée. Adə ngé ké kutə gidə i jōó gē reēñ rōn té ba ədanəñ na: Ədá kósə de gē ādə aŵñ kə kem bē bo gē té ɔ, kə kem ngán bē gē ké gidə té gē té ɔ, kadə əngeñ yáa tū té əsañ ɔ, əngeñ loo toñneé ɔ. Tɔdɔ loo ní jə-ndiī tū té toō i loo ké bē gətóo tū té.

¹³Banī ni-tél ədadé na: Sij̄ kó gē ādīdó yáa ādə əsañ. Anī niñ-tél ədanəñ na: Mápa yājí i mí beē ngóy ɔ, kənjə yājí i jōó beē ngóy ɔ, ní ī-gey i kadə j-aŵ jə-mang yáa kəsa tām yā kósə de gē ní toō té a?

¹⁴De ké dəngam gē asəñ deē dūbú mí. Anī Jeju əda ngé ndóo yáa yān gē na kə gəngəñ de gē kə gō bütədá gēé kutə mí kutə mí, ba kadə ndiñ nang té.

¹⁵Niñ-rāāñ tītē ní noō, adə téndāñ de gē nang té malang.

¹⁶Jeju taā mápá ké mí gē ní ɔ, kənjə ké jōó gē ní ɔ, ba əñi kumən kə dɔó, tóř tan dɔ té pá tá gāng naā té adə ngé ndóo yáa yān gē kadə nəbōñ kósə de gē báy.

17Niñ malang əsañ yáa ní ndānēñ. Tá gotə ní nɔy ní ɔyñ rosə dōbē kutə gidə i jōo báy tɔ.

Piyer əda na Jeju na i Kərist

(Áaī Mat 16.13-19; Mark 8.27-29)

18Ndō kógərn tá Jeju a ndōy Nábā kə kərneé, ba i ngé ndōo yáa yān gə ngóy n i seneé, anī ni-dəjedə na ké kósə de gə ədañ na ni i náa wa.

19Anī niñ-tél ədanēñ na: De kərēy gə ədañ na ī na i Jaa Batistə ō, ngé kərēy gə na ī na i *Eli ō, ké madə gə na i ké kógərn dan *ngé koō ta ké jóo gə té ní oyñ ní n na ndól ō.

20Jeju dəjedə na: Ba sīī kó gə ní ədaī na mā i náa tā? Anī Piyer əda na: Ī i *Kərist.

Jeju əda najə ké dɔ koyn té ō ndólēn té ō

(Áaī Mat 16.20-28; Mark 8.30-9.1)

21Jeju tāadə ké tógó na kə ədañ deē kógərn gotə najə ní séy alé.

22Ba ədadə tɔ na: I gár kadə Ngōñ Deē aa tápə ngáy ō, kadə *kum kɔō gə, kə ngol gə ké dɔ *ngé tuñ yáa gə té, kə ngé ndōo de gə ndū najə gə mbātəñēñ ō, i gár kadə tōlnəñ ō, ba kə ndō ké nge kɔ mətá anī i gár kadə ni a ndól.

23Gō té anī ni-əda de gə malang na: Ré deē kógərn gey reē gōm tá anī, adə kóō əya róbə yān kóō ō, ndi dɔ rōn té kə ndō gə yā kətō kəgə ké dēsə yān ō, ba un róbə ní mā m-úñ ní.

24Tɔdō deē ní a sāa kadə n-udə kóō al ní kóō a udə. Ba deē ní ndigə kudə kóō tām yām mā té ní, kóō a ajə.

25Ré deē ənge dɔ nang malang kə taá ba tīī ta rōn kóō, alaa nujə rōn kóō ní a teēn i rí?

26Deē ní rōn sələn tām yām té ō, tām yā najə yām gə té ō ní, dan ní Ngōñ Deē a tél yā reē kem *kɔsə gɔn yān té ō, yā Bɔbə Ngōñ té ō, yā *de ké dɔ rā té ké tál gə ō anī, rōn a sələn tām yā kóō té ō.

27Ādə m-ədásí, de kərēy gə dan de gə ní rañ laā té toō a aañ *Bə kɔɔ yā Nábā pá tá a oyñ báy.

Kɔsə gɔn yā Ngōñ Nábā

(Áaī Mat 17.1-8; Mark 9.2-8)

28Asə ndō sósó gō najə gə ní noō té anī, Jeju un Piyer ō Jaa ō Jakə ō aŵ sedə dɔ mbalá yā ndōy.

29Dan ní ni-ndi a ndōy Nábā anī ta kuməñ tél tūr ké rang kóō ō, kübə ké rōn té ndōbə ndaa ngóŋg ngóŋg ō.

30-31Anī kə ta jī té noō de ké koy kóō gə jóo teē rañ kem kɔsə gɔn ké dɔ rā té, a ɔrəñ najə seneé dɔ koy ní a rāa yā koy té *Jerusalem yā tōlən ta kəla yān ní. De gə ní i Moijə ō *Eli ō.

32Piyer niñ kə madēn gēé bīīn ké oyñ māmák kōó. Banī niñ-ndólēñ anī ʒaṅ kəsə gɔn yā Jeju ō, de ké jōó gē n rañ rōn té ní ō.

33Dan n de gē ní a rāāñ yā tīī naā ní anī Piyer əda Jeju na: Ngoljí, majə kadə jə-ndiī laā ngáy. Ādə j-udiī kújə tandā gē mətá, kógēm yāi ō, kógēm yā Moijə ō, kógēm yā Eli ō. Tan a ɔr najə banī nəkó geř kum najə n a ɔr ní alé.

34A ɔr najə ké tan té báý anī kiī mañ kógēm reē rāā ndíl dɔdɔ té. Dan n a udəñ kə dan kiī mañ té anī bōl asədə nák.

35Anī deē kógēm ɔr najə dan kiī mañ té əda na: Ni n toō i Ngōnēm n m-gērān ní, ōōi najə yān!

36Dan n deē ní ɔr najə oy anī i Jeju ngóy n ra kə kérneé ní. Dan ngeé n noō té ní ngé ndóō yáa gē teēñ tadə meɛ dɔ yáa gē n ʒaṅ té ní alé.

Jeju tēbā ndíí ké majal kem ngōñ kógēm té kōó

(Áaṛ Mat 17.14-18; Mark 9.14-27)

37Teē kə ndō ké noō dan n niñ-risəñ kōó dɔ mbalá anī kósə de ké ngáy gē ɔjəñ no Jeju.

38Anī deē kógēm dan kósə de gē té un ndūn kə dɔó ngáy ɔrəñ najə əda na: Ngoljí, m-rāāi bó ba əñi kumií dɔ ngōnēm té, tɔdɔ ni i ngōnēm ké kal kógēm beē!

39Ni-ndi báa ndíí kógēm a ɔsə seneé, adə j̄i rétə gēé báa a tégā kɔr ō, ndíí ní rāān adə dān a ndām ngangan ō, tan əba húulú mbuk mbuk ō, kem ndíí ní ngəra loo teē té kōó kemən té ō, ré əyən báa ngōñ ní tél a to i ragəja kōó ō.

40m-rāā ngé ndóō yáa yāi gē bó kadə tēbānəñ banī duṁdɔ kōó.

41Anī Jeju əda na: Siī de ké kōnīi laā ké ngé taā kem al gē, ké ngé rāā yáa majal gē, kə m-ndi sesí ō, kə m-tégā tañ dɔsí té ō i bátə ta ké rá? Gō té anī ni-tél əda dəngam ní na: Ī-reē kə ngōnīi ní kə laā.

42Ngōñ a reē kə rōn té báý anī ndíí ké yər ní un ənīn nang té tul ō, rāān adə dān ndām ngangan ō. Banī Jeju ndāng ndíí ké yər ní ba rāā adə ngōñ ní adə rōn ngañg ō, tél adəñ kə bəbəneé gogé ō.

43Tógə yā Nébā ké ngáy n toō ɔr kumɔ malang.

Jeju tāā najə koyñ báý tɔ

(Áaṛ Mat 17.22-23; Mark 9.30-32)

Dan n kəla rāā Jeju a yāā de gē malang báý anī, ni-əda ngé ndóō yáa yān gē na:

44Najə n m-ā m-ədásí toō, i-ngōmī dɔsí té majə: A əlañ Ngōñ Deē jī de gē té.

45Banī niñ-gerəñ kum alé. Kum i ké mundə kadə duṁ dɔdɔ ō, tá niñ-bōlēñ dəje Jeju najə dɔ té kōó ō.

I náā n i de ké bo ngáy ní?

(Áaṛ Mat 18.1-5; Mark 9.33-37)

46 Niñ-nějēñ naā najē dɔ yáá kógēm té ədañ na: I náā n i ké bo ngáy dandé té ní?

47 Jeju ní geř gír ké kemdé té ní, un ngōñ ké dūú kógēm əndān rōn té ngɔr,

48 ba ədadé na: Deē ní əhɔ ngōñ ké dūú ní toō kē rōn té najē yām mā té ní, əhɔm i məkó kē rōn té. Ba deē ní əhɔm kē rōn té ní, əhɔ i deē ní əlam mā ní kē rōn té. Tɔdɔ i deē ní dūú tɔysí malang ní n i de ké bo tɔysí malang ní.

Deē ní i madē baḡsí alí ní kɔ́ i sesí

(Áaḡ Mark 9.38-40)

49 Jaḡ un najē ɔr, əda na: Ngoljí, j-ḡḡ deē kógēm a tēbā ndíl ké majal gē kē ríi ba jə-nāā kɔgēñ, tɔdɔ ni-un gōi seji alé.

50 Banī Jeju əda na: Ī-lōōi kɔgēñ, tɔdɔ deē ní i madē baḡsí alé ní, kɔ́ i sesí.

De gē mbātēñ kəhɔ Jeju kē rōdɔ́ té

51 Dɔ ndɔ́ ní kadē ɔrēñneé Jeju dɔ nang té kɔ́ yā kaw seneé dɔ rā́ té ní to ngɔr. Anī Jeju utē kumən njarara ba un róbə ta kaw *Jerusalem.

52 Ni-əla de gē kété non té. Ngámbang kəla gē ní əsōñ róbó, anī aḡ a udəñ kem bē yā Samari gē kógēm té yā rāā loo tū té tām yāñ té.

53 Banī de ké kem bē ní té gē mbātēñ kəhɔn kē rōdɔ́ té, tɔdɔ ni-aḡ i kē *Jerusalem.

54 Dan ní ngé ndóō gē ní i Jakə niñ kə Jaḡ ní ḡḡñ beé anī, ədañ na: Kɔ́bē, ĩ-gey kadē j-əda kadē hor teē dɔ rā́ té reē rōdɔ́ malang a?

55 Banī Jeju tūr rōn kē rōdɔ́ té ba ibədɔ́.

56 Gō té anī niñ-ɔtə aḡñ kē bē ké rang té.

Ngé gē ní geyñ kun gō Jeju ní

(Áaḡ Mat 8.19-22)

57 Dan ní niñ i róbó anī deē kógēm əda Jeju na: Ká aḡ i kē rá gēgē anī, m-ā m-ún gōi.

58 Anī Jeju tél ədan na: Njā gē aḡñ kə bəlodé gē ō, yeĪ ké dɔ́ gē aḡñ kə bēdɔ́ gē ō, banī Ngōñ Deē aḡ kə loo ké yā kəla dɔn tū té alé.

59 Gō té anī ni-əda de ké rang na: Ún gōm! Anī deē ní tél ədan na: Ādē m-aḡ m-dubə bɔbém pá tá.

60 Banī Jeju ədan na: Əyá ngé gē ní oyñ kɔ́ ní ādē dubēñ niñ yādɔ́ gē, ba ĩ, aḡ jə de gē najē ké dɔ *Bē kɔḡ yā Nébā té.

61 De ké rang ədan báý tɔ na: Kɔ́bē, m-ā m-ún gōi, ba ādē m-aḡ m-rāā ngéém gē lápəya tá m-tél.

62 Anī Jeju ədan na: Deē ní əga jīn dɔ kɔsə ndɔr mañg té, ba tél a mbel kē gogé báý tɔ ní, i de ké rāānəñ tām yā *Bē kɔḡ yā Nébā té alé.

LUK 10

Jeju əla ngé kə kutə sīrī gidə i jōó gə

- ¹Gō yáǵ gə́ n̄ noṓ t́ anī́, Kóǵbḗ gērā́ de kə́ rang gə́ kutə́ sīrī́ gidə́ i jōó́, ba əladé́ jōó́ jōó́ kété́ non t́ kem bḗ gə́ malang ṓ, kə́ gṓ loo gə́ ṓ n̄́ nə́kó a rā́a yā́ kaw̄́ tū́ t́ ní.
- ²Ni ədadé́ na: Kōó́ kə́ yā́ kə́ja ə́la loo kə́ nang t́ tá́, banī́ de kə́ ngé́ kə́jan gə́ i ngáý al ní, ĩ-də́jei kóó́ kōó́ ní adə́ ə́la kə́ de gḗe kadə́ ə́jañ kōó́ yā́n.
- ³Āwī́! M-ə́lásí i títə́ ngán batə́ gə́ beé́ kə́ dan soó́ gə́ t́.
- ⁴Ī-lōó́i kun ngong nar, aláa sánɡá, aláa sākərā́ jīsí́ t́ ṓ, ĩ-rā́aī deé́ lárə́ya róbó́ al ṓ.
- ⁵Ré́ ā́ ĩ-rā́aī́ yā́ kudə́ kə́ kem kújé́ kórə́y t́ anī́, édaī́ na kadə́ kem səĺ kə́ i kem kújé́ n̄́ noṓ t́, pá́ t́ údiī́ báý.
- ⁶Ré́ deé́ kógə́m kə́ nge ndigə́ kem səĺ lom yā́ Nə́bā́ i kem kújé́ ní t́ anī́, lárə́ya yāsí́ a adə́n kem səĺ. Ba ré́ i beé́ al anī́ kem səĺ yāsí́ a tél yā́ reé́ rṓsí́ t́ gogá́.
- ⁷Ī-ndiī́ kem kújé́ ní t́. Yáǵ kə́sa n̄́ a adə́n̄sí́ kemeé́ ní ésaī́ ṓ, yáǵ kə́ yā́ kaḡ́ n̄́ a adə́n̄sí́ kemeé́ ní ə́yī́ ṓ. Tədṓ majə́ kadə́ de kə́ nge rā́a kə́la ə́nge yáǵ kə́ndā́ nja yā́n. Ī-lōó́i rā́a bḗ mbā́ jōó́.
- ⁸Ré́ údiī́ kem bḗ kórə́y t́ ba ə́hə́n̄sí́ kə́ rṓdó́ t́ anī́, ésaī́ yáǵ n̄́ a adə́n̄sí́ ní.
- ⁹Ī-təlī́ moy dɔ́ de kə́ kemeé́ gə́ t́ ba édaī́dó́ na: *Bḗ kə́o yā́ Nə́bā́ reé́ báté́ ugə́ rṓdó́ t́.
- ¹⁰Ba bḗ n̄́ údiī́ kemeé́ banī́ de kə́ tū́ t́ gə́ ə́hə́n̄sí́ kə́ rṓdó́ t́ al ní, ĩ-teḗi, āw̄́ ĩ-raī́ ndágə́ loo kə́ kem bḗ ní t́ ba édaī́ na:
- ¹¹Bumbə́rú́ kə́ kem bḗ yāsí́ t́ gə́gə́ n̄́ ə́hə́ njají́ ní jə́-*gógə́ j-adə́sí́ gogá́. Ba yáǵ n̄́ kadə́ ĩ-gerī́ ní n̄́ toó́: *Bḗ kə́o yā́ Nə́bā́ reé́ ugə́ rṓsí́ t́.
- ¹²Ādə́ m-ə́dásí, ndṓn t́ anī́ yáǵ n̄́ a reé́ dɔ́ bḗ n̄́ noṓ t́ ní, yā́ bḗ kə́ Sodom i só́ t́ ngáý tɔ́y yā́n.

Bḗ gə́ n̄́ mbātə́n̄ taā́ kem ní

(Áǵ Mat 11.20-24)

- ¹³M-éda na rṓ ndoó́ i kə́ de kə́ Korajeé gə́ ṓ, rṓ ndoó́ i kə́ de kə́ Betsaida gə́ ṓ! Tədṓ yáǵ kə́ yā́a gə́ n̄́ rā́ań yáǵ loodé́ ní, nə́ngəté́ rā́ań yáǵ i Tir ṓ Sidon ṓ anī́, de kə́ kemeé́ gə́ a oŋ̄n̄ kúbə́ kə́hə́ ndoó́ ṓ, a ndiń kum bū́ hor t́ ṓ i jóó́ ngáý yā́ kə́jə́n kadə́ na n-geyń tūr haldé́.
- ¹⁴Adə́ ndṓ sarya t́ bá anī́ yā́ de kə́ Tir gə́ ṓ, de kə́ Sidon gə́ ṓ a to só́ t́ ngáý tɔ́y yādé́.
- ¹⁵Ba ĩ́, Kapernaum, ójə́n na ā́ ĩ́ kum kə́ dɔ́ yā́ kugə́ no rā́ t́ a? A télə́n̄ seí kə́ nang t́ báté́ yā́ kə́laī́ bádá́.
- ¹⁶Jeju əda ngé́ ndóó́ yáǵ yā́n gə́ báý tɔ́ na: Deé́ n̄́ oṓ najə́ tasí́ t́ ní kóó́ oṓ najə́ i tam̄ mā́ t́ ṓ, deé́ n̄́ mbātésí́ ní kóó́ mbātə́m̄ i mā́ ṓ. Ba deé́ n̄́ mbātə́m̄ mā́ ní kóó́ mbáté́ i deé́ n̄́ ə́lań mā́ ní.

Ngé ké kutə sīrí gidə i jōó gē ní tél reē ugəñ

17Ngé ké kutə sīrí gidə i jōó gē ní tél reē ugəñ. Rōdó neldó ngáy adə ədañ Jeju na: Kóṣbē, dan n j-əda rīí anī, ndíl ké majal gē gəgē oñ tají ba rāāñ yáá n j-ədadé ní.

18Anī Jeju tél ədadé na: M-áá *Sətan i dɔ rā té əsō tītə mañ ké tel beé.

19Ōōī, m-ādəsí tógə kadə ī-təbāineé dɔ lī gē ō dɔ kókərang gē ō, kadə ī-tetiineé tógə *Sətan malang rōṣ kōṣ ō, yáá kógəñ a rāāsí al ō.

20Ī-lōōī rāā rōnel tām koō ké ndíl ké majal gē oñ tasí té, banī ī-rāāī rōnel tām yā rīsí gē n i ké ndang kōṣ dɔ rā té ní.

Jeju rāā rōnel

(Áaī Mat 11.25-27; 13.16-17)

21*Ndíl ké Tál adə Jeju rōnel ké ngáy keməñ té kum mbang nəkó n noō té, adə Jeju əda na: Bəbəñ, ī n i Kóṣbē dɔ rā té ō, dɔ nang té ō ní, m-tōyī tām teē n i teē kum ngé ké dūú gē dɔ yáá n ī-mundə ngé kum kedə gē ō, ngé geṛ yáá gē ō ní té. Rōkum, Bəbəñ, i kem ndaa yāī n rāā adə ī-geyñ kadə to i tītə n noō ní.

22Bəbəñ tél kə yáá malang adəñ. Deē kógəñ ké geṛ Ngōñ gətóo ba i Bəbəñ nəkó tá ngóy ō, deē kógəñ ké geṛ Bəbəñ gətóo ba i mā Ngōnəñ nəkó tá ngóy ō, i ngé gē n m-ndigə kəjədə kə Bəbəñ ní tá ngóy ō.

23Gō té anī Jeju tūr rōñ kə rō ngé ndóo yáá yāñ gē té ba ədadé ké kerdé na: Yāsí i rōnel tām yáá n toō n áaī ní té!

24Tɔdɔ adə m-ədásí, *ngé koō ta gē ngáy ō, mbañg gē ngáy ō, sāāñ kəy yáá n siī áaī toó banī áaī al ō, sāāñ koō yáá n siī ōōī toó banī oñ al ō.

Kūjé najə yā de ké Samari ké nge rāā kem ndaa

25Deē kógəñ ké nge ndóo de gē *ndū najə gē i dɔ ba dəje Jeju najə yā nāanneé, əda na: Ngoləñ, yáá n kadə m-rāā tá m-ndiñ kə kumñ ngándáng ní i rí?

26Anī Jeju dəjen najə əda na: Ndagəñ kem makətübə *ndū najə gē té na i rí? Ī ī-təda i bəy?

27Anī dəngam ní tél ədan na: Ā ī-tár Kóṣbē Nəbā yāī kə kemií malang ō, kə dā rōī malang ō, kə tógí malang ō, kə gir ké kemií té malang ō, ā ī-tár deē madí tītə ngarāñg kum rōī ikó beé ō.

28Loo n noō té Jeju ədan na: Ī-tūr najə ní i gō té bang. Ī-rāā yáá gē n noō, anī ā ī-ndi kə kumií.

29Banī nge ndóo de gē *ndū najə gē ní sāā kəjə kadə najə i yāñ, adə ni-dəje Jeju na ké i náā n i madəñ ní wa?

30Anī Jeju tél ədan na: Deē kógəñ i *Jerusalem a aṵ kə Jeriko. Ni-əsō jī ngé bogə gē té adə cyñ yáá yāñ malang ō, əndanəñ ngáy ō, ba ɔtə aṵñ kōṣ. Niñ-əyənəñ adə to i kə ta yo té.

31*Nge tuñ yáá kógēm un róbə ngeé n noō ō. Ni-reē teē dɔ deē ní t́, ba dan n ɔan anī əndā tīl ba mān āw loo yān.

32Ngōn Lebi kógēm, reē ugə loo ní t́ ō, ba dan n ɔa deē ní anī əndā tīl ba mān āw loo yān ō.

33Banī deē kógēm ké Samari ké a āw kə mbā t́ reē, ugə rō deē ní t́ anī kumən ɔɔn seneé,

34adə āw rōn t́, bōkə yibə ō kasə *nduú ō ta don t́ ba dɔɔ ta. Gō t́ anī un əndān gidə kərō yān t́, āw seneé kújə bī mbā gə t́ ō, ɔa gōn majə ō.

35Teē kə ndō ké noō anī ɔr sélē arjā jōó adə kōó kújə ní ba ədan na: ɔa gōn majə, ba gúrsə n ā ī-rān yáa tām yān t́ gotəm t́ ní, ta t́lóm anī, m-ā m-əgāi kərān.

36Ní, dan de ké mətá gə n noō t́ ní, i náā n ī-gír kadə i ni n i madə dəngam n əsō jī ngé bogə gə t́ ní?

37Nge ndóo de gə *ndū najə gə ní t́l əda Jeju na: I nge n rāā kem majə seneé noō n i madə n ní. Anī Jeju ədan na: Āw ba ī-rāā tītə n noō ō.

Jeju i bē Martə niñ kə Mari

38Dan n Jeju niñ kə ngé ndóo yáa yān gēé i róbó ní, Jeju udə kem bē kógēm t́. Anī dəyá kógēm ké rīn na i Martə əhɔn mbā bēé looneé.

39Dəyá ní āw kə ngōkɔɔn kógēm ké dəyá ké rīn na i Mari. Ni ké Mari ngeé n toō ndi nang t́ nja Kóɔbē t́ a oón najə kərən.

40Kəla ké kem kújú i ngáy dɔ Martə t́. Ni teē kə dɔdɔ t́ ba əda na: Kóɔbē, kadə ngōkɔɔm əyām ta kəla t́ kə kérəm ní usiī al a? Ədan adə reē rāā sem séy!

41Banī Kóɔbē t́l ədan na: Martə, Martə, ī ī-sōl ō, ī-ndebə jak jak ō tām yā yáa ké gírdə i kósé ngáy gə t́.

42Banī yáa n i yáa ké yā rāā gár ní gír i kógēm beē ngóy. I Mari n gərā dāmən ké majə tɔy madə gə ní, adə deē a taā jīn t́ alé.

LUK 11

Jeju ɔjə ngé ndóo yáa yān gə loo ndōy

(Áaī Mat 6.9-13; 7.7-11)

1Ndō kéréy t́ Jeju ndi a ndōy Nébā loo kógēm t́. Dan n ni-ndōy oy anī, nge ndóo yáa yān kógēm ədan na: Kóɔbē, ɔjəjí loo ndōy tītə n ɔa ɔjən ngé ndóo yáa yān gə ní.

2Anī Jeju ədadə na: Ré ā ī-ndōyī anī, ədaī na: Bɔbəjí, adə de gə tɔy n rī, adə *Bə kɔɔ yāi reē ō.

3Ādəjí yáa kəsa yājí ké kə dɔ ndō gə kə dɔ ndō loo gə n a tīn noó.

⁴Ī-māy rōí dōjí té najē majal yājí gē té, tōdō jii kó gē jə-māy rōjí dō de gē Malang n rāānjí yáá ká gōté al gē ní té ō, ĩ-lōō kaw seji ta yáá nāā gē té ō.

⁵Jeju ədadé báy tō na: Ré deē kógēm dansí té aŵ kə madən kógēm, ba aŵ rō madən ní té dan loo té ədan na: Madé, ādēm mápá té mətá loo tēnā té.

⁶Tōdō madém kógēm reē mbā té dóm té, ba ngōñ yáá séy ká yā kadē m-ādən gətóo.

⁷Ba ré madən ní to kə kújú noō ba tūr ədan na: Ī-lōō njébam, tōdō ta kújə i ká kutē kōó ō, jə-to nang té kə ngáném kōó ō, adē m-ásə kii dōó kadī mápá alé.

⁸Anī ādē m-ədásí, ká ré ni-ii dōó adən mápá ní loo madē naā yādé té al gēgē anī, a ii dōó tām njéba n deē n toō njébān ngáy té ní yā kadən yáá n gey ní.

⁹Banī mā m-ədásí na: Ī-dəjeī anī a adēnsí ō, ĩ-sāāī anī ā əngeī ō, əndaī ta róbə anī a teēñ yā kadēsí ō.

¹⁰Tōdō deē n dəje yáá ní kōó a ənge ō, deē n a sāā yáá ní, kōó a ənge ō, deē n a sāā ní, kōó a ənge ō, nge n a ənda ta loo ní, a teēñ yā kadən ō.

¹¹Siī bəbē ngán gē, i náā dansí té n ré ngōñ kemən dəjen kānjē anī a un lī yā kadən ní?

¹²Alāa ré dəjen kaw kēnjá anī, a un kókərang yā kadən ní?

¹³Siī n i de ká majal gē ní ba ĩ-gerī kadē ngánsí gē yáá ká majə gē anī, Bəbəsí n ndi dō rā té ní tá geř kadē *Ndí ká Tál ngé gē n dəjenəñ ní majə tōy al a?

Najē n Jeju tūr əda ngé kəndā najē dən té gē ní

(Āaī Mat 12.22-30; Mark 3.22-27)

¹⁴Ndō kógēm té Jeju tēbā ndí ká majal ká nge kəgē de gē kōr najē gē adē teē kōó kem deē kógēm ká a oř najē al té. Dan n ndí ní teē anī de ká nge kōr najē al ní tél a oř najē, adē oř kum kósə de gē ngáy.

¹⁵Banī de kéréy gē dandé té ədañ na: I Beljebul ngār yā ndí ká majal gē n adən tógé á a tēbañ ndí ká majal gē ní!

¹⁶Ké madē gē nāānəñ, dəjenəñ kadē rāā yáá ká yāā kógēm yā kəjəñ kadē tógə yān ní i tógé ká ii i rō Nébā té.

¹⁷Banī Jeju geř gír ká kemdé té adē ədadé na: Bē koo malang n de ká kemeé gē mbātəñ naā ní a tii kōó, adē kújé ká tū té gē a tésōñ dō naā té.

¹⁸Dan n ədaī na mā na m-tēbā ndí ká majal gē na i kə tógé ká Beljebul adēm ní, ré *Sətan rōō dā rōñ nəkó Sətan anī loo kadē bē koo yān a ndi i baý?

¹⁹Ba ré mā m-tēbā ndí ká majal gē i kə tógé ká Beljebul adēm anī, ngé ndóo yáá yāsí gē ní a tēbāndé i kə tógə yā náāá tā? I beé ní i niñ kó gē n a téləñ ngé gāng sarya dōsí té gē ní.

20Ké rōkum té báa mā m-tēbā ndíl ké majal gē i kə tógə yā Nóbāá. Kumən na *Bē koo yā Nóbā reē ugē rōsí té kōó.

21Ré de ké dəngam ké ngañg ké aŵ kə yáa rōó gēé ngōm kújə yān anī, yáa ké yā kədə rō yáa kənge yān a gətóo.

22Ba ré de ké dəngam ké rang ké ngañg tōyn reē tetən rōó anī, a taā yáa rōó yān gē n'əndā tógən dɔ té ní ō, a nēbō yáa kənge yān gē n'ɔy ní kōó malang ō.

23Deē n' i seŋ al ní kōó i madē baām ō, deē n' kán yáa kə naā té seŋ al ní kōó a tēndā a tū i mbée ō.

Ndíí ké majalí ké tél reē gogé kem deē té

(Áaī Mat 12.43-45)

24Ndíí ké yer n' teē kōó kem deē té ní, aŵ dáy beé kem loo gē ké mángá té sāān loo ké yā koōn rōn. Dan n' ənge al anī əda na: M-ā m-tél yā kaŵ gogé kem kújə yām n' m-teē kemeé té ní.

25Ni-tél aŵ gogé anī ənge loo i ké koy ō, yáa gē i ké tēndādə kə gōó gōó ō.

26Anī aŵ sāā ndíí ké rang gē ké yer ngáy tōyn gē sīrí. Reē sedə adē ndiñ seneé kem kújə ní té. Loo n' noō té ndi yā deē ní ké ta tōl ta té majalí ngáy tōy ndin ké kété.

Ndi majə ké rōkum

27Dan n' Jeju əda najə n' noō ní a, dəyá kógēm un ndūn kə dɔɔ dan kósə de gē té ədaneeé na: Dəyá n' ətōi kemən té ō, il mban ō ní, yān i rōneí!

28Banī Jeju tél əda na: Bá tā ba i ngé koō najə yā Nóbā ba rāā yáa n' Nóbā əda ní gē n' i ngé rōneí ké rōkum gē ní!

Jeju mbātə rāā yáa ké yāā kadə de gē aḡñ

(Áaī Mat 12.38-42)

29Dan n' kósə de gē kánēn naā ngáy kə dɔ Jeju té anī ni-ɔr najə əda na: De ké ngolaā gē majəñ alé. Niñ-sāān kaa yáa ké ɔjə kadə i Nóbā n' rāā yáa! Banī yáa ké rang ké Nóbā a rāā yā kɔjəndə yáa gətóo, i yáa ké yāā yā Jonas tá ngóy.

30Tītə n' yáa ké yāā yā Jonas *nge koō ta i yáa ké Nóbā rāā ɔjəñ de ké Ninibə gē yáa ní, yáa ké yāā yā Ngōn Deē i yáa ké Nóbā a rāā yā kɔjəñ de ké ngolaā gē yáa ō.

31Ndō sarya té anī mbañg ké dəyá ké mbór bē ké geleé té a iɔ dɔɔ naā té kə de ké ngolaā gēé yā gāñg sarya dɔdə té, tɔdō ni-iɔ ta ngóy dɔ nang té say nú reē koō kum kedə yā Salomɔ té, ba ké tōy Salomɔ i laā.

32Ndō sarya té anī de ké Ninibə gē a iɔ dɔɔ naā té kə de ké ngolaā gēé yā gāñg sarya dɔdə té, tɔdō niñ tūrēñ háldə dan n' oōn najə yā Nóbā n' Jonas ɔjədə ní, ba ké tōy Jonas i laā.

Kum deē i hor lám̄ba yā dā rōn

(Áaī Mat 5.15, 6.22-23)

33Deē əndā hor tū lámhá té i yā kəndān loo bōō rō té alé, banī i yā naān tū kāgē hor lámhá té, yā kadē ngé kudə kújú gē ʒaāneé loo.

34Kumií rāā rōn i hor lámhá yā rōí té, adē ré moy rāā kumií al anī rōí malang i kum loo ké unjē kow té. Ba ré moy rāā kumií anī rōí malang i kum til té.

35I beé ní əndā maý loo ké unjē kow ké kemií té ʒaā ké i til al wa.

36Adē ré rōí malang i kum loo ké unjē kow té kanjē kadē núsən kéréý séý i kum til té anī, rōí ní a ndi kum loo ké unjē kow té kə taá malang i tītē n hor lámhá unjēn dōí té kow ní.

Jeju kōl kə Parijiye gē ō, ngé ndóō de gē ndū najē gē ō

(Áaī Mat 23.1-36; Mark 12.38-40)

37Dan n Jeju ɔr najē oy anī, nge ndóō de gē *ndū najē gē kógēm mērən ta kəsa yáa bēé looneé. Jeju udə kújə yān té ba aŵ ndi ta yáa kəsa té.

38Dan n *Parijiye ní aā kadē Jeju tégə jīn tá əsañ yáa al anī, ɔr kumən seneé ngáy.

39Anī Kóōbē ədan na: Siī *Parijiye gē, ī-tégoī gidə kópə ō, gidə səmbē ké laa ō, banī ngur bogə i ngáy kemsí té ō, kemsí ndul ngáy ō.

40Siī i de ké geŕ yáa al gē! Nóbā n rāā gidə yáa ní rāā kemən ō al a?

41I beé ní adī ngé ndoō gē yáa ké kem kópə yāsí gē té ō, ké kem səmbē yāsí gē té ō, loo n noō té báa yáa malang i ké *unjē njáy njáy tām yāsí té.

42Rō ndoō i yāsí siī *Parijiye gē! Tām siī ɔrī də kámbe kotə ō, kámbe ru ō, mbī kámbe ké tayā tayā gē ō ké nge kə kutə adī Nóbā ō, banī yáa ké gōté ō, táf Nóbā ō, báa usəsi də té alé. Tá i yáa gē n toō n majə kadē ənī rōsí rak ī-rāāidé kanjē kəya ngé gē noō kōō ō ní.

43Rō ndoō i yāsí siī *Parijiye gē! Tām nelśi ndi kété no de gē té kem kújə kán naā gē té kadē de gē ʒaānsí ō, nelśi kadē de gē rāānsí lápəya rəyñneésí ndágə loo gē té ō.

44Rō ndoō i yāsí! Tām siī ī-toī i tītē də bádə gē n deē aā alé ba njērā də té ní!

45Anī nge ndóō de gē *ndū najē gē kógēm əda Jeju na: Ngoljí, ɔr najē tītē n noō anī ī-tájəjí i jji ō.

46Jeju tūr ədan na: Siī ngé ndóō de gē *ndū najē gē, rō ndoō i yāsí ō! Tām ī-təndāi yáa ké kəy ké nel kətō al gē də de gē té, ba siī kó gē ódiī yáa gē ní kə ta ngōñ jisí kógēm séý al báté.

47Rō ndoō i yāsí! Tām siī ī-rāāi də bádə *ngé koō ta gē majə, tá i kaasí gē n tōlən *ngé koō ta gē ngeé n toō ní.

48Dan n ī-rāāi tītē n noō ní ójiī i kə ndágá kadē siī ī-ndigiī yáa n kaasí gē rāān ní. Tədō niñ i ngé tōl *ngé koō ta gē, ba siī i ngé rāā də bádédə gē!

49I tām najē n noō té n Nébā əda kə kum kedēé na: M-ā m-əla kə *ngé koō ta gēé ō, kə ngámbang kəla gēé ō yā kadədé. Niñ a tōlən ngé kéréy gə dandé té ō, a rāān ngé kéréy gə ndoō té ō.

50Adə *ngé koō ta gə n əlan gir tōldé i ta kəla gir yáa gə té nú ní, a dəjeñ de kə bōolaā gə mósédé,

51a əlan gir i dɔ mósə Abel té báté kadə ugēñneé dɔ mósə Jakari n oy dɔ dán loo *tuñ yáa té kə *loo kə tál té ní. **Ááá**, m-édásí najə kə rōkum, a dəjeñ de kə ngəlaā gə mósə de gə n noō malang.

52Sii ngé ndoō de gə *ndū najə gə, rō ndoō i yāsí! Tām lakélé n deē a teēñ ta róbə yáa geñ ní, sii únii kōó. Sii kó gə údii kemeé al ō, ngé gə n a sāān kudə ní a sii ōgídə kudə kōó ō.

53Dan n Jeju teē kōó bē *Parijiye ní anī ngé ndoō de gə *ndū najə gə ō, *Parijiye gə ō, əhəññ kemdə té ō, dəjenəñ najə dɔ yáa gə té gir i kósə ngáy ō.

54Niñ-sāān tan kə najá kə a əda yáa kéréy kə gōté al wa.

LUK 12

Jeju tāā ngé ndoō yáa yān gə dɔ gól loo té

(**Áaī** Mat 10.26-27)

1Kum mbang ngeé n noō té ní dūbūú de kə ngáy gə kánəñ naā, adə a njērāñ i dɔ nja naā té. Anī Jeju əla gir kōr najə kə ngé ndoō yáa yān gēé, ədadé na: Ī-ngōmī rōsí majə, Ī-lōōi kadə *kaa mápa yā *Parijiye gə n i gól loo yādé ní dɔə rōsí.

2Tɔdɔ yáa kógəñ kə to loo mundə té kə kadə dɔ teē ndágá al ní gətóo ō, yáa kə to loo bōó té kə kadə deē geñ al ní gətóo ō.

3I tām najə n noō té n yáa malang n édaī kum til té ní a oōñ dan kadaá kum loo kə unjə wáñg wáñg té ní ō, yáa malang n Ī-kədi ta mbī deē té kem kújú ní, a əññ mbēr té jam kúje gə té dɔó ní ō.

Deē n majə kadə Ī-bōlni ní

(**Áaī** Mat 10.28-31)

4Adə m-édásí sii n i madə tam gə ní: Ngé gə n a tōlən dā rō deē ba gō té anī asəñ rāā yáa kógəñ tɔ al ní Ī-lōōi bōldé.

5Adə m-ójásí deē n majə kadə Ī-bōlni ní: Ī-bōlí deē n tōlī oy anī i kə tógə kəññ kum hor *Gehen té ní. **Ááá** m-édásí, i ni n majə kadə Ī-bōlni ní!

6I kélē gə mí n a igəñneé gúrsə jōó ní al a? Ba ni kógəñ dandé té kə dɔ Nébā ndígənalən gətóo.

7Tá nənga dɔsí gəgə ní i kə Nébā tədə kutən malang. I beé ní Ī-lōōi bōl, tɔdɔ gātəsí tɔy gātə kélē gə malang!

Kəda ta kum de gə té kadə mā i yā Jeju Kərist

(Áaṛ Mat 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

⁸Ādō m-ódásí: Deē ní a əda ta kum de gē té na ni na i deē yām mā ní, Ngōñ Deē a əda ta kum *de ké dō rā té gē yā Nóbā té na ni na i deē yān ō.

⁹Ba deē ní a nējē ta kum de gē té a əda na n-gerēm al ní, Ngōñ Deē a nējē ta kum *de ké dō rā té gē yā Nóbā té a əda na n-gerēn al ō.

¹⁰Deē ní a əda najē dō Ngōñ Deē té ní a māyñ rōdó dōn té. Ba deē ní tájē *Ndíl ké Tál ní a māyñ rōdó dōn té alé.

¹¹Loo ní a awñ sesí kē kem kújé kán naā gē té, aláa kē no ngār gē té, aláa kē no ngé koo bē gē té yā rāa sarya sesí anī, ī-lōōī sōī kəda na ké ā ī-rāāī i baý n ā ī-nējīneé najē dō rōsí té ní wa, aké i najē rí n kə édaī ní wa.

¹²Tōdō kum mband nəkó ní noō té ní *Ndíl ké Tál a ndóōsí yáá ní kadē édaī ní.

Kújé najē yā de ké nge kenge yáá

¹³Deē kógēm ké dan kósə de gē té əda Jeju na: Ngolēm, əda ngōkóóm ādē kēgē yáá ndəbā yājí adēm té.

¹⁴Jeju tūr ədan na: I náā n əndām kadē mā i nge gāng sarya yāsí aláa nge kēgēsí yáá naā té ní?

¹⁵Gō té anī əda de gē malang na kə əndān kum kedē dō rōdó té majē najē yā kum ndaa yáá té. Tām ká yáá kenge yā deē i ngáy gēgē, i yáá kenge n i nge rāa kadē deē ndi kə kumneé ní alé.

¹⁶Loo ní noō té ni-un kújé najē kógēm, ədadé na: Dō nang yā de ké nge yáá kenge kógēm teēn kōō ngáy.

¹⁷Anī deē ní dəje rōn najē əda na: Loo ké kadē m-kánəñ kōō yām malang gətóo ní kə m-rāa i baý tā?

¹⁸Gō té anī ni-əda kē kemən té na: Yáá ní m-ā m-rāa ní n toó: M-ā m-bótəyō mōy yām gē kós ba m-ā m-əjō ké rang ké bo tōyđé gē yā kánəñ kōō yām malang kə yáá kenge yām gēé kemeé.

¹⁹Ba gō té tā anī, m-ā m-əda rōm məkó na: Áaā, yáá yāi gē ké ī-ngōm i ngáy, adē a rāa seí bāl ngáy ní ī-to oō rōí ō, əsa ō, āy ō, ba ī-rāa rōnel.

²⁰Banī Nóbā əda deē ní na: Ī i de ké geṛ yáá alé! Ndós bōólaā nəkó ní toō ā óy kós. Ní, yáá ní ī-kán kē naā té tām yāi té ní i náā n a tél kōn tā?

²¹Gō té anī Jeju əda na: De ké nge kán yáá kenge kē dō naā té tām yān nəkó té banī ta kum Nóbā té anī ni i de ké ənge yáá al ní, yáá ní a rāan ní n noō.

Najē ké dō taā kem té

(Áaṛ Mat 6.25-34)

22Gō té anī Jeju əda ngé ndóō yáa yān gē na: I tām najē n noō té n m-édásí na kə ī-lōōi sōl najē yā yáa ké kadē əsaí té tá kadē ī-ndiineé kə kumsí ō, najē yā kúbē ké yā kadē ōōī té ō ní.

23Tədō ndií ī deē kə kumií i yáa ké tōy yáa kəsa ō, rōí ī deē i yáa ké tōy kúbē ké yā kōō ō.

24Áaī káa gē, niñ-dubēñ kōō al ō, əjañ kōō al ō, niñ-əngeñ loo ké yā ngōmēñ kōō al ō, mōy yādé gətóo ō, banī Nóbā adədé yáa kəsa! Tá gātēsí sīī tōy yā yeł gē say ngáy!

25I náa dansí té n asə kənī ndōn ta madē té kə kété séy kə gō sōl n ni a sōl té ní?

26Ré yáa ké séy beē gēgē a sīī ásií rāa al anī, i tām rí té á ā ī-sōlī tām yā gotə yáa ké rang gē té malang ní?

27Áaī ndéja gē, niñ-əndañ kəla kúbē al ō, əjōñ kúbē al ō, ba adē m-édásí, kúbē kōō mbañg Salomō i kúbē ké majə ngáy gē bá tā, ba majə kúbē yān gē ní əndā gō majə hūtə ndéja kógēm té alé.

28Sīī ngé taā kem māmák al gē n toō, ré mu ké bembeé gē n rañ bōólaā ba bírí anī a bōkəndé kōs kum hor té ní Nóbā adədé kúbē ké majə tītē n noō anī, a adēsí sīī kadē tōy loo n noō al a?

29I beé ní sīī, ī-lōōi sāa yáa n kadē əsaí ní ō, kadē ayī ní ō, ī-lōōi kaa woy woy najēñ té ō.

30Yáa gē n noō malang ní, i de gē ké niñ i *Jipə al gē ké do nang té laā gē n a sāāñ kanjə kōr kōō ní. Banī sīī ī-gerī kadē bəbəsí ger yáa n ndoñ rāāsí ní.

31Yáa n kadē ī-sāāi ní, i *Bē kōō yān. Loo n noō té ni a adēsí yáa gē n ndoñ rāāsí ní gō té.

Yáa kənge ké do rā té

(Áaī Mat 6.19-21)

32Sīī n ī-toī i tītē bütē yáa kuł gē ké séy beē ní, ī-lōōi bōl. Tədō neł kem Bəbəsí kadē adēsí *Bē kōō yān.

33Yáa yāsí gē n əngeí ní, ígiineé ba adī ngé ndoō gē narəñ. Ūrī ngong nar ké a əsō ngísə al gē tām yāsí té do rā té ō, ī-kānī dūbē yáa yāsí gē kə do naā té do rā té ō. Nge bogə a aw rō té al ō, yō a nujəñ al ō.

34Tədō i loo n dūbē yáa kənge yāsí gē i tū té ní n, kemsí i tū té ō ní.

Ngé kəla gē ké ndiñ jájá do rōdó té

35Ī-ndií do rōsí té, əhōi bōdēsí kə ndār ō, adī hor i tū lámbe yāsí gē té ō.

36Ba ī-ndií tītē ngé kəla gē ké ndi a ngōōñ ta tél kōdó ké dāñ dəyá kújə ngawaá beē, yā kadē ré ni-ugə ba gógə ta kújə anī, teñ ta kə ta jī té noō adēñ.

37Ngé kəla gē n̄ toō yādé i rōneĪ dan n̄ kóṵdé ugē ba əngedé ndiñ i kə kumdé njáy njáy ní. Ādē m-édásí najē ké bo ngáy, ni a doṵ bōdēn ō, a əndādé nang té ta kəsa yáa ō, a ɔ̄r tadé yā nēbōdó yáa kəsa ō.

38Ré tél reē ugē i dan loo té, aláa i kēnjá nōō té, ba əngedé ndiñ kə kumdé njáy njáy anī, yādé i rōneĪ!

39SiĪ ĩ-gerī yáa n̄ toō majə: Ré kóṵ kújə geĕ kum mbang n̄ nge bogə a reēn̄ ní anī, a əyā kadē nge bogə ní mbutə kum bɔr yān udəñ kújú alé.

40I beé ní ĩ-ndiĪ dɔ rōsí té majə tɔdō kum mbang n̄ Ngōñ Deē a reēn̄ ní ĩ-gerī alé.

Nge kəla ké nge rāa yáa kə gō ndū kóṵn ō, ké nge rāa yáa kə gō ndū kóṵn alí ō

(ÁaĪ Mat 24.45-51)

41Anī Piyer əda na: Kóṵbē, kújə najē n̄ toō ní i tām yājí jĳi té ngóy aké i tām yā de gē té malang ní?

42Kóṵbē tél ədan na: Nge kəla ké nge ra dɔ ndūn té ō, ké nge kum kedē ō, ké kadē kóṵn əndān dɔ deē yān gē té kadē ré kum mbang asə anī adədó kōō kə kum mbangneé ní i náā?

43Ré kóṵ nge kəla ní tél ba əngen loo rāa kəla ngeé n̄ toō té anī, yā nge kəla ni i rōneĪ!

44Ādē m-édásí najē ké bo ngáy, ni a əndān dɔ yáa kənge yān gē té malang.

45Ba ré nge kəla ngeé n̄ toō əda kə kemən té na kóṵn na a reē lów alé, adē əla gir a tēndā nge kəla ké rang ké dəngam gē ō, ké dəyá gē ō, əsa ō, əy ō, kasə a rāan ō anī,

46kóṵn a tél yā reē kugē i ndō n̄ ni-ngóōn alí té ní ō, i kum mbang n̄ ni-geĕ alí té ní ō. Kóṵn ní a tēbān kōó ō, a rāa kadē yáa n̄ a rāa de ké rañ dɔ ndūdó alí gē ní rāan ō.

47Nge kəla n̄ geĕ yáa n̄ kóṵn gey ní majə, banī ndi dɔ rōn té alí ō, rāa yáa n̄ kóṵn gey ní alí ō ní, a ənge ndéy jĳi ngáy.

48Banī nge n̄ geĕ yáa n̄ kóṵn gey kadē kə rāa ní alé, ba rāa yáa gē ké to kənge ndéy ní, a əndanəñ i séy beē ngóy. Deē n̄ adənəñ yáa ngáy ní, a dəjeñ jĳin té ngáy ō, deē n̄ bōōnəñ yáa ngáy ní, a dəjeñ yáa ní jĳin té kadē yān tɔy yā madən gē ō.

Reē Jeju rāa adē kem kəhɔ naā alí to dan de gē té

(ÁaĪ Mat 10.34-36)

49m-reē i kənī horó dɔ nang té, m-gey ngáy kadē hor ní mbutə oṵ ō.

50I yáa kógə́m ké kadē rāam ō, kemm̄ ndi i kə sōlōó kekəre báté kadē yáa ní rāam pá tá ō.

51Ǫjiineé na mā m-reē i kadē de ké dɔ nang té gē kem sɔl̄ lɔm té a? I beé alé ní m-édásí, m-reē kadē de gē mbātəñ najē yā naā.

52Tɔdɔ ɛla gir ngɔr n toɔ tɛ nɪ, rɛ de gɛ i mɪ kem kɔjɔ anɪ, a mbɔtɛn najɛ yɔ naɔ: Adɛ de kɛ jɔɔ gɛ a mbɔtɛn najɛ yɔ de kɛ mɛtɔ gɛ ɔ, de kɛ mɛtɔ gɛ a mbɔtɛn najɛ yɔ de kɛ jɔɔ gɛ ɔ.

53Bɔbɛ ngɔn a mbɔtɛ najɛ yɔ ngɔn ɔ, ngɔn a mbɔtɛ najɛ yɔ bɔbɛn ɔ, kɔɔ ngɔn a mbɔtɛ najɛ yɔ ngɔnɛn kɛ dɛyɔ ɔ, ngɔn kɛ dɛyɔ a mbɔtɛ najɛ yɔ kɔɔn ɔ, um dɛyɔ kɛ dɛyɔ a mbɔtɛ najɛ yɔ dɛyɔ ɔ, dɛyɔ a mbɔtɛ najɛ yɔ umɛn kɛ dɛyɔ ɔ.

Najɛ yɔ gɛr kum yɔɔ gɛ n a rɔɔn yɔɔ nɪ

(**Áaɪ** Mat 16.2-3)

54Jeju ɛda kɔsɛ de gɛ báy tɔ na: Dan n ɔɔɪ kil mañ jɪ no bɛ tɛ anɪ ɛdaɪ kɛ ta jɪ tɛ na mañ na a reɛ noɔ, ɔ mañ reɛ ɛdɛn rɔkum ɔ.

55Ba rɛ i-gerɪ kadɛ i nɛl kɛ dɔm mbɔr bɛ kɛ gelee tɛ n a ɛla anɪ ɛdaɪ na loo na a tɛngɔ ɔ, loo reɛ tɛngɔn rɔkum ɔ.

56Sɪɪ ngɛ gól loo gɛ, rɛ dɔ nang to i báy anɪ sɪɪ i-gerɪ kum kɔɔ ɔ, dɔ rɔ to i báy anɪ sɪɪ i-gerɪ kum kɔɔ ɔ. Ba yɔɔ gɛ n a rɔɔn yɔɔ ngɔlaɔ nɪ i-gerɪ kum al i tɔm rɪ tɛ?

ɔndɔɪ najɛ naɔ tɛ kɛ madɛ kɔlɪɪ

(**Áaɪ** Mat 5.25-26)

57Yɔɔ n i yɔɔ kɛ gɔtɛ nɪ sɪɪ kɔ gɛ kɛ dɔsɪ ɔɔ i-gerɪ kadɛ ɛdaɪ al i tɔm rɪ tɛ?

58Rɛ de kɔrɛy sekɪ adɛ ā āw seneɛ kɛ loo sarya tɛ anɪ, ɛndɔ najɛ naɔ tɛ kɛ madɛ kɔlɪɪ nɪ dan n sɪɪ i rɔbɔ báy nɪ kadɛ i-teɛ dɔɔ jɪn tɛ, na sɔgɔ ni-ndɔrɪ āw seɪ ta nge gɔng sarya tɛ kadɛ nge gɔng sarya ɛlaɪ jɪ nge ngɔm dɛngáy gɛ tɛ, kadɛ nge ngɔm dɛngáy gɛ ɛnɪ dɛngáyɔ.

59M-ɛdaɪ najɛ kɛ rɔkum, rɛ nɔyɪn i kɔkɛrɔ kɔgɛm gɛgɛ anɪ ā ɛgɔ kɛrɔn pá tá ā i-teɛ loo n noɔ tɛ báy.

LUK 13

1Dan ngeɛ n noɔ tɛ nɪ de kɔrɛy gɛ reɛ ɔjɛn Jeju gotɛ yɔɔ n rɔɔ de kɛ Galile gɛ n Pilatɛ tɔldɔ adɛ mɔsɛdɔ ɛla naɔ tɛ kɛ mɔsɛ dɔ yɔdɔ gɛ kɛ tɔlɛn yɔ tuñ nɪ.

2Jeju un najɛ ɛdadɔ na: Sɪɪ i-girɪ kadɛ yɔɔ n rɔɔ de kɛ Galile gɛ n noɔ nɪ i tɔm niñ kɛ i ngɛ rɔɔ majal mañ gotɛ de kɛ Galile gɛ malang a?

3Á á, i beɛ alɛ, ba rɛ sɪɪ i-turɪ hɔlsɪ al anɪ, ā údiɪ malang tɪtɛ n noɔ ɔ.

4Akɛ de kɛ kutɛ gidɛ i sɔsɔ gɛ n kɔjɛ kɛ ngɔl bururu kum kɛ dɔɔ kɛ Siloe tɛ tetɛ ɛsɔ dɔdɔ tɛ adɛ oyñ nɪ, sɪɪ i-girɪ kadɛ najɛ kɛ dɔdɔ tɛ i ngáy mañ gotɛ de kɛ *Jerusalem gɛ malang a?

5Á á, i beɛ alɛ, ba rɛ sɪɪ i-turɪ hɔlsɪ al anɪ, ā údiɪ kɔɔ malang tɪtɛ n noɔ ɔ.

Kɔjɛ najɛ yɔ kɔgɛ kɔtɛ kɛ an al

6Anɪ ni-ɛdadɔ kɔjɛ najɛ n toɔ báy tɔ na: Dɛngam kɔgɛm ɛndɔ kɔgɛ kɔtɛ kem ndɔr *kɔgɛ nduɪ yɔn tɛ. Ni-reɛ sɔɔ kanɛn tɛ ba ɛnge kɔgɛm gɛgɛ alɛ.

⁷Anī əda nge ndɔ̄r k̄agē nduú yān ní na: Áǎ, i bāl̄ mətá kōnīí laā n m̄-reē s̄āa kañ kótē n̄ toō t́, ba m-əngé kógēm̄ gēgē dɔ t́ al̄ ní, ī-tégān kōó. Tɔdɔ kum kəyən kadē taā loo karī ní gətóo.

⁸Nge ndɔ̄r k̄agē nduú ní t́l ədan na: Kóóm̄, əyən kōnīí laā báy, ādē m̄-ndēr bəlo m̄-gīrēn̄ gidən ō, ba m̄-bōkē yedē yáǎ tū t́ ō.

⁹Majanī ta ké kété t́ a añ báy. Ba ré añ al̄ tā anī, ī-tégān kōó báy.

Jeju ndájē dūñ dəyá ké rugə

¹⁰Dan ngeé n̄ noō t́ ní Jeju a ndóo de gē yáǎ kem kújé káñ naā kógēm̄ t́ ndō *sabat t́.

¹¹Anī dəyá kógēm̄ ké ndíl̄ ké majal̄ i kemən t́ rāā bāl̄ kutə gidə i sósó ndi kem kújé ní t́. Ndíl̄ ní rugən kōkē adē ni-asə kōr tan dɔó séy al̄ b́t́.

¹²Dan n̄ Jeju ǎǎn anī, bārən əda na: Dəyá, áǎǎ, ngɔlaā ní gir̄ nujə yáí gāng kōó.

¹³Ni-əndā jīn dɔn t́. Anī kə ta jī t́ noō dəyá ní ɔr tan dɔó ba ɔsə gɔn Nábā.

¹⁴Banī wōnḡ rāā ngār ké dɔ kújé káñ naā ní t́, tām̄ rāā ké Jeju rāā adē rō deē kógēm̄ ngāā ndō *sabat t́, adē un najē əda kósə de gē na: Ndō ké yā kadē ī-rāāineé kəla i mehé. Ní ī-reēī ndō gē n̄ noō t́ kadē rāāñ adē rōsí ngāā, ba ī-lōōī reē ndō *sabat t́.

¹⁵Kóóɔbē t́l̄ ədan na: Sij̄ de ké ngé ngól̄ loo gē, i náā dansí t́ n̄ ndō *sabat t́ anī, tútə mañḡ yān, aláa kərō yān dɔ bēl̄ t́ yā kaw̄ seneé kadē ǎȳ mañ al̄ ní?

¹⁶Ba ngōñ Abərahām ké dəyá n̄ toō n̄ *Sətan dɔŋ̄n̄ rāā bāl̄ kutə gidə i sósó ní tá kə yā tútən ndō *sabat t́ al̄ a?

¹⁷Dan n̄ ni-əda najē n̄ toō anī, madē kōlən̄ gē malang ní rōd́é ɔl̄d́é, ba kósə de gē malang tá rōd́é neł́d́é ngáȳ tām̄ yáǎ ké majə ngáȳ gē malang n̄ ni-rāā t́ ní.

Kújé najē yā kum mutardə

(Áǎ Mat 13.31-32; Mark 4.30-32)

¹⁸Anī Jeju əda na: *Bē kɔŋ̄ yā Nábā teēñ naā i kə rí? Aké kə m̄-ójəñ i rí?

¹⁹Ni to i títē kum mutardə ké deē un ənda kem ndɔ̄r yān t́. Kum mutardə ní əba ba tɔgə k̄agē adē yeł̄ ké dɔó gē rāāñ bédé ta jīn gē t́.

Kújé najē ké dɔ kaa mápa t́

(Áǎ Mat 13.33)

²⁰Ni-əda báy tɔ na: *Bē kɔŋ̄ yā Nábā ní kə m̄-ójəñ i rí ō?

²¹To i títē *kaa mápá ké dəyá lóyñ ndujē mápá ké mbōjé kem səmbē bo mətá, adē ndujē mápá ni-ij̄ malang beé.

Ta róbé ké dūú

(Áǎ Mat 7.13-14,21-23)

- 22 Anī Jeju aṽ kē bē ké bo gē té ō, kē bē ké dūú gē té ō, a ndóón de gē yáa dɔ́ dɔ́ ta kaṽ kē *Jerusalem.
- 23 Anī deē kógēm dǝjen najē, əda na: Kóṽbē, i de ké ngáy al gē ngóy n a ajēn ní a? Anī Jeju ədadé na:
- 24 Ī-rṽṽi dɔ́ rṽsí té kadē údiī ta róbé ké dūú té, tɔ́dɔ́ ādē m-ədásí de gē ngáy a sǎān kudə tū té ba a asēn alé.
- 25 Dan n kós kújə a j̄i ba a utē ta kújə kós, tá kadē s̄iī n ā ĩ-raī gidə té ndágá ní, ā ĩ-gógī ta kújə ba ā édaī na: Kóṽbē, ĩ-teē ta kújə ādǝjí té ní anī, ni a ədasí na: S̄iī i de ké rá gē a mā m-geř alé.
- 26 Anī loo n noō té ní, s̄iī ā élaī gír kədan na: J̄iī j-əsa yáa ō, j-əy ō ta kumíí té, tá ĩkó ĩ-ndóo de gē yáa ndágə loo yǎjí gē té báy tɔ́ ō.
- 27 Banī ni a tél yā kədasí na: S̄iī i de ké rá gē a mā m-geř alé, ĩ-téliī róm té kē nú, s̄iī malang n ĩ-rāāi yáa ké majal ní.
- 28 Loo n noō té ní ā ĩ-nōōi naā ō, ā ĩ-ngórī ngāngsí ō, dan n s̄iī ā áaī Abəraham ō Isaak ō Jakob ō, *ngé koō ta gē malang ō, kem *Bē koṽ yā Nébā té, ba s̄iī tá bókənsí gidə loo té ndágá ní.
- 29 De gē a teēn dām ké dūn bē té ō, ké no bē té ō, mbór bē ké koṽ té ō, ké geleé té ō, yā reē ndi ta yáa kəsa té kem *Bē koṽ yā Nébā té.
- 30 I beé n de kərēy gē n niñ i gogé ní a téləñ de ké kété gē, ba ngé kərēy gē n niñ i kété ní a téləñ de ké gogé gē ní.

Jeju ō, bē ké Jerusalem ō

(Áaī Mat 23.37-39)

- 31 Kum mbang nəkó n noō té *Parijiye kərēy gē ndótəñ kē ngər ba ədanəñ na: Óta kós laā ba āṽ, tɔ́dɔ́ Herod a sǎā tōlī.
- 32 Anī Jeju ədadé na: Āṽ édaī njā n noō édaīñ na kə aṽ: M-ā m-təbā ndíí ké majal gē kós ō, m-ā m-rāā ādē rṽ ngé moy gē ngāā ō, bōólaā ō bírí ō, ba ndɔ́ ké nge ko mətá té báa m-ā m-tōl ta kəla yām.
- 33 Ba ké bōólaā n toō té ō, ké bírí té ō, ké loo tīi ké rang té ō ní, i gár kadē m-úú róbə yām kē nomí té, tɔ́dɔ́ majə kadē *nge koō ta oy loo ké rang té kanjə kadē i *Jerusalem alé.
- 34 *Jerusalem, Jerusalem, ĩ nge tōl *ngé koō ta gē ō, nge tənī ngé gē n Nébā əladé ní kə mbalá ō, nja ngáy m-gey kán ngání gē kē naā té tītə kóo kənjá ké kán ngənən gē gír bōgən té, ba s̄iī ĩ-geyiī alé.
- 35 Ba ngəlaā ní, Nébā a teē yā kəyā kújə yāsí ní j̄isí té yā kadəsí. Ba mā m-ədásí na ā áamī tɔ́ alé. Ā áamī al báté kadē ré ndɔ́ n s̄iī ā édaīneé na: Ādē Nébā rāā majə kə nge n reē kə rī Kóṽbēé ní.

LUK 14

Jeju ngáa nge moy kógēm

¹Jeju aṽ bē ngār yā *Parijiye gē kógēm té ndō *sabat té yā kəsa yáa, anī de gē ní ndiñ ní əndāñ kumdé dɔn té.

²Deē kógēm ká kemən teē ndi no Jeju té.

³Anī Jeju un najē ɔ̄r kə ngé kɔjə *ndū najē gē ō, *Parijiye gē ō ndō *sabat té ní, *ndū najē yā Nébā adē ta róbə rāā kadē de ká moy rōn ngáa aké adē alí m?

⁴Banī niñ-ndiñ tadé mbóo beé. Tā anī Jeju əhɔ̄ jī nge moy ní rāā adē rōn ngáa ba əyən adē aṽ.

⁵Gō té anī ni-ədádé na: I náā dansí té laā n ngōnən aláa mañg yān əsō bəlo maná anī, a ɔ̄rən kɔ̄s kə ngōdɔ̄s ndō *sabat té alé ní?

⁶Ba niñ-asəñ kədan yáa kógēm dɔ nge ní noō té alé.

Najē ká dɔ kəhɔ̄ loo ndi té

⁷Dan ní aa kadē ngé gē ní bārdé kadē reēñ loo kəsa yáa té ní əhɔ̄n i dɔ loo ká kété gē tá ní anī, ədadé kújé najē kógēm ní toō:

⁸Ré deē mērī loo kaṽ kəsa yáa kaṽ kə dəyá kə kújú té anī, ī-lōō kaṽ ndi loo ká kété té, tɔdɔ ré deē ní mērī kəsa yáa ní mēr madí ká bo tɔyī ta reē kəsa yáa ní té ō,

⁹tá nəkó ní mērsí kəsa yáa mbak ní, reē ədaī na kə éyá loo ká kété, kə ādē madí ní anī, loo ní noō té ní íi kə rɔ̄sɔ̄lɔ̄s ta kaṽ loo ká gogé té.

¹⁰Ba ré mērənī kaṽ loo kəsa yáa té anī, āṽ ī-ndi loo ká gogé té, yā kadē ré nge ní mērī kaṽ kəsa yáa ní reē ugē anī, ədaī na: Madé, āṽ kə kété nó tá! Loo ní noō té ā ənge kɔ̄sə gɔ̄n ta kum madí ká rang gē malang ní mērəndé kaṽ loo kəsa yáa té ní.

¹¹Tɔdɔ deē ní ɔ̄sə rōn kə dɔ́ anī, a téləñ seneé kə nang té, ba deē ní a tél kə rōneé kə nang té ní, a ɔ̄səñən kə dɔ́.

¹²Gō té anī, Jeju əda deē ní mērən kaṽ kəsa yáa ní na: Dan ní ā ī-rāā yáa kəsa ká kadaá aláa ká ndɔ̄s yā mērən de gē ní a, ī-lōō mēr balsáa madí gē ō, ngákúúí gē ō, ngééí gē ō, madē bēí ká kənge yáa ngáy gē ō, tɔdɔ ndō yádé té anī niñ a téləñ yā mērīñ kəsa yáa té ō. Loo ní noō té ní, í əngé yáa ká kum gotə yāí kɔ̄s.

¹³Banī, dan ní ī-rāā yáa kəsa yā bārən de gē ní anī, ī-mēr de ká ngé ndoō gē ō, de ká nujə gē ō, ngé tésō motə gē ō, de ká kum tɔ̄s gē ō.

¹⁴Loo ní noō té rōí a nelī, tām niñ a asəñ kadī kum gotə alé. Tɔdɔ a téləñ kə yáa gē ní toō yā kadī gogé ndō ní de ká sūmúú gē a ndóləñneé té ní.

Kújé najē ká dɔ yáa kəsa ká ngáy té

(Áaī Mat 22.1-10)

15Dan í deē kógēm ká dan ngé gē í mērēndé loo kaw kəsa yáá té ní oō tītē í noō anī, əda Jeju na: Rōnēl i kə deē í a əsa yáá kem *Bē koo yā Nóbā té ní.

16Anī Jeju ədan na: Deē kógēm rāā yáá kəsa ká ngáy yā mērən de gē. Ni mēr de gē ngáy kadē kə reē kə əsañ.

17Dan í mbang kəsa yáá asə anī, əla ngōñ nge kəla yān gō de gē í ni-bārdé kadē reēñ loo kəsa yáá té ní kadē reēñ tā tɔdō yáá malang na oy kōó.

18Ba niñ malang ní tél ədañ kə ndūdé ká tītē yā naā ədañ na kə māy rōñ dɔdó té na loo reēdó na gətóo. Nge ká ta kəga dɔ əda yān na: Mā m-mang loo ndɔr adē loo kadē m-āw m-áa loo ndɔr ní alé gətóo.

19Nge kógēm əda yān na: Mā m-mang mañg ndɔr gē i kutə, adē m-ā m-āw i kə nāādé té ní, m-rāāl bó ba ī-māy rōl dɔm té, na loo kawm gətóo.

20Nge ká rang əda yān báy tɔ na: Mā m-taā dəyá i ngɔr báy, adē mā m-áa loo kaw alé.

21Nge kəla ní tél reē ɔjə kóñ gotə najə gē í toō malang. Anī wōng rāā kóó kújé ní ngáy, adē əda nge kəla yān ní na kə aw kə ndágə loo gē té ɔ, kə kəlá róbə gē ká mbɔɔ bē té ɔ, ba kə káñ ngé ndoō gē, kə de ká nujə gē, kə ngé kum tōō gē, kə ngé tésō motə gē, kə reē sedé.

22Nge kəla ní reē ədan na: Kóóm, m-rāā yáá gē í ɔjəm ní malang, ba nay loo ká karī gē laā báy.

23Anī kóñ ní tél ədan na kə ɔr gō loo róbə gē ká gidə bē té ɔ, mbɔɔ ndɔr gē té ɔ, ba kə ɔsə kə de gēé ta kudə ndogó looneé, kadē kem kújə yān i ká rosə.

24Tɔdō adē m-ədásí, ngé gē í bārēndé kadē reēñ loo kəsa yáá té ní, deē kógēm dandé té ká a ɔdə yáá kəsa yām tan té a gətóo.

Yáa gē í kadē deē a rāā tá a téləñ nge ndóo yáa yā Jeju ní

(Áaī Mat 10.37-38)

25Kósə de ká ngáy gē a njērāñ kə Jeju anī, ni-tél tūr rōñ kə rōdó té ba ədadé na:

26Deē í reē góm té kanjə kəndām mā kó tár yān té kété no bɔbən té ɔ, kóon té ɔ, nēyán té ɔ, ngánən gē té ɔ, ngákóon ká dəngam gē té ɔ ká dəyá gē té ɔ, aláa kanjə kəndām mā kó tár yān té kété no ngarāng kum rōñ nəkó té ɔ ní, ni-asə tél nge ndóo yáa yām alé.

27Deē í ətō kəgə ká dēsə yān ál ɔ, njērā góm té ál ɔ ní, ni-asə tél nge ndóo yáa yām alé.

28Tɔdō ré deē kógēm gey rāā kújə ká ngāl bururu kum kə dɔó anī, a əla gir a ndi i nang té yā tɔda kutə yáa gē í a rāañ ní yā kəa kété pá tá ká n-ənge yáa asə jīn yā rāañ kadē oy wa. I nāā dansí té n a rāā tītē í noō ál ní?

29Tɔdō ré ni-əndā gir kújə ká ngāl bururu kum kə dɔó kōó, tá asə tōl ta ál anī, de gē malang í aḡñ ní a téləñ yā kəgōñ, a ədañ na:

³⁰Áaī, dəngam n toō əla gír rāā kújə, ba rāā dumēn kōó wa.

³¹Aláa ré mbañg kógēm a aŵ yā rōō mbañg madēn anī, a əla gír a ndi nang té pá táyā kəndā maŷ kəá ké kə áskar yān ké dūbú kutə kógēm gē n toō ní, ké n-a n-asəñ kaŵ rōō madēn n áskar yān gē i dūbú kutə jōó té ní wa. I mbañg ké rá n a rāā tītə n noō al ní?

³²Ba ré aā kadē n-asəñ al bāa, dan n madēn i say báy ní, ni a ɔr de gē yā kəladé yā dəjen kadē kə n-ndiñ lom kə naá.

³³Tītə n noō o ní, náā nəkó dansí té laā n, kōó əyā gō yáa kənge yān gē malang kōó al ní anī, ni a asə tél nge ndóo yáa yām alé.

Ādī neī katə teē alé

(Áaī Mat 5.13; Mark 9.50)

³⁴Katə i yáa ké majə, ba ré nelēn teē kōó ní, i rí n a bōkēñ gotoó yā kadē a tél a nelēñ gogé ní?

³⁵Ni majə tām yā dɔ nang té tɔ al o, majə kəlan tū yedə yáa té yā ndɔrēñ tɔ al o. A bōkēñəñ i ndágá kōó ngóy. Náā nəkó n i kə mbīneé yā koōñ najə anī, adə kōó oō.

LUK 15

Kújə najə yā batə ké ta tīī

(Áaī Mat 18.12-14)

¹Ngé taā lambóo gē kə ngé rāā majal gē reēñ rō Jeju té malang yā koō najə kɔrən.

²Anī *Parijiye gē, kə ngé ndóo de gē *ndū najə gē a yúrēñ najə dɔ Jeju té ədañ na: Deē ngeé n toō ní a əhɔ ngé rāā majal gē kə rōn té o, a əsa yáa sedé o wa!

³Anī Jeju ədadé kújə najə n toō na:

⁴I náā dansí té laā n ré kōó aŵ kə batə gē bú, ba tīī ta kógēm anī, a əyā madə ké kutə ndōhó gidə i ndōhó gē dan bembeé yā kaŵñ sāāñ nja nge n tan tīī ní bátə kadə ré əngen tá tél al ní.

⁵Dan n ni-aŵ ba əngen ní anī, a unən kə rōneléé yā kəgan dɔ bōgən té.

⁶Ba dan n tél reē ugē bēé looneé anī, a ɔsə dɔ madēn gē o, madə bēn gē o naā té, yā kədadé na kə rāāñ rōnel seneé, tɔdɔ na n-ənge batə yān n tan tīī ní kōó.

⁷Adə m-édásí na rōnel a to dɔ rā té ngáy tītə n noō o tām yā nge rāā majal ké kógēm beé ké tūr hálən té tɔy yā de ké sūmūú ké kutə ndōhó gidə i ndōhó gē ké bō tūr háldé rāādé al té.

Kújə najə yā njár sélé arjāa ké ta tīī

⁸Aláa i dəyá ké rá n, ré aŵ kə sélé gində arjāa kutə ba tīī ta ké kógēm anī, a əndā hor tū lámba té o, a ɔy kem kújə o, yā sāāñ mer mer bátə kadə ənge tá al ní?

⁹Ba dan ní ɛnge anī, a ɔsə dɔ madɛn gɛ ɔ, madɛ bɛn kɛ dɛyá gɛ ɔ naā tɛ, ba a ɛdadɛ na: Ī-rāāi rɔnel̩ sɛm tɔdɔ m-ɛngɛ njár sɛlɛ arjāa yám kɛ kógɛm ní m-t̩ ta ní kɔ́.

¹⁰Ādɛ m-ɛdásí, *de kɛ dɔ rā tɛ gɛ yā Nóbā a rāān rɔnel̩ kɛ ngáy t̩tɛ ní noɔ ɔ, tām yā nge rāā majál kɛ kal kógɛm beɛ kɛ tūr hálɛn tɛ.

Kūjɛ najɛ yā ngōñ kɛ tan t̩

¹¹Jeju ɛdadɛ báy tɔ na: Deɛ kógɛm aŵ kɛ ngán kɛ dɛngam gɛ jɔ́.

¹²Nge kɛ dūú ɛda bɔbɛn na: Bɔbɛm, ādɛm núsɛ yáa kɛnge ní ɔɔ dɔm mā ní. Anī bɔbɛdɛ kɛgɛdɛ yáa yān gɛ ní naā tɛ.

¹³Ba gɔ tɛ ndɔ ngáy ál bá anī, nge kɛ dūú ní kán yáa yān malang, ba aŵ gɔ nang kógɛm kɛ say ngáy tɛ, aŵ nujɛn kɔ́ loo rāā kaya tɛ.

¹⁴Dan ní ni-nujɛn malang kɔ́ anī bɔ ɛsɔ gɔ nang ngeɛ ní noɔ tɛ, adɛ ndoɔ ɛla gír rāān.

¹⁵Ni-aŵ nam̩ kɛ dɛngam kógɛm kɛ gɔ nang ní tɛ, adɛ dɛngam ní ɛlan bembeɛ ngɔm̩ kosong yān gɛ tɛ.

¹⁶Əndā kumɛn kɛsa yáa ní kosong gɛ a ɛsañ ní tɛ gɛgɛ, banī deɛ adɛn alɛ.

¹⁷Loo ní noɔ tɛ tɛl a gír najɛ, ɛda na: Ngɛ gɛ ní bɔbɛm ɔydɛ kɛlaá ní i kɔndóŋ, kɛ yáa kɛsa yádɛ ɛla loo kɛ nang tɛ ɔ, mā m-to adɛ bɔ a t̩lɛm̩ kɔ́ ɔ ní?

¹⁸m-gey tɛl kaw̩ gogɛ rɔ bɔbɛm tɛ kɛdan na: Bɔbɛm, m-rāā yáa kɛ majál kɛ Nóbāā ɔ, seí ĩ ɔ.

¹⁹Mā m-ndetɛ kadɛ ā ĩ-bārɛm̩ ngōñ kemíí tɔ alɛ, ba ĩ-rāām̩ deɛ kógɛm kɛ dan ngɛ kɛla yáí gɛ tɛ tɛ ní.

²⁰Anī ni-ĩ dɔ́, aŵ ta kaw̩ gogɛ rɔ bɔbɛn tɛ. Dan ní ni i say báy á bɔbɛn aɔ dɔn, anī kumɛn ɔɔn seneɛ. Bɔbɛn aŷ ngɔdɛ ɔjɛ non, ɛhɔn kɛ rɔn tɛ birɛn dagɛ.

²¹Loo ní noɔ tɛ ngōñ ní ɛda bɔbɛn na: Bɔbɛm, m-rāā yáa kɛ majál kɛ Nóbāā ɔ, seí ĩ ɔ. Adɛ m-ndetɛ kadɛ ā ĩ-bārɛm̩ ngōñ kemíí tɔ alɛ.

²²Banī bɔbɛn ɛda ngɛ kɛla yān gɛ na: Ī-reɛi kɛ kúbɛ kɛ majɛ māñ madɛ gɛɛ lálw, ɛlaí rɔn tɛ ɔ, ɛlaí kulūm̩ ta ngōñ j̩n tɛ ɔ, ĩ-tɛlaí sākɛrā njan tɛ ɔ.

²³Ī-reɛi kɛ dúl maŋ kɛ bo majɛ, ĩ-t̩l̩ ādɛ j-ɛsaí, ba jɛ-rāāi rɔnel̩ ɔ,

²⁴tɔdɔ ngōnɛm̩ ní toɔ oy i mbɛɛ, ba ngɔlaā ni-tɛl ajɛ gogɛ, tan t̩ ĩ i mbɛɛ ba j-ɛngenií kɔ́ tā. Loo ní noɔ tɛ niñ-ɛlañ gír rāā rɔnel̩.

²⁵Ba ngōñ hágɛn i ndɔ́, adɛ dan ní tɛl a reɛ kɛ bɛɛ ba ugɛ gidɛ bɛɛ ngɔr anī, oɔ ká yáa gɛ kɛ a ɛndañ ɔ, oɔ kɔ́ de gɛ kɛ a ndámɛñ naā ɔ.

²⁶Ni bār nge kɛla kógɛm ba dɛjen kum, anī nge kɛla ní ɛdan na:

²⁷I ngɔkóóí kɛ dūú ní n tɛl reɛ á bɔbí t̩l̩ dúl maŋ kɛ bo majɛ ní, tɔdɔ ni-tɛl ɛngen i kɛ rɔ ngangá.

²⁸Loo n noō té ni-əsō wōng kōs ba mbāté kudə ndogó.

²⁹Bəbən teē aŵ rāān bós, banī ni-tél əda bəbən na: Áǎǎ, i bāl kóndóng n mā m-rāān kəla seí ō, m-rāān yǎǎ malang n ójəm ní kanjə kadə m-mbāté taí té ō ní, ba ngōñ bəyā kógə́m gəgē ādəm kadə m-tōl m-rāān rōnel kə madə́m gēé alé.

³⁰Ba ngōnī ní toō n aŵ nujə yǎǎ yāí malang kōs kə ájəba gēé ní, tá ré tél reē, ādə tōlən duł maŋg ké bo tām yān té?

³¹Anī bəbən ədan na: Ngōnə́m, ĩ ĩ-ndi i serm ngándáǎng, adə yǎǎ yām malang i yǎǎ yāí.

³²Ba majə ngáy kadə jə-rāāi yǎǎ ké to rōnel gə, jə-rāāineé rōnel, tōdō ngōkóúí n toō ní oy i mbée, ba tél ajə gogé, ni-tan tū, ba ngolaā j-əngeniī kōs tā.

LUK 16

Nge ngōm yǎǎ ké sew alí

¹Jeju əda ngé ndóo yǎǎ yān gə báy tɔ na: Deē kógə́m ké ənge yǎǎ ngáy əndā deē kógə́m dɔ yǎǎ yān gə té kadə ngōm. Anī səlān gir deē ngeé n toō rōn té na nujə yǎǎ yān gə ngáy.

²Ni bārən ba dəjen na: I najə ké bay n m-ōo dɔi té toō? ĩ-təda kōr yǎǎ yāí gə n ĩ-ngōm ní ādə m-áǎǎ, tōdō ngolaā ní gir gāng tā, ĩ ā ĩ-ngōm yǎǎ yām tɔ alé.

³Deē ní əda kə kemən té na: N toō ní, kōm a ɔrəm kōs kem ngōm yǎǎ gə té ní, kə m-rāā i rí tā? Kə m-ndɔr i mbée a? Mā tógə́m ké yā ndɔrən gətóo ō. Kə m-gəde i yǎǎ a? Rōm sələm ngáy loon té ō.

⁴Yǎǎ n kadə m-rāā tá kadə ré ɔrmən kəlaá anī, m-əngén de gə ké kadə əhɔmən kə rōdɔ té kem kújə yādə gə té ní, m-geɾ tā!

⁵Ni bār de gə n kərə yā kōn i dɔdɔ té ní adə reēn kógə́m kógə́m, ba əda nge ké ta kəga dɔ na: Kərə yā kōm ké dɔi té i kóndóng?

⁶Deē ní əda na: Kū yibə bú. Anī ni-tél ədan na: ĩ-taā makətübə kərə yāí ní n toō, ba ĩ-ndi nang té, ĩ-ndang lāv tū té na i kutə mí.

⁷Gō té anī əda nge ké rang na: Ba ĩ, ké dɔi té i kóndóng? Deē ní əda na: I mbɔr gémə bú. Anī tél ədan na: ĩ-taā makətübə kərə yāí ní n toō ba ĩ-ndang kemeé na i kutə sós.

⁸Anī kōs nge kəla ké sew alí ngeé n toō tōyn, tōdō ni-rāā yǎǎ yān ní i kə kum kedēé ngáy. Tām ngán ké dɔ nang té laā gə ní, kumdə edə kə madədə gēé mān yā ngán ké kum loo ké unjə kow té gə.

⁹Ba mā, ādə m-ədásí: ĩ-rāāi *madə naā kə gúrsə n i yǎǎ yā de ké sew alí gə ní, yā kadə ré ndō n gətóo jīsí té anī, madəsí gə əhɔnsí kə rōdɔ té gir kújə tandā gə n a toñ ngándáǎng té ní.

10Deē ní ni i de ké sew loo ngōm yáá ké séy beē gē té ní, ni a tél de ké sew loo ngōm yáá ké ngáy gē té ō. Ba deē ní ni i de ké sew alé loo ngōm yáá ké séy beē gē té ní, ni a tél de ké sew alé loo ngōm yáá ké ngáy gē té ō.

11Ré sīī ī-télii de ké sew gē loo ngōm gúrsə ní i yáa yā de ké sew alé gē té ní anī, i náā báý n a adēsí yāsí sīī kó gē ní?

12Yáa kənge gē ní rāān rōdó i mbā té ní, ré sīī ī-télii de ké sew gē loo ngōm dé té alé anī, i náā báý n a adēsí yāsí sīī kó gē ní?

13De ké nge rāā kəla ké kem kújú ké asə rāā kəla yā kōn gē jōó gətóo. Ré ni-īm ké kógēm ba tár kéréy alé báa, a əho gō nge kógēm ba a kídə kéréy. Sīī ásiī rāā kəla yā Nébā ō, yā nar ō naā té mbak alé.

Najē ké do Bē koq yā Nébā té ō, ndū najē ké do té ō

(Mat 11.12-13; 5.31-32; Mark 10.11-12)

14*Parijiye gē neídə nar ngáy, adə dan ní niñ-oōñ najē gē ní toō anī, lurəñ Jeju.

15Ba Jeju ədadə na: Sīī i ngé kəjə rōsí gē ta kum de gē té, kadə sīī na i de ké sūmūú gē, ba Nébā geř kemsí, tədō yáá ní de gē əsəñ kə do ní i yáá ké to yer kum ngáy ta kum Nébā té.

16*Ndū najē yā Moijə ō, makətübə yā *ngé koō ta gē ō, toñ bātə ugəñ bāl yā Jaa té. Ba əla gir ndō nəkó ní noō té ní, əniñ mbēr Najē ké Majə ké do *Bē koq yā Nébā té, adə i ngé gē ní a rōñ kə ngangāá ngáy ní n a taāñ ní.

17Kadə do rā ō, do nang ō mənəñ ní, nge ní noō i yáá ké ngañg alé bātə təy kadə kal ndəjá makətübə *ndū najē yā Nébā ké kógēm udə kōó.

18Deē ní mbātə nəyən ba taāñ ké rang ní, rāy i mbée ō, tá deē ní taā dəyá ké ngaan mbātən ní, rāy i mbée ō.

Nge kənge yáá ngáy ō, Lajar ké nge rō ndoō ō

19Dəngam kógēm ké ənge yáá ngáy ō, oq kübə ké kərə ning ō, solé lóm lóm gē ō, a əsa i yáá ké majə majə gē kə do ndō gē ō, ndi kem bē kógēm té noō.

20Deē kógēm ké nge ndoō ké rīn na i Lajar, rōn bégə do malang, to ta róbə té ndágá tan té.

21Ndō kumən kəsa yáa gē ní a tésōñ kōó ta kār kəsa yā nge kənge yáá té ní tā, ba loon gē tóo, adə bísə gē reē tōnəñ kum don gē ní.

22Gō té anī, nge ndoō ní oy, adə *de ké do rā té gē un aŵñ seneé, əndənəñ kadə Abərahāam té ngər. Nge kənge yáá ní oy yān ō, adə dubənəñ.

23Dan ní nge kənge yáa ngeé ní toō əa tápə ngáy loo ké bádá té ní a, əni kumən kə do anī, əa Abərahāam say ō, Lajar ké ndi kadən té ngər ō.

24Loo ní noō té ní un ndūn kə do ngáy, ədañ na: Bəbém Abərahāam, əa kum tō ndoō yām, ba əla Lajar kadə əla ta ngōñ jīn kum mañ té, reē soləñ ta ndóm, tədō róm tōrəm ngáy kum hor ní toō té.

²⁵Anī Abərahām tél ədan na: Ngōnə́m, ādē əga kemií na, dan ní ĩ ĩ-ndi dɔ nang té báy ní, ĩ éngé yáá kə majə yái gə ɔ, Lajar ní ənge i yáá kə majal gə ɔ. Ngolaā ní ni-ənge kem sɔl banī yái i kadē éngé yáá kə tɔr.

²⁶Banī yáá kə rang báy tɔ ní, bəlo kə bo ngáy i mbɔɔjí jii té ɔ sii té ɔ, adē ngé gə ní geyñ kii laā kaw kə rɔsí té ní a asəñ kaw al ɔ, deē kə ii rɔsí té nú reē rɔjí té laā al ɔ.

²⁷Anī əda na: Ré i beé anī, m-rāāi bɔ kadē əla Lajar kem kújə yā bɔbám té,

²⁸tɔdɔ m-āw kə ngákóóm gə noó i mí ní, ādē tāadé bang bang kadē reēñ kem loo rɔ tɔr ní toó té báy tɔ alé.

²⁹Anī Abərahām ədan na: Najə́n Moijə ɔ, *ngé koō ta gə ɔ ndangəñ ní i jidé té noō, ādē niñ-rāāñ yáá ní əda ní!

³⁰Anī əda na: A oōñ alé, bɔbám Abərahām, ba ré i de kə teē bádá aw rɔdɔ té ní anī, a tūrəñ háldé.

³¹Banī Abərahām tél ədan báy tɔ na: Ré niñ-oōñ ta Moijə ɔ, *ngé koō ta gə ɔ al anī, de kə rang, ká i kə ndól dan de kə koy gə té gəgə anī, niñ a taāñ kemən alé.

LUK 17

Majal kə rāā ɔ, māy rɔ ɔ

(Mat 18.6-7,21-22; Mark 9.42)

¹Gō té anī, Jeju əda ngé ndóo yáa yān gə na: Loo kadē de kéréy gə kə tésōñ kə gō hál madédé gə ɔ, najə kə tadé té ɔ, al ní gətóo i kə báté gə té, ba rɔ tɔ ndoō i kə nge ní madēn gə tésōñ sɔɔ ní gō hálən kə majal ɔ, gō najə kə tan té ɔ ní.

²I só té ngáy tām yān té kadē dɔɔñ mbaī riī yáá kə bo míndən té, ba bíi ənīnəñ kum bā bo té kɔɔ, tɔy kadē ni-rāā adē de kə kógə́m beē kə dan de kə dúu gə ní toó té əsɔ sɔɔ ní dɔ hálən ɔ, najə kə tan té ɔ.

³Sii kó gə ĩ-ndi dɔ rɔsí té majə. Ré ngókóóí rāā yáá kə majal seí anī ĩ-bārən ba ójən kum ba ré ni-gey tūr hálən anī, ĩ-māy rɔí dɔn té.

⁴Ba ré ni-rāā yáá kə majal seí nja siri ndɔ mbang kógə́m té, ba tél reē ədaī nja siri ədaī na n-gey tūr hálən anī, ĩ-māy rɔí dɔn té.

Taā kem

⁵Ngáməng kəla gə ədañ Kɔɔbē na: Ādəjí taā kem dɔ madē té báy tɔ!

⁶Kɔɔbē tél ədadé na: Ré taā kem yási bo asə kə kum mutardə gəgə anī, sii ədaī kəgə kótə ní ra noó najə, ədaniī na kə ĩ-bəngā kə gir ngəraí ba aw ĩ-ra kum bā bo té nú anī, a oō tasí.

Nge kəla a rāā i yáá ní sɔɔ dɔn ní ngóy

⁷I náā dansí té n, ré aw kə nge kəla kə a ndɔr adən, alaa a ngə́m yáa kul yān gə, ba tél ndɔrɔ anī, a əda nge kəla ní na kə aw lálw, kə ndi nang té, kə əsa yáá ní?

⁸Najē ní a ədan ní i kadē rāā loo yáa kəsa adēn ō, kə əla kūbē kəla yān rōn té ō, ba kə ətō yáa kəsa kə rōn té báté kadē kə n-əsañ yáa ō, kə n-ayñ ō oy tá, gogé anī kə nge kəla ní kə əsa yān ō ay yān ō báý al a?

⁹Ké ni-ndadē nge kəla ní toō tām yáa gē ní əndā dɔn té kadē rāā á rāā malang toó wa?

¹⁰Yāsí sīi i tītē ní noō ō, adē dan ní ī-rāāi yáa gē ní Nébā əndā dɔsí té kadē ī-rāāi ní malang oy anī, majə kadē édaī tītē ní toō na: Jīi i ngán ngé kəla gē karī, adē jə-rāāi i yáa ní sɔs kadē jə-rāāi ní ngóy.

Jeju tōī bānjē dɔ de gē té kutə kógēm

¹¹Dan ní noō té ní Jeju a un róbə mbā yān ta kaw *Jerusalem, aŵ māñ dɔ niñ nang ké Samari niñ kə Galile té.

¹²Ni a udə kə kem bē kógēm té anī, ngé bānjē gē kutə teē a ɔjəñ non. Niñ-ndañ say,

¹³ba ədañ Jeju najē kə ndūdé ké boó na: Jeju, ngoljí, áa kum tō ndoō yājí!

¹⁴Dan ní Jeju aadé tītē ní noō ní a, tél ədadé na: Āw ójiī rōsí *ngé tuñ yáa gē. Ba dan ní niñ-aŵñ báý á a njērāñ róbó ní a, bānjē ké rōdó té ur kōs.

¹⁵Dan ní nge kógēm dandé té áa kadē bānjē ur rōn té kōs anī, tél dɔ njan té, a ɔsə gɔn Nébā dɔs dɔs kə ndūn ké boó,

¹⁶reē ɔsə non nang té nja Jeju té ba ndadēn, ba deē ngeé ní noō i de ké Samari.

¹⁷Anī Jeju un najē əda na: Adē ngé bānjē ké kutə gē ní, bānjē ur rōdó té kōs malang al i mbée a? Ngé ké ndōhó gē ní, niñ i rá?

¹⁸Deē áa de ké rang séý ké tél dɔ njan té reē ɔsəñ gɔn Nébā al ní, ba i nge ké tērā ní toō tá ngóy a?

¹⁹Gō té anī ədan na: Jī dɔs ba āw loo yāi, taā kem yāi ajiī.

Najē ké dɔ ta reē *Bē kɔɔ yā Nébā té

(Mat 24.23-28; 37.41)

²⁰*Parijiyē gē dəjēñ Jeju najē dɔ ndō ní *Bē kɔɔ yā Nébā a reēñ té ní anī, ni-tél ədadé na: Ta reē *Bē kɔɔ yā Nébā i yáa ké to kadē áaī kə kumsí njóý njóý alé,

²¹tá ā ásiī kəda na i ni n to toó aláa i ni n to nú noō alé. Tɔdō áaī, *Bē kɔɔ yā Nébā i dɔ dánsí té kōs bá.

²²Ni-əda ngé ndoó yáa yān gē báý tɔ na: Ndō gē a reēñ noó kadē sīi ā ī-ndəngāi kaa ndō ké kal kógēm beē dan ndō gē yā Ngōñ Deē té, ba ā áaī ndō ní alé.

²³A ədañsí na i ni n toó, aláa ni n nú noō. Ba ī-lōōi kaw sōng gō.

²⁴Tɔdō tītē ní māñ tel dām dɔ rā kógēm té a a unjə loo báté yā gāng dāmən ké rang té ní, ndō reē Ngōñ Deē té a to i tītē ní noō ō.

- ²⁵Banī i gár kadē ni a ɔ́ ɔ́ tápē ngáȳ ō, kadē de ké bāl̄ ní toō té gē a mbātónēn̄ ō pá tá.
- ²⁶Ndō gē yā Ngōn Deē té anī, a to i tītē nəkó ké ndō gē yā Noe té ō.
- ²⁷De gē əsañ yáá ō, ɔ́ȳn̄ ō, táān̄ naā ō, báté kadē ugēn̄ ndō ní Noe udə́n̄ kem to bo tá á mañ kaw̄ t̄l̄ndé malang kōó ní.
- ²⁸A to i tītē ké ndō gē yā Lot té ō. De gē əsañ ō, ɔ́ȳn̄ ō, mangə́n̄ yáá gē ō, igə́n̄ yáá gē ō, əndān̄ kágē gē ō, rāān̄ kújə gē ō.
- ²⁹Ba ndō ní Lot teén̄ kem bē ké Sodom té ní, Nə́bā rāā adē hor ō, hor bursu ō īn̄ dō rā té edə́n̄ mañ tá kē dɔ́dɔ́ té, adē niñ malang oȳn̄ kōó.
- ³⁰Ndō ní kadē Ngōn Deē a teén̄ hɔ́y té ní a to i tītē ní noō ō.
- ³¹Ndō ní noō té ní, deē ní ndi dɔ́ kújú dɔ́ ba yáá yān̄ gē i kem kújú ní, ādē kōó risə́ yā kɔ́ydé alé, deē ní ndi ndɔ́rɔ́ ní, ādē kōó tél reē bēé gogé al̄ ō.
- ³²Ādē əga kemsí dɔ́ nēyá Lot té.
- ³³Deē ní ɔ́ɔn̄ ta rōn̄ ngáȳ kadē kə n-t̄l̄ ta al̄ ní a t̄l̄ ta rōn̄. Ba deē ní t̄l̄ ta rōn̄ ní kōó a ajə rōn̄.
- ³⁴Ādē m-ədásí, dan ndɔ́ ndō ní noō té ní, ré de gē i jōó n toñ dɔ́ tērá ké kógə́m̄ beē té anī, a unə́n̄ nge ké kógə́m̄, ba a əyáñ nge kərēȳ kōó.
- ³⁵Ré de ké dəyá gē jōó ra a urə́n̄ yáá anī, a unə́n̄ nge kógə́m̄ ba əyáñ nge kərēȳ.
- ³⁶Ré de ké dəngam̄ gē jōó rañ ta ndɔ́r̄ té anī, a unə́n̄ nge ké kógə́m̄ ba a əyáñ nge kərēȳ.
- ³⁷Anī loo ní noō té ngé ndóó yáá yān̄ gē dəjenə́n̄ ədan na: Ba i rá bang Kóó́bē? Anī ədadé na: Loo ní niñ i tū té ní, māl̄ gē a kánə́n̄ naā tū té ō.

LUK 18

Kújé najē yā dəyá ké ngaa koy niñ kə nge gāng saryaá

- ¹Jeju ədadé kūjé najē kógə́m̄ ké dɔ́ ndōȳ ké majə kadē niñ a ndōȳn̄ ngándáing tá kanjə kər ta té,
- ²ni-ədadé na: Dəngam̄ kógə́m̄ ké nge gāng sarya ké bōl̄ ndíl̄ Nə́bā al̄ ō, usə́n̄ dɔ́ de gē té al̄ ō, i kem bē kógə́m̄ té.
- ³Kem bē ngeé ní noō té dəyá kógə́m̄ ké ngaa koy i tū té. Ni-reē rō nge gāng sarya ní té ba ədan na: Ójə najē ké gōté mbɔ́ɔ́jí té kə madē kōl̄ə́m̄.
- ⁴Ba dəngam̄ ní ɔ́də al̄ ké nja naā té nja naā té dan i ngáȳ. Ba gō té anī əda kə kemə́n̄ té na: Ká mā na m̄-bōl̄ ndíl̄ Nə́bā al̄ gə́gē ō, usə́m̄ dɔ́ de gē té al̄ gə́gē ō anī i karī.

⁵Ba dəyá ké ngaa koy ní toō njébm̄ ngáy ní, m-ā m-gāng kum najē yān kə gōó yā kadēn, na sōgé reē kə naā té naā té tōr dóm.

⁶Anī Kóṣbē tél əda dɔ té na: Ōōī najē ní nge gāng sarya ké gōté ál ní toō əda ní, ādī udə mbīsí té majə.

⁷I beé ní, ngé gē ní Nébā nəkó gērādé á nōōn kə dɔn té ndɔ́ ō kadaá ō, ba ədadé kadē ngōōn tan ō, əndādé dɔ́ ō ní, tá Nébā a əda najē ké gōté dɔ́dɔ́ té ál a?

⁸M-ədásí na ni a əda najē ké gōté dɔ́dɔ́ té. Banī dan ní Ngōn Deē a tél yā reē ní, a ənge de ké nge taā kem dɔ nang té nəkó a?

Kūjé najē yā Parijiye niñ kə nge taā lambóo

⁹Jeju əda kūjé najē ní toō tām yā de kórēy gē ní gírēn kemdé té kadē niñ i de kó súmúú gē, ba a idəñ tadé gír madədə gē té ní.

¹⁰De gē jōó aw̄n kem *kújə yā Kóṣbē té yā ndɔ́y. Nge ké kógēm̄ i *Parijiye ō, nge ké noō i nge taā lambóo ō.

¹¹*Parijiye ní ra dɔ́ ba ndɔ́y Nébā kemən té tītē ní toō beé, əda na: Nébā, m-ndadī, tɔ́dɔ́ mā i tītē gotə deē madém̄ gē ní niñ i ngé bogə gē ō, i de kó súmúú ál gē ō, i ngé sāā naā loo kaya té ō ní alé. m-ndadī ngáy báy tɔ́ tām mā i tītē nge taā lambóo ní toō ál ō.

¹²Dan ndɔ́ ké sīrí gē té ní, ké jōó gē m-ā m-*ndiñ bō tām yái té. Tá yáá gē ní m-ənge malang ní, m-ər̄ dɔ́ ké nge kɔ́ kutə m-ādī báy tɔ́.

¹³Nge taā lambóo ní ra dan gēlā say. Ni gey kun kumən kə dɔ́ dɔ́ rā́ té séy ál báté, ba a ənda nganjən ō, a əda tītē ní toō beé ō na: Nébā, ī-māy rōí dóm mā nge rāā majal ní toō té!

¹⁴Ādē m-ədásí, dan ní nge taā lambóo ní toō tél aw̄ bēé ní, ni-tél de ké súmúú, ba madēn tá tél de ké súmúú alé. Tɔ́dɔ́ deē malang ní a ɔ́sə rōn kə dɔ́ ní, a téləñ seneé kə nang té, ba deē ní a tél kə rōneé kə nang té ní, a ɔ́sənəñ kə dɔ́.

Jeju niñ kə ngán ké dūú gēé

(Mat 19.13-15; Mark 10.13-16)

¹⁵De gē reēñ kə ngán gēé rō Jeju té kadē ni-əndā jīn dɔ́dɔ́ té. Ba dan ní ngé ndóó yáá yān gē ɔ́ɔ́n beé anī, ndángəñdɔ́ kɔ́.

¹⁶Banī Jeju bār ngán gē kadē reēñ rōn té ba əda na: Əyaī ngán ké dūú gē ādī reēñ rōm̄ té, ba ī-lōōī kəgədə, tɔ́dɔ́ i de kó tītədə beē gē n *Bē kɔ́ yā Nébā i tām yādé té ní.

¹⁷Ādē m-ədásí najē ké bo ngáy: Deē ní a əho *Bē kɔ́ yā Nébā kə rōn té tītē ní ngán ké dūú gē a rāāñnəñ ní ál anī, kɔ́ a udə kemeé ál báté.

Jeju niñ kə ngār ké ənge yáá ngáy

(Áaī Mat 19.16-30; Mark 10.17-31)

18Ngār kógēm dɛje Jeju najē əda na: Ngol ké majə, i rí n kə m-ā m-rāā tá yā kadē m-ndiñ kə kumrñ ngándáńg ní?

19Anī Jeju ədan na: I tām rí té ā ī-bārēm de ké majə ní? De ké majə gətóo, i Nóbā ngóy n i de ké majə ní.

20Ī-geēr gō míndə gē n toō: Ī-rāā rāy ál ō, ī-tōl deē ál ō, ī-bogə ál ō, ī-tetə najē dɔ deē té ál ō, ī-rɔy bɔbí ō kóóí ō ní.

21Anī ngār ní əda na: Niñ n noō malang ní i yáa gē ké m-rāādé i kə ngōñ dūúrñ beé.

22Dan n Jeju oō beé anī, tél ədan na: Nəyiī yáa kógēm báy: Ígə yáa yāi gē malang, ī-nəbō narən ngé ndoō gē, anī ā āw kə dūbē yáa kənge gē dɔ rā té, ba gō té anī, ī-reē ún gōm.

23Ba dan n ni-oō najē gē n toō beé anī, rōn nelən alé, tɔdɔ ni i de ké ənge yáa ngáy.

24Dan n Jeju aə beé anī, əda na: Kudə kem *Bē kɔɔ yā Nóbā té i yáa ké ngańg ngáy tām yā de ké ənge yáa ngáy té.

25Tɔdɔ, kadē jámbal māñ kum bəlo líbəri té ní, i yáa ké ngańg, ba kadē de ké ənge yáa ngáy udə kem *Bē kɔɔ yā Nóbā té ní, i yáa ké ngańg tɔy báy.

26De gē n oōñ najē n noō ní tél ədañ na: Ba ré i beé anī, i náā n a asə kadē a ajənəñ ní?

27Anī Jeju əda na: A duñ de gē banī yáa ké duñ Nóbā gətóo.

28Tā anī Piyer əda na: Áaā, n toō jii j-əya yáa yājí gē kɔɔ ba j-un gōi ní?

29Anī Jeju əda na: Ādē m-ədásí najē ké bo ngáy, reē deē kógēm əya kújə yān, aláa i nəyán, aláa i ngákóon gē, aláa i ngánən gē kɔɔ tām yā *Bē kɔɔ yā Nóbā té anī,

30kɔɔ a ənge māñ niñ n noō nja ngáy kem ndɔ gē n toō té ō, a ndi kə kumneé ngándáńg dɔ nang ké kijə ké ndɔn té ō.

Jeju tāā najē koyñ ō, ndólən ō nja ké nge kɔ mətá

(Áaī Mat 20.17-19; Mark 10.32-34)

31Gō té anī, Jeju ɔy ngé ké kutə gidə i jōó gē ní seneé ba ədadé na: Áaī, j-āwī i ta ké *Jerusalem. Yáa gē malang n *ngé koō ta gē ndangəñ sɔɔ dɔ Ngōñ Deē ní a reēñ yā kudə gírí.

32A əlanəñ jī de gē ké niñ i *Jipə ál gē té. A lurnəñ ō, a əlañ rɔsɔl dɔn té ō, a tibəñ hōr dɔn té ō,

33a tēndānəñ kə mərəwaá ō, tá a tōlnəñ ba ndɔ ké nge kɔ mətá té anī, a ndólən.

34Ba niñ-gerəñ kum yáa kógēm danaá séy ál báté. Najē ní to i yáa ké mundə té ta kumdé té, adē niñ-gerəñ kum yáa n ni ədadé ní alé.

Nge kum t55 ké Jeriko

(Áaī Mat 20.29-34; Mark 10.46-52)

- ³⁵Dan ngé ní noō té ní, Jeju a aŵ ta ké Jeriko ngɔr, anī nge kum tōō kógēm̄ ndi nang tá bōgē róbá té ndi a gəde yáa.
- ³⁶Dan ní ni-oō kōō kósə de gē ké a mǎnēn buk buk anī, dəje ké i rí wa.
- ³⁷Anī ədanēn na i Jeju ké *Najaret n a mǎn ní.
- ³⁸Anī ni-əga kɔr əda na: Jeju, Ngōn kaa Dabid, áa kum tō ndoō yām̄.
- ³⁹Ngé gē ní a njērān kété ní ndángēnēn kadē utē tan, ba ni-əga kɔr ngáy tɔy ké kété báy əda na: Ngōn kaa Dabid, áa kum tō ndoō yām̄.
- ⁴⁰Anī Jeju dəba, ba əda kadē reēn seneé rōn tá. Dan ní reē ugē ngɔr anī, Jeju dəjen na
- ⁴¹ké gey kadē kə n-rāā i rí tām̄ yān tá wa, anī ni-tél ədan na: Kóōbē, ī-rāā kadē m-áa loo!
- ⁴²Anī Jeju ədan na kə áa loo, tɔdō taā kem yān na ajən.
- ⁴³Ni-áa loo kə ta jī té noō, adē ni-ɔtə a un gō Jeju kə kósə gɔn Nóbā tan tá. De gē malang ní áān yáá ní toō ní tōyēn Nóbā.

LUK 19

Jeju ō Jase ō

- ¹Dan ní Jeju udə kem bē ké Jeriko té ní anī, a ənda kem yā gāng.
- ²Anī dəngam kógēm̄ ké rīn na i Jase i noó ō. Ni i ngol ngé taā lambóo gē ō, i de ké ənge yáá ngáy ō.
- ³Ni a sāā i kaa ké Jeju nəkó i náā bang wa, ba ni-ənge loon alé tām̄ kósə de gē ké ngáy gē tá, tɔdō ni i de ké gīndē ngáy.
- ⁴Anī ni-ay ngōdē kété aŵ al̄ dɔ kágē kógēm̄ ké to tītē kótē tá beé, loo ní Jeju a mǎn tū té ní té, yā kadē kə n-áa Jeju.
- ⁵Dan ní Jeju reē ugē loo ngeé ní noō té anī, ənī kumən kə dɔ ba bār yáa, əda na: Jase, ī-risə nang tá lów, na bōólaā ní i gár kadē mā m̄-ndi i ta kújé tá loof.
- ⁶Ni risə lów ba aŵ əhɔn mbā bē yān tá kə rōneléé ngáy.
- ⁷Dan ní áān tītē ní noō ní a, kósə de gē malang yūrēn najə ədan na: Áaī wa! Ni-aŵ əhɔ bē mbā bē de ké nge rāā majal!
- ⁸Banī Jase ij ra no Jeju té, ba ədan na: Kóōbē ké rōkum té ní, m-ā m-ādē núsə yáa kənge yām̄ gē ngé ndoō gē. Tá ré m-rāā yáá ké gōtə al̄ kə deē kógēm̄ anī, m-ā m-tél yā kadē kóō yáa yān gogé kadē mǎn dɔ nja s.

⁹Anī Jeju əda najə yān na: Bōólaā kajə reē ugə kem kújé n toō té, tɔdɔ deē n toō i ngōñ kaa Abəraham ō.

¹⁰Tɔdɔ Ngōñ Deē reē i sāā ngé ká tadé t̄̄ gə té ō, kajədə té ō.

Kújé najə ké dɔ sélē lór gə té

(Áaī Mat 25.14-30)

¹¹Dan n de gə a oōñ najə ngeé n toō ní anī, Jeju ədadé kújé najə kógə́m báý tɔ, tɔdɔ ni a əndā dɔ bē ká *Jerusalem ngɔr, tá niñ-gírəñ kadə *Bē kɔɔ yā Nəbā a teē hoy i kə ta jī té noō ō.

¹²Ni ədadé tītə n toō beé na: Deē kógə́m ká gir kaan i ngār aŵ dɔ bē kógə́m ká say té yā taā ndū kɔɔ bē tá yā tél reē kɔɔ bē báý.

¹³Ni bār ngé kəla yān gə kutə, ba nəbōdɔ́ sélē lór gə bú bú nja kutə kógə́m kə dɔdɔ gēé, ba ədadé kadə kə rāāñ kadə teē madə dɔ té bətə kadə ugə́n ndɔ téləñ té.

¹⁴Ba madəñ gə ká gə nang yān té iməñəñ ngáý, adə ɔrəñ de gə əlañdɔ́ gəñ té kadə aŵ ədañ na: Jii jə-gɛy kadə ni-ɔɔ bē dɔjɔ́ té alé.

¹⁵Ba dan n ni-taā ndū kɔɔ bē ní oy adə tél reē bēé anī, bār ngé kəla gə n adədɔ́ sélē lór gə ní, yā kadə kə n-ɔɔ nar n niñ kógə́m kógə́m kə dɔdɔ gə əngeñ dɔ madə té ní.

¹⁶De ká ta kəga dɔ reē ba əda na: Kóɔbē, sélē lór yāi gə ní teē madə i kutə kógə́m.

¹⁷Ni ədan na: Majə! Ī i nge kəla ká majə, tá dan n ĩ ĩ-ra dɔ ndūi té tām yáá ká ngáý al gə té ní, m-ādī kadə ɔɔ bē gə kutə.

¹⁸Nge ká nge kɔ jōó reē yān ba əda na: Kóɔbē, sélē lór yāi teē madə i mí.

¹⁹Anī ədan báý tɔ ō na: Ī ā ɔɔ bē gə mí.

²⁰Nge ká rang reē yān ba əda na: Kóɔbē, áá sélē lór yāi ní n toō: m-ngōməñ majə kem kúbūú,

²¹tɔdɔ mā m-bōlíi tām ĩ i de ká tōr ngáý. Ká i yáá ká i ĩ n əñi al gəgə a, ā un i mbée ō, i kōō ká ĩ-dubə al gəgə a, ā əja i mbée ō.

²²Ngār ní ədan na: Ī i nge kəla ká majal. M-ā m-gāng sarya dɔi té i kə gə najə gə n teēñ taí ĩ ká té ní. Adə m-ā m-ún yáá ká m-əñā al ō, m-əja kōō ká m-dubə al ō,

²³ba i tām rí té á ĩ-bɔɔ nar yām loo n nar a ənge mənəñ dɔ té tū té ní kadə ta téləñm té anī m-taā kə manəñeé dɔ té al ní?

²⁴Anī ngār tél əda ngé gə n ndiñ kum té noō ní na: Ī-tāāi sélē lór yān gə kɔɔ, ba ādi madəñ n yān i kutə ní.

²⁵Ba niñ-tél ədanəñ na: Kóɔbē, ba n ni aŵn i kutə kɔɔ bá ní.

²⁶Ni ədadé na: Adə m-ədási, deē n i kə yáá ní, a adəñəñ madə dɔ té, ba deē n i kə yáá al ní, a taāñ ni ká ngáý al nəkó n noō jīn té kɔɔ.

²⁷Ba madē baḡām gē n̄ geyñ kadē m-ḡḡ bē dɔdɔ́ t́ al̄ ní, ī-reēī sedé laā, ba éjaī míndédé ta kumr̄n t́.

Jeju udə kem bē ké Jerusalem t́
(Áaī Mat 21.1-11; Mark 11.1-11; Jaa 12.12-19)

- ²⁸Dan n̄ Jeju c̄r najē tītē n̄ noō oy anī, nəkó əsō nodé t́ kété ta kaw̄ kē *Jerusalem.
- ²⁹Ba dan n̄ aŵñ nḡr kē gidə bē ké Betpaje t́ ō, ké Betani t́ ō, kadə mbaī n̄ a bārēñ na i mbaī *kāgē olibə gē t́ ní ō anī, c̄r ngé ndóo yáa yān gē jōó, əladé ba ədadé na:
- ³⁰Āwī kem bē n̄ ra nosí t́ noō. Dan n̄ ā údiī kē kemeé anī, ā əngeī ngōñ kərō ké deē kógēm̄ gēgē a al̄ gidən t́ al̄ báy ké doḡnəñ ta bēl̄ t́. Ī-tútəniī ba ī-reēī seneé.
- ³¹Ba ré a dəjeñsí na ké i tām rí t́ á ī-tútiñ wa anī, édaī na i Kóḡbē n a sāā.
- ³²Ngé gē n̄ Jeju əladé ní aŵñ ba əngeñ yáa gē tītē n̄ ni-əda ní.
- ³³Ba dan n̄ niñ a tútəñ ngōñ kərō ní anī, kóḡn gē reēñ, a dəjeñdé na ké a tútəñ kərō na i tām rí t́ wa.
- ³⁴Anī niñ-tél ədañ na i Kóḡbē n a sāā.
- ³⁵Niñ-reēñ kə kərō ní, adəñ Jeju, lábēñ kúbə yádé gē gidən t́, ba adəñ Jeju al̄ ndi dɔn t́.
- ³⁶Ba dan n̄ ni-aŵ anī, de gē lábēñ kúbə yádé gē kum róbó.
- ³⁷Ni-əndā dɔ mbaī *kāgē olibə gē nḡr kadē a risə ta ké ngəran t́ nang t́. Loo n̄ noō t́ ní kósé ngé ndóo yáa yān gē malang rāāñ rōnel̄ ngáy, adə niñ-tōyñ Nəbā kə ndūdé ké boó tām yáa ké yāā gē malang n̄ aḡñ t́ ní,
- ³⁸ba ədañ na: Tó̄r ta i dɔ nge n̄ reē t́ ní, dɔ mbañḡ n̄ reē kə rī Kóḡbēé t́ ní. Kem səl̄ lɔm i dɔ rā t́ ō, *kəsə gɔn i yā Nəbā dɔ́ n̄ ō.
- ³⁹*Parijiye kórēy gē i dan kósə de gē ní t́, adə ədañ Jeju na: Ngoljí, ī-ndāñḡ ngé ndóo yáa yāi gē séy t́ tā.
- ⁴⁰Ba Jeju ədadé na: Ādē m-ədásí, ré niñ a rañ kə tadé ké mbóo gēgē anī, i mbaī gē n a əgañ kɔ́r ní.

Jeju nōo najē yā bē ké Jerusalem t́

- ⁴¹Dan n̄ ni-ugē nḡr ba aḡ bē ní anī, ni-nōo tām yān t́, ba əda na:
- ⁴²Nəngēté bōólaā n̄ toō ī ī-gēr yáa n̄ a adī lɔm ní anī, ba ngəlaā yáa n̄ toō i ké bōō kó́ ta kumií t́.
- ⁴³Tɔdɔ́ ndɔ́ gē a reēñ noó kadē madē baḡaī gē a c̄rəñ gɔng yā rōḡineé ō, a gīrəñ gidii njek njek ō, a utəniī kē loo gē t́ malang ō,
- ⁴⁴a rējəñsí rárak nang t́, ī gēgē ngání gē n̄ a toñ kem bɔr yāi t́ ní gēgē, a əyañ mbaī kógēm̄ dɔ mbaī madē t́ looí alé, tɔdɔ́ ī-gēr ndɔ́ n̄ Nəbā reē goḡineé t́ ní alé.

Jeju aṽ kem kújə yā Kóṽbē té
(Áaṽ Mat 21.12-17; Mark 11.15-19; Jaa 2.13-22)

- ⁴⁵Gō té dan ní ni-aṽ kem *kújə yā Kóṽbē té ní anī,
- ⁴⁶udə kə rō ngé kigə yáa gē té a tēbādé kōṽ ba ədadé na: Ndangəñ ədan na: Kújə yān a tél kújə ndōy, a sṽṽ ī-tél ī-rāāī adē tél to tītə bəlo mbaḷ bōṽ rō yā ngé gāng róbə gē a?
- ⁴⁷Ni ndōo de gē yáa kə dō ndō gē kem *kújə yā Kóṽbē té. Ngol gē kə dō *ngé tuñ yáa gē té o, ngé ndōo de gē *ndū najə gē o, *kum kōṽ yā ngán *Israel gē o sāān yā tōlən,
- ⁴⁸ba gerəñ loon alé, tōdō ngán Israel gē malang ní, tadé ra yaka loo koō najə kə ta Jeju té.

LUK 20

Loo nəkó ní Jeju teē kə tógó tū té ní i rá?

(Áaṽ Mat 21.23-27; Mark 11.27-33)

- ¹Ndō kógəñ té, dan ní Jeju ndi kem *kújə yā Kóṽbē té a ndōo de gē yáa o, a cja de gē Najə kə Majə o anī, ngol gē kə dō *ngé tuñ yáa gē té o, ngé ndōo de gē *ndū najə gē o, niñ kə *kum kōṽ gēé,
- ²reē dəjenəñ najə na kə i náā n adən tógó ní wa, kə tógó ní a rāān yáa gē ní kə teēñ i rá wa.
- ³Ni-tél ədadé na: Mā m-ā m-dəjesí najə kógəñ o:
- ⁴Ədamī kə *batém yā Jaa ní ṽṽ i rō Nəbā té aké ṽṽ i rō de gē té wa?
- ⁵Niñ-nəjəñ naā najə dō dándé té ədañ na: Ní toō ní, ré j-ədaī na ṽṽ na i rō Nəbā té anī, ni a tél yā dəjejí na kə i tām rí té á jə-taāī kem Jaa alé wa.
- ⁶Ba ré j-ədaī na ṽṽ na i rō de gē té anī, ngán *Israel gē malang a tóniñjí kə mbalá, tōdō niñ-taān kem mámák kadə Jaa i *nge koō ta o.
- ⁷Anī tél ədanəñ na n-gerəñ loo ní ṽṽ tū té ní alé.
- ⁸Adə Jeju tél ədadé na: Bāa mā m-ā m-ədásí loo nəkó ní m-teē kə tógó ní toō tū té á m-rāān yáa gē ní toō ní alé o.

Kújə najə yā ngé ndōr kəgə nduú kə ngé kem ndul gē

(Áaṽ Mat 21.33-46; Mark 12.1-12)

- ⁹Anī Jeju un kújə najə ní toō əda ngán Israel gē: Deē kógəñ əndā *kəgə nduú gē kem ndōr yān té, ba əndā ngé ndōr gē ta té kadə aṽṽ gō o, adənəñ kanən o, ba aṽ mbā kə gō ngāl ngáy.

10Loo ní nāā sāā kañ kágē nduú asə anī, ni-əla nge kəla yān kógēm̄ rō ngé ndōr̄ gē ní té, kadē kə adənəñ kum yān. Banī ngé ndōr̄ gē ní əndañ nge kəla ní ngáȳ ba tēbānəñ adē tél aṵ jīn karī.

11Ni-əla nge kəla ké rang báý tɔ, ba de gē ní tēndānəñ ɔ, tájənəñ ɔ, tēbānəñ adē tél aṵ jīn karī ɔ.

12Ni-əla nge kəla ké rang ké nge kɔ mətá báý tɔ, ba de gē ní adənəñ do ɔ, tēbānəñ kɔs̄ ɔ.

13Loo ní noō té kɔs̄ ndōr̄ ní əda kə kemən té na: Kə m-rāā i rí tā? M-ā m-əla ngōñ kemm̄ məkó ké kó tár yām, na majanī a bōlōñ ndílən.

14Ba dan ní ngé ndōr̄ gē ní ɔanəñ anī, ədañ naā do dándé té na: Áaī, nge káñ ta yáa ndəbā ní n toó. Jə-tōlīñ bāa yáa ndəbā ní a tél yáa yājí.

15Anī un ənīnəñ gidə ndōr̄ ní té ndágá, ba tōlñəñ kɔs̄. Beé ní kɔs̄ ndōr̄ ní a rāā i rí sedé?

16Ni a reē yā tōl̄ ngé ndōr̄ gē ní, ba a əndā de ké rang gē ta *kágē nduú yān té. Dan ní niñ-oōñ tītē ní noō anī, ədañ na: Ádē yáa ké tītē ní noō rāā yáa al bós̄ nəkó tá.

17Anī Jeju əndā kumən dɔdɔ té ba ədadé na: Ójəmī kum najə ní ndangəñ ədañ na: I mbał ní ngé kəndā kújə gē mbātēñ kété ní n tél mbał kíł kújé ní.

18Deē ní əsō do mbał ní noō té anī a tətē rák rák ɔ, deē ní mbał ní noō əsō dɔn té anī, mbał ní a rējən kɔs̄ ɔ.

Najə ké do lambóó té

(Áaī 22.15-22; Mark 12.13-17)

19Ngé ndóo de gē *ndū najə gē kə ngol gē ké do *ngé tuñ yáa gē té a sāāñ kəho Jeju kə ta jī té beē, ba niñ-bōlōñ ngán *Israel gē. Tɔdɔ niñ-gerəñ majə kadē kújə najə ní Jeju əda ní sɔs̄ i dɔdɔ niñ.

20Loo ní noō té ní, niñ-əlañ gir̄ kum̄ loo, adē əlañ de ké ngé kəndā maý loo gē rō Jeju té. Niñ-sēməñ kumdé sém̄ sém̄, adē rāāñ yáa tītē ké niñ i de ké sůmūú gē, yā kadē ré Jeju əda najə ké majal̄ bāa kə n-əhɔnəñ do té yā kəlan jī ngé kɔɔ bē gē té kadē rāānəñ kə gō ndū ní niñ-ənīñ ní.

21Anī dəjeñ Jeju najə ədañ na: Ngol, jə-geř kadē najə kɔrīí ɔ, yáa ndóo yāí ɔ i gōté, tá ī i-rāā yáa loo geř ta kum deē té alé, ba ā i-ndóo de gē gō róbə gē yā Nébā i kə najə ké rōkum.

22Ní ədájí, jii ní *ndū najə adəjí ta róbə kadē *Sejar lambóo aké ɔgəjí m?

23Ba Jeju geř ngam yádé adē tél ədadé na:

24Ójəmī njár sélē arjāa kógēm̄ adē m-áaā. I do náā n i tū té toō? Najə ní ndangəñ do té toō i najə ké sɔs̄ do náā? Niñ-ədañ na i do Sejar.

25 Anī ni-ədadá na: Ī-tél ādī Sejar yáá n i yā Sejar ní ō, ādī Nébā yáá n i yā Nébā ní ō.

26 Niñ-əngeñ loo kəhən dɔ najə ké majal té séy ta kum ngán *Israel gə té alé, tá najə n ni-tél tūr ədadé ní ɔr kumdé ngáy, adə tél ndiñ tadé mbóo.

Ngé koy gə a ndólēñ i baý?

(Áaī Mat 22.23-33; Mark 12.18-27)

27 *Sadusiye gə nējēñ na de ké koy gə na a ndólēñ bəlo yo té alé, adə ngé kéréy gə dɔ dándé té ndótēñ kə rō Jeju té ngɔr,

28 ba dəjenəñ najə, ədañ na: Ngoljí, Moijə ndang makətübə adəjí, əda na: Ré deē kógəñ taā dəyá ba oy kanjə kojə ngōñ anī, ngōkóon n kə taā dəyá ní kə ojəñ ngōñ kadə ra kum gotən.

29 Tá jóo ní, ngákóo naā ké dəngam gə i sīrí. Ké nga tógə taā dəyá ba oy kanjə kojə ngōñ.

30 Anī nge ké nge kɔ jōo,

31 tá nge ké nge kɔ mətá báy tɔ, taāñ dəyá ní. Niñ sīrí malang ní rāāñ tītə n noō. Niñ-oyñ malang kanjə kojə ngōñ ō.

32 Ba ta tōl tadé malang anī, dəyá ní oy ō.

33 Ní, dəyá n toō ní, dan n de gə a ndólēñ ní, i náā dan ngákóo naā gə n toō té n ni a tél nəyán ní, tɔdɔ niñ sīrí mbak ní taānəñ i ké nəyádé té?

34 Jeju tél ədadé na: De gə ké kem ndɔ ké ngɔlaā n toō té a taāñ naā.

35 Ba ngé gə n Nébā ɔɔdɔ á toñ kadə a ugəñ dɔ nang ké kijə ké ndɔn té ō, ndɔ n de ké koy gə a ndólēñneé bəlo yo té ō ní, a taāñ naā alé,

36 tɔdɔ niñ a oyñ alé, tām niñ-toñ tītə *de ké dɔ rā té gə beé ō, niñ i ngán Nébā gə tām niñ i de ké ngé ndól bāá yo té gə ō.

37 Tá kadə de ké koy gə a ndólēñ ní, ni n noō i yáá ké Moijə ɔjəsi gə kété kɔs, dan n ɔrsí gotə najə yā Nébā n ndɔbən dan túpə kámbé té ní, tām ni-bār Kɔɔbē na i Nébā yā Abəraham ō yā Isaak ō yā Jakob ō.

38 Banī Nébā i Nébā yā de ké koy gə alé, ba i Nébā yā de gə ké ndiñ kə kumdé gə, tɔdɔ niñ malang ndiñ kə kumdé i kə kŭlneé.

39 Loo n noō té ngé ndóo de gə ndū najə kéréy gə unəñ najə ədanəñ na: Ngoljí, najə n ɔr ní majə ngáy.

40 Tɔdɔ niñ-bólēñ dəjen najə dɔ yáá kógəñ ké rang té kɔs.

Kərist ō, Dabid ō

(Áaī Mat 22.41-46; Mark 12.35-37)

41 Anī Jeju dəjedé najə əda na: I baý á de gə ədañ na *Kərist ní i ngōñ kaa Dabid ní?

⁴²Tɔdɔ Dabid nəkó əda kem makətübē Pā gē té na: Najē n Kóɔbē əda Kóɔbē gē yām ní n toó: Ī-ndi dɔ jī kɔm té,

⁴³báté kadē m-rāā adē madē baǎí gē télēn yáǎ kəndā nja yāí.

⁴⁴Ní, dan n Dabid a bārén na i Kóɔbē ní, loo kadē ni i ngōn kaan báý tɔ ní i baý?

Ādī kumsí gólsí kə ngé ndóo de gē ndū najē gēé alé

(Áǎí Mat 23.1-36; Mark 12.38-40)

⁴⁵Dan n ngán *Israel gē malang a oōn najē yā Jeju anī, ni-tél əda ngé ndóo yáǎ yān gē na:

⁴⁶Ī-lōōi kadē kumsí gólsí kə ngé ndóo de gē ndū najē gēé. Niñ a geyñ njērā kə kúbē kə ngāí gēé ō, neldé kadē de gē rāāndé lápéya ndágə loo kə bo gē té ō. A neldé ndi loo kə to ngol té gir kújé kán naā gē té ō, loo kəsa yáǎ gē té ō.

⁴⁷A əsañ jī dəyá kə ngaa koy gē yā tégā ō. Niñ ní, sarya kə bo ngáy a əsō dɔdɔ té.

LUK 21

Kadē karī yā dəyá kə ngaa koy

(Áǎí Mark 12.41-44)

¹Jeju ɔr dɔn dɔó anī, ǎǎ ngé kənge yáǎ ngáy gē kə a bōkəñ *yáǎ ndējē yādé gē loo n a bōkəñ nar tū té kem *kújə yā Kóɔbē té ní.

²Ni-ǎǎ dəyá kógə́m kə ngaa koy kə rən tō ndoō, loo bōké súu kə kum mbutə gē jōó tū té té.

³Anī əda na: Ādē m-ədásí najē kə bo ngáy, dəyá kə ngaa koy kə nge ndoō n toō bōké māñ yādé gē malang.

⁴Tɔdɔ niñ malang ɔrēñ i dɔ yáǎ yādé kə teē kə ndágá gē n ndējēñ ní, banī dəyá n toō ni bōké i yáǎ ndoō yān n kadē ni ndiñ ní malang.

Jeju ɔr najē kə dɔ kújə yā Kóɔbē n a nujə té ní

(Áǎí Mat 24.1-2; Mark 13.1-2)

⁵Dan n noō té ní, de kéréy gē a ədañ na *kújə yā Kóɔbē ní na i kə súūnəñ majə ngáy kə mbaí kə majə gē ō, kə yáǎ gē kə de gē adēñ kə gō kəñi n əniñ míndádé dɔ té ní ō. Anī Jeju ədadé na:

⁶Yáǎ gē n ǎǎí malang toó ní, ndɔ gē a reēñ noó kadē mbaí kógə́m kə a to dɔ mbaí madé té a gətóo: Yáǎ gē malang a nujəñ kɔó.

Yáǎ gē n a rāāñ yáǎ kété no ndɔ sarya té ní

(Áǎí Mat 24.3-14; Mark 13.3-13)

⁷Anī niñ-dəjenəñ na: Ngoljí, i ndɔ kə rá té n yáǎ gē n noō a reēñnéé ní? I yáǎ kɔjə kə baý n a ɔjə kadē yáǎ gē n noō a reēñ ní?

⁸Ni ədadé na: Ādē kumsí ngañg, ba ēndāi kum kedē dɔ rōsí té, na ngáy gē a unəñ rīm yā reēñ, ba a ədañ na i mā ō, na ndō na i ngɔr ō, i-lōōi kun gōdǎ.

⁹Dan n̄ ā ōōi kōō de gē ká a rōñ naā ō, ká a tǎlāñ bē gē naā té ō anī, i-lōōi bōl, tām i gár kadē yǎg gē n̄ noō a rāñ yǎg, banī i ta ngóy ndō gē al báy.

¹⁰Gō té anī ədadé na: Nápar de gē a iñ yā rōñ nápar de ká rang gē ō, gír bē kɔɔ gē a iñ yā rōñ bē kɔɔ ká rang gē ō.

¹¹Dɔ nang a yéy ngáy. Loo kéréy gē té ní moy ngālbōgíi ō, bō ō, a əsōñ tū té. Yǎg ká to bōl ngáy gē a teēñ dɔ rǎ té ō, yǎg ká yā ngáy gē ká yā kɔjə dɔ yǎg ká yā reē báy gē a teēñ ō.

¹²Ba kété no yǎg gē n̄ toō té malang ní, a əhɔñsí yā rāāsí ndoō té ō, a əlañsí jī ngé sarya ká loo káñ naā gē té ō, yā kəlasí kújə dəngáy gē té ō. A awñ sesí kə ta mbañg gē té ō, kə ta ngé kɔɔ bē gē té ō, tām yā rīm té.

¹³Ba yǎg gē n̄ toō a reēñ dɔsí té kadē siñ éngei loo kɔr najē ká kum té dɔm té.

¹⁴Ēndāi kemsí té majə kadē yǎg n̄ i ká yā kadē ā ədañ yā nējəñ najē dɔsí té ní, siñ n̄ ā i-rāāi loon kemsí té kété ní alé.

¹⁵Tɔdō məkó m-ā m-ójésí loo kɔr najē kadē ā ōrī ō, m-ā m-ādēsí kum kedē ō, adē deē kógəñ dan madē baq̄sí gē té ká yā kadē a duñsí kə najá gətóo ō, ká yā kɔsə najē tasí té kə gogá a gətóo ō.

¹⁶Bəbəsí siñ kó gē ō, kóq̄sí gē ō, ngákóq̄sí gē ō, kə ngéésí gē ō, madē tasí gē ō, a əlañsí jī ngé sarya gē té. Ngáy gē dansí té a tǎlāñdǎ kɔɔ,

¹⁷tá de gē malang a iməñsí tām yā rīm té.

¹⁸Ba ngəñ nənga dɔsí kógəñ ká yā kadē ta a tñ gətóo.

¹⁹I kəhɔ rō tɔgə yāsí n̄ a ajəsí.

Sarya n̄ a əsō dɔ bē ká Jerusalem té ní

(Áaṙ Mat 24.15-21; Mark 13.14-19)

²⁰Ba dan n̄ ā áaṙ áskar gē a gīrəñ gidə bē ká *Jerusalem anī, ā i-gerī kadē ndō rō tō ndoō yāñ i ngɔr kɔɔ.

²¹Ndō n̄ noō té ní, kadē ngé gē n̄ niñ i gō nang ká Jude té ní ayñ naā kə dɔ mbaṙ gē té ō, ngé gē n̄ niñ i kem bēé ní, teē awñ say kɔɔ ō, kadē ngé gē n̄ niñ i kem ndɔr gē té ní tél awñ kem bēé al ō.

²²Tɔdō i ndō dal baq̄ ká yā tǎlñ ta yǎg malang n̄ i ká ndang kété ní.

²³Kem ndō gē n̄ noō té ní rō ndoō i kə kó kem gēé ō, kə ngán ká ta mba té gē ká jidǎ té ō. Tɔdō wur de gē a ɔldǎ ngáy ō, wōng a əsō dɔ gír de gē n̄ toō té ō.

²⁴A tǎlāñdǎ kə kaskaraá ō, a awñ sedé bəloó dan nápar de gē té malang ō, adē de gē ká niñ i *Jipə al gē a tǎbāñ bē ká *Jerusalem njadé té báté kadē ndō yā nápar de gē təgāñ.

Ndō reē Ngōñ Deē

(Áaī Mat 24.29-31; Mark 13.24-27)

25Yáá ké yáa gē ō, ké yā kɔjəñ dɔ yáa gē n a reēn ní ō, a teēn kum mbang té ō, kum nāa té ō, kum tɔyō gē té ō. Adē dɔ nang té ní, kem gír nápar de gē a tetə mañ ō, a sōlōñ kekəre tām yā kōō bā bo ké a bār té ō, tām yā bəngál bā bo té ō.

26Ból rāa de gē ngáy loo ngóo yáa gē n a teēn yā tésō dɔ loo ké dɔ nang té ní, tɔdō ngé tógé ké dɔ rā té gē a ndewñ ō.

27Anī a aṣañ Ngōñ Deē a reē dan kiī mañ té kə tógó ō, kə *kɔsə gɔn ké ngáy ō.

28Dan n yáa gē n noō a əlañ gír rāa yáa ní anī, iī dɔ rōsí té, ba ōrī dɔsí dɔó, tɔdō ndō ké yā kadē a gāngəñneé dɔsí i ngɔr.

Kum najē yā kāgē kótē

(Áaī Mat 24.32-35; Mark 13.28-31)

29Ni ədadé kūjé najē kógəñ na: Áaī kāgē kótē ō, kāgē gē malang n noō ō.

30Dan n áaīdē sitəñ anī, ī-gerī kadē dɔ bar i ngɔr.

31Adē ré áaī yáa gē n noō rāañ yáa anī, ī-gerī kadē *Bē kɔɔ yā Nébā dɔ i ngɔr.

32Adē m-ədásí najē ké bo ngáy, de gē n ndiñ kə kumdé ngɔlaā ní a mānəñ malang al n yáa gē n noō malang a rāañneé yáa ní.

33Dɔ rā ō, dɔ nang ō a mānəñ, ba najē yām mā a māñ al báté.

Ī-ndiī dɔ rōsí té majē

34Ī-ndiī jájá dɔ rōsí té, ba ī-lōōī kəyā kadē rāa nāa gē, kə kasə rāa gē, kə sōlōm ké dɔ nang té gē, rāañ ndílsí adē ɔy nding, na sōgə ndō sarya ní əhɔsí dɔ jīsí té,

35tītē réng beé. Tɔdō ndō ní a əsō dɔ de gē malang n ndiñ dɔ nang té ní.

36Ká i dan ké bayé té gəgə a, áaī jájá ō, ī-ndōyī ō, yā kadə Nébā əndā maýsí aṣañ kadē ásiī teē ta yáa malang n a reēn té ní ō, kadē asiī ra dɔó ta kum Ngōñ Deē té ō.

37Kadaá anī Jeju ndi kem *kújə yā Kóɔbē té a ndóon de gē yáa, ba ndóó anī ni-teē aŵ dɔ mbaī n a bārəñ na i mbaī *kāgə olibə gē té ní yā bī.

38Ba ta gír loo té báa ngán *Israel gē malang reēn rōn té kem *kújə yā Kóɔbē té yā koō najē kərən.

LUK 22

Ngol gē ké dɔ ngé tuñ yáa gē oñ naā yā tōī Jeju

(Áaī Mat 26.1-5; Mark 14.1-2; Jaa 14.45-53)

1Dan ngé n noō té ní, ndō nāa mápa ké kanjə *kaa mápa n a bārəñ na i *Páké ní i ngɔr.

²Ngol gē ké dɔ *ngé tuñ yáa gē té kə ngé ndóo de gē *ndū najē gē sāān loo kəho Jeju tōlən, ba gerēñ loon alé, tām niñ-bólēñ *Jipə gē.

Judas rāa loo kəla Jeju jī de gē té

(Áaī Mat 26.14-16; Mark 14.10-11)

³Anī *Sətan udə kem Judas n a bārnēñ na i Iskariot ní té. Ni i nge ké kógēm ké dan ngé ké kutə gidə i jōo gē té.

⁴Ni ɔtə jáké aŵ ənge ngol gē ké dɔ *ngé tuñ yáa gē té o, ngol ngé ngōm *kújə yā Kósbē gē o, ba ɔr najē sedé dɔ loo kəla n a əla Jeju jīdó té ní.

⁵Niñ-rāāñ rōneñ dɔ té, ba oōñ naā kadə n-adēnēñ nar.

⁶Ni ndigə dɔ té ba a sāa ndō ké majə tá kadə n-aŵ kə n-əla Jeju jīdó té jəke gidə kósə de gē té.

Rāāñ loo kəsa yáa nā Páké

(Áaī Mat 26.17-25; Mark 14.12-21; Jaə 13.21-30)

⁷Ndō yā mápá ké kanjē *kaa mápá n kadə a ɔlēñneé míndə ngōñ batə *Páké ní reē ugə.

⁸Jeju ɔr Piyer niñ kə Jaə əladé ba ədadé na: Āw ĩ-rāāñ loo yáa gē yā nā *Pákə kadə j-əsañ.

⁹Niñ-tél dəjenēñ na: Ī-gey kadə jə-rāa loo yáa gē ní i rá?

¹⁰Ni ədadé na: Áaī, dan n ā údiñ kə kem bēé anī, dəngam kógēm ké ətō jóo mañ a dərāsí róbó. Úniñ gōn, āwī seneé kem kújé n a udə tū té ní,

¹¹ba ədañ kós kújé ní na ngolj na kə ədañ na: Ké kújé n kadə n-əsa yáa *Pákə tū té kə ngé ndóo yáa yān gēé ní ké i rá wa.

¹²Anī kós kújə ní a ɔjəsí kem kújé ké dɔ kógēm ké bo, ké lábēñ yáa taā gír dɔ gē kemeé. Ī-rāāñ loo yáa yā nā *Pákə gē i kemeé nuū.

¹³Niñ-aŵñ anī, əngeñ yáa gē ní malang tītə n ni-ədañdó ní, adə rāāñ loo yáa gē yā nā Pákə tū té.

Páké ké kijə

(Áaī Mat 26.26-30; Mark 14.22-26; 1 Kor 11.23-25)

¹⁴Dan n mbang asə ní anī, Jeju ndi a əsa yáa kə ngəmbang kəla yān gēé,

¹⁵ba ədadé na: m-ndəngā ngáy kadə m-əsá yáa *Páké n toō sesí pá tá ké m-áa tápə báy,

¹⁶tɔdō adə m-ədásí, m-ā m-əsá yáa Pákə sesí tɔ al bátə kadə ugəñ dɔ ta tōñ ta Páké té kem *Bē kɔɔ yā Nóbā té.

¹⁷Loo n noō té anī ni-un kópə, ndadə Nóbā dɔ té, ba əda na: Ī-taāñ, āyī naā té malang,

18 tɔdɔ ādē m-édásí, ngɔlaā ní gír gāng tā, m-ā m-āȳ kasə *nduú tɔ al báté kadē *Bē kɔɔ yā Nóbā reēn tá.

19 Gō té anī ni-un mápa, ndadē Nóbā dɔ té, tétē naā té, adédé, ba ədadé na: Nge n̄ toō i rōm ká m-ādē tām yāsí té. Ī-rāāi yáá n̄ toō kadē əgañ kemsí dɔm té.

20 Gō yáá kəsa té anī, ni-rāā tītē n̄ noō báy tɔ kə kopoó, ba ədadé na: Kɔpə n̄ toō i kópə yā *madē naā ká kijə kə ta kŭl mósóm ká bōkə nang té tām yāsí té.

21 Ba áaī, deē n̄ a əlañ jī de gē té ní, əla jīn gō yām té kem kār kəsañ toō té.

22 Ngōñ Deē a aŵ tītē n̄ Nóbā ədañ dɔn té kété ní, ba deē n̄ a əlan jī de gē té ní tā a, rō tō ndoō i yān.

23 Anī niñ-əlañ gír dəje naā kógēm kógēm ká i náā dandé té n a rāā yā rāā yáa nəkó n̄ noō ní wa.

I náā n i de kə bo ngáy ní?

24 Niñ-nějēñ naā najē dɔ dándé té yā gerēn ká i náā dandé té n i de kə bo māñ madēn gē ní wa.

25 Anī Jeju ədadé na: Mbañg gē yā gír nápar de gē a rāāñ ngār dɔdé té, tá ngé gē n̄ əlañ dɔ nápar de gē gír tógə yádé té ní adēñ a bārəñdó na i ngé rāā majə gē.

26 Yāsí s̄i i tītē n̄ noō alé, ba kadē deē n̄ i kə bo ngáy dansí té ní a kóɔ tél to tītē de ká dūú ngáy dansí té, kadē nge n̄ ndi ngār dɔ madēn gē té ní tél to tītē ngōñ nge kəla ká karī ō.

27 I náā n i de kə bo ngáy ní, i deē n̄ ndi ta yáa kəsa té ní, aké i nge n̄ rāā kəla kətō yáa kə rōn té ní? M-áa, i deē n̄ ndi ta yáa kəsa té ní al a? Ba áaī, dansí té laā ní, mā i tītē nge rāā kəla kətō yáa ō, nge nəbō ō.

28 S̄i i ngé gē n̄ əhɔi rōsí tɔgə seím tū yáa gē n̄ nāāmēñ té ní.

29 Adē n̄ toō m-əndā dɔ Bē kɔɔ danaá kóɔ tām yāsí té tītē n̄ Bɔbém əndāñ dɔ danaá tām yām té ní ō.

30 Ā əsaī yáa dɔ yām té ō, ā ayī seím ō, kem Bē kɔɔ yām té, tá ā ĩ-ndi dɔ kōr kəgə mbang gē té yā gāngəñ sarya dɔ gír bē ká kutə gidə i jōo gē yā ngán *Israel gē té ō.

Jeju tāa Piyer na a nəjē gerēn

(Áaī Mat 26.31-35; Mark 14.27-31; Jaa 13.36-38)

31 Simo, Simo, áaā, *Sətan dəje kadē n-əgasí tītē n̄ a əgañneé kum kōo gémə kə yengəreé noō beé.

32 Ba m-ndōy tām yāi ĩ té kadē əsō loo taā kem yāi té alé. Ba ĩ, dan n̄ ĩ-tél ta róbə yāi té ní a, ĩ-mbūsə ngákóóí gē.

33 Ba Piyer ədan na: Kóɔbē, mā m-ndi dɔ rōm té ngañg ngáy yā kadē, ré i dəngáy a, m-ā m-āw seí tū té ō, i yo a, m-óy seí ō.

34 Ba Jeju tél ədan na: Ādē m-ədəī, Piyer, bōólaā nəkó n toō, kété tá kadē kéra kənjá a nōō ní, ā ī-nējē nja mətá na ī-gerēm alé.

Ngong nar ō, ngong mbā ō, kaskar ō

35 Gō té anī, ni-ədadá na: Dan n m-élásí kanjē ngong nar, aláa sánɡá, aláa sākērā njasí té ní, ī-nalī yáá kógēm séy a? Niñ-tél ədañ na: Jə-naī yáá kógēm yētə alé.

36 Anī ni-tél ədadé na: Ba ngɔlaā ní, kadē deē n aŵ kə ngong naraá ní, kadē kóō un ō, kadē deē n aŵ kə sánɡá ní, kóō un ō, ba deē n aŵ kə kaskaraá al ní, kadē kóō igə kúbə yān mangəñ.

37 Tɔdō ādē m-ədásí, i gár kadē najē n ndangəñ kem makətübūú na: Tədanəñ dan ngé rāā majal gē té ní reē udə gírí dɔm té. Tām najē gē n ndangəñ ɔjə dɔm ní a reē yā kudə gír kə rō té.

38 Niñ-tél ədanəñ na: Kóōbē, áá, kaskar to laā i jōó kóó bá. Anī tél ədadé na: Asə beé.

Jeju ndōy dɔ mbaī kágə olibə gē té

(Áaī Mat 26.36-46; Mark 14.32-42)

39 Loo n noō té a, ni-teē aŵ dɔ mbaī *kágə olibə gē té, tītē n a rāāñ dejə ní, adē ngé ndóō yáa yān gē unəñ gōn.

40 Dan n ni-ugə dɔ mbaī ní té anī, ədadé na: Ī-ndōyī tām kadē údiīnéé dan yáa gē n a nāānsí kadē əsōī té ní alé.

41 Gō té anī, ndótə rōdə té kóó kə say séy, adē dɔ dándə asə kadē deē ənī kəkəɔ anī əsō tū té, ba tətə kejən nang té a ndōy əda na:

42 Bəbám, ī kó ndigə anī, ún kópə n toō rōm té kóó, banī kadē i gō kem ndigə yām mā n kə yā rāā ní alé, ba kadē i gō kem ndigə yāī ī kó tá.

43 Anī *de kə dɔ rə té kógēm teē hɔy kə rōn té adən tógə.

44 Gō té bá anī, kemən rōn kə ngangāá ngáy, ba ni-ndōy kə ngangāá ngáy tɔy kə kété gē ō, tətōn teē a tésō kə kúbərū mósə té kok kok ō.

45 Ni-ii ta ndōy té, ba reē rō ngé ndóō yáa yān gē té. Dan n ni-reē əngedə ní a to a bīñ kə sōlōó kekəre, banī ədadé na:

46 Ā ī-bī i rí? Íi dɔ ba ī-ndōyī kadē údiīnéé dan yáa gē n a nāānsí kadē əsōī té ní alé.

Əhɔñ Jeju

(Áaī Mat 26.47-56; Mark 14.43-50; Jaa 18.3-11)

47 Dan n ni-ɔr najē kə tan té báy anī, áá kósə de kə ngáy gē kə a reēñ, ba nge kə kógēm kə dan ngé kə kutə gidə i jōó gē té n a bārñəñ na i Judas ní, njərā kété nodə té. Ni-aŵ kə rō Jeju té ngɔr yā bīrən kə rōn té dagə.

48 Anī Jeju ədan na: Judas ā ī-bīr Ngōñ Deé kə rōí té dagə n ā ī-rāā yā kəlaneé jī de gə té ní a?

49 Dan n ngé gə n gīrəñ gidə Jeju ní ʒaān yáá n a rāā yā rāā yáá ní anī, dəjenəñ ədan na: Kóɔbē, jə-təgádə kə kaskaraá a?

50 Anī deē kógəñ dandé té əga nge kəla yā ngol *ngé tuñ yáa gə, əga mbīn kə koú gāng.

51 Ba Jeju un najə əda na: Əyaī, asə beé! Ba ɔdə mbī dəngam ní bāa, mbīn tél ndi ta naā té gogə.

52 Gə té anī, Jeju əda ngol gə kə dɔ *ngé tuñ yáa gə té ɔ, ngol ngé ngōm *kújə yā Kóɔbē gə ɔ, *kum kɔɔ gə ɔ n reēñ kəhɔn té ní na: I baý á ī-reēi kə kaskar gə, kə sálang kəgə gə, tītə kə ī-reēi i kəhɔ nge kum róbə té beé ní?

53 Ngándañg kə ndɔ gə mā i sesí kem *kújə yā Kóɔbē té, ba sīj əhɔmī alé. Banī i kum mbang yāsí n toó ɔ, i kum mbang yā tógə kə kum til té gə ɔ.

Piyer nējə, əda na n-geř Jeju alé

(Áaī Mat 26.57-58,69-75; Mark 14.53-54,66-72; Jaa 18.12-18,25-27)

54 Dan n əhɔñ Jeju oy anī, aŵñ seneé, ba adəñ udə kújú bē yā ngol *ngé tuñ yáa gə té. Piyer a un gōdə, ba dandé tá gəlā say séy.

55 Niñ-rāāñ hor ta loo ndal té kem ndogó danaá rak, ba ndiñ nang té naā té mbak, anī Piyer reē ndi dandé té.

56 Anī nge kəla kə dəyá kógəñ ʒaān gə horoó anī əndā kuməñ dɔn té ba əda na: Dəngam n toó i seneé ɔ.

57 Ba Piyer nējə kɔɔ əda na: Dəyá, m-gerəñ alé.

58 Séy gə té a, deē kógəñ ʒaān anī əda na: Ī ní, i deē kógəñ kə sedə ɔ. Anī Piyer tél əda na: Madə, mā i deē kógəñ kə sedə alé.

59 Asə kum mbang kógəñ n noó gə té ngɔr anī, nge kə rang əda yān kə ngangā ngáy na: Kə rókum té ní, dəngam n toó ní i seneé ɔ. Áaī, ni i de kə Galile al a?

60 Piyer tél əda na: Madə, mā m-geř kum najə yāi n ī-ra ā ɔr toó alé. Anī kə tajī té noó, dan n Piyer ɔr najə kə tan té báy anī, kəra kəñjá nō.

61 Anī Kóɔbē tél tūr rɔn ba əndā kuməñ dɔ Piyer té. Loo n noó té anī, əga kem Piyer dɔ najə n Kóɔbē ədan té na bōólaā nəkó n toó, kété tá kadə kəra kəñjá nō ní, na a nējə gerəñ nja mətá ní.

62 Anī Piyer teē ndágá, ba nō kə wur katāá ngáy.

De gə tájəñ Jeju ɔ, təndānəñ ɔ

(Áaī Mat 26.67-68; Mark 14.65)

63 Ba de gə n a ngōməñ Jeju ní tá a lurəñəñ ɔ, a təndānəñ ɔ.

⁶⁴Niñ-doḡñ kumən kə ta kūbūú, ba dəjenəñ najē, ədañ na: I náā n əndaī ní? Ī na i *nge koō ta ní, éda dɔ deē ní tā!

⁶⁵Ba ədañ yáá kə rang kə tītē n noō gē ngáy dɔn t́, tájənəñneé ɔ.

Awñ kə Jeju no ngé sarya kə bo gē t́

(Áaī Mat 26.59-66; Mark 14.55-64; Jaa 18.19-24)

⁶⁶Dan n loo tī ní a, *kum kɔɔ gē yā ngán *Israel gē kánəñ naā, kə ngol gē kə dɔ *ngé tuñ yáá gē t́ ɔ, ngé ndóo de gē ndū najē gē ɔ,

⁶⁷reēñ kə Jeju loo sarya yādé t́, ba ədanəñ na: Ré ĩ i *Kərist anī, édájí wáńg. Ni-tél ədadé na: Ré m-édásí anī, ā ī-taāi kem alé,

⁶⁸aké m-dəjesí najē anī, ā ī-dalmī al ɔ.

⁶⁹Ba əla gír bōólaā n toō t́ ní, Ngōñ Deē a ndi dɔ jī kɔ Nóbā kə tógən i ngáy t́.

⁷⁰Anī bōkəñ tadé malang, dəjenəñ na: Ní adə, ĩ i Ngōñ Nóbā tā m? Jeju tél tūrdə əda na: Sīi kó gē édaī na mā na i ni.

⁷¹Loo n noō t́ anī, niñ-tél ədañ na: Yáá kə yā kadē jə-sāāineé i najē kə kum t́ gē báý tɔ nəkó i rí? Jii kó gē j-oōi najē n teē tan t́ ní kə mbījí bá?

LUK 23

Awñ kə Jeju no Pilatə t́

(Áaī Mat 27.1-2, 11-14, Mark 15.1-5; Jaa 18.28-38)

¹Ta anī kósə de gē malang ĩi awñ kə Jeju no Pilatə t́.

²Əlañ gír sekən rō Pilatə t́ ədañ na: Áaā, j-ənge dəngam n toō loo sēlā nápar deē yájí gē t́ ɔ, loo kɔgə de gē kadē *Sejar yáá tīr gē t́ ɔ. Tá nəkó əda báý tɔ na ni na i *Kərist ɔ.

³Anī Pilatə dəjen najē əda na: Ī i mbañg yā *Jipə gē a? Jeju tél ədan na: Īkó édá bá.

⁴Anī Pilatə tél əda ngol gē kə dɔ *ngé tuñ yáá gē t́ ɔ, kósə de gē ɔ na: Mā m-əngé yáá kógəñ dɔ dəngam n toō t́ kə yā kadē sarya rāanneé alé.

⁵Ba niñ-əhɔñ tadé ngañg báý, ədañ na: Ni sēlā de gē kə ta kūl ndóodé yáá gō nang kə Jude t́ malang, əla gír i Galile t́ nú báté gāngəñ laā.

Awñ kə Jeju no Herod t́

⁶Dan n Pilatə oō beé ní a, dəje kə deē ní i de kə Galile wa.

⁷Loo n ni-geñ kadē i deē yā Herod anī, əla seneé rō Herod t́. Kem ndō gē nəkó n noō t́ ní Herod nəkó i *Jerusalem noó ɔ.

⁸Dan n Herod aa Jeju ní anī, rōn nelən ngáy, tɔdɔ ni-sāā kaañ i jóo najē yáá gē n ni-oō dɔn t́ ní, tá əndā kemən dɔ t́ kadē Jeju a rāā yáá kə yāā kógəñ kadē n-aa báý ɔ.

⁹Adē dāje Jeju najē ngáy, ba Jeju tá ədan yáá kógēm séy alé.

¹⁰Ngol gē ké dɔ *ngé tuñ yáá gē té kə ngé ndóo de gē *ndū najē gē rañ a sekənəñ kə ngangāá ngáy báý tɔ.

¹¹Gō té dan n Herod naā té kə áskar ké ngé ngōm loo yān gē ɔjəñ Jeju kadē ni i deē ta kumdé té al̄ ō, lurənəñ ō oy ní anī, Herod adē əlañ kübə kógēm ké ndələ pir pir rō Jeju té, ba tél əla seneé rō Pilatə té gogá.

¹²Anī ndō nəkó n noō té ní, Herod niñ kə Pilatə n i madə baā naā gē kété ní téləñ madə naā gē.

Pilatə gāng sarya dɔ Jeju té

(Áaī Mat 27.15-26; Mark 15.6-15)

¹³Anī Pilatə bār ngol gē ké dɔ *ngé tuñ yáá gē té ō, ngār gē ō, de ké kem bē gē ō, adē kánəñ naā,

¹⁴ba ədadé na: Sij̄ ī-sekī dəngam n toō rōm té na i tām ni na səlā de ké kem bē gē, ba áaī, m-dəjen najē i ta kumsí sij̄ kó gē té laā ō, ba mā m-əngé yáá kógēm ké dan yáá gē n ī-sekəniineé té ní kadē sarya rān alé.

¹⁵Herod ənge yáá kógēm dɔn té al̄ báý tɔ, tɔdō áaī, ni-tél əla seneé tají té laā. Sij̄ kó gē áaī kə kumsí njóy njóy n toō. Dəngam n toō rāa yáá kógēm séy ké əba kum kadē oyñ alé.

¹⁶Ní i beé báa, m-ādē a əndanəñ, ba gō té a, m-ā m-əyən dɔɔ.

¹⁷Kə dɔ rāa nāa *Pákə gē malang anī, sɔɔ kadē Pilatə a əyɔ dəngáy kógēm dɔɔ.

¹⁸Ba niñ-əgañ kɔr kə dɔɔ ngáy, ədañ naā té malang na: Ādē ī-tōl̄ dəngam n toō, ba Barabas tá əyən dɔɔ ādəjí!

¹⁹Barabas ní əhɔnəñ dəngáyá i najē rōɔ kógēm ké ngé səlā de gē dɔ ngār gē té rōɔñ kem bē té ō, najē tōl̄ ké ni-tōl̄ deē té ō.

²⁰Ba Pilatə gey i kəyɔ Jeju tá adē tél ɔr najē sedé báý tɔ.

²¹Ba niñ-əgañ kɔr dəjenəñ yáá n kemdé ndigə ní ədañ na: Əndan ké máyá tū kəgə ké dēsé té! Əndan ké máyá tū kəgə ké dēsé té!

²²Pilatə ədadé báý tɔ nja ké nge kɔ mətá na: Yáá nəkó ké majal̄ n deē n toō rāa ní i rí? Mā m-ənge yáá kógēm dɔn té ké əba kum kadē oyñ alé, ní i beé báa, m-ādē a əndanəñ, ba gō té a m-ā m-əyən dɔɔ.

²³Ba niñ-əhɔñ gir ngañg ngáy kə nodé té kə kɔr gēé kə dɔɔ, ba dəjeñ kadē kə əndañ Jeju tū kəgə ké dēsé té kə máyá, ba kɔr yádé ní a bār kə dɔɔ ngañg ngáy māñ kə kété báý tɔ.

²⁴Loo n noō té ní Pilatə gāng sarya dɔn té tītə n niñ-dəjeñneé ní.

25 Ni əya nge ní niñ-dəjeñ ní dɔ́, i nge ní əhɔnəñ dəngáyá tām rṓ ké ngé sēlá de gē dɔ ngār gē té rṓñ té ō, najē tṓ ké ni tṓ deē té ō ní, ba adēdé Jeju kadē rāāñ yáá ní kemdá gey ní seneé.

Əndañ Jeju kə máyá tū kágē ké dēsé té

(Áaī Mat 27.32-44; Mark 15.21-32; Jaa 19.17-27)

26 Dan ní a awñ kə Jeju tītē ní noō ní anī, əhɔñ dəngam kógə́m ké tél ndɔ́ró a reē, rīn na i Simo ké Siren, ba adənəñ kágē ké dēsé kadē ətō gō Jeju té.

27 Kósə de gē ngáy unəñ gōn, kə dəyá gē ké a təndāñ nganjədə́ gē ō, a nōñəñ ō.

28 Jeju tél tūr kumən kə rō dəyá gē ní té, ba ədadé na: Dəyá ké *Jerusalem gē, ī-nōmī mā alé, ba ī-nōōī rṓsí sī́ ké gē ō, ngánsí gē ō.

29 Tɔ́dɔ́ áaī, ndɔ́ gē a reēñ noó kadē a ədañ na: Rōñḗ i yā dəyá ké kujə gē! Rōñḗ i yā ngé gē ní ojəñ ngōñ al ní! Rōñḗ i yā ngé gē ní adəñ ngōñ mba al ní!

30 Loo ní noō té de gē a ədañ mbál ké bo gē na kə tésōñ dɔ́də́ té kṓ ō, a ədañ ngán mbál gē na kə utəñ dɔ́də́ kṓ ō.

31 Ní, ré rāāñ kágē ké mbṓl yáá ké tītē ní noō gē anī, nge ké tutə ní, yān i báy?

32 Awñ kə de ké rang gē jṓ seneé yā tṓldé ō, i de ké ngé rāā majal gē.

33 Dan ní ugəñ loo ní a bārnəñ na i Kār dɔ́ té ní anī, əndanəñ kə máyá tū kágē ké dēsé té tū té naā té kə ngé rāā majal gē ní. Kógə́m i dɔ́ jī kɔn té ō, kógə́m i dɔ́ jī gelən té ō.

34 Anī Jeju əda na: Bɔ́bém, ī-māy rṓl dɔ́də́ té, tɔ́dɔ́ niñ-gerəñ kum yáá ní niñ-rāāñ toó alé. Gō té anī niñ-túgəñ wə́lá kəgəñneé naā kúbə yān gē.

35 De ké kem bē gē ra áañ loo sikəm. Ba ngār gē tá a kəgōñ naā dɔ́ Jeju té. Niñ-ədañ na: Ni ní ajə de ké rang gē ní, ré ni i *Kərist anī, adē ajə rōñ yā kaa tá.

36 Áskar gē lurəñəñ báy tɔ́ ō.

37 Niñ-reēñ kə rōñ té ngɔr kə kasə ké masā́ yā kadən, ba ədañ na: Ré ĭ i mbañg yā *Jipə gē anī, ĩkó ájə rṓl tā.

38 Ndangəñ najē kógə́m əndāñ dɔn té dɔ́ báy tɔ́, ədañ na nge ní toō i mbañg yā *Jipə gē.

39 Nge rāā majal ké kógə́m ní əndañdə́ kə máyá tū kágē ké dēsé té ní əda najē ké to ngonjə na: ĭ i *Kərist al a? Ájə rṓl ĩkó, ba ájəjí seí ō tā!

40 Anī madəñ ké noō ní ndángəñ əda na: ĭ ní gāngəñ sarya ké kógə́m beē dɔ́jí té mbak ní, ī-bṓl ndí́l Nóbā al a?

41 Yájí jī i gō té, tɔ́dɔ́ rāāñjí i yáá ké asə gotə yájí gē ní jə-rāā té ní. Ba ni, ni-rāā yáá kógə́m ké majal séy al báté.

42 Tá ni-əda Jeju na: Jeju, adē əga kemií dɔ́m té dan ní ā ũgə kem Bē kɔɔ yáí té ní.

⁴³Anī Jeju tél tūr ədan na: Ādē m-ədəī najē ké bo ngáy, bōólaā nəkó n toō, i sem loo ké majə yā Nəbā té.

Jeju oy

(Áaī Mat 27.45-56; Mark 15.33-41; Jaa 19.28-30)

⁴⁴Loo n mbang i dan bēé ní, loo gāng tībə ripə, adē loo ké risə til taā loo dɔ nang té malang, báté ugən mbang ké mətá ké loo səlí té.

⁴⁵Kübē n gāngēñneé kem kújé yā Kóóbē ní njar naā té danaá kɔ́.

⁴⁶Anī Jeju əga kɔ́r ngáy əda na: Bɔ́bóm, m-əyá ndílóm kem jíí té. Dan n əda najē n noō oy anī, əhɔ tan kə naā té.

⁴⁷Loo n ngol áskar gē aa yáa gē n toō beé ní, a ɔsə gɔn Nəbā, əda na: Rɔ́kum, deē n toō i de ké súmūú!

⁴⁸Ba kósə de gē malang n kánēñ naā yā kaa yáa n rāa yáa ní, dan n aañ tītē n noō anī, télēñ ta kaw bēé tēndāñ nganjədə dɔ́ dɔ́.

⁴⁹Ngé gē malang n gerēñ Jeju majə ní ō, dəyá gē n unēñ gōn iñ seneé Galile nú ní ō, rañ dan say, a aañ yáa gē n rāañ yáa ní.

Dubēñ Jeju

(Áaī Mat 27.57-61; Mark 15.42-47; Jaa 19.38-42)

⁵⁰Deē kógēm dan ngé sarya ké bo gē té teē reē. Rīn na i Jəjep, ni i de ké kem majə ō, i de ké súmūú ō.

⁵¹Yáa gē n madēñ gē ɔjēñ rāa ō, yáa gē n rāañ ō ní, ni-əla rōn danaá alé. Ni i de ké Arimate, bē kógēm yā *Jipə gē. Ni a ngóo i *Bē koo yā Nəbā.

⁵²Ni-aw rō Pilatə té, dəjen na kə adēñ nīñ Jeju.

⁵³Gō té anī, ɔr nīnən tū kágə ké dēsə té, bír kə kübē yoó, ba aw əñī bāá yo kógēm ké ndērēñ tū mbał té, ba əñīñ deē kógēm tū té al báy té,

⁵⁴I ndō n a rāañneé loo kán yáa gē kəndā tām yā ndō *sabat té ní, tá ndō sabat nəkó i ngɔr kɔ́.

⁵⁵Dəyá gē n iñ kə Jeju Galile nú reēñ ní awñ gō Jəjep té, niñ-aañ bāá yo ní ō, loo kəñī n əñīñ nīñ tū té ní ō.

⁵⁶Gō té anī tél aw rāañ loo yibə ké kotə majə ngáy gē ké yā rāa dɔ nīñ té, kə yibə ítər gē, əndāñ. Ndō *sabat té bá anī, niñ-ɔrēñ koō tītē n *ndū najē ədañ ní.

LUK 24

Jeju ndóí bəlo yo té

(Áaī Mat 28.1-10; Mark 16.1-8; Jaa 20.1-10)

¹Kə ndō *dəmāsə ta gír loo té batə anī, dəyá gē ní awñ dɔ bádə Jeju té kə ítər ké yā rāa dɔ nīñ té gē n əndāñ dɔ danaá ní.

- ²Niñ-ḡḡān mbaĭ n̄ utēñneé ta bāá yo ní i ké ndūbērū kōó ta tá.
- ³Ba dan n̄ udēñ bəloó anī, əngeñ dā rō Kōóḡē Jeju alé.
- ⁴Niñ-nda sitēñ sata, gerēñ yáá ké yā gr̄r̄ kəndā dō tá alé, anī de gē jōó ké ḡḡñ kūbē ké ndólē pir pir gē teē rañ nodó tá.
- ⁵Ból rāādé ngáy adē əlan̄ dōdó nang té kōó, anī de gē ní ədañdé na: I tām rí té á ā ī-sāāi nge n̄ ndi kə kumneé ní dan de ké koy gē té?
- ⁶Ni i laā alé, ni-ndól kōó. Ādē əga kemsí dō najē gē n̄ ni-ḡr̄ sesí tá dan n̄ ni i Galile báy ní.
- ⁷Ni-əda na i gár kadē əlan̄ Ngōñ Deē jī ngé rāā majal̄ gē té ō, kadē a əndanēñ kə máyá tū kāgē ké dēsé té ō, i gár kadē a ndól̄ ndō ké nge kḡ mətá té ō.
- ⁸Loo n̄ noō tá anī, əga kemdá dō najē gē ní tá.
- ⁹Dan n̄ dəyá gē ní télēñ dō bāá yo té anī, ḡjēñ ngé ké kutə gidə i kógēm̄ gē ō, gotə madēdé gē malang ō, gotə yáá gē n̄ noō malang.
- ¹⁰Dəyá gē ní i Mari ké Magədala ō, Jan ō, Mari ké kḡḡ Jakə ō. Dəyá madēdé ké rang gē n̄ i sedé ní ədañ ngámbang kəla gē gotə yáá gē ní ō.
- ¹¹Ba niñ-ḡḡān ta kumdó tá i najē ké kanjē kumən gē, adē taāñ kem alé.
- ¹²Banī Piyer j̄ j̄ ḡy ngōdē aḡ dō bádé tá, ba dan n̄ əga kumən kə kem bəloó anī, ḡḡ i kūbē gē tá ngóy. Yáá ní ḡr̄ kumən nəkó ngáy, ba tél aḡ bēé.

Ngé ndóō yáá gē jōó aḡñ kə bēé Emaus

(Áḡḡ Mark 16.12-13)

- ¹³Ndō nəkó n̄ noō tá, ngé ndóō yáá gē jōó a aḡñ kə bē kógēm̄ ké rīn na i Emaus tá. Kij̄ *Jerusalem yā kaḡ tū tá deē a njērā kum mbang jōó.
- ¹⁴Niñ a ḡr̄ēñ najē kə naá dō yáá gē malang n̄ rāāñ yáá tá ní.
- ¹⁵Ba dan n̄ a ḡr̄ēñ najē ō, a nējēñ naā najē ō anī, Jeju nəkó reē əngedé, ba njērā sedé.
- ¹⁶Ba yáá kógēm̄ ənī til ta kumdó tá adē geḡnēñ alé.
- ¹⁷Anī ni ədadé na: Najē nəkó n̄ ā ī-njērāī ā ḡr̄ī toó i najē rí? Loo n̄ noō tá niñ-tél dəbañ, ba ḡḡnēñ kə dō kumdó ké neĭdé alé.
- ¹⁸Nge kógēm̄ ké dandé té ké rīn na i Kəleopas tél ədan na: Ī ngóy n i de ké *Jerusalem ké geḡ gō yáá gē n̄ rāāñ yáá kemeé kem ndō gē n̄ toō tá al ní? De ké rang ké geḡ gō yáá gē n̄ toō al bāté gətóo.
- ¹⁹Jeju tél dəjedé ké i yáá rí gē wa. Anī niñ-tél ədanēñ na: Yáá gē n̄ reēñ dō Jeju ké *Najaret ké *nge koō ta, ké rāā kəla kə tógó ō, ḡr̄ najē kə tógó ō, ta kum Nəbā tá ō, ta kum ngán *Israel gē té malang ō ní, Ī ōō al a?

- 20 Yáa gē ní ngol gē yājí ké do *ngé tuñ yáa gē té kə ngār yājí gē rāān seneé, əlanəñ jī de gē té kadē gāngəñ sarya yo dən té ɔ, əndanəñ kə máyá tú kágə ké dēsé té ɔ ní, ɪ ɔɔ al a?
- 21 Jii ní, j-əndā kemjí dən té kadē i ni n a gāng do Israel ní. Ba yáa kógə́m báy tɔ do yáa gē ní toɔ té malang ní, ní toɔ i ndɔ ké nge kɔ mətá n yáa gē ní toɔ rāān yáa ní.
- 22 Banī dəyá kéréy gē ké ngé yājí rāān yáa ké ɔr kumjí ngáy, niñ-teēñ kə gír loof batə aŵñ do bádé té,
- 23 anī əngeñ nīnén alé, ba tél reē ədañjí na *de ké do rā té gē na ndɔbēndé, ba ədañdé na ni na i kə kumneé.
- 24 De kéréy gē ké danjí té aŵñ do bádé té anī, əngeñ yáa gē ní tītə ní dəyá gē ədañneé ní ɔ, ba ngarāng kumən nəkó tá aḡəñ alé.
- 25 Anī Jeju ədadé na: Sii ní kuř dəsí gətóo, tá ɔrii bāā ngáy loo taā kem yáa gē malang ní *ngé koɔ ta gē ədañ té ní.
- 26 I gár kadē *Kərist a aḡ tápə ní toɔ yā kudəñ kem *kɔsə gɔn yān té ní ɪ-geri al a?
- 27 Loo ní noɔ té anī, ni-əla gír do najə yā Moijə té báté gāngəñ do najə yā *ngé koɔ ta gē malang té, a ɔrəñdé kum yáa malang ké ɔjə dən ní ndangəñ kem makətübə té ní.
- 28 Dan ní əndāñ do bē ní a aŵñ kə tú té ní ngɔr anī, Jeju rāā tītə ké a aŵ i kə say ngáy báy beé.
- 29 Ba niñ-əhɔnəñ mbā ədanəñ na kə ndi sedé tɔdɔ loo sɔl kɔs ɔ, mbang na a aŵ i kə kuduú ɔ. Adə ni udə aŵ ndi sedé.
- 30 Ba dan ní ni-ndi sedé ta yáa kəsa té anī, un mápa ndadə Nébā do té, gɔ té báa tetə naā té ba adədé.
- 31 Loo ní noɔ té kumdé teē adə tél geřnəñ. Ba ni-tél sində kɔs ta kumdé té.
- 32 Anī niñ-tél a ədañ naā na: Dan ní ni a ɔř najə seji róbó ɔ, a ɔřjí kum yáa gē ké ndangəñ kem makətübə gē té ɔ ní, kemjí təngəjí piling piling al a?
- 33 Ké do nja té beé, niñ-téləñ do té, aŵñ ké *Jerusalem gogé, ba əngeñ ngé ké kutə gidə i kógə́m gē ɔ, madədé ké sedé gē ɔ, ké kánəñ naā ndiñ.
- 34 Niñ ngeé ní toɔ ədañdé na Kɔɔbē na ndól rɔkum adə Simɔ na aḡ kə kumneé ɔ.
- 35 Anī niñ ké jɔo gē ní ɔrəñdé gotə yáa ní rāādé róbó ní ɔ, loo geř ní gerəñneé Jeju loo tetə mápá té ní ɔ.

Jeju teē hɔy kə rɔ ngé ndóo yáa yān gē té

(Áař Mat 28.16-20; Mark 16.14-18; Jaa 20.19-23; Kəla 1.6-8)

- 36 Niñ a ɔrəñ najə kə tadé té báy anī, Jeju nəkó teē ra dandé té, ba ədadé na: Adə ləm i sesí!

- 37 Kēngā s̄ā gāngd̄é k̄ó̄ ǒ, b̄ól as̄édé nák ǒ, t̄od̄ó ɔ̄j̄əñneé na i ndíl deē kógēm̄.
- 38 Ba Jeju ɔ̄dadé na: Ángalsí ndi kə gōó tɔ̄ alé i najē rí té? Kemsí a tósēsí i tām rí té?
- 39 Áǵā jīm̄ gē kə njam̄ gē. I mā nəkó n m̄-ra toó. Ǫd̄əmī, áǵā t̄od̄ó ndíl aŵ kə dā rōneé ǒ, kə kēngāneé ǒ tītē n̄ mā m-āw̄n̄ toō alé.
- 40 Dan n̄ ni a ɔ̄da tītē n̄ noō ní anī, ɔ̄j̄ədé jīm̄ gē kə njan gē.
- 41 Banī taāñ kem al̄ báy, tām rōneē as̄édé nák ǒ, ɔ̄r kumdé ngáy ǒ, anī Jeju d̄əjedé na ké yáǵ kógēm̄ ké yā kəsa gətóo laā wa.
- 42 Niñ-adēnēñ k̄anjē ké sū,
- 43 anī ni-taā ba ɔ̄sa ta kumdé té.
- 44 Gō té anī, ni-ɔ̄dadé na: Najē gē n̄ m-édásí dan n̄ mā i sesí ní n toó: I gár kadē m̄-t̄l̄ ta yáǵ malang n̄ i ké ɔ̄j̄ə d̄óm̄ mā kem makətübē *ndū najē yā Moijə té ǒ, yā *ngé koō ta gē té ǒ, kem makətübē Pā gē té ǒ ní.
- 45 Loo n̄ noō té ni-rāā adē gerēñ kum yáǵ gē n̄ ndangēñ kem makətübē gē té ní,
- 46 ba ɔ̄dadé na: Ndangēñ kem makətübūú tītē n̄ toō beé na *Kərist áǵ tápē ǒ, a ndól̄ dan de ké koy gē té nd̄ó ké nge kɔ̄ mətá té ǒ,
- 47 na a ɔ̄niñ mbēr kə rīneé yā kadē nápar de gē malang kə tūrēñ háldé kadē Nóbā māȳñ rōñ d̄odé té ǒ, ba a ɔ̄lañ gir na i d̄ó bē ké *Jerusalem té.
- 48 S̄j̄i i de ké kum té gē.
- 49 Ba mā tā a, m-ā m-éla kə nge n̄ B̄ɔ̄bóm̄ ɔ̄ni mīndən d̄ó té yā kadēsí ní, adē a reē d̄osí té. Ní, s̄j̄i ī-ndiī kem bēé laā báté kadē Nóbā ɔ̄lañ tógé ké d̄ó kübē té rōsí té.

Jeju tél aŵ d̄ó rā té

(Áǵā Mark 16.19-20, Kəla 1.9-11)

- 50 Gō té anī, ni-ɔ̄ydé gōn té, ba aŵñ kumdé ké Betani. Loo n̄ noō té ni-ɔ̄y jīm̄ kə d̄ó ba t̄r̄ tan d̄odé té.
- 51 Ba dan n̄ ni a t̄r̄ tan d̄odé té tītē n̄ noō ní anī, ɔ̄r rōñ rōdó té ba aŵñ seneé d̄ó rā té.
- 52 Niñ-ɔ̄sēñ nodé nang té non té, ba télēñ kə rōnelēé ngáy aŵñ *Jerusalem gogé.
- 53 Niñ-ndiñ kem *kújə yā K̄ó̄bē té kə d̄ó nd̄ó gē yā kər ta Nóbā.

JHN

JHN 1

Najē i loo ké unjē kow ō, ndi kə kumuú ō

- ¹Ta kəla gir yáa gē tē malang ní, Najē to noó kōó. Najē ndiñ i naā tē kə Nébāā ō, Najē i Nébā ō.
- ²Ta kəla gir tē ní, niñ-ndiñ i naā tē kə Nébāā.
- ³Yáa malang i ké rāa kə ta kūl Najē ní, adē yáa kógēm ké teē kanjēn ni gətóo.
- ⁴Ndi kə kumuú i tū Najē tē, ba ndi kə kumuú ní i loo ké unjē kow yā de gē.
- ⁵Loo ké unjē kow ní unjē kum til tē, ba til asə geē loon alé.
- ⁶Deē kógēm ké Nébā əlan reē, rīn na i Jaa.
- ⁷Ni-reē tām ni i ké de ké kum tē, yā kōr najē dō loo ké unjē kow ní tē, kadē de gē malang tañ kem kə kūlneé.
- ⁸I ni n i loo ké unjē kow ní alé, ba ni-reē i yā kōr najē ké kum tē dō loo ké unjē kow ní tē.
- ⁹Najē ní i loo ké unjē kow ké rōkum. Ni-reē dō nang tē adē unjē dō de gē tē malang.
- ¹⁰Ni i dō nang tē kété ō, de ké dō nang tē gē ndiñ i kə kūlneé ō, banī de ké dō nang tē gē geēnəñ alé.
- ¹¹Ni-reē bēé looneé, ba de ké bē yān tē gē əhəñəñ kə rōdā tē alé.
- ¹²Ba ngé gē n əhəñəñ kə rōdā tē, adē i ngé gē n tañ kemən ní, ni-adədā tógə kadē téləñ ngán Nébā.
- ¹³Ojəndé i kə gō ndigə yā mósə al ō, yā dā rō al ō, yā deé al ō, banī i kə gō ndigə yā Nébā.
- ¹⁴Najē ní tél deē ō, ndi danjí tē ō. J-aa *kəsə gən yān. I kəsə gən yā Ngōñ ké kal kógēm beē ké jī rō Bəbən tē. Ngōñ ní kemən majə ngáy ō, najē ké rōkum i ngáy kemən tē ō.
- ¹⁵Jaa oē najē ké dən tē əda na: Aai, deē n m-əda najē yān na deē kógēm ké noīm tē a reē gōm tē noō ní. Tōdō ni i kété noīm tē.
- ¹⁶Tām jī malang ní j-ənge yáa kal loo yān kə ta kūl kem majə yān kə dō naā tē.
- ¹⁷Tōdō adəñjí *ndū najē i kə ta kūl Moijə, ba kem majə ō, najē ké rōkum ō reēñ i kə ta kūl Jeju Kərist.
- ¹⁸Deē kógēm ké aa Nébā gətóo báté. Ba Ngōñ Nébā ké kal kógēm beē n ndi naā tē ngándáñg kə Bəbə Ngōnōó ní, ni a rāa kadē a geēnəñ.

Najē ké kum té yā Jaa Batiste
(Áaī Mat 3.1-12; Mark 1.1-8; Luk 3.1-18)

- 19 Najē n Jaa əda dɔ rɔn té dan n *Jipə ké *Jerusalem gə əlan *ngé tuñ yáa gə ɔ, *ngán Lebi gə ɔ, kadə reē dəjenəñ na ké ni i náa wa ní n toó.
- 20 Ni ədadé wáng na ni i *Kərist alé, anī niñ-tél dəjenəñ na:
- 21 Ní, ĩ i náa tá? ĩ i *Eli a? Ni ədadé na: Mā i ni alé. ĩ i *nge koō ta ké rɔkum ní a? Anī ni-tél ədadé na: I mā alé.
- 22 Niñ-tél dəjenəñ báy tɔ na: ĩ i náa á ədájí ədə jə-tél kə najə kógəñm yā kəda ngé gə n əlanjí ní al m. ĩkɔ ā əda na i rí dɔ rɔí té?
- 23 Anī ni-tél ədadé na: Mā i ndū nge n ənī mbēř dəla loo té na kə ĩ-rāā róbə yā Kɔɔbē kadə ra sůmūú, tītə n ĩjai *nge koō ta ədañ ní.
- 24 I *Parijiyɛ gə n əlanďé ní.
- 25 Niñ-dəjeñ Jaa najə kógəñm báy tɔ, ədañ na: Ba ré ĩ i *Kərist al ɔ, *Eli al ɔ, *nge koō ta ké rɔkum al ɔ anī, i tām rí té á ā ĩ-rāā de gə *batém ní?
- 26 Jaa tél ədadé na: Mā m-rāā de gə batém i ké maná, ba deē kógəñm ké ĩ-geñni alé i dansí té laā.
- 27 Ni a reē góm té, ba mā tā a tútə kəla sākəřā ké njan té gəgə ngóy ní, m-ásé tútə alé.
- 28 Yáa ní rāā yáa i Betani, gidə mañ Jurde ké nú té, loo n Jaa a rāā de gə *batém tū té ní té.

Jeju i Ngōñ Batə yā Nəbā

- 29 Teē kə ndɔ ké noō anī, Jaa aa Jeju a reē kə rɔn té, anī əda na: Áaī Ngōñ batə yā Nəbā, nge kɔř majal yā de ké dɔ nang té gə.
- 30 Deē n m-əda najə yān na deē kógəñm ké nom té a reē góm té noō ní, ni n toó. Tɔdɔ ni i kété nom té.
- 31 Kété mā m-gerən alé, banī m-reē rāā de gə *batém té i yā kadə ngán *Israel gə geřnəñneé.
- 32 Gə té anī, Jaa ɔř najə ké kum té báy tɔ əda na: M-áá Ndíl ĩi dɔ rā té tītə dér beé ba ndi dɔn té.
- 33 Kété m-gerən alé, ba nge n əlan rāā de gə *batém té kum mañ té ní ədam na: Deē n ā áá Ndíl jəngā dɔ rā té ndi dɔn té ní, i nge n a rāā de gə batém kum *Ndíl ké Tál té ní.
- 34 Mā m-áa ɔ, m-əda i yáa ké m-áa kə kumñ ɔ, kadə ni i Ngōñ Nəbā.

Ngé ndóó yáa yā Jeju ké ta kəga dɔ gə

35 Teē kə ndō kə noō anī, Jaa ra loo kə kógēm beē nəkó n noō té báý kə ngé ndóo yáa yān gē jōó.

36 Dan n ni-aa Jeju a māñ anī əda na: Áaī Ngōñ batē yā Nóbā.

37 Dan n ngé ndóo yáa yān kə jōó gē nge n toō oōñ najē n ni-əda ní anī, ɔtə unəñ gō Jeju.

38 Jeju tél tūr kumən anī aadé a unəñ gōn, anī ni-ədadé na: Ā ī-sāāi i rí? Niñ-tél ədanəñ na: Rabi, ī-ndi i rá? Rabi, kə ta bē yādé ní kumən na i ngoljí.

39 Anī Jeju ədadé na: Ī-reēi anī, ā áaī. Loo n noō té niñ-awñ, adē aāñ loo n ni-ndi tū té ní, ba ndiñ rōn té ndō ngeé n noō té. Dan ngeé noō té ní loo i ta jī loo ɔl.

40 Dan de kə jōó gē n oōñ najē yā Jaa ba unəñ gō Jeju té ní, nge kə kógēm i Andəre ngókōo Simo Piyer.

41 Deē n Andəre əngen kété ní i Simo, anī ni-əda ngókōon na n-əngeñ *Mesi. Mesi kə ta bē yādé ní kumən na i Kərist.

42 Ni-aw kə Simo rō Jeju té. Jeju aa Simo anī əda na: Ī i Simo ngōñ Jaa, ba a bārīñ na i Kepas, kumən na i Mbaī.

Jeju bār Pilipə ō, Natanayel ō

43 Teē kə ndō kə noō anī, Jeju gey kaw Galile. Ni-ənge Pilipə róbó, anī ədan na kə un gōn.

44 Pilipə i de kə Betsaida, bē yā Andəre niñ kə Piyer té.

45 Pilipə ənge Natanayel anī ədan na: J-ənge nge n ɔrəñ najē yān kem makətübə *ndū najē yā Moijə té ō, kem makətübə yā *ngé koō ta gē té ō ní: I Jeju ngōñ Jəjep kə *Najaret.

46 Anī Natanayel tél ədan na: Yáa kógēm kə majə a teē kem bē kə *Najaret té nəkó a? Anī Pilipə tél ədan na: Ī-reē áaā.

47 Jeju aa Natanayel a reē kə rōn té anī, ɔr najē yān əda na: Ngōñ *Israel kə rōkum n toó, i de kə gól loo gətóo kemən té báté.

48 Anī Natanayel dəjen na: Ī-gerēm i loo kə rá té? Anī Jeju tél ədan na: Kété pá tá kadē Pilipə bārī dan n ī-ndiñ gír kótóó báý ní, mā m-áaī kōó.

49 Anī Natanayel tél ədan na: Ngoljí, ĩ i Ngōñ Nóbā, ĩ i mbañg yā ngán Israel gē!

50 Jeju tél ədan na: I tām kəda n m-ədəi na m-áaī gír kótóó ní n ī-taā kem ní a? Ā áa yáa kə bo tɔy nge n noō gē báý.

51 Jeju əda báý tɔ na: Ādē m-ədəsí najē kə bo ngáy, ā áaī ta dɔ rā kə teē ō, *de kə dɔ rā té gē yā Nóbā kə a aləñ kə dɔ ō, a risəñ ō, dɔ Ngōñ Deē té.

JHN 2

Kaṁ kə dəyá kújú to kem bē ké Kana t́

- ¹Teē kə ndō ḱ nge kọ mətá anī, i kaṁ kújú yā dəyá kógēm kem bē ké Kana t́, gō nang ḱ Galile t́. Kóo Jeju i kum t́.
- ²Mērēn Jeju kə ngé ndóo yáa yān gēe kaṁ loo kaṁ kə dəyá kújú ní t́ ̄.
- ³Kóo Jeju aā kadē kasə *nduú gətóo ḱs anī əda Jeju na: Kasə *nduú tęgā ḱs.
- ⁴Anī Jeju t́l ədan na: Dəyá ī-gey i rí? Mbang yām asə aĺ báy.
- ⁵Anī kóon t́l əda ngé rāa kəla gē na kə rāān yáa malang ń Jeju a ədadé ní.
- ⁶Təndān jóo bo bóké mañ t́go rō yā *Jipə gē mehé loo ngeé ń noō t́. Kemdá kógēm kógēm ní asə mañ kem jóo jōó aláa mətá ń noō.
- ⁷Jeju əda ngé kəla gē na kə bókēn mañ kem jóo bo gē ní t́ kadē kə rosə. Niñ-bókēn mañ kemeé adē rosə rerep.
- ⁸Anī Jeju t́l ədadé na: Ī-tūy ādī ngol ngé nēbō yáa kəsa gē ngolaā. Niñ-ədēn mañ ní aṁ adēnēn.
- ⁹Ngol ní nāa mañ ń t́l kasə *nduú ní. Ni geṛ loo ń kasə ní teē tū t́ ní alé, ba ngé kəla gē ń ədēn mañ ní tā niñ-gerēn.
- ¹⁰Anī ni-bār nga dəyá ba ədan na: De gē malang a nēbōn i kasə nduú ḱ majə ta kəga dɔ. Dan ń kasə a ra ta kum de gē t́ pá tá a nēbōn ḱ majə séy beé báy. Ba ĩ ī-rāa yāi i báy n ī-ngōmēn kasə nduú ḱ majə ngáy báté kum mbang ń toō t́ ní?
- ¹¹Nge ń toō i yáa ḱ yāa ḱ ta kəga dɔ ń Jeju rāa ní. Ni-rāa i Kana, gō nang ḱ Galile t́. Ni ɔjə kəsə gɔn yān kə ndágá, adē ngé ndóo yáa yān gē taān kemən.
- ¹²Gō t́ anī ni-aṁ Kapernaum niñ kə kóon ̄, ngákóon gē ̄, ngé ndóo yáa yān gē ̄, ba ndiñ noó ndō ngáy alé.

Jeju tēbā ngé gātē gē ḱs kem kújə yā Ḱs̄bē t́

(Áaī Mat 21.12-13; Mark 11.15-17; Luk 19.45-46)

- ¹³Dɔ nāa *Pákə yā *Jipə gē i ngɔr, adē Jeju aṁ *Jerusalem.
- ¹⁴Ni-ənge ngé kigə mañg gē ̄, batē gē ̄, dér dum gē ̄, ngé mbél nar gē ḱ ndiñ ta loo mbél nar yádé t́ ̄, kem *kújə yā Ḱs̄bē t́.
- ¹⁵Anī ni-ɔy kəlá gē rāa ndéy t́, ba tēbańdé ḱs malang kem *kújə yā Ḱs̄bē t́ kə batē gē, kə mañg gē. Ni tēndā nar yā ngé mbél nar gē t̄i ḱs ̄, mbéré kágə yádé gē ń a mbélēn nar dɔ t́ ní tēnī ḱs ̄,
- ¹⁶ba əda ngé kigə dér dum gē na kə ɔyñ yáa ń noō ḱs, ba kə lōōn rāa kújə yā Bəbēn kújə gātē t́.
- ¹⁷Anī əga kem ngé ndóo yáa yān gē kadē ndangēn kem makətūbūú na: Qom̄ tɔdō kújə yāi ngáy adē m-ndebə ra rak.

¹⁸Anī *Jipə gē dəjenəñ na: Yáá ké yáá n̄ ā ī-rāā yā kəjəñjī tógə yāí ā ī-rāān yáá tītē n̄ noō ní i rí?

¹⁹Anī Jeju tél ədadé na: Ī-tōōi *kújə yā Kóōbē n̄ toō kōó, ba ááí ké ndō mətá anī m-ún dōó gogé al wa?

²⁰Anī *Jipə gē tél ədanəñ na: Kújə yā Kóōbē n̄ toō n̄ rāān bāl kutə só gidə i mehé tá oy ní, éda na ndō mətá beē anī ā ún dōó a?

²¹Banī *kújə yā Kóōbē n̄ Jeju a ɔr najəñ ní i rōn nəkó.

²²Adə dan n̄ Jeju oy ba ndóI ní, əga kem ngé ndóō yáá yān gē dō najə n̄ ni ədadé té ní. Adə niñ-taāñ kem najə n̄ ndangəñ kem makətübūú ní ō, najə n̄ Jeju əda ní ō.

Jeju geř yáá ké kem deē té

²³Kem ndō gē n̄ ni-ndiñ *Jerusalem tām yā nāā *Pákə té ní, de gē ngáy taāñ keməñ dan n̄ áāñ yáá ké yáá gē n̄ ni-rāā ní.

²⁴Ba Jeju əñi keməñ adədé alé, tōdō ni-geřdé malang majə.

²⁵Ni sāā kadə deē ədan najə ké dō deē té alé, tōdō ni-geř yáá ké kem deē té.

JHN 3

Jeju niñ kə Nikodem

¹Dan *Parijiye gē té ní, deē kógəñ ké dan ngār yā *Jipə gē té i noó, rīn na i Nikodem.

²Ni-reē rō Jeju té ndōó, ba ədan na: Ngoljī, ĩ i nge kəjə yáá n̄ Nóbā əlaī tāməñ té ní, adə jə-geř majə. Deē kógəñ ké yā rāā yáá ké yáá gē n̄ ī-rāā ní gətóo, ré i Nóbā n̄ i seneé tá.

³Anī Jeju tél ədan na: Ādə m-ədəī najə ké bo ngáy, ré tél ojəñ deē gogé rang al anī, kōó a asə kəá *Bē kəy yā Nóbā alé.

⁴Anī Nikodem ədan na: Ba deē n̄ tógə bəga kōó ní, a ojəñəñ gogé báy tə i báy? Ni a asə kudə kem kəon té nja ké kə jōó báy tə kadə tél ojəñəñ gogé rang a?

⁵Anī Jeju tél ədan na: Ādə m-ədəī najə ké bo ngáy, ré ojəñ deē kə maná al ō, kə Ndílí al ō anī, kōó asə kudə kem *Bē kəy yā Nóbā té alé.

⁶Nge n̄ i deē n̄ ojəñ ní i deē ō, nge n̄ i Ndíl n̄ ojəñ ní i Ndíl ō.

⁷Ī-lōō kadə ɔr kumií dan n̄ m-ədəī na i gáf kadə a ojəñsí rang tá ní.

⁸Tōdō nél a əla kuməñ i kə loo n̄ nəkó ndigə té ní. Ī ōō i káan, ba ī-geř loo n̄ ĩ tū té ní alé. Deē n̄ i Ndíl n̄ ojəñ ní, kōó i tītē noō ō.

⁹Anī Nikodem ədan na: Yáá n̄ noō a rāā yáá i báy?

¹⁰Anī Jeju ədan na: ĩ i nge kəjə ngán *Israel gē yáá, anī ī-geř yáá gē n̄ toō al a?

11 Ādē m-édaī najē ké bo ngáy, jii j-ɔ̄ i najē ké do yáa gē n̄ jə-gēr té ní ɔ̄, j-əda i yáa gē n̄ jii i kum té á j-aā kə kumjí ní ɔ̄, ba sī ɔ̄dī koō yáa gē n̄ jii i kum té á j-əda ní alé.

12 Ré m-édásí yáa gē ké do nang té ba ī-taāī kem al̄ anī, yáa gē ké do rā té ní, ré m-édásí anī ā ī-taāī kem i báy?

13 Deē kógēm̄ ké ii do nang té aŵ do rā té gətóo, ba i ngé n̄ ii do rā té reē do nang té á i Ngōn̄ Deē ní tá ngóy.

14 Tītē n̄ Moijə əlañ lī doó kem dəla loo té ní, i gár kadē a əlañ Ngōn̄ Deē doó tītē n̄ noō ɔ̄,

15 yā kadē náā nəkó n̄ taā kemən ní, ndi kə kumneé ngándáńg kə kũlneé.

16 Rōkum, Nébā tár de ké do nang té gē ngáy, adē un Ngōnən̄ ké kal kógēm̄ beē adē, yā kadē náā nəkó n̄ taā kemən anī, kóó udə kóó alé, banī ndi kə kumneé ngándáńg.

17 Tɔdō Nébā əla kə Ngōn̄neé do nang té i yā gāńg sarya do de ké do nang té gē té alé, banī i yā kadē de ké do nang té gē ajəñ kə ta kũlneé.

18 Deē n̄ taā kemən anī, gāngəñ sarya do n̄ té alé, ba deē n̄ taā kemən al̄ anī, gāngəñ sarya do n̄ té kóó, tɔdō ni-taā kem Ngōn̄ Nébā ké kal kógēm̄ beē alé.

19 Sarya ní n toó: Loo ké unjə kow reē do nang té, ba de gē ndigəñ til tɔy loo ké unjə kow, tɔdō yáa rāadé i ké majal̄.

20 Tɔdō náā nəkó n̄ ā rāā yáa ké majal̄ ní, gey loo ké unjə kow alé. Adē a reē kum loo ké unjə kow té alé, najē kadē gir̄ kəla rāān gē teēñ doó.

21 Ba nge n̄ rāā yáa ké rōkum ní a reē kum loo ké unjə kow té, yā kadē kəla rāān gē toñ kə do ndágá wáńg, tɔdō yáa gē n̄ ni-rāā ní i gō yā Nébā té.

Jeju niñ kə Jaa

22 Gō yáa gē n̄ toō té anī, Jeju aŵ kə ngé ndóo yáa yān gēé gō nang ké Jude té. Ni-ndi sedé noō ɔ̄, rāā de gē *batém ɔ̄.

23 Dan ngeé n̄ noō té ní, Jaa a rāā de gē *batém i Enon té, kadə loo ké Salim té, tɔdō mañ i ngáy loo ní té. De gē reēñ tū té kadē rāāndé batém.

24 Tɔdō dan ngeé n̄ noō té ní, əniñ Jaa dəngáyá al̄ báy.

25 Anī ngé ndóo yáa yā Jaa gē nējəñ naā najē kə *Jipə kógēm̄ do najē tégō rō ké majal̄ tákə té,

26 adē ɔtə aŵ əngeñ Jaa, ba ədanəñ na: Ngoljí, áa deē n̄ ni i seí dan n̄ ī i gidə bā Jurde ké nó té á éda najē ké kum té yān ní, a rāā de gē *batém noó, adē de gē malang a aŵñ i rōn té.

27 Anī Jaa əda na: Deē kógēm̄ ké asə taā yáa kanjə kadē i Nébā n̄ adən̄ yáa ní gətóo.

²⁸Najḗ n̄ m-édá ní s̄ī kó gḗ i de ká kum té gḗ, m-éda na: Mā́ i Kərist alé, banī́ əlamān̄ i mbéé kété non té.

²⁹Deḗ n̄ taā́ dəyá́ ní, kó̄̄ i ngaa dəyá́. Ba balsáa madḗ ngaa dəyá́ n̄ ra noó ba oṓ ndūn ní, rōn nelēn ngáý dan n̄ ndū́ ngaa dəyá́ əsō mbīn té ní. I yáá́ n̄ toṓ n i rōnel̄ yām mā́ ní, ba rōnel̄ ní majə́ ətḗ kə taá́.

³⁰I só té kadḗ ni-təgə́ kum kə́ kété́, ba kadḗ mā́ m̄-tél kə́ nang té.

Ngé́ n̄ īi do rā́ té reḗ do nang té ní

³¹Ngé n̄ īi do rā́ té reḗ ní, ni i do yáá́ gḗ té malang. Ngé n̄ i de ká do nang té ní, ni i yā́ do nang té, adḗ a ər̄ i najḗ ká do nang té.

³²Ngé n̄ īi do rā́ té reḗ ní, əda i yáá́ n̄ ni-ə̄ə̄ ṓ, oṓ ṓ ní, ba deḗ kógə́m ká ndigə́ koṓ najḗ ká kum té yān gətóo.

³³Deḗ n̄ ndigə́ koṓ najḗ ká kum té yān ní, kó̄̄ a ndigə́ i gōn té kadḗ Nə́bā́ i ngé kəda najḗ ká rōkum.

³⁴Tədṓ ngé n̄ i Nə́bā́ n əlan ní, Nə́bā́ adēn Ndíl i kanjə́ mbṓjə́ kə̄ə́, adḗ a əda i najḗ yā́ Nə́bā́.

³⁵Bəbə́ Ngōn̄ tár Ngōn̄, adḗ əyá́ yáá́ malang kem jīn té.

³⁶Deḗ n̄ taā́ kem Ngōnə́n ní, kó̄̄ a ndi kə́ kumneé ngándáńg. Deḗ n̄ mbāté́ taā́ kem Ngōn̄ Nə́bā́ ní, ni a ndi kə́ kumneé alé, ba wōńg yā́ Nə́bā́ a ɲay dən té.

JHN 4

Jeju niñ kə́ dəyá́ kə́ Samari

¹*Parijiyḗ gḗ oōn̄ kadḗ Jeju rā́ adḗ de gḗ ngáý télə́n̄ ngé́ ndóo yáá́ yān gḗ toý yā́ Jə́ə́ ṓ, rā́ de gḗ *batém ngáý toý yān ṓ.

²Ba i Jeju nə́kó́ n rā́adé́ batém ní alé, banī́ i ngé́ ndóo yáá́ yān gḗ n rā́āndé́ batém ní.

³Dan n̄ Jeju gér kadḗ *Parijiyḗ gḗ oōn̄ najḗ n̄ noó ní, ni-əyá́ gṓ nang ká Jude, ba tél̄ aᵛ gogé́ Galile.

⁴Yā́ kaw̄ Galile ní, ni a teḗ i gṓ nang ká Samari té,

⁵adḗ ni-ugḗ gidə́ bḗ kógə́m ká Samari té ká rīn na i Sikar. I ngər̄ kə́ kadə́ loó n̄ Jakob adḗ ngōnə́n Jə́jep té ní.

⁶Bəlo mañ yā́ Jakob i loó ní té. Kər̄ róbə́ rā́ Jeju, adḗ ni-ndi ta bəlo mañ ní té. Mbang i dan bḗe kó̄̄.

⁷Dəyá́ kógə́m ká Samari reḗ kuý maná. Anī́ Jeju dəjen na kə́ adēn mañ té kadḗ n-ə̄ȳ.

⁸Tədṓ ngé́ ndóo yáá́ yān gḗ aᵛn̄ kem bḗe mang yáá́ kə́saá kó̄̄.

- ⁹Dəyá ké Samari ní ədan na: Ī́ ní i *Jipə ní, i baý á ĩ-gədem mā dəyá ké Samari mañ kaý ní? Tām *Jipə gə kə Samari gə oñ kum naā alé.
- ¹⁰Jeju tél ədan na: Nəngəté ĩ-geř yáá ní Nóbā a adə de gə karī ní ō, deē ní gədeī mañ kadə n-əy toó ō anī, i ĩ n ā ĩ-gəden mañ ní. Ba mañ ní ni a adī ní i mañ ké a rāā deē kadə ndi kə kumneé.
- ¹¹Dəyá ní ədan na: Kóǒbē, yáa kuý mañ yāi gətóo ō, bəlo mañ i ké rúu ō ní, loo ní ā ĩ kə mañ ké a rāā deē kadə ndi kə kumneé tū tó ní i rá?
- ¹²I kaají Jakob n adəjí bəlo mañ ní toó ní. Nəkó əy mañ ní kə ngánən gēé ō, kə yáa kul yān gēé ō. Ní, ĩ i de ké bo tōyn a?
- ¹³Jeju tél ədan na: Náā nəkó ní əy mañ ní toó ní, kəndā a rāān báý.
- ¹⁴Banī deē ní a əy mañ ní m-ā m-ādən ní, kəndā a rāān tō al i ké báté gə tó, tǒdō mañ ní m-ā m-ādən ní, a tél kəba mañ ké a kərā tiriri kemən tó, yā kadə ni a ndi kə kumneé ngándáŋg.
- ¹⁵Dəyá ní ədan na: Kóǒbē, ādēm mañ ngeé ní noó tó, ādē kəndā rāām tō al ō, ādē m-reē laā kuý maná tō al ō.
- ¹⁶Jeju ədan na kə aŵ kə bār ngaan ba kə reē.
- ¹⁷Dəyá ní tél ədan na ngaan na gətóo. Anī Jeju ədan na: Najə ní éda na ngaai na gətóo ní i najə ké gótó,
- ¹⁸tǒdō ĩ-tāā dəngam gə i mí bá, ba nge ní ĩ-ndi seneé ngəlaā toó i ngaai alé, adə najə yāi i rōkum.
- ¹⁹Dəyá ədan na: Kóǒbē, m-áa kadə ĩ i *nge koó ta kógəh.
- ²⁰Kaají gə rōyn Nóbā i dō mbal ní toó tó, ba sĭj édaī na gár loo rōy na i *Jerusalem.
- ²¹Jeju ədan na: Dəyá, ĩ-tāā kemh, ndō a reē noó kadə ā ĩ-rōyī i dō mbal ní toó tó al ō, i Jerusalem al ō.
- ²²Sĭj ĩ-rōyī Nóbā i kanjə gerən, ba jĭj jə-rōyn ō, jə-gerən ō. Tǒdō de gə a ajəñ i kə ta kul *Jipə gə.
- ²³Banī kum mbang a reē noó, ba kum mbang ní ugə kǒ. Kum mbang ngeé ní noó tó ní, ngé rōy ké rōkum gə a rōyn Bəbē Ngōñ i kə ta kul Ndíl ō, ké rōkum tó ō. Tǒdō i ngé rōy ké tītə ní noó gə n Bəbē Ngōñ a sādə ní.
- ²⁴Nóbā i Ndíl, adə majə kadə ngé rōyn gə rōynəñ kə ta kul Ndíl ō, ké rōkum tó ō.
- ²⁵Dəyá ədan na n geř kadə *Mesi a reē, Mesi kə ta bē yādó ní kumən na i *Kərist. Na loo ní a reē anī, na a əjədə yáa malang.
- ²⁶Jeju ədan na: I mā nəkó ní m-ā m-ər najə seí toó.

27 Loo ní noō té anī, ngé ndóō yáa yān gē ugēñ. Ɔr kumdé ngáy najē kōr ní ni-ɔr najē kē dəyá ní toō ní, ba deē kógēm kē yā dējen na kē ni a sāa i rí wa, aláa kē i tām rí té áké ɔr najē seneé wa ní gətóo.

28 Anī dəyá əyá jóo yān, ba aŵ kem bēé əda de gē na kē reēñ,

29 kē aāñ deē kógēm kē ɔrēñ gír yáa rāan gē malang, kē i ni n i *Kərist ní alí wa.

30 De gē teēñ kem bēé, ba reēñ rō Jeju té.

31 Dan ngeé noō té ní, ngé ndóō yáa yā Jeju gē ɔsēñ seneé ədañ na: Ngoljí, əsá yáa.

32 Ba ni ədadé na ni i kē yáa kəsa kē niñ-gerēñ alé.

33 Anī ngé ndóō yáa yān gē dējen naā dɔ dándé té na kē deē kógēm reē kē yáa kəsaá adēn wa.

34 Jeju ədadé na: Yáa kəsa yām i kadē m-rāa kem ndigə yā nge ní əlam ní ō, kadē m-rāa kəla yān m-tōl ta ō.

35 Siñ ədaī na nɔy nāa sɔ tá kadē əjañ kōo alí a? Banī mā m-ədásí na:

Ɔrī dɔsí dɔɔ aāi kōo kē kem ndɔrɔ, kumən ra ho to kəja kɔɔ.

36 Nge sāa kōo ənge yáa kəndā nja yān kɔɔ o, ni-kāñ kum kōo ní kē naā té tām yā ndi kē kumuú kē ngándáng té ō. Adē nge dubē kōo, ō nge sāa kōo ō, əngeñ rōnel mbak.

37 Najē ní gōsē najē əda ní i rōkum, əda na: De kərēy i nge dubē kōo, banī i de kə rang n i nge sāa kōo ní.

38 Mā m-əlásí sāa kōo i kem ndɔr kē siñ i-rāaī kəla tū té alí té. I de kē rang gē n rāan kəla kemeé kété nosí té ní, ba siñ údiī i tū kəla kē niñ-aāñ tápē ngáy kɔɔ tū té té.

39 Samari gē ngáy kē kem bē ngeé ní noō té taāñ kem Jeju ɔɔñ najē ní dəyá əda ní té, əda na ɔrēñ gír yáa rāan gē malang.

40 Dan ní Samari gē reēñ rōn té ní, dējenēñ kadē ndi sedé, adē ni-ndi sedé ndō jōo.

41 De gē ngáy taāñ kemən tām najē yān té tōy kē kété.

42 Ba niñ-ədañ dəyá ní na: I tām najē yái té n jə-taāñ kem ngəlaā toó tɔ alí tā, tɔdɔ jii kó gē j-oō najē kē tan té, adē jə-geñ kadē ni i nge kajə de kē dɔ nang té gē rōkum.

Jeju rāa adē ngōñ pajā yā mbañg ənge rō ngāa

43 Gō ndō kē jōo gē té ní, Jeju ii noó yā kaŵ gō nang kē Galile té.

44 Tɔdɔ Jeju nəkó əda wáng na de gē a ndigəñ *nge koō ta kem bē kojən té alé.

45 Banī loo ní ugē Galile anī, Galile gē əhɔnēñ kē rōdé té majə. Tɔdɔ niñ-aŵñ *Jerusalem rāa nāa *Pákə té, adē aāñ yáa malang ní Jeju rāa ndō gē ní de gē a rāanneé nāa Jerusalem té ní.

⁴⁶Loo ní noō té Jeju tél do té aṽ Kana gō, nang ké Galile té. I kem bē ké Kana té n Jeju rāa mañ adē tél kasə *nduú ní. Pajā yā mbañg kógēm i noó, moy rāa ngōnən Kapernaum.

⁴⁷Ni oō kadē Jeju ij Jude ba ugē Galile anī, aṽ rōn té ba rāan bó kə reē kə rāa kadē rō ngōnən ngāā, tɔdō to na i kə ta yo té.

⁴⁸Jeju əda na: Ré sīi ááí yáá ké to kər kum gē ō, yáá ké yāa gē ō al anī, ā ī-taāi kem al báté tā!

⁴⁹Pajā yā mbañg ədan na: Kóɔbē, ī-reē aṽ sem bēé dan ní ngōnēm oyñ al báý toō.

⁵⁰Jeju ədan na kə aṽ na ngōnən na ndi kə kumneé kōó. Deē ní taā kem najē ní Jeju ədan ní, ba aṽ.

⁵¹Loo ní ni-aṽ anī, ngé kəla yān gē ɔjəñ non, ba ədanən na ngōnən na ndi kə kumneé.

⁵²Anī ni-dəjedé na ké i kum mbang ké rá té bang n rōn ngangēh ní wa. Niñ-ədanən na i tagəbēé do jī mbang ké tūr té n moy gajə əyənən ní.

⁵³Anī bəbē ngōñ ní geñ kadē i dan nəkó ní noō té bang n Jeju ədanən na ngōnən na ndi kə kumneé ní. Ni ō, de ké kem ndogə yān té gē malang ō, taān kem.

⁵⁴Nge ní toō i yáá ké yāa ké nge kə jōó ní Jeju rāa ní. Ni-rāa yáá ní i dan ní ni-ij do nang ké Jude té ba reē ugē do nang ké Galile té ní.

JHN 5

Jeju rāa adē nge lígērī ənge rō ngāā

¹Gō yáa gē ní noō té anī, i nāa kógēm yā *Jipə gē ní a káñnən naā yā ndōy Nébā ní, adē Jeju aṽ *Jerusalem.

²Kem bē ké Jerusalem té ní, gār mañ kógēm i noó, i ngər kə ta róbé ké yā kudəñ kə batə géé té. Dabə ké rāa kə mbalá gē i mí ta té. A bārən gār mañ ní kə ta Hebəro na i Betjata.

³Kósə de ké ngé moy gē ō, ngé kum tōō gē ō, ngé tésō motə gē ō, ngé ké dām rōdó oy gē ō, toñ gir kújé ké ta róbé té ngeé ní noō té ngáy. Niñ-ngóōñ i ta mañ ké kadē ij pukətu pukətu.

⁴Tɔdō *de ké do rā té yā Kóɔbē a jəngə kum mañ ké kem gār mañ ní té dan kərēy gē té yā pukətū mañ ní. Ba nge moy ní risə kum té kété loo ní mañ ij pukətu pukətu ní, kə moy yān i moy ké bəy gəgē anī, rōn a ngāā.

⁵Deē kógēm to noó ké moy rāan bāl kutə mətá gidə i sósó.

⁶Dan ní Jeju aṽn to nang té ba geñ kadē moy rāan i jōó ngáy anī, dəjen na ké gey kadē rōn ngāā wa.

⁷Nge moy ní ədan na: Kóɔbē, dan ní mañ ii pukətu pukətu ní, m-ənge de ké yā kəniñ kum té alé. Adə dan ní m-ā m-āw báy ní a, de ké rang jəngā kété nom té kóɔ.

⁸Jeju ədan na: ǀi dɔɔ, ún waá yái, ba ī-njērā.

⁹Kə ta jī té beé deē ní rōn ngáā, ni-un waá yān ba njērā. Tá i ndō *sabat té bang,

¹⁰Anī *Jipə gə ədañ deē ní rōn ngáā ní na: Bōólaā i ndō *sabat, adə adīn ta róbə kun waá yái alé.

¹¹Ni-tél ədadé na: I deē ní rāā adə rōm ngáā ní n ədam na kə m-ún waá yām ba kə m-njērā ní.

¹²Niñ-dəjenəñ na ké deē ní ədan na kə un waá yān ba kə njērā ní ké i náā wa.

¹³Ba nge ní Jeju rāā adə rōn ngáā ní geṛ deē nəkó ní rāā adə rōn ngáā ní alé, tɔdō kósə de gə i ngáy loo ní té, adə Jeju sində dandé té kóɔ.

¹⁴Gō té anī Jeju tél əngen kem *kújə yā Kóɔbē té, ba ədan na: Rōí ngáā kóɔ tā, ba ī-lōō rāā yáá ké majal tɔ, na sōgə yáá ké tōṛ ngáy tɔy nge ní noō rāāi báy tɔ.

¹⁵Deē ní əda *Jipə gə na i Jeju n na rāā adə rōn ngáā ní.

¹⁶I tām najə ní noō té n *Jipə gə rāān Jeju kə najá ngáy ní, tām ni-rāā yáá ní i ndō *sabat té.

¹⁷Banī Jeju tél ədadé na: Báté ngolaā ní Bəbém ndi i kə kəlaá jīn té, adə mā m-ndi i kə kəlaá jīm té ō.

¹⁸I tām najə ní noō té n *Jipə gə sāān tōlən tɔy ké kété báy ní. I tām māñ ní ni-māñ dɔ *ndū najə yā ndō *sabat té ní ngóy alé, banī i tām kəda ní ni-əda na Nəbā i Bəbən nəkó mámák ní ō, rāā ní ni-rāā rōn i de ké asəñ naā kə Nəbāá té ní ō.

Tógé ní Nəbā adə Ngōnən ní

¹⁹Anī Jeju tél ədadé na: Ādə m-ədásí najə ké bo ngáy, Ngōñ asə rāā yáá kógēm kə deē dɔneé alé. Ni a rāā i yáá ní ǀǀ Bəbən loo rāā té ní ngóy. Tām yáá malang ní Bəbə Ngōñ rāā ní, Ngōñ a rāā i mbée ō.

²⁰Tɔdō Bəbə Ngōñ tár Ngōñ ō, ɔjən yáá malang ní ni-rāā ní ō. Ba ni a ɔjən kəla ké bo gə tɔy ngé gə ní toō yā kadə a ɔr kumsí báy.

²¹Tītə ní Bəbə Ngōñ ndól de ké koy gə ba rāā adə ndiñ kə kumdé ní, tītə ní toō Ngōñ rāā adə ngé gə ní ni-ndigədé ní ndiñ kə kumdé ō.

²²Bəbə Ngōñ gāng sarya yā deē alé, banī sarya malang ní, ni-adə i Ngōñ kadə gāng,

²³yā kadə de gə malang rɔyñ Ngōñ tītə ní rɔyñneé Bəbə Ngōñ ní. Nge ní rɔy Ngōñ al ní, a rɔy Bəbə Ngōñ ní əla Ngōñ ní al ō.

24 Ādē m-édásí najē ké bo ngáy, nge n oō najē yām ba taā kem nge n əlam ní anī, ni i kə ndi kə kumuú ngándáǵ. A gāngēñ sarya dɔn té alé, banī ni-teē kós tū yo té ba aŵ tū ndi kə kumuú té.

25 Ādē m-édásí najē ké bo ngáy, ndō n kadē de ké koy gē a oōñ ndū Ngōñ Nébā ní a reē, n toō ndō ní ugē bá, ba ngé gē n a oōñ ndūn ní a ndiñ kə kumdá.

26 Tɔdō tītē n Bɔbē Ngōñ i kós ndi kə kumuú ní, tītē n toō ni-adē Ngōñ kadē ni i kós ndi kə kumuú ō.

27 Ba ni-adēn tógə kadē gāngēñ sarya tām ni i Ngōñ Deē.

28 Ādē najē n toō ɔr kumsí alé, tɔdō ndō a reē noó kadē de gē malang n toñ bəlo yo gē té ní a oōñ ndūn ba a teēñ.

29 Ngé gē n rāāñ majə ní a ndólēñ tām yā ndi kə kumuú té, banī ngé gē n rāāñ majal ní, a ndólēñ kadē gāngēñ sarya dɔdó té.

Najē ké kum té ké sɔɔ dɔ tógə Jeju

30 Mā m-ásə rāā yáǵ kógēm kə dɔm alé, banī m-gāng sarya i kə gō koō n m-ōō ní. Adē sarya gāngēm i góté, tɔdō m-sāā rāā yáǵ kə gō kem ndigə yām alé, banī i kə gō kem ndigə yā nge n əlam ní.

31 Ré i məkó n m-ɔr najē ké kum té dɔ róm té anī, najē ké kum té yām i ké rō alé.

32 I de ké rang n ɔr najē ké kum té yām ní, ba m-geɾ kadē najē ké kum té n ni-ɔr ní i rōkum.

33 Ólaī rō Jǵǵ té, ba ni-ɔr najē ké kum té tām yā najē ké rōkum té.

34 Mā m-sāā najē ké kum té yā deē alé, ba m-éda najē n toō i yā kadē sīī ájīī.

35 Jǵǵ i lámhá n əndāñ hor tū té a unjə ní, ba sīī i-ndigiī rāā rōneī gō hor yān ní té séy.

36 Banī mā i kə najē ké kum té ké bo tɔy yā Jǵǵ. Tɔdō kəla gē n m-rāā ní, i kəla gē n Bɔbém adēm kadē m-rāā m-tōī ta ní. Niñ-ɔjēñ najē ké kum té yām kadē i Bɔbém n əlam ní.

37 Ba Bɔbém n əlam ní, nəkó ɔr najē ké kum té yām. Sīī oōī ndūn yɛtə al ō, áǵā ta kumən al ō,

38 najē yān ndi kemsí té al ō, tɔdō i-taāī kem nge n ni-əlan ní alé.

39 Sīī i-ndəleī gir najē yā Nébā, tɔdō i-gírī kadē ā i-ndiī ké kumsí ngándáǵ i kə ta kŭlneé. I makətübə gē ngeé n noō n ɔrēñ najē ké kum té yām ní.

40 Banī sīī i-ndigiī reē róm té kadē éngeīn ndi kə kumuú ké rōkum alé.

41 Mā m-sāā kɔsə gɔn ké ŷŷ rō deē té alé.

42 Tá m-geɾ kadē tár yā Nébā i kemsí té alé.

⁴³m-reē kə rī Bɔbám, ba siī éhɔmī kə rɔsí té alé. Ré de ké rang reē kə rīn nəkó anī, ā éhɔniī kə rɔsí té.

⁴⁴Siī i ngé sāā kɔsə ɔɔn kó iī rɔ naā té gē, ba i ngé sāā kɔsə ɔɔn kó iī rɔ Nábā té ngóy al ní, loo kadē ā ī-taāī kem i báy?

⁴⁵Ī-lōōī gir kəda na i mā n m-ā m-sēlā gífsí rɔ Bɔbám té ní. Nge n a sēlā gífsí ní i Moijə, ni n ēndāī kemsí dɔn té ní.

⁴⁶Tɔdɔ ré ī-taāī kem Moijə anī, ā ī-taāī kemmā mā ō, tām i najə kə dɔm mā té n ni-ndang kem makətübūú ní.

⁴⁷Ba dan n ī-taāī kem najə n ni-ndang ní al ní, loo kadē ā ī-taāī kem najə yām gē i báy?

JHN 6

Jeju adē de gē dūbú mí yáa kəsa

(Áaī Mat 14.13-21; Mark 6.30-44; Luk 9.10-17)

¹Gō yáa gē n toō té anī, Jeju aŵ gidə bā bo kə Galile té n rīn kə rang na i Tiberiadə ní.

²Kósə de gē ngáy unəñ gōn, tɔdɔ niñ-aññ yáa kə yāa gē n ni-rāa kə ngé moy gēé ní.

³Jeju al dɔ mbaī té, ba ndi tū té noō kə ngé ndóo yáa yān gēé.

⁴*Pákə n i nāa yā *Jipə gē ní dɔ i ngɔr.

⁵Jeju ɔr dɔn dɔɔ, a kósə de kə ngáy gē n a reēñ kə rɔn té ní anī, əda Pilipə na: J-a jə-mangiī mápa i rá n j-a j-adī de gē n toō kadē əsañ ní?

⁶Ni-əda najə ní i yā nāanəñ, tām ni-geē yáa n nəkó a rāa yā rāa ní.

⁷Pilipə tél ədan na: Mápá kə kum gúrsə dūbú kutə gēgē a tósə dɔdɔ yā kadē de gē kógəñ kógəñ əngeñneé bədē mápa kə dɔdɔ gēé alé.

⁸Nge ndóo yáa yān kógəñ, adē i Andəre kə ngókóo Simo Piyer, ədan na:

⁹Ngōñ kógəñ ndi laā kə mápá mí ō, kə ngán kəñjə gē jōó ō, ba nge n noō i rí tām yā de kə ngáy gē n toō té.

¹⁰Jeju əda na: Ədaídə adē ndiñ nang té. Mu kə mbōī i ngáy loo ngeé n noō té. Adē de gē ní ndiñ nang té, dəngam gē asəñ dūbú mí.

¹¹Jeju taā mápá kə mí gē, ndadē Nábā dɔ té, ba nəbō de gē n ndiñ nang té ní, ni-adədé kəñjə ō. Adədé ngáy tītə n kəmdé niñ kó gē gey ní.

¹²Dan n niñ-ndānəñ anī, ni-əda ngé ndóo yáa yān gē na kə kánəñ gotə mápa n nay ní ba kadē ta kógəñ kə tū alé.

¹³Tā anī niñ-kánəñ, adē mápá kə mí gē n de gē əsañ ní, ɔyñ gotə n nayñ ní rosə dōbə kutə gidə i jōó.

14Loo ní de gē ǵǵān yǵǵá kǵ yǵā ní anī, ədañ na: *Nge koō ta ní kadē reē do nang té ní i deē ní toō rōkum.

15Dan ní Jeju geṛ kadē a reēñ yā kəhə kəndān mbañg anī, tél ɔṛ rōn aṵ do mbaḷ tá gogá kə kérneé.

Jeju njērā do bā bo té
(Áaḷ Mat 14.22-33; Mark 6.45-52)

16Dan ní loo tíbə anī, ngé ndóō yǵǵá yān gē aṵñ ta bā bo té.

17Niñ-alēñ kem toó, yā teē bā kə dām kǵ Kapernaum té. Loo ndul kōó, banī Jeju ugē rōdó tá al báy.

18Nél əla ngáy, adē bəngál mañ bā ǵǵ pukətu pukətu.

19Niñ-nēlēñ to asə kum mbang kógəṁ, pá tá ǵǵān Jeju a njērā do bā bo té a reē kə kadə to té, adē bōḷ rāādá.

20Banī Jeju ədadá na: I mā ba ī-bōḷí alé.

21Beé tā anī niñ-ndigəñ kunəñ kem toó, banī kə ta jī tá noō to ɔṵ kum kǵā tá, loo ní niñ a aṵñ kə tū té ní té.

Kósə de gē sǵāñ Jeju

22Teē kə ndō kǵ noō anī, kósə de gē ní dəbañ gidə bā bo té ní, ǵǵān kadē to i kógəṁ beē ngóy ba kǵ rang gətóo ɔ, kadē Jeju al kem to ní té kə ngé ndóō yǵǵá yān gēé alé, ba i niñ kǵ gē n aṵñ kə kǵrdá ní ɔ.

23Banī to kǵ rang gē ǵǵñ bē kǵ Tiberiadə té, reē ugəñ kadə loo ní Kóóḃē ndadē Nóbā do mápá tá tū té ba adədé kadē əsañ ní.

24Loo ní kósə de gē ǵǵān kadē Jeju niñ kə ngé ndóō yǵǵá yān gēé gətóoñ anī, niñ-alēñ kem to gē té, ba aṵñ Kapernaum sǵā Jeju té.

Jeju i mápá kǵ nge rǵā kadē deē ndi kə kumneé

25Loo ní niñ-əngenəñ gidə bā bo té anī, ədanəñ na: Ngoljí, ũgə laā i róngáy tá?

26Jeju tél ədadá na: Ādē m-ədásí najə kǵ bo ngáy, ā ī-sǵāmī i tām kǵā ní ǵǵāi yǵǵá kǵ yǵā ní alé, banī i tām mápá ní əsa ī-ndānī ní té.

27Ī-lōōī rǵā kəla tām yā yǵǵá kəsa kǵ a nujə kōó té, banī ī-rǵāī kəla tām yā yǵǵá kəsa kǵ a to tām yā ndi kə kumuú kǵ ngándáñg tá. Yǵǵá kəsa nge ní noō ní Ngōñ Deē a adəsi, tɔdō i ni n Bɔbəñ Nóbā ɔjə kə ndágá kadē n-əla seneé rōkum ní.

28Niñ-ədañ na: I rí n kə jə-rǵā tá kə jə-rǵāñ kəla yā Nóbā ní?

29Jeju tél ədadá na: Kəla yā Nóbā i kadē ī-taāi kem nge ní Nóbā əlan ní.

30Anī niñ-tél ədañ na: Yǵǵá kǵ yǵā ní ā ī-rǵā yā kadē j-ǵǵ tá jə-taāñ kemií ní i rí? Kəla rǵāi i rí?

- 31Kaají gē əsañ *mána kem dəla loo té tītē n ndangəñneé na ni-adədé mápá kə ɟi dɔ rā té adē əsañ ní.
- 32Ādē m-ədásí najē kə bo ngáy, i Moijə n adəsí mápá kə ɟi dɔ rā té ní alé, banī i Bɔbám n adəsí mápá kə ɟi dɔ rā té kə rōkum ní.
- 33Tɔdɔ mápá yā Nébā i nge n ɟi dɔ rā té reē dɔ nang té, ba rāā adē de kə dɔ nang té gē ndiñ kə kumdé ní.
- 34Niñ-ədanəñ na: Kóɔbē, ādējí mápá ngeé n noō kə ndɔ gē.
- 35Jeju tél ədadé na: I mā n i mápá kə nge rāā kadē deē ndi kə kumneé ní. Nge n reē róm té anī, bō a rāān al bāté ɔ, nge n taā kemm anī, kəndā a rāān al bāté ɔ.
- 36Banī m-ədásí na sɟi ɟamī bá tā ba ī-taā kemm alé.
- 37De gē malang n Bɔbám adēm sedé ní, a reēn róm té, ba deē n reē róm té ní, m-ā m-təbān ndágá alé.
- 38Tɔdɔ m-ɟi dɔ rā té m-reē dɔ nang té i yā rāā yáa kə gō kem ndigə yām alé, banī i yā rāā yáa kə gō kem ndigə yā Nge n əlam ní.
- 39Kem ndigə yā Nge n əlam ní i kadē m-tɟi ta deē kógə́m dan ngé gē n ni-adēm té ní alé, ba i kadē oyñ a m-ndóldé ta ngóy ndɔ gē té.
- 40Tɔdɔ kem ndigə yā Bɔbám i kadē náā nəkó n ɟa Ngōñ ba taā kemən anī, ndi kə kumneé ngándáńg ɔ, mā m-ā m-ndólən ta ngóy ndɔ gē té ɔ.
- 41Loo n noō té *Jipə gē yúrəñ najē dɔ Jeju té, tām kəda n əda na ni na i mápá kə ɟi dɔ rā té reē dɔ nang té ní.
- 42Niñ-ədañ na: Deē n toō i Jeju ngōñ Jəjep al a? Jə-gerī bɔbən ɔ kóɔn ɔ al a? I baý á əda na n-ɟi na i dɔ rā té n n-reē dɔ nang té ní?
- 43Jeju tél ədadé na: I lōōi yúr najē dɔ dáńsí té.
- 44Deē kógə́m kə asə reē róm té kanjē kadē i Bɔbám n əlam ní n ndórən kə róm té ní gətóo. Ba deē n reē róm té ní, oy a m-ā m-ndólən ta ngóy ndɔ gē té.
- 45I kə ndang kem makətübē yā *ngé koō ta gē té na: Niñ malang ní Nébā a ndóodé yáa. Náā nəkó n oō ta Bɔbē Ngōñ ɔ, ndóo yáa yān ɔ ní, a reē róm té.
- 46Deē kógə́m kə ɟa Bɔbē Ngōñ gətóo, banī i nge n ɟi rō Nébā té ní tá ngóy, i ni ngóy n ɟa Bɔbē Ngōñ ní.
- 47Ādē m-ədásí najē kə bo ngáy, nge n taā kem ní, aŵ kə ndi kə kumneé kə ngándáńg.
- 48Mā i mápá kə a rāā kadē deē ndi kə kumneé.
- 49Kaasí gē əsañ *mána kem dəla loo té, ba niñ-oyñ kóó.
- 50Ngé n toō i mápá kə ɟi dɔ rā té reē dɔ nang té, yā kadē nge n əsa ní a oy alé.

- 51 Mā i mápá ké kə kumuú ké j̄i dɔ r̄ā té reē dɔ nang té. Ré deē əsa mápá ní toō anī, a ndi kə kumneé ngándáńg. Ba mápá ní m-ā m-ādē ní, i dā rōm. M-ādē i yā kadē de ké dɔ nang té gē ndiñneé kə kumdá.
- 52 Tām najē ní toō té ní *Jipə gē nējēñ naā najē ngáy dɔ té dɔ dáńdé té, ədañ na ké i baý tā á deē ní toō a adədé dā rōn kadē n-əsañ wa.
- 53 Jeju ədadé na: Ādē m-ədásí najē ké bo ngáy, ré əsaī dā Ngōñ Deē al̄ ō, āyī mósən al̄ ō anī, ā āwī kə ndi kə kumuú kemsí té alé.
- 54 Nge ní əsa dām̄ ō, āy mósém̄ ō ní, aŵ kə ndi kə kumuú ké ngándáńg, ba mā m-ā m-ndólēn ta ngóy ndō gē té.
- 55 Tɔdō dām̄ i yáa kəsa ké rōkum ō, mósém̄ i yáa kaý ké rōkum ō.
- 56 Deē ní əsa dām̄ ō, āy mósém̄ ō ní, ni-ndi kemr̄n té ō, mā m-ndi kemən té ō.
- 57 Ba tītē ní Bɔbém̄ ní əlam̄ ní ndi kə kumneé ō, mā m-ndi kə kumr̄n i kə ta kŭl̄ Bɔbém̄ ō ní, deē ní əsañ ní a ndi kə kumneé kə kŭlēm̄ mā ō.
- 58 Mápá ní j̄i dɔ r̄ā té reē dɔ nang té ní n toó. Ni to i tītē *máná ní kaasí gē əsañ ní alé. Niñ-əsañ mána ba oyñ kōó. Nge ní əsa mápá ní toō ní, a ndi kə kumneé ngándáńg.
- 59 Jeju əda najē gē ní toō i kem kújé káñ naā té, dan ní ni a ndóñ de gē yáa Kapernaum ní.

Najē ké dɔ ndi kə kumuú ké ngándáńg té

- 60 Loo ní ngé ndóo yáa yān gē oññ najē ní toō ní anī, ngáy gē dandé té ədañ na najē ní toō na ngańg ngáy, ní ké i náā n asə koō wa.
- 61 Jeju geř kemən té kadē ngé ndóo yáa yān gē yŷrēñ najē dɔ najē ní toō té adē ədadé na: Najē ní toō əgasí bēdē té a?
- 62 Ba ré áaī Ngōñ Deē aŵ ndi dɔo loo ndin ké kété té ní ā ī-rāāi i baý?
- 63 I Ndíl n i nge rāā kadē deē ndi kə kumneé ní, ba dā rō rāā yáa alé. Najē gē ní m-ədásí ní i Ndíl ō, i ndi kə kumuú ō.
- 64 Banī ngé kórēy gē dɔ dáńsí té taāñ kem alé. Jeju əda beé i tɔdō ta kəla gír té ní, ni-geř ngé gē ní taāñ kem al̄ ní ō, deē ní a əlan j̄i de gē té ní ō.
- 65 Ni-əda na: I tām najē ní toō té n m-ədásí na deē kógēm̄ ké asə reē rōm̄ té kanjē kadē i Bɔbém̄ n adēn ta róbé ní gətóo ní.
- 66 Dan ngeé ní noō té ní, ngé ndóo yáa yān gē ngáy ɔrēñ rōdē rōn té kōó, ba njērāñ seneé tɔ alé.
- 67 Anī Jeju əda ngé ké kutə gidə i jōó gē na: Ba s̄j̄, ī-geyīi kaw̄ al̄ a?
- 68 Simo Piyer tél ədan na: Kóōbē, j-aŵ i kə rō náā té? Ī āw̄ kə najē gē ké dɔ ndi kə kumuú ké ngándáńg té.

⁶⁹Ba j̄ī jə-taā kem ō, jə-geēr ō, kadē ī i nge ké *tál yā Nóbā.

⁷⁰Jeju tél ədadé na: Sīī ké kutə gidə i jōó gē ní, i mā n m̄-gērāsí ní al a? Ba deē kógēm̄ dansí tó i nge kəla yā *diabəl.

⁷¹Ni ɔ̄r i najē yā Judas ngōñ Simo Iskariot n̄ i nge ké kógēm̄ ké dan ngé ké kutə gidə i jōó gē té ní, tɔdō i ni n a əlan jī de gē té ní.

JHN 7

Ngákóo Jeju gē taān kemən alé

¹Gō yáa gē n̄ toō té anī, Jeju njērā gō nang ké Galile té. Ni ndigə njērā gō nang ké Jude té alé, tām̄ *Jipə gē sāān̄ tōlən.

²Banī nāā yā *Jipə gē n̄ rīn na i nāā yā kújə kámbə gē ní dɔ i ngɔr.

³Ngákóon̄ gē ədanēñ na: Ī-ndótə laā kōó, āw̄ dɔ nang ké Jude té, adē ngé ndóo yáa yāi gē aāñ̄ kəla gē n̄ ī-rāā ní ō.

⁴Tɔdō loo n̄ deē gey kadē rīn bār anī, a rāā yáa loo mundə té alé. Dan n̄ ā ī-rāā yáa kə tītə n̄ noō gē ní, majə kadē ójə rōi ta kum de ké dɔ nang té gē té.

⁵Niñ kó gē ngákóon̄ gē taān̄ kemən alé.

⁶Anī Jeju ədadé na: Ndō yām̄ ugə al báy, banī ndō yāsí to kə ndō gē.

⁷Banī niñ-imēmēñ mā i tɔdō kəda n̄ m-əda kə ndágá wáng na kəla rāādé gē i ké majal ní.

⁸Sīī āwī nāā ní tó, ba mā m-āw̄ nāā ní tó alé, tɔdō m̄-tōl̄ ta ndō yām̄ gē al báy.

⁹Ni-ɔ̄r najē gē n̄ noō ba ndi Galile.

Jeju aŵ nāā kújə kámbə gē té

¹⁰Banī loo n̄ ngákóon̄ gē aŵñ nāā ní tó anī, nəkó aŵ tū té ō, banī i kə dɔ ndágá njóy njóy alé, ba i jəke.

¹¹Kem ndō gē n̄ de gē a rāāñneé nāā té ní, *Jipə gē sāānēñ ba dəjeñ na ké ni i rá wa.

¹²Kósə de gē kɔdēñ naā najē dɔ dándé té dɔn té. Ngé kéréy gē ədan na ni i de ké majə, ba ngé kéréy gē ədan na i tītə n̄ noō alé, ni a gól̄ i kósə de gē.

¹³Banī deē kógēm̄ ké əda najē yān̄ kə ndágá wáng beē gətóo, tɔdō niñ-bólāñ̄ i *Jipə gē.

¹⁴Dan bo nāā yā kújə kámbə gē té anī, Jeju aŵ kem *kújə yā Kóóbē té, ba ndóo de gē yáa.

¹⁵Anī ɔ̄r kum *Jipə gē ngáy, adē ədañ na: Ni ndóo yáa alé, ba geēr makətübə yā Nóbā i bay?

- 16 Jeju tél ədadə na: Najə n m-ójə ní i najə yám alé, banī i najə yā nge n əlam ní.
- 17 Ré deē kógə́m gey rāā yáá n kem Nə́bā ndigə ní anī, a geṛ ké yáá n m-ndóo de gē ní ij rō Nə́bā té, aké m-ōṛ najə i kə dóm məkó wa.
- 18 Deē n ɔṛ najə kə dənée ní, sāā i kəsə gɔn yān nəkó. Ba deē n sāā i kəsə gɔn yā nge n əlan ní, ni i de ké rōkum, adə yáá ké gótə ál gətóo kemən té.
- 19 I Moijə n adəsi *ndū najə ní ál a? Ba deē kógə́m ké dansí té ké ngəm ndū najə gətóo. I tām rí té á ī-sāāi tōlēm ní?
- 20 Kəsə de gē tél ədanən na: Ndíl ké majal i kemií té, i náā n sāā tōlī?
- 21 Jeju tél ədadə na: m-rāā kəla kógə́m, adə ɔr kumsí malang.
- 22 Moijə adəsi *kəja mətə, ba i Moijə kə dənée alé, i yáa yā kaasí gē, adə sīj əjaī mətə deē ndō *sabat té.
- 23 Ré əjaī mətə deē ndō *sabat té tām kadə ī-mānī dɔ *ndū najə yā Moijə ál anī, i tām rí té á wursí atəsi sem tām m-rāā adə rō deē kógə́m ngāā ndō *sabat té ní?
- 24 Ī-lōōi gāng sarya tām gidə yáa ké ndágá n áaí té ní, banī ī-gāngi sarya ké gótə tá.

Jeju i Kərist nəkó a?

- 25 De kéréy gē ké *Jerusalem ədañ na: I deē n toō n a sāānən yā tōlən ní ál a?
- 26 Áaī ra a ɔṛ najə dan de gē té banī niñ-ədanən najə alé. Ní ngār yājí gē gerən rōkum kadə i ni n i *Kərist ní a?
- 27 Deē n toō jə-geṛ loo n ni-ij tū té ní, ba loo n *Kərist a reē ní, deē kógə́m ké geṛ loo n ni-ij tū té ní gətóo.
- 28 Anī Jeju n ndóo de gē yáa kem *kújə yā Kóɔbē té ní əda na: Ī-geṛmī ō, ī-gerī loo n m-ij tū té ní ō a? Tá i məkó n m-reē kə dóm alé. Nge n əlam ní asə kadə deē ənī kemən adən. Sīj ī-geriīn alé,
- 29 ba mā m-gerən. Tɔdō m-ij i rōn té ō, i nəkó n əlam ní ō.
- 30 Lon n noō té niñ-sāān kəhɔn, ba deē kógə́m ké əla jīn yā kəhɔnən gətóo, tɔdō kum mbang yān asə ál báý.
- 31 De gē ngáy dan kəsə de gē té taān kemən, adə ədañ na: *Kərist ní, loo n a reē anī, a rāā yáá ké yāā gē ngáy tɔy yā deē n toō a?

Əlañ pajā gē kəhɔ Jeju té

- 32 *Parijiye gē oōn kəsə de gē n a kɔdən najə dɔn té ní anī, ngol gē ké dɔ *ngé tuñ yáa gē té ō, *Parijiye gē ō, əlañ pajā gē kəhɔn té.
- 33 Anī Jeju əda na: M-ā m-ndi sesí séy báý tá m-ā m-āw rō nge n əlam té ní.
- 34 Ā ī-sāāmī, ba ā əngemī ál ō, ā ásiī kugə loo n mā i tū té ní té ál ō.

35 Gō najē ní toō té anī *Jipē gē ədañ naā dɔ dáńdɔ té na: Ni a aw i kē rá yā kadē j-əngeiñ al ní? A aw i kē dan *Jipē gē ní tūñ naā kē dan Gərek gē té ní a? A ndóo Gərek gē yáa a?

36 Najē ní ni-əda na j-a j-əngeiñ al ō, j-a j-asiī kugē loo ní ni i tū té ní té al ō ní, kumən na i rí?

Mañ gē ké a rāāñ kadē deē ndi kə kumneé

37 Ndō tōl ta nāā yā kújé kámbe gē i ndō bo nāā. Ndō ní noō té ní, Jeju ra kə njan ké dɔɔ, ba əga kɔr ngáy na: Deē ní kəndā rāāñ anī, adē kɔɔ reē róm té ō, a y mañ ō.

38 Deē ní taā kemrñ anī, tītē ní ndangəñneé kem makətübē té ní, mañ ké ngáy ké a rāā kadē deē ndi kə kumneé a kērā kemən té tiriri.

39 Ni-əda najē ní toō i tām yā *Ndíl ké Tál ní ngé taā kem gē a əngeñ báy té ní. Dan ngeé ní noō té ní adēñ Ndíl reē al báy, i tɔdɔ ɔsə gɔn Jeju al báy.

Kósə de gē mbātēñ najē gō naā té najē yā Jeju té

40 De kórēy gē dan kósə de gē ní oōñ najē yāñ té ní, ədañ na deē ní toō na i *nge koō ta ké rɔkum.

41 De ké rang gē ədañ na ni na i *Kərist. Ba de ké rang gē báy tɔ tél dəjeñdɔ na ké Kərist a teē i Galile wa.

42 Ké makətübē yā Nəbā əda na ni i ngōñ kaa Dabid ō, na a teē i Betlehem bē yā Dabid té ō al wa?

43 Adē kósə de gē mbātēñ najē gō naā té najē yāñ té.

44 De kórēy gē dɔ dáńdɔ té geyñ kəhɔn, banī de ké əla jīn əhɔnəñ gətóo.

Ngār yā Jipē gē taāñ kem Jeju alé

45 Pajā gē tél awñ rō ngol gē ké dɔ *ngé tuñ yáa gē té ō, *Parijiye gē té ō, banī niñ-dəjeñ pajā gē ní na: I tām rí té á ĩ-reēñ seneé al ní?

46 Pajā gē tél ədañdɔ na: De ké ɔr najē tītē deē ní noō gətóo bátá.

47 Anī *Parijiye gē tél ədañdɔ na: Siñ éyañ rɔsí adī ni-gólsí ō a?

48 Deē kógəñ ké dan ngār gē té, aké i dan *Parijiye gē té ké taā kemən i noó a?

49 Banī kósə de gē ní toō ní gerəñ *ndū najē al ní, niñ i de gē ké ndól i dɔdɔ té.

50 Deē kógəñ dan *Parijiye gē té rīn na i Nikodem, i ni n kété aw rō Jeju té ndóó ní, ədadɔ na:

51 Kə gō *ndū najē yājí ní, j-asiī gāng sarya dɔ deē kógəñ té kanjē koō najē yāñ ō, geñ yáa ní ni-rāā ní ō a?

52 Niñ-tél ədanəñ na: ĩ-ndəle gir najē ké kem makətübē yā Nəbā té, anī ā áaā kadē *nge koō ta kógəñ ké teē i Galile té gətóo.

⁵³Gō té anī niñ kógēm kógēm télēn kē bē yādó gē té.

JHN 8

Dəyá ké rāy

¹Jeju aṽ dō mbal̄ *kāgē olibə gē té.

²Banī dəloí batə anī, tél aṽ kem *kújə yā Kóṽbē té. Kósə de gē malang reēn rōn té, anī ni-ndi nang té ba a ndóódó yáa.

³Anī ngé ndóo de gē ndū najə gē kə *Parijiye gē reēn kə dəyá kógēm kə əhɔnəñ dō rāy té. Əndānəñ dandé té, ba ədañ Jeju na:

⁴Ngoljí, j-əhɔ dəyá n toō i dō rāy té.

⁵Moiyə ədají kem makətübə *ndū najə té kadə jə-təná dəyá kə beé gē kə mbalá jə-tōldé kōó. Ba ĩ ā əda yái na i rí?

⁶Niñ-ədañ nge n noō i yā nāānəñ kadə əngenəñ najə kə yā sekənnéé. Banī Jeju rugə nang té, ndang yáa kə ta ngōñ jīnéé dō nang té.

⁷Niñ-dəjenəñ báý tɔ, anī ɔr tan dɔó, ba ədadé na: De ké dansí té n rāā yáa kə majal̄ nja kógēm al̄ ní, ādē kōó ənīn kə kübərū mbalá kété.

⁸Tél rugə nang té a ndang yáa dō nang té báý tɔ.

⁹De gē n oōñ najə n noō ní ɔrəñ rōdó kógēm kógēm kōó, nga tógə gē aṽñ kété, pá tá gotə gē aṽñ gōdó té, adə nɔy i Jeju ngóy niñ kə dəyá n əndānəñ dandé té ní.

¹⁰Jeju ɔr tan dɔó ba ədan na: Dəyá, aṽñ i rá? Deē kógēm kə gāng sarya dɔí té gətóo a?

¹¹Dəyá ní tél ədan na: Kóṽbē, deē gətóo. Anī Jeju ədan na: Mā m-gāng sarya dɔí té al̄ ō, āw, ba ĩ-rāā yáa kə majal̄ tɔ alé.

Jeju i loo ké unjə kow yā de ké dō nang té gē

¹²Jeju ɔr najə kə kósə de gēé báý tɔ, ədadé na: Mā i loo ké unjə kow yā de ké dō nang té gē. Nge n a un góm anī, a njərā kum til té alé, ba a ənge loo ké unjə kow kə rāā kadə deē a ndi kə kumnéé.

¹³Anī *Parijiye gē ədanəñ na: ĩ ɔr i najə kə kum té kə dō rōí ĩkó té, adə najə kə kum té yái i rōkum alé.

¹⁴Jeju tél ədadé na: Ré m-ɔr i najə kə kum té kə dō róm məkó té gəgē anī, najə kə kum té yám i kə rōkum. Tɔdō m-geř loo n m-ĭ tū té ní ō, loo n m-ā m-āw kə tū té ní ō. Banī sĭ ĩ-gerī loo n m-ĭ tū té ní al̄ ō, loo n m-ā m-āw kə tū té ní al̄ ō.

¹⁵Sĭ ĩ-gāngī sarya i kə gō gír yā de gēé, ba mā m-gāng sarya dō deē kógēm té alé.

¹⁶Ba ré mā m-gāng sarya anī, m-gāng i sarya kə rōkum. Tɔdō mā i kə kéréím alé, banī Bəbém n əlam̄ ní i sem̄.

17Ndangəñ kem makətübə *ndū najə yāsí té na najə ké kum té yā de ké jōó gē i ké rōkum.

18Mā m-ōr najə ké kum té do rōm mākó té ō, Bəbə́ḿ n̄ əlaṁ ní ɔr najə ké kum té doṁ té ō.

19Anī niñ-ədanəñ na: Bəbí i rá? Anī Jeju tél ədadé na: Ī-geṛmī al̄ ō, ĩ-gerī Bəbə́ḿ al̄ ō. Ré ĩ-geṛmī anī, ā ĩ-gerī Bəbə́ḿ ō.

20Jeju ɔr najə n̄ toō i dan n̄ ni a ndóón de gē yáa kem *kújə yā Kóṣṣbē té, loo n̄ a bōkəñ nar ké ndējə Nóbā tū té ní. Ba deē kógə́ḿ ké əhɔn gətóo, tām kum mbang yān asə al̄ báý.

Loo n̄ m-ā m-āw̄ kē tū té ní s̄īī ás̄īī kaṁ alé

21Jeju ɔr najə sedé báý to, ədadé na: M-ā m-āw̄, ba ā ĩ-sāāmī, banī ā óyīi kum majal̄ yāsí té. Loo n̄ m-ā m-āw̄ kē tū té ní, s̄īīī ás̄īī kugē tū té alé.

22Loo n̄ noō té *Jipə gē ədañ naā do dáńdé té na: Gír i tōl̄ rōn a, tām əda na loo n̄ m-ā m-āw̄ kē tū té ní, s̄īīī ás̄īī kugē tū té alé.

23Jeju tūr ədadé na: S̄īīī ĩ-teēī i nang té laā, ba mā m-íī i doṁ. S̄īīī i de ké do nang té gē, ba mā i de ké do nang té alé.

24I tām najə n̄ noō té n m-ədásí na ā óyīi kum majal̄ yāsí gē té ní. Ré ĩ-taāi kem kadē Mā i Mā n̄ m̄-ndi noó ní al̄ anī, ā óyīi kum majal̄ yāsí gē té.

25Anī niñ-dəjenəñ na ké ni i náā wa. Jeju tél ədadé na: Mā i nge n̄ m-ədásí najə yān ta kəla gír té ní.

26Mā i kə yáa ngáy yā kəda doṁ té ō, yā gāngə́n̄ sarya doṁ té ō. Banī nge n̄ əlaṁ ní, najə yān i najə ké rōkum. Adē yáa n̄ m-ōō tan té ní, m-ā m-əda de ké do nang té gē.

27Ni-ɔr i najə yā Bəbə́ Ngōñ sedé, banī niñ-gerəñ kum alé.

28Anī Jeju ədadé na: Loo n̄ ā əlaī Ngōñ Deē doṁ anī, ā ĩ-gerī kadē Mā i Mā n̄ m̄-ndi noó ní ō, kadē m̄-rāā yáa kógə́ḿ kə deē doṁ alé, banī m-ōr najə i kə gō nəkó n̄ Bəbə́ḿ ndóōm̄neé ní ō.

29Nge n̄ əlaṁ ní i seṁ, ni-əyāṁ kə kerə́m̄ alé. Tɔdō m̄-rāā yáa ké nelən kə ndō gē.

30Dan n̄ Jeju ɔr najə beé anī, de gē ngáy taāñ kemən.

De ké kóṣ rōdé gē ō, bəlo gē ō

31Jeju ɔr najə kə *Jipə gē n̄ taāñ kemən ní, ədadé na: Ré ĩ-ngōmī najə yām anī, s̄īīī i ngé ndóo yáa yām ké rōkum gē.

32Ā ĩ-gerī najə ké rōkum ō, najə ké rōkum a rāāsí kadē s̄īīī i de ké kóṣ rōdé gē ō.

33Niñ-tél ədanəñ na: J̄īī i ngán kaa Abərahā gē, jə-rāā bəlo yā deē nja kógə́m̄ alé. Ba i bəý á əda na j-a jə-tél kóṣ rōjí gē ní?

- 34 Jeju tél ədadé na: Ādē m-ədásí najē ké bo ngáy, deē n rāā majal ní i bəlo yā majal.
- 35 Bəlo a ndi bē deé ngándáńg alé. I ngōn deē n a ndi bē deé ngándáńg ní.
- 36 Ré Ngōn Nóbā ɔ́sí bəloó anī, sīi i kóɔ rōsí gē rōkum.
- 37 m-geɛ kadē sīi i ngán kaa Abəraham gē, banī ī-sāāi tōlēm. Tɔdɔ najē yām ənge loo kemsí té alé.
- 38 M-ədásí i yáá n m-áa rō Bəbém té ní, ba sīi ī-rāāi i yáá n ōōi ta bəbəsí té ní.
- 39 Niñ-tél ədanēn na: Bəbėjí i Abəraham. Jeju ədadé na: Ré sīi i ngán Abəraham gē anī, ā ī-rāāi kəla gē n Abəraham rāā ní.
- 40 Ba n toó báa, dan n m-ədásí najē ké rōkum n m-ōō ta Nóbā té ní, anī sīi ī-sāāi tōlēm. Banī yáá n noō Abəraham rāā alé.
- 41 Sīi ī-rāāi i kəla n bəbəsí rāā ní. Niñ-ədañ na: Jī i ngán ké ojənjí loo kaya té alé, bəbėjí i kógēm beē, i Nóbā.
- 42 Jeju tél ədadé na: Ré bəbəsí i Nóbā anī, ā ī-tármī, tām m-teē i rō Nóbā té n m-reē toó. m-reē i kə dɔm alé, banī i ni n əlam ní.
- 43 I tām rí té á sīi ī-gerī kum najē yām al ní? I tɔdɔ sīi ásiī koō najē yām alé.
- 44 Bəbəsí i *diabəl, ba ī-ndigiī i rāā yáá n kem bəbəsí gey ní. Ni i nge tōl de gē i ta kəla gír té nú báté ngɔlaā. Usən dɔ najē ké rōkum té alé, tɔdɔ najē ké rōkum gətóo kemən té. Loo n a tēda najē ké soɛ gē anī, ɔɛ i najē yān nəkó. Tɔdɔ ni i nge soɛ ō, ni i bəbē soɛ ō.
- 45 Banī i tām kəda n m-əda najē ké rōkum ní n sīi ī-taāin kemm al ní.
- 46 I náā ké dansí té n asə kɔjəm dɔ majal ké m-rāā ní? Ré m-ədásí najē ké rōkum anī, i tām rí té á ī-taāi kemm al ní?
- 47 Nge n i deē yā Nóbā ní, a oō najē yā Nóbā. Banī sīi ōōi alé, i tɔdɔ sīi i yā Nóbā alé.

Jeju ō, Abəraham ō

- 48* Jipə gē tél ədanēn na: Dan n j-əda na ī i de ké Samari ō, ndíl ké majal i kemií té ō ní, i góté al a?
- 49 Jeju tél ədadé na: Ndíl ké majal i kemm té alé, banī m-rɔy i Bəbém, ba sīi ī-rɔyimī alé.
- 50 Mā m-sāā kəsə gɔn yām alé. I deē kógēm n a sāā tām yām té ō, a gāńg sarya ō ní.
- 51 Ādē m-ədásí najē ké bo ngáy, deē n rāā yáa gē n m-ədə ní anī, a oy al báté.
- 52* Jipə gē ədanēn na: Ngɔlaā jə-geɛ kadē ndíl ké majal i kemií té. Abəraham oy ō, *ngé koō ta gē oyñ ō, ba ī əda na deē n rāā yáa gē n ədá ní anī, a oy al báté.
- 53 Ī i ké bo tɔy kaají Abəraham n oy ní a? Ngé koō ta gē oyñ ō, ba ī ī-rāā rōi i rí té?

⁵⁴Jeju tél ədadə na: Ré i məkó n m-ósə ɟɔn rōm anī, kəsə ɟɔn yām i yáá ké karī. Deē n ɔsə ɟɔnəm ní i Bəbám n sī́ ədaī na i Nəbā yāsí

⁵⁵kanjə gerən, ba mā m-gerən ní. Ré m-ədə na m-gerən al anī, mā i nge soī tītəsí. Banī m-gerən ō, m-rāa yáa gə n ni-əda ní ō.

⁵⁶Kaasí Abəraham rāa walya loo n ni gr̄ kaa ndō yām ní. Ni-aa ndō ní, ba rāa rōnel̄.

⁵⁷Anī *Jipə gə ədanən na: Bālī i kutə mí al báy anī, aa Abəraham a?

⁵⁸Jeju tél ədadə na: Adə m-ədəsí najə ké bo ngáy, kété tá kadə ojən Abəraham ní, Mā i Mā n m-ndi noó ní kō.

⁵⁹Loo n noó té niñ-ɔyn kübərū mbaī gə yā téninneé. Banī Jeju bōō rōn ba teē kō kem *kújə yā Kóōbē té.

JHN 9

Jeju rāa adə kum de ké ojənən məndō aa loo

¹Jeju a mān róbó anī, aa deē kógəm ké ojənən məndō.

²Ngé ndōō yáa yān gə dəjenən na: Ngoljí, i náa n rāa majal á ojənən deē n toō məndō ní, i nəkó aké i ngé kojən gə m?

³Jeju tél ədadə na: I nəkó n rāa majal al ō, i ngé kojən gə n rāan majal al ō, banī i yā kadə kəla rāa Nəbā ɔjən rōn kə ndága.

⁴Dan n loo ké kadaa to báy ní, majə kadə jə-rāaī kəla yā nge n əlam ní. Loo ké ndō a reē noó, yā kadə deē a asə rāa kəla alé.

⁵Dan n mā i dɔ nang té ní, mā i loo ké unjə kow yā de ké dɔ nang té gə.

⁶Loo n ni-əda beé oy anī, tībə hōr nang té lóyn bɔr ba tɔya kum məndō ní té,

⁷ba ədan na kə aŵ kə tɔgo kumən gār mañ ké Siloe té. Siloe kə ta bē yādə ní kumən na i Nge kaŵ kəla. Ni-aŵ tū té aké tɔgo kumən, dan n a tél a reē kə bēe anī, aa loo.

⁸Madə bən gə ō, de gə n aənən kété loo gəde yáa té ní ō, dəjeñ na ké deē n noó i deē n ndi a gəde yáa ní al wa.

⁹De kéréy gə ədañ na i ni ō, de ké rang gə ədañ na i ni alé, ba na teē naā i mbée ō. Banī ni-ədədə na i mā nəkó.

¹⁰Anī niñ-ədanən na: Tá kumií teē i bay?

¹¹Ni-tél ədadə na i deē n a bārnən na i Jeju ní n rāa bɔr tɔya kumr̄n té, ba ədañ na kə m-aŵ kə m-tɔgo kumr̄n gār mañ ké Siloe té ní. M-aŵ m-tɔgo kumr̄n á m-aa loo toó.

¹²Niñ-dəjenən na ké nəkó i rá wa, anī ni-ədədə na n-geī alé.

Parijiye gē dājeñ deē n ojenēñ mēndō á ǎǎ loo ní najē

- 13 Awñ kə deē n kété kumən ǎǎ loo al ní rō *Parijiye gē tē.
- 14 Tá ndō n Jeju rāañ bər teēn kumən ní, i ndō *sabat tē.
- 15 *Parijiye gē dājenēñ na ké rāā i bəy n kumən tél ǎǎn loo gogé ní wa. Anī ni-tél ədadé na: Ni lōy i bər n tōya kumr tē ní, ba m-təgo kumr anī m-ǎǎ loo.
- 16 De kórēy gē dō dan *Parijiye gē tē ədañ na: Deē n toō i i rō Nəbā tē alé, tōdō ni-ngōm ndō *sabat alé. De ké rang gē ədañ na: De ké nge rāā majal asə rāā yǎǎ ké yāá ké tītē n noō gē i bəy? Adē míndə kasə naā al to dandé tē.
- 17 Anī *Parijiye gē dājeñ mēndō báy tō na ké nəkó a əda na i rí dō deē n teē kumən tē ní wa. Anī ni-tél ədadé na: I *nge koō ta kógēm.
- 18 Banī *Jipə gē taān kem kadē ni i de ké ojenēñ mēndō tá ǎǎ loo alé, bāté kadē bārēñ ngé kojən gē
- 19 dājeñdó najē. Niñ-dājeñdó na: Deē n toō i ngōnsí n ədañ na ojiñ mēndō ní á? Yǎǎ n rāā yǎǎ tá kadē ni-ǎǎn loo ngəlaā ní i rí?
- 20 Ngé kojən gē tél ədañ na: Jə-geř kadē ni i ngōñjí ō, j-ojən mēndō ō.
- 21 Banī kǎǎ n ni-ǎǎ loo ngəlaā toó ní tá jə-geř al ō, jə-geř deē n teē kumən ní al ō. Ī-dājeñ nəkó na asə kəda najē ké dō rōn tē.
- 22 Ngé kojən gē ɔrēñ najē tītē n noō i tōdō niñ-bōlōñ i *Jipə gē. Tōdō *Jipə gē oñ naā kadē náā nəkó n a əda ta kum de gē tē na Jeju i *Kərist ní báa kə n-təbānēñ kújə káñ naā tē kō.
- 23 I tāñ najē n noō tē n ngé kojən gē ədañ na ni na i de ké tógə, ba kə dājenēñ nəkó gír ní.
- 24 Anī *Parijiye gē bārēñ deē n ojenēñ mēndō ní nja ké nge kō jōó, ba ədanēñ na kə ɔsə gɔn Nəbā, na n-gerēñ kadē deē n noō na i nge rāā majal.
- 25 Ni-tél ədadé na: Ni i nge rāā majanī, m-geř alé. Ba yǎǎ n m-geř ní i kógēm beē: Kété ní mā i mēndō, ba ngəlaā m-ǎǎ loo.
- 26 Niñ-dājenēñ na: Ni-rāā i rí seí? Ni teē kumií i bəy?
- 27 Ni-tél ədadé na: M-ədásí kōó bá, banī sīi ōōi najē yām alé. I tāñ rí tē á ĩ-sāāi kadē m-əda báy kadē ōōi ní? Ī-sāāi kadē ĩ-télii ngé ndóo yǎǎ yān gē ō a?
- 28 Niñ-tájənēñ ədanēñ na: Īkó i nge ndóo yǎǎ yān, jii i ngé ndóo yǎǎ yā Moijə gē.
- 29 Jə-geř kadē Nəbā ɔř najē kə Moijə ba deē n noō jə-geř loo n ni i tū tē ní alé.
- 30 Ni tél ədadé na: Nge n toō i yǎǎ ké to kər kum, sīi ĩ-gerī loo n ni i tū tē ní alé, banī ni teē kumr.
- 31 Jə-gerī kadē Nəbā oō najē yā ngé rāā majal gē alé. Banī deē n bōl ndílən ō, rāā yǎǎ n kemən ni-ndigə ō ní, ni a oō najē yān.

³²Jóo toó deē oō na deē kógēm na teē kum de ké ojənəñ məndō al báy.

³³Ré deē n noō ij i rō Nébā té al anī, asə rāā yáá kógēm alé.

³⁴Niñ-tél ədanəñ na: Ojiñ i kum majal té anī i-gey ndóójí yáa a? Gō té anī niñ-təbānəñ ndágá kōó.

Kaḷ loo al yā ndíl deē

³⁵Jeju oō kadē təbānəñ ndágá kōó. Anī reē əngen ba dəjen na ké ni-taā kem Ngōñ Deē wa.

³⁶Ni-tél əda na: Kóóbē, i náā á kadē m-taā kemən ní?

³⁷Jeju ədan na: Áḷan kōó, i ni n a ɔ̄r najə seí toō.

³⁸Deē ní əda na: Kóóbē m-taā kem. Gō té anī ɔ̄sə non nang té non té.

³⁹Anī Jeju əda na: m-reē do nang té i tām yā sarya té, kadē ngé gē n áḷñ loo al ní áḷñ loo, ba kadē ngé gē n áḷñ loo ní téləñ ngé kaḷ loo al gē.

⁴⁰*Parijiye gē n ndiñ seneé ní oōñ najə n toō anī, dəjeñ na ké niñ i ngé kaḷ loo al gē o wa.

⁴¹Jeju tél ədadé na: Ré siñ i ngé kaḷ loo al gē anī, majal yāsí a gətóo. Banī ngəlaā n toō ədañ na siñ na áḷñ loo, ādē i tāmən n toō té n majal yāsí toñ gotoó ní.

JHN 10

Kūjə najə yā ngé kuł batə gə

¹Ādē m-ədásí najə ké bo ngáy, nge n udə kə ta róbə gəng batə gēé alé, ba al i do gəng té n jəngā kemeé ní, i nge bogə o, nge gāng róbə o.

²Ba deē n udə kem gəng batə gē té i kə ta róbé ké yā kudəñ kem gəngɔó ní, ní i nge kuł batə gē.

³Nge ngōm ta gəng a teē ta yā kadən o, batə gē a oōñ ndūn o. Ni a bār batə yān gē kə rídə gēé, ba aḡ sedə ndágá.

⁴Ni a rāā kadē batə yān gē malang teēñ ndágá pá tá a njərā kété nodé té o, batə yān gē a unəñ gōn o, tɔdō niñ-gerəñ ndūn.

⁵A unəñ gō de ké rang alé, a aḡñ kōó, tām gerəñ ndū de ké rang alé.

⁶Jeju ədadé kūjə najə ní, banī niñ-gerəñ yáá n ni-ɔ̄r najə do té ní alé.

Jeju i nge kuł ké majə

⁷Jeju ədadé báy tɔ na: Ādē m-ədásí najə ké bo ngáy, mā i ta gəng batə gē.

⁸De gē n reēñ kété noñ té malang ní, niñ i ngé bogə gē o, ngé gāng róbə gē o, adə batə gē oōñ najə yādə alé.

⁹Mā i ta gɔng. Ré deē udə kem gɔngɔ́ kə ta kŭlēm anī, a ajə. Ni a udə ɔ, a teē ɔ, a ənge yǎǎ kəsa ɔ.

¹⁰Nge ɓogə reē i ɓogoó ɔ, tɔlɔ́ ɔ, nujə́n ɔ ngóy. Mā m-reē i yā kadə de gə ndiñ kə kumuú, ba kadə ndi kə kumuú ní i ngáy al naā.

¹¹Mā i nge kuł kə majə. Nge kuł kə majə adə rɔn yo tām yā batə yān gə tá.

¹²Ba nge kəla n a ngōm batə gə i gir naraá ní, i nge kuł kə rɔkum al ɔ, ni i kɔ́ batə gə al ɔ. Ni-ǎǎ soó loo reē tá anī, əyǎ batə gə kɔ́ ba ǎy. Adə soó əhɔ́dɔ́ ɔ, təndā tɔ́dɔ́ kɔ́ ɔ.

¹³Nge kəla ǎy, i tɔdɔ́ ni-rāā kəla i gir naraá ɔ, usən dɔ batə gə tá al ɔ.

¹⁴Mā i nge kuł kə majə, adə m-geř batə yām gə ɔ, niñ-geřmēñ ɔ,

¹⁵tītə n Bɔ́bɔ́m geřmēñ ɔ, mā m-gerēñ Bɔ́bɔ́m ɔ ní. Adə m-óy tām yā batə yām gə tá.

¹⁶Batə yām kə rang gə i noó báy, ba niñ i kem gɔng n toó tá alé, i gár kadə m-teē sedé ɔ. Niñ a oōñ ndūm, adə a téləñ ɓūtə yǎǎ kuł kə kógə́m beē ɔ, nge kułdɔ́ i kógə́m beē ɔ.

¹⁷Bɔ́bɔ́m tárə́m i tām kadə kə m-ādə róm, i tɔdɔ́ m-ādə róm yā kadə m-tél m-taā báy.

¹⁸Deē kógə́m kə asə tɔlēm gətóo, ba i məkó n m-əyǎ róm kə gə kem ndigə yām kadə tɔlēñ ní. M-ásə kadə róm ɔ, m-ásé tél taā gogá ɔ. Najə n toó i gə míndɔ́ Bɔ́bɔ́m n adēm ní.

¹⁹Míndə kasə naā al to dɔ dán *Jipə gə tá báy tɔ tām yā najə gə n toó tá.

²⁰De gə ngáy dɔ dáńdɔ́ tá ədañ na: Ndíl kə majal i kemən tá ɔ, kɔ́r rāān ɔ, ba oōñ najə yān i tām rí tá?

²¹Ngé kórəy gə ədañ na: De kə ndíl kə majal i kemən tá a ɔ́r najə beé alé. Ndíl kə majal asə teē kum ngé kum tɔ́ gə a?

Jipə gə mbātəñ Jeju

²²Dan ngeé n noó tá ní loo i kŭlī ɔ, de gə a rāān i nāā *kújə yā Kɔ́ɔ́bē kə ɔrəñ kamən tayā kem bē kə *Jerusalem tá ɔ.

²³Adə Jeju a njərā kem *kújə yā Kɔ́ɔ́bē tá gir dabə yā Salomɔ́ kə rāā kə mbalá tá.

²⁴Anī *Jipə gə reē girəñ gidən ba ədanəñ na: Ā ĩ-rāājí adə kemjí a tɔ́səjí beē i bátə ta kə rá? Ré ĩ i *Kərist anī ədájí wáńg.

²⁵Jeju tél ədadá na: M-ədásí kɔ́ báy, banī sɔ́ ĩ-taāi kemm alé. Kəla gə n m-rāā kə rī Bɔ́bɔ́m ní ədañ najə kə kum tá yām.

²⁶Banī sɔ́ ĩ-taāi kemm alé, i tɔdɔ́ sɔ́ i dan batə yām gə tá alé.

²⁷Batə yām gə oōñ ndūm, ba mā m-geřdɔ́ ɔ, niñ-unəñ góm ɔ.

28Mā m-ādēdó ndi kə kumuú ké ngándáńg, adē niñ a udəñ kōó alí báté. De ké yā taādé jīm té a gətóo.

29Bəbám n adēm sedé ní i ké bo tōy yáa malang, ba de ké asə taā yáa jī Bəbē Ngōñ té gətóo.

30Mā ō Bəbē Ngōñ ō ní, jū i kógēm beē.

31Anī *Jipə gē cyñ kūbərū mbaĭ gē báy tō yā téninneé.

32Banī Jeju ədadé na: m-rāā kəla ké majə gē i ngáy ta kumsí té, kə ta kŭl tógə yā Bəbē Ngōñó. Dan kəla gē ngeé n noō té ní, i nge ké rá n ĩ-sāāi ténīm kə mbalá yā tŭlēm najən té ní?

33*Jipə gē tél ədanəñ na: J-a jə-tənāi kə mbalá yā tŭlī i tām kəla ké majə kógēm té alé, banī i tām tájə ké ĩ-tájə Nəbā té. Tədō ĩ n i deē ndul ní, ĩ-rāā rōi Nəbā té.

34Jeju tél ədadé na: Ndangəñ kem makətübə *ndū najə yāsí té na: Nəbā əda na sŭi na i nəbā gē.

35Jə-geř kadē yáa n makətübə yā Nəbā əda ní, deē a ɔř kōó alé. De gē n Nəbā ɔř najə sedé ní, ni-bārdé na i nəbā gē.

36Ba mā n Bəbám ɔřēm tayā tām yān té ba əlañ dɔ nang té ní, i baý n sŭi ədaī na m-tájə Nəbā kə najə kɔřēm tām kəda ké m-əda na mā na i Ngōñ Nəbā ní?

37Ré m-rāā kəla gē yā Bəbám alí anī, ĩ-lōōi taā kemm.

38Ba ré m-rāādé anī, ká ré ĩ-taāin kemm mā alí gəgē anī, ĩ-taāi kem kəla gē n m-rāādé ní, yā kadē ĩ-gerīneé majə na Bəbám i kemm té ō, mā i kem Bəbám té ō.

39Loo n noō té niñ-sāāñ kəhɔn báy tō, ba ni teē jīdó té.

40Ni-tél aŵ gidə bā Jurde té báy tō, loo n Jaa rāā de gē *batém tū té kété ní, ba ndi noó.

41De gē ngáy reēñ rōn té, ədañ na: Jaa rāā yáa ké yāā kógēm alé, banī najə malang n ni-əda dɔ deē n toō té ní i najə ké rōkum.

42De gē ngáy taāñ kemən loo ngeé n noō té.

JHN 11

Lajar oy

1Deē kógēm i moy, rīn na i Lajar ké Betani, bē yā Mari niñ kə ngōkōon Martə té.

2Mari i dəyá n ur yibə ítər gidə nja Kóōbē té, ba ɔĭ kə nənga dɔneé ní.

3Ngákōon ké dəyá gē ní əla ədañ Jeju na: Kóōbē, deē n ĩ-tárən ní i moy.

4Dan n Jeju oō najə n noō ní anī, əda na: Moy n noō i ké yā koyín alé. I ké yā kɔsəñ gɔn Nəbā ō, i ké kadē Ngōñ Nəbā əngeñ *kɔsə gɔn tū té ō.

- ⁵Jeju tár Martə ō, ngōkóŋon ké dəyá ō, Lajar ō.
- ⁶Ba loo ní ni-oō kadə Lajar i moy anī, tél ndi ndō jōó báy loo ní ni i tū té ní té.
- ⁷Gō té anī, əda ngé ndóō yáa yān gē na: J-awī Jude.
- ⁸Ngé ndóō yáa yān gē tél ədanəñ na: Ngoljí, *Jipə gē sāāñ tónī tōlī kə kúbərū mbalá toō kum i sɔy ál anī ī-sāā tél kaw gogé báy a?
- ⁹Jeju tél ədadé na: Ndō kógēm i kum mbang kutə gidə i jōó ál a? Ré deē njērā kadaá anī, bədē a əgan alé, tɔdō ni-aa loo ké unjə kow ké dɔ nang ní toō té.
- ¹⁰Ba ré deē njērā dan ndós anī, bədē a əgan, tɔdō loo ké unjə kow i kemən té alé.
- ¹¹Dan ní ni-ɔr najə gē ní noō oy anī, əda báy tɔ na: Madəjí Lajar bī kós, ba m-ā m-āw yā ndólən.
- ¹²Anī ngé ndóō yáa yān gē tél ədanəñ na: Kósɔbē, ré a bī i mbée anī rōn a ngāā.
- ¹³Jeju ɔr i najə ké dɔ koy Lajar té, banī niñ-ɔjənəñ na ɔr na i najə yā bī ké karī.
- ¹⁴Tā anī Jeju ədadé wáng na: Lajar oy kós.
- ¹⁵Róm nelēm tām yāsí té tɔdō mā i nú alé, yā kadə ī-taāin kemm. Ba j-awī rōn té.
- ¹⁶Anī Toma ní a bārənəñ na i ndəngā ní, əda ngé ndóō yáa madən gē na: J-awī ba j-oyī seneé.

Jeju i nge ndól de ké koy gē

- ¹⁷Dan ní Jeju ugə Betani anī, dubəñ Lajar ndō só kós.
- ¹⁸Betani i ngɔr kə *Jerusalem, ngāl róbé ní asə kilometər mətá,
- ¹⁹adə *Jipə gē ngáy reēñ rō Martə niñ kə Mari té yā sɔl kemdé tām yā ngōkóódé té.
- ²⁰Dan ní Martə oō kadə na Jeju ugə anī, aŵ tónī tan té, ba Mari tá ndi kújú bée.
- ²¹Martə əda Jeju na: Kósɔbē, nəngəté gēé ī i laā anī ngōkóóm a oy alé.
- ²²Ba ké ngɔr ní toō té gəgə ní, m-geř kadə yáa malang ní ā ī-dəje Nóbā ní, ni a adī.
- ²³Jeju ədan na: Ngōkóói a ndól dan de ké koy gē té.
- ²⁴Martə ədan na: m-geř kadə ni a ndól ndō ní de ké koy gē a ndóləñneé ta ngóy ndō gē té ní.
- ²⁵Jeju ədan na: Mā i nge ndól de ké koy gē ō, nge rāā kadə deē ndi kə kumneé ō. Deē ní taā kemm ní, ká ré oy gəgə anī, a ndi kə kumneé.
- ²⁶Deē ní ndi kə kumneé ba taā kemm ní, a oy ál báté. Ī-taā kem najə ní noō a?
- ²⁷Martə tél ədan na: Áyyē, Kósɔbē, m-taā kem kadə ī i *Kərist ō, Ngōñ Nóbā ní kadə reē dɔ nang té ní ō.

Jeju nōō

28Gō najē ní toō té anī, ni-aw̄ bār ngōkóon Mari jəke ba ədan na: Ngoljí ugē kōó, ba əda na kə aw̄ kə éngen.

29Dan ní Mari oō najē ní noō anī, ɔ́ dɔ́ gandang ba a aw̄ kə rō Jeju té.

30Tɔ́dɔ́ Jeju ugē kem bēé aĺ báy, banī ni i loo ní Martə əngen tū té ní té báy.

31Loo ní *Jipə gē ní ndiñ kə Mari kújú yā sɔ́ kemən ní ɔ́an Mari ɔ́ dɔ́ gandang ba teē anī, aw̄n gōn té. Tɔ́dɔ́ niñ-gírēñ kadē a aw̄ i kə ta bəlo yo té yā nōō.

32Dan ní Mari ugē loo ní Jeju i tū té ní ba ɔ́an anī, əsō kə njan té ba ədan na: Kóóbē, nəngēté gēé ɔ́ i laā anī, ngōkóóm a oy alé.

33Dan ní Jeju ɔ́ Mari a nōō ō, *Jipə gē ní reēñ seneé ní a nōōn ō anī, kumən ɔ́on ngáy ō, kemən nujə kōó ō.

34Banī ni dəjedé na ké ənīnəñ i rá wa. Anī niñ-tél ədanəñ na: Kóóbē, ɔ́-reē ɔ́a.

35Jeju nōō.

36Anī *Jipə gē ədañ na: ɔ́aí tár ní ni-tárən ní!

37Banī de kéréy gē dɔ́ dándé té ədañ na: Ni ní rāā adə kum məndō ɔ́ loo ní, əsə rāā kadē Lajar oy aĺ ō aĺ á?

Lajar ní oy ní ndóí

38Anī rō Jeju nelən aĺ báy tɔ́, banī ni-aw̄ ta bəlo yo té. I bəlo mbaí kə kutə ta kə mbalá.

39Jeju əda na: Únií mbaí kōó. Anī Martə, ngōkóo nge yo ədan na: Kóóbē, nīnən otə kōó, tɔ́dɔ́ ndɔ́ ké nge kɔ́ s i bōólaā.

40Jeju tél ədan na: Ré ɔ́-taā kem anī, ā ɔ́a *kɔ́sə gɔ́n yā Nóbā ní m-ədaí aĺ a?

41Loo ní noō té unəñ mbaí kōó. Anī Jeju ənī kumən kə dɔ́, ba əda na: Bɔ́bér, m-ndadə m-ādī, tɔ́dɔ́ ɔ́ oō ndūm.

42m-geér kadē ɔ́ oō najē yám ngándáhg, banī m-ōr najē i tām yā kósə de gē ní ra gírēñ gidərn té toō, yā kadē niñ-taāñ kem kadē i ɔ́ n élam ní.

43Loo ní ni-əda beé oy anī, əga kɔ́r ngáy əda na: Lajar, ɔ́-teē ndágá!

44Anī nge yo teē, jīn gē kə njan gē i kə bír kə ta kúbə kə ngālāā ō, kumən i kə bír kə ta kúbūú ō. Jeju əda de gē na: ɔ́-tútiñ, ba éyənī ādī aw̄.

De gē oōñ naā dɔ́ Jeju té yā tōlən

(ɔ́aí Mat 26.1-5; Mark 14.1-2; Luk 22.1-2)

45*Jipə gē ní reēñ rō Mari té á ɔ́an yáá ní Jeju rāā ní, ngáy gē dandé taāñ kemən.

46Banī kéréy gē dándé té aw̄n rō *Parijiye gē té ba ənīndé gotə yáá ní Jeju rāā ní.

47Loo n noō té ngol gē ké dɔ *ngé tuñ yáa gē té ō, *Parijiye gē ō, ɔsəñ dɔ ngé rāa sarya ké bo gē naā té ba ədañ na. J-a jə-rāāi i baý, tām deē ní rāa yáa ké yāa gē ngáy.

48Ré j-əyañi beé anī, de gē malang a taāñ kemən. Anī Rom gē a reēñ yā nujə *loo ké táł yājí ō, de gē yājí ō.

49Deē kógə́m dandé té rīn na i Kaipə, ni i ngol *ngé tuñ yáa gē bāl ngeé n noō té, ədadé na: Siī ī-gerī yáa kógə́m tū té alé!

50Ké só té yāsí i kadə deē kógə́m oy tām yā gotə de gē té, ba kadə de gē malang nujəñ al ní, ī-gerī al a?

51Ni i ngol *ngé tuñ yáa gē ké bāl ngeé n noō té, adə əda i najə ké Nə́bā əndā tan té tām yā Jeju n i gár kadə oy tām yā *Jipə gē té malang ní.

52I tām yā *Jipə gē té ngóy alé, i tām yā kánə́n nja ngán Nə́bā gē n tūñ naā kə loo gē té ní, kadə téləñ de ké kógə́m beē.

53Adə əla gír ndō ngeé n noō té ní, niñ-geyñ tōlən.

54I tām n toō té n Jeju njērā ta kum *Jipə gē té tɔ alé, ba ɔr rōn aw gō nang ké kadə dəla loo té, kem bē n a bārə́n na i *Epəraim ní té, ba ndi tū té noō kə ngé ndóo yáa yān gēé ní.

55Dɔ nāa *Pákə yā *Jipə gē i ngɔr. Adə de ké gō nang yā *Jipə gē té ngáy awñ *Jerusalem kété no ndō Pákə té yā tégó rōdó.

56Niñ-sāāñ Jeju. Dan n niñ-əngeñ naā kem *kújə yā Kóɔ́bē té anī, dəjeñ naā na: Gír yāsí i baý? Ni a reē rāa nāa *Pákə té aké a reē al m?

57Ngol gē ké dɔ *ngé tuñ yáa gē té ō, *Parijiye gē ō, ədañ de gē kadə ré de kórēy geñ loo n Jeju i tū té ní anī, kə ɔjə gōn kadə kə n-əhɔnəñ.

JHN 12

Mari ur íter gidə nja Jeju té

(Áaī Mat 26.6-13; Mark 14.3-9)

1Ndō mehé kété no nāa *Páké té anī, Jeju aw Betani bē n Lajar oy tū té á ni-ndólən dan de ké koy gē té ní.

2Niñ-rāāñ yáa kəsa tām yān té kem bē ngeé n noō té. Martə a rāa i kəla nəbō yáa kəsa, banī Lajar i dan ngé gē n ndiñ kə Jeju ta kār kəsa té ní.

3Anī Mari un íter ké rāāñ kə mu nár ké *unjə njáy njáy, ké gātən i ngáy, ké ndi bōdē lítər kógə́m, ur gidə nja Jeju té ba ɔl kə nənga dɔneé, adə usə íter ní taā kem kújə.

4Nge ndóo yáa yān kógə́m ké rīn na i Judas ké Iskariot, nge n a əlan jī de gē té ní, əda na:

⁵I tām rí té á igəñ kə ítər n toō kum gúrsə dūbú kutə ba adēñ ngé ndoō gə narəñ al ní?

⁶Ni-əda najə n noō i tədō ndigə ké ni-ndigə i ngé ndoō gə alé. Ba i tām ni i nge bogə. Ni i nge ngōm ngong nar, adə a ɔy yáá ké kemeé loo bogə tá.

⁷Banī Jeju əda na: Əyən! Yáá n ni-rāā ní i tām yā ndō dubēm tá.

⁸Ngé ndoō gə niñ i sesí kə ndō gə, banī mā m-ā m-ndi sesí kə dɔ ndō gə alé.

Ngol gə ké dɔ ngé tuñ yáá gə té oñ naā dɔ Lajar té yā tōlən

⁹Kósə *Jipə gə ngáy oñ kadə Jeju i noó anī reēñ, ba i tām yā kəə Jeju ngóy alé, banī i tām yā kəə Lajar n ni-ndólən dan de ké koy gə té ní ō.

¹⁰Loo n noō tá ngol gə ké dɔ *ngé tuñ yáá gə té geyñ tōl Lajar ō,

¹¹tədō *Jipə gə ngáy əyənđé kɔɔ, ba taāñ kem Jeju najə yā Lajar tá.

Jeju udə kem bē ké Jerusalem té

(Áaī Mat 21.1-11; Mark 11.1-11; Luk 19.28-40)

¹²Teē kə ndō ké noō anī, kósə de ké ngáy gə n reēñ tām yā nāā *Páké té ní,

¹³oñ kadə Jeju na a reē kə *Jerusalem. Anī ɔyñ ta jī túmbur gə, ba aŵ tənīñ tan. Niñ-əgañ kɔɔ ədañ na: Kósə gɔn i yā Nóbā! Adə Nóbā rāā majə kə nge n a reē kə rī Kóɔbēé ní! Adə Nóbā rāā majə kə mbañg kə *Israel!

¹⁴Jeju ənge ngōñ kərō, anī ndi gidən té tītə n makətübə yā Nóbā ədañ ní. Ndangəñ na:

¹⁵Ngōmandə ké *Siyɔ, i-lōō bōl. Áa mbañg yái a reē noó, ni-ndi i gidə ngōñ kərō tá.

¹⁶Ta kəla gír té ní, ngé ndóō yáá yān gə gerəñ kum yáá ní alé. Ba dan n ɔsəñ gɔn Jeju oy anī, əga kemdə dɔ té kadə yáá n rāā yáá ní i ké ndangəñ najən kem makətübə té kété ɔjənəñ dɔn.

¹⁷Kósə de gə n niñ i kə Jeju dan n ni bārəññ Lajar kadə teē kɔɔ bəlo yo té, ba ndólən dan de ké koy gə té ní, ɔrəñ gír yáá n ni-rāā á aāñ kə kumdé ní.

¹⁸I tədō kósə de gə oñ kadə ni-rāā yáá ké yāā ngeé n toō n niñ-tənāñ tan ní.

¹⁹Anī *Parijiye gə ədañ naā dɔ dáñdé té na: Áaī tā wañ, siī i-rāāi yáá kógəñ alé, de gə malang aŵñ i gōn tá!

Gərek kéréy gə sāñ Jeju

²⁰Gərek kéréy gə i dan de gə n reēñ *Jerusalem ndɔyɔɔ nāā *Páké té ní.

²¹Niñ-aŵ əngeñ Pilipə n i de ké Betsaida gō nang ké Galile té ní, rāānəñ bó ba ədanəñ na: Kóɔbē, jə-gey kəə Jeju.

²²Pilipə aŵ əda Andəre, ba gō té anī, Andəre niñ kə Pilipə ədañ Jeju.

- 23 Anī Jeju tél ədadé na: Mbang asə kōó adə ɔsəñ gɔn Ngōñ Deē.
- 24 Ādə m-ədásí najə ké bo ngáy, ré kum kōō gémə əsō nang té al̄ ɔ, oy al̄ ɔ anī, ni a to i kógə́m beē ngóy. Banī ré oy anī, a oje madə ngáy.
- 25 Deē n̄ tár rōn ní, a t̄t̄ ta rōn. Ba deē n̄ im̄ rōn dɔ nang té laā ní, a ngōm̄ rōn tām̄ yā ndi kə kumuú ké ngándáńg tá.
- 26 Ré deē kógə́m gey rāā kəla yām̄ anī, ādə un gōm̄, ba loo n̄ mā i tū té ní, nge rāā kəla yām̄ i tū té ɔ. Ré deē kógə́m rāā kəla yām̄ anī, Bɔbə́m̄ a ɔsə gɔnən.
- 27 Ngɔlaā ní ndílóm̄ ndi kə gōó tɔ alé, ba kə m-əda na i rí tā. Kə m-əda na: Bɔbə́m̄, ɔrēm̄ kōó kum mbang n̄ toō té a? Ba i tām̄ yā kum mbang ngeé n̄ toō té mandang n̄ m̄-reēn̄ ní.
- 28 Bɔbə́m̄, ɔsə gɔn rīí! Anī ndū Nə́bā bār dɔ rā́ tá, əda na: M-ɔsə gɔn rīm̄ kōó bá, ba m-ā m-ɔsə gɔnən báy tɔ.
- 29 Kósə de gə́ n̄ rañ noó ɔ, oōñ ndū deē ní ɔ ní ədañ na i mañ n na ndang. De kéréy gə́ ədañ na i *de ké dɔ rā́ tá kógə́m̄ n na ɔr̄ najə seneé ní.
- 30 Ba Jeju tél ədadé na: Ndū deē n̄ toō bār i tām̄ yām̄ mā té alé, banī i tām̄ yāsí s̄t̄ tá.
- 31 I ngɔlaā n̄ toō n a gāngə́ñ sarya yā de ké dɔ nang té laā gə́ ní. I ngɔlaā n̄ toō n a əniñ ngār yā de ké dɔ nang té laā gə́ ndágá kōó ní.
- 32 Ba mā, dan n̄ a əlamə́ñ dɔó oy anī, m-ā m̄-ndó̄r de gə́ malang kə rōm̄ tá.
- 33 Ni-əda najə n̄ noó i yā kɔjə́n loo koy n̄ a rāā yā koy ní.
- 34 Anī kósə de gə́ tél ədanə́ñ na: J̄j̄ j-oō tū *ndū najə té na *Kərist a ndi ngándáńg. Ba i báy á əda na i gár kadə a əlañ Ngōñ Deē dɔó ní? Ngōñ Deē nə́kó i náá?
- 35 Anī Jeju ədadé na: Loo ké unjə kow i dansí té báy. Ī-njə́rāi dan n̄ loo ké unjə kow i dansí té báy ní, yā kadə loo ké risə til əhɔ́nsí dɔ j̄s̄í té alé. Tɔdɔ deē n̄ njə́rā tilíí ní, gēr loo n̄ a aŵ kə tū té ní alé.
- 36 Dan n̄ loo ké unjə kow i sesí báy ní, ĩ-taāi kem loo ké unjə kow ní, yā kadə ĩ-téliíneé ngán loo ké unjə kow gə́.

Jipə gə́ taāñ kem Jeju alé

Dan n̄ Jeju ədadé najə n̄ toō oy anī, ɔtə tadé té aŵ bōō rōn kōó.

- 37 Ká ré ni-rāā yáá ké to kər kum gə́ ngáy ta kumdá té gə́gə́ anī, ba niñ-taāñ kemən alé.
- 38 I yā kadə najə n̄ Ijai *nge koō ta əda toó reē udə́n girí, əda na: Kóó́bē, i náā n taā kem najə kɔ́rj̄í ní? I náā n Kóó́bē ɔjən yáá n̄ ni-rāā kə j̄ineé ní?
- 39 I tām̄ najə n̄ toō té n niñ-asəñ taā kem alé ní, tɔdɔ Ijai əda tɔ na:

⁴⁰Nóbā rāā adē kumdé tōō kōō ō, adē kemdé ngañg ngóróró ō, yā kadē kumdé ʒʒ loo alí ō, yā kadē geṛnəñ kum najē kógēm alí ō, na sōgə niñ-tūrēñ háldé, anī m-ájédé.

⁴¹Ijai ɔ̄r najē beé i tām ni-ʒʒ *kɔsə ɔ̄ɔn yā Jeju, adē ni-ɔ̄r i najē yān.

⁴²Ba dɔ dán ngār gē té gēgē ní, ngáy gē taāñ kemən. Banī niñ-ədañ najē taā kem yādé kē ndágá wáng alé, najē yā *Parijiye gē té. Tām bōlōñ najē kadē tēbāñdé kōō kem kújá káñ naā gē té.

⁴³Tɔdō niñ-ndigəñ kɔsə ɔ̄ɔn yā de gē tɔy *kɔsə ɔ̄ɔn yā Nóbā.

A gāngəñ sarya i kə ta kŭl najē kɔ̄r Jeju

⁴⁴Banī Jeju əga kɔ̄r əda na: Deē n taā kemm anī, taā i kemm mā alé, banī taā i kem nge n əlañ ní.

⁴⁵Deē n ʒʒm anī, ʒʒ i nge n əlañ ní.

⁴⁶m-reē dɔ nang té i kə loo kə unjē kow té, yā kadē náā nəkó n taā kemm anī, ndi kum til té alé.

⁴⁷Ré deē kógēm oō najē yām banī rāā yáʒ gē n m-édá ní alí anī, i mā n m-ā m-gāñg sarya dɔn té ní alé. Tɔdō m-reē i gāñg saryaá dɔ de kə dɔ nang té gē té alé, banī i kajə de kə dɔ nang té gē té.

⁴⁸Deē n mbātəm ō, ndigə najē yām alí ō ní, ni-ənge nge gāñg sarya dɔn té kōō bá: Najē n m-édá ní a gāñg sarya dɔn té ta ngóy ndō gē té.

⁴⁹Tɔdō m-ɔ̄r najē i kə dɔm məkó alé, banī Bɔbám n əlañ ní i ni n adəm gō míndən kadē m-éda ō, kadē m-ndóō de gē ō ní.

⁵⁰Tá m-geṛ kadē gō míndən i yáʒ kə a rāā kadē deē ndi kə kumneé ngándáñg: Najē n m-édá ní, m-éda i tītē n Bɔbám ədaməñ ní.

JHN 13

Jeju tégə nja ngé ndóō yáʒ yān gē

¹Kété no náā *Pákə té ní, Jeju geṛ kadē kum mbang yān asə. I mbang n kadē əyʒ de kə dɔ nang té gē ba awñ rō Bɔbən té ní. Ni n tár deē yān gē kə dɔ nang té kə dɔ ndō gē ní, tárdé mbóng ta tōl té.

²Jeju niñ kə ngé ndóō yáʒ yān gēé ndi a əsañ yáʒ kə loo tíbí. *Diabəl əndā kem Judas Iskariot ngōñ Simɔ té kōō bá kadē əla Jeju jī de gē té.

³Jeju geṛ kadē Bɔbən adən yáʒ malang ō, kadē ni-ij i rō Nóbā té ō, a tél i yā kaw rō Nóbā té ō.

⁴Ni-ij dɔɔ ta kəsa té, ɔ̄r kŭbə yān kə dɔ madə té kōō, ba un kŭbə kɔl rō kógēm dɔɔñ bōdən.

⁵Gō té anī, ni-bōké mañ kem kārāá ba əla gír tégō nja ngé ndóo yáa yān gē ō, cǐ kē kúbē kǎ rō n dōŋ bōdēn ní ō.

⁶Dan n ni-ugē dō Simo Piyer té anī, Piyer ədan na: Ī Kóḡbē kē ĩ-tégō njam a?

⁷Jeju tél ədan na: Ké ngɔr n toō té ní yáa n m-rāa toó ĩ-geṛ alé, banī ndōn té anī ā ĩ-geṛ kum.

⁸Piyer ədan na: Kadē ĩ kē ĩ-tégō njam mā a, m-ódə al i kē báté gē té! Jeju tél ədan na: Ré m-tégō njaí al anī, ā éngé yáa yām alé.

⁹Simo Piyer ədan na: Kóḡbē, ré i beé anī, ā ĩ-tégō i njam ngóy alé, ā ĩ-tégō jīm ō, dóm ō.

¹⁰Anī Jeju ədan na: Deē n ndogē mañ kōó ní, a tégō rōn tɔ alé, tām rōn malang i kē *unjē njáy njáy kōó. Sī ūnjī bá tā, ba i sī malang alé.

¹¹Tódō ni geṛ deē n a əlan jī de gē té ní, i tām najē n noō té n ni-əda na niñ-unjē malang al ní.

¹²Dan n ni-tégō njadé oy anī, un kúbē yān əla rōn té gogó ō, tél aḡ ndi ta kəsa té ō, ba ədadé na: Ī-geṛi kum yáa n m-rāa sesí toō a?

¹³Sī ĩ-bārmī na i ngol nge ndóo de gē yáa ō, Kóḡbē ō. Ba nge n édaí noó majə, tódō mā i nge n noō.

¹⁴Ré mā n i Kóḡbē ō, ngol nge ndóo de gē yáa ō ní, m-tégō njasí anī, majə kadē sī ĩ-tégōi nja naā ō.

¹⁵Tódō m-ójésí i yáa kē yā kadē ĩ-ndájī, kadē ĩ-rāāi tītē n m-rāa sesí ní.

¹⁶Ādē m-édásí najē kē bo ngáy, nge kəla bo tɔy kōn al ō, ngōmbang kəla bo tɔy deē n əlan ní al ō.

¹⁷Ké ngɔr n toō té ní ĩ-geṛi yáa ní kōó, ba ré ĩ-rāāi beé anī, rōsí a nelsí.

¹⁸M-ōr i najē yāsí sī malang alé, m-geṛ ngé gē n m-gērādó ní. Banī i gár kadē najē n toō n ndangē kem makətübē té ní udə gírí: Deē n əsa yáa sem ní, cǐ gándən əbamēn.

¹⁹M-édásí ngɔr n toō té pá tá kadē yáa ní ugē báy, yā kadē loo n ugē anī, ĩ-taāi kem kadē Mā i Mā n m-ndi noó ní.

²⁰Ādē m-édásí najē kē bo ngáy, deē n əhɔ deē n m-əlan ní kē rōn té ní, əhɔm i mā nəkó kē rōn anī. Ba deē n əhɔm kē rōn té ní, əhɔ i nge n əlam ní kē rōn té.

Jeju əda na Judas a əlan jī de gē té
(Áaī Mat 26.20-25; Mark 14.17-21; Luk 22.21-23)

²¹Dan n Jeju cǐ najē gē n noō anī, ndílən ndi kē gōó alé. Ba ni-əda wáng na: Ādē m-édásí najē kē bo ngáy, deē kógēm dansí té a əlam jī de gē té.

22Ba ngé ndóo yáa yān gē mbel aān ta kum naā, tām niñ-gerēn deē n ni-cō najē yān ní alé.

23Nge ndóo yáa yān kógēm adē i nge n Jeju tárēn ní, ndi kadē Jeju té ngōr.

24Anī Simo Piyer mbel aān kē gir kumneé kadē dāje Jeju ké cō i najē yā náā wa.

25Nge ndóo yáa ní nōr kē rō Jeju té, ba ədan na: Kóōbē, i náā?

26Jeju tél əda na: I deē n m-ā m-ólá gájé mápa kum táá té yā kadēn ní. Loo n noō té ni-əla gájé mápa kum táá té, ba adē Judas ngōn Simo Iskariot.

27Dan n Judas taā gájé mápá ní anī, *Sətan udə kemən té. Anī Jeju ədan na: Yáá n kadē ī-rāā ní, ī-rāā lāv.

28Dan de gē n əsañ yáa seneé té ní, deē kógēm ké geē kum najē n ni-əda ní gətóo.

29Dan n Judas i nge ngōm ngong nar ní, de kórēy gē girēn kadē Jeju ədan i najē mang yáá ké tām yā náā té, aláa na mērēn i kadē ngé ndoō gē yáa.

30Adē Judas taā gájé mápá ní, ba kē ta jī té noō ni-teē ndágá. Loo i ndō kōó.

Ndū najē ké kijə

31Dan n Judas teē ndágá kōó anī, Jeju əda na: Ngōlaā n toō cōsēn gōn Ngōn Deē ō, Ngōn Deē cōsə gōn Nóbā ō.

32Nóbā a cōsə gōn Ngōn Deē kemən nəkó Nóbā té, ba nāy i ngōr kadē a cōsə gōnən.

33Ngánóm ké dūú gē, m-ā m-ndi sesí i séy beē ngóy. Ā ī-sāāmī, ba tītē n m-éda *Jipə gē kété ní, m-édási ngōlaā n toō ō: Siī ásiī kugē loo n m-ā m-āw kē tū té ní alé.

34M-ādəsí gō míndé ké kijə: Ī-tárii naā. Tītē n m-tárənsí ní, ī-tárii naā dō dánsí té ō.

35Ré ī-tárii naā anī, i loo n noō té n de gē malang a gerēn kadē siī i ngé ndóo yáa yām gē ní.

Jeju əda Piyer na a nējē əda na n-gerēn alé

(Áaī Mat 26.31-35; Mark 14.27-31; Luk 23.31-34)

36Simo Piyer ədan na: Kóōbē, a āw i kē rá? Jeju tél ədan na: Loo n m-ā m-āw kē tū té ní, ngōlaā ásə kun gōm yā kaw tū té alé, banī gō té pá tá ā ún gōm báý.

37Piyer ədan na: Kóōbē, i tām rí té á əda na m-ásə kun gōi ngōlaā al ní? M-əndā dō rōm danaá kōó bá yā kadē m-óy tām yāi té.

38Jeju tél ədan na: Ké rōkum té əndā dō rōi danaá kōó bá yā kadē óy tām yām té a? Ādē m-ədəi najē ké bo ngáy, kété pá tá kadē kóra kənjá nōō ní, ā ī-nējē nja mətá əda na ī-gerēm alé.

JHN 14

Jeju i róbé ké yā kaŵn rō Bɔbɔn tó

- ¹Jeju əda ngé ndóo yáa yān gē: Ādī kemsí sōl alé: Ī-taāi kem Nóbā ō, Ī-taāi kemmā mā ō.
- ²Loo ndi i ngáy kem bē yā Bɔbɔm tó. Nəngēté i beé al anī, m-édásí kōó. M-ā m-āw yā rāa loo tām yāsí tó.
- ³Loo n ré m-āw m-rāa loo tām yāsí tó oy anī, m-ā m-tél yā kəysí kə rōm tó, yā kadə loo n mā i tū té ní, sīi i tū té ō.
- ⁴Ba sīi Ī-gerī róbé n ā āw kə loo n m-ā m-āw kə tū té ní.
- ⁵Toma ədan na: Kóóbē, jə-geř loo n ā āw kə tū té ní, alé ní loo kadə jə-geř róbən i báy?
- ⁶Jeju tél ədan na: Mā i róbə ō, najə ké rōkum ō, ndi kə kumuú ō. Deē asə kaŵ rō Bɔbɔm tó i kə ta kŵlēm māá ngóy.
- ⁷Ré Ī-germī anī, ā Ī-gerī Bɔbɔm ō. Əla gír ngər n toō té ní, sīi Ī-geriīn ō, áaiīn kōó ō.
- ⁸Pilipə ədan na: Kóóbē, ójójí kə Bɔbí anī nge n noō a asəjí.
- ⁹Jeju ədan na: Pilipə, m-ndi sesí dan i ngáy, ba Ī-gerēm al a? Deē n aam ní, aa i Bɔbɔm. I báy á əda na kə m-ójásí kə Bɔbɔm ní?
- ¹⁰Ī-taā kem kadə mā i kem Bɔbɔm tó ō, Bɔbɔm i kemmā mā tó ō al a? Najə gē n m-édásí ní, m-édásí i kə dɔm məkó alé, banī i Bɔbɔm n ndi kemmā tó ní n rāa kəla yān gē ní.
- ¹¹Ī-taāi kemmā loo n m-édásí na mā i kem Bɔbɔm tó ō, Bɔbɔm i kemmā mā tó ō ní. Ré Ī-taāi kemmā mā al gēgē anī, Ī-taāi kem tām kəla gē n toō tó.
- ¹²Ādə m-édásí najə ké bo ngáy, deē n taā kemmā anī a rāa kəla gē n m-rāa ní ō, ba a rāa ngé ké bo tɔy ngé gē n toō báy, tɔdō m-ā m-āw i kə rō Bɔbɔm tó.
- ¹³Ba yáa malang n ā Ī-dəjei kə rīm ní, m-ā m-rāa, yā kadə Ngōn əsə́n gɔn Bɔbɔn.
- ¹⁴Ré Ī-dəjemī yáa kəréy kə rīm anī, m-ā m-rāa.

Jeju ənī míndən tām yā Ndíi ké Táí tó

- ¹⁵Ré Ī-tármī anī, ā Ī-rāaī yáa gē n gō míndəm əda ní,
- ¹⁶ba mā m-ā m-dəje Bɔbɔm kadə adəsí nge rāa sesí ké rang n i Ndíi najə ké rōkum ní, kadə ndi sesí ngándáŋg.
- ¹⁷De ké dɔ nang tó gē asə́n kəhɔn kə rōdó tó alé, tɔdō niīn-aaŋə́n al ō, geřnə́n al ō. Ba sīi Ī-geřniī, tɔdō ni-ndi sesí ō, ndi kemsí tó ō.
- ¹⁸M-ā m-óyásí hal alé, m-ā m-tél yā reē rōsí tó.
- ¹⁹Séy tɔ anī de ké dɔ nang tó gē a aaŋə́n tɔ alé, banī sīi ā áamī, tɔdō m-ndi kə kummā ō, sīi ā Ī-ndiī kə kumsí ō.

- 20**Ndō ní noō té ní ā ī-gerī kadē mā i kem Bɔ́bám té ō, sīī i kemm mā té ō, mā i kemsí té ō.
- 21**Deē ní ngōm gō míndám gē ō, rāā yáá gē ní gō míndám əda ō ní, i deē ní noō n tárəm ni. Bɔ́bám a tár deē ní tárəm ní. M-ā m-tárən ō, m-ā m-rāā kadē a ɶm ō.
- 22**Jud ní i Judas Iskariot al ní ədan na: Kóɔ́bē, i tām rí té á ā ójéjǐ jǐj rōí, ba ā ójə de ké dɔ nang té gē rōí al ní?
- 23**Jeju tél ədan na: Ré deē kógēm tárəm anī, a rāā yáá gē ní najə yām əda ní. Adē Bɔ́bám a tárən ō, j-a jə-reē rōn té ō, j-a jə-ndi looneé ō.
- 24**Deē ní tárəm al ní, a rāā yáá gē ní m-édá ní alé. Ba najə ní m-édásí ní i najə yām mā alé, i najə yā Bɔ́bē Ngōn ní əlam ní.
- 25**M-édásí najə ní noō i dan ní mā i sesí báý ní.
- 26**Ba nge rāā sesí i *Ndí kǎ Tál ní Bɔ́bám a əlan kə rīm ní. Ni a ndóosí yáá malang ō, a rāā kadē əga kemsí dɔ najə gē ní m-édásí té ní ō.
- 27**M-əyá kem sɔ́l lom m-ādēsí, m-ādēsí kem sɔ́l lom yām. M-ādēsí i tītə ní de ké dɔ nang té gē a adənəh ní alé. Ī-lōōī sōl ō, bōl ō.
- 28**Sīī ōōī najə ní m-édásí ní. M-ədə na: M-ā m-āw, ba m-ā m-tél yā reē rōsí té. Ré ī-tármī anī, rōsí a nelsí tām kawm kə rō Bɔ́bám té, tɔdɔ Bɔ́bám i ké bo tɔym.
- 29**Ngɔlaā ní m-édásí yáá gē ní toō kété tá kadē rāān yáá báý, yā kadē ré yáá gē ní rāān yáá anī, ī-taāi kem.
- 30**M-ā m-ōr najə sesí ngáy tɔ alé, tɔdɔ ngār yā de ké dɔ nang ní toō té gē a reē i mbée. Ni-aw kə tógə yā rāā yáá kógēm sem alé,
- 31**ba majə kadē de ké dɔ nang té gē gerəh kadē m-tár Bɔ́bám ō, m-rāā yáá ní Bɔ́bám ədam kadē m-rāā ní ō. Ījǐ dɔ́ j-awī.

JHN 15

Jeju i kágə nduú ké rōkum

- 1**Mā i *kágə nduú ké rōkum, ba Bɔ́bám i nge ndɔr kágə nduú ní.
- 2**Ta jīm gē ní anəh al ní, ni a jéngdǎ kɔ́. Ba ta jīm gē malang ní anəh ní, ni a tórdǎ kadē anəh ngáy māh ké kété.
- 3**Sīī ūnjǐ njáy njáy kɔ́ kə ta kūl najə ní m-édásí ní.
- 4**Ī-ndi kemm té tītə ní mā m-ndi kemsí té ní. Ta jī kágə a ɶh kə dɔneé alé, ba a ɶh i loo ní ni i tū kágə té tá ní. Ré sīī ī-ndi kemm mā té al anī, sīī ā anī al ō.
- 5**Mā i *kágə nduú, ba sīī i ta jīn gē. Deē ní ndi kemm té ō mā m-ndi kemən té ō ní, a ɶh ngáy. Tɔdɔ kanjəm anī, sīī ā ásiī rāā yáá kógēm alé.

⁶Ré deē kógēm̄ ndi kemm̄ té al̄ anī, a ɛnīnəñ ndágá kōó tītē ta jī kágē kadē tutə. Gō té anī, a kánēñ tajī kágē gē yā bōkédé horoó kadē hor ɔɔ.

⁷Ré ī-ndiī kemm̄ té ɔ, najē yām̄ ndi kemsí té ɔ anī, ī-dəjeī yáá kə kemsí ndigə báa ā ɛngeī yáá ní.

⁸Yáá n̄ ɔsə gɔn Bɔbóm̄ ní, i kaañ kə sīī āānī ngáy ɔ, sīī i ngé ndóo yáa yām̄ gē ɔ.

⁹Mā m̄-társí tītē n̄ Bɔbóm̄ tármēñ ní, ī-ndiī kem tár yām̄ té.

¹⁰Ré ī-rāāī yáa gē n̄ gō míndém̄ əda ní anī, ā ī-ndiī kem tár yām̄ té, tītē n̄ m̄-rāan̄ yáa gē n̄ gō míndə Bɔbóm̄ əda á m̄-ndiñ kem tár yān té ní.

¹¹M-édásí yáa gē n̄ toō i kadē rōnel̄ yām̄ i kemsí té ɔ, kadē rōnel̄ yāsí i kə ɔtə kə taá mámák ɔ.

¹²Gō míndém̄ n toó: I kadē ī-táriī naā tītē n̄ m̄-tárəñsí ní.

¹³Tár kə bo tɔy kadē deē adē rōn yo tām̄ yā madē kəran gē té ní gətóo.

¹⁴Ré ī-rāāī yáa kə gō míndém̄ anī, sīī i madē kəráñ gē.

¹⁵m̄-bārsí ngé kəla gē tɔ alé, i tɔdɔ nge kəla geř yáá n̄ kóɔn a rāa ní alé. Banī m̄-bārsí kəra madém̄ gē i tɔdɔ m-ójésí yáa malang n̄ m-ɔo ta Bɔbóm̄ té ní.

¹⁶I sīī n̄ ī-gērāmī ní alé, ba i mā n̄ m̄-gērāsí ní. M-əndā dɔsí té kadē āwī ɔ, kadē āānī ngáy ɔ, kadē kaañsí to gotoó ɔ. Loo n̄ noō té Bɔbóm̄ a adəsí yáa malang n̄ ā ī-dəjeniī kə rīm̄ ní.

¹⁷Adē yáá n̄ m-əndā dɔsí té kadē ī-rāāī ní i kadē ī-táriī naā.

De kə dɔ nang té gē iməñ Jeju niñ kə de gē yān gēé

¹⁸Ré de kə dɔ nang té gē iməñsí anī, ī-gerī kadē iməməñ kété nosí té.

¹⁹Nəngəté sīī i de kə dɔ nang té gē anī, de kə dɔ nang té gē a tárəñsí tɔdɔ sīī i yān gē. Banī mā m̄-gērāsí ɔ, m-ɔrsí kōó dan de kə dɔ nang té gē té ɔ, adē sīī i de kə dɔ nang té gē tɔ alé, i tām̄ n̄ noō té n de kə dɔ nang té gē iməñsí ní.

²⁰Ādē əga kemsí dɔ najē n̄ m-édásí té ní: Nge kəla bo tɔy kóɔn alé. Ré niñ-rāāmēñ ndoō té anī, a rāāñsí ndoō té ɔ. Ré niñ-rāāñ yáá n̄ m-édá ní anī, a rāāñ yáá n̄ sīī ədaī ní ɔ.

²¹Ba niñ a rāāñsí yáa gē n̄ toō malang i najē yām̄ mā té, tɔdɔ niñ-gerēñ nge n̄ əlañ ní alé.

²²Nəngəté m̄-reē m-ɔr̄ najē sedé al̄ anī, majal̄ yādé a gətóo. Ba ngɔlaā niñ a asəñ kun najē dɔdɔ té kōó tām̄ majal̄ yādé té alé.

²³Deē n̄ iməñ ní, im̄ i Bɔbóm̄.

²⁴Nəngəté m̄-rāa kəla kə de kə rang rāa al̄ báy dandé té al̄ anī, majal̄ yādé a gətóo. Banī ngɔlaā niñ-aañ kəla rāam̄ gē ba iməñjí mbak kə Bɔbóm̄.

²⁵Banī i tām kadē najē n ndangēn kem *ndū najē yādé té na: Niñ-imēmēn i kanjē kumən ní, reē udə́n girí.

²⁶Loo n m-ā m-ūgē rō Bɔ́bē Ngōn té anī, m-ā m-éla kə nge ndi sesí n i Ndíl najē kó rōkum ní yā kadēsí. Loo n a ugē anī, a əda najē kə kum té yām.

²⁷Gō té anī sīi ā édaí najē kə kum té yām ō, tɔ́dō sīi i sém ta kəla girí té báté ngɔ́laā.

JHN 16

¹M-édásí najē gē n toō malang i yā kadē loo n ré yáa gē a nāānsí anī, əsōī alé.

²A tēbānsí kṓ kem kújé kān naā gē té. Tá báý tɔ́ ní, ndō a reē nuú yā kadē náā nəkó n a tṓsí ní a girí na n rāā na i kə́lā n-adē Nə́bā.

³A rāān yáa beé, i tɔ́dō niñ-gerēn Bɔ́bém alí ō, gémēn mā alí ō.

⁴M-édásí najē n toō i yā kadē loo n ndō ní ugē anī, əga kemsí dɔ́ té kadē m-édásí kṓ.

Kə́la rāā Ndíl kə́ Tái

M-édásí najē ní kété alé, i tɔ́dō məkó i sesí báý.

⁵Ngɔ́laā m-ā m-tél yā kaw kə rō nge n əlam té ní, ba deē kógēm dansí té kə dəjem na kə ā āw i kə rá wa ní gətóo.

⁶Ba rṓsí nelsí alé, i tām kəda n m-édásí najē n noō ní.

⁷Banī m-édásí najē kə rōkum: I só té tām yāsí té kadē m-āw. Tɔ́dō ré m-āw alí anī, nge dī́sí a reē rṓsí té alé. Ba ré m-āw anī, m-ā m-éla seneé yā kadēsí.

⁸Loo n ni a ugē anī, a əho de kə dɔ́ nang té gē kə najá tām yā majalí té ō, yáa kə gṓté té ō, sarya yā Nə́bā té ō.

⁹Kə́ cɔ́ dɔ́ yáa kə majalí báa, i tām niñ-taān kemm alé.

¹⁰Kə́ cɔ́ dɔ́ yáa kə gṓté báa, i tām m-ā m-āw kə rō Bɔ́bém té, ba sīi ā áamī tɔ́ alé.

¹¹Kə́ cɔ́ dɔ́ sarya báa, i tām gāngēn sarya dɔ́ ngār kə dɔ́ nang n toō té kṓ.

¹²M-āw kə yáa gē ngáy kadē m-édásí báý, ba sīi ásií gé kum ngɔ́r n toō té alé.

¹³Loo n Ndíl najē kə rōkum a ugē anī, a rāā kadē ā i-gerī najē kə rōkum kə taá malang. Tɔ́dō ni a ɔ́r najē i kə dɔ́neé alé, banī a əda i yáa malang n ni a oō ní ō, yáa n a rāā yā reē báý ní, ni a ədasí kété ō.

¹⁴Ni a ɔ́sə gɔ́nəm, tɔ́dō a taā dām yáa yām yā kədasí.

¹⁵Yáa yā Bɔ́bém malang i yām. I tām najē n noō té n m-éda na ni a taā dām yáa yām yā kədasí ní.

Rṓnelái yāsí a tél rṓnelí.

¹⁶Séy tɔ́ anī, ā áamī alé, banī gṓ té séy anī, ā áamī.

¹⁷Gō najē ní noō té ní, ngé ndóo yáá kórēy gē dajēn naā dɔ dáńdé té na: Nge ní ədají noō kumən na i rí? Əda na séy tɔ anī, j-a j-ɔanī alé, ba gō té séy anī, j-a j-ɔanī. Əda báy tɔ na i tām na n-a n-aw kē rō Bɔbən tá.

¹⁸Séy tɔ anī ní ni-əda noó ní kumən na i rí? Jī jə-gerī kum najē ní ni-sāā kəda noó alé.

¹⁹Jeju geṛ kadē a sāān dajen anī, ədadé na: Sī ī-sāāi geṛ kum najē ní m-əda na: séy tɔ anī ā ɔamī alé, ba séy tɔ anī ā ɔamī ní.

²⁰Ādē m-ədásí najē ké bo ngáy, ā ī-nōōi ō, ā ī-sōmī ō, ba de ké dɔ nang té gē a rāān rōnel. Rōsí a nelší alé, banī rōnelāl yāsí ní a tél rōnel.

²¹Loo ní dəyá rāā kem ní, ni i kē rō katāá tām ndō yān ugē, banī loo ní ojə ngōn oy anī, əga kemən dɔ wur kɔl yān té alé. Rōn nelən, tɔdō ni-øjə deē ndul kógēm dɔ nang té.

²²I beé n ngɔlaā sī rōsí nelší alé ō ní. Banī m-ā m-tél yā kɔsı gogé, loo ní noō té rōsí a nelší ō, de ké yā kɔr rōnel ní kemsı té kōó a gətóo ō.

²³Ndō ní noō té ní ā ī-dəjemī kum yáá kógēm tɔ alé. Ādē m-ədásí najē ké bo ngáy, ré ī-dəjeī Bɔbém yáá kógēm kē rīm anī, ni a adēsí.

²⁴Báté ngɔlaā ní sī ī-dəjeī yáá kógēm kē rīm alé báy. Ní, ī-dəjeī, anī ā əngeī, yā kadē rōnel yāsí i ké ɔtə kē taá mámák.

Jeju tetə de ké dɔ nang té gē rōó kōó

²⁵M-ədásí yáá gē ní toō i kē kūjé najá, banī ndō a reē noó kadē m-ā m-ōr najē ké dɔ Bɔbém té sesı kadē unjə wáng wáng.

²⁶Ndō ngé ní noō té ní, ā ī-dəjeī Bɔbém yáá kē rīm. Ba m-ədásí na m-ā m-ndōyn tām yāsı té alé,

²⁷tɔdō Bɔbém nəkó társı. Ni társı tɔdō sī ī-tármī ō, ī-taāi kem kadē m-ī i rō Nóbā té n m-reē ō ní.

²⁸M-ī i rō Bɔbē Ngōn té n m-reē dɔ nang té ní. Ba ngɔlaā ní m-ā m-əyɔ dɔ nang, ba m-ā m-aw rō Bɔbē Ngōn tá.

²⁹Loo ní noō té ngé ndóo yáá yān gē ədanən na: Ní toō báa ōr najē i wáng, ba i kē kūjé najá tɔ alé.

³⁰Ngɔlaā jə-geṛ kadē ī ī-geṛ yáá malang ō, ī-sāā kadē deē dəjeī najē alé ō. I tām najē ní noō té n jə-taā kem kadē ī ī i rō Nóbā té ní.

³¹Jeju tél ədadé na: Ngɔlaā ī-taāi kem tā a?

³²Āāi, kum mbang a reē noó, ba ugē kōó, adē ā ī-tī naā kē loo gē té, ba ā əyɔmī kē kéréń. Banī mā i kē kéréń alé, tām Bɔbém i seń.

³³M-édásí yáa gē n toō i yā kadē loo ɓoosí naā seń té ní, siŋ i kə kem sɔl lɔmɔ́. Wur kɔl əsɔ dɔsɪ té dɔ nang té laā ba əhɔi rɔsɪ tɔgə, tɔdɔ m-tetə de ké dɔ nang té gē rɔɔ kɔ́.

JHN 17

Jeju ndōy tām yā ngé ndóo yáa yān gē té

¹Dan n Jeju ɔr najə beé oy anī, ənī kumən kə dɔ́ dɔ rā té, ba əda na: Bɔbɔ́m, mbang asə, ɔsə gɔn Ngōnīí adē Ngōnīí ɔsə gɔnīí ɔ.

²Tɔdɔ i adən tɔgə dɔ de gē té malang, yā kadē de gē malang n i adən ní, ni-adədé ndi kə kumuú ké ngándáńg.

³Ndi kə kumuú ké ngándáńg ní n toó: I kadē niñ-gerīn i Nóbā ké rɔkum ké kal kógə́m beē ɔ, i kadē niñ-gerən Jeju *Kərist n éla seneé ní ɔ.

⁴M-ɔsə gɔnīí dɔ nang té laā, m-tɔl ta kəla n adəm kadē m-rāā ní.

⁵Ngɔlaā ní, Bɔbɔ́m, ɔsə gɔnə́m rɔí ikó té kə *kɔsə gɔn n m-āwń dan n m-ndiń rɔí té kété pá tá kadē dɔ rā kə dɔ nang toń ní.

⁶De gē n i ɔrdə dan de ké dɔ nang té gē té adəm ní, mā m-rāā adē niñ-gerən rīi. Kété niñ i yāi gē, ba i adəm sedé ɔ, niñ-rāān yáa n éda ní ɔ.

⁷Ngɔlaā niñ-gerən kadē yáa malang n adəm ní i i rɔí té,

⁸tɔdɔ najə n ɔr seń ní, m-ɔr sedé ɔ, niñ-taān najə ní ɔ. Niñ-gerən kadē rɔkum m-i i rɔí té n m-reē ɔ, niñ-taān kem kadē əlam ɔ.

⁹m-ndōyī tām yādé té. m-ndōy i tām yā de ké dɔ nang té gē té alé, banī i tām yā ngé gē n i adəm sedé ní té, tɔdɔ niñ i yāi gē.

¹⁰Ba yáa malang n i yām ní i yāi ɔ, yáa yāi malang i yām ɔ, kɔsə gɔn yām ɔjə rɔn kə ndágá rɔdɔ té ɔ.

¹¹Mā i dɔ nang té tɔ alé, banī niñ i dɔ nang té ɔ mā m-ā m-āw kə rɔí té ɔ. Bɔbɔ́m ké *tál, i-ngōmđé kə ta kŋl rīi n adəm ní, yā kadē niñ i kógə́m tītə n mā ɔ i ɔ jii i kógə́m ní.

¹²Dan n mā i sedé ní, m-ngōmđé kə ta kŋl rīi, rīi n adəm ní. m-ngōmđé ɔ, ta deē kógə́m ké dandé té tŋl al ɔ, ba i nge n i gár kadē tan tŋl ní tá ngóy, yā kadē najə ké ndang kem makətübúú reē udəń gírí.

¹³Ngɔlaā n toō m-ā m-āw kə rɔí té, ba m-əda najə gē n toō dɔ nang té, i yā kadē rɔnel yām ké kemđé té i rɔnel ké ɔtə kə taá mámák.

¹⁴M-adədé najə yāi, banī de ké dɔ nang té gē iməńdɔ, tām niñ i de gē ké dɔ nang té alé, tītə n mā i de ké dɔ nang té al ní.

¹⁵m-dəjei i kadē úndé kɔ́ dɔ nang té alé, banī i kadē i-ngōmđé tá kadē niñ-əsōn jī *Sətan té alé.

- ¹⁶Niñ i de gē ké dɔ nang té alé, tītē n mā i de ké dɔ nang té al ní.
- ¹⁷Ōr kaṁdó tayā kə ta kũl najē ké rōkum, najē yāi i najē ké rōkum.
- ¹⁸Tītē n élaṁ dɔ nang té ní, m-éladé dɔ nang té ō.
- ¹⁹M-ādī rōm kə taá malang tām yādé té, yā kadē niñ i deē yāi gē ké rōkum té.
- ²⁰m-ndōyī i tām yādé niñ té ngóy alé, banī i tām yā ngé gē n a taān kemrṁ kə ta kũl najē yādé ní ō,
- ²¹Ādē niñ malang i de ké kógēm beē. Tītē n ĩ Bɔbám, ĩ i kemrṁ mā té ō, mā i kemií ĩ té ō ní, ādē niñ i kemjí té ō, yā kadē de ké dɔ nang té gē taānén kem kadē i ĩ n élaṁ ní.
- ²²M-ādēdó kɔsə gɔn n ādēm ní, yā kadē niñ i kógēm beē tītē n ĩ ō mā ō jji i kógēm beē ní.
- ²³Mā i kemdé té, ba ĩ i kemrṁ mā té, yā kadē niñ i kógēm beē mámák. I tītē n noō tá de ké dɔ nang té gē a gerēn kadē i ĩ n élaṁ ní ō, ĩ-tárdé tītē n ĩ-tármén ní ō.
- ²⁴Bɔbám, m-gey kadē loo n mā i tū té ní, ngé gē n ĩ ādēm sedé ní niñ i tū té seṁ ō, yā kadē aṁn kɔsə gɔn yām n ādēm ní. Tɔdō ĩ ĩ-tármén kété pá tá kadē ĩ-rāa dɔ rā ō dɔ nang ō báý.
- ²⁵Bɔbám, ĩ n i de ké gōté ní, de ké dɔ nang té gē geṁnī alé, banī mā m-gerī ō, ngé gē n toō gerēn kadē élaṁ ō.
- ²⁶M-ójédé rīi, ba m-ā m-ójédé báý tɔ, yā kadē tár n ĩ-tármén ní i kemdé té ō, mā i kemdé té ō.

JHN 18

De gē əhoñ Jeju

(Áaī Mat 26.47-56; Mark 14.43-50; Luk 22.47-53)

- ¹Dan n Jeju ɔr najē beē oy anī, niñ kə ngé ndóō yáa yān gēé awñ gidə wól mañ Sedəro té. Ndɔr kógēm i loo ngeé n noō té, adē ni udə kemeé kə ngé ndóō yáa yān gēé.
- ²Judas nge kəlan jī de gē té geṁ loo ní ō, tɔdō Jeju kə ngé ndóō yáa yān gēé kánēn naā tū té nja i ngáy.
- ³Anī Judas əsō kété no bütə áskar gē kə pajā gē n ngol gē ké dɔ *ngé tuñ yáa gē té ō, *Parijiye gē ō, əlañdé ní té. Ni-reē sedé kem ndɔr ní té kə lámbe gē ō, kə hor ngel gē ō, kə yáa rōō gē ō.
- ⁴Jeju n geṁ yáa malang n a reē kə dɔn té ní, ndótə kə ngɔr ba dəjedé na: Ā ĩ-sāāi i náā?
- ⁵Niñ-tél ədanēn na: I Jeju ké *Najaret. Ni ədadé na: Mā n toó. Ba Judas nge kəlan jī de gē té i sedé.

- ⁶Dan n̄ Jeju ədadé na i mā n toó ní anī, niñ-dəbāñ kə gōdó ba aṽ əsōñ.
- ⁷Ni dəjedó báý tɔ na ké a sāāñ i náā wa. Anī niñ-ədañ na: I Jeju kə *Najaret.
- ⁸Jeju tél ədadé na: M-ədásí na i mā n toó. Ré i mā n ā ī-sāāmī anī, əyāí ngé gē n̄ toó ādē aṽñ.
- ⁹Ni-əda beé i yā kadē najē n̄ ni-əda kété ní reē udəñ gírí, əda na: Ngé gē n̄ Bəbə́m̄ adēm̄ sedé ní, m̄-t̄ ta kógēm̄ alé.
- ¹⁰Loo n̄ noō té Simo Piyer n̄ i kə kaskaraá ní ɔ̄r tégāñ nge kəla yā ngol *ngé tuñ yáá gē, əga mbīn kə kɔ́ kə mbat gāng. Nge kəla ní rīn na i Malkus.
- ¹¹Jeju əda Piyer na: Ī-tél̄ əla kaskar yāi kem hōpən té gogá. Yáá kə kem kopóó n̄ Bəbə́m̄ adēm̄ kadē m-āȳ ní kə m-āȳ al̄ a?

Aṽñ kə Jeju rō An té

- ¹²Loo n̄ noō té bütə áskar gē kə ngoldé ɔ̄, pajā gē yā *Jipə gē ɔ̄, əhɔñ Jeju ba doḡnəñ kə kəlāá.
- ¹³Niñ-aṽñ seneé rō An té pá tá, tɔdō An i um Kaipə. Kaipə i ngol *ngé tuñ yáá gē kə bāl̄ ngeé n̄ noō té.
- ¹⁴I ni n adē *Jipə gē kɔjə ədadé na i só té kadē deē kógēm̄ oy tām̄ yā gotə de gē té ní.

Piyer nējē əda na ni na i nge ndóó yáá yā Jeju alé

(Áaī Mat 26.69-70; Mark 14.46-68; Luk 22.55-57)

- ¹⁵Simo Piyer niñ kə nge ndóó yáá kə rang unəñ gō Jeju. Nge ndóó yáá ngeé n̄ toó ní i de kə ngol *ngé tuñ yáá gē gerən, adē ni udə kə Jejuú kem ndogē yā ngol *ngé tuñ yáá gē té,
- ¹⁶ba Piyer ra ndágá ta ndogē té. Anī nge ndóó yáá kə rang n̄ ngol *ngé tuñ yáá gē gerən ní, teē ndágá ɔ̄r najē kə dəyá kə nge ngōm̄ ta róbə adē Piyer udə.
- ¹⁷Nge kəla kə dəyá kə nge ngōm̄ ta róbé ní dəje Piyer na: Ī i nge ndóó yáá yā deē n̄ toó ɔ̄ al̄ a? Anī Piyer əda na: Mā i nge ndóó yáá yān alé.
- ¹⁸Ngé kəla gē kə pajā gē rāāñ hor tām̄ kūl̄ té, ba rañ ta té a ndíbēñ. Piyer ra a ndíbē sedé ɔ̄.

Ngol ngé tuñ yáá gē dəje Jeju najē

(Áaī Mat 26.59-66; Mark 14.55-64; Luk 22.66-71)

- ¹⁹Ngol *ngé tuñ yáá gē dəje Jeju najē kə do ngé ndóó yáá yān gē té ɔ̄, yáá ndóó yān té ɔ̄.
- ²⁰Anī Jeju tél ədan na: M-əda de gē najē i wáng. Mā m̄-ndóó de gē yáá ngándáng i kem kújé káñ naā gē té ɔ̄, kem *kújə yā Kóɔ́bē n̄ *Jipə gē malang a kánēñ naā tū té ní ɔ̄, m-ɔ̄r najē kógēm̄ loo mundē té al̄ ɔ̄.

21 Ba ī-dəjeṁ mā najē i tām rí t́? Najē n̄ m-ōr̄ ní ī-dəje ngé gē n̄ oōn ní. Tɔdō yáá n̄ m-ōr̄ sedé ní niñ-gerēñ majə.

22 Pajā kógēm̄ n̄ ra noó ní ənda mbór Jeju dɔ najē ní t́ ba ədan na: Ā ī-tél ā éda ngol *ngé tuñ yáá gē najē i títē n̄ noō a?

23 Jeju tél ədan na: Ré najē n̄ m-ōr̄ ní i góté al̄ anī, ójé yáá ké gō t́ al̄ n̄ m-édá ní. Ba ré najē n̄ m-ōr̄ ní majanī, éndaṁ i tām rí t́?

24 Loo n̄ noō t́ An əla seneé kə jīn ká doṵ gēé beē rō Kaipə ngol *ngé tuñ yáá gē t́.

Piyer nējē báý tṵ əda na n-geř Jeju alé

(Áaī Mat 26.71-75; Mark 14.69-72; Luk 22.58-62)

25 Simṵ Piyer ra a ndíbē hor. Anī ədanēñ na: Ī i nge ndóō yáá yān ō al̄ a? Ni nējē kṵó əda na: Mā i nge ndóō yáá yān alé.

26 Nge kəla kógēm̄ ké dan ngé kəla gē yā ngol *ngé tuñ yáá gē t́ n̄ i nge deē n̄ Piyer əga mbīn gāng ní, əda Piyer na: M-áaī kem ndɔŕ seneé al̄ a?

27 Piyer nējē báý tṵ, anī kē ta jī t́ noō kéra kēnjá nōō.

Awñ kə Jeju rō Pilatə t́

(Áaī Mat 27.1-2, 11-14; Mark 15.1-5; Luk 23.1-5)

28 Īñ kə Jeju bē Kaipə awñ seneé kem kújə ndi nge kṵṵ bē t́. Loo i dəloí batə. Niñ kó gē udəñ kem kújə ndi nge kṵṵ bē t́ alé, na sōgə majal̄ tákəd́ kadə ɔgəd́ kəsa yáá nāā *Pákə.

29 I tām najē n̄ toō t́ n̄ Pilatə nge kṵṵ bē aw̄ ənged́ ndágá ní. Ni dəjed́ na: Deē n̄ toō rāā i rí á ī-sekəniī ní?

30 Niñ-tél ədanēñ na: Ré ni-rāā yáá ké majal̄ al̄ anī, j-a jə-reē seneé rōí t́ a?

31 Loo n̄ noō t́ Pilatə ədadé na: Siī kó gē ī-taāiñ, ba ī-gāngī sarya dɔn t́ ké gō *ndū najē yāsí. *Jipə gē ədanēñ na: Adēñj́ ta róbə tōl̄ deē alé.

32 I títē n̄ noō n̄ najē n̄ Jeju əda ɔjəñ loo koy n̄ a rāā yā koy ní a udəñ girí ní.

33 Pilatə tél udə gogé kem kújə ndi nge kṵṵ bē t́. Ni bār Jeju ba dəjen na ké ni i mbañg yā *Jipə gē wa.

34 Anī Jeju tél ədan na: I ĩkó n̄ éda, aké i de ké rang gē n̄ ədañ dɔm̄ t́ m̄?

35 Pilatə tél ədan na: Mā i *Jipə a? I nápar deē yāí gē ō, i ngol gē ké dɔ *ngé tuñ yáá gē t́ ō n̄ əlanī kem jīm̄ t́ ní, Ī ī-rāā i rí?

36 Jeju tél ədan na: Kṵṵ bē yām̄ i dɔ nang n̄ toō t́ alé. Ré kṵṵ bē yām̄ i dɔ nang n̄ toō t́ anī, deē yām̄ gē a rōñ dɔm̄ t́, yā kadə əlamēñ jī *Jipə gē t́ alé. Ba ngɔlaā n̄ toō kṵṵ bē yām̄ i dɔ nang t́ laā alé.

³⁷Loo n̄ noō té Pilatə ədan na: Adə ĩ i mbañg a? Jeju tél ədan na: Īkó éda kadə mā i mbañg. Ojəmən̄ ō, m̄-reē dɔ nang té ō, i yā kər najə yā najə kə rōkum. Deē n̄ i yā najə kə rōkum ní, a oō yáá n̄ m-ədə ní.

³⁸Pilatə dəjen na ké najə kə rōkum i rí wa.

Gāngəñ sarya yo dɔ Jeju té

(Áaī Mat 27.15-31; Mark 15.6-20; Luk 23.13-25)

Dan n̄ ni-əda najə n̄ noō oy anī, teē aŵ rō *Jipə gə té ndágá báý tɔ, ba ədadə na: Mā m-ənge najə kə yā kadə deē gāngəñ sarya dɔn té alé.

³⁹Banī tītə n̄ yáá gir kaa yāsí i kadə m-ōr deē kógəñ dəngáyá m-ədəsí tām̄ yā nāā Pákə té ní, ĩ-ndigiī kadə m-ōr mbañg yā *Jipə gə m-ədəsí a?

⁴⁰Loo n̄ noō té niñ-unəñ ndūdə kə dɔ ngáy ədañ na: Ni alé, ba i Barabas tá! Tá Barabas ní kété i de kə nge gāng róbə.

JHN 19

¹Loo n̄ noō té Pilatə aŵ kə Jeju ō, əda kadə əndanəñ kə mərəwaá ō.

²Áskar gə sétəñ kōñ gə rāāñ jākā kə tītə yā mbañg gə té əlañ dɔn té ō, əlañ kübə kə kərə ning rōn té ō, mbóoñneé seneé.

³Niñ-reēñ rōn té ngər, ba ədanəñ na: Lápəya, mbañg yā *Jipə gə! Ba təndāñ mbórən.

⁴Pilatə teē ndágá báý tɔ, ba əda *Jipə gə na: Áaī, m-ā m-teē yā reē seneé rōsí té kadə ĩ-gerī na m-ənge najə kógəñ dɔn té alé.

⁵Loo n̄ noō té Jeju teē ndágá kə jākā kōñ gēé dɔn té ō, kə kübə kə kərə ning rōn té ō. Anī Pilatə ədadə na: Áaī deē ngeé.

⁶Ba dan n̄ ngol gə kə dɔ *ngé tuñ yáá gə té ō, pajā gə ō, ɔɔnəñ anī, unəñ ndūdə kə dɔ ngáy ədañneé na: Əndan kə máyá tū kāgə kə dəsé té! Əndan kə máyá tū kāgə kə dəsé té! Pilatə ədadə na: Siī kó gə ĩ-taāñ, ba əndaiñ kə máyá tū kāgə kə dəsé té, na mā m-ənge najə kógəñ dɔn té alé.

⁷*Jipə gə tél ədanəñ na: Jiī j-aŵ kə ndū najə kógəñ, ba kə gō *ndū najə yājí ngeé n̄ toō ní sɔ kadə ni-oy, tɔdō ni-rāā rōn i Ngōñ Nébā té.

⁸Dan n̄ Pilatə oō najə n̄ noō anī, ból rāāñ tɔy kə kété báý.

⁹Ni-tél udə gogə kem kújə ndi nge kɔɔ bē té, ba əda Jeju na: ĩ i de kə rá? Banī Jeju dalən alé.

¹⁰Anī Pilatə ədan na: I mā n ĩ-gey kədam̄ najə alé a? M-ásə kəyaī dɔ ō, m-ásə kəndaī kə máyá tū kāgə kə dəsé té ō ní ĩ-gerī alé a?

¹¹Banī Jeju tél ədan na: Nəngətə nge n̄ ndi dɔ ní adī tógə alé anī, ĩ ásə rāā yáá kógəñ sem̄ alé. ĩ tām̄ najə n̄ noō té n majal̄ yā nge kəlam̄ jí té i kə bo ngáy ní.

12 Ǿla gír kum mbang ngeé n noō té ní, Pilatə a sāā i ta róbə kəya Jeju dɔ́. Banī *Jipə gē unəñ ndūdé kə dɔ́ ngáy ədañneé na: Ré éyañ dɔ́ anī, i madə *Sejar alé. Nāā nəkó n rāā rōn mbañg té ní, mbāté i Sejar wáñg.

13 Dan n Pilatə oō bərá anī, adə teēñ kə Jeju ndágá. Ba ni-ndi dɔ́ kəgə gāñg sarya té, dɔ́ loo ké kij kə dɔ́ séy té n rāāñ kə mbañ gē ké tэндэдэ kadə naā té ba a bārəñ kə ta Hebəro na i Gabata ní té.

14 I ndɔ́ kəndā dɔ́ yáa naā té tām yā nāā *Páké té. Mbang i dan bēé. Anī Pilatə əda *Jipə gē na: Mbañg yāsí n toó!

15 Banī niñ-unəñ ndūdé kə dɔ́ ngáy ədanəñ na: Ādə oy! Ādə oy! Əndan kə máyá tū kəgə ké dēsé té! Pilatə tél ədadé na: Kə m-ənda mbañg yāsí kə máyá tū kəgə ké dēsé té a? Anī Ngol gē ké dɔ́ *ngé tuñ yáa gē té tél ədañ na: Jij j-aw kə mbañg ké rang alé, i *Sejar ngóy!

16 Anī ni-əlan jidé té kadə əndanəñ kə máyá tū kəgə ké dēsé té.

Əndañ Jeju kə máyá tū kəgə ké dēsé té

(Áaj Mat 27.32-44; Mark 15.21-32; Luk 23.26-43)

Niñ-taāñ Jeju awñ seneé.

17 Jeju nəkó ətə kəgə ké dēsé yān, teēñ kem bēé, ba aw ugə loo n a bārəñ na i kār dɔ́ deē ní té. Rī loo ní kə ta Hebəro na i Golgota.

18 Niñ-əndanəñ kə máyá tū kəgə ké dēsé té i loo ngeé n noō té. Əndañ de kéréy gə jōó kə máyá tū kəgə ké dēsé té seneé. De gə ní rañ dɔ́ jin jōó banī ni i danaá.

19 Pilatə ndang najə ké dɔ́ Jeju té əndā tū kəgə ké dēsé ní té. Najə n ndang ní n toó: I Jeju ké *Najaret, mbañg yā *Jipə gē.

20 *Jipə gē ngáy tədañ najə ní, tɔ́dɔ́ loo n əndañ Jeju kə máyá tū kəgə ké dēsé té tū té ní i gidə bē té ngər. Ndagəñ najə ní i kə ta Hebəro ō, kə ta Latə ō, kə ta Gərek ō.

21 Ngol gē ké dɔ́ *ngé tuñ yáa gē té yā *Jipə gē ədañ Pilatə na: Ī-lōō ndang kəda na ni i mbañg yā *Jipə gē, banī Ī-ndang na deē n toō əda na ni na i mbañg yā *Jipə gē.

22 Pilatə tél ədadé na: Yáa n m-ndang kɔ́ bá ní i ké m-ndang kɔ́.

23 Dan n áskar gə əndañ Jeju kə máyá tū kəgə ké dēsé té oy anī, ɔyñ kübə yān gə kəngəñ naā té loo sɔ́, kógəñ kə dɔ́ áskar gēé. Unəñ kübə jī yān ō. Kübə jī ní i ké kanjə kəlá kurəñ, kəjōn i kógəñ beē ij dɔ́ bāté gāñg nang té.

24 Anī Áskar gə ədañ naā dɔ́ dándé té na: Ādə jə-rýyāi naā té alé, banī jə-túgī wəlá dɔ́ té j-aaí ké i náā n a ənge wa. Adə najə n ndagəñ kem makətübūú ní reē udə gírí. Najə ní n toó: Niñ-kəngəñ naā kübə yāñ gə ō, túgəñ wəlá dɔ́ kübə jī yāñ té ō. Yáa gə n áskar gə rāāñ ní n noó.

25 Kóo Jeju ra kadə kəgə ké dēsé té, niñ kə ngókóon ké dəyá ō, Mari ké nəyá Kəlopas ō, Mari ké Magədala ō.

26Loo n̄ Jeju ɔ̄ kɔ̄n kadə nge ndóō yá̄ yān n̄ ni-tárən té ní anī, əda kɔ̄n na: Dəyá, ɔ̄ ngōnī n ra noó.

27Kutə gō anī, əda nge ndóō yá̄ yān na: Á̄ kóóí n ra noó. Ba əla gir kum mbang ngeé n̄ noó té ní, nge ndóō yá̄ ní āw seneé bēé looneé.

Jeju oy

(Á̄ Mat 27.45-56; Mark 15.33-41; Luk 23.44-49)

28Gō té anī, Jeju n̄ gēr kadə gir yá̄ malang gāng ní, əda najə n̄ toō kadə yá̄ n̄ ndangəñ kem makətübūú ní reē udəñ girí, əda na: Kəndā rāāñ.

29Jóó kógəñ ké kasə *nduú ké masə rosə kem ndi loo ngeé noó té. Anī áskar gə əlañ yá̄ kógəñ ké tītə ndokəɾ beé kum té ō, əlañ ta kágə isopə té ō, ba əlañ ta Jeju té.

30Dan n̄ Jeju njíbə kasə ké masə ní oy anī əda na: Gir yá̄ malang gāng kōó! Gō té anī ni-əla dɔn kə nang té ba oy.

Áskar kógəñ ɔsə kadə Jeju

31I ndō n̄ əndānəñ dɔ yá̄ gə danaá tām yā ndō *sabat té ní. *Jipə gə geyñ kadə nīñ de gə ra dɔ́ tū kágə ké dēsə té ndō sabat té alé. Tá ndō sabat ní i ndō ké bo. Adə nīñ-dəjeñ Pilatə kadə tətəñ njadé gə ba kə rɔ́yñdə kōó tū kágə ké dēsə gə té.

32Loo n̄ noó té de gə n̄ əndañdə kə máyá tū kágə ké dēsə té naā té kə Jeju ní, áskar gə reē tətəñ nja ni ké kété, gō té anī tətəñ nja ni ké nge kɔ́ jōó.

33Dan n̄ ugəñ dɔ Jeju té anī, ɔ̄ñ kadə oy kōó, adə tətəñ njan alé.

34Banī áskar kógəñ ɔsə kadən kə nəngaá, anī mósə ō mañ ō teñ.

35Deē n̄ ənī gotə yá̄ gə n̄ toō ní, ɔ̄də kə kumneé, adə yá̄ n̄ ni-əda ní i yá̄ ké rōkum. Nəkó gēr kadə ni-əda i najə ké rōkum, yā kadə s̄ī i-taāi kem ō.

36Tɔ́dɔ yá̄ gə n̄ noó malang rāāñ yá̄ i yā kadə najə ké ndang reē udəñ girí. Ndangəñ na: A tətəñ kəngən kógəñ alé.

37Ndangəñ loo ké rang té báy tɔ́ na: Nīñ a ɔ̄ñ nge n̄ ɔsənəñ ní.

Jəjep nīñ kə Nikodem dubəñ Jeju

(Á̄ Mat 27.57-61; Mark 15.42-47; Luk 23.50-56)

38Gō yá̄ gə n̄ toō té anī, Jəjep ké Arimate n̄ i nge ndóō yá̄ yā Jeju, banī i loo bōó rō té jəke, tām ni-bōó i *Jipə gə ní, dəje Pilatə ta róbə kadə kə n-ɔ̄r nīñ Jeju. Pilatə ndigə, adə ni-reē ɔ̄r nīñ Jeju.

39Nikodem n̄ kété reē rō Jeju té ndōó ní reē ō. Ni-reē kə yibə ítəɾ kógəñ ké rāāñ kə nō kágə *mír ō, nō kágə aloe ō, ké kɔ́yñ asə kə kɔ́y əwā ké kem səmbə bo kógəñ.

40Adə nīñ-unəñ nīñ Jeju, bírəñ kə kúbūú ba tətəñ ítəɾ dɔ́ té, kə gō yá̄ kágə bē dubə naā yā *Jipə gēé.

⁴¹Ndōr to loo ngeé n̄ əndañ Jeju kə máyá tū kágē kə dēsé té tū té ní, ba bəlo yo kə kijə kə deē dubē deē tū té al̄ báy i kem ndōr ní té.

⁴²Ənīn̄ nīn̄ Jeju i loo ngeé n̄ noō té, tām̄ i ndō kəndā dɔ yáa naā té yā *Jipə gē ō, bəlo yo i ngər ō.

JHN 20

Bəlo n̄ dubēn̄ Jeju tū té ní kem i karī

(Áaī Mat 28.1-8; Mark 16.1-8; Luk 24.1-12)

¹Kə ndō *dəmásə ta gír loo té, dan n̄ loo ndul báy anī, Mari kə Magədala aŵ ta bəlo yo té. Ni-aa kadē mbal̄ i kə kun kōs ta bəlo té.

²Ni aŷ ngōdē aŵ gō Simo Piyer niñ kə nge ndóo yáa kə rang n̄ Jeju tárən ní té, ədadé na ɔrēn̄ nīn̄ Kósōbē bəloó kōs ba na n-geŕ loo n̄ ənīn̄ tū té ní alé.

³Piyer niñ kə nge ndóo yáa kə rang ní a aŵn̄ kə ta bəlo yo té.

⁴Niñ jōó mbak aŷn̄ ngōdē, ba nge ndóo yáa kə rang ní ngōdē tōy Piyer, adē ɔtē kété ta bəlo té.

⁵Ni-rodē, goō kem bəlo anī, aa kūbē n̄ bírnəñ niñ ní to nang té, banī ni udə kem bəlo yo té alé.

⁶Simo Piyer reē ɔtē gō gogé, ba mān̄ udə bəloó. Ni-aa kəlā kūbē gē n̄ bírnəñ niñ ní to nang té ō,

⁷aa ta kūbē n̄ bírnəñ dɔ Jeju ní ō, ba ta kūbē ní tá to i naā té kə kəlā kūbē gē n̄ túŷnəñ niñ ní alé, banī bíŕ ənīn̄ tayā loo kə rang té.

⁸Loo n̄ noō té nge ndóo yáa kə rang n̄ ugē ta bəlo té kété ní udə kemeé ō. Ni aa, anī taā kem.

⁹Tɔdō najē n̄ ndangəñ na i kadē Jeju a iŷ kōs dan de kə koy gē té ní, ngé ndóo yáa gē gerēn̄ kum al̄ báy.

¹⁰Gō té anī, ngé ndóo yáa kə jōó gē ní tél aŵn̄ gogé bēé.

Jeju teē hoy kə rō Mari kə Magədala té

(Áaī Mat 28.9-10; Mark 16.9-11)

¹¹Mari ra ta bəlo té ndágá a nōō. Ni əga kumən̄ kə kem bəloó a aañ loo kə nōō gēé.

¹²Anī aa *de kə dɔ rā té gē jōó, kə oŷn̄ kūbē kə ndaa gē, ndiñ loo n̄ ənīn̄ nīn̄ Jeju tū té ní té, kógəñ i dɔ té, ba kéréy i nja té.

¹³Niñ-dəjeñ najē ədañ na: Dəyá, ā ī-nōō i rí? Ni-tél ədadé na: I tɔdō unəñ Kósōbē yām̄ kōs, ba m̄-geŕ loo n̄ ənīn̄ tū té ní alé.

¹⁴Dan n̄ ni a əda najē n̄ noō ní tūr rōn, anī aa Jeju ra kə njan kə dɔs, banī geŕ kadē i Jeju alé.

15 Jeju dajen najē ədan na: Dəyá, ā ī-nōō i rí? Ā ī-sāā i náā? Mari ɔjə́n na i nge ndōr loo ní, adē ədan na: Kóṣṣbē, ré i ĩ n únən anī, ɔjə́m loo n̄ ən̄n tū té ní adē m-āw m-únən.

16 Jeju ədan na: Mari! Anī Mari tūr rōn, ba ədan kə ta Hebəro na: Rabuni, kumən na i ngolə́m.

17 Jeju ədan na: Ǿdə́m alé, tɔdō m-āw rō Bɔbə́m té alí báy. Ba āw édá ngákóó́m gē na m-āw kə rō Bɔbə́m n̄ i Bɔbəsí ō, kə rō Nə́bā yā́m n̄ i Nə́bā yāsí ō ní té.

18 Adē Mari ké Magədala aṽ əda ngé ndóō yáḡ gē na n-ḡḡ Kóṣṣbē. Gō té anī ən̄idə́ gotə najē gē n̄ ɔ́r seneé ní.

Jeju teē hɔy kə rō ngé ndóō yáḡ yān gē té

(Áaī Mat 28.16-20; Mark 16.14-18; Luk 24.36-49)

19 Loo sɔ́lí kə ndō nəkó́ n̄ noō n̄ i *ndō ké ta kəga dɔ yā ndō ké sīrí gē ní, ngé ndóō yáḡ gē ndiñ kújú. Niñ-rákə́n ta kújə dɔdə́ té adē ngaṅg mír mír, tɔdō niñ-bólə́n̄ i *Jipə́ gē. Anī Jeju reē ra dandé té, ba ədadé na: Ādī kemsí sɔ́l lɔm.

20 Dan n̄ ni-ədadé najē n̄ noō oy anī, ɔjə́də́ jīn gē ō, kadən ō. Dan n̄ ngé ndóō yáḡ gē ḡḡn̄ Kóṣṣbē ní, rōdə́ nelďé ngáy.

21 Jeju ədadé báy tɔ na: Ādī kemsí sɔ́l lɔm. Tītə́ n̄ Bɔbə́m əlaṽ ní, mā m-əlási ō.

22 Gō najē n̄ toō té anī, ni əla tóo dɔdə́ té ba ədadé na: Ī-taāi *Ndí́l ké Tál.

23 Ngé gē n̄ ā ī-māyī rōsí dɔ majal yādə́ gē té ní, a əngeñ māy rō. Ngé gē n̄ ā ī-mbātí māy rōsí dɔdə́ té ní, a əngeñ māy rō alé.

Jeju niñ kə Toma

24 Dan n̄ Jeju reē ní, Toma n̄ a bā́rnə́n̄ na i ndəngā́ á ni i nge ké kógə́m ké dan ngé ké kutə gidə́ i jōó gē té ní, ni i sedé alé.

25 Anī ngé ndóō yáḡ kərḗy gē ədanə́n̄ na n-ḡḡn̄ Kóṣṣbē. Banī ni ədadé na ré n-ḡḡ tère do máyá ké da jīn té alí ō, ré n-əla ta ngōñ jīn gotə bəlo máyá ní té alí ō, ré n-əla jīn kadən té alí ō anī, n-a n-taā kem alé.

26 Ndō sósó gō té anī, ngé ndóō yáḡ gē ndiñ kújú báy tɔ, banī Toma i sedé. Niñ utə́n̄ ta kújə kóó, banī Jeju reē ra dandé té ədadé na: Ādī kemsí sɔ́l lɔm.

27 Gō té anī ni-tél əda Toma na: Əla ta ngōñ jí kə laā ō, ḡḡ jīm gē ō. Ī-reē kə jí kə kété laā əla kadə́m té. Ī-lōō gír taā kem alí té ba Ī-taā kem.

28 Toma tél ədan na: Kóṣṣbē yā́m ō, Nə́bā yā́m ō.

29 Jeju ədan na: I tām kəḡ n̄ ḡḡm ní n Ī-taā́n kem ní a? Ngé gē n̄ ḡḡmə́n̄ alí ba taā́n kem ní, rōdə́ nelďé.

Yáḡ n̄ Jəḡ ndang makətübə́ n̄ toō tāmən té ní

30 Jeju rāā yáḡ ké rang gē ngáy ké to kɔr kum gē ta kum ngé ndóō yáḡ yān gē té. Ndagə́n̄ yáḡ gē ní kem makətübə́ n̄ toō té alé.

³¹Banī ndangəñ ngé gē n̄ toō i yā kadē ī-taāi kem kadē Jeju i *Kərist, ni i Ngōñ Nóbā. Ba ré sīī ī-taāi kemən anī, ā éngeī ndi kə kumuú kə ta kũlneé.

JHN 21

Jeju teē hɔy kē rō ngé ndóō yáá ké sīrí gē té

¹Gō yáá gē n̄ noō té anī, Jeju teē hɔy báý tɔ kē rō ngé ndóō yáá gē té, kadə bā bo ké Tiberiadə té. Ni teē hɔy kē rōdó té i beé.

²Simɔ Piyer ō, Toma n̄ a bārñəñ na i ndəngā ní ō, Natanayel ké Kana gō nang ké Galilē té ō, ngán Jebede gē ō, ngé ndóō yáá kéréý gē jōó ō, ndiñ naā té loo kógəñ.

³Anī Simɔ Piyer ədadé na: M-āw kəñjāá. Anī niñ-ədanəñ na: J-a j-aw seí ō. Adə niñ-teē aw aləñ toó, banī ndóó ndō ngeé n̄ noō té ní, niñ-əhɔñ yáá kógəñ al bāté.

⁴Loo tī anī Jeju ra ta bā té, banī ngé ndóō yáá yān gē gerəñ kadē i ni alé.

⁵Jeju ədadé na: Balsáa gē, éhɔi kəñjə séý a? Niñ-tél ədanəñ na kəñjə gətóo.

⁶Ni ədadé na kə əniñ réng kē dām ké kɔú té bāa na a əngeñ. Loo n̄ noō té niñ-əniñ, banī asəñ ndór alé, tɔdō kəñjə i ngáy kemeé.

⁷Anī nge ndóō yáá n̄ Jeju tárən ngáy ní əda Piyer na: I Kóɔbē. Dan n̄ Simɔ oō na i Kóɔbē anī, əla kúbə rōn té, tām rōn i karī, ba i bal əsō kum bā bo té.

⁸Gotə ngé ndóō yáá gē tél reēñ kə toó. Niñ-ndórəñ réng n̄ kəñjə rosə kem ní, tɔdō ta gógə i say alé, asə métər bú kógəñ.

⁹Dan n̄ niñ-jəngāñ nang té ba teēñ kə ndágá anī, aḡñ hor miī, ba kəñjə ō, mápa ō, to dɔ té.

¹⁰Jeju ədadé na: Ī-reēi kə kəñjə gē n̄ éhɔi ngɔr báý ní.

¹¹Adə Simɔ Piyer tél al gogé kem toó, ba ndór réng n̄ kəñjə rosə kem ní awñ ndágá. Kəñjə ké bo bo gē i bú kə kutə mí kə kalən ké mətá rosəñ réng ní. Kəñjə i ngáy bá tā, ba réng gāng alé.

¹²Jeju ədadé na: Ī-reē əsaī yáá. Dan ngé ndóō yáá gē té ní, deē kógəñ ké nāa dəjen na i náa wa ní gətóo, tɔdō niñ-gerəñ kadē i Kóɔbē.

¹³Loo n̄ noō té Jeju reē un mápa adədé, ni-rāa tītə n̄ noō kə kəñjāá ō.

¹⁴Jeju əla gir teē hɔy kē rō ngé ndóō yáá gē té i ndō n̄ ni ndóləñ dan de ké koy gē té ní, nge n̄ toō i nja ké nge kɔ mətá.

Jeju niñ kə Piyer

¹⁵Dan n̄ niñ-əsañ yáá oy anī, Jeju dəje Simɔ Piyer na: Simɔ ngōñ Jaa, ī-tárəñ tɔy madí gē n̄ toō a? Anī Simɔ Piyer tél ədan na: Aḡḡ Kóɔbē, ī-geñ kadē neləñ seí. Anī Jeju ədan na: Ūī ngán batə yāñ gē.

16Ni ədan nja ké nge kɔ jōó na: Simɔ ngōñ Jaa, i-tárəñ tɔy madí gē n toō a? Ni-tél ədan na: Aáá, Kóóbē i-geř kadē nelēm seí. Anī Jeju ədan na: Ūl batē yām gē.

17Ədan nja ké nge kɔ mətá na: Simɔ ngōñ Jaa, i-tárəñ a? Rō Piyer nelən alé, tām dəje n Jeju dəjen nja ké nge kɔ mətá na ké tárən wa ní. Ba ni-tél ədan na: Kóóbē, i-geř yáa malang, i-geř kadē nelēm seí. Anī Jeju ədan na: Ūl batē yām gē.

18Ādē m-ədəi najē ké bo ngáy, dan n i-nay balsáá báy ní, i ikó n ého bōdii kə ndār ō, āw loo n kemií ndigə ní té ō. Banī loo n ā i-təgə bəga anī, ā i-səra jii, ba i de kə rang n a əho bōdii kə ndār ō, a āw seí loo n kemií ndigə alé té ní ō.

19Ni-əda najē n noō i yā kəjən loo koy n Piyer a oy yā kəsən gən Nébā ní. Gō té anī Jeju ədan na: Ūn gōm.

Jeju niñ kə nge ndóo yáa n ni tárən ní

20Dan n Piyer mbel anī, aa kadē nge ndóo yáa n Jeju n tárən ní a un gōdé. I nge n nōr kə dɔ Jeju té loo kəsa yáa ké loo tibi té á dəjen na ké i náa n a əlan jī de gē té wa ní.

21Dan n Piyer aən anī, dəje Jeju na: Kóóbē, ba ni ní, i rí n a rāan?

22Jeju tél ədan na: Ré m-ndigə kadē ni-ndi kə kumneé báté kadē m-tél m-reē m-ūgən anī usi i rí? Ū ún gōm.

23Əla gir i dɔ najē n noō té n de gē ədañ naā kə kété dɔ dán ngákóo naā gē té na nge ndóo yáa n noō na a oy alé. Kə rókum té tā anī najē n Jeju əda Piyer ní n noō alé, ədan na a oy alé alé, ba na: Ré m-gey kadē ni-ndi kə kumneé báté kadē m-tél m-reēn anī usi i rí?

24I nge ndóo yáa nəkó n noō n ɔr najē ké kum té yā yáa gē n toō, ba ndang makətübúú ní, ba jə-geř kadē najē ké kum té yān i ké rókum.

Káñ ta najē

25Jeju rāa yáa ké rang gē i ngáy báy tɔ. Ré ndangən yáa gē n toō kógəm kógəm malang makətübúú anī, m-gir kadē loo ké dɔ nang té gē malang asən kadē əndān makətübə gē n toō tū té alé.

ACT

ACT 1

Jeju Kərist ənī ndūn yā kadē ngámbang kəla yān gē Ndíí kə Tál

- ¹Kó tár yām Teopil, kem makətübē yām kə kété té ní, m-ndang i yáa gē n Jeju rāa ní ō, yáa gē n ni ndōō de gē ní ō. M-éla gir i dɔ ngé kə ta kəga dɔ gē té,
- ²báté m-ūgəń dɔ ngé kə ndō n un aŵñneé seneé dɔ rā té ní. Kété pá tá kadē ni-aŵ ní, ɔjə ngámbang kəla gē n ni-gərādé ní yáa gē kə ta kúl tógə yā *Ndíí kə Tál.
- ³I niñ ngeé n toō báy tɔ n ni ɔjədé rōn ní ō, rāa yáa gē ngáy gō koy n ni-oy té ní, ɔjəndé kadē na n-ndi kə kumneé ní ō, ni-rāa adē ɔanəñ ō, ɔr najə kə dɔ *Bē kɔɔ yā Nóbā té sedé ō dɔ ndō kutə só.
- ⁴Ndō kógə́m té dan n ndi a əsa yáa sedé anī, ədadé na kə lōōñ teē kōɔ kem bē kə *Jerusalem té, ba kə ndiñ kemeé kə ngóōñneé yáa n Bəbē Ngōñ ənī míndən yā kadédé ní, yáa kə kadē karī n na n-ədadé najəñ kété ní.
- ⁵Tɔdō Jaa rāa de gē *batém i kum mañ té, banī nɔy ndō i ngáy al kadē a rāānsí batém kum *Ndíí kə Tál té.

Jeju aŵ dɔ rā té

- ⁶Niñ-kánəñ naā rōn té ba dəjenəñ najə ədañ na: Kóɔbē, i ngɔlaā n toō n ā ī-tél yā rāa Bē kɔɔ gogé rang yā kadē *Israel gē ní a?
- ⁷Jeju tél tūr ədadé na: I Bəbə́m n i nge rāa kadē yáa gē rāāñ yáa kə bāl yádé gēé ō, kə kum mbang yádé gēé ō, kə ndū kɔɔ bē yāñneé ō ní. Geř bāl gē, aké kum mbang gē n yáa gē a rāāñneé yáa ní ndetəsí alé.
- ⁸Banī ā əngeī tógé kógə́m, dan n *Ndíí kə Tál reē dɔsí té ní. Loo n noō té ā ī-télii de kə kum té yām gē, kem bē kə *Jerusalem té ō, gō nang malang kə Jude té ō, gō nang kə Samari té ō, báté ta ngóy dɔ nang té ō.
- ⁹Dan n ni-ədadé yáa gē n toō oy anī, iɔ ta kumdé té díl ta kaw kə dɔ rā té. Gō té anī kił mañ kógə́m reē utə dɔn kōɔ ɔgədé kaañ.
- ¹⁰Dan n niñ-nda a əniñ kumdé kə dɔɔ a ɔañneé dɔ rā n Jeju a aŵ kə tū té ní anī, de gē jōó kə ɔōñ kübē kə ndaa tál tál gē teñ kə rōdó té hɔy,
- ¹¹ba dəjeñdó najə ədañ na: Siɔ de kə Galile gē n toō, ī-ra ā ɔaɔi loo kə dɔ rā té i tam rí té? Jeju nəkó kə kógə́m beē n ɔrñəñ kōɔ rōsí té ta kaw kə dɔ rā té ní, a tél yā reē i tītə nəkó n ɔaɔni loo kaw té kə dɔɔ toō.

Nge kun gotə Judas

- ¹²Loo n noō té ngámbang kəla gē iɔñ dɔ ngán mbał n a bārəñ na i ngōñ mbał *kəgə olibə gē ní té ba tél aŵñ gogé *Jerusalem. Kiɔ dɔ mbał ní té kaw kə kem bēé asə kilometər kógə́m beē ngóy.

¹³Dan n̄ ugēn Jerusalem anī, aw̄n kem kújé ké dɔ́ n̄ a ndiñ tū té dejə ní té. Ngámbang kəla gē n̄ əngeñ naā kem kújé ké dɔ́ ngeé n̄ noō té ní i Piyer ō, Jaḡ ō, Jakə ō, Andəre ō, Pilipə ō, Toma ō, Bartelemi ō, Matiyə ō, Jakə ké ngōn Alpe ō, Simo nge rōō dɔ́ bē té ō, Jud ké ngōn Jakə ō.

¹⁴Niñ malang ní kemdā i kógēm̄ ō, əhɔñ rōdɔ́ tɔgə loo ndōȳ té kə dɔ́ ndō gē ō. Niñ-ndiñ i kum naā té kə dəyá gēé ō, kə Mari kóo Jeju ō, ngákóo Jeju gē ō.

¹⁵Kem ndō gē ngeé n̄ noō té ní, ngé taā kem gē kánēn naā asēn deē bú kə kutə jōó, anī Piyer j̄ ra dandé té ba ədadé na:

¹⁶Ngákóóm̄ gē, i gár kadə yáá n̄ *Ndíí ké Tál əda najən kété á ndangēn ní reē udə gírí. Judas n̄ tél nge kər no ngé kəhɔ Jeju gē ní, Ndíí ké Tál əndā najə yān ta Dabid té adə ɔ́r kété kōó adə ndangēn.

¹⁷Ni i de ké kem bütə yājí té ō, kəla n̄ jə-rāā ní ənge núsən yān ké sɔ́ dɔ́n ō.

¹⁸Nar n̄ adēnēn gír yáa ké majal̄ n̄ ni-rāā té ní, deē ngeé n̄ toō aw̄ mangəñ ndɔ́r tām̄ yān té. Ni-əsō ur dɔ́n nang té kem ndɔ́r ní té ō, rōn njar naā té danaá adə tiin kəjā ndágá malang ō.

¹⁹De ké *Jerusalem gē malang gerēn gō yáá n̄ noō n̄ rāā yáá ní, adə əndān rī loo ní kə ta bē yādé na i Hakeldama, kumən na i ndɔ́r mósə.

²⁰Tá yáá n̄ ndangēn kem makətübə Pā gē té ní n toó: Kadə loo yān kə tél ndəbā bē ō, kadə deē kógēm̄ kə ndi tū té al̄ ō. Tá ndangēn báy tɔ́ na: Kadə kə i de ké rang n kə un ta kəla yān ō.

²¹De kórēȳ gē njērān sejí dan n̄ Jeju a ɔ́rəñ nojí té ní.

²²Niñ-əlañ gír i dan n̄ Jaḡ rāān Jeju *batém té ní mbóng ndō n̄ unēñneé Jeju ta kaw̄ kə dɔ́ rā té ní. Adə majə kadə deē kógēm̄ dandé té ərōjí té, kadə ni i de ké kum té sejí dɔ́ najə koyn té ō ndólən té ō.

²³Reēn kə de gē jōó, adə i Jəjep n̄ a bārñēn na i Barsabas ba rī tōyn na i de ké súmūú ní ō, Matiyas ō.

²⁴Gō té anī niñ malang ndōȳn Nəbā ədañ na: Kóɔbē, ĩ n̄ i nge geř kem de gē malang ní, ójójí deē n̄ ĩ-gērān dan de ké jōó gē n̄ toō té

²⁵kadə un gotə Judas kem kəla ngōmbang kəla n̄ ni-əyḡ kōó ba aw̄n loo yān té ní.

²⁶Niñ-túgēn wəlā yā gərañ deē kógēm̄ dan de ké jōó gē ní té. Anī wəlā əhɔ i Matiyas, adə ənīnēn tā ngámbang kəla gē n̄ niñ i deē kutə gidə i kógēm̄ ní té.

ACT 2

Ndíí ké Tál reē ugē

¹Dan n̄ ndō *Pətəkotə ugē anī, niñ malang kánēn naā loo ké kógēm̄ beē té.

²Anī kōō yáá kógēm teē dɔ rā té rété gēe tītē kōō nél ké əla kə tógó ngáy beé. Kōō yáá ní taā kem kújé ní niñ-ndiñ kemeé ní malang.

³Anī niñ-aañ yáá ké tītē ta ndɔ hor gē beé teēñ hoy kē rōdó tá. Yáa gē ní kēgēñ naā ba reē əhɔñ loo dɔdó gē té kógēm kógēm.

⁴*Ndíl ké Tál rosə kemdé malang, adē ɔrēñ ta ké tayā tayā gē, kə gō ní Ndíl ké Tál adēndé kadē ɔrēñ ní.

⁵Tá *Jipə ké bōl Nóbā ngáy gē ndiñ *Jerusalem noó. Niñ-ijñ i kə gō nápar de gē malang ké dɔ nang té n reē ndiñ ní.

⁶Dan ní kōō yáa ngeé ní noō bār ní, niñ malang kánēñ naā ba rañ dɔ jídé kógēm kóng. Tɔdɔ niñ kógēm kógēm oñ ta bē kojədé gē tadé tá.

⁷Yáá ní ɔr kumdé ngáy ɔ, neldé ngáy ɔ mbak adē ədañ na: De gē ní ra a ɔrēñ najē toó niñ malang i de ké Galile gē al a?

⁸Ba i bay á jñ kógēm kógēm j-oñ ta bē yājí gē tadé tá ní?

⁹Partə gē ɔ, Medə gē ɔ, Elam gē ɔ, de ké Mesopotami té gē ɔ, Jude gē ɔ, Kapados gē ɔ, Pɔɔ gē ɔ, de ké gō nang ké Aji té gē ɔ,

¹⁰Pəriji gē ɔ, Pampili gē ɔ, de ké Ejiptə té gē ɔ, de ké gō nang ké Siren ké Libi té gē ɔ, Rom gē ɔ,

¹¹*Jipə húr gē ɔ, Jipə tél gē ɔ, Kəretə gē ɔ, Arabə gē ɔ niñ i danjí tá. Banī ngámbang kəla gē ədañ najē yáá ké bo bo gē ní Nóbā rāa ní kə ta bē yājí gēe adē j-oñ.

¹²Niñ malang ní yáá ní ɔr kumdé ngáy ɔ, gerēñ najē ké yā kəda dɔ té al ɔ, adē dəjeñ naā na ké kum yáá ní na i rí bang wa.

¹³Banī ngé kéréy gē mbóon kə ngámbang kəla gēe ədañ na i kasə n na a rāadé ní ɔ ba ké i rí wa.

Najē kɔr Piyer

¹⁴Loo ní noō té Piyer ní ra noó kə ngámbang kəla ké kutə gidə i kógēm gēe ní, un ndūn kə dɔɔ ɔrēñ najē kə kósə de gēe əda na: Sij *Jipə gē ɔ, de gē malang ní i-ndiñ *Jerusalem ní ɔ, yáá ní rāa yáa toó majə kadē i-geri kum majə ɔ, i-nēli mbisi majə oñineé najē ní m-ā m-ōr sesí ní ɔ.

¹⁵De gē ní toó i kasə n rāadé tītē ní i-girineé ní alé. Tɔdɔ i mbang ké ndōhó ké dəloí báy.

¹⁶Ba i yáá ní Joel *nge koō ta əda najēñ kété ní n a rāa yáa toó, ni-əda kété na:

¹⁷Loo ní noō té Nóbā əda na, ta tōl ta ndɔ gē té anī yáá ní a rāa yáá ní n toó: M-ā m-rāa kadē Ndílém a reē dɔ de gē té malang. Ngánsí ké dəngam gē kə ngánsí ké dəyá gē a ədañ najē ké Nóbā əndā tadé tá ɔ, balsáa yási gē a téləñ ngé kəa yáa gē ɔ, nī a rāa bəga yási gē ɔ.

- 18Rōkum, kem ndō gē ngeé n noō té ní m-ā m-rāā kadē Ndííám a reē dō ngé kēla yām ké dāngam gē té ō, ké dəyá gē té ō, adē niñ a télēñ *ngé koō ta gē ō.
- 19M-ā m-rāā yáá ké yāā gē dō dō rā té ō, yáá ké to kōr kum gē dō nang té laā ō. Mósə ō, hor ō, sa hor ké tītē kiī mañ gē ō a toñ.
- 20Mbang a ndul ō, nāā a kərə tītē mósə ō, kété pá tá kadē ndō yā Kóōbē ugē báý. Ndō ní i ndō ké bo ō, i ndō ké majə kəsə gənən ō.
- 21Ndō ngeé n noō té ní, nāā nəkó n a bār rī Kóōbē anī a ajə.
- 22*Israel gē, ōōī najē n m-ā m-édási toō: Sīī malang ī-gerī kadē Jeju ké *Najaret ní, Nóbā ndigə najē gōn té. Tām ni-unən rāāñ yáá ké yāā gē ō, yáá ké to kōr kum gē ō, yáá ké yā kəjəñ yáá gē ō dō dánsí té.
- 23Əlañ Jeju ngeé n toō jīsí té kə gō n Nóbā geyñ ní ō, i kə gō n ni-núməñ ní ō. Sīī ī-tōīniī, tōdō élanīī jī ngé rāā yáá kə gō ndū Nóbāá ál gē té adē əndanəñ kə mayá tū kəgə ké dēsé té.
- 24Banī Nóbā ndólən adē ndi kə kumneé, ni-ərən kōó ta rō tōr gē yā yo té, tōdō yo asə kōq bē dən té alé.
- 25Dabid əda najē yāñ kété na: M-áá Kóōbē ta kumrñ té kə dō ndō gē, tōdō ni i dō jī kōm té kadē yáá yéym alé.
- 26I tām n toó té n kemm nelēm ō, m-ənā pā kə rōneléé ō ní. Ká ré m-óyñ kōó gəgə anī, m-əndā kemrñ dōí té
- 27tōdō ā éyām bádá ál ō, ā éyā de ké *tál yāi kadē ndum ál ō.
- 28Ī ójəm róbə gē ké ta kaw kə loo ké deē a ndi kə kumneé tū té té. Ā ī-rāā kadē rōnel rosə kemm kə ta kūl ndi ké jə-ndi ta kum naā té seí.
- 29Ngákóóm gē, adēmən ta róbə kadē m-édási najē yā kaají Dabid wáñg: Dabid oy ō, dubənən ō, bōólaā gəgə ní dō bádən to danjí té laā báý.
- 30Banī ni i *nge koō ta ō, geř kadē Nóbā túbə əniñ míndən adən yā kəndā ngōñ kaan kógəm dō kōr kəgə mbang yāñ té ō.
- 31Ni-aa yo *Kərist ō, ndólən ō kété kōó, adē əda najē yāñ na a əyənən kōó bádá ál ō, na a ndum ál ō.
- 32Jeju ngeé n toō oy ba Nóbā ndólən, adē jīī malang i de ké kum té gē.
- 33Nóbā əsən kə dō kə tógəneé, adē ni-ənge *Ndíí ké Tál n Bəbə Ngōñ əni míndən yā kadē ní. I Ndíí ké Tál ngeé n ni-ənge ní n ni-rāā adē reē á áai ō, ōōī ō toó.
- 34Dabid aww dō rā té ál bá tā ba əda na: Kóōbē Nóbā əda Kóóm na kə reē kə ndi dō jī kōn té,
- 35báté kadē n-əlañ madə bəñ gē gír njan té tītē kōr kəgə taā gír nja yāñ beé.

³⁶I beé ní ādē ngán *Israel gē malang gerēn najē n toō majə: Jeju n éndaniī kə mayá tū kāgē ké dēsé té ní, i ni n Nébā tūrēn Kóṣṣbē té ō, *Kərist té ō ní.

³⁷Dan n de gē oōn najē n noō ní, kemdá əgadé biting biting, adē dəjeñ Piyer ō gotə ngámbang kəla gē ō najē ədañ na: Ngákóǝǝí gē, yáǝ n kadē jə-rāā ní i rí?

³⁸Piyer ədadé na: Ī-tūrī hálsí malang, ba ādē rāānsí *batém kógēm kógēm kə rī Jeju *Kərist, kadē Nébā māyñ rōn dɔ yáǝ ké majal gē n Ī-rāāí té ní. Bá anī ā əngei *Ndíl ké Tál n Nébā adē de gē karī ní.

³⁹Tɔdɔ Nébā ənī míndən i tām yāsí té ō, i tām yā ngánsí gē té ō, de gē n ndiñ say ngáy té ní ō, de ké ngáy gē n Kóṣṣbē Nébā yāǝ i bārdé ní té ō.

⁴⁰Piyer ɔr najē ké rang gē ngáy sedé loo de ké kum yáǝ té té ɔjəndé yáǝ kadē gerēn ō, mērdé kəhɔ rɔdɔ tɔgə ō ədadé na: Ī-ndigiī yáǝ n i kajə ní ādē ajəñsí, loo n noō té ā Ī-teēi kɔɔ dan gír de ké tadé tū kɔɔ gē n toō té!

⁴¹Ngé gē n ndigəñ najē kɔr Piyer ní rāāndé *batém. Adē ndɔ ngeé n noó té ní de gē ké asəñ dūbú mətá n noō ərōñ ngámbang kəla gē.

Yáǝ rāā ngé taā kem gē

⁴²Niñ-əhɔñ gō yáǝ ndóo yā ngámbang kəla gē ō, ɔsəñ dɔdɔ naā té ké loo ngákóǝ naā gē té ō, tetəñ mápá ō, ɔrəñ najē kə Nébāá ō kanjə kəyɔ ta.

⁴³Ngámbang kəla gē rāān yáǝ ké yāā gē ō, yáǝ ké to kɔr kum gē ō ngáy, adē de gē malang ndiñ i kə bōló kemdá té.

⁴⁴Ngé taā kem gē malang ɔsəñ dɔdɔ naā té ō, yáǝ malang n niñ-əngeñ ní kəgəñ naā dɔ dándé té ō.

⁴⁵Niñ-igəñ loo yádé gē ō, yáǝ kənge yádé gē ō, ba nar n əngeñ gírí ní kəgəñ naā dɔ dándé té malang.

⁴⁶Niñ-kánəñ naā ngándáhg kə dɔ ndɔ gē kem *kújə yā Kóṣṣbē té ō, tetəñ mápa əsañ kə ta kújə gē ō, əsañ yáǝ yádé kə rōneléé ō, kə kem ké kógēm beē ō.

⁴⁷Niñ-tōyñ Nébā ō, neĪ de gē malang sedé ō. Ngé gē n ajəñ ní Kóṣṣbē reē sedé kə dɔ ngé kán naā gē té kə dɔ ndɔ gē.

ACT 3

De ké nge nja lígərī ənge rō ngáā

¹Ndɔ kógēm té Piyer niñ kə Jǝǝ a awñ kə ndɔyɔɔ kə mbang ké mətá ké loo ɔlɪ kem *kújə yā Kóṣṣbē té.

²Anī de gē reēñ kə de ké nge nja lígərī kógēm ké teēñ kem kóǝn té, əndənəñ ta róbé ké yā kudəñ kə kem *kújə yā Kóṣṣbē té n a bārəñ na i ké to rɔ ní té. A əndənəñ tū té i kə dɔ ndɔ gē kadē gəde yáǝ jī de gē n a udəñ kə kem *kújə yā Kóṣṣbē té ní.

- ³Dan n̄ ni-ḡḡ Piyer niñ kə Jḡḡ a udəñ kə kújú anī gədedé yáḡ.
- ⁴Anī Piyer niñ kə Jḡḡ əndāñ kumdé dɔn té, ba Piyer ədan na: Áájí laā!
- ⁵Deē ní ḡḡdé sew sew tɔdō ni-əndā kemən dɔ kənge yáḡ kógēm̄ jīdó té.
- ⁶Loo n̄ noō té Piyer ədan na: M-ənge gindē arjāḡ al̄ ō, lór al̄ ō, banī yáḡ n̄ m-əngé ní ādē m-ādī: Íj̄ dɔ́ ḡ-njērā kə rī Jeju *Kərist kə *Najaret!
- ⁷Ni-əhɔ ta jī kɔn ba unən dɔ́, anī kə ta jī té beē njan gē ō, kúkəlú njan gē ō ngangēñ.
- ⁸Deē ní j̄ bal gidə kógēm̄ anī ra dɔ́, ba əla gír a njērā. Ni udə sedé kem *kújə yā Kóḡbē té, a njērā ō, a t̄j̄ bal ō, a t̄y Nóbā ō.
- ⁹De gē malang ḡḡnēñ loo njērā té ō, loo t̄y Nóbā té ō.
- ¹⁰Dan n̄ gerēñ kadē i deē n̄ ndi ta róbé *kújə yā Kóḡbē kə to rɔ́ té a gəde yáḡ ní anī, bōlēñ malang ō, rañ dɔ́ jīdó kógēm̄ kóng ō, tām̄ yā yáḡ n̄ rān̄ ní té.

Najē n̄ Piyer ɔ́r kem kújə yā Kóḡbē té ní

- ¹¹Deē ní əyḡ gō Piyer niñ kə Jḡḡ alé. Anī de gē bəngāñ naā buk kə ngōdɔ́ ta kaw̄ kə rōdó té gír dabə yā Salomɔ́ kə rāā kə mbalá té.
- ¹²Dan n̄ Piyer ḡḡ beé ní a əda de gē na: *Israel gē, kum nəkó n̄ yáḡ n̄ toō ɔ́rəñ kumsí ngáy ní na i rí? Kum kḡḡ n̄ ḡájí tītə kə i j̄ n̄ jə-rāā deē n̄ toō adē njērā kə ta k̄l̄ tógə yájí j̄j̄ kó gṓ, aláa kə ta k̄l̄ rāā yáḡ kə gō n̄ Nóbā yájí ndigə ní na i rí?
- ¹³Nóbā yā Abəraham ō Isaaq ō Jakob ō n̄ i Nóbā yā kaají gē ní, ɔ́sə gɔn Jeju nge kəla yān n̄ s̄j̄ əlanī jī de gē té ō, ĩ-mbātəniī ta kum Pilatə té dan n̄ Pilatə gey kəyən dɔ́ ní ō.
- ¹⁴S̄j̄ ĩ-mbāt̄fī de kə *tál̄ ō, kə s̄úmūú ō, ba ĩ-dəjeī Pilatə kadē əyḡ de kə nge tōl̄ deē tá dɔ́ adəsí.
- ¹⁵Ngār kə nge rāā kadē deē ndi kə kumneé n̄ s̄j̄ ĩ-tōlnī ní, Nóbā ndólən dan de kə koy gē té, adē j̄j̄ i de kə kum té gē.
- ¹⁶I tām̄ taā n̄ jə-taā kem Jeju ní n̄ rīn̄ adē deē n̄ ḡḡniī ō, ĩ-geñniī ō toó tógé ní. I taā n̄ jə-taā kem Jeju ní n̄ rāā adē rōn̄ ngañg á ḡḡ kə kumsí toō.
- ¹⁷Ba ngəlaā ní ngákóḡm̄ gē, m̄-geř kadē i gō geř al̄ té n̄ s̄j̄ gəgē, ngār yāsí gē gəgē ĩ-rāāineé yáḡ n̄ toō ní.
- ¹⁸Nóbā əda kété kə ta k̄l̄ *ngé koō ta gē malang na *Kərist yān na a ḡḡ tápə. I yáḡ n̄ toō n̄ ni-rāā adē reē udə gírí ní.
- ¹⁹I beé ní ĩ-tūrī hálsí ō, ĩ-tūrī rōsí kə rō Nóbā té ō, ādē ni-ɔ́r yáḡ kə majal̄ gē n̄ ĩ-rāā ní kṓ.
- ²⁰Loo n̄ noō té Kóḡbē a rāā kadē ndō kə s̄ɔ́l̄ lɔm̄ gē reē ugēñ ō, a əla kə *Kərist n̄ ni-gērān̄ kété tām̄ yāsí té á i Jeju ní yā kadəsí ō.

²¹Ké ngər ní toō té báa i gár kadē Jeju Kərist a ndi i dɔ rā té, báté kadē ndō ní yáa malang a téləń ké kijə ní reē ugəń tītə ní Nəbā ədań kété jóo kə ta kũl *ngé koō ta yān ké *tál gə ní.

²²Tɔdō Moijə əda kété na: Kóɔbē Nəbā yāsí a əla kə *nge koō ta kógəńm ké tītəńm mā Moijə beé yā kadəsí. *Nge koō ta ní i deē kógəńm ké dan gír deē yāsí gə té. Ā ōōi yáa malang ní a ədasí ní.

²³Deē ní a oō najə yā *nge koō ta ngeé ní toō al ní, a ɔrənəń kɔɔ dan gír de gə yā Nəbā té yā tələn.

²⁴Ngé koō ta gə ní reēń gō té á iɥ dɔ Samuel té niń kə ngé gə ní utəń gōń té ní, niń malang ədań najə yā ndō gə ní jə-ndiɥ tū té toō kété ō.

²⁵Míndə Nəbā ní əni kə ta kũl *ngé koō ta gə ní, i tām yāsí sɥi té ō, *madə naā ní ni-əhɔ kə kaasí gēé ní, i tām yāsí sɥi té ō. Tɔdō dan ní əhɔ madə naā kə Abəraham ní ədan na: M-ā m-tɔr tań dɔ kojə gə malang ké dɔ nang té té i kə ta kũl ngán kaaí gēé.

²⁶Adə Nəbā teē kə nge kəla yāneé i tām yāsí sɥi té ta kəga dɔ. Ni əlan i yā kadə rāa majə sesí ō, tūrσί kógəńm kógəńm kɔɔ ta yáa rāası ké majal gə té ō.

ACT 4

Awń kə Piyer ō Jaa ō no Ngé Sarya gə té

¹Piyer niń kə Jaa ra a ɔrəń najə kə ngán *Israel gēé kə tadé té báy aní, *ngé tuń yáa gə ō, ngol ngé ngōm *kújə yā Kóɔbē ō, *Sadusiye gə ō, reē ugəń.

²Kojə ní ngəmbang kəla ké jóo gə ní toō ra a ɔjəń de gə yáa ō, ra a ədań de gə na Jeju ní oy ní na ndól kɔɔ ō ní tōrdə ngáy. Tām ré niń-ədań beé aní kuməń na de gə ní oyń ní na a ndóləń rɔkum.

³Niń-əhɔ bókəńdə dəngáyá adə toń noó báté loo tī, tɔdō loo tībə kɔɔ.

⁴Dan de gə ní oōń najə kə Piyer té ní, ngáy gə taāń kem najə ní. De gə ní taāń kem ní kutədə asə dúbú mí ní noō.

⁵Teē kə ndō ké noō aní ngər gə ō, *kum kɔɔ gə ō, ngé ndóo de gə ndū najə gə ō yā *Jipə gə, kánəń naā *Jerusalem.

⁶Ngol *ngé tuń yáa gə ní rīń na i An ní ō, Kaipə ō, Jaa ō, Alekjandər ō, de gə malang ké gír kojə yā ngol *ngé tuń yáa gə té ō, niń i noó malang.

⁷Adə reēń kə Piyer ō Jaa ō nodé té. Niń-dəjeńdə na ké rāāń yáa ní i kə tógə yā nááá, aké i kə rī nááá wa.

⁸Loo ní noō té Piyer ní *Ndí kə Tál rosə keməń ní ədadə na:

⁹Ngār gē yā ngán *Israel gē ō, *kum kōō gē ō, bōólaā dājeñjí najē kē tógó tām majē kē jə-rāā kē de kē nge nja nujuú té, kadē kē j-cjə gír yáá n rāā yáá á nja deē ní ndájəñ ní.

¹⁰I beé ní majē kadē sīī malang ī-gerī ō, majē kadē ngán Israel gē malang gerēñ ō, kadē Jeju *Kərist kē *Najaret n éndaniī kē máyá tū kāgē kē dēsé té ní, ni n oy tá Nóbā ndólēn dan de kē koy gē té ní, i kē ta kūl rīneé n nja de kē nge lígērī n ra nosí té toō ndájəñ ní.

¹¹Jeju i deē n ndangəñ najē n toō dən té kem makətübūú ní, ndangəñ na: Mbaī n sīī ngé kəndā kújə gē ī-mbātīī kōō ní, tél mbaī kē majē kē ngəra kújé té.

¹²Loo kē rang kē kadē deē ənge kajə tū té gətóo, deē a ajə i kē ta kūlən ni ngóy. Tōdō rī kē rang kē adēñ de gē dō nang té laā kadē j-ajīī kē ta kūlənneé ní gətóo.

¹³Dan n ngé sarya gē əññ kadē Piyer niñ kē Jəə əññ kemdá ərēñneé najē kanjē bōl ō, niñ-gerēñ kadē i de kē hōlyə karī gē ō, i de kē geř yáá al gē ō anī, əř kumdá ngáy. Gerēñ kadē i de gē kē njərāñ kē Jejuú kété.

¹⁴Əññ de kē nge nja nujə n njan ndájə ní ra kadədé té kē njan kē dōó anī, gerēñ najē kē yā tél kədádé alé.

¹⁵Loo n noō té ədañ kadē teēñ kē Piyer ō Jəə ō kōó loo sarya té, ba niñ kó gē tá tél a nējəñ naā najē dō dándé té.

¹⁶Ədañ naā na: J-a jə-rāāi i báy kē de gē n toō? De kē *Jerusalem gē malang gerēñ kadē niñ-rāāñ yáá kē yāā kē bo, adē nge n noō i yáá kē jīī j-a j-asiī nējə al bāa n toó.

¹⁷Banī yā kadē najē ní awñ kē kété dan ngán *Israel gē té al bāa, adē j-ayī ndíldé j-cgīneédé kəř najē kē deē kógəñ kē rī Jeju.

¹⁸Tā anī tél bārəñdē gogé əgəñdē kəř najē kē rī Jeju ō, əgəñdē ndóo de gē yáá kē rī Jeju ō.

¹⁹Banī Piyer niñ kē Jəə ədañdē na: Sīī kó gē ī-gāngī sarya n toō: I koō tasí sīī n i yáá kē gōté ta kum Nóbā té aké i koō ta Nóbā m?

²⁰Jīī tā anī yáá n j-əā ō, j-oō ō ní, j-asə kəgē rōjí kəda alé.

²¹Ngé sarya gē tél əyñ ndíldé báy tō tá əyāñdē dōó. Niñ-əññ najē kē kadē əgāñ rōdē gidə té ba gāngəñneé sarya dōdē té alé. Tōdō de gē malang a əsəñ i gəñ Nóbā najē yā yáá n rāā yáá ní té.

²²Deē ngeé n toō n njan ndájə kanjē kadē deē geř loon ní, bālən māñ kutə só.

Ngé taā kem gē ndōyñ Nóbā

²³Dan n ngé sarya gē əyāñ Piyer niñ kē Jəə dōó anī, niñ-tél awñ rō madədé gē té, ba əjəñdē gotə najē gē malang n ngol gē kē dō *ngé tuñ yáá gē té ō, *kum kōō gē ō, ədañdē ní.

24 Dan ní niñ-oōñ najē gē ní anī, niñ malang ndōyñ Nébā kə kem ké kógēm beē ədañ na: Kóṽjí, i ĩ n ĩ-rāā dɔ rā ō dɔ nang ō, bā bo ō, kə yáa gē malang ké tū té ní.

25 I ĩ n əndā najē ní toō ta kaají Dabid nge kəla yāí té ní. Ni-əda kə ta kŭl *Ndí kə Tál na: Nápar de gē a rāān wōng ngáy beē i tām rí té? Kum gír n gír bē gē a gírēñ dɔ yáa ké ndāng karī gē té yā rāā ní na i rí?

26 Mbañg ké dɔ nang té gē ĩñ kə rōó ō, ngañ gē booñ naā dɔ Kóṽbē té ō, dɔ *Kərist yān té ō.

27 Najē ní i rōkum, tɔdɔ Herod ō, Pɔsə Pilatə ō, nápar de ké rang gē ō, *Israel gē ō, booñ naā kem bē ní toō té dɔ Jeju nge kəla yāí kə *tál té, ni n *úr yibē ngār dɔn té ní.

28 Niñ-rāān yáa malang ní ĩkó ójə loon kété kə gō tógə yāí ō, kə gō kem ndigə yāí ō ní.

29 Ba ngolaā ní Kóṽbē, áa kaý n ayñ ndíjí ní, ba ĩ-rāā ādē ngé kəla yāí gē əniñ kemdə ədañneé najē yāí kanjē bōl.

30 ĩ-rāā ādē rō ngé moy gē ngāā ō, yáa ké to kər kum gē ō, ké yāā gē ō, rāān yáa kə ta kŭl rī Jeju nge kəla yāí kə *tál ójəñ tógí kə ndágá.

31 Dan ní niñ-ndōyñ oy anī, loo n kánēñ naā tū té ní ndebə. *Ndí kə Tál rosə kemdə malang ō, niñ-əniñ kemdə əjəñneé najē yā Nébā kanjē bōl ō.

Ngé taā kem gē kégēñ naā yáa kənge yādé gē

32 Kósə de gē n taāñ kem ní kemdə i gō naā té ō, gír yādé i gō naā té ō, de ké rāā yáa halan yáa kənge yān nəkó té kə kərneé ní gətóo ō. Yáa malang i yáa yādé mbak.

33 Ngámbang kəla gē ərēñ najē loo de ké kum yáa té gē té dɔ koy tá ndól yā Kóṽbē Jeju té i kə tógé ké ngáy ō, niñ malang ní Nébā rāā majə sedé ngáy ō.

34 Adē de ké ndoō rāān gətóo dandé té. Tɔdɔ ngé gē n awñ kə loo yādé gē, aláa kə kújə gē ní, igəñneé

35 ba reēñ kə narneé bōkəñ no ngámbang kəla gē té, adē nəbōñ de gē kógēm kógēm kə gō ndoódé gēé.

36 Jəjep n ngámbang kəla gē əndāñ rī tōyn na i Barnabas n, kumən na i nge sɔl kem deē ní, i de ké gír kaa yā Lebi té. Ojəñəñ i doñ ké Sipər té. Ni-aw kə loo ndɔr kógēm.

37 Ni igəñ kōó ba reē kə narneé bōké no ngámbang kəla gē té.

ACT 5

Ananias niñ kə Sapira

- ¹Banī deē kógēm rīn na i Ananias ō, rī nēyān na i Sapira ō, oōñ naā kə nēyānéé ba igəñ kə loo yādé.
- ²Deē ní ɔ̄r ta nar gír loo ní əga gidə yān t́, ba aṽ kə gotoó bōkə no ngámbang kəla gē t́.
- ³Anī Piyer ədan na: Ananias, i tām rí t́ á ī-rāā yáá n̄ *Sətan ədaī ní? Ī ī-soř *Ndíl ḱ Tál ba ɔ̄r ta nar gír loo yāi əga gidə yāi t́.
- ⁴Loo yāi ní ásə ngōm̄ kanjē kigəñ al̄ a? Aláa dan n̄ igəñ oy ní, yáá n̄ kemií gey rāā kə nar gírneé ní ásə rāań karī ō al̄ a? Ba ī-rāā i baý n̄ ī-núməñ yáá ḱ beē kemií t́ ní? I de gē n̄ ī-sořd́ ní alé, ba i Nóbā.
- ⁵Dan n̄ Ananias oō najē gē n̄ noō ní anī, ni-teē əsō ba oy. De gē malang n̄ oōñ ní bōl̄ rāād́.
- ⁶Balsáa gē ĩ b́rñəñ kə kūbūú ba aṽ dubənəñ.
- ⁷Mbang asə mətá gō t́ anī, nēyān n̄ geř yáá n̄ rāā yáá ní al̄ ní reē udə.
- ⁸Piyer dəjen najē, əda na: Ígiī loo yāsí ní i kə gātē ḱ beē rōkum a édam̄. Anī dəyá tél ədan na: Aíyē i kə gātē n̄ noō!
- ⁹Piyer tél dəjen báý t̄ na: I rí n̄ rāāsí á oōī naā ba ī-nāāī Ndíl Kóṣbē ní? Á, ngé gē n̄ dubəñ n̄n̄ ngaai ní n̄ kōō njad́ a bār ta rób́ t́ toō. Niñ a unəñ n̄n̄i yā kaw̄n̄ ō.
- ¹⁰Anī dəyá ní teē əsō nja Piyer t́ kə ta jī t́ noō ba oy kōó. Dan n̄ balsáa gē udəñ anī əngeñ i n̄n̄én t́. Niñ-unñəñ ba aṽ dubənəñ kadə ngaan t́.
- ¹¹Egəlijə malang ō, de gē malang ō n̄ oōñ gotə najē n̄ noō ní bōl̄n̄ ngáy.

Yáá ḱ yāā gē rāāñ yáá

- ¹²Yáá ḱ to k̄r kum gē ō, yáá ḱ yāā gē ō, rāāñ yáá ngáy dan ngán *Israel gē t́ kə ta k̄l̄ ngámbang kəla gēé. Niñ malang ní kemd́ i kógēm̄ ō, rañ naā t́ loo kógēm̄ ō, gír dabə yā Salom̄ ḱ rāā kə mbalá t́.
- ¹³De ḱ rang ḱ nāā boo rōn̄ tū yād́ t́ gətóo, banī neł ngán Israel gē sed́ ngáy.
- ¹⁴Kósə de ḱ ngáy gē, adə i dəngam̄ gē kə dəyá gē n̄ taāñ kem Kóṣbē ní reēñ kə do naā t́.
- ¹⁵De gē reēñ kə ngé moy gēé bōkənd́ kum róbə k̄sə gē t́. Tén̄nd́ i kem t̄ŕ gē t́ ō, kem waá gē t́ ō, kadə ré Piyer kə māñ anī, kadə ndílən ngóy aṽ do nge ḱ kógēm̄ t́ dand́ t́.
- ¹⁶Kósə de ḱ kem bē gē ḱ kadə bē ḱ Jerusalem t́ gē bəngāñ naā buk reēñ ō. Niñ-reēñ kə ngé moy gē ō, kə de gē ḱ ndíl ḱ yer gē a rāāñ kumd́ ndoō t́ gē ō, ba de gē malang n̄ noō ní əngeñ rō ngāā.

Rāāñ ngámbang kəla gē yáá ḱ tōř

- ¹⁷Loo n̄ noō t́ ngol *ngé tuñ yáá gē ō, de gē n̄ seneé á i *Sadusiye gē ní ō, əndāñ ngámbang kəla gē n̄i.

- 18 Niñ-əhōñ ngámbang kəla gə bōkəñdó kem kújə dəngáy kə tām yā de gə malang té.
- 19 Dan ndóó anī *de kə dɔ rā té yā Kóóḃē teē ta kújə dəngáy, ni-aw sedé ndágá ba ədadé na:
- 20 Aw ī-raī kem *kújə yā Kóóḃē té ba ɔjī ngán *Israel gə najə malang kə dɔ ndi kə kumuú n toó té.
- 21 Niñ-oōñ najə yā *de kə dɔ rā té yā Kóóḃē ní, adə teēñ dəloí batə aw rañ kem *kújə yā Kóóḃē té a ndóóñ de gə yáá. Ngol *ngé tuñ yáá gə reē ugə anī, ni ō de kə gōñ té gə ō, bārəñ ngé sarya kə bo gə ō, *kum kɔɔ gə malang yā ngán Israel gə ō ɔsəñ dɔdɔ náá té, ba əlañ gə ngámbang kəla gə té kújə dəngáyá kadə reēñ sedé.
- 22 Ba dan n pajə gə ugəñ anī əngeñdó kújə dəngáyá alé. Niñ-tél aw ɔjəñ ngé kəladé gə gotə yáá gə n ɔjəñ ní, ədan na:
- 23 J-ənge kújə dəngáy i kə ra kə tan kə kutə kadə ngañg mímírí ō, j-ənge ngé ngōm loo gə i kə rañ kə njadé dɔɔ ta róbé kújə gə n tэндāñdó ta té kadə ngōməñ ní té ō. Ba dan n jə-ɬɛɛ ta kújə anī j-ənge deē kógəñ kemeé alé.
- 24 Loo n ngār yā ngé ngōm ta *kújə yā Kóóḃē gə ō, ngol gə kə dɔ *ngé tuñ yáá gə té ō oōñ najə gə n noó ní, niñ-gírəñ yáá sété dɔ ngámbang kəla gə té, ba dəjəñ náa na kə i rí n rāa yáá wa.
- 25 Banī de kərəy reē ədadé na: De gə n ī-bókíidó dəngáyá ní ra a ndóóñ ngán *Israel gə yáá kem *kújə yā Kóóḃē té noó.
- 26 Anī ngār ɔy pajə gə aw reēñ kə ngámbang kəla gə jəke kanjə rāadé yáá kə tōr. Tɔdɔ niñ-bóləñ najə kadə ngán *Israel gə tənīndó kə mbalá yā tōldé.
- 27 Adə reēñ sedé ba aw əndāñdó no ngé sarya kə bo gə té. Ngol *ngé tuñ yáá gə dəjedé najə əda na:
- 28 J-ɔgəsí ndóo de gə yáá kə rī deē n noó ō, j-ədasí adə unjə ō. Ba n toó báa ī-ndóo de gə yáá yásí adə taā kem bē kə *Jerusalem malang kɔɔ ō, ī-sāāi kadə mósə deē ní tél əsə dɔjɪ té ō!
- 29 Banī Piyer niñ kə ngámbang kəla gə tél ədañ na: Koó ta Nəbā i só té tɔy koó ta deē ndul gə.
- 30 Jeju n əndanii kə máyá tū kəgə kə dəsé té ī-tōliineé ní, Nəbā yā kaajɪ gə ndóləñ.
- 31 I ni n Nəbā ɔsəñ kə dɔɔ kə tógəneé əndānəñ ngāraá ō, nge kajə de gə té ō, kadə ngán *Israel gə əngeñneé ta róbə ndəngā rɔdɔ ba kəngəñ mājy rɔ dɔ majal yádə gə té ní.
- 32 Yáá gə n noó n rāāñ yáá ní jii i de kə kum té gə ō, i jii ō *Ndí kə Tál n Nəbā adə *ngé koó tan gə ní ō.
- 33 Dan n niñ-oōñ najə gə n noó ní anī wōñg asədé nák, adə sāāñ tōl ngámbang kəla gə kɔɔ.

³⁴Banī deē kógēm̄m̄ ij̄ dɔ́ dan ngé sarya ké bo gē tá. Deē ní i *Parijiye, rīn na i Gamaliyel. Ni i nge ndóo de gē *ndū najē gē ké ngán Israel gē malang bōlēn̄ ndílēn. Ni-ij̄ dɔ́ ba dɛje kadē kə teēn̄ kə ngámbang kəla gēé ndágá séy.

³⁵Gō tá anī ni-ɔ́r̄ najē kə ngé sarya ké bo gēé, ədadé na: Yáá n̄ ī-sāāi rāā kə de gē n̄ toō ní ēndāi maý̄ majə tá.

³⁶Tɔ́dɔ́ Tedas n̄ teē yān ní dan i ngáȳ al̄ báȳ. Ni ɔ́jə kadē ni na i deē kógēm̄m̄ ké bo, adē de gē ké asəñ bú sɔ́ n̄ noō unəñ gōn. Dan n̄ tōl̄nəñ kɔ́s anī de gē n̄ unəñ gōn ní tēndān̄ naā t̄īn̄ malang kɔ́s, adē gotədé to i karī.

³⁷Gōn ni té bāa Judas ké Galile teē yān dan yā rāā sānjēmā tá. Ni ɔ́y de gē ngáȳ gōn tá. Ba dan n̄ ni-oy kɔ́s ō anī, de gē malang n̄ unəñ gōn ní tēndān̄ naā t̄īn̄ kɔ́s ō.

³⁸Adē ké bōó n̄ toō bāa m-ədásí: Ī-lōōi kaw̄ gir̄ najē yā de gē n̄ toō tá tɔ, əyāidé adē aw̄n̄! Ré yáá n̄ gir̄ēn̄ kadē a rāān̄ ní ō, kəla yādé ō, i yáa yā de gē anī a nujə.

³⁹Banī ré i yáa yā Nébā anī, sī ā asī nujə́n̄ alé. Ī-lōōi tél ngé rɔ́s kə Nébāá gē! Ngé sarya gē ndigəñ najē gō Gamaliyel tá,

⁴⁰anī tél bārēn̄ ngámbang kəla gē gogé, ba adē əndañd́ kə ndéyé ō, ɔ́gəñd́ kɔ́r̄ najē kə rī Jeju ō, pá tá əyāñd́ dɔ́.

⁴¹Ngámbang kəla gē teēn̄ loo sarya ké bo tá, anī rɔ́d́ nełd́ tām̄ kəndā ké Nébā əndā maýd́ əā kadē asəñ kadē kídēnd́ ba rāāñd́ yáá ké tōr̄ tām̄ yā rī Jeju tá.

⁴²Niñ-ndóōn̄ de gē yáa ō, ɔ́jəñ de gē Najē ké Majə yā Jeju *Kərist ō, kə dɔ́ ndɔ́ gē kem *kújə yā Kóɔ́bē tá ō, kem kújə gē tá bēé ō.

ACT 6

Gērān̄ de gē sīrī

¹Dan ngeé n̄ noō tá ní ngé ndóo yáa gē a reēn̄ i kə dɔ́ naā tá adē kutədé i ngáȳ. Anī *Jipə ké ngé kɔ́r̄ ta Gərek gē tāmən̄ kə *Jipə ké ngé kɔ́r̄ ta Hebəro gēé. Niñ-ədañ na kə dɔ́ ndɔ́ gē kum mbang yā nēbō yáa tá bāa na usədé dɔ́ dəyá ké ngaa koy yādé gē tá alé.

²Loo n̄ noō tá ngámbang kəla ké kutə gidə i jōó gē ɔ́səñ dɔ́ kósé ngé ndóo yáa gē malang naā tá ba ədañd́ na: Kadē j̄ī j-əyā ta kɔ́jə najē yā Nébā kɔ́s yā nēbōñ yáa kəsa ní i yáa ké gōté alé.

³Ngákóójí gē, sī kó gē ī-sāāi de gē sīrī dansí tá, ədē i de gē ké rīd́ bār̄ majə gē ō, ké *Ndíl ké Tál rosə kemd́ ō, ké kumd́ edə ō, kadē j-əndád́ dɔ́ kəla n̄ toō tá.

⁴Ba j̄ī ta anī j-a j-əndā rōjí ta kəla ndɔ́y tá ō, ta kəla kɔ́jə najē tá ō.

⁵Kósé ngé ndóo yáa gē malang ndigəñ najē ní. Adē gērān̄ Etiyen n̄ i de ké taā kem yān i taā kem ké māmák ō, *Ndíl ké Tál rosə kemən̄ ní ō, gērān̄ Pilipə ō, Pərokor ō, Nikanor ō, Timon ō, Parmenas ō, Nikola ké Ātiyos tá n̄ kété ni i *Jipə tél ní ō,

⁶ba reēn̄ sedé no ngámbang kəla gē tá. Niñ-ndɔ́yñ ō, əndān̄ jīd́ dɔ́d́ tá ō.

⁷Najē yā Nébā aw i kum kē kété kété ō, kutə ngé ndóō yáa gē reē dɔ madē té ngáy kem bē ké *Jerusalem té ō, *ngé tuñ yáa gē ngáy tañ kem ō.

Awñ kə Etiyen loo sarya té

⁸Etiyen rāa yáa ké yāa gē ké to bōl ngáy gē ō, yáa ké to kɔr kum gē ké bo ngáy gē ō, dan ngán *Israel gē té kə ta kúl tógé n Nébā adēn ní.

⁹Anī de kórēy gē jīn seneé kə najá. De gē ní i de gē n a bārēn kújé kán naā yādó na i kújé kán naā yā bəlo gē ké gāngēn dɔdɔ kɔs gē ní ō, i de ké Siren té gē ō, ké Aleksandəri té gē ō, ké Silisi té gē ō, ké gō nang ké Aji té gē ō. Niñ-nējēn naā najē kə Etiyen.

¹⁰Banī niñ-asēn dumēn kə najá alé, tɔdɔ kum kedē n ni a ɔrēn najē ní i *Ndíl ká Tál n adēn.

¹¹Loo n noō té niñ-ənīn míndédé adēn de gē kadē ədanēn najē n toō dɔn té: Jii j-oō kadē deē n toō ɔr najē ké to ngonjē gē dɔ Moijə té ō, dɔ Nébā té ō.

¹²Niñ-səlān ngán *Israel gē ō, *kum kɔs gē ō, ngé ndóō de gē ndū najē gē ō dɔ Etiyen té. Ba gō té anī teēn rété gēé əhɔnēn ba awñ seneé no ngé sarya ké bo gē té.

¹³Niñ-təndān de ké kum té ké rɔkum al gē kadē ədañ na: Asə deē n toō kɔr najē kə majal dɔ *loo ké tál té al ō, asən kɔr najē ké majal dɔ *ndū najē yā Moijə té al ō!

¹⁴Najē n ni-əda ní j-oō majə ngáy, ni-əda na Jeju ké *Najaret n noō na a nujə loo n toō kɔs ō, na a tūr gir jī bēl loo rāa yáa gē n Moijə ɔjəjí ní kɔs ō.

¹⁵De gē malang n ndiñ loo sarya té ní əndān kumdé dɔ Etiyen té, anī niñ-əañ kadē ta kumən to tītə ta kum *de ké dɔ rə té kógēm beē.

ACT 7

Etiyen ɔr najē ta kum ngé sarya gē té

¹Ngol *ngé tuñ yáa gē dəje Etiyen na ké i tītə n noō rɔkum wa.

²Anī Etiyen əda na: Ngákóóm gē ō, bɔbém gē ō, oōi. Dan n kaají Abəraham i dɔ nang ké Mesopotami té báy tá kadē aw ndi Haran ní, Nébā ké to *kɔsə gɔn ndɔbən noó ba ədan na:

³Əyɔ dɔ nang yāi ō, ngééi gē ō, ba aw dɔ nang n m-ā m-ójii té ní.

⁴Loo n noō té Abəraham əyɔ dɔ nang yā Kalde gē ba aw ndi Haran. Dan n bɔbən oy kɔs anī, Nébā ɔrēn Haran ba reē seneé dɔ nang n i-ndii tū té bōolaā toó.

⁵Nébā adēn loo dɔ nang ní té alé, loo ké laan asə kə da nja deé gəgə adēn alé. Dan ngeé n noō té ní Abəraham ənge ngōn al báy bá tā ba, Nébā ənī míndən yā kadən ni ō, ngán kaan gē n a reēn gōn té ní ō, dɔ nang n toō yáa haladé té.

- ⁶Najē n Nébā ədan ní n toó: Ngán kaaí gē a ndiñ dɔ nang yā tārā gē té kadē a rāāndé bəlo té ɔ, kadē a rāāndé yáá ké majal gē bāl bú sɔ ɔ.
- ⁷Banī məkó m-ā m-gāng sarya dɔ nápar de gē n niñ a rāān bəlo yādé ní té. Gō té anī a jīn loo n noō té yā reē rāā kəla kadēm loo n toō té laā.
- ⁸Gō té anī Nébā əhɔ *madē naā kə Abərahamaá, ba yáá n ɔjə dɔ madē naā ní i *kəja mɔtə. Adē dan n Abəraham oje Isaak ní əja mɔtən kə ndɔ ké nge kɔ sósó. Isaak rāā tītē n noō kə Jakobó ɔ, Jakob rāā tītē n noō kə kaaí gē n niñ i deē kutə gidə i jōó ní ɔ.
- ⁹Kaaí gē ní əndān Jəjep nii ba igəñ seneé kadē a wñ seneé Ejiptə té, banī Nébā i seneé.
- ¹⁰Wur kəl gē malang n əsɔ dɔ Jəjep té ní ɔrən kum té kɔsɔ ɔ, ni-rāā adē neI mbañg *Paraɔ ké Ejiptə seneé ɔ, rāā adē mbañg ɔ kadē Jəjep i de ké nge kum kedē ɔ. Mbañg əndā Jəjep dɔ nang ké Ejiptə té ɔ, dɔ yáá malang ké ndogó mbangāá té ɔ.
- ¹¹Loo n noō té bɔ əsɔ dɔ nang malang ké Ejiptə té ɔ, ké Kanaan té ɔ. Wur kəl i ngáy ɔ, kaaí gē əngeñ yáá ké yā kəsa tɔ al ɔ.
- ¹²Dan n Jakob oɔ kadē kōɔ i dɔ nang ké Ejiptə té anī, əla kaaí gē nja kógərn.
- ¹³Ba ké nge kɔ jōó anī Jəjep rāā adē ngákɔɔn gē geɾnəñ. I loo n noō té n *Paraɔ gerəñ ngéé Jəjep gē ɔ ní.
- ¹⁴Tā anī Jəjep əla gō bɔbən Jakob té kə kojə yān gēé. Niñ malang i deē kutə siri gidə i mí.
- ¹⁵Adē Jakob a w Ejiptə té. Ni-oy i noó ɔ, kaaí gē oyñ i noó ɔ.
- ¹⁶Ətōndé a w sedé Sisem, a w bōkəndé kem bāá bádé n Abəraham mang kə naraá jī ngán Hamor ké bɔbə Sisem té ní.
- ¹⁷Yáá n Nébā əni míndən yā rāā kadē Abəraham ní, dan n kum mbang ké yā rāan kadən dɔ i ngɔr anī, kutə ngán *Israel gē reē i ngáy, tɔdɔ ojəñ naā ngáy dɔ nang ké Ejiptə té.
- ¹⁸Gō té anī mbañg ké rang ké geɾ Jəjep alé, j j ɔɔ bē dɔ nang ké Ejiptə té.
- ¹⁹Mbañg ní gól gir deē yājí gē ɔ, rāā kaaí gē majal ɔ, ra sedé ta kəyɔ ngán kásə yādé gē kɔsɔ kadē oyñ ɔ.
- ²⁰I dan ngeé n noō té n ojəñ Moijə ní. Ni i ngōñ ké majə deē ngáy ta kum Nébā té. Ətōnəñ nāā mətá kem kújə yā bɔbən té.
- ²¹Ba dan n əniñəñ ndágá kɔsɔ anī ngōñ *Paraɔ ké dəyá unən ba ətōn tītē ngōñ kemən nəkó beē.
- ²²Ndóōñ Moijə yáá malang n de ké Ejiptə té gē gerəñ ní. Adē ni-tél de ké tógən i ngáy tū najə kɔrən té ɔ, tū kəla rāān gē té ɔ.
- ²³Dan n bālən i kutə sɔ anī gir kaw kə ngákɔɔn gē n i ngán *Israel gē ní té.

- 24** Dan n̄ ni-aa nge kéréy ká deē kógēm ká Ejiptə té əndan kanjə kumən ká nay yon i séy beē anī, aŵ rōs dɔn té ba tōl de ká Ejiptə ní baā ngōkōon n̄ ni-rāan majal té ní.
- 25** Moijə ɔjəñ na ngákōon gē na a gerəñ kadə i Nébā n unən yā kajəndé ní, banī niñ-gerəñ nge n̄ noō seneé alé.
- 26** Teē kə ndō ká noō anī Moijə ənge ngán Israel gē jōó ra a rōōñ naā. Ni-reē rōdé té yā kəndādé naā té ədadé na: Madém gē sī i ngákōo naā gē ba tām rí té á ā ī-rāāi naā majal beē?
- 27** Anī nge n̄ rāā madən majal ní ɔsə tan té kōs ba ədan na: I náā n əndāi ngāraá ō, nge gāng saryaá ō ɔjɪ té ní?
- 28** Ā ī-sāa i tōlēm tītə n̄ ī-tōlən de ká Ejiptə tagəbēé ní a?
- 29** Dan n̄ Moijə oō najə n̄ noō ní anī ni-ay, ba aŵ ndi nang ká Madian té. Ni oje ngán gē jōó noō.
- 30** Rāā bāl kutə só gō té anī *de ká ɔ rā té kógēm ndōbən kem dəla loo ká kadə mbaī *Sinai té, kum ta ndo hor té, kem túpə kámbə ká hor a oo tū té té.
- 31** Yáá n̄ Moijə aa ní ɔr kumən ngáy, adə ni ɔtə a aŵ kə rō té ngər yā kaŵ kaə yáá ní kə gōó, anī ni-oō ndū Kóōbē loo kər najə té.
- 32** Kóōbē ədan na: Mā i Nébā yā kaal gē, Nébā yā Abəraham ō, Isaak ō, Jakob ō. Loo n̄ noō té Moijə ndew yakə yakə, ni-bōl kaə yáá ní kōs.
- 33** Anī Kóōbē ədan na: Ōr sākərā njal té kōs, tɔdō loo n̄ ī-ra tū té toō i *loo ká tál.
- 34** M-áá yáá ká tōr n̄ rāā gir deē yām gē ɔo nang ká Ejiptə té ní ō, m-oō túy yādé gē ō, adə m-reē i kōrdé té kōs kum té. Ní, ngolaā aŵ na m-ndigə kəlaī ɔo nang ká Ejiptə té.
- 35** Moijə ká kógēm beē nəkó n̄ toō n̄ ngán *Israel gē mbātənəñ kōs ba ədanəñ na: I náā n əndāi ngāraá ɔjɪ té ō, nge gāng sarya ɔjɪ té ō ní, Nébā əlan kadə ni i ngər ō, nge gāng ɔɔdó ō, kə ta kūl *de ká ɔo rā té n̄ ndōbən kem túpə kámbə té ní.
- 36** I ni n-teē sedé kōs kem bē ká Ejiptə té ní, tɔdō ni-rāā yáá ká yāā gē ō, yáá ká to kər kum gē ō, kem bē ní té ō, bā n̄ a bārəñ na i bā Kərə ní té ō, kem dəla loo té bāl kutə só ō.
- 37** I Moijə ngeé báy tɔ n əda ngán Israel gē najə n̄ toō ní, ni-ədadé na: Nébā a teē kə *nge koō ta kógēm ká tītəm beē dan ngákōósí gē té yā kadəsí.
- 38** Dan n̄ ngán Israel gē kánəñ naā kem dəla loo té ní, i ni n i nge ra mbənā kaají gē té kə *de ká ɔo rā té n̄ a ɔr najə seneé ɔo mbaī *Sinai té ní. I ni n taā najə ká a rāā deē kadə ndi kə kumneé adəjí ní.
- 39** Banī kaají gē geyñ koō tan alé, niñ-mbātənəñ ba sāān tél kaŵ gogé Ejiptə té.

40Niñ-ədañ *Aarɔ na: Ī-rāā nábā gē ká kadē njērāñ kété nojí té ādējí, tɔdō Moijə ní teē sejí kɔ́ kem bē ká Ejiptə té ní, jji jə-geř yáá ní rāān ni alé.

41Loo ní noō té niñ-rāāñ besē ngōñ mañg ba tunēñ yáa adēnēñ ɔ, rāāñ rōnel dɔ yáá ní niñ kó gē rāāñ té kə jīdɛ ní ɔ.

42Banī Nábā tūr gidən tadé té kɔ́, ba əyadé adē ndōyñ táyō gē ká dɔ rā té, tītē ní ndangəñneé kem makətübē yā *ngé koō ta gē té ní. Ndangəñ na: Sijī ngán *Israel gē, dan ní ĩ-ndiineé kem dɛla loo té bāl kutə só ní, ĩ-tōlī dā gē ĩ-ndējəmī ɔ, ādēmī yáá ká ndējē gē ɔ a?

43Sijī ĩ-rāāi nge ní noō alé, ba ətōi i kújə tandā yā besē Molok ɔ, i táyō yā Repan ní i nábā yāsí ní ɔ. Sijī ĩ-rāāi besē gē ní i yā kadē ĩ-rɔyīdɛ. I beé báá ní m-ā m-óysí yā kaw sesí say gidə bē ká *Babilon té, kə dām ká nú té.

44Dan ní kaají gē i kem dɛla loo té ní, niñ-awñ kə kújə tandā yā najə ká kum té. Nge ní a ɔř najə kə Moijə ní ədan na kə rāā kújə ní kadē kə to tītē nge ní aḡ ní.

45Kaají gē taāñ kújə tandā ní udəñneé kə Jojue nge kɔr nodé kem bē ní niñ-taāñ jī nápar de gē ní Nábā tēbādé kɔ́ nodé té ní té. Kújə ní ndi noó báté ugə bāl yā Dabid té.

46Neī Nábā kə Dabidí adē Dabid dəjen ta róbə kadē n-aw kə loo ndi ká tām yā Nábā yā Jakob té.

47Banī i Salomɔ n rāā kújə ní adē Nábā.

48Ba Nábā ká dɔ́ a ndi kem kújə ká deē rāā kə jīneé té alé, tītē ní *nge koō ta ədañ ní.

49Ni-əda na: Kóɔbē əda na, dɔ rā i kōr kágē mbang yām ɔ, dɔ nang i kōr kágē kəndā nja yām ɔ. I kújə ká bay n ā ĩ-rāāi yā kadēm ní? Loo ní kadē m-ndi tū té m-ɔrəñ koō ní i loo ká rá?

50I jīm mā n rāā yáa gē ní noō malang ní alé a?

51Sijī i ngé dɔ ngañg gē, ngarāñg kemsí ɔ, mbísí ɔ, i ká kutə kɔ́. Sijī i ngé mbātə najə ká ta *Ndíl ká Tál té kə dɔ ndō gē tītē yā kaasí gē.

52I *nge koō ta ká rá n kaasí gē rāānēñ ndoō té alé ní? Ngé koō ta gē ní ədañ najə reē yā de ká sůmūú ká kal kógəñ beē kété ní, niñ-tōlēndé kɔ́. I de ká sůmūú ní n sijī éhɔi gōn alé ba əyāni kɔ́ ɔ, ĩ-tōlni ɔ ní.

53Sijī əngei *ndū najə yā Nábā kə ta kŭl *de ká dɔ rā té gē, ba yáá ní *ndū najə ɔjəsi ní sijī ĩ-mbātí rāā kɔ́!

Təniñ Etiyen kə mbalá tənī tōlnəñ

54Najə ní adədə wōñg ngáy, adē tadé ndebə mimis ɔ, doḡñ tadé dɔ Etiyen té ɔ.

55*Ndíl ká Tál rosə kem Etiyen. Ni-əni kumən kə dɔ́ anī aḡ *kɔsə gɔn yā Nábā ɔ, aḡ Jeju ra kə njan ká dɔ́ dɔ jī kɔ Nábā té ɔ.

⁵⁶Ni-əda na: Áǵāī, m-ǵǵ dɔ rǵ teē tan ō, Ngōn Deē ra kə njan ké dɔ dɔ jī kɔ Nábā té ō.

⁵⁷Loo n noō té niñ-əgañ kɔr ngáy ba əlañ jǵdɔ mbǵdɔ té utəñneé kɔ́. Ba malangdɔ gə ní əlañ ngɔdɔ dɔn té gidə kógərn,

⁵⁸niñ-ndɔrnəñ kə gidə bē té ndágá ba tənīnəñ kə mbalá tənī tǵlnəñ. De ké kum té gə ɔrəñ kǵbə yádɔ gə ba bókəñ nja balsáá kógərn ké rīn na i Sol té.

⁵⁹Dan n a tənīn Etiyen ní, Etiyen bār Kóɔbē əda na: Kóɔbē Jeju, ī-taā ndǵlám!

⁶⁰Gō té anī ɔsə kejən nang té ba əga kɔr ngáy əda na: Kóɔbē, ī-lōō kəndā najə yáá ké majal n toō dɔdɔ té. Dan n əda najə n noō oy anī əhɔ tan kə naā té.

ACT 8

¹Ba ngé gə n tǵlən Etiyen ní Sol ndigə najə gōdɔ té.

Sol rāa de gə yā Jeju ndoō té

Ndɔ nəkɔ n noō té əlañ gir rāa kum Egəlijə ké *Jerusalem ndoō té ngáy. Loo n noō té i ngəmbang kəla gə ngóy n təndān naā tǵn kə loo gə té al ní, ba gotə de gə malang ní təndān naā tǵn kə loo gə té. Niñ-awñ kə ngán bē ké dūú gə té dɔ nang ké Jude té ō, Samari té ō.

²De ké ngé bōl Ndǵl Nábā gə dubəñ Etiyen ō, nōonəñ ngáy ō.

³Ba Sol əhɔ rɔn tɔgə a sāa loo nujə Egəlijə kɔ́. Ni túdɔ kə kem kújə gə té, ndɔr dəngam gə ō dəyá gə ō kə ndágá ba bókédɔ dəngáyá.

Pilipə ɔjə Najə ké Majə kem bē ké Samari té

⁴Ngé gə n təndā tǵndɔ kə loo gə té ní, unəñ gō bē gə ba ɔjəñ de gə Najə ké Majə.

⁵I beé n Pilipə awñ kem bē kógərn ké gō nang ké Samari té ní. Ni ɔjə de ké kemeé gə najə yā *Kərist.

⁶Kósə de gə malang nələn mbǵdɔ oñneé najə yā Pilipə, tɔdɔ niñ-oñ kōo yáá ké yāa gə n ni-rāa ní ō, niñ kó gə ǵǵn yāa gə ní kə kumdɔ ō.

⁷Ndǵl ké yer gə ngáy teēn kɔ́ kə kɔr ké ngáy kem de gə n niñ i kemdɔ té ní ō, rō ngé lígəri gə kə ngé tésō motə gə ngáy tél ngañg májə májə gogé ō.

⁸Adə rō de gə nelđɔ ngáy kem bē ní té.

⁹Ba kété tá kadə Pilipə reē ní, deē kógərn ké rīn na i Simɔ ndi kem bē ní té. I de ké nge mbōlí ké yáá rāan gə ɔr kum de ké Samari gə ngáy. Ni ɔjə kadə ni na i de ké bo,

¹⁰adə de gə malang, ké dūú gəgə ké bo gəgə a oñ i yān. De gə ədañ na deē ní na i tógə yā Nábā n a bārəñ na i tógə ké bo ní.

¹¹De gə a oñ i yān, tɔdɔ ni-əla gir yáadɔ kə mbōlí yān gēé i jóo ngáy.

12Ba dan ní de gē ní taān kem Pilipə tɔdɔ ni ɔjɔdɛ Najɛ kɛ Majɛ kɛ dɔ *Bɛ kɔɔ yā Nɛbā tɛ ɔ, kɛ dɔ rī Jeju *Kɛrist tɛ ɔ anī, niñ malang ní adɛ rāāndɛ *batém, dɛngam gē dɔyá gē.

13Simɔ nɛkɔ gɛgɛ taā kem ɔ, adɛ rāānɛn *batém. Ni əyá gɔ Pilipə alé, ni i kadɛn tɛ ngɔr ngɔr. Dan ní ni-aa yáá kɛ to kɔr kum ngáy gē ɔ, yáá kɛ yāa gē ɔ ní rāān yáá ní anī ɔr kumɛn ngáy.

14Dan ní ngámbang kɛla gē ní ndiñ *Jerusalem ní oōn kadɛ de kɛ Samari gē na ndigɛn najɛ yā Nɛbā anī əlan Piyer ɔ Jaa ɔ loodɛ.

15Niñ-ugɛn anī, ndɔyñ Nɛbā tām yádɛ tɛ kadɛ əngɛn *Ndíl kɛ Tál.

16Tɔdɔ Ndíl kɛ Tál reɛ dɔ deɛ kɔgɛm tɛ dandɛ tɛ al báy, rāāndɛ *batém i kɛ rī Kɔɔbɛ Jeju ngóy.

17Adɛ Piyer niñ kɛ Jaa əndān jídɛ dɔdɛ tɛ, anī niñ-əngɛn Ndíl kɛ Tál.

18Dan ní Simɔ aa kadɛ Nɛbā adɛ de gē *Ndíl kɛ Tál loo ní ngámbang kɛla gē əndān jídɛ dɔdɛ tɛ ní anī, ni-reɛ kɛ naraá rɔ ngámbang kɛla gē tɛ ba ədadɛ na:

19Ādɛmī tógɛ ní toɔ tɛ ɔ, kadɛ ré m-əndā jīm dɔ deɛ tɛ anī kɔɔ əngɛ Ndíl kɛ Tál ɔ.

20Anī Piyer tél ədan na: Nar yāi gɛgɛ, ikɔ gɛgɛ, ā údii kɔɔ mbak. Tɔdɔ yáá ní Nɛbā a adɛ deɛ i karī ní, ĩ ĩ-gír mang kɛ naraá.

21Kum yāi ɔ, yáa kəngɛi ɔ, gətóon tū najɛ ní toɔ tɛ. Tɔdɔ kemií i súmúú ta kum Nɛbā tɛ alé.

22Ní, ĩ-tūr hálí dɔ yáá kɛ majal ní ĩ-sāa rāa tɛ ní. Ba ĩ-ndɔy Kɔɔbɛ, yā kadɛ ré majanī ni m āy rɔn dɔ gir kɛ kemií tɛ n toɔ.

23Tɔdɔ m-aa kadɛ majal kɔgɛm kɛ atɛ kárará rosə kemií ɔ, yáá kɛ majal kɛ ĩ-rāa dɔɔi kɛ kɛlāá ɔ.

24Simɔ tél əda Piyer niñ kɛ Jaa na: Siñ kɔ gē ĩ-ndɔyi Kɔɔbɛ tām yām tɛ, ādɛ yáá kɔgɛm kɛ dan yáa gē ní ədamī tɛ toɔ rāām alé.

25Dan ní Piyer niñ kɛ Jaa ədan najɛ kɛ kum tɛ dɔ najɛ yā Kɔɔbɛ tɛ ɔ, ɔjɛn najɛ yān ɔ oy anī, tél aŵn gogɛ *Jerusalem. Ta télɛdɛ tɛ ní, ɔjɛn Najɛ kɛ Majɛ kem ngán bɛ gē ngáy kɛ gɔ nang kɛ Samari tɛ.

Pilipə ɔjɛ de kɛ bo kɛ Etiopi najɛ yā Jeju

26De kɛ dɔ rā tɛ yā Kɔɔbɛ əda Pilipə na: Āw kumií kɛ dām mbɔr bɛ kɛ geleɛ tɛ, róbá ní ĩi *Jerusalem aŵ kɛ Gaja tɛ ní, i róbá kɛ kem dɛla loo tɛ.

27Pilipə ɔtə aŵ kɛ ta jī tɛ noɔ kanjɛ kɔr bāa. Anī ni-aa deɛ kɔgɛm róbó. Deɛ ní i áji mɛng. Kɛla yān i ngɔm yáa kəngɛ yā Kandas, mbaŋg kɛ dɔyá kɛ *Etiopi. Ni-aŵ Jerusalem i ndɔy Nɛbāá,

28ba tél a aŵ i kɛ bɛé. Ndi i kem púsá sɛnda yān tɛ ba a tɛda i najɛ gē ní Ijai *ngɛ koɔ ta ndang ní.

- ²⁹Anī *Ndí́ ká Tál əda Pilipə na: Ī-njērā kə kété, aṽ ngɔr rō púsé n noō t́.
- ³⁰Pilipə ǵy ngōdē aṽ rō t́, anī oō de ḱ bo ní ndi a t́da i najē yā Ijai *nge koō ta. Anī dǵen na ḱ geṛ kum najē nəkó n a t́da toó wa.
- ³¹Anī dǵngam ní tél ədan na: Ré deē ɔǵǵm kum ál anī m-ā m-geṛ i baý? Ba ni-mēr Pilipə kał ndi d́ rōn t́ kem púsú.
- ³²Ba najē n ndi a t́dá ní n toó: Ni to i títē batē ḱ aṽñ seneé kə loo tólən t́ beē, títē ngōñ batē ḱ ra tan mbóo no nge dəsā bīñ t́ beē, ni-teē tan meē alé.
- ³³Əlañ rōsɔł dɔn t́ ō, gāngēñ sarya yān kə gōó ál ō. I náā n a asə kɔr najē yā de ḱ gōn t́ gē ní? Tɔdō rāāñ adē gír yān gāng ḱó dɔ nang t́.
- ³⁴De ḱ bo ní əda Pilipə na: m-rāāi b́ ba ədañ, deē n *nge koō ta a ɔr najē yān toó i náā? A ɔr i najē yān nəkó aké i najē yā de ḱ rang m?
- ³⁵Loo n noō t́ Pilipə un najē ɔr, əla gír dɔ loo n ni-t́dá t́ ní ba ɔǵen Najē ḱ Majə yā Jeju.
- ³⁶Dan n unəñ róbé á ugēñ loo n mañ i tū t́ ní t́ anī de ḱ bo ní əda na: Mañ n toó ō ba i rí n ɔgē kadē ĩ-rāāñ *batém ní?
- ³⁷Pilipə ədan na: Ré ĩ-taā kem māmák anī ásə kadē m-rāāi *batém. Anī de ḱ bo ní tūr ədan na: m-taā kem kadē Jeju *Kərist i Ngōñ Nébā.
- ³⁸Gō t́ anī ni-adē púsə dəba, ba niñ jōó mbak, Pilipə ō *áji mbang ō udəñ kum mañ t́ adē Pilipə rāāñ *batém.
- ³⁹Dan n teēñ kum mañ t́ anī, Ndí́ Kóɔbē un Pilipə aṽ seneé ḱó. Áji mbang ní ǵǵn tǵ alé, ba ni-un róbə yān kə rōnelé.
- ⁴⁰Ba Pilipə ǵǵ rōn i kem bē ḱ Ajot t́ ḱó. Gō t́ anī ni-njērā kə gō bē gē, ba ɔǵ Najē ḱ Majə kem bē gē malang n ni-māñ tū t́ ní t́, báté ugēñ kem bē ḱ Sejure t́.

ACT 9

Sol tél nge ndóo yáǵ yā Jeju

(Áǵ Kəla 22.6-16; 26.12-18)

- ¹Dan ngeé n noō t́ ní, najē yā kaý ndí́ ngé ndóo yáǵ gē yā Kóɔbē ō, najē yā t́ldé ō, teē dɔ Sol t́ alé.
- ²Ni-aṽ ənge ngol *ngé tuñ yáǵ gē ba dǵen makətübē kə rí kújá kañ naā gē ḱ Damas, yā kadē ré n-ənge dǵngam gē, aláa dəyá gē, ḱ a unəñ gō róbə yā Kóɔbē anī, kə n-tóǵd́ kə kəlaá kə n-reē sedé *Jerusalem.
- ³Ba dan n ni i róbó báy á ugē ngɔr kə Damas ní anī, loo ḱ unjē kow teē dɔ rā t́ rété géé reē unjē gír gidən.

- ⁴Ni teē əsō nang té, anī oō ndū deē kógēm ədan na: Sol, Sol, i tām rí té á ī-rāām ndoō té beē?
- ⁵Sol ədan na: Ī i náā Kóṣḃē? Anī deē ní tūr ədan na: Mā i Jeju n ī-rāām ndoō té ní.
- ⁶Ba ĩi dɔ́ údə kem bēé, anī a ɔjənī yáá n kadē ī-rāā ní.
- ⁷De gē n āw̄n kə Sol ní dəba rañ kóng kə tadé kə mbóó, tɔdɔ́ oōn ndū deē ní majə, ba ɔɔn deē kógēm alé.
- ⁸Sol ĩi dɔ́, ni-teē kumən banī kumən ɔɔ loo al kɔ́. Əhɔn i ta jīn n āw̄nneé seneé kem bē kə Damas té ní.
- ⁹Ni-ndi ndɔ́ mətá kanjə kɔɔ loo, əsa yáá al ɔ, ɔy mañ al ɔ.
- ¹⁰Nge ndóó yáá yā Jeju kógēm kə rīn na i Ananias ndi kem bē kə Damas té. Kóṣḃē ndɔ́bən ba ədan na: Ananias! Anī Ananias ndigən əda na: Mā n toō Kóṣḃē!
- ¹¹Kóṣḃē tél ədan na: ĩi dɔ́ āw̄ róbé n a bārən na i róbé kə ra sůmūú ní té, údə bē Judas, ba ī-dəje kōō deē kógēm kə a bārən na i Sol kə Tarsə. Ni-ndi a ndɔ́y noō
- ¹²ba ɔɔ deē kógēm kə rīn na i Ananias udə kújú gōn té ba əndā jīn dɔn té, yā kadē kumən kə tél kə ɔɔ loo gogé.
- ¹³Anī Ananias tél əda na: Kóṣḃē, de gē ngáy ədamən najə kə dɔ deē n noō té, ədan na ni na rāā ngé yāi gē majal ngáy kem bē kə *Jerusalem té.
- ¹⁴Tá laā ní ngol gē kə dɔ *ngé tuñ yáá gē té adənən ta róbə kadē kə túy de gē malang n a bārən rīi ní kə kəlaá.
- ¹⁵Banī Kóṣḃē ədan na: Āw̄, tɔdɔ́ deē n toō i yáá kəla yām kə m-gērā, yā kadē a w̄ kə rīm ta kum nápar de gē té ɔ, mbañg gē té ɔ, ngán *Israel gē té ɔ.
- ¹⁶Mə́kɔ́ m-ā m-ɔjən yáá kə tōr gē malang n kadē a rāān tām yā rīm té ní.
- ¹⁷Ananias a w̄, aké udə kújú, əndā jīn dɔ Sol té ba əda na: Ngōkóóm Sol, Kóṣḃē Jeju n ndɔ́bī róbó adē ɔɔn ta reēi té ní, əlam kadē ī-tél ɔɔ loo gogé ɔ, kadē *Ndíi kə Tái rosə kemií ɔ.
- ¹⁸Anī kə ta jī té noō yáá gē kə tītə ngóó yáá gē beē teēn kum Sol té téé tásōn, adə ni-ɔɔ loo gogé. Ni-ĩi dɔ́ ɔ, rāānən *batém ɔ.
- ¹⁹Ba dan n əsa yáá anī tél ənge tógə gogé.

Sol ɔjə najə kem bē kə Damas té

Ni-ndi ndɔ́ kóndóng wañ kə ngé ndóó yáá gē kə Damas.

²⁰Ni ngóó alé ba udə kə rō kɔjə najə té kem kújé kán naā gē té, əda de gē na Jeju i Ngōn Nóbā.

²¹De gē malang n oōn najə kərən ní ɔr kumdé ngáy, adə ədan na: I deē n toō n i nge rāā ngé bār rī Jeju gē ndoō té ngáy kem bē kə *Jerusalem té ní al a? Tá reē laā i túyde té kə kəlaá yā kaw sedé rō ngol gē kə dɔ *ngé tuñ yáá gē té té al a?

22Banī tógé Sol ké loo kajə najə té aṽ i kum kə kété kété. Dan ní ni ɔjə *Jipə ké Damas té gə unjə ngáy kadə Jeju i *Kərist ní a, niñ-gerəñ najə ké yā kəda tɔ alé.

23Rāā ndō ngáy anī *Jipə gə ní oñ naā dɔ loo tɔl Sol té.

24Banī Sol geṛ najə ní niñ-oñ naā dɔ té ní kɔ́. Niñ-ndi a ngəməñ ta róbə gə ké yā teēñ kɔ́ kem bēé ndɔ́ ɔ kadaá ɔ, yā tɔlnəñ.

25Banī ngé ndoó yáa yān gə unnəñ ndɔ́ əndānəñ kem dōbə kógərn ké bo té ba əlanəñ dɔ ndogə mbał ké gīr gidə bē té adə jəngə gidə té ndágá.

Sol ɔjə najə yā Nəbā kem bē ké Jerusalem té

26Dan ní Sol ugə kem bē ké *Jerusalem té ní a, sāā boo rɔn tū yā ngé ndoó yáa gə té, banī de gə malang bōlnəñ kɔ́, tɔdɔ niñ-taāñ kem kadə ni-tél nge ndoó yáa ké rɔkum té alé.

27Anī Barnabas aṽ seneé rɔ ngəmbang kəla gə té, ba ɔjədə gotə kaɔ ní aɔ Kɔ́bē róbó ní ɔ, kɔ́r ní Kɔ́bē ɔṛ najə seneé ní ɔ, ədadə gotə kajə ní Sol ɔjə najə kə rī Jeju kem bē ké Damas té kanjə bōl ní ɔ.

28Loo ní noó té Sol ndi sedá ɔ, njəṛā sedá kem bē ké Jerusalem té aṽ ɔ tél ɔ, ɔjə najə kə rī Kɔ́bēé kanjə bōl ɔ.

29Ni-ɔṛ najə kə *Jipə ké ngé kɔ́r ta Gərek gə ɔ, nəjə najə sedá ɔ. Banī niñ-sāāñ tɔlən.

30Loo ní ngákɔ́ɔn gə oñ anī aṽñ seneé Sejure, ba əlañ seneé Tarsə.

31Adə Egəlijə ndi lom gə nang malang ké Jude té ɔ, Galile té ɔ, Samari té ɔ. Niñ-əngeñ tógə ɔ, bōlən Ndíí Kɔ́bē ɔ, kutədə reə kə dɔ madə té kə ta kŭl *Ndíí ké Tál ní i nge rāā sedá ní ɔ.

Rɔ Ene ngáā

32Piyer ɔṛ gə bē gə malang a gɔ́ɔñ ngé gə ní Nəbā ɔṛdə tayā tām yān té ní. Ndɔ́ kógərn té ni-aṽ bē ngé gə ní ndiñ kem bē ké Lida té ní,

33anī ənge deə kógərn ké rīn na i Ene tū té. Deə ní to kem təṛá i bāl sɔ́sɔ́, tɔdɔ ni i de ké nge ligəṛi.

34Piyer ədan na: Ene, Jeju Kərist rāā adə rɔ́í ngáā kɔ́! I dɔ́ ba i-rāā təṛā toí adə majə! Anī Ene i dɔ́ kə ta jī té beə.

35Dan ní de gə malang ké kem bē ké Lida té ɔ, ké ndágə mbə ké Sarɔ́ té ɔ aɔñ anī, tūrəñ rɔ́də kə rɔ́ Kɔ́bē té.

Dorkas oy banī Piyer rāā adə ni-ndóí

36Nge ndoó yáa yā Jeju kógərn ké dəyá ndi kem bē ké Jope té, rīn na i Tabita. Rīn ní kə ta Gərek na i Dorkas ní kuməñ na i Jał ní. Dəyá ní rāā kəla ké majə gə ngáy ɔ, adə ngé ndoó gə yáa ngáy ɔ.

³⁷Ba kem ndō gē ngeé ní noō té ní moy rāān adē oy. Ndogēnēñ ba ənīnēñ kem kújé ké dōó té.

³⁸Ngé ndóō yáa gē ní ndiñ kem bē ké Jope té ní, oōñ kadē Piyer i kem bē ké Lida té. Tá kiji Lida kawē kē Jope i ngor. Adē əlan de gē jōó kadē aŵ ədanēñ na: Jə-rāāi bō, i-reē lāv kanjē kor bāā.

³⁹Piyer ɔtə kē ta jī té beē aŵ sedé. Dan ní reē ɔtə anī aŵñ seneé kem kújé ké dōó té. Dəyá ké ngaa koy gē reēñ rōn té malang kə nōó. Niñ-ɔjənēñ kúbə ké kemeé gē ō, ké dō madē té gē ō ní Dorkas urdē dan ní ndiñ dandé té ní.

⁴⁰Piyer əda adē de gē teēñ ndágá malang, ba ɔsə kejən nang té ndōy. Gō té anī ni-tūr rōn kē rō nīn té ba əda na: Tabita i dōó! Anī Tabita teē kumən, ba dan ní aa Piyer anī i ndi dōó.

⁴¹Piyer əla jīn adēn, ba unən dōó. Ni bār ngé taā kem gē ō, dəyá ké ngaa koy gē ō, ba ɔjədé kə Tabita ní i ndi dōó kə kumneé ní.

⁴²De ké Jope gē malang oōñ najē ní, adē ngáy gē dandé té taāñ kem Kóɔbē.

⁴³Piyer ndi kem bē ké Jope té adē dan oy tām, bē yā deē kógəñ ké nge kor gidə ngəra té ké rīn na i Simo.

ACT 10

Piyer niñ kə Korney

¹Dəngam kógəñ ké rīn na i Korney ndi kem bē ké Sejare té. Ni i ngol áskar gē, ba a bārēñ bütə áskar yān gē na i ké Itali té gē.

²Ni i de ké nge rāā yáa kə gō ní Nébā ndigə ní ō, tá ni ō de ké kem kújə yān té gē malang ō ní, rāāñ kəla adēñ Nébā ō. Ni-rāā kə *Jipə ké ngé ndoō gē ngáy ō, ndōy Nébā kə kum mbang gē malang ō.

³Ndō kógəñ té kə mbang ké mətá ké loo solí anī, *de ké dō rā té kógəñ yā Nébā ndōbən adē aən unjə káy káy. Nge kəla ní udə kújú gōn té ba ədan na: Korney!

⁴Korney əndā kumən dən té ba bōl rāān adē əda na: I rí Kóɔbē? Nge kəla ní tél ədan na: Nébā ndigə ndōy yāi gē ō, ndigə yáa gē ní i-rāāñ kə ngé ndoō gēé ní ō, dən ndígənalíí al ō.

⁵Ba ké ngor ní toō té báa əla de gē kem bē ké Jope té gō Simo kógəñ ní rī tōyn na i Piyer ní té adē reē.

⁶Ni-ndi i bē Simo ké nge kor gidə ngəra gē ní kújə yān i kadə bā bo té ní.

⁷Loo ní *de ké dō rā té ní ɔr najē seneé ní aŵ kōó anī, Korney bār ngé kəla yān gē jōó ō, áskar kógəñ ké dan áskar gē ké ngé ra ngor rōn té gē té ké nge rāā yáa kə gō ní Nébā ndigə ní ō, ké nge rāā yáa gē ní ni-ra seneé ta rāā ní ō

⁸Ni ɔjədé gotə yáa malang ní rāā yáa ní oy anī əladé Jope.

- ⁹Teē kə ndō kə noō dan ní niñ i róbó báý á əndāñ dɔ bē kə Jope ngər ní anī, Piyer ał dɔ kújé dúr duruú dɔɔ dan kadə ndaá yā ndōy Nəbā.
- ¹⁰Banī bō rāān adē gey kəsa yáá. Ba dan ní a rāān yáá kəsa tāñ yān té anī, ni-aa yáá kógəñ.
- ¹¹Ni-aa dɔ rā teē tan ba yáá kógəñ teē kemeé a reē kum kə nang té. Yáá ní to tītē kūbē kə bo ngáy kə əhɔñ kílən kə só gē beé.
- ¹²Dā kə nja só gē malang ō, kuñ kə kagə nang té gē ō, yeł kə tayā tayā gē malang ō, i kem yáá ní té.
- ¹³Anī ndū deē kógəñ ɔñ najə seneé ədan na: Piyer, ij dɔɔ i-tōł əsa!
- ¹⁴Banī Piyer tél əda na: M-ódə ał bāté Kóɔbē, tɔdɔ yáá kə Nəbā ɔgə kəsa, alaa yáá kə yer ní, m-əsa nja kógəñ ał báý.
- ¹⁵Ba ndū deē ní ɔñ najə seneé kété ní tél ɔñ najə seneé nja kə nge kɔ jōó báý tɔ ədan na: Yáá ní Nəbā əda na i yáá kə *unjə njáy njáy ní, i i-lōō rāān yáá kə yer té.
- ¹⁶Yáá ní rāā yáá beé nja mətá, ba gō té anī ndórəñ yáá ní aŵñnee dɔ rā té kə ta jī té noō kɔɔ.
- ¹⁷Dan ní Piyer ndi a sāā kum yáá ní ndɔbən ní yā geñ anī, de gē ní Korney əladé ní dəjeñ bē yā Simɔ ba reē rañ ta róbó té.
- ¹⁸Niñ-bārəñ yáá ba dəjeñ na kə Simɔ ní rī tōyn na i Piyer ni kə ndi laā wa.
- ¹⁹Piyer ndi a gír kum yáá ní ndɔwn ní báý anī, Ndíl ədan na: De gē mətá ra a sāāni laā.
- ²⁰Ij dɔɔ ba i-risə nang té āw sedé kanjə kadə kemií tósi dɔ té, tɔdɔ i məkó n m-əládé ní.
- ²¹Loo ní noō té Piyer risə aŵ rō de gē ní té ba ədadé na: Mā i deē ní ā i-sāāi ní, ba i-reēi i baý?
- ²²Niñ-tél ədanəñ na: I Korney kə ngol áskar gē n əlají ní. Ni i de kə sůmúú ō, i de kə nge bōł ndíl Nəbā ō, i de kə rīn bār majə dan *Jipə gē té malang ō. De kə dɔ rā té kógəñ kə *tál ədan na kə bārī kadə kə i-reē bēé looneé kə ɔjən gotə yáá gē ní rāān yáá ní kadə oō.
- ²³Loo ní noō té Piyer aŵ sedé kújú ba adədé loo kadə toñnee. Teē kə ndō kə noō anī əsō róbó aŵ sedé. Ngákóɔ naā kərəy gē kə Jope dānəñəñ aŵñ seneé.
- ²⁴Teē kə ndō kə rangaá anī Piyer ugə Sejare. Korney ɔsə dɔ ngéén gē ō, madə tan gē ní ni-əni kemən adədé ō ní naā té ndi a ngóondé.
- ²⁵Dan ní Piyer a rāā yā kudə kə kújú anī, Korney ɔjə non ba əsō ɔsə non nang té non té rāānee lápəya kə rɔyó.
- ²⁶Banī Piyer ədan na kə ij dɔɔ na ni na i deē madəñ. Ba unən dɔɔ.

- 27 Ni-ɔ̄r najə kə Kɔrneyé báté udə́n kújú. Dan ń ni-ɔ̄ɔ de ké ngáyú gə́ ń ndiń ní anī,
- 28 ədadé na: Ī-gerī majə kadə́ kudə́ kújə yā tərā́ t́, aláa ɓoo naā kə tərā́á i yáúú ké majal ngáyú tām yā deē ń ni i *Jipə ní t́. Banī Nə́bā ɔjəm kadə́ m-rā́a deē kógə́m de ké yər t́ al ɔ́, de ké asə kadə́ deē aŵ looneé al t́ al ɔ́.
- 29 I tām najə ń noō t́ n dan ń élaī góm t́ ní, m-reē i kanjə kadə́ kemḿ t́sə́m ní. Ní, édamī kum yáúú ń élaīneé góm t́ ní.
- 30 Anī Kɔrney əda na: Asə ndō mətá kɔ́ɔ ɓóolaā tā, i kə mbang nə́kɔ́ ń toō bang, adə́ i kə mbang ké mətá ké loo sɔ́lɪ, m-ndi m-ā m-ndōy i Nə́bā ɓéé looḿ, anī deē kógə́m ɔ̄ɔ kúbə́ ké ndaa ké ndələ́ ngáyú teē ré́t gēé reē ra noḿ t́
- 31 ba ədaḿ na: Kɔrney, Nə́bā oō ndōy yāi ɔ́, dɔn ndígə́nal rā́a ń ĩ-rā́a kə ngé ndoō gēé ní al ɔ́.
- 32 Ní, éla kəla kem ɓé ké Jope t́, gō Simɔ́ ń rī tōyn na i Piyer ní t́ adə́ reē. Ni-ndi i ɓé Simɔ́ ké nge kɔ́r gidə́ ngə́rā́ gə́ ń ɓé yān i kadə́ ɓā bo t́ ní.
- 33 M-éla kəla gōi t́ kə ta jī t́ beē, adə́ ĩ-reē ní ĩ-rā́a i yáúú ké majə ngáyú. Ké ngɔ́r ń toō t́ ɓáa jə-ndi malang ta kum Nə́bā t́ laā, yā koō yáúú malang ń Kɔ́ɔbē ədaī na kə édájɪ ní.

Najə́ ń Piyer ɔ̄r ɓé Kɔrneyé ní

- 34 Piyer ɔ̄r najə́, əda na: ń toō ɓáa m-gér tā, kadə́ ké rɔ́kum t́ Nə́bā a rā́a yáúú tām ta kum deē t́ alé.
- 35 Ba dan nápar de gə́ t́ malang ní, deē ń ɓóɪ Ndílən ɔ́, rā́a yáúú ké góté ɔ́ ɓáa a nelən seneé.
- 36 Najə́ ń Nə́bā ɔ̄r kə ngán *Israel gēé ní sɪ́ ĩ-gerī, ədadé i Najə́ ké Majə́ ké dɔ́ kem sɔ́l lɔ́m t́ kə ta kúl Jeju *Kərist ń i Kɔ́ɔbē yā de gə́ malang ní.
- 37 Yáúú ń rā́a yáúú gō *batém ń Jaá ɔjə najən t́ ní sɪ́ ĩ-gerī. Yáúú ní əla gír Galile, ba gō t́ anī taā gō nang ké Jude malang.
- 38 Kadə́ ń Nə́bā adə́ Jeju ké *Najaret *Ndí ḱ Tál ɔ́, tógə́ ɔ́ ní sɪ́ ĩ-gerī ɔ́, njə́rā́ ń Jeju njə́rā́ kə gō loo gə́ a rā́ań majə́ kə de gēé ɔ́, rā́a adə́ de gə́ malang ń ndiń gír tógə́ yā *diabəl t́ ní rɔ́dɔ́ ngā́a ɔ́ tɔ́dɔ́ Nə́bā i seneé ní, sɪ́ ĩ-gerī ɔ́.
- 39 Kəla malang ń ni-rā́a dɔ́ nang yā *Jipə́ gə́ t́ ɔ́, kem ɓé ké *Jerusalem t́ ɔ́ ní, jɪ́ i de ké kum t́ gə́. Niń-tɔ́lnə́n, kə ta kúl kəndan kə máyú́ tū kəgə́ ké dəsé t́.
- 40 Banī kə ndō ké nge kɔ́ mətá anī Nə́bā ndólən dan de ké koy gə́ t́. Ni-adən ta róbə́ kɔjə́ rɔ́n kə ndágá kadə́ de gə́ ɔ̄ɔnə́n.
- 41 I ngán *Israel gə́ malang n kadə́ ɔ̄ɔnə́n ní alé, ba i jɪ́ ń Nə́bā gə́rājɪ kété kadə́ jɪ́ i de ké kum t́ yān gə́ ní, adə́ i jɪ́ ń j-əsa seneé ɔ́, j-ɔ́y seneé ɔ́ gō ndól ń ni-ndól dan de ké koy gə́ t́ ní.

⁴²Ni ədají na kə j-əda ngán Israel gē najē n toō, kə j-ənī mbēř kə j-əda na i ni n Nəbā əndān nge gāng sarya dɔ de ké ndiñ kə kumdé gē té ō, dɔ de ké koy gē té ō ní.

⁴³Ngé koō ta gē malang ɔrēñ najē yān ədañ na náā nəkó n taā kemən ní mājyñ rōdɔ dɔ majal yān gē té kə ta kũl rīneé.

De gē ké niñ i Jipə al gē gēgē əngeñ Ndił ké Tál

⁴⁴Piyer ɔr gir yáa gē n toō tēgā al báy anī, *Ndił ké Tál reē dɔ de gē malang n oñ najē kɔrēñ ní té.

⁴⁵Ngé taā kem gē n reēñ kə Piyer á niñ i *Jipə gē ní, ɔr kumdé ngáy kadə de gē n niñ i *Jipə al gē ní gēgē əngeñ Ndił ké Tál.

⁴⁶Tɔdɔ niñ-oñ ndūdɔ loo kɔr najē té kə ta ké tayā gē ō, loo *kɔsə gɔn bo Nəbā té ō. Anī Piyer əda na:

⁴⁷De gē n toō n əngeñ *Ndił ké Tál tītəjí ní, deē asə kɔgē kadə rāāndɔ *batém a?

⁴⁸Gō té anī ni-adə ndūn kadə rāāndɔ *batém kə rī Jeju *Kərist. Anī niñ-dəjeñ Piyer kadə kə ndi sedé ndɔ kóndóng wañ.

ACT 11

Piyer ɔjə ngé káñ naā gē ké Jerusalem gir yáa n rāa yáa ní.

¹Ngámbang kəla gē ō, ngákóǝǝj gē ō n ndiñ gō nang ké Jude té ní, oñ kadə de gē n niñ i *Jipə al gē ní gēgē na ndigēñ najē yā Nəbā ō.

²Ba dan n Piyer tél aŵ ugē gogé *Jerusalem anī *Jipə gē kōlēñ seneé,

³ədanēñ na ni na udə kújə yā de gē ké niñ i *Jipə al gē té ō, na əsa yáa sedé ō.

⁴Anī Piyer ɔrdɔ gir yáa malang n rāa yáa ní kə ta njaá, ədadə na:

⁵Dan n m-ndi m-ā m-ndōy Nəbā kem bē ké Jope té anī, m-áa yáa kógēm ké to tītə kũbə ké bo ké əhɔñ ta kílən ké sɔ gē beé ǝ dɔ rā té reē báté ugē rōm té ngɔr.

⁶M-əndā māj kem yáa ní anī m-áa dā ké nja sɔ gē ō, dā ké bembeé gē ō, kuř ké kagə nang té gē ō, yeł ké dɔ gē ō.

⁷Loo n noō té m-ōō ndū deē kógēm ədam na: Piyer ǝ dɔ ǝ-tǝ əsa!

⁸Banī m-tél m-ədan na: Kóǝbē, m-ódə alé, tɔdɔ m-ndi jóo toó yáa ké ɔgēñ kəsa, aláa yáa ké yɛr ɔdə tam al báy.

⁹Ba ndū deē ní bār dɔ rā té báy əda na: Yáa n Nəbā əda na i yáa ké *unjə njáy njáy ní, ǝ-lōō rāan yáa ké yɛr té.

¹⁰Yáa ní rāa yáa beé nja mətá ba gō té anī ɔrēñ yáa ní malang aŵñneé dɔ rā té kɔs.

¹¹Kum mbang nəkó n noō té bang báa de gē mətá reē rañ ta kújə n m-ndi kemeé té ní. Niñ-ǝñ i Sejure ō, i deē kógēm n əladé gōm té ní ō.

12*Ndíl ké Tál ədaṁ na kə m-āw sedə kanjə kadə kemm tósəṁ. Ngákóójí ké mehé gə́ n̄ m̄-reē sedə́ á rañ toó dānəṁəñ Sejare ɔ, j-udə kem kújə yā Korney té i malangjí gə́ ɔ.

13Korney ɔjəjí gotə kaá n̄ ni-aá *de ké dɔ rə́ té ní. Deē ní reē ra kem kújə yān té ba ədan na kə əla de gə́ Jope gə́ Simo n̄ rī tōyn na i Piyer ní té kadə reē.

14Ni a ədaí yáá ké a ajií ikó ɔ, de ké kem kújə yáí té gə́ malang ɔ.

15M-əlá gír kɔ́r najə́ báy anī *Ndíl ké Tál reē dɔdɔ́ té tītə́ n̄ reēn dɔjí té ta kəla gír té ní.

16Loo n̄ noó té əga kemm dɔ najə́ n̄ Kóṣbē əda kété ní té, əda na: Jaá rāa de gə́ *batém i kə maná, banī sií a rāānsí batém i kə *Ndíl ké Tálá.

17Ré Nə́bā adəd́é niñ kadə́ karī ké kógə́m beē nə́kɔ́ n̄ ni-adəjí jií tām taā ké jə-taāi kem Kóṣbē Jeju *Kərist té ní anī, mā i náá á m-ásə kəgə́ Nə́bā rāa yáá ní?

18Dan n̄ niñ-oñ beé anī asəd́é kɔ́r najə́, ba ɔsəñ gɔn Nə́bā ədañ na: Yáá ní i tītə́ n̄ toó rókum tā, de gə́ n̄ i *Jipə́ al gə́ ní Nə́bā adəd́é ta róbə tūr háldé, yā kadə́ niñ-engeñnéé ndi kə kumuú ké rókum.

Egəlijə ké ʔtiyos

19De gə́ n̄ rāān kumdé ndoó té dan n̄ tōlənñnéé Etiyen té ní, təndān naā tiiñ kə loo gə́ té. Ngé kərə́y gə́ dandé́ té aṁn̄ báté ugə́n dɔ nang ké Penisi té ɔ, ké Sipər té ɔ, ké ʔtiyos té ɔ. Niñ-ɔjəñ de gə́ najə́ yā Nə́bā, banī ɔjəñ i *Jipə́ gə́ ngóy.

20Banī ngé kərə́y gə́ ké dandé́ té n̄ niñ i de ké Sipər té gə́ ɔ, ké Siren té gə́ ɔ ní, dan n̄ niñ-ugə́n ʔtiyos anī, ɔjəñ Gərek gə́ Najə́ ké Majə́ yā Kóṣbē Jeju.

21Tógə́ yā Kóṣbē i naā́ té sedə́, adə́ de gə́ ngáy taān kem ɔ, tūrəñ rɔd́é kə rɔ́ Kóṣbē té ɔ.

22Najə́ ní əsɔ́ mbī ngé kán naā́ gə́ ké *Jerusalem té, adə́ əlañ Barnabas ʔtiyos.

23Dan n̄ ni-ɔtə́ á aá majə́ n̄ Nə́bā rāa ní anī, rɔn nelən ngáy ɔ, ra sedə́ malang ta kəhɔ́ gə́ Kóṣbē kadə́ ngañg ɔ.

24Tɔdɔ́ Barnabas i de ké majə́, ké *Ndíl ké Tál rosə́ keməñ ɔ, ni-taā kem mámák ɔ. Adə́ kósə́ de gə́ ngáy ndigə́n najə́ yā Kóṣbē.

25Gə́ té anī Barnabas aṁ Tarsə́ sāá Sol té.

26Dan n̄ əngen anī reē seneé ʔtiyos. Niñ jōó mbak rāān bāl kógə́m kə taá dan de gə́ ké kem Egəlijə ké ʔtiyos té ɔ, ndóñ kósə́ de ké ngáy gə́ yáá ɔ. De gə́ əlañ gír bār ngé ndóó yáá yā Jeju gə́ na i Kəretiyə́ gə́ i kem bē ké ʔtiyos té.

27Kem ndɔ́ gə́ ngeé́ n̄ noó té ní *ngé koó ta gə́ iin̄ *Jerusalem aṁn̄ ʔtiyos.

28Deē kógə́m ké dandé́ té n̄ rīn na i Agabus ní *Ndíl ké Tál ɔjəñ kadə́ bɔ́ ké ngáy a əsɔ́ dɔ nang té malang, adə́ ni-ií dɔ́ əda de gə́. Bɔ́ ní əsɔ́ rókum bāl kəɔ́ bē yā Kəlodə́ té.

²⁹Adē ngé ndóō yáa gē ndigēn kadē niñ kógēm kógēm ní kə n-adēn yáa n tógédé asə ní, yā kəlañ kadē ngákóúódé gē n ndiñ gō nang ké Jude té ní yā rāań sedé.

³⁰I yáa n noō n niñ-rāań ní, adē əlañ Barnabas o Sol o kə yáa kadē karī gē ní kadē awñneé adēn *kum kəw gē ké gō nang ké Jude té.

ACT 12

Tōlēn Jakə o, əhəñ Piyer o

¹Dan ngeé n noō té ní mbañg Herod udə kə rō rāa ngé káñ naā kərəy gē yáa ké tōr té.

²Ni-adē tōlēn Jakə ké ngōkoo Jaa kə kaskaraá.

³Ba dan n ni-aā kadē neL *Jipə gē anī, ni-adē ndūn kadē əhəñ Piyer o. I kem ndō gē n a rāańneé nāa yā mápá ké kanjə *kaa mápá té ní.

⁴Ni əhə Piyer ənīn dəngáyá ba əndā gir bütə áskar gē só tan té. Áskar gē ké kem bütə gē ní té i deē sósó kə də bütə gēé. Ni gir teē seneé ndágá yā gāng sarya dən té ta kum kósə de gē té i gō ndō nāa Pákə té.

⁵Adē Piyer i kújə dəngáyá, banī ngé káñ naā gē ndōyñ Nóbā kə nja ngárāá tām yān té.

Orēn Piyer dəngáyá

⁶Ndōs ndō n kadē teē a Herod a aw kə Piyeré loo sarya té ní, Piyer to a bī i mbəna áskar gē té jōó. Dəōnəñ kə súl jōó, ba ngé ngōm loo gē rañ ta kújé té a ngōmēn loo.

⁷Anī *de ké də rā té yā Kósbē teē rétə o, loo unjə kow kem kújə dəngáyá o. De ké də rā té ní ədə kadə Piyer ndólnn ba ədan na kə i dəw lów. Loo n noō té súl gē ké jī Piyer té téē tásōn kós.

⁸Gō té anī *de ké də rā té ní ədan na kə dō bōdēn o, kə tála sākərā yān gē njan té o. Piyer rāa tītə n noō. Anī *de ké də rā té ní ədan báy tō na kə əla kúbə kúl yān rōn té ba kə un gōn.

⁹Piyer teē ndágá ba un gōn. Yáa n *de ké də rā té rāa ní, ni-geř kadē i yáa ké rōkum alé. Ni əjəñ na i yáa n na ndōwn adē n-aā ní.

¹⁰Niñ-mānəñ də bütə áskar gē ké ta kəga də té o, də nge ké kə jōó té o, ba aw ugəñ ta róbé ké rāa kə gindī n teē kem bēé ní té. Anī ta róbé ní teē də rōn nodé té. Niñ-teēn ndágá ba njərañ kum róbə kósə té anī, *de ké də rā té ní əyā Piyer ba aw kós kə ta jī té noō.

¹¹Loo n noō té ndíł Piyer tél reē rōn té adē aā yáa n rāa yáa ní geř tā, adē əda na: N toō m-geř kadē rōkum Kósbē əla *de ké də rā té yān adē reē ərēm kós jī Herod té o, ta yáa gē malang n *Jipə gē nómēn rāa seřn ní té o.

12Ni-ra gír yáá kíndíng, ba ɔtə aŵ bē Mari kóo Jaá n̄ rī tōyn na i Mark ní té. De gē ngáy kánēn naā looneé a ndōyñ Nóbā.

13Dan n̄ ni-ənda ta loo anī, nge kəla ké dəyá kógēm̄ ké rīn na i Rodə reē teē ta loo té.

14Ni geŕ ndū Piyer tā, ba rōneĭ asən nák adē teē ta róbə alé, ba tél aŵ gogé kemeé kə ngōdōs aŵ əda na Piyer na ra ndágá ta róbé té noō.

15Niñ-ədanēn na i kōr n na a rāān. Banī ni-əho tan ngañg əda na i rōkum, anī niñ-ədanēn na i *de ké dɔ rā́ té yā Piyer.

16Banī Piyer nay kē loo kənda ta loo té. Dan n̄ teēn ta loo á ɔaŋ kadē i Piyer anī ɔr kumdé ngáy.

17Ni wél jīn ɔgēndá kōr najə, ba ɔjedá loo kōr n̄ Kóɔbē ɔrēn dəngáyá ní. Ni ədadá báy tɔ na kə aŵ kə ədañ Jakə gotə ō, ngákóúódá ké rang gə ō. Gō té anī ni-teē aŵ loo ké rang té.

18Dan n̄ loo tī anī áskar gə ɔaŋ woy woy, niñ-dəjeñ na ké Piyer tél i rí kōs wa.

19Herod adē ndəlenēn, banī ndəlenēn sété deē əngen alé. Loo n̄ noō té adē dəjeñ ngé ngōm̄ loo gə najə ba adē ndūn kadē tōlēndé kōs. Gō té anī Herod j̄i dɔ nang ké Jude té aŵ ndi kem bē ké Sejure té séy.

Mbañg Herod oy

20Wōng rāā Herod ngáy kə de ké Tir gə ō, kə de ké Sidon gə ō. Niñ-bōkēn ndūdé gō naā té yā kaŵ kənge Herod. Dan n̄ tūrēn kem Blastus n̄ i pajā yā mbañg ní adē ndigə najə gōdé té oy anī, aŵ əngeñ Herod ba dəjenēn kadē kə rōdó alé, ba kadē kə n-ndiñ lápéya kə naá. Tɔdō yáá n̄ ndoñ rāādé gō nang yādé té ní, niñ a aŵ a ɔyñ i kem bē kɔo yā mbañg té n a reēneé ní.

21Ndō n̄ Herod gāng ní asə, anī ni-ɔō kúbə mbañg ō, ndi dɔ kōr kəgə mbañg té ō, ba ɔr najə sedé boo boo.

22Anī kósə de gə əgañ kór ədañ na: I nóbā kógēm̄ n a ɔr najə ba i deē ndul alé!

23Dan nəkó n̄ noō té bang bāa *de ké dɔ rā́ té yā Kóɔbē əndan. Tām dan n̄ de gə ɔsəñ gɔn Nóbā ní, ni-tél kə kɔsə gɔn ní adē Nóbā alé, ba ngōm̄ i tām yān nəkó té. Loo n̄ noō té kuŕ gə əsanēn adē oy.

24Dan ngeé n̄ noō té ní najə yā Nóbā a j̄i i kə gidəneé ō, a taā i loo kum kə kété kété ō.

25Dan n̄ Barnabas niñ kə Sol tōlēn ta kəla n̄ əlañdé ní kem bē ké *Jerusalem té anī, télēn dɔ té ta kaŵ gogé, ba unəñ Jaá n̄ rī tōyn na i Mark ní kadē aŵ sedé.

ACT 13

Gērān Sol ō Barnabas ō ba əlañdé

¹*Ngé koō ta gē ō, ngé ndóō de gē yáa gē ō, ndiñ kem Egəlijə ké Aṭiyos té. De gē ní i Barnabas ō, Simeoú n̄ a bārnəñ na i de ké ndul ní ō, Lusius ké Siren ō, Manahen n̄ ətōndá naā té kə Herod nge koo bēé ní ō, Sol ō.

²Ndō kógə́m̄ té dan n̄ niñ-ɔsəñ dɔdɔ́ naā té ba rāāñ kəla adəñ Kóɔbē ō, *ndiñ bō tām̄ yā Nə́bā té ō anī, *Ndí́l ké Tál̄ ədadé na kə ɔrəñ Sol ō Barnabas ō kə əndāndá tayā tām̄ yān té, kadə rāāñ kəla n̄ na n-bārdá kə rī́ ní.

³Loo n̄ noō té niñ-*ndiñ bō tām̄ yā Nə́bā té ō, ndōyñ Nə́bā ō, əndāñ jidá dɔdɔ́ té ba əyāndá adə aṽñ.

Barnabas ō Sol ō niñ i doř ké Sipər té

⁴Barnabas ō Sol ō n̄ i *Ndí́l ké Tál̄ n̄ əladé ní, aṽñ Selosi. Niñ-unəñ to bo loo n̄ noō té, ba aṽñ kumdé sɔɔ doř ké Sipər.

⁵Dan n̄ ugəñ Salamin anī, ɔjəñ najə yā Nə́bā kem kújé káñ naā gē yā *Jipə gē té. Jaa Mark i sedé, i ni n̄ i nge rāa sedé ní.

⁶Niñ-əndañ dan doř ké Sipər gāngəñ, aṽ ugəñ Papos. Niñ-əngeñ de ké nge rāa mbólí kógə́m̄ ké a bārnəñ na i Bar Jeju. Deē ní i *Jipə ō, i *nge koō ta ké rōkum al̄ ō.

⁷Ni-ndi i kə Serjiyus Polus n̄ i nge koo bē ní. Serjiyus Polus ngeé n̄ toō i de ké kuř dɔn to. Ni bāř Barnabas niñ kə Sol, tɔdɔ́ ni gey koō najə yā Nə́bā.

⁸Banī Elimas n̄ kuməñ na i nge rāa mbólí ní ɔgədá ō, səlā nge koo bē kadə taā kem najə yā Nə́bā al̄ ō.

⁹Loo n̄ noō té *Ndí́l ké Tál̄ rosə kem Sol n̄ a bārnəñ na i Pol ō ní, adə əndā kuməñ dɔn té,

¹⁰ba ədan na: Ī i de ké kum kedə gól̄ loo rosə kemií ō, de ké geř tūr gir̄ yáa ngáȳ ō, ĩ i ngōñ *diabəl̄ ō, ĩ i madə kōl̄ yáa malang ké gōtə́ ō, a asiī rāa gō róbə yā Kóɔbē ké ra sūmūú kadə rúgə́ kə loo gē té i rəngáȳ té?

¹¹N̄ toō ní áa, Kóɔbē a əndaī, kumií a áa loo al̄ ō, ā áa kum mbang al̄ ō, kadə dan oy tām̄. Anī kum Elimas áa loo al̄ kə ta jī́ té noō, ni-ra i kum loo ké risə til nding té. Ni-əñi gir̄ gində wir wir a sāañ de ké yā kəhɔ ta jīn kɔrəñneé ta róbə.

¹²Dan n̄ nge koo bē áa yáa n̄ rāa yáa ní anī, taā kem. Yáa ndóō yā Kóɔbē ɔr kuməñ ngáȳ.

Pol ō Barnabas ō aṽñ Aṭiyos ké Pisidi té

¹³Pol niñ kə madəñ gēé aləñ kem to boó Papos, ba aṽñ Perjə ké Pampili té. Jaa Mark əyadé loo n̄ noō té ba tél dɔ́ té aṽ gogó *Jerusalem.

¹⁴Banī niñ-unəñ ta njərā mbā yádá kum kə kété, niñ-ijñ Perjə aṽ ugəñ Aṭiyos ké Pisidi té. Ndō *sabat té anī, niñ-udəñ kújé káñ naā té ba aṽ ndiñ nang té.

- 15 Dan í tédāñ najē ké kem makətübē *ndū najē gē té ō, ké kem makətübē yā *ngé koō ta gē té ō oy anī, ngār gē ké dō kújé káñ naā té gē əla ədañdó na: Ngákóójí gē, ré āwī kə najē ké a əla gō kem ngé káñ naā gē té anī édaí!
- 16 Anī Pol ij dōó, wél jīn, ba əda na: *Israel gē ō, sīj ngé rāā kəla kadē Nóbā ō, ōōī najē yām.
- 17 Nóbā yā ngán Israel gē gērā kaají gē. Ni ɔsədó kə dōó dan í ndiñ Ejiptə té ní. Gō té anī teē sedó kem bē ké Ejiptə té kə ta kúl tógə jīnéé.
- 18 Ni ətódó kem dəla loo té asə bāl kutə só.
- 19 Ni nujə nápar de ké rang gē gír sīrí dō nang ké Kanaan té, ba tél kə dō nang yādó adə gír deē yān gē kadē téləñ kóñ.
- 20 Yáa gē í noō malang rāāñ yáa i kem bāl ké bú só kə ké kutə mí té. Gō té anī ni adədó ngé sarya gē báté ugəñ bāl yā Samuel *nge koō ta té.
- 21 Gō té anī niñ dəjeñ mbañg, anī Nóbā adədó Saul ké ngōñ Kis. I de ké gír bē yā Benjamé té. Ni ɔɔ bē bāl kutə só.
- 22 Gō té anī Nóbā mbáté Saul ba adədó Dabid kadē ni i mbañg yādó. Ni əda najē ké dōn té na: M-ənge Dabid ngōñ Jese, ni i de ké kə gō kemm. Ni a rāā yáa malang í kemm ndigə ní.
- 23 Nóbā teē kə Jeju nge kajə *Israel gē i gír kaa yā Dabid té tītə í əniñ ndūn ní.
- 24 Kété tá kadē Jeju reē ní, Jaa əni mbēr *batém tūr hál, tām yā ngán Israel gē tá malang.
- 25 Ba dan í Jaa a rāā yā tōl ta ndō yān gē ngər anī əda na: Ójiiñ na mā i náā? Mā i deē í ā ī-ngóōi tan ní alé. Banī ōōī, deē kógəñ a reē góm té noō, ké kəla sākərā ké njan té gəgə ngóy ní, m-ásé tútə alé.
- 26 Ngákóóm gē, sīj ngán kaa Abəraham gē ō, sīj gē í ī-reēi laā i rāā kəlaá kadē Nóbā ō ní, najē kajə í toō əlañnéé adəñjí i jīj.
- 27 Tədō de ké *Jerusalem gē ō, ngār yādó gē ō, gerəñ Jeju alé. Tá najē yā *ngé koō ta gē í a tédāñ kə dō ndō *sabat gē malang ní, niñ-gerəñ kum alé. Niñ-rāāñ adə najē gē ní reē udəñ gírí, tədō niñ-gəngəñ sarya dōn té.
- 28 Niñ-əngeñ najē kógəñ dōn té yā tōləñnéé alé, banī niñ-mērəñ Pilatə tōlən.
- 29 Dan í niñ-rāāñ adə najē gē malang í ndangəñ dōn té ní reē udəñ gírí oy anī, ɔrñəñ kōó tū kəgə ké dēsé té, ba aŵ əniñəñ kem bəlo yo tá.
- 30 Banī Nóbā rāā adə ni-ndól dan de ké koy gē té.
- 31 De gē í njərāñ kə Jeju ijñ seneé Galile reēñ *Jerusalem ní, Jeju ndōbədó adə aənəñ ndō ngáy. Ngəlaā niñ i de ké kum té yān gē ta kum ngán *Israel gē té.
- 32 Jij jə-reē kə Najē ké Majə í toō yā kədasí ō: Yáa í Nóbā əni míndəñ najəñ té adə kaají gē ní,

33 ni-rāā yáá ní ngɔlaā adējí jīī ngán kaadé gē. Tɔdɔ Jeju n̄ oy ní, ni-ndólɛn dan de ké koy gē t́, títē n̄ ndangēñ kem makətúbē Pā gē t́ dɔ ninēn i jōó ní. Ndangēñ na: I ĩ n i Ngōnēm ní, əla gír bōólaā ní mā i Bɔbí.

34 Tá Nébā əda báý tɔ na n-a n-ndólɛn dan de ké koy gē t́, yā kadē ndum tɔ alé. Ni-əda najē ní i títē n̄ toō: M-ā m-ādēsí yáá kə *tál gē ō, ké a mǎnēñ aĺ b́áté gē ō n̄ m-ənā ndūm najēn t́ m-ādē Dabid ní.

35 I tām najē n̄ toō t́ n̄ ni-əda kem makətúbē ké ndang t́ loo ké rang t́ báý tɔ yā kɔjēñ kadē i rōkum ní, əda na: ĩ ā əyɔ de ké *tál yáí kadē ndum b́ádá alé.

36 Dabid rāā yáá n̄ kem Nébā ndigē ní bāl̄ yān t́. Gō t́ anī oy, adē dubēnēñ kadə kaan gē t́ ō, n̄nēn ndum ō.

37 Banī nge n̄ Nébā ndólɛn ní, ndum alé.

38-39 Ngákóóm gē, majə kadē ĩ-gerī na māy rō ké dɔ yáá ké majaĺ gē t́ ní ədañsí najēn i kə ta kŭl̄ Jejuú. Tá yáá ké majaĺ gē malang n̄ ĩ-rāāí á *ndū najē yā Moijə asə kōrsí kōó kum t́ aĺ ní, náā nəkó n̄ taā kem ní kōó teē kum t́ kōó kə ta kŭl̄ Jeju.

40 I beé ní ĩ-ngōmī rōsí tá adī yáá n̄ *ngé koō ta gē ədañ najēn ní rāāsí alé, niñ-ədañ na:

41 Sīī ngé kídē loo gē, ááí ō, adī ɔr kumsí ō, ba ĩ-gətóoí kōó! Tɔdɔ m-ā m-rāā yáá kógēm dan n̄ sīī ā ĩ-ndiīnēé kə kumsí báý ní t́, tām ré deē ən̄sí i gotə anī ā ĩ-taāi kem alé.

42 Dan n̄ Pol niñ kə Barnabas teēñ ndágá anī, rāāndé b́ó kadē tél reē ɔrēñ najē nəkó ké kógēm beé n̄ noō ndō *sabat ké gogé t́ báý.

43 Dan n̄ ngé kán̄ naā gē tīīñ naā anī, *Jipə gē ngáy ō, Jipə tél gē ké ngé rɔy Nébā gē ō, unəñ gō Pol niñ kə Barnabas. Niñ-ɔrēñ najē sedé ō, ɔjēndé kadē əhɔñ gō majə n̄ Nébā rāā sedé ní adē ngañg ō.

44 Kə ndō *sabat ké rang anī, nəy séy a i de gē malang ké kem b́eé n kánēñ naā yā koō najē yā Kóóbē ní.

45 Dan n̄ *Jipə gē ááñ kadē de gē ní i ngáy anī, nii asədé nák adē niñ a tósēñ i najē yā Pol kə ndágá ō, a tájēnēñ i mbée ō.

46 Loo n̄ noō t́ Pol niñ kə Barnabas ədañdé kanjə b́ól̄ na: Majə kadē i sīī n̄ ədañsí najē yā Nébā kété ní! Ba dan n̄ sīī kó gē ĩ-mbātíí ō, ááí kadē ĩ-ndetiī kadə ndi kə kumuú ké ngándáng aĺ ō b́á ní, jīī jə-tūr rōjí kə rō de gē ké niñ i *Jipə aĺ gē t́.

47 Tɔdɔ yáá n̄ Kóóbē ɔsə sejí ta rāā ní n̄ toō: M-əndāi kadē ĩ i loo ké unjə kow yā nápar de gē ō, kadē ɔjə najē ké dɔ kajə t́ b́áté kadē ugē ta ngóy dɔ nang t́ ō.

48 Dan n̄ de gē n̄ niñ i *Jipə aĺ gē ní oōñ najē gē n̄ noō ní anī, rōdé nełd́é ngáy ō, ɔsəñ gɔn najē yā Kóóbē ō. De gē malang n̄ Nébā reē sedé i tām yā ndi kə kumuú ké ngándáng t́ ní, taāñ kem.

- ⁴⁹Najē yā Kóṣḃē taā gō nang ngeé ní noō malang.
- ⁵⁰Banī *Jipə gē sālān dəyá ké ngáā ngáā ké kem bēé gē ké ngé rəy Nábā ō, sālān de ké bo bo ké kem bēé gē ō, adē rāān Pol niñ kə Barnabas ndoō té ō, tēbāndé kóṣ gō nang yādá té ō.
- ⁵¹Pol niñ kə Barnabas *gógēn bumbérú ké njadé té ba aṽn Ikoniyom.
- ⁵²Ba ngé ndoō yáá gē ké Atiyos tá rōdédé nelédé ngáy ō, *Ndíí ké Tál rosə kemdé ō.

ACT 14

Pol niñ kə Barnabas i kem bē ké Ikoniyom té

- ¹Yáá nəkó ké kógēm beē ní toō rāā yáá kem bē ké Ikoniyom té ō: Pol niñ kə Barnabas udəñ kújé káñ naā yā *Jipə gē té, ba ɔrəñ najē kə kógēm ké rāā adē Jipə gē ngáy ō, Gərek gē ngáy ō, téləñ ngé taā kem gē.
- ²Banī *Jipə gē ní taāñ kem al ní, sālān de gē ní i Jipə al gē ní adē gírēñ yáá ké majal kə ngákóǰí gēé.
- ³Banī Pol niñ kə Barnabas ndiñ Ikoniyom dan oy tām. Niñ-ɔrəñ najē kanjē bōl, tɔdō əniñ kemdé mámák adēñ Kóṣḃē. Ni-adədédé tógə adē rāān yáá ké to kə kum gē ō, yáá ké yāā gē ō, yā kadē najē ké dɔ kem majə yā Nábā ké ajə deē té ní niñ-ɔjəñ ní i najē ké rókum.
- ⁴De ké kem bēé gē kēngēñ naā, kórēy gē i gō *Jipə gē té ō, gotə gē i gō ngámbang kəla gē té ō.
- ⁵*Jipə gē ō, de gē ké niñ i Jipə al gē ō, naā té kə ngār yādédé gē geyñ rāā Pol niñ kə Barnabas yáá ké tōr. Niñ-geyñ tənídé kə mbalá yā tēni tōldé.
- ⁶Dan ní niñ-gerəñ gō anī, aṽ aṽ bōṣñ rōdédé kem bē gē ké Likaoni tá, adē i kem bē ké Listər té ō, Derbə té ō, kem ngán bē gē ké kə gō gidə bē gē ní té ō.
- ⁷Niñ-ɔjəñ Najē ké Majə kem bē gē ní té.

Pol ō Barnabas ō ugəñ Listər

- ⁸Deē kógēm ké ni a ndi i nang té ba a ra dɔ alé i kem bē ké Listər tá. I de ké kóṣon oṣen kə lígēríí adē njērā ndō kógēm alé.
- ⁹Ndō kórēy té ndi a oō najē kə Pol. Dan ní Pol əndā kumən dən té anī, aṽ kadē taā kem ké a ajə deē i kemən tá.
- ¹⁰Loo ní noō té Pol ədan kə tógó na kə ǰi dɔ kə ra dɔ njan té sómúú! Anī deē ní ǰi bal ba njērā.
- ¹¹Dan ní kósə de gē aṽn yáá ní Pol rāā ní anī, əgañ kór ədanəñ kə ta Likaoni na nábā gē na téləñ de gē ba na reēñ rōdédé tá.
- ¹²Niñ-bārəñ Barnabas na i Jewus, ba bārəñ Pol na i Hermes, tɔdō i ni n i nge kə najē kə rī madəneé ní.

13*Nge tuñ yáa yā nóbā Jewus n kújə rāā besē yān ra i ta róbə ké yā kudəń kē kem bēé té ní, reē kə mañg ké bəra gē ké súūndé kə hūtə kāgē ké sétə gidə naā té gēé ta róbə gē té. Ni ō kósə de gē ō, ndigəñ tǎl mañg ké bəra gē ní ba tuńdė kadə Barnabas niñ kə Pol.

14Dan n ngámbang kəla gē, adē i Barnabas niñ kə Pol oōñ najē yáa ní anī, *réyāñ kúbə yādé gē, ba aŷ udəñ dan kósə de gē té.

15Niñ-əgañ kór ngáy ədañ na: Madəjí gē, ā ī-rāāi i rí kə beē? Jii i deē ndul gē ké jə-to tītəsí ō! Najē ké Majə n j-ədasí ní, i yā kadə əyāineé besē ké kanjə kuməñ gē n toō kǒs, ba kadə ī-tūrīneé rǒsí kə rǒ Nóbā ké ndi kə kumneé té, ni n rāā dǒ rā ō, dǒ nang ō, bā bo ō, yáa malang ké tū té ō ní.

16Kem bāl ké māñ kǒs gē té ní, Nóbā əyā nápar de gē malang adē unəñ i gō róbə yādé niñ kó gē.

17Bá tā ba ni-əyadé kanjə kədadé najē ké kum té ké dǒ rāā majə yān té alé. Tām ni-adəsí mañ ké dǒ rā té ō, bāl gē ké kōō gē teēñ tū té ngáy ō, adəsí yáa kəsa ké əsaī adē ndāñ kemsí ō, rāā adē kemsí nelsí ngáy ō.

18Kə najē gē n ɔrəñ noō gəgē ní, nay i séy kadə asəñ kǒgē kósə de gē ní tuñ yáa kadədé alé.

19Loo n noō té *Jipə gē iñ Aṭiyos ō Ikoniycm ō reē ugəñ. Niñ-səlāñ kósə de gē ba tənīñ Pol kə mbalá yā tǒlən. Gō té anī ndǒr aŷ əñīnəñ gidə bē té, tām niñ-ɔjəñneé na oy kǒs.

20Ba dan n ngé taā kem gē kánəñ naā dǒn té anī, i dǒs ba tél udə gogé kem bēé. Teē kə ndǒ ké noō anī, aŷ Derbə kə Barnabas.

Pol niñ kə Barnabas tél aŷñ gogé Aṭiyos ké dǒ nang ké Siri té

21Pol niñ kə Barnabas ɔjəñ Najē ké Majə kem bē ké Derbə té. Niñ-rāāñ adē de gē ngáy téləñ ngé ndóō yáa gē. Gō té anī niñ-tél aŷñ gogé Listər ō, Ikoniycm ō, Aṭiyos ké Pisidi té ō.

22Niñ-mbūsəñ ngé taā kem gē kə najá ō, əlāñ gǒ kemdá té kadə rañ ngañg dǒ taā kem yādé té ō. Niñ-ədañdė na: I gár kadə wur kǒl əsǒ dǒjí té pá tá j-a j-udii kem *Bē kǒq yā Nóbā té báy.

23Niñ-gērāñ *kum kǒs gē kem Egəlijə gē té kógəñ kógəñ adəñ ngé taā kem gē, ba gō té anī *ndiñ bō tām yā Nóbā té ō, ndǒyñ ō, pá tá kadə bǒǒndé kə Kǒbē n taāñ keməñ ní báy.

24Niñ-əndañ dǒ nang ké Pisidi gāngəñ ba aŷ ugəñ Pampili.

25Niñ-ɔjəñ de ké Perjə gē najē yā Nóbā, ba gō té anī aŷñ Atali.

26Niñ-unəñ to bo loo n noō té ba aŷñ ta kaŷ Aṭiyos. Aṭiyos i bē n kété əyāñdė kem jī Nóbā té tū té kadə rāā majə sedé kadə aŷ rāāñ kəla n niñ-rāāñ tǒlən ta ní té.

²⁷Dan n̄ ugēn Ḃtiyos anī, ɔsēn dɔ ngé taā kem gē naā té, ba ənīndé gotə yáa malang n̄ Nóbā rāā kə ta kũldé ní ō, ɔjəndé loo teē n̄ Nóbā teē ta róbə adē de gē ká niñ i *Jipə al̄ gē, yā kadē niñ-taān kem ō ní.

²⁸Ba niñ-ndiñ kə ngé taā kem gēe loo ngeé n̄ noō té dan oy tām.

ACT 15

Ngé káñ naā gē kə Jerusalem

¹Anī de kéréy gē iñ *Jerusalem reē ɔjəñ ngákóójí gē najē Ḃtiyos, ədañdé na: Ré ādī *əjañ mətəsí tītē n̄ najē yā Moijə ədañ ní al̄ anī, ā ásiī kadē ajəñsí alé.

²Gō najē ngeé n̄ noō té ní míndə kasə naā al̄ to ō, Pol niñ kə Barnabas nējēñ naā najē kə de gē ní ngáy dɔ najē ní té ō. Anī de gē geyñ kadē Pol ō, Barnabas ō, de kéréy gē kə Ḃtiyos ō, awñ Jerusalem kadē aw ɔrēñ najē ní kə ngámbang kəla gēe ō, kə *kum kɔɔ gēe ō.

³Adē Egəlijə kə Ḃtiyos adēndé sádē mbā. Niñ-əndañ gō nang kə Penisi ō Samari ō gāngēñ, ba ɔjəñ loo tūr n̄ de gē n̄ i *Jipə al̄ gē tūrēñ rōdé kə rō Nóbā té ní dɔɔ dɔɔ. Najē ní adē ngákóójí gē malang n̄ oñ ní rōneĭ ngáy.

⁴Dan n̄ niñ-ugēñ *Jerusalem anī Egəlijə ō, ngámbang kəla gē ō, *kum kɔɔ gē ō, əhɔndé kə rōdé té, ba niñ-ɔjəndé gotə yáa malang n̄ Nóbā rāā kə ta kũldé ní.

⁵Banī ngé taā kem kéréy gē kə teēñ i dan ngé ndóo yáa yā *Parijiye gē té iñ dɔɔ ba ədañ na, i gár kadē *əjañ mətə de gē n̄ i *Jipə al̄ gē ní ō, kadē ədañdé kadē ngōmēñ *ndū najē yā Moijə ō.

⁶Ngámbang kəla gē ō, *kum kɔɔ gē ō, kánēñ naā yā kəndā maý najē ní.

⁷Dan n̄ niñ-nējēñ naā najē ngáy anī, Piyer iñ dɔɔ ba ədadé na: Ngákóóm gē, ĭ-gerĭ majə kadē ta kəla gír té ní Nóbā gērām adē m-ɔjə de gē n̄ i *Jipə al̄ gē ní Najē kə Majə bēe loosí laā adē oñ ō, taān kem ō.

⁸Ba Nóbā n̄ i nge geĭ kem de gē ní ɔjə kə ndágá kadē əhɔdé kə rōñ té i kə ta kũl kadédé *Ndíl kə Tál tītē n̄ ni-adēñjí ní ō.

⁹Niñ ō, jii ō ní jə-tītī naā ta kum Nóbā té. Ni-ɔĭ majal̄ kə kemdé té kɔɔ adē kemdé *unjə njáy njáy i kə ta kũl taā n̄ niñ-taān kem ní.

¹⁰Loo n̄ noō té ní yáa kə ɔy n̄ kaají gē ō, jii kó gē ō, j-asiī kətō al̄ ní, əndāi dɔ ngé taā kem gē té ĭ-nāāineé Nóbā i tām rí té?

¹¹Tá jə-taāi kem kadē Kóɔbē Jeju rāā i kem majə sejí n̄ ajəñjí tītē n̄ ajəndé niñ ō ní.

¹²Loo n̄ noō té ngé káñ naā gē malang tél ndiñ kə tadé kə mbóo kóng ō, de gē oñ najē kə ta Barnabas té ō, Pol té ō. Niñ-ənīñ gōté yáa kə to kɔr kum gē malang ō, yáa kə yáa gē ō n̄ Nóbā rāā kə ta kũldé dan de gē n̄ i *Jipə al̄ gē té ní.

¹³Dan n̄ niñ-ɔrēñ najē oy anī Jakə əda na: Ngákóóm gē, oōi najē yām!

14Simɔ teŕ kemjí dɔ kəndā n Nəbā əndā kumən gír de gē n i *Jipə al gē té ní. Ni gērā de gē dandé té ta kəla gír té kadē niñ i gír deē yān gē.

15Tá najē yā *ngé koō ta gē əsō gō naā té kə yáá n noō ō, tɔdɔ i ké ndang na:

16Gō yáá gē n noō té anī mā Kóɔbē m-ā m-tél yā reē, ba kújə yā Dabid n əsō kós ní, m-ā m-tél yā rāā gogé rang ō, loon ké tétə nang té gē ní, m-ā m-tél yā rāādé gogé ō, loon ké rúgē gē ní, m-ā m-tél yā ndájədé kadē rañ súmūú gogé ō.

17Loo n noō té gotə de gē a sāān Kóɔbē, naā té kə nápar de gē malang n rīm bār dɔdɔ té ní.

18Najē n Kóɔbē əda ní n noó, ni n i nge rāā kadē gerēñ yáá gē n toō i jóo ngáy ní.

19Adē de gē n i *Jipə al gē ba tūrēñ rōdɔ kə rō Nəbā té ní, mā Jakə m-ndigə kadē deē njəbādé kə yáá ké ɔgədé kaw kum kə kété alé.

20Banī majə kadē j-əlaī kə makətübūú j-adīdɔ j-ɔgīneédé kəsa dā ké yɛr gē n i dā gē ké tōlēñ ba tuñ adēñ besə gē ní ō, j-ɔgīneédé rāā kaya ō, kəsa dā ké tūr míndə ō, kəsa mósə dā ō.

21Tām əla gír i jóo ngáy báté bōólaā n de gē a ɔjəñ *ndū najē yā Moijə kə kem bē gē té kógəñ kógəñ ō, a tɔdañ ndū najē yān kem kújə káñ naā gē té kə dɔ ndō *sabat gē malang ō ní.

Makətübē ké ndang adēñ ngé taā kem gē ké niñ i Jipə al gē

22Loo n noō té ngámbang kəla gē ō, *kum kɔɔ gē ō, ngé káñ naā gē malang ō, ndigəñ gērā de kéréy gē dandé té yā kəladé Atiyos naā té kə Pol niñ kə Barnabas. Niñ-gērāñ Jud n a bārñəñ na i Barsabas ní ō, Silas ō. Niñ i ngé kɔr no de gē dan ngákóúú gē té.

23Əlañdɔ kə makətübē n toō, niñ-ndangəñ kemeé na: Ngámbang kəla gē ō, *kum kɔɔ gē ō, niñ n i ngákóúú gē ní, rāāñ ngákóúú ké *Jipə al gē n ndiñ Atiyos dɔ nang ké Siri té ō, Silisi té ō ní lápəya.

24J-oō kadē na de kéréy gē jiiñ danjí té laā aŵ nujəñ kemsí ō, aŷñ ndílsí ō kə najē kɔrdɔ. Banī jii j-adədɔ ndūjí dɔ yáá kógəñ té tū najē n noō té al báté.

25I tām najē n noō té n jii malang ní kemjí i gō naā té yā gērāñ de gē kadē j-əladɔ loosí ní. Niñ a dāñəñ kó tár yájí gē n i Barnabas ō Pol ō ní.

26Niñ i de gē ké əniñ rōdɔ kós tām yā rī Kóɔbē yájí Jeju *Kərist té.

27Adē j-əla Jud ō, Silas ō, kadē aŵ ədañsí najē gē n jə-ndang ní kə tadé báy tɔ.

28Tɔdɔ *Ndíl ké Tál ō, jii kó gē ō ní, jə-ndigə kəndā yáá ké ɔy ké rang dɔsí té alé, ba i yáá gē n toō n i yáá ké majə kadē yā rāādé gē ní tá ngóy:

29Dā ké tōl ba tuñ kadē besə gē ní, i-lōōi kəsa ō, i-lōōi kəsa mósə dā ō, kəsa dā ké tūr míndə ō, i-lōōi sāā naā loo kaya té ō. Ré i-ngōmī rōsí dɔ yáá gē n noō té anī, i-rāāi i yáá ké majə. I-ndiī lápəya!

30-31 Loo ní noō té niñ-əyañ ngé gē ní niñ-əlañdé ní adē aṽñ. Ba dan ní niñ-aṽ ugēñ Ḃtiyos á ɔsəñ dɔ ngé taā kem gē naā té ba adēñdé makətübē ní anī, najē ké kemeé adē de gē malang tógə, adē rō de gē malang neĭdé ngáy.

32 Jud ō, Silas ō ní niñ i *ngé koō ta gē ní, ɔrəñ najē kə ngákóódé gēé dan i ngáy. Mbūsəñneédé ō, adēñneédé tógə ō.

33 Niñ-rāāñ ndō oy tām loo ngeé ní noō té. Gō té anī ngákóódé gē ndēngāñ kadē ta téldé ta kaṽ kə gogé rō ngé gē ní əlañdé ní té i kə kem ké ɔl̄ lɔmɔ́ ō, niñ-əyañdé adē tél aṽñ gogé ō.

34 Banī Silas ndigə ndi noó.

35 Ba Pol niñ kə Barnabas tá ndiñ Ḃtiyos. Niñ-ndóōñ de gē yáa ō, ɔjəñ de gē Najē ké Majə yā Kóɔbē ō, de ké rang gē ngáy i sedé ō.

Pol niñ kə Barnabas əyañ naā

36 Gō té rāā ndō oy tām anī, Pol əda Barnabas na: Ādē jə-tél j-aṽ jə-gōō ngákóójí gē ké kem bē gē malang ní j-ɔjə najē yā Kóɔbē tū té ní. Loo ní noō té j-a j-ɔadé ké ndiñ i baý wa.

37 Barnabas ndigə kun Jaa ní rīn ké kɔ jōó na i Mark ní kadē aṽ sedé ō.

38 Ba Pol gír kadē kə aṽ sedé alé, tām i de ké əyadé kōó kété dɔ nang ké Pampili té ba aṽ kəla sedé alé.

39 Mbáté najē gō naā té yādé ní gō reē ngañg ngáy adē niñ-əyañ naā. Ta anī Barnabas gērā Mark kadē aṽ unəñ to bo ta kaṽ kə doṽ ké Sipər té ō,

40 Pol gērā yān i Silas ō. Dan ní ngákóójí gē ndōyñ Kóɔbē tām yā Pol té kadē rāā kem majə seneé oy anī, Pol aṽ kaā yān ō.

41 Ni ənda dɔ nang ké Siri ō, ké Silisi ō gāñg. Ni mbūsə de gē ké kem Egəlījə gē té adē rañ ngañg dɔ taā kem yādé té ō.

ACT 16

Timote aṽ naā té kə Pol ō Silas ō

1 Pol aṽ ugē Derbə ō Listər ō. Nge ndóō yáá kógəím ndi kem bē ngeé ní noō té, rīn na i Timote. Ni i ngōñ dəyá *Jipə kógəím. Kóon i nge taā kem, ba bəbən i Gərek.

2 Rī Timote ní bār majə ngáy dan ngákóójí gē ké Listər té ō, ké Ikoniyɔm té ō.

3 Pol gey kadē aṽ seneé. Adē ni unən ba *əja mɔtən najē yā *Jipə gē ní ndiñ gō nang ngeé ní noō té ní. Tām niñ malang ní gerəñ kadē bəbən i Gərek.

4 Ndū gē ní ngəmbang kəla gē ō, *kum kɔ́ ké *Jerusalem gē ō, rañ dɔ té ní, Pol niñ kə Silas ədañ ngé taā kem gē ké kem bē gē ní niñ-aṽñ tū té ní ō, mērəñdé tetə rōdé gō té rāā ō.

⁵De gē ké kem Egəlijə gē té əngeñ tógə dɔ taā kem té ɔ, kutədé reē kē dɔ naā té kə dɔ ndɔ gē ɔ.

Yáa ndɔbē Pol kem bē ké Təroas té

⁶Pol niñ kə Silas əndañ nang ké Pəriji ɔ ké Galasi ɔ gāngəñ, tɔdɔ *Ndíí ké Tál ɔgədé kɔjə najə dɔ nang ké Aji té.

⁷Dan n̄ niñ-ugəñ dɔ niñ nang ké Miji té anī, sāāñ kaw dɔ nang ké Bitini té, banī Ndíí Jeju ɔgədé kɔs.

⁸Tā anī niñ-əndañ nang ké Miji gāngəñ ba awñ Təroas.

⁹Ndɔs anī yáa ndɔbē Pol: Ni-aa deē kógəñ ké Masedəwan. Deē ní ra kə njan ké dɔs rāāñ bɔ ba ədan na: Ī-reē Masedəwan ĩ-dijjī!

¹⁰Gō yáa n̄ noō n̄ ndɔbē Pol té ní, kē ta jī té noō jə-sāā kaw Masedəwan, tām jə-ger majə ngáy kadə Nəbā bārijí i kadə j-aw j-ɔjə de ké gō nang ngeé n̄ noō té gē Najə ké Majə.

Lidə taā kem Kɔsɔbē kem bē ké Pilipə té

¹¹J-un to bo Təroas ba j-aw s̄mūú kumjí sɔs doř ké Samotəras. Teē kə ndɔ ké noō anī j-aw Neapolis.

¹²J-ij noó j-aw Pilipə n̄ i bē ké gō nang ké Masedəwan té ké bo tɔy madə gē malang ɔ, i bē ké de ké Rom gē rāāñ bē tū té ɔ ní. Jə-ndi kem bē ngeé n̄ noō té dan oy tām.

¹³Ndɔ *sabat té anī jə-teē kem bēé, ba j-aw kadə bā kógəñ té, loo ké jə-gír kadə loo ndɔy i tū té té. Jə-ndi nang té ba j-ɔř najə kə dəyá gē n̄ kánəñ naā ní.

¹⁴Dəyá kógəñ ké Tiyatir ndi dan dəyá gē ní té, rīn na i Lidə. Ni i nge gātə k̄ubə ké kərə ning ɔ, i de ké nge rɔy Nəbā kété ɔ. Kɔsɔbē rāā adə ni-nēl mbīn majə oñ najə kɔř Pol.

¹⁵Dan n̄ rāānəñ *batém naā té kə ngéén gēé oy anī, mērijí kaw looneé, ni-ədají na: Ré áa kadə m-taā kem Kɔsɔbē rɔkum anī, ĩ-reē ĩ-ndi loom̄. Ni-ɔsə sejí ta kaw looneé.

Əhəñ Pol ɔ, Silas ɔ əniñdé dəngáyá

¹⁶Ndɔ kógəñ té j-a j-aw kē loo ndɔy té anī, nge kəla ké dəyá kógəñ tənī tají: Ndíí ké majal kógəñ i kemən té. Ndi bāa ɔsə seneé ta kɔjə yáa ké a rāā yā rāā yáa gē. Adə kɔñ gē əngeñ yáa ngáy gírən té loo kɔjə yáa ké a rāā yā rāā yáa gē té.

¹⁷Nge kəla ké dəyá ní tél un gōjí, Pol ɔ jii ɔ, ba əga kɔř əda na: De gē n̄ toō i ngé kəla yā Nəbā ké dɔs gē! Niñ a ɔjəñsi i róbé ké yā kadə deē un a ajə!

¹⁸Ni-rāā yáa ní ndɔ ngáy. Ta tɔl ta anī wōng rāā Pol ngáy, adə ni-tūr rōn ba əda ndíí ní kə tógó na: Ī-teē kem dəyá n̄ toō té kɔs kə rī Jeju *Kərist! Anī ndíí ní teē kɔs kem dəyá ní té kē ta jī té noō.

- 19** Ba loo ní kóó nge kəla ké dəyá ní gē ɔ́ɔ́n kadē loo kənge yáá yādé gətóo kóó anī, əhəñ Pol niñ kə Silas, ndórəndé aŵñ sedé loo káñ naā yā de ké kem bēé gē té no ngār gē tá.
- 20** Niñ-aŵñ sedé no ngé rāā sarya gē té ba ədañ ngé sarya gē na: De gē ní toó sólyōñ de gē adē de gē ndiñ majə kem bē yājí té tɔ alé. Niñ i *Jipə gē ō,
- 21** a ɔjəñ i yáá kágə bē ké ndū najə yājí jii de ké Rom té gē ɔgəjí ndigə ō, ɔgəjí kun gō ō.
- 22** Wōng rāā kósə de gē sedé ngáy ō. Ngé rāā sarya gē adē ɔrəñ kúbə ké rō Pol té ō, ké rō Silas té ō, ba adəñ ndūdé kadē əndañdé kə ndéyé.
- 23** Dan ní əndañdé ndéy jī ngáy oy anī, bōkəñdé kújə dəngáyá ba tāāñ nge ngōm dəngáy gē kadē ngōmdé kə gōo majə.
- 24** Loo ní nge ngōm dəngáy gē oō beé anī, ənīdə kem kújə dəngáy ké gələ té, ba tənī hōr njadé té.
- 25** Ta kaw kə dan loo té anī, Pol niñ kə Silas ndōyñ ō, əniñ pā tōyñneé Nəbā ō. Gotə dəngáy gē oōñ ndūdé.
- 26** Anī dɔ nang yéy ngáy kə ta jī té noō adē ngəra kújə dəngáy ndebə ō, ta róbə kújə gē teñ malang kóó ō, súl gē ké nja dəngáy gē té malang ní tadé tútə kóó ō.
- 27** Nge ngōm dəngáy gē ní ndól dɔ bī té rété gēé. Ba dan ní ɔ́ɔ́ kadē ta kújə dəngáy gē i ké rañ kə wōyōó anī, ni-ɔ́r kaskar yā tələn rōn, tɔdɔ ni-ɔjəñ na dəngáy gē na ɔyñ naā kóó.
- 28** Banī Pol əga kɔ́r ngáy əda na: Ī-lōō rāā yáá ké majal kə rōí, na jii malang jə-ndi laā!
- 29** Anī nge ngōm dəngáy gē ní dəje hor ba udə kújə dəngáyá lów, əsō nja Pol niñ kə Silas té. Ból rāān adē rōn ndew yakə yakə.
- 30** Ni teē sedé ndágá ba dəjedé na: Kóóm gē, i rí n kə m-rāā tá kadē m-ájəñ ní?
- 31** Anī niñ-tél ədanəñ na: Ī-taā kem Kóóbə Jeju, anī ā ájii sji kə ngééí gēé.
- 32** Loo ní noō té niñ-ɔjəñəñ najə yā Kóóbə naā té kə ngéén gē ní ndiñ kem kújə yān té malang ní.
- 33** Nge ngōm dəngáy gē ɔydé kə dan ndóó noō aŵ təgo ta dodé. Gō té anī rāānəñ *batém kə ta jī té noō, ni ō ngéén gē malang ō.
- 34** Ni-aŵ kə Pol ō, Silas ō kem kújə yān té ba adədé yáá kadē əsañ. Rō dəngam ní ō, ngéén gē ō, nelđá ngáy najə taā ní niñ-taāñ kem Nəbā té ní.
- 35** Dan ní loo tīi unjə anī, ngé rāā sarya gē əlan pajə gē kadē aŵ ədañ nge ngōm dəngáy gē ní na: Əyá de gē ní noō dɔ́ adə aŵñ.
- 36** Nge ngōm dəngáy gē əda Pol najə ní, ədan na: Ngé rāā sarya gē əla ədaməñ na kə m-əyási dɔ́. I beé ní, ĩ-teē aŵi kə kem sɔlɔ́.

³⁷Banī Pol əda pajā gē na: Jií n̄ i ngán ngé bē ké Rom té gē ní, niñ-əndañjí kə ndéyé ta kum de gē té kanjē gāng sarya dɔ́jí té kə gō ndū najá ō, əniñjí dəngáyá ō. Ba n̄ toō b́aa a s̄aān̄ i kɔ́rjí dəngáyá jəke loo mundə tá a. I beé alé! Adə niñ kó gē reē ɔ́rəñjí dəngáyá!

³⁸Pajā gē tél aŵ ədañ ngé sarya gē najē ní. Loo n̄ niñ-oōñ kadə Pol niñ kə Silas i ngán ngé bē ké Rom gē anī, niñ-bóləñ ngáyí ō,

³⁹reē rāāndé b́ó ō. Gō té anī ɔ́rəñdí dəngáyá ba rāāndé b́ó kadə teēñ kem bē ní tá ba kə aŵñ.

⁴⁰Dan n̄ Pol niñ kə Silas teēñ kújə dəngáyá anī, aŵñ bē Lidə. Niñ-ɔ́aṅ ngákóúódé gē ō, ɔ́jəñdí ō, tá kadə aŵñ b́áy.

ACT 17

Pol ō Silas ō ugəñ kem bē ké Tesalonik té

¹Pol niñ kə Silas əndañ nang ké Ampipolis ō, ké Apoloni ō gāngəñ, ba aŵ ugəñ kem bē ké Tesalonik té. Kújə káñ naā yā *Jipə gē i kem bē ní tá.

²Anī Pol aŵ gōdé té kem kújé ní té tītə n̄ i jī bēl loo rāān yān ní. Ni-ɔ́r najē sedé kə dɔ́ ndō *sabat gē mətá kə gō naá.

³Ni ɔ́jədé kum najē ké ndang kem makətübə yā Nóbā té ō, ɔ́jədé kadə kə gō n̄ ndangəñneé ní, i gár kadə *Kərist ní ɔ́a tápə ō, oy ba ndól dan de ké koy gē té ō. Ni ədadé na: Jeju n̄ m-ó́jésí najē yān toó, i ni n̄ i Kərist ní.

⁴*Jipə kéréy gē dandé té ndigəñ najē yān ní, adə niñ-booñ rōdé tū yā Pol niñ kə Silas té. Gərek gē ngáyí ké ngé rɔ́y Nóbā rāān tītə n̄ noō ō, dəyú ké ngáa ngáa gē ō.

⁵Banī nii rāa *Jipə gē, adə ɔ́yñ de ké kuř dɔ́dé gətóo gē n̄ əngeñdé kum róbə kɔ́sə gē té ní ō, ɔ́səñ dɔ́ de gē n̄ niñ-sələñdí ní kə naā té ō, rāān adə de gē əsōñ wōñg kem bēé ō. Ba aŵñ bē Jasɔ́ s̄aān̄ Pol niñ kə Silas yā kaŵ sedé no kósə de gē n̄ kánəñ naā té ní.

⁶Ba dan n̄ niñ-əngeñdé al anī ndóřəñ Jasɔ́ ō, ngákóúójí kéréy gē ō, aŵñ sedé no ngé kɔ́ɔ bē gē té. Niñ-ədañ kə dɔ́ ngáyí na: De gē n̄ toō sólyōñ de gē kə gō loo gē malang ké dɔ́ nang té laā. Ba n̄ toō b́aa niñ-reē ugəñ laā,

⁷anī Jasɔ́ əhɔ́dé kə rōn tá! Niñ malang i ngé mbáté ndū najē yā *Sejar ō, ədañ na mbañg ké rang ké rīn na i Jeju na ndi noó ō.

⁸Najē ní adə kósə de gē ō, ngé kɔ́ɔ bē gē ō wōñg ngáyí.

⁹Adə niñ-ndañ kə Jasɔ́ ō, madəñ gē ō adə bōkəñ nar nang té no ngé kɔ́ɔ bē gē té pá tá ngé kɔ́ɔ bē gē əyāñdí dɔ́ b́áy.

Pol ō Silas ō ugəñ kem bē ké Bere té

¹⁰Ndɔ́ anī, ngákóúójí gē adəñ Pol niñ kə Silas aŵñ kem bē ké Bere té. Dan n̄ ugəñ anī aŵñ kújə káñ naā yā *Jipə gē té.

11Kem *Jipə ká Bere té gē majə tɔ̄y yā ngé ká Tesalonik té gē. Niñ-ndigəñ najə yā Nóbā lāv ngáy ō, əndāñ māy najə ká ndang kem makətübə yā Nóbā té kə dɔ ndɔ gē, yā kəān ká najə n̄ Pol əda ní ká i rɔ̄kum wa ō.

12De gē ngáy dandé té taāñ kem naā té kə dəyá Gərek ká ngáā ngáā gē ō, dəngam gē ngáy ō.

13Banī loo n̄ *Jipə ká Tesalonik té gē oōñ kadə Pol na ɔ̄jə najə yā Nóbā kem bē ká Bere té ō anī, niñ-səlāñ kósə de gē ō, rāāndé adə kemdə ndi kə gōó al̄ ō.

14Anī kə ta jī té noō ngákóǝjǝ gē adəñ Pol āw kumən kə bā bo té kɔ̄ó. Banī Silas niñ kə Timote tá ndiñ gotoó kem bē ká Bere té.

15Ngé gē n̄ dānəñ Pol ní āwñ seneé bátə ugəñ kem bē ká Aten té tá kadə téləñ báy. Ba Pol tāādé kadə ədañ Silas ō Timote ō na kə āwñ gōn té lāv.

Pol ndi kem bē ká Aten té

16Dan n̄ ndi a ngóodé kem bē ká Aten té ní, wōng asən nák, tɔ̄dɔ ni-ɔ̄ā kadə bəsə gē taāñ loo kem bēé.

17Ni-ɔ̄r̄ najə kem kújə káñ naā té kə *Jipə gē ō, kə ngé rɔ̄y Nóbā gē ō. Ni-ɔ̄r̄ najə ndágə looó kə dɔ ndɔ gē kə de gē n̄ ni-əngedé ní ō.

18Ngé ndóo de gē kum kedə kéréy gē n̄ a bārəndé na Epikuriyɛ gē ō, Estoisiyɛ gē ō ní, de kéréy gē dandé té ɔ̄rəñ najə seneé ō. Ngé kéréy gē dəjeñ najə ədañ na: Nge najə wa gē n̄ toō sāa kəda na i rí? Ngé ká rang gē oōñ Pol loo kɔ̄jə najə yā Jeju té ō, loo kɔ̄r̄ najə ká dɔ koy tá ndól té ō anī ədañ na: Títə ká a ɔ̄jə i najə yā nóbā ká jə-gerī al̄ gē beé wa.

19Niñ-əhɔ̄nəñ ba āwñ seneé dɔ mbaĀ Areopajə té ba ədanəñ na: Yáá ká kijə n̄ ɔ̄jə de gē ní j-asə gēr̄ karī a?

20Tām̄ najə kɔ̄r̄í gē n̄ j-oō ní, i najə ká to kɔ̄r̄ kum ngáy gē, adə jə-sāa gēr̄ kum.

21Aten gē malang naā té kə tərā gē n̄ ndiñ dɔ dándé té ní, kəla rāādé i kɔ̄r̄ najə ká dɔ yáá ká kɔ̄tə kijə báy gē té ō, i koō najə ká dɔ yáá ká kɔ̄tə kijə báy gē té ō ngóy.

22Loo n̄ noō té Pol n̄ ra i kə njan ká dɔ dɔ mbaĀ Areopajə té ní əda na: Siĭ Aten gē, m-áa kadə siĭ i de gē ká ĩ-bólí ndí yáa gē ngáy.

23Tɔ̄dɔ dan n̄ m-njərā kem bē yāsí té ō, m-əndā māy yáa gē n̄ ā ĩ-ndɔyídé gē ní ō anī, m-āw bátə m-ənge *loo tuñ yáá kógərn̄ ká ndangəñ najə n̄ toō dɔ té na: I tām̄ yā nóbā ká jə-gerən̄ al̄ té. Majə! Yáá n̄ siĭ ā ĩ-ndɔyī kanjə gerən̄ ní, i yáá n̄ toō bang n mā m-reē kɔ̄jəsí té kadə ĩ-gerī ní.

24Nóbā n̄ rāa dɔ rā ō, dɔ nang ō, yáa malang ká tū té ō ní, ni i Kóɔbē dɔ rā té ō dɔ nang té ō. Tá kújə gē n̄ de gē rāāñ kə jīdɛ tām̄ yān té ní, ni-ndi kemeé al̄ ō.

25Kəla yān i kəla ká deē a rāa kə jīneé al̄ ō, ni-gey i yáá kéréy á kadə deē adəñ al̄ ō, tɔ̄dɔ i ni n̄ i nge rāa kadə de gē malang ndiñ kə kumdə ō, nge kəla koō kemdə té ō, nge kadədé gotə yáá ká rang gē malang ō ní.

- 26**Ni-əndā gír nápar de gē malang i kə de ké kal kógēm beē ō, əndādé dɔ nang té malang ō. Ni-rāā ɓar ō ɓāl ō tām yādé té ō, ɔjə dɔ niñ loo gē n kadē ndiñ tū té ní ō.
- 27**Ni-rāā tītē n noō i yā kadē niñ-sāāñneé Nóbā, na ré majanī a əngenəñ loo máñm loo té. Ké rōkum té tā anī jīj kógēm kógēm ní, Nóbā i say rōjī té alé.
- 28**Tɔdɔ i tītē n gōsə pā yāsí kéréy gē ədañneé ní: Jə-ndiī kə kumjī ō, jə-rāāi rōjī ō, jə-ndiī ō i kemən té. Niñ-ədañ ɓáy tɔ na: Tɔdɔ jīj i gír kaa ké kógēm beē seneé.
- 29**Ba ré jīj i gír kaa ké kógēm beē kə Nóbāá anī, i só té kadē jə-gírī na Nóbā i yáá ké tītē ɓesə lór, aláa ɓesə gində arjāa, aláa ɓesə mbañ marbər ké deē tósə kə jīneé kə gō kum kedə yāñneé alé.
- 30**Nóbā əhɔ gír ɓāl gē n de gē gerəñneé yáa alé té ní tɔ alé. Banī ngɔlaā ni-tāa de gē malang kə loo gē té kadē tūrəñ háldé.
- 31**Tɔdɔ ni-gāng ndɔ n kadē a gāngəñ sarya ké góté dɔ de gē malang ké dɔ nang té ní kɔ́. Ni a gāng sarya ní i kə ta kŭl deē n ni-əndān ní. Deē ní oy banī ni-ndólən, ɔjəñ de gē malang kadē n-a n-gāng sarya ní i kə ta kŭl deē ní rōkum.
- 32**Dan n niñ-oōñ najə ké dɔ koy tá ndól té anī ngé kéréy gē lurnəñ, ba ngé ké rang gē ədañ na: Ndɔ ké rang té tá j-a j-oō najə yāi n toō ɓáy.
- 33**I beé tā ní Pol teē dandé té aŵ.
- 34**Banī de kéréy gē dandé té əhɔñ gō Pol ō, téləñ ngé taā kem gē ō. Denis n ni i ké kógēm yā ngé sarya ké bo gē ké dɔ mbañ Areopajə té ní, i dan de gē ní té ō, dəyá kógēm ké rīn na i Damaris i sedé ō, de ké rang gē i sedé ɓáy tɔ ō.

ACT 18

Pol aŵ Korəntə

- 1**Gō té anī Pol jīj Aten aŵ Korəntə.
- 2**Ni-ənge *Jipə kógēm ké ojenəñ dɔ nang ké Pɔɔ té kem ɓē ní té, rīn na i Akilas. *Jipə ní jīj dɔ nang ké Itali té reē ugə i ngɔr ɓáy niñ kə nəyān Pərisil, tɔdɔ Kəlodə nge kɔɔ ɓē adə ndūn kadə *Jipə gē malang teēñ kɔ́ kem ɓē ké Rom té. Pol aŵ əngedé, adə ndi sedé ō, rāā kəla sedé ō,
- 3**tām kəla yān i ké tītē yādé, i kəla kəjō kŭbə tandā gē.
- 4**Kə ndɔ *sabat gē malang ní, Pol a ɔr i najə kem kújə káñ naā té. Ni sāa i kɔsə ngóy *Jipə gē ō Gərek gē ō.
- 5**Banī loo n Silas niñ kə Timote jīj Masedəwan reē ugəñ anī, Pol rāa yáá ké rang tɔ alé, ba əndā rōn i ta kəla kɔjə najə té ngóy. Ni ɔjə *Jipə gē kadə Jeju i *Kərist rōkum.

⁶Banī *Jipə gē mbātēñ najē yān ō, tájēnēñ ō. Loo n̄ noō té Pol *yéy kúbē yān yakə yakə ba ədadé na: Ādē mósésí tél əsō dəsí sīī kó gē té! Najēn i dɔm̄ té alé. Əla gír ngɔr n̄ toō té ní m-ā m-āw̄ kē rō ngé gē n̄ niñ i *Jipə al̄ gē ní té.

⁷Ni ɔtə loo n̄ noō té ba aṽ bē deē kógēm̄ ké rīn na i Titus Justus té. Deē ní i de ké nge rɔȳ Nébā. Kújə yān ra i kadə kújə káñ naā té ngɔr.

⁸Ngār ké dɔ kújə káñ naā té n̄ rīn na i Kərispus ní, taā kem Kóṽbē naā té kə ngéén gē malang. Korəntə gē ngáȳ n̄ oññ najē yā Pol ní taāñ kem ō, rāāñd̄ *batém ō.

⁹Kóṽbē ndṽbē Pol ndṽṽ ndṽ kógēm̄ té ba ədan na: Ī-lōō bōl, ɔr̄ najē ba ĩ-lōō ndi kə taí ké mbóó,

¹⁰tɔdṽ mā i seí. De ké asə kəhɔi yā rāāi yáá kə majal̄ gətóo, tɔdṽ deē yām̄ gē i ngáȳ kem bē n̄ toō té.

¹¹Pol ndi Korəntə asə bāl̄ kógēm̄ kə nāā mehē ndóon̄ de gē najē yā Nébā.

¹²Dan n̄ Galiyɔ a ɔɔñ bē ké Akayi ní, *Jipə gē malang əndāñ rōdṽ naā té ba oññ kum Pol alé. Niñ-aṽñ seneé loo sarya té,

¹³ba ədañ na: Deē n̄ toō a sāā i kadə de gē rɔȳñ Nébā kə gō loo rɔȳ ké *ndū najē ɔgē.

¹⁴Pol un najē kə tan té yā kɔr̄ báȳ anī Galiyɔ əda *Jipə gē na: Sīī Jipə gē, ré i yáá kórēȳ ké kə gō róbəneé alé, aláa i yáá kə majal̄ ngáȳ kórēȳ n de gē rāāñ anī, m-ā m-ōō najē yāsí kə gōó.

¹⁵Ba dan n̄ i nējē naā najē gē ké dɔ kum najē gē té ō, ké dɔ rī gē té ō, dɔ ndū najē yāsí gē té ō ní, nge n̄ noō i najē yāsí sīī kó gē. Mā m-geȳ gāng sarya dɔ yáá kə tītə n̄ noō gē té alé.

¹⁶Ba ni-təbādṽ loo sarya té kōó.

¹⁷Loo n̄ noō té niñ malang əhɔñ Sosten ngār ké dɔ *kújə káñ naā té ba udəñ dɔn té tēndānēñ kə ta kújə káñ naā té noō. Banī usə Galiyɔ séȳ al̄ báté.

Pol tél aṽ gogé Atiyos

¹⁸Pol ndi Korəntə dan oy tām̄ báȳ. Gō té anī ni-əȳa ngákɔon̄ gē ba al̄ kem to bo kógēm̄ té yā kaw̄ kə Siri naā té kə Pərisil ō Akilas ō. Ni dəsā dɔn kōó kem bē ké Sankəre té, tɔdṽ ni-əñi mīndəñ kété.

¹⁹Niñ-ugēñ Epejə anī Pol əȳa madə mbān gē. Nəkó udə kújə káñ naā yā *Jipə gē té ba ɔr̄ najē sedé.

²⁰Niñ-dəjenēñ kadə ndi sedé dan oy tām̄ báȳ, anī ni-ɔdə alé.

²¹Ba dan n̄ a rāā yā kəȳadṽ anī ədadé na: Ré Nébā ndigə anī m-ā m-tél yā reē loosí báȳ. Ni un to bo Epejə.

²²Ba dan n̄ jəngā Sejare anī, aṽ *Jerusalem rāā Egəlijə lápəya té. Gō té anī ni-aṽ Atiyos.

²³Ni-ndi noó séy, ba gō té anī tél dɔ té aŵ gogá. Ni-njērā kə gō bē gē ká dɔ nang ká Galasi té ō, ká Pəriji té ō. Ni mbūsē ngé ndóó yáá gē malang kə najá adē rañ ngañg dɔ taā kem yādá té.

Apolos aŵ Epejə ō, Korəntə ō

²⁴*Jipə kógēm ká rīn na i Apolos reē ugē kem bē ká Epejə té. Ojənəñ i Aleksandəri. I de ká nge gōsə najə ō, i de ká geŕ najə gē ká kem makətübə yā Nəbā té ngáy ō.

²⁵Ɔjənəñ gō róbə yā Kóɔbē kété, adē ni-tū rōn ɔjəñ de gē najə yā Nəbā ō, ni-ndóó de gē yáá ká dɔ Jeju té i kə gōó ō.

²⁶Ni udə kə rō najə té kem kújə káñ naā té a ɔŕ kanjə ból. Dan ní Pərisil niñ kə Akilas oñ najə kərən anī, əhɔnəñ kə rōdɔ té ba ɔjənəñ róbə yā Nəbā kə gōó ngáy tɔy ká kété báy tɔ.

²⁷Ni gey kaŵ gō nang ká Akayi té, anī ngákóɔn gē ndigəñ gōn té ō, ndangəñ makətübə adəñ ngé ndóó yáá gē dəjeñneédə kadə əhɔnəñ kə rōdɔ té majə ō. Dan ní ni-ugə anī, rāā majə ngáy kə ngé taā kem gēé kə yáá ní Nəbā adən karī ní.

²⁸Tɔdɔ ni-əhɔ *Jipə gē kə najá ndágə looó ta kum kósə de gē té malang: Ni ɔjədɔ kə makətübə yā Nəbāá jiñ té kadə i Jeju n i *Kərist ní.

ACT 19

Pol ugē kem bē ká Epejə té

¹Dan ní Apolos ndi Korəntə ní, Pol ənda gō nang ká jī kə dɔɔ gē ká Aji té gāñg ba reē ugē kem bē ká Epejə té. Ni-ənge ngé ndóó yáá kərēy gē noó.

²Anī dəjedə na: Loo ní i-taāi kem ní əngei *Ndí ká Tál a? Niñ-tél ədanəñ na: Kadə Ndí ká Tál na ndi noó gəgə ní jī j-oō najən séy al bátá!

³Loo ní noó té Pol dəjedə na: Ba rāānsi i *batém ká baý? Niñ-tél ədanəñ na: I batém yā Jaa.

⁴Anī Pol ədadə na: *Batém ní Jaa rāā de gē ní i batém tūr hál ō, ni-əda ngán *Israel gē na kə taāñ kem deē ní a rāā yā reē gōn té ní ō, kumən na kə taāñ na i kem Jeju.

⁵Dan ní niñ-oñ najə gē ní toō ní anī, niñ-rāāndə batém kə rī Kóɔbē Jeju.

⁶Pol əndā jīn dɔdɔ té, anī *Ndí ká Tál reē dɔdɔ té. Loo ní noó té niñ-ɔrən najə kə ta ká tayā tayā gē ō, ədañ najə gē ní Nəbā əndā tadə té ní ō.

⁷De gē ní niñ malang asəñ yáá ká kutə gidə i jōó ní noō.

⁸Pol aŵ kújə káñ naā yā *Jipə gē té ba ɔŕ najə kemeé kanjə ból nāā mətá. Ni-ɔŕ i najə ká dɔ *Bē kɔɔ yā Nəbā té ō, sāa i kɔsə ngóy ngé koō najə kərən gē ō.

⁹Banī ngáy gē rāān dɔ ngaŋg, mbātēn taā kem ba tēdañ najē ké majal gē dɔ róbē yā Kóṣbē té ta kum ngé káñ naā gē té. Loo n̄ noō té Pol əyadé ba ɔy ngé ndóō yáa gē aŋ sedé. Ni ɔjedé najē yā Nábā kə dɔ ndō gē kem kújé ndóō yáa yā Tiranus té.

¹⁰Ni-rāā beé bāl jōó, adē de gē malang ké gō nang ké Aji té, *Jipə gē gēgē, Gərek gē gēgē oōñ najē yā Kóṣbē.

Ngán Seba gē

¹¹Nábā rāā yáa ké yāa gē ké to dáng gē kə ta kúl Pol.

¹²Adē de gē unəñ ta kúbē kɔl rō yān, aláa kúbē yān ké rang aŋ ɔdēñneé rō ngé moy gē anī moy əyadé ō, ndíl ké majal gē teēñ kemdá té kōs ō.

¹³*Jipə kórēy gē ké ngé kər gō bē tēbañ ndíl ké majal gē nāāñ bār rī Kóṣbē Jeju dɔ ngé ndíl ké majal gē té ō, niñ-ədañ na: Ī-teē kōs kə ta kúl rī Jeju n̄ Pol ɔjə najē yān ní!

¹⁴De gē n̄ rāāñ yáa n̄ noō ní i ngán *Jipə ké ngol *ngé tuñ yáa gē n̄ rīn na i Seba ní. Niñ i deē sīrí.

¹⁵Ndíl ké majal ní tél ədadé na: m-geŋ Jeju ō, m-geŋ Pol ō, ba s̄i i náa gē?

¹⁶Ba deē n̄ ndíl ké majal i kemən té ní udə dɔdɔ té rāādé majal ngáy, tógən tɔy yādé malang. Niñ-teēñ kújú kə ngōdōs rōdɔ karī ō, kə do gē rōdɔ té ō.

¹⁷De ké Epejə gē malang, *Jipə gē ō, Gərek gē ō, oōñ gotə yáa n̄ noō n̄ rāā yáa ní. Niñ malang ní bōl rāādé ō, de gē tōyñ rī Kóṣbē Jeju ō.

¹⁸De gē ngáy dan ngé taā kem gē té reē ɔrēñ gir majal yādé gē ō, teēñ kə gir yáa rāādé gē kə ndágá ō.

¹⁹De gē ngáy dan ngé rāā mbōlí gē té reēñ kə makətübē mbōlí yādé gēé, ba əlan hor dɔ té ta kum de gē té malang. Dan n̄ tēdañ gātə makətübē gē ní anī, asə sále arjāa 50 000.

²⁰I tītə n̄ noō n̄ najē yā Kóṣbē taāñ loo kum kə kété kə tógó ō, ɔjəñ tógən kə ndágá ō ní.

Kósə de gē əsōñ wōng kem bē ké Epejə té

²¹Gō yáa gē n̄ noō n̄ rāāñ yáa té ní, Pol ɔjə gir teē gō nang ké Masedəwan té ō, gō nang ké Akayi té ō, yā kawñ kə *Jerusalem, ni-əda na: Ré m-ūgē nú anī, majə kadə m-áa bē ké Rom ō.

²²Ni-əla de gē jōó dan ngé gē n̄ rāāñ kəla seneé té ní, adē i Timote ō Erastə ō. Niñ-aŋñ Masedəwan kété, ba nəkó tá ndi gogé gō nang ké Aji té séy báy.

²³Yáa ké aa gō naā al ké majal ngáy to kem bēé dɔ gō róbá yā Kóṣbē té dan ngeé n̄ noō té.

- 24 Deē kógēm̄ ndi noó rīn na i Demetrius. Ni i kɔdē nge nōō gindē arjāa. Ni a nōō gindē arjāa a rāań ngáń kújə besē Artemis ká dūú gē. Adē kɔdē gē ní ni a adēdá kəla ní noō ní əngeń yáá ngáy gírí.
- 25 Ni-ɔsə dɔdɔ náa tɛ kə ngé gē ní kəla yádé i ká tītē yān ní ba ədadé na: Madém̄ gē, ī-gerī kadē jə-ndiī majə i kə ta kŭl̄ kəla kɔdē ní toō.
- 26 Ba yáá ní Pol ngeé ní noō rāā ní, sīī ááī ō ōōī ō. Ni-əda na nóbā gē ní de gē rāāń kə jīdɛ ní na i nóbā gē alé. Ni-ɔsə ngóy de gē, adē de gē ngáy ndigəń najə gōn tɛ. I kem bē yājí ká Epejə tɛ laā ngóy alé, nɔy séy beē kadē i gō nang ká Aji tɛ malang.
- 27 I kəla yājí ngóy n a nujə ní alé, ba Artemis ní i nóbā ká dəyá ká bo ní gēgē, najə kújə yān a bār tɔ alé! Loo ní noō tɛ nóbā ká dəyá ngeé ní toō ní de gē malang ká gō nang ká Aji tɛ ō, ká dɔ nang tɛ laā ō a rɔyń ní, kɔsə gɔn yān a gətóo kɔó!
- 28 Loo ní niń-ōōń najə gē ní noō ní, wōńg asədé nák, adē əgań kɔr ədańń na: Artemis yā Epejə gē i nóbā ká bo!
- 29 Najə ní taā loo kem bēé malang, adē de gē bəgāń naā ta kaŵ kə loo kɔjə yáá tɛ, ba ndórēń Gayus niń kə Aristark ní i de ká Masedəwan tɛ gē ní ō, i madē mbā Pol gē ní ō aŵń sedé.
- 30 Pol gey kaŵ ra no kósə de gē tɛ loo káń naā ní tɛ, banī ngé ndóo yáá gē ɔgəńəń kɔó.
- 31 Tá de ká bo kéréy gē ká Aji tɛ, ká niń i madē tan gē əlań rōn tɛ rāāńəń bó kadē kə lōō kaŵ loo yáá ká rāā yā kɔjəń yáá gē tɛ báy tɔ.
- 32 Dan ngeé ní noō tɛ ní, yáá áá gō naā alé dan de gē ní kánəń naā tɛ ní. Ngé kéréy gē əgań kɔr ədańń yáá kéréy ō, madədé gē əgań kɔr ədańń yáá ká rang ō, ngáy gē gerəń kum káń naā ní al̄ ō.
- 33 *Jipə gē əndāń deē kógēm̄ ká rīn na i Alekjandər kété nodé tɛ, adē de kéréy gē ká dan kósə de gē tɛ ɔjəńəń kum najə ní. Tā anī Alekjandər wél̄ jīn ɔjəń kadē n-gey kɔr gír najə ta kum kósə de gē tɛ.
- 34 Ba dan ní niń-gerəń kadē Alekjandər i *Jipə anī, niń malang ədań kum najə ká kógēm̄ beē ní toō asə kum mbang jōó, ədań na: Artemis yā Epejə gē i nóbā ká bo!
- 35 Dan ní nge ndang makətübə mǎy de gē adē tél rań jəke séy anī, ədadé na: Epejə gē, de gē malang gerəń kadē bē ká Epejə i bē ká nge ngōm̄ kújə yā Artemis ní i nóbā ká dəyá ká bo ní ō, nge ngōm̄ ndílən ká j̄i dɔ rā tɛ əsō ō.
- 36 De ká asə nējə nge ní noō gətóo. I beé ní, majə kadē ī-tél ī-raī jəke ō, ī-lōōī k̄j̄i rəté rāā yáá ká kanjə gír ō.
- 37 Tɔdō sīī ī-reēī kə de gē ní toō laā ba niń-bogəń yáá ká kem kújə besē tɛ al̄ ō, tɛdań najə ká to ngonjə gē dɔ nóbā ká dəyá yājí tɛ al̄ ō.

³⁸Ré Demetrius niñ kə ngé kəla yān gēé najē i mboṓdó té kə de kéréy anī, ndō gāng sarya to laā ō, ngé kṛṛ bē gē ndiñ laā ō. Loo n majə kadē niñ-aṵ sekənēñ tū té ní n noó!

³⁹Ré āwī kə yáú kə rang kə yā dəje najē dɔ té báý anī, a əndāñ najē ní naā té i loo káñ naā kə kə gō róbəneé té.

⁴⁰Káñ naā yājí kə bōólaā n toō j-asii kənge najē tāmən té. Asə kadē əndāñ najē sēlā de gē kadē mbātēñ najē ta ngār yājí gē té dɔjí té. Tɔdɔ jii j-awī kə najē kógəñ kə yā kəjəñ kum kəsə dɔ naā té yājí n toō alé.

⁴¹Dan n ni-əda najē n toō oy anī, əyṛ de gē n kánēñ naā ní adē āwñ.

ACT 20

Pol aṵ dɔ nang kə Masedəwan té ō, kə Geresə té ō

¹Dan n gir najē gāng anī, Pol bār ngé taā kem gē ba əla gṛ kemdó té. Gō té anī ni-rāādé lápəya ṛyñ ta njan ba ɔr dɔɔ ta kaw kə Masedəwan.

²Ni ənda gō nang n noō gāng ba ɔjə ngákóṛn kə tū té gē najē yā Nébā ngáy əlan gṛ kemdó té dɔɔ dɔɔ. Ni-aṵ báté ugē dɔ nang kə Geresə té,

³ba ndi noó nāə mətá. Dan n ni-sāə kun to bo yā kaw dɔ nang kə Siri té anī, oō kadē *Jipə gē oōñ naā dɔn té. Loo n noō té ni-gey tél teē gogé dɔ nang kə Masedəwan té.

⁴Madē mbān gē i Sopater ngōñ Pirus kə Bere ō, Aristark niñ kə Sekundus kə Tesalonik ō, Gayus kə Derbə ō, Timote ō, Tisik niñ kə Təropim n niñ i de kə Aji té gē ní ō.

⁵Niñ-əsōñ róbó kété ba aṵ ngóōñjí Təroas.

⁶Jii kó gē tá teē gidə gō ndō yā mápá kə kanjə *kaa mápá té anī, jii bē kə Pilipə té j-utē gōdó kə to boó, j-aṵ j-əngedé Təroas kə ndō kə nge kṛ mí, ba jə-dəba noó jə-rāə ndō sīrí.

Pol i kem bē kə Təroas té

⁷Jə-káñ naā kə ndō dəmásá ta loo túbé té yā tetə mápa anī, Pol ɔr najē kə ngé káñ naā gēé. Dan n teē bírí anī ni a ɔr i dɔɔ yā kaw ní, ni-ɔr najē sedé báté dan loo té.

⁸Hor lámba gē i ngáy kem kújé kə dɔɔ n jə-káñ naā tū té ní.

⁹Balsáá kógəñ kə rīn na i Etis ndi i ta kṛṛ kújé kə ra kə wōyōó té. Dan n Pol ɔr najē dan gāng al ní, bii ənda gō balsáá ní kōó. Bii ní unən adē ni-teē kum kṛṛ kújé kə dɔɔ kə nge kṛ mətá té əsō nang té. Unnēñ anī ni i kə oy kōó.

¹⁰Pol risə nang té lāv aṵ rōn té, unən kadən té ba əda na: Ī-sōlī alé, na to i kə kumneé!

¹¹Ni-tél aṵ dɔɔ gogé, tetə mápa əsa, ba ɔr najē báý tṛ báté loo tii tá ii mbā.

12Téləñ kə balsáá ní aŵñ seneé gogé i kə kumneé ō, kem de gē malang tetə kə nang té ō.

Kijí Təroas ta kaw kə Milet

13Jii j-aŵ kété kə too boó ta kaw kə Asos, loo ní kadə j-un Pol tū té ní tá. Ni ɔjə loon i tītə ní noō, tɔdɔ gey kaw tū té i kə njaneé.

14Dan ní ni-reē əngejí Asos anī, j-unən kem to boó ba j-aŵ Mitilen.

15Teē kə ndɔ kə noō anī j-ii noó kə to boó j-aŵ j-ugə gidə doŕ kə Siyos tá. Teē kə ndɔ kə nge kɔ jōó anī j-aŵ j-ugə Samos. Ba teē kə ndɔ kə rangaá anī j-ugə Milet.

16Tɔdɔ Pol gey māñ Epejə kanjə dəba, yā kadə n-ɔrəñ bāā gō nang kə Aji té alé. Ni sōl kaw lágw ngáy i yā kadə ré n-asə anī kadə ni i kem bē kə *Jerusalem té ndɔ nāā *Pətəkotə tá.

Pol ɔŕ najə kə kum kɔɔ gē kə Epejə

17Pol ndi Milet ba əla kəla gō *kum kɔɔ gē kə kem Egəlijə kə Epejə tá kadə reēñ.

18Dan ní niñ-reē ugəñ rōn tá anī ədadə na: Əla gír ndɔ ní m-əndañ njam dɔ nang kə Aji té ní, hálém ní m-ndiñ sesí ní sji i-geri.

19m-rāā kəla yā Kɔɔbē i kə dɔ ɔlɔ ō, i kə mañ noó kumñ té ō, i dan yáá kə tōŕ gē té ō, ɔɔñ *Jipə gē ní oōñ naā dɔm té ní.

20Sji i-geri kadə mā m-bɔsɔsɔ dɔ yáá kógəñ kə kadə rāā majə sesí alé: M-ədásí yáa malang ō, m-ɔjésí yáa malang ō, i ndágə loo gē té ō, i kem kújə gē té ō.

21Najə kə kum té yām bār i *Jipə gē ō Gərek gē ō kadə tūrəñ rōdə kə rō Nəbā té ō, kadə taāñ kem Kɔɔbē yājí Jeju ō.

22Ba ní toō bāa m-ā m-aŵ i kə *Jerusalem, tītə ní *Ndíl kə Tál ɔsəñ señ ta kaw ní. Ba m-geŕ yáá ní to a ngóom nú ní alé.

23Yáá ní m-geŕ ní n toó ngóy: Ndíl kə Tál tām kə gō bē gē kadə dəngáy ō, wur kɔl ō, toñ a ngóoməñ noó.

24Banī mā m-áa kadə ndiñ kə kumñ i yáá kógəñ ta kumñ té alé. Yáá ní m-sāa ní i kadə m-āy ngɔdɔ yām m-tɔl ta kə gōó majə ō, kəla ní Kɔɔbē Jeju adəñ ní m-rāā m-tɔl ta kə gōó majə ō: I kadə m-ədə najə kə kum té yā Najə kə Majə kə dɔ rajə ní Nəbā rajə de gē té ní.

25Ngɔlaā ní m-geŕ majə kadə sji malang ní m-njəŕā dansí té m-ɔjəñ najə kə dɔ *Bē kɔɔ yā Nəbā té ní, ā áamí tɔ alé.

26Adə m-ədásí wáng bōólaā: Ré deē kógəñ kə dansí té tji ta rōn anī najəñ i dɔm té alé.

27Tɔdɔ m-ɔjésí yáa malang ní Nəbā əndā dɔ danaá kété kɔɔ ní kanjə mundəsi yáa kógəñ.

²⁸I-ndiī dɔ rōsí té majə ī-ngōmīneé rōsí sīj kó gē ō, ī-ngōmīneé yáa kul gē malang n Ndíí ká Tál adēsí kadē ī-ngōmī ní ō. Áaī gō ngé káñ naā gē yā Kóóbē n nəkó mangdá kə mósəneé ní.

²⁹m-geēr majə kadē ré m-āw kōó anī soó ká majal ngáy gē a reēñ dansí té ō, niñ a əyāñ yáa kul gē ní al ō.

³⁰Tá dansí sīj kó gē té laā gēgē ní, de kórēy gē a ndiñ yā kōr najə ká rōkum al gē yā kōyñ ngé taā kem gē gōdó té.

³¹I beé ní ī-ndiī dɔ rōsí té majə. Ādē əga kemsí dɔ bāl ká mətá gē n ndōó ō, kadaá ō, m-ōjənsí té ní, m-ōjənsí kə mañ noó kumrń té gēgē.

³²Ba n toō bāa m-əyásí kem jī Nébā té ō, kadē najə yāñ rāā majə sesí ō. Ni asə kadēsí tógə ō, kadēsí yáa ká majə gē n ni-ngōm tām yā deē yāñ gē té malang ní ō.

³³Mā m-ndəngā nar, alāa lór, alāa kúbə, yā deē kógə́m alé.

³⁴Sīj kó gē ī-gerī kadē m-rāā kəla i kə jīm n m-əngeñ yáa gē n ndoódə rāām ō, rāā madə́m ká seń gē ō ní.

³⁵M-ójésí ngándáńg kadē j-aaī tápə beé tá jə-rāāineé kə ngé gē n tógədə́ gətóó ní ō, kadē əga kemjí dɔ najə n Kóóbē Jezu nəkó əda té ní ō, əda na: Deē n adē yáa ní kemən nelən tōy yā nge taā yáa.

³⁶Dan n Pol ɔr najə gē n noō sedə oy anī, ni-ɔsə kejən nang té sedə malang ba ndōy Nébā.

³⁷Loo n noō té de gē malang mbutəñ ká noō té ō, əsōñ míndə Pol té ō, biřnəñ kə rōdó té ō.

³⁸Yáa n rāā adē rōdó nelđá al ngáy ní, i kəda n ni-ədədə́ na a aḡań kumən tō al bátə ní. Gō té anī əndānəñ róbó bátə ugəñ seneé ta too bo té.

ACT 21

Pol aŵ kə Jerusalem

¹Dan n jə-rāā bátə á j-əyā naā anī, j-un to bo ba j-aŵ kumjí súmūú ta kaw kə Kos. Teē kə ndō ká noō anī j-aŵ j-ugə Rodes. J-ij noó j-aŵ Patara.

²J-ənge too bo kógə́m ká a aŵ kə Penisi kem bē ngeé n noō tá. J-al kemeé ba j-aŵ.

³Dan n j-ugə ngɔr á j-aḡ doř ká Sipər anī, j-əyān dɔ jī geljí té ba j-əndā to kumjí sōó dɔ nang ká Siri. J-əla to kum kāā ká Tir té, tōdō i loo n noō té n a ɔyñ yáa ká kemeé tū té ní.

⁴J-ənge ngé ndōó yáa gē noó, adē jə-ndi sedə ndō sīrí. *Ndíí ká Tál tāādə́ adē niñ-ədañ Pol na kə lōō kaw *Jerusalem.

⁵Ba dan ní ndōjí tēgā á j-əsō róbó yā kaw̄ anī, niñ malang kə nēyáddé gē kə ngáíndé gē əndāñjí róbó báté ugēñ sejí gidə bē té. J-ɔsə kejəjí nang té ta bā bo té ba jə-ndōy Nábā kə loo ní noō té.

⁶Dan ní jə-rāā naā lápéya j-əyín ta njají oy anī, jii j-āl kem too boó banī niñ-téləñ ta kaw̄ kə gogé bēé.

⁷Yā tōlən ta njērā mbā yājí kə to boó ní, j-ii Tir j-aw̄ Pətolemayis. Jə-rāā ngákóójí kə kem bē ngeé ní noō té gē lápéya ō, jə-ndi sedé ndō kógēm̄ ō.

⁸Teē kə ndō kə noō anī j-ɔr̄ dɔ́ j-aw̄ Sejare. Dan ní j-ugē anī, j-aw̄ bē yā Pilipə nge kɔjə Najə kə Majə té ba jə-ndi looneé. Ni i de kə dan ngé kə sīrí gē ní gērāñdé ní té.

⁹Ni-aw̄ kə ngánən kə dəyá gē sɔ́ kə gerēñ dəngam ál gē. Niñ i *ngé kəda najə kə Nábā əndā tadé té gē.

¹⁰Jə-ndi noō ndō ngáy. Anī *nge koō ta kógēm̄ kə dɔ́ nang kə Jude té reē ugē, rīn na i Agabus.

¹¹Ni-reē rōjí té, un kəlā dɔ́ bōdē yā Pol tɔ́ɔñ njan gē ō jīn gē ō ba əda na: Yáá ní *Ndí kə Tál əda ní n toó: Deē ní i kɔ́ kəlā dɔ́ bōdē ní toō ní, *Jipə gē a dɔ́ɔnəñ beé kem bē kə *Jerusalem té, ba a əlanəñ jī de gē ní niñ i Jipə ál gē ní té.

¹²Dan ní j-ōō beé anī, jii ō ngé kə Sejare té gē ō, jə-rāā Pol bɔ́ kadə kə lōō kaw̄ Jerusalem.

¹³Anī ni-tél ədají na: Ī-nōōī ō, ĩ-sāāī kadə kemm̄ gāng mañ ō i tām rí té? Mā m-əndā dɔ́ rōm̄ danaá kɔ́ i yā kadə dɔ́m̄əñ kə kəlaá ngóy alé, ba i yā kadə m-óy Jerusalem gəgē báy tām yā rī Kɔ́ɔbē Jeju té.

¹⁴Dan ní j-ɔjən sété tā ní, jə-lōō gírí ba j-əda na: Ādē Kɔ́ɔbē rāā yáá ní kemən nəkó ndigə ní tā!

¹⁵Gō ndō gē ngeé ní noō té ní, jə-rāā gō rōjí ba j-ɔr̄ dɔ́ ta kaw̄ kə *Jerusalem.

¹⁶Ngé ndóō yáá kə Sejare gē n sāāñ kaw̄ *Jerusalem ō ní, əhɔñjí róbé té. Niñ-aw̄ñ sejí bē dəngam kógēm̄ kə rīn na i Mənasɔ́ adə jə-to looneé. Ni i de kə dɔr̄ kə Sipər té ō, ni i nge ndóō yáá kə kə ta nja gē té beē ō.

Pol aw̄ gōō Jakə té

¹⁷Dan ní j-ugē Jerusalem ní ngákóójí gē əhɔñjí kə rōdé té majə ngáy.

¹⁸Teē kə ndō kə noō anī Pol aw̄ sejí bē Jakə loo ní *kum kɔ́ gē malang kánəñ naā tū té ní té.

¹⁹Dan ní ni rāādé lápéya oy anī, ɔjedé gotə yáá gē ní Nábā rāā dan de gē kə niñ i *Jipə ál gē té kə ta kŭl̄ kəla yāñ nəkó Poló ní kə ta njaá.

²⁰Dan ní niñ-ōōñ najə yāñ oy anī, bōkəñ Nábā tōy ba tél ədañ Pol na: Ngökóójí, ĩkó ááá, de gē dŭbú ngáy dan Jipə gē té taāñ kem. Tá niñ malang ní i de gē kə ɔɔdé tɔ́dō *ndū najə gē ngáy.

21 Ɖdañdé na yáá n̄ ĩ ĩ-ndóo de gē ní, na a rāā kadē *Jipə gē malang n̄ ndiñ dan nápar de ké rang gē té ní tūrēñ gidədə kōó ta *ndū najə yā Moijə té ō, lōñ gir *kəja mətə ngáñdé gē té ō, lōñ gir kun gō yáá kágē bē yā *Jipə gē té ō.

22 N̄ toō ní kə jə-rāāi i baý tā? Tɔdō niñ a oñ gár kadē ĩ na ĩ-reē ūgē laā.

23 I beé ní ĩ-rāā yáá n̄ j-a jə-rāā yā kədaī toó. Jii j-aŵ kə de gē só laā ké niñ-ənīñ ndūdé adēñ Nébā.

24 Ɖýdé ba āŵ ĩ-tégo rōí sedé ō, adē yáá tām yādé té adē dəsāñneé dɔdó ō. Loo n̄ noō té de gē malang a gerēñ kadē ĩ i de ké nge rāā yáá n̄ *ndū najə yā Moijə əda ní ō.

25 Banī de gē n̄ niñ i *Jipə al̄ gē ba taāñ kem ní, ndūjí n̄ jə-ra dɔ té ní jə-ndang j-adədə kōó. J-ədədə na majə kadē əsañ dā ké tuñ kadē besə gē al̄ ō, əsañ mósə dā al̄ ō, əsañ dā ké tūr mīndə al̄ ō, kadē əyañ sāā naā loo kaya té kōó ō.

26 Teē kə ndō ké noō anī Pol ɔy de ké só gē ní ba aŵ tégo rōñ sedé. Gō té anī ni-aŵ kem *kújə yā Kóóbbē té ba əda ndō n̄ gir tégo rō yādé a gāngəñ ní, kuməñ na i ndō n̄ kadē ndējāñneé *yáá tuñ ké tām yādé gē té kógəñ kógəñ ní.

Ɖhɔñ Pol kem kújə yā Kóóbbē té

27 Ndō ké sīrí gē n̄ jə-ndiñ *Jerusalem ní a rāā yā tégā ngɔr anī, *Jipə ké gō nang ké Aji té gē ɔñ Pol kem *kújə yā Kóóbbē té. Niñ-səlāñ kósə de gē malang ba əhɔñ Pol.

28 Niñ-əgañ kɔr ədañ na: *Israel gē ĩ-dijí té! Ɖaī deē n̄ a aŵ kə loo gē té malang a ndóon de gē malang kadē mbātēñ gir deē yājí gē ō, *ndū najə yā Moijə ō, *kújə yā Kóóbbē n̄ toō ō ní, ni n̄ toó! Ba ké kał naā ní ni udə kə de gē ké niñ i *Jipə al̄ gē kem *kújə yā Kóóbbē té rāañ adē *loo ké táł n̄ toō tél ké yɛr kōó.

29 Niñ-ədañ beé i tɔdō ɔñ Təropim n̄ i de ké Epejə té ní seneé kem bēé, adē ɔjəñəñ na Pol na aŵ seneé kem *kújə yā Kóóbbē té.

30 Najə ní taā loo kem bēé, adē de gē teēñ kə ta loo gē té malang reēñ. Niñ-əhɔñ Pol, ndóñ teēñ seneé kōó kem *kújə yā Kóóbbē té, ba utēñ ta kə ta jī té noō.

31 Dan n̄ niñ a sāāñ tōlən anī, reē ədañ ngol áskar gē ké bo ké dɔ bütə áskar gē ké Rom té na de ké *Jerusalem gē malang na rañ witing ngáy.

32 Anī kə ta jī té noō ni ɔy ngol áskar gē ō, áskar gē ō ba ɔy ngōdə kum kə dɔ kósə de gē té. Dan n̄ niñ-ɔñ ngol áskar gē ké bo ō, áskar gē ō anī asədə tēndā Pol.

33 Anī ngol áskar gē ké bo njērā kə rō Pol té əhɔñ, ba adē ndūñ kadē túñnēñ kə súl gē jōó. Gō té anī ni-dəje na ké deē ní i náā wa, ké rāā i rí wa.

34 Banī dan kósə de gē n̄ rañ té ní náā nəkó báa un ndūñ kə dɔó ngáy ədañ i yáá kéréy ō, madēñ ké kadən té əda yáá ké rang ō. Dan n̄ najə de gē bār sow ngáy ní, ni-asə koō najə kógəñ ké danaá sew alé. Adē ni-adē ndūñ kadē aŵñ kə Poló gérgereé.

³⁵Loo n Pol ugē loo kəndā nja ké yā kalēn kē dɔ́ ké ta génger té anī, áskar gē ətōnəñ i dɔ́ dɔ́ kósə de gē tē.

³⁶Tɔ́dɔ́ kósə de ké kem bēé gē unəñ gōdó buk buk ba əgañ kɔ́r ədañ na kə tɔ́lnəñ kɔ́.

Pol ɔ́r najē dɔ́ rɔ́n tē

³⁷Dan n a rāāñ yā kudə kə Poló kē kem gérgereé anī, Pol dəje ngol áskar gē ké bo ní na ké n-asə kədan yáá kógə́m karī wa. Anī ngol áskar gē ké bo ní tél dəjen na ké gēr ta Gərek wa.

³⁸Beé báa ĩ i de ké Ejiptə n sɔ́lyō de gē kété laā ngɔ́r, ba ɔ́y ngé tɔ́l de gē dūbú sɔ́ aw sedé kem dəla loo tē ní al tā.

³⁹Pol tél ədan na: Mā i *Jipə ké ojəməñ i Tarsə, dɔ́ nang ké Silisi tē. Mā i ngōñ kem bē ké rīn bār ngáy. m-rāāi bɔ́ ba adē m-ɔ́r najē kə de gē n toō.

⁴⁰Ngol áskar gē ké bo ní əyɔ́ Pol adē ɔ́r najē. Anī Pol ra dɔ́ loo kəndā nja ké yā kalēn kē dɔ́ ké ta génger ní tē, wél jīn, anī de gē tél rañ jəke. Pol ɔ́r najē sedé kə ta Hebəro əda na:

ACT 22

¹Ngákóóm gē ō, bɔ́bám gē ō, ōōi yáá n ngɔ́laā m-ā m-ədásí yā nējəñ najē dɔ́m tē kɔ́ ní.

²Dan n niñ-ōŋ kadē a ɔ́r najē sedé i kə ta Hebəro anī, tél rañ jəke tɔ́y ké kété báy.

³Mā i *Jipə, ojəməñ i Tarsə, dɔ́ nang ké Silisi tē. Ba ətōməñ i kem bē n toō tē ō, i Gamaliyel n i nge ndóŋm yáá ō ní. Ni ɔ́jəñ *ndū najē yā kaají gē kə ta njaá ndetə ndetə, adē m-gēr kə gōŋ majə. Tá kété ní ɔ́ŋm tɔ́dɔ́ Nəbā ngáy tītə n siŋ malang ĩ-ra ā ĩ-rāāineé bōŋlaā toó ō.

⁴Ngé gē n unəñ gō róbə yā Kɔ́ɔ́bē n toō ní, m-rāādé ndoŋ tē ngáy báté adē oyñ. M-əhɔ́ dəngam gē ō, dəyá gē ō m-bókódé dəngáyá.

⁵Ngol *ngé tuñ yáá gē ō, *kum kɔ́ gē malang ō, asəñ ndigə gōm tē kadē m-ədə i najē ké rɔ́kum. m-taā makətübə i jīdɔ́ niñ kó gē tē yā kawñ kadē ngákóójí *Jipə gē ké Damas tē ní. Adē m-ĭi m-ā m-āwñ i kə Damas, yā kaw kəhɔ́n ngé taā kem gē n ndiñ noó ní yā reē sedé *Jerusalem, kadē rāāndé yáá ké tōr.

Pol ɔ́jə gotə loo tūr n tūr hálən ní

(Áaĭ Kəla 9.1-19; 26.12-18)

⁶Adē mā i róbó ō, m-əndā dɔ́ bē ké Damas ngɔ́r ō. Loo i ngɔ́r kə dan kadē ndaá, anī loo ké unjə kow ĭi dɔ́ rā tē gīr gidəñ.

⁷m-teē m-əsō nang tē anī m-ŋŋ ndū deē kógə́m ɔ́r najē sēm ədam na: Sol, Sol, ĩ-rāām ndoŋ tē beē i tām rí tē?

⁸m-tél m-édan na: I ĩ náā, Kóṣṣbē? Ndū deē ní tél ədam̄ na: I mā Jeju ké *Najaret ní ā ĩ-rāām ndoō té ní.

⁹De gē ní seṁ ní ʒaā loo ní unjē kow ní, banī oōñ ndū deē ní ɔ̄r najē seṁ ní alé.

¹⁰Loo ní noō té m-dəje najē m-éda na: Kə m-rāā i rí tā Kóṣṣbē? Anī Kóṣṣbē tél ədam̄ na: ĩ̄ dɔ́ əw Damas. Tɔ́dɔ́ i Damas n a ədanī yáa malang ní kadē ā ĩ-rāā ní.

¹¹Loo ké unjē kow ní ndór kum̄m kɔ́, adē m-áa loo tɔ́ alé. Ba i madē mbām gē n əhɔ́n ta ĵīm á m-ūgəñ kem bē ké Damas té ní.

¹²Ba kem bē ké Damas té ní, dəngam kógəṁ ké rīn na i Ananias ndi noó. Ni i de ké nge bōl ndíl Nóbā ō, i de ké nge kəhɔ́ gō *ndū najē ō, *Jipə gē malang ké Damas té ədam̄ najē yān majə ō.

¹³Ni-reē əngem̄ ba ədam̄ na: Ngōkóóm Sol, ĩ-tél áa loo gogé! Anī m-tél m-áa loo gogé kə ta ĵī té noō ō, m-áa Ananias ō.

¹⁴Ni-əda báý tɔ́ na: Nóbā yā kaají gē gērā əndāi dɔ́ ĵīn kadē ĩ-geṛ yáa ní kemən ndigə ní ō, kadē áa nge ké kal kógəṁ beē ní ni i de ké sew ní ō, kadē oō najē ké tan té ō.

¹⁵Tɔ́dɔ́ i gár kadē ĩ i de ké kum té yān ta kum de gē té malang najē yáa ní áaā ō, oō ō té ní.

¹⁶Ba ní toō báa yáa ké rang ké yā kadē ĩ-ngóo i rí báý? ĩ̄ dɔ́ ədē rāāniī *batém ō, ədē tégəñ yáa ké majal gē ní ĩ-rāā ní kɔ́ ō, kə ta kūl bār ké ĩ-bārən kadē rāā seí té.

Pol ojə gotə kəla ní əlanəñ kə rɔ́ de gē ké niñ i Jipə al gē té ní

¹⁷m-tél m-āw gogé *Jerusalem, ba dan ní m-ndi m-ā m-ndɔ́y kem *kújə yā Kóṣṣbē té anī, m-áa yáa kógəṁ.

¹⁸Anī m-áa Kóṣṣbē loo kɔ́r najē té seṁ, ni-ədam̄ na kə m-lōo kɔ́r bāā ba kə m-teē kɔ́ lálw kem bē ké Jerusalem té, tɔ́dɔ́ de ké kemeé gē na a ndigəñ najē ní m-ā m-éda dɔ́n té ní alé.

¹⁹Banī mā m-tél m-éda na: Kóṣṣbē, niñ kó gē gerəñ mbak kadē mā m-túdē kə kem kújə káñ naā yā *Jipə gē té m-əhɔ́n ngé gē ní taāñ kemií ní ba m-bōkədə dəngáyá ō, m-ədē əndañdē ō.

²⁰Etiyen ní i de ké kum té yāi ní, dan ní bōkəñ mósən nang té ní, mā i kum té ō. Mā m-ndigə najē gō ngé tɔ́lən gē té ō, m-ngōm̄ kúbə yádé gē ō.

²¹Banī Kóṣṣbē ədam̄ na: Āw na m-ā m-əlaī i kə sɔ́y, i kə rɔ́ de gē ké niñ i *Jipə al gē té.

Pol niñ kə ngol áskar gē ké boó

²²Kósə de gē nələñ mbídə oōñneé najē kɔ́r Pol báté ugə kum mbang ní ni ədañ najē gē ní noō té ní. Ba gō té anī niñ-ədam̄ kə dɔ́ ngáy na: De ké tītə ní noō i de ké yā kadē ni-ndi dɔ́ nang té alé! Majə kadē ni-ndi kə kumneé alé! ĩ-tōlniī kɔ́!

²³Dan ní niñ a urəñ i kól ō, a ténīñ i kūbē yādé ké dɔ madē té gē kōó ō, a ɔyñ i *bumbéru n a tēndā tīñ kē dɔó ō ní anī,

²⁴ngol áskar gē ké bo adē ndūn kadē aŵñ kə Poló gérgereé ba kə dəjenəñ najē kə ndéyé kadē kə n-gerəñ ké a əgañ kɔr dɔn té beē i tām rí té wa.

²⁵A rāāñ yā laa Pol nang té yā kəndan anī ni-əda ngol áskar ké bú gē ní ra loo rāā kəla té noō ní na: Ngōñ nge bē ké Rom ní gāngəñ sarya dɔn té al báy ní adēñsí ta róbə kadē éndaniī a?

²⁶Dan ní ngol áskar gē ké gō nge ké bo té oō beé anī, aŵ dəje ngoləñ ké bo ní na: Ī-sāā Ī-rāā rí? Deē ní i ngōñ nge bē ké Rom!

²⁷Ngol áskar gē ké bo ní reē kə rōneé rō Pol té ba dəjen najē na: Ī i ngōñ nge bē ké Rom rōkum anī édañ! Pol ndigəñ əda na: **Ááá!**

²⁸Anī ngol áskar gē ké bo ní əda na: Mā m-ādē i nar ké ngáy n m-téləñ ngōñ nge bē ké Rom ní. Pol tūr əda yān na: Ba mā ojəmənneé i mbée.

²⁹Anī kə ta jī té noō ngé gē ní a rāāñ loo kəndan kadē ədañ najē ké keməñ té ní, tīñ naā dɔn té kōó. Dan ní ngol áskar gē ké bo reē geñ kadē Pol i ngōñ nge bē ké Rom, ba ni-adē ndūn adē túñnəñ kə súl ní, bōl rāān.

Pol ra no ngé sarya ké bo gē yā Jipə gē té

³⁰Yáá nəkó bang ní *Jipə gē a səlāñneé gir Pol ní, ngol áskar gē ké bo sāa geñ kə gōó. Adē teē kə ndō ké noō anī, adē tútəñ súl gē kōó rōñ té, ba əda kadē ngol gē ké dɔ *ngé tuñ yáá gē té ō, ngé sarya ké bo gē malang ō, kə kánəñ naā. Gō té anī ni-reē kə Poló əndañ nodá té.

ACT 23

¹Pol əndā kuməñ dɔ ngé sarya ké bo gē té ba əda na: Ngákóóm gē, hálém ní m-mgōm ta kum Nəbā té báté bōólaā ní, kemrín ɔjəñ ngōñ yáá kógəñ séy ké majal dɔ té alé.

²Banī ngol *ngé tuñ yáá gē ní rīn na i Ananias ní, əda de gē ní rañ rōñ té ní na kə əndañ ta Pol. Anī Pol ədan na:

³Ndogə mbañ ké rāā hōrō gidə té kadē ndaa, i Ī n Nəbā a əndañ ní! Ī-ndi laā i yā gāng sarya dɔm té kə gō ndū najá anī Ī-kídē *ndū najē ba əda na kə əndaməñ a?

⁴Anī ngé gē ní rañ rōñ té ní ədanəñ na: Ī-tájə ngol *ngé tuñ yáá gē yā Nəbā a?

⁵Anī Pol tūr ədadá na: Ngákóóm gē, m-geñ kadē ni i ngol *ngé tuñ yáá gē alé, tɔdō i ké ndang na: Ā Ī-tájə ngār yā gir deē yāi gē alé.

⁶Pol geñ kadē dan de gē ní kánəñ naā á ndiñ té ní, dām kógəñ gē i *Sadusiye gē ō, dām kéréy gē i *Parijiye gē ō, adē ni-əga kɔr ədañ ngé sarya gē na: Ngákóóm gē, mā i *Parijiye ō, mā i ngōñ kem de ké ni i *Parijiye ō! I tām yā yáá ní j-əndañ kemjí

do té ní, adē i tām yā ndól ká de ká koy gē a ndólēn té n reēñneé seím loo sarya té yā rāa sarya seím ní.

⁷Dan ní ni-əda najē ní noō ənī tan kē nang té al báy anī, gákē naā j̄ do dán *Parijiye gē té kē *Sadusiye gēē ō, kēgē naā to dan ngé kán naā gē té ō.

⁸Tɔdō *Sadusiye gē ədañ na deē na oy a na a ndól al ō, *de ká do rā té gē na gətóon ō, ndíl deē na gətóo ō. Banī *Parijiye gē ədañ na yáa gē ní noō na toñ noó mbak.

⁹Loo ní noō té najē bār sow. Ngé ngé ndóo de gē ndū najē kórēy gē ká dām yā *Parijiye gē té j̄ túñ rō kē ngangāá ngáy ədañ na: J̄ j-aa yáa kógēm ká majal ká deē ní toō rāa alé. Ba ré i ndíl deē kógēm, aláa i *de ká do rā té kógēm n ɔr najē seneé ní a i náa n-ger?

¹⁰Dan ní najē a majal i kum kē kété kété ō, ngol áskar gē ká bo ból najē kadē a rýāñ Pol naā té ō ní anī, ni-adē ndūn bütē áskar gē kadē aŵ teñ kē Poló kós dan de gē té, ba kē aŵñ seneé kem gérgereé.

¹¹Teē ndō ká noō té ndós anī, Kósōbē ndōbē Pol ba ədan na: Ého rōí tɔgē, na tītē ní ədañ najē ká kum té dóm té kem bē ká *Jerusalem té ní, majə kadē i-rāa tītē ní noō kem bē ká Rom té ō.

Jipə gē oñ naā do Pol té yā tōlən

¹²Dan ní loo tī anī *Jipə kórēy gē oñ naā, niñ-túbēn kē yáa kəsaá ō, kē yáa kayá ō, báté kadē ré n-tōlēn Pol pá tá.

¹³De gē ní oñ naā ba túbēn ní tōyñ deē kutə só ní noō.

¹⁴Niñ-aŵ əngeñ ngol *ngé tuñ yáa gē ō, *kum kɔō gē ō, ba ədañdé na n-túbēn kē yáa kəsaá ō, kē yáa kayá ō, báté kadē ré kē n-tōlēn Pol pá tá.

¹⁵Ní, kē niñ ngol gē ká do *ngé tuñ yáa gē té ō, *kum kɔō gē ō, kadē míndódé kē i kógēm beē kē ngé sarya ká bo gē yā *Jipə gē, ba kē dəjeñ ngol áskar gē ká bo kadē reē kē Poló. Kē rāāñ tītē ká a sāāñ i tél kəndā maý najē yā Pol ní rang kē gōō beē. Ba niñ kó gē tā a na n-rañ do rōdó té kós yā tōl Pol kété pá tá kadē a ugē báy.

¹⁶Banī ngōñ ngókóo Pol ká dəyá oō najē ní, adē ni-aŵ kem gérgereé əda Pol kəgēn.

¹⁷Pol bār ngol áskar gē kógēm ba ədan na kē aŵ kē balsáá ní rō ngol áskar gē ká bo té na aŵ kē najá yā kədan.

¹⁸Ngol áskar gē ní aŵ seneé rō ngoldé ká bo té ba ədan na: I Pol ká dəngáy ní n-bārēm, ba ədam na kē m-reē kē balsáá ní toō rōí té, na aŵ kē najá yā kədaī.

¹⁹Ngol áskar gē ká bo ní əho ta jī balsáá ní, aŵ seneé kē kérneé ba dəjen na ká i yáa rí n a sāa kədan ní wa.

20Balsáá ní ədan na: *Jipə gə oōn naā yā dəjeī kadē āw̄ kə Poló rō ngé sarya ké bo gə té bírí, ba a rāān tītē ké ngé sarya ké bo gə a sāān i tél kəndā maḃ najē yān ní rang kə gōó beē.

21Ba ī-lōō taā kemdó! Tɔdɔ de gə ké dandé té ké mənēn kutē só n noō túbēn kə yáa kəsaá ō, kə yáa kayá ō, báté kadē ré kə n-tōlēn Pol pá tá. Adē niñ-toñ a umnēn noó. Ní toō niñ-ndiñ dɔ rōdó té kōó, ba a ngóōn i taí ī ngóy kadē ī-ndigə.

22Ngol áskar gə ké bo tāā balsáá ní na kə lōō kəda de ké rang séy na ɔjən gír yáa gə n toō. Gō té anī ni-əyan adē āw̄.

Ndótēn kə Poló aŋn seneé ta Peliksə nge kɔɔ bē tá

23Gō té anī ngol áskar gə ké bo bār ngol áskar yān gə jōó ba ədadó na: Óyī áskar gə bú jōó ō, ngé sənda gə kutē sīrí ō, ngé nənga gə bú jōó ō, ba ī-rāāi rōsí yā kadē ré mɔng ké ndōhó ké ndōó asə anī āwī Sejare.

24Ī-rāāi loo sənda gə báý tɔ tām yā Pol tá, ba āwī seneé rō Peliksə nge kɔɔ bē tá kanjē kadē yáa kógēm̄ rāān.

25Ba ni-ndang najē gə n toō əlańdó:

26Peliksə nge kɔɔ bē ké majə ngáy, i mā Kəlodə Lijiyas n m-əla kə dɔí té ní, lápəya yái!

27Deē n m-əla seneé m-ādī toó, *Jipə gə əhɔnēn ba a sāān i tōlən. Mā m-ōō kadē ni i de ké Rom, adē m-āw̄ kə bütē áskar gēé m̄-taānneé jídé té kōó.

28m̄-gey geṛ kum yáa bang n a sekənēnneé ní, adē m-āw̄ seneé rō ngé sarya ké bo yādó gə té.

29Ba m-áa kadē sekənēn i najē yā yáa gə ké tū *ndū najē yādó té ké niñ kó gə a nəjēn naā najē dɔ té té. Ba yáa kógēm̄ ké yā kadē deē tōlnəń, aláa túŋnəń kə súl ní gətóo.

30Ədamēn na *Jipə gə na oōn naā dɔ deē ngeé n toō té yā tōlən. Adē m-íj kə ta jī té beē m-əla seneé m-ādī. Ba m-ədə́ ngé sekən gə kadē āw̄ ɔrēn gír yáa n niñ a sekənēnneé ní rōí té.

31Áskar gə rāān yáa n ədańdó ní. Niñ-unēn Pol dan ndōó aŋn seneé ʔtipatəris.

32Teē kə ndɔ ké noō anī, áskar gə əyan ngé sənda gə adē aŋn kə Poló, ba niñ-tél aŋn gogé gérgereé.

33Dan n ngé sənda gə ní ugēn Sejare anī, adēn nge kɔɔ bē makətübə yā Kəlodə Lijiyas ní ō adənēn kə Poló ō.

34Ni-taā makətübə ní áa, ba dəje Pol na ké ni i de ké gō nang ké rá té wa. Dan n ni-ōō kadē Pol i de ké gō nang ké Silisi té anī ədan na:

35Ré ngé sekī gə reē ugēn pá tá m-ā m-ōō najē ké taí té báý. Ba ni-adē ndūn kadē ngōmēn Pol kem kújə ngār yā Herod tá.

ACT 24

Jipə gə sekəñ Pol

- ¹Ndō mí gō té anī, Ananias ngol *ngé tuñ yáa gə reē kə *kum kōō kórēy gə ō, nge kōr najə kum gotən kógərn kə rīn na i Tertulus ō. Niñ-sekəñ Pol rō nge koo bē té.
- ²Bārəñ Pol adə reē, anī Tertulus sekəñ əda na: Peliksə nge koo bē kə majə, kem sōl lom kə ngáy n j-awñ toō i kə ta kŭlīí, tá ī-tūr gir yáa gə ngáy tām yā majə yā gir nápar de gə n toō té kə ta kŭl koo bē yāí kə kə kum kedə kə ngáy báy tɔ.
- ³Yáa malang n j-ənge asə naā beé kə kum mbang gə malang ō, kə loo gə té malang ō, kə ta kŭlīí ní, jə-ndadī tāmən té.
- ⁴Ba m-sāa njəbāi kadə dan ngāl ngáy alé, adə m-rāāi bó kadə ī-rāā kem majə seji ba ī-nēl mbīi ōōñ najə yājí séy.
- ⁵J-əā kadə deē n toō i de kə majal ngáy tītə moy ngālbōgīí beē: Ni sōlyō *Jipə gə malang kə dɔ nang té laā, tá i nəkó n i sɔ no madən gə kə gir bŭtə yā *Najaret gə té ní.
- ⁶Ni-sāa rāā kadə majal tákə *kújə yā Kóōbē, banī jii j-əhɔn ta té kōó. Jii jə-gey gāng sarya dɔn té kə gō *ndū najə yājí,
- ⁷banī Lijiyas ngol áskar gə kə bo teē noō reē taān kə rōó jiií té kōó.
- ⁸Gō té anī ni-əda ngé sekəñ gə kadə reēñ rōí té. Ré íkó ī-dəjen najə anī, nəkó a ɔjə kadə yáa malang n jə-sekəñ najəñ té ní i rōkum.
- ⁹*Jipə gə ndigəñ najə gō Tertulus té, ədañ na i tītə n noō rōkum.

Pol ɔr najə dɔ rōn té

- ¹⁰Dan n nge koo bē əla jīn kə dɔ Pol té kadə ɔr najə anī, Pol, əda na: Mā m-geř kadə ī i nge gāng sarya yā nápar de gə n toō rāā bāl ngáy ngɔlaā. Adə m-əñā wurərn māmák yā kəřəñ najə, kadə m-nējəñ najə dɔrn té kōó.
- ¹¹M-āw rɔy Nəbāā *Jerusalem, ba dan n m-ūgə ní, m-rāā ndō kə māñ kutə gidə i jōó alé. Nge n noō ī-dəje i náā gəgə anī a ədaī.
- ¹²Deē əngeñ loo nəjə naā najə té kə de kórēy kem *kújə yā Kóōbē té al ō, deē əngeñ loo sēlā kósə de gə té kem kújə káñ naā gə té, aláa kem bēé al ō.
- ¹³Tá yáa gə n de gə n toō sekəməñ ngɔlaā najəñ té ní, niñ-asəñ kɔjii kadə i rōkum alé.
- ¹⁴Ba yáa n m-geř kadə i rōkum ní n toó: Mā m-ún i gō róbə kə kijə n ədañ na i róbə kə gōté al ní n m-rāāñ kəla m-ādə Nəbā yā kaají gə ní. Banī m-taā kem yáa malang n ndangəñ kem makətübə *ndū najə té ō, kem makətübə yā *ngé koō ta gə té ō ní.
- ¹⁵Mā m-əndā kemm dɔ Nəbā té tītə n niñ kó gə əndāñneé kemdə dɔn té ō ní, kadə de kə sew gə ō, de kə sew al gə ō n oyñ ní, Nəbā a ndóldə.

¹⁶I tām najē n noō té n m-ā m-éħwón rōm tɔgə ngándáng kadē najē gətóon dóm té ta kum Nábā té ō, ta kum de gē té ō ní.

¹⁷m-gətóo kem bē ké *Jerusalem té asə bāl ngáy, ba m-tél m-āw gogó kemeé i kadē gir deē yām gē yáa gē ké yā rāan kə ngé ndoō gēé té ō, i kadē Nábā *yáa ndējē gē té ō.

¹⁸I loo n noō té n teēn dóm té kem *kújə yā Kóɔbē té, ndō n m-ā m-tōlən ta tɔgo rōm té kadē m-ūnjən njáy njáy té ní. De gē ɔsən dɔdɔ naā té rañ al ō, káa najē bār sow al ō.

¹⁹Banī *Jipə kórēy gē ké gō nang ké Aji té rañ noó, ba majə kadē i niñ n ré awñ kə najē kórēy sem anī, reē rañ noí té ba sekəmən ní.

²⁰Al báa yáa ké majal n m-rāa á najən əħw m ndō n m-ndañ no ngé sarya ké bo gē yā *Jipə gē té ní, adē de gē n rañ toó ədañ.

²¹Ngáy a i najē ké kum kógəm beē n m-ún ndūm kə dɔɔ ngáy m-ədañ dandé té ní tá, m-əda na: I tām taā ké m-taā kem kadē de ké koy gē a ndólən té n a rāāñnéé sarya sem ta kumsí té bōólaā toó!

²²Peliksə geñ najē ké dɔ gō róbə ngeé n toō té majə adē ni-əndədɔ dɔɔ, ba ədadə na: Ré Lijiyas ngol áskar gē ké bo reē ugē laā anī, m-ā m-gāng sarya yāsí.

²³Ni-adē ndūn ngol áskar gē na kə ngōm Pol dəngáyá, ba kə lōō kəndā dɔn té ō, kə lōō kɔgə deē yān gē rāa seneé ō.

Pol ra no Peliksə niñ kə Dərusil té

²⁴Gō té ndō kóndóng wañ anī, Peliksə reēn niñ kə nēyən Dərusil n i *Jipə ní. Ni-əla gō Pol té ba oō najē ké dɔ taā kem Jeju *Kərist té n Pol ɔjə ní.

²⁵Ba dan n Pol a ɔr najē ké dɔ hál ké gōté té ō, dɔ kəħw rō dɔ yáa té ō, dɔ sarya ké a reē báy té ō anī, bōl rāa Peliksə adē əda na: Ké ngɔr n toō té báa i-tél āw kə naā té. Ré m-ənge kum mbang anī m-ā m-bārí báy.

²⁶Ni ɔjən na majanī Pol na a əndā nar jīn té. I yáa n noō n ni a əlañ gōn té kə nja naā té kadē reē wál najē seneé ní.

²⁷Rāa bāl jōó anī Porsiyus Pestus reē kun gotə Peliksə té. Banī Peliksə gey kadē neī *Jipə gē seneé, adē əyɔ Pol dəngáyá.

ACT 25

Pol aŵ kə sarya yāñnéé rō Sejar té

¹Dan n Pestus reē ugē bē kɔɔ yān té rāa ndō mətá anī, ij Sejarə aŵ *Jerusalem.

²Loo n noō té ngol gē ké dɔ *ngé tuñ yáa gē té, kə de ké bo gē ké dɔ dán *Jipə gē té reē sekən Pol rōn té. Niñ-dəjeñ Pestus kat kat

³kadē kə rāā kem majə sedé ba kə reē kə Poló *Jerusalem. Ké rōkum té báa niñ-oñ naā dɔ Pol té yā tōlən róbó.

⁴Banī Pestus tél ədadé na loo n̄ əhɔñ Pol ənīnəñ dəngáyá tū té ní na i Sejure ɔ, tá nəkó n-a n-tél na i mbée ngɔr ngɔr nəkó n̄ toō té ɔ.

⁵Ba ni-ədadé dɔ té báý tɔ na kadē ngār yádé gē kə aŵñ seneé, ba ré Pol na rāā yáá káréý ké gōté al̄ báa kadē kə sekénəñ.

⁶Pestus ndi loodé rāā i ndɔ sósó aláa kutə kógəñ beē ngóy, ba gō té anī tél dɔ té aŵ gogé Sejure. Teē gidə gō ndɔ n̄ ni-tél ugəñ té ní anī, ni-aŵ ndi loo sarya té, ba əda kadē reēñ kə Poló.

⁷Dan n̄ Pol reē ugə anī, *Jipə gē n̄ j̄ñ *Jerusalem ní reē gīrəñ gidən ba tédan̄ najə ké majal̄ ngáy gē dɔn té sekénəñneé, ba niñ-asəñ kɔjə kadē najə gē ní i rōkum alé.

⁸Banī Pol nējə najə dɔ rɔn té kɔ́, əda na: m̄-rāā yáá ké māñ dɔ *ndū najə yā *Jipə gē al̄ ɔ, m̄-rāā yáá ké majal̄ kə kújə yā Kɔ́b̄éé al̄ ɔ, kə *Sejar al̄ ɔ.

⁹Banī Pestus sāā kadē kem *Jipə gē neǀd́, adə ni-dəje Pol na ké ndigə kaw̄ Jerusalem kadē aŵ gāngəñ sarya yān ta kumən ni Pestus té wa.

¹⁰Anī Pol tél ədan na: m̄-ra i loo sarya yā Sejar té n toó, adə a gāngəñ sarya dɔm̄ té i loo n̄ toō té laā. m̄-rāā yáá kógəñ ké gōté al̄ séý kə *Jipə gēé alé, adə ikó i-geř majə.

¹¹Ré najə əhɔm̄ ɔ, m̄-rāā yáá kógəñ ké gōté al̄ ké ndetə yo ɔ anī, m̄-mbāté koy alé. Banī ré yáá kógəñ ké rōkum dan yáá gē n̄ de gē n̄ toō sekəməñneé té ní gətóo anī, de ké asə kəlam̄ jidé té gətóo. m̄-gey kaw̄ kə sarya ní rɔ *Sejar té.

¹²Loo n̄ noō té, dan n̄ Pestus aḡñ najə ní naā té kə ngé kadən kɔjə gēé oy anī, tél əda Pol na: Ī-gey kaw̄n rɔ *Sejar té bá ní, ā aŵ rɔ Sejar té tā.

Pol ra no Agəripa niñ kə Berenis té

¹³Ndɔ gē mānəñ, anī mbañg Agəripa niñ kə Berenis reē ugəñ Sejure, ba aŵñ goḡ Pestus té.

¹⁴Niñ-ndiñ ndɔ i ngáy, adə Pestus ɔjə mbañg gotə najə yā Pol, əda na: Peliksə əya deē kógəñ dəngáyá laā.

¹⁵Dan n̄ mā i *Jerusalem ní, ngol gē ké dɔ *ngé tuñ yáá gē té ɔ, *kum kɔ́ yā *Jipə gē ɔ, reē sekénəñ rɔm̄ té, ba dəjeñ kadē m̄-gāng sarya dɔn té.

¹⁶Banī m̄-tūr m-ədádé na kə gō yáá kəgə bē yā de ké Rom té gē ní, deē n̄ sekénəñ ní, a reēñ kə ngé sekən̄ gēé non té ɔ, a əyənəñ kadē ɔř najə dɔ rɔn té najə sekə n̄ sekénəñ té ní ɔ, pá tá a əlanəñ jī ngé sekən̄ gē té báý.

¹⁷Loo n̄ noō té niñ reēñ seř laā. Ba teē gidə gō ndɔ n̄ jə-reē j-ugəñ té ní anī m̄-ngóo tɔ alé, m-aŵ m̄-ndi loo sarya yām̄ té, ba m-ādə ndūm̄ kadē reēñ kə deē ní.

- 18** Dan í ngé sekón gē ní i non té ní, mā m-gír kadē a ɔsənəñ rāā yáá ká majal ngáy gē, banī niñ-ədañ yáá kógə́m ká ɔjə dɔ yáá gē ní mā m-gír ní alé.
- 19** Ba nējəñ i naā najē seneé dɔ ndōy Nə́bā yādé té ō, dɔ de kéréy ká rīn na i Jeju té ká oy kɔ́w té ba tām yā Pol té bāa ni na ndi kə kumneé té ō ngóy.
- 20** Mā m-geř loo kəndā maý najē ká tītē ní noō alé, adē m-dəje Pol m-éda na ká gey kaw *Jerusalem kadē aŵ gāngəñ sarya dɔ najē yān té ní wa.
- 21** Banī Pol gey kaw kə sarya yān ní i rō *Sejar té. Adē m-ādē ndūm kadē kə ngōmñəñ báté kadē m-éla seneé rō Sejar té.
- 22** Loo ní noō té Agəripa əda Pestus na n-sāā kadē nəkó kə n-oō najē ká ta deē ní tá. Anī Pestus tél ədan na: Bírí anī ā oō najē ká tan té.
- 23** Teē kə ndō ká noō anī Agəripa niñ kə Berenis reēñ kə de gēé buk buk gōdó té. Niñ-udəñ loo sarya té kə ngol áskar ká bo gē ō, kə de ká rang ká bo gē ká kem bēé ō. Pestus adē ndūn kadē reēñ kə Poló, anī reēñ seneé.
- 24** Pestus un najē ɔř, əda na: Mbañg Agəripa ō, sī malang ní ī-ndiī sejí laā ō ní, áá deē ní kósə *Jipə gē malang sekəñəñ rōm té *Jerusalem gəgē, laā gəgē, ba əgañ kɔř ədañ na majə kadē ni-ndi kə kumneé alé ní.
- 25** Mā tā a m-áá kadē ni-rāā yáá kógə́m ká asə kadē oyñ alé. Ba dan í nəkó gey kaw kə sarya yāneé rō *Sejar té ní, m-ndigə kəla seneé rōn té.
- 26** Mā m-áá najē ká sew ká kadē m-ndang m-əndā dɔn té m-élañ m-ādē Sejar alé. I tām najē ní noō té n m-reē seneé nosí té ní, ba mandang bāa i kə noí ī mbañg Agəripa té, yā kadē ré m-oō najē ká tan té ba m-ənge yáá kógə́m tū té anī m-ndang.
- 27** Tɔdō mā m-áá kadē deē ní ni i dəngáy ní, kəla seneé kanjə kəda najē ká dɔn té kadē unjə ní i yáá ká əhɔ naā alé.

ACT 26

Pol ɔř najē dɔ rōn té ta kum Agəripa té

- 1** Agəripa əda Pol na: Ī-teē taí ba ɔř najē dɔ rōí té tā. Loo ní noō té Pol əla jīn kə dɔ de gē té rāāndé lápəya, ba ɔř najē dɔ rōn té əda na:
- 2** Mbañg Agəripa, rōm nelə́m ngáy kadē m-ɔř najē dɔ rōm té bōólaā ta kumií té, najē yā yáá gē malang ní *Jipə gē ɔsəməñ rāā té ní.
- 3** Tɔdō yáá kəgə bē yā *Jipə gē malang ō, yáá gē ní niñ a nējəñ naā najē dɔ té dejə ō ní, nge ká dumí ī gətóo. Adē m-rāāí bó ba ī-tégā taí oōñ najē kɔřə́m.
- 4** Yáá gē ní m-rāādé dan nápar deē yām gē té ō, kem bē ká *Jerusalem té ō, kə dūúm báté m-təgə́n ní, *Jipə gē malang gerəñ.
- 5** Niñ-geřməñ i jóo, adē ré ndigəñ bāa asəñ kəda najē ká kum té dɔm té karī. Tɔdō mā i *Parijiye, adē i gír bütə kógə́m ká loo rāā kəla kadē Nə́bā yādé ngañg ngáy.

⁶Ba ré reēn sem loo sarya té yā rāa sarya sem bōólaā báa, i najē kəndā ké m-əndā kemm do mindé Nóbā ké ənī adē kaají gē té.

⁷Míndən ngeé n ənī ní, gír bē gē ké kutə gidə i jōó yā gír deē yājí gē əndān kemdá do té kadē a reē yā kudə gírí, adē niñ rāān kəla adēn Nóbā ndōó o kadaá o kanjē dəba. Mbañg Agəripa, i tām kəndā kem do mindé Nóbā té ngeé n toō n *Jipə gē sekəmāñneé ní.

⁸Kadē Nóbā ndóó de ké koy gē ní, de kórēy gē dansí té aḡñ kadē i yáá ké to taā kem al i najē rí té?

⁹Mā nəkó n toō ní, kété m-gír kemm té m-əda na majə kadē m-rāa yáa malang n tógém asə ní kadē m-nujəñ rí Jeju ké *Najaret kōó.

¹⁰Adē m-rāa yáa ní kem bē ké *Jerusalem tá. Ngol gē ké do *ngé tuñ yáa gē té adēmān ta róbə, adē m-əwá ngé taā kem gē ngáy m-bōkédə dəngáyá. Tá dan n a tōlāndé ní, mā m-ndigə najē gō ngé tōldé gē té o.

¹¹Mā m-ōr gō kújə káñ naā gē tē tē, m-rāa ngé taā kem gē yáa ké tōr gē, ba m-ra sedə ta tájē nge n niñ-taān kemən ní. Tá wōñg yām n a rāām i ké kōr té dōdó té ní, rāām adē m-ndəle njadé báté ta ké do bē ké rang gē té gēgē.

Pol ojə gotə loo tūr n tūr hálən ní

(Áaj Kəla 9.1-19; 22.6-16)

¹²I beé n ngol gē ké do *ngé tuñ yáa gē té əyāñneé yáa gē gír jím tá o, əlamāñneé kə Damas o ní.

¹³Mbañg Agəripa, mā i do róbé té o, loo i dan kadə ndaá o, ba m-áa loo ké unjə kow tōy mbang, teē do rā té ba unjə gír dóm o, unjə gír do ngé gē n niñ i sem do róbə mbā té ní o.

¹⁴Jii malang ní jə-téé jə-tésō adē j-aḡ rōjí i nang tá. Anī m-ōo ndū deē kógəmə ədam najē kə ta Hebero, əda na: Sol, Sol, i-rāām ndoó té i tām rí té? Ngañg seí kadē əbā ta katə kəgə kəlīí.

¹⁵Mā m-tél m-dəjen najē m-əda na: Ī i náā Kóóbə? Anī Kóóbə tél ədam na: Mā i Jeju n ā i-rāām ndoó té ní.

¹⁶Ba ĩ i-ra kə njaí dōó. m-ndōbī i yā kadē m-rāāi nge kəla yām tá. Ā i-tél de ké kum té yām, kadē ójə loo kəa n aḡm bōólaā ní o, kadē ā édá yáa gē n m-ā m-ójií báy kadē áa ní o.

¹⁷m-gāng dōí kōó báá jī *Jipə gē té o, jī gír de gē n m-ā m-əlaí kə rōdó té ba niñ i Jipə al gē ní té o.

¹⁸M-əlaí i kadē āw i teē kumdá, kadē āw i-teē sedé kōó kum til té ba i-reē sedé kum loo ké unjə kow tá, i kadē āw i-teē sedé kōó gír tógə yā *Sətan tá ba i-reē sedé rō Nóbā té, yā kadē taān kemm anī əngeñneé māy rō do majal yádé gē té o, kadē əngeñneé loo dan de gē yā Nóbā té o.

Pol ɔ̄r najē kəla yān

- 19 Adē mbañg Agəripa, m̄-mbāté najē ta yáá kə dɔ̄ rā́ té n̄ m-ááá ní té alé.
- 20 Ba m-ójə de kə Damas gē najē ta kəga dɔ̄, gō té anī i de kə *Jerusalem gē ō, de kə gō nang malang kə Jude té ō, tá nápar de gē n̄ niñ i *Jipə al̄ gē ní m-ójédé najē ō. M-ójédé kadē əyāñ gir̄ yáá rāādé kə majal̄ gē kɔ́, ba kə tūrēñ rōdédé kə rō Nóbā té ō, kə rāāñ yáá kə ɔ̄jə kadē niñ-əyāñ majal̄ yādédé gē kɔ́ rōkum ō.
- 21 I tām najē n̄ noō té n̄ *Jipə gē əhɔ̄mēñneé kem *kújə yā Kóɔ̄bē té ba sāāñ tōlēm ní.
- 22 Banī Nóbā ngōmēm bāté bōólaā, adē m̄-ra laā báy kadē yáá gē n̄ mā i kum té á m-ááá ní, m-éda de gē malang, de kə dūú gē ō, de kə bo gē ō. Mā m-édá yáá kógēm kə rang alé, ba i yáá n̄ *ngé koō ta gē ō, Moijə ō, ədañ na a reē ní.
- 23 Niñ ədañ kadē *Kərist ní na a áá tápē ō, na a oy ba na a ndól̄ kété dan de kə koy gē té ō, na a ɔ̄jə gir̄ deē yājí gē ō, de gē kə niñ i *Jipə al̄ gē ō, loo kə unjə kow ō.

Pol mēř Agəripa taā kem

- 24 Pol ɔ̄r najē dɔ̄ rōn té ugē loo n̄ noō té, anī Pestus əga kɔ́r əda na: Pol, āy kōr kɔ́! Yáá n̄ ĩ-ndóó ngáy ní rāāi adē āy kōr kɔ́!
- 25 Pol tél tūr ədan na: Nge kɔ̄ɔ̄ bē kə majə Pestus, m-āy kōr alé. Najē n̄ m-ōr ní i najē kə rōkum ō, najē kōr de kə kuř dɔ̄n ndi kə gōó majə ō.
- 26 Mbañg Agəripa geř yáá gē n̄ toō, adē m-ásə kōr najēn ta kumən té kanjē bōl̄. Mā m̄-taā kem māmák kadē yáá kógēm kə mbaān ni danaá gətóo. Tɔ̄dɔ̄ yáá gē n̄ toō ní rāāñ yáá i kɔ̄gō loo kógēm té alé.
- 27 Mbañg Agəripa, ĩ-taā kem najē kōr *ngé koō ta gē a? Mā m-geř majə kadē ĩ ĩ-taā kem.
- 28 Anī Agəripa tél əda Pol na: N̄y i séy beē kadē ósə ngóyím kadē m̄-tél deē yā *Kərist.
- 29 Anī Pol tél ədan na: Ká n̄y i séy beē aáá, ngáy ááá, kadē Nóbā rāā adē i ĩ ngóy alé, ba kadē i de gē malang n̄ a oōñ najē kə tam̄ té bōólaā toó, kadē ĩ-télii ĩ-toi tītēm̄ məkó, ba kadē i kə súl̄ gē n̄ jīm̄ té toō jīsí té alé.
- 30 Loo n̄ noō té mbañg ĩj dɔ́, ni gəgē nge kɔ̄ɔ̄ bē gəgē, Berenis gəgē, ngé gē n̄ ndiñ sedé loo sarya té ní gəgē.
- 31 Dan n̄ niñ-teēñ anī ədañ naā na: Deē n̄ toō rāā yáá kógēm kə asə yo al̄ ō, kə asə kadē de túyñəñ kə súl̄ al̄ ō.
- 32 Anī Agəripa əda Pestus na: Deē n̄ toō ní, nóngēté əda na n-aw̄ kə sarya yān ní rō *Sejar té al̄ báa j-a j-əyān dɔ́ karī.

ACT 27

Əlañ kə Poló Rom

- ¹Dan ní unəñ ndūdó yā kadə j-aw Itali kə to boó ní, əlañ Pol niñ kə dəngáy kórēy gēé jī ngol áskar gə kógə́m kə rīn na i Julius t́. Ni i ngol bütə áskar gə ní a bārə́ndé na i ngé rō gə yā *Sejar ní.
- ²Loo ní noó t́ j-ał kem too bo kógə́m kə Adəramitə t́, kə a aw i yā kaw dəba kə gō kum kə́ə gə kə gō nang kə Aji t́ t́. Too ní ɔ́r dɔ́ sejí. Deē ní i sejí ní i Aristark. Ni i de kə Masedəwan kə Tesalonik t́.
- ³Teē kə ndō kə noó anī j-ugə́ Sidon. Julius ní i nge rāā kem majə kə Poló ní, əyən kadə aw rō madən gə t́ kadə rāāñ seneé.
- ⁴Dan ní j-ij noó ní a j-əndā to i kə gō kadə kóongó kə doṛ kə Sipər t́ kadə taā nəl dɔ́j t́, tɔ́dɔ́ nəl əla i kə gō gūsərūú.
- ⁵Gō t́ anī j-ənda dan bā bo kə Silisi ɔ́, kə Pampili ɔ́ jə-gāng ba j-ugə́ Mira nang kə Lisi t́.
- ⁶Ngol áskar gə ənge too bo kógə́m kə Aleksandəri kə a aw i kə Itali loo ngeé ní noó t́ anī, adə j-ał kemeé.
- ⁷Rāā ndō ngáy ní to njərā sejí lów al b́atə́, adə j-ə́ə t́apə́ ngáy t́ j-ugə́n loo ní ra sɔ́ɔn ta naā kə bē kə Kənidə ní t́. Dan ní nəl a əla i kə gō gūsərūú adə ɔ́gə́j kəw kum kə kété ní, jə-tetə rṓj j-aw Salmone ní i ta sɔ́ɔ doṛ kə Kəretə ní t́, ba j-əndā to bo kə gō kadə kóongó kə doṛ kə Kəretə t́ kadə taā nəl dɔ́j t́.
- ⁸J-ə́ə t́apə́ loo njərā t́ kə to boó kə gō kadə kóongó ní b́atə́ j-ugə́n loo ní a bārə́n na i kum kə́ə kə majə gə t́ ní, ngɔ́r kə kadə bē kə Laje t́.
- ⁹Ndō gə mənəñ ngáy kɔ́ɔ ɔ́, njərā mbā kə to boó ní t́el a otə́ i yo pipi ɔ́, tɔ́dɔ́ ndō ní a *ndiñneé bō tām yā Nə́bā t́ ní mən kɔ́ɔ. Adə Pol tāā madə mbān gə ədadé na:
- ¹⁰Madə́m gə, m-ə́ə kadə mbā ní toó a to karī pápál kanjə́ yáá kə to yo alé: Too bo gə́gə́, yáá kə kemeé gə́gə́ a nujə́n nujə́ kə majal ngáy ɔ́, tá báy tɔ́ ní, jii kó gə́ gə́gə́ ní yáá kə ngañ a rāáj ɔ́.
- ¹¹Banī ngol áskar gə taā kem najə kɔ́r nge nəl to bo ɔ́, kɔ́ɔ to bo ɔ́, tɔ́y najə kɔ́r Pol.
- ¹²Kum kə́ə ní majə ndi tū t́ kúlí alé. Adə ngáy gə ndigə́n kadə ré i loon t́ b́aa kə n-aw kə n-ndiñ Penikəs kə n-ngóõñneé kadə gír kúl gāng tá. Penikəs i kum kə́ə kógə́m kə doṛ kə Kəretə t́, kə ra kumən sɔ́ loo kə dɔ́ dán mbór bē kə geleé t́ kə loo kə no bē t́ ɔ́, ra kumən sɔ́ loo kə dɔ́ dán mbór bē kə kɔ́ɔ t́ kə loo kə no bē t́ ɔ́.

Nél balway əla dɔ́ bā bo t́

- ¹³Ngōñ nəl kógə́m kə dām mbór bē kə geleé t́ əla pelele, anī niñ-ɔ́jəñneé na yáá ní na n-gírə́n rāā ní na n-a n-rāāñ kadə a udə gírí karī. Gində́ kə ta ngɔ́r ngɔ́ ní rāāñ bəl t́ əhɔ́ñneé to bo gotə́ kógə́m ní, ndóṛ əniñ kem toó, ba adəñ nəl ndóṛ to bo kə gō kadə kóongó kə doṛ kə Kəretə t́ ngɔ́r ngɔ́r awń.

- 14Séy beē gō té anī nél balway kógēm ká dām mbór bē ká koḡ té ij dō mbaī gē ká Kāretā té reē əsō maná.
- 15Nél ní ɔr too bo awh, tɔdō loo kəhɔn gotə kógēm dum, adə j-əyaŋ dɔɔ adə aŋ kə gō nélé.
- 16-17Dan n jə-rəngō rɔjɪ gidə ngōn doŋ loo kógēm ká a bārnəñ na i Kəloda té anī, mbaī ká doŋ ní té taā nél dɔjɪ té séy. Loo n noō té j-aa tápə loo kaw kə ngōn to ká yā kajəñ deé kem nge ká bo té. Jə-ndórən j-əndān kemeé, ba gō té anī jə-bír too bo ní kə kəlaá. Tá gō bōl té najə kadə to aŋ əga nang Sirtə té ní, niñ-əyaŋ hórōng adə ij kal dɔ mañ té, ba əyaŋ adə nél ndórjɪ aŋ sejí.
- 18Nél ní nay kə loo bɪjɪ té kə ngangāá ngáy báy. Banī teē kə ndō ká noō anī, j-ɔy yáá ká kem toó kə bāá bāá.
- 19Teē kə ndō ká nge ko mətá anī, ngé rāā kəla kem to boó gə ɔyñ yáa to gə kə jidə bōkəñ kum mañ té kɔɔ.
- 20Rāā ndō ngáy ní j-aa kum mbang al ɔ, tɔyɔ gə al ɔ, nél əhɔ rɔn séy al ɔ. Adə j-əndā kemjɪ dɔ kajə té tɔ alé.
- 21Rāā ndō ngáy ní deé əsa yáa alé. Anī Pol ij ra dɔɔ dan madən gə té ba ədadə na: Madəm gə, nəngətə ɔɔi i tam ba i-ndótɪ Kāretā té al anī, yáá ká to yo n toō a əsɔ dɔjɪ té al ɔ, yáa gə a nujəñ al ɔ.
- 22Ba n toō bāa m-mērsɪ kadə əhɔi rɔsɪ tɔgə, tɔdɔ deé kógēm dansɪ té a ɔy alé, ba i too góy n a udə.
- 23Tām ngəlaā ní *de ká dɔ rə té yā Nəbā n mā i deé yān ɔ, m-rāā kəla yān ɔ ní, reē rɔm té
- 24ba ədam na: Pol i-lōɔ bōl, tɔdɔ i gár kadə ā i-ra no *Sejar té ɔ, de gə malang n niñ i seí kem toó ní, Nəbā adɪ sedə ɔ.
- 25Ní, madəm gə, əhɔi rɔsɪ tɔgə! Mā m-taā kem Nəbā, adə yáa gə a reēñ yā to títə n ni-ədaməñ ní.
- 26Banī i gár kadə to a əga nang adə a dəba kadə doŋ loo kógēm té.
- 27I ndō kutə gidə i sɔ kɔɔ tā n nél a bɪjɪ dɔ bā bo té kə non té ní. Ugə ngɔr kə dan loo té anī ngé rāā kəla kem toó gə aañ kadə títə ká dɔ nang kógēm i ngɔr rɔjɪ té beē.
- 28Adə niñ-əlañ kəla ká yáa ká ɔy i ta té kum mañ té yā gerəñ bŭl mañ, anī aañ kadə asə métər kutə mətá gidə i sɪrɪ. Niñ-aŋ kə kəté séy ba əlañ kəla ní kum mañ té báy tɔ, anī əngeñ i métər kutə jōɔ gidə i sɔsɔ.
- 29Gō bōl té najə kadə to bo aŋ əga mbaī sejí loo kógēm té ní, niñ-bōkəñ gində ká tadə ngɔr ngɔ gə sɔ kum mañ té kəla to té əhɔñneé to bo gotoó, ba ndəngəñ kadə kə loo kə tɪ lāv.

³⁰Ngé rāā kəla kem toó gē sāān kəyā too ba kəy naā. Niñ-unəñ ngōñ too ké yā kajəñ deē ní əniñ kum mañ té, ba rāāñ ngam ədañ na n-awñ na i kə kəla gində ké ta ngər ngə ké ta bay too té kum mañ té.

³¹Anī Pol əda ngol áskar gē ō, áskar gē ō na: Ré de gē n noō ndiñ kem too boó al anī sīī ā ájiī alé.

³²Tā anī áskar gē gángəñ kəlá ké tū ngōñ to ní té ba əyənəñ adə aw.

³³Dan n a ngóōñ kadə loo tīi báy anī, Pol əsə sedə malang ta kəsa yáá, ni-ədədə na: Bōólaā i ndō ké nge kə kutə gidə i só n i-ndi ā i-ngóōīneé ta yáá ké a rāā yā rāāsí kanjə kəsa yáá ní.

³⁴Adə m-mērsí kadə i-tél əsaī yáá gogə, tədō i nge n noō n ā ájiīneé ní. Deē kógəñ dansí té ké kadə nənga dən kógəñ gəgə ta a tīī ní gətóo.

³⁵Dan n Pol əda najə gē n noō oy anī un mápa, ndadə Nəbā də té ta kumdə té malang, ba gō té anī tetə naā té ba əsa.

³⁶Loo n noō té de gē malang əhəñ rōdə təgə ba əsañ yáá ō.

³⁷Jīi malang n i kem toó ní, jīi i deē 276.

³⁸Dan n əsañ yáá asədə anī, bōkəñ gémə bāá kōs kadə too bo hōóló.

Too bo bəw seji

³⁹Dan n loo tīi anī, ngé rāā kəla kem toó gē əñ də nang gerəñ alé. Niñ-əñ i mba mañ ké tōō ō, ndágə loo ké ta mañ té ké náng siyák i tū té ō, adə geyñ səlá too bo tū té ké a to karī wa.

⁴⁰Niñ-tútəñ kəlá ké tū gində ké tadə ngər ngə gē n əhəñneé too bo gotə kógəñ ní té, ba əyāndə kōs gir maná ō, tútəñ kəlá tū háy gē n a nēləñneé to bo té ní ō. Gō té anī doōñ ta kūbə kógəñ n nəl a ndórəñ too bo ní də bay to té, ba awñ kumdə kə ta gógə té.

⁴¹Niñ-reē ugəñ də tōō mañ kógəñ ké mañ a nūgə də jī jōó tū té té anī to bo əga nang. Adə loo kaw kə kété gətóo ō, loo tél kə gogə gətóo ō. Ta bay to māñ udə nángāá ba ra gotoó beé, ba kəlán tá bəngál mañ əndan ngáy, adə rōy ta naā té sá sángəláng kōkə.

⁴²Áskar gē geyñ tōl dəngáy gē kōkə, na sōgə deē kógəñ dandə té al mañ ba teē ay.

⁴³Banī ngol áskar gē gey kajə Pol, adə mbátə gōdə té. Ni-adə ndūn kadə ngé gē n gerəñ kal mañ ní kə tésōñ maná kété kə awñ ndágá,

⁴⁴ba ngé gē n gerəñ kal al ní kə əyñ kəgə ké laa gē, aláa kəgə too gē kə toñ də té alnəñ mañ ta kaw ndágá. I beé n niñ malang teənəñ ndágá kanjə kadə yáá kógəñ rāādə ní.

ACT 28

Pol i doř ká Maltə tá

- ¹Dan n̄ jə-teē ta yo té anī, j-oō kadē rī doř ní na i Maltə.
- ²De ká tū té gē rāān kem ndaa ká jóo toó deē ɹɹ al báy sejí. Rāān hor ká bo ba əhɔ̃njí kē rōdɔ́ té malang kadē jə-ndíbē, tɔdɔ́ mañ tetə buk a edə i mbée ɔ, kŭl ɔɔ ngáy ɔ.
- ³Pol dij ngōō kīr yā bōkə horoó anī, lī kakə́m kógə́m ká kəngā hor teē seneé tū kīr té bír gidə jīn tá.
- ⁴Dan n̄ kóɔ bē gē ɹɹn kadē lī ní naā jī Pol té linding anī, ədañ naā dɔ dándɔ́ té na: Deē n̄ toō i de ká nge tɔ́l de gē gár, tām̄ ni teē ta yo ká maná té, banī besə Yáá ká Gō té ndigə kadē ni ndi kə kumneé alé.
- ⁵Banī Pol tūtə lī ní ənīn kum hor té ɔ, rōn tōrən séy al báté ɔ.
- ⁶De gē ní əndāñ kemdɔ́ dɔ kɹɹn té loo tágə té, aláa loo kɹɹn té loo teē kəsɔ́ koy té kē ta jī té noō. Dan n̄ niñ ngóōñ dan i ngáy ɔ, ɹɹn kadē yáá kógə́m ká rāān gətóo ɔ anī, tūrən̄ ndūdɔ́, ədañ na Pol na i nébā kógə́m.
- ⁷Loo yā Pubəlius nge kɔɔ bē ká doř ní té i kadə loo n̄ jə-ra tū té ní té ngɔr. Ni-əhɔ̃jí kē rōn té majə ɔ, adəjí loo jə-toñ ndɔ́ mətá ɔ.
- ⁸Bəbə Pubəlius to dɔ tērá té kə moy gajaá ɔ, kə moy ndeñg mósó ɔ. Anī Pol aŵ kɹɹn tá. Ni-əndā jīn dɔn tá ndɔ́yñ Nébā anī, rō dəngam ní ngáa.
- ⁹Loo n̄ ngé moy ká doř ní té gē ɹɹn beé anī reē əngeñ Pol ɔ, anī rōdɔ́ ngáa ɔ.
- ¹⁰Niñ-rōyñj́ ngáy ɔ, ta kawj́ anī adəñj́ sádə gē ngáy ɔ.

Pol ugə Rom

- ¹¹Jə-ndi noó rāā nāā mətá tá kadē j-ɔr dɔ́ kə too bo kógə́m ká nāā kŭl gāng girən loo ní té báy. To ní i too bo ká Aleksandəri, ba a bārnəñ na i besə ndəngā gē.
- ¹²J-aŵ j-əla too kum kḗḗ ká Sirakujə té, ba jə-ndi noó ndɔ́ mətá.
- ¹³J-ij noó ba j-əndā too bo kə gō kadə kóongó j-aŵ j-ugə Rejiyo. Teē kə ndɔ́ ká noó anī nél ká dām̄ mbór bē ká geleé té əla, adə jə-rāā ndɔ́ jōó anī j-ugə Pujoles.
- ¹⁴J-ənge ngákóójí gē kem bē ngeé n̄ noó tá, adə niñ-əhɔ̃njí mbā ndɔ́ sīrí. I beé n j-ugəñ Rom ní.
- ¹⁵Ngákóójí ká Rom gē oōñ kōójí adə ténīñ tají báté ugəñ loo gātə ká Apyus té ɔ, ta ngán kújé ká mətá gē n̄ a igəñ yáá kəsə ɔ kasə ɔ tū té ní té ɔ. Dan n̄ Pol ɹɹdɔ́ anī ndadə Nébā ɔ, kemən tetə kē nang tá ɔ.
- ¹⁶Dan n̄ j-ugə Rom anī, adəñ Pol ndūdɔ́ kadē ndi kem kújə yān tá kə kérneé naā té kə áskar n̄ əndānəñ tan tá ní.

Pol ɔjə najə yā Nébā kem bē ká Rom tá

- 17Rāā ndō mətá gō té anī, Pol bār *Jipə kə bo bo gē kə kem bē kə Rom té bē looneé. Dan ní niñ-ɔsəñ dɔdɔ naā té oy anī, ni ədadé na: Ngákóúm gē, m-rāā yáá kógə́m kə majá kə gír deē yājí gēé al̄ ō, kə yáá kágə bē yā kaají gēé al̄ ō. Banī əhɔmən *Jerusalem əlamən jī Rom gē tá.
- 18Dan ní niñ-dəjemən najə oy anī, geyñ kəyām dɔɔ. Tɔdɔ niñ-əngeñ yáá kógə́m dɔm té kə asə kadə deē gāngə́n sarya yo dɔm té alé.
- 19Banī *Jipə gē tɔsən najə kə ndágá ba ɔdən alé. I yáá ní noō n ndeē kadə m-reē kə sarya ní rō *Sejar té ní, ba yáá kógə́m kə kadə m-sekən nápar deē yām gē gətóo.
- 20Adə i tām najə ní noō té n m-dəje kadə m-áásí ō, m-ɔr najə sesí ō ní. Kə rōkum té bāa ənīn súl gē ní toō jīm té i najə yā deē ní ngán *Israel gē əndān kemdɔ dɔn té ní tá.
- 21Niñ-tél ədanən na: Jii laā j-ənge najə kə ndang kə dɔí té kə ii Jude al̄ ō, ngákóújí gē ní iin nú ní deē kógə́m dandá té kə reē ədají kōóí, aláa ədají najə kə majá dɔí té gətóo ō.
- 22Ba jii jə-gey kadə ikó ədájí yáá ní i-gír ní kə taí. Tɔdɔ jə-geř kadə kə gō loo gē malang ní, de gē ndigən najə yā gír bütə yái ní toō alé.
- 23Niñ-oōn naā kə Poló dɔ ndō kógə́m tá, ba reēn ngáy tɔy kə kété əngenən kem kújə yān té ndō ngeé ní noō tá. Ni-ɔr najə sedə dəloí bátə loo sɔl dɔn tá, ɔjedə najə kə dɔ *Bē kɔɔ yā Nəbā té ō, sāa kəhɔdɔ kə najá kadə taān kem Jeju ō. Ni-əla gír sedə i dɔ *ndū najə yā Moijə té bátə teēn dɔ *ngé koō ta gē tá.
- 24Ngé kərəy gē ní najə ní əsə kemdɔ ní taān kem Jeju ō, kə madə gē taān kem al̄ ō.
- 25Dan ní niñ a tūn i naā kanjə bōkə ndūdɔ gō naā té ní, Pol ədadé i najə ní toō ngóy, əda na:
- 26Najə ní *Ndíl kə Tál əndā ta Ijai *ngé koō ta té adə əda kaasí gē ní i najə kə rōkum! Ni-əda na: Āw əngé gír de gē ní toō ba ədádɔ: Ā oōi najə kə mbísí, banī ā i-geri kum alé. Ā áá loo majə kə kumsí, banī ā áá yáá alé.
- 27Tɔdɔ gír de gē ní toō ní kemdɔ ngañg ngóróró kɔɔ. Niñ-utən mbídə kɔɔ ō, kótən kumdə kɔɔ ō. Kadə kumdə áá loo al̄ ō, mbídə oō loo al̄ ō, kemdə kə gerən najə kógə́m al̄ ō, yā kadə kə n-tūrənneé rɔdɔ kə rɔm té alé, na sōgə rɔdɔ ngáa.
- 28Ní, oōi majə: I de gē kə niñ i *Jipə al̄ gē n əlan kə kajə kə Nəbā a ajə de gēé ní toō adəndə ní. Niñ a oōn!
- 29Loo ní Pol əda Jipə gē najə ní noō anī, niñ-awñ ba gákən naā ngáy dɔ dándə tá.
- 30Pol rāā bāl jōo ta asə naā kem kújə ní ni-əhɔ té ní. De gē malang ní reēn kəngen té ní, ni-əhɔdɔ kə rɔn té majə i kem kújə ngeé ní noō tá.
- 31Ni-ənī kemən ɔjən najə kə dɔ *Bē kɔɔ yā Nəbā té kanjə bōl ō, ndóon de gē najə kə dɔ Kɔɔbē Jeju *Kərist té kanjə bōl ō, de kə ɔgən gətóo ō.

ROM

ROM 1

Pol rāā de ké Rom té gē lápéya

¹I mā Pol n m-éla kə makətübūú mādēsí ní. Mā i nge kəla yā Jeju *Kərist. Ni bārēm kadē mā i ngōmbang kəla yān ō, ɔrēm tayā kadē m-ənā mbēr Najē ké Majə yā Nóbā ō.

²Najē ké Majə ní sɔɔ i dɔ Ngōnən Jeju Kərist n i Kóɔbē yājí ní. Nóbā nəkó ənī míndən najēn té kété kɔɔ, adē *ngé koō ta yān gē ndangən kem makətübē yān té.

³Ta yā deē ndul gē té ní, ojən Jeju i gír kaa yā Dabid té.

⁴Ta yā Nóbā té báa, Nóbā ɔjə kadē ni i Ngōnən i dan n ni-ndólən dan de ké koy gē té kə tógə yā *Ndíl ké Tálá ní.

⁵I kə ta kŭlneé n Nóbā rajəmēn, adē m-tél ngōmbang kəla yā kɔsə́n gɔn *Kərist ní. I yā kadē m-rāān kadē de gē ké dan nápar de gē té malang taān kemən ō oōn tan ō.

⁶Sií n Jeju Kərist bārsí ní, sií i dan nápar de gē n toō té ō.

⁷Ní, m-éla kə makətübūú m-ādēsí, sií kó tár yā Nóbā gē n i-ndií Rom á Nóbā bārsí kadē i-télií ngé yān gē ní. Adē Bobəjí Nóbā niñ kə Kóɔbē Jeju Kərist rāān kem majə sesí ō, solən kemsí ō.

Pol ndəngā kaw̄ kə́ ngé taā kem ké Rom gē

⁸Yáá kə ta kəga dɔ ní, m-ndadē Nóbā yām kə ta kŭl Jeju *Kərist tām yāsí té malang. Tɔdɔ kə gō dɔ nang malang ní najē taā kem yāsí bār ngáy.

⁹Tɔdɔ Nóbā i de ké kum té yām tām yā najē n noō té. Ni n m-rāā kəla yān kə ngarāng kemm̄ gēé malang loo kɔjə Najē ké Majə yā Ngōnən té ní. Mā m-ɔr najē yāsí ngándáng,

¹⁰kem ndɔy yām té ní, m-dəje Nóbā kə ndɔ gē ndɔ gē kadē ré ndigə anī, kə adēm ta róbə kadē m-āw m-áásí.

¹¹Ngur kaw̄ kə́sí rāām ngáy, yā kadē m-āw m-ādēsí kadē karī yā Ndíl kadē éngeineé tógə.

¹²I tām n noō té ngóy alé, ba i yā kadē taā kem yāsí adēm tógə ō, taā kem yām mā adēsí tógə ō.

¹³Ngákóóm̄ gē, m-sāā kadē i-gerī na m-ójə kaw̄ loosí nja i ngáy, ba duṃ dóm̄ i mbée. m-sāā kaw̄ loosí kadē kəla yām teē yáá, tītē n teén yáá bē nápar de gēé té ní.

¹⁴Sɔɔ kadē i mā n m-āw bē yā Gərek gē té ō, bē yā tərā kɔr gē té ō, bē ngé gēr yáá ngáy gē, aké i ngé gēr yáá al̄ gē té ō ní.

15 Adē i tāḿ ń toṓ té n sī́ ń ī-ndiī́ Rom ní, ngur kaẃ kɔ́jəsí Najḗ ké Majə́ rāāḿ ngáý ní.

Tógə́ yā́ Najḗ ké Majə́

16 Tɔ́dɔ́ rōḿ solēḿ loo kɔ́jə́ Najḗ ké Majə́ té alé. Najḗ ké Majə́ i tógə́ yā́ Nébā́ ké yā́ kajə́n deḗ malanǵ ń a taā́ kem ní. Kété́ i *Jipə́ gə́, tá gṓ té i de gə́ ń niñ́ i Jipə́ al gə́ ní.

17 Tɔ́dɔ́ Najḗ ké Majə́ ɔ́jə́ loo rāā́ ń Nébā́ rāā́ de gə́ adḗ télə́n de ké gṓtə́ gə́ ta kumə́n té ní: I kə́ gṓ taā́ kemeé́ ngóy, ta kə́la gíŕ té báté́ ta tṓl ta té, tītə́ ń ndangə́nneé́ kem makətúbúú́ na: Deḗ ń i de ké gṓtə́ ta kum Nébā́ té kə́ ta kū́l taā́ kem yā́n ní, a ndi kə́ kumneé́ i kə́ ta kū́l taā́ kem.

Najḗ i dɔ́ de gə́ té malang

18 Nébā́ ndi dɔ́ dɔ́ rā́ té rāā́n wṓng kə́ yáá́ malanǵ ké majaĺ ɔ́, ké gṓ té al ɔ́ ń de gə́ rāā́n ní. Tɔ́dɔ́ niñ-ɔ́gə́n najḗ ké rṓkum rāā́ kə́la sɔ́n yáá́ rāādé́ ké majaĺ gə́.

19 Tāḿ yáá́ ké dɔ́ Nébā́ té ń deḗ asə́ geṛ́ ní kumə́n i ké unjə́ tāḿ yādé́ niñ́ té. Nébā́ nə́kɔ́ ɔ́jədé́ kum kə́ ndágá́ wáńg.

20 Tɔ́dɔ́ jóo nə́kɔ́ ń Nébā́ rāā́n dɔ́ rā́ ɔ́ dɔ́ nang ɔ́ toó́ ní, hálə́n ké majə́ ké duṁ́ kaá́ gə́, adḗ i ké to ngándáńg ɔ́, ngarāńg kumə́n nə́kɔ́ Nébā́ ɔ́ ní, deḗ a ɔ́adé́ i tū́ kə́la rāā́n gə́ té. I loó ń noṓ té n najḗ i dɔ́ de gə́ té malang ní.

21 Tɔ́dɔ́ niñ-gerə́n Nébā́ ba ɔ́sə́n gɔ́nə́n al ɔ́, ndadə́nə́n séý tītə́ ń de gə́ a rāā́nneé́ kə́ Nébā́á ní al ɔ́. Ba gíŕ yā́ de gə́ i gíŕ ké ro karī́ ɔ́, geṛ́ yáá́ al ké kemd́é té ə́nī til kumdé́ té kɔ́ ɔ́.

22 Ə́dañ na niñ́ i ngé́ kum kedə́ gə́ banī́ niñ́ i mbóo gə́.

23 Kadə́ ndɔ́yñ́ Nébā́ ń i de ké bo ké ta ngóyn gətóó ní a, niñ-ndɔ́yñ́ ndíl yáá́ ké tósə́ kum gotə́ de gə́ ɔ́, yeḷ́ gə́ ɔ́, dā́ gə́ ɔ́, kuṛ́ ké kagə́ nang té gə́ ɔ́ ń i yáá́ ké a ndumə́n karī́ gə́ ní.

24 I tāḿ ń noṓ té n Nébā́ ə́yadé́ adḗ rāā́n yáá́ ké to yeṛ́ kum gə́ ké ngurə́n i kemd́é té ní. Ba yáá́ gə́ ní tél ə́nīn rṓsɔ́l dɔ́dɔ́ té.

25 Niñ-unə́n yáá́ ké rṓkum al gə́ tá ə́ndā́n kum gotə́ Nébā́ ké rṓkum. Niñ-rɔ́yñ́ yáá́ ń Nébā́ rāā́ ní ɔ́, rāā́n kə́la adə́nə́n ɔ́. Banī́ Nébā́ nge rāā́ yáá́ gə́ ń noṓ ń kadə́ tɔ́yñə́n ngándáńg ní, niñ-rɔ́yñə́n al ɔ́, rāā́n kə́la adə́nə́n al ɔ́. *Adḗ i tītə́ ń noṓ.

26 I tāḿ najḗ ń noṓ té n Nébā́ ə́yadé́ jī́ ngur yáá́ ké to rṓsɔ́l gə́ ń rāādé́ té ní. I beé́ n nə́yadé́ gə́ a sāā́n i də́ngam gə́ alé, ba a sāā́n i də́yá́ madədé́ gə́ ní.

27 Tá də́ngam gə́ ə́yā́n sāā́ naā́ ké kə́ gṓ gēé́ ń i sāā́ naā́ yā́ də́yá́ niñ́ kə́ də́ngameé́ ní kɔ́, ba ngur ké ngáý rāādé́ dɔ́ naā́ té. Adḗ niñ-rāā́n yáá́ ké to rṓsɔ́l ké naá́. I tītə́ ń noṓ n niñ-ə́ngenə́n ndéý ké tāḿ yā́ ndúṁ́ ń niñ-ndúṁə́n té ní.

28 Dan ń niñ-mbātə́n geṛ́ Nébā́ ní, Nébā́ ə́yadé́ kə́ geṛ́ yáá́ al yādé́ adḗ niñ-rāā́n yáá́ ń sɔ́ kadə́ niñ-rāā́n al ní.

²⁹Kemdé i yáá malang ké gō té al gē, kə yáá ké majal gē, kə ndōngā yáá yā naā gē, kə kem ndul gē, kə rāā nii gē, kə ngur tōl naā gē, kə kōl gē, kə gól loo gē, kə hál ké majal gē. Niñ i ngé haalo gē o,

³⁰ngé rāā mēnaā gē o, madē kōl Nóbā gē o. Niñ i ngé sāā najē gē o, ngé kəjə rōdē gē o, ngé kər ta rōdē gē o. Niñ i ngé sāā kum kedē ké rang gē yā rāān yáá ké majal gē o, ngé mbātē najē ta bəbēdē kə kōdōdē gē té o.

³¹Kuñ dōdē gətōo, tá əniñ míndédē anī rañ dō té al o. Ndērdē loo rāā madēdē gē yáá ké tōr té kōs o, kumdē oodē kə deé al o.

³²De gē n rāān yáá ké tītē n noō gē ní gerēñ majē kadē sarya n Nóbā gāng dōdē té ní i kadē a oñ. Nge n noō niñ-gerēñ majē tā, ba rāān i mbéé ngóy alé, ba ré de ké rang gē rāān anī, niñ-ndigēndē loon té o.

ROM 2

Sarya yā Nóbā

¹Ī n ĩ-gāng sarya ní, ká ĩ i náā gēgē a, najē i dōl té. Tōdō ĩ nge gāng sarya, dan n ĩ-gāng sarya dō madí té o, ĩkó i rāā yáá n ni-rāā o ní, ĩkó ého rōl kə sarya.

²Tām jā-gerī kadē de gē n a rāān yáá ké tītē n noō gē ní, Nóbā a gāng sarya dōdē té i kə ta róbé ké rōkum.

³Ní ĩ n ā ĩ-gāng sarya dō de gē ngeé n noō té o, ā ĩ-rāā yáá tītē yādē o ní, ĩ-gír kadē ā ĩ-teē kum sarya yā Nóbā té karī a?

⁴Aké ĩ-kidē i Nóbā n a rāā kem majē ngáy o, a tégā tan dō yáá gē té o, a əre wurən njam dō té o ní m? Ī-gerī kadē kem majē n Nóbā a rāā ní i kadē ĩ-tūrēñ hálí al a?

⁵Ba dō ngañg yāí n noō o, kem ngañg yāí n ā ĩ-tūrēñ hálí al noō o, a bēgāñ wōng dōl té ndō wōng n Nóbā nəkó a cəñ sarya yān ké gō té kə ndágá wáñg té ní.

⁶Sarya ké gō té yā Nóbā ní i kadē náā nəkó báa, kōs a ənge yáá i kə gō kəla rāāneé.

⁷Ngé gē n əhōñ ngañg ba a sāāñ kəsə gōnən o kər tan o, a sāāñ yáá ké a ndumēñ al gē o ní, ni a adēdē ndi kə kumuú ké ngándáñg.

⁸Ba ngé gē n i ngé mbātē najē gē á mbātēñ najē ké rōkum ba rāān i yáá ké sūmūú al gē ní, wōng yān o, wur katē yān o, a reēñ dōdē té.

⁹Deē malang n rāā yáá ké majal ní a ā tápē o, a ndi i kə sōlōo kəkəre o. I *Jipə gē kété pá tá i de gē n niñ i Jipə al gē ní o.

¹⁰Deē malang n a rāā yáá ké majē ní, ni a adē a ənge kəsə gōn o, kər ta o, kem sōl lom o. *Jipə gē a əngeñ kété pá tá Gərek gē a əngeñ báy,

¹¹tōdō Nóbā a rāā yáá i loo gerī ta kum deē té alé.

12Ngé gē malang n̄ gerēn̄ *ndū najē yā Moijē alé ba rāān̄ yáá kē majal̄ gē ní a oyñ, ba i kanjē ndū najē. Ba ngé gē malang n̄ gerēn̄ ndū najē yā Moijē ba rāān̄ yáá kē gō té al̄ ní, i ndū najē n̄ toō n̄ a gānḡ sarya d̄d̄d̄ té ní.

13T̄d̄d̄ de gē n̄ i de kē s̄m̄m̄ú gē ta kum Nébā té ní, i ngé gē n̄ a oōn̄ *ndū najē n̄ toō kē mb̄id̄é ngóy ní alé. De gē n̄ a télēn̄ de kē s̄m̄m̄ú gē ní, i ngé gē n̄ a rāān̄ yáá n̄ ndū najē c̄jē ní.

14Dan n̄ nápar de gē n̄ ndū najē i d̄d̄d̄ té al̄ ní, iñ̄ d̄o r̄d̄d̄ rāān̄ yáá n̄ *ndū najē c̄jē ní anī, niñ̄ i ndū najē tām̄ yā r̄d̄d̄ niñ̄ kó gē té, ká ré ndū najē yā Moijē gət̄oó d̄d̄d̄ té gēgē ní.

15Niñ̄-c̄jēn̄ kadē kēla n̄ *ndū najē əndā d̄o de gē té ní, i yáá kē ndangēn̄ kemd̄é niñ̄ té k̄óó bá. Yáá n̄ kemd̄é c̄jēd̄é yā rāā́ á rāān̄ ní c̄jē kadē i tītḗ n̄ noō, tá gir̄ yād̄é gē i tītḗ n̄ noō báȳ t̄o. T̄d̄d̄ gir̄ yād̄é gē c̄jēnd̄é kadē yáá kē beé gē n̄ rāān̄ toó i kē majḗ o, kē beé gē i kē majal̄ o.

16I yáá n̄ toō n̄ a teē ta kumj̄í té wánḡ nd̄o n̄ Nébā a gānḡén̄ sarya d̄o yáá kē to loo mundḗ té yā de gē té kē ta k̄ul̄̄ Jeju *K̄erist̄ ní. Najḗ kē Majḗ n̄ m-ój̄s̄í ní əda i tītḗ n̄ noō o.

Jipē gē o ndū najē o

17Ī́ n̄ rī *Jipē bār̄ d̄oí té ní, əndā́ tógí d̄o *ndū najḗ té o, ójḗ r̄oí najḗ yā Nébā́ yāí té o,

18Ī-geṝ gō kem ndigḗ yā Nébā́ o, ndū najḗ c̄jī́ loo gērā́ yáá kē só té o,

19Ī-gir̄ kemíí́ té kadḗ Ī́ i nge k̄ojḗ ngé kum t̄oó gē ta rób̄ə́ o, kadḗ Ī́ i loo kē unjḗ kow tām̄ yā ngé gē n̄ niñ̄ i kum til té ní o,

20nge k̄ojḗ de kē kuṝ d̄d̄d̄ gət̄oó gē yáá o, ngol ngé ndóo ngán̄ gē yáá o, tām̄ geṝ yáá o, najḗ kē r̄okum̄ o ní, Ī́ āw̄n̄ tū *ndū najḗ té.

21Tá i baý́ á Ī́ n̄ Ī-ndóo madí́ gē yáá ní, Ī́ kó Ī-tél̄ Ī-ndóo r̄oí yáá al̄ ní? Ī́ n̄ ójḗ najḗ əda na kē deḗ kē boḡə́ al̄ ní, i baý́ á Ī-tél̄ Ī-boḡə́ ní?

22Ī́ n̄ əda na kē deḗ kē rāȳ́ al̄ ní, i baý́ á Ī-tél̄ Ī-rāȳ́ ní? Ī́ n̄ ɔṝ nja ngé rāā́ besḗ gē ní, i baý́ á Ī-tél̄ ā́ óȳ́ yáá gē kē kem kújḗ besḗ gē té ní?

23Ī́ n̄ ójḗ r̄oí i kē ta k̄ul̄̄ *ndū najḗ ní, i baý́ á Ī-tél̄ Ī-mbāt̄é́ rāā́ yáá n̄ *ndū najḗ c̄jḗ ní Ī-nujḗn̄ rī́ Nébā́ ní?

24T̄d̄d̄ ndangēn̄ na nápar de gē na ngonjēn̄ d̄o Nébā́ té s̄oóns̄í.

25Ré Ī-rāā́ yáá n̄ *ndū najḗ əda ní al̄ anī, *k̄əja mot̄ə́ yāí i tītḗ k̄əja mot̄ə́ al̄ beē.

26Deḗ n̄ əja mot̄ən̄ al̄ ní, ré k̄óó rāā́ yáá gē n̄ ndū najḗ əda ní anī, Nébā́ a rāān̄ i de kē əja mot̄ən̄ té al̄ a?

27Deḗ ngeé́ n̄ toō ní əja mot̄ən̄ kē gṓ yā d̄ā́ r̄ó té alé, banī́ ni-rāā́ yáá n̄ *ndū najḗ əda ní. Loo n̄ noṓ té ní, ni a gānḡ sarya d̄oí́ Ī́ té, tām̄ Ī́ Ī-rāā́ yáá n̄ ndū najḗ əda ní alé. Tá Ī́ āw̄́ kē mak̄ət̄üb̄ḗ ndū najḗ o, əja mot̄íí́ o!

²⁸Tɔdɔ̄ i yáá̄ n̄ deē āā kə kumneé ní n rāā adē deē i *Jipə ní al̄ ō, i tóre yáá̄ kə rō deē tɔ̄ n ɔjə kadē deē əja mɔtən ní al̄ ō.

²⁹Banī i yáá̄ kə to loo mundə tɔ̄ n rāā adē deē i *Jipə ní ō, i kəja mɔtə kə dan wur tɔ̄ n i *kəja mɔtə ní ō. Kəja mɔtə ngeé n̄ toō ní i yā Ndíl banī i yā *ndū najə alé. De kə beé ní i Nəbā n i nge tōyn banī i deē ndul alé.

ROM 3

¹I yáá̄ rí n̄ *Jipə gə tɔ̄ȳn̄ de kə rang gə loo n tɔ̄ ní? *Kəja mɔtə a teē i rí?

²Jipə gə tɔ̄ȳn̄ de kə rang gə i kə yáá̄ malang. Tɔdɔ̄ i niñ n Nəbā ədadə najə kété kadē ngɔmən̄ ní.

³Ba ré ngé kéréȳ gə dandə tɔ̄ ngɔmən̄ najə gə n̄ toō al̄ anī, kə yā kəda na i rí? Kadē Nəbā na a ndi dɔ́ mɪndən̄ tɔ̄ alé tām̄ niñ na ngɔmən̄ najə yān̄ gə alé a?

⁴I tītə n̄ noō alé. Tɔdɔ̄ kə ré de gə malang i ngé sōr̄ gə gəgə anī, Nəbā i nge kəda najə kə rōkum ngándáńg, tītə n̄ makətübə yān̄ ədañ ní. Ndangəñ na: Ī Nəbā Ī i de kə s̄úmūú kem najə kəríí gə tɔ̄, adə ré de gə ɔsənī rāā yáá̄ kə gō tɔ̄ al̄ gəgə anī, najə a əhɔdə.

⁵Ba ré yáá̄ rāājí kə gōtə al̄ gə ɔjəñ kadē Nəbā i de kə gōtə anī, kə j-əda na i rí báȳ tɔ̄? Dan n̄ Nəbā rāā wōńg sejí ní, ni i de kə gōtə a? Najə n̄ m-ɔ̄r̄ ní i kə gō yā deē ndul gēé.

⁶Ba i tītə n̄ noō alé, tɔdɔ̄ ré i tītə n̄ noō anī, loo kadē Nəbā a gāńg sarya dɔ́ de kə dɔ́ nang tɔ̄ gə tɔ̄ i báȳ?

⁷Ré najə yām̄ kə sōr̄ gə ɔjəñ kadē Nəbā i de kə rōkum ō, teēñ i *kɔsə ɔɔn̄ yā Nəbā ō báȳ tɔ̄ anī, i tām̄ rí tɔ̄ á tél əndāñ sarya dɔ́m̄ tɔ̄ báȳ tɔ̄ najə majal̄ yām̄ gə tɔ̄ ní?

⁸Ré i beé anī, i tām̄ rí tɔ̄ á j-ədañ na kə jə-rāāñ majal̄ kadē yáá̄ kə majə teēñ tū tɔ̄ al̄ ní? Ngé tətə najə dɔ́m̄ tɔ̄ gə ɔsəməñ̄ nge kɔ̄r̄ najə kə tītə n̄ noō gə. Niñ n̄ noō sarya a əhɔdə, ba i niñ kó gə n sāāñ ní.

De kə s̄úmūú gətóo

⁹Kə j-ədañ na i rí? Jiī *Jipə gə ní, jə-tɔȳi gotə de gə a? Séȳ al̄ báté! Tɔdɔ̄ m-ədásí najə kə dɔ́ tɔ̄ kété kɔ́ɔ kadē *Jipə gə gəgə, Gərek gə gəgə, niñ malang i gír̄ tógə yā majal̄ tɔ̄.

¹⁰Tɔdɔ̄ ndangəñ kem makətübūú na: De kə s̄úmūú gətóo, kal kógəñ̄ lélék gəgə gətóo.

¹¹De kə gēr̄ najə gətóo. Deē kógəñ̄ kə sāā Nəbā gətóo.

¹²Niñ malang əyāñ̄ róbə kə gō tɔ̄ kɔ́ɔ, niñ malang téləñ̄ de kə rim gə. Nge kógəñ̄ kə rāā yáá̄ kə majə gətóo, kal kógəñ̄ lélék gəgə gətóo.

¹³Ngəāđé i bāā bádə kə ta ra kə wōyōó. Niñ i ngé gól̄ loo kə tadə karī gə. Najə kə tadə tɔ̄ i tītə kong lī beé.

14Ndōl ké kə wur katāá i ngáy tadé té.

15Njadé ɔl ngáy loo bōké mósə de gē nang té té.

16Loo malang ní niñ-mānēñ tū té ní, yáá ké nujə ɔ, yáá ké to rō ndoō ɔ, i tū té.

17Róbə ní i róbə kem ɔl ləm ní, niñ-gerēñ alé.

18Bōl Ndíl Nábā gətóo rōdó niñ té.

19Ba jə-gerī majə kadē yáa malang ní *ndū najə əda ní, əda i tām yā de gē ní ndū najə i dɔdɔ té ní, yā kadē loo nējə najə dɔ rō té gətóo ɔ, kadē sarya yā Nábā i dɔ de ké dɔ nang té gē té malang ɔ.

20Adē i tām ní noō té n deē kógēm ké tél de ké sūmūú ta kum Nábā té tām rāa ké ni-rāa yáa gē ké ndū najə ɔjə té gətóo ní. Tɔdɔ *ndū najə a rāa kə deé i kadē gerēñ yáa ké majal gē ní rāa ní ngóy.

Loo kajə ní Nábā ajə deē ní

21Ba ngɔlaā Nábā ɔjəjí loo rāa ní rāají adē jə-télii de ké gōtə gē ta kumən té kanjə *ndū najə ní. Ndū najə ngeé ní toō ɔ, *ngé koō ta gē ɔ, ədañ wáńg

22kadē Nábā rāa de gē adē téləñ de ké gōtə gē ta kumən té, i tām taā ní niñ-taāñ kem Jeju *Kərist té ní. Ni-rāa tām yádé té, i tɔdɔ niñ-tītēñ naā malang ta kumən té.

23Niñ malang rāāñ majal, adē i tām ní noō té n asēñ kugē tū *kɔsə gɔn yā Nábā té alé ní.

24Ba Nábā rāadé adē téləñ de ké sūmūú gē i karī kə ta kūl rajə yāñneé, tām Jeju Kərist gāńg dɔdɔ.

25I Jeju ngeé ní toō n Nábā əndān nojí té tām kadē ni-tél yáa ké tuñ kərəñ majal ní. Ni-adē mósən nəkó tām yā ngé gē ní taāñ kem té ní. Nábā əhɔ gir majal ké kété jóo gē tɔ alé, yā kɔjəñ kadē ni i de ké gōtə.

26Kété jóo ní, Nábā əndā njan dɔ majal gē té, ba bōólaā ní j-awīín toō, ni-gey kɔjə kadē ni i de ké gōtə ɔ, kadē i ni n a rāa de gē ní a taāñ kem Jeju ní kadē téləñ de ké gōtə gē ɔ ní.

27Ní loo kadē j-ɔjii rɔjí i rá báy? Lon gətóo. I tām rí té? I tām yā kəla yājí gē té a? I tām yā kəla yājí gē té alé, banī i tām yā taā kem yājí té.

28Tɔdɔ jə-geř kadē deē a tél de ké sūmūú ta kum Nábā té i kə gō taā kem yāñneé, banī i kə gō rāa ní a rāa yáa gē ní *ndū najə yā Moijə əda té ní alé.

29Ré i beé alé anī, Nábā ní i Nábā yā *Jipə gē ngóy ba i Nábā yā nápar de gē alé. Ba ni i Nábā yā tərā gē ɔ,

30tɔdɔ Nábā i kógēm beē ngóy. Ni a rāa kadē Jipə gē gəgē, de gē ní niñ i *Jipə alé gē ní gəgē, téləñ de ké gōtə gē ta kumən té i kə ta kūl taā kem.

31A ní noō ní, kadē taā ní taāñ kem ní rāa kadē *ndū najə i yáa ké kanjə kumən a? Séy alé báté! I loo ké beé té tā n i yáa ké kə kumneé báy ní.

ROM 4

Abərahām i yáǎ ndájē yā ngé taā kem gē

- ¹Ní, kə j-əda na i rí dɔ kaají Abərahām té tā? I yáǎ rí n ni-ənge ní?
- ²Ré Abərahām tél de ké súmūú ta kum Nəbā té i tām kəla rāān gē té anī, nge n noō i yáǎ ké yā kadē ni a ɔjə rōn tāmən té. Banī ni-asə ɔjə rōn ta kum Nəbā té alé.
- ³Tɔdɔ makətübē əda na i rí? Makətübē əda na: Abərahām taā kem Nəbā, adē Nəbā rāān de ké gōté té ta kumən té najē taā kem yān té.
- ⁴Ba deē n rāā kəla ní nar kəla n ənge ní i yáǎ ké adənəñ karī alé, ba i yáǎ ké ɔɔ kadē ni a ənge gár.
- ⁵Ba ré deē kógə́m rāā kəla al gəgē, ba taā kem kadē Nəbā a rāā de ké nge rāā majal kadē a tél de ké gōté anī, Nəbā a rāā kadē deē n toō a tél de ké súmūú najē taā n ni-taā kem té ní.
- ⁶Adē i tām n noō té n Dabid əda na deē n Nəbā tédan dan de ké gōté gē té kanjē kəndā kumən gir kəla rāān gē té ní, rō kɔ́w nelən ní.
- ⁷Najē n Dabid əda ní n toó: Ngé gē n Nəbā māy rōn dɔ yáǎ ké gō té al yādə gē té ō, əyǎ gir majal yādə gē kɔ́w ō ní rōdɔ neléd.
- ⁸Deē n Nəbā tēda majal yān gē al ní rōn nelən.
- ⁹Ní, najē rōnel n Dabid əda toó ní i tām yā ngé *kəja mɔtə gē té ngóy, aké i tām yā ngé kəja mɔtə al gē té ō m? Tɔdɔ j-ədaí na Nəbā rāā Abərahām de ké gōté té ta kumən té i najē taā kem yān té.
- ¹⁰I dan ké rá té n Nəbā rāān de ké súmūú té ní? Kété tá kadē Abərahām əja mɔtən, aké i gō té m? I gō té alé, ba i kété.
- ¹¹Tɔdɔ dan n Nəbā adē Abərahām əja mɔtən ní, Nəbā əndā tere dɔ Abərahām té yā ɔjəñ kadē ká ré Abərahām əja mɔtən al báy gəgē anī, na n-rāān kadē tél de ké gōté najē taā kem yān té. Adē i tām noō té n Abərahām i bɔbē ngé gē malang n əjañ mɔtədə alé ba taāñ kem, adē Nəbā tédádə dan de ké gōté gē té ō ní.
- ¹²Ni i bɔbē ngé gē n əjañ mɔtədə ní ō. Ngé *kəja mɔtə gē n toō ní i ngé gē n niñ i gir kaa yā ngé kəja mɔtə gē té ní ngóy alé, banī i ngé gē n unəñ too kaají Abərahām loo taā n ni-taā kem té kété tá kadē əja mɔtən báy ní.

Abərahām taā kem kəni míndə yā Nəbā

- ¹³Tɔdɔ Nəbā əni míndən adē Abərahām ō, ngán kaan gē ō na a əngeñ dɔ nang malang yáǎ haladé té. Kəni n Nəbā əni míndən toó i tām rāā ké Abərahām rāā yáǎ ké *ndū najē ɔjə té alé, banī i tām ni n i de ké gōté ta kum Nəbā té najē taā kem yān té ní.
- ¹⁴Ré ngé gē n a əngeñ dɔ nang malang yáǎ haladé té ní, əngeñ i tām yā ndū najē té anī, taā kem i yáǎ ké kanjē kumən ō, kəni míndə i yáǎ ké ndāng karī ō.

15Tɔdɔ *ndū najē a reē kə wōng yā Nébāá dɔ de gē té, ba loo n̄ *ndū najē gətóo tū té ní, loo mbáté rāā yáá kə ndū najē ɔjə a gətóo ɔ.

16Adē j-a j-əngeī yáá n̄ Nébā ənī míndən yā kadəjí ní sɔ́n̄ i taā kem yājí, yā kadē jə-geriín na i Nébā n adē yáá n̄ toō tām rajə yān té ɔ, kadē kənī míndə yā Nébā kə tām yā Abərahām té ní to noó báý tām yā ngán kaan gē té malang ɔ. I ngán kaan gē n̄ rāān̄ yáá kə *ndū najē ɔjə ní ngóy alé, ba i ngé gē n̄ taān̄ kem tītə yān ní ɔ. Abərahām i kaají malang,

17tītə n̄ makətübə yā Nébā ədañ ní. Ndangəñ na: I ĩ n m-ā m-rāā kadē ā ĩ-tél kaa gir de kə ngáy gē ní. Ni i kaají ta kum nge n̄ ni-taā kemən té ní, i Nébā kə nge ndól de kə koy gē ɔ, kə nge kəndā yáá gē n̄ gətóon̄ ní ɔ.

18Abərahām taā kem Nébā ɔ, əndā kemən dɔ yáá n̄ Nébā əda té ní ɔ, tá i yáá kə to kadē deē a əndā kemən dɔ té al̄ báté, ba ni-əndā kemən dɔ té ɔ, taā kem ɔ, adē i tām n̄ noó té n ni-téləñ kaa nápar de kə ngáy gē tītə n̄ Nébā ədanəñ na: Ngán kaan gē a téləñ gir nápar de kə ngáy gē ní.

19Abərahām i de kə bālən̄ asə yáá kə bú n̄ noō. Ni tɔgə kə to kojə ngōñ tɔ al̄ ɔ, nəyən̄ Sara to kojə ngōñ tɔ al̄ ɔ. Rɔ́dɔ́ ndələ kɔ́.

20Dan n̄ Nébā ənī míndən adē Abərahām ní, kem Abərahām tɔ́sən dɔ míndé Nébā n̄ ənī adəñ té ní alé. Taā kem yān adəñ tɔgə, adē ni-ɔsə gɔn̄ Nébā.

21Ni geř mámak kadē yáá n̄ Nébā ənī míndən yā rāā ní, Nébā i kə tɔgə yā rāā.

22Adē i tām n̄ noó té n Nébā tédan dan de kə góté té ní.

23Ndangəñ na tédanəñ dan de kə súmūú gē té, tɔdɔ i tām yān té ngóy alé,

24banī i tām yājí jī́ té ɔ. I tām yājí jī́ n̄ a tédan̄jí dan de kə súmūú gē té najē taā kem yājí té ní. Tɔdɔ jī́ jə-taāi kem nge n̄ ndól Kɔ́ɔbē yājí Jeju dan de kə koy gē té ní.

25Nébā əyən̄ jī de gē té adē tɔ́lnəñ i najē yáá kə gō té al̄ yājí gē té, ba ndólən̄ i kadē tédanəñjí dan de kə súmūú gē té.

ROM 5

Lápəya to dɔ dán Nébā té kə deé

1Jə-télii de kə súmūú gē ta kum Nébā té kə gō taā kem yājí kɔ́ bā, adē ngɔlaā ní dɔ dánjí kə Nébāá i lápəya kə ta kúl̄ Kɔ́ɔbē yājí Jeju *Kərist.

2I kə kúl̄neé n j-əngeiñ ta róbə kadē Nébā rajəñjí dan n̄ jə-taāiñ kem ní. Rajə yān i naā té sejí, yáá n̄ j-ɔjə rɔ́jí tāmən té ní i *kɔ́sə gɔn̄ yā Nébā n̄ j-əndāi kemjí dɔ té ní.

3Ba j-ɔjī rɔ́jí i tām kɔ́sə gɔn̄ n̄ toō té ngóy alé, tɔdɔ jə-gerī kadē wur kɔl̄ yājí rāā adē j-əhɔi rɔ́jí tɔgə ɔ,

⁴adē kəho rō tɔgə yājí rāā adē Nəbā ndigə taā kem yājí ō. Ndigə n ndigə taā kem yājí ní rāā kadē j-əndāi kemjí dɔn té ō.

⁵Ba deē n əndā kemən dɔ Nəbā té ní, a ənge rōsɔl loon té alé, tɔdɔ Nəbā əla tár yān kemjí té i kə ta kŭl *Ndíl kə Tál n adəjí ní.

⁶I dan n tógəjí gətóon báy ní n *Kərist oyn tām yā ngé rāā majal gə té, ndɔ n Nəbā ɔjəń té ní.

⁷Kadē deē ndigə koy tām yā madən kə i de kə sŭmŭú té ní i yáá kə sété ngáy. Ká ré i de kə majə gəgə anī, majə tá deē a əre wurən njam yā koy tām yān té.

⁸Ba ááí yáá n Nəbā rāā ɔjəńjí tár n ni-tárjí ní: I dan n jji i ngé rāā majal gə báy ní n Kərist oy tām yājí té ní.

⁹Jə-télii de kə sŭmŭú gə ta kum Nəbā té ngɔlaā i kə ta kŭl kadē rō yāneé. Adə wōng yā Nəbā n a reē báy ní, ni-ajəjí kɔɔ ta té.

¹⁰Dan n jji i madə baā Nəbā gə báy ní, Nəbā rāā adə yo Ngōn kemən əndəjí naā té seneé. Dan n ngɔlaā á əndəjí naā té seneé toō ní, loo kadə ajəjí kə ta kŭl Ngōnən kə ndi kə kumneé al ní i baý?

¹¹Ba yáá kógə́m to noó báy tɔ: Kɔjə n j-ɔjii rɔjí tām yā Nəbā té ní, i kə ta kŭl *Kərist n əndəjí naā té kə Nəbāá ngɔlaā kɔɔ bá toō.

Adam ō Kərist ō

¹²I de kə kal kógə́m beē n rāā adə majal reē dɔ nang té ní, ba majal reē kə yoó, adə de gə malang oyn, tɔdɔ niñ malang rāān majal.

¹³Tɔdɔ kété tá kadē Nəbā adə Moijə *ndū najə ní, rāā majal to dɔ nang té kɔɔ bá. Ba dan n ndū najə gətóo báy ní, tɔdañ rāā yáá kə majal alé.

¹⁴Bá tā ba əla gir dɔ Adam té báté ugəń bāl yā Moijə té ní, de gə n rāān majal kə títə yā Adam al ní gəgə, yo ɔɔ bē dɔdɔ té. Kété ní Adam mbátə rāā yáá n Nəbā ədan ní. Ni i kum gotə nge n sɔɔ kadə a reē ní.

¹⁵Ba majal yā Adam əndā gə yáá n rajə yā Nəbā adə karī té ní alé. Tɔdɔ kósə de gə ngáy oyn tām rāā majal yā de kə kal kógə́m beē té bá tá, ba rajə yā Nəbā rāā yáá kə ngáy tɔy ō. Tá yáá gə n Nəbā adə de gə kə ta kŭl de kə kal kógə́m beē n i Jeju Kərist ní, i yáá kə bo ngáy tɔy ō báy tɔ.

¹⁶Yáá kə teē loo kadə karī yā Nəbā té ō, kə loo rāā majal yā de kə kal kógə́m beé té ō, a asəñ naā i baý? Tɔdɔ sarya rāā majal yā de kə kal kógə́m beē n toō a teē i yo. Ba yáá n Nəbā adə de gə karī gə majal yádə gə kə rāān nja ngáy gə té ní, i kadə niñ-téləñ de kə sŭmŭú gə.

¹⁷Rōkum, yo ɔjə tógəñ kə ndágá i kə ta kŭl yáá rāā kə gə té al yā de kə kal kógə́m beē. Banī kə ta kŭl Jeju *Kərist n i de kə kal kógə́m beē ní, jji j-əngei yáá ji Nəbā té tɔy nge n noō: Ni-rāā majə sejí i karī ō, rāā adə jə-télii de kə gətə gə ō. J-a jə-ndii kə kumjí i kə ta kŭl Kərist ō, j-a j-ɔɔi bē naā té seneé ō.

18I beē n yáa rāa ké gōté al̄ yā de ké kal kógēm̄ beē n̄ i Adam ní, reēn̄ kə saryaá do deē ndul gē té malang ní. I tītē noō n yáa rāa ké gōté yā de ké kal kógēm̄ beē n̄ i Jeju Kərist ní, unə́n̄ sarya kṓs do deē ndul gē té malang ō, rāa adē niñ-ndiñneé kə kumdé ō ní.

19Tɔ́dɔ́, tītē n̄ de ké kal kógēm̄ beē mbāté najē ta Nébā té, adē de ké ngáy gē malang téləññ gír ngé rāa majal̄ gē ní, tītē nə́kó n̄ toō báy tɔ́, de ké kal kógēm̄ beē a oō najē ta Nébā té yā kadē de ké ngáy gē téləññ de ké sūmūú gē ō.

20Tɔ́dɔ́ *ndū najē yā Nébā reē yān yā kadē majal̄ n̄ de gē rāān̄ ní taā loo bá tā, banī loo n̄ majal̄ yā de gē taā loo tū té ní, rajə yā Nébā al̄ ngandē tū té ō.

21Adē loo n̄ noō té ní, tītē n̄ majal̄ taā loo kə yoó ní, tītē n̄ noō báy tɔ́ rajə yā Nébā a oō bē kə ta kūl̄ yáa ké gōté yā kaw̄n̄ sejí tū ndi kə kumuú ké ngándańg tá, kə ta kūl̄ Kóóbē yājí Jeju Kərist ō.

ROM 6

Jī i ngé gē n̄ oyñ kə Kərist ō, ndóləñ naā té seneé ō ní

1Kumə́n na i rí? I kadē kə jə-ndī dan rāa majal̄ té yā kadē rajə yā Nébā taān̄ loo a?

2I tītē n̄ noō alé. Tɔ́dɔ́ dan n̄ jī i ké koy kṓs gē ta yáa rāa ké majal̄ té ní, loo kadē jə-ndī dan rāa majal̄ té báy tɔ́ i báy?

3Aké jī malang n̄ rāāñjí *batém kə rī *Kərist ní, batém ní boojí naā té kə Kərist dan n̄ ni-oy ní i-gerī al̄ a?

4Batém n̄ rāāñjí ní, rāāñjí i batém koy n̄ j-oyī naā té kə Kərist adē dubəñjí naā té seneé ní. I yā kadē tītē n̄ *kɔ́sə gɔ́n yā Bɔ́bɔ́ Ngōñ ndóləñ Kərist dan de ké koy gē té ní, jī jə-ndī kə kumjí ndi ké kijə ō.

5Ré jə-rāāi i dā rō ké kógēm̄ beē seneé loo koy ké tītē yān té anī, j-a jə-rāāi dā rō ké kógēm̄ beē seneé loo ndól̄ ké tītē yān té ō.

6Banī majə kadē i-gerī najē n̄ toō majə: Əndañ háljí ké jóo kə máyá naā té kə Kərist tū kágə ké dēsé tá, yā kadē tógə rāa majal̄ yā de ké loo kṓkə ní teē kṓs ō, majal̄ rāāñjí bəlo té tɔ́ al̄ ō.

7Tɔ́dɔ́ deē n̄ oy ní, ni-teē bəlo rāa yáa ké majal̄ té kṓs.

8Ba ré jī i ké koy kṓs gē kə *Kərist anī, jə-taāi kem kadē j-a jə-ndī kə kumjí seneé ō.

9Jə-gerī majə kadē Kərist n̄ ndól̄ dan de ké koy gē té ní, a oy tɔ́ alé. Tógə yo ké yā tōl̄nəñ tɔ́ gətóo.

10Tɔ́dɔ́ koy n̄ ni-oy ní, i tām̄ yā kə́rəñ majal̄ kə ngəran gēé ō, i nja kógēm̄ beē ngóy ō. Ba ndi n̄ ni-ndi ngəlaā kə kumneé toō ní, ángalə́n malang i do Nébā té.

- 11**I beé ní, siṽ áaī rōsí de ké koy kōó gē té tām yā yáá ké majalá té, ba áaī rōsí de ké ndi ké kumuú gē té tām yā Nóbā té ké gō boo naā yāsí ké ké Jeju *Kərist.
- 12**Ī-lōōī kadē majalá oṽ bē dō dā rōsí ké a oy kōó n toō té, na sōgē ā oōī i yān tá loo rāā yáá gē n ngurdé a rāān té ní.
- 13**Ī-lōōī kun ngōn rōsí kógēm rāān yáá ké majalá, tītē ké dām rōsí ní i yáá rāā kēla yā yáá ké majalá beē. Banī ādī Nóbā rōsí tītē de gē ké oyñ tá ndólēn beé ō, ēndāī rōsí ké taá malang ta kēla yān té tītē ké siṽ i yáá rāā kēla yā yáá ké gōté beē ō.
- 14**Tōdō yáá ké majalá a oṽ bē dōsí té tō alé, tām i *ndū najē n i dōsí té báý ní tō ní alé, ba i rajə yā Nóbā.

Ndi ké rī rāā yáá ké gōté

- 15**Kumən na i rí? Kə jə-rāāī yáá ké majalá tām ndi n jə-ndiī gir *ndū najē té tō alé, banī i gir rajə yā Nóbā té ní a? I tītē n noō alé.
- 16**Dan n ĩ i bəlo yā deē ní ā oō tan, adē ā ĩ-rāā kēla yān. Ré oō i ta yáá ké majanī yáá ké majalá a aŵ seí yā kēlai ta yo té, ba ré oō i ta Nóbā anī ā ĩ-tél de ké gōté.
- 17**Banī ādē jə-tōyī Nóbā, tōdō kété ní siṽ i bəlo gē yā yáá ké majalá, ba ngōlaā siṽ oōī ta Nóbā adē ĩ-rāāī yáá n ndóōnsí ní ké ngarāng kemsí gēé malang.
- 18**Tá siṽ ĩ-teēī bəlo rāā yáá ké majalá té kōó, ba ĩ-téliī bəlo rāā yáá ké gōté. Adē yáá gē n toō i yáá ké kadē jə-ndadī Nóbā tāmən té.
- 19**M-ōr najē sesí i tītē deē ndul gē, tōdō ré i beé al anī, siṽ ā ásiī geṛ kum alé. Tītē n kété siṽ ĩ-rāāī rōsí i bəlo gē té adē ĩ-ndiī i ké rī rāā yáá ké yeṛ to kum gē ō, ké rī rāā yáá ké gōté al gē n a rāānsí kadē ĩ-téliī de ké gōté al gē ō ní, ngōlaā majə kadē ĩ-rāāī rōsí bəlo gē té, ba i kadē ĩ-ndiīn ké rī rāā yáá ké gōté gē n a rāānsí kadē ĩ-téliī de ké *tál gē ní ō.
- 20**Dan n siṽ i bəlo yā majalá báý ní, siṽ i bəlo yā yáá ké gōté gē alé.
- 21**Ní, nge n noō teésí i yáá rí gē? Siṽ i ké rōsólōó tū té bōólaā, tōdō yáá gē n éngeī ní ta tōl tadé i yo.
- 22**Ba ngōlaā siṽ ĩ-teēī kōó bəlo rāā yáá ké majalá té banī siṽ i bəlo gē yā Nóbā. Yáá n éngeī tū té ní i hálsí n oṽ kadē siṽ i de ké *tál gē ní. Ta tōl tasí anī ā éngeī i ndi ké kumuú ké ngándáng.
- 23**Tōdō yáá kəndā nja ké loo rāā majalá té i yo, ba yáá n Nóbā adē karī oṽn dō tár yān ní, i ndi ké kumuú ké ngándáng, ké gō boo naā yájí ké Jeju *Kərist Kóóbe yájí.

ROM 7

Nge taā kem Kərist i de ké ɔr dɔn kōó gir ndū najē té

- 1**Ngákóóm gē, yáá n m-ā m-édásí toō i yáá ké siṽ kó gē ĩ-gerī majə kōó bá, tōdō siṽ i de ké ĩ-gerī *ndū najē majə. Deē n *ndū najē i dɔn té ní i de ké ndi ké kumneé báý.

²Tītē n toō ré dəyá taā dɛngam anī, dan n dɛngam ndi kə kumneé báy ní, ndū najē n taā naā i dɔn té ngándáńg, ba ré dɛngam oy anī, ndū najē i dɔn té tɔ alé.

³Adē ré taā dɛngam ké rang dan n ngaan ndiń kə kumneé báy ní anī, ni-rāy i mbée, ba ré dɛngam oy kɔ́s anī, *ndū najē ní i dɔn té tɔ alé. Adē ré taā dɛngam ké rang anī, rāy i mbée alé.

⁴Ngákóóm gē, yāsí i tītē n noō ō tām yā ndū najē té, tɔdɔ dan n sīi i-booī naā kə *Kərist ní, sīi i de ké koy kɔ́s gē ō, adē sīi i yā de ké rang. Sīi i de gē yā Kərist n ndól dan de ké koy gē té ní kadē jə-rāāiń yáá ké majə gē tām yā Nóbā té.

⁵Tɔdɔ ré jə-rāāi yáá i kə gō kem ndigə yā dā rōjí anī, ngur yáá ké majal gē n toń kemjí té ní, ndū najē ndóldé adē niń-rāāń kəla rōjí té kə taá malang. Loo n noō té jə-rāāi i yáá gē ké a awń seji i yā kəlají ta yo té.

⁶Ba ngəlaā ní yáá gē n i dɔjí té tītē *ndū najē ní, jīi i ké koy kɔ́s ta té gē, adē ndū najē i dɔjí té tɔ alé. Adē jə-rāāi kəla i kə ta róbé ké kijə yā *Ndíl ké Tál, banī i kə gō róbə yā ndū najē ké ndang makətübūú tɔ alé.

Ndū najē ō yáá ké majal ō

⁷Kumən na i rí? I kadē i *ndū najē n i yáá ké majal ní a? I tītē n noō alé. Banī i ndū najē ngóy n rāā á m-gerēń yáá n a bārēń na i yáá ké majal ní. Tītē n toō ní ré ndū najē əda na: Ī-ndəngā yáá yā madí al anī, mā m-ā m-geř kadē ndəngā yáá yā naā i yáá ké majal alé.

⁸Dan n gō míndə gē reēń bá ní, yáá ké majal tetə rōń gō té, ba əndā ngur yáá ké majal gē malang kemń té. Tɔdɔ ré *ndū najē gətóo anī, yáá ké majal rāā rōń i yáá ké koy kɔ́s té.

⁹Tām kété dan n gō míndə gətóo ní, mā m-ndi majə. Ba dan n ndū najē reē ní anī, yáá ké majal tél ajə ying gogé,

¹⁰ba mā m-óy kɔ́s. Gō míndé n i yáá ké kadē a rāāi i deē kadē i-ndi kə kumuú ní, yām mā báa tél i yáá ké reē kə yoó dɔńm té.

¹¹Tɔdɔ dan n gō míndə reē ní, yáá ké majal tetə rōń gōń té, ba kóləm aw seń kum yo té.

¹²Adē *ndū najē i yáá ké majal alé ba i yáá ké tál ō, gō míndə i yáá ké *tál ō, ké gōté ō, ké majə ō.

¹³Adē yáá n i yáá ké majə ní tél reē kə yoó dɔńm té a? I tītē n noō alé. I majal n rāā yáá n noō ní. Ni ɔjə kə ndágá kadē ni i yáá ké majal. Tɔdɔ ni-un yáá ké majə tōlməń. Loo tél n yáá ké majal téləń yáá ké majal ngáy al naā kə ta kŭl gō míndé ní n noó.

Majal ɔɔ bē dɔ deē té

¹⁴Jə-geř majə kadē *ndū najē i yáá yā Ndíl. Ba mā i de ké kə dā rōm ō, mā i bəlo yā majal ō.

- ¹⁵Adē yáá ní m-rāa ní, m-geṛ kum alé, tɔdō yáá ní m-gey rāa ní m-rāa alé, banī yáá ní m-gey rāa alé ngáy ní tá m-rāa.
- ¹⁶Ba ré yáá ní m-gey alé ní m-rāa anī, loo ní noō té ní m-ndigə i najə gō *ndū najə té ō, m-éda kadē ndū najə i yáá ké majə ō.
- ¹⁷Adē deē ní a rāa yáá ní toō ní, i mā tɔ alé, banī i majal ké kemm té.
- ¹⁸Dan ní mā i bəlo yā yáá ké majal kōs bá ní, tógém séy ké kadē m-rāan yáá ké majə gətóo. m-gey rāa yáá ké majə ngáy bá tā, ba loo rāan dumēm kōs.
- ¹⁹Tɔdō yáá ké majə ní m-gey ní m-rāa alé, banī i yáá ké majal ní m-gey alé ní tá m-rāa.
- ²⁰Ba ré yáá ní m-gey alé ní tá m-rāa anī, deē ní a rāa yáá ní noō ní i mā tɔ alé, banī i majal ké kemm té.
- ²¹Loo ní noō té ní *ndū najə ní m-teē dɔ té ní n toó: Ré m-sāa rāa yáá ké majanī i yáá ké majal n m-ásə rāa ní.
- ²²*Ndū najə yā Nóbā neḷ kemm ngáy,
- ²³ba m-teē dɔ *ndū najə ké rang té kemm té báy tɔ, ké a rōs ndū najə yā Nóbā ní m-ndigə ní kōs kemm té. Ndū najə ké rang ní rāam adē m-tél bəlo yā yáá ké majal ní to kemm té ní.
- ²⁴Háy, rō ndoō ké bay beē! I náa n a taām jī ké nge kəlam ta yo té ní toō ní?
- ²⁵m-ndadē Nóbā kə ta kŭl Jeju *Kərist, tɔdō ni-taām jī rōm ngeé ní toō té. Adē mā i bəlo yā Nóbā kə gir yām ō, bəlo yā majal kə dā rōm ō.

ROM 8

Ndi kə kumuú kə ta kŭl Ndíl yā Nóbā

- ¹Adē ngɔlaā ní sarya kógə́m ké yā kəhɔ́jī jŭ́ ní i ngé boo naā kə *Kərist gə ní gətóo.
- ²Tɔdō *ndū najə yā Ndíl ní i nge rāa kadē deē ndi kə kumneé kə ta kŭl Jeju Kərist ní, ɔrēm kōs gir ndū najə yā majal té ō, yā yo té ō.
- ³Tɔdō yáá ní *ndū najə asə rāa alé sɔ́n dā rō ké ɔ́r tógən kōs ní, Nóbā rāa: Ni-əla Ngōnən kə dā rō ké tītə yā ngé rāa majal gə ō, adē Ngōnən ní kadē tunəñ tām yā majal té ō. I tītə ní noō n ni-gāngə́n sarya dɔ majal ní to kem deē té ní.
- ⁴Ni-rāa tītə ní noō i yā kadē yáá ké góté ní *ndū najə əndā dɔ de gə té ní, i ké rāa tŭ́ ta kemjī jŭ́ ní jə-ndi i kə gō yā dā rōs tɔ alé, banī i kə gō yā *Ndíl ké Tál ní.
- ⁵Tɔdō ngé gə ní njərañ i kə tógə yā dā rōs ní, girəñ i dɔ yáa yā dā rō té, ba ngé gə ní njərañ i kə tógə yā Ndíl ní, girəñ i dɔ yáa yā Ndíl té.
- ⁶Yáá ní dā rō ndigə ní a ojə i yo, ba yáá ní *Ndíl ké Tál ndigə ní, a ojə i ndi kə kumuú ō, kem sɔ́l lom ō.

⁷Tɔdɔ ngé gē n dā rōdɛ ɔɔ bē dɔ rōdɛ té ní, niñ i madē baḡ Nébā. Deē n njērā kə tógə yā dā rōɔ ní, əla dɔn gir *ndū najē yā Nébā té alé. Ni asə al báté gēgē báý.

⁸Ngé gē n i gir tógə yā dā rō té ní, asəñ rāā yáá kə nel Nébā alé.

⁹Ba ré ī-rāāi yáá i kə gō kem ndigə yā dā rōɔ alé anī, ā ī-rāāi yáá i kə gō kem ndigə yā *Ndíl kə Tál, tām Ndíl yā Nébā ndi kemsí té. Ré deē kógə́m ənge Ndíl *Kərist al anī, ni i deē yān alé.

¹⁰Ba ré Kərist i kemsí té anī, rōsí i yáá yā yo najē yā majal té bá tā, banī Ndíl Nébā ndi kə kumneé kemsí té, tɔdɔ rāānsí adē ī-télii de kə gōtə gē kōɔ.

¹¹Ré Ndíl nge n ndól Jeju dan de kə koy gē té ní ndi kemsí té anī, nge n ndól Jeju Kərist dan de kə koy gē té ní, a rāā kadē rōsí kə a oy n toō a ndi kə kumuú kə ta kŭl Ndílən n ndi kemsí té ní.

¹²Tītə n toō ní ngákóóm gē, i gár kadē jə-rāāi yáá gē n Nébā ndigə ní, ba i gár kadē jə-rāāi yáá gē n dā rōjí kə nge rāā majal n toō ndigə ní tɔ alé.

¹³Tɔdɔ ré ī-rāāi yáá i kə gō kem ndigə yā dā rōɔ anī, ā óyi. Banī ré ī-mbātí rāā yáá n dā rōsí ndigə ní kə ta kŭl Ndílí anī, ā ī-ndi kə kumsí.

¹⁴De gē malang n i Ndíl Nébā n ɔjədɛ yáá adē rāān ní, niñ i ngán Nébā gē.

¹⁵Tām Ndíl n əngei ní rāāsí adē ī-télii i bəlo gē al ɔ, rāāsí adē ī-tél ī-bólíi gogé al ɔ. Banī əngei i Ndíl kə rāāsí adē ī-télii ngán Nébā gē. Tɔdɔ i kə ta kŭlneé n j-əgaí kɔr j-ədaí na: Aba, Bəbəjí ní.

¹⁶Ndíl Nébā əda ndíjí wáńg na jii i ngán Nébā.

¹⁷Ré jii i ngánən gē anī, j-a j-əngei yáá yān ɔ. J-a j-əngei yáá n Nébā adē ngánən gē ní naā té kə *Kərist, tɔdɔ ré j-əgaí tápə naā té seneé anī, j-a j-əngei kəsə gɔn naā té seneé ɔ.

Kəsə gɔn kə a reē báý

¹⁸Tɔdɔ m-gír kadē yáá kə tōr gē n j-əngei ngɔlaā ní, i yáá kə karī kadə kəsə gɔn kə to loo mundə té kemjí té n a ɔjə rɔn kə ndágá wáńg báý ní.

¹⁹Tɔdɔ yáá gē n Nébā əndā ní kumdé i ta róbə té seɛ loo ngóo kəsə gɔn yā ngán Nébā gē kə to loo mundə té n kadē a teē dɔ ndágá wáńg ní té.

²⁰Tɔdɔ əlañ dɔ yáá gē n Nébā əndā ní gir tógə yā yáá kə rim karī gē té. I kə gō kem ndigə yādə alé, banī i kə gō kem ndigə yā nge n əla dɔdɛ gir tógə yā yáá kə rim gē té ní. Bá tā ba yáá kógə́m kə kadē deē əndā kemən dɔ té to noó:

²¹A gāngəñ dɔdɛ, tɔdɔ a ɔrəndé jī tógə kə nge nuje yáá gē té, yā kadē a əngeñ kəsə gɔn yā ngán Nébā gē sedé, ngán Nébā gē n niñ i kōɔ rōdɛ gē ní.

²²Tɔdɔ jə-gerī majə kadē báté bōólaā nəkó n j-awiiñ jiji té toō gēgē ní, yáá gē malang n Nébā əndā ní a tɔqñ i mbée tītə dəyú kə nge rāā kem beé.

23 Banī i niñ ngóy alé, tɔdɔ jii kó gē n j-əngei Ndíl ká i yáá ká ta kəga dɔ ká Nəbā adəjí ní, jə-tɔŋi kemjí té loo ngóo ta Nəbā té kadə gāng dɔ dā rɔjí ō.

24 Tɔdɔ ajəñjí kɔs bá, banī kajə ní i kajə ká kadə j-əndaí kemjí dɔ té báý. Tá yáá n deē əndā kemən dɔ té ní ré əə kɔs anī, ni a əndā kemən dɔ té tɔ alé. I náā n i nge kəndā kemən dɔ yáá ká ni-əə kɔs bá té ní?

25 Banī yáá n əə kə kumií alé báý ní ré əndā kemií dɔ té anī, ā ī-tégā i taí loo ngóo ta té.

26 Adə i tītə n toō beé n *Ndíl ká Tál reē yā dījji najə yā ngañg alé yājí té ní. Tɔdɔ jə-geri loo ndɔy kə góo alé. Ndíl a dəje yáa tām yājí té i kə tɔŋ kógə́m ká deē asə kəda kum kə najá alé.

27 Banī nge n i nge kəndā maý yáá ká kem de gē té ní, nəkó geŋ yáá n Ndíl gey ní. Tɔdɔ yáá n Ndíl dəje tām yā de gē yā Nəbā té ní, a dəje i tītə n kem Nəbā nəkó ndigə́n ní.

28 Jə-geri majə kadə ngé gē n tárəñ Nəbā á niñ i nge gē n Nəbā bārdə kə gō yáá n nəkó núm kété ní, yáa malang n rāādə ní, Nəbā a rāa kadə i yáá ká majə tām yādə té.

29 Tɔdɔ ngé gē n Nəbā gərādə kété ní, ni-gey rāādə kadə a toñ tītə Ngōnən i kété ō, yā kadə Ngōnən i ngatógə ngákóŋ ká ngáy gē ō.

30 Ngé gē n ni-əndā dɔdə té kadə a toñ tītə Ngōnən ní, ni-bārdə ō. Ngé gē n ni-bārdə ní, ni-rāa adə téləñ de ká súmúu gē ō. Ngé gē n ni-rāa adə téləñ de ká súmúu gē ní, ni-ɔsə gɔndə ō.

Tár yā Nəbā i yáá ká bo

31 J-a j-ədaí na i rí dɔ té báý? Ré Nəbā i sejí anī, i náā n a mbátəjí?

32 Nəbā n ɔgəjí Ngōnən alé, banī əlan jī de gē té tām yājí té ní, loo kadə ni-adəjí yáa malang kə Ngōnəné alé i bəý?

33 I náā n a səlā gir ngé gē n Nəbā nəkó gərādə ní? I Nəbā n i nge rāa kadə niñ-téləñ de ká súmúu gē ní.

34 I náā n a gāng sarya dɔdə té ní? I *Kərist Jeju n oy ba ndól ō, ndi dɔ jī kə Nəbā té ō, a ndɔy tām yājí té ō ní.

35 Tár n Kərist tárjí toō i náā n a ɔrjí kɔs tū té ní? I wur kɔl a? Aké i rāa ká rāāñjí adə jə-ndi kə sölóo a? Aké i rāa ká rāāñjí ndoó té a? Aké i bō a? Aké i nal kə jə-nalī kúbə kɔŋj a? Aké i yáá ká to yo a? Aké i kaskar a?

36 Tɔdɔ ndangəñ kem makətübúu na: Tɔləñjí bátə mbang udə i tām yái té ō, rāāñjí i batə ká yā tɔl gē té ō ní.

37 Ba nge n tárjí ní rāa adə jə-teti rɔs tū yáa gē n noō té malang.

³⁸Tɔdɔ̄ m̄-gēr majə ngáy kadə yo, aké i ndi kə kumuú, aké i *de ké dɔ rā té gə, aké i ngé kɔɔ bē ké rang gə, aké i ngé tɔgə gə ké dɔ rā té, aké i yáá ké ngɔr n̄ toō té, aké i yáá ké ndɔn̄ té,

³⁹aké i yáá ké tógédé i ngáy gə ké dɔ rā té, aké i yáá ké tógédé i ngáy gə ké dɔ nang té, aké i yáá ké rang ké Nóbā rāā, yáá gə n̄ noō malang ní, asəñ kēgējí naā té kə tár n̄ Nóbā ɔjə kə ndágá tām yājí té kə ta kūl̄ Kóɔbē yājí Jeju *Kərist ní alé.

ROM 9

Nóbā ɔ gir de gə n̄ ni-gērādé ní ɔ

¹Najə n̄ m-ā m-éda toó i najə ké rɔkum. Mā i deē yā *Kərist ɔ, m̄-sōr al̄ ɔ. Tá *Ndíl ké Tál̄ ədam̄ kemm̄ té kadə i rɔkum ɔ.

²Kemm̄ nelēm̄ al̄ ngáy ɔ, najə tōr kemm̄ ngáy kanjə dəba ɔ.

³m̄-ndəngā kadə Nóbā kōnjēm̄ ɔ, ɔrēm̄ kɔɔ kadə Kərist té ɔ, yā kajəñ ngákóúm ké gir kojə yām̄ té gə.

⁴Tām̄ niñ i ngán *Israel gə: Nóbā rāādé i ngánən gə té ɔ, adədé *kɔsə gɔn yān ɔ, rāā *madə naā sedé ɔ, adədé *ndū najə yān gə ɔ, ɔjədé loo rāā kəla kadən ɔ, əñi m̄indən yā kadədé yáá gə ɔ.

⁵I niñ báý tɔ n̄ i ngán kaa ngé taā kem ké jóo gə ní. Ké ta yā deē ndul gə té báa *Kərist i deē yādé. Ni i dɔ yáá gə té malang ɔ, i Nóbā ké de gə a tōynən̄ ngándáh̄g ɔ. *Adə i tītə n̄ noō.

⁶Adə yáá n̄ Nóbā əñi m̄indən yā rāā ní, ni-rāā al̄ i mbée a? Najə m̄-sāā kəda ní n noó alé. Tɔdɔ̄ de gə malang n̄ niñ i gir yā *Israel té ní, niñ i Israel ké rɔkum gə malang alé.

⁷Tá de gə malang n̄ niñ i gir yā Abərahā té ní, niñ i ngánən ké rɔkum gə malang alé, tɔdɔ̄ Nóbā əda Abərahā na: Gir kaan a teē i gir kojə yā Isaak té.

⁸Kumən na ngán gə n̄ ojəndé kə gə yā dā rɔɔ ní, i niñ n̄ i ngán Nóbā gə ní alé. I ngán gə n̄ ojəndé kə gə kənī m̄ində yā Nóbāá ní ngóy n̄ a rāāndé ngán kaa gə ké rɔkum gə té ní.

⁹Tɔdɔ̄ Nóbā nəkó əñi m̄indən tītə n̄ toō beé na: Bāl̄ ndɔ̄ a n-a n-reē kə nāā nəkó n̄ toó, anī Sara a ndi kə ngōñ ké dəngam kógēm̄ jīn té.

¹⁰Ba ké rang n̄ay noó báý tɔ. Ngán Rebeka ké jóo gə ní bɔbədé i kógēm̄ beē, i kaají Isaak.

¹¹⁻¹²Ba loo gērā n̄ Nóbā a gērā de gə ní, i yáá ké nəkó ɔjə loon kété jóo: Nóbā a gērā de gə i kə gə bār̄ n̄ nəkó a bārdé ní, banī i tām̄ kəla rāādé gə té alé. Yā kəjəñ kadə n-əyā yáá ké nəkó ɔjə loon kété kɔɔ al̄ ní, Nóbā əda Rebeka na: Nge ké nga tógə a əla dɔn gir tógə yā nge ké dūú té ní. Ba dan ngeé n̄ noō té ní Rebeka ɔjə ngán gə ní al̄ báý.

13Yáá n toō reē i kə gō najē n ndangəñ kem makətübūú tītē n toō beé ədañ na: m-tár Jakob ba m-īm Esau.

14Ní, kə j-ədañ na i rí? Kadē Nəbā i de kə gōtə al a? Yətə al báté!

15Tədō Nəbā nəkó əda Moijə tītē n toō beé na: M-áá kum tō ndoō yā deē n m-gey kəá kum tō ndoō yāñ ní ō, kumñ a ɔɔm kə deē n m-gey kadē kumñ ɔɔm seneé ní ō.

16Adē gērā n Nəbā gērā de gē ní, i tām kem ndigə yā deē té al ō, i tām kəhɔ rō tɔgə yā deē té al ō, banī i kə gō kəá n Nəbā nəkó áá kum tō ndoō yā deē ní ngóy.

17I beé n Nəbā ədañ *Paraɔ najē n ndangəñ kem makətübūú na: I mā n m-úniñ yā kəjəñ tógəñ ō, yā kadē rīm bārəñ dɔ nang té laā malang ō ní.

18Adē deē n Nəbā gey kəá kum tō ndoō yāñ ní a, Nəbā a áá kum tō ndoō yāñ ō, deē n Nəbā gey rāā kadē keməñ ngañg ngóróró ní a, a rāā kadē keməñ a ngañg ngóróró ō.

Wōñg yā Nəbā ō, kəá kə ni-áá kum tō ndoō yā deē ō

19Majanī ā i-tél yā kəda na ré i tītē n noō anī, kum gɔryō n Nəbā a gɔryō de gē ní kə na i rí wa. Tədō yáá n kem Nəbā ndigə ní, i de kə báy n a mbáté rāā ní?

20Banī i deē i náā á kadē i-nējī naā najē kə Nəbāá ní? Yáá n kədē əbā kə jīneé ní a tél a əda kədē na kə i tām rí té áké kədē əbāñ beé wa a?

21Nánjē n kədē jóó lóy ní, asə rāāñ yáá n keməñ ndigə ní al a? Ré gey kəbāñ i jóó kə to rɔy anī, a əbāñ ō, i jóó kə karī anī a əbāñ ō al a?

22Nəbā gey i kəjə wōñg yāñ ō, tógəñ ō. Bá tā ba ni-tégā tan dɔ ngé gē n asə kadē ni-rāā wōñg sedó ō, nujədá kɔ́ ō ní té.

23Nəbā gey i kəjə *kəsə gɔñ yāñ kə to ból ngáy tām yājí jii n kuməñ ɔɔñ sejí ō, jii n nəkó əndájí dɔ jīn kadē j-udiñ kem kəsə gɔñ yāñ té ní ō.

24Tədō jii i kə Nəbā bārjí i dan *Jipə gē té ngóy alé, banī i dan nápar de kə rang gē té ō.

25I yáá n toō n Nəbā nəkó əda kem makətübē yā Ojee té na: Ngé gē n i gir deē yām gē al ní, m-ā m-bārdé gir deē yām gē ō, ngé gē n m-tárdé al ní, m-ā m-bārdé kó tár yām gē ō ní.

26Ba loo n ədañdé tū té na sji i gir deē yām gē al ní, i loo nəkó n noō té n a bārəñdé tū té na i gir deē yā Nəbā kə ndi kə kumneé gē ní.

27Báy tɔ ní Ijai ɔr najē yā ngán *Israel gē ngeé n noō kə ndū boó əda na: Ká ré kutə ngán Israel gē asəñ i kə kutə náñg ngárəmnjéy kə ta bā bo té gəgə anī, i gotədə kə nɔy n a ənge kajə yā Nəbā ní.

28Tədō Kóɔbē a rāā kadē najē yāñ reē udə girí dɔ nang té laā i kə taá malang ō, i lálw ō.

²⁹I yáa nəkó n toō n Ijai əda kété báý tɔ ní, ni-əda na: Nəngēté Kóṣṣbē ké bo ké tógən i ngáy əyá kōōjí séý al anī, ta yājí a to titē yā Sodom o Gomor o.

Israel o Najə ké Majə o

³⁰I beé ní kə j-ədaī na i rí tā? Yáa n kadē j-ədaī ní n toó: De gē n niñ i *Jipə al gē o, sāān kadē kə n-téləñ de ké gōté gē ta kum Nəbā té al o ní, ngɔlaā téləñ de ké gōté gē ta kum Nəbā té tām niñ-taān kem.

³¹Banī ngán Israel gē n a sāān ndū najə ké yā rāa sedé kadē kə n-téləñ de ké gōté gē ta kum Nəbā té ní, mánəñ do *ndū najə ní kóṣ.

³²I tām yā rí té? I tɔdɔ niñ-gírəñ kadē i taā kem yādé n a rāa kadē niñ-téləñ de ké gōté gē ta kum Nəbā té ní alé, banī i kəla rāādó gē. Adə mbaā əgadó

³³tītē n ndangəñ kem makətübūú ní, ndangəñ na: Áaī, m-əndā mbaā ké a tégā de gē kem bē ké *Siyɔ té, mbaā bo ké a tégā de gē tónídé. Ba deē n taā kemən ní rōn a sɔlən alé.

ROM 10

¹Ngákóóm gē, yáa n m-ndəngā kemín té tām yā *Jipə gē té o, yáa n m-ā m-ndɔy Nəbā tām yādé té najən té o ní i kadē ajəñ.

²⁰ɔdó tɔdɔ Nəbā ngáy adə mā i de ké kum té yādé najən té. Banī kɔɔ n ɔɔdó tɔdɔ Nəbā ní i kanjə geɾ yáa.

³Tɔdɔ niñ-gerəñ loo rāa n Nəbā rāań de gē kadē téləñ de ké gōté gē ta kumən té ní alé, adə ij sāān i loon yādé niñ kó gē ké sɔɔ dɔdɔ. A loo n noó té ní niñ-awñ gir loo rāa n Nəbā rāań de gē kadē téləñ de ké gōté gē ta kumən té ní alé.

⁴Tɔdɔ loo n *ndū najə a aw kə de gēé kə tū té ní i *Kərist, yā kadē deē malang n taā kemən ní, kóṣ téləñ de ké gōté ta kum Nəbā té.

Deē malang n taā kem Kóṣṣbē ní a ajə

⁵Moiyə nəkó ɔɾ najə ké sɔɔ do loo rāa n *ndū najə a rāa de gē kadē téləñ de ké gōté gē ta kum Nəbā té ní. Moiyə ndang na deē n rāa yáa gē n ndū najə ɔjə ní a ndi kə kumneé kə ta kūl ndū najá.

⁶Ba áaī najə n ədañ do loo tél n de gē a téləñ de ké gōté gē ta kum Nəbā té tām taā kem yādé té ní. Ədañ na kə i-lōo gir kəda kemií té na ké i náa n a aw do rā té yā reē kə Kərist ní wa,

⁷aláa ké i náa n a aw bádá yā teē kə Kərist dan de ké koy gē té ní wa.

⁸Ədañ na i rí n noó? Yáa n ədañ ní n toó: Najə i róí té laā ngɔr, i taí té o, i kemií té o. Najə ní i najə taā kem n j-əñā mbərən ní.

⁹Ré əda taí té na Jeju i Kóṣṣbē o, ré i-taā kem mámák kadē Nəbā ndóləñ dan de ké koy gē té o anī, a ajə.

- 10** Tɔdɔ i taā kem ké mámák n a rāāi kadē ī-tél de ké gōté ní ō, i kəda ké əda taí té na Jeju i Kóɔbē ní n a ajií ní ō.
- 11** Tɔdɔ makətübə əda na: Deē malang n a taā kem Jeju ní rōn a sɔlən alé.
- 12** Adē yáá ké ɔr kañ de gē kadē i *Jipə gē n toó aláa Gərek gē n toó ní gətóo. Niñ malang ní Kóɔbē yádé i kógə́m beē. De gē malang n a bārñəñ ní ni a rāā majə sedé ngáy.
- 13** Tɔdɔ deē malang n a əñi kemən bārəñ Kóɔbē ní, Kóɔbē a ajən.
- 14** Banī ré taāñ kemən al anī, a bārñəñ i baý? Ré oōñ najə yā Kóɔbē al anī, a taāñ kemən i baý? Ré deē kógə́m ɔjədə najə yā Kóɔbē al anī, a oōñ najə ní i baý?
- 15** Ré Nəbā əla deē al anī, loo kadē deē a ɔjədə najə yā Kóɔbē i baý? Tɔdɔ makətübə əda na: Kəə ngé kəda najə ké majə loo reē té i yáá ké majə ngáy!
- 16** Ba ngé gē n ndigəñ Najə ké Majə ní i de gē malang alé, tɔdɔ Ijai əda na: Kóɔbē i náā n taā kem najə n j-ɔjə ní?
- 17** Adē yáá n a reē kə taā kemeé ní i najə ké kɔjə, ba najə n ɔjəñ ní i najə yā *Kərist.
- 18** Ba mā m-sāā dəje na: Ké niñ-oōñ najə ní al wa? Oōñ majə, tɔdɔ makətübə əda na: Ndūdé na bār taā gō dɔ nang malang ō, deē ra i ta ngóy dɔ nang té gəgə anī a oō najə kərdé gē ō.
- 19** Ba m-ā m-dəje báý na: Ní ngán *Israel gē gerəñ kum al i mbée a? Ōōi najə n Moijə əda dɔ té ní: M-ā m-rāā kadē i gir de ké rōkum al gē n ā əndāidə nii ní ō, kadē ī-rāāi wōng kə nápar de ké geñ najə al gē ō.
- 20** Ijai aŵ báté əda báý tɔ na: De gē n əngeməñ ní i ngé sāām gē alé. De gē n m-ɔjə rōm ta kumdé té ní, i ngé gē n dəjeməñ yáá séý al báté ní.
- 21** Ba ngán Israel gē bá anī Nəbā əda tītə n toō dɔdɔ té na: Kə dɔ ndɔ gē mā m-séra jīm kə rō ngán ké duñ naā gē té ō, ké mbāté najə gē té ō.

ROM 11

Nəbā əyā ngán Israel gē kɔɔ alé

- 1** Ādī m-dəjesí m-ōō: Adē n noō ní Nəbā əyā i ngán *Israel gē kɔɔ tā m? Séý yetə al báté. Tɔdɔ məkó n toō, mā i ngōñ Israel ō, mā i de ké gir kaa yā Abəraham té ō, de ké gir bē yā Benjame té ō.
- 2** Nəbā əyā gir deē yān gē n nəkó gərādə kété ní kɔɔ alé. Nōō n *Eli nōō rōn rō Nəbā té á makətübə əda ní, siŷ ōōi al a? Eli nōō rōn əda na:
- 3** Kóɔbē, ááə tōlən *ngé koō ta yái gē kɔɔ ō, tōñ *loo tuñ yáá yái gē kɔɔ ō. I mā kógə́m beē ngóy n m-nay ní, ba a sāāñ i tōlēm kɔɔ báý tɔ!
- 4** Ba najə n Nəbā tél ədan ní ōōi a? Nəbā ədan na: M-ɔr de gē dūbú sīrí m-əndādə dɔ jīm. I ngé gē n tetəñ kejədə nang té no besə Baal té al ní.

- ⁵Ngolaā nəkó n̄ jə-ndiī toó gǎa de gē ké Nébā nəkó gērā əyā ɔjə́n rajə yān ndiñ noó ò.
- ⁶Ba ré ɔjə́n i dɔ rajə anī, i tām̄ yā kəla rāādé gē té tɔ alé. Tɔdɔ ré i tām̄ yā kəla rāādé gē té anī, rajə ní i rajə tɔ alé.
- ⁷Kə j-ədaī na i rí? Yáá n̄ ngán *Israel gē a sāān ní əngeñ alé, ba ngé gē n̄ gērāndé ní əngeñ. Gotə gē rāāndé kadē kemdé ngañg ngóróró,
- ⁸tītē n̄ makətübē yā Nébā ədañ ní. Ndangəñ na: Nébā rāā adē ndíldé a bī i mbée ò, kumdé ǎa loo al̄ ò, mbídé oō loo al̄ ò, báté bōólaā.
- ⁹Dabid əda yān ò na: Kadē yáa kəsa yādé tél i gūmbē ké kadē əhɔdó ò, réng ò, mbē ké kadē tésōñ kemeé ò, yáa ké tōr ké kadē rāādé ò.
- ¹⁰Kadē kumdé risə til nding ò, kadē kumdé ǎa loo al̄ ò. Ī-rāā adē nōrēñ ngung ngándáñg ò.
- ¹¹m̄-dəjesí báý tɔ: Kəsō n̄ ngán *Israel gē əsōñ ní, i ké njóm̄ gē té a? Séý al̄ báté! Banī i kə ta kŭl̄ kəsō n̄ əsōñ ní n, de gē n̄ i Jipə al̄ gē ní əngenəñ kajə, yā kadē *Jipə gē tél əndāndé nii dɔ té ní.
- ¹²Ba ré kəsō n̄ əsōñ ní teē kə nápar de ké rang gē dɔ́ anī, tél reédé gogé tū kajə té ní a rāā yáa ké bo tɔy nge n̄ noó al̄ a?

Nébā ajə ngé gē n̄ i Jipə gē al̄ ní

- ¹³Ngolaā m-ā m-ɔr̄ najə sesí, sjī n̄ i nápar de ké rang gē ní. Mā i ngōmbang kəla ké əlaməñ tām̄ yā nápar de ké rang gē té. m̄-sāā kadē rī kəla yām̄ bār.
- ¹⁴Kadē ngé gē n̄ niñ i mósə́m̄ gē ní əndāməñ nii dɔ té, anī m-ájə́n ngé kərēý gē.
- ¹⁵Tɔdɔ ré kɔr̄ n̄ ɔr̄ əndāndé gidə té ndágá ní rāā tá kadē de ké dɔ nang té gē əsōñ naā té kə Nébā anī, i rí n a rāā yáa ndɔ́ n̄ tél a reēñ sedé gogé rō Nébā té ní? Ndɔ́ n̄ noó té ní, de ké koy gē a teēñ bádá yā ndi kə kumdé.
- ¹⁶Ba áaī, dan n̄ dɔ mūr̄ ké kugə i ké *tál anī, gǎa mūr̄ n̄ nay ní i ké tál ò al̄ a? Ré ngəra kágə i ké tál anī, ta jīn gē i ké tál ò al̄ a?
- ¹⁷Ngán *Israel gē rāān̄ rōdó i *kágə olibə ké bēé ké tégān ta jīn kərēý gē kɔ́ó té. Ī n̄ i *Jipə al̄ ní, Ī-rāā rōí i kágə olibə ké bembeé, ké əhɔiñ gotədə́ té, adē Ī-ndi kə ta kŭl̄ bəto n̄ ngəra kágə olibə ké bēé a adī ní.
- ¹⁸Loo n̄ noó té ní, Ī i de ké kadē ɔjə rōí dɔ ta jī kágə olibə gē n̄ tégāndé kɔ́ó té ní alé. Ā ɔjə rōí i baý? I Ī n̄ i nge kətō ngērā kágə olibə ké bēé ní alé, banī i ni n̄ i nge kətōí ní.
- ¹⁹Majanī ā əda na: Jéngəñ ta jī kágə gē ní yā kadē əbañ ta gūrūn té.
- ²⁰I gō té, bá tā ba jéngəñdó i najə yā taā kem al̄ yādé té, ba Ī, yáa n̄ ra seí loo n̄ noó té ní i taā kem yái. Ní ɔjə rōí alé, ba ngáy a Ī-bōl̄ i mbée tá.

21Tɔdɔ ré *Jipə gə́ n̄ i ta jī *kāgə́ olibə́ ké bēé gə́ ní, Nə́bā tégádé kɔ́ɔ anī, ǀ n̄ i ké ndēmā́ dɔ́ ní tá a əyǎ́ a?

22Majə́ kadə́ əndā́ kumií́ ǎǎ́n̄ rā́a n̄ Nə́bā́ rā́a kem majə́ kə́ de gēé́ ní ǀ, kəndā́ n̄ a əndā́ katən̄ dɔ́dɔ́ té ní ǀ. Ni-əndā́ katən̄ i dɔ́ ngé́ gə́ n̄ əsōn̄ té ní, ɔ́jə́ kem majə́ yān̄ i seí́ ǀ ǀ ǀ dan n̄ əndā́ kemií́ dɔ́ kem majə́ yān̄ n̄ toṓ té ní. Ré i beé́ al̄ anī, a tégā́i kɔ́ɔ tītə́ yādé́ ǀ.

23Ba niñ̄ *Jipə́ gə́, ré əyǎ́n̄ gír taā́ kem al̄ yādé́ kɔ́ɔ anī, a télə́n̄ yā́ sitə́ gogé́ ta gūrūdé́ té. Tɔdɔ́ Nə́bā́ i kə́ tógə́ yā́ rā́ā́ndé́ kadə́ sitə́n̄ gogé́ karī́.

24ǀ n̄ i Jipə́ al̄ ní, ǀ-rā́a rṓi i ta jī *kāgə́ olibə́ ké bembeé́ té. Gāngə́n̄ ta jī kāgə́ olibə́ ké bembeé́ ní, ba dɔ́ɔ́n̄ tū́ gír gisə́ kāgə́ olibə́ ké bēé́ té, adə́ i kə́ gṓ jī loo rā́a n̄ a rā́ā́n̄nə́n̄ kété́ gə́ ní alé́. Ba *Jipə́ gə́ niñ̄ i ta jī kāgə́ olibə́ ké kə́hɔ́ bēé́, adə́ tél kə́hɔ́dɔ́ gogé́ ta gūrūdé́ té i yǎ́ǎ́ ké tṓr alé́.

Nə́bā́ a tél yā́ kajə́ ngán Israel gə́

25Ngákóó́m gə́, m̄-gey kadə́ ǀ-gerī́ yǎ́ǎ́ ké to loo mundə́ té kem Nə́bā́ té báý n̄ toṓ, na sōgə́ ǀ-gírī́ kemsí́ té na sǐ́ ǀ i ngé́ kum kedə́ ngáý gə́. Yǎ́ǎ́ ní n toó́: Kem ngañḡ n̄ Nə́bā́ adə́ kem ngán̄ *Israel kórḗy gə́ ngañḡ ngóróró́ ní, a to báté́ kadə́ ré de gə́ malang n̄ i Jipə́ al̄ gə́ ní ajə́n̄ pá tá.

26Loo n̄ noṓ té ngán̄ Israel gə́ malang a ajə́n̄. Tītə́ n̄ makətübə́ yā́ Nə́bā́ ədań ní, ndangə́n̄ na: Nge gāñḡ dɔ́ de gə́ a teé́ i kem bḗ ké *Siyɔ́ té. Ni a ɔ́r hál ngán̄ Jakob gə́ n̄ i hál rā́a yǎ́ǎ́ kə́ gṓ n̄ Nə́bā́ ndigə́ alé́ ní kɔ́ɔ.

27I nge n̄ noṓ n̄ i *madə́ naā́ yām̄ ké sedé́ dan n̄ m-ā́ m-ɔ́r yǎ́ǎ́ ké majal̄ yādé́ gə́ kɔ́ɔ ní.

28Tām̄ Najə́ ké Majə́ yā́ Nə́bā́ n̄ *Jipə́ gə́ mbātə́n̄ ní, niñ̄ i madə́ baǎ́ Nə́bā́ gə́. I nge n̄ noṓ n̄ majə́ sesí́ ní. Ba tām̄ gə́rā́ n̄ Nə́bā́ gə́rādé́ té ní, niñ̄ i kó́ tár yān̄ gə́. Ba nge n̄ noṓ sɔ́ɔ́n̄ i kaasí́ gə́.

29Tɔdɔ́ yǎ́ǎ́ n̄ Nə́bā́ adə́ de gə́ ní a tél yā́ taā́ gogé́ al̄ ǀ, bār n̄ ni-bā́rdé́ ní, a ndəngā́ rɔ́n̄ tāmə́n̄ té al̄ ǀ.

30Kété́ ní sǐ́ ǀ-mbātī́ koṓ najə́ yā́ Nə́bā́, ba ngɔ́laā́ i mbāté́ n̄ niñ̄-mbātə́n̄ koṓ ta Nə́bā́ ní n rā́a adə́ kum Nə́bā́ ɔ́ɔ́n̄neé́ sesí́ sǐ́ ǀ ní.

31Niñ̄-rā́ā́n̄ i tītə́ yāsí́ ǀ: Mbātə́n̄ koṓ ta Nə́bā́ ngɔ́laā́, i kadə́ kum Nə́bā́ ɔ́ɔ́n̄n̄ sesí́ sǐ́ ǀ. Ba tītə́ n̄ kum Nə́bā́ ɔ́ɔ́n̄ sesí́ sǐ́ ǀ ní, kumə́n̄ a ɔ́ɔ́n̄ tām̄ yādé́ niñ̄ té ǀ.

32Tɔdɔ́ Nə́bā́ utə́ de gə́ malang i kem mbāté́ koṓ tan té té, yā́ kadə́ kumə́n̄ ɔ́ɔ́n̄n̄ sedé́ malang.

Nə́bā́ bo to bṓi ngáý

33Yǎ́ǎ́ kə́nge yā́ Nə́bā́ ǀ, kum kedə́ yān̄ ǀ, yǎ́ǎ́ gér yān̄ ǀ, i yǎ́ǎ́ ké to bṓi ngáý, adə́ deé́ a asə́ kǎǎ́ ta tǔ́ tan alé́. De ké asə́ ndɔ́ gír yǎ́ǎ́ rā́ān̄ ní gətóo. De ké asə́ gér gṓ róbə́ yān̄ gə́ gətóo ǀ.

³⁴Tītē n makətübē yān ədañ ní, ndangəñ na: I náā n geř gír yā Kóǝbē ní? I náā n a adən kəjē dɔ yáá n a rāā té ní.

³⁵I náā n adē Nóbā yáá kété yā kadē Nóbā tél adən kum gotə ní?

³⁶Tɔdɔ yáá malang teē i rōn té ɔ, ndiñ i kə kŭlneé ɔ, i tām yān té ɔ. Ādē de gə malang ɔsəñ gɔnən ngándáñg! *Adē i tītē n noō.

ROM 12

Ndi kə kumuú ké kijə yā ngé gə n a rāāñ kəla yā Nóbā ní

¹Ngákóóm gə, i tām kɔɔ ké kum Nóbā ɔɔn sesí ngáy té n m-ā m-dəjeñsí yáá n toō ní: Ī-ndējī Nóbā rōsí tītē *yáá tuñ ké kə kumuú, ké kɔr kañ tām yā Nóbā té ɔ, ké nelən ɔ. I nge n noō n i rāā kəla kadē Nóbā ké góté yāsí ní.

²Ī-lōōi ndájə hál de ké dɔ nang té gə. Banī ādī Nóbā tūr kemsí ɔ, adəsí kuř dɔ ké kijə ɔ. Loo n noō té ā ásiī kəy yáá n Nóbā ndigə ní yā geř. Adē i yáá ké majə ɔ, nel Nóbā ɔ, ké majə ɔtə kə taá ɔ.

³Sɔɔñ yáá n Nóbā adəñ karī kə ta kŭl kem majə yāñneé ní, m-édásí sji malang najə n toō: Ī-lōōi kəjə rōsí kadē māñ dɔ majən, banī ādī gír yāsí i gír ké kə looneé, kadē náā náā nəkó báa ɔjə rōn kadē māñ dɔ majən alé, ba kadē asə kə gō taā kem n Nóbā mbōjə adəsí ní.

⁴Tɔdɔ rōjí i kógəñ beē, ba ngán rōjí gə i ngáy. Tá ngán rōjí ké ngáy gə ní kəla yádə to noó kógəñ kógəñ kə dɔdɔ gēé báy tɔ.

⁵Jji n i ngáy ní, jə-toī i tītē n noō kə *Kərist. Jji i rō ké kógəñ beē, ba jji kógəñ kógəñ malang ní, jji i ngán rō de ké kógəñ beē.

⁶Ba Nóbā rajəjí, adəjí kadē karī ké tayā tayā gə sɔɔ dɔjí kógəñ kógəñ malang. Ré i kadē karī rāā kəla yā *nge koō ta yā Nóbā a, ādē deē n ənge ní rāāñ kəla, ba kadē i kə gō róbə taā kem yāñneé.

⁷Ré i kadē karī yā rāā kəla kadē deē anī, ādē deē n ənge ní rāāñ kəla adē deē. Ré i kadē karī yā ndóo de gə yáá anī, ādē deē n ənge ní ndóon de gə yáá.

⁸Deē n ni i nge kadē karī yā kadē madən gə tógə anī, majə kadē ni-adəñdɔ tógə. Deē n ni i nge kadē karī yā kadē deē yáá ní, ādē kóɔ adē kə kem ndaá. Deē n ni i nge kadē karī yā kɔr madən gə ta róbə ní, ādē ɔɔn tɔdɔ kəla yān ní. Deē n ni i nge kadē karī yā rāā kə nge ndoō gēé ní, ādē ni-rāā sedə kə rōneléé.

⁹Kadē tár naā yāsí i kə gól looó alé. Āyī yáá ké majal kóɔ kə nja ngārāá, ba ĩ-booī naā kə yáá ké majaá.

¹⁰Kadē tár naā yāsí i tītē tár naā yā ngákóɔ naā gə beé. Ādē deē kógəñ kógəñ ɔsə gɔn madən gə ɔ, rāādɔ i de ké bo tɔyn gə té ɔ.

¹¹Ólii loo rāā kəla yā Kóǝbē té, ĩ-yayi ta té alé, ādī kemsí təngəsí tām kəla yān té.

¹²Ādī rōsī nēlī tām kəndā n̄ əndāi kemsī dɔ Nəbā té ní. Ī-tégāi tasí dan wur kəl té. Ī-ngatérāi loo ndōy té.

¹³Ādī de gē yā Nəbā yáá n̄ ndoōn rāādé ní. Ī-lōōi gir kəhɔ mbā gē kə rōsī té alé.

¹⁴Ī-dəjei Nəbā kadē rāā majə kə ngé gē n̄ rāānsí ndoō té ní. Ī-tóri tasí dɔdɔ té ba Ī-lōōi ndōldé.

¹⁵Ī-rāāi rōnel kə ngé gē n̄ rōdɔ nēldé ní ō, Ī-nōōi kə ngé gē n̄ a nōōn ní ō.

¹⁶Ādī kemsí i kógēm kə naá. Ī-lōōi kaa rōsī yáá kə ngáy té ba rāā madēsí gē yáá alé. Banī Ī-rāāi kəla kə to kɔjə rō alé gē. Ī-lōōi kaa rōsī ngé kum kedē gē té.

¹⁷Ī-télii kə majal kum gotə majal alé. Ādī oosí ta rāā yáá kə majə ta kum de gē tá malang.

¹⁸Ré asiī anī, Ī-rāāi yáá malang n̄ ngəran i gir jīsí té ní kadē Ī-ndiīn kə kem sɔl lom kə de gē malang.

¹⁹Kó tár yām gē, Ī-lōōi dal baā. Əyāi baā ādī Nəbā, tɔdɔ Kɔɔbē əda tītə n̄ toō beé kem makətübūú na: Ī məkó n̄ m-ā m-dal baā, i məkó n̄ m-ā m-əndā nja deē kógēm kógēm malang kə gō kəla rāādé gēé ní.

²⁰Ní, ré bō rāā madē baāi anī, ādēn yáá ādē əsa. Ré kəndā rāān anī, ādēn mañ ādē ay, tɔdɔ dan n̄ Ī-rāā tītə n̄ noō ní, to tītə kə Ī-kāñ i yāl hor kə ajə ying kə dɔn tá beē.

²¹Ī-lōō kadē yáá kə majal tetiī rō, ba Ī-rāā yáá kə majə Ī-tetənəñ rō.

ROM 13

Hái ngé taā kem gē kə kə ngé koo bē gēé

¹Ādē de gē kógēm kógēm sɔlən dɔdɔ kə no ngé koo bē gē té. Tɔdɔ koo bē i jidɔ té. Tɔdɔ ngār, i Nəbā n̄ əndā ō, ngé gē n̄ ndiīn ngār ní, i Nəbā n̄ əndādé dɔ madədé gē té ō ní. Tām koo bē malang ju i rō Nəbā té ō, ngé gē n̄ koo bē i jidɔ té ní, i Nəbā n̄ əndādé kem kəla koo bē ní té ō.

²Adē deē n̄ mbātə najə ta ngé koo bē gē té ní ni-mbātə i rāā yáá n̄ Nəbā ɔsə kə de gēé ta rāā ní. Adē ngé gē n̄ a rāān dɔ ngañg ní, a ɔyñ sarya kə dɔdɔ niñ kó gē té.

³Tɔdɔ deē n̄ rāā yáá kə majə ní a bōl nge koo bē alé, banī i deē n̄ rāā yáá kə majal ní n̄ a bōlən. Ré Ī-gey bōl nge koo bē alé bāa Ī-rāā yáá kə majə. Ī-rāā yáá kə majanī ni a ndigiī.

⁴Tɔdɔ ni i nge kəla yā Nəbā tām yāi té, yā rāān seí kadē Ī-rāā yáá kə majə gē. Ba ré Ī-rāā yáá kə majal tā anī, ādē bōl rāāi, tɔdɔ ré kaskar i jin té anī, i karī alé. Tɔdɔ ni i nge kəla yā Nəbā kə nge kɔjə wōng yā Nəbā kə ndágá dɔ nge rāā yáá kə majal té.

⁵I tām najə n̄ toō té n̄ majə kadē de gē malang dɔdɔ a sɔl kə rō ngé koo bē gē té ní. Ba dɔdɔ n̄ a sɔl ní i tām bōl wōng yā Nəbā té ngóy alé, ba i tām rāā yáá kə kemdɔ ɔjədɔ té.

⁶I tām najē n noō té báý tɔ n ēgāīneé lambóo ní. De gē n a taān ní, i Nébā nəkó n əndā kəla n noō dɔdɔ té ní.

⁷Niñ kógēm kógēm malang ní, ādīdé yáá n sɔɔ kadē ādīdé ní, nge lambóo a ādīñ lambóo ō, nge taā tīr a ādīñ yáá tīr ō, ré i de ké kadē ī-bōlí ndílən a, ī-bōlí ndílən ō, ré i de ké kadē ī-rɔyñī a, ī-rɔyñī ō.

Ī-tárii naā

⁸Ādī kērā yā deē kógēm i dɔsí té alé. Ré Kadē kērā i dɔsí té anī, ādī i kērā tár naā tá ngóy. Tɔdɔ deē n tár madən gē ní, rāā i yáá n *ndū najē ɔjə ní kə ta njaá malang.

⁹Tɔdɔ gō míndə gē n na: Ā ī-rāy al ō, ā ī-tōl deē al ō, ā ī-bogə al ō, ā ī-ndəngā yáá yā madí al ō, naā té kə gotə ndū najē ké rang gē malang ní, i kem najē ké kógēm beé n toō té: Ā ī-tár madí tītē rōí ikó beé.

¹⁰De ké tár madən a rāā yáá ké majal seneé alé. Adē deē n tár madən ní, rāā i yáá n *ndū najē ɔjə ní kə taá malang.

Ī-ndiī dɔ rōsí té ī-ngóōīneé ta tél Kərist

¹¹Sii kó gē ī-gerī kum mbang n jə-ndiī tū té toō mbak: I kum mbang ké kadē ī-ndólīneé dɔ bī té tā. Tɔdɔ bōólaā ní, kajə i ngɔr ngáy rōjí té tɔy ké ndɔ n jə-taāiñ kem té ní.

¹²Dan ndɔ tɔy kɔɔ, adē loo a rāā yā tīi ngɔr. Ní, ādē j-əyāi kəla ké tilií gē kɔɔ, ba j-ɔyī yáá rɔɔ ké yā rɔɔn kum loo ké unjə kow té gē jə-təlaī rōjí té.

¹³Ādē háljí i hál ké unjə yā ngé njērā dan kadaá gē: Jə-lōōi kəsa wa ō, kəy kasə ngáy ō, sāā naā loo kaya té ō, jə-lōōi kōl naā ō, kəndā naā nii ō.

¹⁴Úniī hál Kóɔbē Jeju *Kərist élaī rōsí té tītē kūbə beé. Ba ī-lōōi kəndā kumsí gir ngur yáá gē n a rāāsí ní té yā tōl bōn.

ROM 14

Ī-gāng sarya dɔ ngákóóí gē té alé

¹Deē n i ké mbūsə tū taā kem yān té al báý ní, əhɔiñ kə rōsí té kanjə tɔda najē dɔ gir yān gē té.

²Deē n i ké mbūsə tū taā kem yān té ní, ənī kemən əsañ yáá malang karī, ba nge n i i ké mbūsə tū taā kem yān té al ní, əsa i mbī kámbə gē ngóy.

³Ní, ādē nge n əsa ní lōō kidə tan gir nge n əsa al té ní ō, ādē nge n əsa al ní lōō gāng sarya dɔ nge n əsa té ní ō, tɔdɔ Nébā əhɔn kə rɔn té kɔɔ.

⁴Ī i náā kadē ī-gāng sarya dɔ nge kəla yā madí té ní? Ká ré nge kəla ní əsō aké, əsō al anī, usiī alé, tɔdɔ nge n noō sɔɔ i kóɔn. Banī ni a ra dɔɔ ngañg, tɔdɔ Kóɔbē asə rāān kadē ra dɔɔ karī.

⁵Deē kógēm gír kadē ndō kéréy gē i ndō ké bo tōy madē gē. Madēn ké rang gír kadē ndō gē i ké tītēn naā malang. Majə kadē niñ jōó mbak ní, kemdé tósədə do yáá n niñ-gírēn té ní alé.

⁶Nge n gír kadē ndō kéréy gē i ké bo tōy madē gē ní, rāā i tām yā Kóṣṣbē té ō, nge n ənī kemən əsañ yáa malang ní rāā i tām yā Kóṣṣbē té ō, tɔdō ni-ndadē Nébā. Ba nge n mbāté kəsa yáa malang ní, rāā i tām yā Kóṣṣbē té ō, tɔdō ni-ndadē Nébā ō.

⁷Deē kógēm danjí té ké ndi kə kumneé tām yān nəkó té ngóy, aké oy i tām yān nəkó té ngóy ní gətóo.

⁸Tɔdō ré jə-ndiī kə kumjí anī, jə-ndiī kə kumjí i tām yā Kóṣṣbē té ō, ré j-oyiī anī, j-oyiī i tām yā Kóṣṣbē té ō. Adē ká ré jə-ndiīn i kə kumjí aké, j-oyiīn i mbée gēgē anī, jii i yā Kóṣṣbē.

⁹Tɔdō i tām najē n noō té n *Kərist oy ba tél ndiñ kə kumneé ō ní, yā kadē ni i Kóṣṣbē yā de ké koy gē ō, yā ngé ké ndiñ kə kumdé báy gē ō.

¹⁰Ba ĩ, yái n ā ĩ-gāngəñ sarya do ngókóóí té ní na i rí? Tá ĩ, yái n ā ídəñ taí gír ngókóóí té ní na i rí? Jii malang, j-a j-awī yā ra no Nébā té, kadē ni a gāng sarya dojí té.

¹¹Tɔdō Nébā ɔr najē tītē n toō beé kem makətübūú na: Ké rōkum té, tītē n m-ndi kə kumñ njóy njóy toō ní, de gē kógēm kógēm malang a tētēn kejədə nang té nom té ō, a unēn ndūdé kə doó yā kədañ na mā i Nébā ō.

¹²Adē jii kógēm kógēm malang ní, i gár kadē náā nəkó báa a ɔjə Nébā gír yáa rāan gē ké sɔɔ dɔn.

Ī-lōōi kadē ngákóósi gē tésōñ sɔɔñ hálsi gē

¹³Ní, adī jə-gāngī sarya do naā té tɔ al tā. Ré yáá ké kadē ĩ-gāngī najē do té to báa, i nge n toō: Ī-lōōi rāā yáa kógēm ké kadē rāā ngókóósi kadē teē əsō, aláa əgan bədē té.

¹⁴m-geṛ, ááá m-geṛ majə ngáy tɔdō m-ndigə najē gō Kóṣṣbē Jeju té, kadē yáá ké i yáá ké yṛ kə do rōneé gətóo. Ba ré deē kógēm gír kadē yáá kógēm i yáá ké yṛ anī, yáá ní a tél yáá ké yṛ tām yā deē ní tá.

¹⁵Ré yáá n əsá ní rāā adē rō ngókóóí nelən al anī, yáá n ĩ-rāā noó i kə tára tɔ alé. I beé ní, ĩ-lōō kadē ngókóóí n *Kərist oy tām yān té ní udə kōɔ najē yáa kəsa té ngóy.

¹⁶Ī-lōōi kadē de gē ədañ najē ké majal do yáá n siī ááī kadē i ké majə tām yási té ní.

¹⁷Tɔdō najē *Bē kɔɔ yā Nébā i najē ké do yáa kəsa té al ō, yáa kay té al ō, ba i najē yáá ké gōté ō, kem sɔl lɔm ō, rōnel ké *Ndíl ké Tál adē ní.

¹⁸I dan n deē rāā kəla yā Kərist tītē n noō ní n a nel Nébā seneé ō, de gē a ndigiīn ō ní.

- ¹⁹Ní, adē jə-sāāi yáá ké tām yā kem sɔl lɔm té ɔ, yáá ké kadē jə-mbūsīín naā ɔ.
- ²⁰Ī-lōō nujə kəla yā Nóbā najə yáá kəsa t́. I rōkum kadē deē asə kəsa yáá malang bá tā, ba ré yáá kəsa rāā adē ngōkóóí əsō kum yáá rāā ké gōté al t́ anī, ĩ́ ń əsá ní ĩ-rāā i yáá ké majal.
- ²¹Yáá ké majə ní, i kadē ĩ-lōō gir kəsa dā t́ ɔ, kaŷ kasə *nduú t́ ɔ, ĩ-lōō gir yáá malang ń a rāā kadē ngōkóóí əsō kum majal t́ ní.
- ²²Ké ɔjəń dɔ najə ń toō báa, ĩ-ngōm yáá ń ĩ ĩ-taā kem ní tām yāi ĩkó t́ ta kum Nóbā t́. Rōnel i kə deē ń kum mbang rāā yáá t́ anī kemən gāng sarya dɔ rōn t́ al ní.
- ²³Ba deē ń kemən a tósən dɔ yáá kəsa kórēy t́ banī əsa kə non t́ ní, Nóbā gāng sarya dɔn t́. Tām yáá ń deē ní rāā ní i kə gō róbé yáá ń ni-taā kem ní alé. Ba yáá malang ké rāā kanjə kadē deē taā kem māmák ní, i yáá rāā ké majal.

ROM 15

Ādē jə-sāāi rāā yáá ké kadē nel madəjí

- ¹Ji ĩ́ ń jə-rai ngaŋg dɔ taā kem yājí t́ ní, majə kadē jə-rāāi kə ngé gə ń tógədə gətóo ní, bā jə-lōōi sāā rāā yáá ké kadē neljí ji kó gə.
- ²Majə kadē ji kógə́m kógə́m ní jə-sāāi i rāā yáá ké kadē nel madəjí tām yā majə yān t́ ɔ, tām yā kadē ni-taāń kem kum kə kété kété ɔ.
- ³Tɔdɔ *Kərist sāā i yáá ké nelən alé. Tītə ń makətübə yā Nóbā ədań ní, ndangəń na: Ndū ń ngé táji gə tájiń ní, i mā n m-taā kə dɔm t́ ní.
- ⁴Najə gə ń ndangəń kété malang ní i yā kəjəńjí yáá, i gár kadē najə gə ní rāāńjí adə jə-tégāi táji ɔ, j-əhɔi rójí tɔgə ɔ, j-əndāi kemjí dɔ Nóbā t́ ɔ.
- ⁵Kadē Nóbā ké nge rāā kadē deē tégā tan ɔ, ké nge sɔl kem deē ɔ, rāā tá kadē kemsí i gō naā t́, tītə ń Jeju Kərist nəkó ndigəń ní,
- ⁶yā kadē ɔsiń gɔn Nóbā ké Bəbə Kóɔbē yājí Jeju Kərist kə kemsí ké kógə́m beē ɔ, kə tasí ké kógə́m beē ɔ.

Najə ké Majə ké tām yā gir de gə t́ malang

- ⁷I beé ní əhɔi naā kə rōsí t́ tītə ń *Kərist nəkó əhɔńsí kə rōn t́ ní ɔsiń gɔn Nóbā.
- ⁸Tɔdɔ m-édási na, dan ń Kərist rāā rōn nge kəla yā Nóbā t́ tām yā *Jipə gə t́ ní, rāā i yā tōlən ta kəni ń Nóbā əni míndən adə kaají gə ní. Ni-rāā beé i yā kəjəń kadē Nóbā i de ké nge ra dɔ ndūn t́.
- ⁹Ni-reē i yā kadē de gə ń niń i Jipə al gə ní, ɔsəń gɔn Nóbā tām kem majə yān t́. Tītə ń makətübə yā Nóbā ədań ní, ndangəń na: I tām najə ń toō t́ n m-ā m-bókí tōy dan nápar de gə t́ ɔ, m-ā m-əná pā yā tōyń ríi ɔ ní.
- ¹⁰Makətübə əda báy tɔ na: Si ĩ́ nápar de ké rang gə, ĩ-rāāi rōnel kə gir deē yān gēé.

11 Ɖda báý tɔ na: Siɪ nápar de gē malang ké dɔ nang té, i-tɔyī Kóɔbē! Siɪ, gír de gē malang, ósiɪ ɔɔnən.

12 Ba Ijai Ɖda báý tɔ ɔ, Ɖda na: Ngōñ kaa Jese kógēm̄ a reē. I ni n a iɪ dɔɔ yā ndi dɔ nápar de gē té ní. Nápar de gē a Ɖndāñ kemdó i dɔn té.

13 Ɖdē Nébā ké nge rāā kadē de gē Ɖndāñ kemdó dɔ yáá té adēsí rōnel̄ ɔ, kem sɔl̄ lom̄ ɔ, ké majə ɔtē kə taá, kə ta kúl̄ taā n̄ siɪ i-taāi kemən ní, yā kadē kəndā kem dɔ yáá té yāsí i kəndā kem dɔ yáá té ngáy kə ta kúl̄ tógə yā *Ndíl ké Tál.

Najē i yā Pol kadē ndang makətübē tītē n̄ ni-rāañ ní

14 Ngákóóm̄ gē, məkó m̄-geṛ majə kadē kem majə yāsí i ngáy ɔ, kadē i-gerī yáa malang majə ɔ, ásiɪ kɔjə naā ɔ.

15 Banī kem makətübē yām̄ n̄ m̄-ndang n̄ m̄-élan̄ m-ādēsí té ní, m-édásí yáá kéréy gē kanjə ból̄, ba i yā kadē m̄-terēñ kemsí dɔ yáa gē n̄ i-gerī kɔɔ bá té ní. M-édá yáa gē n̄ noō tītē n̄ noō i kə tógə yā kadē karī n̄ Nébā adē rāañ sem̄,

16 adē mā i nge kəla yā Jeju *Kərist, ké tām̄ yā gír de gē ké niñ i Jipə ál gē té ní. Nébā ɔṛ Ɖndām̄ tayā tām̄ yāñ té kadē m-ēnā mbēr̄ Najē ké Majə yāñ yā kadē gír de gē n̄ niñ i Jipə ál gē ní télēñ *yáa ndējə ké *tál kə ta kúl̄ *Ndíl ké Tálá kadē nēl̄ kem Nébā.

17 Adē m-ásə rāā rōnel̄ kəla n̄ m̄-rāā tām̄ yā Nébā té ní sɔɔñ i ɔoo naā yām̄ ké kə Jeju Kərist.

18 Tɔdɔ ré m̄-sāā kɔṛ najə ké dɔ yáá kéréy té anī, i yáá n̄ Kərist rāā kə ta kúlēm̄ ní ngóy n m-ā m-ɔṛ najə ké dɔ té ní. Ni-rāā adē ngé gē n̄ niñ i Jipə ál gē ní oōñ ta Nébā i kə ta kúlēm̄. Ni-rāā yáá ní i kə najá ɔ, i kə kəla ké rāāá ɔ,

19 i kə tógə yáá ké to kɔṛ kum gē ɔ, yáá ké yāā gē ɔ, i kə tógə yā *Ndíl ké Tál ɔ. Adē m-ójə Najē ké Majə yā Kərist kə taá malang, m-ólá gír i *Jerusalem ɔ, kem bē gē n̄ rañ kə gō gidə bē ké Jerusalem ní ɔ, báté gō nang ké Iliri té.

20 Ba mā m-ójə Najē ké Majə ní i loo ké deē oō rī *Kərist tū té ál báý té ngóy. Kumən na m̄-gey kəndā kújə dɔ ngəra kújə yā de ké rang té alé.

21 Tītē n̄ toō ní, mā m̄-rāā i kə gō loo n̄ makətübē ɔjəñ ní. Makətübē Ɖda na: Ngé gē n̄ Ɖniñ mbērən adēñdó ál báý ní, a ɔanən̄ ɔ, ngé gē n̄ oōñ najə yāñ kété ál báý ní a gerēñ kum ɔ.

Pol núm̄ kaw̄ mbā té Rom

22 Adē m̄-sāā kaw̄ loosí nja i ngáy tā, ba i yáá n̄ noō n ɔgēm̄ kaw̄ ní.

23 Ba n̄ toō báa m̄-təgā kəla yām̄ ké gō nang ké laā té kɔɔ. Asə bāl̄ ngáy n̄ m̄-sāā kaw̄ goṛsí té ní.

24 Ba i ta kaw̄m̄ Esəpay té tá m-ā m̄-teē dɔsí té báý. Tɔdɔ m-ēndā kemm̄ dɔ kaasí té yā kadē m-éngé yáa jīsí té tá m-āwñ nú, ba m-ā m̄-ndi sesí séy pá tá m-ā m̄-māñ báý.

- ²⁵Ba ké ngər ní toō té báa, m-ā m-āw *Jerusalem kə kəla yā de gē yā Nóbā.
- ²⁶Tɔdɔ ngé taā kem ké Masedəwan té gē ō ké Akayi té gē ō, ndigəñ kəsə dɔ yáa naā té tām yā ngé ndoō gē ké dan de gē yā Nóbā ké Jerusalem té.
- ²⁷I niñ kó gē n ndigəñ rāā tītē ní noō kə gō kemdá ní, ba mandang báa i yáá ké sɔɔ kadē niñ-rāāñ. Tɔdɔ *Jipə ké ngé taā kem *Kərist gē, kēgəñ yáá yādé ké gō róbə yā ndíl té adəñ ngé gē ní niñ i Jipə al gē ní. Adə majə kadē ngé gē ní niñ i Jipə al gē ní, rāāñ sedé kə yáá ké jīdɔ té ō.
- ²⁸Ré m-gāng gir najəñ toō kɔɔ adə m-ādədé yáá ní tósəñ dɔ naā té ní oy anī, m-ā m-āw Esəpay, banī m-ā m-teē dɔsí té pá tá.
- ²⁹Ba m-geř kadē ré m-ā m-āw loosí anī, sīj gēgē mā gēgē ní, *Kərist a tór tan dɔjɔ té ngáy.
- ³⁰Banī ngákóóm gē, yáá ní m-dəjesí, kə ta kŭl Kɔɔbē yájí Jeju Kərist ō, kə ta kŭl tár ní Ndíl a adə deē ō ní n toó: Ī-rɔɔi naā té serm, kə ta kŭl ndɔy Nóbāá tām yām té.
- ³¹Ī-ndɔyī tām kadē m-əsō jī ngé taā kem al gē ké gō nang ké Jude té al ō, yā kadē ngé yā Nóbā ké *Jerusalem gē ndigəñ yáá ní m-ā m-āwñ kə kadədé té Jerusalem ní majə ō.
- ³²Loo ní noō té ré kem Nóbā ndigə anī, m-ā m-āw yā kugē loosí kə rɔneléé ō, m-ā m-ɔr koō séy dɔ dansí té ō.
- ³³Ādə Nóbā ké nge kadē de gē kem sɔl lom ndi naā té sesí malang. *Adə i tītē ní noō.

ROM 16

Kəla lápəya yā Pol

- ¹Mā m-tāāsí najə yā ngókóójí ké dəyá ní rīn na i Pebe ní. Ni i nge kəla ké kem Egəlijə ké Sankəre té.
- ²Əhɔiñ kə rɔsí té kə rī Kɔɔbēé tītē ní majə kadē de gē yā Nóbā rāāñneé kə naá ní. Ré i yáá kógəñ n tōr rɔn anī, Ī-rāāi seneé. Tɔdɔ ni-rāā kə de gēé ngáy ō, rāā serm məkó ō.
- ³Ī-rāāi Pərisil ō Akilas ō lápəya ādəmī. Niñ i madə kəlam kə loo kɔjə najə yā Jeju *Kərist té.
- ⁴Niñ-əniñ rɔdɔ kɔɔ tām yām té, adə i mā ngóy n dɔm a ndígənal yáá ní niñ-rāāñ serm toō al ní alé, ba i de gē ké kem Egəlijə gē té malang, ké gō nang yā de gē ké niñ i Jipə al gē té.
- ⁵Ī-rāāi de ké kem Egəlijə té gē ní a kánəñ naā loodé ní lápəya ādəmī ō. Ī-rāāi kó tár yām Epenetə ní i nge taā kem Jeju Kərist ké ta kəga dɔ sasak ké gō nang ké Aji té ní lápəya ādəmī ō.
- ⁶Ī-rāāi Mari ní ɔr sesí ngáy ní lápəya ādəmī ō.

- ⁷Ī-rāāi Andəronikus ō Junias ō lápəya ādēmī. Niñ i mósém gē ō, madə dəngáyím gē ō. Niñ i ngám̄bang kəla ké bo gē, tá niñ i ngé yā *Kərist gē kété nom mā té báy tɔ.
- ⁸Ī-rāāi Ampəliatus lápəya ādēmī. Ni i madém ké ngáy loo kun gō Kóṓbē tá.
- ⁹Ī-rāāi Urbə lápəya ādēmī ō. Ni i madə kəlaǵi loo kɔjə najə yā Kərist tá. Ī-rāāi kó tár yām̄ Sətakis lápəya ō.
- ¹⁰Ī-rāāi Apel lápəya ādēmī. Ni-rāā yáá ké ɔjə kə ndágá kadə ni i nge taā kem Kərist. Ī-rāāi de ké kem kújə yā Aristobul tá gē lápəya ādēmī.
- ¹¹Ī-rāāi Erodiyɔ lápəya ādēmī. Ni i mósém. Ī-rāāi ngé taā kem ké bē Narsisií gē lápəya ādēmī.
- ¹²Ī-rāāi Təripen ō Teripojə ō lápəya ādēmī. Niñ i dəyá gē ké ɔrəñ ta kəla yā Kóṓbē tá al ō. Ī-rāāi Persis lápəya ādēmī ō. Ni i kó tár yām̄ ké rāā kəla ngáy tām̄ yā Kóṓbē tá.
- ¹³Ī-rāāi Rupus lápəya ādēmī. Ni i de ké Kóṓbē gərān dan ngé kəla yān gē tá. Ī-rāāi kóɔn n rāā rōn i kóóóm̄ mā té ō ní lápəya ādēmī.
- ¹⁴Ī-rāāi Asekəritə ō Pəlegon ō Hermes ō Patərobas ō Hermas ō, ngákóǵi ké rang gē n ndiñ sedé ní ō, lápəya ādēmī.
- ¹⁵Ī-rāāi Pilologə ō Juli ō Nere ō ngókóɔn ké dəyá ō, Olempas ō, gotə ngé yā Nébā madədé gē malang n ndiñ sedé ní ō lápəya.
- ¹⁶Ī-birī naā kə rōsí tá Ī-rāāineé naā lápəya ké loo ngákóǵ naā gē tá. De ké kem Egəlijə yā *Kərist tá gē malang rāānsí lápəya ō.

Tāā ké ta tǵI ta tá

- ¹⁷Ngákóóóm̄ gē, m-ɔjəsí kadə Ī-ngōmī rōsí najə yā ngé gāng de gē naā tá n niñ i ngé rāā yáá gē ké əgañ de gē bədē tá ní ō, ngé mbāté kun gō yáá ndóō n ndóōnsí ní ō. Əyáidə ba āwī say kōó rōdó tá.
- ¹⁸Tɔdɔ de gē n noō niñ-rāāñ i kəla yā Kərist Kóṓbē yájí alé, ba a rāāñ i kəla tām̄ yā kemdó tá. De gē n i ké kumdé gāng al ní, niñ-góləñdó kə najə yádó ké majə gēé ō, ké neI gēé ō.
- ¹⁹Koō n sɪI ōōI najə ta Kóṓbē tá ní, de gē gerəñ. Adə rōm̄ neləñ najə yásí tá, ba m-gey kadə sɪI i de ké ngāā gē kadə Ī-rāāi yáá ké majə ō, Ī-təlaI rōsí dan yáá ké majal gē tá al ō.
- ²⁰Nay i ngɔr kadə Nébā ké nge kadə de gē kem sɔI lɔm a rējə *Sətan kōó gir njasí tá. Adə Kóṓbē yájí Jeju rāā kem majə sesí.
- ²¹Timote ké madə kəlam̄ rāāsí lápəya ō, Lusius ō, Jasɔ ō, Sosipatə ō niñ n i ngéém̄ gē ní rāānsí lápəya.
- ²²Ba mā Tertius ké nge ndang makətübə n toō m-rāāsí lápəya ō. Mā i nge kun gō Kóṓbē madəsí ō.

²³Gayus ké bəra mbām ō, ké bəra mbā ngé kán naā gē malang ō, rāāsí lápəya. Erastə nge ngōm gúrse yā bē ō, ngōkóǝǝí Kartus ō, rāānsí lápəya.

²⁴Ādē Kóǝbē yāǝí Jeju *Kərist rāā kem majə sesí malang. *Ādē i tītē n noō.

Tōy ké ta tōl ta té

²⁵Kəsə gɔn i yā Nəbā! Ni asə mbūsəsí kadē ī-raī ngañg kə ta kŭl Najē ké Majə n m-
ǝǝ ní. Najē ké Majə ní i najē yā Jeju *Kərist. Yāǝ ké deē geṛ alé n to loo bōō té i jóó
ngáy ní, Nəbā rāā adē de gē gerēñ i kə ta kŭl Najē ké Majə ngeé n toō.

²⁶Yāǝ ní rāā yāǝ kem ndō yāǝí gē n toō té adē to i kə dɔ ndágá. Tītē n Nəbā ké ndi
ngándáñg əda n yāǝ gē ké ɔsə kə de gēé kadē rāāñ ní, nápar de gē malang gerēñ
najē ní ta kŭl najē gē n *ngé koō ta gē ndangəñ ní, yā kadē ré niñ-taāñ kem anī
oñ ta Nəbā.

²⁷Kəsə gɔn i yā Nəbā, i nəkó kal kógəñ beē ngóy n i de ké nge kum kedē. Kadē de
gē ɔsəñ gɔnən kə ta kŭl Jeju Kərist kə dɔ bāl gē bāl gē! *Ādē i tītē n noō.

1 CO

1 CO 1

Pol rāa Korēntə gē lápəya

¹I mā Pol n bārmēn kadē mā i ngōmbang kəla yā Jeju *Kərist kə gō kem ndigə yā Nəbāá ní, niñ kə ngōkójí Sosten n

²əlañ kə makətübə n toō adēn Egəlijə yā Nəbā n ndiñ kem bē kə Korēntə té ní. Niñ-adēn ngé gē n bārēndé kadē ndiñ tām yā Nəbā té á niñ i de gē yā Nəbā kə ta kŭl boo naā yādé kə Jeju *Kərist ní ō, adēn de gē malang n ndiñ kə loo gē té malang ba a bārēn rī Kóṽbē yājí Jeju Kərist ní ō, tām ni i Kóṽbē yādé ō, Kóṽbē yājí ō mbak.

³Ādē Bəbəjí Nəbā niñ kə Kóṽbē Jeju Kərist rāān kem majə sesí ō, səlēn kemsí ō.

Yáá kə kənge kə ta kŭl Jeju Kərist

⁴m-ndadē Nəbā yām ngándáng tām yāsí té, najə yáá gē n ni-adēsí kə gō kem majə yānné sɔŋn *Kərist Jeju ní.

⁵Tɔdɔ dan n i-booī naā kə Kərist Jeju ní, éngeī yáá gē malang kum asə naā, éngeī tógə yā kərēn najə dɔ yáá gē té malang ō, yā gerēn yáá malang ō.

⁶Tɔdɔ najə kə kum té kə kəda dɔ Kərist té əla ngəran ngañg ngáy dansí té,

⁷adē sŭ n i-ndi ā i-ngóōi kum mbang n Kóṽbē yājí Jeju Kərist a teēn hɔy té ní, yáá kógə́m kə Nəbā a adē de gē kə ta kŭl kem ndaa yānné kə sŭ i-nalī ní gətóo.

⁸I ni n a mbūsəsí kadē i-raī ngañg báté ta tŭl ta té, yā kadē sŭ i kə kanjə najə dɔsí té ndɔ yā Kóṽbē yājí Jeju *Kərist té ō ní.

⁹Nəbā n bārsí kadē i-booī naā kə Ngōnən Jeju Kərist n i Kóṽbē yājí ní, i Nəbā kə nge ra dɔ ndūn té.

Kégə naā kə to dan ngé káñ naā gē té

¹⁰Ngákóóm gē, m-dəjesí kə rī Kóṽbē yājí Jeju Kərist, ōōi naā ba ādī kégə naā gətóo dansí té. Ādī gír yāsí i kógə́m ō, yáá n i-geyiī rāā ní i yáá kə kógə́m beē ō.

¹¹Ngákóóm gē, yáá n mēř kadē m-ōrēn najə n toō sesí ní, i tām koō kə m-ōō ta de gē yā Kəlowe té na kŭl naā na i dansí té.

¹²Yáá n m-gey kədasí ní n toó: Sŭ kógə́m kógə́m ní, najə kərsí gē i tayā tayā. Ngé kéréy gē ədañ na: Mā i yā Pol. Kə madə gē ədañ na: Mā i yā Apolos. Kə rang gē ədañ na: Mā i yā Kepas. Tá ngé kéréy gē ədañ na: Mā i yā Kərist.

¹³Ní, Kərist i kə gáñgnəñ naā té a? I Pol n əndanəñ kə máyá tŭ kágə́ kə dēsé té tām yāsí té ní a? Rāānsí *batém i kə rī Poló a?

¹⁴m-ndadē m-ādē Nəbā tām m-rāā deē kógə́m dansí té *batém alé, banī i Kərispus niñ kə Gayus ngóy.

15I beé ní, deē kógēm ká asē kəda na rāānsí batém na i kə rīm māá ní gətóo.

16Á, dóm ndígēnal, m-rāā de ká kem kújə yā Esətepanas té gē batém ō. Banī ká tām yā gotə gē té ní, de ká rang ká m-rāān batém ní m-geṛ alé.

17Tɔdɔ *Kərist əlam i rāā de gē *batém té alé, ba i kɔjə de gē Najə ká Majə té, kanjə kɔjedə kə kum kedə najə yā deé. Tɔdɔ ré i beé anī, koy n Kərist oy tū kəgə ká dēsé té ní, a tél i yáá ká karī.

Jeju Kərist i tógə yā Nəbā ō, i kum kedə yā Nəbā ō

18Tɔdɔ najə ká dɔ koy n Jeju oy tū kəgə ká dēsé té ní, i najə ká to mbóo tām yā ngé gē n a udəñ kɔɔ té ní, banī i tógə yā Nəbā tām yājí jii n j-a j-ajii té ní.

19Tɔdɔ ndangəñ kem makətübə yā Nəbā té na: M-ā m-nujə kum kedə yā ngé kum kedə gē kɔɔ ō, m-ā m-mbātə yáa geṛ yā ngé geṛ kum najə gē kɔɔ ō.

20Ní, nge kum kedə, aláa nge geṛ yáa, aláa nge tósə najə kə ndágá ká ngɔlaā n toō a əda na i rí báý? Nəbā ɔjə kə ndágá kadə kum kedə ká dɔ nang té laā i mbóo yáa karī al a!

21Tɔdɔ loo n kum kedə yā Nəbā ɔjə rɔn kə ndágá tū té ní, de ká dɔ nang té laā gē aāñ Nəbā tū té gerəñ kə ta kúl kum kedə yādə alé. I tām najə n noō té n Nəbā geyñ kajə ngé taā kem gē kə ta kúl najə ká to mbóo n j-ɔjə ní.

22*Jipə gē dəjeñ kadə rāān yáa gē ká ɔjəñ kəla rāā Nəbā kə ndágá ō, Gərek gē a sāān i kum kedə ō.

23Banī jii j-ɔjə i najə yā *Kərist ká əndanəñ kə máyá tū kəgə ká dēsé té. I najə ká əga *Jipə gē bədē té, banī de gē n niñ i Jipə al gē ní, i najə ká to mbóo ta kumdə niñ té.

24Banī tām yā ngé gē n Nəbā bārdə té ní, *Jipə gē aké Gərek gē ní, ni i Kərist, adə i tógə yā Nəbā ō kum kedə yā Nəbā ō.

25Tɔdɔ yáa n deē aā anī to tītə ká Nəbā mbóo i mbéé ní, kum kedə ká tū té tɔy kum kedə yā de gē ō, yáa n deē aā anī to tītə ká tógə Nəbā gətóo i mbéé ní, yáa n noō tógəñ tɔy tógə deē ndul gē ō.

26Ngákóóm gē, siñ n Nəbā bārsí ní, əndāi maý rɔsí siñ ká gē aāi ká siñ i naā gē wa. Ta kum deé té ní, ngé kum kedə gē i ngáy dansí té al ō, ngé ká kə tógédə gē i ngáy dansí té al ō, de ká gir kaa yā de ká bo gē té i ngáy al ō.

27Banī Nəbā gērā i yáa ká to mbóo ta kum de ká dɔ nang té gē té n əlañ rɔsɔl dɔ ngé kum kedə gē té ō, ni-gērā i yáa ká tógəñ gətóo ta kum de gē té n əlañ rɔsɔl dɔ yáa ká tógəñ to té ō,

28gērā i yáa ká ngār al bátə ta kum de gē té ō, yáa ká de gē kídəñ kɔɔ ō, ká de gē rāān i yáa al bátə té ō n i yā nujəñ yáa ká to yáa ta kum de gē té ní.

29I beé n deē ndul a asəñ kɔjə rɔn ta kum Nəbā té al ní.

³⁰Banī Nébā boosí naā té kə Jeju *Kərist ō, ni-rāā Kərist ní i kum kedē yājí kə ɟ̥ rō Nébā té ō, yáá kə gōté yājí té ō, kə kər kaṃ tām yā Nébā yājí té ō, gāng dɔ yājí té ō.

³¹Tɔdɔ ndangəñ kem makətübē yā Nébā na: Yā kadē náā nəkó báa ɔr ta rōn i kem Kóɔbē té.

1 CO 2

Kɔjə najə yā Kərist kə əndanəñ kə máyá tū kágə kə dēsé té

¹Ngákóóm gə, dan n mā i loosí ní, m-ójésí yáá kə to loo mundē té yā Nébā i kə najē kə loo geṛ kumən ngañg ngáy, aláa i kə kum kedēé alé.

²Tɔdɔ m-sāa geṛ yáá kə rang dan n m-ndiñ sesí ní alé, ba i Jeju *Kərist ngóy, nge n əndanəñ kə máyá tū kágə kə dēsé té ní.

³Adē dan n m-ra nosí té ní, tógám gətóo ō, m-ból ō, m-ndebə ō.

⁴Yáá n m-ndóo de gə ō, najē n m-ójə de gə ō ní, i kə gō kum kedē yā deé alé, banī i kə tógə yā Ndíl Nébā kə ɔjə kə ndágá kadē najē yām i najē kə rōkum.

⁵Adē taā kem yāsí ra i dɔ kum kedē yā deē ndul gə té alé, banī i dɔ tógə yā Nébā té.

Kum kedē yā Nébā

⁶Bá tā ba yáá n jə-ndóo de gə yā Kərist kə kumdé ɔɔ kɔɔ gə ní, i kum kedē. Ba i kum kedē kə dɔ nang té laā alé ō, i kum kedē yā ngār gə kə dɔ nang té laā gə n a gətóon kɔɔ ní alé ō.

⁷I kum kedē yā Nébā kə to loo mundē té, kə bɔɔñ dɔ kɔɔ, ba Nébā əndā dɔ danaá tām kɔsə gɔn yājí té kété pá tá kadē ni-əndā dɔ rā ō dɔ nang ō báy ní n jə-ndóo de gə ní.

⁸Deē kógəñ kə dan ngār gə kə dɔ nang té laā kə geṛ kum kedē ngeé n toō gətóo. Ré niñ-gerəñ i mbée anī, Kóɔbē n kɔsə gɔn i yān ní, a əndanəñ kə máyá tū kágə kə dēsé té alé.

⁹Banī tītə n makətübē yā Nébā ədañ ní, ndangəñ na: I yáá kə kum deē aā alé ō, mbī deē oō alé ō, deē gir dɔ té alé ō n Nébā əndā dɔ danaá tām yā ngé gə n tárnəñ té ní.

¹⁰Tá i ɟ̥ n Nébā teē kumjí dɔ té kə ta kúl *Ndíl kə Tál ní. Tɔdɔ Ndíl asə kəndā maɟ yáa malang, kə i yáá kə Nébā núm kə to loo mundē té báy gəgə, ni-asə kəndā maɟ.

¹¹I náā kə dɔ dán de gə té n geṛ yáá kə kem deē té ní? I ndíl deē n i kemən té ní ngóy alé a? I beé ō, deē kógəñ kə geṛ yáá kə kem Nébā té gətóo, i Ndíl Nébā ngóy.

¹²Banī ɟ̥ j-əngei i ndíl kə dɔ nang té laā alé, ba i Ndíl kə ɟ̥ rō Nébā té, yā kadē jə-gerineé yáá gə n Nébā adəjí kə gō kem ndaa yāneé ní.

¹³Ba j-ɔr najē yáa gə ní i kə najē n ngé kum kedē gə ndóonjí ní alé, banī i kə najē n Ndíl Nébā ndóojí ní. Adē i tītə n noō n j-ɔjəñ ngé kənge Ndíl ngeé n toō gə najē kə rōkum gə yā Ndíl ní.

¹⁴Deē n̄ aṵ kə Ndíl Nébāá al̄ ní, a asə ndigə najə kə rōkum gə kə j̄n̄ rō Ndíl ní té alé: Najə gə ní i najə kə to mbóo ta kumən ni té. Ni-asə geṛ kumdé alé, tɔdō deē a asə kəda najə dɔ yáá té i kə ta kúl Ndíl.

¹⁵De kə nge Ndíl Nébā asə kəda najə dɔ yáá gə té malang, banī deē kógə́m kə a asə kəda najə dɔn ni té gətóo.

¹⁶Tām̄ i kə ndang kem makətübē yā Nébā té na: I náā n geṛ gír yā Kóṓbē ní? I náā n i nge kadən kɔjə ní? Banī j̄j̄ j-awī kə gír yā *Kərist kemjí té.

1 CO 3

Ngé rāā kəla gə yā Nébā

¹Ngákóóm̄ gə tām̄ yām̄ mā té bāa, najə n̄ m-ōṛ sesí kété ní, i najə kə m-ōṛ i kə de gə kə Ndíl yā Nébā i kemdé té alé, ba i kə de kə dɔ nang té laā gēé, i tītē kə m-ōṛ i kə ngán kə dūú gə kə kem *Kərist té báy beē.

²M-ādēsí i mba ba i yáá kəsa kə ngaṅg alé. Tɔdō s̄j̄ ásiī kəsa yáá kə ngaṅg al̄ báy. Tá bōólaā gəgē ní s̄j̄ ásiī al̄ báy.

³Tām̄ s̄j̄ ā ī-rāāi yáá i gō yā dā rō té báy. Dan n̄ niī ō, kōl̄ naā ō i dansí té ní, s̄j̄ i ngé rāā yáá gō yā dā rō té gə al̄ a? Ā ī-rāāi i hál de kə dɔ nang té laā gə n noō al̄ a?

⁴Dan n̄ deē kógə́m əda na mā i deē yā Pol ō, de kə rang əda na mā i deē yā Apolos ō ní, yáá rāāsí i kə gō yā de kə dɔ nang té laā gə n noō al̄ a?

⁵Ní, Apolos i náā ō, Pol i náā ō? Niñ i ngé rāā kəla gə yā Nébā kə ī-taāi kem i kə kúldé ngóy. Niñ kógə́m kógə́m ní rāān̄ kəla i kə gō tógé n̄ Kóṓbē adədé ní.

⁶Mā m-əndā kəgē ō, Apolos i nge rāā mañ dɔ té ō, banī i Nébā n i nge rāā tá kadē kəgē tɔgə ní.

⁷Adē nge kəndā kəgē i yáá al̄ ō, nge rāā mañ dɔ té i yáá al̄ ō, ba i Nébā n̄ rāā tá kadē kəgē tɔgə ní.

⁸Nge kənda kəgē ō, nge rāā mañ dɔ té ō ní, asəñ naā. Nébā a adədé yáá kəndā nja yádé kadē asə kə gō kəla yádé.

⁹Tām̄ j̄j̄ i madē kəla naā gə tū kəla yā Nébā té, ba s̄j̄ i ndɔṛ yā Nébā ō. S̄j̄ i kújé kə Nébā əndā ō.

¹⁰Nébā rāā seṁ̄ kə gō kem ndaa yāneé adē m-əndā ngəra kújə i tītē kɔdē nge kəndā kújé kə geṛ kəla yān majə beé, ba de kə rang rāā kújə dɔ té. Banī adē de gə kógə́m kógə́m ɔṅ̄n̄ majə kə a əndān̄ kújé ní i báy dɔ té wa.

¹¹Yā ngəra kújé bāa deē kógə́m kə asə kəndā kə rang gətóo, i nge n̄ i kə kəndā bāá ní ngóy, adē i Jeju *Kərist.

¹²Ká ré deē əndā kújə dɔ ngəra kújé ní té i kə lór, aké i kə gindē arjāá, aké i kə *mbal̄ gə kə gətədé i ngáy gə, aké i kə kəgāá, aké i kə muú, aké i kə kádé yáá gəgē anī,

13a teēn kə kəla rāā de gē kógēm kógēm kadē to kə dɔ ndágá kadē de gē ɔɔñ. Ndō sarya a rāā kadē a gerēñ kəla ní, tɔdō ndō ní a ɔjə rōn kə ndágá i kə horoó ɔ, hor a ɔjə kəla yā de gē kógēm kógēm ɔ.

14Deē n kəla yān a ra ngāng ní, kóɔ a ənge yáɔ kəndā nja yān.

15Ba deē n hor a ɔɔ kəla yān kóɔ ní, a ɔgənəñ yáɔ kəndā nja yān. Nəkó a ajə, ba i tītə de ké teē i kum hor té beē.

16Sij i kújə yā Nəbā, adē Ndíl Nəbā ndi kemsí té ní i-gerī al a?

17Ré de kéréy nujə kújə yā Nəbā anī, Nəbā a nujə seneé kóɔ ɔ. Tɔdō kújə yā Nəbā i ké *tál, ba kújə ní i sij.

18Ādē deē kógēm gól rōn nəkó alé. Ré de kéréy dɔ dansí té gir kadē ni i de ké nge kum kedē tītə de ké dɔ nang té laā gē anī, ādē ni-tél de ké mbóo yā téləñ de ké nge kum kedē.

19Tɔdō kum kedē yā de ké dɔ nang té laā gē i yáɔ ké to mbóo ta kum Nəbā té. Tām ndangəñ kem makətübə yā Nəbā té na: Nəbā əhɔ ngé kum kedē gē kə ngam yādə niñ kó góɔ.

20Tá ndangəñ báý tɔ na: Kóɔbē geñ gir yā ngé kum kedē gē, ni-geñ kadē i yáɔ ké kanjə kumən.

21I beé ní, ādē deē kógēm ɔr ta rōn tām yā de gē té alé. Tɔdō yáɔ malang i yāsí:

22Ká i Pol, aké i Apolos, aké i Kepas, aké i yáɔ ké dɔ nang té, aké i ndi kə kumuú, aké i koy, aké i yáɔ ké ngɔlaā n toō, aké i yáɔ n a reē báý ní, yáɔ malang i yāsí,

23ba sij i yā *Kərist ɔ, Kərist i yā Nəbā ɔ.

1 CO 4

Ngámbang kəla gē yā Kərist

1I beé ní, majə kadē i-rāāijí ngé kəla yā *Kərist gē té ɔ, i-rāāijí de gē ké əndāndé ta kəla najə ké rōkum gē yā Nəbā ké to loo mundə té ɔ.

2Yáɔ n a sāāñ rō de ké əndānəñ ta kəla té ní, i kadē ni-rāā kəla yān kə gōó majə ngóy.

3Ké tām yām mā té tā anī, ká i sij, aké i ngé rāā sarya yā de gē n gāngəñ sarya dɔm té gəgē anī, i karī sem. Məkó m-gāng sarya dɔ rōm té al ɔ.

4Ká ré m-geñ kadē najə gətóo dɔm té gəgē anī, m-tél de ké gótə i tām nge n noō té alé. Tɔdō nge gāng sarya dɔm té i Kóɔbē.

5Adē i-lōōi gāng sarya kété no ndō sarya té, i-ngóōi ādē Kóɔbē reē tá. Yáɔ n i ké bōɔ kum til té ní, ni a teēn kum loo ké unjə kow té ɔ, yáɔ gē n de gē nóməñ kemdá té ní, ni a ɔjə kə ndágá ɔ. Loo n noō té Nəbā a bōkə deē kógēm kógēm tōy kadē asə kə gō kəla yāneé.

⁶Ngákóóm gē, m-tūr najē n toō m-reēn dɔ Apolos té ō, dɔm mākó té ō, i tām yāsí té, kadē ī-rāājí yáá ndájē té, ba ī-ndóōi loo kɔjə rōsí kə ta kŭl ndigə najē gō de kéréy té, ba mbátənn najē gō de ké noō té alé.

⁷Tɔdō i náā n rāāi j de ké tayā té ní? Yáá n éngé ní i rí n i ké adīn i mbée al ní? Banī loo n adīn i mbée anī, i tām rí té á ójəñ rōí tītē ké adīn i mbée al ní?

⁸Siī ī-ndānī kōó bá ō, éngeī yáá ngáy kōó ō. Siī i mbañg gē, banī jii i mbañg gē alé. m-ndigə ngáy kadē siī ōōī bē ké rōkum té, yā kadē jii j-ōōñ bē sesí ō.

⁹Tɔdō mā m-áa kadē to tītē ké Nóbā əndājí jii ngámbang kəla gē i loo ké gogé té beē: Jə-to i tītē de gē ké gāngəñ sarya yo dɔdɔ té, yā tōldé ta kum kósə de gē té beē. Rāāñjí i kuř kəgō yā de gē té malang, rāāñjí i kuř kəgō yā *de ké dɔ rā té gē té ō, yā deē ndul gē té ō.

¹⁰Jii i mbóo de gē tām yā *Kərist té, ba siī i ngé kum kedē gē kə gō boo naā yāsí kə Kərist té. Jii i de ké ngañg al gē, ba siī i de ké ngañg gē. De gē rɔyñsí siī, ba kídēñjí jii!

¹¹Báté bōólaā gəgē ní, bō rāājí ō, kəndā rāājí ō, ndoō kŭbē rāājí ō, rāāñjí majal ngáy ō, jə-dáy kə loo gē té ō,

¹²j-aa tápē loo rāā kəla té kə jii ō. Ré de gē tájēñjí anī, jə-tór i tají tá dɔdɔ té. Ré rāāñjí yáá ké tōr anī, jə-tégā tají.

¹³Ré tetəñ najē dɔjí té anī, j-ədádé najē ké to sɔl kem. Báté bōólaā gəgē ní, jə-to i tītē dɔ bŭ loo beé tām yā de ké dɔ nang té gē té, jə-to i tītē yáá ké de gē bōkəñ kōó beē.

¹⁴m-ndang yáa gē n toō i yā rāāñ kadē rōsí sɔlsí alé, banī m-tāāsí i mbée ké ngán kó tár yām gē té.

¹⁵Tɔdō ká ré ngolsí gē ké ngé ndóōsí loo njārā kə *Kərist gē i dŭbú kutə gəgē anī, bɔbəsí ké ta yā Kərist té i kal kógəñ beē ngóy. Tām najē ké dɔ ndisí té kə Jeju Kərist ní, i mā n i bɔbəsí loon té kə ta kŭl kɔjəsí Najē ké Majə ní.

¹⁶I beé ní m-rāāsí bó, ba ī-télii ngé ndájəñ gē.

¹⁷I tām najē n noō té n m-éla Timote rōsí té ní. Ni i ngōñəñ ké ra dɔ ndŭn té ké m-tárəñ ngáy sɔñ Kóóbe. *Ndŭ najē gē n m-ún gō á m-ndiñ kə Kərist ní, ni a teř kemsí dɔ té. Adē i yáa gē n m-ndóō de gē kə kem Egəlijə gē té malang ní.

¹⁸De kéréy gē dansí té girəñ kadē m-ā m-tél yā kaw loosí tɔ alé, adē niñ-ɔjəñ rōdɔ ngáy.

¹⁹Banī ré Kóóbē ndigə anī, m-ā m-tél yā kaw loosí ngɔr. Loo n noō té ngé gē n ɔjəñ rōdɔ ngáy ní, m-ā m-geř i najē kɔrdɔ ngóy alé, ba i kəla rāādɔ gē.

²⁰Tɔdō *Bē kɔɔ yā Nóbā i kɔr najē alé, ba i tógə.

21Yáá ní sīi i ndigiī ní i rí? I kadē m-āw rōsí té i kə ndéyé aké i kə tára ō, i kə ndíí kə sɔ́l ló lómó ō m?

1 CO 5

Najē ké dɔ seké naā yā ngákɔɔ naā gē té

1De gē malang ədañ na hál kə majal na to dansí té, ba yáá ní na majal ngáy al naā, adē de gē kə niñ i Jipə al gē gēgē na rāāñ hál kə tītē ní noō alé. Tɔdɔ əniñ gotə najē yāsí, ədañ na deē kógēm dansí té na aw báté sāā nēyá bɔbɔn loo kaya té!

2Ba ī-raī dɔ té noō na ójiī rōsí ngáy báy tɔ! Deē ní rāā yáá ní noō ní, majə kadē wōng rāāsí ba ɔrniī kɔ́ɔ dansí té. Banī sīi ī-rāāi nge ní noō alé.

3-4Ba mā tā a ká ré m-gətóo sesí gēgē anī, ndílóm i naā té sesí, adē m-gāng sarya kə rī Kóɔbē Jezu dɔ de kə beé té kɔ́ɔ bá, tītē kə mā i sesí beē. Dan ní ā ī-káni naā adē ndílóm i sesí naā té anī, tógé Kóɔbē yājí Jezu a ndi dansí té.

5Loo ní noō té majə kadē əlaī deē ní jī *Sətan té, kadē dā rōn nujə ba ndílən ajə ndō yā Kóɔbē té.

6Yáá ní ójiī rōsí najən té ní i yáá kə majə alé. *Kaa mápá kə séy beē rāā adē ndujə mápá kə lóy agē malang ní ī-gerī al a?

7*Kaa mápá kə lōō kōkə kɔ́ɔ ní i yáá kə majal ní, ɔrī kɔ́ɔ dɔ dánsí té tá kadē ī-télīnéé de kə unjəñ njáy njáy gē. Loo ní noō té ā ī-toī tītē ndujə mápá kə lóy kijə kanjə kəni *kaa mápá kum té beē. Tɔdɔ sīi i ndujə mápá kə lóy kijə kanjə kəni kaa kum té. Tām *Kərist ní i batē Pákə yājí ní tōlnəñ kɔ́ɔ bá.

8I beé ní adē jə-rāāi nāā *Pákə kə kaa mápá kə lōō kōkōó alé. Tɔdɔ kaa kə lōō kōkə ní i kem ndul ō, ndāng ō. Banī adē jə-rāāi nāā Pákə kə mápá kə rāā kanjə kəni kaa mápá kum té ní i kem kə ndaa táí ō, i yáá kə rōkum ō ní.

9Makətübə ní m-ndang m-ādēsí kété ní, m-édásí najē kemeé m-ədə na kə ī-lōōi boo naā kə ngé sāā naā loo kaya té gē.

10Banī de gē ní m-gey kadē ī-booī naā sedó al ní, i de kə dɔ nang té laā gē malang ní niñ i ngé sāā naā loo kaya té gē ō, ngé ndəngā yáá gē ō, ngé bogə gē ō, ngé rāā besə gē ō ní alé. Tɔdɔ ré i beé anī, a asə kadē ā əyāi i dɔ nang ní toō kɔ́ɔ ba awī loo kə rang té!

11Najē ní m-ndang m-ādēsí ní, i kadē ī-lōōi boo naā kə de kə ā ī-bārnīi na i ngókóúsí, tá ni i de kə nge sāā naā loo kaya té, aláa ni i de kə nge ndəngā yáá, aláa i nge rāā besə, aláa i nge tetə najə, aláa i nge kasə rāā, aláa i nge bogə. De kə beé ní, yáá kəsa gēgē ī-lōōi kəsa seneé.

12Tɔdɔ gāng sarya dɔ de kə ndágá gē té i najē yām mā alé. Ngé gē ní kadē ī-gāngi sarya dɔdɔ té ní, i ngé kə kemeé gē al a?

13Ngé kə ndágá gē i Nóbā n i nge gāng sarya dɔdɔ té ní. Ɔrī de kə nge kem ndul kɔ́ɔ dɔ dansí té.

1 CO 6

Sarya yā ngákóo naā gē

- ¹I baý á najē i do dánsí té anī, āwīneé i ta de ké ndágá gē té tá kadē gāngēn sarya do té ba i ta de gē yā Nébā té al ní?
- ²De gē yā Nébā a gāngēn sarya do de ké do nang té laā gē té ní ī-gerī al a? Ba ré i sīī n ā ī-gāngī sarya do de ké do nang té laā gē té anī, ngán najē kó dūú gē ní ásīī gāng al a?
- ³J-a jə-gāngī sarya do *de ké do rā té gē té ní ī-gerī al a? Ní yáa gē kó do nang té laā tá j-a jə-gāngī sarya do té al a?
- ⁴Adē ré sīī āwī kə ngán najē kó beé gē anī, i de gē kó ngé kán naā gē rāāndó i yáa té al gē n sīī ā ī-téndāidé ngé gāng sarya yāsí gē té ní a!
- ⁵M-édásí beé i yā kəlañ rōsōl dōsí té. Deē kógēm kə nge kum kedē kə asə gāng sarya yā ngákóon gē gətóon do dánsí té báté,
- ⁶adē ngákóo naā gē a awñ kə najē yādó i ta ngé taā kem al gē té tá a!
- ⁷Ké rōkum té báa najē n to do dánsí té ní, oja kə ndágá kadē sīī i de gē kə ēsōī kōó bá. I tām rí té á ī-tégāī tasí do yáa kə gōté al kə deē rāā sesí té al ní? I tām rí té á ýayī ādī kərañsí do yáa yāsí té al ní?
- ⁸Ba i sīī n i ngé rāā yáa kə gōté al kə de gēé o, ngé kəra de gē o ní! Tá de gē ní i ngákóósí gē báý to!
- ⁹De kə sūmūú al gē a əngēn loo kem *Bē koo yā Nébā té al ní ī-gerī al a? Ī-lōōī kadē síndēsí! Ngé sāā naā loo kaya té gē o, ngé rāā besə gē o, ngé rāā rāy gē o, dəngam gē kə ngé bīī kə dəngam madədé gēé o,
- ¹⁰ngé bogə gē o, ngé rāā kum ndaa yáa gē o, ngé rāā bəlo kasə gē o, ngé tətə najē gē o, ngé kərá yáa gē o, a əngēn loo kem *Bē koo yā Nébā té alé.
- ¹¹Ba de kərəy gē do dánsí té niñ i de kə beé gē kété. Banī təgoñ majal yāsí gē kōó, oṛēñ kañsí tayā kadē ī-ndiī i tām yā Nébā té o, rāāñsí adē ī-téliī de kə sūmūú gē ta kum Nébā té i kə rī Kóōbē Jeju *Kərist o, i kə ta kūl Ndíí Nébā yājí o.

Ósīī gon Nébā kə dā rōsí

- ¹²De kərəy gē do dánsí té ədañ na yáa kə ogedé rāā yáa malang na gətóo. Bá tā ba yáa malang i kə majə tām yāsí té alé. Mā m-ásə kəda na yáa kə ogem rāā yáa malang na gətóo, banī mā m-ndigə tél bəlo yā yáa kógēm alé.
- ¹³Sīī ədaī báý to na yáa kəsa i tām yā kem deē té o, kem deē i tām yā yáa kəsa té o. I rōkum, ba Nébā a nujə kemií o, yáa kəsa ní o. Ba rōjí i yā kadē jə-sāāineé naā loo kaya té alé. Rōjí i tām yā Kóōbē té o, Kóōbē i tām yā rōjí té o.
- ¹⁴Ba Nébā n ndól Kóōbē n oy ní, ré j-oyiī anī ni a ndóljí kə tógəneé o.

15Rōsí i ngōñ rō *Kərist kógēm ní ī-gerī al a? Kadē kə m-ún ngōñ rō Kərist kə m-rāā ngōñ rō kə yā rāāñ kaya dəyá kógēm té a? M-ā m-rāā nge ní noō al báté!

16Deē ní booñ naā kə kaya dəyá ní, ni-tél i rō kə kógēm beē seneé ní ī-gerī al a? Tɔdɔ ndangəñ kem makətübūú na: Niñ jōó a téləñ de kə kógēm beē.

17Ba deē ní booñ naā kə Kɔ́ɔbēé ní, ndíldé i kógēm beē kə Kɔ́ɔbēé.

18Yáá ní i sāā naā loo kaya té ní āyñi kɔ́! Majal kə rang gə malang ní deē rāā ní, i gidə rō deē té ndágá. Banī deē ní sāā naā loo kaya té ní, rāā majal i kə dā rōñ nəkɔ́.

19*Ndíl kə Tál ní Nəbā adəsí á ndi kemsí té ní, rōsí i kújə ndin ní ī-gerī al a? Rōsí i yáá yāsí alé.

20Nəbā mangsí, ni-adə yáá gírísí té kɔ́. I beé ní, ósi gɔñ Nəbā kə rōsí.

1 CO 7

Najə kə dɔ taā naā té

1Ŋ toō bāa m-ā m-ōr i najə kə dɔ yáá gə ní i dəjemī kem makətübə yāsí té ní tā. Ədaī na majə kadə de kə dəngam kə taā dəyá alé.

2Bá tā ba yā kadə de gə sāāñneé naā loo kaya té al ní, majə kadə de kə dəngam i kə nəyáneé ɔ, de kə dəyá i kə ngaaneé ɔ.

3Majə kadə de kə dəngam rāā yáá kə loo ngaa dəyá té kə nəyáneé ɔ, de kə dəyá rāā yáá kə loo nəyá deē té kə ngaaneé ɔ.

4Dəyá asə rāā yáá ní keməñ ndigə ní kə rōneé alé, tɔdɔ rōñ i yā ngaan. I beé tām yā dəngam té ɔ. Dəngam asə rāā yáá ní keməñ ndigə ní kə rōneé alé, tɔdɔ rōñ i yā nəyán.

5Ŋgī naā rōsí alé. Ba ré ɔɔī i naā tām yā kum mbang kə séy beē kə yā kəndāñ rōsí ta ndɔy Nəbā té tá. Gō té anī ī-tél āwī naā té, na sōgə duñ ta ngur dā rō al yāsí teē ta róbə adə *Sətan, yā kadə ni-nāāsí kə yáá gól yāñneé.

6Najə ní m-ōr sesí toō m-əjəsí i mbée, banī m-əndā i gúu dɔsí té alé.

7Yáá kə neləm ngáy i kadə de gə malang toñ tītəm mā beé. Banī yáá gə ní de gə əngeñ kógēm kógēm kə dɔdɔ gée jī Nəbā té ní to tītə naā alé. Deē kógēm ənge i nge ní toō, banī de kə rang ənge i nge ní noō.

8Adə mā m-ədə səba gə ɔ, dəyá kə ngaa koy gə ɔ, na ndidə kə kərdə tītə yām mā beé ní i yáá kə majə tām yádé té.

9Ba ré niñ-asəñ kəhɔ kemdə ngañg al anī, ādə taāñ naā. Tɔdɔ taā naā majə ngáy tɔy kadə ngur dā rō ɔɔ deē hor tá.

10Ba gé gə ní taāñ naā ní, m-əndā yáá ní toō dɔdɔ té kadə rāāñ, i mā alé ba i Kɔ́ɔbē n əndā dɔdɔ té ní. Ādə dəyá mbátə ngaan alé.

- 11 Ré ni-mbātén anī, ādē ni-taā dɛngam ké rang alé, alí b́aa ādē tél əsōn naā té gogó. Ādē dɛngam mbāté nēyán alí ɔ.
- 12 Ké tām yā gotə gē té ní, m-édádé na i məkó n m-ɔr najə ba i Kóɔbē alé, m-édádé na ré deē kógə́m ké nge taā kem i kə dəyá ké taā kem alé, ba dəyá ní ndigə ndi seneé anī, ādē mbātén alé.
- 13 I beé tām yā dəyá té ɔ. Adē ré dəyá kórēy ké nge taā kem i kə ngaan ké taā kem alé, ba ngaan ní ndigə ndi seneé anī, ādē dəyá ní mbātén alé.
- 14 Tɔdɔ dɛngam n taā kem alí ní ɔrən kamən tayā i kə ta kúl nēyán ɔ, dəyá n taā kem alí ní, ɔrən kamən tayā i kə ta kúl ngaan ɔ. Nəngəté i beé alí anī, ngánsí gē i ngán kə yɛr gē, banī niñ i ngán gē ké ɔrən kaṁdó tayā.
- 15 Ba ré nge n taā kem alí ní gey mbāté madən anī, ādī mbātén! Nge n noō najə gətóo dɔ ngókóósí ké dɛngam aké ké dəyá ní té: Tɔdɔ Nə́bā b́arísí i yā kadē ī-ndiī lɔm kə naá.
- 16 Tām ī dəyá, ī-geɛ i baý kadē ā ájə ngaai? Aké ī dɛngam, ī-geɛ i baý kadē ā ájə nēyái?

Ī-ndiī kə jī loo ndisí n Nə́bā b́arénísí ní

- 17 Tá baý tɔ ní, ādē deē kógə́m kógə́m ndi kə jī loo ndi n Kóɔbē adən á ni-ndiñ kété tá kadē Nə́bā b́arén ní. Yáá n m-éda de gē ké kem Egəlɔjə gē té malang kadē rāān ní n noó.
- 18 Ré deē kógə́m *əjañ mɔtən tá kadē Nə́bā b́arén baý anī, ādē ni-rāā yáá kógə́m ké ɔjə kadē ni i de ké kanjə kəja mɔtən alé. Ré de kórēy i ké əja mɔtən alé dan n Nə́bā b́arənən té ní anī, ādē ni-əja mɔtən tɔ alé.
- 19 Kəja mɔtə i yáá kógə́m alí ɔ, kəja mɔtə alí i yáá kógə́m alí ɔ. Yáá ké bo i rāā yáa kə gō míndé Nə́bāá.
- 20 Ādē de gē kógə́m kógə́m ndiñ tītə n ndiñneé kété ta kadē Nə́bā b́ardé ní.
- 21 Dan n Nə́bā b́arī ní ī i bəlo a, ī-lōō sōl tāmən té. Ká ré ásən teē bəloó gəgē anī, ādē i yáá ké kadē teē majə tām yái té tá ī-rāā.
- 22 Tɔdɔ bəlo n Kóɔbē b́arén ní, i de ké Kóɔbē gāng dɔn kɔó. Tītə n toō baý tɔ ní, deē n i kóɔ rɔn tá kadē Kərist b́arén ní, ni-tél i bəlo yā *Kərist.
- 23 Nə́bā adē yáá gírísí té gāngə́n dɔsí kɔó, adē ī-lōōi tél bəlo yā de gē.
- 24 Ngákóóóm gē, ādē de gē kógə́m kógə́m malang ndiñ ta kum Nə́bā té kə jī loo ndidé n niñ-ndiñneé kété tá kadē Nə́bā b́ardé ní.

Najə yā səba gē

- 25 Najə yā dɛngam aláa dəyá ké jī kə nang té ba taā deē alí baý ní, yáá ké Kóɔbē ədam kadē m-édásí dɔ té ní gətóo, ba m-ójésí i gír ké kemm té, ké loo de ké Kóɔbē rāā kem majə seneé té adē ásiī taā kemən té.

- ²⁶Sɔɔ́n yáá ké to sɔ́l gē n̄ jə-ndiī danaá ngɔlaā ní, yáá n̄ mā m̄-gír ní n toó: Majə kadə de gē ndiñ kanjə taā naā. Rɔ́kum, majə kadə niñ-ndiñ tītə n̄ noō.
- ²⁷Ré ī-taā dəyá anī, ī-lōō gír dɔ kəyən t́. Ré ī-taā dəyá al anī, ī-lōō s̄ā taā dəyá.
- ²⁸Ba ré ī-taā dəyá anī ī-rāā i yáá ké majal al ɔ, ré ngōn ké dəyá taā ngaa anī, ni-rāā i yáá ké majal al ɔ. Banī ngé gē n̄ taān naā ní, yáá ké tōr gē a rāāndé kə dɔ ndɔ gē, ba mā tā a m̄-gey kadə yáá ké tōr gē rāānsí alé.
- ²⁹Ngákóóm gē, najə n̄ m̄-sāā kədasí ní n toó: Nəy ndɔ i ngáy alé. Adə majə kadə ngɔlaā ní ngé dəyá gē ndiñ tītə ké taān dəyá al beé ɔ,
- ³⁰ngé nōō gē ndiñ tītə ké nōōn al beé ɔ, ngé rāā rōnel gē ndiñ tītə ké rāān rōnel al beé ɔ, ngé mang yáá gē ndiñ tītə ké mangəñ yáá al beé ɔ,
- ³¹ngé gē n̄ əngeñ yáá kə ta kŭl yáá ké dɔ nang t́ laā ní, ndiñ tītə ké əngeñ yáá kə ta kŭl yáá ké dɔ nang t́ laā al beé ɔ. Tɔdɔ yáá ké dɔ nang t́ laā a mān kɔ́.
- ³²m̄-gey kadə ī-ndiī kanjə sɔ́l yáá kógə́m. Deē n̄ taā dəyá al ní a gír i dɔ yáá yā Kɔ́ɔbē t́, ni a s̄ā i kadə nel Kɔ́ɔbē seneé.
- ³³Banī ngaa dəyá a gír i dɔ yáá ké dɔ nang t́ t́, tɔdɔ ni a s̄ā i kadə nel n̄yən seneé,
- ³⁴adə gír yān tɔ́ jōó. Dəyá ké ngaan gətóo, alāa ngōn ké mandə ké geṛ dəngam al báy ní, a gír i dɔ yáá gē yā Kɔ́ɔbē t́, tɔdɔ ni-gey kadə ni i yā Kɔ́ɔbē tū kəla rāān gē t́ malang ɔ, tū gír yān gē t́ malang ɔ. Ba dəyá ké kə ngaaneé a gír i dɔ yáá gē ké dɔ nang t́ t́, ni a s̄ā i kadə nel ngaan seneé.
- ³⁵M-édásí najə n̄ noō i tām yā majə yāsí sŭ kə gē t́, ba m-əndā i gúu dɔsí t́ alé. m̄-sāā i kadə ī-ndiī majə mān ké kété, kə ta kŭl kəndā rōsí kə taá malang ta kəla yā Kɔ́ɔbē t́.
- ³⁶Ré deē kógə́m ɔ́ kadə ré n-taā dəyá *nong yān al anī i yáá ké majal ɔ, ré bō dəyá *nong yān ní rāān ngáy ɔ anī, adə taān naā na nge n̄ noō i majal alé.
- ³⁷Ba ré ni-əhɔ kemən ngañg ɔ, bō dəyá *nong yān ní ɔsə seneé alé adə ɔɔ bē dɔ rōn t́ ɔ anī, adə ni gír yān ké ta kəga dɔ n̄ i kɔdə rɔ dəyá *nong yān al t́ ní alé na i yáá ké majə.
- ³⁸Adə deē n̄ taā dəyá *nong yān ní rāā i yáá ké majə ɔ, deē n̄ taā dəyá *nong yān al ní, rāā i yáá ké majə tɔ́ ɔ.
- ³⁹*Ndū najə dɔɔ dəyá naā t́ kə ngaaneé i kə dɔ ndɔ gē malang n̄ ngaan ndiñ kə kumneé ní. Ba ré ngaan oy kɔ́ anī ni i kɔ́ rōn, adə ni a taā dəngam ké kemən ndigə, ba kadə dəngam ní i deē yā *Kərist t́.
- ⁴⁰Bá tā ba m-áá kadə ré ni-ndi beé kanjə taā dəngam anī, a ndi majə tɔ́y ké kété. Mā n̄ m-éda najə n̄ toō ní, m̄-taā kem kadə Ndíl yā Nə́bā i sem ɔ.

1 CO 8

Najē ké dɔ dā gē n tɔlōn ba tuñ adēn besē gē té ní

- ¹N toō bāa adē j-əndāi maḡ najē yā dā gē n tɔlōn ba tuñ adēn besē gē ní. Siḡ édaī na jiḡ malang na i ngé geḡ yáá gē. Nge n noō i najē ké rōkum. Ba geḡ yáá i yáá ké a rāa kadē deē a ɔjə rōn, banī tár i yáá ké a rāa kə deé kadē aḡ kum kə kété.
- ²Ré de kórēy gir kemən té kadē ni na i de ké geḡ yáá anī, ni-geḡ yáá tītē n sɔɔ kadē gerēn ní al báy.
- ³Ba ré deē tár Nébā anī, Nébā geḡ kóɔ.
- ⁴Najē n i-dəjeī ní n toó, i-dəjeī na ké ásiī kəsa dā gē n tɔlōn ba tuñ adēn besē gē ní wa. Jə-gerī kadē besē i yáá ké ɔsə kum gotə yáá ké to rōkum dɔ nang té laā al ō, jə-gerī kadē Nébā i kógēm beē ngóy ō.
- ⁵Ká ré de gē ədañ na nébā gē na ndiñ dɔ rā té noō, alāa na ndiñ dɔ nang té laā gēgē anī, nébā gē i ngáy rōkum ō, kóɔ bē gē i ngáy rōkum ō.
- ⁶Banī tām yājí té bāa Nébā i kógēm beē. Ni i Bəbējí n yáá malang teē i rōn té ō, j-a j-awī i kə rōn té ō ní. Kóɔbē i kógēm beē ngóy, i Jeju *Kərist n yáá gē malang teēn i kə kŭlneé ō, jə-ndiī i kə kŭlneé ō ní.
- ⁷Banī i de gē malang n gerēn najē ké rōkum n toō ní alé. Ngé kórēy gē ní besē ɔr kemdó té alé. Adē bōólaā gēgē ní niñ-əsañ dā gē n de gē tuñ adēn besē gē ní i tītē ké i niñ n tuñ adēn besē gē ní beē. Yáá n kemdó ɔjədó ní kumən unjə alé, adē kemdó ní tél yáá ké majal tákə.
- ⁸I yáá kəsa n a aḡ seji rō Nébā té ngɔr ní alé. Ré j-əsaī yáá al anī, j-a j-ə-tiḡ ta yáá kógēm al ō, ré j-əsaī yáá anī j-a j-əngeī yáá kógēm al ō.
- ⁹Bá tā ba ááī majə na sōgə rāa yáá ké kóɔ rō té yāsí tél bədē ké kadē əga nja ngé ké tógédé gətóo gē kadē əsōn kum majal tá.
- ¹⁰Tɔdɔ ré de ké tógən gətóo ááī i de ké geḡ yáá loo kəsa yáá té kem kújə besē té anī, ni a ənge tógə kə ta kŭlí yā kəsañ dā ké tuñ kadē besē gē al a?
- ¹¹Adē nge tógə gətóo n i ngókóúí ké *Kərist oy tām yān té ní, a udə kóɔ sɔɔn geḡ yáá yāí.
- ¹²Dan n ā i-rāāī majal ké beē kə ngákóúsí ké tógédé gətóo gē ō, ā adídé do ngarāng kemdó té ō ní, i Kərist n i-rāāī yáá ké majal seneé ní.
- ¹³I tām najē n toō té n ré yáá kəsa i yáá ké a rāa kadē ngókóúóm əsō kum majal tá anī, m-ā m-əsa dā tɔ al báté kə nom té ní, na sōgə m-rāa adē ngókóúóm əsō.

1 CO 9

Ngōmbang kəla Pol

- ¹Mā i kóɔ rōm al a? Mā i ngōmbang kəla al a? Jeju n i Kóɔbē yājí ní m-áan al a? Kəla yām n m-rāa tām yā Kóɔbē té ní i siḡ al a?

- ²Ká ré ta kum de ké rang té ní mā i ngōmbang kəla al̄ gāgē anī, ta kumsí s̄ī té ní mā i ngōmbang kəla. Tɔdɔ i s̄ī n i tère jīm ké ɔjə kadē mā i ngōmbang kəla ní, tām ī-booī naā kə Kóɔbēé.
- ³Najē n̄ m-tél m-ódá ngé kəndā najē dɔm̄ té gē m-únə́n najē dɔm̄ té kɔ́ɔ ní n noó.
- ⁴Nə́bā adə́jí ta róbə kəsa yáá ō, kəy yáá ō al̄ a?
- ⁵Ni-adə́jí ta róbə kun dəyá ké taā kem *Kərist kadē aŵ sejí tītē n̄ ngámbang kəla kərə́y gē ō, ngákóú Kóɔbē gē ō, Kepas ō rāānneé ní al̄ a?
- ⁶I mā ō, Barnabas ō ngóy n Nə́bā ɔgə́jí kəyá gir̄ kəla ké jījí té kɔ́ɔ ní a?
- ⁷I náā n rāā kəla áskar anī əgā rōn kə nar yān nəkó ní? I náā n əndā *kāgē nduú anī əsa kanə́n al̄ ní? Aké i náā n ul̄ maṅg gē kanjə́ kəy mbadé ní?
- ⁸Nge n̄ noó i jī bēl̄ loo rāā yáá yā de gē ngóy a? *Ndū najē əda nge n̄ noó ō al̄ a?
- ⁹Tɔdɔ i ké ndang kem makətübə́ *ndū najē yā Moijə́ té na: Ré maṅg a səbā kōō anī əla bendə́ tan té alé. Nə́bā sōl̄ i mbée tām yā maṅg gē té a?
- ¹⁰Ba mandang ní ni-ɔ́r najē n̄ toó i tām yājí j̄ī té al̄ a? Rɔ́kum ndangə́n najē n̄ toó i tām yājí j̄ī té. Tɔdɔ i gár kadē nge ndɔ́r əndā kemə́n dɔ kənge yáá ké ndɔ́rɔ́ té ō, nge səbā kōō əndā kemə́n dɔ kənge njár kōō té ō.
- ¹¹Jə-dubə́ najē yā Nə́bā kemsí té ní ré jə-taā yáá ké dɔ nang té jīsí té anī, jə-rāā i yáá ké al̄ ngandə́ a?
- ¹²Ré de ké rang gē asə́n taā yáá jīsí té anī, j̄ī j-asə́ taā jīsí té tɔy yádé al̄ a? Banī yáá n̄ j-asə́ rāā ní jə-rāā alé, ba jə-tégā́ tají dan yáá gē té malang, na sōgə́ jə-rāā yáá kərə́y ké utə́ ta róbə Najē ké Majə́ yā *Kərist.
- ¹³Ngé rāā kəla kem *kújə́ yā Kóɔbē té gē a əsañ i yáá ké kem *kújə́ yā Kóɔbē té ō, ngé rāā kəla *loo tuñ yáá té gē a əngen̄ kumə́n yádé dan yáá gē n̄ ndə́jə́n Nə́bā dɔ *loo tuñ yáá té ní ō ní ī-gerī al̄ a?
- ¹⁴Tāa ngé kɔ́jə́ Najē ké Majə́ gē ní, Kóɔbē əda kadē əngen̄ yáá kəsa yádé i kə ta k̄ul̄ Najē ké Majá á ō.
- ¹⁵Yáá gē n̄ noó n̄ m-ásə́ taā ní m-taā alé. Tá m-ndang makətübə́ n̄ toó i yā dəjén al̄ ō. Koyr̄m̄ i só té tɔy kadē deē taā yáá kɔ́sə́ gɔ́n rō yārn̄ jīm té!
- ¹⁶Tɔdɔ kɔ́jə́ de gē Najē ké Majə́ i yáá kɔ́jə́ rō yārn̄ alé, tām i yáá ké m-ásə́ ndi kanjə́n alé. Ré m-ɔ́jə́ de gē Najē ké Majə́ al̄ anī, yārn̄ a majal̄ ngáý!
- ¹⁷Ré m-ɔ́jə́ de gē i kə gō kem ndigə́ yārn̄ məkó anī, m-ásə́ kənge yáá kəndā nja yārn̄. Ba dan n̄ i gár kadē m-ɔ́jə́ ní, i kəla ké əndāñ i dɔm̄ té.
- ¹⁸Ní, yáá kəndā nja yārn̄ i rí? Yáá kəndā nja yārn̄ i kadē m-ɔ́jə́ de gē Najē ké Majə́ ní karī, kanjə́ taā yáá n̄ m-ásə́ taā girí ní.
- ¹⁹Mā i kóɔ rōm̄, adē mā i bəló yā deē kógə́rn̄ alé, banī m-tél bəló yā de gē malang yā kəngen̄ de gē ngáý.

²⁰Ré mā i dan *Jipə gē té anī, m-rāā yáá tītē *Jipə gē. Ré mā i dan de gē ké *ndū najē i dɔdɔ té anī, mā n ndū najē gətóo dóm té ní, m-rāā yáá tītē de ké ndū najē i dɔn té, kadē m-éngén de gē n ndū najē i dɔdɔ té ní.

²¹Ré mā i dan de ké kanjē *ndū najē gē té anī, mā n i de ké kanjē ndū najē yā Nóbā alé, tɔdɔ ndū najē yām i *Kərist ní, m-ndi tītē ké mā i kanjē ndū najē dóm té, kadē m-éngén ngé gē n ndiñ kanjē ndū najē ní.

²²Dan de ké tógódé gətóo gē té anī, m-ndi tītédé yā kəngéndé. Adē m-rāā róm yáá malang tām yádé té malang, yā kadē m-ájəñ de kéréy gē dandé té.

²³Ba m-rāā yáá n noō malang i tām yā Najē ké Majə té, yā kadē m-éngén yáá n Najē ké Majə a adē de gē ní ō.

²⁴Ngé nējē naā ngɔdē gē ayñ ngɔdē malangdó gē bá tā, banī i de ké kal kógə́m beē ngóy n a ənge yáá n nējēñ naā ngɔdē dɔ té ní i-gerī alé a? I beé ní i-ngɔdī kə gō róbənéé tá kadē əngéineé yáá ní.

²⁵Ngé kəñi gambəla gē malang ní, dan n niñ a nāāñ rɔdɔ báy ní, niñ kó gē əlañ dɔdɔ gir ndū najē ké ngañg ngañg gē té. Niñ-rāāñ rɔdɔ yáá ké tōr i yā kəngén *jākā mbang ké a nujə kɔ́ ba a to ngándáñg alé. Banī jii jə-rāāi i yā kəngén jākā mbang ké a to ngándáñg.

²⁶Adē mā m-ngɔdē i beé: M-āy ngɔdē i tītē de ké geṛ loo ké yā kaṽ ngɔdē kum kə tū té alé. Mā m-bir jím m-əndañ yáá i beé: M-ənda i bōdē loo karī alé.

²⁷m-rāā róm yáá ké ngañg, m-əla dɔ róm gir tógə́m té, na sōgə́ m-ójə de ké rang gē najē oy anī Nóbā mbātə́m kɔ́.

1 CO 10

Najē ké dɔ besē gē té

¹Ngákóóm gē, m-gey kadē i-ndiñ kanjē geṛ yáá n rāā kaají gē kété ní alé. Niñ malang ní ndiñ gir kiñ mañ té ō, gāngəñ bā bo ō.

²Adē rāāndé *batém malang kum kiñ mañ té ō, kum bā bo té ō, dan n niñ-boon naā kə Moijə ní.

³Niñ malang ní əsañ yáá yā Nóbā ké kógə́m beē ō,

⁴ayñ mañ yā Nóbā ké kógə́m beē ō. Tɔdɔ mbañ yā Nóbā n un gōdɔ ní niñ-ayñ mañ ké teē tū té, ba mbañ ní i *Kərist.

⁵Bá tā ba ngáy gē dandé té ní nel Nóbā sedé alé. I tām najē n noō té n niñdɔ to kem dəla loo té ní.

⁶Yáá gē n noō n rāāñ yáá ní, i yā kadē ré jii j-aañ bāa kadē ngur yáá ké majal rāají tītē yádé alé.

⁷Ī-lōōī rāā besē tītē n̄ ngé kórēy gē dáńdédé té rāāñneé ní. Tɔdō ndangəñ kem makətübē yā Nóbā té na: Ngán *Israel gē na ndiñ nang té əsañ yáạ ɔ, ɔȳñ ɔ, ba gō té báa na j̄ñ dɔ́ na ndāməñ naā.

⁸Jə-lōōī sāā naā loo kaya té tītē n̄ ngé kórēy gē dáńdédé té rāāñneé, adē de gē dūbú kutə jōó gidə i mətá oyñneé ndō kógə́m beē ní.

⁹Jə-lōōī nāā Kóɔbē, tītē n̄ ngé kórēy gē dáńdédé té rāāñneé, adē lī gē túñndé adē oyñ ní.

¹⁰Ī-lōōī yúr najə, tītē n̄ ngé kórēy gē dandé té yúrəñneé, adē niñ-udəñ kɔ́ jī nge kəla yā Nóbā ké nge tōl yo té ní.

¹¹Yáạ gē n̄ noō malang teēñ dɔ́dédé niñ té i yā kɔjə́n de ké rang gē yáạ kadē gerəñ. Ba ndangəñdédé kem makətübūú i yā tāanjí j̄ñ n̄ j-ugī ta ngóy ndō gē té ní.

¹²I beé ní, deē n̄ gir kadē ni i de kə ra dɔ́ anī, adē ɔạ rɔ́n majə na sōgə́ əsō.

¹³Yáạ nāā gē malang n̄ nāāñneésí ní, i yáạ nāā gē kə asəñ gō tógə deē té. Nóbā i de kə nge ra dɔ́ ndūn té, adē ni a əyá kadē nāā tɔy tógésí alé. Ni a adəsí tógé kə kadē ĩ-tégāineé tasí ta yáạ nāā té ɔ, a rāā ta róbə kə kadē ĩ-teēineé kɔ́ ta té ɔ.

¹⁴Adē kó tár yām gē, ĩ-lōōī rāā besē.

¹⁵M-ɔ́r najə sesí i tītē kə m-ɔ́r i kə de kə ger yáạ gēé beē. Yáạ n̄ m-ədə ní s̄j̄ kó gē əndāi maj̄.

¹⁶Ī-gírī dɔ́ kópə tór ta n̄ jə-ndadē j-adī Nóbā tāmən té ní té: Dan n̄ j-ayī yáạ kə kemeé ní, boojí naā té kə mósə *Kərist alé a? Tá mápá n̄ jə-gángī naā té ní: Dan n̄ j-əsaī ní boojí naā té kə rō Kərist alé a?

¹⁷Tītē n̄ mápá i kógə́m beē ní, j̄ñ n̄ i ngáy ní, j̄ñ i rō kə kógə́m beē ɔ, tām j̄ñ malang j-əsaī i mápá kə kógə́m beē.

¹⁸Áaī ngán *Israel gē: Ngé gē n̄ əsañ dā gē n̄ tōləñ ba tunəñ ní, Nóbā n̄ ɔrəñ kañ *loo tuñ yáạ kə rīneé ní, niñ-boon naā seneé.

¹⁹Kum yáạ n̄ m-sāā kəda ní na i rí? m-sāā i kəda na dā n̄ tōl adəñ besē ní i yáạ kórēy a? Aké m-sāā i kəda na besē i yáạ kórēy a?

²⁰Yáạ n̄ m-sāā kəda ní n noō alé! M-ədə na yáạ n̄ de kə ndágá gē tunəñ ní, tuñ adəñ i ndíl kə majal gē ba i Nóbā alé. m-gey kadē ĩ-booi naā kə ndíl kə majal gē alé.

²¹S̄j̄ ásiī kay yáạ kə kem kópə yā Kóɔbē té ɔ, yáạ kə kem kópə yā ndíl kə majal gē té ɔ dɔ́ naā té alé. S̄j̄ ásiī kəsa yáạ ta kār yā Kóɔbē té ɔ, ta kār yā ndíl kə majal gē té ɔ dɔ́ naā té alé.

²²Aké jə-geyī i kadē wōng rāā Kóɔbē a? J̄ñ jə-ngangī ngáy jə-tɔyñi a?

Ī-rāāi yáạ malang tām yā kɔsə́n gɔn Nóbā

23Ngé kórēy gē ədañ na Nébā na adəjí ta róbə rāā yáa malang. Rōkum, Nébā adəjí ta róbə rāā yáa malang bá tā, ba i yáa malang n i yáa ké majə ní alé. Nébā adəjí ta róbə rāā yáa malang bá tā, ba i yáa malang n a rāā kə deé kadə tɔgəñ kum kə kété ní alé.

24Adə deē sāā yáa ké tām yā majə yān nəkó té alé, banī i yáa ké tām yā majə yā madəñ gē té tá.

25Əsaī yáa malang n a igəñneé loo gātə dā gē té ní, kanjə dəje gír, na sōgə kemsí rāāsí.

26Tɔdō ndangəñ kem makətübə yā Nébā té na: Dɔ nang ɔ, yáa malang ké tū té ɔ, i yā Kóɔbē.

27Adə ré de ké nge taā kem al kógəñ mērsí kəsa yáa ba ī-ndigī kaŵ anī, əsaī yáa malang n a adəñsí ní, kanjə dəje gír, na sōgə kemsí rāāsí.

28Ba ré de kórēy ədasí na dā n toō i dā ké tuñ adəñ besə gē anī, əsaī alé tām yā deē n ədasí najə té ní ɔ, najə yā kem rāā té ɔ.

29M-ɔr i najə kem rāā yāsí sīi kó gē alé, ba i najə kem rāā yā deē ní. Banī de kórēy a dəje najə a əda na: Mā n i kóɔ róm ní ké kem rāā yā de ké rang a ɔgəñ rāā yáa i tām yā rí té wa.

30Ré m-ndadə m-ādə Nébā tá m-əsá yáa anī, i tām rí té á a ədañ najə ké majal dɔñ té tām yā yáa n m-ndadə Nébā dɔ té ní wa?

31I beé ní, ká ré əsaīneé i yáa, aké əyīneé i yáa, aké ī-rāāīneé i rí gəgə anī, ī-rāāī yáa malang yā kadə ɔsiīneé gɔñ Nébā.

32Ī-lōōī rāā yáa kógəñ ké kadə *Jipə gē, aláa Gərek gē, aláa Egəlijə yā Nébā aṅñ anī əsōñ.

33I beé n məkó m-əho róm tɔgə m-rāañ yáa malang kadə neĪ de gē malang ní. Tɔdō m-sāā yáa ké tām yā majə yā de ké ngáy gē té, kadə niñ-ajəñneé.

1 CO 11

1Ī-ndájəmi, tītə n məkó m-ndájəñ *Kərist ɔ ní.

Majə kadə dəyá gē seləñ kübə dɔdɔ té loo kañ naā té

2m-tōysí, tɔdō tū yáa gē té malang ní əga kemsí dɔñ té ɔ, yáa gē n m-ójésí kə kété ní sīi únii gō ɔ.

3Banī m-gəy kadə ī-gerī yáa n toō: Kərist i de ké dɔ dəngam té ɔ, dəngam i de ké dɔ dəyá té ɔ, Nébā i de ké dɔ Kərist té ɔ.

4Adə de ké dəngam n utə dɔñ a ndōyñ Nébā, aláa a ədañ najə ké Nébā əndā tan té ní, əla i rōsɔĪ dɔ de ké dɔñ té té.

⁵Ba dɔyá n̄ ɔ̄ najē kə Nébāá, aláa əda najē kə Nébā əndā tan té ba sel̄ kúbē dɔn té al̄ ní, əla i r̄sɔl̄ dɔ de kə dɔn té té ɔ̄. Tɔdɔ to tītē kə ni-dəsā i dɔn kɔ́ beē.

⁶Ré dɔyá sel̄ kúbē dɔn té al̄ anī, ādē ni-əja nənga dɔn kɔ́ tā! Ba ré kəja nənga dɔ, aláa dəsā dɔ i yáá kə to r̄sɔl̄ tām yā de kə dɔyá té anī, ādē ni sel̄ kúbē dɔn té kɔ́!

⁷Ba yā dəngam ní, majə kadē ni-sel̄ kúbē dɔn té alé. Tām ni-teē Nébā ɔ̄, ni i yáá kə ɔsə gɔn Nébā ɔ̄. Ba dɔyá i yáá kə ɔsə gɔn dəngam.

⁸Tɔdɔ i dɔyá n̄ ɔ̄rēn dəngam r̄n té ní alé, banī i dəngam n ɔ̄rēn dɔyá r̄n té ní.

⁹Tá rāān dəngam i tām yā dɔyá té alé, banī rāān dɔyá i tām yā dəngam té.

¹⁰I tām najē n̄ noō té n majə kadē dɔyá ndi kə yáá kə ɔjə kadē ni-əla dɔn gír tógə yā ngaan té dɔn té ní, i najē yā *de kə dɔ rā té gē té.

¹¹Bá tā ba ta kum Kóɔbē té ní, dɔyá a ɔ̄ r̄n kɔ́ r̄ dəngam té al̄ ɔ̄, dəngam a ɔ̄ r̄n kɔ́ r̄ dɔyá té al̄ ɔ̄.

¹²Tɔdɔ tītē n̄ Nébā teē kə dɔyá i r̄ dəngam té ní, i dɔyá n ɔjə dəngam ní ɔ̄, ba yáa malang ij̄ i r̄ Nébā té.

¹³Sij̄ kó gē ī-gāngī najē n̄ toō: Kadē de kə dɔyá ndōȳ Nébā kanjē sel̄ kúbē dɔn té ní, i yáá kə əhɔ naā majə a?

¹⁴Yáá n̄ Nébā nəkó rāā ní ndóosí kadē nənga dɔ kə ngāl̄ ngáȳ i yáá kə to r̄sɔl̄ tām yā de kə dəngam té al̄ a?

¹⁵Ba ré nənga dɔ dɔyá ngāl̄ anī, nənga dɔn kə ngāl̄ ní ɔsə gɔnən, tɔdɔ Nébā adən nənga dɔ i kum gotə kúbē kə sel̄ dɔn té té.

¹⁶Ba ré deē kógēm̄ geȳ nējē najē kə dɔ té anī, j̄j̄ ɔ̄, de gē kə kem Egəlijə gē yā Nébā té ɔ̄, j-aw̄ kə j̄i bēl̄ loo rāā yáá kə tītē n̄ noō alé.

Kəsa yā Kóɔbē

(Áaī Mat 26.26-29; Mark 14.22-25; Luk 22.15-20)

¹⁷Najē n̄ toō gír yān gāng kɔ́, ba nge kə rang n̄ j-a j-awī kə dɔ té toō ní mā m-tōysí loon té alé. Tɔdɔ kán̄ naā yāsí i kán̄ naā kə a rāā kadē ī-tɔgiī kum kə kété alé, banī a rāā i majal̄ sesí.

¹⁸Yáá kə ta kəga dɔ ní, ədamēn̄ na dan n̄ ré ī-kánī naā anī, kégē naā na to dɔ dánsí té. Ba m-geī majə kadē i najē kə soī malang alé.

¹⁹Tɔdɔ i gár kadē gāng naā to dɔ dánsí té, yā kadē gerēñneé ngé mbāté gāng naā gē.

²⁰Dan n̄ ī-kánī naā ní, i kəsa yā Kóɔbē n sij̄ ā əsaī ní alé.

²¹Tɔdɔ kum mbang kəsa yáá té anī, náā nəkó a əsa yáá yān i kə nja tewle gēé. Adē de kórēȳ gē ndiñ i kə bōó ɔ̄, de kórēȳ gē kasə rāādá kɔ́ ɔ̄.

- 22 Ǽngeī i kújə ké yā kadē əsaī yǻǻ ō āyī yǻǻ ō kemeé al i mbéé a? Aké ī-kídī i Egəlijə yā Nəbā ō, ī-sāāī i kəla rōsōl dɔ ngé gē n yǻǻ yādé gətóó té ō ní a? Kə m-ódásí na i rí? Kə m-tōysí najən té a? m̄m, mā m-ā m-tōysí tām yā nge n noō té alé.
- 23 Tɔdɔ yǻǻ n Kóɔbē ɔjəm mā á mā m-ójésí kə kété ní n toó: Ndɔɔ ndɔ n a əlañneé Kóɔbē Jeju jī de gē té ní, ni-un mápa,
- 24 ba dan n ndadē Nəbā dɔ té oy anī, tētē naā té ba əda na: Nge n toō i rōm n m-ādē tām yāsí té ní. Ī-rāāī yǻǻ n toō kadē əgañ kemsí dɔm té.
- 25 Dan n əsañ yǻǻ gir gāng ní a, ni-rāā tītē n noō kə kópó ō, ba gō té anī əda na: Kópé n toō i *madē naā ké kijə ké Nəbā əhɔ kə de gēé kə ta kŭl mósərn māá. Ī-rāāī yǻǻ n toō yā girəñ dɔm té kə dɔ kǻysí yǻǻ ké kem kópə n toō té gē malang.
- 26 Tɔdɔ kə dɔ kəsasí mápá n toō malang ō, kə dɔ kǻysí yǻǻ ké kem kópə n toō té gē malang ō ní, ójii i koy Kóɔbē báté kadē ni-reēn.
- 27 I tām najē n toō té n ré deē kógərn əsa mápa yā Kóɔbē, aláa āy yǻǻ ké kem kópə yān té kə hál ké majə kadē əsañ al ō, āyn al ō anī, sarya a əsō dɔn té najē yā rō Kóɔbē té ō, mósən té ō ní.
- 28 I beé ní, ādē deē əndā mǻy rōn nəkó pá tá əsa mápá ní ō, āy yǻǻ ké kem kópé ní té ō.
- 29 Tɔdɔ ré deē əsa mápá ní ō, āy yǻǻ ké kem kópə ní té ō, kanjə gir kadē i rō Kóɔbē anī, yǻǻ n ni-əsa ō āy ō ní, i sarya kə dɔn nəkó té.
- 30 I tām najē n noō té n ngé moy gē i ngáy dansí té ō, de ké nujə gē i ngáy ō, ngáy gē oyñ kōó ō ní.
- 31 Ré j-əlaī gir i kə kəndā mǻy rōjī jii kó gōó anī, j-a j-əsōī kum sarya yā Nəbā té alé.
- 32 Banī Kóɔbē gāng sarya dɔjī té ō, əndají ō, i yā kadē sarya əhɔnjí naā té kə de kə dɔ nang té gēé alé.
- 33 I beé ní ngákóóm gē, loo n ré ī-kānī naā tām yā kəsa yā Kóɔbē té ní a, ī-ngóōī naā.
- 34 Ré de kéréy bō rāān anī ādē ni-əsa yǻǻ bēé, na sōgə sarya əsō dɔsí té najē yā kǻñ naā yāsí té. Ré m-ūgə anī m-ā m-əndā gotə najē ké rang gē ní naā té.

1 CO 12

Yǻǻ gē n Ndíl ké Tál a adē de gē karī ní

- 1 N toō báa j-ǻāī najē yā yǻǻ gē n *Ndíl ké Tál a adē de gē karī ní tā. Ngákóóm gē, m-sāā kadē ī-gerī najē ké rōkum ké dɔ yǻǻ gē n Ndíl ké Tál a adē de gē karī té ní.
- 2 Ī-gerī kadē dan n sji ī-taāī kem Nəbā al báy ní, sji āwī gō besē gē n niñ a ɔrəñ najē al té ní, tītē ké i yǻǻ kógərn n ɔsə sesí kadē āwī gōdó té beē.

³I tām najē n noō té n m-édásí najē n toō kadē ī-gerī ní: De ké ɔ̄r najē kə ta kũl Ndíl yā Nóbāá ké əda na Jeju na i de ké ndōlnəñ kōs ní gətóo ō, de ké asə kəda na Jeju i Kóɔbē kanjə kadē i *Ndíl ké Tál n əndā tan té ní gətóo ō.

⁴Yáá gē n *Ndíl ké Tál adē deē karī kə gō kem ndigə yāneé ní, gírdə i ngáy, ba i Ndíl ké Tál nəkó ké kal kógərn beē n toō n i nge kadē de gē ní.

⁵Loo rāa kəla gír i ngáy, banī i Kóɔbē nəkó ké kal kógərn beē n to n j-a jə-rāāi kəla yān ní.

⁶Gír kəla gē i ngáy, banī i Nóbā ké kal kógərn beē n rāadə malang kemjí gē tá malang ní.

⁷*Ndíl ké Tál ɔ̄jə rōn kə ndágá kə ta kũljí kógərn kógərn i kə yáá ké ni-adəjí karī, yā kadē rāa majə kə de gēé malang.

⁸Ni-adē deē kógərn tógə kɔ̄r najē ké kə kum kedēé ō, *Ndíl ké Tál nəkó ké kal kógərn beē n toō adē de ké rang tógə kɔ̄r najē kə gō yáá n ní gēr kə ta kũl Ndíl ké Tál ní ō.

⁹Ndíl ké kal kógərn beē nəkó n toō adē deē kógərn tógə taā kem ō, adē de ké rang tógə ké yā rāan kadē rō deē ngāā ō,

¹⁰adē de ké rang tógə rāa yáá ké yāā gē ō, adē de ké rang tógə *kəda najē ké Nóbā əndā tan té ō, adē de ké rang báý tɔ̄ tógə gēr gír ndíl gē ō, adē de ké rang tógə kɔ̄r najē kə ta ké tayā gē ō, adē de ké rang báý tɔ̄ tógə gēr kum ta ké tayā gē ní ō.

¹¹I Ndíl ké kal kógərn beē nəkó n toō n rāa yáá gē n toō malang ní. Ni-adē de gē kógərn kógərn yáá ké tayā tayā gē kə gō kem ndigə yāneé.

Rōjí i kógərn beē banī ngán rōjí gē i ngáy

¹²Tɔ̄dō rō deē i kógərn beē, banī ngán rōn gē i ngáy. Ba ngán rōn gē n gírdə i ngáy noō boon naā anī, téləñ i rō de ké kal kógərn beē. Ba *Kərist i tītē n noō ō.

¹³Tām jĩ malang ní, *Jipə gē gəgē, de gē ké niñ i Jipə al gē gəgē, bəlo gē gəgē, de ké kōs rōdó gē gəgē ní, rāānjí i *batém *Ndíl ké Tál ké kógərn beé, i kadē jə-télii rō de ké kal kógərn beē. Tá jĩ malang ní j-ayī i Ndíl ké kógərn beē ō.

¹⁴I ngōñ rō de ké gír kógərn beē n i rō deē kə taā malang ní alé. Banī i ngán rōn gē ké gírdə i ngáy n boon naā á téləñ rōn ní.

¹⁵Ré nja əda na ni na i jī alé, adē ni na i ngōñ rō deē al ní, kədan yān n noō a ɔ̄gə kadē ni i ngōñ rō deē a?

¹⁶Ré mbī əda na ni na i kum alé, adē ni na i ngōñ rō deē al ní, kədan yān n noō a ɔ̄gə kadē ni i ngōñ rō deē a?

¹⁷Ré rō deē i kumən malang anī, ni a oō loo i baý? Aláa ré rō deē i mbīn malang anī, ni a un wusə yáá i baý?

¹⁸Banī Nóbā əndā ngán rōjí gē kógərn kógərn rōjí tá i kə gō kem ndigə yāneé.

- 19** Ré rōjí malang i ngōñ rōjí ké kógēm beē ní, rōjí kə taá malang i rá?
- 20** Ní, ngán rōjí gē i ngáy, ba rōjí malang i kógēm beē.
- 21** Adē kum a asə kəda jī na yáá ké yā kadē n-sāañ njan na gətóo al̄ ō, do a asə kəda nja na yáá ké yā kadē n-sāañ njan na gətóo al̄ ō.
- 22** Ba nge n̄ noō gē i karī báý, tɔd̄o ngán rōjí gē n̄ jə-rāāid̄é i ngán rōjí gē ké niñ-ngangēñ al̄ ngáy té ní, j-asii ndi kanjəd̄é al̄ ō,
- 23** ngán rōjí gē n̄ jə-rāāid̄é i yáá ké to rōy al̄ gē té ní, i niñ bang n j-aaī gōdé tōy gotə gē malang ní ō. Ngé gē n̄ majə kɔr̄ najə yād̄é al̄ ní, j-aaī gōdé kaa ké tōy do ō.
- 24** Ba gotə rōjí ké rang ké to rōsol̄ al̄ gē ní, usəd̄é do yáá ké tītə n̄ noō gē té alé. Banī Nébā rāā rōjí i rāā ké kadē ngán rōjí ké to rōy al̄ gē ní rōyñd̄é ngáy,
- 25** yā kadē kēgē naā gətóon̄ kem rōjí té, ba kadē ngán rōjí gē malang ní, ɔɔd̄é tɔd̄o naā kadē asə naā.
- 26** Ré ngōñ rōjí kógēm i moy anī, gotə rōjí malang i moy ō. Ré rōyñ ngōñ rōjí kéréy anī, gotə rōjí gē malang rāāñ rōneĭ seneé ō.
- 27** Sii malang i rō *Kərist kə taá ō, sii kógēm kógēm i ngán rōn gē ō.
- 28** I beé n Nébā əndāñ ngámbang kəla gē kété kem Egəlijə té ní. De gē n̄ utēñ gōdé ní i *ngé koō ta gē. Ké kɔ mətá i nge ndóo de gē yáa gē. Gōdé niñ té i ngé rāā yáá ké yāā gē. Kutə gō anī i ngé kaw̄ kə tógé ké yā rāā kadē rō de gē ngāā ō, ngé rāā kə deē madəd̄é gē ō, ngé kɔr no madəd̄é gē ō, ngé kɔr najə kə ta ké tayā gē ō.
- 29** Niñ malang i ngámbang kəla gē a? Niñ malang i *nge koō ta gē a? Niñ malang i ngé ndóo de gē yáá gē a? Niñ malang i ngé rāā yáá ké yāā gē a?
- 30** Niñ malang i ngé rāā kadē rō de gē ngāā a? Niñ malang i ngé kɔr najə kə ta ké tayā gē a? Niñ malang i ngé tūtə kum ta ké tayā gē ní a?
- 31** Ādī bō kənge yáá ké majə tōy gotə gē n̄ *Ndíl ké Tál a adē de gē karī ní rāāsí. Tá báý tɔ ní m-ā m-ójésí ta róbé ké majə tōy madē gē malang.

1 CO 13

Tár

- 1** Ká ré m-ɔrəñ i ta yā de ké do nang té gē ō, yā *de ké do rā té gē ō, ba m-tár al̄ anī, najə kɔrēm̄ gē toñ i tītə gindē ké laa gē ké yā kənda naā té kadē bār gē beé, aláa i tītə kōo bō ké bār beé.
- 2** Ká ré m-ədañ i najə ké Nébā əndā tañ té aláa m-gerēñ i yáá ké to loo mundē té gē malang, aláa m-gerēñ yáa malang, aláa taā kem yām i ké mámak, adē i nge n̄ a ndótə kə mbaĭ bo gēé loo ndadé té ní gēgē, ba m-tár al̄ anī, mā i yáá kógēm alé.
- 3** Ká ré m-ādəñ i ngé bō gē yáa yām malang adē əsañ gēgē, aláa m-ənañ i rōm̄ horoó adē hor ɔɔñ gēgē, ré m-tár al̄ anī, yáá kógēm ké kadē m-əngé girí gətóo.

- ⁴Tár a əre rōn, ni i de ké majə, ni a ndōngā yáǵ alé. Ni a tōy rīn al̄ ō, a ɔjə rōn al̄ ō.
- ⁵Tár a rāā yáǵ ké to rōsɔl̄ alé, ni-sāā yáǵ tām yān nəkó té al̄ ō, rāā wōng lāv al̄ ō, əhɔ deē kemən té al̄ ō.
- ⁶Tár a rāā rōnel̄ tām yā yáǵ ké gōtá al̄ té alé, banī ni a rāā rōnel̄ i tām yā najə ké rōkum té.
- ⁷Ni-tégā tan dan yáǵ gē té malang ō, ngōm taā kem dan yáǵ gē té malang ō, əndā kemən dɔ Nóbā té dan yáǵ gē té malang ō, əre rōn dan yáǵ gē té malang ō.
- ⁸Tár a to ngándáŋg. Gír *kəda najə ké Nóbā əndā ta deē té a gāng ō, gír kɔr najə kə ta ké tayā gē a gāng ō, gír yáǵ geŕ ké kə ta kŭl̄ *Ndíl ké Tál a gāng ō.
- ⁹Tɔdɔ yáǵ ní jə-gerī ní, jə-gerī i kə taá malang al̄ ō, najə ní Nóbā əndā tají té ní, j-ədaī i kə ta njaá malang al̄ ō.
- ¹⁰Ba loo ní ré yáǵ ké majə ɔtə kə taá reē ugə anī, yáǵ ní i yáǵ ké majə ɔtə kə taá al̄ ní a gətóo kɔ́.
- ¹¹Dan ní mā i ngōn báy ní, m-ɔr i ta ngōn ō, gír yām i gír yā ngōn ō, najə kɔrəm̄ i najə kɔr ngōn ō. Ba dan ní m-tɔgə deē ní, m-əyá yáǵ rāā ngán gē kɔ́.
- ¹²Ké ngɔr ní toō té báa yáǵ ní j-ǵaī ní to i tītə ndíl yáǵ ké tū kútəram té beē, adə j-ǵaī unjə ngáy alé. Banī ndɔn̄ té anī j-a jə-raī ta naā té yā kə kumjí. Ké ngɔr ní toō té mā m-geŕ yáǵ malang alé, banī ndɔn̄ té anī m-ā m-geŕ yáǵ malang tītə ní Nóbā geŕmən̄ ní.
- ¹³Ngɔlaā ní yáǵ gē ní toñ gotoó ní gírdé i mətá: I taā kem ō, kəndā kem dɔ Nóbā té ō, tár ō. Ba dandé niñ ké mətá gē té ní, nge ké bo tɔyde malang i tár.

1 CO 14

Najə ké rang ké dɔ yáǵ gē ní Ndíl ké Tál adə de gē karī té ní

- ¹Adə ī-sāāī tár kadə əngeī kété no yáǵ gē té malang. Ī-sāāī yáǵ gē ní *Ndíl ké Tál a adə de gē karī ní kadə əngeī ō. Ba mandang báa ādī i tógə *kəda najə ké Nóbā əndā tasí té.
- ²Deē ní ɔr najə kə ta ké tayā ní, ɔr i kə de gēé alé, banī i kə Nóbāá, tɔdɔ de ké geŕ kum najə kɔrən̄ gətóo. Ni-əda najə ké rōkum gē ké toñ loo mundə té i kə ta kŭl̄ tógé Ndíl.
- ³Banī *nge kəda najə ké Nóbā əndā tan té ní, ɔr najə i kə de gēé kadə niñ-taān kem kum kə kété kété ō, i yā kəlañ gɔ kemdó té ō, i yā sɔlən̄ kemdó ō.
- ⁴Nge ní ɔr najə kə ta ké tayā ní, mbūsə i gír taā kem yān nəkó kadə ngaŋg. Ba nge ní əda najə ké Nóbā əndā tan té ní, mbūsə i gír taā kem yā ngé kán naā gē malang kadə ra ngaŋg.
- ⁵m-ndigə ngáy kadə siŋ malang ɔrī najə kə ta ké tayā gē. Banī ré ədaī najə ké Nóbā əndā tasí té anī, a neləm̄ ngáy tɔy báy tɔ. *Nge kəda najə ké Nóbā əndā tan té tɔy

nge kɔ̄r najē kə ta ké tayā gē. Ba ré nge kɔ̄r najē kə ta ké tayā gē əda kum najē ní adē ngé káñ naā gē malang əngeñneé tógə anī, *nge kəda najē kó Nóbā əndā tan té tɔ̄yn alé.

⁶Ngákóóm gē, tītē n toō ré m-āw loosí, ba m-ɔ̄r najē sesí i kə ta ké tayā gē ní, a əngeī i rí tū najē n m-ɔ̄r sesí té ní? Ā əngeī yáá kógēm tū té alé. Ba ré m-ədásí yáá kó Nóbā teē kumh dɔ té, aláa yáá kó m-gēr, aláa najē kó Nóbā əndā tam té, aláa m-ndóosí yáá kógēm anī, ā əngeī yáá tū najē kɔ̄rēm té.

⁷Yáá kó bār gōsē gē kó tītē nal, aláa kənde ní, ré bārēñ unjē al anī, deē a gēr bār nal i baý ō, bār kənde i baý ō.

⁸Ba ré bərúnjə bār kə gōó al anī, i náā n a ndi dɔ rōn té tām yā rōō té ní?

⁹I tītē n noō tām yāsí sīj té ō: Ré najē n ɔ̄rī kə ta ké tayā ní kumən unjē al anī, deē a gēr kum najē kɔ̄rsí i baý? Tɔdɔ najē ní bār i kə bōdē loo té karī.

¹⁰Gír ta gē i ngáy dɔ nang té laā, banī ta gē n noō kógēm kógēm malang ní, i kə kumdé gēé.

¹¹Ré ta n deē ɔ̄r ní m-gēr kum al anī, nge kɔ̄r najē ní a rāām mā i tērā té ō, mā m-ā m-rāān ni i tērā té ō.

¹²I beé ní, tītē n sīj ī-sāāi kənge yáá gē n Ndíl a adē de gē karī ngáy ní, ādē ī-sāāi i ngé gē n a rāān kadē ngé káñ naā gē taāñ kem kum kə kété kété ní.

¹³I tām najē n noō té n majə kadē nge kɔ̄r najē kə ta ké tayā dəje Nóbā kadē adən tógə kəda kum najē kɔ̄rən gē ní.

¹⁴Tɔdɔ ré m-ndōy Nóbā kə ta ké tayā gē anī, ndílóm ndōy Nóbā bá tā, banī kūr dóm rāā kəla alé.

¹⁵I beé ní m-ā m-rāā i baý tā? M-ā m-ndōy Nóbā kə ndílóm ō, m-ā m-ndōy Nóbā kə kūr dóm ō. M-ā m-ənā pā kə ndílóm ō, m-ā m-ənā pā kə kūr dóm ō.

¹⁶Tām ré ī ī-ndadē ādē Nóbā i kə ta ké *Ndíl kó Tál adī ngóy anī, de kó karī n ndi dan ngé káñ naā gē té á ni-gēr kum najē kɔ̄rī al ní, a ndigə najē gōí té yā kəda na: *Adē i tītē n noō i baý?

¹⁷ī ī-ndadē majə ngáy ādē Nóbā rōkum, banī ndadē yái ní mbūsē gír taā kem yā de kó rang adē ra ngañg alé.

¹⁸m-ndadē Nóbā najē kɔ̄r n m-ɔ̄r najē kə ta ké tayā gē tɔ̄ysí malang ní.

¹⁹Banī dan ngé káñ naā gē té anī, m-gey kɔ̄r najē kó kadē deē gēr kum gē ní yā kɔjəñ de gē yáá kadē gerēñ, tɔy kɔ̄r najē dūbú kutə kə ta ké tayā gē.

²⁰Ngákóóm gē, najē kó dɔ gēr najē té ní, ādē sīj i ngán kó dūú gē loon té alé, ba ré i najē kó dɔ yáá kó majal té báa, ādē sīj i ngán kó dūú gē loon té. Najē kó dɔ gēr najē té ní ādē sīj i de kó tógə gē loon té.

21Najē n̄ ndangēn̄ kem makətübē *ndū najē té ní n toō: I de ké ta yādé i ta ké rang n m-ā m-ýdád yā kərēn̄ najē kə gir de gē n̄ toō ní. I tērā gē n m-ā m-ndēmā tām̄ tadé yā kərēn̄ najē sedé ní. Ká i tītē n̄ noō gēgē anī, niñ a ndigēn̄ koō najē yām̄ alé. Najē n̄ Kóḃbē əda ní n noó.

22Adē ta ké tayā gē i yáá kəjə yáá tām̄ yā ngé taā kem gē té alé, banī i yáá kəjə yáá tām̄ yā ngé taā kem al̄ gē té. Ba *kəda najē ké Nóbā əndā ta deē té, i yáá kəjə yáá tām̄ yā ngé taā kem gē té, banī i yáá kəjə yáá tām̄ yā ngé taā kem al̄ gē té alé.

23Adē tītē n̄ toō ngé taā kem gē malang kánēn̄ naā, ba niñ malang udəñ̄ kə rō kər̄ najē té kə ta ké tayā gē. Anī de ké geṛ yáá al̄ gē, aláa i ké ngé taā kem al̄ gē n̄ udəñ̄ kújú gōsí té ní, a rāānsí ngé kōr̄ gē té al̄ a?

24Ba ré ngé taā kem gē malang ədañ̄ i najē ké Nóbā əndā tadé té, tá nge taā kem al̄ kógēm̄, aláa i de ké geṛ yáá al̄ kógēm̄, udə gōdé té anī, najē n̄ ni-oō ní rāā adē ni-geṛ majal̄ yān. Najē malang n̄ ni-oō ní rāā sarya seneé ō,

25yáá gē n̄ toñ kemən̄ té loo mundē té ní, gírdé teē dɔ́ malang ō. Loo n̄ noō té ni-ɔsə non nang té no Nóbā té rɔyn̄ ba əda wánḡ kə ndágá na Nóbā i dansí té rōkum.

Yáá ké rāā loo kán̄ naā té kadē yáá gē njērāñneé kə gōó majə

26Loo n̄ noō té ní ngákóóm̄ gē, ā ī-rāāi i baȳ? Dan n̄ a ī-kanī naā anī, ré deē kógēm̄ aṽ kə pā kógēm̄ ō, de kéréȳ aṽ kə yáá kógēm̄ ké yā kadē ni-ndóo de gē ō, de ké rang aṽ kə yáá ké Nóbā teē kumən̄ dɔ́ té ō, de ké rang báȳ tɔ́ aṽ kə najē kógēm̄ ké yā kər̄ kə ta ké tayāá ō, de ké rang geṛ kum najē ní yā kəda ō anī, ādē i ké yā rāā yáá gē n̄ noō malang yā kadē ngé kán̄ naā gē taāñneé kem Kóḃbē kum kə kété kété.

27Ré a ɔrēñ̄ najē i kə ta ké tayā gē anī, ādē de gē jōó, aláa mətá ɔrēñ̄ kə gō naá, ba ādē deē kógēm̄ əda kum najē gē n̄ niñ-ɔrēñ̄ ní.

28Ré de ké yā kəda kum najē gē ní gətóo anī, ādē niñ kógēm̄ kógēm̄ lōōñ̄ gir̄ kun ndūdé kə dɔ́ kərēñ̄ najē dan ngé kán̄ naā gē té, ba ādē ɔrēñ̄ najē kə rōdó niñ kó gṓ ō, kə Nóbāá ō.

29Ba yā *ngé kəda najē ké Nóbā əndā tadé té gē ní, ādē de gē jōó aláa mətá dandé té ɔrēñ̄ najē, ba ādē gotə gē əndāñ̄ maṽ najē gē n̄ niñ-ɔrēñ̄ ní.

30Banī ré Nóbā teē kum de kéréȳ ké ndi dandé té dɔ́ yáá kógēm̄ té anī, ādē de ké kété ní lōō najē yān.

31Tɔ́dɔ́ s̄ī malang ásī *kəda najē ké Nóbā əndā tasí té kə gō naá kógēm̄ kógēm̄, yā kadē de gē malang gerēñneé yáá ō, əngeñneé tógə ō.

32Ndíl̄ *nge koō ta i nge kəla dɔn̄ gir̄ tógə yā *nge koō ta té.

33Tɔ́dɔ́ Nóbā i Nóbā ké nge rāā yáá ké ɔ́ gō naā al̄ alé, banī ni i Nóbā ké nge rāā kadē lápéya to. Tītē n̄ a rāāñneé loo kán̄ naā gē malang yā de gē yā Nóbā té ní,

³⁴majə kadə dəyá gə ndiñ tadé mbóo loo káñ naā té, tɔdɔ adēndé ta róbə kɔr najə alé. Tītə ní *ndū najə yā Nəbā ədañ ō ní, ādē niñ-sɔlən dɔdɔ.

³⁵Ré niñ-sāāñ geṛ kum yáá kéréy anī, ādē dəjeñ ngaadó gə kújú bēé. Tɔdɔ kadə dəyá ɔr najə dan ngé káñ naā gə té ní, i yáá ké to rɔsɔl.

³⁶Najə yā Nəbā teē i loosí a? Aké i siḷ ngóy n najə yā Nəbā ugə loosí ní a?

³⁷Ré de kéréy taā kem kadə ni i *nge koō ta, aláa ni i de ké nge rāā yáa gō yā Ndil tó anī, majə kadə ni-geṛ kadə yáá ní m-ndang m-ādəsí ní i gō míndá Kɔɔbē.

³⁸Ba ré de kéréy geṛ kadə i ndū Kɔɔbē al anī, kumən na Nəbā geṛ deē ní alé.

³⁹I beé ní ngákóóm gə, ādī kemsí geṛ kadə ī-télii *ngé koō ta gə ō, ī-lōōi kɔgə de gə kɔr najə kə ta ké tayā gə ō.

⁴⁰Ba ī-rāāi yáa malang kə gō ō, ādī yáa malang un gō naā jerere ō.

1 CO 15

Kərist oy ba ndól

¹Ngákóóm gə, Najə ké Majə ní m-ójésí á ī-ndigiī ō, ī-tāāi kem māmák ō ní, ngɔlaā m-ndigə teṛ kemsí dɔ té.

²Siḷ ájiī i kə ta kŭlneé, loo ní éhɔniī sásáp adə ni-to i kə gō ji loo kɔjə ní m-ójənsí ní. Ré i beé al anī, siḷ ī-tāāi kem i ndāng.

³Yáá ní m-ójésí ta kəga dɔ no yáá gə té malang ní, i yáá ní ɔjəmən mā kə kété ō ní. ɔjəmən kadə *Kərist oy tām majal yājí té, i kə gō najə ní ndangən kem makətübə yā Nəbā té ní.

⁴Dubənən ba Nəbā ndólən kə ndɔ ké nge kɔ mətá tītə ní ndangənneé kété kem makətübə yā Nəbā té ní.

⁵Ni-teē hɔy kə rɔ Piyer té ō, gō té anī teē hɔy kə rɔ ngámbang kəla gə ké kutə gidə i jōó té ō.

⁶Kutə gō anī ni teē hɔy kə rɔ ngé ndóo yáa yān gə ké mənən bú mí ní noō té, adə niñ malang ɔənən kə kumdé ō. Ngáy gə dandé té ndiñ kə kumdé laā báý ō, ngé kéréy gə oyñ kɔ ō.

⁷Gō té anī ni-teē hɔy kə rɔ Jakə té. Kutə gō anī ni-teē hɔy kə rɔ ngámbang kəla gə té malang.

⁸Ta tōl ta anī, mā ní m-to i tītə ngōñ ké ndɔ kojən nɔy báý ba ojenən ní, ni teē hɔy kə rɔm té gōdɔ niñ malang té ō.

⁹Tɔdɔ mā i ké dūú ngáy dan ngámbang kəla gə té malang. Ké rɔkum té báa m-ásə kadə bārmən ngōmbang kəla alé, tɔdɔ m-rāā Egəlijə yā Nəbā yáá ké tōr.

10 Banī Nóbā rāa seṁ adē m̄-tél de ké m̄-to beé. Ba rāa n̄ Nóbā rāa seṁ ní gotə to karī alé, tām̄ m̄-rāa kəla tɔy gotə ngámbang kəla gə malang. Ké rōkum té báa i mā alé, banī i rajə ké Nóbā rajəṁ.

11 Adē ká i mā aké i niñ gəgə anī, yáá n̄ j-ɔjə ní n noó ō, yáá n̄ s̄ī i-taāi kem ní n noó ō.

J-a j-oyī ba Nóbā a ndólíj

12 Adē j-ɔjə de gə najə j-əda na *Kərist n̄ oy ní na ndól. Anī i baý á ngé kéréy gə dánsí té ədañ báý tɔ na de ké koy gə na a ndóləñ al ní?

13 Ré ngé koy gə a ndóləñ al anī, Kərist n̄ oy ní ndól al ō.

14 Ba ré Kərist ndól al anī, najə n̄ j-ɔjə ní i najə ké kanjə kumən ō, taā kem yāsí i taā kem ké kanjə kumən ō.

15 Ré de ké koy gə a ndóləñ al rōkum anī, j̄ī i de ké kum té ké rōkum al gə yā Nóbā, tɔdɔ j-əda na Nóbā ndól *Kərist, tá ni ndóləñ alé.

16 Tɔdɔ ré de ké koy gə a ndóləñ al anī, Kərist n̄ oy ní ndól al ō.

17 Tá ré Kərist n̄ oy ní ndól al anī, taā kem yāsí i taā kem ké kanjə kumən ō, s̄ī i kum majal yāsí gə té báý ō.

18 Loo n̄ noó té ní, ngé gə n̄ taāñ kem *Kərist pá tá kadə niñ oyñ ní, tadé t̄ī kɔ́ ō.

19 Ré j-əndaī kemjí dɔ Kərist té i yā kadə jə-ndiineé dɔ nang té laā ngóy anī, j̄ī i ngé rō ndoó gə ké rō ndoó yájí tɔy yā gotə de gə malang.

20 Ba Kərist n̄ oy ní ndól rōkum. Adə ni i tītə dɔ yáá ké teē kété no madə gə té, ké ɔjə kadə ngé gə n̄ oyñ ní a ndóləñ rōkum tītə n̄ ni-ndóləñ ní ō.

21 Tɔdɔ yo reē i kə ta k̄l̄ de ké kógəṁ beē, adə de gə n̄ oyñ ní a ndóləñ i kə ta k̄l̄ de ké kógəṁ beē ō.

22 Tītə n̄ de gə malang oyñ sɔ́n̄ i Adam ní, de gə malang a ndiñ kə kumdé sɔ́n̄ i Kərist ō.

23 Banī niñ a ndóləñ i kə gō naá: Kərist i ké kété yádə malang. Kutə gō anī i deē yān gə, ndɔ́ n̄ ni a tél yā reēn̄ té ní.

24 Gō té anī i ta t̄l̄ ta yáa malang dan n̄ *Kərist a nujə kɔ́ bē gə malang ō, ngé kɔ́ bē gə malang ō, a nujə tógə yā ndíl ké majal gə malang ō, ba tél kə kɔ́ bēé yā kəla gír j̄ī Bɔbən Nóbā té ní.

25 Tɔdɔ i gár kadə ni-ɔ́ bē bátə kadə Nóbā tetə madə baḡan gə malang rō, ba əladə gír njan té.

26 Madə baḡa ké gō gogə n̄ a nujəñ seneé kɔ́ ní i yo.

27 Tɔdɔ makətübē yā Nébā əda na: Nébā əla yáa malang gír njan té. Ba dan n əda na əla yáa malang gír njan té ní, nəkó Nébā i gír njan té ō alé. Nge n noō to i kē dɔ ndágá adē unjē ngáy.

28 Ba dan n Nébā əla yáa gē malang gír njan té oy anī, Ngōn nəkó a əla dɔn gír Nébā n əla yáa malang gír njan té ní, yā kadē Nébā i dɔ yáa gē té malang ō, tū yáa gē té malang ō.

29 Ré i beé al anī ngé gē n rāāndé *batém tām yā de gē n oyñ té ní a rāān i baý? Ré de gē n oyñ ní a ndólēn al anī i tām rí té á rāān de gē batém tām yādé té ní?

30 Ba jī kó gē, i tām rí té á jī i ta yo té kə kum mbang gē malang ní?

31 Ngákóóm gē, rōkum, mā i ta yo té kə dɔ ndō gē, tītē n sī i yáa kɔr ta rō yām kə gō boo naā yājí kə Kóóbē yājí Jeju *Kərist ní.

32 Rō n m-rō kə dā gēé kem bē kə Epejə té ní, ré m-ra i dɔ gír yā deē ndul gē té anī a teēm i rí? Ré de gē n oyñ ní a ndólēn al anī, ādē j-əsaī ō, j-ayī ō, tɔdɔ bírí anī j-a j-oyī.

33 Ādī síndəsi alé: De kə háldé majal gē n deē njērā sedé ní a nujēn hál kə majə yā deē.

34 Ādī asəsi mbóo ō, ī-lōōī rāā majal ō. Tɔdɔ de kéréy gē kə dānsí té gerēn Nébā alé. M-əda nge n noō i yā kəlañ rōsɔl dəsí té.

Ngé gē n oyñ ba ndólēn ní rōdé a to i baý?

35 De kéréy a dəje na ké de kə koy gē a ndólēn i baý wa? Ké rōdé a to i baý wa?

36 Ī i mbóo deē. Kum kōō n ī-dubē ní, ré oy al anī a əba alé.

37 Yáa n ī-dubē kadē əba ní, i kádé yáa alé banī i kumən, i kum gémē, al anī i kum kōō kə rang.

38 Gō té anī Nébā adē kum kōō n ī-dubē ní kádən n kemən ndigə ní. Ni-adē kum kōō kə tayā tayā gē kádédé gē.

39 Dā gē toñ tītē naā malang alé, dā de gē i tayā ō, dā dā gē i tayā ō, dā yeĪ gē i tayā ō, dā kənjē gē i tayā ō.

40 Rō yáa kə dɔ rā té gē to ō, rō yáa kə dɔ nang té gē to ō. Yáa kə dɔ rā té gē ō, yáa kə dɔ nang té gē ō ní majēn tītē naā alé.

41 Majə yā mbang i tayā ō, majə yā nāā i tayā ō, majə yā táyō gē i tayā ō, tá dan táyō gē té nəkó ní, majədé gē tītē naā alé.

42 A to i beé ndō n de kə koy gē a ndólēnneé té ní ō. Rō n dubēn ní i rō kə a oy, banī rō n oy tá ndól ní, i rō kə a oy tɔ alé.

43 Rō n dubēn ní i rō kə to kadē deē kídən ō, i rō kə tógən gətóo ō. Banī rō n oy tá ndól ní, i rō kə to *kəsə gɔn ō, i rō kə tógən to ō.

44Rō n̄ dubēn̄ ní, i rō ké rāānēn̄ i kə yáá ké deē āā kə kumneé. Dan n̄ ndól̄ anī, i rō ké i *Ndíl ké Tál n̄ i nge rāā kadē a ndi kə kumneé. Tītē n̄ rō ké rāā kə yáá ké deē āā kə kumneé to ní, rō ké i Ndíl n̄ i nge rāā kadē a ndi kə kumneé a to ō.

45I beé n̄ ndangēn̄ kem makətübē yā Nóbā té na: De ké ta kəga dɔ n̄ i Adam ní, tél yáá ké ndi kə kumneé. Banī Adam ké gogé i Ndíl ké nge rāā kadē deē ndi kə kumneé.

46I yáá ké rāā kə ndílí n̄ i nge ké ta kəga dɔ ní alé, banī i nge ké rāā kə yáá ké deē āā kə kumneé. Yáá ké rāā kə ndílí utē i gō.

47De ké ta kəga dɔ n̄ rāānēn̄ kə nángāá ní i de ké dɔ nang té, ba Adam ké nge kɔ jōó ñ dɔ rā té n̄ reē.

48De ké dɔ nang té gē a toñ i tītē de ké dɔ nang té ō, *de ké dɔ rā té gē a toñ i tītē de ké dɔ rā té ō.

49Tītē n̄ jə-toī tītē de ké dɔ nang té ní, j-a jə-toī tītē de ké dɔ rā té ō.

50Ngákóóm̄ gē, yáá n̄ m̄-gey kəda ní n̄ toó: Dā rō ō mósə ō asēn̄ kənge *Bē kɔɔ yā Nóbā al̄ ō, yáá ké ndum asə kənge yáá ké a ndum al̄ al̄ ō.

51Áāī, m-ā m-édásí yáá kógēm̄ ké to loo mundē té kadē ī-gerī. J-a j-oyī malang alé, banī jñ malang ní rōjí a tūr kōó,

52a tūr i lāv ngáy tītē kum de ké kənda sapə beé, dan n̄ bərúnjé ké ta tōl̄ ta té a bār ní. Tɔdō kōō bərúnjə a bār, anī de gē n̄ oyñ ní a ndólēn̄ ō, rōdé a ndum tɔ al̄ ō, ba jñ ní rōjí a tūr.

53Tɔdō i gár kadē rō ké a ndum n̄ toō tél rō ké a ndum al̄ ō, rō ké a oy n̄ toō tél rō ké a oy al̄ ō.

54Dan n̄ rō ké a ndum n̄ toō a tél rō ké a ndum tɔ al̄ ō, rō ké a oy n̄ toō a tél rō ké a oy tɔ al̄ ō anī, najē n̄ ndangēn̄ kem makətübē yā Nóbā té ní, a reē yā kudə gírí. Ndagēn̄ na: Gír rōō gānḡ kōó tɔdō rōō i ké tetə.

55Yo n̄ toō, tetə rōō yāí i rá? Yo n̄ toō, yáá ké ta katə yāí i rá?

56Yáá ké ta katə yā yo i majal̄, ba tógə yā majal̄ i *ndū najē.

57Banī jə-ndadī Nóbā, tɔdō ní adējí tetə rōō kə ta kūl̄ Kóóbē yājí Jeju *Kərist.

58I beé ní, sñ n̄ i ngákóóm̄ gē ké m̄-társí ngáy ní, éhɔī rōsí ngañḡ ō, ādī yáá yókēsí al̄ ō. Ī-rāāī kəla yā Kóóbē kum kə kété kété kanjə dəba. Tɔdō ī-gerī kadē kəla n̄ Ī-rāāī kə gō boo naā yāsí ké kə Kóóbēé ní, i kəla ké ndānḡ alé.

1 CO 16

Yáá ké kɔsə dɔ naā té yā rāān̄ kem maje

1Najē ké dɔ yáá ké kɔsə dɔ naā té tām̄ yā de gē yā Nóbā té n̄ m-ójé de gē ké kem Egəlījə gē ké Galasi té ní, sñ ā Ī-rāāī yāsí i tītē yādó ō.

²Kə dɔ ndɔ *dɛmásə gə malang ní, sɪ̄ kógə́m kógə́m malang, ā ɔ́rɪ nar kadə asə kə gə kəngə ní éngɛ́ ní yā ngɔ́m bēé, yā kadə ré m-ūgə tá i-kánɪ nar alé.

³Ba loo ní ré m-ūgə anɪ, ngé gə ní sɪ̄ ā i-gērā́idé ní, m-ā m-ādédé makətúbə kadə aŵñnéé kə kadə karɪ yāsí gēé *Jerusalem.

⁴Ba ré i só té kadə məkó m-āw anɪ, niñ a aŵñ sem.

Mbā ní Pol ɔjə kaw ní

⁵Ré m-énda dɔ nang ké Masedəwan m-gāng anɪ m-ā m-āw loosí. Tɔ́dɔ m-ā m-teē i gə nang ní noɔ té.

⁶Ba majanɪ, m-ā m-ndi sesí dan oy tām. Majanɪ m-ā m-ndi sesí baraá báté kadə bāl ndɔ́ɔ́n, yā kadə i-rāā́ineé sem kadə m-únə́n ta njērā mbā yām kum kə kété.

⁷Ní toɔ m-gey i kaásí kə njam dɔ́ɔ́ tɔ́ alé. Ré Kóɔ́bē ndigə anɪ, m-ā m-ndi sesí dan təsó séy.

⁸Bá tá ba m-ā m-ndi Epejə té laā báté nāā *Pətəkotə té.

⁹Tɔ́dɔ ta róbə i kə teē bo ngáy tām yā kəla yām té, ba ngé baám gə i ngáy.

¹⁰Ré Timote ugə rōsí té anɪ, i-lōói rāā kadə ni-ndi kə bōló dansí té, tɔ́dɔ ni a rāā i kəla yā Kóɔ́bē tītə yām ɔ.

¹¹I beé ní, ādɪ deē kógə́m kídən alé. Ba i-rāā́i seneé ādə ni-tél reē ugə́n gogé rōm té kə kem ké sɔ́l lɔmɔ́, tɔ́dɔ m-ā m-ngóɔn naā té kə ngákóójí gēé.

¹²Ba yā ngókóójí Apolos tá anɪ, m-ósə seneé ngáy ta kaw loosí naā té kə ngákóójí gēé, banɪ ni-gey kaw ngɔ́r ní toɔ té alé báy. Ré əngə ta róbə tá a aŵ báy.

Ta ngóy ɔjə gə yā Pol ɔ, lápəya yān ɔ

¹³I-ndi dɔ rōsí té ɔ, i-raɪ ngaŋ dɔ taā kem té ɔ, əhɔ́i rōsí tɔgə ɔ, ādɪ tógási to ɔ.

¹⁴I-rāā́i yáa malang kə tára.

¹⁵I-gerɪ Esətepanas niñ kə de kə kem kújə yān té gə: I-gerɪ kadə dɔ nang ké Akayi té ní, i niñ n taān kem kété ɔ, əndān rōdɔ́ ta kəla yā de gə yā Nóbā té ɔ ní.

¹⁶I beé ní, ɔói ta de kə tītə ní noɔ gə ɔ, náā nəkó ní rāā kəla sedə ɔ, aá tápə sedə ɔ ní, ɔói ta kóɔ ɔ.

¹⁷Rōm neləm ngáy najə yā Esətepanas té ɔ, Portunatus té ɔ, Akaikus té ɔ. Niñ-adəmən yáa ní m-nał sɔ́n gətóo ké sɪ̄ i-gətóo rōm té ní.

¹⁸Niñ-rāā́n adə kemm tetə kə nang té, tītə ní rāā́neé adə kemsí sɪ̄ tetə kə nang té ɔ ní. Majə kadə i-gerɪ ndigə de kə beē gə.

¹⁹De gə kə kem Egəlijə gə kə dɔ nang ké Aji té rāā́nsí lápəya. Akilas ɔ, Pərisil ɔ, naā té kə de gə kə kem Egəlijə té ní a kánən naā kem kújə yádə niñ té ní, rāā́nsí lápəya kə gə boojí naā kə Kóɔ́bēé.

²⁰Ngákóósí gē malang rāānsí lápéya, ī-birī naā dagə ī-rāāīneé naā lápéya ké loo ngákóo naā gē té.

²¹I mā Pol n m̄-ndang lápéya gē n̄ toō kə jīm m̄kó m-ādēsí ní.

²²Ré de kéréy tár Kóōbē Jeju *Kərist al̄ anī, ādē ndōl̄ i dən tá. Marana ta.

²³Ādē Kóōbē Jeju rāā kem majə sesí.

²⁴m̄-társí malang kə gō ɓoo naā yājí ké kə Jeju Kərist.

2 CO

2 CO 1

Pol rāa de gē lápéya

¹I mā Pol n i ngōmbang kəla yā Jeju *Kərist kə gō kem ndigə yā Nébāá ní ō, ngōkóósí Timote ō n j-əla kə makətübē n toō ní. J-əlañ j-adē i Egəlijə yā Nébā n i kem bē kə Korəntə té ní ō, ngé taā kem gē n ndiñ dɔ nang kə Akayi té kə taá malang ní ō.

²Adē Bəbəjí Nébā niñ kə Kóɔbē Jeju Kərist rāāñ kem majə sesí ō, sələn kemsí ō.

Pol ndadē Nébā

³Jə-təyī Nébā, Bəbə Kóɔbē yājí Jeju *Kərist, ni n i Bəbəjí kə kumən ɔɔn ngáy ō, i Nébā kə nge səl kem deē dan yáa gē té malang ō ní.

⁴Ni-səl kemjí dan wur kəl gē té malang, i yā kadē j-asiīneé səl kem ngé gē n ndiñ dan yáa kə tōr gē té ní ō. Ba j-a jə-səl kemdó i kə kem səl n jii kó gē j-əngei jī Nébā té ní.

⁵Tītē n yáa kə tōr gē yā Kərist rāāñjí ngáy ní, i tītē n toō n jii j-əngeīneé kem səl ngáy kə ta kúl Kərist ō ní.

⁶Ré jii j-əa tápə anī, i tām yā kadē sii əngeīneé kem səl ō, ájiīneé ō. Ré sələn kemjí anī, i yā kadē sii əngeīneé kem səl kə kadē rāa sesí tá kadē sii ásiīneé tégā tasí dan yáa kə tōr gē kə tītē yājí té ō.

⁷Adē j-əndā kemjí dɔsí té kə ngangāá ngáy. Tām jə-geř kadē dan n yáa kə tōr gē rāāñsí sejí ní, ā əngei kem səl sejí ō.

⁸Tɔdɔ ngákóójí gē, jə-gey kadē i-geri gō yáa kə tōr gē n rāāñjí dɔ nang kə Aji té ní: Yáa kə tōr gē ní ɔyñjí ngáy, kɔydé tɔy tógéjí, adē j-əndā kemjí dɔ ndi té kə kumjí tɔ alé.

⁹Jii j-ɔjəñ na jii na i de kə gāngəñ sarya yo dɔjí té kɔó bá. Banī yáa gē rāāñ yáa beé i yā kadē jə-ndóon kəndā kemjí dɔ rɔjí jii kó gē té alé, ba i yā kadē j-əndāñ kemjí dɔ Nébā n i nge ndól de kə koy gē ní té.

¹⁰I ni n ɔrjí ta yo kə tītē n noō té ō, a ɔrjí báy ō ní. Ááa, j-əndā kemjí dɔn té kadē a ajəjí ta yo té báy.

¹¹Sii kó gē ā i-ndɔyī tām yājí té ō. Adē Nébā a oō ndɔy yā de kə ngáy gē kə tām yājí té yā rāāñ kem majə sejí. Loo n noō té de gē ngáy a télən yā ndadən tām yājí té.

Pol tūr girí yáa gē n ni-ɔjə rāa ní kɔó

¹²Yáa n ɔjə kər ta rō yājí ní, i najə n toō n kemjí ɔjəjí ní. Kemjí ɔjəjí kadē háljí n jə-ndiñ dan de kə dɔ nang té gē té, ba mandang báa i sesí siii ní, i hál kə kanjə gól loo ō, kə *unjə njáy njáy ō, adē i hál yā Nébā. I hál kum kedē yā de gēé alé, banī i hál kem majə yā Nébā.

13Tɔdɔ najɛ yǎjí gɛ́ n̄ jɛ-ndang j-ɛlań j-adɛsí ní, i yǎǎ́ kɛ́ rang gɛ́ n jɛ-ndang tṹ tɛ́ ní alé, ba i rɔ́ yǎǎ́ gɛ́ nɛ́kɔ́ n̄ ĩ-tɛ́daĩ ɔ́, ĩ-gerĩ kum ɔ́ ní ngóy. Banĩ m̄-taā kem kadɛ́ najɛ́ n̄ j-ɔ́r sesĩ ní ā ĩ-gerĩ kum kadɛ́ unjɛ́,

14tɔdɔ ĩ-gerĩ kum ngé n̄ j-ɔ́r sesĩ ní kɔ́ɔ́ bá: Ndɔ́ yā Kɔ́ɔ́bɛ́ yǎjí Jeju tɛ́ anĩ, jĩĩ i yǎǎ́ kɔ́r ta rɔ́ yǎsí ɔ́, sũĩ i yǎǎ́ kɔ́r ta rɔ́ yǎjí ɔ́.

15Dan n̄ m̄-taā kem māmák kadɛ́ a to i beé ní, ta kɛ́ga dɔ́ m̄-gír i kaw̄ loosĩ kadɛ́ ɛ́ngeĩ yǎǎ́ kɛ́ majɛ́ kɛ́ ngé kɔ́ jɔ́ɔ́.

16Gɔ́ tɛ́ anĩ kadɛ́ m-ĩũ loosĩ m-āw̄ Masedəwan, tá kɛ́ m̄-tél Masedəwan m̄-reé loosĩ gogé báy, yā kadɛ́ ĩ-rāāĩneé seń kɛ́ yǎǎ́ mbā kɛ́ kadɛ́ m-āw̄ń Jude.

17Dan n̄ m̄-gey rāā beé ní, m-ójɛ́ i kɛ́ ndágá kadɛ́ mā i de kɛ́ m̄-hɔ́lɔ́ ngáy a? Aké yǎǎ́ gɛ́ n̄ m-ójɛ́ rāādé ní, i kɛ́ gɔ́ gír yā deé nduluú, adɛ́ ǎǎǎ́ ɔ́, hɔ́ɔ́ ɔ́ i kemń tɛ́ jɔ́ɔ́ mbak a?

18Néba i de kɛ́ kum tɛ́ yām, najɛ́ n̄ j-ɔ́r sesĩ ní, i ǎǎǎ́ ɔ́ tél i hɔ́ɔ́ alé.

19Tɔdɔ *Kərist Jeju, ngɔń Néba n̄ mā ɔ́, Silas ɔ́, Timote ɔ́, j-ɔ́jesĩ najɛ́ yāń ní, i ǎǎǎ́ tá tél i hɔ́ɔ́ alé. Banĩ ni i ǎǎǎ́ yā Néba,

20tɔdɔ ni i ǎǎǎ́ n̄ ɔ́jɛ́ kadɛ́ kənĩ míndɛ́ gɛ́ malang yā Néba toń rɔ́kum ní. Adɛ́ i kɛ́ ta kũl̄ Jeju Kərist n̄ jĩĩ jɛ-ndigiĩń najɛ́ j-ɛdaĩ na i rɔ́kum yā kɔ́sɛń gɔń Néba ní.

21Banĩ ngé n̄ mbūsɛ́jí kadɛ́ jɛ-ra ngańg naā tɛ́ sesĩ kem Kərist tɛ́ ɔ́, ur yibɛ́ dɔ́jí tɛ́ ɔ́rɛń kam̄jí ɔ́ ní i Néba.

22Ni-əndā téré yǎǎ́ kógɛ́m rɔ́jí tɛ́ yā kɔ́jɛń kadɛ́ jĩĩ i deé yāń gɛ́ ɔ́, adɛ́jí *Ndíí kɛ́ Tál kem̄jí tɛ́ títɛ́ yǎǎ́ kɛ́hɔ́ gātɛ́jí beé, yā kɔ́jɛńjí kadɛ́ na n-adɛ́jí yǎǎ́ kɛ́ majɛ́ gɛ́ n̄ ni ngɔ́m tām yǎjí tɛ́ ní rɔ́kum ɔ́.

23Kɛ́ tām yām mā tɛ́ báa m-úń Néba kadɛ́ ni i de kɛ́ kum tɛ́ yām. Ré m̄-soř i mbée anĩ ādɛ́ ni-tɔ́lɛ́m kɔ́ɔ́. m̄-lɔ́ɔ́ gír tél kaw̄ gogé Korɛntɛ́ tɛ́ i yā kadɛ́ yǎǎ́ kɛ́ tɔ́r rāāńsí alé.

24Jɛ́-sāa i kɔ́ɔ́ bɛ́ dɔ́ taā kem yāsĩ tɛ́ alé, banĩ jɛ-rāā kɛ́la i naā tɛ́ sesĩ tām yā rɔ́nel̄ yāsĩ tɛ́. Tɔdɔ sũĩ ĩ-raĩ ngańg dɔ́ taā kem tɛ́.

2 CO 2

1Adɛ́ yǎǎ́ n̄ mā m̄-ra dɔ́ tɛ́ ngańg ní n toó: M-ā m̄-tél yā kaw̄ gogé loosĩ kɛ́ kemń kɛ́ nelɛ́m al̄ al̄ bátɛ́.

2Tɔdɔ ré m̄-rāāsĩ adɛ́ kemsĩ nel̄sí al̄ ní, i náā n̄ a rāā kadɛ́ kemń mā a nelɛ́m ní? I ngé gɛ́ n̄ m̄-rāādɛ́ adɛ́ kemdɛ́ nel̄dɛ́ al̄ ní ngóy al̄ a?

3I tām najɛ́ n̄ noó tɛ́ n̄ m̄-ndangɛ́ń makɛ́tũbɛ́ m-ɛ́lań kété m-ādɛ́sí ní, i yā kadɛ́ ré m-ũgɛ́ anĩ ĩ-rāāmɛ́ńneé kadɛ́ kemń nelɛ́m al̄ alé. Tɔdɔ ngé gɛ́ n̄ majɛ́ kadɛ́ rāāmɛ́ń kadɛ́ kemń nelɛ́m ní i sũĩ. Tɔdɔ m̄-geř majɛ́ kadɛ́ sũĩ ní ré rɔ́m mā nelɛ́m anĩ, rɔ́sí sũĩ malang a nel̄sí ɔ́.

⁴Adē tōr rōm ngáy tá ba m-tégā i tam n m-ndangēn makētübē m-ādēsí kə mañ nōo kumñ té ní. I yā rāānsí kadē kemsí nelsí alé, banī i yā kadē sīī ī-gerīneé kadē nelēm sesí ngáy.

Ī-māyī rōsí dɔ deē n rāā yáá ké gō té alé té ní

⁵Ré deē kógēm rāā yáá ké to rōneĪ alé anī, i mā n ni-rāām adē rōm nelēm alé ní alé, banī i sīī malang. Ré i yā kəda ké rōkum té anī i sīī malang alé, ba i ngé kéréy gē dɔ dánsí té.

⁶Tām yā de ké beé té ní, mbāté n kósə de gē malang mbātēñ najē gōn té ní asə.

⁷I beé ní majə kadē ngɔlaā ī-māyī rōsí dɔn té ō, ī-solī kemən ō, na sōgə rōneĪ alé ké ngáy alé naā n kemən té ní taā tógən kōó.

⁸Adē m-dəjesí kadē ójiñ kadē ni-geř na ī-tárnī.

⁹Tɔdɔ yáá n m-ndang makētübē m-ādēsí yā rāān ní n toó: I kadē m-nāānsí ké ā ōōī tam tū yáá gē té malang wa.

¹⁰Ré deē kógēm rāā yáá ké gō té alé, adē najē əhɔn, ba ī-māyī rōsí dɔn té anī, mā m-ā m-māy rōm dɔn té ō. Ba yáá n m-māy rōm dɔ té ní, ré m-māy rōm dɔ yáá kéréy té anī, i najē yāsí sīī té ta kum *Kərist té,

¹¹yā kadē *Sətan duməñjí kə gól loo yāneé alé, tɔdɔ jə-gerī yáá n ni-sāā rāā ní.

Pol ndi kə sōlōó kem bē ké Təroas té

¹²Dan n m-ūgə kem bē ké Təroas té kadē m-ójə Najē ké Majə yā Kərist kemeé ní, Kóɔbē teē ta róbə kəla ké bo ngáy adēm bá tā,

¹³ba ndílém ndi i kə sōlōó kəkəre, tām m-ənge ngōkóóm Titə alé. Adē m-rāā de ké Təroas té gē lápəya ba m-āw Masedəwan.

Tetə rōó yā Jeju Kərist

¹⁴Banī jə-ndadē j-adē Nébā, tām ni-ndóřjí aw sejí gō *Kərist n tetə rōó té ní ngándáŋg ō, ni-unjí rāān adē de gē gerēñ Kərist kə loo gē té malang ō. Adē to i tītē sēē ítər ké otə majə ké taā loo beé.

¹⁵Tɔdɔ jə-to i tītē sēē ítər ké otə majə ké *Kərist ndējə Nébā beé. Jīī i sēē ítər tām yā ngé gē n niñ i dɔ róbə kajə té ní ō, tām yā ngé tīī ta rōdɔ gē té ō.

¹⁶Tām yā ngé tīī ta rōdɔ té báa i sēē niñ ké a əla deē ta yo té. Ba tām yā ngé gē n niñ i dɔ róbə ndi kə kumuú té ní báa, i sēē ndi kə kumuú ké a rāā kadē deē ndi kə kumneé. Ba i náā n asə rāā kəla ké tītē n noó ní?

¹⁷De gē ngáy a rāāñ najē yā Nébā i yáá gātə té, banī jīī jə-to i tītédɔ alé ō, jīī jə-rāā beé alé ō. Tām i Nébā n əlají ní, j-cř najē kanjə gír ké rang kemjí té ta kum Nébā té, kə gō boo naā yājí kə *Kərist.

2 CO 3

Ngé rāā kəla madə naā ké kijə

- ¹Najē gē n noō ní ɔjəñ kadē jə-tél j-əda i najē yājí ké majə a? Jə-sāā i kadēsí makətübē ké ɔjə najē ké majə yājí tītē n de kéréy gē a rāāñneé ní a? Aké jə-sāā i kadē siī ī-rāāi makətübē édaïneé najē ké majə yājí a?
- ²I siī kó gē n i makətübē ké ndang yājí ní. Ndangəñsí i dan wurjí té ō, de gē malang asəñ geṛ ō, asəñ téda ō.
- ³Kadē siī i makətübē ké *Kərist ndang əla jiji té kadē j-adē de gē ní, nge n noō to i kē dɔ ndágá. Siī i makətübē ké ndang kə mañ yáá ké nduluú alé, banī i ké ndang kə Ndíl Nóbā ké ndi kə kumneé. Siī i najē ké ndang dɔ ngán mbaī ké laa gē té alé, ba i dan wur deē té.
- ⁴Jii j-əda nge n noō tɔdɔ j-ənī kemjí mámák j-adē Nóbā kə ta kūī Kərist.
- ⁵Tɔdɔ jii n toō j-asə rāā yáá kógərn kə deē dɔjí alé, banī i Nóbā nəkó n rāā tá jii j-asəñ rāā yáá ní.
- ⁶Tɔdɔ i ni n i nge rāā tá kadē jii j-asəñ tél ngé rāā kəla gē yā *madē naā ké kījə ní. Madē naā ké kijə ní ra i dɔ *ndū najē ké ndang té alé, banī ra i dɔ Ndíl té. *Ndū najē ké ndang a tōī i deē, banī Ndíl i nge rāā kadē deē ndi kə kumneé.
- ⁷Kété ní ndangəñ *ndū najē i dɔ bar mbaī gē té ō, *kɔsə gɔn yā Nóbā ndélē ngáy dan ngeé n noō té ō. Ta kum Moijə ndélē ngáy ō, adē ngán *Israel gē asəñ kəndā kumdé ta yān té alé. Tá kɔsə gɔn ní, i kɔsə gɔn ké a to ta kum Moijə té i ngándáŋg alé. Ré *ndū najē n kəla rāān i kaŋ kə deé kəlan ta yo té ní, reē i kə kɔsə gɔn ké asə naā beé anī,
- ⁸kɔsə gɔn n a dāñ gō kəla yā Ndíl ní i ngáy tɔy alé a?
- ⁹Ré kɔsə gɔn yā kəla gāng saryaá dɔ de gē té to anī, kəla n rāā adē de gē téləñ de ké gōté gē ta kum Nóbā té ní tá kɔsə gɔn yān i ngáy tɔy alé a!
- ¹⁰Tá j-asə kəda na *kɔsə gɔn n ndélē kété ní, i yáá alé kadə nge ké ngɔlaā té, tām nge ké ngɔlaā tɔyn say ngáy.
- ¹¹Tɔdɔ ré yáá n to dan i ngáy alé ní kɔsə gɔn yān to anī, yáá n a to ngándáŋg ní kɔsə gɔn yān i ngáy tɔy alé i baý?
- ¹²Dan n j-əndā kemjí i dɔ yáá ké tītē n noō té ní, j-ənī kemjí mámák jə-ndiñ kanjə sōī yáá kógərn.
- ¹³Jii jə-rāā yáá tītē yā Moijə alé. Ni-sel kübē ta kuməñ té kɔó, ɔgəñ ngán *Israel gē kaɔ ta tōī ta yáá ké ndélē ngáy ké a māñ.
- ¹⁴Banī niñ-asəñ geṛ kum najē alé. Adē báté bōólaā gəgē ní, ré a tédañ makətübē *madē naā ké jóo anī, kübē ké kógərn beē nəkó n toō i ké sel ta kumdé té báý. I de ké niñ-booñ naā kə *Kərist ngóy n kübē ngeé n toō a gətóo kɔó ta kuməñ té ní.
- ¹⁵Báté bōólaā gəgē ní, kə dɔ tédádé makətübē yā Moijə malang n noō ní, kübē ní a utē ta kumdé laā báý.

16 Ba tītē ní makətübē ədañ ní, loo ní ré deē tūr rōn kē rō Kóṣṣbē té anī, kübē ní i ké kun kṣó.

17 Tá laā ní, najē ní ədañ na i Kóṣṣbē ní, kumən na i Ndíl. Ba loo ní Ndíl Kóṣṣbē i tū té ní, deē i kṣó rōn tū té ō.

18 Ba jī malang ní unəñ kübē ké sel ta kumjí té kṣó ní, j-ɔjī kṣə ɔɔn yā Kóṣṣbē kē ndágá. I beé n tūrəñneéj kadē jə-toī tītē Kóṣṣbē ō, j-īneé tū kṣə ɔɔn kógə́m té ba j-awīneé tū kṣə ɔɔn ké rang ké bo tɔ́y nge ké kété té ō ní. Tɔ́dɔ́ kəla ní Ndíl Kóṣṣbē rāa ní n noó.

2 CO 4

Yáa kənge ké gātən i ngáy ké to kem jóó nánjé té

1 Nəbā ɔ́ kum tō ndoō yājí, adē ni-adəjí kəla ní toō. I tām najē ní noō té n tógə́jí urə́n wak al ní.

2 Jī jə-mbāté yáa ké to rōsɔ́l ké rāa loo mundē té gē kṣó ō, jə-rāa yáa kə ngamaá al ō, jə-tūr gidə najē yā Nəbā al ō, banī i najē ké rōkum n j-əda kē ndágá adē kumən unjē, jə-sāań kadē de gē malang əñīñ kemdē adəñjí kē ta kum Nəbā té ní.

3 Ré Najē ké Majə ní j-ɔjə ní kumən unjē al anī, unjē al i ta kum ngé gē ní niñ kó gē a tīñ ta rōdó té ní.

4 Niñ-taāñ kem al, i tɔ́dɔ́ nəbā ké dɔ́ nang té laā utē kumdé kṣó. Adē niñ-asəñ gér kum Najē ké Majə alé. I beé n niñ-asəñəñ kaa *kṣə ɔɔn yā *Kərist ní ɔ́sə kum gotə Nəbā nəkó ní alé ní.

5 Tɔ́dɔ́ dan ní j-ɔjə najē ní, j-ɔjə i najē yājí jī kó gē alé, banī i najē yā Jeju Kərist ké ni i Kóṣṣbē. Ba ké tām yājí jī té báa, j-əda na jī na i ngé kəla yāsí gē tām yā Jeju té.

6 Nəbā ní əda na kadē loo kə unjē kow kum til té ní, i nəkó n unjē kow ngarāñg kemjí gē té, yā kadē jə-gerə́n kṣə ɔɔn yāñ ní ndólē ta kum Kərist té ní.

7 Banī jī ní j-ətō yáa kənge ké gātən i ngáy ngeé ní toō ní, jə-to i tītē jóó nánjē gē beé, yā kadē de gē gerə́ñneé kadē tógé ké ngáy ké to tayā ngeé ní toō ní, i yā Nəbā ba i yājí jī alé.

8 J-ɔ́ tápə ngáy, banī yáa gē ní rāāñjí adē j-ɔ́ tápə ní, rējə́ñjí kṣó alé. Jə-ndi dan yáa ké ngañg gē té, ké ta róbé ké kadē jə-teə́n kum té gətóo, banī j-aw bāté anī jə-teə́ kum té.

9 Rāāñjí ndoō té, banī Nəbā əyájí kṣó alé. Əsəñ sejí nang té, banī nujə́n sejí kṣó alé.

10 J-ətō Jeju kem dā rōjí té ngándáñg, yā kadē ndi kə kumuú yā Jeju ɔ́jəń rōn kē ndágá dā rōjí té ō.

11 Tɔ́dɔ́ jī ní jə-ndi kə kumjí ní, əlañjí ta yo té kə dɔ́ ndō gē najē yā Jeju té, yā kadē ndi kə kumuú yā Jeju ɔ́jəń rōn kē ndágá kem dā rōjí ké a oy té ō.

¹²I tītē n noō n yo a rāañ kəla kemjí jii té, banī ndi kə kumuú a rāañ kəla kemsí sīi té ní.

¹³Ndangəñ kem makətübə yā Nəbā té na: m̄-taā kem, adē i tām najē n noō té n m-ōrəñ najē ní. Adē jii jə-taā i kem ō n j-ɔrəñ najē ní.

¹⁴Tɔdɔ deē n ndól Kóɔbē Jeju ké oy ní, jə-geṛ kadē ni a ndóljí naā té kə Jeju ō, a əndājí kadən té ngɔr naā té sesí ō.

¹⁵Ba yáa malang n rāājí ní i tām yāsí sīi té. I tītē n noō n Nəbā a rajəñ de gə kə kété kété, yā kadē kutə ngé ndadən yā kɔsəñ gɔnən gə i ngáy ní.

Ndi kə kumuú kə ta kūī taā kem

¹⁶I tām najē n noō té n j-əhɔñ rōjí tɔgə ní. Ré rōjí ké ndágá a nuje i mbée gəgə anī, ndíjí ké kemeé a tél i ké kijə kə dɔ ndɔ gə.

¹⁷Wur kəl gə n əsōñ dɔjí té kum ngōñ mbang ké séy beē té ní, ré deē əndādə kadə naā té kə kɔsə gɔn ké a to ngándáŋg n yáa ké tōr gə ngeé n toō rāāñ loon tām yājí té ní anī, asəñ naā al bātə, tɔdɔ kɔsə gɔn ní i kɔsə gɔn ké ngáy tɔy yáa ké tōr gə n rāāñjí ní.

¹⁸Tɔdɔ j-əndā kumjí i dɔ yáa ké deē a kə kumneé té alé, banī i dɔ yáa ké deē a a kə kumneé al té. Yáa n deē a kə kumneé ní i yáa ké a to dan i ngáy alé, banī yáa n deē a kə kumneé al ní, i yáa ké a to ngándáŋg.

2 CO 5

¹Rōjí i kújə yājí ké dɔ nang té laā. Ba jə-gerī kadē ré kújə yājí ngeé n toō nuje kɔɔ anī, j-awī kə nge ké a to ngándáŋg dɔ rā té, ké Nəbā rāā tām yājí té, kújə ní i kújə ké deē rāā kə jīneé alé.

²Adē dan n jə-ndiī kem kújə ké dɔ nang té ngeé n toō té ní, jə-tɔōī rus rus, tɔdɔ ngur kəla kújə yājí ké dɔ rā té kübə té rōjí té dɔ madə té rāājí ngáy.

³Tɔdɔ Nəbā a əngejí rōjí karī alé, loo n ré kújə ké dɔ rā té ní utə gidə rōjí ní.

⁴Rōkum, dan n jə-ndiī i kem kújə ké dɔ nang té n toō té báy ní, j-a jə-tɔōī i mbée rus rus, tām jii i gir yáa ké kɔyñ tɔy tógəjí té. Kumən na jə-sāā i kadē rōjí ké dɔ nang té kə gətóo kɔɔ alé, banī jə-ndəngāi i kadē əlañ rōjí ké dɔ rā té rōjí té, yā kadē yáa n a oy kɔɔ ní, ndi kə kumuú utə dɔn kɔɔ.

⁵Ba nge n rāājí kə rī kadē tūrəñjí kɔɔ ní, i Nəbā n adəjí *Ndíl ké Tál ní. Ndíl ké Tál n ni-adəjí ní, i ta kəla gir yáa gə ké ni ngōm tām yājí té ō, i yáa ké ɔjə kadē ni a adəjí yáa gə ní rōkum ō.

⁶Ngándáŋg ní, jii j-əñi kemjí māmák jə-ndiñ kanjə sōl yáa kógəñ. Ba jə-geṛ kadē ré jə-ndi i kə dā rōjí n toō báy anī, jii i kem kújə yājí té alé, jii i say rō Kóɔbē té.

⁷Tɔdɔ jii jə-njərə i kə gō taā kem yājí, ba i kə gō yáa n j-əñ kə kumjí ní alé.

⁸Rōkum, j-ənī kemjí mámák jə-ndiñ kanjə sōl yáá kógēm̄ ō, yáá ké neljí ngáy i kadə j-əya rōjí n toō kōs ba j-aw̄ jə-ndi rō Kóṣbē té ō.

⁹Banī yáá n jə-sāa pak pak kété no yáa gē té malang ní, i kadə ká jə-ndi i kə rōjí n toō, aké jə-teē i kōs kemeé gēgē anī, i kadə nel Kóṣbē sejí.

¹⁰Tōdō i gár kadə jii malang jə-raī no *Kərist té, yā kadə ni-gāng sarya dōjí té. Loo n noō té deē kógēm̄ kógēm̄ a ənge yáá gir kəla rāan ké majə, aké ké majal té, adə i yáa gē n ni rāadé dan n ni ndiñ kə kumneé báý té ní.

Əndāñjī naā té kə Nəbāá i kə ta kŭl̄ Kərist

¹¹Jii jə-geř yáá n i bōl̄ ndíl̄ Kóṣbē ní, adə jə-sāa i kəjə de gē kadə gerəñ najə kə rōkum. Nəbā gerjí majə ō, m̄-taā kem kadə sī i-geřmī kemsí gē té majə ō.

¹²Jə-tél̄ j-ədasí i Najə kə Majə yājí jii gogé báý tō alé, banī jə-sāa i kadə əngei ta róbə kəjə rōsí kə ta kŭljí, yā kadə sī ásiineé tél̄ kə najá kəda ngé gē n a əjəñ rōdó kə gidə yáá kə ndágá karī, ba i kə yáá kə ngarāng kem deē té al̄ ní.

¹³Ré i rōkum kadə jii i de kə mbóo gē anī, i tām̄ yā Nəbā té. Ba ré jii i de kə ngāa gē anī, i tām̄ yāsí té.

¹⁴Tōdō tár yā *Kərist oō bē dōjí té, jii n jə-geř majə ngáy kadə de kə kal kógēm̄ beē oy tām̄ yā de kə ngáy gē té ní. Kuməñ na niñ malang oyñ seneé.

¹⁵Ni oy tām̄ yā de gē té malang, yā kadə ngé gē n ndiñ kə kumdé ní, ndiñ kə kumdé i tām̄ yādé niñ kó gē té tō alé, ba i tām̄ yā nge n oy tá ndól̄ tām̄ yādé té ní.

¹⁶Adə jii jə-geř deē i kə gō yā dā rōs tō alé. Ká ré kété jóo jə-geř *Kərist i kə gō yā dā rōs gēgē anī, ngolaā jə-gerəñ tītə n noō tō alé.

¹⁷Adə ré deē kógēm̄ booñ naā kə Kərist anī, ni i de kə kijə. Yáá kə kété jóo māñ kōs, ba ngolaā yáá n to ní i yáá kə kijə.

¹⁸Ba yáa gē n toō malang teēñ i rō Nəbā n əndāñjī naā té seneé kə ta kŭl̄ Kərist ō, adəjí kəla kəndā de gē naā té seneé ō ní.

¹⁹Tōdō kété Nəbā rāa kəla kə ta kŭl̄ Kərist, əndāñ de gē malang naā té seneé, kanjə kəho gir yáá kə gō té al̄ gē n niñ-rāan ní. Ba kəla kəndā de gē naā té seneé ngeé n toō ní, ni-əndā kəla kəda de gē najəñ dōjí té.

²⁰I *Kərist n əlají rōsí té yā kōř najə sesí kə rīneé ní. Adə i tītə kə i ngarāng kum Nəbā nəkó n ndēmā tají adəñsí kəjə beé. Ní, jə-rāasí bó kə rī Kərist, ādī əndāñsī naā té kə Nəbāá, ba i-lōōi mbāté.

²¹Kété ní Kərist i kanjə yáá kə majal̄ dən té, ba Nəbā əndā yáá kə majal̄ yājí dən té. I yā kadə kə ta kŭl̄ *Kərist báa, j-əngeineé yáá kə majə kə teē tū kəla n Nəbā rāa té ní. Jə-télii de kə gōtə gē ta kum Nəbā té, i kə ta kŭl̄ kəla rāan ngeé n toō.

2 CO 6

¹I beé ní, jii ní i ngé rāā kəla gē kə Nəbāá ní, j-ɔjəsí kadē rajə ní Nəbā rajəsí ní kadē gotə to karī alé.

²Tɔdō Nəbā əda na: Kum mbang ní rāā majə kə deé yārn a ɔjəñ rōn kə ndágá tó ní, m-ādī yáá ní i dəjeñ ní kadē rōí nelī. Ndō kajə deé tó ní, mā m-reē m-dii. I beé ní, kum mbang ké yā kadē deē ndigəñ rāā majə yā Nəbā n toó, ndō kajə deē n toó.

³Jə-sāā kadē deē əda najə ké majal dɔ kəla rāājí tó alé. I tām najə ní noō tó n jə-sāāñ rāā yáá ké kadē deē əngeñ ta róbə kəda najə ké majal al ní.

⁴Ba tū yáá gē tó malang bāa j-ɔjə kə ndágá kadē jii i de ké bo gē yā Nəbā. Jə-tégā tají ngáy dan wur kəl gē tó ɔ, dan yáá gē ké tɔyñ dɔjí tó ɔ, dan sōl gē tó ɔ.

⁵Əndañjí ɔ, bōkəñjí dəngáyá ɔ, səlāñ de gē dɔjí tó ɔ, jə-rāā kəla ké ngañg gē ɔ, j-ənī bī kumjí tó al ɔ, jə-*ndi bō tām yā Nəbā tó ɔ.

⁶J-ɔjə kə ndágá kadē jii i ngé rāā kəla gē yā Nəbā, i kə ta kūl háljí ké *unjə njáy njáy ɔ, geñ yáá yājí ɔ, tégā ta yājí ɔ, kem majə yājí ɔ. I kə ta kūl *Ndíl ké Tál ɔ, tár yājí ké rōkum ɔ,

⁷najə ké rōkum ní j-ɔjə ní ɔ, tógə yā Nəbā ɔ. Yáá rōɔ yājí ní j-aŵn ní i yáá ké gōtə, adə j-a j-ənīñ madə baā rōɔ ɔ, j-a jə-rōɔñ madə baā dɔ rōjí tó ɔ.

⁸De gē ɔsəñ gɔñjí ɔ, kídəñjí ɔ, ədañ najə ké majal dɔjí tó ɔ, ədañ najə ké majə dɔjí tó ɔ. Rāāñjí i de ké ngé soñ gē tó, banī jii i ngé kəda najə ké rōkum gē.

⁹Rāāñjí i de ké deē geñdó al gē tó, tá gerəñjí majə. Rāāñjí i de gē ké a oyñ ngɔr tó, banī jə-ndi kə kumjí. Əndañjí, banī tōləñjí alé.

¹⁰Rāāñjí i de gē ké rōnel yādó gətóó tó, banī rōjí neljí ngándáñg. Rāāñjí i ngé ndoō gē tó, banī jə-rāā adə de gē ngáy əngeñ yáá ngáy. Rāāñjí i de gē ké əngeñ yáá al tó, banī j-ənge yáá malang.

¹¹Sii Korəntə gē, jə-mundəsí yáá kógərn alé, j-ɔñ najə sesí i wáñg. Jə-teē kemjí ngáy j-adəsí.

¹²Kəda na loo yāsí na gətóo kemjí tó ní, i najə ké rōkum alé, ba i sii n i-teēi kemsí adəjí alé ní.

¹³Adə m-ɔñ najə sesí i ké ngánóm gē tó: Yáá ní jə-rāā sesí ní i-tél i-rāāi seji kum gotə, i-teēi kemsí ngáy adijí!

Tāāñ ngé taā kem gē najə yā ngé taā kem al gē tó

¹⁴Ngé taā kem al gē ní i-lōōi boo naā sedó. Niñ i madə tasí gē ké majəñ tām yāsí tó alé. Tām yáá ké gōtə niñ kə rāā yáá kə gō ní Nəbā ndigə al ní, a booñ naā i bay? Loo ké unjə kow niñ kə loo ké risə til nding ní a booñ naā i bay?

¹⁵*Kərist ɔ *Sətan ɔ ní, ndūdó a aŵ gō naā tó i bay? Nge taā kem ɔ nge taā kem al ɔ ní, i rí n boodó naā tó ní?

¹⁶Kújə yā Nəbā ō, besē gē ō ní, i rí n boodé naā té ní? Tɔdō jii i kújə yā Nəbā ké ndi kə kumneé tītē n Nəbā nəkó ədań ní, ni-əda na: M-ā m-ndi sedé ō, m-ā m-njērā sedé ō, loo n noō té mā i Nəbā yādá ō, niñ i gír deē yām gē ō.

¹⁷Adē Kóṣbē əda na: Ī-teēi kōó dan de gē n noō tá,

ōrī rōsí kōó rōdó tá, ódiī rō yáá kógēm kə yēr alé, anī mā m-ā m-əwásí kə rōm tá.

¹⁸Loo n noō té mā i bəbəsí ō, siī i ngánóm kə dəngam gē ō, kə dəyá gē ō. Najə n Kóṣbē kə bo kə tógən i ngáy əda ní n noó.

2 CO 7

¹Kó tár yām gē, dan n Nəbā ənī míndən beé adəjí ní, ādē jə-təgoī yáa malang n rāa dā rōjí ō, ndíjí ō, adē téləñ yáa kə yēr gē ní kōó, kadē j-unjineé njáy njáy. Adē jə-tōlī ta kōr kam rō yájí kə bōl ndíl Nəbāá.

Rō Pol nelən

²Ādi j-ənge loo kemsí té séy! Jə-rāa deē kógēm yáa kə tōr al ō, jə-nujə yáa kənge yā deē al ō, j-əsa tətō deē al ō.

³M-əda nge n noō i yā gāngəñ sarya dəsí té alé. Tɔdō tītē n m-ədań ní, jə-társí ngáy, adē j-a j-ndiī i kə naá ō, j-a j-oyiī i kə naá ō.

⁴M-ənā kemm māmák m-ādəsí. M-ór ta rōm ngáy najə yāsí tá. Dan wur kəl yájí gē té malang ní, m-ənge kem sōl ngáy ō, rōm nelēm ngáy ō.

⁵Tɔdō dan n j-ugē dɔ nang kə Masedəwan té ní, j-ōr koō al báté. Wur kəl əsō dájí té kə ta róbé kə tayā tayā gēé: J-a jə-rō kə de kə rang gēé ō, bōl i kemjí té ō.

⁶Ba Nəbā n i nge sōl kem ngé gē n tógədə uř wak kōó ní, sōl kemjí kə ta kŭl reē n Titə reē ugē ní.

⁷Tá i reē kugən ngóy n sōl kemjí ní alé, ba sōl n ĩ-sōlī kemən á ni-ədají gotə ní sōl kemjí ō. Ni-ədají na ngur kəam na rāāsí ngáy ō, na ĩ-nōmī ngáy kə mañ kumsí ō, ɔɔsí tɔdóm ngáy ō, adē rōm nelēm ngáy báy tɔ najən tá.

⁸Ááá, ká ré makətübē n m-əlañ m-ādəsí ní rāāsí adē rōsí nelśí al gēgē anī, ngɔlaā m-ndəngā rōm najən té alé. m-ndəngā rōm i dan n m-áa kadē makətübē ní rāa adē rōsí nelśí al ní, banī dan i ngáy alé.

⁹Ngɔlaā m-rāa rōnel ba i najə rōsí kə nelśí al té alé, ba i najə hálsí kə ĩ-tūrī sɔɔñ rōsí kə nelśí al té. Nəbā un rōsí kə nelśí al ní rāań kəla, adē yáa n jə-rāa sesí ní, rāa yáa kógēm kə majal sesí alé.

¹⁰Tɔdō rō de kə nelən al n Nəbā un rāań kəla ní, a ojə i tūr hál kə a aw kə deé yā kəlan ta kajə té ō, deē a ndəngā rōn najən té al ō. Banī rōnel al n de kə dɔ nang té gē a adəñ ní a ojə i yo.

¹¹Nəbā un rōsí kə nelśí al rāań kəla, ba ngɔlaā áa yáa n rōsí kə nelśí al rāa ní! Rōsí n nelśí al ní ndeē kadē ĩ-rāaī yáa n rāa yáa ní i yáa kógē naā té al ō, údə ĩ-ndiī karī

al̄ ō, banī ī-rōōī dō rōsí té. Rōsí n̄ nel̄sí al̄ ní rāā adē wōng rāāsí ngáȳ ō, bōl̄ rāāsí ngáȳ ō, adē ngur tél̄ k̄aam̄ gogé rāāsí ngáȳ. Rāā adē rōsí tēngāsí loo rāā kēla té ō, loo rāā deē yáá kē tōr̄ té tām̄ yáá kē majal̄ kē ni-rāā té ō. Sī j̄jī kē ta róbé kē tayā tayā gēé kadē najē gətóo dōsí té tū najē n̄ noō té.

¹²Adē ré m̄-ndang makətübē m-ādēsí anī, i tām̄ yā deē n̄ rāā yáá kē majal̄ té ní al̄ ō, deē n̄ rāān̄ yáá kē majal̄ seneé té ní al̄ ō, banī i yā kadē kōō n̄ oosí tōdōjí ní, ɔjən̄ rōn̄ kē ndágá dō dánsí té ta kum Nóbā té.

¹³I tām̄ najē n̄ noō té n̄ yáá rāāsí sol̄ kemjí ní. J-ənge i kem sol̄ ngóy alé, Titē n̄ sī malang ī-rāāniī adē kemən tetē kē nang té ní, rōnel̄ yān adējí rōnel̄ ngáȳ ō.

¹⁴Ré m-ór ta rōm̄ najē yāsí té ta kumən té anī, rōm̄ solēm̄ najēn̄ té alé. Banī titē n̄ j-a j-ədasí i najē kē rōkum ngándáng ní, kōr n̄ j-ɔr ta rōjí najē yāsí té ta kum Titē té ní, najē i yājí.

¹⁵Ba tár yā Titē kē tām̄ yāsí té i ngáȳ tōy kē kété báy, dan n̄ əga kemən dō koō n̄ sī malang oōī najē tají té ō, əhōniī kē rōsí té kē bōló ō, kē rō ndeweé ō té ní.

¹⁶Rōm̄ nelēm̄ ngáȳ tōdō m-ásə kəndā kemm̄ dōsí té tū yáá gē té malang.

2 CO 8

Yáá kē kadē kē kem ndaá

¹Ngákóójí gē, jə-gey kadē ī-gerī kem majə n̄ Nóbā rāā kē de gē kē kem Egəlijə gē kē dō nang kē Masedəwan té ní.

²Wur kəl̄ əsō dō ngé taā kem kē tū té gē ngáȳ. Banī rōdē nel̄dé ngáȳ dan yáá kē tōr̄ gē nəkó n̄ noō té. Niñ-ndoōñ ngáȳ bá tā ba rāān̄ kem majə ngáȳ.

³Yáá n̄ niñ-adēñ ní i yáá kē asə kē gō tógódé, adē mā i de kē kum té yādé. Niñ-adēñ adē māñ dō báy gəgē. Niñ-rāānjí bó ngáȳ kē gō kem ndigə yādé niñ kó gō.

⁴Yáá gē n̄ de gē ɔsəñ dō naā té yā rāān̄ kē ngé taā kem gē kē dō nang kē Jude té ní, niñ-rāānjí bó ngáȳ kadē n-adēñ yādé tū té ō.

⁵Yáá n̄ niñ-rāān̄ ní tōy nge n̄ j-əndā kemjí dō té ní. Niñ-adēñ Kóɔbē rōdē kété pá tá, gō té anī adēñjí rōdē kē gō kem ndigə yā Nóbāá ō.

⁶I tām̄ najē n̄ noō té n̄ jə-rañ kē Titē ta kaw̄ tōl̄ ta kēla kem majə ní té loosí kē gōgēé, tītē n̄ ni-əlañ gír ní.

⁷Sī əngeī yáá malang ngáȳ kōó bá: Adē i taā kem ō, gē kōr̄ najē ō, yáá gē ō, kəndā rō ta yáá té kanjē dəba ō, tár kē tayā tayā gē malang n̄ sī əngeī rōjí té ní ō. Adē kēla kem majə ngeé n̄ toō ní j̄j̄ jə-gey kadē ī-rāāi ngáȳ ō.

⁸I yáá kē m-ósə sesí ta rāā alé, ba dan n̄ m-ójésí loo kəndā n̄ madēsí gē əndāñ rōdē ta yáá té rāān̄ ní, m̄-nāāsí i mbéé m-áañ kē tár yāsí i kē rōkum wa ngóy.

⁹Tōdō sī ī-gerī yáá n̄ Kóɔbē yājí Jeju *Kərist rāā ní: Ni n̄ ənge yáá ngáȳ ní, tél̄ nge ndoō tām̄ yāsí té, kadē ī-téliineé ngé kənge yáá ngáȳ gē kē ta kūl̄ ndoō n̄ rāān̄ ní.

10I beé ní, m-édásí gír yām kó dɔ yáá n noō té: Dan n i sɪ̄ n élaī gír rāa yáá ní kałbēé ní, majə kadə únii ta.

11Ní, únii ta ngɔlaā ō, ī-rāāī ī-tōlī ta ō. Ī-rāāī kəla ní ī-tōlī ta majə tītə n ī-gírīneé ta kəla gír té ní kə yáá kó jīsí té.

12Tɔdɔ ré gír kó kem deē té n adəñ yáá ní i gír kó majanī, a ndigəñ kóɔ i tām yáá kó to jīn té té, ba i tām yáá kó gətóo jīn té té alé.

13I yā kadə sɪ̄ ī-ndii kum ndoō té yā rāań kadə yā madəsí gə i sódá té alé. Ba i kadə yáa yāsí gə ō, yādə gə ō asəñ naā.

14Ngɔlaā ní sɪ̄ ī-ndii i dan yáa kał loo té, adə ásiī rāa kə ngé gə n ndiñ dan ndoō té ní. Ba ré ndɔ kéréy té sɪ̄ ī-ndii dan ndoō té, banī niñ-ndiñ i dan yáa kał loo té anī, niñ a asəñ rāa sesí ō. I tītə n noō n yáa a asəñ naā ní,

15tɔdɔ makətübə yā Nəbā əda na: Nge n ɔy ngáy ní, ənge ngáy ał naā ał ō, nge n ɔy séy beé ní, nał yáa ał ō.

Titə niñ kə madə mbān gēé

16Ādə de gə ndadəñ Nəbā tām rāa n ni-rāa adə ɔɔ Titə tɔdɔsí tītə yājí ní.

17Titə ndigə rāa yáá n jə-dəjen kadə rāa ní. Tá kə tɔy nge n noō ní, ɔɔn tɔdɔsí ngáy, adə nəkɔ gey kaw loosí.

18Ba ngəkóójí n de gə kə kem Egəlijə gə té malang tōynəñ tām kəla kɔjə Najə kə Majə té ní, j-əlan kadə aŵ seneé.

19Tá báy tɔ ní, i de gə kə kem Egəlijə gə té n gərānəñ kadə ni i madə mbājí tām yā kəla kem majə n toō té ní. J-a jə-rāa kəla ní i yā kadə de gə ɔsəñneé ɔɔn Kóɔbē ō, i yā kadə j-ɔjəñ kə ndágá kadə de gə gerəñ na yáá n jə-sāa rāa ní i yáá kə majə ō.

20Jə-gey kadə deē əda najə kə majal dɔjí té tām kəla nar kə ngáy n əlan gír jījí té ní alé.

21Jə-sāa rāa yáá kə majə i ta kum Kóɔbē té ngóy alé, banī i ta kum de gə té ō.

22Ngəkóójí n jə-nāan tū yáa gə té nja i ngáy ba ɔjə kə ndágá kadə ɔɔn tɔdɔ kəla ngáy ní, j-əlan kadə aŵ sedá. Ngɔlaā ɔɔn tɔdɔ kəla ngáy tɔy kə kété báy, tɔdɔ ni-əni keməñ māmák adəsí.

23Kə ɔɔ dɔ Titə tā anī ni i madə njērām ō, nge rāa kəla sem tām yāsí té ō. Ba ngəkóójí kə rang gə n aŵñ seneé ní, i de gə kə kem Egəlijə gə té n əlanďé ní ō, yáa rāadé i yáá kə kadə ɔsə ɔɔn *Kərist ō.

24Ójiidə kadə ī-táriidə kə rɔkum té ādə de gə kə kem Egəlijə té gə gerəñ. Loo n noō té kɔr n j-ɔr ta rɔjí najə yāsí té ta kumdə té ní, najə i yājí.

2 CO 9

Yáá kə kadə yā rāań kə ngákóo naā gēé

- ¹Kadē m̄-ndang makətübē m-ādēsí tām yā yáá n̄ əlañneé adēn de gē yā Nébā n̄ ndiñ dɔ nang ké Jude té ní, i yáá ké kumən gətóo.
- ²m̄-geī yáá ké majə gē n̄ ī-sāāī rāā ní kōs, adē m-ór ta rōm̄ najə yāsí té ta kum de gē ké Masedəwan té: M-édádé na de ké Akayi té gē əndān dɔ rōdɔ danaá kōs i kalbēé beē. Adē kəl watang yāsí ɔsə kə ngé kán naā gē ngáy ta rāā yáa ɔ.
- ³Bá tā ba m-əla kə ngákóǝǝǝ gē n̄ toō rōsí té i yā kadē kər n̄ m-ór ta rōm̄ najə yāsí té tām yā yáá n̄ noō té ní, i kər ta rō ké ndāng karī al ɔ, kadē tītə n̄ m-ədən̄ ní, s̄ī i ké əndāī dɔ rōsí danaá kōs bá rōkum ɔ.
- ⁴Ré i beé al anī dan n̄ de ké Masedəwan té gē a reēn̄ sem̄ ba aṅn̄ kadē əndāī dɔ rōsí danaá al báý ní anī, taā n̄ jə-taā kemsí māmák ní a tél i rōsɔl̄ yājí, m-ədə tītə n̄ noō i yā kədañ najə rōsɔl̄ yāsí s̄ī ɔ alé.
- ⁵Adē m-áṅṅ ní, i só té ngáy kadē m̄-dəje ngákóǝǝǝ gē kadē aṅn̄ loosí kété nom̄ té, yā kəndā dɔ yáa gē n̄ ənī ndūsí yā kadē ní danaá. I tītə n̄ noō tá ré m-ūgē anī yáa i ké kəndā dɔ jī kōs bá ɔ, yáá ní a ɔjə kə ndágá kadē s̄ī adī i kə kem ké majaá ba i kə jī ngangā alé ɔ.
- ⁶Adē əga kemsí dɔ najə n̄ toō té: Nge n̄ ənda i séý beē anī a əja i séý beē ɔ, nge n̄ ənda i ngáy anī a əja i ngáy ɔ!
- ⁷I beé ní adē de gē kógəṁ kógəṁ adēn̄ yáa kə gō kem ndigə yádé, ba adē i ké kadē kə ndəngā rōs gō té al ɔ, dɔ gúú té al ɔ. Tɔdɔ Nébā tár i nge kadē yáa kə rōneléé.
- ⁸Nébā asə kadēsí yáá ké majə ké tayā tayā gē malang ngáy, yā kadē s̄ī i kə yáa malang ké asəsí kə ndɔ gē ɔ, kadē gotə n̄ n̄y ní i ngáy kadē ī-rāāīneé kəla ké majə gē malang ɔ,
- ⁹kə gō najə n̄ ndangəñ kem makətübē yā Nébā té na: Ni-adē ngé ndoō gē yáá ngáy, Yáá ké gōtə yān to ngándáng.
- ¹⁰Ba nge n̄ i nge kadē nge kənda kōo kum kōo ɔ, yáa kəsa ɔ ní, a adēsí kum kōo ɔ, a rāā kadē kum kōo ní teē ngáy ɔ, a rāā kadē yáa rāāsí ké ɔjə kadē s̄ī i de ké gōtə gē teē yáa ngáy ɔ.
- ¹¹Ā əngeī yáá ngáy kə ta róbé ké tayā tayā gē, yā kadē ásiīneé kadē yáá ngáy kə kum mbang gē malang. Adē de gē ngáy a ndadēñ Nébā tām yā yáa gē n̄ s̄ī ī-rāāīneé kem majə sedé ní té.
- ¹²Tɔdɔ kəla n̄ toō n̄ ī-rāāī ní, a rāā kadē de gē yā Nébā əngeñ yáá n̄ ndoñ rāādé ní ngóy alé, ba a rāā kadē de gē ngáy a ndadēñ Nébā.
- ¹³Kəla n̄ toō n̄ ī-rāāī ní, a ɔjə yáá n̄ i s̄ī ní kə ndágá. Adē de gē ngáy a ɔsəñ gɔn̄ Nébā tām yā sɔl̄ dɔ yāsí té, sɔl̄ dɔ n̄ ɔjiīneé kə ndágá kadē ī-taāī kem Najə ké Majə yā *Kərist ní. Niñ a ɔsəñ gɔn̄ Nébā tām yā kem majə yāsí té ɔ, adē i kem majə n̄ adīneédə niñ ɔ, gotə de ké rang gē malang ɔ yáa kənge yāsí ngáy ní.

¹⁴Niñ a ndōyñ tām yāsí té, tɔdō neldé sesí najē kem majə ní Nébā rāa sesí ngáyú té ní.

¹⁵Ādē de gē tōyñ Nébā tām yā yáá kə dum kəda gotə ní ni-adē de gē karī té ní!

2 CO 10

Najē ní Pol tūr əda ngé téda najē do kəla yān té gē ní

¹Məkó Pol m-rāāsí bó, mā ní de gē ədañ dóm té na ré jə-ndi ta kum naā té anī najēm na gətóo, ba ré mā i say anī na m-bólsí al báté ní. m-rāāsí bó, kə ta kúl hál kə sɔl lom yā *Kərist o, kə ta kúl kem majə yān o.

²I-lōōi ra sem ta kər najē sesí kanjē bół dan ní m-ā m-ndi sesí ní. Tām de gē ní ədañ na jə-rāa yáa na i gō gir yā deē ndul gē té ní, m-sāa kəjədé kadē gerēñ na m-bóldé alé.

³Jii i deē ndul gē bá tā, ba j-a jə-rōō i tītē ní deē ndul gē a rōōñneé ní alé.

⁴Tɔdō yáa rōō gē ní j-a jə-rōōñ ní, i deē ndul n rāa ní alé. Ba i yáa rōō kə ngañg gē yā Nébā yā nujəñ kújé kə ngañg gē. Jə-nujə gir kə gō té al gē kóó o,

⁵yáa gē malang ní de gē rāañ kə kəjə rōó yā kəgəñ de gē geñ Nébā ní o. J-əho j-a gir kə kem de gē té malang bəlo té kadē oñ ta *Kərist.

⁶Ba jə-ndi do rōjí té kóó bá, yā kadē ré sū ójii kə ndágá kadē sɔl do yāsí i kə majə ɔtə kə taá anī, deē ní a ii yā rāa do ngañg ní, j-a jə-rāa yáa kə tōr, tām yā yáa kə majal ní ni-rāa té ní.

⁷Sii ā áa i gidə yáa kə ndágá! Adē ré de kéréy gir kemən té kadē ni i deē yā Kərist anī, ādē kóó tél gir rang báy to na ré ni i yā *Kərist anī, jii i yān o.

⁸⁻⁹Tógé ní Kóóbē adəjí yā kadē jə-rāañ sesí kadē āwī kum kə kété, ba i yā kadē jə-nujəñsí al ní, ká ré m-ór ta róm ngáyú najən té adē māñ do loon gəgē anī, róm sɔlēm tāmən té alé.

¹⁰Tām de gē ədañ na: Najē ní Pol ndang kem makətübē yān gē té əlañ ní, i najē kə to bół ngáyú gē o, i najē kə ngañg ngáyú gē o. Ba ré nəkó i danjí té anī, tógən gətóo o, najē kərən to ngār al o.

¹¹Deē ní ɔr najē tītē ní noō ní, ādē kóó geñ najē ní toō majə: Najē gē ní jii i dansí té al anī j-a j-ɔr sesí kem makətübūú o, yáa ní jii i dansí té anī j-a jə-rāa o ní, i yáa gē kə toñ tītē naā al alé.

¹²Kə rókum té tā anī, jii j-a jə-nāa kəndā rōjí kadē yā ngé gē ní ədañ najē kə majə do rōdé niñ kó gē té ní alé. Niñ-gerēñ yáa alé, tām unəñ i kəgē rōdé niñ kógē n ɔjəñneé ngāl rōdé ní. Niñ-əndāñ kəgē rōdé ní kadē rōdé niñ kó gē té, yā kəa kə n-toñ tītē kəgē rōdé ní wa.

¹³Jii tā a j-a j-ɔr ta rōjí kə yáá kə māñ dɔ niñ loo n Nébā ɔjə té ní alé. Ba j-a j-ɔr ta rōjí i kə gō dɔ niñ loo kəla n Nébā adəjí ní tá ngóy. Tām ni-adəjí ta róbə adə j-aw bətə j-ugə loosí.

¹⁴Jii jə-māñ dɔ niñ loo yājí alé. Nəngətə gēé kété ní j-aw j-ugə loosí al anī, jə-māñ i dɔ dɔ niñ loo yājí. Banī j-aw bətə j-ugə loosí rōkum kə Najə kə Majə yā *Kərist.

¹⁵Adə dɔ niñ loo n Nébā ɔjə ní, jii jə-māñ dɔ alé. J-ɔr ta rōjí kə kəla kə de kə rang gə rāāñ alé. Ba j-əndā kemjí dɔ té kadə taā kem yāsí a ii kə gidəneé, yā kadə j-asəñ rāā kəla kə bo tɔy nge n jə-rāā kété dɔ dánsí té ní. Banī j-a jə-ra i dɔ niñ loo n Nébā ɔjəjí té ní ngándáńg.

¹⁶Gō té anī bē gə n ndiñ gidəsí té nú ní, j-a j-aw tū té kə Najə kə Majaá. Banī j-a j-ɔr ta rōjí kə kəla n de kə rang gə rāāñ dɔ niñ loo kəla yādə té ní alé.

¹⁷Makətübə yā Nébā əda na: Deē n gey kɔr ta rōn anī, ədə ɔr ta rōn tām kəla n Kóɔbē rāā té ní.

¹⁸Tām i deē n əda najə kə majə ngáy dɔ rōn nəkó té ní n a ndigəneñ ní alé. Banī i deē n Kóɔbē əda najə yāñ kə majə ní.

2 CO 11

Pol o ngámbang kəla kə rōkum al gə o

¹Á! m-ndəngā kadə i-təgāi tasí dɔm té kadə m-rāāñ kōr séy! Aáá, majə kadə i-təgāi tasí dɔm té!

²m-rāā jang najə yāsí té, ba jang n m-rāā ní, i jang kə ii i rō Nébā té. Tām sii i tītə ngōmandə kə geɾ dəngam al báy kə m-əho gətəsí tām yā dəngam kə kógəñ beé té, dəngam ní i *Kərist.

³Banī m-ból najə kadə gir yāsí nujə adə əyāi Kərist kōɔ, tītə n lī góləñ Ebə kə ngam yāñneé ní.

⁴Tɔdɔ ré deē kógəñ reē ɔjəsí najə yā Jeju kə rang ba i yā nge n j-ɔjəsí najə yāñ kété ní alé, aláa əhoi ndíl kə rang kə rōsí té ba i nge n əngeiñ kété ní alé, aláa i-taāi kem Najə kə Majə kə rang ba i nge n i-taāi kem kété ní al anī, sii i-təgāi tasí dɔ té majə ngáy.

⁵Bá tā banī m-áá kadə ngámbang kəla yāsí kə bo ngáy gə n noō, tɔyməñ kə yáá kógəñ alé!

⁶Ré m-geɾ kɔr najə al gəgə anī, m-geɾ yáá al alé. J-ɔjəsí tū yáá gə té malang kadə jii i de kə geɾ yáá gə.

⁷Tél n məkó m-tél kə rōm kə nang té ba m-ósəsí kə dɔɔ, tɔdɔ m-ójəsí Najə kə Majə yā Nébā i karī ní, m-rāā i yáá kə gōtə al a?

⁸m-taā yáá i jī de gə kə kem Egəlijə kə rang gə té, i yáá gə n niñ-adəñ kadə m-əsá tá m-rāāñ kəla m-ədəsí ní.

⁹Ba dan ní m̄-ndi dansí té á ndoō rāām ní, m-ōy deē kógēm alé. Tɔdō ngákóójí gē ní iñ̄n dɔ nang ké Masedəwan té reēn ní, adēmēn yáa malang ní ndoōn rāām ní. Mā m̄-mbāté kɔyísí ō, m̄-nay kē loo mbāté té báy ō.

¹⁰Yáa kɔr ta rō yām ní toō, deē a taā jīm té dɔ nang ké Akayi té alé. M-éda nge ní noō kē ndágá, i kē ta kũl najē ké rōkum yā *Kərist ní to kemm̄ té ní.

¹¹M-éda nge ní noō i tām yā rí té? I tām gey ké m̄-geysí alé té a? Nébā gēr majə kadē m̄-geysí ngáy!

¹²Yáa ní m̄-rāā toó m-ā m-ún ta báy, yā kadē ngé gē ní a sāān najē ké yā kəga rōdɔ gidə té ba kɔrən ta rōdɔ ō, kədañ na kəla rāādɔ na i tītē yājí ō ní, əngeñnéé ta róbən alé.

¹³De gē ní noō i ngámbang kəla ké rōkum alé gē. Najē ké dɔ kəla yādɔ gē ní a rāān té ní, niñ a gólēn i loo, ba tūrēn rōdɔ adē de gē aṅndɔ i ngámbang kəla yā *Kərist gē té.

¹⁴Banī nge ní noō i yáa ké to kɔr kum alé, tām *Sətan nəkó gēgē ní, i nge tél *de ké dɔ rā té yā loo ké unjē kow ō.

¹⁵Adē ré ngé kəla yān gē a télēn ngé kəla gē yā yáa ké gōté anī, i yáa ké jáké alé. Banī ta tōl tadə a to i tītē kəla rāādɔ gē.

Yáa ké tōr ní rāā Pol loo rāā kəla ngōmbang kəla té ní

¹⁶m̄-tél m-éda báy tɔ: Ādē deē kógēm rāām nge kōr té alé. Alé bá anī i-rāāmī nge kōr té ādē m-əngeñ ta róbə kɔr ta rōm séy ō.

¹⁷Najē ní m-ā m̄-rāā yā kōr toó ní, i nge ní Kóōbē ndigə kadē m-ōr ní alé rōkum. Banī m-ā m-ōr i ké loo nge kōr té, tɔdō m̄-sāā kɔr ta rōm.

¹⁸Tītē ní de gē ngáy ɔrēn ta rōdɔ kə yáa gē ké gō yā deē ndul té ní, mā m-ā m-ór ta rōm ō.

¹⁹Sij̄ ní i ngé kum kedē gē ní, tégā ta dɔ ngé kōr gē té i yáa ké tōr rōsí alé!

²⁰Ré əndān gúu dɔsí té tītē ké sij̄ i bəlo gē beé, aláa əsañ tətōsí, aláa gólēnsí, aláa kídēnsí, aláa əndañ dan kumsí anī, sij̄ i-tégāi tasí dɔ té.

²¹Najē ní m-éda ní rōm səlēm loon té: Tām yáa ní jə-rāā ní i ké loo de gē ké tógédɔ gətóo adē alé naā té! Bá tā ba ré de kórēy nāā kɔjə rōn kə yáa kógēm anī, mā m-ā m̄-nāā kɔjə rōm séy ō. Najē ní m-ā m-ōr toó i tītē najē kōr nge kōr beé:

²²Niñ i Hebəro gē a? Mā i Hebəro ō. Niñ i ngán *Israel gē a? Mā i ngōn Israel ō. Niñ i ngán kaa Abəraham gē a? Mā i ngōn kaa Abəraham ō.

²³Niñ i ngé rāā kəla gē yā *Kərist a? Ré i nge ní noō bāa m-ā m-ōr i ké nge kōr té d̄er. Mā m̄-tɔydɔ loo rāā kəla yā Kərist té. m̄-rāā kəla m̄-tɔydɔ. m̄-rāā dəngáy kə nja naā té ō, əndamēn nja i ngáy ō, m-əngé yáa ké asə yom̄ kə nja naā té ō.

²⁴*Jipə gē əndamēn jidə kutə mətá gidə i ndōhó nja i mí ō,

25 Rom gē əndamēn kə ndéy mərawaá nja i mətá ō, de gē sāān t̄lēm nja kógēm ō, t̄dō t̄nīmēn kə mbalá. To b̄o seṁ nja mətá, m̄-rāā ndō kógēm ō kadə kógēm ō dan b̄ul mañ t́.

26 m̄-njērā mbā ngáy, adē m-əngé yáá ḱ to yo gē d̄o bā bo gē t́ ō, j̄i ngé gāng róbə gē t́ ō, j̄i náparēm mēkó gē t́ ō, j̄i nápar de ḱ rang gē t́ ō. M-əngé yáá ḱ to yo gē kem bē bo gē t́ ō, kem d̄əla loo gē t́ ō. M-əngé yáá ḱ to yo d̄o bā bo t́ ō, j̄i ngákóóm ḱ r̄okum al̄ gē t́ ō.

27 m̄-rāā kəla ḱ ngañg gē adē k̄r rāām ō, yáá nāā ḱ ngañg gē nāāmēn ō, m-əñā b̄i kum̄m t́ al̄ nja i ngáy ō. B̄o rāām ō, kəndā rāām ō. M-əsá yáá al̄ nja i ngáy ō. K̄ul̄ oom̄ ō, m̄-nał̄ k̄ubə k̄oŋ ō.

28 Tá kanjē tédá yáá ḱ rang gē ní, m̄-sōl̄ najē yā de gē ḱ kem Egəlijə gē t́ malang kə d̄o ndō gē ō.

29 I náā n ngañg al̄ kanjē kadē m̄-ngañg al̄ seneé ní? I náā n rāā yáá kógēm ḱ majal̄ kanjē kadē najēn t̄rēm ní?

30 Ré i yā kadē m-ójə r̄óm anī, i yáá malang n̄ a ɔjə tógə gətóo yām kə ndágá ní n m-ā m-ójəñ r̄óm ní.

31 Nábā, adē i Bəbə Kóṣbē Jeju n̄ de gē t̄yñ r̄in ngándáñg ní, geṛ kadē m̄-soṛ alé.

32 Dan n̄ mā i kem bē ḱ Damas t́ ní, nge k̄oŋ bē n̄ i nge rāā kəla yā mbañg Aretas ní, t̄ndā ngé ngōm̄ loo gē kə ta róbə gē ḱ yā teñ kem bēé kə ndágá t́.

33 Banī de gē əndāmēn kem d̄obə kógēm ḱ bo t́ ba əlamēn kum k̄oŋ kújé ḱ tū ndogē mbal̄ t́ kə gidə t́ ndágá. I t̄itə n̄ noō n m̄-teñ ta j̄in t́ ní.

2 CO 12

Yáá gē n̄ Pol ɔɔ ō, teñ kumən d̄o t́ ō ní

1 I beé ní, i gár kadē m-ór ta r̄óm, ká nge n̄ noō i yáá ḱ majal̄ gəgē ní. Ba n̄ toō bāa m-ā m-ōṛ i najē yā yáá gē n̄ Kóṣbē ɔjēm adē m-áá ō, yáá gē n̄ ni-teñ kum̄m d̄o t́ ō ní.

2 m̄-geṛ deē yā *Kərist kógēm, ḱ un aṽñ seneé d̄o r̄ə ḱ nge k̄o mətá t́, asə bāl̄ kutə kógēm gidə i ś kə gogé nú k̄ó t̄ā. Ká unəñ i mbéé ḱ r̄okum t́ aáā, ni-ɔɔ i yáá aáā, mā m̄-geṛ alé, i Nábā tá geṛ.

3-4 Ááā, m̄-geṛ kadē unnəñ deē ní aṽñ seneé báté Paradis t́. m̄-tél m-édá báy, ká unəñ i mbéé r̄okum ááā, ká ni-ɔɔ i yáá ááā, m̄-geṛ alé, i Nábā tá geṛ. Deē ní oō najē gē ḱ loo kədan gətóo ō, ḱ ɔgəñ deē ndul kəda gotə ō.

5 Mā m-ā m-ór ta r̄óm tām yā de ḱ beé t́, banī m-ā m-ór ta r̄óm tām yā r̄óm mēkó t́ alé. Ré m-ór ta r̄óm anī, i tām yā tógə gətóo yām gē t́.

⁶Loo ké beé té, ré m-gey i kɔr ta rɔm anī, mā i de ké mbóo alé, tɔdɔ m-éda i najē ké rɔkum. Ba m-lōō girí, i tɔdɔ m-gey kadē deē gir na mā m-tɔy yáá n ni-aam loo rāa té ní al̄ ɔ, mā m-tɔy yáá n ni-oō najēn tam té ní al̄ ɔ.

⁷Yáá n Nébā teē kumm dɔ té ní, i yáá ké bo ngáy al̄ naā ɔ, ni gey kadē m-ójə rɔm najēn té al̄ ɔ. Adē ni-əla kōn kógēm kem dām té, kōn ní i *de ké dɔ rā té kógēm yā *Sətan, ké kadē əndam na sógə m-ójə rɔm.

⁸m-dəje Kɔɔbē nja mətá kadē ɔrēm kɔɔ kum tápē ní té.

⁹Banī ni-tél ədam na kem majə n na n-rāa sem ní na asə tām yām té. Tām tógən ɔjə rɔn kē ndágá ngáy i dan n tógəm mā na gətóo kɔɔ té ní. Adē yáá n kemm gey ngáy ní i kɔjə rɔm tām yā tógə gətóo yām té, yā kadē tógə *Kərist ɔjəh rɔn kē ndágá kə ta kŭlēm.

¹⁰I tām najē n noō té n nelēm yáa gē ké rāamēn adē tógəm gətóo gē ɔ, ndū gē ké tájəmēn ɔ, yáá ké to ból gē ké rāamēn ɔ, rāa ké rāamēn ndoō té ɔ, yáa gē ké rāamēn adē m-ndi kə sōlōó kekəre gē ɔ tām yā Kərist té ní. Tɔdɔ, m-əngé tógə i dan n m-ngaŋ al̄ ní.

Pol sōl tām yā Korəntə gē té

¹¹M-ɔr najē tītē ké kɔr rāam beé, ba i sŭi n i-rai sem ta rāa kɔr ní. Majə kadē i sŭi n ədaī najē ké majə yām mā ní. Mā i yáá kógēm alé.

¹²Yáa gē n ɔjəh kē ndágá kadē mā i ngōmbang kəla ní, rāan yáa dɔ dánsi té. Niñ n toō: I tégā ké m-tégā tam ngáy dan yáa gē té malang ɔ, i yáá ké majə ngáy ké to kɔr kum gē ɔ, i yáá ké yāa ké tayā tayā gē ɔ, i yáa gē ké rāa kə tógó ɔ.

¹³Yáá n de gē ké kem Egəlijə ké rang gē té əngeñ ba sŭi əngeī al̄ ní i rí? I kadē m-ɔysí al̄ ngóy al̄ a? Yáá ké góté al̄ n noō n m-rāa sesí ní, m-dəjesí kadē i-māyī rɔsí dɔm té najēn té!

¹⁴m-ndi dɔ rɔm té kɔɔ yā kadē m-āw loosí nja ké nge kɔ mətá, banī m-ā m-ɔysí alé. Tām yáá n m-sāa ní, i yáa kənge yāsí alé, ba i ngarāŋ kumsí sŭi kó gē. Tɔdɔ i ngán gē n a kánēn yáa kənge kē dɔ naā té tām yā ngé kojədə gē té ní alé, banī i ngé kojə ngán gē n a kánēn yáa kənge kē dɔ naā té tām yā ngáídé gē té ní.

¹⁵m-ndigə ngáy kadē m-ādē yáa yām malang ɔ, m-ādē rɔm məkó ɔ, yā rāan sesí. Ré m-társí asə naā beé anī, ā i-tarmī séy beé a?

¹⁶I beé ní, majə kadē áa i-gerī kadē m-ɔysí al̄ rɔkum. Banī de kərəy a əda na kumm na edē ngáy, adē na m-əwásí na i kə ngamaá.

¹⁷De gē n m-əládé loosí ní, m-əsásí kə ta kŭl deē kógēm dandé té a?

¹⁸m-rāa Titə bɔ kadē āw loosí ɔ, ngókóójí n i-geñni ní, m-əlan kadē āw seneé ɔ. Ní, Titə əsasí tū yáá kərəy té a? Jŭi seneé ní jə-ra i dɔ gir ké kógēm beé té n jə-rāan yáá ní al̄ a? J-un i gō tóo naā al̄ a?

¹⁹Jóo toó ní, sīī ī-gírī kadē jīī j-a jə-nějē i najē dɔ rōjí té ta kumsí té a? I beé alé! Najē n j-ɔr ní, j-ɔr i tītē n *Kərist ndigəñ ní, ta kum Nəbā té. Ba kó tár gē, j-ədasí yáá gē n noō malang i yā kadē ī-togīnéé kum kē kété kété.

²⁰m-ból najē kadē ré m-āw loosí anī, m-əngésí i tītē n m-gírəñ ní alé ō, sīī əngemī i tītē n ī-gírīnéé ní alé ō. m-ból najē kadē kōl naā gē, kə kəndā naā nii gē, kə wōng gē, kə rōō naā dɔ loo té gē, kə tájē naā gē, kə tām kə naá gē, kə haalo gē, kə kɔjə rō gē, kə yáá kə ɔɔ gō naā alé gē toñ dɔ dánsí té.

²¹m-ból najē kadē ré gogé m-teē loosí anī, Nəbā əla rōsɔl dɔm té ta kumsí té, kadē m-nōō tām yā de kərəy gē kə rāāñ yáá kə majal kété, ba lōōñ gir hál rāā yáá kə to yɛr kum gē té alé ō, lōōñ gir sāa naā loo kaya té alé ō, lōōñ gir háldé kə majal té alé ō té.

2 CO 13

Tāā ké ta tōl ta té ō, lápéya ō

¹I nja ké nge kɔ mətá n m-ā m-āw kē loosí toō. Tītē n makətübē yā Nəbā ədañ ní, a gāngəñ sarya malang i kə gō najē kɔr de kə kum té gē jōó, aláa mətá.

²I najē ké m-édá kété kōó, dan n m-āwñ loosí nja ké nge kɔ jōó ní té. Ba bōólaā n m-gətóo dansí té ní, m-tél m-édá ngé gē n rāāñ yáá kə majal ní ō, m-éda gotə de gē malang ō, kadē gerəñ pá tá, na ré m-tél m-āw gogé loosí anī, m-ā m-əyɔ deē kógəñ karī alé.

³Ī-geyīi i kadē kə m-ójésí yáá kə ɔjə kə ndágá kadē *Kərist a ɔr najē kə ta kŭləñ ní, m-ā m-ójəñsí ngeé ō. Tām yāsí té báa tógə Kərist gətóo alé, banī ni-ɔjə tógəñ kə ndágá dɔ dánsí té.

⁴Ngañg alé yāñ rāā adē əndanəñ kə máyá tū kágə kə dēsé té, banī ni-ndi kə kumneé i kə ta kŭl tógə yā Nəbāá. Kə gō boo n jə-boo naā seneé ní báa, rāā adē tógəjí jīī gətóo ō. Banī yáá n jə-rāā sesí ní, ɔjə kadē jə-ndi i kə kumjí seneé kə ta kŭl tógə yā Nəbāá.

⁵Sīī kó gē əndāī maý rōsí ba ááī kē sīī i dɔ róbə taā kem té wa. Ī-nāāī rōsí. Aké ī-gerī kadē Jeju *Kərist i kemsí té alé a? Ké nāā n ī-nāāī rōsí ní əñísí i kōó a?

⁶Ba m-taā kem kadē ā ī-gerī kadē Kərist i kemjí jīī té, tām jīī j-ɔjə kə ndágá kadē ni i kemjí té.

⁷Jə-ndōy Nəbā kadē ī-rāāī yáá kógəñ kə majal alé. I yā kadē de gē ndigəñneéjí alé, banī i yā kadē sīī ī-rāāīnéé yáá kə majə, ba kadē jīī báa jə-to tītē de gē kə nāāñjí, banī j-asə alé beē.

⁸Tām tógəjí kə yā kadē jə-rōɔñ najē kə rōkum yā Nəbā gətóo. Tógé n j-āwñ ní i tām yā najē kə rōkum té ngóy.

⁹Dan n jə-ngañg alé báa jə-rāā rōñel, banī sīī i de kə ngañg gē. I tām najē n noō té n jə-dəje kem ndōy yájí té, kadē ī-télii de kə majə ɔtə kə taá gē ní.

10I tām najē n̄ noō té n m̄-ndangə́n najē gē n̄ toō malang m-ādēsí dan n̄ mā i say rōsí té ní. I yā kadē loo n̄ mā i dansí té anī, m-ə́ndā tógé n̄ Kóḡbē adēm ní kə ngangā́ dōsí té alé. Tōdō tógé n̄ Kóḡbē adēm ní, i yā kadē m̄-mbūsə́n deē, banī i yā kadē m̄-nujə́n deē alé.

11Ké tām yā gotə yáá ké rang gē té báa, ngákóóm gē, ī-ndiī kə rōneléé ō, ī-rāāi tá kadē ī-téliī de gē ké majə ɔ́tə́n kə taá gē ō, élaī gō kem naā té ō, ādī míndésí asə naā ō, ī-ndiī lom kə naá ō. Loo n̄ noō té Nə́bā ké nge tár ō, ké nge rāā kadē lom to ō, a ndi sesí.

12Ī-birī naā kə rōsí té ī-rāāineé naā lápóya ké loo ngákóo naā gē té. Ngé ké *táí gē malang rāānsí lápóya.

13Sijī malang ní, ādē Kóḡbē Jeju *Kərist rāā kem majə sesí ō, Nə́bā társí ō, ī-rāāi kem kógə́m kə *Ndií ké Táí ō.

GAL

GAL 1

Pol rāa Galatə gē lápəya

¹I mā Pol n i ngōmbang kəla yā Jeju, banī i kə gō kem ndigə yā de gēé al̄ ō, i kə gō najē ké ta deē kógēm̄ té al̄ ō, banī i kə ta kŭl̄ Jeju *Kərist nəkó ō, i kə ta kŭl̄ Bəbəjí Nəbā n̄ ndól̄ Jeju dan de ké koy gē t́ ō ní,

²i mā ō, ngákóójí gē malang n̄ i seím ní ō n, j-əla kə makətübē n̄ toō ní. J-əlañ j-ādē i de gē ké kem Egəlijə gē ké gō nang ké Galasi t́.

³Ādē Bəbəjí Nəbā, niñ kə Kóṣbē Jeju Kərist, rāāñ kem majə sesí ō, səlēñ kemsí ō.

⁴Jeju Kərist, i nge n̄ adē rōñ kə gō kem ndigə yā Bəbəjí Nəbāá tām̄ yā majal̄ yājí gē t́, yā kərēñjí kṵṵ dan yáá ké majal̄ ké dɔ nang t́ laā t́ ní.

⁵*Kəṣə gəñ i tām̄ yāñ t́ kə dɔ bāl̄ gē! *Adē i títē n̄ noō!

Najē ké Majə i kógēm̄ beē ngóy

⁶Or kumm̄ sesí tɔdō ī-télii lāv̄ kṵṵ gō Nəbā n̄ bārsí ba rajəsí kə ta kŭl̄ Kərist ní, yā kunēñ gō Najē ké Majə ké rang.

⁷Ké rōkum t́ tá anī Najē ké Majə ké rang gətóo, ba m-ōr̄ najē sesí títē n̄ noō i tām̄ yā de ké ngé t́la najē kemsí gē t́. Niñ-geyñ i tūr gidə Najē ké Majə yā *Kərist kṵṵ.

⁸Ní, ré i jji kó gē gēgē, aké i *de ké dɔ rā t́ kógēm̄ gēgē n̄ ɔjəsí Najē ké Majə ké to tayā gō ni n̄ j-ɔjəsí kété t́ ní anī, kadē ndól̄ i dɔñ t́.

⁹J-ədasí kété kṵṵ bá, ba m-tél̄ m-édásí bōólaā báý tɔ. Ré deē kógēm̄ ɔjəsí Najē ké Majə ké to títē nge n̄ ī-taāi kem bá ní al̄ anī, kadē ndól̄ i dɔ kṵṵ t́.

¹⁰Ní, mā m-sāā i kadē i de gē n̄ kə ndigəməñ, aké i Nəbā n̄ kə ndigəməñ m̄? m-sāā i kadē nēl̄ de gē seím a? Ré i de gē n̄ m-sāā kadē kə nēldé seím anī, mā i nge kəla yā *Kərist tɔ alé.

Loo t́l̄ n̄ Pol t́l̄ ngōmbang kəla ní

¹¹Ngákóóm̄ gē, m-édásí wáng, na Najē ké Majə n̄ m-ɔjəsí ní, i deē ndul n̄ kuməñ teē dɔ t́ ní alé.

¹²Tá i deē n̄ ɔjəñ al̄ ō, ndóōm̄ al̄ ō, ba i Jeju *Kərist nəkó n̄ teē kumm̄ dɔ t́ ní.

¹³Tām̄ sjī ōōi gotə hál̄ yáa rāām̄ ké kété jóo gē, dan n̄ mā m-rāañ kəla m-ādē Nəbā kə gō róbəñ yā *Jipə gēé ní. m-rāā kum Egəlijə yā Nəbā ndoō t́ kə ngangāá ngáȳ ō, m-rāādé yáá ké majal̄ ngáȳ ō.

¹⁴*Jipə madém̄ gē n̄ bāl̄jí asə naā ní, m-rāā kəla m-ādē Nəbā kə gō róbəñ yā *Jipə gēé m̄-tɔȳd́. Tām̄ ɔom̄ tɔdō yáa kágē bē yā kaarñ gē tɔȳ yād́.

¹⁵Banī Nəbā rajəñ, ni-gərāñ dan n̄ mā i kem kóóm̄ t́ báý ní, ba bārəñ kadē m-rāā kəla m-ādēñ.

- 16** Ba loo ní ni teē kumrín dɔ Ngōnən té kadē m-ójə de gē ké niñ i Jipə al gē Najə ké Majə yān ní, m-āw rō deē kógēm té m-dəjen kɔjə al ɔ,
- 17** de gē ní niñ i ngámbang kəla gē kété nom té ní, m-āw kaadé té *Jerusalem al ɔ, ba m-āw i gō nang ké Arabə té kanjə kɔr bāā ɔ. Gō té anī, m-tél dɔ té m-āw gogé Damas ɔ.
- 18** Bāl mətá gō té anī m-āw Jerusalem kadē m-geř Kepas, ba m-ndi seneé ndō kutə gidə i mí.
- 19** M-áa ngōmbang kəla ké rang kógēm alé, ba i Jakə ké ngōkóú Kóɔbē ngóy.
- 20** M-éda kə ta kum Nəbā té, najə ní m-ndang m-ādəsí toō i najə ké soř alé.
- 21** Gō té anī m-āw gō nang ké Siri té ɔ, ké Silisi té ɔ.
- 22** Ba dan ngé ní noō té ní, de gē ké kem Egəlijə gē yā *Kərist ké gō nang ké Jude té geřmən mā alé.
- 23** I najə ní de ké rang gē a ədañ dɔm té ní ngóy n niñ-gerən ní, de gē ədañ na: Deē ní kété a rāa kumjí ndoō té ní, ngɔlaa a ɔjə i najə taā kem ní ni sāa nujəh kɔɔ ní.
- 24** Adə niñ-ɔsəh ɔɔn Nəbā najə yām té.

GAL 2

Pol ɔ ngámbang kəla ké rang gē ɔ

- 1** Bāl kutə gidə i só gō té anī, m-tél m-āw *Jerusalem gogé báý tɔ jii kə Barnabasaá ɔ, m-ún Titə m-ādə aw sem ɔ.
- 2** Tá kawrín Jerusalem ní, i gō teē ké Nəbā teē kumrín dɔ té kadē m-āw té. Dan ní m-āw ní, m-ójə ngé gē ní niñ i ngé kɔr no de gē ní gir Najə ké Majə ní m-ójə de gē ní niñ i Jipə al gē ní kə kérdé, na sōgə ngɔdē ní m-āy bá, alaa m-ā m-āy báý ní, i ngɔdē ké ndāng karī.
- 3-4** Ngákóújí ké rɔkum al gē túdēh danjí té bá tā, ba Titə ní i sem á ni i Gərek ní, ɔsəh seneé ta *kəja mɔtən alé. Ngákóújí ké rɔkum al gē ngé ní toō a uməh i hál rāájí yáú ké loo kɔɔ rɔjí ní Jeju *Kərist adəjí ní, yā rāānjí bəlo té.
- 5** Ba jii j-adədé kum mbang kógēm gəgə al báté, yā kadē rɔkum yā Najə ké Majə toñ gotoó beē tām yāsí té.
- 6** Ba ngé gē ní i ngé kɔr no de gē ní, ɔjəməh yáú ké kijə gē kadē m-rāādé dɔ gúú té alé. Kə rɔkum té, ká ré niñ i ngé kɔr no de gē kété gəgə anī usəh mā alé, tɔdɔ Nəbā a gāng sarya i tām ta kum deē alé.
- 7** Banī niñ-āāh kadē Nəbā adəh mā kəla kɔjə de gē ní niñ i Jipə al gē ní Najə ké Majə, titə ní adəh Piyer kəla kɔjə *Jipə gē Najə ké Majə ní.
- 8** Tɔdɔ nge ní rāa kəla kem Piyer té adə ni-tél ngōmbang kəla yā *Jipə gē ní, rāa kəla kemh mā té adə mā m-tél ngōmbang kəla yā de gē ní i *Jipə al gē ní ɔ.

⁹Kəla ké tayā n Nəbā adēm ní, Jakə o Piyer o Jaa o n de gē əndān tógədə i dɔdə niñ té ní, niñ-aa gerēñ. Adē niñ-əhɔñ jji, mā o Barnabas o ɔjəñneé kadē kemdə i gō yājí tē. I tītē n noō n j-oōn naā kadē jji j-a jə-rāa kəla i dan de gē ké niñ i Jipə al gē tē, ba niñ a rāān kəla i dan *Jipə gē tē ní.

¹⁰Yáá n dəjeñjí ní i kadē əga kemjí dɔ ngé ndoō gē tē ngóy, adē m-əndā kumrñ girí m-rāa majə.

Pol ndāng Piyer kem bē ké Aṭiyos tē

¹¹Ba dan n Piyer reē kem bē ké Aṭiyos tē anī, m-mbāté najə gōn tē ta kumən tē, tɔdɔ yáa rāan i gō tē alé.

¹²Tām kété tá kadē deē yā Jakə kórēy gē ugəñ ní, ni-əsa yáa kə de gē n niñ i Jipə al gē ní. Ba ré niñ-reē ugəñ anī ni-ɔr rōn kɔɔ rōdɔ tē, tɔdɔ ni bōl i *Jipə gē.

¹³Loo n noō tē gotə *Jipə gē rāān yáa kə bōló tītē yān o, Barnabas nəkɔ gəgē ndájə yáa rāadɔ o.

¹⁴Ba dan n m-áa kadē háldɔ i sómúú al o, ndetə yáa ké rōkum yā Najə ké Majə al o anī, m-éda Piyer ta kum de gē tē malang na: Ī n i *Jipə ní, ĩ-rāa hál deē n ni i Jipə al ní anī, loo kadē ósə kə de gē n niñ i Jipə al gē ní ta rāa hál yā *Jipə gē i baý?

Jipə gē o de gē n i Jipə al gē ní o ajəñ

¹⁵Jii i *Jipə ké kojə gē ba jii i ngé rāa majal gē n noō n niñ i Jipə al gē ní alé.

¹⁶Bá tā ba jə-gerī kadē yáa n rāa adē deē tél de ké sómúú ta kum Nəbā tē ní, i ngōm *ndū najə gē alé, ba i kadē deē taā kem Jeju *Kərist. Adē jii, jə-taāi kem Kərist Jeju o, yā kadē gerəñneé kadē jii i de ké sómúú gē sɔɔn taā ké jə-taāi kem Kərist, banī i sɔɔn ngōm ké jə-ngōmī *ndū najə gē alé. Tɔdɔ de ké kadē Nəbā rāan de ké sómúú tē, sɔɔn ngōm ké kɔɔ ngōm ndū najə ní, gətóo.

¹⁷Ba ré dan n jə-sāai kadē rāāñjí de ké sómúú gē tē kə ta kŭl *Kərist ní, reē teēñ dɔ tē kadē jii i ngé rāa majal gē o anī, kumən na Kərist i nge rāa majal o a? I beé alé!

¹⁸Tɔdɔ yáa n m-nujəñ sák sák kɔɔ ní, ré m-tél m-rāa gogé anī, m-rāa rōm i nge māñ dɔ *ndū najə tē.

¹⁹Tɔdɔ mā i de ké m-óy kɔɔ kə gō ndū najá. Ba koy n m-óy ní, i ndū najə nəkɔ n tōlēm yā kadē m-ndi kə kumrñ tām yā Nəbā tē ní. Mā i de ké əndaməñ kə máyá tū kágə ké dēsé tē naā tē kə Kərist kɔɔ.

²⁰m-ndi kə kumrñ bá tā ba i mā alé, i *Kərist n ndi kə kumneé kemrñ tē ní. Tɔdɔ ndirñ ké deē ndul tē ké ngɔr n toō tē ní, m-ndi i kə ta kŭl taā ké m-taā kem Ngōñ Nəbā ké tárəm, tɔdɔ ni-adə rōn kum gotəm.

²¹Mā m-rāa rajə n Nəbā rajəm ní i yáa ké ndāng karī tē alé. Tɔdɔ ré deē a tél de ké gōtə i kə ta kŭl rāa yáa n *ndū najə əda ní anī, Kərist oy i yo ké ndāng karī.

GAL 3

Ndū najē ō taā kem ō

- ¹Galatə gē, sīi i de ké kuṛ dɔsí gətóo. Sīi n ɔjənsí najē yā Jeju *Kərist ké əndanəñ kə máyá tú kágē ké dēsé té adē unjē ta kumsí té ní, i náā n tūr kumsí kɔ́ ní?
- ²I najē ké kal kógēm beē n toō n m-gey kadē ī-tūrmī té ní. Najē ní n toō: Əngeī Ndíl Nóbā i tām rāā ké ī-rāāi yáá ké *ndū najē əda kadē yā rāā té, aké i tām koō ké ōōi Najē ké Majə ba ī-taāi kem té m?
- ³Kuṛ dɔsí gətóo asə naā beé a? Sīi n élaī gir i kə Ndílí ní, ngɔlaā ī-geyiī tōl ta i kə tógésí tā a?
- ⁴Tasí náā yáá ké majə asə naā beé gē i ndāng karī a? Kadē i ndāng karī ní loon gətóo.
- ⁵Nge n adēsí Ndíl ō, rāā yáá ké yāā gē dɔ dānsí té ō ní, rāā i tām rāā ké sīi ī-rāāi yáá gē ké *ndū najē əda kadē yā rāā gē té, aké i tām koō ké ōōi Najē ké Majə ō ī-taāi kem ō m?
- ⁶Dan n Abəraham taā kem Nóbā ní, Nóbā rāān de ké gōté té sɔñ taā kem yān ní,
- ⁷majə kadē ī-gerī na i ngé taā kem gē n i ngán kaa Abəraham ké rɔkum gē ní.
- ⁸Tá ndangəñ kem makətübē yā Nóbā té kété na, Nóbā a rāā kadē de gē n i Jipə al gē ní, a téləñ de ké sůmūú gē loo n a taān kem ní. I tām najē n toō té n ədañ Abəraham Najē ké Majə n toō kemeé na: Nápar de gē malang a əngeñ tór ta i kə ta kúlí ní.
- ⁹Abəraham taā kem Nóbā, anī Nóbā tór tan dɔn té. Adē ngé taā kem gē malang ní, Nóbā tór tan dɔdɔ té tītə yān ō.
- ¹⁰Ba ngé gē n əndān tógédé i dɔ rāā yáá n *ndū najē əda té ní, ndól i dɔdɔ té. Tɔdɔ i ké ndang na: Náā nəkó n rāā yáá malang n ndangəñ kem makətübē ndū najē té ní al ní i de ké ndól i dɔn té.
- ¹¹Kadē *ndū najē asə rāā kadē deē kógēm tél de ké sůmūú ta kum Nóbā té al ní, nge n noō i yáá ké to i kə dɔ ndágá wáng. Tɔdɔ i ké ndang na: Deē n i de ké gōté ta kum Nóbā té kə ta kúl taā kem yān ní, a ndi kə kumneé i kə ta kúl taā kem.
- ¹²Ba *ndū najē teē i tū taā kem té alé, banī deē n rāā yáá gē n ndū najē əda ní, kɔ́ a ndi kə kumneé i kə ta kúldɔ.
- ¹³Dan n *Kərist tél de ké ndól i dɔn té kum gotəjí ní, ni-ɔrjí kɔ́ gir ndól yā *ndū najē té. Tɔdɔ i ké ndang na: Deē n naānəñ dɔ́ tú kágē té ní, ndól i dɔn té.
- ¹⁴Nge n noō i yā kadē tór ta yā Abəraham reēn dɔ de gē n niñ i Jipə al gē ní té kə ta kúl Jeju Kərist ō, yā kadē j-əngeīn Ndíl n Nóbā ənī míndən yā kadē ní kə ta kúl taā kem ō.

Ndū najē ō kəni míndə yā Nóbā ō

15Ngákóóm gē, m-ā m-ún yáa rāa deē ndul gē yā kəjənsí yáa kógēm. Ré najē gē kə dɔ kənge yáa kə gotə deē té i kə ndang kə gōó anī, de kə yā kə kum najē kógēm tū té kəkə, aké kə yā kənī yān dɔ té, gətóo.

16Banī i Abərahām ō, ngōn kaan ō n Nəbā ənī míndən adədé ní. I kə kəda na i ngán kaan gē tītē kə niñ i ngáy beē alé, ba na i ngōn kaaí, adē i de kə kal kógēm beē, deē ní i *Kərist.

17Najē n m-édá ní n toó: Kété ní Nəbā ənī míndən ba ɔjə yáa gē kə dɔ té kə yā rāa. Bāl bú só kə kutə méta gō té anī, *ndū najē reē yān. Ba ndū najē ní asə nujə ndū Nəbā n ənī ní alé. Ré i beé al anī ndū Nəbā n ənī ní i yáa kə kanjə kumən.

18Ba ré yáa ndəbā n Nəbā adē deē karī ní, i kə ta kūl ndū najá anī, i kə ta kūl kənī ndūú tɔ alé. Banī Nəbā rāa majə kə Abərahām i kə ta kūl míndən kə ənī adən.

19Ré i beé anī, əndān *ndū najē i tām rí té? Əndān ndū najē dɔ kənī míndé té i yā kadē mān dɔ ndū najē ɔjən rōn kə ndágá, yā ngóón ta reē ngōn kaa n kənī míndə i tām yān té ní. I *de kə dɔ rā té gē n teēn kə *ndū najē ní, kə ta kūl jī nge ra mbəná té kógēm.

20Tá nge ra mbəná té ní, i nge ra mbəná deē kógēm té ngóy alé. Banī Nəbā i kal kógēm beē.

Nəbā adē de gē ndū najē i tām rí té?

21I beé tā ní, *ndū najē a ɔgē kənge yáa n Nəbā ənī míndən najən té ní a? Séy al báté. Tɔdɔ nəngəté adənjí ndū najē kə asə kadē de gē əngeñ kajə tū té anī, ndū najē a rāa kadē de gē téləñ de kə góté gē rɔkum.

22Ba i tītē n noō alé, tām makətübə yā Nəbā əla dɔ yáa gē malang kə dɔ nang té gír tógə yā majal té, yā kadē Nəbā adən ngé taā kem gē yáa n ni-əni míndən yā kadē ngé taā kem Jeju *Kərist gē ní.

23Kété tá kadē taā kem reē ní, *ndū najē əhɔjí dəngáy báté kadē teēn kumjí dɔ taā kem té.

24Adē ndū najē əndā kumən gírjí té báté kadē dan n Kərist reē ugə anī, jə-taāi kemən yā téləñ de kə sūmūú gē.

25Ba dan n taā kem reē ugə anī, jīi i gír nge kəndā kumən gírjí té tɔ alé.

26Tɔdɔ sīi malang i ngán Nəbā gē sɔɔ n taā kə i-taāi kem *Kərist Jeju,

27tām sīi malang n rāānsí *batém kə rī Kərist ní, əlaī Kərist rōsí té tītē kübə beé.

28Adē dansí té ní, kəda na de kə beé na i *Jipə, ba de kə beé na i Gərek, de kə beé na i bəlo, ba de kə beé na i kōw rōn, aláa kəda na ni n toō na i de kə dəyá, ba ni n toō na i kə dəngam ní, i yáa kə kumən gətóo.

29Tɔdɔ sīi malang i de kə kógēm beē gē, sɔɔn boo kə i-booi naā kə *Kərist. Adē ré sīi i de gē yā Kərist anī, sīi i gír kaa yā Abərahām ō, ngé kənge yáa gē n Nəbā ənī míndən yā kadədé ní ō.

GAL 4

- ¹Adē dan ní nge kənge yáa ndəbā nay ngōñ báý ní, ni i kóo yáa gē bá tā, ba ni i tītē bəlo beé,
- ²tədō ni-ndi i gír tógə yā de kə ngé ngōmən gē té ō, ngé ngōm yáa yān gē té ō, bátə kadē ndō ní bəbən əjə ní ugē pá tá.
- ³I tītē ní toō tām yājí té ō. Tām dan ní jū i ngán gē báý ní, tógé kə dɔ nang té gē ɔɔñ bē dɔjí té.
- ⁴Ba dan ní ndō asə anī, Nəbā əla Ngōnən adē de kə dəyá oɔn. Oɔnən i dan ní *ndū najə i kóo yáa gē té ní,
- ⁵yā kadē ni-gāngəń dɔ ngé gē ní ndiñ i gír tógə yā *ndū najə té ní ō, rāāńjí kadē jə-télii ngán Nəbā gē ō.
- ⁶Sij i ngán Nəbā gē rōkum i karī alé, tədō Nəbā əla Ndíl Ngōnən kemjí té, tá Ndíl ní əda kə ndū boó na Aba, Bəbəjí!
- ⁷Adē ní toō i bəlo tɔ alé tā, ba i ngōñ Nəbā. Ré i ngōnən anī, i nge kənge yáa ndəbā ō.

Pol sōl tām yā Galatə gē té

- ⁸Joo dan ní i-geri Nəbā alé báý ní, i-rāāi kəla bəlo yā ngé gē ní i nəbā kə rōkum alé gē ní.
- ⁹Ba ngəlaā i-geri Nəbā, ba kə rōkum té tā anī, i Nəbā n geńsí ní. Ní, i baý á i-tél ā i-rāāi kəla yā tógé kə dɔ nang té gē ní i nəbā kə rōkum alé gē ní? I tām rí tá i-télii bəlo yādə gē báý ní?
- ¹⁰Sij əndāi kumsí majə gír ndō gē té ō, nāā gē té ō, bar gē kə bāl gē té ō, i-royineédə.
- ¹¹Kəla ní m-rāā tām yāsí té ní, m-bōl najə kadē i kəla kə ndāng karī.
- ¹²Ngákóóm gē, m-rāāsí bó kadē i-tél i-toi tītəń mā, tədō mā m-tél m-to tītəsí ō. Sij i-rāāi yáa kógəń kə gō té alé sem alé.
- ¹³Sij i-geri majə kadē i tām yā moy kə rāām té n m-ójəńsí Najə kə Majə kété ní.
- ¹⁴Moy ní rāām ní nəngətə gēé, sij ā i-kídəmi ō, ā i-mbātəmi ō, najən té. Ba sij i-rāāi nge ní noo alé, ba əhəmi kə rōsí té tītē *de kə dɔ rā té yā Nəbā ō, tītē *Kərist Jeju ō.
- ¹⁵Dan ngeé ní noo té ní, rōsí nelsí ngáy. Ba ngəlaā ní, ta rōnel yāsí ní tū i rá? M-ədásí najə kə rōkum, dan ngeé ní noo té ní, ré əsī i kə r kumsí kadəń anī, ā ɔri.
- ¹⁶Ba ngəlaā m-tél madə baāsí i tām najə kə rōkum ní m-ədásí té ní a?
- ¹⁷Koo ní ɔɔ de kərəy gē tədōsí ní, i koo tədō kə gō té alé. Niñ-geyñ kərsí rōm té koo i yā kadē ɔɔsí tədōdə.

18 Majə kadə ɔɔsí tɔdɔ yáá ké majə i kə dɔ ndɔ gə, ba kadə i dan n mā i sesí ní tá ngóy alé.

19 Ngáném ké dūú gə, tápə n m-éngé ní, i tītə yā dəyá n rāā loo kojə ngōn ní, bátə kadə *Kərist əndān rōn kemsí tə.

20 Kum mbang n toō tə ní, m-ndəngā ngáy kadə mā i dansí tə, kadə m-ōr najə kə gōo kadə udə dɔsí tə, tɔdɔ kemm rāām najə yāsí tə.

Agar ō Sara ō

21 Sij n i-geyi kəla dɔsí gir *ndū najə tə ní, najə n ndū najə əda ní ōōi al a édamī.

22 Tɔdɔ i ké ndang kem makətübūú na Abəraham ojə ngán ké dəngam gə jōo, kógə́m i ngōn dəyá ké bəlo, ba kógə́m i ngōn dəyá ké kɔ́ɔ rōn.

23 Banī ngōn dəyá ké bəlo ní, ojənə́n i kə gō dā rɔ́ɔ, ba ngōn dəyá ké kɔ́ɔ rōn ní ojənə́n i kə ta kŭl kəni míndə.

24 Yáá gə n toō i kŭjə najə, tɔdɔ dəyá gə n noō i *madə naā ké jōo gə: Kógə́m i madə naā ké mbał ké *Sinai tə, adə i Agar n i dəyá ké ojə deē i tām yā bəlo tə ní.

25 Tɔdɔ Agar i kum gotə mbał ké *Sinai gō nang ké Arabə tə. Ni i *Jerusalem ké ngəlaā n toō, tɔdɔ ni i bəlo naā tə kə ngánən gēé.

26 Banī Jerusalem ké dɔ́ɔ i kɔ́ɔ rōn, adə i ni n i kóóji ní.

27 Tɔdɔ ndangə́n kem makətübə yā Nə́bā tə na: Dəyá ké kujə, i n ójə ngōn al ní, i-rāā rōnel. I n i-geṛ tápə yā kojə ngōn al ní, əla ndíl rōnel. Tɔdɔ ngán kem dəyá ké kəyá kɔ́ɔ i ngáy tɔy ngán kem dəyá ké ndi jī ngaan tə.

28 Ba sij ngákóóm gə, sij i ngán kəni míndə gə tītə yā Isaak.

29 Ba tītə n kété jóo ngōn n ojənə́n kə gō yā dā rɔ́ɔ rāā nge n ojənə́n kə gō yā Ndílí ndoō tə ní, ngəlaā a to i tītə n noō ō.

30 Banī makətübə yā Nə́bā əda na i rí? Əda na kə i-tə́bā dəyá ké bəlo kɔ́ɔ niñ kə ngōñneé, na sōgə́ ngōn dəyá kə bəlo ənge yáá ndəbā naā tə kə ngōn dəyá ké ni i kɔ́ɔ rōn.

31 I beé ní, ngákóóm gə, jii i ngán dəyá ké bəlo alé, banī i ngán dəyá ké ni i kɔ́ɔ rōn.

GAL 5

I-lōōi tii ta kɔ́ɔ rō yāsí

1 *Kərist gāng dɔ́ɔ i yā kadə jii i kɔ́ɔ rɔ́ɔ gə. Ní, əhɔ́i rɔ́sɔ́ tɔgə ba i-lōōi kəla dɔ́ɔ gir bəloó gogə́ báy tɔ.

2 Áaí, mā Pol m-ədásí na ré ādī *əjañ mɔ́təsí anī, Kərist a teē yáá tām yāsí tə tɔ al bátə.

3 M-ədásí m-ādə gāng, náā nə́kɔ́ n adə əjañ mɔ́tən anī, i gár kadə ni-əndā kumən gir yáá gə n *ndū najə ɔjə tə ní, yā rāā kə ta njaá malang.

⁴Siḯ n̄ ī-sāāi tél de ké gōté gē kə ta kũl̄ ndũ najá ní, majə kadē ī-gerī na siḯ ī-gāngī naā kə Kərist kōó ō, rajə n̄ Nébā rajəsi ní ī-teēi kōó tũ té ō.

⁵Ké tām yājí té tā anī, j-a jə-ngóō kə ngangāá kə ta kũl̄ Ndíl kadē Nébā rāājí adē jə-tél de ké sũmũú gē ta kumən té, tītē n̄ j-əndān kemjí dɔ té ní.

⁶Tām yā ngé gē n̄ boon̄ naā kə *Kərist Jeju ní, kəja mɔtə aāā, *kəja mɔtə al̄ aāā, i yáá ké karī. Yáá ké bo i taā kem ké rāā yáá kə ta kũl̄ tará.

⁷Ī-ngōdī kété majə, ba i náā n tél ɔgēsí kun gō najə ké rōkum ní?

⁸Yáá n̄ de gē sāān kadē ī-rāāi ní, iḯ i rō nge n̄ bārsí té ní alé.

⁹*Kaa ké séy beē rāā adē ndujə ké lóy agē malang.

¹⁰Mā m̄-taā kemsí māmák ɔɔn̄ Kóóbē, kadē gír yāsí a to tayā alé, ba i tītē yām mā. Ba nge n̄ téla najə kemsí té ní, ká i náā gēgē anī, a ənge yáá ké tōr tām yā yáá ké gō té al̄ n̄ ni-rāā té ní.

¹¹Ba mā tā a ngákóóm̄ gē, ré m-əná i mbēr *kəja mɔtə báy anī, i báy á a rāān kum̄m̄ ndoō té báy ní? Ré m̄-rāā i tītē n̄ noō anī, kāgē ké dēsé i yáá ké əga de gē bādē té tɔ alé.

¹²Ādē ngé téla najə kemsí té gē ɔrēn̄ guṁdé niñ kó gē kōó d̄er.

¹³Siḯ ngákóóm̄ gē, Nébā bārsí i kadē siḯ i kóó rōsí gē. Bá tā ba, ī-lōōi kun kóó rōó ní kutə́n̄ gidə rōsí ba rāān̄ yáá n̄ dā rōsí gey ní. Banī ī-rāāi kəla ādī naā kə tará.

¹⁴Tɔdō *ndũ najə gē malang i tũ najə ké kógə́m̄ beē n̄ toō té: Ī-tár deē madí tītē ngarānḡ kum rōi ikó beē.

¹⁵Ba ré ā ī-tóōi i naā ō, ā ī-réyāi i naā ō anī, áāi majə na sōgə́ i nujii naā.

Dā rō ō Ndíl ō

¹⁶M-édásí báy tɔ, əyāi ādī i *Ndíl ké Tál ɔjəsi loo rāā yáá, ba ī-lōōi rāā yáá gē n̄ dā rōsí gey ní.

¹⁷Tɔdō yáá gē n̄ dā rōsí gey ní, i yáá gē n̄ Ndíl gey ní alé. Tá yáá gē n̄ Ndíl gey ní, i yáá gē n̄ dā rōsí gey ní al̄ báy tɔ. Adē niñ-mbātə́n̄ naā, i yā kadē siḯ ásiin̄ rāā yáá n̄ kemsí ndigə́ ní alé.

¹⁸Ba ré Ndíl ɔjəsi yáá adē ī-rāāi anī, siḯ i gír *ndũ najə té tɔ alé.

¹⁹Ī-gerī loo kɔjə n̄ dā rōjí a ɔjə kəla rāān̄ gē kə ndágá ní mbak: I tũ rāā kaya té ō, rāā yáá ké yer gē té ō, rāy té ō,

²⁰rāā besə́ té ō, rāā kəga té ō, kim̄ naā té ō, míndə kasə naā al̄ té ō, kəndā naā nii té ō, rāā wōnḡ té ō, rōó naā dɔ yáá té ō, kōl̄ naā té ō, gānḡ de gē naā té ō,

²¹ndəngā yáá té ō, kəy kasə ngáy té ō, kəsa wa té ō, yáá ké rang ké tītē n̄ noō gē té ō. Siḯ ngé rāā yáá gē n̄ noō ní, ādē m̄-tāási tītē n̄ m-ədənsí kōó bá ní, a údii kem *Bē kɔy yā Nébā té alé.

²²Banī Ndíl a oje i tár ō, rōnel ō, kem soĹ lom ō, tégā ta ō, kem ndaa ō, kem majə ō, taā kem ō,

²³do soĹ ō, kəho rō ō. *Ndū najə mbātə yáa gə n noō alé.

²⁴De gə n niñ i yā *Kərist ní, əndañ rōdə kə máyá tū kágə kə dēsə tə, adə niñ-oyñ naā tə kə ngur yáa gə kə kemdə tə.

²⁵Ré jə-ndiī kə kumjí i kə ta kŭl Ndíl anī, ādə jə-rāāi yáa i gō yā Ndíl tə ō.

²⁶Jə-lōōi kəjə rōjí ō, kadə naā wōñg, alaa kəndā naā nii ō.

GAL 6

Ētōi yáa kə kəy gə kə naā

¹Ngákóóm gə, ré éhoi deē kógə́m loo rāa yáa kə gō tə al tə anī, siī n *Ndíl Nébā i kemsí tə ní, i-rāāi seneé kə kem kə soĹ lomó adə tél reē do róbə kə sŭmŭú tə. Ī-ngōm rōi majə na sōgə ikó əsō kum yáa naā tə ō.

²Ētōi yáa kə kəy gə kə naā, na i tītə n noō n ā i-rāāineé yáa n *ndū najə yā *Kərist əda ní.

³Ré deē kógə́m əjə́n na ni na i yáa kərə́y, tá ni i yáa kógə́m al anī, ni-gól i rōn nəkó.

⁴Majə kadə náa nəkó əndā maý kəla rāan nəkó. Ré kəla ní majanī, a ər ta rōn tām kəla ní tə, banī i tām kəla yā de kə rang tə alé.

⁵Tədō náa nəkó a ətō yáa kə kəy yān nəkó.

⁶Ādə deē n ndóonəñ yáa ní, kégə yáa yān gə malang adə nge ndóon yáa.

⁷Ī-lōōi gól rōsí na deē a lur Nébā alé. I yáa n deē dubə ní n a əja ní.

⁸Ré yáa n i-dubə ní, i yáa kə tām yā dā rō tə anī, yáa n ā əjá ní, i yáa n dā rō adə ní, adə i yáa kə ndum. Ré yáa n i-dubə ní, i yáa kə kə gō kem ndigə yā Ndíl anī, yáa n ā əja kə ta kŭl Ndíl ní, i ndi kə kumuú kə ngándáñg.

⁹Jə-rāāi yáa kə majə kanjə kər loon tə. Ré j-əriī ta kəla yājí tə al anī, j-a j-əjaī kanəñ loo n ndō a asə ní.

¹⁰I tām n toō tə n, dan n j-əngeī loon báy ní, ādə jə-rāāi yáa kə majə kə de gēé malang. Ba mandang báa adə i kə ngákóójí kə ngé taā kem madəjí gēé.

Tāa gə kə ta tōl ta tə ō, lápəya kə Pol rāa Galatə gə ō

¹¹Āāi kum najə kə bo doy doy gə n m-ndang m-ādəsí kə jīm məkó toō.

¹²Ngé gə n əsəñ sesí ta *kəja mətəsí ní, i de gə kə geyñ kadə əñdə i de kə majə gə tə, kə gō yā deē ndul gēé. Niñ-rāān tītə n noō i yā kadə rāāneédə ndoō tə najə kágə kə dēsə yā *Kərist tə al ngóy.

¹³Tədō ngé gə n əjañ mətədə ní niñ kó gə ngōməñ *ndū najə alé, ba geyñ kadə əjañ mətəsí, i yā kadə niñ-ərnəñ ta rōdə.

14Mā tā anī, yáá séy ké yā kadē m-órēn ta rōm gətóo. Ré m-ór ta rōm anī, i kə ta kŭl kágē ké dēsé yā Kóṽbē Jeju tá ngóy. Kágē ké dēsé ní, rāā adē yáá ké dɔ nang tá gē i ké kənda kə máyá tū kágē ké dēsé té kōs ta kumm mā té ō, rāā adē mā i de ké kənda kə máyá tū kágē ké dēsé té kōs ta kumdé niñ té ō.

15Tɔdō *kəja mətə aké, kəja mətə al ní, i yáá kógēm alé. Ba yáá n i yáá ké bo ní, i kadē jii i de ké kijə gē.

16De gē malang n unəñ gō róbé n toō, kə deē yā Nábā gēé ní, ādē Nábā adədé kem sɔl lɔm ō, ɔɔ kum tō ndoō yādé ō.

17Ngɔlaā ní, ādē deē njébm tɔ alé. Tɔdō téré yáá ké tōr gē ké m-éngé tām yā Jeju tá i rōm tá báy.

18Ngákóóm gē, ādē Kóṽbē yājí Jeju *Kərist rāā kem majə sesí. *Adē i tītē n noō.

EPH

EPH 1

Pol rāa Epejə gə lápəya

¹I mā Pol n i ngōmbang kəla yā Jeju *Kərist kə gō kem ndigə yā Nəbāá ní n m-əla kə makətübə n toó m-ādəsí, sīj de gə yā Nəbā n ī-ndiī Epejə ba ī-taāi kem Jeju *Kərist ní.

²Ādə Bəbəjí Nəbā, niñ kə Kóṽbē Jeju Kərist, rāāñ kem majə sesí ō, sələn kemsí ō.

Yáá n Nəbā adəjí kə gō boo naā yājí kə Kərist ní

³Jə-tōyī Nəbā, Bəbē Kóṽbē yājí Jeju *Kərist. Tədō ni-adəjí yáa malang ké də rā té yā Ndíl kə ta kúl Jeju Kərist.

⁴Tədō kété pá tá kadə Nəbā rāā də rā ō, də nang ō ní, ni-gērājí kəkə yā kadə jīj i deē yān gə, kə gō boo ké jə-booī naā kə Kərist, yā kadə jīj i de ké *tál gə ō, de ké kanjə najə dōjí té gə ō, kə ta kumən té.

⁵Səṽn tár ké kemən té ní, nəkə əndā dōjí danaá kété kadə jə-téliī ngánən gə kə ta kúl Jeju *Kərist. Ni-gey kadə i tītə n noō, tədō nelən.

⁶I beé ní adə jə-tōyī Nəbā najə yáá ké majə ngáy n ni-rāā adəjí kə ta kúl Ngōñ kó tár yāneé ní.

⁷Ngōnən gāng dōjí kə mósəneé ō, j-əngeī māy rō i kə ta kúlneé ō.

⁸Ni-rāā adə kumjí edə ngáy ō, jə-gerī kum najə ngáy ō, i kə ta kúl kem majə yān ké ngáy ngeé n toō.

⁹I tītə n noō n ni-rāā adə kumjí teē də yáá ké yāā n kem majə yān sāā rāā té, adə i yáá n ni núm rāā kə ta kúl *Kərist,

¹⁰dan n ndō gə a asəñneé ní. Loo n noō té ni a əla də yáa malang, ké də rā té gəgə, ké də nang té gəgə, gír tógə yā *Kərist té.

¹¹J-əngeī yáá n Nəbā ənī míndən yā kadəjí ní, i kə ta kúl boo ké jə-booī naā kə Kərist. Tām Nəbā gērājí kété i kə gō n ni-númən ní. Ba ni a rāā yáa malang i tītə n ni-geyñ ní.

¹²I beé ní, jīj n j-əndāi kemjí də *Kərist té ta kəga də ní, adə jə-tōyī Nəbā n i de ké bo ní.

¹³Dan n sīj ōōi najə ké rōkum, adə i Najə ké Majə n ajəsí ní anī, sīj ī-taāi kem Kərist ō. Loo n noō té Nəbā əndā téré yáá ké əjə kadə sīj i deē yān gə rōsí té, ba téré yáá ní i *Ndíl ké Tál n ni-adəsí kə gō n ni-əñn ndūn ní.

¹⁴Ndíl ké Tál i yáá ké əjə kadə Nəbā a adəjí yáá ké majə gə n ni-ngōm tām yā deē yān gə té ní rōkum. Ni-əjəjí kadə j-a j-əngeī yáa gə ni rōkum, loo n Nəbā a gāng dōjí kadə ətə kə taá mámák ní. Ādə jə-tōyī Nəbā n i de ké bo ní.

Pol ndōy Nébā tām yā ngé taā kem gē té

- ¹⁵I tām najē n̄ toō té n, dan n̄ m-ōō na ī-taāi kem Kóōbē Jeju ō, na ī-tárii de gē yā Nébā malang ō ní,
- ¹⁶m̄-lōō gír ndadē Nébā té tām yāsí té al ní. Dan n̄ m-ā m̄-ndōy Nébā anī əga kemr̄n dōsí té.
- ¹⁷Kadē ni n̄ i Bōbē Kóōbē yājí Jeju *Kərist ní, ni n̄ i Bōbējí ké *kəsə gən i yān ní, adēsí Ndíí ké nge kadē deē kum kedē ō, ké nge teē kum deē dən té ō, kadē ī-geriīnneé.
- ¹⁸Ādē ni teē kumsí ādē ááí loo ké unjē kow yān, yā kadē ī-geriīneé yáá n̄ ni bārsí kadē əndāi kemsí dō té ní ō, yā kadē ī-geriīneé yáá kənge ké to kəsə gən yān ō, yáá ndəbā n̄ ni-adē ngé yān gē ní ō,
- ¹⁹yā kadē ī-geriīneé tógó ké ngáy n̄ ni a rāan̄ kəla tām yājí jīi ngé taā kem gē té ní ō. I tógə ngeé n̄ toō n
- ²⁰ni-ɔjə kə ndágá dan n̄ ndólən̄ Jeju *Kərist dan de ké koy gē té, ba aw̄n̄ seneé aw̄ əndān dō jī kən̄ té dō rā té ní.
- ²¹Ni-əndān dō ngé koo bē gē té ō, dō tógə gē té ō, dō kóō bē gē té ō, dō rī gē té malang ō, adē i rī gē ké dō nang n̄ toō té ō, ké dō nang ké kijə ké ndōn̄ té té ō.
- ²²Rōkum, ni-əla yáá gē malang gír njan té, ba əndān dō dō yáá gē té malang, dō Egəlijə
- ²³n̄ rāā rōn̄ i dā rōn̄ té ní. Kərist n̄ ni i kə loo gē té malang ní, i Egəlijə n̄ ni-ndi kemən̄ té kə taá ní.

EPH 2

Koy ō ndi kə kumuú ō

- ¹Sīi n̄ óyīi kōó sōn̄ yáá ké gō té al gē ō, ké majal̄ gē ō
- ²n̄ ī-rāāi kété dan n̄ ā úniīn̄ gō nébā ké dō nang té laā, n̄ i ngār ké nge ra dō dán dō rā kə dō nangaá té, adē i ndíí n̄ a rāā kəla ngəlaā kə ngé dum̄ naā gēé ní.
- ³Kété ní, jīi malang i dan de gē n̄ noō té ō. Tām kété ní j-a jə-rāāi i hál ké majal̄ gē, adē i yáá gē n̄ dā rōjí gey ní ō, yáá ké majal̄ gē n̄ jə-gírī ní ō, jīi i ngán̄ ngé wōng gē tītē yā gotə gē ō.
- ⁴Banī kum Nébā oon̄ ngáy sōn̄ tár n̄ ni-tárjí ngáy ní.
- ⁵Tōdō jīi n̄ j-oyīi kōó sōn̄ yáá ké gō té al gē n̄ jə-rāāi ní, ni-rāā adē jə-ndiī kə kumjí naā té kə *Kərist. Loo n̄ noō té ní rajənsí i mbée n̄ ajənsí ní.
- ⁶Ni-ndóljī naā té kə *Kərist, ba aw̄ əndājí dō rā té seneé.
- ⁷Kem majə ké ngáy n̄ ni-rāā sejí kə ta kūl̄ Jeju Kərist ní, ni sāan̄ i kəjə kadē kem bāl̄ gē n̄ a reēn̄ té ní, nge ké tītē yān gətóo.

⁸Tām kajə n ajənsí ní, rajənsí i mbée sɔɔ́n taā ké i-taāi kem. I sɪ̄ kó gə n ájii rōsí ní alé, i Nə́bā n ajəsí karí ní.

⁹I kəla yāsí gə n ajənsí ní alé, adə de ké a asə kɔr ta rɔn tāmən té gətóo!

¹⁰Tɔ́dɔ́ i Nə́bā n rāájí ní. Ni-rāájí kə ta kŭl̄ *Kərist Jeju i yā kadə kəla ké majə gə n nə́kó əndā dɔ́ danaá kété ní, jə-rāāidá.

De gə malang téləñ de ké kógə́m beə gə kə ta kŭl̄ Kərist

¹¹Ādə əga kemsí dɔ́ té na kété ní, sɪ̄ i nápar de gə n a bārə́ndə na i ngé *kəja mɔtə al̄ gə ní, bá tā ba ngé bārsí tītə n noō gə ní, kəja mɔtə yādə i kəja mɔtə ké kə jíi.

¹²Ādə əga kemsí dɔ́ té na dan n noō té ní sɪ̄ i kanjə *Kərist ɔ, sɪ̄ i tərā gə ɔ, sɪ̄ i dan de gə yā Nə́bā té al̄ ɔ, ɔrə́nsí kɔ́ tū *madə naā n Nə́bā əní míndən tāmən té ní ɔ, i-ndī dɔ́ nang té i kanjə yáá ké kadə əndāi kemsí dɔ́ té ɔ, kanjə Nə́bā ɔ.

¹³Ba ngɔlaā n toō i-booī naā kə Kərist Jeju, adə sɪ̄ n kété sɪ̄ i say rō Nə́bā té ní, i-reēi rɔn té ngɔr kə ta kŭl̄ mósə *Kərist.

¹⁴Tɔ́dɔ́ i Kərist nə́kó n i nge reē kə kem sɔ́l kadəjí ní. Ni-rāā adə *Jipə gəgə, de gə n niñ i Jipə al̄ gə ní gəgə téləñ gir de ké kógə́m beə gə. Tām dan n ni-oy ní, ndogə mbał n kəgədə naā té ɔ, rāā adə niñ i madə baá naā gə ɔ ní, tetə nang té kɔ́.

¹⁵Ni-ɔr̄ *ndū najə yā Moijə kɔ́ naā té kə gə míndə ké tū té gə ɔ, jí bēl̄ loo rāā yáá ké tū té gə ɔ. I tītə n noō n ni booń de gə naā té, kadə téləñ gir de ké kógə́m beə ké kijə gə ɔ, rāān adə lápəya toń dɔ́ dándə té ɔ ní.

¹⁶*Kərist boodə naā té malang adə téləñ de ké kógə́m beə gə ɔ, əndədə naā té kə Nə́bāá ɔ. Ni nujə kiñ naā yādə kɔ́ i kə ta kŭl̄ koy n ni-oy dɔ́ kəgə ké dəsə té ní.

¹⁷Adə Kərist reē i kəni mbēr Najə ké Majə yā kem sɔ́l lom té, tām yāsí sɪ̄ n i-ndī say rɔn té ní ɔ, tām yā ngé gə n niñ-ndiñ ngɔr rō Nə́bā té ní ɔ.

¹⁸Tɔ́dɔ́ jíi malang, *Jipə gə ɔ, de gə n niñ i Jipə al̄ gə ɔ ní, j-asī kaŵ ra no Bɔbə Ngōñ té sɔɔ́n i Jeju Kərist kə ta kŭl̄ *Ndíí ké Tál.

¹⁹Adə sɪ̄ i tərā gə tɔ́ al̄ ɔ, mbā gə tɔ́ al̄ ɔ, banī sɪ̄ i de ké kem bē ké kógə́m beə té gə naā té kə ngé yā Nə́bā gēé. Sɪ̄ i gir kojə yā Nə́bā ɔ, kújə yān ɔ.

²⁰Ngəra kújə ní i ngámbang kəla gə ɔ, *ngé koō ta gə ɔ, ba *Kərist nə́kó i mbał ké nge kəhɔ kújə ní dɔ́.

²¹I ni n i nge rāā kadə kújə ní ra ngañg kə taá ní ɔ, nge rāā kadə kújə ni-ngāi kə dɔ́, yā kadə tél̄ kújə ké kɔr kañ tām yā Kóɔbē té ɔ ní.

²²Dan n sɪ̄ i-booī naā seneé ní, sɪ̄ i mbał gə ké tū kújə ní té ɔ, ba Nə́bā ndi kem kújə ní té i kə ta kŭl̄ Ndííneé.

EPH 3

Kəla n Nə́bā adə Pol ní

- ¹Adē mā Pol n̄ əhɔmēn̄ dəngáy najē yā *Kərist té, tām̄ yāsí s̄ī de gē n̄ i Jipə al̄ gē té ní, i tām̄ najē n̄ noō té n̄ m̄-ndōyń Nóbā ní.
- ²Kun n̄ Nóbā unēm̄ rāań kəla tām̄ yāsí té kə gō kem majə yāneé ní, s̄ī oōi gotə.
- ³Nóbā teē kumń̄ dɔ yáá kə to loo mundē té n̄ ni-núm̄ rāā té ní. m̄-ndang najē kə dɔ yáá ní té séy m-ādəsí kété.
- ⁴Adē ré ī-tədaī anī, ā ī-gerī kadē mā ní m̄-geēr yáá kə dɔ Kərist té n̄ i kə to loo mundē té ní.
- ⁵Yáá kə to loo mundē té ngeé n̄ toō n̄ Nóbā teē kum ngámbang kəla yān gē n̄ ni-ɔ̄r̄ kańdə ní ō, *ngé koō ta yān gē ō, dɔ té kə ta kŭl̄ Ndílnéé ní, ni teē kum de kə kété gē dɔ té alé.
- ⁶Yáá kə to loo mundē té ni n̄ toō: De gē n̄ niń i Jipə al̄ gē ní, a əngeń yáá n̄ Nóbā ngōm̄ tām̄ yā deē yān gē té ní, naā té kə *Jipə gēé, i kə ta kŭl̄ Najē kə Majaá. Niń-rāań rōdə i rō *Kərist té ō, míndə Nóbā n̄ ənī najē yā Kərist Jeju té ní, i tām̄ yādə niń té ō.
- ⁷m̄-tél nge rāā kəla kɔjə Najē kə Majə ní kə tógg, i kə ta kŭl̄ yáá n̄ Nóbā adēm̄ sɔɔń kem majə yān ní.
- ⁸Mā i kə dūú ngáy dan de gē malang yā Nóbā té, bá tā ba kɔjə de kə niń i Jipə al̄ gē najē kə dɔ yáá kə majə gē yā *Kərist té kə duń̄ deē geēr gír té ní, i mā n̄ Nóbā adēm̄ rāań kem majə seń ní.
- ⁹Loo rāā n̄ Nóbā a rāā yáá yān gē kə toń loo mundē té ní, majə kadē m̄-teēń kə ndágá tām̄ yā deē ndul gē té malang. Ni n̄ i nge rāā yáá malang ní, yáá n̄ toō n̄ ni-núm̄ rāā ní bōō dɔ i jóo.
- ¹⁰I yā kadē ngé kɔɔ bē gē ō, kóɔ yáá gē ō n̄ ndiń̄ dɔ rā té ní, gerēń̄neé kum kedə kə tayā tayā gē yā Nóbā ngɔlaā kə ta kŭl̄ ngé kań̄ naā gēé.
- ¹¹Yáá n̄ Nóbā rāā ngɔlaā kə ta kŭl̄ Kóɔbē yájí Jeju *Kərist ní, ni-núm̄ i jóo ngáy no yáá gē té malang.
- ¹²Kə ta kŭl̄ boojí naā kə Kərist ō, taā kə jə-taāi kemən ō ní, j-əngei ta róbə kəni kemjí kań̄ rō Nóbā té.
- ¹³Adē ī-lōōi kadē wur kəl̄ gē n̄ əsōń̄ dóm̄ té tām̄ yāsí té ní, ɔrēń̄ tógəsí kóɔ, tɔdō nge n̄ noō i kɔsə gɔn̄ yāsí.

Tár yā Kərist

- ¹⁴I tām̄ najē n̄ toō té n̄ m-ósə kejəń̄ nang té kə no Nóbā n̄
- ¹⁵i Bəbə de gē malang kə dɔ rā té ō, dɔ nang té ō ní.
- ¹⁶Ādē ni n̄ kɔsə gɔn̄ yān al̄ naā párańg ní, adəsí tógə kə ta kŭl̄ Ndílnéé.
- ¹⁷Ba kadē *Kərist ndi kemsí té kə ta kŭl̄ taā kə ī-taāi kemən ō, əlaī ngərasí kem tár té ō, ī-raī ngańg dɔ té ō.

¹⁸Loo ní noō té ā ī-gerī yáá ní ni-gey rāā tām yāsí té ní, naā té kə ngé gē malang yā Nébā. Ā ī-gerī ngālēn ō, laan ō, ngālēn ké kə dɔ́ ō, d́uun ō.

¹⁹Ā ī-gerī tár yā Kərist ké tɔ́y yáá gē malang, loo ní noō té Nébā a ndi kemsí té kə taá kə ta kŭl Ndílneé.

²⁰Nébā asə rāā yáá malang ní jə-dəjeiñ aláa jə-gírī ní. Ni-asə rāā kadē tɔ́y dɔ́. Ba a rāā yáá gē ní i kə ta kŭl tógé ní a rāā kəla kemjí té ní.

²¹Adē kɔ́sə gɔ́n i yān dan ngé káñ naā gē té, kə ta kŭl *Kərist Jeju kə dɔ́ bāl gē malang. *Adē i títē ní noō!

EPH 4

R5 Kərist i kógēm beē

¹I beé ní, mā ní i dəngáy kə gō boo naā yām kə Kóɔ́bēé ní, m-rāāsí bó kadē hálsí ndetə naā kə bār ní Nébā bārsí ní.

²Jjī rōsí al ō, ādī dɔ́sí sɔ́l ō, éreī wursí njam ō. Ī-tégāi tasí dɔ́ naā té sɔ́ñ tár ké ī-tárii naā ō.

³Kem kógēm ní *Ndíl ké Tál rāā adē to dɔ́ dánsí té ní, éhɔ́i rōsí tɔ́gə ba ī-rāāi ādī to gotoó kə ta kŭl ndi kə naá kə kem ké sɔ́l lɔ́mɔ́, tām kem sɔ́l lɔ́m i yáá ní a dɔ́ŕsí naā té ní.

⁴R5 i kógēm beē ō, Ndíl i kógēm beē ō, títē ní Nébā bārənsí kadē əndāi kemsí dɔ́ yáá ké kógēm beē té ní ō.

⁵Kóɔ́bē i kógēm beē ō, taā kem i kógēm beē ō, *batém i kógēm beē ō.

⁶Nébā i kógēm beē, ni i Bɔ́bə de gē malang. Ni-ɔ́ɔ́ bē dɔ́ de gē té malang ō, rāā kəla kə ta kŭldé malang ō, ndi kemdé té malang ō.

⁷Bá tā ba yáá gē ní Jeju adē ngáy kə gō kem ndaa yāneé ní, jjī kógēm kógēm ní, náā nəkó báa ənge yān ké sɔ́ dɔ́n danaá.

⁸Tɔ́dɔ́ ndangəñ kem makətübə yā Nébā té na: Dan ní ni-aw ta kaw dɔ́ ní, bəlo gē ní ni-əhɔ́dé ní aw sedé ō, yáá yān ní ni-adē de gē karī ō.

⁹Tá kawñ kə dɔ́ ní kuməñ na i rí? Nge ní noō ɔ́jə kadē kété ní ni-risə aw gír nángāá.

¹⁰Ba nge ní risə aw gír nángāá ní, i nge ní aw dɔ́ dɔ́ rā té ní ō, yā kadē yáá malang ní Nébā rāā ní, ni i tū té ō, taā loo tū té ō.

¹¹Ba yáá gē ní ni-adē de gē karī ní, i ngámbang kəla gē ō, *ngé koō ta gē ō, ngé kɔ́jə Najə ké Majə yān gē ō, ngé ngɔ́m yáá kuł gē ō, ngé ndóo de gē yáá ō.

¹²I títē ní noō n ni-rāañ adē de gē yā Nébā asənəñ rāā kəla yān ní, yā kadē ngé káñ naā gē ní i rō *Kərist ní tɔ́gəñəñ,

13 b́at́e kad́e j́i malang ní taā kem yājí i kógēm beē ō, geŕ Ngōn Nébā yājí i kógēm beē ō. Loo ń noō té ní, j-a jə-télii de gē ká jə-togii j-asii naā kə Kərist ō, jə-majə j-ɔti kə taá títēn ō.

14 Loo ń noō té j́i i ngán gē ká bəngál mañ səlād́e kə yóō kə laā tɔ aĺ ō, nél yáa ndóō ká tayā tayā gē dáy sedé aĺ ō, j́i i ngán gē ká ngé gól de gē kə ngam yād́e kad́e ndúmēñ ní gólēñjí aĺ ō.

15 Baní j-a j-ədaí najə ká rōkum kə tárá, adə j-a jə-togii tū yáa gē té malang kum kə rō nge ń ni i dɔm dɔ ní té, adə i kum kə rō *Kərist té.

16 I kə kŭlneé n rō Kərist ń i ngé kán naā gē malang ní, téləñ yáa ká kógēm beē ní ō, ta rɔtən gē ká tū té gē booñd́e naā té malang majə ní ō. Adə ré ngán rō gē ní rāāñ kəla kə gōó aní, rō malang a tɔgə ō, a aw kum kə kété kə ta kŭl tár ō.

Ndi ká loo deē yā Kərist té

17 Adə najə ń m-édásí, ba m-édásí báy tɔ kə rī Kóɔb́eé ní n toó: Ī-lōōi kun hál de gē ká niñ i Jipə aĺ gē ō, gír ká kemd́e té i gír ká kanjə kumən gē ō ní.

18 Gír yād́e i gír ká kum til té. Ndi kə kumuú ń Nébā adə ní, niñ i tū té alé, sɔɔñ geŕ yáa aĺ ká ngarāng kemd́e té ō, kem ngañg yād́e ō.

19 Rōd́e sɔld́e tɔ alé, adə rāāñ hál ká majaĺ ō, yáa ká yer ká tayā tayā gē ō, kanjə kəhɔ rōd́e dɔ té.

20 Ba sji Ī-ndóōi najə yā *Kərist i kad́e Ī-rāāiñ beé alé.

21 Ré ōōi najə yān ō, ré ndóōnsí yáa ká ngé yān gē té, kə gō najə ká rōkum ń to kem Jēju té ní ō aní,

22 yáa kə majaĺ gē ń Ī-rāāi kété jóó ní, majə kad́e Ī-lōōi gírí. I beé n ā Ī-lōōiñ gír hál sí ká jóó té ní. Tām yáa ká majaĺ gē ń gólēnsí kété ní, a nujəñ i deē.

23 Əyāi ādī Ndíl ń adəñsí ní rāā gír yāsí adə tél ká kijə.

24 Úni gō hál de ká kijə ń Nébā əndān kad́e teēn ní: I de ká gōt́e ō, ká *tál ō, ká kə ta kŭl najə ká rōkum.

25 Tām ń toō té ní, əyāi sɔŕ kɔɔ, ādə deē kógēm kógēm ɔŕ najə ká rōkum kə madəneé, tɔd́e j́i malang ní, j́i i ngán rō naā gē.

26 Ré wōñg rāāsí aní, Ī-lōōi rāā majaĺ, ādī mbang udə dɔ wōñg yāsí té alé.

27 Ādī *diabəl ta róbə kad́e ɔɔñ bē dɔsí té alé.

28 Kad́e de ká bogə kété bogə tɔ alé, ba rāā kəla ká majə kə jīneé, yā kad́e ni-əngeñ yáa ká yā kad́e ngé gē ń ndoō rāād́e ní.

29 Ādī najə ká majaĺ teē tasí té alé, baní i najə ká majə tá, yā kad́e ngé gē ń oōñ ní rāā majə sedé ō, awñneé kum kə kété ō.

30*Ndíí ká Tálí n rāā rōn i téré yáá ká Nóbā əndā dəsí té, ɔjəñ kadē sīī i yān gē tām yā ndō n a gāngəñ dɔ de gē té ní, i-lōōī rāān kadē rōn nelən alé.

31Ādī wur katē ō, kum kil kóróró ō, wōng ō, lur ō, tájə ndū ō, kem ndul ká tayā tayā gē ō, gətóon dɔ dánsí té.

32Ī-rāāī majə kə naā ō, ādī kumsí ɔɔsí kə madəsí gēē ō. Ī-māyī rōsí dɔ naā té, tītē n Nóbā māyín rōn dəsí té sɔñ boo naā yāsí kə *Kərist ní ō.

EPH 5

Ī-ndīī kum loo ká unjə kow té

1I beé ní Ī-ndájī Nóbā ká ngán kó tár yān gē tá.

2Ī-táriī naā tītē n *Kərist tárəñjí ba adəñ Nóbā rōn tām yājí té tītē *yáá ndējə ō, *yáá tuñ ō, ká sēen neĪ Nóbā beé ní.

3Sīī i dan de gē yā Nóbā té, adē majə kadē sāā naā loo kaya té, alāa gír yáá ká yər ká tayā tayā gē, alāa kum səngā yáá ní, i ká yā kəda rī dɔ dansí té alé.

4Ōrī najə ká to rōsɔĪ gē al ō, ká to ngonjə gē al ō, i-tāmī mbóo al ō. Najə gē n noō i najə ká majə gē alé. Majə kadē Ī-ndadī i Nóbā tá.

5Ōōī majə. De gē ká sāān naā loo kaya té ō, ká rāān yáá ká to yər kum gē ō, ngé suu gē, tɔdɔ suu i rāā besə ō ní, asəñ kənge loo kem Bē kɔɔ yā *Kərist té ō yā Nóbā té ō alé.

6Ādī deē kógəñ gólsí kə mbóo najá alé. Ī-tām yáá ká tītē n noō gē té n wōng yā Nóbā a reēn dɔ ngé gē n mbātəñ koō najə tan té ní.

7Ī-rāāī yáá naā té sedə alé.

8Jóo ní sīī i kum til té, ba ngɔlaā sīī i kum loo ká unjə kow té, sɔñ boo ká Ī-boōī naā kə Kóɔbēé. I beé ní, Ī-rāāī yáá tītē ngán ká kum loo ká unjə kow té gē.

9Tām loo ká unjə kow a oje i gír yáá gē malang ká rāā kə kem majaá ō, yáá ká gōtə ō, yáá ká rōkum ō.

10Yáá n neĪ Kóɔbē ní, majə kadē áá Ī-gerī.

11Kəla ká rāā tilií gē n i kəla ká teē yáá al gē ní, i-lōōī rāā sedə, banī Ī-teēī kə gírdə ndágá.

12Yáá gē n niñ-rāān loo mundə té ní, rō deē sɔlən loo kəda té.

13Yáá malang n deē teē kə gírneé ndágá ní, i ká teēn kum loo ká unjə kow té,

14tɔdɔ yáá malang n deē teē kə gírneé ndágá ní a tél i loo ká unjə kow. I tām n toō té n ədañ na: Ī n Ī-bī ní, Ī-ndól, ĩ dɔɔ dan de ká koy gē té, anī *Kərist a unjə kow dɔí té.

15I beé ní, ēndāi maḡ hálsí majə. Ī-lōōi rāa yáa tītə de ké geṛ yáa al gə, banī Ī-rāāi yáa tītə de ké ngāa gə.

16Dan n̄ éngei kum mbang anī, únii Ī-rāāin̄ yáa ké majə, tɔdɔ ndɔ gə n̄ jə-ndii kemeé ngɔlaa ní majəñ alé.

17I beé ní, Ī-lōōi rāa yáa tītə yā de ké kuṛ dɔdɔ gətóo gə, banī majə kadə Ī-geri kum yáa n̄ Kóɔbē gey ní.

18Ī-lōōi kadə kasə rāāsí, tām̄ nge n̄ noō i ta róbə rāa yáa ké gō tɔ al gə. Ba ādi *Ndíí ké Tál rosə kemsí.

19Ūrī najə kə naá kə pā gə ké yā ndōyín Nóbā ō, ké yā tōynəñ ō, kə pā gə n̄ Ndíí adəsí ní ō. Ēnii pā gə ósiineé gɔn Kóɔbē kə ngarāng kemsí malang.

20Ī-ndadī Bɔbɔjí Nóbā ngándáng tām̄ yā yáa gə tɔ malang kə rī Kóɔbē yājí Jezu *Kərist.

Najə ké dɔ dəyá gə tɔ ō dɔ dəngam gə tɔ ō

21Ōōi ta naā sɔɔn̄ bōl̄ n̄ Ī-bōl̄i Ndíí *Kərist ní.

22Ādə dəyá gə rāān̄ tītə n̄ noō kə ngaadé gēé ō, tītə n̄ a rāānneé kə Kóɔbēé ní.

23Tɔdɔ dəngam i dɔ dəyá, tītə n̄ Kərist i dɔ Egəlijə ní. Ni i nge kajə ngé kán̄ naā gə n̄ rāān̄ rōdɔ i dā rōn̄ tɔ ní.

24Ba dan n̄ ngé taā kem *Kərist gə oōn̄ ta Kərist ní, majə kadə dəyá gə rāān̄ tītə n̄ noō tū yáa gə tɔ malang ō kə ngaadé gēé.

25Sii dəngam gə, Ī-tárii nēyásí gə tītə n̄ *Kərist tárəñ ngé taā kemən̄ gə adə ni-adə rōn̄ tām̄ yādɔ tɔ ní.

26I tītə n̄ noō n̄ ni-ɔrəñ̄ kam̄ ngé kán̄ naā gə kə ta kũl̄ tégódɔ kə maná kadə unjəñ̄ ní, adə i kə ta kũl̄ najá.

27Ni-gey kadə ta kumən̄ tɔ bāa ngé kán̄ naā gə ngeé n̄ toō toñ̄ tītə dəyá ké ndálē pipir ō, ké yəró ɔdən̄ al̄ ō, ké rōn̄ sáā kídɔ al̄ ō, ké dām̄ rōn̄ séy ké nujə gətóo ō. Ni-gey kadə ngé kán̄ naā yān̄ gə ní i de ké *tál̄ gə, ké najə ké yā kəda dɔdɔ tɔ gətóo.

28Ī tītə n̄ toō n̄ majə kadə dəngam gə tárəñ̄ nēyádɔ gə ní. De ké tár̄ nēyán̄ tár̄ i dā rōn̄ nəkó.

29De ké im̄ rōn̄ gətóo, banī deē a ɔā i gō rōn̄ kə yáa kəsaá ō, a ngōm̄ i rōn̄ ō. I yáa n̄ toō n̄ *Kərist rāa kə ngé kán̄ naā gēé ní,

30tɔdɔ jii i ngán̄ rōn̄ gə.

31I tām̄ n̄ toō tɔ n̄ dəngam a əyá bɔbən̄ ō kóɔn̄ ō ba a əhɔ gō nēyán̄, yā kadə niñ̄ jōó téləñ̄ i de ké kógərn̄ beé ní.

32Nge n̄ noō i yáa ké bo ké to loo mundə tɔ ké j-asií geṛ kum kə deē dɔjí alé. M-édásí na yáa n̄ toō i yáa ké sɔɔ dɔ *Kərist kə ngé kán̄ naā gēé.

³³Ba yā kōrī najē kē kété ngáy al ní, siī tā a yāsí i kadē siī kógēm kógēm ī-táriī nēyāsí gē tītē rōsí siī kó gē ō, kadē dēyá bōl ndíl ngaan ō.

EPH 6

Najē ké dō ngán gē té ō, ngé kojédé gē té ō

¹Ngán gē, ōōī ta bōbēsí gē ō, ta kóósí gē ō, kē gō boo naā yāsí kē Kóōbēé. Nge ní noō i yáá kó gō té.

²Ī-rōy bōbí ō kóóí ō, nge ní noō i gō míndé kē kété ní Nébā ēnī míndēn tāmēn té ní.

³Kēnī míndé ní n toó: Yā kadē ī-ndi majē ō, kadē ī-ndiīn kē kumií ta kaw joo dō nang té ō.

⁴Siī bōbē ngán gē ō kóó ngán gē ō, ī-rāāī ngánsí gē adē wōng rāadé alé, ba ōjīdē ō, ī-tāāidē ō, kē gō ní Kóōbē ndigēn ní.

Najē ké dō bēlo gē té ō, kóōdé gē té ō

⁵Bēlo gē, ōōī ta kóósí kē dō nang té laā gē kē bōló ō, kē rō ndeweé ō, kē kem kē rōkumuú ō, tītē ní ī-rāāīnēé kē *Kērist ní.

⁶Ī-rāāī nge ní noō i tām kumdé kē i gōsí té, tītē kē ī-sāāī i kadē neī deē sesí beē alé, ba ī-rāāī i yáá ní Nébā ndigē ní, kē ngarāng kemsí gēé malang, kē loo bēlo gē yā Kērist té.

⁷Ī-rāāī kēla yāsí kē kem ndaá, tītē kē ī-rāāī i kēla yā Kóōbē, ba i yā de gē al beē.

⁸Ī-gerī majē kadē deē kógēm kógēm, bēlo aké i de kē kóō rōn ní, a ēnge yáá kēndā nja yān jī Kóōbē té i kē gō kēla rāān kē majē.

⁹Ba siī kóō bēlo gē, ī-rāāī tītē ní noō sedé ō. Ī-lōōī kay ndíldé, tōdō ī-gerī kadē nge ní i kóōdé ō, kóósí ō ní, ndi i dō rā té ō, ni a rāā yáá tām ta kum deē al ō.

Yáá rōō gē kē Nébā adē

¹⁰Yā tōlēn ta najē ní, ādī tógésí to kē ta kūl boo naā yāsí kē kē Kóōbēé ō, ādī tógēn adēsí tógē ō.

¹¹Élaī yáá rōō malang yā Nébā rōsí té, kadē ásiīn ra ngañg ta yáá ní *diabēl a rāā té ní.

¹²Tōdō ngé gē ní j-a jē-rōōidé ní, i deē ndul gē ní niīn i kē dā rōdé ō, mósédé ō ní alé, banī i ngé kōō bē gē ō, kóō yáá gē ō, ngār kē tilií gē ō, ndíí kē majal gē ō ní ndiīn dō dō rā té ní.

¹³Tām najē ní noō té ní, élaī yáá rōō yā Nébā rōsí té, yā kadē ndō kē majal té anī ī-raīn ngañg ō, ī-raī dō ō, dan ní ī-tetiī rōō gē malang ní.

¹⁴I beé ní, ī-ndiī dō rōsí té. Kadē ndār dōō bōdēsí i najē kē rōkum ō, kūbē gindē yāsí i yáá kē gōté ō,

15sākērā ké njasí té, i təngā ké ī-təngāi loo kəjə Najə ké Majə ké adə de gə kem səl ləm té ɔ.

16Úniī dér n i taā kem yāsí ní, ī-ndiīneé tū yáa gə té malang. Ā ī-tōlī hor gərə gə n ndíl ké nge ngól loo gə a túrənsí ní i kə ta kũlneé.

17Yā tōlən ta anī, élaī jākā n i kajə n ajiī kōó ní dəsí té ɔ, úniī kəyā kaskar n i najə yā Nəbā n Ndíl adəsí ní jisí té ɔ.

18Ī-ndōyī kə kum mbang gə malang kə ta kũl Ndíl. Əhəi rōsí təgə loo ndi jájá té ɔ, ī-rāāi Nəbā bó tām yā deē yān gə té malang ɔ.

19Ī-ndōyī tām yārn mā té ɔ, adə Nəbā əndā najə ké gō té tamé té, kadə m-ójəñ Najə ké Majə n to loo mundə té ní kanjə bōl,

20tām mā i dəngáyá najən té. Ī-ndōyī kadə m-ōr najə ké dɔ té kanjə bōl tītə n i gár kadə m-rāān ní.

Pol rāā lápéya ké ta tōl ta té

21m-sāā kadə ī-gerī najə ké dɔrn té ɔ, kəla rāām ɔ. Ngōkóójí Tisik n i kó tár yārn ní, ni n i de ké bo yā Kóōbē ké ra dɔ ndūn té ní, a ədasí najə malang ké dɔrn té.

22M-éla seneé kə rōsí té i yā kadə əjəsí yáa ké sɔɔ dɔrn ɔ, səl kemsí ɔ.

23Ādə Bəbəjí Nəbā ɔ, Kóōbē yājí Jeju *Kərist ɔ, adəñ ngákóójí gə kem səl ləm ɔ, tár ɔ, taā kem ɔ.

24De gə malang n tárəñ Kóōbē yājí Jeju Kərist kə tár ké a to ngándáŋg ní, adə Nəbā rāā kem majə sedé.

PHP

PHP 1

Pol niñ kə Timote rāān ngé káñ naā ké Pilipə té gē lápəya

¹Pol niñ kə Timote ní i ngé rāā kəla gē yā Jeju *Kərist ní, i niñ n ndangəñ makətübə ní toō əlañneé adəñ de ké Pilipə té gē malang ní téləñ de gē yā Nəbā kə ta kũl taā kem Jeju Kərist ō, ngé kər nodə gē ō, ngé rāā kəla nəbō yáa yádə gē ō ní.

²Adə bəbəjí Nəbā niñ kə Kóɔbē Jeju Kərist rāān kem majə sesí ō, sələñ kemsí ō.

Pol ndōy Nəbā tām yā ngé taā kem ké Pilipə té gē

³Kə dɔ ndō gē ní m-ā m-gírəñ dɔsí té noō, m-ndadə m-ādə Nəbā yām tām yāsí té malang.

⁴Kə dɔ ndōy gē malang ní m-ā m-ndōyín tām yāsí té noō, m-ā m-ndōy i kə rōnelēé.

⁵Tɔdō sɪ̄ i-booī naā sejí dɔ kəla kɔjə Najə ké Majə té. Əlaī gír i ndō ké ta kəga dɔ té bátə bōólaā.

⁶Yáa ní m-geř majə ní n toó: Nəbā ní əla gír rāā kəla ké majə ní toō kemsí té ní, a rāā kə non té bátə yā tōl ta ndō yā Jeju *Kərist té.

⁷I gō té kadə gír ké kemín té i tītə ní noō tām yāsí té malang. Tām sɪ̄ i kemín té, tɔdō kem majə ní Nəbā rāā seín ní, sɪ̄ malang əgaī naā dɔ té seín, ká i dan ní mā i dəngáyá té toō, aké i dan ní mā i kóɔ róm á m-ā m-rōɔn dɔ Najə ké Majə té ō, m-ā m-rāān kadə Najə ké Majə əlañ ngəran ngañg ō ní.

⁸m-társí malang kə ta kũl tár yā Jeju *Kərist. Nge ní noō ní Nəbā i de ké kum té yām loon té.

⁹Ba yáa ní m-gəde Nəbā kem ndōy yām té tām yāsí té ní, i kadə tár yāsí i ngáy kum kə kété kété ō, kadə yáa geř ké rōkum ō, geř najə ngáy ō, i tū tár yāsí ní té,

¹⁰kadə ásiineé gərə yáa ké majə. Loo ní noō té ndō yā *Kərist té anī ā ũnjī njáy njáy ō, sɪ̄ i de ké kanjə najə dɔsí té gē ō.

¹¹Sɪ̄ ā i-rāāi yáa ké gō té gē ngáy kə ta kũl Jeju Kərist yā kəsəñ gən Nəbā ō, yā bōkəñəñ tōy ō.

Kərist i ndi kə kumuú

¹²Ngákóóm gē, m-gey kadə i-geri na yáa ní teē dɔm té ní, rāā adə Najə ké Majə aŵ kum kə kété báy.

¹³I beé n áskar gē malang ké kem ndogə yā nge kɔɔ bē té ō, gotə de ké rang gē malang ō, gerəñneé kadə mā i dəngáyá i najə yā *Kərist té ní.

¹⁴Ngákóójí gē ní niñ i de gē yā Kóɔbē ní, dan ní aṅn kadə mā i dəngáyá ní, ngáy gē dandé té əniñ kemdə mámák ɔjəñneé najə kanjə bōl.

- 15Ká rōkum té tā anī ngé kéréy gē dandé té ní, i ngur kɔjə najə ɔ, i nii ké kemdé té ɔ n ɔsə sedé ta kɔjə najə ní. Banī ké madə gə ɔjəñ najə yā *Kərist i kə gír ké majaá kemdé té.
- 16Ngé gə ń toō rāāñ yáá i kə tára, tɔdɔ niñ-gerəñ kadə Nəbā əla kəla rɔɔ dɔ Najə ké Majə té i gír jīm mā té.
- 17Ngé gə ń noō niñ-ɔjəñ najə yā Kərist i kə nií kemdé té. Gír ké kemdé té ń ɔjəñneé najə ní, i gír ké *unjə njáy njáy alé. Niñ-gírəñ rāā kadə kə dəngáy yām kə tōr rōm tɔy ké kété báy.
- 18Ba nge ń noō usəñ alé! Ká gír yádé i gír ké majal, aké i gír ké rōkum gəgə anī, najə yā *Kərist i ké kɔjə adə m-rāā rōnel tāmən té ɔ, m-ā m-nay kə loo rāā rōnel té tāmən té báy ɔ.
- 19Tɔdɔ m-geř kadə yáá ń noō a teē i kajə tām yām té kə ta kŭl ndōy yāsí ɔ, kə ta kŭl rāā ń Ndíl Jeju Kərist a rāā kə deē ní ɔ.
- 20Tɔdɔ yáá ń m-ngóo ɔ, m-əndā kemm dɔ té kə ngangāá ngáy ɔ ní, i kadə ndɔñ té anī yáá kógəñ adəñ rɔsɔl alé. Ba nəkɔ ń jóo báté ngɔlaā toó ní, m-sɔl yáá kógəñ alé. I tītə ń noō n kə ta kŭl ndim kə kumm, aláa kə ta kŭl koym, m-ā m-ɔjəñ kə ndágá kadə *Kərist i de ké bo ní.
- 21Tɔdɔ tām yām mā té báa ndim kə kumm i ndi naā té kə *Kərist ɔ, koym i yáá kəndā nja yām ɔ.
- 22Ba ré ndim kə kumm dɔ nang té laā i kadə m-əngeñ ta róbə rāā yáá ké majanī, yáá ń kadə m-gəřā mandang ní m-geř alé.
- 23Dɔm tɔɔ jɔo: Ngur kadə m-óy m-āw m-ndi kə Kərist rāām, i nge ń noō n m-gey ngáy ní.
- 24Banī ké majə ngáy tɔy i kadə m-ndi kə kumm tām yāsí té.
- 25Adə m-geř kemm té majə kadə m-ā m-ndi kə kumm. M-ā m-ndi sesí sŭ malang yā rāāñ sesí kadə āwī kum kə kété kété ɔ, kadə rɔsí nelənsí loo taā kem té ɔ.
- 26Loo ń ré m-ā m-tél yā kaw gogé rɔsí té anī, kɔsə gɔn ń ā əngeī loo de gə yā Jeju *Kərist té ní, a tɔy ké kété báy kə ta kŭləñ.
- 27Banī ādī hálsí ń i-ndiineé ní, əhɔ naā kə Najə ké Majə yā Kərist, yā kadə ká ré m-āw gɔɔsí té, aláa m-gətóo rɔsí té gəgə anī, m-ɔo kadə i-raī ngañg ɔ, gír yāsí i kógəñ ɔ, sŭ malang i-rɔɔi dɔ taā kem Najə ké Majə té kə kem ké kógəñ ɔ.
- 28Ngé rɔɔ sesí gə ní i-bólíídé tū yáá kógəñ té alé: I nge ń noō n a ɔjədé kadə niñ a āwñ i kə kuduú kɔɔ té, ba sŭ i dɔ róbə kajə té ní. Ba yáá ń noō ŭ i rɔ Nəbā té.
- 29Tɔdɔ ké ɔjə dɔ najə yā *Kərist ní, Nəbā rāā kem majə sesí adə i-taāi i kem Kərist ngóy alé, banī ááī tápə najə yāñ té ɔ.
- 30Ngɔlaā ní sŭ údii dan rɔɔ ń m-rɔɔ kété á áamī loon té ní ɔ, sŭ i-gerī kadə m-ā m-rɔɔ rɔɔ ní jīm té laā báy ɔ.

PHP 2

Kərist tél kə rōneé kə nang té ō, ni i de ké bo ō

- ¹Taā n̄ ī-taāi kem *Kərist ní rāā adē tógésí tɔ̄y kə kété ō, tár n̄ ni-társí ní rāā adē tógésí to ō, kemsí i kógēm̄ kə *Ndíl kə Tál ō, ī-rāāi tɔdō naā ō, ī-rāāi kem majə kə naā ō.
- ²I beé b́aa ī-rāāi ādē rōneĭ yām̄ i rōneĭ kə ɔtə kə taá mámák. Ādī gír yāsí i kógēm̄ beē ō, tár yāsí i kógēm̄ beē ō, kemsí i kógēm̄ beē ō, yáá n̄ ī-sāāi rāā ní i yáá kə kógēm̄ beē ō.
- ³Ī-rōōi naā dɔ yáá té alé, ī-lōōi rāā yáa kə kɔjə rōó. Ba ī-sɔlī dɔsí kə no naā té ō, sĭi kógēm̄ kógēm̄ ní ī-rāāi madēsí gē de ké bo tɔ̄ysí gē té ō.
- ⁴Ādē deē sāā i yáá kə yā kadē a rāā majə kə rōn̄ nəkó ngóy alé, banī sĭi kógēm̄ kógēm̄ ní ī-gírī dɔ yáá kə a rāā majə kə madēsí gēé té ō.
- ⁵Ādī hálsí i hál̄ Jeju *Kərist.
- ⁶Ni ō Nóbā ō i de ké kógēm̄ beē gē. Banī kasə n̄ niñ-asəñ naā kə Nóbāá ní, ni-aw̄ gírí alé.
- ⁷Nəkó əyā yáa malang n̄ ni aw̄n̄ ní kōó kə gō kem ndigə yāneé, ba tél bəlo. Ni-tél to títə de gē ō, rāā yáa i ké deē té ō.
- ⁸Ni-sɔl̄ dɔn, adē oō ta Nóbā báté oyín, oyín yo kə tū kágē kə dēsé té.
- ⁹I tām̄ n̄ toō té n̄ Nóbā ɔsən̄ kə dɔó dɔ yáa gē té malang ní ō, əndā rī kə tɔ̄y gotə rī gē malang dɔn té ní ō.
- ¹⁰Yā kadē *de ké dɔ rā̄ té gē ō, dɔ nang té gē ō, gír nángāá gē ō malang bōlōñ rī Jeju ba tétəñ kejədé nang té ō,
- ¹¹kadē de gē malang ədañ na Jeju *Kərist i Kóɔbē, yā kɔsəñ̄ gɔn̄ Bɔbən̄ Nóbā.

Ī-ndélēi títə tɔ̄y gē beé dan de ké dɔ nang té gē té

- ¹²I beé ní kó tár yām̄ gē, dan n̄ mā i rōsí té ní, sĭi ōōi tam̄ ngándáŋg. Ba ngɔlaā n̄ m̄-gətóo rōsí té toō ní, majə kadē ōōi tam̄ kadē tɔ̄y kə kété. Ī-rāāi kəla kə tām̄ yā kajə n̄ ajənsí té ní kə bōló ō, kə rō ndeweé ō.
- ¹³Tɔdō Nóbā rāā kəla kemsí té ngándáŋg, yā rāān̄ kadē sĭi ásiī ndigə yáá n̄ ni-núm̄ ní ō, rāā yáá n̄ ni-núm̄ ní kə gōó ō.
- ¹⁴Ī-rāāi yáa malang kanjə yúr̄ najə ō, kanjə kəhɔ naā najə té ō.
- ¹⁵Yā kadē sĭi i de ké kanjə najə dɔsí té gē ō, kə ūnjī njáy njáy gē ō, ngán̄ Nóbā kə yáá kə majal̄ séy gətóo dɔdɔ té gē kə ndiñ̄ dan de ké sůmúú al̄ gē té ō, dan de ké nujə kōó gē kə dɔ nang n̄ toō té ō. Majə kadē sĭi ī-ndélēi dandé té títə tɔ̄y gē kə dɔ rā̄ té beé,

¹⁶kə ta kũl kɔjədə najə ké a rāā kadē deē ndi kə kumneé. Ré ī-rāāi yáa tītē n noō anī, m-ā m-ásə kɔjə rōm najə yāsí té ndō yā *Kərist té. Tɔdō nge n noō i yáa ké a ɔjə kadē kəla yām malang ō, kəhɔ rō tɔgə yām gē malang ō ní, i yáa ké ndāng karī alé.

¹⁷Ká ré i gár kadē tēteñ mósém do yáa ké tuñ yāsí té ō, do kəla yāsí té ō, tām taā ké sɪ̄ ī-taāi kem té anī, rōm a nelēm najən té ō, m-rāā rōnel sesí malang ō.

¹⁸Majə kadē rōsí sɪ̄ nelší ō, ī-rāāi rōnel sem ō.

Timote ō Eparəroditə ō

¹⁹m-taā kem kadē Kóɔbē Jeju a rāā sem, adē m-ā m-éla Timote loosí ngɔr, kadē m-ōñ kōósí ō, kadē kemm tetən kə nang té séy ō.

²⁰I ni ngóy n i de ké gir yān i tītē yām ō, de ké nge sōl najə yāsí té ké rōkum té ō ní.

²¹Gotə de gē malang a sāān i yáa ké tām yādə niñ kó gē té, ba i yáa ké tām yā Jeju *Kərist té alé.

²²Ba yān ni báa, ni ɔjə yáa n ni asə rāā ní kə ndágá adē sɪ̄ kó gē ī-gerī. Ni-rāā kəla sem tām yā Najə ké Majə té tītē ngōñ ké rāā kəla kə bɔbəneé beē.

²³Adē dan n m-ā m-geř najə ké dóm té unjə anī, i ni n m-gir kəlan loosí ní.

²⁴Tá m-geř kemm té majə kadē Kóɔbē a rāā sem, adē məkó m-ā m-āwsí noō ngɔr.

²⁵M-áa ní majə kadē m-tél m-éla kə ngōkóójí Eparəroditə gogé m-ādēsí. Ni i madə kəlañ ō, madə rōm ō. Sɪ̄ élanii adē reē kə yáa gē n ndoódə rāām ní adēm.

²⁶Ngur kəasí malang rāān ngáy, tá ni-sōl tɔdō ōōi kōō moy yān.

²⁷Rōkum tā a moy rāān ké asə yon. Banī Nébā a kum tō ndoō yān, ba a i kum tō ndoō yān ní ngóy alé, a i kum tō ndoō yām mā ō, tá kadē rōm nelēməñ al kə do madə té báy tɔ alé.

²⁸Adē m-éla seneé lów m-ādēsí yā kadē ré áani anī rōsí nelší báy tɔ ō, kadē rōnel al yām mā i ngáy tɔ al ō.

²⁹I beé ní éhoni kə rōsí té kə rōnelé tītē ngōkóósí, ké nge taā kem Kóɔbē. Ba ī-royi de ké tītē n noō gē.

³⁰Tɔdō nay i séy beē kadē ni-oy tām kəla yā *Kərist té. Ni-ənī rōn kó yā rāāñ kəla n sɪ̄ ási rāā tām yām té al ní.

PHP 3

Loo tél de ké nge rāā yáa ké gótə ta kum Nébā té

¹Ba ngəlaā ní ngákóóm gē, ī-rāāi rōnel najə boo n ī-booī naā kə Kóɔbēé ní té. M-ór loo ndang yáa ké kógəm beē té yā kadēsí kə nja naā té alé. Tām yāsí té báa i nge n noō n kadē ī-rai do té ngañ ní.

²Ēndāi kum kedē dɔ rōsí té najē yā ngé rāā kəla ké majal gē té, bísə gē n noō n niñ i ngé *kəja mɔtə ké rōkum al gē ní!

³I jii n i ngé *kəja mɔtə ké rōkum gē ní ba i niñ alé, tām jii jə-rāāi kəla j-adī Nóbā i kə Ndíl Nóbāā ō, i Jeju *Kərist n i kɔsə ɔn yājí ní ō, j-əndāi tógájí i dɔ rōjí jii kó gē té al ō.

⁴Tá mā i kə yáa gē ké asə kadē m-əndañ tógám dɔ rōm mēkó té ō. Ré de kéréy taā kem kadē n-asə kəndā tógən dɔ rōn nəkó té anī, mā m-ásə kəndā tógám dɔ rōm mēkó té tɔy yā kóɔ.

⁵Tɔdɔ əjan mɔtəñ i gō ndɔ kojəñ ké nge kɔ sósó té ō, mā i *Israel ké kojə ō, mā i de ké gir bē yā Benjamé té ō, mā i Hebəro ké i Hebəro gē n ojeməñ ō. Ké ɔjə dɔ yáa rāā ké kə gō *ndū najē yā *Jipə gē báa, mā i de ké dan bütə yā *Parijiyē gē té.

⁶Ké ɔjə dɔ kɔɔ ké ɔɔ deē tɔdɔ Nóbā té báa, mā i de ké ɔɔm tɔdɔ Nóbā ngáy, adē m-rāā Egəlijə yā Jeju *Kərist ndoŋ té. Ké ɔjə dɔ rāā yáa ké *ndū najē əda té yā kadē deē téləñ de ké nge rāā yáa ké gōtə báa, najē ké yā kadē deē əda dɔm té loon té gətó.

⁷Tá yáa ké majə gē n noō n m-rāādə kété ní, ngɔlaā m-rāādə i yáa ké m-tii ta kóɔ té najē yā Jeju Kərist té.

⁸Rōkum, m-rāā yáa malang i yáa ké m-tii ta kóɔ té sɔñ geṛ ké m-geṛ Jeju *Kərist Kóɔbē yām té. Geṛ Jeju Kərist i yáa ké majə tɔy yáa gē malang. m-tii ta yáa malang najē yān té ō, yáa gē n noō malang ní, m-áádə i tītə yedə beé ta kumñ té ō. I *Kərist ngóy n i yáa tām yām té ní.

⁹Boo naā yājí seneé i boo naā ké líbəri a māñ mboŋ té alé. Loo n noō té m-tél de ké nge rāā yáa ké gō té ta kum Nóbā té, i kə ta kúl rāā ké m-rāā yáa gē n *ndū najē yā Nóbā əda ní tɔ alé, ba i kə ta kúl taā ké m-taā kem Kərist. Yáa ké gōtə n noō i yā Nóbā. I deē n taā kem ní n Nóbā rāān de ké gōtə té ní.

¹⁰Yáa n m-sāā ní i kadē m-geṛ *Kərist ō, tógə n ni ndóləñ bəlo yo té ní ō. m-sāā i kaɔ tápə seneé ō, kadē m-to tītən dan n ni-oyñ té ní ō,

¹¹yā kadē ré i loon té anī ndóləñ dan ngé gē n oyñ té ní ō.

Ngɔdɔ ké kaɔ kum kə rɔ Kərist té

¹²Ba i ké yā kədañ na mā na m-ūgə loo ké yā dəba tū té té kóɔ bá, aláa na mā na i de ké m-majə m-ɔtə kə taá kóɔ bá alé. Banī m-nay kə loo kaɔ ngɔdɔ té laā báy kum kə kété. M-əhɔ rōm tɔgə kadē m-taā yáa kəndā nja yā ngé nəjə naā ngɔdɔ gē, tɔdɔ Jeju *Kərist əhɔm mā kóɔ bá.

¹³Ngákóóm gē, m-gír kadē mā na m-əngé yáa kəndā nja ní kóɔ bá alé. Yáa n m-rāā ní i kógəñ beé: Dɔm ndígəñal yáa ké góm té kóɔ, ba m-əhɔ rōm tɔgə kadē m-ūgə rɔ yáa ké kété nom té té.

¹⁴I beé n m-ayñ ngɔdɔ kum kə loo ké yā dəba tū té té, yā kadē m-əngeñ yáa kəndā nja n Nóbā bājí kə ta kúl Jeju *Kərist, yā kadē j-aw j-əngeñ dɔɔ nú ní.

- ¹⁵Jī malang ní i de ké majə ɔtə kə taá gə ní, ādī gír yājí i tītə ní noō. Ba ré gír yāsí i tītə ní noō al̄ anī, Nə́bā nə́kó a teē kumsí dɔ́ t́.
- ¹⁶Ká i rí gəgə anī loo ní j-ugī tū t́ toō ní, ādə jə-njērāi kumjí kə loo ké kógə́m beē t́.
- ¹⁷Ngákóó́m gə, sī malang ī-ndájə́mī. Yáá ké yā kadə de gə ndájə́n ní, jī jə-rāā kóó́ b́. I beé ní, ādī kumsí i dɔ́ ngé gə ní nīn a rāā́n hál ní jī j-ɔjə ní t́.
- ¹⁸Najə́ ní toō m-édásí kété kóó́ kə nja naā t́, ba m-tél m-édásí ngɔ́laā báy kə mañ noō kuḿm t́: Ngáy gə ní, háldə́ i hál ngé mbátə́ kəgə́ ké dəsə́ yā *Kərist.
- ¹⁹Ta tól̄ tadə́ i kudə́ ní nīn a udə́n kóó́ ní. Nə́bā yādə́ i kemdə́. Yáá ní majə́ kadə́ adədə́ rōsɔ́l̄ b́a anī nīn a ɔjənə́n i rōdə́. Nīn a gírə́n i dɔ́ yáá ké dɔ́ nang t́ laā gə́ t́ ngóy ɔ́.
- ²⁰Banī jī b́aa jī i de gə́ ké bē yājí i dɔ́ rā́ t́, tá jə-ndi j-a jə-ngóó́i i mbée bee kadə́ nge kajə́jí ní i Kóó́bē Jeju Kərist ní, ī dɔ́ rā́ t́ reē ɔ́.
- ²¹Ni a tūr rōjí ké dɔ́ nang t́ ké to rṓ tō ndoṓ ní toō kóó́, kadə́ tél to tītə́ rōn nə́kó ní i rṓ ké to *kɔsə́ gɔn ní. Ni a rāā́ nge ní noō i kə tógé́ ní ni a ə́lañ dɔ́ yáá malang gír tógə́ yān t́ ní.

PHP 4

¹I beé ní ngákóó́m gə, sī ní i kó tár yām gə ní, ngur kadə́ m-tél m-áásí gogə́ rāām ngáy. Kó tár yām gə, sī ní i rōnel̄ yām ɔ́, jákə́ *mbang yām ɔ́ ní, ī-rai ngañg tītə́ ní noō dɔ́ boo naā yāsí t́ kə Kóó́bēé.

Yáá gə́ ní Pol ə́da ngé taā kem ké Pilipə́ t́ gə́ kadə́ rāā́n ní

- ²Ebodi ɔ́, Səntisə́ ɔ́, m-rāāsí b́ó, ādī gír yāsí i kógə́m beē tītə́ ngákóó́ naā ké dəyá gə́ ké booñ naā kə Kóó́bēé.
- ³Ba ī madə́m ké rókum, m-dəjei kadə́ ī-rāā sedə́, tɔ́dɔ́ nīn-rōó́n naā t́ seṁ dɔ́ Najə́ ké Majə́ t́, naā t́ kə Kəlema ɔ́, madə́ kəlaṁ ké rang gə́ ɔ́, nīn ní rīdə́ i ké ndang kem makətúbə́ ndi kə kumuú t́ ní.
- ⁴Ī-rāāi rōnel̄ kə ndɔ́ gə́ najə́ boo ké ī-booī naā kə Kóó́bēé t́. m-tél m-édásí tɔ́: Ī-rāāi rōnel̄!
- ⁵Ī-rāāi ādī de gə́ malang gerə́n hál kem majə́ yāsí. Dɔ́ reē Kóó́bē i ngɔ́r.
- ⁶Ī-sōlī yáá kógə́m alé. Ba tū yáá gə́ t́ malang b́aa, yáá ní ndoṓn rāāsí ní, ī-dəjei Nə́bā kə ndɔ́yɔ́ ɔ́, ī-rāāniī b́ó ɔ́, ī-ndadə́ adə́niī ɔ́.
- ⁷Anī kem sɔ́l̄ lɔm yā́ Nə́bā ní tɔ́y yáá malang ní deē asə́ geṛ ní, a ngó́m ngarāñg kemsí ɔ́, gír yāsí ɔ́, loo boo naā yāsí t́ kə Jeju *Kərist.
- ⁸Tām yā gotə́ najə́ gə́ malang t́ b́aa ngákóó́m gə, yáá malang ní i yáá ké majə́ ɔ́, i yáá ké to kadə́ deē tɔ́ysí loon t́ ɔ́, i yáá ké rókum ɔ́, i yáá ké to kadə́ deē b́ól gidə́

ō, i yáá ké gō té ō, i yáá ké *unjē njáy njáy ō, i yáá ké nel̄ deē ō, i yáá ké to rɔȳ ō ní, ādī gír yāsí malang i dɔ té.

⁹I-rāāi yáá n̄ m̄-ndóōsí ní ō, yáá n̄ m̄-ójésí kadē ī-rāāi ní ō, yáá n̄ teē tam̄ té á ōōi ní ō, yáá n̄ áam̄i loo rāā té ní ō. Loo n̄ noō té Nóbā ké nge kadējí kem sɔl̄ lom̄ a ndi sesí.

Pol ndadē adē ngé taā kem ké Pilipé té gē

¹⁰M-éngē rōnel̄ ké ngáy gō boo naā yām̄ kə Kóōbēé té, tɔdō ngɔlaā éngēi ta róbə kɔjə kə ndágá kadē ī-gírī dɔm̄ té báy tɔ. Ááá ī-gírī dɔm̄ té rōkum, banī i ta róbə kɔjən̄ kə ndágá n̄ éngēi al̄ i mbée.

¹¹I tam̄ ndoō ké rāām̄ té n̄ m̄-ōrən̄ najē tītē n̄ noō ní alé. Tɔdō tū yáá gē té malang ní m̄-ndóō loo kadē nelēm̄ kə yáá n̄ m̄-éngé ní.

¹²m̄-geēr̄ ndi dan ndoō té ō, m̄-geēr̄ ndi dan yáá kaī loo té ō. Dan yáá gē té malang ō, kə ta róbé ké tayā tayā gē malang ō ní, m̄-ndóō loo ndi kə ndānāā ō, loo ndi kə bōō ō. m̄-ndóō ndi dan yáá kaī loo té ō, dan ndoō té ō.

¹³Yáá gē n̄ noō malang ní, m̄-ásə kundé dɔm̄ té kɔó, kə ta kŭl̄ *Kərist nge kadēm̄ tógə.

¹⁴Bá tā ba wursí n̄ ɔlsí ser̄m̄ ní, ī-rāāi i yáá ké majə.

¹⁵Sŭi kó gē de ké Pilipə té gē, ī-gerī majə kadē dan n̄ ta kəla gír kɔjə Najə ké Majə té á m̄-éyā gō nang ké Masedəwan ní, Egəlijə kógēm̄ ké rāā ser̄m̄ adē adēm̄ yáá, aké taā yáá jīm̄ té ní gətóo, ba i Egəlijə yāsí sŭi ngóy.

¹⁶Dan n̄ mā i kem bē ké Tesalonik té báy ní, sŭi élaī kə yáá ké ndoōn̄ rāām̄ ādēmī nja i kógēm̄ beē ngóy alé.

¹⁷Ré m̄-ōr̄ najē tītē n̄ noō anī m̄-sāā i kadē de gē adēmən̄ yáá alé, ba m̄-sāā i kadē mañ̄ kəla yāsí reē kə dɔ madē té tam̄ yāsí té.

¹⁸Yáá n̄ élaīneé ādēmī ní, m̄-éngē malang. Yáá ní māñ̄ dɔ yáá n̄ ndoōn̄ rāām̄ ní gēgē báy. Dan n̄ Epapəroditə adēm̄ yáá yāsí gē n̄ élanīneé ní, yáá malang n̄ ndoōn̄ rāām̄ ní m̄-éngē. Yáá gē n̄ ādēmī ní, toñ̄ i tītē *yáá ndējə ké tɔl̄ ba tuñ̄ kadē Nóbā, ké sēen̄ otə nel̄ ō, i tītē *yáá tuñ̄ ké Nóbā ndigə ō, nel̄ kemən̄ ō beé.

¹⁹Ba Nóbā yām̄ a adēsí yáá malang n̄ ndoōn̄ rāāsí ní, kə gō yáá kaī loo yāneé ō, a adēsí i kadē ké majə ngáy kə ta kŭl̄ Jeju *Kərist ō.

²⁰*Kɔsə gɔn̄ i yā Nóbā n̄ i Bɔbəjí ní ngándáñg. *Adē i tītē n̄ noō.

Lápéya ké ta tɔl̄ ta té

²¹De gē yā Nóbā gē n̄ boon̄ naā kə Jeju *Kərist ní, ī-rāāidé lápéya kógēm̄ kógēm̄ malang. Ngákóójí gē n̄ ser̄m̄ laā ní, rāānsí lápéya.

²²De gē yā Nóbā malang n̄ ndiñ̄ laā ní, rāānsí lápéya, ba mandang bāa, i ngé ké kem ndogē yā *Sejar té gē.

23 Ādē Kóṣṣē Jeju Kərist rāā kem majə sesí!

COL

COL 1

Pol rāa Kolosə gē lápéya

¹I mā Pol n i ngōmbang kəla yā Jeju *Kərist kə gō kem ndigə yā Nəbāá ní, naā té kə ngōkóójí Timote n,

²j-əla kə makətübē n toō j-adē ngákóójí kə de gē yā Nəbā n ndiñ Kolosə té ní. Niñ-taān kem Kərist o. Ādē Bəbējí Nəbā rāa kem majə sesí o, səl kemsí o.

Jə-ndadē Nəbā

³Jə-ndadē Nəbā, Bəbē Kóóbē yājí Jeju *Kərist kə dɔ ndō gē, dan n j-a jə-ndōyñ tām yāsí té ní.

⁴Tɔdō j-oō kōō taā n i-taāi kem Jeju Kərist ní o, tár n i-tárii de gē yā Nəbā malang ní o.

⁵Dan n najə kə rōkum, adē i Najə kə Majə, ugē loosí ta kəga dɔ báy ní, oōi najə yā yáa kəndā kem dɔ té n Nəbā ngōm dɔ rā té tām yāsí té ní: Yáa ní i ndi kə kumuú. Adē taā kem yāsí o, tár yāsí o ní, ngəran ra i dɔ té.

⁶Najə kə Majə aŵ kum kə kété o, oje yáa kə majə o, kə loo gē té malang dɔ nang té tītə n rāan yáa dɔ dánsí té ní. Əla gir rāa yáa ní i ndō kə ta kəga dɔ n sɪ̄ oōineé najə rajə n Nəbā rajəsí té ní o, ndō n kumsí teén dɔ té kə rōkum té ní o.

⁷I Eparəras kó tár yājí kə nge kəla madəjí n ndōosí yáa ngeé n toō ní. Ni-rāa kəla yāsí i kə loo de kə bo kə nge ra dɔ ndūn té yā *Kərist té.

⁸Nəkó ədají najə tár n Ndíl adəsí ní o.

⁹I tām najə n toō té n əla gir ndō n j-oōn najə n toō té ní, jə-lōō ndōy tām yāsí té al ní. Jə-dəje Nəbā kadē rāa sesí, kadē i-geri yáa malang n kemən ndigə ní, kə ta kŭl Ndíl n i nge rāa kadē kumsí edē o, kemsí ger yáa o ní.

¹⁰I beé n hálsí a rōyñ Kóóbē o, ā i-rāain yáa kə nelən o ní. Ā i-rāai yáa malang kə majə o, ā i-geri Nəbā kum kə kété kété o.

¹¹Tógə yān kə to kəsə gɔn a rāa sesí kə ngangāá ngáy kadē əhɔin rōsí tɔgə o, i-təgāin tasí o, tū yáa gē té malang.

¹²Ā i-ndadī Bəbējí Nəbā kə rōneléé, tɔdō ni-rāa adē ási kənge yáa naā té kə ngé yān gēé kem Bē kɔɔ yān kə loo unjə kow tū té té.

¹³Nəbā ojí kōó gir tógə yā til té, ba əndəjí kem Bē kɔɔ yā Ngōn kó tár yān té.

¹⁴Nəbā gāng dɔjí o, māy rōn dɔ majal yājí té o, i kə ta kŭl boojí naā kə Ngōnənéé.

Kərist o kəla rāan o

¹⁵Ngōn ní i kum gotə Nəbā n j-əain kə kumjí al ní. I ni n i hágə yáa malang n Nəbā rāa ní.

16Nóbā rāā yáa malang ké do rā té gēgē, do nang té gēgē, i kə ta kŭl Ngōnən. Ni-rāā yáa ké deē asə kaa kə kumneé ō, ké deē asə kaa kə kumneé al ō. I kóō bē gē ō, ngé koo bē gē ō, kōr kagē mbang yādó gē ō. Nóbā rāā yáa malang i kə ta kŭlneé ō, i tām yān té ō.

17Ni-ndi kété no yáa gē té malang ō, yáa malang to i kə ta kŭlneé ō.

18I ni báý to n i dom do Egəlijə n rāā rōn i gotə rōn gē té ní. Ni i ta kəla gir yáa malang ō, i ni n ndól kété dan de ké koy gē té ní ō, yā kadə ni i kété tū yáa gē té malang.

19Tɔdɔ neĭ Nóbā ndi kemən té kə taá malang,

20yā kadə yáa malang ké do rā té gēgē, do nang té gēgē, tél ndiñ naā té seneé kə ta kŭl Ngōnəneé ō, tām yā Ngōnən té ō. Loo n noō té ni-rāā adə lom to kə ta kŭl mósə Ngōnən n ay tū kagē ké dēsé té ní.

21Siĭ n kété siĭ i say rō Nóbā té ō, siĭ i madə bañ gē ō, sɔɔn gir yāsí ō, yáa rāāsí ké majal gē ō ní,

22ngɔlaā lom to do dánsí té kə Nóbāá, sɔɔn koy n *Kərist oy ní. Adə siĭ i deē yān ké *tal gē ké najə gətóo dɔsɔ́ té ō, yáa rāāsí ké majal gətóo ō.

23Ba majə kadə ĩ-raĭ ngañg do taā kem té ō, ādĭ tógásí to ō. ĩ-lōōĭ kəyā najə ké majə kōó. I ni n i yáa kəndā kem do té yājí ní. Najə ké Majə ngeé n toō n ōōĭ ní, ɔjəñ de gē kə loo gē té malang do nang té laā ō, ba i mā Pol n m-tél nge rāā kəlan ní.

Kəla yā Pol

24Ngɔlaā m-rāā rōneĭ tɔdɔ wur kol n kadə əsō do *Kərist té ní, əsō dɔm té tām yā rōn té i tītə noō. Rōn ní i Egəlijə.

25Mā m-tél nge kəla yā ngé kán naā gē, i kadə m-rāā kəla n Nóbā mērəm rāā ní. I kadə m-ójésí najə yā Nóbā malang kə taá.

26Yáa ké to loo mundə té gē n Nóbā ngōmdé loo mundə té kə do bāl gē bāl gē ní, ngɔlaā ni-rāā adə kum ngé yān gē teē do té.

27Tɔdɔ Nóbā gey kɔjədé najə yā yáa ké to kɔsə gɔn ké to loo mundə té n ni-rāā kə ta kŭl *Kərist tām yājí té ní, kadə gerəñ. Dan de gē n niñ i Jipə al gē té ní, yáa ké to loo mundə té ngeé n toō i Kərist. J-əndāĭ kemjí do *kɔsə gɔn yā Nóbā té i kə ta kŭlneé.

28I Kərist ngeé n toō n j-ɔjə de gē malang najə yān ní. Jə-tāādé kógə́m kógə́m ō, j-ɔjədé yáa kə kum kedéé ō, kadə de gē kógə́m kógə́m téləñ de ké majə ɔtə kə taá gē kə gō boo naā yādé kə Kərist.

29I tām n toō té n m-rāā kəla ō, m-rōō ō kə ta kŭl tógə yā *Kərist ní. Tógə ní rāā kəla kə ngangáá kemm té.

COL 2

¹Tɔdɔ̄ m̄-gey kadē ī-gerī gō rō̄ kē ngañg ngáȳ n̄ m̄-ra ta té m-ā m̄-rō̄ tām̄ yāsí té ō, tām̄ yā de kē rang gē n̄ ɔ̄m̄ēn̄ al̄ té ō ní.

²I tītē n̄ noō n̄ m̄-sāañ kadē niñ-əhōñ rōdó tɔgə ō, kadē tár boodé naā té ō, kadē ugēñ tū geṛ yáá kē rōkum n̄ i nge rāā tá kadē kem deē a geṛ yáá māmák ní ō, ba kadē gerēñ yáá kē to loo mundē té yā Nóbā n̄ i *Kərist ní.

³Yáá kal̄ loo yā kum kedē ō, yā yáá geṛ ō, malang i kē bō̄ rōn kemən té.

⁴M-édásí najē n̄ toō i yā kadē deē kógēm̄ gól̄sí kə najē kē nel̄ gēé alé.

⁵Ká ré m̄-gətóo dansí té kə dā rōm̄ gēgē anī, ndílóm̄ i sesí. Adē rōm̄ nelēm̄ dan n̄ s̄ī ī-ndīi kə gō̄ ō, ī-raī dɔ̄ *Kərist n̄ ī-taāi kemən té ní ādī ngañg ō ní.

Ndi kə kumuú kē rōkum kē kə ta kŭl̄ taā kem Kərist

⁶Dan n̄ ī-ndigīi kadē *Kərist Jeju i Kó̄bē yāsí ní, ī-njērāi seneé.

⁷Ōlaī ngərasí kemən té ō, ī-raī ngañg dɔn té ō, dɔ taā kem té tītē n̄ ndóōñneésí ní ō, ī-ndadī Nóbā ngáȳ ō.

⁸Ēndāi kum kedē dɔ rōsí té, ba ī-lōōi kadē deē gól̄sí kə najē kē kanjē kumən gē n̄ de gē a gól̄nəñ madədé gē, kə ta kŭl̄ kum kedē yādé ní: Kum kedē ní ra i dɔ yáá kəgē bē yā de gē té, adē i dɔ tógé kē dɔ nang té gē té, ba i dɔ *Kərist té alé.

⁹Tɔdɔ̄ Nóbā ndi kem Kərist té kə taá malang, ni-un rō Kərist.

¹⁰Ba s̄ī éngei yáá malang kə ta kŭl̄ Kərist. Ni i dɔ ngé kɔɔ bē gē té malang ō, dɔ ngé tógə gē té malang ō.

¹¹Boo n̄ ī-booī naā seneé ní, ɔjə kadē s̄ī *éjaī mɔtəsí kō̄. I jī deē n̄ əja alé, i kəja mɔtə yā *Kərist. Ba kəja mɔtə yā Kərist ngeé n̄ toō i nḡī kē nḡīñ dā rōjī kē nge rāā yáá majal̄ kō̄ rōjī té.

¹²Tɔdɔ̄ dan n̄ rāānsí *batém ní, dubēnsí naā té kə *Kərist ō, ī-ndólī naā té seneé ō, tām̄ ī-taāi kem tógə yā Nóbā n̄ ndólēn̄ dan de kē koy gē té ní.

¹³S̄ī n̄ kété óyīi kō̄ sɔ̄ n̄ yáá rāāsí kē gōtə al̄ gē ō, sɔ̄ n̄ kəja kē s̄ī éjaī mɔtəsí al̄ ō ní, Nóbā rāā adē ī-tél̄ ī-ndīi kə kumsí gogé naā té kə Kərist: Ni-māȳ rōn dɔ yáá rāājī kē gō té al̄ gē té malang.

¹⁴Makətübē n̄ ndangēñ dɔjī té sɔ̄ñ rāā kē jə-rāāi gō míndə gē al̄ ní, ni-nujə makətübē ní kō̄ tū kəgē kē dēsé té.

¹⁵Nóbā taā tógə kō̄ jī ngé kɔɔ bē gē té ō, jī ngé tógə gē té ō, i tītē n̄ noō. Ngōnən̄ n̄ tetədé rō̄ ní, ni-aw̄ sedé adē njērāñ gōn̄ té tītē bəlo gē, adē de gē malang ɔ̄ñdó.

¹⁶I beé ní, ādē deē kógēm̄ gāñg sarya dɔsí té najē yā yáá kəsa té al̄ ō, yáá kəȳ té al̄ ō, najē yā rāā nāā té al̄ ō, ndō teē nāā té al̄ ō, ndō *sabat té al̄ ō.

¹⁷Yáá gē n noō malang i ndíl yáá n kadē a reē báý ní, ba ngarāng kum yáá i *Kərist.

¹⁸De gē n nelđé tél kə rōđé kə nang té ō, rāā kəla kadē *de ké dɔ rā té gē ō, əhɔn gō yáá gē n niñ kó gē ɔān ō ní, ĩ-lōōi kadē gólənsí. De ké beé gē ní, gír najē yādó ké gō yā deē ndul té rāā adē niñ-ɔjəñ rōđé kanjē kumən.

¹⁹Niñ-əhɔn gō *Kərist n i dɔm dɔ ní adē ngaŋg alé. Tá rō malang n əhɔ naā majə kə ta kŭl ta rɔtən gē ní, i Kərist n i nge kəhɔ dɔɔ ō, nge rāā kadē rō ní tɔgə kə gō n Nəbā ndigə ō ní.

Koy ō, ndi kə kumuú ō, naā té kə Kərist

²⁰Sij i ké óyī kɔɔ naā té kə *Kərist ō, gāngəñ dɔsɔ kɔɔ jī tógé ké dɔ nang té gē ké ngé kɔɔ bē dɔ de gē té ō, anī i tām rí té á ĩ-rāāi tītē ké sij i de ké dɔ nang té gē ní? Tɔdɔ ĩ-ndigi i kadē əndān najē ké beé gē dɔsɔ té:

²¹Ún alé, ĩ-nāā taí té alé, ɔdə rō alé ní?

²²Najē gē n noō i najē gē ké deē rāān kəla anī, tadé a dɔgəro kɔɔ gē. I gō míndə gē yā de gē ō, i yáá ndóɔ yā de gē ō.

²³Najē gē ní toñ tītē ké kum kedē i tū té beē, tɔdɔ ɔjəñjī loo rɔy Nəbā ké kə gō kem ndigə yājí jji kógɔɔ ō, loo tél kə rōjí kə nang té ō, loo kəhɔ rōjí dɔ rāā yáá gē té ō, ba a teēn yáá alé. Niñ a rāān i yáá ké nel dā rōjí ngóy.

COL 3

¹Dan n sij i ké Nəbā ndólsɔ naā té kə *Kərist kɔɔ bá ní, majə kadē ā ĩ-sāāi yáá ké dɔɔ gē, loo n Kərist ndi tū té dɔ jī kɔ Nəbā té ní.

²Ādī gír yāsɔ i dɔ yáá ké dɔɔ gē té, ba kadē i dɔ yáá ké dɔ nang té gē té alé.

³Tɔdɔ sij i de ké koy kɔɔ gē, adē ĩ-ndi i kə kumsɔ i loo bɔɔ rō té, naā té kə Kərist kem Nəbā té.

⁴Kərist n i ndi kə kumuú yāsɔ ní, dan n a teē hɔy anī, sij ā ĩ-teēi hɔy seneé ō, ā əngei kɔsə gɔn yān ō.

Hál ké jóo ō, ké kijə ō

⁵I beé ní, əyāi hál ké majal ké dɔ nang té laā kɔɔ, adē i sāā naā loo kaya té ō, i rāā yáá ké yer gē ō, i ngur yáá ké majal gē ō, i bō yáá ké majal gē ō, i rāā ta nar n rāā rōn i rɔy besə té ní ō.

⁶I yáá gē n toō n a ndórəñ wōng yā Nəbā yā reēn ní.

⁷Kété ní, sij ĩ-rāāi i hál n noō ō, dan n majal gē n noō a ɔɔnəñ bē dɔsɔ té ní.

⁸Ba ngɔlaā ní əyāi yáá gē n toō kɔɔ malang: Wōng ō, kum kil kóróró ō, kem ndul ō, tájə ndū ō, ādī najē ké to rɔsɔl teē tasɔ té alé ō.

⁹ĩ-lōōi kəda naā najē ké soŋ gē. Əyāi hál ké jóo kɔɔ kə yáá rāān gēé,

10 Banī úniī hál ké kijə élaī rōsí té tītə kūbə beé yā kadə ī-gerīneé yáá ké kijə kə do ndō gə, kadə ni-toñ tītə nge kəndān beé.

11 Loo n noō té ní, loo kəda na: Nge n toō na i Gərek aláa na i *Jipə, nge n toō na i de ké əja mətən aláa na i de ké *əja mətən alé, nge n toō na i tārā, aláa na i tārā kōr, nge n toō na i bəlo, aláa na i kōs rōn ní, gətóo. Ba yáá n i yáá ké ngáy ní i *Kərist n ndi kem de gə té malang ō, i nge rāā yáá malang ō ní.

12 Sijū n Nəbā gərāsí ō, sijū n i deē yān gə ō, ni-társí ō ní, úniī kum kəgə ké tām yā madəsí gə té ō, rāā majə ō, kəjə rō al ō, səl do ō, tégā ta ō, élaī rōsí té tītə kūbə beé.

13 Ī-tégāi tasí do naā té, ba ré de kéréy i kə najá kə madəneé anī, ī-māyī rōsí do naā té. Tītə n Kóṣbē māyī rōn dəsí té ní, ī-rāāi tītə n noō ō.

14 Ba élaī tár tītə kūbə beé do yáá gə n noō té malang. Tədō tár to i tītə kəlā ké doḡ de gə naā té majə ngáy beē.

15 Ādə kem səl yā *Kərist gə bē kemsí té, tədō Nəbā bārsí kadə ī-télii de ké kógə́m beē gə. Ī-télii ngé ndadə Nəbā gə.

16 Kadə Najə yā Kərist ndi kemsí té kə yáá kənge ké tū té gə malang. Ī-ndóōi naā ō, ōjī naā ō, kə kum kedéé ngáy. Ādə Nəbā rajəsí ba rāā adə ənī pā gə ké toñ kem makətübə pā gə té ō, pā gə ké sijū kó gə ī-rāāi ósiīneé gə́nən ō, pā gə ké *Ndí kó Tál əndā tasí té ō, kə ngarāng kemsí gēé malang ādīn.

17 Ba yáá malang n ā édaī ō, kəla malang n ā ī-rāāi ō ní, édaī ō, ī-rāāi ō, kə rī Kóṣbē Jəju. Ī-ndadī Bəbəjí Nəbā kə ta kúlneé.

Hál ké kijə ké yā ndiñ kə naá

18 Sijū dəyá gə, ī-səlī dəsí kə no ngaasí gə té, tədō i yáá ké gə té tām yā ngé gə n boon naā kə Kóṣbēé ní té.

19 Sijū dəngam gə, ī-tárii nəyásí gə, ādī wursí atəsí sedé alé.

20 Ngán gə, ōōi ta bəbəsí gə ō, kóúsí gə ō, tədō i ngé n noō n nel Kóṣbē ní.

21 Sijū bəbə ngán gə, ī-lōōi njóryō ngánsí gə, na sōgə tógədə uř wak.

22 Sijū bəlo gə, kóśsí ké do nang té laā gə ní, ōōi tadé tū yáá gə té malang. Ōōi tadé tām ta kumdé té, tītə yā de gə n a sāān rāā yáá kadə nel de gə ní alé, banī ōōi tadé kə kem ké kógə́m, tītə de ké ngé bōl ndí Kóṣbē gə beé.

23 Ādə kəla n ī-rāāi ní i rí rí gəgə anī, ī-rāāi kə kem ké majaá tītə ké i tām yā Kóṣbē té beē, ba i tām yā de gə té alé.

24 Tədō ī-gerī majə kadə Kóṣbē a adəsí yáá ndəbā yā kəndān njasí. Tām Kóṣbē n ī-rāāi kəla yān ní i *Kərist.

25 Nge n rāā yáá ké gə té al ní, a ənge yáá ké tām yā yáá ké gə té al ní ni-rāā té ní, tədō Kóṣbē i nge rāā yáá tām ta kum deē té alé.

COL 4

¹Siŭ kóŵ bəlo gē, ĩ-rāāi yáá ké sŭmŭú ō, yáá ké gō té ō, kə bəlo yāsí gēé. Tɔdō ĩ-gerī kadē Kóŵsí ndi dɔ rā té noō ō.

Najē ké dɔ yáa gē ké yā rāā té

²Ī-nayī kə loo ndōy té, ĩ-ndiīn jájá loo ndadē Nébā té.

³Ī-ndōyī tām yājí té ō, ādē Nébā teē ta róbə adəjí, kadē j-ɔjə najē yān ō, kadē m-édá yáá ké to loo mundē té ké dɔ *Kərist té ní mā i dəngáyá tāmən té ní ō,

⁴kadē m-óje yáá ní sɔŵ kadē m-óje ní kə ndágá.

⁵Kadē hál njērāsí ké dan de ké ndágá gē té i kə kum kedēé. Dan ní éngei loo rāā yáá kógēm anī, ĩ-rāāi.

⁶Ādī najē kɔrsí i najē ké majə ngándáng ō, i najē ké nel ō, yā kadē ĩ-gerīnéé loo tūr de gē najē kadē sɔŵ dɔdɔ kógēm kógēm.

Pol rāā lápéya ké ta tōl ta té

⁷Tisik ní i ngōkóójí ké kó tár yām ní, ni ní i de ké bo ké nge ra dɔ ndūn té ō, madē kəlam ké loo kəla yā Kóŵbē té ō ní,

⁸m-éla seneé kə rōsí té, kadē ɔjəsi yáa malang ké dɔm té ō, sɔl kemsí ō.

⁹M-éládé i niñ kə Onejim ní i de ké loosí á i ngōkóójí ké kó tár yām ké nge ra dɔ ndūn té ní. Niñ a ɔjənsí yáa malang ní rāā yáa laā ní.

¹⁰Aristark ní i dəngáy madém ní, rāāsí lápéya. Mark ké ngōkóo Barnabas rāāsí lápéya ō. Ni ní tāānsí najē ké dɔn té adē ōōī bá. Ré ni-ugē loosí anī, éhɔiñ kə rōsí té majə.

¹¹Jeju ní a bārñəñ na i Justus ní, rāāsí lápéya ō. Dan *Jipə gē té ní, i de gē ní toō ngóy n rāāñ kəla sem tām yā *Bē kɔo yā Nébā té ní, adē niñ-soləñ kemm.

¹²Epareras ní i de ké loosí ní rāāsí lápéya. Nge kəla yā *Kərist Jeju ní toō rōŵ tām yāsí té kə ndōyɔŵ yā kadē ĩ-rai gágájé ké de ké majə ɔtə kə taá gē té, ké rāāñ yáa gē ní kem Nébā ndigə ní.

¹³M-éda najē ké kum té yān m-éda na ni-aɔ tápə ngáy tām yāsí té ō, tām yā de ké Laodise té gē ō, Hiyerapolis té gē ō.

¹⁴Luk, doktór ké kó tár yājí ō, Demas ō, rāānsí lápéya.

¹⁵Ī-rāāi ngákóójí gē ké Laodise ō, Nimpas naā té kə ngé káñ naā ké kem kújə yān té gē ō lápéya.

¹⁶Loo ní tédəñ makətübə ní toō dɔ dásí té oy anī, ādī tédəñ kem Egəlijə ké Laodise té ō, ādē tédəñ makətübə yā Laodise gē dansí té ō.

¹⁷Tá édaī Arkipə kadē əndā kumən gir kəla ní Kóŵbē adən té ní, kadē rāā adē majə ɔtə kə taá.

¹⁸Lápéya ní toō, i mā Pol n m̄-ndang kə jīm ní. Ādē əga kemsí dɔ súl ní dɔm̄ēñnéé ní t́. Ādē Nóbā rāā kem majə sesí.

1 TH

1 TH 1

Pol rāa Tesalonik gē lápéya

¹I Pol niñ kə Silas ō, Silas ō, Timote ō n əlañ kə makətübē n toō adēn Egəlijə kə Tesalonik té n booñ naā kə Bəbējí Nəbāá ō, kə Kóṣbē Jeju *Kərist ō ní. Adē Nəbā rāa kem majə sesí ō, sɔl kemsí ō.

Ndi kə kumuú yā Tesalonik gē ō, taā kem yādé ō

²Jə-ndadē Nəbā ngándáing tām yāsí té malang, dan n jə-gír dəsí té kem ndōy yājí té ní.

³Tədō əga kemjí dɔ kəla taā kem yāsí té ō, dɔ kɔr n ɔrii kə de gēé té sɔñ tár kə kemsí té ní ō, dɔ kəndā kə əndāi kemsí dɔ Kóṣbē yājí Jeju Kərist adē ngañg té ní ō, ta kum Bəbējí Nəbā té.

⁴Sii ngákóǒjí gē n Nəbā társí ní, i ni n gērāsí ní.

⁵Tədō kəjə n j-ɔjəsí Najə kə Majə ní i kə najá ngóy alé, banī i kə tógé kə ngáy ō, kə kəla rāa *Ndí kə Tál ō, kanjə kadē kemjí tósəjí dɔ té báté. Ī-gerī kə jii i de kə bay gē tām yāsí té dan n jə-ndiñ sesí ní.

⁶Ba sii ĩ-télii ngé ndájəjí gē ō, ngé ndájə Kóṣbē gē ō, tām ĩ-ndigiī najə yā Nəbā dan wur kɔl kə ngáy té, kə ta kúl rōneĭ yā Ndí kə Tál.

⁷Adē ĩ-télii yáá ndájə tām yā ngé taā kem gē malang kə Masedəwan té ō, Akayi té ō.

⁸Tədō najə yā Kóṣbē n ii loosí ní, ugə i Masedəwan ō, Akayi ō, ngóy alé. Tām de gē oñ najə taā kem yāsí i kə loo gē té malang, adē j-a j-ɔr najəñ kə de gēé tɔ alé.

⁹Tədō de gē malang a əniñ i gotə loo kəhɔ n əhɔijí kə rɔsí té dan n j-awñ loosí ní ō, loo kəyá n əyá besə gē kɔ́, ba ĩ-tūrī rɔsí kə rɔ Nəbā kə rɔkum kə ndi kə kumneé té yā rāañ kəla yān,

¹⁰ba ngóon Ngōnən n a ii dɔ rā té yā reē ní ō. Adē i Ngōnən Jeju n oy á ni-ndólən ní. Sarya yā Nəbā n a reē ní, Ngōnən ngeé n toō un dɔjí té kɔ́.

1 TH 2

Pol ɔjə Najə kə Majə yā Nəbā Tesalonik té

¹Ngákóǒjí gē, sii kó gē ĩ-gerī kadē əhɔijí kə rɔsí té i ndāing karī alé.

²Titə n ĩ-gerīneé ní, kété tá kadē j-ugə loosí ní, rāānjí yáá kə tōr gē ō, tájəñjí ō, kem bē kə Pilipə té. Ba Nəbā yājí adəjí tógə, adē j-ɔjənsí Najə kə Majə yān kanjə bōl, dan rɔ́ kə ngáy té.

³Najə kə Majə n j-ɔjə ní teē i tū gír kə gō té al té al ō, kə yer té al ō, kə kə ngamaá té al ō,

⁴banī Nóbā nāājí pá tá adējí kəla kəjə Najə ké Majə ní. Adə j-ɔjə najə i kadə neĭ de gə alé, ba i kadə neĭ Nóbā n nāa ngarāng kemjí ní.

⁵Tītə n ĩ-geriĭn ní, jə-gól kum deē tū najə kərjí té al̄ ɔ, najə kərjí ɔjə kadə jə-sāa yáa kənge tām yājí té al̄ ɔ, Nóbā i de ké kum té yājí.

⁶Jə-sāa kadə deē ɔsə gənjí alé, siĭ al̄ ɔ, de ké rang gə al̄ ɔ.

⁷Mandang báa j-asə kəyśí ké loo ngámbang kəla yā *Kərist gə té tā, banī dan n jə-ndi sesí ní, háljí səl̄ ləm tītə kól̄ ngán gə ké aḡ gə ngánən gə majə beé.

⁸ɔjí tɔd̄sí ngáy, adə jə-ndigə i kəjəsí Najə ké Majə yā Nóbā ngóy alé, banī i kadə rójí tām yāsí té ɔ, tɔd̄s siĭ ĩ-téliĭ i kó tár yājí gə.

⁹Ngákóójí gə, adə əga kemsí dɔ kəla n jə-rāa té ní ɔ, dɔ kər n j-ɔr sesí tām tár ké kemjí té ní ɔ. Dan n j-ɔjəsí Najə ké Majə yā Nóbā ní, jə-rāa kəla nd̄ɔ ɔ, kadaá ɔ, kadə j-ɔȳn deē kógərn dánsí té alé.

¹⁰Siĭ ɔ, Nóbā ɔ ní, siĭ i de ké kum té yājí gə kadə háljí n jə-ndiĭn dansí siĭ ngé taā kem gə té ní, i háł ké *unjə njáy njáy ɔ, ké kanjə najə dɔ té ɔ.

¹¹Tītə n ĩ-geriĭneé ní, yáa n jə-rāa sesí ní, i tītə yáa n bɔbə ngán gə a rāa kə ngánən gēé ní.

¹²J-ɔjəsí ɔ, jə-səl̄ kemsí ɔ, jə-rāasí bɔ kadə hálsí ndetə naā kə bār n Nóbā bārsí kadə údiĭ kem Bē kɔɔ yān té ɔ, *kɔsə gəɔn yān té ɔ ní.

¹³Najə n jə-ndadəñ Nóbā tām yāsí té ngándáng ní n toó: Dan n j-ɔjəsí najə yā Nóbā adə ɔɔi ɔ, ĩ-taāi ɔ ní, ĩ-taāi i tītə najə yā de gə alé, ba i ké najə yā Nóbā nəkó té.

¹⁴Ngákóóm gə, de gə ké kem Egəlijə gə yā Nóbā té n taān kem Jeju *Kərist té a ndiĭn dɔ nang ké Jude té ní, yáa n rāadé ní, rāasí siĭ ɔ. Tɔd̄s i yáa ké tōr gə n ngé taā kem ké Jude té gə əngeñ jī *Jipə gə té ní n siĭ əngei jī de ké kem bē yāsí té gə ɔ ní.

¹⁵*Jipə gə n t̄l̄əñ Kóɔbē Jeju ɔ, *ngé koɔ ta gə ɔ ní, rāānjí ndoɔ té ɔ. Neĭ Nóbā sedá alé, tá niĭn i madə bəa de gə malang ɔ.

¹⁶Niĭn-ɔgəñjí kəjə nápar de ké rang gə Najə ké Majə kadə ajəñneé ɔ, a t̄l̄əñ ta yáa rāadé ké majal i tītə n noɔ dejə ɔ. Banī Nóbā gāng sarya dɔdɔ té ta t̄l̄ ta té.

Pol ndigə tél kaw̄ kaḡ Tesalonik gə

¹⁷Ngákóójí gə, j-aaĭ naā alé dan asə tām séy, adə ndoosí rāājí. J-aaĭ naā kə kumjí alé, ba kemjí i ngɔr rɔ naā té. Ngur kaasí rāājí ngáy, adə jə-sāa ta róbə kaw̄ kaasí té.

¹⁸Jə-sāa tél kaw̄ loosí. Mā Pol m̄-sāa kaw̄ loosí i nja kógərn beē ngóy alé, banī *Sətan ɔgəjí kɔɔ.

¹⁹Tɔd̄s nd̄s reē Kóɔbē yājí Jeju té ní, yáa kəndā kem dɔ té yājí, alāa rōneĭ yājí, alāa jākā *mbang yājí ní, i náa gə? I siĭ al̄ a?

²⁰Rɔkum, i siĭ n i kɔsə gəɔn yājí ɔ, rōneĭ yājí ɔ ní.

1 TH 3

- ¹Loo n noō té ní, j-asə tégā taji tɔ alé, adə jə-gír kadə ké só té i kadə jə-ndi Aten kə kéréjí,
- ²Ba ngókóójí Timote n i nge rāa kəla naā té kə Nóbāā loo kəjə Najə ké Majə yā *Kərist té ní, j-əlan kadə aw mbūsəsi ɔ, adəsi tógə loo taā kem yāsí té ɔ.
- ³Yā kadə yáá ké tōr gə n a rāānjí toō, ɔr tógə deē kógəm dansí té alé. Tɔdɔ sɪ̄ kó gə ī-gerī kadə Nóbā əndā dɔ yáá n noō danaá kɔ́ b́á tām yājí té,
- ⁴adə dan n jɪ̄ i sesí ní, jə-tāāsí kété j-əda na yáá ké tōr gə na a rāānjí. I yáá ní n rāā yáá adə ī-gerī majə ní.
- ⁵I tām n toō té n m-ásé tégā tam tɔ alé, adə m-əla Timote kadə oō najə ké dɔ taā kem yāsí té ní. m-ból kadə Nge Nāa de gə nāāsí, yā kadə j-ɔr sesí i ndāng karī.
- ⁶Ba ngɔlaā ní, Timote jɪ̄ rɔ́sí té tél ugə rɔ́jí té, ədají najə ké majə ké dɔ taā kem yāsí té ɔ, tár yāsí té ɔ. Ədají na ī-gírí dɔjí té majə ngándāng ɔ, ngur kaají na rāāsí tītə yājí ɔ.
- ⁷Adə, ngákóójí gə, taā kem yāsí rāa adə kemjí tetə kə nang té dan yáá ké to ból gə té ɔ, yáá ké tōr gə té ɔ.
- ⁸Adə ngɔlaā ní jə-tél jə-ndi kə kumjí gogé, tɔdɔ ī-raī ngaŋg loo boo naā yāsí kə Kɔ́ɔbēé.
- ⁹Rōneī malang n j-ənge tām yāsí té ní, j-a jə-rāa i baý n j-a jə-ndadəñ Nóbā kadə asə gō té ní?
- ¹⁰Ndɔ́ gəgə, kadaá gəgə ní, yáá n jə-dəje Nóbā kə ngangāa ngáy ní n toó: I kadə adəjí ta róbə kadə jə-tél j-aaī naā gogé ɔ, kadə j-adəsi yáá n gətóo tū taā kem yāsí té ní ɔ.
- ¹¹Kadə Bɔ́bəjí Nóbā nəkó ɔ, Kɔ́ɔbē yājí Jeju ɔ, ndrəñjí ta róbə awñneé sejí loosí.
- ¹²Adə Kɔ́ɔbē rāa adə tár yāsí ké tām yā naā té ɔ, tām yā de gə té malang ɔ, to tītə yājí n j-awñ tām yāsí té ní.
- ¹³Adə ni-rāa adə kemsí ra ngaŋg, yā kadə sɪ̄ i de ké *tál gə ɔ, de ké najə gətóo dɔdɔ té gə ɔ, ta kum Bɔ́bəjí Nóbā té, dan n Kɔ́ɔbē yājí Jeju a reē kə deē yān gēé malang ní. *Adə i tītə n noō!

1 TH 4

Hál ké neī Nóbā

- ¹Yā tōlən ta ní, ngákóójí gə, hál ké kadə neī Nóbā ní, sɪ̄ ī-ndóoī rɔ́jí té, adə i ni n ī-rāā ní. Ba ngɔlaā n toō ní jə-dəjesí ɔ, jə-rāāsí bó kə rī Kɔ́ɔbē Jeju ɔ, kadə ī-rāāī kadə majə tɔý ké kété.
- ²Tɔdɔ ī-gerī yáá n Kɔ́ɔbē Jeju ədají na kə j-ɔjəsi ní majə.

³Yáá n Nébā ndigə ní, i kadē hálsí i hál kə *unjə njáy njáy ō, i kadē ī-lōōī sāā naā loo kaya té ō.

⁴I kadē deē kógēm kógēm dansí té ndōō loo ndi kə nēyāneé ndi kə kadē neĪ Nébā,

⁵kanjə kəyā bō yáá kə kemən té kadē un dən tītē n de kə ndágá gə a rāāñneé ní.

⁶Tū najē n noō té ní, ādē deē kógēm rāā ngōkōon yáá kə gō té al loon té al ō, əsa tətōn loon té al ō. Tɔdō Kóṣṣbē a rāā baā yáá gə n noō malang. J-ədasí najē n noō kété ō, j-ɔjəsí kadē i rōkum ō.

⁷Tɔdō Nébā bārjí i yā kadē jīi i de kə majal tákədó gə alé, banī kadē jīi i de kə háljí i hál kə *unjə njáy njáy gə.

⁸Adē deē n mbāté yáá n j-ɔjəsí toō ní, mbāté i deē ndul alé, banī mbāté i Nébā kə nge kadēsí *Ndíl kə Tál yān.

⁹Najē kə dɔ tár kə dɔ dán ngákōo naā gə té ní, majə kadē deē ndang makətübə adəsí najən té alé, tɔdō i Nébā n ɔjəsí sīi kó gə loo tár naā ní.

¹⁰I tītē n noō n ī-táriiñ ngákóósí gə kə gō nang kə Masedəwan té malang kə taá ní. Banī ngákóójí gə, jə-dəjesí kadē ī-tárii kum kə kété báy.

¹¹Ī-ndiī jəke kə naá ō, əndāi kumsí gir kəla yāsí sīi kó gə té ō. Ī-rāāi kəla kə jīsí tītē n j-ədañsí ní.

¹²Yā kadē de kə ndágá gə bōlāñneé ndílsí ō, ɔyīneé deē kógēm al ō.

Ndō reē Kóṣṣbē

¹³Ngákóójí gə, jə-gey kadē ī-ndiī dāyāā najē yā ngé gə n oyñ té ní alé, na sōgə rōsí neĪsí alé tītē yā ngé gə n yáá kə yā kadē əndāñ kemdó dɔ té gətóó ní.

¹⁴Tɔdō ré jə-taāi kem kadē Jeju oy ba ndól anī, ngé gə n oyñ ní, Nébā a ndóldó kə ta kūlneé ō.

¹⁵Najē n j-a j-ɔjəsí kə gō najē yā Kóṣṣbēé ní n toó: Jīi n j-a jə-ndiī kə kumjí báy ndō reē Kóṣṣbē té ní, j-a jə-mānī kété no ngé gə n oyñ té ní alé.

¹⁶Tām ngol *de kə dɔ rā té gə a adē ndūn ō, bərúnjə yā Nébā a bār ō, anī Kóṣṣbē nəkó a teē dɔ rā té yā reē. Adē de gə n boon naā kə *Kərist tá oyñ ní, a ndólāñ kété.

¹⁷Gō té anī, jīi n jə-ndiī kə kumjí á jə-nayīi dɔ nang té laā báy ní, a aŵñ sejí naā té sedé malang dɔ kiĪ mañ té, yā kadē j-ɔjīi no Kóṣṣbē bōdē rā té, adē j-a jə-ndiī kə Kóṣṣbēé ngándáng.

¹⁸Ī-sɔlī kem naā kə najē n noō.

1 TH 5

¹Ngákóójí gə, najē kə dɔ ndō té, aláa kum mbangən n Kóṣṣbē a reēn té ní, majə kadē deē ndang adəsí tɔ alé,

²Ƨɔdɔ siɿ kɔ gɛ i-geri majɔ kadɛ ndɔ n Kɔɔbɛ a reɛn tɛ ni, a to i titɛ nge bogɛ kɛ a reɛ dan ndɔɔ beɛ.

³Dan n de gɛ a ədañ na loo na to lom kɔɔ ɔ, yɔɔ kɛ yɔ rɔɔ yɔɔ na gətɔo ɔ anɪ, yɔɔ kɛ nujɔ sɔk sɔk a teɛ dɔdɔ tɛ gidɔ kɔgɛm, titɛ kem kɛ ɔsɔ kɛ dɔyɔ beɛ, adɛ niñ a teɛn kum tɛ alɛ.

⁴Ba siɿ, ngákóóm gɛ, siɿ i kum til tɛ alɛ. Adɛ ndɔ ni a əhɔsɪ dɔ jisɪ tɛ titɛ nge bogɛ beɛ alɛ.

⁵Tɔm siɿ malang i ngán kɛ kum loo kɛ unjɔ kow tɛ gɛ ɔ, ngán kɛ kadaá gɛ ɔ. Jɿ i de kɛ ndɔɔ gɛ al ɔ, kɛ tilií gɛ al ɔ.

⁶I beɛ ni, jɔ-lɔoɪ bɪ titɛ yɔ gotɔ de gɛ. Banɪ jɔ-ndiɪ kanjɔ kɛnɪ bɪ kumjɪ tɛ ɔ, j-əhɔɪ rɔjɪ dɔ yɔɔ tɛ ɔ.

⁷Ƨɔdɔ ngɛ bɪ gɛ a bɪn i ndɔɔ ɔ, ngɛ kasɔ rɔɔ gɛ kasɔ a rɔɔdɔ i ndɔɔ ɔ.

⁸Banɪ jɿ n i de kɛ kadaá gɛ ni, adɛ j-əhɔɪ rɔjɪ dɔ yɔɔ tɛ. J-əlaɪ kɪbɛ gindɛ n i taɔ kem ɔ, tár ɔ ni rɔjɪ tɛ ɔ, jɔkɔ kɛndɔ kem dɔ kajɔ tɛ dɔjɪ tɛ ɔ.

⁹Ƨɔdɔ Nɛbɔ əndɔjɪ i yɔ kadɛ wɔng yɔn əsɔ dɔjɪ tɛ alɛ, banɪ i yɔ kadɛ j-ajɪ kɛ ta kɪl Kɔɔbɛ yɔjɪ Jeju *Kɛrist n

¹⁰oy tɔm yɔjɪ tɛ ni. Yɔ kadɛ kɛ rɛ jɔ-ndiɪ kɛ kumjɪ, akɛ jɔ-bɪ i mbɛɛ gɔgɛ anɪ, jɿ i naɔ tɛ seneɛ.

¹¹I beɛ ni, əlaɪ gɔ kem naɔ tɛ ɔ, i-mbɪsɪ naɔ ɔ, titɛ n i-rɔɔɪneɛ bɔ ni.

Kɔjɔ gɛ ɔ, lɔpɔya gɛ ɔ kɛ ta tɔl ta tɛ

¹²Ngákóójɪ gɛ, jɔ-dɔjesɪ kadɛ i-bɔlɪ ndɪl de kɛ dɔ dɔnsɪ tɛ gɛ n ɔrɛn sesɪ ɔ, Kɔɔbɛ əndɔdɔ dɔsɪ tɛ ɔ, a tɔɔnsɪ ɔ ni.

¹³I-rɔjɪdɔ ngɔy kɛ tárɔ tɔm kɛla n niñ-rɔɔn tɛ ni. I-ndiɪ kɛ naá kɛ kem sɔl lomɔɔ.

¹⁴Ngákóójɪ gɛ, jɔ-rɔɔsɪ bɔ ba i-gɔryɔɪ ngɛ yay gɛ ɔ, əlaɪ gɔ kem ngɛ bɔl gɛ tɛ ɔ, i-rɔɔɪ kɛ ngɛ tɔgɔ gətɔo gɛ ɔ. I-tɔgɔɪ tasɪ dɔ de gɛ tɛ malang ɔ.

¹⁵Ɔɔɔ majɔ tá kadɛ deɛ kɔgɛm tél kɛ majɔ kum gotɔ majɔ adɛ madɛn alɛ, ba i-sɔɔɪ loo rɔɔ yɔɔ kɛ majɔ ngándɔng kɛ naá dɔ dɔnsɪ tɛ ɔ, tɔm yɔ de gɛ tɛ malang ɔ.

¹⁶I-ndiɪ kɛ rɔnelɛɛ kɛ ndɔ gɛ.

¹⁷I-lɔoɪ gir ndɔyɔɔ alɛ.

¹⁸I-ndadɪ Nɛbɔ dan yɔɔ gɛ tɛ malang, Ƨɔdɔ yɔɔ n Nɛbɔ sɔɔ rɔsɪ tɛ dan n i-bɔoɪ naɔ kɛ *Kɛrist Jeju ni n noó.

¹⁹Ɔgɪ Ndɪl rɔɔ yɔɔ alɛ.

²⁰I-lɔoɪ kɪdɛ najɔ n Nɛbɔ əndɔ ta *ngɛ koɔ ta gɛ tɛ ni.

²¹Əndɔɪ mɔy najɔ gɛ malang, ba i-ndigɪ ngɛ kɛ majɔ gɛ.

22 Ɔrī rōsí kōó tū yáá ké majal gē té malang.

23 Ādē Nébā ké nge kadē de gē kem sɔl lɔm ɔr kamsí kōó tū yáá ké majal gē té malang. Ba kadē ni-ngōm ndílsí ō, ngarāng kemsí ō, dā rōsí ō, yā kadē ndō reē Kóóbē yājí Jeju *Kerist té anī, najē gətóo dōsí té.

24 Nge n bārsí ní a rāā tītē n noō, tɔdō ni i nge ra do ndūn té.

25 Ngákóójí gē, ī-ndōyī tām yājí té ō.

26 Ī-birī naā kē rōsí té ī-rāāineé naā lápóya ké loo ngákóo naā gē té.

27 m-rāāsí bó kə rī Kóóbēé, ī-tédaī makətübē n toō ādī ngákóójí gē malang.

28 Ādē Kóóbē yājí Jeju *Kerist rāā kem majə sesí.

2 TH

2 TH 1

Pol rāa Tesalonik gē lápéya

¹I Pol niñ kə Silas ō, Timote ō n əlañ kə makətübūú adēñ Egəlijə kə Tesalonik t́ ń boo naā kə Bəbējí Nəbāá ō, kə Kóṽbē Jeju *Kərist ō ní.

²Adē Bəbējí Nəbā niñ kə Kóṽbē Jeju Kərist rāāñ kem majə sesí ō, səlēñ kemsí ō.

Sarya kə kəndā dɔ danaá tām yā ndṽ reē Kərist t́

³Ngákóǵǵí gē, majə kadē jə-ndadē Nəbā ngándáńg tām yāsí t́. Nge ń noō i gō t́, tɔdṽ taā kem yāsí aŵ kum kə kété kété kə ngangāá ngáy ō, tár yāsí kə tām yā naā t́ a aŵ i kum kə kété kété ō.

⁴Adē j-ɔr ta rǵǵí najē yāsí t́ dan de gē kə kem Egəlijə yā Nəbā t́. Tɔdṽ dan ń rāāñ kumsí ndoō t́ ō, yáǵ kə tōr gē rāāñsí ō ní, sǵǵí éhɔí rǵǵí tɔgə ō, í-raí dɔ taā kem yāsí t́ ō.

⁵Tɔdṽ i títē ń noō n sǵǵí ā ásiín kadē sǵǵí i de gē kə tām yā *Bē kɔǵ yā Nəbā ń ǵǵí tápē najēñ t́ ní.

⁶Ngé gē ń rāāñ adē wur kəl əsō dɔsí t́ ní, i góté kadē Nəbā rāā adē wur kəl əsō dɔdɔ t́ ō.

⁷Ba kadē sǵǵí ń rāāñsí yáǵ kə tōr ní, ni-rāā adē ɔrī koō naā t́ seǵí, ndṽ t́l Kóṽbē Jeju t́, kə deē yāñ gē kə dɔ rǵ t́ kə tógédé i ngáy.

⁸Ni a t́l yā reē i kum hor kógēm kə ɔǵ t́, yā dal baǵ dɔ ngé geŕ Nəbā al gē t́, adē i dɔ ngé gē ń səlēñ dɔdɔ kə no Najē kə Majə yā Kóṽbē Jeju t́ al ní t́.

⁹Yáǵ kə tōr ń a rāādé tām majal yādé t́ ní, i nujə kə ta ngóyn gətóó kə niñ a nujēñ sák sák kṽ, sǵ y rō Kóṽbē t́ ō, sǵ y rō tógəñ kə to *kɔsə gɔñ t́ ō.

¹⁰Dan ń a reē aní, deē yāñ gē a rɔyñəñ ō, de gē malang ń taāñ keməñ ní a ǵǵí majəñ ō. Ndṽ ń noō t́ ní sǵǵí i dandé t́ ō, tɔdṽ sǵǵí í-taāí kem najē ń j-ɔjəsí ní.

¹¹I tām ń toō t́ n jə-ndṽy Nəbā ngándáńg tām yāsí t́ ní, yā kadē de gē rāāñsí de gē kə ásií tām yā bār ń Nəbā bārsí t́ ní. Yā kadē Nəbā adəsí tógə kadē í-rāāíneé yáǵ malang kə majə ń kemsí geŷ ní ō, rāā adē taā kem yāsí rāā kəla ō.

¹²I títē ń noō n rī Kóṽbē Jeju a əngeñ kɔsə gɔñ kə ta kǵlsí sǵǵí ō, sǵǵí ā əngeín kɔsə gɔñ kə ta kuləñ ní ō ní. Yáǵ ń kem majə yā Nəbā yájí ō, yā Kóṽbē Jeju *Kərist ō, a rāā ní n noó.

2 TH 2

Nge kem Ndul

¹Ngákóǵǵí gē, najē kə dɔ t́l Kóṽbē yájí Jeju *Kərist t́ ō, kə dɔ káñjí naā rōñ t́ ō ní,

²I-lōōi taā kem kadē na ndō yā Kóṣṣbē na ugē kōó. Majanī deē kógēm̄ əda najē ké Nébā əndā tan té, aláa i najē ké ni-əda na i jji n na j-əda, aláa na i makətübē ké na i jji n na j-əlañ, ngákóójí gē, i-lōōi kadē ndílsí aȳ tām̄ najē n̄ noō té ō, i-lōōi sōl̄ ō.

³Ādī deē kógēm̄ gól̄sí kə kum kedē yāneé alé. Tɔdō sɔɔ kadē mbāté najē to kété, yā kadē deē n̄ i nge rāā yáa kə gō n̄ Nébā ndigə alé, á i ngōñ ké nge kudə kōó ní, ɔjəñ rōn kə ndágá.

⁴Ni n̄ i nge mbāté Nébā ō, i nge kɔsə rōn kə dɔɔ dɔ yáa malang n̄ a bārəñ na i nébā á de gē a rɔyñ ō ní, ni-aw̄ báté ndi kem kújə yā Nébā té, ba əda kə ndágá na ni na i Nébā.

⁵Ādī əga kemsí dɔ té na m-ədásí yáa gē n̄ toō malang dan n̄ m̄-ndiñ sesí ní.

⁶Ba yáa n̄ əhɔn gotoó ngɔlaā yā kadē kum de gē teē dɔn té i ndō yān té ní, sjī i-gerī.

⁷Tɔdō yáa ké to loo mundē té yā nge rāā yáa kə gō n̄ Nébā ndigə alé ní, a rāā kəla kōó. Ba ré nge kɔgəñ tjī rōn ngɔlaā n̄ toō gətóo kōó pá tá,

⁸nge mbāté *ndū najē a rāā kadē kum de gē teē dɔn té báý. Kóṣṣbē Jeju a tóon kə koō ké tan té yā nujəñ seneé kōó ō, ndələn ké ndō reən té ní, a nujə seneé sák sák kōó ō.

⁹Nge mbāté ndū najē ní, a reē i kə tógə yā *Sətan ō, kə gir̄ yáa ké yāā gē malang ō, kə yáa ké to kɔr kum ké rōkum al̄ gē ō,

¹⁰yáa ké gōté al̄ gē malang ké yā góləñ ngé kudə kōó gē ō. Tɔdō niñ-geyñ najē ké rōkum n̄ kadē ajədé ní alé.

¹¹I tām̄ n̄ toō té n Nébā adədé tógé ké kadē rāādé kadē ndúməñ ní, yā kadē niñ-taānəñ kem najē ké soř ō,

¹²kadē gāngəñneé sarya dɔ de gē malang n̄ taāñ kem najē ké rōkum alé, banī i yáa ké gōté al̄ tá nel̄dé ní.

Gērānsí i yā kajəsi

¹³Banī jji ní, majə kadē jə-ndadē Nébā ngándáng tām̄ yāsí sjī ngákóójí gē n̄ Kóṣṣbē társí ngáy ní té. Tɔdō Nébā gērāsí ta kəla gir̄ té, i yā kadē ajəñsí kə ta kulī Ndí n̄ i nge kɔr kam̄ de gē tayā ní ō, kə ta kulī taā kem najē ké rōkum ō.

¹⁴Nébā bārsí kadē ájī i kə ta kulī Najē ké Majə n̄ j-ɔjəsí ní, yā kadē əngeī *kɔsə gɔn yā Kóṣṣbē yājí Jeju *Kərist.

¹⁵Adē, ngákóójí gē, əhɔi rōsí tɔgə ō, jī bēl̄ loo rāā yáa gē n̄ jə-ndóosí kə tají, aláa jə-ndang j-adəsí ní, əhɔi gō ādī ngañg ō.

¹⁶Ādē nəkó Kóṣṣbē yājí Jeju Kərist ō, Bəbəjí Nébā n̄ tárjí ba rāā kem majə sejí á sɔl̄ kemjí ngándáng ō, rāā adē j-əndāi kemjí dɔ yáa ké majə té ō ní,

¹⁷sɔlɛn kemsí ɔ, mbūsɛnsí tū yáa malang n̄ ā ī-rāāi té ní ɔ, tū najɛ malang n̄ ā édaī kadɛ rāa majɛ kɛ de gɛé té ní ɔ.

2 TH 3

Ī-ndɔyī tām yājí té

¹Ní, sīī ngákóójí gɛ, ī-ndɔyī tām yājí té, yā kadɛ najɛ yā Kóɔbɛ aŵn̄ kɛ loo gɛ té ɔ, kadɛ de gɛ ɔsɛn ɔnɛn tītɛ ká loosí ɔ.

²Ī-ndɔyī tá kadɛ Nébā ɔrjī jī ngé kem ndul gɛ té ɔ, jī de ká tōr gɛ té ɔ, tɔdɔ i de gɛ malang n taān kem ní alé.

³Banī Kóɔbɛ i nge ra dɔ ndūn té. Ni a mbūsɛsí ɔ, a ngōmsí najɛ yā Nge kem Ndul té ɔ.

⁴Tá Kóɔbɛ rāa adɛ j-ɛnī kemjī māmák najɛ yāsí té. Tɔdɔ yáa n̄ j-ɛda kadɛ ī-rāāi ní ī-rāāi ɔ, ā ī-rāāi kɛ nosí té ɔ.

⁵Ādɛ Kóɔbɛ rāa adɛ kemsí ndigɛ tár n̄ Nébā társí ní ɔ, tégā ta n̄ *Kɛrist i nge kadɛ ní ɔ.

Majɛ kadɛ deɛ rāa kɛla

⁶Ngákóójí gɛ, jɛ-dɛjesí kɛ rī Kóɔbɛ yājí Jeju Kɛrist kadɛ ɔrī rōsí kōɔ rō ngákóósí ká ngé yay gɛ té malang, niñ n̄ i ngé mbātɔ rāa yáa gɛ n̄ j-ɔjɛsí ní.

⁷Tɔdɔ sīī ī-gerī loo ndájɛjī majɛ, tām dan n̄ jɛ-ndi dansí té ní, jɛ-yay alé.

⁸Yáa n̄ j-ɛsa ní, i deɛ kógɛm̄ n jɛ-dɛjen kadɛ adɛjī ní alé. Banī jɛ-rāa kɛla ká j-ɔr, j-aa tápɛ ndɔɔ ɔ, kadaá ɔ, yā kadɛ j-ɔȳn̄ deɛ kógɛm̄ dansí té alé.

⁹Ba mandang báa, ré jɛ-dɛjesí yáa anī, najɛ i yājí. Banī jɛ-dɛjesí alé, tām jɛ-ndigɛ kadɛ ī-ndájjī.

¹⁰Tɔdɔ dan n̄ jɛ-ndi dansí té ní, j-ɛdasí na deɛ n̄ gɛy rāa kɛla al̄ báa ādɛ kōɔ ɛsa yáa al̄ ɔ.

¹¹Tɔdɔ j-ɔɔ kadɛ de kérɛy gɛ dɔ dánsí té i de ká yay gɛ. Niñ-rāān̄ kɛla alé, ba a ɛndān̄ i kūngédɔ tū té ngóy.

¹²Ba de gɛ n̄ noɔ ní, j-ɛdadɔ ɔ, j-ɔjɛdɔ ɔ, kɛ rī Kóɔbɛ Jeju *Kɛrist, kadɛ rāān̄ kɛla ba ɛsañ yáa ká teɛ kɛ ta kŭl̄ tɛtɔdɔ niñ kó gɛ.

¹³Ba sīī ngákóójí gɛ, ī-lōɔi kadɛ tógásí uī wak loo rāa yáa ká majɛ té.

¹⁴Ré deɛ kógɛm̄ mbātɔ najɛ n̄ j-ɛda kem makɛtŭbɛ n̄ toɔ té ní anī, ī-rāāi ādɛ de gɛ geīnɛn̄, ba ī-lōɔi boo naā seneé, ādɛ rōn̄ sɔlɛn.

¹⁵Áaīn̄ tītɛ madɛ baḡsí alé, banī ī-gɔryōnīi ká ngókóósí té.

Tóŕ ta ɔ, lápɛya ɔ

16 Ādē Kóṣḃē ké nge kem sɔ̄l lɔm sɔ̄l kemsí ngándáńg ɔ̄, kə ta róbé ké tayā tayā gē ɔ̄. Ādē Kóṣḃē i naā té sesí malang.

17 I mēkó Pol n m̄-ndang najē lápóya ń toō kə jīm ní. Makətübē yām gē malang ní, m-ā m-ēndā jīm girí i tītē ń noō.

18 Ādē Kóṣḃē yājí Jeju *Kərist rāā kem majə sesí malang.

1 TI

1 TI 1

Pol rāa Timote lápéya

¹I mā Pol n i ngōmbang kəla yā *Kərist Jeju kə gō kem ndigə yā Nəbā ké nge kajəjí ō, kə gō kem ndigə yā Kərist Jeju n j-əndāi kemjí dɔn té ō ní,

²n m-éla kə makətübə n toō m-ādī ī Timote ní. Ī i ngōnə́m ké rōkum, tɔdō i mā n m-rāa adə ī-taā kem ní. Ādə Bɔbəjí Nəbā niñ kə Kóɔbē yājí Kərist Jeju rāa kem majə seí ō, ɟaɟn kum tō ndoō yāi ō, sɔlən kemií ō.

Tāa ké dɔ yáá ndóō gə ké rōkum al té

³Titə n m-édaíneé kété pá tá kadə m-ótə m-āw Masedəwan té ní, ī-ndi Epejə kadə éda de kéréy gə kadə ndóōn de gə yáá ké rang gə al ō,

⁴kadə éda de gə kadə əhɔn gō súu ké kɔr gə al ō, gō kɔr gir kaa gə ké ta ngóydə gətóo gə al ō. Tɔdō nge n noō a teē ta róbə a adə i nəjə naā najə gə, ba a rāa kəla tām yā yáá n Nəbā núm á ra i dɔ taā kem té ní alé.

⁵Édá yáa gə n toō i yā kadə de gə tárən naā kə kemdə ké *unjə njáy njáy ō, kə kemdə ké ɔjədé yáá ké majal al ō, kə taā kem ké rōkum ō.

⁶De kéréy gə əyaɟn hál n noō kɔɔ, loo n noō té niñ-ndúmən, adə a ɔrən i najə ké kanjə kumən gə.

⁷Geyn kadə niñ i ngé ndóō de gə *ndū najə gə, ba gerən yáá n niñ-ədañ ní al ō, yáa gə n niñ-ɔrən najə ké dɔ té kə ngangáa ní al ō.

⁸Tɔdō jə-geri kadə *ndū najə i yáá ké majə, banī ré jə-rāa i yáá n adən ndū najə tāmən té ní tá.

⁹Yáá n kadə jə-geri majə ní n toó: Ngé gə n əndān ndū najə tām yádé té ní, i de ké súmūú gə alé, ba i de ké ngé rāa yáá ké gō té al gə ō, ngé dum naā gə ō, ngé mbáté rāa yáa kə gō yā Nəbāa ō, ngé rāa majal gə ō, ngé nujə yáá ké kɔr kam gə, alaa rāa yáá ké kɔr kam gə yáá ké karī té ō, ngé tɔl bɔbədə kə kóúdé gə ō, ngé tɔl de gə ō,

¹⁰ngé sāa naā loo kaya té gə ō, ngé sāa dəngam madədé gə ō, ngé kigə de gə ō, ngé soɾ gə ō, ngé túbə dɔ soɾ té gə ō, alaa ngé rāa yáá ké rang gə malang ké mbáté yáá ndóō ké rōkum ō.

¹¹Yáá ndóō n toō to tū Najə ké Majə té. Ba i Najə ké Majə n i nge rāa kadə jə-geri yáá n i *kɔsə ɟɔn yā Nəbā ní. Nəbā n i nge rāa kadə kemjí neljí ní, adəm kəla kɔjə de gə Najə ké Majə ngeé n toō.

Pol ndadə Nəbā tām kem majə yān té

¹²m-ndadə Kóɔbē *Kərist Jeju nge kadəm tógə, tām ni-ɟa kadə m-ásə kadə ni-ənī kemən adəm, adə unəm kəla yān té.

- 13**Mā n̄ kété m̄-ndájē najē dɔn té ō, m̄-rāā kumən ndoō té ō, m̄-rāān majal̄ ngáy ō ní. Banī Nóbā ɔɔ kum tō ndoō yām, tām dan n̄ noō té ní, m̄-taā kem Kərist alé. Tɔdɔ m̄-rāā yáɔ i ké de ké gēr yáɔ al̄ té.
- 14**Banī Kóɔbē rāā kem majə sēm ngáy. Ni-rāā adē m̄-taā kem ō, m̄-tár ō, kə ta kũl̄ kem kógə̄m ké m̄-rāā kə *Kərist Jeju.
- 15**Najē n̄ toō i najē ké rɔkum ké to kadē deē taā kem ō, i najē ké asə kadē de gē malang ndigə̄n kə taá ō: Kərist Jeju reē dɔ nang té i kajə ngé rāā majal̄ gē té, ba majal̄ yām mā tɔy majal̄ yā ngé rāā majal̄ gē malang.
- 16**Ba mā ké majal̄ ngáy n̄ ɔɔn̄ kum tō ndoō yām ní, i yā kadē *Kərist Jeju ɔjə̄n tégā ta yān ké ngáy kə ndágá kə de gē n̄ ndɔ́n té a taān kemən tām yā ndi kə kumuú ké ngándáɔg té ní.
- 17**Mbañg ké nge ndi kə dɔ bāl̄ gē bāl̄ gē n̄ i Nóbā ké a oy al̄ ō, kum deē ɔɔn̄ al̄ ō, ni i kal kógə̄m beē ō ní, ādē de gē rɔȳnə̄n ō, ɔsə̄n gɔnən ō, kə dɔ bāl̄ gē bāl̄ gē. *Adē i tītē n̄ noō!
- 18**Ngōnə̄m Timote, yáɔ gē n̄ m-édaī kadē ī-rāā ní, i kə gō najē gē n̄ Nóbā əndā ta *ngé koō ta yān gē té adē ədañ dɔ́i té kété ní. Ādē najē gē ngeé n̄ toō adīn̄ tógə kadē ī-rɔɔ́n rɔɔ́ ké majə n̄ ā ī-rāā yā ra ta té ní.
- 19**Ī-ngɔ̄m taā kem ō, ādē kemií ɔjiī yáɔ kógə̄m ké majal̄ al̄ ō. De kéréy gē mbātə̄n koō najē yā kemdə́ ké ɔjədə́ yáɔ kógə̄m ké majal̄ al̄ ngeé n̄ toō. I tītē n̄ noō n niñ-rāānneé adē taā kem yādə́ əsɔ́n̄ kɔ́ ní.
- 20**Himene ō, Alekjandər ō, i dan de gē ngeé n̄ noō té. M-ādədə́ kə *Sətan kadē ndóŋn̄ loo ndájē najē dɔ Nóbā té alé.

1 TI 2

Najē ké dɔ ndɔ́y té

- 1**Adē kété no yáɔ gē té malang ní, ādē de gē dəjēn Nóbā yáɔ ō, ndɔ́ynə̄n ō, rāānə̄n bɔ́ ō, ndadē adə̄nə̄n ō, tām yā de gē té malang.
- 2**Tām yā mbañg gē té ō, ngé kɔɔ bē gē té malang ō. Tá kadē jə-ndiīn̄ jəke ō, kə kem ké sɔ́l̄ lɔmɔ́ ō, yā kadē jə-rāāineé yáɔ malang kə gō n̄ Nóbā ndigə̄ ní ō, jə-rāāineé yáɔ ké ɔjə kadē jə-bólíi ndíi Nóbā ō.
- 3**I nge n̄ noō n i yáɔ ké majə ō, i yáɔ ké nēl̄ Nóbā nge kajəjí ō ní.
- 4**Ni-gey kadē de gē malang ajə̄n ō, aŵn̄ bátə́ kadē gerə̄n̄ najē ké rɔkum ō.
- 5**Tɔdɔ Nóbā i kal kógə̄m beē ō, nge ra mbə̄nā Nóbā té kə de gēé i kal kógə̄m beē ō. Deē ní i *Kərist Jeju.
- 6**Ni-adē rɔn̄ yā gāngə̄n̄ dɔ de gē malang. Dan n̄ kum mbang asə ní, ni-əda najē ké kum té yān i tītē n̄ noō, kadē rɔkum Nóbā gey kadē de gē malang ajə̄n̄.

⁷Ɔndāmēñ kɔdē mbēr̄ ō, ngōmbang kəla ō, i tām yā najē ké kum té yān ngeé ní toō té. M-éda i najē ké rōkum, ba m̄-soř i mbée alé, mā i nge ndóō nápar de ké rang gē yáá ní majə kadē deē taā kem ní ō, yáá ní i yáá ké rōkum ní ō.

⁸Adē m̄-gey kadē dəngam gē ɔyñ jīdē kē dɔ́ ndōyñəñ Nébā kē loo gē té malang. Majə kadē niñ-ndōyñ kē kem ké *unjē njáy njáy, kanjē wōng ō, kanjē kōl̄ naā ō.

⁹Ba ké tām yā dəyá gē té báa, ādē oŋñ kūbē ké kē gōó majə ō, súūñ rōdē kē yáá súū rō ké to hōřmō ō, ké to kɔjə rō al̄ ō. Adē niñ-súūñ rōdē kē dɔ́ ké kəhɔ kadē māñ dɔ́ majən al̄ ō, kē nēngá lór al̄ ō, kē mæde kōl̄ al̄ ō, kē kūbē ké gātən i ngáy al̄ ō.

¹⁰Banī majə kadē yáá súū rō yādē i kəla rāadē ké majə gē, tītē ní dəyá ké ngé rāā yáá kē gō ní Nébā ndigē ní gē a rāāñneé ní.

¹¹Kum mbang ndóō yáá té anī, ādē dəyá gē ndiñ tadé mbóo ndóōñneé yáá, kē sɔl̄ dɔ́ ké māmák.

¹²M-ādē de ké dəyá ta róbə ndóō de gē yáá al̄ ō, ta róbə kɔɔ bē dɔ́ de ké dəngam té al̄ ō. I beé ní ādē ni-ndi tan mbóo.

¹³Tɔdō i Adam n Nébā rāān kété tá kadē rāā Ebə báy ní.

¹⁴Tá i Adam n lī gólən ní alé, ba i dəyá n lī gólən á māñ dɔ́ *ndū najē ní.

¹⁵Bá tā ba ni a ajə i kē ta kūl̄ kojə ní ojə ngōñ ní. Ba i loo ní ré ni-əhɔ rōñ tɔgə dɔ́ róbə taā kem té ō, tár té ō, hál ké *unjē njáy njáy té ō, kē kɔjə rōɔ al̄ ō ní tá.

1 TI 3

Ngé kɔr no ngé káñ naā gē

¹Najē ní toō i najē ké rōkum ké to kadē deē taā kem. Ré deē sāā kəla kɔr no ngé káñ naā gē anī, gey i kəla ké majə.

²Adē majə kadē ni i de ké najē gətóo dɔn té ō, nēyáñ i kógəñ beē ō, ni i de ké nge kəhɔ rōñ dɔ́ yáá té ō, nge rāā yáá kadē māñ dɔ́ loon al̄ ō, i de ké de gē a rōyñəñ ō, i de ké nge kəhɔ de gē kē rōñ té majə ō, ké geř loo ndóō de gē yáá ō,

³i de ké nge rāā bəlo kasə al̄ ō, nge rōɔ de gē al̄ ō, banī ni i de ké hálən sɔl̄ lom ō, nge kōl̄ kē de gēé al̄ ō, rāā ta nar al̄ ō,

⁴geř loo kɔr no de ké kem kújə yān té gē majə ō, geř loo rāā kadē ngánən gē oññ tan majə ō, bōlōñ ndílən ō.

⁵Tɔdō deē ní geř loo kɔr no de ké kem kújə yān té gē alé ní, a ɔɔ gō Egəlijə yā Nébā i báy?

⁶Kadē ni i de ké taā kem ngɔr báy alé, na sōgə kɔjə rō ké kemən té rāā adē Nébā gāng sarya dɔn té tītē ní gāngəñ dɔ́ *diabəl té ní.

⁷Tá báy tɔ́ ní, majə kadē de ké ndágá gē ədañ najē yān majə, na sōgə de gē kídənəñ ō, əsō kum gūmbə yā *diabəl té ō.

Ngé rāā kəla nēbō yáá gē

⁸Ngé rāā kəla nēbō yáá gē ní, yādá i tītē ní noō ō. Ādē niñ i de gē ká de gē rōyñdá gē ō, niñ i ngé míndə jōó al gē ō, ngé kaŷ kasə ngáy gē al ō, ngé sāā kənge yáá kə ta róbé ká gō té al gē alé ō.

⁹Kadē niñ-ngōmēñ yáá ní taā kem teē kumjí dɔ té ní, kə gír ká *unjə njáy njáy.

¹⁰Kadē nāāndé pá tá, ré najē gətóo dɔdɔ té anī, əndāndé ngé rāā kəla nēbō yáá gē té báý.

¹¹Yā dəyá gē i tītē ní noō ō, ādē niñ i dəyá gē ká de gē bōlən ndíldé ō, niñ i ngé tām kə de gēé al ō, ngé kəhɔ rōdɔ dɔ yáá té gē ō, ādē niñ i ngé ra dɔ ndūdé té gē tū yáá gē té malang ō.

¹²Ādē nge rāā kəla nēbō yáá i de ká nēyən i kógərn beē ō, geŕ loo kɔr no ngánən gē ō, de ká kem kújə yān té gē ō majə.

¹³Tɔdɔ ngé gē ní rāān kəla nēbō yáá majə ní de gē rōyñdɔ ō, asəñ kəni kemdɔ kɔrən najē ká dɔ taā kem ní boojí naā té kə *Kərist Jeju ní ō.

Yáá ká to loo mundē té ká bo ngáy

¹⁴m-ndang yáá gē ní toō m-ādī, bá tā ba m-gír kaw gōi té ngɔr.

¹⁵Ba ré m-ór bāā báý anī, i beé n ā ī-gerən hál ká yā rāā kem kújə yā Nóbā té ní. Kújé ní i Egəlījə yā Nóbā ká ndi kə kumneé. I niñ malang n i ngé kəhɔ najē ká rōkum dɔɔ ō, ngé kɔsə kíl najē ká rōkum ō ní.

¹⁶Rōkum, yáá ká to loo mundē té ní taā kem adəjí ní, i yáá ká bo ngáy. Kərist tél deē, ɔjən rōn kə ndágá adē de gē ɔnən, *Ndíl ká Tál teē kum de gē dɔ té kadē ni i de ká gōté ō, *de ká dɔ rā té gē ɔnən ō, de gē ənīn mbēr najē yān dan gír nápar de gē té ō, de gē taān kemən dɔ nang té laā ō, ɔsənən kə dɔɔ ɔsənnéé ɔnən ō.

1 TI 4

Ngé ndóo de gē yáá ká rōkum al gē

¹Banī Ndíl əda wáng na ta ngóy ndɔ gē té anī, de kórēy gē a əyən taā kem kɔɔ, yā kəhɔn gō ndíl ká ngé gól de gē ō, gō yáá ndóo yā ndíl ká majal gē ō.

²Niñ a ndúmən ɔɔn najē ká soŕ yā ngé gól loo gē. Ngé gól loo gē ngeé ní toō ní, dan wurdé i ká magrā kɔɔ, tītē ká əlan gində horóo adē kərə tá əndān tū té beē.

³Niñ-ɔgən de gē taā naā ō, ɔgən ngé taā kem gē ní gerən najē ká rōkum ní, kəsa yáá kórēy gē ní Nóbā rāā kadē əsañ kə ndadāá ní ō.

⁴Tɔdɔ yáá malang ní Nóbā rāā ní i ká majə, adē ré deē əsa kə ndadāá anī, kógərn ká yā kadē deē mbáté gətóo.

⁵Tɔdɔ yáá gē ní télən yáá ká ɔrən kamdɔ tayā kɔɔ, kə ta kúl najē yā Nóbāá ō, kə ta kúl ndɔy ō.

Nge rāā kəla yā Jeju Kərist ké majə

⁶Ré ójé ngákóóí gē yáá gē n toō anī, ī i nge rāā kəla ké majə yā *Kərist Jeju, ké ulīn kə najə gē ké dɔ taā kem té ō, kə yáá ndóō ké majə n ún gō ní ō.

⁷Banī ī-mbāté kɔr súū ké to mbóo gē n i najə ké kanjə kumən gē yā bóga dəyá gē ní. Ī-ndóō rāā yáá kə gō n Nébā ndigə ní.

⁸Tɔdɔ ndóō kənī gambəla i yáá ké majə, ba i tām yā yáá ké ngáy al té. Banī ndóō rāā yáá kə gō n Nébā ndigə ní, i yáá ké majə tām yā yáá gē té malang. Tɔdɔ Nébā ənī míndən tāmən té. Ba míndən n ənī ní, i tām yā ndi kə kumuú ké ngɔr n toō té ō, ké ndón té ō.

⁹Najə n toō i najə ké rókum ké to kadə de gē taān kem kə taá malang.

¹⁰Tɔdɔ ré jə-rāāi kəla ngáy ō, jə-rɔɔi ō anī, i tām kəndā ké j-əndāi kemjí dɔ Nébā n ndi kə kumneé té ní. Ni i nge kajə de gē malang, ba ké ngáy báa ni a ajə i ngé taā kem gē.

¹¹Yáá n kadə éda de gē kadə rāān ō, ī-ndóódé ō ní n noó.

¹²Ādə deē kídī tām ī ké i ngōn ké balsáa báy té alé. Ba ādə loo kɔr najə té ō, loo rāā yáá té ō, loo tár té ō, loo taā kem té ō, loo rāā hál ké *unjə njáy njáy té ō báa, ī i yáá ndájə tām yā ngé taā kem gē té.

¹³Ēndā rōi ta tɔda makətübə té ō, ta kɔjə de gē najə té ō, ta ndóódé yáá té ō, bátə kadə m-ūgəń.

¹⁴Yáá n Nébā adī karī, kə ta kŭl najə ké ni-əndā ta *ngé koō ta yān gē té adə ədań tām yāi té ní ō, kə ta kŭl kəndā ké kum kɔs gē əndāń jídə dɔi té ō ní, ī-lōō kídə yáá ní.

¹⁵Yáá n kadə ī-rāā ní n noó, əndā rōi ta té. I loo n noó té n de gē malang a gerəń kaŵ kum kə kété yāi ní.

¹⁶Ēndā kumií gir rōi ikó té ō, gir yáá ndóō yāi té ō. Ého rōi tɔgə tū yáá gē n noó té. Loo n ré ī-rāā beé anī, ā ajə rōi ikó ō, ā ajé ngé gē n oōn najə taí té ní ō.

1 TI 5

Yáá gē ké yā kadə deē rāā tām yā ngé taā kem gē té

¹Ī-lōō gɔryɔ de ké tɔgə bóga kə ngangāá, ba ɔjən tītə ké ni i bɔbí beē. Ōjə balsáa gē tītə ké niń i ngákóóí gē ō,

²kóo dəyá gē tītə ké niń i kóóí gē ō, mandə gē tītə ké niń i ngákóóí ké dəyá gē ō, kə hál ké *unjə njáy njáy.

³Ī-rɔy dəyá ké ngaa koy gē n deē yádə gē gətóon ní.

⁴Ré dəyá ké ngaa koy kógəń i kə ngánən gēé, aláa i kə ngán kaan gēé anī, i niń n majə kadə ań gō gir kojə yádə ngeé n toō ní. Yáá n ngéédé gē rāān tām yádə té ní, majə kadə niń-tél rāān tām yádə té ō. Tɔdɔ nge n noó i yáá ké neĪ Nébā.

- ⁵Dəyá ké ngaa koy ní deē yān gətóo ō, ndi i kə kérneé ō ní, əndā kemən i dɔ Nébā té ō, nəy i kə loo ndōyñ té ō, loo rāān b́ó té ndóó ō kadaá ō.
- ⁶Banī dəyá ké ngaa koy ní i nge ngōdē gō yáá ké nelən gē té ní, ká ré ndi kə kumneé b́áy gēgē anī, ni i kə koy kóó.
- ⁷Yáá ní kadē édadé kadē rāān ō, kadē najē gətóon dɔdɔ té ō ní n noó.
- ⁸Ré deē kógēm̄ ɔɔ gō ngéén gē alé, mandang b́aa ɔɔ i gō de kə kem kújə yān té gē alé anī, ni nējē i taā kə ni-taā kem ō, ni i de kə majal tɔy de kə taā kem alé ō.
- ⁹Yā kadē deē əndāñ rī dəyá ké ngaa koy dan madən gē té kem makətübúú b́aa, ādē bālən kə ngáy alé i kutə mehé ō, ādē ngaan i kógēm̄ beē ō tá.
- ¹⁰Majə kadē de gē geřnəñ tām̄ kəla rāān gē kə majə té. Ādē ni-ətō ngán gē ō, əho de gē kə rōn té majə ō, tégó nja de gē yā Nébā ō, rāā kə ngé gē n wurdé ɔldé ní ō, əndā rōn ta kəla malang kə majə té ō.
- ¹¹Ba dəyá ké ngaa koy kə nəy mandə b́áy gē ní, ĩ-lōō ndang rídé makətübúú. Tɔdō loo ní ré ngur dəngam rāādé anī, a əyɔñ *Kərist kóó, ba a geyñ taā dəngam.
- ¹²I tītē ní noō n najē a əhɔndé ní, tɔdō míndédé ní ənīñ kété ní, rañ dɔ té alé.
- ¹³Tá b́áy tɔ ní, dan ní yáá kə yā kadē niñ-rāān gətóo ní, kəla rāādé i njērā kaw̄ kə ta de gē té, kə kem kújə gē té. Ba kə majal tɔy nge ní noō ní, niñ i ngé najē wa gē ō, ngé geř kəhɔ tadé dɔ najē té alé gē ō, ngé kɔr najē kə ndetədé alé gē ō.
- ¹⁴Adē dəyá ké ngaa koy kə nəy mandə b́áy gē ní, m̄-gey kadē táāñ dəngam gē ō, ojəñ ngán gē ō, əndāñ kumdé gir de kə kem kújə yádé gē té majə ō. I beé tá niñ a adēñneé ngé rōó seji gē ta róbə kəda najē kə majal dɔji té alé.
- ¹⁵Tɔdō dandé té ní, ngé kéréy gē ndúmən̄ kɔkə, adē unəñ gō *Sətan.
- ¹⁶Ré nge taā kem kógēm̄ kə dəyá i kə dəyá ké ngaa koy gēé dan ngéén gē té anī, ādē nəkó rāā sedé. Majə kadē rāā kə dəyá ké ngaa koy gēé ngeé ní toō ní, kəlan i dɔ ngé káñ naā gē té alé, yā kadē niñ-əngeñneé ta róbə rāā kə ngé ngaa koy kə rókum gēé.
- ¹⁷Kum kɔó gē ní ɔrəñ no loo káñ naā majə ní, ādē de gē adēndé yáá kəndā nja yádé loo nja kə jōó té. Ba kə ngáy b́aa i ngé gē ní əndāñ rōdɔ ta kəla kə ɔy ngáy té, adē i ta kəla kɔjə najē té ō, ndóo de gē yáá té ō ní.
- ¹⁸Tɔdō makətübə yā Nébā əda na: Ré mañg a səbā kōō anī, ā éla bendə tan té alé ō, deē ní i nge rāā kəla ní, majə kadē kóó ənge kəgā yān ō.
- ¹⁹Ī-lōō ndigə najē kə əndāñ dɔ de kə *kum kɔó té. Ba ré i de kə kum té gē jōó, aláa i mətá, n ədañ najē dɔn té pá tá ĩ-ndigə b́áy.
- ²⁰Ngé gē ní rāāñ majal ní, ĩ-gɔryɔdɔ ta kum madədé gē té malang ādē gotə gē b́óləñ.

²¹m-rāāi b́o ta kum Ńébā té ́o, ta kum *Ḱerist Jeju té ́o, ta kum *de ḱe d́o ŕā té ǵe ń ǵerā́ndé ní té ́o, ī-rāā ýáa ǵe ń m-́ojii toó kanj́e ḱe ýa ḱoǵem ḱó ́o, kanj́e rāā ýáa ḱoǵem tām ta kum deē ́o.

²²Ī-lōō tewle ḱendā j́ii d́o deē ḱoǵem t́. ́la ŕoí dan majaĺ yā deē té alé. Ī-ngōm hálí ĩḱó, ādē ĩ i de ḱe ũnj́e njáy njáy.

²³Ī-lōō ḱay mañ ngóy, baní āy kasə *nduú séy, tām yā moy ḱe kemíí té ń a njébaī dejə ní.

²⁴De ḱeréy ǵe majaĺ yádé to i ḱe d́o ndágá, kanj́e kadē deē rāā sarya sedé báy. Baní majaĺ yā de ḱe rang ǵe ní, kum deē a teē d́o té i ǵo sarya ḱe deē rāā sedé t́.

²⁵Ḱela ḱe majə ǵe ní toñ ḱe d́o ndágá wáńg i títē ń noō ́o. Ngé ǵe ń loo ḱaádé i lów al ní, asəñ to loo b́óó té al ́o.

1 TI 6

¹Ādē b́elo ǵe malang rāāñ ḱóóó ǵe i de ḱe asəñ kadē de ǵe ŕoyńd́e t́, yā kadē deē tájəñ rī Ńébā al ́o, deē ədañ najə ḱe majaĺ d́o ýáa ndóo yájí té al ́o.

²Ngé ǵe ń ḱóóó ǵe i ngé taā kem ǵe ní, lōōñ ḱega ŕodé gidə b́ar naā ngókóó t́, ba mbātəññ b́ól ndíl ḱóóó ǵe ní. Ba dan ń ngé ǵe ń niñ-rāāñ ḱela adəńd́e ní, i ngé taā kem ǵe ́o, i kó tár ǵe ́o ní, majə kadē niñ-rāāñ ḱela majə t́y ḱe kété adəńd́e.

Loo rāā ýáa ḱe ǵo ń Ńébā ndigə ní ḱe ŕokum

I ýáa ń toō n majə kadē ĩ-ndóo de ǵe ́o, ĩ-tāādé d́o té ́o ní.

³Ré deē ḱoǵem ndóo de ǵe ýáa ḱe rang ba əyá najə ḱe ŕokum ǵe yā Ḱóóó yájí Jeju *Ḱerist ḱó ́o, əyá ýáa ndóo ḱe əhčñ naā ḱe taā kem yájí ḱó ́o aní,

⁴ni i de ḱe ḱjə ŕo adəñ d́o bo ́o, ni i de ḱe geī ýáa al ́o. Ngur nējə naā najə ́o, ḱe h́o naā najə t́ ḱe dan gāńg al ́o i keməñ t́, adē rāāñ ḱe moy t́. Nge ń noō a reē i ḱe ḱendā naā ní ́o, ḱóó naá ́o, tájə naá ́o, tetə kem ḱe majaĺ ́o,

⁵ḱe h́o naā najə t́ ḱe dan gāńg al, yā de ǵe ḱe gír yádé nujə ḱó, tām t́t́ ḱe niñ-t́t́ ta najə ḱe ŕokum ḱó t́ ́o. Niñ-čjəñəñ na rāā ýáa ḱe ǵo ń Ńébā ndigə ní, na i ýáa ḱe nge ýáa.

⁶Rāā ýáa ḱe ǵo ń Ńébā ndigə ní, i ýáa ḱe nge ḱe ngáy ŕokum, ba i loo ń ŕo deē ní neləñ tām yā ýáa ń ni-ənge ḱó ní t́ tá.

⁷T́d́o jə-reēi d́o nang t́ i ḱe ýáa ḱoǵem al ́o, tá j-asiī kun ýáa ḱoǵem ḱe d́o nang t́ káwń al ́o.

⁸Adē ré j-əngei ýáa ḱesa ́o, ḱubə ḱoó ́o aní, nge ń noō asəjí.

⁹Ba ngé ǵe ń geyñ ḱe nge ýáa ngáy ní, a əsōñ kum ǵumbə yā ýáa nāā té ́o, yā ngur ýáa ḱe to mbóo ǵe t́ ́o, ḱe majaĺ ǵe t́ ́o ń i ýáa ḱe a nujəñ de ǵe sák sák ́o, a t́t́ tadé ́o ní.

10Tɔdɔ ngɛra yáá kɛ tɔr gɛ malang, i rāa ta nar. Dan n ngé kéréy gɛ adɛn rɔdɛ njóm tāmɛn tɛ ní, niñ-ɔyañ taā kem kɔɔ, ba ndúm awñ say ɔ, yáá kɛ tɔr kɛ tayā tayā gɛ rāāndɔ ɔ.

Yáa gɛ kɛ Pol ɛda Timote kadɛ rāa

11Ba i n i deɛ yā Nóbā ní, āy kɔɔ ta yáa gɛ n noɔ tɛ. Ba i-sāa yáa rāa kɛ gɔtɔ ɔ, yáa rāa kɛ kɛ gɔ n Nóbā ndigɛ ní ɔ, taā kem ɔ, tár ɔ, kɛhɔ rɔ tɔgɛ ɔ, hál kɛ sɔl lɔm ɔ.

12I-rɔɔ rɔɔ kɛ majɛ yā taā kem ɔ, ɛhɔ ndi kɛ kumuú kɛ ngándáng ɔ. Tɔdɔ ndɔ n ɛdañ najɛ taā kem yāi ta kum de kɛ ngáy gɛ tɛ ní, Nóbā bāríi kadɛ i-geɛ ndi kɛ kumuú kɛ ngándáng ngeɛ n toɔ.

13Nóbā kɛ nge rāa kadɛ yáa malang ndi kɛ kumneɛ ɔ, *Kɛrist Jeju n ɛda najɛ kɛ kum tɛ ta kum Pɔsɛ Pilatɛ tɛ, adɛ ɛda i najɛ taā kem kɛ majɛ ngáy kɛ ndágá ɔ ní, m-ɛdaí yáa n toɔ ta kumdɔ tɛ kadɛ i-rāa:

14I-rāa yáa kɛ gɔ míndɔ Nóbāá, kadɛ i-ndiñ kanjɛ kadɛ majal kógɛm tákí ɔ, kanjɛ najɛ kógɛm dɔi tɛ ɔ, bátɛ ndɔ n kadɛ Kɔɔbɛ yājí Jeju Kɛrist a ɔjɛn rɔn kɛ ndágá tɛ ní.

15Ni a ɔjɛ rɔn kɛ ndágá i kum mbañ n Nóbā a ɔjɛ tɛ ní. I nɛkɔ kógɛm beɛ ngóy n i dɔ yáa gɛ tɛ ɔ, nge rāa kadɛ kemjí neljí ɔ, Mbañg kɛ dɔ mbañg gɛ tɛ ɔ, Kɔɔbɛ kɛ dɔ kɔɔ bɛ gɛ tɛ ɔ ní.

16I ni ngóy n i de kɛ a oy alé ní. Ni-ndi i dan loo kɛ unjɛ kow tɛ, kɛ de kɛ asɛ kaw rɔ tɛ gɛtɔo. *Kɔsɛ gɔn i yān ɔ, tɔgɛ kɛ to ngándáng i yān ɔ. *Adɛ i títɛ n noɔ.

17Édá ngé kɛngɛ yáa ngáy kɛ dɔ nang tɛ laā gɛ kadɛ ɔjɛn rɔdɛ alé. Édadɛ adɛ ɛndān kemdɛ dɔ yáa kɛngɛ kɛ a mān kɔɔ tɛ alé, baní kadɛ ɛndān kemdɛ dɔ Nóbā n i nge kadɛjí yáa malang ngáy tɛ kadɛ jɛ-geɛi nelɛn ní tɛ.

18Édadɛ kadɛ rāān majɛ kɛ de gɛɛ ɔ, kadɛ rāān yáa kɛ majɛ ngáy ɔ, kadɛ adɛn de gɛ yáa ngáy ɔ, kadɛ kɛgɛn yáa yādɛ gɛ adɛn madɛdɛ gɛ tɛ ɔ.

19I títɛ n noɔ n niñ a ɔsɛñneɛ dɔ yáa kɛngɛ kɛ majɛ ɔ, kɛ rɔkum ɔ, kɛ naā tɛ, tām yā ndɔ kɛ bírí tɛ ní, yā kadɛ ɛngeñneɛ ndi kɛ kumuú kɛ rɔkum.

20Bɔ Timote, yáa bɔɔ ní, i-ngɔm adɛ to kɛ taá. I-mbātɛ kɔr najɛ kɛ kanjɛ kumɛn gɛ, tɔdɔ najɛ gɛ ní mbātɛn naā kɛ taā kemeɛ ɔ, i-mbātɛ najɛ kɛ kɔy kɛ naā tɛ n i yáa geɛ kɛ rɔkum al ní ɔ.

21Yáa geɛ kɛ rɔkum al ngeɛ n toɔ ní, de kéréy gɛ ɛdañ na niñ na n-awñneɛ, adɛ niñ-ɔyañ taā kem kɔɔ ba awñ say. Adɛ Nóbā rāa majɛ sesí.

2 TI

2 TI 1

Pol rāa Timote lápéya

¹I mā Pol n i ngōmbang kəla yā *Kərist Jeju ké kə gō kem ndigə yā Nébāá ní. Əndān kəla kəjə najə ké dɔ ndi kə kumuú n Nébā ənī míndən yā kadəjí ní dɔm tɛ. J-əngei ndi kə kumuú ngeé n toō i kə ta kũl̄ ɓoojí naā kə Kərist Jeju.

²Timote, ngōn kó tár yām, i ĩ n m-ndang makətübə n toō m-ādī ní. Ādə Ɓəbəjí Nébā niñ kə Kóɓbē yājí Jeju Kərist rāān kem majə seí ɔ, ɗɗn̄ kum to ndoō yāí ɔ, sɔlən̄ kemií ɔ.

Pol ndadə Nébā

³Ndɔs ɔ kadaá ɔ, dan n m-ā m-ndɔy anī, m-gír dɔí tɛ. Adə m-ndadə Nébā n m-rāa kəla yān tītə yā kaam̄ gə, kanjə kadə kemm̄ ɔjəm̄ yáá kógəm̄ ké majal̄ ní.

⁴Dan n əga kemm̄ dɔ mañ kumií tɛ ní, ngur kɗaí rāām̄ ngáy. Ré m-ɗaí anī, róm̄ a neləm̄ ngáy.

⁵Əga kemm̄ dɔ taā n ĩ-taā kem Nébā ké rōkum tɛ ní. Kaaí Lois ɔ, kóóí Enis ɔ, taān kem ké rōkum tɛ kété noí tɛ, ba m-geř majə kadə ĩ ĩ-taā kem i tītə yādə ɔ.

⁶Yáá n Nébā adī karī dan n m-əndañ jīm̄ dɔí tɛ ní, to i tītə hor beé kemií tɛ, adə ĩ-tóon adə ɔɔ.

⁷Tɔdɔ Nébā adəjí i ndíl ké yā kadə jə-bólíneé kum deē alé, ba i kadə j-awíneé kə tóg ɔ, jə-táriíneé de gə ɔ, jə-geríneé kəhɔ rōjí dɔ yáá tɛ ɔ.

⁸Adə ĩ-lōo kadə rōí sɔlī loo kəda yáá gə ké dɔ Kóɓbē yājí tɛ n ĩ-geř ní. Mā n m-to dəngáyá najə yān tɛ ní, ĩ-lōo kadə rōí sɔlī najə yām̄ tɛ ɔ. Əndā kemií dɔ tógə yā Nébā tɛ, ba ɗá tápə tītə yām̄ loo kəjə Najə ké Majə tɛ.

⁹I Nébā n ajəjí ɔ, bārjí kadə jə-télii deē yān gə ɔ ní. I kə gō kəla rāájí jii kó gɔs alé, banī i tām̄ gír n nəkó gír kemən tɛ kadə n-rāa beé ní ɔ, tām̄ kem majə yān tɛ ɔ. Ni-rāa kem majə ní sejí i kə ta kũl̄ ɓoo ké jə-ɓooi naā kə Jeju *Kərist, i kété pá tá kadə ni-rāa yáa malang báy.

¹⁰Ba ngɔlaā n toō teēn̄ kumjí dɔ tɛ i kə ta kũl̄ nge kajəjí Kərist Jeju n reē ní. Ni-nujə yo kɔs ba rāa adə de ké ndi kə kumneé a oy alé i kə ta kũl̄ Najə ké Majə.

¹¹Nébā əndā kəla kəjə Najə ké Majə ngeé n toō dɔm̄ tɛ, adə mā i ngōmbang kəla ɔ, nge ndóo de gə yáá ɔ.

¹²I tām̄ najə n noō tɛ n yáá ké tōr̄ gə n toō a rāām̄neé ní, Banī róm̄ sɔlēm̄ najən̄ tɛ alé. Tɔdɔ m-geř deē n m-taā kemən ní ɔ, m-geř majə kadə ni-asə ngóm̄ yáá n ɓɔm̄ni ní báté ndɔ ngeé n noō tɛ ɔ.

¹³Ī-ndájə najə ké rōkum gə n m-ōr̄ seí ní ɔ, ĩ-ra ngañg dɔ taā kem tɛ ɔ, dɔ tár n j-awíneé kə gō ɓoo ké jə-ɓooi naā kə Jeju Kərist ní ɔ.

- 14Ī-ngōm̄ yáá ndóó ké majə gē n̄ ɔjiīn̄ ní kə ta kũl̄ Ndíl̄ ké Tál̄ n̄ ndi kemjí té ní.
- 15Ī-geř majə kadē de ké Aji té gē malang əyāmēn̄ kōó. Pijel niñ kə Hermojen i sedé ō.
- 16Ādē Kóóḃē ɔ̄ kum tō ndoō yā de gē ké kem kojə yā Onejipor té, tɔdō ni-sɔl̄ kemm̄ kə nja naā té. Rōn̄ sɔl̄ēn̄ najə yā súl̄ yām̄ gē té alé.
- 17Adē dan n̄ ni-reē ugē kem bē ké Rom té ní, ni sāā njam̄ pak pak adē əngem̄.
- 18Ādē Kóóḃē rāā seneé, ba ɔ̄ kum tō ndoō yān̄ ndō sarya té. Yáá malang n̄ ni-rāā adēm̄ kem bē ké Epejə té ní, ĩ ĩ-geř majə tɔȳ de ké rang gē.

2 TI 2

Áskar yā Jeju Kərist ké nge ra dɔ ndūn té

- 1I beé ní, ĩ ngōnēn̄m̄, rajə n̄ *Kərist Jeju a rajə ngé gē n̄ boon̄ naā seneé ní, ĩ-ra dɔ té adē ngañg.
- 2Yáá gē n̄ ōō tam̄ té ta kum de ké kum té gē ké ngáȳ ní, ɔjə de ké ngé ra dɔ ndūdé té gē, ké asēn̄ ndóó de ké rang gē kə kété ō.
- 3Áá tápē loo áskar ké majə yā Kərist Jeju té ō.
- 4Nāā nəkó n̄ udə áskaraá á sāā rāā yáá ké nel̄ deē n̄ unən̄ áskaraá ní, a ɔř kemən̄ kōó dɔ yáá rāā de ké karī gē té.
- 5Nge kaŷ ngōdē kə de ké rang gēé a ənge *jākā mbang i dan n̄ a ɔȳ ngōdē kə gō looneé ní tá.
- 6I nge ndɔř n̄ rāā kəla ngáȳ ní n̄ i nge kənge kōō ndɔrēn̄ kété ní.
- 7Ā ĩ-geř kum najə n̄ m-əda toó, tɔdō Kóóḃē a rāā kadē ā ĩ-geř kum yáá malang.
- 8Ādē əga kemií dɔ Jeju *Kərist ké gír kaa yā Dabid té n̄ ndól̄ dan de ké koy gē té kə gō Najə ké Majə n̄ m-ójé té ní.
- 9Najə ké Majə ngeé n̄ toō ní, m-áá tápē najən̄ té báté doŋmēn̄ kə súl̄ gēgē, tītē ké mā i de ké nge rāā yáá majal̄ beē.
- 10I tām̄ n̄ toō té n̄ m-tégā tam̄ tām̄ yā ngé gē n̄ Nóbā gērādé té ní, yā kadē niñ ajəñneé kə ta kũl̄ Jeju *Kərist ō, əngeñneé yáá malang ké to *kɔsə gən̄ ngándáñg ō.
- 11Najə gē n̄ toō i ngarāñg kum najə: Ré j-oyiī seneé anī, j-a jə-ndiī kə kumjí naā té seneé ō.
- 12Ré jə-raī ngañg anī, j-a j-ŋōī bēé naā té seneé ō. Ré jə-mbātíiñ anī, ni a mbátájí ō.
- 13Ré jji jə-raī dɔ ndūjí té al̄ anī, ni a ra dɔ ndūn té, tɔdō ni-asə rāā yáá ké rang kum gotə yáá n̄ tan əda ní alé.

Nge rāā kəla ké nāñ tógən

14Ǫjédé yáǵ gē n̄ toō adē əga kemdé dɔ́ t́. Ī-rāādé b́ ta kum Nébā t́ kadē lōōn̄ t̄j̄ nā tām̄ yā kum najē gē t́. Tɔ́dɔ́ nge n̄ noō a teē yáǵ alé, ba a nujə i ngé gē n̄ oōn̄ ní ngóy.

15Ī-ngatérā dɔ́ r̄oí t́ kadē Ī-ra ta kum Nébā t́ ḱ de ḱ náānəñ ba asə t́ ɔ́, ḱ nge rāā kəla ḱ r̄ɔn̄ sɔlən̄ al̄ t́ ɔ́, ḱ de ḱ nge kɔjə najē ḱ r̄ɔkum kə gōó t́ ɔ́.

16Ba ré i wál̄ najē ḱ kanjē kumən̄ ḱ dɔ́ yáǵ ḱ karī gē t́ anī, Ī-gōnḡ k̄ɔ́, tɔ́dɔ́ ngé gē n̄ wáləñ najē ḱ t̄itē n̄ noō gē ní, a mbātəñ̄ rāā yáǵ kə gō n̄ Nébā ndigə ní kə kété kété.

17Najē yādé n̄ i t̄itē dɔ́ səyǵ beé ní, a əsa i kum kə kété kété. Himene niñ̄ kə Piletə i sedé ɔ́.

18Niñ-unəñ̄ gō najē ḱ r̄ɔkum tɔ́ alé, ədañ̄ na ndóĪ n̄ de ḱ koy gē na a ndóləñ̄ ní, na i yáǵ ḱ na rāā yáǵ k̄ɔ́ b́. Adē niñ-tūrəñ̄ gir̄ taā kem̄ yā de ḱrēȳ gē k̄ɔ́, adē t́l̄ i taā kem̄ ḱ kə gōó tɔ́ alé.

19Ba gir̄ kújé n̄ Nébā əndā adē ndi ngañḡ ní, to gotoó. Ndangəñ̄ najē gē n̄ toō tū t́ ədañ̄ na: K̄ɔ́ɔbē gēr̄ ngé gē n̄ niñ̄ i yān̄ gē ní ɔ́, ādē náā nəkó n̄ bār̄ rī K̄ɔ́ɔbē ní, əyǵ yáǵ ḱ gō t́ al̄ gē k̄ɔ́ ɔ́.

20Jóo gē n̄ toñ̄ kem̄ kújé ḱ bo t́ ní, rāāñ̄ ḱrēȳ gē i kə lórú ɔ́, kə gindē arjāǵ ɔ́, ngóy alé. Ḱ ranḡ gē i ḱ rāā kə kágāá ɔ́, kə nánjá ɔ́. Adē ḱrēȳ gē i tām̄ yā kəla ḱ to r̄ɔȳ t́ ɔ́, ḱrēȳ gē i tām̄ yā kəla ḱ to r̄ɔȳ al̄ gē t́ ɔ́.

21Deē n̄ nəkó tégó yáǵ ḱ yēr̄ gē n̄ noō r̄ɔn̄ t́ k̄ɔ́ ní, ni a t́l̄ jóo ḱ to r̄ɔȳ ɔ́, ḱ ɔrəñ̄ kam̄ tayā tām̄ yā Nébā t́ ɔ́, ḱ to rāā kəla tām̄ yā ngolən̄ t́ ɔ́, ḱ əndāñ̄ dɔ́ danaá tām̄ yā kəla malanḡ ḱ majə t́ ɔ́.

22Ī-lōo gir̄ yáǵ gē n̄ ngurən̄ a rāā balsáa gē t́ ní, ba Ī-sāā yáǵ rāā ḱ gōt́ ɔ́, yáǵ n̄ i taā kem̄ ɔ́, tár̄ ɔ́, ndi lɔm̄ ɔ́ ní, naā t́ kə ngé gē n̄ bārəñ̄ rī K̄ɔ́ɔbē kə kem̄ ḱ *unjé njáȳ njáȳ ní.

23Ba əyǵ nəjə naā najē ḱ kanjē kumən̄ gē ɔ́, ḱ to mbóo gē ɔ́ k̄ɔ́, tɔ́dɔ́ Ī-gēr̄ kadē a oje i k̄ɔ́ naā.

24Ba majə kadē nge rāā kəla yā K̄ɔ́ɔbē k̄ɔ́ alé. Majə kadē ni-ndi lɔm̄ kə de gē malanḡ ɔ́, asə ndóo de gē yáǵ ɔ́, tégā tan dɔ́ najē k̄ɔ́r̄ ngé t̄ɔsə najē gē t́ ɔ́.

25Ni a ḡɔ́r̄ȳ ngé mbāté najē gē ní i kə kem̄ ḱ sɔ́l̄ lɔm̄ɔ́. Na majanī Nébā a rāā sedé kadē tūrəñ̄ háldé ɔ́, gerəñ̄ najē ḱ r̄ɔkum ɔ́.

26Loo n̄ noō t́ kumdé a gáñḡ, adē a ɔrəñ̄ r̄ɔd́ k̄ɔ́ kum gūmbə yā *diabəl̄ n̄ əhɔ́d́ adē a rāāñ̄ i yáǵ n̄ kemən̄ ndigə ní t́.

2 TI 3

Ta ngóy nd̄ɔ́ gē

1Yáǵ n̄ kadē Ī-gēr̄ majə ní n̄ toó: Ta ngóy nd̄ɔ́ gē t́ anī, kum mbanḡ ḱ t̄ɔ́r̄ gē a toñ̄.

²Tɔdɔ a ɔɔ de gē i ta rōdɛ niñ kó gē ō, a rāān ta nar ō, a gángēn rōdɛ ō, a ɔjēn rōdɛ ō, a ngonjēn ō, a mbātén najē ta ngé kojədɛ gē té ō, a gerēn majə ké deē rāā sedé al ō, ā bōlōn gidə yáá kó *tál gē al ō,

³a usədɛ yáá al ō, a rāān yáá i kē nodɛ té ō, a tāmən kə de gēé ō, a rāān yáá n *ndū najē əda ní al ō, kumdɛ a ɔɔdɛ al ō, a geyn yáá ké majə al ō,

⁴a télēn kōɔ gir madədɛ gē té ō, a rāān yáá kanjē gir yáá ō, kojə rō utē kumdɛ kōɔ ō, a geyn Nóbā alé ba a geyn i rōnel yādɛ tá.

⁵Yáá rāādɛ kó ndágá ɔjə kadē niñ i ngé rāā yáá kə gō n Nóbā ndigə ní, banī niñ-nējēn tógɛ kó tū té kōɔ. Adē ī-tūr gidii kōɔ ta de gē n noō tá.

⁶Niñ i ngé túdē kə kem kújə gē té kə gō dəyá kə ngañg al gē té, yā rāādɛ kadē əsōn kum gūmbə yādɛ gē té. Dəyá gē ngeé n toō ní, majal rosə kemdɛ ō, ngur yáá kó tayā tayā gē ndórdɛ ō.

⁷Niñ-ndóōn yáá ngándáng ba asēn geṛ najē ké rōkum alé.

⁸Tītē n Janes niñ kə Jambəres mbātēnneé najē gō Moijə té ní, de gē n toō mbātēn najē kó rōkum ō. Niñ i de gē kó gir yādɛ nujə kōɔ ō, taā kem yādɛ teē yáá al ō.

⁹Niñ a awn kumdɛ kə kété tɔ alé, tɔdɔ mbóo yādɛ a to i kə dɔ ndágá ta kum de gē té malang, tītē yā de kó jōo gē n noō.

Kōjə gē ké ta tōl ta té

¹⁰Banī ī ún gō yáá ndóo n m-ójə de gē ní ō, ún hálám ō, ī-geṛ yáá gē n m-núm ní ō, loo taā kem yām té ō, tégā ta yām ō, tár yām ō, kəhɔ rō tɔgə yām ō.

¹¹Ī-geṛ yáá kó tōr gē ō, tápə gē ō n m-əngédɛ kem bē ké Atiyos té ō, Ikoniycm té ō, Listər té ō ní. Ááá, m-áá tápə ngáy, banī Kóɔbē ɔrēm kōɔ kum yáá gē n noō tá malang.

¹²Tá de gē malang n ndigən rāā yáá kə gō n Nóbā ndigə ní, kə gō boo naā yādɛ kə *Kərist Jeju ní, a rāāndɛ ndoō té ō.

¹³Banī de kó majal gē ō, ngé gól loo gē ō, a rāān yáá kó majal i kum kə kété kété ō, niñ a gólēn madədɛ gē ō, a gólēndɛ niñ ō.

¹⁴Ba ī, ī-ra dɔ yáá gē n ī-ndóo á ī-geṛ majə kadē i yáá kó rōkum gē ní té. De gē n ndóōnī yáá ní ī-geṛdɛ majə.

¹⁵I dan n ī i ngōn kó dūú báy ní n ī-geṛ makətübə yā Nóbā ní. Makətübə ní asə rāā kadē kumií edə. Ba kum kedē ngeé n toō a rāā kadē ájə, kə ta kúl taā kó ī-taā kem *Kərist Jeju.

¹⁶Najē gē malang n ndangən kem makətübə yā Nóbā té ní, teēn i ta Nóbā té. Majə ndóon deē yáá ō, kojə deē kadē gir yān i gō té al ō, tūrən deē dɔ hálən té ō, ndóon deē loo rāā yáá kó gōtə ō,

¹⁷yā kadē deē yā Nóbā i ké majə ɔtē kə taá ō, ənge yáa gē ké yā rāān kəla malang ké majə ō.

2 TI 4

¹m-dəjeī kə ngangāá ngáy ta kum Nóbā tē ō, ta kum *Kərist Jeju nge gāng sarya yā ngé gē n ndiñ kə kumdé ō, ngé gē n oyñ kōó ō ní, Kərist n a tél yā reē ō, a ɔɔ bē ō ní,

²kadē ɔjə de gē najə yā Nóbā. Ī-nay kə loo kɔjə tē ndō ké majə tē gəgē, ké majal tē gəgē. ɔjédé báté ādē gerēñ kum ō, ĩ-gɔryɔdédé ō, əla ɔɔ kemdé tē ō. Ī-ndóódé yáa kə tégā ta ké ngáy.

³Tɔdō ndō gē a reēñ noó kadē de gē a ndigəñ yáa ndóó ké rōkum tɔ alé, ba a rāān i yáa n kemdé gey ní. Adē a ɔyñ ngé ndóódé yáa gē ké kadē a ndóōndé i yáa n neldé koō ní.

⁴Niñ a unəñ mbīdédé kōó ta najə ké rōkum tē, ba a tūrēñ rōdédé i kə rō súū ké kɔr gē tē.

⁵Ba ĩ tā a əho rōí dɔ yáa gē tē malang. Ī-tégā taí dan tápə gē tē. Ī-rāā kəla kɔjə Najə ké Majə, kəla n Nóbā adī ní.

⁶M-əndā dɔ rōm danaá kōó yā kadē m-ādē Nóbā rōm, adē m-to i tītə kasə *nduú ké yā tēte dɔ *loo tuñ yáa tē beē. Kum mbang koyím asə kōó.

⁷m-rōó rōó ké majə, m-tōl ta ngōdē yām, m-ngōm taā kem yām.

⁸Ba n toō báa yáa kəndā nja ké tām yā tetə rōó tē to a ngóōm noó: Yáa ní i *jākā mbang yáa rāā ké gōté n Kóóbē, nge gāng sarya ké gō tē, a adēm ndō gāng sarya tē ní. A adēm i mā ngóy alé, a adē de gē malang n ta reēñ neldé ngáy á ndi a ngóōnəñ ní ō.

Yáa ké yā rāā gē ké ta tōl ta tē

⁹Ī-sāā ta róbə reē lów rōm tē.

¹⁰Tām Demas əyām kōó, tɔdō yáa ké dɔ nang tē ké ngɔlaā n toō nelən ngáy, adē ni-aw Tesalonik. Tá Kəresas aw Galasi tē ō, Tītə aw Dalmati tē ō,

¹¹ba i Luk ngóy n i seím ní. Ādē Mark reē seí, tɔdō ni a ɔsə kílám tū kəla yām gē tē.

¹²M-əla Tisik Epejə tē.

¹³Loo n ā ĩ-reē anī, kübē kŭl n m-əya Təroas bē Karpus ní, ún jíí tē ĩ-reēñ ādēm. ɔy makətübə gē ō, ba mandang báa ɔy ndār gē n ndangəñ najə tū tē ní.

¹⁴Alekjandər n i kɔdē ké nge koo yáa ní, rāā yáa ké majal ngáy seím. Ba Kóóbē a əgān kərān.

¹⁵Ī əndā kum kedē dɔ rōí tē najə yān tē ō, tɔdō yáa malang n j-əda ní, ni-mbāté gōjí tē kə ngangāá ngáy.

¹⁶Ndō sarya yām ké ta kəga dɔ té n m-ōrəh̄ najē dɔ rōm̄ té ní, deē kógēm̄ ké rāā sem̄ gətóo, banī de gē malang əyāmēn̄ kōó. Ādē Nébā əhɔ gir̄ yáá n̄ niñ-rāān̄ ní alé.

¹⁷Banī Kóōbē ra rōm̄ té, ni-adēm̄ tógə adē m-ójəh̄ de gē n̄ niñ i Jipə al̄ gē ní najē yān malang kə taá ō, ni ɔrēm̄ kōó ta bɔl té ō.

¹⁸Kóōbē a ɔrēm̄ kōó kum yáá malang ké majal̄ té ō. Ni a ajēm̄ tām̄ yā Bē koo yān ké dɔ rā té ō. *Kɔsə ɔɔn̄ i yān kə dɔ bāl̄ gē bāl̄ gē! *Adē i tītē n̄ noō!

Lápéya ké ta tōl̄ ta té

¹⁹Ī-rāā Pərisil̄ niñ kə Akilas lápéya, Ī-rāā de ké kem kújə yā Onejipor té gē lápéya ō.

²⁰Erastə naȳ Korəntə. M-əyā Təropim kem bē ké Milet té i kə moyoó.

²¹Ī-sāā ta róbə reē lów kété no bar té. Ebul̄ ō, Pudens̄ ō, Lin̄ ō, Kəlodía ō, ngákóójí gē malang ō ní, rāān̄ lápéya.

²²Ādē Kóōbē i naā té kə ndílí. Ādē Nébā rāā kem majə sesí.

TIT

TIT 1

Pol rāā Titə lápəya

¹I mā Pol n m-éla kə makətübūú mādēsí ní. Mā i nge kəla yā Nébā ō, ngōmbang kəla yā Jeju *Kərist ō. Əndāñ dɔ́m t́é kadē m-ójé ngé gē n Nébā gērādé ní najē kadē taāñ kem ō, kadē m-édádé najē ḱé rōkum ḱé əhɔ́ñ naā kə yáá rāā ḱé kə gō n Nébā ndigə ní kadē gerēñ ō.

²Yā kadē niñ-əndāñ kemdé dɔ́ ndi kə kumuú ḱé ngándáńg t́é. Nébā n soř al ní, əñi ndūn kété no yáá gē t́é malang yā kadėjí ndi kə kumuú ḱé ngándáńg ngeé n toō.

³Dan n kum mbang yān asə anī, ni-teē kə najēneé kə ndágá kə ta kŭl najē yān. Najē ndi kə kumuú ní i tū kəla n əndāñ tań t́é ní. Ba i Nébā nge kajėjí n ɔ́sə seń ta kəni mbērən ní.

⁴m-ndang makətübē n toō m-élań m-ādē i ĩ Titə, ngōnəńm ḱé rōkum sɔ́ń taā kem ḱé kógəńm beē ḱé j-əga naā dɔ́ t́é. Ādē Bɔ́bėjí Nébā niñ kə Jeju Kərist nge kajėjí, rāāñ kem majə seí ō, sɔ́ləñ kemií ō.

Kəla n əndāñ dɔ́ Titə t́é gō nang ḱé Kəretə t́é ní

⁵M-əyaĩ gō nang ḱé Kəretə t́é i yā kadē əndā dɔ́ yáá gē n nɔ́yñ báy ní danaá kə gōó ō, kadē əndā *kum kɔ́ gē kə dɔ́ bē gē kógəńm kógəńm títə n m-édaiń ní ō.

⁶Majə kadē najē gətóo dɔ́ *kum kɔ́ t́é ō, kadē nəyáñ i kógəńm beē ō, ngánən gē taāñ kem najē yā Nébā ō, deē əndā najē hál ḱé gō t́é al, aláa duń naā dɔ́d́ t́é al ō.

⁷Nge kɔ́r no ngé káñ naā gē n i de ḱé əndāñ dɔ́n t́é kadē əndā kumən gír yáá gē yā Nébā t́é ní, majə kadē ni i de ḱé najē gətóo dɔ́n t́é. Adē ni i de ḱé nge kídē deē al ō, nge wōńg al ō, nge kəy yáá al ō, de ḱé nge sāā nar kə ta róbé ḱé gō t́é al al ō.

⁸Majə kadē ni i de ḱé nge kəhɔ́ de gē mbā ō, de ḱé yáá ḱé majə nelən ō. Ni a ɔ́ i yáá ḱé majə tá a rāā ō, i de ḱé nge rāā yáá ḱé gōt́é ō, yáá ḱé nel Nébā ō, de ḱé a əhɔ́ rɔ́n dɔ́ yáá t́é ō.

⁹Ni i nge kəhɔ́ najē ḱé to kadē deē taā kem kadē ngańg, adē i najē ḱé əhɔ́ñ naā kə yáá n ni-ndóo ní. Loo n noō t́é ni-asə kadē de gē tógə kə yáá ndóo ḱé rōkum ō, ni-asə kɔ́jə kə ndágá kadē najē yā ngé mbáté najē gē i rōkum al ō.

¹⁰Tɔ́dɔ́ ngé duń naā gē ō, ngé kɔ́r najē ḱé kanjē kumən gē ō, ngé gól de gē ō i ngáyý. Ba mandang b́aa ḱé ngáyý gē i dan ngé *kəja mɔ́təd́é gē t́é.

¹¹Majə kadē deē utə tadé kɔ́ó, tām niñ i ngé nujə kem de gē ḱé kem gír kojə ḱé kógəńm beē t́é gē malang kə yáá ndóo ḱé majə kadē deē ndóo de gē al t́é. Niñ-rāāñ nge n nuū i yā kəngeń yáá kə ta róbé ḱé gō t́é alé.

¹²Deē kógəńm dandé t́é ḱé *nge koō ta yádá niñ ḱé gē əda na: Kəretə gē i ngé soř gē tá dejə. Niñ i dā ḱé dɔ́ gē.

13Najḗ n̄ deḗ n̄ nuū́ əda ní, i najḗ ké rōkum. Adḗ majə́ kadḗ ī-ndāngd́é tá kadḗ taā́ kem yād́é i taā́ kem ké gṓ t́é.

14Ādḗ niñ-əhɔ́n̄ gṓ gotə́ najḗ ké tūr gidə́ kadḗ majə́ gḗ yā́ *Jipə́ gḗ al̄ ṓ, əhɔ́n̄ gṓ yáá gḗ n̄ ngé́ tūr gidəd́é k̄ɔ́ ta najḗ ké rōkum t́é gḗ rañ kə́ de gḗé ta rā́a ní al̄ ṓ.

15De gḗ n̄ niñ i de gḗ ké unjḗn̄ *unjə́ njáy njáy ní, yáá malang i yáá ké unjə́ *unjə́ njáy njáy tām̄ yād́é t́é, banī́ de gḗ n̄ niñ i de ké yer gḗ ṓ, niñ i ngé́ taā́ kem al̄ gḗ ṓ ní, yáá ké *unjə́ njáy njáy tām̄ yād́é niñ t́é gətóo. Tɔ́dɔ́ kuř dɔ́dɔ́ ṓ, kemd́é ṓ, i ké yer.

16Niñ-ədañ na n-gerḗn̄ Nébā́, banī́ yáá rāād́é ɔ́jə́ kadḗ niñ-gerḗn̄ Nébā́ alé́ rōkum. Niñ i de ké majal̄ ngáy gḗ ṓ, de ké ngé́ dɔ́ ngañg gḗ ṓ, asəñ rā́a yáá kógēm̄ ké majə́ al̄ ṓ.

TIT 2

Yáá ndóo ké gṓ t́é

1Ba ī́, yā́i i kadḗ ī-ndóo de gḗ yáá ké əhɔ́n̄ naā́ kə́ yáá ndóo ké gṓ t́é.

2Əda de ké tɔ́gə́ b́éga gḗ kadḗ niñ i ngé́ kəhɔ́ rōd́é dɔ́ yáá t́é gḗ ṓ, niñ i de gḗ ké asəñ kadḗ de gḗ rɔ́yñd́é ṓ, niñ i ngé́ rā́a yáá kadḗ māñ dɔ́ loon al̄ gḗ ṓ, kadḗ niñ-ndañ ngañg dɔ́ taā́ kem t́é ṓ, dɔ́ tár t́é ṓ, dɔ́ tégā́ ta t́é ṓ.

3Əda dəyá́ ké tɔ́gə́ b́éga gḗ ṓ, ādḗ niñ-rāāñ hál ké neĪ́ Nébā́ ṓ. Ādḗ tāmḗn̄ kə́ de gḗé al̄ ṓ, rāāñ bə́lo kasə́ al̄ ṓ. Ādḗ ndóoñ de gḗ loo rā́a yáá ké majə́.

4Ādḗ ndóoñ dəyá́ ké nəy mandə́ báy gḗ loo tár ngaad́é gḗ ṓ, ngáñd́é gḗ ṓ,

5loo rā́a yáá kadḗ māñ dɔ́ loon al̄ ṓ, kadḗ niñ i de ké *unjə́ njáy njáy gḗ ṓ, loo kəndā́ rōd́é ta kə́la ké kem kújə́ yād́é t́é ṓ, kadḗ niñ i de ké majə́ gḗ ṓ, oōñ ta ngaad́é gḗ ṓ. Loo n̄ noṓ t́é de gḗ a əngeñ ta róbé ndájə́ najə́ dɔ́ najə́ yā́ Nébā́ t́é alé́.

6-7Əda balsáa gḗ ṓ, kadḗ tū́ yáá gḗ t́é malang b́aa niñ i de ké ngé́ kəá yáá ké majə́ tá rā́a gḗ. Īkó́ ī-rā́a yáá ké majə́ kété́ tá kadḗ de gḗ ndájīñ. Ādḗ yáá ndóo yā́i i yáá ndóo ké kuməñ unjə́ ṓ, ɔ́ɔ́i tɔ́dɔ́ ṓ.

8Ādḗ najə́ kɔ́rī́ i najə́ ké to ngáā́ ṓ, ké duñ kadḗ deḗ nējə́ ṓ.

9-10Ādḗ bə́lo gḗ oōñ ta kóɔ́dɔ́ gḗ tū́ yáá gḗ t́é malang. Ādḗ mbātə́n̄ najə́ gṓdɔ́ t́é al̄ ṓ, bogə́ndɔ́ al̄ ṓ, kadḗ nelə́n̄ kóɔ́dɔ́ gḗ sedé́. Ādḗ niñ-ɔ́jəñ ngándáñg kə́ ndágá kadḗ ra dɔ́ ndū́ t́é yād́é i ké majə́ ɔ́tə́ kə́ taá. Yā́ kadḗ tū́ yáá gḗ t́é malang b́aa, de gḗ ədañ najə́ ké majə́ dɔ́ yáá ndóo yā́ Nébā́ nge kajə́j́ t́é.

11Tɔ́dɔ́ rajə́ deḗ n̄ i ta róbé ké kadḗ de gḗ malang ajəñneé ní, Nébā́ ɔ́jə́ kə́ ndágá.

12Rajə́ de gḗ yā́ Nébā́ ngeé́ n̄ toṓ ndóoj́ kadḗ jə́-lōṓi gír hál ké majal̄ t́é ṓ, kadḗ jə́-lōṓi gír ngur yáá ké dɔ́ nang t́é laā́ gḗ t́é ṓ, tá kadḗ jə́-ndiīneé kem ndṓ gḗ n̄ toṓ t́é kə́ kum kedéé́ ṓ, kə́ yáá rā́a ké gṓtɔ́ ṓ, jə́-rāā́ineé yáá kə́ gṓ n̄ Nébā́ ndigə́ ní t́é ṓ.

¹³Majə kadə jə-ngóōī rōneĪ n j-əndāī kemjí dɔ té ní i tītē n noō. Ndō ngeé n noō té ní, *kɔsə ɔɔn yā Nəbā yājí ké bo ō, ké nge kajəjí ō n i Jeju *Kərist ní, a ɔjə rōn kə ndágá.

¹⁴Ni-əyā rōn adə de gə əhɔ tōlən kum gotəjí, yā gāngən dɔjí tām yáú ké majal gə n jə-rāāī té ní ō, yā rāān kadə jīī i gír deē yān gə ké unən majal dɔjí té kōɔ adə j-unjī njáy njáy ō, kadə jīī i gír de gə ké jə-təngāī loo rāā kəla ké majə gə té ō.

¹⁵Yáú gə n sɔɔ kadə ī-ndóō de gə ní n nuú, kadə ādənndá tógə ō, ī-ndángəndá dɔ háldé té ō. Ādə deē kógəm kídī alé.

TIT 3

Hál ngé taā kem Kərist gə

¹Ī-teř kemdɔ dɔ najə sɔĪ dɔ té kə no ngār gə té ō, no ngé kɔɔ bē gə té ō, dɔ najə koō tadé té ō, ādə əndānən dɔ rōdɔ danaá kété tām yā kəla malang ké majə té ō,

²tájənən deē al ō, rōɔnən deē al ō, kadə niñ i ngé māy rōdɔ lów ngáy dɔ yáú rāā ké gə té al yā deē té ō, kadə ɔjənən hál ké sɔĪ lóm lóm yádə kə no de gə malang té ō.

³Tɔdɔ kété ní, jīī i de ké mbóo gə ō, jīī i ngé dɔ ngaŋg gə ō, tají tīī kōɔ ō. Jīī i bəlo gə yā ngur yáú ké tayā tayā gə ō, bəlo gə yā yáú ké tayā tayā gə ké adən deē rōneĪ ō. J-a jə-rāāī i kem ndul ō, jə-ndiī i gír rāā bō yáú ké tayā tayā gə té ō. Jə-majiī al ngáy ō, jīī i ngé kiñ naā gə ō.

⁴Ba dan n kem majə yā Nəbā nge kajəjí ō, tár yān ké tām yā de gə té ō, ɔjən rōdɔ kə ndágá ní,

⁵ni-ajəjí i tām yáú ké gōtɔ ké jīī kó gə jə-rāāī té alé, banī i tām kumən kə ɔɔn tām yājí té té. Ni-ajəjí ō, rāā adə j-udiī tū ndi kə kumuú ké kijə té ō, i kə ta kŭl tégə rō yā kojə kijə ō, i kə ta kŭl *Ndíl ké Tál ō.

⁶Ni-adəjí Ndíl ké Tál ní ngáy i kə ta kŭl Jeju *Kərist nge kajəjí.

⁷Ni-əda kə ndágá wáŋg na najə gətóo dɔjí té i kə ta kŭl kem majə yān, i yā kadə jə-téliñ ngé kənge ndi kə kumuú ké ngándáŋg gə, adə i ndi kə kumuú ké ngándáŋg n j-əndāī kemjí dɔ té ní.

⁸Najə n noō i Najə ké Majə kadə deē taā kem. Adə m-gey kadə ī-ra dɔ té ngáy, yā kadə de gə n taān kem Nəbā ní, əndān kumdɔ gír yáú ké majə gə té rāān. Nge n noō i yáú ké majə ō, a rāā majə kə de gēé malang ō.

⁹Banī ndəle gír yáú ké kanjə kumən gə ō, kɔr gír kaa gə ō, tŭy naā gə ō, tótə naā dɔ *ndū najə té n i yáú ké teē yáú al ō, i yáú ké kanjə kumən gə ō ní, ī-lōo kəla taí danaá.

¹⁰De ké nge ndóo de gə yáú ké rōkum al ní, ī-tāan nja kógəm, ba nja ké nge kɔ jōo anī, ɔrən kōɔ kə gogé.

11Tɔdɔ̄ ī-gēr kadē de ké beé i de ké tɔ̄ róbə kɔ̄́ ɔ̄, i de ké nge rāā majal̄ ɔ̄, nəkó gāng sarya dɔ̄ rɔ̄n tɔ̄ kɔ̄́ ɔ̄.

Kɔ̄jə gə́ ké ta tɔ̄l̄ ta tɔ̄

12Ré ndɔ̄́n tɔ̄ m-éla Artemas, aláa Tisik loolí anī, éhɔ̄ rɔ̄l̄ tɔ̄gə́ ba ī-reē éngem̄ Nikopolis tɔ̄. Tɔdɔ̄ m̄-gey ndi nāā kŭl̄ tɔ̄ i loó n̄ noṓ tɔ̄.

13Ēndā rɔ̄l̄ ta kaw̄ mbā yā Jenas nge ndóō de gə́ *ndū najə́ tɔ̄ ɔ̄, Apolos tɔ̄ ɔ̄, ādē nalə̄n̄ yáá kógə́m̄ alé.

14Majə́ kadē deē yājí gə́ ndóōn̄ rāā kəla ké majə́ gə́ ɔ̄, tá kadē niñ-əndān̄ rɔ̄dɔ̄ ta yáá ké tɔ̄r̄ rɔ̄ gə́ tɔ̄. Loó n̄ noṓ tɔ̄, niñ a télə̄n̄ de ké teē yáá al̄ gə́ alé.

15De gə́ malang n̄ i sēm̄ ní, rāāin̄ lápə́ya. Ī-rāā ngé taā kem madə́jí gə́ lápə́ya. Ādē Nóbā rāā kem majə́ sesí malang.

PHM

PHM 1

Pol rāa Pilemᵊ lápéya

¹I mā Pol ní i dəngáy yā Jeju *Kərist ní, jii kə ngōkóójí Timote, jə-ndang najə ní toō j-əlañ j-adī ī kó tár yājí Pilemᵊ madə kəlaǵí ō,

²ngōkóójí kə dəyá Apya ō, madə rōójí Arkipə ō, ngé káñ naā gə kə kem kújə yāí tə ō.

³Adə Bəbəjí Nəbā niñ kə Kóóbə Jeju Kərist rāāñ kem majə sesí ō, sələn kemsí ō.

Tár yā Pilemᵊ ō taā kem yān ō

⁴Dan ní m-ndōy Nəbā anī əga kemm dǵí tə, adə m-ndadə Nəbā yām ngándáńg tām yāí tə.

⁵Tədō m-ōō najə tár yāí ō, taā kem yāí ō, kə ɔjə də Kóóbə Jeju ō, de gə yā Nəbā malang ō.

⁶m-dəje Nəbā kadə kem kógə́m ní dǵóǵí naā tə seí kə ta kǹl taā kem yāí ní, rāā adə ī-geř yáǵ kə majə gə malang ní j-əngeī i kə ta kǹl boojí naā kə *Kərist ní kə gōō majə.

⁷Tām, ngōkóóǵm, m-ənge rōneł ngáy ō, m-ənge tógə ō, najə tár yāí tə. Tədō ī ī-sǵl kem de gə yā Nəbā.

Pol dəje yáǵ kógə́m tām yā Onejim tə

⁸I tām ní toō tə n mā ní *Kərist adəm ta róbə kǵjii yáǵ gə kə yā kadə ī-rāā ní,

⁹m-gír kadə i só tə kadə m-əndā tógə́m də tár tə m-rāāineé bó: Mā Pol ní i bəga ō, i dəngáy tām yā Jeju Kərist tə kə də tə báy tǵ ngəlaā ō ní,

¹⁰m-rāāi bó tām yā ngōnə́m Onejim ní m-ójən kə sǹlú jīm tə ní.

¹¹Kété ni-teē yáǵ tām yāí tə alé, ba ngəlaā a teē yáǵ tām yāí tə, tītə ní teēn yáǵ tām yām tə ní.

¹²m-tél m-əla seneé gogə́ m-ādī, ni ní i dām rōm kəréy ní.

¹³Əndā kumrñ ngōmən rōm tə, kadə ni-rāā sem kum gotí, dan ní mā i dəngáyá tām yā Najə kə Majə tə toō.

¹⁴Banī m-gey rāā yáǵ kanjə koō yāí alé, yā kadə kem majə yāí to tītə kə i kə kəse seí ta rāā alé, banī i kə gō kem ndigə yāí tá.

¹⁵Majanī Onejim əyāi kum i ngáy alé i yā kadə ī-tél əngen gogə́ ngándáńg ní,

¹⁶i kə bəlo tə tǵ alé, banī ni-māñ bəlo, adə ni i ngōkóóí kə kó tár yāí. Mə́kə m-tārən ngáy, ba ī ā ī-tārən ngáy alé naā, kə gō yā dā rō tə ō, tām yā Kóóbə tə ō.

¹⁷Ré ī-rāām mā i madí té rōkum anī, éhɔn kē rōí té tītē ké éhɔm i mā nəkó kē rōí té beē.

¹⁸Ba ré ni-rāā yáá ké gōtá al seí, aké kārā yāí i dɔn té anī, ēndā dɔm mākó té.

¹⁹Mā Pol m-ndang najē n toō kē jīm mākó na m-ā m-ēgā kārā ní. M-éda i najē kārā yām mā ké dɔí té alé.

²⁰Ááá, ngōkóóóm, ī-rāā kem majə n toō sem tām yā Kóóbē té. Ī-rāā ādē kemm teta kē nang té kem *Kərist té.

²¹I tām geṛ ké m-geṛ majə kadē ā oō najē tam té n m-ndangə́n najē n toō ní. m-geṛ kadē yáá n m-dəjeí ní, ā ī-rāā kadē mān dɔ.

²²m-dəjeí yáá ké rang, i kadē ī-rāā loo ndi yām, tɔdō m-gír kadē a télə́n sem a adə́nsí gogá kē ta kúl ndōy yāsí.

Lápéya ké ta tṓl ta té

²³Epaṛeras dəngáy madóm ké tām yā najē yā *Kərist Jeju té,

²⁴niñ kē madē kəlam gē n i Mark o, Aristark o, Demas o, Luk o ní, rāāiñ lápéya.

²⁵Ādē Kóóbē Jeju Kərist rāā kem majə sesí.

HEB

HEB 1

Né̄bā ɔ̄r najē sejí kə ta kũl Ngōnən

¹Kété ní Né̄bā ɔ̄r najē kə kaají gēé kə nja naā t́ ɔ̄, kə ta róbá kə tayā gēé ɔ̄, i kə ta kũl *ngé koō ta gēé.

²Banī kem ndō gḗ n toō t́ n i ta t̄l̄ ta ndō gḗ ní, ni-ɔ̄r najē sejí i kə ta kũl Ngōnən. Ni-rāā yáa malang i kə ta kũl Ngōnən ní ɔ̄, i Ngōnən ní n ni gērān kadē ənge yáa malang ní ɔ̄.

³Ngōn Né̄bā ní i *kɔsə ɡɔn yā Bɔbən kə ndélē i ndélē yā Né̄bā ɔ̄, i ngarāng kum Né̄bā Bɔbən nəkó kə ɔ̄jə rōn kə ndágá ɔ̄. Ni-rāā adē yáa gḗ malang ndiñ ngañg kə ta kũl tógə najē yāneé. Dan n ni-ɔ̄r majal kə kem de gḗ t́ k̄ó ní, ni-ndi dɔ̄ jī kɔ̄ Né̄bā t́ dɔ̄ r̄ t́. Né̄bā i tógé kə dɔ̄ tógə gḗ t́ malang.

Ngōn Né̄bā bo t̄y de kə dɔ̄ r̄ t́ gḗ

⁴Ngōn Né̄bā t́l de kə bo ngáy t̄y *de kə dɔ̄ r̄ t́ gḗ, tɔdō ənge rī kə majə ngáy t̄y yād́.

⁵I náā kə dan de kə dɔ̄ r̄ t́ gḗ t́ n Né̄bā ədan na: I ĩ n i Ngōnēm ní, əla gir bōólaā ní, mā i Bɔbí. Tá ni-əda najḗ n toō dɔ̄ deē kógēm kə dɔ̄ r̄ t́ alé: Ndōn t́ anī ni a rāām i Bɔbən t́ ɔ̄, mā m-ā m-rāān i Ngōnēm t́ ɔ̄.

⁶Banī loo n əla Ngōn hágən dɔ̄ nang t́ ní, ni-əda na: Ādē *de kə dɔ̄ r̄ t́ gḗ malang yā Né̄bā ɔsəñ nodé nang t́ non t́.

⁷Najḗ n Né̄bā əda dɔ̄ de kə dɔ̄ r̄ t́ gḗ t́ ní n toó: Né̄bā rāā deē yān gḗ kə dɔ̄ r̄ t́ i nél t́ ɔ̄, rāā ngé kəla yān gḗ i ta ndɔ̄ hor t́ ɔ̄.

⁸Banī tām yā ngōn Né̄bā t́ bāa Né̄bā əda na: Kōr kágə mbang yāi ĩ Né̄bā i kə kəndān kadē ndi ngándáng. ĩ ā ɔ̄ bē yāi i kə yáa rāā kə gótá.

⁹Ī-ndigə yáa kə gótá ba ĩ-mbāté yáa kə majal, i tām najḗ n noō t́ n ĩ Né̄bā, Né̄bā yāi *ur yibə rōnel dɔ̄i t́ ɔ̄rēñ kamí tayā ɔ̄, gērāi dan madí gḗ t́ ɔ̄ ní.

¹⁰Ni-əda báy tɔ̄ na: Kóɔbē, i ĩ n əndā dɔ̄ nang ta kəla gir yáa gḗ t́ ní ɔ̄, dɔ̄ r̄ t́ i kəla kə ĩ-rāā kə jī ɔ̄.

¹¹Yáa gḗ ní a udəñ k̄ó, ba ĩ ā ĩ-ndi kə ndō gḗ. Dɔ̄ nang ɔ̄, dɔ̄ r̄ t́ ɔ̄, a əsōñ ngísə tītə yā kūbə beé.

¹²Ā ĩ-bírdé tītə loo bír kūbə kũl beé ɔ̄, a tūrəndé k̄ó tītə kūbə ɔ̄, ba ĩ ĩ-ndi tītə kə kété ngándáng ɔ̄, bālī gḗ a təgān al b́t ɔ̄.

¹³Né̄bā əda deē yān kə dɔ̄ r̄ t́ kógēm najḗ n toō alé: Ī-reē ĩ-ndi dɔ̄ jī kɔ̄m t́, b́t kadē m-əlañ madə baāi gḗ tītə kōr kágə beé gir njaí t́.

14*De ké dɔ r̄ā t́é gē malang i ndíl gē ké ngé r̄āā k̄əla yā Nóbā ō, Nóbā əladé kadē r̄āān kə ngé gē n̄ majə kadē ajəndé ní ō.

HEB 2

Kajə ké bo ngáy

1I tām najə n̄ toō t́é n majə kadē j-əhɔ́i gō najə gē n̄ j-oōi ní adə ngañg tɔ́y ká kété ní, na sōgé jə-ndúmī ta róbə yā kadə tají t̄i.

2Tɔ́dɔ ré najə n̄ *de ké dɔ r̄ā t́é gē ədañ ní r̄āā yáá r̄okum, adə ngé gē n̄ m̄ānəñ dɔ aláa mbatəñ kun gō ní, əngeñ ndéy n̄ asə kadē əngeñ ní anī,

3j̄i ní, ré usəjí dɔ kajə ké bo ngáy n̄ toō t́é al̄ anī, j-a j-asiī teē karī ta ndéy t́é i báy? Kajə ngeé n̄ toō, Kóɔbē əla gír kɔ́r najə ké dɔ t́é ō, ngé gē n̄ oōñ ní ədañ kadē i najə ké r̄okum ō.

4Nóbā ɔ́jə kadē i r̄okum i kə ta k̄ūl yáá ké yáā gē ō ké to b̄ól gē ō, ké to kɔ́r kum gē ké gírdé i ngáy ō, kə ta k̄ūl kadē de gē kadē karī gē yā *Ndíl ké Tál n̄ ni-nəbō kə gō kem ndigə yāneé ní ō.

Nge n̄ a ajə de gē ní

5Tɔ́dɔ dɔ nang ké kijə ké ndɔ́n t́é n̄ j-ɔ́r najəñ ní, Nóbā əladé i gír tógə yā *de ké dɔ r̄ā t́é gē t́é alé.

6Ba deē kógəñ əda kem makətübə yā Nóbā t́é loo kórēy t́é na: Nóbā, deē ndul i rí á kadē əga kemií dɔn t́é ní? aláa ngōñ deē i rí á kadē áá gōñ ní?

7Ī i-tél seneé kə nang t́é, ədə de ké dɔ r̄ā t́é gē tɔ́ynəñ séy. Ī əla jākā *kɔ́sə gɔ́n ō, jākā rɔ́y ō dɔn t́é.

8Ī əla dɔ yáá malang gír njan t́é. Dan n̄ Nóbā əla dɔ yáá malang gír tógə yān t́é ní, əyá yáá kógəñ kanjə kəla dɔn gír tógə yān t́é alé. Ba ngɔ́laā n̄ toō ní, j-əái kadē yáá gē i gír tógə yān t́é malang al̄ báy.

9Banī j-əái kadē téləñ kə Jeju kə nang t́é, adə *de ké dɔ r̄ā t́é gē tɔ́ynəñ séy. I yā kadē kə ta k̄ūl rajə n̄ Nóbā rajə de gē ní, ni-oy tām yā de gē t́é malang. Ba ngɔ́laā j-əái kadē əlañ jākā kɔ́sə gɔ́n ō, jākā rɔ́y ō dɔn t́é, najə koyn n̄ ni-əá tápə báté loon t́é ní.

10Tɔ́dɔ i góté kadē Nóbā n̄ r̄āā yáá malang ō, əhɔ́ yáá malang gotə kógəñ ō ní, r̄āā adə Jeju majə ɔ́tə kə taá, kə ta k̄ūl k̄əá tápə. I yā kaw̄n̄ kə ngán Nóbā gē ngáy t̄u kɔ́sə gɔ́n yā Nóbā t́é. Tɔ́dɔ Jeju i nge kajə de gē.

11Jeju nge kɔ́r kam̄ de gē tām yā Nóbā t́é ō, ngé gē n̄ ni-ɔ́r kam̄dé tām yā Nóbā t́é ō ní, ni gē niñ gē ní, bɔ́bədé i kógəñ beē. I tām najə n̄ toō t́é n r̄ōñ sɔ́lən loo b̄árdé ngákóɔn gē t́é al̄ ní.

12Tɔ́dɔ ni-əda na: M-ā m-óje ngákóóñ gē r̄íi ō, m-ā m-óse gɔ́nií ta kum ngé kán naā gē t́é malang ō.

¹³Ɔda báy tɔ na: M-ā m-ēndā kemm̄ dɔn té. Tá ɔda báy tɔ na: Mā n toó kə ngán gē n Nə́bā adēm̄ ní.

¹⁴Ba dan n ngán gē aw̄n kə dā rōdó ō, kə mósédó ō ní, Jeju nə́kó tél to tītédó ō, adē ni-aw̄ kə dā rō tītē yādó ō. Ni-rāā tītē noō i yā nujə́n *diabəl kə ta kṹl koyn. Diabəl i nge n tógə yā yo i gír jīn té ní.

¹⁵Banī Jeju gāng dɔ ngé gē n ndiñ tītē bəlo gē beé kə dɔ ndō ndidé kə kumdé gē malang ní, tɔdō niñ-bólón i yo.

¹⁶Tɔdō ni-reē i rāā kə *de ké dɔ rā té gēé alé, banī reē i rāā kə ngé gē n niñ i de gē ké gír kaa yā Abərahām té ní.

¹⁷I tām najə́ n noō té n i gár kadē ni-tél to tītē ngákóŋ gē tū yáa gē té malang ní, yā kadē ni i ngol *ngé tuñ yáa gē ké nge ra dɔ ndūn té ō, ké nge kaa kum tō ndoō yā de gē ō, loo rāā kəla yān té ta kum Nə́bā té ní, yā kadē Nə́bā māyñ rōn dɔ majal gē yā gír de gē té.

¹⁸Ba ngɔlaā ní, ni asə rāā kə ngé gē n yáa nāādé ní, tɔdō yáa nāā nāan nə́kó ō, ni-aa tápə ō.

HEB 3

Jeju i ké bo ngáy tɔy Moijə

¹I beé ní, siŋ ngákóŋm̄ gē n siŋ i de gē yā Nə́bā á égaī naā dɔ bār n bārə́nsí kadē āwī dɔ rā té ní, áaī Jeju n Nə́bā əlan kadē ni i ngol *ngé tuñ yáa gē ké dɔ taā kem n j-ɔjī najə́n té ní.

²Tɔdō ni-ra dɔ ndūn té kə Nə́bā n ɔjə dɔn tām yā kəla n toō té ní, tītē yā Moijə n ədañ najə́ yān na: Ni i de ké ra dɔ ndūn té kem kújə yā Nə́bā té ké taá malang ní.

³Tītē n rɔyñneé nge rāā kújə tɔy kújé ní, Jeju asə kənge kɔsə gɔn ké bo tɔy yā Moijə.

⁴Tɔdō kújə gē malang aw̄n kə nge rāādó gēé, ba nge rāā yáa malang i Nə́bā.

⁵Ké tām yā Moijə té báa, ni-ra dɔ ndūn té kem kújə yā Nə́bā té kə taá malang. Ni i nge rāā kəla ō, ni i de ké kum té yā najə́ n Nə́bā a rāā yā kəda ní ō.

⁶Banī *Kərist ra dɔ ndūn té i ké loo Ngōñ Nə́bā ké əndānəñ dɔ kújə yā Nə́bā té té. Jiŋ i kújə yān, ré jə-nayī kə loo kəni kemjí mámák té ō, j-ɔriī ta rójí tām yā yáa n j-əndāī kemjí dɔ té ō ní tá.

Kɔr koó ké tām yā de gē yā Nə́bā té

⁷I tām najə́ n toō té n, tītē n *Ndí kə Tál ədañ ní: Bōólaā ré oōī ndū Nə́bā anī,

⁸i-lōōī rāā dɔ ngañg tītē ké ndō kəsō wōñg té, ndō n siŋ i-nāāniīneé kem dəla loo té ní.

⁹Néba əda na: Kaasi gə ʒaŋ yáa malang ní m-rāa ní kə kumdé bāl kutə só, banī tósəñ gātə́m loo ní noo té o, nāaməñ o.

¹⁰I tām najə́ ní noo té n wōng rāam kə de gə́ ní noo ní, adə́ m-əda na gir yadə́ ndum i mbéé ngándáŋg. Yáa ní mā m-ndi m-ngóo ta kadə́ rāan ní, niñ-gerəñ kum alé.

¹¹Wōng rāam adə́ m-túbə́ m-əda na: Niñ a ugəñ bə́ ní m-əndā dɔ kɔ́r koo danaá tū té tām yadə́ té ní alé.

¹²Ngákóóm gə́, əndāi kum kedə́ dɔ rōsí té, tɔdɔ majanī deə́ kógə́m dɔ dánsí té i nge kem majal, adə́ taā kem al yān ɔrəñ kɔ́s rō Néba ké ndi kə kumneé té.

¹³Banī élaī gɔ́ kem naā té kə dɔ ndɔ́ gə́, dan ní ndɔ́ ké bōólaā ké kem makətúbə́ yā Néba té ɔjə́ dɔ́jí báý ní, na sōgə́ deə́ kógə́m ké dansí té əyá rōn adə́ yáa ké majal góləñ adə́ rāa dɔ ngaŋg.

¹⁴Tɔdɔ́ jii i madə́ *Kərist gə́, ba i loo ní ré jə-ngɔ́mī yáa ní j-əndāi kemjí dɔ té ní kə ngangāa ta kəla gir té báté ta ngóy té tá.

¹⁵Tɔdɔ́ ədañ na: Bōólaā ré ooi ndū Néba anī, i-lōoi rāa dɔ ngaŋg tītə́ ké ndɔ́ kəsə́ wōng té.

¹⁶De gə́ ní oon ndū Néba ba əsəñ wōng tan té ní i náa gə́. I de gə́ malang ní Moijə́ teə́ sedé kɔ́s kem bə́ ké Ejiptə́ té ní.

¹⁷De gə́ ní Néba rāa wōng sedé bāl kutə́ só ní i náa gə́? Ni-rāa wōng i kə de gə́ ní rāan majal o, əsə́ oyn kem dəla loo té ní o.

¹⁸Dan ní Néba túbə́ əda na: Niñ a ugəñ bə́ ní m-əndā dɔ kɔ́r koo danaá tū té tām yadə́ té ní alé ní, ni-ɔ́r i najə́ yā náa gə́? I ngé gə́ ní əsəñ wōng ní n ni-ɔ́r najə́ yadə́ ní.

¹⁹Ba j-əaī kadə́ niñ-asəñ kugə́ tū kɔ́r koó ní té alé, tɔdɔ́ niñ-taān kem alé.

HEB 4

¹Dan ní Néba ənī míndəñ yā kadə́ j-ugīneé tū kɔ́r koó yān té tɔ́ báý ní, jə-bólíi najə́ kadə́ deə́ kógə́m ké dansí té nał ta róbə́ ké yā kudəñ tū kɔ́r koó ngeé ní toó té.

²Tɔdɔ́ jii j-ooi Najə́ ké Majə́ tītə́ yā ngé ké kem dəla loo té gə́. Niñ-oon najə́, ba najə́ ní oon ní rāa yáa kógə́m tām yadə́ té alé. Tɔdɔ́ dan ní niñ-oon ní, taān kem alé.

³Jii ní jə-taāi kem ní, j-a j-udiī tū kɔ́r koó ngeé ní toó ní Néba əda najəñ té ní, ni-əda na: Dan ní wōng rāam ní, m-túbə́ m-əda na: Niñ a ugəñ bə́ ní m-əndā dɔ kɔ́r koó danaá tū té tām yadə́ té ní alé. Gir kəla yān gāng kɔ́s i jóó ngáy dan ní ni rāan dɔ rā o, dɔ nang o ní, banī ni-əda najə́ ní noo.

⁴Tɔdɔ́ ɔrəñ najə́ ké dɔ ndɔ́ ké nge kɔ́ siri té kem makətúbə́ yā Néba té na: Néba ɔ́r koó tām kəla malang ní ni-rāa té ní kə ndɔ́ ké nge kɔ́ siri.

⁵Tá ədañ loo ní toó té báý tɔ́ na: Niñ a ugəñ bə́ ní m-əndā dɔ kɔ́r koó danaá tū té tām yadə́ té ní alé.

⁶Ngé gē ní i niñ n oññ Najē ké Majē ní toō ta kəga dɔ ní, udəñ tū kɔr koō ngeé ní toō té alé, i tɔdɔ niñ-taāñ kem alé. Adē ta róbə to tām yā de ké rang gē té báý kadē niñ-udəñ tū té.

⁷I tām najē ní toō té n Nébā gāng ndɔ ké rang báý tɔ ní, ni-əndā rī dɔ ndɔ ní té na i bōólaā. Ni-ɔr najēn i gō gogé ngáy kə ta kŭl Dabid, tū najē ní jə-tédaī kété laā té ní, najē ní n toó, bōólaā ré oōī ndū Nébā anī, ī-lōōī rāā dɔ ngañg.

⁸Tɔdɔ ré Jojue aŵ kə ngán Israel gēé adē niñ-udəñ tū kɔr koō ní té anī, Nébā a ɔr najē ké dɔ ndɔ ké rang té gō té báý tɔ alé.

⁹I beé ní, kɔr koō kógə́m ké to tītə kɔr koō yā Nébā ké kə ndɔ ké nge kɔ sīrī to noó tām yā de gē yā Nébā té.

¹⁰Tɔdɔ deē ní udə tū kɔr koō ní Nébā əndā dɔ danaá té ní, kɔɔ ɔr koō kəla yān tītə ní Nébā ɔrəñ koō kəla yān ní ō.

¹¹I beé ní, adē j-əhɔī rɔjí ba j-udiī tū kɔr koō ngeé ní toō té. Jə-rāāī adē deē kógə́m danjí té mbāté najē tītə yā kaají gē alé, na sōgə́ deē ní naŵ ta róbə ké yā kudəñ tū kɔr koō ní té.

¹²Tɔdɔ najē yā Nébā i najē ké ndi kə kumneé ō, tógə́n to ō, tan atə tɔy kəyā kaskar ké atə dām jōó ō. Ni-udə kem deē té, aŵ báté ugə́ loo ní wur deē ō, ndíl deē ō, əngeñ naā té tū té ní té ba kégə́dɔ naā té ō, aŵ báté ugə́ loo ní kúkə́lú kəngā gē ō, yibə ké kem kəngāá ō, əngeñ naā tū té ní ba kégə́dɔ naā té ō. Najē yā Nébā gāng sarya dɔ ngur gē ké kem deē té ō, dɔ gír ké kem deē té ō.

¹³Yáa malang ní Nébā rāā ní, nge kógə́m ké kumə́n aā alé gətóo. Gír yáa malang to i kə dɔ ndágá ta kumə́n té. Kumə́n aŵ kə tógə́ dɔ yáa malang té ō. I ni n j-a j-ɔjii-n gír yáa rāájí gē malang ní ō.

Jeju i ngol ngé tuñ yáa gē

¹⁴I beé ní, adē j-əhɔī taā kem ní j-ɔjii najēn ní adē ngañg, tɔdɔ j-awī kə ngol *ngé tuñ yáa gē ké tógə́n i ngáy, ké aŵ báté ugə́ rō Nébā té, adē i Jeju, ni i Ngōñ Nébā.

¹⁵Jii i kə ngol *ngé tuñ yáa gē ké asə kaa tápə sejí najē yā rō ngañg alé yájí té. Yáa malang ní nāájí ní nāān ō, banī rāā majal alé.

¹⁶I beé ní, j-əñī kemjí mámák jə-ndótiiín kə ta kōr kəgə́ mbang yā Nébā té, loo ní Nébā a rajə deē tū té ní té. J-a j-əngeī māy rō ō, a rajəñjí ō, i loo ní noó té, yā kadē rāāñneé sejí kum mbang ké majə té.

HEB 5

¹Ngol *ngé tuñ yáa gē ní gērāndé dan deē ndul gē té ní, əndāndé i tām yā de gē té, kadē rāāñ kəla yā Nébā tām yādé té. Ni a ndējə Nébā *yáa ndējə gē ō, a yáa tuñ gē ké tām yā majal gē té ō.

²Ngé gē ní gerəñ yáa alé ō, ndúməñ ō ní, ni a asə geř kum sedé, tām tógə́ gətóo yān nəkó ngáy ō.

³Ba dan ní tógæn nækó gətóo ní, i gár kadē ni-ndējē Nébā *yáá tuñ gē ká tām yā majal yān gē té ō, tītē ní ni-ndējēn tām yā de gē ní té.

⁴De ká asə kəndā rōn ngol *ngé tuñ yáá gē té yā rōyín rōn nækó gətóo. I Nébā n i nge bār deē kē tū té, tītē ní ni-bāréní *Aarō ní.

⁵Yā *Kərist i tītē ní noō ō. I nækó n tél ngol *ngé tuñ yáá gē əsə́n gōn rōn ní alé. Ba nge ní əsə gōnən ní, i Nébā ní ədan na: I ĩ n i Ngōnēm ní, əla gír bōólaā ní, mā i Bəbí.

⁶Tá əda loo ká rang té báy tō na: Ā ĩ-ndi *nge tuñ yáá ngándáńg, i kə gō jī loo rāā kəla yā *Melkisedek.

⁷Dan ní Jeju ndi dō nang té laā ní, Nébā ní asə kajən ta yo té ní, ni-ndōyñ ō, rāān bō ō, əga kər ngáy ō, kə nōó kumən té ō. Ba Nébā oōn i sōōn koō ká ni-oō tan.

⁸Ni i Ngōñ Nébā bā tā, banī ndóo koō ta Bəbən i kə ta kŭl yáá ká tōr gē malang ní rāān ní.

⁹Dan ní Nébā rāān adē tél de ká majə ətē kə taá oy anī, ngé gē malang ní oōn tan ní əngeñ kajə ká ngándáńg kə ta kŭlneé.

¹⁰Nébā əndān ngol *ngé tuñ yáá gē té i kə gō jī loo rāā kəla yā *Melkisedek ō.

Tāān ngé taā kem gē kadē túyñ taā kem alé

¹¹J-aw kə najə ngáy yā kəda dō yáá ní toō té, ba loo kərsí gír ngañg ngáy, tōdō ĩ-télii de gē ká gerēñ kum najə lálw alé gē.

¹²Dan i ngáy kōó adē majə kadē sŭi i ngé ndóo de gē yáá tā, banī ĩ-sāāi kadē tél ndóōnsí yáá ndóo ká ta kəga dō gē ká tū najə yā Nébā báy tō. Āwī báté ĩ-sāāi mba yā kaý, ba i yáá kəsa ká ngañg yā kəsa alé.

¹³Deē ní a ay i mba báy ní, ni i ngōñ báy. Adē yáá ní i yáá ká gōté, alaa i yáá ká gōté alé ní, ni-asə geř loon alé.

¹⁴Ba yáá kəsa ká ngañg i tām yā de ká tógə gē té. Kemdə niñ-geř kər kam yáá ká majə naā té kə yáá ká majal, tōdō niñ-rāān yáá ní noō adē gerēñ.

HEB 6

¹I beé ní, ādē j-əyaī yáá ndóo ká ta kəla gír té gē ká dō *Kərist té, ba jə-mānī kē tū yáá ndóo yā de ká tógə gē té. Jə-lōōi tél reē gogé dō yáá gē ní rāān rōdó i gír gisə yáá ndóo ngeé ní toō té ní. Yáá gē ní i: Tūr gidə kōó ta kəla ká ndāńg karī gē té ō, ká dō taā kem Nébā té ō,

²yáá ndóo ká dō *batém gē té ō, ká dō kəndā jī dō de gē té ō, dō de ká ká koy gē ká a ndólēñ té ō, dō sarya ká ngándáńg té ō.

³Ādē j-əyaīdó kē gōjī té ba j-awī kē kété. Ré Nébā ndigə anī, i yáá ní noō n j-a jə-rāāi ní.

⁴Najē yā ngé gē ní tēl a rāān hál ké majál gogé ní. Nóbā rāā adē loo unjē kow dōdē tē nja kógēm̄. Niñ-nāān nel̄ kadē karī ké dō rā tē ō, əngeñ *Ndílí ké Tálí ō.

⁵Niñ-nāān najē ké nel̄ ngáy yā Nóbā ō, niñ-gerēñ tógē yā dō nang ké kijē ké ndōñ tē ō.

⁶Bá tā ba tēl əsōñ gogé tū hál ké majál tē. De gē ní noō ní, loo rāādē kadē tēl tūrēñ hálđé báý tō ní gətóo. Tōdō niñ-tēl əndañ Ngōñ Nóbā kə máýú tū kágē ké dēsé tē gogé báý tō ō, rāān adē de gē tájēnēñ ō.

⁷Ré dō nang əý mañ ké edə dōn tē kē nja naā tē, ba kōō ké majə əbañ tū tē tām yā ngé gē ní ndōrēñ dō nang ní tām yādē tē ní anī, Nóbā tōr tan dō nang ní tē.

⁸Banī ré i túpə kōñ gē kə ngañ gē n əbañ tū tē anī, i dō nang ké teē yáá alé, nəy ngər kadē Nóbā ndōlón ō. Ta tōl ta anī a róōnēñ kōó ō.

⁹Ká ré j-ərēñ najē beé gēgē anī, kó tár gē, jə-geñ māmák kadē sīl i dō róbé ké majə tē, adē i nge ní a aŵ kə deē tū kajə tē ní.

¹⁰Tōdō Nóbā i ké gōté alé. Dōn a ndígēnal kəla gē ní ī-rāāi ní alé ō, tár ké tām yān tē ní ójii kē ndágá ní alé ō. Sīl ójii tár ní kē ndágá, i kə ta kūl rāā kəlaá kadē de gē yān gē. Kəla ní ī-rāāi kété ō, ā ī-rāāi ngəlaā báý ō.

¹¹Ba jə-gey kadē sīl kógēm̄ kógēm̄ ní, ɔosí tōdō Nóbā báté ta tōl ta tē. Loo ní noō tē yáá ní əndāi kemsí dō tē ní a reē yā kudə girí kə taá malang.

¹²Jə-ndigə kadē ī-télii de ké yay gē alé, banī kadē ī-ndáji ngé gē ní taāñ kem ō, tégāñ tadé ō ní. Ngé gē ní noō əngeñ yáá ní Nóbā əñi míndən yā kadē ní.

Nóbā əñi míndən

¹³Dan ní Nóbā əñi míndən adē Abəraham ní, ni-ənge de ké rang ké bo tōyn yā túbē kə rī kōó alé. Adē ni túbē kə rōñ nəkó

¹⁴əda na: m-túbə kadē m-rāā majə seí ō, kadē m-ā m-rāā kadē ngán kaan gē i ngáy ō.

¹⁵Dan ní Abəraham tégā tan ndi ngóon ta ní, ni-ənge yáá ní Nóbā əñi míndən yā kadē ní.

¹⁶Loo ní ré de gē a túbēñ anī, túbēñ i kə rī de ké bo tōydé gēē ō, túbē i yáá ké a rāā adē deē taā kem najē kōr deē ō, a rāā adē gir nējē naā najē dō yáá tē a gāng ō.

¹⁷I tām ní toō tē n Nóbā ndigə kadē ngé gē ní a əngeñ yáá kə gō kəñi míndən ní, gerēñ kum unjē ngáy, kadē n-ā n-tūr ndūn alé. I tām najē ní noō tē n ni-túbē utēñ gō míndən ké əñi ní.

¹⁸Adē yáá ké loo tūrdé gətóo gē, ké Nóbā asə soñ tū tē alé gē gir i jōó. Loo ní noō tē ní, jii ní j-əngei loo bōō rō yāji i kemən tē ní, əlañ gō kemji tē kadē j-əhōiñ kəndā kem dō tē sásáp kadē ngañg, kəndā kem dō tē ní əndāñ noji tē kadē jə-gērāi ní.

¹⁹Kəndā n j-əndāi kemjí dɔ Nəbā té ní, əhɔ ndíjí gotə kógə́m tītə gində ké ta ngɔr ngɔ n əhɔ́nneé to bo gotə kógə́m ní. Kəndā kem dɔ té ngeé n toō ní ra ngaŋg ngáy ō, əndā kúbə n gāngə́nneé kem *kújə yā Kóɔ́bē ké dɔ rā té ní gāng, ba aŋ bātə ugə kem *loo ké tál ngáy té ō,

²⁰i loo n noō n Jeju udə tū té kété nojí té tām yājí té ní. Ni-tél ngol *ngé tuñ yáa gə ké ngándáing i kə gō jī loo rāa kəla yā *Melkisedek ní.

HEB 7

Melkisedek i mbaŋg ō nge tuñ yáa ō

¹*Melkisedek ngeé n toō ni i mbaŋg ké Salem té ō, nge tuñ yáa yā Nəbā ké dɔ́ ō. Dan n Abərahā tetə mbaŋg gə rɔ́ɔ ba a tél a reé kə bēé anī, *Melkisedek ɔjə non ba tɔ́r tan dɔn té.

²Anī Abərahā ɔ́r dɔ yáa ké nge kɔ kutə dɔ yáa gə malang adən. Rī n na i Melkisedek ní, kumən ké ta kəga dɔ na i mbaŋg yā yáa ké gōtə. Tá ni i mbaŋg ké Salem báý tɔ, kumən na i mbaŋg yā kem sɔ́l lɔm ō.

³Deé gér bɔ́bən ál ō, kóɔn ál ō, kaan ál ō. Deé ɔ́r najə ké dɔ kojən té ál ō, ké dɔ koyn té ál ō. Ni to tītə Ngōn Nəbā beé, adə ni-ndi *nge tuñ yáa ngándáing.

⁴Áaí kadə *Melkisedek i de ké bo. Kaají Abərahā gəgə, yáa malang n ni-əhɔ ta rɔ́ɔ té ní, ɔ́r ké nge kɔ kutə adən.

⁵Ngán Lebi gə n niñ i *ngé tuñ yáa gə ní, ədañdə kadə táān yáa malang ké nge kɔ kutə jī ngán *Israel gə té kə gō ndū najá. Kumən na táān yáa gə ní i jī ngákóúódə niñ kó gə té. Tá ngákóúódə gə ní, i ngán kaa Abərahā gə ō.

⁶*Melkisedek ni i de ké gir kaa yā Lebi té alé, banī ni-taā yáa ké nge kɔ kutə jī Abərahā té. Tá báý tɔ ní, ni tɔ́r tan dɔ deé n Nəbā ənī míndən adən té ní.

⁷Kadə i de ké bo n tɔ́r tan dɔ de ké ni-bo tɔ́yn té ní. Nge n noō ní, loo nējən gətóo.

⁸*Melkisedek taā yáa ké nge kɔ kutə ō, dɔ yáa gə té ní, banī ni-ndi kə kumneé ngándáing tītə n makətúbə yā Nəbā ədañ ní.

⁹Tá báý tɔ ní, Lebi n i nge taā yáa ké nge kɔ kutə jī de gə té ní, ni-adə yān kə ta kūl Abərahā ō. Deé asə kəda najə n noō karī,

¹⁰tɔ́dɔ ni i kem kaan té báý loo n *Melkisedek ɔjə no Abərahā ní.

¹¹Kəla *tuñ yáa yā gir kaa Lebi gə kə gō *ndū najə n adən ngán *Israel gə ní. Ba ré kəla n toō a teé yáa ké majə ɔ́tə kə taá ta kum Nəbā té anī, i tām rí té á Nəbā rāa kadə *nge tuñ yáa ké rang i kə gō jī loo rāa kəla yā *Melkisedek té reé? Nge tuñ yáa ké rang reé i gō kəla *tuñ yáa yā *Aarɔ́ té alé ba i ké gō kəla *tuñ yáa yā *Melkisedek té ní?

¹²Tɔ́dɔ ré tūrən kəla *tuñ yáa kɔ́ɔ anī, i gár kadə a tūrən gir ndū najə kɔ́ɔ ō.

13Tá Kóṣḃē yājí n najē gē n toō ɔjə dɔn ní, i de ké gir bē ké rang tá. Ba gir bē yān ní, de ké tū té ké rāā kəla *tuñ yáá dɔ *loo tuñ yáá té nja kógēm gətóo.

14De gē malang gerēñ kadē Kóṣḃē yājí i de ké gir bē yā *Juda té, oɔnəñ i noó. Ba dan n Moijə ɔr najē yā *ngé tuñ yáá gē ní, ni-əda najē kógēm dɔ gir bē n noó tá alé.

Nge tuñ yáá ké rang ké tītē Melkisedek

15Ba yáá n rāā tá kadē yáá gē n noó malang unjəñəñ ngáy tɔy ké kété báy tɔ ní n toó: *Nge tuñ yáá ké rang n teē ní, to i ké tītē *Melkisedek beé.

16Ni i nge tuñ yáá ké kə gō *ndū najē yā deē alé. I ndi kə kumuú ké ta tɔl tan gətóo n adēn tógé á ni-téləñ nge tuñ yáá ní.

17Tɔdɔ makətübə yā Nəbā əda na: Ā ĩ-ndi *nge tuñ yáá ngándáñg, i kə gō jī loo rāā kəla yā *Melkisedek.

18Nujəñ loo rāā yáá ké jóó kɔɔ i tītē n noó, tɔdɔ tógəñ gətóo ɔ, to rāāñ kəla ál ɔ.

19Tɔdɔ yáá ké ndū najē yā Moijə rāā adē reē majə ɔtə ké taá beé gətóo. Banī adəñjí kəndā kem dɔ té ké majə tɔy ké kété. Adē jə-ndótī ngɔr kə rɔ Nəbā té, i kə ta kŭl kəndā kem dɔ té ngeé n toō.

20Tá báy tɔ ní, Nəbā túbə. *Ngé tuñ yáá ké rang gē téləñ *ngé tuñ yáá gē i kanjə túbé ké tītē n noó.

21Banī əndāñ Jeju nge tuñ yáá té i kə túbūú, tɔdɔ Nəbā əda na: Kóṣḃē túbə ɔ, ni a tŭr ndŭn ál ɔ: Ā ĩ-ndi nge tuñ yáá té ngándáñg.

22I gō najē n toō té n Jeju rāā kadē *madə naā ké majə tɔy to ngañg ní.

23Tá báy tɔ ní: *Ngé tuñ yáá gē yā *madə naā ké kété i ngáy, tɔdɔ yo ɔgədá rāā kəla yādé ta kaw jóo.

24Banī Jeju n ndi ngándáñg ní, adē kəla nge tuñ yáá yān ní a adēñ de ké rang alé.

25I tām najē n toō té n ngé gē n ndótəñ kə rɔ Nəbā té kə ta kŭlneé ní, ni asə kajədá ngándáñg ní. Tɔdɔ ni-ndi kə kumneé ngándáñg yā ndɔy Nəbā tām yádé té.

26Adē ngol *ngé tuñ yáá gē ké majə tām yājí té i Jeju. Ni i de ké *tál ɔ, najē gətóo dɔn té ɔ, yáá kógēm ké majal tákəñ ál ɔ. ɔrñəñ kɔɔ dan ngé rāā majal gē té ɔ, un aŭñ seneé dɔɔ dɔ rā té ɔ.

27Jeju to tītē gotə ngol *ngé tuñ yáá gē ké rang gē alé. Ni i nge tuñ yáá kə dɔ ndɔ gē ndɔ gē tām majal yān nəkó té ɔ, tām majal yā ngán *Israel gē té ɔ alé. Ni-rāā nge n noó nja kógēm beé ngóy dan n nəkó adē rɔn *yáá tuñ té ní.

28*Ndū najē yā Moijə əndā de ké majə ɔtə kə taá ál gē ngol *ngé tuñ yáá gē té. Banī túbə n Nəbā túbə əñín ndŭn ní, reē i gō ndū najē té. Adē Ngōñ n rāāñəñ adē ni-tél de ké majə ɔtə kə taá ké njóm té ní, túbé ngeé n toō əndāñ ngol ngé tuñ yáá gē té.

HEB 8

Jeju i ngol ngé tuñ yáa gē yāji

- ¹Najē ké bo ngáy do yáá n j-əda té ní n toó: J-awī kə ngol *ngé tuñ yáa gē ké tītē n noō, tɔdō ni-ndi do jī kə Nóbā té do rā té, nge n ndi do kōr kāgē mbang yān té ní. Nóbā i tógé ké do tógə gē té malang.
- ²Ni-rāā kəla kem *kújə yā Kóṓbē té, kumən na i kem kújə tandā ké rōkum n i Kóṓbē n i nge kudən ba i deē ndul alé ní té.
- ³Ngol *ngé tuñ yáa gē ní, əndāndé i kadē niñ-adēñ Nóbā *yáa ndējə gē ō, dā ké tōl ba tuñ gē ō. Loo n noō té ní i gár kadē Jeju ənge yáá ké yā ndējə ō.
- ⁴Nəngēté gēé *Kərist i do nang té laā anī, ni a tél *nge tuñ yáa alé. Tɔdō ngé tuñ yáa ké ngé kadē Nóbā *yáa ndējə kə gō *ndū najə gē ndiñ laā kōṓ bá.
- ⁵Kəla n *ngé tuñ yáa gē ngeé n toō a rāān ní, i ndíl yáa karī. Niñ-ndájəñ i yáa ké do rā té. Tɔdō dan n Moijə a rāā yā rāā kújə tandā ní, Nóbā ədan na: Ā ĩ-rāā yáa malang kadē a to i tītē nge n m-ójii do mbalá ní.
- ⁶Ba kəla yā Jeju i kəla ké bo tɔy yā gotə *ngé tuñ yáa gē. Tɔdō ni i nge ra mbənā Nóbā té kə de gēé tām yā *madə naā ké majə ngáy tɔy té ō, madə naā ní i madə naā ké ndi i do míndé ké kəni ké majə ngáy tɔy té ō.
- ⁷Ré *madə naā ké kété i madə naā ké kanjə najə do té anī, a tūrəñ gir kōṓ kə *madə naā ké nge kə jōó alé.
- ⁸Ba yáa ké gō té al gē ké Nóbā gɔryō deē yān gē najəñ té to noó, ni-əda na: Kóṓbē əda na: Ndō gē a reēñ noó, na n-rāā kadē m-ā m-əhə *madə naā ké kijə kə ngán *Israel gēé ō, kə ngán *Juda gēé ō.
- ⁹Madə naā ní a to i tītē *madə naā n m-əhə kə kaadé gēé, ndō n m-əhəñ ta jidé m-teēñ sedé kōṓ kem bē ké Ejiptə té ní alé. Kóṓbē əda báý tɔ: Niñ-rañ do madə naā yām té alé, adə mā m-əyádé kōṓ.
- ¹⁰Ni-əda báý tɔ na: Gō ndō gē ngeé n noō té ní, *madə naā n m-ā m-əhə kə ngán Israel gēé ní toó: M-ā m-əndā *ndū najə yām gē i tū kuř dɔdɔ té ō, m-ā m-ndang ndū najə yām gē i ngarāng kemdɔ té ō. Mā i Nóbā yádé ō, niñ i deē yām gē ō.
- ¹¹Deē kógəñ dandé té ké yā ndōo de ké bē yān té, aláa ngōkōon kəda na: ĩ-ger Kóṓbē ní, a gətóo. Tɔdō niñ malang germəñ, ngán gəgē ngatógé gəgē.
- ¹²Tɔdō yáa ké gōté al gē n niñ-rāān ní, m-ā māy rōm do té ō, a əga kemñ do majal yádé gē té tɔ al ō.
- ¹³Dan n Nóbā ɔr najə yā *madə naā ké kijə ní, ni-əhə madə naā ké ta kəga do i madə naā ké jóó té. Ba yáa ké jóo i yáa ké a tɔgə bəgá ō i yáa ké a gətóo kōṓ ngər ō.

HEB 9

Loo rāañ a rāāñ kəla adēñ Nəbā do nang té ō, do rā té ō ní

- 1***Madē naā ké ta kəga do aŵ kə *ndū najē gē ké do rāañ a rāāñ kəla adēñ Nəbā té ní ō, aŵ kə *kújə yā Kóŵbē do nang té ō.
- 2**Adē udēñ kújə tandā. Kemən ké ta kəga do ní a bārēñ na i *loo ké tál ní, əndāñ d̄əra hor ō, tábəl ké bōkēñ mápá gē ké yā ndējēñ Nəbā do té ō, tū té.
- 3**Kemən ké nge kɔ jōó i gidə kúbə gāng kem kújə ké kɔ jōó tá. A bārēñ kemən ké kɔ jōó ní na i *loo ké tál ngáy.
- 4***Loo tuñ yáá ké rāā kə lóró ní a róón ndujə yáá ké kotə majə do té ní, i tū té ō, *sandúkə madē naā ní t́yāñ lór gidə té malang ní, i tū té ō. Kem sandúkə ní yáá gē ní noō i kemeé, jóó lór ní *mána i kemeé ní ō, kāgə yā *Aarɔ ní h́tə ní ō, ngán bar mbał gē ní ndangēñ najē gē ké do *madē naā té tū té ní ō.
- 5***De ké do rā té gē ké to *kɔsə ɔɔn gē i do té, rāāñ ndíl do loo kənge māy rō té ní i do *sandúkə madē naā té ní. Ba ngolaā ní, loo kɔr najē gē ní noō kə ta njaá kógəñ kógəñ gətóo.
- 6**Dan ní yáá gē ní noō malang i ké téndādé títə ní noō ní, *ngé tuñ yáá gē a udēñ kem kújə tandā ké ta kəga do té i kə do ndō gē yā rāañ kəla yádé.
- 7**Ba i ngol *ngé tuñ yáá gē ngóy n i nge kudə kem kújə tandā ké nge kɔ jōó té ní. Ni a udə kemeé i nja kógəñ kem bāl kógəñ, kə mósə dāá yā ndējə Nəbā tām majal yāñ nəkó té ō, yā ngán *Israel gē té ō.
- 8**I títə ní toō n *Ndíl ké Tál ɔjəjí kadə dan ní kújə ké kété to báy ní, róbé ké *loo ké tál ngáy ta teē al báy.
- 9**Nge ní noō i ndíl yáá ké ɔjə do kum mbang ké ngolaā ní toō. Ndíl yáá ní ɔjə kadə karí gē ō, dā ké tól ba tuñ kadə Nəbā ō ní, asəñ rāā kadə kem nge rāā kəla kadə Nəbā títə ní noō majə ɔtə kə taá alé.
- 10**Najə ké tū té i najə ké do yáá kəsa gē té ō, yáá kəy té ō, tégó rō ké tayā tayā gē té ō ngóy. Adə i gō jī loo rāā yáá de gē, ké rāāñneé kəla báté ugə kum mbang ní Nəbā tūrəñ gír yáá gē té ní.
- 11**Banī *Kərist i títə ngol *ngé tuñ yáá gē, yā kadəjí yáá ké majə gē ní a reēñ ní. Kújə tandā ní ni-māñ kemeé ní, i kújə tandā ké bo ngáy tɔy ō, ké majə ngáy tɔy ō, i de gē n rāāñ kújə ní kə jídá alé. Kumən na kújə ní i kújə ké do nang té laā alé.
- 12**Kərist udə kem *loo ké tál ngáy té nja i kógəñ beē yā kadə gír gāngəñ. Mósə ní ni-ndējə ní, i mósə bal bəyā gē al ō, duł mañg al ō, banī i mósəñ nəkó. I títə noō n ni-gāngəñ dojí ké njórn gē té tām majal yájí gē té ní.
- 13**Ré mósə bal bəyā gē ō, mósə mañg ké bəra gē ō, mañ ní bŷ mandə mañg i tū té á səkāñ do ngé gē ní adə majal tákə dā rōdó tɔ alé ba téləñ de ké kɔr kam tām yā Nəbā té gē anī,

14mósə *Kərist n adē Nəbā rōn nəkó kə kanjē yáá kə majal tákə kə ta kŭl *Ndíl kə Tál kə ndi ngándáng ní a rāā yáá kə majə ngáy tɔy al a? Ni a ɔr kəla rāājī n aw yā tōljī ní kemjī tē kōs yā kadē kemjī unjē ō, kadē jə-rāāi kəla yā Nəbā kə ndi kə kumneé.

15I tām najē n toō tē n Kərist i nge ra mbənā tē tām yā *madē naā kə kījē tē ní. Adē i tām yā madē naā kə kijē tē. Ni-oy i yā gāngə́n dɔ ngé gē n mánēn dɔ *ndū najē gē yā madē naā kə kété tē ní, adē ngé gē n bārə́ndé ní a əngə́n yáá kə to ngándáng n Nəbā ənī míndən dɔ tē yā kadē ngánən gē ní.

16Dan n kənī ndū i dɔ yáá gotə yo tē ní, i gár kadē gerḗn majə na nge kənī ndū ní oy pá tá.

17Tɔdɔ ndū kə kənī tām yā yáá gotə yo tē ní, tógən a to i dan n deē oy kōs ní. Ba ré deē n ənī ndūn ní ndi kə kumneé báy anī, ndūn n ənī ní a rāā kəla alé.

18I tām n toō tē n *madē naā kə ta kəga dɔ gə́gē rāān i kə mósə ní.

19Tɔdɔ gō n Moijə tēda gō míndə gē kógə́m kógə́m malang kə kem makətübə *ndū najē tē, adē ngán *Israel gē malang ní, ni-un mósə dul maṅg gē ō, bal bəyā gē ō, naā tē kə maná ō, biḷ batē kə kərə ō, kámbe isopə ō, səkān dɔ makətübə nəkó tē ō, dɔ ngán Israel gē tē malang ō,

20ba əda na: Nge n tō i mósə kə ɔjə kadē *madē naā n Nəbā əhɔ sesí ní i madē naā kə rōkum.

21Gō tē anī ni-səkā mósə dɔ kújə tandā tē ō, dɔ ngán gájə yáá rāā kəla gē yā Nəbā tē malang ō.

22Kə gō ndū najá ní, nay i séy beē kadē i mósə n rāā kadē yáá gē malang unjḗn njáy njáy ní, ba ré mósə əy nang tē al anī, māy rō a gətóo.

Yáá tuñ yā Kərist un majal gē kōs

23Ré ndíl yáá gē kə dɔ rā tē ní a tégə́ndé kadē *unjē njáy njáy anī, i gár kadē kōr kum yáá gē kə dɔ rā tē ní, a tégə́ndé kadē unjḗn njáy njáy i kə *yáá tuñ kə majə tɔy ngé gē n noō.

24Tɔdɔ i *loo kə tál kə jī deē rāā, adē i ndíl *loo kə tál kə rōkum n *Kərist udə kemeé ní alé. Banī i dɔ rā nəkó n ni udə kemeé ní. Ngə́laā ni-ra ta kum Nəbā tē tām yājī tē i loo n noō tē.

25Ngol *ngé tuñ yáá gē ní udə kem *loo kə tál tē kə dɔ bāl gē i kə mósə dāá. Banī Kərist udə kemeé i yā kadē rōn nəkó *yáá tuñ tē kə nja naā tē alé.

26Ré i beé al anī, əla gír ndɔ n Nəbā əndā́n dɔ rā ō dɔ nang ō tē báté ngə́laā ní, Kərist ə́ tápə nja i ngáy kōs. Banī ngə́laā n i ta ngóy ndɔ gē ní, ni-teē nja kógə́m yā kadē gír gāngə́n. I tītə noō n ni-nujə́n majal kōkə, kə ta kŭl kadē rōn nəkó *yáá tuñ tē ní.

27 Ba tītē n̄ əndān̄ dɔ deē ndul gē té kadē oyñ nja kógēm̄ beē, ba gō té anī Nóbā gānḡ sarya dɔdɔ té ní,

28 i tītē n̄ noō n̄ *Kərist adē rōn̄ *yáá tuñ té nja kógēm̄ yā kunəñ majal̄ yā de gē ngáȳ gē kɔ́ ní. Ni a teē nja ké nge kɔ́ jōó, i yā kun majal̄ kɔ́ tɔ alé, banī i yā kajə ngé gē n̄ ndi ngóōnəñ ní.

HEB 10

1*Ndū najē yā Moijə ɔjə kōr̄ kum yáá kə gōgēé alé. Ni i ndíl̄ yáá kə majə gē n̄ ndōñ té a adēñ ní. Ni-dəje kadē adēñ̄ *yáá tuñ kə kógēm̄ beē kə nja naā té kə dɔ bāl̄ gē kanjə dəba. I yáá n̄ noō n̄ ngé gē n̄ ndótēñ̄ kə rō Nóbā té ní, ni asə rāādé kadē majə ɔtēñ̄ kə taá alé ní.

2 Ré i beé al̄ anī, ngé rāā kəla kadē Nóbā tītē n̄ noō gē ní, a tégōñ̄ majal̄ yādó nja kógēm̄ kadē gír̄ gāngəñ̄. Niñ̄ a gerēñ̄ gō majal̄ kə niñ̄-rāāñ̄ tɔ al̄ ō, deē a ndējē *yáá kə tuñ tɔ al̄ ō.

3 Banī *yáá kə tuñ gē ngeé n̄ toō ní, a teē i kem de gē dɔ majal̄ yādó gē té kə dɔ bāl̄ gē kanjə dəba.

4 Tɔdɔ mósə mañḡ kə bəra gē ō, bal̄ bəyā gē ō, asə kun majal̄ kɔ́ alé.

5 Adē dan n̄ *Kərist a rāā yā reē dɔ nang té ní, ni-əda Nóbā na: Ī ĩ-geȳ *yáá kə tuñ al̄ ō, yáá kə ndējē al̄ ō, banī Ī ĩ-rāā dā rōm̄ adēm̄.

6 Dā kə tōl̄ ba rōó horoó ní ō, yáá kə tuñ tām̄ majal̄ té ō ní, nelī alé.

7 Loo n̄ noō té ní m-éda na: Nóbā mā n̄ toó, m̄-reē yā rāā yáá n̄ kemií ndigə ndigə té ní, kə gō n̄ ndangəñ̄ ɔjənəñ̄ dɔm̄ kem ndār̄ ndang najē kə bír̄ gidə naā té ní.

8 Najē n̄ ni-əda kété ní n̄ toó: Ī ĩ-ndigə *yáá kə tuñ al̄ ō, yáá kə ndējē al̄ ō, yáá tuñ kə rōó horoó al̄ ō, yáá kə tuñ tām̄ yā majal̄ té al̄ ō, yáá gē n̄ noō nelī alé. Tá i *ndū najē n̄ mēñ̄ ndējē yáá kə tuñ gē n̄ noō malang ní.

9 Gō té anī ni-əda na: Mā n̄ toó, m̄-reē yā rāā yáá n̄ kemií ndigə ní té. Adē ni nujə *yáá tuñ kə jóo gē kɔ́ ba əndāñ̄ yān̄ gotoó.

10*Kərist rāā yáá n̄ Nóbā ndigə ní. Ni-adē rōn̄ yáá tuñ té nja kógēm̄ kadē gír̄ gāngəñ̄. Loo n̄ noō té majal̄ yājí i kə kun kɔ́ dɔjí té adē jə-télii de kə kōr̄ kam̄ tām̄ yā Nóbā gē té.

11*Ngé tuñ yáá gē kógēm̄ kógēm̄ a rañ̄ kə njdadé kə dɔ́ kə ndō gē ndō gē yā rāāñ̄ kəla yā Nóbā. I *yáá tuñ kə kógēm̄ beē nəkó n̄ noō n̄ niñ̄ a ndējēñ̄ ngándáñḡ ní, banī yáá tuñ ní asə kun majal̄ kɔ́ alé.

12 Ba Kərist ni ndējē *yáá tuñ kə tām̄ yā majal̄ té i nja kógēm̄ beē. Gō té anī ni-ndi dɔ jī kɔ́ Nóbā té ngándáñḡ.

13 Ngɔlaā ní ndi a ngóo i kadē Nóbā əla madē bañ̄ gē gír̄ njan té tītē kōr̄ kəgē taā gír̄ nja beé.

14Tɔdɔ i kə ta kũl *yáa tuñ ké kal kógēm beē, ni rāan kadē ngé gē ní ni-ɔr kaṁdɔ tayā téləñ de ké majə ɔtəñ kə taá ké njóm gē té ní.

15*Ndíł ké Tál ɔjəjí ké rɔkum té ɔ. Tɔdɔ najə ní ni-əda ta kəga dɔ ni n toó:

16Kɔɔbē əda na: Gō ndɔ gē ngeé ní noō té ní, *madə naā ní m-ā m-əhɔ sedé ní n toō, m-ā m-təndā *ndū najə yām gē ngarāng kemdɔ té ɔ, m-ā m-ndangdɔ tū kuř dɔdɔ té ɔ.

17Gō té anī ni-əda na: A əga kemm dɔ majal yādɔ gē tɔ al ɔ, dɔ yáa rāadɔ ké gō té al gē té tɔ al ɔ.

18Dan ní māyñ rɔdɔ dɔ majal gē té kɔɔ ní, deē a ndējə yáa tām yā majal té tɔ alé.

Ādē jə-ndótī ngɔr kə rɔ Nəbā té

19I beé ní, ngákóóm gē, j-asiī kudə kem *loo ké tál ngáy té kanjə bɔl yáa kógēm kə ta kũl mósə Jeju.

20Ni-teē ta róbé ké kijə ɔ, ké kə kumuú ɔ, tū kũbə gāng kum kújé té adəjí, kuməñ na teē i tū dā rɔñ nəkó té.

21J-awī kə ngol *ngé tuñ yáa gē ké əndənəñ dɔ kújə yā Nəbā té.

22I beé ní, ādē jə-ndótī ngɔr kə rɔ Nəbā té, kə kemjí ké rɔkum ɔ, kə taā kem ké mámák ɔ. Tām təgoñ yáa ké góté al gē ní rāan adə kemjí əhɔjí kə najá ní kɔɔ ɔ, təgoñ rɔjí kə mañ ké *unjə njáy njáy ɔ.

23Jə-ngɔmī yáa ní j-əndāi kemjí dɔ té á j-ədaī najəñ ní. Tɔdɔ Nəbā ní əñi míndəñ adəjí ní i nge ra dɔ ndūn té.

24J-əāi gō naā kadə j-ɔsiī kíł naā kə dɔɔ loo tár naā té ɔ, loo rāa kəla yáa ké majə té ɔ.

25Jə-lōōi kəyā loo kán naā yājí kɔɔ tītə ní i jī bēl loo rāan yā de kéréy gē ní. Banī j-adī naā tógə, tɔdɔ əāi kadə dɔ ndɔ yā Kɔɔbē i ngɔr.

26Tɔdɔ ré jə-gerī najə ké rɔkum pá tá jə-nyai kə loo rāa yáa ké majal té kə gō kem ndigə yājí anī, gotə *yáa tuñ ké tām majal té gətóo.

27Yājí i yā kadə bɔl ké ngáy rāājí tá jə-ngóōi i sarya ɔ, hor ké təngə ngáy ké a ɔɔ ngé baā Nəbā gē ní ɔ.

28Deē ní māñ dɔ *ndū najə yā Moijə ní, a tɔlñəñ i kanjə kadə kumdɔ ɔɔdɔ tām yāñ té ba a oy kə gō najə kɔr de ké kum té gē jōó aláa mətá.

29Deē ní a tábā Ngōñ Nəbā njan té ɔ, rāa mósé ní Nəbā əhɔñ *madə naā kə de gēé ní yáa ké karī té ɔ, mósé ní unnəñ majal yāñ gē kɔɔ dɔn té adə ni tél de ké kɔr kañ tayā ɔ, tájə *Ndíł ní kem majə yā Nəbā adəjí ní ɔ anī, i-gírī kadə yáa ké tɔr ní majə kadə rāan seneé tām majal yāñ té ní, i yáa ké tɔr ké tɔy nge ní noō al a?

30Tɔdɔ jə-gerī nge ní əda na: I mā n i nge dal baā ní, i mā n i nge kəndā nja de gē tām kəla rāadɔ gē té ní. Ni-əda báy tɔ na: Kɔɔbē a gāng sarya dɔ deē yāñ gē té.

- 31** Kəsō jī Nóbā ké ndi kə kumneé té i yáá ké to ból ngáy.
- 32** Ādē əga kemsí dɔ yáá n rāāsí kété té ní. Kem ndō gē ngeé n noō té ní dan n sīl éngei loo ké unjē kow yā Nóbā ní, ááī tápē ngáy gō té, banī sīl ī-raī ngaŋg ta rōō ní té.
- 33** Kérēy gē bāa tájēnsí ō, rāānsí yáá ké tōr ta kum de gē té malang ō. Kérēy gē anī sīl ī-rāāī kə ngé gē n a rāāndé yáá ké beé gē ní ō.
- 34** Tɔdō sīl ááī tápē naā té kə ngé gē n əhɔndé dəngáyá ní. Ba dan n táān yáá kənge yāsí gē jīsí té kōó ní, rōsí nelsí, tām ī-gerī kadē yáá n sīl éngei ní, i yáá ké majē tɔy ké a to ngándáŋg.
- 35** I beé ní, ī-lōōī tīl ta kəndā kem dɔ té yāsí kōó, tɔdō a adēsí yáá kəndā nja yāsí ké bo ngáy.
- 36** Majē kadē ī-tégāī tasí ī-rāāīneé yáá n Nóbā ndigē ní, yā kəngeñ yáá n ni-əñī míndē dɔ té yā kadēsí ní ō.
- 37** Tɔdō makətübē yā Nóbā əda na: Nəy kum mbang séy báy, nəy séy beē ngóy, anī nge n sɔō kadē reē ní a reē. Na a ɔr bāā alé.
- 38** Deē n i de ké gōté yām ní a ndi kə kumneé i kə ta kūl taā kem. Banī ré ni-ɔr rōn ké gogé anī, a nelēm seneé alé.
- 39** Jīl i de gē ké yā kɔr rōjī kə gogé yā kudə kōó alé. Jīl i de ké ngé taā kem gē ō, jə-ra i dɔ róbə kajē té ō.

HEB 11

Taā kem

- 1** Taā kem i yáá ké deē geṛ māmák kadē yáá gē n əndā kemən dɔ té ní, deē a ənge. Yáá gē n deē áadé kə kumneé al ní, taā kem ɔjə kə ndágá kadē yáá gē ní toñ rōkum.
- 2** Nóbā ndigē de ké kété jóo gē najē taā kem yádé tá.
- 3** I kə ta kūl taā kem n jə-geriīn kadē Nóbā əndā dɔ rā ō dɔ nang ō, yáá malang ké tū té ō i kə ta kūl najē ké tan té ní. Adē yáá n deē áá kə kumneé ní, rāān i kə yáá gē ké deē áadé kə kumneé alé.
- 4** I kə ta kūl taā kem n Abel ndējē Nóbā *yáá tuñ ké majē tɔy yā Kain ní. I taā kem yān n rāā kadē ni i de ké gōté ní, tɔdō Nóbā ndigē yáá gē n ni ndējē ní. Tá i kə ta kūl taā kem n ká ni-oy kōó gēgē anī, ni-ɔr najē báy ní.
- 5** I kə ta kūl taā kem n kadē ɔrən Henok adē ni-áá yo al ní, de gē əngenəñ tɔ alé, tɔdō Nóbā ɔrən kōó. Tām kété tá kadē ɔrnən ní, makətübē yā Nóbā əda na, ni na i de ké nel Nóbā seneé.

⁶Tá kanjē taā kem anī, loo kadē neĭ Nóbā kə deē ní a gətóo. Tɔdɔ i gár kadē nge ní a w̄ rō Nóbā té ngɔr ní taā kem kadē Nóbā ndi noó ō, kadē ni i nge kəndā nja ngé sāān gē ō.

⁷I kə ta kŭl taā kem n Noe oōn tā yā Nóbā ní. Nóbā tāān najē yáá ní a rāā yā rāā yáá, banī ni asə kaā kə kumneé al báy ní. Ni oō ta Nóbā adē rāā to bo yā kajəń gír kojə yān ō, dā rōn nəkó ō. Dan ní ni-rāā yáá ní noó ní, ni-gāng i sarya dɔ de kə dɔ nang té gē té ō, Nóbā rāān de kə gəté té kə ta kŭl taā kem yāneé ní ō.

⁸I kə ta kŭl taā kem n Abərahām oō ta Nóbā dan ní bārən ní. Adē ni-a w̄ dɔ nang ní Nóbā a rāā yā kadən kə yān té ní té. Ni-ij a w̄ kanjē geŕ loo ní a a w̄ kə tū té ní té.

⁹I kə ta kŭl taā kem n ni-a w̄ ndi tītē tērā beé, dɔ nang ní Nóbā ənī míndən dɔ té adən ní. Ni-ndi i kem kújə tandā té tītē yā Isaak ō, Jakob ō ní. Nóbā ənī míndən yā kadədé dɔ nang ní toō tītē yān ō ní.

¹⁰Tɔdɔ Abərahām ndi a ngóo i bē kə əndān ngəran adē ngañg. Ba Nóbā i nge kɔjə loo rāā bē ní ō, i ni n i nge rāā bē ní ō.

¹¹I kə ta kŭl taā kem n Nóbā rāā adē Sara asə kənge ngōn ní. Ni-tɔgə bəga kɔ́, banī taā kem kadē Nóbā i nge ra dɔ ndūn té.

¹²I beé n de kə kal kógəń beé kə njan i kə ta bāá yo té ngɔr, ojəń gír kaa kə kutədá i ngáy tītē tɔyō kə dɔ rā té gē, kə náñg ngárəńnjéy kə ta bā bo té gē kə deé asə tédá kutən alé ní.

¹³De gē ní noó malang oyñ i kə taā kemeé kemdá té, kanjē kadē əngeñ yáá ní Nóbā ənī míndən yā kadədé ní. Ba niñ-ndañ say aān dɔ ō, rāānəñ lápəya ō. Adē niñ-ədañ na niñ na tērā gē ō, ngé njərā mbā gē ō, dɔ nang té laā.

¹⁴Najē ní ɔrəñ beé ní ɔjə kə ndágá kadē a sāān i bē.

¹⁵Ré niñ-gírəñ i dɔ bē ní niñ-teēn tū té ní anī, a əngeñ kum mbang kə yā tél kawń gogé kemeé.

¹⁶Kə rɔkum té tā anī niñ-geyñ i bē kə majə tɔy nge ní niñ-teēn kemeé á reēn ní. Kumən na niñ-geyñ i bē kə dɔ rā té. I tām najē ní noó té n ré bārəñ Nóbā na i Nóbā yádá anī, rō Nóbā sələn al ní. Tɔdɔ Nóbā rāā bē kógəń tām yádá té.

¹⁷Dan ní nāān Abərahām ní, i kə ta kŭl taā kem n ni-ndigə tuñ Isaak kadē Nóbā ní. Tá Nóbā ənī míndən adən kété, banī ni-ndigə tuñ ngōnən kə kal kógəń beé kadē Nóbā.

¹⁸Kété ní Nóbā ədan na: Ngán kaaí gē ní m-əñā ndūm yā kadī ní, ā əngédé i kə ta kŭl Isaak.

¹⁹Banī Abərahām gír kadē Nóbā asə ndól de kə koy gē karī. Adē i tām ní noó té n tél əngeñ ngōnən gogé ní. Adē najē yā Isaak ní toō i kújə najē kə ɔjə dɔ *Kərist.

²⁰I kə ta kŭl taā kem n Isaak tórəñ tan dɔ Jakob té ō, Esau té ō, tām yā yáá gē ní a reēn báy té ní.

- 21 Dan n̄ Jakob a rāā yā koy ngɔr ní, i kə ta kũl taā kem n ni-tórən tan dɔ ngán Jəjep gē té kógə́m kógə́m ɔ, rugə dɔ kágə́ tósə yān té əga dɔn nang té rɔ́ȳn Nə́bā ɔ ní.
- 22 Dan n̄ Jəjep a rāā yā koy ngɔr ní, i kə ta kũl taā kem n ni-ədań najə teē ngán *Israel gē kɔ́ kem bē ká Ejiptə té ní. Adə ni-ɔjə yáá ká yā kadə rāān kə kəngān gēé.
- 23 Dan n̄ ojəñ Moijə ní, i kə ta kũl taā kem n ngé kojən gē bɔ́ɔnəñ nāā mətá ní. Tɔ́dɔ ɔ́āñ kadə ngōñ ní majə ngáy, adə bɔ́ləñ māñ dɔ ndū yáá n̄ mbañg ndang kadə yā rāā ní alé.
- 24 Dan n̄ Moijə tɔgə ní, i kə ta kũl taā kem n ni-mbāté kadə de gē bārnəñ na i ngōñ yā ngōñ *Paraɔ ká dəyá ní.
- 25 Ni-ɔ́ kadə i só té ngáy kadə rāānəñ yáá ká tɔ́r gē naā té kə de gē yā Nə́bā gēé, tɔ́y kadə ənge rɔ́nel ká dan i ngáy al loo rāā majal tá.
- 26 Ni gir kadə yáá ká to rɔ́sɔ́l gē n̄ *Kərist ənge ní, i yáa kal loo ká ngáy tɔ́y dūbə yáa kənge gē ká Ejiptə té. Tɔ́dɔ kumən i dɔ yáa kəndā nja ká ndɔ́n tá.
- 27 I kə ta kũl taā kem n ni əyɔ́ bē ká Ejiptə kɔ́, kanjə bɔ́l wōñg yā mbañg ní. Ni əre wurən njam tītə ká ni-ɔ́ Nə́bā n̄ deē asə kəñ kə kumneé al ní beē.
- 28 I kə ta kũl taā kem n ni-rāā nāā *Pákə ɔ, adə ndūn kadə səkāñ mósə batə tū ta róbə kújə gē té ɔ, yā kadə nge nujə de gē ɔdəń rɔ́ ngán hágə *Israel gē al ní.
- 29 I kə ta kũl taā kem n ngán Israel gē gāngəñ bā n̄ a bārnəñ ká kərə tītə dɔ nang ká mañ gətóo tū té ní. Ba dan n̄ de ká Ejiptə gē nāān rāā tītə yádə anī mañ ɔr tan dɔ́dɔ tá.
- 30 I kə ta kũl taā kem n ndogə mbal̄ n̄ gīr gidə bē ká Jeriko tésōñ nang tá, dan n̄ ngán Israel gē gīrəñ gidə bē ndɔ́ sīrí ní.
- 31 I kə ta kũl taā kem n Rahab n̄ dəyá ájəba ní tɔ́lnəñ naā té kə madə baá Nə́bā gē al ní. Tɔ́dɔ ni-əhɔ́ ngé kum loo gē kə kújə yān té kə kem ká majaá.
- 32 I najə rí n kə m-ədə́ báy? Kum mbang ká yā kadə m-ɔ́rən gir najə yā Jedeɔ́ ɔ, Barak ɔ, Samsɔ́ ɔ, Jepte ɔ, Dabid ɔ, Samuel ɔ, *ngé koɔ ta gē ɔ, kə ta njaá gətóo.
- 33 I kə ta kũl taā kem n niñ-tetəñ bē kɔ́ gē rɔ́ɔ ɔ, rāān adə de gē rāān hál ká gɔ́tə ɔ, əngeñ yáa gē n̄ Nə́bā ənī míndən dɔ té yā kadədə ní ɔ. Niñ-utəñ ta bɔ́l gē ɔ,
- 34 tɔ́ləñ kəngə hor gē ɔ, teēñ ta yo kaskar té ɔ, loo n̄ moy rāādə ní əngeñ rɔ́ ngañg ɔ, rāān gɔ́ loo rɔ́ɔ tá ɔ, təbāñ bütə áskar ká tərā gē ɔ.
- 35 I kə ta kũl taā kem n dəyá gē tél əngeñ de gē yádə ká koy gē ká ndóləñ ní. Rāān de ká rang gē yáá ká tɔ́r n̄ adə oyñ. Niñ-mbātəñ kadə gāngəñ dɔ́dɔ, yā kadə ré n-oyñ anī, n-ndóləñ dan de ká koy gē té ba n-ndiñ kə kumdə ndiñ ká majə tɔ́y ká kété.

³⁶Mbóoñ kə ngé kéréy gə ɔ, ɛndañdɛ kə mərəwaá ɔ, túũñ ngé kéréy gə kə súl ba bókəñdɛ kújə dəngáyá ɔ.

³⁷Təniñdɛ kə mbalá tənī tɔləñdɛ ɔ, tɛjāñdɛ gāngəñdɛ naā tɛ kə gində kəja yáá ɔ, tɔləñdɛ kə kaskaraá ɔ. A dáyñ kə yóo kə laā ɔ, ɔɔñ i ngərə batə gə ɔ, ngərə bəyá gə ɔ rɔdɛ tɛ. Ndoo rāadɛ ɔ, wur kɔl ɛngedɛ ɔ, de gə rāañdɛ yáá kə tɔr gə ɔ.

³⁸Dɔ nang n too majə tām yādɛ alé. Niñ-dáyñ kə kem dɛla loo gə tɛ ɔ, kə dɔ mbal gə tɛ ɔ, kə kem bəlo mbal gə tɛ ɔ, kə bəlo gə kə dɔ nang tɛ ɔ.

³⁹Nəbā əda Najə kə Majə dɔdɛ tɛ malang tām taā kem yādɛ tɛ, ba ɛngeñ yáá n Nəbā ɛnī míndən dɔ tɛ ní alé.

⁴⁰Tɔdɔ Nəbā áá kété kadə a rāā yáá kə majə ngáy tɔy tām yájí tɛ, adə ni-gey kadə ngé gə n noo tɛlən majə ɔtə ta ta kumən tɛ kanjəjí jii alé.

HEB 12

Nəbā i Bɔbəjí

¹Jii n de kə kum tɛ kə gírən gidəjí gə niñ i kósə ngáy ní, adə yáá malang n ɔgəjí kaŵ kum kə kété ní ɔ, majal n bírjí láv ngáy ní ɔ, jə-mbātí kɔɔ. Ba ngɔdɛ n mərəñjí kaŷ ní, adə jə-tégāi taji ba jə-ngɔdɛi bátə ta ngóy tɛ.

²Adə kumjí i dɔ Jeju tɛ. I ni n i nge rāā kadə deə taā kem ɔ, kadə taā kem majə kə ɔtə kə taá ɔ ní. Ni ndigə koy yo kə tū kāgə kə dəsɛ tɛ, usən dɔ rɔsɔl kə tām yā yo kə títə n noo tɛ alé, tām ni-áá rɔnel n to a ngóon ní. Ba ngɔlaā n too báa ni-ndi dɔ jī kɔ Nəbā kə ndi dɔ kɔr kāgə mbang yān tɛ.

³Adə siñ i-gírí dɔ Jeju tɛ. Ni-tégā tan tū yáá malang n de kə ngé rāā yáá majal gə rāāñ seneé tɛ ní. Adə i-lɔoí kadə tógási ur wak sɔɔñ kemsí kə ɔr.

⁴Siñ əhɔi rɔsí tɔgə loo rɔɔ tɛ kə majal, bátə óyiineé alé báy.

⁵Kɔjə n Nəbā adəsí ní dɔsí ndígənal a? Ni-ɔjəsí títə ngánən gə, əda na: Ngónəím, i-lɔo kidə taí gir ndéy kɔjə yā Kɔɔbɛ tɛ. Ré ndángí aní, i-lɔo kadə tógí ur wak.

⁶Tɔdɔ i deə n Kɔɔbɛ tárən ní n a ɛndan yā kɔjənən ní. Deə malang n Kɔɔbɛ geɔ kadə i ngónən ní, a ɛndan.

⁷Əhɔi gir ndéy kɔjə kə yā tūrənsí ní sásáp. Nəbā rāāsí i kə ngánən gə tɛ. I ngón kə rá n bɔbən a ɛndan yā tūrənəneé alé ní?

⁸Ba ré ndéy kɔjə n niñ malang, əgān naā dɔ tɛ ní rāāsí alé aní, siñ i ngán kə loo kaya tɛ gə, ba siñ i ngán bɔbəsí gə rɔkum alé.

⁹I-gírí dɔ bɔbəjí kə dɔ nang tɛ laā gə tɛ. Əndañjí yā tūrəñjí, aní jə-bólíi ndíldɛ. Majə kadə j-əlaí dɔjí gir tógə Bɔbəjí kə dɔ rā tɛ kadə tɔy yādɛ, yā kadə jə-ndiñ kə kumjí alé a?

10 Bɔbɛjɪ kɛ dɔ nang tɛ laā gɛ ɛndaɲjɪ i tām yā kum mbang kɛ ngáy al tɛ kɛ gō gr̄ n̄ niñ-gírɛñ ní. Banɪ Nɔbā ɛndajɪ i yā kadɛ rāa majɛ sejɪ. Ni gey rāajɪ kadɛ jɛ-tɛlɪi de kɛ *tál gɛ, tɪtɛ n̄ ni i de kɛ tál ní.

11 I rɔkum kadɛ ndɛy malang n̄ deɛ a ɛndaɪ yā kɔjɪneé ní a adɪ rɔnel̄ kum mbang nɛkɔ n̄ noɔ tɛ alé, ba i wɔng. Banɪ ta kɛ kɛtɛ tɛ báa de gɛ n̄ tūrɔdɛ ní a adɛdɛ yáú kɛ to kem sɔl̄ ɔ, kɛ gɔtɔ ɔ.

Yáú kɛ kadɛ yā rāa gɛ ɔ, tāa gɛ ɔ

12 I beé ní, jɪsɪ gɛ n̄ ɔrɛñ kɔsɔ ní, i-tɛl̄ ɔyiɪdɛ dɔsɔ ɔ, kejesɪ gɛ n̄ sɔlɛñ yɛlɛlɛ ní, i-rāaɪdɛ adɛ tɛl̄ ngangɛñ gogɔ ɔ!

13 I-ɲjɛrāi dɔ rɔbɔ kɛ sɔmúú tɛ, yā kadɛ ɲjasɪ kɛ motɛ ɲ ta naā alé, ba kadɛ aŵ ta naā tɛ majɛ.

14 I-sāai loo ndi lom kɛ de gɛé malang ɔ, i-sāai loo tɛl̄ de kɛ *tál gɛ adɛ i de kɛ kɔr̄ kam̄ tayā gɛ. Kanjɛ nge n̄ noɔ anɪ, de kɛ yā kɔɔ Kɔɔbɛ a gɛtɔo.

15 ɔndaɪ kum kedɛ dɔ rɔsɪ tɛ, kadɛ deɛ kɔgɛm̄ mbātɛ rajɛ kɛ Nɔbā rajɛn alé. Adɛ deɛ kɔgɛm̄ tɛl̄ to tɪtɛ ngɛra yáú kɛ atɛ kárará, kɛ ɛba, ba rāa adɛ kem de gɛ ngáy nujɛ sák sák kɔsɔ alé.

16 Ǻaj̄ jajú kadɛ de gɛ n̄ a sāañ naā loo kɔya tɛ, aláa ngɛ mbātɛ rāa yáú kɛ gō yā Nɔbāá, tɪtɛ yā Esau n̄ un ta rɔbɔ kɛngɛ yáú yān kɛ loo ngɔñ hágɛ tɛ taañ kār yáú kɛsa kɛ kɔgɛm̄ beɛ ní alé.

17 I-gerɪ kadɛ gō tɛ báa, ni-gey kadɛ bɔbɛñ tɔr̄ tan dɔn tɛ tām ni i ngɔñ hágɛn ní, mbātɛnɛñ kɔsɔ, adɛ ká ní sāa tūr̄ kem ndigɛ yā bɔbɛñ kɛ mañ noó kumɛn tɛ gɛgɛ anɪ, ɛnge loon alé.

18 Dan n̄ sɪ̄ i-ndɔtɪ ngɔr̄ kɛ kadɛ mbaɪ bo kɛ deɛ asɛ kɔdɛ kɛ jɪneé tɛ alé, hor kɛ ajɛ ying gɛtɔo ɔ, loo kɛ risɛ til nding gɛtɔo ɔ, loo kɛ ndɔsɔ gɛtɔo ɔ, nɛl̄ balway gɛtɔo ɔ,

19 yáú kɛ bār tɪtɛ bɛrúnjɛ beɛ ɔ, ndū de kɛ ɔr̄ najɛ al̄ ɔ. Ngán Israel gɛ n̄ oñ ndū deɛ ní, mbātɛñ kɔo najɛ kɛ rang gō tɛ.

20 Tɔdɔ niñ-asɛñ tɛgá tadɛ dɔ najɛ n̄ toɔ tɛ alé: Deɛ n̄ a ɔdɛ kadɛ mbaɪ bo ní, ká i dā gɛgɛ anɪ, na a tɛnɪnɛñ kɛ mbalá yā tɔlɛn.

21 Yáú n̄ Ǻañ ní to bɔl̄ ngáy, asɛ kadɛ Moijɛ ɛda na: Bɔl̄ rāam̄ ngáy ɔ, m̄-ndew yakɛ yakɛ ɔ.

22 Banɪ sɪ̄ i-ndɔtɪ i kɛ kadɛ mbaɪ kɛ *Siyɔ tɛ ɔ, i kɛ kadɛ bɛ yā Nɔbā kɛ ndi kɛ kumneé tɛ ɔ. Adɛ i kɛ kadɛ *Jerusalem kɛ dɔ rā tɛ n̄ *de kɛ dɔ rā tɛ gɛ kɛ dúbú ngáy i kemeé ní tɛ.

23 Sɪ̄ i-ndɔtɪ i kɛ rɔ ngɛ káñ naā gɛ n̄ i ngán hágɛ gɛ yā Nɔbā, kɛ ndangɛñ rɪdɛ dɔ rā tɛ. Sɪ̄ i-ndɔtɪ i kɛ rɔ Nɔbā nge ngāng sarya yā de gɛ malang tɛ ɔ, kɛ rɔ ndɪl̄ de kɛ sɔmúú gɛ n̄ tɛlɛñ kɛ majɛ ɔtɛ kɛ taá gɛ tɛ ɔ.

²⁴Sij̄ ī-ndótī i kē rō Jeju té, ni i nge ra mbəṇā de gē té kə Nəbāā tām yā *madē naā ké kijə té ō, kē ta mósé Jeju ké yā nang té té, mósən ní ɔ̄r najə majə tɔ̄y yā Abel.

²⁵I beé ní, ī-ndāi kumsí gir̄ yáá́ n̄ toō té majə. Ī-lōōi mbāté koō najə yā nge n̄ a ɔ̄r najə sesí ní. Tɔd̄o Moijə tāā ngán *Israel gē dɔ nang té laā, ba niñ-mbātəñ koō najə yān ní, ndéy ɔdədé. Yājí j̄j̄ bāa, Nəbā ndi i dɔ rā té n ɔrəñ najə sejí ní. Ré jə-tūri gidəjí tan té anī, j-a j-əngei ndéy kadə tɔ̄y loo n̄ noō al̄ a?

²⁶Dan ngeé n̄ noō té ní ndūn yéy dɔ nang. Ba ngɔlaā ni-əni mindən əda beé na: M-ā m-yéy dɔ nang nja kógəṁ báy tɔ, ba i dɔ nang ngóy alé, m-ā m-yéy dɔ rā ō.

²⁷Najə n̄ na i nja kógəṁ báy tɔ ní, ɔjə kadə yáá́ ké to yéy gē n̄ Nəbā rāā ní, a gətóon̄ kɔ́, banī ké to yéy al̄ gē a toñ ta kaw̄ jóo.

²⁸Tām najə n̄ toō té, j̄j̄ n̄ j-əngei i bē kɔɔ ké a yéy al̄ ní, ādə jə-ndadə j-adī Nəbā ō, jə-rāāi kəla j-adəniī kə gō nelən ō. J-əni kemjí j-adəniī ō, jə-bólíi ndílən ō.

²⁹Tɔd̄o Nəbā yājí i hor ké a ɔɔ yáa.

HEB 13

Loo rāā yáa kadə neí Nəbā

¹Ī-tárii naā ké loo ngákɔɔ naā gē té.

²Ādī dɔsí ndígənal dɔ rāā mbā té alé. Tɔd̄o loo rāā mbā té ní, de kéréy gē rāān̄ *de ké dɔ rā té gē mbā kanjə kadə gēr gō.

³Ādī əga kemsí dɔ ngé gē n̄ i kújə dəngáyá ní, tītə ké sij̄ i dəngáyá sedé beé ō. Ādī əga kemsí dɔ ngé gē n̄ rāāndé yáá́ ké tōr gē té ní ō, tām sij̄ kó gē, i kə dā rōsí ō.

⁴Ādə de gē malang bōlən̄ gidə taā naā ō, kadə majal̄ tákə tērá taā naā alé ō, tɔd̄o Nəbā a gāng sarya dɔ ngé gē n̄ sāān̄ naā loo kaya té ní ō, dɔ ngé rāy gē té ō.

⁵Kadə hálsí i hál ngé rāā ta nar gē alé, ba kadə yáá́ n̄ əngei ngɔlaā ní asəsi. Tɔd̄o Kóɔbē nəkó əda na: M-ā m-əyāi kɔ́ al̄ ō, m-ā m-mbātíi al̄ ō.

⁶Ādə j-asiī kəni kemjí mámák kədañ najə n̄ toō: Kóɔbē i nge rāā sem̄, m-ā m-bōl̄ yáá́ kógəṁ alé. Deē a rāā i rí sem̄?

⁷Ādə əga kemsí dɔ nge kɔr no ngé kán̄ naā gē yási á ɔjəñsí najə yā Nəbā ní. Ēndāi maý loo ndidé dɔ nang té laā ō, ta ngóydé ō, ba ī-ndáji taā kem yādə.

⁸Jeju *Kərist to i kum gotən, tagəbēé ō, bōólaā ō, ni a to i kum gotən ngándáing ō.

⁹Ī-lōōi kadə yáá́ ndóo ké mbā ké gir̄dó i dáing dáing gē, rāānsí ādī ndúmī ta róbə. Kadə kem majə ké Nəbā rāā sejí n̄ adəjí tógə ní, i yáá́ ké majə, tɔ̄y kadə i *ndū najə gē dɔ yáa kəsa té. Ngé gē n̄ unəñ gō ndū najə ké dɔ yáa kəsa gē té ní əngeñ yáá́ kógəṁ gir̄i alé.

¹⁰J̄j̄ j-awī kə *loo tuñ yáá́ ké ngé gē n̄ rāān̄ kəla yā Nəbā kem kújə tandā yā Moijə té ní asəñ kəsa *yáa ndējə ké tuñ dɔ té alé.

11Ngol *ngé tuñ yáa gē aŵ kə mósə dā gēé i kem *loo ké tál ngáy té yā kadē i *yáa ké tuñ tām yā māy rō té dɔ majal gē té. Banī rō dā gē ní a rōōñ i gidə gérger té ndágá.

12I tām najē n noō té n Jeju oyn gidə bē té ndágá ō yā təgoñ de gē kadē unjēñ njáy njáy kə ta kŭl mósən nəkó ní.

13I beé ní, ādē jə-tégāi tají gir yáa ké to rōsɔl gē té tītē yān, ba jə-teē j-awī gōn té gidə bē té ndágá.

14Tɔdɔ dɔ nang té laā ní j-əngeī bē ké to ngándáng alé, ba j-a jə-sāāi i bē ké ndōñ té a to báy.

15I beé ní, jə-ndējī Nébā tɔy yājí tītē *yáa tuñ beé kə ndō gē ndō gē, kə ta kŭl Jeju. Kumən na ādē jə-tōyī rīn kə tam tají kə ndō gē ndō gē.

16Ādē dɔsí ndígənal rāā majə kə deé al ō, rāā kə naá al ō. Tām i *yáa tuñ ké tītē n noō gē n nelēñ Nébā ní.

17Ōōi najē ta nge kər no ngé káñ naā gē ō, élaī dɔsí gir tógə yādé té ō. Tɔdɔ niñ-əndāñ kumdé gír sí té tām a ɔjəñ Nébā gotə. Ré ōōi tadé anī, a rāāñ kəla kə rōneléé. Ré i beé al anī a nōōñ i rōdɔ n a rāāñnéé, ba ngé n noō a teesí yáa té alé.

18Ī ndōyī tām yājí té, tɔdɔ jə-geř majə kadē kemjí ɔjəjí yáa ké majal alé. Tām jə-gey ngōm háljí yā rāāñ majə tū yáa gē té malang ō.

19m-rāāsí bó nəkó, ĩ-ndōyī ngáy kadē m-tél kə rōsí té gogé láv.

Ndōy

20I kə ta kŭl mósə yā *madē naā ké a to ngándáng n Kóōbē yājí Jeju *Kərist i nge kuŭ ké bo yā batē gē ní. Nébā ké nge kadē kem sɔl lɔm ndólēñ dan de ké koy gē té kōó.

21Kadē əndāñsí kə gōó tām yáa ké majə gē té malang, yā kadē ĩ-rāāi gō kem ndigə yān. Kadē ni-rāā yáa ké əsō kumən kemjí té kə ta kŭl Jeju Kərist n kɔsə gɔn i tām yān té ngándáng ngándáng ní. *Adē i tītē n noō!

Káāñ ta najē ō, lápəya ō

22Ngákóóm gē, m-rāāsí bó kadē ĩ-tégāi tasí, ĩ-ndigii yáa ndóó ké yā mbūsəñhnsí n toō. Tɔdɔ yáa n m-ndang m-ādəsí kem makətübə n toō té ní, ngāl ngáy alé.

23Majə kadē ĩ-gerī kadē ɔrəñ ngókóójí Timote dəngáyá, adē ré ní ugə láv anī, j-a j-aŵ seneé mbak yā goōsí.

24Ī-rāāi nge kər no ngé káñ naā gē malang lápəya ō, de gē yā Nébā malang lápəya ō. Ngé ké Itali té gē rāāñsí lápəya ō.

25Ādē Nébā rāā kem majə sesí malang.

JAS

JAS 1

Jakə rāa de gē yā Nébā lápéya

¹I mā Jakə n i nge kəla yā Nébā ō, yā Kóṣṣbē Jeju *Kərist ō ní n m-éla kə makətübē n toō m-ādē gir bē ké kutē gidə i jōó gē n tīn naā kē dan nápar de gē té ní. m-rāasí lápéya.

Taā kem ō, kum kedē ō

²Ngákóóm gē, loo n ré yáá ké tayā tayā gē a nāānsí anī, ī-rāāi yáá gē n noō yáá rōnel yāsí tó,

³tɔdō ī-gerī kadē yáá gē n a nāān taā kem yāsí noó i niñ n a rāān tá kadē taā kem yāsí a oje tógā ta ní.

⁴Banī ī-tégāi tasí ngáy tá kadē ī-téliineé de ké majə ɔtə kə taá gē ō, ī-nalīneé yáá kógēm al ō.

⁵Ba ré deē kógēm dansí té naī kum kedē anī, ādē ni-dəje Nébā n adē de gē malang yáá karī kanjē kəda najē ké tōr dɔdɔ té ní, na ni a adēn.

⁶Ba ādē ni-əndā tógən dɔ taā kem té dəjeñ kanjē kadē kemən tósən. Tɔdō nge n kemən tósən ní to i tītə bəngál mañ bā bo n nél rāān adē ij pukətu pukətu ní.

⁷Ādē de ké tītə n noō lōō gir kəda na Kóṣṣbē na adēn yáá kógēm.

⁸Tɔdō ni i de ké nge kem jōó. Ni-aw kē kété ō, a tél kē gogé ō tū yáá rāān gē té malang.

Ndoō ō, yáá kənge ō

⁹Ādē ngókóójí ké nge ndoō ɔr ta rōn tām kəsə n Nébā ɔsən kē dɔɔ té ní,

¹⁰ba kadē de ké nge kənge yáá ngáy ɔr ta rōn tām tél n téləñ seneé kē nang té ní, tɔdō ni a māñ kɔɔ tītə hūtə mu beé.

¹¹Tām mbang əba ō, nél ké təngā əla ō, anī mu tutə kɔɔ ō, hūtən uī kɔɔ ō, majən nuje kɔɔ ō. De ké nge kənge yáá ngáy a gətóo kɔɔ ta kəla yān gē té i tītə n noō ō.

Yáá nāā gē

¹²Rōnel i kə deē n nāānəñ á əhɔ sásáp ní. Tɔdō dan n nāānəñ ba ɔāñ kadē ni i de ké asə anī, a ənge ndi kə kumuú n Nébā ənī míndən yā kadē ngé gē n tárnəñ á i *jākā mbang ní.

¹³Ba loo n ré yáá nāā deē kógēm, ká i náā náā gēgē anī, ādē kɔɔ lōō kəda na i Nébā n na nāān. Tɔdō yáá ké asə nāā Nébā kadē Nébā rāā majal gətóo ō, Nébā nāā deē kógēm kadē rāā majal al ō.

¹⁴Yáá n nāā deē kadē a rāā majal ní i ngur yáá ké majal ké kem deē té n a ndórən ō, a kólən ō ní.

15 Ba dan ní ngur yáá ké majal ké kem deē té ní ndān ngōn anī, a ojə i rāa majal, ba dan ní rāa majal tɔgə anī a ojə i yo.

16 Ngákóóm gə, sīi ní i kó tár yām gə ní, ī-lōōī gól rōsí.

17 Yáá ké majə gə malang ní adēñjí ní ō, kadə karī ké majə ɔtə kə taá mámák gə malang ō ní, i yáa gə ké iñ i dɔ rā té, ba teēn i rō Bɔbə Ngōn ké nge rāa loo ké unjə kow té. Nébā tūr al ō, ni a ndótə á a rāa ndíl dɔ yáa gə té al ō.

18 Ni-ojəjí kə gə kem ndigə yāneé, kə ta kūr najə ké rōkum, ba əndājí loo ké kété té dɔ yáa rāan gə té malang.

Koō najə yā Nébā ō, rāa yáa kə gə najə yā Nébāā ō

19 Ngákóóm ké kó tár yām gə, majə kadə ī-gerī yáá ní toō: Ī-nēlī mbīsí majə ōōīneé najə lāv, banī ɔrī najə lāv al ō, ī-rāāī wōng lāv al ō.

20 Tɔdɔ wōng yā deē a rāa yáa ké gótə yā Nébā alé.

21 Tām najə ní toō té ní éyāi yáa ké yɛr gə malang ō, yáa malang ké rāa kə kem nduluú ō kōó, ba najə ní Nébā dubə kemsí té ní, éhɔi kə rōsí té majə kə ɔɔl dɔó, tɔdɔ najə ní asə kajəsí.

22 Ī-rāāī yáa kə gə najə ní, ba ī-lōōī koō kə mbīsí ngóy. Tɔdɔ ré ā ī-rāāī i beé anī, ā ī-gólī i rōsí sīi kó gə.

23 Tɔdɔ ré deē kógə́m i nge koō najə ngóy, ba ni i nge rāa yáa ní ədañ ní al anī, ni-to i tītə de ké nge kaa kumən kə kútəramaá beē.

24 Dan ní aa kumən ní oy ba ɔtə aŵ anī, kə ta jī té noō dɔn ndígənal dɔ ta kumən ní ni-aa té ní kōó, adə ni geŕ ké ta kumən ní to i bay wa alé.

25 Ba ré deē kógə́m əndā kumən gir ndū Najə ké Majə ɔtə kə taá mámák té adə i ndū najə ké a rāa kə deé kadə deé tél kəhɔ rōn ō, əndā rōn ta ndū najə ní té ō, ba i ké nge koō kadə māñ kə nélé té alé ba i nge rāa anī, deē ní noō a ənge rōneĪ tū kəla rāan té.

26 Ré deē kógə́m gir kadə ni i nge rōy Nébā, ba geŕ loo kəhɔ ta ndɔn kə jáma al anī, ni a gól i rōn nəkó: Rōy Nébā yān i rōy Nébā ké ndāng karī.

27 Rōy Nébā ké kə gə ní Bɔbəjí Nébā ndigə ní, i gōō ngán hal gə, kə dəyá ké ngaa koy gə, dan wur kəl yādə té ō, i ngōm rō najə yáa ké yɛr gə malang ké dɔ nang té ō.

JAS 2

Ī-lōōī kɔŕ kañ de gə kə gə yáa kenge yādə gə

1 Ngákóóm gə, ī-taāī kem Jeju *Kərist, Kóóbe yājí ní kəsə gɔn i yān ní. Ī-lōōī téla taā kem yāsí ō, rāa yáa tām geŕ ta kum de gə té ō, naā té.

²Kadē ī-gerīneé majə ní, ré deē kógēm kə kulūm lór i jīn té ō, kūbē kə majə ngáy i rōn té ō, udə loo kán naā yāsí té, ba nge ndoō kógēm kə ōō kūbē kə ngísə udə seneé ō,

³anī ī-tūrī kumsí i kē dɔ nge n ōō kūbē kə majə ngáy té ní, édanīī na kə ndi loo kə majə n toō té, ba édaī nge ndoō ní na: Ī, ī-ra dɔ́ noō, aláa, ī-ndi kē nang té kadə kōr kagē n m-ā m-ēndā njām dɔ́ té ní tá.

⁴Ré ī-rāāī tītē n noō anī, sīī i ngé kōr kam de gē al a? Ī-téliī i de kə ngé gāng sarya gē kə gir kə kemdá té i kə majal al a?

⁵Ngákóóm kə kó tár yām gē, ōōī, Nóbā gērā ngé gē n i ngé ndoō gē ta kum de kə dɔ nang té gē té ní kadē télēn de kə ngé kənge yáá ngáy gē kə gō taā kem yādə ō, kadē əngeñ Bē kɔɔ n Nóbā ənī míndən yā kadē ngé gē n tárnēn ní ō al a?

⁶Ba sīī ídiī tasí gir nge ndoō té. I de kə ngé kənge yáá ngáy gē n a rāānsí yáá kə tōr gē ō, a ndórēnsí kə loo sarya gē té ō ní al a?

⁷I niñ n a ɔrēn najē kə to ngonjē gē dɔ rī kə majə ngáy n bār dɔ́sí té ní al a?

⁸Rōkum, ré ī-ngōmī *ndū najē kə majə tɔy gotə ndū najē gē malang n na kə ī-tár madí tītē dā rōī ikó ní anī, ī-rāāī i yáá kə majə.

⁹Banī ré ī-rāāī yáá kə gō geī ta kum de gēé anī, ī-rāāī i majal ō, ī-mānī i dɔ *ndū najē adē ni-gāng sarya dɔ́sí té ō.

¹⁰Tɔdɔ ré deē kógēm ngōm gotə *ndū najē gē malang ba əyā kógēm kṓ anī, sarya yā ndū najē gē malang əhən.

¹¹Tɔdɔ nge n əda na kə ī-rāy al ní əda tɔ na kə ī-tōl deē al ō. Adē ré ī-rāy al ba ī-tōl deē anī, ī-tél i nge māñ dɔ *ndū najē gē té.

¹²rī najē ō, ī-rāāī yáá ō, tītē de gē kə i ndū najē kə dɔ tél kṓ rō té n a gāng sarya dɔ́dɔ té beē.

¹³Tɔdɔ deē n áá kum tō ndoō yā madən gē al ní, Nóbā a áá kum tō ndoō yān loo sarya té al ō, banī káá kum tō ndoō i yáá kə tetə sarya rō.

Taā kem ō, kəla rāān ō

¹⁴Ngákóóm gē, ré deē kógēm əda na ni na n-taā kem Nóbā, ba kəla rāān gē gətóo anī, taā kem yān ní a teēn i rí? A asə kajən a?

¹⁵Ré ngókóósí kógēm kə dəngam aláa kə dəyá kūbē yān gətóo ō, yáá kəsa yān kə kum tan kə ndō kógēm kógēm gətóo ō,

¹⁶ba deē kógēm dansí té ədan na: Āw kə kem sɔl lɔmɔ́, ī-ndíbbə hor ō, əsá yáá adē kemií ndān ō, kanjē kadē adən yáá kə majə tām yā dā rōn té anī, najē n əda ní a teē i rí?

¹⁷Taā kem i tītē n noō ō, ré rāā yáá al anī, i taā kem kə oy kṓ.

- 18** Banī deē kógēm̄ a əda na: Ī əda na ĩ-taā kem ba mā m-rāā kəla gē kə ɔjəñ kadē m-taā kem. Ní, ɔjəñ taā kem yāí kə kanjə kəlan ní, ba mā m-ā m-ɔjī taā kem yām̄ i kə ta kŭl̄ kəlan gē kə m-rāā.
- 19** Ré ĩ-taā kem kadē Nóbā i kal kógēm̄ beē anī, ĩ-rāā i yáá kə majə, ba ndíl kə majal̄ gē taāñ kem ō, bōl̄ rāādə adē ndewñ yakə yakə ō.
- 20** Ī de kə kuř dɔí gətóo, ĩ-ndigə geř kadē taā kem kə kanjə kəla rāān gē i yáá kə ndānḡ karī a?
- 21** Kaají Abəraham ní, i tām̄ kəla rāān gē té n ni-téləñ de kə gōtə, tām̄ ndējə n ni-ndējə ngōnən Isaak dɔ *loo tuñ yáá té ní al̄ a?
- 22** Áa kadē taā kem yān rāā kəla naā té kə kəla yān gēé ō, kadē taā kem yān reē majə ɔtə kə taá mámák i kə ta kŭl̄ kəla yān gēé ō,
- 23** kadē najə n ndangəñ na Abəraham taā kem Nóbā, ba Nóbā na bārəñ na i de kə gōtə kə gō taā kem yāneé, adē na bārəñ na i madə tan ní udə girí majə ō.
- 24** Áa kadē deē tél de kə gōtə i kə ta kŭl̄ kəla rāān gē, ba i kə ta kŭl̄ taā kem yān ngóy alé.
- 25** I tītə n noō n Rahab n i dəyá ájəba ní téləñ de kə gōtə ní al̄ a? Tām̄ ni-əhɔ ngé kaw̄ kəla gē kə rōn té, ba rāā sedə adē awñ kə róbə kə rangaá.
- 26** Tɔdɔ tītə n dā rō kə kanjə koō kajə kemeé i kə koy kɔɔ ní, tītə n toō taā kem kə kanjə kəla rāān gē i kə koy kɔɔ ō.

JAS 3

Ōrī najə láw alé

- 1** Ngákóóm̄ gē, ādī de kə dánsí té kə ngé ndóo de gē yáá gē i ngáy alé, tɔdɔ ĩ-gerī kadē a gāngəñ sarya kə ngañg ngáy dɔjī jījī ngé ndóo de gē yáá gē té.
- 2** Tɔdɔ jījī malang jə-rāāi yáá kə gō té alé. Ré deē kógēm̄ ɔr̄ najə ba əda yáá kə gō té al̄ alé anī, ni i de kə majə ɔtə kə taá kə asə kəhɔ rōn kə taā malang kə jámá.
- 3** Ré j-əlaī jámá ta sənda gē té yā kadē niñ-oōñneé tají anī, i yā kadē jə-tetiīneé dɔ rōdə kə taá malang ō.
- 4** Áaī too bo gē. Ká booñ ngáy ō, nél n a səladə ní əla i kə tógó ngáy ō gəgə anī, a tetəñ dɔdɔ ta kaw̄ loo n nge nēldə gey kaw̄ sedə tū té ní té i kə háy kə dūu ngáy.
- 5** Yā ta ndojí i beé ō. Ni i ngōñ rōjī kə dūu séy beē ba rāā yáá kə bo ngáy gē. Hor kə séy beē asə kɔɔ ku kəgə kə bo ngáy gē ní ĩ-gerī al̄ a?
- 6** Ba ta ndojí i hor ō, i loo kə yáá kə majal̄ gē malang i tū té ō. Ni i ngōñ rōjī kógēm̄ kə dan madə gē té kə nge tákə gotə rōjī malang kə yáá kə yereé. Ni i nge kunjə hor Gehen kəla dɔjī té ndɔ kojəjí té bátə ndɔ koyjí té.

⁷Gír dā ké bembeé gē malang ō, yeĭ gē ō, kuĭ ké kagə nang té gē ō, dā ké maná gē ō ní, deē asə ndóōdó rāā yááú n̄ kemən ndigə ní.

⁸Banī ta ndojí ní, deē kógēm̄ ké asə tetə dɔn gətóo. I yááú ké tōr̄ ké a to jəke alé. Kəga ké a tōl̄ deē rosə kemən.

⁹J-ɔriī ta nge n̄ i Kóōbē ō, Bəbəjí ō ní seneé ō, jə-ndōl̄í de gē n̄ Nəbā rāādó adə teēnəñ ní i seneé ō.

¹⁰Tōr̄ ta ō, ndōl̄ ō, teēn̄ i tají ké kógēm̄ beē té. Ngákóóm̄ gē, majə kadə i tītə n̄ noō alé.

¹¹Mañ ké sɔl̄ ō, mañ ké katə ō, a teēn̄ ta kəba mañ ké kógēm̄ beē té a?

¹²Ngákóóm̄ gē kāgē kótə asə kañ olibə a? *Kāgē nduú asə kañ kótə a? Kəba mañ ké katə a teē mañ ké sɔl̄ alé.

Kum kedə ké dɔó

¹³I náa n̄ i de ké kumən edə ō, ké geĕ yááú ō, dɔ dánsí té ní? Ādə ni-ɔjə hál dɔ sɔl̄ ō, kum kedə yān̄ ní ō kə ndágá.

¹⁴Ba ré əndāi naā nii adə wursí atəsi kárará kə naá ō, ā ĩ-rōōi naā dɔ yááú té ō anī, ĩ-lōōi hītə rōōi ō, nujə najə ké rōkum kə soĕ yāsí ō.

¹⁵Kum kedə n̄ toō i kum kedə ké ĩi i dɔó alé, banī i kum kedə kə dɔ nang té ō, i yā deē ndul̄ ō, yā ndíl̄ ké majal̄ gē ō.

¹⁶Tɔdɔ loo n̄ kəndā naā nii ō, rōō naā dɔ yááú té ō i tū té ní, yááú a əə gō naā tū té al̄ ō, yááú ké majal̄ gē malang i tū té ō.

¹⁷Banī deē n̄ aŵ kə kum kedə ké dɔó ní a ngōm̄ rōn̄ kanjə rāā yááú ké majal̄ kógēm̄ pá tá ndi kə kem sɔl̄ lɔmɔó ō, dɔn̄ i ké sɔl̄ ō, ndigə najə gō madən̄ gē té lálw̄ ō, əə kum tō ndoō yā de gē ngándánḡ ō, kañ ké majə a rosə kemən̄ ō, ni-ɔĕr̄ kañ de gē al̄ ō, ni gól̄ loo al̄ ō.

¹⁸Ngé gē n̄ kem sɔl̄ lɔm̄ neĭdó ní, a dubəñ̄ i kōō kem sɔl̄ lɔm̄ kə gō gidədó. Ba kañ yááú gē n̄ niñ a əjañ̄ ní, i yááú rāā ké gōtə gē.

JAS 4

Kəhɔ madə naā kə yááú ké dɔ nang té

¹Yááú n̄ rāā tá kadə a ĩ-rōōi naā ō, a ĩ-kōl̄i naā ō ní i rí? I ngur yááú ké majal̄ gē kə kemsí té al̄ a? Ngur yááú gē ní i tītə de ké ngé rōō gē kemsí té,

²adə dan̄ n̄ ĩ-ndəngāi yááú ba əngeĭ al̄ anī, ĩ-tōl̄i deē. Dan̄ n̄ əndāi nii kanjə kənge yááú anī, ĩ-kōl̄i naā ō, ĩ-rōōi naā ō. Əngeĭ yááú al̄ tɔdɔ ĩ-dəjeĭ yááú ní alé.

³Ī-dəjeĭ yááú ba əngeĭ yááú ní alé, tɔdɔ ĩ-dəjeĭ i kə gír̄ ké majaá alé. Gír̄ yāsí ní, ĩ-sāāi i nujə yááú n̄ ĩ-dəjeĭ ní tām̄ yā rōnel̄ yāsí ké karī té ngóy.

⁴Sĭi ngé rāȳ gē, ndigə yááú ké dɔ nang té laā ní rā rōn̄ i nge baā Nəbā té al̄ a?

⁵Aké sīī ǝjīīneé na najē n ndangēñ kem makētübē yā Nébā té ní i kə ndāng a? Ndagēñ na: Nébā rāā jang dɔ Ndíí n ni-əndā kemjí té ní.

⁶Ba Nébā rāā yáá kə bo ngáy yā kǝjəñjí kem majə yān, adə i tām n noō té n i kə ndang na: Nébā ndi garara ta kum ngé kǝjə rōdó gē té, ba a rāā kem majə kə ngé gē n dɔdɔ sɔl ní.

⁷I beé ní élaī dɔsí gír tǝgə yā Nébā té, ba ī-mbātíí najē gō *diabəl té, anī ni a ǝysí kɔ́.

⁸Ī-ndótī kə rō Nébā té, anī ni a ndótə kə rōsí té ō. Sīī ngé kem jōó gē, ī-təgoī ngarāng kemsí ādī *unjə njáy njáy.

⁹Ī-gerī rō ndoō yāsí ba éhɔī ndoō ō, ī-nōōī ō, kadə kəgō yāsí tél kəhɔ ndoō ō, rōnel yāsí tél rō katə ō.

¹⁰Ī-sɔlī dɔsí kə no Kóɔbē té, anī ni a ɔsəsí kə dɔ́.

Ī-lōōī gāng sarya dɔ de gē té

¹¹Ngákóóm gē, ī-lōōī kəda najē kə majal dɔ naā té. Nge n əda najē kə majal dɔ ngōkóon té anī, əda najē kə majal i dɔ *ndū najē té ō, gāng i sarya dɔ té ō. Ba ré ī-gāng sarya dɔ ndū najē té anī, ī i nge ngōm ndū najē tǝ alé, banī ī i nge gāng sarya.

¹²Ba i Nébā ngóy n i nge kadə *ndū najē ō, nge gāng sarya ō ní. I ni n asə kajə de gē ō, nge rāā kadə niñ-udəñ kɔ́ ō ní. Ba ī i náā á ī-gāng sarya dɔ madí té ní?

Ī-lōōī kɔr ta rōsí

¹³Ba ngɔlaā sīī n édaī na bōólaā, aláa bírí anī ā āwī kem bē n noō té ō, ā ī-ndiī tū té bāl kógəñ ō, ā ī-rāāī gātə kadə ā éngeī nar ō,

¹⁴ba ī-gerī ta kə nosí té al ní, ndisí kə kumsí i tītə kündə mañ kə sū sa séy ba sində kɔ́.

¹⁵I só té kadə édaī na: Ré Kóɔbē ndigə anī, j-a jə-rāāī beé aláa i beé,

¹⁶ba sīī ǝriī ta rōsí kə kǝjə rō yāsí. Kɔr ta rō kə tītə n noō malang ní i kə majal.

¹⁷Adə deē n geñ rāā yáá kə majə tá rāā al ní, rāā i majal.

JAS 5

Tāā kə tām yā ngé kənge yáá gē té

¹Ngɔlaā ní, sīī ngé kənge yáá gē, égaī kɔr ō ī-nōōī ō, tām yā yáá kə to kum tō ndoō gē n a reēñ kə dɔsí té ní.

²Yáá kənge yāsí ndum kɔ́. Kuñ gē əsañ kübə yāsí gē.

³Lór yāsí ō, gində arjəə yāsí ō, əhɔñ kārā. Ba kārā ní a ɔr najē kə majə tām yāsí té al ō, a tél i hor kə a ɔɔsí ō. Ngɔlaā i ta ngóy ndō gē, ba sīī ǝsiī dɔ yáá kənge yāsí gē kə naā té báy tǝ.

⁴Áaī, ngé kəla gə əjañ kōō ké kem ndɔ̄r yāsí gə té, banī sī̄ ōgīdéd nar tətōdéd, adē nar ní əga kɔ̄r! Ba nōō rō yā ngé kəja kōō gə ní əsō mbī Kó̄bē ké bo ké tógən i ngáy té.

⁵Sī̄ ī-ndiī dɔ nang té i dan yáá ké majə gə té ō, i dan rōnel té ō, sī̄ əndāī mbólsí tām yā ndō tōlsí té ō.

⁶Ī-gāngī sarya dɔ de ké gōtə té ba ī-tōl̄niī, tɔdō ni-dumsí alé.

Tégā ta ō, ndōy ō

⁷Tā anī ngákóóm gə, ī-tégāī tasí báté kadē Kó̄bē reē ugəñ. Áaī nge ndɔ̄r loo ngóō kōō ní i yáá ké majə ngáy tām yān té ké teē dɔ nang té ní: Ni-tégā tan báté kadē mañ ké ta kəga dɔ edə ō, mañ kaw bēé edə ō.

⁸Sī̄, ī-tégāī tasí ō, éreī wursí ō, tɔdō dɔ ndō reē Kó̄bē i ngɔr.

⁹Ngákóóm gə, ī-nōōī rōsí dɔ naā té alé, ādē Nébā gāngəñ sarya dɔsí té alé. Tɔdō nge gāng sarya i ta róbé té kōó.

¹⁰Ngákóóm gə, *ngé kōō ta gə ní ɔrəñ najə kə rī Kó̄bēé ní, ī-ndájī tégā ta yádé dan yáá ké tōr gə té.

¹¹Tɔdō ngé gə ní əhɔñ rōdéd tɔgə ní rōdéd nel̄déd. Sī̄ ōōī kōō kəhɔñ Job əhɔ rōn tɔgə ní ō, áaī yáá ní Kó̄bē rāā seneé ta tōl̄ ta té ní ō, tɔdō Kó̄bē i nge kem majə ō, nge kəa kum tō ndoō yā deē ō.

¹²Tá, ngákóóm gə, ī-túbī kə dɔ rāá al̄ ō kə dɔ nangaá al̄ ō, kə yáá ké rangaá al̄ ō. Ādē najə yāsí, ré i ááá báa, i ááá ō, ré i á á báa, i á á ō, yā kadē sarya yā Nébā əsōñ dɔsí té alé.

¹³Ré deē kógə́m ké dansí té áá tápə anī, majə kadē ni-ndōy. Ré de kéréy i kə rōneléé anī, majə kadē əñī pā tōyñ Nébā.

¹⁴Ré de kéréy i moy anī, majə kadē ni-bāf kum kōó gə ké Egəlijə té kadē urəñ yibə dɔn té kə rī Kó̄bēé pá tá ndōyñ dɔn té.

¹⁵Tɔdō ré ndōyñ sɔón taā ní niñ-taāñ kem Nébā ní anī, nge moy ní a ajə. Kó̄bē a unəñ yā kudəñ dɔó ō, a māy rōn dɔ yáá ké majal̄ gə ní ni-rāā té ní ō.

¹⁶Ədaī naā gir majal̄ yāsí gə ō, ī-ndōyī tām yā naā té ō, yā kadē rōsí ngəañ. Ndōy yā de ké gōtə ní tógən i ngáy ō, a rāā kəla ō.

¹⁷*Eli i de ké yáa rāān tītə yájí. Ni-ndōy kə ngangāá ngáy kadē mañ edə alé, anī mañ edə dɔ nang té alé bāl̄ mətá kə nāā mehé.

¹⁸Gō té anī ni-ndōy báy tɔ, anī dɔ rā adē mañ edə ō, dɔ nang teē kōō ō.

¹⁹Ngákóóm gə, ré deē kógə́m dansí té ndúm̄ kōó tū najə ké rōkum té, ba de ké rang tél̄ reē seneé dɔ róbé té anī,

²⁰ā ī-gerī kadē nge ní tél̄ kə nge rāā majal̄ reē seneé dɔ róbé té ní a ajə deē ta yo té ō, a rāā kadē majal̄ ké ngáy gə i ké māy rō dɔ té kōkə ō.

1 PE

1 PE 1

Piyer rāa de gē lápéya

¹I mā Piyer ké ngōmbang kəla yā Jeju *Kərist n m̄-ndang makətübē n toō ní. m̄-ndang m-ādē i ngé gē n Nóbā gērādó á t̄īn̄ naā kē loo gē té gō nang ké Poo té o, Galasi té o, Kapados té o, Aji té o, Bitini té o ní.

²Bobējí Nóbā gērāsí i kə gō n ni-númən kété ní, adē s̄ī i deē yān gē kə ta k̄l̄ Ndílən, yā kadē oōi ta Jeju Kərist o, kadē mósən tégó majal̄ yāsí gē kadē kemsí ndaa tál tál o. Ādē Nóbā rajəsí ngáy o, sol̄ kemsí ngáy o!

Kəndā kem do ndi kə kumuú ké majə ngáy ké ndōn té té

³Jə-tōyī Bobē Kóōbē yājí Jeju *Kərist, tām ni-rāa kem majə sejí ngáy! Ni-rāa adē tél ojäñjí gogé rang kə ta k̄l̄ Jeju Kərist n oy á ni ndólən dan de ké koy gē té ní. I beé n j̄ī j-awīnéé kə kəndā kem do té ké ndi kə kumneé o,

⁴j-asiīnéé rāa rōnel̄ yáá ké majə gē n Nóbā ngōm̄ tām yā deē yān gē té o ní. Yáa gē ngeé n toō ní a ndumən al̄ o, yáá ké majal̄ a tákédó al̄ o, gir̄ ndólē yādó a gāng al̄ o. Nóbā ngōm̄ yáa gē ní do r̄a té tām yāsí té.

⁵Ba s̄ī kó gē, ré i-taāi kem anī, Nóbā ké tógən i ngáy a ngōmsí yā kajəsí. Kajə ngeé n toō ní, a gerēn i ta ngóy ndō gē té.

⁶Ká ré yáá ké tōr̄ gē a reēn dəsí té yā nāāsí yā kadē rōsí nelsí al̄ gēgē anī, i-rāāi rōnel̄ najən té.

⁷I yáá ké tōr̄ gē ngeé n noō n a nāānneé taā kem yāsí ní. Lór i yáá ké to yā nujə kōó bá tā, banī nōōnən horoó. Adē nāān taā kem yāsí n gātən tōy gātē lór ní, yā kaḡn tógən i tītē n noō o. I beé n s̄ī ā asiīnéé kadē tōyñsí o, ɔsən gɔnsí o, rɔyñsí o, ndō n Jeju *Kərist a teēn hɔy té ní.

⁸Jeju ngeé n toō ní kumsí ḡan alé, banī s̄ī i-tárniī. Ngolaā ní kumsí ḡan alé bá tā, banī s̄ī i-taāi kemən. I tām najə n toō té n rōsí nelsí ngáy ní, ba rōnel̄ ní i ngáy al̄ naā, adē i ké duñ kəda.

⁹Rōnel̄ ngeé n toō ní s̄ī āwīnéé i tām kajə ké ajənsí kōó. Yáá n éngei gir̄ taā kem Jeju té ní n noó.

¹⁰Ngé koō ta gē sāān gir̄ najə ké do kajə ngeé n toō té o, əndān may o. Adē yáá n Nóbā a rāa yā kadəsí karī ní, ni-əndā najən tadé té adē ədañ kété.

¹¹Niñ-əhɔn̄ rōdó tɔgə sāān geṛ bāl̄ n yáá n Ndíl̄ *Kərist əda najən ní a rāa yā rāan̄ yáá ní o, niñ-sāān geṛ yáá gē n a rāan̄ yáa ndō ngeé n noō té ní o. Tədō Ndíl̄ Kərist ngeé n toō n ndi kemdó té ní, ədadé najə yā yáá ké tōr̄ n a rāa yā rāa Kərist ní kété o, ədadé najə yā *kɔsə gɔn n a dān gō yáá ké tōr̄ ngeé n toō ní o.

12 Najḗ n Nóbā́ əndā́ ta *ngé koō ta gḗ té adḗ ədañ ní, ni teḗ kumdé do té adḗ gerēñ kadḗ najḗ ní i tām yādé niñ té alé, banī i tām yāsí sīī́ té. Ngé kəjə Najḗ ké Majə gḗ ədañsí najḗ ní ngəlaā́ i kə́ tógə́ yā́ *Ndí́l kə́ Tál. Ndí́l kə́ Tál ngeé́ n toō ní, i Nóbā́ n ndi do rā́ té ní n əla seneé́ ní. *De kə́ do rā́ té gḗ gḗgḗ niñ kə́ gḗ kə́ dɔ́dɔ́ sāñ ger najḗ ní ɔ́.

Ɓārēñ ngé taā kem gḗ kadḗ unəñ há́l Nóbā́

13 I tām najḗ n noō té n majə kadḗ ááí jájá do rōsí té ní. Ī-ndiī do rōsí té ɔ́, yáá́ n Jeju *Kərist a teḗ hɔy anī a adəñsí karī ní, əndā́i kemsí do té mámák ɔ́.

14 Ōōī ta Nóbā́ ba ĩ-lōōī rā́ yáá́ n kété ngurəñ a rā́sí dan n sīī́ ĩ-gerīneé́ yáá́ al báý té ní.

15 Ba tītḗ n Nóbā́ n bā́rsí ní i de kə́ *tál ní, ādī ɔ́rī kamsí tām yā́ Nóbā́ té tū́ yáá́ rā́sí gḗ té malang ɔ́.

16 Tɔ́dɔ́ makətübə́ yā́ Nóbā́ əda na: Ādḗ ɔ́rī kamsí tām yā́ Nóbā́ té, tɔ́dɔ́ mā i de kə́ *tál.

17 Nóbā́ n i nge gāng sarya do de gḗ té malang, kə́ gṓ yáá́ rā́adé gḗ kógēm kógēm ba i tām ta kumdé té al ní, ré sīī́ ĩ-bārniī na i Bəbəsí anī, ójii kə́ ndágá tū́ kəla rā́sí gḗ té kadḗ ĩ-bólíí ndílən, kə́ do ndṓ gḗ malang n ĩ-ndiīneé́ kə́ kumsí do nang té ní.

18 Tɔ́dɔ́ sīī́ kə́ gḗ ĩ-gerī́ yáá́ n rā́ yáá́ á gāngəñneé́ dɔ́sí kɔ́ tū́ yáá́ rā́ kə́ kanjə́ kumən gḗ té n kaası́ gḗ ndóōñsí kə́ kété ní. I yáá́ gḗ kə́ a nujəñ kɔ́ tītḗ gində́ arjā́ aláa lór n gāngəñneé́ dɔ́sí ní alé.

19 I kə́ yáá́ gḗ n noō alé, ba i kə́ mósə́ *Kərist kə́ gātən i ngáy. Ni-to i tītḗ ngōñ batə́ kə́ loon kógēm nujə́ al ɔ́, kə́ yáá́ kə́ majal tákən al ɔ́, kə́ tɔ́lən ba tuñ adəñ Nóbā́ beé.

20 Nóbā́ gērā́ *Kərist i kété ta kəla gir kəndā́ do rā́ ɔ́, do nang ɔ́ té. Ba ɔ́jəñ Kərist kə́ ndágá ta ngóy ndṓ gḗ té i tām yāsí té.

21 I kə́ ta kúlən n sīī́ ĩ-taā́ineé́ kem Nóbā́ n ndólən dan de kə́ koy gḗ té ɔ́, ɔ́sə́ gɔ́nən ɔ́ ní. Adḗ deé́ n sīī́ ĩ-taā́i kemən ɔ́, əndā́i tógésí dɔ́n té ɔ́ ní i Nóbā́.

22 Sīī́ əlaí dɔ́sí gir najḗ kə́ rɔ́kum té ĩ-təgoīneé́ ngarāñg kemsí adḗ *unjə́ njáy njáy, i yā́ tárəñ ngákóó́sí kə́ ngé taā kem gḗ kə́ tár kə́ kanjə́ gól looó. I beé ní, ĩ-tárii naā́ kə́ kem kə́ ndaa tá tál, kanjə́ kər ta té.

23 Tɔ́dɔ́ tél ɔ́jəñsí gogé rang i kə́ kum kṓ kə́ a ndum alé, banī i kə́ kum kṓ kə́ duñ ndum, adḗ i kə́ ta kū́l najḗ yā́ Nóbā́ n i najḗ kə́ ndi kə́ kumneé́ ɔ́, a to kum gotən ɔ́ ní.

24 Tītḗ n makətübə́ yā́ Nóbā́ ədañ ní: Deé́ ndul to i tītḗ mu beé ɔ́, Kɔ́sə́ gɔ́n yāñ malang to i tītḗ hūtə́ mu kə́ bembeé beé ɔ́. Mu tutə́ anī hūtən ur kɔ́.

25 Banī najḗ yā́ Nóbā́ to gotoó ngándáñg Tá najḗ ní i Najə́ kə́ Majə́ n ɔ́jəñsí ní.

1 PE 2

Mbaĭ ké ndi kə kumneé ō, gír de gē ké ɔrēñ kaṁd́é tām yā Nébā té ō

¹Adē majə kadē áyāi kem ndul ō, ngam ō, gól loo ō, kəndā naā nii ō, tām kə deé ō, kōó.

²Majə kadē ī-toī tītē ngán kásē gē beé, ādī bō mba ké *unjə njáy njáy n i Najə yā Nébā ní rāāsí. Yā kadē ré áyāi anī ī-togīi tām yā kajə tá.

³Tɔdō tītē n makətübē yā Nébā ədañ ní: Siī ááī kadē Kóóbe i de ké majə ngáy.

⁴Ī-ndótī kə rō Kóóbe tá. Ni i mbaĭ ké ndi kə kumneé ké de gē mbātēñ kōó. Banī Nébā gērān, tɔdō Nébā áá kadē ni i *mbaĭ ké gātēn i ngáy.

⁵Ī-ndótī kə ngɔr tītē mbaĭ gē ké ndiñ kə kumdá beē adē ɔyñsí rāāñneé kújə ndi Ndíl. Loo n noō té ā ī-télii bütē *ngé tuñ yáá gē ké niñ-ɔrēñ kaṁd́é tām yā Nébā té, yā kadē əndāñ kəla ndējə Nébā yáá ké tuñ gē yā Ndíl dɔsí tá. Yáá ké tuñ gē yā Ndíl ní, a neĭ Nébā i kə ta kŭĭ Jeju *Kərist.

⁶Tɔdō yáá n makətübē yā Nébā əda ní n toó: m-gērā *mbaĭ kógə́m ké gātēn i ngáy, m-əndā kem bē ké *Siyo tá ngɔlaā tītē mbaĭ nja kújé ké kíí tá beē. Ba deē n a taā kem mbaĭ ngeé n toō n i *Kərist ní, yáá ké a təlān naā té yā kadē rōn sələn a gətóo.

⁷Tām yāsí siī ngé taā kem gē tá báa mbaĭ ngeé n toō ní, i *mbaĭ ké gātēn i ngáy. Banī tām yā ngé gē n taāñ kem al tá ní, ndangəñ kem makətübē yā Nébā té na: Mbaĭ n ngé kəndā kújə gē mbātēñ kōó ní, tél mbaĭ kíí kújə.

⁸Tá ndangəñ loo ké rang tá báý tɔ na: I mbaĭ ké əga nja de gē, i mbaĭ bo ké nge rāā kadē de gē tésōñ. Mbaĭ ní əga njadé i tɔdō niñ-mbātēñ taā kem najə yā Nébā. Tá kété nəkó gəgē ní, əndāñd́é i kadē yáá n noō rāādé ō.

⁹Ba yāsí siī ní, siī i gír kaa ké gērāñsí, siī i *ngé tuñ yáá gē yā mbañg ō, nápar de gē ké ɔrēñ kaṁd́é tām yā Nébā té ō, gír de gē yā Nébā ō. Nébā bārsí kadē ī-teēi kōó kum til tá, ba kadē ī-reēi kum loo yān ké unjə kow ké majə ngáy tá, yā kadē əñīi mbēr yáá ké majə ngáy gē n ni-rāā ní.

¹⁰Kété ní siī i gír de gē yā Nébā alé, banī ngɔlaā siī i gír deē yān gē. Kété ní Nébā áá kum tō ndoō yāsí alé, ba ngɔlaā ní ni-áá kum tō ndoō yāsí.

Ndi ké de ké nge rāā kəla yā Nébā té

¹¹Kó tár gē, siī n i mbā gē ō tērā gē ō dɔ bē ké rang tá ní, m-dəjesí kadē ī-mbātīi yáá gē n ngurdé asəsí nák ní.

¹²Ādī hálsí majə dɔ dán de ké ndágá gē tá. I beé tá, ká ré niñ-tetēñ najə dɔsí tá na siī na i ngé rāā yáá majal gē gəgē anī, a ááñ yáá ké majə gē n siī ī-rāāi ní ō, a tōyñ Nébā ndō n ni-reē gəgə́ndé tá ní ō.

¹³De gē malang n niñ i ngé kɔɔ bē gē ní, ōōi tadé najə yā Kóóbe tá. Ōōi ta mbañg tām ni i nge ndi dɔ de gē té malang ō,

14ōōī ta ngé koo bē gē ní ni-əla sedé kadē rāān ngé rāā yáá ké majal gē yáá ké tōr ō, kadē tōyñ ngé rāā yáá ké majə gē ō ní.

15Tɔdō yáá ní Nóbā ndigə ní, i kadē ī-rāāī yáá ké majə kadē ütīnéé ta de ké geī yáá al gē ō, ké mbóo gē ō kōó.

16Ī-rāāī yáá ké de ké kōó rōdó gē t́. Bá tā ba, ī-lōōī rāā kōó rō yāsí ní kŭbē kutē gidə yáá ké majal t́, banī ī-rāāī yáá ké de ké ngé kəla gē yā Nóbā t́.

17Ī-rɔyī de gē malang ō, ī-táriī ngákóúsí gē ō, ī-bōlīī Nóbā ō, ī-bōlīī ndíl mbañg ō.

Yáá ké tōr ní rāā Kərist ní tél i yáá ndájē

18Sīī ngé rāā kəla gē, majə kadē ōōī ta ngolsí gē ō, majə kadē ī-bōlīī ndíldé ngáy ō. Ādī i ngé gē ní kemdó majə ō, niñ i de ké soł lóm lóm gē ō ní ngóy alé, banī ngé gē ní háldé ngañg ngáy ní ō tá.

19Tɔdō tégā ta dan yáá ké tōr ké rāājí kanjē kumən t́ najē yā Nóbā t́ i yáá ké majə.

20Tɔdō ré əngeī ndéy i tām yáá ké gō t́ al ké ī-rāāī t́ anī, a ɔsəñ gɔnsí i tām rí t́? Ba ré ī-rāāī yáá ké majə tá de gē rāānsí yáá ké tōr najən t́ ba ī-tégāī tasí anī, i yáá ké majə ta kum Nóbā t́, tām ni-bārsí i najən t́.

21Tɔdō yáá ké tōr rāā *Kərist tām yāsí t́. Ni-ɔjəsí i yáá ké kadē ī-ndájī, kadē únīī gō tón.

22Ni-rāā yáá kógə́m ké majal al ō, deē oō najē ké to gól loo séy tan t́ al ō.

23Dan ní tájəñəñ ní, ni-tél kə ndūú tájə́dó kum gotə al ō. Dan ní rāāñəñ yáá ké tōr ní, ni-rāā yáá kógə́m alé, ba əyɔ rɔn i kem jī Nóbā nge gāñg sarya ké gō t́ t́.

24*Kərist nəkó ɔy majal yājí gē dɔn t́ rañ tū kəgə́ ké dəsé t́. Loo ní noō t́ ní jīī i de ké koy kōó gē, adē j-asiī rāā majal alé, banī jə-ndiī kə kumjí i tām yā yáá ké gōtə t́. I do ní ni-ənge ní n rāā adē rōsí ngāā ní.

25Tām kété ní ī-toī i tītə batə ké ta tīī gē beé. Ba ngɔlaā ní, sīī ī-tūrī rōsí kə rō nge kulśí t́ ō, nge ngṓmsí t́ ō.

1 PE 3

Najē yā dəyá niñ kə dəngameé

1Sīī dəyá gē, yāsí ní toó: Ōōī ta ngaasí gē yā kadē ká ré ngé kə́rəy gē dandé t́ mbātəñ taā kem najē yā Nóbā gəgə́ anī, niñ-taāñ kem kə ta kŭl hálsí, kanjē kadē ōrī najē sedé.

2Tɔdō ɔññ kadē hálsí i hál ké kanjē najē dɔ t́ ō, ɔññ kadē ī-bōlīī ndíldé ō.

3Ādī yáá súū rō yāsí i yáá súū rōsí ké gidə t́ ndágá alé, tītə dɔ ké tŭm, aláa nəngá lór, aláa kŭbē ké majə ké ōōī.

⁴Ba ādī majə yāsí i majə ké ngarāng kemsí té. Ādī i majə ké a nujə al báté n i majə yā hál ké səl lóm lóm ō, yā ndíl de ké ndi jəke ō ní tá. I majə n noō n i majə ké gātən i ngáy ta kum Nóbā té ní.

⁵Dəyá gə ké ɔrən kamdə tām yā Nóbā té kété jóó ké ngé kəndā kemdə dɔ Nóbā té gə a rāān mandə yādé i tītə n noō, tɔdɔ oōn ta ngaadé gə.

⁶Tītə Sara n oō ta Abərahā adə a bārən na i kɔɔn ní. Sij̄ i-télii ngánən ké dəyá gə i kə ta kúl rāā yáá ké majaá kanjə bəl yáá kógə́m.

⁷Yāsí sij̄ ngaa dəyá gə n toó: Ré i-ndiī kə nəyásí gēé anī, majə kadə i-gerī na niñ i de ké ngaŋg al ngáy gə. Ī-bólíi ndíldé, tɔdɔ i gár kadə niñ a əngeñ ndi kə kumuú n Nóbā a adə de gə karī ní sesí ō. Ī-rāāi tītə n noō i yā kadə yáá kógə́m utə́n ta róbe ndɔy yāsí gə alé.

Kaḡ tápə najə yā yáá ké gō té té

⁸Yā tōlən ta báa, sij̄ malang ní, ādī kemsí i gō naā té ō, kumsí ɔɔsí kə naā ō, i-tárii naā tītə n ngákóɔ naā gə a tárəñneé naā ní ō, áá kum tō ndoō yā madəsí gə ō, i-télii kə rɔsí kə nang té ō.

⁹Ré rāānsí yáá ké majanī, i-lōōi tél rāādé yáá ké majal kum gotə ō, ré tájəñsí anī, i-lōōi tél tájədé kum gotə ō. Banī i-tórī tasí tá dɔdɔ té. Tām sij̄ kó gə kə dɔsí ní, Nóbā bārsí i yā tór tan dɔsí té.

¹⁰Tɔdɔ makətübə yā Nóbā əda na: Deē n gey ndi ndi ké majə ō, kaḡ ndɔ ké tō rōnel gə ō ní, majə kadə ni-əho tan dɔ najə ké majal té ō, dɔ najə ké soŋ gə té ō.

¹¹Majə kadə ni-tūr gidən kɔɔ ta yáá ké majal té ba rāā yáá ké majə ō, əho rɔn tɔgə loo sāā lɔm té ō.

¹²Tɔdɔ kum Kɔɔbē i dɔ de ké ngé rāā yáá gō té gə té ō, ni nēl mbīn yā koōn ndɔy yādé ō. Banī ni-mbātə najə gō ngé rāā yáá majal gə té.

¹³Ré ɔjii kə ndágá kadə sij̄ i de gə ké i-təngāi loo rāā yáá ké majə té anī, i náā báy tɔ n a rāāsí yáá ké majal ní?

¹⁴Ká ré i kadə áá tápə najə yā yáá ké gōtə ké i-rāāi té gəgə anī, rɔsí nēl. Ī-bólíidə al ō, i-lōōi kadə ndílsí ay ō.

¹⁵Banī *Kərist n i Kɔɔbē ní, ɔrī kamən tayā ngarāng kemsí té. Ī-ndiī dɔ rɔsí té kə dɔ ndɔ gə, yā kadə ɔjii gír yáá n əndāi kemsí dɔ té ní kə no ngé gə n a dəjeñsí gír té ní.

¹⁶Banī ənī rɔsí lɔm ɔjiineédé gír ō, i-bólíi ndíldé ō. Ādī najə gətóo dɔsí té, yā kadə ré tetəñ najə dɔsí té anī, ngé tɔda najə ké majal dɔ hál ké majə n sij̄ əngei kə ta kúl boo naā yāsí kə Kərist ní, rɔdə sɔldə tām najə kɔrdə té.

¹⁷Tɔdɔ kaḡ tápə loo rāā yáá ké majə té, kə gō n kem Nóbā ndigə́n ní, i só té ngáy tɔy kaḡ tápə loo rāā yáá ké majal té.

¹⁸Tām *Kərist nəkó oy bá najē yā yáá ké majál gē n de gē rāān té ní. Ni a oy yo ké rang tɔ alé. Ni n i de ké sūmūú ní, oy tām yā de ké sūmūú al gē tá, yā kawń sesí rō Nəbā tá. Tɔlənə, banī Ndíl Nəbā rāā adē ni-tél ndi kə kumneé gogá.

¹⁹De gē n oyñ ba ndíldé i dəngáyá ní gəgē, ni-aw̄ ɔjədé najē kə ta kũl Ndíl Nəbā ngeé n toō.

²⁰Kumən na ɔjə i ndíl de gē n kété mbātēn ta Nəbā, dan n Nəbā a tēgañ tan báý ndō gē n Noe a rāān to bo té ní. I de ké séý beē gē, adē malang báa i deē sósó ngóy n udəñ kem toó ajəñneé ní.

²¹Mañ ngeé n toō i yáá ké ɔjə kum gotə *batém n ngɔlaā ajəsí ní: Batém ngeé n toō i batém tégó yáá ké yər gē ké rō deē té kɔ́ alé, banī i de ké əñi míndən adē Nəbā kanjə kadē kemən ɔjən yáá ké majál. Batém ní ajəsí i kə ta kũl koy n Jeju oy ta ndól ní.

²²Jeju ngeé n toō aw̄ dɔ rā́ té ba ndi dɔ jī kɔ́ Nəbā tá. Ni-ndi noó ɔɔñ bē dɔ *de ké dɔ rā́ té gē tá ɔ, dɔ ngé kɔɔ bē ké rang gē ké dɔ rā́ té ɔ, dɔ ngé tógə gē ké dɔ rā́ té ɔ.

1 PE 4

De gē ké lōōñ gir rāā yáá ké majál té

¹Dan n rō *Kərist tōrən ní, majə kadē i gir ké kógə́m beē nəkó n toō n sɪ̄ awīneé dɔsɪ́ té yā rañ ta yáá ké tōr gē tá ní ɔ. Tɔdɔ deē n ɔ́ tápə kem dā rɔn té ní, niñ-əyañ naā kə majál kɔ́.

²Adē əla gir ngɔr n toō té ní, ta ndɔ́sɪ́ n nɔy kə kété kadē i-ndiineé kə kumsɪ́ dɔ nang té ní, majə kadē i-ndī i kə gō kem ndigə́ yā Nəbāá, ba i kə gō bō yáá gē n a rāā de gē ní tɔ alé.

³Tɔdɔ kété ní sɪ̄ únii kum mbang ké təsó ngáy i-rāāineé yáá tītə́ n de ké ndágá gē a rāāñneé ní. Adē sɪ̄ i-rāāi yáá ké majál gē n bōn i kemsɪ́ té ní ɔ, sɪ̄ i ngé kum ndaa yáá gē ɔ, ngé kəy kasə kadē rāāsɪ́ gē ɔ, ngé kəsa wa gē ɔ, ngé kəy kasə ngáy loo rɔnel gē tá ɔ, ngé rāā besə́ ké majál ngáy gē ɔ.

⁴Ba ngɔlaā ní ɔr kum de ké ndágá gē sesɪ́ ngáy, tām sɪ̄ i-rāāi há́l ké majál ké tītə́ n noō gē sedé tɔ alé, adē niñ-tájəñsɪ́.

⁵Banī yáá gē n niñ-rāāñ ní, Nəbā n əndā dɔ rɔn danaá kɔ́ yā rāā sarya kə de gē ké ndiñ kə kumdá ɔ, kə de ké koy kɔ́ gē ɔ ní, niñ a ədanəñ gir báý.

⁶I tām najē n noō té n ɔjəñneé de ké koy gē Najē ké Majə ɔ ní. Kété ní gəngəñ sarya dɔdɔ́ té i tītə́ yā gotə de gē malang. Ba ɔjəndé Najē ké Majə ní i yā kadē kə ta kũl *Ndíl ké Tál ní, niñ-asəñneé ndi kə kumdá tītə́ n Nəbā ndiñ kə kumneé ní.

Ngé kəndā kumdé kə gōó gir yáá gē n Nəbā adē té ní

⁷Ta ngóy yáá malang dɔ i ngɔr. I beé ní adē sɪ̄ i de ké ngé kum kedə́ gē ɔ, ngé kəhɔ rɔdɔ́ dɔ yáá tá gē ɔ, yā kadē sɪ̄ ásiineé ndɔ́y Nəbā.

⁸Yáá n kadē ī-rāāi kété no yáá gē té malang ní, i kadē ī-tárii naā ngáy do dánsí té, tām tár i yáá ké a rāa kadē deē əndā njan do majal ké ngáy gē té.

⁹Əhoī naā kē rōsí té kanjē bař najē gō té.

¹⁰Yáá gē n Nóbā adē ní, siī i ngé kəndā kumsí girí majē gē. Adē majē kadē siī kógə́m kógə́m ní, únii yáá ké sɔ́ɔ dɔ́sɔ́ siī kó gē n Nóbā adə́sɔ́ ní ī-rāāineé majē kə madə́sɔ́ gēé.

¹¹Ré deē kógə́m a ɔ́r najē anī, majē kadē i yáá gē n Nóbā əda ní n ni-əda de gē ní. Ré deē kógə́m a rāa kə de gēé anī, majē kadē i kə tógé n Nóbā adən ní. Yā kadē tū yáá gē té malang báa *kɔ́sə gɔ́n i yā Nóbā kə ta kŭl Jeju *Kərist, ni n kɔ́sə gɔ́n ɔ́, ndi do de gē té ɔ́, i yān kə do bāl gē bāl gē ní. *Adē i tītē n noō!

Yáá ké tōr ké rāa deē yā Kərist tām yā Kərist té

¹²Kó tár gē, yáá ké tōr n rāa rōn i hor ké təngā ngáy ké to dansí té yā nāásí ní, ī-lōōi kadē ɔ́r kumsí tītē ké i yáá ké jáké n a rāásí beē.

¹³Banī ī-rāāi rōnel, tām yáá ké tōr n rāásí tītē n rāa n *Kərist ɔ́ ní té. Yā kadē ndōn té ré *kɔ́sə gɔ́n yān a ɔ́jə rōn kə ndágá anī, rōsí nelə́nsí ngáy ɔ́.

¹⁴Ré tájə́nsí tām yā rī Kərist té anī, ādī rōsí nelśí. Tɔ́dɔ́ Ndíl ké to kɔ́sə gɔ́n n i Ndíl Nóbā ní, i dɔ́sɔ́ té.

¹⁵Ādē deē kógə́m dansí té áá tápē najē tōl deē té al ɔ́, bogə́ té al ɔ́, yáá ké majal ké ni-rāa té al ɔ́, kəla ké ni-əla tan tū najē yā deē té té al ɔ́.

¹⁶Ba ré deē áá tápē i loo deē yā *Kərist té anī, ādē rō kóɔ sɔ́lən alé. Ba ādē ɔ́sə gɔ́n Nóbā, tām rī deē yā Kərist n bār dɔ́n té ní té.

¹⁷Tām kum mbang gāng sarya ugə́ kɔ́ɔ, ba i de gē yā Nóbā n a əla n gir dɔ́dɔ́ té ní. Ba ré sarya a əla gir i dɔ́jɔ́ jɔ́ té anī, ngé gē n mbātə́n taā kem Najē ké Majē yā Nóbā ní, ta tōl tadé a to i báy?

¹⁸Tá tītē n makətübē yā Nóbā əda n ní: Ré de ké sŭmŭú ba nɔ́y i séy beē kadē ajə́nə́n al anī, de ké nge ra do ndŭn té kə Nóbāá té al ɔ́, nge rāa yáá ké majal ɔ́ ní, ta tōl tadé a to i báy?

¹⁹I beé ní, ngé gē n áá n tápē tām rāa ké niñ-rāān gō kem ndigə́ yā Nóbā té ní, majē kadē nɔ́y n kə loo rāa yáá ké majē té kə nodé té ɔ́, əni n kemdó má mák adə́n Nóbā nge rāa yáá malang ɔ́, nge ra do ndŭn ké əni té ɔ́.

1 PE 5

Kəg gō yáá kuł gē yā Nóbā

¹Ngolaā ní m-ā m-ɔ́r najē i kə *kum kɔ́ gē n ndi n do dánsí té á mā i *kum kɔ́ madə́dɔ́ ɔ́ ní. Yáá ké tōr n rāa *Kərist ní, mā m-áá kə kum n ɔ́. *Kɔ́sə gɔ́n n ndōn té a teēneé kə ndágá ní, mā i tū té ɔ́. Yáá n m-dəjesí siī *kum kɔ́ gē ní n toó:

²Būtē yáa kuḷ gē yā Nébā n bōōsí ní, āwī sedé koó. Ēndāi kumsí gírdé té majə. Ba ādī i ké kɔsə sesí ta rāā alé, banī ādī i ké kemsí ké majaá ō, ké gō n Nébā ndigə ní ō. Ī-rāāi kəla yāsí, ba ādī i tām yā kəngən nar ké a reē ké rōsɔlōó dɔ deē té alé. Banī i tām kəndā ké sɪ̄ kó gē ēndāi rōsí ta té.

³Ngé gē n bōōndé sesí kadē áaī gōdó ní, ĩ-lōōi rāā ngār dɔdó té, banī ādē sɪ̄ i yáa ndájə tām yā bütē yáa kuḷ gē tá.

⁴Dan n ngār ké bo yā ngé kuḷ yáa gē a teē hoy anī, sɪ̄ ā éngei *jākā mbang ké to kɔsə gɔn n gír ndələn a gāng al bátó ní.

⁵Ba sɪ̄ balsáa gē, majə kadē ōōi ta *kum kɔō gē. Banī sɪ̄ malang élaī tél ké rōó kə nang té kúbə té rōsí té ĩ-ndiīné ké naá. Tɔdō makətübə yā Nébā əda na: Nébā a mbátə najə gō ngé kɔsə rōdó ké dɔó gē tá, ba a rāā kem majə ké ngé gē n télən ké rōdó ké nang té ní.

⁶I beé ní, ĩ-télii ké rōsí ké nang té gír jī Nébā ké tógə jīn i ngáy tá, yā kadē ré ndō n ni-ɔjə ní ugə anī, ni-ɔsəńsí ké dɔó.

⁷Yáa gē malang n rāāńsí adē ĩ-ndiī ké sōlōó kekəre ní, ɔrī dɔsí gírdé té ba ĩ-bōkíídé dɔn tá, tɔdō i ni n i nge kəa gōsí ní.

⁸Əhɔi rōsí dɔ yáa tá ba ĩ-lōōi rāā yáa kadē mān dɔ majən ō, áaī jájə dɔ rōsí té ō! Tɔdō madə bəāńsí n i *diabəl ní, a ənī gír gində gidə loo té títə bɔl ké a nōō beé, a sāan de ké yā kadē n-əhɔ n-réyən naā té ba n-əsan.

⁹Ī-rai ngaŋg dɔ taā kem yāsí té ō, ĩ-dumī tan ō. Tɔdō ĩ-geri kadē ngákóósí ké dɔ nang té gē ndiī i kum tápə ké kógəm beē nəkó n toō té ō.

¹⁰Ba loo n ré áaī tápə séy oy anī, Nébā n yáa malang ké rāā ké kem majaá a jī i rōn té ní, ni n bāńsí kadē sɪ̄ i tū *kɔsə gɔn yān ké a to ngándáŋg té, ké gō boo naā yāsí ké *Kərist ní, nəkó a rāā kadē ā ĩ-majiī ɔtī ké taá ō, ni a mbūsə gírśí kadē ĩ-rai ngaŋg ō, a adəsí tógə ō, yáa kógəm a yéysí yek al ō.

¹¹Tógə i yān ni ké dɔ bāl gē bāl gē! *Adə i títə n noō!

Lápéya ké ta tōi ta té

¹²m-ndang makətübə ké séy beē n toō m-ādəsí i ké ta kūi Silas n m-rāan i ngókóójí ké nge ra dɔ ndūn té ní. m-sāa i kəla gɔ kemsí té ō, m-sāa i kədasí na kem majə yā Nébā n sɪ̄ əhɔi gō ní, i rajə ké rōkum, ba ké ĩ-rai dɔ té kadē ngaŋg ō.

¹³Ngé kán naā ké *Babilon té gē n niī i de gē ké Nébā gərādə títə yāsí ō ní, rāāńsí lápéya. Ngōnəm Mark rāāsí lápéya ō.

¹⁴Ī-biri naā dagə ĩ-rāāineé naā lápéya ké ngákóo naā gē tá. Sɪ̄ malang n i de gē yā *Kərist ní, ādī kemsí sɔl ləm.

2 PE

2 PE 1

Piyer rāa de gē lápéya

¹I mā Simo Piyer n i nge kəla yā Jeju *Kərist o, ngōmbang kəla yān o ní n m-ndang makətübē n toō m-élan m-ādē ngé gē n əngeñ taā kem ké gātēn i ngáy tītē yājí, kə ta kūl kəla kə gōté yā Nóbā yājí o, Jeju Kərist nge kajəjí o ní.

²Adē Nóbā rajəsí o, adəsí kem soł lom ngáy kə ta kūl geñ n sīi i-geñni o, i-geri Jeju Kərist Kóóbē yājí ní o.

Bār deē o, gērā deē o yā Nóbā

³Todō Nóbā adəjí yáa malang i kə ta kūl tógəneé, yā kadē jə-ndiineé kə kumjí o, jə-rāāineé yáa kə gō n ni ndigə ní o. Ni-rāa adē jə-geri nge n bārjí kə ta kūl *kəsə gən yān nəkó o, kə ta kūl kem majə yāneé o ní.

⁴Adəñjí yáa kə majə gē kə gātədá i ngáy n əniñ ndūdá yā kadəjí ní, i kə ta kūl kəsə gən yān nəkó ngeé n toō o, kem majə yān ngeé n toō o, yā kadē i-booī naā kə Nóbāa i kə ta kūl yáa kə majə gē ngeé n toō. Todō ɔrəñsí kós jī yáa kə ndum kə do nang té n kum ndaa yáa a ulən ní té.

⁵I tām najə n noō té n majə kadē éhwi rōsí tógə ba əndāi hál kə majə do taā kem yāsí té o, əndāi yáa geñ do hál kə majə yāsí té o,

⁶hwi rōsí tógə ba əndāi tégā ta do yáa geñ té o, əndāi kəre rō do tégā ta té o, əndāi rāa yáa kə gō n Nóbā ndigə ní do kəre rō té o,

⁷əndāi rāa todō naā yā ngákóo naā gē do rāa yáa kə gō n Nóbā ndigə ní té o, əndāi tár do rāa todō naā yā ngákóo naā gē té o.

⁸Hál kə majə gē n soō kadē sīi āwīneé ní n noó. Ba ré hál kə majə gē ngeé n toō āwīneé ngáy anī, i niñ n a rāāñsí kadē ā i-rāāi kəla o, ā i-geri Kóójí Jeju *Kərist kum kə kété kété o ní.

⁹Ba deē n a naī hál kə majə gē ngeé n toō ní, ni i de kə nge kum tōō kə a mām i loo. Don ndígənal do kər n ɔrəñ majal yān kə jóo gē kós ní té.

¹⁰Ngákóóm gē, i tām najə n toō té n majə kadē égaī rōsí kə nang té adī tōy kə kété báy i-mbūsīneé gir bār n Nóbā bārsí ní o, gērā n Nóbā gērāsí ní o, adī ngañg ní. Todō ré i-rāāi beé anī, ā əsōi kum yáa kə majal té al i kə báté gē té.

¹¹Todō i tītē n noō n a rāāñ majə sesí, adē a adəñsí ta róbə kudə kem Bē koq kə a to ngándáng té ní. Bē koq ní i yā Jeju Kərist n ni i Kóóbē yājí o, nge kajəjí o ní.

¹²I tām najə n toō té n m-ā m-teñ kemsí kə ndō gē do yáa gē n toō té, kə i-geridá kós o, i-rai ngañg do najə kə rōkum kə i-taāi té o gəgē ní.

¹³Ba mā m-áa kadē dan n m-ndi kə kumm báy ní, i yáa kə gō té kadē m-teñ kemsí do té.

¹⁴Tɔdɔ m̄-geṛ kadē m-ā m-éyā rō ké a oy ní toō kōó ngɔr, tītē ní Kóóbē yājí Jeju *Kərist ɔjəṁneé ní.

¹⁵Adē m-ā m-ého rōm̄ tɔgə yā rāā yáá malang ní tógám̄ asə ní yā rāān̄ sesí kadē ré m-óy anī, əga kemsí dɔ yáá gə ní noō té ngándáńg.

Ngé gə ní ɔɔn̄ Kərist loo ndələ té ní

¹⁶Tɔdɔ j-əndā tógájí i dɔ súū gə ké de gə ɔrəñ̄ kə kum kedēé ngáȳ té n j-ɔjənsí najē reē ké kə tógó ngáȳ yā Kóóbē yājí Jeju *Kərist ní alé, banī jii kó gə j-ɔɔn̄ kə kumjí dan ní ni-ndələn̄ ngáȳ té ní.

¹⁷Bəbən Nəbā rɔyn̄ ō, ɔsə ɔɔnən̄ ō. Ni rāā nge ní noō i dan ní Nəbā a ndələn̄ ndələ ké majə ngáȳ té ní. Dan ngeé ní noō té ní, ndū deē kógəṁ̄ teē tū ndələ ní Nəbā a ndələ té ní ɔr̄ najē əda na: Nge ní toō i Ngōñ̄ kó tár yām̄ ké neləṁ̄ seneé ngáȳ.

¹⁸Jii kó gə j-oō ndū ngeé ní toō ní teē dɔ rā̄ tá ɔr̄ najē ní kə mbījí, dan ní jii i seneé dɔ mbā̄ yā Nəbā té ní.

¹⁹Adē jii j-əho gir najē ní *ngé koō ta gə ədañ̄ ní adē ngañg ngáȳ tɔȳ ké kété báȳ. Ré əndāi kumsí gir najē ní té anī, ī-rāāi i yáá ké majə. Tɔdɔ ni-to i tītē hor lám̄bá ké unjē loo ké risə til té beé báté kadē loo tīn̄ ō, tītē dɔgə loo tīi ké teē ngarāñg kemsí té beé ō.

²⁰Yáá ké kété ní kadē ī-gerī majə ní n toó: Najē ní Nəbā əndā ta *ngé koō ta gə té á ndangəñ̄ kem makətübə yān̄ té ní, de ké asə kɔjə kum kə dɔneé gətóo.

²¹Tɔdɔ i kem ndigə yā deē n teē kə najē ké Nəbā əndā ta deē té ní alé, banī i tām̄ kɔsə ké *Ndíl ké Tál ɔsə sedé n de gə ədañ̄neé najē ké Nəbā əndā tadé té ní.

2 PE 2

Ngé ndóo de gə yáá ké rōkum al gə

(Áaṛ Jud 4-13)

¹Ngé koō ta ké rōkum al gə toñ̄ dan gir de gə yā Nəbā té kété, adē ngé ndóo de gə yáá ké rōkum al gə a toñ̄ dɔ dánsí té ō. Niñ a udəñ̄ dansí té yā ndóo de gə yáá ké rōkum al gə ō, yáá ké majal̄ ngáȳ gə ō, loo mundə té jəke. Ngoldé ní gāñg dɔdɔ ní gəgə niñ-awñ̄ báté mbátəñəñ̄ kōó. Niñ-ndórəñ̄ kudə kōó reēñneé dɔ rōdɔ niñ kó gə té, ba kudə kōó yādɔ ní a ɔr̄ bāā alé.

²Ba de gə ngáȳ a unəñ̄ gōdɔ loo rāā hál̄ ké majal̄ gə té ō, de gə tɔdañ̄ najē dɔ gō róbə yā najē ké rōkum té sɔɔñ̄ yáá rāādɔ ō.

³Sɔɔñ̄ rāā ta nar ké kemdɔ té ní, ngé ndóo de gə yáá ké rōkum al gə ngeé ní toō, a ndóoñsí najē ké tūr gidə kōó kə kum kedēé gə yā kəsañsí. Banī a gāngəñ̄ sarya dɔdɔ té ngɔr̄ ō, a nujəñ̄ sedé sák sák ngɔr̄ ō.

⁴Tɔdɔ *de ké dɔ rā̄ tá gə ní rāāñ̄ majal̄ ní, Nəbā əyadɔ karī alé, banī bōkédɔ loo ké yáá ké tōr̄ a rāādɔ tū té té. Tóoñdɔ kə súl̄ ba ngōməñdɔ loo ngeé ní noō té kum til té, yā ngóoñ̄ ndɔ gāñg sarya.

⁵Dɔ nang ké kété jóo ní de ké ngé rāā yáá gō yā Nóbā té al̄ gē ndiñ tū té ní, Nóbā əyā karī alé, ba rāā adē mañ un dɔ malang kōó. I Noe nge kɔjə yáá ké gōté ngóy n ni-ajən ní ō, ni-ajə de ké rang gē sīrí ō.

⁶Nóbā gāng sarya dɔ bē gē ké Sodom té ō, Gomor té ō, ba nujə bē gē ní kōó kə horoó. I yáá ní kadē a rāā ngé kem ndul gē ní n ni-rāā yáá ní noō ɔjəndé kadē gerēñ ní.

⁷Lot ní i de ké nge rāā yáá ké gō té ní, ni-ɔrən kum té kōó. Hál ké majal̄ yā de ké usədé yáá al̄ gē ké bāl̄ yā Lot té ɔr̄ wur Lot.

⁸Tɔdɔ de ké nge rāā yáá ké gō té ní toō ní ndi dandé té ní, ɔr̄ i yáá ké beé gē ō, oō i yáá ké beé gē ō, kə dɔ ndɔ gē. Adē yáá rāādé ké majal̄ gē ní, ɔrən wurən ni ní i de ké gōté ní.

⁹Kumən na Kóóɓē asə kɔr̄ de ké ngé rāā yáá kə gō ní ni-ndigə ní gē kum yáá nāā té ō, asə ngōm̄ de ké gōté al̄ gē yā rāādé yáá ké tōr̄ ndɔ gāng sarya té ō.

¹⁰Ba ké bo ngáy bāa i ngé kun gō ngur yáá ké yer gē ké rāādé ba mbātənn̄ kadē Nóbā ɔɔ bē dɔdɔ té gē. Ngé ndóo de gē yáá ké rōkum al̄ gē ngeé ní toō ní, niñ i de ké ngé bōl̄ yáá al̄ gē ō, ngé ndájə najə gē ō. *De ké dɔ rā té ké to *kɔsə gɔndé gē ní, niñ-bōl̄ñ ndíldé alé, banī tájəñdɔ.

¹¹De ké dɔ rā té gē ní ngañg tɔyñ ngé ndóo de gē yáá ké rōkum al̄ gē ngeé ní toō ō, tógédé tɔy yādé ō ní, gāngəñ sarya tájəñneé *de ké dɔ rā té ké to kɔsə gɔn gē ní ta kum Kóóɓē té alé.

¹²Banī ngé ndóo de gē yáá ké rōkum al̄ gē ngeé ní toō a rāāñ yáá i kanjə gir̄ yáá, tītə yā dā ké bembeé gē ní ojəndé i kə rī kəhɔ tōldé ní beé. Niñ-tájəñ yáá ní niñ-gerēñ al̄ ní. Niñ a oyn̄ i yo ké tītə yā dā ké bembeé gē beé.

¹³Yáá ké tōr̄ ní a rāādé ní, a əndānəñ i njadé tām̄ yā yáá ké gōté al̄ ní niñ-rāāñ té ní. Niñ-əngeñ rōneĹ yādé loo rāā yáá ké majal̄ gē ní ngurən i kemdɔ té ní. Dan ní niñ-əsañ yáá yāsí gē sesí ō, rōneĹ yādé i gól̄ loo ō ní, ndidé niñ sesí ta yáá kəsa té i yáá ké to rōsɔĹ ō, i yáá ké to wōñg ngáy ō.

¹⁴Kumdá a ndəle i dəyá ké ngé rāy gē ō, asədé rāā yáá ké majal̄ al̄ báté ō. Niñ-əyāñ gūmbə əhɔñneé de ké tógédé gətóo gē ō. Yáá ní i rāā ta nar ní, niñ-gerēñ ngáy ō. Ndól̄ yā Nóbā i dɔdɔ té!

¹⁵Niñ-əyāñ róbé ké sūmūú kōó adē ndúməñ. Niñ-unəñ róbé ní Balam ké ngōñ Bosor un ní. Balam ngeé ní toō gey nar ké kadē adənəñ gir̄ yáá rāāñ ké gō té al̄ té.

¹⁶Banī gɔryɔñəñ najə tām̄ duñ naā yāñ tá. Tɔdɔ kóɔ kərō ní i dā ké a ɔr̄ najə al̄ ní, ɔr̄ najə ké deé té seneé, adē *ngee koō ta lōo gir̄ rāā yáá ké to mbóo ní ni-əla gir̄ ní té.

¹⁷Ngé ndóo de gē yáá ké rōkum al̄ gē ngeé ní toō toñ i tītə ta kəba mañ ké mañ gətóo tū té beé ō, toñ i tītə kiĹ mañ gē ké nél mañ ɔrdé kōó beé ō. Nóbā ngōm̄ loo ké risə til nding tām̄ yādé té.

18Najē kōrdé i najē ké to kōjə rō gē ō, i mbóo najē gē ō. Yáá ké majal gē n ngurən i kemdé té ní, niñ-əyāñ gūmbē kə yáá gē ní əhōñneé ngé teē jī ngé rāā yáá gō té al gē té ngor báý gē.

19Niñ-əniñ ndūdé adēndé, ədañdé na a teēñ bəloó, banī niñ kó gē i bəlo gē yā hál gē ké a awñ kə deé a əlanəñ ta yo tá. Tām deē i bəlo yā yáá ké duñ tógən.

20Tōdō ngé gē n teēñ kōs kum yáá ké yər gē ké dō nang té, kə ta kūl gēr Jeju *Kərist n i Kósbē yājí ō, nge kajəjí ō ní, ré tél əyāñ rōdó adē yáá ké yər gē ní bírēndé gogé ō, oqñ bē dōdó té gogé ō anī, ndidé ké ta tōl ta té ní majal ngáy tōy ké kété báý.

21Ké só té yādó i kadē gerēñ róbə rāā yáá ké gōté alé, tōy kadē gerēñ pá tá tūrēñ gidədə kōs ta gō míndé Nəbā n adēndé té ní.

22Yáá n rāādó ní oje kadē gōsə najē əda i yáá ké rōkum, əda na: Bísé tél kə ta tōmbən té gogé əsa ō, kōq boř n ndogēñəñ mañ ní, tél aw bóbəlō rōn gogé bōrō ō.

2 PE 3

Kósbē əni míndən əda na n-a n tél yā reē

1Kó tár gē, n toō i makətübē ké nge kō jōo n m-ndang m-əlañ m-ādēsí toō. Ba kem makətübē gē ngeé n toō té jōo mbak ní, m-sāā i ndól gir ké gō té gē n toñ kemsí té ní yā terēñ kemsí dō yáá ndóo gē tá.

2Adē əga kemsí dō najē gē n *ngé koō ta ké *tál gē ədañ kété ní té ō, dō gō míndé Kósbē ō nge kajə de gē ō n ngámbang kəla yāsí gē ndóōñsí ní té ō.

3Yáá n kadē i-gerī kété ní n toó: Kem ndō gē ké ta ngóy té anī, de ké ngé rāā yáá ké ngurən i kemdé té gē a teēñ yādó. Niñ a mbóoñ sesí,

4a ədañ na: Ni-əni míndən əda na n-a n tél yā reē al a? Ní, ni i rá tā? Kaají gē oyñ kōs, ba yáá malang to i kum gotən nəkó n rāāñneé yáá gē kété jóo ta kəla gir rāā yáá gē té ní.

5Yáá n dōdó ndígənal ní n toó: Kété jóo ní Nəbā rāā dō rā ō dō nang ō i kə ta kūl najē ké tan té. Dō nang teē i kum mañ té ō, rāāñ dō nang i kə maná ō.

6Tá i mañ, adē i mañ ké un dō dō nang malang kété jóo n nujə yáá gē n Nəbā əndədó kété ní.

7Banī dō rā ké ngor n toō té ō, dō nang ké ngor n toō té ō ní, najē yā Nəbā ké kógəñ beē nəkó n toō ngōmđé i tām yā hor té, yā kadē hor nujəñ kōs. Ngōmēndé i tām yā ndō n a gāngəñneé sarya dō ngé kem ndul gē té ō, a nujəñneé sedó kōs ō ní té.

8Bá tā ba kó tár gē, yáá kógəñ to noó ké majə kadē dōsí ndígənal alé. Yáá ni n toó: Tām yā Kósbē té báa ndō ké kógəñ beē i tītə bāl ké dūbú beé ō, bāl ké dūbú i tītə ndō ké kógəñ beē beé ō.

⁹Kóṣṣbē ɔr bāā loo rāā yáá ní ni-ənī míndən yā rāā té ní alé. Ba de kórēy gē ədañ na ni na ɔr bāā ngáy, tá ni tégā i tan tām yāsí té. Tɔdō ni gey kadē de kórēy gē udəñ kōs alé, ba kadē de gē malang tūrēñ gidədé kōs ta yáá ké majal té.

¹⁰Ndō yā Kóṣṣbē a reē i tītē nge bogə beé. Ndō ngeé ní noō té ní, dɔ rā a hindē lim kə kōō yáá kógəñ ké bār to bōl ngáy ō, yáa gē ní Nébā əndədé á hor i tū té ní a nujəñ kōs ō, dɔ nang kə yáa malang ké tū té a gətóo kōs ō.

¹¹Dan ní a nujəñ yáa malang i tītē ní noō ní, hál ní kadē ī-ndiīnéé ní siy ī-gerī majə! Majə kadē hálsí i hál ké kɔr kam tām yā Nébā té ō, i hál kəhɔ gō Nébā ō,

¹²tá kadē ī-ndi ī-ngóōīnéé ndō yā Nébā ō, éhɔīnéé rōsí tɔgə ī-rāāīnéé kadē ndō ní reē lów ō. Ndō ngeé ní noō té ní a nujəñ dɔ rā i kə horoó ō, yáa gē ní Nébā tэндədé dɔs ní kəngā hor a yeēdédé kōs ō.

¹³Tá jə-ndi j-a jə-ngóōī i yáá ní ni-ənī míndən najən té ní, adē i dɔ rā ké kijə ō, dɔ nang ké kijə ō ní yáá ké góté a to tū té ní.

¹⁴Kó tár gē, i tām najə ní noō té n majə kadē éhɔī rōsí tɔgə kadē majal tákəsí al ō, kadē najə gətóo dɔsí té ta kum Nébā té ō, kadē ī-ndiī kə kem ké sɔl lɔmɔs ō, pá tá kadē ndō ní ugə báy ní.

¹⁵Majə kadē ī-rāāī tégā ta ké dan i ngáy yā Kóṣṣbē yājí i ta róbé ké kadē ájiīnéé té! Ngókóójí ké kó tár yājí ní i Pol ní, ndang adəsí kə gō kum kedē ní Nébā adən ní i tītē ní noō ō.

¹⁶I yáá ní toō n ni ndang kem makətübē gē malang ní ni-ɔr najə ní toō kemeé té ní. Makətübē gē ní ni ndang ní, loo geɾ kum najə kórēy gē ké tū té ngañg ngáy. Adē de ké geɾ yáa al gē ō, ké ngəradé əhɔ nang al gē ō, tūrēñ gir kōs, tītē ní niñ a rāāñnéé kə gotə makətübē ké rang gē yā Nébāá ní. Niñ-nujəñ kə rōdédé niñ kó gōs i tītē ní noō.

¹⁷Kó tár gē, ké tām yāsí té tā anī, ngɔlaā ní tāānsí kōs bá. Adē ī-ndiī dɔ rōsí té, ba ī-lōōī kəyā kadē yáa rāā ké góté al gē yā de ké usədé yáa al gē ndúm sesí ō, ī-lōōī tū ta loo yāsí ní ī-raī ngañg tū té ní ō.

¹⁸Banī āwī kum kə kété kété tū kem majə yā Nébā té ō, tū geɾ Jeju *Kərist ní i Kóṣṣbē yājí ō nge kajəjí ō ní té ō. *Kɔsə gɔn i yān ngɔr ní toō té ō, báté kə no té ō! *Adē i tītē ní noō.

1 JN

1 JN 1

Najē ké dɔ ndi kə kumuú té

- ¹Yáá n to kété pá tá kadē Nébā əla gír rāā yáá gē ō, yáá n j-oō ō, j-əā kə kumjí ō, j-əā majən ō, jījí ɔdə rōn ō ní, i najē n i nge rāā deē kadē ndi kə kumneé ní.
- ²Ba ndi kə kumuú ní ɔjə rōn kə ndágá adē j-əā kə kumjí ō, j-əda najē ké dɔ té ō, ndi kə kumuú ké ngándáng n kété ndi i rō Bəbən té, ba teē hɔy kə rōjí té ní, j-ədasí najē ké dɔ té.
- ³Yáá n j-əā ō, j-oō ō ní, j-ədasí sīī najən ō, yā kadē ī-rāāī kem kógēm sejí dɔ té. Ba jə-rāāī kem kógēm ní i kə bəbō ō, kə ngōnən Jeju *Kərist ō.
- ⁴Jə-ndang najē ké dɔ yáá ní té j-adəsí i yā kadē rōnel yājí i rōnel ké majə ɔtə kə taá.

Nébā i loo ké unjē kow

- ⁵Ba najē n j-oō tan té ō, j-ədasí kadē sīī ī-gerī ō ní n toó: Nébā i loo ké unjē kow, ba loo ké risə til gətóo kemən té.
- ⁶Ré j-ədaī na jə-rāāī kem kógēm seneé, ba jə-njērāī kum til té anī, jə-sorī i mbée, adē jə-rāāī yáá ké rōkum alé.
- ⁷Banī ré jə-njērāī i kum loo ké unjē kow té tītē n nəkó i kum loo ké unjē kow té ní anī, jə-rāāī i kem kasə naā mbəjījī té kógēm kógēm ō, mósə Ngōnən Jeju a tégə majal yājí gē malang ō.
- ⁸Ré j-ədaī na majal yājí na gətóo anī, jə-gólī i rōjí jīī kó gē, adē najē ké rōkum gətóo kemjí té.
- ⁹Ré j-ɔrī gír majal yājí anī, Nébā a māy rōn dɔ té ō, a tégə yáá ké gō té al gē malang kōɔ rōjí té ō. Tɔdō ni i de ké nge ra dɔ ndūn té ō, de ké sūmū ō.
- ¹⁰Ré j-ədaī na jə-rāāī majal al anī, j-ɔsī i Nébā soř, adē najē yān gətóo kemjí té.

1 JN 2

Kərist dījī

- ¹Ngáném ké dūú gē, m-ndang najē n toō m-ādəsí i yā kadē ī-rāāī majal alé. Ba ré deē kógēm rāā majanī, jīī i kə nge rōɔ dɔjí té kógēm ké ndi rō Bəbən Nébā té, adē i Jeju *Kərist n i de ké nge rāā yáá ké gō té ní.
- ²Ni-tuñ yáá i tām majal yājí gē té. Ba tuñ yáá yān ní i tām majal yājí jīī gē té ngóy alé, ba i tām majal yā de gē malang ké dɔ nang té ō.
- ³Ré jə-rāāī yáá kə gō míndəneé anī, i nge n noō n ɔjə kadē jə-geřniī ní.
- ⁴Deē n əda na n-gerən, banī rāā yáá kə gō míndəneé al ní, i de ké nge soř, adē najē ké rōkum gətóo kemən té.

⁵Deē n rāa yáá n ni-əda ní anī, kóó tár Nóbā rōkum. I loo n noō té n jə-gerī kadē jīi i kemən té ní.

⁶Deē n əda na n-ndi na i kemən té ní, majə kadē kóó njērā tītē n Jeju nəkó njērañ ní.

Yáá ké kijə ké kəda kadē yā rāa

⁷Kó tár yām gē, yáá n m-ndang najə ké dɔ té m-ādēsí ní, i gō míndé ké kijə alé, banī i ké jóo, adē i yáá n sīi oōi ta kəla gír té ní.

⁸Bá tā ba i gō míndé ké kijə n m-ndang m-ādēsí ní, tām loo ké risə til nding a māñ i mbée, ba loo ké unjə kow ké rōkum to kóó bá. Rōkum yān ɔjə rōn kē ndágá i kem *Kərist té ō, kemsí sīi té ō.

⁹Deē n əda na n-ndi na i kum loo ké unjə kow té, ba im ngōkóon ní, ni i kum til té báý.

¹⁰Deē n tár ngōkóon ní ndi i kum loo ké unjə kow té, adē yáá ké tītē bədē ké kadē əga deē kadē əsō gətóo kemən té.

¹¹Ba deē n im ngōkóon ní ndi i tilií ō, njērā i kum til té ō, geṛ loo n ni a aṽ kē tū té ní al ō, tām til utə kumən kóó.

¹²Ngáném gē, m-ndang makətübə m-ādēsí yā kədañsí na majal yāsí gē i ké māy rō dɔ té kóó kə ta kúl rī Jeju n i-taāi kemən ní.

¹³m-ndang makətübə m-ādēsí sīi bəbə ngán gē, yā kədañsí na sīi i-gerī nge n ndi ta kəla gír yáa gē té ní kóó.

¹⁴Sīi ngáném ké dūú gē, m-ndang makətübə n toō m-ādēsí i tām sīi i-gerī Bəbəjí. Sīi bəbə ngán gē, m-ndang makətübə n toō m-ādēsí i tām sīi i-gerī nge n ndi ta kəla gír yáa gē té ní. Sīi balsáa gē, m-ndang makətübə m-ādēsí i tām tógésí to ō, najə yā Nóbā to kemsí té ō, i-tetiī de ké majal rō ō.

¹⁵I-tariī dɔ nang n toō al ō, yáá ké tū té gē al ō. Ré deē kógém tár dɔ nang n toō anī, tár yā Bəbə Ngōñ gətóo kemən té.

¹⁶Tɔdɔ yáá ké dɔ nang té laā gē malang, adē i ngur yáa ō, ndəngā yáa ō, kɔjə rō ké tām yáa kənge té ō ní, jīn i rō Bəbə Ngōñ té alé, ba i dɔ nang té laā.

¹⁷Ba dɔ nang n toō ō, ngur yáá ké tū té gē ō, a mənəñ kóó. Banī deē n rāa yáá n Nóbā ndigə ní, a ndi ngándáng.

Nge rōo Kərist

¹⁸Ngáném ké dūú gē, jə-ndii i kum mbang ké ta tōl ta té. Ba tītē n oōi kadē nge rōo Kərist kógém a reē ní, ngəlaā gé rōo *Kərist gē ngáy reē ugəñ kóó bá. I tītē n noō n jə-geriīn kadē jə-ndii i kum mbang ké ta tōl ta té ní.

¹⁹Niñ-teēñ i danjí té, banī niñ i deē yājí gē alé. Tām ré niñ i deē yājí gē anī, a ndiñ sejí. Ba nge n noō ɔjə kē ndágá kadē niñ i deē yājí gē alé.

- ²⁰Banī siḡ éngeī Ndí ká Tál n̄ *Kərist adēsí ní ō, siḡ malang ī-gerī najē ká rōkum ō.
- ²¹Ré m̄-ndang makətübē m-ādēsí anī, i tām̄ ger̄ ká siḡ ī-gerī najē ká rōkum alé, banī i yā kədańsí na ī-gerī najē ká rōkum ō, najē ká soř kógēm̄ ká teē dan najē ká rōkum t́ gətóo ō.
- ²²I náā n i de ká nge soř ní? I deē n̄ nējē əda na Jeju i *Kərist alé ní alé a? Nge rōō *Kərist i de ká tītē n̄ noō. Ni-mbāté i Bəbē ō Ngōñ ō.
- ²³Tədō deē n̄ mbāté Bəbē Ngōñ ní, mbāté i Ngōñ. Ba deē n̄ əda najē yā Ngōñ tan t́ anī, Bəbē Ngōñ i seneé.
- ²⁴Najē n̄ ōōī ta kəla gír t́ ní, ādī i kemsí t́. Ré yáá n̄ ōōī ta kəla gír t́ ní i kemsí t́ anī, siḡ ī-ndiī i kem Ngōñ t́ ō, Bəbēn t́ ō.
- ²⁵Ba míndən n̄ ənī adējí ní, i kadējí ndi kə kumuú ká ngándáńg.
- ²⁶m̄-ndang makətübē m-ādēsí dō yáá gē n̄ noō t́ i tām̄ yā ngé gē n̄ a sāān rāāsí kadē ī-ndúmī t́ ní.
- ²⁷Ba Ndí ká Tál n̄ éngeī jīn t́ ní i kemsí t́, adē ā ī-sāāī kadē i deē kógēm̄ tá kə ndóōsí yáá alé. Ndí ká Tál n̄ ni-adēsí ní ndóōsí yáá malang. Tá yáá n̄ Ndí ká Tál ndóōsí ní, i yáá ká rōkum ba i soř alé. Adē tītē n̄ ni ndóōsí yáá ní, ī-ndiī kemən t́.
- ²⁸I beé ní, ngánərn̄ ká dūú gē, ī-ndiī kemən t́, yā kadē ndō n̄ ni a teē hōy t́ anī, jə-ndiī kanjē sōl̄ yáá kógēm̄ ō, kanjē kadē jīl̄ i say rōn t́ kə rōsəlṓ ndō télən t́ ō.
- ²⁹Ré ī-gerī kadē ni i de ká gōt́ anī, náā nəkó n̄ rāā yáá ká gōt́ ní, i de ká Nəbā oḡən.

1 JN 3

Ngán Nəbā

- ¹Áāī tár ká ngáy n̄ Bəbėjí Nəbā tárjí kadē bārənnjí ngánən gē ní. Tədō jīl̄ i ngánən gē rōkum. Ré de ká dō nang t́ gē gerənjí alé anī, i tām̄ ger̄ n̄ niñ-gerēñ Nəbā alé t́ ní ō.
- ²Kó tár yām̄ gē, ngəlaā n̄ toō jīl̄ i ngán Nəbā, ba jī loo kətojí ká ndōn̄ t́ n̄ j-a jə-toī ní, əḡəñ kə ndágá alé báy. Jə-gerī kadē ré *Kərist a əḡə rōn kə ndágá anī, j-a jə-toī tītən. Tədō j-a j-əāī kadē ni a to i kum gotən.
- ³Ba náā nəkó n̄ əndā kemən dən t́ tītē n̄ noō ní, ādē kōō i ká *unjē njáy njáy tītē n̄ Kərist i de ká *unjē njáy njáy ní.
- ⁴Náā nəkó n̄ rāā majal ní, rāā i yáá ká gō t́ alé. Tədō majal i yáá ká gō t́ alé.
- ⁵Ī-gerī kadē Jeju *Kərist teē i yā kəř majal kōó, ba ni tá majal gətóo kemən t́.
- ⁶Náā nəkó n̄ ndi kemən t́ ní, a rāā majal alé. Banī náā nəkó n̄ rāā majal ní, i de ká əā Jeju alé ō, gerən alé ō.

⁷Ngáném ké dūú gē, ādī deē kógēm rāāsí ādē ī-ndúmī alé. Deē n rāā yáá ké gōté ní, i de ké gōté tītē n Jeju *Kərist i de ké gōté ní.

⁸De ké nge rāā majal i deē yā *diabəl, tɔdɔ *diabəl rāā majal i ta kəla gir té beē.

⁹Nāā nəkɔ n Nəbā ojən ní, a rāā majal alé. Tɔdɔ kum kōō yā Nəbā i kemən té, adē ni-asə rāā majal alé tām i Nəbā n ojən ní.

¹⁰Yáá n a ɔr dɔ niñ-ngán Nəbā naā té kə ngán *diabəl gēé ní n toó: Deē n rāā yáá ké gōté al ní, ni i yā Nəbā al ɔ, deē n tár ngókóon al ní, ni i yā Nəbā al ɔ.

Tár yā ngákóon naā gē

¹¹Tɔdɔ najē n ɔōī ta kəla gir té ní n toó: I kadē jə-tárii naā.

¹²Ba i kadē jə-toī tītē Kain n ni i deē yā De ké Majal adē tɔl ngókóon ní alé. Ba ni-tɔlən i tām rí té? I tām kəla rāān i ké majal, banī yā ngókóon i ké gō té.

¹³Ngákóóm gē, ré de ké dɔ nang té gē imənsí anī, ādī ɔr kumsí alé.

¹⁴Jə-gerī kadē jə-teēi kɔɔ jī yo té ba j-udiī tū ndi kə kumuú té, i tɔdɔ jə-tárii ngákóoji gē. Deē n tár gətóo kemən té ní, ndi i jī yo té báý.

¹⁵Tá náā nəkɔ n im ngókóon ní, ni i nge tɔl deē. Ba ī-gerī kadē nge tɔl deē i deē n ndi kə kumuú ké ngándáng gətóo kemən té ní.

¹⁶Ji jə-gerī tár i kə ta kúl yáá n toó: Jeju Kərist oy i tām yáji té. Ní, majə kadē ji j-oyi tām yā ngákóoji gē té ɔ.

¹⁷Ré deē kógēm aŵ kə yáá kənge ké dɔ nang té laā ɔ, ɔ ngókóon ké yáá tōr rɔn ɔ, ba kemən ɔon tām yān té al ní, ni-tár Nəbā i baý?

¹⁸Ngáném ké dūú gē, ādē jə-tárii kə najē ké tají té al ɔ, kə ta ndoji al ɔ, banī kə yáá rāaji ké rɔkum.

Ndi kə no Nəbā té kanjə sōl yáá

¹⁹I loo n noó té n j-a jə-gerī kadē ji i yā najē ké rɔkum ɔ, kemjí a tetə kə nang té kə no Nəbā té ɔ ní.

²⁰Tɔdɔ ré kemjí əhɔji kə najá anī, Nəbā i kə bo tɔy kemjí ɔ, ni-geŕ yáá malang ɔ.

²¹Kó tár yām gē, ré kemjí əhɔji kə najá al anī, j-a jə-sōlī yáá kógēm ta kum Nəbā té alé.

²²Ká ré i yáá rí gəgē n jə-gədeī jīn té anī, j-a j-əngeī. Tɔdɔ jə-rāā yáá i kə gō míndəneé ɔ, jə-rāāi yáá ké nelən ɔ.

²³Ba yáá n ni-əda kə gō míndən ní n toó: I kadē jə-taāi kem Ngōnən Jeju *Kərist ɔ, jə-tárii naā ɔ, tītē n ədañ ní.

²⁴Ba deē n rāā yáá gē n Nəbā əda kə gō míndən ní, kɔɔ ndi kem Nəbā té ɔ, Nəbā ndi kem kɔɔ té ɔ. Ba yáá n jə-gerīneé kadē ni-ndi kemjí té ní, i Ndíí ké Tál n ni-adəjí ní.

1 JN 4

Ndí́ Nébā ō, ndíl nge rōō Kərist ō

- ¹Kó tár yām gē, ī-taāi kem ndíl gē malang alé, banī ī-nāāi ndíl gē áǵāi ké j̄j̄n i rō Nébā té wa. Tɔdō *ngé koō ta ké rōkum alé gē teēn ngáy kē loo gē té dō nang té.
- ²Yáǵá n ā ī-gerīneé Ndí́ Nébā ní n toó: Ndí́ n əda na Jeju *Kərist na reē i ké deē té ní, j̄j̄ i rō Nébā té.
- ³Ba ndíl n əda na n-geř Jeju alé ní, j̄j̄ i rō Nébā té alé. Ndí́ ngeé n noō i nge baǵ Kərist n ōōī kadē na a reē ní, ba ngɔlaā ni i dō nang té laā kōó.
- ⁴Sj̄j̄ ngánə́m ké dūú gē, sj̄j̄ n i yā Nébā ní, ī-tetiī *ngé koō ta ké rōkum alé gē n noō rōō kōó. Tɔdō nge n ndi kemsí té ní bo tɔy nge n ndi dō nang té ní.
- ⁵Niñ i de ké dō nang té gē, i tām najē n noō té n niñ a ɔrēn najē kɔř de ké dō nang té gē, adē de ké dō nang té gē oōn najē yādá ní.
- ⁶Jj̄j̄ i yā Nébā. Deē n geř Nébā ní, a oō yājí. Deē n i yā Nébā alé ní, a oōjí alé. J-a jə-gerī Ndí́ najē ké rōkum ō, ndí́ ké nge ndúm kə deé ō i tītē n noō.

Nébā i tár

- ⁷Kó tár yām gē, ādē jə-táriī naā, tɔdō tár j̄j̄ i rō Nébā té. Adē deē n tár i kemən té ní, i Nébā n ojən ō, i de ké geř Nébā ō.
- ⁸Deē n tár i kemən té alé ní, geř Nébā alé, tɔdō Nébā i tár.
- ⁹Áǵāi loo kɔjə n Nébā ɔjə tár yān dō dánjí té ní. Ni-əla Ngōnən ké kal kógə́m beē dō nang té laā yā kadē jə-ndiī kə kumjí i kə ta kŭlneé.
- ¹⁰Yáǵá n i tár ní n toó: I jj̄j̄ n jə-táriī Nébā alé, ba i ni n tárjí á əla Ngōnən adē reē ní. Ngōnən ní əya rōn adē tōlnə́n tām yājí té. I tām najē n noō té n Nébā māj́n rōn dō majal yājí gē té ní.
- ¹¹Kó tár yām gē, ré Nébā tárjí tītē n noō anī, i gár kadē jə-táriī naā ō.
- ¹²Deē kógə́m ké ǵǵ Nébā gətóo. Ré jə-táriī naā anī, Nébā ndi kemjí té ō, tár yān ké kemjí té i ké majə ɔtə kə taá mámák ō.
- ¹³I tām kadē n ni-adəjí Ndí́lən ní n jə-gerīneé kadē jj̄j̄ i kemən té ō, ni i kemjí té ō ní.
- ¹⁴Adē jj̄j̄ n j-ǵǵn ní j-əda najē ké loo de gē ké kum té té na Bɔbə Ngōn əla Ngōnən kadē ajə de gē ké dō nang té.
- ¹⁵Deē n əda na Jeju i Ngōn Nébā ní, Nébā ndi kemən té ō, ni-ndi kem Nébā té ō.
- ¹⁶Jj̄j̄, jə-gerī tár yā Nébā ké tām yājí té ō, jə-taāi kem tár ní ō. Nébā i tár, adē deē n tár i kemən té ní, ndi i kem Nébā té ō, Nébā ndi kemən té ō.
- ¹⁷Tár ké dō dánjí té majə ɔtə kə taá i kə ta kŭl yáǵá n toó: Jj̄j̄ jə-sōlī yáǵá kógə́m alé tām yā ndō gāng sarya té, tɔdō jə-toī i tītē Jeju *Kərist beé dō nang té laā.

¹⁸Ból gətóo tū tár té, banī tár ké majə ɔtə kə taá tēbā bōl ndágá kɔ́, tɔdɔ́ bōl ɔjə kadə ndéy a to noó. Deē ní ndi kə bōló ní tár ké kemən té majə ɔtə kə taá alé.

¹⁹Ba jī jə-tárii Nóbā i tɔdɔ́ ni-tárijí kété.

²⁰Ré deē kógə́m əda na n-tár Nóbā, banī ni-iṁ ngōkóon anī, ni i nge soṛ. Tɔdɔ́ ré deē tár ngōkóon ní ɔɔn kə kumneé ní al anī, Nóbā ní ni-ɔɔn kə kumneé al ní, loo kadə a tárən i bayí?

²¹Adə gō míndə Kərist ní adəjí ní n toó: Deē ní tár Nóbā ní, majə kadə tár ngōkóon ɔ.

1 JN 5

Jə-tetiī de ké dɔ nang té laā gē rɔ́ kɔ́

¹Náā nəkó ní taā kem kadə Jeju i *Kərist ní, i Nóbā n ojen. Ba náā nəkó ní tár Bɔbə Ngōn ní, tár Ngōnən ɔ.

²I dan ní jə-tárii Nóbā ɔ, jə-rāāi yáa i kə gō míndəneé ɔ ní n jə-geri kadə jə-tárii ngán Nóbā ní.

³Tɔdɔ́ yáa ní i tár Nóbā ní n toó: I rāā yáa kə gō míndəneé, ba gō míndən i yáa kə ɔy gē alé.

⁴Tɔdɔ́ de gē malang ní Nóbā ojədə ní, tetən de ké dɔ nang té laā gē rɔ́ kɔ́. Ba yáa ní jə-tetiīneé de ké dɔ nang té laā gē rɔ́ ní, i taā ké jə-taāi kem.

⁵I náā n tetə de ké dɔ nang té laā gē rɔ́ ní? I deē ní taā kem kadə Jeju i Ngōn Nóbā ní al a?

Najə yā de ké kum té ké dɔ Jeju Kərist té

⁶I Jeju *Kərist n reē kə ta kūl mañ ɔ, mósə ɔ ní. Reē i kə ta kūl mañ ngóy alé, banī i kə ta kūl mañ ɔ mósə ɔ. Tá i Ndíl ké Tál n i nge kəda najə ké kum té dɔn té ní, tɔdɔ́ Ndíl ké Tál i najə ké rɔ́kum.

⁷Tɔdɔ́ ngé kəda najə ké kum té gē i mətá:

⁸I Ndíl ɔ, mañ ɔ, mósə ɔ. Niñ mətá mbak ní, najə kɔ́rdá i gō naā té.

⁹Ré jə-ndigii najə ké kum té yā de gē anī, yā Nóbā i ké bo tɔy yádá. Najə ké kum té ní ni-əda dɔ Ngōnən té ní n noó.

¹⁰Deē ní taā kem Ngōn Nóbā anī, najə ké kum té ngeé ní toó i kemən té. Ba deē ní taā kem Nóbā al ní, rāā Nóbā i nge soṛ té. Tɔdɔ́ ni-taā kem najə ké kum té ní Nóbā əda dɔ Ngōnən té ní alé.

¹¹Najə ké kum té ní n toó: Nóbā adəjí ndi kə kumuú ké ngándáhg, ba ndi kə kumuú ngeé ní toó ní i kem Ngōnən té.

¹²Deē ní i kə Ngōn Nóbāá ní, ni i de ké ndi kə kumneé. Deē ní i kə Ngōn Nóbāá al ní, ni i de ké ndi kə kumneé alé.

Ndi kə kumuú kə ngándáńg

- 13** m̄-ndang najē gē n̄ toō makətūbūú m-ādēsí s̄j̄ n̄ ī-taāī kem ngōñ Nóbā ní, kadē ī-gerīneé na s̄j̄ éngeī ndi kə kumuú kə ngándáńg kōó.
- 14** Jə-ndiī kanjē sōl̄ yáá kógēm̄ ta kum Nóbā tá. Tōdō ré jə-dəjeniī yáá kórēy kə gō kem ndigə yāneé anī, ni-oōjí.
- 15** Dan n̄ jə-gerī kadē ni-oōjí loo n̄ jə-dəjeniī yáá kórēy ní, jə-gerī kadē j-əngeī yáá n̄ jə-dəjeniī ní.
- 16** Ré de kórēy aḡ ngōkóon loo rāā majal̄ kə a əla deē ta yo té al̄ té anī, ādē ni-ndōy Nóbā tām̄ yān té, na Nóbā a rāā kadē a ndi kə kumneé. Majal̄ kógēm̄ kə a əla deē ta yo té i noó. Ba i nge n̄ noō n m-əda najē yā ndōy tām̄ yā nge rāān té ní alé.
- 17** Yáá kə gō té al̄ gē malang i majal̄, ba i majal̄ malang n a əla deē ta yo té ní alé.
- 18** Jə-gerī kadē deē n̄ Nóbā ojən ní, a rāā majal̄ alé, tōdō Nóbā a ngōmən. I yáá n̄ noō n *Sətan n̄ i de kə majal̄ ní ɔdəñ rōn al̄ ní.
- 19** Jə-gerī kadē j̄j̄ i de gē yā Nóbā, banī de kə dɔ nang té gē malang ní niñ i gír tógə yā De kə Majal̄ tá.
- 20** Jə-gerī kadē Ngōñ Nóbā reē ō, ni-adəjí kuṛ dɔ kə kadə jə-gerīneé De kə Rōkum ō. Banī j̄j̄ i kem De kə Rōkum tá i kə ta k̄l̄ Ngōnən Jeju *Kərist. Ni i De kə Rōkum ō, ni i Nóbā ō, ni i ndi kə kumuú kə ngándáńg ō.
- 21** Ngánəm̄ kə dūú gē, ī-ngōmī rōsí najē yā besə gē tá.

2 JN

2 JN 1

Jaa rāa lápóya

¹I mā *kum kɔɔ n m̄-ndang makətübē n toō m-élañ m-ādē Dəyá n Nóbā gērān ní, niñ kə ngánən gēé. Mā m̄-tárdé rōkum. I mā ngóy n m̄-tárdé alé, banī de gē malang n gerēñ najē kə rōkum ní tárēñdó ō.

²Tām najē kə rōkum ndi kemjí té ō, a ndi sejí ngándáñg ō.

³Ādē Nóbā Bɔbē Ngōñ niñ kə Jeju Kərist n i ngōnən ní rajēñjí ō, māyñ rōdó dɔjí té ō, sɔlēñ kemjí ō, yā kadē j-əngeīneé yáá kə kadējí karī gē n noō kə rōkum té ō, kə tárá ō.

Najē kə rōkum ō, tár ō

⁴Dan n m-áá ngání gē loo njērā té gō najē kə rōkum té tītē n Bɔbē Ngōñ ədañjí kadē jə-rāā ní, rōm nelēm ngáy.

⁵Ba n toō bāa Dəyá, yáá n m̄-dəjeī kadē ī-rāā ní n toó: Ādē jə-táriī naā. Nge n noō i gō míndə kə kijə n m̄-ndang m-ādī ní alé. Banī i yáá kə kəda yā rāā kə ta kəla gír té.

⁶Ba yáá n i tár ní i rāā gō míndə gē n Nóbā əda kadē yā rāā ní. Ba gō míndə n Nóbā əda kadē yā rāā ní, i kadē ī-táriī naā, tītē n ōōīneé ta kəla gír té ní.

⁷Tɔdɔ de gē ngáy kə ngé gól de gē tēndāñ naā tūñ kə loo gē té malang dɔ nang té laā. Niñ-ədañ najē yā Jeju *Kərist n reē i kə deē té ní alé. De kə nge gól loo n i nge rōō Kərist ní, a ɔjə rōñ kə ndágá i tītē n noō.

⁸Ēndāi kum kedē dɔ rōsí sū kə gē té, na sōgə ī-tū ta yáá n jə-rāā á teē yáá ní, yā kadē əngeīneé kəgā yāsí kə taá malang.

⁹Nāā nəkó n ra dɔ yáá ndóō yā Kərist té alé banī māñ dɔ té kum kə kété ní, Nóbā i seneé alé. Deē n ra dɔ yáá ndóō yā *Kərist té ní, Bɔbē Ngōñ i seneé ō, Ngōñ nəkó i seneé ō.

¹⁰Ré de kéréy reē rōsí té ba i kə yáá ndóō n toō al anī, əhɔñi kə rōsí té kem kújə yāsí té al ō, ī-rāāñi lápóya al ō.

¹¹Tɔdɔ deē n rāāñ lápóya ní, rāā i kem kógəñ seneé dɔ kəla rāāñ gē kə majal té.

Najē kə ta tōl ta té

¹²Yáá gē i ngáy kadē m̄-ndang najē kə dɔ té m-ādēsí. Mā m̄-gey ndang kem makətübūú ō, kə māñ ndang makətübē ō alé. Ba m-əndā kemm dɔ kaw loosí té, kadē m-āw m-ōr najē ní sesí kə tañ, tá yā kadē rōñēl yājí i rōñēl kə majə ɔtə kə taá mámák.

¹³Ngōkóóí kə dəyá n Nóbā gērān ní, ngánən gē rāāñ lápóya.

3 JN

3 JN 1

Jaa rāa ngé taā kem gē lápéya

¹I mā *kum kōō n m̄-ndang makētübē n toō m-élañ m-ādē kó tár yām Gayus n m-tárən rōkum ní.

²Kó tár yām, m̄-ndəngā kadē yáa malang i kó majə tām yāi tó ō, kadē dā rōi ndi kə lápéyaá tītē n ndílí ndiñ kə lápéyaá ní ō.

³Ngákóójí gē n reēñ ní ədañ na ĩ na ĩ-ra dō najə kə rōkum tó ō, na yáa rāái na i yáa kə rōkum ō, adē dan n m-ōō ní nelēm ngáy.

⁴Rōnel yām kə ngáy i kadē m-ōō na ngáném gē na njērāñ gō najə kə rōkum tó.

Gayus ra dō yáa kə rōkum tó

⁵Kó tár yām, ĩ ójə kə ndágá kadē ĩ i de kə nge ra dō ndūi tó tū yáa rāái gē tó kə ngákóójí gēé, kə ngákóójí gē n niñ i tērā gē ní.

⁶Niñ-ədañ najə tár yāi ta kum de gē kə kem Egəlijə tó. ĩ-rāa sedə rāa kə kadē nel Nébā, kadē unənən ta njērā mbā yádə kum kə kété.

⁷Tōdō i tām yā *Kərist tó n niñ-əsōñneé róbó awñ kanjə taā yáa kógēm ĩ de kə ndágá gē tó ní.

⁸Adē majə kadē j-əhōi de kə beé gē kə rōjí tó, yā kadē jə-téliineé ngé rāa kəla sedə gē tām yā najə kə rōkum tó.

Diotərep ō Demetrius ō

⁹m̄-ndang najə kógēm m-ādē de gē kə kem Egəlijə tó. Banī Diotərep n gey kadē ni i de kə kété dō madən gē tó ní ndigə alé.

¹⁰Adē ré m-ā m-āw anī, m-ā m-teř kemən dō kəla rāān gē tó. Ni-ōř najə kə majal ngáy gē dōjí tó, banī nge n noō asən al báy, adē əhō ngákóójí gē kə rōñ tó al ō, de gē n geyñ kəhōdə kə rōdə tó ni a, ni əgədə kōō ō, təbādə kōō Egəlijə tó ō.

¹¹Kó tár yām, ĩ-lōō ndájə yáa kə majal, ba ĩ-ndájə yáa kə majə. Deē n rāa yáa kə majə ní, ni i deē yā Nébā. Banī deē n rāa yáa kə majal ní, ə Nébā alé.

¹²Demetrius tā anī de gē malang ədañ najə yān majə. Najə kə rōkum nəkó gəgə əda najə yān kə majə. Jii gəgə a j-əda najə yān majə ō, tá ĩ ĩ-geř kadē najə yān n j-əda ní i najə kə rōkum.

Lápéya kə ta tōi ta tó

¹³Yáa gē i ngáy kadē m̄-ndang najə kə dō tó m-ādī. Ba m-gey ndang kə mañ ndang makētübūū ō, kə beł ndang makētübūū ō kadī alé.

¹⁴Tōdō m-əndā kemñ dō tó kadē m-ā m-áa ngōr, yā kadē j-ōř najə kə naá kə tají.

15 Ādē kemií sōl lóm. Madí gē rāānī lápóya. Ī-rāā madējí gē lápóya kógēm kógēm
kə dódé gēé.

JUD

JUD 1

Jud rāa de gē lápéya

¹I mā Jud, nge kəla yā Jeju *Kərist ké ngōkóo Jakə n m-ndang makətübē ní toō m-élañ m-ādē ngé gē ní Nébā bārdé ní, adē i ngé gē ní Bəbējí Nébā tárdé ō, Jeju Kərist ngōmdé ō ní.

²Adē māyñ rōdē dəsí té ngáy ō, səlēñ kemsí ngáy ō, tárēñsí ngáy ō.

Ngé ndóo de gē yáá ké rōkum al gē

(Áaī 2 Piyer 2.1-17)

³Kó tár yāñ gē, najē ké də kajə deē té ní i najē ké sōjí malang ní, m-gey ngáy kadē m-ndang makətübūú m-ādēsí. M-áaā ní majə kadē m-ndang m-élañ gō kemsí té, kadē ī-rōōineé də taā kem ní i yáá ké Nébā adē deē yāñ gē i nja kógēñ beē ngóy ní té.

⁴Tədō de kéréy ké ngé kem ndul gē udēñ dansí té jəke. Niñ-tūrēñ gir rajə ní Nébā rajə de gē ní kōó adē rāāñ i yáá kutē gidə rō yādé té, yā rāāñ yáá ké majal ké tayā tayā gē ní ngurən i kemdē té ní. Ba Jeju *Kərist ní i ni ngóy n i ngoljí ō, Kóóbē yājí ō ní, niñ-mbātēñ kōó. Sarya ní gāngēñ dōdē té ní, ndangēñ najēñ kem makətübē yā Nébā té i kété jóo.

⁵Ká ré sīī ī-gerī yáá ní toō kōó majə ngáy gēgē anī, m-sāā teñ kemsí də té báy. Tām dan ní Kóóbē ajə gir deē yāñ gē kem bē ké Ejiptə té ní, gō té anī ni-rāā adē ngé gē ní taāñ kemən al ní oyñ kōó.

⁶Adē əgā kemsí də té na *de ké də rā té gē ní əyañ loo ké bo yādé ba ndótēñ kōó loo ndidé té ní, Nébā ngōmdé girí nang té, kum loo ké risə til nding té, kə súl ké a to ngándáng, tām yā ndō ngāng sarya ké bo té.

⁷Adē əga kemsí də bē ké Sodom té ō, ké Gomor té ō, bē gē ké kadədé gē té ō. De ké kemeé gē rāāñ yáá ké majal tītē yā *de ké də rā té gē ní noō. Niñ-bōkēñ rōdē tū sāā naā ké kə gō róbəneé al té, adē dəngam gē a sāāñ dəngam madədé gē tām yā rōñel yādé té. Niñ-əngēñ ndéy ké tām yā yáá rāādé ké gō té al té. Ndéy yādé ní i hor ké to ngándáng ké oodé ō, yáá ní rāādé ní tél i tāā ké kemən unjē ngáy tām yā de gē malang té ō.

⁸Adē de gē ngeé ní m-ōr najē yādé toō ní, rāāñ yáá i tītē yādé: Niñ-rāāñ majal kə rōdē niñ kó gōó sōñ yáá gē ní nī rāādé də té ní ō, əyañ Nébā kōó ō, tájēñ de ké to *kəsə gōndé gē ké də rā té ō.

⁹Yáá ní niñ-rāāñ ní, Mikael ní i ngol *de ké də rā té gē kə dōneé ní gēgē rāā beé alé. Tədō dan ní Mikael mbāté najē gō *diabəl té adē tótēñ naā də nīñ Moijə té ní, ni-gāng sarya tájēñ nge gól loo gē alé. Najē ní ni ədan ní n toó ngóy: Kadē Kóóbē əndaī tām yā yáá rāāí ké majal té!

10De gē ngeé n toō ní, yáá n niñ-gerēn al bāa tájēn yáá ní, ba yáá n niñ-gerēn lāv ngáy tītē dā ké bembeé gē beé kanjē gír yáá do té ní, i yáá ké a t̄i i tadá.

11Yáá ké to kum kay al a əsō dɔdɔ té tām niñ-unēn i róbé n Kain un ní. Niñ-ndúmēn tām yā nar té tītē yā Balam ō, udēn kōs sōn mbāté najē yādé ké tītē yā Kore ō.

12Dan n i-ndiī ā əsaī yáa kə naá ké loo ngákóo naā gē té bāa, niñ i yáa ké adē deē wōng gē dansí té. Niñ i de ké ngé kəsa wa kanjē kadē rōdɔ sɔldɔ gē ō, gírēn i do rōdɔ niñ kó gē té ngóy ō. Niñ-toñ i tītē mañ ká il kanjē kedə ká nél tēndā t̄i kōs beē ō, toñ i tītē kágē gē ká nāa kañdɔ ugē banī anēn al gē beē ō, toñ i tītē kágē gē ká ɔrēndɔ kōs kə ngəradé gēé adē oyñ kōs beē ō.

13Niñ-toñ i tītē bəngál bā bo gē beé, adē húlú dɔdɔ i yáa rāadé ké to rōsɔl gē ō, toñ i tītē táyō gē ká a dáyñ dɔs, ká Nəbā ngōm loo ká risə til nding tām yādé té kadē ndiñ kum té ngándáing beē ō.

14Henok n i de ké gír kojə yā Adam té ké nge kə siri ní, i ni n əda najē ké Nəbā əndā tan té tām yā de gē ngeé n toō té ní. Ni-əda kété jóo na: Ōōi a, Kósbē a reē kə deē yān ká *tál gē ká do rā té ká dūbūúdɔ i nja kutə,

15yā rāan sarya kə de gēé malang ō, yā kəsən ngóydɔ ō, tām yā yáa ké majal gē malang n niñ-rāan loo ngé mbāté rāa yáa kə gō n Nəbā ndigə té ní ō, tām yā najē ká tōr gē malang n ngé rāa majal ká ngé bōl ndil de gē al gē n noō ədañ dɔn té ní ō.

16De gē ngeé n toō ní, niñ i ngé tām bujə bujə gē ō, rōdɔ neldɔ al ō, a nōōn i rōdɔ kə do ndɔ gē ō, a ɔrēn i najē ká al tadé gē ō, niñ i ngé gól kum de gē yā kəngén yáa ō.

Tāa gē ō, kəjə gē ō

17Banī s̄i kó tár yām gē, adē əga kemsí do yáa n ngambang kəla yā Kósbē yájí Jeju Kərist gē tāansí do té kété ní.

18Niñ-ədañsí na: Ta ngóy ndɔ gē té anī ngé mbóo kə de gēé gē na a iñ yā mbóo kə de gēé ō, i yáa ké majal gē n kemdɔ gey ngáy ní n a ndórdɔ ta róbé ní ō.

19I niñ n i ngé rāa yáa kadē de gē mbātēn naā ní. I háldɔ n oo bē dɔdɔ té ba i Ndil Nəbā alé.

20Banī s̄i kó tár yām gē, i-raī do taā kem yāsí té kə hál ká kər kam tām yā Nəbā té ō, əndāi tógésí do té i-rāāineé yáa kum kə kété kété ō. Ī-ndoyī Nəbā kə ta k̄l *Ndil ká Tál.

21S̄i kó gē i-ngōmī rōs. Ī-raī do tár n Nəbā társí té ní i-ngōōineé ta ndi kə kumuú ká ngándáing n Kósbē Jeju *Kərist a adəsí kə ta k̄l kem majə yāneé ní.

22Ādi kumsí oosí kə ngé gē n kemdɔ a rāadé báy ní.

23 Ájiidé kṵ́ kum hor té. Ké tām yā gotə gē té báa ādī kumsí ɔ́sí sedé, ba ādī kum kṵ́ yāsí ní i kum kṵ́ ké kə bōló danaá. Kūbē yādé gē n̄ dā rōdédé ɔ́də rō ní gēgē ādī nḗsí ál ngáy.

Tṵ́ ké ta tṵ́ ta té

24 Nábā ké to kṵ́sə gɔ́n n̄ asə ngṓmsí kadē ə́sōī ál ō, asə rāā kadē ī-raī kə rōneléé kanjə najə dṵ́sí té ta kumən té ō ní,

25 ni n̄ i Nábā ké kal kógēm beē ké nge kajəjí kə ta kṵ́ Kṵ́bē yājí Jeju *Kərist ní, *kṵ́sə gɔ́n i yān ō, i ni n̄ i de ké bo ō, tógə i yān ō, kṵ́ bē i yān ō, kem bāl gē n̄ mānēn kṵ́ té ní ō, ngəlaā ō, mbóng kə no té ō. *Adē i tītē n̄ noō.

REV

REV 1

Tāā ké do makētübē ní toō té

¹Yáá gē ké toñ loo mundē té ní Nóbā teē kum Jeju *Kərist do té kadē ɔjə ngé kəla yān gē ní, yáá gē ní a rāān yáá ngɔr. Kərist əla deē yān ké do rā té kadē ɔjə Jaa nge kəla yān yáá gē ní.

²Jaa əda najē ké kum té yān əda na yáá malang ní n-áā ní na i najē yā Nóbā ō, i najē ké kum té yā Jeju Kərist ō.

³Deē ní tēda makētübē ní toō ō, de gē ní oōn najē ké Nóbā əndā ta deē té ní toō ō, ba ngōmēn yáá ní ndangēn kemeé ní, rōdē nelédé. Tōdō kum mbandg ní kadē yáá gē ní noō rāānneé yáá ní do i ngɔr.

Jaa rāā Egəlijə ké sīrí gē lápéya

⁴⁻⁵I mā Jaa n m-ndang makētübē ní toō m-əlan m-ādē Egəlijə ké sīrí gē ké gō nang ké Aji té ní. Ādē nge ní ndi ngɔlaā ō, ndi kété ō, a reē báy ní ō, ādē ndíl ké sīrí gē ní rañ ta kōr kagē mbandg yān té ní ō, rajənsí ō, səlēn kemsí ō. Ādē Jeju *Kərist ní i nge kəda najē ké kum té ké ni i nge ra do ndūn té ō, ni i ngōn hágə ké ndól kété no de ké koy gē té ō, ni i de ké bo ké do mbañg gē ké do nang té ō ní, Kərist ní táfjí ō, gāng dojí kə mósəneé najē majal yājí té ō,

⁶rāā adē jə-télii de gē ké kem bē koo yān té ō, *ngé tuñ yáá gē yā Bɔbən Nóbā ō ní, kɔsə gɔn i yān ō, tógə to ō, kə do bāl gē bāl gē. *Adē i tītē ní noō.

⁷Áāi, ni a reē dan kił mañ té ō, de gē malang a aənəñ kə kumdé ō, de gē ní ɔsənəñ kə nəngáá ní, a aənəñ ō. Gír bē gē malang ké do nang té a nōōn rōdē najē yān té ō. Ááā, *adē i tītē ní noō.

⁸Kóɔbē Nóbā əda na ni na i Alpa ō, Omega ō, deē ní ndi ngɔlaā ō, ndi kété ō, a reē báy ō ní. I ni n i Nóbā ké bo ké tógə i ngáy ní.

Kərist ndōbē Jaa

⁹Mā ngōkóósí Jaa ní mā i sesí kum yáá ké tōr té ō, kem *Bē koo té ō, loo kəhɔ rō tɔgə té gō Jeju té ō ní, m-ndi doñ ní rīn na i Patəmos ní té i tām najē yā Nóbā té ō, najē ké kum té ké m-ədə tām yā Jeju té ō.

¹⁰Ndíl Nóbā reē doñ té ndō yā Kóɔbē té, əhɔm adē m-geř gōn, anī m-ōō ndū deē kógə m bār ngáy tītē kōō bərunjə beé gōm té,

¹¹ədam na: Yáá ní áāā ní i-ndang makētübūú əlan ādē Egəlijə ké sīrí gē, adē i Egəlijə ké Epejə ō, Səmirnə ō, Pergam ō, Tiyatir ō, Sardə ō, Piladelpi ō, Laodise ō.

¹²m-mbel kadē m-áā deē ní a ɔr najē se m ní anī, m-áā i đəra hor ké rāā kə lóró gē sīrí,

¹³ba deē kógēm kə to tītē ngōñ deē ra dan dɛra hor gē ní t́. Kóō ɔō kúbē ngāl kə ɔdə gidə njan nang t́ ɔ, dɔō kadən kə kəlā lóró ɔ.

¹⁴Dɔn ɔ, nənga dɔn ɔ, ndaañ tītē búy kúbē beé ɔ, tītē néjə beé ɔ, kumən to tītē ta ndɔ hor beé ɔ.

¹⁵Njan to tītē gindē nēngá kasə kə nō horóó beé ɔ, ndūn bār tītē kōō mañ kə ngáy kə a bār beé ɔ.

¹⁶Táyō gē sīrí i jī kɔn t́ ɔ, kəyā kə tan lēmbé ba atə dām jōó teē tan t́ ɔ, ta kumən ndólē tītē mbang kə dan kadə ndaá beē ɔ.

¹⁷Dan n̄ m-áan anī, m-əsō kə njan t́ tītē de kə koy kōó beē. Anī ni-əndā jī kɔn dɔm t́, ba əda na: Ī-lōō ból. Mā i ta kəla gír yáa ɔ, ta tól tan ɔ,

¹⁸deē n̄ ndi kə kumneé ní ɔ. Kété ní m-óy, banī ngolaā m̄-ndi kə kumr̄m kə dɔ bāl gē bāl gē. Tá kélé gē yā yo ɔ, yā loo kə bádá ɔ, i jīm t́.

¹⁹I beé ní, yáa gē n̄ áádé kōó ɔ, yáa gē n̄ ā áádé toō ɔ, yáa gē n̄ a utēn gōdó báy ɔ ní, ĩ-ndangd́ makətübū.

²⁰Ba táyō kə sīrí gē n̄ áádé jī kɔm t́ ɔ, dɛra hor kə sīrí gē kə rāā kə lóró ɔ n̄ i yáa gē kə toñ loo mundē t́ ní, kumd́ n toó: Táyō kə sīrí gē ní i *de kə dɔ rā t́ gē yā Egəlijə kə sīrí gē ɔ, dɛra hor kə sīrí gē ní, i Egəlijə kə sīrí gē ɔ.

REV 2

Makətübē n̄ ndang adēñ Egəlijə kə Epejə ní

¹Ī-ndang najē n̄ toō adē *de kə dɔ rā t́ yā Egəlijə kə Epejə. Najē n̄ nge n̄ əhɔ táyō kə sīrí gē jī kɔn t́ ɔ, a njērā dan dɛra hor gē kə rāādé kə lóró t́ ɔ əda ní n toó:

²m̄-geř yáa rāāí gē ɔ, kəla kə ngañg gē n̄ ĩ-rāā ní ɔ, kəhɔ rō tɔgə yāí ɔ, m̄-geř kadē ásé tégā taí dɔ ngé kem ndul gē t́ al̄ ɔ, ngé gē n̄ ədañ na niñ na i ngámbang kəla gē ba niñ i ngámbang kəla gē al̄ ní, ĩ ĩ-nāādé ba áaā kadē niñ i ngé soř gē ɔ.

³Ī i de kə əhɔ rōí tɔgə ngáy. Yáa kə tōr rāāí najē yām t́ banī tógí ur̄ wak kōó alé.

⁴Ba yáa n̄ m̄-mbāté gōí t́ ní, i kəyā n̄ əyá tár yāí kə ta kəla gír t́ kōó ní.

⁵I beé ní, adē əga kemií dɔ loo n̄ ĩ tū t́ əsō ní t́, ba ĩ-tūr hálí ɔ, ĩ-rāā yáa gē n̄ ĩ-rāādé kété ní ɔ. Ré ĩ-tūr hálí al̄ anī, m-ā m-āw yā kun dɛra hor yāí loo n̄ əndānēñ tū t́ ní t́ kōó.

⁶Ba yáa yāí kə só t́ n toó, nelī kə kəla rāā Nikolaitə gēé al̄ báté tītē n̄ nel̄mən̄ mā al̄ ngáy ní ɔ.

⁷Deē n̄ i kə mbīneé anī, adē oō yáa n̄ Ndíl əda Egəlijə gē ní. Deē n̄ tetə rōó anī m-ā m-ādēñ kañ kəgē ndi kə kumuú n̄ ra loo kə majə yā Nébā t́ ní kadē əsa.

Makətübē n̄ ndang adēñ Egəlijə kə Səmirnə ní

⁸Ī-ndang najḗn toō ādḗ *de ké dɔ rā́ té yā Egəlijə ké Səmirnə: Najḗ n deḗ n ni i ta kəla gír yáá̄ ō, ta tṓl ta yáá̄ ō, oy tá ndó́l ō ní, əda ní n toó:

⁹m-geṛ yáá̄ nā́ ké ngaṅg n teḗ dɔ́l té ní ō, m-geṛ ndoṓ yā́i ō, banī́ yáá̄ kənge yā́i i ngá́y. Tá najḗ ké majaĺ gḗ n de gḗ n ədañ na niñ na i *Jipə́ gḗ banī́ niñ i Jipə́ gḗ alé ədañ dɔ́l té ní, m-geṛ ō. Niñ i kújə́ ndi *Sətan.

¹⁰Ī-lōṓ bṓl najḗ yáá̄ ké tṓr gḗ n a rāā́n yā́ rāā́i ní té. Ááá, *diabəl a bṓkə́ de kéré́y gḗ dɔ́ dánsí́ té dəngáyá́ yā́ nā́nsí́ báté́ ndṓ kutə́. Ī-ra dɔ́ ndū́i té báté́ óyń. Loó n noṓ té m-ā́ m-ādī́ *jākā́ mbang n i ndi kə́ kumuú́ ní.

¹¹Deḗ n i kə́ mbī́neé́ anī́, ādḗ oṓ yáá̄ n Ndíl əda Egəlijə́ gḗ ní. Deḗ n tetə́ rṓo anī́, a áá tápə́ yā́ yo ké kɔ́ jōó́ alé.

Makətübə́ n ndang adḗn Egəlijə́ ké Pergam ní

¹²Ī-ndang najḗ n toō ādḗ *de ké dɔ́ rā́ té yā Egəlijə́ ké Pergam: Deḗ n aŵ́ kə́ kəyā́ ké ta lēmbə́ ba kumən atə́ dā́m jōó́ ní, najḗ n əda ní n toó:

¹³Loó n ĩ-ndi tū́ té ní, m-geṛ, i loó n kṓr kə́gḗ mbang yā́ *Sətan i tū́ té ní. Banī́ ĩ́ ého gṓ rīḿ mā́ adḗ ngaṅg. Ī-nḗjə́ ndū́i alé, éda na ĩ-taā́ kemḿ mā́ al alé. Ndṓ n tṓlnə́n Átipas n i de ké kum té yā́m ké nge ra dɔ́ ndū́n té ní. Ba ndṓ n tṓlnə́nneé́ té bēé́ loosí́, loó n Sətan ndi tū́ té ní gə́gḗ, ĩ́ ĩ-nḗjə́ najḗ éda na ĩ-taā́ kemḿ al alé.

¹⁴Ba yáá̄ n mā́ m-mbāté́ gṓi té sé́y ní, i de kéré́y gḗ ké bēé́ loói ké əhoñ gṓ yáá̄ ndóó́ yā́ Balam. Tɔ́dṓ Balam ɔ́jə́ Balak kadḗ əyā́ gūmbə́ no ngán Israel gḗ té yā́ səlā́ndé́ kadḗ əsañ dā́ ké tṓl ba tuñ kadḗ besə́ gḗ ō, kadḗ rāā́n ájə́ba ō.

¹⁵Tá báy tɔ́ ní, ngé ndóó́ yáá̄ yā́ Nikolaitə́ té gḗ i bēé́ loói ō.

¹⁶I beé́ ní, ĩ-tūr hálí. Ré ĩ-tūr hálí al anī́, m-ā́ m-ā́w loói ngɔ́r n toṓ té yā́ rṓdó́ kə́ kəyā́ ké tań́ té.

¹⁷Deḗ n i kə́ mbī́neé́ anī́, ādḗ oṓ yáá̄ n Ndíl əda Egəlijə́ gḗ ní. Deḗ n tetə́ rṓo anī́, m-ā́ m-ādḗn *máná ké to loó bṓo té ō, m-ā́ m-ādḗn mbál ké ndaá ké ndangə́n rī́ ké kijə́ dɔ́ té ō. I deḗ n a ənge mbál ní ngóy n a geṛ rī́ ní, ba de ké rang a geṛ alé.

Makətübə́ n ndang adḗn Egəlijə́ ké Tiyatir ní

¹⁸Ī-ndang najḗ n toō ādḗ *de ké dɔ́ rā́ té yā Egəlijə́ ké Tiyatir. Najḗ n ngṓn Nə́bā́ n kumən to tītə́ ta ndɔ́ hor ō, njan to tītə́ gində́ nə́ngá kasə́ ō, əda ní n toó:

¹⁹m-geṛ kəla rāā́i gḗ ō, tár yā́i ō, taā́ kem yā́i ō, kəla yā́i ō, kəho rṓ tɔ́gə́ yā́i ō, m-geṛ kadḗ kəla rāā́i ké gogá́ laā́ tɔ́y nge ké ta kəla gír té ō.

²⁰Banī́ yáá̄ n m-mbāté́ gṓi té ní, i kəyá́ n éyá́ Jesabel ní. Ni i dəyá́ n əda na ni na i *nge koṓ ta banī́ ni i nge rāā́ kadḗ ngé kəla yā́m gḗ ndúmə́n ní, tɔ́dṓ ni-ndóó́dḗ rāā́ ájə́ba ké yā́ ndṓyń besə́ ō, kəsa dā́ ké tṓl ba tuñ kadḗ besə́ gḗ ō.

²¹M-éyá kum mbang m-ādḗn kadḗ tūrə́n hálən, banī́ ni-gey tūr hálən n i hál rāā́ ájə́ba ké yā́ ndṓyń besə́ ní alé.

- ²²Ñ toō b́aa m-ā m-ēnān dɔ tēŕa wur kɔl t́e, naā t́e kə madēn gē ń a rāyñ seneé ní ō. Ba ré niñ-lōōn gír yáá ndóō yān t́e anī, m-ā m-ēnād́e dɔ tēŕa ní t́e alé.
- ²³Tá b́ay tɔ ní, m-ā m-rāā kadē ngánən gē a oyñ. Loo ń noō t́e Egəlijə gē malang a gerēn kadē mā i nge geṛ gír ḱe kem deē t́e ō, nge geṛ yáá gē ń kem deē gey ní ō. Yáá ń m-ā m-rāā sesí kógēm kógēm ní, i kə gō kəla rāāsí gēé.
- ²⁴Ba sīi gotə de ḱe Tiyatir gē ń ī-ndigiī yáá ndóō ń noō aĺ ō, ī-gerī yáá ḱe to loo mundə t́e yā *Sətan títə ń niñ-ədaneeé ní aĺ ō ní, m-ēndā yáá ḱe rang ḱe kɔy dɔsɪ t́e alé.
- ²⁵Ba yáá ń sīi āwīneeé b́a ní, éhɔī sásáp b́at́e kadē m-ūgəñ.
- ²⁶Deē ń tetə rōō, adē kəla rāām gē ní ni-əndā kumən gírí ba rāā anī, m-ā m-ādē a oɔ bē dɔ nápar de gē t́e.
- ²⁷Ni a oɔ bē dɔd́e t́e i kə ndéy gindíi. Ni a tōōd́e i títə loo tōō jóó nánjə beé.
- ²⁸Títə ń bɔbám adēmneeé tógé ní, mā m-ā m-ādē deē ní dɔǵe loo tī ō.
- ²⁹Deē ń i kə mbīneeé anī, ādē oō yáá ń Ndíl əda Egəlijə gē ní.

REV 3

Makətübə ń ndang adēñ Egəlijə ḱe Sardə ní

- ¹Ī-ndang najə ń toō ādē *de ḱe dɔ rā t́e yā Egəlijə ḱe Sardə. Najə ń deē ń ndí ḱe sīrí gē yā Nəbā ō, t́eyō ḱe sīrí gē ō i jīn t́e əda ní n toó: m-geṛ kəla rāāi gē, ī i de ḱe rīi bār kadē na ī-ndi kə kumií, banī ī i de ḱe koy kōó.
- ²Áá jájá dɔ rōi t́e, ba gotə gē ń nayñ á a rāān yā koy ngɔr ní, ādəd́e tógə. Tɔdō kəla yái ń ī-rāā ta kum Nəbā yām t́e ní, mā m-áá kadē majə ɔtə kə taá alé.
- ³Loo koō najə ń oō ō, loo taā ń ī-taā ō ní, ādē əga kemií dɔ t́e. Ī-ngōm najə ní ba ī-tūr hálí. Ré ī-ndi dɔ rōi t́e aĺ anī, m-ā m-reē títə nge bɔgə beé, kanjə kadē ā ī-geṛ kum mɔng ń m-ā m-reē yā kəhɔīneeé dɔ jīi t́e ní.
- ⁴Bá tā ba ī āw kə de kéréy gē Sardə noó, niñ i ngáy alé, banī rāān adē yáá ḱe majal tákə kübə yād́e alé. Niñ a oōñ kübə ḱe ndaa yā njərañ sem, tām niñ-asəñ.
- ⁵Adē deē ń tetə rōō ní, a əlañ kübə ḱe ndaa rōn t́e ō, m-ā m-kúsá rīn kōó kem makətübə ndi kə kumuú t́e aĺ ō, m-ā m-əda ta kum Bɔbám niñ kə deē yān gē ḱe dɔ rā t́e gē t́e na ni i deē yām ō.
- ⁶Deē ń i kə mbīneeé anī, ādē oō yáá ń Ndíl əda Egəlijə gē ní.

Makətübə ń ndang adēñ Egəlijə ḱe Piladelpi ní

- ⁷Ī-ndang najə ń toō ādē *de ḱe dɔ rā t́e yā Egəlijə ḱe Piladelpi: Najə ń de ḱe *tál, ḱe rōkum ń lakélé yā Dabid i jīn t́e adē teē ta róbə anī de ḱe yā kutə a gətóo ō, utə anī de ḱe yā teē a gətóo ō əda ní n toó:

⁸m-geṛ kəla rāāi gē. Áḗḗ, m-éyḗ ta róbé kógēm adē ra kə wōyōó noí té, ba deē kógēm ké asə kutə gətóo, tɔdɔ tógí i ngáy alé, ba ī-ngōm najə yām ō, ī-mbāté rīm al ō.

⁹Áḗḗ, de gē ké kem kújə ndi *Sətan té ní, m-ādī sedá. Niñ i ngé gē n ədañ na niñ na i *Jipə gē, banī niñ i Jipə gē al ní. Tɔdɔ niñ i ngé soṛ gē. Áḗḗ, m-ā m-rāā kadə a reēñ yā kəsə nodé nang té njaí té ō, a gerēñ kadə mā m-tárii ō.

¹⁰Ī ī-tégā taí ba ī-ngōm najə yām ní, mā m-ā m-ngōmī kum mbang n yáḗ nāa a reē n dɔ de gē malang té yā nāañ de ké dɔ nang té gē ní ō.

¹¹M-ā m-reē ngɔr. Yáḗ n āwñ ní, éhó sásáp na sōgé deē kógēm taā *jākā mbang yāi kɔ́.

¹²Deē n a tetə rōō ní, m-ā m-rāā kadə ni a tél kágē nga dan *kújə yā Nóbā yām. Ni a teē kɔ́ kemeé al i ké báté gē té. M-ā m-ndang rī Nóbā yām dɔn té ō, rī bē yā Nóbā yām n i *Jerusalem ké kijə ké ĩ dɔ rā té rō Nóbā yām té a risə kē nang té ní, m-ā m-ndang dɔn té ō, m-ā m-ndang rīm ké kijə dɔn té ō.

¹³Deē n i kə mbīnéé anī, ādə oō yáḗ n Ndíl əda Egəlijə gē ní.

Najə n ɔrēñ kə Egəlijə ké Laodise ní

¹⁴Ī-ndang najə n toō ādə *de ké dɔ rā té yā Egəlijə ké Laodise: Najə n deē n i Amen ō, ni i de ké kum té ké nge ra dɔ ndūn té ō, ni i de ké rōkum ō, Nóbā əndā yáḗ malang i kə ta kūlneé ō əda ní n toó:

¹⁵m-geṛ kəla rāāi gē, adə ĩ i de ké ī-sɔl al ō, ī-təngā al ō. Ba majə kadə ī-sɔl, aláa ī-təngā tá.

¹⁶Adə dan n ĩ ɔbē bumbəru, ba ī-sɔl al ō, ī-təngā al ō ní, m-ā m-tōmbī kɔ́.

¹⁷Tām ĩ əda na éngé yáḗ ngáy ō, na ī-kāñ yáḗ kəngə kə dɔ naā té ō, ndoō yáḗ kógēm na rāāi al ō, ba ī-geṛ kadə ĩ i de ké rōi tō ndoō al ō, kumií to ndoō al ō, ī-ndoō al ō, kumií ḗḗ loo al ō, rōi i karī al ō ní,

¹⁸m-ɔjī kadə ī-mang lór ké nō horoó jīm té tá kadə ī-téləñ de ké nge kəngə yáḗ ō, ī-mang kūbē ké ndaa jīm té əla rōi té, tá kadə rōi səlīnéé najə yā rōi ké karī té al ō, ī-mang dáwá kum jīm té úr kumií té tá kadə ḗḗ loo ō.

¹⁹De gē malang n mā m-tárdé ní, m-gɔryɔdə ō, m-əndádé m-ɔjəñdə yáḗ ō. I beé ní ī-təngā ba ī-tūr hálí.

²⁰Áḗḗ, m-ra ta róbé kújé té ba m-gógē ta kújə. Ré deē kógēm oō ndūm ba teē ta kújé anī, m-ā m-údə gōn té ō, m-ā m-ésá yáḗ seneé ō, ni a əsa yáḗ señ ō.

²¹Deē n a tetə rōō anī m-ā m-ādə a ndi señ dɔ kōr kágē mbang yām té, tītə n məkó m-tetəñ rōō á m-ndiñ kə Bəbám dɔ kōr kágē mbang yān té ō ní.

²²Deē n i kə mbīnéé anī, ādə oō yáḗ n Ndíl əda Egəlijə gē ní.

REV 4

Rɔ̀ȳn Nébā dɔ rā́ t́

- ¹Gō yáá gē n̄ noō t́ anī, yáá n̄ m-ááā ní n̄ toó: Teēn̄ ta róbá kógēm̄ dɔ rā́ t́, anī deē n̄ ɔ̄ najē sem̄ ta kəga dɔ á ndūn̄ bār̄ tītē kōō bərúnjə adē m-ōō ní, əda na: Āl̄ kē laā adē m-ójīi yáá n̄ a rāā yā rāā yáá gō t́ ní.
- ²Anī kē ta jī t́ noō Ndíl əhɔ̄m̄, ba yáá n̄ m-ááā ní n̄ toó: Kōr̄ kágē mbang kógēm̄ i kə kəndā dɔ rā́ t́ ɔ̄, deē kógēm̄ ndi dɔ t́ ɔ̄.
- ³Ba nge n̄ ndi dɔ kōr̄ kágē mbang t́ ní ndélē tītē mbaĀ *jaspə ɔ̄, mbaĀ sarduan ɔ̄, tá kə dēsé bā kə ndélē tītē mbaĀ emerodə gīr̄ gidə kōr̄ kágē mbang ní ɔ̄.
- ⁴Kōr̄ kágē mbang kə rang gē kutə jōó gidə i ś ndi gīrēn̄ gidə kōr̄ kágē mbang ní. Ba *kum kɔ̄ gē kutə jōó gidə i ś ndiñ dɔ kōr̄ kágē mbang gē ní t́. Niñ-ɔ̄ɔ̄n̄ kúbə kə ndaa ɔ̄, *jākā mbang kə rāā kə lór̄ i dɔdɔ́ gē t́ ɔ̄.
- ⁵TeĀ mañ gē teēn̄ tū kōr̄ kágē mbang ní t́ ɔ̄, ndū de gē bār̄ tū t́ ɔ̄, mañ ndang tū t́ ɔ̄. Hor lám̄ba gē sīrī́ n̄ i Ndíl kə sīrī́ gē yā Nébā ní, unjēn̄ no kōr̄ kágē mbang ní t́.
- ⁶Bā bo kə to tītē yáá rāā wér̄ kógēm̄ kə unjē yár̄ yár̄ tītē kər̄istal to no kōr̄ kágē mbang ní t́ ɔ̄. Yáá kə kumuú gē ś kə kumdá i ngáȳ nodá t́ ɔ̄, gōd́ t́ ɔ̄, rañ dɔ kōr̄ kágē mbang ní t́ danaá bang ɔ̄, kə gō gidíí ɔ̄.
- ⁷Yáá kə kə kumuú kə ta kəga dɔ to tītē bɔl ɔ̄, kə nge kɔ̄ jōó to tītē duĀ mañg kə bəra ɔ̄, kə nge kɔ̄ mətá, ta kumən to tītē ta kum deē ɔ̄, kə nge kɔ̄ ś to tītē kər̄o kə a nēĀ beé ɔ̄.
- ⁸Yáá kə kə kumuú kə ś gē ní, bōgəd́ gē i mehé mehé kə dɔdɔ́ gēé. Kumdá i ngáȳ gidə bōgəd́ gē ní t́ ɔ̄, kemeé ɔ̄. Kadaá gē ndɔ́ gē ní, niñ-ədañ kanjə taā koō na: Kóɔbē Nébā n̄ i de kə bo kə tógən̄ i ngáȳ ní, ni i kə *tál̄ tál̄ tál̄. Ni i Nge n̄ ndi kété ɔ̄, ndi ngəlaā ɔ̄, a reē ɔ̄ ní.
- ⁹Kə dɔ kɔsə n̄ yáá kə kə kumuú kə ś gē ní a ɔsənēn̄ gɔn̄ nge n̄ ndi dɔ kōr̄ kágē mbang t́, adē i nge n̄ ndi kə kumneé kə dɔ bāl̄ gē bāl̄ gē ní ɔ̄, kə dɔ rɔ̀ȳ n̄ niñ a rɔ̀ynən̄ ɔ̄, a ndadē adənən̄ ɔ̄ ní,
- ¹⁰*kum kɔ̄ kə kutə jōó gidə i ś gē əsōn̄ kə nang t́ no nge n̄ ndi dɔ kōr̄ kágē mbang t́ ní, niñ-rɔ̀ȳn̄ nge n̄ ndi kə kumneé kə dɔ bāl̄ gē bāl̄ gē ní ɔ̄, niñ-bōkén̄ *jākā mbang yād́ gē nang t́ no kōr̄ kágē mbang t́ ɔ̄ ba ədañ na:
- ¹¹Kóɔbē Nébā yājí, ĩ́ əsə kadə ɔsən̄ gɔn̄íí ɔ̄, rɔ̀ynī ɔ̄, əsə kənge tógə ɔ̄, tɔdɔ́ i ĩ́ n̄ ĩ-rāā yáá malang ní. ĩ́ ĩ-gey kadə yáá gē toñ anī, yáá gē ní i kə kəndád́.

REV 5

Makətübē ɔ̄, Ngōn̄ batē ɔ̄

- ¹Anī m-áá makətübē kógēm̄ kə ndangən̄ yáá kemeé ɔ̄, gidə t́ ɔ̄, kə ɔsən̄ mbō tū t́ gír̄ loo sīrī́ ɔ̄, jī kɔ̄ nge n̄ ndi dɔ kōr̄ kágē mbang t́ ní.

- ²Gō té anī m-áa *de ké do rā té kógēm ké tógən i ngáy əda kə tógó na: I náā n asə kōr mbō ké tū makətübē ní toō té ba teē kemən ní?
- ³Ba deē kógēm ké do rā té aké ké do nang té, aké ké gír nángāá, ké asə teē makətübē ní, aké kəa kem ní, gətóo.
- ⁴Adē m-nōo ngáy tōdō de ké asə teē makətübē ní, aláa kəa kə kumneé ní, gətóo.
- ⁵Banī deē kógēm ké dan *kum kōō gē té ədam na kə m-nōo alé. Na kə m-áaā, na bōl ké gír bē yā *Juda té ní i de ké gír kaa yā Dabid té ní, na tetə rōō yā kəsəń mbō ké sīrī gē ké tū makətübē ní té kōr ō, na tetə rōō yā teēń kemən ō.
- ⁶Ba m-áa Ngōn batē kógēm ra kə njan ké doó do kōr kāgē mbang ní té danaá bang ō, dan yáa ké kə kumuú ké só gē ní té ō, dan *kum kōō gē ní té ō. To tītē ké əjań míndən beé ō, gajən gē i sīrī ō, kumən gē i sīrī ō. Kumən ké sīrī gē ní, i Ndíl ké sīrī gē yā Nóbā ní əlańdə adē awń kə loo gē té malang do nang té ní.
- ⁷Ngōn batē ní njērā kə kété yā taā makətübē ké jī kə nge ní ndi do kōr kāgē mbang té ní.
- ⁸Ba dan ní ni-taā makətübē ní oy anī, yáa ké kə kumuú ké só gē ní ō, *kum kōō ké kutə jōō gidə i só gē ní ō, əsōn kə nang té non tá. Kənde i jīdē gē té kógēm kógēm ō, kópə gē ké rāā kə lóró ké ítər rosə kem gē i jīdē gē té ō. Yáa gē ní noō i ndōy yā de gē ké ɔrəń kańdə tām yā Nóbā té.
- ⁹Niń-əniń pā ké kijə ní toō: Ī əsə taā makətübē ní, ba kəsə mbō ké ta té kōr. Tōdō əjań míndí adē ĩ-gāng do gír bē gē malang ō, do de gē ké ta yādē gē i tayā tayā malang ō, gírdé i tayā tayā malang ō, nápardé i tayā tayā malang ō, adē Nóbā kə ta kŭl mósí.
- ¹⁰Ī-rāādē adē téləń de ké kem bē kōō té gē ō, téləń *ngé tuń yáa gē ō, tām yā Nóbā yājí té. Adē niń a oōń bē do nang té.
- ¹¹Anī m-áa *de ké do rā té gē ké niń i ngáy ō, m-oō ndūdó ō. Dübūúdē i nja kutə kə gogé, rań gīrəń gidə kōr kāgē mbang ní ō, yáa ké kə kumuú ké só gē ní ō, *kum kōō gē ní ō.
- ¹²Niń-unəń ndūdó kə doó ngáy ədańneé na: Ngōn batē ní əjań míndən ní, asə kənge tógə ō, yáa kənge ō, kum kedə ō, ngańg ō, rōy ō, kəsə gɔn ō, tōy ō.
- ¹³Ba yáa malang ké do rā té ō, do nang té ō, gír nángāá ō, do bā bo té ō, kum bā bo té ō ní, m-oō ndūdó ədań na: Tōy ō, rōy ō, kəsə gɔn ō, tógə ō, i yā nge ní ndi do kōr kāgē mbang té ní ō, i yā Ngōn batē ō, kə do bāl gē bāl gē.
- ¹⁴Anī yáa ké kə kumuú ké só gē ní ədań na: *Adē i tītē ní noō. Loo ní noō té *kum kōō gē ní əsōn kə nang té rōyńəń.

REV 6

Mbō ké sīrī gē

- ¹Anī m-áá Ngōñ batē ɔsə mbō ké ta kəga dɔ ké dan ké sīrí gē té ɔr. Anī dan yáá ké kə kumuú ké sɔ gē té ní, m-ōō nge ké kógēm dandé té əda kə ndūn ké bār tītē ndāng mañ beé na: Ī-reē.
- ²Anī m-áá səndá ké ndaa. Ba deē ní ndi gidən té ní, əhɔ gə gərə jīn té. Adəñ deē ní *jākā mbang kógēm. Ba ni-aw i ké nge tetə rōō té, yā kaw tetə rōō.
- ³Dan ní ɔsə mbō ké nge kɔ jōó ɔr anī, m-ōō ndū yáá ké kə kumuú ké nge kɔ jōó əda kə tógó na: Ī-reē.
- ⁴Anī səndá ké rang ké kərə tītē hor beé teē. Ba deē ní ndi gidən té ní, adəñəñ kadē taā kem ɔl ləm ké dɔ nang té kōó, yā kadē de gē tōlən naā ō, adəñəñ kaskar ké bo ngáy ō.
- ⁵Dan ní ɔsə mbō ké nge kɔ mətá ɔr anī, m-ōō ndū yáá ké kə kumuú ké nge kɔ mətá əda kə tógó na: Ī-reē. Anī m-áá səndá ké ndul, ba deē ní ndi gidən té ní, yáá mbōjə kɔy yáa i jīn té.
- ⁶Anī m-ōō ndū yáá ké bār tītē ndū deē beé dan yáá ké kə kumuú ké sɔ gē ní té, kōó əda na: Ī-ndégə kōō gémə kem yáá kógēm tām yā kəla ké ndō kógēm té ō, ĩ-ndégə kōō ɔrjə kem yáa mətá tām yā kəla ké ndō kógēm té ō. Ba yā yibə ō, kasə *nduú ō báa, ɔdə rō alé.
- ⁷Dan ní ni-ɔsə mbō ké nge kɔ sɔ ɔr anī, m-ōō ndū yáá ké kə kumuú ké nge kɔ sɔ əda na: Ī-reē.
- ⁸Anī m-áá səndá ké bálən ndul gusə gusə. Ba deē ní ndi gidən té ní, rīn na i yo ō, loo ké bádá un gōn ō. Ré gángəñ dɔ nang gír loo sɔ anī, gírən ké kógēm ní, adəñdə tógə dɔ té kadē tōlən de ké tū té gē kə kaskaraá ō, kə bōó ō, kə moyoú ō, kə dā ngāng gē ké dɔ nang té ō.
- ⁹Dan ní ni-ɔsə mbō ké nge kɔ mí ɔr anī, de gē ní tōləndé tām najə yā Nəbā té ō, najə ké kum té ní niñ-ədañ té ō ní, m-áádə gír *loo tuñ yáá té.
- ¹⁰Niñ-əgañ kɔr ngáy ədañ na: Ngoljí ké *tál ō, ké rōkum ō, ā ɔr bāā loo gāng sarya té ō, loo dal bāā mósəjí, dɔ de ké dɔ nang té gē té ō, i báté róngáy té?
- ¹¹Anī adəñdə kŭbə ngāl ké ndaa kógēm kógēm kə dɔdə gēé, ba ədañdə na kə tégāñ tadé séy báy kə ngóōñneé báté kadē madə kəladé gē ō, ngákóúđé gē ō ní kadē tōləndé tītē yádé ní, kutədé kə asə naā pá tá.
- ¹²Dan ní ni-ɔsə mbō ké nge kɔ mehé ɔr anī, m-áa dɔ nang ndew ngáy ō, mbang tél ndul tītē ngong ké rāa kə yīi səndá beé ō, nāa kə taá tél to tītē mósə beé ō.
- ¹³Táyō ké dɔ rā té gē tésōñ nang té tītē bogəró kótə ké nél ké bo ngáy yéyn adə uř beé.
- ¹⁴Dɔ rā aw kōó tītē makətübə ké deē bíř gidə naā té beé ō, mbał bo gē malang ō, doř loo gē malang ō, ndótəñ kōó loo ndadé gē té ō.

¹⁵Mbañg ké do nang té gē ō, de ké bo gē kə ngol áskar gē ō, de ké ngé kənge yáa gē kə de ké ngañg gē ō, bəlo gē kə de ké kóŵ rōdéd gē malang ō, bōŵñ rōdéd bəlo mbañ gē té ō, mboŵ mbañ gē té ō.

¹⁶Niñ-ədañ mbañ bo gē ō, ngán mbañ gē ō na kə tésōñ dōdéd té ba kə bōŵñdéd kōŵ say ta kum nge ní ndi do kōr kəgē mbañg té ní ō, ta wōñg yā Ngōñ batē té ō.

¹⁷Tōdō ndō ké bo yā wōñg yādéd ugē kōŵ ní i náā n asə ra dōŵ?

REV 7

De ké 144 000 gē ké dan ngán Israel gē té

¹Gō yáa noō té anī, m-áa *de ké do rā té gē só rañ kíł do nang ké só gē té. Niñ-əhōñ nél ké só gē ké do nang té gotə kógēm, yā kadē nél əla do nang té al ō, do bā bo té al ō, do kəgē kógēm té al ō.

²Anī m-áa de ké do rā té kógēm ké rang jì gír bē té. Ni-əhō mbō yā Nəbā ké ndi kə kumneé jīn té. Ni əga kór ngáy ədañ de ké do rā té ké só gē ní adēñdéd kadē nujəñ do nang ō, bā bo ō ní na:

³Ī-lōōi nujə do nang ō, bā bo ō, kəgē ō, báté kadē ré j-əndā mbō no ngé rāā kəla gē yā Nəbā yājí té pá tá.

⁴Anī m-ōō kutə de gē ní əndāñ mbō nodé té ní: Niñ i deē 144 000, əyñdéd i kə gír bē gē malang yā ngán Israel gē.

⁵De gē ké gír bē yā *Juda té ní əsəñ mbō nodé té ní i deē 12 000, ké gír bē yā Ruben té i deē 12 000, ké gír bē yā Gad té i deē 12 000,

⁶ké gír bē yā Aser té i deē 12 000, ké gír bē yā Nepətali té i deē 12 000, ké gír bē yā Manase té i deē 12 000,

⁷ké gír bē yā Simeŵ té i deē 12 000, ké gír bē yā Lebi té i deē 12 000, ké gír bē yā Isakar té i deē 12 000,

⁸ké gír bē yā Jabulŵ té i deē 12 000, ké gír bē yā Jəjep té i deē 12 000, ké gír bē yā Benjamə té i deē 12 000.

Kósə de ké ngáy gē

⁹Gō yáa ní noō té anī, m-áa kósə de ké ngáy gē, ké deē asə tédádéd alé. Niñ-ijīn i kə dan nápar de gē té malang ō, dan gír bē gē té malang ō, dan gír de gē té malang ō. Niñ-ndañ kə njadéd dōŵ ta kōr kəgē mbañg té ō, kə no Ngōñ batē té ō. Ūññ kübə ngāl ké ndaa gē ō, əhōñ ta jī kəgē túmbur gē jīdéd té ō.

¹⁰Niñ-əgañ kór ngáy ədañ na: Kajə deē i yáa yā Nəbā yājí ní ndi do kōr kəgē mbañg té ní ō, i yā Ngōñ batē ō.

¹¹Anī *de ké do rā té gē malang ní ra gīrəñ gidə kōr kəgē mbañg ō, *kum kōŵ gē ō, yáa ké kə kumuú ké só gē ō ní, əsō əsəñ nodé nang té no kōr kəgē mbañg té, ba rōyñ Nəbā

¹²ədañ na: *Adē i tītē n noō! Tōȳ ō, kəsə ɣən ō, kum kedē ō, ndadē ō, rɔȳ ō, tógə ō, ngañg ō, i yáa yā Nébā yājí, kə dɔ bāl̄ gə bāl̄ gə! Adē i tītē n noō!

¹³Anī *kum kɔɔ kógərn̄ dan madən̄ gə té dəjeṁ najē əda na: De gə n ɔŋn̄ kúbē ngāl̄ ké ndaa gə noó ní ké i naá gə ō, j̄n̄ i rá ō wa.

¹⁴Anī m̄-tél̄ m-ədan na: Kóɔm̄, ikó i-geṛ mbak al̄ a. Loo n̄ noō té ni ədam̄ na: I de gə n̄ teēn̄ kum yáa nāá ké bo ngáȳ té ní. Niñ-tégoñ kúbē ngāl̄ yādé gə adē unjē i kum mósə Ngōñ batē té.

¹⁵I tām̄ najē n̄ noō té n niñ-ndañ ta kōr̄ kágə mbang yā Nébā té, ba rāān̄ kəla adənəñ ndɔ́ ō, kadaá ō, kem kújə yān̄ té ní. Deē n̄ ndi dɔ kōr̄ kágə mbang té ní a ngōmdá.

¹⁶Bō a rāādé tɔ al̄ ō, kəndā a rāādé tɔ al̄ ō, mbang ō, kəngān̄ ō, a rāān̄ yáa sedé tɔ al̄ báté ō.

¹⁷Tɔdɔ Ngōñ batē n̄ ndi dɔ kōr̄ kágə mbang té danaá bang ní, a ul̄d́ ō, a aṽ sedé ta kəba mañ ké a rāā kadē deē ndi kə kumneé té ō. Nébā a ɔl̄ mañ nōó ké kumdé té kɔ́ ō.

REV 8

Mbō ké nge kɔ sīrí

¹Dan n̄ ni-ɔsə mbō ké nge kɔ sīrí ɔr̄ anī, loo tél̄ to kúkúkú dɔ r̄ə té asə ngán mbang kutə mətá.

²Anī m-áa kadē adən̄ *de ké dɔ r̄ə té ké sīrí gə n̄ rañ no Nébā té ní bərunjə gə sīrí.

³Loo n̄ noō té de ké dɔ r̄ə té ké rang reē ra kadə *loo tuñ yáa té, kə ganán̄ ké rāā kə lórú. Anī adənəñ kajaja ngáȳ kadē ndējə Nébā, naā té kə ndōȳ yā de ké *tál̄ gə malang, dɔ *loo tuñ yáa ké rāā kə lórú n̄ ra kété no kōr̄ kágə mbang té ní.

⁴Sa kajaja ní j̄ j̄ de ké dɔ r̄ə té kum kə dɔ́ ta kum Nébā té, naā té kə ndōȳ yā de ké *tál̄ gēé.

⁵Anī *de ké dɔ r̄ə té un ganán̄ ní ō, ɔy hor ké dɔ *loo tuñ yáa té bōkə kemeé adē rosə ō, ba bōkə dɔ nang té. Anī mañ ndang ō, ndū de gə bār̄ ō, mañ tel̄ ō, dɔ nang ndew ō.

Bərunjə gə

⁶Loo n̄ noō té de ké dɔ r̄ə té ké sīrí gə n̄ bərunjə ké sīrí gə i j̄idé té ní, əndañ dɔ r̄d́é danaá yā kōr̄ bərunjə gə ní.

⁷*De ké dɔ r̄ə té ké ta kəga dɔ kōr̄ bərunjə, anī kōsə mañ ō, hor ō n̄ əlañdé naā té kə mósó ní, bōkəñdé dɔ nang té. Adē ré gángəñ dɔ nang gír loo mətá anī, hor ɔɔ gírən̄ ké kógərn̄ kɔ́ ō, ré gángəñ bütə kágə gə gír loo mətá anī, hor ɔɔ gírən̄ ké kógərn̄ kɔ́ ō, ɔɔ mu ké mbōl̄ gə malang kɔ́ ō.

8*De ké dɔ rā té ké nge kɔ jōó kōr bərúnjə, anī əniñ yáá kərēy ké to tītə mbaĭ ké ɔɔ hor beé kum bā bo té. Adə ré gángəñ bā bo gír loo mətá anī, gírən ké kógə́m tél mósə.

9Yáá ké kum bā bo té gə́ n Nə́bā rāādə ní, ré gángə́ndə gír loo mətá anī, gírən ké kógə́m oy malang ɔ, ré gángə́ñ bütə to bo gə́ gír loo mətá anī, gírən ké kógə́m nuje malang kɔ́ ɔ.

10*De ké dɔ rā té ké nge kɔ mətá kōr bərúnjə, anī táyɔ́ kógə́m ké bo ɟi dɔ rā té əsɔ, unjə tītə hor ngeĭ beé. Ré gángə́ñ bā gə́ gír loo mətá anī, táyɔ́ ní əsɔ i dɔ gírən ké kógə́m té ɔ, dɔ kə́ba mañ gə́ té ɔ.

11Rī táyɔ́ ní na i Wur Katə. Ré gángə́ñ mañ gə́ gír loo mətá anī, gírən ké kógə́m tél i wur katə. Adə de gə́ ngáy oyñ, tɔ́dɔ mañ gə́ ní atəñ kɔ́.

12De ké dɔ rā té ké nge kɔ sɔ kōr bərúnjə, anī mbang n gángə́ñ gír loo mətá ɔ, nāā n gángə́ñ gír loo mətá ɔ, bütə táyɔ́ gə́ n gángə́ndə gír loo mətá ɔ ní, gífdə ké kɔ mətá gə́ tetəñ ndul malang. Adə ré gángə́ñ loo ké kadaá gír loo mətá anī, gírən ké kɔ mətá tetə ndul ɔ, ré gángə́ñ loo ké ndɔ́ gír loo mətá anī, gírən ké kɔ mətá tetə ndul ɔ.

13Anī m-áá kərɔ́ kógə́m nēĭ bōdə rā té, ba un ndūn kə́ dɔ́ ngáy ədañ na: Rɔ́ tɔ́ ndoɔ, rɔ́ tɔ́ ndoɔ, rɔ́ tɔ́ ndoɔ i yā de ké dɔ nang té gə́, dan n gotə *de ké dɔ rā té ké mətá gə́ a kōrə́ñ bərúnjə gə́ ní.

REV 9

1*De ké dɔ rā té ké nge kɔ mí kōr bərúnjə, anī m-áá táyɔ́ kógə́m ɟi dɔ rā té əsɔ dɔ nang té. Adəñ táyɔ́ ní lakélé ta bəlo ké bo ngáy ké ngónən gətóo.

2Ni-teē ta bəlo ní anī, sa kógə́m teē tū té tītə sa hor ké bo ngáy beē. Sa ní rāā adə mbang ndul ɔ, loo risə til ɔ.

3Yim gə́ teēñ tū sa ní té, ba taāñ loo dɔ nang té. Adə́ndə tógə́ ké to tītə yā kókə́rang gə́ ké dɔ nang té beē.

4ɔgə́ndə rāā yáá ké majal kə́ mu ké dɔ nang té ɔ, kə́ mbī yáá ké mbōĭ ɔ, kə́ kə́gāá ɔ, banī de gə́ n mbɔ́ yā Nə́bā gətóo nodé té ní tá kə́ rāā́ndə yáá ké majal.

5Adə́ndə ta róbə tɔ́ldə alé, banī kadə rāā́ndə yáá ké tōr bátə nāā mí. Ba yáá ké tōr n niñ a rāāñ de gə́ ní, to i tītə kókə́rang ké əga deē adə tōrən beé.

6Kem ndɔ́ gə́ ngeé n noɔ té ní, de gə́ a sāāñ yo, ba a əngeñ al ɔ, a geyñ yo, ba yo a əyďé kɔ́ ɔ.

7Ba yim gə́ ní toñ tītə sənda gə́ ké rákə́ñ yáá rōdɔ́ té əndānə́n dɔ́dɔ́ danaá tām yā rɔ́ tɔ́ beē. Yáá ké tītə *jākā mbang ké rāā kə́ lór gə́ i dɔ́dɔ́ gə́ té ɔ, ta kumdə to i tītə ta kum deē beé ɔ.

8Nə́nga dɔ́dɔ́ to i tītə nə́nga dɔ́ de ké dəyá beé ɔ, ngā́ngďə to i tītə ngā́ng bɔl beé ɔ.

- ⁹Kübē ní əlan ta nganjədə té ní, to i tītē ké rāā kə gindīí beē ō, kōō bōgədə bār tītē kōō púsə səndá ké ngáy gē ké ȳñ ngōdē ta kaw kē ta rōō té beē ō.
- ¹⁰Kəládé to tītē kəlá kókərang beé ō, gənadé i ta té ō. Tógədə ní kadē a rāāñnéé de gē yáá ké tōr nāā mí ní, i tū kəládé té ō.
- ¹¹Mbañg ké dɔdɔ té i de ké dɔ rā té ké ndi i kem bəlo ké bo ngáy ké ngónən gətóó té. Rīn ké kə ta Hebəro na i Abadɔ ō, ké kə ta Gərek na i Apolyon ō. Kum rī ní na i nge nujə yáá.
- ¹²Yáá ké majal ké ta kəga dɔ māñ kōó, ba ké rang gē jōó a utēñ gō báy.
- ¹³*De ké dɔ rā té ké nge kɔ mehé kōr bərúnjə, anī m-ōō ndū deē bār tū gajə gē ké dɔ *loo tuñ yáá ké rāā kə lóró ní ra no Nébā té ní.
- ¹⁴Ni-ɔr najə kə de ké dɔ rā té ké nge kɔ mehé ní bərúnjə i jīn té ní, ədan na kə tútə de ké dɔ rā té ké sɔ gē ní dɔŋndé dɔ bā Opəratə ní i bā ké bo ní té.
- ¹⁵Anī tútəñ *de ké dɔ rā té ké sɔ gē ní əndāñ dɔdɔ danaá tām yā kum mbang ō, ndō ō, nāā ō, bāl ō ní kadē tōlēñnéé de gē té ní. Ré gángəñ deē ndul gē gír loo mətá anī, gírən ké kógəñ ní niñ-tōlēñdé malang kōó.
- ¹⁶Ngé rōō yádé gē ké ngé kal sənda gē ní, m-ōō kutədə: I dūbú kutə jōó nja i ngáy.
- ¹⁷Sənda gē ō, ngé kalđé gē ō ní m-ááđé ní toñ i beé: Kübē gindē ké nganjədə gē té to i tītē hor beé ō, ndul tītē mbał *sapir beé ō, bálən to i tītē bál bursu beé ō. Dɔ sənda gē ní to i tītē dɔ bɔl beé, ba hor ō, sa hor ō, bursu ō, teē tadé té.
- ¹⁸Ré gángəñ deē ndul gē gír loo mətá anī, yáá ké tōr ké mətá gē ní i hor ō, sa hor ō, bursu ō ké a teē ta sənda gē té ní, tōl gírən ké kógəñ kōó malang.
- ¹⁹Tɔdɔ tógé sənda gē ní to i tadé té ō, kəládé té ō. Tām kəládé gē toñ i tītē lī gē beé, kə dɔdɔ géé ta té, yā rāāñ de gē yáá ké tōr.
- ²⁰Ba gotə de gē ní yáá ké tōr tōldé al ní, tūrēñ gidədə kōó ta besə gē ní niñ kó gē túdēñ kə jīdɔ ní té alé. Niñ-lōōñ gír rɔy ndíl ké majal gē té al ō, gír rāā besə lór gē té al ō, besə gindē arjāa gē té al ō, besə gindē nəngá kasə gē té al ō, besə mbał gē té al ō, besə kəgə gē té al ō. Besə gē ní asəñ kəa loo al ō, koō loo al ō, njərə al ō.
- ²¹Niñ-ndəngāñ rōdɔ tām tōl ní niñ-tōlēñ de gē té ní al ō, tām rāā kəga yádé gē té al ō, tām sāā naā loo kaya té yádé gē té al ō, tām bogə yádé gē té al ō.

REV 10

De ké dɔ rā té ō, makətübē ké dūú ō

- ¹Anī m-áa *de ké dɔ rā té ké rang ké tógən i ngáy, ȳ dɔ rā té a risə kē nang té. Ni-əla kil mañ rōn té tītē kübē beé ō, ké dēsə bā i dɔn té ō, ta kumən to tītē mbang beé ō, njan to tītē hor ké ra kə ngālāá bururu ō.

- ²Makətübē ké dūú ké kemən i ké teē i jīn té ō. Ni-əndā njan ké koo do bā bo té ō, ké geleé do nang té ō.
- ³Ni-əga kór ngáy tītē bɔl ké a nōō beé. Dan ní ni-əga kór anī, ndáñg mañ ké sīrí gē rāān ndūdé adē ɔr najē.
- ⁴Dan ní ndáñg mañ ké sīrí gē ɔrēñ najē oy á m-rāā yā ndang najē gē ní anī, m-ōō ndū deē kógēm ɔr najē do rā té əda na: Najē ní ndáñg mañ ké sīrí gē ɔrēñ ní, kə m-ór mbō ta té, ba kə m-lōō ndang.
- ⁵Anī *de ké do rā té ní m-áan ra kə njan ké do do bā bo té ō, do nang té ō ní, əla jī kɔn kum kə do rā té,
- ⁶ba túbē kə nge ní ndi kə kumneé kə do bāl gē bāl gē ō, rāā do rā kə yáa ké tū té gē ō, do nang kə yáa ké tū té gē ō, bā bo kə yáa ké tū té gē ō ní, əda na: Kum mband ké rang ké yā kəya kadē mañ tɔ gətóo.
- ⁷Ba kem ndō gē ní deē a oón ndū de ké do rā té ké nge koo sīrí loo kór bərúnjə té ní, yáa ké to loo mundē té yā Nóbā a rāā yáa. Ni-əda ngé kəla yān gē ní i *ngé koō ta gē ní najēn kété. Najē ní ni-əda ní i Najē ké Majē.
- ⁸Gō té anī *de ké do rā té ní ɔr najē sem adē m-ōō ndūn kété ní, tél ɔr najē sem báý tɔ əda na: Āw ī-taā makətübē ké teē kem ní to jī de ké do rā té ní ra do bā bo té ō, do nang té ō noó.
- ⁹Anī m-āw rō *de ké do rā té ní, ba m-ədan na kə adēm makətübē ké dūú ní. Loo ní noō té ni-ədam na kə m-taā kə m-əsa. Makətübē ní na a atē kemm té ba na a nel tam té tītē yibē tejə beé.
- ¹⁰Anī m-taā makətübē ké dūú ní jī de ké do rā té ní ba m-əsa. Dan ní i tam té ní, lúndē tītē yibē tejə beé, ba dan ní m-əsan oy anī atē kemm té.
- ¹¹Loo ní noō té ədamēñ na majə kadē najē ní Nóbā əndā tam té tam yā gir de ké ngáy gē té ō, nápar de ké ngáy gē té ō, gir ta ké ngáy gē té ō, mbañg ké ngáy gē té ō ní, kə m-tél kə m-ədə báý tɔ.

REV 11

De ké kum té ké jōó gē

- ¹Anī adēmēñ tēbā ké to tītē kágē mbōjé yáa beé, ba ədamēñ na kə m-íi doo kə m-mbōjé kújə yā Nóbā ō, *loo tuñ yáa ō, kə m-téda kutə de gē ní a rōyñ Nóbā kemeé ní ō.
- ²Kə m-əyá ndágə loo ké gīr gidə *kújə yā Kóóbē, ba kə m-lōō mbōjé. Tam na adēñ de gē ké niñ i *Jipə al gē ta róbé tēbā bē ké *tál njadé té nāā kutə só gidə i jōó.
- ³Ba m-ā m-ādē de ké kum té yām ké jōó gē kadē a ədam najē ké Nóbā əndā tadé té. Niñ a oōñ kúbē kəho ndoō yā kədañ najē ní ndō 1260.
- ⁴I niñ n i *kágē olibə ké jōó gē ō, dərə hor ké jōó gē ō ní rañ no kóo do nang té ní.

⁵Ba ré deē kógēm sāā rāādé yáá ké tōr anī, hor kógēm teē tadé té ba ɔɔ madē baādé gē. Náā nəkó n sāā rāādé yáá ké tōr ní, a oy i tītē n noō.

⁶Niñ-awñ kə tógə kutə ta dɔ rā, kadə mañ edə alé kem ndɔ gē n niñ a ədañneé najə n Nəbā əndā tadé té ní ɔ, awñ kə tógə rāā kadə mañ tél mósə ɔ, awñ kə tógə kənda dɔ nang kə yáá ké tōr ké tayā tayā gē kadə asə kumən yādé ɔ.

⁷Dan n niñ a ədañ najə ké kum té yādé oy anī, dā n teē kem bəlo ké bo ngáy ké ngónən gətóó té ní, a rōdó ɔ, a tetədə rō ɔ, a tōldé ɔ.

⁸Ba niñdó a to ndágə loo ké kem bē bo n unəñ gidə rī kə gogó əndāñ dɔ té na i Sodom ɔ Ejiptə ɔ ní té. Əndañ Kóɔbē yādé kə mayá tū kágə ké dēsé té i loo ngeé n noō té.

⁹De gē a jūñ kə dan gir de gē té ɔ, kə gir bē gē té ɔ, gir ta gē té ɔ, kə dan nápar de gē té ɔ, yā reē kəɔ niñdó ndɔ mətá kə núsə, ba ɔgəñ dubədé.

¹⁰De ké dɔ nang té gē a rāāñ rōnel najə yādé té ɔ, a əlañ kə yáá gēé yā kadə naā karī ɔ. Tɔdɔ *ngé koō ta ké jōó gē ngeé n toō ní, rāāñ de ké dɔ nang té gē yáá ké tōr gē ngáy.

¹¹Ba gō ndɔ ké mətá kə núsé ní té anī, koō kógēm ké a rāā deē kadə ndi kə kumneé, jū rō Nəbā té udə kemdó té, adə jū rañ kə njadé dɔɔ. Loo n noō té bōl rāā de gē n ɔāndé ní ngáy.

¹²Anī niñ-oñ ndū deē kógēm ké teē dɔ rā té, ədadé kə tógó na kə aləñ kə dɔɔ rōn té laā. Loo n noō té niñ-aləñ ta kum madə baādé gē té ta kaw dɔɔ, dan kil mañ té.

¹³Kum mbang ngeé n noō té ní, dɔ nang ndew ngáy. Adə ré gāngəñ bē naā té gir loo kutə anī, girən ké kógēm tətə nang té kōɔ malang. Adə de gē dūbú sīrí oyñ dan n dɔ nang ndew ní té ní. Gotə de gē n nɔyñ ní bōl rāādé, adə ɔsəñ ɔɔn Nəbā ké dɔ rā té.

¹⁴Rō tō ndoō ké kɔ jōó māñ kōɔ, ba ké nge kɔ mətá a reē ngɔr.

Bərúnjé ké nge kɔ sīrí

¹⁵*De ké dɔ rā té ké nge kɔ sīrí kōr bərúnjə anī, de ké ndūdé bār ngáy gē ɔrəñ najə dɔ rā té ədañ na: Ngɔlaā ní i Kóɔbē yájí niñ kə *Kərist yāneé n a ɔɔñ bē dɔ nang té ní. Ni a ɔɔ bē i kə dɔ bāl gē bāl gē.

¹⁶Kum kɔɔ ké kutə jōo gidə i só gē n ndiñ no Nəbā té dɔ kōr kágə mbang yādé gē té ní, əsə sébəñ kumdé nang té, ba rɔyñ Nəbā.

¹⁷Niñ-ədañ na: Kóɔbē Nəbā ké bo ké tógí i ngáy, j n i-ndi ngɔlaā ɔ, i-ndi kété ɔ ní, jə-ndadə j-adī tɔdɔ ɔɔ bē kə ta kúl tógí ké ngáy.

¹⁸Nápar de gē rāāñ wōng, ba i wōng yái j n reē rāā yáá ní. Kum mbang ké yā gāngəñ sarya dɔ de ké koy gē té asə ɔ, kum mbang ké yā kəndāñ nja ngé kəla yái gē n i *ngé koō ta gē ɔ, i deē yái gē ɔ, ngé bōl rīí gē ɔ n niñ i de ké dūú gē ɔ, ké bo gē ɔ ní, asə ɔ, kum mbang nujə ngé nujə dɔ nang gē asə ɔ.

¹⁹Ta kújə yā Nébā ké do rā té teē ra wōyōó, anī m-áa *sandúkə madē naā yān kemeé. Loo ní noō té mañ tel̄ ō, ndū de gē bār ō, mañ ndang ō, do nang ndew ō, kōsē tósō ngáy ō.

REV 12

Dəyá ō, dā ké to bōl ō

¹Anī yáá ké to kor kum kógēm̄ teē do rā té. Yáá ní i dəyá kógēm̄ ké əla mbang rōn té kūbē té, ba nāā i gir njan té ō, *jākā mbang ké i táyō gē kutə gidə i jōó i don té ō.

²Dəyá ní ndāñ ngōñ. Ba kem əsə seneé. Dan ní a rāā loo kojə ngōñ ní, rōn tōrən ngáy, adē əga kór.

³Loo ní noō té yáá ké to kor kum kógēm̄ ké rang teē do rā té. Yáá ní i dā kógēm̄ ké kərə ké to bōl ngáy. Don i sīrí ō, gajən gē i kutə kógēm̄ ō. Don ké sīrí gē ní, *jākā mbang i tū té kógēm̄ kógēm̄.

⁴Ré gángēñ táyō ké do rā té gē gir loo mətá anī, kələ dā ní sáa girən ké kógēm̄ bōkə do nang té. Dā ní reē ra ta dəyá ní a rāā loo kojə ngōñ té ní, yā kadē ré ojə ngōñ ní oy anī kə n-əsa ngōñ ní.

⁵Dəyá ní ojə ngōñ ké dəngam. I ngōñ ké yā kadē a ɔɔ bē do nápar de gē té malang, kə kágē kɔɔ bē ké rāāñ kə gindī. Ba unəñ ngōñən ní awñ seneé rō Nébā té, kadə kōr kágē mbang yān té.

⁶Dəyá ní ay aw kem dəla loo té, loo ní Nébā rāā loo tū té tām̄ yān té, yā kadē aṅñ gōñ tū té kə yáa kəsaá ndō 1260 ní.

⁷Anī rōō kógēm̄ əsō do rā té. I Mikael niñ kə deē yān ké do rā té gē n a rōōñ dā ké to bōl ngáy ní. Ba dā ké to bōl ngáy ní niñ kə deē yān ké do rā té gē a rōōndé niñ ō.

⁸Banī rōō tetədə adē əngēñ loo do rā té tɔ alé.

⁹Adē dā ké to bōl ké bo ngáy ní i lī ké jóó ní a bārñəñ na i *diabəl ō, *Sətan ō ní, ni ní i nge gól de gē malang ké do nang té ní, mbəre əññəñ do nang té, naā té kə deē yān ké do rā té gēé.

¹⁰Anī deē kógēm̄ ɔr najə kə tógó do rā té adē m-ōō ndūn: Ní toō ní kum mbang kajə deē asə kōó! Ngɔlaā ní toō ní Nébā yājí ɔjə tógən kə ndágá ō, ɔjə kɔɔ bē yān kə ndágá ō! Ngɔlaā ní toō ní kɔɔ bē i jī *Kərist yān té. Tɔdō nge seké ngákóójí gē ní mbərenəñ do rā té əññəñ ndágá kōó. I ni n i nge sekédə rō Nébā yājí té ndóó gē kadaá gē ní.

¹¹Ba niñ-təñəñ rōō i kə ta kūl mósə Ngōñ batə ō, i kə ta kūl najə ké kum té yādə ní niñ-ədañ tām̄ yān té ní ō. Niñ-tárən rōdə alé, adē bōləñ yo alé bátə oynəñ.

¹²I beé ní, do rā ī-rāā rōnel̄ ō, sī de gē n̄ ī-ndiī do rā té ní, ī-rāāī rōnel̄ ō. Ba sī, do nang ō bā bo ō ní, yáá ké to kum kāy al̄ a əsō dəsí té. Tɔdɔ *diabəl risə kum kē dəsí té noō. Wōng rāān ngáy tām ni-gēr kadē kum mbang yān n̄ay i ngáy alé.

¹³Dan n̄ dā ké to bōl̄ ngáy ní mbəre ənīnəñ do nang té anī, ni-ngōdē gō dəyá n̄ oje ngōñ ké dəngam ní.

¹⁴Banī adēñ dəyá ní bōgē kērō ké bo ngáy gē jōó, kadē iin̄ bōgē ta kaw̄ kē mángá, loo n̄ rāāñ tām yān té ní, yā kadē ɔāñ gōn tū té kə yáá kəsaá bāl̄ mətá kə nāā mehé, s̄ay kōó ta kum lī té.

¹⁵Banī dā ké to bōl̄ ngáy ní bōkə mañ tan tītē bā beé gō dəyá ní té, yā kadē mañ bā ní əndan āw seneé.

¹⁶Ba do nang dī dəyá ní, adē teē tan ɔyñ mañ bā n̄ teē ta dā ké to bōl̄ ngáy té ní kōó.

¹⁷Ba dā ké to bōl̄ ngáy ní rāā wōng kə dəyá ní, adē āw rōó gotə ngán kaan gē n̄ n̄ayñ ní. Niñ i ngé gē n̄ rāāñ gō míndə gē yā Nóbā ní ō, ngé gē n̄ ngōmēñ najə ké kum té yā Jeju ní ō.

¹⁸Gō té anī ni-ra do náñg ngárəmn̄jēy ké ta bā bo té.

REV 13

Dā ké jōó gē

¹Anī m-áa dā kógəñ teē kum bā bo té, gajən gē i kutə kógəñ ō, dɔn i sīrí ō, yáá súu rō ké do té gē kutə kógəñ i tū gajən gē ní té kógəñ kógəñ ō. Rī kógəñ ké to ngonjə i tū gajən gē ní té kógəñ kógəñ ō.

²Dā n̄ m-áa n̄ ní to tītē kagə ō, njan to tītē nja dā úrsə ō, tan to tītē ta bɔl beé ō. Ba dā ké to bōl̄ ní adēñ tógə ō, kōr kagə mbang yān ō, tógə ké ngáy kadē ɔɔñ bē ō.

³Əndañ dɔn kógəñ kə doó, adē dɔn ní to ranjang tītē ké oy kōó beē, ba do n̄ asə yon ní edē kōó. Loo n̄ noō té ɔr kum de ké do nang té gē malang ngáy, adē niñ-unəñ gōn.

⁴Niñ-rɔyñ dā ké to bōl̄ ní, tɔdɔ ni-adē dā ké to tītē kagə ní tógə, adē de gē rɔyñ dā ké to tītē kagə ní ədañ na: I náā n to tītē dā ní ō, i náā n asə rōó seneé ō ní?

⁵Adēñ dā ké to tītē kagə ní tam ta kə yā ngonjəñ ō, tájəñ Nóbā ō. Adēñəñ tógə ké yā rāāñ yáá báté nāā kutə s̄ó gidə i jōó ō.

⁶Ni-tē tan tájəñ Nóbā ō, tájəñ rīn ō, loo ndin ō, tájəñ ngé gē n̄ loo ndi yādé i do rā té ní ō.

⁷Adēñəñ ta róbə rōó de gē yā Nóbā ō. Adēñəñ ta róbə tetədé rōó ō, adēñəñ tógə do gír bē gē té malang ō, do gír de gē té malang ō, do gír ta gē té malang ō, do nápar de gē té malang ō.

⁸Ngōñ batē ní əjañ míndəñ ní, de ké dɔ nang té gē malang ní kété ta kəla gir kəndā dɔ rā ō dɔ nang ō té báa rídé i ké ndang kem makətübē ndi kə kumuú yān té ál ní, a rɔyñəñ.

⁹Deē ní i kə mbīneé anī, ādē kɔs ō.

¹⁰Deē ní kadē aŵ bəloó anī, a aŵ bəloó ō, deē ní kadē oy yo kaskar anī, a oy yo kaskar ō. I yáá ní noō n majə kadē de gē yā Nəbā ɔjəñ kadē niñ i de ké ngé tégā tadé gē ō, de ké ngé taā kem gē ō ní.

¹¹Anī m-áá dā ké rang teē gir nángāá. Gajəñ gē i jōó ba gajəñ gē ní toñ tītē yā ngōñ batē beé ō, ni-ɔr najē tītē dā ké to bōl ngáy beé ō.

¹²Ni-rāā yáá malang ta kum dā ké kété té i kə ta kūl tógə yā dā ké kété ní. Ni-rāā adē de ké dɔ nang té gē malang rɔyñ dā ké kété ní do yān ké asə yon edē kɔs ní.

¹³Dā ké kɔ jōó ngeé ní toō ní, rāā yáá ké yāā gē, aŵ báté rāā adē hor ij dɔ rā té əsō nang té ta kum de gē té malang gəgē.

¹⁴Ni-rāā adē de ké dɔ nang té gē ndúməñ sɔɔñ yáá ké yāā gē ní ni-rāā ta kum dā ké kété té ní. Ni-əda de gē na kə rāāñ ndíl yáá kógəñ ké ɔsə kum gotə dā ní ənge do kaskar ba tél ndi kə kumneé gogé ní.

¹⁵Adənəñ kadē əla koō kem ndíl yáá ní rāāñ kum gotə dā ní té, adē ndíl yáá ní ɔr najē ō, tōl de gē ní rɔyñəñ ál ní ō.

¹⁶Dā ké nge kɔ jōó ní ra kə de gēé malang, adē i de ké dūú gəgē, ké tɔgə gəgē, de ké ngé kənge yáá gəgē, ké ngé ndoō gəgē, de ké kɔs rōdā gəgē, bəlo gəgē, kadē əndāñ téré yáá jī kɔdā té ō, nɔtə nodé té ō dɔ gúú té.

¹⁷Deē ní téré yáá ní i jī kɔn té ál ō, non té ál ō ní, asə mang yáá ál ō, kigə yáá ál ō.

¹⁸Majə kadē kum deē edē loo ní toō té. De ké kuř dɔn i noó a asə geř kum kutə yáá yā dā ní, tɔdō kutə yáá yā dā ní i kutə yáá yā deē. Kutə yáá ní i 666.

REV 14

Pā kəñí ngé gē ní gāngəñ dɔdɔ ní

¹Anī m-áá Ngōñ batē ra dɔ mbał *Siyɔ té, ba de gē 144 000 ké ndangəñ rīn ō, rī Bəbən ō, nodé té i seneé.

²Anī deē kógəñ ɔr najē adē m-ōō ndūn dɔ rā té tītē kōō mañ ké bār ngáy beé ō, tītē kōō mañ ké ndang ngáy beé ō. Ba ndūn ní m-ōō ní bār tītē kōō kənde gē ké ngé kugədá gē a ugəñ beé.

³Dūbūú de gē ní rañ ta kōr kəgə mbang té ō, no yáá ké kə kumuú ké sɔ gē té ō, no *kum kɔs gē té ō, ənīnəñ pā ké kijə. De ké rang ké asə ndóō pā ní gətóo, ba i de gē ké ¹⁴⁴000 gē ní gāngəñ dɔdɔ dan de ké dɔ nang té gē té ní tá ngoy.

⁴Niñ i ngé gē n yērēn rōdó kə dəyá gēé al ní, tōdō niñ-unjēn njáy njáy. Niñ-unēn gō Ngōn batē loo malang n ni-aw tū té ní té. I niñ n gāngēn dōdó dan de gē té tām yā Nóbā té ō, Ngōn batē té ō ní.

⁵Najē kə soř gətōo tadó té ō, najē gətōo dōdó té ō.

Ngé kəla kə dō rā té kə mətá gē

⁶Anī m-áá *de kə dō rā té kə rang nēl bōdē rā té dōs say. Ni-aw kə Najē kə Majē kə to ngándáng yā kəda de gē n ndiñ dō nang té ní. Adē i nápar de gē malang ō, gír bē gē malang ō, gír ta gē malang ō, gír de gē malang ō.

⁷Ni-əda kə tógəneé na: Ī-bōlí Nóbā ō, ósiī gōnən ō, tōdō kum mbang gāng sarya yān asə kōs. Ósiī nosí nang té ĩ-rcyīneé nge rāa dō rā ō, dō nang ō, bā bo ō, ta kəba mañ gē ō.

⁸Anī *de kə dō rā té kə rang kə nge kō jōó utē gōn, əda na: *Babilon n i bē bo ní, əsō kōs, əsō kōs! Ni-adē nápar de gē malang kasə *nduú n i ájəba kōr yān ní adē aḡñ.

⁹Anī de kə dō rā té kə rang kə nge kō mətá utē gōdó, əda kə tógó na: Ré deē kógēm rcy dā ní ō, ndíl yáá kə əsə kum gotə dā ní ō, adē əndān téré yáá yā dā ní nōtə non té aláa jīn té ō anī,

¹⁰kōs a aḡ kasə *nduú wōng yā Nóbā ō. Bōkēn kasə nduú ní kem kópə wōng yā Nóbā té i kanjē yáá kə rang kum té. Adē yáá kə tōr a rāa kōs kum hor té ō, kum bursu té ō, ta kum de kə dō rā té kə *tál gē té ō, ta kum Ngōn batē té ō.

¹¹Hor n yáá kə tōr rāadó kum té ní, saan əba guy guy kə dō bāl gē bāl gē. De gē n rcyñ dā ní ō, ndíl yáá kə əsə kum gotə dā ní ō, deē n adē əndān téré yáá kə əsə kum gotə rī dā ní rōn té ō ní, de gē n noō a ərēn koō kadaá al ō ndōs al ō.

¹²De gē yā Nóbā n i ngé ra dō gō míndən gē té ō, i ngé ra dō taā kem Jeju té ō ní, kum mbang n toō i kum mbang kə kadē niñ-tégān tadó.

¹³M-ōō ndū deē kógēm teē dō rā té əda na: Ī-ndang najē n toō: Əla gír ngər n toō té ní, ngé gē n oyñ najē yā Kósbē té ní, rōdó nēldó. Ndíl əda na ááá, adē ərēn koō kəla yādó, tōdō kəla rāadó a utē gōdó.

Əjañ de kə dō nang té gē tītē loo kəja kañ kəgē nduú beē

¹⁴Anī m-áá kił mañ kógēm kə ndaa, ba yáá kə kə kumuú n ndi dō té ní to tītē ngōn deē beé. Jākā mbang kə rāān kə lór i dōn té ō, ngorong kə kumən atə ngáy i jīn té ō.

¹⁵Anī *de kə dō rā té kə rang teē kem *kújə yā Kósbē té. Ni-əga kōr ngáy ədañ deē n ndi dō kił mañ té ní na kə əla ngorong yān kə jīn té kə əjañ. Tām kum mbang kəja yáa na asə kōs, tōdō de kə dō nang té gē na toñ kəja kōs.

¹⁶Deē n ndi dō kił mañ té ní, ənī ngorong yān dō nang té. Anī əjañ de kə dō nang té gē tītē loo kəja kañ *kəgē nduú beē.

¹⁷De ké do rā té ké rang teē kem *kújə yā Kóṣṣbē ké do rā té té. Ngorong ké kumən atə ngáy i jīn té ō.

¹⁸Anī *de ké do rā té ké rang i ta *loo tuñ yáá té reē. Ni-aw kə tógə do hor té. Ni əga kər ngáy ədañ de ké do rā té ké nge teē kem *kújə yā Kóṣṣbē té n ngorong ké kumən atə ngáy i jīn té ní na: Əla ngorong yāi ké kumən atə ngáy ní əjañ do bəra kañ *kāgə nduú gə ké do nang té. Tɔdɔ kañ kāgə nduú ké tū té gə toñ kəja kɔs.

¹⁹Anī de ké do rā té ní ənī ngorong yān do nang té əjañ kañ kāgə nduú ké do nang té, ba bōkə kem bay ké bo n i bay wōng yā Nəbā ní té.

²⁰Ba mbérēñ kañ *kāgə nduú gə kem bay ní té gidə bē té ndágá, adə mósə teē tū té. Mósə n teē ní i bātə ugə tū jámá ké ta sənda gə té doṣ ō, laa loo n mósə taā ní, asə kəlā kūbə dūbú sɔ kə ké kutə sɔsɔ ō.

REV 15

De ké do rā té ké sīrī gə ō, yáá ké tōr gə ké ta tɔl ta té ō

¹Gō té anī m-áá yáá ké to kər kum ké rang ké bo ō, majə ngáy ō, do rā té. Yáá ní i *de ké do rā té gə sīrī ké yáá ké tōr gə sīrī i jīdə té. Tɔdɔ Nəbā tɔl ta wōng yān i kə yáá ké tōr ké sīrī gə ní.

²Anī m-áá yáá kógə́m ké to tītə bā bo, ké to tītə yáa rāa wér ké kəla naā té kə horoó beē. Ba de gə n tetəñ dā ní rɔs ō, tetəñ ndíl yáá ké rāa kum gotə dā ní rɔs ō, tetəñ kutə yáá n əjə rī dā ní rɔs ō ní, rañ do bā bo ké to tītə yáa rāa wér té ní kə kənde gə yā Nəbāa jīdə té.

³Niñ-əniñ pā yā Moijə nge kəla yā Nəbā ō, pā yā Ngōñ batə ō, ədañ na: Kóṣṣbē Nəbā ké bo ké tógəñ i ngáy, kəla rāaí i kəla ké bo gə ō, ké to kər kum gə ō. Mbañg ké do nápar de gə té, gō róbə yāi gə i gō róbə ké gō té gə ō, ké rɔkum gə ō.

⁴Kóṣṣbē, i náa n a bōl rīí al ní, i náa n a əsə gəñ rīí al ní? Tɔdɔ i i kə kal kógə́m beē ngóy n i ké *tál ní. Nápar de gə malang a reēñ yā kəsə nodə nang té noí té yā rɔyīnéé. Tɔdɔ teēñ kumdə do kəla rāaí ké gō té gə té.

⁵Gō té anī, m-áa ta *kújə yā Kóṣṣbē ké do rā té ra kə wōyōó. Ba kújə tandā n sandúkə *ndū najə ndi girí ní, i kem *kújə yā Kóṣṣbē ní té.

⁶*De ké do rā té ké sīrī gə n yáá ké tōr ké sīrī gə i jīdə té ní, teēñ kem *kújə yā Kóṣṣbē ní té. Kūbə *léé ké *unjə njáy njáy ō, ndəlē pipir ō, i rɔdə té. Niñ-doqñ nganjədə kə kəlā doq bōdə ké rāañ kə lóró.

⁷Yáá ké kə kumuú ké sɔ gə ní, nge ké kógə́m dandə té adə de ké do rā té ké sīrī gə ní kópə gə ké rāa kə lóró sīrī, ké wōng yā Nəbā ké nge ndi kə kumneé kə do bāl gə bāl gə rosə kem.

⁸Sa n i yáá ké əsə kum gotə *kəsə gəñ yā Nəbā ō, tógəñ ō ní, taā kem *kújə yā Kóṣṣbē malang. Deē asə kudə kem *kújə yā Kóṣṣbē té alé, bātə kadə girí yáá ké tōr ké sīrī gə yā de ké do rā té ké sīrī gə ní gāng pá tá.

REV 16

Kópə gē n wōng yā Nóbā i kemeé ní

- ¹Anī m-ōō ndū deē kógēm ká bo teē kem *kújə yā Kóṣbē tá. Ni-əda *de ká do rā té ká sīrí gē ní na kə aṽ kə bōkəñ wōng yā Nóbā ká kem kópə ká sīrí gē ní té do nang tá.
- ²De ká do rā té ká ta kəga do aṽ bōké wōng ká kem kópə yān té do nang tá. Anī de gē n téré yáa yā dā i rōdó té ō, niñ-rōyñ ndílí yáa ká ɔsə kum gotə dā ō ní, do səya ká majal ngáy ō, ká tōr ngáy ō, əsə dɔdó tá.
- ³Ká nge kə jōó bōké wōng ká kem kópə yān té kum bā bo tá. Anī bā bo tél to tītə mósə de ká koy kōó beē. Adə yáa malang ká ndi kə kumneé kum bā bo té oy kōó.
- ⁴Ká nge kə mətá bōké wōng ká kem kópə yān té kum bā gē té ō, ta kəba mañ ká nang té gē té ō. Anī mañ gē ní téləñ mósə.
- ⁵Anī *de ká do rā té n əndānəñ do mañ gē té ní ɔr najə adə m-ōō, əda na: Ī n ĩ-ndi ngəlaā ō, ĩ-ndi kété ō, ĩ-to kadə deē bōl ndílí ō rōyī ō ní, ĩ i de ká gōté, tām ĩ-gāng sarya do yáa gē n toō tá.
- ⁶Dan n niñ-bōkəñ mósə deē yái gē ō, mósə *ngé koō ta yái gē ō nang té ní, i gō té kadə ādədé mósə kadə aṽñ.
- ⁷Anī m-ōō ndū deē kógēm ɔr najə dām loo n *loo tuñ yáa i tū té ní, əda na: Aáa Kóṣbē, Nóbā ká bo ká tógən i ngáy, najə n ĩ-gāngəñ sarya ní i najə ká rōkum ō, sarya gāngí i gōté ō.
- ⁸Ká nge kə só bōké wōng ká kem kópə yān té do mbang té, anī adəñ mbang ta róbə kadə kəngān rāa de gē.
- ⁹Loo n noō té kəngā mbang ká ngáy rāa de gē, adə ngonjəñ kə rī Nóbā ká nge kaw kə tógə do yáa ká tōr gē ní tá. Banī niñ-tūrəñ háldé ɔsənəñ gənən alé.
- ¹⁰Ká nge kə mí bōké wōng ká kem kópə yān té do kōr kəgə mbang yā dā ní té, anī loo n dā ní ɔɔ bē do té ní risə til nding. Yáa ká tōr rāa de gē adə túñ ndoɔdó gē.
- ¹¹Niñ-tájəñ Nóbā ká do rā té tām yáa ká tōr ká rāadé té ō, tām do səya yādó té ō. Banī niñ-tūrəñ gidədé kōó ta yáa rāadé ká majal gē té alé.
- ¹²Ká nge kə mehé bōké wōng ká kem kópə yān té kum bā ká bo n i bā Opəratə ní té, anī mañ ká tū té ĩ kōó kadə róbə toñ tām yā mbañg gē n a ĩñ gir bē té yā reé ní tá.
- ¹³Anī m-áa ndílí ká yər ká tītə karə gē mətá, teēñ ta dā ká to bōl ngáy ní té ō, dā ká rang té ō, ta *nge koō ta ká rōkum alé tá ō.
- ¹⁴Niñ i ndílí ká majal gē ká ngé rāa yáa ká yāa gē. Niñ-aṽñ rō mbañg ká do nang té gē té malang yā kəɔsə dɔdó naā tá, tām ndō ká bo ngáy n i ndō yā Nóbā ká bo ká tógən i ngáy ní tá.

- 15 ǺǺī, m-ā m-reē tītē nge bogə beé. Rōnēl i kə deē n ndi kanjə kənī bīi kumən té ō, ngōm kūbē yān gē na sōgə de gē ǺǺnəñ loo njērā té rōn karī anī rōn solēn ní ō.
- 16 Ndíl ké majal gē ní ɔsəñ dɔ mbañg gē naā té loo n a bārəñ kə ta Hebəro na i Harmagedɔ ní té.
- 17 Ké nge kɔ sīrī bōkə wōñg ké kem kópə yān té tū nél té, anī ndū deē kógēm teē tū kōr kágə mbañg té kə tógó kem *kújə yā Kóɔbē té əda na: I ké rāā kóɔ bá.
- 18 Anī mañ tel kə loo gē té ō, ndū de gē bār ō, mañ ndang kə loo gē té ō, dɔ nang ndew i ndew ké to bōl ngáy ké jóo toó deē ǺǺ dɔ nang loo ndew té tītē n noō al báy ō.
- 19 Bē bo kégə naā té gir loo mətá ō, bē gē yā nápar de gē tésōn ō. Loo n noō té əga kem Nəbā dɔ *Babilon n i bē ké bo ní té, yā kadə ni-adən kópə n kasə wōñg yān a nēgə kemeé ní.
- 20 Doř loo gē malang Ǻyñ naā kóɔ ō, mbał bo gē hindəñ lim kóɔ ō.
- 21 Kóɔsə ké kɔy ngáy gē jīñ dɔ rā té tésōn dɔ de gē té, adə niñ-tájəñ Nəbā najən té, tɔdɔ i yáá ké tōr ké to bōl ngáy.

REV 17

Dəyá ké rāā ájəba ngáy

- 1 Anī *de ké dɔ rā té kógēm dan ngé ké sīrī gē n kópə ké sīrī gē i jidə té ní, reē ɔř najə señ, ədam na: Ī-reē adə m-ójii sarya yā dəyá ké nge rāā ájəba ngáy n ndi kadə bā bo gē té ní.
- 2 Mbañg ké dɔ nang té gē bīiñ seneé loo ájəba té ō, kasə ájəba yān rāā de ké dɔ nang té gē ō.
- 3 Loo n noō té ni-un ndílám awñ kem dəla loo té, adə m-ǺǺ dəyá kógēm ké ndi dɔ dā kógēm ké kərə pírírí té, ba ndangəñ rī ké to ndájə najə dɔ Nəbā té gē rō dā ní té malang. Dā ní dɔn i sīrī ba gajən gē i kutə.
- 4 Dəyá ní oō kūbē ké kərə ning ō, ké kərə bii ō. Lór ké rōn té ō, *mbał gē ké gətədə i ngáy gē ké rōn té ō, məde gē ké rōn té ō, ndələñ pipir. Ni-əhɔ kópə kógēm ké rāā kə lórɔ, ké yáá ké majal ngáy gē i kemeé jīn té. Yáá ké majal ngáy gē ní i yáá ké yer gē n ni-rāā loo ájəba yān té ní.
- 5 Ndangəñ rī kógēm nɔtə non té. Rī ní i rī ké kumən to loo mundə té. Rī ní n toó: *Babilon ké bo n i kóó ájəba gē ō, kóó yáá ké majal ngáy gē ké dɔ nang té ní ō.
- 6 Ba m-ǺǺ kadə mósə de gē yā Nəbā ō, mósə de ké kum té gē yā Jeju ō, rāā dəyá ní ké kasə té. Dan n m-ǺǺ anī ɔř kumñ ngáy.
- 7 Anī *de ké dɔ rā té ní ədam na ké ɔř kumñ i najə rí té wa. Na n-a n-ɔjəñ kum yáá ké to loo mundə té n i dəyá ní ō, i dā ké dɔn i sīrī ba gajən i kutə n dəyá ní ndi gidən té ní ō.

⁸Dā́ n na m-áaṅ ní na ndi kété, ba n toō baa na gətóo kōó. Ni a teē bəlo ké ngónən gətóo té yā kaw loo ké tan a tīī kōó tū té té. Ba de ké do nang té gḗ n kété ta kəla gír kəndā do rā́ o do nang o té, ndangəñ rídé kem makətübə ndi kə kumuú té alé ní, dan n niñ a aṅṅ dā́ ní anī, a ɔr kumdé ngáy. Tām dā́ ní ndi kété o, gətóo kōó o, banī a tél yā reē báy o.

⁹Kum mbaṅ n toō i kum mbaṅ ké kadə kum deē geṛ kum yáa o, kadə kum deē edə o. Do ké sīrí gḗ ní i mbaḷ ké sīrí gḗ n dəyá ní ndi tū té ní. Tá niñ i mbaṅ ké sīrí gḗ o.

¹⁰Ké mí gḗ dandé té tésōñ kōkə o, kógə́m ndi a ɔɔ bē laā o. Ké nge kɔ sīrí ugḗ al báy, ba ré ugḗ anī a ndi ngáy alé.

¹¹Dā́ n ndi kété ba ngəlaā gətóo ní, i nəkó n i mbaṅ ké nge kɔ sósó ní. Ni i dan ngé ké sīrí gḗ té o, a aḡ i kə loo ké tan a tīī kōó tū té té o.

¹²Gajən ké kutə gḗ n áaṅ ní, i mbaṅ gḗ kutə ké ɔɔñ bē al báy, banī niñ a ɔɔñ bē naā té kə dā́ ní kum mbaṅ kógə́m.

¹³Gír yādə́ i kógə́m beē, i kadə adəñ dā́ ní tógədə́ o, kɔɔ bē yādə́ o.

¹⁴Niñ a rōñ Ngōñ Batə, ba Ngōñ Batə a tetədə́ rō, tɔdɔ ni i Kóɔbē ké do Kóɔbē gḗ té o, mbaṅ ké do mbaṅ gḗ té o. Ngé gḗ n ni-bárdé o, ngé gḗ n ni gərādé o, ngé gḗ n rañ do ndūdé té o ní, a tetəñ rō seneé o.

¹⁵Gō té anī de ké do rā́ té ní ədam na: Mañ gḗ n na m-áaṅ loo n dəyá ké nge rāā ájəba ndi tū té ní, na i gír de gḗ o, kósə de gḗ o, nápar de gḗ o, gír ta gḗ o.

¹⁶Gajə dā́ ké kutə gḗ n na m-áaṅ o, dā́ ní o, a iməñ dəyá ké nge rāā ájəba ní. Niñ na a taāñ yáa yān malang adə rōñ i karī. Niñ na a əsañ dāñ ba na a rōñ gotən ké nay horoó.

¹⁷Tɔdɔ Nəbā na rāā adə kemdə́ gey rāā yáa n ni-núm ní. Gír yādə́ i kógə́m beē: I kadə kɔɔ bē yādə́ rāā kəla adə dā́ ní, báté kadə najə́ n Nəbā əda ní reē udəñ gírí.

¹⁸Ba dəyá n na m-áaṅ ní, na i bē ké bo n ɔɔ bē do mbaṅ ké do nang té gḗ té ní.

REV 18

Bē ké Babilon əsō

¹Gō té anī, m-áa *de ké do rā́ té ké rang i do rā́ té jəngā. Tógəñ i ngáy o, ndələ́ yān rāā adə loo unjə́ kow do nang té o.

²Ni-əga kɔ́r ngáy əda na: *Babilon n i bē ké bo ní əsō kōó, əsō kōó! Adə tél i loo ndi ndíl ké majal gḗ o, loo bōō rō yā ndíl ké yɛr gḗ malang o, yā yeḷ ké yɛr gḗ malang o, yā dā́ ké yɛr gḗ malang ké majəñ al ta kum de gḗ té o.

³Tɔdɔ nápar de gḗ malang aḡñ kasə ájəba kōr yān o, mbaṅ ké do nang té gḗ malang bīñ seneé loo ájəba té o, ngé rāā gətə́ ké do nang té gḗ əngəñ yáa kə ta kūḷ mang ké ni-mangdə́ yáa ké majə ngáy gḗ ké gətədə́ i ngáy té o.

⁴Anī m-ōō ndū de ké rang do rā té əda na: Siī gir deē yām gē, ī-teēi kōó kem bē ní toō té na sōgē ī-rāāi majal ní ni-rāā ní ō, yáá ké tōr ní əndān do danaá tām yān té ní rāāsí ō.

⁵Tɔdō yáa rāan ké majal gē ugē do rā té ō, əga kem Nóbā do yáa rāan ké gōté al gē té ō.

⁶Yáá ní ni-rāā kə madēn gēé ní, ī-rāāi seneé ō, yáá ní ni-rāā ní ī-rāāi seneé loo nja ké jōó té ō, kópə ní ni guf kasə *nduú kemeé adə de gē ní, ī-gurīi kemeé loo nja ké jōó té ādiin ō.

⁷Ī-rāāin yáá ké tōr gē ō, ī-rāāin ādē əho ndoō ō, ādē asə kə gō kor ní ni or ta rōn ní ō, ādē asə kə gō tēndā ní ni tēndā yáá ké majə ngáy yān gē kə ta naá ní ō. Tɔdō ni-əda kemən té na n ndi na i ké mbaŋg ké dəyá té ō, ngaan na oy al ō, na n əho ndoō al i ké báté gē té ō.

⁸I tām najē ní noō té n yáá ké tōr gē ní əndān do danaá tām yān té ní, a reēn dɔn té i ndō kógēm beē ní. Yáá ké tōr gē ní i yo ō, kəho ndoō ō, bō ō, tá hor a ɔon ō. Tɔdō Kōóbē Nóbā ní gāng sarya dɔn té ní, tógən i ngáy.

⁹Dan ní mbaŋg ké do nang té gē ní bīin seneé loo ájéba té ō, tēndān yáá ké majə ngáy yādé gē kə ta naá ō, a ɔaŋ sa hor ké dɔn té anī, a nōōn ō, a əndaŋ kadədə najē yān té ō.

¹⁰Niñ-ndaŋ dan say tām bōlōn yáá ké tōr ní rāan ní, ba ədaŋ na: Rō tō ndoō, rō tō ndoō! Tām *Babilon ní i bē ké bo ké tógən i ngáy ní, gāngēn sarya ké dɔn té i kum mbaŋg kógēm beē ngóy.

¹¹Ba ngé rāā gātē ké do nang té gē nōōnəŋ ō, əhoŋ ndoō tām yān té ō. Tɔdō deē mangdó yáa tɔ alé.

¹²Yáa gē ní i lór ō, gində arjāa ō, *mbal gē ké gātédé i ngáy gē ō, məde gē ō, kūbē *léé ō, kūbē ké kəla kum mañ yáá ké kərə ning té ō, kūbē səwāa ō, kūbē ké kəla kum mañ yáá ké kərə bij té ō, kāgē malang ké kotə majə ō, yáa malang ké rāā kə ngāng dāa ō, kə kāgē ké gātən i ngáy ō, kə gində nēngá kasaá ō, kə gindīi ō, kə mbal máfbər ō.

¹³Ké rang gē i kadə kāgē kanel ō, yáa kum taja ké otə majə ō, ndujə yáá ké otə majə gē ō, nō kāgē *mír ō, kajaja ō, kasə *nduú ō, yibə ō, ndujə ké lándə ō, kōō gémē ō, maŋg gē ō, batə gē ō, sənda gē ō, púsə rōō gē ō, bəlo gē ō, dəngáy gē ō.

¹⁴Kaŋ kāgē gē ní ngurdé rāāi ngáy ní aŋn say ngáy rōi té kōó ō, yáá ké majə ngáy gē ō, ké ndələ ngáy gē ō ní, tadé tii kōó say ngáy rōi té ō. Deē a əngedə tɔ al báté.

¹⁵Ngé rāā gātē gē ní əngēn yáa kə ta kūlneé ní a raŋ dan say, tām niñ-bōlōn yáá ké tōr ní rāan ní. Niñ a nōōn ō, a əhoŋ ndoō ō,

¹⁶ba a ədaŋ na: Rō tō ndoō, rō tō ndoō! Tɔdō bē ké bo ní oō kūbē *léé ō, kūbē ké kəla kum mañ yáá ké kərə ning té ō, kum mañ yáá ké kərə bij té ō, lór i rōn té ō, *mbal gē ké gātédé i ngáy gē i rōn té ō, məde gē i rōn té ō ní,

¹⁷yáǵ kənge yān ké asə naā beé ní noō, i ké nujəń kōó kum mbang kógəń beé ngóy. Ngé kəhɔ dɔ ǵa to bo ǵə malang ɔ, ngé njērā mbā dɔ bā bo ǵə té malang ɔ, ngé rāā kəla ké kem to bo ǵə té ɔ, ngé ndɔ kənjə ǵə ɔ, rań dan sɔy.

¹⁸Ba dan ní ǵāń sa hor ké dɔn té anī, əǵań kɔr ədań na: I bē ké rá n to tītə bē bo ní toō ní?

¹⁹Niń-əǵań *bumbéru kə dɔdɔ té dɔdɔ té ɔ əǵań kɔr ɔ, nōōń ɔ, əhɔń ndoō ɔ, ba ədań na: Rō tō ndoō, rō tō ndoō! Tɔdɔ bē ké bo ní ngé to bo ǵə ké dɔ bā bo ǵə té malang əngeń yáǵ i kə ta kũlneé ní, nujə sák sák kōó i kum mbang kógəń beé ngóy.

²⁰Dɔ rā, ĩ-rāā rōnel tām nujə ní ni nujə sák sák kōó té ní! Ba sĭĭ deē yā Nəbā ǵə ɔ, ngámɓang kəla ǵə ɔ, *ngé koō ta ǵə ɔ ní, ĩ-rāā rōnel ɔ. Tām Nəbā ǵāńg sarya dɔn té i najə yáǵ ké majal ní ni-rāā sesí té ní.

²¹Anī *de ké dɔ rā té kógəń ké tógəń i ngáy, un mbaĭ kógəń ké bo tītə mbaĭ riĭ yáǵ ké bo beé, əńi kum bā bo té ba əda na: A unəń *Babilon ní i bē ké bo ní yā kəńin gidə kógəń tītə ní noō ɔ, a əngeń bē ké Babilon gogé tɔ al ɔ.

²²Deē a oō kōō ngé kugə kənde ǵə ɔ, gōsə ǵə ɔ, ngé kōr nal ǵə ɔ, ngé kōr bərúnjə ǵə ɔ, looí tɔ alé. Deē a ənge kɔdə yáǵ kərēy bēé looí tɔ al ɔ, a oō kōō mbaĭ riĭ yáǵ looí tɔ al ɔ.

²³Deē a ǵa hor ké tū lámɓá té bēé looí tɔ al ɔ, nge *nong ké dəngam ɔ, dəyá *nong yān ɔ ní, deē a oō ndūdɔ bēé looí tɔ al ɔ. Tɔdɔ ngé rāā ǵātə yāi ǵə i de ké bo ǵə ké dɔ nang té, tām rāā kəga yāi rāā adə nápar de ǵə malang ndúməń kōó.

²⁴Ngé koō ta ǵə ɔ, deē yā Nəbā ǵə ɔ, de ké dɔ nang té ǵə malang ní tōləńdɔ ɔ ní, mósédɔ ǵy nang té i kem bē ké *Babilon tá.

REV 19

¹Gō té anī m-oō kōō yáǵ ké bār tītə ndū kósə de ké ngáy ǵə beé dɔ rā té, əda na: *Aleluya! Kajə ɔ, kɔsə ǵɔn ɔ, tógə ɔ, i yā Nəbā yājí.

²Tɔdɔ sarya ǵāńgəń i rōkum ɔ, i ké gōté ɔ. Ni-ǵāńg sarya dɔ dəyá ájəba ké bo ní nujə dɔ nang kə rāā ájəba yāńneé ní ɔ, əndan najə bōkə ní ni bōkə mósé ngé kəla yān ǵə nang té ní ɔ.

³De ǵə ní ədań báy tɔ na: Aleluya! Ba sa ké dɔ dəyá ní té əba kum kə dɔ kə dɔ bāl ǵə bāl ǵə.

⁴Anī *kum kōó ké kutə jōó gidə i só ǵə ɔ, yáǵ ké kə kumuú ké só ǵə ɔ, ɔsəń nodə nang té ba rōyń Nəbā ní ndi dɔ kōr kəgə mbang té ní ba ədań na: *Adə i tītə ní noō! *Aleluya!

Yáǵ kəsa ké ndɔ kaw kújú yā nēyá ngōń batə té

⁵Anī ndū deē kógəń teē tū kōr kəgə mbang ní té əda na: Sĭĭ ngé kəla ǵə malang yā Nəbā yājí, adə i sĭĭ de ké dūú ǵə ɔ, de ké tɔgə ǵə ɔ ní ĩ-bōlí ndílən ní, ĩ-bōkəńi tōy.

⁶Gō té anī, m-ōō kōō yáá ká bār tītē kōō kósə de ká ngáy gē beé ō, tītē mañ bā ká ngáy ō, tītē kōō mañ ká ndang ngáy ō. Kósə de gē ní ədañ na: *Aleluya! Tɔdɔ Kóɔbē Nəbā yājí ká bo ká tógən i ngáy ɔɔ bē.

⁷Ādē jə-rāāī rōnel ō, jə-tíí bal walya ō, j-ɔsīi gənən ō. Tɔdɔ kum mbang kaw kújú yā nēyá Ngōñ Batē asə kóó ō, nēyán rāā rōn kóó ō.

⁸Adēnəñ kübē *léɛ ká kəlá kəjōn kídē yululu ō, ndələ ō, *unjē njáy njáy ō, adē əla rōn tá. Tɔdɔ kübē *léɛ i kəla ká gōtə gē ní de gē yā Nəbā rāāñ ní.

⁹Anī *de ká dɔ rā té kógə́m ədam̄ na kə m̄-ndang najē ní toō: Ngé gē ní bārə́ndə tū yáá kújé kaw kújú yā nēyá Ngōñ Batē té ní, rōdə nelđá. Gō té anī ni-ədam̄ na najē ní toō na i najē ká rōkum yā Nəbā.

¹⁰Loo ní noō té m-əsō m-ósə nor̄ nang té kə njan té yā rōȳnə́n, anī ni-ədam̄ na kə m̄-lōō rāā beé na ni na i nge kəla madə́m ō, nge kəla madə ngákóó́m gē ká ngé ngōm̄ najē ká kum té yā Jeju ō. I Nəbā n kadē ī-rōȳn ní. Tɔdɔ najē ká kum té yā Jeju, i ndíí ní a rāā kadē deē əda najē ká Nəbā əndā tan té ní.

Nge kaí séndá ká ndaa

¹¹Gō té anī m-áá dɔ rā ra kə wōyōó, anī séndá ká ndaa teē. Ba deē ní ndi gidən té ní, rīn na i nge ra dɔ ndūn té ō, ká rōkum ō. Ni a gāng sarya ō, a rōō ō, i kə gō róbá ká gōtə.

¹²Kumən to tītē ta ndɔ hor ō, yáá súū rō gē i ngáy dən té ō. Ndangəñ rī kógə́m dən tá. Ba deē kógə́m ká gēr rī ní gətóo ō, banī i nəkó tá ngóy.

¹³Kübē ní əlañ rōn té dɔ madə gē té ní, i ká kəla kum mósə té ō, rīn na i Najē yā Nəbā ō.

¹⁴Ngé rōō ká dɔ rā té gē unəñ gōn. Niñ-ndiñ i dɔ séndá ká ndaa gē té ō, ɔōñ i kübē *léɛ ká ndaa ká kəlá kəjōn kídē yululu ō, *unjē njáy njáy ō.

¹⁵Kəyā kógə́m ká ta ləmbá, ká yā tōlə́n nápar de gē, teē tan té ō, ni a ɔr nodə i kə ndéy gindíí ō. Ba a mbərə́ kañ *kəgə́ nduú i kem bay wōng ká ngáy yā Nəbā ká bo ká tógən i ngáy tá.

¹⁶Ndangəñ rī kógə́m tū kübē yān ká dɔ madə gē té ō, dɔ búrən té ō. Rī ní na i mbañg ká dɔ mbañg gē té ō, Kóɔbē ká dɔ kóó bē gē té ō.

¹⁷Gō té anī, m-áá *de ká dɔ rā té kógə́m ra kum mbang té kə njan ká dɔó. Ni-əga kór ngáy ədañ yeł gē malang ní nələ́n bōdə rā té dɔó ní na kə reēñ kə ɔsəñ dɔdɔ naā té tām̄ yā yáá kəsa ká ngáy ní Nəbā na a rāā té ní.

¹⁸Kə reē kə əsañ dā mbañg gē ō, dā ngol áskar gē ō, dā de ká ngañg gē ō, dā sénda gē kə ngé kalđá gē ō. Dā de gē malang, adə i de gē ká niñ i kóó rōdə gē ō, bəlo gē ō, ká dūú gē ō, ká bo gē ō.

¹⁹Gō té anī, m-áá dā ní ō, mbañg ká dɔ nang té gē ō, ngé rōō yādə gē ō. ɔsəñ dɔdɔ naā té yā rōō deē ní ndi dɔ séndá té ní kə ngé rōō yān gēé.

²⁰Əhoñ dā ní ǝ, *nge koō ta ké rōkum ál ní ǝ. Kété ní, *nge koō ta ké rōkum ál ngeé n toō rāā yáá ké yāā gē ta kum dā ní té, góləñ ngé gē n əndāñ téré yáa yā dā rōdó té ǝ, rōyñ ndíl yáá ké tósə kum gotə dā ní ǝ ní. Dā ní ǝ, nge koō ta ké rōkum ál ní ǝ ní, tənīndé kə kumdé kum bundūm hor bursu ké a ǝǝ té.

²¹Kaskar n teē ta deē n ndi dɔ səndá té ní tōl gotə de ké rang gē, adē yeł gē malang əsañ dāđé ndānəñ.

REV 20

Bāl ké dūbú gē

¹Gō té anī, m-áa *de ké dɔ rā té kógəm ij dɔ rā té jəngā. Kélé kutə ta bəlo ké bo ké ngónən gətóo ǝ, súl ké ɔy ngáy ǝ, i jīn té.

²Ni-əho dā ké to bōl ngáy n i lī ké jóo ǝ, i *diabəl ǝ, i *Sətan ǝ ní, doŋn kə súl kadə rāā bāl dūbú.

³Ni-ənīn bəlo ké bo ké ngónən gətóo té ba utə tan ǝ, rákə yáa tan té adē ngañg ǝ, yā kadə dā ní rāā nápar de gē adē ndúməñ tɔ alé, báté kadə gir bāl ké dūbú gē gəngəñ. Gō té anī, a tútəñəñ yā kəyən dɔó séy.

⁴Gō té anī m-áa kōr kəgə mbang gē. Ba de gē n reē ndiñ dɔ té ní, adəndé ta róbe kadə gəngəñ sarya. Tá m-áa de gē n tégəñ míndédé gəngəñ kə kəngəá tām najə ké kum té yā Jeju té ǝ, tām najə yā Nəbā té ní ǝ. De gē n rōyñ dā ní ál ǝ, rōyñ ndíl yáá ké tósə kum gotə dā ní té ál ǝ, əndāñ téré yáa nodé té ál ǝ, jidé té ál ǝ ní, m-ááđé ǝ. Niñ-tél ndiñ kə kumdé gogé, ba ǝŋn bē naā té kə *Kərist bāl dūbú kógəm.

⁵Gotə de ké rang gē n oyñ ní, ndóləñ alé, báté kadə bāl ké dūbú kógəm ní təgəñ. Nge n noō i ndól ké ta kəga dɔ yā de ké koy gē.

⁶Deē n ndól ndól ké ta kəga dɔ ngeé n toō ní, rōn neləñ ǝ, ni i deē yā Nəbā ǝ. Yo a ǝǝ bē dɔ de ké beē gē té alé, banī niñ i *ngé tuñ yáa gē yā Nəbā ǝ, yā *Kərist ǝ, a ǝŋn bē naā té kə Kərist bāl dūbú ǝ.

Tetəñ Sətan rō

⁷Dan n bāl ké dūbú kógəm ní asə anī, a tútəñ súl kōó rō *Sətan té ǝ, a ɔrñəñ kōó kújə dəngáy yān té ǝ.

⁸Nápar de gē malang n ndiñ dɔ nang té á i Gog niñ kə Magog ní, ni a teē yā kaw rāādé kadə ndúməñ. Ni a ɔsə dɔdɔ naā té tām yā rōó té ǝ, kutə de gē ní i ngáy tītə náñg ngárəmnjéy ké ta bā bo té ǝ.

⁹Niñ-taāñ loo dɔ nang té malang ǝ, girəñ gidə bē yā deē yā Nəbā gē n i bē ké Nəbā tárəñ ní əlañ ta naā té ǝ. Banī hor kógəm ij dɔ rā té əsə dɔdɔ té ǝǝđé.

¹⁰*Diabəl n rāādé adə ndúməñ ní, əñīnəñ kum bundūm hor bursu té loo n dā ǝ, *nge koō ta ké rōkum ál ǝ i tū té ní té. Yáá ké tōr a rāādé kadaá ǝ, ndɔó ǝ, kə dɔ bāl gē bāl gē.

Sarya ké ta tōl ta té

¹¹Gō té anī m-áá kōr kágē mbang ké bo ké ndaa ō, deē ní ndi do té ní ō. Do nang ō, do rā ō, aḡñ naā kōs ta kumən té ō, əngeñ loo tām yādé té to ál ō.

¹²Anī m-áá de ké koy gē, ké tɔgə gē ō, ké dūú gē ō, rañ kə njadé doó ta kōr kágē mbang ní té. Teēñ kem makətübē gē, banī makətübē ké rang ní i makətübē ndi kə kumuú ní, i ké teē kem ō. Ba gāngēñ sarya do de ké koy gē té soón kəla rāādé gē, kə gō yáá gē ní ndangēñ kem makətübē gē té ní.

¹³De gē ní oyñ kum bā bo té ní bā bo teē sedé ō, yo teē kə de gē ní oyñ ní ō. De gē ní oyñ á toñ bádá ní, loo ké bádá teē sedé ō. Ba gāngēñ sarya do de gē té kógēm kógēm i kə gō kəla rāādé gēé.

¹⁴Ənīñ yo ō, loo ké bádá ō, kum bundūm hor ní té. Bundūm hor i yo ké nge kọ jōó.

¹⁵Ba deē ní əngeñ rīn kem makətübē ndi kə kumuú té ál ní, a ənīnəñ kum bundūm hor té.

REV 21

Do rā ké kijə ō do nang ké kijə ō

¹Gō té anī m-áá do rā ké kijə ō, do nang ké kijə ō. Tɔdō do rā ké kété ō, do nang ké kété ō ní, gətóon kōs ō, bā bo gətóo kōs ō.

²Anī m-áá bē yā Nébā ní i *Jerusalem ké kijə ní, ij do rā té a risə kə nang té. Ni-majə ngáy tītə dəyá ké súu rōn tām yā ngaan té beē.

³Gō té anī, m-ōō ndū deē kógēm teē tū kōr kágē mbang té, əda na: Loo ní Nébā ndi tū té kə de gēé ní n toó. Ni a ndi sedé. Niñ i gir deē yān gē ō, ni i Nébā ní ndi sedé ní ō.

⁴Ni a ɔl mañ nōō ké kumdá té kōs ō, deē a oy to ál ō. Kəhɔ ndoō a gətóo ō, kɔr a gətóo ō, rō tōr a gətóo ō, tɔdō yáá ké jóo gē mənəñ kōs.

⁵Anī nge ní ndi do kōr kágē mbang té ní əda na: Ááí, yáá malang i ké m-rāā kijə. Ba nge ní ndi do kōr kágē mbang té ní əda báy to na: Ī-ndang najə ní toō. Tɔdō i najə ké rōkum ō, asə kadə deē əndā kemən do té ō.

⁶Ba əda báy to na: I ké rāā kōs bá. Mā i Alpa ō, Omega ō, ta kəla gir ō, ta tōl ta ō. Deē ní kəndā mañ rāān anī, m-ā m-ādēn mañ ké teē ta kəban té karī, kadə ré aḡ anī, ndi kə kumneé.

⁷Deē ní tetə rōō anī, a ənge mañ ní. Mā i Nébā yān ō, ni i ngōnəñ ō.

⁸Ba yā ngé bōl gē ō, ngé ra do ndūdá té ál gē ō, de ké háldá majal ngáy gē ō, ngé tōl de gē ō, ngé sāā naā loo kaya té gē ō, ngé kəga gē ō, ngé rāā besə gē ō, ngé soř gē malang ō ní, loo yādé i kum bundūm hor bursu ké a ɔɔ té. I loo ngeé ní noō n i yo ké nge kọ jōó ní.

Jerusalem ké kijə

- ⁹Anī *de ké dɔ rā té kógēm, ké dan ngé ké sīrí gē ní kópə ké sīrí gē ké yáá ké tōr ké ta tōl ta té gē rosəñ kem i jīdē té ní, reē rōm té ba ədam na: Ī-reē na m-ā m-ójii ké dəyá *nong yā Ngōñ batāá.
- ¹⁰Ni-un ndílém awín dɔ mbał bo kógēm ké ngāl kum kē dɔ́ té, ba ɔjəm bē yā Nóbā ní i *Jerusalem ní. Bē ní i rō Nóbā té dɔ́ a risə kum kē nang té.
- ¹¹*Kəsə gɔn yā Nóbā nəkó rāā adə bē ní ndələ tītə *mbał ké gātən i ngáy ní i mbał *jaspə ké ndələ tītə kəristal ké unjə yár yár beē ní.
- ¹²Ndogə mbał ké ndeř ba ngāl ngáy kum kē dɔ́ gīr gidə bē ní ɔ, ta róbə gē ké yā kudəñ kē kem bē ní té i kutə gidə i jōó gē ɔ, *de ké dɔ rā té gē kutə gidə i jōó rañ ta róbə gē ní té ɔ. Ndangəñ rī gir bē ké kutə gidə i jōó gē yā ngán Israel gē tū ta róbə gē ní té ɔ.
- ¹³Ta róbə i mətá dām ké gir bē té ɔ, i mətá dām mbór bē ké kɔ́ té ɔ, i mətá dām mbór bē ké geleé té ɔ, i mətá no bē té ɔ.
- ¹⁴Nja ndogə mbał ní i kutə gidə i jōó ba ndangəñ rī ngámɓang kəla ké kutə gidə i jōó gē yā Ngōñ batə tū njan gē ní té.
- ¹⁵*De ké dɔ rā té ní ɔř najə seř ní, yáá mbōjə ngāl yáá kógēm i jīn té. Yáá ní i tēbā lór ké yā mbōjəñ bē ɔ, ta róbə gē ké yā kudəñ kē kem bēé ɔ, yā mbōjəñ ndogə mbał ké gidə bē té ɔ.
- ¹⁶Bē ní i bē ké kílən i só. Ngālən ɔ laan ɔ asəñ naā. *De ké dɔ rā té mbōjə ngāl bē ní kə tēbā ní anī, ngālən i kəla kúbə mehé. Ngālən ɔ, laan ɔ, ngālən ké kē dɔ́ ɔ, asəñ naā.
- ¹⁷Ni-mbōjə ndogə mbał ké gidə bē ní té, anī ngālən asə kíl deē 144. *De ké dɔ rā té mbōjə i tītə ní deē ndul gē a mbōjəñneé yáá ní.
- ¹⁸Əndāñ ndogə mbał ní i kə mbał *jaspə ɔ, rāāñ bē ní i kə lór ké *unjə njáy njáy tītə kəristal ké unjə yár yár beé ɔ.
- ¹⁹Súūñ nja ndogə mbał ké gidə bē ní té i kə *mbał gē ké gātədə i ngáy gē. Súūñ njan ké ta kəga dɔ i kə mbał jaspə, ké nge kɔ́ jōó i kə mbał sapir, ké nge kɔ́ mətá i kə mbał *kalsədəwan, ké nge kɔ́ só i kə mbał *emerodə,
- ²⁰ké nge kɔ́ mí i kə mbał sarduan, ké nge kɔ́ mehé i kə mbał *kornalin, ké nge kɔ́ sīrí i kə mbał *kərijolitə, ké nge kɔ́ sósó i kə mbał *beril, ké nge kɔ́ ndōhó i kə mbał *topajə, ké nge kɔ́ kutə i kə mbał kərijopəraj, ké nge kɔ́ kutə gidə i kógēm i kə mbał hiyasət, ké nge kɔ́ kutə gidə i jōó i kə mbał ametist.
- ²¹Rāāñ bápə ta róbə ké kutə gidə i jōó gē i kə məde kutə gidə i jōó gē. Rāāñ bápə kógēm i kə məde kógēm. Ba ndágə loo ké kem bēé i ké rāā kə lór ké *unjə njáy njáy tītə kəristal ké unjə yár yár beē.
- ²²M-áá *kújə yā Kóɔbē kem bē ní té alé. Tɔdɔ *kújə yā Kóɔbē ké kem bē ní té i Kóɔbē Nóbā ké bo ké tógən i ngáy ɔ, i Ngōñ Batə ɔ.

²³Bē ní s̄āā i mbang ō n̄āā ō tá kadē loo unjēn kemeé alé. Tɔdɔ *kɔsə ɔɔn yā Nóbā rāā adē loo unjē kow kemeé ō, lámábá ká kemeé i Ngōñ Batē ō.

²⁴Nápar de gē a njērāñ i kə ta kũl loo yān ká unjē kow ō, mbañg ká dɔ nang té gē a reēñ kə kɔsə ɔɔn yādá gēé kem bē ní té ō.

²⁵Deē a utē ta róbá ká kem bē ní té alé, tām loo ká ndɔ́ɔ gətóo.

²⁶A reēñ kə kɔsə ɔɔn yā nápar de gēé ō, rɔy yā nápar de gēé ō, kem bē ní té.

²⁷Yáá ká yēr a udə kem bē ní té alé ō, de ká nge rāā yáá ká majal ngáy ō, de ká nge soř ō, a udəñ kem bē ní té alé ō. I ngé gē n̄ ndangəñ rīdá kem makətübē ndi kə kumuú yā Ngōñ Batē té ní ngóy n a udəñ kem bē ní té ní.

REV 22

¹Gō té anī, *de ká dɔ rā té ní ɔjəñ mañ bā kógəñ ká deē ay anī a ndi kə kumneé. Bā ní kuməñ unjē yár yár tītə bətēl̄ kərīstal beé ō, teē i tū kōr kágə mbang yā Nóbā té ō, yā Ngōñ Batē té ō.

²Kágə kógəñ ra dan bē ní té ta mba bā ká tōō dām jōó té. Kágə ní i kágə ká deē əsa anī a ndi kə kumneé ō, i kágə ká a añ nja kutə gidə i jōó kem bāl̄ kógəñ ō. Ni a añ i kə dɔ nāā gē ō, mbīn i dáwá ká yā ngáañ mɔy yā nápar de gē ō.

³Ndɔ́l̄ a gətóo. Ba kōr kágə mbang yā Nóbā ō, yā Ngōñ Batē ō, a ndi kem bē ní té ō, ngé kəla gē yā Nóbā a rāāñ kəla yā kadē Nóbā ō.

⁴Niñ a aḡañ ta kuməñ ō, a ndangəñ rīn nɔtə nodé té ō.

⁵Loo ká ndɔ́ɔ a gətóo ō, a s̄āāñ i hor lámábá tá yā kəḡañ loo alé ō, a s̄āāñ i mbang tá yā kəḡañ loo alé ō. Tām i Kɔ́ɔbē Nóbā n i loo ká unjē kow dɔdɔ té kadē aḡañneé loo ō, niñ a ɔɔñ bē i kə dɔ bāl̄ gē bāl̄ gē ō.

Jeju a reē

⁶Gō té anī *de ká dɔ rā té ní ədam̄ na najē n̄ toō i najē ká rōkum ō, asə kadē deē taā kem ō. Ba Kɔ́ɔbē Nóbā n̄ i nge kəndā najē ta *ngé koō ta gē té ní, əla deē yān ká dɔ rā té kadē ɔjə ngé kəla yān gē yáá n̄ a rāā yā rāā yáá ngɔr ní.

⁷Áḡa, m-ā m-reē ngɔr. Deē n̄ ngɔm̄ najē ká ta Nóbā té ká ndang kem makətübē n̄ toō té ní, rōñ a nelən.

⁸Deē n̄ oō najē n̄ toō ō, aḡ yáá n̄ toō ō ní, i mā Jaa. Ba dan n̄ m-ōō ō, m-áḡa ō anī, m-əso kə nang té nja *de ká dɔ rā té ní ɔjəñ yáá ngeé n̄ noō té ní yā rɔyñ.

⁹Banī ni-ədam̄ na kə m-lōō rāā beé, na ni na i madə kəlam̄ ō, madə kəla ngákóórn̄ ká *ngé koō ta gē ō, ngé gē n̄ a ngɔm̄əñ najē gē ká kem makətübē n̄ toō té ní ō. Ba na i Nóbā n̄ majə kadē m-rɔyñ ní.

¹⁰Gō té anī ni-ədam̄ na: Najē yā Nóbā n̄ to kem makətübē n̄ toō té ní, kə m-lōō bɔɔ dɔ. Tɔdɔ kum mbang ká tām yā yáá gē n̄ noō té ní dɔ na i ngɔr.

11 Adē de ké nge rāā yáá gōté al kə nɔy kə loo rāā yáá ké gōté al té kə non té ō, de ké yɛr kə nɔy kə loo rāā yáá ké yɛr té kə non té ō, de ké nge rāā yáá ké gōté kə nɔy kə loo rāā yáá ké gōté té kə non té ō, deē n ɔr rɔn tayā tām yā Nóbā té ní, kə nɔy kə loo kɔr rɔn tayā té tām yā Nóbā té kə non té ō.

12 Ááá, m-ā m-reē ngɔr. Yáá n kadē m-ēndañ nja de gē kógēm kógēm sɔñ kəla rāādó gē ní, m-ā m-reēñ jīm té.

13 Mā i Alpa ō, Omega ō, nge ké kété ō ké gogó ō, ta kəla gír ō ta tǎl ta ō.

14 Ngé gē n tégōñ kúbē ngāl yādé gē ní, rōdé neldé. Tɔdɔ niñ a əngeñ ta róbə kəsa kañ kágē ndi kə kumuú ní ō, a udəñ kem bē ní té kə ta róbə gē ní ō.

15 Banī bísə gē ō, ngé rāā kəga gē ō, ájəba gē ō, ngé tǎl de gē ō, ngé rāā bəsə gē ō, de gē malang n neldé sɔr ō, a sorəñ ō ní, niñ i ndágá.

16 Mā Jeju, m-éla deē yām ké dɔ rā té kadē reē teē kumsí dɔ yáá gē n noō té malang kə kem Egəlijə gē té. Mā i de ké gír kojə yā Dabid té ō, dɔgə loo tǎl ké ndálē ō.

17 Ndíl ō, dəyá *nong ō ədañ na: Ī-reē! Deē n oō ní, ādē əda na: Ī-reē! Ba deē n kəndā rāān anī, ādē reē ō. Deē n ndigə anī, mañ n a rāā kadē deē ndi kə kumneé ní, ādē kɔɔ taā karī ō.

Káñ ta najə

18 Najə ké kem makətübə n toō té n i najə ké Nóbā əndā ta *nge koō ta té ní, deē n oō anī, mā Jaa m-tāan tāā ké ɔɔm tɔdɔ té m-əda na: Ré deē kógēm ənī yáá kərəy dɔ najə n toō té anī, yáá ké tǔr gē n ndangəñ kem makətübə n toō té ní, Nóbā a rāā kadē a reē dɔ kɔɔ té.

19 Najə ké kem makətübə n toō té n i najə ké Nóbā əndā ta *nge koō ta té ní, ré deē kógēm ɔr yáá kərəy tū té kɔɔ anī, ndū ké kəñi gē n toñ kem makətübə n toō té ní, Nóbā a ɔr dāmən yā kɔɔ kɔɔ ō. Ni a əsa kañ kágē ndi kə kumuú ní al ō, ni a udə kem bē yā Nóbā té al ō.

20 Deē n əda na yáá malang n noō i rɔkum ní əda na: Ááá, m-ā m-reē ngɔr. *Adē i tǎtə n noō! Kɔɔbē Jeju, ĩ-reē!

21 Ādē Kɔɔbē Jeju rāā kem majə sesí malang!

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer “não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR” (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: “e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações” (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira
2021, Vitória/ES - Brasil